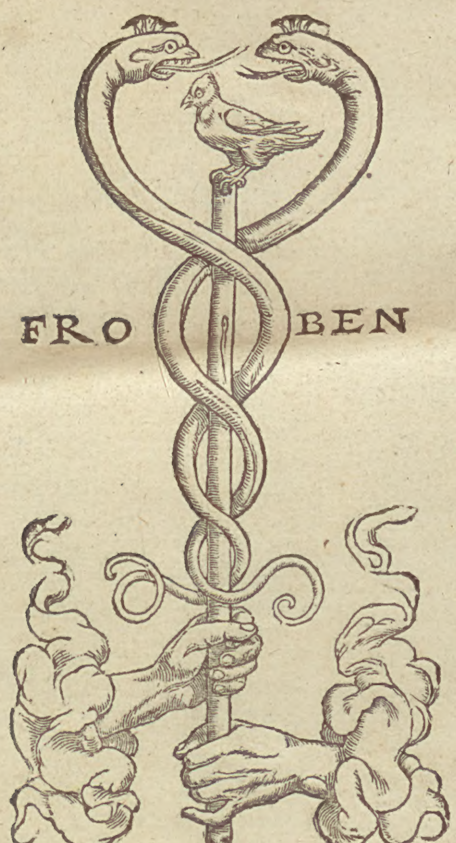
ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΕΚΒΟΛΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΜΗΡΟΥ Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσσειαν μετὰ εὐπορωτάτου καὶ πάνυ ὠφελίμου πίνακος.

EVSTATHII AR-

CHIEPISCOPI THESSALONICAE, IN HOMERI ILIADIS ET ODYSSEAE libros παρεκβολαὶ, Indice adiuncto perutili & copioso.

BASILEAE, M. D. LX.

NICOLAVS MAIORANVS DE HOMERO.

NON eram tam ignarus rerum quin existimarem nõnullos fore, qui me parum necessariam operam sumpturum putarẽt, si dignitatem HOMERI poetæ defendẽdam susciperem, quasi uero ille defensione indigeret, ac non potius summa omniũ laude dignissimus uideretur, qui tantum opus cõdidisset tamq; diuinum, in quo omnis sapientiæ diuinæ & humanæ spectaculum poeticis picturis exornauit, uisendumq; mortalibus proposuit. sed cum fuerint quouis tempore multi, inter quos etiam, si dijs placet, quosdam inuenias qui se philosophos & dici & haberi uolunt, qui usum huius poetæ inutilẽ prorsus esse, ac moribus honestis detrimentum afferre contendunt, horum importunitate permotus ac potius coactus, causam tanti poetæ mihi etiam non deserendam putaui, ut eum quantum uires ingenij mei paterentur, ab iniurijs contumelijsq; istorum uindicarem, atq; eminentissimũ omnium qui unquam fuerunt poetam, contra eos qui tam acriter insurgunt, ut etiam ex omnibus eijciendum ciuitatibus censeant, grauissimorum hominum auctoritate testimonijsq; defenderem, & simul Eustathij doctissimis copiosissimisq; interpretationibus proluderem, qui magnos rerum Græcarum thesauros depromens in mediũ prodit. hic enim omnium philosophorum lucubrationes & sentẽtias omnes, poetarum præconia, regum atq; imperatorum testimonia, deniq; omnium scriptorum monumẽta, quæcunq; pertinere ad huius poetæ enucleationẽ uisa sunt, in unum quasi corpus redegit, idemq; planissime declarat, huius unius poetę carminibus omnis cognitionis, uirtutis, atq; eloquentiæ summam contineri, quem illi tam insolenter exterminare nituntur, ut prodigijs refertũ, ut bonis moribus perniciosum, quippe qui deorum iras, stupra, adulteria impudentius describat, pessimo adolescentium exemplo, qui quicquid nequam aut turpe cõmiserint, dijs se suamq; culpam magnis auctoribus tuerentur. atq; huius quidem sententiæ ducem Platonem in libris de Rep. sibi constituunt. cuius uerba quemadmodum & aliorum quoties opus fuerit, sua ipsorum lingua, quo plus fidei atq; auctoritatis habeant, consulto exponemus. Ἆρ' οὖν ῥᾳδίως, inquit, οὕτω παρήσομεν τοὺς ἐπιτυχόντας ὑπὸ τῶν ἐπιτυχόντων μύθους πλασθέντας ἀκούειν τοὺς παῖδας, καὶ λαμβάνειν ἐν ταῖς ψυχαῖς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐναντίας δόξας ἐκείναις, ἃς ἐπειδὰν τελεωθῶσιν ἔχειν οἰησόμεθα δεῖν αὐτούς; οὐδ' ὁπωσιοῦν παρήσομεν. Quibus nos, ut multa argumenta quæ undiq; affluunt omittamus, grauissimam autoritatem ipsiusmet Platonis opponimus, qui multis in locis hunc poetam mirifice commendauit. Etenim cum non sit uerisimile ut eundem is damnet, quem toties

laudarit, nimirum alium eius sensum fuisse atque aduersarij interpretantur fatendum est. Loci autem Platonis laudes Homeri continentes, hi ex multis fermè sunt. Ἔοικε μὲν γὰρ τῶν καλῶν ἁπάντων τούτων τῶν τραγικῶν πρῶτος διδάσκαλός τε καὶ ἡγεμὼν γενέσθαι. Cur igitur eum poetam quem tanquam inutilem isti uituperant è Rep. summoueret? quem magistrum, quem ducem optimorũ poetarum esse testatus est? quos deorum & filios & interpretes esse luculentissimo testimonio confirmauit? Καὶ οἱ θεῶν παῖδες, inquit, καὶ προφῆται τῶν θεῶν γενόμενοι. Et in Lysi, & patres & duces sapientiæ poetas appellat. οὗτοι γὰρ ἡμῖν, ait, ὥσπερ πατέρες τῆς σοφίας εἰσὶ καὶ ἡγεμόνες. In Ione uero quid prætermisit in quo diuini poetæ maiestatem asserere posset? quod unquam cumulatius præconium? quod luculentius testimonium expressit quàm cum inquit? Ἅμα δ' ἀναγκαῖον εἶναι ἔν τε ἄλλοις ποιηταῖς διατρίβειν πολλοῖς καὶ ἀγαθοῖς, καὶ δὴ καὶ μάλιστα ἐν Ὁμήρῳ τῷ ἀρίστῳ καὶ θειοτάτῳ τῶν ποιητῶν, καὶ τὴν τούτου διάνοιαν ἐκμανθάνειν μὴ μόνον τὰ ἔπη ζηλωτόν ἐστι. Optimum sanè his uerbis & maximè diuinum poetarum, nec uersus huius tantum ediscẽdos, sed etiam sapientiæ recessus explorandos esse pronunciauit. Præterea in Theæteto cum plurimorum philosophorum nominibus enumeratis, ferè iusti exercitus instar fecisset, Homerum illis omnibus imperatorẽ præfecit, affirmans eum non posse non ridiculum haberi, qui de his quæ ab illis tradita essent dubitaret. Τίς οὖν ἄν, inquit, ἔτι πρός γε τοσοῦτον στρατόπεδον καὶ στρατηγὸν Ὅμηρον δύναιτο ἀμφισβητήσας μὴ οὐ καταγέλαστος γενέσθαι; Quid nũc dicemus? an secum Platonem ipsum pugnasse? aut eũ laudando qui uituperatione dignus esset, adulatorem? aut eum uituperãdo qui laudem mereretur, calumniatorem? aut certe modo hoc, modo illud dicentem, inconstantem & leuem fuisse? nequaquam. neque quicquam tale de tanto uiro dicendum, si consideremus quibus causis adductus, nõnullas Homeri aliorumque poetarum fabulas pueris non esse narrandas existimarit, deinde rationem & incredibilem utilitatem Homericæ sapiẽtiæ philosophorum laudibus testatam intelligamus. Primum igitur mentẽ consiliumque Platonis de usu fabularum operæpreciũ est explicari, idque potissimum ex eo loco quem aduersarij usurpãt, & nos paulo ante adduximus. ex quo conijcere possumus consuetudinem peruulgatam Græcorum ciuitatibus priscis temporibus fuisse, ut iocosis fabulis adolescẽtes, quod ea quæ grauius disserebãtur illa ætas fastidiret, molliter placideque tractarent, & uirtutis amorẽ ac recte uiuendi præcepta, ipsorum animis fabellarum festiuitate insinuarent. huius rei testem locupletissimũ Strabonem in medium adducimus. Οἱ παλαιοί, φιλοσοφίαν τινὰ λέγουσι πρώτην τὴν ποιητικήν, εἰσάγουσαν εἰς τὸν βίον ἡμᾶς ἐκ νέων, καὶ διδάσκουσαν ἤθη καὶ πάθη καὶ πράξεις μεθ' ἡδονῆς. οἱ δὲ ἡμέτεροι, καὶ μόνον ποιητὴν ἔφασαν εἶναι τὸν σοφόν, διὰ τοῦτο καὶ τοὺς παῖδας αἱ τῶν Ἑλλήνων πόλεις πρώτιστα διὰ τῆς ποιητικῆς παιδεύουσιν, οὐ ψυχαγωγίας χάριν δήπουθεν ψιλῆς, ἀλλὰ καὶ σωφροσύνης. Huic sententiæ & Plutarchus auctor grauissimus subscripsit, in libro quo docuit, πῶς δεῖ τὸν νέον ποιημάτων ἀκούειν. ἡ ποίησις, inquit, τοὺς

λόγους

λόγους ἐκ φιλοσοφίας ἀναλαμβάνουσα μιγνυμένους πρὸς τὸ μυθῶδες, ἐλαφρὰν καὶ προσφιλῆ παρέχει τοῖς νέοις τὴν μάθησιν. Iam satis constat poetarum usum, cum à grauissimis philosophis, tum ab uniuersis ciuitatibus comprobatum fuisse. sed cum iuuenes fabulis plurimum delectati, ad eas potissimum diuerterent, quæ quamuis speciem haberent fœditatis, arcana tamen naturæ continebant, & penetrare in recessus sapientiæ cũ non ualerent, prauis imbuebantur opinionibus. Hoc animaduertens Plato, qui Remp. suam ad exemplũ eius, quam perfectissimã humanis quidem ingenijs formari, sed repræsentari non posse cognouisset, cõformare uolebat, non omnes Homeri aliorumq́ poetarum fabulas pueris proponendas censuit, ne cùm malos mores, tum falsam opinionem de dijs imbiberent, quæ in adulta quoq; & confirmata ætate à pietate iustitiaq́ sæpenumero homines auerteret, quod se deorum heroumq́ exemplis summam peccandi licentiam consequutos putarent. tenacius enim inhærescunt nec fermè tolli possunt opiniones, quæ rudibus annis acceptæ coaluerunt. Huc igitur totus tendit Plato, ne prauis opinionibus iuuenes à teneris annis imbuantur. Præcipuè uero maiores fabulas (sic enim eas quæ de dijs & heroibus sunt appellat) reijcit. ac tanto minus pueris audiendas putat, quanto magis poeticæ sunt. quod cum plenæ sint ænigmatum, neque adolescentibus, neque ulli imperitorum turbæ prodendæ sunt. qua de re, ipsa Platonis uerba subiunximus. Τὰ δὲ δὴ τοῦ κρόνου ἔργα καὶ πάθη ὑπὸ τοῦ υἱέος, οὐδ᾽ ἂν εἰ ἦν ἀληθῆ, ᾤμην δεῖν ῥᾳδίως οὕτω λέγεσθαι πρὸς ἄφρονάς τε καὶ νέους. ἀλλὰ μάλιστα μὲν σιγᾶσθαι. εἰ δὲ ἀνάγκη τις ἦν λέγειν, δι᾽ ἀπορρήτων ἀκούειν ὡς ὀλιγίστους θυσαμένους οὐ χοῖρον ἀλλά τι μέγα καὶ ἄπορον θῦμα, ὅτι ὅπως ἐλαχίστοις συνέβη ἀκοῦσαι. Huius difficultatis causam adducit in secundo Alcibiade. Ἔστι δὲ, inquit, φύσει ποιητικὴ ἡ σύμπασα αἰνιγματώδης, καὶ οὐ τοῦ προστυχόντος ἀνδρὸς γνωρίσαι. Quin etiam non solum non pueris, sed ne uiris quidem nisi prudentibus & sapientiæ studiosis tractare huiusmodi fabulas licere censuit. οὐ δεῖ σὺν ἀμύητους, ait, σοφίας, ὁμηρικοῖς ἐμπίπλειν ποιήμασιν, ἵνα μὴ μύθους οἰήσαιντο γράφειν τὸν ἥρωα. Postremo monendi sunt aduersarij ne tam acerbe nomen poetarum insectentur, quorum & si plerique ueram religionem non agnouerunt, pietatem tamen, iustitiam, temperantiam, frugalitatemq́ omnem coluerunt. qua in re in primis Homerus omnium maxime prædicandus est, qui iustitiæ diuinæ & humanæ uim ac naturam diligentia incredibili celebrauit. Quod si quid petulantius dictum apparet in fabulis, explorent quæ sub earum latent inuolucris, & mentem, non uerba introspiciant. In quo genere habent uel maximæ auctoritatis exemplum in sacris nostræ religionis literis, ubi multa passim leguntur, quorum uerba specie quadam sensum ostendunt imperitis eum, qui scriptoris optimæ planè menti non respondeat. in quo temeritas imperitorum periclitata, nonnunquam in uarios grauesq́ errores delaberetur, nisi grauissimorum theologorum doctrina succurre-

ret. Ita hic noster poeta tametsi nonnunquam uidetur aut absurda aut inutilia confingere, sub eo tamen integumento deorum iustitiam naturamq́ perfectissimam semper asseruit. Etenim cum extra fabulas, pietatem, cultum deorum, iustitiam, temperantiam semper summis laudibus efferat, necesse est fateri, etiam in fabulis idem sensisse quod in reliquis partibus maxime prædicarit, ut in omnibus locis quamcunque rationem scribendi secutus sit, sibi ipse constare uideatur. Cui rei confirmandæ magno nobis adiumento est idem Plato, idem inquam ille cuius aduersarij auctoritate nituntur. qui cum propter religionis studium diuini nomen meruerit, nunquam in ijs disputationibus quas de natura deorum & religione instituit, ab Homero dissentit. sed quid dissentit dico? imò uero cum eo nunquam non mire consentit, ipso in primis asseuerante Proclo, qui omnia ferè quæ ab Homero potissimum fabulosè dicta sunt, physicis grauissimisq́ rationibus accuratissime exponens, cum Platonicis sententijs aptissimè cohærere demonstrat. Cuius rei disputationem, quoniam fusior est quàm ut paucis perstringi posit, mihi prætermittendam duxi. Sed quæret aliquis quæ tandem sit causa huius poeticæ obscuritatis, aut quid ex ea utilitatis existat. cur enim non potius apertè ea quæ uera essent atque utilia differere maluerunt, quam oblata difficultate intelligendi, homines à studio sapientiæ deterrere? hoc nimirum ea ratione fecerunt, ne si nimium in apertum tam ueneranda & preciosa arcana proferrent, imperitisq́ ac prophanis auribus proderent, ipsa sui facilitate negligerentur. ita fabularum inuolucris hoc consecuti sunt, ut & hi qui sapientiam quærerent, eam inuenirent. nec sanctissimum eius nomen conculcaretur ab ijs qui porcum, quod aiunt, sacrificarent, sed cum illius amatoribus & uiris prudentibus summa cum uoluptate ac ueneratione communicaretur. nam cum intelligerent, homines poeticis numeris & fabularum figmentis delectari, contrà uero grauitatem ac nudam & simplicem rerum ueritatem minus multis probari, iccirco suis illecebris eorum animos allicientes, miram cognoscendi, quæ delitescerent, cupiditatem inijciebant. qui cum uirtutes occultas subesse suspicarentur, paulatim desiderio rei cognoscendæ incitati, ad ueram perfectamq́ doctrinam inuestigandam atque eliciendam studium animumq́ applicabant. quare non immerito à Plutarcho dictum est. Εἰ δὲ δι᾽ αἰνιγμάτων καὶ μυθικῶν λόγων τινῶν ἐμφαίνεται τὰ νοήματα, οὐ χρὴ παράδοξον ἡγεῖσθαι, τοῦτο γὰρ αἴτιον ποιητικῆς καὶ τῶν ἀρχαίων ἦθος. ὅπως οἱ μὲν φιλομαθοῦντες, μετά τινος εὐμουσίας ψυχαγούμενοι, θᾶττον ζητῶσί τε καὶ εὑρίσκωσι τὴν ἀλήθειαν. οἱ δὲ ἀμαθεῖς, μὴ καταφρονῶσι τούτων ὧν οὐ δύνανται συνιέναι. καὶ γάρ ἐστί πως τὸ μὲν δι᾽ ὑπονοίας σημαινόμενον, ἀγαστόν. τὸ δὲ φανερῶς λεγόμενον, εὐτελές. In eandem ferè sententiam inquit Simplicius. τῶν γὰρ παλαιοτέρων νομιζόντων μὴ δεῖν καὶ τοῖς σκυτοτόμοις τὴν ἑαυτῶν σοφίαν προτιθέναι εἰς πάρεργον ἀντίληψιν διὰ τὴν προφαινομένην σαφήνειαν, οἱ μὲν μύθοις, οἱ δὲ συμβόλοις αὐτὴν

ἀπέκρυ-

ἀπέκρυψαν, ὡς τοῖς παραπετάσμασι τὰ ἀπορρητότερα τῶν ἱερῶν. His de causis Parmenides, Empedocles, Zoroastres, Democritus, Orpheus, Hesiodus, & alij quam plurimi sapientiam & præcepta recte honesteque uiuendi uersibus fabulis'que tradidere. Quorum omnium quàm lucutentissime Homerus uniuersam philosophiam carminibus explicauit. in quibus potissimum corporis robur & animi præstantiam hominibus cognoscendam per exempla proposuit. eas itaque res duabus diuersis personis conuenienter ascripsit, in Iliade Achilli alteram, alteram Vlyssi in Odyssea, quod Plutarchus paucis his uerbis indicauit. Διὰ μὲν τῆς Ἰλιάδος, inquit, ἀνδρείαν σώματος, διὰ δὲ τῆς Ὀδυσσείας, ψυχῆς γενναιότητα παριστᾷ. Quæ quo clarius elucerent, non pueros aut fœminas ad id ostendendum, sed uiros summæ fortitudinis & prudentiæ sibi delegit. Cum autem ad demonstrandas animi & corporis uires, non mercatura nec agricultura aut alia huiusmodi ars omni ex parte apposita sit, quoniam his non ea periculorum moles obijcitur, qua uera demonstrari fortitudo possit, sed res tantum militaris, quod maximum omnium in rebus humanis esse censetur, bellum sibi inter Troianos & Græcos in argumentum philosophiæ totius explicandæ suscepit. quo regnum florentissimũ & amplissimæ sunt opes maximis Græcorum classibus & copijs euersæ. Sed cum uirtutis præstantia non exiguo temporis spacio plenè cognoscatur, iccirco bellum in decimũ annum produxit. Quæ omnia grauiter sanè prudenterque expendens Horatius de Homero ait.

Qui quid sit pulchrum, quid turpe, quid utile, quid non,
Plenius ac melius Chrysippo & Crantore dicit.

Quin etiam Plutarchus in libro quo docet πῶς δεῖ τὸν νέον ποιημάτων ἀκούειν, utilitatem maximam uel ex ijs fabulis elici scribit, quæ uitio dantur & culpæ. παρὰ δὲ Ὁμήρῳ, inquit, σιωπώμενόν ἐστι τὸ τοιοῦτον γένος τῆς διδασκαλίας, ἔχον δὲ ἀναθεώρησιν ὠφέλιμον ἐπὶ τῶν διαβεβλημένων μάλιστα μύθων. Et in libro περὶ μουσικῆς, docet non solum musicam oblectationem, sed etiam reconditos sensus Homericis uersibus contineri. Καί μοι μηδεὶς, inquit, ὑπολαβέτω, ὅτι πρὸς τέρψιν μόνον χρησίμην ᾠήθη μουσικὴν Ὅμηρος διὰ τούτων, ἀλλὰ γὰρ βαθύτερός ἐστι νοῦς ἐγκεκρυμμένος τοῖς ἔπεσι. Extat Dionis Chrysostomi grauissimum testimonium, quo tantum opus, tam altum, tam magnificum, tam suaue, sine diuina ope negat confici potuisse. Ἀτεχνῶς γὰρ, inquit, οὐκ ἄνευ θείας τύχης, οὐδ' ἄνευ μουσῶν τε καὶ Ἀπόλλωνος ἐπιπνοίας ἦν δυνατὸν οὕτως ὑψηλὴν καὶ μεγαλοπρεπῆ καὶ προσέτι ἡδεῖαν γενέσθαι ποίησιν. Democritus item philosophus magnæ auctoritatis eodem Dione referente, hæc in admirationem huius poetæ prædicabat. Ὅμηρος φύσεως λαχὼν θεαζούσης, ἐπέων κόσμον ἐτεκτήνατο παντοίων, ὡς οὐ κενὸν ἄνευ θείας καὶ δαιμονίας φύσεως οὕτω σοφὰ καὶ καλὰ ἔπη ἐργάσασθαι. Illud uero præter cætera maxime memoratu dignum existimandum est, quod idem Plutarchus de Homero scribit his uerbis.

Ὁ δὲ θεωρητικὸς λόγος ὁ περιέχων τὰ καλούμενα θεωρήματα, ἅπερ ἐστὶ γνῶσις τῆς ἀληθείας γινομένη μετὰ τέχνης. ἀφ' ὧν ἐστι τὴν φύσιν τῶν ὄντων θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων κατανοεῖν, καὶ τὰς περὶ τὸ ἦθος ἀρετὰς καὶ κακίας διαιρεῖν, καὶ εἴ τινι τέχνῃ λογικῇ μετέρχεσθαι τὴν ἀλήθειαν προσήκει μανθάνειν. ταῦτα δὲ μετεχειρίσαντο οἱ ἐν φιλοσοφίᾳ διατρίψαντες, ἧς ἐστι μέρη τὸ φυσικὸν καὶ ἠθικὸν καὶ διαλεκτικόν. ἐν δὴ πᾶσι τούτοις τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ σπέρματα ἐνδιδόντα Ὅμηρον εἰ καταμάθοιμεν, πῶς οὐ κἂν εἴη πρὸ πάντων θαυμάζεσθαι ἄξιος; Quare non immerito Dionysius Halicarnaseus uir singulari doctrina & iudicio, hunc poetam omnis doctrinæ & eloquentiæ fontem appellat. Κορυφὴ μὲν οὖν ἁπάντων, ait, καὶ σκοπὸς, ἐξ οὗπερ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα καὶ πᾶσαι κρῆναι, δικαίως ἂν Ὅμηρος λέγοιτο. πᾶς γὰρ αὐτοῦ τόπος οὗ τις ἂν ἅψηται, ταῖς τε αὐστηραῖς καὶ ταῖς γλαφυραῖς ἁρμονίαις εἰς ἄκρον διαπεποίκιλται. Non est negligendum nobis Quintiliani grauissimum iudicium, qui post multas & diuinas laudes, hæc de Homero pronunciauit. Quid in uerbis, sententijs, dispositione totius operis? non'ne humani ingenij modum excedit? ut magni sit uiri uirtutes eius non æmulari quod fieri non potest, sed intellectu sequi. uerum hic omnes sine dubio & in omni genere eloquentiæ procul à se reliquit. At Cicero, qua fuit ingenij alacritate, traditum est, inquit, etiam Homerum cæcum fuisse, at eius picturam non poesim uidemus. quæ regio? quæ ora? qui locus Græciæ? quæ species formæ? qui motus hominum? qui ferarum? non ita expictus est, ut quæ ipse non uiderit, nos ut uideremus effecerit? Alexander Macedo rei militaris uiaticum hunc poetam appellabat. hunc puluinari subiectum tenebat. hunc scrinio Darij regis auro gemmisq; præfulgente seruabat. Achillem huius præconio fortunatum esse testatus est, ei'que adeo studiose incubuit, ut totum planè ad uerbum edidicerit. & nunc poetam summum uirtutis præconem, nunc regium appellare consueuerit. Quid uero eius præceptor ille omnis naturæ indagator Aristoteles? quæ quantáque de huius poetæ laudibus profert? quem alibi quidem, θεσπέσιον appellat. Alibi uero, πρός γε τούτοις, inquit, λέξει καὶ διανοίᾳ πάντας ὑπερβέβληκε. item alibi, καὶ οὐδὲν ἀηθὲς ἀλλ' ἔχον ἦθος. nihil non in eo moratum, nihil non summo ingenio confictum esse testatur. non ignorabat scilicet acerrimo uir iudicio, subesse fabulis ea quæ ad philosophum non ad adolescentulum pertinerent. nec poeticæ laude solum, sed multarum etiam rerum commendatione extulit. Ὅμηρος δέ γε, inquit, ἄλλα τε πολλὰ ἄξιος ἐπαινεῖσθαι, καὶ δὴ καὶ ὅτι μόνος τῶν ποιητῶν, οὐκ ἀγνοεῖ ὃ δεῖ ποιεῖν αὐτόν. Socrates quoque ille philosophorum parens ita se ei totũ addixit, ut Homeri discipulus à Dione Chrysostomo fuisse dicatur. Illud etiam summam affert admirationem, quod ab eodem Dione traditum est, apud Indos Homeri carmina decantari consueuisse. Καὶ παρ' Ἰνδοῖς, inquit, ᾄδεσθαί φασι τὴν Ὁμήρου ποίησιν, μεταλαβόντων αὐτὴν εἰς τὴν σφετέραν διάλεκτόν τε καὶ φωνήν. ὥς

τε

τε καὶ Ἰνδοί, τῶν μὲν ἄστρων τῶν παρ' ἡμῖν πολλῶν εἰσὶν ἀθέατοι, τὰς γὰρ ἄρκτους οὔ φασι φαίνεσθαι παρ' αὐτοῖς, τῶν δὲ Πριάμου παθημάτων, καὶ τῶν Ἀνδρομάχης καὶ Ἑκάβης θρήνων καὶ ὀδυρμῶν, καὶ τῆς Ἀχιλλέως τε καὶ Ἕκτορος ἀνδρίας, οὐκ ἀπείρως ἔχουσι. τοσοῦτον ἴσχυσεν ἑνὸς ἀνδρὸς μουσική. Solus enim Homerus magnitudine ſui nominis, per tot linguarum diſcordes uoces atque gentes, tot locorum interuallis diſsitas, uiam ſibi uſque ad extremas nationes patefecit. Sed quid plura? no'nne grauiſsimi Chriſtianæ religionis auctores, immortalitate digniſsimas Homeri laudes oratione ſua ſibi exornandas cenſuerunt? Sic enim de eo magnus ille Baſilius. πᾶσα μὲν ἡ ποίησις τῷ Ὁμήρῳ ἀρετῆς ἐστιν ἔπαινος, καὶ πάντα αὐτῷ πρὸς τοῦτο φέρει ὅ, τι μὴ πάρεργον. & Gregorius Nazianzenus, κλεινὸν Ὅμηρον appellat. Itaq; nemini mirum uideri debet, nullum eſſe magni nominis uel Græcum uel Latinum ſcriptorem, qui uel maximum philoſophum, clariſsimum poetam, eloquentiæ parentem, inuentionum originem, naturæ conſcium, ingeniorum fontem, uitæ magiſtrum, θεσπέσιον atque ἱεροφάντην, & ſine exemplo maximum, Homerum eſſe non prædicarit. quibus de cauſis philoſophi ferè omnes incredibilem huius ſapientiam admirati, operam dederunt pro ſe quiſque, ut Commentarijs in eum conſcriptis, difficilia explicarent, ambigua dijudicarent, occulta atq; inuoluta aperirent. è quibus amplius ſeptuaginta commemorare poſsim, ſed ne forte curioſior uidear, eos tãtum nominabo, qui ſuis uigilijs diuina Homeri poemata præ cæteris maxime illuſtrarunt. Crates Thebanus, qui propter ſtudiũ interpretationesq; in hunc poetam, Homerici cognomẽ inuenit. Zeno Citieus, qui quæſtionum Homericarum libros, & commentationes in utrunque opus & Margitem reliquit. Heraclides Ponticus Platonis auditor. Aratus Sicyonius. Maximus Tyrius. Porphyrius. Panætius. & Syrianus. Quin etiam Ariſtoteles ambiguitatum Homericarum libris ſex editis, teſtatus eſt quanti faceret hunc poetam. Acceſſerunt reges clariſsimi, Ptolemæus Secundus Ægyptiorum rex, cognomento εὐεργέτης. Item alter Ptolemæus Ariſtonis filius, qui libros amplius quinquaginta in Homerum edidit. Atque inter hos, Ariſtarchus celeber grammaticus idemq; doctiſsimus plurimum elaborauit. Hactenus Homerus qualis quantusq; ſit, quãtaq; ex eo capiatur utilitas, quos laudatores habuerit, expoſuimus. Quæ omnia paulo fortaſſe copioſius diſputata, eo pertinent, ut ſciant aduerſarij quem poetam, quem philoſophum auſi ſint uanis contumelijs inſectari. atque eo amplius, qualem quantũq; Euſtathium eſſe oportuerit, qui diuinum hunc poetam tam eruditè ac feliciter, ſeu potius diuinitus fuerit interpretatus.

FVIT Euſtathius proximis ſuperioribus ſeculis omniũ eru-
ditorum conſentiente iudicio, philoſophus longe doctiſsi-
mus, qui cum animaduerteret maiorem partem eorum qui
Homerum interpretati fuiſſent, iniuria temporum periÿſſe,
ne cæterorum lucubrationes quæ extabant omnino interirent, arduum
ſanè negocium multorum annorũ & maximi laboris opus conſumma-
uit. nam & interpretationes aliorum in unum corpus redegit, & quàm
plurima quę ipſe excogitaſſet addidit. In quo uel maxime illud pręſtitit,
ut non ſolum adulta ætate uiri, ſed etiam adoleſcentes ſine periculo pra-
uas opiniones imbibendi, plenam conſequerētur uitiorum uirtutumq́;
notitiam. Etenim interpres doctiſsimus, philoſophus acutiſsimus, theo
logus religioſiſsimus, ſenſus abditos eruit, ſpeciem omnem deformitatis
abſtergit, arcana ſapientiæ ac pietatis aperit. In primisq́; id agit ne quam
totius philoſophiæ partem artificiÿs poeticis occultatam ignoremus. in-
credibile eſt memoratu, quantas opes Græcæ eloquentiæ, quantos the
ſauros omnium diſciplinarũ depromat. ignotas enim fabulas, earumq́;
origines altius repetitas deſcribit. rerum geſtarum hiſtorias iam prope
uetuſtate obrutas ac pene deletas, in hominum memoriam reuocat. Ho
mericæ orationis uim admirabilem ita explicat atque enucleat, ut in ÿs
omnibus quæ ad ſummum poetarum interpretem pertinēt, nullam cui-
quàm amplius laudem reliquiſſe uideatur. huius quanta doctrina ſit,
quam late pateat eruditio, ex ipſo etiã indice omnibus æſtimare in prõ-
ptu eſt, qui, ut maior ad omnes facilius manaret utilitas, data eſt opera ut
à doctiſsimo uiro Matthæo Deuario copioſiſsime conſcriberetur. in
quem is non ſolum res omnes præcipue memoratu dignas contulit, ſed
& minima quæq́;, totumq́; penè ipſum Euſtathium in ſeriem ordineq́;
concinne diſtributum, ſub unum quaſi aſpectum oculorũ ſubiecit. Flo-
ruit Euſtathius ſub Andronico Imperatore, Alexãdro III. Lucio item
III. Rom. Pontificibus, anno à Chriſto nato circiter MCLXXX. Pa-
tria ei fuit Conſtantinopolis. Huius doctrinæ admiratione ductus An-
dronicus, eum oratoribus præeſſe uoluit, deinde ſupplicum libellorum
miniſterio præfecit. quibus muneribus ita functus eſt, ut induſtriæ ſum
mæq́; probitatis commendatione, eccleſiæ Theſſalonicenſis Archiepi-
ſcopus crearetur. Ex cuius adminiſtratione quicquid dabatur ociÿ, id to
tum in bonas literas conferens, has παρεκβολὰς, ut ipſe appellat, in Home
ri Iliadem & Odyſſeam eruditiſsimas compoſuit. Præterea explanatio-
nes multarum rerum refertiſsimas, in Dyoniſii Afri περιήγησιν ad Ioan-
nem Ducam Andronici Imperatoris filium conſcripſit, quæ quidem
omnia ad noſtra tempora peruenerunt. Hiſtoriam item amatoriam *κα-
θ' ὑσμίνην καὶ ὑσμινίαν*. & interpretationem in Βατραχομυομαχίαν con-
ſcriptam ab eodem nõnulli tradunt. huius etiam libellus περὶ διαλέκτων
circumfertur. Sed lucubrationes in Homerũ iniuria temporum ad eam
iam paucitatem exemplarium redegerat, ut non multum abeſſent à pe-
riculo

riculo interitus, cum duo tantum, de quibus nos compertum haberemus, ſupereſſent. quorum alterum ſanè emendatius ac perfectius in bibliotheca Nicolai Rodulphi Cardinalis ſpectatæ probitatis & doctrinæ, quo cum ego annos multos familiariſsime fui, unà cum cæteris eius generis ſcriptoribus Græcis quàm plurimis ſumma cura ac diligentia aſſeruabatur. quos uir ille ampliſsimus ac munificentiſsimus, atq; bonarum literarum literatorumq́; omnium amator, fautor, adiutor, ingenti precio ſummoq́; ſtudio undecunq; comparauerat. hic ergo cum ſemper id ſpectaſſet quibus rationibus bonarum literarum ſtudioſis commodaret, exemplar Euſtathij libentiſsime tradidit. Nec huic operi defuit & ipſe de literis optime meritus Marcellus Ceruinus Cardinalis, uir integerrimus atq; innocentiſsimus, qui cum multiplici literarum cognitiõe excellat, omnisq́; ſapiẽtiæ & doctrinæ admirator & ſtudioſus ſemper fuerit, tum iam diu in eam curam præcipue incumbit, ut libros ueterum aut iam ſitu ac uetuſtate corruptos, inſtauret, aut propter exemplarium paucitatem periclitantes, coemat undiq;, & ad publicam hominum utilitatem in Vaticana bibliotheca, quæ eius curæ cõmiſſa eſt, ſeruandos curet. is etiam ut hæc Euſtathij monumẽta in lucem prodirent, non ſolum ſtudio & auctoritate, ſed etiã pecunia editionẽ operis adiuuit. Neq; ſuam in hac parte liberalitatem deſiderari paſſus eſt Bernardinus Maffeus Cardinalis, uir ſingulari cum doctrina tum probitate. Quantum uero ego in hoc ipſo opere modo publice in Romano Gymnaſio, modo intra priuatos parietes deſudauerim, quãq; multos & graues labores exhauſerim, ijs omnibus, qui non Euſtathio ſolum, ſed Homero etiam ipſo iam emendatiſsimo utentur, iudicandũ relinquo. Reliquum eſt, ut Græcarum literarum ſtudioſiſsimi quiq;, maximos hoſce Græcæ linguæ atq; eruditionis auctores, noſtrasq́; cũ illis uigilias, non aſsiduo tantũ ſtudio, ſed grati etiam animi beneuolentia proſequãtur.

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ

ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ, τῶν λοιπῶν μὲν ἄλλων περὶ ἑκάστῳ εὐτάκτως ἐν ἀρχῇ προτιθεμένων.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Α ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Χρύσης ἱερεὺς τοῦ ἀπόλλωνος παραγίνεται ἐπὶ τὸν ναύσταθμον τῶν ἑλλήνων, βουλόμενος λυτρώσασθαι τὴν θυγατέρα αὐτοῦ χρυσηίδα. οὐκ ἀπολαβὼν δὲ, ἀλλὰ καὶ μεθ' ὕβρεως ἀποδιωχθεὶς ὑπὸ ἀγαμέμνονος, ηὔξατο τῷ ἀπόλλωνι κατὰ τῶν ἑλλήνων. λοιμοῦ δὲ γενομένου, καὶ πολλῶν ὡς εἰκὸς διαφθειρομένων, ἐκκλησίαν ἀχιλλεὺς συνήγαγε. κάλχαντος δὲ διασαφήσαντος τὴν ἀληθῆ αἰτίαν, καὶ κελεύσαντος ἀχιλλέως ἐξιλάσκεσθαι τὸν θεόν, ἀγαμέμνων ὀργισθεὶς, διηνέχθη πρὸς τὸν ἀχιλλέα, καὶ αὐτοῦ τὸ γέρας ἀπέσπασε τὴν βρισηίδα. ὁ δὲ ὀργίζεται τοῖς ἕλλησι. θέτις δὲ υἱοῦ δεηθέντος εἰς ὄλυμπον ἀνελθοῦσα, ᾐτήσατο παρὰ τοῦ διὸς, ὅπως τοὺς τρῶας ἐπικρατεστέρους τῶν ἑλλήνων ποιήσῃ. ἥρα δὲ γνοῦσα τοῦτο, διηνέχθη πρὸς τὸν δία ἕως αὐτοὺς διέλυσεν ἥφαιστος οἰνοχοήσας ἐν ἐκπώματι χρυσέῳ. οἱ δὲ τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας εὐωχηθέντες εἰς ὕπνον τρέπονται.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Β ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ζεὺς ὄνειρον ἐπιπέμψας ἀγαμέμνονι, παρακελεύεται τοὺς ἕλληνας ἐξάγειν αὐτὸν ἐπὶ τὸν πόλεμον. ὁ δὲ, πρῶτον μὲν τῶν ἀρίστων συνέδριον συνήγαγεν. ἔπειτα δὲ ἐκκλησίαν ποιησάμενος, ἀποπειρᾶται αὐτῶν, παρακελευσάμενος φεύγειν εἰς τὰς πατρίδας, κατέχει δὲ αὐτοὺς ὀδυσσεὺς ἀθηνᾶς προνοίᾳ. καὶ νέστωρ δημηγορήσας, εἶτα τροφὴν ἀνελόμενοι, ἐξοπλίζονται αὐτοί τε, καὶ ἡγεμόνες. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ τρῶες ἴριδος αὐτοῖς ἐπαγγειλάσης. κατάλογον δὲ ὁ ποιητὴς ἐποίησε τῶν στρατευμάτων, καὶ τῶν νηῶν.

ΑΛΛΩΣ

Ζεὺς ἐμέμνητο θέτιδος τῆς ἱκεσίας. τῶν ἄλλων θεῶν τε, καὶ ἀνθρώπων ὕπνῳ σχολαζόντων, πρὸ ὀφθαλμῶν ποιούμενος τιμῆσαι τὸν τοῦ πηλέως, ὄνειρον ἀγαμέμνονι πέμπει, κελεύων αὐτὸν ἐκβάλλειν πάντας τοὺς ἕλληνας εἰς τὴν μάχην. καὶ συμβουλεύων αὐτῷ δηλαδὴ καὶ τὸν ἀχιλλέα παρακαλέσαι. ὁ δὲ, οὐ συνιεὶς τὸ ὄναρ, τοῖς ἀριστεῦσιν αὐτὸ διηγεῖται. καὶ μετὰ τοῦτο εἰς ἐκκλησίαν ἀθροίσας πάντας ἕλληνας. ὑπόπτως πρὸς αὐτοὺς διακείμενος, διὰ τὸ ἡγεῖσθαι τὸν ἀχιλλέα ἐπιτιθέμενον αὐτῷ τῇ ἀρχῇ, προσοικειοῦσθαι, τὸ πᾶν πλῆθος πειράζων, φεύγειν αὐτοὺς εἰς τὰς πατρίδας κελεύει. οἱ δὲ, οὐ συνιέντες, ἐπὶ τὸ καθέλκειν τὰς ναῦς, καὶ εἰς τὰς πατρίδας ἀπαλλάττεσθαι χωροῦσιν. ὀδυσσεὺς δὲ ὑποθεμένης αὐτῷ ἀθηνᾶς, τοὺς μὲν ἀρίστους, πειθοῖ κατέχει. τῶν δὲ στρατιωτῶν, πικρῶς καθάπτεται. παύει δὲ καὶ θερσίτην ἀμούσως πρὸς τὸν βασιλέα στασιάζοντα καὶ τοὺς ἕλληνας μεῖναι, καὶ τὴν ἴλιον ἑλεῖν προτρέπει. συμβουλεύσαντος δὲ καὶ νέστορος τὰ αὐτὰ, ἀγαμέμνων θύσας τῷ διῒ, τοὺς γέροντας ἑστιᾷ. καὶ προτρεψάμενος τοὺς ἕλληνας, ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐξάγει ἅπαντας. ἑξῆς δέ ἐστιν ὁ κατάλογος τῶν νεῶν, ἐφ᾽ ὧν ἦλθον οἱ τρῶες, καὶ οἱ ἕλληνες, καὶ τῶν ἐπικούρων, καὶ τῶν ἡγεμόνων αὐτῶν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Γ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἀλεξάνδρου προκαλεσαμένου μενέλαον εἰς μονομαχίαν ἐπὶ τῇ τῶν ὅλων διαλύσει, ὅρκοι γίνονται, ἐφ᾽ ᾧ τὸν νικήσαντα τὴν ἑλένην λαβεῖν, καὶ τὰ χρήματα αὐτῆς. ἡττηθέντα δὲ ἀλέξανδρον, ἀφροδίτη ἁρπάζει. καὶ εἰς τὸν ἴδιον θάλαμον ἀπάγουσα, μετακαλεῖται ἀπὸ τοῦ τείχους τὴν ἑλένην. οἱ δὲ συνομιλήσαντες, εἰς ὕπνον τὸ τρέπονται.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Δ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἔδοξε τοῖς θεοῖς τὴν ἴλιον ἁλῶναι, διὸ ἀθηνᾶ μὲν μενέλαον τοξευθῆναι ὑπὸ πανδάρου παρεσκεύασε. καὶ οὕτω συγχυθέντων τῶν ὅρκων, μαχάων μὲν ἰᾶται μενέλαον. ἀγαμέμνων δὲ ἀπελθὼν, τὴν στρατιὰν παρορμᾷ εἰς τὸν πόλεμον. συμβολῆς δὲ γενομένης, πολλοὶ ἑκατέρωθεν ἀναιροῦνται.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ε ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Διομήδης ἀθηνᾶς αὐτῷ ἀντιλαμβανομένης, ἀριστεύει, καὶ πολλοὺς ἀναιρεῖ τῶν πολεμίων, τιτρώσκει δὲ ἀφροδίτην κατὰ τῆς χειρὸς, καὶ ἄρεα κατὰ τοῦ κενεῶνος, αἰνείαν δὲ ὑπ᾽ αὐτοῦ πληγέντα λίθῳ, ἀπόλλων διασώζει, τληπόλεμος δὲ, ὑπὸ σαρπηδόνος ἀναιρεῖται. τῷ δὲ ἄρει ζεὺς ἐπιπλήττει, ἰᾶται δὲ αὐτὸν παιήων ὁ τῶν θεῶν ἰατρός.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΕΚΒΟΛΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

ΤΩΝ ΟΜΗΡΟΥ σειρήνων, καλὸν μὲν ἴσως εἴ τις ἀπόσχοιτο τὴν ἀρχήν, ἢ κηρῷ τὰς ἀκοὰς ἀλειψάμενος, ἢ ἄλλην ἑτέραν τραπόμενος ὡς ἂν ἀποφύγῃ τὸ θέλγητρον. μὴ ἀποσχόμενος δέ, ἀλλὰ διὰ τῆς ᾠδῆς ἐκείνης ἐλθών, οὐκ ἂν οἶμαι οὔτε παρέλθῃ ῥᾳδίως εἰ καὶ πολλὰ δεσμὰ κατέχοι. οὔτε παρελθών, εἴη ἂν εὔχαρις. εἰ γάρ που ὥσπερ θαύματά τινα ὁποῖα τὰ θρυλλούμενα ἑπτὰ ἐν λόγοις κεῖνται, ἀριθμήσει τις καὶ ἀκούσματά τινα ἐπιστροφῆς ἄξια, εἴη ἂν ἄλλως ἐν αὐτοῖς μάλιστα καὶ ἡ ὁμηρικὴ ποίησις. ἧς οὐκ οἶμαι εἴ τις τῶν πάλαι σοφῶν οὐκ ἐγεύσατο. καὶ μάλιστα τῶν ὅσοι τῆς ἔξω σοφίας ἠρύσαντο. ἐξ ὠκεανοῦ μὲν γάρ, ποταμοὶ πάντες. πηγαὶ πᾶσαι. φρέατα πάντα κατὰ τοὺς πάλαι λόγους. ἐξ ὁμήρου δὲ εἰ καὶ μὴ πᾶσα, πολλὴ γοῦν παρὰ σοφοῖς λόγου ἐπιρροή. οὐδεὶς γοῦν οὔτε τῶν τὰ ἄνω περιεργαζομένων, οὔτε τῶν περὶ φύσιν, οὔτε τῶν περὶ ἦθος, οὐδ' ἁπλῶς τῶν περὶ λόγους ἐξωτερικοὺς ὁποίους ἂν εἴποι τις, παρῆλθε τὴν ὁμηρικὴν σκηνὴν ἀξεναγώγητος, ἀλλὰ πάντες παρ' αὐτῷ κατέλυσαν. οἱ μέν, ὡς καὶ διάγειν παρ' αὐτῷ μέχρι τέλους, καὶ τῶν αὐτοῦ συσσιτίων ἀποτρέφεσθαι. οἱ δέ, ὥστε χρείαν ἀποπλῆσαί τινα καὶ συνεισενεγκεῖν ἐξ αὐτοῦ τῷ λόγῳ τι χρήσιμον. ἐν οἷς καὶ ἡ πυθία πολλοὺς τῶν χρησμῶν, πρὸς ὁμηρικὴν μέθοδον ἀποξέουσα. φιλόσοφοι περὶ αὐτὸν εἰ καὶ ὕπαρχος φθονεῖ ὡς μετ' ὀλίγα ἱστορηθήσεται. ῥήτορες περὶ αὐτόν. γραμματικοὶ δέ, οὐκ ἄλλως εἰς τέλος εἰ μὴ δι' αὐτοῦ. ὅσοι δὲ μετ' αὐτὸν ποιηταί, οὐκ ἔστιν ὃς ἔξω τι τῶν αὐτοῦ μεθόδων τεχνάζεται μιμούμενος. περιποιῶν. πάντα ποιῶν δι' ὧν ὁμηρίζειν δυνήσεται. ἀξιοῖ σὺν αὐτὸν καὶ ζωγράφοι διὰ ζήλου πολλοῦ καὶ θαύματος. ὁ περὶ τὴν ἀσκληπιαδῶν δίαιταν καὶ τὰ τραύματα, ἐρανίζεται καὶ αὐτὸς ἐκεῖθεν ἀγαθά, ἐφέλκεται τὸ πρᾶγμα καὶ βασιλεῖς. καὶ μαρτυρεῖ ὁ μέγας ἀλέξανδρος κειμήλιον εἶπε καὶ ἐφόδιον καὶ ἐν αὐταῖς μάχαις τὴν ὁμηρικὴν βίβλον ἐπαγόμενος. καὶ τὴν κεφαλὴν ὅτε ὕπνου δέοι, ἐπαναπαύων αὐτῇ. ἵνα τάχα μηδ' ἐν ὕπνοις αὐτοῦ ἀπέχοιτο. ἀλλὰ καὶ φανταζόμενος, εἴη εὔονειρος. καὶ ἔστιν ἀληθῶς βασιλικὸν πρᾶγμα ἡ ὁμήρου ποίησις. καὶ μάλιστα ἡ ἰλιάς. καὶ παροιμία μέν τις κακῶν ἰλιάδα φησίν. αὐτὴ δὲ καλοῦ παντός ἐστιν ἰλιάς. δραματικώτερον μὲν σχηματιζομένη διὰ τῆς μονοειδοῦς μέν, πολυπροσώπου δὲ ἀφηγήσεως. γέμουσα δὲ μυρίων ὧν ἄν τις εἴποι καλῶν. φιλοσοφίας. ῥητορείας. στρατηγικῆς εὐτεχνίας. διδασκαλίας τῆς περὶ ἠθικῶν ἀρετῶν. τεχνῶν ὅλως παντοίων καὶ ἐπιστημῶν. ἔχει τις καὶ δόλους ἐπαινετοὺς ἐκεῖθεν μαθεῖν. καὶ ψευδῶν κερδαλέων συνθέσεις. καὶ σκωμμάτων δριμύτητας. καὶ ἐγκωμίων μεθόδους. φρόνησιν δέ, οὐκ ἔστιν εἰπεῖν ὅσην περιποιεῖται τῷ προσέχειν ἐθέλοντι. καὶ ὅσα δὲ τῇ ἱστορίᾳ ἐπιθεωροῦνται σεμνά, οὐκ ἄλλως οὐδὲ τὴν ὁμήρου τέχνην τῶν τοιούτων ἀποστερήσει τις. τῆς πολυπειρίας. τοῦ τὰς ἀκοὰς ἡδῦναι. τοῦ τὰς ψυχὰς παιδεύειν. τοῦ εἰς ἀρετὴν ἐπαίρειν. τῶν ἄλλων ὧν ἱστορία εὐδοκιμεῖ. εἰ δ' ὅτι μύθων γέμει ἐκπίπτειν αὐτὸν κινδυνεύει τοῦ θαυμάζεσθαι. ἀλλὰ πρῶτον μέν, οὐ πρὸς γέλωτα οἱ ὁμηρικοὶ μῦθοι, ἀλλὰ ἐννοιῶν εὐγενῶν σκιαί εἰσιν ἢ παραπετάσματα. οἱ μὲν ὑπ' αὐτοῦ πλαττόμενοι πρὸς τὰ ὑποκείμενα, οἱ καὶ πρὸς αὐτὰ οἰκείως ἀλληγοροῦνται. πολλοὶ δὲ καὶ ὑπὸ τῶν παλαιῶν μὲν τεθέμενοι, ἑλκόμενοι δὲ χρησίμως καὶ εἰς τὴν τούτου ποίησιν. ὧν ἡ ἀλληγορία, οὐ πάντῃ πρὸς τὰ τρωϊκά. ἀλλὰ ὅπως ἂν ἐξ ἀρχῆς ᾐνίξαντο οἱ αὐτοὺς πλασάμενοι. ἔπειτα, οὐδὲ ἔχαιρεν αὐτόθεν μύθοις ὁ τῆς σοφίας τρόφιμος. ἡ σοφία τε γάρ, θεωρία ἐστὶν ἀληθευτική. καὶ ὁ σοφὸς δέ, τοιοῦτος. οὐκοῦν καὶ ὁ ὅμηρος. ἀλλὰ διὰ τὸ τῶν πολλῶν ἐπαγωγόν, αὐτοὺς τῇ ποιήσει παρεμπλέκων τεχνάζεται. ἵνα δελεάσας καὶ θέλξας τοῖς προφαινομένοις, δικτύων ὅ φασιν ἔσω λάβῃ τοὺς ὀκνοῦντας τὸ τῆς φιλοσοφίας γλαφυρόν. εἶτα καὶ γεύσας τῆς ἐν ἀληθείᾳ γλυκύτητος, ἀφήσει σοφοὺς πορεύεσθαι καὶ θηρᾶσθαι αὐτὴν καὶ ἄλλοθεν. ἔτι δὲ γίνεται καὶ μεθοδευτὴς οὕτω τῆς τῶν μύθων πιθανῆς πλάσεως. ἵνα καὶ τούτου τοῖς φιλομαθέσιν ὡς καὶ τῶν λοιπῶν εἰδῶν τοῦ λόγου, καθηγήσηται. ἐκεῖνο δὲ καὶ μάλιστα θαυμαστὸν ἐν τούτοις ὅμηρος ἔχει, ὅτι καὶ μύθοις μεμεστωμένος, ὅμως οὐ φεύγεται, ἀλλὰ στέργεται. καὶ οἱ μισεῖν αὐτὸν προσποιούμενοι, οὐκ ὀκνοῦσιν αὐτοῦ ὅλως ἅπτεσθαι. καὶ ἀποδιοπομποῦντες, αὖθις προσίενται. ὅμοιοι τῷ παροιμιακῷ σκύθῃ. ὃς θωμένων μὲν ἑλλήνων, ἀπείχετο ἵππου εὐγενοῦς ἐκπεπνευκότος, ἀνακάμψας δὲ κα-

θ' ἡσυχίαν τὸ σύνηθες ἔπραττον ἀπολαύων οὐκ ἤθελον. εἰ δὲ καὶ οἱ χρώμενοι δηλοῦσι τὸ χρηστὸν τοῦ πράγματος, οὐκ ἔχει ἀντιλογίαν, πολύχρηστον εἶναι χρῆμα τὴν ὁμηρικὴν ποίησιν. ἀλλ' ὅτι μὲν εὔχρηστος ὁ ποιητής, οὕτως ἀμυδρῶς δηλοῦντες ὑπεκρουσάμεθα ὅτι μηδὲ πρόθεσις ἡμῖν, Ὁμήρου ὑπερλαλεῖν. ὡς εἴγέ τις εἰς σκοπὸν θήσει τὸ πρᾶγμα, οὐ πολλῶν δεήσεται λόγων. ἀλλὰ προβαλεῖται τὰς βίβλους ἐκ προχείρου ὧν αἱ μὲν, εἰς αὐτὸν, αἱ δὲ, ἐξ αὐτοῦ συνεκροτήθησαν. καὶ ἀνύσει ῥαδίως τὸ προτεθέν. λείπεται δὴ ἡμῖν ἐπεὶ ἀποπέφανται μὴ γελοῖος εἶναι πάντη ὁ πονησάμενος περὶ τὴν Ὁμήρου ποίησιν, γενέσθαι οὗ ἐσκοπήσαμεν. καὶ μὴ ἐπὶ πλέον συνιστᾶν τὸν ποιητήν. ἀλλὰ ποιεῖν ὅπερ εἰς αὐτὸν οὐ πρὸς μεγιστάνων τινῶν ἐπετάχθημεν ὁποῖά τινα πλάττονται οἱ κομψοί. ἀλλὰ πρὸς φίλων ὁμιλητῶν οἷς ὑπολήψεώς τι χρηστῆς περὶ ἡμῶν ὕπεστιν. ἦν δὲ τὸ φιλικὸν θέλημα διὰ τῆς Ἰλιάδος ἐλθεῖν. καὶ ἐκπορίσασθαι τὰ χρήσιμα τῷ διεξοδεύοντι. οὐ λέγω ἀνδρὶ λογίῳ. ἐκεῖνον γὰρ, οὐδὲν ἂν τῶν τοιούτων εἰκὸς λανθάνειν. ἀλλὰ νέῳ ἄρτι μανθάνοντι. τυχὸν δὲ, καὶ μαθόντι μὲν, δεομένῳ δὲ ἀναμνήσεως. καὶ δὴ γίγνεται τοῦτο. καὶ τὰ χρήσιμα, κατὰ ἀκολουθίαν εὐσυνθέτως ἐκλέγονται. οὐχ ὥστε μέντοι τὰ πάντων ἐνταῦθα εἶναι τῶν πονησαμένων εἰς τὸν ποιητήν. τοῦτο γὰρ, καὶ μόχθος μάταιος καὶ περιττὸς καὶ οὐδὲ ῥᾳδίως ἀνύσιμος. ἀλλ' ὥστε τὸν γινώσκειν ἐθέλοντα, εὑρίσκειν κατὰ τόπον εὐτάκτως τὰ μὴ παρέλκοντα. οἷον, ἐννοίας εὐχρήστους τῷ καταλογάδην γράφοντι, καὶ βουλομένῳ ῥητορικὰς ποιεῖν εὐκαίρως περιβολάς. μεθόδους, ἐξ ὧν καὶ ὠφελεῖταί τις μιμεῖσθαι θέλων, καὶ τῆς εὐτεχνίας θαυμάζει τὸν ποιητήν. λέξεις, τὰς πλείους μὲν, ὡς πεζῷ λόγῳ προσηκούσας. πολλάκις δὲ καὶ σκληρὰς καὶ τραχείας καὶ ποιητικὰς, ἃς εἰ μὴ ἀναπτύξει τις ἐτυμολογικώτερον, οὐκ εὔγνωστον ἔσται τὸ χωρίον ὃ παρενβέβληται. γνώμας, αἷς καὶ αὐταῖς πολλαχοῦ ἡ ὁμηρικὴ σεμνύνεται ποίησις. ἱστορίας, οὐ μόνους αἷς ὁ ποιητὴς χρᾶται κατὰ κανόνα οἰκεῖον, ἀλλ' ἔστιν ὅπου καὶ πλατύτερον ὡς ἐξ ὧν ἱστόρησαν ἕτεροι. ἔτι δὲ μύθους, τοὺς μὲν, ἀκράτους καὶ ἀθεραπεύτους καὶ κατὰ μόνους θεωρουμένους τῷ προφερομένους, τοὺς δὲ, καὶ μετὰ θεραπείας ἀλληγορικῆς εἴτε καὶ ἀναγωγικῆς. καὶ ἕτερα μυρία καλὰ εἰς βίους χρήσιμα. καὶ ταῦτα, οὐ μόνον συντόμως, ἀλλὰ καὶ ποικίλως. ὥστε εἴ τις ἀφθονήτως τὸ πᾶν περιελθὼν τοῦτο πόνημα εἴποι ἐπιεικέστερον ὡς οὐκ ἀνωφελὲς πάντη ἐστὶ τὸ ἐγχείρημα, οἶμαι οὐ ψεύσεται. νέων γὰρ ἀγωγὴ καὶ διατριβὴ ἀναγνώσεως συντελοῦσα εἰς τὴν ὁμηρικὴν Ἰλιάδα, καλὴ ἂν καὶ αὐτὴ γένοιτο. εἴτε καταμόνας τις ἀπολαβὼν τὸ παρὸν ἔργον αὐτὸ καθ' αὑτὸ θεωροίη, εἴτε καὶ τὴν Ἰλιάδα χειριζόμενος, σκέπτεσθαι τὴν ἐργασίαν ταύτην βούλεται εἴτι που ἐν χρῷ ἐκείνης παράπτεται. πρὸς δὲ τοῖς ἄλλοις, οὐδὲ ἐκτέταται τὸ προκείμενον ἔργον εἰς ἓν ὕφος καὶ σῶμα κατὰ συνέχειαν ἀδιάστατον, ἵνα τῷ ἀδιακόπῳ ἀποκναίῃ τὸν ἐντυγχάνοντα καὶ δυσεύρετον ἔχῃ τὸ κατάλυμα, ἀλλ' ἕκαστον τῶν χρησίμων, καθ' αὑτὸ ἰδίᾳ κεῖται. καὶ περατωθέντος αὐτοῦ μετάβασις ὡς ἐξ ὑπαρχῆς ἐπὶ ἕτερον γίγνεται. καὶ οὕτως ὁ διὰ τοῦ συγγράμματος τούτου ἐρχόμενος, συχνὰ οἷον καταλύων ἀναπαύεται. ὁποῖόν τι καὶ ἐν τοῖς εἰς τὸν περιηγητὴν ἡμῖν γέγονε. καὶ εἰς τὴν Ὀδύσσειαν δέ. καὶ ἐκεῖ γὰρ ὁμοίως τὸ ἔργον μεθώδευται, παρεκβαλοῦσι τὰ εὔχρηστα ὡς ἐν ἐκλογῇ κατὰ ἀκολουθίαν εὐσύνθετον. οὐ μὴν πλατεῖαν ποιησαμένοις αὐτῶν τούτων ἐξήγησιν. ἵνα μή τις ἐκφλυαρίζων τὸ πρᾶγμα, μυκτηρίσῃ μηδὲν ἡμᾶς καινότερον πραγματεύσασθαι. ὅπερ γε καὶ νῦν ὁ μὴ πάνυ εὐγνώμων, τοιοῦτος ἴσως ἔσται. καὶ θαρρῶν τὰ παρ' ἄλλοις ἀειζήλως εἰρημένα ἐξευρίσκειν καὶ ἐνταῦθα κείμενα, οὐδὲν ἱερὸν εἶναι κατὰ τὴν παροιμίαν, τὸ παρὸν ἔργον ἐρεῖ. ἀλλ' ὁ τοιοῦτος, ἴσω κακῶς κρίνων. ἵνα μή τι πλέον ἐροῦμεν συνιστῶντες ἑαυτοὺς κατὰ τὸν προοιμιακὸν Ἀστυδάμαντα. εἰ δὲ καὶ τυχὸν ὁ οὕτω δοξάζων, ὀρθῶς ἔκρινεν, ἀλλ' ἡμεῖς καὶ οὕτως ἐπιβαλοῦμεν τῷ ἔργῳ, ἵνα εἰ μὴ ἑτέροις, ἀλλὰ τοῖς γοῦν ἀγγαρεύσασιν ἀρέσωμεν, ἀγογγύστως τὸ ἐπιτεθὲν φορτίον ἄραντες. ὅσα μὲν οὖν ἐκ προθύρων οἱ σοφοὶ, τῆς Ἰλιάδος προγράφουσιν, ἐξ ἐκείνων ἀναλεκτέον. ὅτι μηδὲ πρόκειται ἡμῖν, ἀμαυροῦσθαι τὰ τῶν ἄλλων, καὶ κενὴν δόξαν θηράσασθαι, καὶ σκῶμμα τοῦ πάντη τὰ ἀλλότρια μεταγράφειν, ἐφελκύσασθαι. ἐκεῖνα δὲ καὶ μόνα πάνυ συντόμως προγραπτέον ἐνταῦθα. ὅτι τὴν Ὁμήρου ποίησιν οἱ μὲν, εἰς τὸ παντελὲς ἐσκίασαν. καὶ ὡς οἷον αἰσχυνόμενοι ἐὰν ὁ ποιητὴς ἀνθρωπίνως λαλῇ, ἀνήγαγον πάντα καὶ εἰς ἀλληγορίαν μετέθεντο. καὶ οὐ μόνον εἴ τι που μυθικὸν, ἀλλὰ καὶ τὰ ὁμολογουμένως ἱστορούμενα. τὸν Ἀγαμέμνονα. τὸν Ἀχιλλέα. τὸν Νέστορα. τὸν Ὀδυσσέα. τοὺς λοιποὺς ἥρωας. ὡς δοκεῖν τὸν ποιητὴν ἐν ὀνείροις ἡμῖν ὁμιλεῖν. ἕτεροι δὲ ἀπεναντίας πάντη ἐκείνοις ἐλθόντες, ἐξέσπασαν τὰ ὁμηρικὰ πτερὰ, καὶ οὐκ ἀφῆκαν αὐτὸν πτερύσσεσθαι ὅλως μετέωρον, ἀλλὰ τοῦ φαινομένου γενόμενοι μόνου καὶ κατασπάσαντες τοῦ ἀναγωγικοῦ ὕψους τὸν ποιητὴν, οὐδὲν οὐδ' ὅλως ἀφῆκαν ἀλληγορεῖσθαι παρ' αὐτῷ. ἀλλὰ καὶ τὰς ἱστορίας ἀφῆκαν οὕτως ἔχειν. καλῶς γε τοῦτο ποιοῦντες. καὶ τοὺς μύθους δὲ ἀπαραποιήτους εἰς ἀλληγορίαν εἶναι προσέταξαν. ἐν οἷς ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθήσεται, καὶ ὁ Ἀρίσταρχος, οὐ πάνυ καλῶς τοῦτο νομοθετήσας. οἱ δὲ ἀκριβέστεροι, ὥσπερ τὰς ἱστορίας ἐφ' ἑαυτῶν μένειν ἀφῆκαν, οὕτω καὶ τοὺς μύθους τὰ πρῶτα μὲν, τίθενται οὕτως ἔχειν ὡς λέγονται, καὶ ἐπισκέπτονται τὴν πλάσιν αὐτῶν καὶ τὴν ἐν αὐτῇ πιθανότητα δι' ἧς ἐν μύθοις ἀλήθειά τις εἰκονίζεται. εἶτα διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς φύσει ψευδὲς ἀφέντες τὸ σωματικὸν εἰκόνισμα, ἀνατρέχουσιν εἰς τὴν ἐξ ἀλληγορίας θεραπείαν τοῦ μύθου. ἢ φυσικῶς ἐξετάζοντες

ὡς ἄλλα

ὡς ἄλλοι δηλοῦσι πλατύτερον ἢ κατὰ ἦθος. πολλαχοῦ δὲ καὶ ἱστορικῶς. οὐκ ὀλίγοι γοῦν μῦθοι καὶ πρὸς ἱστορίαν ἐνθεραπεύονται. ὡς ἀληθῶς μὲν, γινομένου τοῦδέ τινος πράγματος ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς βίῳ. τοῦ δὲ μύθου τὸ ἀληθὲς ἐκβιαζομένου πρὸς τὸ τερατωδέστερον. ταύτης τῆς ὁδοῦ ἐχομένη καὶ ἡ παροῦσα πραγματεία, οὐδὲ τοὺς μύθους ἀνεπισκέπτους εἰς τὸ πᾶν ἀφήσει. ἀλλὰ περιεργάσεταί που αὐτοὺς ἀκολούθως τοῖς παλαιοῖς. οὐ χρὴ δὲ ἐναπεσεῖν οὐδὲ νῦν τὸν ἀκούοντα τοῖς παλαιοῖς ἡμᾶς καὶ ἐν τούτοις ἀκολουθεῖν, ὡς δυναμένους ὅλους καὶ αὐτὴν ἐκεῖθεν τὰ τοιαῦτα ἐρανίσασθαι. πρῶτον μὲν γὰρ καθάπερ τοῖς μαγειρεύουσι χάρις. οὐχ ὅτι τὰ μὴ ὄντα δαιτρεύουσιν, ἀλλ' ὅτι τὰ ἐπιπόνως ἔχοντα τοῦ συναγαγεῖν, αὐτοὶ ἀγείραντες εἰς ἓν, παρέθεντο, οὕτω καὶ ἡμῖν ἔσται τι χάριτος, ὅτι πόνου δίχα, οἱ περιτυχόντες ἔχουσι πολλαχόθεν ἐπισυναχθὲν τὸ ζητούμενον. εἶτα εἰ καὶ ἀγέρωχόν τι καὶ γαῦρον ὁ λόγος ἔχει, οὐκ οἶδα εἰ μή τινες τῶν ὑπονώθρων, μόλις περιτύχοιεν ἐκείνοις ἐξ ὧν πολλὰ τῶν ἐνταῦθα ἠράνισαι. εἰ δέ τι ἐν διαφόροις καὶ προσεπινοοῦνται, αὐτό φασι δεῖξαι. ἐπεὶ δὲ ποιητὴν μέγαν περιεργαζόμεθα, σκοπητέον τὸ τοιοῦτον ὄνομα. καὶ σημειωτέον, ὅτι καθάπερ ἔπος ἁπλῶς μὲν, ὁ λόγος. ὡς τὸ, ἔπεα πτερόεντα. ἰδίως, ἔπος ὁ ἔμμετρος λόγος. οὕτω καὶ ποιεῖν ὅλως μὲν, τὸ πράττειν. καὶ ἔστιν ἡ χρῆσις καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ πολλαχοῦ. ἰδιάζεται δὲ ἡ λέξις καὶ ἐπὶ τῶν ῥαψῳδούντων, κατά τι ἐξαίρετον διὰ τὸ τῆς ἐν αὐτοῖς πράξεως ταύτης ἐξέχον ὡς θεῖον καὶ ἔλλογον. ὅθεν καὶ συνθέμενοί τινες τὸ ἔμμετρον ἔπος καὶ τὸ ῥαψῳδικῶς ποιεῖν, ὠνόμασαν συνθέτως ἐποποιοὺς, τοὺς ἐν ἁπλότητι λεγομένους καὶ ποιητάς. μάλιστα δὲ τοὺς ἐν ἑξαμέτρῳ τόνῳ ἡρωΐζοντας. ὧν κατάρξαι λέγεταί τις Φημονόη γυνὴ προφῆτις Ἀπόλλωνος, ἐκφοιβοῦσα φασὶν αὐτὴ πρώτη τὸ ἔπος. κληθὲν οὕτω κατὰ τοὺς παλαιούς, οὐ μόνον καθ' ὑπεροχὴν διὰ τὸ τὸ ἑξάμετρον ἰδιώσασθαι τὴν κοινὴν προσηγορίαν τοῦ λόγου, ἀλλὰ καὶ διότι ἕπονταί φασι τὰ πράγματα τοῖς χρησμοῖς. εἰ δὲ ἡ τοιαύτη ἐτυμολογία διασώζεσθαι ἀπαιτεῖ τὸ ἔπος, ἀλλ' ἔστι συνηγορῆσαι καὶ τῇ ψιλώσει τούτου πιθανῶς εἴ τις βουληθείη. τίς δὲ ἡ ἐποποιΐα. καὶ ὅτι ποιήσεως εἶδος καὶ αὐτὴ ὡς καὶ ἡ τραγῳδία καὶ ἡ κωμῳδία καὶ ἡ τῶν κυκλίων ποιημάτων καὶ ἡ λυρικὴ καὶ ἕτεραι, ζητητέον ἐν ἄλλοις. καὶ οὕτω μὲν κατέστη τὸ ποιεῖν, ἐξ οὗ καὶ ὁ ποιητὴς καὶ ἡ ποίησις. καὶ δῆλον ὅτι ποιεῖν παρὰ τοῖς παλαιοῖς ὡς καὶ ὁ κωμικὸς ἐμφαίνει, τὸ ποιητικῶς ἤγουν ἐμμέτρως ᾄδειν καὶ γράφειν. ὡς τὸ, ἐποίησάς ποτε ὦ Εὐριπίδη, ἀντὶ τοῦ, ἔγραψας ἐν τῇ ποιήσει σου. καὶ τοίνυν καὶ ποιητὴς ὁ οὕτω γράφων. ὁποῖος ἂν καὶ εἴη εἴτε κωμικὸς εἴτε ὁστισοῦν ἕτερος. ἐξόχως δὲ, Ὅμηρος. ὡς γὰρ εἴ τις εἴπῃ ὁ ῥήτωρ, ὁ Δημοσθένης εὐθὺς ὑπερεχόντως ἐνοήθη, κἂν τὸν λυρικὸν ἀκούσωμεν, εἰς τὸν Πίνδαρον ἀναγόμεθα, οὕτω καὶ τὸν ποιητὴν ἀκούσας τις μετὰ τοῦ ἄρθρου, τὸν Ὅμηρον ἐνόησε. διατί; ὅτι ἐν αὐτῷ ἀρετὴ πᾶσα ποιήσεως. καὶ διότι σπερματικῶς ἀρχὴ καὶ καθηγητὴς αὐτὸς πᾶσι γέγονε ποιηταῖς, τοῦ εἶναι ὅπερ λέγονται. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως, ἵνα μὴ ἐπὶ πλέον πόρρω τοῦ σκοποῦ πλαζώμεθα. Ὁμήρου δὲ γένος, οὐδ' αὐτὸ περιεργασώμεθα. εἴρηται γὰρ πολλοῖς ἑτέροις, ὡς οὐκ ἂν ἡμεῖς κρειττόνως εἴπωμεν. εἰ μὴ ἄρα τοῦτο καὶ μόνον ῥητέον κατὰ τὸ ἐπιτρέχον. ὅτι ἐπικρύψας ἑαυτὸν ὁ ποιητὴς καὶ σιγήσας ὅς τίς ποτε καὶ ὅθεν ἦν, περιμάχητος μᾶλλον ἐγένετο καὶ πολύπατρις. ἔστι γὰρ κατὰ τὴν τῶν προθυμούντων ἔφεσιν, καὶ Ἰήτης. καὶ Σμυρναῖος. καὶ Ἀθηναῖος καὶ Αἰγύπτιος. ἤδη δὲ καὶ Ἰταλός. ἀμφισβητοῦσι δ' αὐτοῦ καὶ Χῖοι μαρτύριον προχειριζόμενοι τοὺς καλουμένους Ὁμηρίδας ὧν καὶ Πίνδαρος μέμνηται. καὶ ἕτεροι δὲ πολλοὶ Ὁμήρου μεταποιοῦνται σφετεριζόμενοι. καὶ ἀβρυνόμενοι αὐτὸν ἔχειν πολίτην, ἢ ἑτέροις ἀγαθοῖς σεμνύνεσθαι. Ὅτι δὲ καὶ ἕτεροι πρὸ αὐτοῦ ἦσαν ποιηταὶ, ὧν καὶ Μουσαῖος ἀκέσεις νόσων συγγραψάμενος. καὶ ὅτι ὡς καὶ Αἰλιανὸς ἱστορεῖ, μετὰ Ὀρφέα καὶ Μουσαῖον, Σύαγρος γέγονε ποιητὴς ὃς πρῶτος τὸν τρωϊκὸν ᾖσε πόλεμον, καὶ τοῦτο ἐς τοσοῦτον εἰρήσθω. καὶ ὅτι ἔπνεε τὰ ἔπη Ὅμηρος. καὶ οὕτως εἶχε τῆς περιέργου καὶ ἐμμελοῦς μούσης, ὡς οὐδὲ τοῦ ἐν ἁπλότητι πεζολογεῖν ἕτεροι. καθὰ καὶ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ ἐν οἷς ἔγραψεν εἰς τὸν Ὅμηρον. ὡς δὲ καὶ πολλοὶ Ὅμηροι, καὶ αὐτὸ ἱστόρησαν ἕτεροι. καὶ ὅτι δὲ ὁ νῦν προκείμενος, ἢ ἀπὸ τοῦ μὴ ὁρᾶν ὠνόμασται ὡς οἱονεὶ, μήορος καὶ κατὰ μετάθεσιν Ὅμηρος. ἢ ὡς αὐτὸ τοῦτο γενόμενος Ὅμηρος, ὁποίους τοὺς ἐπὶ εἰρήνῃ διδομένους εἰς ἐνέχυρον οἴδαμεν, καὶ τοῦτο εἰς πλάτος κεῖται παρ' ἄλλοις. οἳ καὶ φασὶ τὰ ἐπὶ εἰρήνῃ ὅμηρα οὕτω λέγεσθαι, παρὰ τὸ ὁμοῦ καὶ τὸ ἀρῶ τὸ ἁρμόζω. εἰς ὁμόνοιαν γὰρ ἁρμόττονται διὰ τῶν ὁμήρων οἱ διεστῶτες ἀλλήλων καὶ στασιάζοντες. χρῆσις δὲ τοιαύτης λέξεως, παρὰ πολλοῖς τε ἄλλοις καὶ παρ' Εὐριπίδῃ, ἐν τῷ συλλάβετε ὅμηρον τήνδε. εἰ δὲ καὶ ἕτερα ποιήματα εἰσὶν Ὁμήρου, οἷον καὶ ὁ Μαργίτης, καὶ ἡ τῶν μυῶν καὶ βατράχων μάχη, ἄλλοι καὶ αὐτὸ ἐζήτησαν πρὸς ἀκρίβειαν. καὶ ἐὰν ἡ Ἰλιὰς τῆς Ὀδυσσείας προπεποίηται. ἢ καὶ ἀνάπαλιν. εἰ δὲ καὶ ἤρισεν Ὅμηρος Ἡσιόδῳ τῷ ἀσκραίῳ καὶ ἡττήθη ὅπερ ὄκνος τοῖς ὁμηρίδαις καὶ λέγειν, ζητητέον ἐν τοῖς εἰς τοῦτο γράψασιν. ἐν οἷς ἔκκειται καὶ τὰ ῥητὰ τῆς ἔριδος. ὡσαύτως καὶ ἐὰν ἐπὶ τῶν τρωϊκῶν ἔτυχεν ὢν ἢ μᾶλλον μετὰ τὰ τρωϊκά. ταῦτα γὰρ πάντα εἰ ἐπιμελῶς φιλοκρινήσει τις, βίβλος ἱστορικὴ πολυλόγος συντεθήσεται. ἡμῖν δὲ, οὐ τοῦτο σκοπός. ἐκεῖνο δὲ μᾶλλον ὃ καὶ προεξεθέμεθα. ἔτι κἀκεῖνο προλαβεῖν χρὴ ἐχόμενον ἤδη καὶ προκλητικὸν τοῦ παρεμβολικοῦ, ὅτι ἀνδρώδης μὲν ἡ Ἰλιὰς καὶ σεμνοτέρα καὶ ὕψος ἔχουσα. ἐπεὶ καὶ ἡρωϊκωτέρα. ἠθικὴ δὲ ἡ Ὀδύσσεια, ὡς ἐκεῖ σαφέστερον γέγραπται. καὶ ὅτι τὴν ὁμηρικὴν ἰσχὺν οὐ τοσοῦτον ἐν τῇ Ἰλιάδι

ἔστι καταμαθεῖν, ὅσον ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ. ἐνταῦθα μὲν γὰρ πολλαὶ ἀφορμαὶ εἰς [illegible]. ἐκεῖ δὲ, γλισχρότατος καὶ πάντη ὀλιγόϋλος ὁ τοῦ βιβλίου σκοπός. καὶ ὅμως ἐξήρκεσεν ὁ ποιητὴς βίβλον καὶ ἐκείνην τηλικήνδε καὶ τοιαύτην διασκευάσασθαι. παραδεικνύων, ὅτι παμπλούσιός ἐστι καὶ πάνυ φιλότιμος, εἴτε πολυαφόρμοις καὶ ἐν μὴ τοιαύταις γραφαῖς. ὅθεν ἐκεῖνο μὲν τὸ βιβλίον, ἀφ' ἑνὸς προσώπου τοῦ Ὀδυσσέως ὠνόμασεν, ὑποδηλῶν τὸ ὀλίγον τῆς τοῦ γράφειν ὕλης. ὡς μόνα δῆθεν λέξων τὰ κατὰ τὸν Ὀδυσσέα. εἰ καὶ ἄλλως κατὰ μέθοδον οἰκείαν, καὶ ἕτερα πολλὰ παρενέπλεξε. ταύτην δὲ τὴν βίβλον, συλληπτικώτερον Ἰλιάδα ἐκάλεσε, καὶ οὔτε ἀφ' ἑνός τινος ὡς ἐὰν Ἀχιλληῒς ἤ τι τοιοῦτον ἐκαλεῖτο, οὔτε διὰ τοὺς Ἰλιεῖς ὡς δηλαδὴ τὰ τῶν Ἰλιέων μόνων περιέχουσαν κακά. ἀλλ' ὅτι περιέχει τὰ κατὰ τὴν Ἴλιον συμπεσόντα, ἤτοι τὰ Τρωϊκά. εἰ δέ τινες ἐπαγωνίζονται δεῖξαι ὅτι ὡς δῆθεν ἀπὸ προσώπου παθόντος τοῦ τῶν Ἰλιέων δηλαδὴ λαοῦ, ἡ ποίησις αὕτη ὠνόμασται Ἰλιάς, ὅθεν κερδήσαντες καὶ οἱ μετὰ τὸν Ὅμηρον τραγικοὶ καὶ ἕτεροι, ἐκ προσώπων παθόντων οἰκεῖα πολλάκις ἐπιγράφουσι δράματα, οἱ τοιοῦτοι αὐτόθεν ἐλέγχονται. ἄλλως τε, καὶ ὅτι οὐχ ἁπλῶς ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς περὶ τῶν Ἰλιέων λέγει τί ἔπαθον. ἀλλὰ καὶ ἑτέρων μέν. σκοπὸς δὲ αὐτῷ τοῦ βιβλίου ὡς καὶ αὐτὸς ἐν προοιμίῳ ἐκτίθεται, εἰπεῖν ὅσα κακὰ ἐν τῷ καιρῷ τῆς τοῦ Ἀχιλλέως μήνιδος, καὶ οἱ Τρῶες καὶ οἱ Ἕλληνες ἔπαθον. καὶ μάλιστα οἱ Ἕλληνες. διὸ καὶ οὐλομένην εἰπὼν τὴν τοῦ Ἀχιλλέως μῆνιν, ἐπάγει. ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε. μονονουχὶ λέγων, ὀλεθρίαν γενέσθαι τὴν τοιαύτην μῆνιν, διότι κακὰ ἐξ αὐτῆς οἱ Ἀχαιοὶ ἔπαθον κατά τινα εἱμαρμένην, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθήσεται. Διὰ ταῦτα μὲν τὸ βιβλίον τοῦτο καλεῖται Ἰλιάς. δοκεῖ δὲ ἡ τοιαύτη λέξις, κτητικὴ εἶναι καὶ ἐλλειπτικῶς ἔχειν. ὥσπερ γὰρ λόγχη καὶ γῆ καὶ Τροία καὶ μάχη καὶ σκοπιὰ Ἰλιὰς παρὰ τοῖς τραγικοῖς ἀντὶ τοῦ, Ἰλιακὴ ὅ ἐστι Τρωϊκή, οὕτω καὶ ἐνταῦθα Ἰλιάς, βίβλος δηλαδή. ἢ Ἰλιὰς ποίησις. ἢ ἱστορία Ἰλιάς. ὥσπερ καὶ τὸ, Ἰάς. καὶ τοῦτο γὰρ ἐλλέλειπται, δηλοῦν ὅτι Ἰωνικὴ διάλεκτος. σημείωσαι δὲ ἐνταῦθα καὶ ὅτι τὸ μὲν εἰπεῖν Ὁμήρου Ἰλιάς, ταυτόν ἐστι τῷ, Ὁμήρου Τρωϊκά. τὸ δὲ Ἰλιὰς μάχη τραγικῶς, ἴσον δύναται τῷ Τρωϊκὸς πόλεμος. ἀλλὰ γὰρ ἤδη τῷ σκοπῷ ἐγχειρητέον. ἵνα μὴ πόθεν ἀκούσωμεν, περιττὰ ἐν οὐ δέοντι σοφίζεσθαι.

ΠΑΡΕΚΒΟΛΑΙ
ΕΙΣ ΤΗΝ Α ΡΑΨΩΔΙΑΝ
ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ.

ΜΗΝΙΝ ἄειδε θεὰ πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
Οὐλομένην. ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε.
Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς ἄϊδι προΐαψεν
Ἡρώων. αὐτοὺς δ' ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν,
Οἰωνοῖσί τε πᾶσι. διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.

ΟΤΙ ἓν μέν τι σῶμα συνεχὲς δι' ὅλου καὶ εὐάρμοστον, ἡ τῆς ἰλιάδος ποίησις. οἱ δὲ συνθέμενοι ταύτην (κατ' ἐπιταγὴν ὥς φασι πεισιστράτου τοῦ τῶν ἀθηναίων τυράννου) γραμματικοί. καὶ διορθωσάμενοι κατὰ τὸ ἐκείνοις ἀρέσκον. ὧν κορυφαῖος ὁ ἀρίσταρχος, καὶ μετ' ἐκεῖνον ζηνόδοτος, διὰ τὸ ἐπίμηκες καὶ δυσεξίτητον καὶ διὰ τοῦτο προσκορὲς, κατέτεμον αὐτὸ εἰς πολλά. καὶ τὰ τοιαῦτα τμήματα, οὐκ ἠθέλησαν ὀνομάσαι πρῶτον τυχὸν λόγον ἢ δεύτερον καὶ τρίτον καὶ τὰ ἑξῆς καθάπερ ἐποίησε κόϊντος ἐν τοῖς μετὰ τὸν ὅμηρον. ἀλλ' ἐπειδήπερ ἡ βίβλος ἐξήρκει πρὸς πλείω τμήματα, ἔκριναν σεμνὸν ὀνομάσαι ταῦτα, τοῖς ὀνόμασι τῶν εἰκοσιτεσσάρων στοιχείων τῆς ἀνθρωπίνης ἐναρμονίου φωνῆς. ὅθεν καὶ τὸ μὲν προκατάρχον τμῆμα, ἄλφα ὠνόμασαν. τὸ δὲ μετ' αὐτὸ, βῆτα. καὶ γάμμα τὸ ἐφεξῆς. καὶ τὰ ἐχόμενα, ὁμοίως κατὰ εὔτακτον λόγον, ἕως τοῦ μεγάλου ὦ. τιμῶντες οὕτω τὴν ὁμηρικὴν ποίησιν τῷ πρεσβείῳ τῶν στοιχειωδῶν γραμμάτων. καὶ μὴ δὲ πράγματα ἔχοντες τῇ εὑρεσιλογίᾳ τῶν ἐπιγραφῶν. καὶ φιλοσόφων δὲ ἔργον ποιοῦντες. οἳ πολλαχοῦ τὰ οἰκεῖα συγγράμματα οὕτως ἐπιγράφουσι σεμνότερον. διὸ καὶ τὰ εἰκοσιτέσσαρα τμήματα τῆς ὁμηρικῆς ποιήσεως, τῆς τε κατὰ τὴν ἰλιάδα καὶ τῆς ἐν τῇ ὀδυσσείᾳ, οὐ μόνον ἄλφα καὶ βῆτα καὶ γάμμα ὀνομάζονται καὶ τὰ ἑξῆς, ἀλλὰ καὶ γράμματα καλοῦνται, καθὰ καὶ τὰ ῥηθέντα στοιχεῖα τῆς φωνῆς. οὐ μὴν δράματα ὡς τὰ παρὰ τοῖς τραγικοῖς. αὐτὰ γὰρ ἀπὸ τοῦ μιμηλῶς ἐν θεάτροις δρᾶσθαι, δράματα λέγονται, οὐ μὴν γράμματα. εἰ δὲ καὶ τὴν ὁμηρικὴν ποίησιν οἱ ὕστερον ὑπεκρίνοντο δραματικώτερον, τὴν μὲν ὀδύσσειαν, ἐν ἁλουργοῖς ἐσθήμασι, τὴν δὲ ἰλιάδα ἐν ἐρυθροβαφέσιν, ἐκεῖνο μὲν κατὰ τοὺς παλαιοὺς, διὰ τὴν ἐν θαλάσσῃ πλάνην τοῦ ὀδυσσέως, τοῦτο δὲ διὰ τοὺς ἐν τροίᾳ φόνους καὶ τὰ ἐντεῦθεν αἵματα. ἀλλὰ τοῦτο μὲν, σύμβαμα καὶ καινότερον ἐπινόημα τῶν ἐσύστερον. ὁ δὲ ποιητὴς εἰ καὶ δραματικῶς ἔγραψεν, ἀλλ' οὐκ ἐδραματούργησε σκηνικῶς. διὸ οὐ δὲ δράματα τὰ τῆς ἐκείνου ποιήσεως τμήματα. οὐ μόνον δὲ γράμματα τὰ τοιαῦτα, ἀλλὰ καὶ ῥαψῳδίαι καλοῦνται, διὰ τὸ κατὰ συνθήκην τεχνικὴν ῥάπτεσθαι δηλαδὴ τὴν ᾠδήν. καὶ φέρεται εἰς τὴν τοιαύτην ἔννοιαν ἡσιόδου ῥῆσις αὕτη ἐν μέτρῳ ἡρῴῳ. ἐν δήλῳ τότε πρῶτον ἐγὼ καὶ ὅμηρος ἀοιδοὶ μέλπομεν, ἐν νεαροῖς ὕμνοις ῥάψαντες ἀοιδήν. ὅτι δὲ καὶ παρὰ τὴν ῥάβδον ἡ ῥαψῳδία εἴρηται, οἱονεὶ ῥαβδῳδία τις οὖσα, φασὶ καὶ τοῦτο οἱ παλαιοὶ ἀκολουθοῦντες καλλιμάχῳ εἰπόντι. τὸν ἐπὶ ῥάβδῳ μῦθον ὑφαινόμενον. δαφνίνη δὲ ἦν ἡ ῥάβδος, ἣν κατέχοντες ἐποιοῦντο τὰς τοιαύτας ᾠδάς. καὶ τὴν αἰτίαν οἱ τῆς γραμματικῆς ἐξηγηταὶ λέγουσι. καὶ οὕτω μὲν τὰ ὁμηρικὰ εἰκοσιτέσσαρα γράμματα, καὶ ῥαψῳδίαι ἐλέγοντο μερικαί τινες οὖσαι περιπέτειαι (ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ) καὶ μικραὶ ὑποθέσεις. αἱ δὲ αὐταὶ ῥαψῳδίαι, καὶ ποιήματα ἐκαλοῦντο, ὡς μέρη. ποίησις μὲν γὰρ, ἡ ὅλη βίβλος. ποίημα δὲ, τόδε τὸ γράμμα. ἤγουν ἥδε ἡ ῥαψῳδία. τὸ ἄλφα. τὸ βῆτα. καὶ τὰ λοιπά. οἱ δὲ πλείους τῶν παλαιῶν, τήν τε ὅλην ὁμηρικὴν ποίησιν ῥαψῳδίαν λέγουσι, καὶ ῥαψῳδοὺς τοὺς αὐτὴν ᾄδοντας. ἔτι δὲ καὶ ῥαβδῳδοὺς διὰ τὴν ἄνω ῥηθεῖσαν δαφνίνην ῥάβδον. διὰ δὲ τὴν αὐτὴν, καὶ στιχῳδούς. στίχοι γάρ φασιν ὑπό τινων αἱ ῥάβδοι ἐλέγοντο. ἀλλὰ καὶ ἀρνῳδούς. ἐπειδὴ οἱ ἀγωνιζόμενοι ἐν ᾠδῇ ὁμηρικῇ καὶ νικῶντες, ἄρνα ἐλάμβανον ἔπα-

θεν. Πινδάρῳ δὲ ἀρέσκει, οὐκ ἀπὸ ῥάβδου, ἀλλ' ἐκ τοῦ ῥάπτειν, τοὺς ῥαψῳδοὺς λέγεσθαι. περιφράζων γὰρ τοὺς ῥαψῳδοὺς, ῥαπτῶν ἐπέων ἀοιδοὺς αὐτοὺς λέγει. ῥάπτειν δὲ, ἢ ἁπλῶς ὡς εἴρηται τὸ συντιθέναι, ἢ τὸ κατὰ εἱρμόν τινα, ῥαφῇ ὁμοίως εἰς ἕν ἄγειν τὰ διεστῶτα. σποράδην γάρ φασι κειμένης καὶ κατὰ μέρος διῃρημένης τῆς ὁμηρικῆς ποιήσεως, οἱ ᾄδοντες αὐτὴν, συνέρραπτον. δηλαδὴ, τὰ εἰς ἓν ὕφος ᾀδόμενα. ἢ καὶ ἄλλως. διότι κατὰ μέρος φασὶ τῆς ποιήσεως διαδεδομένης, τὴν σύμπασαν ποίησιν ἐπιόντες οἱ ᾄδοντες, καὶ τὰ ἐξ ἑκατέρας ὁμηρικῆς βίβλου συρράπτοντες ὡς ἐβούλοντο, ῥαψῳδοὶ ἐντεῦθεν προσηγορεύθησαν. τῆς δὲ τοιαύτης ῥάψεως, παράδειγμα σαφὲς καὶ οἱ κέντρωνες. τουτέστι τὰ λεγόμενα ὁμηρόκεντρα. κέντρωνές τε γοῦν κυρίως λέγονται, τὰ ἐκ διαφόρων χροιῶν συνερραμμένα εἰς ἕν, οἷς ὁμοιοῦνταί πως τὰ ὁμηρόκεντρα. καὶ ῥαψῳδία δὲ, ἡ ἐξ ἑκατέρων τῶν ὁμηρικῶν ποιήσεων συρραφεῖσα ᾠδὴ ἀναλόγως τῷ ὑποκειμένῳ πράγματι. γάμῳ τυχὸν ἢ ἑορτῇ. τοῦ δὲ ἀπαγγέλλειν τὴν Ὁμήρου ποίησιν σκεδασθεῖσαν, ἀρχὴν ἐποιήσατο Κύναιθος ὁ χῖος. ἐλυμήναντο δέ φασιν αὐτῇ πάμπολλα οἱ περὶ τὸν Κύναιθον. καὶ πολλὰ τῶν ἐπῶν αὐτοὶ ποιήσαντες, παρενέβαλον. διὸ καὶ διωρθώθησαν αἱ ὁμηρικαὶ βίβλοι ὡς ἀνωτέρω εἴρηται. τοῦτο δὲ οὐ μόνον οἱ ῥηθέντες γραμματικοὶ ἐποίησαν, ἀλλὰ καὶ ἕτεραι ὁμηρικαὶ διορθώσεις μνημονεύονται. δηλαδὴ καὶ ἡ ἱστορουμένη ἀπὸ νάρθηκος. καὶ μασσαλιωτική δέ τις. καὶ σινωπική. καὶ ταῦτα μὲν ἱκανῶς ἕως ὧδε. τὸ δὲ πᾶν τοῦ παρόντος λόγου εἰπεῖν ἐν βραχεῖ, ἐπιγραφὴ τοῦ παρόντος γράμματος, τριπλῆ. Ἰλιάδος ἄλφα. καὶ ῥαψῳδία, καὶ γράμμα. καὶ δηλοῦται ἐν τούτοις τοῖς τρισὶ κατὰ πολυωνυμίαν ἓν νόημα. φέρονται δὲ καὶ ἕτεραι ἑκάστου γράμματος ἐπιγραφαὶ, ἀνὰ δύο. μία μὲν, ἐν πεζαῖς λέξεσιν. ἑτέρα δὲ, ἐν στίχῳ ἡρωικῷ. καὶ αἱ μὲν ἄλλαι, ῥηθήσονται κατὰ καιρόν. τῆς δὲ παρούσης ῥαψῳδίας, ἡ μὲν πεζὴ ἐπιγραφὴ, αὕτη. λοιμὸς καὶ μῆνις. ἡ δὲ ἔμμετρος, ἥδε. ἄλφα, λιτὰς Χρύσου. λοιμὸν στρατοῦ. ἔχθος ἀνάκτων. λείπεται δὲ πάντως αὐτῇ ῥήματος. ἵνα λέγῃ ὅτι ἡ ἄλφα ῥαψῳδία, περιέχει ἢ ἱστορεῖ τὰ καὶ τά. Ὅτι δέκα ἐτῶν περιπολεμένων τοῖς Ἕλλησι περὶ τὸν τρωϊκὸν πόλεμον, Ὅμηρος τὴν Ἰλιάδα ἐκ τῶν τελευταίων ἤγουν ἐκ τοῦ δεκάτου ἔτους, ἐποίησεν. οὐ δὲ ἐξ αὐτοῦ ὅλου ἀλλ' ἐκ μέρους τινὸς, τουτέστι τῆς ἐν αὐτῷ συμπεσούσης μήνιδος τοῦ Ἀχιλλέως. ἐμεθώδευσε δὲ ὁ ποιητὴς τοῦτο, ἅμα μὲν διὰ τὸ καινοπρεπὲς καὶ τῷ ἀνελπίστῳ ξενίζον. τὸ γὰρ κατὰ φύσιν ἀπὸ τῶν πρώτων ἄρξασθαι, οὔτε καινόν τι ἔχει, καὶ ὁ ἀκροατὴς δὲ, ὡσεπιπολὺ οὕτως ἐλπίζει γενέσθαι. ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸ δεινότερον, τουτέστιν οἰκονομικώτερον. οὐδὲ γοῦν εἶχεν ἄλλως, ἀξιόλογον ὕλην γραφῆς. διότι τὰ μὲν προηγησάμενα ἐννέα ἔτη, ἀνειμένως εἶχον τῆς μάχης, πολεμαρχοῦντος τοῦ ἀνδρειοτάτου Ἀχιλλέως, καὶ τοὺς τρῶας ὡς τὰ πολλὰ τῇ πόλει διὰ δέος ἐγκατακλείοντος. ὅτε δὲ αὐτὸς ἐμήνισε, συνεστάθη ὁ πόλεμος ἀναθαρρησάντων τῶν τρώων. καὶ τεχνικὴν εὐπορίαν ἐνταῦθα εὗρε τοῦ γράφειν ὁ ποιητής. ὃν καὶ οἱ μετ' αὐτὸν μιμησάμενοι τραγικοί τε καὶ κωμικοὶ, καθ' ὁμοιότητά τινα καὶ αὐτοὶ μετεχειρίζοντο τὰ οἰκεῖα ποιήματα. ἡ αὐτὴ δὲ τῷ Ὁμήρῳ μέθοδος καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ μετεχειρίσθη. ἐὰν δέ τις λίχνος τὴν ἀκοὴν καὶ ζητητικὸς τὰ εἰς μάθησιν, δυσκόλως ἔχῃ περὶ τὴν μέθοδον, βαρυνόμενος ὅτι τὸ τέλος μαθὼν, ἀνήκοος ἔσται τῶν πρὸ τοῦ τέλους, πραϋνέσθω οἷς οὐ δὲ τὰ ἐν ἀρχῇ παραλείπουσιν οἱ ὄντως ἐκ τῶν τελευταίων ἀρχόμενοι, ἀλλ' εὐμεθόδως καὶ αὐτὰ τῇ τοῦ βιβλίου ὁλότητι προσεγκατασπείρουσι. δηλαδὴ μετὰ τὴν τοῦ Πάριδος κρίσιν ἐπὶ ταῖς θεαῖς, ἀρχὴ τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου, Ἑλένης ἁρπαγή. καὶ μετὰ ταύτην συνελόντα φάναι, ἀνάπλους Ἑλλήνων εἰς Τροίαν, διὰ ἄμυναν ὑπὸ καθηγητῇ τῷ Κάλχαντι. εἶτα μερισμὸς Ἑλλήνων εἴς τε τοὺς πολιορκοῦντας καὶ εἰς τοὺς ὑπ' Ἀχιλλεῖ πολεμάρχῳ λῃζομένους. ὅπου τε νῆσοι καὶ ὅπου χερσαῖαι πόλεις. μετὰ δὲ, μυρία τὰ ἐν μέσῳ. ἅλωσις καὶ τῶν ὑποπλακίων Θηβῶν. καὶ αἰχμαλωσία Χρυσηΐδος. ἐφ' ᾗ, πρεσβεία Χρύσου, καὶ ὕβρις ἣν ἔπαθε. καὶ χόλος φοίβου καὶ λοιμός. καὶ μῆνις Ἀχιλλέως. ὁ δὲ ποιητὴς τὰ φθάσαντα παραδραμὼν, ἐκ ταύτης ἤρξατο. καὶ διῆλθε μὲν καὶ αὐτὴν καὶ τὰ κατ' αὐτήν. οὐκ ἀφῆκε δὲ ὅμως οὐ δὲ τὰ πρὸ ταύτης. ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα καὶ ἄλλα μυρία τῶν παλαιοτέρων παρενέθετο. ἐνσπείρας ὧδε καὶ ἐκεῖ ὅπῃ παρέκοι ὡς αὐτὸς ἐνόει καλὸν εἶναι. καὶ οὐ ταῦτα μόνον, ἀλλὰ πολλὰ καὶ τῶν ἐφεξῆς τῆς μήνιδος, τῇ Ἰλιάδι ἐπελευσιμώτερον παρενέβαλεν. δηλαδὴ, τὸν τοῦ Ἀχιλλέως θάνατον. τὴν τῆς Τροίας ἅλωσιν. ὅτι ὁ Αἰνείας ἄρξει ποτὲ τῶν τρώων. καὶ ἄλλα τοιαῦτα. ὥστε εἴ τις εἴποι τὸν Ὅμηρον μὴ αὐτὸ τοῦτο ἐκ τῶν τελευταίων ἄρξασθαι, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκ τῆς τῶν ἔργων ἀκμῆς, παρεισκυκλῆσαι δὲ καὶ τὰ τοῦ φθάσαντος χρόνου δεξιώτατα καὶ τὰ τοῦ μέλλοντος, ὑγιῶς ἂν εἴποι εἴς τε τὴν Ἰλιάδα καὶ εἰς τὴν Ὀδύσσειαν ἀπιδὼν, ἐν αἷς καὶ ἀμφοτέραις τῇ αὐτῇ μεθόδῳ ἐχρήσατο. τοῦτο δὲ καὶ ἄλλοι μὲν ὡς εἴρηται τῶν παλαιῶν ἀπονάμενοι Ὁμήρου, ἐμιμήσαντο. μάλιστα δὲ Εὐριπίδης. ὃς καὶ αὐτὸς φανερῶς ἐκ τοῦ μέσου τῶν δραματικῶν ἀρχόμενος ὑποθέσεων, εἶτα καὶ τὰ φθάσαντα προεισάγει. καὶ τὰ μέλλοντα δὲ ὕστερον εὐφυέστατα προσενείρει τῷ λόγῳ. στοχαστικῶς ἐκεῖνα ἐκ τοῦ εἰκότως, ἢ καὶ μαντικῶς σχηματίζων, ὅπερ καὶ ἐν ταῖς ἠθοποιΐαις γίνεται. ἵνα μηδενὸς μέρους τῆς προκειμένης ἱστορίας ἢ ἁπλῶς ὑποθέσεως, ἀνήκοος εἴη ὁ θεατής τε καὶ ἀκροατής. ὅτι δὲ οἶδεν ὁ ποιητὴς καὶ τὴν κατὰ φύσιν ἀφήγησιν, ἤτοι τὴν ἀπὸ τῶν πρώτων ἀρχομένην διὰ σαφήνειαν καὶ προϊοῦσαν ἐπὶ τὰ ἐφεξῆς, δειχθήσεται πολλαχοῦ. ἐνταῦθα δὲ ἱστέον καὶ ὅτι σχῆμα εὐκρινείας καὶ σαφηνείας παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ἡ προέκθεσις. προδιδάσκουσα κεφαλαιωδῶς, καὶ προε

κτιθεμένη

κτιθεμένη τὸν τοῦ ἐφεξῆς λόγου σκοπόν. ὃ δὴ καὶ ἐνταῦθα ποιεῖ Ὅμηρος. λέγων ὅτι ἐκ τοῦ τοῦ Ἀχιλλέως ἀρξάμενος μήνιδος, ἀφηγήσεται τὰ ἐν αὐτῇ συμβεβηκότα κακά. οὐ μόνον τοῖς Ἀχαιοῖς εἰ καὶ τούτοις ἐπὶ πλέον, ἀλλ' ὡς εἰκὸς, καὶ τοῖς Τρωσίν. οὐ γὰρ ἦν αὐτοὺς καθ' Ἑλλήνων εὐδοκιμοῦντας, μὴ καὶ ἀντιπάσχειν τὰ κατὰ νόμους πολέμου. διατὶ δὲ ἀπὸ τοῦ τοῦ Ἀχιλλέως ἤρξατο μήνιδος, εἴρηται. ὁ δὲ σχηματισμὸς τῆς προσυνθέσεως ταύτης, κατὰ τοιαύτην προάγεται μέθοδον. προσκαλεῖται ὁ ποιητὴς μοῦσαν ὡς καὶ μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται σαφέστερον καὶ πλατύτερον, ὥστε εἰπεῖν τήν τε τοῦ Ἀχιλλέως μῆνιν τὴν ὀλεθρίαν, τὴν πολλοὺς καὶ ἀλγύνασαν καὶ θανατώσασαν, καὶ τὴν αἰτίαν δὲ καὶ τὸν καιρὸν τῆς τοιαύτης μήνιδος. εἶτα οἱονεὶ τὴν μοῦσαν εὑρὼν ὑπακούουσαν εἰς ἀφήγησιν τοῦ ζητηθέντος, αὐτὸς μὲν τὸ λοιπὸν ἔνθεν σιωπᾷ, στήσας τὸν ἑαυτοῦ λόγον, ἢ εἰς τὸ Ἀτρείδης ἄναξ ἀνδρῶν ὥς τινες εἶπον, ἢ μάλιστα εἰς τό, τίς δὴ αὐτοὺς θεὸς ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι. τὸ δὲ ἐντεῦθεν, ἡ μοῦσα διαδεξαμένη τὸν λόγον, περαίνει τὴν ὅλην ποίησιν. ἐρωτωμένη που πάλιν κατά τινα ποσὰ διαστήματα. ἢ καὶ ἄλλως ἀφήγησιν ζητουμένη ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ καὶ αὖθις λαλοῦσα ὡς φανήσεται. ἰστέον δὲ ὅτι ὥσπερ ἡ Ἰλιὰς ἀπὸ προενθέσεως ἄρχεται, οὕτω καὶ ἡ Ὀδύσσεια. ὡς δῆλόν ἐστι τοῖς μετιοῦσιν αὐτήν.

Ὅτι μῆνις κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἡ ἐπιμένουσα ὀργή, ἐκ τοῦ μένειν, οὐ μὴν ἐκ τοῦ μαίνεσθαι. ἀπὸ τούτου γὰρ ἡ μανία γίνεται. οὐκ ἔτι μῆνις αὐτὴ οὖσα. οὐδὲ ἄλλό τι εἶδος ὀργῆς. ἀλλὰ φρενῶν ἔκστασις. τινὲς δὲ μῆνιν φασὶ παρὰ τὸ μὴ ἕν. στερεῖ γὰρ τῆς ἑνότητος, διϊστῶσα τοὺς ἐρίζοντας. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἐπὶ τῶν παροξυνομένων ἀνθρώπων, τέσσαρα ταῦτα λέγονται ὀνόματα παρὰ τῷ ποιητῇ. θυμός. χόλος. μῆνις. κότος. ὧν θυμὸς μὲν καὶ χόλος, ταὐτά ἐστιν. ὥσπερ καὶ ἡ κοινότερον μεθ' Ὅμηρον λεγομένη ὀργή. καὶ εἰσὶ τὰ τρία ταῦτα, ὁ θυμὸς ὁ χόλος καὶ ἡ ὀργή, συνώνυμα κατὰ τοὺς γραμματικούς. κατὰ δὲ ἄλλους πολυώνυμα. καθὰ καὶ τό, βροτός. μέροψ. ἄνθρωπος. καὶ τό, ξίφος. ἄορ. σπάθη. φάσγανον. παρῆκται δὲ ὁ μὲν θυμός, παρὰ τὸ θύειν ὃ δηλοῖ τὸ ὁρμᾶν, καὶ τό, αἷμα. οἱονεὶ θυαιμός τις ὤν, κίνησις γὰρ αἵματος ἐν καρδίᾳ ἐστὶν ὁ θυμός. ὁ δὲ χόλος παρὰ τὴν χολήν. ἡ δὲ ὀργή, παρὰ τὸ ὀρέγεσθαι. καὶ γὰρ ἀντιλυπήσεως ἐστὶν ὄρεξις ὁ θυμός. καὶ οὕτω μὲν χόλος καὶ ὀργὴ καὶ θυμός, πολυωνυμοῦσιν ἐν ταυτότητι σημασίας. καὶ εἰσὶν ἔτι ἐν καταρχῇ τινι καὶ κινήσει. καὶ πάθους θυμικοῦ ἀρχομένου εἰσὶν ὀνόματα. ὃ δὴ πάθος εἰ παραμένει, μῆνις λέγεται. ἐγκαθίζον δὲ τῇ ψυχῇ ἐπὶ πλέον, εἰς κότον ἀποκαθίσταται. ὃς οὕτω λέγεται, ἀπὸ τοῦ κεῖται ῥήματος. καὶ ἡ μὲν κυριολεξία τῶν ῥηθέντων ὀνομάτων, τοιαύτη. παρὰ δὲ τῷ ποιητῇ, ποτὲ καὶ συγχέονται, ὡς τήν τε μῆνιν, χόλον λέγεσθαι. οἷον μὴ ἐμέ γ' οὖν τοιοῦτος χόλος λάβοι. ὡς ἐν τῇ π ῥαψῳδίᾳ. καὶ ἀνάπαλιν. οἷον, Ἀτρείδης δ' ἑτέρωθεν ἐμήνιεν ἀντὶ τοῦ ἐχολοῦτο. ἀδιαφορεῖν δέ ποτε, καὶ τὸν χόλον καὶ τὸν κότον. ὡς δηλοῖ τὸ οὐδ' ὄθομαι κοτέοντος. ἤγουν χολουμένου, καὶ ἁπλῶς ἀντὶ ἀλλήλων κεῖσθαι, ὡς εἴπερ ἅπαντα ἓν ἦσαν. ἰστέον δὲ ὅτι τινές, οὐχ ὡς εἴρηται ταυτίζουσι θυμὸν καὶ ὀργήν. ἀλλὰ διαφορὰς αὐτῶν οἴδασι καὶ ἑτέρας μέν, καὶ ταύτην δέ, ὡς ὁ μὲν θυμὸς, ὀξεῖαν τοῦ πάθους ἔχει κίνησιν. λεγόμενος φασὶν οὕτω, διὰ τὸ ἐξ ἀναθυμιάσεως χυμῶν γίνεσθαι. ἡ δὲ ὀργὴ μονιμωτέραν καὶ παρατεταμένην φασὶν ἐμφαίνει τὴν ἐπὶ τῇ λύπῃ ἐκπλήρωσιν.

Ὅτι τὸ μῆνιν ἀττικόν ἐστι καὶ ἰωνικόν. μήνιδα δὲ τὸ κοινόν, οὐκ οἶμαι εἴ τις ἐν χρήσει εὑρήσει ὥσπερ ἐν τῇ γάμμα ῥαψῳδίᾳ τό, ἔριδα. δῆλον ὅτι ἐν πολλοῖς, ἐπικοινωνοῦσιν αἱ δύο αὗται διάλεκτοι. διὰ τό, καὶ ἀποίκους Ἀθηναίων εἶναι τοὺς Ἴωνας. Ἰώνων καλουμένων ποτὲ καὶ αὐτῶν, ἀπὸ ἄρχοντος Ἴωνος. ὅμοιον δέ τι καὶ περὶ τῆς αἰολίδος καὶ δωρίδος διαλέκτου λέγεται, ὡς καὶ αὐτῶν ὁμοιότητά τινα ἐχουσῶν. Δωριεῖς δὲ τὴν παρὰ ἀττικοῖς μῆνιν, μᾶνιν εἴποιεν ἄν. κανὼν δὲ τοῦ βραχυκαταληκτεῖν τὴν μῆνιν κατὰ Ἡρωδιανόν, τοιοῦτος. Τὰ εἰς νύ λήγοντα ἐν τῇ αἰτιατικῇ, πάντα βραχέα ἐστίν. οἷον εὔπολιν. ἄλεξιν. ἔχιν. θέτιν. οὕτω γοῦν καὶ μῆνιν. διό φησι τὴν κνημῖδα καὶ σφραγῖδα, οἱ αἰολεῖς κνάμιν καὶ σφράγιν λέγοντες, μετὰ ὀλιγότητος συλλαβῶν συστέλλουσιν.

Ὅτι τὸ ἀείδειν ὃ πρωτότυπόν ἐστι καὶ ἐντελέστερον τοῦ ᾄδειν, κυρίως ἐπὶ ποιημάτων διὰ τὸ ἐμμελὲς τῆς ποιήσεως. καὶ οὐκ ἔστι καιριωτέραν τούτου λέξιν ἐνταῦθα εἰπεῖν. οὔτε τὸ φάσθαι. οὔτε τὸ μυθεῖσθαι. οὔτε ἄλλό τι τοιοῦτον ὁποῖον καὶ τὸ λέγειν. ὅπου γε καὶ ἡ ἁρμονικὴ καὶ σοφία, διαφορὰν οἶδε τοῦ ᾄδειν καὶ τοῦ λέγειν. τὸ μὲν ᾄδειν, ἀπονέμουσα τῇ ἐμμελείᾳ. τὸ δὲ λέγειν, τῷ ἀμελεῖ λόγῳ διδοῦσα. ἀείδεσθαι γοῦν φαμὲν τὰ ποιήματα. ἀείδειν δέ ἐστι, τὸ ἐμμελῶς λέγειν. καὶ ᾠδή, ὁ μεμελισμένος λόγος. ὃς καὶ ἔξαρμα ἔχει. ἤγουν, ὕψος. ὄγκον. μέγεθος. καί πως διὰ τὸ ὑπερηρμένον, ἔποχος ὁ τοιοῦτος λόγος εἶναι δοκεῖ. διόπερ ὁ μὴ τοιοῦτος, πεζὸς λέγεται διὰ τὸ ταπεινόν. καὶ τό, ὡς ἀπὸ ὕψους τινὸς καὶ ὀχήματος καταβῆναι εἰς τοὔδαφος. οἱ γοῦν περὶ Φερεκύδην καὶ Ἑκαταῖον λύσαντες μὲν τὸ μέτρον, ἄλλα δὲ φυλάξαντες, τὰ ποιητικὰ συνέγραψαν. εἶτα οἱ ὕστερον ἀφαιροῦντες ἀεί τι τῶν τοιούτων, εἰς τὸ νῦν εἶδος κατήγαγον ὡς ἀπὸ ὕψους τινός. ταῦτα ὁ γεωγράφος. ἔοικε δὲ καὶ Ἡρόδοτος τῷ Φερεκύδῃ καὶ Ἑκαταίῳ εἶναι ὅμοιος τοῖς καταβαλοῦσι τὸ τῆς ποιήσεως εὐδόκιμον ὅπερ εἶχεν ὅτε πρῶτον εἰς μέσον παρῆλθε. δοκεῖ δὲ καὶ τὸ ἐνέπειν, ἰσοδυναμεῖν τῷ ᾄδειν. ὡς δηλοῖ τό, ἄνδρα μοι ἔννεπε μοῦσα. καὶ παρ' Ἡσιόδῳ, μοῦσαι ἐννέπετε. ἐξ οὗ καὶ ἔπη τὰ ποιήματα λέγονται. οἰκειότερον δὲ τῇ ἐμμελείᾳ, τὸ ᾄδειν. ὅθεν καὶ ἐπὶ μουσικῶν ὀρνίθων, ᾄδειν λέγομεν, οὐ μὴν ἐνέπειν, ὥσπερ οὐδὲ λέγειν. τῶν ἀλεκτρυόνων γὰρ ᾠδὰς φαμέν. καὶ ὄρνεις ᾠδικούς τινας λέγομεν. καὶ ἡ ἀηδὼν δὲ ἐκ τοῦ ἀείδειν παρετυμολογεῖται. τροπῇ φασὶν αἰολικῇ τῆς ει διφθόγγου εἰς η. διὸ καὶ τὰς σειρῆνας ὡς καλὸν ᾀδούσας ἀηδόνας ὁ Λυκόφρων ἐκάλεσε. γίνεται δὲ τὸ ἀείδειν ἐκ τοῦ α ἐπιτάσεως καὶ τοῦ

εἴδω τὸ γνώσκω. πάνυ γὰρ εἰδότες καὶ ἐπιστήμονες ὡς φιλόσοφοι, ἐδόκουν οἱ ποιηταί. ὅθεν καὶ τὸν ἐν Ὀδυσσείᾳ ἀοιδὸν τὸν τῆς Κλυταιμνήστρας φύλακα, φιλόσοφόν τινες ἡρμηνεύκασιν ὡς εὖ εἰδότα τὰ πάντα ἐκ μουσῶν. καὶ μαντικοὶ δὲ διὰ σοφίαν οἱ ἀοιδοὶ ἐνομίζοντο καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ φανήσεται. οὗ σύμβολον καὶ ἡ ἐκ δάφνης ῥάβδος ἡ τοῦ Ἀπόλλωνος. ἣν ὡς προερρέθη κατέχοντες ᾖδον οἱ ῥαψῳδοί. τὴν τοιαύτην πρόγνωσιν ὑπεμφαίνει καὶ Πίνδαρος εἰπὼν ὡς κατωτέρω ῥηθήσεται, μαντεύεο μοῦσα. Ἰστέον δὲ ὅτι τέ παρὰ τῇ κοινῇ διαλέκτῳ ἀργεῖ τὸ ἀείδειν καὶ ἡ ἐκεῖθεν ἀοιδή. ἐνεργεῖται δὲ τὸ ᾄδειν καὶ ἡ ᾠδή, τὰ παθόντα κρᾶσιν καὶ συναίρεσιν, ὥσπερ καὶ ἀντὶ τοῦ πατέρος καὶ μητέρος τῶν κοινῶς ἀπαθῶν, τὰ κατὰ πάθος φασὶ πατρὸς καὶ μητρός. καὶ ὅτι ἐπὶ τοῦ ἑτέρου ἀχρήστου ἀείδειν ἤγουν μὴ βλέποντος, ἑτεροία ἡ κρᾶσις ὡς ἐκφωνοῦσα τὸ ι ἐν τῷ ἀίδω καὶ ἀίδως. ὁμοίως τὸ ἀϊκίζω αἰκίζω, ἀείρω αἴρω. φαείνω φαίνω. καὶ ὅτι διὰ τὸ ἐνέπειν ἰσοδυναμεῖ τὸ ᾄδειν, καὶ τὸ εἰπεῖν. δι' οὗ, εἰπὲ θεὰ κρονίδαο διάκτορον αἴθοπος εὐνῆς. Ὅτι ἐν τῷ ἄειδε θεά, θεὰν ὁ ποιητὴς τὴν ἐν τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ γνῶσιν λέγει. τερατωδέστερον τὸν λόγον ὑψώσας. θεῖον μὲν γάρ τι ἡ γνῶσις ὥσπερ καὶ ἡ ψυχή. οὐ μὴν θεά. ὅλως δέ, ἡ ποίησις πᾶν τὸ παρηλλαγμένον καὶ ξενίζον καὶ ἐξαίρετον καὶ τεράστιον ἢ καὶ τερατῶδες, εἴς τε θεῖον γένος καὶ εἰς θεὸν ἀνακαθίστησι. ταύτην δέ ἐστιν ἐνταῦθα, θεὰν εἰπεῖν καὶ μοῦσαν. τὴν μέν, παρὰ τὸ θέειν καὶ τὸ τάχος τῆς γνώσεως. τὸ δέ, παρὰ τὸ μῶ τὸ ζητῶ. καὶ γὰρ καὶ ζητεῖ ἡ γνῶσις, καὶ ἐκ ζητήσεως δὲ περιγίνεται, εἴπερ εὐπορίας γνωστικῆς μήτηρ ἡ ζητητικὴ ἀπορία κατὰ τοὺς σοφούς. ταύτῃ τῇ θεᾷ τῇ μούσῃ τῇ οἰκείᾳ ἐπιστήμῃ ἐγκελεύεται ὁ ποιητὴς τὴν Ἀχιλλέως μῆνιν ἀείδειν. ἀνεγείρων δι' οὗ τὴν οἰκουροῦσαν τέχνην. ἢ τὸ φίλον ἦτορ κατὰ Πίνδαρον. καὶ ἀναρριπίζων τὸ ἐν αὐτῷ τῆς φιλοσοφίας ζώπυρον. οὗ ἀνάπαλιν Πίνδαρος ποιεῖ ἐν τῷ μοῦσα ἀνέηκέ με. ἤγουν ἀνέπεισεν. οὐ γὰρ αὐτὸς μοῦσαν, ἐκείνη δὲ αὐτόν, ἀνέπεισεν. ὁμηρικῶς δέ πως καὶ ἡ λυρικὴ Σαπφὼ σχηματίζουσα, τῇ κιθάρᾳ ἐγκελεύεται, ἄγε μοι δῖα χέλυ φωνάεσσα γένοιο. λέγει δέ που καὶ ὁ κωμικός. ὦ θυμὲ βωμολόχον ἐξεύρε. τῷ δὲ ὁμηρικῷ τούτῳ σχήματι, πολλοὶ καὶ ἄλλοι ἐναγλαΐζονται. οὐ μόνον γοῦν Ἡσίοδος ἐκ τῆς τῶν μουσῶν ἐπικλήσεως ἄρχεται, ἀλλὰ καὶ Ἀντίμαχος ὁμηρικῷ ζήλῳ φησίν. ἐννέπετε κρονίδαο διὸς μεγάλοιο θύγατρες. καὶ Πίνδαρος ὁ κατὰ τὸ ἔπος αὐτῷ πρόγραμμα μουσοποιὸς λέγει. μαντεύεο μοῦσα προφατεύσω δ' ἐγώ. ἀλλὰ καὶ Στησίχορος ἐν τῷ δεῦρ' ἄγε καλλιόπεια λίγεια. πάντως δὲ καὶ ὁ ποιητὴς τὴν Καλλιόπην θέλων ἐπικαλέσασθαι, οὐκ ἐκφωνεῖ αὐτήν. ἀλλὰ σεμνότερον ὀνόματι γενικῷ τῷ θεὰ χρῆται. καὶ ἀφίησι ζητεῖν τῷ συνετῷ ἀκροατῇ, τίς ἂν εἴη αὕτη. ἐμφήνας μόνον ὅτι μοῦσαν καλεῖ. μούσης γοῦν τὸ ἀείδειν. ὥσπερ δὲ ὁ Ὅμηρος γενικῷ μὲν ὀνόματι, ζῷον λογικόν ἐστιν, εἰδικῷ δὲ ἄνθρωπος, οὕτω καὶ ἡ Καλλιόπη γενικῶς μὲν θεὰ λέγεται, εἰδικῶς δὲ μοῦσα, ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ. Στησίχορος δέ, τὸ κύριον ἐκφωνεῖ ἐν τῷ καλλιόπεια λίγεια. οὐ μόνον δὲ ὁ θεὰν ἢ μοῦσαν ἀείδειν ἐπικαλεσάμενος, πᾶσαν μοῦσαν ἐκάλεσε διὰ τὸ καθολικὸν τῶν τοιούτων λέξεων, ἀλλὰ τρόπον τινὰ οὕτω ποιεῖ καὶ ὁ τὴν Καλλιόπην ἐπικαλούμενος. εἴπερ ὡς ὁ ποιητής που φησί, πᾶσαι τὸν Ἀπόλλωνα ἀμείβονται ὀπὶ καλῇ. ὅθεν ἡ Καλλιόπη σύγκειται. τὴν κλῆσιν συντεθειμένην ἔχουσα ἐκ τῆς ἐνεργείας πασῶν τῶν μουσῶν, ἤγουν τῆς καλῆς ὀπός. οὕτω δέ πως προκαλοῦνται, καὶ οἱ ἐκ διὸς εἰπόντες ἄρχεσθαι. εἴγε ζεὺς μέν, ὁ νοῦς. μοῦσαι δέ, ἡ κατὰ νοῦν γνῶσις. ὅτι δὲ ἐννέα αἱ μοῦσαι. καὶ διὰ τί, καὶ ὅτι μνημοσύνης καὶ διὸς θυγατέρες. καὶ ὅσα ἄλλα περὶ τούτων λέγονται, πολλοῖς καὶ πολλαχοῦ εἴρηται, διὸ περίεργον διαληφθῆναι νῦν ταῦτα. εἴπου δὲ παρεμπέσῃ τόπος, οὐ σιγηθήσεται τὸ καίριον. Σημείωσαι δὲ ὅτι καλῶς ὁ ποιητὴς καὶ νῦν καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ πολλαχοῦ, ἐπίστροφον ἑαυτοῦ τὴν μοῦσαν ποιεῖ, ἵνα ἐμμούσως λαλεῖν δόξῃ καὶ ἐμμελῶς καὶ ἐλλόγως κατὰ τὸν ὄντως ἄνθρωπον. κατὰ γὰρ τὸν εἰπόντα σοφόν, οὓς οὐ προσορῶσιν αἱ μοῦσαι, τούτοις τὸ τῷ δηλήσασθαι Κίρκη. τουτέστι τούτους ἡ θηριώδης ἀλογία ἔβλαψεν.

Ἔτι σημείωσαι καὶ ὅτι ὁ μὲν δραστήριος λόγος ὁ κατὰ τὴν πρακτικὴν τὴν ἐμβριθῆ καὶ δι' οὗ εἰπεῖν ἀνδρώδη θεωρούμενος, ἑρμῆς λέγεται κατὰ προφορὰν ἀρρενικήν. ἵνα ὥσπερ ἰαχὴ πόνων μεγάλη, τροπικῶς ἀρρενοῦται λεγομένη κτύπος ἀρσίων πόνων. οὕτω καὶ λόγος γενναῖος ταυτὸν δ' εἰπεῖν εὐγενὴς φιλοσοφία φεύγουσα τὸ θηλύφωνον, ἑρμαΐζεται τῇ προφορᾷ. ᾧ δὴ ἑρμῇ καὶ χρᾶται ἀγγέλῳ ζεὺς ὁ νοῦς. καὶ ὥσπερ ὑπεδρήστειεν ὅσον μέντοι τοῦ λόγου μὴ τοιοῦτον, ἀλλ' ὃ δι' οὗ θηλύσολον τῷ στοχάζεσθαι ὡραϊσμοῦ τὰ πλείω, καὶ ἡδονῆς καὶ φαιδρότητος καὶ κάλλους, Καλλιόπη μοῦσα, ἢ ὅλως μοῦσαι τὸ τοιοῦτον εἶδος θηλυγενῶς ἐκφωνούμεναι. καὶ διὸς μὲν οὖσαι καὶ αὐταί. τῷ φιλῳδῷ δὲ Ἀπόλλωνι μάλιστα μέλουσαι, ὃν καὶ ἀμείβονται ὀπὶ καλῇ. κατὰ τὸ φοῖβος ἀγήτωρ μουσέων. ὃς διὰ τοῦτο καὶ μουσηγέτης λέγεται. καὶ οὕτως αὐταῖς ὑπεμφαίνουσαι τὸ πρὸς τὸν ἑρμῆν διάφορον. οὐ τὸ συγγενὲς πρὸς τὰς μούσας, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ μαῖα δηλοῖ. μοῦσα τε γὰρ ἐκ τοῦ μῶ τὸ ζητῶ γίνεται, καὶ μαῖα ὡσαύτως. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ ἄειδε καὶ ὅλως τὰ προστακτικά, οὐκ ἐξ ἀνάγκης ὑπεροχὴν δηλοῦσι τοῦ προφέροντος αὐτὰ προσώπου, πρὸς τὸ προστασσόμενον. εἰ μή που κατά τι σύμβαμα καὶ ποτέ. ὑποκινοῦσι γοῦν μόνον τὰ προστακτικὰ καὶ ἐρεθίζουσι πρὸς ἔργον. οὐ μὴν καὶ αὐθεντίαν πάντως δεσποτικὴν ἐνδείκνυνται. καὶ γέμει παραδειγμάτων ὁ βίος ἅπας. δηλοῖ δὲ καὶ ἡ λέξις τὴν φύσιν τοῦ πράγματος. τὸ γοῦν προστάσσειν, σύγκειται ἀπὸ τῆς πρὸς προθέσεως τῆς δηλούσης τὸ ἐγγύς, καὶ ἀπὸ τοῦ τάσσειν. καὶ δηλοῖ τὸ ἐγγύς τάσσειν τινὰ καὶ πλησίον τῆσδε τῆς ἐνεργείας. ἧς πρὶν ἐχωρίζετο. τοῦτο δέ, οὐ μόνον δεσπότης ἢ πατὴρ ποιεῖ πρὸς δοῦλον καὶ υἱόν, ἀλλὰ καὶ ἀνάπα-

λιν

λιν γίνεται. δεῖ γὰρ εἰδέναι ὅτι ἀπαντούργως καὶ φυσικῶς, πᾶσα παρακίνησις καὶ διέγερσις καὶ ἅπας εἰς ἔργον ἐρεθισμὸς, διὰ προστακτικοῦ ῥήματος γίνεται. εἰ δέ ποτε δυσωπίας ὕπεστιν, ἢ φόβος, ἢ αἰδὼς, ἢ ἔφεσις, ἢ ἄλλη τις ἔνδειξις φυσικῆς θερμότητος ἐνδιάθετος, τότε ἀντὶ προστακτικοῦ, εὐκτικῶς ὁ λόγος σχηματίζεται. καὶ τοῦτό ἐστιν ὅπερ ἐφεῦρε τὰ εὐκτικὰ ῥήματα. καὶ ἐνταῦθα οὖν ὁ ποιητὴς ἁπλούστερον ἐλάλησε τὸ, ἄειδε, πρὸς μυθικὴν θεάν. εἰ δὲ ἐνεδοίαζεν, ὡς οὐχ ὑπακουσθήσεται, ἐσχημάτισεν ἂν τὸ ἄειδε, εὐκτικώτερον. Ὅτι δὲ τὸ θεὸς ὄνομα ἐπί τε ἄστρων λέγεται παρὰ τὸ θέειν. καὶ ἐπὶ στοιχείων παρὰ τὴν εὔτακτον θέσιν αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τοῦ τὰ πάντα εὖ διατιθεμένου νοός. καὶ ἐπὶ σοφῶν δὲ ἀνδρῶν, οἳ πρὸς τὸν πρῶτον νοῦν ἑαυτοὺς ἀνάγουσι διὰ δυνατῆς ἐξομοιώσεως, καὶ αὐτὸ εἰς πλάτος ἐστὶν εὑρεῖν παρὰ τοῖς παλαιοῖς. διὸ εἰς τοσοῦτον ἄρτι εἰρήσθω καὶ περὶ αὐτοῦ. κἀκεῖνο δὲ ἰστέον ὅτι μυθικώτερον θεὰν ἤτοι μοῦσαν, ἐπικαλεῖται ὁ ποιητὴς, διά τε προσοχὴν τῶν ἀκροωμένων. ἵνα ὡς μούσης λαλούσης προσέχωσι τοῖς λεγομένοις τὰς ἀκοάς, καὶ ἵνα καὶ ἑαυτὸν σεμνύνῃ ὡς θεοφιλῆ, καὶ ἐν ψυχῇ ἔχοντα, ἢ μίαν ἢ πάσας τὰς μούσας, καὶ διὰ τοῦτο ἔνθεον. μάλιστα δὲ διὰ τὸ πιθανὸν τῶν πλασμάτων ὁπηνίκα μυθικά τινα λέγει. οἷον, θεῶν βουλὰς καὶ πολέμους ἐκείνων καὶ ἐπιβουλάς. καὶ ἔρωτας. καὶ ἀποδημίας. καὶ ὅλως, πράξεις παντοίας. μαθὼν γὰρ ὁ ἀκροατὴς ὅτι μοῦσα προσκληθεῖσα λαλεῖ, οὐκ ἂν ἀπορήσῃ πόθεν τὰ τοιαῦτα οἶδεν ὁ ποιητής. εἰδὼς τὸν μὲν ποιητὴν καθάπαξ μουσόληπτον. τὰς δὲ μούσας πάντα εἰδυίας ὡς θεάς. ταὐτὸν δὲ μοῦσαν καὶ θεὰν εἰπεῖν. καὶ μούσας πληθυντικῶς καὶ θεάς. ὥσπερ καὶ εἰλείθυια ἑνικῶς. καὶ εἰλείθυιαι πληθυντικῶς παρὰ τῷ ποιητῇ εὕρηνται. διὸ καὶ ἐν τῇ βῆτα ῥαψῳδίᾳ ἐρεῖ ὅτι αἱ μοῦσαι θεαὶ οὖσαι, πάρεστέ τε ἴστέ τε πάντα. ἔνθα καὶ δῆλον ἔσται ὅτι καθόλου ἐστὶν ἁπάσας τὰς μούσας. ὥστε καὶ νῦν θεὰν εἰπὼν καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ μοῦσαν καὶ μὴ ὀνομάσας ταύτην ἢ ἐκείνην, ὅμως ἐμφαίνει ὅτι ἁπάσας καλεῖ. τουτέστι τὰς ἐννέα. καὶ ἀληθῶς οὕτω χρὴ νοεῖν, ὅτι καὶ πασῶν δέεται. εἴπερ ἐκείνων μὲν ἑκάστη, μερίζονται τὰς λογικὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας ἐπιστατοῦσαι ἄλλη ἄλλης ἰδίᾳ· ἡ δὲ ὁμηρικὴ ποίησις, ἁπάσης σοφίας θεωρεῖται ἔμπλεως. ὡς δὲ καὶ ταὐτόν ποτέ ἐστι μοῦσαν εἰπεῖν καὶ ᾠδὴν, δηλοῖ καὶ ἡ μουσουργὸς γυνή. καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ τὸ, φιλαύλους μούσας.

Ὅτι τὸ, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος, οὐ φυσικῶς ἔχει τοῦ ἡρωϊκοῦ μέτρου τοῦ ἐκ δακτύλων καὶ σπονδείων συγκειμένου, ἀλλὰ πάθος ἴσχει ὃ λέγεται συνίζησις. αἱ γὰρ τέσσαρες συλλαβαὶ αἱ μετὰ τοὺς τέσσαρας πόδας, ἤγουν τὸ δέ καὶ τὸ ω καὶ τὸ α καὶ τὸ χι, εἰς δάκτυλον καταλογίζονται. τοῦ δὲ καὶ τοῦ ω λαμβανομένων ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς. κατὰ δέ τινας ἡ μετὰ τοὺς πρώτους τρεῖς πόδας τετρασυλλαβία τὸ ληϊάδε, δακτυλικῶς ποδίζεται, ὡς τοῦ ι καὶ τοῦ α καταλογιζομένων ἀντὶ βραχείας μιᾶς. λέγεται δὲ τὸ πάθος συνίζησις, καθά που καὶ ἡ συναίρεσις παρὰ Ἡρωδιανῷ, κατὰ μίμησιν τῶν συνιζανόντων καὶ συμπιπτόντων σωμάτων καὶ πυκνουμένων ἐξ ἀραιότητος, καὶ ἐκ πλείονος κατεχόντων ὀλιγώτερον τόπον κατὰ συμπίλησίν τινα. ὃ δὴ καὶ ἐπὶ σεισμῶν ποτε γίνεται. καὶ γὰρ καὶ ἐνταῦθα ὁ καταλογισμὸς τῶν δύο συλλαβῶν εἰς μίαν συλλαβὴν δοκεῖ ποιῆσαι αὐτὰς συνιζῆσαι καὶ οἷον κατασμικρυνθῆναι καὶ στενοχωρηθῆναι ἐκ πλατυσμοῦ εἰς στενότητα. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ συνεκφώνησις λέγεται. διότι τὰ τῶν δύο λέξεων φωνήεντα [illegible] μετρεῖσθαι νοοῦνται. οὐκ ἔτι ὡς δύο ἀλλ' ὥσπερ ἐὰν τῇ φωνῇ τοῦ ἑνὸς, συνανεκράθη καὶ ἡ τοῦ ἑτέρου. καὶ ὡς ἐν ἑνὶ ἄμφω συνεξεφωνήθησαν. καὶ πάσχουσι τοῦτο φυσικῶς, αἱ χασμῳδίαι. ἤγουν αἱ τῶν φωνηέντων ἐπαλληλίαι καὶ συμπτώσεις. τάχιον γὰρ αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ λεγόμενα ἐκφωνοῦνται, ἤπερ μετὰ συμφώνων, καὶ δηλοῦσι τοῦτο φανερῶς καὶ οἱ δημοτικοὶ στίχοι. οἳ τὸ παλαιὸν μὲν τροχαϊκῶς ἐποδίζοντο. καθὰ καὶ Αἰσχύλος ἐν Πέρσαις δηλοῖ. ἄρτι δὲ πολιτικοὶ ὀνομαζόμενοι. μέτρον μὲν τὸ αὐτοῖς, πεντεκαίδεκα συλλαβαί. οἱ δὲ πολλοὶ καὶ εἰς ἑπτακαίδεκα, ἢ καὶ πλείονας αὐτοὺς ποτε παρεκτείνουσι συλλαβάς. αἵτινες αἱ πλείονες δηλαδὴ τῶν πεντεκαίδεκα, εἰ μὲν μετὰ συμφώνων λαλῶνται ὡς ἄρρυθμοι σκώπτονται καὶ ὡς πολύποδες. εἰ δὲ μόνοις ἐκφωνοῦνται καθαροῖς φωνήεσι, λανθάνον τὸ πολύπουν ἔχουσι, τῇ ταχείᾳ συνεκφωνήσει τῶν φωνηέντων. καὶ σώζεται ὁ τροχαϊκὸς ῥυθμός.

Ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι, καὶ ὅτι ἐπίτηδες ὁ ποιητὴς ἐχασμῴδησε διὰ εὐρυστομίαν καὶ σεμνὸν ὄγκον φωνῆς, ὃς γίνεται μὲν καὶ ἄλλως. μάλιστα δὲ διὰ τῆς συνδρομῆς τοῦ ω καὶ α ὡς δηλοῦσιν οἱ τεχνικοί. ἄλλως γὰρ εἰ μὴ τοῦτο ἐπραγματεύσατο, ἴσχυε τῆς χασμῳδίας ἀπαλλαγεὶς, ἀπαθῆ τὴν συνθήκην τοῦ στίχου τέλεον ποιῆσαι. εἰπὼν, Πηλείδου ἢ Πηληϊάδου Ἀχιλῆος. ἀλλ' οὐκ ἤθελε. πλεονάσας δὲ καθαροῖς φωνήεσιν, ἐσέμνυνε καὶ τῇ χασμῳδίᾳ τὸ τοῦ νοήματος ὕψος. ἢ γοῦν τῷ ἐντεῦθεν ὄγκῳ τῆς φωνῆς. ὡς δὲ καὶ ἀνειμένου εἴδους τὰ τοιαῦτά εἰσι, δηλοῖ ὁ γράψας τεχνικὸς· ὅτι χαίρει ἡ ἀνειμένη φράσις τῇ ἀλληλεπαλληλίᾳ τῶν φωνηέντων. ὁποία τις ἐνταῦθα καὶ ἡ τῶν τεσσάρων ἄλφα μετὰ τῶν σὺν αὐτοῖς, χάσμησις. στομφαστικὸν ὄγκον ἔχουσα οὐ μὴν λειότατον κατὰ τὴν τῶν πέντε ἄλφα. ἐν τῷ Ἀτρεΐδης τε ἄναξ ἀνδρῶν καὶ δῖος Ἀχιλλεύς. ἐκεῖνα γὰρ οὐ σεμνῶς βαίνουσιν, ἀλλὰ τροχάζουσιν. Ἀθηναῖοι δὲ προελόμενοι τοῦ ὦ δήμητερ κοινοῦ ὄντος καὶ ἀττικοῦ. τὸ, ὦ δάματερ δωρικόν· ὅτε τι θαυμαστικῶς λέγουσι, μαρτυροῦσι καὶ αὐτοὶ σεμνὰ τῇ φωνῇ τοῦ ἄλφα. εἰ δέ τινες τὴν χασμῳδίαν ἤτοι κεχηνυῖαν στίχου σύνδεσιν μίαν εἶπον τῶν πέντε ἢ ἓξ κακιῶν τοῦ ἔπους, αἳ ἀλλαχόθι δηλοῦνται, οἷον ἐκ μέν μ' ἀλάως ἀλιάων ἀνδρὶ δάμασε, λεγέτωσαν ἐκεῖνοι τὸ αἴτιον. ὅτι δὲ συνεκφώνησις ἤτοι συνίζησίς ἐστιν, ὅταν δύο συλλαβαὶ σύμφωνον μεταξὺ μὴ ἔχουσαι, ἀντὶ μιᾶς παραληφθῶσι. διὸ καὶ εὖ εἴρη-

ται

ῥηταὶ ὅτι τὸ συνεκφωνούμενον τὰς δύο συλλαβὰς μίαν ἐν τῷ μέτρῳ ποιεῖ. καὶ ὅτι πολλαχῶς ἡ συνίζησις, ἤγουν συνεκφώνησις γίγνεται, δὲ ἔλαβον οἱ τῆς γραμματικῆς ἐξηγηταί. ἢ γὰρ δύο φωνήεντα χρόνου ὁμοίου, ἀντὶ ἑνὸς παραλαμβάνονται. οἷον δύο μακρὰ ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς συλλαβῆς, καὶ δύο βραχέα πάλιν ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς, ἢ καὶ ἀντὶ μιᾶς βραχείας. ἢ δύο ἀνόμοια οἷον, μακρὸν καὶ βραχὺ, ἀντὶ ἑνός. καὶ κοινὴ δέ ποτε συλλαβὴ ἵνα μὴ πλείω λέγωμεν, μετὰ ἑτέρου φωνήεντος, συνίζησιν ποιεῖ. ὡς καὶ ἐνταῦθα ἐν τῷ πηληϊάδεω, τὸ ω οὔτε μακρὸν ἀναντιρρήτως ἐστὶν ἀλλ' οὐ δὲ μὴν βραχύ. κοινὴν δὲ συλλαβὴν αὐτὸ φασὶν οἱ γραμματικοί. ὅπερ συνεκφωνηθὲν καὶ συνιζῆσαν τῷ πρὸ αὐτοῦ βραχεῖ φωνήεντι, ἐλογίσθη σὺν ἐκείνῳ ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς. παραδείγματα δὲ τῶν εἰρημένων τρόπων τῆς συνιζήσεως, μυρία χορηγοῦσιν οἱ ποιηταί. μόνου δὲ τοῦ τὰς δύο βραχείας ἀντὶ μιᾶς νοεῖσθαι, ὀλίγα εἰσὶ τὰ παραδείγματα. προφέρεται γοῦν ἐν μὲν, τὸ Σωτάδου ἐν τῷ σείων μελίην πηλιάδα δεξιὸν κατ' ὦμον. ὃ καὶ παρὰ τῷ Ἑρμογένει κεῖται. τὸ γὰρ λι καὶ τὸ α ὡς μία λογίζονται βραχεῖα συλλαβὴ πρὸς ἀπαρτισμὸν τέλος τοῦ ἀπὸ μείζονος ἰωνικοῦ. ἕτερον δὲ παράδειγμα ὅμοιον, ἐκ Πραξίλλης ἐν τῷ ἀλλὰ τεὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἔπειθον. τὸ γὰρ τε καὶ τὸ ὀν δύο αὗται βραχεῖαι συλλαβαὶ, ἀντὶ μιᾶς βραχείας ἐλήφθησαν. εἰ δὲ καλῶς ἐπόδισάν τινες καὶ τὸ λιάδε ὡς προείρηται, ἰδοὺ καὶ τοῦτο τέως τρίτον παράδειγμα. τοιαῦτα δὲ παρ' Ὁμήρῳ. καὶ τὸ, ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιος. καὶ τὸ χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθι Ὀδυσσεύς. δῆλον δὲ καὶ ὅτι ἡ κατὰ κοινὴν συλλαβὴν συνίζησις ἢ μακρὰν ἐστὶν ὡς ἐν τῷ δέω ἀχιλῆος. ἢ συνεσταλμένη ὡς ἐν τῷ, χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ δενδρέῳ ἐφεζόμενοι. περὶ δὲ συνιζήσεως καὶ μετ' ὀλίγα εἰρήσεται. ἰστέον δὲ ὡς τελείων ὄντων στίχων ἐκ πλεονασμοῦ παθῶν, τοῦ μακροκεφάλου. εἴτ' οὖν προκεφάλου. τοῦ προκοιλίου. καὶ τοῦ μακροσκελοῦς ἤτοι δολιχούρου, ὁ τῆς Ἰλιάδος πρῶτος στίχος, πάθους ἐστὶ προκοιλίου. ῥηθέντος οὕτω, ἐκ μεταφορᾶς προγαστόρων ζώων. οἷα πλεοναζούσης ἐν μέσῳ τῶν τοιούτων στίχων μιᾶς συλλαβῆς ἐξογκούσης ὥσπερ τινὰ κοιλίας δίκην τὴν τοῦ ἔπους μεσότητα.

Ὅτι τὸ, πηληϊάδεω λέξις ἐστὶν ἰωνική. τὸ μὲν γοῦν κοινὸν, ἔχει οὕτως πηλεὺς πηλέως. ὅθεν πηλείδης πατρωνυμικῶς. ὁ τοῦ πηλέως υἱὸς καὶ κλίνεται πηλείδου. τὸ δὲ ἰωνικὸν, παράγεται οὕτως. πηλεὺς πηλῆος. ὥσπερ ἀχιλλεὺς ἀχιλλῆος, ὀδυσσεὺς ὀδυσσῆος, βασιλεὺς βασιλῆος. καὶ ἄλλα μυρία. Οἱ δὲ καὶ διὰ τῆς ει διφθόγγου, καὶ διὰ τοῦ ι δὲ μόνου τὰ τοιαῦτα ἐγράφοντό ποτε, καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ σαφέστερον εἴρηται. καὶ οὕτω μὲν τὸ ἰωνικὸν, πηλεὺς πηλῆος. τούτου δὲ τὸ παρωνυμικὸν, πηληΐδης καὶ πλεονασμῷ τοῦ α πηληϊάδης. οὗ ἡ γενικὴ κατὰ ἴωνας, πηληϊάδεω. ἔστι γοῦν παρατήρησις παλαιὰ, τοιαύτη. Τὰ εἰς ας καὶ εἰς ης ὀνόματα ἰσοσυλλάβως κλινόμενα, κοινῶς μὲν καὶ ἀττικῶς εἰς ου ἔχει τὴν γενικήν. οἷον αἰνείας αἰνείου. πηλείδης πηλείδου. ἀτρείδης ἀτρείδου. δωρικῶς δὲ εἰς α μακρὸν περαίνει τὴν γενικήν. οἷον τοῦ αἰνεία. τοῦ πηλείδα. τοῦ ἀτρείδα. ἰωνικῶς δὲ διὰ τοῦ εω αἰνείεω. πηλείδεω. ἀτρείδεω. βοιωτικῶς δὲ διὰ τοῦ αο. οἷον αἰνείαο. πηλείδαο. ἀτρείδαο. μακρᾶς ἐξάπαντος οὔσης τῆς παραληγούσης. Ἰστέον γὰρ ὅτι αἱ οὕτω χασμώμεναι ὡς ἐν διαλύσει γενικαὶ, οὐδέποτε τὴν παραλήγουσαν ἰσόχρονον ἔχουσι τῇ ληγούσῃ, ἀλλὰ ἀνομοίαν ἀεί. καὶ ἐὰν μὲν ἡ λήγουσα μακρὰ εἴη, βραχεῖα ἐστὶν ἡ παραλήγουσα. ὡς ἐπὶ τοῦ αἰνείεω. πηλείδεω. ἑρμείεω. ἐὰν δὲ τὸ λῆγον βραχὺ ᾖ, μακρὸν ἔσται τὸ παραλῆγον. ὡς ἐν τῷ αἰνείαο. ἑρμείαο. πηλείδαο. οὕτω καὶ τὸ, πριάμοιο δένδροιο, καὶ τὰ τοιαῦτα, θεσσαλικὰ ὄντα κατά τινας, ἀνομοιόχρονον ἔχει τῇ παραληγούσῃ τὴν λήγουσαν. διὸ καὶ τὸ ἐμέο καὶ σέο καὶ ἕο, ἀναλογώτερον ἔχει προσλαβόντα τὸ ι ἐν τῇ παραληγούσῃ, καὶ γενόμενα ἐμεῖο καὶ σεῖο καὶ εἷο, καὶ ἀνομοίαν ποιήσαντα τῇ ληγούσῃ τὴν παραλήγουσαν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι οὐκ ἀεὶ τὸ α ποιητικῶς πλεονάζει ἐν τοῖς διὰ τοῦ ιδης παρωνυμικοῖς. ἀλλὰ μόνον ἐξ ἀνάγκης ὅτε πρὸ τοῦ ι μακρὰ ἐστὶ συλλαβή. οἷον τελαμωνίδης τελαμωνιάδης, νηλείδης νηληϊάδης. οὕτως οὖν καὶ πηληΐδης πηληϊάδης. εἰ γὰρ μὴ πλεονάσῃ ἐν τοῖς τοιούτοις τὸ α καὶ οὕτως ἀπὸ τῆς θέσεως δάκτυλος, οὐ συντελοῦσιν εἰς μέτρον ἡρωϊκὸν, διὰ τὸ καταπεραιοῦσθαι εἰς πόδα ἀμφίμακρον. ἀμέλει ἐν τῷ ἀτρείδης καὶ πηλείδης, οὐ πλεονάζει τὸ α. οὐ χρεία γοῦν. καὶ οὕτω μὲν ἐν τούτοις φανερῶς πλεονάζει τὸ α. δῆλος δέ ἐστι κατὰ τοὺς παλαιοὺς ὁ πλεονασμὸς, ἀπὸ τοῦ μέτρου τῶν συλλαβῶν. Τὰ γοῦν εἰς δης ἀπαθῆ παρωνυμικὰ, μήτε συγκοπὴν παθόντα ἢ συναίρεσιν, μήτε πλεονασμὸν, μιᾷ συλλαβῇ πλεονάζει τοῦ γενήτορος πρωτοτύπου γενικῆς, ἀφ' ἧς ἡ παρωνυμία γίνεται. οἷον, ἡ Πριάμου γενικὴ, ἐν τρισὶ συλλαβαῖς ἐστι. πριαμίδης ἐν τέτρασιν. ὁμοίως καὶ νέστορος νεστορίδης. λητόος λητοΐδης. ἕκτορος ἑκτορίδης. ἀτρέος ἀτρείδης παρὰ Πινδάρῳ. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἀπαθῶν παρωνυμικῶν. οὕτως οὖν καὶ πηλεὺς πηλῆος πηληΐδης. μηκιστεὺς μηκιστῆος μηκιστηΐδης. εἴπομεν μὴ συγκοπὴν παθόντα ἢ συναίρεσιν, διά τε τὸ ἀνθεμίωνος ἀνθεμίδης. δευκαλίωνος δευκαλίδης. ταῦτα γὰρ ἐπειδὴ συνεκόπη ἐκ τοῦ ἀνθεμιωνίδης δευκαλιωνίδης, οὐ πλεονάζει ἀλλὰ ἐλλείπει μιᾷ συλλαβῇ τῆς τοῦ πρωτοτύπου γενικῆς. καὶ διὰ τὸ, ἀτρείδης πηλείδης καὶ τὰ τοιαῦτα. ταῦτα γὰρ συγχωρηθέντα τῇ συναιρέσει ἀτρείδης, πηλείδης ἰσοσυλλαβεῖ τῇ πρωτοτύπῳ ἰσοσυλλάβῳ γενικῇ. εἴπομεν μήτε παθόντα πλεονασμὸν, διὰ τὸ τελαμωνιάδης καὶ τὰ κατ' αὐτό. ἐν οἷς καὶ ὁ χαλκωδοντιάδης. καὶ ὁ λαομεδοντιάδης. καὶ ὁ φηρητιάδης. ταῦτα γοῦν, ἐξ ἐμπτώσεως πλεονάσαντος τοῦ α, δυσὶ συλλαβαῖς ὑπερέχει τῆς τοῦ τελαμῶνος γενικῆς. οὐκοῦν οὕτω καὶ τὸ, πηληϊάδης καὶ μηκιστιάδης, οὐκ ἀναγκαίως ἔχει τὸ α. ἀλλ' ἐκ πλεονασμοῦ αὐτοῖς προσεφύη εἰς δακτύλου ἀναπλήρωσιν. εἰσὶ δέ τινα εἰς δης πατρωνυμικά,

φύσει

φύσει δὲ ἀ ἔχουσι ἐν τῇ παραληγούσῃ. διὸ τὰ ἐκ τῶν διὰ τοῦ ιος κυρίων ὀνομάτων. Ταλθύβιος ταλθυβιάδης. οὗ ἐπώνυμοι οἱ παρ' Ἡροδότῳ ταλθυβιάδαι. ἀτύμνιος ἀτυμνιάδης ὁ ἐν τῇ ε ῥαψῳδίᾳ. ἥλιος ἡλιάδης. κλύτιος κλυτιάδης. μενοίτιος μενοιτιάδης. λαέρτιος λαερτίου λαερτιάδης. διφορεῖται γὰρ τοῦτο. καὶ οὐ μόνον λαέρτης λέγεται, ἀλλὰ καὶ λαέρτιος ὡς δηλοῖ καὶ Σοφοκλῆς. θέστιος θεστίου θεστιάδης. ἀλέξιος ἀλεξίου ἀλεξιάδης. δέξιος δεξίου δεξιάδης. φήμιος φημίου φημιάδης. ὀΐλιος κατὰ τὸν τεχνικὸν Γεώργιον, ὀϊλιάδης. οὐ γάρ ἐστι φησὶν ἀπὸ τοῦ ὀϊλεύς. ἦν γὰρ ἄν, ὀϊλείδης διὰ διφθόγγου. ἀσκληπιὸς ἀσκληπιοῦ ἀσκληπιάδης, καὶ τὰ ὅμοια. ἐν τούτοις γὰρ ἡ καθαρὰ λήγουσα τῆς γενικῆς, οὐ τρέπεται εἰς ι ὡς ἐν τῷ ὁμήρου ὁμηρίδης. πριάμου πριαμίδης. ἀλλὰ εἰς ἀ καθαρόν. ὁμοίως διὰ τοῦ άδης πατρωνυμοῦνται. Καὶ τὰ εἰς ης κύρια εἰς ου ἔχοντα τὴν γενικήν. οἷον ἱππότης ἱππότου ἱπποτάδης. βούτης βούτου βουτάδης. ἐξ οὗ γένος οὐκ ἀνώνυμον οἱ ἐτεοβουτάδαι, ὧν ἡ σύνθεσις κατὰ τοὺς ἐτεοκρῆτας. ἦν δέ φασι βούτης, υἱὸς ποσειδῶνος. ὡς Ἡσίοδος ἐν καταλόγῳ. ὡσαύτως καὶ τὰ εἰς ας ἰσοσυλλάβως κλινόμενα. διὸ ὕρρας κύριον αἰολικόν. διὸ καὶ ψιλοῦται. ἀφ' οὗ πατρωνυμικὸν ὑρράδης. ὅπερ οἱ αἰολεῖς ὑρράδιος λέγουσι. πελίας πελιάδης. ἀλεύας ἀλευάδης. ἀφ' οὗ εὐγενὲς φῦλον οἱ ἀλευάδαι. κέας κεάδης ὁ ἐν τῇ ὁμηρικῇ βοιωτίᾳ. αἰνείας αἰνειάδης. ὁ καὶ αἰνέας αἰνεάδης. βορέας βορεάδης. γρᾶς γρᾶ γράδης. χαιρέας χαιρεάδης. δημέας δημεάδης καὶ ἐν συναιρέσει δημάδης. θετέον γὰρ ἐν τοιούτοις καὶ τοῦτο, εἰ καὶ μὴ πατρωνυμικόν ἐστιν, ἀλλὰ ὡς πατρωνυμικόν. καθάπερ καὶ τὸ καρνεάδης. στρατάδης. καὶ ἕτερα.

Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι οὐ μόνον πλεονάζει τὸ ά ἐν τοῖς εἰς δης ὡς ἀνωτέρω κεῖται, ἀλλὰ καὶ ἀποβάλλεται. ὁ γοῦν ἐριχθονιάδης, ὡς ἀπὸ τοῦ ἐριχθόνιος, εὕρηται καὶ δίχα τοῦ ά ἐριχθονίδης ὥς φασιν οἱ τεχνικοί. ὅτι δὲ καὶ ἄλλως τὸ πηληιάδης ἐστὶ παράγειν, ἐν τῇ γ' φανεῖται. ὥσπερ ὀδυσσεὺς ποτὲ μὲν διὰ δύο σσ' παρὰ τῷ ποιητῇ, ποτὲ δὲ δι' ἑνὸς ὡς μεταταῦτα φανήσεται, οὕτω καὶ ἀχιλλεύς. ἐνταῦθα μὲν ἐν τῷ πηληιάδεω ἀχιλῆος καὶ ἀλλαχοῦ δὲ, δι' ἑνὸς ἐκφωνεῖται λ'. ἐν πλείοσι δὲ τόποις, τὰ δύο λλ' ἔχει. ἐπαγωνίζονται δὲ ἄλλοι μὲν τῇ τοῦ ἑνὸς, ἕτεροι δὲ τῇ τῶν δύο λλ' γραφῇ. τὰ μὲν δύο τιθέντες, ἢ ἀπὸ τοῦ ἄχος ἰάλλειν ἤγουν λύπην ἐμβάλλειν. λυπεῖν γοῦν φερωνύμως ἔμελλε τοὺς καταπολεμουμένους. ὡς καὶ ὁ ἀπόλλων δοκεῖ τισὶν ἐκ τοῦ ἀπολλύειν διὰ τὸ φοβερώτερον ὀνομάζεσθαι. ἢ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ἑτέρου λ', διὰ τὸ εὐφωνότερον, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἀλλὰ συνδέσμου γίνεται, καὶ ἐπὶ ἑτέρων πολλῶν. οἱ δὲ ἐν ἑνὶ λ' συνηγοροῦντες, πρῶτον μὲν ἐκ τῆς ἀναλογίας ἵνα ᾖ ὅμοιον τῷ ὀϊλεύς. βασιλεύς. εἶτα ἐξ ἐτυμολογίας. ὡς ἀπὸ τοῦ ἄχος τοῖς ἰλιεῦσιν ἤγουν λύπην τοῖς τρωσὶν αὐτὸν κατὰ φερωνυμίαν. καὶ τοῦτον λόγον καὶ θείᾳ προνοίᾳ καθά τις ἔφη, γενέσθαι. ἢ ἀπὸ τοῦ ἀ στερητικοῦ καὶ τοῦ χιλὸς ὅ ἐστιν ἡ ἐκ τῶν ποριμῶν τροφή. οὐ γὰρ χιλῷ φασὶν ἤτοι δημητριακῷ καρπῷ ἐτράφη ὁ ἥρως, ἀλλὰ ζώων μυελοῖς βρεφόθεν. ἴσως δὲ καὶ δημῷ προβάτων κατὰ τὸν ὁμηρικὸν ἑκτορίδην Ἀστυάνακτα. εἶτα κρέασι τοῖς ἐκ τοῦ κυνηγετεῖν ὅτε ὁ Χείρων ἐπαιδαγώγει αὐτόν. ὃς καὶ ἐξεθρέψατο καὶ εἰς ἐπιστήμην τῶν τακτικῶν ἀγαγὼν, ἄριστον πολεμιστὴν εἰς Τροίαν ἔστειλε, πρώτως ὑπήνην ὄντα κατὰ τὴν ἱστορίαν. οὐ γοῦν πειστέον τοῖς μύθοις καθά που καὶ Ἱμέριος γράφει, οἱ τὸν γυναικωνίτιδος αὐτὸν ἐξαγαγόντες, εἰς τὴν Τροίαν στέλλουσιν.

Ὅτι δὲ φιλαχιλλεὺς ὁ ποιητής, μυριαχοῦ φανήσεται. ὃς τάχα ὥσπερ ἐξ Ὀδυσσέως τὴν Ὀδύσσειαν, οὕτω καὶ τὴν Ἰλιάδα ἐξ Ἀχιλλέως ἀχίλλειαν ἐπέγραψεν ἄν, εἰ μὴ τὸ πρεσβεῖον τῆς Ἑλλάδος οὕτως ἤμελλε καταβαλεῖν καὶ ταπεινῶσαι τῇ ἐξ ἑνός τινος ἐπιγραφῇ. διὸ οὔτε ἀπό τινος ἑτέρου προσώπου ὅλως αὐτὴν παρονομάζει, ἐπεὶ μὴ ἐκ τοῦ Ἀχιλλέως δύναται, ἀλλὰ ἐκ τοῦ Ἰλίου ὡς προελέχθη. καὶ τὸν Ἀχιλλέα δὲ ἐξαίρει καὶ σεμνύνει. ἄλλως τε πολυειδῶς, καὶ οἷς δὲ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ μήνιδος ἀρξάμενος πρὶν ἢ μὲν παύσασθαι τοῦ μηνίειν, κατασπείρει πολλαχοῦ τῆς ποιήσεως τὴν αὐτοῦ μνήμην, ἵνα μηδεὶς αὐτοῦ λανθάνηται. ἐπὰν δὲ ἀποθέμενος τὴν μῆνιν ἐκφανῇ αὐτὸν εἰς τὴν μάχην, τὸ ὅλον τῆς ποιήσεως εἰς αὐτὸν δαπανᾷ. καὶ ἀντεπεξαγαγὼν αὐτῷ τὸν ἀξιόλογον ἀντίμαχον τὸν τρωϊκὸν Ἕκτορα, ὃς τὸν μὲν ἄλλον χρόνον οὐδὲ προκύπτειν τοῦ τείχους ἤθελεν, Ἀχιλλέως δὲ μηνίοντος, μεγάλα κατὰ ἑλλήνων κατώρθωσε, καὶ ῥίψας αὐτὸν ὑπὸ τῷ Ἀχιλλεῖ, συγκατέλυσεν ἐκείνῳ τὴν ποίησιν. οὐ μόνον ὅτι συναπέσβη τῷ Ἕκτορι καὶ ἡ τῶν πολεμικῶν ἔργων θερμότης. καὶ οὐκ εἶχεν ὁ ποιητὴς τοῦ λοιποῦ ἐπεξαγαγεῖν ἀντίπαλον τοιοῦτον ἕτερον τῷ Ἀχιλλεῖ. ἀλλὰ καὶ ὅτι ὤκνησεν ἐπιπλέον μηκῦναι τὸν λόγον. ἵνα μὴ ἀναγκαίως καὶ εἰς τὸν τοῦ φιλουμένου Ἀχιλλέως θάνατον ἀπενεχθεὶς ἀφηγήσηται ὅπως ἀγεννῶς οὕτω καὶ ἀναξίως ὁ τηλικοῦτος ἥρως ἔπεσεν. εἰ δέ που παρελάλησέ τι περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀχιλλέως, ἀλλ' οὐ κατὰ ἀφήγησιν καὶ εἰς πλάτος καὶ κατὰ σκοπὸν καὶ εἱρμόν. ἀλλ' ὡς ἐκ παρόδου καὶ πεφεισμένως καὶ οἷον εἰπεῖν ἄκροις χείλεσι καθάπερ καὶ ἄλλα τῶν ὕστερον ἐπισυμβάντων ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου ἐρρέθη. ἔφθημεν γὰρ εἰπόντες, ὅτι ἀπὸ τῶν τελευταίων μὲν ὁ ποιητὴς ἤρξατο, οὐ κατὰ φύσιν οὐδὲ σαφέστατα προϊών. οὐδὲ καθ' εἱρμὸν προβαίνων καὶ συνείρων τοῖς πρώτοις τὰ ἐφεξῆς. ἀλλὰ μεταθεὶς τὰ πράγματα καὶ ἐκ τῶν μέσων τὰ πρῶτα ποιούμενος τὴν ἀρχήν. εὐμεθόδως δὲ ὅμως καὶ τὰ παλαιὰ ναὶ μὴν καὶ τὰ μέσα τὴν Ἰλιάδα, συστρέφων, καὶ στρεβλῶν καὶ πλεονάζων καὶ παρενείρων τῷ λόγῳ καὶ οὕτω πάντων δραττόμενος. καὶ ἀντὶ σαφοῦς μεθόδου, εἰς τὴν ἐμπερίβολον μεταχωρῶν. καὶ δι' ἧς λόγος ὑψηλὸς γίνεται ὡς μὴ ἔξω χάριτος εἶναι, εἰκάσαι τὴν ὁμηρικὴν ταύτην μεταχείρησιν προσεικάσει τῇ τοῦ γυμνο-

σοφιστοῦ ἐκείνου, ὃς αἰνιττόμενός τι πρὸς βασιλικὴν ἐρώτησιν, βύρσαν νεόδαρτον ἐπιζητήσας καὶ λαβὼν, μέσῃ ταύτῃ τὴν χεῖρα ἐπέβαλεν. εἶτα τῇ δρακὶ σφίγγων καὶ πιέζων καὶ περιάγων τὰ κύκλῳ, συνήγαγεν εἰς ἐν τὴν ἅπασαν βύρσαν καὶ συνέκλεισεν ἐν βραχεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῆς ἔξω ἀφῆκε τῆς ἁφῆς· ἀλλὰ εὐφυῶς τὸ διαπεπταμένον ἐστενοχώρησε. Ὅτι δὲ ἐκ τοῦ χιλὸς παρονομάζεται ὁ ἀχιλλεὺς, προφέρεται εἰς μαρτυρίαν, καὶ ὁ Εὐφορίων. λέγων. ἐς φθίην χιλοῦ κατέκιε πάμπαν ἄγευστος, τοὔνεκα Μυρμιδόνες μιν Ἀχιλλέα φημίξαντο. τοῦ δὲ χιλὸς ἡ χρῆσις καὶ παρὰ Ξενοφῶντι. ὡς ἔνθα φησὶ στρατιώτας ἀπελθεῖν που ἐκ τοῦ στρατοπέδου διὰ χιλόν. δῆλον δὲ ὅτι σεμνότερον καὶ μετ' εὐφωνίας εὐγενέστερον τὸ, Ἀχιλλεὺς διὰ δύο λλ. διαρκέστερον γὰρ οὕτως ἐνδιατρίβομεν τῷ τοῦ ἥρωος ὀνόματι καὶ γλυκύτερον καὶ ὀγκηρότερον μετὰ καὶ ἀναλόγου λειότητος. Ὅτι τὸ οὐλομένην, Πορφύριος μὲν, ὄνομα λέγει σύνθετον ἐκ τοῦ ὀλοὸν καὶ τοῦ μένος. οἱονεὶ τὴν ἔχουσαν οὖλον ἤτοι ὀλέθριον μένος. ἕτεροι δὲ μετοχὴν μέσου ἀορίστου δευτέρου, ἵνα λέγῃ παθητικῶς οὐλομένην ἰωνικῇ ἐπενθέσει τοῦ υ, τὴν ὀλομένην καὶ ἀξίαν ὀλέσθαι. ὅπερ καὶ ὀλουμένη καὶ ἀπολουμένη λέγεται κατὰ χρόνον μέσου δευτέρου μέλλοντος. κατὰ δέ τινας οὐκ ἔστιν ἡ λέξις κυρίως παθητικὴ ἐνταῦθα κατὰ τὸ ὀλόμενος καὶ ὀλούμενος, ἀλλὰ ἐν μόνῃ φαίνεται φωνῇ, οἳ καὶ καλῶς λέγουσιν. ὅτι γὰρ ἐνέργειαν σημαίνει, δηλοῖ ὁ ποιητὴς ἐπαγαγὼν τὸ, ἣ μυρί' ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε. μονονουχὶ λέγων κατὰ λόγον ἐπεξηγήσεως, ὅτι οὐλομένην τὴν μῆνιν φημὶ, οὐχ ὅτι αὐτὴ ἔπαθέ τι, ἀλλ' ὅτι μάλιστα ἐνήργησεν. ἔθηκε δὲ ἄλγεα μυρία τοῖς ἀχαιοῖς. τὸ δὲ ἔθηκεν, οὐ μόνον ἀντὶ τοῦ ἐποίησε νοεῖται καὶ ἐπέθηκεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλως γλαφυρώτερον. ἐπεὶ γοῦν ἐναντία τὸ φύσει καὶ τὸ θέσει, δοκεῖ λέγειν ὅτι οὐ φύσει ἤλγησαν οἱ ἕλληνες. οὐδὲ κατά τινα νοσερὰν ἀκολουθίαν, ἀλλὰ θέσει διὰ τὴν οὐλομένην μῆνιν. ἧς μὴ γενομένης ἡ φύσις οὐκ ἂν ἄρτι τοὺς ἀχαιοὺς ἔβλαψεν, ὃ παραδηλοῦταί πως κατωτέρω καὶ ἐν τῷ προΐαψεν. εἴ τις ἐκεῖ τὴν πρόθεσιν νοήσει χρόνου δηλωτικήν. τὸ δὲ μῆνιν οὐλομένην μετακλιθὲν εἰς τὸ, ἣ μυρί' ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε, σχῆμα ἐποίησεν ὃ κλίσις ἢ μετάκλισις λέγεται, ὡς μετ' ὀλίγα σαφέστερον ῥηθήσεται. μυρία δὲ ἢ ἀορίστως τὰ πολλὰ λέγει καὶ παροξύνεται ἡ λέξις πρὸς διαστολὴν ὡρισμένου ἀριθμοῦ τοῦ μύρια. ἢ κατά τινας, τὰ θρήνων ἄξια ὡς ἀπὸ τοῦ μύρεσθαι, ὃ δηλοῖ ποιὸν ἦχον γοερόν. ἐξ οὗ καὶ τὸ μορμύρειν ἐπὶ ὑδάτων γίνεται καὶ ὁ κλαυθμυρισμός. Ἰστέον δὲ ὅτι τῶν παλαιῶν παροξυνόντων μὲν τὸ ἀόριστον τὰ μυρία, προπαροξυνόντων δὲ τὸ ὡρισμένον, ἤγουν τὰς δέκα χιλιάδας, Ἡρωδιανὸς ἑκάτερα ὀφείλειν φησὶν ὀξύνεσθαι κατὰ τὴν τρίτην ἀπὸ τέλους, ὅ ἐστι κατὰ τὴν προπαραλήγουσαν. καὶ λέγει καὶ κανόνα τινὰ εἰς τοῦτο ἐκεῖνος ἐν ᾧ καὶ τὸ ἀρσενικὸν ὁ μύριος προπαροξύνεται κατὰ τὸ λύδιος. ὡς ἐπὶ μὲν παραπλευτώσης, διὰ τοῦ ι συνεσταλμένου λεγόμενον. κατὰ δὲ τὴν τρίτην ἀπὸ τέλους μακρὸν ὄν. καὶ τὸ μύριον δὲ ὁμοίως, ἐπεὶ τὰ παρεσχηματισμένα οὐδέτερα ἀρσενικοῖς, ὁμότονα αὐτοῖς ἐστιν. ὅρα δὲ ὅτι ἔχων ὁ ποιητὴς εἰπεῖν, μυρί' ἀχαιοῖς ἄχε' ἔθηκεν, οὐκ ἠθέλησε παῖξαι. μέθοδον διδοὺς τοῦ μὴ ληρεῖν τινας τὰ παραπίπτοντα. καὶ ἤρκεσαν αὐτῷ ἱλαρῦναι τὸ τῆς ἐννοίας σκυθρωπὸν, τὰ τρία πάρισα, τὸ ἔθηκε, τὸ προΐαψε, καὶ τὸ τεῦχε. καὶ οὐκ ἠθέλησεν εἰς πλέον καλλωπίσαι, ὃς καὶ τὸ, τεῦχεν, οὐκ ἐν τέλει στίχου ἔθετο. ἐπέκρυψε δέ πως ἵνα μὴ ἐπιβούλως δοκῇ πρὸς ἐμφανὲς κάλλος γράφειν ἔξω καιροῦ. σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἐν μὲν Ὀδυσσείᾳ εἰπὼν ἄνδρα πολύτροπον. καὶ, πολλὰ ἐπλάγχθη. καὶ, πολλῶν ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα, ἐπιμονὴν ἐποίησε λέξεως ἐκ τοῦ πολύτροπος, καὶ πολλῶν καὶ πολλάς. ἐνταῦθα δὲ δυνατὸν ὂν οὕτω ποιῆσαι, ὅμως οὐκ ἠθέλησεν. ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ, πολλὰ ἄλγεα ἔθηκε, πολλὰς δὲ ψυχὰς ἄϊδι προΐαψεν ἡρώων. τὸ πολλὰ ἄλγεα, μυρία εἶπε. διδάσκων, ὡς ποτὲ μὲν ἐν ἐπιμονῇ, ταῖς αὐταῖς χρηστέον λέξεσι. ποτὲ δὲ, μεταληπτέον τὰς ἰσοδυνάμους. καὶ ἔστι καὶ τοῦτο εἶδός τι ἐπιμονῆς. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν ἄλγεα ἔθηκε, φαίνεται ῥηθῆναι διὰ τοὺς τραυματισθέντας μὲν, μὴ θανόντας δέ. ἢ καὶ διὰ τοὺς ἄλλως λυπηθέντας. τὸ δὲ πολλὰς ψυχὰς ἄϊδι προΐαψεν ἡρώων, διὰ τοὺς τεθνεῶτας. ἵνα λέγῃ ὅτι μυρίοις μὲν πολυτρόπως ἄλλως ἤλγυνεν ἡ τοῦ Ἀχιλλέως μῆνις. πολλοὺς δὲ καὶ ἐθανάτωσε. ταῦτα δὲ προοικονομίαι εἰσὶ τοῦ πλατυσμοῦ τῆς Ἰλιάδος. τὰ γὰρ μυρία ἄλγεα καὶ οἱ πολλοὶ θάνατοι, πολλὴν πάντως γραφῆς ὕλην δώσουσι τῷ ποιητῇ. Ἰστέον δὲ ὅτι πολλοῖς ἔθνεσιν ἀπὸ τῶν παρ' αὐτοῖς ἐνδόξως βασιλευσάντων αἱ κλήσεις ἐτέθησαν. Ἕλληνες οὖν, ἀπὸ Ἕλληνος. Ἀργεῖοι, διὰ τὸν Ἄργον. Ἴωνες ἐκ τοῦ Ἴωνος. Πέρσας παρονομάζει τοὺς Πέρσας. καθὰ καὶ τοὺς Μήδους ὁ Μῆδος. οὕτω δὲ καὶ Ἀχαιοὺς ὁ Ἀχαιός. τὸ δὲ ἴφθιμος ψυχὴ, γίνεται ἐκ τοῦ ἶφι τὸ ἰσχυρῶς πλεονασμῷ τοῦ θ. ἵνα ἢ ὥσπερ ὄψι ὄψιμος, ἢ καὶ ἄλλως ὡς ἄνθος ἄνθιμος, οὕτως ἶφι ἴφιμος καὶ πλεονασμῷ ἴφθιμος ὑπερβιβασθέντος τοῦ χρόνου. καὶ τῆς μὲν ἀρχῆς, γενομένης θέσει μακρᾶς. τῆς δὲ παραληγούσης, φύσει ἐκταθείσης. τὸ δὲ εἰπεῖν γενέσθαι αὐτὸ ἐκ τοῦ ἶφι καὶ τοῦ θυμὸς ἡ ψυχὴ, οὐ λίαν ἀρέσκει τοῖς παλαιοῖς. καὶ τὴν αἰτίαν ἐκεῖνοι λέγουσιν. ἀττικὸν δὲ τὸ ἰφθίμους ψυχάς. καὶ ἠδύνατο μὲν καὶ ἰφθίμας εἰπεῖν κοινῶς ὡς δηλοῖ τὸ, ἰφθίμην ἄλοχον. ἐξέφυγε δὲ τὸ ἐν τρισὶ παρίσοις ἄχαριον κάλλος. ψυχὴ δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, οὐχ οὕτως ἐκ τοῦ ψύχω ὅσον ἐκ τοῦ φύσις καὶ τοῦ ἔχω ἵνα ἡ φυσιοχὴ καὶ τροπῇ συνήθει τοῦ φ εἰς π καὶ τοῦ π καὶ σ εἰς ψ καὶ συγκοπῇ τοῦ ι καὶ τοῦ ο, ψυχή. τὸ δὲ ἄϊδι μεταπλασμὸν κατά τινας ἔπαθε τῆς ληγούσης, ἀπὸ τῆς ἄϊδη δοτικῆς. ἧς εὐθεῖα, ὁ ἀΐδης. κατὰ δὲ ἑτέρους ἐπλάσθη ἀπὸ τοῦ ἄϊς. οὗ καὶ γενικὴ εὑρίσκεται ἄϊδος. εἰ μή τις ἐρεῖ καὶ τοῦτο ἀπὸ τοῦ ἀΐδου μεταπλασθῆναι.

τί δὲ ἐστιν ὁ μεταπλασμὸς, ἐν τοῖς ἑξῆς εἰρήσεται. τὸ δὲ ἄϊς γίνεται παρὰ τὸ α στερητικὸν καὶ τὸ εἴδω εἴδω τὸ βλέπω. καθάπερ καὶ ἐκ τοῦ νη στερητικοῦ καὶ τοῦ εἴδω εἴδω τὸ γινώσκω, νῆις ὁ ἄπειρος καὶ ἀνεπιστήμων. ἔστι γὰρ ἄϊς, τόπος σκοτεινὸς ὑπὸ γῆς· ἀφανὴς ἀφορισμὸς ψυχαῖς. διὸ καὶ ἀΐδης λέγεται ὁ αὐτὸς καὶ ἀϊδωνεύς. ὡς δέ τινες φασὶ, καὶ ἅδης κατὰ συναίρεσιν τοῦ ἀΐδης. εἰς τοῦτο δὲ, ἐναντιοῦται τὸ πνεῦμα. ὤφειλε γὰρ εἰ ἀπὸ τοῦ ἀΐδης ὁ ἅδης γέγονε συναιρεθεὶς, ψιλοῦσθαι καὶ αὐτὸς καθὰ καὶ ὁ ἀΐδης. ἀλλὰ τοῦτο μὲν, οἱ ἀποδεχόμενοι τὴν ἀπὸ τοῦ ἀΐδης συναίρεσιν, δασυνθῆναι φασὶν ἀττικῶς, τάχα διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἀθροισιν τῶν ψυχῶν. εἰώθασι γὰρ ἀττικοὶ καὶ ἕτερα πολλὰ τοιούτῳ τινὶ λόγῳ δασύνειν. ὡς καὶ τὴν ἅλα. καὶ τὸ ἅπας. καὶ τὸ ἄλις ἀντὶ τοῦ ἀρκούντως. λέγοντες ὅτι τὸ ἀθροιστικὸν α δασύνεται. οἱ δὲ ἄλλως ἀσυναιρέτως τὸν ἅδην παράγοντες, οὔτε τὸ ι ἐν τῇ ἀρχούσῃ προσγράφουσιν. ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ ἥδω φασὶ παράγεσθαι τὸν ἅδην κατὰ ἀντίφρασιν. ᾧ ἥδεται καὶ χαίρει οὐδείς. καθ' ὃ, καὶ χάρων μυθολογεῖται πορθμεὺς ἐν ᾅδου. ὡς ἀπὸ τοῦ χαίρειν. καίτοι χαρὰν οὐδὲν ποιῶν εἴπερ εἰς κωκυτὸν πορθμεύει καὶ ἀχέροντα καὶ πυριφλεγέθοντα. Τὸ δὲ προΐαψε, τινὲς ἁπλούστερον ἀντὶ τοῦ προέπεμψε νοοῦσιν. ἔχει δὲ οὐχ ἁπλῶς οὕτως. οὐ γὰρ πομπήν τινα ἢ προπομπήν, ἀλλ' ὡς καὶ τῷ γεωγράφῳ δοκεῖ, φθορὰν καὶ βλάβην τινὰ ἡ λέξις δηλοῖ, ὡς ἀπὸ τοῦ ἴπτω, ἐξ οὗ φησὶ καὶ ἄργος πολυδίψιον τὸ πολυΐψιον ἤτοι πολύφθορον. ἀλλὰ περὶ τούτου μὲν, ἐν οἰκείῳ τόπῳ ῥηθήσεται. ἐκ δὲ τοῦ ἴπτω ἴψω τὸ βλάπτω, οὐ μόνον τὸ ἰάπτω γίνεται, ἀλλὰ καὶ ἶπος ἡ παγὶς τῶν μυῶν. καὶ ἰποῦν ῥῆμα τὸ βλάπτειν παρὰ τῷ Αἰσχύλῳ καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ, ἐν τῷ ἰπούμενοι ταῖς εἰσφοραῖς. καὶ ὁ ἶπος βαρυτόνως. ἡ ἰπὸς ὀξυτόνως δὲ οὐ δηλοῦται ἡ ἑστία ἢ ὁ κλίβανος. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου ἴπτω, καὶ ἴψ ἰπὸς, εἶδος σκώληκος ἐμφυομένου τοῖς κέρασι. κατὰ τὸ, μὴ κέρα ἶπες ἔδοιεν. ἐξ οὗ καὶ τὸ ἰάπτω παράγει Ἡρωδιανός. ἐκεῖθεν τε καὶ αἰπὺς ὁ ὑψηλὸς καὶ χαλεπός. τὸ γὰρ ἴπτω τουτέστι τὸ βλάπτω μετὰ τοῦ α ἐπιτατικοῦ κατὰ συναίρεσιν, ποιεῖ τὸ αἰπύς. ἰάπτω τοίνυν τὸ μετὰ βλάβης τι ποιῶ πλεονάζοντος τοῦ α μέσον τοῦ ἴπτω. τάχα δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ α ἐπιτατικοῦ μορίου καὶ τοῦ ἴπτω, γίνεται αἴπτω τὸ ἄγαν βλάπτω. καὶ κατὰ μετάθεσιν δι' εὐφωνίαν, ἰάπτω. ὅθεν καὶ ὁ Ἰαπετὸς, καὶ τὸ προΐαψεν ἤγουν μετὰ βλάβης εἰς ᾅδην πρὸ τοῦ δέοντος ἔπεμψεν, ὡς τῆς πρὸ προθέσεως καιρικὸν δηλούσης. ἢ ἁπλῶς ἔπεμψεν. ὡς πλεοναζούσης τῆς προθέσεως, καθὰ καὶ ἐν τῷ νῆας προπάσας. καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς. εἰ δὲ προσεκτέον τῷ Σοφοκλεῖ ἔνθα λέγει λόγοις ἰάπτων, οὐ δὲ τὸ μετὰ βλάβης παρέπεμψεν ὀρθῶς ἂν ἔχοι ἐπὶ τοῦ προΐαψεν. ἀλλὰ ἀσυνθέτως καὶ καταμόνας, αὐτὸ δὴ τὸ βλάπτειν ἡ λέξις δηλοῖ λέγοντος δι' τοῦ ποιητοῦ, ὅτι οὐ νόσῳ οὐ θαύμασι μόνοις οὐκ ἄλγεσιν ἡ μῆνις ἴαψεν ἤτοι ἔβλαψε τὰς τῶν ἡρώων ψυχάς. ἀλλὰ ἐσχάτῳ πάντων κακῷ, τῷ ᾅδῃ. ἐντεῦθεν δὲ οἱ μεθ' Ὅμηρον ἀπονάμενοι, ζημιοῦσθαί τινα φασὶ θανάτῳ ἢ δικαιοῦσθαι. καὶ ποινηλατεῖσθαι πληγαῖς, ἢ ἀτιμίαις, ἢ εἱρκτῇ, ἢ οὕτω πως. ἄλλως μέντοι τὸ, ἰάψης ὀρχήματα, ἑτέραν ἔννοιαν ὑπερβάλλει τῆς ἰάπτειν παρὰ τῷ αὐτῷ τραγικῷ. ἔστι γὰρ ἰάψειν ὄρχησιν, ἢ τὸ εἰπεῖν καὶ διδάξαι παρὰ τὸ ἔπω. πλεονασμῷ τοῦ α κατὰ τὸ ἐνέπω ἐνίπτω. ἢ τὸ ἐπιπέμψειν ἀπὸ τοῦ ἰῶ ἐξ οὗ τὸ ἀφίημι. ὡς γὰρ θῶ θάπτω, ῥῶ ῥάπτω, οὕτως ἰῶ ἰάπτω. τὸ ἵημι ὅ ἐστι πέμπω, ὅθεν καὶ ἰός. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ ὅλον τοῦτο χωρίον, τὸ, πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν, ἐπαινεῖται πρὸς τῶν παλαιῶν ὡς καιρίως ἐμπερίβολον. ἔγκειται γὰρ αὐτῷ φασὶ ταῦτα. τὸ, ψυχὰς, οὐσία. ποσὸν τὸ, πολλάς. ποιὸν τὸ, ἰφθίμους. τόπος τὸ, Ἄϊδι. χρόνος τὸ, προΐαψεν ὅ ἐστι πρὸ τοῦ μοιριδίου φασὶν ἔπεμψεν. Ἥρωας δὲ ἡ παλαιὰ σοφία, γένος τι θεῖον εἶναι δοξάζει μέσον θεῶν καὶ ἀνθρώπων. καὶ τὸ μὲν θεῖον φῦλον, εἰς θεοὺς διαιρεῖ καὶ δαίμονας. ὧν καὶ διαφορὰν λέγει ὅ που φανήσεται ἀλλαχοῦ. τοὺς δὲ ἀνθρώπους εἴς τε ἥρωας καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀνθρώπους. καὶ ὑποβεβηκέναι μέν φησι θεοῖς δαίμονας, ἀνθρώπους δὲ ἥρωσιν. οὓς καὶ ἐκ θείου καὶ ἀνθρωπίνου σώματος φῦναι λέγουσι. διὸ καὶ Ἡσίοδος ἡμιθέους αὐτοὺς λέγει. ἢ ἐκ θεᾶς ὄντας καὶ θνητοῦ ἀνδρός. ὁποῖος καὶ Ἀχιλλεὺς ὁ ἐκ θέτιδος καὶ Πηλέως, ἢ ἀνάπαλιν. ὁποῖον ὁ Λυκόφρων τὸν Ἕκτορα παραδίδωσι. πατρὸς μὲν Ἀπόλλωνος. θνητῆς δὲ μητρός. καὶ οὕτω μέν τινες. ἕτεροι δὲ συντομώτερον φράζοντες, φασίν. ἄκρα μὲν θεοὶ καὶ ἄνθρωποι. μέσον δὲ γένος ἀμφοῖν τὸ ἡρωϊκόν. θεοῖς μὲν ὑποβεβηκός. ἀνθρώπων δὲ ὑπερκείμενον διὰ μετουσίαν ἀρετῆς ἀφ' ἧς καὶ δοκοῦσι παρονομάζεσθαι. καὶ δηλοῦσιν ὡς οἱ τοιοῦτοι, ἀπὸ τῆς ἀρετῆς βούλονται καλεῖσθαι τοὺς ἥρωας. ἀνθρώπους μὲν ὄντας. διὰ δὲ τὸ θεῖον τῆς ἀρετῆς, ἡμιθέους νομισθέντας. ἄλλοι δὲ ἀπὸ τοῦ ἔρωτος τροπῇ τοῦ ε εἰς η, παράγουσι τοὺς ἥρωας. καὶ τούτου ἢ ἐπαινετοῦ καὶ εἰς κάλλος θεῖον ὁρῶντος, καὶ ἀνατεινομένου εἰς τὸ ἄκρον ἐφετόν. καὶ τῶν κάτω μὲν ἀπάγοντος τὸν ἄνθρωπον, ταῖς δὲ ἀνωτάτω θέαις προσάγοντος, ὡς οὕτω κληροῦσθαι ἡμιθέου κλῆσιν αὐτόν. ἢ καὶ ἄλλως, ἐκ μυθικοῦ ἔρωτος καὶ ἐμπαθοῦς. ἔρως γὰρ κάλλους ἀμυθήτου πολὺς μυθικῶς ἐκκαυθεὶς, τὰ ἀνομοίως ἔχοντα γένη συντήξας δι', πρὸς γάμους ἔμιξεν. ἄλλοι δὲ ἀπὸ τοῦ ἔρας τοὺς ἥρωας εἶπον καλεῖσθαι. γῆθεν γὰρ ἦσαν. εἰ καὶ δι' ἀρετὴν, ὥσπερ οὐρανώθησαν. οἱ δὲ, ἀπὸ τοῦ ἀέρος. ὡς δηλοῦται καὶ ἔν τινι τῶν παρὰ Πορφυρίῳ ἐπιγραμμάτων. ἐν ᾧ κεῖται τὸ, σῆμα μὲν ἐν πόντῳ κεῖται. πνεῦμα δ' ἀὴρ ὅδ' ἔχει. φησὶ δὲ καὶ Ἡσίοδος ἠέρα ἑσσάμενοι πάντῃ φοιτῶντες ἐπ' αἶαν. ἤγουν ἐνδυθέντες ἀέρα. ὡς μετὰ τὸ ἀπολυθῆναι τοῦ σώματος, μὴ κάτω ἀπιόντας. ἀλλ' ἐν ἀέρι ὄντας. καὶ γέρας ἔχοντας τὸ πανταχοῦ γῆς φοιτᾶν καὶ τὰ κατὰ ἀνθρώπους ἐπισκέπτεσθαι. Σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦ-

θαι Ὅμηρος τήν τε ἑαυτοῦ ποίησιν ἀποσεμνύνει, καὶ τὸν ἀκροατὴν δὲ πάλιν παραμυθεῖται, ὡς εἰ καὶ ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἤρξατο ἔπους, ὅμως καὶ μεγάλα καὶ πολλά τινα ἐρεῖ καὶ οὐ μικροπρεπὴς αὐτῷ ἔσται ἡ ποίησις. καὶ ὑποβάλλει ἐλπίδας ὡς οὐ δὲ περὶ τυχόντων ἐρεῖ προσώπων, ἀλλὰ ἡρώων καὶ τούτων πολλῶν μεμνήσεται. ὥς τε καὶ πράξεων ἡρωϊκῶν τῶν ἐν Τρωσί τε καὶ Ἕλλησι. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ προανεφώνησεν ὡς εἴρηται, ὅτι μυρία τοῖς Ἀχαιοῖς ἡ τοῦ Ἀχιλλέως μῆνις ἄλγεα ἔθηκεν. ἐκ τῶν ἡρώων δηλαδή, ἡρωϊκῶν καὶ αὐτῶν ὄντων. καὶ οἵων δαψιλῆ χορηγίαν ἱστορίας, καὶ δὴ καὶ πλάσεως δραματικωτέρας, ὑποβαλεῖν τῷ ποιητῇ. ὡς εἶναι τὸ ὁμηρικὸν ὅλον προοίμιον καθὰ καὶ ἐῤῥέθη, προκατασκευῆς ἕνεκα. ἣν οἱ μὲν φιλόσοφοι, σκοπὸν λόγου καλοῦσιν. οἱ δὲ ῥήτορες, καὶ πρόεκθεσιν καὶ ὑπόσχεσιν, ὑπισχνουμένου τοῦ ποιητοῦ ἐκ τοῦ τοῦ Ἀχιλλέως ἄρξασθαι μήνιδος. καὶ μυρία ἱστορήσειν ἄλγη καὶ πολλὰς πράξεις ἡρωϊκάς. ἐν τούτοις δὲ καὶ ψόγος μήνιδος εὐφυῶς ὑποφαίνεται. ὡς πάνυ γοῦν αὕτη χειρίστη, εἴπερ διὰ μὲν ὁμόνοιαν, σωτηρία πολυετὴς ἦν τοῖς Ἀχαιοῖς. διὰ δὲ τὴν ὀλιγοήμερον Ἀχιλλέως μῆνιν, τοσαῦτα ἐπιγεγόνασι κακά, φευκτέον ἄρα τὴν μῆνιν ἧς τὴν φαυλότητα, τοῖς προθύροις ἐπέγραψε τῆς Ἰλιάδος ὁ ποιητής. εἰ δὲ μὴ μόνον ἥρωες ἄϊδι παρεπέμφθησαν διὰ τὴν τοῦ Ἀχιλλέως μῆνιν, ὅμως ἐκ μέρους τοῦ τῶν ἰφθίμων ψυχῶν τῶν ἡρώων, καὶ τοὺς κοινοὺς νοητέον ἀνθρώπους. τάχα δὲ καὶ ἅπαντας τοὺς Ἀχαιοὺς συλλαβὼν ἐπαίνου νόμῳ ἥρωας λέγει. ἀποσεμνύνων τοὺς θανόντας ἐν τῇ μάχῃ, καὶ προθαῤῥύνων παιδευτικῶς καὶ ἑτέρους εἰς ὅμοια. ὡς θεῖον ὂν καὶ μακαριστὸν τὸ οὕτω θνήσκειν καὶ ἡρωϊκόν. οὕτω καὶ Ἀγαμέμνων ἐν τοῖς ἑξῆς θεραπεύων τὸ πανελλήνιον, ἥρωας αὐτοὺς καλεῖ ὁμοῦ πάντας. καὶ οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ φίλους. καὶ θεράποντας ἄρεος. Κἀκεῖνο δὲ ἰστέον, ὅτι σοφώτερον τινὲς ἐμβαθύναντες, τὸ, ἐξ ἀνδρὸς καὶ θεᾶς, ἢ ἐκ θεοῦ καὶ γυναικὸς θνητῆς τοὺς ἥρωας γενέσθαι, οὕτως ἀνήγαγον· φάμενοι τῶν ἀρετῶν τὰς μὲν, ἀῤῥενωποὺς καὶ ἀνδρώδεις. οἷον τὴν ἀνδρίαν. τὸ τῆς δικαιοσύνης ἐπεξελευστικὸν κατὰ τῶν ἀδικούντων. τὸ τῆς φρονήσεως δραστικόν, καὶ τὰ τοιαῦτα. τὰς δέ, οἷον θηλυτέρας διὰ τὸ μαλθακώτερον. οἷον, τὴν ἐπιείκειαν. τὴν φιλίαν. τὸ πρᾶον. τὸ ἐλεεῖν. καὶ ὅσα τοιαῦτα. οἱ μὲν οὖν ἀνδρώδους ἀρετῆς μέτοχοι ἄνθρωποι, θεοῦ πατρὸς ἐλέγοντο. οἱ δὲ τῆς θηλυτέρας, ἀλλ' οὗτοι μητρὸς θεᾶς ἐφημίζοντο. καὶ τοιοῦτον μὲν καὶ τοῦτο. ἡ δὲ ἱστορικὴ κατάστασις ἡ περὶ τοῦ τῶν ἡμιθέων μύθου, τοιάδε. ἀγὼν τοῖς παλαιοῖς ἦν πολὺς ὡς εἰκός, ἀποσεμνύνειν τοὺς ἄρχοντας, ἢ καὶ ἄλλως ὑπερέχοντας. καὶ ἕκαστοι τῶν ἐξ ἔθνους, ἡμιλλῶντο, τοῖς οἰκείοις βασιλεῦσιν ἐπινοήσασθαι πλείω τῶν λοιπῶν ἀποσεμνώματα. διὸ καὶ τοὺς κοινοὺς ἐγκωμιαστικοὺς ὑπεραναβάντες τόπους διὰ τὸ ὑψηλὸν καὶ θειότερον τῆς βασιλείας, οὐκ ἔτι ἐκ πατέρων ἢ προγόνων τῶν ἁπλῶς ἤθελον κατάγειν τοὺς ἡγουμένους. ἀλλ' ἐν θεόν τι γένος τὸ βασιλικὸν ὑπολαβόντες, θεοὺς αὐτοῖς πατέρας ἐπέστησαν. καὶ τοῦτο, κατὰ μέθοδον πολυσχιδῆ καὶ πολύτροπον καὶ ὡς ἑκάστῳ τῶν ἀρχόντων ἦν προσφυέστερον. ἵνα καὶ πιθανὸν εἴη τὸ θεόθεν γενεαλόγημα. καὶ τοίνυν οἷς μὲν τὸ εὐγενὲς καὶ βασιλικὸν ἄκρως ἐπέπρεπεν, ἐκ διὸς τούτους ἐποίουν καταγεῖς τὸ γένος· οἷς δὲ λόγος ἐνέλαμπεν, ἑρμῆς τούτοις ἐξελαλεῖτο πατήρ. ὁ μουσικὸς ἄρχων, εἴτε καὶ μαντικὸς καὶ ἰατρικός, ἀπόλλωνι παῖς ἐπεγράφετο. ὁ στρατιωτικὸς καὶ ἀνδρεῖος, ὑπὸ πατρὶ ἐτάττετο ἄρει. τοὺς ᾠδικοὺς ἤτοι ποιητικούς, καλλιόπη ἢ τερψιχόρη παιδοποιησαμένη ἦγεν εἰς φῶτας. τοὺς δὲ τοιούτους καὶ ἀπόλλων ᾠκειοῦτο εἰς παῖδας ὅτι καὶ συνᾴδειν μούσαις λέγεται. ὁ περὶ ποίμνια, οὐ νομίου πανὸς μόνον ἐλέγετο, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ ἑρμοῦ. ἤδη δὲ καὶ ἀπόλλωνος ὅτι καὶ νομίω ἐστὸν ἄμφω ἀπόλλων τε καὶ ἑρμῆς ὁ ποδήνεμος. Ζήτης τυχὸν ἢ Κάλαϊς ἐκ Βορέου καταβαίνει πρὸς γένεσιν. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, ὁ ποδώκης καὶ θεῖν ὑγρὸς ἢ καὶ τὰ εἰς ναυτιλίαν δεινὸς ἢ καὶ θαλαττοκρατεῖν εὐτυχῶς ἐπιβαλών, ποσειδῶνος ἢ τρίτωνος. ἢ νηρέως. ἢ νηρηΐδος. ἢ ὅλως θαλαττίου καὶ ἐνύγρου τινὸς δαίμονος τὸ γένος εἰληφεν ἐλέγετο. εἰ δὲ καὶ λουτροῖς προσπαθῶς εἶχε, πηγή τις μάλιστα ἢ ποταμός, τοῦτον τεκεῖν ἐμυθεύετο. οἱ κυνηγετεῖν εἰδότες καὶ ἀσχόλως τοῦ θηρᾶν ἔχοντες, ὀρεινόμοις νύμφαις ὅσα καὶ μητράσιν ἐμέλοντο. τὸν ἐκ γῆς πλουτοῦντα, οἷα καὶ μήτηρ ἡ δημήτηρ ἀμφεῖπεν. αὐτόχρημα δὲ γῆ ἐλέγετο γείνασθαι, εἴ τις τὴν ἀρχὴν βουγάϊος ἦν. ὁποῖος ὁ Ἀνταῖος φαίνεται καὶ ὁ Τιτυός. ὅλως δὲ εἰπεῖν τερατωδέστερον μὲν διὰ σεμνότητα οἱ παλαιοὶ τοὺς βασιλεῖς ἐκ θείου γένους ἐγενεαλόγουν καὶ ἡμιθέους ἔλεγον. τὴν δὲ τοῦ λόγου αὐτόνομον αἰτίαν, ἀλληγορία ἐθεράπευεν, ἢ ἀναγωγική, ἢ καὶ ἱστορική. ἀλληγορία γάρ τις καὶ ἡ διὰ ἱστοριῶν θεραπεία τῶν μύθων εἶναι δοκεῖ τοῖς παλαιοῖς. εἰ δὲ καθ' Ἡρόδοτον οἱ θεοὶ οὕτω καλοῦνται διότι κόσμῳ ἔθεντο τὰ πάντα πράγματα, εὐλόγως καὶ τοὺς βασιλεῖς ἐθεοποίουν οἱ παλαιοὶ ὡς λαῶν κοσμήτορας κατὰ τὴν ποίησιν. καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ, ἀπεκλήρουν αὐτοῖς τὸ ἡρωϊκὸν ὡς οἷα καταγομένοις θεόθεν. οὐ μόνον δὲ θεοὺς ἀνθρώποις ἐφιστᾶ προγόνους ἢ κατά τι ἀγαθότης καὶ ἀρετή, ὡς λέγεσθαι ἥρωας, ἀλλὰ καὶ εἰς θεοῦ ἀνάγει ὄνομα. πολλοὶ γοῦν ἢ τέχνας ἐκφήναντες, ἢ τεχνῶν ὄργανα ἐξευρηκότες, ἢ εὐηργετηκότες, θεῖον ὄνομα ἐκληρώσαντο. καὶ τοῦτ' ἦν, τὸ τὴν ῥωμαϊκὴν πεῖσαι βουλήν, θεοὺς ψηφίζεσθαι τοὺς ἐκείνοις εὐαρεστοῦντας ἀνθρώποις. ὧν ἦν καὶ Καῖσαρ ὁ πρῶτος παρ' αὐτοῖς ἐπικληθεὶς ἐν ἀνθρώποις θεός. οὗ υἱὸς ὁ Σεβαστός. πρῶτος καὶ αὐτὸς θείαν ταύτης κλήσεως λαχών. Ὅτι τό, αὐτοὺς, ἐνταῦθα Ὅμηρος ἐπὶ νεκροῦ τίθησιν. εἰπὼν ὅτι, τὰς μὲν ψυχὰς τῶν ἡρώων, ἄϊδι προΐαψεν. αὐτοὺς δὲ ἑλώρια τεῦχε κύνεσσί τε καὶ οἰωνοῖσι. αὐτοὺς γὰρ λέγει,

τὰ

τὰ μετὰ τὴν ψυχὴν ἐνταῦθα μείναντα τῶν ἡρώων σώματα. αἴτιον δὲ, οὐχ ὅτι κατά τινας θνητὴν οἰόμενος ὅμηρος τὴν ψυχὴν, τὸ πᾶν ἀνθρώπου ἐν σώματι τίθησιν, ἀλλ' ὅτι φύσει οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα. εἰ γάρ τινος ἐν σωρείᾳ νεκρῶν ἐρωτήσαντος, τίς ἂν εἴη ἐξ αὐτῶν Πάτροκλος, ὑποδείξας τίς δακτύλῳ τὸν κείμενον, ἐρεῖ ὅτι αὐτός ἐστι, πάντως τὸ αὐτὸς, ἐπὶ νεκροῦ σώματος ἀψόγως εἴρηκε. καὶ νῦν μὲν τὸ, αὐτὸς, ἐπὶ σώματος κεῖται, δακτύλῳ δείκνυσθαι δυναμένου. ὡς καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, αὐτὸν ὥστε σῶμα τυμβεῦσαι τάφῳ. ὅτε μέντοι ἐπὶ μόνης κεῖται ψυχῆς, τότε κατ' ἐξοχήν τινα κεῖται τὸ, αὐτός. ὡς κυρίως αὐτοῦ τουτέστιν ἀνθρώπου, τῆς ψυχῆς οὔσης δι' ἧς τὸ εἶναι τῷ σώματι. Ἰστέον γὰρ ὅτι τὸ αὐτὸς, ποτὲ μὲν ἐπὶ μόνου σώματος, ὡς προείρηται. ποτὲ δὲ ἐπὶ μόνης ψυχῆς. ὡς ὅτε φησὶν ἐν Ὀδυσσείᾳ περὶ Ἡρακλέους, ὅτι αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι τερπόμενος, ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην. ποτὲ δὲ ἐπὶ τοῦ συναμφοτέρου ἤτοι τοῦ συνθέτου ἀνθρώπου. ὅτι δὲ καὶ ἄλλως πολλαχῶς λέγεται τὸ, αὐτὸς, ἱκανῶς εἴρηται τοῖς παλαιοῖς. ὅρα δὲ ὅπως ἐπὶ μὲν ψυχῶν ἀπελεύσεως, τὸ προΐαψεν εἶπε. τὸ ταχὺ τοῦ θανάτου ἐμφαίνων. ἐπὶ δὲ τοῦ σπαραγμοῦ τῶν κειμένων, τεῦχεν εἶπεν. ὡς τοῦ πράγματος παράτασίν τινα πλείονα ἔχοντος. ἰωνικὸν δὲ τὸ, τεῦχεν. ὥσπερ καὶ τὸ, ὀλέκοντο δὲ λαοί. καὶ βῆ δ' ἀκέων. καὶ ὅσα ὅμοια. ἤτοι ἀναύξητα. καὶ εἰρήσεται μετ' ὀλίγα περὶ τούτων. Ὁ δὲ κύων, ἀπὸ τοῦ κύω τὸ φιλῶ παράγεται. ὀφείλων δὲ τρισυλλάβως κλίνεσθαι κύωνος, ἔχει τὴν γενικὴν δισύλλαβον κατὰ πάθος, διὰ δύο κανόνων ἐναντιότητα. εἷς μὲν γὰρ κανὼν συστέλλεσθαι θέλει τὸ ω τῆς εὐθείας ἐν τῇ γενικῇ, διὰ τὴν τοῦ γένους κοινότητα. ὁ κύων γὰρ καὶ ἡ κύων φαμέν. ἕτερος δέ τις κανὼν φυλάττεσθαι θέλει αὐτὸ διὰ τὸ, βραχὺ εἶναι τὸ δίχρονον τῆς παραληγούσης. ὁποῖόν τι καὶ τὸ ἀμφιτρύων ἀμφιτρύωνος, καὶ τὰ ὅμοια. ἡ γοῦν τῶν δύο κανόνων μάχη, περὶ τὴν τοῦ κύωνος παραλήγουσαν, διέφθειρεν οἷον καὶ ἐξώθησε τὸ ὑποκείμενον. καὶ τὴν τρισυλλαβίαν εἰς δισυλλαβίαν περιέστησεν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, αὐτοὺς δ' ἑλώρια, οὕτω μὲν κατὰ συναλοιφὴν ἀναγνωσθὲν, ἐκτεταμένην ἔχει τὴν ἄρχουσαν τοῦ ἑλώρια λόγῳ σπονδείου κατὰ κοινὴν συλλαβήν. ἐκτείνεται γὰρ οὐ μόνον διὰ τὴν ἐπικειμένην δασεῖαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐπαγομένην ὀξεῖαν. ἔτι δὲ καὶ τὴν πρὸ αὐτῆς. εἰ δὲ ἀσυναλείπτως γράφοι τις, αὐτοὺς δὲ ἑλώρια τεῦχεν, ἁπλοϊκῶς ὁ τόπος ποδίζεται κατὰ δάκτυλον. διπλῶσαι δὲ τὸ λ τοῦ ἑλώρια, ὀκνητέον εἰπεῖν εἰ καὶ ἄλλοις τετόλμηται. ὥσπερ δὲ τὸ πελώριον παρὰ τὸ πέλωρ, οὕτω καὶ τὸ ἑλώριον παρὰ τὸ, ἕλωρ. γενόμενον ἢ ἐκ τοῦ ἕλκω, ἢ ἐκ τοῦ ἕλω τὸ φονεύω. Ὅτι ἐν τῷ, οἰωνοῖσί τε πᾶσι, διχῶς ἡ στιγμή. ἢ γὰρ ἐν τῷ πᾶσι στικτέον τελείαν, ἵνα λέγῃ ὡς πολλοὶ προὔκειντο ἕλωρ πᾶσι τοῖς ἐπιχωριάζουσι σαρκοφάγοις ὀρνέοις, ἢ εἰς τὸ οἰωνοῖσί τε. ἵνα τὸ πᾶσιν ἐπάγηται τοῖς ἑξῆς, καὶ λέγῃ ὅτι ἐν πᾶσιν ἡ τοῦ διὸς ἐτελεῖτο βουλή. εἰ δὲ Ζηνόδοτος ἀντὶ τοῦ πᾶσι γράφοι δαῖτα, σφάλλεταί φησι. δαῖτα γὰρ ἐπὶ μόνων ἀνθρώπων ὅμηρος τίθησιν. ὅτι δὲ πολυώνυμον ὁ οἰωνός, καὶ πόθεν γίγνεται, καὶ ὡς ἰωνικῆς διαλέκτου ἐστὶν, ἡ τοῦ ι προσθήκη ἐν τῷ οἰωνοῖσι, καθὰ καὶ ἐν τῷ κύνεσσι καὶ τοῖς ὁμοίοις, ἀλλαχοῦ ῥηθήσεται. φανεῖται δ' ἐν τοῖς ἑξῆς. καὶ ὅθεν ὁ οἰωνός. καὶ ὡς αἰολέων ὁ τῶν συμφώνων διπλασιασμὸς καθὰ ἐν τῷ κύνεσσιν, οὕτω καὶ ἐν τῷ, ὅττι καὶ ὅππως καὶ ἐν ἄλλοις μυρίοις. Ὅτι ἔφθασε μὲν ὁ Ὅμηρος μεγεθῦναι τὴν ἑαυτοῦ ποίησιν, διὰ τοῦ ὑποσχέσθαι καὶ μυρία τινὰ εἰπεῖν καὶ ἡρωϊκά. ἐνταῦθα δὲ κορωνίδα τινὰ ἐπιτιθεὶς αὐξήσεως, ἐπάγει διὸς δ' ἐτελείετο βουλή. ὡς μὴ ἂν τῆς τοῦ ἀχιλλέως μήνιδος τοιαῦτα δυνησομένης, εἰ μὴ θεία τις ἦν βουλή. ἐὰν δὲ τοῦτο ἦν, ἄρα μεγάλα τινὰ γενήσονται καὶ διὸς βουλῇ πέπρωται. ἐνταῦθα δὲ καὶ τοῦ ἀχιλλέως ὑπεραπολογεῖται οἱονεὶ λέγων μὴ δι' ἐκεῖνον, ἀλλὰ διὰ τὸ εἱμαρμένον, ἐξ ἀνάγκης ταῦτα γενέσθαι. βουλὴν γὰρ διὸς τὴν εἱμαρμένην φασίν. ὡς τῆς εἱμαρμένης, διὸς λεγομένης καθὰ καὶ τοῖς στωϊκοῖς ἔδοξεν. ὅθεν καὶ περιέσπων τινὲς τὸ, βουλῆ. ἐν οἷς Νικάνωρ ὁ στιγματίας ἐπικληθεὶς, διότι ἐπολυλόγησε περὶ στιγμῶν. λέγοντες, ὅτι γεγόνασι ταῦτα τῇ βουλῇ τοῦ διός. τινὲς δὲ βουλὴν διὸς εἶπον, τὸ τὴν γῆν (ὡς καὶ ὁ Εὐριπίδης ἐν Ὀρέστῃ μυθολογεῖ) κουφίσαι βαρουμένην τῷ τῶν λαῶν φόρτῳ, κατὰ τὴν αὐτῆς αἴτησιν. οὗ χάριν φασὶ τόν τε θηβαϊκὸν τὰ πρῶτα συνεστήσατο πόλεμον, καὶ μετ' ἐκεῖνον ἀνήγαγεν ἐπὶ φθορᾷ τρῶας καὶ ἕλληνας. μώμου φασὶ συμβουλευσαμένου μὴ κεραυνοῖς ἢ κατακλυσμοῖς πάντα διαφθεῖραι, ἀλλ' εὐμεθόδως ἄλλως, καὶ ὑποθεμένου τήν τε τῆς θέτιδος θνητογαμίαν ἀφ' ἧς ὁ Ἀχιλλεύς. καὶ θυγατρὸς καλῆς γένησιν, τῆς Ἑλένης δηλαδὴ δι' ἣν τὰ κατὰ Τροίαν ἐγένοντο, πεσόντων πολλῶν. καὶ δι' Ἀχιλλέα, τὰ μὲν, πολεμοῦντα. τὰ δὲ, μηνιόντα. τινὲς μέντοι διὸς βουλὴν τὴν τοῦ ἀχιλλέως ἐννοοῦσι τιμὴν, ὡς μετὰ ταῦτα φανήσεται. Ὅτι δὲ τὸ, ζεὺς διὸς ἑτερόκλιτόν ἐστιν, ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. ὡς δὲ ζεὺς οὐ μόνον ὁ κατὰ μῦθον πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. οὐδὲ μόνον ὁ καθ' ἱστορίαν κρητικὸς βασιλεὺς, ἀλλὰ καὶ ὁ κατὰ ἀναγωγὴν, ἀὴρ, καὶ αἰθήρ. καὶ ἥλιος. καὶ οὐρανός. καὶ εἱμαρμένη. καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ παντὸς ἡ καὶ πρόνοια. καὶ ὁ νοῦς δὲ ὁ κατ' ἄνθρωπον, καθωμίληται τοῖς παλαιοῖς. τοῦ δὲ ἐτελείετο ἡ παραγωγὴ, ἢ ἐκ τοῦ τελῶ τελέω ὡς χρῶ χρέω θῶ θέω, ἢ ἐκ τοῦ τελέω τελείω ὡς σέω σείω.

Ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε,
Ἀτρείδης τε ἄναξ ἀνδρῶν καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
Τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι:

Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός. ὁ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς,
Νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν. ὀλέκοντο δὲ λαοί,
Οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα
Ἀτρείδης. ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα.
Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ. καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιούς.
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα δύω κοσμήτορε λαῶν.
Ἀτρεΐδαι τε καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί.

Οὐ θέλων ἐνδείξασθαι ὁ ποιητὴς ὡς οὐ μόνον δεῖ ἀπὸ τῶν τελευταίων ἀρχόμενόν τινα ἐπὶ τὰ πρεσβύτερα τῶν πραγμάτων ἀνατρέχειν, ὅπερ αὐτὸς ἐπὶ τῆς τοῦ Ἀχιλλέως ἐποίησε μήνιδος ὡς προείρηται, ἀλλ' ἔστιν ὅτε, δέον ἐστὶ καὶ κατὰ φύσιν χρῆσθαι τοῖς πράγμασιν, ἤγουν ἀπὸ τῶν πρώτων ἄρχεσθαι, καὶ οὕτω προβαίνειν τοῖς ἐφεξῆς διὰ σαφήνειαν, φησὶ κἀνταῦθα προενθετικῷ σχήματι πρὸς τὴν ἐν αὐτοῖς μοῦσαν, ὅτι τὴν τοῦ Ἀχιλλέως μῆνιν ἄειδέ μοι, οὐχὶ ἄλλοθεν, ἀλλὰ ἐξ οὗ δὴ καιροῦ τὰ πρῶτα διέστησαν Ἀτρείδης τε ἄναξ ἀνδρῶν καὶ δῖος Ἀχιλλεύς. τουτέστι μὴ ὥσπερ τὰ τρωϊκά, οὕτω καὶ τὴν τοῦ Ἀχιλλέως μῆνιν ἐκ τῶν ἐσχάτων θελήσειας ἀείδειν. ἀλλ' αὐτὴν ἀρχῆθεν κατὰ φύσιν διεξόδευσον, ἀρξαμένη ἐξ αὐτοῦ τοῦ καιροῦ τῆς τῶν βασιλέων διαστάσεως καὶ εἰποῦσα καὶ αὐτὸν τὸν τῇ ἔριδι ξυμβαλόντα ἐκείνους, ἤτοι τὸν δαίμονα τὸν τῆς στάσεως αἴτιον. ὁ δὴ καὶ ποιεῖ καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς τοῦ Χρύσου πρεσβείας, περαίνει τὴν ἱστορίαν κατὰ ἀκολουθίαν μέχρι τέλους. τινὲς δὲ οὐ χρονικὸν εἶπον τὸ ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα πρὸς ὁμοιότητα τοῦ ἀφ' οὗ καὶ ἐξ ὅτου καὶ ἀφ' ὅτου καιροῦ δηλαδή. ἀλλὰ αἰτιολογικόν, ἤγουν, ἐξ οὗ αἰτίου τὰ πρῶτα ἡ ἔρις γέγονεν. οἱ καὶ ἱστῶντες τὴν ὁμηρικὴν ἐρώτησιν εἰς τὸ διαστήτην ἐρίσαντε, ἐπιφέρουσιν ὡς ἀόριστον ὄνομα τό, τίς τ' ἄρ σφωε καὶ ἑξῆς ὅ ἐστι, τῶν τίς ὡς ἔοικε δὴ θεῶν αὐτοὺς ἐρίσαι ἐνέπεισε. κρεῖσσον μέντοι ἐρωτηματικὸν εἶναι τὸ τίς. ἵνα μὴ δὲ τὸ τοιοῦτον πύσμα, ἡ μοῦσα λαλήσῃ. δῆλον δὲ ὡς οὐ μόνον γράφεται τίς τ' ἄρ σφῶε, ἀλλὰ καὶ μάλιστα ἐγκλιτικῶς, τίς τ' ἄρ σφωε ἦγον αὐτούς. σκόπει δὲ εἰ ἐνδοξότερον τοῦ δῖος Ἀχιλλεύς, τό, ἄναξ ἀνδρῶν. ὅπερ καὶ ὁ ῥήτωρ Νέστωρ γνωματεύσει, ὅπου φέρτερον Ἀχιλλέως τὸν Ἀτρείδην ἐρεῖ ὡς πλεόνεσσιν ἀνάσσοντα. ὅτι δὲ τοὺς δίοις, καὶ διῒ φίλοις λέγει, ὅθεν παρὰ τοῖς ὕστερον καὶ ὁ Δίφιλος τὸ κύριον κέκραται, πολλαχοῦ φανήσεται. Ἀτρείδην δὲ τὸν Ἀγαμέμνονα, οὐ πάντες ἱστοροῦσιν. Ἡσίοδος γὰρ καὶ ἕτεροι, Πλεισθένους αὐτὸν γενεαλογοῦσιν. ὡς δὲ τὸ Ἀτρεΐδης πινδαρικῶς κατὰ διάστασιν δωρικόν ἐστι, δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἄνακτας ἐκάλουν τοὺς βασιλεῖς οἱ παλαιοὶ διὰ τὸ ἀνακῶς ἤγουν ἐπιμελῶς ἔχειν τῶν ὑποτεταγμένων. λέγοντες ὡς καὶ Πλούταρχος, ὅτι πρῶτον οἱ Διόσκουροι οὕτως ἐπεκλήθησαν ὡς τῶν πλεόντων ἐπιμελούμενοι. δῆλον οὖν ὅτι, θεία τις λέξις τό, ἄναξ. διὸ καὶ ἐπὶ ὑπεροχῆς κεῖται, ἤγουν ἐπὶ βασιλέων καὶ ἐπὶ οἰκοδεσποτῶν ὡς καὶ τοῦτο οἱ παλαιοὶ λέγουσι. δηλοῖ δὲ καὶ Εὐριπίδης τὴν τῆς λέξεως θειότητα, εἰπών. ἄναξ. θεοὺς γὰρ δεσπότας καλεῖν χρεών. καὶ ἡ τοῦ Αἴαντος δὲ εἰρωνεία παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ τό, μαθησόμεσθα δ' Ἀτρείδας σέβειν. θεία γὰρ λέξις καὶ τὸ σέβειν. ἡ δὲ χρῆσις τοῦ ἀνακῶς, καὶ παρὰ τῷ Ἡροδότῳ. ἐν δὲ τῇ τῶν ἐθνικῶν καταγραφῇ, καὶ κύριον ὄνομα φέρεται ἄναξ. υἱὸς γῆς καὶ οὐρανοῦ. ἀφ' οὗ καὶ ἡ Μίλητος, Ἀνακτορία ἐκλήθη ποτέ. ὥσπερ δὲ τὸ ἄναξ. οὕτω καὶ τὸ δῖος ὅ ἐστιν ἔνδοξος, ἐπὶ ἀνθρώπων ὑπερεχόντων λέγεται καθ' ὁμοιότητα τοῦ διός. ἐξ οὗ δίιος. καὶ κράσει δῖος. ὡς χίος νῆσος καὶ ἀπ' αὐτῆς, χίιος καὶ χῖος ἀνήρ. φέρουσι δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς οἱ δῖοι τὰς ὑπεροχάς, οὕτως. ἤγουν Ἀχιλλεὺς δῖος, χάριν ἀνδρείας. Ὀδυσσεύς, χάριν συνέσεως. Ἀλέξανδρος καὶ Κλυταιμνήστρα δῖοι, διὰ κάλλος. Εὔμαιος διὰ εὔνοιαν. θάλασσα καὶ Χάρυβδις, διὰ μέγεθος. τὸν δὲ Ἀχιλλέα καὶ διογενῆ λέγει. ὡς τε πολλοὶ δῖοι, καὶ διὰ εὐγένειαν. ἐν τούτοις δ' ἔστιν ἰδεῖν καὶ ὡς φιλέλλην ὁ ποιητὴς ὤν, θεοῖς ἐπικαλεῖ τὴν στάσιν τῶν ἑλληνικῶν ἀριστέων. Ἀπόλλωνι δηλαδὴ καὶ Διΐ ὡς οὐκ ἂν ἀθεεὶ τῶν τοιούτων ἡξόντων πρὸς ἅμιλλαν στασιώδη. ἅμα δὲ καὶ μεγεθύνει τὸ πρᾶγμα, ὡς οὐ μικρὸν ἐσόμενον εἴγε θεοκίνητόν ἐστιν. Ὅτι διάστασις ἡ μέν ἐστι φιλούντων ὡς ὅτε ἀλλήλοις συνταξάμενοι, ἄλλην ἄλλος βάπτωνται. ἡ δέ, ἐπὶ ἔχθρα, ὡς ὅτε τὸν τῆς φιλίας ζυγόν τινες ἀποφορτισάμενοι καὶ τὸν σύνδεσμον λύσαντες, διαστῶσιν. οὕτω δὲ καὶ συμπλοκὴ ἡ μέν τίς ἐστιν, ἐπὶ φιλίᾳ καὶ ἑνώσει. ὅπερ καὶ εἰρήνη λέγεται παρὰ τὸ εἰς ἓν εἴρεσθαι. ἡ δέ, ἐπὶ ἐχθραινόντων. ὅπερ καὶ ἐρίζειν ἐστί. καὶ σημείωσαι ὅπως ἐκ τοῦ εἴρειν, καὶ τὸ ἐρίζειν, καὶ ἡ εἰρήνη λέγεται, ὥσπερ καὶ τὸ συμβάλλειν ποτὲ μὲν ποιεῖ τὴν ἐπὶ κακῷ συμβολήν. ποτὲ δὲ τὸ ἀνάπαλιν. ταῦτα εἰδὼς ὁ ποιητής, φησὶ διαστῆναι τοὺς βασιλεῖς ἐρίσαντας. πρὸς διαστολὴν εἰπὼν τοῦτο τῆς φιλικῆς διαστάσεως. καὶ πάλιν, ὅτι θεὸς αὐτοὺς ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι. ἤτοι συνέβαλε συνέπλεξε πρὸς ἔριν. ἵνα διαστείλῃ τὴν τοιαύτην συμπλοκήν, τῆς φιλικῆς. Ἰστέον δὲ ὡς τό, διαστήτην, καὶ ἐπὶ ζυγῆς τῶν ἵππων ταραχθέντων, ἐν τῇ ψ' ῥαψῳδίᾳ κεῖται, καὶ ὅτι περιέργως τινὲς ἐπιβαλόντες, Θεοκρίτου στήτην τὴν γυναῖκα εἰπόντος, γράφουσιν ἐνταῦθα

ταῦθα διὰ στήτην ἐρίσαντο. ἵνα λέγῃ ὁ ποιητὴς, ὡς διὰ γυναῖκα ἤρισαν. ὁ δὲ τούτοις προσέχων, εἴη ἂν καὶ λόγιος. ὅρα δὲ καὶ ὅτι Ὅμηρος μὲν, τὸ συνέηκεν ἀντὶ τοῦ συνέβαλεν ἔφη ἐνταῦθα. καὶ σύνεσιν δέ που τὴν τῶν ποταμῶν λέγει, τὴν συμβολήν. οἱ δὲ μετὰ τὸν ὅμηρον, ἐπὶ φρονήσεως καὶ τὸ συνῆκε τιθέασι καὶ τὴν σύνεσιν. λαβόντες ἐξ Ὁμήρου τὴν ἀφορμήν. ὃς τὴν λέξιν τοῦ ξυνῆκεν, ἐν πολλοῖς καὶ ἐπὶ τοῦ νοεῖν τίθησιν. ὡς τὸ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης. καὶ νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες καὶ μείνεο βουλέων ξυνίους. ὁμώνυμος οὖν τὸ ξυνέηκεν. ὃ παρὰ τοῖς ὕστερον καὶ ἐπὶ τοῦ ἐν ἀνθρώπῳ συνειδότος τέθειται. καθὰ δηλοῖ καὶ τὸ, ἡ ξύνεσις. ὅτι σύνοιδα δεινὰ εἰργασμένος. οὐκ ἄδηλον δὲ ὅτι ἀττικῶν ἴδιον, τὸ τὴν σὺν πρόθεσιν ξὺν λέγειν. προστιθέναι δὲ πολλάκις καὶ τὸ ε τοῖς παρῳχημένοις. οὕτω γοῦν τὸ συνῶρων, ξυνεώρων φασίν. ἐντεῦθεν καὶ τὸ συνῆκεν ἀντὶ τοῦ ἀνέπειθε καὶ συνέβαλε, ξυνέηκέ φησιν ὁ ποιητής. εὕρηται δὲ καὶ ἡ σὺ συλλαβὴ, μεταβάλλουσα τὸ σ εἰς ξ. ἐκ τούτου ἀναξυρὶς ὃ τὸ παρὰ Ῥωμαίοις βρακίον δηλοῖ. ἀναξυρὶς γὰρ τὸ τοιοῦτον, ἐκ τοῦ ἀνασύρεσθαι κατὰ τοὺς παλαιοὺς λέγεται. πολλάκις δὲ καὶ τὸ χ εἰς ξ τρέπεται. διξὰ γοῦν φασὶ καὶ τριξὰ καὶ πενταξά. ἐκ τούτου δὲ ἰδιωτικώτερον καὶ ἡ μοναξία ἔοικε λέγεσθαι. Τὸ δὲ μάχεσθαι, ἑρμηνεία νῦν ἐστι τῆς βασιλικῆς ἔριδος. δηλοῦν πολλὴν οὕτως αὐτὴν εἶναι, ὡς καὶ μαχέσασθαι ἂν αὐτούς. κατὰ τὸ, ὅδ' ἀρείδην ἐξεναρίζοι. λείπει δὲ τὸ ὥστε ἐν τῷ μάχεσθαι. ἵνα ᾖ ἔριδι ξυνέηκεν ὥστε μάχεσθαι. ἢ καὶ ἄλλως λείπει ἄρθρον. ἵνα λέγῃ ἔριδι τῇ τοῦ μάχεσθαι. ἢ καὶ ἑτέρως καθ' ἑρμηνείαν, ἔριδι ἤγουν αὐτοσχήματι μάχῃ. οὐ γὰρ ἁπλῶς διαστήτην τόπῳ μακρῷ, ἢ ἐξ ἀγορᾶς λυθείσης, ἢ ἀπὸ συμπλοκῆς μαχίμου, ἀλλὰ κατὰ ἔριν μαχίμους. Ὅτι τὸ μὲν προσεχὲς αἴτιον τῆς τοῦ ἀχιλλέως μήνιδος, ἡ τῆς Βρισηΐδος ἐστὶν ἀφαίρεσις. τὸ δὲ πρὸ τούτου αἴτιον, ἡ τοῦ βασιλέως διαμάχη. τὸ δὲ ἔτι πορρώτερον, ὁ λοιμὸς ὑπὲρ οὗ λαλήσας ὁ ἀχιλλεὺς, ἠτίμωται. τὸ δὲ ἐπέκεινα, ὁ ἥλιος ὃν λοιμωδῶν νοσημάτων φασὶν αἴτιον. Σημείωσαι οὖν ὅτι εἰπὼν ὁ ποιητὴς ὡς ὁ Ἀπόλλων ὁ τῆς Λητοῦς καὶ τοῦ Διὸς υἱὸς συνέβαλεν εἰς φιλονεικίαν τοὺς βασιλεῖς, ὅμοιον λέγει, ὡς ἐὰν εἶπεν ὅτι ὁ ἥλιος αὐτοὺς εἰς φιλονεικίαν συνέμιξε. καὶ ἔστι πολλὰ τοιαῦτα πόῤῥω αἴτια παρὰ τοῖς παλαιοῖς ὧν ἓν καὶ τὸ τοῦ ἀναχάρσιδος. ὃς ἐρωτηθεὶς διατὶ παρὰ σκύθαις οὐκ εἰσὶν αὐληταὶ, εἶπε. διότι οὐδὲ ἄμπελοι. μακρὰν γὰρ καὶ ἐκεῖνος ἀνέβη. τὸ μὲν γὰρ ἐγγὺς ἦν, εἰπεῖν ὅτι οὐδὲ μέθη παρὰ σκύθαις ἐστὶν οὐδὲ οἶνος. ὁ δὲ, ἀνέδραμεν ἐπὶ τὸ πορρώτερον αἴτιον τὰς ἀμπέλους. ἰστέον δὲ ὅτι καὶ τοῦ ἀπόλλωνος ἤγουν τοῦ ἡλίου πορρώτερον αἴτιόν ἐστιν, ἡ τοῦ διὸς βουλὴ ἡ ἀνωτέρω ῥηθεῖσα. ἵνα πλακείη ὁ λόγος, οὕτως. ἡ τοῦ διὸς βουλὴ κινήσασα τὸν Ἀπόλλωνα, πεποίηκε λοιμούς. οὗ ζητηθέντος, ἀφαιρεθεὶς ὁ Ἀχιλλεὺς τὴν Βρισηΐδα, ἐμήνισε. Λητοῦς δὲ υἱὸς ὁ Ἀπόλλων λέγεται, τουτέστι νυκτός. δοκεῖ γὰρ ἐξ αὐτῆς οἷα μητρὸς ὁ ἥλιος γεννᾶσθαι ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν τραχινίαις λέγει. καὶ ζητητέον τὴν ἐκείνου ἀλληγορίαν. ἔνθα φησὶν ὅτι ἡ νὺξ ἐναριζομένη, τίκτει κατευνάζει τε τὸν ἥλιον. παρέοικε δὲ πάντως τῇ τοιαύτῃ τοῦ Σοφοκλέους ἐννοίᾳ, καὶ Αἰσχύλου ἐν ἀγαμέμνονι τὸ, εὐάγγελος ἠὼς γένοιτο μητρὸς εὐφρόνης πάρα. ὡς γὰρ ἐκ νυκτὸς ἥλιος, οὕτω καὶ ἠὼς ἐξ εὐφρόνης. λητὼ δὲ ἡ νὺξ διὰ τὴν παρ' Εὐριπίδῃ σοφὴν καὶ πότνιαν λήθην. ὑπνοῦντες γὰρ νυκτὸς πάντων λανθανόμεθα. δεῖ δὲ εἰδέναι, καὶ ὅτι ὁ ἀπόλλων μέρος τι τῆς εἱμαρμένης λαμβάνεται μυριαχοῦ τῷ ποιητῇ. καὶ ὥς ἄντις εἴπῃ, μερικὸς φαίνεται Ζεύς. καὶ διὸ μικρόν τι χρεών. τουτέστι μικρά τις εἱμαρμένη. διὸ καὶ Διὸς υἱὸς λέγεται οὐ μόνον ὡς περὶ ἀέρα καὶ οὐρανὸν φερόμενος ὧν ἑκάτερον ζεὺς λέγεται, ἀλλὰ καὶ ὡς εἱμαρμένη τίς, εἴτουν μοιρίδιον. καὶ τὰ μὲν, μόνος αὐτός. τὰ δὲ, σὺν τῷ Διῒ καταπράττεται. ἥλιος γάρ ἐστιν αἰτίαν ἔχων τῶν γινομένων κατὰ τὴν ἑλληνικὴν δόξαν καθὰ καὶ ὁ ζεύς. διὸ καὶ ἐνταῦθα τὰ κατὰ τὴν μῆνιν τοῦ Ἀχιλλέως, βουλῇ τε διὸς καὶ χόλῳ Ἀπόλλωνος πράττεται. χόλος δὲ ἀπόλλωνος, ὁ λοιμός. οὗπερ ὁ Ἀπόλλων αἴτιος ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. περὶ δὲ τοῦ υἱὸς, φασὶν οἱ τεχνικοὶ ὡς οἱ ἀττικοὶ δίχα τοῦ ι ἐν μόνῳ τῷ υ γράφουσιν αὐτό. καὶ ἴσως πρὸς διαστολὴν τοῦ ὗς ὑὸς ὁ χοῖρος, ἡ κοινὴ διάλεκτος τὸ ι συνεξεφώνησε. φύσει γοῦν διὰ μόνου τοῦ υ ὤφειλεν εἶναι εἴτε ἀπὸ τοῦ φύω, εἴτε ἀπὸ τοῦ ὕω τὸ βρέχω γίνεται. Ὅτι τὰ προτακτικὰ ἄρθρα στερηθέντα τῶν ὑποτεταγμένων αὐτοῖς ὀνομάτων, σφοδρότερόν τε ἐκφωνοῦνται κατὰ τοὺς τόνους, καὶ εἰς ἀντωνυμίας μετάγονται. οἷον ἐν τῷ, ὁ γὰρ ἀπόλλων βασιλῆϊ χολωθεὶς, ἐὰν λείψῃ τὸ, ἀπόλλων. τὸ ὁ τὸ ἄρθρον ἀντωνυμία γίνεται καὶ ἐξακουστότερον ἐκφωνεῖται. εἰπόντος τοῦ ποιητοῦ. ὁ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς ἀντὶ τοῦ οὗτος. τοιοῦτον καὶ τὸ, ὁ μέν. καὶ ὁ δέ. καὶ αὐτὰ γοῦν ὀξυφωνούμενα ἀντὶ ἀντωνυμιῶν κεῖνται. τὸ δ' αὐτὸ νοητέον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἄρθρων. οὕτω γὰρ καὶ τοῦ ἀντὶ τοῦ τούτου φαμέν. καὶ τὸν ἀντὶ τοῦ τοῦτον. καὶ τοὺς ἤγουν τούτους. λειπόντων δηλαδὴ τῶν συνταττομένων τούτοις ὀνομάτων, καὶ ἀπὸ κοινοῦ λαμβανομένων διὰ τὸ γνώριμον. Ὅτι ἡ κοινὴ μὲν διάλεκτος, βαρύνει τοὺς ἐνεργητικοὺς πρώτους μέλλοντας. περισπᾷ δὲ μόνους τοὺς τῆς πέμπτης τῶν βαρυτόνων. σπείρω γὰρ σπερῶ φησι. κείρω κερῶ. φθείρω φθερῶ. καὶ τὰ ἄλλα ὡσαύτως. δωριεῖς δὲ καὶ ἑτέρους δίχα τῆς πέμπτης; περισπῶσι μέλλοντας. πεσῶ γάρ φασι καὶ κλαυσῶ καὶ ἐσῶ. ἐξ ὧν καὶ τὸ πεσεῖται καὶ κλαυσεῖται καὶ ἐσεῖται, καὶ ἕτερα τοιαῦτα. αἰολεῖς δὲ καὶ τοὺς τῆς πέμπτης περισπωμένους μέλλοντας, βαρύνουσι καὶ διὰ τοῦ σ ἐκφέρουσι. σπέρσω γάρ φασι καὶ κέρσω καὶ φθέρσω. οὕτω δὲ καὶ ὄρω ὄρσω τὸ διεγερῶ. ἐξ οὗ καὶ τὸ, νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν. οὕτω δὲ καὶ τοῦ ἔῤῥω τὸ φθείρω ὁ μέλλων, ἔρσω αἰολικῶς. ἐξ οὗ καὶ τὸ ἀπόερσεν ἐν τοῖς ἑξῆς

ἀντὶ τοῦ ἀπέφθιρε. ποιοῦσι δὲ τοῦτο οἱ αἰολεῖς, πρὸς ἀναλογίαν τῶν λοιπῶν μελλόντων, οἳ δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ τὸ σ παραληγόμενοι, βαρύνονται. Σημείωσαι δὲ ὅτι ὥσπερ κακία λέγεται ἡ ἐναντία τῇ ἀρετῇ, καὶ κακὸς, ὁ ἐναντίος τῷ ἔχοντι ἀρετὴν, οὕτω καὶ νοῦσον κακὴν ὁ ποιητὴς λέγει τὴν ἐναντίαν τῇ ἀρετῇ τοῦ σώματος, τῇ ὑγιείᾳ. ἢ καὶ ἄλλως, τὴν φθινητήν. ἐκ τοῦ χάζω τὸ ὑποχωρῶ. ἣν δηλαδὴ ὡς ὀλεθρίαν φεύγομεν. διὸ καὶ ὁ ποιητὴς ἑρμηνεύων, ἐπάγει. ὀλέκοντο δὲ λαοί. οὕτω καὶ τοῦ κακῶς ἀφίει, ἑρμηνευτικὸν τό, κρατερὸν ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν. ὥσπερ δὲ νόσον ἐνταῦθα ἔφη κακὴν, οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ἔριν κακὴν ἐρεῖ. καὶ πόλεμον κακόν. ἐξ ὧν αὖτις χάζοιτο. ταῦτα δ' ἀνάπαλιν ἔχει πρὸς τὸ κακὸς ὃ σημαίνει τὸν δειλόν. ὃς δηλαδὴ χάζεται τῆς μάχης ἀναχωρῶν καὶ φεύγων εἴτε καὶ ἀναδυόμενος. οὗ καὶ αὐτοῦ χρῆσις παρὰ τῷ ποιητῇ. δύναται δὲ κακὴ νόσος καὶ ἔρις εἶναι, καὶ ὡς κακωτική. τὸ δὲ νοῦσος ἰωνικὴν ἐπένθεσιν ἔχει τοῦ υ. ὡς γὰρ ὁδὸς οὐδός. καὶ βότας βούτας παρ' Εὐριπίδῃ. καὶ κόρος κοῦρος ὁ νέος. καὶ ὀλομένη οὐλομένη. καὶ ὄρος οὖρος ὁ περιορισμός. καὶ γονὸς γουνὸς ὁ γόνιμος τόπος, οὕτω καὶ νόσος νοῦσος κατὰ τοὺς Ἴωνας μηκύνοντας τὸ ὁ, τῇ προσλήψει τοῦ υ. οὗπερ ἀνάπαλιν οἱ Βοιωτοὶ ποιοῦσι κατὰ τὴν Ἡρακλείδου παράδοσιν, προστιθέντες αὐτοὶ τὸ υ δίχρονον, τὸ μικρὸν ὁ, καὶ βραχυνομένου μέν φησι βραχύνοντες. μηκυνομένου δὲ μηκύνοντες. τὸ ὕλη οὔλη λέγοντες καὶ τὸ ὕδωρ οὔδωρ.

Ὅτι λαοί, παρὰ τὸ λα ἐπιτατικὸν μόριον καὶ τὸ αὔω τὸ φωνῶ. ἐξ ὧν λαυὸς καὶ κατὰ κρᾶσιν λαός, ἐκπεσόντος τοῦ υ διὰ εὐφωνίαν. πολύφωνος γοῦν ὁ λαός, καὶ ἀλαλητοῦ ὅ ἐστι θορύβου αἴτιος. καὶ οὕτω μὲν ἡ κοινὴ ἐτυμολογία. ἡ δὲ ἱστορία, ἐκ τῶν λάων ὅ ἐστι λίθων παράγει τοὺς λαούς. λέγουσα ὅτι Κέκροψ πολυανθρωποῦσαν ἰδὼν τὴν ἀττικήν, συγκαλεῖται τὸν ὄχλον. καὶ παρασημαίνεται τὸν ἀριθμόν, λάεσιν ἤτοι λίθοις ἑκάστου ἕνα ῥίψαντος. κἀντεῦθεν ἐκεῖνοι λαοὶ ἐκλήθησαν. καὶ ἀπ' ἐκείνων μένει τὸ ὄνομα. ὁ δὲ μῦθος, μετὰ τὸν ἐπὶ Δευκαλίωνος κατακλυσμὸν καὶ τὴν ἐκεῖθεν λειπανθρωπίαν, κελευσθῆναί φησι τὸν Δευκαλίωνα, θῦσαι μὲν Διὶ φυξίῳ περί που τὰ κατὰ τὸν Παρνασὸν μέρη. εἰς ἀέρα δὲ λᾶας ἤγουν λίθους ἀφιέναι ὑπὲρ κεφαλῆς. τοὺς μέν, αὐτόν. τοὺς δέ, τὴν γυναῖκα Πύρραν. καὶ τὴν θυγατέρα Πανδώραν. ἣν Ἡσίοδος πρώτην γυναῖκά φησι. καὶ πάντας τούτους τοὺς λίθους, εἰς ἀνθρώπους μεταπεσεῖν, ζωωθέντας, καὶ διὰ τοῦτο κληθῆναι λαούς. τοῦτο δὲ καὶ παρὰ Πινδάρῳ κεῖται, εἰπόντι. ἄτερ εὐνᾶς ἐκτήσαντο λίθινον γόνον. λαοὶ δ' ὀνόμασθεν. ὁ δὲ τοιοῦτος μῦθος, ἀπὸ θαύματος πεπλάσθαι δοκεῖ. θαυμάζοντες γὰρ ὡς εἰκὸς οἱ τότε τὴν πάλιν μετὰ τὸν κατακλυσμὸν πολυανθρωπίαν, τοῦτο ἔπλασαν. οἱονεὶ λέγοντες ὅτι ὁ κατακλυσμὸς πάντα παρέσυρε, πλὴν εἰ μὴ ἄρα λίθους, ἐξ ὧν ἡ τῶν ἀνθρώπων γέγονε πολυπλήθεια. καὶ συγχωρητέον τῷ μύθῳ ὥσπερ ἀπολεθοῦντι διὰ τὸ γεγονὸς τοὺς ἀνθρώπους, οὕτω καὶ ἐκ λίθων ἀνθρώπους ποιοῦντι. ὃς καὶ τοὺς ἐξ ἀρχῆς ἀνθρώπους, ἐκ δρυῶν καὶ πετρῶν ἐγέννα. καὶ ἐκ γῆς δὲ αὐτοὺς ἀνεβλάστανεν ὡς τοὺς σπαρτούς, καὶ ἐκ μυρμήκων δὲ μετέβαλλεν. ὁ δ' αὐτὸς μῦθος ὁ ἐκ λίθων ἀνθρώπους ποιήσας, ληφθήσεταί ποτε καὶ εἰς σκῶμμα σκληρῶν ἀνθρώπων. ὡς ἐοικέναι τοῖς τοιούτοις τὸν μῦθον τοῦτον ἐπαληθεύεσθαι. ὅτι δὲ ἡ σκληρότης εἰς λιθωδίαν λαμβάνεται, δηλώσει καὶ ὁ ποιητὴς ὅτε εἴπῃ. λαοὺς δὲ λίθους ποίησε Κρονίων. τουτέστι σκληρούς. ἀτέγκτους. ἀσυμπαθεῖς.

Ὅτι τρεῖς ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς αἰτίας ἐξηρτημένας ἀλλήλων τίθησιν, ὡς δηλοῦσι καὶ οἱ αἰτιολογικοὶ σύνδεσμοι. φησὶ γὰρ ὅτι τοὺς βασιλεῖς ὁ Ἀπόλλων τῇ ἔριδι ξυνέβαλε. διὰ ποίαν αἰτίαν; ὃ γὰρ βασιλῆϊ χολωθείς, νόσον ἐπήγειρε τοῖς Ἕλλησι. τίνος ἕνεκεν; οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησεν ὁ βασιλεύς. διατί δέ; ὃ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας ἀχαιῶν, καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ ἔστι τὸ σχῆμα, ἐμπερίβολον. τοιοῦτόν δέ τι ποιήσει καὶ ἀλλαχοῦ πολλαχοῦ. καὶ ἐν τῷ λόγῳ δὲ τοῦ βασιλέως τῷ περὶ Χρυσηΐδος. ὅρα δὲ ὅτι οὐ λέγει κατὰ τὸν ὕστερον, ἀτιμῶ ἀτιμάσω ἐν τρίτῃ συζυγίᾳ. ἀλλὰ ἀτιμήσω κατὰ δευτέραν συζυγίαν ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φανήσεται. τὸ δὲ οὕνεκα, σύνδεσμός ἐστιν αἰτιολογικός. γέγονε δὲ ἀπὸ τοῦ οὗ ἕνεκα, διὸ καὶ δασύνεται παθὸν ἔκθλιψιν τοῦ μετὰ τὴν κατ' ἀρχὴν δευτέρου φωνήεντος. ὡς καὶ τὸ ὦ ἑτᾶν. ὦτ' ἄν. καὶ μὴ ἔστι μή 'στι καὶ ἄλλα πολλά. τὸ δὲ ὃ γὰρ ἦλθεν, ἐπαναφορὰν ποιεῖ μετὰ τοῦ, ὃ γὰρ βασιλῆϊ χολωθείς. ποιητικὴν μέντοι καὶ οὐ πεζῷ λόγῳ πρέπουσαν. θοαὶ δὲ νῆες ἢ ταχεῖαι ἢ ὥσπερ θοὸν βέλος τὸ ὀξύ, οὕτω θοαὶ καὶ αὐταὶ ὡς ὀξεῖαι τὰ περὶ πρῷραν ἵνα ταχὺ οὕτω πλέοιεν τέμνουσαι ῥᾷον τὸ ὕδωρ.

Ὅτι ἐπὶ αἰχμαλώτων ἐξωνήσεως, οἰκεῖον τὸ λύεσθαι. ὅθεν καὶ λύτρα τὰ δῶρα λέγονται τὰ εἰς τοῦτο διδόμενα. τὰ δ' αὐτά, καὶ ἄποινα. ὡς ἄν τις εἴποι ἄφοινα. δι' ὧν τὶς φόνου λύεται. ὁ μέντοι μὴ ἐξωνησάμενος ἀλλὰ τρόπον ἄλλον ἐκ τῶν πολεμίων τινὰ ἐξαγαγών, ῥύεσθαι λέγει οὐ μὴν λύεσθαι. καὶ τὰ ὑπὲρ τούτου διδόμενα, οὐ λύτρα, ἀλλὰ σῶστρα. ποτὲ δέ, καὶ ζωάγρια. τὸ γὰρ λύεσθαι καὶ τὸ λύτρον, κυρίως ἐπὶ ἐξωνήσεως αἰχμαλώτου. ἢ ζῶντος, ἢ καὶ τεθνεῶτος. ὁποῖος ὁ Ἕκτωρ ἐν τῇ ω ῥαψῳδίᾳ. διὸ καὶ Ὅμηρος ἐπιμένει τῇ λέξει ταύτῃ διὰ τὸ καίριον, καὶ ὧδε καὶ ἐκεῖ. λέγεται δὲ καὶ παθητικῶς. καὶ κατ' ἐνέργειαν ὡς δῆλον ἐκ τοῦ ποιητοῦ ποτὲ μὲν λέγοντος, λυσόμενός τε θύγατρα. ποτὲ δὲ παῖδα δέ μοι λύσαιτε φίλην. καὶ τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω. καὶ, οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα.

Ὅτι συνετὸς ὁ Χρύσης ὃς ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς ἐλθὼν εἰς τὸν ἑλληνικὸν ναύσταθμον, ἄποινά τε φέρων λαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ οὐχ ἁπλῶς ἄποινα. ἀλλὰ καὶ ἀπερείσια. ἤτοι λαμπρά. καὶ ὡς ὁ Ὅμηρος ἐρεῖ ἀγλαά. πρὸς ἅπερ ἀπερείσειεν ἄν τις τὸν λογισμόν. ἢ καὶ ἄλλως ἀπερείσια, ἤγουν κατὰ μετάθεσιν εἰπεῖν, ἀπειρέσια. καὶ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος

νος ἀείρει στέμμα. ἔτι δὲ καὶ τὸ σκῆπτρον, ἵνα ἢ δοκῇ ἢ αὐτὸς ὁ Ἀπόλλων συμπαρεῖναι αὐτῷ, ἢ πρέσβυς οὗτος ἥκειν ἐκ τοῦ Ἀπόλλωνος. ὡς ἂν κατὰ τοὺς παλαιούς, εἰ μὲν εἴη φιλοχρήματος ὁ Ἀγαμέμνων, δῶρα λαβὼν λύσηται τὴν παῖδα. εἰ δὲ φιλόθεος, αἰδέσηται τὰ τοῦ Ἀπόλλωνος παράσημα. διὸ καὶ ἡ δημηγορία τοῦ Χρύσου λέγει, ὡς ἂν τὰ δῶρα λάβῃ, ἁζόμενος τὸν Ἀπόλλωνα. οἷα μὴ δὲ λογισομένου δῆθεν τοῦ Χρύσου δῶρα δοῦναι. ἀλλ' ἐπιγράψαντος τὸ πᾶν τῇ τιμῇ τοῦ Ἀπόλλωνος. εἰ τοίνυν ὁ βασιλεὺς οὐ πεισθήσεται, ἀλλὰ ἢ ἀπειλήσεται τῷ γέροντι, καί τι καὶ κατὰ τοῦ στέμματος ἐρεῖ καὶ τοῦ σκήπτρου, πιθανῶς ἂν ὁ Ἀπόλλων θυμωθείη ἢ ποιήσῃ τὰ μυθευόμενα. ὡς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα εἰρήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι τὲ τὸ φέρων ἄποινα ἤτοι λύτρα, ἀντὶ τοῦ βαστάζων λέγεται, ὅ, τί διαφέρει τοῦ ἄγειν, πολλαχοῦ φανήσεται, καὶ ὅτι ἐπὶ βάρους ἀχθεινοῦ κυρίως τὸ φέρειν. διὸ τὸ στέμμα οὐ φέρει ὁ Χρύσης, ἀλλ' ἐν χερσὶν ἔχει ὡς ἐλαφρόν. καὶ ὅτι κατ' ἔρωτα τῆς μυθολογουμένης δάφνης δαφνινὸν ἦν τὸ στέμμα τοῦ Ἀπόλλωνος. ἢ ὅτι αὐτῷ ἀνάκειται τὸ τῆς δάφνης φυτόν. λεγόμενον οὕτω παρὰ τὸ δά ἐπιτατικὸν καὶ τὸ φωνεῖν. τοιοῦτον γάρ ἐστι καιόμενον καθὰ καὶ ὁ πρῖνος. ἢ ὅτι μαντικῆς αὐτό ἐστι σύμβολον, καθάπερ ἄλλοις πλατύτερον ἢ σαφέστερον εἴρηται. τὸ δὲ σκῆπτρον, χρυσοῦν ἐνταῦθα πλάττει ὁ ποιητὴς τῷ Ἀπόλλωνι τουτέστι τῷ ἡλίῳ, διὰ τὸ, καὶ τὸ μέταλλον τοῦ χρυσοῦ, ἡλίῳ παρὰ τῶν παλαιῶν ἀνατίθεσθαι. ὡς τῇ σελήνῃ τὸν ἄργυρον, καὶ ἑτέρῳ τῶν πλανήτων ἄλλό τι. καθάπερ ἐν τοῖς τοῦ Πινδάρου φέρεται. σημεῖον δὲ βασιλείας ἢ λόγου ἢ δίκης κατὰ τοὺς παλαιούς, τὸ σκῆπτρον ἦν. Ἀγαμέμνων τε γὰρ ὁ εὐρυκρείων, ἵσταται σκῆπτρον ἔχων. καὶ Τηλεμάχῳ δημηγοροῦντι, δίδωσί τις σκῆπτρον. ὡσαύτως καὶ Ἀχιλλεὺς δημηγορῶν, σκῆπτρον ἔχει. ὁ δ' αὐτὸς ἀδικηθείς, κατ' αὐτοῦ ὄμνυσιν ὡς συμβόλου τῆς δίκης. ἔστι δὲ ὅτε ἢ ἐπὶ βακτηρίας εὐτελοῦς τὸ σκῆπτρον λαμβάνεται. ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ φαίνεται. γίνεται δὲ πλεονασμῷ τοῦ ρ΄, ἀπὸ τοῦ σκήπτω τὸ ἐπερείδομαι. ὡς προϋπάρχοντος τοῦ σκήπτου. ἀφ' οὗ ὁ σκηπτοῦχος. ὅθεν ὁ Πίνδαρος σκᾶπτον αὐτὸ δωρικῶς καλεῖ. ὅμοιος δὲ πλεονασμὸς τοῦ ρ΄ γέγονε, καὶ ἐν τῷ ἔνοπτρον καὶ λέκτρον ἢ δέρτρον ἢ βάκτρον ἢ ῥόπτρον καὶ ἄροτρον καὶ τέρετρον. Ὅτι δὲ καὶ διαφέρει σκῆπτρον σκίπωνος, δηλοῖ ὁ γεωγράφος. εἰπὼν βασιλεῖς τινας, σκίπωνα ἔχειν ἀντὶ σκήπτρου. Ὅτι ἡ ἀνὰ πρόθεσις ἰσοδυναμοῦσα μὲν τῇ κατὰ, αἰτιατικῇ συντάσσεται παρὰ τῷ ποιητῇ. οἷον ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν. καὶ νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν. καὶ ἀνὰ στρατὸν ᾤχετο κῆλα θεοῖο. ἑαυτῆς δὲ οὖσα ἢ τὴν ἄνω σχέσιν δηλοῦσα, ποτὲ μὲν, δοτικῇ συντάσσεται. ὡς τὸ ἐτίθει ἅρματα ἀνὰ βωμοῖς. καὶ ἀνὰ Γαργάρῳ ἄκρῳ. καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ, ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ. οὕτω δὲ ἢ Πίνδαρος. χρυσέαις ἀν' ἵπποις. ποτὲ δὲ μετὰ αἰτιατικῆς. ὡς τὸ ἀνά τ' ἔντεα ἢ μέλαν αἷμα. ἐνταῦθα δὲ ἐν τῷ, χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, τὴν ἀνὰ πρόθεσιν οἱ μὲν, ἀντὶ τῆς σὺν ἔλαβον. ἵνα λέγῃ ὅτι σὺν τῷ χρυσῷ σκήπτρῳ. οἱ δέ, ἀντὶ τοῦ ἄνω. ἵνα νοῆται τὸ στέμμα ἐξαρτᾶσθαι τοῦ σκήπτρου. τὸ δὲ πάθος τοῦ στίχου τούτου, συνίζησις κατὰ τοὺς γραμματικοὺς τοῦ ω φωνήεντος καὶ τῆς παραληγούσης τῆς ἀνὰ προθέσεως, λαμβανομένης ἀντὶ βραχείας μιᾶς ὡς καὶ προείρηται. ἢ καὶ ἄλλως, τοῦ αὐτοῦ ω μετὰ τῆς πρὸ αὐτοῦ συλλαβῆς, λογιζομένων εἰς μίαν βραχεῖαν κατὰ συνίζησιν. ἡ γοῦν χασμῳδία κοινώσασα τὸ φύσει μακρὸν ω, ἐταπείνωσεν ὡς εἰ καὶ βραχὺ ὂν ἐλήφθη μεθ' ἑτέρου βραχέος, εἰς μίαν βραχεῖαν συλλαβὴν πρὸς δακτύλου ἀπαρτισμόν. δῆλον δὲ ὡς προκέφαλος κατὰ τὴν προῤῥηθεῖσαν στιχηρὰν μέθοδον, εἴτουν μακροκέφαλος ὁ παρὼν στίχος ἐστίν. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁμώνυμός ἐστι καὶ ἡ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς συνίζησις. οὐ μόνον γὰρ ἡ μετρικὴ ὁποία σὺν μυρίαις ἄλλαις καὶ ἡ ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ τῆς Ἰλιάδος καὶ ἡ ἐνταῦθα κειμένη, ἀλλὰ καὶ ἡ κατὰ κρᾶσιν. ὡς εἰκὸς δὲ καὶ ἡ κατὰ συναίρεσιν. Ἡρωδιανὸς οὖν τὴν ἐν τῷ, σιδήρεος σιδηροῦς καὶ φοινίκεος φοινικοῦς κρᾶσιν, συνίζησιν λέγει. διὸ καὶ ἔστιν εἰπεῖν ὡς ἡ μὲν μετρικὴ συνίζησις κλέπτει διανοητῶς τὴν κλῆσιν ταύτην. ὡς δυνάμει συνιζάνουσα διὰ τὸ ταχὺ καὶ οἷον συναλειπτικὸν καὶ ἐπίτροχον καὶ οὕτω στενολόγον τῆς συνεκφωνήσεως. ἡ δὲ κατὰ κρᾶσιν, ἔτι δὲ καὶ συναίρεσιν, ἐνεργείᾳ ἐστὶ συνίζησις. ἤδη γοῦν ἐν αὐτῇ ἐνήργηται διὰ τῆς ὀλιγοσυλλαβίας ἡ συνίζησις, καθὰ καὶ ἐν τῇ συνόδῳ τῆς ὀξείας καὶ τῆς βαρείας, εἰς περίκλασιν περισπωμένου τόνου. καὶ αὐτὸ γοῦν συνίζησιν ὁ αὐτὸς καλεῖ ἐν οἷς περὶ τοῦ ἀχρήϊος καὶ ἀχρεῖος διαλαμβάνων φησίν. ὅτι, ἡ γὰρ ὀξεῖα καὶ βαρεῖα συνίζουσαι, περισπωμένην ποιοῦσιν. ἐκεῖ δὲ καὶ συναίρεσιν τὴν τοιαύτην συνίζησιν ὁ αὐτὸς εἰπεῖν δοκεῖ. Ὅτι ἔοικεν ἡ τῶν Ἑλλήνων ἐν τῇ Τροίᾳ κατάστασις, ἐκ δημοκρατίας συγκεῖσθαι καὶ βασιλείας. ὅπερ οἷα εἰκὸς καὶ ὁ Χρύσης εἰδώς, τούς τε Ἀχαιοὺς πάντας ἐλίσσετο, καὶ τοὺς βασιλεῖς δὲ μάλιστα. ἦν γὰρ τοῦ δήμου μὲν παντὸς, εἰπεῖν. βασιλέως δὲ, τὸ ὕστατον κατ' εὐελπιστίαν ἀφεῖναι ὅπῃ καὶ κυρῶσαι τὸ δοκοῦν, ὡς πολλαχοῦ δηλοῖ ὁ ποιητής, ὃς ἐνταῦθα μὲν, τοῦ δήμου λαλήσαντος τὰ ὑπὲρ Χρύσου, φησὶν ὡς οὐχὶ τῷ βασιλεῖ ταῦτα ἤρεσεν. ἐν δὲ τῇ η ῥαψῳδίᾳ, ποιεῖ τὸν αὐτὸν βασιλέα τοῖς τοῦ δήμου ἀρεσκόμενον, καὶ λέγοντα ὡς οἱ μὲν οἱ Ἀχαιοί ταῦτα ὑποκρίνονται, ἐμοὶ δ' ἐπιανδάνει οὕτω. Ἰστέον δὲ ὅτι τὲ κοινότερον τοῦ λιτῶ ἐνεστῶτος δι' ἑνὸς τ΄ γραφομένου, τὸ λίσσομαι καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ ἀναγκαίως, διὰ δύο σσ γράφονται. καὶ ὅτι τὸ ἐλίσσετο, ἐβιάσαντό τινες δασῦναι. ἵνα ᾖ ὡς ἐστρέφετο εἰς πάντας δυσωπητικῶς. Ὅτι ἐν τῷ Ἀτρείδα δύω κοσμήτορε λαῶν, δοκεῖ περιέλκειν τὸ, δύω. πάντως γὰρ ὁ ἀκούσας Ἀτρείδα κοσμήτορε λαῶν, δύω νοεῖ εἰ καὶ μὴ ῥητῶς τὸ, δύο πρόσκειται. τοιοῦτον καὶ τὸ, δύο δοῦρε. καὶ ἕτερα. καλοῦσι δὲ καὶ τὸ τοιοῦτον ἀδολεσχίαν οἱ σοφοί, ὅτε δηλαδὴ τὸ ἀπό τινος νοούμενον λέξεως, προστεθείη ἐκ περιουσίας ἐκφωνηθὲν καὶ οὕτω διπλολογηθῇ. τοιοῦτον καὶ τὸ, Πελαμί-

δὴ νόθον υἱόν. καὶ γὰρ καὶ ἐνταῦθα ἐπειδὴ τὸ εἰπεῖν Πριαμίδην, τὸν υἱὸν δηλοῖ τοῦ Πριάμου, παρελκόντως κεῖται τό, νόθον υἱόν. καὶ ἀδολεσχία τίς εἶναι καὶ αὐτὸ δοκεῖ. λέγει γὰρ Πριάμου υἱόν, νόθον υἱόν. ὅμοιον καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ τὸ διὰ μικρὸν ἀργυρίδιον. καὶ δίχα γὰρ τοῦ μικρόν, ἀργυρίου σμικρότητα δηλοῖ τὸ ἀργυρίδιον. ἔχουσι δὲ ἀπολογίαν τὰ τοιαῦτα, οὐ μόνον τὸν συνήθη τῇ ποιήσει πλεονασμόν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπὸ τῆς τοιαύτης προσθήκης σαφήνειαν. καθόλου γάρ, οὐδεμίαν προσθήκην κενῶς ἀπορρίπτει ὁ ποιητής. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φανεῖται σαφέστερον. περὶ δὲ τοῦ τοιούτου σχήματος, ῥηθήσεταί τι καὶ ἐν τῇ ἑ ῥαψῳδίᾳ. οὐκ ἄδηλον δὲ οὐδ' ὅτι τό, δύω τινὲς εἰς τό, κοσμήτορε συνέταξαν. ἵνα ᾖ τοὺς δύο βασιλεῖς. κοσμήτορας δὲ πολλαχοῦ τοὺς ἡγεμόνας λέγει. ὡς κοσμοῦντας ἤτοι εὐτακτοῦντας τὸν λαόν. κόσμος γάρ, ἡ τάξις ἐκ τοῦ κομῶ τὸ ἐπιμελοῦμαι. ἀφ' οὗ καὶ ὁ πάντων περιεκτικὸς κόσμος ὃν εὐτάκτως ἡ πρόνοια ἔταξεν. ἀγαθὴ δὲ καὶ ἄλλως εἰς ἔπαινον ἡ λέξις. ἀπ' αὐτῆς γὰρ κόσμιος ἀνήρ. καὶ πρᾶγμα κατὰ κόσμον πραχθέν, τὸ εὔκοσμον. οὗ τὸ ἀνάπαλιν ἄκοσμον. καὶ μὰψ ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον γινόμενον. Τὸ δὲ δύω, δύναται μὲν καὶ διὰ τοῦ ὂ μικροῦ σώζειν τὸ μέτρον. ἡ πλείων δὲ γραφὴ ἐκτείνει αὐτὸ κατὰ ἀναλογίαν τῶν εἰς ω ληγόντων δυϊκῶν ὀνομάτων. εἰ δέ τις μέμφεται τοῦτο, μεμφέσθω καὶ τὸ δυοῖν καθ' ὁμοίαν ἀναλογίαν ἐκφωνηθέν. καὶ τό, τρεῖς. καὶ τό, τριῶν. καὶ τό, τρισίν. ὧν κλίσις μὲν δι' ὅλου οὐκ ἔστιν. αὐτὰ δὲ ὅμως πρὸς ὁμοιότητα πληθυντικῶν ὀνομάτων ἐκπεφώνηται. μαρτυρεῖ δὲ τῇ τοῦ δύω διὰ τοῦ ω μεγάλου γραφῇ, καὶ τὸ κοινὸς γραφόμενον δυώδεκα ἐξ οὗ τὸ δώδεκα. Ὅτι ὥσπερ θώραξ ὅπλον σκέπον τὸν τοῦ ἡμετέρου σώματος θώρακα, οὕτω καὶ κνημίς, τὸ σκέπον τὰς κνήμας τῶν στρατιωτῶν. ἀφ' οὗ εὐκνήμιδες ἀχαιοὶ ἀπὸ μέρους, οἱ εὔοπλοι. ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται πλατύτερον. ἀρετὴ γὰρ στρατιώτου, καὶ ἡ τῶν ὅπλων διευθέτησις. ὅτι δὲ καὶ ἐπὶ ὀρνίθων τινῶν μερῶν, ὥσπερ οἱ κνημοί, οὕτω καὶ αἱ κνημῖδες λέγονται, ἀλλαχόθι γνωσόμεθα. ἐκτείνει δὲ τὴν λήγουσαν ἀττικῶς, καὶ ἡ κνημὶς καὶ τὸ εὐκνήμις. βαρύνεται δὲ τὸ εὐκνήμις, κανόνι τοιούτῳ.

Τὰ εἰς ις θηλυκὰ ὀξύτονα, εἰ μὲν ἐν τῇ συνθέσει φυλάττει τὸ θηλυκὸν μόνον γένος, καὶ τὸν αὐτὸν τόνον φυλάττει. οἷον σκελίς. περισκελίς. εἰ δὲ μεταληπτικὰ γίνονται καὶ ἀρσενικοῦ γένους, μεθίστανται εἰς βαρεῖαν τάσιν. οἷον ἐλπίς, δύσελπις. τοῦτο γὰρ κοινόν ἐστι τοῦ γένους. ταύτητοι, καὶ τὸ καταιγὶς μὲν ὀξύνεται ὡς μονογενές. τὸ δὲ μελάναιγις, βαρύνεται. οὕτω δὲ καὶ τό, κληῒς εὔκληϊς. κνημὶς εὐκνήμις. ὁμοίως καὶ ψηφὶς πολυψήφις. ὡς τὸ πολυψήφιδα παρ' ὅρμον φεύγειν. καὶ οὕτω μὲν τὸ εὐκνήμις βαρύνεται. μακροκαταληκτεῖ δὲ καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. καθότι ὡς καὶ τῷ Ἡρωδιανῷ δοκεῖ, τὰ μὲν βαρύτονα τῶν εἰς ις ληγόντων, συστέλλεται. τὰ δὲ ὀξύτονα, ἐκτείνεται. τοῦ προτέρου φησὶ γένους ἐστὶ τό, ἄλεξις. πρύτανις. οὕτω δὲ καὶ ὄφις ἔχις θέτις. τοῦ δὲ δευτέρου, ἀκτίς. δελφίς. κρηπίς. ψηφίς. κνημίς. καὶ τὰ τούτων σύνθετα. καὶ ἡ ἀψὶς δὲ οὕτως ἐκτείνει τὸ κατ' αὐτὴν τέλος. ὡς δηλοῖ τό, μή πως ὡς ἀψῖσι λίνου ἁλόντε. ἀλλαχοῦ δὲ ὁ αὐτὸς κανονίζων πιθανῶς τὸν τόνον τῆς ταχυτῆτος καὶ τῆς δηϊοτῆτος, λέγει ὅτι, τὰ εἰς ς λήγοντα μετὰ μακρᾶς ἡνίκα ὀξύνονται, τὴν παραλήγουσαν ἔχει ἐκτεινομένην. κνημίς. ψηφίς. γλωχίς. αἰδώς. ἠώς. διὸ καὶ ἡ ἕως βαρυνθεῖσα, συνέστειλε τὴν παραλήγουσαν. οὐκοῦν καὶ ἡ ταχυτὴς φησὶ καὶ ἡ δηϊοτὴς εἰ ὀξύνονται, βραχυπαραληκτεῖν εἶχον ἄν.

Ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ' οἴκαδ' ἱκέσθαι.
Παῖδα δέ μοι λύσατε φίλην. τὰ δ' ἄποινα δέχεσθε,
Ἁζόμενοι Διὸς υἱὸν ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοί.
Αἰδεῖσθαι θ' ἱερῆα. καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
Ἀλλ' οὐκ ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει. κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
Μή σε γέρον κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω,
Ἢ νῦν δηθύνοντα, ἢ ὕστερον αὖθις ἰόντα.
Μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον καὶ στέμμα θεοῖο.
Τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν,
Ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ ἐν Ἄργει τηλόθι πάτρης,
Ἱστὸν ἐποιχομένην, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν.

Ὅτι ὁ Χρύσης ἢ κολακεύων τοὺς Ἕλληνας εὔχεται κατὰ τῶν ὁμοεθνῶν Τρώων, ἢ καὶ ἐνδιαθέτως ὡς δι' ἐκείνους ἀποστερηθεὶς τῆς παιδός. εἰ γὰρ μὴ Ἀλέξανδρος ἥρπασεν, οὐκ ἂν ἡ παῖς ᾐχμαλώτευτο. διὸ οὐ μόνον ἐκπορθῆσαι αὐτοὺς εὔχεται τὴν τοῦ Πριάμου πόλιν, ἀλλὰ προσεπεύχεται καὶ εὖ οἴκαδε ἱκέσθαι αὐτούς,

οἷα

οἷα μαντικῶς εἰδὼς ὡς κακὰ ἐν τῷ νόσῳ πείσονται. σύντομος δὲ τοῦ Χρύσου ἡ δημηγορία, μόνων γινομένη τῶν καιρίων. οὐ γὰρ ἐπέτρεπεν αὐτῷ ἡ συστολὴ, πλείω δημηγορεῖν. ὅς γε καὶ ἀπειλῆς ἀκούσας, ἔδεισε καὶ οὐκ ἔτι οὐδὲν οὐδ' ὅλως ἐλάλησε. πόλιν δὲ Πριάμου τὴν Τροίαν λέγει. ἐπεὶ καὶ κατὰ τὴν τραγῳδίαν, τοῦ κρατοῦντος ἡ πόλις νομίζεται. ὅτι δὲ ὁ Πρίαμος παρὰ τὸ πρίασθαι λέγεται, ἱστορεῖ καὶ Λυκόφρων. ὅτε γάρ ποτε ἡ Τροία ἑάλω ὑφ' Ἡρακλέους, πριαμένη αὐτὸν Ἡσιόνη ἡ ἀδελφὴ καλύπτρας γυναικείας, αὐτὴ μὲν, ἀπῆλθεν αἰχμάλωτος ὑπὸ Τελαμῶνι οὖσα. τὸν δὲ ἀδελφὸν, ἀφῆκε ζώπυρον γένους ἐκεῖ. ἔχοντα ἐπ' ὀνόματος τὸ τοῦ πρίασθαι ὄνειδος. ἐξ οὗ καὶ μετωνομάσθη Πρίαμος, Ποδάρκης πρώην καλούμενος. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς τοῦ Χρύσου δημηγορίας τὸ, ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν, συνίζησιν ἔχει τοῦ ε καὶ οἱ ἐν τῷ θεοί. καὶ λογίζεται τοὺς εἰς μακρὸς ἐκ βραχείας συλλαβῆς καὶ μακρᾶς, εἰς μίαν μακρὰν πρὸς ἀπαρτισμὸν σπονδείου ποδός. οὗ ἀνάπαλιν γίνεται ἐν τῷ, οἶδ' ἀρετὴν οἷος ἐσσί. ἐκεῖ γὰρ μακρὰ συλλαβὴ καὶ βραχεῖα τὸ οἱ καὶ τὸ ος ἀντὶ μιᾶς εἰσὶ μακρᾶς. λέγονται δὲ καὶ οὗτοι οἱ στίχοι ποικίλιοι. τοῦ δὲ δοῖεν, πρῶτον πρόσωπον, τὸ δοίημεν. οὗ συγκοπέντος καὶ ἀπελθόντος τοῦ μ', τὸ δοῖεν γίνεται.

Ὅτι Ὄλυμπος παρὰ τῷ ποιητῇ ὄρος Μακεδονίας, ἢ καθ' Ἡρόδοτον Θετταλίας, ὑψηλότατον. θεῶν οἰκητήριον κατὰ μῦθον ἔδοξεν, θελήσαντος ὡς ἀνθρωποπαθέσιν αὐτοῖς, καὶ τόπον τινὰ ἐξαίρετον δοῦναι εἰς ἀνθρωπικωτέραν διαγωγήν. ὅθεν καὶ Ὀλύμπιοι λέγονται. ἡ δὲ ἀλληγορία, Ὄλυμπον τὸν οὐρανὸν λέγει, ὡς δι' ὁλόλαμπον. καὶ τάχα διὰ τοῦτο ὁ μῦθος οὐκ ἄλλο τι ὄρος αὐτοῖς ἔδωκεν, ἀλλὰ τὸν Ὄλυμπον. διὰ τὸ ἔχειν δηλαδὴ συμβιβάζεσθαι εἰς τὸν λαμπρὸν οὐρανὸν τῇ ἀναπτύξει τοῦ ὀνόματος. ἔοικε δὲ ἐκ τοῦ ὁλόλαμπος, συγκοπείσης μὲν τῆς λα συλλαβῆς, τραπείσης δὲ τοῦ δευτέρου ο, εἰς υ, αἰολικῶς. ὡς τὸ, ὄνομα ὄνυμα. ἐξ οὗ καὶ τὸ ὀνυμαίνω. καὶ τὸ, νώνυμος. καὶ τὰ τοιαῦτα. διὸ καὶ ψιλοῦται τὸ, Ὄλυμπος. ψιλωτικοὶ γὰρ οἱ Αἰολεῖς. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι Ὄλυμποι. ἔν τε γὰρ Πελοποννήσῳ ὡς καὶ ἐν τοῖς περιηγητοῦ ἐγράφη. καὶ ἐν Κύπρῳ δὲ ὄρος μαστοειδὲς μεταξὺ Κιτίου καὶ Ἀμαθοῦντος, Ὄλυμπος λέγεται. καὶ ἄλλη δέ τις ἀκρώρεια Κύπρου, ἐκαλεῖτο οὕτως. ἐν ᾗ ναὸς ἀκραίας Ἀφροδίτης ἄδυτος γυναιξί. καὶ περὶ τὰς ἀκρωρείας δὲ τοῦ Ταύρου, Ὄλυμπος ὄρος καὶ φρούριον. ἀφ' οὗ κατοπτεύεται πᾶσα Λυκία καὶ Παμφυλία καὶ Πισιδία, κατὰ τὸν γεωγράφον. καὶ λόφοι δέ φησι τῆς Ἴδης τέσσαρές τινες, Ὄλυμποι ἐκαλοῦντο. ἔστι δὲ καὶ Βεβρύκων ὄρος Ὄλυμπος. οὗ ἐθνικὸν, οἱ Ὀλυμπηνοί. ἦν δὲ καὶ αὐλητὴς ὀνομαζόμενος Ὄλυμπος. οὗ μέμνηται ὁ κωμικός. ὅρα δὲ ὅτι Ὁμήρου Ὀλύμπια θεῶν δώματα εἰπόντος, ἐκεῖθέν πως ὁρμηθέντες οἱ ὕστερον, Ὀλύμπια ὠνόμασαν τὸν ἐν Ἤλιδι μέγαν ἀγῶνα, οὐ τῷ Ὀλύμπῳ, ἀλλὰ Ὀλυμπίῳ Διῒ ἐπονομάσαντες αὐτόν.

Ὅτι τὸ, παῖδα δέ μοι λύσατε φίλην τά δ' ἄποινα δέχεσθαι ἁζόμενοι Διὸς υἱὸν, Ἀπίων καὶ Ἡρόδωρος, ὧν βιβλίον εἰς τὰ τοῦ Ὁμήρου φέρεται, διδόασι καὶ ἀπαρεμφάτως γράφεσθαι. παῖδα δέ μοι λῦσαί τε φίλην, τά δ' ἄποινα δέχεσθαι. λαμβανομένου φασὶν ἀπὸ κοινοῦ τοῦ δοῖεν, ἵνα λέγῃ ὅτι, δοῖεν θεοὶ τήν τε παῖδα λῦσαι καὶ τὰ δῶρα λαβεῖν. τὸ δὲ ἁζόμενοι καθ' ὑπερβατόν φασιν. Ἀτρεῖδαι καὶ Ἀχαιοὶ ἁζόμενοι Διὸς υἱόν.

Ὅτι ἄζω μὲν τὸ ξηραίνω, ψιλοῦται παρὰ τὸ α στερητικὸν καὶ τὸ ζῆν. οὐ ζῶσι γὰρ τὰ ξηρά. καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἄζη ἐν Ὀδυσσείᾳ ἡ ξηρασία. καὶ Ἀζανία τόπος ἐν Πελοποννήσῳ οὐ πάνυ πολύυδρος. ἅζεσθαι δὲ τὸ σέβεσθαι, δασύνεται ἀπὸ τοῦ χάζω τὸ ὑποχωρῶ. Ἰστέον γὰρ ὅτι τοῖς μὲν τρισὶ ψιλοῖς συμφώνοις, ψιλὸν πνεῦμα ἐπιτίθεται. τοῖς δὲ τρισὶ δασέσι, πνεῦμα δασύ. τοῦ τοίνυν χάζω κατὰ τὸν λόγον τοῦτον δασυνομένου, τὸ δασὺ πνεῦμα ἐναπέμεινε τῷ α μετὰ τὴν τοῦ δασέος χ' ἀναχώρησιν. τοιοῦτον δέ τι φασὶν αἴτιον καὶ τοῦ δασύνεσθαι τοῦ ἑταῖρος τὴν ἄρχουσαν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἔθος. ἑταῖρος γὰρ ὁ ἐν ἔθει τυγχάνων ἡμῖν. ἀνεπόδισεν οὖν φασὶν ἡ τοῦ θ δασεῖα μετὰ τὴν εἰς ψιλὸν μεταβολὴν, καὶ ἀναβέβηκεν εἰς τὴν ἄρχουσαν.

Ὅτι φύσει μὲν, ἑκαβόλος ἐστὶν Ἀπόλλων ὡς ἑκὰς βάλλων, προνοίᾳ δὲ μετρικῇ δακτυλικῇ, ἔτρεψεν αὐτὸν εἰς ἑκηβόλον. οὕτω δὲ σὺν μυρίοις ἄλλοις, καὶ ἡ ἐλαφοβόλος Ἄρτεμις, ἐλαφηβόλος ἐστίν.

Ὅτι εὐφημεῖν παρὰ τῷ ποιητῇ ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φανεῖται, οὐκ αὐτόχρημα τὸ ἐπαινεῖν, ἀλλὰ τὸ ἐνθεαστικῶς ἀγαθὰ λέγειν. διὸ ἐνταῦθα εἰπὼν ἐπευφήμησαν πάντες Ἀχαιοί. ἐπάγει τί ἦν τὸ ἐπευφήμησαν. αἰδεῖσθαι θ' ἱερῆα καὶ ἄποινα δέχεσθαι. Ἰστέον δὲ ὅτι Εὐριπίδης ἐντεῦθεν λαβὼν, ἔφη τὸ λαοὶ δ' ἐπερρόθησαν. ὅρα δὲ τό, πάντες. πάντως γὰρ τοῖς πᾶσι καὶ Ὀδυσσεὺς καὶ Νέστωρ συμψηφίζονται καὶ οἱ λοιποὶ ἀριστεῖς. εἰ τοίνυν οὐ πεισθείη ὁ βασιλεὺς, ὑπὲρ πάντας ἐθέλει φρονεῖν μόνος. ὅπερ ἐπισφαλὲς, εἴγε εἷς ἀνὴρ, οὐδεὶς ἀνήρ. οἱ δὲ τοιοῦτοι πάντες, ἐπαινετέοι μὲν τῆς εὐπειθείας. οὐ γὰρ ἀντιλέγουσι τῷ βασιλεῖ. θρηνητέοι δὲ τῆς ἀθλιότητος. εἴγε πανωλεθρίαν πείσονται διὰ τὴν τοῦ ἄρχοντος πεισμονήν. εἴτε δὲ αἱρετὸς βασιλεὺς ὁ Ἀγαμέμνων τοῖς Ἀχαιοῖς εἴτε φυσικὸς, οὐ καλὸν ἦν αὐτοὺς ἀντιπίπτειν αὐτῷ. διὸ καὶ οὕτω ποιοῦσι δεικνύντος τοῦ ποιητοῦ οἵους εἶναι δεῖ τοὺς ἀρχομένους, τῷ ἄρχοντι.

Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ παρ' Ἡροδότῳ ἐπιφημίζεσθαι, οὐ ταυτόν ἐστι τῷ ἐπευφημεῖν. ἀλλὰ μαντικὴ λέξις ἐστὶ, δηλοῦσα προφοράν τινα μαντείας δι' ἀναμνήσεως ἐνυπνίου. Ἰστέον δὲ ὅτι τό, ἀχαιὸς δίχα τοῦ ι κατὰ τὴν δίφθογγον προφέρουσιν οἱ Αἰολεῖς κατὰ τοὺς τεχνικούς. οἳ λέγουσιν ὡς διάλεκτοί τινες, ἀποβάλλουσι τὸ ι τῆς αι διφθόγγου. οἷον Ἀθηναῖοι μὲν τό, κλαίειν κλάειν λέγουσιν. οὕτω δὲ καὶ καίειν κάειν. αἰεὶ ἀεί. αἰετὸς ἀετός. Αἰολεῖς δὲ, τό, παλαιὸς καὶ ἀχαιὸς καὶ ἑταῖρος, πάλαος καὶ ἄχαος καὶ ἕταρος. Ἴωνες δὲ σὺν ἄλλοις, τό, χρύσειος, ἀργύρειος, χάλκειος,

καὶ

καὶ τὰ ὅμοια, χρύσεος φασὶ καὶ ἀργύρεος καὶ χάλκεος. ὡς δὲ οἱ αἰολεῖς πολλάκις ἐν τοῖς διφθόγγοις, οὐκ ἀποβάλλουσι μὲν ἀλλ' ἀρκοῦνται μόνῃ διαστάσει. ὡς ἐν τῷ ἀτρείδης. αἰγείδης. ἀργεῖος. ἐξ ὧν τὸ, ἀτρείδης αἰγείδης ἀργεῖος. δηλοῦσι καὶ αὐτὸ οἱ παλαιοί. Ὅτι τὰ παρὰ τῷ Χρύσῃ ἀπερείσια ἄποινα ἀγλαά, ἱστορεῖ Ὅμηρος ὅ ἐστιν αἰγλήεντα. ἢ ἀγαλλίαν ἔχοντα. Ὅτι οὐ λέγει ὁ ποιητὴς ὡς οὐκ ἀτρείδαις ἥνδανεν ὁ τοῦ Χρύσου λόγος. ἀλλὰ τῷ ἀτρείδῃ τῷ Ἀγαμέμνονι δηλαδή. αὐτὸς γὰρ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ ὡς εἰκὸς προεῖχεν οἷα πρεσβύτερος. ὡς γοῦν καὶ Ἡρόδοτος φησὶ νομιζόμενα ἤγουν νομιζόμενόν ἐστι παρὰ πάντων ἀνθρώπων, τοὺς πρεσβυτέρους ἄρχειν. τὸ δὲ ἥνδανε περὶ οὗ δηλοῦταί τι καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν διασώζεται. ὡς δηλοῖ καὶ ἐν τῇ ῥαψῳδίᾳ τὸ, ἀφανδάνοντα. γίνεται δὲ ἐκ τοῦ ἥδω κατὰ παραγωγὴν, ἡδάνω. καὶ τροπῇ τοῦ η εἰς α καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν, ἁνδάνω. τὸν ὅμοιον δὲ τρόπον γίνεται καὶ ἐκ τοῦ λήθω τὸ λανθάνω. καὶ μήθω μανθάνω. καὶ λήχω λαγχάνω. καὶ δήκω δαγκάνω. ἐξ οὗ Ἡρακλείδης συγκεκόφθαι φησὶ τὸ δάκνω κατά τινας. οἳ ἔθος φασὶν αἰολικοῖς. ἔστι δὲ καὶ ἀττικοῖς. βαρύτονα ῥήματα συγκόπτειν. οἷον ἀγείρω ἄγρω. ἀγρόμενος πᾶς δῆμος. ἐγείρω ἔγρω. ἔγρετο δὲ Ζεύς. ὀφείλω ὄφλω ἵνα εἴη οὕτω, καὶ δαγκάνω δάκνω. αὐτὸς μέντοι ἐκ τοῦ δήκω πεποιῆσθαι φησὶ τοῦτο δισὶ διαλέκτοις δωρίδι καὶ ἰάδι. οἵ τε γοῦν δωριεῖς προστιθέασι φησὶ τὸ νῦ, οἵ τε Ἴωνες βραχύνουσι τὸ η διὰ τοῦ α. ὡς καὶ ἡ μεσαμβρία δηλοῖ. καὶ ἡ πάρη ἤγουν ἡ πήρη. καὶ τὸ λελακυῖα. καὶ μεμακυῖα. καὶ τοιοῦτον μὲν τοῦτο. εἰ δὲ τὰ προῤῥηθέντα ἐξ ὑποτακτικῶν κατά τινας γίνονται τοῦ, ἅδω λάθω μάθω λάχω δάκω, εἶεν ἂν αὐτοῖς ὅμοια καὶ τὸ, φύγω φυγγάνω. τύχω τυγχάνω. θίγω θιγγάνω. ἐρύγω ἐρυγγάνω, πάθω πανθάνω. Ὅτι δύο εἴδη τοῦ ὑπερβατοῦ σχήματος. τὸ μὲν γάρ ἐστιν ἐννοίας διακοπή. οἷον ὁ Ἀγαμέμνων βασιλεὺς δὲ ἦν Ἑλλήνων, ἐραστὴς γέγονε Χρυσηΐδος. τὸ δὲ ἕτερον ὃ οὐδὲ κυρίως ὑπερβατόν ἐστιν ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς που τεχνολογηθήσεται, ἐν διακοπῇ λέξεως θεωρεῖται. οἷον λέων κατὰ ταῦρον ἐδηδώς. ἤγουν λέων καταφαγὼν ταύρους. καὶ διὰ τάφρον ἔβησαν. ἤγουν διέβησαν τὴν τάφρον. καὶ ἐνταῦθα, τὸ, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν. ἤγουν ἐπέτελλε λόγον κρατερόν. ἐπιτέλλειν δέ φησι τὸ προστάσσειν καὶ ἐντέλλεσθαι. ὅπερ καὶ παθητικῶς λέγεται ἐν τῷ, μή μοι ταῦτ' ἐπιτέλλεο. ἐξ αὐτοῦ δὲ προσθέσει τοῦ σ παρ' αἰσχύλῳ, ἐπιστολὴ ἡ ἐντολή. Ὅτι δὲ τὸ ἐπιτέλλειν καὶ τὸ ἐπιτέλλεσθαι, καὶ ἐπὶ ἀστέρων λέγεται, καὶ ἐπιτολὴ ἡ τούτων πρὸ τοῦ ἡλίου ἀνατολὴ, δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. κρατερὸν δὲ μῦθον, τὸν μετὰ ἀπειλῆς, λέγει λόγον. ἀλλαχοῦ δὲ τὸν αὐτὸν ἀπηνέα τε φησὶ κρατερόν τε. οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, καὶ Κρατερὸν ἱστοροῦσι κύριον ὄνομα. Ἀῤῥιανὸς δὲ ἐπὶ νικητοῦ τὴν λέξιν τίθησιν. οἷον ὁ δεῖνα κρατερὸς τοῦ δεῖνος γέγονεν. Ἰστέον δὲ ὡς δοκεῖ ταὐτὸν εἶναι κρατερὸς εἰπεῖν καθ' Ὅμηρον. καὶ αὖ πάλιν κραταιός. ὅθεν καὶ ἡ ἐν Ὀδυσσείᾳ μυθικὴ κραταιΐς. γίνεται δὲ ὁ μὲν κρατερὸς, παρὰ τὸ κράτος. καθὰ ὁ καρτερὸς ἐκ τοῦ κάρτος. ὁ δὲ κραταιὸς, ἢ παρὰ τὸ κράτα ὃ δηλοῖ τὴν κεφαλήν. κραταὸς, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι κραταιός. ὁ ἐν ἔχων τῷ κεφαλαίῳ τὸ πᾶν. ἢ παρὰ τὸ κρατὺς οἷον κρατὺς ἀργειφόντης, οὗ γενικὴ κρατέος. καὶ παραγωγὸν ὁ κρατειός. καὶ ὡς εἶθε αἴθε, οὕτω κρατειὸς κραταιός. Σημειῶσαι δὲ ὅτι μῦθον ἀεὶ ὁ ποιητὴς ἁπλῶς τὸν λόγον φησί. τὸ δὲ ἐπὶ ψευδοῦς λόγου τεθῆναι αὐτὸν, τῶν ὑστέρων ἐστί. παραμένει δὲ καὶ μέχρι νῦν ἡ ὁμηρικὴ χρῆσις, ἔν τε ταῖς παραμυθίαις καὶ τοῖς παραμυθητικοῖς λόγοις. ὁ μέντοι λόγος, ἦν ὅτε τὴν τῆς παρ' ἡμῖν ψευδομυθίας τάξιν εἶχεν, ὡς ὅτε τὸν Αἴσωπον λογοποιὸν ἀκούομεν, ἀντὶ τοῦ μυθογράφον. παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον, ὁ μὲν μῦθος, εἰς ψευδολογίαν ἔῤῥιπται. ὁ δὲ λόγος, ἐπὶ τῆς ὁσημέραι ἀνθρωπίνης ὁμιλίας τίθεται. οὕτω καὶ τὸ εὐφημεῖν, ἄλλως νῦν ἤπερ ἐπὶ Ὁμήρου λέγεται. καὶ ἄλλα δὲ μυρία τῆς ἀρχαίας ἐνήλλακται χρήσεως. πανοῦργος γὰρ, πάλαι μὲν ὁ πανοῦργος. ὡς καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ. νῦν δὲ θεία ἐστὶν ἡ λέξις. καὶ ἡ συμφορὰ δὲ μέση οὖσα λέξις καὶ τιθεμένη ποτὲ καὶ ἐπὶ συμφέροντος, νῦν κακὸν μόνον δηλοῖ. ὁ τύραννος τὸ βασιλικόν ποτε ὄνομα, βλασφημεῖται νῦν. ἐλέγετο ἐξαίσιον καὶ ἔκδικον, τὸ ἔξω τοῦ αἰσίου καὶ δικαίου. νῦν δὲ ἀγαθολογοῦνται. χυδαῖοι οἱ πεπληθυσμένοι. νῦν δὲ οἱ οὐδαμινοί. πολλοστὸς οὐχ ὡς πάλαι ὁ πολὺς καὶ ἔνδοξος, ἀλλὰ ὁ τὸ μηδένος. ὠμὸς, οὐχ ὁ στεῤῥὸς καὶ ἀνένδοτος, ἀλλ' ἐπὶ φαυλότητος νῦν. ὁ ἀνόσιος, νῦν μὲν οἴδαμεν τί λέγει. πάλαι δέ ποτε, ἐδήλου τὸν ἄταφον. οὕτω καὶ καθωσιωμένος ἀρχῆθεν μὲν, ὁ ὅσιος. οἱ δὲ ὕστερον ἄλλως φασίν. Ἰστέον δὲ ὡς τὸ ἀλλ' οὐκ ἀτρείδῃ ἥνδανε θυμῷ, ἤγουν ἀντιπτωτικῶς τῇ τοῦ ἀτρείδου ψυχῇ. καὶ τὸ κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε, διὰ τοῦ ἀναγραμματισμοῦ τοῦ ἐμφαινομένου ἐν τῷ, θυμὸς καὶ μῦθος ψευδοπαρηχήσεις ποιοῦσα, ποῖα σημειωθήσεται ἐν τοῖς ἑξῆς. Ὅτι ὁ περί τινος μέλλοντος λέγων ἢ γράφων, ποτὲ μὲν, καιρόν τινα τίθησι μεθ' ὃν ἐλπὶς ἔσται τελεσθῆναι τὸ πρᾶγμα. ποτὲ δὲ, τοιοῦτον μέλλοντα καιρὸν ὑποτίθεται, μεθ' ὃν οὐκ ἔτι ὅλως ἔσται τὸ πρᾶγμα. ὃ καὶ ἔστιν εἰπεῖν ὑπόσχεσιν ἀπαρνητικήν. ἢ κατάθεσιν ἀτελεσφόρητον. οἷον ὁ μὲν εἰπὼν ὅτι οὐ παύσομαι ὀχλῶν ἕως ἂν ἀνύσω τὸ σπουδαζόμενον, καιρὸν ἔθετό τινα ἐν τῷ μέλλοντι καθ' ὃν παύσεται τοῦ ὀχλεῖν. ὁ δὲ εἰπὼν οὐκ ἂν ἀποκριθείην σοι ἄχρις ἂν ἐκτεμεῖς μου τὴν γλῶσσαν. τοιοῦτον καιρὸν ὑπέθετο μέλλοντος, οὗ ἐλθόντος, οὐδ' οὕτως ἔσται τὸ πρᾶγμα. πῶς γὰρ ἂν, ὁ τὴν γλῶσσαν ἐκτμηθεὶς, ἔχοι λαλεῖν. ὁ τοίνυν οὕτω καιροσκοπῶν, οὐδέποτε τὸ πρᾶγμα ἐπιτελέσαι βούλεται. πολλὰ τοιαῦτα σχήματα παρὰ τῷ ποιητῇ ἐν τοῖς ἑξῆς. πρὸ δὲ ἐκείνων, ἐνταῦθα τοιοῦτόν ἐστι λέγοντι τῷ Χρύσῃ ὁ βασιλεὺς, ὅτι οὐ λύσω τὴν Χρυσηΐδα πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν ἐν Ἑλλάδι. τουτέστιν οὐδέποτε λύσω αὐτὴν

τὴν

τήν. εἰ γὰρ μὴ νῦν, ὅτε καὶ νεάζει καὶ τῆς πατρίδος ἐστὶν ἐγγὺς, ὅτε περιὼν ὁ πατὴρ αὐτὴν ἐξαιτεῖται, ὅτε δῶρα δίδοται, πολλῷ πλέον οὐ λύσει αὐτὴν ὅτε μηδὲν τούτων γίνεται. καιρὸν δὲ ὑποθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐν ᾧ ἔσται τὸ ὑπεσχημένον, ἀναίδειαν πλείω ποιεῖται τῆς πράξεως. ὅρα δὲ οἷος ἔσται ὁ βασιλεύς, ἐὰν μὴ διὰ μικρὸν ἐξ ἀνάγκης ψεύσηται, καὶ οὔτε δῶρα λαβών, ἀλλὰ καὶ ἑκατόμβην προσεπιθεὶς, τὴν παιδίσκην ἀποπέμψῃ τῷ πατρί. καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον. ἐν δὲ τῷ, καὶ γῆρας ἔπεισι, δοκεῖ ἐκ περισσοῦ κεῖσθαι, καὶ πρὸς οὐδὲν ἀναγκαῖον ὁ καὶ σύνδεσμος. τὸ δὲ ἔπεισιν. ἀντὶ μέλλοντός ἐστι τοῦ, ἐπελεύσεται. πολλαχοῦ γὰρ οἱ παλαιοὶ χρόνοις ἀντὶ χρόνων λαμβάνουσι. καὶ οὕτω μὲν ὁ ποιητὴς αἰτιατικῇ συντάσσει τὸ ἔπεισι, λαβὼν αὐτὸ ἀντὶ τοῦ καταλήψεται. οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, δοτικῇ συντάσσουσιν. οἷον ἔπεισί μοι ποιεῖν τάδε. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ τοῖς μύρμηξι πονεῖν ἐπῄει. Ὅτι ἄργος ἐνταῦθα ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς πολλαχοῦ, τὴν Πελοπόννησον λέγει. εἰπὼν, ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ ἐν ἄργεϊ. οὐ γὰρ τὸ ἰδίως οὕτω λεγόμενον ἄργος ἡ πόλις, οἶκος ἦν Ἀγαμέμνονος. ἀλλ' αὐτὸ μὲν ὑπὸ τὸν Διομήδην ἦν. ὁ δὲ Ἀγαμέμνων τῶν Μυκηνῶν ἦν βασιλεύς. Ὅτι δὲ ἀπό τινος Ἄργου τὸ ἄργος λέγεται καὶ εἴ τι ἄλλο εἰς τοῦτο ῥηθῆναι δεῖ, κατ' ἐπιτομὴν ζητητέον εἰς τὰ τοῦ περιηγητοῦ. Ὅρα δὲ ὡς ἐν ἑνὶ τόπῳ, τὴν ἐν πρόθεσιν καὶ κοινῶς προήγαγε καὶ ποιητικῶς. τοιοῦτον γοῦν ἡ ἐνὶ κατ' ἐπέκτασιν. ἥτις ἐπέκτασις ὑπερτεθεῖσα ποιεῖ ἐκ δισυλλάβου τῆς ἐνί προθέσεως, τὴν εἰν πρόθεσιν. οἷον εἰν αἴσχεο (?) δόμοισιν. Ὅτι ἡ τοῦ βασιλέως πρὸς τὸν Χρύσην δημηγορία, μίγμα ἔχει λυπηρῶν τε καὶ ἡδέων. λυπηρὸν μὲν, τὸ μὴ λαβεῖν τὴν θυγατέρα. καὶ τὸ μετὰ ἀπειλῆς ἀποπεμφθῆναι. ἡδὺ δέ πως, ἡ περὶ τῆς παιδὸς ἀγαθὴ ὑπόσχεσις. οὐ γὰρ σιτοποιὸν αὐτὴν ἕξειν φησὶν ὁ βασιλεύς. οὐδὲ ὑδροφόρον. ἀλλὰ ἱστὸν ἐποιχομένην. ὃ δὴ καὶ Ἑλένη ἐν Τροίᾳ ποιεῖ καὶ Πηνελόπη ἐν Ἰθάκῃ. καὶ Καλυψὼ δὲ καὶ Κίρκη. ἔτι δέ φησι καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν. ὅπερ ταυτὸν εἶναι δοκεῖ τῷ, λέχος πορσαίνουσαν ἢ πορσύνουσαν. ὃ ἐν τῇ γάμμα ῥαψῳδίᾳ κεῖται. τοῦτο δὲ εἴρηται μὲν σεμνῶς. ἔχει δέ πως μέσως κατὰ τὴν ἔννοιαν. ἵνα ὁ μὲν γέρων ἔχῃ νοεῖν ἀντὶ τοῦ μετέχουσαν καὶ κοινωνοῦσαν μοι κοίτης. ὁ δὲ λοιπὸς ἀκροατής, ἀντὶ τοῦ ἀντῶσαν τῷ ἐμῷ λέχει τρόπον θαλαμηπόλου σχολαζούσης παρὰ κοιτῶνα. Ἰστέον δὲ ὅτι Ὅμηρος μὲν, οὕτω σεμνῶς ἔφρασε, φειδοῖ τοῦ τε βασιλέως καὶ τῶν ἀκροατῶν. Θεόκριτος δὲ μιμησάμενος ἐν τῷ, αὐτή μοι στορέσει καλὰ δέμνια, σαφέστερον μὲν εἶπε. καθεῖλε δὲ τὴν ἡρωϊκὴν ἔμφασιν καὶ σεμνότητα. τοιοῦτον δὲ καὶ παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἑλένῃ τὸ λέχος ὑποστρωννῦσαι. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐνταῦθα μὲν τὸ ἀντιόωσαν, αἰτιατικῇ συνέταξεν. ἐν μέντοι τῷ, ἀντιόων ταύρων καὶ αἰγῶν ἑκατόμβης, γενικῇ τὸ, ἀντιόων συντέτακται. διότι καὶ ἄλλο ἐκεῖνο τὸ ἀντιᾶν. τοῦτο μὲν γὰρ, ἐπὶ ἁπλῶς ἐγγύτητος. ἐκεῖνο δὲ, ἐπὶ γευστικῆς ἀπολαύσεως. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐνταῦθα μὲν, τὸ ο τὸ μικρὸν ἐπλεόνασεν, ὡς καὶ ἐν τῷ, ὁρόωντες. ἀλλαχοῦ δὲ ἀντ' αὐτοῦ τὸ α εὕρηται. ὡς ἐν τῷ ἀντιάαν. οὕτω δὲ καὶ ἐν τῷ ὁράαν. καὶ τοῖς ὁμοίοις. καὶ ὅτι τὸ, ἀντιόων, φύσει μὲν δευτέρας συζυγίας ἐστίν. ἀντιάω γὰρ ἀντιῶ. πλεονασμῷ δὲ τοῦ ο μικροῦ, βαρύνεται. καὶ ὅτι τὸ μικρὸν ο πλεονάζει ἐνταῦθα, διὰ τὴν πρὸ αὐτοῦ βραχεῖαν παράληψιν, εἰς δακτύλου ἀναγκαῖον ἀπαρτισμόν. τὸ δ' αὐτὸ, καὶ ἐπὶ τοῦ, ὁρόω. καὶ ἐκεῖ γὰρ, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ὁμοία γέγονεν ἡ παρένθεσις. καὶ ἐπὶ τοῦ πυρὶ λαμπετόωντι. ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ φυσιόωντες. τὸ δ' ὅμοιον καὶ ἐπὶ τοῦ, ὀκριόωντο ἀντὶ τοῦ ἐτραχύνοντο. οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ, τηλεθόωντες. μηκιόωντες. κελευτιόωντες. γοόωντες. βοόωντες καὶ τῶν ὁμοίων. εἰ δέ γε τοῦ πλεονάζοντος μακρὰ πρόκειται συλλαβὴ, οὐκ ἔτι τὸ μικρὸν ο, ἀλλὰ τὸ μέγα ἐκεῖ παρεντίθεται. ἵνα ἐξ ἀνάγκης σπονδεῖος πούς ἀποτελεσθῇ. οἷον ἡβῶντες ἡβώωντες. οὕτω δὲ καὶ τὸ, ἱδρώωντες καὶ τὸ, ὁρμώω. μαιμώω. αὐδώω. καὶ ὅσα τοιαῦτα. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. ἤγουν τὰ περὶ τῶν όω βαρύτονα ὑπὲρ δύο συλλαβάς. περὶ δὲ τοῦ γνώω. ζώω. ῥώω, ἕτερος λόγος ὡς καὶ περὶ τοῦ μνώω καὶ χώω. τὸ δὲ ἱστὸν ἐποιχομένην, περιφραστικῶς ἀντὶ τοῦ ὑφαίνουσαν. ἑστῶσαι γὰρ καὶ ἐπιπορευόμεναι ὕφαινον αἱ ποιούμεναι τὴν ἱστουργίαν, διὰ τὴν τοῦ ὑφαινομένου ὡς εἰκὸς πλατύτητα. πρώτη δέ τις αἰγυπτία γυνὴ, καθεζομένη ὕφανεν. ἀφ' ἧς καὶ αἰγύπτιοι Ἀθηνᾶς ἄγαλμα καθημένης ἱδρύσαντο. καὶ ἄλλως δὲ ἱστὸν ἐποιχομένην ἀντὶ τοῦ ἐπιστατοῦσαν ταῖς ὑφαινούσαις καὶ περιϊοῦσαν καὶ ἐπισκεπτομένην αὐτάς τε καὶ ὅσα ἔργα χρήσιμα ταῖς ἱστουργούσαις. γυναικεῖον δὲ τὸ ἱστουργεῖν παρ' Ὁμήρῳ. καὶ οὐκ ἂν παρ' αὐτῷ ὑφαίνῃ ἀνὴρ εἰ μὴ ἄρα βουλάς. εἰ καὶ τοῖς ὕστερον μοχθηρῶς παρατολμᾶται κατά τι αἰγύπτιον ἔθος. ὃ καὶ Σοφοκλῆς παρεσημήνατο ἐν Οἰδίποδι τῷ ἐπὶ κολωνῷ. τοῦ δὲ ἀντιᾶν, ἀρχή ἐστιν ἡ ἀντὶ μόνη πρόθεσις ἀφ' ἧς καὶ ὄνομα ὁ ἀντίος. καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ, ἐναντίος. Σημείωσαι δὲ ὡς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ σφοδρᾶς ἐννοίας ἐπιεικῶς ὁ βασιλεὺς μεθώδευσεν. ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν μή σε οὐδὲ ὁ θεὸς ὠφελήσῃ. καὶ μή σε βλάψω δεινῶς, ἄλλα εἶπεν ὡς δηλοῖ ἡ ποιητικὴ φρασική.

Ἀλλ' ἴθι μή μ' ἐρέθιζε σαώτερος ὥς κε νέηαι.
Ὣς ἔφατ'. ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων καὶ ἐπείθετο μύθῳ.
Βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν, ἠρᾶθ' ὁ γεραιὸς

Ἀπόλ

Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠΰκομος τέκε Λητώ.
Κλῦθί μευ ἀργυρότοξ' ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις
Σμινθεῦ. εἴποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα.
Ἢ εἰ δή ποτέ τοι κατὰ πίονα μηρί' ἔκηα
Ταύρων ἠδ' αἰγῶν, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ.
Τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.

Ὅτι ὁ μὴ ἀνεχόμενος ἀκούειν τινὸς λαλοῦντος, ἃ κινήσῃ ἄν τινα εἰς θυμὸν, καλῶς ἂν εἴποι τὸ, ἀλλ' ἴθι μή μ' ἐρέθιζε. πρὸς δὲ γέροντα ὑποπτήξαντα ἐπὶ ἀπειλαῖς καὶ πεισθέντα, εὖ ἔχει ῥηθῆναι τὸ, ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων καὶ ἐπείθετο μύθῳ. Σημειῶσαι δὲ ὅτι Ὅμηρος, οὐ μάτην ἐνταῦθα προσέθηκε τὸ, γέρων· ἀλλ' ἢ φιλοσοφῶν ἐτοίμως φυσικῶς εἰς δέος τοὺς γέροντας εἶναι. τὸ γὰρ θαῤῥεῖν αὐτοὺς ἐπιλέλοιπεν. ἢ καὶ οἰκτιζόμενος τὸν Χρύσην ὡς παθόντα οὐκ ἄξια τῆς πολιᾶς, καὶ οὐ δεόντως ἀπ' ἐλπίδος γενόμενον. Ἰστέον δὲ ὅτι τε τοῦ ἔδδεισεν ὅ ἐστιν ἐδίπλασε πρωτότυπον τὸ δείω. καὶ πλεονασμῷ τοῦ δ', δείδω. καὶ ὅτι τὸ ἴθι λείπεται προθέσεως. δηλοῖ γὰρ τὸ ἄπιθι. καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ εἴρω τὸ εἰς μάχην συμπλέκω, γίνεται ἀποβολῇ τοῦ ι ἔρω. ἐξ οὗ ἐρέθω. ὡς φλέγω φλεγέθω. νέμω νεμέθω. ἀφ' οὗ τὸ ἐρεθίζω. τοῦ δὲ ἐρέθω ἡ χρῆσις, ἐν τοῖς ἑξῆς, οἷον ὅτ' ἄν με ἐρέθῃ ἤγουν ἐρεθίζῃ. καὶ μή μ' ἔρεθε ὀνειδείοις ἐπέεσσιν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τεσσάρων τούτων ὄντων, τοῦ σάος ὁ ὑγιής. τοῦ σῶς κατὰ συναίρεσιν. τοῦ σόος διὰ τοῦ ο μικροῦ ὁμηρικῶς. καὶ τοῦ σῶος διὰ παραλήγοντος τοῦ ω μεγάλου. χρῆσις ἐνταῦθα κεῖται τοῦ σάος, ἐν τῷ σαώτερος ὥς κε νέηαι. ἤγουν ὅπως ἀνακρωτηριασθεὶς ἀπονοστήσῃς. ὃ μεγάλην ἀπειλὴν ἔχει κατὰ τοῦ γέροντος Χρύσου, εἰ καὶ εὐφήμως ἐσχημάτισται. παραλαλεῖ γοῦν ὡς ἀκρωτηριασθήσεται εἰ μὴ ταχὺ μνήσεται νόστου. ὃ ἐκ τοῦ νέω παράγεται. ὃ ὑποτακτικὸν παθητικὸν ἰωνικὸν ἑνικὸν ἐξ ἐνδείας τοῦ τ, τὸ, νέηαι ἤγουν ἀπέλθῃς. Ὅτι φλοῖσβος κατὰ ὀνοματοποιΐαν, ἦχος ὕδατος θαλασσίου ἐν τῇ ἐκκυμάνσει γινόμενος πρὸς τοῖς αἰγιαλοῖς παλινοστοῦντος. διὸ καὶ πολύφλοισβος λέγεται θάλασσα. ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἁπλῶς ἐπὶ θορύβου κεῖται. οἷον ἐπὶ πολεμικοῦ ὡς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα φανήσεται. καὶ ἔστι μὲν καὶ ῥῆμα ὀνοματοπεποιημένον τὸ, φλύω. οἷον ἀνὰ δ' ἔφλυε καλὰ ῥέεθρα. οὐκ ἐκ τούτου δὲ γίνεται ὁ φλοῖσβος. ἀλλ' ἴσως μάλιστα ἐκ τοῦ φλέω, διὸ καὶ ἔχει τὸ ο ἀντιπαρακείμενον. ἡ δὲ ὀνοματοποιΐα, τρόπος ἐστὶ ποιητικὸς καὶ αὐτὴ μιμουμένη τὸν τῶν σωμάτων ἦχον, καὶ γέμει ταύτης ἡ ποίησις ὡς πολλαχοῦ δειχθήσεται. ἐπενοήθη δὲ παρὰ τῶν παλαιῶν, ἐπὶ πραγμάτων ἃ οὐκ ὠνομαθέτησαν οἱ πρὸ αὐτῶν ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς καὶ αὐτὸ ῥηθήσεται. Ὅτι τὰ εἰς θεν ἐπιῤῥήματα παρὰ τοῖς παλαιοῖς, φωνήεντος μὲν ἐπιφερομένου, ἐφέλκονται χάριν εὐφωνίας τὸ νῦ. οἷον ἀπάνευθεν ἔρχεται. εἰ δὲ σύμφωνον ἐπεφέρετο, δίχα τοῦ νῦ ἐξεφωνοῦντο. οἷον, ἀπάνευθε κιών. περιττὴ δὲ ἡ πρόθεσις ἐν τῷ ἀπάνευθε. μυρία δὲ τοιαῦτα φανεῖται καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. ἐκ δὲ τοῦ κιὼν ἐξέδραμεν ὄνομα ὁ κίων, ἀναγκαίως αὐτοῦ βαρυτονηθείς. Ὅτι τὸ γεραιὸς ἢ φύσει ἔχει τὸ ε ὡς ἀπὸ τοῦ γέρας, γεραροὶ γοῦν καὶ τίμιοι οἱ γέροντες. ἢ ἀπὸ τοῦ γηραιὸς συνέσταλται. ὥς που καὶ ὁ μὴν σύνδεσμος, μὲν λέγεται κατὰ συστολήν. καὶ τὸ ξηρὸν ξερὸν ἐν Ὀδυσσείᾳ. τὸ μέντοι μὴν, καὶ διὰ τοῦ α λέγεται μάν. καθὰ καὶ ἀπὸ τοῦ φρὴν, γίνεται καὶ τὸ φρεσὶν κοινῶς. καὶ τὸ φρασὶ δωρικῶς παρὰ Πινδάρῳ. οὕτω δὲ καὶ τὸ μὴν καὶ μὲν καὶ μὰν τριφορεῖται. καὶ ὁ πρίαπος δέ. οὐ γὰρ μόνον διὰ τοῦ α προφέρεται, ἀλλὰ καὶ πρίεπος καὶ πρίηπος λέγεται. Ὅτι παρὰ τῷ ποιητῇ ἐπαμφοτερίζει ἡ ἀρχοῦσα τοῦ ἀπόλλωνος. καὶ ἐν μὲν τῷ, ἀπόλλωνι ἄνακτι. καὶ πρὸ τούτων ἐν τῷ, ἑκηβόλου ἀπόλλωνος, καὶ ἀλλαχοῦ δὲ ἐκτείνεται ἀττικῶς. καίτοι τῆς ἐν τῇ παραληγούσῃ τῶν προθέσεων ἀναλογίας, συστέλλεσθαι ἀπαιτούσης αὐτό. ἐν δὲ τῷ, ἐχώσατο φοῖβος ἀπόλλων, καὶ ἐν ἄλλοις μυρίοις τόποις συστέλλεται. οὕτω δὲ καὶ τὸ κρονίων διφορεῖται παρὰ τῷ ποιητῇ καὶ ἄλλα οὐκ ὀλίγα. εἰ καὶ οἱ νῦν στρυφνοὶ λογισταὶ τῶν στιχουργούντων, μονόχρονα τὰ τοιαῦτα εἶναι θέλουσιν. ἀπόλλων δὲ παρὰ τοῖς παλαιοῖς οὐκ εὐφήμως μὲν, ὅμως δὲ φοβερώτερον ὁ ἥλιος εἰς ὃν ἀναφέρεται τὰ λοιμώδη νοσήματα. ὥσπερ γοῦν ποσειδῶν, πῆ μὲν ἐνοσίχθων τὸ φοβερὸν, πῆ δὲ ἀσφάλιος τὸ εὔφημον, οὕτω καὶ ἥλιος, πῆ μὲν, ἀπόλλων. πῆ δὲ, ἀλεξίκακος. εὐκράτως μὲν γὰρ ἔχουσαι διὰ τοῦ ἡλίου αἱ ὧραι, ὑγείας εἰσὶν αἴτιαι. δυσκράτως δὲ διακείμεναι, ἀπολλύουσιν. οὕτω δὲ καὶ φωσφόρος ὢν ὁ αὐτὸς ἥλιος, ὅμως νυκτὶ ἐοικέναι μετ' ὀλίγα λεχθήσεται διὰ τὴν νοσερὰν ἢ νοτίαν τοῦ ἀέρος κατάστασιν. Ὅτι δέ τινες ἐπελέγοντο τὰ φοβερὰ ἐπίθετα, δηλοῦσι καὶ οἱ ἐν ταῖς ἱστορίαις βασιλεῖς. ὁ πολιορκητὴς. καὶ ὁ κεραυνός. καὶ ὁ ἄρης δὲ, ἀπὸ τοῦ βλάπτειν ὀνομασθῆναι δοκεῖ, ἐπεὶ καὶ βροτολοιγὸς ὁ αὐτός. τινὲς μέντοι ἐκ τοῦ ἀπολύειν παράγουσι τὸ, ἀπόλλων. ἵνα ᾖ μᾶλλον εὐφημότερον, ἀπολύων τῶν ἐν κατοχῇ κακώσεων. διὸ Μιλήσιοι κατὰ τὸν γεωγράφον καὶ Δήλιοι, οὔλιον τιμῶσιν ἀπόλλωνα. ἤγουν ὑγιαστικόν. οὔλειν γὰρ τὸ ὑγιαίνειν. ὡς καὶ ἄρτεμις φησὶν, ἀπὸ τοῦ ἀρτεμέας ποιεῖν, ὅ ἐστιν ὑγιεῖς. οὐκ ἔστι δὲ ὁ ἀπόλλων μετοχικόν. ἐκλίνετο γὰρ ἄν, ἀπόλλοντος ὡς λέοντος. ἀλλὰ μάλιστα ῥηματικόν. ὡς τὸ ἀγάλλων καὶ εἴ τι

τοιοῦτον

τοιοῦτον. φυλάσσει δὲ τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, ὡς καὶ πάντα τὰ εἰς λων ὀνόματα λήγοντα. Ὅτι δὲ ἐν τῷ ἄναξ ἄνακτος ἄνακτι, ἐκ πλεονασμοῦ κεῖται τὸ τ, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φαίνεται, Ἡρακλείδης δηλοῖ εἰπὼν, ὅτι Κύπριοι καὶ Ἀττικοὶ προστιθέασι ῥήμασι καὶ ὀνόμασι τὸ τ. τὴν πόλιν πτόλιν λέγοντες καὶ τὸν πόλεμον πτόλεμον. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐν τῷ ἄνακτος, καὶ νυκτὸς, καὶ ἐν τῷ ἀνύω ἀνύτω, ὅθεν ὁ ἄνυτος κύριον. καὶ ἐν τῷ ἀρύω ἀρύτω ὅθεν ἡ ἀρύταινα. πλεονασμῷ δὲ τοῦ σίγμα καὶ ὁ ἀρύσιχος. Ὅτι τὸ, ἐμοῦ καὶ σοῦ καὶ οὗ, πενταχῶς κινεῖται. τὰ μὲν γὰρ πρωτότυπα ἐμοῦ σοῦ οὗ. ἡ δὲ διάλυσις ποιεῖ αὐτὰ, ἐμέο. σέο. ἕο. ταῦτα δὲ, συναίρεσις μὲν ποιητικὴ συναλείφει εἰς τὸ, ἐμεῦ σεῦ εὗ. ἐπένθεσις δὲ τοῦ ι, μετάγει εἰς τὸ, ἐμεῖο σεῖο εἷο. παραγωγὴ δὲ μετασύρει αὐτὰ εἰς τὸ, ἐμέθεν. σέθεν. ἕθεν. καὶ ἔστι τούτων πάντων αἱ χρήσεις παρὰ τῷ ποιητῇ. τὸ δὲ ἐμεῦ ἀποβαλὸν τὴν ἄρχουσαν, ἐγκλίνεται. ἤγουν τὸν οἰκεῖον τόνον ἀναπέμπει τῇ ὄπισθεν συλλαβῇ. οἷον κλῦθί μευ ἀργυρότοξε. τουτέστι λαμπρότοξε. οὐ γάρ ἐστι πλάσαι τόξον ὅλως ἀργύρεον. εἰ δὲ καὶ ἀνάκειται ὥσπερ τῷ ἡλίῳ ὁ χρυσὸς, οὕτω τῇ σελήνῃ ὁ ἄργυρος, ὅμως οἰκειοῦται ὁ Ἀπόλλων ἥλιος καὶ τὸ τῆς σελήνης, ἐπεὶ καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐκείνη ἔχει τὸ φῶς. δῆλον δ' ὅτι καὶ χρυσότοξος ὁ αὐτός. διὸ καὶ Σοφοκλῆς. ἀγκύλα χρυσόστροφα τὰ τοῦ Φοίβου τόξα λέγει. τὸ δὲ κλῦθι, μεταπέπλασται ἀπὸ τοῦ κλῦε. ὡς καὶ ἑξῆς εἰρήσεται. καθὰ καὶ τὸ ἄνωχθι, ἐκ τοῦ ἄνωγε. θέμα γὰρ εἶναι τοῦ, κλῦθι τὸ κλῦμι, οὐκ ἀρέσκει τοῖς παλαιοῖς. καὶ τὸ ἴθι δὲ, ἀπὸ τοῦ ἴε μετεπλάσθη ἀορίστου δευτέρου. οὗ ἐνεστὼς, εἴω τὸ πορεύομαι. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι καθάπερ ἀργυρότοξος ὁ κατὰ λαμπρότητα τοιοῦτος, οὕτω καὶ βιὸς ἀργύρεος μετ' ὀλίγα ὁ λαμπρός. Ὅτι ἀμφιβαίνειν παρὰ τῷ ποιητῇ ὡς ἐπιπολὺ τὸ σκοπεῖν καὶ περιέπειν. ὡς ὅτε λέων ἀμφιβαίνειν τοῖς σκύμνοις λέγεται. ἢ κύων τοῖς σκυλακίοις. οὕτω δὲ καὶ ἐν μάχῃ, νεκρῷ τις ἀμφιβαίνει, ὑπερμαχῶν ἐκείνου. καὶ Ἀπόλλων οὖν ἀμφιβεβηκέναι λέγεται τὴν Χρύσην πόλιν καὶ τὴν Κίλλαν, οἷα σκέπων καὶ βαίνων ἀμφὶ αὐτάς. τάχα γοῦν, ἄσυλον διέμεινε τό, τε Κιλλαῖον ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τὸ ἐν τῇ Χρύσῃ. διὸ καὶ περιουσιαζόμενος, δῶρα εἶχε διδόναι ὁ Χρύσης, εἰς λύτρα τῆς θυγατρός. καὶ οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ καὶ ἀπερείσια καὶ οἷα μὴ πρὸς αὐτοῦ τοῦ γέροντος φέρεσθαι, ἀλλὰ παρ' ἑτέρων βαστάζεσθαι ὡς εἰκός. εἰ καὶ Ὅμηρος αὐτὸ σιωπᾷ καθὰ καὶ τὸ κατ' εἶδος τῶν δώρων, εἰωθὼς οὕτω ποιεῖν μυριαχοῦ ἔνθα χρὴ, καὶ σιωπᾶν τὰ μὴ ἀναγκαῖα λέγεσθαι. εἰ δὲ ἐν ταῖς λιταῖς καὶ ἐν τοῖς κατὰ τὸν Ἕκτορα, δώρων πολλῶν μνησθεὶς, ἐξέθετο ἐκεῖ καὶ τὸ πλῆθος καὶ τοὺς φέροντας. ἀλλ' ἐκεῖ πάνυ ἀναγκαῖον ἦν οὕτω ποιῆσαι τὸν Ὅμηρον. διὸ ἐξεγράψατο καὶ αὐτά. δῆλον δὲ ὅτι ὡς ἐπιπολὺ περιετηροῦντο τὰ ἱερὰ ἐν ταῖς ἁλώσεσι τῶν πόλεων. ὅθεν καὶ Ὀδυσσεὺς τῷ Μάρωνι ὡς Ἀπόλλωνος ἱερεῖ, τὰ προσόντα ἐχαρίσατο. καὶ τῆς Τενέδου δὲ ἴσως διὰ τοῦτο ἶφι ἀνάσσειν φησὶ τὸν Ἀπόλλωνα, οὐ διότι οὐχ εἷλον αὐτὴν οἱ Ἕλληνες, ἀλλ' ὅτι ὡς εἰκὸς διὰ τὸν Ἀπόλλωνα φιλανθρωπότερον τοῖς ἐκεῖ προσηνέχθησαν. ἔστι δὲ ἡ μὲν Τένεδος νῆσος αἰολική. ποτὲ μὲν Λευκόφρυς καλουμένη διὰ τὸ λευκὰς ἔχειν ὀφρῦς, ἤγουν ἐξοχὰς παρὰ τοὺς αἰγιαλούς. διὰ δὲ τὸν τρωϊκὸν Τένην οὕτω πως εἶδος ἤτοι κατοικητήριον γέγονε, μετακληθεῖσα Τένεδος. ὅν τινα Τένην, διαβολῇ μὲν μητρυιᾶς Φιλονόμης ἢ Πολυβοίας, συγκατέρριψε διὰ τοῦ πατρὸς Κύκνου εἰς θάλασσαν, τῇ ἀδελφῇ Λευκοθέᾳ ἐγκλείσασα λάρνακι. ἡ δὲ δίκη περιουσιωσαμένη, τῆς νήσου βασιλέα κατέστησεν. ἦν δὲ ἡ τῆς μητρυιᾶς διαβολὴ πρὸς τὸν Κύκνον ἐρωτική. ὁποία καὶ ἡ τῆς Ἱπποδαμείας πρὸς Πέλοπα. καὶ ἡ τῆς Ἀντείας, πρὸς τὸν Προῖτον. ὅτι δηλαδὴ ὁ Τένης ἐβιάζετο αὐτήν. καίτοι, αὐτὴ οὕτως εἰς τὸν Τένην ἐποίησεν. εἴρηται δέ τι πλέον περὶ τῆς νήσου ταύτης, καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. ἡ δὲ Κίλλα, πολίχνιον μὲν ἦν τρωϊκὸν περί που τὴν Ἀτραμυττηνὴν χώραν. ἠφάνισται δέ. τὸ δὲ ὄνομα ἔσχεν ἀπό τινος ἡνιοχοῦντος τῷ Πέλοπι. ὃς Κίλλας μὲν ἐκαλεῖτο. αὐτόθι δὲ τεθνεὼς καὶ ταφεὶς, ἐτιμήθη πρὸς τοῦ Πέλοπος, κτίσματι πόλεως, ἥτις δι' ἐκεῖνον Κίλλα ἐκλήθη. καὶ ἀπ' αὐτοῦ, Κιλλαῖος Ἀπόλλων αὐτόθι καὶ ποταμός. ἔοικε δὲ ὁ Κίλλας διὰ τοῦ ντ κλίνεσθαι. ὡς τὸ πάλλας πάλλαντος. διὸ καὶ οἱ κατὰ τὴν Κίλλαν ταύτην, Κίλλαντες ἐκαλοῦντο. ἐν δὲ τοῖς τοῦ Πορφυρίου φέρεται ὅτι ἡ Κίλλα εἶχεν ἱερὸν ὃ διέστηκε θαλάσσης πλέθρα τέσσαρα, πρόσχωμα ποιοῦντος μεταξὺ αὐτοῦ καὶ Χρύσης ποταμοῦ, ᾧ ὄνομα Κίλλαιος. καὶ ὅτι δοκεῖ Πέλοπος εἶναι ἡνίοχος ὁ Κίλλας. καὶ αὐτὸς ποιῆσαι τὸ ῥηθὲν ἱερόν. πρὸς ὃ καὶ μνῆμα Κίλλου. ἀφ' οὗ καὶ κίλλικας φησὶν, οἱ τὸ Θήβης πεδίον οἰκοῦντες. οὐ γὰρ Θηβαίους αὐτοὺς Ὅμηρος ἀλλὰ κίλικας φησὶν ἑτερωνύμως δηλαδὴ, ὡς καὶ ἐπὶ ἄλλων ἐθνικῶν ὀνομάτων δεδήλωται γινόμενον. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ καὶ ἄλλην τινά που Κίλλαν εἶναι κατὰ τὴν Ἰουδαίαν. ἧς οἱ πολῖται Κιλλῆται, καὶ Κιλλανοὶ ἐλέγοντο. πολλὰ δὲ τῶν ἀντιγράφων, τὸ, Κίλλας, Κίλλος γράφουσιν. ὡς Ὕλλος. συντομώτατον δὲ, τοῦ γεωγράφου ἐκεῖνο. Κίλλου μνῆμα ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Κιλλαίου Ἀπόλλωνος, χῶμα μέγα. ἡνίοχος δὲ ἦν Πέλοπος ἡγησάμενος τῶν τόπων. ἀφ' οὗ ἴσως φησὶ καὶ ἡ ἐκεῖ Κιλικία, ἢ ἀνάπαλιν. ἀλλαχοῦ δὲ γράφει ὅτι ἐν τῇ Ἀτραμυττηνῇ χώρᾳ καὶ ἡ Χρύση καὶ ἡ Κίλλα. ἦν δὲ καί τις τόπος ἄλλος Κίλλα, πλησίον Θήβης. ἐν ᾧ Κιλλαίου Ἀπόλλωνος ἱερόν. ὅπου ποταμὸς ἐξ Ἴδης φέρεται ὁ Κίλλος. ἦν δέ φησι καὶ ἐν Λέσβῳ Κίλλαιον. καὶ περί που τὰ Γάργαρα Κίλλαιον ὄρος. ἡ δὲ Χρύση, πόλις μὲν ἦν καὶ αὐτὴ ὁμοίως Ἀτραμυττηνὴ, πλησίον Θήβης τῆς μετὰ ταῦτα ῥηθησομένης. οὐκ ἔστι δὲ ἄρτι οὐδ' αὐτή, πάλαι ἀφανισθεῖσα ὡς ἡ ἱστορία φησίν. ὅτι δὲ κοινῶς μὲν Χρύσα ἰωνικῶς δὲ Χρύση, καὶ ὅτι πολλαὶ Χρῦσαι λέγονται, δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. ἐγγύς τε τῆς Λήμνου, πόλιν Χρύσην ἱστοροῦσι. καὶ περὶ

Σκῦρον. καὶ ἐν Ἑλλησπόντῳ οὐ μακρὰν Ἀβύδου. ἐλέγετο δέ φασι Χρύση, καὶ ἀκρωτήριον περὶ τὴν Ἡφαιστίαν τῆς Λήμνου βλέπον πρὸς Τένεδον. ὅτι δὲ ἡ ὁμηρικὴ Χρύση, τῶν αὐτόθι ῥηθέντων κλίνων ἦν, ἐν τοῖς ἑξῆς μετ' ὀλίγα δηλωθήσεται. παραλία δὲ ἦν ὡς δηλοῖ. καὶ ἡ Χρύσα, πολίχνιον ἦν ἐπὶ θαλάσσῃ ἔχον λιμένα. Ὅτι σμινθεὺς, Ἀπόλλωνος ἐπίθετον. καὶ οἱ μέν φασιν, ἀπὸ Σμίνθης πόλεως περὶ Τροίαν. ὡς καὶ ὁ τὰ ἐθνικὰ ἐπιτέμνων φησίν. ἧς περ ὁ πολίτης καὶ σμινθαῖος λέγεται καὶ σμινθεύς. ὡς εἶναι οὕτω σμινθέα, τὸν ἐν τῇ πόλει Σμίνθῃ τιμώμενον, οἱ δὲ, ἀπὸ τοῦ σμίνθων ὃ δηλοῖ τοὺς μύας, οὓς οὕτω καλεῖσθαί φασι. δοκεῖ γάρ ποτε ἀναιρέτης γενέσθαι σμίνθων, βλαπτόντων τοὺς ἐκεῖ. ὡς διὰ τοῦτο ναόν τε αὐτοῦ ἱδρυθῆναι. καὶ αὐτὸν σμινθέα κληθῆναι, διὰ τοὺς ἀποσοβηθέντας μύας. οὓς οἱ ἐγχώριοι σμίνθους ἐκάλουν. φησὶ δὲ ἡ ἱστορία, ὅτι ἐν τῇ Χρύσῃ σμινθέως ἐστὶν ἱερὸν, καὶ μῦς ὑπόκειται τῷ ποδὶ τοῦ ξοάνου, Σκόπα ἔργον τοῦ Παρίου. τὸ σύμβολον τὴν ἐτυμότητα σῶζον τοῦ ὀνόματος. ἤγουν ἐν ᾧ κεῖται ἡ τοῦ σμινθέως ἐτυμολογία. ἡ δὲ τοῦτο λέγουσα, ἱστορία, καὶ τοξευθῆναι ὑπ' Ἀπόλλωνος τοὺς μύας λέγει. καὶ τὸ λήϊον ἐκτίθεται τὸ ὑπ' ἐκείνων βλαπτόμενον. λέγουσα ὅτι Κρίνιδος ἦν τινος ὃς ἱερᾶτο Ἀπόλλωνι. πρὸς ὃν Κρίνιδα ἔχει πως οἰκείως ὁ Χρύσης. ἐκεῖνός τε γὰρ εὖ ἔπαθεν ἀπὸ τοῦ Φοίβου ἐφ' οἷς μύες τὰ ἐκείνου σινόμενοι λήϊα κατετοξεύθησαν. διὸ καὶ σμινθέως ταυτὸν δ' εἰπεῖν μυοκτόνου Ἀπόλλωνος ἱδρύσατο ἱερόν. καὶ οὗτος ὁ Χρύσης, εἰ καὶ μὴ ἐφ' ὁμοίων, ἀλλ' ὅμως ἄλλως ὡς ἐθέλει, προσκαλεῖται τὸν Ἀπόλλω εἰς ἄμυναν. ὃ καὶ ὁ συνιερεὺς Κρίνις πεποίηκεν. ὅτι δὲ καὶ μικρῶν τινων ἕνεκεν μεγάλας ἤθελον χάριτας ὀφλεῖν οἱ παλαιοὶ τοῖς ἐκδικηταῖς, καὶ ὅτι ἐξ αὐτῶν ἐκείνους προσωνόμαζον, δηλοῦσιν αἱ ἱστορίαι. οἱ δὲ περὶ Τραχῖνα Οἰταῖοι, κορνοπίωνα λέγονται τιμᾶν Ἡρακλέα, χάριν ἀκρίδων ἀπαλλαγῆς. ἤτοι παρνόπων. οὓς ἐκεῖνοι κόρνοπας λέγουσιν. Ἐρυθραῖοι δὲ, Ἡρακλῆν ἰποκτόνον σεβάζονται, ὡς φθείροντα τοὺς ἀμπελοφάγους ἶπας. Ῥόδιοι δὲ, Ἀπόλλωνα ἐρυθίβιον. τὴν ἐρυσίβην ἐρυθίβην καλοῦντες. οὕτως οὖν ἀπὸ μικρῶν ἡ κλῆσις. καὶ τῷ σμινθεῖ Ἀπόλλωνι ἀπὸ σμίνθων γοῦν. οἵπερ μύες εἰσίν. οὕτω δὲ ἄξιος λόγου τοῖς παλαιοῖς ἐδόκει ὁ περὶ τοῦ σμινθέως Ἀπόλλωνος μῦθος, ὥστε καὶ λόγοι σμινθιακοὶ ἐγράφοντο. καὶ μέθοδος ἦν εἰς τούτους ῥητορική. οἱ δέ τινες ἄλλην ἱστορίαν ἐκτίθενται περὶ τοῦ σμινθέως. λέγοντες ὅτι Τεῦκροι Κρῆτες ἄνδρες εἰς ἀποικίαν στελλόμενοι χρῶνται Ἀπόλλωνι. ὁ δὲ, ἀποφοιβάζει, ἐκεῖσε καταμένειν αὐτοὺς καὶ στῆσαι τὴν εἰς ἀποικίαν ὁδοιπορίαν, ἔνθα γηγενεῖς αὐτοῖς ἀντιπέσωσι. στέλλονται οὖν. καὶ διαπεραιωσάμενοι, προσβαίνουσι τοῖς τρωϊκοῖς τόποις. καὶ οἱ μὲν, ἐναγωνίως εἶχον, γηγενεῖς τινας καραδοκοῦντες ἄνδρας καὶ μεγάλην ἐκεῖθεν ἀντίταξιν. ὡς δὲ ὕπνος εἶχεν αὐτοὺς, ἐξέρπουσι γῆθεν μύες, οὓς αὐτοὶ σμίνθους ἐκάλουν κατὰ γλῶσσαν ἐγχώριον, καὶ κατατρώξαντες τοὺς τῶν ὅπλων ἀναφορεῖς ἤτοι τελαμῶνας, καὶ πᾶν δὲ εἴ τι αὐτοῖς ἦν ἐκ ζώων ἀποδαρέντων, εἰς ἀχρησίαν ὅπλων αὐτοὺς περιέστησαν. ὡς οὖν ἀφυπνίσθησαν, καὶ οὔτε ὅπλοις εἶχον χρᾶσθαι, καὶ πολλὰ δὲ τῶν σκευῶν αὐτοῖς ἀπηχρείωτο, μέγα τε διενοοῦντο κακὸν παθεῖν, καὶ τοὺς μύας εἰς πολεμίους ἐνεγράφοντο. κἀντεῦθεν τὸν χρησμὸν ὀψέ ποτε συνεβάλλοντο. καὶ τοῦτο νοεῖν ἐκεῖνον σοφίζονται. καὶ αὐτόθι τε μένουσι, καὶ πόλιν τοῖς σμίνθοις παρώνυμον κτίζουσι, καὶ σμινθέα τιμῶσιν Ἀπόλλωνα. ἤγουν ὡς ἂν εἴποι τις διὰ σμίνθων χρήσαντα. ὃν καὶ ἱδρύουσι, μυὸς ἐπιβεβηκότα. ὡσανεὶ πατάξαντα τὸ θηρίον καθὰ προεκτέθειται. καὶ αὕτη μὲν ἱστορία τρωϊκὴ περὶ ὁπλοφάγων μυῶν. Ἡρόδοτος δὲ καὶ αἰγυπτιακὴν ἐκτίθεται ταύτην. ὅτι Ἀραβίων καὶ Ἀσσυρίων ἀφικομένων εἰς Αἴγυπτον, ἐπιχυθέντες μύες ἀρουραῖοι, κατέφαγον μὲν τοὺς φαρετρεῶνας καὶ τὰ τόξα. πρὸς δέ γε, τῶν ἀσπίδων τὰ ὄχανα. ὥστε τῇ ὑστεραίᾳ φυγόντων αὐτῶν γυμνῶν ὅπλων, πεσεῖν πολλούς. καὶ ἕστηκεν ὁ τῆς Αἰγύπτου τότε βασιλεὺς, ἔχων ἐπὶ τῆς χειρὸς μῦν. ὁ δὲ γεωγράφος, λέγει καὶ ὅτι Ἴδη τὸ τρωϊκὸν ὄρος, ἀπὸ τῆς ἐν Κρήτῃ παρωνόμασται ὑπὸ τῶν ἐκ Κρήτης ἀφιγμένων Τεύκρων. οἷς ἐπέθεντο οἱ ἀρουραῖοι μύες. Ἡρακλέων δὲ ὁ Ποντικὸς, πληθύοντας φησὶ τοὺς περὶ τὸ ἱερὸν μύας, νομισθῆναι ἱερούς. καὶ τὸ ξόανον οὕτω κατασκευασθῆναι βεβηκὸς ἐπὶ τῷ μυΐ. διάφοροι δέ φησι τόποι ἐν οἷς τὸ τοῦ σμινθέως ὄνομα. Ἰστέον δὲ ὅτι ἔοικεν ὁ σμινθεὺς, καὶ σμίνθιος λέγεσθαι ὡς δῆλον ἐκ τῶν σμινθιακῶν λόγων. ὡς γὰρ ἐκ τοῦ σάμιος καὶ ῥόδιος τὰ σαμιακὰ καὶ τὰ ῥοδιακὰ, οὕτω φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ σμίνθιος, εἶναι τὰ σμινθιακά. τοῖς δὲ ῥηθεῖσι, προσεπιθετέον καὶ ὅτι δεινόν τι τὸ τῶν μυῶν ἔθνος ἐπεισφρῆσαν κατὰ θεομηνίαν καὶ δυσαπάλλακτον εἰ μὴ θεόθεν ἀπαχθείη. καὶ ἃ μὲν βραχὺς οὗτος χρόνος καὶ διέθετο τὴν τῶν Μακεδόνων, ὄκνος καὶ εἰπεῖν. πρεσβύτερος δέ τις χρόνος, ἔδειξε νέφος μυῶν περί που τὴν Μαρωνείτην ὄρειον ζυγὸν, ἀνερριφθὲν εἰς ἀέρα. καὶ τοίχοις οἰκημάτων βίᾳ προσαραχθὲν καὶ οὕτως ἐξολωλός. οὐ μόνον δὲ κάτωθεν ἀναλαμβανόμενοι, ἀλλὰ καὶ ἄνωθεν ἱστόρηνται μύες καταβρεχόμενοι. ὡς δὲ καὶ ἰχθῦσιν ὗσεν ὁ θεὸς πολλαχοῦ, Ἀθήναιος ἱστορεῖ. Φαινίας γοῦν ἐν Χερρονήσῳ φησὶν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ὗσαι τὸν θεὸν ἰχθύας. οὕτω δέ φησι καὶ βατράχους περὶ Παιονίαν καὶ Δαρδανίαν. ὧν καὶ τοσοῦτον ἦν πλῆθος, ὡς τὰς ὁδοὺς πληροῦσθαι. ὡς δὲ κτείνοντες καὶ συγκλείοντες τὰς οἰκίας, οὐδὲν ἤνυον, ἀλλὰ καὶ τὰ σκεύη ἐπληροῦντο. καὶ μετὰ τῶν ἐδεσμάτων ἦσαν οἱ βάτραχοι συνεπόμενοι. καὶ οὐ δὲ τοῖς ὕδασιν ἦν χρῆσθαι. οὐδὲ τοὺς πόδας ἐπὶ γῆν θεῖναι οἷα συνεσωρευμένων αὐτῶν. ὠχλοῦντο δὲ καὶ ὑπὸ τῆς τῶν τετελευτηκότων ὀσμῆς. ἔφυγόν φασι τὴν χώραν. τί ἂν οὖν θαυμάσῃ τις εἴπερ ἢ θῆρες ἐξερημοῦσι τόπους πλεονάσαντες, ἢ στοιχειακός τις ὄλεθρος, οἷος καὶ ὁ διὰ ποταμῶν, εἴγε καὶ ζῶα

φαυλότατα, δεινὰ ποιοῦσι κατὰ τόπων οἰκουμένων. λέγεται γοῦν ὡς καὶ τῇ Ἀνάφῃ νήσῳ ἀστυπαλαιέως τινὸς δύο πέρδικας ἐπαφέντος, οὕτως εὐφορήσας περδίκων ὁ τόπος, ὡς κινδυνεῦσαι ἀνάστατους γενέσθαι τοὺς νησιώτας. Ἀστυπάλαια δέ φασιν αὖθις Ἀναφαίου τινὸς δύο λαγωοὺς αὐτῇ ἐμβαλόντος, οὕτω κυριακῶς ἔσχεν ὑπὸ πλήθους λαγωῶν, ὡς τοὺς Ἀστυπαλαιεῖς περὶ αὐτῶν μαντεύσασθαι. καὶ τὴν Πυθίαν εἰπεῖν, κύνας τρέφειν καὶ κυνηγεῖν. ἁλῶναί τέ φασιν ἐν ἐνιαυτῷ πλείους τῶν ἑξακισχιλίων. τούτοις δὲ ὅμοια παθεῖν καὶ τοὺς περὶ Κάρπαθον, οἷς ἡ παροιμία ἡ λέγουσα ὁ Καρπάθιος τὸν λαγωόν. περὶ ἧς καὶ ἐν τοῖς τῆς περιηγήσεως κεῖται. εἰ δὲ καὶ ἀκρίδες ἢ ὄφεις ἢ λαγιδεῖς τόπους τινὰς ἠρήμωσαν, ἔστιν ἐκ τῶν ἱστοριῶν ἀναλέγεσθαι.

Ὅτι ἐν οἷς Ὅμηρος ποιεῖ τὸν Χρύσην ἀναμιμνήσκοντα ὡς τόν τε ναὸν ἤρεψέ ποτε τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ πίονα μηρία ταύρων καὶ αἰγῶν ἔκηε. καὶ αὐτὸν μὲν ἀντὶ τούτων ζητοῦντα χάριν. τὸν δὲ Ἀπόλλωνα, ὑπακούοντα καὶ χαριζόμενον καὶ τιμωρίαν ἐκ τῶν Ἑλλήνων ὑπὲρ αὐτοῦ λαμβάνοντα, παιδεύει τοὺς ἀκροατὰς μεμνῆσθαι χαρίτων εἴγε καὶ ὁ Ἀπόλλων εὖ παθὼν, ἀντευποιεῖ. οὕτω καὶ ἐν τοῖς μυθώδεσι παιδευτικὸς Ὅμηρος, καὶ διὰ τοῦτο φιλοσοφία τις πρώτη ἐδόκει τοῖς πάλαι ἡ ποίησις. εἰσάγουσά φασιν εἰς τὸν βίον, ἐκ νέων, καὶ διδάσκουσα ἤθη καὶ πάθη καὶ πράξεις μετ' ἡδονῆς. καὶ διὰ τοῦτο τοὺς παῖδας διὰ ποιητικῆς ἐπαίδευον, σώφρονιστὰς τοὺς ἀοιδοὺς οἰόμενοι ὡς καὶ τὸν τῆς Κλυταιμνήστρας φύλακα. καὶ τὸν Ἵππαρχον παρελθόντες, ὃς ἠπάτα τοὺς φιλοτιμουμένους Ὁμήρῳ παρατρέχειν πᾶν μάθημα καὶ πᾶσαν τέχνην. ὡς ἐὰν καί τις κατηγορίη φησὶ τῆς ἀττικῆς εἰρεσιώνης, καὶ ἃ μὴ δύναται φέρειν μῆλα καὶ ὄχνας. ποιητὴν ἔλεγον εἶναι τὸν σοφόν. τοῦτο δὲ πάντως, διὰ τὸ τῇ ποιήσει πᾶν μάθημα καὶ τέχνην ἅπασαν ἐμφαντάζεσθαι.

Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ τοιοῦτον τοῦ Ὁμήρου πλάσμα, πιθανὰ καὶ τὰ κατὰ τὸν Ἀχιλλέα ποιεῖ. εἰ γὰρ ἐνταῦθα ὁ Χρύσης διὰ τὴν θυγατέρα λιταζόμενος τὸν Ἀπόλλωνα, αἰτεῖ τὴν τῶν Ἑλλήνων κάκωσιν, πολλῷ πλέον ἐν τοῖς ἑξῆς ἡ Θέτις μείζων οὖσα τοῦ Χρύσου, καὶ μείζονα τὸν Δία ἱκετεύουσα ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ πλέονα τρίσει κακόν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ ἔρεψα, σημαίνει μὲν τὸ, ὠρόφωσα. παράγει δὲ ὄνομα ῥηματικὸν, τὸν ὄροφον. ἐξ οὗ καὶ ὄροφος ὁμωνύμως, δόναξ ποτάμιος, ἐπιτήδειος εἰς τὸ ἐρέφειν. πίονα δὲ μηρία καίειν λέγει τῷ Ἀπόλλωνι, διότι αὐτὰ ὁλοκαυτοῦνται μόνα ἐν ταῖς θυσίαις. τῶν δὲ λοιπῶν τοῦ ζῴου μελῶν, ἐξῆν μετέχειν τοῖς θύουσιν ὡς ἐν τοῖς ἔπεσι φανήσεται. πίονα δὲ τὰ μηρία, ἢ διὰ τὸ εὔλιπῆ ζῷα θύεσθαι, ἢ διὰ τὸ λίπος τῆς κνίσσης ὑφ' ἧς ἐκαλύπτοντο οἱ μηροί. καθάπερ μετ' ὀλίγα φησὶν ὁ ποιητής. τοῦ δὲ ἔκηα ἐνεστὼς, οὐ τὸ καίω κοινῶς, ἀλλὰ τὸ κάω ἀττικῶς. Ἰστέον γὰρ ὡς τελείων τούτων. τοῦ καίω, διὰ διφθόγγου, καὶ τοῦ κάω, καὶ τοῦ κέω διὰ τοῦ ε ψιλοῦ ὁ παράγωγος φαίνεται. ἀπὸ μὲν τοῦ καίω ὁ καύσω γίνεται. τροπῇ συνήθει τοῦ ι εἰς υ κατὰ τὸ κλαίω κλαύσω. ἀπὸ δὲ τοῦ κάω, τὸ ἔκηα. ἐκ δὲ τοῦ ψιλογραφουμένου κέω, τὸ, πυρὰ πολλὰ κηάμενοι. καὶ ἕτερα τοιαῦτα. εἰ δὲ δόξει καὶ ἀπὸ τοῦ κάω εἶναι ὁ καύσω μέλλων, οὐδέν τι καινὸν πεφύκει. κάω γὰρ καὶ πλεονασμῷ τοῦ υ, καύω. ὡς λάω λαύω καὶ ἀπολαύω. ὡς τὸ ἀπολαύω ἀπολαύσω, οὕτω καύω καύσω. καὶ εἰκὸς, κλαύω κλαύσω. τοῦ γάρ τοι καίω ὁ μέλλων ἦν ἂν, καίσω, κατὰ τὸ παλαίω παλαίσω. παίω παίσω. ἐξ οὗ καὶ τοὺς ἀναπαιστος. καὶ πόλις Παισὸς, καὶ συμπαίστωρ. ἔτι δὲ, καὶ κατὰ τὸ πταίω πταίσω.

Ταύρους δὲ καὶ αἶγας ὁ Χρύσης τῷ ἡλίῳ Ἀπόλλωνι θύει. τοὺς μὲν, ἤτοι τοὺς ταύρους, ὡς ἐργατικοὺς τῆς γῆς, καὶ ἡλίῳ συμπράττοντας εἰς τὸ ζωογόνον καὶ ἀναδοτικὸν τῶν καρπῶν. αἶγας δὲ, διά τε τὸ ὁρμητικὸν τοῦ ζώου καὶ εἰς ὕψος ἁλτικὸν, ὅγε καὶ ἀπὸ τοῦ ἀΐσσειν ὀνομάζεται. ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ τὰ ἐκ αἰγῶν κέρατα, εὔθετα εἶναι εἰς τόξου ποίησιν. τοξότης δὲ καὶ ὁ Ἀπόλλων, ὡς προϊὼν ἐρεῖ ὁ ποιητής. ὅθεν καὶ οἱ μνηστῆρες ἐν Ὀδυσσείᾳ τοῦ τόξου πειρώμενοι, αἶγας ἐβουλεύσαντο θῦσαι τῷ κλυτοτόξῳ Ἀπόλλωνι. ὅτι δὲ ἄθυρμα οἱ βόες τῷ Ἀπόλλωνι, δηλοῦσι καὶ αἱ σικελικαὶ ἀγέλαι τῶν βοῶν, ὧν οἱ φίλοι τοῦ Ὀδυσσέως ἔφαγον. ὅτι δὲ καὶ ἄρνες αὐτῷ ἐθύοντο, δηλώσει Ἀχιλλεὺς οἰόμενος ἀρνῶν καὶ αἰγῶν κνίσῃ θεραπευθήσεσθαι τὸν Ἀπόλλωνα. καὶ Πάνδαρος δὲ ἄρνας πρωτογόνους θύσειν αὐτῷ εὔχεται. καὶ ἐν ταῖς σπονδαῖς δὲ, ἄρνα λευκὸν Τρῶες ἡλίῳ ἱερεύουσιν. Ὅτι δὲ καὶ προβάτων χαίρει ποιμνίοις, ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ λέγεται. ταῖς γὰρ ἀγέλαις ἐκεῖ τῶν τοῦ ἡλίου βοῶν, καὶ πώεα προβάτων συνενέμοντο. οὐκ ἀποστέργει δὲ οὐδὲ ὄνους. ὑπερβόρεοι γοῦν ὡς ὁ Πίνδαρος ἱστορεῖ, τοιαῦτα ἐκείνῳ κνώδαλα ἔθυον. κατὰ δὲ Ἡρόδοτον, καὶ Πέρσαι ἵππους αὐτῷ ἱέρευον. ὡς ταχυτάτῳ, τὸ ἐν τοῖς πεζοῖς ταχύτατον. καὶ ὅλως εἰπεῖν, νόμιμον ἔχοντες οἱ Ἕλληνες τὸν Ἀπόλλωνα καὶ ζωοτρόφον, πάντων ἐκείνῳ τῶν τοιούτων ἀπήρχοντο. Ὅτι τὸ, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ, ἱκετεύων ἄν τις εἴπῃ καὶ εἰσακουσθῆναι ζητῶν. δηλοῖ δὲ, ὅτι τόδε μοι τέλεσον τὸ ἐπιθύμημα. τὸ δὲ τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν, ἱκέτου λόγος δίκας λαβεῖν αἰτοῦντος ἐκ τῶν πολλὰ λυπησάντων. γίνεται μὲν τὸ μὲν κρήηνον, ἀπὸ ῥήματος, τοῦ, κραιαίνω. ὥσπερ τὸ κρῆναι ὃ ἐστι πληρῶσαι, ἀπὸ δισυλλάβου τοῦ κραίνω. καὶ τὸ μιῆναι ἀπὸ τοῦ μιαίνω. οὕτω δὲ καθ' Ἡρωδιανὸν καὶ τὸ κυδῆναι ἐκ τοῦ κυδαίνω φησὶ καθ' ἡμᾶς λέγεται ὡς καὶ κερδᾶναι. ἐέλδωρ δὲ, τὸ ἐπιθύμημά ἐστιν ἀπὸ τοῦ ἔλδω γινόμενον ῥήματος, πλεονασμῷ καὶ ἑτέρου ε. φησὶ γοῦν που Ὅμηρος, ἧς ἔλδεαι ἤματα πάντα. εἰ δὲ καὶ τρισυλλάβως ἐέλδω εὕρηται, εἴη ἂν καὶ ἐκεῖθεν τὸ ἐέλδωρ. πρωτάρχει δὲ αὐτῶν, τὸ ἕλω. δῆλον γὰρ ὡς ἕλοιτ' ἄν τις τὸ ἐπιθυμητόν. ὥσπερ καὶ ἀνάπαλιν ἐπιθυμήσειεν ἄν, ὃ αἱρεῖται. εἰ δὲ δασύνεται μὲν τὸ ἑλεῖν καὶ ἑλέσθαι, ψιλοῦται δὲ τὸ ἔλδεσθαι, αἴτιον ἡ τοῦ δ

ἐπενθέσεως, καὶ τοιοῦτον μὲν τοῦτο. Τὸ δὲ τίσειαν, εὐκτικὸν μέν ἐστιν αἰολικόν. ἔπεσε δὲ καὶ εἰς χρῆσιν κοινήν. κανονίζεται δὲ καὶ αὐτὸ καὶ τὰ ὅμοια ῥήματα, ἐκ πρώτων ἀορίστων ἐνεργητικῶν ληγόντων εἰς α. ἐπεντεθείσης τῆς ει διφθόγγου πρὸ τοῦ α, καὶ τοῦ α ἀρχῆς ἀποβληθείσης. οἷον ἔλεξα λέξεια. ἔτυψα τύψεια. ἔγραψα γράψεια. οὕτω γοῦν καὶ ἔτισα τίσεια. εὔχεται δὲ τὰ τοιαῦτα ῥήματα κατὰ τοὺς παλαιούς, συνθήκας πράγματος αἰτίαν. καὶ τοῦτο μόνον διαφέρουσι τῶν κοινῶν εὐκτικῶν. οἷον τὸ μὲν τύψαις ἢ λέξαις ἢ γράψαις, ἀόριστον ἔχει τὴν ἐπιθυμίαν τὴν καιρὸν τοῦ εὐκταίου πράγματος. ὁ δὲ εἰπὼν τύψειας ἢ λέξειας ἢ γράψειας, εὔχεται τάχιον ἀνυσθῆναι ὃ εὔχεται. διό φασιν, οὐ δεῖ λέγειν ἡμᾶς πρός τινα τὸ, ζήσειας εὐτυχῶς, ἀλλὰ ἐπὶ τοιοῦτον. ἵνα μὴ δοκῶμεν εὔχεσθαι, τάχιον αὐτὸν ἐλθεῖν εἰς τέλος τοῦ καλῶς ζῆν. τὸ δὲ τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσι, δοκεῖ μὲν ἀλόγως λελέχθαι. διατί γὰρ οἱ Δαναοὶ οἱ ἐπευφημήσαντες αἰδεῖσθαι αὐτὸν πείσονται κακά, καὶ μὴ ὁ Ἀγαμέμνων. λύεται δὲ ὅτι, Ἀγαμέμνονος μὲν θανόντος, ὁ στρατὸς ἔλυε καὶ ἡ Χρυσηὶς ἀπήγετο. αὐτῶν δὲ πιπτόντων καὶ τῆς αἰτίας ζητουμένης, ἀπελάμβανε τὴν παῖδα. εἰ δὲ καὶ τῶν ὁμοεθνῶν Τρώων ὡς δεδήλωται οὐκ ἐφείσατο διὰ τὸ οἰκεῖον καλόν, πολλῷ πλέον τῶν Ἑλλήνων. ἔχει δὲ τὸ τίσειαν, τετραπλῆν ἔννοιαν ὡς πρὸς τὰ τρία τοῦ τίω σημαινόμενα. ἤγουν πρὸς τὸ τίω τὸ τιμῶ. καὶ πρὸς τὸ τίω τὸ ἀνταποδίδωμι. καὶ πρὸς τὸ τίω τὸ τιμωρίαν δίδωμι. ἵνα λέγῃ ὁ γέρων ὅτι, τιμήσειαν οἱ Δαναοὶ τὰ ἐμὰ δάκρυα κακωθέντες ὑπὸ σοῦ. ἢ ἀνταποδοῖεν τὰ ἐμὰ δάκρυα καὶ ἀντικλαύσειαν. ἢ κατὰ τὸν παθητικὸν τιμωρίαν δοῖεν, ἤγουν τιμωρηθεῖεν τοῖς σοῖς βέλεσι διὰ τὰ ἐμὰ δάκρυα, καὶ ἀντιπτωτικῶς δὲ εἰπεῖν ἀντὶ τῶν ἐμῶν δακρύων. καὶ ὅρα ὅτι ἐδάκρυσεν ἀποπεμφθεὶς ὁ γέρων εἰ καὶ Ὅμηρος οὐκ ἐπεσημήνατο αὐτὸ ἀνωτέρω. καὶ σημείωσαι ὅτι πολλὰ τοιαῦτα εὑρήσεις παρὰ τῷ ποιητῇ τὰ λεγόμενα κατὰ τὸ σιωπώμενον, ὅπερ ἐστὶ σχῆμα λόγου καὶ αὐτό. ἐπειγόμενος γὰρ εἰς τὰ ἀναγκαῖα, σιγᾷ τὰ μὴ πάνυ τοιαῦτα. καὶ ἀφίησι τῷ ἀκροατῇ ἐπινοεῖν αὐτά. Ἰστέον δὲ ὅτι Δαναοί, ἀπὸ Δαναοῦ οἱ Ἕλληνες ἀδελφοῦ Αἰγύπτου. δίδυμοι δὲ οὗτοι παῖδες Βήλου τοῦ Λιβύης πολύπαιδες ἐκ διαφόρων γυναικῶν. Αἴγυπτος μέν, υἱοῖς πεντήκοντα, Δαναὸς δέ, θυγατράσι τοσαύταις. τούτων Δαναὸς μὲν θανάτῳ τοῦ πατρός, ἦρξε Λιβύης. Αἴγυπτος δέ, Ἀραβίας. ἔνθα καὶ καταστρεψάμενος τὴν τῶν μελαμπόδων φασὶ χώραν, ἀφ' ἑαυτοῦ ὠνόμασεν Αἴγυπτον. ἐπεὶ δὲ χρησμὸς ὑπέπτηξε τὸν Δαναὸν ἐπὶ τοῖς τοῦ Αἰγύπτου παισί, φεύγει ἐκεῖθεν, πρῶτος ναῦν κατασκευάσας ἀθηνᾶς ὑποθήκῃ, κληθεῖσαν πεντηκόντορον, κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν αὐτοῦ θυγατέρων. ἃς καὶ ἐνθέμενος τῇ νηί, ἔφυγε. καὶ εἰς Ἄργος, ἐλθὼν, βασιλεύει. καὶ ἀπ' αὐτοῦ οἱ Ἕλληνες Δαναοί. οἷα δὲ ὕστερον ἔπαθεν ὁ Αἴγυπτος ἐλθὼν καὶ αὐτὸς εἰς Ἄργος, καὶ ὡς αἱ Δαναΐδες πᾶσαι πάντας τοὺς ἐκείνου κατέσφαξαν ἀφυλάκτως, ὡς ἐν γάμῳ νυμφίους συγκοιτούσας, δίχα μιᾶς ἢ δύο τινῶν, αἱ ἱστορίαι δηλοῦσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐχ ἁπλῶς οὕτω Δαναὸς ἐλθὼν, κατέσχε τοῦ Ἀργείου ἀπόνως, ὑποχωρήσαντος αὐτῷ τοῦ τότε κρατοῦντος Ἑλλάνορος. ἀλλὰ διότι μετῆν αὐτῷ τοῦ Ἄργους, ἀνέκαθεν διὰ τὴν τοῦ Ἰνάχου θυγατέρα Ἰώ. ἧς πέμπτη γέννα πεντηκοντόπαις (κατὰ τὸν Αἰσχύλον) ἦν ὁ Δαναὸς καθὰ καὶ ὁ Αἴγυπτος. δάκρυα δὲ γίνεται παρὰ τὸ δάκνω. δακνομένης γὰρ οἷον ψυχῆς πρόεισι δάκρυον.

Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος. τοῦ δ' ἔκλυε φοῖβος Ἀπόλλων.
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων, χωόμενος κῆρ,
Τόξ' ὤμοισιν ἔχων ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην.
Ἔκλαγξαν δ' ἄρ' ὀϊστοὶ ἐπ' ὤμων, χωομένοιο
Αὐτοῦ κινηθέντος. ὁ δ' ἤϊε νυκτὶ ἐοικώς.
Ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν. μετὰ δ' ἰὸν ἕηκε.
Δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.
Οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο, καὶ κύνας ἀργούς.
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἀφιείς,
Βάλλ'. αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί.

Ὅτι ὥσπερ χρηστὸν εἰς φράσιν καὶ τὸ ἀπεῖπε. καὶ τὸ ἀπείπατο, οὕτω καὶ τὸ, ἔφη. καὶ τὸ, ἔφατο, καθὰ καὶ τὸ, φὰς καὶ φάμενος. ὅθεν καὶ τοῖς πυθαγορείοις ἐπεχωρίαζεν ἐπὶ τῶν διδασκαλικῶν ἀποφάσεων τὸ, αὐτὸς ἔφα. Ὅτι φοῖβος Ἀπόλλων ἢ ὡς οἷον φάοβιος ἐπεὶ καὶ ἀργυρότοξος. ἢ καὶ παρωνύμως ἀπὸ τῆς μάμμης Φοίβης. ἢ καὶ παρὰ τὴν φόβην τὴν τρίχα ὡς ἀκερσεκόμης. ἐξ αὐτοῦ δὲ ἐρρέθη τραγικῶς κατ' ἀλληγορίαν τὸ, ἡλίου φοίβῃ φλογί. Ὅτι τοὺς ποιητικοὺς δαίμονας καὶ θεούς, τὰ μὲν ἄλλα, σεμνύνει ἡ ποίησις. αἰὲν ἐόντας ἀποκαλοῦσα. καὶ αἰγενέτας. καὶ ἀφθίτους. καὶ ἀθανάτους. καὶ πάντα δυναμένους δίχα τοῦ τὴν εἱμαρμένην ἀναλύειν. καὶ μὴ δὲ ὁρωμένους. εἰ μὴ ἄρα ἐν μεταμορφώσει διὰ ἐνάργειαν. τὰ δ' ἄλλα, σωματώδεις αὐτοὺς πλάττει καὶ ἀνθρωποπαθεῖς, εἴγε καὶ τιτρώσκονται ὡς Ἀφροδίτη. καὶ Ἄρης. καὶ Ἅδης. καὶ κεραυνῷ βληθέντες οὐ δὲ εἰς ἑκατὸν ἐνιαυτοὺς τὰ ἕλκη θεραπεύονται. βάλλονται δὲ καὶ ὑπὸ ἔρωτος,

ἀθηνᾶς

ἀθηνᾶς δίχα καὶ ἀρτέμιδος. αὗται γὰρ παρθένοι πλάττονται. καὶ δέος πάσχουσιν ὡς οἱ δείσαντες ὑπὸ τῷ Βριάρεω. καὶ τρόμον ἐπὶ τῷ δέει, ὡς ἡ ἀφροδίτη. καὶ φθονοῦσιν ὡς ἡ Καλυψὼ αὐτοὺς αἰτιωμένη λέγει. καὶ ἐσθίουσι καὶ πίνουσι. καὶ ὑπνοῦσι. καὶ ὅλως, πάντα πάσχουσιν ὅσαπερ ἄνθρωποι. οὕτω γοῦν καὶ ἐνταῦθα ὁ ἀπόλλων ἥλιος, ὑπακούει τῷ ἱερεῖ Χρύσῃ προκαλουμένῳ αὐτὸν εἰς ἄμυναν. καὶ ἀναλαμβάνει θυμόν. καὶ ποιεῖ κακὰ εἰς τοὺς ἕλληνας. τοῦτο δὲ οὕτω πλάττει ὁ ποιητής, ἢ διότι ἐμψύχους οἱ ἀρχαῖοι σοφοὶ τοὺς ἀστέρας ἐνόμιζον, καὶ μεγάλα ἐνεργεῖν δυναμένους, καὶ μάλιστα τὸν ἥλιον ὡς καὶ ὁ παραβάτης δηλοῖ ἐν τῷ εἰς αὐτὸν ἐγκωμίῳ. ἢ διότι δαίμονας ἐφίστασθαι τοῖς ἄστροις ἐδόξαζον διατιθεμένους τὰ ἐν κόσμῳ, οὐ μόνον καθ᾽ ἑαυτούς, ἀλλὰ καὶ δι᾽ ἐπιτηρήσεων. ὅθεν καὶ τὰ κατὰ τὸν λοιμόν, ἐκ μαγικωτέρας μεθόδου οἴονταί τινες ὑπὸ τοῦ Χρύσου τεχνασθῆναι. ἢ καὶ διότι τὸ κατὰ τύχην φυσικῶς γενόμενον, εἰς ἠθικὴν αἰτίαν ἀνάγει παιδευτικῶς ὁ ποιητής. Συνέβη μὲν γὰρ λοιμὸς κατὰ φύσιν. Ὅμηρος δὲ κατά τι θεῖον αὐτὸν γενέσθαι φησίν, ἵνα ὁ Ἀγαμέμνων δίκας δώσῃ ἐφ᾽ οἷς τὸν Ἀπόλλωνα περιφρονήσας, τὸν Χρύσην ἠτίμησε. καθόλου γὰρ ὁ ποιητὴς οὐδεμίαν εὔλογον εὐχὴν ἄπρακτον πίπτειν ἱστορεῖ. ἀλλ᾽ ἐάν τις δίκαια εὔξηται παρὰ θεῷ, ἢ ἐχθροὶ πίπτουσιν. ἢ σύμβολα δίδονται. ἢ φίλοι ἐπανήκουσιν. ἢ ἔργα εὐοδοῦνται. ἢ ἁπλῶς ἀγαθὰ ἕτερα γίνονται. οὕτω παιδευτικὸς καὶ βιωφελὴς ὁ ποιητὴς καὶ ἐν μύθοις καὶ πλάσμασιν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι οὐ πάντας οἱ παλαιοὶ τοὺς παρ᾽ αὐτοῖς θεοὺς ἀνθρωποπαθεῖς ἐνόμιζον, ἀλλὰ φασὶν ὡς τοῦ δαιμονίου φύλου τὸ μέν, ἐμπαθὲς οἶδεν ἡ ποίησις ὡς προείρηται. τὸ δέ, οὐ τοιοῦτον. ὡς ὅτε λέγει, θεοὶ ῥεῖα ζώοντες. τουτέστι μετὰ ῥαστώνης καὶ ἀπαθείας. Ὅτι τὸ εἰπεῖν ὀλύμποιο κάρηνα, οἰκειότερον ἐπὶ ὄρους νοεῖν ἤπερ ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ. ὄλυμπος μὲν γὰρ τὸ ὄρος, ἔχει κάρηνα ἤτοι ὑπεροχάς. ὁ μέντοι οὐρανὸς σφαῖρα ὤν, οὐκ ἂν κυρίως λέγοιτο κάρηνα ἔχειν. ὅλως γὰρ ὁ Ὅμηρος περὶ ὀλύμπου ὡς μὲν ὄρους λέγειν, ἔργον ἔχει καθὰ ποιητής. ὡς δὲ περὶ οὐρανοῦ ἀλληγορικῶς, πάρεργον. τὸ δὲ κάρηνα, ἐκ μεταφορᾶς εἴληπται τῆς τῶν ζώων κεφαλῆς. οὕτω δὲ καὶ ἀπὸ ἄλλων μερῶν τοῦ σώματος, ἄλλα κατὰ μεταφορὰν μέρη τοῦ ὄρους λέγεται, ὡς προϊοῦσι φανήσεται. οἷον ὀφρῦς ὄρους διὰ τὰς τῶν ζώων ὀφρῦς. καὶ πόδες, διὰ τοὺς πόδας. καὶ ἄλλα δι᾽ ἄλλα, ὡς ἀκριβέστερον ἐν τῇ βοιωτίᾳ φανεῖται. Ὅτι δὲ ἰωνικὸν καὶ τὸ οὔλυμπος κατὰ τὴν ἐπένθεσιν τοῦ υ, καθὰ καὶ τὸ, οὐλομένην. καὶ ὡς παρὰ τὸ ὁλολαμπές, ὄλυμπος ἐκλήθη ὁ οὐρανός. καὶ ὡς αἰολικὴν τροπὴν ἔχει τοῦ ο εἰς υ. καὶ ὡς οὐκ ἀλόγως ψιλοῦται κατὰ τὴν ἀρχὴν. καὶ ὅτι τὸ κάρηνον, καὶ ἑτεροίως ὀνομάζεται κοινῶς τε καὶ ποιητικῶς, δηλωθήσεται ἐν ἰδίοις τόποις. Ὅτι ἔθος Ὁμήρῳ ἐν πολλοῖς πληθύνειν τὰ ἑνικά, ὡς ὅτε τὸ ἅρμα λέγει ἅρματα. καὶ τὸ τοῦ Αἴαντος πρόσωπον, πρόσωπα. οὕτω καὶ τὸ τοῦ ἀπόλλωνος τόξον, τόξα ἐνταῦθα φησὶ διὰ σεμνότητα εἰπών, τόξ᾽ ὤμοισιν ἔχων. Ὅτι δὲ τόξα καὶ ἡ πᾶσα τοξικὴ σκευὴ ἐλέγετο, φανήσεται πολλαχοῦ ἐν τοῖς μετέπειτα. Ἰστέον δὲ ὅτι, ἐκ τοῦ ἔω τὸ ὑπάρχω, ὀξυτόνως μὲν κατὰ πρόσληψιν συλλαβῆς, ὠμὸς καρπός, ὁ μὴ μεταβληθεὶς εἰς πέψιν. καὶ ὠμὴ τροφή, ἡ μὴ ἑψηθεῖσα. καὶ ὠμὸς ἄνθρωπος, ὁ σκληρός. βαρυτόνως δὲ ὦμος, μέρος σώματος τὸ στερρῶς ὑπομένον τὰ ἄχθη. Ὅτι ἐοίκασιν οὐ μικραὶ τοῖς παλαιοῖς αἱ φαρέτραι εἶναι, οὐδὲ τοὺς οἰστοὺς ἔξω προκύπτοντας ἔχειν, ἀλλὰ ὅλους αὐτοὺς ἔσω στέγειν. καὶ δῆλον ἐκ τοῦ, ἀμφηρεφέα φαρέτρην εἰπεῖν τὴν κύκλῳ ἐρεφομένην. ἔνθα ὅρα οὐ μόνον ὡς τὸ ἐρέφειν ἐπὶ φαρέτρας τέθεικε, μετενεγκὼν ἀπὸ τῆς τῶν οἰκοδομημάτων στέγης, ἐφ᾽ ὧν κυρίως τὸ ἐρέφειν καὶ ὄροφος λέγεται, ἀλλὰ καὶ ὅτι οὐκ εἴθισται τὸ ἀμφηρεφὲς ἐπὶ οἴκου λέγεσθαι εἰ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐρέφειν γίνεται. ἀλλ᾽ ἀποκεκλήρωται ἡ λέξις μόνῃ τῇ θήκῃ τῶν οἰστῶν, διὰ τὸ φέρειν τὰ τρῶσαι δυνάμενα. ὥσπερ ὁ γωρυτός, τῷ τόξῳ διὰ τὸ χωρεῖν τὸ ῥυτὸν ὅ ἐστι τὸ βίᾳ ἑλκυστόν. Ὅτι ὀνοματοποιΐα ἐστὶ μίμησις λεκτικὴ ποιότητος ἤχου. καλεῖται δὲ οὕτω, διὰ τὸ ποιεῖσθαι δι᾽ αὐτῆς ὄνομα, ἤτοι λέξιν. ἥτις ὀνοματοπεποιημένη λέγεται. συνηρίθμηται δὲ τοῖς ποιητικοῖς τρόποις. καὶ πλεονάζει μάλιστα παρὰ τῇ ποιήσει, ἐπινοηθεῖσα ἐξ αἰτίας τοιαύτης.

Οἱ παλαίτατοι ἐν σοφοῖς ὀνοματοθέται, μήπω φθάσαντες ἅπασι σώμασί τε καὶ πράγμασι θέσθαι ὀνόματα, ὅτι μὴ δὲ ἦν εἰς γνῶσιν αὐτοῖς ἀθρόα ἐλθεῖν ἅπαντα, ἤλλαξαν τὸ χρεών, ἀφέντες τὰ πλείω ἀνώνυμα. οἱ δὴ μετ᾽ ἐκείνους, ἀνεπλήρουν ὡς ἐκ διαδοχῆς ἅπερ ἐλλέλειπτο. καὶ οἱ μέν τινες, ἐτύγχανον οὕσπερ ἤθελον. καὶ ἐτίθεντο προσφυῶς ταῖς οὐσίαις ἑκάστων, τὰ σφίσι δοκοῦντα ὀνόματα. νομοθετοῦντες καὶ ἑτέροις οὕτω ποιεῖν, εἴ ποτε πρᾶγμά τι σκεπτόμενοι, μὴ ἔχοιεν ὄνομα εἰς αὐτό. καὶ γέμουσι τοιούτων καινοφανῶν λέξεων, αἵ τε τῶν σοφιστῶν αἱρέσεις, καὶ αἱ φιλόσοφοι διατριβαί. οἱ δέ τινες, ὄνομα παλαιὸν ἔχοντες, εἶτά που ὅμοιόν τι εὑρηκότες ἀνώνυμον πρᾶγμα, ὑπῆγον καὶ αὐτὸ τῇ παλαιᾷ κλήσει διὰ τὴν ἐμφαινομένην ὁμοιότητα. βοῦς γάρ, ὁ ἐργατικὸς τὸ πρῶτον ἐκλήθη. καὶ κύων δέ, ὁ χερσαῖος. ὁ δὲ διώνυμος θαλάσσιος βοῦς, καὶ ὁ ἔνυγρος κύων, ὕστερον ἐξ ὁμοιότητός τινος τὰς τοιαύτας ἔλαχον κλήσεις. τὸ δ᾽ αὐτὸ καὶ ἐπὶ ἑτέρων μυρίων ὁμωνύμως γέγονε. καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ τὴν ἐν ὁμωνυμίᾳ σύνοδον ἢ σύγχυσιν ἤθροισεν. ὡς γάρ τις ξενίζων μὲν πλείστους, οἰκείας δὲ μὴ τοσαύτας ἔχων, ὑφ᾽ ἑνὶ σταθμῷ πλείους καταλύειν ἀφίησιν. οὕτω καὶ περὶ ὀνομαтоθεσίαν ἠσχολημένος τις, πολλάκις ὀνόματι ἑνὶ προστιθέτω, πολλὰ ὑπήγαγεν ἕτερα λαλοῦντα καθ᾽ ὁμωνυμίαν εἰς ἕν. ἡ τοιαύτη τῶν ὀνομάτων ἔνδεια, καὶ τὰς πλείους τῶν ἀντωνυμιῶν ἐξεῦρε. πολλαχοῦ γάρ, τοῖς πάντη ἀγνώστοις αὐτὰς ἐπλέγομεν, ἀντὶ ὀνομάτων γνωστῶν, ἀντωνομασίαις ἀρκούμενοι. ἡ αὐτὴ στενοχωρία, καὶ

ρία, καὶ παραγωγὰς ὀνομάτων εἴληχε. καὶ ἁπλότητας λέξεων, εἰς συνθέσεις ἐκίνησεν. ἐντεῦθεν καὶ τὰ τροπικὰ περιείργασαι μεταφέροντα ἐξ ἑτέρων εἰς ἕτερα. καὶ τὴν πρώτην θέσιν τῶν ὀνομάτων καινοτομοῦντα πολυειδῶς. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ τὸ τῆς ὀνοματοποιΐας μιμηλὸν ἐπεχνάσατο. ἔνθα γὰρ οὐκ ἦν οὐσιώδη κλῆσιν εὑρέσθαι, ἢ φθάσασαν τεθεῖσθαι, ἢ ῥᾷον δυναμένην ἄλλως γενέσθαι, ὀνοματοποιΐα ἐν τούτοις ἐπαρρησιάζετο. ἐκ τοῦ κατά τινα κίνησιν ποιοῦ ἤχου, δηλοῦσα τὸ ὑποκείμενον. καὶ πλείη μὲν πᾶσα γαῖα ταύτης. πλείη δὲ θάλασσα. καὶ οὐδὲ ἀὴρ αὐτῆς ἀπήλλακται. καὶ δηλοῦσιν αἱ βρονταί. αἱ βροχαί. αἱ βοαί. οἱ βόμβοι. οἱ φλοῖσβοι. οἱ ἦχοι. οἱ βρόμοι. τὰ λοιπὰ ὅσα κατ' ἄμμον οὐδ' αὐτὰ ποσοῦνται. τοιούτου τρόπου ἐνταῦθα παρ' Ὁμήρῳ τὸ, ἔκλαγξαν ὀϊστοί. ὀνοματοποιΐα γάρ ἐστι καὶ αὐτὸ καὶ ποιότης ἤχου, ὃν ἐν συντόνῳ κινήσει ἀποτελοῦσιν, ἔσω τῆς φαρέτρας οἱ ὀϊστοί. Σημείωσαι δὲ ὅτι οἱ μὲν παλαιοὶ οὐ βούλονται ὥσπερ τῶν ἄλλων ῥημάτων, οὕτω δὴ καὶ τὰς τῶν ὀνοματοπεποιημένων κινήσεις ἀεὶ ἀκριβολογεῖν, ἵνα μὴ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἤχου, τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐν πολλοῖς ἐξαφανίζωσιν. εἰ δέ τις ἐνταῦθα περιεργάζεται τὸν τοῦ, ἔκλαγξαν ἐνεστῶτα, ἢ κλάγγω ἐστὶν ὡς τὸ σφίγγω. ἢ κλάζω ὡς τὸ πλάζω. τὸ δὲ ἐξ αὐτοῦ, ἔχει πλεονασμὸν τοῦ ν δι' εὐρυφωνίαν, ὡς τὸ ἐπλάγχθη καὶ τὸ παλιμπλαγχθέντες, ἀπὸ τοῦ πλάζω καὶ αὐτὰ γινόμενα. κυρία δὲ λέξις τὸ ἔκλαγξαν. διὸ καὶ ἐπιμένει αὐτῇ ὁ ποιητὴς, ὄνομα παραγαγὼν ἐξ αὐτοῦ τὴν κλαγγὴν, καὶ εἰπών. δεινὴ δὲ κλαγγὴ, γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο. λειότερον δὲ ἡ κλαγγὴ τῆς κραυγῆς. ὡς καὶ τὸ κλάζειν καὶ κλώζειν τοῦ κράζειν καὶ κρώζειν προσηνέστερα, διὸ κορώνη μὲν ἢ κόραξ, κράζειν ἢ κρώζειν λεχθήσονται, διὰ τὸ τραχὺ τῆς τοῦ ζώου φωνῆς. γέρανος δὲ, κλάζειν καὶ αὐτὴ οὐ μὴν κράζειν λεχθήσεται. οὐ γὰρ ἡ φωνὴ τῆς γεράνου κατὰ τὴν τοῦ ρ ἐκφωνεῖται τραχύτητα. ἀλλὰ κατὰ τὴν τοῦ λ λειότητα. Ὅτι δὲ τὸ κλάζειν καὶ ἡ κλαγγὴ, οὐκ ἐπὶ μόνων ὀϊστῶν καὶ τόξου καὶ γεράνου, ἀλλὰ καὶ ἐπ' ἄλλων λέγεται, δι' ὃ καὶ ἐπὶ συῶν δεδήλωται ἀλλαχοῦ. Ὅτι δὲ καὶ ἡ ἀμφασία, καὶ ἡ ἀμβροσία, καὶ τὸ ἄμβροτον, καὶ τὸ χρίμπτειν, καὶ τὸ ῥίμφα, καὶ ὁ κόμπος, καὶ ὁ κομψὸς, καὶ τὸ πίμπλασθαι, καὶ τὸ καταπιμπρᾶν, καὶ ἄλλα, πλεονασμὸν ἔπαθον τοῦ ν διὰ σεμνότητα φωνῆς ὡς καὶ τὸ ἔκλαγξαν, καὶ τὸ λίγξε δὲ βιὸς, καὶ τὸ λέλογχε, καὶ ἄγγελος, καὶ τὸ καγχαλᾶν, φανήσεται ἐν ἰδίοις τόποις. εἰ δὲ ἡ κλαγγὴ τῶν τοῦ Ἀπόλλωνος ὀϊστῶν ὡς ἡλίου ἦχον δηλοῖ τινὰ ἐμμελῆ ἀποτελούμενον ὑπὸ τῆς ἡλιακῆς σφαίρας ἐν τῷ κινεῖσθαι, ὃ Πυθαγόρας μὲν ἤθελε ληρεῖν, ἄλλοι δὲ ἀνέτρεψαν, ζητητέον καὶ ἐν τοῖς Ἡρακλείδου εἰς τὸν Ὅμηρον. ὡς δὲ μόνος παρ' Ὁμήρῳ τοξότης ἐν θεοῖς Ἀπόλλων καθὰ καὶ ἡ ἀδελφὴ Ἄρτεμις, ὁ Ὁμηρικὸς μῦθος οἶδε βοηθούμενος καὶ ὑπὸ ἀλληγορίας εἰς ὅσον ἐγχωρεῖ. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὁ μῦθος οὐδεμίαν τῶν τεχνῶν ἀδέσποτον ἀφίησιν, ἀλλὰ πάσαις δαιμόνιόν τινα ἐφιστᾷ. δι' ὃ ταῖς χειρωνακτικαῖς, τὴν Ἀθηνᾶν. ταῖς μαχίμοις, τὸν Ἄρην. τὸν Ποσειδῶνα, τῇ ναυτιλίᾳ. καὶ ἡ ἀλληγορία θεραπεύει τὰ τοιαῦτα, καθάπερ αὐτῇ δοκεῖ. καὶ αὐτὰ δὲ τὰ στοιχεῖα οὕτω πως ὁ μῦθος ἀπομερίζει. μέλεσθαι μὲν τὴν γῆν λέγων, νύμφαις καὶ Δήμητρι. θάλασσαν δὲ ἀνιεὶς Ποσειδῶνι καὶ Τρίτωνι καὶ τοῖς ἀμφὶ τὸν Νηρέα. ὑπὸ τῷ Διὶ δὲ ποιῶν ὅσον ἀνώτερον. καὶ τί δεῖ τὰ τοῦ μύθου λέγειν, ὅπου γε ὁ τῆς ἀποτελεσματικῆς σοφίας περίεργος, οὐδὲν ἀφῆκε τῶν περὶ γῆν, ὃ μὴ τέθεικεν ὑπὸ τῇ τῶν πλανήτων ἐπικρατείᾳ, οὐ μόνον περὶ τὰ μεγάλα φιλοτιμούμενος, ὧν ἓν καὶ τὰ μέταλλα, ἀλλὰ καὶ μέχρι αὐτῶν κρομμύων καὶ σκορόδων σμικρολογούμενος. ὁ τοίνυν μῦθος οὕτω τὰ πάντα διανέμων, προϊστᾷ καὶ τῆς τοξευτικῆς τέχνης τὸν Ἀπόλλωνα, κοινωνὸν αὐτῷ διδοὺς καὶ τὴν Ἄρτεμιν. καὶ ἡ μὲν ἀλληγορία, ταῦτα νοεῖ λέγεσθαι, ἢ διὰ τὰς ἐν ἀκτινοβολίαις ἐκβολὰς τῶν τοιούτων ἀστέρων, ἤγουν Ἀπόλλωνος ἡλίου, καὶ Ἀρτέμιδος σελήνης, ἢ καὶ ὅτι δοκοῦσιν οὗτοι συνεπαρήγειν τι τοῖς τοξεύουσιν. ὁ δὲ μῦθος, οὐδὲν τοιοῦτον περιεργαζόμενος, λέγει σωματικώτερον, ὅτι τε φαρέτραν ὁ Ἀπόλλων ἐνάπτεται. καὶ τόξον χειρίζεται. καὶ ὀϊστὸν ἀφίησι. καὶ βάλλει. καὶ οἱ βαλλόμενοι πίπτουσι. καὶ πυκναὶ πυραὶ αὐτῶν καίονται. ἃ δὴ καὶ ἀποδέχεται Ἀρίσταρχος ὥς φασιν οἱ παλαιοί. ἐκεῖνος γὰρ ὡς καὶ προείρηται, οὐδέν τι τῶν παρ' Ὁμήρῳ ἀλληγορεῖν ἤθελεν. δι' ὃ τὸν Δία εἰς οὐρανὸν ἀνάγειν. ἢ ἥλιον. ἢ ἀέρα. ἢ νοῦν. Ἀθηνᾶν δὲ εἰς φρόνησιν. ἢ γῆν. ἢ αἰθέρα. Ἥραν δὲ, εἰς ἀέρα, ἢ βασιλείαν. Ἄρην δὲ, εἰς θυμὸν, ἢ πόλεμον. καὶ Ἥφαιστον, εἰς πῦρ, καὶ ἄλλους εἰς ἄλλα. ἀλλὰ πάντα κατὰ τὸ προφερόμενον καὶ προφαινόμενον τοῦ μύθου ἐνόει. εἰ δὲ καὶ τρόπος ποιητικὸς ἡ ἀλληγορία, ἀλλ' ἐκεῖνος ἀλληγορίαν ῥητορικὴν ἐνόει, τουτέστι σχῆμά τι ῥητορικὸν, ἀλληγορίαν οὕτω καλούμενον. περὶ οὗ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ῥηθήσεται. Ὅτι τὸ ὁ δ' ἤϊε νυκτὶ ἐοικὼς, ἡ μὲν ἀλληγορία, ἐπὶ Ἀπόλλωνος ἤγουν ἡλίου λέγει, ὡς ἐν τῷ καιρῷ τοῦ λοιμοῦ μὴ καθαρῶς ἀκτινοβολοῦντος, μὴ δὲ φοίβου ὄντος ταῖς ἀκτῖσι κατὰ τὸ, ἡλίου φοίβῃ φλογὶ, ὃ δή φησιν Αἰσχύλος. ἀλλὰ διὰ τὴν παχύτητα τοῦ ἀέρος, ἀμυδρὰν καὶ ἀμαυρὰν καὶ ζοφώδη κατάστασιν ἔχοντος. Ὅτι γὰρ λοιμώδης νόσος ἦν ἡ τοῦ Ἀπόλλωνος τοξεία κατὰ τῶν Ἀχαιῶν. καὶ ὅτι τοῦ τοιούτου κακοῦ αὐτὸς αἴτιος, πάντες οἱ παλαιοὶ φασί. καὶ οὕτω μὲν ἡ ἀλληγορία. ἡ δὲ ῥητορικὴ ἐπιβολὴ, νυκτὶ ἐοικέναι λέγει, τὸν βλοσυρὸν καὶ ἄγριον τὴν ἰδέαν. ὥσπερ αὖ ἥμερον, τὸ μὴ τοιοῦτον. τὸ μὲν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας. πρᾶον γάρ τι καὶ εὐπρόσωπον ἡ ἡμέρα. ἐκεῖνο δὲ ἀπὸ τῆς νυκτὸς, δυσπροσώπου οὔσης καὶ διὰ τοῦτο φοβερᾶς. ὅθεν καὶ δειδία λέγεται παρὰ τὸ δεδιέναι. διὰ τοῦτο καὶ τὸν Ἕκτορά που νυκτὶ ἐοικέναι τὰ ὑπώπια λέγει, διὰ τὸ δεινὸν καὶ δυσαντίβλεπτον. τοῦ δὲ ἤϊε τὸ θέμα, εἴω ἐξ οὗ συνηρημένον τὸ εἶω περὶ οὗ ῥηθήσεται καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ νυκτὶ ἐοικὼς, παραβολικόν τι ἐστὶν ὡς ἐν τοῖς

ἑξῆς

ἑξῆς ῥηθήσεται, ὅπου κεῖται τό, ἠΰτ' ὀμίχλη. δῆλον δὲ τοῦτο ἐκ τοῦ ἐοικὼς ᾧ σύστοιχον ἡ εἰκὼν ἢ καὶ παραβολή. Ὅτι πολλάκις αἱ διάφοροι σημασίαι, ἀλλαγὴν ποιοῦνται τοῦ τόνου. ὥσπερ ἐπί τε ἄλλων ἐστὶν ἰδεῖν, καὶ ἐπὶ τοῦ βιὸς καὶ βίος. βίος μὲν γὰρ βαρυτόνως, ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης διαγωγῆς ἢ ζωῆς. βιὸς δὲ ὀξυτόνως, τὸ τόξον. ὅπερ ἢ ἀπὸ τῆς βίας γίνεται κατὰ τοὺς παλαιοὺς ὅ ἐστι δυνάμεως, βίας γὰρ χρεία εἰς τὴν τόξου τάσιν. ἢ παρὰ τὸν βίον, δι' αὐτοῦ γὰρ δοκοῦσιν οἱ παλαιοὶ τὰ εἰς τὸ ζῆν πορίζεσθαι. διὸ καὶ ἀστείως ὁ σκοτεινὸς Ἡράκλειτος ἔφη. ὡς ἄρα τοῦ βιοῦ ἤτοι τοῦ τόξου, τὸ μὲν ὄνομα, βίος. τὸ δὲ ἔργον, θάνατος. παρωνόμασαι μὲν γὰρ ἐκ τοῦ βίου, ὡς τοῦ ζῆν αἴτιος. θανατοῖ δὲ τοὺς βληθέντας καὶ στερίσκει τοῦ ζῆν. Ἱστέον δὲ ὅτι ἐνταῦθα τό, δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο, ἀνόμοιόν ἐστι πρὸς τό, νευρὴ καλὸν ἄεισε χελιδόνι εἰκέλη αὐδήν. ἐκεῖ γὰρ ἱλαρὰ ἡ κλαγγή. τὸ δὲ ἀργυρέοιο βιοῖο, συντελεῖ εἰς τὸ φοῖβον εἶναι, τὸν ὡσανεὶ φαόβιον. πάντως γοῦν τοιοῦτος ὁ ἀργυρόβιος, ἤτοι λαμπρότοξος. Ὅτι τὸ ἀπάνευθε τῶν νεῶν καθεσθῆναι τὸν ἀπόλλωνα καὶ ἐγχειρῆσαι τῇ τοξείᾳ. καὶ πρῶτα μὲν οὐρῆας καὶ κύνας βαλεῖν. εἶτα δὲ καὶ τοῖς δαναοῖς βέλος ἐχεπευκὲς ἐπαφεῖναι. κατὰ μὲν τὴν πιθανότητα τοῦ μυθικοῦ πλάσματος, ἔργον τοξότου δηλοῖ, ὡς μὴ δυναμένου τοῖς οἰκείοις ἔργον ἀνύειν, εἰ μὴ ἀπάνευθε γενόμενος, ἀφήσει βέλη. οὐ γὰρ ἀγχέμαχος ὁ τοξότης, ἀλλὰ διαστήματος μακροτέρου δέεται τοπικοῦ. ἡ μέντοι ἀλληγορία, τοιαῦτά τινα ἐπὶ τούτοις βούλεται. λέγουσα, ὅτι τοῦ περὶ Ἕλληνας λοιμοῦ, ἡ μὲν ἱστορία φυσικὸν αἴτιον ὑλικὸν δίδωσι, τὴν ὡς εἰκὸς φθοροποιὸν μεταβολὴν τοῦ περιέχοντος ἐξ ἀναθυμιωμένων σηπεδόνων, ἃς ὁ περὶ τὴν ἴδην τόπος ἀνεδίδου ὑπὸ ἀνάγκης τῷ ἀπόλλωνι, τουτέστι τῷ ἡλίῳ. οὐ μόνον πολυπίδαξ ὤν, ἀλλὰ καὶ πολυπόταμος κατὰ τὴν παλαιὰν ἱστορίαν τήν τε ἄλλην, καὶ τὴν ὁμηρικήν. ὃς δὴ λοιμὸς ἀπάνευθε νεῶν ἐκ τῶν ἐνδοτέρω πεδιάδων ἀρξάμενος, πρῶτα μὲν πάσης νομαδιαίας ἐκεῖ ἀγέλης ἥψατο διὰ τὸ ἐγγυτέρω εἶναι τοῦ προσπαθοῦς ἀέρος. καὶ εὐθὺς μεταλαμβάνειν αὐτοῦ τῇ κάτω πρὸς τὴν γῆν νεύσει. πλέον δὲ τοὺς ὀρέας ἔβλαψεν, οἳ καὶ αὐτοὶ κάτω κεκυφότες, ἀδιαφορίτου σήψεως μετέχοντες. ἔτι καὶ διὰ τὸ ἐξ ἀνομοίων καὶ διαφερόντων τῇ φύσει συνθέτους εἶναι, εὐπαθέστερον εἶχον πρὸς τὸ λοιμῶδες πάθος. καὶ ἄλλως αὐχμηρῶς καὶ ξηρῶς τῆς κράσεως ἔχοντες καθὰ καὶ οἱ κύνες ὥς φασιν οἱ παλαιοί, ὡς μὴ ἀντέχειν τῇ τοῦ ἀέρος θερμότητι. ναὶ μὴν καὶ ὀσφρήσεως εὖ ἔχοντες, καὶ δι' αὐτὸ ῥᾷον φθειρόμενοι. φασὶ γὰρ τὰς ἡμιόνους ἀπολειφθείσας τινῶν, ἀνευρίσκειν δι' ὀσφρήσεως τὴν ὁδόν. ὅθεν καὶ αὗται μὲν ῥᾷον ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ ἔπαχον. μάλιστα δὲ οἱ καθαροῦ ἀέρος δεόμενοι κύνες, ᾔσθοντο τοῦ κακοῦ διὰ τὴν ὀξύτητα καὶ αὐτοὶ τῆς ὀσφρήσεως, ὀξὺ μετειληφότες τῆς κακώσεως. καὶ μάλιστα ἐὰν καὶ ἀργοὶ καθ' Ὅμηρον ἦσαν ὅ ἐστι λευκοί. ὡς τῶν λευκῶν φασὶ σωμάτων διὰ τὸ ἀραιότερον, εὐπαθεστέρων ὄντων, ἤπερ τὰ μέλανα. πρωτοπαθῶς μὲν οὖν, ὀρέες καὶ κύνες ἐκακώθησαν. δευτέρως δὲ καὶ ἄλλα ζῷα, εἰ καὶ Ὅμηρος ἐκεῖνα σιγᾷ τρόπῳ ποιητικῷ ἐκ μέρους δηλώσας τὸ πᾶν. εἶτα καὶ ἀνθρώποις ἐπεδήμησε τὸ κακὸν ὀψέποτε ταῖς ναυσὶν ἐπιχωριάσαν, διά τε τὸ ἀνωφορεῖσθαι αὐτοῖς τὸ τῆς ὀσφρήσεως αἰσθητήριον, καὶ διὰ τὸ ἀφεστάναι τῶν τόπων ἐν οἷς οἱ φαῦλοι αὐχμοὶ τότε τὸν ἀέρα ἔχραναν. καὶ διὰ τὸ τῆς τροφῆς ἴσως καθάρειον, καὶ τὸ τοῦ σώματος ἐκ γυμνασίων ἀπέριττον. καὶ οὕτω μὲν ἡ ἱστορία θεωρεῖται τοῦ λοιμοῦ ἐπιστῶσα καὶ ὡς εἰ μὴ προσπαθῶς γῆθεν εἰσφρεῖται τὸ λοιμῶδες, ὡς τοῖς χερσαίοις περιπίπτειν. ἀλλ' ἐκ διεφθορότος τοῦ ὕψου ἀέρος ἐστὶ τὸ κακόν, τηνικαῦτα περιπειρῶνται τοῦ πάθους, καὶ οἱ ἀκροβολισμοὶ τοῦ ὀλέθρου κατ' αὐτῶν γίνονται. ὁ δὲ μῦθος τὰ οἰκεῖα τερατευόμενος, ἄλλως αὐτὸν αἰτιολογεῖ. θεομηνίαν αἰτιώμενος τοῦ πανδήμου τούτου πάθους, καὶ ὕβριν τὴν εἰς τὸν μυθικὸν ἀπόλλωνα. ἣν ὁ βασιλεὺς μὲν ὡς προερρέθη, ἐξελάλησεν. ὁ δὲ δῆμος ἀκούσας, οὐκ ἐδυσχέρανεν. ὡς δέον ὂν γραφῆναι ἀσεβείας τὸν Ἀγαμέμνονα. εἴγε διὰ τὴν Χρυσηΐδα, καὶ ἀπόλλωνα ὕβρισε. καὶ δία δὲ ἱκέσιον. καὶ τὰς αὐτοῦ θυγατέρας λιτάς, παρεῖδε. περὶ ὧν ἐν ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα φιλοσοφεῖ ὁ ποιητὴς λέγων. μὴ χρῆναι παραβλέπειν αὐτάς. δῆλον δὲ ὅτι πολλὰ τοιαῦτα οἱ μῦθοι τερατεύονται. ὡς δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἀτασθαλίαν, καὶ καθὰ Εὐελπίδης φησὶν ἐξ ἰδίας ἀνοίας, κοινὰ κακὰ θεόθεν γίνεσθαι. οὕτω γὰρ δι' ἕνα τινὰ τὸν Οἰνέα, ὁ καλυδώνιος σῦς, πᾶσαν τὴν τῶν αἰτωλῶν λέγεται σίνασθαι ἀρτέμιδος χόλῳ. ἀπήλαυσε δὲ καὶ τῶν τοῦ Οἰδίποδος κακῶν, ἡ τῶν θηβαίων πᾶσα γῆ. ὁ δὲ λοκρὸς Αἴας ἐν τῷ ἐκ τροίας ἀπόπλῳ τὴν ἀθηνᾶν ἐρεθίσας, εἰς πάντας ἀχαιοὺς ἐσκέδασε τὸ κακόν. ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι καὶ τὸν ἀνισασμὸν τὸν κατά τινα οἷον ἀντίδοσιν καὶ ἀντιπάθειαν. οὐ γὰρ μόνον ἡ γῆ τῶν φρυγῶν διὰ ἑλληνίδα γυναῖκα τὴν Ἑλένην πάσχει κακῶς, ἀλλὰ καὶ Ἕλληνες διὰ γυναῖκας φρυγίας τὴν Χρυσηΐδα καὶ τὴν Βρισηΐδα, παραπολοῦνται λοιμῷ. Ὅτι οὐρῆας τοὺς ἡμιόνους λέγει, ἢ παρὰ τὸ ὄρος ὀρέας καὶ ἰωνικῶς οὐρῆας. ἐπεὶ τὰ ἐν ὄρεσιν ἔργα (ὡς καὶ ἐν τῇ τοῦ Πατρόκλου ταφῇ δηλωθήσεται) διὰ τῶν τοιούτων ζῴων ἐξετελοῦντο. διαφερόντως φασὶν ἰσχυόντων ἐκεῖ ὡς ταλαιεργῶν ὄντων καὶ ἀχθοφόρων. ἢ παρὰ τὸ οὖρον ὃ δηλοῖ τὸν ἄνεμον. τοῦτο δὲ διὰ τὸ ἄγονον τῶν τοιούτων ζῴων, καὶ τὸ τοῦ σπερματικοῦ πνεύματος ἄκαρπον καὶ ὥσπερ ἀνεμιαῖον. διὸ καὶ τὰ ἐν τοῖς ᾠοῖς ἄκαρπα, διὰ τὴν τοιαύτην αἰτίαν οὔρια ἡ κοινὴ λέγει συνήθεια. ὡς δὲ οὐρῆες καθ' ὁμωνυμίαν καὶ οἱ φύλακές ποτε λέγονται, φανεῖταί που ἐν τοῖς ἑξῆς. Ὅρα δὲ ὅτι πρὸ τούτων πληθυντικῶς εἰπὼν τὰ πρῶτα, ἑνικῶς ἐνταῦθα λέ-

γει πρῶτον, ἀττικῷ σχήματι. τὸ δὲ οὐρῆας ἐπῴχετο, χρήσιμον ἐν τοῖς ἑξῆς εἰς τὸ, ἱστοὺς ἐποιχομένην. Ἱστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, οὐρῆας καὶ κύνας ἀργούς, οἱ μὲν, ἀργοὺς φασὶ κατ' ἀντίφρασιν, τοὺς ταχεῖς θέειν. ἕτεροι δὲ, τοὺς ἀληθῶς ἀργούς. ὁποίους τραπεζῆας ἀγλαΐης ἕνεκεν κομέουσιν ἄνακτες. ἄλλοι δὲ τοὺς ὡς προεγράφη λευκούς, καὶ ὡς εἰπεῖν ἀργεννούς. ἐξ ὧν τὸ Ἀθήνησι κυνόσαργες σύγκειται, ὡς ἑτέρωθι φανεῖται. Ὅτι βάλλειν παρὰ τῷ ποιητῇ ὡς ἐπιπολὺ, τὸ μήκοθεν ἀφιέντα βέλος, τυγχάνειν τοῦ σκοποῦ. ἄλλως μέντοι ἀφιείς τις καὶ μὴ ἐπιτυγχάνων, οὐκ ἄν ποτε κυρίως βάλλειν λεχθείη. βάλλειν γὰρ ἁπλῶς τὸ ἐπιτυγχάνειν. ὅθεν καὶ ἐπήβολος ὁ ἐπιτυχὴς λογισμοῦ. καὶ βουλὴ ὡσανεὶ βολή, ἡ ἐπιτυχὴς σκέψις. καὶ τὸ, νηῦς δ' ἐπέβαλλεν εἰς Φεράς, ἀντὶ τοῦ ἐπιτυχῶς ἀπῆλθε. φησὶν οὖν καὶ ὧδε Ὅμηρος, ὅτι βέλος ἐχεπευκὲς ἐφιεὶς ὁ Ἀπόλλων, ἔβαλλεν ἤτοι ἐπετύγχανεν. ἔστι δὲ τρόπου ἐτυμολογικοῦ τὸ βέλος βάλλε. διαφέρεσθαι δὲ δοκεῖ τὸ βάλλειν. οὗ τὸ μὲν κοινῶς ῥηθὲν, διὰ τοῦ α. τὸ δὲ σημαντικῶς νοηθὲν, βέλλειν. ἀφ' οὗ καὶ τὸ βέλεμνον καὶ τὸ βέλος καὶ ἡ βολή. ὡς δὲ τεχνικῶς τὸ βάλλειν, ὡμολόγηται. σημαίνει γὰρ τὸ ἐπιτυγχάνειν. τὸ ῥίπτειν. τὸ τιθέναι. ἐχεπευκὲς δὲ, τὸ ὃ ἔχον τι πεύκης πικρίαν δηλαδή. καὶ γὰρ πικρὸν καὶ τὸ τῆς πεύκης τὸ δάκρυον. ὅθεν ἴσως καὶ τὸ πικρὸν, πευκέδανον παρωνόμασται προπαροξυτόνως πρὸς ὁμοιότητα τοῦ, ἐρυθρόδανον. ἀφ' οὗ βέλος ὀξυτόνως πευκεδανὸν τὸ καὶ ἐχεπευκὲς ἤγουν ἐχέπικρον. τινὲς δὲ ἐχεπευκὲς εἶπον, τὸ θανάσιμον καὶ ἐκτέμνον τοῦ βίου τὸν βληθέντα, δίκην πεύκης. ἥτις ἐκτμηθεῖσα, οὐκέτι ἀναβλαστάνει. ἐνταῦθα δὲ σκοπητέον τὸ τοῦ Ἡροδότου, εἰπόντος ὅτι πίτυς ἐκκοπεῖσα, οὐκ ἀναφύει μόνη πάντων δένδρων, ἀλλὰ πανώλεθρος ἐξαπόλλυται. ὅθεν καὶ παροιμία τὸ, ἐκτρίβεσθαι πίτυος δίκην. εἰ γὰρ καὶ πεύκη καὶ κυπάρισσος καὶ ἕτερα ἐκκοπέντα οὐκέτι ζῇ, πῶς Ἡρόδοτος ἔφη ὡς πίτυς μόνη πάντων δένδρων, ἐκκοπεῖσα οὐκ ἀναφύει. ἢ τάχα εἰς τὸ πιτυῶδες καὶ τὰ τοιαῦτα θετέον διά τινα ἐν αὐτοῖς ὁμοίαν ποιότητα. διὸ καὶ ὁμοίου πάθους τῇ πίτυϊ μετέχουσιν. ἡ δὲ σύνθεσις τοῦ ἐχεπευκὲς, ὁμοία ἐστὶ τῇ ἐχέμυθος. ἐχέκολλα. ἐχενηΐς. ἐχέφρων. ἔτι δὲ καὶ τῇ τοῦ φέρω φερέπονος. φερέοικος. ἄρχω ἀρχέστρατος. καὶ τῶν ὁμοίων. ἐν οἷς καὶ ἐχεχειρία. καὶ τροπῇ, ἐκεχειρία ἡ ἄδεια, εἴτουν ἐποχὴ χειρῶν. καὶ ἐχέτλη ἧς ἔχεταί τις τλημόνως. καὶ ἀρχέκακος. καὶ ἡγέλοχος. ὅρα δὲ ἐν τῷ βέλος ἐχεπευκὲς ἐφιείς. ὅτι τε τὸ βέλος ἐκτείνει τὴν λήγουσαν λόγῳ στιγμῆς κατὰ κοινὴν συλλαβήν. καὶ ὅτι τὸ ἐφιείς, μακρὸν ἔχει τὸ παραλῆγον δίχρονον. εἰ δὲ μάλιστα ἐχρῆν ἐκτετάσθαι αὐτὸ ἐν τῷ, ἀλλὰ καλῶς ἀφίει διὰ αὔξησιν, ἀλλ' ἐκεῖ ἰωνική ἐστιν ἡ διὰ ἀναυξησίαν συστολὴ τοῦ ἐν τῷ παρατατικῷ διχρόνου. Ὅτι ἔθος ἦν Ἕλλησι καίειν τοὺς νεκρούς. ὃ δὴ καὶ εἰς ἔτι παραμένει τισὶ τῶν βορείων βαρβάρων. ἐποίουν δὲ τοῦτο ἐκεῖνοι, πρὸς ἔνδειξιν τοῦ τὸ μὲν θεῖον τοῦ ἀνθρώπου ἀναφορηθὲν ὥσπερ ἐν ὀχήματι τῷ πυρὶ, προσμίξαι τοῖς οὐρανίοις. τὸ δὲ γήϊνον, κάτω μεῖναι. τὸ μὲν, πυρὶ δαπανηθέν. τὸ δὲ, ἐναπομεῖναι λειψάνοις ὀστῶν. οἱ δέ φασιν ὅτι τὸ μὲν νεκρὸν, οὐ καθαρὸν ἐδόκει. ἁγνισμὸς δέ τις ἦν ἡ διὰ πυρὸς δαπάνη τοῦ νεκρωθέντος. ὅτι καὶ τὸ πῦρ ἁγνιστικόν. διὸ καὶ οἱ καθαρμοὶ διὰ πυρὸς ἐγίνοντο. καὶ Εὐριπίδης δὲ τοιοῦτόν τι ἐμφαίνει, ὅπου φησὶν ὅτι τὸ τῆς Κλυταιμνήστρας δέμας, πυρὶ καθήγνισαι. ὁ δὲ Λυκόφρων, τῇ προτέρᾳ ἐννοίᾳ συντρέχει, ἐν οἷς τὴν Σκύλλαν καυθεῖσαν, δομηθῆναι φησίν. ἤγουν ἀνακτισθῆναι. ἀναζωωθῆναι. καὶ γενέσθαι κατὰ τὸν ποιητὴν, κακὸν ἀθάνατον. διὸ καὶ οἱ γυμνοσοφισταὶ πυρίκαυστοι γινόμενοι, ἀπετίθεντο τὴν ζωήν. ὡς καὶ ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου Κάλανος. ἔδοξε δέ τισιν οὐ μὴν ἀληθῶς, τὸν Ἡρακλέα κατάρξαι τοῦ ἔθους τοῦ τῶν νεκρῶν καύσεως. παῖδα γάρ φασι φίλου τινὸς Λικυμνίου τὸν Ἀργεῖον ἐξαιτησάμενος ἐπὶ συμμαχίᾳ τῇ κατὰ τοῦ Λαομέδοντος, καὶ ὁρκωμοτήσας, ἦ μὴν ἐπανασώσασθαι τῷ πατρὶ τὸν υἱὸν, διεξέπεσε τῆς εὐορκίας. οἷα τοῦ Ἀργείου πεσόντος ἐν τῷ πολέμῳ. ἀφοσιοῦται δὴ τὴν ἀνακομιδὴν ὁ Ἡρακλῆς, καύσας τὸν Ἀργεῖον, καὶ τὰ ὀστᾶ κομίσας τῷ πατρί. καὶ σοφίζεται αὐτὸν ὡς ἤδη ἔχοντα τὸν υἱόν. καὶ τὸ ἔθος φασὶ παραμεῖναι ἔκτοτε, γέγονε κοινὸν τοῖς Ἕλλησιν. ἔφθη δὲ καὶ ἕτερον φασὶ παῖδα τοῦ Λικυμνίου τὸν Οἰωνὸν, πολέμῳ ἀποβαλεῖν Ἡρακλῆς. διὸ καὶ ὀκνῶν ὁ πατὴρ ἐπὶ τῷ Ἀργείῳ, τὸν ὅρκον ἐδέξατο. ἀλλ' οὕτω μὲν Ἕλληνες τοὺς νεκροὺς ἔκαιον, τὰ ὀστᾶ μόνα κατέχοντες καὶ θάπτοντες εἰς μνήμην τῶν καιομένων. Αἰγύπτιοι δὲ τοὺς νεκροὺς ἐταρίχευον, ἵνα ὅλον τὸ σῆμα τοῦ ποτὲ ζῶντος ἔχωσιν εἰς μνήμης ζώπυρον. πῶς δὲ ἐταρίχευον, ἱστορεῖ Ἡρόδοτος. δῆλον δὲ ὅτι οὐ πᾶσιν ἤρεσκεν ἡ τῶν νεκρῶν καῦσις. τῶν τις οὖν παλαιῶν ἀχθόμενος ὡς μιαινομένου τοῦ πυρὸς οἷς ὁμιλεῖ νεκροῖς σώμασιν, ἐπικαλεῖται τὸν τοῦ πυρὸς κλοπέα Προμηθέα, λέγων. ἐπάρηξον. βοήθησον. κλέψον εἰ δυνατὸν καὶ πάλιν τὸ πῦρ. Ὅτι ἐν τῷ αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί, πυραὶ λέγονται αἱ μεγάλαι πυρκαϊαί. καὶ ἴσως παρ' Ὁμήρῳ ἡ πυρὰ μὲν καὶ αἱ πυραί, ἐπὶ νεκρῶν καύσεως. τὸ πῦρ δὲ καὶ τὰ πυρά, ἐπὶ τοῦ ἄλλως ἁπλῶς ἀναπτομένου πυρός. καίεσθαι δέ φησιν ἄρτι νεκρούς, τοὺς τῶν λοιμωξάντων. οἱ γὰρ μετὰ ταῦτα πολέμου νόμῳ πεσόντες ἐν τῇ τοῦ Ἀχιλλέως μήνιδι, ἑλώρια ἐγίνοντο κύνεσί τε καὶ οἰωνοῖς, ὡς ἔφθησεν εἰπεῖν ὁ ποιητής. ὃς μεθοδεύσει κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ τὴν τούτων ταφὴν, ὡς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ῥηθήσεται. τὸ δὲ αἰεὶ, καὶ τὸ θαμειαί, τὸ πολυπληθὲς δηλοῦσι τῶν καιομένων.

Σημειῶσαι δὲ ὅτι καίονται οὐ μόνον σώματα, ἀλλὰ καὶ πυραί. τοῦτο δὲ ἀντὶ τοῦ ἐξάπτονται. θαμειαὶ δὲ, ἀλλεπάλληλοι καὶ πυκναί, παρὰ τὸ θαμά τὸ πυκνῶς. ὅπερ ἐκ τοῦ ἅμα γέγονε. προϋπόκειται δὲ τοῦ θα-

μειαὶ

μεναι, ἀρσενικὸν ὄνομα θαμὸς ὁ πυκνός. ὃ πλεονασμῷ τῆς ει διφθόγγου γέγονε θαμειός. ὥσπερ φατὸς φατειός. ἀφνὸς ἀφνειός. ἀπερχὸς ἀπερχειός. ἀδελφὸς ἀδελφειός. ἀρνὸς ἀρνειός. ὁ δὲ πλεονασμὸς τοῦ θ', διὰ τὴν δασεῖαν τοῦ ἅμα. ὁποῖόν τι καὶ ἐπὶ τοῦ θειλοπεδεύειν φασὶν οἱ παλαιοί. εἰλόπεδον γὰρ, πέδον εἵλῃ βαλλόμενον, τουτέστιν ἡλίου θερμασίᾳ. καὶ πλεονασμῷ τοῦ θ', θειλόπεδον. καὶ ῥῆμα θειλοπεδεύω. Ἰστέον δὲ ὅτι, οὐ μόνον ἐν τῷ θαμειὸς καὶ τοῖς ὁμοίοις ἡ ει δίφθογγος πλεονάζει, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις, ὥσπερ καὶ ἐν τῷ ἑξῆς ἑξείης. καὶ πολλοὶ δὲ ἐνεστῶτες καὶ μέλλοντες ἐνεργητικοὶ τοῦτο πάσχουσιν. οἷον βρώσω βρωσείω. πολεμήσω πολεμησείω. θῶ θείω. κίχω κιχείω. ἔρω ἐρείω τὸ ἐρωτῶ. ὡς τὸ μάντιν ἐρείομεν. διασαφητικὸς δέ ἐστιν ἐν τοῖς ῥηθεῖσι τοῦ αἰεὶ, τὸ θαμειαί.

Ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ᾤχετο κῆλα θεοῖο.
Τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς.
Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Ἀτρείδη. νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας ὀΐω
Ἂψ ἀπονοστήσειν, εἴκεν θάνατόν γε φύγοιμεν.
Εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν ἢ ἱερῆα
Ἢ καὶ ὀνειροπόλον (καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν)
Ὅς κ' εἴποι ὅ, τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων.
Εἴτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, εἴθ' ἑκατόμβης.
Αἴκέν πως ἀρνῶν κνίσσης αἰγῶν τε τελείων
Βούλεται ἀντιάσας, ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.

Ὅτι ἐπιρρηματικὸν ὄνομα τὸ, ἐννῆμαρ. καὶ δηλοῖ τὸ ἐννέα ἤματα ἤγουν ἡμέρας. οὕτω δὲ καὶ τὸ αὐτῆμαρ ἀντὶ τοῦ αὐθημερόν. τὸ αὐ τὸ ἦμαρ. ἐξ οὗ, ἤγουν τοῦ αὐθημερὸν, καὶ σοφὸς αὐθημερινὸς, ὁ ὡς εἰπεῖν αὐτοσχέδιος. ὅμοιον δὲ πρὸς τὸ ἐννῆμαρ καὶ αὐτῆμαρ, καὶ τὸ, ποσσῆμαρ μέμονας, ἤγουν ἐπὶ πόσας ἡμέρας. ὃ ἐν τῇ ω ῥαψῳδίᾳ κεῖται. καὶ ἄλλα δέ εἰσι τοιαῦτα. Ὅρα δὲ ὅτι εἰπὼν ὁ ποιητὴς, ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ᾤχετο κῆλα θεοῖο, ἐπήγαγε. τῇ δεκάτῃ δὲ ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς. ἠδύνατο μὲν γὰρ εἰπεῖν, τῷ δεκάτῳ δὲ δηλαδὴ ἤματι συνεκάλεσε τὸν λαόν. οὐκ ἠθέλησε δὲ οὕτως εἰπεῖν. οὐ δὲ ἔλαβε τὸ, ἐννῆμαρ ἀντὶ τοῦ ἐννέα ἤματα, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ, ἐννέα ἡμέρας. διὰ τὸ, ταυτὸν εἶναι ἦμαρ καὶ ἡμέραν. καὶ ἔσχηματισε καινοπρεπέστερον. καὶ ἀπὸ τοῦ ἤματος οὐδετέρου ὀνόματος, ἀνέπαυσε τὴν σύνταξιν εἰς θηλυκὸν ἰσοδυνάμον, εἰπών. τῇ δεκάτῃ δὲ ἡμέρᾳ. τοιοῦτόν τι σχηματίσει καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, ὅτε εἴπῃ ἔθνεα πολλὰ ὀρνίθων ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσιν. οὐδέτερον μὲν γὰρ τὸ, ἔθνεα, ὃ δηλοῖ τὰς ἀγέλας. θηλυκὸν δὲ τὸ, ἀγαλλόμεναι οὐκ ἀποδοθὲν πρὸς τὸ, ἔθνεα. ἀλλὰ πρὸς τὸ νοούμενον δι' αὐτοῦ, ὅπερ εἰσὶν ἀγέλαι. εἰπεῖν δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, συνταχθὲν οὐ πρὸς τὸ ῥητὸν ἀλλὰ πρὸς τὸ νοητόν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, ᾤχετο κῆλα θεοῖο, πάνυ κυρίως ἔχει τοῦ ῥήματος. οὐκ ἔστι γὰρ ἐν αὐτῷ λέξιν εὑρέσθαι κυριωτέραν τοῦ, ᾤχετο. τοιοῦτον καὶ τὸ, οὐρῆας ἐπῴχετο. καὶ πρὸ αὐτοῦ τὸ, ἱστὸν ἐποιχομένην. τὸ δὲ καλέσσατο, οὐ κοινὸν ὡς τὸ ἐκάλεσεν. ἀλλὰ ἀττικόν. ὡς καὶ τὸ καλοῦμαι Στρεψιάδην παρὰ τῷ κωμικῷ. Ὅτι πολλάκις ἄλλα μέρη λόγου ἀντὶ ἄλλων λαμβάνονται διὰ τὴν πρὸς ἄλληλα συγγένειαν. οἷον ἀπαρέμφατα ἀντὶ ὀνομάτων. ὡς ἐν τῷ περίεστε μὲν τῇ βουλῇ. περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι. ἤγουν περίεστε δὲ καὶ ὑπερέχετε καὶ ἐν τῇ μάχῃ. λαμβάνονται δὲ καὶ μετοχαὶ ἀντὶ ὀνομάτων. ὡς ὅτε τὴν τοῦ δεῖνος φαμὲν ἐρωμένην, ἀντὶ τοῦ γυναῖκα. καὶ νόσον οὐλομένην τὴν ὀλεθρίαν. καὶ ὀνόματα, ἀντὶ ἐπιρρημάτων. ὡς τὸ, πλατὺ χαίνειν ἀντὶ τοῦ, πλατέως. καὶ ὠκὺ βαδίζειν ἀντὶ τοῦ, ταχέως. καὶ ἀντωνυμίαι δὲ ἀντὶ ἐπιρρημάτων. ὡς τὸ, ἄλλῃ ἀντὶ τοῦ ἀλλαχοῦ. καὶ ταύτῃ ἀντὶ τοῦ ὧδε. οὕτω καὶ σύνδεσμος δὲ ἀντὶ προθέσεως λαμβάνεται. οἷον ὁ δὲ ἀντὶ τῆς εἰς. ἐν τῷ, πυθῶδε ἤγουν εἰς πυθώ. καὶ ἀγορήνδε καὶ φύγαδε. καὶ οἴκαδε. ἀντὶ τοῦ εἰς ἀγορὰν καὶ εἰς φυγὴν καὶ εἰς οἴκους. ἔστι δὲ ἐξ ἀντιστρόφου καὶ πρόθεσιν εὑρεῖν ποτε λαμβανομένην ἀντὶ συνδέσμου. ὡς ὅτε τις εἴπῃ ὅτι ἐκ τῶνδε τάδε γενήσεται. τουτέστιν ἕνεκεν τούτων τάδε συμβήσεται. ἐνταῦθα γὰρ ἡ ἐκ πρόθεσις ἰσοδυναμεῖ συνδέσμῳ τῷ, ἕνεκεν. οὕτω δὲ πολλάκις νοεῖται καὶ τὸ ἐπὶ τούτοις, ἀντὶ τοῦ διὰ ταῦτα καὶ ἕνεκεν τούτων. καὶ ὁ εἰπὼν δὲ ὅτι ὁ μῦθος κοινός ἐστι τῶν ῥητόρων ἐκ παραινέσεως, ἀντὶ συνδέσμου τοῦ ἕνεκεν, τὴν ἐκ πρόθεσιν ἔλαβε. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. Ἰστέον δὲ ὅτι ὡς ἐν τῷ τοιόσδε. τοσόσδε. τηλικόσδε. ὅδε. ἥδε καὶ τοῖς ὁμοίοις, οὕτω καὶ ἐν τῷ πόλεμόνδε. πυ-

θῶδε. φύγαδε. οἴκαδε. ἄϊδόσδε. καὶ τοῖς τοιούτοις, δυνατὸν ἐπέκτασιν μὲν εἶναι, τὴν δὲ συλλαβήν. λαμβάνεσθαι δ᾽ ἔξωθεν πρόσθεσιν χάριν συντάξεως ἐντελοῦς. ὁποῖόν τι γίνεται καὶ ἐν τῷ, τόδ᾽ ἱκάνεις. ἤγουν εἰς τόδε τὸ χωρίον. καὶ ἐν τῷ τῇδε, ὅ ἐστιν ἐν ταύτῃ τῇ ὁδῷ τυχὸν, ἢ τῇ κώμῃ. ὅτι δὲ ἐπέκτασιν ποιεῖ οὐ μόνον τὸ ι ἐν τῷ, οὑτοσί. καὶ νυνί. καὶ ἐνταυθὶ κατὰ τὸν τεχνικὸν Γεώργιον. καὶ ὀψί, ὅθεν καὶ ὀψιμαθής. καὶ νυνμενί φησι, καὶ νυνγαρὶ ἀντὶ τοῦ νῦν. ἀλλὰ καὶ τὸ η ἐν τῷ, ὁτιή. καὶ τίη ἀντὶ τοῦ, τί βαρυτόνως. ἢ κατά τινας τίη ὀξυτόνως. καὶ ἐπειὴ ἀντὶ τοῦ ἐπειδή. ἔτι δὲ καὶ ἡ θα συλλαβή, ἐν τῷ, ἦσθα καὶ ἔφησθα καὶ τοῖς ὁμοίοις. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ δ᾽ μετὰ τοῦ ι. οἷον ὁδί. καὶ νυνδὶ ἀντὶ τοῦ νῦν. καὶ ἐνθαδί. τὰ πλείω δὲ μᾶλλον ἡ δὲ συλλαβή, δῆλον ἐστι. ταύτῃ δὲ τῇ ἐπεκτάσει χαίρει μάλιστα ἡ ποίησις. ὡς δηλοῖ καὶ τὸ, ἄστυδε. ἅλαδε. πόλινδε. Τροίηνδε. οὕτω δὲ καὶ τὸ κλισίηνδε. περὶ ἧς κλισίης ἑτέρωθι ῥηθήσεται. ἀγορὰ δὲ ὁ τόπος τε τῆς συνάξεως. καὶ τὸ πλῆθος δὲ τὸ συναγόμενον. καὶ αὐτὴ ἡ δημηγορία. παρὰ δὲ Ἡροδότῳ κεῖται καὶ πόλις Θρᾳκία, καλουμένη ἀγορά. Ὅτι δὲ ἡ βουλευτικὴ ἀγορὰ τίμιόν τι καὶ θεῖον πρᾶγμα, δηλοῖ καὶ τὸ Διὸς ἀγοραίου βωμὸν ἱδρῦσθαι, ἀλλαχοῦ τε καὶ κατὰ Ἡρόδοτον περὶ Σικελίαν. Ὅτι πιθανὸς ἀεὶ ἐν τοῖς πλάσμασιν ὢν ὁ ποιητὴς, τοιοῦτος καὶ ἐνταῦθα ἐστὶ περὶ τὰς ἡμέρας τοῦ λοιμοῦ. εἰ μὲν γὰρ περὶ πρώτην εὐθὺς ἡμέραν ἢ δευτέραν ἢ τρίτην τῆς νόσου ἐζητεῖτο αἴτιον, ἀπίθανος καὶ οὐκ εὔπλαστος ὁ λόγος ἦν. τί γὰρ ἰδὼν βαρὺ ὁ Ἀχιλλεὺς, ζητήσει τὴν αἰτίαν. πόθεν δὲ καὶ στοχάσεται ὅτι μηνίει Ἀπόλλων ὁ τῷ λοιμῷ ἐπιστατῶν, μηδενὸς παραδόξου συμβάντος. ἐπεὶ δὲ παρῆλθον ἤδη ἐννέα ἡμέραι τόσον χωσαμένου Ἀπόλλωνος, καὶ τὸ κακὸν δέον ὂν κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἐν τοσαύταις ἡμέραις ὑπολωφῆσαι εἰ μὴ θεόθεν ἦν, τὸ δὲ ἐπιπλέον προάγεται, τότε δὴ ζητεῖται τὸ αἴτιον. Ἀχιλλεὺς δὲ ζητεῖ τὴν αἰτίαν καὶ οὐκ ἄλλος τις τῶν Ἑλλήνων, ὡς μὲν Ὅμηρος λέγει, ἐπεὶ αὐτῷ ἐν φρεσὶν ἔθετο Ἥρα κηδομένη τῶν Δαναῶν. διά τε τὸ ὑβρισθῆναι ὑπ᾽ Ἀλεξάνδρου τοῦ Τρωὸς, καὶ θέλειν τὴν τῶν Ἑλλήνων σωτηρίαν ἐπὶ βλάβῃ τῶν Τρώων. καὶ ὅτι καὶ τὸ τῶν Ἀργείων πρότερον Ἄργος, αὐτῆς ἦν. ὅθεν Ἀργεία ἐλέγετο, ὅ ἐστι Πελοποννησία. ὡς δὲ ἡ ἀλληγορία φησὶν (Ὅμηρος γὰρ τὰ πολλαχοῦ ἐπικρύπτει ποικιλώτερον τὰς ἀληθεῖς αἰτίας) ὁ Ἀχιλλεὺς τὴν τοῦ λοιμοῦ αἰτίαν ζητεῖ, διὰ τὸ ἰατρικὸς εἶναι. οἷα κατὰ τὴν κρίσιν μαθητευθεὶς ἰατρῷ τῷ Χείρωνι, ὡς καὶ μετ᾽ ὀλίγα ῥηθήσεται. ὁρῶν οὖν ὅτι νυκτὶ ὁ Ἀπόλλων ὡς προείρηται ἔοικε διὰ τὴν τοῦ ἀέρος πάχυνσιν καὶ ζόφωσιν, καὶ ὅτι ὁ ἀὴρ οὐκ εἰλικρινῶς ἔχει ἀλλὰ πάνυ νοσοποιός ἐστι, θεομηνίαν εἶναι τὸ πάθος συμβάλλεται, πρῶτος τὰς τοῦ κακοῦ αἰτίας αἰσθόμενος ὡς ἰατρός. τοῦτο γὰρ ὁ μῦθος φασὶν αἰνίσσεται διὰ τὸ εἰπεῖν ὅτι ἡ Ἥρα τῷ Ἀχιλλεῖ ἐν φρεσὶν ἔθετο. Ἥρα μὲν γὰρ, ὁ ἀήρ. Ἀχιλλεὺς δὲ, ἐξ ἀέρος τὴν τοῦ κακοῦ αἰτίαν νοεῖ. καὶ ἄλλως δέ γε τὸν Ἀχιλλέα ποιεῖ Ὅμηρος νοοῦντα τε τὸ κακὸν καὶ ἀγορὰν συνάγοντα, ἵνα πιθανὸν δόξῃ τὸ κατ᾽ αὐτοῦ μόνον ὀργισθῆναι τὸν Ἀγαμέμνονα, ὡς καὶ πρώτου καὶ μόνου ζητήσαντος καὶ λαλήσαντος, καὶ διὰ τοῦτο τῆς Χρυσηΐδος αὐτὸν στερήσαντος. ἄνθρωπος γὰρ θυμούμενος, οὐ προλογίζεται τὸ δίκαιον. ἀλλ᾽ εἴτε δικαίως εἴτε ἀδίκως, τὸν αἴτιον τοῦ ζημιωθῆναι κολάζει. Σημείωσαι δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ τῶν Ἑλλήνων δημοκρατικόν. Ἀχιλλεὺς γὰρ δίχα βασιλέως ἀγείρει τὸν λαόν. ὡς δὲ ὁ ποιητὴς καὶ εὐεπίφορός ἐστιν εἰς τὸν ἐννέα ἀριθμὸν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐνταῦθα μὴ ἄλλον ἀριθμόν τινα θεῖναι ἀλλὰ ἐννῆμαρ εἰπεῖν, πολλαχοῦ ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται. τὴν δὲ κατὰ τὸν Ἀχιλλέα ἰατρικὴν, δηλοῖ καὶ ἡ ἐπ᾽ αὐτῷ παροιμία, φαμένη χρησμῳδικῶς, ὡς ὁ τρώσας καὶ ἰάσεται. ἣν ἔφηνε Τήλεφος ὁ Μυσὸς ὑπ᾽ Ἀχιλλέως καὶ πληγεὶς καιρίαν καὶ ἰαθείς. ὅθεν καὶ τηλέφεια τραύματα, κακοήθη ὁποῖα θεραπεύσοι ἂν Ἀχιλλεὺς ὡς καὶ τὸ Τηλέφου. καθὰ καὶ χειρώνεια, ὅσα δυσαλθῆ ὄντα, δέοιντ᾽ ἂν ἰατροῦ τοῦ Χείρωνος. Ἰστέον δὲ ὡς εἰπὼν ὁ ποιητὴς, κήδετο γὰρ Δαναῶν ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο, ἐπιτηδεύει τὴν παρίσωσιν ἐπικρίνας διὰ τοῦ κήδετο καὶ τοῦ, ὁρᾶτο τῶν Ἰωνικῶν. ἄλλως γὰρ εἶχεν εἰπεῖν ἀττικῶς, ὅτι ῥα θνήσκοντας ἑώρα. Ὅτι δὲ Ἥρα ὁ ἀὴρ, δηλοῦται φασὶ καὶ ἐκ τοῦ ἀναγραμματισμοῦ. ἐξ ὧν γὰρ ἡ Ἥρα γραμμάτων, ἐκ τούτων λαλεῖται καὶ ὁ ἀήρ. τοῦτο δὲ ὁμοιότητα τῶν ταυτογραφουμένων δηλοῖ. τοιαῦτά τινα καὶ τὸ χόλος ὄχλος. καὶ τὸ ἀρετὴ ἐρατή. καὶ τὸ φλύαρος φλαῦρος παρ᾽ ἀττικοῖς. καὶ ἐν τούτοις γὰρ συγγένειά τις ὥσπερ ἐν γράμμασιν, οὕτω καὶ ἐν νοήμασιν. οὕτω τις τῶν ἐπιτρίπτων κολάκων τὸ Ἀρσινόη, ἥρας ἴον ἀνεγραμμάτιζεν, αἰκάλλων θωπευτικῶς τὴν βασίλισσαν Ἀρσινόην ὡς πρέπουσαν εἶναι ἥρας ὀσφράδιον. τοῦ δὲ αὐτοῦ τύπου, καὶ τὸ λιαρὸς ἱλαρός. ἤδη δέ που καὶ τὸ λόχος ὄχλος. καὶ τὸ ὀλίγος λοιγός. καὶ τὸ ὄλισθος λοῖσθος. καὶ τὸ χλόη χολή. καὶ τὸ ῥὰ ἄρ. δι᾽ ὧν δηλοῦται τὸ δή. καὶ τὸ ἀγρυπνία ἀργυπνία. καὶ τὸ ἄτλας τάλας. καὶ τὸ τραχύτης, σαπρὰ τύχη, καὶ ἕτερα. ἐν οἷς καὶ τὸ, κάρα καὶ ἄκρα ταυτιζόμενα ἐν τῷ κατ᾽ ἄκρης. ἤδη δὲ καὶ τὸ, καρὶς ἀκρίς. μάλιστα δὲ προσφυὲς εἰς τὸ κατὰ τὴν Ἥραν ἀναγραμματιζόμενον τὸ, ῥέα κυρίως, εἰς τὸ ἔρα ὅ ἐστι γῆ. εἰς ἣν δηλαδὴ ἀλληγορεῖται ἡ τοῦ Κρόνου γυνὴ Ῥέα. κατὰ τὸ ὀρεστέρα παμβῶτι γᾶ μᾶτερ αὐτοῦ Διός. ὃ κεῖται παρὰ Σοφοκλεῖ. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰς γυναῖκας εἰωθὼς ὁ ποιητὴς ἐπιθετικῶς ἐπαινεῖν, ἐκ μὲν τῶν κατὰ ψυχὴν, δαΐφρονας καλεῖ καὶ ἰφθίμας. καὶ κέρδεα εἰδυίας. καὶ ὅσα ἄλλα ἐθέλει. ἀπὸ δὲ τῶν ἐκτὸς, εὐπατερείας. εὐειδέας. καλλιπαρῄους, ἑλικώπιδας. ῥοδοδακτύλους. βοώπιδας. ἀργυροπέζας. καὶ ἕτερα. ἐνταῦθα δὲ λευκώλενον Ἥρην φησὶν, ὃ κατ᾽ ἀλληγορίαν, τὸ διαφανὲς τοῦ ἀέρος αἰνίττεται. ἰωνικὸν δὲ τὸ Ἥρη. ὡς γὰρ θήρα θήρη, πήρα πήρη, οὕτω καὶ Ἥρα Ἥρη. ὡς δὲ ἡ ὠλένη ἀφ᾽ ἧς ὁ λευκώλενος, ἐκ τοῦ

ὀλῶ

ὅλον τὸ πρωτότυπον γίνεται ἐπενθέσει τοῦ υ κατὰ τοὺς Ἴωνας, ἵνα ἡ οὐλὰν καὶ δωρικῶς ὠλάν, καὶ ἄλλα μυρία εἴρηται. Ὅτι τό, ἤγερθεν, σημαίνει μὲν ἐνταῦθα τό, ἠθροίσθησαν, ἀπὸ θέματος τοῦ, ἀγείρω. ἔστι δὲ αἰολικόν. καινονίζεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγερθέντος μετοχῆς, ἀποβολῇ τοῦ τος. πλατύτερον δὲ περὶ τούτου καὶ τῶν ὁμοίων ῥημάτων λεχθήσεται μετ᾽ ὀλίγα, ὅτε λέγει περὶ ἀθηνᾶς ἐν τῷ, δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν. Ἰστέον δὲ ὅτι τό, ἤγερθεν, σημαίνει ποτὲ καὶ τό, ἀνέστησαν, ἀπὸ τοῦ ἐγείρω. διὸ ἐνταῦθα διασαφῶν ἑαυτὸν Ὅμηρος, ἐπάγει μετὰ τὸ οἱ δ᾽ ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν, τό, ὁμηγερέες τ᾽ ἐγένοντο. περιφράζων τό, ἤγερθεν, καὶ οἱονεὶ λέγων, ὅτι ταυτόν ἐστιν ἤγερθεν εἰπεῖν ἐν μιᾷ λέξει, καὶ ὁμηγερέες ἤγουν ὁμοῦ ἀγηγερμένοι ἐγένοντο.

Ὅτι ἀναστὰς ὁ Ἀχιλλεύς, δημηγορεῖ. οὕτω δὲ ἦν ἔθος τοῖς παλαιοῖς, κἂν βασιλεῖς ἦσαν, ὡς ἂν ἔχοιεν τοὺς κύκλῳ ἐπιστρέφειν καὶ ὑπὸ πάντων ἐπίσης ἀκούεσθαι. εἰ δέ ποτέ τις καθήμενος ἐδημηγόρησε, καινὸν τὸ πρᾶγμα ἐδόκει. καὶ ὁ τοῦτο ποιῶν, παραιτήσεως ἐδέετο καθά που ὁ Ἀγαμέμνων ποιήσει ὅτε διὰ τὸ τετραυματίσθαι, αὐτόθεν ἐξ ἕδρης διαλέγεται. καὶ ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι, ὅτι σχῆμά ἐστι τὸ λεγόμενον κατὰ τὸ σιωπώμενον. νοητέον γὰρ ὅτι καὶ σκῆπτρον κατέχει ὁ Ἀχιλλεύς, οἷα ἔθους ὄντος καὶ τούτου. διὸ προϊὼν ἐν τῷ δημηγορεῖν, καὶ εἰς τὸ σκῆπτρον ὄμνυσιν εἰπών. ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, καὶ ὕστερον εἰς γῆν ῥίπτει αὐτό.

Ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ καιροῦ προοίμιον ὁ Ἀχιλλεὺς ποιησάμενος, φησί. νῦν ἡμᾶς οἴομαι παλιμπλαγχθέντας ἀπονοστήσειν ἐὰν τὸν θάνατόν γε φευξώμεθα. ἐπειδὴ πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς ἀχαιούς. ἀεὶ δὲ σχεδὸν, ἔθος Ὁμήρῳ οὕτω ποιεῖν, καὶ ἐκ τῶν ἐγγὺς καὶ ὅ φασι πρὸ ποδῶν προοιμιάζεσθαι. τὸ δὲ παλιμπλαγχθέντας, οἱ μὲν, ἀντὶ τοῦ ἐκ δευτέρου πλανηθέντας φασί. χρώμενοι τῇ τῶν νεωτέρων ἱστορίᾳ, τῇ λεγούσῃ ὅτι τὰ πρῶτα ἐπιστρατεύσαντες τῇ Τροίᾳ οἱ Ἕλληνες, ἥμαρτον τῆς ὁδοῦ. καὶ τὴν μηδὲν αὐτοῖς εἰς τιμωρίαν προσήκουσαν γῆν, ἐλῄζοντο. ἡ δὲ, ἦν ἡ ὑπὸ τῷ Τηλέφῳ Μυσία. ὁ δὴ Τήλεφος ἀντικαταστάς, ἐποίησέ τι κακόν, καὶ ἔπαθε. πέπονθε μὲν, τραῦμα δεινὸν ὑπὸ Ἀχιλλέως, ἀμπέλου ἕλικι συμποδισθέντος αὐτῷ τοῦ ἵππου κατὰ Διονύσου πρόνοιαν, καὶ πεσόντος εἰς γῆν. ἐποίησε δὲ τό, ἀπράκτους ὑποχωρῆσαι τοὺς Ἕλληνας. ὡς δὲ τὸ τραῦμα εἶχεν ἀθεράπευτον, χρᾶται. καὶ ὁ χρησμὸς, ἀνεῖπε τὸ θρυλλούμενον. ὡς ἄρα ὁ τρώσας ἰάσεται. πλεῖ γοῦν τηνικαῦτα ἐπ᾽ Ἀχιλλέα, καὶ συμβαίνει τὸν μὲν, ἰάσασθαι τὴν ὠτειλήν. τὸν δὲ, δοῦναι μισθὸν τῆς ὑγιείας, τὴν εἰς Τροίαν ὁδηγίαν. ὡς οὖν ἅπαξ ποτὲ τὴν ἀρχὴν ἐπλανήθησαν, οὕτω φασὶ δέδιε καὶ νῦν ὁ Ἀχιλλεὺς μὴ πάλιν πλαγχθῶσιν. ἤτοι δεύτερον. καὶ οὕτω μέν τινες ἀκολουθοῦντες καὶ τῷ γεωγράφῳ εἰπόντι ὅτι, ὁ τοῦ Ἀγαμέμνονος στόλος μυσίαν ὡς τρῳάδα πορθῶν, ἐπαλινδρόμησεν αἰσχρῶς. ἄλλοι δὲ οὐκ ἀρεσκόμενοι, φασὶν ὅτι οὐδέ ποτε τὸ πάλιν ὅλως ἐπὶ τοῦ ἐκ δευτέρου κεῖταί που παρὰ τῷ ποιητῇ, καὶ οὐδὲ φαίνεται ὁ ποιητὴς Τηλέφῳ ἢ ἑτέρῳ τινὶ ἀναθεὶς τὴν ὁδηγίαν τὴν εἰς τὸ Ἴλιον. ἀλλ᾽ ἢ τῷ μάντει Κάλχαντι. ἐρεῖ γὰρ ὅτι ὁ Κάλχας διὰ τὴν ἑαυτοῦ μαντοσύνην ἡγήσατο ταῖς τῶν ἀχαιῶν νηυσὶν, εἰς τὴν Ἴλιον. τάχα δὲ καὶ τῷ Ἀπόλλωνι, εἴπερ ὁ Φοῖβος Ἀπόλλων τουτέστιν ὁ ἥλιος, τὴν μαντοσύνην τῷ Κάλχαντι δέδωκε. φασὶ δὲ καὶ ἄλογον εἶναι, δευτέραν ταύτην πλάνην παθεῖν τοὺς Ἕλληνας. τὴν μὲν γὰρ πρώτην ἐκείνην, ἀληθῶς ἦν πλάνη. οὐ γὰρ εἶχον εἰδέναι ὅποι πλέοιεν. νῦν δὲ, οὐκ ἂν ἔχοι τις πλάνην εἰπεῖν. τήν τε γὰρ κατὰ τὴν Τροίαν οἴδασι, καὶ οὐδὲ οἴκαδε πλανηθῆναι ἄν, ἀλλὰ νοστήσειν λεχθήσονται. ταῦτα καὶ ἄλλα εἰπόντες, φασὶ κάλλιον εἶναι νοῆσαι τό παλιμπλαγχθέντας, ἀντὶ τοῦ ὀπίσω μάτην ἀπονοστήσαντας. ὡς ἐκ μεταφορᾶς βέλους τινὸς ἐμπελάσαντος στερεῷ τινι σώματι καὶ ὀπίσω στραφέντος. ὃ δὴ σύνηθές ἐστι τῷ ποιητῇ λέγειν πάλιν πλάζεσθαι, ὡς ἐν τοῖς μετ᾽ ἐνταῦθα φανήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τοῖς Ἀπίωνος καὶ Ἡροδώρου εἰς τὸν Ὅμηρον ὑπομνήμασι, γενναῖος ἀγὼν κεῖται τοῦ, ἐκ δευτέρου τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ Τροίαν στρατεῦσαι, τῇ Μυσίᾳ τὰ πρῶτα προσβαλόντας καὶ ἀπωσθέντας ὑπὸ Τηλέφου. τόποι δὲ τῆς τοιαύτης κατασκευῆς, ἄλλοι τε, καὶ οὗτοι. Ἀχιλλεύς φασι τὴν Σκῦρον ἑλὼν καὶ λῃσάμενος γυναῖκας ἐκεῖθεν, τὴν Ἶφιν μὲν τῷ Πατρόκλῳ δίδωσιν. αὐτὸς δὲ τῇ τοῦ Λυκομήδους Δηϊδαμείᾳ συγγίνεται. ἀφ᾽ ἧς Νεοπτόλεμος ὁ ὕστερον συμμαχήσας τοῖς Ἕλλησι. δῆλον οὖν φασὶν ὡς ἐν τῇ πρώτῃ μάχῃ τὴν Σκῦρον ὁ Ἀχιλλεὺς ἐπόρθησεν. εἰ γὰρ ἐν τοῖς ὕστερον δέκα ἔτεσιν εἷλε τὴν Σκῦρον, οὐκ ἂν οὐδὲ δεκαέτης που τοῖς Ἕλλησι συνεμάχησεν ὁ Νεοπτόλεμος. ἔτι δὲ ὑπονοεῖται φασὶ τὸ Φιλομηλείδῃ τῷ Λεσβίῳ πεπαλαικέναι Ὀδυσσεὺς ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ λέγεται κατὰ τὸν πρῶτον πλοῦν, ἡνίκα ἐπεξενοῦντο Λεσβίοις οἱ Ἕλληνες. οὐχ ὅτε Ἀχιλλεὺς ἐπολιόρκει αὐτοὺς ὡς πολέμαρχος. καὶ ὅτι δέ φασιν ἡ Πηνελόπη ἐρεῖ ὅτι ἤδη μοι τόδε εἰκοστὸν ἔτος ἐστὶν ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς εἰς Τροίαν ἔβη, ἔστιν ὑπονοεῖν ὅτι τὴν πρώτην δεκαετίαν ὧδε κἀκεῖ πλανώμενοι, ἀνάλωσαν οἱ Ἕλληνες. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὕτως ἔχοντα πολλὰς ἀντιλογίας. ἡ δὲ Ὁμήρου γνώμη, δήλη ἐστίν, ἀποφηναμένου τὸν Κάλχαντα τοῖς Ἕλλησι τοῦ εἰς τὴν Τροίαν πλόου ἀφηγήσασθαι. Ἰστέον δὲ ὅτι ἔθος Ὁμήρῳ διαφορεῖν ἐν τοῖς δυϊκοῖς καὶ τοῖς πληθυντικοῖς. καὶ ποτὲ μὲν πληθύνειν τὰ δυϊκά. ποτὲ δὲ δυάζειν τὸ πλῆθος, ὡς μυριαχοῦ φανήσεται. διὸ καὶ ἡ τοῦ Ἀχιλλέως δημηγορία, οὕτως ἄρχεται. νῦν ἄμμε ἤγουν ἡμᾶς παλιμπλαγχθέντας ὀΐω ἂψ ἀπονοστήσειν. ἔστι δὲ αἰολικὸν τό, ἄμμε. ὡς δῆλον ἐκ τῆς βαρυτονήσεως καὶ τῆς ψιλώσεως καὶ τῆς τῶν ἀμεταβόλων διπλώσεως. περὶ δὲ τοῦ, ὀΐω καὶ τοῦ, ἂψ ὅ ἐστιν ὀπίσω, καὶ τοῦ, δαμᾷ καὶ τοῦ, λοιμός, ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται.

Ὅτι ἐν τῷ εἰπεῖν ἀλλ᾽ ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν ἤγουν ἐρωτήσωμεν, ἢ ἱερῆα, ἢ ὀνειροπόλον, ὀνειροπόλον μὲν λέγει, τὸν περὶ ὀνείρους στρεφόμενον. κἀκεῖθεν τὸ μέλλον προειδότα διὰ τοῦ

κρίνειν

κρίνειν ὀνείροις. ἱερέα δὲ τὸν τὴν θυτικὴν εἴτουν ἱερατικὴν μετιόντα καὶ διὰ ἐντόμων μαντευόμενον. ἤγουν ἱερείων σφαγίων. ὁποῖον Σοφοκλῆς τὸν Τειρεσίαν ἱστορεῖ. μάντιν δὲ, οἱ μὲν, γενικῶς καὶ ἀδιορίστως εἶπον τὸν ἁπλῶς εἰδότα τὸ μέλλον καθ' οἱονοῦν τρόπον μαντικῆς. ἕτεροι δὲ κατ' ἐξοχὴν μάντιν ἐνταῦθα τὸν οἰωνοσκόπον ἐνόησαν. διὸ καὶ τοιοῦτος ἀνίσταται ὁ Κάλχας. οὐχ ἱερεύς. ταυτὸν δ' εἰπεῖν θυηπόλος. οὐ δὲ ὀνειροπόλος. ἀλλὰ οἰωνοπόλων ὅ ἐστι τῶν περὶ τοὺς αἰσίους οἰωνοὺς πολουμένων ἤτοι ἀναστρεφομένων, ὁ ἄριστος. ἔδει γὰρ ἕνα τῶν ὀνομασθέντων τριῶν ἀναστῆναι ἢ μάντιν ἢ ἱερέα ἢ ὀνειροπόλον. οὐκ ἦν δὲ οὔτε ἱερεὺς οὔτε ὀνειροπόλος ὁ ἀναστάς. μάντις ἄρα ἤτοι οἰωνοπόλος κατὰ τὸν ποιητήν. Σοφοκλῆς δ' ἄν τις εἴποι, οἰωνοθέτης. ἀλλὰ τοῦτο μὲν πιθανόν ἐστιν. Ὅμηρος δὲ ἐν ἄλλοις, ἕτερον ὁμολογουμένως ἔχει τὸν μάντιν παρὰ τὸν οἰωνοπόλον, λέγων. οὔτέ τι μάντις ἐών, οὔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδώς. καὶ ἔοικε τάχα εἶναί τι μέρος ἢ εἶδος μαντικῆς, καὶ τὸ τοιοῦτον ὄνομα τὸ μάντις, ἐξιδιασθέντος ἐν αὐτῷ τοῦ γενικοῦ ὀνόματος. καὶ ἴσως τοιοῦτός ἐστιν ὁ ἐνθουσιαστὴς ἤτοι ἔνθεος, οἱονεὶ μαινόμενος καὶ ἐξεστηκώς, ἐν τῷ προλέγειν τὰ μέλλοντα. ὅθεν καὶ μάντις παρὰ τὸ μαίνεσθαι εἴρηται. μανίαν γάρ τινα ἔνθεον ἐκστατικῶς οἱ μάντεις ἐν τῷ προλέγειν ἔπασχον. ὡς τὸ γένος μὲν, ὁ μάντις. εἴδη δὲ αὐτοῦ, ὁ ἐνταῦθα μάντις. ἤγουν ὁ ἐνθουσιαστής. καὶ ὁ ἱερεύς. καὶ ὁ ὀνειροπόλος. Ἰστέον δὲ, ὅτι οὐκ ἔξω λόγου καὶ τὸ, γενικῶς μὲν, ὡς καὶ προερρέθη, νοῆσαι τὸν μάντιν. εἴδη δὲ αὐτοῦ εἰπεῖν, τοὺς ἱερέα καὶ τὸν ὀνειροκρίτην. ἵνα λέγῃ ὅτι ἐρωτηθήτω τὶς μάντις. οἷον, ἱερεὺς ἢ ὀνειροπόλος. οὕτω καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ, γένος εἰπὼν τὸ φυτὸν, ἐπάγει τὰ εἴδη ἐν τῷ, οὐ φυτὸν οὐ συκῆ οὐκ ἄμπελος οὐ μὲν ἐλαίη. καὶ ἑξῆς. τοιοῦτον καὶ παρ' Εὐριπίδῃ τὸ, οὔτε ὅπλα οὔτ' ἔγχος. γένος μὲν γὰρ, τὰ ὅπλα. εἶδος δὲ, τὸ ἔγχος. εἰ δὲ δύο τούτων μάντεων ὀνομασθέντων ἱερέως καὶ ὀνειροπόλου, τρίτος ἀνίσταται ὁ ἐξ ἑτέρου εἴδους οἰωνοπόλος Κάλχας, καινὸν οὐδέν. ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἀνύποπτον τὸν Ἀχιλλέα ποιεῖ. αὐτοῦ γὰρ ἄλλοις ἐρωτηθῆναι θελήσαντος, ἕτερος ἀνέστη ὃν οὐ προεκαλέσατο Ἀχιλλεύς. ἔστι δὲ νοῆσαι καὶ ὅτι, ὁ αὐτὸς Κάλχας καὶ ἱερεὺς ὢν καὶ ὀνειροπόλος, περὶ οἰωνοὺς μάλιστα εὐδοκίμει, διὸ καὶ ὡς τοιοῦτος ἀνίσταται. ἤγουν ὡς τέλειος μάντις καὶ οὕτως ἀμύμων κατὰ τὸν ποιητήν. ὀνειροπόλος δὲ, διχῶς. ἢ ὁ βλέπων αὐτὸς ὀνείρους καὶ κατ' αὐτοὺς προλέγων ὡς ὁ Ἀγαμέμνων ἐν τῇ β' ῥαψῳδίᾳ, ἢ ὁ τοὺς ὑπ' ἄλλων βλεπομένους διακρίνων· ὡς τοὺς τῆς Πηνελόπης ὁ Ὀδυσσεύς. καὶ εἰσὶν ἔγγραφοί τινες τέχναι ὀνειροκριτικαί. ὥσπερ ἦσαν καὶ οἰωνιστικαὶ καὶ θυτικαὶ καὶ ἕτεραι. ὅτι δὲ τὸν οἰωνοπόλον ἐξέχειν οἶδεν ὁ ποιητής, δῆλον ἐκ τοῦ ὡς ἐπιπολὺ διὰ οἰωνοσκοπίας παρ' αὐτῷ σημαίνεσθαι τὰ μέλλοντα. φανερὸν δὲ καὶ ὅτι οἶδεν ὁ ποιητὴς καὶ ἄλλους τρόπους μαντικῆς. τήν τε διὰ σημείων καὶ τεράτων. καὶ τὴν διὰ τῆς φήμης δὲ, ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ φαίνεται. πολλαὶ δὲ καὶ ἄλλαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς τερθρεῖαι μαντικαί. φύλλων τε γὰρ ψόφοις τοῖς ἐν τῷ καίεσθαι προειδέναι τὸ μέλλον ᾤοντο. καὶ λαχμοῖς τισί. καὶ ἐνοδίοις συμβόλοις. ὁποῖον καὶ τὸ τοῦ Ἱπποκράτους λεγόμενον φέρεται. καὶ ἑτέροις μυρίοις ὧν οὐδένα λόγον Ὅμηρος τίθεται. ὅς γε καὶ τὸν ὀνειροπόλον φαίνεται ὑποβιβάζειν τοῖς ἄλλοις, διὰ τὸ περὶ πολύπταιστον ὑποκείμενον καταγίνεσθαι, οἷα μὴ πάντων τῶν ὀνείρων ἀληθευόντων. ὡς καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ δείκνυσιν. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ εἰπεῖν. καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστι, τοῦτο γοῦν εἰς λύσιν ἀπορίας ἐπήγαγεν. ὥς τινος ἐρωτήσοντος. τί οὖν καὶ ὀνειροπόλον ἐρωτήσομεν τὸν περὶ ψευδῆ καταγινόμενον, καὶ καθ' Ἡρόδοτον εἰπεῖν, πεπλανημένα εἰς ἀνθρώπους ἐνύπνια περιεργαζόμενον. τοῦτο δὴ λύων, φησὶν ὅτι, οὐ πάντες ὄνειροι ψευδεῖς. ἀλλά τινες ἂν γένοιντο καὶ ἐκ Διός. οὓς καὶ διοπέμπτους ἐκάλουν. οἱ δὲ τοιοῦτοι, κυρίως εἶχον τὴν τοῦ ὀνείρου κλῆσιν. ὡς τὸ ὂν ἤτοι τὸ ἀληθὲς, εἴροντες καὶ λέγοντες. διὸ καὶ ὀμφὴ ὁ τοιοῦτος ὄνειρος ἐλέγετο, διὰ τὸ, τὸ ὂν φαίνειν. Ἰστέον δὲ ὅτι κἄν τε εἴπῃ τις καὶ γάρ τι ὄναρ, ἐμερίκευσε τὸ ἁπλῶς ὄνειρον. κἄν τε εἴπῃ καὶ γάρ τε ὄναρ, ὁμοίως μερικῶς εἶπε, διὰ τὸ ἀπροσδιορίστως καὶ δίχα ἄρθρου εἰπεῖν. ὁ δὲ εἰπὼν καὶ γοῦν τὸ ὄναρ ἢ τοὔναρ ἢ πᾶν ὄναρ, ἐκεῖνος ἁπλῶς εἶπε καὶ οὐ πρὸς μέρος, ἀλλὰ καθόλου. καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. οἱ δὲ παλαιοὶ ἐν τῷ, ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν, φασὶ καὶ ὅτι κοινή πως ἐστὶ τέχνη ἰατρικὴ καὶ μαντική. Μελάμπους οὖν καὶ Πολύειδος, ἀμφότεροι ἐπ' ἀμφοῖν ἔνδοξοι ἐγένοντο. καὶ Αἰσχύλος δέ που φασὶ τὸν ἰατρὸν μάντιν ὀνομάζει. καὶ Ἀχιλλεὺς δὲ ἰατρικῶς νοήσας τὰ κατὰ τὸν λοιμὸν, μαντικῆς δέεται. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἐν τῷ ἀλλ' ἄγε δὴ, τὸ ἄγε, οὐκ ἔστι καθαρῶς ῥῆμα προστακτικόν. ἀλλ' ὡς ἐπίρρημα παρακελευσματικὸν κατὰ τὸ, φέρε. εἶα. ἄγρει. δεῦρο. καὶ τὰ τοιαῦτα. ὧν ἴδιον τὸ, καὶ ἑνικοῖς καὶ πληθυντικοῖς ῥήμασι συντάσσεσθαι. καὶ ὅτι τὸ ἐρείομεν, πλεονασμὸν ἔχει καὶ αὐτὸ τῆς ει διφθόγγου. καὶ ὅτι ταυτόν ἐστιν ἱερέα εἰπεῖν καὶ ἐμπύρων γευόμενον καὶ ἐμπύροις χρώμενον. κατὰ τὸ ἐμπύρων ἐγευόμην. καὶ ὡς ἐμπύρῳ χρῆται τέχνῃ. καὶ ὅτι τὸ, ὀνειροπόλος, ὁμοίως τῷ, οἰωνοπόλος σύγκειται. καὶ ὅτι τὸ, καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν, ἐπεμβολή ἐστι συστατικὴ ὡς εἴρηται τοῦ ὀνειροπόλου. διὸ καὶ αὐτοῦ δίχα εὐοδοῦται ἡ σύνταξις οὕτως. ἀλλ' ἄγε δὴ ἐρείομεν τὸν δεῖνα ἢ τὸν δεῖνα. ὅς εἴποι ἂν, διατί τόσον ἐχώσατο Ἀπόλλων, ὅ ἐστι συνεχέθη τῷ θυμῷ. ἔστι δὲ τοῦ χώσασθαι θέμα τὸ, χῶ. ὡς καὶ τοῦ, ἐρρώσαντο τὸ, ῥῶ. τὸ γὰρ χώω καὶ ῥώω καὶ ζώω καὶ τὰ τοιαῦτα, οὐ κινοῦνται εἰς μέλλοντας.

Ὅτι ἑκατόμβη ἡ θυσία οὐχ ἁπλῶς, ἀλλ' ἡ πολυτελής. ἡ ἐξ ἑκατὸν δηλονότι κυρίως βοῶν. ἣν δὴ, καὶ βούταν φόνον κατὰ τὴν τραγῳδίαν ὀρθῶς εἴποι τις ἄν. ὁποίαν καὶ ὁ παρὰ Ἡροδότῳ θύσας Κλεισθένης, εὐώχει τοὺς τῆς θυγατρὸς μνηστῆρας καὶ τοὺς πολίτας. καθὰ καὶ χιλιόμβη ἡ ἀπὸ χιλίων. καταχρηστικῶς μέντοι, καὶ ἐξ ἑκατὸν ζώων, ἢ κοινότερον εἰπεῖν βοσκημάτων,

τοῦ τῶν

τοῦ τῶν βοῶν μέρους συμφθάσαντος καὶ τὰ λοιπά. διὸ καὶ ὁ ποιητὴς εἰπών, εἴπερ εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται καὶ ἑκατόμβης, ἐπάγει, αἴ κέν πως βούλεται ἡμῖν τὸν λοιγὸν ἀμῦναι, ἀρνῶν κνίσης αἰγῶν τε τελείων μεταχών. ὡς τῇ ἑκατόμβῃ πάντως καὶ ἀρνῶν συμφθασθησομένων καὶ αἰγῶν. οὕτω δὲ καὶ Σοφοκλῆς οἶδε. φησὶ γοῦν ἐν Λαχινίαις. τὰ πάνθ᾽ ὁμοῦ ἑκατὸν συμμιγῆ βοσκήματα. συνᾴδει δὲ τῷ λόγῳ τούτῳ καὶ ὁ εἰπών. τριοῦσιν ἑκατόμβας ἑκάστου γένους ἑλληνικῶς. ὡς καὶ Πίνδαρος φησί. πάντα θύειν ἑκατόν. τινὲς δὲ ἑκατόμβην εἶπον τὴν ἐξ ἑκατὸν βάσεων ἤτοι ποδῶν. ὡς εἶναι τούτῳ τῷ λόγῳ ἑκατόμβην, καὶ τὴν ἐκ ζώων συμπληρουμένην τετραπόδων πέντε πρὸς τοῖς εἴκοσιν. καὶ οἱ μὲν ταῦτα εἰπόντες, ὡρισμένον τι δεδηλώκασιν. ἄλλοι δὲ εἰς ἀοριστίαν τὸν λόγον ἐξαγαγόντες, καὶ τὸ ἑκατὸν ἀντὶ τοῦ πολλὰ νοήσαντες, ἀορίστως ἑκατόμβην φασὶ τὴν ἐκ πολλῶν ἁπλῶς ζώων. οἷα τὸν ἑκατὸν ἀριθμὸν πολλάκις καὶ ἐπὶ τοιούτου σημαινομένου εὑρίσκοντες κείμενον. ὡς καὶ ἐν τῷ ἑκατόνζυγος ναῦς, ἡ πολύζυγος. καί, ἑκατὸν δέ τε δούραθ᾽ ἁμάξης. καὶ ἑκατόγχειρ Αἰγαίων. καὶ ἑκατόμπολις Κρήτη. οὐ μὴν τοιοῦτοι καὶ αἱ ἑκατόννησοι. ἐκεῖναι γὰρ ὡς ἑκάτου ἤγουν Ἀπόλλωνος νῆσοι, οὕτω λέγονται. Σημείωσαι δὲ ὅπως ἐκ τοῦ αὐτοῦ μὲν παράγεται καὶ ἡ ἑκατόμβη. ὅθεν καὶ τὸ ἑκατόμβοιον. ἡ δὲ σημασία αὐτῶν, πλεῖστον ἔχει τὸ διάφορον, ὡς ἐν οἰκείῳ τόπῳ φανήσεται. καὶ ὅτι εἰ καὶ πολλὰ ζῷα ἐν τῇ ἑκατόμβῃ, νικᾷ ὅμως τὸ τοῦ βοὸς ὄνομα διὰ τὸ τίμιον. ὃς καὶ ὀψέποτε κατήρχθη σφάζεσθαι, τυπούμενος καὶ ἐν νομίσμασιν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, λείπει τὸ, ἕνεκεν. ἵνα λέγῃ ὅτι ἐπιμέμφεται ἡμῖν ἕνεκεν εὐχῆς. καὶ τοῦτο δηλοῖ ὁ ποιητὴς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, εἰπών. οὔτε εὐχῆς οὔτε ἑκατόμβης ἐπιμέμφεται. ἀλλ᾽ ἕνεκ᾽ ἀρητῆρος ἐπιμέμφεται δηλαδή. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἑκατόμβης ἐπιμέμψασθαι, ἱερῶν μηνίσαι φησὶν ἐν τοῖς ἑξῆς. τὸ δὲ ἀρνῶν, κατὰ τοὺς παλαιοὺς οὐκ ἀπὸ μονοσυλλάβου εὐθείας κλίνεται. ἄρρητος γὰρ ἡ τοιαύτη. ἀλλ᾽ ἔστιν εὐθεῖα δισύλλαβος ἀρὴν ἀρῆνος. καὶ ἐξ αὐτοῦ κατὰ συγκοπὴν τὸ, ἀρνὸς ἀρνί. καὶ ἡ λοιπὴ κλίσις. ἐτυμολογεῖται δὲ ἡ λέξις, παρὰ τὴν ἀρὰν ὅ ἐστι τὴν εὐχήν. [illegible] τε ἐν εὐχαῖς παρελαμβάνετο τὸ ζῷον θυόμενον, καὶ ὅτι καὶ ἄλλως εὐκταῖον ἦν ἡ τῶν τετραπόδων κτῆσις τοῖς παλαιοῖς. κνίσσα δὲ λέγεται μὲν καὶ ἐπὶ λίπους καὶ ἄλλων τινῶν. ἐνταῦθα δὲ ἡ λέξις, τὴν ἀπὸ κρεάτων ὀπτωμένων ἀνάδοσιν δηλοῖ τοῦ καπνοῦ. Ὅτι δὲ ἡ κνίσα καὶ δι᾽ ἑνὸς σ γράφεται, καὶ ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν, καὶ ἐκ τοῦ κνῶ κνίζω γίνεται κατὰ τὸν Ἡρωδιανόν, δηλοῦται καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. τὸ δὲ τελείων, οὐ μάτην ὁ ποιητὴς προσέθετο. οὐδεμίαν γὰρ λέξιν εἰκῇ παραρρίπτειν οἶδεν αὐτός. ἀλλ᾽ ὅτι τοῖς θείοις, ὡς τελείοις προσάγειν χρὴ τέλεια. ἢ καὶ πρὸς ἀντιδιαστολὴν εἶπε τοῦτο, τῶν ἀρνῶν οὐ τελείων ὄντων. ἀτελεῖς γὰρ οἱ ἄρνες ἔτι. ὁ μέντοι ἀρνειός, τέλειος ἐστὶν ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δηλοῖ ὁ ποιητής. λοιγὸς δὲ ὁ ὄλεθρος, ἢ ἀπὸ τοῦ λείπω κατὰ τοὺς παλαιούς. ὅθεν καὶ ὁ λοιμός φασιν ὁ κατά τε νόσον καὶ ὁ φθορεύς, ἢ μᾶλλον παρὰ τὸ λέγω ὁ λέγων, ὅ ἐστι κοιμίζων εἰς θάνατον. μάλιστα δὲ παρὰ τὸ ὀλίγος, μεταθέσει τοῦ ο, ὁ ὀλιγῶν τοὺς ζῶντας. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεραι μεταθέσεις τοιαῦται. ἐν αἷς φανεῖται εἶναι καὶ ὁ λοῖσθος. ἐκ δὲ τοῦ λοιγὸς, καὶ ὁ βροτολοιγός. καὶ ὁ ἀθηρηλοιγός, καὶ τὸ λοίγιον. ἀμῦναι δὲ λέγει τὸ ἀπροφασίστως βοηθῆσαι. δίχα μήνιος ὅ ἐστι προφάσεως. μῆνιν γὰρ ἐν Ὀδυσσείᾳ ὁ ποιητὴς λέγει τὴν πρόφασιν.

Ἤτοι ὅγ᾽ ὣς εἰπὼν κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο. τοῖσι δ᾽ ἀνέστη
Κάλχας Θεστορίδης οἰωνοπόλων ὄχ᾽ ἄριστος.
Ὃς ᾔδη τά τ᾽ ἐόντα, τά τ᾽ ἐσόμενα, πρό τ᾽ ἐόντα.
Καὶ νήεσ᾽ ἡγήσατ᾽ Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω,
Ἣν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ὅς φιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
Ὦ Ἀχιλεῦ κέλεαί με Διῒ φίλε μυθήσασθαι
Μῆνιν Ἀπόλλωνος ἑκατηβελέταο ἄνακτος;
Τοι γὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μοι ὄμοσσον,
Ἦ μέν μοι πρόφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήξειν.
Ἦ γὰρ ὀΐομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει, καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί.

Ὅτι ὁ ἤτοι, καὶ ὁ μέν, ἄλλως ἀδιάφοροι ὄντες, ὅμως διαφέρουσι. καθότι ὁ μὲν ἤτοι, ἐν καταρχῇ ἀεὶ λόγου τίθεται. οἷον ἤτοι ὅγ᾽ ὣς εἰπών, κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο. ὁ δὲ μὲν σύνδεσμος, οὐ πάντῃ ποτὲ ἐν λόγου ἀρχῇ. οἷον ἀλλὰ σὺ μὲν ταύτην θεῷ πρόες. καὶ ὁ μὲν ἤτοι, ποιητικός ἐστιν. ὁ δὲ μέν, τῆς κοινῆς φράσεως. τοιοῦτον δέ τι καὶ περὶ τοῦ ἀτὰρ καὶ αὐτὰρ καὶ δὲ ῥηθήσεται. Ἰστέον δὲ ὡς οἱ μεθ᾽ Ὅμηρον τὸ ἤτοι, χυδαϊστὶ μὲν ἑρμηνευτικὸν οἴονται σύνδεσμον. καθὰ καὶ τὸ ἤγουν καὶ εἴτουν. ἀκριβῶς δὲ νοήματα διαζευγνύουσιν ἐν αὐτῷ. οἷον, ἤτοι τέθνηκεν, ἢ ζῇ. καὶ ἤτοι ἄνθρωπος ἦν, ἢ ἕτερον ζῷον. Ὅτι τὸν Θεστορίδην, Θεστόρειον κτητικῶς λέγει ὁ

Σοφοκλῆς. Ὅτι τὸ ᾔδη ἀντὶ τοῦ ἠπίστατο διὰ τῶν δύο η παρὰ τῷ ποιητῇ γράφεται, δι' αἰτίαν τοιαύτην. ἔθος τοῖς ἀττικοῖς πολλάκις τὴν διὰ τοῦ ε καὶ ι διφθόγγου διὰ τοῦ η καὶ ι προσάγειν. καὶ οὐ μόνον ἐν τῷ, ἱερῆς καὶ βασιλῆς καὶ ἱππῆς, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ῥημάτων. ὡς ὅτε τὸ ᾔκαζον τὴν ἀρχὴν, διὰ τοῦ η προσάγουσιν. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ᾔειν ὃ δηλοῖ τὸ ἦλθον. ὥσπερ γὰρ ἀπὸ τοῦ εἰκάζω τὸ ᾔκαζον, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ εἴω τὸ πορεύομαι, τὸ ᾔειν προσάγεται. τῶν μὲν ἐνεστώτων, ἐχόντων τὴν διὰ τοῦ ε καὶ ι γραφήν. τῶν δὲ ἀπ' αὐτῶν παρῳχημένων, διὰ τοῦ η καὶ ι τὴν τῆς ἀρχούσης ἀπαρτιζόντων δίφθογγον. κατὰ τὸν ὅμοιον δὴ τρόπον, καὶ τὸ ᾔδειν ὃ δηλοῖ τὸ ἠπιστάμην ἀπὸ τοῦ εἴδω τὸ ἐπίσταμαι γεγονὸς, ὅμως ἐν τῇ παραληγούσῃ κατὰ τὴν παλαιὰν καὶ αὐτὸ ἀτθίδα, τὸ η μετὰ τοῦ ι ἔχει. καὶ οὕτω μὲν καθίσταται ἡ παραλήγουσα. ἡ δὲ λοιπὴ σκευωρία τοῦ ῥήματος, τοιαύτη ἐστίν. ἔθος ἰωνικὸν ἐκράτησε, τοὺς ἐνεργητικοὺς ὑπερσυντελίκους διὰ τοῦ ε καὶ α προσάγειν κατὰ τὴν λήγουσαν τοῦ πρώτου προσώπου τῶν ἑνικῶν. τὸ γοῦν ἐπεποιήκειν, πεποιήκεα φασὶν Ἴωνες. καὶ τὸ ἐπετύφειν πετύφεα. καὶ τὸ ᾔειν ᾔια. δι' οὗ, ᾔια πολλὰ γινούμενος. ὡσαύτως καὶ τὰ λοιπά. οὕτω γοῦν καὶ τὸ ᾔδειν διαλύοντες, ᾔδεα λέγουσιν. ὡς τό, εἰ γὰρ ἐγὼ τάδε ᾔδεα. τούτου δὲ κραθέντος, γίνεται ᾔδη ἐν πρώτῳ προσώπῳ καὶ δηλοῖ τό, ἠπιστάμην. δι' οὗ, ᾔδη ἐγώ. τουτέστιν ἐγίνωσκον. καὶ εἰσὶ τούτου χρήσεις παρά τε ἄλλοις καὶ Σοφοκλεῖ. τοῦ τοίνυν πρώτου προσώπου τοῦ ᾔδεα τοῦ ε καὶ α εἰς η κραθέντος, ἐκβαίνει καὶ τὸ τρίτον ὁμόφωνον. καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὴν αὐτὴν ἔχει γραφήν. εἰ δὲ ἀδύνατον κατὰ τὴν αὐτὴν διάλεκτον καὶ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν ὁμοφωνεῖν τὸ τρίτον τῷ πρώτῳ, ἀλλ' ὁ τοιοῦτος κανὼν, ἐπὶ τῶν ἀσυναιρέτων ῥημάτων εἴρηται. τὰ δὲ συναιρεθέντα, ἐπεὶ πάσχουσι καὶ οὕτω τῆς πρωτοτυπίας κατ' ἀνάγκην ἐκπίπτουσιν, οὐ δὲ τὴν τοῦ κανόνος φυλάττουσι παρατήρησιν. Ἐνταῦθα δὲ ἰστέον καὶ ὡς ἔθος πολλάκις τῷ ποιητῇ, ὁπηνίκα τινὰ ἀρχὴν προσώπου μνησθείη τινὸς ἢ ἐπιφανοῦς ἢ ἄλλως αὐτῷ χρησίμου, λαλεῖν τι περὶ αὐτοῦ ἐγκωμιαστικόν. καὶ οὐ[illegible] αὐτὸ ἐγγράφειν. καὶ δι' οὗ ἐγκαθίζειν εἰς μνήμην ταῖς τῶν ἀκροωμένων ψυχαῖς. καὶ τοῦτο πολλαχοῦ μὲν ποιήσει. ἄρχεται δὲ τῆς τοιαύτης μεθόδου, ἐνταῦθα πρῶτον ἀπὸ τοῦ Κάλχαντος. γένος τε γὰρ αὐτοῦ ἐκτίθεται, Θεστορίδην λέγων αὐτὸν, καὶ τέχνην. ὅτι δηλαδὴ μάντις ἄριστος. ᾔδη γάρ φησι τά τ' ἐόντα καὶ ἑξῆς. καὶ γὰρ ἐκ Μελάμποδος ἱστορεῖται κατάγεσθαι, τοῦ ἐξοχωτάτου ἐν μάντεσιν ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ ἱστόρηται. ἡ δὲ τοιαύτη τῷ ποιητῇ μέθοδος, ἀφορμὴ γίνεται τοῦ πολλὰ ἱστορεῖν. ἐν γοῦν τοῖς τοιούτοις τόποις, καὶ γενεαλογεῖ. καὶ τοπογραφεῖ. καὶ πράξεις ἀρχαίας ἐκτίθεται. καὶ ἄλλα καλὰ μυρία ποιεῖ. περίπυστος δὲ τὰ εἰς μαντικὴν ὁ Κάλχας εἰ καὶ τὰ εἰς τελευτὴν ἐδυστύχησεν. ὃς Μόψῳ τῷ ἐγγόνῳ Τειρεσίου περιτυχὼν περί που Κολοφῶνα κατὰ τὸν γεωγράφον, ἄλλοι γὰρ ἄλλως ἱστόρησαν, καὶ ἡττηθεὶς ἐπὶ μαντικῇ, διὰ λύπην ἀπέθανε. σφαλεὶς μὲν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀλύνθων τοῦ ἐρινεοῦ ὡς καὶ Λυκόφρων ἱστορεῖ. οἱ τὸν ἀριθμὸν ἦσαν μύριοι κατὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ γεωγράφου. μέτρῳ δὲ μέδιμνος, ἑνὸς ὀλύνθου περιττεύοντος. ἀστοχήσας δέ φησι καὶ τοῦ προβλήματος τῆς ὑός, ἥτις τρεῖς εἶχε χοίρους. ὧν ἡ μία θῆλυς. Ὅτι δέ τινές φασιν ἐν τῇ τοῦ Κάλχαντος ὁμηρικῇ γενεαλογίᾳ στίχους ἐκλελοιπέναι, ὁ Πορφύριος ἱστορεῖ, ἐκτιθέμενος καὶ στίχους δύο, ἐν οἷς εὐβοεύς τε φαίνεται εἶναι, καὶ Ἄβαντος ἀπόγονος. Ὅτι δὲ κάλχη ἡ πορφύρα, καὶ ἀπ' αὐτῆς Κάλχας ὁ ἢ πορφύρων ὅ ἐστιν ἐν βάθει βυσσοδομεύων μαντικὰ, ἢ ἀλλοῖά τινα, ἢ ὁ κατὰ χρόαν δι' οὗ κάλχειος, ἤγουν πορφύρεος καθ' ὁμοιότητα τοῦ ὁμηρικοῦ φοίνικος, καὶ ὅτι καλχαίνειν ἔπος, ἢ τὸ πορφύρειν κατὰ νοῦν βύθιον ὡς ἐκ τῆς κάλχης, ἢ τὸ μαντεύεσθαι ὡς ἐκ τοῦ Κάλχαντος, δῆλον ἀπὸ τῶν παλαιῶν. Ὅτι δὲ ὁ οἰωνοπόλος, καὶ οἰωνόμαντις λέγεται, καὶ οἰωνοθέτης, καὶ οἰωνιστὴς, δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. παρ' οἷς καὶ ἡ ὀνειροκριτικὴ περιφραζομένη, μαντεία λέγεται βροτῶν, δεινοῖς ἐν ὀνείροις. Ὅτι ἀρετὴ μάντεως εὐδοκίμου, εἰδέναι τὰ κατὰ τὴν χρονικὴν τριμέρειαν. διὸ καὶ ὁ ποιητὴς ἐπαινῶν τὸν Κάλχαντα ὡς εὖ εἰδότα τῆς μαντικῆς, φησίν. ὃς ᾔδη τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα. ἤγουν τά τε ἐνεστῶτα τά τε μέλλοντα καὶ τὰ προγενόμενα. ὅρα δὲ ὅπως ἀπὸ τοῦ ἐνεστῶτος ἀρξάμενος, πρεσβεῖόν τι τῷ τοιούτῳ χρόνῳ χαρίζεται. καὶ οὕτως ἐντρέπει τοὺς ἐξοστρακίζοντας τὸν ἐνεστῶτα, καὶ μόνον παρῳχημένον χρόνον καὶ μέλλοντα δοξάζοντας. Ἰστέον δὲ ὅτι παρὰ μὲν τοῖς ὕστερον, ὢν λέγεται. καὶ ὄντα. καὶ τὰ ὅμοια. παρὰ δὲ τῷ ποιητῇ, ἀναλόγως μάλιστα μετὰ τοῦ ε ἀεὶ τὰ τοιαῦτα προφέρονται. ἐὼν γὰρ λέγει καὶ ἐόντα. καὶ αἰὲν ἐόντες. καὶ ἀγέραστος ἔω. καὶ τὰ ἄλλα ὁμοίως. καὶ ἔχει οὕτως ἡ ἀκολουθία τῶν λέξεων. ἔστι γὰρ ἔω ῥῆμα. οὗ ὁ μέλλων ἔσω. ὁ δεύτερος ἀόριστος ἦον. ἡ μετοχὴ ἐών. ἐξ οὗ τό, ἐόντος. καὶ ἐόντα. καὶ ἐοῦσα καὶ τὰ λοιπά. Ὅτι τὸ ἡγεῖσθαι, ἐπὶ μὲν ἀρχῆς τινὸς λαμβανόμενον καὶ ἐξουσίας, γενικῇ φαίνεται συντάσσεσθαι. δι' οὗ ὁ Ἀγαμέμνων ἡγεῖται τῶν ἑλλήνων. ἐπὶ δὲ προοδεύσεως καὶ ὁδηγίας, δοτικῇ μάλιστα συντάσσεται. ὡς τό, Κάλχας ἡγήσατο ταῖς ναυσὶ τῶν ἑλλήνων εἰς τροίαν. τοῦτο δὲ καὶ ἀφηγεῖσθαι παρὰ τοῖς ὕστερον λέγεται. ταυτὸν γὰρ παρ' αὐτοῖς τὸ ἡγεῖσθαι καὶ προηγεῖσθαι καὶ ἀφηγεῖσθαι. ναὶ μὴν καὶ τὸ ἐξηγεῖσθαι. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ τοιοῦτον, ἐλλειπτικῶς ἐρρέθη. ὡς ἐάν γε κατὰ τὸ πλῆρες λεχθείη, καὶ αὐτὸ γενικῇ συντάσσεται. ἔστι γοῦν τὸ ὅλον, τοιοῦτον. Κάλχας ἡγήσατο ταῖς ναυσὶ τοῦ πρὸς τὴν τροίαν πλοῦ. ὁμοίως δὲ συμβιβάζεται καὶ τὸ Ποσειδῶν ἡγεῖται τοῖς πλέουσι, καὶ ὅσα τοιαῦτα. περὶ δὲ τῆς τοιαύτης συντάξεως, καὶ τῆς τοῦ ἀνάσσειν καὶ τοῦ ἄρχειν, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. Ἰστέον δὲ ὡς οἱ μεθ' Ὅμηρον, ἔστιν ὅτε καὶ ἀντὶ τοῦ οἴεσθαι τὸ ἡγεῖσθαι τιθέασιν. Ὅτι οὐ μόνον διὰ τοῦ ι αἱ ἐπε

κτάσεις εἰσίν, ὡς ἐν τῷ οὑτωσὶ καὶ ταυτὶ καὶ νυνί. ἔτι δὲ καὶ διὰ τῆς δέ συλλαβῆς ὡς προείρηται, καὶ διὰ τῆς θα δὲ ὁμοίως. ὡς δηλοῖ τό, ἔφησθα ἦσθα ἐθέλησθα καὶ τὰ τοιάδε. ἀλλ' οἵ γε παλαιοὶ καὶ τὸ ω τὸ μέγα ἔν τε ἄλλοις καὶ ἐν τῷ ἴλιον εἴσω, ἐπέκτασιν εἶναι φασί. νοοῦντες τὸ εἴσω, ἀντὶ αὐτῆς ἐκείνης τῆς εἰς προθέσεως. τοῦτο δὲ οὐδὲν καινόν, ἐὰν καὶ ἀντὶ ἐπιρρήματός τις νοήσῃ, διφορουμένου κατὰ τὴν σύνταξιν. ὥσπερ γὰρ ἀπὸ τῆς ἐξ προθέσεως, ἀεὶ γενικῇ συντασσομένης, τὸ ἔξω ἐπίρρημα γενόμενον, ἀεὶ καὶ αὐτὸ τὴν γενικὴν ἔχει σύνταξιν, οὕτως οὐδὲν παράλογον, εἰ καὶ τὸ εἴσω γενόμενον ἀπὸ τῆς εἰς προθέσεως διφορουμένης ἐν τῇ συντάξει, διφορεῖται καὶ αὐτὸ καθ' ὁμοίωσιν ἐκείνης. καὶ ἐπείπερ ἡ εἰς πρόθεσις καὶ αἰτιατικῇ κοινῶς οἶδε συντάσσεσθαι, καὶ μὴν ἀλλὰ καὶ γενικῇ ἀττικῶς ὡς τὸ εἰς ᾅδου, διὰ τοῦτο καὶ τὸ εἴσω, ποτὲ μὲν οὕτω συνταχθήσεται. ἴλιον εἴσω. ποτὲ δέ, ἄλλως. οἷον εἴσω τοῦ οἴκου. Ὅτι πρὸς ὁμοιότητα τοῦ, τοξοσύνη βελοσύνη καὶ ἑτέρων ὁμοίων, ἃ ἐν τοῖς ἑξῆς φανεῖται, λέγει Ὅμηρος ἐνταῦθα μαντοσύνην τὴν μαντικὴν τέχνην. εἰπών, ὡς ἡγήσατο Κάλχας νήεσσιν ἀχαιῶν εἰς ἴλιον. οὐ πειραθεὶς ἄλλως τοῦ τόπου. ἀλλὰ τὴν διὰ μαντοσύνην τήν οἱ πόρεν ἀπόλλων ὡς ἐπιστάτης καὶ μαντικῆς, καθὰ πολλαχοῦ φαίνεται, οἷα ἥλιος. τὸ δὲ τὴν διὰ μαντοσύνην, ἀντὶ τοῦ διὰ ἰδίαν μαντικήν. καὶ ἔστιν ἡ σύνταξις τρόπου ποιητικοῦ ὃς λέγεται μὲν ἀναστροφή. κεῖται δὲ μυριαχοῦ τῆς ποιήσεως. τοιοῦτον δὲ καὶ πρὸ τούτων, τό, βῆ δὲ κατ' οὐλύμποιο, ἀντὶ τοῦ, κατέβη. καὶ ἀλλαχοῦ, βῆ δὲ κατ' ἰδαίων ὀρέων. καὶ παρ' Ἡσιόδῳ τό, ὅν τε διά. ἤγουν δι' ὅν. Ὅτι ὁ τοῖς ῥηθεῖσιν ἐπενηνεγμένος στίχος τρίβραχυν ἔχων πόδα ἐν τῷ διὶ φίλε, λαγαρός ἐστι. θεραπεύεται δὲ τὸ πάθος, ἀπεναντίας τῷ προκοιλίῳ. ἐκεῖνο μὲν γάρ, ἡ συνίζησις ἰᾶται. τοῦτο δέ, ἡ ἔκτασις τῆς ληγούσης τοῦ διί. ἐκ τοῦ σφηκώδους τῆς ἐν τῷ διχρόνῳ βραχύτητος, διαφιστᾶ. οἷον πρὸς ὄγκον σπονδειακόν. Ὅτι οὐχ ὁμοίως τῷ ποιητῇ, σεμνοί εἰσιν ἐν τοῖς μύθοις, οἱ μετ' αὐτὸν ποιηταί. τοῦ γὰρ σεμνὸν Ὁμήρου ἑκατηβελέτην εἰπόντος τὸν ἀπόλλωνα, μυθεύεσθαι τὸν Σιμωνίδην ὡς ἑκατὸν βέλεσιν ἀνεῖλεν ὁ ἀπόλλων τὸν ἐν Πυθοῖ δράκοντα. δέον ὄν, μιᾷ βολῇ νεκρῶσαι τὸ θηρίον. οὐ γὰρ ἀρετὴ τοξότου τό, πολλὰ βαλόντα, βλάψαι. οὔκουν ἑκατηβελέτης ὁ τοιοῦτος. ἀλλ' ὁ ἕκαθεν βάλλων. τοῦτο γὰρ ἰδιότης τοξεύοντος. διὸ καὶ ἑκάεργος ὁ αὐτός, ὡς ἕκαθεν εἴργων. δύο οὖν τῶν ἐπιρρημάτων τοῦ ἑκὰς καὶ ἕκαθεν. ἀπὸ μὲν τοῦ ἑκάς, ἑκηβόλος λέγεται. ἀπὸ δὲ τοῦ ἕκαθεν, ἑκατηβελέτης. εἰ δέ τις ἑκατηβελέτην ἀπόλλωνα εἰπεῖν θέλει, ὡς ἀπὸ ἑκατὸν βελῶν, κάλλιον οὕτως εἰπεῖν αὐτόν, ὡς ἑκατὸν ἤγουν πολλὰ ἔχοντα βέλη. διὸ καὶ Πίνδαρος εὐρυφαρέτραν αὐτὸν λέγει. Ὅτι τὸ ἐγὼ συμφώνου μὲν ἐπιφερομένου, ἀπρόσληπτόν ἐστι τοῦ ν. φωνήεντος δὲ ἐπαγομένου, ἐφέλκεται ν παρὰ τῷ ποιητῇ. οἷον τοιγάρ, ἐγὼν ἐρέω. ἔστι δὲ τὸ τοιγάρ, ἀντὶ τοῦ τοιγαροῦν. ὅπερ καὶ τοίνυν καὶ τοιγάρτοι λέγεται. οὕτω καὶ τὸ νὺ παραπληρωματικὸν ἀντὶ τοῦ δή, σπανιώτατα μέν, γίνεται δ' ὅμως ἐφελκυστικόν ποτε τοῦ ν καὶ αὐτό. καὶ οὐ μόνον ἐν τῷ τοίνυν, ἀλλὰ καὶ παρ' Εὐριπίδῃ ἐν τῷ σῶσόν νυν αὐτόν, μὴ δ' ἔρα τοῦ πλησίον. ἐπὶ δὲ τοῦ κέ παραπληρωματικοῦ, καὶ τῶν εἰς θεν ἐπιρρημάτων, ἐκδηλότερος ὁ τοιοῦτος ἐφελκυσμός. Ὅτι ὁ Κάλχας οἷα μάντις, εἰδὼς τὸ τῆς δημηγορίας ἀποτέλεσμα, καὶ ὅτι μεγάλα λυπήσει τὸν βασιλέα ἐφ' οἷς ἐρεῖ, οὐκ εὐθὺς ἅμα τῷ τοῦ ἀχιλλέως λόγῳ, τὴν τοῦ λοιμοῦ αἰτίαν ἐκτίθεται. ἀλλὰ πρῶτα μέν, οἷον ἀπολογεῖται ὡς οὐχ ἑκὼν λαλῶν, ἀλλὰ διὰ τὸ τὸν ἀχιλλέα κελεύειν τὸν διὶ φίλον. εἶτα καὶ τὸ δέος ἐνδεικνύμενος τὸ πρὸς τὸν βασιλέα, θεραπεύων δὲ καὶ τὸ πλῆθος ὡς φόβῳ τοῦ ἄρχοντος μὴ φθάσας προειπεῖν τὰ κακά, ἔπειτα ταῦτα ἐκ τοῦ ἀχιλλέως ἀπαιτεῖ προασφαλιζόμενος ἑαυτόν. συνθήκην ἐπὶ βοηθείᾳ, εἴ τινα λυπήσει ἐφ' οἷς εἴπῃ. σύνθες γάρ φησι καὶ συνθήκην, οὐχ ἁπλῶς. ἀλλὰ ἔνορκον. φησὶ γοῦν καί μοι ὄμοσον. καὶ βοήθειαν, οὐ τὴν τυχοῦσαν ζητεῖ. ἀλλὰ ψυχῇ ὅλῃ καὶ μὴ ἄχρι μόνον ἀφοσιώσεως. ὄμοσον γάρ φησι πρόφρων μοι ἀρήξειν. καὶ οὐδὲ ἁπλῶς βοηθηθῆναι θέλει. οἷον λόγοις ψιλοῖς. ἢ ἔργοις μόνοις. ἀλλὰ καὶ ἐν ἔπεσιν. εἴπερ παρά τινος ὑβρίζοιτο. καὶ ἐν χερσίν, εἴ τις τύπτειν ἐθέλει αὐτόν. εἶτα δὴ τὴν κορυφαίαν ἀξίωσιν ἐπιτιθείς, ἀπαιτεῖ καὶ κατὰ παντὸς προσώπου βοηθῆσαι αὐτῷ, κἂν μέγιστον ἐκεῖνο εἴη. ὀΐομαι γάρ φησιν ἄνδρα χολωσέμεν ὃς μέγα πάντων ἀργείων κρατέει καί οἱ πείθονται ἀχαιοί. προσαπαιτεῖ δέ, καὶ μὴ τὴν σήμερον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ μέλλον ἐπαρήξειν. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τό, εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ, ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον ὄφρα τελέσσῃ, ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι. μονονουχὶ γὰρ λέγει, ὡς οὔ μοι χρεία τῆς πρὸς τὸ παρὸν βοηθείας. ἀλλὰ τῆς εἰς τὸ μέλλον μάλιστα εἴ γε τοιοῦτον ἄνδρα μέλλω λυπήσειν. ὃς ἀμύνασθαί με καὶ μετὰ ταῦτα δύναται. εἶτα ἐπὶ πᾶσιν ὡς ἀπαιτήσας μεγάλα, ἐπάγει. σὺ δὲ φράσαι εἴ με σαώσεις. τουτέστιν εἰ δυνηθείης οὕτω μεγάλῳ πράγματι ἀντικαταστῆναι καὶ προσώπῳ, ἐξ οὗ κίνδυνός μοι καραδοκεῖται. ἔπειτα οὖν ὡς ἔφαμεν ὁ Κάλχας ἐξ ἀχιλλέως ἀπῄτησε. συνθήκην ὅ ἐστι συμφωνίαν, καὶ ταύτην ἐνώμοτον. καὶ μὴν καὶ ὁλόψυχον. ἔτι δὲ καὶ ἐν λόγοις. ἀλλὰ δῆτα καὶ ἐν ἔργοις, καὶ ἐπὶ παντὶ δὲ προσώπῳ. καὶ οὐδ' ἐπ' ὀλίγον, ἀλλ' ἐπὶ μακρόν. καὶ οὕτω μὲν ὁ Κάλχας. ὁ δὲ ἀχιλλεὺς συντομώτατα τριῶν τῶν ἀπαιτηθέν, τὰ μὲν πρῶτα, ὄμνυσι. καὶ οὕτω συνθήκην πληροῖ. καὶ ταύτην, ἐνώμοτον. ἐν τῷ, οὐ μὰ γὰρ ἀπόλλωνα διὶ φίλον. καὶ τό, πρόφρων ἀρήξειν, βεβαιοῖ. οὐ γὰρ ἂν ὤμνυεν, εἰ μὴ βοηθεῖν ἤθελεν. ἐν δὲ τῷ, οὔτις ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο, σοὶ κοίλαις παρὰ νηυσὶ χεῖρας ἐποίσει συμπάντων δαναῶν, οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς, ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι, τὰ λοιπὰ τέσσαρα βεβαιοῖ. τό, ἐν ἔπεσιν ἀρή-

ξειν. καὶ τὸ, ἐν χερσί. καὶ τὸ, εἰς πᾶν πρόσωπον. καὶ τὸ, μὴ μόνον πρὸς τὸ παρὸν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ μέλλον. ἐν μὲν γὰρ τῷ, οὔ τις σοὶ παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει, καὶ τὸ, ἔργοις βοηθῆσαι παραδηλοῖ. πολλῷ δὲ πλέον καὶ τὸ, ἐν λόγοις. ὁ γὰρ ἐν τῷ μείζονι βοηθῆσαι ὑποστὰς, ἐν τῇ τῶν χειρῶν δηλαδὴ βίᾳ, πολλῷ πλέον ὑποστήσεται τὸ ἔλαττον, ἤγουν τὸ ἀμῦναι ὑβριζομένῳ τῷ Κάλχαντι. ἐν δὲ τῷ, οὔ τις συμπάντων Δαναῶν οὐδ᾽ αὐτὸς Ἀγαμέμνων, τὸ, ἐπὶ παντὶ προσώπῳ ἀρήξειν ἐδήλωσε. τὸ δὲ ἐμοῦ ζῶντος καὶ ἑξῆς, τὴν εἰς τὸ μέλλον ἐμφαίνει συγκρότησιν. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. ὅρα δὲ ὅπως ὁ Ἀχιλλεὺς συνετώτατα τὴν δημηγορίαν μεταχειριζόμενος, ποιεῖ μὲν ὅσα ὁ Κάλχας ἀπῄτησε. προσδιορίζεται δέ τι ὅμως ἄξιον λόγου. συνθέμενος μὲν ὁρκωμοτικῶς, πρόφρων ἔπεσι καὶ χερσὶν ἀρήξειν κατὰ παντὸς ἀνθρώπου καὶ εἰς τὸ μέλλον. κολάσας μέντοι τὴν εἰς τὸ μέλλον βοήθειαν ἀπό τινος χρονικοῦ καὶ τοπικοῦ ἐπιρρήματος. χρονικοῦ μὲν ἐν τῷ, οὔ τις ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο. ὅ ἐστι φαινομένου. οἱονεὶ γὰρ, λέγει ὅτι οὐκ εἰσαεὶ κατὰ τὸ μέλλον βοηθήσω σοι. ἀλλ᾽ ἕως ἂν ζῶν περίβλεπτος ὦ, καὶ ἐπιφανῶς ἔχω. τοπικοῦ δὲ, ἐν τῷ κοίλαις παρὰ νηυσί. μονονουχὶ λέγων, ὅτι καὶ ζῶν καὶ φαινόμενος, οὐδ᾽ οὕτω διόλου ἐπαρήξω σοι. ἀλλ᾽ ἕως ἐνταῦθα ἐν τῇ Τροίᾳ ἐσμέν. οὐ γὰρ δήπου καὶ εἰς τὴν Φθίαν ἀπονοστήσας, ὀφειλέτης σοι τῆς ἀρωγῆς ἔσομαι. ἐπεὶ δὲ οὗτος ὁ λόγος ἀπέκναιε τὸν Κάλχαντα, ἐπάγει εὐθὺς ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ θεραπείαν, εἰπών. ὃς νῦν ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι, οἱονεὶ λέγων ὅτι, ἐὰν ἐνταῦθα βοηθήσω σοι, ἔχεις τὸ πᾶν. καὶ γοῦν ἐν ταῖς ναυσὶν ἐστί σοι χρεία τῆς ἀρωγῆς, καὶ οὐχ ὕστερον μετὰ τὴν τοῦ πολέμου λύσιν. νῦν γοῦν ἄριστος ὁ Ἀγαμέμνων ὡς αἱρετὸς, εὐρυκρείων τυγχάνων. ὕστερον δὲ Μυκήνης μόνης ἐσόμενος βασιλεύς. καὶ ὅρα ὅπως ἔχει τι οὐκ ὀλίγον αὐστηρότητος ὁ τοῦ Ἀχιλλέως οὗτος λόγος. οὔτε γὰρ εἶπεν ἀπολύτως ὅτι ὁ Ἀγαμέμνων ἄριστος, ἀλλὰ νῦν ἄριστος, καὶ οὐδὲ ὅτι ἄριστός ἐστιν, ἀλλὰ εὔχεται εἶναι. τουτέστιν ἀδεῖ. λέγεται. καὶ οὐδὲ ἄριστος ἁπλῶς. ἀλλ᾽, καὶ γένει καὶ ἀνδρίᾳ καὶ τὰ ἄλλα ὅλοις Ἕλλησιν, ἀλλὰ ἐν τῷ στρατῷ. ἑαυτὸν δὲ περιϊὼν, ἐρεῖ τοιοῦτον εἶναι αὐτὸν, ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἐτίμησας, τουτέστιν ἐμὲ τὸν καὶ βασιλέα καὶ ἀνδρειότατον καὶ εὐγενέστατον. διὸ καὶ ὁ Ἀγαμέμνων συνάγει χόλον τινὰ καὶ ἐν τούτοις. πικρὰ γὰρ τά τε ἄλλα, καὶ τὸ οὐδ᾽ ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς. εἰ καὶ παράκειται δὲ γλυκύ τι τὸ, ἄριστος ἐνὶ στρατῷ. ὃ καὶ αὐτὸ ἔχει τι πικρίας ὡς εἴρηται. σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ τὸ, οὔ τις σοὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει, εὐστόχως συνεφωνήθη παρὰ τοῦ Ἀχιλλέως. μονονουχὶ γὰρ λέγει, ὡς οὐ μέχρι καὶ τῶν σμικροτάτων καταγνωσθήσεται τῶν ἐχθραινόντων τῷ Κάλχαντι. τὸ μὲν γὰρ ἀγεννὲς καὶ ψοφοδεές. ἀλλ᾽ εἴ τις ἀπειλεῖται. ἢ δακτύλων δεῖξιν ἐρεθίζει. ἢ χεῖρας ἐπισείει. ἀλλὰ κατὰ βαρείας χειρῶν ἐπαγωγῆς ἐνστήσεται. διὸ, οὐδὲ τὸ ἔπεσι βοηθῆσαι, ῥητῶς ἐξεφώνησεν, ἀλλὰ νοηθῆναι αὐτὸ ἀφῆκεν. οὐ γὰρ ἔχρην ὁμόσαι τὸν Ἀχιλλέα γλώσσαις ἀντεπεξελθεῖν λοιδόροις. καὶ ἔπος ἐρείδειν πρὸς ἔπος. ὃ καὶ γυναῖκες ἂν ποιήσειεν. ὅρα δὲ καὶ ὅτι ἐν οἷς ἄνω εἶπεν ὁ Κάλχας, ὡς ὁ Ἀγαμέμνων πάντων Ἀργείων κρατεῖ καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί, εὐρυκρείων τε ὁ Ἀγαμέμνων δείκνυται, καὶ ἀγαθὸς βασιλεὺς, ὅπερ καὶ ἀλλαχοῦ μαρτυρεῖται. εὐρυκρείων μὲν, ὡς πάντων κρατῶν. ἀγαθὸς δὲ, ὅτι πειθοῖ ἄγει καὶ οὐ βίᾳ τὸν λαόν. καὶ ὅτι ὁ μὲν Κάλχας ᾐδέσθη ἀντικρυς καὶ ὀνομαστὶ εἰπεῖν ὅτι, λυπήσει τὸν Ἀγαμέμνονα. οἷα καὶ αὐτὸς εἰπεῖν ἔχων τὸ, ὀνομάζειν αἰδέομαι, ὅπερ ἐν Ὀδυσσείᾳ κεῖται. συμβολικῶς δὲ εἶπεν ὅτι, χολώσει τὸν μέγα δυνάμενον. ὁ δέ γε Ἀχιλλεὺς, καὶ ἐξ ὀνόματος εἶπεν αὐτόν. πολὺ τὸ θάρσος ἔχων ὃ καὶ αὐτὸ τὸν βασιλέα πάντως ἐλύπησεν. ὅρα δὲ καὶ ὅτι πάνυ κυριολεκτεῖ ἐν τῷ, εἰ γὰρ τὸν χόλον καὶ αὐτῆμαρ ἤγουν αὐθημερὸν καταπέψῃ, ἀλλὰ καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον. χόλος γὰρ καταπεφθεὶς, κότος γίνεται. τὸ μὲν δὲ καὶ ὁρισμὸς μνησικακίας ἐστίν. ὥσπερ καὶ τὸ, ἀνδρ᾽ ἀπαμύνασθαι ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ. ὀρθῶς γὰρ ἔχει φάναι ὅτι μνησικακῆσαι ἐστὶ τὸ, χόλον αὐτῆμαρ καταπέψαι. μετόπισθεν δὲ ἔχειν κότον ὄφρα τελέσσῃ. τὸ δὲ καταπέψῃ, μετενήνεκται ἀπὸ τῶν σιτίων τῶν μετὰ βρῶσιν. ἱκανῶς καταρχεθέντων ἔσω ἄχρι καὶ πέψεως. οὕτω γοῦν καὶ ὁ κρυψίχολος, πέττειν δοκεῖ τὸν θυμόν. ὃ δὴ κότος ἐστίν, ὁ δὲ μὴ κρύπτειν εἰδὼς τὸν θυμὸν, ἐκεῖνος οὐ πέττει. ἀλλὰ τρόπον τινὰ ἐξεμεῖ. ὅτι δὲ τὸ πέσσειν καὶ ἀντὶ τοῦ θεραπεύειν κεῖταί ποτε, φανεῖται ἐν τοῖς ἑξῆς. οὐκ ἀπὸ τοῦ πέπτω δὲ γίνεται τὸ, πέψῃ. ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ πέπτω σεσιγημένου ἐνεστῶτος. διφορεῖται γοῦν καὶ αὐτὸς ὡς καὶ τὸ καλύπτω, ὅπερ ἔοικε καὶ καλύσσω εἶναι, ἀφ᾽ οὗ ὁ κάλυξ γίνεται. οὕτω δὲ καὶ τὸ βλάπτω, ἑτέρως διφορεῖται βλάβω λεγόμενον ὡς ἀλλαχοῦ φανεῖται, ἀπὸ τοῦ βέβλαφα παρακειμένου, ἀνηγμένου εἰς ἐνεστῶτα καὶ τρέψαντος τὸ φ συνήθως εἰς βῆτα. ὃ γίνεται καὶ ἐπὶ τοῦ βλεμεαίνειν, ὅπερ ἐστὶν ἀναρρώννυσθαι καὶ προθυμεῖσθαι. ὡς ἀπὸ φλεβός φασιν, ὅθεν καὶ ἀβλεμὲς τὸ νωθρόν. ὡς οἷον ἀφλεβές τι ὂν καθὰ καὶ βλεμεαίνειν τὸ ὡσανεὶ φλεβεαίνειν, περὶ οὗ καὶ ἀλλαχοῦ δηλωθήσεται. ὅτι δὲ τοῦ πέσσειν, προϋπάρχει τὸ πέπτειν. καὶ ὅτι αἰολικόν ἐστιν, Ἡρακλείδης δηλοῖ φάμενος οὕτως. Αἰολεῖς τὰ εἰς πτω λήγοντα βαρυτονοῦντες, μεταθέασιν εἰς δύο σσ. ὡς καὶ ἡ Ὀδύσσεια δηλοῖ. οἷον πέπτω πέσσω. ὄπτω ὄσσω. ὀσσόμενος πατέρ᾽ ἐσθλόν. Ἡρόδοτος δὲ τὸ χόλον καταπέψαι, χόλον πέσσαι φησίν. ἐν δὲ τῷ, οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα διῒ φίλον, σκοπητέον ὅτι καὶ τὴν ἀρχουσαν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐκτείνει ὁ ποιητής. καὶ τὴν λήγουσαν τῆς δοτικῆς. ὅπερ καὶ ἐν ἀμφοτέροις παρὰ τὴν κοινὴν ἀναλογίαν ἐστί. τὸ δὲ μά, ἐπίρρημά ἐστιν ἀπωμοτικόν. περὶ οὗ ῥηθήσεται μετ᾽ ὀλίγα ἐν τῷ, ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον. τὸ δὲ οὐ μὰ γοῦν Ἀπόλλωνα

οὔ τις

οὔ τις ἐμεῦ ζῶντος βαρείας σοι χεῖρας ἐποίσει, ἀττικὸν σχῆμά ἐστι, τῶν δύο ἀποφάσεων λαμβανομένων ἀντὶ μιᾶς. βαρεῖαι δὲ χεῖρες, αἱ κακοποιοί. ὡς καὶ προϊὼν ἐρεῖ ὁ ποιητὴς ἐπὶ Ἀπόλλωνος. Σημείωσαι δὲ ὅτι βαρείας χεῖρας ἔχειν, οὐ ταυτόν ἐστι τῷ, χερσὶ βρίθεις ἀεί. ἀλλὰ ποτὲ μὲν πλουσιότητα δηλοῖ τὸ τοιοῦτον. δύναται δέ ποτε καὶ ὁμηρικῶς νοεῖσθαι, ὡς καὶ ἐν τῷ, εἴ τινος πλέον ἢ χειρὶ βρίθεις ἀντὶ τοῦ δυνατὸς εἶ. Τὸ δὲ πρόφρων. ταυτόν ἐστι τῷ ὑπέρφρων. αὐτὸ δὲ διχῶς. ὑπέρφρων γὰρ, οὐ μόνον ὁ ὑπέρ τινος φρονῶν, ὡς ἐν τοῖς ῥηθεῖσι νοεῖται. ἀλλὰ καὶ ὁ προφρονῶν τινά, καθὰ κεῖται ἀλλαχοῦ. τὸ δὲ οἴομαι. διαλέλυται, καὶ ὅτι καὶ οἴω λέγεται τὸ αὐτὸ ἐνεργητικῶς, ἐκ δηλότατόν ἐστιν. ἐν δὲ τῷ χολωσέμεν ἱστέον ὡς τὰ εἰς ειν ἀπαρέμφατα, εἰς εν ποιοῦσιν οἱ δωριεῖς, ἀποβολῇ τοῦ ι ὡς καὶ μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται. ἀντὶ γὰρ τοῦ λέγειν καὶ γράφειν, λέγεν φασὶ καὶ γράφεν. ταῦτα δὲ προσλήψει τῆς με συλλαβῆς, λεγέμεν γίνεται καὶ γραφέμεν. οὕτω γοῦν καὶ τὸ χολωσέμεν παραγίνεται. χολώσειν. χολώσεν. χολωσέμεν. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐν τοῖς ῥηθεῖσιν ἀπὸ τοῦ Κάλχαντος, ἔπαινος βασιλέως ὑψηλοῦ τε καὶ ἀγαθοῦ δηλοῦται εἶναι, τὸ πολλῶν τε κρατεῖν καὶ εὐπειθῶν, ὁποῖοι καὶ οἱ ἀχαιοὶ τῷ Ἀγαμέμνονι ἐφάνησαν ἐν τοῖς κατὰ τὴν Χρυσηΐδα. ἔφη γοῦν ὁ Κάλχας τὸν ἀτρείδην πάντων μέγα κρατέειν ὡς εὐρυκρείοντα. εἴτουν εὐρυμέδοντα. καί οἱ σὺν τούτοις πείθεσθαι. καὶ ὅρα τὸ, μέγα, ὄνομα ὂν ἐπιρρηματικόν. ἢ καὶ ἄλλως εἰπεῖν ἐπίρρημα ὀνοματικόν. ὁποῖον καὶ τὸ, πρόφρων ἀρήξειν. καὶ πρὸ αὐτῶν τὸ, ὄχ' ἄριστος, ἤγουν ἐξόχως. ἐν ᾧ λείπει πρόθεσις πάντως ἡ ἐξ' καθὰ καὶ ἐν τῷ, ὄχη. ὅρος δὲ ἡ Ὄχη καρύστιον, ἐξέχον ἐν τοῖς ἐκεῖ.

Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ.
Εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
Ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον ὄφρα τελέσσῃ
Ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι. σὺ δὲ φράσαι εἴ με σαώσεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Θαρσήσας μάλα εἰπὲ θεοπρόπιον ὅ, τι οἶσθα.
Οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διῒ φίλον, ᾧτε σὺ Κάλχαν
Εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
Οὔ τις ἐμεῦ ζῶντος, καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο,
Σοὶ κοίλης παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει,
Συμπάντων Δαναῶν. οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς.
Ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι.

Ὅτι τὸ κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ, πρῶτόν ἐστιν ὧδε γνωμικὸν παρὰ τῷ ποιητῇ καὶ κατὰ τὸν εἰπόντα ὑφεστηκυῖα γνώμη σοφή. ἤγουν γνωμάτευμα καθολικὸν περὶ βιωτικοῦ τινος πράγματος, διδάσκον οἷος ποτὲ ὁ ἄρχων, κατὰ ἐλάττονος θυμωθείς. λέγει δὲ ὅτι ὅτε βασιλεὺς ἄνδρα ταπεινὸν κυρώσει ἀμύνασθαι, ἀήττητός ἐστι. καὶ γὰρ καὶ τὸ χώεσθαι, πολλάκις ὀργὴν δηλοῖ ἔμπρακτον. ὡς τὸ, ὅτι τόσσον ἐχώσατο φοῖβος ἀπόλλων. καὶ τὸ, κρείσσων, ἐπὶ νικῶντος καὶ ἐπικρατεστέρου τίθεται. ὡς τὸ, ὁπποτέρος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται. καὶ παρ' Εὐριπίδῃ. ἀνάγκαι κρείσσονες, αἱ ὑπερτεροῦσαι καὶ κραταιαί, καὶ ὡς εἰπεῖν δυνατώταται. καὶ πάλιν. ἐπεὶ δὲ κρεῖσσον τὸ κακόν ἐστι τοῦ ἀγαθοῦ, καὶ ναυτικὴ ἀναρχία, κρείσσων πυρός. ὁ δὲ τοιοῦτος, κρείσσων. οὗ καὶ ῥῆμα τὸ κρείσσω παραδιδόασιν οἱ παλαιοί. λέγοιτ' ἂν μάλα καιρίως, καὶ ἀρείων, παρὰ τὸ ἄρης. κεῖται δὲ, τί λέληκας. ἔχει νύ σε πολλὸν ἀρείων. εἶτα τὴν τοιοῦτον λόγον πιστούμενος, ἐπάγει. εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ. καὶ ἑξῆς ὡς προγέγραπται. ὁ μὲν γὰρ χωόμενος ἀνδρὶ μὴ χερείονι, ἀρπαγμαῖον ἔχει τὸν καιρὸν τῆς ἀμύνης. ὃν τυχὸν μὲν εὑρηκώς, γενήσεται κρείττων τοῦ ἐχθροῦ. τυχὸν δὲ οὔ. ὁ δὲ τῷ χέρονι χωόμενος, ἀεὶ καιρὸν ἔχων, ἀήττητός ἐστι. τὸ δὲ χέρηϊ, συγκοπὴν ἔχει ἐκ τοῦ χερείων ὁ χέρων. χερείονος. χερείονι. καὶ ἐν συγκοπῇ. χέρει. καὶ τροπῇ τοῦ ε τῆς ει διφθόγγου εἰς η, χέρηϊ. οὗ ἡ αἰτιατική, χέρηα. καὶ πληθυντικὴ εὐθεῖα, οἱ χέρηες. Ἱστέον δὲ ὅτι, εἰς τὸ νοηθῆναι τὴν ῥηθεῖσαν ὁμηρικὴν γνώμην, συντελεῖ καὶ τὸ Σοφοκλέους τό, οὐκ ἐκ τέλους φρονεῖν μέγα ὃς δοῦλος ἐστὶ τῶν πέλας. καὶ Εὐριπίδης δέ, φανερῶς αὐτὴν παραφράζει ἐν τῷ, καί πως ὀλίγ' ἀρχόμενοι, πολλὰ κρατοῦντες, χαλεπῶς ὀργὴν μεταβάλλουσιν. ἤγουν οἱ βασιλεῖς διὰ μικρὰν ἀρχὴν λύπης, δυσκατάλλακτοί εἰσιν, ὡς πολλὰ κρατοῦντες, ἤτοι ὡς κρείσσονες. ταυτὸν γὰρ ὁ πολλὰ κρατῶν καὶ ὁ κρείσσων. οἷς ἐναντίον ὁ ἥσσων. ἑρμηνεύει δέ πως παραφραστικῶς τὴν αὐτὴν γνώμην, καὶ ῥήτωρ ὁ ἐν ὀγδόῳ αὐτοῦ λόγῳ οὕτως εἰπών. πρὸς ταῦτα, ῥητόρευε καὶ δίκαια καὶ πρέποντα καὶ συμφέροντα, μάτην ὀργιζόμενος (ὡς οὐδενὸς προσδεῖται ὁ κρατῶν τὸ βούλημα τὸ ἴδιον) τούτων ἕκαστα ποιούμενος. μονονουχί γὰρ ὁ τοιοῦτος ῥήτωρ τὸν χωόμενον βασιλέα, κρείσσω εἶναι λέγει, ὡς τὸ οἰκεῖον βούλημα κρατύνοντα καὶ μηδενὸς ὑπα-

νεύονται. Ὅτι ἀμείβεσθαί ἐστιν, οὐ μόνον ἔργοις, ἀλλὰ καὶ λόγοις. οὕτω γοῦν ὁ ποιητὴς τὸ ἀνταπολογεῖσθαι καὶ ὅλως λαλεῖν τι πρὸς τὰ προσλαληθέντα, ἀμείβεσθαι λέγει. ἐντεῦθεν δὲ καὶ λόγοι ἀμοιβαῖοι παρὰ τοῖς ποιηταῖς, ἐν οἷς τὰ πρόσωπα στιχηρῶς, ἢ καὶ ἄλλως συντομώτερον πρὸς ἄλληλα φθέγγονται. ὅπερ καὶ ἀλληλογραφία λέγεται. Σημείωσαι δὲ ὅτι, νῦν μὲν, οὐ σαφῶς εἶπεν. ἀλλαχοῦ δὲ, σαφηνίζει τὴν λέξιν ἐν τῷ, ἀμείβετο φώνησέν τε. καὶ ἐν τῷ, Ελένη μύθοις ἀμείβετο. Ὅτι θεοπρόπος, ὁ μάντις ὁ θεοῖς πρέπων ἢ τὰ θεοῖς πρέποντα λέγων. καὶ θεοπρόπιον, τὸ αὐτοῦ λόγιον ἤτοι μάντευμα. καὶ θεοπροπία ἡ μαντεία, καὶ τὸ ῥῆμα θεοπροπέω. ὅθεν καὶ μετοχὴ, τὸ, ἐν δαναοῖς θεοπροπέων ἀγορεύεις. ἦν δὲ καὶ τάγμά τι θεῖον ἐν δελφοῖς, οἱ θεοπρόποι. οἱ καθ' Ηρόδοτον ἐσιτοῦντο μετὰ τῶν βασιλέων τὰ δημόσια. συγκέκοπται δὲ τὸ πρέπειν ἐκ τοῦ προιέπειν. ἐπειδὴ τὰ ἐκπρεπῆ καὶ εὐπρεπῆ καὶ ἀειπρεπῆ καὶ ἀληθῶς πρέποντα καὶ ἐπιπρέποντα, προιέπομεν. Ὅτι ἐν τῷ δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις, οὐκ ἔστι καινότερον φαίνειν τὸ, ἀναφαίνεις. οἱ δὲ μετὰ Ομηρον ἐντεῦθεν ὁρμώμενοι, εἶπον τὸ, ἀνεῖλεν ὁ φοῖβος καὶ ὅσα τοιαῦτα.

Καὶ τότε δὴ θάρσησε, καὶ ηὔδα μάντις ἀμύμων.
Οὔτ' ἄρ ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται. οὔθ' ἑκατόμβης.
Αλλ' ἕνεκ' ἀρητῆρος ὃν ἠτίμησ' Αγαμέμνων.
Οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα. καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα.
Τοὔνεκ' ἄρ ἄλγε' ἔδωκεν ἑκηβόλος ἠδ' ἔτι δώσει.
Οὐδ' ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει,
Πρίν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἑλικώπιδα κούρην.
Απριάτην. ἀνάποινον. ἄγειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
Ες Χρύσην. τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν.
Ητοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
Ηρως ἀτρείδης εὐρυκρείων Αγαμέμνων
Αχνύμενος. μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
Πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην.
Κάλχαντα πρώτιστα κάκ' ὀσσόμενος προσέειπεν.

Ὅτι αὐδᾶν λέγεται τὸ ἀνθρωπίνως λαλεῖν. αὐδὴ γὰρ, οὐχ ἁπλῶς ἡ τυχοῦσα φωνὴ, ἀλλ' ἡ ἀνθρωπίνη. ὅθεν καὶ αὐδήεσσα, ἡ χρωμένη φωνῇ ἀνθρωπίνῃ. καὶ αὐδήεις ὁμοίως. γίνεται δὲ παρὰ τὸ αὔω τὸ φωνῶ καὶ τὸ δέω τὸ δεσμῶ, αὐδὴ ἡ συνδεδεμένη καὶ ἐναρμόνιος φωνή. Ὅτι ὁ ἀρητὴρ καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται, ἐκτείνει τὴν ἀρχουσαν. διὸ ἠτίμησ' ἀρητῆρα, καὶ ἀλλ' ἕνεκ' ἀρητῆρος. καὶ ἴσως ὥσπερ ἐκ τοῦ ἴχω γενόμενος ὁ ἰχὼρ ἐκ θέσει μακρᾶς τῆς τοῦ ἴχω, φύσει μακρὸν αὐτὸς ἔχει τὸ κατάρχον δίχρονον, οὕτω καὶ ὁ ἀρητὴρ ἔπαθεν ἐκ τῶν ἀρνῶν γενόμενος, ἀπελεύσει τοῦ ν. Ὅτι τὸ οὐδ' ὅγε λοιμοῖο χεῖρας ἀφέξει, διχῶς νοεῖται. ἢ γὰρ ὅτι οὐκ ἂν ὁ φοῖβος τοῦ καθ' ὑμῶν λοιμοῦ, τὰς ἑαυτοῦ χεῖρας ἀπόσχῃ, ἢ ὅτι οὐκ ἂν τὰς τοῦ ἀποτροπαίου θεοῦ λοιμοῦ χεῖρας ἀποκωλύσῃ ἡμῶν. γίνεται δὲ ὁ λοιμὸς, ἐκ τοῦ λέλειμμαι, δι' οὗ δηλαδὴ λείπουσι τὰ ζῶντα. ἐκεῖθεν δὲ καὶ ὁ διὰ τοῦ ι λιμὸς, ὡς ἀλλαχοῦ φανεῖται. Ὅτι ὁπηνίκα τὸ πρὶν, δὶς ἐν λόγῳ ποιητικῷ παραλαμβάνεται. τὸ μὲν ἓν, νοεῖται ἀντὶ τοῦ, πρότερον. καὶ οὐ δὲ ἔχει ὡρισμένην τὴν σύνταξιν. τὸ δὲ ἕτερον, μετὰ ἀπαρεμφάτου ῥήματος συντάσσεται. τοιοῦτον ὂν τῷ, πρὸ τοῦ γενέσθαι τόδε τι. διὸ τοῦ οὐ πρὶν ἀπόλλων λοιμοῦ χεῖρας ἀφέξει, πρὶν ἀποδοῦναι ἤγουν πρὸ τοῦ ἀποδοῦναι τῷ Χρύσῃ τὴν παῖδα. καὶ, αὖτις οὐκ ἔσεται πρὶν ἄργος δ' ἰέναι, πρὶν γνῶναι τὴν διὸς βουλήν. καὶ μή τις πρὶν οἶκονδε ἐπειγέσθω, πρὶν πὰρ τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι. Ιστέον δὲ ὅτι δοῦναι μὲν, ἐπὶ ἁπλῶς ἑκουσίου δόσεως. ὅθεν καὶ τὸ δῶρον. ἀποδοῦναι δὲ, ἐπὶ τῶν χρεωστικῶς διδομένων. ὡς καὶ ὁ Δημοσθένης οἶδε, καθὰ εἴρηται. καὶ οὕτως ἀποδόμεναι ὁ βασιλεὺς λέγεται τὴν ἑλικώπιδα κούρην. οὐχ ἑκὼν δηλαδὴ, ἀπριάτην ἀνάποινον. ἐπιδιδόναι δέ ἐστι, τὸ ἐπέκεινα τῶν προϋπαρχόντων δοῦναί τι. τὸ δὲ ἀπριάτην ἀνάποινον. ἐπιρρήματα φασὶν οἱ παλαιοὶ, ἀντὶ τοῦ ἀπριάδην καὶ ἀναποίνως. ἤγουν δίχα τοῦ πρίασθαι καὶ δίχα ἀποίνων. τὸ δὲ ἀποδόμεναι, δηλοῖ μὲν τὸ ἀποδοῦναι. καὶ γίνεται ἐπενθέσει τῆς με συλλαβῆς. πῶς δὲ διασκευάζεται, ῥηθήσεται ἐν τοῖς ἑξῆς. Ὅτι ἑλίκωπες μὲν ἀχαιοὶ, οἱ τὰς κώπας ἑλίσσοντες ἤγουν ναυτικοί. ἢ ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται, οἱ πρὸς τὴν ἑλίκην τὸ ἄστρον, τὴν καὶ μεγάλην ἄρκτον λεγομένην, τοὺς ὦπας ἔχοντες καὶ ἀφορῶντες. καὶ πρὸς ἐκείνην πλέοντες. ἢ οἱ ἀξιοθέατοι καὶ ἑλίσσοντες τοὺς ὦπας τῶν βλεπόντων, εἰς ἑαυτούς. κούρη δὲ ἡ ἑλικῶπις, καὶ διὰ τοῦτο μὲν τὸ ὕστερον, ἡ ἀξιοθέατος δηλαδὴ καὶ τοὺς ἐραστὰς ἐφελκομένη. οὐ μὴν δὲ, ἀλλὰ καὶ ἡ αἰδήμων, καὶ ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ, ἡ οὐκ ἀτενὴς τὴν θέαν, ἀλλὰ εἰς ἑαυτὴν ἑλίσσουσα. ἢ καὶ ἡ μελανόφθαλμος, καὶ οὕτως εὐπρεπής, διὰ τὸ ἑλικούς, ὅ ἐστι μέλανας ἔχειν τοὺς ὦπας.

ἡ δὲ

ἡ δὲ τοιαύτη, καὶ ἑλικοβλέφαρος λέγεται. ὅτι δὲ τὸ μέλαν ἑλικὸν λέγεται, δηλοῖ καὶ ὁ εἰπὼν τὸν Αἴσηπον ποταμὸν, ἑλικώτατον ὕδωρ. Ἰστέον δὲ ὅτι τὴν κόρην τὴν Χρυσηΐδα λέγει, οὐχ ὡς παρθένον. ψευδὲς γὰρ νῦν τοῦτο. ἀλλ' ὡς ἁπλῶς νεανίδα. τοῦτο δὲ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς εὑρεθήσεται παρὰ τῷ ποιητῇ. καὶ ὅτι λιταῖς ἀπειθήσας ὁ βασιλεὺς αἳ δίχα τῶν ἄλλων σεμνῶν καὶ δώροις ἐδεξιοῦντο αὐτὸν, ὕστερον οὐ μόνον ἀπεριάτην ἀποδώσει τὴν ζητηθεῖσαν ὡς εἴρηται, ἀλλὰ καὶ ἑκατόμβην προσεπιθήσει. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς, καὶ ἄτη ἐπελεύσεται αὐτῷ ὡς μὴ αἰδεσαμένῳ τὰς τοῦ Διὸς θυγατέρας λιτάς. τοιαύτη τῶν λιτῶν φύσις, ὡς ἐν τῇ ἰ ῥαψῳδίᾳ ῥηθήσεται. καὶ Ἀχιλλεὺς δὲ τὰς τοῦ βασιλέως μετὰ ταῦτα λιτὰς παρωσάμενος βλαβήσεται. ἐνταῦθα δὲ τοῦ ἄγειν ἐπὶ ἐμψύχων ῥηθέντος ἐν τῷ ἄγειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην, Ἰστέον ὅτι διαφορά ἐστι τοῦ ἄγειν καὶ τοῦ φέρειν. ὡς φανερὸν ἔσται καὶ ὅπου λέγει τις παρὰ τῷ ποιητῇ, μηδὲν ἔχειν ἐν Τροίᾳ ὅπερ ἂν ἄγοιεν ἢ φέροιεν οἱ ἐχθροί. τοῦτο δὲ δηλοῦται καὶ ἐν τῷ, ἄγομαι φέρομαι τὰ χρήματ' ἐνεχυράζομαι. καὶ φασί τινες, τὸ μὲν ἄγειν, ἐπὶ ἐμψύχων λέγεσθαι καὶ τὸ ἄγεσθαι. τὸ δὲ φέρεσθαι καὶ φέρειν, ἐπὶ ἀψύχων. ὅθεν καὶ φορεῖον. καὶ φοράδην ἐπίρρημα. καὶ φέρτρον, ἡ νεκροφόρος κλίνη. καὶ φορεῖν σκῆπτρον. ἤτοι φέρειν. ὃ καὶ φοραίνειν ὁ ποιητὴς λέγεσθαι οἶδεν ὡς ἐκ τοῦ φορῆναι φαίνεται. ἕτεροι δὲ, ὁρῶντες τοῦτο πολλαχοῦ ἀληθῶς διαφωνοῦν, φασὶν ὅτι ἄγειν λέγεται, τὸ ἐπὶ νηὸς ἢ ἅρματος. οἱ τί ἂν εἴποιεν πρὸς τὸ, βοῶν ἀγέτην κεράων. καὶ πρὸς τὰ ὅμοια. κάλλιον οὖν λέγουσιν οἱ πρῶτοι, πλὴν, ἐκ τοῦ πλεονάζοντος καὶ αὐτοί. εἰ γὰρ καὶ φανερῶς διαφέρει τὰ ῥηθέντα, καθὰ δηλοῖ καὶ τὸ, τὰ μὲν, ἦγον. τὰ δὲ, ἔφερον. ὡς δοκεῖν ἄγεσθαι μὲν, τὰ αὐτοκίνητα. φέρεσθαι δὲ, τὰ βασταζόμενα. ὅμως ἔστιν ὅτε ἀδιαφοροῦσιν, ὡς ἀντὶ ἀλλήλων λαμβάνεσθαι. καὶ ἐπὶ ἑτέρων δέ τινων σημαινομένων τίθεσθαι, ὡς πολλαχοῦ φανήσεται. καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς ὕστερον. οἳ καὶ τὸ προσφέρειν καὶ τὸ προσάγειν ἀδιαφορεῖν οἴδασιν. Ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι τῶν ἐν τῇ Τροίᾳ ἡγεμόνων βασιλεῖς λέγονται καὶ κρείοντες. Ἀγαμέμνων δὲ, καὶ εὐρυκρείων συνθέτως. ἢ εὐρὺ κρείων ἐν παραθέσει. περὶ οὗ κανών τις ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. προϋπάρχει δὲ τούτων ὁ κρέων. οὗ θηλυκὸν ἡ κρέουσα. κατὰ δὲ τὸ, εὐρυκρείων, σύγκειται καὶ ἁλικρείων ὁ τῆς ἁλὸς ἄρχων. ἔστι δὲ εὐρυκρείων. ὁ εὐρὺ βασιλεύων. καὶ ὡς εἰπεῖν μέγας βασιλεύς. ἢ βασιλεὺς βασιλέων. εἴτε φύσει τοῦτο εἶχεν, εἴτε ὡς αἱρετὸς, ἁπάντων ἦν τῶν συμμάχων βασιλεὺς, ἵνα μὴ τῇ πολυαρχίᾳ διασπᾶται τὸ συμμαχικόν. ὅτι δὲ τοῖς ἀχαιοῖς ἐξ αἱρέσεως ἦν βασιλεὺς ὁ Ἀγαμέμνων, Εὐριπίδης ἐν Ἰφιγενείᾳ δηλοῖ σαφέστατα. Ὅτι πολλῶν ῥημάτων τὸ θέμα, λήγει τὸ πρῶτον εἰς ω. εἶτα προσλαμβάνει τὸ ν ὄπισθεν τοῦ ω. μεθ' ὃ γίνεται διὰ τοῦ υω παραγωγή. ἔπειτα μεταπίπτει αὐτὸ εἰς τετάρτην συζυγίαν τῶν εἰς μι. οἷον ἄχω τὸ λυποῦμαι. καὶ προσλήψει τοῦ ν ἄχνω. καὶ παραγωγῇ, ἀχνύω. καὶ ἐξ αὐτοῦ τὸ, ἄχνυμι. τοιοῦτον καὶ τὸ, ἄγω τὸ κλῶ. ἄγνω ἀγνύω ἄγνυμι. θόρω τὸ πηδῶ, θόρνω θορνύω θόρνυμι. ὄρω τὸ διεγείρω, ὄρνω ὀρνύω ὄρνυμι. σβέω σβένω σβεννύω σβέννυμι. ἕω τὸ ἐνδύομαι. καὶ ἐξ αὐτοῦ ὁμοίως ἕννυμι. καὶ ἀμφιέννυμι. κορέω, καὶ ὡσαύτως κορέννυμι, στορέω, καὶ ὁμοίως στορέννυμι. οἴγω οἴγνυμι. ζεύγω ζεύγνυμι. καὶ ἄλλα μυρία. ἡ τοιαύτη δὲ ἀκολουθία, παράγει καὶ τὸ ῥωννύω καὶ ζωννύω. ἐκ τοῦ ῥώω καὶ ζώω. καὶ τὸ πτάρνυσθαι ἀπὸ τοῦ πτάρω. καὶ τὸ ἄρνυσθαι ἤτοι ἁπλῶς λαμβάνειν, ἀπὸ τοῦ αἴρω. ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ εἴρηται. καὶ τὸ ὀμόργνυσθαι ὡς ἀπὸ τοῦ ὀμόργω. καὶ ἀπὸ ἀπεστιγμένου τοῦ πήγω, τὸ πήγνυσθαι. καὶ φράγω φράγνυσθαι. οὕτω δὲ καὶ τὸ ῥήγνυσθαι καὶ δείκνυσθαι καὶ δαίνυσθαι καὶ ὀμνύσθαι. Ὅτι φρένες, οὐ μόνον ἀσωμάτως καὶ νοητῶς ἐπὶ λογισμοῦ, ἀλλὰ καὶ μέρος τι τῶν σπλάγχνων ὃ καὶ διάφραγμα λέγεται. ἔστι δὲ ὑμὴν ἀποχωρίζων τὸ ἧπαρ μετὰ τοῦ σπληνὸς, τοῦ τε πνεύμονος καὶ τῆς καρδίας. ἢ καὶ ἄλλως κατὰ τοὺς παλαιοὺς φρένες εἰσὶν, αἳ διεζώκασι τὸν ὑπὸ τῷ πνεύμονι καὶ τῇ καρδίᾳ τόπον. ὃ καλεῖται καὶ διάφραγμα. συντελεῖ δὲ εἰς τὸ φρονεῖν. ὅθεν καὶ φρενήρης ὁ φρόνιμος. ἐν δὲ τῷ φλεγμαίνειν, παραφροσύνας ποιεῖ. Ἀριστοτέλης δέ φησιν ὅτι, ὑπὸ τὸν πνεύμονα, τὸ διάζωμα τὸ τοῦ θώρακος, αἱ καλούμεναι φρένες, πρὸς τὰ πλευρὰ καὶ τὰ ὑποχόνδρια καὶ τὴν ῥάχιν συνηρτημένον. ῥηθήσεται δὲ περὶ αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. μελαίνας δὲ φρένας ἔφη ὁ ποιητὴς, διὰ τὸ ἐντὸς αὐτὰς ἐν βάθει κεῖσθαι καὶ μὴ ὁρᾶσθαι. ἢ καὶ ἄλλως μελαίνας τὰς τοῦ θυμουμένου καὶ μὴ ἔχοντος ἡμέρως, ἀλλ' οἷον σκοτεινοῦ καὶ νυκτὶ ἐοικότος. ὅπερ ἐπὶ θυμουμένου Ἀπόλλωνος εἶπεν ὁ ποιητής. καὶ ἐπὶ Ἕκτορος δὲ ὁμοίως ἐρεῖ. ἕτεροι δὲ τολμηρότερον ἐξηγούμενοι, φασὶν ὅτι ἐπεὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ θυμουμένου πυρὶ λαμπετόωντι ἐοικέναι λέγει, διὰ τοῦτο καὶ τὰς φρένας τοῦ τοιούτου, μελαίνας φησὶ, λέγων. μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι πίμπλαντο. ἵνα εἶεν ἀμφιμέλαιναι φρένες, αἱ δίκην καπνοῦ τῷ θυμῷ μελαινόμεναι. ὡς οἷα καπνοῦ τούτου συνόντος τῷ κατὰ τὴν τραγῳδίαν αἰνοφαίστῳ πυρὶ τοῦ θυμοῦ. πυρὶ δὲ λάμποντι τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰκάζει τοῦ θυμουμένου, διὰ τὸ ὑπέρυθρον καὶ ὡσανεὶ πυρωπὸν καὶ πυροειδὲς, ὃ γίνεται διὰ λεπτοῦ αἵματος ἀνάδοσιν, ἐν τῇ τοῦ θυμοῦ ζέσει. οὗ αἵματος ἀναδιδομένου διὰ λεπτῶν φλεβίων, φλογωπός τρόπον τινὰ ὁ θυμούμενος διαδείκνυται. Ἰστέον δὲ ὅτι νῦν μὲν οὐκ εἶπε καιομένῳ πυρὶ τοὺς τοιούτους ἐοικέναι ὀφθαλμοὺς, ἀλλὰ μόνον λάμποντι διὰ χρόας ἔμφασιν. ἀλλαχοῦ δὲ τοὺς Ἕκτορος ὀφθαλμοὺς, πυρὶ δαίεσθαι ἤγουν καίεσθαι, διὰ τὸ μάχιμον ἢ βαρβαρικὸν τοῦ θυμοῦ. ἐρεῖ δέ που καὶ περὶ συὸς τὸ αὐτὸ ἐν τῷ, πῦρ ὀφθαλμοῖσι δεδορκώς. τὸ δὲ πίμπλαντο, τὸ πολὺ δηλοῖ τοῦ θυμοῦ, οὐ γὰρ ἁπλῶς ἔχει μένος, ἀλλὰ πίμπλαται μένεος, ἐκ μεταφορᾶς τῶν ὑδροδόχων ἀγγείων,

ἃ πίμπλαται ὑγροῦ. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, μέγα ἐν τοῖς ῥηθεῖσιν ἐπιῤῥηματικῶς κεῖται, ὁποῖα πολλὰ καὶ ἄλλα εἰσί. καὶ ὅτι πρὸς πιθανότητα κεῖται τὸ λαμπετόωντι πυρὶ ὀφθαλμούς. οὐ γὰρ ἁπλῶς αὐτοὶ πρὸς λαμπηδόνα πυρὸς χρώζονται, ἀλλ' ὅτε τινὶ μέγας ὁ θυμός. τὸ δὲ πίμπλαντο, θέμα, πλῆμι ἐκ τοῦ πλῶ. καὶ ἀναδιπλασιασμῷ καὶ πλεονασμῷ τοῦ μ' διὰ ὄγκον φωνῆς, πίμπλημι. οὕτω δὲ καὶ πρῶ, πιπρῶ, πίμπρημι τὸ καίω. Ὅτι τὸ ὄσσε δυϊκόν. δηλοῖ δὲ τοὺς ὀφθαλμούς. γίνεται μὲν ἀπὸ τοῦ ὄσσω τὸ βλέπω. ἐξ οὗ καὶ τὸ κακὰ ὀσσόμενος, ἀντὶ τοῦ κακῶς ὑποβλεπόμενος. κλίνεται δὲ κατὰ μέν τινας, ἀπὸ τοῦ, ὄσσος οὐδετέρου ὀνόματος, ὡς βέλος. οὗ δοτικὴ ἑνικὴ εὕρηται ἐν χρήσει, τὸ ὄσσει ὡς τὸ βέλει. καὶ ἀκολούθως εὐθεῖα δυϊκῶν, ὄσσεε. καὶ κατὰ ἀποκοπὴν ἢ συγκοπὴν, ὄσσε. ἕτεροι δέ φασιν οὕτως. ἀπὸ τοῦ ὄσσος ἀρσενικοῦ ὡς πλόος, εὐθεῖα δυϊκῶν, ὄσσω ὡς πλόω καὶ κατὰ μεταπλασμὸν, ὄσσε. ἤγουν κατὰ μεταποίησιν τοῦ ω τελικοῦ τοῦ εὐθείας τῶν δυϊκῶν εἰς τὸ ε. ὅπερ καὶ αὐτὸ, τελικόν ἐστι τὸ τῆς δυϊκῶν εὐθείας. ἔστι γὰρ μεταπλασμὸς, μετάθεσις καὶ μετασχηματισμὸς λήξεως λέξεως, εἰς ἕτερον συγγενὲς τελικὸν, ὡς εὐθὺς δειχθήσεται. γίνεται δὲ ὁ τοιοῦτος μεταπλασμὸς, καὶ ἐν ὀνόμασιν. οἷον, τῇ ὑσμίνῃ καὶ τῇ δωδώνῃ κοινῶς μὲν, διὰ τοῦ η τὸ τελικόν. ποιητικῶς δὲ, διὰ τοῦ ι κατὰ μετάπλασιν. τὸ δὲ ὅμοιον καὶ ἐπὶ τοῦ ἀλκῇ. τὸ γοῦν λέων ἀλκὶ πεποιθὼς διὰ τοῦ ι γραφὲν, μεταπέπλασται. καινότερον δὲ τούτων, τὸ τῇ κλαδὶ παρ' Αἰλιανῷ, ἐν τῷ περὶ ζώων ἰδιότητος. εὑρεθήσονται δὲ καὶ ἄλλοι ἐν τοῖς ἑξῆς πολλοὶ μεταπλασμοὶ ἐν ὀνόμασι. γράφεται δὲ τὸ τοιοῦτον πάθος, καὶ ἐν ῥήμασιν. οἷον, τὸ περιπατοίην, ἐκ τοῦ περιπατοῖμι μετεπλάσθη ἀπὸ τελικοῦ δηλαδὴ εἰς τελικόν. ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ γνοῖμι τὸ γνοίην. καὶ ἀπὸ τοῦ δοῖμι, τὸ δοίην. καὶ ἀπὸ τοῦ εἰδεῖμι τὸ εἰδείην. καὶ τὸ καινότερον, ἐκ τοῦ ἐκπεφεύγοιμι τὸ ἐκπεφευγοίην παρὰ Σοφοκλεῖ. τελικὸν γὰρ ἐν εὐκτικοῖς καὶ τὸ μι, οἷον τύπτοιμι. καὶ τὸ ην, οἷον τυφθείην. ὅμοιον δέ τι ἔπαθε, καὶ τὸ κλῦε τουτέστιν ἄκουε, καὶ αὐτὸ γὰρ μεταπλασθὲν εἰς ἕτερον προστακτικὸν τελικὸν, κλῦθι γέγονεν ὡς ἀρέσκει τοῖς παλαιοῖς. ὁμοίῳ δέ τινι τρόπῳ, καὶ τὸ ἄνωγε ἀντὶ τοῦ κέλευε, ἄνωχθι γέγονεν. εὕρηται δὲ πάθος ὅμοιον καὶ ἐν ἐπιῤῥήμασιν. ὡς ὅτε τὸ διχῆ δίχα φαμέν. καὶ τριχῆ τρίχα. καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ τὸ σαφῆ σάφα. καὶ ἐν τούτοις γοῦν, τελικῶν γέγονεν ἐναλλαγή. τελικὰ γοῦν ἐπιῤῥημάτων ὥσπερ τὸ η, οὕτω καὶ τὸ α. οἷον ἅμα. κάρτα ἀντὶ τοῦ, λίαν. μάλα. εἶτα σφόδρα, ὑπόδρα ἀντὶ τοῦ ὑποβλεπτικῶς. ἄντα ἀντὶ τοῦ, ἐξ ἐναντίας. περὶ δὲ τοῦ ὄσσε, δεδήλωται ἄλλως καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν.

Μάντι κακῶν οὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας.
Αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι.
Ἐσθλὸν δ' οὐδέ τι πω εἶπας ἔπος, οὐδ' ἐτέλεσας.
Καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,
Ὡς δὴ τοῦδ' ἕνεκά σφιν ἑκηβόλος ἄλγεα τεύχει,
Οὕνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσηΐδος ἀγλά' ἄποινα
Οὐκ ἔθελον δέξασθαι. ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
Οἴκοι ἔχειν. καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα
Κουριδίης ἀλόχου. ἐπεὶ οὔ ἑθέν ἐστι χερείων.
Οὐ δέμας. οὐδὲ φυήν. οὔτ' ἂρ φρένας. οὔτέ τι ἔργα.
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τόγ' ἄμεινον.
Βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι.

Ὅτι εἰ καὶ τῶν μάντεων ἐν ἐλπίδι κακῶν χρήζομεν, ἀλλ' ὅμως ἐν τῷ ὦ μάντι κακῶν, ἵνα μή τις τοιοῦτόν τι νοήσῃ, ὑπὸ γὰρ ἔπαινος μάντεως, ἐπάγει ἑρμηνεύων, οὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπες ὅ ἐστι τὸ ἀγαθὸν, ὡς ὁ Πορφύριος λέγει. ἵνα μάντιν κακῶν νοήσωμεν ἐνταῦθα οὐ τὸν ἐν κακοῖς χρήσιμον, ἀλλὰ τὸν δύσφημον καὶ κακὰ μαντευόμενον. καὶ καθά τις ἔφη, κακόμαντιν. ὅπερ ἀνωτέρω ἀσαφέστερον ἐδήλωσεν ἐν τῷ καθά τινες γράφειν ἐθέλουσι, κακοσσόμενος. ἤγουν ἀποκαλέσας κακὸν κατὰ τὴν ὄσσαν, ἤτοι κατὰ τὴν μαντείαν. ἐπεὶ δὲ ἀσαφὴς ἦν καὶ ἔτι ὁ λόγος, ἐπάγει σαφέστερον, ὅτι αἰεί τοι ἤγουν σοι τὰ κακά ἐστι φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι. ἐσθλὸν δὲ, οὔτε τι πω εἶπας ἔπος οὐδ' ἐτέλεσας. ὁ δὲ λόγος οὗτος, οἰκεῖος ἐστὶ λέγεσθαι, πρὸς πάντα τὸν ἀεὶ τὰ δυσχερῆ τισιν ἀπαγγέλλοντα. καὶ σημείωσαι ὅπως ἐνταῦθα πλεοναχῶς τὸ αὐτὸ εἶπεν ὁ ποιητής. πρῶτα μὲν κακοσσόμενος εἰπὼν ἀσαφῶς ὡς ἀνωτέρω εἴρηται. εἶτα σαφέστερον, μάντιν κακῶν. καὶ ἔτι ἐπιπλέον σαφῶς, ἀεί σοι φίλα ἐστὶ τὰ κακὰ μαντεύεσθαι. καὶ ἔστι τὸ, φίλα, ἀττικῶς ἀντὶ ἑνικοῦ τοῦ, φίλον, ὡς καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ. οὕτως ἀμυντέα ἐστὶ τοῖς κοσμουμένοις, ἀντὶ τοῦ ἀμυντέον. καὶ σχέτλια γοῦν ἐμέ γε τάδε πάσχειν. ἀντὶ τοῦ σχέτλιόν ἐστι. καὶ παρ' Ἡροδότῳ νομιζόμενα, ἀντὶ τοῦ νομιζόμενον. καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ. συνεκποτέα ἐστί σοι καὶ τὴν τρύγα. ἢ καὶ ἄλλως, ἀεί σοι τὰ κακὰ φίλα ἐστὶν, οὐχ ὥστε καὶ ποιεῖν αὐτὰ, οὐ δὲ γὰρ δύνασαι. ἀλλ' ὥστε μαντεύεσθαι. ὅτι δὲ τὸ κακοσσόμενος, τινές φασιν ἀντὶ τοῦ κακῶς καὶ ἀγρίως περι-

βλέψαι

βλεψάμενος, προσερρέθη. νοῆσαι γὰρ τὸ κακοσσόμενος ἀντὶ τοῦ κακολογήσας, οὐκ ἀρέσκονται οἱ παλαιοί. λέγοντες μηδέποτε τὴν ὄσσαν ἐπὶ κακῆς ἀλλ' ἐπὶ θείας τινὸς φήμης λέγεσθαι. διὸ καὶ ἐπὶ μαντείας ἔστιν ὅτε τίθεται. ὅτι δὲ τό, κακοσσόμενος, καὶ ἐν δισσοῖς λέξεσιν εὑρίσκεται κάκ' ὀσσόμενος, ἐν ἀντιγράφοις δηλοῦται παλαιοῖς. δῆλον δὲ ὡς καὶ ἀναπόλησιν φαντασιώδη σημαίνει ἔστιν ὅτε τό, ὀσσόμενος. οἷον ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλόν. Σημειῶσαι δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ πλεοναχῶς ὡς εἴρηται τὴν αὐτὴν ἔννοιαν φράσαι, ταυτολογεῖ ὁ ποιητὴς ἐπίτηδες. πλεονάκις τὸ αὐτὸ στρέψας νόημα, ἐν τῷ μάντι κακῶν. καὶ οὔποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας. καὶ αἰεὶ τὰ κακὰ μαντεύῃ. καί, ἐσθλὸν οὔτε τί πω εἶπας. καὶ μιμεῖται τὸ τῶν ὀργιζομένων ἐν κατηγορίᾳ δυσκατάπαυστον. οἳ τὰ αὐτὰ πολλάκις ἀναπολοῦσιν ὡς μήπω κατ' ἀξίαν εἰπόντες. μάντιν δὲ κακῶν τὸν Κάλχαντα, οὐκ ἀμαρτύρως λέγει, ὡς οἱ παλαιοὶ ἐπισημαίνονται. ἀλλὰ διότι καὶ τὸ ἔσεσθαι δεκαετῆ τὸν πόλεμον, αὐτὸς ἐν τῇ Αὐλίδι ἐμαντεύσατο. καὶ τὴν τῆς ᾀδομένης δὲ ἀπνοίας τῶν ἀνέμων αἰτίαν, αὐτὸς ἐξεῦρεν ὅτε ἦσαν οἱ Ἕλληνες ἐκεῖ. καὶ τὴν ἐκεῖθεν δὲ εὔπλοιαν, αὐτὸς ἐξιλάσατο τῇ σφαγῇ τῆς Ἰφιγενείας τῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως. ταῦτα δὲ εἰ καὶ κακὰ ἦσαν τῷ Ἀγαμέμνονι, ἀλλὰ γοῦν ἀληθῆ καὶ ἄριστον μάντιν παριστῶσι τὸν Κάλχαντα. ὅρα γοῦν οἷον ἡ ὀργὴ ἐφ' ὕβρει προφέρουσα τὰ ἐφ' οἷς ἄν τις ἐγκωμιάζοιτο. καθάπερ καὶ εἴ τις ἰατρὸν ψέγει νόσους προλέγοντα, καὶ τὰς ἐκείνων θεραπείας ἐπάγοντα. ἦν δὲ ἂν ψεκτέος ὁ Κάλχας, ἐὰν κακὰ προέλεγε, μὴ ἀποβαίνοντα. νῦν δέ, οὐ διότι ἔλεγε διὰ τοῦτο ἀπέβαινον τὰ κακά. ἀλλὰ διότι ἀποβήσεσθαι ἔμελλον, διὰ τοῦτο προὔλεγεν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τοῦ ἀγαθοῦ ἀνδρὸς ἐν δυσὶ τούτοις χαρακτηριζομένου. τῷ, ἀγαθὰ λέγειν. καὶ τῷ, ἀγαθὰ τελεῖν, ἀμφοτέρων τούτων ὁ βασιλεὺς στερίσκει τὸν Κάλχαντα. τῇ γλώσσῃ δὲ τὸν θυμὸν χαριζόμενος. εἰπὼν ὅτι ἐσθλὸν οὔτε τί πω εἶπας ἔπος, οὔτε ἐτέλεσας. λείπει δὲ κατὰ τὴν ἐοικυῖαν ἔννοιαν τὸ ἔργον, ἵνα λέγῃ ὅτι, οὔτε ἔπος εἶπας, οὔτε ἔργον ἐτέλεσας. ὅρα δὲ τό, οὔτε τί πω εἶπας ἔπος ἀττικῶς ῥηθέν. ὡς τὸ ἔλεξας λόγον, καὶ ὕπνωσας ὕπνον, καὶ ἄλλα τοιαῦτα μυρία, οὕτω καὶ εἶπας ἔπος. τὸ δὲ οὔτε τί πω καθὰ καὶ μετ' ὀλίγα τό, οὐδέ τί πω βαρύνοντα τὸν πω παραπληρωματικὸν σύνδεσμον διὰ συνέπειαν, πάντως ἀφυπνίζει τὴν αὐτοῦ κοιμωμένην ὀξυτόνησιν, ἐν τῷ, οὐ πώποτέ μοι, ὃ ταυτόν ἐστι τῷ, οὔπω ποτέ, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φαίνεται. οὕτω δὲ καὶ ἐν τῷ, θεός πού σοι τόγ' ἔδωκεν. εἰ τοῦ συνήθεια τὸ πού, ὀξύνοιτο ἂν εὐλόγως. τὸ δὲ ἐτέλεσας, ἀφορμή ἐστι τῆς τῶν ἀποτελεσματικῶν κλήσεως. ὅτι δὲ ἀγαθά, νῦν ὁ Κάλχας λαλεῖ, δῆλον αὐτόθεν. ἀλλὰ καὶ ὅτι ἀγαθὸς ἦν ἀποτελεῖν, δῆλον καὶ αὐτό, εἴγε ταῖς ναυσὶν εἰς τὴν Τροίαν αὐτὸς καθηγήσατο. Σημειῶσαι δὲ καὶ ὅτι οὐ μάτην ὁ Κάλχας ἐδεδίει τὸν βασιλέα. ἰδοὺ γὰρ πολὺς αὐτῷ ἐπίκειται μαντευσαμένῳ τὸ ἀληθές. οὕτως ἀφόρητος ἐξουσία ἐγκοπτομένη τῆς ἐπιθυμίας. εἰ δὲ πρὸς Κάλχαντα τοιοῦτος ὁ βασιλεύς, οἷος ἔσται τῷ Ἀχιλλεῖ τῷ καὶ κινήσαντι τὸν Κάλχαντα, καί τι καὶ ὑβρίσαντι ὡς προείρηται. καὶ ὅρα τὴν ἐν τοῖς πλάσμασιν ὁμηρικὴν πιθανότητα. μεγάλα γὰρ λυπηθεὶς ἐπὶ τῷ Ἀχιλλεῖ ὁ βασιλεύς, μέγα τι καὶ ἀντιδράσει ὡς εἰκὸς κακόν. καὶ στερηθεὶς τῆς ἑαυτοῦ Χρυσηίδος, εἰκότως τὴν ἐκείνου ἀφαιρήσεται θυμομαχῶν. τὸ δὲ κρήγυον εἰ μὲν ἀντὶ ἐσθλοῦ ληφθήσεται, ἀκολούθως κεῖται μετὰ τῶν κακῶν. ἐναντία γὰρ ἐσθλὸν καὶ κακόν. καὶ εἰσὶν ἐνταῦθα δύο χωρία ταυτοδύναμα κατὰ ἄρσιν καὶ θέσιν. οἷον ἀεὶ μάντις εἶ τῶν κακῶν. καὶ οὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον ἤτοι ἀγαθὸν εἶπας. καὶ πάλιν εὐθύς, αἰεὶ κακὰ φιλεῖς μαντεύεσθαι. ἐσθλὸν δὲ οὔπω εἶπας ἢ ἐτέλεσας. εἰ δὲ ὡς τοῖς πλείοσι δοκεῖ, κρήγυον ληφθείη τὸ ἡδὺ καὶ ὡς ἡ ἐτυμολογία λέγει, τὸ ἡδῦνον τὸ κῆρ ἤγουν τὴν ψυχήν, κεῖται καὶ οὕτω τὸ ἀντίζυγον πρὸς τὰ κακά. ἤγουν τὸ ἐσθλόν. ἵνα ὦσιν ἄλλως αἱ δύο συζυγίαι, λυπηρὸν καὶ ἡδύ, καὶ ἀγαθὸν καὶ κακόν, οὕτω μάντι κακῶν ἤτοι λυπηρῶν, οὔποτέ μοι τὸ κρήγυον ἤγουν ἡδὺ εἶπας. αἰεὶ κακὰ μαντεύῃ, ἐσθλὸν δὲ οὐδέν. ὅρα δὲ ἐν τῷ, κρήγυον, εἴπερ ἀπὸ τοῦ κῆρ ἡδὺ ἤγουν ψυχὴν εὐφραίνειν γίνεται, ὡς ἐκ τῆς αὐτῆς ἐτυμολογίας καὶ τὸ κέρδος γινόμενον ἐπεὶ τὸ κέαρ ἡδύνει, ὅμως διαφορὰν πρὸς τὸ κρήγυον ἔχει πολλήν. Ὅτι δεινῶς καὶ πρὸς τὸ συμφέρον ἑαυτῷ τὴν δημηγορίαν διοικονομεῖται ὁ βασιλεύς. Κάλχας μὲν γοῦν, τρία ταῦτα τοῦ βασιλέως ὡς ἐν προβολῇ ἐμέμψατο, ὅτι τὸν ἱερέα ἠτίμησεν. ὅτι τὴν θυγατέρα οὐκ ἀπέλυσε. καὶ ὅτι οὐκ ἀπεδέξατο ἄποινα. ὁ δέ, οἷα ῥήτωρ δεινός, τὸ μὲν βαρύτατον σιωπᾷ. ὅτι δηλαδὴ τὸν ἀρητῆρα ἠτίμησεν, ἐπὶ δὲ τοῖς λοιποῖς δυσὶν ἐξελέγχειν τὸν Κάλχαντα βούλεται ὡς ἀλόγιστα λέγοντα. καὶ πρῶτα πρὸς τὸ περὶ τῶν ἀποίνων κεφάλαιον ἀποτεινόμενος, κατειρωνεύεται, βαρυνόμενος ὅτι θεοπροπέων ἀγορεύει, τοῦδε ἕνεκα τοὺς Ἕλληνας ἀλγεῖν ὅτι τὰ τῆς Χρυσηίδος οὐκ ἐδέξατο ἄποινα. τρόπον τινὰ λέγων πρὸς τὸ τρίτον κεφάλαιον τό, οὐκ ἀπεδέξατο ἄποινα, ὅτι τίς ἂν φρονῶν, εἴποι τὸν Ἀπόλλωνα τοιαῦτα κακὰ κοινὰ ποιεῖν ἡμῖν, ὅτι μὴ δῶρα παρὰ αἰχμαλώτου τοῦ Χρύσου ἐγὼ ἔλαβον, δέον ὃν καὶ χάριτάς μοι ὁμολογεῖν.

* εἶτα καὶ πρὸς τὸ δεύτερον ἀπολογούμενος τό, οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα, φησὶν ὅτι, οὐκ ἐποίησα τοῦτο, ἐπεὶ πολὺ αὐτὴν βούλομαι οἴκοι ἔχειν. προκρίνων αὐτὴν καὶ Κλυταιμνήστρας τῆς κουριδίης ἀλόχου. καὶ ὅρα ὅλον τό, ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν οἴκοι ἔχειν. δεινοποιῶν γὰρ τὴν ἀπολογίαν, φησὶν ὅτι, οὐχὶ ὧδε θέλω ἀλλὰ μάλιστα οἴκοι ἔχειν αὐτήν. ὥς που οὐχ ὡς παλλακίδα. καὶ οὐχ ἁπλῶς θέλω, ἀλλὰ βούλομαι. ὅπερ ἐπίτασις τοῦ θέλειν ἐστί, καὶ οὐ τυχόντως βούλομαι, ἀλλὰ κατὰ πολύ. ἔχει δὲ ἔμφασιν καὶ τὸ ἔχειν. ὡς περὶ γυναικὸς καὶ οὐ δούλης. ἔχεται γὰρ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. εἶτα καὶ αἰτίαν προστίθησιν, ὅτι οὐ γάρ ἐστιν

αὐτῆς

αὐτὴ τῆς Κλυταιμνήστρας χερείων. οὐ δέμας. οὐδὲ φυήν. καὶ τὸ ἑξῆς. ταῦτα δὲ λέγει ὁ βασιλεύς, οὐχ οὕτω φρονῶν. ἀλλὰ τὸν μάντιν ἐλέγχων, ὡς μὴ δέον ὂν χολοῦσθαι τὸν Ἀπόλλωνα, ὥσπερ οὐ διὰ τὸ μὴ δέξασθαι τὰ ἄποινα, οὕτως οὐδὲ διὰ τὴν αἰχμάλωτον ἣν καὶ τῆς κουριδίης γυναικὸς ὁ ἥρως βασιλεὺς προβέβουλε. τάχα δὲ καὶ ῥητορικῶς αὔξων τὸ πρᾶγμα, μεγάλα τὴν αἰχμάλωτον φιλεῖν λέγει, ἐπίτηδες, ἵνα τὴν χάριν αὐξήσῃ. καί τι μέγα τοῖς Ἕλλησι φανείη χαρίζεσθαι, εἰ δι' αὐτοὺς τὴν οὕτω φιλουμένην δίδωσι, μήτε λαβὼν ἄποινα, ἀλλὰ καὶ ἑκατόμβην ἐπιδούς. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ τοιοῦτοι λόγοι τοῦ Ἀγαμέμνονος, παρὰ τοῖς πλασματογράφοις τῶν ῥητόρων διδόασιν ἀφορμὰς κατηγορίας τῇ Κλυταιμνήστρᾳ. ἤ τις μοιχείας ἐγκαλουμένη, καλῶς ἂν ἐπιμέμφοιτο τῷ βασιλεῖ, ὡς αὐτῆς οὕτω προτιθέντι τὴν αἰχμάλωτον. Τὸ δὲ προβέβουλα, ἔστι μὲν μέσος παρακείμενος ὡς τὸ μέμηλα. δηλοῖ δέ, τὸ προκρίνω καὶ πρὸ τῆς Κλυταιμνήστρας βεβούλημαι. οἱ δὲ λέγοντες ὅτι, προβέβουλα ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ τῆς Κλυταιμνήστρας, καὶ δι' ἐκείνην βούλομαι αὐτήν, ἀσεμνύνουσι μὲν τὸν βασιλέα, ὡς μὴ προκρίνοντα τὴν δούλην τῆς γυναικός, περιποιούμενον δὲ τάχα αὐτὴν εἰς θαλαμηπόλον τῇ Κλυταιμνήστρᾳ. καθὰ καὶ πρὸ μικροῦ ἐδήλωσεν ἐν τῷ, ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν, ἤγουν ἐπιμελομένην τοῦ βασιλικοῦ κοιτῶνος. τὴν δὲ ὁμηρικὴν ἀφανίζουσι δεινότητα. καὶ οὐδὲ εὐοδοῦται ὁ τοιοῦτος νοῦς, διὰ τὸν ἐπαγόμενον πολὺν τῆς Χρυσηΐδος ἔπαινον. ὥσπερ δὲ μέλω μελήσω μεμέληκα. καὶ μέσος παρακείμενος μέμηλα. καὶ ὄλεκα ὦλα. τεθάληκα τέθηλα, οὕτω βεβούληκα βέβουλα. τοιοῦτόν τι καὶ τό, λέληκα. δαιμονίη τί λέληκας. καὶ τὸ δεδούπηκα δέδουπα κατὰ Ἡρωδιανὸν δεδουπότος Οἰδιπόδαο. καὶ ἕτερα οὐκ ὀλίγα. ἐν οἷς καὶ τὸ ἐκτύπηκα ἔκτυπα. εἰσὶ γὰρ καὶ περισπώμενοι τοιοῦτοι μέσοι παρακείμενοι ὡς πολλαχοῦ φανεῖται. οἳ καὶ αὐτοὶ κατὰ τὰ προρρηθέντα μιᾷ συλλαβῇ ἐνδέουσι τοῦ ἐνεργητικοῦ. ὅπερ ἐν τοῖς βαρυνομένοις οὐκ ἔστι ῥήμασιν. ἐν ἐκείνοις γὰρ ἰσοσυλλαβεῖ καθόλου ὁ μέσος τῷ ἐνεργητικῷ. κουριδίη δὲ ἄλοχος ἣν τις κόρην ἔτι οὖσαν, ἠγάγετο. οὐ μὴν ἢ ἑτέρῳ προσυζυγεῖσαν εἰς γάμον ἢ καὶ ἄλλως γραῦν. τὸ δὲ οὔ ἕθεν ἤγουν οὐκ αὐτῆς ἐστι χερείων, τὰ τῶν ἀντιγράφων ἀκριβέστερα, οὔ ἕθεν προπαροξυτόνως ἔχουσιν. ὡς τῆς ἕθεν ἀντωνυμίας, ἐγκλινάσης τὴν οἰκείαν ὀξεῖαν τῇ ὄπισθεν συλλαβῇ. ἐν δὲ τῷ, οὐ δέμας οὐδὲ φυὴν οὔτε φρένας οὔτέ τι ἔργα, ἐπαινεῖται ὁ ποιητὴς ὡς ἑνὶ στίχῳ πᾶσαν γυναικὸς ἀρετὴν ἐμπεριλαβών. τὴν τοῦ σώματος εὐσυνθεσίαν. τὸ εὐφυές. τὸ συνετόν. τὸ ἐργατικόν. εὐφυὲς δέ φαμεν, τὸ δεξιὸν τοῦ ἤθους καὶ ἐπαγωγόν. οὗ στερόμενον τὸ κάλλος, δέλεαρ ἐστὶ κατὰ τοὺς παλαιούς, ἄτερ ἀγκίστρου νηχόμενον. Θεόκριτος δὲ παραξέσας τοῦ ὁμηρικοῦ τούτου ἔπους, φησί που τό, οὔτε φυῆς ἐπιδευέες οὔτε νόοιο. Ἰστέον δὲ ὅτι σημειοῦνται οἱ παλαιοὶ τὸ δέμας, τὸν μὲν ποιητὴν ἐπὶ ἐμψύχου ἀεὶ τιθέναι σώματος ὡς συνδεδεμένου τῇ ψυχῇ καὶ δι' αὐτῆς συνεστῶτος. τὸ δέ γε σῶμα, ἐπὶ ἀψύχου τουτέστιν ἐστερημένου ψυχῆς. διὰ τὸ σῆμα καὶ ὡς ἄν τις εἴποι μνῆμα γενέσθαι τοῦ ζῶντος ποτέ. τοὺς δὲ μετὰ τὸν ποιητὴν ἐν οἷς καὶ ὁ Εὐριπίδης, ἀδιαφόρως χρᾶσθαι τῇ λέξει φασί. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ ποιητής, τὸ δέμας ἐπὶ ἀψύχου ποτὲ τίθησιν. ὡς ἐν τῷ, δέμας πυρός. καὶ τὸ σῶμα δὲ ἐν τῇ γάμμα ῥαψῳδίᾳ, ὡς λεχθήσεται, δοκεῖ ἐπὶ ἐμψύχου τεθῆναι. ἐκ δὲ τῆς ῥηθείσης φυῆς, καὶ πρόσωπον εὐφυὲς παρὰ τῇ τραγῳδίᾳ. ἡ δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς εὐφυὴς πτελέα, γλυκέως ὡς ἐν κυριολεξίᾳ εἴρηται. ἑτέρως δέ γε οἱ μεθ' Ὅμηρον, εὐφυΐαν φασὶ τὴν εἰς μάθησιν δεξιότητα. ὁμηρικῆς δὲ βουλῆς καὶ τό, μηροὶ εὐφυεῖς. φρένας δὲ νῦν, οὐ μέρος σώματος εἶπεν ὡς πρὸ ὀλίγου, ἀλλὰ τὴν φρόνησιν. Ὅτι ἐν τῷ ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, περισπᾶται παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ ὥς. φέρεται γοῦν ἐν τοῖς Ἡροδώρου καὶ Ἀπίωνος, ὅτι τὸ ὡς ὅτε δηλοῖ τὸ ὅμως, περισπᾶται. ὅρα δὲ τὸ τοῦ βασιλέως σεμνόν. εἰ γὰρ καὶ ὁ Κάλχας δεῖν ἔφη ἀποδοῦναι τῷ πατρὶ τὴν κόρην, ἀλλ' ὁ βασιλεὺς δώσειν αὐτήν φησιν. ἑκουσίως δηλαδή. οὐ μὴν ἀποδώσειν. δηλονότι ἀκουσίως. οὕτω γὰρ πρὸ ὀλίγου ἐρρέθη διαφέρειν τὸ διδόναι καὶ ἀποδιδόναι. καὶ Δημοσθένης οὖν λέγει πού περὶ Φιλίππου, ὡς εἰ μὲν ἀποδίδωσι τὸν δεῖνα τόπον ὡς ἡμέτερον, ληψόμεθα. εἰ δὲ δίδωσιν ὡς χαριζόμενος ἑκουσίως οἰκεῖόν τι, οὐ ληψόμεθα. καὶ δίδωσι μὲν ὁ τοιοῦτος λόγος ἀφορμὰς παιγνίων τοῖς κωμικοῖς. ὅμως δὲ τοιαύτην ἔχουσιν αἱ λέξεις αὗται διαφοράν. τὸ δὲ πάλιν, ἀντὶ τοῦ ἔμπαλιν καὶ ὀπίσω καὶ ἐξ ἀρχῆς νοεῖται ἐκφανέστατα. οὐ γὰρ λέγει ὁ βασιλεύς, ἐκ δευτέρου δώσειν τὴν Χρυσηΐδα. ἀλλὰ πάντως εἰς τὰ ὀπίσω πέμψειν τῷ πατρί. Ὅτι τὸ βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι, οὐ σεμνῶς ἀλλ' ὡς οἱ παλαιοί φασιν, εὐήθως ἤγουν ἁπλοϊκῶς καὶ ἀφελῶς εἶπεν ὁ Ἀγαμέμνων. ὃ καὶ Πρίαμος ἂν εἴποι ὁ τοῖς Ἕλλησιν ἔχθιστος. κἀκεῖνος γὰρ δῆθεν τὸ φύσει καλόν, ἕλοιτ' ἂν σόον εἶναι τὸν ἑλληνικὸν στρατόν, εἰ μόνον ἀπόσχοιντο τῆς πολιορκίας. οὐκ ἔχει οὖν ὑψηλόν τι καὶ σεμνὸν ὁ λόγος. ἀλλὰ καὶ τοῦτο καθὰ καὶ ἄλλα τινὰ πρὸ τούτου, ἠθικῶς ὁ βασιλεὺς καὶ οὕτως ἁπλῶς ἐπελθὸν αὐτῷ, εἴρηκεν ὡς ἐν ἀγωνίᾳ καὶ θυμομαχίᾳ. τινὲς δέ, οὕτω θεραπεύουσι τὸ νόημα. βούλομαι σόον εἶναι τὸν λαόν. ἢ εἰ μὴ τοῦτο γένηται, ἀπολέσθαι ἂν βουλοίμην αὐτός. ἐνταῦθα δέ φασιν οἱ παλαιοί, ὡς εἰ μὲν νοηθείη τό, ἢ ἀπολέσθαι ἀντὶ τοῦ ἤπερ, διασαφητικός ἐστιν ὁ ἢ σύνδεσμος. ἐὰν δὲ ἀντὶ τοῦ καὶ ἀπολέσθαι ἐμέ, παραδιαζευκτικὸς κατὰ τὸν Πορφύριον. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐκ τῆς ὁμηρικῆς ἐννοίας τοῦ βούλομαι ἐγὼ τῆς ἑξῆς, ὠφελημένος ὁ περιᾳδόμενος Φωκίων, ἐν τῷ μέμφεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις ἀγνωμονοῦσιν, ἔφη ἐπ' ἐκκλησίας, τό· βούλομαι μᾶλλόν τι ὑφ' ὑμῶν παθεῖν αὐτός, ἢ κακόν τι δρᾶσαι αὐτὸς εἰς ὑμᾶς. ἔνθα ὅρα καὶ τὸ μᾶλλόν τι, ὅμοιον ὂν τῷ, ὅμως τι

καὶ

καὶ μήτι καὶ οὔτι καὶ οὕτω τι τὸ τοῖς ὁμοίως. Ἔτι δὲ ὅρα καὶ αὐτὸ τὸ μᾶλλον χαρακτηριστικὸν ὂν τοῦ ὡς ἐῤῥέθη διασαφητικοῦ τοῦ, ἢ ἀπολέσθαι. ἔστι γάρ φασι διασαφητικὸς τοιοῦτος σύνδεσμος, ὁ μεταξὺ δύο λόγων τιθέμενος. καὶ ἐκλεγόμενος τὸ ἕτερον, εἰς ἐπίτασιν δέ ποτε προσλαμβάνων τὸ μᾶλλον ἐπίῤῥημα κατὰ τὸ ῥηθὲν τοῦ Φωκίωνος νόημα. ἢ τὸν περὶ συνδέσμων ὡς ἀνωτέρω γέγραπται. παραδιαζευκτικὸς μέντοι, ὁ μὴ τῶν δύο λέξεων τὴν ἐν δεχόμενος. οἷον ἢ ἀχαιοί. ἢ πελοποννήσιοι. τοῦτο γὰρ διαζευκτικοῦ τοῦ ἢ συνδέσμου ἴδιον. ἀλλά πως τὸ τῶν δύο. οἷον χιτῶνά μοι χρῆσον, ἢ καὶ ἱμάτιον. αἰτεῖ μὲν γὰρ τὸ ἕτερον. οὐ λυπεῖ δὲ καὶ τὰ δύο δοθέντα. Ὅτι δὲ δίχα τῶν εἰρημένων, καὶ ἄλλα σημαινόμενά εἰσι τοῦ ἢ συνδέσμου, δηλοῖ ὁ γράψας ὅτι, ἔστι καὶ διαπορητικός. οἷον ἦ ὅγε φάσγανον ὀξὺ ἐρυσσάμενος. καὶ ἠὲ χόλον παύσειε. καὶ ἢ δολιχὴ νόσος. ἢ ἄρτεμις ἰοχέαιρα. ἔστι δὲ καὶ ἰσοδυνάμως τῷ εἰ. οἷον. ἦ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσι. τὸ ἢ θεός δὲ ἐὼν, ἐν τῇ γάμμα ῥαψῳδίᾳ. ἔστι καὶ παρέλκον ὑποτασσόμενον πύσμασι. οἷον, ἀλλὰ τί ἤ μοι ταῦτα διελέξατο θυμός. ἔστι καὶ ἐρωτηματικός, διαλαμβανόμενόν ποτε καὶ δὶς καὶ τρὶς ἐν διαζευκτικαῖς διανοίαις ἐν πλέοσιν οἷον, ἠέτι μυρμιδόνεσσιν ἢ ἐμοὶ αὐτῷ, καὶ ἑξῆς. ἔστι καὶ βεβαιωτικόν. οἷον ἦ μάλα δὴ τέθνηκε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός. ἔστι καὶ συγκριτικόν. οἷον τοῦ ἑλομένου τὸ ἀγαθὸν, οὐχ ἧττον ἢ τοῦ παρασχόντος τὰ σπέρματα. ὅτι δὲ καὶ ἄλλα τινὰ ὀλίγα σημαίνει ὁ ἢ σύνδεσμος, ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν δηλοῦται ὅπου ἡ νεκυία. ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι παρὰ μὲν τοῖς ὕστερον, μονόφθογγα καὶ βραχέα φωνήεντα ἐκθλίβονται ἤγουν κουφίζονται. παρὰ δὲ τοῖς παλαιοῖς, ἅπαντα. ὅθεν καὶ νῦν ἐν τῷ βούλομ' ἐγὼ, ἡ αι δίφθογγος ἐξεθλίβη. τὸ δὲ σόος παρὰ τῷ ποιητῇ ἀεὶ συστέλλει τὴν παραλήγουσαν, ὡς ἀπὸ τοῦ σέω τὸ ὁρμῶ. ὃ προσλήψει τοῦ υ γίνεται σεύω. καὶ ἔστι σόος. οἱονεὶ ὁ τὰς φυσικὰς ὁρμὰς ἔχων. ἀκολούθως δὲ καὶ τὸ λαοσσόος ἀθηνᾶ, καὶ αὐτὸ συστολὴν ἔχει τῆς παραληγούσης. οὕτω δὲ καὶ παρὰ Θεοκρίτῳ τὸ, δορυσσόος κάστωρ. καὶ δύσσοα θρέμματα. ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι, τὸ ῥῆμα ἐστὶ σόω διὰ τοῦ ο μικροῦ. οὗ τὸ προστακτικὸν, σοῦσθω παρὰ Σοφοκλεῖ ἐκ τοῦ σοέσθω συναιρεθέν. ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὸ ἀπέσσουα δωρικὸν, ὡς δηλοῖ τὸ, ἔῤῥει τὰ καλά. Μίνδαρος ἀπέσσουα, ἤγουν ἀφώρμησεν. ἀπῆλθε. τέθνηκεν. ἀπὸ δὲ τοῦ σόος τούτου, βοηθεῖται καὶ ὁ τεχνικὸς εἰς τὴν παρ' αὐτῷ ἐτυμολογίαν τοῦ σολοικισμοῦ. εἰπὼν σολοικισμὸν εἶναι σόου λόγου αἰκισμόν. ἐκ δὲ τοῦ αὐτοῦ σόος, κράσεως γενομένης τῶν δύο ο εἰς ω μέγα, ὡς ἐν τῷ πρόορα πρῶρα, ἀποτελεῖται τὸ, σῶς. οἷον νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος. ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ σάος. ἐξ οὗ, καὶ τὸ σαότερος γίνεται κατὰ κρᾶσιν σῶς. ᾧ προστεθέντος τοῦ ο μικροῦ ἐν τῇ ληγούσῃ, γράφεται παρὰ τοῖς ὕστερον τὸ, σῶος μετὰ παραληγούσης μακρᾶς. οὐ μὴν καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ. τὸ μέντοι σῶς εὕρηται παρ' αὐτῷ ἐν χρήσει. ὡς δὲ καὶ δύο ῥημάτων ὄντων, σώω διὰ τῆς παραληγούσης μακρᾶς, καὶ σόω διὰ βραχείας, ἐκ τούτου μὲν, ὁ παρ' Ὁμήρῳ σόος γίνεται. ἐκεῖθεν δὲ, ὁ παρὰ τοῖς ὕστερον σῶος, καὶ ἀλλαχοῦ δηλωθήσεται.

Αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ' ἑτοιμάσατ', ὄφρα μὴ οἶος
Ἀργείων ἀγέραστος ἔω, ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε.
Λεύσσετε γὰρ τόγε πάντες, ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλῃ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς.
Ἀτρείδη κύδιστε φιλοκτεανώτατε πάντων.
Πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί.
Οὐδέ τι που ἴδμεν ξυνήια κείμενα πολλά.
Ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἐξεπράθομεν, τὰ δὲ δέδασται.
Λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῷ πρόες. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτίσομεν, αἴκέ ποθι Ζεὺς
Δῶσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων.
Μὴ δ' οὕτως ἀγαθός περ ἐὼν θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Κλέπτε νόῳ. ἐπεὶ οὐ παρελεύσεται. οὐδέ με πείσεις.

Ὅτι στερούμενος τῆς Χρυσηίδος ὁ Ἀγαμέμνων ἣν εἰς γέρας εἶχε, γέρας αὐτίκα ζητεῖ αὐτῷ ἑτοιμάσαι τοὺς Ἕλληνας. ἵνα μὴ μόνος φησὶν ἀγέραστος ἔω. ἤγουν ὦ καὶ ὑπάρχω, περὶ οὗ προείρηται, ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε φησίν. ἀγέραστον δηλαδὴ εἶναι τὸν ἐν πᾶσιν ὡς μετὰ ταῦτα δειχθήσεται, γεραρώτατον. καὶ οὕτω μὲν ὁ βασιλεύς. Ἀχιλλεὺς δὲ ἀντικαθισάμενος, πρὸς μὲν τὸ, ἵνα μὴ ἀγέραστος ὦ, ἐπιφέρει. ἀτρείδη κύδιστε οἱονεὶ λέγων, ὅτι πῶς ἀγέραστος, ὁ κύδιστος. εἶτα ὡς τὸν βασιλέα ἐλέγξας εἰς τοῦτο ψευδόμενον, ἐπάγει τὸ φιλοκτεανώτατε. ὀνειδίζων ὡς οὐ θέλοντα γέρας, ἀλλ' ἁπλῶς κτέανον ἤτοι κτῆμα. ὥστε εἶναι αὐτὸν φιλοχρήματον. πρὸς δὲ τὸ αὐτίκα ὅπερ ἐστὶν ἐνεστῶτος, τὸν μέλλοντα χρόνον ἀντιτίθησι, λέ-

γων

γοῦν. ὡς εἴποτε πόλιν τροίην ἕλωμεν, οὐχ ἁπλῶς δώσομεν καὶ χαριούμεθα, ἀλλ' ὡς ὄφλημα ἀποτίσομεν. καὶ οὐχ ἁπλῇ, ἀλλὰ τριπλῇ καὶ τετραπλῇ. οὐ χάριν ὥς φασιν οἱ παλαιοί, ἀλλ' ὡς κακῷ δανειστῇ. πρὸς δὲ τὸ ἑτοιμάσατε πληθυντικῶς ῥηθὲν ὑπὲρ πάντων ἀπολογούμενος, φησί. πῶς ἄν σοι δώσουσι γέρας ἀχαιοί. οὓς καὶ κολακεύων, μεγαθύμους λέγει. καταδημαγωγῶν αὐτοὺς καὶ ἐρεθίζων κατὰ τοῦ βασιλέως. ὅθεν ὁ βασιλεὺς εὐλαβηθεὶς μή ποτε τοῖς λόγοις τοῦ Ἀχιλλέως ἀνασεισθῇ ὁ λαός, ἀφίησι τὸ ἑτοιμάσατε. καὶ ὑποθωπεύει βραχύ τι τοὺς ἀχαιούς. μεγαθύμους καὶ αὐτὸς προσειπών καὶ αὖθις ἀναθεὶς τὸ δοῦναί τι αὐτίκα γέρας εἴτε καὶ μή. καὶ οὕτω τοῦ δήμου ἀποστάς, τῶν ἀρίστων εὐμεθόδως ἅπτεται. ἀπειλούμενος ἢ τὸ τοῦ Αἴαντος ἢ τὸ τοῦ Ὀδυσσέως ἢ τὸ τοῦ Ἀχιλλέως γέρας ἀφελέσθαι. ἰδὼν δὲ τοὺς ἕλληνας ἡσύχως φέροντας τὴν τῶν ἀριστέων ὕβριν καὶ γαληνῶς ἔχοντας, εἰδὼς δὲ καὶ ὅτι ἀλογίστως ἀπειλεῖται τῷ Ὀδυσσεῖ καὶ τῷ Αἴαντι τοῖς ἀναιτίοις, αὐτῶν μὲν ἀπέχεται ὡς οἷα κατὰ δευτέραν φροντίδα μεταβουλευσάμενος. ἀπειλεῖται δὲ ἀγαγέσθαι τὴν Βρισηΐδα, αὐτὸς ἰὼν εἰς τὴν τοῦ Ἀχιλλέως σκηνήν. μεγαλοπρεπῶς ἑαυτὸν διορθωσάμενος καὶ εὐτάκτως τῷ λόγῳ προβὰς ἀπὸ τῶν ὅλων ἑλλήνων, εἰς ὀλίγους τοὺς διαληφθέντας τρεῖς ἀριστεῖς. καὶ ἀπὸ τῶν ὀλίγων εἰς ἕνα τὸν Ἀχιλλέα. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα ὡς ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ βιβλίου, τρεῖς αἰτίας ἀλλήλων ἐξαρτᾷ, χρησάμενος ποικίλοις αἰτιολογικοῖς συνδέσμοις. τῷ ὄφρα, τῷ ἐπεί, καὶ τῷ γάρ. φησὶ γάρ. ἐμοὶ δὲ γέρας αὐτίκα ἑτοιμάσατε, ὄφρα μὴ οἶος ἀγέραστος ἔω. ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε. λεύσσετε γάρ, ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλῃ, ἤγουν ἀπέρχεται ἀλλαχοῦ. καὶ μικρὸν δὲ ἀνωτέρω, τέσσαρας αἰτίας συνῆψεν εἰπών. οὕνεκα Χρυσηΐδος ἄποινα οὐκ ἤθελον δέξασθαι. ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν οἴκοι ἔχειν. καὶ γὰρ Κλυταιμνήστρας προβέβουλα. ἐπεὶ οὐ χέρων ἐκείνης ἐστί. τὸ γὰρ οὕνεκα καὶ τὸ γὰρ καὶ τὸ ἐπεί, σύνδεσμοι αἰτιολογικοί. ὡσαύτως καὶ μετ' ὀλίγα φησίν. οὐ γὰρ ἐγὼ τρώων ἕνεκα ἤλθον. ἐπεὶ οὔτι μοι αἴτιοι εἰσίν, οὐ γὰρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν. ἐπεὶ πολλὰ μεταξὺ οὔρεα. Ὅτι λεύω μὲν λεύσω τὸ λιθάσω, δι' ἑνὸς γράφεται σ', νόμῳ μέλλοντος. λεύσσω δὲ τὸ βλέπω, ἐν δυσὶ προφέρεται σσ', καὶ πρὸς διαστολὴν ἐκείνου καὶ ὡς ἐνεστώς. εἰ καὶ ἄλλως οὐδέποτε πρὸ τῶν δύο σσ' εὑρίσκεται δίφθογγος, πλὴν τούτου. καὶ πλὴν τοῦ κρείσσων καὶ τοῦ ἐξ αὐτοῦ ῥήματος τοῦ κρείσσω. χρῆσις δὲ αὐτοῦ κἀνταῦθα ἐν τῷ, λεύσσετε γὰρ τό γε πάντες. εἰ δὲ ὁ μέλλων τοῦδε λεύσσω ἐστὶ τὸ λεύξω. Ὅτι ἐξαίρετον τῶν ἄλλων ἑλλήνων ἔοικεν ἔχειν τὸ τῶν ποδῶν τάχος ὁ ἀχιλλεύς. καὶ δὲ καὶ τὸ κάλλος ὡς ἐν τῇ βοιωτίᾳ φανήσεται. ἀφ' οὗ ὁ θεοείκελος λέγεται. ὡς καὶ ὁ πάρις Ἀλέξανδρος, θεοειδής. ὁ γένει μέν, καὶ ἄλλοι προεῖχον. ἐν ἀνδρίᾳ δέ, ὁ Αἴας οὐκ εἶχε τὰ δευτερεῖα αὐτοῦ. ἐρεῖ γάρ που ὁ ποιητὴς ὅτι, ἐν αὐτοσταδίᾳ μάχῃ, οὐκ ἂν Αἴας ὁ μέγας εἴξῃ οὐδ' αὐτῷ Ἀχιλλεῖ. ποδωκείᾳ μέντοι πάντων ὁ ἀχιλλεὺς προεῖχε. ὁ ποσὶν οὐκ ἔστιν ἐρίζειν αὐτῷ, ὡς ἀλλαχοῦ ὁ ποιητὴς λέγει. διὸ συχνὰ ποδώκη τε αὐτὸν καλεῖ καὶ διαλελυμένως, πόδας ὠκύν. ἀλλὰ ὁ ποδάρκη, ὅ ἐστιν ἐπαρκοῦντα ἢ ἐξαρκοῦντα τοῖς ποσί, ὁ ἐπιπολὺ θέειν δυνάμενον. ὅπερ ἐπίτασίς ἐστι ποδωκείας. ὡς ἄλλο ὂν τὸ, ποδώκη τινὰ εἶναι, ἢ ποδάρκη. οὐ γὰρ πᾶς ποδώκης, ἤδη καὶ ποδάρκης, εἰ μὴ ὁ τοῖς ποσὶν ἐπαρκῶν, ἀντέχει ὁ θέειν ἀκάματα. Ὅτι τὸ ἀτρείδη κύδιστε φιλοκτεανώτατε πάντων, ἐπιπλοκή ἐστιν ἐπαίνου καὶ ψόγου ἐπιτιμητική, ἐπ' αἰσχύνῃ τοῦ βασιλέως. οἱονεὶ λέγοντος τοῦ Ἀχιλλέως, ὡς οὐκ ἔδει τὸν κύδιστον φιλοκτεάνους εἶναι, τῷ κρείττονι πλουτοῦντα, τουτέστι τῇ δόξῃ. πολλάκις γὰρ τὸ κῦδος αἱρετώτερον πλούτου. εἴγε πλούτου μέν, καὶ τοῖς φαύλοις μέτεστι. δόξης δέ, μόνοις τοῖς ἀγαθοῖς. τὸ δὲ λέγειν κύδιστε ἀντὶ τοῦ ἐφύβριστε, διότι κῦδος ἀρσενικῶς ἡ λοιδορία, ἐξ οὗ ὁ παρὰ Σοφοκλεῖ κατά τινας τὸ κυδάζεσθαι ὅ ἐστι λοιδορεῖσθαι, ἀντιλέγεται. Ὁμήρῳ γὰρ ὁ ῥηθεὶς κῦδος, οὐκ ἔγνωσται. ἀλλὰ τὸ κῦδος οἶδεν οὐδετέρως τὴν δόξαν. ὑπερβολικὸν δὲ τὸ πάντων εἶναι φιλοκτεανώτατον τὸν ἀτρείδην, οὐ μὴν ἐμμαρτύρως ἀληθές. ἔστι δὲ φιλοκτέανος, ὁ φιλοκτήμων. ἐπεὶ ὁ ταυτόν, κτῆμα καὶ κτέαρ καὶ κτέανον εἰπεῖν. Ὅτι πᾶσαν ἐρώτησιν τὴν ἐν ἀντιλογίαις στερεὰν εἶναι δεῖ καὶ οἵαν ἄλυτον. ἐρωτᾷ γοῦν Ἀχιλλεὺς τὸν βασιλέα ὅτι, πῶς σοι δώσουσιν αὐτίκα γέρας οἱ ἀχαιοί. πρὸς τοῦτο δὲ οὐκ ἔστιν ἀψόγως ἐκεῖνον ἀπολογήσασθαί τι. εἰς τρία γὰρ διῃρημένου τοῦ χρόνου, νῦν μὲν αὐτίκα οὐκ ἔστι γέρας δοῦναι. οὐδὲ γὰρ ἴδμεν ἄδαστα ξυνήϊα κείμενα πολλά, ὡς ὅ ἐστι κειμήλια χρήσιμα εἰς βίον, ὃν δή τις ἔφη κοινίτην ὁ διὰ τοῦτο ἄλλως μὲν εἰπεῖν ἔτι ἄδαστα. δασμέως δὲ κατά τινα παλαιόν, ἄληκτα ἤγουν μή πω εἰς λάχος ἐλθόντα, ὥς τε λαχεῖν τισὶν εἰς κλῆρον. λείπεται οὖν ἢ τὰ προδεδασμένα ἐπαγείρειν παλίλλογα. ἤγουν πάλιν ὡς ἐξ ὑπαρχῆς συναγόμενα. ὅπερ οὐκ ἐπέοικεν. οὐδὲ γὰρ χρὴ γενέσθαι ἀναδασμούς. ἤγουν δεύτερον μερισμὸν τῶν προμερισθέντων. ὅπερ ἄμπαλον ὁ Πίνδαρος ἔφη τουτέστι δεύτερον πάλον καὶ κλῆρον ἐπὶ μερισμῷ. ἢ ἀλλὰ χρὴ ἀναμένειν τὸν μέλλοντα χρόνον εἴπου τινὰ θεὸς δῶσι πόλιν τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι, ὅτε τριπλῇ τετραπλῇ τε ἀποτίσομεν. τὸ ὑπὲρ τῆς Χρυσηΐδος δηλαδὴ ἀντίσηκον. κἀνταῦθα ὡς εἰκὸς ἦν ἔθος, ἐν τοιούτοις γίνεσθαι. ὁ δὲ λόγος οὗτος, δίκαιος μέν ἐστιν, οὐκ ἀρέσκει δὲ τῷ βασιλεῖ θυμουμένῳ, ὥς ἂν ἡ τοῦ διὸς βουλὴ πληρωθῇ. Ἰστέον δὲ ὡς ξυνήϊα δηλοῖ μὲν τὸ κοινά. γίνεται δέ, ἢ ἀπὸ τοῦ ξυνὸς ὁ κοινός. ὅ ἐστι ξυνὸς ἐνυάλιος, οὐ κτητικὸν ξύνειος ὡς ἡμέτερος. καὶ διαλύσει καὶ ἐκτάσει, οὐδέτερον αὐτοῦ τὸ ξυνήϊον. ἢ καὶ ἄλλως, ὡς ὁ ξεῖνος ξείνιον ὁ πλεονασμῷ ξεινήϊον, οὕτω ξυνὸς ξύνιον ὁ ξυνήϊον. ἐν δὲ τῷ παλίλλογα, τροπὴ

γίνον

γέγονε τοῦ ν εἰς λ. ὁποῖα καὶ ἐν τῷ παλλεῦκον κάρα, καὶ τοῖς ὁμοίοις. πόλιν δὲ τρωϊκὴν, οἱ μὲν φασὶ τρωϊκὴν ἁπλῶς τινα. ὁποίας πολλὰς ἐπόρθησεν Ἀχιλλεύς. διὸ καὶ μετ' ὀλίγα ἐρεῖ. ὁππότε ἀχαιοὶ Τρώων ἐκπέρσωσι πτολίεθρον. ἔστι γὰρ ταύτην πόλιν τροίην εἰπεῖν, καὶ Τρώων πτολίεθρον. ἄλλοι δὲ πόλιν τροίην νοοῦσι, τὴν τροίαν αὐτήν. οὕτω λεχθεῖσαν κατὰ διάλυσιν. καὶ μὴν πολλοῖς ἑτέροις τῶν παλαιῶν τοῦτο οὐκ ἤρεσεν. οἳ λέγουσι μηδὲ λεχθῆναί που ἀλλαχοῦ τὴν τροίαν τετρασυλλάβως παρὰ τῷ ποιητῇ, ἀλλὰ δισυλλάβως. οἷον ἀμφὶ πόλιν τροίην φραζοίμεθα βουλήν. καὶ ἀμφὶ πόλιν τροίην μαρνοίμεθα ἀχαιοί. τινὲς δέ γε τῶν παλαιῶν συγχέοντες τὸ πᾶν καὶ ταῦτα διέλυσαν ὡς ἐν τοῖς Ἀπίωνος καὶ Ἡροδώρου φέρεται. τὸ δὲ τροίην ἔχει ἀπορίαν ἐπὶ τῇ διὰ τοῦ ο μικροῦ γραφῇ, ἐὰν αὐτῇ μὲν τὴν τρωϊκὴν δηλοῖ, τὸ δὲ τρωϊκὸν ὄνομα κατὰ πᾶσαν τὴν αὐτοῦ κίνησιν, διὰ τοῦ ω μεγάλου γράφηται. εἰ δὲ καὶ ἐκ τοῦ τροία διελύθη, οὐδὲν ἧττον ἡ αὐτὴ ἀπορία κρατεῖ. εἰ γὰρ ἀπὸ τοῦ Τρωὸς ἡ τροία, διατί τῇ οι διφθόγγῳ παραλήγεται καὶ μὴ τῇ διὰ τοῦ ω. ἵνα εἴη τρῴα ὡς μινῴα. τάχα δὲ ἂν ἔχῃ τοῦτο ἀπολογίαν, τὴν τοῦ ω μεγάλου ἀλλοίωσιν εἰς τὴν οι δίφθογγον. ὡς γὰρ ἀγκῴνη ἀγκοίνη, οὕτω καὶ τρῴα τροία. ἐκεῖνο δὲ πάλιν μένει δυσαπολόγητον. εἰ γὰρ τρωΐους ἵππους καὶ τοὺς τρωϊκοὺς διὰ τοῦ ω μεγάλου γράφομεν, δυσχερές ἐστιν ἀπολογήσασθαι, διατί πόλις τροίη ἡ τρωϊκὴ, διὰ τοῦ ο μικροῦ ἔχει τὴν ἄρχουσαν. ἐπιτείνει δὲ μάλιστα τὴν ἀπορίαν ὁ Πίνδαρος. ὃς αὐτὴν τὴν τροίαν τρωΐαν ἐν Ἰσθμιονίκαις εἰπὼν, διὰ τοῦ ω μεγάλου γράφει τὴν παραλήγουσαν. εἰ γὰρ οὕτως ἐκεῖνο, πολλῷ πλέον τὴν τροίην ἤτοι τὴν τρωϊκὴν διὰ τοῦ ω μεγάλου ἐχρῆν γράφεσθαι. καὶ ταῦτα μὲν οὕτω. τὸ δὲ εὐτείχεον, ἰωνικῶς κεκίνηται ἀπὸ τοῦ τεῖχος τείχεος εὐτείχεος. ἄλλως μέντοι τὸ κοινὸν, εὐτειχέα ἐστὶν αἰτ. ὡς γὰρ σθένος εὐσθενής, βέλος ὀξυβελής, οὕτω καὶ τεῖχος εὐτειχής. οὗ αἰτιατικὴ εὐτειχέα. Ἀλαπάξαι δὲ κυρίως τὸ ἐκκενῶσαι. ὅθεν καὶ λαπάρα ἡ κενὴ ὀσφύν. καὶ λαφύσσω. γίνεται δὲ ἐκ τοῦ λαπάζω πλεονασμῷ τοῦ α. παρὰ γοῦν τῷ Αἰσχύλῳ, εὕρηται τὸ ῥῆμα χωρὶς τοῦ α. καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὸ πορθεῖν ἀλαπάζειν λέγεται, ὡς ἐν ταῖς ἁλώσεσιν ἐκκενουμένων τῶν πόλεων. κεῖται δέ που ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ φανερῶς τὸ ἀλαπάζειν, οὐκ ἐπὶ ἁλώσεως ἢ πορθήσεως πόλεως, ἀλλὰ ἁπλῶς ἐπὶ ἐκκενώσεως. γίνεται δὲ τὸ λαπάζειν, ἐκ τοῦ λάπτειν. ἀφ' οὗ καὶ τὸ λάφυρον. ἔστι δὲ λάπτειν κυρίως, τὸ ῥοφεῖν. ὀνοματοποιηθὲν καὶ κυριολεκτηθὲν ἐπί τε κυνῶν καὶ λύκων καὶ τοιούτων ζώων καρχάρων. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ, ζεὺς δῷσι, κατὰ ἴωνας ἢ ἐκ τοῦ δῷ γίνεται προσλήψει τῆς σι συλλαβῆς, ἢ ἐκ τοῦ δῷς ὃ καὶ κάλλιον. ἵνα ᾖ ὡς λάβῃς λάβησι. λάχῃς λάχησι. καὶ ὅσα τοιαῦτα, πρὸς ὁμοιότητα τοῦ τίθης τίθησιν, οὕτω καὶ ἐὰν δῷς ἐὰν δῷσι. Ὅτι κλέπτειν, τὸ μέν ἐστι ταῖς χερσὶ, τὸ δὲ, τῷ λογισμῷ. φησὶ γοῦν ὁ ποιητής. μὴ δ' οὕτως ἀγαθός περ ἐὼν κλέπτε νόῳ, ἀντὶ τοῦ παραλογίζου καὶ θέλε ἀπατᾶν. ἔστι δὲ καὶ οὗτος ὁ λόγος, κρᾶμα ἐπαίνου καὶ ψόγου. ἔπαινος μὲν γὰρ, τὸ ἀγαθός περ ἐὼν, καθὰ καὶ τὸ θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ. τὸ δὲ μὴ κλέπτε νόῳ, ἔχει τι σφοδρότητος. Ἰστέον δὲ ὡς τρεῖς εἰσὶ τρόποι καθ' οὓς ἐξίσταταί τις τοῦ οἰκείου βουλήματος. ἢ γὰρ πειθόμενος ἢ ἀπατώμενος, ὅπερ ὁ ποιητὴς παρελεύσεσθαι λέγει, ἢ ἄκων ἐν τῷ κελεύεσθαι. ἅπερ ὁ Ἀγαμέμνων οὐκ ἂν ἐνταῦθα παθεῖν ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως διανίσταται. οὔτε γοῦν νόῳ κλέπτων φησὶ παρελεύσεαί με, ἤγουν παραδράμῃς, οὔτε πείσεις. οὔτε κελεύσεις ἀποδοῦναι τὴν Χρυσηΐδα. τὸ δὲ παρελεύσεαι, ἔχει τι λεληθότως καὶ σκωπτικόν. οἱονεί γοῦν λέγει ὅτι εἰ καὶ τῇ ποδωκείᾳ παρελθεῖν με δύνασαι, ἀλλὰ ἀπατῶν καὶ δολιευόμενος, οὐκ ἄν με νικήσας παρέλθῃς. Ἰστέον δὲ ὅτι τὲ ἐν τῷ μὴ δ' οὕτως ἀγαθός περ ἐὼν, ἀργὸς κεῖται ὁ δὲ σύνδεσμος, ληφθεὶς ἀντὶ τοῦ δὴ, καὶ ὅτι οὐ χειρὶ μόνον καὶ νόῳ, ἀλλὰ καὶ ποσὶ κλέπτεταί τις. κατὰ τὸ ποδοῖν κλοπὰν ἄρεσθαι. ἤγουν λάθρα φυγεῖν.

Ἦ ἐθέλεις ὄφρ' αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὔτως
Ἧσθαι δευόμενον. κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι;
Ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί,
Ἄρσαντες κατὰ θυμὸν ὅπως ἀντάξιον ἔσται.
Εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι.
Ἢ τεὸν, ἢ Αἴαντος ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆος
Ἄξω ἑλών, ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὅν κεν ἵκωμαι.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις.
Νῦν δ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν.
Ἐς δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν. ἐς δ' ἑκατόμβην
Θείομεν. ἂν δ' αὐτὴν Χρυσηΐδα καλλιπάρηον
Βήσομεν, εἷς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔστω.
Ἢ Αἴας, ἢ Ἰδομενεὺς, ἢ δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἠὲ σὺ πηλείδη πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν·

Ὄφρ' ἡμῖν ἑκάεργον ἱλάσσεαι ἱερὰ ῥέξας.
Τόνδ' ἄρ ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.

Ὅτι τὸ ἐθέλειν καὶ τὰ ὅμοια προαιρετικὰ ῥήματα οἷον τὸ αἱρεῖσθαι. τὸ βούλεσθαι. τὸ γλίχεσθαι. τὸ ἐφίεσθαι. καὶ τὰ ὅμοια, δύο συντάξεις ἔχουσι. μίαν μετὰ ἀπαρεμφάτου ῥήματος. οἷον αἱροῦμαι λέγειν. ἐθέλω γράφειν. βούλομαι λαλεῖν, καὶ τὰ ἐφεξῆς ὁμοίως. ἑτέραν δὲ μετὰ ἐγκλίσεως ὑποτακτικῆς. οἷον ἐθέλω ἵνα γράφω. βούλομαι ἵνα λαλῶ, καὶ τὰ ἄλλα ὡσαύτως. ταύτας τὰς δύο συντάξεις ὁ ποιητὴς ἐν μιᾷ ἐννοίᾳ ἐνταῦθα τιθεὶς φησίν. ἦ ἐθέλεις ὄφρ' αὐτὸς μὲν ἔχῃς γέρας, ἐμὲ δὲ ἧσθαι δευόμενον. Ὅτι σχῆμα ἐλλειπτικὸν ἐνταῦθα, τὸ, ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι ἀχαιοὶ ἄρσαντες κατὰ θυμὸν ὅπως ἀντάξιον ἔσται, εἰ δὲ μὴ δώωσιν, ἐγὼ ποιήσω τάδε. χωλεύει γὰρ ἡ σύνταξις, καὶ μένουσα ἐκκρεμὴς, οὐκ ἀπήρτισται. λείπει γὰρ τὸ ἐφησυχάσω. ἢ παύσομαι. ἢ τοιοῦτόν τι. ἵνα λέγῃ ὅτι ἐὰν δώσουσιν, ἡσυχάσω. ἐλλέλειπται δὲ, ἀρχαϊκῶς διὰ τὸ πάνυ δῆλον καὶ αὐτόθεν φανερόν. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὅτι ἐὰν δώσουσι γέρας οἱ ἀχαιοὶ ὡς ἔσται ἀντάξιον, πάντως ἂν ἐφησυχάσῃ ὁ βασιλεύς. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα σχήματα ἐλλείψεως παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὡς παρὰ τῷ κωμικῷ. ἐὰν μὲν ἀποφήνω πάντων αἰτίαν ἐμὲ, εἰ δὲ μὴ, ποιεῖτε ὅπερ ἂν δοκῇ ὑμῖν. καὶ Μένανδρος ὁ κωμικός. εἰ μὲν δή τινα πόρον ἔχεις, εἰ δὲ μὴ, νενόηκ' ἐγώ. καὶ Πλάτων ὁ κωμικός. εἰ μέν σοι τὴν θάλασσαν ἀποδώσει ἑκὼν, εἰ δὲ μὴ, ταῦτα πάντα συντελιαινῶν ἀπολέσω. καὶ Σοφοκλῆς. εἰ μέν τις οὕτως ἔξεισιν, εἰ δὲ μὴ, λέγε. κεῖται δὲ ὅμοιον σχῆμα καὶ ἐν τῷ τέλει τῆς ῥαψῳδίας ταύτης ἐν τοῖς τοῦ ἡφαίστου λόγοις. οἱ μέντοι καθιστῶντες τὸ σχῆμα εἰς τὸ, ἔσται, καὶ οὕτω ποιοῦντες αὐτὸ ἀνελλιπὲς, εὐσύντακτον μὲν ποιοῦσι τὴν ἑρμηνείαν. ἀχρειοῦσι δὲ τὴν ὁμηρικὴν ἀρετήν. καὶ τὴν τοῦ θυμουμένου ἀπαλείφουσιν ἔμφασιν. καὶ οὐδὲ σπουδαῖον τὶ λέγουσι. φασὶ γὰρ ὅτι ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσί μοι γέρας οἱ ἀχαιοὶ ὡς ἔστιν ἀντάξιον, ἔσται. τουτέστιν εὖ ἕξει τὸ πρᾶγμα. καὶ οὐδὲ οἴδασιν ὅτι διὰ ἐλλείψεως πάλιν καὶ ταύτης ψυχρᾶς, ἰῶνται τὴν ἔλλειψιν. πάντως γὰρ καὶ ἐν τῷ ἔσται, λείπει τὸ, ἀγαθόν. ἢ δίκαιον. ἢ τὶ τοιοῦτον. ἵνα λέγῃ, ὅτι ἔσται δίκαιον ἢ ἀγαθόν. κάλλιον δὲ δήπου τοῦ τοιούτου ἐλλειπτικοῦ σχήματος, ἡ ὁμηρικὴ ἔλλειψις. τηρητέον δὲ ὅτι τὸ, ἀντάξιον, οὐ μάτην ὁ βασιλεὺς προσέθετο, ἀλλ' εἰς ἀφορμὴν πάλιν ἔριδος. ἵνα κἂν τυχὸν γέρας αὐτῷ θέλωσιν οἱ ἕλληνες δοῦναι, ἔχῃ αὐτὸς πάλιν καὶ οὕτω κατὰ τοῦ Ἀχιλλέως θυμοῦσθαι, προβαλλόμενος, μὴ εἶναι τὸ γέρας ἀντάξιον. ὅμοιον δέ τι ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ ἐν τῇ γ' ῥαψῳδίᾳ ποιήσει ὅπου τιμὴν ἀποδοῦναι τοὺς τρῶας θέλει ἥν τινα ἔοικεν. ὡς ἂν καὶ ἐκεῖ ἔχῃ πολέμου λαβὰς, καὶ ἐσύστερον. τὸ δὲ ἄρσαντες κατὰ θυμὸν, ἀρχή ἐστι καὶ ἀφορμὴ τῆς τοῦ θυμήρους συνθέσεως. πάντως γὰρ ὅπερ τις ἄρσει κατὰ θυμὸν ὅ ἐστιν ἁρμόσει ἢ ἀρέσει, θυμῆρες ἐκεῖνο ἐστί. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ ὅτι Ἀρίσταρχος μὲν δασύνει τὸ ἄρσαντες. λέγων, ἐξ αὐτοῦ γενέσθαι τὸ ἅρμα. Ἡρωδιανὸς δὲ ψιλοῖ ὡς ἀπὸ τοῦ ἄρω ἄρσω αἰολικοῦ. σημείωσαι δὲ ὡς πολλαχοῦ καινοῖς χαίρων σχήμασιν ὁ ποιητὴς, οὐ μόνον προσεχῶς ὡς ἐρρέθη ἐκαινοφώνησεν, ἀλλὰ καὶ πρὸ τούτων. ἐν τῷ, μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον καὶ ἑξῆς. λείπει γὰρ ἐκεῖ, τὸ, δέδοικα. ἢ ὅρα μή σοι οὐ χρησιμεύσῃ τὰ τοῦ θεοῦ.

Ὅτι τὸ εἰ δέ κε μὴ δώωσιν ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι, εἴποι ἂν ὁ αὐτάρκης ὢν ἑαυτῷ κἂν μὴ ἔχοι τοὺς ὑπακούοντας. Ὅτι καὶ ἡ παροιμία φησὶν ὡς αἱ δεύτεραί πως φροντίδες σοφώτεραι. καὶ ὁ ποιητὴς δὲ πολλαχοῦ τοῦτο αὐτοῖς ἔργοις ὑποδηλοῖ, ἐν οἷς τὰς δευτέρας συμβουλὰς κρείττονας ἤπερ τὰς προυπαρξάσας μελετᾷ πραγματικῶς. οὕτω γοῦν ἐνταῦθα καὶ ὁ βασιλεύς. τὰ μὲν πρῶτα, οὐ μόνον τῷ Ἀχιλλεῖ, ἀλλὰ καὶ τοῖς μηδὲν αἰτίοις συναπειλεῖται ὡς προείρηται. τῷ τε Ὀδυσσεῖ καὶ τῷ Αἴαντι. ἑνὸς τῶν τριῶν γέρας εἰπὼν ἀφαιρήσεσθαι. εἶτα μεταγνοὺς ὡς οὐ καλῶς ἀπειλησάμενος, ταῦτα μὲν μεταφράσασθαι λέγει καὶ ὕστερον. τελευτῶν δὲ, εἰς μόνον ἀποτείνει τὸν Ἀχιλλέα τὰ τῆς ἀπειλῆς. καὶ Ἀχιλλεὺς δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς, δευτέρων ἀμεινόνων ἔτυχε κατὰ τὴν παροιμίαν. βουλευσάμενος γὰρ ἀναστῆναι καὶ φονεῦσαι, ὕστερον παύεται. καὶ ὀνειδίσαι μόνον σκέπτεται. καὶ οὐκέτι λέγει ὡς ἰδίαις ὑπερβολίαις, ἑαυτὸν ὁ βασιλεὺς ὀλέσει, ὅπερ οὐ γέγονεν. ἀλλ' ὅτι τοῦ Ἀχιλλέως ποθὴ ἔσται ἐν τοῖς ἕλλησιν. ὅπερ ἀληθῶς γέγονεν ὕστερον. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι διὰ λύπην Ἀχιλλέως ὁ Ἀγαμέμνων τὴν ῥηθεῖσαν ἀνεστήσατο ἀπειλὴν, κατά τε Ὀδυσσέως καὶ Αἴαντος. λυπεῖ γὰρ πάντως τὸν ἥρωα τὸ συναπιμᾶσθαι αὐτῷ τοὺς φιλτάτους. ὅτι δὲ φίλτατοι αὐτῷ ἑλλήνων Αἴας τε καὶ Ὀδυσσεύς, ἐν τῇ ἰ ῥαψῳδίᾳ φανήσεται. καὶ ἐν τῇ β' δὲ εἴπερ ὁ Θερσίτης, ἔχθιστος ἦν Ἀχιλλῆι μάλιστα καὶ Ὀδυσσεῖ. φαίνεται γὰρ ὅτι Ὀδυσσεὺς καὶ Ἀχιλλεὺς φίλοι ὄντες ἀλλήλοις, τὸν αὐτῶν ἐμίσουν ἐχθρόν. ὅρα δὲ ὅτι ἡμεῖς μὲν τῇ μεταφράσει ἐπὶ ἄλλου σημαινομένου χρώμεθα. Ὅμηρος δὲ μεταφράζεσθαί φησι τὸ μεταβουλεύεσθαι. Ἰστέον δὲ ὅτι τέ τὸ, ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις, ὑστεροβουλίας ἐστὶ σκοπός. ὃ δὴ καὶ ἐπιφράζεσθαι καὶ ἐπιμηθεύεσθαι λέγεται, καὶ ὅτι ἀνωτέρω τούτου, στίχος εἷς κεῖται δοκῶν κατὰ τὸν Λογγῖνον, εἶναι παρένθετος. ἔστι δὲ ἐκεῖνος τὸ, ἄξω ἑλών. ἀρκεῖ τε γάρ φησιν εἰς τελείαν ἔννοιαν τὸ ἄνω αὐτοῦ κείμενον ἔπος, τὸ ἐφεξῆς δὲ, τὸ ἄξω ἑλών. ὁ δὲ, κεχολώσεται ὅν κεν ἵκωμαι, εἰς οὐδὲν δέον ἐκπερισσοῦ τέθειται. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὡς λυπήσεται ὁ ἀδικηθείς. Ὅτι τὸ, νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν, ἐς δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἐς δ' ἑκατόμβην θείομεν, ὁμοιοκατάληκτα μὲν οἱ

γραμμα

γραμματικοὶ διὰ τὰς μὲν συλλαβὰς λέγουσι τὰς ἐν τῷ τέλει, πᾶσαι δὲ οἱ ῥήτορες. ὥσπερ αὖ πάλιν ἐπαναφορικά, τὸ ἐς δ' ἐρέτας. ἐς δ' ἑκατόμβην. καὶ κάλλος αὐτὰ ποιεῖν λόγου φασίν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐπίτηδες μὲν προπαροξυτόνως φαμέν, τὸ ἐν ἔργῳ καὶ ἐπιτηδεύτως ἢ ἐξ ἐπιτηδεύσεως οἷόν τινος. τὸ δὲ ἐπιτηδὲς τὸ ἐνταῦθα ὀξυτονούμενον, ὄνομα οἱ παλαιοὶ φασὶν εἶναι πληθυντικόν, οὗπερ εὐθεῖα ἐστὶν ὁ ἐπιτηδής. ὥσπερ δέ που τὸ ἀκλεεῖς πληθυντικόν, παρ' Ὁμήρῳ ἀκλεὲς λέγεται, ἐκβληθέντος τοῦ ι, οὕτω γέγονε καὶ τὸ ἐπιτηδές, ἐκ τοῦ ἐπιτηδεῖς ἐκδραμόντος τοῦ ι διὰ χρείαν μετρικήν. Ἔτι ἰστέον ὡς τὸ ἐρύσσομεν, ἀγείρομεν. θείομεν. βήσομεν, εἰ καὶ συμβουλευτικά εἰσιν, ὅμως οὐ μεγεθύνουσι τὴν παραλήγουσαν. Ἴωνες γὰρ ἀδιαφοροῦσι περὶ τὰ τοιαῦτα, ὡς μυριαχοῦ φανήσεται. Ὅτι τὴν παρειὰν παρήϊον ἐθέλει λέγειν ὁ ποιητὴς κατὰ διάλυσιν τῆς ει διφθόγγου. καὶ παρήϊον τὸ τῶν ἵππων παραγναθίδιον. καὶ τὴν καλλιπάρῃον διὰ τοῦ η γράφει. τὸ μὲν ε τῆς διφθόγγου τρέψας εἰς η. τὸ δὲ ι προσγεγράφθαι ἀφείς. λέγει δ' ἐνταῦθα καλλιπάρῃον τὴν Χρυσηΐδα ὁ βασιλεὺς ἐχόμενος δι' αὐτῆς τῷ λογισμῷ καὶ δεικνύς, ὡς εἰ καὶ στερεῖται, ὅμως ἀναμιμνήσκει δι' ἀπόλλυσι καλόν. Ὅτι βουληφόροι παρὰ τῷ ποιητῇ, οὓς νῦν τῆς συγκλήτου φαμέν. Ἰστέον γοῦν ὅτι, ἡ μὲν ἀγορά, παντὸς ἦν τοῦ δήμου κοινή, καὶ κηρύγματι ἐξακούστῳ ἠθροίζοντο. ἡ δὲ βουλή, τῶν ἐκκρίτων μόνων. συγκαλουμένων ἰδίᾳ καὶ οὐ μετὰ τοῦ πλήθους. Ὅτι Ὁμήρου ἀρχὸν εἰπόντος ἐπὶ νηός, οἱ μεθ' Ὅμηρον συνθέντες, ναύαρχον τὸν τοιοῦτον φασίν. εἴη δ' ἂν τοιοῦτος, ὁ καὶ κόμης παρὰ τοῖς ὕστερον. εἰ δὲ καὶ βουληφόρος ἐστὶν ὁ αὐτός, μεῖζον τὸ ἀξίωμα, καὶ δι' ὃ πάνυ κοσμεῖν τὸν ἐπὶ πρεσβείᾳ στελλόμενον. Ὅτι ἐν μὲν τῇ ἀπειλῇ, πρῶτον ἔταξε τὸν Ἀχιλλέα ὁ βασιλεὺς εἰπών. ἢ τὸ σὸν ἀφέλωμαι γέρας, ἢ Αἴαντος, ἢ Ὀδυσσέως. ἐν δὲ τῷ τῆς τιμῆς λόγῳ, ὕστερον τάττει τὸν Ἀχιλλέα μετὰ καί τινος σκώμματος. εἰπὼν ὅτι ἀρχὸς ἔστω τῆς εἰς τὸν Ἀπόλλωνα νηός, βουληφόρος, ἢ Αἴας. ἢ Ἰδομενεύς. ἢ δῖος Ὀδυσσεύς. ἠὲ σὺ Πηλείδη πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ εἰπεῖν δῖος Ὀδυσσεὺς καὶ τιμῆσαι τὸν ἄνδρα τῷ ἐπιθέτῳ, ἀνέφηνεν ὅτι ὁ Ὀδυσσεὺς ἔσται ναύαρχος. καὶ ὅτι ὥσπερ τὸ Ἀχιλλεὺς ποτὲ μὲν ὡς προείρηται διπλασιάζει τὸ τῆς ληγούσης κατάρχον σύμφωνον, ἤγουν τὸ λ, ποτὲ δὲ μονάζον ἔχει αὐτό, οὕτω καὶ τὸ Ὀδυσσεύς. ἀνωτέρω μὲν ἐν τῷ ἢ Ὀδυσῆος, δι' ἑνὸς σ ἐξενήνεκται. ἐνταῦθα δὲ διὰ δύο σσ. καὶ δοκεῖ τὸ μὲν ἐν σ εἶναι ἀπὸ μέλλοντος τοῦ ὀδύσω ὃ δηλοῖ τὸ ὀργίζομαι. τὰ δὲ δύο ἀπὸ ἐνεστῶτος, τοῦ ὀδύσσω τὸ ὀργίζομαι. ὅτι δὲ τὸ Ὀδυσσεὺς παρά τισι μὲν δασύνεται παρὰ τὴν ὁδόν, ὑπό τινων δὲ ψιλοῦται, ὅπερ καὶ μάλιστα ὁμηρικόν ἐστιν, ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν γέγραπται. ὅπου καὶ τὸν Ὀδυσσέα ὁ ποιητὴς ἐτυμολογεῖ. τὸ δ' ἐκπαγλότατε, ἐκ τοῦ ἐξεπλάγη δευτέρου ἀορίστου γενόμενον, ὤφειλεν ἐκπλαγώτατε εἶναι διὰ τοῦ ω μεγάλου. ἐπεὶ δὲ ἡ τοιαύτη γραφὴ ἀσυντελὴς ἦν δακτυλικῷ μέτρῳ, γέγονε μετάθεσις τοῦ λ ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν. ὡς ἂν οὕτω σμικρυνθέντος τοῦ ο διὰ τὴν πρὸ αὐτοῦ μακρὰν συλλαβήν, γένηται ἡ λέξις εἰς δάκτυλον χρήσιμος. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ἐκπαγλότατε, δόξει μὲν ἂν μέτριόν τι σκῶμμα εἶναι καί πως ὅμοιον ὡς ἐν εἰρωνείᾳ τῷ θαυμάσιε, ὃν δηλαδὴ ἐκπλαγείς τις, θαυμάζεται. ἔχει δὲ πολύ τι βαρύτητος. διὸ καὶ εἰς θυμὸν ἐκμαίνει τὸν Ἀχιλλέα. γίνεται γὰρ ἡ λέξις ἐκ τοῦ πλήσσω, ἀφ' οὗ καὶ ὁ ἔμπληκτος. καὶ ὁ παραπλὴξ καὶ τὸ ἐμπλήγδην ἐπίρρημα ἐν Ὀδυσσείᾳ, καὶ ὁ ἀπόπληκτος. ἔχει δέ τι σφοδρότητος καὶ τὸ σχῆμα ἡ ἀποστροφή. ἀπὸ γὰρ εὐθειῶν τοῦ Αἴας, ἢ Ἰδομενεύς, ἢ Ὀδυσσεύς, ταχέως ἀπέστρεψε τὸν λόγον ἐν τῷ, ἠὲ σὺ Πηλείδη ἐκπαγλότατε. ἵνα μὴ καὶ λάθῃ ἡ ὕβρις. Ὅτι εὐχῆς ὁ σκοπὸς ἱλασμός ἐστιν ὡς δηλοῖ καὶ τὸ ὄφρα ἱλάσσεαι ἱερὰ ῥέξας. Ὅτι τὸ ὑπόδρα ἰδών, ἀντὶ τοῦ δραστικὸν καὶ δριμύ. ὡς ἀπὸ τοῦ δρῶ τὸ πράττω. μάλιστα δὲ ὡς ὀρθῶς δοκεῖ τοῖς παλαιοῖς, ἀντὶ τοῦ ὑποβλεπτικῶς, παρὰ τὴν ὑπὸ πρόθεσιν καὶ τὸ δρῶ τὸ βλέπω, καὶ οἱονεὶ δέρω. ἐξ οὗ φασὶ καὶ τὸ δέρκω παράγωγον. ὅθεν καὶ τὸ δραθάνειν ὅ ἐστι κοιμᾶσθαι. οἱονεὶ ἡ τοῦ βλέπειν ἀπόθεσις. καὶ δραπέτης ὁ δι' οὗ ἐκπετασθεὶς τοῦ ὁρᾶν, καὶ μὴ βλεπόμενος διὰ τὸ φυγεῖν. ἐκ τοίνυν τοῦ τοιούτου δρῶ ῥήματος, τὸ, ὑπόδρα ὡς τῆς ὄψεως μὴ κατὰ φύσιν ἐχούσης τοῖς ὀργιζομένοις. ἀλλά πως παρατεθειμένης καὶ ὑποβαλλομένης. ὅθεν καὶ βλοσυρὸς λέγεται, ὁ τὸ βλέμμα ὑπόσυρον. ὁποῖόν τι καὶ οἱ φύσει τὰς ὄψεις διεστραμμένοι πάσχουσι. πλὴν οὗτοι μέν, ὑποβλέπειν λέγονται. καὶ ὑπόδρα βλέπειν. ἐκεῖνοι δὲ παραβλέπειν. ὅθεν καὶ παραβλῶπες ὀνομάζονται. Ἰστέον δὲ ὅτι δοκεῖ ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος δρῶ, γίνεσθαι καὶ τὸ ἀθρῶ, ἵνα ᾖ, ἀδρῶ καὶ ἄγαν ὁρῶ. καὶ κατὰ συγγένειαν τοῦ δ πρὸς τὸ θ, ἀθρῶ. καθὰ καὶ ἐκ τοῦ μήδω γίνεται ὁ προμηθής. καὶ ἐκ τοῦ οὐδενὸς τὸ ἐξουθενῶ. καὶ ἄλλα δέ τινα ὁμοίως ὡς ἀλλαχοῦ ῥηθήσεται.

Ὤ μοι ἀναιδείην ἐπιειμένε. κερδαλεόφρον.
Πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσιν πείθηται Ἀχαιῶν
Ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι;
Οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἕνεκ' ἤλυθον αἰχμητάων
Δεῦρο μαχησόμενος. ἐπεὶ οὔτι μοι αἴτιοί εἰσιν.
Οὐ γὰρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, οὐ δὲ μὲν ἵππους.

Οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανείρῃ
Καρπὸν ἐδηλήσαντ'. ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ
Οὔρεά τε σκιόεντα θάλασσά τε ἠχήεσσα.
Ἀλλὰ σοὶ ὦ μέγ' ἀναιδὲς ἅμ' ἑσπόμεθ', ὄφρα σὺ χαίρῃς
Τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ σοί τε κυνῶπα
Πρὸς Τρώων. τῶν οὔ τι μετατρέπῃ, οὐδ' ἀλεγίζεις.
Καὶ δή μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
Ὧ ἔπι πολλ' ἐμόγησα. δόσαν δέ μοι υἷες Ἀχαιῶν.
Οὐ μὲν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας, ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ' εὖ ναιόμενον πτολίεθρον.
Ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάϊκος πολέμοιο,
Χεῖρες ἐμαὶ διέπουσ'. ἀτὰρ ἤν ποτε δασμὸς ἵκηται,
Σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον. ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
Ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπὴν κε κάμω πολεμίζων.
Νῦν δ' εἶμι Φθίηνδ'. ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
Οἴκαδ' ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν. οὐδέ σ' ὀΐω
Ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν, ἄφενος, καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.

Ὅτι εἰς ἀναίδειαν ὁ Ἀχιλλεὺς ἐπισκώπτων τὸν Ἀγαμέμνονα, λέγει. ὤμοι ἀναιδείην ἐπιειμένε. τοῦτο δὲ λέγει. διὰ τὸ τὸν Ἀγαμέμνονα ἐν ἐπηκόῳ πάντων δόξαι ἀσχημονῆσαι, ὑπερτιθέντα τῆς κουριδίης γυναικὸς τὴν αἰχμάλωτον Χρυσηΐδα. καὶ διὰ τὸ τολμῆσαι καὶ αὐτὸν καταναιδεύσασθαι διὰ ἀπειλῆς. τὸ δὲ ἀναιδείην ἐπιειμένε, ἀντὶ τοῦ, προφανῆ ἔχων ἀναίδειαν καθά τι περίβλημα. ἢ ἐνδεδυμένε αὐτὴν οἷά τι ὅπλον. κατὰ τὸ, ὅπλα εἱμένοι. καὶ ἐπιειμένος ἀλκήν. καλεῖ δὲ αὐτὸν καὶ κερδαλεόφρονα. ὥσπερ καὶ φθάσας φιλοκτεανώτατον ἔσκωψεν αὐτόν. δοκεῖ γὰρ τοῖς παλαιοῖς φύσει ὁ φιλοχρήματος, καὶ ἀναιδὴς εἶναι. δῆλον δὲ, ὡς κερδαλεόφρων ἐστὶ καὶ ὁ ὕπουλος, δίκην κερδοῦς ὅ ἐστιν ἀλώπεκος τῆς δολίας. ἢ ὁ τὰ πρὸς κέρδος ἤτοι δόλον φρονῶν. Ὅτι δύο οἶδεν ἐνταῦθα τρόπους πολέμου ὁ ποιητής. ἢ λόχον ἐλθεῖν, ἢ ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι. ἔστι δὲ λόχον μὲν ἐλθεῖν, τὸ σὺν ἀριστεῦσιν εἰς λόχον ἀπελθεῖν, ὡς δοκεῖ τοῖς παλαιοῖς. οἱ καὶ ἀπὸ Δημοσθένους φέρουσι χρῆσιν. εἰπόντος ἐν τῷ κατὰ Ἀριστοκράτους τὸ, ἐν ὁδῷ καθελὼν, ἀντὶ τοῦ ἐν λόχῳ. ἶφι δὲ μάχεσθαι, τὸ κοινῶς μετὰ τοῦ λαοῦ ἐξ ἀντιπαρατάξεως φανερᾶς. ὅπερ καὶ ἔστι κυρίως ἶφι πολεμεῖν. ὡς τοῦ λόχου, δόλῳ καὶ οὐ τοσοῦτον ἰσχύϊ εὐοδουμένου. διὸ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ αὐτὸς ὀνειδίζων, σαφέστερον λέγει τῷ βασιλεῖ, ὅτι οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι, οὔτε εἰς λόχον ἐλθεῖν σὺν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν τέτληκας θυμῷ, ὡς οἷα τλησικάρδιος. δύναται δὲ καὶ ἄλλως ὁδὸς πλατικώτερον λέγεσθαι, πρὸς διαστολὴν ἀντιπροσώπου παρατάξεως, καὶ τὸ ἐπὶ λείαν ἀπελθεῖν που. καὶ τὸ ἐπὶ κατασκοπεύσει λαοῦ, ἢ τείχους ἀναμετρήσει. εἰ δὲ καὶ αὐτὰ τρόπον τινὰ λόχος ἐστὶν, ἀλλὰ τὸ εἰς ὁδὸν ἐλθεῖν ἤγουν πρεσβείαν, οὐκέτι λόχος ἐστίν. ἔοικε δὲ εἰς πάντα ὁ Ἀχιλλεὺς εὐδοκιμεῖν. ἐν μὲν ὁδῷ, οἷα πολέμαρχος. καὶ πολλὰς μὲν πόλεις, πολλὰς δὲ νήσους παραστησάμενος. ἐν δὲ τῷ, ἶφι μάχεσθαι, οἷα τὴν Τροίαν γενναίως πολιορκῶν. τὸ δὲ ἐλθεῖν, ἐλθέν λεγόμενον δωρικῶς, ἐὰν προσλάβῃ πρὸ τοῦ ν τὴν με συλλαβὴν ὡς προείρηται, ἐλθέμεν λέγεται ὡς καὶ χολωσέμεν καὶ λεγέμεν καὶ ὅσα τοιαῦτα. προστεθείσης δὲ ἐν τῷ τέλει τῆς αι διφθόγγου, ἐλθέμεναι γίνεται. καὶ λεγέμεναι. καὶ εἰσὶ καὶ ἄλλα τοιαῦτα παρὰ πολλοῖς ποιητικὰ ῥήματα πάμπολλα. οὐ μόνον δὲ ἐν τοῖς τοιούτοις πλεονάζει ἡ με συλλαβὴ, ἀλλὰ ἐν τοῖς εἰς ναι λήγουσιν ἀπαρεμφάτοις, πρὸ τῆς ληγούσης τίθεται. οἷον ποιηθῆναι ποιηθήμεναι. θωρηχθῆναι θωρηχθήμεναι. καὶ ἕτερα μυρία τοιαῦτα. τὸ μέντοι θεῖναι καὶ δοῦναι καὶ εἶναι, οὐχ ἁπλῶς πρὸ τῆς ληγούσης δέχονται τὴν με συλλαβὴν, ἀλλὰ ἀποβολῇ τῶν ὑποτακτικῶν φωνηέντων. ἤγουν τοῦ υ καὶ τοῦ ι. θέμεναι γὰρ καὶ ἔμμεναι λέγομεν. ἀλλὰ καὶ δόμεναι. ὡς καὶ ὁ ποιητὴς πρὸ μικροῦ εἶπεν, ἀποδόμεναι ἑλικώπιδα κούρην. ταῦτα δὲ καὶ τὴν τελευταίαν δίφθογγον ἀποβάλλουσι, καὶ γίνονται θέμεν καὶ ἔμεν καὶ δόμεν. Ὅτι αἰχμηταὶ μὲν, ἁπλῶς οἱ στρατιῶται. καὶ καλοῦνται οὕτως, ἀπὸ ἑνὸς μέρους τῶν ὅπλων ἤτοι τῆς αἰχμῆς. ὥσπερ καὶ ἀπὸ κνημίδων, εὐκνήμιδες οἱ καθόλου εἰπεῖν εὔοπλοι. καὶ ἀπὸ θώρακος, θωρηκταί. καὶ ἀπὸ ἀσπίδων, ἀσπιδιῶται. καὶ ἀσπισταί. καὶ ἀπὸ κόρυθος ἤγουν περικεφαλαίας, κορυθάϊκες. καὶ κορυθαίολοι. καὶ κορυσταί. προστεθέντων δὲ καὶ τῶν ἵππων, ἱπποκορυσταί. καὶ ἀπὸ δοράτων, δορίκλητοι. ὁπλῖται μέντοι μεθ' Ὅμηρον, ἀπὸ γενικοῦ ὀνόματος τῶν ὅπλων

ἐκλήθησαν. ὥσπερ καὶ ὁ πλότεροι οἱ νέοι. καὶ ὑπέρπλοι, οἱ αὐθάδεις. κεῖται δ' ἐνταῦθα, καὶ τὸ ἤλυθον ἐντελές. δι' οὐ γὰρ ἐγὼ τρώων ἕνεκ' ἤλυθον. οὐ συγκεκομμένον τὸ ἦλθον. κατὰ τὸ, ὃ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας. οὕτω καὶ ἁπλοῦν μὲν τὸ ἀλεγεινὸν, συγκέκοπται δὲ τὸ ἀλγεινὸν, ὡς καὶ τὸ ἄλγος. Ὅτι αἴτιος παρ' Ὁμήρῳ λέγεται, ὁ αἰτιατέος, καὶ ὑπὸ μέμψιν καὶ αἰτίασιν κείμενος. καὶ ἀπολύτως λαμβάνεται. δι' οὔτι μοι αἴτιοί εἰσιν οἱ τρῶες. καὶ οὔτι μοι αἰτίη ἐσσί. θεοὶ νύ μοι αἴτιοί εἰσιν. οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, ἄλλως χρῶνται τῇ λέξει. Ἰστέον δὲ ὡς ὁ μὴ βλαβεὶς λέγων ὑπό τινων, καλῶς ἂν ἐρεῖ ὅτι, οὔτι μοι αἴτιοί εἰσιν. οὐ γὰρ πώποτε ἐμὰς βοῦς ἤλασαν οὐδὲ μὲν ἵππους. ἐνταῦθα δὲ δηλοῖ ὁ ποιητὴς ὅτι, πολέμου ἀφορμὴ τοῖς παλαιοῖς ὡς ἐπιπολὺ, τὸ βοῦς ἢ ἵππους ἀπελάσαι ποθεν. ἢ καρπὸν γῆς ἐπιδραμόντας δηλήσασθαι, ἤγουν βλάψαι. οὗ χρῆσις ἐστὶ καὶ παρὰ Ἡροδότῳ. δηλέοντο γάρ φησιν, ἀντὶ τοῦ ἔβλαπτον. ἐκεῖθεν δὲ καὶ τὸ δηλητήριον. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἡ διάφορος σημασία τῶν ῥημάτων, διαφόρους πολλάκις συζυγίας ποιεῖ. δηλῶ μὲν τὸ δηλώσω, τὸ φανερὸν ποιήσω. δηλῶ δὲ δηλήσω, τὸ βλάψω. οὕτω καὶ νοῶ νοήσω, τὸ εἰς νοῦν λήψομαι. νοώσω δὲ, τὸ ἐμβαλῶ νοῦν. καὶ πολεμήσω μὲν, τὸ μαχήσομαι. πολεμώσω δὲ, τὸ κινήσω ἕτερον εἰς μάχην. καὶ σταθμῆσαι μὲν, τὸ ζυγοστατῆσαι. σταθμώσασθαι δὲ παρὰ Ἡροδότῳ, τὸ στοχάσασθαι. καὶ κηλήσω μὲν, τὸ θέλξω. ἐξ οὗ ὁ ἐν Ὀδυσσείᾳ κηληθμός. κηλώσω δὲ ῥῆμα οὐ σεμνόν. ἐξ οὗ κηλωσα τὰ πορνεῖα παρὰ Λυκόφρονι. καὶ βοήσω μὲν, τὸ τρανῶς φωνήσω. βοώσω δὲ, τὸ μεταμορφώσω εἰς βοῦν. καὶ τὸ σκηνῶ δὲ σκηνώσω, ἐξ οὗ καὶ σκήνωμα. καὶ τὸ σκηνῶ σκηνήσω ἀφ' οὗ οἱ σκηνῆται, διαφορὰν ἔχουσι φανεράν. ὁμοίως καὶ τὸ ζηλῶ ζηλώσω, τὸ πρωτότυπον τοῦ ζηλωτοῦ. καὶ τὸ ζηλῶ ζηλήσω τὸ τοῦ ζηλήμονος, ὃ ἐν Ὀδυσσείᾳ κεῖται. καὶ τὸ κυκλῶ κυκλώσω, καὶ κυκλήσω. καὶ ῥῶ ῥήσω, ὅθεν τὸ ῥῆμα. καὶ ῥῶ ῥώσω, ἀφ' οὗ ἡ ῥῶσις. εἰ δὲ καὶ τὸ φηλῶ φηλήσω καὶ φηλώσω, ὡς τὸ, φηλώσας πότμον παρὰ Λυκόφρονι, οἴδασι διαφοράν, χρὴ ζητῆσαι. γίνεται δὲ τὸ δηλῶ ἤγουν βλάπτω, ἀπὸ τοῦ δαίω, ὅθεν καὶ ὁ δαλός. ὡς γὰρ ἐκ τοῦ πρήθω τὸ καίω μεταθέσει τοῦ ρ, καὶ τροπῇ τοῦ η εἰς ε, γίνεται πέρθω, διὰ τοὺς ἑπομένους ἐμπρησμοὺς ταῖς πορθήσεσι. καὶ ὡς παρὰ τὸ δαίω τὸ καίω, δήϊος ἡ μάχη, ἔτι δὲ καὶ δηΐς, οὕτω παρὰ τὸ αὐτὸ δαίω, δηλῆσθαι τὸ καυστικῶς βλάπτειν, ὡσεὶ καὶ διὰ δαλοῦ καίοντος. καὶ τοιαῦτα μὲν ταῦτα. τὰς βοῦς δὲ θηλυκῶς ἴωνές φασι, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ ῥηθήσεται. ἤδη δὲ καὶ ἀττικοὶ, ὥσπερ καὶ τὰς ὄϊς. καὶ τὰς ἵππους. καὶ τὰς ἡμιόνους. καὶ τὰς κύνας. Σημείωσαι δὲ ὅτι, ἐνταῦθα μὲν, ἐλάσαι, τὸ πολέμου νόμῳ ἀπελάσαι. λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ σιδήρου ἐλάσεως. καὶ ἐπὶ κτίσεως τείχους. καὶ ὀρύξεως τάφρου, καὶ ἱππηλασίας. εὕρηται δὲ καὶ καπελάσαι κωμικώτερον, ἐπὶ ἀσέμνου σημασίας. τὸ δὲ ὅρκους ἐπήλασαν παρ' Ἡροδότῳ, ἀντὶ τοῦ ἐπήγαγον. ἀπεναντίας ῥηθὲν πρὸς τὸ ἀπήλασαν, τὸν ἐπακτὸν ὅρκον ὀνομασθῆναι πεποίηκε παρὰ τοῖς ὕστερον. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, οὐ γὰρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, ὁ πώ παραπληρωματικὸς σύνδεσμος, ἐκ βαρυτονήσεως ἐνεκλίθη, δι' οὔπω γάρ ποτε. διὸ καὶ προπαροξύνεται ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. δηλοῖ δὲ τὴν τοῦ συνδέσμου βαρεῖαν τάσιν, καὶ τὸ, οὐ δέ τι πω ἴδμεν καὶ ἑξῆς. Ὅτι τὴν Φθίαν ἤγουν τὰ νῦν κατά τινας λεγόμενα Φάρσαλα τὴν τοῦ ἀχιλλέως πατρίδα, ἐριβώλακα λέγει, ἤγουν μεγαλόβωλον. ἔτι δὲ καὶ βωτιάνειραν, ἤτοι θρεπτικὴν ἀνδρῶν. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς, καὶ μητέρα μήλων ἤγουν προβάτων καὶ θρεμμάτων, αὐτὴν ὀνομάσει διὰ τὸ πίονα εἶναι τὴν ἐκεῖσε γῆν. ὁ δὲ πολίτης αὐτῆς, Φθιώτης λέγεται. εἰσὶ δέ τινες καὶ Φθῖοι παρὰ τῷ ποιητῇ ἕτεροι παρὰ τοὺς Φθιώτας, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς ὅτε δέον ἐστὶ, ῥηθήσεται. ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ γράψας, ἀπὸ Φθίας γυναικὸς ἢ Φθίου υἱοῦ ποσειδῶνος καὶ Λαρίσσης κληθῆναι τὴν Φθίαν φησί. λέγων καὶ ὅτι πόλις καὶ μοῖρα Θετταλίας, ἡ Φθία. καὶ ὅτι τὸ τοπικὸν, καὶ Φθιώτης καὶ Φθῖος λέγεται. καὶ Αἰλιανὸς δὲ μέμνηταί τινος Φθίας παρθένου. ἧς φησὶν ἐρασθεὶς ζεὺς, μετέβαλε τὴν μορφὴν εἰς περιστεράν. Ἰστέον δὲ ὡς τοῦ, βωτιάνειρα, προϋπόκειται ὁ βότης, καὶ ἰωνικῶς βούτης. ὡς ὑποδηλοῖ καὶ ὁ παρ' Ἡσιόδῳ ἀβούτης ἀνήρ. δωριεῖς δὲ, τὸ, βούτης εἰς ὦ μέγα τρέψαντες κατὰ τὸ, μοῦσα μῶσα, βώτης εἴπωσιν ἄν. οὗ θηλυκὸν, ἡ βῶτις τοῦ βώτιδος. ὅθεν γῆ τε βωτιάνειρα ἡ θρεπτικὴ ἀνδρῶν, παρὰ τὸ βῶ βώσω βώτης, καὶ τὸ, ἀνὴρ ἀνέρος. καὶ παμβῶτις παρὰ Σοφοκλεῖ ἡ πάντως τροφός. καὶ ἔστι τοῦτο καθολικώτερον. ἡ γάρ τοι βωτιάνειρα, πρὸς εἶδος ἐν λαλεῖται τὸ τῶν ἀνθρώπων. ὥσπερ πρὸς ἕτερα τὰ ζωϊκὰ εἴδη, τὸ ἱππόβοτον πεδίον. τὸ αἰγίβοτον. τὸ μηλόβοτον. τὸ βούβοτον. Ὅτι ἐπὶ τόπων πολὺ διεστώτων ἐν οἷς καὶ θάλασσα μεταλαβεῖ, εἴποι τις ἂν τὸ, μάλα πολλὰ μεταξὺ οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τε ἠχήεσσα. Ἰστέον δὲ ὅτι, σκιόεντα μὲν, ἀπὸ τοῦ παρακολουθοῦντος, λέγει τὰ δασέα καὶ σκιᾶς ἀποτελεστικά, διὰ τὸ τῆς ὕλης λάσιον. ἠχήεσσα δὲ, περὶ ἣν πολὺς ἦχος γίνεται. ὁ δὲ ἦχος, ὀνοματοπεποίηται, ὥσπερ καὶ ἡ ἰαχή. δῆλον δὲ ὅτι τὸ σκιόεντα, καὶ ἐπὶ δωμάτων λέγεται. ὡς τὸ μέγαρα σκιόεντα. Ὅτι τὸ ἀναιδείην ἐπιειμένε, ἤγουν ἐνδεδυμένε τὸ πρὸ ὀλίγου ῥηθὲν, ἐνταῦθα ἐπὶ πλέον αὐξάνων, φησίν. ὦ μέγα ἀναιδὲς καὶ κυνῶπα ἀπὸ εὐθείας ὁ κυνώπης. οὗ θηλικὸν ἡ κυνῶπις, ὡς δηλοῦσι καὶ αἱ τῆς τραγῳδίας κυνώπιδες. παρακαλῶν δὲ διαλύει τὸ σύνθετον. καὶ κυνὸς ὄμματα ἔχειν αὐτὸν λέγει. καὶ ὅρα ὅτι καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς παραλογεῖ διὰ θυμὸν, καθὰ καὶ ὁ βασιλεὺς ἀνωτέρω, καὶ οὐ θέλει μεταβῆναι τῆς ἐπὶ ἀναιδείᾳ κατηγορίας.

Σημείωσαι δὲ καὶ ὅπως εἰς πολὺν ἐξελαθεὶς θυμὸν ὁ βασιλεὺς, ὅμως οὐδὲν τραχὺ προσεῖπε τὸν Ἀχιλλέα. ἀλλὰ πολλὰ καὶ δεινὰ παρ' ἐκείνου ἀκούσας, αὐτὸς ἐκπαγλότατον μόνον ἐκεῖνον ἠρκέσθη προσειπεῖν.

συνεννοησάμενός που καὶ αὐτὸς, τὸ τοῦ Ῥηγικοῦ, ὡς αἰσχρὸν λόγοις κολάζειν τὸν δυνάμενον ἔργοις ἀμύνασθαι· μάλιστα δὲ παιδεύων, μὴ ἐφιέναι ἄγαν τῇ γλώσσῃ τὸν θυμούμενον. Ὅτι τὸ ἄρνυσθαι, παρὰ τοῖς παλαιοῖς κυρίως ἐπὶ τοῦ ἀντικαταλλάσσεσθαι ἔκειτο. καὶ εἴρηται περὶ αὐτοῦ ἐντελέστερον, ἐν τῷ ἄλφα τῆς Ὀδυσσείας. νῦν δὲ ἐν τῷ, τιμὴν ἀρνύμενοι σοί τε καὶ τῷ Μενελάῳ πρὸς Τρώων, τιμὴν τὴν τιμωρίαν φασὶν οἱ παλαιοὶ φιλοσοφώτερον. ὡς γὰρ ὁ ἀδικηθεὶς χρήματα, πολλάκις παρὰ τοῦ ἀδικήσαντος ἄρνυται, ἢ ζημίαν οὕτω τῆς εἰς αὐτὸν ἀδικίας ἀντικαταλλάσσεται, ἢ τυχὸν καὶ κόλασιν ἀντιλαμβάνει τῆς ὕβρεως ἐκ τοῦ ὑβρίσαντος, οὕτω καὶ οἱ Ἕλληνες πολιορκοῦντες τὴν Τροίαν, τιμωρίαν ταύτην τοῖς βασιλεῦσιν ἀντικαταλλάσσονται τῆς ὑπὸ Τρώων πεπλημμελημένης εἰς τὴν Ἑλένην ἁρπαγῆς. τὸ δὲ εἰπεῖν ὅτι τιμὴν ἤγουν ἀγαθὸν κλέος ἐκ Τρώων ἀρνύμενοι σοί τε καὶ τῷ Μενελάῳ, φαῦλον μέντοι προφανὲς οὐκ ἔχει. ἔφη δὲ καὶ ὅτι, πολεμοῦμεν ὄφρα σὺ χαίρῃς. οὐκ ἀρέσκει δὲ τοῖς παλαιοῖς. βούλονται γοῦν τοὺς Ἕλληνας πρὸς Τρώων τιμωρίαν καὶ δίκην ἤγουν ἐκδίκησιν εἰσπράττεσθαι. καὶ ὡς Ὅμηρος ἐρεῖ, ποινὴν οὐ μὴν δόξαν. τοῦτο γὰρ περιέλκον δοκεῖ, ὡς οἷα παρακολούθημα τῆς ποινῆς. καίτοι οὐ κακῶς ἔχει ἐπὶ κλέους ἐνδόξου νοηθῆναι τὴν τιμήν, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς φαίνεται. καὶ γὰρ ὁ βασιλεὺς ἐρεῖ μετ' ὀλίγα. ὅτι πάρ' ἐμοί γε καὶ ἄλλοι οἵ κέ με τιμήσουσιν. ὥς τε οὐδὲν φαῦλον νοῆσαι. ὅτι Ἀχιλλεὺς μὲν τοιαύτην εἶπε τιμὴν τῷ βασιλεῖ ἄρνυσθαι. αὐτὸς δὲ ἄλλως λέγει, ἔχειν τὸ τιμᾶσθαι καὶ ἄλλοθεν. σκοπητέον δὲ εἴπερ τὸ τιμωρεῖν ἤτοι βοηθεῖν, ἐκ τοῦ τιμὴν ἀρνύμενοι ἐπινενόηται συντεθῆναι, ἔστι γὰρ τιμωρεῖν, τὸ τιμὴν αἴρειν ποθὲν ὑπέρ τινος. ἢ ἀείρειν. ὅθεν καὶ ὁ τιμάορος, ὅ ἐστι τιμωρός. ἐκ δὲ τοῦ ἄρνυσθαι, καὶ τὸ μισθαρνεῖν, τὸ μισθὸν δηλαδὴ ἄρνυσθαι. Ὅτι Ὅμηρος μὲν εἰπὼν Μενελάῳ σοί τε κυνῶπα, εὐθεῖαν οἶδε τὴν ὁ κυνώπις ὡς καὶ προείρηται. ὁ μέντοι εἰπὼν Ῥηγικὸς, κελαινῶπα θυμὸν τὴν βαθεῖαν ψυχήν, ἑτέραν οἶδεν εὐθεῖαν. καὶ οὐ δὲ βαρύτονον κατὰ τὸ Κύκλωψ, ἀλλὰ ὀξύτονον. Ὅτι ὅπερ ἐν Ὀδυσσείᾳ εἶπεν ἐντρέπεσθαι ἤγουν ἐπιστρέφεσθαι, τοῦτο ἐνταῦθα μετατρέπεσθαι λέγει. οὗ ἑρμηνεία ποιητικὴ τὸ ἀλεγίζειν. οἷον τῶν ἤγουν ὧν, οὔτι μετατρέπῃ οὐδ' ἀλεγίζεις, ὅ ἐστι λόγον ἔχεις. παράγωγον δὲ τὸ ἀλεγίζειν, ἐκ τοῦ ἀλέγειν. Ὅτι πολύνοος καὶ πυκνὴ καὶ ὀργὴ ἡ τοῦ Ἀχιλλέως ἐνταῦθα δημηγορία. ἔχει δέ τι καὶ καταφορικόν. δυσχεραίνει μὲν γὰρ ἐπὶ τῇ βασιλικῇ ἀπειλῇ. λέγει δὲ καὶ χάριτας αὐτῷ ὀφείλεσθαι, εἴγε μὴ διὰ τοὺς Τρῶας ὡς βλάψαντας ἀλλὰ διὰ τοὺς Ἀτρείδας ὡς ἀδικηθέντας ὑπὸ Τρώων, ἦλθεν εἰς Τροίαν. βαρὺ δὲ ἡγεῖται καὶ ὅτι ἀφαιρεῖται ἀπ' αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς ὃ μὴ δέδωκεν αὐτὸς, ἀλλ' οἱ Ἀχαιοί. φησὶ δὲ καὶ ὅτι, οὔτε μὴ πονοῦντι αὐτῷ ἐδόθη τὸ γέρας καθὰ καὶ τῷ Ἀγαμέμνονι, ἀλλὰ πολλὰ μογήσαντι. καὶ ὅτι οὐδέ ποτε ἴσον αὐτῷ ἔχει γέρας. ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον φησὶ τοῦ πολέμου, χεῖρες ἐμαὶ διέπουσιν. ἢν δέ ποτε δασμὸς ἵκηται, σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον. ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε ἔρχομ' ἔχων. οἰκεῖα δὲ ταῦτα λέγεσθαι παρὰ τῶν φιλοπονούντων μέν, ἐν αὐταρκείᾳ δὲ ζώντων πρὸς τοὺς πλεονεκτεῖν θέλοντας. Ἰστέον δὲ ὅτι λείας ἐπισυναχθείσης πολλῆς, ἐμερίζοντο ἐπίσης τὰ λάφυρα διά τινος λαχμοῦ. ἐδίδοντο δὲ ἰδίᾳ τοῖς βασιλεῦσι καὶ ἀριστεῦσι κατ' ἐξαίρετον, ἀπόμοιραί τινες, αἳ δὴ καὶ γέρας ἐλέγοντο. λέγει οὖν Ἡρόδοτος καὶ ἐν Σπάρτῃ τοῖς βασιλεῦσιν εἶναι γέρα, ἕτερά τέ τινα, καὶ τὸ διπλήσια νέμειν αὐτοῖς τὰ πάντα. τῷ μέντοι βασιλεῖ ἐκ τῆς λείας, καί τι πλέον ἢ τὸ γέρας προσεπεδίδοτο καθά τινες φασὶ τῶν παλαιῶν, ἵνα ἔχῃ δαπανᾶν αὐτὸ, καὶ μὴ τρύχεσθαι ἀναλῶν τὰ οἰκεῖα εἰς τὰ κατὰ καιρὸν τῶν ἀριστέων συμπόσια εἰωθότα γίνεσθαι, ὡς ἐν πολλοῖς τῶν Ὁμήρου φαίνεται. καὶ ταῦτα εἰσὶν ἐφ' οἷς πλεονεξίαν καὶ κερδαλεότητα τοῦ βασιλέως ὁ Ἀχιλλεὺς κατηγορεῖ. ὡς δῆθεν νοσφιζομένου πολλὰ ἐξ ἐκείνων. καὶ ὡς εἰπεῖν δημοβόρου. ὅπερ μετ' ὀλίγα ἐρεῖ. ἐν τούτοις δὲ πρὸς ὁμοιότητα τοῦ, τειχαΐξ τειχάϊκος, κεῖται τὸ πολυάϊκος πολέμοιο, διὰ τὰς ἐν αὐτῷ πολλὰς ὁρμάς, καὶ μετατροπάς. ὧν ἕνεκα, καὶ Ἄρης ἀλλοπρόσαλλος ῥηθήσεται ἐν τοῖς ἑξῆς.

Ὅτι ὁ ἀτὰρ καὶ ὁ αὐτὰρ οἱ σύνδεσμοι, ἀδιάφοροι πάντῃ εἰσὶ πρός τε ἀλλήλους καὶ πρὸς τὸν δὲ σύνδεσμον. διαφέρουσι δὲ ἀμφότεροι τοῦ δὲ συνδέσμου, ὅτι αὗτοι μὲν ποιητικώτεροί εἰσιν. ἐκεῖνος δὲ, κοινός. καὶ αὗτοι μὲν ἀεὶ προτάσσονται τῶν τοῦ λόγου συντάξεων. ἐκεῖνος δὲ ἀεὶ ὑποτάσσεται. τὸ δ' ὅμοιον προείρηται καὶ περὶ τοῦ ἤτοι καὶ μέν. δῆλον δὲ ὅτι καὶ ὁ καὶ σύνδεσμος καὶ ὁ τέ, εἰ μὴ παραπληρωματικῶς ἁπλῶς οὕτω τίθενται, ἰσοδυνάμως ἔχουσι. διαφέρουσι δέ, ὅτι ὁ καὶ μέν, προκατάρχει τῶν λέξεων. οἷον καὶ ἐγὼ καὶ σύ. ὥσπερ καὶ αὐτὰρ ἐγὼ αὐτὰρ σύ. ὁ δὲ τὲ ὑποπίπτει. οἷον ἐγώ τε. σύ τε. ὡς καὶ τὸ ἐγὼ δέ. σὺ δέ. τὸν δὲ τόνον τοῦ ἀτὰρ καὶ αὐτὰρ, παρασημειοῦνται οἱ παλαιοί, ὡς μὴ ἀνάλογον ἔχοντα. λέγοντες, Ὅτι αἱ εἰς ρ λήγουσαι βραχυκατάληκτοι λέξεις, βαρύνονται. κἂν ἄλλοθέν ποθεν εἰς ὀξὺν τόνον βιάζωνται. οἷον πατέρ. μῆτερ. σῶτερ. θύγατερ. ἦμαρ. ὕπαρ. ἧπαρ. φρέαρ. χωρὶς τῆς ὑπὲρ προθέσεως. διὰ τὸ τὰς προθέσεις φιλοξυτόνους εἶναι. καὶ χωρὶς τοῦ, ἀτὰρ καὶ αὐτὰρ. ἐπεὶ καὶ οἱ συμπλεκτικοὶ σύνδεσμοι, φιλοῦσιν ὀξύνεσθαι. προϋπάρχων δὲ ὁ ἀτὰρ, γεννᾷ τὸν αὐτὰρ αἰολικῇ ἐπενθέσει τοῦ υ. δῆλον δὲ ὅτι ὥσπερ ἀτὰρ καὶ αὐτὰρ καὶ δὲ, ἰσοδυναμεῖ ἐν πολλοῖς, καὶ ὁ μὲν σύνδεσμος. οἷον ἐγὼ μὲν εἶπον σὺ μέντοι οὐκ ἤκουσας. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀλλά. ὁποῖα τὴν πρὸ ὀλίγου τό, ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ ἥνδανεν, ἀλλὰ κακῶς ἀφίει. ἐκεῖ γὰρ οἱ ἀλλὰ σύνδεσμοι, ἀντὶ τοῦ δὲ κεῖνται. ποιοῦντες καὶ σχῆμα ἐπαναφορικὸν διὰ τὸ κεῖσθαι ἐν στίχων ἀρχαῖς. Ὅτι οἱ Ἴωνες τὰς μὲν χρονικὰς αὐξήσεις τῶν παρακειμένων, καταπαῦσι συνάρχεσθαι τοῖς ἐνεστῶσι ποιοῦντες αὐτούς, ὡς προείρηται. οἷον, ἀγαπῶ ἀγάπωκα.

ὀρύσσω

ὀρύσσω ὄρυσσον. ὡσαύτως καὶ τὰς διὰ τοῦ ε αὐξήσεις καθελόντες, τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ποιοῦσι τοῖς ἐνεστῶσι καὶ τοῖς παρῳχημένοις. τοῦ τύπτω τὸν παρατατικὸν, τύπτον λέγοντες. καὶ τὸν ἀόριστον τύψα. αὔξησιν μέντοι διὰ διπλασιασμοῦ γενομένην, οὐδέποτε καταβάλλουσιν. οὐ γὰρ ἂν τὸ τέτυφα, τύφα ἐροῦσιν. οὐδὲ τὸ πεποίηκα, ποίηκα. χαίρουσι γὰρ τοῖς ἀναδιπλασιασμοῖς ὅτι μάλιστα. καὶ διὰ τοῦτο οὐ μόνον ἐν ταῖς αὐξήσεσιν ἐῶσι κατὰ χώραν μένειν αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ ῥήμασί τισι καὶ μετοχαῖς προστιθέασιν, ὡς δοκεῖν ἐν αὐξήσει τὰ τοιαῦτα εἶναι. ὁποῖα εἰσὶν ἄλλα τε, καὶ τὸ λελαχών. καὶ τὸ λελαβών. ἀλλὰ καὶ τὸ πετύκοντο δαῖτα, καὶ ἐκλελάθοιντο γάμοιο, ἐν οἷς ἀπέρριψαν μὲν τὸ ε τῆς αὐξήσεως τοῦ ἐτύκοντο καὶ ἐλάθοντο, προσέθεντο δὲ τὸν τοῦ τε καὶ λε διπλασιασμόν. τοιοῦτον φασὶ καὶ ἐνταῦθα τινὲς εἶναι τὸ, ἐπὴν κεκάμω πολεμίζων. οὕς τε καὶ ἐν τῷ δέχθαι ἄποινα, οὐ νοητέον ὅτι ἀφαίρεσις γέγονε τῆς τοῦ δεδέχθαι αὐξήσεως ἰωνικῶς. ἀλλὰ μᾶλλον αἰολικὴ συγκοπή. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ πάντες ἀρέσκονται γραφῇ τῇ, κεκάμω. ἀλλ' οἱ πλείους τὸ κε συνδετικὸν ἔχοντες φασὶν, ἐπήν κε ἤγουν ἐπειδὰν κάμω. τοῦ δὲ πολεμίζειν πρωτότυπον τὸ πολεμεῖν. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ῥηθήσεται. Ὅτι φέρτερον πρᾶγμα λέγει ὁ ποιητὴς, τὸ παρ' ἡμῖν προφερέστερον, καὶ κρεῖττον καὶ διαφέρον ἢ ὑπερφέρον τῶν ἄλλων. ὅθεν ἐπεὶ πολὺ φέρτερον. φέρτατον δὲ τὸ ὑπερφερέστατον. οὕτω δὲ καὶ τὸ πολὺ φέρτερον διὰ τὴν προσθήκην τοῦ, πολὺ, ταυτόν ἐστι τῷ, φέρτατον. ἐνταῦθα δὲ περισπῶντες οἱ παλαιοὶ τὸ ἐπεὶ, φασὶν ὅτι τὸ ἡ ὑποτασσόμενον τῷ ἐπεὶ, περισπᾶται. μετὰ δὲ τοῦ τί, ἐγκλίνεται. ὅθεν τίη δὲ σύ. Ὅτι ἀπὸ τοῦ ζώου τῆς κορώνης εὐλύγιστον ἐχούσης τὸν τράχηλον, ἡ τῶν θυρῶν κορώνη μετωνόμασται. ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ κόρακος, ὁ κόραξ. δηλαδὴ τὸ κοράκιον. ἀπὸ δὲ τῆς τῶν θυρῶν ταύτης κορώνης διὰ τὸ ἐπικαμπὲς τοῦ ὀργάνου, ἴσως δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ζώου, καὶ κορωνίδες λέγονται νῆες, οὐ μόνον ὡς κατὰ τὴν κορώνην μέλαιναι, ἀλλὰ καὶ ὡς τὰ ἄφλαστα τὰ κατὰ πρῶραν καὶ πρύμναν, οἷα ἐν λυγισμῷ ἐπικαμπτόμενα ἔχουσαι. αἱ δὲ τοιαῦται κορῶναι, καὶ τὴν κορώνην παρήγαγον εἰς ἣν ἐντίθεται ἡ νευρὰ, ἄκραν οὖσαν τοῦ τόξου. ὅθεν καὶ τὸ ἀγαθὸν τέλος τῶν πράξεων, χρυσῆν κορώνην ἡ παροιμία καλεῖ. ὡς ὅτε τις εἴπη, χρυσέαν ἐπιτεθῆναι κορωνίδα ταῖς πράξεσιν ἢ τοῖς λόγοις, ἤτοι συμπέρασμα καὶ τέλος, ἀπὸ τῆς τοιαύτης τοῦ τόξου κορώνης τὴν μεταφορὰν λαβοῦσαν. ἢ τυχὸν καὶ ἀπὸ τῆς τῶν νηῶν κορωνίδος. ἢ καὶ ἀπὸ τῆς τὰς θύρας συγκλειούσης κορώνης. Ἰστέον δὲ ὡς εἴπερ νῆες κορωνίδες αἱ μέλαιναι λέγονται, πρὸς διαστολὴν οὕτω καλοῦνται τῶν μιλτοπαρήων, ἃς ἡ Βοιωτία δηλοῖ. κοῖλαι μέντοι, οὐ διασταλτικῶς ὀνομάζονται.

Ὅτι κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἄφενος μὲν, ὁ δι' ὀλίγου συναγόμενος. πλοῦτος δὲ, ὁ διὰ πολλῶν ἐτῶν. οἱονεὶ πολλοέτος τις ὤν. γίνεται δὲ ἄφενος ὡς τοῖς πλείοσι δοκεῖ, ἀπὸ τοῦ ἔνου ὅ ἐστι χρόνου. ὃς εἰ καὶ παρ' ἡμῖν καὶ ψιλοῦται, ἀλλὰ παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἀττικῶς δασύνεσθαι λέγεται. τοῦτο δὲ, ἢ παρὰ τὸ ἕω τὸ πληρῶ ἤτοι τελειῶ, ἐξ οὗ καὶ ὁ ὅλος. τελεσφόρος γὰρ κατὰ τοὺς παλαιοὺς ὁ ἐνιαυτός. ἢ παρὰ τὴν ἕνωσιν τῶν τεσσάρων ὡρῶν καὶ τῶν κατ' αὐτὰς ἔργων. ἢ καὶ ἄλλως παρὰ τὸ, εἷς ἑνὸς, ἵνα κατὰ τὴν ἕνην καὶ αὐτὸς εἴη βοῦς μόσχος μονόκερως. βοῦς μὲν, δηλαδὴ τὸ κατὰ βόας ἐργατικὸν τῆς γενέσεως. μόσχος δὲ, διὰ τὸ ἀεὶ νεάζειν ἐφ' οἷς ποιεῖ. μονόκερως δὲ, διὰ τὸ μοναδικὸν καὶ ἀνεπικοινώνητον κατ' ἐνέργειαν, τοῖς μερικοῖς καιροῖς. ἔτι ἰστέον καὶ ὡς διφορεῖται ἄφενος κατὰ τὸ γένος. ὁ Ὅμηρος μὲν οὐδετέρως προάγει αὐτὸ, λέγων. ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν. εὕρηται δὲ παρά τισι καὶ ἀρσενικῶς ὁ ἄφενος. οὕτω καὶ ὄσσος ἐπὶ ὀφθαλμοῦ, διφόρησιν ἔχει ὡς προδεδήλωται. κατὰ δὲ Ἡρωδιανὸν, καὶ τάριχος ἑκατέρως λέγεται. τὸ τάριχος γὰρ καὶ ὁ τάριχος. φέρει δ' ἐκεῖνος καὶ χρήσεις ἀμφοῖν. Μένανδρος. ἐπέπασα ἐπὶ τὸ τάριχος ἅλας. Φιλιππίδης. τυροὺς καὶ ταρίχους. Ἀριστοφάνης. ἐπὶ τῷ ταρίχει τὸν γέλωτα κατέδομαι. ὁ αὐτός. τάριχον τοῦτον πλύνω. δῆλον δὲ ὡς οὕτω καὶ ὁ σκότος φέρεται. καὶ τὸ σκότος. καὶ τὸ ὄνειδος. καὶ ὁ ὄνειδος. καὶ τὸ χρέος ἤγουν χρέος. καὶ ὁ χρέος παρὰ Φίλωνι. ὅθεν ὁ ἄχρεος σύγκειται. πλὴν δὲ καὶ ἐν ἄλλοις ἡ διφόρησις, ὡς καὶ ἡ νείκη δηλοῖ καὶ τὸ νεῖκος. καὶ ἡ δίψα καὶ τὸ δίψος. καὶ ἡ βλάβη καὶ τὸ βλάβος. ἔτι δὲ καὶ ἡ τρίβος καὶ ὁ τρίβος ὡς Εὐριπίδης γράφει. Ἀφύσσειν δὲ, τὸ ἀντλεῖν ἐνταῦθα. καὶ δηλοῖ τὴν τοῦ πλουτεῖν δαψίλειαν. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς που, ἐπὶ ἐντέρων τὴν λέξιν τίθησιν ὁ ποιητὴς ἐκπεπτωκότων τῆς κοιλίας διὰ πληγήν. ὅθεν ἔντερα ἤφυσεν ὁ χαλκός. καί φασιν οἱ παλαιοὶ γίνεσθαι αὐτὸ ἀπὸ τοῦ α στερητικοῦ μορίου καὶ τοῦ φύω φύσσω ἀφύσσω τὸ τῆς συμφυΐας ἀποστερῶ. Ἰστέον δὲ ὅτι τε κἀνταῦθα φιλοκτεανώτατον βασιλέα εἶναι ὁ Ἀχιλλεὺς ὑποδηλοῖ, τοιοῦτον γὰρ τὸ ἐθέλειν οὐχ ἁπλῶς κτᾶσθαι, ἀλλὰ δι' ἀπλήστου πλοῦτον. καὶ ὅτι ἀπελθεῖν οἴκαδε ὁ ἥρως ἐθέλει, ὡς ἐνθάδε φησὶν ἄτιμος ἐών. φιλοτιμότατος ἄρα ἐστί. καὶ ὅτι ταυτὸν τὸ, ἄτιμος τῷ ἀγέραστος. ὅπερ εἶπε καὶ ὁ βασιλεύς. καὶ ὅτι τὸν ἄτιμον, ἀτίμητόν που ἐρεῖ.

Φεῦγε μάλ' εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται. οὐδέ σ' ἔγωγε
Λίσσομαι εἵνεκ' ἐμεῖο μένειν. πάρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι,
Οἵ κέ με τιμήσουσι. μάλιστα δὲ μητίετα Ζεύς.
Ἔχθιστος δέ μοί ἐσσι διοτρεφέων βασιλήων.
Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε μάχαι τε.

Εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός που σοὶ τό γ' ἔδωκεν,
Οἴκαδ' ἰὼν σὺν νηυσί τε σῇς, καὶ σοῖς ἑτάροισι,
Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε. σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω
Οὐδ' ὄθομαι κοτέοντος. ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε.
Ὡς ἔμ' ἀφαιρεῖται Χρυσηΐδα Φοῖβος Ἀπόλλων.
Τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ, καὶ ἐμοῖς ἑτάροισι
Πέμψω. ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηΐδα καλλιπάρῃον
Αὐτὸς ἰὼν κλισίηνδε τὸ σὸν γέρας. ὄφρ' ἐῢ εἰδῇς
Ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν. στυγέῃ δὲ καὶ ἄλλος
Ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην.
Ὡς φάτο. πηλείωνι δ' ἄχος γένετ'. ἐν δέ οἱ ἦτορ

Ὅτι Ἀχιλλέως εἰπόντος ἄπειμι φθίηνδε, ὁ Ἀγαμέμνων ἀστείως ἀντιλέγων, φησί. φεῦγε μάλα εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται. οὐδέ σ' ἔγωγε λίσσομαι εἵνεκ' ἐμεῖο μένειν. μυκτηρίζων τε ὡς οὐδὲν χρήσιμον ὄντα, καὶ τὴν παρ' ἐκείνου λεγομένην ἀπέλευσιν, φυγὴν δι' εὐσχήμονα ὀνομάζων ὡς δειλανδρήσαντος. τὸν δὲ τοιοῦτον λόγον τοῦ Ὁμήρου, οἰκεῖον ἐστὶ πρὸς πάντα εἰπεῖν τὸν ἐκφοβεῖν θέλοντα τινας, ὡς κακόν τι πεισομένους διὰ τῆς αὐτοῦ ὑποχωρήσεως. Τὸ δὲ εἵνεκα ἐμεῖο, οὐκ ἀργῶς κεῖται. ἀλλ' ἐπεὶ φθάσας ὁ Ἀχιλλεὺς εἶπεν, ὡς οὐ διὰ τοὺς Τρῶας ἦλθε πολεμήσων, ἀλλὰ διὰ τοὺς Ἀτρείδας. ἐπειδὴ δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ἀπεσέμνυνε τοὺς Ἕλληνας, ἔν τε τῷ ἔδοσαν δέ μοι υἷες Ἀχαιῶν, καὶ ἐν τῷ ὁππότ' Ἀχαιοὶ Τρώων ἐκπέρσωσι πτολίεθρον, ἀντιδημαγωγεῖ καὶ ὁ βασιλεὺς ἐνταῦθα τὸν ὄχλον, λέγων. παρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι οἵ με τιμήσουσιν. εἶτα ἐπεὶ οὐ πάνυ ἔνδοξον τὸ τὸν βασιλέα τῷ δήμῳ χαρίζεσθαι, ἐπήγαγεν ἐνδοξότερον τό, μάλιστα δὲ μητίετα Ζεύς. Ὅτι δὲ καὶ τὸ ἑαυτοῦ φιλοπόλεμον ὁ Ἀχιλλεὺς ηὔξησεν, ὡς φιλίαν διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖν, καταρρίπτει καὶ τοῦτο ὁ βασιλεύς. μισεῖν αὐτὸν μάλιστα εἰπών, ὡς φιλέριν καὶ φιλοπόλεμον, καθὰ καὶ κατωτέρω ῥηθήσεται. καὶ οὕτω πρὸς τὴν τοῦ Ἀχιλλέως δημηγορίαν ὁ βασιλεὺς ἀντειπεῖν προθέμενος, ὅμως πρὸς τὸ ἀνδρεῖον ἐκεῖνον εἶναι, καὶ αὐτὸν μὲν τὸ πλεῖον τοῦ πολέμου χερσὶ διέπειν, ἀρκεῖσθαι δὲ ὀλίγα λαμβάνοντα, οὐκ ἀντεῖπε διδάσκοντος τοῦ ποιητοῦ καὶ ἐνταῦθα, μὴ δεῖν ἀπαναισχυντεῖν πρὸς φανερὰν ἀλήθειαν. Ὅτι ὥσπερ ἡ ἐπὶ πρόθεσις, ἔστιν ὅτε μόνη αὐτὴ καθ' αὑτὴν τίθεται ἀντὶ ῥήματος τοῦ ἔπεστιν, οἷον οὔ τοι ἔπι δέος, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἔπεστι φόβος, ὡσαύτως καὶ ἡ μετὰ πρόθεσις, τὸν τόνον ἀναβιβάσασα, λέγεται ἀντὶ τοῦ μέτεστιν, ὡς καὶ Εὐριπίδης δηλοῖ. οὕτω καὶ τό, πάρα. τοῦτο δέ, καὶ ἀντὶ ἑνικοῦ λαμβάνεται ῥήματος, τοῦ πάρεστι, καὶ ἀντὶ πληθυντικοῦ. οἷον πάρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι. ὁμοίως καὶ τὸ ἔνι. ὅπερ ἐστὶν ἡ ἐν πρόθεσις μετὰ ἐπεκτάσεως. καὶ αὐτὸ γοῦν ποτὲ μέν, ἀντὶ τοῦ ἔνεστιν, ἤγουν ἐνυπάρχει νοεῖται. ποτὲ δὲ ἀντὶ τοῦ ἔνεισιν. ὡς τό, ἐπεὶ οὔ οἱ ἔνι φρένες, οὐδ' ἠβαιαί. τοῦτο δὲ τὸ σχῆμα οἱ παλαιοί, μετατύπωσιν καλοῦσι. λέγοντες ὅτι ἐκ συνθήκης ἁπλοῦν γέγονεν. ἤγουν μετετυπώθη ἀπὸ συνθέτου λέξεως, εἰς ἁπλῆν. καὶ καινὸν οὐδὲν ἐὰν αἱ προθέσεις αὗται ὑπαρκτικοῦ ῥήματος λείποντος, λαμβάνονται ἀντ' αὐτοῦ. ἐν πολλοῖς γὰρ ἡ τῶν ὑπαρκτικῶν ῥημάτων ἐλλείπεται σύνταξις. ἐκεῖνο δὲ καινότερον, ἐὰν ἡ ἀνὰ πρόθεσις ἀναβιβασθέντος τοῦ τόνου, λαμβάνηται ἀντὶ ῥήματος τοῦ ἀνάστηθι. ὡς τὸ ἀλλ' ἄνα εἰ ἐθέλεις. ἔτι δὲ καινόν, καὶ ἐὰν ἡ ἀντὶ πρόθεσις αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ποιῇ καὶ ῥῆμα τὸ ἀντιάαν ἤγουν ἀντικρὺ γίνεσθαι. ὥσπερ τὸ ἀντιόων, ἔτι δὲ καὶ ὄνομα τὸ ἀντίος. ὅθεν καὶ ὁ ἐναντίος. καὶ τὸ ἐναντιῶ ῥῆμα. οὕτω δὲ καὶ ἐκ τῆς περὶ προθέσεως, ὁ Πέριμος κύριος, φαίνεται γενόμενος. καὶ ἐκ τῆς ἀμφί, ὁ Ἄμφιος. καὶ τῆς ὑπό, Ὕπιος ποταμὸς παφλαγονικός. οὐ μὴν ἀναντιρρήτως, καὶ ἐκ τῆς ἀνὰ ὁ Ἄνιος. ἐκεῖνος γὰρ ἐκ τοῦ ἀνίας παρῆκται κατά τινας. σημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοί, ὅτι ὥσπερ προθέσεις τινὲς ἀντὶ ῥημάτων λειπόντων λαμβάνονται, οὕτω κατά τινα ἀνταπόδοσιν, καὶ ῥήματα δεόμενα προθέσεων, ἐκφωνοῦνται μὲν δίχα ἐκείνων, ἑρμηνεύονται δὲ σὺν ἐκείνοις. ὡς τό, εἶμι φθίηνδε, ἀντὶ τοῦ ἄπειμι εἰς τὴν Φθίαν. καὶ ἴθι μή μ' ἐρέθιζε, ἀντὶ τοῦ ἄπιθι. τὸ δὲ ἀνάπαλιν, λέξεις μετὰ προθέσεων οὖσαι, περιττὰς ἔχουσιν αὐτάς. ὡς τό, ἀπ' οὐρανόθεν, καὶ ἕτερα φανησόμενα πολλαχοῦ. Ὅτι καινός τις ἐστὶ μεταπλασμὸς ὁ τῶν εὐθειῶν τῶν εἰς ης ἀρσενικῶν ὀνομάτων, ὅτε εἰς α μεταπλασθῶσι κατὰ τὴν λήγουσαν. οἷον ὅτε ὁ τοξότης τοξότα λέγεται. καὶ ὁ ἱππότης ἱππότα. καὶ ὁ αἰχμητὴς αἰχμητά. καὶ ὁ κυανοχαίτης κυανοχαῖτα Ποσειδάων διὰ συνεσταλμένου τοῦ α. καὶ ὁ ἠπύτης, ἠπύτα κῆρυξ, ἤγουν φωνητικός. παρὰ τὸ ἠπύω τὸ φωνῶ. οἱ μὲν γὰρ μεταπλασμοὶ ὡς προεγράφη, ἀπὸ τελικοῦ γίνονται, εἰς ὁμοιόπτωτον τελικόν. οἷον, τὸ ἀλκῇ, ἀπὸ τοῦ η εἰς ι μετεπλάσθη ἐν τῷ, ἀλκὶ πεποιθώς. ἅπερ εἰσὶ καὶ ἀμφότερα τελικὰ δοτικῆς. ὡσαύτως καὶ τό, ὄσσω δυϊκὸν ὃ δηλοῖ τοὺς ὀφθαλμούς, μεταπλασθὲν ἐν τῷ ὄσσε, εἰς συγγενὲς μετέπεσε τελικόν. καὶ γοῦν καὶ τὸ μεταπλασθὲν ω καὶ τὸ ε εἰς ὃ μεταπέπλασαι, τελικά εἰσι τῶν δυϊκῶν. ὁμοίως ἔπαθε καὶ τὸ ἐρισάρματοι ἵπποι,

ἐν τῷ εἰσάρματες. καὶ ἡ οἱ γὰρ δίφθογγος καὶ ἡ ες δὲ συλλαβὴ, εὐθείας πληθυντικῆς εἰσὶ τελικά. τὸ μέντοι ἱππότης ἱππότα, καὶ τὰ ὅμοια, ἀπὸ τῶν εἰς ης εὐθειῶν εἰς α μεταπεσόντα, μεταπλασμοὺς παραδόξους ἔπαθον. καὶ ἴσως οὐδὲ μεταπλασμὸν τὸ τοιοῦτον κλητέον. τὸ γὰρ α τοῦτο, οὐκ εὐθείας ἑνικῆς ἀρσενικῆς ἐστὶ τελικὸν παρ' ἡμῖν, ἀλλὰ κλητικῆς τοῦ ὦ ἱππότα καὶ ὦ τοξότα. ἔστι δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, Βοιωτῶν καὶ Αἰολέων ὁ τοιοῦτος τύπος τοῦ σχηματισμοῦ. διὸ καί τινα ἐκ τῶν τοιούτων προπαροξύνονται. ὡς ἐνταῦθα τὸ, μητίετα Ζεὺς, ἐκ τοῦ μητιέτης γενόμενον, ὃ δηλοῖ τὸν βουλευτικόν. μῆτις γὰρ ἡ βουλή. καὶ ἐκ τοῦ ἀκακήτης, τὸ, ἀκάκητα ὁ εἰρηνικὸς καὶ μὴ κακοποιῶν. προπαροξυντικοὶ γάρ εἰσιν οἱ Αἰολεῖς ἐν πολλοῖς ὡς δηλοῖ καὶ τὸ δύνατος παρ' αὐτοῖς προπαροξυνόμενον, καὶ ἄλλα μυρία. Σημείωσαι δὲ ὅτι ὁ μητίετα Ζεὺς, καὶ μητιόεις λέγεται. ὃν ἑρμηνεύει Θεόκριτος, ἐν τῷ, Διὸς μέγα βουλεύοντος. Ὅτι ἔχθιστον διοτρεφέων βασιλέων ἑαυτῷ τὸν Ἀχιλλέα ὁ Ἀγαμέμνων λέγει, ῥητορικώτατα περιτρέπων τὸ τοῦ Ἀχιλλέως ἐγκώμιον εἰς ψόγον αὐτοῦ. ὁ μὲν γὰρ, ὡς πολεμικὸν ἀνωτέρω συνέστησεν ἑαυτόν. ὁ δὲ, ἔχθιστον αὐτὸν καλεῖ, δι' αὐτὸ τοῦτο ὁρμηθείς. αἰεὶ γάρ τοι φησὶν ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε μάχαι τε. οὐ ψέγων πάντως ὡς πολεμικὸν, χρὴ γὰρ τοιοῦτον εἶναι, ἀλλ' ὡς φιλοπόλεμον καὶ ὡς φιλέριν, καὶ μὴ καιρὸν εἰδότα μάχης, αἰεὶ δὲ τοιούτοις χαίροντα. ἢ καὶ ὡς ἐπὶ Κάλχαντος, οὕτω δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ τοῦ Ἀχιλλέως πλεονέκτημα, εἰς ὄνειδος μεθιστῶν. οὕτω γὰρ δεινὸς περιτρέπειν ὁ ποιητὴς τὰ νοήματα. διοτρεφεῖς δὲ τοὺς βασιλεῖς λέγει, ὃν τρόπον καὶ διογενεῖς. ὡς τοῦ ἀστρολογουμένου Διὸς, συμβαλλομένου τι εἰς αὐτοὺς, κατὰ τοὺς ταῦτα δοξάζειν στέργοντας. διὸ καὶ Ἡσίοδος λέγει. ὡς ἐκ μὲν Μουσῶν καὶ Ἀπόλλωνος, ἀοιδοὶ καὶ κιθαρισταί. ἐκ δὲ Διὸς, βασιλῆες. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν διοτρεφὴς, συστέλλει τὴν ἄρχουσαν, ὡς ἀπὸ τοῦ Διὸς γενικῆς. τὸ δὲ διογενὴς, ἐκτείνει αὐτὴν, ἀπὸ τοῦ δῖος ὁ ἔνδοξος. διογενὴς μὲν γὰρ, ὁ δῖος τὸ γένος, διοτρεφὴς δὲ, ὁ τραφεὶς ὑπὸ τοῦ Διός. δῆλον δὲ, ὡς οὐ μόνον ἐκ τοῦ Διὸς γενικῆς αἱ συνθέσεις γίνονται, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ δοτικῆς. ὅθεν διιπετὴς ποταμός. Δίφιλος. διὸ οὐ κατὰ κρᾶσιν Δίφιλος κύριον ὄνομα. Διϊτρέφης κύριον. διιπετὲς Παλλάδιον. τὸ δὲ πόλεμοί τε μάχαι τε, ἢ ἐκ παραλλήλου δηλοῖ τὸ αὐτὸ, ἢ καὶ διαφορά τις ἐστὶ ταῖς λέξεσιν, εἴγε μάχεται μέν τις καὶ λόγοις· ὡς καὶ ἡ λογομαχία δηλοῖ. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ποιητὴς μετ' ὀλίγα φησὶ, μαχεσαμένω ἐπέεσι, πολεμεῖν δὲ λόγοις οὐ λέγεται. καὶ ἄλλως δὲ μάχη μὲν, αὐτὴ ἡ τῶν ἀνδρῶν συμβολή. παρὰ τὸ αἷμα χέειν. ὁ δὲ πόλεμος, καὶ ἐπὶ παρατάξεως καὶ μαχίμου καιροῦ λέγεται. χρήσιμον δὲ ὧδε καὶ τὸ, πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι. Ἰστέον δὲ ὅτι, τὸ ἔχθιστος, ἐνταῦθα οὐκ ἔστι κυρίως ὑπερθετικὸν, ἀλλὰ ἁπλῶς εἴληπται ἀντὶ τοῦ ἐχθρὸς, ἵνα μὴ ἀναγκασθείη τις νοῆσαι, ὅτι πάντες μὲν ἐχθροὶ ἦσαν τῷ Ἀγαμέμνονι, ἔχθιστος δὲ ὁ Ἀχιλλεύς. ἄλλως μέντοι εἰπεῖν, καὶ ψεύδεται νῦν θυμούμενος ὁ βασιλεὺς, ὥσπερ καὶ μετ' ὀλίγα εἰς τὸ, αὐτὸς ἐλθεῖν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως. καὶ εἰς τὸ λαβεῖν τὸ τοῦ Αἴαντος ἢ τὸ τοῦ Ὀδυσσέως γέρας. οὕτω δέ πως καὶ Ἀχιλλεὺς ἐψεύδετο κολακεύων τὸν λαόν. ἐν οἷς ἔφη ὅτι, ἔδοσαν δέ μοι γέρας οἱ Ἀχαιοί. καὶ νῦν δὲ ἄπειμι Φθίηνδε. ὡς δὲ πολλὰ ὑπερθετικὰ, ὥσπερ δὴ καὶ συγκριτικὰ εἰς ἁπλότητα λαμβάνονται, μυριαχοῦ φανεῖται. ὧν καὶ τὸ θεῶν ὀλοώτατος, ἀντὶ τοῦ, ὀλοὸς ἐν θεοῖς. καὶ τὸ σαώτερος ὥς κε νέηαι. ἤγουν σῶος ὅπως ἀπέλθῃς. Ὅτι καταβλητικὸν ὀφρύος μεγαλαύχου τὸ, εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός που σοί τό γ' ἔδωκεν. εἰ γὰρ οὐδὲ ἐπὶ τοῖς ἐφ' ἡμῖν ἀλαζονεύεσθαι χρὴ, πολλῷ πλέον ἐπὶ τοῖς μὴ ἐφ' ἡμῖν. Τὸ δὲ ἐσσὶ, ποιητικὸν μέν ἐστι, καὶ εἰς λογογραφίαν οὐ χρήσιμον. πλάττεται δὲ οὕτως. ἔστι ῥῆμα ἔω, δηλοῦν ὕπαρξιν, ὅθεν οὐ κατὰ παραγωγὴν τροπῇ τοῦ τέλους εἰς μι, γίνεται ἐμὶ τὸ ὑπάρχω. ὃ προσλαβὸν τὸ ι, γίνεται εἰμί. ἐκ τούτου τοῦ ἐμὶ, τροπῇ τοῦ μ εἰς σ, τῷ λόγῳ τῶν εἰς μι ἐνεστώτων, γίνεται τὸ δεύτερον, ἐς. καὶ ἐπεὶ οὐδέποτε ῥῆμα μονοσύλλαβον συστέλλεται, χωρὶς τοῦ θὲς δὸς ἕς, ἀνάγκη ἐκταθῆναι τὸ ἐς ὃ δηλοῖ τὸ ὑπάρχεις, καὶ γενέσθαι μακρὸν φύσει ἢ θέσει. ἀλλὰ φύσει μακρὸν οὐκ ἔστι γενέσθαι. ἢ γὰρ τὸ ε εἰς η τραπήσεται, καὶ συμπίπτει τῷ ἧς ἀντὶ τοῦ ἔφης, ἢ τὸ ι προσλήψεται, καὶ γενήσεται εἶς. ἀλλὰ τοῦτο προκατελήφθη, δεύτερον πρόσωπον εἶναι τοῦ εἰμί καὶ τοῦ εἶμι, ὃ δηλοῖ τὸ ἔρχομαι, ὡς τὸ τίς πόθεν εἶς ἀνδρῶν. ἀνάγκη οὖν ἐπεὶ οὐ δύναται φύσει ἐκταθῆναι, γενέσθαι κἂν γοῦν θέσει μακρόν. καὶ τοίνυν διπλασιαζομένου τοῦ σ, γίνεται ἐσσ. ἐπεὶ δὲ οὐδέποτε λέξις ἑλληνικὴ εἰς δύο σύμφωνα τὰ αὐτὰ καταλήγει διὰ τὸ δυσεκφώνητον, πλεονάζει τὸ ι καὶ γίνεται ἐσσί. καὶ οὕτως ἀναπληροῦται τὸ λεῖπον, διὰ τῆς τοῦ ι ἐπεκτάσεως. ἔστι δὲ μονῆρες τὸ ῥῆμα. οὐδὲν γὰρ τῶν δευτέρων προσώπων εἰς ι λήγει. διὸ οὐδὲ ἐφελκυστικὸν ποτὲ τοῦ ν γίνεται, ὡς τὸ τίθησι καὶ δίδωσι, καὶ τὰ ὅμοια. Ὅτι οἱ κατὰ κλῆσιν ἐθνικὴν Μυρμιδόνες κεκλημένοι, οἱ τῷ Ἀχιλλεῖ ὑποτεταγμένοι, Φθιῶται ἐλέγοντο. περὶ ὧν καὶ ἑξῆς ἐν τῇ Βοιωτίᾳ δηλωθήσεται. κληθῆναι δέ φασι τὴν ἀρχὴν Μυρμιδόνας, πρώτους τοὺς περὶ Αἴγιναν, νῆσος δὲ αὕτη πρὸ τῆς Ἀττικῆς, προσαναπλάττοντες μῦθον τοιοῦτον. ὡς ἄρα εἶχε μὲν Αἰακὸς τὴν νῆσον τὴν Αἴγιναν. σπάνις δὲ ἦν τῶν ἀρχομένων, δι' ὀλιγανθρωπίαν. μικροβασιλείας δὲ οὔσης αὐτῷ τῆς ἀρχῆς, δέεται τοῦ πατρὸς Διός. κἀκεῖνος τοὺς ἐκεῖ μύρμηκας, εἰς ἀνθρώπους μεταποιεῖ. κἀκεῖθεν εἰς πλῆθος οἱ ἀρχόμενοι ἐπιδεδώκασι τῷ Αἰακῷ. καὶ οἱ τοιοῦτοι ἐκ τῆς αὐτῆς προγόνου φύτλης, Μυρμιδόνες παρωνομάσθησαν. καὶ τοιαῦτα μὲν οἱ μυθογραφοῦντες. ἐν οἷς καὶ ὁ Λυκόφρων, στρατὸν μυρμήκων ἐξάπεζον τοὺς Μυρμιδόνας εἰπών. οἱ δὲ τὸν μῦθον ἱστορικῶς θεραπεύοντες, γεωρύχους τοὺς Αἰγινήτας εἶναι φασί, κοιλαίνον-

τας

τας τὴν γῆν δίκην σπηλαίων. καὶ ὑπὸ μὲν τὰς καταδύσεις οἰκοῦντας. τὸ δὲ ἀναβαλλόμενον χῶμα, εἰς εὔχρηστον καρποῖς γῆν διαπεταννύοντας, διὰ τὸ τὴν νῆσον, τὰ μὲν ἄνω τραχεῖαν εἶναι, ἀγαθὴν δὲ τὰ ἔνερθεν. διὰ τοῦτο τοίνυν τοὺς ταῦτα ποιοῦντας, μύρμηξιν εἰκάζοντες οἱ ἰδόντες, διὰ τὸ τῆς διαίτης ὡς εἰπεῖν μυρμηκόβιον, μυρμιδόνας ἐπεκάλεσαν αὐτούς. ἐκεῖθεν δὲ ὕστερον τῷ Αἰακῷ συμμετοικισθέντές τινες εἰς Φθίαν, συναπήγαγον ἑαυτοῖς καὶ τὴν κλῆσιν. καὶ τοὺς μὲν πατριώτας νησιώτας, Αἰγινήτας ἀφῆκαν καλεῖσθαι. τοὺς δὲ Φθιώτας, τοὺς ἑαυτῶν, εἰς μυρμιδόνας μετέθεντο. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. ἕτεροι δὲ ἀγαθὸν εἶναι τὸν Αἰακὸν ἱστοροῦντες τὰ εἰς τὸ ἄρχειν, φασὶν ἀπὸ πολλῆς ὅτι μάλιστα λειπανδρίας, τὴν ὑπ᾽ αὐτῷ γῆν εἰς πολυανθρωπίαν ἐπαυξηθῆναι. κἀντεῦθεν διαδοθῆναι τὸν μῦθον, ὡς ὅτιπερ οἱ κατὰ χώραν μύρμηκες, ἄνδρες τῷ Αἰακῷ ἐγένοντο κατ᾽ εὐχήν. εἴωθε δὲ ἡ παροιμία καὶ ἐν ἄλλοις τὸ πολὺ τῆς εὐτυχίας ἀπὸ μυρμήκων λαλεῖν. ὡς καὶ ὅτε μυρμηκιάν φησιν ἀγαθῶν. συντελεῖ δέ τι ἐνταῦθα καὶ Θεόκριτος, εἰπών. μύρμηκες ἀνάριθμοι, ἐπὶ πολυπληθείας λαοῦ. Ὅτι τὸ ἀνάσσειν, ὥσπερ καὶ τὸ ἡγεῖσθαι καὶ τὸ ἄρχειν, ποτὲ μὲν γενικῇ, ποτὲ δὲ δοτικῇ συντάσσεται. ὅθεν μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε, ἀντὶ τοῦ μυρμιδόνων ἄνασσε. ἐν δὲ τῇ π´ ῥαψωδίᾳ, ἄρχε δὲ μυρμιδόνεσσι λέγει. οὕτω καὶ τρώων ἡγεῖταί τις καὶ τρώεσσιν ἡγεῖται, διαφορουμένης τῆς τῶν ῥημάτων συντάξεως. ὡς καὶ πρὸ τούτου γέγραπται. Ὅτι κοτέοντα ἐνταῦθα λέγει τὸν νῦν πρώτως θυμοῦσθαι ἀρξάμενον Ἀχιλλέα, παραχρώμενος πάντως τῇ λέξει. τὸ γὰρ τοιοῦτον, χολοῦσθαι μᾶλλον ἐστίν. ὁ γὰρ κότος ὡς προεγράφη, χόλος ἐστὶν ἀποκείμενος. μετ᾽ ὀλίγα μέντοι κυριολεκτῶν, χόλον παύσειε φησίν. Ἰστέον δὲ ὅτι, τὸ, σέθεν δ᾽ ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω οὐδ᾽ ὄθομαι κοτέοντος, ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε, ἄρχων ἢ ἀρχικὸς ἀνὴρ, εἴποι ἂν πρός τινα ταπεινότερον, θυμούμενον. ὁ βασιλεὺς δὲ τοῦτο φησὶ πρὸς Ἀχιλλέα. οἱονεὶ λέγων, ὡς εἰ καὶ σὺ ἔφης οὔτι μετατρέπεσθαί με τῶν ἀχαιῶν οὐδ᾽ ἀλεγίζειν, ἀλλ᾽ ἐγώ σε ὑπερφρονῶ, καὶ εἰς τοσοῦτον, ὥστε καὶ ἀπειλοῦμαι, ὡς ἐμὲ μὲν ἀφαιρεῖται Χρυσηΐδα Φοῖβος, ἐγὼ δὲ ἄγω τὸ σὸν γέρας. τοῦτο δὲ οὐκ ἔνδικον. οὐ γὰρ ἐχρῆν τὸν Ἀχιλλέα, βιάζεσθαι διὰ τὸν φόβον. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν ὄθομαι, ὅ ἐστιν ἐπιστρέφομαι, μετακινοῦμαι, πρωτότυπόν ἐστι τοῦ τε ὀθόνης. καὶ τοῦ ἐννοσιγαίου. καὶ τοῦ εἰνοσίχθονος. καὶ τοῦ εἰνοσιφύλλου ὄρους. τὸ δὲ ἐγὼ ἄγω, ἀντὶ τοῦ ἄξω. ἐκ τούτου δὲ καὶ ἀπαγωγή, ἡ αἰχμαλωσία. καὶ ἀγελεία, ἡ ἀπάγουσα λαφυραγωγίαν. περὶ δὲ τούτου καὶ τῆς βασιλικῆς ἀδικίας, καὶ μετ᾽ ὀλίγα εἰρήσεται.

Ὅτι ἡ Χρυσηΐς ὥσπερ καὶ ἡ Βρισηΐς, πατρωνυμικῶς ἐρρέθησαν, ἀπὸ πατέρων τοῦ τε Χρύσου καὶ τοῦ Βρισέως. φησὶ γοῦν ποιῶν, κούρη Βρισῆος. φασὶ γὰρ ὅτι ἐν ἀρχαίαις χωρογραφίαις φέρεται, ὡς Χρύσης καὶ Βρίσης, ἀδελφοὶ ἦσαν, παῖδες Ἄρδυος. ὁ μὲν, οἰκῶν ἐν Πηδάσῳ ἐπὶ τῷ Σατνιόεντι ποταμῷ. ὁ δὲ Χρύσης, ἐν τῇ Χρύσῃ, διεχούσῃ τῆς Πηδάσου ἡμέρας ὁδόν. ἦν δέ φασι τῷ Χρύσῃ μὲν, θυγάτηρ Ἀστυνόμη. τῷ Βρίσῃ δὲ, Ἱπποδάμεια. τὰ δὲ ὁμηρικὰ ὀνόματα, ταύταις ἀπὸ πατέρων μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν τεθέντα, ὥς τινες καὶ τοῦτο εἶπον. Ὅτι νῦν μὲν ὁ Ἀγαμέμνων, αὐτὸς ἐλθεῖν εἰς τὴν τοῦ Ἀχιλλέως κλισίαν ἐπαπειλεῖται. ποιῶν δὲ, ἐπείπερ πρὸ μικροῦ ἐρρέθη ὅτι αἱ δεύτεραί πως φροντίδες, σοφώτεραι, ποιεῖται τὸ τῆς ἐγχειρήσεως ἐπικίνδυνον. καὶ μάλιστα ἐπεὶ καὶ Ἀχιλλέως ἀκούει δεινὰ ἐπαπειλησαμένου καὶ μεταφράζεται. καὶ οὐκέτι αὐτὸς ἔρχεται. ἀλλὰ στέλλει κήρυκας ὡς ῥηθήσεται. κλισία δὲ, ἡ αὐτοσχέδιος, καὶ οὐ πολυτελὴς οἴκησις, καὶ καιρική. ἥτις οὔτε θάλαμος. οὔτε οἶκος. οὔτε δόμος. οὔτε μέγαρον, οὔτ᾽ ἄντι τῶν τοιούτων κυρίως ῥηθείη. ταῦτα γὰρ καὶ οἰκοδομητὰ καὶ παραμόνιμα. σκηνὴ δὲ μάλιστα ἡ τοιαύτη λέγεται οἴκησις. καὶ οὐκ ἔστι καιριωτέραν ἄλλην ἑρμηνείαν εὑρεῖν. ταυτὸν γὰρ κλισία τε καὶ σκηνή. πλὴν ὅσον ἡ μὲν κλισία, μιμεῖταί πως οἰκίαν. πύλας τε ἔχουσα τινάς. καὶ μοχλὸν ἐπὶ ταῖς πύλαις. ὁποία καὶ ἡ τοῦ Ἀχιλλέως κλισία φανήσεται. ἡ δὲ σκηνὴ, οὐκ ἀπὸ ξύλου, ἐξ ἀνάγκης μόνον. ἀλλὰ καὶ ἀπὸ σινδόνων ἢ πίλων ποτὲ συνίσταται. ὅθεν καὶ οἱ σκηνῖται τὸ ἔθνος παρονομάζονται. δῆλον δὲ ὅτι ἡ κλισία, καὶ κλισιὰς λέγεται. φησὶ γοῦν Ἡρόδοτος. ὅτι μεγάλαι κλισιάδες ἀναπέπτανται τῷ Πέρσῃ. ἔοικε δὲ ἡ κλισία, ἀπὸ τοῦ κλίσιον οὐδετέρου παρονομάζεσθαι. ἔστι δὲ τὸ κλίσιον ὡς μὲν ὁ ποιητὴς ἐν Ὀδυσσείᾳ βούλεται, δουλικὸν εὐτελὲς οἴκημα. ὡς δὲ τῷ Δίωνι δοκεῖ, τὸ τῶν προβάτων σκεπαστικὸν καὶ φυλακτικὸν οἰκίδιον. εὐτελὲς πάντως ὂν καὶ αὐτὸ, οὐχ ἧττον ἢ τὸ παρὰ τῷ ποιητῇ κλίσιον. Ἰστέον δὲ ὅτι, φανερῶς ἄδικος εἰς τὸν Ἀχιλλέα, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου ἐγράφη ὁ βασιλεύς. οὐ γοῦν δίκαιον εἰπεῖν, ὅτι ἐμὲ ἀφαιρεῖται Ἀπόλλων τὴν Χρυσηΐδα. ἐγὼ δὲ ἄγω τὸ σὸν γέρας τὴν Βρισηΐδα. τουτέστιν ὡς αἰχμάλωτον ἀπάγω. κατὰ τὸ, δακρυόεσσαν ἄγητ᾽ ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας. δῆλον οὖν ὅτι χαρτὰ τῷ μυθικῷ Ἀπόλλωνι ταῦτα ὡς τῶν τρώων ἐπικούρῳ, ἐκπολεμώσαντι ἀλλήλοις τοὺς ἀριστεῖς τῶν ἀχαιῶν. Ὅτι ὁ ἀπειλησάμενός τινι μέγα τι μέγας ὢν καὶ αὐτὸς, εὐλόγως ἂν ἐπαγάγοι τὸ, ὄφρ᾽ εὖ εἰδῇς ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν, στυγέῃ δὲ καὶ ἄλλος ἶσον ἐμοὶ φάσθαι καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην. τουτέστιν ἄντικρυς ἢ ἀντικρύ. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ στυγεῖν, οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ μισεῖν τάττεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ φρίσσειν. ὡς καὶ ἐνταῦθα. μετῆκται δὲ ἡ λέξις, ἀπὸ τῆς στυγός. ἣν ὁ μῦθος πηγὴν ἐν ᾅδου ἀναστομοῖ. περὶ ἧς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ γέγραπται. Τὸ δὲ ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, ἀφορμὴ γέγονε τοῖς μετὰ ταῦτα, τοῦ συντεθῆναι τὸ τῆς ἰσηγορίας ὄνομα. ἶσον γὰρ φάσθαι, καὶ ἶσον ἀγορεῦσαι. καὶ ἰσηγορία τῆς αὐτῆς δυνάμεως εἰσί. ψεκτὰ ὄντα καὶ ἄμφω εἰ πρὸς βασιλέα γίνονται. ἐκ δὲ τούτου, καὶ ἡ ἀντιλογία συνετέθη, ἰσολογία τίς οὖσα

καὶ

καὶ αὐτή. Σημείωσαι δὲ ὅτι ταυτολογεῖ καὶ ἐνταῦθα ὁ ποιητής. τὸ γὰρ ἶσον φάσθαι, καὶ τὸ ὁμοιωθῆναι ἄντην, τὴν αὐτὴν δηλοῦσί πως ἔννοιαν. τὸ μὲν γὰρ ἶσον φάσθαι σεμνῶς ῥηθὲν, ὅμοιόν ἐστι τῷ, ἐναντίον εἰπεῖν. ὡς δηλοῖ τὸ, ὅς τις σέθεν ἀντίον εἴπῃ. τουτέστιν ἀντιφήσει καὶ ἀντιλογήσει σοι. Τὸ δὲ ὁμοιωθῆναι ἄντην, πρὸς ἀκρίβειαν κεῖται. ὁμοιωθήσεται μὲν γάρ τις ποτὲ μεγάλῳ ἄρχοντι. οὐ μὴν οὕτω ἄντην καὶ ὡς εἰπεῖν κατενώπιον. ἰδίᾳ δέ που καὶ κρύφα καθ' ἑαυτὸν, γλώσσῃ χαριζόμενος. Τὸ δὲ εἰδῆς, νοεῖται μὲν ἀντὶ τοῦ γνώσῃ μάθῃς. ἔστι δὲ ἐνεστὼς ἀντὶ μέλλοντος. εἴδω γὰρ τὸ θέμα. οὗ ὁ μέλλων εἰδήσω. ὅθεν καὶ εἴδησις ἡ γνῶσις. καὶ εἰδηκέναι. καὶ εἰδηκώς. ἐξ ὧν κατὰ συγκοπὴν, τὸ εἰδέναι καὶ ὁ εἰδώς.

Στήθεσιν λασίοισι, διάνδιχα μερμήριξεν.
Ἤ ὅγε φάσγανον ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Τοὺς μὲν ἀναστήσειεν. ὁ δ' Ἀτρείδην ἐναρίξοι,
Ἠὲ χόλον παύσειεν, ἐρητύσειέ τε θυμόν.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος, ἦλθε δ' Ἀθήνη
Οὐρανόθεν, πρὸ γὰρ ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε κηδομένη τε.
Στῆ δ' ὄπιθεν. ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλείωνα,
Οἴῳ φαινομένη. τῶν δ' ἄλλων οὔτις ὁρᾶτο.
Θάμβησεν δ' Ἀχιλλεύς. μετὰ δ' ἐτράπετ'. αὐτίκα δ' ἔγνω
Παλλάδ' Ἀθηναίην. δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

Ὅτι στήθη λάσια τὰ τοῦ Ἀχιλλέως φησίν. ἢ τοιαῦτα ὡς εἰκὸς ὄντα πυκνὰ ταῖς θριξὶν, ὁποῖοι πολλοὶ τῶν θερμοτέρων οἷς ὦπται καὶ ὑπὲρ σπιθαμὴν καθειμένον τοιοῦτον τὸ λάσιον, ἢ τὰ συνετὰ κατὰ μετάληψιν λέξεως. λάσιον μὲν γὰρ, τὸ πυκινὸν, ἤτοι πυκνόν. πυκινὸν δὲ καὶ πυκνὸν, τὸ φρόνιμον ἐν πολλοῖς. ὥστε εἴη ἂν στῆθος λάσιον. ὅθεν καὶ τὸ ἦτορ ἀναδίδωσι βουλεύματα λάσια, ἤτοι πυκινά. καὶ τὸ τοῦ Αἰσχύλου εἰπεῖν ἐξ οὗ τὰ κεδνὰ βλαστάνει βουλεύματα. διὸ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, Πατροκλῆος ἐρεῖ καὶ Πυλαιμένεως δὲ λάσιον κῆρ, κατὰ τοιοῦτον σημαινόμενον. οὐ γὰρ δήπου τετρίχωνται τὸ κῆρ ἐξ ἀνάγκης, εἰ καί τινες καρδίαι ἐξ ἀνατομῆς τοιαῦται ἐφάνησαν, κατὰ τὴν παλαιὰν ἱστορίαν. ὡς καὶ ἡ τοῦ Λυσάνδρου, καὶ ἡ τοῦ κυνὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου. εἶναι δὲ τὰ τῶν πανούργων καὶ συνετῶν στήθη λάσια, δηλοῦσιν οἱ φυσιογνώμονες. λάσιον δὲ, ἔστι μὲν τὸ δασύ. γίνεται δὲ, ὥσπερ τὸ δασὺ ἀπὸ τοῦ δα ἐπιτατικοῦ μορίου καὶ τοῦ σύω, ἢ σεύω τὸ ὁρμῶ, ἔνθα δηλαδὴ πολλὰ ὁρμῶσι καὶ ἀναδίδονται κάτωθεν τὰ τὸ δάσος ποιοῦντα, οὕτω καὶ τὸ λάσιον ἐκ τοῦ λα ἐπιτατικοῦ καὶ τοῦ σῶ τὸ ὁρμῶ. οὐ μὴν ἀπὸ τοῦ σεύω. ἵνα μὴ ἀναγκασθῇ διὰ διφθόγγου γράφεσθαι, ὡς ἐκ τοῦ καθαρεύω τὸ καθάρειον. ἐνταῦθα δὲ δίχα τῶν τοῦ Ἰαμβλίχου ἃ κείσονταί που ἐν τοῖς ἑξῆς, Σημείωσαι καὶ Πλάτωνος τὸ, ἔχων τὰς ἀνδραποδώδεις ἐπὶ τῆς ψυχῆς τρίχας. ὅπερ ἐστὶ σκῶμμα, ἐπὶ ἀνοησίᾳ. ληφθὲν ἀπὸ τῆς τῶν ἀνδραπόδων κουρᾶς. ἣν φασὶν οἱ ἐλευθερωθέντες, ἤλλασσον Ἀθήνησιν. ἢ τις καὶ ἐλέγετο θρὶξ ἀνδραποδώδης. οὐ κοσμοῦσα τοὺς οὕτω κομήτας ὡς εἶναι καὶ αὐτοὺς ἡρωϊκῶς καρηκομόωντας. τὸ δὲ ἀνωτέρω ῥηθὲν σχῆμα ἡ μετάληψις, ἄλλο ἐστὶ παρὰ τὴν ἐν τοῖς πολιτικοῖς ῥήτορσι μετάληψιν. ἐκείνη μὲν γὰρ, τοῖς ποικιλευομένοις δυσχερὴς φαίνεται. τὸ δὲ παρὸν σχῆμα, τοιοῦτόν ἐστιν. ὅταν τις πρώτη λέξις ἑρμηνεύηται διά τινος δευτέρας ταυτοσήμου καὶ ἰσοδυνάμου, αὕτη δὲ ἡ δευτέρα ὡς ὁμώνυμος, δηλοῖ καί τι ἑτεροῖον, οἰκειώσεται δὲ ἡ πρώτη ἐκείνη λέξις τὴν τρίτην τὴν ἑτερόφυλον, ὡς δῆθεν ἐκλαβομένη τῆς συγγενοῦς δευτέρας λέξεως, τὸ τοιοῦτον λέγεται μετάληψις ἤτοι μεταλλαγὴ ἐκ τῆς δευτέρας τῆς ἰσοδυνάμου, εἰς τὴν τρίτην τὴν ἑτεροίαν. λέγεται γὰρ μεταλαμβάνειν, καὶ τὸ ἀλλάσσειν. δῆθεν ἔχων τις δόρυ, μετέλαβε σπάθην. οὕτως οὖν καὶ μετάληψις τὸ σχῆμα, ὅτε ἡ πρώτη, ἀπὸ τῆς καθ' ἑρμηνείαν ἰσοδυνάμου ἑαυτῇ δευτέρας λέξεως μεταβῇ εἰς τὴν τρίτην τὴν ὁμοίαν πως τῇ δευτέρᾳ. δῆθεν. βροτὸς λέγεται ὁ ἀνήρ. ἀλλὰ φὼς ὁ αὐτὸς ὀξυτόνως. λέγεται δὲ καὶ φῶς φωτὸς τὸ οὐδέτερον, περισπωμένως ἐκ τοῦ φάος. ἐὰν οὖν τις τὸ, ἀβρότην ἤγουν νύκτα, ἥτις σύγκειται ἐκ τοῦ α στερητικοῦ μορίου καὶ τοῦ βροτοῦ ἤτοι τοῦ φωτὸς, νοήσῃ ἀντὶ τοῦ ἀφώτιστον κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ὡς τοῦ βροτοῦ λαμβανομένου καὶ ἀντὶ φωτὸς, τοῦ δὲ φωτὸς λεγομένου καὶ ἐπὶ φωτισμοῦ, μετάληψιν ἐποίησε, μεταλαβὼν τὸν βροτὸν εἰς φῶτα. πλὴν οὐχὶ ἄνδρα τὸν συγγενῆ τοῦ βροτοῦ, ἀλλὰ εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ φωτίζειν. ὁμοίως καὶ γλήνη ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ. κόρη δὲ ἁπλῶς καὶ ἡ παρθένος. ἐν γοῦν τῷ, ἔρρε κακὴ γλήνη. ὁ εἰπὼν τὸ γλήνη ἀντὶ τοῦ, κόρη ἤγουν παρθένος, τουτέστιν ἔρρε ὦ δειλὸν κοράσιον, καὶ μεταβὰς ἀπὸ πρώτης λέξεως εἰς τρίτην οὐκ ἰσοδυνάμον τῇ πρώτῃ, ἀλλὰ τῇ δευτέρᾳ

δεύτερα, μεταληπτικῶς ἐσχημάτισε καὶ αὐτός. τοιοῦτον ἀνωτέρω καὶ τὸ λάσιον τὸ πυκνόν. πυκνὸν δὲ τὸ συνετόν. λάσιον ἄρα τὸ συνετόν. οὕτω καθίσταται εἰς σαφὲς, καὶ τὸ, οὐκ ἔσθ' ὅπως. δηλοῖ οὐκ ἔσθ' ὅπως ἀληθῆ λέγεις. ἤγουν οὐκ ἔστιν ὅτι ἀληθεύεις. ὅπως μὲν γάρ ἐστιν ὅτε ἀντὶ τοῦ ὡς. αὐτὸ δὲ πάλιν ταυτὸν πολλάκις τῷ ὅτι. μεταληπτικῶς οὖν τὸ ὅπως, ἀντὶ τοῦ ὅτι. ὅμοιον καὶ τὸ, ὅπως ἀντὶ τοῦ καθά, ὡς τὸ, φελλοὶ δ' ὅπως παρ' Αἰσχύλῳ. ὅπως μὲν γάρ ποτε τὸ ὡς. αὐτὸ δέ ἐστιν οὗ, παραβολικῶς ἀντὶ τοῦ καθάπερ. ὅθεν μεταλήψεως λόγῳ, τὸ ὅπως, ἀντὶ τοῦ καθά. οὕτω δὲ ἐφοδεύεται καὶ τὸ ὅτι ἀντὶ τοῦ λίαν. δηλοῖ ὅτι μάλα. τὸ μὲν γὰρ ὅτι, ταυτὸν δύναταί ποτε τῷ, ὡς. τὸ δὲ ὡς, ἐστὶν ὅτε ἀντὶ τοῦ λίαν. τὸ τοίνυν ὅτι, σημαίνοι ἂν τὸ λίαν ὥσπερ ποτὲ καὶ τὸ ὡς. τοιούτῳ τρόπῳ καὶ ἐν Οἰδίποδι τῷ τυράννῳ Σοφοκλῆς ἔφη τὸ ὅπως τάχιστα, ἀντὶ τοῦ λίαν ταχέως. μεταλαβὼν τὸ ὅπως, εἰς τὸ ὡς. αὐτὸ δὲ εἰς τὸ λίαν. πολλὰ δὲ καὶ ἕτερα τοιαῦτα παρὰ τοῖς παλαιοῖς. καὶ μάλιστα παρὰ τῷ Θεοκρίτῳ. τοιούτου δὲ τρόπου καὶ τὸ, πόντικοι ἰδιωτικῶς λεγόμενον ἐπὶ νεύρων. εἰσὶ μὲν γὰρ ἀληθῶς μύες τινὲς παρὰ Ἀριστοτέλει πόντικοι. τὸ δὲ ποντικοὺς, τοὺς μυῶνας εἰπεῖν, καὶ εἰς τοῦτο μεταλαβεῖν τὴν λέξιν ἐκείνην, μεταλήψει ἔοικε τῇ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς. μυῶνες μὲν γὰρ, μύες τινές. μύες δὲ πόντικοι, μυῶνες ἄρα πόντικοι. καὶ τοιαύτη μὲν ἡ ῥηθεῖσα μετάληψις ἐζηλωμένη καὶ τοῖς ἄρτι ποιητικώτερον. ὅτι δὲ μετάληψις καὶ ἡ ἀλληγορία λέγεται παρὰ τοῖς σοφοῖς, καὶ ἡ τῶν λέξεων ἑρμηνεία, ὅθεν καὶ λέξεις ἀμετάληπτοι αἱ ἀνερμήνευτοι, οὐκ ἔστιν ἀμφιβαλεῖν. ἦτορ δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἡ ψυχὴ, παρὰ τὸ ἄω τὸ πνέω. πνεῦμα γὰρ νοερὸν ἡ ψυχή.

Ὅτι τὸ διχῆ, ὁπηνίκα συστελεῖ κατὰ τὴν λήγουσαν, μετατίθησι καὶ τὸν τόνον. καὶ βαρυτόνως λέγεται δίχα. ἐξ οὗ καὶ τὸ, διάνδιχα. οὕτω καὶ τὸ τριχῆ, τρίχα λέγεται, καὶ ὁμοίως τέτραχα καὶ πένταχα. τὸ δὲ δίχα ἀντὶ τοῦ χωρὶς καὶ ἄνευ, τῆς ὑστέρας χρήσεώς ἐστι. παρὰ γὰρ τοῖς ἀρχαίοις, τὸ δίχα ἀντὶ τοῦ διχῆ ἐλαμβάνετο. ἐξ οὗ καὶ τὸ παρὰ τοῖς ὕστερον δίχα μετῆκται. ὅτι δὲ τὰ τοιαῦτα κατὰ μεταπλασμόν τινα ἔτρεψαν τὸ η εἰς α, προείρηται. Γίνεται δὲ τὸ διάνδιχα, ἐκ τῆς διὰ καὶ ἀνὰ προθέσεως. ὧν ἡ μὲν διὰ, διασμόν τινα σημαίνει. ὡς δῆλον ἐκ τοῦ διαιρεῖσθαι καὶ διαφωνεῖν καὶ διΐστασθαι. καὶ ἐκ τοῦ διαζυγίου καὶ τῆς διαφορᾶς. ἡ δὲ ἀνὰ πρόθεσις, δευτέρωμά τι δηλοῖ. ὡς ἐν τῷ ἀναβαπτίζειν φαίνεται καὶ ἀνακρίνειν καὶ ἐπανερωτᾶν, καὶ τοῖς ὁμοίοις, ἵνα ᾖ διάνδιχα βουλεύεσθαι, τὸ δυαδίζειν βουλὴν, οὕτω καὶ οὕτω, καὶ ἀναβουλεύεσθαι ἄλλως καὶ ἄλλως.

Ὅτι ἐν τῷ μερμήριξεν Ἀχιλλεὺς ἤγουν ἐβουλεύσατο, εἰ τοὺς μὲν Ἕλληνας ἀναστήσειεν, ὁ δ' Ἀτρείδην ἐναρίζοι, τὸ ἀναστήσειν, οἱ μὲν, κοινότερον ἐνόησαν ἀντὶ τοῦ ταράξας ἐξεγερεῖ. οἱ δὲ, ἀντὶ τοῦ, ἄνω κάτω ποιήσει. ἀναστατώσει. ἀναστάτους ποιήσει. καὶ εὕρηται ἡ λέξις παρὰ τοῖς παλαιοῖς, οἳ πόλιν ἀναστήσειν, πολλάκις τὸ ἀναστατώσειν φασί. καὶ εἰ τοῦθ' οὕτως ἔχει, ἔστι καὶ αὐτὸ πρωθύστερον. ἤγουν σχῆμα ὑστερολογίας. ἵνα ᾖ τὸ ἀκόλουθον, οὕτω. Ἀτρείδην ἐναρίζοι. τοὺς δὲ, ἀναστήσει, ὅ ἐστιν ἀναστάτους καὶ ἀβασιλεύτους ποιήσει. Μερμηρίζειν δὲ, τὸ μερίζεσθαι εἰς διαφόρους βουλάς. ἐξ οὗ καὶ ἡ μέριμνα γίνεται. ἐτράπη δὲ τὸ ε εἰς η, ἵνα χρησιμεύσῃ εἰς μέτρον σπονδειακόν. καὶ ὅμηρος δὲ ἀπὸ τοῦ μερίζω γίνεται τροπῇ τοῦ ε εἰς η. ἡ δὲ ἄρχουσα τοῦ μερμηρίζειν, ἐξ ἀναδιπλασιασμοῦ ἐστὶ καὶ προσθήκης τοῦ ρ. τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλων γίνεται. καὶ ἐν τῷ μορμαίρω γὰρ καὶ ἐν τῷ δαρδάπτω. καὶ ἐν τῷ καρκαίρω, διπλασιασμός ἐστι καὶ πλεονασμὸς τοῦ ρ. ἐκ δὲ τοῦ μερμηρίζειν, καὶ μέρμηραι παρὰ τοῖς παλαιοῖς αἱ βουλαί. ὡς τὸ ἄμπαυμά τε μερμηράων. ἐναρίζειν δὲ καὶ ἐναίρειν, τὸ σκυλεύειν δηλοῖ. ὅθεν καὶ ἔναρα τὰ σκῦλα, ἤτοι τὰ λάφυρα. λέγεται δέ ποτε ἐναίρειν καὶ ἐναρίζειν, καὶ τὸ φονεύειν. οὗ παρακολούθημά ἐστι τὸ σκυλεύειν.

Ὅτι ταυτολογεῖ Ὅμηρος καὶ ἐν τῷ ἠὲ χόλον παύσειεν ἐρητύσειέ τε θυμόν. ταυτὸν γὰρ, χόλον παῦσαι καὶ ἐρητῦσαι. ἤγουν κωλῦσαι θυμόν. τοῦτο δὲ, ἔστι μὲν φρονήσεως ἄκρας. ἤγουν τὸ ἐν ἀκμῇ θυμοῦ βουλεύεσθαι τὰ εἰς φιλίαν. τῶν τισὶ δὲ παλαιῶν, μεμπτόν τι δοκεῖ τὸ οὕτως ἐν ὑπερβολῇ χόλου ἡρωϊκοῦ, πλάσαι τὸν Ὅμηρον, ὡς ταχὺ ὁ Ἀχιλλεὺς κατεκλάσθη τοῦ κατὰ θυμὸν ἀτενοῦς. εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ οὕτω φρονοῦσιν, ἀλλ' ὁ ποιητὴς πολλαχῶς ἐκκλίνει τὴν αἰτίασιν. Τὸ δὲ ἐρητύειν, ἀπὸ τοῦ εἱρκτῆς παράγουσιν οἱ παλαιοί. ἵνα ἐξ αὐτοῦ εἴη, εἱρκτύειν, τὸ οἱονεὶ καθείργειν καὶ ἐγκλείειν, καὶ οὕτω κωλύειν. καὶ ἀποβολῇ τοῦ κ καὶ ἐνθέσει τοῦ η, ἐρητύειν.

Ὅτι τὸ ἕως ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν, ἀστείως ἐσχημάτισται καὶ πρὸς κάλλος. τὸν γὰρ προαρχῶς ἀνωτέρω στίχον συμπληρώσας εἰς θυμὸν, ἔφη γὰρ ἐρητύσειέ τε θυμὸν, εἰς τὴν αὐτὴν λέξιν τελοῖ καὶ τὸν παρόντα στίχον. εἰπὼν, κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν. καὶ ἔστι μὲν τοῦτο ἀντιστροφὴ ῥητορική, ὅμοιον τῷ ταξίαρχοι παρ' ὑμῶν. ἵππαρχοι παρ' ὑμῶν. οὐκ ἔστι δὲ καθαρῶς ἀντιστροφή. οὐ γὰρ ἡ τελευταία λέξις ἐν τοῖς δυσὶ στίχοις, τὴν αὐτὴν σημασίαν καὶ ἔννοιαν ἔχει. ἀλλὰ ἄνω μὲν ὁ θυμὸς, τὸν χόλον ἐδήλου. κάτω δὲ, τὴν ψυχήν. ἔστιν οὖν κατὰ ὁμωνυμίαν ἀντιστροφὴ, σπανίως εὑρισκομένη παρὰ τοῖς παλαιοῖς, εἰ μὴ ἄρα τις καὶ ἐν τῷ ἐρητύσειέ τε θυμὸν, βιάσεται θυμὸν νοεῖσθαι τὴν ψυχήν. Σημείωσαι δὲ ὅτι, ἕως, ἔστιν ὅτε καὶ ἀντὶ τοῦ τέως λαμβάνεται. ὃ σημαίνει τὸ πρὸς τὸ παρόν. ὡς δηλοῖ καὶ παρ' Ἡροδότῳ τὸ, ἕως μὲν σιγὴν ἔχει. κεῖται δέ που ἡ λέξις οὕτω καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ ἐν τοῖς ἑξῆς. τὸ δὲ ἕως ὃ ταῦθ' ὥρμαινε, πάθος ἔχει περὶ τὴν τοῦ στίχου καταρχὴν προκεφάλου εἴτουν μακροκεφάλου ὄντος. τὸν γὰρ πρῶτον τόπον, ποὺς ἐπέχει ἀμφίβραχυς ἕως ὅ. ὁ δὲ ἀμφίβραχυς, ἀνοίκειος μέτρῳ δακτυλικῷ, εἰ μὴ θεραπεύοιτο, καθάπερ καὶ ἐνταῦθα θεραπεία τις τῷ πάθει τῆς τοῦ στίχου κεφαλῆς ἐφεύρηται. τὸ μὲν γὰρ ἕως, κατὰ λόγον συνιζήσεως, εἰς μίαν καταλογίζεται

μακρὰν

μακρὰν συλλαβήν. τὸ δὲ ὁ κατὰ τέσσαρας τρόπους κοινῆς συλλαβῆς, ἐκ τοῦ ταπεινώματος τῆς βραχείας ἀνίσταται μηκυνόμενον. καὶ γὰρ καὶ δασύνεται, καὶ τόνον ἔχει ὀξύν, κἂν ἡ συνέπεια βαρύνῃ αὐτό. καὶ εἰς μέρος δὲ λόγου καταπεραιοῖ. καὶ διὰ τοῦτο δύναται στίζεσθαι. ἔχει δὲ καὶ τὸ τ' ἐπαγόμενον. ὅτι δὲ καὶ τὸ δασὺ πνεῦμα, καὶ τὸ τῆς τάσεως ὀξύ, καὶ ἡ τῆς λέξεως εἰς τέλος καταπεραίωσις, καὶ ἡ τῶν ψιλῶν συμφώνων ἐπιφορὰ βοηθεῖν εἰς μηκυσμὸν δύνανται τῷ βραχεῖ φωνήεντι, οὐ τοῦ νῦν καιροῦ ἐστὶ λέγειν τε καὶ ἀπολογεῖν. Ὁρμαίνειν δὲ ἀεὶ λέγει ὁ ποιητής, τό, ἔτι ἐν κινήσει καὶ ἀρχῇ τυγχάνειν βουλεύματος. εἰ δὲ καὶ τὰ βουλευόμενα, διαφόρως ἔχοιεν πρὸς ἄλληλα, μερμηρίζειν τὸ τοιοῦτον καλεῖ, διὰ τὴν διχόνοιαν καὶ τὸν τοῦ θελήματος μερισμόν. τραπέντος τοῦ ε τοῦ μερισμοῦ εἰς η, ὡς προγέγραπται. Ὅτι ὥσπερ τὸ ὁρᾶτο παθητικῶς εἴρηται ἀντὶ τοῦ ὥρα καὶ ἔβλεπεν ἐν τῷ, θνήσκοντας ὁρᾶτο, οὕτω καὶ ἐν τῷ ἕλκετο ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος, ἀντὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ τοῦ εἷλκεν, ἔφη τὸ ἕλκετο. Τὸ δὲ μέγα ξίφος, μεγάλην τὴν τοῦ ἥρωος χεῖρα δηλοῖ συλλογιστικῶς, τὴν αὐτοῦ ἁπτομένην, καὶ βριαράν, καὶ οἵαν κούφως ἔχειν τὸ τοιοῦτον ξίφος ἕλκειν. καὶ ὡς αὐτὸς ὁ ποιητὴς λέγει, βαρεῖαν. φησὶ γάρ. ἐπ' ἀργυρέῃ κώπῃ σχέθε χεῖρα βαρεῖαν.

Τινὲς δὲ ἐνταῦθα χεῖρα βαρεῖαν τὴν ἀριστερὰν ἐνόησαν. ὑφ' ἧς κατέχεται ἡ τοῦ ξίφους λαβή. Σημειῶσαι δὲ ὅτι παρὰ τοῖς ὕστερον τὸ ἕλκειν, σταθμητικὴ λέξις γέγονεν. ὁμοίως τῷ ῥέπειν ὡς καὶ ἡ ὁλκὴ δηλοῖ καὶ τὸ καθέλκειν, ὅ ἐστι κάτω διὰ βάρος ῥέπειν. Ὅτι ἔθος Ὁμήρῳ πολλάκις τὸν δὲ σύνδεσμον ἐν διαφόροις ἐννοίαις ἐφεξῆς τιθέναι. ὧν εἷς ὁποτεροσοῦν τύχῃ, λαμβάνεται ἐξ ἀνάγκης ἀντὶ τοῦ δή. ὥσπερ καὶ ὁ μὲν σύνδεσμος, ἀντὶ τοῦ μήν. φησὶ γοῦν ὧδε. ἧος ταῦθ' ὥρμαινεν Ἀχιλλεύς, ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῦ τὸ ξίφος, ἦλθε δ' Ἀθήνη. ἢ γὰρ ἐν τῷ ἕλκετο δέ, ἢ ἐν τῷ ἦλθε δέ, ἀναγκαίως ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ δὴ ληφθήσεται. πολλάκις δὲ τοῦτο καὶ ἐν τῇ κοινῇ ὁμιλίᾳ γίνεται. οἷον ἐμοῦ δὲ προβαίνοντος, ὁ δέ, ἀντέβαινε. καὶ ἄλλως δὲ πολλάκις ὁ δὲ σύνδεσμος, ἀντὶ τοῦ δὴ κεῖται. ὡς καὶ ἐν τῷ, μὴ δ' οὕτως ἀγαθός περ ἐών, κλέπτε νόῳ. ἕς γοῦν ὤν, εἴληπται ἀντὶ τοῦ δή. Ὅτι Ἀχιλλεὺς θυμῷ νικώμενος, παράβολόν τι φρονεῖ. ξίφος ὀξὺ παρὰ μηροῦ ἐρύσασθαι μελετῶν κατὰ τοῦ βασιλέως. Ἀθηνᾶ δὲ οὐρανόθεν ἐλθοῦσα, κωλύει. τουτέστιν ἡ παρ' αὐτῷ ἀγχίνοια. Οὐρανὸν δὲ ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ νοοῦσι τὴν κεφαλήν, ἔνθα ἐνιδρυμένη ἡ τῆς ἀλληγορίας Ἀθηνᾶ, μεταποιεῖ τὸ θρασὺ τοῦ Ἀχιλλέως βούλευμα, κατελθοῦσα. τουτέστι τῷ λόγῳ καταβεβηκυῖα εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον, καὶ ὑποδείξασα ὡς οὐ μόνον τυχὸν οὐδὲν ἀνύσει, ἀλλὰ καὶ δεινόν τι πείσεται διὰ τὸ τοῦ βασιλέως μεγαλεῖον. καὶ διδάξασα οὐ μόνον τῷ Ἀγαμέμνονι πρὸς καλοῦ εἶναι τὸ παύσασθαι τὸν Ἀχιλλέα τῆς τοιαύτης ὀργῆς, ἀλλὰ καὶ αὐτῷ τῷ Ἀχιλλεῖ. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τῷ, ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε κηδομένη τε. ἄδηλον γὰρ εἰ ἀνύσει τι κατὰ τοῦ εὐρυκρείοντος καὶ μὴ βλαβήσεται, μικροβασιλεὺς αὐτὸς ὤν. εἰ δὲ καὶ ἀνύσει, οὐδ' οὕτως ἔνδοξον τὸ ἀποτέλεσμα τῷ Ἀχιλλεῖ, βασιλεῖ ὄντι καὶ αὐτῷ, καὶ παράβολον οὕτω πρᾶγμα τετολμηκότι. καὶ ἴσως τοῦτο δηλοῦται, διὰ τοῦ τὴν Ἀθηνᾶν ὑπὸ Ἥρας πεμφθῆναι. δηλαδὴ τὸ τὸν Ἀχιλλέα ὑπὸ τῆς βασιλικῆς καταστάσεως συμπεισθέντα ἀφεῖναι τὸ πολὺ τοῦ θυμοῦ. Ἥρα γὰρ ἡ βασιλεία. καὶ ἡραία ζωή, ἡ βασιλική. ὑπὸ τοιαύτης οὖν Ἥρας πέμπεται φρονεῖν. λογισάμενος μὴ δεῖν αὐτὸν ἄνδρα μέγαν καὶ ἡγεμονικόν, οὕτω θυμωθῆναι ὡς μεγάλῳ βασιλεῖ ἐπεξελθεῖν. ἢ γοῦν οὐκ ἀνύσει καὶ οὐκ εὖ αὐτῷ γέγονεν, ἢ ἀνύσει τὸν τοῦ βασιλέως φόνον, καὶ γενήσεται κακὰ μέγιστα. ὧν τὸ κεφάλαιον, αὐτῷ μέν, δύσκλεια. τοῖς δὲ Ἕλλησιν ἀναστάτωσις. καὶ ἄλλως δέ πως ὑπὸ Ἥρας ὡς δι' ἀέρος, ἡ φρόνησις Ἀθηνᾶ πέμπεται. διὰ τὸ ἀερίαν καὶ σκοτεινήν, καὶ ἐξ ἀφανοῦς οἷα ἀνέλπιστον ἐλθεῖν αὐτῷ, τὴν ἐκ μετανοίας ἐπιμήθειαν, διὸ καὶ αὐτὸς ἐκεῖνος θαυμάζει τὸ πρᾶγμα. Καὶ τὸ ἔστη δ' ὄπιθεν, τοῦτο δηλοῖ κατὰ τοὺς παλαιούς. ὅτι τοῦ μέλλοντος αὐτὸν εἰς ἔννοιαν ἤγαγεν ἡ Ἀθηνᾶ. ἔμπροσθεν μὲν γάρ, τὰ οἰχόμενα καὶ ἤδη γενόμενα, καὶ εἰς θέαν ἢ πεῖραν ἐλθόντα. ὀπίσω δὲ καὶ ὄπιθεν, τὰ ἔσεσθαι μέλλοντα. ἐπειδὴ ἀπρόορατον τὸ μέλλον, καθάπερ ἀόρατα καὶ τὰ κατόπιν ἡμῖν ὄντα. Τὸ δὲ οὐρανόθεν τοῦτο τὸ παρ' Ὁμήρῳ, τὸ νῦν ἀλληγορηθέν, ἀφορμὴ γέγονε τοῖς πλατωνικοῖς, τῆς κεφαλικῆς οὐρανώσεως. οἵπερ μυθεύονται τὴν ψυχὴν ἐκπεσοῦσαν τῶν ἄνω, καὶ σώματι ἐγκλεισθεῖσαν, ἐνοικισθῆναι τῇ κεφαλῇ, πλασθείσῃ πρὸς τύπον οὐρανίου σφαιρώματος, ὡς ἂν μὴ πάντη ἀλλοφύλῳ τόπῳ ἐμπέσοι, ἀλλὰ τῷ μικρῷ τούτῳ οὐρανίσκῳ ἐγκατοικοῦσα, ἔχοι μεμνῆσθαι ὅθεν ἦν. Ξανθῆς δὲ κόμης ἑλεῖν τὸν Ἀχιλλέα ἡ Ἀθηνᾶ, λέγεται συμβολικῶς καὶ τοῦτο. διὰ τὸ ἐν τῇ κεφαλῇ ὡς εἴρηται ἱδρύσθαι τὸ ἡγεμονικόν. Μόνῳ δὲ αὐτῷ λέγεται φαίνεσθαι, διότι οὐδεὶς εἶχε συνορᾶν ἃ ἔνδον Ἀχιλλεὺς καθ' ἑαυτὸν ἐβουλεύετο. οἱ δὲ παλαιοί, φασὶ μόνους τούτους τὸν ὁμηρικὸν Ἀχιλλέα καὶ τὸν Ἀθηναῖον Σωκράτην, ἐν ἐπιτυχίαις τῷ οἰκείῳ κεχρῆσθαι δαίμονι. Ἀχιλλεύς τε γὰρ ἐνταῦθα λαλεῖ καὶ ἀκούει τὰ μυθευόμενα. καὶ Σωκράτης δὲ ἔλεγεν, ὡς εἶπέ μοι τὸ δαιμόνιον. εἶχον δὲ ἂν οἱ παλαιοὶ ἐν τοῖς ὁμηρικοῖς προσώποις προσθεῖναι ὡς τοιοῦτόν τινα, καὶ τὸν Ὀδυσσέα, καθὰ καὶ ἑτέρους τινάς. Θαμβεῖται δὲ Ἀχιλλεύς, εἰ οὕτω θυμὸς πολὺς ἐξεκαύθη αὐτῷ. καὶ μετατρέπεται ταχὺ μεταβουλευσάμενος δι' ἀγχίνοιαν, ὥς γε καὶ ἀνωτέρω ἐβουλεύετο, ἢ τόδε τι κακὸν ποιήσει ἢ τὸν χόλον παύσει, ὡς ἑτοίμως ἔχων εἰς καταλλαγήν. εἰ γοῦν καὶ ἡ ὕβρις ἀνεζωπύρει ἐξάπτουσα τὸν θυμόν, ἀλλ' ἡ φρόνησις κατεσβέννυε. κἂν οἱ παλαιοὶ αἰτιῶνται ὡς ἐρρέθη τὸν τοιοῦτον τόπον, ὡς τοῦ ποιητοῦ ἀχρόνως οὕτω τὸν τηλικοῦτον τοῦ Ἀχιλλέως θυμὸν ἀπαμβλύνοντος. τὴν δὲ τοῦ Ἀχιλλέως ἀγχίνοιαν ἤγουν τὴν ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ καὶ ὀλίγῳ, καὶ ὡς εἰπεῖν ἐκ τοῦ ἄγχιστα νοή-

σιν καὶ πρόγνωσιν τοῦ μέλλοντος ὑπαινίττεται ὁ ποιητὴς καὶ ἐν τῷ, αὐτίκα δ' ἔγνω θάμβησέν τε. Ἀγχίνοια γὰρ καὶ ἀγχινοεῖν καὶ αὐτίκα ἔγνω, τῆς αὐτῆς σημασίας εἰσί. Τὸ δὲ θαμβεῖν καὶ θαυμάζειν, ἐπὶ θέας καὶ τῆς ἐντεῦθεν ἐκπλήξεως εἴωθε λέγεσθαι. ὡς ὅγε μὴ βλέπων, οὐδὲν τι τούτων πάσχειν λέγεται. τὸ δὲ ἐθάμβησεν, ἐνεργητικὸν ἡ νεωτέρα χρῆσις οὐκ ἔχει. θαμβούμενοι γὰρ, καὶ ἐθαμβήθη, καὶ τεθάμβημαι φασὶν οἱ μεθ' Ὅμηρον. Ἡ δὲ ξανθὴ κόμη, τοιαύτη γὰρ ἱστορεῖται τὸν ἀχιλλέα κοσμεῖν, τὸ θερμὸν παραδηλοῖ καὶ ὀργίλον τοῦ ἥρωος. τοιοῦτοι γὰρ φασὶν οἱ ξανθόχολοι. ξανθὸς δὲ ἱστόρηται καὶ ὁ Μενέλαος. ἀλλ' ἐκεῖνος οὐκ ἦν ἀκρόχολος. ἀλλὰ εὐηθής. διὸ καὶ μαλθακὸς ἐδόκει πολεμιστής. Τὸ δὲ ξανθῆς κόμης ἕλε πηλείωνα, ἢ ἀντίπτωσίς ἐστιν ἀντὶ τοῦ ἕλε τὴν ξανθὴν κόμην τοῦ πηλείωνος, ἢ ἔλλειψιν ἔχει προθέσεως. ἕλε γοῦν τὸν ἀχιλλέα ἐκ τῆς ξανθῆς κόμης. ὁ δὲ ξανθὸς, ὅτι ἐκ τοῦ ἄνθος γίνεται, πλεονασμῷ τοῦ ξ, δηλοῦται τοῖς παλαιοῖς. ἵνα ᾖ ξανθὴ κόμη, ἡ ἀνθηρά. δύναται δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐξανθεῖν εἶναι, ἀπελεύσει τοῦ κατ' ἀρχὴν ε. ὃ δὴ καὶ ἐν τῷ Ἐξάδιος γέγονεν, ὃν τινες τρισυλλάβως ξάδιον γράφουσιν, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς εἰρήσεται. οὕτω δὲ καὶ τὸ ἐς προθέσεως καὶ τὸ ἐν, ἔστι οὗ ἀφαιρεῖται τὸ κατάρχον ε. ὡς δῆλον ἐν τῷ ἔνερθεν νέρθεν. ἐνέρτερος νέρτερος. καὶ ἐκ τοῦ σκορακίζειν καὶ σκαρδαμύττειν. καὶ σκερβόλλειν, ὅ ἐστιν ἐς κέαρ βάλλειν. καὶ προνώπιον παρ' Εὐριπίδῃ, ἤτοι προενώπιον. πρόσχημα. οἷον γῆς πελοπίας προνώπιον. καὶ κτεὶς κτενός, ὡς οἱονεὶ ἐκτεὶς παρὰ τὸ ἐκτείνειν τὰς κτενιζομένας τρίχας. ἴσως δὲ καὶ τὸ κλέπτειν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἐκλέπειν τοὺς ὑποκλεπτομένους, ἀφαιρεθὲν τὸ ε. ὅτι δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ξαίνειν, ἀφ' οὗ καὶ ξάνιον τὸ κτένιον, γίνεται ὁ ξανθὸς, ὡς οἷον ξαντὸς, διὰ τὸ ἀξίαν εἶναι τὴν τοιαύτην μάλιστα κτενίζεσθαι τρίχα, ὑποδηλοῦσιν οἱ παλαιοί. τακτέον δὲ εἰς τοιαύτην ἀντιστοιχίαν ψιλοῦ εἰς δασύ, καὶ τὸ Τιθωνὸς, ἐκ τοῦ τιταίνω. καὶ τὸ, αὐθέντης ὁ αὐτόχειρ, ὡς δηλοῖ ψιλούμενον τὸ, ἀνὰ τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα. ὅμοιον καὶ τὸ ἐλεφαίρω ἐκ τοῦ ἔλπω τὸ ἐλπίζω. καὶ τὸ σφεδανὸν, ἐκ τοῦ σπεύδω. καὶ ἡ τορθρεία, ἐκ τῆς τορατεία. ὁμοίας δὲ ἀγωγῆς, καὶ τὸ ἄρθρον. καὶ τὸ ῥεῖθρον. καὶ ὁ ἐπὶ ζώων λόφος, ἐκ τοῦ λέπω τὸ λεπίζω. καὶ ἡ φιάλη, ἐκ τοῦ πιεῖν. καὶ ἐκ τοῦ κάπτω, ὁ κεκαφηώς. καὶ τὸ, μυελὸς σφονδυλίων ἔκπαλτο. καὶ μοιχός. παρὰ τὸ μὴ οἰκὸς, ἤγουν καθ' Ἡρόδοτον, ἐοικός. δι' ὃν οὐκ ἔοικε τὰ γένη. ἀνάπαλιν δὲ ἀντιστοιχεῖ ψιλὰ πρὸς δασέα, ἐν τῷ ἀμπεχόνη, ἐκ τῆς ἀμφὶ προθέσεως, καὶ ἐκεχειρία, τὸ ἐπέχειν χεῖρας. καὶ τὸ πέφραδε. καὶ οἱ ὅμοιοι ἀναδιπλασιασμοί. σὺν ἄλλοις δὲ μυρίοις καὶ ὁ παρὰ Σοφοκλεῖ λεύκιππος αἰνιάν. καὶ ὁ ἀπηλιώτης. καὶ οἱ ἀντήλιοι. Ὅτι δὲ κόμη ξανθὴ ἐκόσμει καὶ τὸν Μενέλαον, ἐν τοῖς ἑξῆς ἱστορήσει ὁ ποιητής. δῆλον δὲ ὡς ἡ ξανθὴ κόμη, ἀφ' ἧς καὶ ξάνθος ὄνομα ἵππου ξανθοῦ, ὡς εἰκὸς καὶ πυῤῥὰ λέγοιτ' ἄν. ἧς παρώνυμον, πύῤῥιχος. ἔτι δὲ καὶ πυρσὴ συγγενῶς ἔχουσα πυρσῷ, τῷ καὶ φανῷ. ἡ δ' αὐτὴ κόμη, ῥηθείη ἂν καὶ αἴθη, ὡς ἐκ τοῦ αἴθος. οὗ χρῆσις ἐν τῷ αἴθος γεγένημαι. ἡ δὲ τοιαύτη αἴθη κόμη, τὴν παρὰ Λυκόφρονι Κομαιθὼ παρήγαγεν. ὅπερ ἴσον ἐστὶ τῷ, πυῤῥότειχα. καὶ ἡ ἀγαμεμνονέη δὲ αἴθη, πυῤῥὰ εἴη ἂν κατὰ τὴν εἰρημένην αἴθην. καὶ ἄλλως δὲ φοινικῆ, ἐπεὶ καὶ φοῖνιξ ἵππος, ὁ ὁμόχρους φοίνικι τῇ ὀπώρᾳ. εἰ δ' ἄλλως διαφορά ἐστι ξανθοῦ τοῦ ἡλιώδους, ἔτι δὲ καὶ πυῤῥοῦ τοῦ οἱονεὶ φλογέου, καὶ φοινικοῦ τοῦ καθ' αἷμα, μεριστέον πρὸς τὰ τοιαῦτα τρία, τὰς εἰρημένας λέξεις, ὡς δῆλον ἐστίν. Ὅρα δὲ ἐν τοῖς κατὰ τὸν Ἀχιλλέα, ὅτι τὰ ὅπλα ἐφόρουν οἱ παλαιοὶ καὶ ἐν ταῖς ἀγοραῖς. καὶ ὅτι οὐκ ἀγαθὸν ἦν ἐνόπλους ὄντας βουλεύεσθαι. μικροῦ γοῦν ἂν μέγα συνέβη κακὸν, τοῦ ἀχιλλέως χρησαμένου τῷ ξίφει. διὸ καὶ ἐκωλύθη πρὸς τοῖς ὕστερον ἡ ἁπλῶς ὅπη τύχῃ ὁπλοφορία, διὰ τὰ ἐξ αὐτῆς κακά. εἰ γοῦν κατὰ τὸν ποιητὴν, αὐτὸς ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος καὶ ἰδίᾳ προκείμενος, τί οὐκ ἂν ποιήσῃ φορούμενος. καὶ δηλοῦσι τοῦτο, καὶ ὅσοι τῶν βαρβάρων ὁπλοφορεῖν διὰ βίου μεμελετήκασι, παρ' οἷς οὐδέποτε φόνοι ἐπιλείπουσι. φέρεται δὲ καὶ παρὰ Ζαλεύκου τοῦ λοκροῦ ἱστορία, ὡς νομοθετήσαι μὲν ὁ ἀνὴρ, μηδένα φορεῖν ὅπλα ἐν βουλευτηρίῳ. ἐπεὶ δέ ποτε πολέμου ἐπικειμένου ἔνοπλος ὢν εἰσῆλθε κατ' ἀνάγκην οὕτως ἔχων εἰς τὴν βουλὴν, ὑπέκρουσε μέν τις, ὡς ἤδη τὸν νόμον ὁ Ζάλευκος λέλυκεν. ὁ δὲ, οὐ λύσειν ἔφη, ἀλλὰ κυρώσειν. καὶ ἅμα τῷ ξίφει δοὺς ἑαυτὸν, ἀπέῤῥηξε τὸ ζῆν, ὅπερ ἦν ποινὴ τῷ παραβάντι τὸν νόμον. Ἰστέον δὲ ὅτι, ἀναλληγόρητον νοούμενον τὸ, μετετράπετο, ἀντὶ τοῦ ἐστράφη κεῖται. τρέψας δηλαδὴ ὀπίσω τὰς ὄψεις, ἵνα ἴδῃ τίς ὁ τῆς κόμης αὐτὸν ἑλών, ὅτε καὶ ἰδὼν καὶ γνοὺς, θαμβεῖται καὶ ὠφελεῖται. Ἀθήνη δὲ μυθικῶς μὲν, διὸς θυγάτηρ. οἱονεὶ ἀθήλη τὶς οὖσα, ὡς μὴ θηλάσασα. ὤδινε μὲν γάρ φασιν ἡ κεφαλὴ τοῦ διός. ἐφίσταται δὲ προσκληθεὶς ἥφαιστος. καὶ πλήττει πελέκει τὴν κεφαλήν. καὶ τὸ ἐγκυμονούμενον, ἐξέθορε τελεία κόρη ἔνοπλος. καὶ αὐτὴ ἐκ τοῦ μὴ θηλάσαι, τὴν κλῆσιν ἔλαχε. θῶ γὰρ θήσω, τὸ θηλάζω. ὡς τὸ, ἐπηετανὸν γάλα θῆσθαι. ἐξ οὗ καὶ ἀρνίον γαλαθηνόν. καὶ Τιθήνη ἡ τροφός. ἢ καὶ θηλαμὼν παρὰ Λυκόφρονι. ἔτι δὲ, καὶ ἡ θηλή. καὶ τὸ θηλάζειν. καὶ ἡ τήθη. ὡς οἷον ἐπιτάσσουσα τῷ βρέφει, τῆ, τουτέστι λάβε θήλασον κατὰ παλαιούς. Ἀλληγορικῶς δὲ ὡς ἐν ὀλίγῳ πολλὰ συνελεῖν, Ἀθήνη ἡ φρόνησις. ἢ κατὰ στέρησιν καὶ αὐτὴ τῆς θηλῆς διὰ τὸ τέλειον, ἢ παρὰ τὸ ἀθρεῖν τὸ βλέπειν, ἀθρήνη τὶς οὖσα, ὡς τῶν μελλόντων καὶ δεόντων προβλεπτική. ἐκ διὸς δὲ, διότι ἐκ τοῦ νοός. Ζεὺς γοῦν καὶ ὁ νοῦς. ἐκ κεφαλῆς δὲ, διὰ τὸ ἐκεῖ λογιστικὸν, οὗ προβολὴ ἡ φρόνησις. ἥφαιστος δὲ αὐτὴν ἐκφαίνει, διότι αὐτὸς μὲν, εἰς πῦρ ἀλληγορεῖται, τὸ καὶ φωσφοροῦν καὶ ἐκκαῖον καὶ ἀνωφορούμενον. καὶ ἡ φρόνησις δὲ, φωσφόρος τέ ἐστι, καὶ τὸ δραστήριον, πρηστήριον οἷον ἔχει. καὶ οὐδὲν ταπεινὸν φρονεῖ. ἀλλὰ ὑπερῆρ

ται

ται καὶ ἄνω φέρεται. Συγκροτεῖται δὲ καὶ ἐκ τῶν ἐπιθέτων ἡ Ἀθηνᾶ εἰς τὸ νοεῖσθαι φρόνησις, ὡς ἐν οἰκείοις τόποις ἕκαστον φανήσεται. εἰ δέ ποτε καὶ στοιχειακῶς ἡ Ἀθηνᾶ εἰς γῆν ἀλληγορεῖται, καὶ εἰς αἰθέρα ἐκλαμβάνεται, καὶ αὐτὸ λεχθήσεται κατὰ καιρόν. Ὁ δὲ παραβάτης ἐν οἷς δία νοεῖ τὸν ἥλιον, ἐξ αὐτοῦ γενέσθαι λέγει τὴν Ἀθηνᾶν, ἤτοι τὴν πρόνοιαν. διό φησι καὶ θείᾳ μοίρᾳ Ὅμηρος ἀπεμαντεύσατο τό, ποίμην ὡς τίετ᾽ Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων. γεννᾷ δέ φησιν, οὐκ ἐξ ἀκροτάτου μέρους, ἀλλὰ ὅλην ἐξ ὅλου. Ὅτι δὲ Ἀθηνᾶ πρόνοια λέγεται, φέρει ἐκεῖνος καὶ χρῆσιν τοιαύτην, ἵκετο δ᾽ ἐς Πυθὼ καὶ ἐς γλαυκῶπα Προνοίην. Τέσσαρες δὲ εὐθεῖαι εἰσὶ τῆς Ἀθηνᾶς. πρωτότυπος μέν, ἡ Ἀθήνη. δι᾽ ὃ ἀθήλη ὡς εἴρηται. ἀνδρομήκης γὰρ τῆς τοῦ Διὸς ἐξέθορε κεφαλῆς. ἐκ δὲ τούτου, κατὰ συστολὴν Ἀθάνα γέγονε καθὰ παρά τε Σοφοκλεῖ κεῖται καὶ ἑτέροις. ὥσπερ δὲ τὴν ἅμαξαν κατὰ παραγωγὴν ἁμαξαίαν φασί, καὶ τὴν αὐλὴν αὐλαίαν, καὶ τὴν προνομὴν προνομαίαν ὡς ἐπὶ ἐλέφαντος, καὶ τὴν προτέραν προτεραίαν, καὶ τὴν ὑστέραν ὑστεραίαν, καὶ τὴν ἀλκὴν ἀλκαίαν ὡς ἐπὶ λέοντος, καὶ τὴν πέραν περαίαν, καὶ τὴν ἀκτὴν ἀκταίαν, ὡς ἐπὶ Ἀττικῆς παρὰ Καλλιμάχῳ, καὶ τὴν γαλήνην γαληναίαν, ὡς τὸ γαληναίη τε γένηται, καὶ τὴν ἀνάγκην ἀναγκαίαν, δι᾽ ὃ ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει, καὶ τὴν σελήνην σεληναίαν, δι᾽ ὃ ἐπειδὴ φάος σεληναίης καλόν, οὕτω καὶ τὴν Ἀθήνην Ἀθηναίαν φασὶν ἄλλοι τε καὶ ὁ ποιητής. οἱ μέντοι ὕστερον, ἀποβάλλοντες τὸ ι τῆς αι διφθόγγου καὶ Ἀθηνάαν ποιοῦντες, ὥσπερ τὴν ἐλαίαν ἐλάαν Ἀττικῶς, οἷόν τις τῆς ἐλάας παρέτραγεν, Ἀθηνάαν μὲν οὔ φασι. τὰ δὲ δύο α κιρνῶντες, λέγουσιν Ἀθηνᾶν. διὸ καὶ ἐκτείνεται ἡ ταύτης εὐθεῖα, καὶ ἀεὶ περισπᾶται διὰ τὴν τῶν δύο α κρᾶσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι παρασημειοῦνται οἱ παλαιοί, μὴ λέγεσθαί ποτε Ἀθηναίαν γυναῖκα, ἀλλὰ τὴν τοιαύτην Ὁμηρικὴν Ἀθηναίαν ἤτοι Ἀθηνᾶν. ἀνὴρ μὲν γάρ φασιν, Ἀθηναῖος, ἐστὶν ὥσπερ καὶ Θηβαῖος. οὐ μὴν ὥσπερ Θηβαία, οὕτω καὶ Ἀθηναία γυνή. ἀλλὰ ἑτερωνύμως, γυνὴ Ἀττική. τὸ γὰρ Ἀθηναία, ἤδη προκατείληπται. ὅθεν ὡς θεῖόν τι τυγχάνον ὄνομα καὶ ὑπερηρμένον, οὐ θέμις ὑποκαταβῆναι καὶ θνητοῖς προσώποις ἐγκαθεθῆναι, καὶ ὡς δι᾽ ὃ ἱεροσυληθῆναι θείαν κλῆσιν. Παυσανίας δὲ καὶ Αἴλιος Διονύσιος ἐν τοῖς οἰκείοις λεξικοῖς φασίν, ὅτι Μεγακλείδης αἰτίαν φησὶ τοῦ μὴ λέγεσθαι Ἀθηναίας τὰς Ἀττικὰς γυναῖκας, ἵνα μὴ τὴν ἄγαμον αἱ γαμούμεναι, τῇ προσηγορίᾳ καταισχύνωσιν. ὅτε δὲ ἤρξαντο αἱ ἀσταὶ ἤτοι Ἀττικαὶ γυναῖκες, Ἀθηναῖαι λέγεσθαι, τότε δὴ ἐπενοήθη καὶ τὸ τὴν θεὸν μηκέτι Ἀθηναίαν καλεῖσθαι, ἀλλὰ κατὰ συναίρεσιν, Ἀθηνᾶν. ἕτεροι δὲ τῶν παλαιῶν, οὕτω συντόμως εἶπον. ἀνάττικον Ἀθηναίαν γυναῖκα εἰπεῖν. ἀστὰς δὲ τὰς Ἀττικὰς γυναῖκας ἔλεγον, ὡς καὶ τοὺς ἄνδρας ἀστούς. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὲ καθ᾽ ὁμοιότητά τινα τῶν προρρηθέντων ὀνομάτων, οὐδὲ ἀνδρείαν γυναῖκα βούλονται λέγεσθαι, ἀλλ᾽ ἀνδρικήν, οἷα τὸ τῆς ἀνδρείας ὄνομα τῇ ἀρετῇ ἀποκληρώσαντες. καὶ ὅτι ἐνταῦθα μέν, ὀνόματι ἀρσενικῷ οὐκ ἐπηκολούθησε παρασχηματισμὸς θηλυκοῦ. Ἀθηναῖος μὲν γὰρ ἀνήρ, οὐκέτι δὲ καὶ Ἀθηναία γυνή. ἀλλὰ ὡς εἴρηται, ἀστὴ καὶ Ἀττική. παρὰ μέντοι τοῖς φιλοσόφοις, γίνεταί τι ἀνάπαλιν. αὐτοὶ γὰρ ἀρετὴν μὲν λέγουσιν. ἐξ αὐτῆς δὲ παρωνυμούμενον ἀρσενικόν, ὀκνοῦσιν εἰπεῖν τὸν ἐνάρετον. ἀντὶ δὲ αὐτοῦ, ἑτερωνύμως σπουδαῖον φασὶ τὸν τῆς ἀρετῆς μετέχοντα. οὕτω καὶ ἑταίρα μέν, ἡ πόρνη λέγεται. ἀρσενικὸν δὲ αὐτῆς, οὐχ εὕρηται. τάχα γὰρ ἵνα τις ἀστείως εἴποι, οὐκ ἦν εἰκὸς ἄνδρα παρωνυμεῖσθαι τῇ μὴ ἐχούσῃ ἕνα τινά. διὰ μετοχῆς μέντοι ὁ τοιοῦτος ἀναπληροῦται. ἑταιρηκὼς γὰρ λέγεται. πάλιν δὲ αὖ ἑταῖρος μέν, ὁ φίλος λέγεται. ἑταίρα δέ, ἡ φίλη, οὐκ ἂν ἀψόγως εὑρεθείη ἄν. ἐτέθη γὰρ ἡ λέξις, ἐπὶ πόρνης εὐφημότερον. Ὅτι φύσει μέν, ὄπισθεν μετὰ τοῦ σ γραπτέον. συγκέκοπται γὰρ ἀπὸ τοῦ ὀπίσωθεν. τὸ δὲ στῆ δ᾽ ὄπιθεν, ἀποβολὴν τοῦ σ πέπονθε. τοῦτο δὲ καὶ ἐν ἄλλοις εὑρεθήσεται. Ὅτι Παλλάδα τὴν Ἀθηνᾶν λέγει κατ᾽ ἀλληγορίαν, διὰ τὸ τῆς προνοίας ἢ φρονήσεως, εἰς ἣν ἡ Ἀθηνᾶ ἐκλαμβάνεται ὀξυκίνητον, ὡς ἀπὸ τοῦ πάλλω τοῦ δηλοῦντος τὸ κινῶ. ἐξ οὗ καὶ πάλος ὁ κλῆρος λέγεται. καὶ κραιπάλη ὁ ἐκ μέθης παλμός, ὅ ἐστι κίνησις καὶ δίνησις τοῦ κάρα, ἤγουν τῆς κεφαλῆς. ἡ δὲ ἱστορία εἰς ταὐτὸν ἄγει τῇ νεάνιδι τὴν Παλλάδα, οὕτω παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὰς μείρακας ὀνομάζεσθαι λέγουσα. ὅθεν καὶ ἡ παλλακὶς παρωνόμασται. καὶ πάλλαντες δὲ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, οἱ νέοι, ὥς φησι Φιλιστίδης ἐν Συγγενικοῖς. τὸ δὲ λέγειν οὕτω καλεῖσθαι αὐτήν, ἐπειδὴ ἐν τῇ γιγαντομαχίᾳ Πάλλαντά τινα πεφόνευκε γίγαντα, ἢ ὅτι ἐκ τῆς τοῦ Διὸς συνέπαλτο κεφαλῆς, ἢ ὅτι κεραυνῷ τῆς Σεμέλης βληθείσης, καὶ τοῦ Διονύσου διεκπεσόντος ἐμβρύου, παλλομένην τὴν τοῦ ἀμβλώματος καρδίαν ἤνεγκε τῷ Διί, ἢ εἴ τι τοιοῦτον ἄλλο λέγεται, μύθου ἐστὶ παραλήρημα. καὶ ἐκεῖνο μέντοι ἱστέον, ὅτι τὰ τῆς Παλλάδος εἴδωλα, παλλάδια τοῖς παλαιοῖς ὀνομάζονται. καὶ ὅτι φρόνησις ἠθικῶς ἐστὶν ἡ Ἀθηνᾶ ὡς ἐρρέθη. διὸ καὶ Διὸς καὶ Μήτιδος εἶναι λέγεται. ἤτοι νοὸς καὶ βουλῆς. φησὶ γοῦν ὁ μῦθος, ὅτι ἔγκυος οὖσα τὴν Ἀθηνᾶν ἡ Μῆτις, κατεπόθη ὑπὸ τοῦ Διός. ἐν δὲ τῷ ὡρισμένῳ ταῖς κυούσαις καιρῷ, ἐξέθορεν ὡς πρὸ μικροῦ εἴρηται τῆς τοῦ Διὸς κεφαλῆς ἡ Ἀθηνᾶ. Ὅτι τό, δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν, ἀντὶ τοῦ δυσαντίβλεπτοι τῷ Ἀχιλλεῖ ἐφάνησαν οἱ τῆς Ἀθηνᾶς ὀφθαλμοί. εἴτε μυθικῶς διὰ τὸ φοβερόν, εἴτε καὶ μάλιστα πρὸς ἀλληγορίαν. οὐ γὰρ εἶχεν δι᾽ ὃ αὐτωπῆσαι καὶ ἐναντίος ἐλθεῖν τῷ ὀρθῷ λογισμῷ, οἷα μή τινα ἔχων ἀντιλογίαν, ἀλλὰ εὐθύς φησι μετετράπετο. ὅπερ μυθικῶς μέν, δηλοῖ ὡς εἴρηται τό, ἐστράφη ὡς ἂν ἴδῃ τις ὁ τῆς κόμης ἁψάμενος. ἀλληγορικῶς δέ, τὸ μετεβλήθη τοῦ θυμοῦ. ἢ ἐπεστράφη τοῦ φρονῆσαι. κατὰ τό, οὔτι μετατρέπῃ, οὐδ᾽ ἀλεγίζεις. τινὲς δέ, τό, δεινὼ δέ οἱ ὄσσε

φάανθεν, ἀντὶ τοῦ φαεινοὶ αὐτῆς ἐγένοντο, καὶ ἐφωτίσθησαν οἱ ὀφθαλμοί. διὸ αὐτίκα ἔγνω ἐκείνην οἷα ἀγχίνους, ὡς προμικροῦ εἴρηται. καὶ οὐκ ἔλαθεν αὐτὸν τὸ λοιπόν, οὔτε ὅτι κακῶς μελετᾷ, καὶ ὅτι κρεῖττόν τι ἐπιλογίσασθαι, οὔθ' ὅτι φρόνησις αὕτη ἐπῆλθεν αὐτῷ. Τὸ δὲ φάανθεν, σκευωρεῖται οὕτως. Τὰ εἰς μὲν πληθυντικὰ τῶν εἰς ην ληγόντων παθητικῶν ἀορίστων, τοῦ η παραληγόμενα, ἀποβολῇ τοῦ η καὶ μ, τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν ποιοῦσιν. οἷον ἐτύφθην, πρῶτος ἀόριστος παθητικός. τούτου δὲ πληθυντικόν, ἐτύφθημεν. καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀποβολῇ τοῦ η καὶ μ, τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν κατὰ τοὺς αἰολεῖς, ἔτυφθεν, ἀντὶ τοῦ ἐτύφθησαν. οὕτω καὶ ἠγέρθημεν, ἤγερθεν. ἐκοσμήθημεν, ἐκόσμηθεν. ἐτμάγημεν ἀντὶ τοῦ διεκόπημεν, ἔτμαγεν. ὡς τό, βουλεύσαντε διέτμαγεν. ἐφαάνθημεν, ἐφάανθεν. δοιὼ δέ οἱ ὄσσε ἐφάανθεν, ἀντὶ τοῦ ἐφάνησαν. ὁμοίως καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα. ἐν οἷς καὶ τὸ ἐρήτυθεν καθέδρας, ἤγουν κατέσχον, ἢ ἡσύχασαν κατὰ τὰς καθέδρας. οἱ δὲ παλαιοί, οὕτω καθολικώτερον κανονίζουσι τὰ τοιαῦτα αἰολικά, πλατύτερον παραδιδόντες κανόνα. φασὶ γὰρ ὅτι, πολλοὶ παρωχημένοι, τὰ τῶν οἰκείων πληθυντικῶν τρίτα ποιοῦσιν ἐκ τῆς γενικῆς τῶν ἰδίων μετοχῶν. κλινομένης μὲν διὰ τοῦ ντ, ἀποβαλλούσης δὲ τὴν τελευταίαν συλλαβήν. οἷον λέξας λέξαντος ἡ μετοχή. ταύτης τῆς γενικῆς ἀφαιρεθεῖσα ἡ λήγουσα, ποιεῖ τοῦ ἔλεξαν παρωχημένου τὸ τρίτον πληθυντικόν, ἔλεξαν. οὕτω καὶ γράψαντος, ἐγράψαμεν ἔγραψαν. ὁμοίως καὶ τυφθεὶς τυφθέντος ἐτύφθημεν ἔτυφθεν. κοσμηθέντος, ἐκόσμηθεν. φαανθέντος, φάανθεν. ὡσαύτως καὶ δὺς δύντος ἔδυμεν ἔδυν. φὰς φάντος ἔφαμεν ἔφαν. κτὰς ὁ φονεύσας, κτάντος ἔκταμεν ἔκταν. στὰς στάντος ἔσταμεν ἔσταν. καὶ ἄλλα πολλά. πλατύτερος δὲ ὁ τοιοῦτος ἐρρέθη κανών, διότι οὐ μόνον αἰολικὰ τὰ τοιαῦτα ῥήματα, ἀλλὰ καὶ κοινά. ὧν τῆς αὐξήσεως ἀφαιρεθείσης, τὰ αὐτὰ καὶ ἰωνικὰ γίνονται ἀντὶ κοινῶν. οἷον τὸ ἐλέξαμεν ἔλεξαν, καὶ τὰ ὅμοια. Ὅτι Ὅμηρος μὲν αἰτιατικῇ συντάσσει τὸ φωνῶ. οἷον καί μιν φωνήσας, πρὸς ὁμοιότητα τοῦ προσειπεῖν. οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, μετὰ δοτικῆς φασίν, οἷον φωνῶ σοι, ὁμοίως τῷ λέγω καὶ λαλῶ. Ὅτι πτερόεντες οἱ λόγοι, διὰ τὸ ταχύ. καὶ διὰ τὴν ἐν αὐτοῖς ἁρμονίαν καὶ εὐσυνθεσίαν. καὶ ὅτι τέμνουσι τὸν ἀέρα καθὰ τὸ πτερόν. ἴσως δὲ καὶ ὅτι τοὺς λογίους ὑψοῦντες ἐξαίρουσιν. ὅθεν παρέξεται καὶ τό, νῦν τοι λέγομεν, πτερῶσαι. ὁ δὲ μῦθος, ἀγῶνα καθίζει, τῇ τε τῶν σειρήνων ᾠδικῇ τέχνῃ, καὶ τῇ τῶν μουσῶν. καὶ ὑποβιβάζει τὰς σειρῆνας ταῖς μούσαις. αἱ δέ, καθὰ συνέδοξεν, ἀνασπῶσι πτερὰ τῶν σειρήνων. ἦσαν γὰρ ὀρνιθοφυεῖς αἱ σειρῆνες. καὶ μηρίνθῳ συνδέουσι καὶ στεφάνων συμμετρήσαντες κύκλοις, περιτίθενται στέφανον ἑκάστη πτέρινον. καὶ οὐ τοῦτο μόνον ποιοῦσιν ἐπὶ τῇ τῶν σειρήνων αἰσχύνῃ, ἀλλὰ καὶ τοὺς λογίους καλοῦσι πτερόεντας. στεφανοῦντες οἷον καὶ αὐτοὺς ὡς νικητάς, τῷ τῶν πτερῶν ἐπιθέτῳ, καθὰ καὶ τὰς σφῶν κεφαλὰς αὐτοῖς τοῖς πτεροῖς. ἔθος οὖν ἐντεῦθεν Ὁμήρῳ, ἔπεα λέγειν πτερόεντα. τῶν τινες δὲ παλαιῶν σοφῶν μεθοδικῷ ἐκλαθομένῳ τῆς κατ' αὐτὸν τέχνης τέλεον, ἐπέσκωψαν εὐφυῶς, ὡς γεγόνασιν αὐτῷ οἱ λόγοι πτερόεντες. ὡς οἷα πτερυξάμενοι ἐξ αὐτοῦ.

Τίπτ' αὖτ' αἰγιόχοιο Διὸς τέκος εἰλήλουθας,
Η ἵνα ὕβριν ἴδῃ Αγαμέμνονος ἀτρείδαο.
Αλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δέ, καὶ τετελέσθαι ὀΐω.
Ης ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Αθήνη.
Ηλθον ἐγὼ παύσουσα τεὸν μένος, αἴ κε πίθηαι,
Ουρανόθεν. πρὸ δέ μ' ἧκε θεὰ λευκώλενος Ηρη,
Αμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε.
Αλλ' ἄγε λῆγ' ἔριδος, μὴ δὲ ξίφος ἕλκεο χειρί.
Αλλ' ἤτοι ἔπεσιν μὲν ὀνείδισον ὡς ἔσεταί περ.
Ωδε γὰρ ἐξερέω. τὸ δέ, καὶ τετελεσμένον ἔσται.

Ὅτι σύνηθες Ὁμήρῳ συγκόπτειν τὸ ποτέ. οἷον τίπτε, ἀντὶ τοῦ, διατί ποτε. ἔστι δ' οὖν καὶ τοῦ ε ἐκθλιβέντος ἐν τῷ ἐπάγεσθαι φωνῆεν δασυνόμενον, τρέπει τὰ ψιλὰ εἰς δασέα. οἷον τίφθ' οὕτως ἕστηκε. Ὅτι αἰγίοχος Ζεύς, κατὰ μὲν μῦθον, ὁ μετὰ γέννησιν τὴν ἐν Κρήτῃ, ὑπὸ αἰγὸς εὑρηκὼς τὴν ὀχήν, δηλαδὴ τὴν τροφήν. ὅτι ἡνίκα τὸν παιδοβρῶτα πατέρα Κρόνον ἐκρύπτετο. ἧς αἰγὸς τὸ κέρας, τῇ Ἀμαλθείᾳ δοθῆναι λέγεται, ὡς ἐν τοῖς εἰς τὸν περιηγητὴν γέγραπται. ἢ καὶ ἄλλως αἰγίοχος Ζεύς, ὁ ἔχων τὴν αἰγίδα. τουτέστι τὸ δέρμα τῆς ῥηθείσης αἰγὸς ἣν ἐθήλασεν. ἔφερε γάρ φασιν αὐτήν, ἀναπτόμενος εἰς μνήμην. καὶ ἔστιν αἰγίοχος, ὡς ἄν τις εἴπῃ αἰγίδοχος. ἐκπεσόντος τοῦ δ διὰ ὄγκον χασμώδη, σεμνότητι πρέποντα. Ἡ δὲ ἀλληγορία, Δία μὲν τὸν ἀέρα νοεῖ. αἰγίδα δὲ τὰ περὶ αὐτὸν δείματα. δι' ὧν ἐπαιγίζων, τοὺς κάτω ἐκδειματοῖ. καὶ ῥηθήσεται περὶ τούτου κάλλιον, ἔνθα τῆς αἰγίδος Ὅμηρος μνήμην ποιήσεται. Ὅτι τὸ ἴδω ἴδῃς ἴδῃ, παθητικῶς λέγει ὁ ποιητής. ἴδωμαι γάρ φησιν, ἀντὶ τοῦ θεάσωμαι. καὶ ἴδηαι. καὶ κατὰ κρᾶσιν ἴδῃ, ὅ ἐστι θεάσῃ. οἷον ἦ ἵνα ὕβριν

ἴδῃ

ἤδη Ἀγαμέμνονος. εὑρίσκεται δὲ καὶ τὸ τρίτον τούτων, ἴδηται. τούτοις δὲ ἀκόλουθα παρ' Ἀττικοῖς, καὶ τὸ ὑπιδόμενος καὶ ἰδέσθαι καὶ τὰ τοιαῦτα. Ὅτι ὁ μὲν ἀμφιβάλλων περὶ πράγματος, καλῶς ἂν εἴποι τὸ ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω. τὸ δὲ, καὶ τετελέσθαι οἴω. ὁ μέντοι εὖ εἰδὼς, ἐρεῖ ἂν, ὧδε γὰρ ἐξερέω. τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται. Ὅτι ὥσπερ ἀγήνωρ, ἔστιν οὐ κατὰ ψόγον ὁ ἄγαν τῇ ἠνορέῃ χρώμενος, οὕτω καὶ ὑπέροπλος, ὁ διὰ θρασύτητα ὑπὲρ τὸ δέον ὅπλοις χρώμενος. καὶ ὑπεροπλία ἡ τοιαύτη κακία. δι' ἧς, ὅ ἐστιν ἰδίαις ὑπεροπλίῃς, τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ. Σημείωσαι δὲ ὅτι, ὁπλότατον μὲν καὶ ὁπλότερον ὁ ποιητὴς λέγει, τὸν νέον καὶ ὅπλα αἴρειν δυνάμενον. οὐκ ἐπὶ ψόγῳ τὴν λέξιν τιθείς. τὸ δὲ ὑπέροπλος καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ, ἐπὶ σκώμματι λαμβάνεται. Τὸ δὲ τάχα, ἀντὶ τοῦ ταχέως, ἐκ τοῦ ταχέα κατὰ συγκοπήν. ὡς τὸ σαφέα σάφα. λιγέα λίγα. ὠκέα ὦκα. βούλονται γὰρ οἱ παλαιοὶ τὸ τάχα μὴ εἶναι διστακτικόν ποτε παρὰ τῷ ποιητῇ. στοχαστικῶς δὲ εἴρηται τῷ Ἀχιλλεῖ ὁ τοῦ βασιλέως ὄλεθρος. μονονουχὶ λέγοντι ὅτι, ὁ οὕτω θρασὺς καὶ οἰόμενος κρείσσων εἶναι τῶν οἷς θυμοῦται, τάχα ἂν ποτε ὀλεῖται περιτυχὼν ἑτέρῳ μὴ ὑπενδιδόντι κατ' ἐμέ. Ὅτι γλαυκῶπις Ἀθηνᾶ, οὐ μόνον γραφικῶς ὡς ἁπλῶς γλαυκοὺς ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀλλὰ καὶ ὡς ἂν εἴποι τις δεινὴ τὴν ὄψιν. καὶ ἐκπληκτικὴ κατὰ τὰ γλαυκωπὰ τῶν θηρίων. γλαυκοὶ γὰρ καὶ οἱ λέοντες οἱ βασιλικοὶ, καὶ ἰδεῖν δεινοί. καὶ δράκοντας δέ τις τῶν ποιητῶν, γλαυκώπας καλεῖ. γλαυκῶπις οὖν καὶ ἡ φοβερὰ κατὰ τὸ περὶ μικροῦ ῥηθὲν τὸ, δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν. τάχα δὲ καὶ ἄλλως ὁ μῦθος ἐπίτηδες τὸ γλαυκὸν τοῖς τῆς Ἀθηνᾶς ἀφώρισεν ὀφθαλμοῖς, διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν συγγενὲς τῆς λέξεως, καὶ τὴν ἐξ ἀναπτύξεως ἐτυμολογικῆς ταυτότητα. Ἀθήνη τε γὰρ ἀλληγορικῶς ἀπὸ τοῦ ἀθρεῖν εἰρῆσθαι δοκεῖ, ὡς περιαθροῦσα τὰ ὄντα ἐν σκότει, καὶ μέλλοντα. καὶ τὸ γλαυκὸν δὲ, ἀπὸ τοῦ γλαύσσω παρῆκται τὸ θεωρῶ, καὶ δηλοῖ τὸ ὑπόλευκον καὶ εὐόρατον. εἰ τοίνυν ταυτὰ τὸ γλαύσσειν καὶ τὸ ἀθρεῖν, ἔχει πως συγγενῶς κατ' αὐτὰ καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν πραγόμενα. διὸ τὸ γλαυκωπὸν ᾠκείωται τῇ Ἀθηνᾷ ὡς ἀθρητικῇ, βλεπτικόν. διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἡ γλαὺξ οἰκεία τῇ Ἀθηνᾷ. οὐ μόνον ὡς νυκτὸς ὁρῶσα ὥσπερ καὶ ἡ σύνεσις, κατὰ τὸν εἰπόντα, ὀρθῇ κελεύθῳ ἐν ταῖς βουλαῖς τὰ ἐν σκότει ποδηγετεῖ. ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ γλαύσσω παραγωγὴν, ὅπερ ἐστὶ ταυτὸν τῷ ἀθρῶ. οὕτω καὶ ἄλλα τῶν ὀρνέων ᾠκείωνται ἄλλοις θεοῖς, διὰ τὴν πρὸς ἐκείνους συγγένειαν. ἢ κατὰ τὸν τῆς κλήσεως τύπον. ἢ κατὰ ἐνεργείας ταυτότητα. διὸ, ἡ νῆσσα τῷ Ποσειδῶνι. ὑγρὰ μὲν γὰρ οὐσία ὁ Ποσειδῶν. καὶ ἡ νῆσσα δὲ, παρὰ τὸ νῶ νήσω τὸ κολυμβῶ, ὡς ὁμολόγηται. ἐξ οὗ καὶ τὸ νήχω καὶ ἡ ναῦς καὶ ὁ Νηρεύς. Ἱέραξ δὲ ἱέρωται Ἡλίῳ Ἀπόλλωνι, διά τε τὸ ὀξὺ τῆς κινήσεως, ὠκυπέτης γὰρ ὁ ἱέραξ, καὶ ὁ ἥλιος δὲ ὀξυκίνητος, καὶ διὰ τὴν ἐξ ἐτυμολογίας συγγένειαν. καὶ γὰρ ἵεται ῥᾶον ὁ ἥλιος. ἐντεῦθεν δὲ καὶ ὁ ἱέραξ ὠνόμασται. ὅθεν καὶ Ἰαπετὸς παρὰ τὸ ἵεσθαι καὶ πέτεσθαι, ἡ οὐρανία σφαῖρα λέγεται. οὕτω καὶ ἡ φαληρὶς, τῇ Ἀφροδίτῃ συνῳκείωται. οὐ μόνον κωμικώτερον διὰ τοὺς ἰθυφάλλους καὶ τοὺς φαλλοὺς, καὶ ὡς γοργότερον ἔφη τις, διὰ συνέμφασιν τοῦ φαλλοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ λευκότητα τὴν ἐν σπέρματι ζωικῷ. οὗπερ ὁμοιότης ἔγκειται τῷ τῆς φαληρίδος ὀνόματι. φάλιον γὰρ τὸ λευκὸν, ἐξ οὗ καὶ τὰ φάλαρα. Καὶ κύκνος δὲ τῷ Ἀπόλλωνι, οὐ μόνον διὰ τὸ ᾠδικὸν καὶ μαντικὸν ἀφιέρωται, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ λευκὸν, ὅπερ ἐκ τοῦ λεύσσειν ἤτοι βλέπειν παράγεται. οὗπερ Ἀπόλλων ἐστὶ παραίτιος. ὅθεν καὶ Δήλιος ἐπιθετικῶς ὀνομάζεται, ὡς δῆλα καὶ εὐόρατα πάντα ποιῶν. καὶ ἀετὸς δὲ τῷ Διὶ ἤτοι τῷ αἰθερίῳ ἀέρι ἀνιέρωται, οὐ μόνον ὡς τελείῳ τέλειος, καὶ ὡς οὐρανίῳ ὑψιπέτης, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν κατὰ τοὔνομα κοινωνίαν. ἀετός τε γὰρ καὶ ἀὴρ, ἄμφω παρὰ τὸ ἄω τὸ πνέω δοκοῦσι παράγεσθαι. Οἰκεῖος δέ πως καὶ λάρος Ἑρμῇ, οὐ μόνον ὡς ἀργειφόντῃ λευκὸς, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν παρωνυμεῖν τρόπον τινὰ τῇ τοῦ λόγου γλυκύτητι. ὅ, τε γοῦν λόγος, πρᾶγμα λαρὸν ἤγουν ἡδὺ, καὶ ὁ λάρος δὲ, παρὰ τόνον ἐκπέφευγε τὴν πρὸς τὸ λαρὸν συνέμπτωσιν. Καὶ ἵνα μὴ πολλοῖς ὁμοίοις ἐπεξιόντες περιττὰ σοφιζώμεθα, οὕτω καὶ γλαὺξ οἰκεῖον τῇ ἀθρητικῇ Ἀθηνᾷ, διὰ τὴν πρὸς τὸ ἀθρεῖν τοῦ γλαύσσειν ταυτότητα. Ἵνα δὲ τῶν ὀρνίθων ἀφέμενοι, καὶ ὑποκαταβάντες γενώμεθα καὶ τῶν περὶ γῆν, οὕτω καὶ ἄλλα τινὰ τισὶν ἀνάκειται διὰ ὁμοίας αἰτίας. διὸ Διονύσῳ, κισσός. κισσητὸς γὰρ ὁ οἶνος. οὗ δοτὴρ ὁ Διόνυσος. Νάρκισσος, ἐριννύσι στεφάνωμα. νάρκισσόν τε γὰρ, ἐκ τοῦ ναρκᾶν παρηχεῖται. καὶ τοῦ ναρκᾶν ἐριννύες τοῖς κακούργοις παραίτιοι. Πεύκης φυτὸν, Ἡφαίστῳ ἀνεῖται. οὐ μόνον ὅτι εὐέξαπτον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν δᾶδα, ἥ τις ἀπὸ τοῦ δαίω τὸ καίω παράγεται. καθὰ καὶ ἐκ τοῦ αἴθειν ὁ Ἥφαιστος. Ἡ τρίγλα, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, Ἀρτέμιδος ἄγαλμα. πρόσον ἡ τρίγλα μὲν κατὰ τὸν Κίλικα ποιητὴν, τριγόνοις γοναῖς ἐπωνόμασται, τρὶς γεννῶσα τοῦ ἔτους. καὶ Ἄρτεμις ταυτὸν δὲ εἰπεῖν σελήνη, τριταία μετὰ γέννησιν σαφῶς διεκφαίνεται.

Τῇ δ' αὐτῇ Ἀρτέμιδι, ταυτὸν δ' εἰπεῖν Ἑκάτῃ καὶ μαινίδα θύεσθαί φασι, διὰ τὸ δοκεῖν μανιῶν αἰτίαν εἶναί τισιν. ὡς δὴ εἰπεῖν τοῖς σεληνιαζομένοις. καὶ ἄλλοι δὲ ἰχθύες ἀνεῖνταί τισι κατὰ οἰκειότητα. διὸ Ἀπόλλωνι μὲν, κίθαρος ἤτοι κιθάρα. ἐπεὶ κιθαριστὴς ἐκεῖνος περιᾴδεται. Ἑρμῇ δὲ βόαξ, ὡς κήρυκι διὰ τὴν βοήν. παρ' ἣν καὶ βοώτης κήρυκος ὄνομα. Ἀφροδίτῃ δὲ, ἀφύη ἢ καὶ ἀφρίτις, διὰ τὸ ἄμφω ἐξ ἀφροῦ φῦναι, τήν τε ἀφύην δηλαδὴ φυσικῶς, καὶ τὴν δαίμονα μυθικῶς. Οὕτω καὶ λύκος, Ἀπόλλωνος ἄθυρμα, διὰ τὴν ἀμφιλύκην νύκτα, μεθ' ἣν ἐκφαίνεται ἥλιος. Καὶ λαγωὸς, ἐρώτων ἀνάθημα, διὰ τὸ ταυτὸν τῆς κατὰ κλῆσιν γενέσεως. λαγώς τε γὰρ, ἀπὸ τοῦ λάειν. καὶ ἔρως ἐκ τοῦ ὁρᾶν. ἅπερ τὸ βλέπειν μηνύουσι. Καὶ Ἀθηνᾷ δὲ, δράκων ἱέρωται. ἵνα ὅθεν

τα τῆς ἀρχῆς, ἐκεῖ καταλήξῃ ὁ λόγος ἡμῖν, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον. δράκοντος μὲν γὰρ παρῆκται τὸ δέρκω ἤτοι βλέπω. ἀθηνᾶς δὲ τὸ ἀθρεῖν. ἀθρεῖν δὲ ταυτόν ἐστι τὸ δέρκεσθαι. Σημείωσαι δὲ ὅτι, περὶ τῆς γλαυκὸς φασὶν οἱ παλαιοὶ, ὡς ἐνεργὸς διὰ σκότους οὖσα, ἤγουν ἐν σκότει καὶ νυκτὶ, μεθ' ἡμέραν ἤτοι κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἀποτυφλοῦται, ξηρότητι καὶ λεπτότητι τῆς περὶ τὸν ὀφθαλμὸν ὑγρότητος, μὴ φερούσης τὴν πρὸς τὸ φῶς σύγκρασιν. ἡ δὲ περὶ γλαυκὸς παροιμία, ἡ λέγουσα γλαῦξ εἰς ἀθήνας, ἐμφαίνει μὲν καθ' ἱστορίαν καὶ αὐτὴ, φίλον εἶναι τὴν ἀθηνᾶ, τὴν γλαῦκα. λαμβάνεται δὲ, ἢ ἐπὶ τῶν συμβαλλόντων ἔνθα μὴ χρεία συμβολῆς, ἢ ἐπὶ τῶν ἐμπορευομένων ἔνθα πολὺ τοιούτων πλῆθος. οἱ δὲ παλαιοὶ φασὶ καὶ ὅτι τὸ γλαῦκα ἀθήναζε, ἁρμόττει ἐπὶ τῶν ἄλλοθεν μάτην τὰ πλεονάζοντα, ὡς σπάνια τινὰ ἐμπορευομένων. ὃ καὶ εἶναι ὅμοιον τῷ, πύξον ἐς κύτωρον ἤγαγες. ἢ ἰχθὺν εἰς ἑλλήσποντον. ὅτι δὲ ἡ γλαῦξ οὐ μόνον ὀξύνεται καινότερον, ἀλλὰ καὶ περισπᾶται ἀττικῶς, δηλοῦται ἀλλαχοῦ. Ὅτι ἐν τῷ ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τεὸν μένος αἴκε πίθηαι, δηλοῖ φιλοσόφως ὁ ποιητὴς τὸ, ἐφ' ἡμῖν εἶναι παύεσθαι θυμοῦ, εἴτε καὶ μή. καὶ ὅλως τὸ, μὴ βία εἶναι, ἀλλ' ἑκούσιον τὸ καλόν.

Ὅτι ὀνειδίζειν, οὐ μόνον τὸ εὐεργεσίας ἀναφέρειν τοῖς εὐηργετημένοις, ὅπερ πρὸ μικροῦ ἀχιλλεὺς ἐποίησε προσονειδίσας τῷ βασιλεῖ, ὡς τὸ μὲν πλεῖον τοῦ πολέμου αὐτὸς ἔχει, ἐκεῖνος δὲ τὸ πλέον τοῦ δασμοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἁπλῶς ὀνοστά τινα καὶ ἐπίμομφα λέγειν. ἀχιλλεὺς οὖν ἐνταῦθα ὑπὸ τῆς ἀθηνᾶς ἐπιτραπεὶς ἔπεσιν ὀνειδίσαι ὡς ἔσεταί περ, εὐεργεσίας μὲν οὐ προφέρει τῷ βασιλεῖ, οὐδὲ ἀχάριστον εἶναι λέγει. ὅπερ ἦν κυρίως ὄνειδος. ἄλλως δὲ ὑβριστικῶς ὀνειδίζει. οἰνοβαρῆ τε προσειπὼν, καὶ ἕτερα ὅσα εἰρήκασται. εἰ μὴ ἄρα ἐρεῖ τις ὅτι ὑπερελαθέντο, καὶ δέον ὂν ὀνειδίσαι, καὶ εὐεργεσιῶν ὑπομνῆσαι, καὶ ἀχαριστίας τὸν ἀγαμέμνονα γράψασθαι. ὁ δὲ, ὑβρίζει ἐκεῖνον, ἡττηθεὶς αὖθις τῷ θυμῷ καὶ οὐ παραγγέλθη ἐκλαθόμενος. Ὅτι δὲ οὐκ ἀεὶ τὸ ὄνειδος βαρεῖα λέξις ἐστὶ καὶ ἀηδὴς, δηλοῖ οὐ μόνον ὁ γράψας ὡς καλὸν ὄνειδος παρθενίαν αἰδουμένην, ἀλλὰ σὺν ἄλλοις καὶ ὁ εἰπὼν κάλλιστον ὄνειδος. εἴη δὲ ἂν τοιοῦτον ὄνειδος, ὁ λόγος ὁ προφέρων πάθος τι δεινὸν μὲν, ἐπίσημον δὲ ἄλλως ἐν ἀνθρώποις καὶ θαυμαζόμενον. ὁποῖον καὶ τὸ τοῦ Οἰδίποδος διήγημα. οὗ μέρος καὶ ἡ τῶν σφυρῶν αὐτοῦ τρῆσις καὶ οἴδησις. ὅθεν Οἰδίπους ἐκλήθη. καὶ ἡ κατὰ Θηβῶν ἐπίθεσις τῆς σφιγγὸς, καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ὅρα δὲ ὅπως ἡ ἀθηνᾶ τὸ ὀλίγον συγχωρεῖ τῷ ἀχιλλεῖ, ἤτοι τὸν βασιλικὸν ὄνειδον, ἵνα τοῦ μείζονος ἀποτρέψῃ κακοῦ, ἤτοι τῆς φονικῆς ἐγχειρήσεως. οὕτω καὶ ἰατρός ποτε τῷ πυρέττοντι ἀπαγορεύων οἶνον, ὕδωρ δίδωσιν. οὐ γὰρ δεῖ τοῖς κρατοῦσι πάθεσιν αὐστηρῶς ἀντιβαίνειν. ἀλλὰ μετρίως εἴκειν καθὰ καὶ Ἡσίοδος τῷ ἀδελφῷ παραχωρεῖ, πλούτου κορεσάμενον, τότε δὴ νείκεα ὀφέλλειν ἤτοι φιλονεικεῖν.

Καί ποτέ τοι τρὶς τόσα παρέσεται ἀγλαὰ δῶρα,
Ὕβριος εἵνεκα τῆσδε. σὺ δ' ἴσχεο. πείθεο δ' ἡμῖν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Χρὴ μὲν σφωΐτερόν γε θεὰ ἔπος εἰρύσαθαι,
Καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον. ὡς γὰρ ἄμεινον.
Ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.
Ἦ. καὶ ἐπ' ἀργυρέῃ κώπῃ σχέθε χεῖρα βαρεῖαν.
Ἂψ δ' ἐς κουλεὸν ὦσε μέγα ξίφος. οὐδ' ἀπίθησε
Μύθῳ Ἀθηναίης. ἡ δ' οὔλυμπόνδε βεβήκει,
Δώματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς μετὰ δαίμονας ἄλλους.
Πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσιν
Ἀτρείδην προσέειπε. καὶ οὔπω λῆγε χόλοιο.
Οἰνοβαρές. κυνὸς ὄμματ' ἔχων. κραδίην δ' ἐλάφοιο.
Οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι,
Οὔτε λόχονδ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
Τέτληκας θυμῷ. τὸ δέ τοι κὴρ εἴδεται εἶναι.
Ἦ πολὺ λώϊόν ἐστι κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
Δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι, ὅς τις σέθεν ἀντίον εἴπῃ.
Δημοβόρος βασιλεύς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις.
Ἦ γὰρ ἂν ἀτρείδη νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι.

Ὅτι φανερῶς ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς τὴν ἀθηνᾶν οὐ θεὰν ἀφίησι νοεῖν, ἀλλὰ φρόνησιν στοχαστικὴν τοῦ μέλλοντος, ἐν τῷ, καί ποτέ τοι τρὶς τόσα παρέσεται ἀγλαὰ δῶρα, ὕβριος εἵνεκα τῆσδε. σὺ δ' ἴσχεο.

πείθεο

πείθεο δ' ἡμῖν. ἃ δὴ πραϋντικά ἐστι μεγάλου θυμοῦ. καθὰ καὶ πρὸ αὐτῶν τὸ, ἀλλ' ἄγε λῆγ' ἔριδος μηδὲ ξίφος ἕλκεο χειρί. ἀλλ' ἤτοι ἔπεσι μὲν, καὶ ἑξῆς ὡς προείρηται. ὅτι δὲ ἀθυμῶν γοῦν τῆς μυθικῆς ἀκούων, ἀλλ' οἴκοθεν ἐννοεῖται τοιαῦτα στοχαστικῶς ὁ Ἀχιλλεύς. διὸ καὶ ψεύδεται διεκπεσὼν τῆς ἀληθείας ἐπὶ τὸ ἔλαττον. τοιοῦτον γάρ ποτε ἡ στοχαστικὴ νόησις. ὅτι δὲ ψεύδεται, δῆλον ἐκεῖθεν. ἐν γοῦν ταῖς λιταῖς, ὁ βασιλεὺς οὐ τρὶς τόσα, ἀλλ' ἀπειροπλασίονα δῶρα ὑπισχνεῖται τῷ Ἀχιλλεῖ. καὶ ὅρα ὅτι οὐ τὸ δωρεῖσθαι. εἴπερ τὰ ὕστερον δῶρα καραδοκήσας ὁ Ἀχιλλεύς, καθυφίησι τοῦ τοσούτου ἄρτι θυμοῦ. εἰ δὲ τοῖς πρέσβεσιν ὕστερον ἀπαριθμουμένοις τὰ δῶρα οὐχ ὑπείκειν θέλει, συνετοῦ καὶ τοῦτο ἀνδρὸς μὴ προαρπάζειν τὴν συμμαχίαν, ἀλλ' ἀναβάλλεσθαι τοῖς ἐχθροῖς, καὶ παρατείνειν τὴν χάριν, καὶ οὕτως αὔξειν τὰ τῆς τιμῆς. ἔοικε δὲ Ἀχιλλεὺς ἀρέσκεσθαι ἐν τοῖς ἀδικήμασι, τῇ εἰς τὸ τριπλάσιον ποινῇ. τῷ μὲν γὰρ Ἀγαμέμνονι, κατ' ἄλλον λόγον τριπλῆ καὶ τετραπλῆ τοὺς Ἕλληνας ἀποτίσαι τὸ γέρας ὑπέσχετο, ἑαυτῷ δὲ ἀδικηθέντι, τρὶς τόσα φησὶ παρέσεσθαι. καὶ ὅρα ὅτι, ποικίλως φράζων ὁ ποιητὴς, τὸ τριπλᾶ, τρὶς τόσα φησίν. εἰκὸς δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ πολλάκις εἰρῆσθαι τὸ τρὶς, ἐπεὶ καὶ οἱ τρισμάκαρες καὶ ὁ τρισκακοδαίμων καὶ τὰ τοιαῦτα, κατὰ τοιούτους σημαινόμενον, σύγκειται ἀπὸ τοῦ τρὶς ἐπιρρήματος. εἰ καὶ τὸ τρισάθλιος, ὁ πινδαρικὸς μῦθος ἄλλως νοεῖ. οὕτω καὶ τρίαινα, ποτὲ μὲν ἡ τριλόγχη, ποτὲ δὲ ἡ πολυτοιαύτη. Ὅτι ὁ ἐν θυμοῦ καιρῷ πεισθεὶς τῷ πραΰνοντι, καλῶς ἂν εἴποι τὸ χρὴ τὸ σὸν ἔπος φυλάξασθαι, καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον. ὡς γὰρ ἄμεινον. λέγει δὲ Ὅμηρος τὸ φυλάξασθαι, εἰρύσασθαι κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ι. τὸ μέντοι ἁπλοῦν, ἐρύσασθαί ἐστι. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, χρὴ, ὀξυνόμενον μὲν, ἐπίρρημα, δηλοῖ κατὰ τοὺς παλαιοὺς τὸ, δέον ἐστί. περισπώμενον δὲ, ῥηματικόν ἐστιν ἀπὸ τοῦ χρῶμαι. οἷον τί χρῇ τούτῳ. ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ μαντείας, οἷον χρῇ μοι τοιαῦθ' ὁ Φοῖβος. ἀκριβέστερον δὲ περὶ τούτου ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι, ἐνταῦθα Ὁμήρου γνωμικὸν εἰπόντος τὸ, ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται καὶ ἑξῆς, ὀρθὸν ἔσται παρῳδηθὲν οὕτω κατὰ πτῶσιν ἑνικήν. ὅς κε θεῷ ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυεν αὐτοῦ. ἤγουν θεὸς ἀκουσθεὶς, ἀντακούει ἐπὶ πλέον. ἔχει δέ τι καινοπρεπές. τὸ γὰρ κοινὸν καὶ συνῆθες ἦν ἂν, ὃς θεοῖς πείθεται κλύετ. οὐκ ἔχε δὲ οὕτω φράσαι. διότι τὰ κλύω οὐκ εἰσὶ παθητικά. Ὅτι κώπη, ἡ τοῦ ξίφους λαβὴ, μέρους ὄνομα. ὅθεν καὶ ὅτε κώπην τις εἴπῃ τὴν ναυτικὴν, κώπη καὶ ἐκείνης κυρίως ἡ λαβή. ἀφ' ἧς καὶ τὸ ὅλον ὠνόμασται. αὐτὴ μέντοι ἔχει τὸ, καὶ ἐλάτη λέγεσθαι. καὶ πλάτη δὲ, διὰ τὸ ἐλαύνεσθαι κατὰ τὸ κάτω πλατύ. ἡ δὲ ὁμηρικὴ ἀργυρέη ἐρρέθη πρὸς διαστολὴν ἐκείνης. οἷον ἐπ' ἀργυρέῃ κώπῃ σχέθε χεῖρα βαρεῖαν. διὰ τὴν ἀργυρέην κώπην, καὶ ξίφος καλεῖται ἀργυρόηλον. Ὅτι τὸ ἀπιθεῖν, ἀεὶ παρ' Ὁμήρῳ διὰ τοῦ ι γράφεται. ὡς ἀπὸ τοῦ πιθῶ δευτέρου μέλλοντος γενόμενον. παρ' ἡμῖν δὲ διὰ διφθόγγου γράφεται, ἐκ τοῦ ἀπειθὴς ὀνόματος. καθὰ καὶ τὸ ἀφειδῶ ἐκ τοῦ ἀφειδής. Ὅτι οὐ μόνον ἐν ἔργοις ἡ ἄτη, ἀλλὰ καὶ ἐν λόγοις. ὁποῖοι καὶ οἱ κατὰ χόλους ὑβριστικοί. διὸ εἰπὼν ὁ ποιητὴς ὡς ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν Ἀτρείδην προσέειπεν, Ἀχιλλεὺς ἐπάγει. καὶ οὔπω λῆγε χόλοιο. δηλῶν ὅτι ἀτηρὸς λόγος ἐστὶ, καὶ ὁ χολώδης. πλεονασμὸς δέ ἐστι φανερὸς τῆς ταρ συλλαβῆς, ἐν τῷ ἀταρτηροῖς. Ὅτι εἰς στίχῳ ἑνὶ τρεῖς ὕβρεις ὁ Ἀχιλλεὺς ἐπιρρίπτει τῷ βασιλεῖ, λέγων κομματικῶς. οἰνοβαρές. κυνὸς ὄμματ' ἔχων. κραδίην δ' ἐλάφοιο. παρακατιὼν δὲ, καὶ δημοβόρον λέγει αὐτὸν, ἀπολύτως οὕτως εἰπὼν καὶ ἀσυνδέτως, δημοβόρος βασιλεύς. οἰνοβαρὴς μὲν οὖν ὁ Ἀγαμέμνων ὑπονοεῖται, διότι εὐεπιφόρως πού ἔχων εἰς τὰ οἶνον εὑρίσκεται, τοῖς τε ἀριστεῦσιν ἐπονειδίζων ὅτι μὴ γενναίως μάχονται, καὶ ταῦτα παρ' αὐτῷ πίνοντες ὥσπερ αὐτὸς, καὶ λόγους δέ τινας λαλῶν συμποσιακοὺς, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται. καὶ αἱ κλισίαι δὲ αὐτοῦ ὥς τις ἐρεῖ ἐν τοῖς ἑξῆς, οἴνου πλεῖαι εἰσίν. ἀναιδὴς δὲ, διὰ τὰ πρὸ μικροῦ εἰς τὸν Ἀχιλλέα φορτικά. δειλὸς δὲ, διὰ τὸ πολλαχοῦ λέγειν τὸ, φεύγωμεν, καθάπερ δηλωθήσεται. ἔοικε δὲ καὶ πρὸ τούτου τοῦ χρόνου, τοιαῦτα τινὰ ὁ Ἀγαμέμνων ποιεῖν, ἐξ ὧν ἄρτι ὁ Ἀχιλλεὺς οὕτω σφοδρῶς ὑβρίζει αὐτόν. οὐ γὰρ ἂν ἁπλῶς οὕτω καὶ ψευδῶς τοὺς λόγους παρέρριψε. Τὸ δὲ κυνὸς ὄμματ' ἔχων, φθάσας καὶ ἄλλως ἔφρασεν, ὅτε ἀναιδείην τ' ἐπιειμένον ἔλεγε τὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ κυνώπην συνθέτῳ ὀνόματι ἐκάλει αὐτόν. ἀντίκειται δὲ τὸ, κυνὸς ὄμματα ἔχων, πρὸς τὸ, κραδίην ἐλάφοιο. καὶ ἔστιν ἀντίθετον σχῆμα ῥητορικὸν, ἵνα λέγῃ αὐτὸν θρασὺν μὲν, ὡς κύνα. δειλὸν δὲ, ὡς ἔλαφος. τοιαύτη γὰρ ἡ ἔλαφος. διὸ καὶ φυξακίνην αὐτὴν ἡ ποίησις καλεῖ. Ἐνταῦθα δὲ φασὶν οἱ παλαιοὶ, ὅτι τρία ταῦτα Ἰσοκράτης ἀγαθὰ μαρτυρεῖ Κόνωνι τῷ τῶν Ἀθηναίων στρατηγῷ. ἐπιμέλειαν. πίστιν. ἐμπειρίαν πολέμων. συναγαγὼν τὸ ἐγκώμιον, ἀπὸ τῶν ἐναντίως ἐνταῦθα προσμαρτυρουμένων τῷ Ἀγαμέμνονι. ἐξ οἰνοποσίας μὲν γὰρ, ἀμέλεια. ἐξ ἀναιδείας δὲ, ἀπιστία ἡ πρὸς τὸ κοινόν. ἡ δὲ δειλία, τὴν τῶν πολεμικῶν ἀπειρίαν ἐργάζεται. εἰ τοίνυν κακὸν ἀμέλεια καὶ ἀπιστία καὶ ἀπειρία πολέμων, ἃ δὴ πρόσεστι τῷ Ἀγαμέμνονι, ἀγαθὸν ἄρα ἐξ ἐναντίου ἐπιμέλεια καὶ πίστις καὶ πεῖρα πολεμικῶν. ἐντεῦθεν οὖν Ἰσοκράτης τὸ τοῦ Κόνωνος ἐγκώμιον ἠρανίσατο. Σημειωτέον δὲ, ὡς ὁ Ἀγαμέμνων πολλὰ ὑβρίζοντα τὸν Ἀχιλλέα, καὶ πρὸ τούτου καὶ νῦν, οὐκ ἀνθύβρισεν. ἀλλὰ καὶ ἀγαθόν που καὶ θεοείκελον ἔφη αὐτὸν, αἰδούμενος τὴν ἀρετὴν τοῦ ἀνδρός. ἴσως δὲ καὶ ὀκνῶν λόγοις κολάζειν ὃν ἔργοις ἀμύνεται. οὕτω δὲ ἦν ἡ τοῦ Ἀχιλλέως ἀρετὴ ὁμολογουμένη, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς, μάλα μέν φησι καρτερὸν αὐτὸν εἶναι. ἐκ θεοῦ δὲ τοῦτο λαβεῖν. Ἰστέον δὲ ὅτι, ὁ οἰνοβαρὴς, ἔχει καὶ

ῥῆμα βαρύτονον τὸ, οἰνοβαρείω. οὗ τῆς μετοχῆς, χρῆσις ἐν Ὀδυσσείᾳ. Ὅτι ψόγος στρατηγοῦ τὸ, οὔτέ ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι. οὔτε λόχονδ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν ἀχαιῶν τέτληκας θυμῷ. τὸ δ' ἔτοι κὴρ εἴδεται εἶναι, τουτέστι θανάτῳ εἰκάζεται ὑπὸ σοῦ ἡ κινδυνώδης μάχη. καὶ οὐ χαίρεις ἐπ' αὐτῇ ὡς χαίρομεν. ἀχιλλεὺς δὲ κατὰ τοῦ βασιλέως ταῦτα σκώπτει, ἐπάγων καὶ ὅτι, πολὺ λώϊόν ἐστι κατὰ στρατὸν δῶρα ἀποαιρεῖσθαι, ὅς τις σέθεν ἀντίον εἴπῃ. ἤγουν αἱρετώτερόν σοι ζημιοῦν τοὺς ἀντιλέγοντας, ἤπερ ἐκ πολέμου ζῆν. Ὅτι στρατὸν εὐρὺν εἰπὼν ἀχαιῶν ὁ ποιητὴς, ἔδειξεν ὡς καλῶς εὐρυκρείοντα τὸν ἀγαμέμνονα λέγει, ὅνπερ ἄλλοι καὶ εὐρυμέδοντα φασίν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι, τὴν φανερὰν δηλοῖ καὶ ἀντιμέτωπον παράταξιν. τὸ δὲ λόχονδ' ἰέναι σὺν ἀριστεῦσι, τὴν ἐξ ἐπικρύψεως ἐπίθεσιν σημαίνει. Ὅτι δὲ ἀριστέων μάλιστα ὁ λόχος δέεται, ἐν τῇ ν' ῥαψῳδίᾳ ῥηθήσεται, ὅπου ὁ λόχος ῥηθῆναι φαίνεται, παρὰ τὸ λέγω τὸ ἐπιλέγω. ἐν ᾧ εἰσὶν ἐπίλεκτοι. καὶ ὡς νῦν φησὶν ὁ ποιητὴς, ἀριστεῖς. Σημείωσαι δὲ ὅπως ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς παρέφρασεν ἢ ἡρμήνευσε τὸ πρὸ ὀλίγου ῥηθὲν, τὸ ἢ ὁδὸν ἐλθεῖν, ἢ ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι. τὸ μὲν γὰρ εἰς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι, τοῦτό ἐστιν ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι. τὸ δὲ λόχονδε ἰέναι, ταυτόν ἐστι τῷ, ὁδὸν ἐλθεῖν. Ὅρα δὲ ὅτι ἐν τῷ, δῶρα ἀποαιρεῖσθαι, δῶρα ὁ ποιητὴς λέγει, οὐ τὰ κυρίως, ἀλλὰ ἁπλῶς τὰ κατὰ λάχος προσόντα τοῖς ἕλλησι. καὶ ἔοικε σκωπτικῶς τοῦτο ῥηθῆναι παρ' ὑπόνοιαν. δέον γὰρ ὂν τὸν βασιλέα δῶρα διδόναι, ὁ δὲ, δῶρα ἀφαιρεῖται. ἢ καὶ ἄλλως, δῶρα τὰ γέρα. τὸ γὰρ γέρας, δῶρον πάντως τοῖς ἀριστεῦσιν, οὐ κλήρῳ λαγχάνον, ἀλλὰ πρὸς χάριν διδόμενον. ὁ γοῦν τὸ ἀλλότριον ἀφαιρούμενος γέρας, δῶρον ἀφαιρεῖται. ὃ δὴ ἐπὶ τῆς βρισηΐδος ἠπείληται, καὶ γεγένηται εἰς ἀχιλλέα. εἰ δὲ μὴ εὕρηται καὶ ἕτερος τοῦτο πεπονθὼς, ἀλλὰ τυχὸν μὲν κατὰ τὸ σιωπώμενον, γεγόνασι καὶ ἐπ' ἄλλοις τὰ ὅμοια, τέως γε μὴν παρὰ τῷ ποιητῇ, καὶ ἐκ μιᾶς πείρας, καθολικόν τι πολλάκις συνάγεται κατὰ πιθανότητα. ἀλέξανδρος γοῦν διὰ μίαν γυναῖκα τὴν Ἑλένην, ἧς αὐτὸς πεπείραται, καλλιγύναικα τὴν ἑλλάδα καλεῖ. καὶ Μενέλαος δὲ τοὺς πριαμίδας ὑπερφιάλους καὶ ἀπίστους λέγει, ἑνὸς τοιούτου πεπειραμένος τοῦ Πάριδος. καὶ Ὀδυσσέα δὲ ὁ ποιητὴς διὰ μιᾶς πόλεως ἅλωσιν, πτολίπορθον πολλαχοῦ λέγει, ἅπαξ που τὸν ὄντως πολιορκητὴν ἀχιλλέα τοιούτου καταξιώσας ὀνόματος. ἐνθυμητέον δὲ, ὡς ἔχουσί τι συγγενὲς οἵ τε παρ' Ἡσιόδῳ δωροφάγοι βασιλεῖς, καὶ ὃς δὲ καθ' Ὅμηρον δῶρ' ἀποαιρεῖται. καὶ ὅτι ἡ σύνθεσις τοῦ ἀποαιρεῖται, ὁμοία τῇ τοῦ, ἀποαίρεο κούρην. Ὅτι ἀχιλλεὺς οὐκ ἂν ὡς εἰς μόνον ἑαυτὸν ἀδίκου πειραθεὶς τοῦ βασιλέως οἷα δαπανήσαντός τι τῶν αὐτοῦ, δημοβόρον αὐτὸν καλεῖ. οὐ γὰρ ἂν εὖ τοῦτο λέγοι. μὴ καὶ θυμῷ φερόμενος λάθοι ἂν σκῶμμα καθ' ἑαυτοῦ συντιθείς. εἰ γὰρ δὴ αὐτὸν δημοβόρος ὁ βασιλεὺς, ἄρα τοῦ δήμου αὐτός. καὶ ὁ τυχὼν στρατιώτης. καὶ ὡς εἰπεῖν τῆς ἀγέλης ἄνθρωπος. καὶ οὐκέτι ἄριστος ἀχαιῶν, ὁποῖον ἑαυτὸν αὐτὸς ἐρεῖ. εἰ δὲ δημώτης ἐστὶν, ὀφείλει ἄρα σιγᾶν. δῆμον γὰρ ἄνδρα, οὐ δεῖ ἀντιλέγειν βασιλεῖ παρὲξ ἀγορεύοντα. ὥς που ὁ τρωϊκὸς ῥήτωρ Πολυδάμας φησίν, ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἀστείως εἴρηται. δημοβόρον δὲ ἄλλως τὸν ἀγαμέμνονα λέγει ἀχιλλεὺς, ὡς αὐτὸν ἑαυτῷ τὰ κοινὰ δαπανῶντα οἷα εἰκὸς πολλάκις, ὡς πρὸ μικροῦ εἴρηται. Ἐνταῦθα δὲ ἀσυνδέτως εἰπὼν δημοβόρος βασιλεὺς, ἐλλειπτικῶς εἶπε διὰ θυμόν. λείπει γὰρ τὸ, εἰ. ὁμοίως δὲ καὶ μετ' ὀλίγα ἐρεῖ. ἦ γὰρ ἂν ἀτρείδη νῦν ὕστατα λωβήσαιο. ἐλλείπει γὰρ ἐνταῦθα ὡς λαμβανόμενον ἀπὸ κοινοῦ τὸ, εἰ μὴ οὐτιδανοῖς ἤνασσες. σφόδρα δὲ κινητικὸν τοῦ δήμου τὸ, δημοβόρος βασιλεὺς, καὶ ἐρεθιστικὸν εἰς θυμόν. ὥσπερ δὲ παρ' Ἡσιόδῳ τὸ, δωροφάγοι, ἐπιτείνει τὸ κακὸν τοῦ δωροληπτεῖν, οὕτω κἀνταῦθα τὴν ἀδικίαν, τὸ, δημοβόρον. ὃ ἠρέμα ὑπελαλήθη καὶ ἐν τῷ, δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι οὐ μόνον οἰνοβαρὴς ὁ ἀγαμέμνων σκώπτεται, ἀλλὰ καὶ βορός. ἐν τούτοις δὲ ὁ ἀχιλλεὺς, καὶ τῶν ἀχαιῶν καταφέρεται οὐκ εὐλόγως εἰπών. ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις. ἐθέλων ἐκείνους θυμομαχοῦντι αὐτῷ συνδιατίθεσθαι, ὡς καὶ ἐπαναστῆναι τῷ βασιλεῖ. τὸ δὲ σέθεν ἀντίον εἴπῃ, ὅμοιόν ἐστι πρὸς τὸ ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, καὶ πρὸς τὸ ἀντείπῃ. Ὅτι ἀττικοὶ, πολλάκις εὐκτικὰ λαλοῦσιν ἀντὶ παρῳχημένων. οἷον ἐπεὶ ἔλθοι ὁ δεῖνα, ἤτοι ἦλθε, καὶ ὡς δὲ λαλήσοι, ἀντὶ τοῦ ἐλάλησε. καὶ ἄλλα τοιαῦτα. οὕτω καὶ ὧδε τὸ, ἦ γὰρ ἂν νῦν ὕστατα λωβήσαιο, ἀντὶ τοῦ τὰ ὕστερα ἂν ἐλωβήσω ἤγουν ὕβρισας. λώβη γὰρ ἡ εἰς τὸ φανερὸν ὕβρις, καὶ ὡς εἰπεῖν, ἐν μέσῳ λαοῦ βαίνουσα εἴς τινα. οἱονεὶ λαόβη καὶ κατὰ κρᾶσιν λώβη. τινὲς μέντοι, παρὰ τὸ λώπιον ἐτυμολογοῦσι τὴν λώβην. ὅπερ ἐστὶν ἱμάτιον. ἀφ' οὗ καὶ λωποδύτης. καὶ ῥῆμα λωποδυτῶ. ἵνα ᾖ λώβη, ἡ ἐν ἀπεκδύσει λωπίου ὕβρις ἐπαγομένη διὰ μάστιγος. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐν τῷ, ἦ γὰρ ἂν ὕστατα λωβήσαιο, λείπει θυμικῷ λόγῳ τὸ, εἰ μὴ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσες, ἵνα λέγῃ ὅτι τὰ ὕστατα ὕβρισας ἂν ἐμὲ τὸν τηλικοῦτον, εἰ μὴ οὐτιδανοὶ ἦσαν οἱ ἀχαιοὶ καὶ ἀφιλότιμοι, οἱ παρὰ σοῦ βασιλευόμενοι.

Ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον. τὸ μὲν οὔποτε φύλλα καὶ ὄζους
Φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν.
Οὐδ' ἀναθηλήσει. περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε
Φύλλα τε καὶ φλοιόν· νῦν αὖτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν

Ἐν πα

Ἐν παλάμῃς φορέουσι δικασπόλοι, οἵ τε θέμιστας
Πρὸς Διὸς εἰρύαται, ὃ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὅρκος.

Ὅτι θυμῷ ἐλαυνόμενος ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ εἰς ὅρκον συνελάσας ἑαυτὸν, οὐ δία ἢ τοιοῦτόν τι ἐπόμνυται· ἀλλ' ὥσπερ κατὰ τὸν παλαιὸν λόγον τὸ παρατυχὸν ὄργανον, ὅπλον ἐστὶν ἀχρηγήτου θυμοῦ, οὕτω καὶ νῦν Ἀχιλλεὺς, ἐκ τοῦ παρατυχόντος πράγματος τὸν ὅρκον πορίζεται, διὰ τὸν τάχος ἀπαιτοῦντα θυμόν. καὶ ὀμνύει εἰς τὸ ἀνὰ χεῖρα σκῆπτρον. καὶ τούτου τὴν αἰτίαν ἐπάγει αὐτός, διχόθεν εὐλόγως εἶναι τὸ πρᾶγμα τιθείς. εἴτε γὰρ ἁπλῶς ξύλον θετέον τὸ σκῆπτρον τὸ ἀνὰ χεῖρας, καλόν ἐστιν εἰς ὅρκον, συμβολικώτερόν τε καὶ ἀφελέστερον. ὡς γὰρ αὐτὸ οἷα ξύλον, τὴν τομὴν ἐν ὄρεσι λελοιπὸς, οὔποτε τὸ λοιπὸν φύλλα καὶ ὄζους φύσει, οὐδ' ἀναθηλάσει, περιέλεψε γὰρ αὐτὸ ὁ χαλκὸς, φύλλα τε καὶ φλοιὸν, οὕτως οὐδὲ ἡμεῖς ἅπαξ ἐνταῦθα ἐν τῇ ἀγορᾷ τομὴν λελοιπότες καὶ ἀλλήλων ὥσπερ ἀποτμαγέντες τῇ διαστατικῇ ἔριδι, τὸ τῆς φιλίας ἐνδειξόμεθα θάλλος ἐσύστερον καὶ συμβησόμεθα. καὶ οὕτω μὲν εὔθετον εἰς ὅρκον, ὡς ξύλον ἁπλῶς θεωρούμενον τὸ σκῆπτρον τόδε. εἰ δὲ καὶ οὐχ ὡς ἁπλῶς ξύλον, ἀλλ' ὡς θεῖόν τι καὶ τίμιον, καὶ ὡς προείρηται, βασιλείας ὑπουργὸν, καὶ δίκης σύμβολον θεωρήσει τις αὐτό, εἰς τόδε γὰρ τὸ βασιλικὸν ὀμνύει, καὶ οὐχ ἁπλῶς εἰς ἅπαν σκῆπτρον, μάλιστα ἂν εἰς ὅρκον παραληπτέον αὐτὸ, οὐ δι' ἑαυτὸ, ἀλλὰ διότι μιν ἐν παλάμαις φορέουσι δικασπόλοι, οἳ θέμιστας πρὸς Διὸς φυλάσσουσι. διὸ εἰς τόδε τὸ σκῆπτρον ὀμνύων, ὡς εἰς αὐτὴν τὴν Διὸς ἀρχὴν, ἢ εἰς τὴν δίκην, ἢ εἰς τὴν θέμιν, φησί. ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ ἐπάγει ἐπὶ τῷ τέλει, ὅτι ὅδε μέγας ἔσσεται ὅρκος. πῶς δὲ μέγας; διὰ τὰ ῥηθέντα. ἔστι δὲ τὸ πᾶν τοῦ ὅρκου, τοιοῦτόν τι. μὰ τόδε σκῆπτρον, ὄντως Ἀχιλλέως ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν σύμπαντας, ὅτε πολλοὶ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο θνήσκοντες πίπτωσιν. εἰ δέ τῳ μὴ ἀρέσκει ὁ εἰς τὸ σκῆπτρον ὅρκος, διὰ τὸ ἀφελές τε καὶ εὐτελὲς, ἐνθυμείσθω τὸ, ἴστω σίδηρος, ὅρκιόν τέ μοι ξίφος. ἔτι δὲ καὶ τοὺς ὀμνύοντας τὴν πλάτανον. ἢ τὸν χῆνα. ἢ τὰ τοιαῦτα. πολλῷ γὰρ δήπου τῶν ἐκείνων σεμνότερον, εἰ καὶ ἐν καιρῷ θυμοῦ σχεδιάζεται. θεὸν γὰρ ὀκνεῖ φασὶν ἐπομόσασθαι, δεδιὼς τὸ τοῦ ὅρκου δυσέκβατον. Ἰστέον δὲ ὅτι δύο τούτων ὄντων ἐπιῤῥημάτων ὀρκωμοτικῶν, τοῦ μὰ, καὶ τοῦ νὴ, ἀπωμοτικὸν μὲν, ἤτοι ἀποφατικόν ἐστι τὸ μά. οἷον μὰ τὴν δίκην οὐ ποιήσω τό. κατωμοτικὸν δὲ τὸ νή. οἷον νὴ τοὺς λόγους ποιήσω τό. ὁ μέντοι ποιητής, ἐνταῦθα καὶ κατωμοτικὸν ἔχων ὅρκον καὶ ἀπωμοτικόν, τὴν δὲ τοῦ νὴ χρῆσιν μὴ ἔχων τότε ἐγνωσμένην, τῷ ναὶ, ἀντ' αὐτοῦ ἐχρήσατο ἐπιῤῥήματι. καὶ δίδωσιν ἀφορμὴν ἡμῖν, ὑπονοεῖν ὡς ἐντεῦθεν ὕστερον τὸ νὴ ἐπίῤῥημα γέγονεν, εἰπών. ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον. καὶ ἐμφαίνων ὅτι καὶ καταφατικῶς ὀμόσει, καὶ κατὰ ἀπόφασιν. ἤγουν κατωμοτικῶς καὶ ἀπωμοτικῶς. διὰ μὲν τὸ ναὶ, κατωμοτικῶς. ἀπωμοτικῶς δὲ, διὰ τὸ μά. καὶ ἔστιν ὅρκος ἐνταῦθα, ἐν καταφάσει μὲν, τὸ, ὄντως Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται Ἀχαιούς. ἐν δὲ ἀποφάσει, τὸ, σὺ δὲ οὐ δυνήσεαι ἀχνύμενός περ χραισμεῖν. Ἰστέον δὲ ὅτι παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν, εὕρηται ἐξ ὀρθοῦ ὁρκωμοτικὸν ἐπίῤῥημα, τὸ ναί. οἷον ναὶ τὼ σιώ. ἤγουν νὴ τοὺς θεούς. καὶ τάχα ἐκ τούτου μάλιστα, τὸ νὴ ὁρκωμοτικὸν ἐπίῤῥημα γέγονε. τὸ μέντοι ὁμηρικὸν τοῦτο ναὶ, βεβαιωτικόν ἐστιν ἐπίῤῥημα. σκῆπτρον δὲ νῦν μὲν βασιλικὸν, ἄλλως τε σεμνὸν, καὶ χρυσέοις δὲ ἥλοις πεπαρμένον. ἐν δὲ Ὀδυσσείᾳ ὡς καὶ προεῤῥέθη, καὶ πτωχικὸν σκῆπτρον εὕρηται, ἤτοι βάκτρον καὶ ῥάβδος. ὅπερ οὐκ ἂν γένοιτό τινι ὅρκος διὰ τὴν εὐτέλειαν. εἰ γὰρ καὶ ἐκεῖνο τομὴν ἐν ὄρεσι λέλοιπε περιφραστικῶς, ἀντὶ τοῦ ἐξετμήθη τοῦ ὄρους, ἔτι δὲ καὶ ἐξελεπίσθη, ἀλλ' οὐ δικασπόλοι φέρουσιν αὐτό. διὸ οὐδὲ μέγα ἐκεῖνο εἰς ὅρκον, τοῦτο μέντοι μέγα τὸ παρὰ τῷ Ἀχιλλεῖ, διὰ τὴν δίκην καὶ τοῦ Διὸς θέμιν, ὧν ἐστι σύμβολον. διὸ καὶ δὶς ἐπεσημήνατο τὸ αὐτοῦ μεγαλεῖον ὁ ποιητής. πρό τε τοῦ ὅρκου εἰπών, μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι, καὶ μετὰ τὸν ὅρκον. ὁ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὅρκος, τοῖς τε νῦν δηλαδὴ καὶ τοῖς μετὰ ταῦτα μανθάνουσιν. Ἐνταῦθα δὲ ὅρα καὶ ὅτι τὸ, ὁ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὅρκος, εἶχε μὲν καὶ ἄλλως εἰπεῖν, τόδε τοι μέγας ἔσσεται ὅρκος, ἤγουν τὸ βασιλικὸν σκῆπτρον, ὅμως δὲ ὁ ποιητὴς, καινοτέρως σχηματίζει, ἀποδεδωκὼς πρὸς τὸ, ὅρκος, ὁποῖά τινα ποιήσει καὶ ἀλλαχοῦ. ἔστι δὲ τὸ σχῆμα, ὅμοιον ὡς καὶ εἴ τις εἴποι ὅτι, τάδε καὶ τάδε γίνονται. ὁ δέ τοι, τρόπος οἰκονομίας βασιλικῆς, ἢ τό, καὶ τὸ, γενήσεται, ὅς περ δὴ νόμος προνοίας θεοῦ καὶ ὅσα τοιαῦτα. Δικασπόλοι δὲ λέγονται, οἱ περὶ δίκας πολοῦντες. ὡς οἰωνοπόλοι καὶ ὀνειροπόλοι, οἱ περὶ οἰωνοὺς καὶ ὀνείρους. Δίκη δὲ καὶ θέμις, ταυτόν ἐστι. διὸ καὶ ὁ ποιητὴς ἑρμηνεύων, φησί. δικασπόλοι οἳ θέμιστας πρὸς Διὸς φυλάσσουσι. θεσμοφύλακες οὖν οἱ δικασπόλοι, ἄμφω δὲ ταῦτα ἦσαν οἱ βασιλεῖς. οἷς καὶ τὸ σκῆπτρον, σύμβολον τῆς δίκης, ὥσπερ ἀνδρείας, τὸ δόρυ. σκοπητέον δὲ ὡς τὸ μὲν δικασπόλος καὶ τὰ κατ' αὐτὸ, παροξύνεται. ἀμφίπολος δὲ καὶ πρόπολος τὰ μετὰ προθέσεων, προπαροξύνονται. Τὸ δὲ θέμιστας, δωρικόν. ὡς γὰρ χάρις χάριδος χάριτος, οὕτω θέμις θέμιδος καὶ θέμιτος. ἐξ οὗ τὸ θεμιτὸν καὶ ἀθέμιτον. πλεονασμῷ δὲ τοῦ σ θέμιστος. ὅθεν καὶ Θεμίστιος κύριον. καὶ ἀθεμίστια ἐν Ὀδυσσείᾳ τὰ ἄδικα. Ὅτι δὲ ἡ παρ' Ὁμήρῳ διὰ τοῦ δ κλινομένη θέμις μυθικὴν θεὰν δηλοῖ, ἀλλαχοῦ φανήσεται. φύλλα δὲ διὰ δύο λλ, εὐλόγως. δοκοῦσι γὰρ οὕτω λέγεσθαι, διὰ τὸ ἐν ἀέρι φυσᾶσθαι λαλαγεῖν. ἢ πρὸς διαστολὴν τοῦ φύλου ὃ δηλοῖ τὴν φυλήν. Τομὴν δὲ λέγει, τὸ ἐν τῷ ὄρει λελειμμένον σύῤῥιζον, οὗ τὸ σκῆπτρον ἀποτέτμηται. Τὸ δὲ

οὐκ ἀναθηλήσει, περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε φύλλα τε καὶ φλοιόν, πάνυ παρατετηρημένως εἴρηται. Ἰτέα γὰρ καὶ ἄλλα τῶν φυτῶν εἰ καὶ τομὴν ἐν ὄρεσι λέλοιπεν, ἀλλὰ καὶ οὕτω προΐενταί τι θαλλοῦ, κείμενα ἢ φυτευόμενα. ἐκλεπισθέντα δὲ, οὐκέτι ἀναθηλήσουσιν οὐδ' αὐτά. Χαλκὸν δὲ τὸν σίδηρον λέγει, διὰ τὴν πάλαι ποτὲ χρῆσιν τοῦ χαλκοῦ, ὁπηνίκα εἰς σιδήρου χρείαν ἐβάπτετο. ὅτε καὶ χαλκῷ κατὰ τὸν Ἡσίοδον εἰργάζοντο ἄνθρωποι, μέλας δ' οὐκ ἔσκε σίδηρος. Τὸ δὲ ἕ, δηλοῖ μὲν, αὐτὸ, ἤγουν τὸ σκῆπτρον. ἐγκλίνεται δὲ, καὶ ἀντωνυμία ἐστὶ γενικῆς, ὥσπερ καὶ τὸ νὶν καὶ τὸ μίν. ἔστι δέ πως ἀκατάλληλον ἐνταῦθα κατὰ σύνταξιν ὑγιῆ, τὸ περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε φύλλα τε καὶ φλοιόν. οὐ γὰρ πάνυ εὐοδοῦται εἰς σύνταξιν ὁ εἰπὼν ὅτι, περιέλεψεν ὁ χαλκὸς αὐτὸ φύλλα τὲ καὶ φλοιόν. ἀλλὰ κατὰ γενικὴν εἰπεῖν ἔδει παρὰ τοῦ σκήπτρου, ὅτι ὁ χαλκὸς περιελέπισεν αὐτοῦ τὰ φύλλα καὶ τὸν φλοιόν. ἔχει δὲ ἡ καινότης τῆς τοιαύτης συντάξεως, θεραπείας τρεῖς. μίαν μὲν τὴν ἀντίπτωσιν, ὡς τοῦ ἕ, ἀντὶ πτώσεως ἄλλης κειμένου. ἤγουν ἀντὶ γενικῆς, ἥτις ἐστὶ τὸ, αὐτοῦ. ἑτέραν δὲ ἔχει θεραπείαν, πρόσληψιν προθέσεως ἔξωθεν, ἵνα λέγῃ ὅτι περιέλεψεν αὐτὸ ὁ χαλκὸς, κατὰ τὰ φύλλα καὶ τὸν φλοιόν. τρίτην δὲ καὶ τελευταίαν θεραπείαν ἡ τοιαύτη σύνταξις ἔχει, τὴν σιγμὴν καὶ τὴν ἐκ τοῦ ἐπιφερομένου σαφήνειαν. ἡ γὰρ σιγμὴ ἀναπαύουσα τὸ ἕ, ἐπάγει ὕστερον τὸ, φύλλα τε καὶ φλοιόν. ἵνα λέγῃ ὅτι περιέλεψεν αὐτὸ ὁ χαλκὸς, ποῖον αὐτὸ, τὰ φύλλα δηλαδὴ καὶ τὸν φλοιόν. καὶ ἔστι τὸ μὲν ἕ ἤγουν αὐτὸ, ὁλότης τοῦ ξύλου. τὸ δὲ φύλλα καὶ φλοιὸν, δήλωσις μέρους τοῦ ἐκπίπτοντος ἐν τῷ λεπίζεσθαι. τοιαῦτα δὲ καὶ ἄλλα μυρία παρὰ τῷ ποιητῇ ἔχοντα τὴν ὁλότητα κατὰ αἰτιατικὴν πτῶσιν. εἶτα ἑρμηνείαν αὐτῆς ἐκ τῶν μερῶν ὁμοιόπτωτον, ὡς ἐκθεραπεύεσθαι ὁμοίως τριχῶς καὶ αὐτά. οἷον ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων. ἡ γὰρ τὸ σὲ ἀντὶ πτώσεως ἑτέρας ἐλήφθη, σοῦ γοῦν ὤφειλεν εἰπεῖν, καὶ ἔστι τοῦτο ἀντίπτωσις, ἢ πρόθεσιν προσληπτέον ἔξωθεν. οἷον, ποῖόν σε ἔπος ἐξέφυγε κατὰ τὸ ἕρκος τῶν ὀδόντων. τοῦτο δὲ μάλιστα ἐκδηλότατον, ἀπὸ τοῦ ἐντελῶς ἐν Ὀδυσσείᾳ ῥηθέντος. εὖτ' ἄν μοι κάματος κατὰ γυῖα λάβῃσιν. ὅπερ εἰ δίχα προθέσεως ἐῤῥέθη εὖτ' ἄν μιν κάματος γυῖα λάβῃσιν, ὅμοιον ἦν τῇ ἐνταῦθα καινοπρεπείᾳ τοῦ σχήματος. ἤγουν ὡς εἴρηται, νοητέον ὅτι ἔφυγε κατὰ τοὺς ὀδόντας, ἢ στικτέον εἰς τὸ ἔφυγε. καὶ τὸ μὲν σὲ, νοητέον δηλοῦν τὸν ὅλον ἄνθρωπον. τὸ δὲ ἕρκος ὀδόντων, ἐπενήνεχθαι εἰς δήλωσιν τοῦ μέρους, ὅθεν ὁ λόγος φυγὰς ἐδραπέτευσεν, ὅπερ εἰσὶ τὰ χείλη, αἱ θύραι τοῦ στόματος. τοιοῦτον καὶ τὸ τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος. ἢ γὰρ τὸ σὲ ἀντὶ τοῦ σοῦ εἴληπται, ἢ τί δέ σε κατὰ τὰς φρένας ἵκετο πένθος. ἢ τί ποτέ σε πένθος ἵκετο. τὰς σὰς φρένας δηλαδή. ὅμοιον καὶ τὸ, ἐπεί μιν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἵκανεν. ἤγουν ἐπειδὴ αὐτοῦ τὴν καρδίαν λύπη κατέλαβεν. ἢ αὐτὸν κατὰ τὴν καρδίαν λύπη κατέλαβεν. ἢ αὐτὸν λύπη κατέλαβεν. ἤγουν τὴν καρδίαν αὐτοῦ. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ, Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας. καὶ τὸ, ἄλγος τέ μιν ἵκετο θυμὸν, καὶ κρατερόν ῥά ἑ πένθος ὀφθαλμοὺς κάλυψε. καὶ τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ τρόμος ἔλλαβε γυῖα. καὶ Τρῶας δ' ἄχος ἔλλαβε θυμόν. καὶ ἄλλα μυρία. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ὅτε που εἴπῃ ὁ ποιητὴς πρύμνῃ ἐνὶ νηὶ, τοιαύτην ἔχει τινὰ μέθοδον καὶ τοῦτο τὸ σχῆμα τῶν δύο δοτικῶν. ὅλον μὲν γὰρ ἡ ναῦς. μέρος δὲ ἡ πρύμνα. λέγει οὖν ὅτι ἐν τῇ νηὶ ἤγουν ἐν μέρει αὐτῆς τῇ πρύμνῃ, ἢ κατὰ ἀντίπτωσιν ἐν τῇ πρύμνῃ τῆς νηός. ὅμοιον καὶ τὸ ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ. ὅλον μὲν γάρ τι ὁ Ἀτρείδης. μέρος δὲ ὁ θυμός. ἢ τοίνυν τῷ Ἀτρείδῃ οὐκ ἤρεσκεν ἐν τῷ θυμῷ, ἢ ἀντιπτωτικῶς τῷ τοῦ Ἀτρείδου θυμῷ. ὁ δὲ φλοιός. γίνεται μὲν ἐκ τοῦ φλέω, ὀξύνεται δὲ ὡς τὸ κολοιός. ἀποβαλὼν δὲ τὸ ί, βαρύνεται. ὡς τὸ χνόος ῥόος. ἐκ τούτου δὲ καὶ συναιρεθὲν, γίνεται φλοῦς. ὥσπερ δὲ τὸ φλοιὸς ἐκπεσὸν τοῦ ί βαρύνεται, οὕτω καὶ ἐπὶ ἄλλων ὀνομάτων συμβαίνει. ἐκ τοῦ χροιὰ γὰρ ἡ χρόα γίνεται. καὶ ἐκ τοῦ ῥοιὰ ῥόα. καὶ ἐκ τοῦ δειρὴ ὁ τράχηλος δέρη.

Ὅτι τὸ, ἐν παλάμαις φορέουσι τὸ σκῆπτρον δηλαδὴ οἱ δικασπόλοι, ἀντὶ τοῦ φέρουσι κεῖται. καὶ ἔστι πάνυ συνήθης ἡ λέξις τοῖς ποιηταῖς.

Ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν
Ξύμπαντας. τοῖς δ' οὔτι δυνήσεαι ἀχνύμενός περ
Χραισμεῖν, εὖτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Θνήσκοντες πίπτωσι. σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
Χωόμενος, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας.
Ὣς φάρ Πηλείδης. ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ,
Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον. ἕζετο δ' αὐτός.
Ἀτρείδης δ' ἑτέρωθεν ἐμήνιε. τοῖσι δὲ Νέστωρ
Ἡδυεπὴς ἀνόρουσε, λιγὺς Πυλίων ἀγορητής.
Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης, μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.
Τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων

Ἐφθίαθ', οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο
Ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ. μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσεν.
Ὃς σφιν ἐυφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.

Ὅτι πολλάκις ὁ ποιητὴς ἐν βραχεῖ προεκτίθεται τὰ ὕστερον ὑπ' αὐτοῦ εἰς πλάτος λεχθησόμενα, ψυχαγωγῶν οὕτω τοὺς ἀκροατὰς γλιχομένους ἐκεῖνα προμαθεῖν. καὶ καλεῖται τὸ τοιοῦτον σχῆμα, προαναφώνησις. οὕτω γοῦν καὶ ἐνταῦθα προαναφωνεῖ λέγων. ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν, εὖτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο θνήσκοντες πίπτωσι. σὺ δὲ ὁ Ἀγαμέμνων, οὐ δυνήσῃ χραισμεῖν. ἀλλ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις χωόμενος. ὁμοίως δὲ προαναφώνησις ἣν καὶ ὁ εἰπὼν ἡ Ἀθηνᾶ πρὸς Ἀχιλλέα. τὸ, καί ποτέ σοι τρὶς τόσσα δῶρα παρέσεται. παραμυθουμένη τὸν ἀκροατὴν ὑβειοπαθοῦντα ἐπὶ τῷ Ἀχιλλεῖ. Ποθὴ δέ ἐστιν, ὁ πόθος, καὶ ἀπ' αὐτοῦ παρῆκται. ὡς χόλος χολή. ὀξύνεται δὲ τὸ, ποθὴ, κανόνι τοιούτῳ. Τὰ εἰς ος δισύλλαβα τῶν ὀ παραληγόμενα βαρύτονα ἀπαρασχημάτιστα οὐδετέροις, ἐὰν ποιῶσι θηλυκὸν, ὀξύτονον αὐτὸ ποιοῦσι. στρόφος στροφή. νόμος νομή. ῥόθος ῥοή. πλόκος πλοκή. οὕτω καὶ πόθος ποθή. σεσημείωται τὸ, κόρη ἐκ τοῦ κόρος ὁ νέος. ἐνίσταται δὲ τῷ τοιούτῳ κανόνι, καὶ ἡ βιοτὴ ἐκ τοῦ βίοτος. εἰ καὶ τρισυλλαβεῖ. ἀμύσσειν δὲ κυρίως, τὸ ξέειν. ὡς καὶ αἷμα ῥύσκεσθαι. οἱονεὶ αἱμύσσειν μετὰ δασείας. καὶ ἀποβολῇ τοῦ ι, ἀμύσσειν μετὰ ψιλῆς. ἀμύσσειν γοῦν τις λέγεται παρὰ τὸ ἄμ. ἐξ οὗ καὶ ἀμυχαὶ σαρκῶν. καὶ ἀμυχαὶ ξεσμάτων τῶν ὁπουδή ποτε. οἷ καὶ ἐν βιβλίοις ἢ ξύλοις. τὸ δὲ τὴν ψυχὴν ἀμύσσειν, μεταφορικόν ἐστιν ἀπὸ σώματος. Χωόμενος δὲ ἐνταῦθα, οὐκ ἐπὶ ὀργῆς, ἀλλὰ ὁ συγκεχυμένος τὴν ψυχὴν τῇ λύπῃ. ὅπερ ἀχνύμενος ἔφη ἀνωτέρω. Ἰστέον δὲ ὡς ἡ ῥηθεῖσα προαναφώνησις, ἔπεισε τὸν ἥρωα εἶξαι τοῖς κήρυξι. τί γὰρ ἔδει θυμομαχεῖν αὐτὸν, οὗ μικρὸν ὅσον σύμπαντες υἷες Ἀχαιῶν δεήσονται, ὡς μόνου δυναμένου χραισμεῖν. ὅ ἐστι βοηθεῖν χρησιμεύειν. ὅθεν καὶ γίνεται τὸ τοιοῦτον ῥῆμα. χρήσιμος γάρ. ὃ τροπῇ τοῦ η εἰς α καὶ μεταθέσει τοῦ διχρόνου χραισμῶ. οὗ σημφώδης δεύτερος ἀόριστος, ἔχραισμον. ὅθεν ὑποτακτικὸν χραίσμω. οὗ τρίτον χραίσμῃ τὸ προρρηθέν. τὸ δὲ εὖτ' ἂν, ἐπίρρημά ἐστι χρονικὸν ἴσον τῷ ὅτε. Ὅτι προαιωλογῶν ὁ Ἀχιλλεὺς, ἄριστον Ἀχαιῶν ἑαυτὸν ἀτεχνῶς καλεῖ φιλοτίμως καὶ μεγαλοπρεπῶς. εἰ δὲ φθάσας αὐτὸς ἄριστον ἐν στρατῷ εἶναι τὸν Ἀγαμέμνονα εἶπε, ζητητέον τὰ ῥηθέντα ἐκεῖ. δῆλον δὲ ὡς οὐκ ἀεὶ ψεκτὸν τὸ προαιωλογεῖν κατὰ τὸν παροιμιαζόμενον ἀσυδάμαντα. ἔστι δέ ποτε καὶ φιλοτίμου καὶ μεγαλοψύχου ἤθους ὁ τοιοῦτος ἔπαινος. καθὰ δηλοῖ καὶ ὁ παρὰ Σοφοκλεῖ μαστιγοφόρος Αἴας. καὶ ὁ Φιλοκτήτης δέ. καὶ ὁ ἐν Τραχινίαις Ἡρακλῆς. καὶ ἕτεροι μυρίοι. φράζει δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς οὕτω, πείσεται τάδε ὁ βασιλεὺς, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν. Ὅτι δημηγορήσας ὁ Ἀχιλλεὺς, ἔβαλε πρὸς τῇ γῇ τὸ σκῆπτρον, ἤγουν ἔρριψε. καὶ ὅρα οἷ ὁ θυμός. ὅπερ γὰρ ὕψωσε τῇ ὁρκωμοσίᾳ, ῥίψας εἰς γῆν ἐξουδένωσεν. οὐ ψιλὸν δὲ κόσμου τὸ ῥηθὲν σκῆπτρον. ἀλλὰ χρυσέοις ἥλοισι πεπαρμένον κατὰ τὸν ποιητήν. ὃ περίφρασίς ἐστι τοῦ, χρυσόηλον εἰπεῖν πρὸς ὁμοιότητα τοῦ ἀργυρόηλον. τὰ μέντοι κοινὰ καὶ ἰδιωτικὰ σκῆπτρα, οὐκ ἂν εἴη τοιαῦτα. Ὅτι ἑτέρωθεν Ἀτρείδης ἐμήνιε, παραχρησάμενος εἶπε τὸ μηνίειν ὁ ποιητής. οὔπω γὰρ μηνίει ὁ βασιλεὺς, ἀλλὰ χολοῦται ὡς προείρηται. Ἰστέον δὲ ὡς ὁ μὲν ποιητὴς, μηνίειν οἶδε βαρυτόνως. οὕτω δὲ καὶ ἡ κοινὴ χρῆσις. τῶν τινες δὲ ὕστερον Ἀττικῶν, μηνιᾶν εἶπον ὡς βοᾶν. καὶ μηνιῶντες ὡς βοῶντες. τοιοῦτοι δέ τινες, καὶ τὸ συνιέναι εἰς τὸ συνιεῖν ἐκαινοτόμησαν ἐκ τοῦ συνιῶ. Ὅτι ὁ πλωίνα τὰς τῶν πραγμάτων περιπετείας αὐξήσει πλασματικῶς ὁ ποιητὴς καὶ ἀλύτως ἔχειν ποιήσει αὐτάς. ἢ πάνυ δυσλύτως. ὥς τε τὸν ἀκροατὴν ἐπαπορεῖν καὶ λέγειν ὡς οὐκέτι λυθήσεται ἡ τοῦ πράγματος δυσχέρεια, τότε δὴ μηχανᾶται λύσεις. καὶ δῆλας μέν. μάλιστα δὲ ταύτας ὡς ἐπίπαν λύειν τὰς ἐν τῷ. ἢ πάσας ὁμοῦ, ἤ τινάς. παρουσίαν θεοῦ. ξυναλλαγὴν γερόντων ἀνδρῶν. ἀπειλήν. πληγήν. καὶ γέλωτα. οἷ ἐν μὲν τῇ β' ῥαψῳδίᾳ, ἐπειδὴ παντὸς κινηθέντος τοῦ στρατοῦ εἰς φυγὴν καὶ ἀνάπλουν, δυσχερέστατον ἦν ἐκείνους κατασχεῖν, θεὰ τε οὐρανόθεν πάρεστιν ἡ Ἀθηνᾶ καὶ οἱ δύο γέροντες μεταπείθουσιν. Ὀδυσσεὺς δὲ καὶ ἀπειλαῖς ἐπέχει καὶ πληγαῖς. ἐπὶ δὲ πᾶσιν, ὁ διὰ τὸν Θερσίτην γέλως ἀπαλγεῖ τοῦ σκυθρωπότητος τοὺς Ἀχαιούς. καὶ ἱλαρύνων, ποιεῖ γλυκύτερον ἡγεῖσθαι τοῦ νόστου τὸν πόλεμον. καὶ οὕτω μὲν ἐκεῖ. ἀλλαχοῦ μέντοι ἔνθα μὴ πάνυ μεγάλα τὰ τῆς ἀνάγκης, οὐ πάσαις χρᾶται λύσεσιν, ἀλλὰ τισίν. ὥσπερ δὴ καὶ ἐν τούτοις, τὸν μὲν τοῦ Ἀχιλλέως θυμὸν Ἀθηνᾶ τε ἔπαυσε, καὶ νῦν ἡ δημηγορία τοῦ γέροντος Νέστορος. ἐν δὲ τῷ τέλει τῆς ῥαψῳδίας ταύτης, ὁ τῆς Ἥρας θυμὸς, καὶ ὁ τοῦ Διὸς χόλος, γέλωτι τῷ διὰ τὸν Ἥφαιστον ἱλαρύνονται. ἡ δὲ Ἥρα, καὶ ἀπειλῇ τινι σωφρονίζεται. τὸν μέντοι τοῦ Ἀγαμέμνονος χόλον, οὔτε Νέστωρ συμβουλεύων ἰσχύσει σβέσαι, οὔτε Ἀχιλλεὺς ἀπειλούμενος, ἀλλ' ἀφαιρήσεται τὴν Βρισηίδα, κατὰ τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν. διὸ καὶ πάσχει κακῶς ὕστερον, ὡς μηδενὶ τῶν πάντων ὑπείκων οἷς ὑπάγονται ἄνθρωποι. Ὅτι ὥσπερ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐγενεαλόγησεν ἐπὶ συστάσει προσώπου τὸν Κάλχαντα, οἷα πρόσωπον ἀξιόλογον καὶ πολλαχοῦ τοῦ ποιήματος παραληφθησόμενον, οὕτω καὶ νῦν εἰς τὸν Νέστορα δαπανᾷ στίχους τινὰς ἀλίγους, ὡς ἂν ἔχοιμεν καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς μεμνῆσθαι αὐτοῦ. Καὶ φησὶν ὅτι, ἡδυεπὴς ἦν λιγὺς Πυλίων ἀγορητής. οὗ καὶ ἀπὸ γλώσσης, μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή. ᾧ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δὲ, δῆλους

τὴν τε

τήν τε Εὐρύκλειαν καὶ τὸν Εὔμαιον γενεαλογίας ἀξιοῖ, διὰ τὸ πάνυ μέλλειν ἐκεῖ χρησιμεύσειν αὐτῷ τὰ τοιαῦτα πρόσωπα, ὡς καὶ ἐν τῇ Ἰλιάδι χρησιμεύσει ὁ Νέστωρ. εἰ δὲ μὴ καὶ ἐπ' Ἀχιλλέως, ἢ Ἕκτορος, ἢ Αἴαντος, ἢ τῶν ὁμοίων, τοιοῦτόν τι πεποίηκεν Ὅμηρος, φανερὸν ὅτι διὰ τὸ πάντη ἐπιδοξότατον τῶν προσώπων, οὐκ ἐδεήθη τοιαύτης συστάσεως. Κάλχαντα μὲν γάρ τις ἀκούσας, ἢ Εὐρύκλειαν, ἢ Εὔμαιον, ἤδη δὲ καὶ Νέστορα τὸν διὰ τὸ γῆρας ἀπόλεμον καὶ ἀντεχνῆ καὶ ἀνεπιτήδειον τάχα εἰς μάχην, καὶ ἀδόκιμον, οὐ πάνυ ἂν εἰδέναι αὐτοὺς ἔχοι. Ἀχιλλέα δέ τις ἀκούσας ἢ Ἕκτορα ἢ ὅσοι τοιοῦτοι, ἀρκεῖται μόνῃ τῇ κλήσει αὐτόθεν εἰς συστατικὸν γνώρισμα. καὶ οὐ δέονται περιττοῦ σεμνώματος, ὡς ἂν οὕτω ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀκροατῶν ἐγκαθίσωσιν. εἰ δὲ καὶ εἰς τὸν Θερσίτην ἐλάλησέ τι τοιοῦτον ὁ ποιητής, ἀλλ' ἐκεῖνο οὐκ ἦν προσωπικὴ σύστασις, ἀλλὰ σκώμματα καταβλητικὰ ἐκείνου καὶ ἀφανιστικὰ τῆς περὶ αὐτοῦ μνήμης. διὸ καὶ προανεφωνήθη ὅτι, οὐκέτι λαλήσει ὁ Θερσίτης, ὥς τε οὐδὲ μεμνήσεταί τις αὐτοῦ. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἡδυεπὴς λόγου δηλοῖ ἀρετήν. καὶ τὴν αὐτοῦ ἐγκεκραμένην γλυκύτητα. τοῦτο γὰρ ἑρμηνεύων ὁ ποιητής, εἶπεν ὅτι μέλιτος γλυκίων αὐδὴ ἔρρεε τοῦ γέροντος. γλυκὺς μὲν οὖν καὶ ἡδύς, ταυτὰ τρόπον τινά. ὁ δέ, καὶ μέλιτος γλυκίων ἔρρεεν αὐδήν. εἰ δὲ ἔπεσιν ἡδὺς καὶ μελίρρυτος τὴν αὐδὴν ὁ γέρων, οὐκ ἂν εἴη πάντη ἀπᾷδον καὶ μελιηδέα συνθέτως εἰπεῖν αὐτόν. Τὸ δὲ λιγύς, οὐ λόγου ἁπλῶς, ἀλλὰ φωνῆς ἐστὶ ποιότης. ὡς τό, λίγα κλάζοντες. ἢ κάλλιον εἰπεῖν, ἀρετή. οὕτω γοῦν καὶ οἱ κήρυκες λιγαίνειν λέγονται, καὶ λιγύφθογγοι καλοῦνται, ὡς καὶ ἡ ἀηδών. λέγεται δὲ καὶ μάστιγξ λιγυρά. καὶ ἠχὼ λιγύθροος, καὶ ἄνεμοι λιγέες. ὀξυνομένου δὲ τοῦ λιγὺς ἐπὶ τοῦ ὀξέος, τὸ Λίγυς κύριον καὶ τὸ ἀπ' αὐτοῦ ἐθνικόν, βαρύνεται πρὸς διαστολὴν τούτου. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι εἰ καὶ ἰσοδυναμεῖ τὸ λιγὺς τῷ ὀξύς, ἀλλὰ τὸ μὲν λιγύς, μόνης ἐστὶν ἐπίθετον φωνῆς. τὸ δὲ ὀξύ, καὶ ἐπὶ βελῶν καὶ οἴνου καὶ ἑτέρων πολλῶν λέγεται. καὶ ὅτι ὥσπερ ζητῶ καὶ ζητεύω ὡς τὸ ζητεύειν βίοτον, οὕτω καὶ ἀγορῶ, ἐξ οὗ ἀγορήσατο. καὶ ἀγορητὴς καὶ ἀγορεύω. ἐξ οὗ τὸ μή τι φόβον δ' ἀγόρευε. Γλῶσσα δὲ νῦν μέν, τὸ τῆς φωνῆς ὄργανον. δηλοῖ δέ ποτε καὶ ἀπεξενωμένην διάλεκτον ὡς τὸ γλῶσσ' ἐμέμικτο. καὶ ὡς ὅτε εἴπωμεν, ὅτι τὸ μὲν λοιμοῖο καὶ δένδρειο καὶ ἵπποιο, Θετταλῶν γλώσσης ἐστί. Συρακουσίων δὲ γλῶσσα λέγει, τό, πίσυνος. Κρητῶν δὲ γλώσσης, τό, θεράπων. αἱ δὴ γλῶσσαι καθὰ καὶ αἱ ἀπ' αὐτῶν συγκροτούμεναι διάλεκτοι, κατασκευάζονται παρὰ τοῖς παλαιοῖς, μὴ ἀπὸ φύσεως εἶναι, διὰ τὸ μηδὲ κοιναὶ πᾶσι τυγχάνειν, τοῖς ὁμοφυέσιν. ὅτι δὲ τῆς ζωικῆς γλώττης παρώνυμον ἐπὶ σχήματός τινος τὸ καταγλώττισμα, καὶ ἡ ἐναυλὶς γλωσσίς, ἀναγκαία οὖσα τοῖς μελικοῖς, δῆλόν ἐστι. τῆς μέντοι χωρικῆς γλώττης τῆς τὰς διαλέκτους συγκροτούσης, παρώνυμον τετόλμηται παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ γλωσσηματικόν. Τὸ δὲ ἔρρεεν αὐδή, τὴν τοῦ λόγου δηλοῖ δαψίλειαν. ὡς ῥύδην καὶ ἀπαραποδίστως προϊόντος, καὶ κατὰ ῥεῦμα προερχομένου καὶ ῥέοντος.

Ὅτι δὲ τοιοῦτος ὁ Νέστωρ, αὐτὰ δηλώσει τὰ πράγματα. εἰ δὲ τοιοῦτος αὐτός, πολλῷ πρότερον κατὰ σχῆμα συλλογισμοῦ, θαυμαστὸς Ὅμηρος ὁ τὰ κατ' αὐτὸν μιμούμενος καὶ πλάττων. Νέστορα οὖν φασὶν ἐπαινῶν, ἑαυτὸν δοκεῖ ἐπαινεῖν. καθὰ πρὸ μικροῦ καὶ Ἀχιλλεὺς ἐποίησε φανερῶς, ἄριστον ὀνομάσας ἑαυτόν. μήποτε δὲ διὰ τοῦτο καὶ Μέλητος ποταμοῦ υἱόν, τὸν ποιητὴν ἔπλασαν οἱ παλαιοί. Μέλητος μέν, κατά τινα ἐν τοῖς ἑξῆς φανησομένην παρῳδίαν ἢ καινοτέραν παρήχησιν, διὰ τὴν μελιτόεσσαν ἡδυέπειαν. ποταμοῦ δέ, διὰ τὸ πολύρρουν τῆς φράσεως. καὶ διὰ τό, οἷον ποταμηδὸν προβάλλειν τὰς τοῦ λόγου ῥοάς. διὸ καί τις τῶν παλαιῶν, καλῶς ἠρώτησε, τίς ἀμείνων Ὁμήρου φράσαι. πρὸς ὃν ἀποτείναιτ' ἄν τις θαρρούντως, ὅτι οὐδείς. δύο δὲ ὄντων ὁμηρικῶν ῥητόρων, Ὀδυσσέως τε καὶ Νέστορος, οὐ δημηγορεῖ νῦν Ὀδυσσεύς ὡς ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀπειληθείς, ἵνα μὴ δόξῃ θωπεύειν αὐτόν, ὡς ἂν μὴ τὸ γέρας ἀφαιρεθῇ. Τὸ δὲ οὗ ἀπὸ γλώσσης, ὡς οἷα καί τινος μουσῶν σίμβλου γλυκίων ῥέεν αὐδή, οὐ μόνον ταῖς ἐννοίαις ἡδὺν εἶναι δηλοῖ τὸν Νέστορα, ἀλλὰ καὶ τῇ φράσει κομμωτικόν. διό, εἰ καὶ καταφορικῶς ἔφραζέ ποτε, οὐκ ἂν ἦν ἀγλυκής. οἷα τὴν τραχύτητα τῆς δημηγορίας λεαίνων, οὐ μόνον μεθόδοις, ἀλλὰ καὶ κάλλει φράσεως. οὐκοῦν ὁ ποιητής, ποτὲ μὲν γλυκὺν εἶναι ῥήτορα τὸν Νέστορα φησί, ποτὲ δὲ οὔ. ἀλλὰ ἁπλῶς τοιοῦτον εἰσαεὶ δηλαδή. τὸ δὲ ἔρρεεν αὐδήν, τὸ ῥῆμά ἐστιν ἐξ οὗ ὁ ῥήτωρ παράγεται. Ὅτι δύο ταῦτα τῷ Νέστορι προσμαρτύρεται ὁ ποιητής, λογιότητά τε ῥητορικήν, καὶ φρόνησιν. ὅθεν οἶμαι καὶ ὁ παρὰ τῷ γεωγράφῳ εἴληπται ὁρισμὸς τῆς ῥητορικῆς. λέγων, ὡς ῥητορική ἐστι, φρόνησις περὶ λόγους. καὶ ὅτε μὲν ἡδυεπῆ ἔφη ἐκεῖνον ἀνωτέρω καὶ τὰ ἑξῆς, ὡς ῥήτορα συνέστησε τὸν γέροντα. ἔστι γὰρ ὁ Νέστωρ, ὁμηρικὸς ῥήτωρ. οὗ τὰ δευτερεῖα φέρει Ὀδυσσεύς. Ὅτε δὲ εἴπη, τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων ἐφθίατο οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο ἐν Πύλῳ, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσε, σύνεσιν αὐτῷ ἐπιμαρτύρεται τὴν ἐξ ἐμπειρίας πολυχρονίου. μήτηρ γὰρ φρονήσεως ἐμπειρία. τοῦτο δὲ πλατέως ἐνταῦθα λεχθέν, ἐν Ὀδυσσείᾳ ὁ ποιητὴς ἀπεστένωσεν οὕτω φράσας. τρὶς γάρ δή μιν φασὶν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν. ἔστι δὲ ὅπερ ἐνταῦθα λέγει, τοιοῦτον. ὅτι κατὰ τὴν ἱστορίαν, Ἡρακλῆς ἔτι νεωτάτου ὄντος τοῦ Νέστορος τὴν Πύλον πολιορκήσας, ὅτε καὶ Ποσειδῶν αὐτῷ καὶ Ἀπόλλων ἀντέστησαν κατὰ Πίνδαρον, τούς τε γέροντας ἀνεῖλε, μίαν ἐκείνην γενεάν. καὶ δευτέραν γενεάν, τοὺς ἀκμάζοντας πρὸ τοῦ Νέστορος ἄμφω καὶ γενομένους καὶ τραφέντας ἐν τῇ Πύλῳ. καὶ ἐκείνους μὲν ἀνεῖλεν ἤγουν τοὺς γέροντας, ὡς λόγοις βλάψαντας. ἐκώλυσαν γὰρ τὸν τῆς Πύλου βασιλέα Νηλέα, ὑποδέξασθαι καὶ καθᾶραι

θάρσαι φόνον τὸν Ἡρακλέα. τούτοις δὲ ἤτοι τοὺς ἀκμαίους, ὡς καὶ ἔργοις λυπήσαντας. μαχόμενοι γὰρ ἀντέστησαν. τὴν δὲ τρίτην περιεποιήσατο γενεὰν τὴν τῶν παίδων, ὡς ἀμεμφῆ καὶ μηδὲν αὐτὸν βλάψασαν, ἧς καὶ ἦρξεν ὕστερον ὁ Νέστωρ, τῆς τρίτης δηλαδή. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ λόγος οὗτος, ἱστορεῖ μέν τι τῶν κατὰ τὸν Νέστορα, οὐ μὴν καὶ πολυχρονιότητα φανερῶς προσμαρτυρεῖ αὐτῷ. ἕτεροι δὲ οὕτω φασίν. ὅτι γενεὰ κατὰ τοὺς παλαιούς, οἱ τριάκοντα χρόνοι. μεθ' οὓς τελειοῦται ἄνθρωπος, ὡς δοκεῖ καὶ Ἡσιόδῳ ἐν τῷ, μήτε τριηκόντων ἐτέων μαλ' ἀπολείπων. τῷ τοίνυν Νέστορι, δύο γενεαὶ ἀνθρώπων ἐφθίατο, τουτέστι παρῆλθον, ἤνασσε δὲ τῆς τρίτης γενεᾶς καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ὄντων. τουτέστιν ὑπερέβη τὰ ἑξήκοντα ἔτη. ἔχει δὲ καὶ ὁ λόγος οὗτος, πρόσκομμά τι, πρῶτα μὲν διὰ τὴν ἀοριστίαν, οὐ γὰρ φανερῶς ὥρισαι οἵου ἔτους ἦν ὁ Νέστωρ, ἀλλὰ δηλοῦται μόνον, ὅτι ὑπὲρ τὰ ἑξήκοντα ἦν ἔτη. εἶτα καὶ διότι τό, οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο ἐν Πύλῳ, οὐκ εὐκόλως πρὸς τὴν τοιαύτην ἔννοιαν συμβιβάζεται. λέγεται οὖν τὶς καὶ τρίτη ἔννοια τοιαύτη. ὅτι δύο γένη ἀνθρώπων ὅλα παρῆλθον, αὐτὸς δὲ ἄρτι τῶν τρίτων ἤνασσεν, ὧν ἐβασίλευσεν, ἔτι παντελῶς νεάζων, ἀκμαίων καὶ ἤδη τελείων στρατιωτῶν. ἀπέκαμον ἐκεῖνοι καὶ τῷ χρόνῳ ἔφθινον, καὶ παρεθέντες, γεγόνασιν ἀπόμαχοι. καὶ ἰδοὺ ἔφθιτο τῷ Νέστορι μία γενεά. ἦρξεν αὖθις ἑτέρων ὁ Νέστωρ, τῇ ἀκμῇ τε θηλότων. ἀπέρρυη δὲ τῷ χρόνῳ καὶ αὐτοῖς τὸ νεοτήσιον ἄνθος, καὶ ἀπέσβη τὸ πρὸς τὰ ἔργα θερμόν, καὶ ἰδοὺ δευτέρα γενεὰ οὗτοι. οἳ ἐπίσης τοῖς πρὸ αὐτῶν, ὑπὸ αὐτῷ, ἤτοι τῷ Νέστορι ὄντες, ἅμα τράφον καὶ ἐγένοντο. φθαρέντων δὲ καὶ αὐτῶν, ὁ Νέστωρ ἔτι ἐξήρκεσε. νῦν δέ γε, τρίτης ἀνάσσει γενεᾶς. ἀκμαίας δηλαδὴ καὶ ἀντιπάλου τοῖς Τρωσίν, ὡς εἴγε μὴ τοιαύτης ἄρχει τρίτης γενεᾶς, ἀλλ' ἐκείνης τῆς παιδικῆς τῆς περισωθείσης ἐν τῇ τῆς Πύλου ἁλώσει. ἢ καὶ ἄλλως. ἀνδρῶν τῶν ὑπὲρ τὰ ἑξήκοντα ἔτι πεμπέλων ἄρχει, καὶ ὁμοίων ἑαυτῷ, ἐξ ὧν οὐδεμία τοῖς Ἀχαιοῖς εἰς μάχην ἐστὶ λυσιτέλεια. ὥστε μᾶλλον οὕτω λέγοιτ' ἄν, τρίτης ἄρχειν ὁ Νέστωρ γενεᾶς. ὧν αἱ μὲν δύο πρόσθεν γεγονυῖαι, οὐκέτι εἰσί. τῆς δὲ τρίτης ἄρτι ἄρχει αὐτός, ἐξαρκέσας καὶ εἰς γενεὰν τρίτην. ὅτι δὲ τὸ γενεά, πολυσήμαντόν ἐστι, δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. Ἰστέον δὲ ὅτι τὴν ῥηθεῖσαν τριακονταετῆ γενεάν, Ἡρόδοτος βραχύ τι παρεκτείνων φησίν. ὡς γενεαὶ τρεῖς ἀνδρῶν, ἑκατόν ἔτεα εἰσί. Μέροπες δὲ οἱ ἄνθρωποι, παρὰ τὸ φύσει μεμερισμένην ἔχειν τὴν ὄπα, εἴς τε λέξεις καὶ εἰς συλλαβὰς καὶ εἰς στοιχεῖα, ὃ μηδεμία τις ἄλλη ἔχει φωνὴ παρὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων αὐδήν. αἱ γὰρ ἄλλαι, οὔτε ὄπες λέγονται ὥσπερ οὐδὲ αὐδή. καὶ οὐ δὲ ἐπιμερίζονται. οἱ μέντοι τῆς ἡμετέρας θείας αὐλῆς, μέροπας τοὺς ἀνθρώπους ἐπικληθῆναι φασίν, ἀπὸ τοῦ μερισμοῦ ἤτοι διαμερισμοῦ τῆς ὀπός, ὃν ἔπαθον μετὰ τὸν τῆς χαλάνης πύργον, διαμερισθέντες ἁπανταχοῦ τῆς γῆς. δῆλον δὲ ὅτι καὶ ὄρνιθές τινες λέγονται μέροπες. ὧν τάχα πρὸς διαστολὴν ἐνταῦθα πρόσκειται τό, ἀνθρώπων. φησὶ γάρ, δύο γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων. εὕρηνται δὲ καὶ οἱ Κῷοι τουτέστιν οἱ τῆς Κῶ τῆς νήσου ἔποικοι, μέροπες ἰδίως καλούμενοι, ὀνόματι ἐθνικῷ. καὶ ἡ νῆσος αὐτή, Κῶς Μεροπίς. εὑρεθήσεται δέ που καὶ κύριον ὄνομα ὁ Μέροψ, ἐν τοῖς ἑξῆς. Ἰστέον δὲ ὅτι, τὸ μὲν μερόπων ἀνθρώπων, εὐτελῶς πέφρασαι καθὰ καὶ τὸ βροτοὶ ἄνδρες. ὁ δέ, ἄλλως τοὺς ἀνθρώπους φράσας καταμόνας βροτοὺς ἢ μέροπας, ἐλλείπει. Τὸ δὲ ἐφθίατο, ἰωνικόν ἐστιν ὡς ἀλλαχοῦ σαφῶς ῥηθήσεται. Τὸ δὲ ἐτράφησαν καὶ ἐγένοντο, σχῆμά ἐστι κατὰ μὲν τινας, ὑστερολογία. κατὰ δὲ ἄλλους, πρωθύστερον, ἐπεὶ τὸ πρῶτον ὕστερον τίθεται, καὶ τὸ ὕστερον πρῶτον. τὸ γὰρ ἐγένοντο, πρῶτόν ἐστι τοῦ ἐτράφησαν. ὕστερον γάρ τις τρέφεται, γεννηθῆναι φθάσας. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα παρὰ τῷ ποιητῇ, οἷον τό. ἀνδρῶν ἀγορὰς ἡ μὲν λύει, ἠδὲ καθίζει. πρῶτον γὰρ τὸ καθίζειν ἀγοράν, τοῦ λύειν. καὶ τὸ εἰσῆλθε καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν. πρῶτον γὰρ ὑπερβαίνει τὶς οὐδόν, εἶτα εἰσέρχεται. τοιοῦτον καὶ τό, ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν Οὔλυμπόν τε, ὡς φανήσεται ἐν τοῖς ἑξῆς. ὅμοιον καὶ τό, τοὺς μέν, ἀναστήσειεν, ὁ δ' Ἀτρείδην ἐξεναρίζοι, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου ἐρρέθη. τὴν δὲ Πύλον, παρὰ μὲν Ὁμήρῳ, οὐκ ἔστιν ἀναντιρρήτως εὑρεῖν, λεγομένην κατὰ γένος ἀρσενικόν. ὁ μέντοι γεωγράφος καὶ ἄλλοι, τὸν Πύλον φασίν. Ὅτι δὲ τρεῖς Πύλοι, καὶ ὅτι οἱ μέν, τῆσδε τῆς Πύλου, οἱ δέ, ἐκείνης φασὶν ἄρχειν τὸν Νέστορα, οἱ δέ, καὶ τῶν τριῶν, γραφήσεται καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. περὶ δὲ Πύλου, διείληπται καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. Λέγει δ' ἐνταῦθα τὴν Πύλον ἠγαθέην, οὐ τόσον ἐκ τοῦ ἄγαν θείαν. ἢ τὴν ἄν, ἐφύλαξε τὸν τοῦ ἄγαν, ὁμοίως τό, ἀγάννιφος Ὄλυμπος, ὅσον ἐκ τοῦ ἀγῶ ἀγάζω, ὅθεν ἀγαστός, ἀφ' οὗ ἀγαθός. οὕτω δὲ καὶ ἠγαθέη ἡ ἀγαστή. Ὅτι ἐν τῷ ἀγορήσατο καὶ μετέειπε, παρατηροῦσιν οἱ παλαιοί, ὡς ἀγορήσασθαι μὲν ὁ ποιητὴς λέγει, τὸ ἁπλῶς δημηγορῆσαι. μετειπεῖν δέ, τὸ μετὰ ταῦτα παραινετικῶς ὑποθέσθαι τὸ ποιητέον. οἷον ἐν τοῖς πρὸ τούτων ὁ Κάλχας, πρῶτα μὲν ἀγορήσατο ἑαυτὸν ἀσφαλισάμενος καὶ ἄλλ' ἄττα εἰπών, εἶτα καὶ μετέειπεν ὅπερ ἐχρῆν γενέσθαι. οὕτω δὴ καὶ ἐνταῦθα. ἀγορήσατο μὲν ὁ Νέστωρ ἀπὸ τοῦ, ὢ πόποι, ἕως τοῦ, ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες. μετέειπε δέ, ἐν τῷ μήτε σὺ τοῖς τόδε, μήτε σὺ ὦ βασιλεῦ καὶ ὦ Ἀχιλλεῦ.

Ὢ πόποι. ἦ μέγα πένθος ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει.
Ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος, Πριάμοιό τε παῖδες,
Ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροίατο θυμῷ,
Εἰ σφῶιν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιιν:

Οἳ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.
Ἀλλὰ πίθεσθ'. ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο.
Ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν ἠέπερ ὑμῖν
Ἀνδράσιν ὡμίλησα, καὶ οὔποτέ μ' οἵγ' ἀθέριζον.
Οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἄνδρας, οὐδὲ ἴδωμαι,
Οἷον Πειρίθοόν τε Δρύαντά τε ποιμένα λαῶν,
Καινέα τ' Ἐξάδιόν τε καὶ ἀντίθεον Πολύφημον.
Θησέα τ' Αἰγείδην ἐπιείκελον ἀθανάτοισι.

Ὅτι τὸ ὢ πόποι, σχετλιασμὸν δηλοῖ καὶ πάθος ψυχῆς ἐπὶ δεινοῖς τισὶ γινομένοις. ἐφ' οἷς, ἢ θρηνήσει τις. ἢ ἐκθαμβηθήσεται. ἢ ἄλλό τι τοιοῦτον πείσεται, ὡς καὶ ἐνταῦθα ὁ Νέστωρ ἐμφαίνει ὅλην ἐλεεῖν τὴν Ἑλλάδα. ἐκ παραλλήλου δὲ καὶ τὸ ὢ καὶ πόποι, δηλοῦσι τὸ αὐτό. ὡς ἐάν τις εἴποι, φεῦ παπαί. καὶ γοῦν καὶ τὸ φεῦ παπαὶ, παράλληλα κείμενα, τὴν αὐτὴν σημασίαν ἔχουσιν. ἔστι δὲ σχῆμα ἐκ παραλλήλου, ὅτε δύο λέξεις ὁμοῦ κεῖνται παράλληλοι, προφορᾷ μόνῃ διαφέρουσαι, σημαίνουσαι δὲ τὸ αὐτό. οἷον θάνατόν τε μόρον τε, ταυτὸν γὰρ αἱ λέξεις ἄμφω δηλοῦσι. καὶ βάσκ' ἴθι ἀντὶ τοῦ, πορεύθητι ἄπελθε. καὶ ποθέεσκε δ' αὐτήν τε πόλεμόν τε. καὶ ῥινοῦ τε βοῶν τ' εὐποιητάων. ῥινὸς γὰρ ἐνταῦθα καὶ βόες, ταυτὸν δηλοῦσιν. ὅμοιον καὶ τὸ, πατρὸς ἐσθλοῦ κἀγαθοῦ πεφυκέναι. καὶ τὸ, λίαν πάνυ. καὶ τὸ, τυχὸν ἴσως, καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἐπίρρημα δέ ἐστι τὸ πόποι πεποιημένον πρὸς τὸ ὀλοφυρτικόν? καὶ ἴσως ὠνοματοπεποιημένον. ὥσπερ καὶ τὸ, ποποῖ καὶ τοτοῖ καὶ ὀτοτοτοῖ. καὶ παπαί. καὶ φεῦ. καὶ ἄλλα πολλά. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ ἐν τῷ, ὢ πόποι, ὅτι τὸ ὢ, καὶ δασεῖαν εἶχε καὶ περιεσπᾶτο ὡς ἐνθουσιαστικὸν ἐπίρρημα. παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον, οὐδέτερον τούτων πάσχει. οὔτε γὰρ δασεῖαν οὔτε περισπωμένην ἔχει, ἵνα μὴ συνεμπέσῃ τῷ ὧ ῥήματι, ὃ δηλοῖ τὸ πέμψω. ὅπερ μὲν συνηθέστερον ἐφθ' γίνεται καὶ ἀφθ'. τοῖς δὲ βιαζομένοις τὸν Ὅμηρον καὶ μετάγουσι πρὸς ἑτέρους ποιητὰς τὰ ἐκείνου, ἀρέσκει λέγειν, τὸ ὢ πόποι, ἀντὶ τοῦ ὦ θεοί. ἐπειδὴ εὕρηνται ἐν τοῖς μεθ' Ὅμηρον οἱ θεοὶ, πόποι λεγόμενοι. οἱονεὶ, ἔποποι κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ὡς τὰ πάντα διοπτεύοντες. ὁποῖον δή τι καὶ ὁ δίοπτης δηλοῖ, λέξις παρ' Αἰσχύλῳ ἡγεμονική. Ὅτι μέγα κακὸν ὁ ποιητὴς κρίνει, ἐφ' ᾧ πενθήσουσι μὲν οἱ φίλοι, χαρήσονται δὲ οἱ ἐχθροί. καὶ δηλοῖ τοῦτο, ἐν οἷς θέλων δεῖξαι φαύλην τὴν τῶν βασιλέων ἔριν, φησὶν, ὢ πόποι. ἦ μέγα πένθος Ἀχαιίδα γαῖαν ἱκάνει. γηθήσαι δὲ Πρίαμος ἄλλοι τε Τρῶες ἐὰν τάδε πύθοιντο. Σημειῶσαι δὲ ὅτι, τὸ μὲν πένθος, ἐκ τοῦ πάθος μετηλλάγη, καθὰ καὶ τὸ βάθος ἐκ τοῦ βένθος. οἷον, ἡμένη ἐν βένθεσιν ἁλός. τὸ δὲ Ἀχαιίδα, ἐντελῶς ἔχει καθὰ καὶ τὸ ἀχαιικός. τὸ δέ γε ἀχαΐδα καὶ ἀχαϊκὸν, ὥσπερ καὶ τὸ ἀχαΐα παρὰ τοῖς ὕστερον, ἀπέλευσιν ἔπαθε τοῦ ι κατὰ ἀκολουθίαν αἰολέων. οἷον ὡς καὶ προεδηλώθη, ἀποβάλλουσιν αὐτὸ καὶ ἐν τῷ, ἀχαιὸς ὡς καὶ ἐν τῷ, παλαιός. τὸ δὲ ἱκάνω, ἀεὶ παρὰ τῷ ποιητῇ ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν. τὸ δέ γε ἱκανώτατος ἀπὸ τοῦ ἱκάνω γενόμενον, ἀμφιβόλως ἔχει, εἴτε διὰ τοῦ ω μεγάλου γραφήσεται, ὅπερ καὶ μάλιστα τοῖς πλείοσιν ἔδοξεν, εἴτε καὶ διὰ τοῦ ο μικροῦ. ἐξυγομάχησαν γὰρ καὶ εἰς τοῦτο τινές. ὅρα δὲ τὸ, ἦ μέγα πένθος, τὴν ἀπλότητα τοῦ συνθέτου Μεγαπένθους. ὃς τῷ Μενελάῳ υἱὸς ἐτέχθη μετὰ τὴν Ἑλένης ἁρπαγὴν ἐξ ἑτέρας, ἐν καιρῷ μεγάλου πένθους, οὐ τοῦ νῦν μέντοι λεγομένου παρὰ Νέστορος, ἀλλὰ τοῦ κοινοῦ. τὸ δὲ ἦ μέγα πένθος, παραφράζων ἑτέρωθι, φησίν. ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων, καὶ ἑξῆς. Ὅτι τελείων ἀνθρώπων ἔπαινος τὸ, οἳ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι. αὐξάνων δέ τις που τὸ ἐγκώμιον, ἀντὶ τοῦ Δαναῶν, πάντων ἐρεῖ. ἢ ἄλλό τι τοιοῦτον. παραφράσας δὲ αὐτὸ εἰ βούλεται, μεταγάγῃ ἐκ τῆς ποιητικῆς στρυφνότητος, εἰς τοιαύτην τινὰ σαφήνειαν. οἳ περίεστε μὲν πάντων τῇ βουλῇ, περίεστε δὲ, καὶ τῇ κατὰ πόλεμον δεξιότητι. οἰκεῖος δὲ ὁ λόγος ἐπὶ ἀνδρῶν ἀνδρείων τε καὶ συνετῶν. ἁρμόσει δέ ποτε καὶ ἐπὶ ἑνὸς, διὰ παραφράσεως. οἷον ὡς βουλῇ τε καὶ μάχῃ πάντων περίεστιν, ὧν μάλιστα χρεία τοῖς ἐν πολέμῳ. διὸ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, ἄρην καὶ ἀθηνᾶν ὁ ποιητὴς ἐρεῖ, τῇ μάχῃ ἐνδημεῖν. ὧν ἄρης μὲν, μάχης, ἀθηνᾶ δὲ, βουλῆς ἐπιστατεῖ. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ περιεῖναι, ποτὲ μὲν, τὸ ὑπερέχειν δηλοῖ καὶ περιττότερον εἶναι, ὡς ὅτε τις εἴποι ὅτι, ὁ δεῖνα περίεστι τοῦ δεῖνος, ὥσπερ καὶ ἐνταῦθα ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ ὁ Ἀγαμέμνων περιεῖναι λέγονται πάντων, ἔν τε βουλῇ καὶ μάχῃ. ποτὲ δὲ τὸ περιεῖναι λέγεται, ἐπὶ περιουσιασμοῦ τοῦ ἐν τῷ βίῳ, ὡς ὅτε τις εἴποι, ὡς πολλὰ μὲν κεκτημαι, οὐδὲν δέ μοι περίεστιν, ἀντὶ τοῦ ἐκπερισσοῦ κεῖται, ἐξ οὗ καὶ ἡ περιουσία λαμβάνεται. δηλοῖ δὲ τὸ περιεῖναι, πολλάκις καὶ τὸ ἁπλῶς ζῆν. οὕτω γοῦν περιεῖναί τις τῷ βίῳ λέγεται. Ἰστέον δὲ ὅτι, διδάσκει ὁ ποιητὴς καὶ ἐνταῦθα, ὡς ψεύσεταί ποτε κατὰ καιρὸν ὁ σπουδαῖος, καθάπερ ὁ Νέστωρ ἐνταῦθα. οὐ γὰρ ἀληθεύει λέγων ὅτι ἔν τε βουλῇ καὶ μάχῃ περίεισιν οἱ ῥηθέντες βασιλεῖς. Ἀχιλλεὺς μὲν γὰρ, πάντων τῇ μάχῃ περίεστιν, οὐ μὴν δὲ καὶ ὁ Ἀγαμέμνων. τῇ μέντοι βουλῇ, ἀμφότεροι ἐλαττοῦνται τοῦ γε Νέστορος τούτου καὶ τοῦ Ὀδυσσέως. ἐψεύσατο οὖν καιρίως ὁ γέρων, κολακικώτερον ἐν δέοντι λαλῶν καὶ μαλθάσσων οὕτω τὴν τῶν ἡρώων σκληρότητα. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι, συγκροτεῖν ὁ ποιητὴς δοκεῖ τοὺς λέγοντας, τὰ ἀπαρέμφατα ῥημάτων εἶναι

ὀνόματα

ὀνόματι. τὸ γὰρ μάχεσθαι δίχα ἄρθρου ληφθὲν, ταυτόν ἐστι τῇ μάχῃ. λέγει γὰρ ὅτι, περίεστε βουλῇ, καὶ μάχεσθαι. ἤγουν τῇ μάχῃ. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ ὁμοίως ὅτε εἴπῃ, προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι. ἤγουν προτρέχουσιν αἱ ὕβρεις, τοῦ εἰπεῖν, ἤτοι τοῦ λόγου. Ὅτι γέρων πολλάκις περὶ λόγου ἀξίοις ὁμιλήσας καὶ δι' αἰδοῦς ἀγόμενος, εἶτα δύο τινὰς νεωτέρους, ἀλλήλοις καταλλάττων στασιάζοντας, εἴποι ἂν εὖ, ἀλλὰ πείθεσθε. ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο. ἀνεπίφθονον γάρ φασι γέροντος ἀκούειν νεωτέρους, γηρᾶν προσδοκῶντας. εἰ δὲ πλείους εἶεν οἱ εἰρηνευόμενοι, ἀφελὼν τὸ ἄμφω, ἐρεῖ. ἀλλὰ πίθεσθε. νεώτεροι γάρ μου ἐστέ. εἶτα ἐπισυνάψει τὰ ἐφεξῆς. ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν ἠέπερ ὑμῖν ἀνδράσιν ὡμίλησα. καὶ οὔποτέ μ' οἵγ' ἀθέριζον. οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας. οὐδὲ ἴδωμαι, οἷον τυχὸν τὸν δεῖνα ἢ τὸν δεῖνα. κάρτιστοι δὴ κεῖνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν. κείνοισι δ' ἂν οὔτις ἐρίζοι τῶν, οἳ νῦν βροτοί εἰσιν ἐπιχθόνιοι. καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον. καλέσαντο γοῦν αὐτοί. καὶ μέν μευ βουλέων ξύνιον. πίθοντό τε μύθῳ. ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον. Καὶ ὅρα τὸ ξύνιον γενικῇ συνταχθέν. δηλοῖ δὲ τὸ ξυνίεσαν καὶ ᾐσθάνοντο. καὶ ὡς ὁ ποιητὴς εὐθὺς ἑρμηνεύει, ἐπείθοντο μύθῳ. ἐνεστὼς δὲ τοῦ ξύνιον ἄχρηστος, τὸ ξυνίω. οὗ παράγωγον τὸ ξυνίημι. Τὸ δὲ ἤδη, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, τοῖς τρισὶ χρόνοις συνεπιμερίζεται. τῷ παρῳχημένῳ, ὡς ἐνταῦθα ἐν τῷ, ἤδη γάρ ποτ' ἐγώ. καὶ τῷ, δ' ἤδη δύο γενεαὶ ἔφθιντο. τῷ ἐνεστῶτι, ὡς τὸ, ἤδη γάρ μοι εἰκοστὸν ἔτος ἐστί. καὶ τῷ μέλλοντι, εἰ καὶ δοκεῖ ὁ Λουκιανὸς εἰς τοῦτο ἀπαρέσκεσθαι, ὡς τὸ, ἤδη λοίγια ἔργα τάδ' ἔσεται. εἰ δέ τινες τοῦτο ἄλλως γράφουσιν, ἢ δὴ λοίγια ἔργα ἔσαι ἀντὶ τοῦ, ὄντως δὴ, εὑρεθήσονται εἰς τοῦτο χρήσεις ἐν τοῖς ἑξῆς ἕτεραι. Τὸ δὲ ἠέπερ ἡμῖν, κάλλιον ἠέπερ ὑμῖν. τοῦτο μὲν γὰρ πάνυ βαρὺ, ὡς μόνων τῶν δύο ἀριστέων τραχέως καταφερόμενον. τὸ δὲ ἡμῖν, πάντως λεῖον καὶ ἀνεπαχθέστερον, διὰ τὸ κοινότερον. ἐστὶ γάρ πως τὸ ἡμῖν, ὅμοιον τῷ, οἳ νῦν βροτοί ἐσμεν. Τὸ δὲ ἀθερίζειν, δηλοῖ μὲν τὸ ἀπερριπτεῖν καὶ ἐξουθενεῖν. καὶ μετῆκται ἀπὸ τῶν ἀθέρων. ἡ δὲ χρῆσις τοῦ ἀθέρος, παρὰ τῷ Αἰλιανῷ ἐν τῷ περὶ προνοίας. ἄχρηστοι δὲ οἱ ἀθέρες εἰς καρπὸν συγκομιζόμενοι. εἰσὶ δὲ, στάχυες ἀγεννεῖς, ἐφ' οἷς αἱ σταχυηλόγοι πονοῦνται. οὓς οὐκ ἀξιοῖ θερίζειν ὁ γεωργός. ὅτε δὲ ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς ἑξῆς ἀνθερίκων μνησθῇ, φυτόν τι ἐστὶν ὁ ἀνθέριξ, ὃς καὶ ἀνθέρικος λέγεται. οὗ ὁ τύπος κατὰ τὸ ὁ κῆρυξ, καὶ ὁ κήρυκος. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ ἀθερίζειν, καὶ ἰχθὺς ἡ ἀθερίνη ἔοικε λέγεσθαι. ἀθερίζεται γάρ πως καὶ αὐτὴ διὰ τὸ εὐτελές. διὸ καὶ ἀτυχὲς ἰχθύδιον ἐν τοῖς τοῦ Ἀθηναίου εὕρηται λεγομένη. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι, ἐν μὲν τῷ, οὐ γάρ πω τοίους ἄνδρας ἴδον, τὸν παρῳχημένον χρόνον λέγει. ἐν δὲ τῷ, οὐδὲ ἴδωμαι, τὸν μέλλοντα. τὸν δὲ ἐνεστῶτα τὸ, οὐδὲ νῦν ὁρῶ, τέως μὲν σιωπᾷ, ἵνα μὴ πάνυ λυπήσῃ τοὺς ἀκροατάς. προϊὼν δὲ, σαφέστατα λέγει πως καὶ αὐτὸ ἐν τῷ, οὔτις ἐκείνοις μαχέοιτο τῶν νῦν ἀνθρώπων. Τὸ δὲ κείνοις οὔτις ἂν ἐρίζοι τῶν νῦν, ἀναμφήριστον ὑπεροχὴν δηλοῖ. ὅμοιον τούτῳ καὶ τὸ, ἐκείνοις οὐδ' ἂν ἔργα ἀραχναίων ἐρίσειαν. ἀνόμοιον δὲ πρὸς ταῦτα ἐν τοῖς ἑξῆς, τὸ, Νέστωρ οἶος ἔριζεν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, ἐστὸν ἤγουν ὑπάρχετον δεύτερον δυϊκὸν, ὀξύνεται μὲν ἀκολούθως τῷ, εἰμὶ ἐστὶ, καὶ τοῖς ἑξῆς, ἕως τοῦ τρίτου τῶν πληθυντικῶν. ἔχει δὲ τὸ σίγμα ἐν τῇ παραληγούσῃ ποιητικῶς τε καὶ ἄλλως ἀττικῶς, ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἐστὶ, καὶ ἐστὶ, καὶ ἐσμὲν, καὶ ἑξῆς. καὶ καινὸν οὐδὲν, εἴγε καὶ τὸ ἤτην ἤγουν ὑπηρχέτην, μετὰ τοῦ σίγμα ἔστιν ἐν τῷ, ἀδελφὼ ἤστην ἤγουν ἀδελφοὶ ὑπῆρχον. Ὅτι βουλομένῳ τῷ ποιητῇ μὴ μόνοις ἐμμένειν τοῖς τρωϊκοῖς, ἀλλά που καὶ ἑτέραις προγενεστέραις ἱστορίαις παραρτύειν τὴν ποίησιν, χρησιμεύει καὶ ὁ Νέστωρ εἰς τοῦτο, χορηγὸς παλαιῶν ἱστοριῶν ἐν πολλοῖς γινόμενος. ἡ δὲ μέθοδος, ὡς ἐπιπολὺ τῆς τῶν ἱστοριῶν παρενθέσεως, τοιαύτη. ὁ γέρων οὗτος οὐκ ἔχων ἔργοις διεκφαίνεσθαι κατὰ τὸν τρωϊκὸν πόλεμον διὰ τὸ βαθὺ γῆρας, συνιστᾷ ἑαυτὸν ἄλλως οἷς πάλαι ποτὲ ἠνδραγάθισε, καὶ μέμνηται πράξεων ἑαυτοῦ, ἃς ἐν νεότητι κατειργάσατο. ὡς ἂν, ὁ νῦν ἀχρεῖον αὐτὸν βλέπων εἰς πόλεμον, καὶ μηδέν τι μέγα περὶ αὐτοῦ λογιζόμενος, ἐπιστρέφηται τοῖς διηγήμασι, καὶ τῷ καταλόγῳ τῶν ἀριστέων ἐντάττῃ καὶ τὸν πάλαι ποτὲ τοιοῦτον γενόμενον. τοιοῦτος οὖν ὁ Νέστωρ ὢν, πολλαχοῦ περιαυτολογεῖ. καὶ κατατείνων ἑαυτοῦ ἐγκώμια καὶ ἀριστείας, μέμνηται καὶ προσώπων ἀξίων λόγου. καὶ οὕτω τοῖς τρωϊκοῖς παρεμπλέκει πολλὰ τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἱστορουμένων γενέσθαι, οἷς αὐτὸς ὁ γέρων παρεῖναί ποτέ φησιν. ὥσπερ δὴ καὶ ἐνταῦθα, τόν τε Πειρίθοον καὶ τὸν Ἐξάδιον παρεισοδιάζει. καὶ τὸν Καινέα. καί τινα Πολύφημον, ὁμώνυμον τῷ ἐν Ὀδυσσείᾳ Πολυφήμῳ Κύκλωπι. καὶ ἄλλους αὐτούς τε ἱστορῶν κρατίστους γενομένους ἐπιχθονίων ἀνδρῶν, καὶ κρατίστοις μαχομένους, τοῖς κενταύροις δηλαδή. Λαπίθαι δὲ ἦσαν οὗτοι, ὅ, τε Πειρίθοος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν, γένος θετταλικόν. εὐγενείᾳ τε καὶ ἀνδρίᾳ ἐπίσημον. οἳ τοῖς ἱπποκενταύροις ἀγρίῳ τινὶ φύλῳ, κατὰ τὸν γεωγράφον, μάχην συγκροτήσαντες, κατεπολέμησαν. ἕτεροι δέ φασιν ὅτι ὁ Πειρίθους, Ἀθηναῖος μὲν ἦν ἀνὴρ, Ἰξίονος υἱὸς, ἐν Θετταλίᾳ βασιλεύσαντος. ἀπὸ δὲ τοῦ περιθέειν, οὕτως ὠνόμασται. οἱονεὶ ὁ περιττὸς εἰς τὸ θέειν. ὁ δὲ μῦθος φησὶ τὸν Δία ὁμοιωθέντα ἵππῳ, περιθέειν τὴν αὐτοῦ μητέρα πειρῶντα, κἀντεῦθεν αὐτὸν κληθῆναι Περίθοον. καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι Πειρίθοον. Ὅτι δὲ Δία ἐκαλεῖτο ἡ τοῦ Πειριθόου μήτηρ, καὶ ὅτι ὡς πάνθοος πάνθους, οὕτω πειρίθοος πειρίθους. καὶ ὅτι ἐν τῷ περίθοος, ἡμάρτηται ἡ περὶ πρόθεσις προσλαβοῦσα τὸ ι καὶ ποιήσασα τὸ, πειρίθοος, ἐκ πλεονασμοῦ ἀσυνήθους. καὶ ὡς οἱ δωριεῖς τρέποντες τὴν ει δίφθογγον εἰς τὸ η, καὶ ὥσπερ πλείων πλήων, καὶ μείων μήων, οὕτω καὶ τὸ διὰ διφθόγγου πειρίθοος, διὰ τοῦ η γράφοντες πηρίθοος, πταίουσι, δηλοῦσιν οἱ παλαιοὶ λέ-

γοντες, ὡς οὐδέποτε τὴν ει δίφθογγον τὴν ἔχουσαν ἐκ πλεονασμοῦ τοῦ ι εἰς η τρέπουσι. τὸ γάρ τοι ξεῖνος ξένος, οὐ γράφουσι ξῆνος διὰ τοῦ η. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. Τὸν δὲ Καινέα, λόγος καλλὸς. τὲ περιττὸν ἔχειν, καὶ ἀνδρεῖον εἶναι καὶ ἄτρωτον διαμεῖναι μέχρι πέρατος τοῦ ζῆν· καθὰ καὶ ὁ Τελαμώνιος αἴας παρ' Ομήρῳ φαίνεται. ὁ δὲ μῦθος, φύσει ἄτρωτον αὐτὸν εἶναι φησί. πλάττων, καὶ ὅτι παρθένος εὐπρεπὴς ποτε γεγονοῖα, καὶ ποσειδῶνος αὐτῇ μιγέντος, αἰτησαμένη ἀνὴρ γενέσθαι καὶ ἄτρωτος μεῖναι, ὧν ἤθελεν ἔτυχε. λέγεται δὲ καὶ ὑπερφρονῆσαι. ἀκόντιον γάρ φασιν ἐν ἀγορᾷ μέσῃ πήξας εἰς ὀρθὸν, θεὸν τοῦτο προσέταξεν ἀριθμεῖν. ὅθεν ἡ δίκη ποινὴν αὐτὸν ἀσεβείας εἰσπραττομένη, πεποίηκεν ὑπὸ τοῖς κενταύροις, οἳ δρυσί τε καὶ ἐλάταις αὐτὸν εἰς γῆν ἤρεισαν, ἄῤῥηκτον καὶ ἀκαμπτον δύντα ὑπὸ γῆν, θεινόμενον στιβαραῖς καταιγίδην ἐλάταις, ὥς φησιν ἀπολλώνιος. εἴη δ' ἂν τοῦτον, καινέα εἰπεῖν καὶ νικητὴν, κατὰ τὸ, καίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων, ἤγουν ἐνίκα τοὺς τότε ἀνθρώπους. Οτι ὡς τὸ οἰλεύς ἰλεὺς εὕρηται παρά τε Ησιόδῳ καὶ ἄλλοις, ἀφαιρέσει τοῦ ἀρχούσης, οὕτω καὶ ὁ παρ' Ομήρῳ ἐξάδιος, παρά τισι τῶν νεωτέρων ξάδιος εὕρηται δίχα τοῦ κατάρχοντος ε κατὰ τοὺς παλαιούς, οἵ φασι καὶ ὅτι ὤφειλε δασύνεσθαι ἡ ἄρχουσα, εἰ καὶ ἡ ὁμηρικὴ συναλοιφὴ ψιλοῦσθαι δηλοῖ αὐτό.

Κάρτιστοι δὴ κεῖνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν.
Κάρτιστοι μὲν ἔσαν, καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο,
Φηρσὶν ὀρεσκώοισι, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν.
Καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον ἐκ Πύλου ἐλθὼν,
Τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης. καλέσαντο γὰρ αὐτοί.
Καὶ μαχόμην κατ' ἔμ' αὐτὸν ἐγώ. κείνοισι δ' ἂν οὔτις
Τῶν οἳ νῦν βροτοί εἰσιν ἐπιχθόνιοι μαχέοιτο.
Καὶ μέν μευ βουλέων ξύνιον. πείθοντό τε μύθῳ.
Αλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες. ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον.
Μήτε σὺ τόνδ' ἀγαθός περ ἐὼν ἀποαίρεο κούρην,
Αλλ' ἔα ὥς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας υἷες Αχαιῶν.

Οτι ἐπαναλήψει πρώτῃ ἐνταῦθα χρῆται ὁ ποιητὴς, εἰπὼν, κάρτιστοι δὴ κεῖνοι. καὶ ἐπαγαγὼν, κάρτιστοι μὲν ἔσαν. ἐνταῦθα δὲ καὶ ἐπιμονὴν ἐποίησε, διὰ τὸ ἔνδοξον τῶν προσώπων. τῇ γὰρ λέξει τοῦ, κράτιστοι, ἐπέμεινε, τρὶς αὐτὸ εἰπὼν ἐν δυσὶ στίχοις, διὰ τὸ μὴ ἔχειν καιριωτέραν λέξιν εἰπεῖν. ὥς τε οὐκ ἄν τις θαυμάσοι, ἐὰν ταυτοσημάντους λέξεις ἐκ παραλλήλου λέγῃ, ὅς γε καὶ τὴν αὐτὴν ἀπαραποιήτως λέξιν πολλάκις τίθησι, ταυτολογεῖν οὐκ ὀκνῶν. ἔφη γάρ. κάρτιστοι ἐκεῖνοι ἐπιχθονίων ἀνδρῶν. κάρτιστοι μὲν ἔσαν, καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο. οὐ μὴν ἀνδράσι κατ' αὐτοὺς, ἀλλὰ θηρσὶν ὡς ῥηθήσεται αὐτίκα. Κάρτιστοι δὲ, ἢ παρὰ τὸ κάρτα ὃ δηλοῖ τὸ λίαν, ἢ μάλιστα ἐκ τοῦ κράτος κατὰ μετάθεσιν, ὡς βράδιστοι ἵπποι, βάρδιστοι. κράτιστοι δὲ, οἱ ἀνδρειότατοι καὶ νικηταί. τοιοῦτον δέ τι καὶ ὁ καρτερὸς, ὡς δηλοῖ παρὰ ἀῤῥιανῷ, τὸ θηβαίων ἐγένετο καρτερός. ἤγουν περιεγένετο τῶν θηβαίων, καὶ αὐτόσχημα εἰπεῖν ἐκράτησεν. Οτι φῆρας ὀρεσκῴους τοὺς κενταύρους φησὶ, τουτέστι θῆρας ὀρειφοίτας, αἰολικὴ δὲ λέξις κατὰ τοὺς παλαιοὺς τὸ φῆρες ἀντὶ τοῦ θῆρες, ὡς τῶν αἰολέων οὕτω λεγόντων. Ιστέον δὲ ὅτι ἡ τοῦ θ μετάληψις εἰς τὸ φ, καὶ ἀττικῆς ποτε διαλέκτου ἐστίν. ἐκεῖνοι γὰρ τὸ θλᾶν, φλᾶν λέγουσι. τὸ μέντοι φλίψεται τὸ ἐν Οδυσσείᾳ, καὶ τὸ παρὰ Θεοκρίτῳ ἐν ἀδωνιαζούσαις, αἰολικὸν καὶ αὐτό. τινὲς δὲ τοὺς κενταύρους, φῆρας φασὶ, κατὰ λέξιν σύνθετον ἐπιθετικῶς. οἱονεὶ φυῆρας, τοὺς ἐκ δύο φυῶν ἡρμοσμένους, ὅ ἐστι διφυεῖς. τὸ μὲν κάτω, ἵππους ὄντας ἄχρι καὶ εἰς αὐχένα. τὸ δὲ ἐντεῦθεν, ἀνθρώπους. καὶ τὸ ὅλον εἰπεῖν, ἵππους τε ὄντας ἀκεφάλους, καὶ ἀνθρώπους ἄποδας. ὅθεν καὶ τὸ ἀστεῖον ἐκεῖνο εἴρηται, ὅτι δηλαδὴ ἐν τῇ τῶν ἱπποκενταύρων φύσει, ἵππος μὲν ἀπερεύγεται ἄνδρα, βροτὸς δ' ἀποπέρδεται ἵππον. Οτι δὲ ἐγένοντο οἱ ἱπποκένταυροι καὶ γενναῖοι καὶ δεξιοὶ κελητίζειν, καὶ ὅτι λῃστρικῶς ἔζων, καὶ ἡ τοῦ Παλαιφάτου ἱστορία φησί. δῆλον δὲ ὅτι κένταυροι μὲν ἐκλήθησαν, διότι ταύρους ἀγριανθέντας, καὶ πολλὰ περὶ Θετταλίαν βλάπτοντας, κατεκέντησαν. ἐνομίσθησαν δὲ σύνθετοι ἐξ ἵππων καὶ ἀνδρῶν, διότι ἁρματηλατεῖν ἀφέντες, κελητίζειν ἐπετηδεύσαντο, ἤγουν ἀζεύκτοις ἵπποις ἐποχεῖσθαι. καὶ ἁρπάζοντες, εἶτα φεύγοντες, καὶ κατὰ νώτου βλεπόμενοι, ἐφαντάζοντο τοῖς πολλοὺς, ὡς ἐξ ἡμισείας εἰσὶν ἄνθρωποι ἐγκεκεντρισμένοι ἵπποις. καὶ ἡ φαντασία τὸν μῦθον ἀστείως ἀνέπλασε. Λέγονται δὲ, περὶ τὸ Πήλιον ὄρος καὶ τὴν Οἴτην οἰκεῖν, ἔνθα καὶ ἡ τῶν εὐρωπαίων Μαγνήτων χώρα ἐστίν. ὁ δὲ μῦθος, Ιξίονος αὐτοὺς γενεαλογεῖ καὶ νεφέλης, ἀφ' ὧν γενέσθαι τινὰ Κένταυρον ἄνδρα θηριώδη, καὶ ἀνθρώποις ἀνεπίμικτον. ὃν μιγνύμενον ταῖς μαγνήσιν ἵπποις, τὸ τῶν ἱπποκενταύρων ἀποτελέσαι φῦλον, σύνθετον ἐκ τε μητρὸς ἵππου, καὶ πατρὸς ἐκείνου δὴ τοῦ Κενταύρου. κληθέντος φασὶν οὕτω, διότι ὁ Ιξίων κεντήσας αὔραν ἤτοι ἀερίαν νεφέλην, ἐγέννησεν αὐτὸν ἐξ ἐκείνης, ὡς ὁ μῦθος ἐλήρησεν

ῥῆσιν. ἔοικε δὲ ὁ ῥηθεὶς Ἰξίων ὁ καὶ πρῶτος παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἱστορούμενος γενέσθαι φονεὺς, φαντασιοκόπος τὶς εἶναι, καὶ πραγμάτων ἐφιέμενος ὑπὲρ αὐτὸν ὄντων, ὁποίους πολλοὺς ὁ μακρὸς χρόνος ἤνεγκε, διόπερ ὁ μῦθος ἐρᾶν αὐτὸν λέγει τῆς Ἥρας. υἱὸς Διὸς δηλαδὴ ἡγεμονικοῦ. καὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ, καὶ εἰς τοιοῦτόν τι ὡς εἴρηται τὴν Ἥραν ἐκλαμβάνοντες, ζωὴν ἡραίαν λέγοντες τὴν βασιλικήν. ἧς διεκπεσὼν ὁ Ἰξίων, ἐμίγη φασὶ νεφέλῃ, σκιᾷ τινι δηλαδὴ καὶ φαντάσματι τῆς ζηλουμένης ὑψηλῆς ζωῆς, καὶ εἰδώλῳ τοῦ πόθου μόνου, καὶ ἀπέτεκε κενταύρους, ἀνυποστάτους δηλονότι ἐννοίας, καὶ ἃς οὐκ οἶδε φύσις τελεσφορεῖν. οὐδὲ γάρ ἐστιν ὁ ἱπποκένταυρος, ὥσπερ οὐδ᾽ ὁ τραγέλαφος. Περὶ δὲ τοῦ ὀρεσκῴοισι, γέγραπται εἰς τὴν Ὀδύσσειαν ἐν τῷ λακεδαίμονα κητώεσσαν. ἐνταῦθα δὲ τοῦτο μόνον ῥητέον, ὅτι ἀπὸ τοῦ κέω τὸ κεῖμαι γίνεται κεῖος, καὶ ἐκτάσει κῷος, ὡς πατρῷος πάρῳος. ὅθεν καὶ ὀρεσκῷοι θῆρες, οἱ ἐν ὄρεσι κέοντες, ὅ ἐστι κείμενοι καὶ διάγοντες. ἢ ἀπὸ τοῦ κῶ τὸ κεῖμαι, κατὰ πρόσληψιν συλλαβῆς, κῶος καὶ ὀρεσκῷος. ὥσπερ καὶ κώμη ἀπὸ τοῦ κῶ γίνεται προσλαβόντος τὴν μη συλλαβήν. ὁμοίως τὸ ῥῶ ῥώμη, βρῶ βρώμη. τρῶ τρώμη ἢ τρῶσις, γνῶ γνώμη. ἀρέσκει δὲ τοῖς παλαιοῖς ἡ πρώτη ἐτυμολογία, δι᾽ ἧς καὶ ἡ προσγραφὴ τοῦ ι βοηθεῖται ἐν τῷ, ὀρεσκῷος. οὗ τὸ ἀνάλογον κατὰ τὸ ἀχλῷος καὶ ἀθῷος. Ὅτι οὐκ ἀρκεῖ τὸ μάχεσθαί τινα εἰ μὴ καὶ νικήσει, οὕτω γὰρ κράτιστος ὁ τοιοῦτος. διὸ εἰπὼν ἐπαινετικῶς Ὅμηρος, ὡς κάρτιστοι καρτίστοις ἐμάχοντο, ἐπάγει καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσαν. ἔστι δὲ ἐκπάγλως, τὸ ὡς ἂν ἐκπλαγείη τίς. οὗ πρὸς ὁμοιότητα ἑρμηνεύεται καὶ ὁ ἐκπαγλότατος. Ὅτι ὁ φθάσας εἰπεῖν ὡμίλησα ἐν τῷ, καὶ ἀρείοσιν ἠέπερ ὑμῖν ὡμίλησα, τοῦτο ἄλλως φράζει ἐν τῷ, τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον. Ὅτι ἀπίαν γῆν ἐνταῦθα νοητέον, ἢ τὴν ἀλλοδαπὴν καὶ μακράν, ἐκ τοῦ ἄπω, ἢ ὡς καὶ Σοφοκλῆς λέγει, τὴν πελοποννησίαν ἀπὸ ἄπιδος, περὶ οὗ ἐν τοῖς εἰς τὸν περιηγητὴν εἴρηται, ὅπου ἀπιδανῆας ἐκεῖνος τοὺς ἀρκάδας καλεῖ. δῆλον δὲ ὅτι Πελοποννήσιος ὁ Νέστωρ, ὡς Πύλιος. ἐντὸς γὰρ Πελοποννήσου ἡ Πύλος. εὑρεθήσεται δέ που παρ᾽ Ὁμήρῳ ἀπία γῆ, μὴ δυναμένη εἰς πελοποννησίαν λαμβάνεσθαι. Ὅτι δύο ἄδηλα ἐνταῦθα δι᾽ ἑνὸς δήλου ἔδειξεν ὁ ῥήτωρ Νέστωρ, ποιούμενος τὸ μὲν αὐτὸν ἄρειον εἶναι τῇ συνέσει, διὰ τῶν κρατίστων Λαπιθῶν, οἳ αὐτοῦ ἐπείθοντο συμβουλεύοντι. τὸ δὲ αὐτοὺς καρτίστους εἶναι, διὰ τῶν κενταύρων οὓς ἀριδήλως κρατίστους ὄντας, οἱ Λαπίθαι κατηγωνίσαντο. ἐν τούτοις δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ μείζονος ὁ Νέστωρ ἐπιχειρεῖ αὔξανων καὶ συνιστῶν ἑαυτόν. κράτιστοι μὲν γὰρ οἱ Λαπίθαι τῶν ἄρτι ἀνθρώπων. αὐτὸς δὲ μετεκλήθη φησὶν ὑπ᾽ ἐκείνων, ἔτι νέος ὤν. καὶ οὐκ αὐτὸς ἐπὶ μισθῷ ἦλθεν, ἀλλ᾽ αὐτοὶ ἐκαλέσαντο. καὶ βουλόμενος, εἶχε καταπειθεῖς ἐκείνους. συνάγει γοῦν διὰ τούτων, ὅτι τοὺς νῦν Ἕλληνας, μάλιστα τούτῳ πείσεσθαι, εἴπερ αὐτοὶ μὲν οὐ κράτιστοι κατ᾽ ἐκείνους, αὐτὸς δὲ οὐκ ἔτι νέος ὡς τότε. ἀλλ᾽ ὅσον αὐτοὶ τοὺς Λαπίθας ἀνδρίᾳ ὑποβεβήκασι, τοσοῦτον αὐτὸς ἑαυτὸν τῇ ἐκ νέου συνέσει διὰ τὴν ἐκ τοῦ γήρως ἐμπειρίαν ὑπεραναβέβηκε. καὶ ἔστιν ὁ αὐτὸς Νέστωρ ἐκεῖ μὲν ἁπλῆς, κρατίστοις ἀνδράσι συνών. ἐνταῦθα δὲ τέλεος, οὐχ οὕτω κρατίστοις συστρατευόμενος. ἵνα δὲ μὴ ἐλέγχοιτο ὡς τοῖς οὕτω κρατίστοις παρεξετάζων ἑαυτὸν, καὶ φαίνοιτο ἀπίθανα λέγων ἢ καὶ ψευδόμενος ἄντικρυς, οὐ γοῦν οὕτω μάλα ἐν νεότητι ἀνδρεῖος ὁ Νέστωρ εἶναι ἱστόρηται, ὁμολογεῖ ὅτι οὐ κατ᾽ ἀνδρίαν, ἀλλὰ διὰ σύνεσιν, ἐκείνοις τοῖς κρατίστοις χρήσιμος ἦν. ἐμαχόμην γάρ φησι κατ᾽ ἐμαυτόν, ἐκείνοις δὲ οὐκ ἄν τις μάχοιτο. τῇ βουλῇ δὲ κρείττων ἦν ἐκείνων, διὸ καὶ ἐπείθοντο. καὶ σημείωσαι ὅπως καὶ ἐνταῦθα μίαν ἔννοιαν διαφόρως ἔφρασεν ὁ ποιητής. τὸ γοῦν οὔπω τοίους ἀνέρας ἴδον οὐδὲ ἴδωμαι. καὶ τὸ, κάρτιστοι ἐκεῖνοι ἐπιχθονίων ἦσαν ἀνδρῶν. καὶ τὸ, ἐκείνοις οὔτις τῶν νῦν ἀνθρώπων μάχοιτο, τῆς αὐτῆς ἐννοίας εἰσίν. Ἔστι δὲ τὸ μάχοιτο, ἀντὶ τοῦ ἐρίσοι καὶ ἐξισωθείη τὰ εἰς μάχην. καὶ σημείωσαι τὴν λέξιν. Ὅρα δὲ καὶ τὸ πιθανὸν τοῦ ῥήτορος. ὁμολογεῖ μὴ πάνυ ἀνδρεῖος γενέσθαι, ἵνα πιστὸν ποιήσῃ τὸ τῆς συνέσεως. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν γάμου πανηγύρει ὁ τῶν κενταύρων ἤρχθη πόλεμος, μηνίσαντος ἄρεος, διότι μὴ γέγονε μνήμη τὶς καὶ αὐτοῦ, ὡς Ἀριστείδης ἐν τῷ εἰς τὴν Ῥώμην αὐτοῦ λόγῳ φησί, καὶ διὰ τοῦτο τὸν γάμον ταράξαντος. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι οὐκ ἔστι παρὰ τῷ ποιητῇ συντεθειμένη ἀντωνυμία, ἀλλ᾽ ὁπηνίκα συνθέτως ἀντονομάσαι βούλεται, δύο τὸ αὐτὸ σημαινούσας ἐκ παραλλήλου ἀντωνυμίας τίθησιν, οἷον βουλόμενος εἰπεῖν ἑαυτόν, λέγει ἓ δ᾽ αὐτὸν ἐποτρύνει μάχεσθαι. καὶ ἄλλως. αὐτόν μιν πληγῇσι δαμάσσας. οὕτως οὖν καὶ ἐνταῦθα κατ᾽ ἐμαυτόν, κατ᾽ ἐμὲ αὐτὸν εἶπε. θέλουσι γοῦν οἱ παλαιοὶ συνθέτως γράφειν κατ᾽ ἐμαυτόν. τοιοῦτον καὶ παρ᾽ Ἀττικοῖς τὸ, σφίσιν αὐτοῖς. καὶ σφῶν αὐτῶν, καὶ ἡμῶν αὐτῶν. καὶ ὅσα κατὰ ταῦτα. Ὅτι τὸ, οὔτις τῶν οἳ νῦν βροτοί εἰσιν ἐπιχθόνιοι, σχῆμά ἐστι κατὰ τοὺς παλαιούς, κλίσις ἢ μετάληψις. ἔστι δὲ κλίσις ἢ μετάληψις, ὅταν ἡ προτεθεῖσα πτῶσις, οὐ φυλάξῃ τὴν ἑαυτῆς ἀκολουθίαν, ἀλλ᾽ εἰς ἑτέραν πτῶσιν μετακλιθείη ἢ μεταληφθείη. οἷον καὶ τὸ, τοὺς ὅσοι τὸ πελασγικὸν ἄργος ἔναιον. καὶ τὴν ἀοιδὴν ἐπικλείουσιν ἄνθρωποι, ἥτις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἐστί. τοιοῦτος ὡς προερρέθη καὶ τὸ, μῆνιν ἄειδε οὐλομένην ἣ μυρία ἔθηκεν ἄλγεα. ἐν τούτοις αἱ αἰτιατικαί, εἰς εὐθείας μετεκλίθησαν, ἢ μετελήφθησαν. ὅμοιον καὶ τὸ, ἄνδρα μοι ἔννεπε ὃς πολλὰ ἐπλάγχθη. καὶ ὅρα ἑτέραν ταύτην μετάληψιν παρὰ τὴν πρὸ μικροῦ ῥηθεῖσαν. Ὅτι ἡ τοῦ Νέστορος ἐνταῦθα δημηγορία, τὴν προσωπικὴν αὐτοῦ σύστασιν, πλείονα ἔχει τῆς ἀξιώσεως, καὶ τὸ πάρεργον, πλέον αὐτοῦ τοῦ ἐργώδους πράγματος. καὶ τὸ προοίμιον, ὑπὲρ τὸν ἀγῶνα. καὶ ὡς ἄν τις εἴποι τὴν κεφαλὴν τοῦ λόγου, μείζω τοῦ λοιποῦ σώματος. τὸ μὲν

μὲν γὰρ πρᾶγμα, ἐν μόνοις δέκα ἔπεσι διείληπται. ὁ δὲ τοῦ Νέστορος ἔπαινος καὶ ἡ ἱστορικὴ περιπλοκή, ἐν τρισκαίδεκα στίχοις ἐκτέθειται. αἴτιον δὲ τούτου, ὅτι τὸ μὲν πρᾶγμα, αὐτόθεν ἔχει τὸ δυνατόν. καὶ ὡς δίκαιον, οὐ ποικίλων ἑρμηνευμάτων δέεται. τῷ δὲ προσώπῳ, χρεία ἦν μακροτέρας συστάσεως, ὡς ἂν ἀξιωματικῶς καταιδέσῃ, καὶ μὴ ἀχρειώσῃ τὴν τοῦ πράγματος ἰσχύν, τὸ δοκοῦν εὐτελὲς τοῦ προσώπου. γενναία δὲ ἡ τοῦ Νέστορος ἀξίωσις, αὐτοῖς ἐπαξιοῦσα καὶ μόνοις τοῖς ἀναγκαιοτάτοις διὰ τὸ καὶ πεπεῖσθαι, καὶ μηδὲν τοῦ καιρίου καὶ ἀληθοῦς πλέον λέγουσα, καί πως ἀμφοῖν τοῖν ἀριστέοιν χαριζομένη δίχα πανουργίας. καὶ γὰρ ἀξιοῖ, μήτε τὴν Βρισηΐδα ἀπὸ τοῦ βασιλέως ἀφαιρεθῆναι, ἣν ὡς καὶ Ἀχιλλεὺς ἔφη, οὐκ αὐτός, ἀλλ' οἱ ἀχαιοὶ γέρας ἔδοσαν τῷ ἀχιλλεῖ, μήτε μὴν τὸν Ἀχιλλέα ἐρίζειν τῷ βασιλεῖ. διατί; οὐ γάρ ποτε φησὶν ὁμοίας ἔτυχε τιμῆς σκηπτοῦχος βασιλεύς, καὶ ᾧπερ ἁπλῶς κῦδος δέδωκε θεός, δι' ἀνδρίαν τυχὸν ὃ δηλοῖ τὸ καρτερός ἐσσι, ἢ καὶ δι' εὐγένειαν ὃ δηλοῖ ἐν τῷ θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ. ἐν τούτοις γὰρ καὶ ἑρμηνεύει ἐπεξεργαστικώτερον, τί σημαίνει τὸ δοθῆναι πρὸς διὸς κῦδος τῷ Ἀχιλλεῖ. δηλοῖ δὲ καὶ ὡς οὐ μόνῳ αὐτῷ κῦδος δέδοται, εἴγε καὶ ὁ Ἀγαμέμνων ὡς καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς φράσας ἔφη, κύδιστός ἐστι. φησὶ γάρ. εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ, ἀλλ' ὅδε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει, ὥς τε καὶ κύδιστός ἐστι φύσει ὁ Ἀγαμέμνων ὡς εὐρυκρείων καὶ πλειόνων ἀνάσσων. καὶ οὐχ ἁπλῶς κύδιμος ὦ Ἀχιλλεῦ κατὰ σὲ τὸν ἐκ τοῦ διὸς μὲν κῦδος ἔχοντα, μικροβασιλέα δέ. καὶ ὅρα ὅπως οὔτε γενναιότητα οὔτε εὐγένειαν ὑπερτίθησι τῆς βασιλείας. θείας γὰρ λήξεως κατὰ τοὺς παλαιοὺς δοκοῦσιν εἶναι οἱ βασιλεῖς. Ἐνταῦθα δὲ ὅρα καὶ ὅπως πραγματικῶς ὁ Νέστωρ ἀπὸ βασιλέως ἀρξάμενος, εἰς αὐτὸν κατέληξεν, ὅπερ αὐτὸς ἀλλαχοῦ ἐπισημαίνεται ὡς ἐπίτηδες οὕτω τοὺς λόγους μεθοδεύων. ἐρεῖ γάρ που πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι ἀπὸ σοῦ μὲν ἄρξομαι, εἰς σὲ δὲ λήξω. ἤρξατο δὲ ἐνταῦθα ἐκ τοῦ βασιλέως προκαταστέλλων τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἐν τῷ, μήτε σὺ ἀγαθός περ ὤν, ποίει τάδε. εἶτα πρὸς τὸν Ἀχιλλέα λαλήσας, ἀνακάμπτει εἰς τὸν βασιλέα. καὶ φησίν. ἀτρείδη. σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος. Ἰστέον δὲ ἐν τοῖς ῥηθεῖσιν, ὅτι τὲ τό, μήτε σὺ τόνδε ἀφαιροῦ τὸ οἰκεῖον γέρας, ἀποαίρεο λέγει φυσικῶς. ἐκ ταύτης γὰρ τῆς πρωτοτύπου διαλύσεως κέκραται τό, ἀφαιροῦ προστακτικόν. καὶ ὅτι κἀνταῦθα κεῖται τὸ πρῶτα πληθυντικῶς ἀντὶ ἑνικοῦ τοῦ, πρῶτον. καὶ ὅτι τὸ ἔτυχεν, ἔμμορε λέγει κατὰ χρόνον μέσον παρακείμενον. μείρω γὰρ μερῶ μέμορα καὶ μεταθέσει ἔμμορα τὸ εἰς μοῖραν ἔλαχον. Τὸ δὲ σκηπτοῦχος, ὡς μὲν πρὸς τὸ σκῆπτρον, ἔλλειψιν δοκεῖ ἔχειν τοῦ ρ διὰ καλλιφωνίαν. εἰ δὲ ὡς προγραφὴ ἀπὸ τοῦ σκάπτου γίνεται, ἀνελλιπῶς ἔχει. σκᾶπτον γὰρ καὶ Πίνδαρος δωρικῶς τὸ σκῆπτρον φησίν.

Ἰστέον δὲ ὅτι, ὥσπερ διαφέρει ὁ δᾷδας ἔχων ἁπλῶς καὶ ὁ ἐν τοῖς κατ' ἐλευσῖνα μυστηρίοις δᾳδοῦχος, καὶ ὁ ῥάβδον ἁπλῶς ἔχων, καὶ ὁ ταξεωτικὸς ῥαβδοῦχος, οὕτω καὶ ὁ σκῆπτρον ἁπλῶς ἔχων κατὰ τὸν ἐν Ὀδυσσείᾳ πτωχὸν Ὀδυσσέα, καὶ εἴ τις ἄλλος τοιοῦτος, καὶ ὁ σκηπτοῦχος ὃς βασιλεὺς εἶναι ἰδιάζεται. τὸ δὲ φέρτερος, λείπουσαν ζητεῖ πρόθεσιν τὴν πρὸ ἢ ὑπέρ. δηλοῖ γὰρ προφερέστερον, ἢ ὑπερφερέστερον. Ὅτι καὶ τὴν Βρισηΐδα, ὥσπερ καὶ πρὸ τούτου τὴν Χρυσηΐδα, κούρην καλεῖ ὡς ἁπλῶς νέαν, οὐ γὰρ δήπου παρθένοι εἰσὶν οὔτε ἐκείνη οὔτε αὕτη, πολλαχοῦ δὲ τῆς ποιήσεως ἐπὶ τοιούτου σημαινομένου ἡ κόρη κεῖται.

Μήτε σὺ πηλείδ' ἤθελ' ἐριζέμεναι βασιλῆϊ
Ἀντιβίην. ἐπεὶ οὔποθ' ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
Σκηπτοῦχος βασιλεὺς ᾧ τε ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
Εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ.
Ἀλλ' ὅγε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει.
Ἀτρείδη. σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος. αὐτὰρ ἔγωγε,
Λίσσομ' Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον. ὃς μέγα πᾶσιν
Ἕρκος Ἀχαιοῖσι πέλεται πολέμοιο κακοῖο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων.
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γέρον κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων.
Πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν.
Πᾶσι δὲ σημαίνειν. ἅ τιν' οὐ πείσεσθαι ὀΐω.

Ὅτι ἐν τῷ μήτε σὺ πηλείδη θέλε ἐρίζειν βασιλεῦσιν, οἱ παλαιοὶ εἰς τὸ δὴ ὀξεῖαν τιθέασι μετὰ ἀποστρόφου συναλείφοντες, ὡς ἂν εἴη, μήτε σὺ πηλείδ' ἤθελε. ἤγουν μήτε σὺ ὦ πηλείδη ἔθελε. φασὶ γὰρ μὴ εἶναι παρὰ τῷ ποιητῇ τὸ θέλειν δισυλλάβως, ἀλλὰ ἐθέλειν μετὰ τοῦ ε. Ὅτι τὸν Ἀχιλλέα φησὶν ὁ Νέστωρ, ἕρκος εἶναι πολέμοιο κακοῖο τοῖς ἀχαιοῖς. καὶ οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ καὶ μέγα ἕρκος, καὶ πᾶσιν ἀχαιοῖς. καὶ ὅρα ὅπως οὐδὲν μὲν ὁ Νέστωρ ἐπέκρυψε τῶν ἀγαθῶν ὧν ἔχουσιν ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ Ἀχιλλεύς. ἐθέλει δὲ ὅμως. μᾶλλον δὲ λίσσεται

ται

ται διὰ τὸ σεμνότερον, ὅ ἐστι λιτανεύει τὸν βασιλέα, παύσασθαι τοῦ χόλου τῷ Ἀχιλλεῖ. κρίνει γὰρ ἀδικεῖσθαι αὐτόν. ὁ δὲ βασιλεὺς, ὁμολογεῖ μὲν εὖ εἰπεῖν τὸν γέροντα ῥήτορα, οὐ ποιεῖ δὲ τὸ συμβουλευθέν, ἀλλ' αἰτιᾶται τὸν Ἀχιλλέα, ὡς πάντων ἐθέλοντα περιεῖναι, οὐδὲν λέγων ἀληθές. μάτην δὲ οὕτω τὴν αἰτίαν τῆς ἔριδος ἀπὸ φιλονεικίας ἀνατιθεὶς τῷ Ἀχιλλεῖ. διὸ καὶ βλαβήσεται ὕστερον, ὡς καὶ λιτὰς τοῦ γέροντος παριδὼν, καὶ ὡς ἀγαθῷ συμβούλῳ μὴ πεισθείς. εἰ γὰρ ἀγαθὴ παραίφασις ἐστὶν ἑταίρου, τί ἂν πάθῃ χρηστὸν ὁ ταύτῃ μὴ ἐθέλων πείθεσθαι. Ἰστέον δὲ ὅτι, ταυτὸν ἐνταῦθα ἕρκος καὶ τεῖχος εἰπεῖν, ἵνα νοῇ ὁ Ἀχιλλεὺς, οἷα τις κατὰ τῶν πολεμίων πυργοειδὲς ἔρυμα ἵστασθαι, ὁποῖος καὶ ὁ Αἴας ἐν τοῖς ἑξῆς που ῥηθήσεται. δηλοῖ δὲ ὡς τὸ, πολέμου ἕρκος, διαστολὴν ἔχει πρὸς τὸ αὐλῆς ἕρκος, καὶ ἀλωῆς ἕρκος, καὶ τὰ τοιαῦτα. τὸ δὲ παύσασθαι χόλου, διχῶς φράζει Ὅμηρος. ἀτρείδη, σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος. καὶ πάλιν, λίσσομαι μεθέμεν χόλον. καὶ ἔστι κἀνταῦθα διλογία πρὸς διόρθωσιν λόγου. δυσωπητικώτερον γὰρ τοῦ, παῦε μένος, τὸ λίσσομαι μεθέμεν χόλον. ταυτὸν δὲ μεθέμεν εἰπεῖν καὶ μεθεῖναι καὶ ἀφεῖναι, ὡς πολλαχοῦ φανεῖται. Ὅτι ἀγαθῷ συμβούλῳ οἰκεῖον, προσφωνηθῆναι τὸ, ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γέρον κατὰ μοῖραν ἔειπες. ὁ δὲ περιουσίᾳ πράττων, καὶ πάντων ὑπερφέρεσθαι θέλων, εἰκότως ἂν ἀκούσοι τὸ, ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει πάντων περιέμμεναι ἄλλων. πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν, πᾶσι δὲ σημαίνειν. καὶ ὅρα καὶ τὴν τοιαύτην ταυτολογίαν, τοῦ Ἀγαμέμνονος μὲν οὖσαν, πρέπουσαν δὲ ἀνδρὶ θυμουμένῳ. καὶ γὰρ ὁ θυμὸς, οὐκ ἐπιτρέπει τῷ λαλοῦντι συλλέγειν νοήματα, ἀλλὰ μίαν ἔννοιαν ἐμπεριεκλείσας τῷ στόματι, ἀφίησι μασᾶσθαι αὐτήν. οὐδέποτε γὰρ οἴονται οἱ θυμούμενοι, ἱκανῶς εἰρηκέναι, ὥς φασιν οἱ σοφοὶ, ἀλλὰ πολλάκις ἐπανακυκλοῦσι τὰ αὐτά. ὁ γοῦν Ἀγαμέμνων ἐνταῦθα τὴν μίαν ἔννοιαν, τετράκις ἔστρεψε. τὸ γὰρ πάντων περιεῖναι καὶ πάντων κρατεῖν καὶ πᾶσιν ἀνάσσειν καὶ πᾶσι σημαίνειν, τῆς αὐτῆς δυνάμεως εἰσίν. ἐν οἷς καὶ πολύπτωτός ἐστι σχηματισμὸς τὸ, πάντων καὶ πάντεσσι καὶ πᾶσι. ταυτολογήσει δὲ μετ' ὀλίγα καὶ ὁ Ἀχιλλεύς.

Εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Τοὔνεκά οἱ προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι;
Τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἠμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἦ γάρ κεν δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην,
Εἰ δή σοι πᾶν ἔργον ὑπείξομαι ὅττι κεν εἴπῃς.
Ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο. μὴ γὰρ ἔμοιγε
Σήμαιν'. οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοι πείσεσθαι ὀΐω.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω. σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι.
Χερσὶ μὲν οὔτι ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κούρης,
Οὔτε σοὶ οὔτε τῳ ἄλλῳ, ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες·
Τῶν δ' ἄλλων ἅ μοι ἐστὶ θοῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ,
Τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελὼν ἀέκοντος ἐμεῖο.
Εἰ δ' ἄγε μὴν πείρησαι ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε.
Αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί.

Ὅτι ὁμολογεῖ μὲν καὶ Ἀγαμέμνων ἀνδρεῖον εἶναι τὸν Ἀχιλλέα, αἰτιᾶται δὲ ὡς ὑβριστὴν, λέγων. εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθηκε θεός, τοὔνεκα οἱ προτρέπουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι; τουτέστιν εἰ δὲ ἀνδρεῖος ἐστὶ, διὰ τοῦτο αἱ ὕβρεις αὐτῷ τοῦ λέγειν προτρέπουσι; καὶ ὅρα τὸ μυθήσασθαι, ψιλὸν αὐτὸ μόνον ἴσον ὂν τῷ, τοῦ λόγου. ἵνα ᾖ προτρέπουσι τοῦ ἁπλῶς λόγου οἱ κατὰ ὄνειδος. Ὅτι ὥσπερ ἀπὸ τοῦ παραβάλλειν ὅ ἐστι συγκρίνειν, γίνεται παραβλήδην τὸ συγκριτικῶς, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ ὑποβάλλειν τὸ, ὑποβλήδην, ὅ ἐστιν ὑποβλητικῶς, καὶ ὡς ἐν περιοχῇ διεξοδικοῦ λόγου. ὑποβάλλειν δέ ἐστι, τὸ ἄλλου λέγοντος, μὴ ἀνασχέσθαι ἀπαρτισθῆναι τοὺς λόγους, ἀλλ' ὑποβαλεῖν τοὺς ἑαυτοῦ. ὡς δῆλον καὶ ἐκ τοῦ ὑπολαβὼν δὲ ὁ δεῖνα, ἔφη. ὃ δὴ καὶ ἐνταῦθα ποιεῖ ὁ Ἀχιλλεύς. οὐ γὰρ ἀνασχόμενος διεξοδεῦσαι τὴν κατηγορίαν τὸν βασιλέα, ὑποβλήδην ἀμείβεται. Ἰστέον δὲ ὅτι ὑποβάλλειν, οὐ τοῦτο μόνον λέγεται, ἀλλὰ καὶ τὸ, νόθα τὰς ὠδινούσας ὑποτιθέναι βρέφη, ἃ καὶ ὑποβολιμαῖα διὰ τοῦτο λέγονται. ὅθεν καὶ ὁ Σοφοκλῆς ὑποβολιμαίους εἶπε λόγους, τοὺς μὴ γνησίους τῆς σώφρονος διανοίας, ἀλλὰ νόθους. καὶ δύναται καὶ ἐνταῦθα ἴσως τὸ ὑποβλήδην, τοιοῦτόν τι λέγειν. ἃ γὰρ νῦν λέγει ὁ Ἀχιλλεὺς, θυμοῦ ὑποβάλλοντος λέγει. οἱ δὲ γνήσιοι τῆς αὐτοῦ διανοίας τόκοι, ἐν τοῖς ὕστερον τὴν ἄτην μέμφονται, μεταμελομένου ἐπὶ τῇ μήνιδι. κρείττων δὲ ἡ πρώτη ἑρμηνεία. Ὅτι δὲ ὑποβάλλειν λέγεται καὶ τὸ διερμηνεύειν τὰ τῶν λαλούντων, ἢ πρὸς τὸ κατὰ γλῶτταν σαφὲς, ὅθεν καὶ ὑποβολεῖς οἱ διερμηνεύοντες, ἢ πρὸς εὐδιάρθρωτον διὰ τὸ τοῦ λόγου δυσήκοον, ὃ καὶ ἐκβάλλειν συγκόψας λέγει ὁ ποιητὴς, ἐν τοῖς ἑξῆς που ἔσται δῆλον. ἔστι δὲ ὑποβαλεῖν κοινότερον, καὶ τὸ ἐρεθιστικῶς ὑποθέσθαι τὰ

πρὸς ἔριν. ἐξ οὗ καὶ ὁ διάβολος ἄνθρωπος καὶ ὁ διαβολεύς. τὸ δὲ τοιοῦτον, καὶ ἐνδιαβαλεῖν συνθέτως λέγεται. ἀκριβέστερον μέντοι φαίη ἄν τις, ὑποβαλεῖν μὲν κοινότερον τὸ οἱονεὶ κρύφα βαλεῖν ἐξ ἐρεθισμοῦ. βαλεῖν δὲ καὶ ἐνδιαβαλεῖν, τὸ διαμπὰξ βαλεῖν συκοφαντικῶς. τὸ δέ γε εἰπεῖν ὡς τάδε τὰ ῥήματα τοιόνδε νοεῖν ὑποβάλλει, ταυτόν ἐστι τῷ, ὑποτίθησιν. Ὅτι τὸ, δειλός ἂν καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην εἰ δή σοι πᾶν ἔργον ὑπείξομαι ὅττι κεν εἴπῃς, εἴποι ἄν τις πρὸς τὸν δεσποτικῶς πολλὰ ἐπιτάττοντα. ἀχιλλεὺς δὲ ταῦτα φησὶ πρὸς ἀγαμέμνονα, οὐκ ἀπαγορεύων ὡς οὐδ' ὅλως ὑπείξεται, ἀλλ' ὡς οὐκ ἐπὶ παντὶ ὑπείξει. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, οὐτιδανὸς, πλεονασμός ἐστι τοῦ δ', ὥσπερ καὶ ἐν τῷ, ἐχθοδοπὸς, καὶ ἐν τῷ, πολυδίψιον ἄργος. ἐχθοδοπὸς μὲν γὰρ, ἐκ τοῦ ἔχθω καὶ τοῦ ὄπω, ἢ τοῦ ὤψ ὀπός, ἵνα ᾖ ἐχθοοπὸς, ὃν μισοῦμεν καὶ βλέποντες, ἢ προσφωνοῦντες. ἄργος δὲ πολυδίψιον, ὅ ἐστι πολυίψιον, ὡς ἐν καιρῷ ῥηθήσεται. οὕτω δὲ καὶ τὸ κνώδαλον, εἴτε ὑπὸ κνωπῶν ἁλίσκεται, εἴτε κνώσσει ἐν τῇ ἁλὶ, πλεονασμὸν ἔχει τοῦ δ', ὡς καὶ ἡ ἄχερδος. ἣν οὐκ ἔστι χερὶ ἅψασθαι διὰ τὸ ἀκανθῶδες. καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ ὕω γινόμενον ὕδωρ. καὶ τὸ ἀνέρος ἀνδρός, καὶ ἕτερα. ἐν οἷς καὶ τὸ ἀμαλδῦναι, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται. καὶ ἡ πίδαξ, ἀπὸ τοῦ πιεῖν γινομένη. ἴσως δὲ καὶ ὅλη ἡ δα συλλαβὴ, πλεονάζει ἐν τῷ οὐτιδανός. Ὅτι καὶ ἀχιλλεὺς ταυτολογεῖ διὰ τὸν θυμὸν ὁμοίως τῷ ἀγαμέμνονι. φησὶ γάρ. ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο. μὴ γὰρ ἔμοιγε σήμαινε. ταυτὸν γάρ τι τὸ μὴ ἐπιτέλλου καὶ τὸ μὴ σήμαινε. πλείων δὲ ἡ ταυτολογία ἐκεῖ ὡς ἐρρέθη. οἰκεῖος δὲ οὗτος ὁ λόγος μεγάλῳ τινὶ, πρὸς τὸν ἀπειλητικῶς ἐπιτάσσοντα. τινὲς δὲ ἀρέσκονται, ὡς καὶ Λογγῖνος δηλοῖ, νόθον εἶναι τὸν δεύτερον στίχον, οὗ κατάρχει τὸ, σήμαινε. στίζοντες εἰς τὸ, μὴ γὰρ ἔμοιγε, τελείαν, καὶ λαμβάνοντες ἐκ κοινοῦ τὸ, ἐπιτέλλεο, ἵνα λέγῃ ὅτι, ἄλλοις ἐπιτέλλεο. μὴ γοῦν ἔμοιγε ἐπιτέλλεο. Ὅτι κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἡ μασσαλιωτικὴ καὶ σινωπικὴ ἔκδοσις τῆς Ἰλιάδος, τὸ μαχήσομαι διὰ τοῦ η ἔχει. Ἡρακλέων δέ φασιν ὁ γραμματικὸς, τὰ μὲν ῥήματα, διὰ τοῦ ε προφέρει. μάχεσθαι. μαχέσασθαι. καὶ τὸ, μαχεσάμενον. τὰ δὲ ὀνόματα, διὰ τοῦ η. οἷον, μαχητής. μαχήμων. τοιοῦτον δὲ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ, κορέσασθαι. αὐτὸ μὲν γὰρ, διὰ τοῦ ε. τὸ δὲ ἀκόρητος ὄνομα, διὰ τοῦ η. ἡ δὲ πλείων χρῆσις, διφορεῖ. καὶ μαχήσω καὶ μαχέσω λέγουσα, ὥσπερ καὶ αἰνέσω καὶ αἰνήσω. ποθήσω καὶ ποθέσω. ἐξ οὗ ἐν Ὀδυσσείᾳ κύων ἀπόθεστος. καλέσω καὶ καλήσω. ὅθεν κύρια, Καλήτωρ καὶ Καλήσιος. οἰκήσω καὶ οἰκέσω. ὅθεν κατοικεσία καὶ συνοικέσιον. αἰδέσω καὶ αἰδήσω, ἐξ οὗ καὶ ὁ αἰδήμων. νεικέσω νεικήσω. ὀζέσω καὶ ὀζήσω, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν σφηξίν. ἡγῶ ἡγήσω καὶ ἡγέσω, ἐξ οὗ ἡγεμὼν καὶ ἡγεσία. γαμῶ γαμήσω καὶ γαμέσω, ἐξ οὗ καὶ γαμετὴ ἡ γυνὴ, καὶ γαμέτης ὁ ἀνήρ. κηδῶ κηδήσω καὶ κηδέσω. ὧν τοῦ μὲν, τὸ κεκαδησόμεθα. τοῦ δὲ, ὁ κηδεμών. Ὅτι ὁ ἀφαιρούμενος ἅπερ ὡς ἐν χάριτι παρά τινων ἔλαβε, τῶν δὲ οἰκείων μὴ ὑπεξιστάμενος, καιρίως ἂν εἴποι τὸ, χερσὶ μὲν ὅτι ἔγωγε μαχήσομαι οὔτε σοὶ οὔτε τῳ ἄλλῳ, ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες. τῶν δ' ἄλλων ἅ μοι ἐστὶ, τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελὼν ἀέκοντος ἐμοῦ. Καὶ ὅρα τὸ, ἀνελὼν, οὐκ ἀντὶ τοῦ φονεύσας, ἀλλὰ λαβών. οὕτω δὲ ἀεὶ φησὶν ὁ ποιητής. κυριολεκτεῖται δὲ ἡ λέξις, ἐπὶ σωμάτων τῶν κάτωθεν ἐκ γῆς ἀναλαμβανομένων, διὸ καὶ τὸ ἀνελεῖν ὅ ἐστι φονεῦσαι, τοιαύτην ἔννοιαν τινὰ ὑποβάλλει. δοκεῖ γὰρ δηλοῦν τὸ ἄνω εἰς ὕψος ἑλεῖν τὸν θανόντα ἄνθρωπον, ἐπεὶ τῶν τις σοφῶν, καὶ θανεῖν εἶναι λέγει, τὸ θεῖν ἄνω, οὐ ἀνάπαλιν γένεσιν, τὴν εἰς γῆν νεῦσιν. τὸ δὲ ἀφέλεσθε, βαρέως εἶπεν Ἀχιλλεύς. οὐ γὰρ ἔτι τὸν βασιλέα αἰτιᾶται ὡς αὐτὸν ἀφελόμενον, ἀλλὰ τοὺς πάντας ἀχαιούς, ὡς μηδὲν ὑπὲρ αὐτοῦ λαλήσαντας. διὸ καὶ παρακαλῶν, λέγει. ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε. οἵ τινες δηλαδὴ διὰ τὸ σὸν δέος ἐφησυχάζουσι. πρὸς τοὺς ἕλληνας δὲ ἀποτείνεται καὶ τὸ, οὔτε τῳ ἄλλῳ, ἵνα ἐνδείξηται μηδένα διὰ λόγου ἔχειν. διὸ καὶ τὸ, αἶψα αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρὶ, ἀορίστως εἶπεν ἐπίτηδες, ἵνα ἐμφαίνῃ ὅτι αἵματος ἐρωὴ ἔσται, κἂν ὁ βασιλεὺς, κἂν ἄλλοι τινὲς αὐτῷ ἐπέλθωσι. Ἰστέον δὲ ὅτι, ὥσπερ τὸ ἀφέλεσθε παθητικῶς φησὶν Ὅμηρος, οὕτω καὶ τὸ ἀνελὼν παρὰ τοῖς ὕστερον λέγεται. ἀνείλετο γάρ φασι καὶ ἀνελόμενος.

Ὅτι τὸ, εἰ δ' ἄγε μὴν πείρασαι ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε, τινὲς μὲν σχῆμα νοοῦσιν ἐλλείψεως. οἷον, εἰ δὲ βούλει, ἄγε πειράθητι, ἕτεροι δὲ, καὶ τοῦτο σχῆμα ἐκ παραλλήλου φασί. δύο ἐνταῦθα ἰσοδυναμούντων κειμένων λέξεων. τοῦτ' ἔστι τοῦ εἰ παρακελευσματικοῦ ἐπιρρήματος, καὶ τοῦ ἄγε. ἀντὶ τοῦ, εἶα ἄγε. ὡς ἐάν τις εἴποι, ἄγε δὴ φέρε: ὡς τοῦ δὲ, ἀντὶ τοῦ δὴ λαμβανομένου, ἵνα λέγῃ ὅτι, εἶα δὴ ἄγε πείρησαι. φασὶ δὲ καὶ ὅτι τοῦτο τὸ εἰ, προσλήψει τοῦ α γίνεται εἶα, ὃ δηλοῖ τὸ ἄγε φέρε, καὶ ἀρέσκει οὕτω τῷ Νικάνορι, καὶ δοκεῖ κρειττόνως οὕτως ἔχειν. ἐν γὰρ τοῖς ἑξῆς, εὑρεθήσονται τοιαῦτα σχήματα. ἐν οἷς τὸ μὲν εἰπεῖν εἰ δὲ βούλει ἄγε ποίησον τόδε, οὐκ ἔσται εὔοδον. τὸ δὲ εἰπεῖν εἶα δὲ ἄγε ποίησον, πάνυ εὐοδωθήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ, εἰ δ' ἄγε μὴν πείρησαι, παρέξεσται τὸ, ἔστω μηδὲν ἀπείρητον παρὰ Ἡροδότῳ. δοκεῖ δὲ τὸ ῥηθὲν εἶα, παροξύνεσθαι, ὡς κατ' ἐπέκτασιν ἔχον τὸ α, ὁποῖόν τι καὶ ἐν τῷ, ναίχι γίνεται. Ὅτι δὲ τὸ εἶα συνεσταλμένην ἔχει τὴν λήγουσαν, ἡ τραγῳδία δηλοῖ ἐν τῷ, ἀλλ' εἶα τέκνον. καὶ ἀλλ' εἶα χώρει. καὶ ἀλλ' εἶα φείδου μηδέν. ἐξ ἰαμβικῶν δὲ στίχων ταῦτα εἰσί. Σημείωσαι δὲ ὅτι, κατὰ τὴν τέχνην τοῦ Γεωργίου προπερισπᾶται τὸ ῥηθὲν εἶα, εἰπόντος ὅτι τὲ παρακελευσματικὸν ἐπίρρημα ἐστί. καὶ ὅτι ὡς ῥέω ῥέα, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι ῥεῖα, οὕτως ἐῶ τὸ ἐκπέμπω, ἔα, καὶ πλεονασμῷ, εἶα. φέρει δὲ καὶ χρῆσιν τῆς λέξεως κειμένην φησὶ παρ' εὐελπίδῃ ἐν σολεῖ, ταύτην. εἶα δὴ φίλον ξύλον, ἔκτεινέ μοι σεαυτό, καὶ γίνου θρασύ.

Ὡς τώ

Ὣς τώγ' ἀντιβίοισι μαχεσαμένω ἐπέεσιν,
Ἀνστήτην. λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Πηλείδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας ἐΐσας
Ἤϊε σύν τε Μενοιτιάδῃ, καὶ οἷς ἑτάροισιν.
Ἀτρείδης δ' ἄρα νῆα θοὴν ἅλαδε προέρυσσεν.
Ἐς δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἐείκοσιν. ἐς δ' ἑκατόμβην
Βῆσε θεῷ. ἀνὰ δὲ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον
Εἷσεν ἄγων, ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα.
Λαοὺς δ' Ἀτρείδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν.
Οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο, καὶ εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλλον.
Ἔρδον δ' Ἀπόλλωνι τεληέσσας ἑκατόμβας,
Ταύρων ἠδ' αἰγῶν παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.

Ὅτι τὸ ὣς τώγ' ἀντιβίοισι μαχεσαμένω ἐπέεσιν ἀνστήτην, σχῆμα ὂν καταστατικὸν ἐννοίας, οἱ γραμματικοὶ παραγραφὴν καλοῦσι, συγκαταριθμοῦντες αὐτὸ τοῖς ποιητικοῖς τρόποις. χρώμεθα δὲ τούτῳ τῷ σχήματι, ὅτε συμπληροῦντες τὰ φθάσαντα, ἐπὶ ἑτέραν διήγησιν μεταβαίνομεν. τοιοῦτον καὶ μετ' ὀλίγα τὸ, ὣς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατὸν, καὶ ἄλλα μυρία. ἀντίβια δὲ ἔπη, τὰ ἀνταποδόματα. Ὅτι τὴν σύναξιν σκεδάννυσθαι, λύεσθαι λέγεται. φησὶ γὰρ, λῦσαν δ' ἀγορήν. καὶ λῦτο δ' ἀγών. καὶ ἀνδρῶν ἀγορὰς ἠμὲν λύει ἠδὲ καθίζει. Σημείωσαι οὖν ὅτι, εἰ τὸ σκεδάζεσθαι, λύσις ἐστὶ, δεσμός τις ἄρα τὸ συνάγεσθαι. ὥς τε ἐκ τούτου ὁ δῆμος ἐτυμολογεῖται, συνδεδεμένος ὢν τυγχάνων ὄχλος κατὰ τοὺς παλαιούς. ἐκ πάντων δὲ κατὰ εἰρήνην δεδεμένος. τὸ γὰρ τούτου ἀνάπαλιν, παράγει τὴν λύσιν, ὃ σημαίνει τὴν στάσιν, ὅ ἐστι διάστασιν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, τὴν διαλυτικὴν τῆς συνδετικῆς ὁμονοίας. ὅθεν καὶ Διόνυσος λυαῖος, οὐ μόνον ὡς ἐκλύων μέλη, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ αἴτιος εἶναι λύσεως τοιαύτης, ἐν τῷ ἀμέτρως πίνεσθαι. Ὅτι οὐ μόνον δαῖτα ἐΐσην λέγει ὁ ποιητὴς, ἀλλὰ καὶ νῆας ἐΐσας, ὥς τε μὴ ἀεὶ τειχίζειν. καὶ πλεονασμῷ τοῦ ε ἐΐσας. ἢ πορευτικὰς καὶ ταχείας παρὰ τὸ ἰέναι. Ὅτι κρίνειν, οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ δικάζειν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἁπλῶς χωρίζειν καὶ ἐπιλέγεσθαι. ἐρέτας γοῦν ἐνταῦθα ὁ ἀγαμέμνων ἔκρινεν, ἤτοι ἐπελέγετο. ὃ καὶ ἐκκρῖναι ἂν διὰ τῶν λεχθείη. ἔστι δὴ ταυτὸν, ἐρέτας κρίνειν, καὶ ἐρέτας ἐπιτηδείους ἀγείρειν. Ὅτι τὸ, ἀναπλεῦσαι, ἀναβῆναι λέγεται. διὸ οἱ μὲν, ἔπειτ' ἀναβάντες, ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα. πρόσκειται δὲ τὸ, ὑγρὰ, ἐπεὶ καὶ διὰ ξηρᾶς ἐστι κέλευθος. τὸ δὲ κέλευθα, μεταπλασμὸν γένους φασὶν οἱ παλαιοί. μεταπλασθέντος τοῦ, ἡ κέλευθος, εἰς τὸ κέλευθον. γίνονται δὲ τοιαῦτα πολλά. οὕτω γὰρ καὶ τοῦ μηροῦ μηρὰ λέγει ἡ ποίησις. καὶ τοῦ ῥύπου ῥύπα. ὡς καὶ Θεόκριτος, ἅπαν ῥύπον. καὶ τὰ ζυγὰ δὲ, τοῦ ζυγοῦ εἴδους εἰσίν. ὡσαύτως καὶ τὰ δεσμά. καὶ τὸ γυμνάζει τὰ τράχηλα παρὰ Καλλιμάχῳ. οὕτω δὲ καὶ τοῦ λύχνου καὶ τοῦ δίφρου, λύχνα καὶ δίφρα φασὶν οἱ παλαιοί. μεταβολὴ δὲ γένους καὶ ὁ ἰσθμὸς καὶ ὁ τάρταρος παρὰ Πινδάρῳ. καὶ παρὰ Ἡσιόδῳ οὐδετέρως, τάρταρά τε ἠερόεντα. ὅμοιόν τι καὶ τὸ ἡμέρα καὶ ἦμαρ. ἀνάπαλιν γὰρ γένους ἔπαθε καὶ αὐτό. Ὅτι λύματα ἐλέγοντο τὰ καθάρματα. οἱονεὶ λούματά τινα ὄντα, ἀπὸ τοῦ λούεσθαι ἀπεβάλλοντο. καὶ τὸ καθαίρεσθαι, ἀπολυμαίνεσθαι. καὶ ἦν παρὰ τοῖς παλαιοῖς αὕτη κυριωτάτη λέξις ἐν ταῖς ἐπὶ θυσίᾳ καθάρσεσι. διὸ ὁ ποιητὴς ἐπιμένων, οὕτω φησί. λαοὺς δ' Ἀτρείδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν. οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο καὶ εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλλον. διατί δὲ εἰς τὴν ἅλα. ἢ πάντως διὰ τὸ φύσει ῥυπτικὸν εἶναι τὸ τῆς θαλάσσης ὕδωρ. εἰς τὴν ἀπόρρητον οὖν φασὶ τὰ περιττώματα ἔβαλλον, διὸ καὶ παροιμία φησὶ, θάλασσα κλύζει πάντα τἀνθρώπων κακά. ἣ παρ' Εὐριπίδῃ κεῖται. ἀπὸ δὲ τῶν τοιούτων λυμάτων, καὶ παρὰ τοῖς ὕστερον ἡ λύμη ἐπὶ βλάβης λέγεται, ἣν ἄξιόν ἐστιν ἀπολούσασθαι. καὶ ὁ λυμεὼν ἐντεῦθεν, ὃν κάθαρμά τις ἂν εἴποι καὶ πῖνον καὶ τόχημα. ὥσπερ καὶ ὁ παρὰ Σοφοκλεῖ Αἴας, κακοπινέστατον ἄλημα ἤγουν πλάνημα στρατοῦ, τὸν Ὀδυσσέα καλεῖ. καὶ τὸ λυμαίνεσθαι δὲ, ἐπὶ βλάβης ἐκ τοῦ ὁμηρικοῦ τοῖς ὕστερον εἴληπται. πλὴν ὅσον ἡ μὲν ὁμηρικὴ λέξις τὸ λυμαίνεσθαι, σεμνὴ καὶ οὐδέν τι ἐπισυρομένη ψόγου ῥύπασμα. ἡ δὲ παρὰ τοῖς ὕστερον λύμη, καὶ τὸ λυμαίνεσθαι, καὶ ὁ λυμεὼν, ἐπὶ ψόγου λαμβάνονται. ὥσπερ δὲ τὸ βρῶμα βρώμη λέγεται παρὰ τῷ ποιητῇ, καὶ παρ' ἑτέροις τὸ τρῶμα τρώμη, οὕτω καὶ τὸ ὁμηρικὸν λῦμα τὸ λύμη παρήγαγεν. εἴη δ' ἂν καινὸν οὐδὲν καὶ τὸ λῦμα φορτικὴν λέξιν εἶναι, γινόμενον ἐκ λούω, εἴγε καὶ τὸ κάθαρμα μισεῖται, ἀπὸ τοῦ καθαίρω παραχθέν. καὶ ἐκ τοῦ ἄζω τὸ σέβομαι, ἄγος, δι' οὗ δηλοῦται τὸ μίασμα. Ὅτι δηλοῖ καὶ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς, τέλεια δεῖν εἶναι τὰ θυόμενα. φησὶ γὰρ, ἔρδον Ἀπόλλωνι τεληέσσας ἑκατόμβας. ταῦροι δὲ καὶ αἶγες ἦσαν τὰ θυόμενα. ἔστι δὲ ἔρδειν τὸ θύειν

ὡς ἀλλα

ὡς ἀλλαχοῦ ῥηθήσεται. ὥσπερ δὲ φθόγγος φθογγήεις, οὕτω τέλος τελήεις, οὗ θηλυκὸν ἡ τελήεσσα. Ὅτι ἀτρύγετος ἡ θάλασσα, ἢ ἡ βαθεῖα ἧς οὐκ ἔστιν εὑρεῖν τρύγα, ἢ οἱ ἀτρύετος ἤγουν ἀκαταπόνητος διὰ τὴν τοῦ στοιχείου δύναμιν πλεονασμῷ τοῦ γ. ἢ ἀφ᾽ ἧς οὐδὲν τρυγῶμεν. τὸ γὰρ τρυγᾶν, ἐπὶ γῆς κυριολεκτεῖται. ὅτι δὲ καὶ ἀὴρ καὶ αἰθὴρ ἀτρύγετοι, ἀλλαχοῦ φανήσεται. ὅρα δ᾽ ἐνταῦθα οὐ τὰς ἑκατόμβας, ἀλλ᾽ ἑκατόμβας ἀναγκαίως ὁ βασιλεὺς θύει τῷ Φοίβῳ, καὶ ὅτι καλῶς διὰ τὴν γινομένην ἀνάπλυσιν, παρὰ θῖν᾽ ἁλὸς ἀτρυγέτοιο θύουσιν. ὡς δὲ καθὰ ῥηγμὶν ἐκ τοῦ ῥήσσειν, οὕτω καὶ θὶν θινὸς θηλυκῶς τὰ πολλὰ ὁ αἰγιαλὸς λέγεται, περὶ ὃν ῥήσσονται καὶ θείνουσιν, ὅ ἐστι τύπτουσι τὰ κύματα πλήττοντα, διὸ καὶ παραπλῆγες ἀκταὶ λέγονται. καὶ ὅτι τὸ, θὶν θινὸς, ὡς δικατάληκτον ἔχει ἀντὶ διφθόγγου μόνον τὸ δίχρονον, ἀγραμματικευτός ἐστιν ὁ μὴ εἰδώς.

Κνίση δ᾽ οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ.
Ὣς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν. οὐδ᾽ Ἀγαμέμνων
Λῆγ᾽ ἔριδος, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ᾽ Ἀχιλῆϊ.
Ἀλλ᾽ ὅγε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὐρυβάτην προσέειπε.
Τώ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηρὼ θεράποντε.
Ἔρχεσθον κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Χειρὸς ἑλόντ᾽ ἀγέμεν Βρισηΐδα καλλιπάρῃον.
Εἰ δέ κε μὴ δώῃσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
Ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι. τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσαι.
Ὣς εἰπὼν, προΐει. κρατερὸν δ᾽ ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
Τὼ δ᾽ ἀέκοντε βάτην παρὰ θῖν᾽ ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
Μυρμιδόνων ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην.
Τὸν δ᾽ εὗρον παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
Ἥμενον. οὐδ᾽ ἄρα τώγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς.
Τὼ μὲν ταρβήσαντε, καὶ αἰδομένω βασιλῆα,
Στήτην. οὐδέ τι μιν προσεφώνεον. οὐδ᾽ ἐρέοντο.
Αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε.

Ὅτι τὸ κνίσση δ᾽ οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ, ἐμφαντικόν ἐστι τῆς τῶν τυθέντων ζώων πιότητος. ἔχει δέ τι καὶ ἀστεῖον ὁ λόγος, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, δεικνύων φανταστικῶς τὴν λευκὴν πιμελὴν, συναναμιγνυμένην τῇ μελανίᾳ τοῦ καπνοῦ. κνίσσα δὲ καὶ νῦν, ἡ τῆς πιμελῆς ἀνάδοσις. οὐρανὸς δὲ, ὁ ἀήρ. τὸ δὲ ἷκεν, ἀντὶ τοῦ κατελάμβανεν, ἀεὶ διὰ τοῦ ι παρὰ τῷ ποιητῇ γραφόμενον ἀπὸ τοῦ ἵκω, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἱκάνω καὶ ἱκνῶ. δῆλον δὲ ὡς πρὸ τοῦ ἐν τῷ ι γραφόμενον ἷκω, τοῦ παρὰ τοῖς ὕστερον διὰ τοῦ η, ἐφ᾽ οἷς γέγονε σύμβασις τοῖς κριτικοῖς, ἵνα μὴ ἀμφιμάχωνται, γράφεσθαι τοῦ ἵκω, τὰ μὲν ἐνεργητικὰ, διὰ τοῦ η, τὰ δὲ παθητικὰ, διὰ τοῦ ι. καὶ οὕτω φυλάσσονται παρὰ τοῖς μεθ᾽ Ὅμηρον ἄμφω αἱ γραφαί. δύναται δὲ καὶ ἄλλως τὸ, οὐρανὸν ἷκε, νοηθῆναι κατὰ προθέσεως ἔλλειψιν, ἀντὶ τοῦ εἰς οὐρανὸν ἤρχετο. τὸ δὲ περὶ καπνῷ, καινότερον συντέτακται. τὸ γὰρ κοινὸν, περὶ καπνόν. καὶ ἢ ἀττικισμός ἐστιν, ἢ κατὰ ἀναστροφὴν κεῖται ἡ πρόθεσις, ἵνα ᾖ περιελισσομένη καπνῷ. ὅτι δὲ καὶ ἡ περὶ καὶ ἡ ἀμφὶ καὶ ἡ ὑπὸ πρόθεσις μυριαχοῦ δοτικῇ συντάσσεται, καὶ μάλιστα ἡ ὑπὸ καὶ ἡ ἀμφὶ, τὰ ἐφεξῆς δείξει. Ὅτι ἐπικρίνει καὶ ὁ ποιητὴς, οὐκ εὖ διαπράξασθαι τὸν βασιλέα τὰ ἐπὶ τῷ Ἀχιλλεῖ. φησὶ γὰρ ὅτι, προσέταξε τοῖς κήρυξι, χειρὸς λαβόντας ἤτοι ἀφαμένους, ἢ ἀπὸ χειρὸς λαβόντας, ἄγειν τὴν Βρισηΐδα. εἶτα οἷον μεμφόμενος, ἐπάγει. κρατερὸν δ᾽ ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν, ἤγουν ἀπηνῆ, ὥσπερ ποτὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἱερέως Χρύσου. διὸ κατωτέρω καὶ ἀπηνέα ἐρεῖ τὸν βασιλέα. ἔστι δὲ συγγενὲς πρὸς τὸ κρατερὸν, ὡς δηλοῖ τὸ ἀπηνέα τε κρατερόν τε. Ἰστέον δὲ ὡς τὸ καρτερὸς ὀξύνεται, ὡς ἔχον τὴν παραγωγὴν διὰ τοῦ ερος, ἐκ τοῦ κάρτος, ὡς βλάβος βλαβερός. τὰ μέντοι διὰ τοῦ τερος ἔχοντα τὴν παραγωγὴν, βαρύνονται. ὡς τὸ σφέτερος. πρότερος. κύτερος. τὸ ἀμφοτερὸς κύριον, πρὸς διαστολὴν ὀξύνεται. Ὅτι ὥσπερ καὶ ἕτερα πολλὰ τῶν κυρίων ὀνομάτων, οἰκείως ταῖς προσωπικαῖς ἐνεργείαις ὠνομασμένα κατὰ τὴν λεγομένην φερωνυμίαν, κεῖνται παρὰ τῷ ποιητῇ, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν βασιλικῶν ἐνταῦθα κηρύκων γέγονε. Ταλθύβιον γάρ τινα καὶ Εὐρυβάτην, κήρυκας τοῦ βασιλέως φησὶ καὶ ὀτρηροὺς θεράποντας, ὅ ἐστι σπουδαίους, παρὰ τὸ ὀτρύνω. ἢ ἀπὸ τοῦ τρῶ τὸ δειλιῶ καὶ συστέλλομαι, πλεονασμῷ τοῦ ο. παρῆκται δὲ Ταλθύβιος μὲν, ἀπὸ τοῦ θάλλειν κατὰ τὴν βοήν. οἱονεὶ, θαλθύβιος. Εὐρυβάτης δὲ, παρὰ τὸ εὐρὺ βάζειν. καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δὲ, κῆρυξ ὁμοίως Εὐρυβάτης Ἰθακήσιος. καὶ Τρωϊκὸς δέ τις κῆρυξ, Περίφας λέγεται ὡς π-

ειπῶς

εὐήθως φωνῶν. ὁ δ' αὐτὸς, καὶ Ἡπύτου υἱὸς, παρὰ τὸ ἠπύειν καὶ αὐτοῦ κληθέντος ὡς κήρυκος. ἠπύειν γὰρ τὸ φωνεῖν. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ κῆρυξ, ἐκ τοῦ γηρύω τὸ φωνῶ παράγεται. τὸ δὲ θεράπων κατὰ Κρῆτας δηλοῖ φασὶ δοῦλον ὁπλοφόρον, ὅπερ οὐκ οἶδεν Ὅμηρος. γέγραπται δέ τι περὶ αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ἡ παροιμία, Εὐρυβάτην πονηρὸν οἶδεν ἄνδρα, ὃν οἱ πλείους εὐρύβατον λέγουσιν, ἀφ' οὗ εὐρυβατεύεσθαι τὸ πονηρεύεσθαι. Ἡρόδοτος δὲ ἱστορεῖ στρατηγὸν Εὐρυβάτην Ἀργεῖον, πένταθλον ἐπασκήσαντα, καὶ μονομαχεῖν ἄριστον. ὁ δ' αὐτὸς, καὶ Ταλθυβίου ἱερὸν ἱδρύσασθαι φησὶν ἐν Σπάρτῃ, καὶ ὅτι ἀπόγονοι ἐκεῖσε Ταλθυβιάδαι καλούμενοι. Ἰστέον δὲ ὅτι, ἄσυλοι ἐς τὸ παντελὲς ἦσαν οἱ κήρυκες, οἷα θεῖον γένος νομιζόμενοι. ἐδόκουν γὰρ κατάγεσθαι ἀπὸ Κήρυκος υἱοῦ Ἑρμοῦ, ὃς ἐκ Πανδρόσου ἐγεννήθη αὐτῷ, θυγατρὸς Κέκροπος. διὸ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ, στέλλων ὁ Ὀδυσσεὺς κατασκόπους εἰς ἀλλοδαπὰς χώρας, καὶ κήρυκα ἐδίδου ἕπεσθαι διὰ τὸ ἄσυλον. καὶ ἦσαν μέσοι θείου τε γένους καὶ ἀνθρωπίνου, καὶ οὐκ ἦν θεμιτὸν κακοῦσθαι αὐτούς, εἰ μὴ ἄρα Λαιστρυγόνες μάρψειαν τινα, ἢ Κύκλωψ, ἢ ἕτερός τις ὃς οὐκ οἶδε θέμιστας. διὸ καὶ ὁ βασιλεὺς, κήρυκας εἰς τὴν τοῦ Ἀχιλλέως στέλλει σκηνὴν, πρὸς οὓς οὐκ ἂν ἐνδείξηται ὁ Ἀχιλλεὺς τὴν ἀπειλὴν ἣν ἔφη πρὸ μικροῦ εἰπὼν, αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί. λογίζεται γὰρ ὁ βασιλεὺς, ὡς ἢ ἀνύσουσιν οἱ κήρυκες, καὶ ἕξει αὐτὸς ὃ θέλει, ἢ ἀλλ' ὑποστρέψουσιν ἀβλαβεῖς, καὶ τὸ ἐντεῦθεν αὐτὸς τὸ πρακτέον βουλεύσεται. Ἀχιλλεὺς δὲ ἰδὼν αὐτοὺς καὶ τὸ καθῆκον τηρῶν, αἰδεῖται, καὶ χαίρετε προσφωνεῖ κήρυκες Διὸς ἄγγελοι καὶ ἀνδρῶν. καὶ ἕρμαιον ἡγεῖται τὸ πρᾶγμα, εἰ τοιοῦτοι ἄνδρες ἦλθον ἀφαιρησόμενοι τὴν Βρισηΐδα, οὓς μάρτυρας ὕστερον ἕξει τῆς τοῦ ἀπηνέως βασιλέως ἀδικίας, παρά τε θεοῖς καὶ ἀνθρώποις. κάλλιον ἄρα ὁ Ἀχιλλεὺς, καὶ εὐλογώτερον ἀπομνύει τοὺς θείους κήρυκας, ἤπερ τὸ σκῆπτρον ἐκεῖνο, ὃ καὶ εἰς ὅρκον ἔθετο. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ πρεσβεῖον τῶν κηρύκων δηλοῖ καὶ Ἡρόδοτος, ἐν οἷς λέγει ὅτι, Ταλθυβίου μῆνις κατέσκηψεν εἰς Λακεδαίμονα, διότι τοὺς τοῦ Ξέρξου κήρυκας αὐτοὶ ἀνεῖλον, ὅτε γῆν καὶ ὕδωρ ἐζήτουν, καὶ ὅτι συνέχεον Λακεδαιμόνιοι τὰ πάντων ἀνθρώπων νόμιμα, ἀποκτείναντες κήρυκας.

Ὅτι καὶ παρ' Ὁμήρῳ, καθὰ καὶ Ἡσιόδῳ καὶ ἄλλοις, ἀντὶ προστακτικῶν λαμβάνονται τὰ ἀπαρέμφατα. οἷον ἐνταῦθα τὸ, χειρὸς ἑλόντε ἀγέμεν Βρισηΐδα, ἤγουν ἄγετε. ἔοικε δὲ καὶ τοῦτο τὸ σχῆμα κατ' ἔλλειψιν γίνεσθαι, ὡς ῥήματος προαιρετικοῦ τινὸς λείποντος. οἷον τὸ, θελήσατε ἀγέμεν, ἢ σπεύσατε, ἢ τοιούτου τινός. μουνῆρες δὲ ἐν θηλυκοῖς ἡ χείρ, ἣ κλίνεται διχῶς, ποτὲ μὲν διὰ τοῦ ε, ὅθεν καὶ τὰ χέρνιβα, ποτὲ δὲ διὰ τῆς ει διφθόγγου, ποτὲ δὲ κατὰ Ἡρωδιανὸν, καὶ μετατεθείσης αὐτῆς εἰς ἦτα, ᾧ μαρτυρεῖ φησὶν Ἀλκμὰν ἐν τῷ, ἐπ' ἀριστερὰ χηρὸς ἔχων. Αἰολεῖς δὲ χέρρος λέγοντες μαρτυροῦσι τούτοις καὶ αὐτοί. οὐ γὰρ πρότεροι διπλασιάζουσι σύμφωνον, εἰ μὴ βραχεῖα εἴη προηγουμένη. εἰμὶ ἐμμί. ἡμεῖς ἄμμες. Σημείωσαι δὲ ὅτι, ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, πεντάκις ἐχρήσατο τοῖς ἀπὸ τοῦ ἄγω ῥήμασι, διὰ τὸ καίριον τῆς λέξεως. ἄγονται δὲ ὡς ἐπιτοπολὺ, τὰ ἔμψυχα καθὰ προερρέθη. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου ἄγειν, καὶ ἐπὶ αἰχμαλωσίας εἴρηται ἀπαγωγή. καὶ τὸ ἀγείρειν δὲ ἐντεῦθεν παράγεται. ἄγουσι δέ που καὶ τὸν Ἕκτορα Τρῶες, ἄλλον τρόπον εἰς τὸ ἄστυ, ὡς ἐν τῇ Ω ῥαψῳδίᾳ φανεῖται. στρατηγοὶ δὲ αὖθις, ἄλλως ἄγουσι τὸν λαόν. καὶ ἑτέρως κατάγειν τις θρίαμβον λέγεται. καὶ παῖδας ἀνάγειν. καὶ ὅλως πολυσήμαντον τὸ ἄγειν ἐστὶν, ἔν τε συνθέσει, καὶ ἐν ἁπλότητι. κεῖται δὲ ἐν τούτοις καὶ τὸ κλισίην, κατ' ἔλλειψιν καὶ τῆς εἰς προθέσεως, καὶ τῆς δὲ ἐπεκτάσεως, δηλοῦντος τοῦ ποιητοῦ, ὡς ταυτόν ἐστιν εἰπεῖν ἔρχεσθον κλισίην, καὶ ἔρχεσθον εἰς κλισίην, καὶ ἔρχεσθον κλισίηνδε. οὕτω καὶ πρὸ ὀλίγου εἰπὼν ἅλαδε, ὑποκαταβὰς, εἰς ἅλα ἔφη σαφέστερον. Ἰστέον δὲ ὡς ἐν τῷ ἔρχεσθον κλισίην, δύναται καὶ ἡ ἐπὶ πρόθεσις λείπειν, ὡς δηλοῖ κατωτέρω τὸ, ἐπὶ κλισίας ἱκέσθην. Ὅτι ἐν τῷ, εἰ δέ κε μὴ δώῃσιν ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι, τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσται, οὐδετέρου γένους ἐστὶ τὸ, πλεόνεσσιν, ἵνα λέγῃ ὅτι ἐλθὼν, ἀφαιρήσομαι τὴν Βρισηΐδα σὺν ἄλλοις πολλοῖς τοῦ Ἀχιλλέως κτήμασι. καὶ συμφωνεῖ τοῦτο, καὶ εἰς τὸ τοῦ βασιλέως φιλοκτέανον. τὸ δὲ εἰπεῖν ὅτι, ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσιν ἀνδράσιν ἀφέλωμαι τὴν Βρισηΐδα, ἀγεννές φασί τινες, καὶ βασιλικῆς φωνῆς οὐκ ἄξιον. δειλίαν γὰρ κατηγορεῖ τοῦ στέλλοντος. καὶ ὡς ὠνειδίσθη, καρδίαν αὐτὸν ἔχειν ἐμφαίνει ἐλάφου. δύναται μέντοι ἄλλως ἀψόγως καὶ τοῦτο νοηθῆναι, ὡς οἷα καταδημαγωγοῦντος τοῦ βασιλέως τοὺς Ἕλληνας, ὡς δυναμένους τῷ Ἀχιλλεῖ ἀντεπεξάγεσθαι, περὶ ὧν καὶ φθάσας εἶπεν ὅτι, πάρ' ἐμοί γε καὶ ἄλλοι, οἵ κέ με τιμήσουσι. ἄλλως τε καὶ ἐπεὶ ὁ Ἀχιλλεὺς καθήψατό πως τῶν Ἑλλήνων ἐν τῷ, οὔτε σοὶ μαχήσομαι, οὔτε τῳ ἄλλῳ, ὡς καὶ τῶν ἄλλων Ἀχαιῶν ἀδικησάντων. καὶ ἐν τῷ, ἐπεί με ἀφέλεσθέ γε δόντες, καὶ ἐν τῷ, αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί, θαρρεῖ ὁ βασιλεὺς, ὡς ἤδη καὶ οἱ ἄλλοι ἐκπολεμωθέντες τῷ Ἀχιλλεῖ, ἀκέλευστοι ἕψονται αὐτῷ κατ' ἐκείνου. διὸ καὶ φησὶν, ἐλθεῖν σὺν πλεόνεσσι, καὶ ἐπάγει, τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσται, ὡς φρικαλέου ἐσομένου τῷ Ἀχιλλεῖ, τοῦ ἐπελθεῖν αὐτῷ καὶ τοὺς Ἀχαιούς. ῥίγιον δὲ τὸ φρικτὸν, διὰ τὸ καὶ ῥῖγος ἐν τοιούτοις πολλάκις γίνεσθαι, τῇ συστολῇ τοῦ ἐμφύτου θερμοῦ. Ὅτι καθάπερ ἐν τῷ, ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, οὕτω καὶ ὧδε ἐν τῷ, ὣς εἰπὼν προΐει, συνέστειλεν ἰωνικῶς τὸ δίχρονον τοῦ ι. μακρὸν ἄλλως φύσει ὂν δι' αὔξησιν, κατὰ τὸ κνίση δ' οὐρανὸν ἷκε καὶ τὰ ὅμοια. Ὅτι μυριαχοῦ φίλον τοῖς ῥήτορσιν ἀντὶ καταφάσεως, εὐειδεῖ χρᾶσθαι σχήματι τῷ κατ' ἀπόφασιν, ὡς καὶ ὅτε εἴπῃ τὸ, οὐ γάρ μιν ἀφαυρότατος βάλεν, ἀλλὰ δηλαδὴ ὁ ἰσχυρότατος, οὕτω καὶ ὧδε φησίν.

ὣς ὁ

ὡς οὐ γήθησεν Ἀχιλλεὺς ἰδὼν τοὺς ἐκ βασιλέως κήρυκας, ἀλλ' ὑπερελυπήθη δηλονότι. τοιοῦτον καὶ ὕστερον, ἐπικούρου μὲν τὸ, οὐ παραγένησις, ἤτοι ἀποδημία, καὶ Θουκυδίδου, τὸ, διὰ τὴν οὐ περιτείχισιν, ἤγουν τὸ ἀτείχιστον. Ὅτι φόβος τε ὑπῆν τοῖς κήρυξι καὶ αἰδὼς, ὁπηνίκα τὸν Ἀχιλλέα εἶδον. φόβος μὲν, διὰ τὴν φθάσασαν λαληθῆναι ἀπειλὴν ὑπ' αὐτοῦ. αἰδὼς δὲ, διὰ τὴν τοῦ ἥρωος ἀρετήν. διὸ φησὶ, τὼ μὲν, ταρβήσαντε καὶ αἰδομένω βασιλῆα, στήτην. ἔφη δὲ καὶ ὅτι, ἀέκοντες ἔβαινον. ἤδεισαν γὰρ, οὐκ ἐπὶ δικαίοις βαίνοντες. ἐπείθοντο δὲ ὅμως τῷ βασιλεῖ. οὕτω που καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ἡ Ἑλένη, δεινόν ἑαυτῇ καὶ αἰδοῖον λέγει τὸν Πρίαμον. καὶ ἐπαινεῖται πανταχοῦ ἡ συζυγία τοῦ φόβου καὶ τῆς αἰδοῦς, ὁπηνίκα τοῖς ἐλάττοσι πρὸς τοὺς μείζονας ἔνεστι. διὸ καὶ τραγικός τις φησί. δέος γὰρ ᾧ πρόσεστιν, αἰσχύνη θ' ὁμοῦ, σωτηρίαν ἔχοντα τόνδ' ἐπίστασο. τοὺς ἀγαθοὺς δὲ πάντως τῶν ὑπερεχόντων, καὶ αἰδέσεταί τις καὶ φοβηθήσεται. τοὺς δὲ μὴ τοιούτους μισήσας, εἰς μοῖραν ἀπορρίψας τυραννικὴν, φοβηθήσεται μὲν, οὐκ αἰδεσθείη δὲ ἄν. τὸ δὲ ταρβῆσαι, κατὰ μέν τινας ὠνοματοπεποίηται. ἕτεροι δὲ, σύνθετον αὐτὴν λέξιν φασὶν, ἀπὸ τοῦ ταράσσω καὶ τοῦ, βοή. ἐπιταράσσονται γὰρ τὴν βοὴν οἱ φοβούμενοι, καὶ οὐκ αἴρεται αὐτοῖς βοὴ, οὐδὲ εἰσὶ βοὰν ἀγαθοὶ, ἀλλ' ὡς τὰ πολλὰ, καὶ ἄφωνοι καθίστανται. τὸ δὲ αἰδομένω, διφορεῖται. νῦν μὲν γὰρ, ἀπὸ βαρυτόνου γίνεται ῥήματος, τοῦ αἴδω, ὡς καὶ τὸ αἰδομένων ἀνδρῶν. εὑρίσκεται δὲ καὶ περισπώμενον τὸ αἰδῶ, ἐξ οὗ καὶ τὸ αἰδεῖται, καὶ ὁ αἰδούμενος. τοιοῦτον καὶ τὸ, ἐπιμελλόμενος ἐπιμελλούμενος. στερόμενος στερούμενος. καὶ ἕτερα. ὡς καὶ τὸ ἐγήθησε καὶ γηθόμενος. Σημείωσαι δὲ ὅτι, εἰ καὶ οἱ κήρυκες ἐτάρβησαν, οὐδὲ γὰρ εἶχον τῆς χειρὸς ἑλεῖν τὴν Βρισηΐδα ὡς ὁ βασιλεὺς ἐπέταξεν, ἀλλ' ὁ Ἀχιλλεὺς ἑκὼν δώσει αὐτὴν, ἵνα μὴ ἐμφύλιος μάχη μελετηθῇ. καὶ ἄλλως. μεθοδεύοντος οὕτω τοῦ ποιητοῦ, ἵνα μὴ τῆς περιπετείας αὐξηθείσης πλέον τοῦ δέοντος, ἱστορηθῇ τι παρὰ τὸ ἀληθὲς, καὶ ἐκπέσῃ ὁ λόγος εἰς κακόζηλον. Ὅτι πολλὰ τῶν προσώπων ὁ ποιητὴς σιωπῶντα εἰσάγει, ὁπηνίκα μὴ ἔστι καίριον λόγους προτιθέναι αὐτοῖς. καὶ ἔστιν ἀληθῶς φρονούντων ἀνθρώπων, προτιμᾶσθαι σιγὴν ἐλλόγου, ἀκαίρου λόγου. ἐνταῦθα γοῦν οἱ κήρυκες ἐλθόντες εἰς Ἀχιλλέα τὸν τηλικοῦτον, καὶ εἰδότες ὅπερ ἦλθον, οὐδέν τι προσφωνοῦσιν αὐτὸν, ἀλλὰ σιωπῶντες ἵστανται. διατί; θεραπεύειν μὲν γὰρ οὐκ εἶχον τὸν Ἀχιλλέα βασιλικοὶ ὄντες. δουλοπρεπὲς γὰρ τοῦτό γε. παροξύνειν δὲ οὐκ ἐτόλμων. διὸ σιωπῶντες ἵστανται. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ, σιγᾷ ὁ Χρύσης ἀπολαβὼν τὴν Χρυσηΐδα, ἐπεὶ οὔτε ἀχαριστεῖν εἶχεν, ἔχει γοῦν τὸ ποθούμενον, οὔτε μὴν εὐχαριστόν τι λαλεῖ, μεμνημένος τῶν τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀπειλῶν, καὶ εἰδὼς ὅτι ἀκόντων Ἑλλήνων ἔχει τὴν θυγατέρα. εὑρήσεις δὲ καὶ ἄλλα πρόσωπα σιωπῶντα παρὰ τῷ ποιητῇ. τὰ μὲν, διὰ φόβον. τὰ δὲ, διὰ πένθος, ἢ διὰ θάμβος, ὡς καὶ ἡ Βρισηΐς ἐνταῦθα θαμβουμένη σιγᾷ. καὶ θαυμάσεις τὸν ποιητὴν ὥσπερ λέγοντα, οὕτω δὴ καὶ σιωπῶντα. εἶδος δὲ πάντως σιωπῆς ἐστὶ καὶ ἡ ἔλλειψις, διὸ καὶ παρασιώπησις λέγεται, ἐν καιρῷ καὶ αὐτὴ καὶ ἐλλόγως γινομένη παρὰ τῷ ποιητῇ. διαφέρει δὲ σιγῆς, ὅτι αὐτὴ μὲν, εἰς τὸ παντελὲς σιωπᾷ τὰ τοῦ πράγματος. ἡ δὲ ἔλλειψις, τὸ μὲν, λέγει, τόδ' οὔ.

Χαίρετε κήρυκες Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν.
Ἆσσον ἴτ'. οὔτε μοι ὔμμες ἐπαίτιοι. ἀλλ' Ἀγαμέμνων.
Ὃς σφῶϊ προΐει Βρισηΐδος εἵνεκα κούρης.
Ἀλλ' ἄγε διογενὲς Πατρόκλεις ἔξαγε κούρην.
Καί σφωϊν δὸς ἄγειν. τὼ δ' αὐτὼ μάρτυροι ἔστων,
Πρός τε θεῶν μακάρων, πρός τε θνητῶν ἀνθρώπων,
Καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος, εἴποτε δ' αὖτε
Χρειὼ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
Τοῖς ἄλλοις. ἦ γὰρ ὅγ' ὀλοιῇσι φρεσὶ θύει.

Ὅτι οὕτω συνετὸς καὶ εὐσταθὴς ὁ Ἀχιλλεὺς, καθὰ καὶ μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται, ὥστε τοὺς κήρυκας ἰδὼν διὰ τὴν Βρισηΐδα ἐλθόντας, οὐκ ἔτι ὡς πρὶν ὀξύνεται εἰς θυμὸν, ἀλλὰ μετριοπαθεῖ, καὶ μόνος πεπονθὼς τὸ μὴ γηθῆσαι, πρῶτα μὲν προσφωνεῖ τοὺς κήρυκας, ὅπερ αὐτοὺς οὐκ ἔχει. χαίρετε γάρ φησι κήρυκες. εἶτα καὶ τοῦ βασιλέως οἷα εἰκὸς καθάπτεται, ἀκούσων ἐξ ἐκείνου εἴπερ αὐτὸ μάθοι, τὸ ἀπόντα με καὶ τύπτε. ὅπως δὲ οὐκ ἐγήθησεν Ἀχιλλεὺς, ὁ ἑξῆς λόγος δηλώσει. Ὅτι τοὺς κήρυκας Διὸς ἀγγέλους ὁ Ἀχιλλεὺς λέγει καὶ ἀνδρῶν, διὰ τὸ ἔν τε πάσαις θυσίαις αὐτοὺς διακονοῦντας μεσιτεύειν, καὶ μὴν καὶ ἐν ἀνδρῶν βουλαῖς τε καὶ ἀγοραῖς. ἢ Διὸς μὲν, διότι καὶ αὐτοὶ γαρύοντες ἤτοι φωνοῦντες, ἀγγέλλουσιν ὡς Ἑρμῆς τε καὶ Ἶρις οἱ περὶ τὸν Δία εἴροντες, καὶ διότι καὶ ἐξ Ἑρμοῦ υἱοῦ Διός εἰσιν ὡς προείρηται, καὶ εἰς ἐκεῖνον ἀναφέρονται. ἀνδρῶν τε, διότι βασιλέων ὑπηρέται εἰσίν. Ὅτι δὲ κήρυκες μὲν, ἐκ τοῦ ὡς εἴρηται γαρύειν λέγονται, Ἑρμῆς δὲ καὶ Ἶρις παρὰ τὸ εἴρειν, δῆλόν ἐστιν. ὅρα δὲ ἐν τῷ, ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν, ὡς ἐκ παραλλήλου κεῖται ὁ καὶ καὶ ὁ ἠδὲ, κείμενοι ὡς σύνδεσμος εἷς. Ὅτι τὸ ἆσσον ἐπίρρημα, σημαίνει μὲν τὸ ἐγγὺς, γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἐγγὺς ἔγγιον, ἔσσον καὶ ἆσσον. καὶ ῥηθήσεται περὶ τούτου ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα, πλατύτερον

τύτερον. εἰ δὲ ἀκριβῶς περισπᾶται αὐτὸ καὶ τὰ κατ' αὐτό, χρὴ ζητῆσαι. Ὅτι τὰ πρῶτα τῶν φίλων τῷ ἀχιλλεῖ, ὁ τοῦ Μενοιτίου Πάτροκλος, ὡς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα δεδήλωται. καὶ ὅτι διχῶς καὶ Πάτροκλος λέγεται ὡς ἐτέοκλος, καὶ πατροκλῆς ὡς ἐτεοκλῆς. διὸ καὶ ἡ κλητικὴ ἐνταῦθα, ὦ πατρόκλεις ἐστίν, ὡς τό, ὦ ἡράκλεις. φησὶ γάρ, ἀλλ' ἄγε διογενὲς πατρόκλεις ἔξαγε κούρην. καὶ ὅρα τό, ἔξαγε. οὐ γὰρ εἶπεν ἔκφερε. τὸ γὰρ ἐκφέρειν, ἐπὶ ἀψύχου, ὡς καὶ τὸ φέρειν, καὶ ἡ ἐκφορά. κόρην δὲ τὴν βρισηΐδα καὶ νῦν εἶπεν, ὡς νεάνιδα. παρακατιὼν δέ, καὶ γυναῖκα ἐρεῖ αὐτήν. ἡ δ' ἀέκουσα γυνὴ κίεν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸν Πάτροκλον, ἡ παλαιὰ ἱστορία, καὶ συγγενῆ τῷ ἀχιλλεῖ παραδίδωσι, λέγουσα ὅτι Ἡσίοδος φησὶ Μενοίτιον τὸν τοῦ πατρόκλου πατέρα, πηλέως εἶναι ἀδελφόν, ὡς εἶναι αὐτανεψιοὺς οὕτως ἀμφοτέρους ἀλλήλοις. ἄλλοι δέ φασιν ὅτι διός, Μυρμιδὼν οὗ Ἄκτωρ. ὃς αἴγιναν γήμας μετὰ τὸ τεκεῖν τὸν ἐκ διὸς Αἰακόν, ποιεῖται Μενοίτιον. οὗ Πάτροκλος. τούτῳ τοίνυν τῷ λόγῳ, αἰγίνης παῖδες ἀμφιπάτορες, αἰακὸς καὶ Μενοίτιος. καὶ οὕτω πάλιν γνησία συγγένεια τῷ Πατρόκλῳ καὶ τῷ ἀχιλλεῖ. τὸ δὲ Μενοίτιος, πλεονασμὸν ἔχει τοῦ ι, ὡς ἐκ τοῦ μένος, καθὰ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ φιλοίτιος, ἐκ τοῦ φίλος. οὕτω δὲ καὶ τό, θυμοίτης, καὶ παρὰ Θεοκρίτῳ δὲ τό, δαμοίτης, ἀπὸ τοῦ θυμὸς καὶ δῆμος. ὅρα δὲ καὶ τό, ἀλλ' ἄγ' ἔξαγε. ὧν τὸ μὲν ἔξαγε, καθαρῶς ἐστι προστακτικόν. τὸ δὲ ἄγε, τέτριπται ὡς παρακελευσματικὸν ἐπίρρημα εἶναι, καθὰ πολλαχοῦ καὶ τὸ φέρε, ὃ δὴ καὶ πληθυντικοῖς εἴωθεν ἐπιλέγεσθαι, ὡς δηλοῖ καὶ τό, ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν. Ὅτι μέγα εἰς ἀταραξίαν ψυχῆς, τὸ προεκμαθῆναι, καὶ ἑαυτὸν προμαλάξαι τῇ καραδοκίᾳ τοῦ μέλλοντος λυπηροῦ. ἰδοὺ γοῦν ὁ ἀχιλλεὺς ὁ φθάσας πολλὰ εἰπεῖν, καὶ κινῆσαι τὸ συνέδριον διὰ τὴν ἀπειλὴν τοῦ βασιλέως, ἐν αὐτῇ τῇ ἀποβάσει τῆς ἀπειλῆς καὶ τῇ ἀφαιρέσει τῆς κόρης, οὐ μικροψυχεῖ, οὐδὲ φθέγγεταί τι κατὰ τοῦ βασιλέως πλέον, ἀλλ' ἢ μόνον ἀπηνέα καλεῖ αὐτὸν βασιλέα. καὶ διὰ τοῦτο ἐκ θυμοῦ, ἀπροόρατον τοῦ μέλλοντος. ἔφθασε γὰρ ἤδη ὁρίσαι τὸ πρᾶγμα παρ' ἑαυτῷ, ὅτε εἶπεν ἀφέλεσθέ με δόντες. διὸ οὐδὲ εἶπεν ὁ ποιητὴς ἀνωτέρω, ὅτι ἰδὼν τοὺς κήρυκας ὁ ἀχιλλεὺς ἐλυπήθη, ἀλλὰ μέσως πως ἔφρασεν εἰπών, οὐδ' ἄρα τώγε ἰδὼν γήθησεν ἀχιλλεύς. ὅπερ δηλοῖ τὸ μὴ πάνυ αὐτὸν δυσχερᾶναι. διὸ καὶ ἑτοίμως τὴν γυναῖκα δίδωσι. δύναται μέντοι τὸ οὐκ ἐγήθησε, καὶ ἄκραν λύπην σημαίνειν. ἐάν περ μετ' ὀλίγα καὶ δακρύῃ ὁ ἀχιλλεύς. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅπως δεξιῶς ὁ ἀχιλλεύς, εἰς σκῶμμα τοῦ βασιλέως παρέρριψε τό, ἀπηνῆ αὐτὸν προσειπεῖν, ὡς μὴ δέον ὂν οὕτως εὐθὺς ἀπηνῆ τὸν βασιλέα εἶναι. ἀπηνὴς δὲ κοινῶς μέν, ὁ σκληρὸς καὶ ἐναντίος πρὸς τὸν ἐνηῆ. ἀττικοὶ δὲ ἀπηνεῖς, καὶ τὸ ἁπλῶς ἀπὸ αἴνου ἔλεγον, ἤτοι τὸ ἀπαίδευτον, ὡς ὁ κωμικὸς ἐν Νεφέλαις παραδηλοῖ. φράζων τί καὶ δεινὸν ἐκεῖνος, διὰ τὸ καὶ ἀγρίους τοὺς τοιούτους καλεῖν.

Σημείωσαι δὲ ὡς ἐν τῷ, πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος, οὐ πάνυ ἀσυνήθης ἐστὶν ἡ φράσις. τὸ γὰρ κοινότερον, πρὸς τοῦ ἀπηνέος βασιλέως. αἴτιον δὲ τοῦ συγχεθῆναι τὴν φράσιν, ὁ θυμὸς τοῦ λαλοῦντος. ὃ καὶ ἐν ἄλλοις φαίνεται. Ὅτι πολλαὶ τῶν εὐθειῶν μονάζουσι, πλαγίας μὴ ἔχουσαι, ἀλλ' οἷον στερεύουσαι τῶν μετ' αὐτὰς πτώσεων. αὐτίκα τὸ γυνή, οὔτε γενικὴν ἔχει, οὔτε τὰς ἑξῆς πτώσεις, ἄνευ τῆς αἰτιατικῆς. γυνὴν γάρ, εὑρῆσθαι λέγουσί τινες τῶν παλαιῶν. οὕτως οὐδὲ τὸ ὕδωρ, πτώσεις ἔχει πλαγίας. οὐδὲ ὁ μάρτυς. οὐδὲ τὸ ἧδος, ὃ δηλοῖ τὴν ἡδονήν. οὐδὲ τὸ ὄφελος. οὐδὲ τὸ ἦτορ. οὐδὲ ἄλλα πολλά. ὥσπερ δὲ πολλαὶ τῶν εὐθειῶν ὡς εἴρηται, πλαγίας οὐκ ἔχουσιν, οὕτω καὶ πολλαὶ τῶν πλαγίων, ὀρφαναί εἰσιν ὥσπερ μητέρων, τῶν εὐθειῶν. αὐτίκα ἡ τοῦ μάρτυρος γενική, εὐθεῖαν οὐκ ἔχει κοινὴν ἀνάλογον λήγουσαν εἰς ρ. οὐδὲ ἡ γυναικὸς γενική, εὐθεῖαν ἐκφωνουμένην ἔχει τὴν γύναιξ, ἀλλὰ καθ' Ἡρωδιανὸν εἰπεῖν, ἑτερόζυγος ἡ γυναικὸς γενικὴ ὑπεζεύγνυται ὡς πρὸς τὴν εὐθεῖαν. γυνὴ γάρ. συμβαίνει οὖν πολλάκις ἐν ταῖς τοιαύταις εὐθείαις, ὅπερ ἐπὶ τῶν ὑποβολιμαίων παίδων γίνεται. ὡς γὰρ ἐκεῖ αἱ μητέρες ὅσαις οὐκ εἰσὶ γνήσια βρέφη, νόθα ἑαυταῖς ὑποβάλλουσιν. οὕτω καὶ ἐνταῦθα ἡ μονάζουσα εὐθεῖα, καὶ ὡς εἰπεῖν στερίφη μήτηρ, τὰς νόθους πλαγίους φιλιοῦται. καὶ ὑποβαλλομένη ἑαυτῇ, οἰκειοῦται εἰς κλίσιν. οἷον, ἡ γυνὴ ἡ μὴ ἔχουσα γενικὴν οἰκείαν, εἰσποιεῖται ἄνευ ἀναλογίας κανονικῆς, τὴν γυναικὸς γενικὴν ἑαυτῇ, καὶ τὰς ἑξῆς πλαγίας. ὡσαύτως καὶ τό, μάρτυς, μὴ ἔχον ὅλως ἀναλόγως εἰς οἰκείαν κλίσιν μεταπεσεῖν, μεταβαίνει ἑτεροκλίτως εἰς τὴν μάρτυρος γενικήν. ἧς εὐθεῖα, οὐδ' αὐτὴ ἀνάλογος, ὁ μάρτυρος. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ, ὕδωρ ὕδατος. καὶ φρέαρ φρέατος. καὶ τῶν ἄλλων ὀνομάτων ἅπερ οἱ γραμματικοὶ ἑτερόκλιτα λέγουσι. καὶ τὸ ζεὺς δέ, ἑτεροκλίτως ἔχει. ἡ γὰρ διός γενική, ἀπὸ στερομένης εὐθείας, ἐπλαγιάσθη. δὶς γὰρ διός, ὡς κὶς κιός, ὁ σκώληξ. ὥστε ἡ δοκοῦσα εὐθεῖα τοῦ διός, ὁ ζεύς, ψεύδεται τὴν τοιαύτην δόκησιν. ἐπεὶ γὰρ τὸ μὲν ζεύς, οὐ κλίνεται, τὸ δὲ δίς, συνεμπίπτει κατὰ φωνὴν τῷ δὶς ἐπιρρήματι, ἐσιγήθη μὲν ἡ προσφυὴς εὐθεῖα, τοῦ διός. πρόκειται δὲ τὸ ζεὺς ἑτερόκλιτον ἀντ' αὐτοῦ, διὰ τὸ κοινότερον. συνηθέστερον γὰρ ὁ ζεύς, ἤπερ ὁ ζὰν καὶ ὁ ζὴν καὶ ὁ δὶς καὶ ὁ δάν, καὶ ὅσα ἄλλα κεῖνται παρὰ τοῖς παλαιοῖς τεχνικοῖς. διατί δὲ οὐ κλίνεται τὸ ζεύς, ἐν τῷ τέλει τῆς ῥαψῳδίας ταύτης ῥηθήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι, καὶ ἐπὶ ῥημάτων τὸ αὐτό ποτε γίνεται, οἷον ὀμβρίζω μὲν καὶ σταθμίζω, εὕρηται παρὰ τοῖς παλαιοῖς. μέλλοντες δὲ αὐτῶν, ἢ ὅλως αἱ ἐξ αὐτῶν κινήσεις οὐχ εὕρηνται, ἀλλὰ καὶ τό, ὤμβρησε καὶ τό, ἐστάθμησε, διὰ τοῦτο γράφεται, ὡς ἀπὸ θεμάτων τοῦ ὀμβρῶ καὶ σταθμῶ. Κἀκεῖνο δὲ ἰστέον, ὡς πολλαὶ τῶν εἰς ος ληγουσῶν γενικῶν, ἀναδεχόμεναι πάσχουσιν εἰς εὐθεῖαν. οἷον, τρὼς τρωός, ὁ τρωὸς ἤγουν ὁ τρωϊκός. ἐξ οὗ καὶ

ἥρωαι ἵπποι αἱ ἡρωϊκαί. δμῶς δμωός, ὁ δμωὸς ὁ δοῦλος, ἀφ' οὗ καὶ δμωαὶ αἱ δουλίδες. ὁ φύλαξ τοῦ φύλακος, ὁ φύλακος. ἑκατόγχειρ ἑκατόγχειρος, ὁ ἑκατόγχειρος. οὕτως οὖν καὶ ἡ μάρτυρος γενική, ἀναδραμοῦσα εἰς εὐθεῖαν, ἐποίησε τό, ὁ μάρτυρος, ἐξ οὗ πληθυντικὸν οἱ μάρτυροι. τινὲς δὲ τό, μάρτυρος φασίν, εὐθεῖαν εἶναι πρωτότυπον, καὶ ἐξ αὐτοῦ κατὰ συγκοπὴν γενέσθαι τὸ μάρτυς. διό φασιν οὐδὲ κλίνεται. ὡς οὐδὲ ἄλλη εὐθεῖα πάθος τοιοῦτον ἔχουσα. καὶ οὕτω μὲν τινές. Ἡρωδιανὸς δὲ εἰπὼν ὅτι, καὶ μάρτυροι καὶ μάρτυρες ἑκατέρως, ἐπάγει ὅτι τέτριπται τὸ μάρτυρες, ἀπὸ τοῦ μάρτυς εὐθείας. ἴδιον ἡ αἰολέων διάλεκτος, διὰ τὸ ρ' προφέρεσθαι. ἐκεῖνοι γάρ φησι τὸ σ', εἰς ρ' μεταβάλλουσι. τὸ οὗτος, οὗτορ λέγοντες, καὶ τὸ ἵππος, ἵππορ. εἰς ὃ ζητητέον χρῆσιν καὶ ἐν τοῖς Ἰαμβλίχου εἰς τὰ κατὰ Πυθαγόραν. οὕτως οὖν φησὶ καὶ μάρτυς μάρτυρ. ἀφ' ἧς ἐκπίπτει πληθυντικὸν οἱ μάρτυρες, παρά τε τοῖς κωμικοῖς, καὶ Ἱππώνακτι. οἱ δέ γε μάρτυροι, ἀπὸ τοῦ ὁ μάρτυρος εὐθείας. ὅθεν Ζεὺς δ' ἄμμ' ἐπιμάρτυρος ἔστω. Ἐπιστέον ὡς τό, μάρτυροι ἔστων πρός τε θεῶν μακάρων, πρός τε θνητῶν ἀνθρώπων, καὶ πρὸς τοῦ βασιλέως, ἀντὶ τοῦ, ἔμπροσθεν θεῶν καὶ ἀνθρώπων καὶ βασιλέως. παιδευτικὸς δὲ ὁ λόγος, ὡς δέον ὂν ἀναλύεσθαι θεῷ τὰ πολλὰ τῶν ἐν ἡμῖν. διὸ καὶ ἀχιλλεὺς πλεῖον οὕτω τιμᾶται, ἤπερ ἐὰν ἠμύνατο τὸν λυπήσαντα. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι, ὁ πρὸς ὡς ἐν παρακλήσει φαμέν, πρὸς τῆς τριάδος. ἢ πρὸς τοῦ θεοῦ. ἢ πρὸς τοῦ λόγου. ἢ πρὸς τῆς φιλίας αὐτοῦ. ἢ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα, ἡ πρὸς πρόθεσις καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις, ἐπὶ τοιαύτης τινὸς εἴληπται σημασίας. ὅπου ἴσως δὲ εἴπη τις πρὸς καλῶν. ἢ πρὸς κακῶν εἶναί τι, ἑτεροῖον ἐν τοῖς τοιούτοις ἐστὶ σημαινόμενον τῆς προθέσεως. ἀλλοῖον δὲ αὖ πάλιν ἐν τῷ, πρὸς σοῦ εἰμι. ὥσπερ καὶ ἐν τῷ, πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις, ὅ φησί που Ὅμηρος. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι ἀντιδιαιρεῖ τὸν μάκαρα καὶ τὸν θνητόν, ὡς τῶν ἀνθρώπων μὲν θνητῶν ὄντων, μακάρων δὲ τῶν θεῶν, ἤτοι ἀθανάτων, ὡς μὴ ὑποπιπτόντων κηρί, τουτέστι θανατηφόρῳ μοίρᾳ. καὶ ὅτι κατὰ σχῆμα ἐξοχῆς ἐνταῦθα τὸν βασιλέα τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων ἐχώρισεν, ὥσπερ καὶ πρὸ τούτου τὸν Πάτροκλον, τῶν λοιπῶν ἑτάρων τοῦ ἀχιλλέως, ὅτε εἶπε. σύ τε Μενοιτιάδη καὶ οἷς ἑτάροισι. Τὸ δὲ μάρτυροι ἔστων, ἀρχαϊκῶς ἀττικίζεται κατὰ ἔθος συντάσσον οὐ μόνον δυϊκὰ ὀνόματα πληθυντικοῖς ῥήμασιν, ἀλλὰ καὶ πληθυντικὰ ἑνικοῖς, καὶ ἀνάπαλιν. τὸ δὲ ἔστων, ἢ ἐκ τοῦ ἔστωσαν συγκέκοπται, ἢ ἐκ τοῦ ἔστω τρίτου ἑνικοῦ γέγονε προσλήψει τοῦ ν. Ὅτι ἐν τῷ, ὀλοιῇσι φρεσὶ θύει, τὸν θυμὸν παρετυμολογεῖ. ἐκ τοῦ θύειν γὰρ ὅ ἐστιν ὁρμᾶν παράγεται ὁ θυμός. ἐκ δὲ τοῦ ὀλοὴ φρήν, σύγκειται τό, ὀλοόφρων. ὀλέθρια δὲ φρονεῖν λέγει τὸν βασιλέα, οὐ μόνον ἑαυτῷ ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀχαιοῖς. τὸ δὲ πάθος τοῦ στίχου τὸ ἐν τῷ, ὀλοιῇσι, θεραπεύουσιν οἱ μετρικοὶ ὡς οἴδασιν ἐκεῖνοι. λαγαροῦ ὄντος, καὶ ἐκτείνοντος μουσικῶς τὴν συλλαβήν, διὰ τοῦ ἐφεξῆς περισπωμένης. τινὲς μέντοι ἐτόλμησαν γράψαι ὀλοῇσι φρεσίν, ἵνα οὕτως ἀπαθὴς εἴη ὁ στίχος. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ ῥηθέντος θύειν, καὶ θυάδες αἱ βάκχαι. αἱ δ' αὐταί, καὶ θύσαι παρὰ Λυκόφρονι.

Οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
Ὅππως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχέοιντο Ἀχαιοί.
Ὣς φάτο. Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ.
Ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης Βρισηΐδα καλλιπάρῃον.
Δῶκε δ' ἄγειν. τὼ δ' αὖτις ἴτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν.
Ἡ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Δακρύσας, ἑτάρων ἄφαρ ἕζετο νόσφι λιασθείς,
Θῖν' ἔφ' ἁλὸς πολιῆς, ὁρόων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
Πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο χεῖρας ὀρεγνύς.
Μῆτερ. ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἐόντα.

Ὅτι ἀνδρὸς φρονίμου καὶ ἀγχινουστάτου ἴδιον τό, ἅμα νοεῖν τά τε πρόσω, τουτέστι τὰ παρελθόντα, καὶ τὰ ὀπίσω, τουτέστι τὰ μέλλοντα. καὶ ἐκ τῶν παρεληλυθότων, στοχάζεσθαι οἷα καὶ τὰ μέλλοντα ἔσται. διόπερ ἀχιλλεὺς αἰτιᾶται τὸν ἀγαμέμνονα, ἐπεὶ οὐκ οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσω καὶ ὀπίσω. τουτέστιν ἐπεὶ οὐκ οἶδεν ὅτι ὥσπερ τὰ πρὸ τούτου δι' ἐμοῦ πολεμαρχοῦντος ἐνίκα, οὕτω καὶ τὰ ἐς ὕστερον. καὶ οὔτε ἐκεῖνα ἐμοῦ δίχα δι' ὧν σόοι ἐμάχοντο, οὔτε τὰ μετὰ ταῦτα. οὐκοῦν ἐκ τῶν γινομένων ἀεὶ συμβαινόντων ἅμα καὶ τὰ στοχάζεται καὶ οἷα ἔσται τὰ τοῦ μέλλοντος χρόνου. καὶ νῦν μέν, οὕτω ψέγει τὸν μὴ ἅμα, τουτέστιν ὁμοῦ ἐν ἀμερεῖ χρόνῳ τά τε πρόσω καὶ τὰ ὀπίσω βλέποντα, ἀλλὰ ἀναμένοντα τὸν ἐπιόντα χρόνον, εἰς διδασκαλίαν τῶν ἀποβησομένων. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς, ἐπαινέσει γέροντα, ὃς ἅμα πρόσω καὶ ὀπίσω λεύσσει.

Ἰστέον δὲ ὅτι, ἀστεῖον τὸ νόημα καὶ ποιητικήν τινα ἔχον ὑπερβολήν. τὸν γὰρ πάνυ προσεκτικὸν καὶ ἀγχίνουν καὶ μὴ μόνα τὰ ἐν ποσὶν ὁρῶντα, μηδὲ τοῖς πρὸ ὀφθαλμῶν μόνοις ἀρκούμενον, ἅπερ εἰκότως ἂν ἔμπροσθεν λέγοιντο, ἀλλά τι ἐπιστρεπτικῶς προβλέποντα καὶ τῶν ὀπίσω, ἤτοι τῶν μὴ προόπτως μηδ' εἰς ὀφθαλμοῖς κειμένων, ἐκεῖνον βλέπειν τά τε ἔμπροσθεν ἡ ποίησις λέγει, καὶ τὰ ὄπισθεν, ὡς ἀγχίστροφον,

καὶ

καὶ ζώοις ἐοικότα ὅσα ὑγρότερα ὄντα, καὶ συχνάκις ῥᾷον ὧδε κἀκεῖ τὸν τράχηλον στρέφοντα, τά τε ἔμπροσθεν ὁρῶσι καὶ τὰ ὀπίσω, ὅπερ οὐ δύναται ποιῆσαι ἄνθρωπος, διὰ τὸ, τῶν ὀμμάτων ἔμπροσθεν κειμένων, μὴ εὐλύγιστον καὶ εὔστροφον ἔχειν τὸν τράχηλον. Ὅτι τῆς βρισηΐδος ἀπαγομένης, ἔχων ὁ ποιητὴς εἰπεῖν τι πλατύτερον περὶ ἐκείνης ὡς ἐπαθήναι οἷα εἰκὸς, ὤκνησεν ἀκαίρως διασκευάσαι. ἠρκέσθη δ' ἐμφῆναι μόνον τὰ εἰκότα λέξει μιᾷ εἰπών. ἡ δ' ἀέκουσα γυνὴ κίεν. ἔνθα ὅρα τὸ, γυνὴ, ἔμφασιν ἔχον διαθέσεως, ἣν πάσχοι ἂν ἄλοχος ἀποσπωμένη φίλου ἀνδρός. Ὅτι συμπαθεῖς οἱ ἥρωες παρὰ τῷ ποιητῇ, καὶ ἑτοιμοδάκρυες. καὶ ἔστιν ἀγαθοῦ ἤθους τὸ τοιοῦτον παραστατικόν. διὸ καὶ ἡ παροιμία φησὶν, ἀγαθοὶ δ' ἀειδάκρυες ἄνδρες. Ἀχιλλεὺς οὖν ἐνταῦθα τῆς βρισηΐδος ἀφαιρεθεὶς, δακρύει. καὶ μετ' ὀλίγα, δακρυχέων προσκαλεῖται τὴν μητέρα καὶ βαρυστενάχων. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ ὁ ἀγαμέμνων, οἷα κρήνη μελάνυδρος προρρέει τὰ δάκρυα. καὶ ὁ Πάτροκλος δέ που, ὡς κόρη νηπία δακρύει. καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ τῶν ἡρώων, ὁμοία ταῦτα πάσχουσι. καὶ ἄλλως δὲ ὡς φασὶν οἱ παλαιοὶ, οὐδὲν καινὸν ἐὰν ἀχιλλεὺς ἄρτι ἀχθόμενος δακρύῃ παθὼν λύπην. οὐ γὰρ ἀπαθὴς ὁ σπουδαῖος, ἀλλὰ μετριοπαθής. ἀρκεῖ δὲ αὐτῷ ὅτι οὐκ ἀντελάβετο τῆς βρισηΐδος. καὶ ὅτι οὐδὲν εἶπε βαρὺ πρὸς τοὺς κήρυκας. οὐδὲ ἔπραξεν. εἰ δὲ δακρύει, μέτριος τοῦτο πάθος, καὶ οὐ πάνυ ἐπίμομφον. ὁ δὲ, καὶ τοῦτο αἰδεῖται ποιῶν. διὸ καὶ νόσφι τῶν ἑταίρων ἑζόμενος, δακρύει ὅτι ἠτίμωται. οὐ γὰρ φιλογύνης ὁ νεανίας, ἀλλὰ φιλότιμος. ὁ μέν τοι παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ αἴας, οὐδὲ ἐπὶ τοῖς μεγίστοις τῶν κακῶν ἐδάκρυσεν. ἐμβριθὴς γὰρ ἐκεῖνος καὶ μεγαλόθυμος καὶ μανίας ἐγγύς. Ὅτι πολλάκις ἐν ταῖς δευτέραις συζυγίαις τῶν περισπωμένων μετὰ τὴν συναίρεσιν ὡς καὶ πρὸ τούτου ἐγράφη, πλεονάζει ποτὲ μὲν τὸ ο τὸ μικρὸν, ποτὲ δὲ τὸ α τὸ βραχύ. δι' οὗ μετὰ συναίρεσιν τοῦ ὁρῶν, πλεονάζοντος τοῦ ο, γίνεται ὁρόων ὁ βλέπων. ἄλλοτε δὲ ἐν τῷ ὁρᾷ, πλεονάζον τὸ βραχὺ ἄλφα πρὸ τῆς ληγούσης, τὸ ὁράᾳ πεποίηκεν. οὕτω καὶ ἠϊόνες βοόωσι. καὶ κῦμα βοάᾳ ποτὶ χέρσον. Ὅτι ἔοικε τὸ παλαιὸν, ὁ οἶνος μέλας εἶναι τὴν χρόαν, μήπω περιεργασαμένης τῆς τρυφῆς, τούς τε λευκοὺς καὶ τοὺς κιῤῥοὺς καὶ τοὺς ἀνθοσμίας. καὶ βότρυες δὲ ὡσεπιπολὺ, τοιοῦτοι. δι' οὗ μέλανες δ' ἀνὰ βότρυες ἦσαν. ὅθεν καὶ πόντον οἴνοπα φησὶν ὁ ποιητὴς, τουτέστιν οἴνου ὄψιν ἔχοντα καθ' ὁμοιότητα τοῦ αἴθοπος οἴνου, ἀντὶ τοῦ μέλανος, ὡς μετ' ὀλίγα ἐρεῖ ὁ ποιητής. εἰ δὲ καὶ πολιὰν ἅλα λέγει ἀντὶ τοῦ λευκὴν, ἀλλὰ τοῦτο, ἢ τοῦ περὶ τὸν αἰγιαλὸν μέρους τῆς θαλάσσης κατὰ τοὺς παλαιούς ἐστιν ἐπίθετον, ὡς ἀεὶ τῆς παραιγιαλίτιδος λευκοτέρας οὔσης τοῦ πόντου, ὅς ἐστι τὸ τῆς θαλάσσης βαθὺ, ἢ τὴν ἐπαφρίζουσαν δηλοῖ, καὶ οὕτω λευκανθίζουσαν. διὸ καὶ μελάνθος ποσειδῶν παρὰ Λυκόφρονι, τὸ μὲν, διὰ τὴν τοῦ πόντου μελανίαν. τὸ δὲ, διὰ τὸ οἷον ἐπανθεῖν καὶ ὑποπόλιον τοῦ ἀφροῦ. λέγονται δέ που ὁμοίως καὶ βόες οἴνοπες, οἱ μέλανες. Σημείωσαι δὲ ὅτι, πολλῶν ὄντων ἐπιθέτων θαλάσσης, οὐ πάντα τῇ ὅλῃ προσαρμόττουσι θαλάττῃ, ἀλλὰ τὰ πλείω μέρεσί τισιν αὐτῆς. γλαυκὴ γοῦν, οὐ πᾶσα. μόνη δὲ ἡ καὶ ἀβαθής, καὶ ἄμμον δὲ ὑποκειμένην ἔχουσα λευκὴν, καὶ οὕτω χρῶμα γλαυκὸν παραυγάζουσα. καὶ πολιὰ δὲ θάλασσα ὁμοίως, οὐ πᾶσα. ἡ πρὸς τῷ αἰγιαλῷ δέ. μέλας δέ γε πόντος, ὁ ἀκράτως τοιοῦτος. τὸ μέντοι πορφύρεος καὶ τὸ κυάνεον καὶ τὸ οἰνωπὸν, διαφοραὶ μελανίας, ὥσπερ καὶ τὸ δνοφερὸν ὕδωρ. ὅτε τοίνυν πόντος μέλας ἢ πορφύρεος ἤ τι τῶν τοιούτων λέγεται, ὡς ἀπὸ μερῶν εἰς τὸ πᾶν τὸ ἐπίθετον φέρεται. ἐνταῦθα δ' ἐνθυμητέον, ὡς καθὰ Ὀδυσσεὺς ἐν Ὀδυσσείᾳ, τῆς πατρίδος ἀποδημῶν, ἐκάθητο παρὰ τὸν αἰγιαλὸν πενθῶν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς διαπεταννύων ἐκεῖ ὅθεν ὁ πλοῦς αὐτῷ ἔμελλεν οἴκαδε γίνεσθαι, οὕτω καὶ ἀχιλλεὺς ἐνταῦθα ἐκάθητο παρὰ τὸν αἰγιαλὸν, ὁρῶν ἐπὶ πόντον καὶ ἀπόπλεον δι' οὗ τῇ θέᾳ εἰς τὴν πατρίδα. καὶ σώματι μὲν, ἐν τῇ τροίᾳ παρών. τῇ φαντασίᾳ δὲ, τὴν φθίαν ὁρῶν. ἔχει δὲ καὶ ἄδειαν οὕτω πενθεῖν ἀμέμπτως, μηδενὸς ὁρῶντος. ἀπρεπὲς γοῦν ἐν ὄψει πολλῶν διὰ τὴν βρισηΐδα δακρύειν τὸν ἥρωα. προοικονομεῖ δὲ πιθανῶς ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς, καὶ τὸ ἐντυχεῖν εὐπλάστως καταμόνας τὸν ἀχιλλέα τῇ μητρὶ θέτιδι ἐκ θαλάσσης ἐλθούσῃ. Ἱστέον δὲ ὅτι, πολιὰν ἅλα ὁ μῦθος λέγει τὴν γραῖαν, καθὰ καὶ τὸν Νηρέα γέροντα. ὁ δ' αὐτὸς, καὶ γραίας τινὰς πλάττει θαλασσίας δαίμονας πολιὰς ἐκ γενετῆς, καθὰ καὶ ὁ τῆς ἱστορίας κύκνος περιᾴδεται, ὡς ἐν ἄλλοις δεδήλωται. δῆλον δὲ ὡς ἐπὶ μὲν ἄλλων τινῶν, ἐπίθετον ἡ πολιά. ἐπὶ δὲ τειχῶν, ἰδιάζει. ἀρκεῖ γὰρ ἀντὶ πολιῶν τειχῶν, πολιὰς μόνον εἰπεῖν. Ὅτι δύο κῆρες ὡς ἡ ἱστορία φησὶν, εἰς ᾅδου κατῆγον τὸν ἀχιλλέα, ἡ μὲν, ὀλιγοχρόνιον ἔντιμον, ἡ δὲ, πολυετὴς καὶ οὐ μετὰ τιμῆς, καὶ τοῦτο καὶ ἀλλαχοῦ ῥηθήσεται. ἐνταῦθα δὲ συντομώτατα λέγων ὁ ἀχιλλεὺς, δυσχεραίνει ὅτι μινυνθάδιος ὢν, τουτέστιν ὀλίγος τῷ χρόνῳ δηλαδὴ τῆς ζωῆς, ἤγουν μίνυνθα καὶ ἐπ' ὀλίγον ζῆσαι μέλλων, ὅμως οὐδὲ τιμὴν ἔχει. ταύτην δὲ τὴν ἱστορίαν, τόποις διαφόροις καταμερίσει ὁ ποιητής. ἐνταῦθα μὲν συντόμως εἰπὼν, ἀλλαχοῦ δὲ τὸ αὐτὸ ἱστορήσων πλατύτερον. ὥσπερ δὲ ἀμφαδὸν ἀμφάδιος, οὕτω μίνυνθα μινυνθάδιος. προϋπάρχει δὲ ἀμφοῖν, τὸ μινυόν. ὃ καθὰ τὸ τυννοῦτον, οὕτω καὶ αὐτὸ δηλοῖ παρ' ἀττικοῖς τὸ μικρόν. ἐξ οὗ καὶ μινύθω τὸ ἐλαττῶ καὶ σμικρύνω. καὶ μινύρω καὶ μινυρίζω τὸ ὑποκλαίω. τοῦτο δὲ καὶ κινύρεσθαι λέγεται. εὐφήμως δὲ εἰπόντος τοῦ ἀχιλλέως τὸ, μινυνθάδιος, ἡ μήτηρ μετ' ὀλίγα περιπαθέστερον, ὠκυμορώτατον αὐτὸν ἐρεῖ. Σημείωσαι δὲ ὅτι, καὶ ἐπὶ χρόνου λέγεται τὸ μινυνθάδιος. ὡς τὸ, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰὼν ἔπλετο. ἤγουν ὀλίγη καὶ βραχεῖα ἡ ζωή.

Τιμήν πέρ μοι ὄφελλεν ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης. νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.
Ηγάρ μ' ἀτρείδης εὐρυκρείων Αγαμέμνων
Ητίμησεν. ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
Ως φάτο δακρυχέων. τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ,
Ημένη ἐν βένθεσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι.
Καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἁλὸς, ἠΰτ' ὀμίχλη.
Καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δακρυχέοντος.
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Τέκνον. τί κλαίεις. τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος.
Εξαύδα. μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω.
Τὴν δὲ βαρυστενάχων, προσέφη πόδας ὠκὺς Αχιλλεύς.
Οἶσθα. τίη τοι ταῦτ' εἰδυίῃ πάντ' ἀγορεύω.
Ωχόμεθ' ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ηετίωνος.
Τὴν δὲ διεπράθομέν τε, καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα.
Καὶ τὰ μὲν, εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἷες Αχαιῶν.
Εκ δ' ἕλον ἀτρείδῃ Χρυσηίδα καλλιπάρῃον.

Ὅτι ἐπὶ ἀποτυχίᾳ ὀφειλομένης τιμῆς, ἐστὶν εἰπεῖν τὸ, τιμὴν πέρ μοι ὄφελλεν ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι. νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν. ἔστι δὲ τυτθὸν τὸ μικρὸν, ἐκ μεταφορᾶς φασὶ τῶν ὑποτιτθίων ἤγουν ὑπομαζίων βρεφῶν, τροπῇ συνήθει τοῦ ι εἰς τὸ υ. ἐκ δὲ τοῦ τυτθὸν, γίνεται καὶ ὁ Τυδεὺς ὁ μικρὸς τὸ δέμας, κατὰ συγγένειαν τοῦ θ καὶ τοῦ δ, ἣν δηλοῖ σὺν ἄλλοις μυρίοις καὶ τὸ, Προμηθεὺς, καὶ Ἐπιμηθεὺς, γινόμενα ἐκ τοῦ μήδω. καὶ τὸ μηδεὶς, μηθείς. καὶ τὸ οὐδενῶ, ἐξουθενῶ. Ὅτι ἐν ἄλλοις μὲν, δαίμονά τινα καταδυομένην εἰς τὴν θάλασσαν, μολυβδαίνῃ εἰκάσει. βάρους γὰρ χρεία τοῖς καταδυομένοις. ἐνταῦθα δὲ, τὴν Θέτιν ἀναβαίνουσαν ἐκ θαλάσσης, ἀναδῦναι λέγει καθὰ ὀμίχλην. καὶ γὰρ καὶ οἱ ἀναδυόμενοι, κουφότητος δέονται, καὶ ἡ ὀμίχλη τοιοῦτόν ἐστι. καὶ ὅρα ὅτι δύεσθαι μὲν καὶ καταδύεσθαι λέγεται, τὸ εἰς βάθος ὑγρὸν κατιέναι, ὡς καὶ ὁ ἥλιος δύεται εἰς τὸν μυθικὸν ὠκεανόν. ὅθεν καὶ ζῶα δυτικὰ παρ' Ἀριστοτέλει, τὰ καθ' ὕδατος δυόμενα. τὸ δὲ ἐκεῖθεν ἀνιέναι, ἀναδύεσθαι. λέγεται δέ ποτε ἀναδύεσθαι, καὶ ἐπὶ τοῦ ὀκνεῖν, ἢ καὶ ἀργεῖν, ἐξ ὁμοιότητος τοῦ ῥηθέντος ἀναδύεσθαι, καὶ τῆς κατ' αὐτὸ ἀργίας, ἐπὶ τῶν βαρυτέρων μάλιστα σωμάτων. ῥᾷον γὰρ καταδύεσθαι δοκεῖ τὰ βάρη, ἤπερ ἀναδύεσθαι. ἡ δὲ τοιαύτη ἔννοια, παρήγαγέ πως καὶ τὸ ἀναβάλλεσθαι, ἤτοι ὀκνεῖν καὶ ἀναδύεσθαι καὶ ἀργεῖν. βράδιον γάρ τι ἀναβάλλεται κάτωθεν ἄνω, ἤπερ καταβάλλεται. καὶ μάλιστα εἴ τις ἐπὶ νοῦν λάβοι, ὡς ὁ ὀρύσσων, ἀναβάλλειν ἤγουν ἄνω ῥίπτειν λέγεται τὸν χοῦν. οὗ ἀνάπαλιν ἔχει τὸ καταβάλλειν. πρώτη δὲ παρὰ τῷ ποιητῇ παραβολὴ σύντομος τὸ ἠΰτ' ὀμίχλη. περὶ δὲ παραβολῆς ἐν τῇ β' ῥαψῳδίᾳ, πλατύτερον ῥηθήσεται. αἰολικῶς δὲ ψιλοῦται τὸ, ὀμίχλη, ὡς δῆλον ἐκ τῆς ἐνταῦθα συναλοιφῆς. φησὶ γάρ, ἠΰτ' ὀμίχλη. ἔτι δὲ καὶ ἰωνικῶς ἔχει τὴν ψιλήν. κοινῶς δέ γε δασύνεται παρὰ τὴν ὁμοῦ εἴλησιν. εἰσὶ δὲ οἳ καὶ ἄλλως ψιλοῦσιν αὐτὸ παρὰ τὸ ἀχλύειν, δι' ἧς ἀχλύονται ὄμματα. ἔστι δὲ τὸ ἠΰτε, παραβολικὸν ἐπίρρημα ἰσοδυναμοῦν τῷ, καθὰ, καὶ τοῖς τοιούτοις. πλὴν ὅσον, ἐκεῖνα μὲν, λόγου πεζοῦ καὶ κοινά. τοῦτο δὲ ποιηταῖς εὔχρηστον, ὡς καὶ τὸ εὖτ', ὃ καὶ αὐτὸ παραβολῆς ἐστὶν ἐπίρρημα, ὡς δηλοῖ τὸ, εὖτ' ὄρεος κορυφαῖς ἐν τῇ γ' ῥαψῳδίᾳ. ἐξ οὗ καὶ γίνεται τὸ ἠΰ. εὖ γὰρ, καὶ κατὰ διάλυσιν ἐΰ, καὶ κατ' ἔκτασιν ἠΰ. καὶ μετὰ παραπληρώσεως, ἠΰτε. ὥσπερ καὶ εὖ εὖτε, καθὰ προείρηται. οὐχ ἧττον δὲ τοῦ, εὖτε καὶ ἠΰτε, ποιητικὸν ἐπίρρημα παραβολικὸν τὸ, ὧπερ ἀντὶ τοῦ καθὰ, κατὰ τοὺς τεχνικούς. καὶ τὸ, ὧτε, οἷον ὧτε χερνῆτις γυνὰ, ἤγουν ὡς χερνῆτις ὅ ἐστι ταπεινὴ κατὰ τὴν ὁμηρικὴν ἔριθον. γίνεται δὲ κατὰ Ἡρωδιανὸν, οὕτως. ὡσεί τε καὶ ὡσείπερ, καὶ ἀποβολῇ τοῦ σ, καὶ κράσει τοῦ ω καὶ ε εἰς τὴν ῳ δίφθογγον διὰ τὴν τοῦ ι συναίρεσιν, ὧτε καὶ ὧπερ. περὶ δὲ τῆς διαλύσεως τοῦ εὖτε, εἰς τὸ ἠΰτε, ἐν τῇ ἑξῆς ῥαψῳδίᾳ ῥηθήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι, καθάπερ ὀμίχλη διὰ τοῦ η, οὕτω καὶ κίχλη καὶ ζεύγλη καὶ τρίγλη, ὡς ἀρέσκον ἐστὶν Ἡρωδιανῷ. τὰ μέντοι εἰς α φησὶ, τοιαῦτα ὀνόματα, ὑπὲρ τὸ λ καὶ ἕτερον ἔχει λ. ἤγουν διὰ δύο λλ ἐκφέρονται. οἷον, Σιβύλλα. ἀνθύλλα, ἀδελφὴ Μέμνονος. ἀφ' ἧς ἐν τῷ Νείλῳ, πόλις ὁμώνυμος. ὅθεν φησὶ τὸ, στρέβλα παραλόγως γραφὲν ὑπό τινων, διορθωτέον. ἀναλογώτερον γὰρ τὸ στρέβλη. Ὅτι ἐν τῷ χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε, καταρέζειν ἐστὶ, τὸ ῥέζειν ἤγουν ποιεῖν, πρᾶγμα οἰκεῖον καὶ αὐτὸ τῇ χειρί. ὅπερ ἐστὶ καταψᾶν καὶ

ἅπτεσθαι

ἅπτεσθαι ἠρέμα κολακευτικῶς. Ἰστέον δὲ, ὡς τὸ μὲν πρᾶττειν, ἀσυνθέτως λέγεται ῥέζειν. ὡς τὸ, τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε. καὶ ὡσεί τι κακὸν ῥέζουσα ἐνωπῇ. τὸ δ' αὖ τὸ, καὶ ἔρζω κατὰ μετάθεσιν, ἐξ οὗ τὸ ἔρξον ὅπως ἐθέλεις. τὸ δὲ καταψᾶν, συνθέτως καταρέζειν, καὶ ἐν συγκοπῇ δέ ποτε, καῤῥέζειν. ὅθεν τὸ καῤῥέζουσα ἐν τοῖς ἑξῆς ἐρεῖ ὁ ποιητής. διὸ καὶ οἴονταί τινες, παρὰ τὴν κατὰ πρόθεσιν, καὶ τὸ ἔζειν, σὺν τῷ ῥὰ συνδέσμῳ, γενέσθαι καταρέζειν, τὸ οἱονεὶ συγκαθίζειν λεαντικῶς τῇ καταψήσει τὰ ἐπανιστάμενα. κοινῶς δὲ, κατέρεξε δι' ἑνὸς ρ εἴρηται, ὡς καὶ τὸ, ἔρεξεν ἐν τῷ, τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξεν. ἀττικῶς γὰρ, διὰ δύο ρρ τὰ τοιαῦτα προφέρονται.

Τὸ δὲ ἐξονόμαζεν, οἱ μὲν, ἀντὶ τοῦ ἐξ ὀνόματος ἐκάλει φασίν. ὅπερ ἐν πολλοῖς οὐκ ἀληθὲς εὑρεθήσεται, ὥσπερ οὐδὲ ἐνταῦθα. οὐ γὰρ Ἀχιλλέα προσφωνεῖ τὸν υἱὸν ἡ Θέτις ἐξ ὀνόματος, ἀλλὰ τέκνον φησὶ τί κλαίεις. οἱ δὲ ἀκριβέστερον, ἀντὶ τοῦ, ἐλάλησεν ἁπλῶς. ὡς εἶναι ἐκ παραλλήλου ταυτὰ, τό τε ἔφατο ἔπος, καὶ τὸ ἐξονόμαζεν. ὥσπερ καὶ ἐν τῇ σ' ῥαψῳδίᾳ φησί. διαπέφραδε καί μοι ἔειπε. καὶ ἐκεῖ γὰρ τὸ φράζειν καὶ τὸ εἰπεῖν, τὸ αὐτὸ ἐκ παραλλήλου ἐστί. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἐξονομάζειν ἐστὶ τὸ διεξοδικῶς λέγειν. ἤτοι μὴ μετρίαις τισὶ λέξεσιν, ἀλλὰ λόγῳ χρᾶσθαι, τῷ ἐξ ὀνομάτων πολλῶν συγκειμένῳ ἤτοι ἐκ λέξεων. ὄνομα γὰρ καὶ ῥῆμα παρὰ τοῖς ῥήτορσι, πᾶσα λέξις ἐλέγετο. τὸ μέντοι ὀνομαστὶ καλεῖν, ὀνομαίνειν καὶ ἐξονομαίνειν λέγεται, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται. Ὅτι γεροντικὸν τὸ πρόσωπον, εἰ ἀνακρίνει τινὰ νεώτερον, τί παθὼν πενθεῖ, καλῶς ἂν εἴποι τὸ, τέκνον τί κλαίεις. τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος; ἐξαύδα. μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ τὰ λυποῦντα ἐκτιθέναι εἰς διήγησιν, κουφισμὸν ποιεῖται τῆς λύπης. διόπερ ἐνταῦθα ἡ Θέτις τὸν υἱὸν ἐρωτᾷ, τί κλαίεις καὶ τὰ ἑξῆς, οὐχ ἵνα μάθῃ ὅπερ ἠγνόει, οἶδε γὰρ ὡς καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς ἐρεῖ, ἀλλ' ἵνα κουφίσῃ τὴν ψυχὴν, τῇ ἐκφορᾷ τοῦ βαρύνοντος. Κἀκεῖνο δὴ ἰστέον, ὡς παρ' ἡμῖν μὲν τὸ εἴδωμεν, ἐπὶ ἐνεστῶτος παντελῶς ἐστὶν ἄχρηστον· παρὰ δέ γε τῷ ποιητῇ, πολλαχοῦ εὐχρηστεῖται. κλίνει γὰρ αὐτὸ, ὡς ἀπὸ τοῦ εἴδω εἴδεις, θέματος ἀχρήστου ἡμῖν. ἡμεῖς γὰρ, εἰδῶμεν φαμὲν περισπωμένως, ὅπερ ταυτόν ἐστι τῷ γνωσώμεθα. τὸ δὲ, τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος, οὐ πάνυ εὐσύντακτον ὂν, ὅμοιόν ἐστι τῷ, περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε φύλλα τε καὶ φλοιόν. περὶ οὗ προγέγραπται. τὸ δὲ ἐξαύδα, καὶ τὸ μὴ κεῦθε νόῳ, τῆς αὐτῆς ἐννοίας εἰσί. δύναται δὲ τὸ τοιοῦτον ἐξαυδᾶν, λεχθῆναι καὶ ἀνακαλύπτειν καὶ ἐκκαλύπτειν νοεῖν. Ὅτι ὥσπερ τὸ ἐπεὶ, κατὰ πλεονασμὸν ἐπειὴ γέγονεν, διὸ ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν, οὕτω καὶ τὸ τί, τιή. διὸ, τιή τοι ταῦτα εἰδυίῃ ἀγορεύσω. Σημείωσαι δὲ ὅτι οἱ παλαιοὶ ἐν μὲν τῷ, ἐπειὴ, καθὰ καὶ προείρηται, περισπῶσι τὸ η τῆς ληγούσης. ἐνταῦθα δὲ βαρύνουσιν ἐγκλίνοντες. ὡς ἐν τοῖς Ἀπίωνος καὶ Ἡροδώρου φέρεται. οἱ δὲ ἀττικοὶ, ὀξυτόνως λέγουσι, τιή καὶ ὁτιή. δῆλον δὲ ὡς ἐπεκτάσεώς τις ἐστὶν, ἐν τοῖς τοιούτοις τὸ η. ἑτεροία μέντοι παρὰ τὴν ἐν τῷ, νηὶ καὶ τοῖς ὁμοίοις. Ὅτι τὸ, ᾠχόμεθ' ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἠετίωνος καὶ ἑξῆς, ἱστορία ἐστὶ πρὸ τοῦ χόλου πάντως πραχθεῖσα τοῦ Ἀχιλλέως. εἰ γὰρ καὶ ἤρξατο ἐκ τῆς μήνιδος ὁ Ὅμηρος, ἀλλὰ μυρίας ὅσας τὰς πρὸ αὐτῆς ἱστορίας καὶ πράξεις τρωικάς τε καὶ ἑλληνικὰς τῇ ποιήσει παρενσπείρει ὡς προείπομεν, μηδέν τι παραλείπων τῶν καιριωτέρων. ἱστορεῖ τοίνυν ἐνταῦθα, ὅτιπερ ἡ Χρυσηὶς, οὐκ ἐκ τῆς Χρύσης πόλεως ἠχμαλώτιστο, ὅπερ ἄν τις ὡς εἰκὸς ὑπολάβοι, ἀλλ' ἐκ τῆς ὑποπλακίου Θήβης, ἀποσταλεῖσα ἐκεῖ φασὶ παρὰ τοῦ πατρὸς Χρύσου, ὡς εἴς τι κρησφύγετον ἐρυμνόν. κατὰ δέ τινας, εἰς ἑορτὴν Ἀρτέμιδος, ἐκεῖ ἀπελθοῦσα. ὁ μέντοι Ἀχιλλεὺς πολεμαρχῶν, καὶ τὰ περὶ Φρυγίαν ληιζόμενος, καὶ ταύτην τὴν Θήβην εἷλε, καὶ τὴν Χρυσηίδα μετὰ τῶν ἄλλων ἠνδραποδίσατο. περὶ δὲ τῆς Θήβης ταύτης, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. νῦν δὲ τοσοῦτον ἰστέον, ὅτι τὴν παρὰ τῷ ποιητῇ ταύτην Θήβην, πληθυντικῶς ἄλλοι Θήβας φασί. καὶ εἰσὶ καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα διαφορούμενα κατ' ἀριθμόν. Ἀθήνην γὰρ τὴν πόλιν, καὶ Ἀθήνας εὑρίσκομεν, καὶ Κρήτην καὶ Κρήτας. καὶ ἀκρωτήριον Μάλειαν, Μαλείας. καὶ ἄλλα διάφορα. ἱστοροῦσι δέ τινες ὅτι, ἐκ τῶν ὑποπλακίων Θηβῶν ἡ Χρυσηὶς ἐλήφθη. οὔτε καταφυγοῦσα ἐκεῖ, οὔτ' ἐπὶ θυσίαν ἀρτέμιδος ἐλθοῦσα, ὡς ὁ τὰ κύπρια γράψας, ἔφη. ἀλλὰ πολῖτις ἤτοι συμπολῖτις Ἀνδρομάχης οὖσα. ὁ δὲ γεωγράφος λέγει καὶ ὅτι τὸ τῆς Θήβης πεδίον, δι' ἀρετὴν, περιμάχητον ἦν ποτε Μυσοῖς καὶ Λυδοῖς. ὕστερον δὲ τοῖς ἐξ αἰολίδος καὶ Λέσβου Ἕλλησι. καὶ ὅτι ὕστερον ἔρημος καὶ ἡ Θήβη καὶ ἡ Λυρνησσός, διέχουσαι Ἀδραμυττείου σταδίοις, ἡ μὲν, ξ'. ἡ δὲ, π'. ἱερὰ δὲ, οὐ μόνον ἡ ῥηθεῖσα Θήβη, ἀλλὰ καὶ πᾶσα πόλις, ὡς φυλακτικὴ τῶν ἐντός. ὅπερ θεῖον τῷόντι ἐστίν. ὅθεν ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ ποιητὴς καὶ τοὺς νύκτωρ φυλάσσοντας τὸ στρατόπεδον καὶ ὑπεραγρυπνοῦντας τῶν ἄλλων, ἱερὸν τέλος φυλάκων φησί. καὶ ἱερὰ δέ που λέγει τείχεα. καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δὲ, ἱερὸν Τροίης πτολίεθρον. οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, καὶ εἰς ἱερόσυλον ἀποτάσσουσι πολίτην ἐκεῖνον, ὃς καθέλῃ χάριν οἰκίαν, τεῖχος πόλεως. πόλιν δὲ Ἠετίωνος τὴν Θήβην λέγει τοῦ πατρὸς Ἀνδρομάχης τῆς γυναικὸς Ἕκτορος, ὡς τοῦ Ἠετίωνος εἰ καὶ μὴ οἰκιστοῦ, ἀλλ' ὅμως βασιλέως ἐν αὐτῇ ὄντος. τοῦ γὰρ κρατοῦντος φασὶν ἡ πόλις νομίζεται. Κίλικες δὲ ὡς καὶ προεγράφη, οἱ περὶ τὴν τοιαύτην Θήβην ἐλέγοντο. ὧν ἦρχεν Ἠετίων, ἀπὸ ἀετοῦ αὐτὸς παρονομαζόμενος. τῶν δὲ ῥηθέντων Κιλίκων, ἔνδοξος ἀποικία λέγεται. ἱστορεῖται γὰρ ὅτι, οἱ κατὰ Παμφυλίαν Κίλικες, ἀπὸ τῶν πρὸς τῇ Ἴδῃ ᾠκίσθησαν. αὐτοὶ δὲ πόθεν ἐκλήθησαν, προγέγραπται. Ὅτι δὲ Θῆβαι ἦσαν πολλαὶ, ἀλλαχοῦ εἴρηται. τὸ δὲ ᾠχόμεθα ἐς Θήβην, ἁπλῶς εἴληπται, ἀντὶ τοῦ ἤλθομεν. λαμβάνεται δέ ποτε

ἡ λέξις, καὶ ἐπὶ τῶν ἀφανῶν γινομένων. διὸ ὁ δεῖνα ποιήσας τόδε τι, ᾤχετο. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ θανάτου. διὸ πρὸ ὥρας ᾤχετο. ἐξ οὗ καὶ οἰχόμενος καὶ ἀποιχόμενος ὁ θανών. Ὅτι ἐν τῷ τὴν δὲ διεπράθομεν καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα, κοινῶς ἄγειν λέγει ἐπί τε ἐμψύχων καὶ μὴ τοιούτων. καὶ παράγεται ἀπὸ τοῦ τοιούτου ῥήματος καὶ ἡ ἀπαγωγή, ἐπὶ αἰχμαλωσίας. κεῖται δὲ ἐνταῦθα καὶ τὸ εὖ, ἐπὶ ἀρετῆς, ἐν τῷ, καὶ τὰ μὲν, εὖ δάσαντο. τουτέστι κατὰ δικαιοσύνην καὶ ἰσότητα διεμοιράσαντο μετὰ σφίσιν, ὅ ἐστιν ἐν αὐτοῖς. τοῦτο δὲ ἔν τισι τῶν ἀντιγράφων, μετά σφισιν ἐγκλιτικῶς γράφεται. Ὅτι ἐξελεῖν καὶ ἐξελέσθαι παρὰ τῷ ποιητῇ, τὸ ἐπιλέξασθαι καὶ δοῦναί τινι ὡς ἐξαίρετον. αἱρεῖν γὰρ καὶ ἑλεῖν, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐννοίας λαμβάνονται. ὅθεν καὶ συνθέτως, ἐξαιρεῖν καὶ ἐξελεῖν, ταυτὰ νοοῦνται. καὶ εἴπερ ἦν ἐν χρήσει, ὥσπερ τὸ ἐξαίρετον, οὕτω καὶ τὸ ἐξέλετον, οὐκ ἂν ἦν ἔξω ἀναλογίας ἡ παραγωγή. νῦν δὲ τὸ μὲν ἐξέλετον, ἄχρηστόν ἐστι. τὸ δὲ ἐξελεῖν, ἔστι παρὰ τῷ ποιητῇ. καθ' ὃ, ἐξεῖλον Ἀχαιοὶ τὴν Χρυσηΐδα τῷ βασιλεῖ. ἐξελεῖν δέ ποτε λέγεται καὶ τὸ ἐκβαλεῖν καὶ ἀπολέσαι καὶ ὑπεξελεῖν, τὸ εἰς μέρος θεῖναι. τοῦτο δὲ καὶ ἐξαιρεῖν ὀνομάζεται. ὅθεν ἐξαίρεσιν λίθου φησί που Ἡρόδοτος.

Χρύσης δ' αὖθ' ἱερεὺς ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος,
Ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα.
Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος
Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιούς.
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα δύω κοσμήτορε λαῶν.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοί.
Αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ.
Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
Χωόμενος δ' ὁ γέρων, πάλιν ᾤχετο. τοῖο δ' Ἀπόλλων
Εὐξαμένου ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν.
Ἧκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος. οἱ δέ νυ λαοὶ
Θνῆσκον ἐπασσύτεροι. τὰ δ' ἐπῴχετο κῆλα θεοῖο
Πάντῃ ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν. ἄμμι δὲ μάντις
Εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας ἑκάτοιο.
Αὐτὰρ ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν ἱλάσκεσθαι.
Ἀτρείωνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν. αἶψα δ' ἀναστὰς
Ἠπείλησεν μῦθον. ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστί.
Τὴν μὲν γὰρ σὺν νηὶ θοῇ ἑλίκωπες Ἀχαιοὶ
Ἐς Χρύσην πέμπουσιν. ἄγουσι δὲ δῶρα ἄνακτι.
Τὴν δὲ νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
Κούρην Βρισῆος, τήν μοι δόσαν υἷες Ἀχαιῶν.
Ἀλλὰ σὺ εἰ δύνασαί γε, περίσχεο παιδὸς ἑῆος.
Ἐλθοῦσ' Οὔλυμπόνδε, Δία λίσαι, εἴ ποτε δή τι
Ἢ ἔπει ὤνησας κραδίην Διός, ἠὲ καὶ ἔργῳ.

Ὅτι ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς σχήματι ἀνακεφαλαιώσεως χρῆται διὰ τοῦ Ἀχιλλέως. ἐπαναλαμβάνων τὰ πρὸ μικροῦ ἱστορηθέντα εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἀκροατοῦ, ἅπερ εἰσὶν ἡ τοῦ Χρύσου ἱκετεία. ἡ τῶν δώρων προβολή. ὁ τῶν Ἀχαιῶν ἐπευφημισμός. ἡ τοῦ βασιλέως ἀπειλή. ἡ τοῦ Ἀπόλλωνος μῆνις. ἡ τοῦ Κάλχαντος μαντεία. ὁ χόλος τοῦ βασιλέως. ἡ τῆς Χρυσηΐδος ἀποστολή, καὶ ἡ τῆς Βρισηΐδος ἀφαίρεσις. Ἰστέον δὲ ὅτι, ἕως μὲν τῆς τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀπειλῆς, αὐτοὺς ἐκείνους ξηροὺς ἔθετο τοὺς στίχους ὁ ποιητὴς παλιλλογῶν, οὓς ἐν τοῖς φθάσασιν ἔγραψε. διδάσκων ὡς καὶ ἐν ἄλλοις μυρίοις, ὅτι ἐν πολλοῖς ἔξεστι τῷ ῥητορεύοντι, ἀνεπιλήπτως ταυτολογεῖν, καὶ μὴ τὰ καλῶς ῥηθέντα παρακινεῖν, μὴ δὲ κόπον ἕως τοῦ παρέχειν ἐν κενοῖς, μηδενὸς κατεπείγοντος. μὴ δὲ μελετᾶν ἀφωνίαν εἰσαεί. τὰ μέντοι ἐφεξῆς, ἄλλαις λέξεσι καὶ σχήμασιν ἐπιτέμνει, ἐπιτροχάδην ἀνακεφαλαιούμενος. καὶ διδασκαλίαν ἑτέραν ταύτην, ἀνακεφαλαιώσεως ὑποτιθείς.

ἐν ᾗ τὰ

ἐν ᾗ τὰ μακρότερον προδιηγηθέντα, ἐπιτετμημένως προάγονται. καὶ τοίνυν ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐπιτρόχῳ ἀνακεφαλαιώσει, εὔξασθαι μὲν τὸν Χρύσην φησί. τὸν Ἀπόλλωνα δὲ ὑπακοῦσαι, καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς πυκνοὺς θνήσκειν. καὶ τὸν μάντιν εὖ εἰδότα θεοπροπίας, εἰπεῖν. καὶ τὰ ἑξῆς. οὔτε δὲ ὁποία τις ἦν ἡ εὐχὴ λέγει, οὔτε τὴν τοῦ Ἀπόλλωνος μῆνιν ἐκφράζει, οὔτε τοὺς τοῦ Κάλχαντος λόγους φράζει, οὔτε ἄλλο διασκευάζει οὐδέν, ἀλλ᾽ ἐπιτρέχει μόνα τῶν προϊστορηθέντων τὰ καιριώτατα. ὥς τε ἔχομεν ἐνταῦθα, δύο τρόπους ἀνακεφαλαιώσεων. ἕνα μὲν, τὸν αὐτὰ ἐκεῖνα ξηρὰ τὰ προλεχθέντα πάντα φράζοντα. ἕτερον δὲ, τὸν ἐπιτροχάδην τοῖς καιρίοις μόνοις ἐπεξιόντα. Ὅτι Ἀχιλλεὺς ὑψῶν ῥητορικῶς τὴν εἰς αὐτὸν βασιλικὴν ἀδικίαν, ἀσεβείας τὸν Ἀγαμέμνονα γράφεται, εἴγε ὡς πρὸς τὴν μητέρα φησίν, αὐτὸς μὲν ἐκέλευε θεὸν ἱλάσκεσθαι, τὸν δὲ Ἀτρείδην δὲ ταῦτα χόλος ἔλαβεν. ἐκέλευσε δὲ τὸ ῥηθὲν Ἀχιλλεὺς, ἐν τῷ, ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῷ πρόες. Ὅτι σφοδρὰν ἐπεξέλευσιν φράζει τὸ, αἶψα δ᾽ ἀναστὰς, ἠπείλησε μῦθον ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστὶν, ἤγουν ὃς δὴ τετέλεσται. Ὅτι ἑλίκωπες Ἀχαιοὶ, οὐ μόνον ὡς εἴρηται οἱ τὰς κώπας ἑλίσσοντες, ἢ τοὺς τῶν ὁρώντων ὀφθαλμοὺς ἑλίσσοντες ἐπ᾽ αὐτοὺς, ὡς καὶ εἶδος ἀγητοὶ ὄντες. ὅ ἐστι θαυμαστοὶ, ἀλλὰ καὶ οἱ τὴν ὄψιν γοργοὶ, καὶ συχνὰ τοὺς ὦπας ἑλίσσοντες ὅποι δέον ἐστὶ, καὶ μὴ νωθροί. ἢ οἱ πρὸς τὴν ἑλίκην τὴν μεγάλην ἄρκτον, ὡς καὶ πρὸ τούτου ἐῤῥέθη, βλέποντες ἐν τῷ πλέειν. πρὸς ταύτην γοῦν Ἕλληνες ἐναυτίλλοντο. τὸ δὲ πρὸς τὴν ἑτέραν ἄρκτον τὴν μικρὰν τὴν κυνόσουραν πλέειν, Φοινίκων ὕστερον εὕρημα. τὸ δὲ λέγειν ἑλίκωπας τοὺς μελανοφθάλμους, οὐκ ἀρέσκει τοῖς παλαιοῖς. φασὶ γὰρ, κόραις μᾶλλον πρέπειν τὸ ἐπίθετον, ὡς προείρηται. Ὅτι ὥσπερ τὸ στέλλειν ἀφ᾽ οὗ ὁ στόλος, οὕτω καὶ τὸ πέμπειν ἐξ οὗ καὶ ὁ πομπίλος ἰχθὺς, οἰκεῖον ἐπὶ θαλάσσης. διὸ τὴν μὲν, σὺν νηὶ εἰς Χρύσην πέμπουσι. καὶ ἐν ἄλλοις δὲ μυριαχοῦ τοῦτο φανεῖται. τὸ δὲ εἰς Χρύσην, δύναται καὶ ἀρσενικῶς νοηθῆναι εἰς τὸν πατέρα Χρύσην, καὶ θηλυκῶς εἰς τὴν Χρύσην πόλιν. Ὅτι κατὰ μόνας μὲν ὁ Ἀχιλλεὺς λαλῶν, εἶπεν. ὡς ἐλθὼν ὁ βασιλεὺς, ἕξει γέρας, τὴν τοῦ Βρισέως δηλαδὴ, αὐτὸς ἀπούρας. ὅ ἐστιν ἀφορίσας ἐκ τοῦ Ἀχιλλέως. ἐνταῦθα δὲ καταπρόσωπον ὁμιλῶν τῇ μητρὶ, αὐτὸ λέγει τὸ πραχθέν. ἤγουν ὅτι νέον αὐτὴν κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες. Ὅτι Ὁμήρου εἰπόντος κούρην Βρισῆος, παρασημειοῦνται καὶ ἐντεῦθεν οἱ παλαιοὶ, παρωνυμικῶς ἐσχηματίσθαι καὶ τὴν Χρυσηίδα καὶ τὴν Βρισηίδα, λέγοντες κύρια εἶναι ταῦτα ὀνόματα τὰ προῤῥηθέντα. τὸ δὲ σχῆμα, καλοῦσιν ἀντονομασίαν. ἀντὶ γοῦν τοῦ εἰπεῖν τὸ κύριον ὄνομα τῆς γυναικὸς, κούρην Βρισῆος εἶπεν αὐτήν. ἐνταῦθα δὲ σημειῶσαι ὅτι, καθ᾽ ὁμοιότητα τῆς ἀντωνυμίας, εἶπον ἀντονομασίαν τὸ ῥηθὲν σχῆμα οἱ παλαιοί. ἀντονομάζουσι γὰρ καὶ τοῦτο καὶ ἡ ἀντωνυμία. πλὴν ἡ μὲν ἀντωνυμία, ἐν μιᾷ λέξει ὡς μέρος λόγου. ἡ δὲ ἀντονομασία, ἐν δυσὶ ποτὲ δὲ καὶ πλείοσι. σχῆμα γάρ ἐστι. Ὅτι ὁ ἀξιῶν τινὰ βοηθῆσαι πρὸς δύναμιν, εἴποι ἂν τὸ, ἀλλὰ σὺ εἰ δύνασαί γε, περίσχεο. ἤγουν βοήθησον. περιίστασο ἀντίσχου. τοῦτο δὲ ὁ κοινὸς ἐνεστὼς, ἀντέχου ἐστίν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, ἀντίσχεο παιδὸς ἑῆος, τὸ ἑῆος, ἢ ἀπὸ τοῦ ἑὸς ὁ ἴδιος γίνεται ἑύς, καὶ ἐκτάσει τοῦ ε ἠύς. γενικὴ, ἠέος. καὶ μεταθέσει, ἑῆος. ἢ καὶ ἄλλως. ἀπὸ τοῦ εὖ ἐύς ὁ ἀγαθὸς, καὶ τὰ λοιπὰ καθ᾽ ὁμοίαν ἀγωγήν. ἢ καὶ παρὰ τὸ ἥδω τὸ εὐφραίνω ἡδύς, καὶ ἀποβολῇ τοῦ δ, ἠύς, καὶ τὰ ἄλλα ὁμοίως τοῖς ἀνωτέρω. ἢ παρὰ τὸ ἔω τὸ ἀπολαύω, ἐύς, καὶ τροπῇ τοῦ ε κατὰ τὴν εἰρημένην ὁμοιότητα, τὰ ἑξῆς. ἢ καὶ ὡς πνίξ πνιγεύς, οὕτως ἔω ἐεύς, ὅθεν Ἰωνικὴ γενικὴ, ἑῆος.

Ὅτι ἀξιοῖ ὁ ποιητὴς μεμνῆσθαι ἡμᾶς χαρίτων, εἴποθεν ἢ λόγῳ ἢ ἔργῳ ὄνησιν σχοίημεν ἔκ τινος. διὸ καὶ ἡ Θέτις Ἀχιλλέως ὑποθεμένου, ἀναμνήσει τὸν Δία παλαιᾶς εὐεργεσίας. καὶ ἀντ᾽ αὐτῆς αἰτήσεται τιμὴν τῷ υἱῷ, εὖ ποιήσασά ποτε τὸν Δία καὶ αὐτὴ κατὰ τὸν μῦθον, καὶ ἔπει καὶ ἔργῳ. ἔπει μὲν, ὅτε τὴν ἐπιβουλὴν ἐμήνυσε τῷ Διΐ. ἔργῳ δὲ, ὅτε τὸν ῥηθησόμενον Βριάρεων ἀνήγαγε συμμαχήσοντα. τὸν δὲ Δία ἐνταῦθα περιφράζων, κραδίην Διὸς λέγει. διὸ εἴ ποτε δή τι ἔπει ὤνησας κραδίην Διὸς, ἠὲ καὶ ἔργῳ.

Πολλάκι γάρ σεο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα
Εὐχομένης, ὅτ᾽ ἔφησθα κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Οἴη ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι.
Ὁππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
Ἥρη τ᾽, ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
Ἀλλὰ σὺ τόνγ᾽ ἐλθοῦσα θεὰ, ὑπελύσαο δεσμῶν.
Ὦχ᾽ ἑκατόγχειρον καλέσασ᾽ ἐς μακρὸν Ὄλυμπον.
Ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοί. ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίων᾽. ὁ γὰρ αὖτε βίῃ οὗ πατρὸς ἀμείνων.
Ὅς ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
Τὸν, καὶ ὑπέδδεισαν μάκαρες θεοὶ, οὐδέ τ᾽ ἔδησαν.
Τῶν νῦν μιν μνήσασα, παρέζεο καὶ λάβε γούνων.

Ὅτι ἦθος ὑπογραφῇ γυναικεῖον ὁ ποιητὴς, ἐν τῇ διηγήσει τοῦ, πολλάκι γάρ σου ἤκουσα εὐχομένης

ἀμῦναι τῷ κελαινεφεῖ Διΐ. ἔθος γὰρ γυναιξὶν, εἴπου ἅπαξ καλόν τι ἐνδείξονται, συνεχῶς αὐχεῖν καὶ μεμνῆσθαι αὐτοῦ, καὶ τῷ κατορθωθέντι ἐναγλαΐζεσθαι. ἀνὴρ μέντοι γελοῖος ἐστὶν, εἰ τοῦτο πάσχοι. αἴτιον δὲ, ὅτι γυναιξὶ σπάνιον τὸ κατορθοῦν. διὸ κἄν τι κατεπράξωνται εἰσάπαξ μέγα, φέρουσιν ἀεὶ ἐπὶ στόματος τὸ καινὸν τοῦ πράγματος. ἀνὴρ δὲ, οὐκ ἀγαπᾷ ἑνὸς ἀγαθοῦ εὐστοχήσας. διὸ καὶ ἡ κωμῳδία, πολλὰ καταπαίζει Κλέωνος, ἐνὶ καὶ μόνῳ βρενθυομένου τῷ κατὰ Πύλον ἀριστεύματι. καὶ ἡ παροιμία δὲ, μῶκον ἔχει κατὰ τοιούτου ἀνδρὸς, ἐν τῷ, σαυτὴν ἐπαινεῖς ὥσπερ Ἀστυδάμας γύναι. ὡς τοῦ Ἀστυδάμαντος γυναικιζομένου ἐν τῷ ἀπρεπῶς περιαυτολογεῖν. ἐὰν δὲ καὶ Ὀδυσσέα μιᾶς πόλεως ἅλωσις σεμνύνῃ, ἀλλ' οὔτε προφέρει τοῦτο ἐκεῖνος καυχώμενος. καὶ ἄλλως δὲ ὡς ἐν τῇ β' ῥαψῳδίᾳ ὁ ποιητὴς ἐρεῖ, μυρία ἔοργεν ἀγαθὰ Ὀδυσσεύς. καὶ οὐ τῷ ἑνὶ μόνῳ τούτῳ σεμνύνεται, οὐδὲ πολλάκις αὐτῷ ἐναβρύνεται. Νέστορι δὲ, οὐδ' αὐτῷ νέμεσις ἐλλαμπομένῳ ἄλλο τε ἄλλως τοῖς ὑπὲρ ἑαυτοῦ λόγοις. καὶ οὕτω χορηγοῦντι ἀγαθὰς ὕλας τῷ ποιητῇ ἐς τὸ γράφειν, δίχα γε τοῦ ἀδολεσχεῖν ταυτολογικῶς. Τὸ δὲ πολλάκι, ἀποβολὴν ἔπαθε τοῦ σ', ὡς καὶ τὸ πλειστάκι. καὶ τοσαυτάκι, καὶ δηθάκι, καὶ τὰ ὅμοια. καὶ ἔστι μεταπλασμός τις καὶ τοῦτο ἐπιρρηματικός. τελικῶν γὰρ ἐπιρρημάτων ὥσπερ τὸ ις' βαρύτονον, οἷον πολλάκις δηθάκις, οὕτω καὶ τὸ ι. οἷον αὐτόθι. κεῖθι. ὅθι. πρὸς ἃ μεταπέπλασται τὸ πολλάκι, καὶ τὰ κατ' αὐτό. καθάπερ καὶ τὸ χωρὶς. χωρὶς μὲν γὰρ, ὀξύνεται ὡς τὸ λικριφίς. ἐκπεσὸν δὲ τοῦ σ', εἰς τὴν ἀναλογίαν τῶν ῥηθέντων εἰς ι ἐπιρρημάτων ἀπηυτομόληκε. Ζεὺς δὲ κελαινεφὴς, παρὰ τὸ κελαινὸς φαίνεσθαι. τοιοῦτος γὰρ ὁ ἀήρ. ἐντεῦθεν δὲ καὶ αἷμά που ἐρεῖ κελαινεφές, ἢ παρὰ τὸ κελαίνεσθαι καὶ νέφειν, οἱονεὶ κελαινονεφὴς, ἢ παρὰ τὸ κελαίνεσθαι νέφεσι. νεφεληγερέτης γάρ. εἰ δὲ εἰς νοῦν ἀλληγορεῖται, τότε κάλλιόν ἐστιν εἰπεῖν αὐτὸν, κελαινὸν μὲν, διὰ τὸ βαθύ. φαιδρὸν δὲ, διὰ τὸ φύσει φωσφόρον. Ἰστέον δὲ ὅτι τῶν διηγήσεων, αἱ μὲν εἰσὶν ὁμιλητικαὶ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ὅτε τις δηλαδὴ ἀκούσας ποτὲ ἀπό τινός τι, αὐτῷ ἐκείνῳ διηγεῖται τῷ εἰπόντι τὸ προακουσθέν. αἱ δὲ, ἀπαγγελτικαὶ, ἤγουν ὅταν τις κελευσθεὶς, ἀγγέλλῃ τὸ παρ' ἑτέρου ἐπιταχθέν. αἱ δὲ, ὑποστατικαὶ, ὅταν τις οἴκοθεν ἀφηγῆταί τι παρ' ἑαυτοῦ ἢ παρ' ἑτέρου πραχθὲν, ὡς πολλαχοῦ ὁ Νέστωρ ποιεῖ. ἐνταῦθα δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς, ὁμιλητικὴν ἐκτίθεται διήγησιν, ἐκεῖνα λέγων τῇ μητρὶ, ἅπερ ἤκουσεν ἀπ' αὐτῆς. φησὶ γὰρ, πολλάκις ἤκουσά σου ἐν μεγάροισι πατρὸς λεγούσης τάδε. Ὅτι ὥσπερ τἆλλα παρὰ τοῖς ποιηταῖς, ἀνθρωποπαθὲς τὸ δαιμόνιον φῦλον, οὕτω δὴ καὶ κατὰ τὴν βασιλείαν. αὐστηρὸς γὰρ ὢν ὁ Ζεὺς, ἔχει τοὺς τυραννιῶντας καὶ ἐπανισταμένους. φησὶ γοῦν ὁ μῦθος ὅτι, συνδῆσαι τὸν Δία ἤθελον, Ἥρη τε καὶ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη. ἡ μὲν Ἥρα κατὰ τοὺς μυθικοὺς, διὰ ζηλοτυπίαν. ἐπεὶ παρευδοκιμούμενος αὐτὴν, παρηνόμει περὶ τὴν εὐνὴν, πολλαῖς ἀναχρωννύμενος γυναιξίν. ὁ δὲ Ποσειδῶν, διὰ τὸ τῆς μερίδος ἑτερόζηλον. Ζεὺς μὲν γὰρ εἶχε τὰ περὶ οὐρανόν. Ποσειδῶν δὲ, τὰ περὶ θάλασσαν ἔλαχεν. ἡ Ἀθηνᾶ δὲ, διότι αὐτὴν ἀφῆκε βιασθῆναι ὑπὸ Ἡφαίστου, ὅτι ἡνίκα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ γεννηθεῖσα, τελεία προέκυψε. τινὰ δὲ τῶν ἀντιγράφων, ἀντὶ τοῦ, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη, γράφουσι καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων. ἄτοπον γάρ φασιν ἐπιθέσθαι τῷ πατρὶ Διῒ, τὴν οὕτω πάνυ στεργομένην Ἀθηνᾶν. τὸν δέ γε Ἀπόλλωνα, εὐλόγως τῷ Διῒ μηνίειν, ὡς θητεῦσαι παραχωρήσαντι. καὶ δι' ἄλλας αἰτίας, ἃς οἱ μυθογράφοι φασίν. οἱ σὺν Ὁμήρῳ λέγουσι, καὶ ὅτι Θέτις ἐλθοῦσα τότε ὑπελύσατο, ἤτοι λεληθότως ἐρρύσατο τοῦ δεσμοῦ τὸν Δία, καλέσασα τὸν ἑκατόγχειρον εἰς Ὄλυμπον, ὃν Βριάρεων καλέουσι φησὶ θεοί. ἄνδρες δέ τε πάντες Αἰγαίωνα. ὃν καὶ φασὶ τοῦ οἰκείου πατρὸς Ποσειδῶνος ἀμείνονα τῇ βίᾳ εἶναι. ὃν καὶ δείσαντες οἱ θεοὶ, οὐκ ἔδησαν τὸν Δία. καὶ ταῦτα μὲν τὰ τοῦ μύθου, ᾧ χρῆται ὁ Ὁμηρικὸς Ἀχιλλεὺς, λέγων ἐπιβουλὴν μὲν τὸν Δία παθεῖν ὑπὸ Ἥρας καὶ Ποσειδῶνος καὶ Ἀθηνᾶς, τῶν τοῖς Ἀχαιοῖς ἄρτι βοηθούντων. μεῖναι δὲ ὅμως αὐτὸν ἀβλαβῆ, διὰ τὴν τοῦ ἑκατόγχειρος Βριάρεω συμμαχίαν, συνεπιλαμβανομένης τῆς Θέτιδος. ἔνθα καὶ ὅρα τὴν τοῦ νεανίου ῥήτορος δεινότητα. ὃς ἐπιτηδὲς θαρρύνων τὴν Θέτιν, ἐπιβούλους μὲν κατέλεξε τοῦ Διὸς, Ἥραν καὶ Ποσειδῶνα καὶ Ἀθηνᾶν τοὺς βοηθοῦντας τοῖς Ἀχαιοῖς. σώτειραν δὲ Διὸς, τὴν Θέτιν ἔδειξεν, ὡς δέον εἶναι τὸν Δία ταύτῃ βοηθῆσαι εἰς ἃ θέλει, ἤπερ τοῖς ποτὲ ἐπιβούλοις. ὃ καὶ γίνεται. διὸ κἂν ἡ Ἥρα ἐναντιωθῇ, ἀνύσει οὐδέν. ἡ δὲ ἀλληγορία, Ἥραν μὲν καὶ ἐνταῦθα, τὸν ἀέρα νοεῖ. Ποσειδῶνα δὲ, τὸ στοιχεῖον τοῦ ὕδατος. Ἀθηνᾶν δὲ τὴν γῆν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀνθεῖν. καὶ διό τι φασὶν, ἐργάνη μὲν Ἀθηνᾶ λέγεται. γῆς δὲ τὸ ἐργάζεσθαι. Δία δέ φησι τὸν ὑπερκείμενον πάντων αἰθέρα. Θέτιν δὲ τὴν τοῦ παντὸς θέσιν. ταυτὸν ἄμφω ἡγούμενοι, τήν τε Θέτιν καὶ τὴν θέσιν. ὥσπερ καὶ φάτιν καὶ φάσιν. Βριάρεων δὲ ἑκατόγχειρα, τὸν ἥλιον. ὃς πολλαῖς οἷον χερσὶ, κατεργάζεται τὰ ὑφ' ἥλιον. καὶ ἔχει μὲν ὁ λόγος οὗτος ὁ περὶ Βριάρεως, καὶ ἄλλως τὸ πιθανόν. βοηθεῖται δὲ καὶ ὑπὸ τῆς ῥοδοδακτύλου ἠοῦς. ἐὰν γὰρ διὰ τὸν ἥλιον καὶ τὰς αὐτόθεν ἀκτῖνας δάκτυλοι τῇ ἡμέρᾳ πλάττονται, λέγοιτ' ἂν καὶ αὐτὸς ὁ ἥλιος οὐκ ἀπιθάνως, χεῖρας ἔχειν. καὶ ταύτας ἑκατὸν, ὅ ἐστι πολλάς. τῶν τοίνυν ῥηθέντων προσώπων, οὕτω κατ' ἀλληγορίαν ἐκλαμβανομένων, ἡ τοῦ ῥηθέντος μύθου θεραπεία, οὕτω πως διατίθεται εἰπεῖν συντομώτατα. ὡς οὐδὲν ἂν ἐκώλυε, τὸν αἰθέρα Δία καταστασιασθῆναι ὑπὸ τῶν λοιπῶν στοιχείων, καὶ ἄνω κάτω πάντα γενέσθαι, καὶ σύγχυσιν τὸ σύμπαν παθεῖν, εἰ μὴ Θέτις, τουτέστιν ἡ τοῦ παντὸς κατὰ φύσιν θέσις, μένειν αὐτὰ κατὰ χώρας ἐποίησε διὰ μέσου τοῦ ἑκατόγχειρος, τουτέστι τοῦ ἡλίου. ὃς καὶ αὐτὸς θέσιν ἔχων τὴν πρέπουσαν, καταλλάττειν

οἶδε τὴν στάσιν, καὶ τὰ μέγιστα τῇ τοῦ παντὸς διευθετήσει συμβάλλεται. Ἱστέον δὲ ὅτι ἡ τοιαύτη ἀλληγορία, οὐ συμβιβάζεται πρὸς τὰ τρωϊκά. καὶ εἰκότως. τὴν γὰρ μύθων ὅσοι τῷ τρωϊκῷ πολέμῳ σύγχρονοι θεραπεύοιντο ἂν πρὸς τὰ τρωϊκά. ὅσοι δὲ παλαιγενεῖς, καὶ πρὸ αὐτοῦ Ὁμήρου πεσόντες, εἰ καὶ ἀλληγοροῖντο, ἀλλ' οὐδὲν αὐτοῖς μετέσται τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου. τινὲς δὲ καὶ οὕτω τὸν τοιοῦτον μῦθον θεραπεύουσιν. ἥραν μὲν καὶ ποσειδῶνα, τὸν ἀέρα καὶ τὸ ὕδωρ νοοῦντες, ἀθηνᾶν δὲ, τὸ αἰθέριον πῦρ. διὰ τὸ τῆς χροιᾶς φασὶν αὐτὸ οὕτως ὀνομαζομένην. ὥσπερ καὶ παλλάδα διὰ τὸ εὐκίνητον. δία δὲ, τὸν θεῖον νοῦν, τὴν ψυχὴν τοῦ παντός. θέτιν δὲ, τὴν τῶν ὅλων διάθεσίν τε καὶ διακόσμησιν. ἑκατόγχειρον δὲ καὶ βριάρεων, τὴν τῆς τοιαύτης διακοσμήσεως βριαρὰν ἀνάγκην τε καὶ ἰσχύν. ἥτις διάθεσις, καὶ ὅς τις βριάρεως, τὰ τοιαῦτα στοιχεῖα διὰ τὸ τῆς ὕλης ἄτακτον κατεπιχειρεῖν θέλοντα τοῦ διὸς καὶ δι' ἐπικρατεῖν, ἔπαυσαν τοῦ ἐγχειρήματος. ἄλλοι δὲ τῇ τοῦ Ζηνοδότου γραφῇ στοιχοῦντες, τῇ λεγούσῃ, ἥρη τε καὶ ποσειδάων καὶ φοῖβος ἀπόλλων, καὶ ἥραν μὲν καὶ ποσειδῶνα καὶ ἀπόλλωνα, συνήθως ἀέρα νοήσαντες, καὶ ὕδωρ καὶ ἥλιον. εἶτα δὲ τὸν αἰγαίωνα, εἰς αἰῶνά τινα καὶ χρόνον ἀλληγοροῦντες. ἑκατόγχειρον δὲ, τὴν ἐν τῷ αἰῶνι τῶν ἔργων πολυχειρίαν νοοῦντες. τὸν δὲ δία ἤτοι ζῆνα, εἰς τὸ ζῆν ἐκλαμβάνοντες, συμβιβάζουσιν οὕτω τὸν μῦθον. ὅτι κίνδυνος ἦν, μὴ ζῆν τοὺς περὶ γῆν, ἀλλὰ ἀπολέσθαι τὸν ζωτικὸν δία συνδεθέντα, ὥσπερ τῇ τῆς στοιχειακῆς ὕλης ἀταξίᾳ, εἰ μὴ φυσική τις θέσις ἦν τοῖς στοιχείοις. καὶ αἰὼν ἤτοι χρόνος παρήχθη καὶ χειρῶν ἐργασία ἐπιτηδεύθη καὶ κίνησις ἡλίου ἐκολάσθη τῇ τῆς κινήσεως ἀντιστρόφῳ φορᾷ. καὶ σημείωσαι ὅτι ὁ ἑκατόγχειρ ἐνταῦθα. ἔχεις γὰρ ἐντεῦθεν, ἐγκώμιον ἐργατικῆς πολυχειρίας πορίσασθαι. καὶ τοιαῦτα μέν τινα οἱ ἀλληγορηταί. ἡ δὲ ἱστορία, λόφον τινὰ οἶδεν αἰγαίωνος περὶ τὴν ἀσίαν. ἐξ οὗ πηγαί τινες ἑκατὸν ἀναπιδύουσαι ἤτοι πολλαί, ἢ αὐτὸ τοῦτο, ἑκατόν. καὶ τὰ ἐκεῖ πεδία λιπαίνουσαι, τὴν τοῦ ἑκατόγχειρος μυθολογίαν παρήγαγον. φησὶ γὰρ ἡ τοῦ ἀρριανοῦ ἱστορία, ὅτι βριάρεως γῆς καὶ οὐρανοῦ παῖς θαλασσοκρατήσας, ὁρμητηρίῳ ἐχρήσατο εὐβοίᾳ τῇ νήσῳ, κἀκεῖθεν ὁρμώμενος κατεστρέψατο τὰς κυκλάδας. ὃς καὶ αἰγαίων ὠνόμασται παρὰ τῶν ἀνθρώπων. οὗτος δὲ καὶ αἰτίαν παρασχεῖν λέγεται τῷ αἰγαίῳ πελάγει εἰς ἐπωνυμίαν. σῆμα δὲ αὐτοῦ δείκνυσθαι κατὰ τὸν ῥυνδακὸν ποταμὸν, οὐ πόρρω θαλάσσης λόφον τινὰ, καὶ τοῦτον ἐπικαλεῖσθαι αἰγαίωνος. καὶ ἀπὸ τοῦ λόφου τούτου πίδακας ἐκδιδόναι ἑκατὸν, καὶ ταύτας καλεῖσθαι παλάμας βριάρεω. Ἱστέον δὲ ὅτι, ὥσπερ ἑκατογκέφαλον τὸν τυφῶνα ὁ μῦθος, οὕτω καὶ τὸν αἰγαίωνα, ἑκατόγχειρον ἔπλασε. καὶ ἔστι καθ' ἱστορίαν ἐκεῖνο μὲν, πολυνοίας ἀρχικῆς σύμβολον, καὶ τὸ πολλὰ δοκεῖν τὸν τυφῶνα φρονεῖν. τοῦτο δὲ, τοῦ πολλὰ πράττειν αἴνιγμά ἐστιν, ὅθεν καὶ ὁ πολυμήχανος ἀρχιμήδης, μιᾷ προσβολῇ πολλὰ βέλη ἀφιεὶς, ἑκατόγχειρ πρὸς τῶν βαλλομένων ἐκλήθη. καὶ ἄλλως δὲ φράσαι, εἴη ἂν ἑκατόγχειρ ὁ πολύχειρ, ἢ πράξεσιν ἢ πλήθει στρατοῦ ἢ μηχαναῖς. ἡ δ' ἐν τούτοις δραστηριότης, ὀξυλαβία ἔργων λέγεται. τὸ δὲ ἑκατόγχειρον, ἀπὸ γεννικῆς ἐστὶ τῆς τοῦ ἑκατόγχειρος. ἥτις εἰς εὐθεῖαν ἀναδραμοῦσα, παρήγαγε τὸν ἑκατόγχειρον. Ὅρα δὲ ὅπως ὡς ἐν ἀνθρώποις εἰσὶ πολλάκις παῖδες οὐχ ὅμοιοι, ἤγουν ὁμονοητικοὶ τῷ πατρὶ, οὕτως οὐδὲ ὁ μυθικὸς βριάρεως φίλα φρονεῖ τῷ πατρὶ, ἢ κρόνῳ ὄντι κατὰ τὸν ἀρριανὸν, ἢ ποσειδῶνι κατά τινας, ἀλλὰ καταβραβεύει αὐτὸν ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ, τοῦ φυσικοῦ θεσμοῦ προθέμενος τὸ δίκαιον. οὕτω καὶ ἐν μύθοις φαντάζει ὁ ποιητὴς τά τε ὑψηλότερα καὶ τὰ ἀνθρώπινα δὲ, φιλοσοφῶν ἀμφοτέρωθεν. πολυώνυμος δὲ ὁ τοῦ διὸς οὗτος ἐκδικητὴς, βριάρεώς τε καλούμενος, καὶ αἰγαίων, καὶ ἑκατόγχειρ, εἴτ' οὖν ἑκατόγχειρος. ὅρα δὲ καὶ τὴν ἐμβρίθειαν καὶ σεμνότητα τοῦ λόγου. δυνάμενος γοῦν ὁ ποιητὴς ἐγγυτάτω παραθεῖναι δύο εὐθείας τὸ, κύδεϊ γαίων, καὶ τὸ, αἰγαίων, καὶ οὕτως ἐπαναστροφὴν ἢ παρήχησιν αὐθαδεστέραν ποιῆσαι ῥηθεῖσαν, ὅτι αἰγαίων γαίων κύδεϊ, ἢ ἄλλως πως, ὁ δὲ οὐκ ἐποίησεν οὕτως, οἷα μὴ θέλων ἄκαρπον αὐτὸ γραφῆς ἐνθεῖναι τῇ κρίσει παρὰ καιρὸν, καὶ ἀμεθόδως καλλωπίσαι τὸν λόγον. οὐ γοῦν ἔδει ποιῆσαι τοιαῦτα παίζειν, πενθοῦντα τὸν ἀχιλλέα. Ἱστέον δὲ ὅτι αἰθέρος ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη νοηθείσης τῆς ἀθηνᾶς, προσεθεώρησάν τινες ἀκολούθως καὶ ταῦτα. κορυφῆς μὲν αὐτὴν ἐκγενέσθαι διὸς, διὰ τὸ δοκεῖν, αἰθέρα τὸν ὑψηλότατον εἶναι ἀέρα. παρθένον δὲ διατελεῖν, διὰ τὸ ἁγνὸν τοῦ τοιούτου ἀέρος. γλαυκῶπιν δὲ καλεῖσθαι, διὰ τὸ τοῦ στοιχείου ἔγγλαυκον. καὶ φωσφόρον, διὰ τὸ διαφανές. Ὅτι ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς πολλαχοῦ φαίνεται, σκληρὸν ὁ μῦθος τὸ τῆς ἥρας ἦθος πλάττει, ἀντικαθισαμένης ἀεὶ τῷ διί. ποιεῖ δὲ ὁ ποιητὴς τοῦτο, λαβὼν ἀφορμὰς ἐκ τοῦ προρρηθέντος παλαιοτάτου μύθου. σκοπητέον γὰρ ὡς εἰκὸς, οἷα κακοτροπία γυναικὸς βουλευσαμένης τυραννίδα τῷ ἀνδρί. ἔχει δὲ τὰς ἀρχὰς ὁ μῦθος, ἐκ τῆς φυσικῆς ἀληθείας. τῷ ὄντι, τῇ ἥρᾳ πρὸς τὸν δία, ὅ ἐστι τῷ ἀέρι πρὸς τὸν αἰθέρα, οὐ μόνον στοργή τις ὕπεστι κατὰ τὴν κοινὴν ἀμφοῖν ποιότητα τῆς θερμότητος, ἀλλὰ καὶ μάχη καὶ διάστασις ἀσύμβατος, κατὰ τὴν ἀεὶ ξηρότητα καὶ ὑγρότητα. ξηρὸς μὲν γοῦν ὁ αἰθὴρ, ὑγρὸς δὲ ὁ ἀήρ. Ὅτι πολλά εἰσι διώνυμα παρὰ τῷ ποιητῇ, τουτέστι δισὶν ὀνόμασι καλούμενα. καὶ τῶν τοιούτων ὀνομάτων τὸ μὲν, ὁ ποιητὴς εἰς θεοὺς ἀναφέρει. τὸ δὲ, ἀνθρώποις ἀπονέμει. δηλῶν, ὅτι μουσοτραφὴς ὢν, οἶδε καὶ τὰ θεῖα, καὶ τὴν τῶν θεῶν ἐπαΐει διάλεκτον. παρασημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοὶ, ὅτι τὸ μὲν ὅλως κρεῖττον τῶν ὀνομάτων, θεοῖς δίδωσιν ἡ ποίησις ὡς θειότερον. τὸ δὲ μὴ τοιοῦτον, ἀνθρώποις. ὥσπερ ἐνταῦθα τὸ βριάρεως, εὐγενέστερον τοῦ αἰγαίων ἐστὶ, καὶ σεμνότερον. ἔτι δὲ καὶ ὀγκηρότερον εἰς φωνὴν, διὸ καὶ εἰς θεοὺς ὡς θεῖόν τι ἀνάγεται. οὕτω καὶ

ἐν τοῖς

ἐν τοῖς ἑξῆς, ξάνθον μέν τινα ποταμὸν καλοῦσι θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον. καὶ ὄρνιν τινά, θεοὶ μὲν χαλκίδα κικλήσκουσιν, ἄνδρες δὲ κύμινδιν. ἐν δὲ Ὀδυσσείᾳ τὸ μῶλυ, θεοὶ μόνοι οὕτω καλοῦσιν. ἀνθρώποις δέ, οὔτε ἔγνωσται, οὔτε ὠνόμασται. ὅτι δὲ τρόπον τινὰ καὶ τριώνυμος ὁ βριάρεως, περὶ βραχέων εἴρηται. ἐξ ἀνθρώπων δέ, τῷ μύθῳ καὶ ἡ ῥηθεῖσα πολυωνυμία παρείλκυσται. παρ' οἷς ἄλλο μὲν ὄνομα ἐκφανές, ἄλλο ἐν τοῖς ἐκτός. ὡς καὶ ἡ ἀλκυόνη δηλοῖ ἐν τοῖς ἑξῆς, ἡ καὶ μάρπησσα. Ἰστέον δὲ ὡς τὸν μυθικὸν αἰγαίωνα ὁ στωϊκὸς Ὅμηρος, ποσειδῶνος εἶναι φησίν. ὁ δὲ ποιητὴς φησὶ καὶ ὅτι τοῦ πατρὸς ἀμείνων ἦν. ὅπερ ἐναντίον κατὰ τὸν Ἡσίοδον λέγοντα. παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ ὅτι, Ζηνόδοτος ὁ ἀντὶ τοῦ παλλὰς ἀθήνη, μεταγράψας, φοῖβος ἀπόλλων, καὶ ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ, οὐ πατρὸς ἀμείνων, γράφει πολὺ φέρτερος ἁπάντων, ὁπόσσοι ναίουσιν ὑπὸ τάρταρα εὐρώεντα. ἀμελεῖται δὲ ὁ Ζηνόδοτος, καὶ εἰς τοῦτο. οὐ γὰρ ἐκ τῶν ἀπὸ ταρτάρου τιτάνων ὁ βριάρεως, ἀλλὰ δαίμων φασὶ θαλάσσιος. ὅτι δὲ τὸ βριάρεως, καὶ πεντασυλλάβως λέγεται, ὀβριάρεως, ἔστιν ἀλλαχοῦ γνῶναι. Ὅτι τὴν μὲν τοῦ αἰγαίωνος παρήχησιν ἐξέκλινεν ὡς εἴρηται ὁ ποιητής, ἐν τῷ μὴ ὁμοιοπτώτως εἰπεῖν, αἰγαίων κύδεϊ γαίων, ἀλλ' ἐν ἀρχῇ μὲν στίχου ἑνὸς εἰπεῖν αἰγαίωνα, ἐν δὲ τέλει τοῦ ἑτέρου, γαίων, αἰτιατικὴν δηλονότι καὶ εὐθεῖαν, εἰ καὶ ἄλλως ἡ ἔκθλιψις τοῦ α τῆς αἰτιατικῆς, εἰς τρισυλλαβίαν συστείλασα τὸν αἰγαίωνα, ἔμφασιν δίδωσι παρηχήσεως. καὶ οὕτω μὲν οὐ καθαρῶς παρήχησεν ὁ ποιητὴς ἐν τῷ αἰγαίωνι. ἐφεξῆς δ' ἑτέρᾳ παρηχήσει χρᾶται, εἰπὼν ὅτι τὸν αἰγαίωνα ὑπέδδεισαν μάκαρες θεοὶ οὐδ' ἔτ' ἔδησαν. τοῦτο δὲ πάνυ καινότροπον. διὸ καὶ σπάνιοι αἱ τοιαῦται πανταχοῦ παρηχήσεις. ὡς ἐπιτοπλεῖον γὰρ αἱ παρηχήσεις, ἤγουν αἱ ταυτίζουσαι λέξεις, διαφορὰν ἔχουσιν οὐ μόνον κατὰ τὴν σημασίαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν προφοράν. οἷον τό, Εὐπείθει πείθοντο. καὶ κατὰ πεδίον ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων. τὸ δὲ πάντη ταυτοφώνους εἶναι τὰς παρηχήσεις, σπάνιον καὶ μεμετρημένον παρὰ τῷ ποιητῇ, οἷον καὶ τό, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει, ἥρη δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ πρὸ ὀλίγου ῥηθέν, τὸ ἀλλὰ πείθεσθε καὶ ὔμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον. καὶ γὰρ καὶ τὸ πείθεσθε, μέσου ἀορίστου δευτέρου προστακτικοῦ πληθυντικοῦ, καὶ τὸ πείθεσθαι, ἀπαρέμφατον, ἐν διαφόρῳ γραφῇ, τὸν αὐτὸν ἦχον ἔχουσι. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ τὴν τῆς ἥρας κλητικὴν διὰ τῶν δύο η, καὶ τὴν τῆς ἴριδος διὰ τῶν δύο ι, ἐγγὺς ἀλλήλων τίθησι κατὰ τοιαύτην παρήχησιν. παντελῶς μὲν ἠχοῦσαν ταυτόν, ἀνομοιότητα δὲ ἔχουσαν κατά τε τὴν ἔννοιαν καὶ κατὰ τὴν γραφήν. φησὶ γάρ. ἶρι θεά. τίς γάρ σε προέηκε. ἥρη με προέηκε. τούτου τοῦ εἴδους ἐστί, καὶ τό, οὐκ ὀφθήσῃ κενὸς ἐναντίον μου, ἀλλ' ἄλλον τρόπον καινός. καὶ γὰρ καὶ ἐνταῦθα, κενὸς μὲν καὶ καινός, τὰ αὐτὰ κατὰ τὸν ἦχον ἀπαραλλάκτως εἰσί, πλὴν τὸ μὲν πρῶτον, διὰ τοῦ ε ψιλοῦ γράφεται. τὸ δὲ δεύτερον, τὴν διὰ διφθόγγου γραφὴν ἀπηνέγκατο. τοιοῦτον καὶ παρὰ Θεοκρίτῳ. τό, ὅρη φίλε ὁ μελύδριον, ὥρη ἐξεπόνησα. τουτέστιν ὅρα τὸ μέλος, ὃ καθ' ὥραν ἐπονησάμην. καὶ παροιμιῶδες τό, ζεῖ χύτρα, ζῇ φιλία. καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον παρηχήσεως εἶδος, ταυτοφωνίαν ἔχον παντελῆ, διαφορὰν δὲ φέρον κατὰ μόνην γραφήν. ὅπερ ἐστὶ διάφορον πρὸς τὴν ῥητορικὴν παρήχησιν. ἥτις ταυτογραφουμένη, διαφορὰν ἔχει κατὰ τὴν ἐκφώνησιν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ξενίζον παρηχήσεως εἶδος, ᾧ χρᾶται καὶ ὁ ποιητής. καὶ κεῖνται τούτου ἱκανὰ παραδείγματα ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. ἔστι δὲ τοιοῦτον, ὅταν καὶ παρηχῇ τις ἐν ἀνομοιότητι γραφῆς φωνηέντων, ὁμοίως τοῖς πρὸ τούτου, καὶ τὴν ταυτοφωνίαν δέ πως ἀλλοιοῖ. καθὸ καὶ ἠναντίωται τοῦτο, τῷ πρὸ αὐτοῦ τῷ παντελῶς ταυτοφώνῳ. οἷον τό, σκύλλη κοίλης ἐκ νηός. καὶ Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν ἀθήνῃ. καὶ φίλησε δὲ φῦλον ἀοιδῶν. καὶ ἀρριανός. φῖναι φινέα. καὶ Ἡσίοδος. φιλέα φίλον μακάρεσσι θεοῖσι. καὶ εὐελπίδης, ἐλελίζει αἴλινον. καὶ ὅσα ἄλλα ὅμοια. τὰ δὲ τοιαῦτα, οὐκ ἐπιτηδευτὰ ἔοικεν εἶναι, ἀλλ' ἐκ τοῦ παρατυχόντος παρήχηται, ὡς καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ εἴρηται. ἔστι τι καὶ ἄλλο πανοῦργον παρηχήσεως εἶδος, ὅπερ κατὰ γραμμάτων μετάθεσιν γίνεται. ὁποῖον δὲ περιειργάσατο, ὁ εἰπὼν τὸ τοῦ λόγου νάμα, μάννα δοκεῖν τοῖς ἀκροαταῖς. τὸ γὰρ νάμα χωρῆσαν ὡς ἀνάρρουν, εἰς μάννα μετερρύη. τοιοῦτον καὶ τό, οὐ λίθῳ βαλών, ἀλλὰ τῇ χειρὶ λαβών. καὶ τό, λέπας καὶ πέλας παρὰ Λυκόφρονι. καὶ εἰσὶ καὶ τούτου σπέρματα παρὰ τῷ ποιητῇ. ὅς εἰπὼν ἐν Ὀδυσσείᾳ ἠμείψατο μύθῳ, ἐπήγαγε, θυμὸν ὀρίνας. ὡς τοῦ μύθου καὶ τοῦ θυμοῦ, τοῖς αὐτοῖς διοικουμένων γράμμασι. καὶ ἐν τῷ, θυμοδακὴς δὲ μῦθος, τὸ αὐτὸ ἐμφαίνεται. καὶ ἐν τῷ, οὐχ ἥνδανε θυμῷ. κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν. οὕτω δὲ περιεργασαμένων τινῶν τὴν μίαν λέξιν, καὶ διαστρεψάντων αὐτήν, ἄλλοι μένειν αὐτὴν κατὰ χώραν ἀφέντες, ἔπαιξαν ἄλλως ἅπερ ἤθελον. ἡ γοῦν κωμῳδία, τοιαῦτά τινα διθυραμβώδη ἐποίει, ἐν μιᾷ λέξει ἀναγκάζουσα γραφὰς διαφόρους νοεῖν. οἷον, ὅτε εἴπῃ ὅτι, ὁ Ζεὺς λήροις τοὺς νικῶντας ἀναδῶν, στεφανοῖ. τὸ γὰρ λήροις λέγεται μέν, ὡς τῶν νικώντων ἐν ὀλυμπίοις, φλυάρῳ καὶ κενῷ κόμπῳ θελγομένων. βούλεται δὲ λέγειν, καὶ ὅτι λειρίοις ἤγουν ἄνθεσι τοὺς νικῶντας ἀναδεῖ. τὸ αὐτὸ ποιεῖ ὁ κωμικός, καὶ ὅτε κηρύλου μεμνημένος τοῦ ζώου, ὅπερ τὴν διὰ τοῦ η ἔχει γραφήν, ἀποσκώπτει εἰς κουρέα τινά, κηρύλον ἐκεῖνον θέλων νοεῖσθαι, ὡς ἀπὸ τοῦ κείρω τὸ κουρεύω. ὅπερ διὰ διφθόγγου γράφεται. ὅμοιον καὶ τό, ἐστεφάνιξα κἀδωρησάμην. δοκεῖ μὲν γὰρ λέγειν ὅτι, δώροις ἐδεξιωσάμην. παραλαλεῖ δέ, καὶ τὸ δωρικῶς εἰπεῖν. ὡς τοῦ ἐστεφάνιξα, διαλέκτου ὄντος δωρικῆς. ταῦτα δὲ παίγνια κωμικά

μικά, κατά τινα δῆθεν ὁμωνυμίαν. οὐ μὴν παρηχήσεις. ἡ γὰρ παρήχησις, οὐ μιᾷ μόνῃ λέξει ἐμπεριγράφεται, ἀλλ' ἐν δυσὶ τὸ ἐλάχιστον. ἔστιν οὖν ὅλως τοιαύτη τις ἡ τῶν ῥηθεισῶν παρηχήσεων θεωρία. ἡ παρήχησις, ἡ διαφορὰν μέν τινα ἔχει ἐν λέξεων προφορᾷ, ταυτότητα δὲ ἐν γραφῇ, καὶ ταύτην διχῶς. ἢ γοῦν ὀρθῶς κειμένων τῶν παρηχουσῶν λέξεων, ἢ ἀνεστραμμένως. ὀρθῶς μὲν, ἐν τῷ, οὐδ' Εὐπείθει πείθοντο, καὶ τοῖς ὁμοίοις. ὃ δὴ καὶ μόνον, καιριωτάτη ἐστὶ παρήχησις. ἀνεστραμμένως δὲ, οἷον τὸ, μῦθος καὶ θυμός. καὶ βαλὼν καὶ λαβὼν, καὶ τὰ τοιαῦτα. ἡ ἀνάπαλιν, ταυτότητα μὲν ἔχει περὶ λέξεων προφορὰν. διαφορὰν δὲ, ἐν τῇ τῶν φωνηέντων γραφῇ. οἷον τὸ, ἔδδεισαν οὐδέ τ' ἔδησαν. πολλάκις δὲ καὶ ἀμφότερα. ἤγουν διαφορὰν καὶ φωνῆς καὶ γραφῆς. ὡς τὸ, Φυλέα φίλον μακάρεσσι. καὶ εἴδωλον δ' ἑτέρωθεν ἑταίρου πόλλ' ἀγόρευε. καὶ ἥλω γὰρ ἧλος κατὰ παροιμίαν, τὴν ἐν πολιτείαις παρὰ τῷ ἀριστοτέλει κειμένην. ἣν οἱ μὴ εἰδότες, ἄλλως γράφουσιν. ὡς γὰρ πάσσαλος πασσάλῳ ἐκκρούεται, οὕτω καὶ αὐτοὶ, ἧλος ἥλῳ φασίν. Ὅτι τὸ μνήσασα, ὅ ἐστιν ἀναμνήσασα, αἰτιατικῇ συντάσσεται μετὰ γενικῆς. οἷον μνήσασα τὸν δία τῶνδέ τινων.

Αἴκεν πως ἐθέλῃσιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι.
Τοὺς δὲ, κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ' ἅλα ἔλσαι Ἀχαιοὺς
Κτεινομένους. ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος.
Γνῷ δὲ καὶ ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἣν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα.
Ὤμοι τέκνον ἐμὸν. τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα.
Αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων
Ἧσθαι. ἐπεί νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ, οὔτοι μάλα δήν.
Νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ ὀϊζυρὸς περὶ πάντων
Ἔπλεο. τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισιν.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διὶ τερπικεραύνῳ,
Εἶμ' αὐτὴ πρὸς ὄλυμπον ἀγάννιφον, αἴκε πίθηται.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν,
Μήνι' Ἀχαιοῖσιν. πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν.

Ὅτι προαναφώνησις τεχνικὴ τὸ αἴκεν πως ἐθέλῃσιν ὁ Ζεὺς δηλαδὴ ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι. ἤγουν ἐπαρῆξαι τοῖς ἐν τῇ τροίᾳ. τοὺς δὲ κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ' ἅλα ἔλσαι ὅ ἐστιν εἰλῆσαι, ἢ ἐλάσαι ἀχαιοὺς κτεινομένους, καὶ τὰ ἑξῆς. προαναφωνεῖ γὰρ τὰ γενησόμενα Ὅμηρος νῦν, δι' ὧν ὁ ἀχιλλεὺς πρὸς τὴν μητέρα φησίν. Ὅτι προμικροῦ ὁ ἀχιλλεὺς τὸ πλεῖον τοῦ πολέμου αὐτὸς διέπειν εἰπὼν, καὶ ἄριστον ἑαυτὸν ἀχαιῶν ἀποκαλέσας, καὶ νῦν παρὰ τῇ μητρὶ περιαυτολογῶν, τοιοῦτον πάλιν ἑαυτὸν ὀνομάζει, εἰπὼν, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος. ἤγουν ἐπαπολαύσωσι καὶ ἐπιχαρεῖεν τῷ βασιλεῖ. γνῷ δὲ καὶ ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων, ἣν ἄτην ἤγουν τὴν αὐθαίρετον βλάβην, ὅτ' ἄριστον ἀχαιῶν ἤγουν ἐμὲ οὐδὲν ἔτισε. Σοφοκλῆς δὲ τὸ τοιοῦτον νόημα παραφράζων ἐπὶ αἴαντος περιφρασικώτερον, φησὶν ὅτι τοιοῦτος ἦν ὁ αἴας, οἷον οὔ τινα ἡ τροία εἶδε μολόντα γῆς ἀπὸ ἑλληνίδος. ἐμφαντικῶς δὲ, ἄριστον ἄρτι ἑαυτὸν ὁ Ἀχιλλεὺς λέγει. εἰ μὲν συγκατατίθεται ἡ μήτηρ ἄριστον αὐτὸν εἶναι, ἵνα τί μὴ τιμᾶται εἰ ἄριστος. εἰ δὲ μὴ ἔστιν ἄριστος, διατί οὐκ ἔστι τοιοῦτος. ἀλλὰ μινυνθάδιος μὲν γέγονε, τιμὴν δὲ οὐκ ἔχει ὁποίαν οἱ ἄριστοι. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐν τῷ, πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος, νοηθείη ἂν βασιλεὺς, καὶ ὁ κατὰ τὸν ἐν Ὀδυσσείᾳ Ἔχετον βασιλέα βροτῶν δηλήμονα. ἵνα λέγῃ σεμνῶς καὶ εὐφήμως, πάντες ἐπαύρωνται βασιλέως τούτου κακοῦ, κατὰ τὸ πολλάκι καὶ ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἀπηύρα. ἔνθα ὅρα τὸ ἀπαυρεῖν, ταυτὸν ὂν τῷ ὁμηρικῷ ἐπαυρεῖν. διὸ καλῶς ἡ αὐτῶν ἑρμηνεία, ἤγουν τὸ ἐπαπολαύειν, τὰς ἐκείνων ἔχει προθέσεις. Ὅτι μονῳδικῷ ἔοικε σχήματι τὰ τῆς θέτιδος πρὸς ἀχιλλέα εἰπούσης. ὤμοι τέκνον ἐμὸν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα, καὶ τὰ ἑξῆς. πενθεῖ δὲ αὐτὸν, ὅτι ἅμα τε ὠκύμορός ἐστι καὶ ὀϊζυρὸς περὶ πάντων. ἤτοι περισσότερον πάντων. Καὶ σημείωσαι τὴν συντομίαν τοῦ τί σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα. δύο γοῦν ἐν ὀλίγῳ συνέστρεψε νοήματα. οἱονεὶ οὕτως εἰποῦσα. οὐκ ὤφελόν σε τεκεῖν. εἰ δὲ καὶ ἔτεκον, τί δή ποτε δυστυχῶς ἔτρεφόν σε. τὸ δὲ αἰνὰ τεκοῦσα, ἀντὶ τοῦ αἰνῶς. ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ἐρεῖ, ὅτι οὐ καλὰ πόλεμον δὲ συνοισόμεθα. ἀντὶ τοῦ οὐ καλῶς. τὸ δὲ ὀϊζυρὸς, τοιαύτην ἔχει παραγωγήν. ὥσπερ παρὰ τὸ αἲ ἐπίρρημα γίνεται τὸ αἰάζω, καὶ παρὰ τὸ ὢ, ὤζω ἐν αἰσχύλῳ, ἐξ οὗ τὸ οἰμώζω, οὕτω παρὰ τὸ οἶ, οἴζω. ἐξ οὗ παράγωγον οἰζύω. καὶ κατὰ διάλυσιν, ὀϊζύω. ὡς τὸ ἀλλ' ἄγε δὴ περὶ κεῖνον ὀΐζυε. ἐξ οὗ ὀϊζύς, ἡ ἀξία θρήνων κακοπάθεια. καὶ ὀϊζυρὸς, ὁ θρήνων ἐπάξιος. τῷ δὲ ῥηθέντι ὡς μονῳδικῷ, πρόσκειται καὶ ταῦ-

τα

τα. Αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων ἧσθαι, ἐπεί νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ οὔτι μάλα δήν. νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ ὀϊζυρὸς περὶ πάντων ἔπλεο. τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισιν. ἔστι δὲ ἐναντία, τὸ μίνυνθα καὶ τὸ δήν. ὧν ἐκ τοῦ μὲν γίνεται ὁ μινυνθάδιος, ὡς ἐδηλώθη. τοῦ δέ, ὁ δηναιός, ὅ ἐστι πολυχρόνιος. καὶ δηρὸν τὸ ἐπιπολύ, τροπῇ τοῦ ν εἰς ρ. καὶ δήνεα τὰ βουλεύματα, οἷς χρόνου δεῖ. διὸ καὶ παροιμία κεῖται, δηρὸν βουλεύειν ἵν' ἔχῃ καὶ πολλὸν ἄμεινον. εἰς ἣν συντελεῖ καὶ Σοφόκλειον τό, φρονεῖν γὰρ οἱ ταχεῖς, οὐκ ἀσφαλεῖς. Ὅτι ἐν τῷ, ὄλυμπον ἀγάννιφον, φανερῶς ὄλυμπον τὸ ὄρος λέγει. ὁ γὰρ ὄλυμπος ὁ εἰς οὐρανὸν λαμβανόμενος, οὐ νίφεται, ὅτι μὴ δὲ νεφελοῦται. ὅπερ γε κατὰ τοὺς παλαιούς, καὶ αὐτοῦ τοῦ ὀλύμπου τοῦ ὄρους τὰ ἄκρα ὡς ὑπερνεφῆ, οὔτε νίφεται οὔτε καταομβρεῖται. ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ φανερῶς φησὶν ὁ ποιητής. Ἰστέον δὲ ὅτι διχρόνῳ παραλήγεται τό, ἀγάννιφον. ἐκ δὲ τοῦ διφορουμένου νείφω, ἢ γὰρ ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος τοῦ ἔχοντος τὸ ι, ἢ ἐκ τοῦ γραφομένου ἐν διφθόγγῳ. οὗ δεύτερος ἀόριστος ἔνιφον. ὅθεν δοκεῖ καὶ ἡ νιφὰς εἶναι, καὶ ὁ νιφετός. ἐκεῖθεν δὲ καὶ τὸ νέφος, καὶ τὸ νένοφα. οὗ μεμνημένος ὁ Ἡρωδιανός, ἀπορεῖ πῶς ὁ ἀριστοφάνης νένοφα εἶπε καὶ οὐ νένοιφα. ἵνα ᾖ ὥσπερ λείβω λέλοιβα, λείπω λέλοιπα, οὕτω καὶ νείφω νένοιφα. περὶ οὗ ἐστιν εἰπεῖν, ὡς οὐκ ἐκ τοῦ νείφω ἐκλίθη κατὰ τὸ πείθω πέποιθα, καὶ ὅσα ἕτερα ἐπὶ ἐνεστῶτος ἔχουσι τὸ ε μετὰ τοῦ ι, ἀλλ' ὡς εἰκός, ἐκ τοῦ νέφω, ἵνα ᾖ ὥσπερ λέγω λέλογα, οὕτω καὶ νέφω νένοφα κατὰ τὰ ἔχοντα τὸ ε μόνον ἐν τῷ ἐνεστῶτι. τοῦ δὲ νέφω, εἰ καὶ μὴ ἔστι χρῆσις, ἀλλὰ δοκεῖ ὅμως πρωτότυπον αὐτὸ εἶναι τοῦ νείφω, ὡς ὑποδηλοῖ καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ νέφος καὶ ἡ νεφέλη. Ἐπιστέον καὶ ὅτι τὸ ἄγαν, οὐκ ἀεὶ ἐν ταῖς συνθέσεσι φυλάσσει τὸ τοῦ τέλους ἀμετάβολον, ἀλλ' ἔστιν οὗ ὡς ἔστι μαθεῖν, ἐξ ἐπαγωγῆς. Ὅτι ἐρεθιστικὸν τῷ ἀχιλλεῖ πρὸς τῆς μητρὸς ῥηθέν, τὸ ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νηυσὶ παρήμενος μήνι' ἀχαιοῖς, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν.

Ζεὺς γὰρ ἐπ' ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας,
Χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα. θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο.
Δωδεκάτῃ δέ τοι αὖθις ἐλεύσεται οὔλυμπον δέ.
Καὶ τότ' ἔπειτά τοι εἶμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ.
Καί μιν γουνάσομαι. καί μιν πείσεσθαι ὀΐω.
Ὣς ἄρα φωνήσασ', ἀπεβήσετο. τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ,
Χωόμενον κατὰ θυμὸν ἐϋζώνοιο γυναικός.
Τήν ῥα βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρων. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς,
Ἐς Χρύσην ἵκανεν ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.
Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
Ἱστία μὲν στείλαντο, θέσαν δ' ἐν νηῒ μελαίνῃ.
Ἱστὸν δ' ἱστοδόκῃ πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες,
Καρπαλίμως. τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς.
Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον. κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν.
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι.
Ἐκ δὲ Χρυσηῒς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.

Ὅτι τὸν δία εἰς ὠκεανὸν ἔρχεσθαι ἐπὶ τοὺς ἀμύμονας αἰθιοπῆας, θεοὺς δ' ἅμα πάντας ἕπεσθαι, δωδεκάτῃ δὲ αὖθις ἔρχεσθαι εἰς ὄλυμπον, τινὲς μὲν ἱστορικῶς θεραπεύουσι. λέγοντες ὅτι ἐν Διοσπόλει, μέγιστόν ἐστι Διὸς ἱερόν, ἀφ' οὗ λαβόντες αἰθίοπες Διὸς ξόανον, καὶ ἄλλων δαιμόνων σὺν αὐτῷ, κατά τινα καιρὸν τεταγμένον περινοστοῦσι τὰ κατὰ τὴν Λιβύην. καὶ πανηγυρίζουσι πολυτελῶς ἐπὶ δώδεκα ἡμέρας. ἐπεὶ καὶ τοσοῦτοι παρ' αὐτοῖς οἱ θεοί. τοῦτο γοῦν φασὶν εἰδὼς ὁ ποιητὴς οἷα καὶ τοιούτων ἐθῶν ἔμπειρος, ὅν γε καὶ αἰγύπτιον γενεαλογοῦσί τινες, πλάττει ἐνταῦθα δωδεκαήμερον ἀποδημίαν Διός, ἐξ ἱστορικῆς ἀφορμῆς καὶ νῦν εἰς τὸ πλάσμα ἐλθών. ἕτεροι δέ, ἀλληγορίαν τινὰ καὶ εἰς τοῦτο φασί, λέγοντες δία μέν, τὸν ἥλιον. ὠκεανὸν δὲ ὡς ὁ γεωγράφος φησί, τὸν καθ' ὅλον τὸ μεσημβρινὸν κλίμα τεταμένον. ἤγουν τὰ νότια τῆς οἰκουμένης τὰ πρὸς τοῖς αἰθίοψιν. ὅπου κατὰ τὸν χειμέριον καιρὸν ὁ τοιοῦτος ἄπεισι ζεύς, ἐπὶ κυανέων ἀνδρῶν δῆμόν τε κατὰ τὴν ποίησιν, ἤτοι ἐπὶ αἰθιοπίαν. ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ τῶν πραγμάτων τούτων καιρός, καὶ ὁ λοιμὸς μετὰ χειμῶνα γενέσθαι φαίνεται, εἰκότως ἂν χθιζός που καὶ πρώην ὁ τῆς ἀλληγορίας ταύτης ζεὺς αἰθιοπικώτερος ὤν, μετά τινας οὐ πολλὰς ἡμέρας εἰς τὸ ἑλλαδικὸν κλίμα τελέως ἀποκαταστήσεσθαι λέγοιτ' ἄν, συντελέσων τι πρὸς βοήθειαν τῷ Ἀχιλλεῖ. καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα. ἐν οἷς σημείωσαι ὡς καὶ εἰς ἥλιον ἀλληγορεῖται ὁ

ζεὺς

ζεὺς. ὁ δ' αὐτὸς, καὶ εἰς οὐρανόν. ὡς καὶ ἐν Ἀράτῳ δηλοῦται. καὶ ἐν Ἡροδότῳ δὲ, εἰπόντι ὅτι τὸν κύκλον πάντα τοῦ οὐρανοῦ, δία καλοῦσιν οἱ Πέρσαι. ὥς τε πολλὰ τῇ λέξει παρυφίσταται σημαινόμενα. ἔστι γὰρ ζεὺς, ἱστορούμενος. μυθευόμενος. ἀλληγορούμενος. τοῦτο δὲ εἰς νοῦν, εἴτ' οὖν ψυχὴν τοῦ παντός. εἰς ἀέρα. εἰς αἰθέρα. εἰς ἥλιον. εἰς οὐρανόν. καὶ οὕτω μὲν καὶ ταῦτα. ὁ δὲ ποιητὴς, ἐπίτηδες ἄλλως οἰκονομεῖ ἀποδημεῖν τὸν δία, ὡς ἂν ἐν τῷ μέσῳ καὶ οἱ ἕλληνες ἀπὸ τοῦ λοιμοῦ ἑαυτοὺς ἀναλάβωσι, καὶ ὁ ἀχιλλεὺς παρ' ἑαυτῷ ταλαντεύσας τὰ καθ' ἑαυτὸν, ἢ ἐπιμείνῃ τῇ μήνιδι, ἢ ῥοπήν τινα σχοίη πρὸς καταλλαγήν. ἔτι δὲ ὃ καὶ μάλιστα πρὸς τὸ πιθανὸν συμβάλλεται, ἵνα καὶ οἱ τρῶες μαθόντες ὡς εἰκὸς τὰ τῆς μήνιδος, θαρσήσωσι τὴν μάχην, καὶ οὕτω τέλος ἕξει ὁ σκοπὸς τοῦ ὁμηρικοῦ διός. ἐκ πρώτης γὰρ ἢ δευτέρας ἡμέρας, καί τινων ὀλίγων τῶν ἐφεξῆς, οὐκ ἦν εἰκὸς πληροφορίαν τοῖς τρωσὶν ἐντελῆ γενέσθαι τῆς τοῦ ἀχιλλέως μήνιδος. ἀλλ' ἦν ἂν ἡ εἰς τὴν μάχην αὐτοῖς τόλμα, ἀπίθανος. περὶ δὲ αἰθιόπων, καὶ ὅτι κατὰ παραγωγὴν αἰθιοπῆες λέγονται, καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἐδηλώθη. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ὅμοια. ἐν οἷς καὶ ἡγεμονεύς καὶ ἡνιοχεύς. καὶ ὁ ἐκ τοῦ Ἀλκαῖος ἀλκεύς. ὅθεν καὶ ἀλκείδης Ἡρακλῆς. καὶ ὁ ἐκ τοῦ παρὰ Πινδάρῳ διάβολος, κοινῶς διαβολεύς. ἀμύμονας δὲ αὐτοὺς λέγει, οὐχ ὅτι πάντες ἀγαθοὶ, ἀλλ' ὅτι τινές. πολλοὶ γὰρ ἀπ' αὐτῶν, ἀνθρωποφαγοῦσιν. ἕτεροι δὲ, τοὺς μακροβίους αἰθίοπας, ἀμύμονας λέγεσθαι νοοῦσι. περὶ ὧν καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ γέγραπται. ἄλλοι δὲ γράφουσι, μετὰ μέμνονας αἰθιοπῆας. λέγοντες αἰθίοπάς τινας εἶναι οὕτω καλουμένους, ἀπὸ μέμνονος υἱοῦ Τιθωνοῦ καὶ ἡμέρας. ὁ δὲ ὠκεανὸς, σεσημείωται συστέλλων τὸ ᾱ. Τὰ γοῦν διὰ τοῦ ανος ὀξύτονα ὑπὲρ τρεῖς συλλαβὰς, ἐκτείνει τὸ ᾱ. χωρὶς τῶν παρὰ τοῖς ὕστερον. οἳ τὴν παραλήγουσαν τοῦ Ἰουλιανὸς συστέλλουσιν. ὁ ἑανὸς πέπλος συστέλλων τὸ ᾱ, οὐκ ἀντίκειται. τρισύλλαβος γάρ ἐστιν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ζεὺς ἐς ὠκεανὸν εἰς τοὺς δεῖνα χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα ἤγουν εὐωχίαν, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο, δωδεκάτῃ δέ τοι αὖτις ἐλεύσεται οὔλυμπόνδε, προδηθήσεταί ποτε εἰς πανδαισίαν πολυτελῆ μακροήμερον.

Ὅτι τοῖς παλαιοῖς ἔθος ἦν ὁπηνίκα ἱκέτευον, κεφαλῆς τε λαμβάνεσθαι τοῦ ἱκετευομένου, καὶ χειρὸς δεξιᾶς ἢ καὶ γονάτων. κεφαλῆς μὲν, διὰ μέσης γενειάδος κατὰ εὐριπίδην, ἢ ἀνθερεῶνος καθ' Ὅμηρον, διὰ τὸ ἡγεμονικόν. ἐν αὐτῇ γὰρ τὸ λογιστικὸν ὡς προείρηται. δεξιᾶς δὲ, διὰ τὸ πρακτικόν. γονάτων δὲ, διὰ τὸ κινητικὸν καὶ βαδιστικόν. καὶ ἤθελον συμβολικῶς τοὺς ἱκετευομένους παρακαλεῖν. διὰ μὲν τῆς κεφαλῆς, εἰς τὸ συνθέσθαι καὶ κατανεῦσαι. διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς, εἰς τὸ πρᾶξαι. διὰ δὲ γονάτων, εἰς τὸ κινηθῆναι πρὸς ἃ ζητοῦνται. ἢ καὶ ἐπικλασθῆναι τὴν ψυχὴν καὶ καμφθῆναι οἷς ἱκετεύονται. καὶ γὰρ ἐν τοῖς γόνασι μάλιστα κλᾶται τὸ σῶμα. καὶ ἦσαν ταῦτα σύμβολά τινα, καὶ οἷον οἰωνισμοὶ τῆς ἱκετείας τελείου. σκαιᾶς μέντοι ἤτοι ἀριστερᾶς χειρὸς, οὐ προσήπτοντο, διὰ τὸ δυσοιώνιστον. οὐ γὰρ προσεῖχον τοῖς ἀριστεροῖς, ὅπου γε καὶ τὰ μὴ αἴσια, σκαιὰ καὶ ἐπαρίστερα ἔλεγον. ὥσπερ τὰ ἀγαθὰ, δεξιά. τύχην λέγοντες δεξιάν. καὶ νόημα δεξιόν. καὶ δεξιοῦσθαι τὸ φιλοφρονεῖσθαι. κεφαλῆς δὲ, οὐ τῆς ὅλης ἥπτοντο, ἀλλὰ τοῦ ἀνθερεῶνος καὶ τοῦ γενείου, ὡς καὶ Εὐριπίδης δηλοῖ, λέγων. ὁρῶ σε δεξιὰν κρύπτοντα. καὶ πρόσωπον ἔμπαλιν στρέφοντα, ὡς μή σου προσθίγω γενειάδος. τούτου δὲ δηλωτικὸν καὶ τὸ, μὴ πρὸς γενείου μὴ 'ξέλῃς τὰ φίλτατα. καὶ τὸ, ἀλλ' ὦ φίλον γένειον αἰδέσθητί με. Ἰστέον δὲ ὅτι εἰ καὶ κεφαλῆς καὶ χειρὸς καὶ γονάτων οἱ ἱκέται ἥπτοντο, ἀλλὰ τὴν ὅλην ἱκετείαν γουνάζεσθαι φασὶν ἐκ μέρους οἱ παλαιοὶ, διότι τοῖς ἱκετεύουσιν εἰ καὶ μὴ κεφαλῆς ἢ χειρός ἐστι λαβέσθαι, τῆς μὲν, ἔμπαλιν τυχὸν στρεφομένης, τῆς δὲ, κρυπτομένης, ἀλλὰ γόνατος γοῦν οὐ πάνυ δυσχερὲς ἅπτεσθαι. οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, τὴν τοῦ γονυπετεῖν λέξιν, ἐντεῦθεν ἐφεῦρον. συνθέντες ἐκ τοῦ γόνυ καὶ τοῦ πέτειν. διὸ οὐ τὸ πίπτειν παράγεται, ὡς τὸ ῥίπτειν ἀπὸ τοῦ ῥέπειν. ἀκολούθως δὲ τούτῳ, καὶ ἡ γονυκλισία ὠνόμασται. Ὅτι δὲ πέτω, ἔστι ῥῆμα βαρύτονον ἄρρητον, δηλοῖ ὁ πέσω μέλλων εὔχρηστος. ὁ δωριεῖς καὶ αἰολεῖς πεσῶ λέγουσιν, ὡς ἐσῶ. κλαυσῶ. δι' ὧν τὸ πεσεῖται ἐσεῖται. κλαυσεῖται καὶ τὰ ὅμοια. ἐκ δὲ τοῦ πεσῶ ἀνελθόντος εἰς ἐνεστῶτα, καὶ τὸ πέσημα ὅ ἐστι πτῶμα, κεῖται παρὰ τοῖς τραγικοῖς. Ὅτι ὁ θαρρῶν ἱκετεῦσαι καὶ πεῖσαί τινα, εἴποι ἂν καιρίως τὸ, καί μιν γουνάσομαι. καί μιν πείσεσθαι οἴω. καὶ ὅρα ὅτι νῦν μὲν τὸ πείσεσθαι, σαφῶς ἔχει. ὅτε δὲ Ἀχιλλεὺς θυμομαχῶν εἶπεν, ἅ τινα οὐ πείσεσθαι οἴω, ἀσαφῶς εἶχεν ὁ λόγος. ἢ γὰρ εἰς ἃ οὐ πείσεσθαι οἴομαι τινά, ἢ εἰς ἃ ἐγὼ οὐ πειθήσομαι. ὃ καὶ κάλλιον. ἔφη δὲ καὶ Ἕκτωρ ἐκεῖ. οὐ δὴ ἔγωγέ τι σοι πείσεσθαι οἴω. τὸ δὲ καί μιν, προτεθὲν ἐν τῷ καί μιν γουνάσομαι, καί μιν πείσω, σχῆμα καλὸν ποιεῖ τὸ κατ' ἐπαναφοράν. Ὅτι συνήθη ἀττικὴν ἔλλειψιν ἔχει τὸ, χωόμενον κατὰ θυμὸν, ἐϋζώνοιο γυναικός. τὸ γὰρ πλῆρες χωόμενον, ὑπὲρ γυναικὸς, ἢ ἕνεκεν γυναικός. Ἰστέον δὲ ὅτι, τοῦ κατὰ θυμὸν χώεσθαι ἤγουν συγχέεσθαι τὸν ἀχιλλέα, τέλος τὸ μηνίειν ἀχαιοῖσι, πολέμου δ' ἀποπαύεσθαι πάμπαν. ὃ παρῄνεσεν ἡ μήτηρ θέτις τῷ φίλῳ υἱῷ, προαναφωνητικῶς καὶ αὐτὸ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ τεθέν. ἐΰζωνον δὲ γυναῖκα τὴν βρισηΐδα λέγει, ἀντὶ τοῦ εὐκόσμητον. ἀπὸ μέρους τινὸς τοῦ γυναικείου κόσμου, τῆς ζώνης δηλαδή. ὡς καὶ εἴ τις εἴπῃ, ἄνδρα μιτροχίτωνα, καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἀμιτροχίτωνος ἑταίρου. ὡς γὰρ ἀνὴρ ὁπλίζεταί ποτε μερικῶς μίτρᾳ, οὕτω καὶ γυνὴ κατὰ τῶν ἐραστῶν, ὁποῖόν τι ὅπλον τὸ ἑαυτῆς εὔζωνον προβάλλεται. οἱ μέντοι μεθ' Ὅμηρον, εὔζωνον ὁδίτην λέγοντες, ἢ τοιοῦτόν τι ἐπὶ ἀσκεύου καὶ εὐσταλοῦς τὴν λέξιν τιθέασιν. ὅρα δὲ ὅτι γυναῖκα, οὐ μὴν κόρην ἐνταῦθα τὴν βρισηΐδα εἶπεν ὡς ἀλλαχοῦ. Ὅτι κρίνει καὶ ὁ ποιητὴς, ἠδικῆσθαι τὸν Ἀχιλλέα, λέγων. βίῃ

ἀέκοντος ἀφαιρεθῆναι τὴν Βρισηΐδα. πάντως δὲ τῇ βίᾳ, οὐ δίκαιον. ἀέκουσα δὲ καὶ ἐκείνη κατὰ τὸν ποιητὴν, ἐπορεύθη. τὸ δὲ ἀέκοντος, ἑρμηνεία ἐστὶ τοῦ βίῃ. ὅπερ λέξις ἐστὶν ὁμώνυμος. καὶ διὰ τοῦτο ἔχει τι ἀσαφείας εἰ μὴ ἑρμηνεύοιτο. λέγεται γάρ ποτε βία, καὶ ἡ κατὰ ῥώμην δύναμις. Ὅτι ὥσπερ οἶκος μὲν καὶ δόμος τὸ ὅλον λέγεται, μέρος δὲ αὐτῶν ἡ ἑστία, ἥτις καὶ ἱστία ὀνομάζεται, καὶ πάλιν ὅλον μέν τι ὁ ναὸς, μέρος δὲ αὐτοῦ ὁ βωμὸς, οὕτω καὶ ὅλον μὲν, ὁ λιμήν. μέρος δὲ, ὁ ῥηθησόμενος ὅρμος. αὐτὸ δὴ τὸ πρὸς τῇ γῇ, ἔνθα καὶ ὁρμεῖ ἡ ναῦς, καὶ ὑπὸ τῶν ναυτῶν ὁρμίζεται. καὶ εἰς μὲν τὸν λιμένα, πλησίστιοι καταβαίνουσιν οἱ πλέοντες. εἰς δὲ τὸν ὅρμον, ἐρετμοῖς καθιστῶσι τὴν νῆα. διὸ ὁ μὲν ὁρμισθεὶς, ἐνελιμενίσθη. οὐ μὴν ὁ ἐν λιμένι ἐξ ἀνάγκης καὶ ὥρμισται, εἰ μὴ καὶ πρὸς τῇ γῇ γένηται. ἐὰν δὲ βωμὸς ὁ ὅλος λεχθῇ ποῦ ναὸς, ἢ ἑστία ὁ σύμπας οἶκος, ἀπὸ μέρους ἐλέχθη τὸ πᾶν. ὁμοίως καὶ ἐὰν τὸν πάντα λιμένα ὅρμον τις εἴποι. ὁ γὰρ λιμὴν, ὅρμων περιεκτικός. διὸ ἡ καθωμιλημένη γλῶσσα, ὁρμησίας τὰς τοῦ λιμένος προσγείους λέγει κατατομὰς καὶ καταγωγάς. Ὅτι δὲ ὅρμος κυρίως ἐστὶ τὸ τοῦ λιμένος πρὸς τῇ γῇ πέρας, δηλοῦται σαφῶς καὶ ἐν τῷ, λιμένα ναύπλιον ἐκπληρῶν πλάτῃ, ὁρμεῖ. ὡς μὴ ἂν ἄλλως ἰσχύουσαν ὁρμισθῆναι νῆα τοιαύτην, εἰ μὴ κάπως ἐκπληρώσασα τὸν ὅλον λιμένα, πρὸς τῇ γῇ γένηται. δηλοῖ δὲ φανερῶς τὴν ἐν τούτοις διαφορὰν, καὶ τὸ λιμὴν εὔορμος. δῆλον δὲ καὶ ὅτι ἀρετὴ λιμένος, τὸ πολυβενθὲς ἤγουν ἀγχιβαθές. ὡς ἂν ἔχοι τὰς τῶν ἀνέμων στέγειν ἐμβολὰς, καὶ μὴ τὰς νῆας λύειν προσαρασσομένας ταῖς ἀκταῖς. εἰ δέ τις λιμὴν μὴ τοιοῦτος εἶναι τετυχηκὼς, ἄπιστός ποτε τοῖς ἐλλιμενισθεῖσιν ἀποβαίη, ἀστείως ἂν παραγραμματισθεὶς, πολυπενθὴς ἀντὶ πολυβενθέος κληθήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι τὲ ἐκ τοῦ ῥηθέντος ὅρμου, ἔξορμος λέγεται ἐν τῷ ἀναπλεῦσαι, ὁ ἔξω τούτου γεγονὼς, καὶ ὅτι ὁ κόσμος περιτραχήλιός τις ὅρμος ποτὲ καλεῖται, ὁ καὶ ὁρμίσκος καθ᾽ ὑποκορισμόν. Ἐνταῦθα δ᾽ ἰστέον καὶ ὅτι ἔργον διασκευῆς, τὸ ἐν τοῖς πράγμασι τὸν τρόπον λεπτολογεῖν, καθ᾽ ὃν αὐτὰ γίνονται, κἂν μὴ πάνυ ἀναγκαῖον εἴη, ἔστιν ὅτε τὸ τοιοῦτον τῷ ἀκροατῇ. καὶ πλεονάζει ὁ ποιητὴς τούτῳ τῷ σχήματι, γυμνάζων τὸν ἀκροατὴν, ὅπως ἐστὶ καὶ ἐν τοῖς εὐτελέσιν εὐπορεῖν τοῦ γράφειν. τίθησιν οὖν καὶ ἐνταῦθα διασκευὴν, ἐν οἷς λέγει τοὺς Ἕλληνας εἰς Χρύσην ἀπελθόντας, τοιαῦτά τινα ὡς εἰκὸς ποιεῖν. οἱ δ᾽ ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο, ἱστία μὲν στείλαντο, θέσαν δ᾽ ἐν νηὶ μελαίνῃ. ἱστὸν δ᾽ ἱστοδόκῃ πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες. τὴν δ᾽ εἰς ὅρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς. ἐκ δ᾽ εὐνὰς ἔβαλον. κατὰ δὲ πρυμνήσια ἔδησαν. ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης. καὶ ἑξῆς. Καὶ σημείωσαι ὅτι τὸν μὲν τῆς προδιειλημμένης νηὸς ἀνάπλουν τὸν ἐκ Τροίας, καὶ τὸν ἐκεῖ αὖθις κατάπλουν, οὐ διεσκεύασεν ὁ ποιητὴς, ὡς ἀγωνιῶν καὶ σπεύδων εἰς ἔργα, καὶ οὐδὲ σκυθρωποῖς πράγμασι παραμῖξαι θέλων πανηγυρικοῦ σχήματος ἱλαρότητα. τὴν δὲ εἰς Χρύσην αὐτῆς καταγωγὴν, καὶ τὰ τῆς θυσίας, ὡς πανηγυρικὰ, τῷ συγγενεῖ φιλοτιμεῖται σχήματι, τῇ διασκευῇ. οὐ στενολεσχήσας, ἀλλὰ κατακόρως ἐπιστοιβάσας διασκευάς. τὸν δὲ τοιοῦτον πλοῦν μετρῶν ὁ γεωγράφος, φησὶν ὅτι ἀπὸ τῆς Κιλίκων Χρύσης, ἐπὶ τὸν ναύσταθμον, ἑπτακόσιά που στάδια πλοῦς ἡμερήσιος, ὅσον φαίνεται πλεύσας ὁ Ὀδυσσεύς. Ἰστέον δὲ ὅτι ἱστία μέν εἰσι, τὰ ἐπὶ τοῦ κέρως λίνα. οἷς ὅσα καὶ πτεροῖς ἡ ναῦς τὸν δρόμον ταχύνει. στέλλεσθαι δὲ παρὰ μὲν τοῖς ὕστερον, καὶ ἐπὶ πορείας τίθεται. στέλλεται γοῦν τις ὁδόν τινα. ἐνταῦθα δὲ τὸ στείλαντο ἱστία, ἀντὶ τοῦ συνέστειλαν εἴρηται. σημαίνει δέ ποτε καί τινα κοσμιότητα τὸ στέλλειν, ὡς δηλοῖ ὁ στολμὸς, καὶ ὁ εὐσταλής. ἀπὸ δὲ τοῦ ὁμηρικοῦ στέλλειν, καὶ περιστέλλειν λέγεταί τις κακὸν, ἀντὶ τοῦ περικρύπτειν, περικαλύπτειν. τὸν δὲ ναυτικὸν στόλον, ἑτεροῖόν τι στέλλειν παράγει. Ἱστὸς δὲ τὸ ὀρθὸν ξύλον, οὗπερ τὸ κέρας καὶ τὰ ἱστία ἠώρηνται, κατ᾽ ἐξοχήν τινα οὕτω λεχθείς. αὐτὸς γὰρ μάλιστα ὀρθὸς ἵσταται. ἱστοδόκη δὲ, ξύλον κατὰ πρύμναν ὑψηλόν. καθ᾽ οὗ κλίνεται ὁ ἱστός. γράφεται δὲ, διὰ τοῦ κ, διότι τὰ παρὰ τὸ δέχω, οὕτω προάγονται ἰωνικῶς. οἷον, ξενοδόκος δοροδόκη ἱστοδόκη. ἤδη δὲ καὶ ἀττικῶς. πανδοκεύτριαν γοῦν ὁ κωμικὸς φησί. καὶ ξηροδόκην, καὶ πυοδόκην. καὶ τοιαῦτά τινα. δῆλον δὲ ὅτι, κοινωνία τίς ἐστι τῇ παλαιᾷ ἰάδι καὶ ἀτθίδι. Πρότονα δὲ κατά τινας μὲν, σχοινία. δι᾽ ὧν τὰ ἱστία, πῆ μὲν ἀνέλκονται, πῆ δὲ χαλῶνται. μάλιστα δὲ τὰ συνδέοντα τὸ κέρας πρὸς τὸν ἱστὸν, ὥς φασιν οἱ εἰδότες. φυλάσσεται γὰρ ἡ λέξις ἔτι καὶ νῦν παρὰ τοῖς ἀνατολικοῖς. εὕρηται δὲ καὶ ἀρσενικῶς ὁ πρότονος. Τὸ δὲ ὑφέντες, καιρίως εἴρηται, ἀντὶ τοῦ χαλάσαντες. ἐντεῦθεν καὶ παρὰ τοῖς μεθ᾽ Ὅμηρον, καθυφιέναι τὸ ἀνίεσθαί τινος ἐνστάσεως. καὶ δίκη καθ᾽ ὑφέσεως, ὅτε τις δικηγόρος χαυνωθεὶς, προδῷ τὴν ὑπόθεσιν ὑπενδοὺς, καὶ οἷον καταχαλασθείς. ὅρμος δὲ τί ἐστιν, ἀνωτέρω ἐγράφη.

Εὐναὶ δὲ νῦν, οὔτε αἱ κοῖται, οὔτε αἱ διατριβαί. ἀλλὰ αἱ τὴν νῆα εὐνάζουσαι ἄγκυραι, ἐν τῷ χαλᾶσθαι κατὰ τοῦ ὕδατος. πολλαχοῦ δὲ ἡ λέξις εἰρεθήσεται. Πρυμνήσια δὲ, τὰ ἀπόγεια σχοινία. τουτέστιν οἷς ἡ ναῦς ἀποδεῖται εἰς γῆν. καὶ οἷς ὥσπερ πείθεται. διὸ τὰ αὐτὰ καὶ πείσματα λέγονται. Ῥηγμὶν δὲ ἐνταῦθα μὲν, ὁ αἰγιαλὸς, ᾧ τὰ κύματα προσρήσσονται. ὥς που φησὶν ὁ ποιητὴς, χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει. ἐν δὲ Ὀδυσσείᾳ, καὶ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης ἣν αἱ κῶπαι ῥήσσουσι, ῥηγμῖνα καλεῖ. καὶ νῦν μὲν οὔπω διεσκεύασεν ὁ ποιητής. προϊὼν δὲ, θυτικὴν διασκευὴν ἑτέραν ποιήσει ἐν τῷ, αὐέρυσαν μὲν πρῶτα. καὶ ἔσφαξαν. καὶ ἔδειραν. καὶ τὰ ἑξῆς. ἀλλαχοῦ δὲ, διασκευάζων τὸν ἐξ ὕπνου νυκτερινοῦ ἐγερθέντα, ἐρεῖ. μαλακὸν ἔνδυνε χιτῶνα. περὶ δὲ μέγα βάλλετο φᾶρος. καὶ τὰ ἐφεξῆς. περὶ δὲ ὁπλίτου ἀνδρὸς, ἐν ἑτέροις διασκευά-

σει, ὅτι κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμαις ἔθηκε. καὶ τὰ ἑξῆς. ὅλως γὰρ χαίρει ταῖς κατασκευαῖς ὡς περιφραζούσαις τὸ πρᾶγμα καὶ πλατυνούσαις. ναὶ μὴν καὶ γλυκαζούσαις τῇ ἀφελείᾳ. ἐχούσαις δὲ καὶ διδασκαλίαν πραγμάτων. καὶ λόγου σαφήνειαν, τῇ κατὰ φύσιν τῶν πραγμάτων διεξόδῳ καὶ τάξει, ὡς πολλαχοῦ δεδήλωται. Ὅτι δέ ποτε καὶ κάλλιστ' ἐκφανοῦς χρεία ταῖς κατασκευαῖς, δηλοῖ ἐντεῦθεν ἄρχεται ὁ ποιητὴς, κεφαλαιώσας τέσσαρα ἔπη διὰ τοῦ ἐκ παραθέσεως κατὰ σχῆμα εὐθὺς ἐπαναφορικόν. καὶ εἰπὼν ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον. ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον. ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν. ἐκ δὲ Χρυσηὶς νηὸς βῆ. ὡς δὲ τὰς ἐκθεῖσας εὐνὰς εὐναίας που Εὐριπίδης φησὶν, οἶδεν ὁ περιτυχών.

Τὴν μὲν, ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεύς
Πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει. καί μιν προσέειπεν.
Ὦ Χρύση, πρό μ' ἔπεμψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Παῖδά τε σοι ἀγέμεν. φοίβῳ θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
Ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν. ὄφρ' ἱλασώμεθα ἄνακτα,
Ὃς νῦν Ἀργείοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκεν.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει. ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων,
Παῖδα φίλην. τοὶ δ' ὦκα θεῷ κλειτὴν ἑκατόμβην,
Ἑξείης ἔστησαν ἐΰδμητον περὶ βωμόν.
Χερνίψαντο δ' ἔπειτα, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
Τοῖσιν δὲ Χρύσης, μεγάλ' εὔχετο χεῖρας ἀνασχών.
Κλῦθί μευ ἀργυρότοξ'. ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας.
Κίλλαν τε ζαθέην. Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις.
Ἤδη μέν ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο.
Τίμησας μὲν ἐμέ. μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν.
Ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ.
Ἤδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος. τοῦ δ' ἔκλυε φοῖβος Ἀπόλλων.

Ὅτι τὸ, τὴν μὲν Ὀδυσσεὺς πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶν ἐτίθει, ἁπλῶς εἶπεν ἀντὶ τοῦ ἐδίδου. ἢ παρετίθει. ἄλλως γὰρ ἐνταῦθα οὐ πάνυ κυριολεκτεῖται τὸ τιθέναι. Ὅτι Ὀδυσσεὺς ἀποδοὺς τῷ Χρύσῃ τὴν θυγατέρα, ἐν τῷ ἀγαγεῖν ἐπὶ βωμὸν, ἵνα οὕτως ἐμφήνῃ μὴ τῷ Χρύσῃ ἀλλὰ τῷ φοίβῳ τὴν χάριν γενέσθαι, εἶτα χρᾶται καὶ διηγήσει ἁπλῇ, αὖθις διεξελθὼν ψιλὸν τὸ πρᾶγμα ἐν στενῷ. ὦ Χρύση πρό μ' ἔπεμψεν ἄναξ ἀνδρῶν ἀγαμέμνων, ὡς ναύαρχος δηλαδὴ παῖδά τέ σοι ἀγέμεν. φοίβῳ θ' ἱερὴν ἑκατόμβην ῥέξαι ὑπὲρ δαναῶν, ὄφρ' ἱλασώμεθα ἄνακτα, ὃς νῦν ἀργείοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκεν. Ὅτι δὲ τοῦ ἄναξ ἀνδρῶν, πολὺ ἐνδοξότερον τὸ, εὐρυκρείων, οὐκ ἄδηλόν ἐστιν. ἐνταῦθα δὲ, ἔδει μὲν εἰπεῖν τι τὸν Χρύσην αὐτίκα, ὅτε ἀπέλαβε σταλεῖσαν τὴν θυγατέρα. ὁ δὲ ποιητὴς δεξιώτατα σιγῶντα ποιεῖ αὐτὸν, ὡς καὶ πρὸ μικροῦ τοὺς κήρυκας καθὰ καὶ προείρηται. οὔτε γὰρ ἐπαινεῖν ὁ γέρων ἔχει τοὺς ἀποδιδόντας, μεμνημένος ὅσα ἠπείληται, καὶ εἰδὼς οὐχ ἑκουσίαν τὴν ἀπόδοσιν. καὶ οὐ δὲ ψέγειν καλὸν ἔγνωκε τοὺς δωρησαμένους. παροξυντικόν τε γὰρ τοῦτο, καὶ οὐδὲ πρέπον εὐεργετουμένῳ ἀνδρί. τάχα δὲ καὶ ἡ πολλὴ χαρὰ, παραιρεῖται τοὺς λόγους τῷ γέροντι. διὸ καὶ ὁ ποιητὴς ἐπεσημήνατο, εἰπὼν, ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων. ἄλλως τε κατὰ τοὺς παλαιοὺς, οὐδὲ τοσαύτην ἔχει κίνησιν τὰ ἡδέα, ὅσην τὰ λυπηρά. διὸ τὴν μὲν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ λύπην ἔχων, καὶ ὠδυπόρησε καὶ ἐλάλησε. χαρᾶς δὲ οὐδὲν ποιεῖ ἐπίσημον, ἀλλ' ἢ μόνον εὔχεται ἀγαθὰ τοῖς Ἕλλησιν ὕστερον. εἰς ὃ προεκλήθη ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως, ὅτε καὶ λαλεῖ πρὸς ὃν ἐχρῆν. ἤγουν πρὸς τὸν φοῖβον, οὗ χάριν ἔλαβε τὸ θυγάτριον, ὃ ἐπὶ βωμὸν ἄγων Ὀδυσσεὺς, ἐν χερσὶν αὐτοῦ ἔθετο. Ὅρα δὲ πεισμονῆς ἀκαίρου βασιλικῆς ἀποτέλεσμα, ὡς καὶ προεγράφη. ὁ γὰρ ἀπερείσια μὴ λαβὼν δῶρα, ἀπριάτην τε ἀπέδωκε τὴν αἰχμάλωτον, καὶ ἑκατόμβην προσαποδέδωκεν. Ὅτι ὁ τιμηθεὶς μέν τινι βαθμῷ στάσεως, ὀλεθρίως μέντοι γε ἢ ἄλλως ἐπιζημίως, εἴποι ἂν εὐκαίρως ὅτι ὡς ἐν ἑκατόμβης μοίρᾳ ἐγένετο. κἀκεῖ γὰρ ἔστι μὲν κατὰ τὸν ποιητὴν, τὸ τῆς στάσεως ἐφεξῆς κατὰ τὸν βωμόν. ἑξείης γάρ φησιν ἔστησαν περὶ βωμόν. τῶν δὲ ἑστώτων, οὐδὲν περισώζεται. σφάττονται γάρ. ἐΰδμητος δὲ νῦν, ὁ εὔδομητος. ᾧ ἴσος ἐν ἄλλοις, ὁ εὐκτίμενος. οὗ θηλυκὸν, ἡ εὐκτιμένη.

Ὅτι καὶ θύοντες, χερνίπτονται οἱ παλαιοὶ ὡς ἐνταῦθα. καὶ εὐχόμενοι δὲ, ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ φαίνεται. δεῖ γὰρ καθαροὺς τῶν θείων γίνεσθαι. φησὶ γοῦν. χερνίψαντο δ' ἔπειτα, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο. ἤγουν προέθεντο. προέρριψαν. εἰσὶ δὲ οὐλοχύται, ὡς μὲν ἐν ἀνθ' ἑνὸς εἰπεῖν, τὰ προθύματα. οὐλοχύτας δὲ πρὸ τῆς θυσίας με-

τεχειρίζοντο. καὶ ὡς ὁ ποιητής φησι, προεβάλλοντο. εἰ δὲ χρὴ καὶ πλατύτερον εἰπεῖν διὰ τὸ σαφέστερον, οἱ οὐλοχύται, οὐλαὶ ἦσαν. τουτέστι κριθαὶ μετὰ ἁλῶν, ἃς ἐπέχεον τοῖς βωμοῖς πρὸ τῆς ἱερουργίας. ἐποίουν δὲ τοῦτο, ἢ πολυπλήθειαν καρπῶν οἰωνιζόμενοι, ὧν ἀπαρχαὶ δῆθεν αἱ οὐλαὶ αὗται προσήγοντο, ἢ ἄλλως διὰ τὸ πρὸς θεοὺς εὐχάριστον ὑπὲρ τῆς εἰς τὸ ζῆν εὐεργεσίας. ἐπεὶ τῆς βαλανηφαγίας, καὶ τῆς τῶν δρυκάρπων ἀπαλλαγέντες τροφῆς, εἰς ἥμερον βίον τὸν ἐκ τῶν σπορίμων μετέπεσον. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ κριθὰς προεβάλλοντο, σπέρμα ἥμερον· ἃς πρώτας κρατεῖ λόγος εἰς χρῆσιν ἐλθεῖν τοῖς πάλαι ποτὲ ἀπαλλαγεῖσι τοῦ βαλανηφαγεῖν. διὸ καὶ κριθαί φασιν ἐκλήθησαν, διότι αὐτῶν εὑρεθεισῶν, διεκρίθησαν τῶν ἀλόγων ζώων οἱ ἄνθρωποι. ἐντεῦθεν δὲ καὶ ὁ κρίβανος, οἱονεὶ κριθῆς βαῦνος. καλοῦσι δὲ βαῦνον μέχρι καὶ ἐσάρτι Πελοποννήσιοι τὸν τοῦ πυρὸς τόπον, ὃν καὶ πυρισίαν λέγουσιν ἰδιωτικῶς. ἐκεῖθεν δὲ καὶ οἱ παρὰ τῷ κωμικῷ κριβανωτοὶ, ἄρτοι δηλαδὴ ὀπτηθέντες κριβάνῳ. ὃν καὶ κλίβανον διὰ τοῦ λ φασίν, ὁμοίως τῷ κεφαλαργία, κεφαλαλγία. εἰς εὐχάριστον οὖν μνήμην τῆς παλαιᾶς βρώσεως, αἱ οὐλαὶ προεβάλλοντο. αἵτινες τὴν ἀρχὴν, ὅλαι ἤτοι σῶαι κριθίοντο, πρὶν ἢ γενέσθαι τὰ τοῦ ἀλετοῦ. διὸ καὶ οὐλαὶ λέγονται κατὰ πρόσληψιν τοῦ υ, ὅλαι δ' ἄλλως ὀφείλουσαι λέγεσθαι. ὅθεν καὶ ὅτε κοινῶς μὴ παρῆσαν οὐλαὶ τουτέστι κριθαὶ, ἀντὶ κριθῶν, δρυὸς φύλλα προεβάλλοντο, ἀνατρέχοντες καὶ οὕτω πρὸς παλαιτάτην μνήμην διαίτης, καὶ ἀναμιμνησκόμενοι τῆς ἐκ τῶν δρυκάρπων παλαιφάτου τροφῆς. ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ οἱ τοῦ Ὀδυσσέως ἑταῖροι, μὴ ἔχοντες κρῖ λευκὸν, φύλλα δρεψάμενοι τέρενα δρυὸς, ηὔχοντο. οἱ δ' αὐτοὶ καὶ οἶνον λείβειν μὴ ἔχοντες, ὕδωρ ἔσπενδον, εὐπόριστα ταῦτα σπονδήν τε καὶ δῆθεν οὐλοχύτας, ἐξευρηκότες. καὶ αὕτη μὲν αἰτία τῆς τῶν κριθῶν παραλήψεως, ἐν τοῖς οὐλοχύταις. ἅλας δὲ ταῖς οὐλαῖς ἀνεμίγνυον, οὐ μόνον διὰ γονιμότητα καὶ τὸ ἐν τροφαῖς νόστιμον, ἀλλὰ καὶ διότι φιλίας οἱ ἅλες σύμβολον. διὸ καὶ τοῖς ἐπιξενουμένοις παρετίθεντο πρὸ τῶν ἄλλων βρωμάτων. ἢ διὰ τὸ τῆς φιλίας νόστιμον καὶ παράμονον, παραμονῆς γὰρ αἴτιος πολλοῖς τῶν σωμάτων καὶ ὁ ἅλς. ἢ καὶ εἰς σύμβολον τῆς κατὰ φιλίαν ἑνώσεως. ὡς γὰρ ἅλς ἐξ ὑδατίων πολλῶν ῥυτῶν καὶ χυτῶν παγεὶς, ἕν τι στερεὸν γέγονε σῶμα, οὕτω καὶ οἱ συνελθόντες εἰς ξενίαν ἐκ διεστώτων, εἰς ἕν τῷ τε τόπῳ καὶ τῇ φιλικῇ διαθέσει συνήχθησαν. οἶνος δὲ, εἰ καὶ μὴ τοῖς οὐλοχύταις συμπαρελαμβάνετο, ἀλλ' οὖν ἐν ταῖς σπονδαῖς χρήσιμος ἦν μετὰ τοὺς οὐλοχύτας. διότι καὶ ἡ τούτου εὕρεσις ὥσπερ καὶ ἡ τῶν κριθῶν, πολιτικοῦ βίου καὶ ἡμέρου ἐστὶ καταρχή. ὀψὲ γάρ ποτε εὕρηται. Ἰστέον δὲ ὅτι τοῦ ποιητοῦ οὐλοχύτας εἰπόντος, τινὲς τῶν ὕστερον ὧν ἐστι καὶ ὁ Ῥωμαῖος Δίων, οὐ συνθέτως οὐλοχύτας, οὐλὰς δὲ μόνον φασίν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλως συντομώτατα φράσαι περί τε οὐλοχυτῶν καὶ τῆς διὰ οἴνου σπονδῆς, ὅτι διττῆς οὔσης ἐν ἡμῖν τροφῆς τῆς ἀναγκαιοτάτης, ξηρᾶς τε ἥτις ἐν σπέρμασι θεωρεῖται, καὶ ἄλλοις καρποῖς. ἔτι δὲ καὶ τῆς ὑγρᾶς, τῆς θεωρουμένης πρώτως μὲν ἐν ὕδατι, δευτέρως δὲ καὶ ἐν οἴνῳ· ἀπαρχὰς οἱονεὶ τῆς ὅλης ζωογόνου τροφῆς εὐχαρίστως οἱ παλαιοὶ τούς τε οὐλοχύτας ἐν ταῖς θυσίαις προεβάλλοντο ἀπὸ ξηρᾶς τινος τροφῆς, ἀλλὰ μὴν καὶ τὰς σπονδὰς ἐν ἄλλοτε ἄλλῳ ὑγρῷ γινομένας πρὸς τοὺς καιρούς. μετὰ δὲ τοὺς οὐλοχύτας, αἱ θυσίαι καὶ ἡ ἐν αὐταῖς κρεωφαγία. διότι καὶ μετὰ τὴν τῶν ἀναγκαίων τροφῶν εὕρεσιν, ἡ τῆς κρεωδαισίας πολυτέλεια καὶ τὸ τῆς τρυφῆς ἐπείσακτον εὕρηται. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι, τινὲς παντελῶς ἑτέραν τραπόμενοι, οὐ θύματα ἢ προθύματα ἢ προβολὴν θυμάτων τοὺς οὐλοχύτας φασὶν, ἀλλ' αὐτὰ τὰ κανᾶ εἴτουν τὰ ἀγγεῖα δι' ὧν αἱ οὐλαὶ χέονται. οὐλὰς νοοῦντες ἀπὸ μέρους, καθὰ καὶ ὁ Δίων ἔφρασε, τὸ μίγμα τὸ ἐκ κριθῆς καὶ ἁλῶν. αἱ δὲ οὐλαὶ, ὀξύνονται πρὸς διαστολὴν τοῦ, οὖλαι τρίχες. εἰ καὶ ἄλλως συμπίπτουσι ταῖς τραυματικαῖς οὐλαῖς. Ὅτι χεῖρας ἀνασχὼν, ἀντὶ τοῦ ἀνατείνας εἰς εὐχήν. λέγεται δὲ τὸ ἀνασχεῖν, καὶ ἐπὶ ἀνατολῆς. ἀνίσχειν γὰρ ὁ ἥλιος καὶ ἀνασχεῖν λέγεται. τὸ δὲ χεῖρας ἀνασχὼν, ἐν ἄλλοις, ἀνασχόμενος εὑρεθήσεται παθητικῶς. ὅπερ ἕτερος ποιητὴς, ἀναπτύξας χεῖρας φησί. Σημείωσαι δὲ ὅτι τῷ ἀνίσχειν, ἀντίκειται τὸ κατίσχειν, ὡς Ἡρόδοτος δηλοῖ λέγων. κατίσχει σέλας ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν βοῦν τὴν γεννῶσαν τὸν ἆπιν. καὶ ὅτι τὸ ἀνασχεῖν, καὶ ἐπὶ ὑπομονῆς ποτὲ λέγεται. φησὶ γοῦν ὁ αὐτός. μέγα ἢ σμικρὸν λυπηρὸν ἀνασχήσειν. ἤγουν ἀνέξεσθαι. ἐνταῦθα δὲ τὸ μεγάλ' εὔχετο χεῖρας ἀνασχὼν, ἢ ἐξάκουστον εἶναι δηλοῖ τὴν εὐχὴν ἐκπεφωνημένην εἰς ἐπήκοον, ἢ λέγει ὅτι μεγάλα τινὰ πρὸς θάρρος εὔξατο. Ὅτι ταυτολογεῖ τὰ τοῦ Χρύσου ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς, ἐν δυσὶ στίχοις. εἰπὼν καὶ νῦν τὸ, κλῦθί μευ ἀργυρότοξε, καὶ ἑξῆς. παραδηλῶν ὡς καὶ ἐν ἄλλοις, ὅτι περ οὐ δεῖ τὰ ἤδη εὖ γραφέντα, ἐν οἷς οὐ δέον παρακινεῖν. ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι καὶ τὴν τοῦ Χρύσου εὐχὴν, πάνυ ἀπεστενωμένην. ἑνὶ γὰρ στίχῳ σφίγγεται τὸ, ἤδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον. καὶ οὐκέτι τὰ καλὰ ἐκεῖνα εὔχεται, ἃ παρὰ τῷ ἑλληνικῷ ναυστάθμῳ, δακνόμενος ἔτι τὴν ψυχὴν ἐφ' οἷς ἔπαθε. διὸ καὶ τὸ νῦν, προσέθετο τῇ εὐχῇ. μονονουχὶ λέγων ὡς οὐκέτι εὔχομαι αὐτοὺς εὖ οἴκαδ' ἱκέσθαι. ἀγαπητὸν γὰρ εἰ καὶ τοῦ νῦν ἀπαλλαγεῖεν κακοῦ. ὅρα δὲ καὶ ὅπως ἄνετος ὁ ἱερεὺς τὰ οἰκεῖα νέμεται, μηδὲν πρὸς τῶν πολεμίων ἀχαιῶν βλαπτόμενος. ἐν τούτοις δὲ κεῖται καὶ χρῆσις τοῦ, ἰψάμην μέσου ἀορίστου, ἀντὶ τοῦ ἔβλαψα. φησὶ γοῦν. μέγα δ' ἴψαο λαὸν ἀχαιῶν. ὅθεν καὶ ἶψα. καὶ πλεονασμῷ τοῦ δ, δίψα, ὡς βλαπτική. καὶ πολυδίψιον, κατά τινας Ἄργος τὸ πολυβλαβὲς, εἰ καὶ ἕτεροι τὸ πολυπόθητον φασίν.

Αὐτὰρ

Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο.
Αὐέρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν.
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες. ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
Καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων. ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
Λεῖβε. νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν.
Ὤπτησάν τε περιφραδέως. ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ'. οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος, καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Κοῦροι μὲν, κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.

Ὅτι ἔννοια διασκευῆς καὶ ἐνταῦθα ἐν τῷ, αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο, αὐέρυσαν μὲν πρῶτα. καὶ ἔσφαξαν. καὶ ἔδειραν. μηρούς τ' ἐξέταμον. κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν, δίπτυχα ποιήσαντες. ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν. καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων. ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον λεῖβε. νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν. αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο, μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν. ὤπτησάν τε περιφραδέως. διασκευάζει δὲ τὸν τρόπον τῆς θυσίας, λέγων ὅπως ἐγίνετο. ἃ δὲ ἐν τούτοις λεχθῆναι χρὴ, εὐθὺς εἰρήσεται. ὧν πρῶτον ὡς ἔθος ἑλληνικὸν, εἰ μὲν τοῖς ἄνω ἔθυον, ἀνακλᾶν τὸν τοῦ ἱερείου τράχηλον. ὥς τε ἀφορᾶν ὡς εἰς οὐρανόν. καὶ ἐλέγετο τοῦτο αὐερύειν ἐν παραθέσει δύο λέξεων. ἢ αὐερύειν ἐν συνθέσει κατὰ ὑφὲν, τουτέστιν ὀπίσω ἕλκειν καὶ ἀναφέρειν ἐν τῷ ἀνακλᾶν. ὃ δὴ ἑρμηνεύειν δοκεῖ Σοφοκλῆς, ἐν τῷ, ἄνω τρέπων ἔσφαζεν. ἐὰν μέντοι ἥρωσιν ἢ ὅλως τοῖς κατοιχομένοις ἔθυον, κάτω τὸ ἱερεῖον ἀποβλέπον ἐσφάζετο. τὸ δὲ σφάζειν, πρωτότυπον τὸ φῶ φάζω, καὶ πλεονασμῷ τοῦ σίγμα σφάζω. κατὰ τὸ μικρὸν σμικρόν. καὶ μέρδω σμέρδω. καὶ μῶ σμῶ. ὅθεν καὶ τὸ σμήχω. ἐξ αὐτοῦ δὲ ἡ διασφὰξ ἐπὶ σχίσματος, εἴτε πετραίου, εἴτε καὶ τοῦ κατὰ σῶμα, ὁποία καὶ ἡ τῆς ῥίνης παρὰ τῷ Ὀππιανῷ. καὶ ἡ τοῦ κατὰ τοὺς κωμικοὺς αἰδοίου, ὃ καὶ κριφὴν ἐκεῖνοι καθ' ὅμοιον λόγον ἐκάλεσαν. καὶ οὕτω μὲν οἱ παλαιοὶ αὐέρυον. τοὺς δὲ μηρούς, κνίσῃ τουτέστι πιμελῇ καλύπτοντες, ἔκαιον. ἧς δὴ κνίσης τῆς καὶ προγραφείσης, ὄνομα σώζεται μέχρι καὶ νῦν παρὰ τοῖς κνισσάριον καλοῦσιν αὐτήν. ἔκαιον δὲ, δίπτυχα ποιοῦντες. ἤγουν δίπλωμα τῇ πρὸς ἀλλήλους ἐπιθέσει τῶν μηρῶν. ἢ μᾶλλον διπλοῦντες ἐν αὐτοῖς τὴν κνίσαν. ἦν γὰρ σπουδὴ ὁλοκαυτωθῆναι τοὺς μηροὺς λαμπρῷ καταφλεχθέντας πυρὶ, ὡς εἴγε μὴ τοῦτο ἀπέβαινεν, ἀπαίσιον ἦν τοῖς ἕλλησι τὸ γινόμενον. καὶ οὐκ ἐδόκουν καλλιερεῖν, ὁπηνίκα κατὰ τὴν τραγῳδίαν οἱ μηροὶ καταῤῥυεῖς καλυπτῆς ἐξέκειντο πιμελῆς. καὶ οὕτω μὲν τοὺς μηροὺς ὥς τι τίμιον ὡλοκαύτουν, ἐξαιροῦντες ἀπὸ τῶν ἄλλων τοῦ ζώου μερῶν, διὰ τὸ συντελεῖν τοῖς ζώοις εἰς βάδισίν τε καὶ εἰς γένεσιν τῇ προέσει τοῦ σπέρματος. τῶν δὲ λοιπῶν τοῦ ζώου μελῶν, μικρά τινα ἐκτέμνοντες, οἷον τινὰς ἀπαρχὰς τοῦ ὅλου ζώου, ἐπετίθουν αὐτὰ τοῖς διπτύχοις. καὶ τοῦτο ὠμοθετεῖν ἐκάλουν, τὸ τοῖς μηροῖς ὠμὰ πάντοθεν ἀκρωτηριάζοντας, κρεάτων ἐπιτιθέναι τμήματα. ὡς δοκεῖν κατὰ τοὺς παλαιούς, ὅλα οὕτω τὰ μέρη τοῦ ἱερείου καρποῦσθαι. τινὲς μέντοι ὠμοθετεῖν ἄλλως εἶπον, ὡς ἀπὸ τοῦ ὤμου. ἐν γοῦν ῥητορικῷ λεξικῷ εὕρηται οὕτως. ὠμοθέτησαν, τὸ ἀφ' ἑκάστου μέλους τοῦ ἱερείου ἀπετέμοντο. καὶ ἀπήρξαντο ἀπ' ὤμου. καὶ ἀνέβαλον εἰς τὰ μηρία κατὰ τὴν θυσίαν. καὶ οὕτω μέν πως ὠμοθέτουν θύοντες. καταкαυθέντων δὲ τῶν μηρῶν, τότε δὴ πρὸ τοῦ φαγεῖν, ἐμερίζοντο ἑαυτοῖς εἰς βρῶσιν τὰ τῷ σπληνὶ παρωνυμούμενα σπλάγχνα, τουτέστι τὰ ἐντοσθίδια. σπλῆνα. καρδίαν. ἧπαρ. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ σπλάγχνα ἐπάσαντο. δηλοῦντες ἐνδιαθέτως ἐκ ψυχῆς τελεῖν τὴν θυσίαν. ἔστι δὲ πάσασθαι, τὸ γεύσασθαι. ἀφ' οὗ καὶ ἄπαστος ἐδητύος, ὁ ἄγευστος. ὧν προϋπάρχει τὸ, πῶ τὸ κτῶμαι. ὅθεν καὶ τὸ πᾶσιν. καὶ πηὸς ὁ ἐξ ἀγχιστείας ἐπίκτητος συγγενής. καὶ πολυπάμμων ὁ πολυθρέμμων. εἴτ' οὖν πολύκτητος. ταὐτὸν δὲ φάναι πολυκτήμων. ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦτο ποιήσειαν, τότε δὴ τὰ μὲν λεῖ τμηθέντα μιστύλλοντες, τουτέστιν εἰς μεῖστα ὅ ἐστι σμικρότατα κόπτοντες, ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρον ἢ πεμπωβόλοις. περὶ ὧν κατωτέρω εἰρήσεται. καὶ περιφραδέως ὀπτῶντες, ἤσθιον. καὶ ταῦτα μὲν ἱστορεῖ περὶ ἑλλήνων ὁ ποιητής. ὁ δὲ γεωγράφος, οἶδε περσικὴν ἑτεροίαν θυσίαν, γράφων οὕτω. θύουσιν ἐν ὑψηλῷ τόπῳ Πέρσαι τὸν οὐρανὸν ἡγούμενοι δία. τῶν δὲ ἱερείων οἱ μάγοι τὰ κρέα διελόμενοι, τοῖς θεοῖς οὐδὲν ἀπονέμουσι. λέγοντες τῆς ψυχῆς τοῦ ἱερείου δεῖσθαι τὸν θεόν. ἄλλου δὲ οὐδενός. τοῦ δὲ ἐπίπλου μικρόν τι ἐπὶ τὸ πῦρ τιθέασιν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὲ τὰς σχίζας εἰς ἐντέλειαν διασκευῆς παρέ-

λάβον ἁπλῶς οὕτως ὁ ποιητής, καὶ ὅτι τὰ μηρὰ οἱ ἀνωτέρω κείμενοι μηροὶ μετέπλασαν, καὶ ὅτι ὡς καὶ προεφάνη ὁ σπλὰγ δωρικῶς ἤγουν ὁ σπλὴν, παράγει τὰ σπλάγχνα κατὰ τοὺς παλαιούς. καὶ ὅτι μιστύλλειν μὲν παρὰ τῷ ποιητῇ ὡς εἴρηται, τὸ διαιρεῖν εἰς μερίδας μικράς. παρὰ δὲ τοῖς ἀττικοῖς, μυστιλᾶσθαι κατὰ δευτέραν συζυγίαν περισπωμένης, τὸ διὰ μυστίλης ὅ ἐστι διὰ κοίλου ἄρτου, ζωμὸν ἀρύεσθαι. ἴσως δὲ καὶ τὸ ἐν μικροῖς ἀρτίσκοις. ὡς δηλοῖ τὸ μεμιστυλημένοι ἐπ' ὀλιγίστοις ἀλφίτοις. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι κατὰ τοὺς παλαιούς, τὸ μὲν μεῖστον ὅ ἐστι τὸ σμικρότατον, διὰ διφθόγγου γράφεται ὡς ἀπὸ τοῦ μεῖον, καθὰ καὶ ἀπὸ τοῦ πλεῖον τὸ πλεῖστον. αὐτὸ δὲ τὸ μιστύλλειν, τὸ ε τῆς διφθόγγου ἀπέβαλε. τὸ δ' αὐτό φασι πέπονθε καὶ τὸ μικρόν, ἀπὸ τοῦ μεῖον γενόμενον. καὶ γὰρ τὸ μὲν μεῖον, διὰ διφθόγγου. τὸ δὲ μικρόν, τὴν διὰ τοῦ ι ἔχει γραφήν. ὅπου γε καὶ τὸ μεῖστον, οὐδὲν καινὸν εἰ διὰ τοῦ ι ἐγράφη. ὡς τὸ χερείων χέρειστος. ἀρείων ἄρειστος. Κἀκεῖνο δὲ ἰστέον ὅτι ὡς πολλαχοῦ δεδήλωται, ὀπτητοῖς, ὅ ἐστι κατὰ συγκοπὴν ὀπτοῖς, οἱ ἥρωες ὡς ἐπιπολὺ χρῶνται κρέασι. καὶ τούτοις ἐκ τῶν προχείρων ζώων. ἡ δὲ τρυφή, πάνυ μακρὰν αὐτῶν ἀπεσκήνου. ἰχθυοφαγίαν δὲ καὶ θήραν ὀρνίθων, ὁ λιμὸς ἀναγκάζων ἐσχεδίαζεν, ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ φαίνεται. Τὸ δὲ περιφραδέως ὤπτησαν, ταυτόν ἐστι τὸ ἐπιστημόνως. ἐμπειρίας γάρ φασι χρεία τοῖς ὀπτῶσι, καὶ ἐπιμελείας συχνοτέρας, ἤπερ τοῖς ἕψουσι. διὸ καὶ τὸ ὀπτᾶν, ὡς ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἐπιμελείας εἴρηται. καθὰ καὶ τὸ ὀπταίνω, ἄχρηστον. ἀφ' οὗ τὸ ὀπτανεῖον. ἀττικοὶ δὲ, ἀπανθρακίζειν τὸ ὀπτᾶν λέγουσιν, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ κωμικός. δῆλον δὲ ὅτι τοῦ περιφραδέως, προϋπάρχει τό, φραδὴς φραδέως ἀπὸ τοῦ φράζω. ὡς τὸ φραδέως νόου ἔργα τέτυκται. ὅθεν σύνθετον ὁ παρὰ Σοφοκλεῖ ἀειφραδὴς ἀνήρ, καὶ ὁ πρὸς διαστολὴν αὐτοῦ βαρυνόμενος ἀειφράδης τὸ κύριον. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, κατὰ προσπάθειαν ὁμηρικὴν κεῖται συναλιφεὶς ὁ ῥὰ σύνδεσμος. πάνυ γὰρ αὐτῷ χαίρει ὁ ποιητής. καὶ γέμει αὐτοῦ διαπαντὸς ἡ τούτου γραφὴ ὡς οἷα δὴ τοιούτῳ ῥῶ χαίροντος κατὰ τοὺς ἐν τῇ βοιωτίᾳ εἰρησομένους ἐρετριεῖς. τὸ δὲ εὔξαντο, καὶ ὅσα τοιαῦτα, εἰσὶ μὲν ἀττικῶς ἀναύξητα, κεκοίνωται δὲ πλέον ἤπερ τὰ μετὰ αὐξήσεως κοινά. Τὸ δὲ πρῶτα, πεπλήθυνται κἀνταῦθα κείμενον ἐπιρρηματικῶς, ἀντὶ τοῦ πρῶτον. Τοῦ δὲ δίπτυχα, θέμα τὸ πτύσσω, καθὰ καὶ τοῦ πτὺξ πτυχός, καὶ τοῦ πολύπτυχος. πρωτότυπον δὲ τοῦ πτύσσω, τὸ πτῶ. ἐξ οὗ καὶ πτήσσω τὸ κατὰ φόβον συστέλλομαι. Αἶθοψ δ' οἶνος, ὁ οἷον ἐπικεκαυμένος τὴν ὄψιν, ἤτοι μέλας ἢ ἐρυθρός. ὁμοίαν σύνθεσιν ἔχει καὶ ὁ αἰθίοψ τὸ ἐθνικόν, διαφέρων κατὰ μόνον τὸ προσλαβεῖν. ἢ καὶ ὁ θερμὸς καὶ ἐκκαίων, παρὰ τὸ αἴθω. τοῦ δὲ λείβειν οἶνον, καιρὸς οὐ μόνον ὁ κατὰ θυσίας, ἀλλὰ καὶ ὁ κατ' ἀρχὴν ὁδοιπορίας καὶ ἀπόπλου καὶ ὕπνου καὶ ξενίας, καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἐν δὲ τῷ, νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσί, φασὶν οἱ παλαιοί, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι, τρισὶν ἔπειρον ὀβελοῖς, οἳ λέγοιντο ἂν τριώβολα. μόνοι δὲ οἱ κυμαῖοι, αἰολικὸν δὲ οὗτοι ἔθνος, πεμπωβόλοις ἐχρῶντο. ἔστι δὲ ἡ τοῦ πεμπωβόλου λέξις, αἰολικὴ καθὰ καὶ ἡ χρῆσις. πέμπε γὰρ οἱ αἰολεῖς τὰ πέντε φασίν. ὅθεν καὶ πεμπάζειν κυρίως τὸ κατὰ πεντάδας ἀριθμεῖν. ἐξ οὗ ἀναπεμπάζειν μεταφορικῶς, τὸ ἀναμετρεῖν καὶ ἀναλογίζεσθαι. ἔοικε δὲ τὸ παρὰ τοῖς κυμαίοις τοῦτο πεμπώβολον, δακτύλοις πτύου λικμητικοῦ, ἢ ὀδοῦσι τριαίνης οἷς ἐνεπείρετο τὰ ὀπτώμενα. ὅρα δὲ ὅπως τὸ μὲν ἁπλοῦν, ὀβελὸς διὰ τοῦ ε παρὰ τὸ βέλος. τὸ δὲ ἐξ αὐτοῦ σύνθετον, διὰ τοῦ ο ἀπὸ τῆς βολῆς. πεμπώβολον γάρ. καὶ οὕτω μὲν τὸ πεμπώβολον, λέξις αἰολική. καὶ δηλοῖ ἐργαλεῖόν τι μαγειρικὸν πενταδάκτυλον, καὶ ὡς ἄν τις ἰδιωτευόμενος εἴπῃ πεντασούβλους. εἰ δέ τις εἴπῃ πεντώβολον, παρήγαγε μὲν τὴν λέξιν, ὥσπερ καὶ τὸ πεμπώβολον. οὐκέτι δὲ ἀφῆκεν αὐτὴν αἰολικὴν εἶναι, ἀλλὰ διαλέκτου ἀτθίδος αὐτὴν ποιεῖ, καὶ δηλοῖ τοὺς πέντε ὀβολούς. ὥσπερ τοὺς τρεῖς, τὸ τριώβολον. καὶ τοὺς δύο τὸ διώβολον. ἔοικε δὲ παρὰ μὲν τῷ ποιητῇ, ταυτοδύναμα εἶναι ὁ ὀβολὸς καὶ ὁ ὀβελός, σκεῦός τι μαγείρου, ἐν τῷ ἄκρῳ ὀξύ. καὶ βάλλειν δυνάμενον, καὶ βολὴν ὡς βέλους ποιεῖν. παρὰ μέντοι τοῖς ὕστερον, μεγάλην ἔσχον διαφοράν, οἵπερ ὀβελὸν μὲν διὰ τοῦ ε, τὸν αὐτὸν λέγουσι τῷ ποιητῇ, τὸν μαγειρικόν. ὀβολοὺς δέ, σιδήρου τι ἔλασμα ἔλεγον. σχῆμα μέν πως ἔχον ὀβελοῦ, οὐ μὴν καὶ εἰς πάντη ὀξὺ λῆγον. οὕτω δὲ ἁδρὸν ἦν τῇ παχύτητι ἐκεῖνο ἔλασμα τοῦ ὀβολοῦ, ὥστε ὀβολοὶ ἓξ τὴν δράκα ἐπλήρουν. καὶ τοῦτο ἐλέγετο δραχμή, ὀβολῶν τοιούτων ἑξάς, ὅσων ἐπιδεδράχθαι δύναται χείρ. οἱ δὲ τοιοῦτοι ὡς εἰκὸς ὀβολοί, χρόνῳ τοῦ ὕψους ὑποσπώμενοι καὶ κατὰ μικρὸν ὑποκαταβαίνοντες, τοὺς ὕστερον ταπεινοὺς καὶ πεταλώδεις, καὶ ὡς ἄν τις ἐρεῖ ἐπιπέδους, ἐποίησαν ὀβολοὺς τοὺς λεγομένους φόλλεις. ἀπὸ δὲ τοῦ ὁμηρικοῦ ὀβελοῦ, καὶ τὸ γραφικὸν σημεῖον μετωνόμασται, ὁ ὀβελός. ὅς ἐστι γραμμή τις εὐθεῖα. προτιθεμένη μὲν στίχων ἤτοι ὀρδίνων, ἔξω. ἀπατῶσα δὲ τὸν θεατὴν, δοκεῖν ὅτι ῥυεῖσα ἐπέπεσε τοῖς γράμμασιν ὥσπερ τις ὀβελὸς μέλας ἀπὸ σιδήρου, καὶ ἠμαύρωσεν αὐτά. ὃ καὶ λέγεται μεταφορικῶς ὀβελίζειν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὴν τῶν σπλάγχνων οἰκονομίαν, ἐν ἄλλοις οὕτω φράζει ὁ ποιητής. σπλάγχνα δ' ἄρ' ἀμπείραντες, ὑπείρεχον ἡφαίστοιο. Ὅτι πόνος παρὰ τῷ ποιητῇ, ἡ ἐνέργεια. ὡς καὶ ἐν τῷ, αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου. ὅπερ ἑρμηνεύων, φησί. τετύκοντό τε δαῖτα. οἱονεὶ γάρ φησιν ὅτι πόνος νῦν, ἡ ἑτοιμασία τῆς δαιτός. τίθησι δέ ποτε τὴν λέξιν, καὶ ἐπὶ κακοπαθείας. Τὸ δὲ τετύκοντο, οὕτω γίνεται. ἔστι ῥῆμα τεύχω, δηλοῦν τὸ κατασκευάζω. οὗ κινηθέντος εἰς δεύτερον ἀόριστον, γίνεται τὸ ἔτυχον. καὶ ἰωνικῶς ἔτυκον. ἐξ οὗ καὶ τυκίζω τὸ κτίζω. καὶ τυκίον, ἐργαλεῖον οἰκοδομικόν. καὶ ἐκ τού-

του μέσος ἀόριστος ἰωνικὸς, ἐτετύκουν. οὗ τὸ τρίτον πληθυντικὸν, τετύκοντο ἀντὶ τοῦ ἐποίησαν, κατεσκεύασαν. Ὅτι ἀνοίκειον ἐλευθέροις, μέχρι κόρου ἐσθίειν. καὶ ὡς οἱ παλαιοί φασι, δουλοπρεπές. τὰ γοῦν σεμνὰ πρόσωπα ὁ ποιητὴς ἐσθίειν φησὶν, ἕως οὐκέτι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης. καὶ ἕως πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο. ἤγουν ἕως ἐξεπλήρωσαν τὴν τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν ἔφεσιν. ἐξέντο γὰρ τὸ ἐξεπλήρωσαν, παρὰ τὸ ἕω τὸ πληρῶ. ἐξ οὗ καὶ τὸ, ὅλος. ἀφ' οὗ παράγωγον, ἕημι. οὗ δεύτερος ἀόριστος ἧν. ὁ μέσος ἥμην. τρίτον πληθυντικὸν, ἧντο, καὶ ἰωνικῶς ἕντο. ἀπὸ δὲ τοῦ τοιούτου ἕημι, καὶ τὸ, ἐξ ἔρον εἶναι παρὰ τῷ ποιητῇ ἐν τοῖς ἑξῆς. ἀντὶ τοῦ ἐκπλῆσαι τὸν ἔρον, δασυνομένης καὶ ἐκεῖ τῆς ἀρχούσης τοῦ εἶναι. ἐξ αὐτοῦ δὲ καὶ τὸ, ἐπεὶ ἐξ ἑώμεθα πολέμοιο, ἀντὶ τοῦ ἐπειδὰν πληρωθῶμεν καὶ κορεσθῶμεν μάχης. τὸ δὲ ἔρον, αἰολικόν ἐστι. καὶ εὕρηται αὐτοῦ εὐθεῖα παρὰ τῷ ποιητῇ. καὶ παρὰ τῷ Ἡσιόδῳ δὲ, ἐν τῇ θεογονίᾳ. κεῖται δὲ καὶ παρὰ Κοΐντῳ, ἐν τῷ, πολέμου δ' ἔρος ἔμπεσε θυμῷ. τὸ δὲ λέγειν ὅτι διαφορά τις ἐστὶ τοῦ ἔρος τοῦ γραφομένου διὰ τοῦ ο μικροῦ καὶ τοῦ διὰ τοῦ ω μεγάλου, ὅτι τὸ μὲν, ἐπὶ τῆς πάντων τῶν ἄλλων ἐφέσεως λέγεται, τὸ δὲ διὰ τοῦ ω μεγάλου, ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν ἀφροδίτην ἐρώτων, οὐκ ἀποδέχονται οἱ παλαιοί, οἷα τὸν ποιητὴν εὑρίσκοντες, ἐν τῷ, οὐ γάρ πώποτέ με θεᾶς ἔρος οὐδὲ γυναικός, σμικρύναντα μὲν τὴν λέξιν, τιθέντα δὲ αὐτὴν ἐπὶ σωματικοῦ ἔρωτος. ἐκεῖνο οὖν μᾶλλον ῥητέον. ὅτι αἰολικὸν μὲν, τὸ διὰ τοῦ ο μικροῦ. ἀττικὸν δὲ καὶ Ὁμήρου ὕστερον, τὸ διὰ τοῦ ω μεγάλου, κατὰ ἔκτασιν ἀπὸ τούτου γενόμενον. ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ κάλος ἤγουν ξύλινος, ἐκταθεὶς παρὰ ἀττικοῖς, τοὺς κάλωας ἔκλινεν. εὕρηται δὲ καὶ ὁ λαγὸς συστέλλων τὴν λήγουσαν, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ ἀθήναιος. καὶ τὸ γελοῖον δὲ, τοιοῦτόν τι εἰς τὸν γέλων παραδηλοῖ. ἀπὸ γὰρ τοῦ γέλως γέλωτος, γελῶον ὤφειλεν εἶναι. τὸ δὲ γελοῖον, ἀπὸ συστολῆς γενέσθαι φαίνεται, ὡς τὸ, ἄλλως ἀλλοῖος, καὶ τὰ ὅμοια. Ἰστέον δὲ ὅτι τὴν πόσιν ἐνταῦθα τῆς ἐδητύος προέθετο, τάχα μὲν καὶ ἐκ τοῦ παρατυχόντος. ἴσως δὲ καὶ ὅτι βιαιότερον ἡ δίψα τῆς πείνης. διὸ καὶ ὡς τοῦ ἀναγκαίου θεραπευτικὸν, τὴν πόσιν, τῆς ἐδητύος προέθετο. θέμα δὲ τῆς ἐδητύος, οὐ τὸ ἐδῶ ἐδέσω ἐξ οὗ τὸ ἐδεστὸν, ἀλλὰ τὸ ἐδῶ ἐδήσω ἀχρήστους, ὅθεν ἴσως καὶ ἡ ἐδηδοκὼς μετοχὴ, ἐπενθέσει τῆς δὸ συλλαβῆς, ὡς ὑπεμφαίνει καὶ τὸ λέων κατὰ ταῦρον ἐδηδώς. ἐκεῖνο δὲ, μέσος ἀττικός ἐστι παρακείμενος τοῦ ἐδῶ. ὡς δὲ εἴση δαιτὸς, ἡ κατ' ἰσότητα ἡ διαπαντὸς ἰοῦσα τοῦ σώματος, πλεονασμῷ τοῦ ε, καὶ ὡς καὶ νηὸς ἐΐση ἡ τοιαύτη λέξις ἐπίθετον, ὃ κεῖται εἰς ἀμάρτυρον. Ὅτι τοὺς κρατῆρας ἐπιστέψασθαι ποτοῖο, τὸ ἐπιχειλεῖς ποιῆσαι αὐτοὺς καὶ μέχρι στεφάνης ὅ ἐστι χείλους πληρῶσαι, δηλοῖ ὃ καὶ παρὰ τῷ χρυσολόγῳ εὕρηται εἰπόντι κρατῆρας ἐστεμμένους οἴνου. ὅπερ ἡ ποίησις, κρατῆρας ἐπιστεφέας οἴνου φησίν. ὥσπερ δὲ ἀνωτέρω οἱ νέοι ἔχον πεμπώβολα, οὕτω κἀνταῦθα, κοῦροι κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο. νεωτέρων γὰρ αἱ τοιαῦται ὑπηρεσίαι. διὸ καὶ μέχρι νῦν τοὺς ἐν τοιούτοις καθυπουργοῦντας, παῖδας καὶ παιδίσκας φαμέν. ὡς δὲ τὸ γένος, οὕτω καὶ ὁ τόνος διάφορος τοῦ ποτοῦ ἤτοι τοῦ πινομένου ὑγροῦ, καὶ τοῦ πότου ἤγουν τοῦ συμποσίου. τὸ μὲν γὰρ ὀξύνεται. ὁ δὲ πότος βαρύνεται.

Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Οἱ δὲ, πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο,
Καλὸν ἀείδοντες παιήονα κοῦροι Ἀχαιῶν,
Μέλποντες ἑκάεργον. ὁ δὲ, φρένα τέρπετ' ἀκούων.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
Τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει ἑκάεργος Ἀπόλλων.

Ὅτι ὥσπερ στρέφω, καὶ ἐξ αὐτοῦ στρόφος, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὸ στρωφῶ κατὰ ἔκτασιν, καὶ δηλοῖ τὸ στρέφω, οὕτω τρέπω τρόπος τρωπῶ. τρέχω τρόχος τρωχῶ. καὶ νέμω νόμος νωμῶ τὸ παρέχω. ἐξ αὐτοῦ δὲ καὶ τὸ κινῶ. ὡσαύτως καὶ πέλω πόλος πωλῶ τὸ ἀναστρέφομαι. καὶ αὐτὸ γὰρ, καὶ τὸ πωλέσκω, διὰ τὸν τοιοῦτον κανόνα μεγεθύνονται παρὰ τῷ ποιητῇ. περὶ δὲ τοῦ παλιντροπάασθαι καὶ τοῦ τροχάειν, καὶ τοῦ δέμω δόμος δομῶ, μένω μόνος μονῶ, καὶ ἑτέρων τοιούτων εὐλόγως ἀπορουμένων, ζητητέον ἐν ἄλλοις. Ὅτι ᾠδαὶ διάφοροι παρὰ τῷ ποιητῇ, αἱ μὲν, ἐπὶ θείοις. οἷον, οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο καλὸν ἀείδοντες μέλποντες. ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων. οἰκεῖος δὲ ὁ λόγος ἐπὶ ἐνδελεχοῦς θείας μολπῆς. ἕτεραι δὲ ᾠδαὶ, ἐν τε γάμοις καὶ εἰλαπίναις καὶ ἁπλῶς ἐν εὐωχίαις. ὁποία ἡ ἐν τῇ ὁπλοποιίᾳ μουσικὴ, καὶ ἡ παρὰ τοῖς μνηστῆρσι τε καὶ τοῖς Φαίαξιν. Ἀχιλλεὺς δὲ προϊόντος τοῦ λόγου, ἄλλον τρόπον μεταχειρίζεται τὴν ᾠδὴν, ἀείδων κλέα ἀνδρῶν. εἰσὶ δὲ καὶ πενθητήριοι ᾠδαί. καὶ ἀοιδοὶ θρήνων ἔξαρχοι παρὰ τῷ ποιητῇ. ὅλως δὲ ὡς οἱ παλαιοὶ σημειοῦνται, πέντε εἰσὶν ᾠδαὶ παρὰ τοῖς ἥρωσι. σωφρονιστικὴ, ὁποία ἡ τοῦ τῇ Κλυταιμνήστρᾳ συνόντος ἀοιδοῦ. ἐγκωμιαστικὴ, ὡς ἡ ῥηθεῖσα τοῦ Ἀχιλλέως. θρηνητική.

ὀρχηματική, ὡς ἡ τοῦ νεανίου τοῦ ἐν τῇ ὁπλοποιΐᾳ ᾄδοντος. καὶ παιανική, ὁποία ἐστὶν ἡ νῦν αὕτη παρὰ τῷ ποιητῇ. φησὶ γάρ, καλὸν ἀείδοντες παιήονα. ἔστι δὲ παιήων, ὕμνος τίς φασιν εἰς Ἀπόλλωνα. οὐ μόνον ἐπὶ παύσει λοιμοῦ ὡς ἄρτι ᾀδόμενος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παύσει πολέμου, ὡς ἐν τοῖς ὕστερον φανήσεται παρ' αὐτῷ τῷ ποιητῇ. πολλάκις δὲ καὶ προσδοκωμένου τινὸς δεινοῦ, ᾀδόμενος. καὶ ὁ μὲν ποιητής, παιήονα τοῦτον καλεῖ. οἱ δὲ μετ' αὐτόν, καὶ παιῶνα. ἐξ οὗ καὶ ῥῆμα παιωνίζειν. ἔτι δὲ καὶ παιᾶνα. ἐξ οὗ καὶ οἱ παιᾶνες. καὶ τὸ τούτου ῥῆμα, παιανίζειν. γίνονται δὲ αἱ τοιαῦται λέξεις, ἐκ τοῦ παίω τὸ θεραπεύω. αὐτὸ δὲ, ἐκ τοῦ παύω, τροπῇ τοῦ διχρόνου εἰς δίχρονον, ἐπεὶ ἐπὶ καταπαύσει τινὸς ὁ τοιοῦτος ὕμνος ἐξεύρηται. ἔστι δὲ καὶ παιήων ὄνομα ἰατροῦ τοῦ παρὰ θεοῖς, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. ἐτυμολογεῖται δὲ καὶ αὐτὸ ὁμοίως, ἐπεὶ θεραπευτικὸν καὶ καταπαυστικὸν κακοῦ τὸ τῶν ἀσκληπιαδῶν φῦλον. τὸν δὲ ῥηθέντα ἰατρὸν Παιήονα, τινὲς τὸν αὐτὸν εἶναι νομίζουσι τῷ Ἀπόλλωνι. διὸ καὶ ἐνταῦθα στίζοντες εἰς τὸ, καλὸν ἀείδοντες, ἐπάγουσι. παιήονα μέλποντες ἑκάεργον. ἀντὶ τοῦ ὕμνον ᾄδοντες εἰς τὸν παιήονα Ἀπόλλωνα. οὐκ ἀρέσκει δὲ τοῦτο τοῖς ἀκριβεστέροις. ἀντιλέγεται γάρ. ὥσπερ δὲ παίω παιήσω ἐπὶ τοῦ τύπτω, κατὰ τὸ τοιοῖσδε σφενδόναις παιήσομεν, οὕτως ἴσως καὶ παίω παιήσω ἐπὶ θεραπείας, ἐξ οὗ ὁ παιήων. ὅθεν κατὰ συστολὴν παιάων. εἶτα ὥσπερ ἀλκμάων ἀλκμᾶν παρὰ Πινδάρῳ, οὕτω παιάων παιᾶν. ὁ δὲ παιήων συγκοπεὶς, παιὼν γίνεται. ὡς τὸ, ἰὴ παιὼν καὶ, παιῶνος εὐμενοῦς τυχών. ὅθεν καὶ παιωνία, θεραπευτικὴ βοτάνη. δοκεῖ δὲ ὁ παιὼν, ἀναλογεῖν κατά τε ὀξυτόνησιν καὶ φυλακὴν τοῦ ω τῆς εὐθείας διόλου πρὸς τὸ, αἰὼν καὶ λυκαιὼν καὶ τοὺς λοιποὺς ἀττικοὺς μῆνας. καὶ πρὸς διαστολὴν δὲ τοῦ παίων παίονος βαρυτόνου ἐθνικοῦ καὶ κυρίου, ὀξύνεσθαι αὐτὸς καὶ τὸ ω τῆς ληγούσης, ἐν ταῖς ἐφεξῆς πλαγίαις τηρεῖν. ὁ μέντοι παίων, βαρύνεται καὶ συστέλλει τὸ ω κατὰ τὰς πλαγίας, ὡς οἷα δὴ μετοχικόν. καθάπερ γὰρ ὁ Ἰάσων τὸ κύριον ἐκπέφευγε τῇ μετὰ τοῦ ν μόνου κλίσει τὴν μετοχικὴν σύγκρισιν, οὕτω καὶ ὁ παίων τὸ κύριον, καὶ τὸ κατ' ἔθνος. παίων μὲν γὰρ παίοντος, μετοχή. παίων δὲ παίονος, ὄνομα. ἐξ οὗ καὶ παιονία χώρα. ἐνθυμητέον δ' ἐνταῦθα καὶ τὸ, παιωνία χείρ, ὅ ἐστι θεραπευτική. καὶ τὸ, καί μοι θάνατος παιὰν ἔλθοι. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ καλὸν ἀείδοντες παιήονα, ἑρμηνευτικῶς Ὅμηρος ἐπάγει εὐθύς, τὸ μέλποντες ἑκάεργον. ὁ δὲ, φρένα τέρπετ' ἀκούων. ἵνα ᾖ τὸ μέλπειν μὲν, ταυτὸν τῷ ἀείδειν. τὸ δὲ ἑκάεργον, ἴσον τῷ, παιήονα. τὸ δὲ τέρπετ' ἀκούων, διασαφητικὸν τοῦ καλὸν ἀείδειν. πάντως γὰρ τὸ καλὸν, τερπνόν ἐστι. καὶ τοῦ καλὸν ἀείδειν, τέλος τέρπειν ἀκοήν. Ὅτι δὲ ἑκάεργος Ἀπόλλων ὁ ἕκαθεν εἴργων ὡς τοξότης. ἢ ᾧ ἐχρησίμευσεν εἰς ἐκτροφὴν γυνὴ Ἑκαέργη. ἢ ὁ ἕκαθεν ἐργαζόμενος τὰ περὶ γῆν ὡς ἥλιος, καθωμίληται τοῖς παλαιοῖς. Τὸ δὲ μολπῇ ἱλάσκοντο, διαστολὴν ἔχει ἑτέρων ἱλασμῶν. ὁποῖος προεδηλώθη καὶ ὁ διὰ ἑκατόμβης, καὶ ἀποδόσεως τῆς Χρυσηΐδος. ὡς δὲ ὁ φρένα τερπόμενος ἐν τῷ ἀκούειν ἤδη καὶ ἱλάσκεται, δῆλόν ἐστι. καὶ ὅτι μέλπειν γίνεται παρὰ τὸ μέλει ἕπεσθαι, καὶ ὅτι τὸ μολπῇ ἀττικὸν ἦν, εἴπερ εὐθὺς παρέκειτο τὸ μέλπεσθαι, ἵνα ᾖ μολπῇ μέλποντες. Ὅτι καὶ ἄλλως μὲν δῆλον ὡς φωτὸς στέρησίς ἐστι τὸ σκότος, διὸ καὶ κνέφας λέγεται ὡς κενὸν φάους. Ὅμηρος δὲ σαφέστερον δηλοῖ αὐτὸ, εἰπών. ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν. Ὅτι τὰ ἀπόγεια σχοινία τῆς νεώς, οὐ μόνον πείσματα λέγονται, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ πρυμνήσια. κοιμήσαντο γάρ φησι παρὰ πρυμνήσια νηός. Ὅτι τὸ ἠριγένεια καὶ ῥοδοδάκτυλος ἠώς, ἐπώνυμαι εἰσὶ τῆς πρωϊνῆς ἡμερινῆς καταστάσεως. καὶ οὐκ ἔστιν ἠῶ νοῆσαι τὴν πρωΐαν σαφῶς, ἐὰν μὴ καὶ κροκόπεπλος λεχθείη. ἢ ἠριγένεια. ἢ ῥοδοδάκτυλος. ἐγράφη δὲ περὶ τούτων εἰς τὰ τῆς Ὀδυσσείας ἐντελῶς. ἐνταῦθα δὲ τοῦτο μόνον προσθετέον, ὅτι ῥοδοδάκτυλος ἠὼς κατὰ τοὺς παλαιούς, διὰ τὸ πυρῶδες τοῦ ἀέρος περὶ ἀναβολὰς ἡλίου. ἀκριβέστερα δὲ τὰ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ γραφέντα. Ὅτι ὥσπερ ἀναβαίνειν, οὕτω καὶ ἀνάγεσθαι, τὸ ἐκ τοῦ λιμένος ἀναπλέειν. οὐ τὸ ἀνάπαλιν, καταπλέειν τε καὶ κατάγεσθαι, ὡς ἄνω γῆς κειμένου καὶ οὕτως ἀναβαινομένου τοῦ πλεομένου ὕδατος, διὰ τὸ ὑψοῦ κεῖσθαι. καθὰ μετ' ὀλίγα ἐν τῷ ὑψοῦ ἐν νοτίῳ, δηλοῖ ὁ ποιητής. Ἰστέον δὲ ὡς τῷ, ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν ἀχαιῶν, συγκροτεῖ τὸ εἶναι τὸν Ἀγαμέμνονα εὐρυκρείοντα. πάντως γὰρ τοιοῦτός ἐστι βασιλεύς, ᾧ εὐρὺς εἴη λαός. Ὅτι ἐν τῷ ἴκμενον οὖρον ἵει ἑκάεργος Ἀπόλλων ἤγουν ἥλιος, λελύσθαί τε τὸν λοιμὸν ὁ ποιητὴς ἐμφαίνει. λοιμοῦ γὰρ συγνότητα διασκεδάννυσιν ἄνεμος. καὶ φύσιν δὲ ἀνέμου διδάσκει, ὃς ἐξ ἰκμάδος ὑδάτων ἀτμιζομένης ὑπὸ ἡλίου γίνεται. διὸ καὶ ἐν ἄλλοις φησίν, ἀνέμων μένος ὑγρὸν ἀέντων. ὑγρότης γὰρ, ὑλικὸν ἀνέμου αἴτιον. ὅθεν καὶ ψιλοῦται τὸ ἴκμενος, ἀπὸ τῆς ἰκμάδος. ὅτι δὲ καὶ δασύνεται παρὰ τὸ ἱκέσθαι, ὡς οἱονεὶ ἱκόμενός τις ὤν, ἤγουν ἐπιτήδειος εἰς τὸ ἱκέσθαι, λέγουσι καὶ αὐτὸ οἱ παλαιοί, ἵνα προσφυῶς ὁμοῦ εἴη τὸ ἴκμενος, καὶ τὸ οὖρος. ὁ μὲν παρὰ τὸ ἱκέσθαι ὤν, ὁ δὲ παρὰ τὸ ὀρούειν, ἰωνικῇ ἐπενθέσει τοῦ υ. ὁ δὲ τοιοῦτος ἄνεμος, εἴη ἂν ὁμηρικῶς εἰπεῖν, καὶ πλησίστιος. οὗ πρὸς ὁμοιότητα, εἴρηκέ τις καὶ ἄρτον πλησίγναθον. ὥσπερ αὖ πάλιν πρὸς τοῦτο εἴρηται ὁ φισίγναθος.

Οἱ δ' ἱστὸν στήσαντ' ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν.
Ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον. ἀμφὶ δὲ κῦμα
Στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε νηὸς ἰούσης.

Ἡ δ' ἔθεεν

Ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα, διαπρήσσουσα κέλευθα.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
Νῆα μὲν οἵγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσαν
Ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις. ὑπὸ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσαν.
Αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τε.
Αὐτὰρ ὁ μήνιε νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι,
Διογενὴς Πηλέος υἱὸς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Οὔτε ποτε εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν,
Οὔτε ποτε ἐς πόλεμον, ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ
Αὖθι μένων. ποθέεσκε δ' ἀϋτήν τε, πόλεμόν τε.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ' ἠώς,
Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Πάντες ἅμα. Ζεὺς δ' ἦρχε. Θέτις δ' οὐ λήθετ' ἐφετμέων
Παιδὸς ἑοῦ. ἀλλ' ἥγ' ἀνεδύσατο κῦμα θαλάσσης.
Ἠερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν, Οὔλυμπόν τε.

Ὅτι διασκευάζων ὁ ποιητὴς καὶ δι' ὧν ἐκφράζων ἀνάπλοιαν εὔπλουν, φησίν. οἱ δ' ἱστὸν στήσαντο. ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν. ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον. ἀμφὶ δὲ κῦμα στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε νηὸς ἰούσης. ἡ δ' ἔθεε κατὰ κῦμα, διαπρήσσουσα κέλευθον. καὶ ὅρα ὅπως ἐν μὲν τῇ στάσει τοῦ ἱστοῦ καὶ τῇ ἐκπετάσει τῶν ἱστίων, λεία ἐστὶν ἡ φράσις ἐν τῷ ποιητῇ. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς ἐτράχυνε τὴν φωνήν, τῇ τε ὀνοματοποιΐᾳ τοῦ ἴαχε, καὶ τῷ συχνῷ ῥοίζῳ τοῦ ρ, τὸν τραχὺν ἦχον τοῦ πλοῦ μιμούμενος. ἔστι δὲ τὸ μὲν ἱστὸν ἐστήσαντο, τρόπος ἐτυμολογικός, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ ἱστὸν στησαμένη ὕφαινεν. ἑκάτερος γὰρ ἱστός, ἐκ τοῦ ἵστασθαι λέγεται. τοιοῦτο δὲ καὶ τὸ, μολπῇ μέλποντες. τὸ δὲ ἱστία, παρηχεῖται πρὸς τὸν ἱστόν. τὸ δὲ ἱστία λευκὰ πέτασσαν, δηλοῖ μὲν τὸ, ἀνεπέτασαν καὶ ἥπλωσαν. ἀρχὴ δὲ γέγονε τοῦ, πτερὰ νηός, καὶ τὰ ἱστία λέγεσθαι. διαπετάννυνται γάρ, καὶ ὠκύτητος εἰσὶν αἴτια ὥσπερ τὰ πτερὰ τοῖς πτηνοῖς, οὕτω καὶ αὐτὰ ταῖς ναυσί. κατὰ τὸ παρέλκον δέ, καὶ οὐκ ἀναγκαίως κεῖται τὸ λευκά. τὸ δὲ ἄνεμος πρῆσεν ὅ ἐστιν ἐφύσησε, καὶ τὸ διαπρήσσουσα κέλευθον ὅ ἐστι διαπερῶσα, παρήχησίς τις ἐστὶ καὶ αὐτό, οὐ πάνυ εὐχρηστουμένη. διὸ οὐδὲ ἐγγυτάτω κεῖνται αἱ λέξεις, ἀλλὰ διΐστανται ἱκανῶς, ἵνα μὴ πάνυ ἐκφανὴς ὁ τοιοῦτος ἦχος αὐτίκα γίνηται. θέμα δὲ τοῦ πρῆσεν, ἢ τὸ πρήθω, ἢ τὸ περῶ συγκοπέν, ἐξ οὗ καὶ τὸ πρήσσουσα. στεῖραν δὲ τὴν τρόπιν λέγει, ἀπὸ τοῦ στερρός, πλεονασμῷ τοῦ ι. ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὸ στεῖρα βοῦς, ἢ γυνή. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ δέρη μέν, ὃ δηλοῖ τὸν τράχηλον, ὀξύνεται τῇ διφθόγγῳ παραληγόμενον. ἀποβολῇ δὲ τοῦ ι, βαρύνεται. δέρη γὰρ βαρυτόνως φαμέν. τὸ μέντοι στείρη, ἐναντίως ἔχει. δίχα μὲν γὰρ τοῦ ι λεγόμενον, τάσιν ἔχει ὀξεῖαν, εἴπερ στερρὰν καὶ στερεὰν λέγομεν. μετὰ δὲ διφθόγγου, βαρύνεται. Πορφύρεον δὲ κῦμα, ἀντὶ τοῦ μέλαν. ὥσπερ καὶ αἷμα πορφύρεον. ἐοίκασι γάρ πως ἄμφω τὰ χρώματα. ἐπεὶ ἐγγὺς μελανίας ἐστὶ καὶ τὸ πορφυροῦν, καὶ ἐπὶ θαλάσσης δὲ τὸ πορφύρειν λέγεται. ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐν βάθει διανοεῖσθαι, καὶ οἷον κυμαίνεσθαι λογισμοῖς, πορφύρειν λέγεται. οἷον κραδίη δέ οἱ πόρφυρε. τὸ δὲ μεγάλα ἴαχε, ταυτὸν ἂν εἴη ἄλλως καὶ εἴπερ ἑνικῶς ἦν, μέγα ἴαχε. Τὸ δὲ νηὸς ἰούσης, χρήσιμον εἰς νόησιν τῆς θοῆς νηός. τὸ δὲ ἔθεε κατὰ κῦμα, τὸ ῥῆμα ἐστίν, ἐξ οὗ θοὴ λέγεται ναῦς. Ὅτι ὕπεστι διαφορὰ τοῦ ἐρύειν καὶ τοῦ ἐρύεσθαι, εἴγε οἱ Ἀχαιοὶ νῆα μὲν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσαν, τὰ δὲ πρὸ βραχέων ὀπτηθέντα ἐρύσαντο πάντα, εἶτα ἐδαίνυντο. Ὅτι διττὸν τῇ νηὶ τὸ ὑψοῦ ἵστασθαι. ποτὲ μὲν ὑψοῦ ἐν νοτίῳ καθὰ ἐν Ὀδυσσείᾳ λέγεται, ὅτε δηλονότι ἐν ὕδατι ὥρμισται. ποτὲ δὲ ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, ὅτε ἔξω ἑλκυσθῇ ἐπὶ ἠπείρου. ἔνθα καὶ τὰ μακρὰ ὑπ' αὐτῇ τανύονται ἕρματα. εἰσὶ δὲ νῦν ἕρματα, τὰ ὑποκείμενα ταῖς ναυσὶν ἐκ ξύλων ἐρείσματα, ἐφ' ὧν αἱ νῆες ἐρείδονται, ἃ δὴ κατὰ τεχνικήν τινα γλῶτταν, καλοῦσιν οἱ πολλοί, φαλάγγια. καὶ ὤφειλε μὲν ἡ λέξις ψιλοῦσθαι, διὰ τὴν ἐκ τοῦ ἐρείσματος συγκοπήν. δασύνεται δὲ ἄλλως κανόνι τοιούτῳ. Τὰ βραχυνόμενα φωνήεντα, καταλήγοντα δὲ εἰς ρ ἐπιφερομένου τοῦ μ, δασύνεται. ὅρμος. ἅρμα. ὁρμαθός. οὕτω δή φασι καὶ τὸ ἕρμα. πλὴν τοῦ, ἄρμενον τὸ ἁρμόδιον. καὶ πλὴν τοῦ Ὀρμένου κυρίου ὀνόματος. τὸ δὲ ἀρμοῖ ἐπίρρημα, ὃ δηλοῖ τὸ νεωστί, διαφορεῖται μὲν κατὰ τοὺς παλαιούς. ἡ δὲ πλείων χρῆσις, δασύνει αὐτό, Συρακουσίων ὂν κατὰ τὸν τεχνικόν. ἁρμὸς γάρ φησιν ἁρμοῦ ἁρμῷ, καὶ συστολῇ ἁρμοῖ, κατὰ τὸ ἔξω ἔξοι, καὶ ἔνδον ἐνδοῖ παρὰ Θεοκρίτῳ. Ἰστέον δὲ ὅτι, ἕρμα παρὰ τῷ ποιητῇ, καὶ κόσμος γυναικεῖος ἐνώτιος. φησὶ δέ που καὶ ἕρμα ὀδυνῶν, τὸ ἐνέρεισμα. οἴδαμεν δὲ καί τινα πλοίου ἔνθεσιν ἕρμα λεγομένην, ὅπερ ἡ μὴ ἔχουσα ναῦς, ἀνερμάτιστος λέγεται. ὅτι δὲ καθὰ δίχως τῆλε καὶ τηλοῦ, καὶ ἄγχι καὶ ἀγχοῦ, οὕτω καὶ ὕψι καὶ ὑψοῦ λέγεται, δῆλόν ἐστιν. ἐν τούτοις δὲ καὶ πλοίου καταγωγὴν εἰς λι-

μένα

μένα ἔφρασεν Ὅμηρος οὕτω. νῆα μὲν οἵγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοισιν. ὑπὸ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν. αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο, καὶ ἑξῆς. ὅρα δὲ ὡς εἰ καὶ ψάμμος ἐν δισὶ μμ προφέρεται. ἀλλ' ἡ ψάμαθος, ὥσπερ καὶ ἡ ἄμαθος, ἓν αὐτὸ ἔχει. Τοῦ δὲ σκίδναντο, πρωτότυπον τὸ σκεδῶ σκίδνημι, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φανεῖται. ὡς καὶ τοῦ πίλναται, τὸ πελῶ πίλνημι. τὸ δὲ σκεδῶ, εὕρηται καὶ δίχα τοῦ σίγμα. καὶ ἀπ' αὐτοῦ γίνεται τὸ κίδνασθαι, καὶ τὸ ἀκιδνότερον. τοῦ δὲ κεδῶ, οὐ μόνον τὸ κεδάζω παράγωγον ὡς τοῦ σκεδῶ τὸ σκεδάζω καὶ τοῦ ἰσῶ τὸ ἰσάζω, ἀλλὰ καὶ τὸ κεδαίω, πρὸς ὁμοιότητα τοῦ ἰσῶ ἰσαίω παρὰ Ἀράτῳ, καὶ τῶν ὁμοίων. τὸ δὲ τάνυσσαν, πρὸς τὸ μακρὰ εἴρηται. ἄλλως δέ, ἦν εἰπεῖν, ἔθεντο. Ὅτι τῷ ἐνεργεῖ καὶ ἐντρεχεῖ, οὐ φορητὸν ἡ τοῦ καλοῦ ἀργία. οὐ γὰρ ἀνέχεται ἀπρακτεῖν, ἀλλ' οἱονεὶ φθίνειν δοκεῖ, ἐπειδὰν κατὰ τὸν ποιητὴν εἰπεῖν, μάθοι μὲν ἔμμεναι ἐσθλός, ἀεργὸς δὲ κάθηται. καὶ Ἀχιλλεὺς οὖν ἐν τῷ μηνίειν, ἐπεὶ οὔτε εἰς ἀγορὰν πωλέσκετο κυδιάνειραν, οὔτέ ποτ' ἐς πόλεμον, τουτέστιν ἐπεὶ οὔτε λόγοις οὔτε ἔργοις ἐνέπρεπε, φθινύθεσκε φίλον κῆρ. ἐπόθει δὲ ἀϋτήν τε πόλεμόν τε. ὅρα δὲ ὅτι τὸν μὲν πόλεμον, δίχα ἐπιθέτου ἐξήνεγκε. τὴν δὲ ἀγορὰν ἐσέμνυνεν, εἰπὼν αὐτὴν κυδιάνειραν. προτιθεὶς τὸν λόγον, τῆς ἐν μάχαις εὐδοκιμήσεως. ἀϋτὴ δὲ ἡ βοή, παρὰ τὸ αὔω τὸ φωνῶ. λαμβάνονται δὲ καὶ ἄμφω ποτὲ ἐπὶ πολέμου. ἀϋτὴ γὰρ καὶ βοή, πολλαχοῦ ἡ μάχη, ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος. παρακολουθεῖ γὰρ ἡ μεγάλη βοή, τῇ μάχῃ. διὸ καὶ φύλοπις λέγεται, ἐκ τῆς τῶν φύλων ὀπός. καὶ ἐνυὼ δέ, ἀπὸ τοῦ ἐναύω τὸ φωνῶ. τὸ δὲ πωλέσκετο, πολλαχοῦ φανεῖται, ὅτι ἐκ τοῦ πέλω πόλος πωλῶ ἤγουν ἀναστρέφομαι, γίνεται κατὰ τὸ τρέπω τρόπος τρωπῶ, καὶ τὰ ὅμοια. μέλλων γὰρ τοῦ πωλῶ, πωλέσω. ἐξ οὗ τὸ πωλέσκω, ὡς ἀρῶ ἀρέσω ἀρέσκω. Ὅτι αἱ διὰ τοῦ οιο γενικαί, κατὰ μὲν τοὺς ἄλλους, θετταλικαὶ ὡς προείρηται εἰσίν. ἐν δὲ τοῖς Ἀπίωνος καὶ Ἡροδώρου, βοιωτῶν φέρονται γλώττης. τοῖο. οἷο. καλοῖο. Ὅτι ἐν τῷ δωδεκάτη ἐγένετο ἠώς, ἠὼ τὸ νυχθήμερον λέγει. ποσαχῶς δὲ λέγεται ἠώς, ἐν Ὀδυσσείᾳ εἴρηται. Ὅτι τὸ ἴσαν πληθυντικὸν τρίτον ῥῆμα, ὧδε μέν, ἀντὶ τοῦ ἐπορεύθησαν. ἀλλαχοῦ δέ, ἀντὶ τοῦ ἔγνωσαν. οἷον τάδ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο. τὸ δ' ἐνταῦθα, πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν θεοί. Ὅτι τὸ μὲν ἀπὸ βάθους ἀνελθεῖν, ἀναδῦναι λέγεται. Θέτις οὖν ἀνεδύσατο κῦμα θαλάσσης. τὸ δὲ ἐκεῖθεν ἀνωτέρω, ἀναβῆναι φαμέν. ὥστε καὶ τὸ ἐξ οὐρανοῦ μὲν ἕως τῆς θαλαττίας ἐπιφανείας, καταβῆναι ἐστί. τὸ δὲ ἐκεῖθεν, καταδῦναι. Ὅτι οὐ μόνον τὸν πρὸς ἑσπέραν καιροὺς οἶδεν ὁ ποιητὴς λιταῖς πρέποντα, ὡς ἐν τῇ ῥαψῳδίᾳ εὕρηται, καὶ ἐν τῇ τοῦ Πριάμου ἱκετείᾳ, καὶ ὅτε δὲ Ὀδυσσεὺς τὴν Ἀρήτην ἱκετεύει ὀπιωίνα αἱ ψυχαὶ πρὸς ἔλεον ἀνίενται, ἀλλὰ καὶ τὸν ὄρθρον, ἐπιτήδειον οἶδε τοῖς γυναζομένοις εἰς ἔντευξιν, διὰ τὸ νηφάλιον τοῦ καιροῦ. Θέτις γοῦν ὄρθρου τῷ Διὶ ἐντυγχάνει. φησὶ γὰρ ὁ ποιητής ἠερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν Οὔλυμπόν τε. τοῦτο δέ, τρόπος ὑστερολογίας ἐστί. πρῶτον γὰρ ὑπεραναβῆναι δεῖ τὰς τοῦ Ὀλύμπου κορυφάς, εἶτα τὸν ὑπὲρ τὰ νέφη τόπον καταλαβεῖν, οὐρανὸν καὶ αὐτὸν λεγόμενον, ὁμωνύμως τῷ στερεμνίῳ. τὸ δὲ ἠερίη, ἐὰν ἀντὶ τοῦ ὀρθρινὴ ὡς εἴρηται λαμβάνηται, πλεονασμὸν ἔχει τοῦ ε. ἦρ γὰρ ὁ ὄρθρος, καὶ κλίνεται ἦρος. ἦρι. οἷον, ἦρι μάλα Ἑλλήσποντον πλεύσας. ὅθεν καὶ ἠὼς ἠριγένεια ὡς ἀλλαχοῦ εἴρηται. ἠρίη γοῦν ἡ ὀρθρινή. καὶ πλεονασμῷ, ἠερίη. οἷον καὶ τό, ἠερίη γὰρ σοί γε παρέζετο καὶ λάβε γούνων. τινὲς δὲ ἠερίαν, τὴν ἀερίαν νοοῦσιν. οὐ γάρ ἐστιν εἰς οὐρανὸν κάτωθεν ἀνελθεῖν, εἰ μὴ διὰ μέσου ἠέρος ἤτοι ἀέρος.

Εὗρεν δ' εὐρύοπα Κρονίδην, ἄτερ ἥμενον ἄλλων,
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
Καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γούνων
Σκαιῇ. δεξιτερῇ δ' ἄρ' ὑπ' ἀνθερεῶνος ἑλοῦσα.
Λισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα.
Ζεῦ πάτερ, εἴποτε δή σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα,
Ἢ ἔπει, ἢ ἔργῳ, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ.
Τίμησόν μοι υἱόν, ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων
Ἔπλετ'. ἀτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἠτίμησεν. ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
Ἀλλὰ σύ πέρ μιν τῖσον Ὀλύμπιε μητίετα Ζεῦ.

Ὅτι εὐρύοπα τὸν Δία λέγει, ἢ ὡς μεγαλόφθαλμον διὰ τὸ προνοητικόν. ἢ ὅτι εὐρὺ βλέπομεν διὰ τοῦ ἀέρος, ὅς ἐστι Ζεύς. ἢ ὅτι εὐρεῖαν ἔχει ὄπα. βροντητικὸς γὰρ ὁ αὐτὸς Ζεύς. καὶ ἐριβρεμέτης. καὶ ἐρισμάραγος. λέγεται δὲ καὶ διηχὴς ὑπὸ τῶν φυσικῶν. καὶ Δία μέν, οὕτως εὐρύοπα λέγει ὁ ποιητής. Ἥρα δὲ βοῶπις, ὡς μὲν ἀὴρ καὶ αὐτὴ ἔοικε τῇ βοῇ παρονομάζεσθαι διὰ τοὺς ἀερίους ἤχους. μυθικῶς δὲ ἡ λέξις, ἔπαινός ἐστιν αὐτῆς ὡς γυναικός, διὰ τὸ κατὰ βοῦν μεγαλόφθαλμον. ἐξ οὗ καὶ κύριον ὄνομα Εὐρώπη τέθειται. Ὅρα δὲ ὡς νῦν μὲν ἀναλόγως κατὰ πτῶσιν αἰτιατικὴν ἔφη εὐρύοπα Δία. ὅτε δὲ εἴπῃ εὐρύο-

πα

ὁ Ζεύς, καὶ νοοῦμεν ὅτι ἡ ἐκλίνη εὐθεῖα, ὡς προδεδήλωται κατὰ αἰτιατικὴν καὶ κλητικὴν ἐκπεφωνημένη. Ὅτι λαβὼν ὁ μῦθος ἐκ τῆς ἀληθείας τὸ τὸν Δία ἤτοι τὸν αἰθέρα, ὑψηλότατον καὶ ὑπέρτατον εἶναι, καθίζει ἐν τῇ ῥαψῳδίᾳ ταύτῃ τὸν μυθευόμενον Δία, ἐν ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος ὀλύμπου. Ἰστέον δὲ ὅτι, ὥσπερ κορυφὴ ὄρους μεταφορικῶς ἀπὸ τῆς τῶν ζώων κορυφῆς, οὕτω καὶ δειρὴ ἡ ἐξοχὴ ἡ λήγουσα εἰς στενὸν, ἀπὸ τῆς τῶν ζώων δειρῆς. ὅθεν καὶ πολυδειρὰς ὄλυμπος, τὸ ὄρος δηλαδὴ τὸ ἔχον πολλὰς ἐξοχάς. ὅτι δὲ καὶ πόδες ὄρους, καὶ κνημοὶ καὶ ῥάχεις καὶ ἕτερα τοιαῦτα ἐκ τῶν ζωικῶν, ἀλλαχοῦ φανήσεται. ἡ δὲ κλίσις τοῦ πολυδειράδος, ὡς ἀρκάδος. προσφυῶς δὲ παράκειται κορυφὴ καὶ πολυδειρὰς, διὰ τὸ καὶ ἐν ζώοις συμπεφυκέναι τὰ τοιαῦτα. Ὅτι λαβεῖν γούνων, τὸ ἅψασθαι λέγει ἢ ἔχεσθαι. διὸ καὶ παρακατιὼν φησί. Θέτις δ' ὡς ἥψατο γούνων ὣς εἴχετο. Ὅτι σκαιᾷ μὲν χειρὶ ὅ ἐστι λαιᾷ, τῶν γονάτων ἥψατο τοῦ Διὸς ἡ Θέτις. δεξιτερῇ δὲ ὑπ' ἀνθερεῶνος ἑλοῦσα, ἐλίσσετο. ἔστι δὲ ἀνθερεὼν, ὁ τόπος φασὶ, περὶ ὃν ἀνθεῖ τὸ γένειον. λέγεται δέ ποτε καὶ ἐπὶ γυναικὸς καταχρηστικῶς. τί δὲ οἰωνίζεται διὰ τούτων ἡ Θέτις, προγέγραπται ἐν τοῖς περὶ τοῦ γουνάζεσθαι. ἐκ δὲ τοῦ ἀνθηροῦ, παρῆκται ὁ ἀνθερεών. συστολῇ τοῦ η εἰς ε, καὶ πλεονασμῷ ἑτέρου ε. ὁ δὲ τύπος, ὡς τὸ ἀκανθεών. χαραδρεών. αἰγειρεών. καὶ τὰ τοιαῦτα. ζητητέον δὲ μάλιστα ἐν τῇ ε ῥαψῳδίᾳ καθ' Ὅμηρον ὁ ἀνθερεών. περὶ δὲ αὐτοῦ, ἐν τῇ δέλτα. Τὸ δὲ ὑπ' ἀνθερεῶνος ἑλοῦσα, ἢ ἀντὶ τοῦ κάτωθεν τοῦ ἀνθερεῶνος ἑλοῦσα, ἢ ἀντὶ τοῦ ὑφελοῦσα καὶ ὑφαψαμένη τοῦ ἀνθερεῶνος. γίνεται δὲ ἡ τοιαύτη σκαιὰ χεὶρ, καὶ ὁ ἀπ' αὐτῆς σκαιὸς καὶ ἐπαρίστερος ἄνθρωπος, ποτὲ δὲ καὶ ἀνόητος, ἀπὸ τοῦ σκάζειν φασὶν, ὅ ἐστι χωλεύειν. ὅθεν καὶ ὁ σκαμβός. ἵνα ἡ σκαιὰ χεὶρ, ἡ σκάζουσα περὶ τὸ ἐνεργεῖν, ὡς ἀνυστικωτέρας οὔσης τῆς δεξιᾶς. ὡς δὲ καὶ τὰ δυτικὰ σκαιὰ λέγονται, καὶ ὅτι καὶ σκαιὸς κύριον ὄνομα, ἐξ ὧν καὶ σκαιαὶ πύλαι τρωικαὶ, φανεῖται ἐν τοῖς ἑξῆς. Ὅτι λαβοῦσα ἡ Θέτις ἀρχὰς ἐπιχειρημάτων ἐκ τοῦ υἱοῦ, ἀναμιμνήσκει τὸν Δία, ὡς ὠφέλησέ ποτε αὐτὸν ἔπει καὶ ἔργῳ, καθὰ προεγράφη, καὶ οὕτως ὀφειλέτην ἐκεῖνον δείξασα, εἰς χάριν ἀνταπαιτεῖ τὸ, τίμησόν μοι τὸν υἱὸν, ὃς ὠκυμορώτατός ἐστι τῶν ἄλλων. οὐ λέγει δὲ καὶ πῶς τὸν Δία ὠφέλησε, διότι τε οὐ χρὴ φανερῶς ἐξονειδίζειν τὸν εἰδότα, καὶ ὅτι οὐδὲ θέλει ὁ ποιητὴς ἀκαίρως διττολογεῖν. φθάσας γὰρ ἤδη προϊστόρησε μελετᾶσθαι δεσμοὺς Διός ποτε, οἷς ἡ Θέτις ἐβοήθησεν. ὁ δὲ Ζεὺς τὴν μὲν χάριν μὴ ἀποδοῦναι, οὐκ ἔχει. κατανεῦσαι δὲ ἐπὶ βλάβῃ τῶν ἑλλήνων, δυσχερῶς ἔχει. νικᾷ μέντοι ἡ τῆς εὐεργεσίας ἀνταπόδοσις. ἀγεννὲς γὰρ, τὸ μὴ ἀντιτίνειν τοῖς εὐεργέταις χάριτας. εἰ δὲ ἡ Ἥρα μὴ θέλει, ἀλλ' οὐδὲν αὐτῆς μέλον ἐστὶ τῷ Διί. διδάσκοντος τοῦ ποιητοῦ ὅτι καὶ τῶν οἰκειοτάτων ἐν πολλοῖς προτιμητέον τὸν εὐεργέτην. καὶ ἄλλως δὲ ἡ Ἥρα, εἰ μὴ Θέτις ἐξεβοήθησέ ποτε, κατήγαγεν ἂν τὸν Δία τῆς ἀρχῆς. βέλτιον οὖν τῇ Θέτιδι, ὡς καὶ προγέγραπται ὑπακοῦσαι κατὰ τῶν ἀχαιῶν ὡς εὐεργέτιδι, καὶ μὴ πεισθῆναι τῇ Ἥρᾳ ὑπὲρ αὐτῶν, τῇ ἐπιβούλῳ. εἰ δὲ καὶ ἠράσθη ποτὲ τῆς Θέτιδος ὁ Ζεὺς ὡς μῦθος φέρεται, ἔχοι ἂν καὶ τοῦτο συλλαβέσθαι τι αὐτῇ πρὸς πειθὼ τοῦ Διός. τὸ δὲ ὠκυμορώτατος ἄλλων, ψευδῶς εἴρηται διὰ λύπην. πολλοὶ γὰρ πρὸ ἀχιλλέως ὠκύμοροι. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, εἴποτε δή σε ὄνησα, ἢ ἔπει ἢ ἔργῳ, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ, τίμησόν μοι υἱὸν ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων ἔπλετο ἤγουν πέλει, ἁρμόσει ποτὲ προσώπῳ παρακλητεύοντι εὐηργετημένον τινά. τὸ δὲ σὲ ὄνησα, ὤνησας κραδίην Διὸς, πρὸ τούτων ἔφη ὁ ἀχιλλεύς.
Ὅτι τὸ ἀκάματος καὶ ἀθάνατος, ἀεὶ παρὰ τῷ ποιητῇ ἐκτείνει τὴν ἄρχουσαν. ἤγουν τὸ ἐν ἀρχῇ στερητικὸν ἐπίρρημα. ὡς ἂν γινόμενα εἰς δάκτυλον, τὸ εὔμετρον συνεργάζωνται.

Τόφρα δ' ἐπὶ τρώεσσι τίθει κράτος, ὄφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
Υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσίν τέ ἑ τιμῇ.
Ὣς φάτο. τὴν δ' οὔτι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ἀλλ' ἀκέων δὴν ἧστο. Θέτις δ' ὡς ἥψατο γούνων,
Ὣς ἔχετ' ἐμπεφυυῖα. καὶ εἴρετο δεύτερον αὖτις.
Νημερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο, καὶ κατάνευσον,
Ἢ ἀπόειπ'. ἐπεὶ οὔτι ἔπι δέος, ὄφρ' ἐῢ εἰδῶ,
Ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη θεός εἰμι.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας, προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
Ἦ δὴ λοίγια ἔργ' ὅτ' ἔμ' ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις
Ἥρῃ, ὅταν μ' ἐρέθῃσιν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
Ἡ δὲ, καὶ αὔτως μ' αἰεὶ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι
Νεικεῖ. καί τέ με φησὶ μάχῃ τρώεσσιν ἀρήγειν.

Ὅτι ἐν τῷ, τόφρα ἐπὶ τρώεσσι τίθει κράτος ὄφρ' ἂν ἀχαιοὶ υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσι τέ ἑ τιμῇ, προεκτίθεται οἷον ὁ ποιητὴς τὰ ὕστερα. μονονουχὶ λέγων πρὸς τὸν φιλέλληνα ἀκροατὴν, ὅτι οὐ διὰ τέλους κρατή-

κρατήσωσιν οἱ Τρῶες, ἀλλ' ἕως ὁ Ἀχιλλεὺς ὑπὸ Ἀχαιῶν τιμηθῇ. τοῦτο δὲ ταχὺ γενήσεται. ὅρα δὲ τό, ὀφέλλωσιν αὐτὸν τιμῇ. αὔξησις γάρ τις ἀνθρώπῳ καὶ ἡ τιμή. τινὲς δὲ γράφουσιν, ὀφέλλωσίν τέ ἑ τιμήν, ἵνα συνήθως Ὁμήρῳ νοηθῇ οὕτω τεχνικῶς, αὐξήσωσιν αὐτὸν κατὰ τιμὴν ἢ αὐξήσουσιν αὐτὸν ἤγουν τὴν εἰς αὐτὸν τιμήν. ἢ αὐξήσουσιν αὐτοῦ τὴν τιμήν. Ὅτι ἐμπεφυκέναι καὶ ἐμφῦναι, τὸ ἐγκρατῶς καὶ δυσαποσπάστως δράξασθαι. οὕτω καὶ πολύποδα ἐμφύεσθαι τῇ πέτρᾳ λέγεται. καὶ Θέτις τοῖς γόνασι τοῦ Διὸς ἐμπεφυῖα εἶναι. καὶ χερσὶ δέ τις ἐμπέφυκεν, ὅταν χειρὸς χειρὶ δράξηται. καὶ τοῖς χείλεσι δὲ ὀδὰξ ἐμφύεται, ὅταν τοῖς ὀδοῦσιν ἐνδάκῃ τὸ χεῖλος, ὀδὰξ κατεσθίει. Ἰστέον δὲ ὅτι μέσος παρακείμενος ἐστὶ τὸ ἐμπεφυῖα, κατὰ κανόνα ὃν ἐκτίθεται καὶ Ἡρωδιανός, λέγων. καθαρεύοντι τῷ ἐνεστῶτι, συγκαθαρεύειν καὶ τὸν μέσον παρακείμενον. οἷον, φύω πέφυκα. ἀκούω ἀκήκοα. ἐτυμολογία δὲ τοῦ ἐμφῦναι, ὁμοία τῷ συμφῦναι. δοκεῖ γὰρ ἐμφῦναι εἶναι, τὸ εἰς ἓν φῦναι. καὶ μίαν οἷον φυὴν τόδε τι γενέσθαι μεθ' ἑτέρου τινός, ἐν ᾧ στερρῶς δράξασθαι, ὡς μὴ δὲ δοκεῖν ἅπτεσθαι, ἀλλὰ προσπεφυκέναι ἤγουν κατὰ φύσιν ἑνῶσθαι. ἢ φύσει ἐνεῖναι, κατὰ τό, τρίχες κρανίῳ ἐμπεφύασιν. Ὅτι ὁ ζητῶν ἀπό τινος ἢ κατάνευσιν ἀληθῆ ἢ ἀνάνευσιν, καλῶς ἂν εἴποι τό, νημερτὲς δή μοι ὑπόσχεο καὶ κατάνευσον ἢ ἀπόειπε. ἔστι δὲ νημερτές, τὸ μὴ ἡμαρτημένον διὰ τὸ ψεύδεσθαι, ἀλλὰ ἀληθές. Ὅτι ὀχθῆσαι, τὸ δυσπαθῆσαι ἢ πονῆσαι. ὅθεν καὶ Ἡσίοδος εὐοχθεῖν λέγει, τὸ ἐπὶ καλοῖς κοπιᾶν. ἢ καὶ ἄλλως ὀχθῆσαι, τὸ εἰς ὕψος ἐπᾶραι τὸν θυμόν. ὃ δή φησι Σοφοκλῆς ἐν τῷ, ὕψου δ' αἴρει θυμὸν Οἰδίπους ἐν λύπαις. ὄχθος γάρ, τοπικὴ ἐπανάστασις. τὸ γοῦν μέγ' ὀχθήσας, ἀντὶ τοῦ ὑπερλυπηθείς. καὶ τό, ὤχθησαν θεοί, ἀντὶ τοῦ, ἐδυσπάθησαν. ἢ ἠχθέσθησαν. ἢ ὕψωσαν τὸν θυμόν. ἢ τὸν φόβον. ἐκ δὲ τοῦ ὁμηρικοῦ ὀχθεῖν, καὶ τὸ παρὰ τοῖς ὕστερον προσοχθίζειν παρῆκται, καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ προσόχθισμα. Ὅτι ἐν τῷ, ἦ δὴ λοίγια ἔργα ἔσεται, ὅτε με ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις Ἥρῃ, λοίγια μὲν λέγει τὰ ὀλέθρια. ἐχθοδοπῆσαι δέ, τὸ ἐχθρανθῆναι. τὸ δὲ ἐφήσεις ἀντὶ τοῦ ἀναπείσεις, ἐκ τοῦ ἐφίημι τὸ ἐντέλλομαι. γίνεται δὲ τὸ μὲν λοίγια, ἐκ τοῦ λοιγὸς ὁ ὄλεθρος. αὐτὸ δέ, ἀπὸ τοῦ ὀλίγον, κατὰ μετάθεσιν τοῦ ο, ὥς φασιν οἱ παλαιοί. ὀλιγοῖ γὰρ τὰ ζῷα, οἷς ἐμπέσῃ ὁ λοιγός. προεγράφησαν δὲ καὶ ἕτεραι ὅμοιαι μεταθέσεις, ἐν τοῖς περὶ Ἥρας λόγοις. τὸ δ' ἐχθοδοπῆσαι. ἢ ἀπὸ τοῦ ἔχθω τὸ μισῶ γίνεται καὶ τοῦ ὄπτω τὸ βλέπω, πλεονασμῷ τοῦ δ' ὡς καὶ προεγράφη, ἢ ἐκ τοῦ ἔχθος, καὶ τοῦ ὄψ ὀπὸς ἡ φωνή, ἵνα ᾖ ἐχθοδοπὸς καὶ ὁ τὰ πρὸς ἔχθος φωνῶν. οὐκ ἄδηλον δὲ ὅτι τό, ἦ δὴ λοίγια, τινὲς μὲν ἤδη ἔγραψαν παροξυτόνως, ὡς καὶ προεδηλώθη. τινὲς δὲ τὸ μὲν ἦ ἀντὶ τοῦ ὄντως φασί, τὸ δὲ δή, ἄνευ τόνου προφέρουσιν ὁμοίως τῷ ἐπὶ δὴ τούτοις. Ὅτι τὸ ὅτ' ἄν με ἐρέθῃσιν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν, ἀρχή ἐστιν, ἤγουν πρωτότυπον τοῦ ἐρεθίζω. ὡς τό, ἀλλ' ἴθι μή μ' ἐρέθιζε.

Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖθις ἀπόστιχε, μή σε νοήσῃ
Ἥρη. ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται ὄφρα τελέσω.
Εἰ δ' ἄγε τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθης.
Τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον
Τέκμωρ. οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον οὐδ' ἀπατηλὸν
Οὐδ' ἀτελεύτητον γ' ὅ, τι κεν κεφαλῇ κατανεύσω.
Ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων.
Ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἄνακτος,
Κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο. μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον.
Τώ γ' ὣς βουλεύσαντε, διέτμαγεν. ἡ μὲν, ἔπειτα
Εἰς ἅλα ἆλτο βαθεῖαν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου.
Ζεὺς δὲ ἑὸν πρὸς δῶμα. θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέσταν
Ἐξ ἑδέων σφοῦ πατρὸς ἐναντίον. οὐ δέ τις ἔτλη
Μεῖναι ἐπερχόμενον. ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες.
Ὣς ὁ μὲν, ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου. οὐ δέ μιν Ἥρη
Ἠγνοίησεν ἰδοῦσ' ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
Ἀργυρόπεζα Θέτις. θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
Αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηύδα.

Ὅτι ἀγαθῆς εὐλαβοῦς ὑποσχέσεως τό, ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖθις ἀπόστιχε μή σε νοήσῃ ἡ δεῖνα. ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται ὄφρα τελέσω. ἀττικὸν δὲ τὸ μελήσεται, καθὰ εὐθὺς καὶ τὸ κεφαλῇ κατανεύσομαι. τὰ δὲ κοινὰ τούτων ἐστί, μελήσει, καὶ κατανεύσω. Ὅτι τὸ εἰ δ' ἄγε τῇ κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὅμοιόν ἐστι τῷ, εἰ δ' ἄγε μὴν πείρησαι. περὶ οὗ προείρηται. τὸ δὲ κατανεῦσαι τῇ κεφαλῇ τὸν Δία, μέγιστον ἦν τέκμωρ

ἤτοι

ἤτοι τέλος πράξεων. διὸ καί φησιν ἐκεῖνος ὅτι, οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλὸν, οὐδ' ἀτελεύτητον, ὅττι κεν κεφαλῇ κατανεύσω. ὁ δὲ λόγος, οἰκεῖος ἐνδόξῳ προσώπῳ μεγάλα ὑπισχνουμένῳ. εὐτελεῖ δέ τινι οὐ προσήκει ὁ λόγος ἅπας. τριῶν γὰρ ὄντων δι' ἅ τις οὐ ποιεῖ τὸ ὑπεσχημένον, ἀπάτης. μεταμελείας. ἀδυναμίας, ἀπατηλὸς μὲν, οὐκ ἐξ ἀνάγκης ἔσται τοῖς εὐτελέσιν ὁ λόγος τῆς ὑποσχέσεως, ἀλλ' οὐδὲ παλινάγρετος, ὅ ἐστιν ἐκ μεταμέλου ἀνάπαλιν ἀγειρόμενος. ἀτελεύτητος δὲ, κατ' ἀνάγκην τινὰ ἔσται ἤγουν ἀτελὴς, ἐὰν μέγα ᾖ τὸ ὑπεσχημένον καὶ μὴ τελεσθῆναι δυνάμενον. τῷ δὲ δυνατωτάτῳ, εἰκὸς ταῦτα πάντα προσεῖναι. δηλοῖ δὲ ὁ λόγος, δεῖν τοὺς εὖ γεγονότας, ἐμμένειν ταῖς ὑποσχέσεσιν, ἐφ' αἷς κατανεύουσι. τίμιον γὰρ ἡ κεφαλή. καὶ οὔτε τὴν αὐτῆς δεῖ κατάνευσιν ἀπρακτεῖν, οὔτε τοὺς λόγους ψεύδεσθαι, ἐφ' οἷς τῷ βασιλικῷ λογισμῷ ἡ γλῶσσα καθυπουργεῖ. παρασημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοὶ ἐνταῦθα, ὅτι καὶ διὰ τῆς κατανεύσεως ταύτης τῆς οὕτω τιμίας, φαίνεται δοξάζων ὁ ποιητὴς ἐν τῇ κεφαλῇ τὸ λογιστικὸν ἱδρῦσθαι, ὥσπερ τὸ θυμικὸν περὶ τὴν καρδίαν, ὁπηνίκα εἴπῃ ὅτι, κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει. καὶ οἰδάνεται δὲ κραδίη χόλῳ. τὸ δὲ ἐπιθυμητικὸν, περὶ τὸ ἧπαρ. ἐν οἷς διὰ ἐπιθυμίαν ἐπαίσαντι τῷ Τιτυῷ, γῦπες τὸ ἧπαρ κείρουσιν. ἡ δὲ ἀλληγορία, τὴν τοῦ Διὸς κατάνευσιν, ὡς καὶ ἐν τῇ β' ῥαψῳδίᾳ εἰρήσεται, σημείων τινῶν οὐρανίων ἔκφανσιν βούλεται εἶναι. οἷον διὰ ἀστέρων κινήσεως. ἢ ἀστραπῶν. ἢ βροντῶν. ἢ καὶ οἰωνῶν, δι' ὧν ὁ ἀνωτάτω καὶ κορυφαῖος Ζεὺς, δοκεῖ τοῖς κάτω, τὰ μέλλοντα ὑπισχνεῖσθαι καὶ κατανεύειν, οἷον ἐπὶ τῇ ἐκβάσει αὐτῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλὸν οὐδ' ἀτελεύτητον, καὶ οὕτω φασὶν οἱ παλαιοί. ὅτι διὰ μὲν τοῦ, οὐ παλινάγρετον, δηλοῖ ὡς βέβαιός ἐστι. διὰ δὲ τοῦ, οὐδ' ἀπατηλὸν, ἐμφαίνει ὅτι καὶ φιλαλήθης ἐστί. διὰ δὲ τοῦ, οὐδ' ἀτελεύτητον, ὅτι καὶ τελεσιουργός ἐστιν. ἐν δὲ τῷ, οὐ γὰρ ἐμὸν, λείπει τὸ, ἔπος. ἤτοι τοιοῦτον. ὡς καὶ ἐν τῷ, κερτομίοις Δία Κρονίωνα προσέειπε, λείπει τὸ, ἔπεσιν. ὅρα δὲ ὅτι ὥσπερ ἀνωτέρω τὸ, μελήσει μελήσεται εἶπεν, οὕτω καὶ τὸ, κατανεύσω, καὶ παθητικῶς ἔφη κατανεύσομαι. τῷ δὲ κατανεύσω, ἀκόλουθον μετ' ὀλίγα τεθὲν καὶ τὸ νεῦσεν, οὐ μὴν νεύσατο.

Ὅτι πάντα ὑποτυπούμενος ἄριστα ὁ ποιητὴς, παραφαίνει καὶ οἷαι ἂν ὦσιν αἱ καλαὶ ὀφρύες. λέγων κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσιν νεῦσε Κρονίων. ὁ μυθικὸς δηλαδὴ Ζεὺς, ὡς τοιούτων οὐσῶν τῶν καλῶν ὀφρύων. τῷ μέντοι ἀλληγορουμένῳ Διῒ, οὐ τοιαῦται ἂν εἶεν ὀφρύες. τὰς δὲ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τρίχας, οὔ φησιν οἵου χρώματος ἦσαν, ἀλλὰ ἀρκεῖται μόνον εἰπὼν αὐτὰς, θείας τρίχας, ἐν τῷ ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἄνακτος. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐκ τῶν ὁμηρικῶν κυανέων ὀφρύων, ἐκέρδησέ τις τὸ εἰπεῖν ὀφρύων νέφωσιν, τὴν σκυθρωπότητα. ἔχοι δ' ἂν πάντως νεφώσιας ὀφρύων ἀλληγορικῶς καὶ ὁ ἀὴρ Ζεὺς, ὅτε νεφούμενος αἴσιόν τι δηλοῖ, λόγῳ διοσημίας. ὅρα δὲ ὅτι τὸ, Κρονίων ἐνταῦθα, ἐξέτεινε τὴν παραλήγουσαν ὡς καὶ ἀλλαχοῦ. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μέντοι συστέλλεται. Ἰστέον δὲ ὡς εἰ καὶ πολυλογοῦνται αἱ σωματικαὶ ὀφρύες ἐτυμολογικῶς, ἀλλὰ νῦν ἀρκεῖ φάναι, ὡς παρὰ τὸ ὄπτω γίνεται, καὶ τὸ ῥύω τὸ φυλάσσω, τροπῇ συνήθει ἐν πολλοῖς τοῦ π εἰς φ. φυλάσσουσι γὰρ τὴν ὄψιν, ἔκ τε ἄλλων, καὶ τοῦ μὴ κακουργεῖσθαι ὑπὸ ἱδρώτων. χαίτη δὲ, οὐ μόνον ἐπὶ ἀνθρώπου κυριολεκτεῖται ὡς καὶ ὧδε φαίνεται καὶ ἐν τῷ, κυανοχαίτης Ποσειδῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ λέοντος λέγεται. ὅθεν καὶ χαιτήεις ἐκεῖνος. καὶ ἄρκτος δὲ χαιτήεσσα. καὶ ἐπὶ ἵππου. ἐπ' αὐτοῦ δὲ καὶ ἡ θρὶξ λέγεται, ὡς δηλοῖ τὸ, ἵπποι καλλίτριχες, οἱ καὶ λασιαύχενες διὰ τὴν τοιαύτην τρίχωσιν. γίνεται δὲ χαίτη, παρὰ τὸ χῶ καὶ τὸ ἀΐσσω. χεῖται γὰρ ἀΐσσουσα ὧδε καὶ ἐκεῖ, καὶ μάλιστα τοῖς δρομιχαίταις. κατὰ τὸ, ἀμφὶ δὲ χαῖται ὤμοις ἀΐσσονται, ὥστε ἀπὸ ἐλλόγου συναιρέσεως, ἡ χαίτη ἔχει τὴν δίφθογγον. ἐν δὲ τῷ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσιν, ἡ ὅλη νοεῖται κεφαλὴ, ἀπὸ μέρους συνεκδοχικῶς καὶ κατὰ σύλληψιν ὡς οἱ τεχνικοὶ φασὶ, διὰ τὸ συνεκδέχεσθαι καὶ συλλαμβάνεσθαι, ἤγουν συνεννοεῖσθαι ταῖς ὀφρύσι τὴν ὅλην κεφαλήν. ὅπερ ἐστὶν ἴδιον συνεκδοχῆς ἤτοι συλλήψεως, ὡς πολλαχοῦ φανήσεται. διὸ καὶ φησίν. ἀμβρόσιαι χαῖται ἐπερρώσαντο. οὐ γὰρ ἂν μόνων κινηθεισῶν τῶν ὀφρύων, αἱ χαῖται συνεκινήθησαν.

Ὅτι δὲ ὀφρύες λέγονται τροπικῶς καὶ τινὲς ἐξοχαὶ ὀρειναὶ, ἡ Βοιωτία καλῶς δηλώσει. τὴν δὲ ἀνωτέρω ῥηθεῖσαν συγγένειαν τοῦ φ πρὸς τὸ π, δηλοῖ καὶ τὸ φύγελλα, ἰδιωτισθὲν εὐφημότερον, ἐκ τοῦ πύγελλα. Φέρεται δὲ ἐνταῦθα ἱστορία. ὅτι Εὐφράνωρ Ἀθήνῃσι γράφων τοὺς δώδεκα θεοὺς, καὶ ἀπορῶν πρὸς οἷον ἀρχέτυπον γράψει τὸν Δία, παρῆει εἰς διδασκάλου. καὶ ἀκούσας τῶν ἐπῶν τούτων, ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται καὶ τὰ ἑξῆς, ἔφη ὡς ἤδη ἔχει τὸ ἀρχέτυπον. καὶ ἀπελθὼν ἔγραψεν. οἱ δέ φασιν ὅτι ἀπὸ τούτων τῶν δύο στίχων ὁρμηθεὶς Φειδίας ὁ ἀγαλματοποιὸς, ἐποίησε τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ Δία, οὕτω καμπτόμενον. καὶ ὁ γεωγράφος δέ φησιν ὅτι πρὸς ὁμηρικὸν παράδειγμα τὸ, ἐπ' ὀφρύσι νεῦσεν, ὁ Φειδίας ἐποίησε τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ Δία ἐλεφάντινον. οὕτω δέ φησι μέγας ἦν, ὡς ἅπτεσθαι σχεδὸν τῆς κορυφῆς τῆς ὀροφῆς. διὸ καὶ κοσμίως εἴρηται φησὶ τὸ, Ὅμηρος ὁ τὰς τῶν θεῶν εἰκόνας ἢ μόνος ἰδὼν, ἢ μόνος δείξας. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἐπερρώσαντο, μετενήνεκται ἀπὸ ἀνδρῶν ἐρρωμένως εἰς τὸ ἔργον κινουμένων. ῥώονται δὲ καὶ ἵπποι, ὅτε εἰς δρόμον συντείνονται. συντόνου δὲ κινήσεως εἶναι δοκεῖ τὸ, χαίτας ἐπερρῶσθαι κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο, ἵνα πιθανῶς οὕτω πλασθείη, καὶ ἡ εὐθὺς ἐφεξῆς τοῦ Ὀλύμπου κίνησις.

Ὅτι κατανεύσας ὁ Ζεὺς τῇ κεφαλῇ, μέγαν ἐλέλιξεν Ὄλυμπον. ἔθος δὲ τῷ ποιητῇ, τοιαῦτά τινα τερατολογεῖν ἐπὶ τῶν θείων κινήσεων, κατὰ ἔννοιαν σωματικωτέραν. ὡς γὰρ ἐν τοῖς κάτω μέγα σῶμα κινούμενον, σαλεύ-

σαλεύουσιν αὖ ποτε τοῦ ὑποκειμένου, οὕτω δῆθεν καὶ ἐπὶ τῶν ἀνωτάτω γενήσεται. διὸ καὶ Ἥρα ἐν τοῖς ἑξῆς, σεισαμένη ἐν τῷ θρόνῳ, μέγαν ἐλέλιξεν Ὄλυμπον, ὡς ἐκεῖ φανήσεται. καὶ ἄλλα δὲ ὅμοια ῥηθήσεται, καὶ εὐδοκιμεῖ καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις ὁ ποιητὴς, ἀναλόγως τοῖς προσώποις πλάττων τὰ τῶν ἔργων ἀποτελέσματα. Τὸ δὲ ἐλέλιξεν, ἐπαινεῖται παρὰ τῶν παλαιῶν. ὡς τῷ τάχει καὶ τῷ λείῳ καὶ ἀπροσκόπῳ τῆς ἐκφωνήσεως τῶν συλλαβῶν, δηλοῦν τὸ ταχὺ τῆς Ὀλυμπίας κινήσεως, καθὰ καὶ ἀλλαχόθι φανήσεται. πολλαχοῦ γὰρ ὁ ποιητὴς, ἢ τραχύνει, ἢ λεαίνει τὰς λέξεις καὶ τὴν αὐτῶν συνθήκην, ἐπίτηδες ἀναλόγως τοῖς φραζομένοις πράγμασιν. Ὅτι ὥσπερ ἐν τῷ νοῷ νοήσω καὶ κράσει νώσω, καὶ πλεονασμῷ τοῦ κ νώσκω, προτίθεται κατ᾽ ἀρχὰς τὸ γ, καὶ γίνεται γνώσκω, καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν γιγνώσκω κατὰ δὲ ὅμοιον πλεονασμὸν καὶ τὸ γίνεται ποιεῖται γίγνεται, καὶ ἡ σύννοια ξύγγνοια ὃ δηλοῖ συγγνώμην, καὶ ὁ δοῦπος γδοῦπος, ὅθεν καὶ ῥῆμα γδουπῶ γδουπήσω ἐν τοῖς ἑξῆς. ἔστι δὲ καὶ ἐρίγδουπος, ὥσπερ καὶ γνόφος παρὰ τὸ νέφω, οὕτω καὶ τὸ μὴ νοεῖν ἀγνοεῖν. αὐτοῦ δὲ πλεονασμῷ τοῦ ι, καὶ ἀγνοιεῖν λέγεται πρὸς εὐχρησίαν μέτρου. δι᾽ οὗ, οὐδέ μιν Ἥρη ἠγνοίησεν. Ὅτι εἰ καὶ ἄλλομαι δασύνεται ὃ δηλοῖ τὸ πηδῶ, ἀλλὰ τὸ ἆλτο ψιλοῦται. τάχα μὲν καὶ ὡς αἰολικὸν, μάλιστα δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, διὰ τὴν τοῦ τ ἐπιφοράν. τὸ γὰρ ἄλφα λῆγον εἰς λ, ἐπαγομένου ἑνὸς τῶν τῆς τρίτης συζυγίας συμφώνων, ἤγουν τοῦ δ. ἢ θ. ἢ τ, ψιλοῦται. δι᾽ ὃ, ἀλδαίνω τὸ αὔξω. ἀλθαίνω τὸ θεραπεύω. ἄλτης κύριον. οὕτως οὖν καὶ τὸ ἆλτο ἀντὶ τοῦ ἐπήδησε. καὶ τὸ ἄλσος δὲ ψιλωθῆναι αὖ φασι, κατὰ τὸν κανόνα τοῦτον, ἐὰν ἄλτος ἐκλήθη διὰ τοῦ τ. ὑποσαλεύντος δὲ αὐτοῦ, ἐκληρονόμησε τοῦ οἰκείου, καὶ ἐδασύνθη καθὰ καὶ ἡ εὐθεῖα. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, ἡ μὲν ἔπειτα εἰς ἅλα ἆλτο βαθεῖαν, Ζεὺς δ᾽ ἑὸν πρὸς δῶμα, ἐξ ἀναλόγου νοητέον ἔξωθεν ῥῆμα. ἵνα ᾖ, ὡς Θέτις μὲν ἥλατο εἰς θάλασσαν. Ζεὺς δὲ πρὸς τὸ ἴδιον δῶμα ἦλθε. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα παρὰ τῷ ποιητῇ, ὧν ἐν ὡς ἀλλαχοῦ φαίνεται, καὶ τὸ, σῖτον καὶ οἶνον ἔδοντες. Ὅτι ἕδος οὐ μόνον ἔδαφος, ἀλλὰ καὶ ἡ καθέδρα, ἐκ τοῦ ἕζω. ἐνταῦθα οὖν τῷ δὴ ἀνέστησαν, θεοὶ ἅμα πάντες ἔποντο ἐξ ἑδέων, περὶ ἃ ἐκάθηντο. τοιούτοις καὶ τὸ, λιπὼν ἕδος ἔνθα θάασσε. καὶ τὸ, οὐχ ἕδος ἐστὶ γεραιέ. Ὅτι παιδευτικὸν ἦθος, τὸ εἰπεῖν ὡς τοῦ ἄρχοντος ἐπερχομένου, οἱ περὶ αὐτὸν καθήμενοι, ἀνέστησαν. ᾧ ἔοικε τὸ ἐπανέστησαν, ἐν τῇ β ῥαψῳδίᾳ κείμενον. τοῦτο δὲ νῦν ἄλλως φράζων, φησίν, οὐδέ τις ἔτλη μεῖναι ἐπερχόμενον. καὶ πάλιν. ἀλλ᾽ ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες. παλιλογεῖ γοῦν ἢ νῦν ἐγκαθίζων διὰ ἐπιμονῆς τῇ ψυχῇ τῶν ἀκροατῶν τὴν παίδευσιν. ἐντεῦθεν τοῖς Λάκωσι νόμος, ἐπανίστασθαι τοὺς νέους τοῖς πρεσβυτέροις. Ὅρα δὲ τὸ ἀρχαϊκὸν τῆς λέξεως τοῦ, ἐπανίστασθαι. πάλαι μὲν γάρ ποτε, τὸ ἐπὶ τιμῇ ἀνίστασθαι ἐδήλου. ὕστερον δὲ, μάχιμος ἡ λέξις τοῦ ἐπανίστασθαι, καὶ τῆς ἐπαναστάσεως, τῆς ἐπὶ προθέσεως, τὸ κατὰ δηλούσης. ὡς καὶ ἐν τῷ, ἥκεις ἐφ᾽ ἡμᾶς, παρ᾽ Εὐριπίδῃ. καὶ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας παρ᾽ Αἰσχύλῳ, ἤγουν κατὰ Θηβῶν. ὡς εἶεν παρὰ τοῖς ὕστερον τὸ ἐπανίστασθαι, ὅμοιον τῷ κατεξανίστασθαι. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ, οὐδέ τις ἔτλη μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀσαφὲς ὂν (δύναται γάρ ποτε ὡς ὁμώνυμος ἢ ἀμφίβολος ἔννοια λεχθῆναι ἢ ἐπὶ ἀριστέως, ὃν οὐδεὶς δύναται τλῆναι ἐπιόντα) διεσαφήθη ἀναγκαίως διὰ τοῦ, ἀλλ᾽ ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες. ἔστι δὲ ἄλλως ἢ αὐτὸ εἰπεῖν πρέπει κατὰ καιρὸν, ἐπὶ ἀνδρῶν ἀφόβων, οἳ κινδύνου ἐφεστῶτος οὐ φεύγουσιν, ἀλλ᾽ ἀντίοι ἵστανται. αἴτιον δὲ τῆς τῶν ῥηθεισῶν δύο ἐννοιῶν ἀσαφείας, ἢ τοῦ ἐντεῦθεν ἐνδοιασμοῦ ὁ σχεδιασμός. καθ᾽ ὃν πνέων τὰ ἔπη Ὅμηρος, ἢ ὡς εἰπεῖν ἀπνευστὶ γράφων καὶ λαλῶν, ἐξηρεύγετο πολλαχοῦ καὶ τοιαῦτα, ἐν οἷς διάφοροι ἄλλως ἢ ἄλλως ἔννοιαι παραφαίνονται. Ὅτι ὃ φθάσας διαστὰν ἔφη Ὅμηρος ἐν τῷ διαστήτην ἐρίσαντε, τοῦτο καὶ διατμήγειν φησὶν, ὅ ἐστι διακόπτειν. διαιρεῖν. ἐνταῦθα οὖν λέγει ὅτι, Θέτις καὶ Ζεὺς ὡς βουλεύσαντε ἤγουν βουλευσάμενοι, διέτμαγεν ἤτοι διεχωρίσθησαν. Ὅτι ἀλληγορικῶς μὲν ἡ θαλασσία Θέτις ἀργυρόπεζα, διότι αἱ ὡσανεὶ πέζαι τῆς θαλάσσης, τουτέστι τὰ ἔσχατα ὅσα πρὸς τῷ αἰγιαλῷ, ἀργύρεα εἰσὶν ὡς διάλευκα. μελάντερα δὲ τὰ ἐνδότερα. διὸ ἢ ὁ ποιητὴς, ἐπὶ μὲν αἰγιαλοῦ, φησί. θῖνα ἐφ᾽ ἁλὸς πολιῆς. ἤτοι λευκῆς. ἐπὶ δὲ τοῦ ἐσωτέρω, μέλανά τε ἢ οἴνοπα πόντους λέγει. σωματικῶς δὲ κατὰ μύθους ἀργυρόπεζα, ἡ λαμπρόπους ὁποία τις ἐστὶ καὶ ἡ καλλίσφυρος. καὶ ἡ παρ᾽ Εὐριπίδῃ, ἁβρὸν βαίνουσα παλλεύκῳ ποδί. τινὲς δὲ πέζαν ἐνταῦθα νοοῦσι, κόσμους τινὰ πρὸς τῷ τοῦ ἱματίου ὄντα κάτω τέρματι. ἵνα εἴη ἀργυρόπεζα, ἡ κόσμους λαμπροὺς περὶ τὰς ᾤας τοῦ ἱματίου ἔχουσα.

Τίς δ᾽ αὖ τοι δολομῆτα θεῶν συμφράσσατο βουλάς.
Αἰεί τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν ἐόντα,
Κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν. οὐδέ τί πώ μοι
Πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος ὅττι νοήσεις.
Τὴν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε, θεῶν τε.
Ἥρη μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους
Εἰδήσειν. χαλεποί τοι ἔσοντ᾽ ἀλόχῳ περ ἐούσῃ.

Ἀλλ᾽ ὃν

Ἀλλ' ὃν μὲν κ' ἐπιεικὲς ἀκουέμεν, οὔτις ἔπειτα
Οὔτε θεῶν πρότερος τόνγ' εἴσεται, οὔτ' ἀνθρώπων.
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλωμι νοῆσαι.
Μήτι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο, μηδὲ μετάλλα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη.

Ὅτι καὶ ἐνταῦθα δηλοῖ σαφέστατα ὁ ποιητὴς, ὡς πολλάκις τις διά τι πάθος ψυχῆς, ἐρωτᾷ καὶ περὶ ὧν ἀκριβῶς οἶδεν. ἡ Ἥρα γὰρ οὐκ ἀγνοοῦσα ὅτι συνεφράσατο βουλὴν ἡ Θέτις τῷ Διῒ, ὅμως ἐρωτᾷ. τίς δ' αὖ τοι δολομῆτα θεῶν συμφράσσατο βουλάς. ὃ δὴ σκῶμμά ἐστι δολίου ἀνδρός. οὐκοῦν ἀεὶ διὰ μάθησιν ἐρωτᾷ τις. ἀλλ' οὐδὲ διὰ μόνην παραμυθίαν τοῦ ἐρωτωμένου, ὡς ἡ Θέτις τὸν υἱὸν Ἀχιλλέα ἠρώτησεν. ἔστι δὲ ὅτε καὶ δι' ἔλεγχον καὶ διὰ θυμόν. Ὅτι πρὸς φίλον κρυψίνουν, εἴποι τις ἂν τὸ, αἰεί τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν ἐόντα, κρυπτάδια φρονέοντα, δικαζέμεν. οὐδέ τί πώ μοι πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος ὅττι νοήσεις. καὶ ὅρα ἐνταῦθα ὅτι τὸ νοέοντα, καὶ τὸ φρονέοντα, οὐ πρὸς τὸ σοὶ ἀπεδόθη κατὰ πτῶσιν δοτικὴν, ἀλλὰ πρὸς τὸ δικάζειν. ἵνα λέγῃ ὅτι ἀεί σοι φίλον ἐστὶ, δικάζειν σε νόσφιν ἐόντα καὶ κρυπτὰ φρονέοντα. καὶ εἰσὶ τοιαῦται πολλαὶ συντάξεις, ἐπαμφοτερίζουσαι καὶ δυνάμεναι τοῖς τε προηγουμένοις καὶ τοῖς ἐφεπομένοις συντάττεσθαι. οἷον χαίρω τῷ λόγῳ ᾧ λέγεις. καὶ αὖθις χαίρω τῷ λόγῳ ὃν λέγεις, καὶ ἔστι γὰρ ἀσόλοικον, ἐπεὶ τὸ λέγειν, αἰτιατικὴν σύνταξιν δέχεται. οἷον λόγον λέγεις. καὶ τὸ πρῶτον δὲ καλῶς ἔχει διὰ τὸ προηγούμενον. τὸ γὰρ χαίρω, δοτικῇ συντάσσεται. οἷον χαίρω οἷς λέγεις. τοιοῦτον καὶ τὸ ἥδομαι τοῖς ῥήμασιν οἷς ἤκουσα. καὶ αὖ πάλιν ἥδομαι τοῖς ῥήμασιν ἃ ἤκουσα. μυρία δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα. οὕτως οὖν καὶ τὸ ὁμηρικὸν δυνάζεται τῇ συντάξει. καλῶς γὰρ καὶ τὸ, ἀεί σοι φίλον ἐστὶ νόσφιν ἐόντι καὶ κρυπτὰ φρονοῦντι δικάζειν, ὁμοίως δὲ ὀρθὸν καὶ τὸ, φίλον σοι ἀεί ἐστι δικάζειν σε νόσφιν ἐόντα καὶ κρυπτάδια φρονέοντα. Τὸ δὲ ἀπὸ νόσφιν, πλεονασμὸν ἔχει τῆς προθέσεως, ὡς καὶ ἐπὶ ἄλλων γίνεται. Τὸ δὲ κρυπτάδια, ὁμοιότητα ἔχει πρὸς τὸ ἀμφάδια, ὃ δηλοῖ τὰ φανερά. δικάζειν δὲ λέγει, τὸ σεμνῶς καὶ βασιλικῶς οἰκονομεῖν καὶ ἐπικρίνειν. τὸ δὲ πώ μοι, ὀξύνεται ὡς ἐγκλινόμενον. καθὰ δηλοῖ καὶ τὸ οὔπω. καὶ τὸ ἐσθλὸν δ' οὔτέ τί πω εἶπας. καὶ τὸ οὐ γάρ πω τοίους ἀνέρας ἴδον. τὰ γὰρ ἐγκλινόμενα, εἴ ποτε τόνου κληρονομήσουσιν, ὀξὺν αὐτὸν ἔχουσιν. οἷον φημί σοι. σοί φημι, καὶ τὰ ὅμοια. διὸ καὶ τὸ πώποτε, καλῶς δὴ ὀξείας ἐκφέρεται τάσεως, ὡς καὶ τὸ πώ μαλα. οἱ γὰρ περισπῶντες αὐτὸ, δυσαπολογήτως εἰς ἀπόδοσιν αἰτίας ἔχουσι. τὸ δ' ἐν ἁπλότητι μὴ περισπώμενον, πῶς ἂν ἐν συνθέσει περισπασθήσεται. Τὸ δὲ εἰπεῖν ἔπος ὡς καὶ τὸ εἶπας ἔπος, τρόπος ἐτυμολογίας ἐστὶν, ἐκ γὰρ τοῦ εἰπεῖν τὸ ἔπος γίνεται. Ὅτι Ζεὺς ἀλλαχοῦ μὲν, ἁπλῶς πατὴρ λέγεται, διὰ τὸ τοῦ ἀέρος ζωογόνον. ἐνταῦθα δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. ἤτοι κηδεμὼν, οὐ μόνον στοιχείων καὶ ἀστέρων καὶ ὅλως τῶν θειοτέρων, ἀλλὰ καὶ ἀνδρῶν. τουτέστιν ἀνθρώπων, ὡς ἀπὸ μέρους. ἀπὸ δὲ τῶν ἀνθρώπων τοῦ τιμιωτάτου γένους, καὶ εἰς τὰ ἄλλα διαβαίνει τὸ νόημα. ὁ δὲ μῦθος, πατέρα θεῶν καὶ ἀνδρῶν ἄλλως τὸν Δία φησί. λέγων ὅτι, κατὰ τοὺς ὁμηρικοὺς μύθους τῶν ἄλλων διὰ μόνων, οἱ μὲν, μόνων θνητῶν πατέρες λέγονται. ὡς Ποσειδῶν, Κύκλωπος, καὶ Ὤτου, καὶ Ἐφιάλτου. Ἀφροδίτη, Αἰνείου. Θέτις, Ἀχιλλέως. καὶ ἄλλοι ἄλλων. οἱ δὲ, μόνων ἀθανάτων. ὡς Κρόνος, Διός. Ἥρας. ᾅδου. Ποσειδῶνος. Ζεὺς δὲ μόνος, καὶ ἀθανάτων πατὴρ, οἷον Ἀπόλλωνος. Ἡφαίστου. Ἄρεος. καὶ θνητῶν δὲ, οἷον Σαρπηδόνος. Αἰακοῦ. Μίνωος. Ἡρακλέους. Περσέως. Ὅτι περίεργον μὲν ἡ γυνὴ, καὶ πάντα εἰδέναι θέλει ὅσα βούλεται ἀνήρ. ἀλλ' ὁ συνετὸς, οὐ ποιήσει οὕτως. ἔξεστι δὲ τῷ ποιητῇ, εἰς ἀρίστην ὑποθήκην καὶ λυσιτελεστάτην ἀνδρὶ, τὸ μὴ πάντα τῇ γυναικὶ φράζειν. ἀλλ' ὡς παραγγέλλει ἀλλαχοῦ, τὸ μέν τι, ἐκκαλύπτειν αὐτῇ, τὸ δὲ, κρύπτειν. διὸ καὶ Ὀδυσσεύς που οὕτω ποιεῖ. οὐδὲν φράσας τῇ Πηνελόπῃ, ἐξ ὧν ἔμελλε ποιεῖν. καὶ ὁ Ζεὺς δὲ ἐνταῦθα φησὶ πρὸς τὴν Ἥραν, ὅτι μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπέλπεο μύθους εἰδήσειν. χαλεποί τοι ἔσονται ἀλόχῳ περ ἐούσῃ. ἀλλ' ὃν μέν κ' ἐπιεικὲς ἀκουέμεν, οὔτις αὐτὸν πρότερος εἴσεται. ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθεν ἐθέλωμι νοῆσαι, μήτι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο μηδὲ μετάλλα. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ ποιητὴς παιδευτικὸς ὢν, οὐ μόνον ἐν ἱστορίαις, ἀλλὰ καὶ ἐν μύθοις διδάσκει τὸ ποιητέον. ὃς τὸ μὴ πάντα φράζειν ταῖς γυναιξὶν, ἱστορικῶς μὲν, ἐπὶ Ὀδυσσέως ἐδίδαξε. μυθικῶς δὲ, ἐνταῦθα διὰ τοῦ Διός. οὕτω καὶ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα τὸ, μὴ δεῖν παννύχιον τὸν ἄρχοντα ὑπνοῦν, πραγματικῶς ἐκδιδάσκει διὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος. καὶ μυθικῶς δὲ, διὰ τοῦ Διός. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπέλπεο μύθους εἰδήσειν, καὶ τὰ ἑξῆς ὡς προγέγραπται, οἰκεῖα εἰσὶ λέγεσθαι παρά τινος, πρὸς τὸν ἀκαίρως θέλοντα μαθεῖν ἐξ αὐτοῦ, μυστήρια. ὅρα δὲ τὸ ἐπιεικὲς, ἀντὶ τοῦ πρέπον καὶ ἐοικός. οὕτω δὲ ἀεὶ παρὰ Ὁμήρῳ ἡ τοιαύτη λέξις λαμβάνεται. παρὰ μέντοι τοῖς νεωτέροις τὸ ἐπιεικὲς, ἐπὶ πρᾳότητος λέγεται. τὸ μέντοι ἐπιεικῶς ἐπίρρημα, ἔστιν ὅτε καὶ ἄλλό τι δηλοῖ. ἀντὶ τοῦ λίαν γὰρ λαμβάνεται ἐν τῷ, ἐπιεικῶς ἄλγιον, καὶ τοῖς τοιούτοις. Τὸ δὲ ταῦτα ἕκαστα, καινότερον ἔχει σχηματισθὲν εἴτε πρὸς τὸν λόγον τοῦ Διὸς, εἴτε πρὸς τοὺς λόγους ἀποδοθήσεται. μετέπεσε γὰρ ἀπὸ ἀρσενικοῦ γένους εἰς οὐδέτερον. τὸ δὲ κοινότερον ἦν εἰπεῖν, μήτι σὺ τοὺς ἐμοὺς μύθους, ἢ τὸν

ἐμὸν μῦθον διείρεο, μηδὲ μετάλλα. μεταλλᾶν δὲ, τὸ πολυπραγμονεῖν ἀεὶ παρ' Ὁμήρῳ. ἀφ' οὗ ἐπὶ τῶν ὑπὸ γῆν, τὸ μεταλλεύειν εἴρηται. καὶ τὰ ἐκεῖθεν ἀνορυττόμενα, μέταλλα λέγονται. κληθέντα φασὶν οὕτω, διὰ τὸ μετὰ τὰ ἄλλα πάντα, ἐπινοηθῆναι. ἢ γοῦν ἔοικε τῶν περὶ γῆν πάντων τῶν ἄλλων εὐθετηθέντων, τότε δὴ μετὰ τὰ ἄλλα ἐκεῖνα, ἐπιχειρῆσαι τοὺς ἀνθρώπους καὶ ταῖς γεωρυχίαις. καὶ ἀφεῖναι μὲν τὰ νῶτα τῆς γῆς. ἐπιχειρῆσαι δὲ ταῖς λαγόσιν αὐτῆς, ὡς ἂν ἔχοιέν τι κερδαίνειν καὶ ἀπ' αὐτῶν.

Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες.
Καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι, οὔτε μεταλλῶ.
Ἀλλὰ μάλ' εὔκηλος, τὰ φράζεαι, ἅσσ' ἐθέλησθα.
Νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή σε παρείπῃ
Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
Ἠερίη γάρ σοί γε παρέζετο, καὶ λάβε γούνων.
Τῇ σ' ὀΐω κατανεῦσαι ἐτήτυμον, ὡς Ἀχιλῆα
Τιμήσῃς, ὀλέσῃς δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
Δαιμονίη. αἰεὶ μὲν ὀΐεαι οὐδέ σε λήθω.
Πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσεαι. ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ
Μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι. τὸ δέ τοι καὶ ῥίγιον ἔσται.
Εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστὶν. ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.

Ὅτι ἐν τῷ, αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες, ὃ δὴ ὄνειδος φίλον τῇ Ἥρᾳ κατὰ τοῦ Διός, περιττῶς κεῖται τὸ ἄρθρον ἐν τῷ, τὸν μῦθον ἔειπες. τὸ γὰρ κοινὸν καὶ σύνηθες, ποῖον μῦθον ἔειπες. αἰνότατος δὲ, ὁ δεινότατος. ἀποβολῇ τοῦ δ, καὶ τροπῇ δωρικῇ τῆς ει διφθόγγου εἰς τὴν αι, καθὰ καὶ Ἑρμογένης ὑποδηλοῖ. ἔνθα λέγων τὰ τῆς δεινότητος σημαινόμενα, παρήνεγκέ που εἰς μαρτυρίαν, τὸ, αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν. ἤγουν δεινῶς ἔοικε θεαῖς ἡ Ἑλένη. Ἰστέον δὲ ὅτι ὡς ἐν τῷ, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες, οὕτω δοκεῖ καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, ὃν σὺ τὸν νεκρὸν ἀπεῖπας, περιττὸν εἶναι τὸ τὸν ἄρθρον. Ὅτι ἀπράγμονος προσώπου λόγος τὸ, καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι οὔτε μεταλλῶ, ἀλλὰ μάλ' εὔκηλος τὰ, ἤγουν ταῦτα φράζεαι ἅσσ' ἐθέλησθα. νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή σε παρείπῃ ὁ δεῖνα, ἤγουν παραπείσῃ, παραλογίσηται. περὶ οὗ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα που ἀκριβέστερον δηλωθήσεται.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, ἅσσα ὃ δηλοῖ τὸ ἅτινα, ἐκ τοῦ ἃ γίνεται, ὅπερ ἐστὶν ἄρθρον οὐδέτερον ὑποτακτικὸν πληθυντικὸν, καὶ ἀπὸ τοῦ σά, ὃ δηλοῖ τὸ τινά, μεγαρικῶς καὶ δωρικῶς. διὸ καὶ δασύνεται ὁμοίως τῷ ἅτινα. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ, καὶ ὅτι τρία σημαίνει τὸ ἅσσα. τὸ ἅτινα. καὶ τὸ ὅσα. καὶ τὸ τινά. καὶ ὅτε μὲν ἰσοδυναμεῖ τῷ ἅτινα, καὶ τῷ ὅσα, δασύνεται. οἷον τὰ, φράζε ἅσσ' ἐθέλησθα. καὶ ἅσσ' ἂν ἐμοί περ αὐτῇ. ὅτε δὲ κεῖται ἀντὶ τοῦ τινά, ψιλοῦται. τὸ δ' αὐτὸ ῥητέον καὶ ἐπὶ τοῦ, ἅττα. ἐκ τοῦ ἅσσα γὰρ ἐκεῖνο γίνεται. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ περὶ τοῦ ἅττα, καὶ ὅτι τρία δηλοῖ. τὸ τινά, ὅτε καὶ ψιλοῦται. τὸ ἅτινα, ὅτε δασύνεται. ὅπερ ἴωνες ἅσσα λέγουσι. καὶ τρίτον, τὸ πότε, ἢ τὸ ἰσοδυναμοῦν τούτῳ. Ἀριστοφάνης. πύθου χελιδὼν πηνίκ' ἅττα φαίνεται. τὸ δὲ δείδοικα, πρωτότυπον ὂν τὸ, δέδοικα ἐκ τοῦ δείδω τὸ δειλιῶ, ἔχει ἀπορίαν πῶς διὰ τοῦ κ ἐκφέρεται, καὶ μὴ διὰ τοῦ θεματικοῦ δ, διὰ τὸν κανόνα, δι' οὗ ὥρισται καθολικῶς. ὅτι ἐπὶ τῶν βαρυτόνων, δι' οὗ συμφώνου ἐκφέρεται ὁ ἐνεστὼς, δι' αὐτοῦ καὶ ὁ μέσος παρακείμενος. οἷον λείβω λέλοιβα. λέγω λέλογα κατὰ τὸν Ἡρωδιανόν. καθ' ὃν ἔδει ἀπὸ τοῦ δείδω, δέδοιδα εἶναι τὸν μέσον παρακείμενον. λύσις δὲ τῆς ἀπορίας ταύτης, τὸ μὴ χρῆναι τρία παράλληλα δ παραλαμβάνεσθαι. τὸ γὰρ τοιοῦτον, ψελλισμῷ φησὶν ὑποπίπτει. διὸ ἀντεισῆλθε τοῦ τρίτου δ, τὸ κ τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου τοῦ, δείδω δείσω δέδεικα. ὃς ἐσιγήθη, διὰ τὸ τοῦ μέσου παρακειμένου πολύχρηστον. ὅτι δ' ἐν πολλοῖς ἡ παραλληλία φεύγεται, δηλοῖ καὶ ὁ τεμένιος. ὃς δέον ὂν διφθόγγῳ παραλήγεσθαι κατὰ τὸν κανόνα τοῦ κήτειος ἐπιτήδειος καὶ τῶν ὁμοίων, ὅμως ἵνα μὴ ἐπάλληλα εἴη τὰ τρία ε, ἐγράφη διὰ μόνου τοῦ ι. Σοφοκλῆς τεμενίαν τε φυλλάδα. οὕτω καὶ τὸ, ἱερειδίη, κακίζεται διὰ τὸ ἀλληπάλληλον τῶν διχρόνων. τοῦ δὲ εὔκηλος, τοιαύτη τίς ἐστιν ἡ παραγωγή. ἕκηλος ὁ ἥσυχος, ἢ παρὰ τὸ ἑκὰς περί τινα ἐσχατιὰν ἀλᾶσθαι. δοκεῖ γὰρ ὡς τὰ πολλὰ ἐρημάζων εἶναι ὁ ἡσυχάζων. ἢ παρὰ τὸ ε, ἤγουν ἑαυτὸν κηλεῖν ὅ ἐστι θέλγειν. εἰ γὰρ καὶ μὴ πολλοῖς, ἑαυτῷ γοῦν ὅμως χρηστός ἐστι καὶ ἡδὺς ὁ προθέμενος καθ' ἡσυχίαν ζῆν. δασυνόμενον δὲ τὸ, ἕκηλος, ἀπό τε τοῦ ε τῆς ἀντωνυμίας, καὶ ἀπὸ τοῦ ἑκάς, ὅμως ψιλοῦται διὰ τὴν αἰολικὴν, ἢ καὶ ἰωνικὴν τοῦ υ ἐπένθεσιν, κατὰ τὸ, ὄρος οὖρος, καὶ τὰ ὅμοια. ἐν οἷς καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ εἷς ἑνὸς γινόμενος εὖνις, ὅ ἐστι μεμονωμένος, καὶ ὡς εἰπεῖν ἑνιαῖος. Ὅτι κεῖται καὶ ἐνταῦθα τὸ λαβεῖν, ἐπὶ γενικῆς. φησὶ γὰρ, ἠερίη γάρ σοι παρέζετο καὶ λάβε γούνων, ἀντὶ τοῦ ἥψατο. οἱ δὲ νεώτεροι, λαβέ-
σθαι

θαι τοῦτο φασὶ, κατὰ φωνὴν παθητικήν. τί δὲ δηλοῖ τὸ ἠερίη, προείρηται ὅτι δηλαδὴ ἀερία ἢ ὀρθρινή. τὸ δὲ γούνων, ἀπὸ τοῦ γονύων γίνεται μεταθέσει τοῦ υ. ὡς καὶ γόνυος γουνός. γόνυα γοῦνα. Ὅτι ὁ θυμούμενος κατά τινος, πολυπράγμονος μὲν, ἀδυνάτου δὲ βλάψαι, δύναται ὁμηρικῶς εἰπεῖν τὸ δαιμόνιε, ἀεὶ μὲν ὀΐεαι τουτέστι νοεῖς. οὐδέ σε λήθω. πρῆξαι δ' ἔμπης ἤγουν ὅμως οὔτι δυνήσεαι. ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι. τὸ δέ τοι ῥίγιον ἔσται. εἰδ' οὕτω τοῦτ' ἐστὶν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι. λέγει δὲ ὅτι οὐδέποτε μὴ σε λανθάνω. καὶ λῆσαι δέ με οὐ δύνασαι. ἀλλὰ καὶ μῖσος ἔχεις ἐξ ἐμοῦ, καὶ φρικτόν σοι ἔσται τὸ πρᾶγμα. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ῥίγιον. φρίσσουσι γὰρ οἱ ῥιγοῦντες. Τὸ δὲ ἀπὸ θυμοῦ, ἀντὶ τοῦ ἔξω ψυχῆς. ἤτοι ἀπόθυμος, ὡς μετὰ ταῦτα ἐρεῖ ὁ ποιητής. ὅπερ οἱ νεώτεροι, ἀκαταθύμιον λέγουσιν. εἰ δὲ ἀπὸ θυμοῦ τις λέγεται παρὰ τῷ ποιητῇ, ὅτε ἐν θυμῷ τινος ὢν, ἤτοι ἔσω ψυχῆς, εἶτα ἐκπέσῃ ἐκεῖθεν, ἄρα ἐξ Ὁμήρου λαβόντες οἱ ὕστερον, φασὶν ἐξ ὀμμάτων, τὸν πηρωθέντα, ἤγουν δίδυμος ὁ ἐξ ὀμμάτων. ὁμοίως καί τινας ἀπὸ ἐπάρχων. καὶ ἑτέρους ἀπὸ βασιλέων. καὶ ἄλλα τοιαῦτα πολλά. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐναντίον τῷ ἀποθυμίῳ, τὸ καταθύμιον. ἐξ οὗ γυνή τις παρ' Ἡροδότῳ, Καταθυμία κέκληται. τὸ δὲ ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι, ἠθικῶς εἴρηται. ἤγουν ἐμοὶ ὡς ἔοικε. φίλον ἐστὶν ἀντὶ τοῦ, οὕτω μοι ἀρέσκει. οὕτως ἐγὼ θέλω.

Ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ.
Μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ
Ἆσσον ἰόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη.
Καί ῥ' ἀκέουσα καθῆστο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ.
Ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς, θεοὶ οὐρανίωνες.
Τοῖσιν δ' Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' ἀγορεύειν,
Μητρὶ φίλῃ ἐπίηρα φέρων λευκωλένῳ Ἥρῃ.

Ὅτι τὸ ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο προστακτικὸν, προπαροξύνεται. τὰ γὰρ σύνθετα προστακτικὰ βραχυκατάληκτα, ὡς ἐπιπολὺ ἀναπέμπει τὸν τόνον. ἤγουν λέγε κατάλεγε. φέρε κατάφερε. οὕτως οὖν καὶ ἧσο κάθησο. τὸ μέντοι ἀκέουσα καθῆστο ἀντὶ τοῦ ἡσυχάζουσα ἐκάθητο, περισπᾶται, διότι τὰ τροχαϊκὰ περισπώμενα, φυλάττει τὴν αὐτὴν ἐκφώνησιν ὡς ἐπιπλεῖστον καὶ μετὰ σύνθεσιν. ἤγουν ἦγε κατῆγεν. εὗρεν ἐφεῦρεν. εἶχε κατεῖχεν. εἶδε προεῖδεν. εὗδε καθεῦδεν. ἤγουν ἔνθα καθεῦδεν ἀναβάς. οὕτως οὖν καὶ ἧστο καθῆστο. ἐὰν μέντοι μετατεθῇ εἰς βραχὺ τοῦ τροχαίου ἡ ἄρχουσα, τότε δὴ καὶ ὁ τόνος ἐν τῇ συνθέσει ἀναβιβάζεται, ὡς δηλοῖ τὸ ἄναγεν. ἔτι δὲ καὶ τὸ κάτεχεν. ὅσα τε ἄλλα τούτοις ὅμοια. τὸ δὲ ὡς ἐπιπλεῖστον πρόσκειται τῷ κανόνι, διὰ τὸ οἶδα σύνοιδα. οἶσθα κάτοισθα. καὶ εἴ τι τοιοῦτον. οἱ δὲ παλαιοὶ φασὶ καὶ ὅτι τὸ καθῆστο περισπᾶται, ὡς ἀπὸ τοῦ ἕζω ἧσμαι. ἀφ' οὗ τὸ ἥσμην ἧσο ἧστο καὶ καθῆστο. Οἱ γὰρ δισύλλαβοι παρακείμενοι ἔχοντες δύο σύμφωνα, φυλάττουσι καὶ ἐν τῇ συνθέσει τὸν τόνον. ἤγουν εἷργμαι καθεῖργμαι. ἧγμαι κατῆγμαι. οὕτως οὖν καὶ ἧσμαι καθῆσμαι, ἥσμην καθήσμην. ἐξ οὗ, τὸ καθῆστο. εἰ δὲ ἦν φασὶν ἀπὸ τοῦ ἧμαι ἥμην, ἀνεδίδου ἂν τὸν τόνον ὁμοίως τῷ, κάθημαι κάθητο. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ, μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ, ἆσσον ἰόνθ' ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω, ἤγουν ἐφῶ ἐπιπέμψω ἐπιβαλῶ, δηλοῖ μὲν συμβολικῶς, καὶ τὸ τοῦ αἰθέρος δραστήριον κατὰ τῶν στοιχείων. δύναται δὲ χρησιμεύειν παραποιηθὲν ἐν καιρῷ, καὶ εἰς ἀπειλὴν τὴν ἀπό τινος κρείττονος, εἰς μὴ τοιούτους. εἰσὶ δὲ χεῖρες ἄαπτοι, αἱ δειναὶ καὶ ἀπτόητοι κατὰ Ἀρίσταρχον. διὸ καὶ ἐψιλοῦτο φασὶ τὸ δεύτερον α. ἢ ἀίαπτοι κατὰ ἔλλειψιν τοῦ ι, ἃς οὐ δύναταί τις ἰάψαι ὅ ἐστι βλάψαι. ἢ κατὰ ἐπίτασιν, αἱ πολλὰ ἰάπτειν δυνάμεναι. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν ταῖς γλώσσαις ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ, ἀέπτοις γράφει διὰ τοῦ ε. οἱονεὶ ἀρρήτοις, ἃς οὐ δύναταί τις εἰπεῖν. ἢ δυσπαρακολουθήτους, αἷς οὐ δύναταί τις ἕπεσθαι. καὶ ἄλλως δὲ χεῖρες ἄαπτοι, αἱ ἀπροσπέλαστοι, ὧν οὐκ ἂν ἅψαιτό τις. τούτῳ δὲ τῷ λόγῳ, καὶ ἐδασύνετο τὸ δεύτερον α. Ὅτι δὲ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, οὐ μόνον τὰ ἀρκτικὰ τῶν λέξεων φωνήεντα ἐπνευματίζοντο, ἀλλὰ καὶ τὰ διὰ μέσου ἐν ταῖς συλλαβαῖς, ὡμολόγηται ὑπὸ τῶν ἀντιγράφων, ὡς ῥηθήσεται καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. ὅπερ δηλοῖ πού καὶ ὁ Ἀθήναιος. ἐν δὲ τῷ θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ, οὐκ ἐκθλίβεται τοῦ εἰσί καθά τινες οἴονται, τὸ ι σὺν τῷ ν, ἀλλὰ μόνον τὸ ι. πρώην διὰ χασμῳδίαν προσλαβὸν τὸ ν. τὸ δ' αὐτὸ, καὶ ἐπὶ ἄλλων μυρίων τοιούτων κυρισμῶν.

Τὸ δὲ ἆσσον ἰόντε, κατὰ τὴν συνήθη ἐν τοῖς τοιούτοις ἀδιαφορίαν δυϊκῶς ἐκφωνηθὲν, ὅμως ὡς πληθυντικὸν κεῖται. δύναται δὲ καὶ κυρίως εἶναι δυϊκὸν, διὰ τὸ διγενὲς τῶν τε θεαινῶν, καὶ τῶν ἐν αὐταῖς ἀρρένων. τὸ δὲ ἐφείω, πλεονασμὸν συνήθη ἔχει τῆς ει διφθόγγου. Ὅτι τὸ ἐπιγνάμψασα ἤτοι κάμψασα φίλον κῆρ, ἀντὶ τοῦ κλιθεῖσα. ταπεινωθεῖσα. ὑποχαλασθεῖσα τοῦ ἀτενοῦς ἤθους. ἡ δὲ μεταφορὰ, ἐκ τῶν καμπτομένων σωμάτων. λέγεται δέ τις καὶ ἄλλον κάμπτειν. ἤτοι πείθειν. μετάγειν. ὡς τὸ ἐπέγναμψε γὰρ ἅπαντας. δοκεῖ δὲ ἡ ἐκ τοῦ γόνυ, ῥῆμα εἶναι ἄρρητον, γνῶ τὸ εἰς γόνυ κλίνω, ἐξ οὗ γνάπτω καὶ γνάμπτω, ἢ

ἐκ τοῦ κνῶ, ἀφ' οὗ καὶ τὸ, αἴγειον κνῆ τυρὸν, γενέσθαι κνάπτω τὸ παρὰ Σοφοκλεῖ. καὶ κνάμπτω. καὶ τροπῇ γνάμπτω. διὸ καὶ κναφεὺς ὁ αὐτὸς καὶ γναφεύς. τὸ δὲ κνάμπτω, κοινότερον τὸ κάμπτω, ἐκδραμόντος τοῦ ν. ὡς δὲ ὁ γαμφίος ἐκ τοῦ γνάμπτω παρῆκται, τροπῇ τοῦ α εἰς ο δι' οὗ κάμπτεται ἡ τροφὴ, δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα ὀχθῆσαι, τὸ ἀχθεσθῆναι. ἢ ὑψῶσαι τὸν φόβον. ἢ τὸν θυμὸν μεταφορικῶς ἀπὸ τῆς τῶν ποταμῶν ὄχθης ὡς προείρηται. φησὶ γάρ. ὄχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα διὸς θεοὶ οὐρανίωνες. Ὅτι κλυτοτέχνην λέγει τὸν ἥφαιστον, διὰ τὰ περίκλυτα ἔργα, οἷς λυσιτελεῖ πρὸς ἀπαρτισμὸν, ὁ εἰς πῦρ ἐκλαμβανόμενος ἥφαιστος. Ὅτι ὁ ἥφαιστος ὁ καταλλάσσων ἐνταῦθα τῷ διὶ τὴν Ἥραν, τοιαύτην τινὰ ὡς ἐν συντόμῳ εἰπεῖν, ὑποβάλλει ἔννοιαν. ἥρα μὲν γὰρ ὁ ἀήρ. θερμὸς ὢν φασὶ καὶ ὑγρὸς, εἰ καὶ ἄλλως αὐτοῦ τὸ θερμὸν ἀντιλέγεται. αἰθὴρ δὲ ὁ ζεύς. δραστικὸν ὄντως στοιχεῖον ποιότησι συγκεκροτημένον, τῇ τε ξηρᾷ καὶ θερμῇ. τὰ τοίνυν στοιχεῖα ταῦτα, πῇ μὲν, φιλίως ἀλλήλοις ἔχει ὡς καὶ προεγράφη, καθὸ ἄμφω θερμὰ εἶναι δοκεῖ, πῇ δὲ, εἰς ἔχθραν διχάζονται, κατὰ τὴν τοῦ ὑγροῦ καὶ ξηροῦ ἐναντιότητα. ὁ τοίνυν μῦθος ἑνώσας αὐτὰ κατά τινα εἰκασίαν φαντασιώδη γάμου, καὶ τὸν μὲν ἀέρα, ἐκθηλύνας τῷ ὀνόματι καὶ εἰς ἥραν μεταθέμενος. τῷ δὲ διὶ, ὡς δραστικωτέρῳ, φυλάξας τὸ ἀνδρῶδες τοῦ ἄρρενος ὄνομα, ὅμως καὶ μετὰ τὴν φιλίωσιν καὶ γαμικὴν ταύτην συζυγίαν, φυλάττει ἐν αὐτοῖς, ἐκεῖνα τὰ πρὶν ἰδιώματα. οὐ μόνον τὴν ἐν τῇ θερμότητι εὔνοιαν καὶ δι' οὗ συνάφειαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἔριν καὶ διάστασιν τὴν κατὰ τὸ ξηρὸν καὶ ὑγρόν. καὶ διὰ τοῦτο, ποιεῖ μὲν αὐτοὺς ἔστιν ὅτε, ἀνθισταμένους ἐριστικῶς. αὖθις δὲ, καταλλάσσεσθαι λέγει αὐτούς. εἴποτε τοίνυν μεσίτην τινὰ τῇ αὐτῶν καταλλαγῇ θελήσει πλάσασθαι, ποιεῖ μὲν καὶ ἄλλα τινὰ ὅσα δοκεῖ αὐτῷ. παράγει δέ που καὶ ἥφαιστον, αὐτοὺς καταλλάσσοντα. τουτέστιν ἁπλῶς τὴν θερμότητα. ἥφαιστος γὰρ εἰς τὸ θερμὸν, ἀλληγορικῶς ἐκλαμβάνεται. δαίμων λεγόμενος ἐπιστατῶν τῇ θερμῇ οὐσίᾳ. οὕτω τοίνυν καὶ ἐνταῦθα, ἔριδος παρεμπεσούσης τῇ Ἥρᾳ καὶ τῷ διὶ, αὐτὸς μέσος ἐλθὼν, τὴν καταλλαγὴν πραγματεύεται. οὐ γὰρ θέλει ὁ μῦθος παντελῶς λέγειν ἀπίθανα. ὅπερ ἔπαθεν ἂν, ἐὰν ἑτέρους τινὰ παρεισήγαγε, μεσιτεύοντα εἰς τοιαύτην ὁμόνοιαν. οὔτε γὰρ ἀθηνᾶ. οὔτε ἄρης. οὔτε ἄρτεμις. οὔτε ἄλλος τις τῶν τοιούτων κατὰ φυσικὴν ἔννοιαν λέγοιτ' ἂν λύειν τὴν ἔριν τῇ Ἥρᾳ καὶ τῷ διὶ, καὶ ἐκ διαστάσεως ἄγειν εἰς ἕνωσιν οἰκειότερον, ἤπερ ὁ ἥφαιστος. θερμή τις αὕτη φύσις. ποσειδῶνα δὲ εἴ τις εἶπε τοῦτο ποιεῖν, οὐδὲν τὸ παράπαν ἔλεγε. ποσειδῶν μὲν γὰρ, εἰς ὑγρότητα ἐκλαμβάνεται. ὑγρότης δὲ εἰρήνην καὶ σύμβασιν ἀέρι καὶ διὶ, οὐκ οἶδε ποιεῖν. ἀλλὰ μάλιστα μάχην, ὡς ἡ φύσις τοῦ πράγματος παριστᾷ. συγχέει γὰρ μᾶλλον τὸ περιέχον. καὶ συγκροτεῖ τὴν ἔριν τῷ ἀέρι, τὴν τοῦ αἰθέρος ἀφανίζων ἱλαρότητα. καὶ ταῖς κάτωθεν ἀναθυμιάσεσιν, ἄχθος οὐράνιον κατὰ τὴν τραγῳδίαν γίνεται. ἥφαιστος μέντοι τουτέστι τὸ θερμὸν, ἐὰν καταχυθῇ, τόν τε ἀέρα γαληνιάζειν ποιεῖ, καὶ νηνεμίαν αὐτῷ ἐμποιεῖ, ὡς καὶ τῷ αἰθέρι οὕτω προσεοικέναι, καὶ εἰς εἰρηνικὰς ἄγει καταστάσεις τὸ πᾶν. ὁποία ἥ τε ἐαρινὴ καὶ ἡ μετ' αὐτήν. καὶ εἴ τις δὲ ἄλλη παρεμπέσοι τῷ ἐνιαυτῷ. οὐκ ἔστι γὰρ τὴν ἥραν ἀποθέσθαι τὸ σκυθρωπὸν, οὐδὲ βοῶπιν φανῆναι καὶ λευκώλενον, μὴ μεταλαβοῦντος ἡφαίστου. τῆς ἁπλῶς δηλονότι θερμότητος. πιθανῶς ἄρα ὁ μῦθος τὸν ἥφαιστον ἐνταῦθα παράγει λύοντα τὴν ἔριν, τῇ τε ἥρᾳ καὶ τῷ διί. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι, οὐ πάντοτε ὁ ἥφαιστος εἰς τὴν ἁπλῶς θερμότητα ἐκλαμβάνεται, ἀλλὰ τοῦτο μὲν, σπανίως. διὸ καὶ οὐράνιος νοεῖται, καὶ διὸς ἤτοι αἰθέρος υἱός. καὶ τοῖς θεοῖς ἄνω ἤτοι τοῖς ἄστροις οἷς ἡ φύσις διὰ τὸ φωσφόρον ἐκ πυρὸς εἶναι δοκεῖ, αὐτὸς οἴκους τεκτήνασθαι λέγεται. ὡς ἐπιπλεῖστον δὲ, ἥφαιστον ἡ ἀλληγορία τὸ πῦρ αὐτὸ νοεῖ. τουτέστι τὴν καυστικὴν θερμότητα. καὶ τοῦτο, ἢ τὸ διακονικὸν καὶ περὶ γῆν, ἢ τὸ ἐκ πάθους ἐν τοῖς μετεώροις γινόμενον. οἷον τὸ ἐν κεραυνοῖς καὶ ἀστραπαῖς καὶ τοῖς τοιούτοις. ἅπερ οὐχ ἁπλῶς θερμότης ἐστὶν, ἀλλὰ καυστικὴ καὶ οἷα αἴθειν τὴν ἁφὴν, ὡς ἡ ἐτυμότης τοῦ ἡφαίστου δηλοῖ. ὃς ἥφαιστος, καὶ χωλὸς λέγεται, οἷα σκάζων, ἐὰν μή τινα ὕλην τὴν ὑπανέχουσαν ἔχῃ. καὶ ἀμφοτέροισι τοὺς πόδας γυιὸς ἤγουν χωλός. τοῦτο γὰρ ὁ ἀμφιγυήεις δηλοῖ. ἀμφοτέρωθεν γὰρ σκάζει, μὴ ἔχων ὕλην τὴν ὑπερείδουσαν. οἷον κάτω μὲν, ξύλα καὶ εἴ τι ἄλλο ἐμβάλλεται γήινον. ἄνω δὲ, τὴν ξηρὰν καὶ καπνώδη ἐκ γῆς ἀναθυμίασιν. οὐ τοίνυν ὁ τοιοῦτος ἥφαιστος, ἡ ὑπερβολὴ τῆς θερμότητος. ὁ καυστικός. ὁ φθαρτικὸς τοῦ παραπίπτοντος, μεσολαβεῖ τὰ εἰς φιλίαν τῇ ἥρᾳ καὶ τῷ διὶ, ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ εὔκρατος. ὁ ζωογόνος δηλαδὴ στοιχειακὴ θερμότης. ὁ τῷ διὶ σύστοιχός τε καὶ φίλιος. ὁ γὰρ λοιπὸς οὐράνιος ἥφαιστος, ὁ χωλὸς ὁ φλογώδης, οὐ πάνυ φίλητος τῷ διί. διὸ οὐδὲ πολυωρεῖ ἐν τοῖς ἄνω, ἀλλὰ κάτω ῥίπτεται ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο, ὥς φησι μετ' ὀλίγα ὁ ποιητής. οὐ γὰρ φίλος ἐκεῖνος τῷ διί, ἀλλὰ μᾶλλον τῇ μητρὶ ἥρᾳ. πάθος γοῦν ἥρας, ὁ τοιοῦτος ἥφαιστος. ἤτοι ἀέρος σύμπτωμα, ὅτε μὴ φιλίως ἔχει πρὸς τὸν αἰθέρα, μηδὲ κατὰ φύσιν, ἀλλὰ ταῖς γῆθεν ἀναθυμιάσεσιν ὥσπερ φραγνυμένη, πρὸς τὸν δία ἐκπεπολέμωται. τότε γὰρ οἱ κεραυνοὶ καὶ οἱ σκηπτοὶ γίνονται. καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον τῷ αἰθέρι ἐπιπρέπει ἔνθεν. διὸ καλῶς ἂν μήτηρ τοῦ τοιούτου οὐρανίου ἡφαίστου τοῦ ὡς ἐῤῥέθη χωλοῦ, ἡ ἥρα καταμόνας λέγοιτο. καὶ μόνη τεκεῖν αὐτὸν, καθά τινες τῶν μυθογράφων φασὶν, ὡς αὐτὴ αἰτία οὖσα τῆς τῶν τοιούτων ἐν μετεώρῳ παθῶν γενέσεως. ἀστεῖοι δὲ ὁμοίως καὶ οἱ μὴ τῆς ἥρας μόνης υἱὸν αὐτὸν ποιοῦντες, ἀλλὰ ὁμοῦ μὲν ἥρας καὶ διὸς, πλὴν ἀπὸ κλεψιγαμίας, ὅτε φίλους λήθοντε τοκῆας, εἰς εὐνὴν ἐφοίτων. κλέπτουσι γάρ πως

τὰ

τὰ τοιαῦτα πάθη, τὸ γίνεσθαι; καὶ οὐ παρρησιάζονται τὴν φυσικὴν ἀεὶ γένεσιν. ἐπεὶ δὲ χωλὸς καὶ ὁ λοιπὸς τῆς ἀλληγορίας Ἥφαιστος, τὸ περὶ γῆς δηλονότι ὡς ἐρρέθη πῦρ, ἀστείως ἂν καὶ τούτου μήτηρ ἡ αὐτὴ ὁμοίως Ἥρα λέγοιτο. ἐξ ἀέρος γὰρ ἀληθῶς καὶ ὁ τοιοῦτος Ἥφαιστος. οὐ μόνον διότι ἡ φλὸξ ἀήρ ἐστιν ἐξαφθείς, ἀλλὰ καὶ ὅτι τὴν ἀρχὴν, ἔοικεν εἰς γῆν ἄνωθεν ποθὲν ἐλθεῖν. ἢ κεραυνοῦ ὡς εἰκὸς κατενεχθέντος καὶ ξύλῳ ἐνσκήψαντος καὶ οὕτως ἀρχήν τινα καὶ σπέρμα πυρὸς ἐνδόντος ἀνθρώποις, ἢ καὶ διά τινος μηχανῆς, πυρὸς ἐξ ἀέρος κατενεχθέντος, ὁποῖα καὶ τὰ διὰ λίθων κρυστάλλων καὶ ὑέλων ἐξαπτόμενα. καὶ τὰ πυρεῖα δὲ, τῇ τοῦ μεταξὺ ἀέρος ἐκπυρώσει, ἐκφαίνουσι πῦρ. καὶ ξύλοις δὲ σιδήρῳ συχνὰ προστριβομένοις, ἢ καὶ ξύλον ξύλῳ, ἐξεπύρωσε τὸ μεσολαβοῦν τοῦ ἀέρος, καὶ πῦρ ἄφαντον ἔφηνε. καὶ οὕτως Ἥρας υἱὸς, ὁ χωλὸς Ἥφαιστος ὅ, τε οὐράνιος ἄνω, καὶ κάτω ὁ περὶ γῆν. εἰ δὲ βούλει σὺν τῇ Ἥρᾳ, καὶ Διὸς, διὰ τὴν ἄνωθεν ἐκ μετεώρου κατένεξιν. ὡς εἶναι διὰ ταῦτα τὸν μὲν ὑπερβολικὸν Ἥφαιστον, φίλον Ἥρᾳ μᾶλλον ἤπερ Διί. τὸν δὲ εὔκρατον τὸν στοιχειακὸν, Διὶ μᾶλλον ἤπερ τῇ Ἥρᾳ πεφιλιῶσθαι. ὅλως δὲ ἵνα τὰ μακρὰ τῆς ἀλληγορίας ἐπιτμηθῇ τῆς ἤδη διὰ πλειόνων ἐκτεθείσης, Ἥφαιστός ἐστιν, ἢ ἡ ἁπλῶς θερμότης, ἢ ἡ καθ' ὑπερβολὴν καὶ καυσική. τούτων δὲ ἡ μὲν ἁπλῶς θερμότης, φιλίαν τε μεσιτεύει τῷ Διῒ καὶ τῇ Ἥρᾳ. καὶ θεοῖς οἰνοχοεῖ, καὶ τῶν ἄνω οὐκ ἀπολείπεται. ἡ δὲ καθ' ὑπερβολὴν, καὶ καυσικὴ, ἀλλ' αὕτη χωλή τε ἐστὶν ἀεὶ ὡς προείρηται, καὶ ἄνωθεν κάτω ῥίπτεται. διὸ οὔτε μόνον οὐρανία ἐστὶν, οὔτε μόνον χθονία. ἀλλὰ καὶ περὶ γῆν διὰ τὴν ἐξ ἀνθρώπων χρῆσιν αὐτοῦ, καὶ διὰ τὰς πολλαχοῦ ἀναδόσεις τῶν αὐτομάτων θερμοτήτων. καὶ οὐρανία δὲ, διὰ τὰς τῶν ἀστραπῶν γενέσεις, καὶ τῶν κεραυνῶν καὶ τῶν τοιούτων μετεώρων παθῶν. ἔστι δ' ὅτε ἡ αὐτὴ, καὶ ἄμφω κατὰ ταυτὸν, ἄνω μὲν γενομένη, κάτω δὲ ἐνεχθεῖσα, καὶ τῷ ἀξιολόγῳ τῆς ὕλης ἐξαρκέσασα, ἕως καὶ εἰς γῆν. Ὅτι ἐπίηρα παρὰ τοῖς νεωτέροις, τὰ ἐπιθυμητὰ παρὰ τὸ ἐρᾶν, ὡς ἀπὸ εὐθείας τῆς τὸ ἐπίηρον. οἱ δὲ παλαιοὶ ἐπίηρα φασὶ, τὴν μετὰ ἐπικουρίας χάριν, καὶ παράγουσι τὴν λέξιν οὕτως. ὥσπερ κόπτω κόπανον. καὶ ἔχω ὄχανον τὸ τῆς ἀσπίδος κράτημα. δρέπω δρέπανον, ἥδω καὶ ἐν συστολῇ, ἔδω ἔδανον καὶ ἔδνον κατὰ συγκοπήν. φρύγω φρύγανον. πέττω ἢ πέπτω, πόπανον. ξέω ξόανον, οὕτως ἐρῶ τὸ ἐπιθυμῶ ἔρανον. καὶ ἐκτάσει, ἤρανον καὶ ἐπήρανον. οὗ πληθυντικὸν ἐπήρανα. καὶ ἀποκοπῇ, ἐπίηρα. εὕρηται δὲ καὶ ἀσυνθέτως παρὰ τῷ ποιητῇ ἦρα. ὅθεν ἦρα Πελάμα φέρων, τουτέστι χάριν. ὁ μέντοι Ἡρωδιανὸς, ἁπλούστερον παράγει, φησίν. ἦρ, ἡ ἐπικουρία ὀξυτόνως. ἡ γενικὴ, ἦρος. αἰτιατικὴ, ἦρα. καὶ ἐν συνθέσει, ἐπίηρα. μήποτε δὲ δισλύτως ἀπορηθείη ἐνταῦθα ὁ τόνος. εἰ γὰρ ὀξυτόνως ἦρ ἡ ἐπικουρία, διατί μὴ ὠξύνθη ἡ γενικὴ καὶ αἱ κατ' αὐτὴν πλάγιοι; πρός τε ὁμοιότητα τοῦ κὴρ κηρός. καὶ ἵνα μὴ συνεμπέσῃ τῇ κλίσει τοῦ ἦρος, ὃ δηλοῖ ἔαρος. χρῆσις δὲ τῆς ῥηθείσης λέξεως, τὸ, μητρὶ φίλῃ ἐπίηρα φέρων, καὶ μετ' ὀλίγα τὸ, μητρὶ δ' ἐγὼ παράφημι καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ, πατρὶ φίλῳ ἐπίηρα φέρειν. ἔνθα τὸ, μητρὶ δ' ἐγὼ παράφημι, ταυτόν ἐστι τῷ, συμβουλεύω. ἐξ ὁμοίας δὲ ἀρχῆς, καὶ τὸ πείθεσθαι λόγοις, παρειπεῖν ὁ ποιητὴς λέγει, ὥσπερ πρὸ ὀλίγου ἔφη. δέδοικα μή σε ἡ Θέτις παρείπῃ. ταυτὸν γὰρ τὸ φάναι, ἀφ' οὗ τὸ παράφημι, καὶ τὸ εἰπεῖν, ἐξ οὗ τὸ παρειπεῖν. οὕτω δὲ λέγει ὁ ποιητὴς καὶ παραρρητοὺς, τοὺς λόγοις πειθομένους. ὃ καὶ ὅθεν ἐτυμολογῶν, φησί. παραρρητοί τ' ἐπέεσσιν. ὁμοίως δὲ παρῆκται καὶ τὸ παραυδᾶν. καὶ τὸ παραμυθεῖσθαι. εἰ δὲ καὶ τὸν αἶνον ἐπὶ τοῦ ἁπλῶς λόγου θήσει τις, ὅμοιά τό τε παραινῶ καὶ τὸ παράφημι. ἐξ οὗ ἡ παραίφασις. Τὸ δὲ παρηγορεῖσθαι, κοινότερον μὲν, καὶ αὐτὸ ἴσον δύναται τῷ παραυδᾶν καὶ παραμυθεῖσθαι. Εὐελπίδης δὲ τὸ τὴν δημηγορίαν παραποιῆσαι, παρηγορῆσαι φησίν.

Ἦ δὴ λοίγια ἔργα τάδ' ἔσεται, οὐδέ τ' ἀνεκτά·
Εἰ δὴ σφὼ ἕνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὧδε,
Ἐν δὲ θεοῖσι κολῳὸν ἐλαύνετον. οὐδέ τι δαιτὸς
Ἐσθλῆς ἔσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
Μητρὶ δ' ἐγὼ παράφημι καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ,
Πατρὶ φίλῳ ἐπίηρα φέρειν Διῒ, ὄφρα μὴ αὖτε
Νεικείῃσι πατήρ. σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ.
Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλῃσιν ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς
Ἐξ ἑδέων στυφελίξαι. ὁ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν·
Ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν·
Αὐτίκ' ἔπειθ' ἵλαος ὀλύμπιος ἔσεται ἡμῖν.
Ὣς ἄρ' ἔφη. καὶ ἀναΐξας, δέπας ἀμφικύπελλον
Μητρὶ φίλῃ ἐν χερσὶ τίθει. καί μιν προσέειπε·

Ὅτι ἐπὶ μεγάλης εἴδους, οἰκείους λεχθῆναι πρὸς τοὺς ἐρίζοντας, τὸ, ἦ δὴ λοίγια ἔργα τάδ' ἔσεται

οὐδέ τ' ἀνεκτά, εἰ δὴ σφὼ ἕνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὧδε. δηλοῖ δὲ ὅτι, ὄντως δὲ ἀλήθεια τὰ γινόμενα, καὶ οὐ φορητὰ ἐὰν ὑμεῖς οὕτως ἐρίζητε. τινὲς δὲ τό, ἢ δή, ὡς ἀπίων καὶ Ἡρόδωρος φασὶν, ἐν ἑνὶ μέρει λόγου ἤδη φασί. λέγοντες ὅτι ὡς καὶ προερρέθη, ἐπὶ τριῶν χρόνων τὸ ἤδη λαμβάνεται. ἐπί τε παρῳχημένου. καὶ ἐνεστῶτος ὡς παράδειγμα τίθησιν ἐκεῖ. καὶ ἐπὶ μέλλοντος δέ, ὡς τό, ἤδη λοίγια ἔργα ἔσεται. καὶ εἰ τοῦτο ὀρθόν, τοῦ λοιποῦ θήσομεν τὸν λυκιάνειον σολοικισμόν, τὸν λέγοντα ἤδη σολοικιῶ. οἱ δὲ τοιοῦτοι, ὁμοίαν ἐπικρίνουσι γραφὴν καὶ ἐν οἷς φθάσας ὁ Ζεὺς ἔφη. ἢ δὴ λοίγια ἔργα ὅτε, καὶ ἑξῆς. οὐκ ἀπεικὸς γάρ, καὶ ἐκεῖ οὕτω νοῆσαι αὐτόν. τὸ δὲ ἐριδαίνω, ἀπὸ τοῦ ἐρίζω παράγεται τραπέντος καὶ ἐνταῦθα τοῦ ζ εἰς δ κατὰ συγγένειαν, καθὰ καὶ ἐν τῷ ἕζω ἕδος. ῥέζω ἔρδω. σκύζω σκυδμαίνω. ὥσπερ καὶ ἐριδμαίνω. εὕρηται γὰρ ἐν χρήσει καὶ τοῦτο. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον τὸ ζ εἰς δ μεταποιεῖται ὡς ἐν τοῖς ῥηθεῖσι καὶ ἐν τῷ ἐρίζω ἐρίδω, καὶ τοῖς ὁμοίοις δωρικοῖς, ἀλλὰ καὶ ἔμπαλιν τὸ δ εἰς ζ, ὡς ἐν τῷ ἀρίδηλος ἀρίζηλος ἀστήρ. καὶ ἐν τοῖς εἰς ζε λήγουσιν ἐπιρρήμασιν. ὡς γὰρ ἔστι τό, οἴκαδε οὕτω καὶ ἀθήναδε θήβαδε. ἔραδε τὸ εἰς ἔραν ἤτοι γῆν. τροπῇ δὲ τοῦ δ, γέγονεν ἀθήναζε. ἔραζε. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις. Ἰστέον δὲ ὅτι κοινῶς παραδείγματα τῆς εἰς ἄλληλα μεταχωρήσεως, τοῦ δ καὶ τοῦ ζ. καὶ τὸ κνίζα κνίδη. ἁρμόζω ἁρμόδιος. φράζω ἀειφραδὴς καὶ φραδίμων. ζά ἐπιτατικόν, δά. ἴζμεν κατὰ τοὺς παλαιούς. ἴδμεν. εἰ καὶ οἱ ὕστεροι ἐπέκριναν μὴ εὑρίσκεσθαι ἐν συλλήψει πρὸ ἀμεταβόλου διπλοῦν σύμφωνον. πέδον πεζός. ὄζω οὗ μέσος παρακείμενος ὄζωζα καὶ ὄδωδα. ὥσπερ καὶ χάζω κέχαδα. φράζω πέφραδα. ῥάζω τὸ ῥαίνω ἔρραδα. ὅθεν καὶ τὸ τοῖχοι ἐρράδαται. ἕζεσθαι καθιδεῖσθαι. χλάζω κέχλαδα παρὰ Πινδάρῳ. πεδοῖ παρ' αἰσχύλῳ. τὸ δ' αὐτὸ καὶ πεζῇ. δεύω τὸ βρέχω. δεὺς καὶ ζεὺς ὁ ἀήρ. ὀκλάζω ὀκλαδίας δίφρος. ἕζω ἑδώλιον ἡ τῆς νηὸς κληΐς. ἐκ δὲ τοῦ αὐτοῦ καὶ ἕδρα. καὶ ἵδρυσις τὸ ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθησόμενον, καὶ ἱδρύω. καὶ ἄϊδος ὁ μὴ ἵζων, ἀλλὰ βέβαιος καὶ στάσιμος. ὄζω ὀδμή. ζήμιος. δήμιος ὁ ζημιῶν τοὺς κολαζομένους. κλύζω. κλύδων. μερίζω, σμερδαλέον καὶ σμερδανόν. μήδεα, μέζεα τὰ αἰδοῖα. ἀδεχὲς ἀζηχὲς ἔν τε Ὀδυσσείᾳ, καὶ τῷ δ' τῆς Ἰλιάδος. οὕτω δὲ καὶ μαδὸς μαζὸς, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς φανεῖται. Ἰστέον δὲ ὡς Ὁμήρου εἰπόντος ἐνταῦθα εἰ δὴ σφὼ ἤγουν εἰ δὴ ὑμεῖς θνητῶν ἕνεκα ἐριδαίνετον, φασὶν οἱ τεχνικοὶ ὅτι τε τὸ νὼ καὶ σφὼ ἀπὸ τοῦ νῶϊ καὶ σφῶϊ γεγόνασιν, ἀποβολῇ τοῦ ι. καὶ ὅτι οὐ περισπῶνται διὰ τὴν ἀποκοπήν, κατὰ τό, ἱδρῶ ται ἱδρῶ. δῶμα δῶ, ἀλλ' ὀξύνονται ἀναλόγως, ὡς δυϊκά. καὶ ὅτι ἀναγκαίως ἀπεκόπη τὸ νὼ καὶ τὸ σφὼ, ἐκ τοῦ νῶϊ καὶ τοῦ σφῶϊ. οὐδέποτε γάρ φασι τὸ ω κείμενον πρὸ καθαρεύοντος τοῦ ι περισπᾶται. ἀλλ' ἢ ὀξύνεται ὡς ἐν τῷ τρωΐ, καὶ δμωΐ, ἢ προπαροξύνεται, ὡς ἐν τῷ ἥρωϊ μίνωϊ. διὸ καὶ ἐν τῷ νῶϊν καὶ σφῶϊν, ἐπειδὴ τὸ ω προκείμενον τοῦ ι περισπᾶται, ἐπενοήθη συναίρεσις τοῦ νῷν καὶ σφῷν, πρὸς ἀποφυγὴν παραλογίας. δι' ὃν οὐ γὰρ σφῷν γένος ἀπόλωλε τηλεμάχου. τὸ ἐν Ὀδυσσείᾳ κείμενον. Ὅτι κολῳὸς ὁ θόρυβος, κατὰ μὲν Φιλόξενον ἀπὸ τοῦ κλῶ γίνεται ὀνοματοπεποιημένου ῥήματος, κατὰ πρόσληψιν συλλαβῆς. διὸ οὐδὲ προσγέγραπταί φησι τὸ ι. ἀπὸ δὲ τοῦ τοιούτου κλῶ, καὶ τὸ κλάζω γέγονε κατὰ παραγωγήν. κατὰ δὲ ἑτέρους, ἀπὸ τοῦ κολοιὸς γίνεται κατὰ ἔκτασιν τοῦ ο εἰς ω, μείναντος δηλαδὴ τοῦ ι προσγεγραμμένου. κολῳός τε γὰρ ὁ θόρυβος. καὶ ὁ κολοιὸς δέ, θορυβητικόν. διὸ καὶ εἰς παραβολὴν θορύβου χρησιμεύσει που τῷ ποιητῇ. τινὲς δὲ καὶ οὕτω φράζουσιν. ὥσπερ ἐκ τοῦ κλείω κλοιός, καὶ ἐκτάσει κλῳὸς σὺν τῷ ι, οὕτω καὶ κολῳὸς ὁ θόρυβος, ἐκ τοῦ κολοιὸς τὸ ὄρνεον. ὅθεν καὶ τὸ κολῳῶ ῥῆμα, ἔχει τὸ ι ἐν προσγραφῇ. ἄλλοι δέ, ἀπὸ τοῦ κολούω παράγουσιν αὐτό. τραπέντος τοῦ ου εἰς ω. ὡς καὶ ἐν τῷ, μοῦσα μῶσα. κολούει γάρ πως ὁ θόρυβος, ἤγουν κολοβοῖ, καὶ ἀφαιρεῖταί τι τῶν σπουδαίων ἔργων, πολὺς ἐλαυνόμενος κατὰ τὸν ποιητήν. φησὶ γοῦν, κολῳὸν ἐλαύνετον. καὶ ὅρα τὸ ἐλαύνετον ἀντὶ τοῦ ἐπιτείνετε. ἀπὸ μεταφορᾶς ῥηθὲν τοῦ ἐλαυνομένου ἵππου. ἢ σιδήρου. πεποίηται δέ φασι τὸ ἐλαύνειν, διαλέκτοις τρισί. βοιωτῶν μὲν γάρ, τὸ ἐλάω διὰ τοῦ α. αἰολέων δέ, τὸ προστιθέναι τῷ α τὸ υ. ἐλαύω γὰρ λέγουσιν. ἡ δὲ πρόσθεσις τοῦ ν, δώρειος, τὸ γοῦν δύω, δύνω φασὶ δωριεῖς. καὶ τὸ θύω, θύνω. θῦνε γὰρ ἀμπεδίον. ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι ἐκ τοῦ ἀνωτέρω εἰρημένου κλῶ, καὶ τὸ κλώζω παρῆκται. καὶ τὸ κλώζω, καθ' ὃ κλώζεσθαι λέγονται καὶ ἀποσυρίττεσθαι οἱ ἐν θεάτροις νικώμενοι, καὶ κλωγμὸν παρέχειν. καὶ ὅτι ἐκ τοῦ κολούω, καὶ κόλον κέρας. καὶ κόλος βοῦς, ὁ κεκολουσμένος τὰ κέρατα. ἐξ οὗ σύντεθεται ὁ κολοβός. καὶ κύκλοι δὲ τροπικώτερον μαθηματικοὶ κατ' οὐρανὸν καλούμενοι κόλουροι. καὶ ψωμοὶ δὲ ἄκολοι οἱ ἐν Ὀδυσσείᾳ. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα σχῆμά ἐστι τὸ λεγόμενον, κατὰ τὸ σιωπώμενον, ἐν τῷ, οὐδέ τι δαιτὸς ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἤγουν ἡδονή. νοητέον γὰρ κἂν ἀποσιωπῆται, ὅτι δαινυμένοις ἔωθεν τοῖς περὶ τὸν Δία, ἡ ἔρις ἐπιγέγονε. διὸ προϊὼν, λέγει ὅτι πρόσθεν ἡμέρας δαίνυντο. αἰνίττεται δὲ ὁ τῆς τοιαύτης δαιτὸς λόγος, ὡς ἐξ ὧν μύθῳ, τὸ ἀεὶ ἐν ῥᾳστώνῃ ἔμφρονι τὰ θεῖα εἶναι. τοιοῦτον δὲ σχῆμα ἦν καὶ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅπου περὶ Ἀχιλλέως ἔφη ὁ ποιητής, ὅτι οὐδέποτε εἰς ἀγορὰν πωλέσκετο. ἐπόθει δὲ ἀϋτήν τε πόλεμόν τε. νοητέον γὰρ ἐκεῖ, ὅτι διὰ μέσων τῶν δώδεκα ἡμερῶν, καὶ ἀγοραὶ ὡς εἰκὸς ἐγίνοντο. καί τινες ἐκδρομαὶ πολέμων. δι' ὧν ἐν λόγοις ἢ ἐν λείαις. Ὅμηρος μέντοι, οὐ θέλει περὶ μικρῶν τινα τὸν λόγον ἀπασχολεῖν, ἀλλὰ ἁπλῶς οὕτω τὰ περὶ αὐτῶν παραρρίπτει, δεικνὺς ὡς εὐπορεῖ μὲν τοῦ καὶ τοιαῦτα γράφειν, ἀπαξιοῖ δὲ αὐτά. Ἰστέον δὲ ὡς τὸ οὐδέ τι δαιτὸς ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ, δύναταί τις καὶ ἐπ' ἄλλα τινα παρῳδήσας μεταγαγεῖν, οἷον οὐδέ τι νίκης ἐσθλῆς, ἢ φήμης ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος,

ἐπεὶ

ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ. Εὐριπίδης δὲ παραφράζων αὐτὸ, φησίν. ἐπεὶ δὲ κρεῖσσον τοῦ κακοῦ ἐστι τὸ ἀγαθοῦ, ἔνθα ὅρα τὸ κρεῖσσον, ὡς χρήσιμον καὶ αὐτὸ εἰς τό, κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται, καὶ ἑξῆς. ἐνταῦθα δὲ καὶ σχῆμα παραμέμικται ἀντίθετον. ὡς τοῦ ἐσθλοῦ ἀντικειμένου, πρὸς τὰ χείρονα. ἐστὶ δὲ ἐσθλὴ δαὶς, ἡ τῶν σοφῶν καὶ σπουδαίων προσώπων, ἐν ᾗ ἐρίζειν οὐ χρή. Ὅτι δὲ μονῆρες ἐν ὀνόμασι τὸ ἦδος, καθὰ καὶ τὸ ὄφελος, καὶ ὅτι ψιλοῦται κατὰ τὴν ἄρχουσαν ὡς τροχαϊκὸν καθὰ καὶ τὸ ἦμαρ, οὐκ ἔστι τὸν περὶ λόγου ἀμφιβαλεῖν. Ἡρωδιανὸς δὲ ἐν τῷ αὐτοῦ συμποσίῳ, δασύνεσθαι αὐτὸ λέγει πρός τινων, ὡς ἀπὸ τοῦ ἡδὼ καὶ τῆς ἡδονῆς. ἐκρίναμεν δέ φησιν, ὥστε μᾶλλον ψιλοῦν αὐτό. φέρεται δὲ καὶ κανὼν τοιοῦτος. Τὰ εἰς ος οὐδέτερα δισύλλαβα, ἀρχόμενα ἀπὸ φύσει μακρᾶς, ψιλοῦσι τὸ καταρχὰς φωνῆεν. οἷον εὖχος. ἦδος. ὅλως δὲ, πάντα τὰ τροχαϊκὰ ψιλοῦται. ὡς καὶ τὸ ἦχος. ἦμος ἀντὶ τοῦ ἡνίκα. οὕτω δὲ καὶ τὸ ἦμαρ, μετασχηματισθὲν ἀπὸ τοῦ ἡμέρα. ὡς καὶ τὸ ἦδος αἰολικῶς ἀπὸ τοῦ ἡδονῆς. ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ μηχανὴ, μετεσχηματίσθη τὸ μῆχος, ὅπερ καὶ μῆχαρ λέγεται, ὡς ἦμαρ. καὶ ὡς μῶμαρ ὁ μῶμος παρὰ Λυκόφρονι. προσφυέστερον δὲ εἰπεῖν, ὡς ἀλκὴ ἄλκαρ. παρασημείωται ἐν τῷ ῥηθέντι κανόνι τῶν τροχαϊκῶν, τὸ ἧλος δασυνθέν. καὶ τὸ ἧχι, ἀντὶ τοῦ ὅπου. ἐφ' ὧν, ἐστὶ καὶ ἀπολογία εὔλογος τοῦ δασύνεσθαι αὐτά. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ, παραφράσας τις ὕστερον, ἐγνωμάτευσεν οὕτω. τὸ μὲν παράνομον, ἐπὶ τὸ χεῖρον ἀνηβᾷ. τὸ δὲ καλὸν, ταχέως ἀφίπταται τῆς τῶν ἀνθρώπων πολιτείας. Ὅτι ἐν τῷ δαῖτα ταράξῃ, τὸ μὲν σχῆμα, ἔοικέ πως ῥητορικῇ ἐπαναστροφῇ, τὸ γὰρ τέλος τῆς πρώτης λέξεως, ἀρχὴ τῆς δευτέρας γίνεται. ὡς καὶ ἐν τῷ, ἔνθα θάασσεν, ἧχι ἐκάθητο. καὶ ἐν τῷ, ἦλθε θέων. τὸ δὲ ταράξῃ, ὠνοματοπεποίηται. καί ἐστι καιριωτάτη λέξις. διὸ καὶ ἀνερμήνευτος ἢ δυσερμήνευτός ἐστιν. ἐξ αὐτῆς δὲ παρὰ τοῖς νεωτέροις, ἡ ταραχὴ καὶ ὁ τάραχος. ἐκεῖθεν δὲ καὶ ὁ τάρταρος. καὶ τὸ ταρβεῖν ὡς φανήσεταί που. Ἰστέον δὲ ὅτι σκωπτικοὺς εἰς ταραχώδη γέροντα τὸ, ὄφρα μὴ αὖτε νεικείῃσι πατὴρ, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα σχῆμα κεῖται καινοπρεπὲς ἐλλειπτικὸν, τὸ εἴπερ γάρ κ' ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος ἐξ ἑδέων στυφελίξαι; ὁ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστι. καί ἐστιν ὅμοιον τούτῳ, τὸ εἰ μὲν γὰρ δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί, καὶ ἑξῆς ὡς ἐκεῖ γέγραπται. ἵνα λέγῃ νῦν, ὡς εἴπερ ὁ Ζεὺς ἐθέλει ἐκ τῶν οὐρανίων ἑδρῶν μετακινῆσαι ἡμᾶς, ἀνύσει ὃ θέλει. δύναται γάρ. τὸ δὲ ἀνύσει ὃ θέλει, λείπει ὡς φανερὸν ὂν, κἂν μὴ λέγηται. ἢ καὶ ἄλλως λείπει τὸ, στυφελίξει, ὡς ἀπὸ κοινοῦ λαμβανόμενον. ἵνα ᾖ ὁ λόγος, ὅτι ἐὰν θελήσῃ στυφελίξαι, πάντως ἂν στυφελίξῃ. δύναται γάρ. ἕτεροι δὲ θεραπεύοντες καὶ τοῦτο τὸ σχῆμα εἰς ἀνελλιπὲς, φασὶν ὡς εἴπερ ἐθελήσει Ὀλύμπιος, πάντως ἂν στυφελίξαι ἐκ τῶν ἑδέων. γίνεται δὲ τὸ στυφελίξειν, ἀπὸ τοῦ στύφειν καὶ ἑλίσσειν ἢ ἐλελίζειν. καὶ δηλοῖ τὸ στρυφνῶς καὶ ἐστυμμένως συστρέφειν. Τὸ δὲ ἕδος, ἀπὸ τοῦ ἕζω. ἐξ οὗ καὶ ἡ ἕδρα. καὶ ὅρα καὶ νῦν ὡς ἕδος, οὐ μόνον τὸ ἔδαφος, ἀλλὰ καὶ ἡ καθέδρα. Ὅτι τὸ καθάπτεσθαι λόγοις, οὐκ ἀεὶ ἐπὶ αὐστηρότητος καὶ ὕβρεως. ἀλλὰ καὶ ἁπλῶς ἐπὶ τοῦ ὁμιλεῖν, καὶ λόγου τινὰ ἀξιοῦν, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ εἴρηται. Ὅμηρος οὖν καὶ ἐνταῦθα φησίν. ἀλλὰ σύ τόν γ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσι. καὶ ὅρα ὅτι τὸ καθάπτεσθαι, καὶ ἀντὶ προστακτικοῦ τοῦ καθάπτου εἶπεν, ὅπερ ἐστὶ σχῆμα ἐλλειπτικὸν ἰωνικὸν ἢ καὶ ἀττικὸν ὡς προγέγραπται, καὶ πτώσει αἰτιατικῇ συνέταξεν. ὅτι δὲ καὶ γενικῇ συντάσσεται τὸ ἅπτεσθαι, λεγόμενον ἐν ἁπλότητι, δῆλον καὶ ἐκ τοῦ ἥψατο γούνων. Σημείωσαι δὲ ὅτι καινότερον εὕρηται παρ' Ἡροδότῳ τὸ καθάπτεσθαι, ἐν τῷ Δημαράτου καὶ τῶν ἄλλων μαρτύρων καθαπτόμενος. ἤγουν μάρτυρας προφέρων, τὸν Δημάρατον καὶ τοὺς λοιπούς. ὅτι δὲ τὸ ἅπτεσθαι μετὰ τοῦ ἐπὶ προθέσεως, δοτικῇ συντάσσεται, φανεῖται ἐν τοῖς ἑξῆς. ὅπου ἐρεῖ ὁ ποιητὴς τὸ, ἐφῆπται τοῖς δέ τισιν ὀλέθρου πείρατα. μαλακοὶ δὲ λόγοι, οἱ κολακευτικοὶ, καὶ ψυχὰς σκληρὰς μαλάσσοντες. καὶ ὡς εἰπεῖν, μαλακοποιοί. ὡς καὶ δέος χλωρὸν τὸ χλωροποιόν. Ὅτι ἀγαθῆς θεόθεν ἐλπίδος, τὸ, αὐτίκ' ἔπειθ' ἵλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ἡμῖν.

Τέτλαθι μῆτερ ἐμὴ, καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ.
Μή σε φίλην περ ἐοῦσαν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι
Θεινομένην. τότε δ' οὔτι δυνήσομαι ἀχνύμενός περ
Χραισμεῖν. ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι.
Ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα,
Ῥῖψε ποδὸς τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο.
Πᾶν δ' ἦμαρ φερόμην. ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι,
Κάππεσον ἐν Λήμνῳ. ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν.
Ἔνθα με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.
Ὣς φάτο. μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Μειδήσασα δὲ, παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον.

Αὐτὰρ

Αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν
Οἰνοχόει, γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων.
Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν,
Ὡς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.

Ὅτι πραϋντικὸν ἀνθρώπου θυμουμένου ἐν τῷ κακῶς πάσχειν, τὸ τέτλαθι καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ. εἰ δὲ καὶ ὑπὸ μεγιστᾶνος πάσχει τις, οἰκεῖον ἐπαγαγεῖν καὶ τὸ ἐφεξῆς. μή σε φίλην περ ἐοῦσαν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι θεινομένην. τότε δ' οὔτι δυνήσομαι ἀχνύμενός περ χραισμεῖν, ἀργαλέος γὰρ ὁ δεῖνα ἀντιφέρεσθαι, ὅ ἐστιν ἐναντιοῦσθαι, γίνεται δὲ, παρὰ τὸ ἀπεναντίας φέρεσθαι. ἡ δὲ λέξις, ἢ πάθος δηλοῖ, ἵνα λέγῃ ὅτι ἀργαλέος ἐστὶ πάσχειν ἐναντίωσιν, ἢ ἐνέργειαν νοουμένη, ἀντὶ τοῦ ἀργαλέος ἐστὶν ὥστε τινὰ ἀντιφέρεσθαι, ἤγουν ποιεῖν ἐναντίωσιν πρὸς αὐτόν. πρωτότυπον δὲ τὸ ἀντιφέρεσθαι τοῦ ἀντιφερίζειν. ἄμφω δὲ οὐκ εἰσὶ πάνυ μακρὰν τοῦ ἰσοφαρίζειν, ὡς ἰσότητα δηλούσης τῆς προθέσεως. καὶ μὴν δύνανται καὶ ἐναντιότητα δηλοῦν καθ' ὁμοιότητα τοῦ, ἀντία φάσθαι. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ τέτλαθι, ἐκ τοῦ τλῆθι γέγονεν ἀναδιπλασιασμῷ καὶ συστολῇ τῆς παραληγούσης. Τὸ δὲ φίλην περ ἐοῦσαν, καὶ πρὸ αὐτοῦ τὸ μῆτερ φίλη· καὶ πρὸ τούτων τὸ, παῖδα φίλην, σχέσεώς ἐστι συγγενικῆς ἐπίτασις, ἵνα ὥσπερ ἐπιτείνεται ἡ φιλία δι' ἑτεροίας φιλίας, κατὰ τὸ, ἑταῖρος φίλος, καὶ τὸ, φίλοιο, κἄτι μᾶλλον ἢ φίλοιο τὸ Εὐριπίδειον, οὕτω αὔξοιτο καὶ τὸ συγγενικὸν στέργηθρον, διὰ τοῦ φίλην, καὶ τῶν τοιούτων. τὸ δὲ ἐν ὀφθαλμοῖς ἴδωμαι, διέσταλται τοῦ κατὰ νοῦν βλέπειν. καὶ ἄλλως δὲ φαντάζεσθαι. ἰδὼ δὲ εἰπεῖν καὶ ἴδωμαι, ταυτόν ἐστιν ὡς μυριαχοῦ φανεῖται. Ὅτι πολλὰ τῶν ἱστορουμένων καὶ μυθευομένων ὁ ποιητὴς, οὐκ ἐντελῶς ἐν ἑνὶ τόπῳ ἐκτίθεται, ἀλλ' εὐμεθόδως τέμνει χάριν ποικιλίας. καὶ διαφόροις τόποις ἐπιμερίζει τὸ ἕν, ὥσπερ καὶ ἐνταῦθα ἐν τοῖς κατὰ τὴν Ἥραν. αὐτὸ γὰρ μόνον λέγει ὅτι, καὶ ἄλλοτέ ποτε Ζεὺς μὲν θυμὸν εἶχε κατὰ τῆς Ἥρας. Ἥφαιστος δὲ ἀλεξῆσαι σπεύσας, ἔπαθε τὰ μυθευόμενα. ἐν ἄλλοις δὲ καὶ τὴν αἰτίαν ἐρεῖ, δι' ἣν ὁ Ζεὺς ἐχολώθη τῇ Ἥρᾳ. διηγήσεται δὲ καὶ ἅπερ ἐκείνη ἔπαθεν. Ὅτι τὸ ποδὸς ῥιφῆναι τὸν Ἥφαιστον ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο ὑπὸ τοῦ Διός, οὐδὲν ἄλλο δηλοῖ, καθὰ καὶ προείρηται, ἢ ὅτι πολλάκις αἱ ἄνω ἐκπυρωθεῖσαι ἀναθυμιάσεις ἐν τοῖς μετεώροις, κάτω ῥιπτοῦνται, ὥσπερ οἱ κεραυνοὶ καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον. καὶ οὐκ ἔστιν ἐπὶ πολὺ παραμεῖναι τοῖς ἄνω τόποις τοιούτους ἡφαίστους. ἀλλὰ ἢ ἄλλως ἀφανιζόμενος λύεται καὶ σκεδάζεται, ἢ κάτω βάλλεται. βηλὸς δὲ συνήθως, ὁ τῆς οἰκίας βατήρ, παρὰ τὸ βαίνεσθαι. ὡς καὶ οὐδός, παρὰ τὸ ὁδεύεσθαι. ὅθεν καὶ τόποι ἀβέβηλοι μέν, οἱ ἱεροὶ καὶ ἄβατοι. βέβηλοι δέ, οἱ βατοὶ καὶ τοῖς τυχοῦσι. διὸ καὶ Ὅμηρος οἰκίας ἐν οὐρανῷ πλάττων, ὡς ὁ μυθικὸς Ἥφαιστος τεύχει, ἑκάστῳ θεῷ οἶκον καὶ δῶμα περικλυτὸν σκευάζων, διὰ τοῦτο ἀκολούθως καὶ βηλὸν λέγει. θεσπέσιον μέντοι. ὅτι δὲ οὐδὸς παρὰ τὸ ὁδεύεσθαι ὡς εἴρηται γίνεται, δηλοῦσι καὶ τὰ παρὰ Σοφοκλεῖ, ἐν Οἰδίποδι τῷ ἐπὶ Κολωνῷ, πολλὰ τῶν ἀντιγράφων, ὁδὸν δίχα τοῦ υ γράφοντα τὸν οὐδόν, ἐν τῷ, καταρράκτην ὁδὸν χαλκοῖσι βάθροισι γῆθεν ἐρριζωμένον. καὶ ταῦτα μὲν, τοιοῦτον. βηλὸν δέ τινες τῶν ἀρχαίων ἐνταῦθα φασί, τὴν περίοδον τοῦ αἰθέρος καὶ τῶν ἀστέρων. ἕτεροι δὲ, τὸν ἀνωτάτω καὶ πάντα περιέχοντα ἀέρα. τινὲς δέ φασι τὸν τοιοῦτον βηλόν, κατὰ Δρύοπας μέν, Ὄλυμπον εἶναι. κατὰ δὲ Χαλδαίους, οὐρανόν. ὀξύνεται δὲ ὁ ῥηθεὶς βηλός. τὸ δὲ κύριον καὶ ποταμοῦ δὲ ὄνομα, προπερισπᾶται. ἵνα κἀνταῦθα διάφορος εἴη τόνος πρὸς τὴν τῆς σημασίας διάφορον τὸ μυριαχοῦ φαινόμενον. ὁποῖόν τι καὶ τὸ ὀχὴ μὲν ὀξυτόνως, ἡ τροφή. ἀφ' ἧς καὶ τὸ εὐοχθεῖν κατά τινας παρ' Ἡσιόδῳ. καὶ ἡ εὐωχία δὲ κατ' ἔκτασιν. ὅμοιον δὲ πρὸς τὰ ῥηθέντα, καὶ τὸ πλείους πλείονος τὸ συγκριτικόν. καὶ τὸ πλειὼν ὀξυτόνως κατὰ περιοχὴν ὁ ἐνιαυτός, ὁ καιεικὰ πλείω ἐμπεριειληφώς. ἔτι δὲ Τύρος πόλις βαρυτόνως. καὶ τυρὸς ὀξυτόνως, ὁ ἀπὸ γάλακτος. καὶ νόμος μὲν, ὁ τὸ δίκαιον διδούς. νομὸς δὲ εἰς ὀξεῖαν τάσει, ὁ τῆς νομῆς τόπος, καὶ ὁ κατ' Αἰγυπτίους ἐν ἐνορίαις. καὶ καιρὸς μὲν κατὰ τόνους ὀξύν, ὁ χρονικός. καῖρος δὲ περισπωμένως, τὸ μίτωμα. ὃ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δηλοῦται. καὶ ἄνεκτος μὲν προπαροξυτόνως κύριον. ἀνεκτὸς δὲ ὀξυτόνως, ὁ φορητός. ὁμοίως καὶ Νικήτης μὲν κύριον. νικητὴς δὲ ὁ νικήσας. καὶ Κάκος μὲν, λῃστής. κακὸς δέ, τὸ ἐπίθετον. καὶ ἄλλα δὲ ὅμοια πολλά. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ τοῦ Ἡφαίστου ῥίψις οὐρανόθεν, καὶ τοιοῦτόν τι δηλοῖ. ὡς ὁ ἄνω τόπος ὁ αἰθέριος, περὶ ὃν οἱ θεοί, οὐδὲν φθαρτικὸν καὶ ἐπιβλαβές, καὶ ὅλως φαῦλόν τι παραμένοντας ἔχουσι. διὸ οὔτε ὁ μυθικὸς Βρόντης καὶ Στερόπης καὶ Ἄργος φιλοῦνται τῷ Διΐ, ἀλλὰ καὶ ἡ ὁμηρικὴ ἄτη, ἐκεῖθεν κατηνέχθη. ὅθεν καὶ λόφος ἄτης ἐν Τροίᾳ παρὰ Λυκόφρονι, ἔνθα ὑπὸ Διὸς ἐκείνη ἐρρίφη. ὡς καὶ ἐν τοῖς Ἀπίωνος καὶ Ἡροδώρου δηλοῦται. οὕτως οὖν καὶ ὁ καυστικὸς Ἥφαιστος, ἐκεῖθεν ὀστρακιζόμενος ῥίπτεται. οἱ δὲ Τιτᾶνες, καὶ ὑποταρτάρειοι γίνονται, ὡς ἡ ἀλληγορία δηλοῖ. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ ῥίψε ποδὸς τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο, τὸ μὲν ῥίψε ποδὸς τεταγὼν ἤγουν τείνας ἢ λαβόμενος ὡς εἰρήσεται, ἀστείως ἔφη ὡς εἰ καὶ λαγὼν ἤ τι τοιοῦτον ἑλὼν ὁ Ζεὺς καὶ κουφίσας ἐκ ποδὸς ἐξέρριψε. θεσπέσιος δὲ βηλὸς εἴρηται, πρὸς διαστολὴν τῶν μὴ θείων ἀλλὰ βεβήλων. τὸ δὲ τεταγών, ἰωνική ἐστι μετοχή, μετὰ συνήθους ἀναδιπλασιασμοῦ, ἐν χρόνῳ ἀορίστῳ δευτέρῳ. ἐκ τοῦ τάζω τάξω, ἐξ οὗ καὶ τὸ τόξον. ὅθεν ἀόριστος πρῶτος οὐ χρηστός, ἔταξα. δεύτερος ἔταγον. οὗ μετοχὴ ταγών, καὶ Ἴασι τεταγών. οἱ δὲ τεχνικοί, ἐ-

θάρρει

θάῤῥησαν εἰπεῖν καὶ ὡς ἐκ τοῦ τῶ τὸ λαμβάνω, γίνεται τάζω κατὰ παραγωγὴν, ὡς φρῶ φράζω. ῥῶ ῥάζω τὸ ῥαίνω. καὶ ἐξ αὐτοῦ, τὸ τεταγὼν κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἐπιβολὴν, ἵνα ᾖ ποδὸς τεταγὼν ἤγουν λαβὼν, ἔῤῥιψεν. ἐκ δὲ τοῦ ῥηθέντος τῶ, καὶ τὸ τῆ, ὅ ἐστι λαβὲ, γίνεται κατὰ τὸ ζῆ προστακτικὸν, τὸ καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ. Οὕτω φησὶν ὁ μυθικὸς ἥφαιστος, καὶ ταῦτα πᾶν δ' ἦμαρ φερόμην. ὅτε δηλαδὴ ὁ ζεὺς αὐτὸν ἄνωθεν ἔῤῥιψεν. ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι, κάππεσον ἐν λήμνῳ. ὀλίγος δέ μοι θυμὸς ἐνῆεν. καὶ ὅρα ὅτι τὸ φέρεσθαι μὲν, λέγεται παρὰ τῷ ποιητῇ, ἐπὶ κινήσεως. ἡ δὲ φορὰ οὐχ εὕρηται παρ' αὐτῷ. λέγει δὲ καὶ ὅτι ἔνθα με πεσόντα, σίντιες ἄνδρες κομίσαντο. ταῦτα δὲ μύθου τε πιθανότητα ἔχουσι τὴν ἀσφαλῆ ἐν τῷ πλάσματι, ὡς ἐξ ἀφορμῆς τινος ἱστορικῆς, καί που καὶ ἀλληγορικῶς θεραπεύονται. μυθικῶς μὲν γὰρ, ἀκόλουθον ἦν τῇ ἄνωθεν ῥίψει τοῦ ἡφαίστου, τὸ καὶ εἰς γῆν που εἰπεῖν κατενεχθῆναι αὐτὸν, καὶ περισωθῆναι ὑπό τινων παρά τινα καιρόν. καὶ τοίνυν ἦν ἡ μὲν γῆ, Λῆμνος. οἱ δὲ ἄνδρες, σίντιες. ὁ δὲ καιρὸς, ἥλιος καταδὺς. ἤγουν ἑσπέρα. ὅθεν καὶ ἱερὰ ἡ Λῆμνος ἐνομίσθη ἡφαίστου, καὶ ἱκανῶς ἐτιμᾶτο ἐκεῖ. καὶ πόλις ἡφαιστία ἦν αὐτόθι. καὶ ὁ μὲν μῦθος, οὕτω πιθανῶς πέπλασται. ἡ δὲ ἀλληγορία κατὰ τὸ δυνατὸν συμβιβαζομένη, τοιαῦτά τινα νοεῖ. ὁ ῥιπτόμενος μὲν ἥφαιστος οὐρανόθεν, εἴη ἂν ἡ τῶν ἄνωθεν κατασκηπτόντων εἰς γῆν πυρωδῶν κατένεξις. ᾧ τινι ἡφαίστῳ καὶ ὀλίγος θυμὸς ἔνεστι, διότι τὰ τοιαῦτα, ἐπ' ὀλίγον ἐξαρκεῖ. τὰ μὲν γὰρ πολλὰ, ἐν τῷ μέσῳ σβέννυνται. ὅσα δὲ καὶ μέχρι γῆς ἐνεχθῶσι, ταχὺ ἀφανίζονται καὶ αὐτὰ, εἰ μή τινος ὕλης δραξάμενα, βραχύ τι παραμένωσι. καὶ τοιαύτη μὲν ὁλικωτέρα ἡ περὶ τοῦ τοιούτου ἡφαίστου ἀλληγορία. τὸ δὲ ἐν λήμνῳ κατενεχθῆναι αὐτὸν, τῇ μυθικῇ συμβάλλεται πιθανότητι ὡς ἀπὸ ἱστορίας, οὐχ ὡς τῶν ἀερίων ἐκπυρωμάτων ἐν λήμνῳ καταπιπτόντων, ἀλλ' ὅτι πῦρ καὶ ἐκεῖ γῆθεν ἀνεδίδοτό ποτε αὐτόματον. διόπερ ἀποκληρωτικῶς ἔδοξε τῷ μύθῳ, αὐτόθι καταῤῥῖψαι τὸν ἥφαιστον, ὡς εἰς τόπον τινὰ συγγενῆ. προσφυὲς γὰρ πάντως τῷ πυρὶ ἡφαίστῳ, τόπος πῦρ τε ἀναβλύζων, καὶ ἄλλα σημεῖα ἔχων θερμότητος. οἷ τὴν τῶν ἐκεῖ θερμῶν ὑδάτων ἀνάδοσιν. καὶ ψιλὸν τῆς γῆς. τὴν πενίαν τῆς ποτότητος. διὸ οὐδὲ λασία ἐστὶν ἡ νῆσος ὕλαις ὀρειναῖς. οὕτω καὶ τὸν τυφῶνα ὁ μῦθος, πνεῦμα μὲν ὄντα θερμὸν, καὶ ἀπὸ τοῦ τύφω τὸ καίω παρωνομαζόμενον. δαίμονα δὲ ὅμως λεγόμενον ἀντίπαλον τῷ διῒ, ὁ μῦθος εἰς τόπον ἄγει προσφυῆ. ἀπάγει γὰρ αὐτὸν εἰς τὴν Σικελίαν, καὶ ἐκεῖ καταθεὶς αὐτὸν, ἐπικεῖσθαι μὲν τῷ τυφῶνι τὴν αἴτνην τὸ ὄρος λέγει. τὸν δὲ τυφῶνα, κάτωθεν κρατῆρας ἀναφυσᾶν πυρός. τοῦτο δὲ ποιεῖ ὁ μῦθος, διὰ τὸ ἀληθῶς καὶ ἐν τῇ αἴτνῃ πῦρ, κάτω μὲν ὑποτύφεσθαι. ἄνω δὲ ἐκφυσᾶσθαι ἀναπεμπόμενον. ὥσπερ οὖν ἐκεῖ ἔδοξε τῷ μύθῳ ὑποθεῖναι τὸν τυφῶνα τῇ αἴτνῃ, οὕτω κἀνταῦθα ἠθέλησε τῇ πυροέσσῃ Λήμνῳ ἐπιῤῥῖψαι τὸν ἥφαιστον. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. ἡ δὲ ἱστορία, καὶ ἄλλως προσοικειοῖ τῷ ἡφαίστῳ τὴν Λῆμνον, οὐ μόνον διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ γῆθεν ἀναβαίνοντας κρατῆρας τοῦ πυρὸς ὡς εἴρηται, ἀλλὰ καὶ διότι χαλκεῖς ἄνδρας ἤνεγκέ ποτε ἡ νῆσος, οἳ πρῶτοι χαλκευσάμενοι βέλη, διὰ τοῦτο σίντιες ἐπεκλήθησαν. διὰ τὸ σίνεσθαι ἤτοι βλάπτειν τῇ εὑρέσει τῶν ὅπλων. οἱ τοιοῦτοι καὶ ἄφαρ κομίσασθαι λέγονται τὸν ἥφαιστον πεσόντα. δηλοῖ δὲ ὁ λόγος, ὡς εἰ καὶ ἀλλαχόθι τοιαῦτα εἰσὶ πυρὰ, ὅμως οἱ Λήμνιοι ᾠκείωνται τῷ ἡφαίστῳ μάλιστα, καὶ διὰ τὴν χαλκευτικὴν τέχνην, δι' ἣν καὶ κλυτοτέχνης αὐτὸς λέγεται, ὡς οὐ μόνον πῦρ αὐτόματον ἔχοντες, ἀλλὰ καὶ ὡς ἄλλως τοῦ πυρὸς ἐπιμελόμενοι καὶ διὰ τὴν τέχνην περιποιούμενοι αὐτόν. ἔστι γὰρ κομίσασθαι, τὸ ἐπιμεληθῆναι. ἐξ οὗ καὶ κομιδὴ ἡ ἐπιμέλεια, καὶ κομιδῇ ἐπίῤῥημα, ἀντὶ τοῦ λίαν, καὶ ἐν πάσῃ ἐπιμελείᾳ. καὶ ἄλλως δὲ σίντιες οἱ λήμνιοι, καθότι πειραταὶ ἦσαν ὡς ἡ ἱστορία φησίν. ὥστε εἶναι καὶ αὐτοὺς λήμνια κακά. καθάπερ ὕστερον αἱ γυναῖκες αἳ τοῖς ἀνδράσιν ἐν Λήμνῳ εἰς φόνον ἐπεβούλευσαν. καὶ ἄλλως δὲ ὡς οἱ λήμνιοι ἄγριοι, δηλοῖ καὶ παροιμία, λημνίαν χεῖρα εἰποῦσα τὴν ἀπαραίτητον, καὶ λήμνιον βλέπειν. ἀντὶ τοῦ, δεινὸν καὶ πυρῶδες. ἐκεῖθεν δὲ καὶ λήμνιον κακὸν, ἢ ἀπὸ τῆς κατὰ στόμα δυσωδίας τῶν λημνιάδων, ἢ μᾶλλον ἀπὸ τῶν θρυλλουμένων φόνων. δηλοῖ δέ τι περὶ τούτου καὶ Ἡρόδοτος. ὅτι δὲ οἱ σίντιες οὗτοι καὶ ἑτέρως ὕστερον ὠνομάσθησαν, δηλοῦται ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. ὅρα δὲ ὅπως ὁ μὲν βλαπτικὸς, σίντης λέγεται διὰ τοῦ η, ὡς ὁ χρύσης. τὸ δὲ ἐθνικὸν, διὰ τοῦ ι, καὶ ἔχει τὴν κλίσιν τοῦ ὄφεως. ὅτι δὲ πρὸς ἄλλαις κλίσεσι καὶ σίντοι ἐλέγοντο οἱ τοιοῦτοι σίντιες, ὁ γεωγράφος φησί. ὡς δὲ καὶ σίνις σίνιδος ὕστερον λῃστὴς δίχα τοῦ τ, αἱ ἱστορίαι δηλοῦσι. περιᾴδουσι καὶ αὐτὸν, καθὰ καὶ τὸν Σκείρωνα, καὶ τὸν Πιτυοκάμπτην. καὶ τὸν Κάκον, καὶ τὸν Λίβυν Ἀνταῖον, καὶ τοὺς τοιούτους. καὶ εἰσὶν ἀληθῶς φερώνυμα, τὸ σίντιες οἱ παρ' Ὁμήρῳ καὶ ὁ σίνις, ἐπὶ κακῷ μέντοι. ἵνα καὶ αὐτοὶ ὡς βλαπτικοὶ κατὰ τὴν παροιμιαζομένην Σιδηρὼ θρασεῖαν ἐκείνην γυναῖκα, φορεῖεν τὸ οἰκεῖον ὄνομα. τὸ δὲ ὀλίγος θυμὸς ἐνῆεν, ἔχει μὲν ἀκόλουθόν τι, τὸ καὶ θανεῖν ἂν τὸν ἥφαιστον ὀλιγούμενον. λύεται δὲ καὶ ἄλλως μὲν, τῷ μὴ ἐξ ἀνάγκης ἀεὶ τῇ ὀλιγώσει φθορὰν ἐπακολουθεῖν. μάλιστα δὲ ἀλληγορικῶς, τῷ μὴ ὀλιγούμενα τὰ ἐναέρια πάθη, ἐν οἷς ἐστὶ καὶ τὰ κατὰ τὸν ἥφαιστον, ἤδη καὶ παντελῶς ἐπιλείπειν. ἀλλ' εἶναι εἰσαεὶ κατὰ τὸ γίνεσθαι πάλιν καὶ πάλιν. ὅρα δὲ ὡς κομίζω μὲν τὸ ἁπλοῦν. ἱπποκομῶ δὲ, καὶ νοσοκομῶ, τὰ σύνθετα. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι δύο ῥίψεις τοῦ ἡφαίστου ὁ μῦθος λέγει. προτέραν μὲν, τὴν μετὰ γένεσιν ὑπ' αὐτῆς τῆς ἥρας, ὅτε καὶ ἐχωλάνθη. δευτέραν δὲ τὴν ὑπὸ τοῦ διὸς, ὅτε τῇ μητρὶ ἀλεξῆσαι ἤθελε δεσμευθείσῃ πρὸς τοῦ διός. Τὸ δὲ πανῆμαρ τὸν ἥφαιστον οὐρανόθεν εἰς γῆν φέρεσθαι

σθαι, εἰ καὶ θεραπεύεται τοῖς ἀλληγορηταῖς, ἀλλὰ τῷ μύθῳ μάλιστα δοτέον, πρὸς ἔνδειξιν τοῦ εἰς μέσῳ πλείστου διαστήματος. κατὰ τό, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης. Τὸ δὲ ἄφαρ, ὃ μέχρι καὶ ἐς ἄρτι περιφέρεται παρὰ τοῖς λέγουσιν ἄφαρ ἀντὶ τοῦ αὐτίκα, οὐ κολλητέον μετὰ τοῦ, πεσόντα. οὐ γὰρ ἂν ἄφαρ ἤγουν εὐθέως πέσοι, ὁ πανῆμαρ φερόμενος. ἀλλὰ μετὰ τοῦ, κομίζοντο. ἵνα λέγῃ ὅτι μετὰ τὸ πεσεῖν, ἐπιμέλειαν ἔσχεν εὐθὺς φιλοξενικήν. ἣν ὀκνεῖ διασκευάζειν ὡς ἄκαιρον. ὅτι δὲ τὸ ἄφαρ ἐκ τοῦ ἅπτω ἅψω ἦφα γίνεται, συστολῇ δωρικῇ, καὶ ψιλώσει αἰολικῇ. καὶ ὅτι δηλοῖ τό, αὐθωρὸν καὶ συναπτῶς, ὡς ἐκ τοῦ ἅπτω, δηλοῦται καὶ ἀλλαχοῦ.

Ὅτι κύπελλον ποτηρίου εἶδος ἐπὶ τὰ ἔσω κύπτον. οὕτω λεγόμενον, ὡς ἀπὸ τοῦ ἔκυπον δευτέρου ἀορίστου. τὸ δ' αὐτό, καὶ ἀμφικύπελλον λέγεται. οἱονεί, πανταχόθεν ἐπὶ τὰ ἔσω κεκυφός. πολλάκις γὰρ ἡ ἀμφὶ πρόθεσις, τὸ κύκλῳ σημαίνει. ὡς δηλοῖ καὶ τὸ νῆσος ἀμφίαλος. καὶ βροντὴ ἀμφίπυρος, ἡ πάντοθεν κεραυνώσασα καὶ οὕτω πυρώσασα. ἄλλοι δὲ κύπελλον, τὸ οἰνηρὸν φασὶ ποτήριον, εἰς ὃ χεῖται τουτέστιν ἐγχέεται πηλός, εἴτ' οὖν οἶνος. Χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι τὸ ἀμφικύπελλον ὡς Ἀριστοτέλης ἐμφαίνει, καινήν τινα κατασκευὴν ἔχει, καὶ ἀξίαν ἐν τοῖς νῦν ζητήσεως. φησὶ γὰρ ἐκεῖνος. ὅτι αἱ θυρίδες τοῦ μέλιτος, ἀμφίστομοι. περὶ γὰρ μίαν βάσιν, δύο θυρίδες εἰσὶν ὥσπερ τῶν ἀμφικυπέλλων. ἡ μέν, ἐντός. ἡ δ' ἐκτός. Ἀριστοτέλης μὲν οὖν ὡς ἀπὸ δήλων τῶν ἀμφικυπέλλων, ἱστορεῖ τὰ τοῦ μέλιτος. νῦν δὲ χρὴ τὸ μέλι κατασκέψασθαι, ἵνα νοηθῇ καλῶς ἐξ αὐτοῦ τὸ ἀμφικύπελλον. τέως γοῦν, ὡς ἐν εἰκασμῷ δοκεῖ ταυτὸν εἶναι ἀμφικύπελλον εἰπεῖν καὶ δικύπελλον, ὡς κατὰ τὰς ἀντιθέτους θυρίδας ἤτοι σύριγγας καὶ θήκας τοῦ μέλιτος, μιᾷ βάσει τουτέστι πυθμένι, δύο κυπέλλων διοικουμένων ὡς ἐν διδυμότητι. τοῦ μὲν ἄνω. τοῦ δέ, κάτω, ἵνα καὶ ἡ βάσις ἐν τοῖς τοιούτοις εἴη ὅτε δεήσει πρὸς πόσιν χρήσιμος. Ὅτι τὴν ἔριν τὴν σφοδράν, τὴν μεταξὺ ἥρας καὶ διός, ἔπαυσεν ἐνταῦθα οὐ μόνον ἀπειλὴ διὸς καὶ φόβος ὃν ἡ ἥρα ἔπαθεν, ἔτι δὲ καὶ συμβουλὴ τοῦ ἡφαίστου ἐχέφρων, ἀλλὰ καὶ ἀστεῖος τις αὐτοῦ λόγος κινήσας τὴν ἥραν εἰς μειδίαμα. σύνηθες δὲ Ὁμήρῳ καθὰ καὶ προείρηται, ὁπηνίκα τὰς τῶν πραγμάτων δυσχερείας αὐξήσει, καὶ εἰς παντελῆ δυσκολίαν ἀναγάγοι, τοιούτοις τισὶ νοήμασι χρῆσθαι εἰς λύσιν τοῦ κινδυνώδους καὶ ἀλύτου τῶν περιπετειῶν. μειδίαμα δὲ ἥρας, μυθικῶς μέν, τὸ ἐπὶ τοῖς ἀστείοις λόγοις ἡφαίστου τοῦ παιδὸς διαχεθῆναι αὐτὴν καὶ ὑπογελάσαι. ἀνθρωποπαθὲς γοῦν παρὰ τοῖς ποιηταῖς τὸ δαιμόνιον φῦλον, ὡς καὶ προγέγραπται, διὸ καὶ θυμοῦνται ζεὺς καὶ ἥρα ἐνταῦθα λέγονται ἀλλήλοις. καὶ ἥφαιστος ἄνωθεν ῥιπτεῖσθαι κάτω. καὶ σώζεσθαι ὑπὸ ἀνθρώπων. καὶ ὀλίγον ἔχειν θυμόν, ὅπερ παρὰ τοῖς ὕστερον, συνθέτως ὀλιγοθυμεῖν λέγεται. καὶ οἱ θεοὶ ἄσβεστον γέλων παθεῖν λέγονται ἐπὶ τῷ ἡφαίστῳ πονουμένῳ καὶ σπεύδοντι. ἐπειδὴ ἀνθρωπίνως γέλοιον ἀμφιγυήεις ἀνὴρ συντόνως κινούμενος καὶ τῇ χωλείᾳ κυμαινόμενος. δι' ὃ καὶ ὧδε καὶ ἐκεῖ περιφερόμενος. οὕτω γοῦν καὶ ἥρα οὐκ ἄσβεστον καὶ χανδὸν γελῶσα. μειδιῶσα δὲ σεμνότερον ὡς τοιούτῳ προσώπῳ ἔπρεπε, τὸ τοῦ παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον. ἡ δὲ ἀλληγορία, μειδίαμα ἥρας τὴν ἐν τῷ ἀέρι βούλεται νοεῖν ἡσυχίαν, καὶ ἱλαρότητα τὴν ἐκ τοῦ γαληνιᾶν. καθά που καὶ εἰρήνη γλυκὺ μειδιᾷ. καὶ ἡμέρα διαγελᾷ. καὶ ἡ χθὼν γελᾶν λέγεται παρὰ τῷ ποιητῇ ὡς φανήσεται. καὶ αἰγιαλὸς δὲ ὁμοίως παρ' ἑτέρῳ ποιητῇ γελᾷ κύμασιν ἐαρινοῖς ἠρέμα κλυζόμενος. φησὶ δέ που καὶ Ἱμέριος, ὅτι ἦρος, ἡ γῆ μειδιᾷ ἡδύ τι καὶ χρυσαυγές. τὸ δὲ τοιοῦτον τῇ ἥρᾳ μειδίαμα, ἥφαιστος περιποιεῖται. δηλαδὴ θερμότης κατακρατήσασα, καὶ σκυθρωπότητα χειμερινὴν ἀπελάσασα, ὅτε οὐ μόνον μειδιᾶν ἡ ἥρα λέγεται, ἀλλὰ καὶ χρυσόθρονος εἶναι καθάπερ ὁ ποιητὴς κατωτέρω φησί, διὰ τὴν ἐκ τοῦ πυρώδους καὶ χρυσοφαοῦς ἡλίου ἐν ἀέρι λαμπρότητα. ὁ δὲ τοιοῦτος ἥφαιστος, καὶ κυπελλοφόρος γίνεται τῇ ἥρᾳ, διὰ τὴν σύμμετρον ἀναθυμίασιν. ἣν ἀνάγουσα ἡ θερμότης, εἰς ἀέρα διαδίδωσι. λέγεται δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν οἰνοχοεῖν, γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρατῆρος ἀφύσσων, ἐπειδὴ ταῖς κάτωθεν ἀναγομέναις ὑγρότησι, καὶ οἱ ἀστέρες οἱ θεοὶ λέγονται παρὰ τὸ θέειν, ἐδόκουν τρέφεσθαι κατὰ τὴν τῶν ἑλλήνων δόξαν. ἃς δὴ ἀναθυμιάσεις, νέκταρ ὁ μῦθος φησίν, ἀντλούμενον ὡς ἀπὸ κρατῆρος τινὸς τῶν περὶ γῆν κοιλανάθων. ἐνδέξια δὲ οἰνοχοεῖν λέγει, τὸ ἐπιδεξίως. ἢ ἀρξάμενος ἐκ τῶν δεξιῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ οἰνοχοεῖν, οὐ κυριολεκτεῖται ἐπὶ τοῦ νέκταρος, ἀλλὰ πάντως ἐπὶ τοῦ οἴνου, τέθειται δὲ κατ' ἀνάγκην, καὶ ἐπὶ νέκταρος. ὡς καὶ ἐν τῇ γ' ῥαψῳδίᾳ φανήσεται, διὰ τὸ μὴ εὐπορεῖν τὸν ποιητὴν σεμνοτέρας συμποσιακῆς λέξεως. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτερά τινα τοιαῦτα. δι' ἃ καὶ τὸ ἐχειρονόμησε τοῖς σκέλεσιν, ὁ Ἱπποκλείδης ἐκεῖνος. ὃς καὶ μεμφθείς, εἶπε τὸ θρυλλούμενον. ὡς οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ. καὶ ἐνταῦθα γὰρ τὸ χειρονομεῖν, οὐκ ἔστι κυρία λέξις ἐπὶ ποδῶν. τοιοῦτον καὶ τό, τρισχίλιαι ἵπποι κατὰ τὸ ἕλος βουκολέοντο. οὐ γὰρ οἰκεῖον ἐπὶ ἵππων τὸ βουκολεῖν. Ἰστέον δὲ ὅτι τε ἀστείως ὁ κωμικὸς Ἀντιφάνης ἀνάπαλιν πρὸς τό, ὠρχήσατο σκέλεσιν, ἔφη τό, οὐχ ὁρᾷς ὀρχούμενον ταῖς χερσὶ τὸν βάκηλον; καὶ ὅτι ὅμοιον τοῖς εἰρημένοις καὶ τό, εἶχεν ἐπὶ χειρὸς πέδην. ὅθεν σύνθετον ἡ χειροπέδη. καὶ γὰρ πέδη κυρίως ἐπὶ ποδῶν. Ἔτι ἰστέον, καὶ ὡς τὸ μὲν οἶνον οἰνοχοεῖν, καὶ βουλὴν βουλεύειν, καὶ τὰ τοιαῦτα, σύστοιχα καὶ ὁμοειδῆ ὄντα, ὀρθῶς φράζεται διὰ συνήθειαν καὶ σαφήνειαν.

Καὶ γοῦν ὁ παραβάτης ἔν τινι μύθῳ, οὗ ἀρχή, πλουσίῳ ἀνδρὶ πρόβατα ἦν πολλά, γράφει καὶ ὅτι βουκόλοι, βοῶν. αἰγῶν, αἰπόλοι. ἱπποφορβοί, ἵππων. καὶ πολλὰ κτήματα. καὶ τὰ μὲν τοιαῦτα, συνηθέστερον ἔχει ὡς εἴρηται. τὸ δὲ ἄλλως ἀνομοειδές, ἔχει καινότητα. δι' ὃ τό, τρισχίλιοι ἵπποι κατὰ τὸ ἕλος ἐβουκολοῦντο.

ὧν τῶν

ἀντὶ τοῦ μὲν νομέας, ἱπποβουκόλους ἀκολούθως Ὁμήρῳ Εὐελπίδης φησί. καὶ ἐχειρονόμησε σκέλεσι. καὶ νέκταρ ἐῳνοχόει. ἐπενοήθη δὲ ταῦτα, διὰ συντομίαν λόγου. Οἰνοχοεῖν μὲν γὰρ νέκταρ, τὸ ἐγχέειν νέκταρ δίκην οἴνου, οὗ χρεία τῷ συμποσίῳ. χειρονομεῖν δὲ σκέλεσι, τὸ ποιεῖν τοῖς ποσὶν ὅπερ ὁ χειρονομῶν. τρισχίλιαι δὲ ἵπποι ἐβουκολοῦντο, ἤτοι ἐνέμοντο σὺν βουσίν. ἢ ἐνέμοντο ἔνθα καὶ βόες ἄν. ὅμοιον καὶ τὸ, ᾠκοδόμησε πόλιν. ἤγουν πόλιν καὶ οἰκίαν ἔδειμε. τὸ μέντοι ᾠκοδόμησε θυσίας κείους, πάνυ καινῶς εἴρηται. καὶ παρὰ Λυκόφρονι δὲ τὸ, λέοντα κείροντα ὀδόντι καὶ γνάθοις λήιον, ἐμφαίνει γοργῶς ὅτι ὁ Τήλεφος, ὅμοιος ἦν καὶ λέοντι, καὶ συὶ δέ. λέων γὰρ οὐ κείρει λήιον. τοιούτου τύπου καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ τὸ, βουθυτεῖν ὗν καὶ τράγον. οὕτω δὲ καὶ Εὐελπίδης φησὶ τὴν Μήδειαν, τοκάδος δίκην λεαίνης ταυρουμένην. ἤγουν ἀγριουμένην ὡς λέαιναν καὶ ὡς ταῦρον. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὅμοιον τῷ χειρονομεῖν σκέλεσι, τὸ κατὰ Ἡλιόδωρον χειραγωγὸν εἰπεῖν ἱμάντα τὸν ἐκδεδεμένον ποδός. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. ἐν οἷς ἐστὶ τὰ κατὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ Νείλου τυφλοστόματα. οὐ γὰρ ἂν λεχθείη τὸ στόμα τυφλόν. ἀλλ' ἐμφαίνει γοργῶς τὸ τυφλόστομα, ὡς δυνάμεθα καὶ ὀφθαλμὸν ἐστὶ στόμα εἰπεῖν τὴν τοῦ ποταμοῦ ἐκβολήν. Τὸ δὲ νέκταρ καὶ ἡ ἀμβροσία, πέπλασται τῇ ποιήσει, καὶ εἰσὶν ὀνόματα τροφῆς θείας, ἣν ἐστὶ αὐτὴν οἱ ποιηταὶ οἴδασιν ὡς μυστογραφεῖς. τὸ μὲν νέκταρ, ὑγρᾶς καὶ ἀναλογούσης οἴνῳ. διὸ καὶ οἰνοχοεῖσθαι εἴρηται. ἡ δὲ ἀμβροσία, ξηρᾶς. ἐτυμολογεῖται δὲ τὸ μὲν νέκταρ, ἀπὸ τοῦ κτῶ τὸ κτῶμαι ἐστὶ τοῦ νε στερητικοῦ. οἱονεὶ τὸ ἄκτητον, ὃ οὐδενὸς θνητοῦ γίνεται κτέαρ ἤτοι κτῆμα. ἡ δὲ ἀμβροσία, ἡ ἀπὸ τοῦ ἀ στερητικοῦ καὶ τοῦ βροτὸς, ἣν οὐδεὶς ἔχει βροτὸς, πλεονάσαντος τοῦ νῦ πρὸ τοῦ β' διὰ ὄγκον φωνῆς, ὡς ἐν πολλοῖς γίνεται. ἢ μάλιστα ἐκ τοῦ ὑπεραναβαίνειν ῥοπὴν, ἤγουν ὑπεράνω εἶναι φθορᾶς. ὅτι δὲ καὶ ἀνάπαλιν, νέκταρ μὲν παρά τισι λέγεται ἡ ξηρὰ ἐν θεοῖς τροφή, ἀμβροσία δὲ ἡ ὑγρά, φανήσεται ἀλλαχοῦ. περὶ δὲ τούτων, ῥηθήσεται καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς δ' ῥαψῳδίας. Ἰστέον δὲ ὅτι σεμνότερος πάντων ὡς εἰκὸς ὁ τοῦ μύθου Ζεύς, ὡς μὴ συνδιαπεσθεὶς ὅλως οἷς ὁ Ἥφαιστος καὶ λαλεῖ καὶ γελοίως πονεῖται. Ἥρα δὲ μετ' αὐτὸν τηρεῖ τὸ σεμνὸν, μειδιάσασα. οἱ δ' ἄλλοι θεοὶ τοῦ τοιούτου ὕφους ὑποκατέβησαν, ἄσβεστον γέλων παθόντες. ἐστὶ ὅτι τὸ πονεῖσθαι μετὰ συνέσεως, ποιπνύειν ἡ ποίησις λέγει. ὃ γίνεται ἀπὸ τοῦ πνῶ πονύω. ὡς ἀλῶ ἀλύω. κινῶ κινύω. καὶ ἐν συγκοπῇ, πνύω. καὶ ἀναδιπλασιασμῷ, πεπνύω. καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι, ποιπνύω. ὁμοίου δὲ ἀναδιπλασιασμοῦ καὶ τὸ πιφαύσκω ἤγουν φαύσκω, παρὰ Λυκόφρονι. καὶ ἄλλα δέ τινα. ὡς δὲ ἐκ τοῦ ῥηθέντος πνύω, καὶ τὸ πεπνύσθαι, ἐστὶ ὁ πεπνυμένος λέγεται, δῆλόν ἐστιν ἐκ τῶν παλαιῶν. Σημείωσαι δὲ ὅτι πάνυ σεμνῶς ἡ καθ' Ὅμηρον ἀείδουσα θεά, γελᾶν μὲν θεοὺς ἔφη. ὅτι δὲ διὰ τὸν κυλλοποδίονα ἐγέλων, σιγᾷ ἵνα μὴ δοκοίη σιλλαίνειν ἀκαίρως. Τὸ δὲ ἄσβεστος γέλως, δηλοῖ ἔκ τινος θερμότητος τὸν γέλωτα γίνεσθαι. καὶ συμβάλλεταί πως τοῖς γραμματικοῖς, οἳ τὸν γέλωτα παρὰ τὴν ἕλην ὃ δηλοῖ τὴν θερμότητα, ἐτυμολογεῖσθαί φασιν.

Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Δαίνυντ'. οὐδ' ἔτι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος ἣν ἔχ' Ἀπόλλων,
Μουσάων θ' αἳ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
Οἱ μὲν, κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος.
Ἧχι ἑκάστῳ δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
Ἥφαιστος ποίησ' εἰδυίῃσι πραπίδεσσι.
Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ἤϊ' Ὀλύμπιος ἀστεροπητής,
Ἔνθα πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
Ἔνθα καθεῦδ' ἀναβάς. παρὰ δὲ, χρυσόθρονος Ἥρη.

Ὅτι τὸ, ὡς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα δαίνυντο, λεχθείη ἂν ἐπὶ τῶν διὰ πάσης ἡμέρας ἑστιωμένων. εἰ δὲ καὶ μουσικὴ χάρις ἐπανθεῖ τῷ συμποσίῳ, προσφυὲς εἰπεῖν καὶ τὰ ἐφεξῆς. δι' οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης. οὔτε μὴν φόρμιγγος περικαλλέος ἣν ἔχει ὁ δεῖνα. δι' ὃ Ἀπόλλων. μουσάων θ' αἳ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, ἐς ἠέλιον καταδύντα, ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ, πρόπαν ἦμαρ. ἵνα νοῆται τὸ πρόπαν ἦμαρ ἕως δύσεως ἡλίου, ὅ ἐστιν ἑσπέρας. οὐ μὴν καὶ ἐπέκεινα. Τὸ δὲ ἠέλιος, δοκεῖ ἐκ τοῦ ἥλιος γενέσθαι, κατὰ ἐπένθεσιν τοῦ ε. ψιλοῦται δὲ, διὰ τὸν κανόνα τὸν λέγοντα, ὅτι τὸ η πρὸ φωνήεντος ὂν κατὰ διάστασιν, ψιλοῦται. δι' ἠΐθεος. ἤϊος ὁ τοξικός. οὕτως οὖν ἐστὶ ἠέλιος. σημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοὶ, καὶ ὅτι ἀεὶ οὕτως λέγει ὁ ποιητὴς, τετρασυλλάβως. ἅπαξ δέ ποτε καὶ τρισυλλάβως ἔφη ἥλιον.

Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐπειδὴ ἐστὶν αὔω τὸ λάμπω, καὶ προσθέσει τοῦ υ, αὔω. ἐξ ὧν ἀὼς ἡ ἡμέρα, καὶ αὔως αἰολικῶς, δύναται τὸ, ἠέλιος, ἐκ τοῦ ἄω ἔχειν τὴν ψιλήν, ἐξ οὗ καὶ ἐτυμολογεῖται. γίνεται γὰρ ἀπὸ τοῦ ἄω τοῦ

ῥηθέντος, καὶ ἐκ τοῦ ἕλη ἡ θερμασία, ἀέλιος. ὡς τὸ ἀκτὶς ἀελίου παρὰ Σοφοκλεῖ. ἀμφότερα γὰρ ἔχει ὁ ἥλιος. λάμπει τε γὰρ φωτιστικῶς, ἔτι δὲ καὶ θερμαίνει. καὶ τροπῇ τῆς ἀρχούσης, γίνεται ἠέλιος. εἴσην δὲ δαῖτα λέγει, ἢ τὴν ἴσην κατὰ πλεονασμὸν ἰωνικὸν τοῦ ε, ἰσομοίρως γὰρ ἐδαίνυντο διὰ τὸ ἀφιλόνεικον. ἢ παρὰ τὸ εἴω τὸ πορεύομαι, ἢ διὰ παντὸς ἱκνουμένη τοῦ σώματος, ἤτοι πορευομένη καὶ ἅπαν αὐτὸ διοικοῦσα. ἀμείβεσθαι δὲ ὀπὶ καλῇ αἱ Μοῦσαι λέγονται, ἢ ἑαυτὰς ἐν μέρει, ἢ τὸν Ἀπόλλωνα ὃς εἶχε τὴν φόρμιγγα. ὑπ' ἐκείνῳ γὰρ ὡς κορυφαίῳ τῆς ᾠδῆς, ᾄδειν αὗται λέγονται, ἀμοιβαδὸν δηλαδή. ἐξ οὗ καὶ αἱ ῥητορικαὶ ἀλληλογραφίαι, ἀμοιβαῖοι λόγοι λέγονται καὶ ἔπη ἀμοιβαῖα. ἐνταῦθα δὲ συλλογιστικῶς ὁ Ὅμηρος, οὐ μόνον μουσόληπτον ἑαυτὸν ὑπεμφαίνει, ἀλλὰ καὶ Ἀπόλλωνι κάτοχον. αὐτὸς μὲν γὰρ ὅσα λέγει, ἐκ Μουσῶν ἐμπνεόμενος ᾄδει, ὡς ἐν προοιμίοις ἐφάνη. Μοῦσαι δὲ ὑπ' Ἀπόλλωνι ἀρχηγέτῃ τῆς ᾠδῆς, ᾄδουσιν. οὐκοῦν ἡ ποίησις καὶ ὁ ποιητὴς, ὑπὸ Μούσαις τε καὶ Ἀπόλλωνι καταρτίζονται, ὡς καὶ Ἡσίοδος παραδηλοῖ, κατάγων γενεαλογικῶς τοὺς ἀοιδοὺς ἤτοι τοὺς ποιητὰς, ἐκ Μουσῶν καὶ Ἀπόλλωνος. διόπερ οὐ μόνον λόγιον χρῆμα ὁ ποιητὴς διὰ τὰς Μούσας, ἀλλὰ καὶ μαντικὸν, διὰ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τὴν ἐκ τοῦ ἡλίου φιλοσοφίαν. καί τινα προλέγων καὶ Ὅμηρος μαντικῶς, ἐν τοῖς μετὰ ταῦτά που φανήσεται. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸ ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ, κοινὸν μέν ἐστιν ἐνέργημα τῶν Μουσῶν. ὠνόμασται δὲ ὡς καὶ προείρηται ἡ Καλλιόπη, ἐξ αὐτοῦ κατ' ἐξαίρετον, τὸ κοινὸν τῆς ἐνεργείας ἐξιδιωσαμένη τῇ κλήσει. παρὰ τὸ καλὸν γὰρ ἢ τὸ κάλλος τῆς ὀπὸς, ὠνόμασται ἡ Καλλιόπη. ὡς τὸ ἐν φωνῇ κάλλος ἔχουσα. ἔοικε δὲ μηδεμίαν ἔχειν ὁ ποιητὴς λέξιν ἐπὶ τῶν ἐμμούσων ᾠδῶν καιριωτέραν τοῦ, καλή. διὸ οὐ μόνον ὄπα καλὴν λέγει, ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ Ἀπόλλωνος φόρμιγγα, περικαλλῆ ὀνομάζει, ὡς ἄν τις εἴποι, καλὴν λίαν. ἐντεῦθεν γὰρ ὁ τοῦ λ' ἐν τῇ τοιαύτῃ λέξει διπλασιασμός. κἀκεῖθεν ἐοίκασιν ἀφορμὴν λαβόντες οἱ μεθ' Ὅμηρον, τέλος τοῦ πανηγυρικοῦ τῆς ῥητορικῆς εἴδους, τὸ καλὸν εἰπεῖν. δῆλον δὲ ὅτι πανηγυρικὸν καὶ ἡ ποίησις. παρασημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοὶ, ὅτι τὸ μὲν καλὸν, ἐκτείνει ἀεὶ παρὰ τῷ ποιητῇ τὸ δίχρονον. τὸ δὲ κακὸν, ἐν συστολῇ ἔχει τὴν ἀρχουσαν. ὅτι δὲ καὶ τὸ καλεῖν συστέλλεταί ποτε, ἀφ' οὗ καὶ τὸ καλὸν παράγεται, ἐδήλωσεν ὁ ποιητὴς ἔν τε ἄλλοις, καὶ ἐν τῷ καλέσαντο γὰρ αὐτοί. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ τὸ ἐς ἠέλιον καταδύντα, εἴρηται παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἱππολύτῳ, τὸ, εἰς τόδε ἀντὶ τοῦ ἕως τότε. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ ἐς τόδε ὥρας. καὶ ἐς τόδε καιροῦ. τὸ μέντοι ἐς τε ἀντὶ τοῦ ἕως, μόνον αὐτὸ καθ' αὑτὸ κείμενον. οἷον παρὰ Θεοκρίτῳ. ἔστε κ' ἀπείπῃς, ἤγουν μέχρις ἂν ἀπαγορεύσῃς, συγκοπὴν ἔπαθεν ἐκ τοῦ ἕως, διὸ καὶ δασύνεται. Ὅτι δέδονται τόποι τινὲς τοῖς πλανήταις, οὓς οἴκους αὐτῶν καλοῦσιν οἱ νεώτεροι. ἐν οἷς αὐτοὺς ὄντας, καὶ οἰκοδεσποτεῖν λέγουσιν. Ὁμήρου τοίνυν ἐνταῦθα εἰπόντος, ὅτι ὁ Ἥφαιστος ἑκάστῳ τῶν θεῶν δῶμα ἐποίησε, γράφουσιν οἱ παλαιοὶ. ὅτι πρῶτος Ὅμηρος ἔδωκε τοῖς ἀπὸ μαθημάτων, ἀφορμὴν τῆς τοιαύτης δόξης. εἰπὼν ἐνταῦθα, ἕκαστον τῶν θεῶν ἴδιον οἶκον ἔχειν. ὅτι δὲ ἐπὶ ἀστέρων ἐστὶν ὅτε τὸ τῶν θεῶν κεῖται ὄνομα, προείρηται. Ἥφαιστος δὲ λέγοιτ' ἂν τὰ τοιαῦτα ποιεῖν δώματα, πιθανευομένου καὶ νῦν τοῦ μύθου ἴσως, διὰ τὴν ἄνω αἰθερίαν θερμότητα, καὶ διὰ τὸ αὐτοῦ δραστικόν. ἐνταῦθα δὲ κεῖται καὶ τὸ κακκείοντες, ἀντὶ τοῦ ἔφεσιν ἔχοντες τοῦ κατακεῖσθαι εἰς ὕπνον. οὕτω καὶ ὀψείοντες, οἱ ἔχοντες ἐπιθυμίαν τοῦ ὄψεσθαι. καὶ βρωσείοντες καὶ πολεμησείοντες, οἱ ἐπιθυμοῦντες βρώσεως, καὶ πολέμου. καὶ ἄλλα δέ εἰσι τοιαῦτα μυρία. τὸ δὲ πρῶτον κ', τὸ τ' ἐστὶ τῆς κατὰ προθέσεως, εἰωθυίας ἐν τῇ τοῦ α ἀποκοπῇ, συνεξομοιοῦσθαι τῷ ἐπαγομένῳ συμφώνῳ. ὡς καὶ ἐν τῷ, κάππεσον ἐν Λήμνῳ δηλοῦται, καὶ ἐν τῷ κάλλιπον ἀντὶ τοῦ κατέλιπον. Ἰστέον δὲ ὅτι τοῦ κεῖσθαι καὶ τῶν ἀπ' αὐτοῦ κινήσεων, προϋπάρχει τὸ κέω. οὗ μετοχὴ κέων, ἐν Ὀδυσσείᾳ. ὄρσο κέων ὦ ξεῖνε. ἐξ οὗ ἐνθέσει τοῦ ι, γίνεται κείων. ὅθεν τὸ, κακκείοντες ἔβαν, ἤγουν κατακεισόμενοι εἰς ὕπνον. τῆς δὲ συστοιχίας τοῦ κακκείοντες ἐστὶ, καὶ τὸ καῤῥέζειν ἤτοι καταψᾶν. καὶ τὸ κάββαλε. καὶ τὸ κάδδ' ἔπεσε. καὶ τὸ καπφάλαρα δέ. καὶ τὸ κάτθανεν, ὡς ἀλλαχοῦ φανεῖται σαφῶς. Ὅτι πραπίδας τὰς φρένας εἰπεῖν, χρήσιμον εἰς οὐδὲν τῇ λογογραφίᾳ. διὸ φυλαττέτω ἀπόθετον τῇ ποιήσει. χρῆσις δὲ αὐτοῦ ἐν τῷ, Ἥφαιστος ποίησεν εἰδυίῃσι πραπίδεσσιν. γίνεται δὲ ἴσως ἡ πραπὶς, ἐκ τῆς πρὸ καὶ ἀπό προθέσεως, καὶ τοῦ ἰδεῖν ἢ εἰδέναι. ἵνα ᾖ πραπὶς, ἡ προβλεπτικὴ καὶ προγνωστικὴ τοῦ μέλλοντος φρήν. ἕτεροι δέ φασι τὴν πραπίδα γίνεσθαι, ὅθεν καὶ ἡ φρὴν γίνεται. ἤγουν ἐκ τῆς πρό προθέσεως καὶ τοῦ ὦ δασυνομένου ῥήματος. ἐξ οὗ τὸ ἴω ἵημι. εἰ καὶ ἡ μὲν φρὴν διὰ τοῦ φ' παράγεται κατὰ τὸ φρουρὸς καὶ φροίμιον, ἡ δὲ πραπὶς, ψιλοῦται ἰωνικῶς τε καὶ αἰολικῶς. Ὅτι τὸν κατὰ φύσιν ὕπνον, γλυκὺν ὀνομάζει, λέγων. ἔνθα Ζεὺς ἐκάθευδ' ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι. Καὶ σημείωσαι ὅτι οὐχ ἡμᾶς δεῖ κατακλινομένους εἰκῇ, ἐπισπᾶσθαι τὸν ὕπνον, ἀλλὰ κοιμᾶσθαι ὅτε ὁ ὕπνος ἱκάνει, τουτέστι καταλαμβάνει ἡμᾶς. ὁ μέντοι σπουδαῖος, οὐ μόνον οὐκ ἂν καλέσοι τὸν ὕπνον, ἀλλὰ καὶ ἀπώσεται ἥκοντα, εἴπερ οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν τὸν σπουδαῖον ἄνδρα. ὅρα δὲ καὶ ἐνταῦθα ὅτι τὸ ἱκάνει, ὡς καὶ προεγράφη, ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν. γίνεται δὲ, ἐκ τοῦ ἵκω. ὅπερ παρ' Ὁμήρῳ μὲν, ἀεὶ τὴν διὰ τοῦ ι ἔχει ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται γραφήν, παρὰ δὲ τοῖς μεθ' Ὅμηρον, διφορεῖται. Ἰστέον δὲ ὅτι Ζεὺς, ἀκλίτως ἔχει διὰ κανόνων ἐναντιότητα, καθά φασιν οἱ παλαιοί. εἷς μὲν γὰρ κανὼν, διὰ τοῦ ἕως κλίνει αὐτὸ, τῷ λόγῳ τῶν εἰς εὺς. ἵνα τοῦ ὑποτακτικοῦ φωνήεντος ἤγουν τοῦ υ ἐκπεσόντος, κλιθείη Ζεὺς Ζέως. ἕτερος δὲ φυλάσσεσθαι

θέλει

θέλει καὶ ἐν τῇ γενικῇ τὴν τοῦ μονοσυλλάβου εὐθείας δίφθογγον, ὡς τὸ ἐν τῷ κλεὶς κλειδός. παῖς παιδός. δαὶς δαιτός. ἡ γοῦν τοιαύτη στάσις τῶν κανόνων, ἐξώσθη μὲν τὴν δὶς εὐθεῖαν, διὰ τὴν ὡς προείρηται πρὸς τὸ ἐπίρρημα συνέμπτωσιν. ἀφῆκε δὲ τὰς πλαγίας ἐκείνης, ἐπείσακτον οἷον μητρυιὰ τὴν ζεὺς εὐθεῖαν, ἄπορ φανισμένην τῶν οἰκείων πλαγίων, οἷα γνησίων παίδων τινῶν. Ὅτι ἐν τῷ ἔνθα καθεῦδ' ἀναβὰς, παρὰ δὲ χρυσόθρονος ἥρη, τὸ μὲν καθεῦδε, προπαροξύνεται ὡς πρὸ τούτου ἐγράφη. τὸ δὲ παρὰ δὲ χρυσόθρονος ἥρη, ἔλλειψιν ἔχει. ὡς γὰρ τὸ μετὰ δὲ, ἀντὶ τοῦ μετὰ ταῦτα δὲ, καὶ ἐπὶ δὲ, καὶ πρὸς δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τούτοις καὶ πρὸς τούτοις, οὕτω καὶ τὸ παρὰ δὲ, χρυσόθρονος ἥρη. ἤγουν παρὰ δὲ αὐτῷ, ἡ χρυσόθρονος ἥρα. ἐν δὲ τῷ χρυσόθρονος, φασὶν οἱ παλαιοὶ, τὸν χρυσὸν ἀντὶ πυρὸς εἰλῆφθαι ἀλληγορικῶς. πυρώδη γάρ φασι τὰ πρὸς τῷ αἰθέρι καὶ τῷ ἡλίῳ.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ Β ΡΑΨΩΔΙΑΣ

ΗΣ ΜΕΡΟΣ ΚΑΙ Η ΒΟΙΩΤΙΑ.

Ἄλλοι μέν ῥα θεοί τε, καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ,
Εὗδον παννύχιοι. Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος·
Ἀλλ' ὅγε μερμήριζε κατὰ φρένα, ὡς Ἀχιλῆα
Τιμήσῃ, ὀλέσῃ δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
Πέμψαι ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι, οὖλον ὄνειρον.
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

Ὅτι τῆς ῥαψῳδίας ταύτης, ἡ μὲν ἔμμετρος ἐπιγραφὴ, αὕτη. βῆτα δ' ὄνειρον ἔχει. ἀγορὴν καὶ νῆας ἀριθμεῖ. ἡ δὲ πεζὴ, τοιαύτη. ὄνειρος καὶ κατάλογος. ὥς τε, μέρος τῆς βῆτα, τὸ ἡ βοιωτία ἤγουν ὁ κατάλογος τῶν νεῶν. Ὅτι ἐνταῦθα μὲν, διὰ μύθου διδάσκει ὁ ποιητὴς, μὴ δεῖν τὸν ἄρχοντα παννύχιον εὕδειν. λέγων ὅτι, ἄλλοι μέν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ, οἱ περὶ τροίαν δηλονότι πολεμισταὶ, εὗδον παννύχιοι. δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος. μετ' ὀλίγα δὲ, καὶ γνώμην ἐξάγει αὐτὸ τοῦτο ἀποφαινομένην καὶ διδάσκουσαν, ὡς ῥηθήσεται, ἔνθα ὁ ὄνειρος ὀνειδίζει τὸν παννύχιον ὕπνον τῷ Ἀγαμέμνονι. ἐν μέντοι τοῖς ἑξῆς, καὶ πραγματικῶς αὐτὸ παραδώσει. τοὺς μὲν ἄλλους ἕλληνας, κοιμωμένους νύκτωρ ποιῶν. τὸν βασιλέα δὲ ἀγρύπνως ἔχοντα. Ἰστέον δὲ ὅτι τε χαίρει ὡς μάλιστα ὁ ποιητὴς τῷ ῥὰ συνδέσμῳ, καθὰ καὶ προδεδήλωται, καὶ ὅτι ἐγκλίνεται καὶ αὐτὸς ἐν δέοντι καθὰ καὶ ἐνταῦθα, ἐν τῷ, ἄλλοι μέν ῥα. καὶ ὅτι κατὰ τοὺς τεχνικοὺς, ἔστι καὶ ἕτερον ῥὰ, ὃ σημαίνει μὲν τὸ εὐχερῶς ὥς φασί. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ ῥᾴδιον κατὰ ἀποκοπὴν, διὸ καὶ ὀξύνεται καὶ σὺν τῷ ι γράφεται, καὶ οὐδὲ ἐγκλίνεται. λέγεται δέ φασι καὶ σὺν τῷ β' βρά. ἐπεὶ καὶ τὸ ῥᾴδιον, αἰολικῶς βράδιον λέγεται. καὶ ὅτι νήδυμος ὕπνος, ὁ βαθὺς καὶ ἀνέκδυτος. ἤτοι ὃν οὐ δύναταί τις ῥᾳδίως ἀποδύσασθαι. καὶ γίνεται παρὰ τὸ δύο δύμος. καὶ μετὰ τοῦ νὴ στερήσεως, νήδυμος. ἡ ἄγαν δυνῶν. παρὰ τὸ νὴ ἐπιτατικὸν, καὶ τὸ δύω. ἔστι γοῦν ἐπίτασις καὶ διὰ τοῦ νὴ, ὡς δηλοῖ τὸ, πόντος νήχυτος. ὥσπερ δὲ ἀπὸ τοῦ δύω δύμος καὶ νήδυμος, οὕτω καὶ τὸ δύμος δίδυμος. δίδυμοι γοῦν, οἱ ὄντες δύο ἐν γαστρὸς καταδύσει μιᾷ. οἱ δὲ, νήδυμον ὕπνον φασὶ τὸν ἡδὺν, πλεονασμῷ τοῦ ν. καίτοι τινὲς οὐ βούλονται φωνήεντι δασυνομένῳ, τὸ ν προστίθεσθαι. οἱ δὲ παλαιοί φασι καὶ δίχα τοῦ ν εὑρίσκεσθαι ἥδυμον παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον. ὡς παρὰ ἀντιμάχῳ καὶ Σιμωνίδῃ. τινὲς δὲ καὶ ἐπὶ Ὁμήρου τὴν λέξιν ταύτην εἰς ταυτὸ ἐβιάσαντο, ἀναγνόντες νῦν, οὕτω. δία δ' οὐκ ἔχεν. εἶτα ἥδυμος ὕπνος. οἱ δὲ οὕτως ἀναγινώσκοντες, ἐνταῦθα μὲν εὐπόρως ἔχουσιν εἰς ὃ βούλονται, διὰ τὴν τοῦ ἔχε τρίτου προσώπου συνθήκην, ἐφέλκεσθαι δυναμένου τὸ ν. ἐν μέντοι τοῖς ἑξῆς, εὑρεθήσονται τόποι ἐν οἷς οὐ δυνήσονται τοιοῦτόν τι ποιῆσαι. ἀλλὰ προδήλως τὸ νήδυμος ἀρχόμενον εὑρεθήσεται ἀπὸ τοῦ ν στοιχείου, μὴ δυναμένου τῇ ὄπισθεν λέξει προστίθεσθαι. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι, ἄλλο μὲν τὸ καθεύδειν, ἄλλο δὲ τὸ ὑπνοῦν. καὶ οὐκ ἀεὶ τὸ αὐτὸ ἐξ ἀνάγκης δηλοῦσι. καὶ γοῦν ἀνωτέρω μὲν ὁ ζεὺς ἀναβὰς, ἐκάθευδεν. ἐνταῦθα δὲ, νήδυμος ὕπνος οὐκ εἶχεν αὐτόν. ἔστι γοῦν καθεύδειν

θεύδειν μὲν, τὸ ἁπλῶς ἀναπίπτειν ὡς ἐπὶ ὕπνῳ. ὑπνοῦν δὲ, αὐτὸ δὴ τὸ ἐκλελῦσθαι καὶ ἀπρακτεῖν τὰς αἰσθήσεις. καὶ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς πολλαχοῦ φανήσεται. οὕτω δὲ καὶ τὸ κοιμᾶσθαι, τοῦ ὕπνου διενήνοχεν ἐν πολλοῖς, ὁμοίως τῷ καθεύδειν. ὡς καὶ ὅτε εἴπῃ ὅτι, κοιμήσαντο καὶ ὕπνου ἕλοντο. Ἰστέον δὲ ὅτι ἱπποκορυστὰς ἐνόησάν τινες, τοὺς ἔχοντας ἱππείας τρίχας ἐν ταῖς κόρυσιν. ἀλλ' εἰ τοῦτο ἦν, ὤφειλεν ἱπποκορύθους εἰπεῖν. ἢ οὕτω πως ὁμοίως τῷ κορυθάϊκας, καὶ κορυθαιόλος. ἔστιν οὖν ἱπποκορυστὴς, ὁ καὶ ἱππιοχάρμης. ἤγουν ὁ ἱππότης πολεμιστής. Ὅτι ἐνταῦθα ἔοικεν ἑρμηνεύειν ὁ ποιητὴς, τίς ἐστιν ἡ βουλὴ τοῦ Διὸς, ἡ ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ. φησὶ γὰρ ὅτι, Ζεὺς μερμήριζε κατὰ φρένα ὡς Ἀχιλῆα τιμήσῃ, ὀλέσῃ δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν. αὕτη ἄρα ἡ βουλὴ τοῦ Διός. ὅρα δὲ τὸ πολέας. σχῆμα γὰρ ἀμφιβολίας ποιεῖ. ἄδηλον γὰρ, εἴτε πολλοὺς τῶν Ἀχαιῶν ὀλέσει ὧν ὀλλυμένων, ἐτιμᾶτο Ἀχιλλεὺς, εἴτε πολλοὺς Τρῶας τε καὶ Ἕλληνας, ἐπὶ ταῖς ναυσὶ τῶν Ἀχαιῶν, ὅπερ καὶ κάλλιον. καὶ γὰρ προϊὼν, ἐρεῖ ὅτι θήσονται Ἀχαιοῖς καὶ Τρωσὶν ἄλγεα καὶ στοναχαί. Ὅτι ἀποδεχόμενος ὁ ποιητὴς ἐν τῇ ῥαψῳδίᾳ ταύτῃ ἑαυτὸν τῆς τοῦ ὀνείρου πλάσεως, τοῦ ἀπατήσαντος τὸν Ἀγαμέμνονα, φησὶν, ὡς πολλὰ σκεψαμένῳ τῷ Διῒ, λέγει δὲ ἂν Δία ὁ ποιητὴς, τὸν ἑαυτοῦ νοῦν. αὕτη ἀγαθὴ ἐφαίνετο βουλὴ, ἐπιπέμψαι οὖλον ὄνειρον, ὃς κελεύσει τῷ βασιλεῖ, θωρῆξαι καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς, καὶ ἐρεῖ αὐτῷ ὅτι νῦν ἕλοι ἂν πόλιν εὐρυάγυιαν Τρώων. ἐπαινεῖ δὲ ὁ ποιητὴς τὸ τοιοῦτον πλάσμα, διά τε τὸ τοῦ ὀνείρου λοξὸν, ὃ μάλιστα ἐπιπρέπει χρησμοῖς, τοῖς τε ἄλλοις καὶ τοῖς δι' ὀνείρων δὲ οὐχ ἥκιστα, καὶ διὰ τὸ πιθανὸν τοῦ τῶν Ἀχαιῶν εἰς τὸν πόλεμον θάρσους. οὐ γὰρ ἂν ἄλλως ἐθάρρησαν, οὔτε ὁ βασιλεὺς οὔτε ὁ στρατὸς τὴν ἔξοδον, δίχα τοῦ πολεμάρχου Ἀχιλλέως, εἰ μὴ τοιοῦτος αὐτοὺς ἠρέθισεν ὄνειρος. καὶ οὕτω μὲν πιθανῶς ἔχει ἡ τῶν Ἑλλήνων τόλμα. ὁ δὲ ὄνειρος, εὖ πέπλασται καὶ εὐφυῶς καὶ χρησμολογικῶς διὰ τὴν λοξότητα. οὐ γὰρ αὐτὸ ἀριδήλως τὸ πρᾶγμα δηλοῖ, ἀλλὰ δι' ὁμωνυμίας ἐπικρύπτει τὴν ἀλήθειαν. τὸ γὰρ νῦν ἕλοι πόλιν Τρώων, διὰ τῆς ὁμωνυμίας τοῦ νῦν, συνέχει τὴν ἀλήθειαν. λεγόμενον μὲν τοῦ ὀνείρου, ὅτι κατὰ τὸ παρὸν δέκατον ἔτος, ἁλίσκεται ἡ Τροία. νοηθέντος δὲ λέγειν, ὅτι σήμερον ἕλοις ἂν τὴν Τροίαν. Ἰστέον γὰρ ὅτι τὸ νῦν κατὰ τοὺς παλαιοὺς, τοὺς τρεῖς χρόνους δηλοῖ. τὸν ἐνεστῶτα. δι' οὗ ἢ γὰρ ἂν Ἀτρείδη νῦν ὕστατα λωβήσαιο. καὶ τὸν παρῳχημένον, ὡς τὸ, νῦν ὤλετο πᾶσα Ἴλιος κατ' ἄκρης. καὶ τὸν μέλλοντα. δι' οὗ νῦν δὲ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει. καὶ σημείωσαι ὅτι οὐδὲ τὴν ἐν τοῖς λογίοις ἤτοι τὴν ἐν τοῖς χρησμοῖς λοξότητα, ἠγνόησεν ὁ ποιητής. ὅς γε καὶ πλάττει ἄρτι τοιοῦτον λόγιον. χρησμὸς γάρ τις ἐστὶ πάντως καὶ ὁ ὄνειρος ὁ ῥηθείς. ὃς καθάπερ ἐφάνη, λελόξωται διὰ τὸ τοῦ νῦν πολυσήμαντον. ὅτι δὲ τὸ τοιοῦτον πλάσμα, πάνυ Ὅμηρος ἀπεδέξατο, δῆλον ἐκ τοῦ εἰπεῖν τὴν τοιαύτην βουλὴν, οὐ πυκνὴν καθάπερ μετ' ὀλίγα ἐρεῖ τὸν Ἀγαμέμνονα πυκινὴν ἀρτύνεσθαι βουλὴν, ἀλλὰ ἀρίστην ὑπερθετικῶς. φησὶ γὰρ ὅτι βουλευσαμένῳ πολλὰ τῷ Διῒ, αὕτη ἀρίστη κατὰ θυμὸν ἐφαίνετο βουλὴ, ἡ μετὰ τὰς πολλὰς δηλαδὴ τὰς προτέρας ἐκείνας. καὶ σημείωσαι καὶ ἐνταῦθα τὴν τῆς παροιμίας ἀλήθειαν, τῆς καὶ παρ' Εὐριπίδῃ λεγούσης ὅτι αἱ δεύτεραί πως φροντίδες, σοφώτεραι. τῇ γὰρ ὑστέρᾳ βουλῇ ὁ Ζεὺς ἐνταῦθα συγκατατίθεται. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ τοῦ ὀνείρου ἀπάτη, γίνεται εἰς τοῦτο καὶ μόνον, τὸ πεῖσαι τὸν βασιλέα ἐξαγαγεῖν εἰς μάχην τὸν λαὸν δίχα τοῦ Ἀχιλλέως. ὡς ἐκ τότε τῶν Ἀχαιῶν ἐξ ἀνάγκης ἡττηθησομένων πιθανῶς. ὁ δὲ βασιλεὺς πείθεται, θεῖον εἶναι μαθὼν τὸν ὄνειρον. ὑπαχθεὶς δὲ καὶ ὡς ὑπὸ δελέατός τινος, τοῦ ταχὺ ἁλῶναι τὴν Τροίαν. ἤτοι νῦν αὐτίκα σήμερον. οὖλον δὲ ὄνειρον ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς λέγει, τὸν ὀλέθρου αἴτιον τοῖς Ἕλλησι, διὰ τὴν ἀπάτην. ὑφ' ἧς θαρρήσαντες τὸν πόλεμον δίχα τοῦ Ἀχιλλέως, κακῶς ἔπαθον. προϊὼν δὲ, τὸν αὐτὸν καὶ θεῖον ὄνειρον ὀνομάζει. ὅπερ ἐστὶ διάφορον πρὸς τὸ, οὖλος ὄνειρος. ὥσπερ καὶ τὸν Φοῖβον ὁ μῦθος διαφόροις ὀνόμασι καλεῖ. ποτὲ μὲν, Ἀπόλλωνα ὀνομάζων αὐτόν. ποτὲ δὲ ἰατρὸν, ὡς προγέγραπται. οὕτω γοῦν καὶ ὁ ὄνειρος οὖλος μὲν, διὰ τὸ τέλος. ὄλεθρον γὰρ ποιήσει. θεῖος δὲ ὡς θεόπεμπτος. Διὸς γάρ ἐστιν ἄγγελος. τινὲς δὲ οὖλον ὄνειρον, τὸν ὑγιῆ φασὶν, ἀπὸ τοῦ ὅλος, ὅθεν καὶ οὖλος ἄρτος, ὁ ὁλόκληρος. εἰ γὰρ καὶ ὁ βασιλεὺς οἴεται τὸν ὄνειρον ἀτελῆ διὰ τὴν ἄγνοιαν τοῦ νῦν, ἀλλ' αὐτὸς τέλειος ἦν. δύναται δὲ καὶ ὥσπερ οὔλη θρὶξ ἡ συνεστραμμένη παρὰ τὸ εἰλῶ, ἀφ' ἧς ὁ οὐλόθριξ, οὕτω καὶ οὖλος ὄνειρος λέγεσθαι, ὁ στρεβλὸς καὶ σκολιὸς, διὰ τὴν ἀσάφειαν. καρηκομόωντας δὲ λέγει τοὺς Ἀχαιοὺς, ἤτοι κομῶντας τὰ κάρηνα, καὶ πολυτρίχας. διότι ἔθος ἦν αὐτοῖς, κόμην τρέφειν οὐ μόνον εἰς κάλλος, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ φοβερόν. οὕτω γὰρ καὶ λέων χαιτήεις, φοβερώτερος τοῦ μὴ χαίτην ἔχοντος. λέγονται δὲ, τὸν μὲν ἄλλον πάντα χρόνον, κομᾶν οἱ Ἕλληνες. ἐν δὲ πένθους καιρῷ, κείρεσθαι. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐν καιρῷ ἀκμῆς ἤτοι τελείας ἡλικίας. τηνικαῦτα γὰρ πλόκαμον κείραντες, ἀνετίθουν Ἀπόλλωνι κουροτρόφῳ καὶ ποταμοῖς, καθάπερ ὁ Ὅμηρος ἱστορήσει ἐν τοῖς ἑξῆς. καὶ ἦν οὗτος μὲν ὁ πλόκαμος, θρεπτήριος κατὰ τὸν Αἰσχύλον. πενθητήριος δὲ, ὁ ἕτερος. λέγεται δὲ τῆς τομῆς τοῦ θρεπτηρίου πλοκάμου, κατάρξαι Θησεύς. κειράμενος γάρ φασι τὴν ἐμπροσθίαν κόμην, εἰς Δῆλον ἀνέθετο τῷ Ἀπόλλωνι. εἰ δέ τινες τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἦσαν καρηκομόωντες, προεσημειώσατο αὐτοὺς ἡ ἱστορία. καὶ ἐκ τοῦ τοιούτου παρασήμου, τοὺς ἄνδρας ὠνόμασε, κουρῆτας αὐτοὺς ὀνομάζεσθαι λέγουσα. τοὺς δὲ ἀντιθέτους αὐτοῖς, Ἀκαρνᾶνας ἱστοροῦσα λέγεσθαι, ὡς καὶ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα λεχθήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι τε φυσικαῖς θριξὶν ἔθαλλον οἱ Ὁμηρικοὶ καρηκομόωντες

μόωντες, οὐ μὴν ἐντριβόμενοι κατὰ τοὺς ὕστερον, καὶ περικόμια περίθετα φέροντες, ἐφενάκιζον γυναικικώτερον. καὶ ὅτι τοὺς καρηκομόωντας, οἱ μὲν τῶν παλαιῶν, ὑφ᾽ ἓν ἀναγινώσκουσιν. οἱ δὲ, ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου, κάρη, εἶτα κομόωντας. καὶ ὅτι ἐκ τοῦ τοιούτου κομᾶν, λέγεται κομᾶν καὶ τὸ ἐπί τινι καλλωπίζεσθαι καὶ ἐπαίρεσθαι. ὡς ἄλλοι τε δηλοῦσι, καὶ Ἡρόδοτος ἐν τῷ, ἐπὶ τυραννίδι ἐκόμησε. καὶ ὅτι κατὰ τὴν Ἡροδότου ἱστορίαν, ποτὲ χρόνου Ἀργεῖοι μὲν, διά τι πένθος κατεκείροντο τὰς κεφαλὰς, πρότερον κομῶντες. Λακεδαιμόνιοι δὲ, οἱ νικήσαντες ἔθεσαν τὸν νόμον, μὴ κομῶντες πρώην, ἀπὸ τούτου κομᾶν. ὡς δὲ καὶ συγγενῶς ἔχει ὁ καρηκομόων καὶ ὁ ἀκερσεκόμης καὶ ὁ ἀκρατοκόμας, αἱ χρήσεις δηλοῦσιν.

Βάσκ᾽ ἴθι οὖλε ὄνειρε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Ἐλθὼν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος ἀτρείδαο,
Πάντα μάλ᾽ ἀτρεκέως ἀγορευέμεν ὡς ἐπιτέλλω.
Θωρῆξαί ἑ κέλευε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Πανσυδίῃ. νῦν γάρ κεν ἕλοι πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων. οὐ γὰρ ἔτ᾽ ἀμφὶς ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται. ἐπέγναμψε γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη. Τρώεσσι δὲ κήδε᾽ ἐφῆπται.
Ὣς φάτο. βῆ δ᾽ ἄρ᾽ ὄνειρος, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε.
Καρπαλίμως δ᾽ ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Βῆ δ᾽ ἄρ᾽ ἐπ᾽ ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα. τὸν δ᾽ ἐκίχανεν
Εὕδοντ᾽ ἐν κλισίῃ. περὶ δ᾽ ἀμβρόσιος κέχυθ᾽ ὕπνος.
Στῆ δ᾽ ἄρ᾽ ὑπὲρ κεφαλῆς Νηληΐῳ υἷι ἐοικὼς,
Νέστορι. τόν ῥα μάλιστα γερόντων τῖ᾽ Ἀγαμέμνων.
Τῷ μιν ἐεισάμενος, προσεφώνεε θεῖος ὄνειρος.
Εὕδεις ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο;

Ὅτι τὸ βάσκ᾽ ἴθι, ταυτολογίαν ἔχει, ὡς καὶ εἰς τὴν α ῥαψῳδίαν γέγραπται, κατὰ τὸ σχῆμα τὸ ἐκ παραλλήλου λεγόμενον. καὶ εἰσὶν ἰσοδυνάμοι λέξεις, τό, τε ἴθι καὶ τὸ, βάσκε. ἢ καὶ ἄλλως. τὸ μὲν βάσκε, ἀντὶ τοῦ πορεύθητι. τὸ δὲ ἴθι, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἐπίρρημα παρακελεύσεως. ὡς καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ. ἴθ᾽ ἐκκάλυψον ὡς ἴδω τὸ πᾶν κακόν. τοὺς δὲ γράφοντας ὑφ᾽ ἓν, βάσκιθι, ἀνατρέπουσιν οἱ παλαιοί. καθ᾽ ὁμοιότητα δὲ τοῦ βάσκ᾽ ἴθι, ῥηθήσεταί που ἐν τοῖς ἑξῆς καὶ τὸ, δεῦρ᾽ ἴθι. ἐπὶ προκλήσεως μέντοι ἐκεῖνο. Ἰστέον δὲ ὡς ἀσύνδετον ὧδε σχῆμα τὸ βάσκ᾽ ἴθι οὖλε ὄνειρε ἐλθὼν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος, ἀγορευέμεν ὡς ἐπιτέλλω. θωρῆξαί ἑ κέλευε Ἀχαιοὺς πανσυδίῃ. ἀσυνδέτως γὰρ εἶπε βάσκ᾽ ἴθι. ἀγόρευε. κέλευε. καί ἐστι φασὶν ὁ λόγος, ἀρχοντικός. ἤτοι ἄρχοντι πρέπων. ὅρα δὲ τὸ ἀγόρευε ὡς ἐπιτέλλω. ἀρέσκει γὰρ Ὁμήρῳ, τοὺς ἀγγέλους αὐτὰ ἐκεῖνα, λέξεσιν αὐταῖς ἀγγέλλειν ὅσα παρηγγυήθησαν. διὸ καὶ ταυτολογεῖ εἰς τὰς ἀγγελίας ὁ ποιητής. εἰ δέ τι καὶ πλεῖον ἐπινοησάμενος προσθήσει ὁ ἄγγελος, τοῦτο τῆς ἐκείνου συνέσεως. τὸ μὲν γὰρ ἐπιταχθὲν, οὐ μετεποίησεν. ὃ δὲ ἔδει προστιθέναι, εἶπε καὶ αὐτὸ, εὖ ποιήσας. ἐσθλὸν γὰρ καὶ τοῦτο τέτυκται, κατὰ τὸν ποιητὴν, ὅτ᾽ ἄγγελος αἴσιμα εἰδῇ. ὁ γοῦν ὄνειρος, καίτοι μὴ παραγγελθεὶς, ὅμως εἰκάζεται τῷ Νέστορι. ὀνειδίζει δὲ καὶ τῷ βασιλεῖ τὸν παννύχιον ὕπνον. οὐδέν τι τοιοῦτον ἀπεικός. οὐ γὰρ ἔβλαπτε ταῦτα τὴν ἀγγελίαν. Σημείωσαι δὲ ὅτι καθ᾽ Ἡρόδοτον, καὶ τὸν Ξέρξην ὄνειρον ἔπεισε στρατεύσασθαι, ἵνα τὸ χρεὼν φησι γένηται. ἔνθα καὶ ὅρα τὸ ὄνειρον οὐδετέρως λεχθὲν, καὶ τὸ χρεὼν ἤτοι πεπρωμένον, ὅπερ τὸν παρ᾽ Ὁμήρῳ Δία ἀλληγορεῖ, τὸν εἰς εἱμαρμένην λαμβανόμενον. ἄλλος δὲ ῥήτωρ εἰπὼν ὡς ἀπῆλθεν ὁ δεῖνα εἰς τὸ χρεὼν, τὸν φυσικὸν οὕτω θάνατον ἔφρασεν. ὃν χρεωστοῦντες οἱ ἐν γενέσει, ἀποτίνουσιν ἀναλύοντες. Ἰστέον δὲ ὡς Ὅμηρος μὲν θωρήσσειν, ἀεὶ ἐπὶ ὁπλισμοῦ φησιν. οἱ δὲ μετ᾽ αὐτὸν, καὶ ἐπὶ μέθης τὴν λέξιν τεθείκασιν. ὅθεν καὶ θώρηξις κατὰ τοὺς παλαιοὺς, οἰνοποσία καὶ ἀκρατοποσία. ἴσως δὲ καὶ αὐτὸ, διὰ τὸ μάχιμον τῶν μεθυόντων. τὸ δὲ πανσυδίῃ, καὶ διὰ τῶν δύο σίγμα γράφουσιν οἱ παλαιοί. ὡς τὸ σύσσιτος σύσσωμος. καὶ τὰ ὅμοια. δηλοῖ δὲ κατά τινας, τὸ, παμπληθεί. ἕτεροι δέ φασι πανσυδίῃ ἀντὶ τοῦ πανστρατιᾷ, μηδενὸς ἀπομαλακιζομένου. ἄλλοι δὲ, πανσυδίῃ ἀντὶ τοῦ πανορμεί. Αἴλιος δὲ Διονύσιος, ἀντὶ τοῦ παντελῶς, ὅθεν παρὰ Θουκυδίδῃ τὸ, πανσυδεὶ διεφθάρθαι. Ἰστέον δὲ ὅτι τε τὴν ῥηθεῖσαν θώρηξιν, διὰ τοῦ ὁ μικροῦ καὶ ἰῶτα γράφουσί τινες, ὡς ἀπὸ τοῦ θόρω τὸ πηδῶ, διὰ τὸ θορεῖν εἶναι τοὺς μεθύοντας, καὶ ὅτι χρῆσις αὐτῆς ἐν τῷ, λιμὸν θόρηξις λύει. Ὅτι τὴν Τροίαν περιφράζων, πόλιν εὐρυάγυιαν Τρώων καλεῖ. ἔστι δὲ εὐρυάγυια, ἡ πλατύρρυμος. ἀγυιὰ γὰρ ἡ κοινῶς λεγομένη ῥύμη, ἀφ᾽ ἧς καὶ ἀγυιεὺς,

κίων ἱερὸς ἀπόλλωνος πρὸ θυρῶν ἑστὼς, λήγων εἰς ὀξύ. γίνεται δὲ παρὰ τὸ ἄγειν. ὅθεν καὶ ὁ ἀγὼν καὶ ἡ ἀγορά. ἐναντία δὲ ἡ εὐρυάγυια, ταῖς στενωποῖς. ἔφη δέ τις καὶ ἀγυιάτιδας θεραπαίνας, τοὺς πρὸ τῶν θυρῶν βωμοὺς, οἳ πρὸς χάριν ἀγυιέως ἀπόλλωνος ἵδρυνται. ἱδρυμένου πρὸ πυλῶν, ὡς ἀλεξικάκου. ὅτι δὲ καὶ προπαροξύνεται ἡ ἀγυιά, δηλωθήσεται ἐν τοῖς ἑξῆς. Ὅτι τὸ ἀμφιβάλλειν καὶ ἀμφισβητεῖν καὶ ἀμφιλέκτως ἔχειν, ἀμφὶς φράζεσθαι λέγει. οὕτω δὲ ἐννοητικὸν καὶ τὸ ἀμφὶς φρονέοντε. σημαίνει δέ ποτε ἡ λέξις, καὶ τὸ ἐκτός. οἷον ἀμφὶς ὁδοῦ δραμέτην. ἔτι δὲ καὶ τὸ ἀμφότεροι. ὡς τὸ ἀμφὶς ἀριζήλω. Ἰστέον δὲ ὅτι, καθάπερ ἀπὸ τῆς εἰς προθέσεως, καὶ τῆς ἐξ καὶ τῆς πρὸς καὶ τῆς ἀνὰ καὶ κατὰ, γίνεται ἐπιρρήματα, τὸ εἴσω. τὸ ἔξω. τὸ πρόσω, ἀφ' οὗ τὸ πόρρω. τὸ ἄνω. τὸ κάτω. καὶ ἐκ τῆς περὶ, τὸ πέριξ, ὅθεν τὸ ἄπριξ κατὰ συγκοπήν. καὶ ἐκ τῆς ἀπὸ, τὸ ἄπο, οὕτως καὶ τὸ ἀμφὶς, ἐκ τῆς ἀμφὶ, οὐ τῆς λαμβανομένης ἀντὶ τῆς περὶ, οἷον ἀμφ' ἀγαθὸν θεράποντα, ἢ ἀντὶ τῆς ἐν, οἷον ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα, ἢ ἀντὶ τῆς ἐπὶ, οἷον τὴν κτεῖνεν ἀμφ' ἐμοί, ἀλλὰ τῆς σημαινούσης τὸ δύο ἐν οἷς, ἀμφίδυμος ἀμφίστομος. Ὅτι ἐν τῇ ἄλφα ῥαψῳδίᾳ, τὸ ἅπτεσθαι συντάξας αἰτιατικῇ ὡς ἐκεῖ ἐδηλώθη, ἐνταῦθα δοτικῇ συντάσσει. φησὶ γὰρ, τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται. ἤτοι τῶν τρώων, κατὰ λόγον ἀντιπτώσεως. τινὲς δὲ τὸ ἐφῆπται, ἀντὶ τοῦ ἐπίκειται ἐπικρέμαται. λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ κρέμασθαι τὸ ἅπτεσθαι, ὡς δηλοῖ τὸ βρόχον ἅψατο. ἐρεῖ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ ποιητὴς, ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται, κατὰ ὁμοίαν ἔννοιαν. κήδεα δὲ αἱ βλάβαι, ἀπὸ τοῦ κήδω τὸ βλάπτω. τοῦ ἀντιφραζομένου μὲν πρὸς τὸ ἕτερον κήδω. ἐξ οὗ καὶ ὁ κηδεμών. καὶ ὁ κηδεστής. ἔχοντος δὲ καί τινα ὁμοιότητα. καὶ γὰρ καὶ ὁ κηδόμενος, φροντίζει τῶν φιλουμένων. καὶ ὁ κήδων, τῶν μισουμένων. πλὴν ὁ μὲν, εἰς καλόν. ὁ δὲ, εἰς κακόν. Ὅτι ἐν μὲν τῷ τέλει τῆς ἄλφα ῥαψῳδίας, γλυκὺν ἔφη τὸν ὕπνον. ἐνταῦθα δὲ, μελίφρονα καὶ ἀμβρόσιον, τὴν αὐτὴν δηλῶν ἔννοιαν. γλυκὺ γὰρ καὶ ἡ ἀμβροσία. ἧς παρώνυμον ὁ ἀμβρόσιος. οἷον περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος. προϊὼν δὲ καὶ τὴν νύκτα καθ' ἣν ὁ ὕπνος, ἀμβροσίαν ἐρεῖ. τὸ δὲ ἐκκέχυτο, ὡς ἐπὶ ὑγροῦ ἔφη περιχεομένου ὅλῳ τῷ σώματι. τοῦτο δὲ, διὰ τὴν ἐν ὕπνῳ ἀπραξίαν ὅλου τοῦ σώματος. καὶ διότι ὁ ὕπνος φασὶν ἐξ ὑγρότητος. ὁ δὲ περικεχυμένος ὕπνος, εἰκότως ἂν καὶ νήδυμος λέγοιτο. ἐξ οὗ ὡς ἀπὸ ὑγροῦ τινος βαθέος, οὐκ ἔστιν ἀναδῦναι τὸν ὑπνώττοντα. ὅρα δὲ ὡς ἡ ὁμηρικὴ ἀμβροσία, καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς ἀμβρόσιος ὕπνος, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ νέκταρ, ἀπεχρήσατο τοῖς ὕστερον, καὶ εἰς κυρίων ὀνομάτων εὕρεσιν. ἀμβρόσιος γάρ τις ἀνὴρ ἐκλήθη. καί τις ἕτερος Νεκτάριος. Ὅτι Ὅμηρος εἰδὼς ὡς εἰώθαμεν ἄνθρωποι ἐν ὕπνοις ἐκείνους ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ φαντάζεσθαι, οἷς προσπαθῶς πως ἔχομεν, κατὰ τὸ, οὕπερ οἴω μεμνῆσθαι ἔνπερ ὀνείρῳ, τῷ Νέστορι πλάττει ἀπεικασθῆναι τὸν ὄνειρον. διατί; διότι φησὶ, μάλιστα γερόντων αὐτὸν ὁ ἀγαμέμνων ἐτίμα. οὐ μόνον ὡς συνετὸν, ἀλλὰ καὶ ὡς φιλοβασιλέα. καθὰ καὶ ἐν τῇ ἄλφα ῥαψῳδίᾳ ἐδείχθη. καὶ μετὰ ταῦτα δὲ φανήσεται. δῆλον δὲ ὅτι πᾶς ὄνειρος καθ' αὑτὸν μὲν, ἀθέατος. τῇ δὲ πρὸς τὰ πρόσωπα, ἢ πρὸς ἕτερά τινα σώματα ἐξομοιώσει, τῇ φαντασίᾳ γίνεται θεατός. ἵστασθαι δὲ ὑπὲρ κεφαλῆς τῷ βασιλεῖ λέγει τὸν ὄνειρον. αἰνιττόμενος, ἐν τῇ κεφαλῇ τὸ λογιστικὸν εἶναι, ὅπου καὶ ὁ ἐγκέφαλος, ἐξ οὗπερ ἡ ἀρχὴ τῶν αἰσθήσεων. Ἡρόδοτος δὲ εἰς ὅμοιον ἱστορίας τρόπον ἐλθὼν, ἄλλως ἔφρασεν εἰπών. ὑπερστὰν δὲ τὸ ὄνειρον τοῦ ἀρταβάζου, εἶπε. γέροντας δέ φασιν οἱ παλαιοὶ παρ' Ὁμήρῳ, τοὺς ἐντίμους λέγεσθαι. ὥσπερ δὴ καὶ ἐνταῦθα. καὶ μετ' ὀλίγον, ἐν τῷ, βουλὴ μεγαθύμων γερόντων. ἐν οἷς καὶ Διομήδης ἦν, καὶ οἱ αἴαντες, οἳ χρόνῳ μὲν οὐκ ἦσαν γέροντες, ἄλλως μέντοι ὡς ἔντιμοι, μετὰ τῶν γερόντων κατελέγοντο. ὅτε μέντοι ὁ ποιητὴς γέροντα ἑνικῶς εἴπῃ, τότε δὴ τὸν τῷ χρόνῳ πεπαλαιωμένον δηλοῖ. Σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ ἐν τῷ, γέροντας ἀριστῆας παναχαιῶν, γέροντας τοὺς ἐντίμους εὑρήσομεν δηλουμένους. ἐν οἷς οὐ μόνον γέροντες τῇ ἡλικίᾳ, καί ποτε ὄντες ἀριστεῖς, ἀλλὰ καὶ νέοι ἐνεργοῦντες ἄρτι τὸ ἀριστεύειν. οἱ παραχωροῦντες τῆς κλήσεως τῶν ἀριστέων τοῖς γεραιοῖς, ἀντιλαμβάνουσι τὸ λέγεσθαι καὶ αὐτοὶ γέροντες. οὐ μόνον διὰ τὸ ἄξιοι εἶναι τοιοῦτοι γενέσθαι διὰ μακροβιότητος, ἀλλὰ καὶ διὰ φρόνησιν, δι' ἣν καὶ ὁ Τυρσηνὸς Τάρκων, καὶ ὁ Τρωικὸς Κύκνος, πολιοὶ ἐκ γενετῆς φημίζονται. τάχα δὲ καὶ ὡς οἷον ἐκ μέρους, ἀριστεῖς μὲν οἱ γέροντες, διὰ τοὺς ἐν τῷ τοιούτῳ συλλόγῳ ἀριστέας. γέροντες δὲ αὖ πάλιν οἱ ἀριστεῖς, διὰ τοὺς συναναμεμιγμένους αὐτοῖς γέροντας, κατά τινα οἷον ἐπάλλαξιν ἢ ἀντίδοσιν.

Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
Ὧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσα μέμηλεν.
Νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα. Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
Ὃς σεῦ ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει.
Θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Πανσυδίῃ. νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων. οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται. ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας

Ἥρη λισσομένη. Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
Ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσί. μηδέ σε λήθη
Αἱρείτω εὖτ' ἄν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἀπεβήσατο. τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
Τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμὸν, ἅ ῥ' οὐ τελέεσθαι ἔμελλε.
Φῆ γὰρ ὅγ' αἱρήσειν Πριάμου πόλιν, ἤματι κείνῳ.
Νήπιος. οὐδὲ τὰ ᾔδη, ἅ ῥα Ζεὺς μήδετο ἔργα.

Ὅτι οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα, ᾧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται καὶ τόσσα μέμηλε. γνωματεύει δὲ ὁ λόγος, ὅτι ἀνὴρ μὲν ἰδιώτης τάχα ἂν οὐκ ἐπιψόγως ὑπνώσῃ παννύχιος. καὶ οὐδὲ ὁ ἁπλῶς βουληφόρος, ἄγρυπνος ἔσται. ὁ μέντοι βουληφόρος βασιλεὺς, οὐκ ἂν διὰ πάσης δεόντως ὑπνώσῃ νυκτός. τὸ γὰρ ᾧ λαοὶ ἐπιτετράφαται καὶ τόσσα μέμηλε, τὸν βασιλέα δηλοῖ. ᾧ τινι οὐ λαὸς ἐπιτέτραπται, ἀλλὰ λαοί. καὶ οὐδὲ ἁπλῶς ὀλίγα μέμηλεν, ἀλλὰ τόσσα. τουτέστι πολλὰ, κατὰ σχῆμα θαυμασμοῦ. δεῖ τοίνυν τὸν τοιοῦτον ἄρχοντα, διδόναι τι ἐγρηγόρσεως καὶ τῇ νυκτὶ, διὰ τὰς τηνικαῦτα σκέψεις τῶν βουληφόρων. κατὰ τὴν παροιμίαν τὴν λέγουσαν, ἐν νυκτὶ βουλή. διὸ καὶ εὐφρόνη λέγεται ἡ νὺξ, ὥς φασιν οἱ παλαιοί. ὅθεν λαβὼν Εὐριπίδης, ἔφη τὸ, ἤδη πότ' ἄλλως νυκτὸς ἐν μακρῷ χρόνῳ ἐφρόντισα, καὶ ἑξῆς. ὡς τῶν καιριωτέρων σκέψεων, νυκτὸς μάλιστα φροντιζομένων. Τὸ δ' ἐπιτετράφαται, ἔστι μὲν ἰωνικόν. ὅμοιον τῷ τετύφαται. δηλοῖ δὲ ἐπίτροπον εἶναι τὸν βασιλέα λαοῦ. πάντως γὰρ ἐπίτροπος λέγοιτ' ἂν, καὶ ᾧ τινι ὁ λαὸς ἐπιτέτραπται. ὥσπερ καὶ οἰκίας ἐπίτροπος, ὁ οἰκονόμος. μέμηλε δὲ, τὸ διὰ φροντίδος γίνεται. ἔστι δὲ μέσος παρακείμενος. καθὰ καὶ τὸ προβέβουλα, ὡς ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ εἴρηται. Ἰστέον δὲ ὅτι πάντως εὐρυκρείων, ᾧ λαοὶ ἐπιτετράφαται. καὶ ὅτι δοκεῖ εὐλόγως παρὰ Λάκωσι, Ζεὺς Ἀγαμέμνων ἐπιθετικῶς εἶναι, ὡς ὁ Λυκόφρων λαλεῖ. Ἀγαμέμνων τε γὰρ εὐρυκρείων, καὶ Ζεὺς εὐρυμέδων. εἰ δή που τὸν εὐρυκρείων καὶ εὐρυμέδων, λέγοιτ' ἂν διὰ τοῦτο διθυραμβικώτερον, καὶ Ἀγαμέμνων Ζεὺς, καθότι καὶ εὐρυκρείων. τὸ δὲ τόσσα μέμηλε, ἤγουν πάνυ πολλὰ, καὶ ὡς δὴ ἄρρητα. συντελεῖ τι εἰς τὸ μὴ χρῆναι παννύχιον εὕδειν τὸν τοιοῦτον βουληφόρον. οὐ γὰρ ἂν αὐτῷ ἀρκοίη πρὸς βουλὴν ἡ ἡμέρα. μεμήλοι δὲ ἂν πολλὰ καὶ νύκτωρ. ἀγρυπνητέον ἄρα. δῆλον δὲ καὶ ὡς τοῦ, παννύχιος, προϋπάρχει τὸ πάννυχος. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα τὸ ξύνιεμι, γενικῇ συντάσσει ὁ ποιητὴς, λέγων. νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα. Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι. οὕτω δὲ καὶ ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ συνέταξεν, ὅτι ξυνιέναι εἶπεν ὁ Νέστωρ τῶν ἑαυτοῦ βουλευμάτων τοὺς Λαπίθας. Διὸς δὲ ἄγγελον εἰπὼν Ὅμηρος τὸν ὄνειρον τὸν ῥηθέντα, ἐδήλωσε τὸ διοπέμπτους εἶναι τῶν ὀνείρων τινάς, ὡς καὶ ἐν τῷ, καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν. ἔτι δὲ καὶ ἐτυμολογίαν ἐνέφηνε τῆς λέξεως. αὐτός τε γὰρ ἄγγελος εἶναί φησι Διὸς, οὗ περ οὐκ ἀπατηλὰ εἶναι τὰ ἔπη προείρηται. καὶ ὄνειρος δὲ λέγεται, παρὰ τὸ τὸ ὂν εἴρειν, ὅ ἐστιν ἀγγέλλειν τὸ ἀληθές. διὸ οὖν καὶ ἡ Ἶρις πράττεται ἡ τῶν θεῶν κατὰ τὸν μῦθον ἄγγελος, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ, Ἶρις ἀγγελέουσα. Ὅτι τὸ ὃς σεῦ ἄνευθεν ἐὼν μέγα κήδεται ἠδ' ἐλεαίρει, εἴποι ἄν τις περὶ τοῦ ἐν τῷ ἀποδημεῖν ἐπιστρεφομένου τινὸς τῶν ὑποδεῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι πρὸς σαφήνειαν ἐτέθη τὸ ἐλεαίρει, μετὰ τὸ, κήδεται. διότι τὸ κήδειν, καὶ ἐπὶ βλάβης λέγεται. Ὅτι τὸ ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσὶν, ἀρχή ἐστι τοῦ ἐχέφρων συνθέτου ὀνόματος. ὁ γοῦν ἔχων ἐν φρεσὶ καὶ μὴ ἐπιλανθανόμενος, ἐχέφρων ἂν λέγοιτο. καὶ γοῦν καὶ ἔχειν ἐν φρεσὶν ἐνταῦθα, οὐ τὸ φυλάξασθαι καὶ μηδενὶ ἐξειπεῖν, ἀλλὰ τὸ διαμνημονεύειν. διὸ καὶ ἑρμηνεύων, φησί. μηδέ σε λήθη αἱρείτω. Ὅτι ἐν τῷ, εὖτ' ἄν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήῃ, μελίφρων μὲν ὁ γλυκύς. ἃ δὴ καὶ οἴνου εἰσί ποτε ἐπίθετα. τὸ δὲ ἀνήῃ, σημαίνει μὲν, τὸ, ἀνήσει ἀφήσει χαυνώσει. γίνεται δὲ ἢ ἀπὸ τοῦ ἀνῶ ἀνῇς ἀνῇ, πλεονασμῷ τοῦ η. ἢ ἀπὸ τοῦ ἀνείη εὐκτικοῦ, τροπῇ συνήθει τοῦ ε εἰς η, ὡς προσγεγράφθαι τὸ ι. λέγεται δέ ποτε ἀνεῖναι, καὶ τὸ ἀναπεῖσαι, καὶ τὸ ἐρεθίσαι δέ. οὕτω γάρ τις ἀνίησι κύνα εἰς θήραν. ἐκ τοῦ τοιούτου δὲ ῥήματος, καὶ ἀνεῖτοι βόες οἱ ἄφετοι καὶ ἀγελαῖοι. καὶ ἀνειμένος, ὁ ἀπόλυτος καὶ ἀνεπίτακτος. ὡς τὸ ἀνειμένη μὲν ὡς ἔοικας αὖ στρέφῃ. καὶ ἀνέδην ἐπίρρημα τὸ ἀνέτως καὶ ἐλευθέρως. ἔστι δὲ τὸ, εὖτ' ἄν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήῃ, περίφρασις τοῦ, ὅτ' ἂν ἀφυπνισθῇς. Ὅτι ὁ ἐλπίζων τὰ μὴ γενησόμενα, λέγοιτο ἂν ταῦτα φρονεῖν ἀνὰ θυμὸν, ἃ οὐ τελέεσθαι ἔμελλον. Ὅτι ἔθος Ὁμήρῳ ἐν πολλοῖς ἀναφωνεῖν τὸ, νήπιος, ἐπὶ τῶν μὴ βουλευομένων, ἢ μὴ νοούντων καλῶς. ὥσπερ δὴ καὶ ἐνταῦθα νήπιον αὐτὸς ὁ ποιητὴς λέγει τὸν Ἀγαμέμνονα, ὡς μὴ σκεψάμενον τί βούλεται ὁ χρησμός. ὁ μὲν γὰρ ὡς προείρηται, τὸ νῦν, πλατικῶς λέγει. ὡς καὶ ὅτε Ἡσίοδος φησί. νῦν γὰρ γένος ἐστὶ σιδήρεον. ὁ δὲ Ἀγαμέμνων, ἀπραγμόνως οὕτω τὸ, νῦν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν Τρώων, ἀκαριαίως ἀντὶ τοῦ, τῷ ἤματι ἐκείνῳ καὶ αὐθημερὸν ἐνόησε. διὸ καὶ νήπιον αὐτὸν λέγει, ὡς μὴ οἴκοθεν νοήσαντα. ἢ γοῦν, ἀλλὰ ὡς ἑτέρως ἔχειν, ἢ μάντιν ἐπερωτήσαντα, ἢ ἄλλό τι πεποιηκότα εἰς διασάφησιν τῆς ὁμωνυμίας τοῦ χρησμοῦ. καὶ τοῦτό ἐστιν ὁ πᾶς ψόγος τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὅτι οὐκ ἐπέστησε τῇ σημασίᾳ τοῦ νῦν. καίτοι καὶ ἄλλως ἔπταισεν ὥς φασιν οἱ παλαιοί. πανσυδίῃ γὰρ κελευσθεὶς πολεμῆσαι, ὁ δὲ, οὐχ οὕτως

ἐποίησεν, ἀλλὰ τοὺς Μυρμιδόνας ἀφεὶς καὶ τὸν ἀχιλλέα, ἐπολέμησεν. ἀλλ' ὁ ποιητὴς τοῦτο οὐ παρασημαίνεται. τάχα γὰρ τὸ πανσυδίη, οὐ τὸ παμπληθεὶ δηλοῖ, ἀλλὰ τὸ προθύμως καὶ πάσῃ ὁρμῇ, ἐκ τοῦ πᾶν καὶ τοῦ σύω τὸ ὁρμῶ, ὅπερ ὁ Ἀγαμέμνων πεποίηκεν.

Θήσειν γὰρ ἔτ' ἔμελλεν ἐπ' ἄλγεά τε, στοναχάς τε
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι διὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Ἔγρετο δ' ἐξ ὕπνου. θείη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή.
Ἕζετο δ' ὀρθωθείς. μαλακὸν δ' ἔνδυνε χιτῶνα
Καλὸν, νηγάτεον. περὶ δ' αὖ μέγα βάλλετο φᾶρος.
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον.
Εἵλετο δὲ σκῆπτρον πατρώιον ἄφθιτον αἰεί.
Σὺν τῷ, ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ἠὼς μὲν ῥα θεὰ προσεβήσατο μακρὸν ὄλυμπον
Ζηνὶ φόως ἐρέουσα καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν.
Αὐτὰρ ὁ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε
Κηρύσσειν ἀγορὴνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον. τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.

Ὅτι ἐν τῷ εἰπεῖν ὡς, ἔμελλεν ὁ Ζεὺς ἄλγεά τε στοναχάς τε θήσειν Τρωσὶ καὶ Δαναοῖς, παρεμφαίνει ὁ ποιητὴς, ὡς ἐν καταρχαῖς γέγραπται Ἰλιάδα λέγεσθαι, ὡς περιέχουσαν μὴ μόνα τὰ τῶν Ἰλιέων, ἀλλ' ἁπλῶς τὰ συμβάντα κατὰ τὴν Ἴλιον. τὸ δὲ σχῆμα, προαναφώνησις. Ὅτι τὸν ὄνειρον, καὶ ὀμφὴν λέγει. ἐκεῖνο μὲν, ὡς τὸ ὂν εἴροντα. καθάπερ εἴρηται. τουτέστιν ἀγγέλλοντα. διός γοῦν αὐτὸν ἔφη ἄγγελον. τοῦτο δὲ παρὰ τὸ ὂν φαίνειν. ταυτὸν οὖν δηλοῦσιν ἐνταῦθα ὄνειρός τε καὶ ὀμφή. ὥσπερ δὲ ἐκεῖνον θεῖον ὄνειρον εἶπεν, οὕτω καὶ ταύτην θείαν ὀμφήν. φησὶ γὰρ, θείη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή. ἀπ' αὐτῆς δὲ καὶ Ζεὺς πανομφαῖος. ἤτοι κληδόνιος. ὀμφὴ γὰρ αὖ πάλιν καὶ κληδὼν, τὸ αὐτὸ δηλοῦσι. καὶ μέντοι καὶ ἡ ὄσσα. οἱ δὲ νεώτεροι, ἐπὶ ἁπλῶς λόγου τιθέασι καὶ τὴν ὄσσαν καὶ τὴν ὀμφήν. Τὸ δὲ ἀμφέχυτο, ἐνταῦθα ἐπαινεῖται παρὰ τῶν παλαιῶν. σημαίνει μὲν γὰρ τὸ περιῆλθεν. ἐμφαίνει δέ φασιν, ὅτι εἰς οὐδὲν αὐτῆς ὁ ἀγαμέμνων ἐπιλέλησται.

Ὅτι σχῆμά ἐστι καὶ ἐνταῦθα διασκευαστικὸν. ἐν ᾧ ἐκτίθεται ὁ ποιητὴς, ὅτι ὁ Ἀγαμέμνων ἐγερθεὶς ἐξ ὕπνου, ἕζετο ὀρθωθείς. μαλακὸν δ' ἔνδυνε χιτῶνα καλὸν, νηγάτεον, περὶ δὲ μέγα βάλλετο φᾶρος. ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα. ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον. εἵλετο δὲ σκῆπτρον πατρώιον ἄφθιτον αἰεί. τοιαῦτα δὲ σχήματα καὶ ἐν τῇ α' ῥαψῳδίᾳ ἦσαν, ὅτε ἡ ναῦς τῷ λιμένι προσώκειλε. καὶ ὅτε ἡ ἑκατόμβη ἐτύθη. πολλαχοῦ δὲ καὶ ἀλλαχοῦ, τοιαῦται παρὰ τῷ ποιητῇ εὑρεθήσονται διασκευαί. εἴωθε γὰρ ὡς προείρηται, ἐπὶ διδασκαλίᾳ τῶν ἀκροωμένων ἐνασχολεῖν τὸν αὐτοῦ λόγον καὶ τοῖς λεπτοῖς, ὡς ἂν αὐτοὶ μάθοιεν ῥητορικῶς καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις εὐδοκιμεῖν. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ κατὰ τάξιν αὐτῷ ἐν τῇ τοιαύτῃ διασκευῇ ἔχει τὰ πράγματα. ὑπόκειται μὲν γὰρ, ὁ χιτών. ἐπίκειται δὲ, τὸ φᾶρος. ὧν περιβληθέντων, ὑποδήσασθαι ἔδει. εἶτα ξίφος ἀμφιβαλέσθαι, μετὰ δὲ, τὸ σκῆπτρον ἑλέσθαι. ὅρα δὲ καὶ ὅπως ἑκάστῳ τῶν διασκευασθέντων, ἐπίθετόν τι δέδωκε. μαλακὸν μὲν τὸν χιτῶνα εἰπὼν καὶ καλόν. μέγα δὲ συλλογιστικῶς τὸ φᾶρος, διὰ τὸ τοῦ φοροῦντος δηλαδὴ μέγεθος. λιπαροὺς δὲ τοὺς πόδας. καλὰ δὲ τὰ πέδιλα. τὸ ξίφος ἀργυρόηλον. τὸ σκῆπτρον ἄφθιτον. Ὅρα δὲ καὶ διαφορὰν ἐνταῦθα τοῦ περιβαλέσθαι καὶ ἀμφιβαλέσθαι, εἴπερ φᾶρος μὲν, περιβάλλεται. ξίφος δὲ, ἀμφιβάλλεται. γίνεται δὲ ὁ μὲν χιτών, παρὰ τὸ χύω. οἱονεὶ χυτών τις ὢν, ὡς ἀμέσως αὐτίκα περικεχυμένος τῷ σώματι. ἢ καὶ ὡς μὴ στατὸς, ἀλλ' οἱονεὶ χυτός τις διὰ τὸ λεπτὸν καὶ οὕτως εὐαφές, διὸ καὶ μαλακὸς λέγεται, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ φάρους. ἐκεῖνο γοῦν, οὐκ ἐξ ἀνάγκης μαλακόν. ὡς καὶ τῇ ὑφῇ ἀρκεὸς, καὶ διὰ τοῦτο πυκνὸν μᾶλλον ἤπερ ὁ χιτών. καὶ ὅρα ὅτι λόγος μὲν μαλακὸς ἐν τοῖς πρὸ τούτου, ὁ μαλακώτερος. χιτὼν δὲ μαλακός, ὁ αὐτὸς ὢν τοιοῦτος. σημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοί, ἐπὶ ἀνδρὸς τὸν χιτῶνα λέγεσθαι, καθάπερ τὸν πέπλον ἐπὶ γυναικός. ὡς καὶ αἱ βαθύπεπλοι καὶ καλλίπεπλοι δηλοῦσι. καὶ ἡ κροκόπεπλος. καὶ τὸ, πέπλοισιν ἐκπονεῖ, παρ' Εὐριπίδῃ. καὶ μὴν αὐτὸς, καὶ ἐπὶ ἀνδρῶν τὸν πέπλον τίθησιν, ἔν τε τῷ ἱππολύτῳ, καὶ ἐν οἷς δέ που μελαμπέπλους παράγει τὸν Τυνδάρεων, καὶ τὸν Ὀρέστην πέπλοις κεκρύφθαι φησίν. ὡς δὲ τροπικῶς καὶ πολεμικόν τι φόρημα ὁ χιτὼν, ἐν τοῖς ἑξῆς πολλαχοῦ φανεῖται. δῆλον δὲ καὶ ὅτι οὐδὲ πάντοτε χιτὼν λέγεται τὸ ἐκ λίνου μὲν ὑφανθὲν, ἐπικείμενον δὲ αὐτίκα τῷ σώματι. εἴγε καὶ ἐξ οὔλων ἐρίων, χιτὼν λέγεται παρὰ τοῖς παλαιοῖς. καλὸν δὲ, τὸν εὐειδῆ λέγει, οὕτω καὶ ὁ χρυσὸς καλός. καλὰ δὲ καὶ τὰ ἐκ χρυσοῦ, καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἐν οἷς καὶ κρή-

δεμνα

δεμνα. ἐκεῖθεν δὲ καὶ σκῶμμά ποτε δημῶδες τὸ, φιλόκαλος, ἐπὶ πορνικοῦ. καὶ ἡ ἐν ἐπαίνῳ ἀπειροκαλία, ἤγουν ἡ λίαν εὐήθεια. τῆς δ᾽ αὐτῆς ἐννοίας καὶ τὸ, ὁ δεῖνα καλὸς, καὶ ἡ δεῖνα καλή. ἅπερ ἐν φλοιοῖς δένδρων τὸ παλαιὸν ἔγραφον, καθὰ ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθήσεται. εὐμορφίαν γὰρ ἐνταῦθα ἐδήλουν τὰ γράμματα. οὕτω δὲ τέλος πανηγυρικοῦ λόγου τὸ καλὸν, ἐπεὶ κάλλους μάλιστα ὁ πανηγυρικὸς λόγος ἐφίεται. νηγάτεον δὲ, ἢ τὸ νεωστὶ γενόμενον οἱονεὶ νεήγατον, ἢ παρὰ τὸ νη στερητικὸν, καὶ τὸ γατὸν τὸ γεγεννημένον. ἵνα δηλοῖ τὸ ἀγέννητον. δὲ ὡς εἰπεῖν, ἀχειρότεκτον. ὥσπερ γὰρ φασὶν ἀπὸ τοῦ τείνω τατὸς, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ γείνω γατὸς καὶ νηγάτεος. λιπαροὺς δὲ πόδας λέγει, οὐ τοὺς διὰ τρυφὴν, ἀλλὰ διὰ τὸ γυμνάσιον τοιούτους. ἀπὸ μέρους δὲ νοητέον τὸ πᾶν. ὡς καὶ τοῦ ὅλου σώματος, εὐσαρκοῦντος δι᾽ εὐεξίαν τῷ βασιλεῖ. ὅτι δὲ τὸ γυμνάσιον τοιαῦτα ποιεῖ τὰ σώματα, ζητητέον καὶ εἰς τὸν κωμικόν. ὅτι δὲ καὶ ἐπὶ κρηδέμνῳ τίθεται τὸ λιπαρὸν, δῆλον ἐκ τοῦ λιπαροκρηδέμνου, ἐν ᾧ δηλοῦνται τροπικῶς, ἡ τοῦ κρηδέμνου λειότης τε καὶ στιλπνότης ἐκ λευκότητος. δοκεῖ δὲ ξενίζον εἶναι εἰ καὶ γυναικῶν πόδες λιπαροί ποτε λέγονται. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ὑπὸ λιπαροῖσι, τινὲς ὑπαὶ λιπαροῖσιν γράφουσιν. ὀκνοῦντες νοεῖν, ὡς δὲ αὐτὴ ἡ ὑπὸ πρόθεσις μακρὸν ἐνταῦθα ἔχει τὸ ι διὰ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ λ κατὰ λόγον κοινῆς συλλαβῆς. Τὸ δὲ ὑπεδήσατο, δέδωκεν ἀρχὴν τῆς τῶν ὑποδημάτων κλήσεως. ὑποδεῖσθαι γὰρ πάντως ἐπὶ ποδῶν, ὥσπερ τὸ ἀναδεῖσθαι ἐπὶ κεφαλῆς. ὅρα δὲ καὶ ὅτι ὥσπερ πρὸ τούτου ὁ ἀχιλλεὺς, οὕτω καὶ νῦν ὁ ἀγαμέμνων ξίφος φέρει. καὶ ἦν ὡς καὶ προεγράφη, ἔθος τὸ παλαιὸν, ὁπλοφορεῖν ἀεὶ τοὺς ἥρωας. ὡς καὶ ὁ Τηλέμαχος ἐν Ἰθάκῃ ποιεῖ. περὶ δὲ τοὺς ὤμους τὰ ξίφη ἔφερον, καὶ οὐκ ἐζώννυντο αὐτὰ καθάπερ οἱ ὕστερον. ἄφθιτον δὲ ἀεὶ τὸ σκῆπτρον τοῦ ἀγαμέμνονος, ἀντὶ τοῦ ἄφθαρτον. ἀδιάδοχον ὡς αὐτὸς ἑρμηνεύσει μετὰ ταῦτα πλατύτερον. διὸ καὶ τὸ πατρῷον πρόσκειται. φησὶ γὰρ πατρώιον ἄφθιτον αἰεί. ἐπίτασις δὲ τοῦ ἄφθιτον, τὸ αἰεί. ὅρα δὲ καὶ ὡς ἐν μὲν τῷ, μέγα βάλλετο φᾶρος, διὰ δύο λ ἡ γραφὴ λόγῳ παρατατικοῦ. ἐν δὲ τῷ, βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον, ἑνὶ λ διοικεῖται τὸ ῥῆμα, μέσου ὂν ἀορίστου δευτέρου ἐν συνήθει χρόνου ὑπαλλαγῇ. Ὅτι θέλων εἰπεῖν ὡς ἐγένετο ἡμέρα, περιφράζει οὕτως. ἠὼς μέν ῥα θεὰ προσεβήσατο μακρὸν ὄλυμπον, ζηνὶ φόως ἐρέουσα ἤτοι ἀπαγγέλουσα. καὶ τὰ ἑξῆς. προσέθετο δὲ τὸ, θεὰ, ἵνα μυθικῶς νοηθῇ. τῆς γὰρ σωματοειδοῦς ἠοῦς ἐστὶ τὸ ἀγγέλλειν φῶς, τῷ τε διῒ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀθανάτοισιν, οἱονεὶ διαδουχοῦσαν. ὅπερ δηλοῖ ἀλληγορικῶς, τὸ ἡμέρας οὔσης τόν τε ἀέρα ζῆνα ἤγουν δία πεφωτίσθαι, καὶ τὰ λοιπὰ δὲ στοιχεῖα κατὰ τὸ ἐγχωροῦν. Ἰστέον δὲ ὅτι Ὅμηρος μὲν, φῶς ἀγγέλλων θεοῖς ἔφη τὴν μυθικὴν ἠῶ ἀφυπνίζουσαν οὖν ἐκείνους. Εὐελπίδης δὲ ἀλληγορικῶς, θεοῦ λαμπάδα τὴν ἡμέραν φησί. τὸ δὲ φῶς ἐρεῖν, ταυτόν πως ἐστὶ τῷ φωσφορεῖν. ἐνταῦθα δὲ σημειοῦνται οἱ παλαιοὶ, ὅτι δεξιώτατα ὁ ποιητὴς ἅμα τῇ τοῦ ὀνείρου θέᾳ διαφαῦσαι τὴν ἡμέραν πεποίηκεν. οὐ μόνον πρὸς ἔνδειξιν τοῦ παννύχιον εὕδειν τὸν ἀτρείδην, ἀλλὰ καὶ ἵνα δηλώσῃ φασὶν, ὅτι οἱ πρὸς τὴν ἠῶ ὄνειροι, μᾶλλον ἀληθεῖς. ὡς ἤδη πεπεμμένων τῶν σιτίων, καὶ τοῦ λογιστικοῦ νήφοντος, καὶ μὴ ἐπιπροσθουμένου ταῖς ἐκ τῶν βρωμάτων ἀτμίσι. λέγουσι δὲ καὶ ὅτι τρίτη καὶ εἰκοστὴ αὕτη ἡμέρα τῆς Ἰλιάδος. δέκα μὲν γάρ φασιν αἱ τοῦ λοιμοῦ καὶ μέχρι τῆς μήνιδος, ἥτις ἦν ἡ δεκάτη. δώδεκα δὲ τῶν θεῶν ἐν αἰθιοπίᾳ ὄντων. ἡ τοίνυν ἀνατολὴ αὕτη, τρίτη καὶ εἰκοστή. καὶ οὕτω μὲν πιθανῶς οἱ παλαιοί. δύναται δὲ καὶ ἄλλως ἔχειν τὸ πρᾶγμα. ἐν γὰρ τῇ ῥηθείσῃ δεκάτῃ τοῦ λοιμοῦ, ἡ θέτις ἐλθοῦσα, ἔφη τῷ ἀχιλλεῖ. χθιζὸν ἀπελθεῖν τὸν δία εἰς τοὺς αἰθίοπας, τῇ δωδεκάτῃ ἐλευσόμενον. εἰ γοῦν χθιζὸς ἀπῆλθε, δευτέρα ἦν ἄρα ἡμέρα τῷ διῒ, ἡ δεκάτη τοῦ λοιμοῦ. μεθ᾽ ἣν ἔδει ἄλλας δέκα καὶ μόνας διελθεῖν αὐτῷ ἡμέρας, αἵτινες μετὰ τῶν δέκα ἡμερῶν τοῦ λοιμοῦ, εἴκοσι συνεπλήρουν ἡμέρας. ἡ τοίνυν μετὰ τὴν δωδεκάτην αὕτη, οὐκ ἂν εἴη εἰκοστὴ τρίτη ἡμέρα. ἀλλ᾽ εἰ μὲν εὐθὺς περὶ αὐτὴν ἐκείνην τὴν δωδεκάτην ἦλθεν ὁ ζεὺς, εἴη ἂν εἰκοστὴ πρώτη ἡ σήμερον ἀνατολή. εἰ δὲ τῇ μετ᾽ αὐτὴν ἤτοι τῇ τρισκαιδεκάτῃ ἐπανῆλθεν ὁ ζεὺς, ἔστιν εἰκοστὴ δευτέρα ἡ ἐν τῇ ῥαψῳδίᾳ ταύτῃ ἀνατολή. Ἰστέον δὲ, ὡς καθάπερ θῶκος θόωκος πλεονασμῷ τοῦ ο, καὶ ξενοφῶν ξενοφόων, καὶ κῶς νῆσος κόως, οὕτω καὶ φῶς φόως. Ὅτι ἀρετὴ κήρυκος τὸ λιγύφθογγον εἶναι, ἤτοι ὀξύφωνον. καὶ ὅτι καιριωτάτη ἐστὶν αὐτοῦ λέξις τὸ κηρύσσειν. διό φησιν ἐπιμένων τῇ λέξει διὰ τὸ καίριον, κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε κηρύσσειν ἀγορήνδε καρηκομόωντας ἀχαιούς. οἱ μὲν, ἐκήρυσσον. τοὶ δ᾽ ἠγείροντο μάλ᾽ ὦκα. ὁ δὲ τρόπος, ἐτυμολογία. ὡς τοῦ κήρυκος ἐκ τοῦ κηρύσσειν ἐτυμολογουμένου, καθάπερ τῆς ἀγορᾶς ἐκ τοῦ ἀγείρειν. διὸ εἶπε κηρύσσειν ἀγορήνδε τοὶ δ᾽ ἠγείροντο. Ὅρα δὲ καὶ τὸ κηρύσσειν ἀχαιοὺς, ἐντελῶς ῥηθέν. λέγει γὰρ κηρύσσειν ἤτοι τῇ βοῇ συγκαλεῖσθαι τοὺς ἀχαιούς. τὸ δὲ οἱ μὲν ἐκήρυσσον, ἐλλιπῶς ἔχει τοῦ, ἀχαιούς. οἱ δὲ μεθ᾽ Ὅμηρον, μετὰ δοτικῆς τὸ κηρύσσειν συντάσσουσιν. οἷον κηρύσσειν ἀχαιοῖς. τὸ δὲ μάλ᾽ ὦκα, τῆς εὐπειθείας τῶν ἀχαιῶν σημεῖόν ἐστι. κατὰ τὸ, καί οἱ πείθονται ἀχαιοί.

Βουλὴν δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἷζε γερόντων,
Νεστορέῃ παρὰ νηὶ πυλοιγενέος βασιλῆος.
Τοὺς, ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν:
Κλῦτε φίλοι θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος

Ἀμβρο

Ἀμβροσίην διὰ νύκτα. μάλιστα δὲ Νέστορι δίῳ
Εἶδός τε, μέγεθός τε, φυήν τ' ἄγχιστα ἐῴκει.
Στῆ δ' ἄρ ὑπὲρ κεφαλῆς, καί με πρὸς μῦθον ἔειπεν.
Εὕδεις Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο;
Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
Ὧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
Νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα. Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι.
Ὃς σεῦ ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει.
Θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
Πανσυδίῃ. νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων. οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται. ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη. Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
Ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσίν. ὣς ὁ μὲν εἰπὼν
Ὤχετ' ἀποπτάμενος. ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
Ἀλλ' ἄγετ' αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν.
Πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι, ἣ θέμις ἐστί.
Καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλήϊσι κελεύσω.
Ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
Νέστωρ, ὅς ῥα Πύλοιο ἄναξ ἦν ἠμαθόεντος.
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων, ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν.

Ὅτι ἀγορὰ μὲν, ἡ κοινὴ πάντων συνέλευσις διὰ κηρύκων λιγυφθόγγων. βουλὴ δὲ, ἡ μόνων τῶν γερόντων. διόπερ εἰπὼν ὅτι ἐκέλευσε κηρύσσειν εἰς ἀγορὰν ὃ καὶ ἐγίνετο, ἐπάγει. βουλὴν δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἷζε γερόντων. ἤγουν πρὸ τῆς ἀγορᾶς βουλὴν ἐποίει σύγκλητον. διδοὺς δὲ καὶ τοῖς ὕστερον ἀφορμὴν τοῦ εἰπεῖν σύγκλητον τὸ τοιοῦτον, φησί. τοὺς, ὅγε συγκαλέσας ἤτοι τοὺς γέροντας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ. κίκλησκε δὲ γέροντας. ὅθεν τραγικός τις, σύγκλητον λέσχην γερόντων τὸ τοιοῦτον ὠνόμασεν. Ἡρόδοτος δὲ, σύλλογον ἐπίκλητον λέγει πόρσων. τινὰ δὲ τῶν ἀντιγράφων, βουλὴ γράφουσι δίχα τοῦ ν. ἵνα λέγῃ ὅτι βουλὴ πρῶτον ἐκαθέσθη γερόντων. καὶ φασὶν οἱ παλαιοὶ, ἀστειοτέραν καὶ ἀριστάρχειον εἶναι τὴν τοιαύτην γραφήν. γέροντας δὲ, τοὺς ἐντίμους λέγει, ὡς καὶ προμικροῦ γέγραπται. ἤτοι τοὺς ἡγεμόνας, καὶ ὡς εἰπεῖν τὴν γερουσίαν. δηλῶν ὅτι δεῖ τοὺς τοιούτους καὶ πρὸ τῆς πρεσβυτικῆς ἡλικίας, γέροντας τοῖς ἤθεσι φαίνεσθαι. εἰ δὲ σεμνὸν τῶν Λακώνων ἡ τῶν γερόντων βουλὴ, καὶ οἱ δύο βασιλεῖς, φθάνει τὴν τοιαύτην πολιτείαν ὁ ποιητὴς προειδώς. οἷς τε δύο κοσμήτορας τῶν ἀχαιῶν λαῶν, τοὺς ἀτρείδας καθιστᾷ. καὶ ἐν τοῖς καιρίοις βουλαῖς τῶν γερόντων καθίζει αὐτοῖς. πυκινὴ δὲ βουλὴ, ἡ στερρὰ ἐκ μεταφορᾶς τῶν πυκνῶν σωμάτων, ἃ δυσπαθέστερα εἰσὶ τῶν ἀραιῶν. Τὸ δὲ ἀρτύνεσθαι, πλεονασμῷ τοῦ ν δωρικῶς, ἀπὸ τοῦ ἀρτύω γίνεται. ὡς ἀπὸ τοῦ θύω, τὸ θύνω τὸ ὁρμῶ. καὶ ἀπὸ τοῦ χύω τὸ ἐκχύνω. δηλοῖ δὲ τὸ ἀπηρτισμένον τι ποιεῖν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν ἐκάθιζε βουλὴν, ἀντὶ τοῦ συνῆγε νοεῖται. καὶ συνεισάγει τὸν συνάξαντα τὴν βουλήν. τὸ δὲ ἐκάθιζε βουλὴ δίχα τοῦ ν, ἀντὶ τοῦ συνήγετο. καὶ οὐ παραδηλοῖ τὸν συνάξαντα. ἐκ τοῦ τέλους δὲ εἴρηται τὸ ἐκάθιζε. κληθέντες γὰρ καὶ συνελθόντες οἱ τῆς βουλῆς, εἶτα ἐκάθηντο. Ἰστέον δὲ ὡς ἐν τούτοις, κεῖται σχῆμα καινὸν τοιοῦτον. ἀπὸ κτητικοῦ ὀνόματος ἀναλυθέντος, ποιεῖται Ὅμηρος γενικὴν σύνταξιν, οὕτως. νεστορέῃ παρὰ νηῒ πυλοιγενέος βασιλῆος. ἤγουν παρὰ τῇ νηῒ τοῦ Νέστορος τοῦ πυλίου βασιλέως. τοιοῦτον καὶ τὸ, τῷ λαβδακείῳ παιδὶ Πολυδώρου τε καὶ ἑξῆς. ἤγουν τῷ υἱῷ τοῦ Λαβδάκου. καὶ τοῦ Πολυδώρου. καὶ τοῦ Κάδμου. καὶ τοῦ Ἀγήνορος. ὅμοιον καὶ τὸ τοῖς τευταρείοις βουκόλου πτερώμασιν. ἤγουν τοῖς τοῦ Τευτάρου σκύθου ὀϊστοῖς. καὶ τὸ ἀπαρκτίαις πρηστῆρος αἴθωνος πνοαῖς. ἤγουν ταῖς πνοαῖς τοῦ ἀπὸ τῶν ἄρκτων βορρᾶ. εἴη δ' ἂν τοιοῦτον καὶ τὸ, οἶκος βασιλικὸς τοῦ πάντα δυναμένου. ἤγουν οἶκος βασιλέως παντοδυνάμου. καὶ πρᾶγμα ἐμὸν τοῦ εὐτελοῦς, ἤγουν ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ. πυλοιγενὴς δὲ, ἔστι μὲν διὰ διφθόγγου πλεονασμῷ τοῦ ι ἐκ τοῦ πύλος. εἰ δὲ γράφεται διὰ τοῦ η πυληγενὴς, τροπὴν ἔπαθεν, ὁποίαν καὶ τὸ, ἐλαφηβόλος καὶ τὰ ὅμοια. Ὅτι νυκτερινῇ ἀληθεῖ ὀπτασίᾳ οἰκεῖος ὁ

θεῖος

θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος ἀμβροσίην διὰ νύκτα. ἤτοι κατὰ νύκτα. ἵνα ἡ πρόθεσις ἀντὶ προθέσεως. ἀμβροσία δὲ ἡ γλυκεῖα καθὰ καὶ ἀνόπιν εἴρηται. ὥσπερ δὲ πρὸς ἄνδρας εἴρηται τὸ, κλῦτε φίλοι θεῖός μοι ἐνύπνιον καὶ ἑξῆς, οὕτω καὶ πρὸς γυναῖκας λαληθήσεται τὸ, κλῦτε φίλαι καὶ τὸ ἑξῆς. Ὅτι ὅτε λέγει ὡς Νέστορι ἄγχιστα ἐῴκει ὁ ὄνειρος, εἶδός τε μέγεθός τε φυήν τε, φυὴν τινὲς νενοήκασι, τὸ ἐξ εἴδους τε καὶ ψυχῆς ἀγαθόν. ὃ φύσις ὑπ᾽ ἄλλων καὶ ἦθος λέγεται. εἴρηται δέ τι περὶ τῆς λέξεως ταύτης, καὶ ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ, καὶ νῦν δὲ ῥητέον, ὡς διττὴ ἡ φυή. ἡ μὲν, κατὰ τὰ ἐκτός. ὡς τὸ, οὐ δέμας οὐδὲ φυήν. δεξιότης οὖσα σωματική, καὶ εἰς τοσοῦτον ἥκουσα τοῦ κάλλους, ἣν καὶ φύσιν ἡ τραγῳδία καλεῖ. μέγα κακὸν οὖσαν, καὶ αὖ πάλιν σωτήριον τοῖς καλῶς χρωμένοις. ἡ δὲ τοιαύτη φυή, ἀφ᾽ ἧς καὶ πρόσωπον εὐφυὲς ὡς καὶ μηροὶ εὐφυεῖς, καὶ εἶδος λέγεται κατὰ τὸ, οὐκ ἄρα σοί γ᾽ ἐπὶ εἴδεϊ καὶ φρένες ἦσαν. καὶ, οὕνεκα εἶδος μὲν καλὴ, ἀτὰρ οὐκ ἔχε θυμός. καὶ πρόσωπον μὲν εἶδος ἄξιον τυραννίδος. καὶ αὕτη μὲν ἡ κατὰ σῶμα φυή. καθ᾽ ἣν εἴρηται καὶ τὸ, φυὴν γέμων οὐ κακός ἐστιν. ἑτέρα δὲ κατὰ νοῦν. ὅθεν καὶ εὐφυὴς, ὁ εὖ ἔχων τοιαύτης φυῆς εἰς τὸ εἰδέναι. καὶ σοφὸς ὁ πολλὰ εἰδὼς φυᾷ. ὃ ἀντιδιαστελλόμενος κατὰ τὸν αὐτομαθῆ καὶ θυμόσοφον εἰπεῖν λυρικὸν, τῷ μαθόντι. τὸ δὲ ἄγχιστα, ἀντὶ τοῦ ἐγγυτάτω. ὃ ταυτόν ἐστι τῷ σχεδόν. Ὅτι οὐκ ᾐδέσθη ὁ ποιητὴς ἀδολεσχικῶς δῆθεν ταυτολογῆσαι, καὶ τρὶς εἰπεῖν αὐταῖς λέξεσι τὴν αὐτὴν καὶ ἐνταῦθα ἔννοιαν. ἃ γὰρ ὁ ζεὺς εἶπε πρὸς τοὺς ὀνείρους, αὐτὰ ἐκεῖνα ὁ μὲν ὄνειρος ἐξεῖπε τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ βασιλεὺς, τῇ γερουσίᾳ. διδάσκοντος καὶ νῦν τοῦ ποιητοῦ ὡς καὶ προέφαμεν, οὐδὲν εἶναι καινὸν κατὰ καιρὸν πολλάκις ταυτολογίᾳ χρῆσθαι τὸν ῥήτορα. καίτοι Ζηνόδοτος ὑπερπαθῶν δῆθεν τοῦ Ὁμήρου καὶ προμηθούμενος, ἰάσατο τὴν τρίτην ταυτολογίαν, ἐπιτεμὼν καὶ μεταγράψας οὕτως. ἠνώγει σε πατὴρ ὑψίζυγος αἰθέρι ναίων, τρωσὶ μαχήσασθαι προτὶ ἴλιον. ὣς ὁ μὲν εἰπὼν, ᾤχετ᾽ ἀποπτάμενος. καὶ ἑξῆς. φασὶ δὲ πρὸς τοῦτον οἱ παλαιοὶ, ὡς οὐ δυσωπητέον ἐν τοῖς τοιούτοις τὴν ταυτολογίαν. τὰ γὰρ ἀπαγγελτικὰ, ἐξ ἀνάγκης δὶς καὶ τρὶς ἀναπολεῖται ταῖς αὐταῖς λέξεσιν. ἣν δέ φασι καὶ ἄλλως ἀναγκαῖον, τοῖς συγκεκλημένοις βουλευταῖς διηγήσασθαι τὰ τοῦ ὀνείρου. Σημείωσαι δὲ ὅτι Ὁμήρου εἰπόντος ὡς ὄνειρος τάδε εἰπὼν ᾤχετο ἀποπτάμενος, πτερωτοὶ ἐντεῦθεν οἱ ὄνειροι ἀνεπλάσθησαν. διὸ καὶ Εὐριπίδης τὴν γῆν, μελανοπτερύγων ὀνείρων μητέρα καλεῖ.

Σημείωσαι δὲ ὅτι μνημονικώτατον Ὅμηρος ἐμφαίνει τὸν βασιλέα. ὃς τοσοῦτον οὐκ ἐξελάθετο τοῦ ὀνείρου, καθὰ καὶ παρηγγέλθη ἐν τῷ, μηδέ σε λήθη αἱρείτω, ὥστε καὶ αὐταῖς λέξεσι τὰ ἐκείνου λαλεῖ. Ὅτι τὸ ἀφιέναι, καὶ ἀνιέναι λέγεται. δι᾽ οὗ ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκε. Σοφοκλῆς δὲ, λύειν τοῦτό φησιν, εἰπών. ὁ παγκρατὴς ὕπνος λύει πεδήσας, οὐδ᾽ ἀεὶ λαβὼν ἔχει. Ὅτι θέμις τοῖς στρατηγοῖς ἐστιν ὅτε πειρᾶσθαι τῶν στρατιωτῶν πρὸ τοῦ πολέμου, εἴτε οἰκείᾳ γνώμῃ πολεμοῦσιν, εἴτε ἀνάγκῃ. τουτέστιν εἴτε προθύμως ἔχουσι πολεμεῖν, εἴτε καὶ μή. ὥστε προθύμους μὲν ὄντας, ἐπιρρώσειαν εἰς πλέον. μὴ προθυμουμένους δὲ, εἰς θάρσος ἀγάγοιεν. καὶ ἀγαμέμνων οὖν ἐνταῦθα, ἐπεὶ ἀχιλλέως μηνίσαντος, ὑπόπτως ἔχει τοῖς ἀχαιοῖς. πρῶτον ἔπεσι πειρήσομαι φησὶν, ἣ θέμις ἐστί. καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλήϊσι κελεύσω, ὑμεῖς δὲ ἄλλοθεν ἄλλος κωλύετε. οἴεται γὰρ ἐθελοκακεῖν τυχὸν τοὺς ἕλληνας, διὰ τὴν τοῦ πολεμάρχου ἀχιλλέως ἀργίαν. καὶ διὰ τοῦτο θέλει σχηματίσασθαι τὸν οἴκαδε ἀπόπλουν ὡς ἤδη ἀπογνοὺς τὴν τῆς τροίας ἅλωσιν. ἐπεὶ δὲ ὕπεστι δέος μή ποτε ἡδέως οἱ ἕλληνες τὸν λόγον προσηκάμενοι ὁρμήσωσιν ἀποπλεῖν, συμβουλεύει τοῖς γέρουσιν, ἵνα κωλύσωσιν, ἀντιστάντες τῇ τοῦ βασιλέως δημηγορίᾳ. καὶ ἔστι μὲν ἡ βουλὴ ἀγαθή. καὶ κατὰ τὸν Ὅμηρον, πυκινὴ, καὶ τῷ ὄντι στρατηγική. τὸ δὲ πρᾶγμα, μικροῦ δεῖν εἰς μέγα κατέστρεψεν ἂν κακὸν, οἷα τοῦ ὄχλου ἅμα τῷ λόγῳ τοῦ βασιλέως, ὑποκινηθέντος εἰς ἀπόπλουν, πόθῳ τῶν οἴκοι. καὶ οὐκ ἤδη διὰ τοῦτο μεμπτέον τὴν βασιλικὴν βουλήν. οὐ γὰρ ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων ἀεὶ κριτέον τὰ καλά εἴτε καὶ φαῦλα. κατὰ γὰρ τὴν ἡροδότειον μοῦσαν, εὖ βουλεύεσθαι, κέρδος. εἰ γὰρ καὶ ἐναντιωθῇ τι, βεβούλευται μὲν οὐδὲν ἧττον εὖ. ἥττηται δὲ ὑπὸ τῆς τύχης τὸ βούλευμα. ὁ δὲ βουλευσάμενος κακῶς, ἐὰν εὐτυχήσῃ, εὕρημα εὕρηκεν. οὐδὲν δὲ ἧττον κακῶς βεβούλευται. οὐκοῦν οὐδ᾽ ἐνταῦθα ἐκ τοῦ ἀποτελεσθέντος γνωματευτέον. ἐπαινετέον δὲ τὸ βούλευμα, διότι ὅπερ ἤθελεν ὁ βασιλεὺς, ἤνυσε. πεπείραται γὰρ ὅπως οἱ ἕλληνες ὀκνοῦσι τὴν μάχην. καὶ ἀναλαβὼν αὐτοὺς διὰ τῶν δύο σοφῶν, Ὀδυσσέως τε καὶ Νέστορος, τὰ μὲν, ἀπειλαῖς, τὰ δὲ, πληγαῖς, πολλὰ δὲ καὶ λόγοις μαλθακοῖς, ἤδη δὲ καὶ ὀνειδισμοῖς, οὐ μόνον εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀποκατέστησε τοὺς ὀκνοῦντας, ἀλλὰ καὶ τερασίως διέθετο. ἐρεῖ γὰρ ὁ ποιητὴς, ὅτι εὐθὺς αὐτοῖς γλυκίων ὁ πόλεμος ἐγένετο, ἢ ὁ εἰς τὰ οἰκεῖα νόστος. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ θέμις ἐστὶν, ἀντὶ τοῦ θεσμός. θέμις γάρ ἐστιν ὡς εἴρηται, στρατηγῷ ἀποπειρᾶσθαι πρὸ τῆς μάχης, τοῦ στρατεύματος. Σημείωσαι δὲ ὡς τὸ μὲν ᾗ ἀντὶ τοῦ ὅπου σὺν τῷ ι γράφουσιν οἱ τεχνικοὶ, καθὰ καὶ τὸ πῇ καὶ ὅπῃ. καὶ ἄλλῃ ὅ ἐστιν ἀλλαχοῦ. τὸ δὲ ἣ θέμις ἐστὶ, δίχα προσγραφῆς τοῦ ι τιθέασι. καθὰ καὶ τὸ ἢ νέος οὐκ ἀπάλαμνος. ἤγουν ὡς νέος οὐκ ἄναλκις. καὶ τὸ μὴ, δῆθεν μὴ τύψῃς. καὶ τὸ νὴ, δῆθεν νὴ τὴν ἀθηνᾶν. καὶ τὸ ἢ τὸ σχετλιαστικὸν καὶ θαυμαστικόν. καὶ τὸ ὢ ἀνακλητικόν. δῆθεν, ὢ τίς ἐν πύλαισι δωμάτων κυρεῖ. ἔτι δὲ καὶ τὸ ὢ σχετλιαστικόν. καὶ τὸ ἤδη χρονικόν. καὶ νυνδὴ ἀντὶ τοῦ ἀρτίως, ὑφ᾽ ἑνὶ τόνῳ. ὃ καί φασι μόνῳ παρῳχημένῳ συντάσσεσθαι. Τὸ δὲ πολυκλήϊσι, προπαροξυτόνως ἀναγινώσκουσιν οἱ παλαιοί, ἔστι μὲν γὰρ ὀξυτόνως κληῒς ἡ ναυτικὴ καθέδρα, παρὰ τὸ κλῶ, ἔνθα κλᾶται

τὸ σῶμα

τὸ σῶμα συγκαμφθέν. ἡ δὲ σύνθεσις. βαρύνεται αὐτό, καὶ γίνεται πολυκληὶς πολυκληῖδος, ὡς πολυψήφιδος. μεγαλοκνήμιδος. Ἰστέον δὲ ὅτι πολυκληῗδες νῆες, οὐ μόνον αἱ πολυκάθεδροι κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἐτυμολογίαν, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον, αἱ πολυκλείδωτοι. παρὰ τὴν κληῗδα, τουτέστι κοινῶς τὴν κλεῖδα. πολυκλείδωτοι γὰρ ἀληθῶς αἱ νῆες, διὰ τὸ πολυγόμφωτον καὶ εὐάρμοστον. ταυτὸν δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, κληὶς καὶ ἑδώλιον. γενικὴ δὲ τοῦ κληὶς, κληῗδος. καὶ συναιρέσει, κλῃδὸς ὡς νηρῇδος. ὅθεν τὸ κλῄδων θρόνοι παρὰ Λυκόφρονι. δοκεῖ δὲ καὶ ὁ τῆς εἰρεσίας ζυγὸς, ἑδώλιον εἶναι. τὸ δὲ ἄλλοθεν, σημειῶδές ἐστι τοῖς παλαιοῖς ὡς προπαροξυνόμενον. οἳ καὶ λέγουσι κανόνα τοιοῦτον. Τὰ εἰς θεν ἐπιῤῥήματα, τὰ ὁ μόνῳ παραληγόμενα, προπαροξύνονται. κυπρόθεν. ἰλιόθεν. αἰνόθεν. ἀβυδόθεν. τὸ ἄλλοθεν. πάντοθεν. οἴκοθεν, προπαροξύνονται. διότι ἀόριστά εἰσι καὶ κοινὴν τόπου σημασίαν ἀναδέχονται. ἕτεροι δέ φασιν ἁπλῶς, ὡς πάντα τὰ εἰς θεν προπαροξύνονται, χωρὶς τῶν ῥηθέντων τεσσάρων, ὡς σεσημειωμένων. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα σχῆμα κεῖται, ὃ λέγεται κατὰ τὸ σιωπώμενον. ὅτι μὲν γὰρ ὁ βασιλεὺς δημηγορήσας ἕζετο, εἶπεν ὁ ποιητής. ὅτι δὲ φθάσας αὖ ἔστη δημηγορῆσαι, οὐκ ἐπεσημήνατο, ἀλλ' ἐσιώπησε. καὶ ἔστι καὶ τοῦτο μέθοδος συντομίας, ὡς μὴ θέλοντος τοῦ ποιητοῦ ἐνδιατρίβειν τοῖς μὴ καιρίοις. καὶ νῦν μὲν τὸ τέλος εἰπὼν, ἀπεσιώπησε τὴν ἀρχήν. ἀλλαχοῦ δὲ, ἀνάπαλιν ποιεῖ. ὡς καὶ ὅτε τραπέζας παρατίθεσθαι λέγων, τὴν ὕστερον ἀφαίρεσιν αὐτῶν σιωπᾷ.

Ὅτι τὸ Πύλου ἠμαθόεντος, ἀντὶ τοῦ ἠμαθοέσσης. εἰ μὴ ἄρα τις ἀρσενικῶς ὀνομάσει τὸν Πύλον. ὅπερ εἰ καὶ παρὰ ἄλλοις ἐστὶν ὡς προείρηται, ἀλλὰ παρὰ τῷ ποιητῇ οὐ φαίνεται. τοιοῦτον δὲ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ, ὑλήεντι Ζακύνθῳ, ἀντὶ τοῦ ὑληέσσῃ. ὁμοφωνοῦντος τοῦ θηλυκοῦ τῷ ἀρσενικῷ, ὡς ἐπὶ καὶ ἄλλων καταλήξεων γίνεται. οἷον ἐν τῷ, κλυτὸς ἱπποδάμεια. καὶ ἀγγελθεῖσα μοι γενναῖος. καὶ φωκάων ὀλοώτατος ὀδμή. καὶ πικρὸς ὀδμή. καὶ ἀκοὴ λίχνος. καὶ νεκρὸν δάμαρτα. καὶ ἐν ἄλλοις μυρίοις. ἠμαθόεις δὲ Πύλος, ἢ ἡ γῆν ἀμαθώδη ἔχουσα ἤτοι ὑπόξηρον, τοιοῦτον γὰρ ἡ ἄμαθος. ἢ περὶ ἣν ποταμὸς ῥεῖ καλούμενος ἄμαθος, ὥς φησιν ὁ γεωγράφος. λέγων, ἄμαθος ποταμὸς περὶ Πύλον. ἀφ' οὗ ἠμαθόεις δοκεῖ καλεῖσθαι αὐτὸς ἤγουν ὁ Πύλος, τὸ δὲ ἀμαθώδη τὴν ὅλην ἐκεῖ χώραν ἢ τὸν Πύλον εἶναι, ψεῦδος εἶναί φησι. τινὲς δὲ καὶ τεσσάρων Πύλων οὐσῶν, περὶ ἑκάστην αὐτῶν, ποταμὸν ῥέειν φασὶν ἄμαθον. ἔστι δὲ τούτου μνεία καὶ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ.

Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες.
Εἰ μέν τις τὸν ὄνειρον Ἀχαιῶν ἄλλος ἔνισπε,
Ψεῦδός κεν φαῖμεν, καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον.
Νῦν δ' ἴδεν ὃς μέγ' ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι.
Ἀλλ' ἄγετ' αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, βουλῆς ἐξῆρχε νέεσθαι.
Οἱ δ' ἐπανέστησαν. πείθοντό τε ποιμένι λαῶν
Σκηπτοῦχοι βασιλῆες. ἐπεσσεύοντο δὲ λαοί.
Ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἀδινάων,
Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων.
Βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν.
Αἱ μέν τ' ἔνθα ἅλις πεποτήαται, αἱ δέ τε ἔνθα.
Ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων,
Ἠϊόνος προπάροιθε βαθείης ἐστιχόωντο
Ἰλαδὸν εἰς ἀγορήν. μετὰ δέ σφισιν ὄσσα δεδήει,
Ὀτρύνουσ' ἰέναι Διὸς ἄγγελος, οἱ δ' ἀγέροντο.
Τετρήχει δ' ἀγορή. ὑπὸ δ' ἐστοναχίζετο γαῖα
Λαῶν ἱζόντων. ὅμαδος δ' ἦν. ἐννέα δέ σφεας
Κήρυκες βοόωντες ἐρήτυον, εἴποτ' ἀϋτῆς
Σχοίατ' ἀκούσειαν δὲ διοτρεφέων βασιλήων.

Ὅτι ἡγήτορες καὶ μέδοντες οἱ βασιλεῖς. δηλοῦται δὲ διὰ μὲν τοῦ ἡγήτορες, τὸ τῶν βασιλέων ἡγεμονικόν. διὰ δὲ τοῦ μέδοντες, τὸ βουλευτικόν. ἀπὸ τοῦ μήδω τὸ βουλεύομαι. οὐ γὰρ μόνον ἡγεῖσθαι τὸν ἄρχοντα χρὴ, ἀλλὰ καὶ πρόβουλον εἶναι. Ὅτι νοσφίζεσθαι παρὰ μὲν τῷ ποιητῇ, τὸ νόσφι καὶ χωρὶς γίνεσθαι καὶ ἀφίστασθαι· ἢ ἐνεργητικῶς, τὸ χωρίζειν καὶ νόσφι καὶ πόῤῥω ποιεῖν. παρὰ μέντοι τοῖς ὕστερον, τὸ ἰδιοποιεῖσθαι νοσφίζεσθαι

λέγεται

λέγεται. τὸ δ' αὐτὸ καὶ σφετερίζεσθαι. καὶ ἄλλως δὲ φράζει, πάλαι μὲν νοσφίζεσθαί τινος ἦν, τὸ νόσφι τινὸς ἑαυτὸν ἀπάγειν, καὶ οὕτω χωρίζειν. εἴτε λόγος ἦν ἐκεῖνο, εἴτε πρᾶγμα. νῦν δὲ νοσφίζεταί τις, εἰς ἑαυτὸν ἐπισπώμενος τὸ ἀλλότριον, καὶ νόσφι τοῦ ἔχοντος ποιῶν αὐτό. ὅτι δὲ τὸ νόσφι ἐκ τοῦ ἴς ἰνὸς γίνεται ἴνοσφι, καὶ ἀφαιρέσει καὶ συγκοπῇ νόσφι, δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. Ἰστέον δὲ ὅτι Νέστορος εἰπόντος ὡς εἰ μέν τις ἄλλος τῶν ἀχαιῶν εἶπε τὸν ῥηθέντα ὄνειρον, ψεῦδος ἂν φαῖμεν, τουτέστιν ἔφημεν. καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον, τουτέστι χωριζοίμεθα. πόῤῥω γενοίμεθα ὡς προδεδήλωται. Νῦν δ' ἴδεν ὃς μέγ' ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι, δοξάζειν φαίνεται ὁ ποιητὴς ἐν τῶν σπουδαίων ἀνδρῶν ὡς ἐπιπολὺ ἀληθεῖς εἶναι. ὥσπερ δὴ καὶ ἐνταῦθα. εἰ μὲν γὰρ ὁ τυχὼν φησὶν ἄνθρωπος ἔφη τὸν ὄνειρον, τάχ' ἂν ἐνομίσθη ψεύδεσθαι. ἐπεὶ δὲ ἀγαμέμνων ὁ διοτρεφὴς καὶ διογενὴς εἶδεν αὐτὸν, οὐκ ἀπεικὸς τῷ τοιούτῳ, ἀληθῆ διὸς ἄγγελον ὄνειρον ὡς ἀγχιθέῳ καταπεμφθῆναι. καίτοι τινὲς, ἄλλως εὐήθη τὸν λόγον εἶπον εἶναι τοῦ Νέστορος, ἢ κολακευτικόν, λέγοντες ὡς οὐ κατὰ διαφορὰν οἱ δυνατώτεροι τῶν ἀληθεῖς ὀνείρους ὁρῶσιν. ἔτι δὲ καὶ ἄλλον τρόπον οἱ παλαιοὶ φασὶν ἀληθεύειν ἂν τὸν τοῦ βασιλέως ἐπὶ τοιούτοις ὄνειρον. οἷς γὰρ φασὶν οἰκεῖοις τὸ μεριμνᾶν, τούτοις ἀληθεῖς αἱ θεόθεν ἐμφάσεις. τοῖς δ' αὐτοῖς οἰκεῖοις καὶ τὸ ἀληθεύειν ἐπὶ τῇ αὐτῶν ἀφηγήσει. οἷς γὰρ ἡ ἀποτυχία κίνδυνον φέρει, οὐκ ἂν οἱ τοιοῦτοι ψεύσωνται. διόπερ οὐκ ἂν ὁ Ἀγαμέμνων ἐφ' οἷς ἰδεῖν λέγει ψεύσαιτο. καὶ μὴν καὶ ἄλλως εἰπεῖν, οὐ ψευδεῖς τῶν ἄλλων ὀνείρους ὁ Νέστωρ λέγει, οἷα μόνων τῶν βασιλικῶν ἀληθευομένων. ἀλλ' ἐκείνους μὲν, ὑπόπτους εἶναι καὶ μᾶλλον φησὶ νοσφιζομένους ἤτοι χωριζομένους πίστεως. τοὺς δὲ βασιλικοὺς, οὐ τοιούτους εἶναι. τίνι γὰρ ἂν χαριζόμενος ὁ βασιλεὺς μείζονι, ψεύσηται. ἔτι δὲ οὐδὲ εἶπεν ὁ γέρων ὅτι ἐὰν ἄλλος εἴπε, ψευδὴς ἦν ὁ ὄνειρος. ἀλλ' ἐκεῖνος ἂν ὁ εἰπὼν ἰδεῖν, ἐψεύσατο τὸ ἰδεῖν. ὁ δὲ Ἀγαμέμνων, οὐ ψεύδεται τὸ ἰδεῖν. οὐ γὰρ ἂν ἑαυτὸν ἀπατῴη. ὅτι δὲ καὶ ἀληθεύει ὁ ὄνειρος τοῦ βασιλέως, οὐδ' αὐτὸ εἶπεν ὁ Νέστωρ σαφῶς. ἀλλ' ἔστιν αὐτῷ τοιοῦτος ὁ λόγος. εἰ μέν τις ἄλλος εἶπεν ἰδεῖν δηλονότι τὸν ὄνειρον, τυχὸν ἂν ἔδοξε ψεύδεσθαι. ἐπεὶ δὲ ὁ βασιλεὺς ἰδεῖν φησὶν ὁ ἐν τῷ στρατῷ μέγα ἄριστος, ἴδεν ἄρα. οὐκοῦν λέγει ὅτι ἀληθὴς ὁ ὄνειρος. ἀλλ' ὅτι ἀληθῶς ἴδεν αὐτὸν ὁ βασιλεύς. ὅρα δὲ ὅτι καὶ τὸν σοφώτατον Νέστορα ἡ λοξότης τοῦ ὀνείρου ἔλαθε, καὶ τοὺς ἄλλους δὲ πάντας, διὰ τὸ πεπρωμένον, ὡς ἂν εἴποι τις. ἔνθα καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὡς ἐὰν ὁ Ἀγαμέμνων ὡς προεγράφη, νήπιος παρὰ τῷ ποιητῇ, ὡς μὴ ἐπιστήσας τῷ τοῦ ὀνείρου σκοπῷ, διατί μὴ καὶ οἱ ἄλλοι νήπιοι οἱ συναγνοήσαντες μὴ δὲ βασανίσαντες. καὶ τάχα λύει τὸ τοιοῦτον ἄπορον, ἡ τοῦ Ζηνοδότου γραφή. ἐκεῖνος γὰρ ὡς πρὸ ὀλίγου ἐῤῥέθη, οὐ γράφει τὸν βασιλέα ἐξηγησάμενον τὸν ὄνειρον ὡς ἐκ τοῦ διὸς ἐμηνύθη, ἀλλὰ συνέτεμε τὴν φράσιν. διὸ οἱ βουλευταὶ ὡς μὴ ἀκούσαντες, οὐδὲ ἐνόησαν. ὅθεν οὐδὲ νήπιοι εἰσίν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν, οὐκ ἔξω πιθανότητος. χαριέστερον δέ ἐστιν εἰπεῖν, ὅτι φαίνεται διὰ τοῦ Ὀδυσσέως, μὴ νοηθῆναι καὶ ὑπὸ τῶν γερόντων τὸν ὄνειρον ὁμοίως τῷ βασιλεῖ περὶ τοῦ αὐθημερὸν πλεσθῆναι τὸ πᾶν, ὡς δηλώσει ἐν τοῖς ἑξῆς αὐτὸς ἐκεῖνος, ἐν τῷ λέγειν ἀορίστως. μείνατ' ἐπὶ χρόνον. καὶ νῦν δὴ πάντα τελεῖται. οὐκοῦν νήπιος οὔτ' αὐτὸς οὔθ' οἱ κατ' αὐτὸν ὡς εἰκός. ὅρα δὲ καὶ ὅπως φιλοβασιλεὺς ὁ Νέστωρ, μέγα ἄριστον αὐτὸν λέγων. καὶ εἶπε μέν τι τοιοῦτον καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς, ὅτε πολλὸν ἄριστον αὐτὸν ἐν τῷ στρατῷ εἶπεν εἶναι. ἀλλ' ἐκεῖνο ἀπεναντίας τε ἦν διαθέσεως, καὶ οὐκ ἐνδιάθετον. καὶ οὐδ' εἰς τὴν τὸν μῆκος τῷ τοῦ Νέστορος. οὐ γὰρ οὕτω πάνυ σεμνὸν ἀορίστως λέγειν τὸ πολλὸν ἄριστος, ὡς τὸ μέγα ἄριστος. Τὸ δὲ φαῖμεν, ἀπὸ τοῦ φαίημεν συνεκόπη. ἐξ οὗ φαῖεν τὸ τρίτον. ὅμοια δὲ τούτῳ, καὶ τὸ δοῖμεν δοῖεν. καὶ τὸ σταῖεν, καὶ τὸ τυφθεῖεν. καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἐν οἷς καὶ τὸ ξυγγνοῖμεν ἡμαρτηκότες. οὐ πάντως τὸ τρίτον, ξυγγνοῖεν. ὡς καὶ τοῦ εἰδεῖμεν, τὸ εἰδεῖεν. Οὐκ ἀρχικὸν τὸ ὡς ἄρα φωνήσας, βουλῆς ἐξῆρχε νέεσθαι. ἤγουν ἀρχὴν αὐτὸς ἐνδίδωκε τοῖς βουλευταῖς προϊέναι εἰς ἀγοράν. Ὅτι τὸ ἐπανέστησαν ὡς καὶ προερρέθη, πρὰ μὲν τοῖς ὕστερον, ἔνδοξός ἐστι δηλωτικόν. ὡς ὅτε ὁ ὄχλος ἐπαναστῆναι τῷ ἄρχοντι λέγεται. ὁ μέντοι ποιητὴς, ἐπαναστῆναι καὶ νῦν λέγει, τὸ καθημένους τινὰ, εἶτα εἰς τιμήν τινος ἀναστῆναι. δι' οἱ δ' ἐπανέστησαν πείθοντό τε ποιμένι λαῶν. τινὲς μέντοι πανέστησαν γράφουσιν. ἤτοι πάντες ὀρθοὶ ἔστησαν, ὡς καὶ πρό τοῦ πάντες ἀνέσαν. καὶ ἀντίοι ἔσαν ἅπαντες. δῆλον δὲ ὅτι καθὰ καὶ Ἡρόδοτος δηλοῖ, τιμὴ τοῖς ἀγαθοῖς ἦν τὸ, ἐπεστῆσιν, ἐκ τῆς ἕδρης τοὺς καθημένους ἀνίστασθαι. Οὐκ ὀλίγοις ἡδύσμασι παραρτύων ὁ ποιητὴς τὴν ἑαυτοῦ ποίησιν, ἓν τι τῶν τοιούτων ἀγαθῶν ἔχει καὶ τὴν παραβολήν. δι' ἧς πολλά τινα ἐξυφαίνει καλά. δι' αὐτῆς γὰρ πολλαχοῦ καὶ ζώων ἰδιότητας, καὶ φυσικὴν ἱστορίαν ποικίλην ἐκτίθεται, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθήσεται. καὶ ὅλως οὐ μόνον φιλόσοφόν τι πρᾶγμα ἡ παραβολὴ παρὰ τῷ ποιητῇ, ἀλλὰ καὶ πραγμάτων τῶν ὁσημέραι γινομένων διδασκαλία. καὶ ἐναργείας ποιητική. καὶ πολυπειρίας περιποιητική. ἔργον δὲ αὐτῆς, καὶ τὸ διδάσκειν ἀεὶ δήλως τὰ ὑποκείμενα πράγματα, ὧν χάριν παρείληπται. ὁ γοῦν ἀκούων ὅτι ὁ Ἕκτωρ μάλα προθύμως εἶχεν ἀντιστῆναι τῷ ἀχιλλεῖ, εἶτα τοῦ ποιητοῦ εἰπόντος ἀκούσας, ὅτι ὥσπερ δράκων ὀρέστερος βεβρωκὼς κακὰ φάρμακα μένει ἄνδρα, ἔδυ δέ μιν χόλος αἰνὸς, οὕτως ὁ Ἕκτωρ ἄσβεστον ἔχων μένος οὐχ ὑπεχώρει, ἐδιδάχθη πάντως σὺν τῇ περὶ τοῦ δράκοντος ἱστορίᾳ, καὶ τὴν πολλὴν προθυμίαν τοῦ Ἕκτορος. ἔστιν οὖν παραβολὴ, νόημα πιστούμενον ἐκ τῶν καθεκάστην γινομένων τὰ λεγόμενα. ἢ λόγος διδάσκων καὶ πιστούμενος τὸ ὑποκείμενον ἐκ τῶν εἰωθότων ἀεὶ γίνεσθαι. λέγεται δὲ παραβολὴ, διότι τοῖς λεγομένοις παραβάλλει, τουτέστι συγκρίνει

κρίνει καὶ παρατίθησι πρᾶγμά τι γνώριμον εἰωθὸς ἀεὶ γίνεσθαι. ὅπερ ὀφείλει πάντως γνωριμώτερον εἶναι τοῦ δι᾽ ὃ παρείληπται. κακία γὰρ παραβολῆς, τὸ ἄγνωστον καὶ ἀσυνήθες. εἰς ὃ αἱ τοῦ χοιρίλου κακίζονται παραβολαί. διότι οὐδὲ διδασκαλικὴ ἡ τοιαύτη ἐστὶ παραβολή. λαμβάνεται δὲ, ἀπὸ πάντων λογικῶν τε καὶ ἀλόγων, ἐμψύχων τε καὶ ἀψύχων, ὡς μυριαχοῦ δηλωθήσεται. χαρακτηρίζεται δὲ ὡς ἐπιτοπολὺ, διὰ τῶν παρακειμένων αὐτοῖς παραβολικῶν ἐπιρρημάτων. ὧν τὰ μὲν, εἰσὶ κοινά. οἷον τὸ ὡς. τὸ ὥσπερ. τὸ καθάπερ. τὰ δὲ ποιητικά, οἷον τὸ εὖτε, ἠΰ, ἠΰτε. ἅ τινα καὶ αὐτὰ τὸ καθὰ δηλοῦσι. δύναται δέ ποτε καὶ δίχα τούτων εἶναι τὴν παραβολήν. οἷον, ὡς εἴ τις μονομαχίαν φράζων, εἶτα θέλων παραβολὴν εἰπεῖν, ἐρεῖ οὕτως. οὕτω καὶ θῆρες μάχονται. λέων τυχὸν καὶ κάπρος, τάδε καὶ τάδε ποιοῦντες. ἢ καὶ ἄλλως. ὅτι λόγος ἔχει καὶ λέοντα καὶ κάπρον ἀλλήλοις μαχομένους, τά καὶ τά ποιεῖν. ἢ ὅτι εἶδον ἐγώ ποτε καὶ λέοντα καὶ κάπρους τά καὶ τά ποιοῦντα. ἢ ὅτι οὐδὲ λέων οὐδὲ κάπρος τοιάνδε μάχην συνήσουσι τά καὶ τά ποιοῦντες. καὶ τοιαῦτα μὲν ὡς ἐπιτόμως εἰπεῖν, τὰ τῆς παραβολῆς. περὶ ἧς, πολλαχοῦ καὶ ἐν ἄλλοις τὰ δέοντα λαληθήσεται. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὡς ἐπιτοπολὺ μὲν προηγεῖται ἡ παραβολὴ τῆς ἀνταποδόσεως. οἷον ὡς τόδε γίνεται, οὕτω τόδε. ποτὲ δὲ καὶ ἀνάπαλιν. οἷον οὕτω διεπράχθη τόδε τι, ὡς ὅτε τόδε τι γεγένηται. καὶ ὅτι τῶν παραβολῶν, αἱ μὲν εἰσὶν ἀναπόδοτοι. ὡς ὅτε τις εἴποι ὅτι ἐμάχοντό τε τινες ὡς θῆρες, τοιάδε τινα ποιοῦντες. αἱ δὲ, μετὰ ἀποδόσεως, ὡς ὅτε τις εἴποι, ὅτι ὡς δ᾽ ὅτε θῆρες μαχόμενοι τάδε τινα διαπράττονται, ὧς, ἢ οὕτω, καὶ οἵδε τάδε ἐποίουν. ἀποδέδοται γὰρ ἡ τοιαύτη παραβολή, ἐν τῷ ὧς, καὶ ἐν τῷ οὕτως. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. τοιαύτη τις καὶ ἐνταῦθα παραβολὴ παρὰ τῷ ποιητῇ, ἔνθα τὴν τῶν ἀχαιῶν ὁρμὴν εἰς τὴν ἀγορὰν παραβολικῶς θέλων διδάξαι, μελίσσαις εἰκάζει αὐτοὺς, καὶ λέγει οὕτως. ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἁδινάων πέτρης ἐκ γλαφυρῆς, αἰεὶ νέον ἐρχομενάων. βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ᾽ ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν. αἱ μέν τ᾽ ἔνθα ἅλις πεποτήαται ἤγουν πέτονται ἰωνικῶς, ὡς ῥηθήσεται μετ᾽ ὀλίγον. αἱ δέ τ᾽ ἔνθα. ὧς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων, ἔστιχον ἰλαδὸν εἰς ἀγοράν. καὶ τοιαύτη μὲν ἡ παραβολή, δηλοῦσα καὶ διδάσκουσα τὴν τῶν ἑλλήνων κίνησιν, ἀπὸ πράγματος γνωρίμου καὶ εἰωθότος πάντοτε γίνεσθαι. λέγει γὰρ ὅτι, ὥσπερ αἱ μέλισσαι ἀπὸ πέτρας γλαφυρᾶς, δηλονότι σπηλαίου τινὸς ὀρυκτοῦ, ἐξερχόμεναι πολλαὶ ὁμοῦ, καὶ πυκναὶ πέτονται βοτρυδὸν, οὕτω καὶ οἱ ἕλληνες εἰς ἀγορὰν ἤρχοντο ἰλαδόν. πρὸς τοῦτο γὰρ καὶ μόνον ἡ παραβολὴ τῷ ποιητῇ, καὶ οὐ πρὸς ὅλον τὸ πρᾶγμα. οὐ γὰρ ἡ παραβολὴ ὅλη τῷ πράγματι ὅλῳ προσαρμόζειν ἐνταῦθα δύναται. καὶ γὰρ τὰ μὲν ἔθνη τῶν μελισσῶν, ἐκ μιᾶς πέτρας ἐξερχόμενα, σκεδάζονται ἐν τοῖς ἄνθεσιν. οἱ δὲ ἕλληνες, τοὐναντίον ἀπὸ πολλῶν σκηνῶν καὶ νηῶν ἐξερχόμενοι, εἰς ἕνα τόπον τὸν τῆς ἀγορᾶς εἶχον τὴν ὁδόν. ὥστε κατὰ τοῦτο, ἐναντία ἐστὶ καὶ ἀνομοία ἡ παραβολὴ τῷ πράγματι. πρὸς ἓν γοῦν καὶ μόνον παρέλαβεν ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα τὴν παραβολὴν, ἵνα δείξῃ ὅτι, ὥσπερ αἱ μέλισσαι πολλαὶ καὶ βοτρυδὸν, οὕτως οἱ ἕλληνες πολλοὶ καὶ ἰλαδόν. ἐὰν δὲ ἐκ πέτρας αἱ μέλισσαι, ἀπὸ δὲ τῶν σκηνῶν οἱ ἕλληνες, τοῦτο ὁ ποιητὴς οὐ προσλογίζεται. δεῖ γὰρ εἰδέναι ὅτι οὐ συχναὶ παρ᾽ αὐτῷ εὑρεθήσονται παραβολαὶ, ὅλαι διόλου συμβιβαζόμεναι τοῖς ὑποκειμένοις πράγμασιν. ὡς ἐπιτοπολὺ δὲ τὸ μὲν πλεῖον μέρος τῆς παραβολικῆς διασκευῆς, ἄχρηστον τῷ ποιητῇ ἐστι, δ᾽ ὅτε καὶ ἐναντίον πρὸς τὸ πρᾶγμα εὑρίσκεται. ὀλίγον δέ τι μέρος ἐκ τῆς παραβολῆς, τῷ πράγματι συμβιβάζεται. ἔστι γοῦν ἡ μέθοδος τοιαύτη τις τῷ ποιητῇ ἐν ταῖς παραβολαῖς. τῶν παραβολῶν τὰς μὲν, πάνυ συντομώτατα καὶ ἀπερίττως ἐξάγει. οἷον ὡς ὅτε εἴπῃ, ὅτι ἡ θέτις ἀνέδυ τῆς θαλάττης ἠΰτ᾽ ὀμίχλη. παραβολὴ γὰρ τὸ, καθὰ ὀμίχλη. τοιοῦτον καὶ τὸ ὄρνιθες ὥς. καὶ οἱ δὲ, λύκοι ὣς ἐπόρουσαν. τὰς δὲ, εἰς πλάτος μὲν ἐνδιασκεύως ἐκφέρει ἀφηγουμένας ἀπαραλείπτως χάριν ἱστορίας, ἅπαν τὸ πρᾶγμα ὡς εἴωθεν αὐτὸ γίνεσθαι. ἀφίησι δὲ τῷ ἀκροατῇ, ἐπιλέγεσθαι τῆς παραβολῆς τὰ τῷ πράγματι χρήσιμα. τὰ δὲ λοιπὰ ἐᾷ κεῖσθαι εἰς ἐντέλειαν παραβολικῆς ἀφηγήσεως. οὕτω τοίνυν καὶ ἐνταῦθα τῆς παραβολῆς ἐχούσης, ὅτι αἱ μέλισσαι ἐκ πέτρας ἔρχονται, καὶ ὅτι πέτονται, καὶ ὅτι ἐπὶ ἄνθεσιν ἐαρινοῖς, καὶ ὅτι αἱ μὲν, ἐνταῦθα, αἱ δὲ, ἐνταῦθα, καὶ ὅτι βοτρυδὸν πέτονται, τοῦτο καὶ μόνον ἐκ τῆς παραβολῆς χρήσιμον πρὸς τὸ πρᾶγμα. ὡς γὰρ αὗται βοτρυδὸν, οὕτως οἱ ἕλληνες ἰλαδόν. ὡς ταυτὸν ὂν τὸ βοτρυδὸν συνῆχθαι τὰς μελίσσας, καὶ ἰλαδὸν ἴεσθαι τοὺς ἕλληνας. ὅ ἐστι φαλαγγηδὸν καὶ κατ᾽ ἴλας. συστροφὴν γὰρ πλήθους δηλοῖ, καὶ τὸ βοτρυδὸν, καὶ τὸ ἰλαδόν. καὶ ποιότητος ἀμφότερά εἰσιν ἐπιρρήματα. τάχα δὲ καὶ τὸ, ἅλις αὐτὰς πέτεσθαι, ἤγουν ἠθροισμένως, χρήσιμον εἰς τὴν παραβολήν. Τὸ γὰρ ἅλις πέτεσθαι, ὅμοιόν ἐστι πρὸς τὸ βοτρυδὸν καὶ ἰλαδόν. τὰ δὲ ἄλλα πάντα τῆς παραβολῆς, πρὸς μὲν τὴν ἱστορίαν τῶν μελισσῶν, καλῶς ἔχει καὶ ἐντελῶς. πρὸς δὲ τὸ πρᾶγμα, πάντη ἔχει ἀργῶς. οὔτε γὰρ ἐκ πέτρας οἱ ἕλληνες, οὔτε πέτονται. οὔτε ἐπὶ ἄνθη. οὔτε οἱ μὲν, ὧδε. οἱ δὲ, ἐκεῖ. ταύτην δὴ τὴν παρατήρησιν, φυλακτέον καὶ ἐπὶ τῶν ἐφεξῆς πλατειῶν παραβολῶν. ὀλιγάκις γοῦν ὡς εἴρηται, παραβολὴ ὅλη διόλου ἐφαρμόζει τῷ πράγματι. καὶ ταῦτα μὲν, οὕτω. τὰ δὲ κατὰ μέρος τῆς ῥηθείσης παραβολῆς, τοιαῦτα. τὸ μὲν ἠΰτε, παραβολικὸν ἐπίρρημά ἐστιν ὡς προδεδήλωται. οὗ προηγεῖται τὸ εὖτε, ὡς καὶ αὐτὸ εἴρηται, διαλυθὲν εἰς τὸ ἠΰτε. Ἰστέον γὰρ ὡς ἡ ευ δίφθογγος, πολλαχῶς ἀλλοιοῦται. καὶ οὐ μόνον φυλάσσεται κινουμένη ὡς ἐν τῷ εὔχω εὐχὴ, ἀλλὰ καὶ μεταμορφοῦται πολυειδῶς. ἢ τοῦ υ ἐκπίπτουσα ὡς ἐκ

τοῦ

τὸ, σπεύδω σφεδανόν. τεύχω τέχνη. ἢ τὸ ε ἀποβάλλουσα, ὡς ἐν τῷ, φεύγω φυγή. ἐρεύγω ἐρυγή. πεύθω πυθών. ἢ τὸ ε μόνον τρέπουσα εἰς ο. διὸ σπεύδω σπουδή. ἢ τὸ υ εἰς ι. διὸ φεύγω φύγαδός φασι. καὶ φείδωλος ὁ φεύγων τὸ διδόναι. ἢ ἅμα μεταβάλλουσα τὸ ε εἰς ο, καὶ τὸ υ εἰς ι. διὸ λευγαλέος λοιγός, ὑφ' ὧν δηλοῦται τὸ ὀλέθριον. ἔτι δὲ ἀλλοιοῦται, καὶ διαλυομένη, εἶτα τρέπουσα τὸ ε εἰς η. διὸ εὔκομος ἠΰκομος. οὕτως οὖν καὶ ἐκ τοῦ εὖτε, διαλύσει καὶ ἐκτάσει γίνεται ἠΰτ' ὁμίχλη καὶ ἠΰτ' ἔθνεα. ἔθνεα δὲ μελισσῶν, καταχρηστικῶς λέγει. κυρίως γὰρ ἐπὶ ἀνθρώπων τίθεται ἡ λέξις. ἐφ' ὧν καὶ τὸ ἔθος κυριολεκτεῖται, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἔθνος παράγεται. λέγει δὲ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, ὁμοίως. χηνῶν καὶ γεράνων καὶ κύκνων ἔθνεα. καὶ μυιάων ἔθνεα. παραχρώμενος τῇ λέξει καὶ ἐκεῖ, καὶ μὴ θέλων ἀγέλην εἰπεῖν. κἂν γὰρ οἱ νεώτεροι ἀγέλας ἐπὶ ὀρνέων τιθῶσι, ἀλλ' Ὅμηρος τὴν τοιαύτην λέξιν, τῷ τῶν βοῶν πλήθει προσήρμοσε. βούλονται δὲ οἱ νεώτεροι ἐπὶ μελισσῶν, οὐκ ἔθνος λέγειν, ἀλλὰ σμῆνος. μάλιστα δέ, ἑσμὸν μετὰ δασέος πνεύματος ὡς δηλοῖ παρὰ Ἀριστοτέλει ὁ ἀφεσμός. τὸ γὰρ σμῆνος, οὐ μόνον ἐπὶ πλήθους λέγεται μελισσῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ σίμβλον ἤτοι τὸ ἀγγεῖον ἐν ᾧ τὸ μέλι ἀποτιθέασιν αἱ μέλισσαι, σμῆνος καλεῖται. τὸ δὲ μελισσάων καὶ τὸ ἁδινάων καὶ τὸ ἐρχομενάων καὶ τὸ κλισιάων, σχῆμα μὲν ποιοῦσι καλὸν ἐπὶ κόσμῳ τῆς παραβολῆς, τὸ λεγόμενον ὁμοιοκατάληκτον καὶ πάρισον. εἰσὶ δὲ αἰολικά. πλεονασμὸν ἔχοντα τοῦ α μακροῦ. ὄγκον δὲ ποιοῦσι φωνῆς πρεπούσης μεγαλοφωνίᾳ ποιητικῇ, διὰ τὴν χασμῳδίαν τὴν ἐκ τοῦ α καὶ ω. Ἁδιναὶ δὲ μέλισσαι, αἱ πυκναί. παρὰ τὸ ἄδην ὃ δηλοῖ τὸ δαψιλῶς. διὸ καὶ δασύνεσθαι αὐτό τινες βούλονται. καθὰ ἐν τοῖς Ἀπίωνος καὶ Ἡροδώρου δηλοῦται, ὡς τοῦ ἄδην δασυνομένου παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. ἔνθα καὶ σημείωσαι τὴν διὰ ἑνὸς δ γραφὴν τοῦ ἄδην, καὶ τὴν τοῦ α συστολήν. Ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ τοὺς παλαιούς, πολλαχῶς τὸ ἁδινὸν ἤγουν τὸ ἀθρόον ὡς ἐνταῦθα. καὶ τὸ οἰκτρὸν ὡς ἐν τῷ, ἁδινὸν στοναχῆσαι. καὶ τὸ ἁδὺ ἤγουν ἡδύ. διὸ, Σειρήνων ἁδινάων. καὶ τὸ πυκνὸν καὶ ἰσχνόν, διὸ ἀμφ' ἁδινὸν κῆρ. κατὰ δέ τινας, καὶ τὸ ἠρέμα. διὸ ἁδινῶς ἀνενείκατο φώνησέν τε. Πέτρην δὲ γλαφυρήν, τὸ σπήλαιον λέγει ὡς εἴρηται, ἵνα νοῶμεν ἐκ τοιαύτης πέτρας ἤτοι σπηλαιώδους, τὰς ῥηθείσας ἁδινὰς μελίσσας ἐξέρχεσθαι. ἀπὸ γὰρ μικροῦ ἀγγείου ἑτέρου, πολλαὶ οὕτως οὐκ ἂν ἐξέλθοιεν μέλισσαι, ἵνα ἐξ αὐτῶν ὁ ποιητὴς ποιήσῃ παραβολὴν εἰς τὸ τοσοῦτον στράτευμα τῶν Ἀχαιῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ πέτρα γλαφυρή, καὶ τὸ παρ' Ἡσιόδῳ γλάφυ πετρῆεν, ταυτὸν δηλοῦσι. καὶ ὅτι ἐνταῦθα μὲν, ἐπὶ αὐτοφυοῦς πράγματος ἥρμοσε τὸ γλάφειν, ἐξ οὗ τὸ γλαφυρόν. κυρίως δὲ, ἐπὶ χειροκμήτων τὸ τοιοῦτον τίθεται ῥῆμα, κατὰ ὀνοματοποιΐαν ὡς καὶ τὸ γράφειν. καὶ δηλοῖ ὁ ποιητὴς ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, εἰπὼν, εὐνὰς διαγλάψασα. ὅ ἐστι κοιλάνασα. οὕτω καὶ σκάπτειν ἀπροσφυὲς ὂν τῷ πλοίῳ, ἐποίησεν ὅμως σκάφος αὐτὸ λέγεσθαι, ὅπερ ἐπὶ γῆς μᾶλλον ἁρμόττει. ὡς τὸ σκάφος οὐκ ἔτι οἰνέων. οἰκειότερον δὲ μᾶλλον ἐπὶ νηὸς τὸ γλαφυρόν. καθὰ καὶ ἡ κοιλότης, δι' ἣν καὶ κοῖλαι νῆες λέγονται. αἰεὶ δὲ νέον ἔρχεσθαι τὰς μελίσσας λέγει διὰ τὸ πολὺ πλῆθος. ἵνα λέγῃ ὅτι, οὕτω πολλαὶ ἦσαν, ὥστε συνεχῶς προϊοῦσαι νεωστὶ ἐδόκουν ἐξέρχεσθαι. οἱ δὲ, νέον τὸ ἔαρ νοοῦσιν, εἰ καὶ ἄλλως πολιὸν λέγεται διὰ τὰ τότε ἄνθη. καὶ λέγουσιν ὅτι κατὰ τὸ νέον, ἤτοι κατὰ τὸ ἔαρ ἔρχονται. τότε γὰρ μάλιστα τῶν σίμβλων ἐκπέτονται ἐς τὰ ἄνθη. ἄλλοι δέ φασιν ὅτι τὰ μὲν ἄλλα ζῶα, τὴν πτῆσιν ἀποτεταμένην ποιοῦσιν. αἱ δὲ μέλισσαι κατὰ βραχύ. διὸ καὶ οἷον εἰπεῖν, ἀεὶ νέον δοκοῦσι πέτεσθαι ὥσπερ ἄρτι ἀρχόμεναι, καὶ μικρὸν ἐπικαθεσθεῖσαι τοῖς ἄνθεσιν, εἶτα αἴρονται. καὶ πάλιν ἐφιζάνουσαι, αὖθις πέτονται. καὶ ἄλλως δέ φασι νέον πέτονται ἤτοι ἀκμαῖον, ὡς ἀεὶ ὁμότονον ἀπ' ἀρχῆς ἕως τέλους τὴν πτῆσιν ποιούμεναι. τὸ δὲ βοτρυδὸν πέτεσθαι τὰς μελίσσας, εἴληπται μὲν ὁμοιοτελεύτως πρὸς τὸ ἰλαδὸν ἰέναι τοὺς Ἕλληνας. πάνυ δὲ ἡ λέξις ἔχει ἐμφαντικώτατα. εἴποις γὰρ ἂν ἰδὼν τὸ ἔθνος τῶν μελισσῶν ὅταν ἐπικαθεσθῇ ἄνθεσι, βότρυϊ ἐοικέναι, ὡς ἀπὸ ῥαγῶν συγκειμένων ξανθῶν. ἐξήρτηνται γὰρ ἀλλήλων ὡς ῥᾶγες. καὶ πετόμεναι δὲ, ἐγγὺς ἀλλήλων εἰσίν. οὐ μόνον ὅτι τῷ βασιλεῖ πέτονται προάρχοντι τοῦ πλήθους, ἀλλὰ καὶ διὰ δειλίαν τὴν ἀπὸ τῶν μελισσοφάγων ὀρνίθων. συνασπίζουσι γὰρ ὥσπερ τῇ πυκνώσει, καθὰ καὶ τὰ τῶν προβάτων ποίμνια. ἤδη δὲ καὶ διὰ τὸ δύσριγον, ψυχραὶ γάρ εἰσιν, ἐγγὺς ἀλλήλων πέτονται, θερμότητα ἑαυταῖς ἐντεῦθεν τινὰ μηχανώμεναι.

Ἰστέον δὲ ὅτι Ὁμήρου εἰπόντος βοτρυδὸν τὰς μελίσσας πέτεσθαι, ἐναλλάξας τὸ σχῆμα παλαιός τις, σμῆνος ἔφη βοτρύων. καὶ ἐπεσημήνατο ἀντιστρόφως εἰπεῖν τῷ ποιητῇ, εἰπόντι τὸ βοτρυδὸν, ἐπὶ μελισσῶν. ὡς καὶ ἐάν τινος εἰπόντος τοὺς ἄνδρας ὡς θῆρας μάχεσθαι, ἕτερος ἀναστρέψας εἴπῃ, τοὺς θῆρας ἀνδρῶν δίκην μαχεσθῆναι. ποιεῖ δὲ τοιαῦτα καὶ Πίνδαρος. Ὁμήρου γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῦ ποιήμασι τὴν μοῦσαν ἀείδειν διεγείραντος, αὐτός φησιν ὅτι ἀνῆκέ με ἡ μοῦσα ἤγουν ἀνέπεισε. πάλιν Ὁμήρου νέφος εἰπόντος πεζῶν, ὁ Πίνδαρος στρατὸν φησὶ νεφελῶν. ἀντιστρέψας καὶ οὕτω τὸ ὁμηρικὸν, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. Τὸ δὲ ἐπὶ ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ ἄνθη ἐαρινά, ὅμοιον τῷ, ἦλθεν ἐπὶ κρήνῃσιν ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τὰς κρήνας. ἐκείνων δὲ ἀνθέων μέμνηται, διὰ τὸ φύσει κατὰ ἔαρ πλεονάζειν αὐτά. χειμὼν γὰρ ἄνθη οὐκ οἶδε, μετοπώρῳ δὲ εἴπερ εἰσί, τὴν παροιμίαν ξενίζουσιν, ἐν μετοπώρῳ τὰ ἄνθη λέγουσαν. Τὸ δὲ ἅλις, παρὰ τὸ ἁλίζω γίνεται. ὅθεν καὶ ἁλία Περσῶν, παρ' Ἡροδότῳ, ἡ ἄθροισις. ἴσως δὲ ἐκεῖθεν παρ' αὐτῷ καὶ τὸ ἁλέες ἀντὶ τοῦ ἠθροισμένοι ὁμοῦ, ὅπερ Ὅμηρος ἀολλέες φησί. Τὸ δὲ ἰλαδὸν, χρῆσις καὶ παρὰ Ἡσιόδῳ. πρωτότυπον αὐτοῦ

ἡ ἴλη, ὃ σημαίνει τὴν τάξιν. καὶ πάλαι μὲν καὶ ἡ ἴλη καὶ τὸ ἰλαδὸν, διὰ τῆς ει διφθόγγου εἶχε τὴν ἄρχουσαν, ὡς ἀπὸ τοῦ εἰλῶ τὸ συστρέφω. ἐξ οὗ καὶ τὸ πέδειλον. ὕστερον δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' ἐν τῷ ι αὐτοῖς ἡ γραφή.

Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι διχῆ χρωμένου τοῦ ποιητοῦ ταῖς παραβολαῖς. ταῖς μὲν, δι' ὀλίγου καὶ πάνυ στενῶς. ταῖς δὲ, εἰς πλάτος ὡς προείπομεν. πρώτη μὲν αὐτῷ βραχυτάτη παραβολὴ καὶ ἀναπόδοτος, ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ ἐστὶ τὸ, ἠΰτ' ὀμίχλη. πλατεῖα δὲ πρώτη αὕτη ἐνταῦθα ἐκ τῶν μελισσῶν ληφθεῖσα, ζώου συγγενοῦς τῇ ποιήσει ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ, διά τε τὸν μόχθον τὸν ἐπὶ τῇ ἐργασίᾳ, καὶ διὰ τὴν τοῦ ἔργου γλυκύτητα, καὶ τὸ τοῦ κηρίου εὐσύνθετον. ὧν πάντων μετέχει καὶ ἡ ποίησις, πόνῳ τε προϊοῦσα. οὐδὲν γὰρ τῶν καλῶν πόνου χωρίς. ἔχουσα δὲ καὶ γλυκύτητα οὐκ ὀλίγην, ἐναγλαϊζομένη δὲ καὶ τῇ τοῦ μέτρου εὐσυνθεσίᾳ. ἐν τούτοις δὲ τὸ ἔστιχον, ἐστιχόωντο φησὶν Ὅμηρος, ὡς ἀπὸ ἐνεστῶτος τοῦ στιχῶ. ὡς γὰρ στείβω, οὗ δεύτερος ἀόριστος ἔστιβον, καὶ μέλλων δεύτερος στιβῶ, ἀφ' οὗ ἐξ ἀναδρομῆς τὸ εἰς θέμα ἐνεστὼς ὁ στιβῶ, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ στείχω ἔστιχον στιχῶ, θεματικὸς ἐνεστὼς, συζυγίας δευτέρας τῶν περισπωμένων στιχῶ. ἐξ οὗ τὸ, ἐστιχόωντο. τὸ μέντοι στιβῶ στιβήσω, οὐ φαίνεται οἵας συζυγίας ἐστίν. Ὅτι τὸ ἠϊόνος προπάροιθε βαθείης ἐστιχόωντο, ἀγχιβαθῆ εἶναι δηλοῖ τὸν τοῦ ναυστάθμου αἰγιαλόν. ὅτι δὲ ἠϊὼν δισυλλάβως, καὶ τόπος ἐστὶ στρυμόνιος, καὶ ἠϊὼν τρισυλλάβως, πόλις ἐν χερρονήσῳ παρὰ Θουκυδίδῃ, καὶ ἄλλη πρὸς τῇ Πιερίᾳ, ὧν οἱ πολῖται, ἠϊονεὺς καὶ ἠϊονίτης, δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. Ὅτι τὴν ὄσσαν ἐνταῦθα, φανερῶς ἄγγελον διὸς λέγει, τουτέστι τοῦ ἀέρος, ἐν ᾧ, μετὰ δέ σφισιν ὄσσα δεδήει ὀτρύνουσ' ἰέναι διὸς ἄγγελος. ἥτις ἐξακουομένη διὰ τοῦ ἀέρος, ὀτρύνει τοὺς ἕλληνας εἰς ἀγοράν. εἴη δ' ἂν λέγειν ἀλληγορικῶς ὄσσαν, ἢ τὴν τῶν βασιλέων ἄρτι κέλευσιν οἷς πειθόμενοι συνήγοντο, ἢ τὴν πάντων τῶν ἀχαιῶν πρὸς ἀλλήλους ἐγκέλευσιν, οἳ ἐπέκεινα τῶν ἐννέα κηρύκων, ὤτρυνον καὶ αὐτοὶ ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἀγοράν. Ὅρα δὲ τὸ, ὄσσα δεδήει ἀντὶ τοῦ ἔλαμπε. καθ' ὁμοιότητα φρασθὲν τοῦ, ἐνοπὴ ὅ ἐστι μάχη δεδήει, ὡς ἀπὸ τοῦ δαίω τὸ καίω. ἴσως δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ δαίω τὸ μερίζω. πολλοὶ γὰρ οἱ βοῶντες. ἢ ἀπὸ τοῦ δαίω τὸ μανθάνω, ἀφ' οὗ ὁ διδάσκαλος, ἵνα δηλοῖ τὴν διδάσκουσαν τοὺς ἀκούοντας τὸ ποιητέον. ποιηταῖς δὲ μόνοις ἡ λέξις αὕτη φιλεῖται. ὡς δὲ θεία λέξις παρὰ ποιηταῖς ἡ ὄσσα, δηλοῦσά ποτε καὶ μαντείαν, πολλαχοῦ φαίνεται.

Ὅτι ἐκφράζων ἐν ὀλίγῳ τὸν τῆς ἀγορᾶς θροῦν, φησίν. οἱ δ' ἀγέροντο, τετρήχει δ' ἀγορή. ὑπὸ δ' ἐστοναχίζετο γαῖα, λαῶν ἱζόντων. ὅμαδος δ' ἦν. Ἔστι δὲ τετρήχει μὲν κατὰ ὀνοματοποιΐαν, τὸ τετάρακτο, ἢ τετράχωτο ἀπὸ τοῦ τετάραχει, συγκοπῇ καὶ τροπῇ τοῦ α εἰς η. Τὸ δὲ στοναχίζεσθαι, ὠνοματοπεποίηται καὶ αὐτὸ, καὶ δηλοῖ ποιάν βοήν τινα, καθὰ καὶ τὸ στένειν, ἐπὶ θαλάσσης παρὰ Σοφοκλεῖ λεγόμενον. οὐ μόνον γὰρ ἐπὶ θρήνου ἡ λέξις τίθεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἁπλῶς θορύβου. ὅμαδος δὲ ἡ ὁμοῦ αὐδή. ὁ κοινὸς θόρυβος. ὅπερ καὶ ἀλαλητὸς λέγεται. οἱονεὶ ὁμολαλητός. Ὅρα δὲ ὡς ἀναλόγως τῇ ὀτρυντύϊ τῆς ὄσσης, κατεσπευσμένα παρενέσπαρται κομματικὰ ποιοῦντα γλυκύτητα, τὸ, οἱ δ' ἀγέροντο καὶ ἑξῆς ἕως τοῦ ὅμαδος δ' ἦν. τὸ δὲ στοναχίζετο, οὐ πολλάκις ἡ ἄρχουσα καὶ διὰ τοῦ ο μικροῦ προφέρεται, διπλῆ ἡ παραγωγὴ ἐκ τοῦ στένω. στενάχω γὰρ ἐξ αὐτοῦ. εἶτα στοναχίζω. Ὅτι ἐννέα κήρυκες βοῶντες, τοὺς ἕλληνας κατεσίγαζον. αὔξησις δέ ἐστι καὶ τοῦτο τοῦ θορύβου τῆς ἀγορᾶς, εἰ τοσοῦτοι κήρυκες μόλις ἔπειθον αὐτοὺς σχέσθαι μὲν τῆς βοῆς, ἀκοῦσαι δὲ τῶν βασιλέων. Σημείωσαι δὲ καὶ νῦν ὅτι ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς πολλαχοῦ φανήσεται, προσπαθῶς ἔχει ὁ ποιητὴς τῷ ἐννέα ἀριθμῷ, διά τε ἄλλας αἰτίας ἃς λέγουσιν οἱ παλαιοὶ, δι' ἃς καὶ ὅτι τετράγωνός ἐστι, καὶ τέλειος ἐκ τελείου τοῦ τρία γινόμενος πολυπλασιασθέντος εἰς ἑαυτόν. ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς μούσας, αἳ τῷ ἀριθμῷ τούτῳ περιγράφονται. οἱ δ' αὐτοὶ παλαιοὶ, καὶ ὡς περισσάκις περισσὸν τὸν ἐννέα σεμνύνουσι τὸν ἀριθμόν. εἰς τρεῖς διαιρούμενον τριάδας, ὧν ἑκάστη πάλιν τριὰς, εἰς μονάδας τρεῖς. πολλαχοῦ τοίνυν ὁ ποιητὴς εὐεπίφορός ἐστιν εἰς τὸν ἐννέα ἀριθμὸν, ὡς δειχθήσεται. διὸ καὶ ἐνταῦθα τοὺς κήρυκας, ἐννέα εἶναι φησί. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δέ που, ἐννέα τινὰς ἀντανιστᾷ τῷ Ἕκτορι πολεμίους. τινὲς δὲ πειρῶνται καὶ ἱστορικῶς ἀπακριβῶσαι τὴν τῶν κηρύκων τούτων ἐννεάδα. λέγοντες ὅτι, Ταλθύβιος καὶ εὐρυβάτης, Ἀγαμέμνονος κήρυκες. Ὀδῖος, αἴαντος. εὐρυβάτης ἕτερος, Ὀδυσσέως. ἀσφαλίων καὶ ἐπωνεὺς, μενελάου. συγκαταριθμοῦσι δὲ αὐτοῖς, καὶ Στέντορα τὸν εὐρυβόαν. οὗπερ Ὅμηρος ἐν τοῖς ἑξῆς μεμνήσεται. καὶ τὸν Θοώτην. ἤδη δὲ καὶ τὸν Κάλχαντα, μεγαλόφωνον καὶ αὐτὸν τεκμηριούμενοι, ἐξ ὧν εὕρηταί που ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ὁ ποσειδῶν, τῷ Κάλχαντι ἐξομοιούμενος, καὶ τοῖς ἕλλησιν ἐμβοώμενος, καὶ κελεύων μάχεσθαι.

Σπουδῇ δ' ἕζετο λαὸς. ἐρήτυθεν δὲ καθέδρας
Παυσάμενοι κλαγγῆς. ἀνὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
Ἔστη σκῆπτρον ἔχων. τὸ, μὲν Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
Ἥφαιστος μὲν δῶκε Διὶ κρονίωνι ἄνακτι.
Αὐτὰρ ἄρα Ζεὺς, δῶκε διακτόρῳ ἀργειφόντῃ.
Ἑρμείας δὲ ἄναξ, δῶκε Πέλοπι πληξίππῳ.
Αὐτὰρ ὁ αὖτε Πέλοψ, δῶκ' Ἀτρέϊ ποιμένι λαῶν·

Ἀτρεὺς δὲ θνήσκων, ἔλιπε πολύαρνι Θυέστῃ.
Αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι,
Πολλῇσι νήσοισι, καὶ Ἄργεϊ παντὶ ἀνάσσειν.
Τῷ ὅγ' ἐρεισάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὦ φίλοι ἥρωες Δαναοὶ θεράποντες Ἄρηος.
Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ
Σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο, καὶ κατένευσεν
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον, ἀπονέεσθαι.
Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
Δυσκλέα Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
Οὕτω που Διῒ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
Ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
Ἠδ' ἔτι καὶ λύσει. τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
Μὰψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν Ἀχαιῶν,
Ἄπρηκτον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι
Ἀνδράσι παυροτέροισι. τέλος δ' οὔπω τι πέφανται.

Ὅτι τὸ, σπουδῇ ἕζετο λαὸς παυσάμενοι κλαγγῆς, ἀντὶ τοῦ μόλις ἐκαθέσθη καὶ δυσχερῶς. διὸ καὶ ὁ Ἕκτωρ νυκτός που κατὰ τῶν Ἑλλήνων βουλευόμενος, φησί. μὴ ἀσπουδεὶ φύγοιεν. ἀντὶ τοῦ, μὴ δίχα σπουδῆς καὶ εὐχερῶς καὶ ἄνευ βίας. ὅτε μέντοι ἐρεῖ τις ἀπὸ σπουδῆς τι λέγειν, τότε ἡ λέξις, τὸ ὁλοψύχως καὶ ἐνδιαθέτως καὶ ἐναγωνίως δηλοῖ. Ἰστέον δὲ ὡς οἱ τεχνικοὶ τὸ, σπουδῇ, ἤγουν τὸ ῥηθὲν ὁμηρικὸν, ἐπίρρημα λογίζονται, ὁμοίως τῷ, κομιδῇ ἀντὶ τοῦ λίαν καὶ σὺν ἐπιμελείᾳ. Ὅρα δὲ τὸ, κλαγγὴ ἐνταῦθα, ἐπὶ ἀνθρώπων κραυγῆς τεθέν. Ὅτι φθάσας μὲν ἄφθιτον ἔφη τὸ πατρῷον τοῦ Ἀγαμέμνονος σκῆπτρον. ὅπερ Ἥφαιστος ἔκαμε τεύχων. ἐνταῦθα δὲ ἑρμηνεύων πῶς ἄφθιτον ἦν, διότι δηλαδὴ ἀδιάδοχον καθὰ προγέγραπται, ἢ καὶ ὡς θεόθεν εἰς αὐτὸν κατελθὸν, καὶ ἅμα καὶ γενεαλογίαν ἐκτιθέμενος, φησὶν ὅτι Ἥφαιστος μὲν, αὐτὸ δῶκε Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι. αὐτὰρ ἄρα Ζεὺς δῶκε διακτόρῳ ἀργειφόντῃ. Ἑρμείας δὲ ἄναξ, δῶκε Πέλοπι πληξίππῳ. αὐτὰρ ὁ αὖτε Πέλοψ, δῶκ' Ἀτρέϊ ποιμένι λαῶν. Ἀτρεὺς δὲ θνήσκων, ἔλιπε πολύαρνι Θυέστῃ. αὐτὰρ Θυέστης, Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι πολλῇσι νήσοισι καὶ Ἄργεϊ παντὶ ἀνάσσειν. οὕτω τοίνυν τὸ σκῆπτρον ἄφθιτον, ὡς θεόθεν τε δοθὲν τῷ γένει τῶν Ἀτρειδῶν, καὶ ἐκ προγόνων εἰς τοὺς ἐπιγόνους διαβεβηκός. ὅρα δὲ ὅτι ἐν τῷ περὶ τοῦ σκήπτρου λόγῳ δέον, ἢ τῷ ἀτὰρ συνδέσμῳ χρήσασθαι, ἢ τῷ δὲ, ἐν ἑκάστῳ στίχῳ ἕνα παρ' ἕνα χαίρων ποικιλίας τοὺς τοιούτους συνδέσμους ὁ ποιητὴς τίθησιν, ἐκκλίνων τὸ μονοειδές. φησὶ γάρ. αὐτὰρ Ζεὺς ἔδωκεν. Ἑρμείας δὲ ἔδωκεν. αὐτὰρ Πέλοψ ἔδωκεν. Ἀτρεὺς δὲ ἔλιπεν. αὐτὰρ Θυέστης ἔλειπε. καὶ ὅρα καὶ ὅπως κατὰ σχῆμα ἐπιμονῆς, τετράκις μὲν εἶπε τὸ, ἔδωκε. δὶς δὲ τὸ, ἔλειπεν. ἐποίκιλε δὲ ὁ ποιητὴς τοῦτο, οἷα μὴ ἔχων λέξεις κυριωτέρας τούτων εἰπεῖν. ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸ μὲν Ἀτρεὺς ἔλιπε, διὰ τοῦ ι γέγραφεν. ἔστι γὰρ χρόνου ἀορίστου δευτέρου. τὸ δὲ Θυέστης Ἀγαμέμνονι λεῖπε, διὰ διφθόγγου, χρόνον ἀντὶ χρόνου λαβών. ἤγουν ἀντὶ ἀορίστου, παρατατικόν. ὁποῖόν τι καὶ ἐπὶ τοῦ εἶδον γίνεται. Τὸ γὰρ εἶδον, καὶ ἡ λοιπὴ κλίσις τοῦ τοιούτου ῥήματος, ὅπερ ἀντὶ τοῦ ἐθεασάμην λαμβάνεται, τὰ μὲν πλείω παρὰ τῷ ποιητῇ, τὴν διὰ τοῦ ι ἔχει γραφὴν, τῷ λόγῳ τοῦ δευτέρου ἀορίστου, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἰδεῖν ἀπαρέμφατον. καὶ ἡ ἰδὼν μετοχή. ἔστι δὲ ὅτε καὶ διὰ διφθόγγου γράφεται. ὅπερ ἐστὶ ῥῆμα χρόνου παρατατικοῦ, δηλοῦντος μὲν τὸ ἔβλεπον, λαμβανομένου δὲ ἀντὶ τοῦ ἀορίστου τοῦ, ἐθεασάμην. Τὸ δὲ σχῆμα τοῦ ῥηθέντος χωρίου, κλίμακα καὶ κλιμακωτὸν λέγουσιν οἱ παλαιοί. ἕτεροι δὲ, ἐποικοδόμησιν. γίνεται δὲ σχῆμα κλιμακωτὸν, ὅταν τὸ λῆγον τῆς φθασάσης ἐννοίας, ἀρχὴ γένηται τῆς ἐφεξῆς, οἷον ὡς εἴ τις εἴπῃ, ὁ βασιλεὺς ἀγαθός. ὁ ἀγαθὸς, ἀγαθὰ ποιεῖ. ὁ ἀγαθὰ ποιῶν, εὐεργετεῖ. ὁ εὐεργετῶν, θεὸν μιμεῖται. τοιοῦτόν τι καὶ ἐνταῦθα τὸ σχῆμα. Ἥφαιστος μὲν, ἔδωκε Διΐ. Ζεὺς δὲ τῷ Ἑρμῇ. Ἑρμῆς δὲ, Πέλοπι, καὶ καθεξῆς. κάλλιστον δὲ σχῆμα κατὰ τοὺς παλαιοὺς, τὸ κλιμακωτὸν, οἰκεῖον ὂν πανηγυρικαῖς ἐννοίαις. ὁποία τις ἐνταῦθα καὶ ἡ κατὰ τὸ βασιλικὸν σκῆπτρον γενεαλογία. τῆς δ' αὐτῆς ἰδέας καὶ τὸ ἀτὰρ, τρὶς κείμενον ἐνταῦθα ἐπαναφορικῶς ἐν καταρχῇ στίχων ἕνα παρ' ἕνα. καὶ ἡ ῥηθεῖσα ἐπιμονή. καὶ τὰ ποιητικὰ πάρισα. τὸ, πολλῇσι νήσοισιν ἀνάσσειν. καὶ τὸ αὐτὰρ ὁ αὖτε, δὶς τεθὲν κατ' ἐπαναφορὰν ἐν δυσὶ στίχων ἀρχαῖς, εἰ καὶ ποιητικῶς πέφρασται. παρίσωται δὲ καλῶς, καὶ τὸ, Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι δίχα τοῦ Ἡφαίστου,

τὰ λοιπὰ πρόσωπα ἐνταῦθα μετὰ ἐπιθέτων ἐξάγει. τὸν δία μὲν εἰπὼν κρονίωνα καὶ ἄνακτα. τὸν δὲ ἑρμῆν δὲ διάκτορον ἀργειφόντην. ἔτι δὲ καὶ ἄνακτα. θεία δὲ λέξις τὸ ἄναξ, ὡς καὶ ἐν τῇ ά ῥαψῳδίᾳ γέγραπται. διὸ καὶ ἐπὶ ἑρμοῦ μόνου καὶ διὸς, αὐτὴν ἐνταῦθα τέθεικε. τὸν δὲ Πέλοπα, πλήξιππον προσέφη. τὸν δὲ Ατρέα, ποιμένα λαῶν. σεμνῶς ὀνομάσας αὐτόν. τάχα γὰρ κρείττων ἦν τοῦ πατρὸς τὰ εἰς βασιλείαν. τὸν δὲ Θυέστην, πολύαρνα. δίονεὶ λέγων, ὅτι Ατρεὺς μὲν, λαῶν ἦγε ποίμνια. ὁ δὲ Θυέστης, ἀρνῶν καὶ τοιούτων ζώων. τὸν ἀγαμέμνονα δὲ, προσάγει μὲν ἐπιθέτου χωρίς. περιφραστικῶς δὲ ἄνακτα καὶ αὐτὸν εἰπεῖν βούλεται, λέγων αὐτὸν ἄργει παντὶ ἀνάσσειν. ἔστι δὲ, διάκτορος μὲν, ἢ ὁ διάτορος ὅ ἐστι σαφὴς εἰς τὰς ἀγγελίας, τορὸν γὰρ τὸ τρανὲς καὶ σαφὲς, ἢ ὁ αὐτὸ τοῦτο ἄγγελος. ἀπὸ τοῦ ἄγω ἐξ οὗ καὶ ὁ ἄγγελος. ἄγγελός τε γὰρ, ἀπὸ τοῦ ἄγειν φαίνεται γίνεσθαι, καὶ διάκτωρ δὲ ὁμοίως ἀπὸ τοῦ ἄγω. ὥσπερ ἀπὸ τοῦ λέγω λέκτωρ καὶ ἀλέκτωρ. τὸ δὲ ἄκτωρ, κλιθὲν εἰς τὴν ἄκτορος γενικὴν, πεποίηκε τῇ εἰς ἀρχὴν ἀναδρομῇ, εὐθεῖαν τὴν, ὁ διάκτορος ἤτοι ὁ ἄγγελος. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἑρμῆς, ἀπὸ τοῦ εἴρω τὸ ἀγγέλλω ἐτυμολογοῦσί τινες. ἐξ οὗ ἐρέας ὄνομα ὡς ὁ αἰνέας, καὶ πλεονασμῷ τοῦ μ, ἑρμέας. ἐξ οὗ ὁ καὶ ἐν τῇ Οδυσσείᾳ δηλούμενος ἑρμῆς. πλεονάζειν γάρ φασι πολλαχοῦ τὸ μ, ὥσπερ καὶ ἐν τῷ μοχλὸς, ἀπὸ τοῦ ὀχλῶ. καὶ ἀπὸ τοῦ εἴρω εἶραξ καὶ μεῖραξ. καὶ ἐκ τοῦ ἀχύρου ἀχυρμία. καὶ ἐκ τοῦ τέκω, τέκμωρ τὸ τέλος. οὕτως οὖν καὶ ἐρέας καὶ κατὰ πλεονασμὸν ἑρμέας. ἐξ οὗ ἑρμῆς ὁ τὰ τῶν θεῶν εἴρων ἤτοι ἀγγέλλων. ἵνα ἐκ τοῦ ἑρμέας, ἐπενθέσει μὲν τοῦ ι, ὁ ἑρμείας γίνεται. ὡς αἰνέας αἰνείας. αὐγέας αὐγείας. κατὰ κρᾶσιν δὲ ἑρμῆς, ὡς ποδέας ποδῆς, σωσέας σωσῆς. ἡ μέντοι ἀλληγορία, ἑρμῆν τὸν λόγον νοοῦσα, καὶ ἐκ τοῦ ἑρμηνεύειν αὐτὸν ἐτυμολογεῖ. ὡς ἑρμηνεύοντα τὰ τῆς ψυχῆς βουλήματα, καὶ ἐξαγγέλλοντα. ὅθεν καὶ διάκτορον αὐτὸν καλεῖ οἷα τορῶς ὅ ἐστι σαφῶς ὡς προείρηται, αὐτὰ προάγοντα. τὸν δ' αὐτὸν, καὶ ἀργειφόντην ἐπονομάζει, ὡς ἀργὸν φόνου. εἰρηνικὸν γὰρ ὁ λόγος. ὁ δὲ μῦθος ἀργειφόντην τὸν φονέα τοῦ ἄργου καλεῖ. ὃν φύσεως τέρας ἡ ἱστορία παραδίδωσιν. ὀφθαλμοὺς αὐτῷ ἀνοίξασα διὰ παντὸς τοῦ σώματος. οὓς ἄλλοτε ἄλλοις ἀνοίγειν, καὶ τοῖς μὲν μύων, τοῖς δὲ βλέπων, ἄϋπνος ἦν διὰ βίου. ἄστροις μέν τισιν ἀνατέλλουσιν, ἐπανοίγων τοὺς μύοντας ὀφθαλμοὺς, συνανατέλλοντας ὥσπερ καὶ αὐτοὺς. ἑτέροις δὲ αὖ πάλιν τῶν ἀστέρων δυομένοις, ἐγκαταμύων τοὺς βλέποντας ὀφθαλμοὺς. καὶ ὥσπερ συγκαταδύων τὸν ἐν αὐτοῖς ὀπτικὸν ἥλιον. ὃ καὶ Εὐριπίδης δηλοῖ, ἐν οἷς φησιν ἄργου ὄμματα τὰ μὲν, ξὺν ἄστρων ἐπιτολαῖσι βλέποντα. τὰ δὲ, κρύπτοντα δυνόντων μέτα. καὶ οὕτω μὲν ὁ μῦθος, πολυωπὸν πλάττει τὸν ἄργον. Η δὲ ἱστορία τὸν ἄργον τοῦτον ὃς καὶ πανόπτης ἐπεκαλεῖτο, πολυπράγμονα τὰ εἰς ὄψιν εἶναι βούλεται. καὶ ὀριγνώμενον πᾶσι παρεῖναι πράγμασι, καὶ ἀείποτε καὶ ὡς οἷόν τε, συνεχῶς πάντα ὁρᾶν, καὶ μηδὲν τῶν ὑπὸ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, διαλανθάνειν αὐτόν. ἴσως δὲ καὶ ἀγχίνους ὁ ἄνθρωπος ἦν. καὶ τὰ μὲν, ὁρῶν. τὰ δὲ, προορῶν. ὁποῖον ὁ ποιητὴς λέγει τὸν βλέποντα τά τε ἔμπροσθεν καὶ τὰ ὄπισθεν, ὡς προγέγραπται. τυχὸν δὲ καὶ ὀξὺς ἦν τὴν θέαν. ἀλλὰ καὶ ἐγρηγορὼς τὰ πολλά. καὶ ὀλίγῳ ὕπνῳ ἑαυτὸν ἐπιτρέπων. διόπερ ὁ μῦθος πολλοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῷ ἐφιλοτιμήσατο. εἰκὸς δὲ καὶ εὐθυόνειρον εἶναι τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἐδόκει καὶ κατὰ τοῦτο ἄϋπνος εἶναι, ὡς καὶ ἐν τῷ ὕπνου, ἐοικὼς καθορᾶν, διὰ τὴν ἀληθῆ τῶν φαντασιῶν ἔκβασιν. ὥσπερ δὲ τὸν ἄργον ὁ μῦθος αἰνιγματωδῶς ἐσέμνυνεν, οὕτω καὶ ἄλλους τινὰ πολλὰ πράττοντα ταῖς χερσὶν, ἑκατόγχειρα ἔπλασε. καί τινι ἀκαμάτῳ τὴν πορείαν ὄντι, ἀπὸ χαλκοῦ τὸ σκέλος ἐσφυρηλάτησε. καὶ ἀκουστικὸν δέ τινα ὄντα, ὄνου φέρειν ὦτα εἶπε. τερατολογῶν πολυτρόπως τὰς φιλοτιμίας τῆς φύσεως. ἦν δὲ ὁ ἄργος βασιλεὺς χώρας, ἥτις ἀπ' αὐτοῦ μὲν ἄργος, ἀπὸ δὲ Πέλοπος ὕστερον ὠνομάσθη Πελοπόννησος. τὸν τοιοῦτον ἄργον, ἡ ἥρα ἐπιστῆσαι λέγεται φύλακα τῆς Ιοῦς, ἵνα ὁ ζεὺς ὑπὸ τοιούτῳ σκοπῷ ἀΰπνῳ τηρούμενος, ἀπέχοιτο τῆς τοιαύτης γυναικός. ἑρμῆς δὲ δόλῳ τὸν ἄργον καταγωνίζεται, διὸς ἀξιώσαντος. καὶ ἐπεὶ λαθραίως οὐκ εἶχεν αὐτὸν ἀνελεῖν, λίθῳ βαλὼν πεφόνευκε. κἀντεῦθεν ἀργειφόντης λέγεται. οἷον ἀργοφόντης. καὶ τροπῇ τοῦ ο εἰς ε, καὶ πλεονασμῷ διχρόνου, ἀργειφόντης. ὥσπερ καὶ ἀνδροφόντης, ἀνδρεφόντης. καὶ κατὰ πλεονασμὸν, ἀνδρειφόντης. καί τοι τὸ ἀνδρειφόντης, τινὲς ὡς ἀπὸ τοῦ ἀνδρὶ δοτικῆς, διὰ τοῦ ι γράψαντες, διφορεῖσθαι τὴν λέξιν πεποιήκασι. τὸ μέντοι ἀργειφόντης, ἀεὶ τὴν διὰ διφθόγγου ἔχει γραφήν. Ιστέον δὲ ὅτι τὸ ἀργεφόντης καθὰ καὶ τὸ ἀνδρεφόντης, ἐξ ὧν ἀργειφόντης καὶ ἀνδρειφόντης, δωρικά εἰσιν ὡς Ηρωδιανὸς δηλοῖ ἐν οἷς λέγει τοιαῦτα. αἱ εἰς ος ὀξύτονοι γενικαὶ συντιθέμεναι, συμφώνου ἐπιφερομένου, ἢ διὰ τοῦ ο λέγονται, οἷον ζηνὸς ζηνόδοτος. θριπὸς θριπόβρωτος. ἁλὸς ἁλοθήκη, ἢ διὰ τοῦ ι. οἷον αἰγίπαν, πυρίχαλκος, νυκτικόραξ. οὕτως οὖν φησὶ καὶ ἁλοτρίβανος, ὡς ἁλοπώλης. καὶ ἁλοθήκη. ὁ μέντοι διὰ τοῦ ε ἁλετρίβανος, μήποτε δωρικόν ἐστιν; οἱ γοῦν τὸν ἀπόλλωνα ἀπέλλωνα εἰπόντες, καὶ τὸν ἀνδροφόνον ἀνδρεφόνον, οὗτοι καὶ τὸν ἁλοτρίβανον, ἁλετρίβανον εἴποιεν ἄν. Ετι ἰστέον καὶ ὡς ἐν τῷ παυσανίου λεξικῷ, φέρεται ἀργειφόντης, ὁ ὀφιοκτόνος. ἄργην γάρ φησιν ἔνιοι τὸν ὄφιν καλοῦσιν. οὐ μέντοι ἱστορεῖ καὶ πῶς ὀφιοκτόνος ὁ ἑρμῆς. τὸν δὲ πέλοπα πλήξιππον λέγει, ὡς ἡνιοχικόν. τοιοῦτον γὰρ αὐτὸν ἡ ἱστορία παραδίδωσιν. ὃς φυγὰς μὲν ἀνέκαθεν ὢν, εἰς τὴν ἑλλάδα δὲ διαβὰς, κατέχει τὴν ἀπ' αὐτοῦ ῥηθεῖσαν ὡς εἴρηται πελοπόννησον, καταγωνισάμενος ἅρματι τὸν Οἰνόμαον, καὶ λαβὼν ἔπαθλον τήν τε βασιλείαν ἐκείνου καὶ τὴν θυγατέρα Ιπποδάμειαν, ἣν ἐκεῖνος ἆθλον ἐτίθει τῷ νικήσαντι αὐτὸν ἅρματι. οἱ δὲ παλαιοὶ καὶ ἄλλως

πλήξιππ-

πλήξιππον φασὶ κληθῆναι τὸν Πέλοπα, ὡς αὐτὸν ποτὲ κατ' ἀνάγκην τινὰ ἑαυτῷ ἡνιοχήσαντα. τοῦτο δὲ λέγουσι, διὰ τὰ ἐπὶ τῷ Μυρτίλῳ θρυλλούμενα, ὃς ἡνιόχει μὲν Οἰνομάῳ τῷ τῆς ῥηθείσης Ἱπποδαμείας πατρί, ἑρμοῦ παῖς λεγόμενος, διὰ τὸ δόλιος εἶναι καὶ λόγιος. προὔδωκε δὲ τὸν δεσπότην, πεισθεὶς τῇ παιδί, θελούσῃ τὸν καλὸν κατὰ ἔρωτα Πέλοπα. καὶ τοὺς πασσαλίσκους ἤτοι ἐμβόλους ἐξελὼν οἳ ταῖς χοινικίσιν ἤτοι τῷ ἄκρῳ τοῦ ἄξονος ἐνφερόμενοι κατέχουσι τοὺς τροχούς, διεκπεσεῖν αὐτοὺς ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἁρματηλασίας πεποίηκεν. οὐ γὰρ ἔτι τοὺς ἐμβόλους εἶχον αἱ χοινίκες διὰ τὴν τοῦ μυρτίλου πανουργίαν. καὶ οὕτω νενίκηται μὲν ὁ δεσπότης Οἰνόμαος. ἢ κατά τινας καὶ ἀνῄρηται πρὸς τοῦ παρθενοφθόρου Πέλοπος, ὁ πρὶν γαμβροκτόνος διὰ τῷ Μυρτίλῳ ἐπιπρασάμενος. τὴν δὲ λοιπὸν Ἱπποδάμειαν ὑπὸ τῷ Πέλοπι καὶ ὁ Μυρτίλος, πρὸς τῆς δίκης ἐνηδρεύετο κατὰ τὴν ἀρὰν Οἰνομάου. ἦλθε δὴ καιρός, καὶ ὁ Πέλοψ ὑπὸ ἡνιόχῳ τῷ αὐτῷ Μυρτίλῳ, ἐφ' ἅρματος ὥδευεν, ἔχων καὶ τὴν Ἱπποδάμειαν παραβαίνουσαν. διψᾷ ἡ γυνή· ἐκλαλεῖ τὸ πάθος, κάτεισιν ὁ Πέλοψ. ἄπεισιν ὑδρευσόμενος, καὶ τὴν τῆς δίψης καύσωνα σβέσων τῇ γυναικί. τῇ δὲ, ἄλλο πάθος ἐκκαίεται. καὶ πῦρ ἔρωτος ὑπανάπτεται. καὶ ἦν ὁ ἔρως ἐπὶ Μυρτίλῳ, τῷ τοῦ δεσπότου προδότῃ. ὡς δὴ κατήπειγε τὸ πάθος, ἐκφαίνει αὐτὸ ὡς γυνή, καὶ τὸν Μυρτίλον προκαλεῖται κατὰ τοῦ πυρός. ὁ δὲ, ἐνταῦθα γοῦν φρένας λαβὼν, οὐ πείθεται. ἐπανήκει ἐπὶ τούτοις ὁ Πέλοψ. καὶ ἡ γυνὴ τὸν ἔρωτα εἰς μανίαν τρέψασα, τοιοῦτον γὰρ ἔρως ἐξαμαρτάνων, φθάνει καταειπεῖν τοῦ Μυρτίλου ψευδῆ. ὡς ἄρα ὁ τοῦ πατρὸς Οἰνομάου προδότης, ἐπὶ τῷ πρώτῳ δεσπότῃ, ἐν οὐδενὶ τίθησι καὶ τὸν δεύτερον. καὶ ἅρματι ἐπιβουλευσάμενος τότε, καὶ νῦν καταδιαφθεῦσαι τὸν Πέλοπα ἐν οὐ καλοῖς βεβούληται, καὶ τὸν Οἰνόμαον καταρρίψας τοῦ ἅρματος, διεκπεσεῖν ἄρτι τῆς εὐνῆς πειρᾶται τὸν Πέλοπα. ταῦτα τε οὖν ὡς εἰκὸς ἐλάλησε, καὶ βίαν ἐξετραγῴδησε καὶ δόλον Μυρτίλου. καὶ λόγους αἱμυλίους, καὶ ὅσα ἄλλα ὁ δυστυχήσας ἔρως εἰς κατηγορίαν ὑπηγόρευε τῇ γυναικί. πιστεύει τοῖς λόγοις ὁ Πέλοψ. καὶ πείθεται, καὶ τοῦ Μυρτίλου καταδιαιτήσας ἐρήμην, οὐκ ἤθελεν ἐκεῖνον ἔτι ζῆν. ἤδη γὰρ αἱ τῆς δίκης ἄρκυες, τῷ Μυρτίλῳ ἐπήγνυντο. καὶ τέως μὲν ὁ Πέλοψ ἐχεμυθῶν ἔπεσσε τὸν χόλον. ἐπειδὴ δὲ πρὸς κρημνῷ βαθυτάτῳ γένοιτο, καὶ στενοχωρίᾳ ὁδοῦ, καὶ θάλασσα μὲν ὑπέξυε τὸν κρημνόν, ὁ δὲ, πυκναῖς παλίρροις ἐξετραχύνετο προσβολαῖς, καὶ ὁ Μυρτίλος ἀφυλάκτως εἶχεν οὐδέν τι σωφρόνως ἑαυτῷ δεινόν, λαβόμενος ἀπροόπτως ὁ Πέλοψ ἐκείνου, βάλλει κάτω κάρα τὸν ἄνδρα. καὶ ὁ μὲν, κατέβαινε θανούμενος ταύτην εὑρὼν ποινήν, ἐφ' οἷς τὸν δεσπότην Οἰνόμαον ἔσφηλεν. ὁ δὲ Πέλοψ, ἐφ' ὁμοίοις ἑαυτῷ κηλῖδα δυσδαιμονίας ἐνέτειψεν, ἐν οὐ καλοῖς τὸν εὐεργέτην Μυρτίλον ἀμειψάμενος. ἔτι γὰρ ἑαυτοῦ ὢν ὁ Μυρτίλος, καὶ εἰδὼς ὡς οὐκ ἐν δίκῃ πίπτει, ἐπαρᾶται καθά που Οἰνόμαος αὐτῷ, οὕτως αὐτὸς πανωλεθρίαν τῷ γένει τοῦ Πέλοπος. καὶ αὐτὸς μὲν οὕτως εἰπών, οὐκέτι λαλεῖν εἶχεν. ἀλλὰ κατενεχθέντα αὐτὸν, εἶχε τὸ ὑποκείμενον πέλαγος, ὃ καὶ Μυρτῷον ἐκεῖθεν ἐκλήθη. περὶ ὃ καὶ ἡ Αἴγινα νῆσος κεῖται κατά τινας, καὶ ἡ Ἐλευσίν. ἡ δὲ δίκη ἐπιστρέφεται τοῦ Μυρτίλου, καὶ τρέπεται κατὰ τοῦ γένους τῷ Πέλοπι. καὶ εἰς τοὺς ἐπιγόνους παραπέμπει τὰς ποινάς. ἐντεῦθεν οἱ Πελοπίδαι ἀτρεύς τε καὶ θυέστης, τῇ τραγῳδίᾳ πολλὴν ἐχορήγησαν ἄλλην, ὁ μὲν, ἀδικήσας εἰς λέχος τὸν ἀτρέα, καὶ τὸ χρυσόμαλλον ἀρνίον ὑποσπάσας, ὃ πρὸς ἑρμοῦ ἐκεῖνος εἶχεν ἐν τοῖς θρέμμασιν ἐξαίρετον. ὁ δὲ, τῷ Θυέστῃ παραβαλὼν εἰς τροφὴν τὰ φίλτατα. ὧν καὶ γευσάμενος ἐκεῖνος, πόλιν ἐξ αὐτοῦ ἀφῆκε καλεῖσθαι τὴν Ἔμφαν, ὅπου δηλαδὴ τὰ καταβρωθέντα ἐξήμεσε. καὶ ταῦτα μὲν ἀτρεὺς καὶ Θυέστης, ἵνά τις ἐπιτέμῃ τὰ πολλά. ἀγαμέμνων δὲ ὁ τοῦ ἀτρέως, καὶ αἴγισθος ὁ τοῦ Θυέστου, καὶ αὖ Ὀρέστης ὁ τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὅπως τοὺς πατρῴους οἴκους διέθεντο, αἱ ἱστορίαι θρυλλοῦσι. ῥίπτει γοῦν Ἀγαμέμνονα μὲν, αἴγισθος, ἀλάστωρ γενόμενος τοῦ βασιλικοῦ λέχους τε καὶ σώματος, αἴγισθον δὲ Ὀρέστης ἀμύνων τῷ πατρί, αὐτός τε τροχηλατούμενος κατὰ τὴν τραγῳδίαν τῷ τῆς μητρὸς αἵματι, οὐκ εὐδαιμόνως ἔζησεν. οὕτως αἱ τοῦ Μυρτίλου ἐρινύες τὸ τοῦ Πέλοπος γένος μετῆλθον. ὃς τὸν Μυρτίλον ἀνελὼν καὶ ἑαυτῷ ἡνιοχήσας, πλήξιππος ὑπὸ Ὁμήρου κέκληται, ὡς τὴν ἡνιοχείαν αὐτουργήσας, ὃς εἶπον ἦν πλήξιππος, κεντρηνεκέας ἄρα ἤλαυνεν ἵππους. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ἄλλοι. Ὅμηρος δὲ τὰ μὲν κατὰ τὸν ἀγαμέμνονα καὶ τὸν αἴγισθον, οἶδε. τὰ δὲ κατὰ τὸν ἀτρέα καὶ τὸν Θυέστην, οὐχ ὁμοίως τοῖς λοιποῖς ἱστορεῖ, ἀλλὰ φαίνεται εἰδὼς αὐτοὺς πάνυ φίλια φρονοῦντας ἀλλήλοις. φησὶ γὰρ ὅτι ἀτρεὺς θνήσκων, ἔλιπε τὸ σκῆπτρον τῷ Θυέστῃ, ὡς ἐπὶ παιδὶ ἀτελεῖ τῷ ἀγαμέμνονι θνήσκων, τῷ πρεσβυτάτῳ τῶν παίδων, καὶ ἀναθεὶς τῷ ἀδελφῷ Θυέστῃ ἐπιτροπεύειν τοῦ Ἀγαμέμνονος. ὁ δὲ αὖθις ἔλιπε τὸ σκῆπτρον, οὐ τῷ παιδὶ Αἰγίσθῳ προσιόντι, ἀλλὰ τῷ Ἀγαμέμνονι τῷ ἐπιτροπευομένῳ, δίκαια ποιῶν. τινὲς δέ φασι τὸν ποιητὴν εἰδέναι μὲν καὶ αὐτὸν τὰ κατὰ τὸν Ἀτρέα καὶ Θυέστην κακά, σιωπῆσαι δὲ αὐτὰ διὰ τὸ τῆς ἱστορίας οὐκ εὔφημον. καὶ ἵνα μὴ βλασφημήσῃ τὸ γένος. οὐ γὰρ εἴωθε κακολογεῖν Ὅμηρος. ἐμφαίνει μέντοι φασίν, ὥσπερ διὰ τοῦ πλήξιππος, τὰ κατὰ τὸν Μυρτίλον, μιᾷ λέξει τὸ πολὺ παραφήνας τοῦ πράγματος διὰ τὸ μὴ εὐκαίρως ἔχειν πολυλογεῖν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ὁμοίως τὰ κατὰ τὸν Ἀτρέα καὶ Θυέστην, διὰ τοῦ, ἔλιπεν. ἐπὶ μὲν γοῦν τῶν ἄλλων προσώπων παρ' οἷς οὐκ ἦν τις διαφορά, τὸ ἔδωκε λέγει. ἔδωκεν ἥφαιστος. ἔδωκε ζεύς. ἔδωκεν ἑρμῆς, ἔδωκε Πέλοψ. ἐπὶ δὲ τῶν ἀλλήλοις διαφόρων, τὸ ἔλιπεν ἔθετο. ὡς μή τε τοῦ Ἀτρέως αὐτόθεν ἑκόντι τὸ σκῆπτρον δόντος τῷ Θυέστῃ, μήτ' αὖ τοῦ Θυέστου, τὸ οἰκεῖον δόντος τῷ Ἀγαμέμνονι. τὸ μὲν γὰρ ἔδωκε,

φιλίας σημεῖον φασὶν οἱ παλαιοί. τὸ δὲ καταλιπεῖν, ἀναγκῆς. καὶ τό, πολύαρνα δὲ τὸν Θυέστην εἰπεῖν, ἔμφασιν οἴονται διδόναι τοῦ νοσφισμοῦ τῆς χρυσέας ἀρνός. καίτοι τοῦτο ἄλλως δηλοῖ τὸν πολυθρέμμονα. ὡς ἀπὸ μέρους τῶν ἀρνῶν, ἐξ ὧν καὶ τὸ ἄρνυσθαι ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ εἴρηται. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. ἐν δὲ τῷ χωρίῳ τούτῳ, καὶ ἄλλό τι σημειοῦνται οἱ παλαιοί. ὅτι ἐξ ἑκάστου τῶν προσώπων, ἡ τοῦ σκήπτρου διάβασις ἀνομοίως γίνεται, κἀντεῦθεν ποικιλίαν μηχανησαμένου τοῦ ποιητοῦ τῷ γενεαλογικῷ τόπῳ τούτῳ. οὐ γὰρ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, ἥφαιστος διΐ, καὶ ζεὺς ἑρμῇ, καὶ οἱ ἑξῆς τοῖς μετ' αὐτόν, τὸ σκῆπτρον διδόασιν, ἀλλ' ἥφαιστος μὲν τῷ διῒ τεῦξεν, ἢ ὡς τεχνίτης χειρῶναξ βασιλεῖ χαρισάμενος, ἢ ὡς ἐπιτεταγμένος ὑπὸ διός. ζεὺς δὲ τῷ ἑρμῇ δίδωσιν ὡς κηρύκειον, ῥάβδος δὲ τὸ κηρύκειον, σύμβολον οὖσα τοῦ κήρυκα εἶναι τὸν φέροντα. ἑρμῆς δὲ τῷ Πέλοπι, τυχὸν μὲν δωρεῖται ὃ εἶχε κηρύκειον. τυχὸν δέ, καὶ ὡς λαβὼν αὐτὸ πρὸς διὸς καὶ κελευσθεὶς κομίσαι τῷ Πέλοπι. Πέλοψ δὲ τῷ ἀτρεῖ, ὡς υἱῷ κληρονομήσοντι τῆς ἀρχῆς. Ἀτρεὺς δὲ Θυέστῃ, ὡς ἐπιτρόπῳ τοῦ παιδὸς καθὰ γέγραπται. ἐτελεύτησε γὰρ ἐπὶ μικροῖς τοῖς παισί. Θυέστης δὲ τῷ ἀγαμέμνονι, ὡς πληρῶν τὸ ἐπιτραπέν. Τὸ δὲ πολλαῖς νήσοισι καὶ ἄργεϊ παντὶ ἀνάσσειν, δεῖγμά ἐστι τοῦ μὴ ἁπλῶς χειροτονητὸν εἶναι εἴτ' οὖν αἱρετὸν βασιλέα τὸν ἀγαμέμνονα κατά τινας, οἷς καὶ ὁ Εὐριπίδης ἐν τῇ κατ' αὐτὴν Ἰφιγενείᾳ συνηγορεῖ. οὐ γοῦν Μυκήνης μόνον αὐτὸν βασιλέα λέγει, ἀλλὰ παντός τε τοῦ Ἄργους. ὅπερ ἐστὶν ἡ Πελοπόννησος. καὶ νήσων πολλῶν. οἷον Ροδίων. αἰγινητῶν. Ἰθακησίων. φησὶ γοῦν καὶ Ὀδυσσεὺς πρὸς Κύκλωπα. λαοὶ δ' ἀτρείδεω ἀγαμέμνονος ἐσμέν. ἐκ πατρώων οὖν φασί, πελοποννήσου καὶ νήσων ἀρχὴν εἰληφώς, οὐ χειροτονητὸς ἦν. καὶ ὅρα ὅτι νήσων μὲν πολλῶν τὸν ἀγαμέμνονα φησὶν ἄρχειν. ἄργους δὲ παντός, οὐκ ἄρα Μυκηναίων μόνων εἶναι ἄρχων δοκεῖ. τινὲς μέντοι νήσους ἐνταῦθα, κώμας τινὰς τοῦ ἄργους ἐννέα φασί. χερσαίας μέν, καλουμένας δὲ νήσους, καὶ ὑπὸ ἐξουσίαν οὔσας τῷ ἀγαμέμνονι. καὶ τοιαῦτα μὲν ταῦτα. Ὅρα δὲ καὶ ὡς εἰ καὶ καλὸν ὑπερμέτρως ἡ ῥηθεῖσα γενεαλογία, οἷς ἐκ τοῦ ῥητορικοῦ κάλλους ἔχει, ἀλλὰ καὶ ἑτεροίως ταῖς ποιητικωτέραις τῶν λέξεων χρώζεται. τοιαῦται δὲ μάλιστα τό, τε φορῆναι ἤτοι φέρειν, οὗ θέμα φοραίνω ἢ φόρημι ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φανεῖται, καὶ τὸ θυέστα ἀντὶ τοῦ Θυέστης, ἐν τῷ αὐτὰρ ὁ θυέστ' ἀγαμέμνονι λεῖπεν. οὗ ὁ μὲν ποιητικὸς χαρακτήρ, κατὰ τὸ ἱππότα φοῖνιξ καὶ ἱππηλάτα Πηλεύς. ὁ δὲ κοινός, κατὰ τό, πενέστης. ὀρέστης. ἀργέστης. Ὅτι βουλευσάμενος ὁ βασιλεὺς πειράσασθαι τῶν ἑλλήνων καθὰ προγέγραπται, ὡς ἂν γνῷ εἴτε θέλουσιν ἀποκινδυνεύσειν εἴτε καὶ μή, καὶ παραγγείλας τῇ τῶν γερόντων βουλῇ, ἀντιπεσεῖν καὶ κωλῦσαι αὐτὸν ἐφ' οἷς δηλονότι μέλλει δημηγορῆσαι ὡς ἐπὶ φυγῇ καὶ καταλύσει τοῦ πολέμου. εἶτα καθίσας πανελλήνων ἀγοράν, ἀνίσταται καὶ δημηγορεῖ τοιαῦτα, ἐξ ὧν φαίνεται μὲν κατασκευάζειν τὴν τοῦ λόγου ἀξίωσιν. τῇ δὲ ἀληθείᾳ, τὸ ἐναντίον τῇ ἀξιώσει συνάγει. ἀξιοῖ μὲν γὰρ κατὰ τὸ φαινόμενον, φεύγειν ἀφέντας τὸν πόλεμον. καὶ τοῦτό ἐστιν αὐτῷ, πέρας τῆς δημηγορίας. αἱ δὲ κατασκευαί, δι' ὧν δείκνυται δῆθεν τὸ δεῖν φεύγειν, τοὐναντίον ἅπαν συνάγουσιν, οὔτε σαθραὶ οὖσαι, ἀλλὰ καὶ λίαν εὐδιάλυτοι. καὶ οὕτω ποιεῖται δημηγορίαν τὴν λεγομένην ἐσχηματισμένην. σχήματι γοῦν μόνῳ καὶ προσποιήσει, καὶ κατὰ μόνον τὸ φαινόμενον ἐξ ἐπιπολῆς, λέγει τό, φεύγωμεν. ἐν δὲ τῷ βάθει τῶν λεγομένων, καὶ τῇ τοῦ λόγου ψυχῇ, τὸ μὴ φεύγειν, καὶ κατασκευάζει καὶ βούλεται χρώμενος ἐννοίαις ἀμφιβόλοις τε καὶ διπλαῖς καὶ ὡς οἷον εἰπεῖν, ἀμφιταλάντοις. δοκούσαις μὲν κατασκευάζειν τὸ δέον εἶναι φυγεῖν, ῥεπούσαις δὲ μᾶλλον εἰς τὸ ἀνάπαλιν. ὡς εἶναι δυνατὸν τῷ λέγοντι εἰπεῖν, ὡς διὰ ταῦτα μάλιστα οὐ φευκτέον ὦ βασιλεῦ, δι' ἅτινα σὺ φεύγειν ἀξιοῖς. οὕτω τοίνυν ὁ βασιλεὺς τὴν δημηγορίαν στρεπτὴν κατασκευάσας, καὶ ἀφορμὰς ἐνδοὺς ἀντιλογιῶν τοῖς ἀριστεῦσι, καραδοκεῖ μὲν ἀπ' αὐτῶν ὡς εἰκὸς ἐναντίωσιν καθὰ καὶ προήνεσεν, οὐ φθάνουσι δέ τις ἐκείνων ἀντιλαλῆσαι. καὶ ὁ ὄχλος πρὸς μόνον τὸ φαινόμενον ἀπιδών, ἅμα τε ἤκουσεν ὅτι φεύγωμεν, καὶ εὐθὺς ἀναστάς, τῆς ἀξιώσεως ταύτης γίνεται. εἰ γὰρ καὶ ἄλλως ἐν τοῖς κινδυνώδεσι κατὰ τὴν ὁμηρικὴν ἱστορίαν ἐπείθοντο οἱ ἀχαιοὶ τῷ βασιλεῖ, καὶ μάλα ἦσαν εὐπειθεῖς, πολλῷ πλέον ἐνταῦθα τοιοῦτοι γένοιντο ἄν. καὶ ὅρα τὸ ἐν τοῖς πρακτέοις ἀβέβαιον. ὁ γὰρ βασιλεὺς ὁ πυκινὴν βουλὴν ἀρτύνας, καὶ ἄριστα βουλευσάμενος τὴν τῶν ἑλλήνων διάπειραν, μικροῦ δεῖν εἰς κακὸν ἂν ἀπώνατο τοῦ βουλεύματος. ἀλλ' οὐκ ἤδη διὰ τοῦτο καὶ κακῶς ἐβουλεύσατο. οὐ γὰρ ἐξάπαντος ὡς καὶ προείρηται, ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων κριτέον τὰ πράγματα. ἔστι γὰρ οὗ καὶ βουλῆς οὐκ ἀγαθῆς, τὸ τέλος εἰς ἀγαθὸν ἀπέβη. ὁποῖα τὰ τῶν ἀθηναίων ὁ κωμικὸς εἶναι λέγει βουλεύματα. οὐκ ἤδη δὲ διὰ τὸ τοῦ τέλους ἀγαθόν, ἀγαθὴν ἂν εἴποι τις καὶ τὴν προηγησαμένην εἶναι βουλήν. οὕτω καὶ ἀγαθὴν συμβουλήν, τέλος πολλάκις οὐκ ἀγαθὸν διεδέξατο. καὶ οὐ δήπου τῇ τοῦ τέλους φαυλότητι, συναποδοκιμαστέον καὶ τὴν πρὸ ταύτης βουλήν, ἀλλ' αὐτὴν μὲν ἀποδεκτέον. τὸ δὲ τέλος ἐπιγραπτέον τῇ τῶν πρακτέων φύσει. ἅπερ ἐνδεχόμενα ὄντα, ποτὲ μὲν οὕτω, ποτὲ δὲ ἄλλως ἐκβαίνουσι, τοῦ τυχιδίου ἔστιν οὗ ἢ συνεπωθοῦντος ἢ ἀντιπράττοντος, ὡς εἶναι οὐκ ἀπροσφυὲς εἰπεῖν, ὅτι καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις οἱ ἄνθρωποι πρὸς τὰς τύχας τὰς φρένας κέκτηνται. ἀγαθὴ μὲν οὖν ἡ βουλὴ τῷ βασιλεῖ. καὶ στρατηγικὸν ἡ πρὸ τῆς μάχης διάπειρα τῶν στρατιωτῶν, ὡς γέγραπται. εἰ δὲ διεξέπεσε τοῦ σκοποῦ, ἀλλ' αὐτὸς μὲν συγγνωστέος. οἱ δὲ γέροντες, ἀντιστήσονται τῷ τῆς τύχης ἀστάτῳ. καὶ κωλύσουσι τὸν λαόν. καὶ ἀθροίσαντες εἰσαῦθις αὐτόν, εὐοδώσουσι τῷ βασιλεῖ τὸν σκο-

πὸν

τὸν, ὡς μετὰ ταῦτα φανήσεται. καὶ δείξοισιν οἷόν τε ἡ σύνεσις ἀγαθὸν, καὶ ὅτι καλῶς ὁ βασιλεὺς πεποίηκε τὸ προβούλιον. εἰ γὰρ μὴ τὴν τῶν γερόντων βουλὴν καθίσας, ἐδημηγόρησεν ἐκ πρώτης τὸ φεύγωμεν, οὐκ ἦν ἂν ὁ κωλύσων σκεδαννυμένην τὴν ἀγορὰν, ἀλλ' ᾤχοντο ἂν οἱ Ἕλληνες φεύγοντες. ὅρα δὲ ὅτι ψεύδεταί ποτε ὁ σπουδαῖος, ὡς καὶ ἐνταῦθα ὁ βασιλεὺς, λέγων τὸ, φεύγωμεν. καὶ ὅσα ἄλλα τὸ συμφέρον ὑποβάλλει. ὅτι δὲ ἡ δημηγορία τῷ βασιλεῖ ἐσχημάτισται, δῆλον ἐντεῦθεν. αὐτὸς μὲν γὰρ βούλεται φεύγωμεν εἰπεῖν. τὰ δὲ εἰς τοῦτο συνωθοῦντα νοήματα, τὰ μὲν, φανερῶς εἰσὶ κωλυτικὰ τούτου αὐτοῦ τοῦ φεύγειν. τὰ δὲ, μέσως πως ἔχει. καὶ ἀμφοτέρων ἐστὶ σημαντικὰ, τοῦ τε φεύγειν καὶ τοῦ μή. καὶ ἀδηλίαν ἐμποιεῖ, ὁπότερον βούλεται. ἔχουσι γὰρ οὕτω πως τὰ τῆς δημηγορίας. ἐκ προοιμίου μὲν, οὕτως αὐτοὺς προσφωνεῖ. ὦ φίλοι ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες ἄρηος. εἶτα λέγει, ὅτι ὁ Ζεὺς αὐτὸν ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ. καὶ σχέτλιον ἐκεῖνον καλεῖ, διότι ὑποσχόμενος καὶ κατανεύσας τὴν τῆς Τροίας ἅλωσιν, νῦν ἠπάτησε. καὶ κελεύει δυσκλέα ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσε λαόν. εἶτα τὸν Δία σεμνολογῶν, φησίν. οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι. λέγει δὲ καὶ ὅτι πολλὰ πόλεων κάρηνα ἐκεῖνος ἔλυσε καὶ εἰσέτι λύσει. μετὰ δὲ ταῦτα αἰσχύνων τοὺς Ἕλληνας, φησὶν ὅτι αἰσχρὸν τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι, μὰψ ἤγουν ματαίως οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ἀχαιῶν, ἄπρηκτον πόλεμον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι, ἀνδράσι παυροτέροις, τέλος δ' οὔπω τι πέφανται. εἶτα δηλῶν πόσον εἰσὶν οἱ Τρῶες ὀλιγώτεροι, διδάσκει δι' ὑποθετικοῦ τινὸς σχήματος, ὡς μετ' ὀλίγα εἰρήσεται, ὑπὲρ δεκαπλασίονας εἶναι τοὺς Ἕλληνας τῶν ἐφεστίων Τρώων, ἤγουν ἐγχωρίων. οἷς καὶ μάλιστα μεμέληκε τῆς μάχης, ὡς τῶν ἐπικούρων εἰ καὶ ἐκ πολλῶν πόλεων ἦσαν ἐγχέσπαλοι, ὅμως μὴ ὁμοψύχως μαχομένων. ταῦτα εἰπὼν, ἐπάγει καὶ ὅτι ἐννέα βεβάασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοί. καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν, καὶ σπάρτα λέλυνται. καὶ ὅτι αἱ ἡμέτεραι ἄλοχοι καὶ τὰ νήπια τέκνα, κάθηνται προσδεχόμεναι ἡμᾶς. ἡμῖν δὲ τὸ ἔργον αὔτως ἀκράαντον, οὗ ἕνεκα δεῦρ' ἤλθομεν. καὶ ἐπὶ τούτοις ὡς ἤδη κατασκευάσας δῆθεν ὃ ἤθελεν, ἐπάγει. ἀλλ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάντες. φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν. οὐ γὰρ ἔτι Τροίαν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν. οὕτω τῆς δημηγορίας ἐχούσης τῷ βασιλεῖ, σκοπητέον τὰ κατ' αὐτήν. σκοπὸς μὲν γὰρ αὐτῷ δῆθεν, τὸ, φεύγωμεν. τούτου δὲ προκατάρχουσι κεφάλαια ταῦτα. μέμψις Διὸς ὡς ἀπατήσαντος, ὅπερ ἀδύνατον δειχθήσεται. καὶ ὄνειδος τῶν Ἑλλήνων, διότι τοσοίδε καὶ τοιοίδε ὄντες, ἐπὶ μακρὸν οὕτω πολεμοῦντες, οὐκ ἤνυσαν ὃ προέθεντο. ἀλλὰ καὶ τροπαιοῦχοι ἐλπιζόμενοι ἐπανελθεῖν τοῖς ἑαυτῶν, οἱ δὲ οὐ τοιοῦτοι ἐπανελεύσονται. καὶ ἄλλα δὲ ἐφεξῆς ὡς φανήσεται κεῖνται κεφάλαια, οἷς οὐκ ἂν ἐπενεχθείη τὸ, φεύγωμεν, δυναμένων τῶν ἀκουσάντων εἰπεῖν πρός γε τέως τὰ ῥηθέντα νῦν κεφάλαια, ὡς οὔτε Ζεὺς ψεύδεται, οὔτε ἡμεῖς ἀκλεῶς οὕτω καὶ ἀγεννῶς ἀναχωρήσομεν. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. τὰ δὲ κατὰ μέρος τῶν νοημάτων, τοιαῦτα. τὸ μὲν ὦ φίλοι, μέσως πως ἔχει. ὅτι τε φίλος ὢν ἐγὼ κἂν ἀκλεῶς ἀναζεῦξαι μέλλω, ὅμως δι' ὑμᾶς ἀνέξομαι. καὶ αὖ πάλιν. ὅτι φίλοι ὄντες ὑμεῖς, οὐκ ἂν ἀνέξοισθέ μου τῆς δυσκλείας, οὐδὲ θελήσετε δυσκλέα ἄργος ἱκέσθαι. τὸ δὲ ἥρωες θεράποντες ἄρηος, φανερῶς ἐπὶ κωλύσει ἔθετο, ὡς μὴ δέον ὂν τοὺς τοιούτους φεύγειν. ἐπαίρει γὰρ φασὶν ἐπίτηδες αὐτοὺς ἐγκωμίοις, ὅπως αἰδοῖντο φεύγειν. καὶ ὅρα ὅτι τοὺς ὅλους Ἕλληνας, ἥρωας λέγει. θεράποντες δὲ ἄρηος οἱ στρατιῶται, ὡς καὶ Διὸς οἱ βασιλεῖς. καὶ Μουσῶν οἱ ἀοιδοί. τοῦ δὲ ἄρηος, εὐθεῖα Ὁμήρου ἄῤῥητος, ὁ ἄρευς αἰολικὴ, ὡς καὶ Ἡρωδιανῷ δοκεῖ, καθὰ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που σαφῶς δηλωθήσεται. Τὸ δὲ ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ, ἀστείως τέτραπται. ὡς ἀπὸ δεσμοῦ βαρύνοντός τινα καὶ μὴ ἐῶντος προκόπτειν ἐφ' οἷς χρή. εἰ γὰρ καὶ τῇ μυθικῇ ἄτῃ ἁπαλοὶ οἱ πόδες, ἀλλὰ ἡ ἀληθὴς, βαρύνειν οἶδε. τὸ δὲ τὸν Δία ἀπατῆσαι μετὰ τὸ κατανεῦσαι, φανερῶς κωλύει τὸν ἀπόπλουν. οὐ γὰρ δυνατὸν ἐκεῖνον ψεύσασθαι μετὰ τὴν κατάνευσιν, εἴπερ οὐκ ἔστιν οὐδὲν ἔπος ἐκείνου ἀπατηλὸν, ὅ τι κεφαλῇ κατανεύσει. ὅτι δὲ κατένευσεν, οἱ γέροντες ἐν τοῖς ἑξῆς δηλώσουσι. καὶ ἄλλως δὲ οὐδεὶς ἂν σπουδαῖος ἐναντία ἑαυτῷ βουλεύσηται. Τὸ δὲ εἰπεῖν ὅτι δυσκλέα με κελεύει ὁ Ζεὺς ἀπελθεῖν, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαὸν, οὐκ ἀφίησιν οὐδὲ αὐτὸ τὸν ἀκούοντα, νοεῖν ὅτι θέλει ἀναχωρεῖν ὁ βασιλεύς. ψυχῆς γὰρ βαρυνομένης ὁ λόγος. συγκέκοπται δὲ τὸ δυσκλέα ἐκ τοῦ δυσκλεέα. καὶ εἰσὶ καὶ πληθυντικαὶ χρήσεις τοιαίδε. ἄλλως μέντοι συνῃρῆσθαι ὤφειλεν ἡ τοιαύτη τρισυλλαβία, σὺν περισπασμῷ, κατὰ τὸ, ὑγιέα ὑγιᾶ. εὐφυέα εὐφυᾶ. τὸ δὲ οὕτω που Διὶ μέλλει φίλον εἶναι, διὰ τὸν διστασμὸν τοῦ που ἐπιῤῥήματος τοῦ δηλοῦντος τὸ ἴσως, οὐδὲ αὐτὸ γενναίως ἔχει πρὸς δημηγορίαν. οὐ γὰρ διστάζειν δεῖ τὸν ἐπὶ μεγίστοις οὕτω βουλευόμενον, ἀλλὰ ἀξιωματικῶς ἀποφαίνεσθαι. Τὸ δὲ ὃς πολλὰς πόλεις κατέλυσε καὶ ἔτι λύσει, οὐδ' αὐτὸ συμβάλλεταί τι πρὸς τὸ, φεύγωμεν, ἀλλ' ἀνάμνησίς ἐστι τῶν προτέρων ἀνδραγαθιῶν, ἐν αἷς πολεμαρχοῦντος Ἀχιλλέως, εἰκοσιτρεῖς εἷλον πόλεις. ὅθεν οὐκ ἀδύνατον καὶ τὴν Τροίαν αἱρεθῆναι καθὰ καὶ ἐκείνας. ἐνταῦθα δὲ σκεπτέον ὅπως ταυτὸν σημαίνει τὸ καταλύειν καὶ τὸ λύειν, ὡς δεσμοῦ μέν τινος ὄντος τοῦ οἰκοδομεῖν. λύσεως δὲ τῆς καταῤῥίψεως. Τὸ δὲ αἰσχρὸν εἶναι λαὸν τοσοῦτον τῷ πλήθει καὶ τοιόνδε τῇ ἀνδρίᾳ, μὰψ οὕτω πολεμεῖν ὀλιγωτέροις ἀνδράσιν, ἐπ' οὐδενὶ τέλει, ἀναντιῤῥήτως ἐμποδιστικόν τοῦ φεύγειν ἐστὶν ὡς μὴ ἂν πρέπον ὂν ἐπονειδίστως φεύξεσθαι τοῖς τοιούτοις. καὶ ἄλλως δέ φασι ταχεῖαν ἐγγυᾶται τὴν νίκην, εἰ πλείους αὐτοὶ τῶν Τρώων καὶ ἰσχυρότεροι. καὶ

δία δὲ ἔχουσι σύμμαχον, οὗ κράτος ἐστὶ μέγιστον. ὅθεν ὁ Πυθαγόρας λαβὼν, φησί. θεός ἐστι τὸ πάντως κρατοῦν. ὅς γε καὶ πολέμων ἐξουσίαν ἔχει. τίς ἂν οὖν εἴην ἐγώ. αἰολέων δὲ ἡ τοῦ μὰψ βραχυλογία, ἐκ τοῦ μάτην. ὧν καὶ τὸ ἄψ ἐκ τοῦ ὀπίσω. καὶ τὸ ὃ ἐκ τοῦ ὅτι. καὶ αἱ ἀποκοπαὶ δὲ τοῦ δῶμα δῶ. καὶ ῥᾴδιον ῥᾷ. καὶ κρίμνον κρῖ, καὶ τῶν ὁμοίων. ἔτι δὲ καὶ αἱ συγκοπαὶ τῶν δ' αὐτῶν ὡς ψιλωτικῶν, καὶ τὸ αὔτως. οὐ γὰρ ἀναντιῤῥήτως δασύνεται ὡς φανεῖται καὶ ἑτέρωθι. Τὸ δὲ ἐννέα δὴ βεβήκασιν ἐνιαυτοὶ, οὐδ' αὐτὸ προτρεπτικόν ἐστιν εἰς τὸ φυγεῖν. εἶχε γὰρ ἄν τις εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἦν ἡμῖν καιρὸς τοῦ τὴν Τροίαν ἁλῶναι ὁ ἔνατος ἐνιαυτὸς, ὡς ἤδη τῶν ἐννέα βεβηκότων, καιρὸν εἶναι τοῦ φυγεῖν. δεκάτῳ δὲ ἐνιαυτῷ ἁλῶναι τὴν Τροίαν ἔδει. οὗ παρελθόντος, καιρὸς ἦν ἀναχωρήσεως. ἐπεὶ δὲ οὔπω παρῆλθεν ὁ δέκατος, μενετέον ἀλλ' οὐ φευκτέον. καὶ ἐκδεκτέον τὸ πέρας τῆς μάχης. τὸ δὲ τὰ δοῦρα σαπῆναι καὶ τὰ σπάρτα λελῦσθαι, ἀειδηλότατα κωλύματά ἐστιν οὐ μόνον φυγῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς ἁπλῶς ἐπανόδου. διὰ τοῦτο γάρ φησι καὶ τὸ πλέον τοῦ κινδύνου τοῖς Ἕλλησιν ἐν τῷ νόστῳ γενέσθαι, ναυαγίοις περιπεπτωκόσι διὰ τὴν τῶν νηῶν σαθρότητα. ὅθεν τινὲς καὶ τοὺς περὶ Κάλχαντα καὶ Ἀμφίλοχον, πεζοὺς ἀπαλλαγῆναι φασί. μαντικοὶ γὰρ ὄντες, προῄδοντο τὸν ἐν θαλάσσῃ κίνδυνον. τοῦτο δέ φασι τὸ νόημα εἶπεν ἄν τις τοῖς Ἕλλησι κἂν ἐξ ὀρθοῦ ἀποπλεῖν αὐτοὺς ἐκώλυε. πρὸς μέντοι τὸ φαινόμενον, βούλεται λέγειν ὅτι, φευκτέον πρὶν διαφθαρῶσιν ἡμῖν αἱ νῆες τέλεον. καὶ τὸ τὰς ἀλόχους δὲ καὶ τὰ τέκνα προσμένειν τοὺς Ἕλληνας, αὐτοὺς δὲ μηδὲν ἔτι ἀνύσαι, ἐπαμφότερα νοεῖται, ὅτι τε ἐπανιτέον τοῖς ποθοῦσιν. ἵνα εἰ καὶ μὴ μετὰ λαφύρων ἐπανέλθωμεν, κἂν γοῦν ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπανασωσώμεθα. καὶ ὅτι οὐκ ἐπανιτέον ἀκλεῶς ἐπὶ ἀτελέστῳ ἔργῳ, ἵνα μὴ τὰς ἐλπίδας ἐκείναις αἰσχύνωμεν. καὶ τὸ τῶν ἐνιαυτῶν δὲ, ὁμοίως διπλόην ἔχει. οὐ φευκτέον ὡς τοῦ χρόνου τῆς ἁλώσεως πληρουμένου. καὶ φευκτέον διὰ τὸ ἄπρακτον τοῦ τοιούτου χρόνου. καὶ τὰ ἄλλα δὲ ὁμοίως ἀμφιβασθήσεται κατὰ ἐννοίας διπλᾶς. νικῶσι μέντοι αἱ τοῦ φεύγειν ἀποτρεπτικαί. διότι ἐνταῦθα ἐστὶ τῷ βασιλεῖ ὁ τῆς δημηγορίας σκοπός. μόνον δὲ ἀπὸ πάντων, τὸ, οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν, παρασημειοῦνται οἱ παλαιοὶ, ὡς παντελῶς λύον τὴν ἔμφασιν καὶ μὴ νοούμενον ἐν διπλότητι κατὰ ἀκολουθίαν τοῦ, φεύγωμεν. φασὶ δὲ καὶ ὅτι ἔν τισι τῶν ἀντιγράφων, οὐκ ἐφέρετο τὸ τοιοῦτον, ὡς ἀφανιστικὸν τοῦ σχηματισμοῦ.

Ὅρα δὲ καὶ ἐν τῷ ἀλλ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάντες, ὅτι τὸ πάντες, οὐ μάτην παρέῤῥιψεν ὁ ποιητής. ἀλλ' ἵνα τις τῶν γερόντων ἐντεῦθεν λαβὼν ἀφορμὴν, ἄρξηται ἀντιλέγειν ὡς ἐν τῷ προβουλίῳ ἤδη ὥρισται. εἰ καὶ μὴ ἔφθη τις οὕτω ποιῆσαι, κινηθείσης τῆς ἀγορᾶς. ἔχει δέ τι βαθὺ, καὶ τὸ πειθώμεθα. εἰπὼν γὰρ πειθώμεθα, καὶ ἑαυτὸν τοῖς πειθομένοις συντέταχεν. αὐτὸς δὲ οὐ μόνον οὐ πείσεται, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους κωλύσει. καὶ τὸ φεύγωμεν δὲ, ἀόριστα τέθεικεν, ἵνα τις ἀντειπεῖν ἔχῃ διατί φευξούμεθα μηδενὸς διώκοντος φανερῶς. εἰ καὶ οἱ ἀκροαταὶ μηδέν τι προνοούμενοι τῶν λεγομένων ἐγένοντο καὶ πάνυ εὐπειθεῖς ὄντες, κατὰ τὸ καί οἱ πείθονται Ἀχαιοὶ, εὐθὺς ἀνίστανται. καὶ τοῦ νόστου γίνονται κατὰ τὸ βασιλικὸν κέλευσμα. οἱ δ' αὐτοὶ μετ' ὀλίγα καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ κοιρανέοντι μετὰ τοῦ βασιλικοῦ σκήπτρου, ῥᾷον πείθονται. τὸ δὲ πατρίδα γαῖαν, ἐντελῶς καὶ νῦν πέφρασται, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις, καὶ ἐν τῷ, φράζεσθ' ἀπὸ πατρίδος αἴης. ἐν οἷς ὅρα ὡς τὸ μὲν πατρίδα γαῖαν, διὰ τὸ ἀχωρισμένως στοιχεῖ τῷ γ' εἰς τὸ, γαῖαν. Τὸ δὲ πατρίδος αἴης, ἀπεστράφη αὐτὸ, οἷα καὶ αὐτοῦ δίχα εὔφωνον ὄν. καὶ οὕτω μὲν τοῦτο. πατρίδα δὲ μόνον εἰπεῖν, ἐλλιπῶς ἔχει ὥσπερ καὶ τὸ πατρὶς καθὰ μυριαχοῦ φαίνεται. πατρίς τε γὰρ γῆ δηλαδὴ ἡ ἐκ πατέρων. καὶ ὁ πατρίδα δὲ εἰπὼν, γῆν συνεισάγει. πρωτότυπον δὲ πατρίδος, ἡ πάτρα. ἧς χρῆσις καὶ ἐν τῷ εὖ δ' ἐς πάτραν πλεύσαιμεν. καὶ ἐν τῷ ὄρνιθος προδοῦσα καὶ πάτραν. οὐχ ὑποκοριστικὸν δὲ ἡ πατρὶς, ὡς οὐδὲ ἡ μητρίς. ἀλλ' ἁπλῶς παράγωγον. ὡς δὲ ἀπὸ τοῦ γῶ τὸ χωρῶ καὶ τίκτω γέα διὰ τοῦ ε ψιλοῦ, ὅθεν κατὰ κρᾶσιν τὸ, γῆ. ἔτι δὲ καὶ γαῖα διὰ διφθόγγου, ὡς τὸ μῶ μαῖα, δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. παρ' οἷς, καὶ ὅτι γαιζῆται παρὰ τὴν γαῖαν οἱ Γαλάται. οἳ τῆς οἰκείας ἐκπεσόντες, γαῖαν ἐζήτουν ἐφ' ἧς οἰκήσουσι. καὶ ὅτι ἐκ τῆς γαίας, καὶ γαῖος ἀπόγαιος ἄνεμος. καὶ βοῦς γαῖος ὁ ἐργατικός. καὶ ὅτι ἐκ τοῦ γέα ὃ γράφεται διὰ τοῦ ε ψιλοῦ, γέϊος. ἢ καὶ ἄλλως γάϊος παρὰ Ἰταλιώταις καὶ Ταραντίνοις, ὁ μίσθιος. ἔστι δ' ὅτε, καὶ ὁ παχὺς καὶ ἀναίσθητος ἄνθρωπος. τὸ δὲ παρῆχθαι τὴν γαῖαν ἀπὸ τῆς γῆς, ἵνα ᾖ ὡς σελήνη σεληναία, οὕτω γῆ γαῖα, οὐκ ἀρέσκει τοῖς παλαιοῖς. καὶ καλῶς ἄρα τοῦτο. ἐχρῆν γὰρ τῷ λόγῳ τούτῳ, τὴν γαῖαν μὴ προπερισπᾶσθαι, ἀλλὰ παροξύνεσθαι. Σχέτλιον δὲ τὸν Δία καλεῖ, ὡς σχετλιοποιόν. καὶ τοῦ σχετλιάζειν πολλοῖς γινόμενον αἴτιον. ὅτι καὶ ἄλλως οὐχ ὑβριστικὸν ἀεὶ τὸ, σχέτλιος, ἐν τοῖς ἑξῆς ἀειδήλως φανήσεται. σχέτλιος γοῦν ἔοικε λέγεσθαι, ὁ πλέον τοῦ δέοντος καὶ ἐφ' οἷς οὐ καιρὸς, προθυμούμενος. καὶ ὡς εἰπεῖν, ὁρμητίας. ὃν ἔδει σχέσθαι καὶ τλῆναι, καὶ μὴ ὁρμῆσαι εἰς τὰ παρόντα. ὥσπερ δὲ τὸ νήπιος παρὰ τῷ ποιητῇ, λέξις ἐστὶν ἐπιφωνηματικὴ ἐπὶ τοῖς μὴ κατὰ βαθεῖαν σύνεσιν γινομένοις. οὕτω καὶ τὸ σχέτλιος, ἐπιφωνεῖται ὡς ἐπιπολὺ τραχυτέροις καὶ αὐθεκάστοις προσώποις. ἔστι δὲ ὅτε σχέτλιος καὶ ὁ πολλὰ ἀνασχόμενος καὶ τλάς. Σημείωσαι δὲ καὶ ὡς πρός τινα ὑποσχόμενον εἶτα δὴ ἀπατήσαντα, λεχθείη ἂν τὸ σχέτλιος. ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσε. νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο. ὅτι δέ ἐστιν οὐ μόνον κακὴ ἀπάτη, ἀλλὰ καὶ ἀγαθὴ, Αἰσχύλος δηλοῖ, εἰπὼν ἀπάτης δικαίας οὐκ ἀποστατεῖ θεός. εἴη δὲ ἂν ἀπάτη ἀγαθὴ, ἡ ἐν καιρῷ, καὶ

οὐδ' ἐπιβλαβής. τῇ δὲ τοιαύτῃ γνώμῃ, συγγενὲς καὶ Ἡροδότου τό, ἔνθα χρή τι ψεῦδος λέγεσθαι, λεγέσθω. οὕτω καὶ δόλιος Ὀδυσσεύς, κατ' ἔπαινον. καὶ πᾶς δὲ ὅστις ἄριστος στρατηγός. ἀπάτη δὲ καὶ ἀπατῶ, γίνεται ἐκ τοῦ ἀ στερητικοῦ καὶ τοῦ πάτος ἡ τετριμμένη ὁδός. ἀπάτη γάρ ἐστιν ἡ τοῦ ὀρθοῦ ἔκνευσις εἰς τὸ πλάγιον καὶ δόλιον. τάχα δὲ καὶ ἐκ τοῦ ἄτω τὸ βλάπτω, καὶ ἐκ τῆς ἄτης, γίνεται ἡ ἀπάτη καὶ τὸ ἀπατᾶν, ὡς καὶ ἐκ τοῦ ἰδεῖν τὸ ἀπιδεῖν. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ ῥηθήσεταί τι περὶ τοῦ ἀπατᾶν. Τὸ δὲ οὕτω που Διὶ μέλλει κατὰ λέξιν μίαν παρῳδηθέν, γένοιτ' ἂν οἰκεῖον ῥηθῆναι ὑπό τινος ἀπορουμένου ἐπὶ θείαις οἰκονομίαις. δι' οὗ οὕτω που θεῷ μέλλει ὑπερμενεῖ φίλον εἶναι. στρατηγῷ δὲ ἢ μάλιστα γενναίῳ βασιλεῖ πρέπον ἐπιλεχθῆναι τό, ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα ἠδ' ἔτι καὶ λύσει. τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον. ἔστι δὲ τὸ ἠδ' ἔτι καὶ λύσει, ἀντὶ τοῦ, καὶ ἔτι λύσει. ὥς τε περιττὸς κεῖται ὁ καί σύνδεσμος. μεγαλοπρεπῶς δὲ εἴρηται τὸ κάρηνα, διὰ τὰς ὑψηλὰς πόλεις καὶ ἐπιδόξους. εἰ δὲ κάρηνα πόλεων τετόλμηται εἰπεῖν τὰς ἀκροπόλεις, ἢ ἁπλῶς τὰς ἐξοχὰς καὶ τὰς κορυφάς, ἀσφαλῶς ἂν προϊών, καὶ πόλεως ἐρεῖ κρήδεμνα. κεφαλῆς γὰρ ἤτοι καρήνου κόσμος, τὸ κρήδεμνον. ὃ καὶ ἐπίκρανον κεφαλῆς, ἡ τραγῳδία φησίν. ἣν ζηλοῦσι καὶ οἱ κίονος ἐπίκρανον φάμενοι. εἰ δ' οὕτω ταῦτ' ἐστί, προσφυῶς Εὐριπίδης περὶ Τροίας φησὶ τό, ἀπὸ δὲ στεφάναν κέκαρσαι πύργων. ὡς γὰρ κρήδεμνον κεφαλῆς, οὕτω καὶ τὸ στεφανοῦσθαι αὐτῆς ἴδιον. ἤδη δέ ποτε καὶ τὸ κείρεσθαι. διὸ οἷα συστοίχως ἔχοντα, χρηστά εἰσιν εἰς μίαν τροπήν. ὡς δὲ καὶ πίθου κρήδεμνον λέγεται, ἡ Ὀδύσσεια δηλοῖ. ὅρα δὲ ὅτι οὐκ Ἄρει οὐδὲ Ἀθηνᾷ ἢ Ἐνυοῖ τὴν τῶν πόλεων ἅλωσιν ὁ ποιητής, ἀλλὰ τῷ Διὶ ἐπιγράφει ὡς ἐφόρῳ τῶν στρατευμάτων. διὸ κατὰ Ἡρόδοτον, Κᾶρες Διὶ στρατίῳ θυσίας ἀνάγουσι. καὶ ἡ θυγάτηρ Ἀθηνᾶ, στρατία. ἴσως δὲ κάρηνα πόλεων, καὶ αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν, ἤγουν οἱ βασιλεῖς. Ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι ὁ δυσαναχετῶν ἐπί τινι κακῶς γινομένῳ, ἐρεῖ ἂν ὡς αἰσχρὸν τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι. ὅτι εἰ καὶ ἐπὶ πολέμῳ ἡ αἰσχύνη, πρέπει ἐπαγαγεῖν καὶ τό, μὰψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν, ἄπρηκτον πόλεμον, καὶ ἑξῆς ὡς προέκκειται. καὶ ὅτι ταυτολογεῖ τὸ πολεμίζειν καὶ τὸ μάχεσθαι. καὶ ὅτι τὸ τέλος οὔπω τι πέφανται, ἀντὶ τοῦ πέφηνεν ἀπὸ τοῦ φαίνω, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ ξηραίνω ἐξήρανται. δι' οὗ ἐξήρανται ἡ χείρ. πολλὰ δὲ καὶ ἕτερα τοιαῦτα, ἐν οἷς καὶ τὸ κατέξανται δέμας, παρ' Εὐριπίδῃ. καὶ πέφανται λιμένες. καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, κλεινὸς ἔσω πέφανται.

Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε
Ὅρκια πιστὰ ταμόντες ἀριθμηθήμεναι ἄμφω,
Τρῶας μὲν λέξασθαι ἐφέστιοι ὅσοι ἔασιν,
Ἡμεῖς δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοί,
Τρώων δ' ἄνδρα ἕκαστον ἑλοίμεθα οἰνοχοεύειν,
Πολλαί κεν δεκάδες δευοίατ' οἰνοχόοιο.
Τόσον ἐγώ φημι πλέας ἔμμεναι υἷας Ἀχαιῶν
Τρώων, οἳ ναίουσι κατὰ πτόλιν. ἀλλ' ἐπίκουροι
Πολλέων ἐκ πολίων ἐγχέσπαλοι ἄνδρες ἔασιν.
Οἵ με μέγα πλάζουσι. καὶ οὐκ εἰῶσ' ἐθέλοντα
Ἰλίου ἐκπέρσαι εὖ ναιόμενον πτολίεθρον.
Ἐννέα δὴ βεβάασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοί.
Καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν, καὶ σπάρτα λέλυνται.
Αἱ δέ που ἡμέτεραί τ' ἄλοχοι, καὶ νήπια τέκνα,
Εἵατ' ἐνὶ μεγάροισι ποτιδέγμεναι. ἄμμι δὲ ἔργον
Αὔτως ἀκράαντον, οὗ εἵνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα.
Ἀλλ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
Φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Ὣς φάτο. τοῖσι δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε
Πᾶσι μετὰ πληθύν, ὅσοι οὐ βουλῆς ἐπάκουσαν.

Ὅτι θέλων δεῖξαι ὁ ποιητὴς ὑπὲρ δεκαπλασίονας εἶναι ὡς προείρηται τῶν Ἑλλήνων τοὺς ἐφεστίους Τρῶας, χρᾶται τοιούτῳ σχήματι ὑποθετικῷ. εἴπερ ἂν ἐθέλοιμεν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε ὅρκια πιστὰ ταμόντες ἀριθμηθήμεναι ἄμφω, Τρῶας μὲν λέξασθαι ἤγουν ἐπιλέξασθαι ὅσοι εἰσὶν ἐφέστιοι, ἡμεῖς δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοί,

Τρώων δ' ἄνδρα ἕκαστον ἑλοίμεθα οἰνοχοεύειν, πολλαί κεν δεκάδες δευοίατο οἰνοχόοιο. λέγει δὲ ὅτι ἐὰν καθ' ὑπόθεσιν ὁρκίων ἡμῖν γενομένων, καὶ πολέμου ἀνοχῆς ὁρισθείσης ἐν σπονδαῖς, ἡμεῖς μὲν δαιτυμόνων νόμῳ ἀνακλιθῶμεν, ἑλοίμεθα δὲ οἰνοχοεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἐφεστίων Τρώων διαιρεθέντες κατὰ δεκάδας, ἐπιστήσωμεν δὲ ἑκάστῃ δεκάδι ἑλληνικῇ Τρωϊκὸν ἕνα οἰνοχόον, πολλαὶ ἂν δεκάδες δέοιντο καὶ οὐκ ἔχοιεν τὸν οἰνοχοήσοντα. ὡς ἐκ τούτου φαίνεσθαι πολλαπλασίους, ἤγουν ὑπὲρ δεκαπλασίους εἶναι τῶν Τρώων τοὺς Ἕλληνας. διὸ καὶ λέγει θαυμαστικῶς, τόσον ἐγώ φημι πλέας εἶναι Ἀχαιοὺς Τρώων, οἳ ναίουσι κατὰ πόλιν. τὸ δὲ ἐφερμηνευτικόν ἐστι τοῦ ἐφέστιος. ἐφέστιος γάρ ἐστιν, ὁ κατὰ πόλιν οἰκῶν, καὶ ἑστίαν ἔχων. οἱ δὲ ἐπίκουροι, κατὰ τοῦτον τὸν λόγον ἐφέστιοι. οὕτω δὲ καὶ ἀνωτέρω τὸ, ὑπερμενέϊ δὴ ἑρμηνεύων, ἔφη. τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον. καὶ κατωτέρω δὲ εἰπών, οἵ με μέγα πλάζουσιν, ἐπάγει διασαφῶν. καὶ οὐκ εἰῶσιν ἐκπέρσαι Ἴλιον. οἱονεὶ λέγων ὅτι πλάζεσθαι λέγω, τὸ μὴ ἐᾶσθαι ἑλεῖν τὴν Ἴλιον. Ὅρα δὲ τὸ ἄμφω, τεθὲν ἐπὶ Τρώων καὶ Ἑλλήνων. οὐ γὰρ μόνον ἐπὶ δύο προσώπων ἡ λέξις τίθεται, ὡς ἐν τῷ ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ δύο λαῶν ἢ στρατευμάτων, ὡς ἐνταῦθα ἐν τῷ ἀριθμηθῆναι ἄμφω. Σημείωσαι δὲ καὶ τὴν καινότητα τοῦ σχήματος. τοῦ Τρῶας μὲν λέξασθαι, ἡμεῖς δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν. ὤφειλε μὲν γὰρ εἰπεῖν, Τρῶας μὲν λέξασθαι, ἡμᾶς δὲ διακοσμηθῆναι. ὁ δὲ, καινότερον ἐσχημάτισεν. οὐκ ἀκολούθως τῷ Τρῶας, ἐπενεγκὼν τὸ, ἡμεῖς. διὸ ἔν τισιν ἀντιγράφοις εὕρηται φασὶ, Τρῶες μὲν, ἵνα ὁμοίως ἐπάγηται τὸ, ἡμεῖς δέ. Ὅρα δὲ καὶ τὴν συγκοπὴν τοῦ πλέας, ἀπὸ τοῦ πλέονας, καὶ ἔστιν ὁμοία τῷ, χέρηϊ καὶ τοῖς τοιούτοις. συγκέκοπται δὲ ὁμοίως καὶ τὸ κοσμηθεῖμεν. οὗ τὸ δεύτερον εἴη ἂν ἀκολούθως, κοσμηθεῖτε. τὸ δὲ τρίτον, κοσμηθεῖεν. κατὰ δεκάδας δὲ διαιρεῖ τοὺς δαιτυμόνας ὁ βασιλεὺς, ἐπεὶ φασὶ ἔθος ἦν μὴ πλέονας τῶν δέκα συνεσθίειν. ἱστορεῖ γοῦν καὶ ὁ σοφώτατος Ἰάμβλιχος, τὰ πυθαγορικὰ συσσίτια, μὴ ἔχειν πλεῖον ἢ δέκα ἀνθρώπους συνευωχουμένους. φασὶν δὲ οἱ παλαιοὶ ἐνταῦθα, καὶ ὅτι μεγαλοπρεπῶς καὶ ἀστείως ὁ βασιλεὺς καὶ ἐν τῷ καθ' ὑπόθεσιν τούτῳ συμποσίῳ, δουλείαν τοῖς Τρωσὶν οἰωνίζεται. ὑπηρετικὸν γὰρ τὸ οἰνοχοεῖν. λέγουσι δὲ καὶ ἐπίτηδες οἰνοχοεύειν εἰπεῖν τοὺς Τρῶας, ἢ μυκτηρίζοντα εἰς τὸν Γανυμήδην, ὃν λόγος ἦν οἰνοχοεύειν τῷ Διῒ Τρωϊκὸν ὄντα, ὡς δῆθεν ἐκεῖνον τοιούτους εἶναι καὶ τοὺς Τρῶας, ἢ διαπαίζοντα ἐκείνους ὡς ἐν συμποσίοις ἀλαζονευομένους. παρασημειοῦνται δὲ καὶ ὅτι, Ἴλιον μὲν ὁ ποιητὴς πολλαχοῦ τὴν Τροίαν λέγει, ἐθνικῶς δὲ οὐδαμοῦ λέγει τοὺς Ἰλιεῖς, ἀλλὰ Τρῶας ἁπανταχοῦ. οὕτω καὶ τὴν Εὔβοιαν εἰδὼς, τοὺς πολίτας οὐ λέγει Εὐβοεῖς, ἀλλὰ Ἄβαντας. τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλων ἐν τοῖς ἑξῆς φανεῖται γινόμενον. παραπηγνύουσι δὲ σημείωσιν καὶ περὶ τῆς τοῦ Ἀχιλλέως ὕβρεως, εἰπόντος οἰνοβαρῆ τὸν Ἀγαμέμνονα. ἰδοὺ γάρ φασιν ἐνταῦθα τοὺς Ἕλληνας ἀριθμῶν, ἀπὸ συμποσίου τὴν μέθοδον ἔλαβεν, ὡς φίλοινος καὶ περὶ τὰ τοιαῦτα κεχηνώς. ἐνῆν γὰρ καὶ ἄλλως μεθοδεῦσαι τὴν αὐτῶν ἀρίθμησιν. Τὸ δὲ ὑπὲρ δεκαπλασίους εἶναι τῶν Τρώων τοὺς Ἕλληνας, ὑπερβολικῶς εἰρῆσθαι φασί. λέγοντες, Τρώων μὲν εἶναι μυριάδας πέντε, Ἑλλήνων δὲ δώδεκα. ἢ κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον, δεκατέσσαρας καὶ δύο χιλιάδες, καὶ τριακόσιοι εἴκοσι. Σημείωσαι δὲ ὅτι Ἀγαμέμνων μὲν Ἀχαιοῖς δέκα, ἕνα ἐπιστήσας οἰνοχόον Τρῶα, μετρίως ἔφη. ὁ δὲ παρ' Ἡροδότῳ Ξέρξης, ὀγκηρότατα μετρεῖ τοὺς ἑαυτοῦ, εἰπὼν πρὸς Δημάρατον, ὅτι τῶν στρατῶν τῶν Λακεδαιμονίων συγκρινόμενοι, πλείονες περὶ ἕνα ἕκαστον γινόμεθα ἢ χίλιοι. Τὸ δὲ ἐγώ φημι, σεμνόν ἐστιν ὡς ἀξιωματικῶς λεχθέν. οὐ γὰρ ἔφη, ἐγὼ οἴομαι. ἀλλ' ἐγὼ ἀποφαίνομαι. Τὸ δὲ ὅρκια πιστὰ ταμόντες. ἀντὶ τοῦ τελέσαντες, θύσαντες. τοῦτο γοῦν δηλοῖ τὸ ταμόντες. διὰ τομῆς γὰρ ζώων θυομένων οἱ ἐπὶ μεγάλοις ὅρκοι ἐγίνοντο. ἀεὶ τοίνυν οὕτω λέγει ὁ ποιητὴς κατὰ διάλεκτον Ἰωνικήν, ὡς καὶ παρὰ Ἡροδότῳ ἐστὶν εὑρεῖν. Ἱστέον δὲ ὅτι πάνυ ὀνειδιστικῶς εἰπὼν καὶ πικρῶς τὸ ὑπὲρ δεκαπλασίους ὄντας τοὺς Ἕλληνας τῶν Τρώων, ὅμως μηδὲν ἀνύσαι εἰς κρίσιν νίκης ἢ ἥττης, παραμυθεῖται προσηνέστερον τὸ ὄνειδος, ἐπαγαγὼν ὅτι ἀλλ' ἐπίκουροι πολίων ἐγχέσπαλοι ἄνδρες εἰσίν, ἀνισάζοντες τοῖς Τρωσὶ τὸ ἐλάττωμα. οἵ με μέγα πλάζουσι, καὶ τὰ ἑξῆς. ἐν οἷς καὶ τὸ Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοί. καὶ τὸ δοῦρα σέσηπε. καὶ σπάρτα λέλυνται. καὶ τὸ νήπια τέκνα. καὶ τὸ, ἔργον ἀκράαντον οὗ εἵνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα. ὧν ἡ περιοχὴ πρὸς ἱστορίαν. ἐννέα δὴ βεβάασι, καὶ ἑξῆς ὡς προείρηται. δι' ὧν ὀνειδίζει τῷ ἑαυτοῦ συμμαχικῷ ὁ βασιλεὺς, ὡς δέον ὂν ἀναχωρῆσαι, εἴπερ οἱ μὲν ἐπίκτητοι τῶν Τρώων, οὕτω μάχονται, αὐτοὶ δὲ οὐκ εἰσὶν ἀξιόμαχοι πρὸς ἐκείνους. καὶ ὅρα τό τε πολλέων ἐκ πολίων, κάλλος τι ἔχον παρηχητικόν, καὶ τὸ τοιόνδε τοσόνδε τε, καλὸν ὂν ὡς παρείσομεν, καὶ τὸ, πλάζουσιν, ἀντὶ τοῦ ἀποπλανῶσι τοῦ σκοποῦ. χρησιμεύει γὰρ τοῦτο εἰς τὸ παλιμπλαγχθέντας, ὅπερ ἐν τῇ ά ῥαψῳδίᾳ εἴρηται. Τὸ δὲ βεβάασιν, Ἰωνικὴν ἀπέλευσιν ἔχει τοῦ ή. καὶ συστολὴν τοῦ ή εἰς ά. καὶ γίνεται κατὰ κρᾶσιν τὸ βεβᾶσι, κατὰ τὸ ἑστήκασιν ἑστήασιν ἑστάασιν ἑστᾶσι. Διὸς δὲ μεγάλου ἐνιαυτοὶ, ἀντὶ τοῦ, ἡλίου. μέτρον γὰρ κινήσεως ἡλιακῆς ὁ χρόνος ἐστίν. εἰ δέ που καὶ κρόνος μέγας εὕρηται λεγόμενος, εὑρίσκεται δὲ, οἰκεῖον καὶ ἐκεῖ τὸ μέγας, διὰ τὸ τοῦ ἀστέρος πολὺ μέγεθος. Σημείωσαι δὲ ὅτι ὁ ἐνιαυτὸς γίνεται μὲν ἀπὸ τοῦ ἰαύω τὸ διατρίβω. δηλοῖ δὲ χρόνον μακρόν. ἰαύειν μὲν γὰρ τὸ διατρίβειν. διατρίβειν δὲ τὸ ἀργεῖν. ἐνιαυτὸς γοῦν, χρόνος ὁ διατριβὴν ἔχων, καὶ μὴ σύντομος. διὸ καὶ ἐπίθετον τοῦ ἔτους εἴληπται παρὰ τῷ κωμικῷ, εἰπόντι ἔτη ἐνιαυτά. Τὸ δὲ δοῦρα σέσηπεν, Ἀττικόν. Ἀθηναῖοι γοῦν πληθυντικοῖς οὐδετέροις ἑνικὰ ἐπάγουσι ῥήματα. Τὸ μέντοι σπάρτα λέλυνται, κοινόν. διὸ καὶ φασὶν οἱ παλαιοὶ ὅτι ἐν ἑνὶ στίχῳ ἔθηκε τὴν Ἀτθίδα καὶ τὴν κοινὴν

χῆ

χρῆσιν. δοῦρα δὲ νεῶν, πρὸς διαστολὴν τῶν τε κατὰ τὴν μάχην καὶ τῶν ἁπλῶς ξύλων. κατὰ τὸ ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαίης. παθητικὸν δὲ τὸ σέσηπε καθὰ καὶ τὸ διέφθορεν, ἐν τῷ μαινόμενε φρένας ἠδὲ διέφθορας. τινὲς μέντοι αὐτὸ ἐνεργητικῶς νοοῦσιν, ἵνα λέγῃ ὅτι διέφθαρκας ἃς εἶχες φρένας. αὐτοὶ δὲ παραφέρουσι καὶ χρῆσιν ὁμοίαν ἐκ Μενάνδρου τό, εἰδ᾽ ἐστὶν οὗτος τὴν κόρην διεφθορώς, καὶ Ἀριστοφάνους τό, διέφθορας τὸν ὅρκον ἡμῶν. ὥς τε διέφθορέ τις φασὶν ἕτερον. διέφθαρται δὲ ὑφ᾽ ἑτέρου. προσθετέον δὲ καὶ Σοφοκλέους τό, τὰς οὔσας τέ μου καὶ τὰς ἀπούσας ἐλπίδας διέφθορας. Σπάρτα δὲ τὰ σχοινία, ὡς ἀπὸ παλαιοῦ ἔθους. ἐοίκασι γοῦν ὃ δὴ καὶ νῦν πολλαχοῦ γίνεται, σπάρτων φυτοῖς χρᾶσθαι οἱ παλαιοὶ εἰς πλοκὴν σχοινίων. καὶ ἦν ἐν λόγῳ σπάρτος Ἰβηρικὴ παρὰ τοῖς παλαιοῖς. λέγει δέ που καὶ γῆν σπαρτοφόρον ὁ γεωγράφος καὶ σχοινοπλοκικὴν σπάρτον. καὶ μέχρι δὲ νῦν εἶδός τι σχοινίου οἱ ἰχθυοβόλοι, σπαρτίναν ὀνομάζουσι. καὶ ὁ κωμικὸς δὲ τοῦτο παρεμφαίνει ἐν τοῖς ὄρνισιν, ἔνθα παίζων περὶ τῆς Λακωνικῆς Σπάρτης ὡς παρωνυμουμένης ἀπὸ φυτοῦ σπάρτου, φησὶ μὴ ἂν δεηθῆναι σπάρτης, κειρίαν ἔχων. ἤτοι μὴ δεηθῆναι σπαρτίνου πλέγματος, ἐὰν ἄλλην ἔχῃ κειρίαν. ἤτοι δεσμὸν κλίνης. ἀλλὰ τί πλείω λέγειν, ὅπου καὶ σχοῖνος ἐκ τοῦ φυτοῦ τῆς σχοίνου λέγεται, ἐπεὶ οἱ παλαιοὶ ἐκ φυτῶν σχοίνων ἔπλεκον τὰ τοιαῦτα. ὃ καὶ νῦν ἔτι πολλαχοῦ παραμένει. ἐν γοῦν Πελοποννήσῳ πολλοὶ οὕτω ποιοῦντες, ἐπιλέγουσι καὶ καιρὸν ἐπιτήδειον τῇ τοῦ τοιούτου σχοίνου τομῇ, λέγοντες μαΐου βροῦλον, ποντία κάνναβις. ἴδε δὲ καὶ ὅτι ἐπὶ ξύλου μὲν ἔθηκε τὸ σήπεσθαι. ἐπὶ δὲ σχοίνου τὸ λύεσθαι, ὅ ἐστιν ἀναλύεσθαι. καὶ ὅτι οὐκ ἀεὶ ὁ μέσος παρακείμενος καὶ ἐνέργειαν δηλοῖ. ὡς ἐν τῷ, δέδορκά σε, ἤγουν βλέπω σε. καὶ πάθος ὡς ἐν τῷ δεδορκὼς ἄστρον ὣς λάμψειν, ἤγουν θεαθείς. ἀλλὰ μυριαχοῦ ποτὲ μὲν, μόνην ἐνέργειαν ὑποβάλλει νοεῖν. ὡς καὶ ἐν τῷ, λέλοιπα καὶ λέλογχα. ποτὲ δὲ μόνον πάθος, ὡς ἐνταῦθα. σέσηπε τό, ἐσάπη. ὅμοιον δὲ καὶ τὸ τέτηκεν. ἀντὶ τοῦ ἐτάκη γάρ. δῆλον δὲ ὡς μεταπλασμὸν γένους ἔχει τὸ σπάρτα. ὡς γὰρ ἡ κέλευθος τὸ κέλευθον, οὕτω καὶ ἡ σπάρτος τὸ σπάρτον. Νήπια δὲ τέκνα φησί, τὰ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ ἀπόπλου ἐαθέντα τοιαῦτα. νῦν γὰρ οὐκέτι ἂν εἶεν νήπια, δεκαετῆ που ὄντα, ἐὰν τηνικαῦτα ἦσαν ἡλικίας βρεφικῆς. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὲ τό, εἵαται εἰ καὶ νοεῖται νῦν ἀντὶ τοῦ κάθηνται, ὅμως προσφυέστερον καὶ οὐδὲ ἔξω ἀναλογίας ἐστί, ληφθῆναι ἀντὶ τοῦ εἰσί, καθὰ ἐν τῷ ὕ τῆς Ὀδυσσείας δηλοῦται σαφῶς. καὶ ὅτι ἀνωτέρω εἰπών, ὡς πολεμοῦσιν ἡμῖν οὔπω τι τέλος πέφανται, προκαλῶν, τὸ αὐτὸ παρέφρασε λέγων σαφέστερον. ἡμῖν δὲ τὸ ἔργον οὕτως ἀκράαντον, οὗ ἕνεκεν δεῦρο ἱκόμεσθα. μονονουχὶ λέγων ὅτι κἂν πόλεις ἄλλας παρεστησάμεθα, ἀλλ᾽ ὁ σκοπὸς ἡμῖν οὐκ ἤνυσται, ἡ τῆς Τροίας ἅλωσις. ναὶ μὴν καὶ ἡ τῆς Ἑλένης ἀνακομιδή. ἐρεῖ γοῦν ὁ ποιητής. ἧς ἕνεκεν πολλοὶ Ἀχαιῶν ἐν Τροίᾳ ὤλοντο. καὶ σημείωσαι ἐν τούτοις ὅτι πρῶτος Ὅμηρος, τέλος εἶπεν εἶναι τὸ οὗ ἕνεκεν. Ὅτι τὸν κοινὸν λαόν, πολὺν φασὶν οἱ σοφοί, διαστέλλοντες πρὸς τοὺς βουλευτάς, οὐ πολλοὺς ὄντας. εἰλήφασι δὲ καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ ποιητοῦ. πληθὺν ἐνταῦθα εἰπόντος τοὺς ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐν τῷ τοῖσι δέ, θυμὸν ὄρινε πᾶσι μετὰ πληθύν, ὅσοι οὐ βουλῆς ἐπάκουσαν. ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης ἀγοραίας πληθύος, καὶ ἀγοραῖος ἀνήρ. ὁ ὄχλος ἐπὶ σκώμματος λέγεται. καὶ ἀγοράζειν δὲ ἐνταῦθα, τὸ διατρίβειν ἐν ἀγορᾷ.

Κινήθη δ᾽ ἀγορὴ, ὡς κύματα μακρὰ θαλάσσης
Πόντου Ἰκαρίοιο. τὰ μέν τ᾽ εὖρός τε νότος τε
Ὤρορ᾽ ἐπαΐξας πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελάων.
Ὡς δ᾽ ὅτε κινήσει ζέφυρος βαθὺ λήϊον ἐλθὼν
Λάβρος ἐπαιγίζων, ἐπί τ᾽ ἠμύει ἀσταχύεσσιν,
Ὣς τῶν πᾶσ᾽ ἀγορὴ κινήθη. τοὶ δ᾽ ἀλαλητῷ
Νῆας ἐπεσσεύοντο. ποδῶν δ᾽ ὑπένερθε κονίη
Ἵστατ᾽ ἀειρομένη. τοὶ δ᾽ ἀλλήλοισι κέλευον
Ἅπτεσθαι νηῶν, ἠδ᾽ ἑλκέμεν εἰς ἅλα δῖαν.
Οὐρούς τ᾽ ἐξεκάθαιρον. ἀϋτὴ δ᾽ οὐρανὸν ἷκεν,
Οἴκαδ᾽ ἱεμένων. ὑπὸ δ᾽ ᾕρεον ἕρματα νηῶν.
Ἔνθά κεν Ἀργείοισιν ὑπέρμορα νόστος ἐτύχθη,
Εἰ μὴ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν.

Ὅτι τὴν τῶν Ἀχαιῶν κίνησιν τὴν ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς ὅτε οἴκαδε ἵεντο, δισσαῖς παραβολαῖς διδάσκει ὁποία τις ἦν. μιᾷ μὲν ἀπὸ θαλάσσης λέγων. κινήθη δ᾽ ἀγορή, ὡς κύματα μακρὰ θαλάσσης πόντου Ἰκαρίοιο. τὰ μέν τε, ἤγουν ἅπερ εὖρός τε νότος τε ὦρορ᾽ ἐπαΐξας πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελάων. ἑτέρᾳ δὲ ἠπειρωτικῇ τοιαύτῃ. ὡς δ᾽ ὅτε κινήσει ζέφυρος βαθὺ λήϊον ἐλθὼν λάβρος ἐπαιγίζων, ἐπί τ᾽ ἠμύει ἀσταχύεσσιν, ὣς τῶν πᾶσ᾽ ἀγορὴ κινήθη. ἔστι δὲ κατὰ τοὺς παλαιούς, αὕτη μὲν ἡ παραβολή, διὰ τὴν ὁμοθυμαδὸν ὁρμὴν ἑκάστου

τῶν ἑλλήνων. ἡ δὲ πρώτη, πρὸς τὴν ταραχὴν. διὸ καὶ ἐπάγει ὁ ποιητὴς, ὅτι ἀλαλητῷ ἐπὶ νῆας ἐσσεύοντο. καὶ ἔχει καλῶς ὁ τοιοῦτος τῶν παλαιῶν λόγος. οὐ γὰρ τὴν ἁπλῶς κίνησιν τῶν ἑλλήνων ἔδει κύμασι παραβαλεῖν, ἀλλὰ τὴν μετὰ πολλοῦ θορύβου. τάχα δὲ καὶ ἄλλως αὕτη μὲν, τὴν κατὰ ἴλας καὶ φῦλα κίνησιν τῶν ἀχαιῶν δηλοῖ. ἡ δὲ τοῦ λήϊου, τὴν κατὰ ἄνδρα ἕκαστον. ὅπερ Ὅμηρος φησὶ φῶτα ἕκαστον, μετ' ὀλίγα. ἡ γὰρ ἁπλῶς ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἑλλήνων ὁρμὴ, καλῶς ἂν εἰκάζοιτο ἀσταχύεσσιν, οἳ ἀνέμου ἐπιπνέοντος ἐπικεκυφότες κινοῦνται. κύματα δὲ μακρὰ, τὰ ὑψηλὰ λέγει. τουτέστι, τὰ εἰς ὕψος κορυφούμενα. οὕτω γὰρ καὶ μακρὸς ὄλυμπος, ὁ ὑψηλός. ἔστι δὲ ὅτε ἡ λέξις καὶ τὸ βαθὺ σημαίνει. ὡς ὅτε φρέατα μακρὰ λέγονται, ἤγουν βαθέα. καὶ οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ πάνυ βαθέα. οὐ γὰρ πᾶν βαθὺ, ἤδη καὶ μακρὸν λέγεται. ἐνταῦθα γοῦν κύματα μὲν, μακρά. λήϊον δὲ βαθὺ, οὐ μὴν μακρόν. Πόντος δὲ Ἰκάριος, μέρος τι τοῦ αἰγαίου, εὔρῳ καὶ νότῳ μάλιστα κυμαινόμενος. ἔνθα ὡς καὶ ὁ περιηγητὴς ἱστορεῖ, μεγάλα ἐγείρονται κύματα. καὶ ἡ αἰτία ἐρρέθη ἐκεῖ. Ἰκάριος δὲ πόντος, ἢ ἀπὸ Ἰκάρου τοῦ θρυλλουμένου υἱοῦ Δαιδάλου, ὃς αὐτόθι καταπεσὼν ἀπεπνίγη καὶ ἀφῆκε τῷ πόντῳ τὴν ἐξ αὐτοῦ κλῆσιν. ἢ ἀπὸ νησίου τινὸς αὐτόθι ὄντος, ὡς ἐρρέθη ἐν τοῖς εἰς τὸν περιηγητήν. καὶ ἐνταῦθα δὲ ἀρκέσει τοσοῦτον εἰπεῖν. ὅτι κατὰ τὸν γεωγράφον, παράκειται τῇ Σάμῳ νῆσος Ἰκαρία, ἀφ' ἧς τὸ Ἰκάριον πέλαγος. αὐτὴ δὲ ἐπώνυμος Ἰκάρου παιδὸς Δαιδάλου. ὃς κηρίνοις φασὶ πτεροῖς μετεωρισθεὶς πρὸς ἥλιον καὶ μὴ κρατήσας τοῦ δρόμου, τακέντος τοῦ κηροῦ καὶ περιρρυέντων τῶν πτερῶν, αὐτόθι κατέπεσεν. Ἰστέον δὲ ὅτι χαριέντως νοηθείη ἂν Ἴκαρος, ἅπας ὅστις σὺν τῶν νῦν ἐπιτρίπτων ἀποτελεσματικῶν. οἳ κατά τινα κηρὰ πτερυσσόμενοι ἄνω διὰ εὑρέσεις ἀληθείας, εἶτα εἰς πόντον ψεύδους καταδύονται πίπτοντες. ἔρημος δέ φασιν ἡ Ἰκαρία. νομὰς δ' ἔχει, αἷς χρῶνται Σάμιοι. ἐν τῷ Ἰκαρίῳ δὲ πελάγει φασὶ καὶ ἡ Σάμος κεῖται. ᾧ συνάπτει πρὸς νότον, τὸ καρπάθιον. Τὸ δὲ ὦρορε, γίνεται μὲν ἐκ τοῦ ὦρα παρακειμένου, ἀττικῶς ὄρωρε, καὶ δηλοῖ τὸ διήγειρεν. ἔπαθε δὲ ὑπέρθεσιν χρόνου, μετατεθέντος τοῦ ω μεγάλου εἰς τὴν ἀρχήν. ἢ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς πολλαχοῦ εὑρεθήσεται. οὕτω ποτὲ καὶ ἡ τοῦ κρονίωνος συστέλλεται παραλήγουσα, χρόνου μεταθέσει. ὁ γοῦν κρονίων, εἰ μὲν βραχύνει τὸ παραλῆγον δίχρονον, φυλάττει τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ. εἰ δὲ ἐκτείνει αὐτὸ, ἀλλάσσει τὸ μακρὸν ω ἐν τῇ γενικῇ. οὕτω καὶ τὸ ἠνάλωτο ἐκ τοῦ ἀνήλωτο μετηλλάγη τῷ χρόνῳ. καὶ τὸ ἠναντιοῦτο ἀπὸ τοῦ ἐναντιοῦτο. ὅρα δὲ καὶ τὸ πατρὸς, ὅτι νῦν μὲν ἀπολύτως εἴρηκεν ἐπὶ διός. ἀλλαχοῦ δὲ προσθήσει ὡς καὶ προείρηται, καὶ ὅτι πατήρ ἐστιν ἀνδρῶν τε θεῶν τε. Διὸς δὲ νεφέλας. ἀντὶ τοῦ ἀερίας νεφέλας. ἐντεῦθεν γὰρ νεφεληγερέτης ὁ ζεύς. ὃς οὐδ' ἂν εἴη εὔδιος ἢ εὐδίαν ποιῶν, ὅτε νεφέλας ἀγείρει. Ὁ δὲ ζέφυρος, βορρᾶς τίς ἐστι καὶ αὐτὸς συμπληρῶν τοὺς ἀστάχυας, κἀντεῦθεν οὕτω καλούμενος, ὡς τὸ ζῆν φέρων ἡμῖν. ἤτοι ζωοφόρος. καὶ βορρᾶς δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς παρὰ τὴν βορὰν, ὅ ἐστι τὴν τροφήν. ὡς ἐν τῇ μεστώσει τῶν σταχύων τροφὴν διδούς. διὸ καὶ ἐπὶ τοῦ Ἰκαρίου πόντου, εὖρον εἰπὼν καὶ νότον, τοὺς μάλιστα ἐκεῖνον κυμαίνοντας, ἐνταῦθα οὐκ ἐκείνων, ἀλλὰ ζεφύρου ἐμνήσθη, οὗ μάλιστα χρεία τῷ λήϊῳ. οὐ δὲ γοῦν εἰκῇ οὐδὲ τὰ τοιαῦτα λαλεῖ ὁ ποιητής. καίτοι τινὲς ἑσπέριον, ὅ ἐστιν ἀπὸ δύσεως ἄνεμον εἶναι τὸν ζέφυρον λέγοντες, ζοφουρόν τινα ἐτυμολογοῦσιν αὐτόν. ἤτοι οὖρον ἀπὸ ζόφου. ἀντὶ τοῦ ἄνεμον δυτικόν. οὗ καταπνέοντος, καὶ ἁδρύνεται τὸ λήϊον, καὶ ὡς διὰ κυμαίνεται. οὐδὲ γοῦν οὐδὲ ἡ δευτέρα παραβολὴ, ἀπέχεται τοῦτο γε τῆς πρώτης, εἴ τις βαλὼν ὄψεις εἰς λήϊον ζεφύρῳ κινούμενον, εἰκασμόν τινα κυμάτων κινήσεως ἐν αὐτῷ φαντασθήσεται. εἰπεῖν γὰρ κατὰ τὸν ποιητὴν, πρὸ μέν τ' ἄλλοι στάχυες, αὐτὰρ ἐπ' ἄλλοι ἐπικύπτοντες τῇ καταπνοῇ καὶ αὖ ἐξανιστάμενοι, κυμάτων ὑποφρίκας διαφαίνουσι. Βαθὺ δὲ λήϊον ἐν τῇ παραβολῇ κεῖται, ἵνα φαντάσῃ ἐναργῶς τὴν τῶν ἑλλήνων κίνησιν. οὐ γὰρ οὕτω τὰ ψιλὰ τῶν λήϊων, οὐδὲ οἱ μικροὶ στάχυες ὑποκινοῦνται ζεφύρῳ, καθὰ τὸ βαθὺ λήϊον. Τὸ δὲ λήϊον, ἀπὸ τοῦ γῆ ἐτυμολογοῦσι οἱ παλαιοί. δι' ὃ, γήϊον. τραπέντος τοῦ γ εἰς λ, ὁποῖόν τι καὶ ἐν τῷ μόγις καὶ μόλις γίνεται. τὸ δ' αὐτὸ, καὶ λάϊον δωρικῶς λέγεται. διὸ συνελὼν ὁ Θεόκριτος, λᾶιον αὐτὸ λέγει, ὥσπερ αὖθις τὰ λήια λῆα ποιεῖ ἡ συναίρεσις. καθὰ καὶ τὸ ληΐδιον, λήδιον. καὶ τὸν ληϊστὴν, λῃστήν. καὶ τὸ λεληΐσθαι, λελῆσθαι ἀπὸ τοῦ ληΐζω. Λάβρος δὲ ὁ λίαν βαρύς. ὁ γὰρ ἠρεμαῖος ζέφυρος, οὐχ οὕτω σαλεύει τὸ βαθὺ λήϊον. Ἐπαιγίζειν δὲ, τὸ ἐφορμᾶν δηλοῖ, καὶ ἄνωθεν ἐπιπνέειν. ὅθεν καὶ αἰγίδες καὶ καταιγίδες. τὸ δ' αὐτὸ καὶ καταιγίζειν λέγεται. δηλοῖ δὲ οὐ πάνυ βιαίαν πνοὴν, ἀλλὰ σύντονον. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἀΐσσειν ὥσπερ καὶ ἡ αἰγὶς, ἥ τις ἐκ μέσου παρακειμένου παράγεται τοῦ ἧιγα. διὸ καὶ ἀνωτέρω ἔφη. εὖρός τε νότος τε ἐπαΐξας ἐκ νεφελῶν. τὸ δὲ ἀΐξαι ἀπὸ τῶν νεφελῶν, τοῦτό ἐστι τὸ ἐπαιγίζειν. Τὸ δὲ ἐπί τε ἠμύει ἀσταχύεσσιν, ἀντὶ τοῦ ἐπικλίνεται τὸ λήϊον τοῖς ἀσταχύεσιν ἤγουν διὰ τῶν ἀσταχύων. διττὸν γὰρ τὸ λήϊον. αὐτό τε γοῦν τὸ ὑποκείμενον ἔδαφος λήϊον λέγεται, καὶ οἱ ἀστάχυες δὲ, λήϊον λέγονται καὶ αὐτοί. ἐπικλίνεται γοῦν τὸ λήϊον, οὐ κινούμενον αὐτῷ δὴ τῷ ἐδάφει, ἀλλὰ τοῖς ἀσταχύεσιν. ἡ γῆ μὲν γὰρ ἀκινητίζει. οἱ δὲ στάχυες ἐπικλίνονται. ἵνα ὥσπερ ἡ μάχη φρίσσει ἐγχείῃσιν, οὕτω τὸ λήϊον ἀνάπαλιν ἐπικλίνεται ἀσταχύεσσι. Γίνεται δὲ τὸ ἠμύει, ἀπὸ τοῦ μύω. πλεονασμῷ τοῦ η. μύει γὰρ καὶ συστέλλεται τὸ ἐξ ὀρθῆς στάσεως ἐπικλιθέν. οὕτω καὶ τὸ τεῖχος τῆς τροίας ἠμύσειν λέγει που ὁ ποιητής. τουτέστι κάτω κλιθῆναι. ὁ δὲ ἄσταχυς, πλεονασμὸν ἔχει τοῦ α. στάχυς γὰρ τὸ πρωτότυπον. οἱονεὶ σίταχυς, παρὰ τὸ σῖτον ἔχειν. ὅτι δὲ καὶ μέρος σώματος ὁ στάχυς, ἐν τῇ γάμμα ῥαψῳδίᾳ ῥηθήσεται. ὅρα δὲ ὡς ἀρξάμενος ἐκ τοῦ κινῆσθαι τὴν ἀγορὴν, ἐπὶ βρα

νεν ὡς οἱ κυκλικῶς τὰς παραβολάς, εἰς τὸ ἀγερθῇ κινήθη. ἤρεσε δὲ νῦν αὐτῷ ἡ τοῦ κινεῖσθαι λέξις, ἐν ᾧ κινήθη ἀγορή. καὶ κινήσῃ ζέφυρος. καὶ ἀγορὴ κινήθη. ἔστι δὲ καὶ τὸ ὤρορε, ταυτὸν τῷ, κινήσῃ. ὥσπερ καὶ τὸ ἐπαΐξας, τῷ ἐπαιγίζων. Ὅτι σπουδῆς ναυτικῆς ἐπὶ ἀπόπλῳ συντονίαν φράζει Ὅμηρος, ἐν τῷ, πᾶσ' ἀγορὴ κινήθη. τοὶ δ' ἀλαλητῷ νῆας ἔπ' ἐσσεύοντο. ποδῶν δ' ὑπένερθεν κονίη ἵστατ' ἀειρομένη. τοὶ δ' ἀλλήλοισι κέλευον ἅπτεσθαι νηῶν ἠδ' ἑλκέμεν εἰς ἅλα δῖαν. οὐρούς τ' ἐξεκάθαιρον. ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἷκεν, οἴκαδε ἱεμένων. ὑπὸ δ' ᾕρεον ἕρματα νηῶν. καὶ οὕτω μὲν ἡ διασκευή. ὅρα δὲ τό, κονίη ἀειρομένη, ἐξ οὗ ἐπενοήθη τοῖς ὕστερον ἡ τοῦ κονιορτοῦ σύνθεσις. δῆλον γοῦν ὡς ταυτὸν κονιορτὸς καὶ κόνις ἀειρομένη. οὐ μὴν κειμένη κάτω ὅτε οὐδὲ κονιορτὸς συνθέτως λέγεται. ἀλλὰ κόνις καὶ κονίη ἐν ἁπλότητι. Ἔτι ὅρα καὶ ὡς ἐνταῦθα μὲν τὸ ἅπτεσθαι, γενικῇ συντάσσει, εἰπών. ἀλλήλοις ἐκέλευον ἅπτεσθαι νηῶν, καὶ μετ' ὀλίγα, οὐδ' ὅγε νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης ἅπτετο. ἐν μέντοι τῇ α ῥαψῳδίᾳ, αἰτιατικῇ αὐτὸ συνέταξεν ὡς προερρέθη. καὶ σημείωσαι ὅτι τὸ μὲν ἅπτεσθαι ἀντὶ τοῦ ἐπιλαμβάνεσθαι, γενικῇ συντέτακται. εἰ δὲ ἐπὶ φιλοφροσύνης, ἢ ἁπλῶς ὁμιλίας ἡ λέξις λαμβάνεται, τότε δὴ αἰτιατικῇ συντάσσεται. ἐν δὲ τῷ, οὐροὺς ἐξεκάθαιρον, οὐροὶ λέγονται οἱ τόποι, ὅθεν ἡ ναῦς ὀρούει τουτέστιν ὁρμᾷ καθελκομένη εἰς θάλασσαν. τούτους δὲ οἱ Ἕλληνες ἐξεκάθαιρον, τῆς ὡς εἰκὸς τῷ πολλῷ χρόνῳ αὐτόθι συμπεφυρμένης ὕλης. σημειῶδης δέ φασιν ἡ λέξις, ὀξυνομένη πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ οὔρου τοῦ δηλοῦντος τὸν ἄνεμον. ἄλλως γάρ, τὰ εἰς ρος δισύλλαβα ἁπλᾶ, ἔχοντα τὴν ου δίφθογγον, βαρύνονται. κοῦρος ὁ νέος. θοῦρος ὁ ὁρμητικός. οὖρος ὁ ἄνεμος. δῆλον δὲ ὅτι ὡς ἐν τῷ μοῦνος Θερσίτης, καὶ νοῦσος κακή, καὶ λάϊνος οὐδός, καὶ ἴκμενος οὖρος, οὕτω καὶ ἐν τῷ οὐρός, ὁ πλεονασμὸς τοῦ υ σχῆμα ποιεῖ, ὅ φασιν οἱ γραμματικοὶ ἐπένθεσιν. ἥτις καὶ ψιλοῖ τὰ δασέα, ὡς ὁ οὐδὸς δηλοῖ. καὶ ὁ πολιοεισμὸς οὖρος. καὶ ὁ εὔκηλος. Νηῶν δὲ καὶ νῦν ἕρματα, τὰ ὑποκείμενα ταῖς ναυσὶ λέγει ξύλα ἔξω περὶ τὴν ἄμμον, ἐφ' ὧν ὀχούμεναι αἱ νῆες, ἑδράζονται καὶ ἐρείδονται. Τὸ δὲ ταύτας ὑφέλκειν ἐν ᾧ μέλλειν ἀποπλέειν τὴν νῆα, ὑφαιρεῖν λέγει ὁ ποιητής. οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, ἐπὶ τοῦ κλέπτειν τιθέασι τὴν λέξιν, ὡς καὶ τὸ ὑφελέσθαι. ἀφ' οὗ καὶ τὸν φιλήτην παράγουσί τινες τῶν παλαιῶν σχολιαστῶν Ἡσιόδου, ἵνα ᾖ φιλήτης ὁ παρ' Ἡσιόδῳ, μὴ ἀπὸ τοῦ φηλῶ φηλήσω τὸ ἀπατῶ. αὐτὸ γοῦν τρίτης ἐστὶ συζυγίας ὡς δηλοῖ παρὰ Λυκόφρονι τό, φηλώσας πρόμον. ἀλλὰ ὁ κλέπτης, παρὰ τὸ ὑφελεῖν οἱονεὶ ὑφελήτης διὰ διφθόγγου, καὶ ἀφαιρέσει τοῦ υ, καὶ ἀπελεύσει τοῦ ε, φιλήτης διὰ τοῦ ι. ὡς ἂν τῷ σημαινομένῳ τοῦ ὑφελήτου, συνεξομοιωθῇ καὶ ἡ γραφὴ τῆς λέξεως, ὑποκλαπεῖσά τι τοῦ διφθόγγου, ὡς καὶ τοῦτο δοκεῖ τοῖς παλαιοῖς. δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἄλλαι τοιαῦται δίφθογγοι ἐξαιροῦνται τοῦ ε διὰ αἰτίας ἀστείας, ὡς δηλοῖ ἡ ἰδέα. καὶ αἱ χιράδες. καὶ ὁ λιμὸς ὡς ἀλλαχοῦ εἴρηται, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ. ὧν δὴ τριῶν λέξεων, ἡ μὲν φιλόσοφος ἰδέα, ὡς ἀσώματος καὶ ἀσύνθετος, ἁπλουστέραν τοῦ φυσικοῦ εἴδους προσφυῶς ἔχει γραφήν. αἱ δὲ χιράδες ἤτοι ῥαγάδες τῶν χειρῶν, τῇ ἀπελεύσει τοῦ ε τῆς διφθόγγου, τὸ ἐκ τῶν χειρῶν δηλοῦσιν ἀπεληλυθός. ὁ δὲ ἐκ τοῦ λείπω λιμός, τὸ τῶν λιμωττόντων φασὶν ἐμφαίνει ἰσχνόν, τῇ διὰ τοῦ ι μόνου γραφῇ. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐν τούτοις κεῖται πληθυντικὸν ἀττικόν, τὸ ὑπέρμορα. ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ τὸ μεμοιραμένον. ἤγουν ὑπὲρ τὸ μοιρίδιον. οὗ τὸ ἑνικόν, ἔν τε ἄλλοις καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ, ὑπέρμορον. ὧν πρωτότυπον καὶ κοινότερον καὶ σαφέστερον, τὸ ὑπὲρ μοῖραν. οἷον μὴ καὶ ὑπὲρ μοῖραν δόμον Ἄϊδος εἴσω.

Ὦ πόποι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη.
Οὕτω δὴ οἶκονδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Ἀργεῖοι φεύξονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Καδδέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιεν
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;
Ἀλλ' ἴθι νῦν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον.
Μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.

Ὅτι τὴν Ἥραν ἐνταῦθα ποιῶν βουλευομένην ὁ Ὅμηρος καὶ λέγουσαν διατρεπτικῶς πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν, ὦ πόποι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη, οὕτω δὴ οἱ Ἕλληνες φεύξονται λιπόντες εὐχωλὴν ἤγουν καύχημα τοῖς Τρωσὶ τὴν Ἑλένην καὶ τὰ ἑξῆς. τὴν ἡραίαν ἤγουν βασιλικὴν φρόνησιν αἰνίττεται ταῦτα διανοουμένην. ἥτις ὡς εἰκὸς ἐν πολλοῖς μὲν τῶν ἡγεμόνων ἐκινεῖτο. ἐν μόνῳ δὲ τῷ Ὀδυσσεῖ ἐνήργησεν ὀξύτερον. ὃς ἐν ἀρχαῖς ὑπὸ ἀμηχανίας καὶ ἄχους μικρὸν ἑστάς, διανοηθεὶς καὶ αὐτὰ ταῦτα ὡς εἰκὸς καὶ αὐτὸς εἰς νοῦν ἔλαβεν,

ὑπαγορευούσης οἱ τῆς Ἀθηνᾶς. εἶτα μηχανὴν ἀναλαβὼν, καὶ ἑαυτὸν ἐρεθίσας εἰς τὸ ἀγανοῖς ἐπέεσσιν, ἤγουν ἡμερωτέροις λόγοις ὡς ῥηθήσεται κωλύειν ἄνδρα ἕκαστον, εὐθὺς ὥρμησε κοιρανέων καὶ οὕτω διέπων στρατὸν ὡς ἐρεῖ ὁ ποιητὴς, ἀναστεῖλαι ὡς ἀγχίνους τὸν ὄχλον. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ, ἀγχοῦ αὐτῷ στῆναι τὴν Ἀθηνᾶν καὶ εἰπεῖν ἃ εἶπεν. ἐνταῦθα δὲ καὶ Ἀργείαν τὴν Λακωνικὴν Ἑλένην λέγει, ὡς ἐκ τῆς Λακεδαίμονος, Ἄργους καλουμένης, καθάπερ ὅλη ποτὲ ἡ Πελοπόννησος. Σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα παραδηλοῖ ὁ ποιητὴς, σοφωτέρας κατὰ τὴν παροιμίαν ἐν ταῖς βουλαῖς εἶναι τὰς δευτέρας φροντίδας. Ἀθηνᾶ μὲν γὰρ βουλαῖς Ἥρας, τῆς ὡς ἔγνωσται εἰς βασιλείαν ἀλληγορουμένης ὑποτίθεται τῷ Ὀδυσσεῖ, ἀγανώτερον ἤγουν πραΰτερον τοὺς Ἕλληνας μετελθεῖν φεύγοντας, εἰποῦσα σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον. ὁ δὲ, ἐν τοῖς ἑξῆς φροντίσας, διαιρήσει τὸ νόημα. καὶ ὃν μὲν ἂν βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα εὑρήσει, τὸν τοιοῦτον μετέρχεται κατὰ τὴν παραγγελίαν τῆς Ἀθηνᾶς. τοὺς δὲ δημότας, οὐ μόνον οὐκ ἀγανοῖς λόγοις δεξιοῦται, ἀλλὰ καὶ ἐπαπειλησάμενος, ἐντρίβει καὶ πληγάς, πολιτικώτερόν τι ποιήσας τῆς θεόθεν ὑποθήκης. τοῦτο δὲ σεμνύνει τὸν Ὀδυσσέα, ὅτι καὶ πλεῖόν τι τῆς μυθικῆς Ἀθηνᾶς ἐνενόησε. τινὲς δέ σφαλέντα εἰς τοσούτῳ θορύβῳ τὸν Ὀδυσσέα καὶ συνταραχθέντα, ἐπιλαθέσθαι φασὶν ὧν ἡ Ἀθηνᾶ συνεβούλευσεν αὐτῷ. ἀληθῶς μέντοι, ἀφετέον γὰρ τὰ τοῦ μύθου, τὰ μὲν πρῶτα, ἡ φρόνησις οὐκ ἐντελῶς ἔλαμψε παρὰ τῷ Ὀδυσσεῖ, ἀλλὰ συγκεχυμένως ἓν μόνον ἐνενόησε τὸ, ἀγανοῖς λόγοις ἐπιχειρεῖν τοὺς Ἀχαιούς. ὕστερον δὲ διελὼν παρ' ἑαυτῷ ὅτι τοῖς μὲν βασιλεῦσιν, ἀγαθὸν τὸ τοιοῦτον. ἄνδρες δὲ θρασεῖς κολακευόμενοι, χείρους γίνονται εἰς πλείονα θρασύτητα ἐπαιρόμενοι. τοὺς μὲν μεγάλους, ἑτέρως καθομιλεῖ. τοὺς δὲ μὴ τοιούτους, ὡς ἐκείνοις πρέπον μεταχειρίζεται, οἷος ὁ κατὰ σύνεσιν τέλειος. ὃς δηλαδὴ ἐν αὐτοῖς τοῖς καιρίοις ἔχει τὸ μάλιστα ἐνεργὸν καὶ ἐν τοῖς δεινοῖς. Ὀδυσσεὺς γὰρ τὴν μὲν ἀρχὴν, οὐκ ἐντελῶς ἐνόησε, πρὸς δὲ αὐτοῖς τοῖς ἀγῶσι γενόμενος, ἐντελέστατα φρονεῖ. σημειωτέον δὲ ὅπως ὁ Ὅμηρος αὐξήσας τὴν τοῦ πράγματος περιπέτειαν, καὶ εἰς ἄπορον ἀγαγὼν, ἀμήχανον γὰρ ἀνθρωπίνως ἐπισχεθῆναι τοὺς Ἕλληνας οὕτως δι' κατακράτος φεύγοντας, ἀκολούθως τῇ τοῦ βασιλέως δημηγορίᾳ, θεὸν ἐπεισάγει ἀνύοντα τὸ δυσχερὲς ἀνελπίστως ἐπιφανέντα, ὥσπερ ἔκ τινος μηχανῆς τὴν Ἀθηνᾶν δηλαδή. καὶ φασὶν οἱ παλαιοὶ, ὅτι πρῶτος Ὅμηρος καὶ τοῖς τραγικοῖς ποιηταῖς μηχανὰς εἰσηγάγετο. οἱ πολλαχοῦ τῆς αὐτῶν ποιήσεως, θεῖα πρόσωπα μηχανικῶς τῷ θεάτρῳ ἐπεισφέρουσιν. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι ὁ ποιητὴς, εἰς ἴσον πως ἄγει ἀρετὴν, καὶ τὸν τῆς ἀρετῆς μετέχοντα. ἐνταῦθα γὰρ ἡ μὲν Ἥρα παραγγέλλει τῇ Ἀθηνᾷ, κωλῦσαι τοὺς Ἕλληνας. Ἀθηνᾶ δὲ, οὐκ αὐτὴ τοῦτο ποιεῖ, ἀλλ' ἐπιτρέπει τὸ πρᾶγμα τῷ Ὀδυσσεῖ, οἷα τις ἀρχιτέκτων σοφὸς, ὑπηρέτην ἐντεχνῆ ἐφευρηκώς. ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἀνὴρ φρόνησιν ἔχων, ἀνύει ὅπερ αὐτὴ ἔμελλε ποιῆσαι ἡ Ἀθηνᾶ. Ὀδυσσεὺς δὲ τῷ ἔργῳ ἐπιτάσσεται ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς, οὐ διότι φρονιμώτερος Νέστορος, ἀλλ' ὅτι φρόνησιν ἔμπρακτον εἶχε. Νέστωρ μὲν γὰρ, ἤδη πέμπελος ἦν. Ὀδυσσεὺς δὲ, μετὰ τοῦ λόγου καὶ τὸ πρακτικὸν εἶχεν.

Εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον
Ἑσταότ'. οὐδ' ὅγε νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης
Ἅπτετ' ἐπεί μιν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἵκανεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη, προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.
Οὕτω δὴ οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Φεύξεσθ' ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι πεσόντες,
Κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιτε
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;
Ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν, μηδέ τ' ἐρώει.
Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον.
Μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
Ὣς φάθ'. ὁ δὲ, ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης.

Ὅτι τὸν Ὀδυσσέα δῖον ἐν ἄλλοις καὶ διογενῆ λέγων, ἐνταῦθα σαφῶς παριστᾷ, ὅτι οὐ μόνον διὰ τὸ ἀρχικὸν τοιαύτας κλήσεις αὐτῷ ἐπιτίθησιν, ἀλλὰ καὶ μάλιστα διὰ τὴν σύνεσιν, εἰπὼν αὐτὸν Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον. ἤτοι ἴσον τῷ Διὶ κατὰ τὴν βουλήν. ἀλλαχοῦ δὲ, θεοῖς ἐναλίγκια μήδεα ἔχοντα ἐρεῖ αὐτόν. ἔστι δὲ κατὰ ἀλληγορίαν τὸ τὸν Ὀδυσσέα ἀτάλαντον εἶναι τῷ Διὶ κατὰ τὴν βουλὴν, ὅμοιον ὡς εἴ τις εἴποι ὅτι νοῦς ἦν αὐτόχρημα. Ζεὺς γὰρ ἐνταῦθα ὁ νοῦς, δι' οὗ τὸ ζῆν ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐστίν. ἀτάλαντος δὲ, ὁ οἷον ἰσόσταθμος. τὸ α μὲν γὰρ ἐνταῦθα, ἰσότητα δηλοῖ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἢ ὁμοιότητα. ὡς καὶ ἐν τῷ ἀδελ-

φός. τάλαντον δὲ φαμὲν τὸν σταθμόν. Ἰστέον γὰρ ὅτι ὥσπερ μέδιμνος τό, τε σκεῦος τὸ μετροῦν καὶ τὸ ὑπ' αὐτοῦ μετρούμενον, ἔτι δὲ καὶ χοῖνιξ ὁμοίως, λέγομεν γὰρ μέτρον καὶ χοίνικα, καὶ πῆχυς δὲ αὐτός τε ὁ μετρῶν καὶ τὸ ὑπ' αὐτοῦ μετρούμενον, οὕτω καὶ τάλαντον, οὐ μόνον ὁ σταθμὸς δι' οὗ τὰ βάρη διακρίνεται τῶν σωμάτων ἐντιθεμένων ταῖς πλάστιγξιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ βάρος τὸ σταθμώμενον. ἔστιν οὖν ἀτάλαντος καὶ ὁ τὸ ἴσον ἕλκων σταθμὸν, ἐὰν ταλάντῳ μέλλοι κρίνεσθαι. ὁ δὲ Πορφύριος καὶ αὐτὸς ἀτάλαντον λέγων τὸν ἴσον ἄλλως τὴν λέξιν καθίστησι, δεικνύων ἄνισον μὲν εἶναι παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ τάλαντον ὡς τὰ πολλὰ φαίνεται. ἀτάλαντον δὲ ἐντεῦθεν νοεῖσθαι, τὸν μὴ κατὰ τὸ τάλαντον ἄνισον, ἀλλὰ τῆς ἐκείνου ἐστερημένον ἀνισότητος. γίνεται δὲ τὸ τάλαντον ὁ σταθμὸς, παρὰ τὸ τάλας, ὃ δηλοῖ τὸν καρτερικόν. τοιοῦτον δὲ ὁ σταθμὸς, ὡς φορτιζόμενος καὶ διὰ τὰ βάρη ἐπινοηθείς. μάλιστα δὲ, παρὰ τὸ ταλάσσαι τὸ καρτερεῖν, ἐξ οὗ καὶ ὁ Ἄτλας καὶ ὁ ἄτλας, τὸ ῥηθὲν τάλαντον γίνεται. ἀχθοφορεῖ γὰρ ἀεί. ὅθεν καὶ τρυτάνη παρὰ τοῖς ὕστερον λέγεται. διότι τοῖς ὄγκοις τρύεται ἤγουν καταπονεῖται. κυρίως δὲ μέρος τι τοῦ ζυγοῦ ἡ τρυτάνη. οὕτω δὲ καὶ πλάστιγξ λέγεται ὁ σταθμὸς, ἐκ μέρους ἤτοι ἐκ τῶν πλαστίγγων. τουτέστι τῶν κάτω πλατέων, οἷς τὰ βάρη ἐπίκεινται. καὶ ζυγὸς δὲ ὁ αὐτὸς, ἀπὸ μέρους, οὗ αἱ ῥηθεῖσαι πλάστιγγες ἐξήρτηνται. πρὸς ὃν παροιμιάζεται τὸ ζυγὸς δόλιος, ᾧ ἀντίκειται τὸ δίκαιον στάθμιον τὸ παρώνυμον τοῦ σταθμοῦ. ὅτι δὲ ἄνισον ὡς ἐῤῥέθη τὸ τάλαντον, καὶ ὅτι καὶ ἐπὶ μικροῦ τινος καὶ ἐπὶ μεγάλου τίθεται, καὶ ὑπὲρ ἑκατὸν δραχμὰς παρὰ τοῖς παλαιοῖς κορυφοῦται, καὶ εἰς κεντηνάριον δὲ περίσταται, καὶ εἰσέτι κατωτέρω, καὶ ἐν ἑτέροις ῥηθήσεται. Οὐ τοῦτον ἀμηχανεῖ ὁ πολυμήχανος Ὀδυσσεὺς, καὶ οὕτως αὐτοῦ τὴν καρδίαν ἄχος περιῆλθεν, ὥς τε οὐδ' ἥπτετο τῆς ἑαυτοῦ νηὸς καθελκομένης ὑπὸ τῶν αὐτοῦ θεραπόντων εἰς θάλασσαν. ἄλλοι δὲ τὸ, οὐδ' ὅγε νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης ἥπτετο, ἄλλως νοοῦσι. λέγοντες ὅτι κἂν οἱ ἄλλοι τῶν οἰκείων ἥπτοντο νεῶν, ἀλλ' Ὀδυσσεὺς, οὐκ ἐποίει οὕτως, ἀλλ' ἵστατο. ἔργῳ διδάσκων, ὅτι οὐ δεῖ οὕτω ποιεῖν. εἰ γὰρ ἔδει νεῶν ἅπτεσθαι, ἐποίει ἂν οὕτω καὶ αὐτός. διατί δὲ τοῦτο ἐποίει; ἐπεί φησιν ἄχος καρδίαν καὶ θυμὸν ἵκανε. τουτέστιν ἐμπράκτως ἐδήλου ὅπερ ἐβούλετο, οἷα λαλεῖν οὐκ ἔχων ὑπὸ ἀμηχανίας. ἄχος γὰρ κατὰ τοὺς παλαιούς, ἡ ἄφωνος ἀνία. παρὰ τὸ ἀ στερητικὸν μόριον καὶ τὸ χαίνειν. τινὲς δὲ ὑπερβατῶς τὸν τόπον τοῦτον νοήσαντες, οὕτως εἶπον. εὗρε τὸν Ὀδυσσέα ἑστῶτα, ἐπεί μιν ἄχος καρδίαν καὶ θυμὸν ἵκανεν. οὐ δὲ ἥπτετο τῆς οἰκείας νηός. ναῦς δὲ εὔσελμος, ἢ ἡ εὔζυγος καὶ εὐκάθεδρος, καθ' ὃ εὔεδρον ἀργὼ φησί που Θεόκριτος. σέλμα γὰρ ἡ καθέδρα, ἐξ οὗ καὶ τὸ σελλίον ἔοικε λέγεσθαι. ἢ αἱ εὔσχοινοι. φασὶ γοῦν οἱ παλαιοὶ, σελμίδας λέγεσθαι τὰ σχοινία. Σημειῶσαι δὲ καὶ ἐνταῦθα, ὡς οὐκ ἀεὶ ἐξ ἀνάγκης ταυτόσημά εἰσι τὰ τὴν αὐτὴν ἐτυμολογίαν ἔχοντα. ἰδοὺ γὰρ ὥσπερ παρὰ τὸ μὴ χαίνειν, γίνεται κατά τινας μηχανὴ ἡ μὴ ἐῶσα χαίνειν τινὰ ψεκτικῶς, διὰ τὸ ἐπιτυχὲς καὶ ἔντεχνον αὐτῆς, οὕτω καὶ τὸ ἄχος στερεῖ τοῦ χαίνειν ὡς εἴρηται. καὶ ὅμως πάντη διαφέρετον τὸ ἄχος καὶ ἡ μηχανή. Ὅτι διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχανε Ὀδυσσεῦ, σχῆμά ἐστι κλητικὸν, ὁμοιόπτωτον καλούμενον. λέγει δὲ αὐτὸ κατὰ τὸ φαινόμενον ἡ μυθικὴ Ἀθηνᾶ, πρὸς τὸν Ὀδυσσέα, ἐπιῤῥωννύουσα καὶ τοῖς ἐγκωμίοις ἐπαίρουσα πρὸς τὴν τοῦ ἔργου σπουδήν. ἵνα μὴ φυγόντες ἀγεννῶς οἱ Ἕλληνες, ἀφήσουσι τοῖς Τρωσὶ τὴν Ἑλένην. ἀληθῶς δὲ ἡ παρ' αὐτῷ φρόνησις τοὺς τοιούτους λόγους ὑποτείνει αὐτῷ, κατὰ λόγον αἰδοῦς. αἰδεῖται γὰρ ὡς εἰκὸς ἀναλογιζόμενος, ἐὰν ὁ διογενὴς ὁ ἀπὸ Λαέρτου ὃς ἐξ Ἑρμοῦ ἕλκει τὸ γένος ὁ πολυμήχανος, οὐχ εὑρήσει τινὰ μηχανὴν ἐνταῦθα, ἀλλὰ περιόψεται τοὺς ἀχαιούς, οὕτω δὴ οἴκονδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν φευξομένους, ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι πεσόντας. καταλίποιεν δὲ τὴν Ἑλένην καύχημα Πριάμῳ τε καὶ Τρωσὶν, ἧς ἕνεκα πολλοὶ ἀχαιῶν ἐν Τροίᾳ ὤλοντο. τούτοις δὴ τοῖς λόγοις ἐπιῤῥωσθεὶς Ὀδυσσεὺς, οὓς φρονῶν ἄν τις ἀνὴρ λογίσαιτο, ἔχεται τοῦ ἔργου εὐθύς. καὶ ἀνύει πολυτρόπως τὸ στῆσαι τοὺς Ἕλληνας τῆς φυγῆς. Πολυμήχανον δὲ τὸν Ὀδυσσέα καλεῖ, ὡς ἀληθῶς τοιοῦτον. πολλῶν γὰρ εὑρετὴς τεχνῶν ἔμπειρος, ὡς καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ συναχθὲν εἰς πλάτος γέγραπται. εἰ δέ ποτε ἡ μηχανὴ ἐπὶ δόλου λαμβάνεται, εἴη ἂν καὶ οὕτω πολυμήχανος Ὀδυσσεὺς, ὃς παντοίοις δόλοις κεκοσμῆσθαί ποτε λεχθήσεται. τῷ δὲ πολυμηχάνῳ, ἐναντία ἡ παρ' ἑτέρῳ ποιητῇ ἀμήχανος γυνή. τουτέστιν ἀφελὴς καὶ ἁπλοϊκὴ καὶ ἄδολος καὶ ἀπανοῦργος. ἑτέρα οὖσα παρὰ τὴν ὁμηρικὴν ἀμήχανον Ἥραν ὡς φανήσεται. Τὸ δὲ ἐν νήεσσι πεσόντες, ἄτακτον φυγὴν ἐνδείκνυσιν. οὐ γὰρ εἶπεν εἰς νῆας ἐμβάντες, ἀλλ' ἐμπεσόντες ὡς εἴπερ ἐδιώκοντο. ἐν δὲ τῷ, ἕνεκα τῆς Ἑλένης εἰπεῖν πολλοὺς τῶν ἀχαιῶν ἐν Τροίᾳ ἀπολέσθαι, σαφῶς ὑπομιμνήσκει τί ἐστι τὸ τέλος τῆς εἰς τὴν Τροίαν πλοός. εἰπὼν γοῦν ἀνωτέρω, ὅτι τέλος οὔπω τι πέφανται, καὶ ὅτι ἀτελὲς ἡμῖν τὸ ἔργον οὗ ἕνεκα δεῦρο ἱκόμεθα, νῦν σαφῶς λέγει τί τὸ τοῦ πολέμου τέλος. ὅτι δηλαδὴ ὡς καὶ προεῤῥέθη, τὴν Ἑλένην ἐκεῖθεν λαβεῖν. ἐν οἷς ὡς καὶ αὐτὸ προεδηλώθη, ταυτὸν οἶδε τὸ τέλος, καὶ τὸ οὗ ἕνεκα ὁ ποιητής. Ὅτι ἐρωεῖν ποτὲ μὲν, τὸ ὁρμᾶν καὶ προπηδᾶν. ποτὲ δὲ, καὶ τὸ ἀναποδίζειν. ὅπερ ἀλλαχοῦ ἐντελῶς, μετὰ τῆς ὑπὸ προθέσεως λέγεται. ὅθι ἵπποι δ' ὑπερώησαν. φησὶ γοῦν ἐνταῦθα, ἀλλ' ἴθι νῦν μετὰ λαὸν ἀχαιῶν ἤγουν εἰς τοὺς ἀχαιούς. μὴ δέ τ' ἐρώει. τουτέστι μὴ δὲ ἀφόρμα καὶ ἐνδιαστικῶς ἀναπόδιζε. Ὅτι χρήσιμον εἰς παραίνεσιν καταστασιαστικὴν τὸ, ἀλλ' ἴθι νῦν μετὰ λαὸν ἀχαιῶν. σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε ἤγουν κώλυε ἄνδρα ἕκαστον. μὴ δὲ ἔα ποιεῖν τόδε τι. Οὐχ οὕτως ἐθάδα Ὅμηρος οἶδε τὴν μυθικὴν Ἀθη-

κανῶς εἶναι τῷ Ὀδυσσεῖ, ὥστε ἅμα τε αὐτὴν φωνῆσαι, καὶ τὸν Ὀδυσσέα αἰσθέσθαι ὅτι Ἀθηνᾶ ἦν ἡ λαλοῦσα. φησὶ γοῦν. ὁ δὲ, ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης. κἀντεῦθεν ὁ φιλόμηρος Σοφοκλῆς λαβὼν ἀφορμὰς, ποιεῖ τὸν Ὀδυσσέα ἐν τῷ μαστιγοφόρῳ αἴαντι, ἀπὸ λαλιᾶς ἀναγνωρίζοντα παρεῖναι τὴν ἀθηνᾶν, ἐν οἷς λέγει. ὡς εὐμαθές σου τὸ φώνημ' ἀκούω κἂν ἄποπτος ἧς. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ πάνυ δῆλον ἐνταῦθα τὸ ξυνέηκε, εἴτε γενικῇ συντάσσεται, εἴτε αἰτιατικῇ. οὐ γὰρ εὐδιάκριτον, εἴτε ξυνέηκε φωνησάσης ὄπα, εἴτε ξυνέηκε τὴν ὄπα τῆς θεᾶς.

Βῆ δὲ θέειν. ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε. τὴν δ' ἐκόμισσε
Κῆρυξ Εὐρυβάτης Ἰθακήσιος, ὅς οἱ ὀπήδει.
Αὐτὸς δ' ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθὼν
Δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεί.
Σὺν τῷ, ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ὅν τινα μὲν βασιλῆα, καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,
Τόνδ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς.
Δαιμόνι'. οὔ σε ἔοικε κακὸν ὣς δειδίσσεσθαι.
Ἀλλ' αὐτός τε κάθησο, καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς.
Οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ' οἷος νόος ἀτρείδαο.
Νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ' ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν.
Ἐν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν οἷον ἔειπε.
Μή τι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας Ἀχαιῶν.
Θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέος βασιλῆος.
Τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι. φιλεῖ δέ ἑ μητίετα Ζεύς.
Ὃν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι, βοόωντά τ' ἐφεύροι,
Τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν. ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ.
Δαιμόνι'. ἀτρέμας ἧσο. καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε,
Οἳ σέο φέρτεροί εἰσι. σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἄναλκις.
Οὔτέ ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.
Οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιοί.

Ὅτι πολλάκις ἡ ἐν τοῖς καιριωτάτοις σπουδὴ, παραιρεῖται καὶ τὴν λαλιὰν, οὐ δυναμένου τοῦ σπεύδοντος, λόγοις τε καὶ ἔργοις ἐπιμερίσαι τὴν ἀκμὴν τοῦ καιροῦ. Ὀδυσσεὺς γοῦν ὁ ἐν Ὀδυσσείᾳ, πολλὰ διαλεγόμενος τῇ ἀθηνᾷ, ἐνταῦθα οὐδὲ τὸ τυχὸν αὐτῇ προσφθέγγεται. ἀλλὰ κελευσθεὶς κωλῦσαι φῶτα ἕκαστον φεύγοντα, εὐθὺς ἔχεται τοῦ ἔργου. ἤπειγε γὰρ ὁ καιρός. ὅθεν ἅμα τῇ φωνῇ τῆς ἀθηνᾶς, ἥτις ἦν ἡ ἐν αὐτῷ λαλοῦσα σύνεσις, ἔβη θέειν. ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλεν ἤτοι ἀπέβαλεν. ἔρριψε. τὴν δὲ ἐκόμισε κῆρυξ Εὐρυβάτης Ἰθακήσιος. περὶ οὗ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν, πλατύτερον εἴρηται. ἕτερος οὗτος, καθὰ καὶ προγέγραπται παρὰ τὸν ὑπουργοῦντα τῷ ἀγαμέμνονι. ὁ δ' αὐτὸς Ὀδυσσεὺς, καὶ τοῦ ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθὼν, ἐφθέγξατο μὲν οὐδ' ὅλως οὐδέν. ἐδέξατο δὲ αὐτοῦ τὸ σκῆπτρον, σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας ἀχαιῶν, ποιήσων ἃ ἔμελλε ποιήσειν, μικροῦ καὶ ἀφαρπάσας τοῦ βασιλέως τὸ σκῆπτρον. διόπερ οὐδὲ ἐκεῖνος καιρὸν ἔσχε λαλῆσαί τι πρὸς αὐτὸν, εἰ μή που τυχὸν κατὰ τὸ σιωπώμενον. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀπέβαλεν Ὀδυσσεὺς τὴν χλαῖναν ὡς οἱ παλαιοὶ φασὶν, ἢ αὐτομάτως πεσοῦσαν κατὰ σπουδὴν, ἔοικε γὰρ μανδυῶδες ἡ χλαῖνα εἶναι περίβλημα, ἢ ἵνα ταπεινὸς ὑπηρέτης βασιλικῶν δογμάτων εἶναι δοκῇ, καὶ οὕτω γίνοιτο δι' αἰδοῦς τοῖς Ἕλλησιν, ἢ διὰ τὸ εὐπερίσταλτον, ἵνα ἐν τῷ θέειν ῥᾷον τρέχοι. ἤδη δὲ καὶ ἵνα τῷ παραδόξῳ τῆς θέας ἐπιστρέφῃ τοὺς πολλούς, ὥσπερ ἄλλον τρόπον ὁ ἀγαμέμνων ἀλλαχοῦ, πορφύρεον μέγα φᾶρος οὐκ ἀποβάλλει. ἀλλὰ ἔχων τῇ χειρὶ καὶ διακινῶν αὐτὸ, ἐπιστρέφει τοὺς Ἕλληνας εἰς ἑαυτόν. σκῆπτρον δὲ ἀπὸ τοῦ βασιλέως λαμβάνει, ὡσανεὶ ἐπειδὰν κοιρανέων διέπῃ τὸν στρατὸν ἤτοι βασιλικὰ δρῶν, ἔχῃ σύμβολον αὐτὸ, τοῦ ἐκ βασιλέως λέγειν τε καὶ ποιεῖν. ὡς ἐκεῖθεν τὴν κατὰ τῶν ἀκοσμούντων λαβὼν ἐξουσίαν, καὶ μὴ ἀντιπράττων ἁπλῶς οἷς ὁ βασιλεὺς ἐδημηγόρησεν. οἶδε γὰρ ὅπως οἱ ἀχαιοὶ πείθονται τῷ βασιλεῖ. Ὅτι οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον Ὀδυσσεὺς μετέρχεται φεύγοντας τούς τε βασιλεῖς, τούς τε δημότας. ἀλλ' ἐκείνους μὲν προσηνέστερον. δειλίαν τε ἀποκαλῶν τὴν τοιαύτην ἀναχώρησιν, ἀνακαλύπτων δὲ καὶ ὅτι πειρᾶται τῶν Ἑλλήνων ὁ βασιλεύς, παραμιγνύων δὲ καὶ τὸν φόβον, ἐὰν οὐκ ἐθελήσωσι πεισθῆναι. καὶ

τὸν

τὸν βασιλέα δὲ ἐπαινῶν. τοὺς δὲ δημότας, καὶ πλήττων καὶ ἀπειλούμενος καὶ ἐξευτελίζων καὶ ὑβρίζων. σκοπὸς δὲ αὐτῷ τῆς ἐντρεχείας, τὸ ἐπιστρέψαι τοὺς Ἕλληνας καὶ καθίσαι πάλιν εἰς ἀγοράν, ἵνα μάθωσιν ἔργοις αὐτοῖς, ὅτι διάπειρα ἦν ἡ τοῦ βασιλέως δημηγορία. φησὶν οὖν τοιαῦτα ὁ ποιητὴς περὶ τοῦ Ὀδυσσέως. ὅντινα μὲν βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη ἤγουν καταλάβοι, τόνδ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκεν ἤγουν ἐκώλυε παραστάς. δαιμόνι' οὔ σε ἔοικε κακὸν ὣς δειδίσσεσθαι. ἀλλ' αὐτός τε κάθησο, καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς. τοὺς ὑπὸ σὲ δηλαδή. οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ' οἷος νόος Ἀτρείδαο. νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ' ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν, ἤγουν βλάψοι ἂν τοὺς Ἕλληνας. καὶ ὅτι ἐν βουλῇ οὐ πάντες ἀκούσαμεν οἷον ἔειπε. μή τι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας Ἀχαιῶν. θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέος βασιλῆος. καὶ ὅτι ἡ τιμὴ αὐτοῦ, ἐκ θεοῦ ἐστί. καὶ ὅτι φιλεῖ αὐτὸν ὁ θεός. ἐν πολλοῖς γοῦν, θεοφιλεῖς δοξάζει τοὺς βασιλεῖς, προκαλούμενος διὰ τούτου τοὺς ὑπηκόους, εἰς τὸ δεῖν πειθαρχεῖν αὐτοὺς τῷ βασιλεῖ, ὡς καὶ θεῷ ὑποκειμένους οὕτω καὶ πειθομένους. ἐνταῦθα δὲ καὶ ἑρμηνεύει διατί διογενεῖς καὶ διοτρεφεῖς τοὺς βασιλεῖς λέγει, οὐχ ὅτι ἐκ Διὸς τὸ γένος ἕλκουσιν, ἀλλ' ὅτι ἐξ ἐκείνου αὐτοῖς ἡ τιμή. φησὶ γάρ. τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστιν. ἡ τῆς βασιλείας δηλαδή. ἀφιδρύματα γοῦν ὡσανεὶ Διὸς ἐδόκουν εἶναι οἱ βασιλεῖς. καὶ οὕτω μὲν Ὀδυσσεὺς ἐξ ἀνάγκης τοὺς ἐξόχους μετεχειρίζετο. ὃν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι βοόωντά τ' ἐφεύροι, τὸν τοιοῦτον σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ. ἤγουν σκήπτρῳ ἔπληξε, καὶ λόγῳ ἠπειλήσατο. καὶ ὅρα ἐν χωρίῳ σκυθρωπῷ, ἀλαμπῆ πάρισα. τὸ ἐλάσασκε καὶ τὸ ὁμοκλήσασκε. παρισοῖ μὲν γοῦν, γλυκαίνων πως τὸ τῆς ἐννοίας ὑπόπικρον. οὐ γελᾷ δὲ ἀττικίζων, ἀλλὰ δεινοῖ τὴν παρίσωσιν, τῇ τῶν ποιητικῶν σκληρότητι λέξεων. ἐν τούτοις δὲ καὶ τὸ υἷας Ἀχαιῶν, δὶς ἐν τέλει στίχων τεθέν, καλλωπίζει καθὰ παρὰ τῷ ῥήτορι τὸ ταξίαρχοι παρ' ὑμῶν, ἵππαρχοι παρ' ὑμῶν. ἡ δὲ ὁμοκλὴ τοῦ Ὀδυσσέως, αὕτη. δαιμόνι' ἀτρέμας ἧσο καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε, οἳ σέο φέρτεροί εἰσι. σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἄναλκις, οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος οὔτ' ἐνὶ βουλῇ, οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιοί. καὶ τὰ ἑξῆς ἐν οἷς δείκνυσιν οὐκ ἀγαθὸν εἶναι τὴν πολυαρχίαν. Τὸ δὲ οὐ πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιοί, ἐνταῦθα καιριώτατα πρὸς τὸν δῆμον εἴρηται, ἤτοι πρὸς τὸν πολὺν ὄχλον. εἰ γὰρ πρὸς τοὺς βασιλεῖς ἐρρέθη, φαύλως εἶχεν. ἐξῆψε γοῦν ἄν φασι τὴν στάσιν, σπουδαρχιδῶν ἀνδρῶν ἐν τοσούτῳ θορύβῳ καθαπτόμενος. πάνυ δὲ αὖ θαυμασιώτερον πρόσκειται καὶ τὸ ἐνθάδε, διὰ τοὺς βασιλεῖς. εἰ γὰρ καὶ πάντες βασιλεύσομεν τυχόν, ἀλλ' οὐκ ἐνθάδε. οἴκοι δὲ νοστήσαντες, ποιείτωσαν τοῦτο εἰ βούλονται. ἔστι γὰρ αὐτοῖς ἐν τοῖς οἰκείοις τοῦτο ποιεῖν. κατὰ τὸ, αὐτὰρ ἐγὼ, οἴκου ἄναξ ἔσομαι ἡμετέροιο. ἔστι γοῦν μικρὸς οἷον βασιλεύς, ὁ οἰκοδεσπότης. ὥσπερ αὖ ὁ βασιλεύς, μεγάλου οἴκου δεσπότης. τῆς πόλεως δηλαδή. ἀλλ' οὕτω μὲν δυνατώτατος ἐν δημηγορίαις ὁ Ὀδυσσεύς. οὕτω ποικίλος. οὕτω καίριος. οὕτω πυκνός. καὶ πρὸ αὐτοῦ ὁ ποιητὴς ὁ τὰ τοιαῦτα μιμούμενος. ἐν μέντοι τοῖς ἐφεξῆς, οὐ θαυμαστὸς ἁπλῶς ὁ ποιητής, ἀλλὰ καὶ ἀμίμητος φανεῖται, ἔνθα τὸν μὲν Ὀδυσσέα καλῶς δημηγοροῦντα ποιεῖ καὶ ὑψηλῶς. τὸν δὲ Νέστορα, κάλλιστα καὶ ὑψηλότατα ὡς φανήσεται. καὶ ἡ μὲν δημηγορία τοῦ Ὀδυσσέως, τοιαύτη. τὰ δὲ περὶ αὐτήν, οὕτω διασαφεῖται. Ἀγανοὶ μὲν λόγοι οἱ προσηνεῖς, παρὰ τὸ ἃ ἐπιτατικὸν καὶ τὸ γάνυσθαι. οἷς τις ἄγαν γάνυνται ἤγουν χαίρει. ὅθεν καὶ γάνος ἡ χαρά. ἐν δὲ ῥητορικῷ γράφεται ταῦτα. ἀγανὸν τὸ καλὸν καὶ ἡδὺ καὶ προσηνές. ποτὲ δὲ καὶ κατὰ ἀντίφρασιν, τὸ χαλεπόν. ἐν ἑτέρῳ δὲ ὅτι ἐστὶ καὶ ἄγανον τὸ παροξυτόνως. καὶ δηλοῖ τὸ κατεαγός. τραγικώτερον δέ φησι τὸ ὄνομα τοῦ ἐρητύσασκεν. ἐνεστὼς μὲν ἐρητύω. καὶ μέλλων ἐρητύσω. οὗπερ ὁ πρῶτος ἀόριστος παράγει ἐνεστῶτα, τὸ ἐρητυσάσκω. πρὸς ὁμοιότητα τοῦ κλαυσάσκω καὶ θαψάσκω. τοῦ δὲ τοιούτου ποιητικοῦ θέματος, τρίτον ἑνικὸν τὸ ἐρητύσασκε. ῥῆμα καὶ αὐτό, οὐ χρηστὸν πεζολόγοις καθάπερ οὐδὲ τὸ ἐλάσασκεν. οὐδὲ τὸ ὁμοκλήσασκε. γένεσις δέ φασι τοῦ ἐρητύω, ἡ εἱρκτή. ἵνα ᾖ ἐκεῖθεν, ἐρκτύω. ὡς τὸ κλείω, κωλύω. καὶ ἀποβολῇ τοῦ κ' διὰ εὐφωνίαν καὶ ἐνθέσει τοῦ η, ἐρητύω.

Τὸ δὲ δαιμόνιε, μέση λέξις. διὸ καὶ τὸν βασιλέα δαιμόνιον καλεῖ. καὶ τὸν δημότην ὁμοίως, δαιμόνιον. ἐκεῖνον μέν, ὡς εὐδαίμονα. τοῦτον δὲ ὡς δυσδαίμονα. τῶν μέσων γάρ ἐστι καὶ ὁ δαίμων καὶ ἡ τύχη. καὶ ἀμφιρρεπῶς ἔχουσιν αἱ λέξεις πρὸς ἔννοιαν ἀγαθήν τε καὶ μὴ τοιαύτην. ὅτε μέντοι τὸ εὖ ἢ τὸ δύς προσλάβωσι, τότε σαφῶς διακρίνονται. ἀεὶ τοίνυν παρὰ τῷ ποιητῇ ἐπαμφοτερίζει τὸ, δαιμόνιος, ἀναλόγως τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις. ποτὲ μὲν οὕτως, ποτὲ δὲ ἄλλως λαμβανόμενον. οὕτω δὲ καὶ ἡ συμφορὰ διχῇ νοεῖται παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὡς ἀλλαχοῦ δηλοῦται. καὶ ὁ οἰωνὸς δὲ καὶ ἕτερα πολλά. Τὸ δὲ οὔ σε ἔοικε δειδίσσεσθαι, φυγὴν ἄντικρυς ἀποφαίνει τὴν παροῦσαν τῶν Ἑλλήνων κίνησιν, ἀπὸ δειλίας γινομένην. ὅπερ ἐξόχοις ἀνδράσιν ἀνοίκειον. ἐν δὲ τῷ, οὐ γάρ πω σάφα οἶσθα οἷος ὁ τοῦ βασιλέως νοῦς, καὶ ὅτι πειρᾶται, καὶ ὅτι ἐν βουλῇ οὐ πάντες ἠκούσαμεν, φανερῶς παρίστησιν ὅτι ἐν τῷ προβουλίῳ οὐ πάντες παρῆσαν ἀπαραλείπτως οἱ βασιλεῖς. ἀλλ' οἱ ἐπιφανέστεροι καὶ προέχοντες μόνοι. ὅπερ καὶ σημείωσαι ὡς διὰ καιροῦ ἀνάγκην, πολλάκις καὶ τῶν ἀξίων λόγου, παροράσθαι δοκούντων. οὐκοῦν ἅπαντες οἴδασιν οἱ βασιλεῖς καὶ μέδοντες ὅτι πειρᾶται ὁ βασιλεύς. ἀλλ' οἱ ἑπτὰ ἴσως καὶ μόνοι. οὓς γέροντας ἀριστῆας Παναχαιῶν μετ' ὀλίγα ἐρεῖ. τουτέστιν ἐντίμους. ἐξ ὧν καὶ ἡ παρὰ Ῥωμαίοις ὕστερον γερουσία. ἐπεὶ βαρὺ τοῦτο ἐδόκει τοῖς παροραθεῖσι βασιλεῦσιν, ἐσχημάτισεν ὁ Ὀδυσσεὺς ἐπιδεξιώτατα τὸν λόγον. οὐκ εἰπὼν ὅτι ἐν βουλῇ οὐ πάντες ἠκούσα

τε, ἀλλ' ὅτι ἐν βουλῇ οὐ πάντες ἠκούσαμεν. συνῳδὰ γοῦν καὶ ἑαυτὸν τοῖς μὴ προακούσασιν, ἵνα μὴ καταισχύνῃ καὶ λυπήσῃ τοὺς ἄλλους, τοὺς μὴ κληθέντας εἰς τὸ προβούλιον. τινὲς μέντοι ἐρωτηματικῶς ἀναγινώσκουσιν. ἵνα λέγῃ ὅτι ἆρά γε ἐν τῇ βουλῇ οὐ πάντες ἠκούσαμεν; πῶς οὖν ἀκούσαντες φεύγομεν. κάλλιον μέντοι ἡ πρώτη τῆς ἐννοίας ἐπιβολή. Ορα δὲ ἐν τῇ τοιαύτῃ δημηγορίᾳ, τὴν πυκνότητα τῶν τοῦ Οδυσσέως νοημάτων. ὀκτὼ γὰρ ὄντων τῶν ὅλων στίχων ἐν οἷς λαλεῖ πρὸς τοὺς βασιλεῖς ὁ Οδυσσεύς, καὶ πάλιν ἓξ ἐν οἷς πρὸς τοὺς δημότας δημηγορεῖ, ἑκάστῳ στίχῳ ἔννοιαν συναπαρτίζει. τινὲς δὲ στίχοι, καὶ δύο ἐννοίας ἐμπεριγράφουσι. ποιεῖ γὰρ τὸν Οδυσσέα, οὐ μόνον οἷς ἔπραττε σπεύδοντα ὡς προείρηται, ἀλλὰ καὶ οἷς κομματικῶς καὶ γοργῶς ἔλεγε. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ποιητὴς συνεπισπεύδων, ὥσπερ καὶ τῷ καιρῷ συσχηματίζων τὸν ἑαυτοῦ λόγον, ἐλλειπτικῷ ἐνταῦθα ἐχρήσατο σχήματι διὰ γοργότητα, ἐν τῷ δαιμόνιε. ἐχρῆν γὰρ εἰπεῖν πρότερον τό, εἰπών, ἢ φάμενος, ἤ τι τοιοῦτον, καὶ τότε ἐπαγαγεῖν τό, δαιμόνιε, ἵνα ᾖ ὁ λόγος τοιοῦτος. φάμενος ὦ δαιμόνιε. ἢ εἰπών, ὦ δαιμόνιε. ὁ δέ, γοργῶς ἐσχημάτισε κατὰ ἔλλειψιν τῆς μετοχῆς. καὶ ἐν τῷ τέλει δὲ τῆς δημηγορίας, κεῖται σχῆμα ἐλλειπτικὸν κατὰ τὸ ἀπὸ κοινοῦ, ἐν τῷ εἷς βασιλεύς, ᾧ ἔδωκε Ζεύς. τί γὰρ ἔδωκεν ὁ Ζεύς. ἢ πάντως τὸ βασιλεύειν. ὅπερ ἀπὸ τοῦ βασιλεὺς ἀφῆκε νοεῖσθαι λαβὼν κατὰ κοινοῦ ῥῆμα ἐξ ὀνόματος. Τὸ δὲ θυμὸς μέγας ἐστὶ βασιλέως, συγκρότησίν τινα δίδωσι τῷ, κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ. ἡ δὲ τοιαύτη γνώμη, πρὸς ἐκφόβησιν παρείληπται. οὐ γὰρ τὸ μέγα τοῦ θυμοῦ βασιλέως ἐγκώμιον ἁπλῶς ἐστίν, ἀλλὰ φικτὸν αὐτὸν παρίστᾳ. Εντεῦθεν δὲ λαβόντες οἱ ὕστερον σοφοὶ ἀφορμήν, μεγαλοθύμους τοὺς τοιούτους ἀνθρώπους φασίν, ἄλλο τι ὄντας παρὰ τοὺς ἐν τῷ ποιητῇ μεγαθύμους. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ὥσπερ καὶ ἐπὶ ἄλλων, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ μέγας θυμὸς καὶ μεγάθυμος, πολλή ἐστι διαφορὰ τοῦ τε διαλελυμένου καὶ τοῦ συνθέτου. Μέγας μὲν γὰρ θυμός, ὁ πολὺς τοῦ χόλου. μεγάθυμος δέ, ὁ μεγαλόφρων καὶ μεγαλόψυχος. οὕτω καὶ παρὰ Ησιόδῳ διαφέρει ὁ χειροδίκης, καὶ ὁ ἐν χερσὶν ἔχων τὴν δίκην. χειροδίκης μὲν γὰρ συνθέτως, ὁ βίαιος καὶ οὐκ ἐν τοῖς νόμοις ἀλλ' ἐν χερσὶ ταῖς ἑαυτοῦ, κείμενον ἔχων τὸ δίκαιον. δίκην δὲ ἔχων ἐν χερσίν, ὁ δίκαιος καὶ ἀεὶ πρὸ χειρῶν οἷον φέρων τὸ δίκαιον. οὕτω δὲ καὶ θερμὸν μὲν ἔργον διαλελυμένως, τὸ ἀναιδὲς καὶ θρασύ. θερμουργὸς δὲ ἀνὴρ ἐν συνθέσει κατὰ λόγον ἐπαινετόν, ὁ θαρραλέος καὶ μὴ ψυχρὸς εἰς ἔργον. τὸ δ' ὅμοιον φανεῖται που καὶ ἐπὶ τοῦ σκιαμαχεῖν, καὶ τοῦ σκιᾷ μάχεσθαι. δήμου δὲ ἄνδρα, τὸν ἰδιώτην λέγει. ὃν δὲ αὐτόν που καὶ δῆμον καλεῖ. ὡς ἄν τις εἴποι δημότην ἢ δημοτικόν, τῷ τοῦ ὅλου ὀνόματι, ἤγουν τῷ τοῦ δήμου, ὀνομάσας τὸ μέρος ἤτοι τὸν δημότην, ὡς πολλαχοῦ φαίνεται ποιῶν. ἴδε δὲ καὶ ὅτι οὐχ ἁπλῶς πάντα δημότην κολάζει, ἀλλὰ ὃν ἂν εὑρήσει βοῶντα, καὶ οὕτως ἀνασείοντα τὸν ὄχλον, καὶ κωλύοντα τὴν τούτου δημηγορίαν, ὡς μὴ διακούεσθαι. διὸ καὶ ἀτρέμας καθῆσθαι αὐτὸν ἐθέλει, καὶ μὴ λαλεῖν, ἀλλὰ ἄλλων ἀκούειν λαλούντων οὐχ ὁμοίων, ἀλλὰ κρεισσόνων αὐτοῦ. ἐπὶ μέντοι τῶν βασιλέων, ἄλλως εἶπεν αὐτός τε κάθησο, καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς. οὐ μὴν ὅτι καὶ σιώπα. Ιστέον δὲ ὅτι τὸ ἀτρέμας ἧσο παραφράζων Ηρόδοτός που, φησίν. ἀτρεμίζοντά σε μακαριστὸν εἶναι. τὸ δὲ σκῆπτρον ἐλαύνειν, ἀντὶ τοῦ πλήττειν εἴρηκε. δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἵππον ἐλαύνειν τὶς λέγεται. καὶ σίδηρον δέ. ἀλλὰ καὶ τεῖχος ἐλάσαι τῇ πόλει, ἀλλαχοῦ λέγει. καὶ ἔστιν ὡς καὶ προεγράφη, πολυσήμαντος ἡ λέξις. Ορα δὲ καὶ ὅτι τὸ τοῦ Αγαμέμνονος σκῆπτρον, εἰς μὲν τοὺς βασιλεῖς, ἤρκεσε τῷ Οδυσσεῖ, πρὸς σύμβολον μόνον τοῦ ἐκ βασιλέως λαλεῖν. ἐπὶ δὲ τοὺς δημότας, καὶ εἰς πλήττουσαν ῥάβδον Οδυσσεὺς αὐτῷ ἀπεχρήσατο. οὐ λόγοις ἀγανοῖς αὐτοὺς μειλίσσων, τοῦτο γὰρ οὐκ ἔδει καθὰ προγέγραπται, ἀλλὰ σεμνύνων καὶ σωφρονίζων τὸν δῆμον πληγαῖς. ὅθεν καὶ φασὶν οἱ παλαιοὶ ὅτι, πῶς ἂν εἴη δημοχαριστὴς κατὰ τοὺς τραγικοὺς ὁ Οδυσσεύς, οὕτως ἀτίμως τὸν δῆμον διαχειριζόμενος. Τὸ δὲ ἀτρέμας, ἔστι μὲν ἐπίρρημα καὶ δηλοῖ τὸ ἡσύχως, εὑρίσκεται δὲ καὶ δίχα τοῦ σίγμα, ὡς δηλοῖ σὺν ἄλλοις καὶ τό, ὄκνουν ἀτρέμ' ἔξεις ἤγουν ἡσυχάσεις, ἤν τι καὶ γοργὸν λάβῃς; λέγεται δὲ καὶ ἀτρεμεὶ παρὰ τοῖς μεθ' Ομηρον. Τὸ δὲ ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος, ἀντὶ τοῦ εἰς ἀριθμῷ καὶ λόγῳ κείμενος. ἔστι δὲ ὅτε ὁ ἀριθμός, καὶ ἐπὶ οὐδαμινότητος λαμβάνεται. ὡς ὅτε κωμικὸς λέγει ὅτι οἱ θεαταί, ἀριθμὸς ἄλλως εἰσίν. ἤτοι πλῆθος μόνον. καὶ αὐτὸ τοῦτο, ποσότης ἐπινοουμένη. οὐ μὴν οὐσίαι τινὲς ἀριθμούμεναι. ἐν δὲ τοῖς ῥηθεῖσιν, ἰστέον καὶ ὅτι ὁ παρακαλούμενος, αὐτός τε παύσασθαι τοῦ ταράχου, καὶ τοὺς ἄλλους δὲ ὁμοίως καταστῆσαι, ἀκούσοι ἂν τό δαιμόνιε ἢ μακάριε αὐτός τε κάθησο καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς. τῷ δὲ ἐπιτιμωμένῳ μὴ λαλεῖν, οἰκεῖον ἐπιφωνηθῆναι τὸ δαιμόνιε ἀτρέμας ἧσο, καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε, οἳ σου φέρτεροί εἰσι. Τὸ δὲ σὺ δ' ἀπόλεμος καὶ ἄναλκις καὶ τὰ ἑξῆς ὡς πρὸ μικροῦ ἐγράφη, κατὰ ἀνθρώπου γραφήσονται, ἀχρείου μὲν εἰς πᾶν, ἀτάκτου δὲ καὶ φιλάρχου.

Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη. εἷς κοίρανος ἔστω,
Εἷς βασιλεύς, ᾧ ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω
Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βασιλεύῃ.
Ως ὅ γε κοιρανέων δίεπε στρατόν. οἱ δ' ἀγορήνδε
Αὖτις ἐπεσσεύοντο νεῶν ἄπο, καὶ κλισιάων

Ἠχῇ, ὡς ὅτε κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
Αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται. σμαραγεῖ δέ τε πόντος.
Ἄλλοι μέν ῥ' ἕζοντ'. ἐρήτυθεν δὲ καθέδρας.
Θερσίτης δ' ἔτι μοῦνος ἀμετροεπὴς ἐκολῴα.
Ὅς ῥ' ἔπεα φρεσὶν ᾗσιν ἄκοσμά τε πολλά τε ᾔδη,
Μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν.
Ἀλλ' ὅ, τι οἱ εἴσαιτο, γελοίϊον Ἀργείοισιν
Ἔμμεναι. αἴσχιστος δ' ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε.
Φολκὸς ἔην. χωλὸς δ' ἕτερον πόδα. τὼ δέ οἱ ὤμω,
Κυρτώ. ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε. αὐτὰρ ὕπερθεν,
Φοξὸς ἔην κεφαλήν. ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
Ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆϊ μάλιστ' ἦν, ἠδ' Ὀδυσῆϊ.
Τὼ γὰρ νεικείεσκε. τότ' αὖτ' Ἀγαμέμνονι δίῳ.

Ὅτι οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη. εἷς κοίρανος ἔστω. εἷς βασιλεύς. ᾧ ἔδωκε θεός. τοῦτο δὲ τὸ γνωμάτευμα, οὐδὲ τὰς ἄλλας μὲν ἀρχὰς ἀποδοκιμάζει. ἐπικρίνει δὲ μᾶλλον τὴν ἔννομον μοναρχίαν, ἥτις ἐστὶ βασιλεία. Ἰστέον γὰρ ὅτι τρεῖς ἐξουσίαι εἰσὶν ἐν ταῖς πόλεσιν. ἡ ἐκ πάντων. ἡ ἐξ ἑνός. καὶ ἡ τούτων μέση, ἡ ἐκ τινῶν. τριῶν τοίνυν οὐσῶν, μία μέν ἐστιν, ἐν ᾗ ὁ δῆμος ὅλος δύναται, ἰσηγορίαν ἔχων καὶ ἰσοπολιτείαν ἔννομον. ὃ καλεῖται δημοκρατία. ἣν ὁ ποιητὴς ᾐνίξατο ἐν τῷ, οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδε ἀχαιοί. δηλοῦται γὰρ ἐν μὲν τῷ πάντες, ὁ δῆμος. ἐν δὲ τῷ βασιλεύσομεν, τὸ κρατεῖν. ἐξ ὧν ἡ λέξις τῆς δημοκρατίας συντέθειται. καὶ αὕτη μὲν ἀρχὴ πολιτικὴ μία, ἡ δημοκρατία. ἑτέρα δὲ, ἡ ἀριστοκρατία, ἐν ᾗ μόνοι ἐννόμως κρατοῦσιν οἱ ἄριστοι. ταύτην δὲ, διὰ τῆς πολυκοιρανίας ὑποδηλοῖ ὁ ποιητής. τρίτη δὲ, ἡ μοναρχία, ἐν ᾗ πάντων εἷς μόνος ἄρχει κατὰ νόμους καὶ αὐτός. ὃ δὴ βασιλεία ἐστί. τριῶν οὖν τούτων οὐσῶν μόνων ἀρχῶν, μιᾶς τῆς δημοκρατίας, ἥτις ἐὰν μὴ κατὰ νόμους γίνηται, εἰς ὀχλοκρατίαν ἐκπίπτει, καὶ ἑτέρας τῆς ἀριστοκρατίας, ἣν οὐ κατὰ νόμους ἰθυνομένης, ὀλιγαρχία μετεκδέχεται. καὶ τρίτης τῆς βασιλείας, ἥτις ἐκπεσοῦσα τοῦ νομίμου, εἰς τυραννίδα καταλιθαίνει, ὁ ποιητής, τὴν ἔννομον μοναρχίαν ἐπαινεῖ. διὰ τοῦτο εἰπὼν ὅτι οὐ πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' ἀχαιοί, τοῦτο γὰρ δημοκρατία. ἢ καὶ χεῖρον δημοκρατίας. ἐν γὰρ δημοκρατίᾳ οὐ πάντες βασιλεύουσι, τίνων γὰρ ἄρξουσιν; ἐπήγαγεν. οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη. ἐπεὶ δὲ οὐδὲ τοῦτο τὴν μοναρχίαν ἐδήλωσε, καὶ γὰρ ὥσπερ ἡ δημοκρατία, οὕτω καὶ ἡ ἀριστοκρατία πολυαρχία ἐστὶ καὶ αὐτή, κἂν μὴ τοιαύτη ὁποία ἡ δημοκρατία, ἐπάγει σαφέστατα, εἷς κοίρανος ἔστω. εἷς βασιλεύς. δὶς εἰπὼν ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτό. καὶ ἐπιμείνας ἐνδιαθέτως τῷ νοήματι, διὰ τὸ ἄγαν ἐναργές. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν σαφέστερον. ἐπεὶ τριχῶς ἄρχειν ἐστὶ λαοῦ κατὰ νόμους ὡς προείρηται, δημοκρατικῶς, ἀριστοκρατικῶς, καὶ βασιλικῶς, ἤτοι ἢ πάντας, ἢ πολλούς, ἢ ἕνα, κομματικῶς καὶ ἀσυνδέτως τὸν λόγον διατιθεὶς ὁ ποιητής, φησίν. οὐ πάντες βασιλεύσομεν ἤγουν οὐ δημοκρατηθησόμεθα. οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη. ὅ ἐστι τὸ πολλοὺς ἄρχειν. λείπεται οὖν τὸ τρίτον, τὸ ἄρχειν ἕνα. εἷς τοίνυν ἔστω βασιλεὺς ᾧ ἔδωκε θεός. θεόδοτον γὰρ ἀγαθὸν ἡ βασιλεία. διὸ καὶ τίμιος ὡς προείρηκεν. ὅτι δὲ ἀγαθὸν τὸ μόναρχον, δηλοῖ καὶ ἡ κατὰ κόσμον διάθεσις, ἑνὶ διοικουμένη κηδεμόνι τῷ παμβασιλεῖ. καὶ τὰ κάλλιστα τῶν ἐγκοσμίων, κατὰ μονάδα παρῆκται. εἷς ἥλιος τοῖς περὶ γῆς, ἐπιστατεῖν ἡμέρας βεβράβευται. μία σελήνη νυκτός ἐστιν ὀφθαλμός. ἕνα βασιλέα τῆς ἐν ἡμῖν ἀκροπόλεως τὸν νοῦν ὁ τῶν βασιλέων βασιλεὺς ὑπεστήσατο. οὕτω τοίνυν καὶ πόλις εὖ ἔχοι ἂν ἑνὶ διευθυνομένη ἄρχοντι. εἰ δὲ εἷς ἀνὴρ, οὐδεὶς ἀνὴρ ὡς ἡ παροιμία φησίν. ἀλλ' ὁ τοιοῦτος οὐκ ἔστιν εἷς. πολλαπλοῦς δέ γε καὶ πολυσχιδής, μυρίοις μὲν ὀφθαλμοῖς, τοσαύταις δὲ χερσίν, οὐ μετρηταῖς δὲ ἀκοαῖς, καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς καιρίοις τῶν μορίων, εἰς ἀπειροπλήθειαν κατηριθμισμένος. ἃ δὴ πάντως εἰσί, τὸ δικαστικὸν φῦλον. τὸ δημαγωγικόν. τὸ στρατηγικόν. τἄλλα δι' ὧν ἡ πόλις ὥσπερ τι σῶμα καλὸν ὑπὸ ὑγιαινουσῶν αἰσθήσεων τάττεται, μιᾶς ἐπιστατούσης ψυχῆς τῆς τοῦ βασιλέως. αὕτη ἡ ἀρχὴ ἡ βασιλικὴ δηλαδὴ καὶ τὰς θρυλλουμένας ποτὲ μεγάλας ἀρχὰς κατέστησε. τὴν τῶν Περσῶν. τὴν τῶν Ἰνδῶν. τὴν τῶν Ῥωμαίων. καὶ οὐδεμία τις ἀρχὴ ἐπὶ τοσοῦτον ἦλθε λόγου, ὅσον ἡ βασιλική. καλῶς ἄρα ὁ πολιτικὸς Ὀδυσσεὺς τὴν μοναρχίαν ἐνέκρινεν, οὐκ ἀποδοκιμάσας οὐδὲ τὰς λοιπάς, ἀλλὰ τὸ τοῦ καλοῦ κάλλιον ἐπιλεξάμενος. Τὸ γοῦν οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη, οὐκ ἤδη κακὸν τὴν ἔννομον πολυαρχίαν ἔδειξε. τὸ γὰρ οὐκ ἀγαθόν, οὐκ ἐξ ἀνάγκης κακόν ἐστιν. ὅτι δὲ οὐδὲ ἡ δημοκρατία κακόν, οὐδὲ ἡ ἀριστοκρατία, δῆλον ἀπὸ πολλῶν πόλεων, αἵ τινες δημοκρατούμεναί τε καὶ ἀριστοκρατούμεναι, εὖ διετέλεσαν. κοίρανος δὲ λέγεται

μὲν

μὲν ὁ ἡγεμών. γίνεται δὲ κατὰ τοὺς παλαιούς, ἀπὸ τοῦ καιρός, τροπῇ τοῦ α εἰς ο. οἱονεὶ ὁ τοῦ καιροῦ κύριος. ἢ ἐκ τοῦ κόρος ὁ νέος, πλεονασμῷ τοῦ ἰῶτα. καὶ ἐξ αὐτοῦ πολυκοιρανίη ἡ πολυαρχία. καὶ κοιρανέειν τὸ ἡγεμονεύειν, καὶ τὰ βασιλικὰ ἔργα ἐπιτελεῖν. ὡς τὸ κοιρανέων δίεπε στρατόν. ἔστι δὲ διέπειν τὸ τάσσειν, ἀπὸ τοῦ ἕπω τὸ λέγω. ἢ καὶ ἐκ τοῦ ἕπω τὸ ἀκολουθῶ. ἀκολουθίᾳ γάρ τινι χρώμενος, πρεπόντως ἐπέταττε τῷ λαῷ. ἐκ δὲ τούτου, οὐ μόνον δίοποι οἱ ἄρχοντες ὡς καὶ Αἰσχύλος δηλοῖ, ἀλλὰ καὶ ἀδίοποι οἱ μὴ ἀρχόμενοι. ἀδίοπος γάρ φασιν ὁ ἄναρχος καὶ ἀφύλακτος, ἐπεὶ δίοποι οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ διέποντες. Αἴλιος δὲ Διονύσιος φησί, καὶ ὅτι δίοπος ὁ ναυφύλαξ ὡς ἐπισκοπῶν αὐτὴν καὶ ἐφορῶν. ὥς τε αὐτὸς, οὐκ ἐκ τοῦ διέπειν, ἀλλ' ἐκ τοῦ ὄπτω τὸ βλέπω δοκεῖ ἐτυμολογεῖν τὸν δίοπον. Ἰστέον δὲ ὅτι Ὁμήρου εἰπόντος εἷς βασιλεὺς, ᾧ ἔδωκε τὸ βασιλεύειν δηλαδὴ Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω. θεόσδοτόν τε ἀγαθὸν εἶναι ἡ βασιλεία δηλοῦται. καὶ διογενῆ τὸν βασιλεύοντα χρῆναι τυγχάνειν φαίνεται. καὶ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ σὺν τῇ εὐγενείᾳ καὶ συνέσει πλουτεῖν. ἧς αἴνιγμα καὶ ὁ Ζεὺς εἰς νοῦν ποτὲ μεταλαμβανόμενος. ἔτι δὲ καὶ ὁ τοῦ Διὸς πατὴρ Κρόνος εἰς νοῦν οὐ τὸν ἁπλῶς, ἀλλὰ τὸν καθαρὸν ἀλληγορούμενος, ὡς οἷα τις κόρος νοῦς, ὁ καὶ ἀγκυλομήτης διὰ τὸ κατ' αὐτὸν ἀγκύλον καὶ συνεστραμμένον. οὐ γὰρ ἔξω πλανᾶταί που ὁ τοιοῦτος νοῦς, ἀλλ' εἰς ἑαυτὸν ἔστραπται. καὶ μάλισθ' ὅτε νοεῖν ἐθέλει ἑαυτόν. δῆλον δὲ ὅτι καὶ ὡς χρόνος ὁ Κρόνος, ἀγκυλομήτης λέγεται διὰ τὰς ἑλίξεις καὶ καμπὰς τῶν ἄνω κινήσεων, ἃς εὐμεθόδως μετρεῖ, ἔτι δὲ καὶ μυθικῶς, ὡς οἷα τεκνοφάγος. ὃ καὶ αὐτὸ χρόνου ἐνέργημα ἐσθίοντος τὰ ἐν γενέσει τῇ κατὰ χρόνον ἅπαντα. δίχα γε τοῦ κατὰ νοῦν Διός. αὐτὸς γὰρ διαφυγγάνει τὸν κατὰ Κρόνον χρονικὸν ὄλεθρον. Ὅτι τῶν Ἑλλήνων ἐπαναστρεφόντων εἰς τὴν ἀγορὰν, ἠχὴν γίνεσθαι φησὶν, ὡς ὅτε κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται. σμαραγεῖ δέ τε πόντος. καὶ ὅρα ὅπως τὴν πρὸ μικροῦ ῥηθεῖσαν παραβολὴν τὴν τῶν μακρῶν κυμάτων ἐν τῷ Ἰκαρίῳ πόντῳ, ἄλλως ἐνταῦθα προσήνεγκεν. ἐκεῖ μὲν γὰρ ἁπλῶς ἐμνήσθη κυμάτων κινουμένων ἐν μέσῳ πελάγει. ἐνταῦθα δὲ καὶ προσρησσομένων αἰγιαλῷ μεγάλῳ, καὶ διὰ τοῦτο μεῖζον βοώντων διὰ τὸ τοῦ ἤχου διπλοῦν, τό, τε ἐν τῷ πόντῳ καὶ τὸ ἐν τῷ αἰγιαλῷ. ἐπαινεῖται δὲ ἡ παραβολὴ, διὰ τὰς τραχείας ὀνοματοποιΐας. τὸ ἠχή. τὸ πολυφλοίσβου. τὸ βρέμεται. τὸ σμαραγεῖ. δι' ὧν ἡ φράσις τῷ νοουμένῳ συνεκτραχύνεται. Ζητητέον δὲ ἐὰν ὥσπερ τὸ βρέμεται ἐπὶ θαλάσσης λέγεται, οὕτω καὶ ὁ βρόμος τὸ ἐκ τοῦ βρέμειν γινόμενον ὄνομα. Σκοπητέον δὲ καὶ ὅτι καλῶς ἐκ τῆς θαλάσσης καὶ νῦν καὶ πρὸ μικροῦ εἴληπται ἡ παραβολὴ, δηλοῦσα ὅτι ὥσπερ ἀνέμοις θάλασσα δουλεύει κατὰ τὴν παροιμίαν, οὕτω καὶ ὁ δῆμος ταῖς τῶν βασιλέων ἐνταῦθα βουλαῖς. Ἰστέον δὲ ὡς εἰ καὶ δοκεῖ ὁ σμάραγδος λίθος ἐκ τοῦ μαίρειν εἴτ' οὖν μαρμαίρειν γίνεσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκ τοῦ σμαραγεῖν παρῆχθαι δοκεῖ, διὰ τὴν διαύγειαν φασὶ τοῦ ἐν ὕδασι σμαραγῆς. Ὅτι διδάσκων ὁ ποιητὴς ὡς οὐδὲν καινὸν ἐν πολλῷ πλήθει πεπαιδευμένων ἀνδρῶν καὶ ἀτάκτους εἶναί τινας, καὶ ἀπαιθάλους, καὶ ἀσωφρονίστους, ποιεῖ ἐνταῦθα ὡς ἐν λόγῳ ἐπεισοδίου, τινὰ Θερσίτην ἀκαιρολόγον ἄνδρα καὶ ἐπεσβόλον καὶ οὐκ ἐν δέοντι παρρησιαστικὸν, τοῖς ἀρίστοις ἑαυτὸν ἐξισοῦν ἐθέλοντα. ὃς μόνος τῶν ἄλλων Ἑλλήνων καθεζομένων κατὰ τὴν τοῦ Ὀδυσσέως ὑποθήκην καὶ σιγώντων, τολμᾷ ἔτι λαλεῖν. ἔστι δὲ Θερσίτης ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ, ὃν καὶ ἡ κλῆσις θερμὸν εἶναι παραδηλοῖ, καὶ ἰταμὸν καὶ θρασύν.

Θερσίτης γὰρ καθὰ σαφέστερον ἐν τοῖς ἑξῆς φανεῖται, παρὰ τὸ θέρσω γίνεται. ὅπερ ἐστὶ μέλλων αἰολικὸς τοῦ θέρω ῥήματος, δι' οὗ τὸ θερμαίνω δηλοῦται. τὸν δὲ τοιοῦτον Θερσίτην, οἱ μὲν, ὑπονοοῦσιν ἁπλῶς οὕτω πεπλάσθαι παρὰ τοῦ ποιητοῦ. διδάσκοντος ὡς ἔφαμεν, μηδὲν εἶναι παράδοξον παραμεμῖχθαι τοῖς οὕτω πολλοῖς ἀγαθοῖς καί τινα κακὸν ἕνα. καὶ τοῖς εὐπειθέσι στασιαστήν. ὃν καὶ ἀχθῆναι εἰς Τροίαν οἴονται, ὡς ἂν τὴν αὐτοῦ πατρίδα στάσεως ῥύσωνται, ἣν ἐκείνη εἶχεν ὡς εἰκὸς ἐξ αὐτοῦ. τινὲς δὲ καὶ γενεαλογοῦσιν αὐτὸν, ἄνδρα Αἰτωλὸν ἱστοροῦντες. καὶ εὐγενῆ δέ φασιν εἶναι καὶ προσγενῆ τοῦ Διομήδους. Ἀγρίου παῖδα ἱστοροῦντες αὐτόν. ὃς ἦν ἀδελφὸς Οἰνέως, πάππου τοῦ Διομήδους, λέγοντες καὶ ἐπὶ τὸν Καλυδώνιον κάπρον στρατεῦσαι αὐτόν. ὀκνοῦντα δὲ τὴν μάχην καὶ ὑπεκκλίνοντα, κατακρημνισθῆναι ὑπὸ Μελεάγρου. καὶ οὕτω λωβηθῆναι τὸ σῶμα καθάπερ ἐκφράζει ὁ ποιητής. ὅπερ οὐκ ἀρέσκει τοῖς παλαιοῖς. οὐ γὰρ ἂν φασὶν ἔπληξεν αὐτὸν ὁ Ὀδυσσεὺς τῷ σκήπτρῳ, εὐγενῆ ὄντα, ὃς δὴ μόνους τοὺς δημότας ἔτυπτεν. ἀλλὰ καὶ Διομήδης οὐκ ἂν περιεῖδεν αὐτὸν ἀτίμως πάσχοντα. ἄλλοι μέντοι, ἐπίβουλόν τινα τοῦ ποιητοῦ γενέσθαι Θερσίτην φασίν. ὃν κακῶς διαθέμενον τὴν οὐσίαν, ἄλλως μὲν ὁ ποιητὴς βλάψαι οὐκ εἶχεν οἷα δωροδοκοῦντα καὶ τὰς δικαστικὰς ψήφους ὑφελκόμενον. κέκρικε δὲ ἀμύνασθαι αὐτὸν διὰ τοῦ παραρρῖψαι τῇ ποιήσει κλῆσιν Θερσίτου, ἀχρείου καὶ αἰσχίστου ἀνδρός. καὶ διαγράψασθαι αὐτὸν, καὶ οὕτως ἀφεῖναι εἰς μνήμην οὐκ εὔχρηστον τοῖς ὀψιγόνοις. οὗ τὸ ἐναντίον ἐπί τινων αὐτοῦ φιλουμένων ποιεῖ. αὖθις γοῦν ἑτέρους τινὰς φίλους αὐτοῦ, μετ' ἐγκωμίου τινὸς παρενθεὶς τῇ ποιήσει, ὡς πολλαχοῦ φανήσεται, ἀφῆκεν αὐτοὺς φέρεσθαι εἰς μνήμην ἐπαινετὴν τοῖς μετέπειτα. ὡς τὸν Τυχίον μὲν, ἐν τῇ Ἰλιάδι. ἐν δὲ Ὀδυσσείᾳ, τὸν Φήμιον. καὶ τὸν Μέντορα. καὶ τὸν Μέντην. οἱ δὲ παλαιοὶ παρασημειοῦνται ἐνταῦθα, ὅτι οὐ μόνον Ξενοφάνης πεποίηκε σίλλους, ἐν οἷς εὐδοκίμησεν, ἀλλὰ καὶ τούτου τοῦ εἴδους πρῶτος κατῆρξεν Ὅμηρος. ἐν οἷς αὐτός τε τὸν Θερσίτην σιλλαίνει, καὶ Θερσίτης τοὺς βασιλεῖς. εἰσὶ δὲ οἱ σίλλοι, ποιήσεως εἶδος κωμικῆς. καὶ οἱ ταύτην μετιόντες, σιλλογράφοι ἐλέγοντο. καὶ τὸ οὕτω παίζειν,

σιλλαίνειν

σιλλαίνειν ἐκαλεῖτο. καὶ ἐκ τοῦ τοιούτου ῥήματος καὶ οἱ σιλλοὶ, δαίμονές τινες κωμῳδοὶ τὰ εἰς ὀρχήσεις καὶ εἰς Διονύσου τελετάς. ταῖς δὲ τοιαύταις λέξεσι σύνοικον παρὰ Αἰλίῳ Διονυσίῳ, καὶ τὸ σιλλοῦν ὅ ἐστι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἠρέμα παραφέρειν ἐν τῷ διαφαυλίζειν καὶ διασύρειν. οὐκ ἐνταῦθα δὲ μόνον ὁ ποιητὴς τῷ τοιούτῳ εἴδει χρᾶται. ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ δὲ πολλαχοῦ εὑρίσκεται οὕτω τινῶν. οὐδαμοῦ μέντοι ἀσφαλέστερον ἤπερ ἐνταῦθα. εἰσὶ δὲ ἃ λέγει περὶ τοῦ ἐπεισοδιώδους Θερσίτου, ταῦτα. Θερσίτης δ' ἔτι μοῦνος ἀμετροεπὴς ἐκολῴα. ὅς ῥ' ἔπεα φρεσὶν ᾗσιν ὅ ἐστιν ἰδίαις, ἄκοσμά τε πολλά τε ᾔδη. μάψ ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν, ἀλλ' ὅτι οἱ εἴσαιτο γελοίιον ἀργείοισιν ἔμμεναι. αἴσχιστος δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε. φολκὸς ἔην, χωλὸς δ' ἕτερον πόδα. τὼ δέ οἱ ὤμω, κυρτὼ ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε. αὐτὰρ ὕπερθε, φοξὸς ἔην κεφαλήν. ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη. λέγει δὲ καὶ ὅτι ἔχθιστος ἦν μάλιστα τῷ Ἀχιλλεῖ καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ. αὐτοὺς γὰρ μάλιστα ὠνείκει. κατὰ γὰρ τὴν παροιμίαν, ζητεῖ τοι συνετὸς, συνετὸν φίλον. ἄφρονα δὲ ἄφρων. τοῦτο δὲ δεῖγμα τοῦ χείριστον αὐτὸν εἶναι. ὁ γὰρ τοῖς ἀρίστοις ἔχθιστος, χείριστος. ὅρα γὰρ ὅτι οὐκ εἶπεν ἐχθρὸς, ἀλλὰ ἔχθιστος. καὶ οὐδὲ ἁπλῶς ἔχθιστος, ἀλλὰ μάλιστα ἔχθιστος. ὅπερ ἐστὶν ἐπίτασις ἐπιτάσεως, εἰς ἔνδειξιν ὑπερβολῆς. ἐνταῦθα δὲ καὶ πιθανότητα προκαταβάλλεται ὁ ποιητὴς τῆς ἀφικέσθαι πληγῆς, ἣν ὁ Θερσίτης πείσεται. εἰ γὰρ ἔχθιστός ἐστι τῷ Ὀδυσσεῖ, πιθανῶς καὶ πληγήσεται ὑπ' αὐτοῦ. καὶ τὸ ἴδιον μῖσος ἐπανορθώσεται τὴν εἰς τὸ κοινὸν ἁμαρτίαν τοῦ Θερσίτου, κατὰ τὸν εἰπόντα. ὅτι πολλὰ τῶν κοινῶν αἱ ἴδιαι ἔχθραι ἐπανορθοῦνται. ἀμετροεπὴς δέ ἐστιν ὁ ἀπεραντολόγος κατὰ τοὺς παλαιοὺς, καὶ μὴ μέτρον εἰδὼς λόγου. διὸ καὶ ἄκοσμα φησὶν αὐτὸν εἰδέναι καὶ πολλά. πολλὰ μὲν, ὡς πολυλόγον. εἴγε πάντων σιγώντων, αὐτὸς λαλεῖ. ἄκοσμα δὲ, διότι μάτην καὶ οὐ κατὰ κόσμον ἤριζε τοῖς βασιλεῦσι. πῶς γὰρ οὐ μάτην λαλεῖ, ὃς μήτε ὑπὲρ ἑαυτοῦ λέγει, μήτε ὑπὲρ φίλου, ἀλλὰ διὰ φθόνον τὸν πρὸς τοὺς κρείττονας, ἀνασείει τὸν λαόν. τινὲς δὲ ἀμετροεπῆ λέγουσι, τὸν ἐν τῷ λέγειν ἄτακτον. μέτρον γάρ φασιν, ἡ τάξις. διὸ καὶ ἀκριτόμυθον αὐτὸν προϊὼν φησίν. εἰ δὲ ὁ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ Φιλοκτήτης, γλώσσῃ δεινὸν καὶ σοφὸν τὸν Θερσίτην λέγει, ἀλλ' ἐκεῖνος μισῶν τὸν Ὀδυσσέα, ἐπαινεῖ τὸν Θερσίτην, οἷα τῷ Ὀδυσσεῖ ἔχθιστον. Τὸ δὲ ἐκολῴα, δηλοῖ μὲν τὸ, ἐθορύβει. γίνεται δὲ ἐκ τοῦ κολωὸς ὁ θόρυβος. αὐτὸ δὲ, ἢ ἐκ τοῦ κολεύω ἐξ οὗ καὶ κολοιὸς ὄρνεον θορυβητικὸν καὶ κραυγαστικόν, ἢ ἐκ τοῦ κλῶ, ὡς προεγράφη. ὅθεν καὶ τὸ κλώζειν καὶ ὁ κλωγμός. Σημείωσαι δὲ ὅτι Ὁμήρου δευτέρας συζυγίας εἰδότος τὸ κολῳῶ καθὰ δηλοῖ τὸ ἐκολῴα, ὅμοιον ὂν τῷ ἐβόα, φασὶν οἱ παλαιοὶ καὶ πρώτης αὐτὸ εἶναι παρ' Ἀντιμάχῳ, εἰπόντι. ὡς ῥά τοτ' ἀργείων ἐκολῴει στρατός. ἔστι γὰρ τὸ ἐκολῴει, ὡς τὸ ἐποίει. Τὸ δὲ ἄκοσμα εἰδέναι τὸν Θερσίτην καὶ πολλὰ, ὑπερβολὴν ἐνδείκνυται ἀφροσύνης. πολλὰ μὲν γὰρ οἶδε καὶ μυρία κατὰ τὸν ποιητὴν, ὁ συνετὸς καὶ πολύπειρος. ἄκοσμα δὲ οἶδεν ὁ ἀφραίνων. ὁ δὲ Θερσίτης ἄκοσμά τε εἰδὼς καὶ πολλὰ, πάνυ ἂν εἴη πόρρω τῆς εὐκοσμίας. διὸ καὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἔστιν ἐχθρὸς οἷα κοσμήτορσιν, ἄκοσμος αὐτὸς ὤν. ἑρμηνεύων δὲ τί τὸ ἄκοσμα, φησίν. οὐ κατὰ κόσμον ἐρίζειν τοῖς βασιλεῦσι, δηλαδὴ τοῖς ἀτρείδαις. ἢ καὶ τοῖς ὅλοις. ἔνθα ὅρα ὅτι τὸ τὸ, οὐ κατὰ κόσμον, ἑρμηνεία ἐστὶ καὶ τοῦ μάψ. καὶ ὅτι οὐχ ἁπλῶς ψέγεται ὁ βασιλεῦσιν ἐρίζων, ἀλλὰ ὁ μάτην. ἄλλως γὰρ, κατὰ τὸν ὁμηρικὸν Διομήδην μαχήσεταί τις ἀφραδέοντι βασιλεῖ, κατὰ θέμις ἐν ἀγορᾷ. Τὸ δὲ ἀλλ' ὅ, τί οἱ εἴσαιτο γελοίιον ἀργείοισιν ἔμμεναι, διπλῆν ἔννοιαν ἔχει. ἢ γὰρ λέγει ὡς ὅπερ ἂν αὐτῷ εἴσαιτο ἤγουν δόξοι, ἐκεῖνο γελοῖον ἦν τοῖς ἀργείοις, ἤγουν τὰ τοῦ Θερσίτου σπουδαῖα, γέλως ἦσαν τοῖς ἀχαιοῖς. ἢ ὅτι ἐκεῖνο ἀκόσμως πρὸς ἔριν ἐλάλει, ὅπερ ἂν αὐτῷ ἐδόκει γελοῖον εἶναι τοῖς ἀχαιοῖς. ἵνα δείξῃ διὰ τούτου, πάνυ γελοῖον καὶ αὐθάδη τὸν Θερσίτην, ἐὰν ἐκ προνοίας καὶ ἑκὼν καὶ ἐπίτηδες τὸ παρασὰν ἐφλυάρει, ἐκεῖνα ματαιολογῶν, ἅπερ καὶ αὐτῷ ἐδόκουν ἄξια γέλωτος εἶναι τοῖς ἕλλησιν. ὅπερ ἄκρας ἐστὶ θρασύτητος καὶ παραφρονήσεως, ἐὰν τὰ τοῖς ἄλλοις γελοῖα ὡς σπουδαῖα κρίνων αὐτὸς, λέγειν τολμᾷ καταγινώσκων ἁπάντων δηλαδὴ ἄγνοιαν, καὶ μετάγειν καὶ τοὺς ἄλλους πειρώμενος, εἰς ὅπερ αὐτὸς νοεῖ. Σημείωσαι δὲ ὅτι Σοφοκλῆς τὸν τοιοῦτον ὁμηρικὸν νοῦν παραφράζων, φησὶ περὶ Θερσίτου, ὅτι οὐκ ἂν ἕλοιτο εἰσάπαξ εἰπεῖν, ὅπου μηδεὶς ἐῴη. τουτέστιν οὕτω θρασὺς ἦν, ὥς τε καὶ κωλυόμενός τι λέγειν, ὡς μὴ δέον ὂν λέγεσθαι. ὁ δὲ, τὸ αὐτὸ πολλάκις ἐλάλει. Σημείωσαι δὲ καὶ ὡς ἐν τῇ πρώτῃ ἐννοίᾳ τοῦ, ὅ, τι οἱ εἴσαιτο γελοίιον ἀργείοις ἔμμεναι, ἀντὶ τοῦ ὅπερ ἂν τῷ Θερσίτῃ ἐδόκει, ἐγελᾶτο τοῖς ἀχαιοῖς. τὸ ἔμμεναι, ἢ ἀντὶ τοῦ ἦν κεῖται κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἵνα λέγῃ ὅτι γελοῖον ἦν τοῖς ἄλλοις τὸ παρ' ἐκείνῳ σπουδαῖον. ἢ περιττὸν κεῖται καὶ ἀργόν. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ, ἑκὼν εἶναι οὐκ ἂν τόδε ποιήσω. καὶ ἄλλαι δὲ παρὰ πολλοῖς λέξεις κείμεναι, ὁμοίως περιττεύουσιν. ὡς καὶ τὸ, ἀμέλει ἐνίοτε. καὶ τὸ ἔχειν, ἐν τῷ παίζεις ἔχων. καὶ τόγε νῦν ἔχειν. καὶ τὸ εἶτα, ἐν τῷ εἴ σοι μηδὲν μετὸν, εἶτ' ἀπεχθάνῃ. καὶ τὸ ποτὲ ἐν τῷ τί δή ποτε ἥκεις. καὶ τὸ τί, ἐν τῷ, ὅμοιόν τι χεῖρόν τι. μᾶλλόν τι. οὔ τι. οὕτω τι. μήτι ἐγώ εἰμι. καὶ τὸ ὡς δέ ποτε, πλεονάζει ὡς μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται. τινὲς δὲ ἀπὸ τοῦ εἴσαιτο κατὰ κοινοῦ συμβιβάζοντες τὴν ἔννοιαν, φασίν. ὅτι ὅπερ ἂν εἴσαιτο τῷ Θερσίτῃ ἤγουν δόξοι γελοῖον, ἐκεῖνο τοῖς ἀργείοις εἶναι δηλαδὴ εἴδετο ἤγουν ἐδόκει. τὸ γελοίιον, πλεονασμὸν ἔχει τοῦ δευτέρου ι. ὡς καὶ τὸ ὁμοίιον ἀντὶ τοῦ ὅμοιον. καὶ τὸ ποδοῖιν καὶ ἱπποιΐν. καὶ ὤμοιιν. δός μοι ὤμοιιν τὰ σὰ τεύχεα θωρηχθῆναι. τινὲς δὲ διάλυσιν τὸ σχῆμα φασί, λέγοντες καὶ ὅτι οὐκ εἴωθεν Ὅμηρος τῇ γενικῇ καὶ δοτικῇ τῶν δυϊκῶν ὅλως χρᾶσθαι εἰ μὴ κατὰ διάλυσιν. ὁ

ποιῶν

ποιεῖν. ἀλλ' ἠλείην. ὃ δὴ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δεδήλωταί που. καὶ οὕτω μὲν ἐκ πλεονασμοῦ, τετρασύλλαβον τὸ γελοίιον. τὸ δὲ τρισύλλαβον, τινὲς ὀξύνουσι τὴν πρώτην συλλαβήν, ὥς φησι Διονύσιος Αἴλιος. οἱ δὲ πλεῖστοι, γελοῖον μὲν προπερισπωμένως, τὸν γελωτοποιὸν λέγουσιν. ἤτοι τὸν μῖμον. γέλοιον δὲ, τὸν καταγέλαστον. δοκεῖ δέ φησι τῶν παλαιῶν ἀττικῶν εἶναι, προπερισπᾶν τὰ τοιαῦτα. ὁμοῖον. ἑτοῖμον. γελοῖον. ὅτι δὲ δοκεῖ τὸ γελοῖον, ἀπὸ συνεσταλμένης εὐθείας εἶναι τοῦ γέλος, ὁμοίως τῷ ἔρος, ἐν ἄλλοις εἴρηται. καὶ ὅτι δύναται καὶ ὡς ἀγκώνη ἀγκοίνη, οὕτω καὶ γελῶον γελοῖον εἶναι. Αἴσχιστος δὲ, ὁ δύσμορφος. ἐναντία γὰρ, αἶσχος καὶ κάλλος. καὶ αἴσχιστος καὶ κάλλιστος. καὶ αἰσχρὸς καὶ καλός. διὸ καὶ δεξιῶς που εἴρηται, κατὰ σχῆμα ἀντίθετον τὸ, διὰ καλῶν γὰρ ὀμμάτων, αἴσχιστα ῥοίαν εἷλε τὴν εὐδαίμονα. Λυκόφρων δὲ εἰδοποιήσας τὸ τοῦ Θερσίτου αἶσχος, πιθηκόμορφον αὐτὸν ὠνόμασεν. ἡ δὲ γινομένη παρίσωσις ἐν τῷ αἴσχιστος καὶ ἔχθιστος, καλὴ μέν. ὡς δὲ ἐπικρύπτει τὸ κάλλος, μετ' ὀλίγα εἰρήσεται. πάνυ δὲ ἐναντιώτατος ὁ Θερσίτης τῷ Ἀχιλλεῖ, οὐ μόνον ὡς ἀγεννὴς ἀνδρείῳ, καὶ ὡς κοσμήτορι ἄκοσμος, καὶ ὡς ἄφρων φρονίμῳ, ἀλλὰ καὶ ὡς καλλίστῳ αἴσχιστος. κάλλιστον γὰρ Ἑλλήνων πάντων ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ ποιητὴς τὸν Ἀχιλλέα ἐρεῖ. Τὸ δὲ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν, ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν Ἴλιον. ἐλήφθη γὰρ πρόθεσις ἀντὶ προθέσεως, εἰ μὴ ἄρα διὰ τῆς ὑπὸ προθέσεως, ἡ κάτω σχέσις δηλοῦται. ἠνεμόεσσα μὲν γὰρ ἡ Τροία, καὶ ὑπέρκειται. διὸ καὶ Ἰλιάδα σκοπιὰν αὐτὴν ἡ τραγῳδία φησίν. ὑπόκειται δὲ ἐν αἰγιαλῷ ὁ ἑλληνικὸς ναύσταθμος. Τὸ δὲ φολκὸς ἦν καὶ τὰ ἑξῆς, ἀποδεικτικά εἰσι τοῦ, αἴσχιστον εἶναι τὸν Θερσίτην. καὶ οὐκ ἄν τις αἰσχίονα τούτου διαγράψαι ἄνθρωπον. καὶ ἴδε τὴν τοῦ ποιητοῦ ἀρετὴν, οὐ μόνον εἰς τὸ ἐγκωμιάζειν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ὡς ἐρρέθη σιλλαίνειν καὶ ψέγειν ἐάν περ ἠβούλετο. ἔστι δὲ φολκὸς μὲν, ὁ στραβός. ὁ τὰ φάη τουτέστι τοὺς ὀφθαλμοὺς, μὴ ὀρθὰ ἔχων, ἀλλὰ ἐστραμμένα καὶ παρελκυσμένα τῆς κατὰ φύσιν ὀρθότητος. τινὲς δὲ φολκὸν εἶπον τὸν τοιοῦτον λέγεσθαι, ὡς τὰ τῶν πολλῶν φάη ἕλκοντα εἰς ἑαυτόν. ἐλεεῖται γάρ φασι μάλιστα ὁ τυφλός. εἰ δέ τις τοῦτο παραδέξεται, σημειώσεται ὅπως ἐκ τῆς αὐτῆς ἐννοίας γενόμενοι ὁ ἑλίκωψ καὶ ὁ φολκὸς, ἄκραν ἔχουσι διαφοράν. ἔστι γὰρ ἑλίκωψ, ὁ ἑλίσσων τοὺς ὦπας τῶν πολλῶν εἰς ἑαυτόν. καὶ φολκὸς, ὁ τὰ φάη τῶν βλεπόντων ἐφελκόμενος. ἅπερ μιᾶς μέν εἰσιν ἐννοίας. αἰτίας δὲ, οὐ τῆς αὐτῆς. ἐάν περ ἑλίκωπες μὲν Ἀχαιοὶ, οἱ διὰ τὸ ἀξιοθέατον τοὺς ὦπας ἑλίσσοντες τῶν ὁρώντων εἰς αὐτούς. φολκὸς δὲ, ὁ δι' ἔλεον ἢ καὶ γέλων τὰ φάη τῶν βλεπόντων ἐφελκόμενος. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ κατὰ τὸν στραβὸν οἱ παλαιοὶ καὶ οὕτω φράζουσιν. οἱ μὲν, ὅτι βλεπεδαίμων, ὁ διεστραμμένος τὰς ὄψεις καὶ οἷον ὑπὸ δαίμονος πεπληγώς. Παυσανίας δὲ προστίθησι καὶ ὅτι τοὺς σωκρατικοὺς οὕτως ἔλεγον. ἄλλοι δὲ, ὅτι ἰλλὸς, πλάγιος διεστραμμένος, στραβός. καὶ ἰλλώπτειν, τὸ στραβίζειν. τινὲς δὲ ὅτι, ἔπιλλος ὁ παράστραβος. καὶ ὅτι ὁ στρεβλὸς ὃν οἱ παλαιοὶ στραβὸν λέγουσι. καὶ ὅτι ἰλλώπτειν καὶ ἐνιλλώπτειν, τὸ ὑγροῖς ὥς φησιν Αἴλιος Διονύσιος καὶ ἐπιμύουσι καὶ κατακεκλασμένοις ὄμμασιν ἐμβλέπειν. Παυσανίας δὲ, ἐνίλλειν τὸ ὀφθαλμοῖς καταμωκᾶσθαι. καὶ ἰλλώπτειν, καὶ ἐπιλλοῦν, τὸ μυκτηρίζειν. καὶ κατιλλώπτειν, τὸ καταμυκτηρίζειν. καὶ τοιαῦτα μὲν τὰ τοῦ φολκοῦ. ἐν οἷς ὅρα καὶ ὅτι ἐκφράζων ἄνθρωπον ὁ ποιητὴς, ἀπὸ κεφαλῆς ἤρξατο κανόνι ῥητορικῷ. καὶ ταύτης, ἐκ τοῦ τιμιωτάτου, τῶν ὀμμάτων δηλαδὴ, ὅπερ ποιήσει καὶ ἐπὶ τοῦ βασιλέως, ἐν τῷ ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἴκελος Διΐ. ἄρχεται γάρ φασιν ἐν τούτοις οἷά τις ἀνδριαντοπλάστης ἀπὸ τοῦ καλλίστου. Τὸ δὲ χωλὸς ἕτερον πόδα, οὐκ ἐξ ἀνάγκης δηλοῖ ὡς καὶ κυλλοποδίων καθ' Ἥφαιστον ἦν ὁ Θερσίτης. ἐπὶ πλέον γάρ πως τὸ χωλὸν τοῦ κυλλοῦ. κυλλὸς μὲν γὰρ, ὁ τὰ καίεια βλαβεὶς ἐκ γενετῆς. χωλὸς δὲ κοινῶς καὶ ὁ ὕστερον ἐκ πληγῆς ἢ ἄλλως πως ἐξ ἀρτιώσεως παθὼν κύλλωμα, ὁποῖόν τινα καὶ τὸν Θερσίτην ἱστοροῦσιν ἔνιοι. ἑτέρως δὲ θεωρῆσαι, τὸ, χωλὸς ἦν ἕτερον πόδα, ἐπίτασις ἐστὶ τοῦ γελοίου. ἧττον γὰρ ἄν φασιν ἐγελᾶτο, εἰ ἄμφω τὼ πόδε χωλὸς ἦν. ὅτι δὲ τὸ χωλὸν, καὶ ἐπὶ χειρὸς τίθεται, ῥητορικοῦ λεξικοῦ ἐστι παρασημείωσις. γελοῖον δὲ καὶ τὸ, ἐπὶ στῆθος αὐτῷ τοὺς ὤμους συμπεπτωκέναι. μᾶλλον γὰρ γέλωτος ποιητικὸν, τὸ ἐκ τῶν ἔμπροσθεν κυρτὸν, ἤπερ τὸ ὄπισθεν. καὶ οὐδὲ αὐτὸν λανθάνει τὸν ἔχοντα, οἷός ἐστιν. ὁρᾷ γὰρ τὸ κυρτόν. Τὸ δὲ συνοχωκότε, δηλοῖ μὲν τὸ συμπεπτωκότες. γίνεται δὲ ἀπὸ τῆς συνοχῆς. ἥτις παρὰ τῷ ποιητῇ δηλοῖ τὴν ἀπὸ πλατέος εἰς στενὸν σύμπτωσιν. ὅπου συνοχὰς λέγει ὁδοῦ. ταυτὸν δὲ εἰπεῖν κλεισούρας καὶ στενότητας. σκοπητέον δὲ εἴ τι καὶ τὸ οἴχωκεν ἐνταῦθα συμβάλλεται, ὃ κεῖται παρ' Ἡροδότῳ. καὶ εἰ βυσαύχην ὁ Θερσίτης ὑπογράφεται. Διονύσιος γὰρ Αἴλιος, φησὶν ὅτι βυσαύχην, ὁ τοὺς ὤμους συνειληφὼς ἐπὶ τὸν τράχηλον. Παυσανίας μέντοι φησὶν, ὅτι βυσαύχην, ὁ τὸν αὐχένα συνέχων, καὶ τοὺς ὤμους ἀνειληφώς. φοξὸς δὲ κεφαλὴν λέγεται, ὁ εἰς ὀξὺ λήγουσαν ἔχων αὐτὴν, λεγόμενος οὕτω, ἢ ἀπὸ τῆς ὀξύτητος, ἢ κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἐξ ὁμοιότητος τῶν πυριρραγῶν ὀστράκων. ἅπερ φοξὰ λέγεται, οἱονεί τινα φλοξά. προμήκης οὖν ἡ κεφαλὴ τῷ Θερσίτῃ, καὶ διὰ τοῦτο γελοία. ὅπου γε καὶ ὁ μέγας ἐκεῖνος Περικλῆς, ὀνειδισμόν τινα εἶχεν ὡς ἱστορεῖ Πλούταρχος, διὰ τὸ τῆς κεφαλῆς προμήκες. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τοῖς τοῦ Ἀθηναίου φέρονται καὶ ταῦτα χρήσιμα εἰς τὸ περὶ φοξότητος. ἐπίσημοι κύλικες ἀργεῖαι καὶ ἀττικαί. φοξαὶ δὲ τὸ χεῖλος, αἱ ἀργεῖαι. ὡς δηλοῖ Σιμωνίδης εἰπών. αὐτὴ δὲ φοξίχειλος εἰς ὀξὺ ἀνηγμένη. τουτέστιν εἰς ὀξὺ λήγουσα. τὸ γὰρ φοξόν φησιν, ἐπὶ τούτου τάττεται. καθότι καὶ Ὅμηρος ἐπὶ Θερσίτου φησί. φοξὸς ἔην κεφαλήν. καὶ ἔστιν οἷον φαοξὸς, ὁ πρὸς τὰ φάη φησὶν ὀξὺς ὁρώμενος.

Καὶ

Καὶ ὅρα ὡς οὐκ ἔπαθε συναίρεσιν ἐκ τοῦ ά καὶ ό, ὁ φοξός. ἀλλ' ἐκβληθέντος τοῦ ά, ἔμεινε τὸ ό μετὰ τοῦ ξ, πρὸς ἔνδειξιν σαφῆ ἐτυμολογίας. ἐπεὶ δὲ πολλάκις καὶ φοξότητα, ἤτοι ἄλλο πάθος ἡ κεφαλὴ ἔχουσα, ὅμως ἐπικαλύπτεται ταῖς θριξί. κοσμοῦσι γοῦν αὐταὶ τὸ ἐκείνης εἰδεχθές. ὅθεν καὶ κόμαι λέγονται παρὰ τὸ κοσμεῖν. φησὶν ὁ ποιητὴς ὅτι ψεδνὴ ἐπενήνοθε λάχνη, τῇ τοῦ Θερσίτου κεφαλῇ, ὥσαν μὴ λανθάνῃ τὸ ἐκείνης φοξὸν τῇ κόμῃ ἐπικρυπτόμενον. ἔστι δὲ ψεδνὴ μὲν ἡ λεπτή, ἀπὸ τοῦ ψῶ τὸ λεπτύνω, ψεδανὴ ὡς μηκεδανή, καὶ ἐν συγκοπῇ ψεδνή. ὡς αἴγειρος μακεδνή. τινὲς δὲ ἀπὸ τῆς πίσσης ἐτυμολογοῦσι τὴν λέξιν. καὶ λέγουσι ψεδνὴν λάχνην, τὴν λεπτὴν τρίχωσιν. καὶ ἣν ἐκσπάσοι ἄν τις ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, πίσσῃ χρώμενος· ὁποῖα πολλὰ πάθη γίνεται. ἵνα εἴη λάχνη πισσεδανή. καὶ ἐν συγκοπῇ καὶ φυσικῇ τροπῇ τοῦ π' καὶ σ' εἰς ψ', ψεδνή. ὥσπερ ἐκ τοῦ ὀπίσω γίνεται ἄψ. καὶ ἐπὶ ἄλλων ὁμοίων. Λάχνη δὲ ἡ τρίχωσις, ἡ παρὰ τὸ λαχαίνω τὸ σκάπτω καθ' ὁμοιότητα τῆς ψιλῆς γῆς καὶ μικρά τινα ἐχούσης φυτάλια λαχαινόμενα, ἐξ οὗ παράγεται καὶ τὸ λάχανον, ἢ παρὰ τὸ λά ἐπιτατικὸν καὶ τὸ χνοῦς. ὃ δηλοῖ βραχεῖάν τινα καὶ λεπτὴν τριχῶν ἀναφυσιν. ὁποία καὶ ἡ τῶν βρεφῶν. δῆλον δὲ ὡς ἀπὸ τοιαύτης λάχνης, καὶ θῆρες λαχνήεντές λέγονται, καθὰ καὶ ἀπὸ χαίτης, ἄρκτος χαιτήεσσα. Τὸ δὲ ἐπενήνοθεν, εἰς μὲν γραφὴν πεζήν, πάντῃ ἐστὶν ἀσυντελές. σημαίνει δέ, τὸ ἐπέθεε καὶ ἐπέτρεχεν. ὥσπερ δέ φασιν ἀπὸ τοῦ ἄχος ῥέειν ποταμὸς ἐν ᾅδου ἀχρέων καὶ κατὰ μετάθεσιν τοῦ έ, ἀχέρων, οὕτω καὶ τὸ θέω τὸ τρέχω, ὑπερβιβασθὲν καὶ γενόμενον ἔθω, πεποίηκε τὸ ἐπενήνοθεν. ὅπερ ἐστὶ χρόνου μέσου παρακειμένου. ἔστι γὰρ ἔθω. καὶ μετὰ προθέσεως, ἐνέθω. οὗ μέσος παρακείμενος, ἤνοθα. ἐξ οὗ τὸ ἐπενήνοθα τῆς πρώτης ἐκείνης προθέσεως τῆς ἐν τῷ ἐνεστῶτι αὐξηθείσης καὶ μὴ προσλογισθείσης εἰς πρόθεσιν, διὰ τὸ καθ' ἕξιν συγκεῖσθαι. ὁποῖόν τι καὶ ἐν τῷ καμμύω γέγονε. κἀνταῦθα δὲ ἡ κατὰ πρόθεσις, καθ' ἕξιν σύγκειται. καὶ οὐ λογίζεται παρακεῖσθαι τῷ μύω ῥήματι. καὶ διὰ τοῦτο λογιζόμενον ὡς ἁπλοῦν, οὐκ αὔξεται ἔσωθεν ὡς τὰ ἐκ προθέσεως συγκείμενα ῥήματα, ἀλλὰ καὶ ἔξωθεν. οὐ γὰρ μόνον κατέμυσε φαμέν, ἀλλὰ καὶ ἐκάμμυσεν. Ἰστέον δὲ ὅτι καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἤνοθα κανονίζεται καὶ τὸ ἔολπα καὶ ἔοργα. μέσοι καὶ αὐτὰ ὄντα παρακείμενοι. τινὲς δὲ ἐπενήνοθε φασίν, ἀντὶ τοῦ ἐπεκινεῖτο. ἀπὸ τοῦ ὄθω τὸ κινῶ κατὰ κλίσιν ὁμοίαν μέσου παρακειμένου. Τὸ δὲ τὸν Θερσίτην ἔχθιστον εἶναι, μάλιστα τῷ Ἀχιλλεῖ καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ, οὐ μόνον φίλους ἀλλήλοις δείκνυσι τοὺς ἥρωας ὡς εἰκὸς ὂν τοὺς τοιούτους τὸν αὐτὸν ἔχειν ἐχθρούς, ἀλλὰ καὶ πάνυ μισοπονήρους ἀποφαίνει. οὐ γὰρ ἂν ὁ Θερσίτης οὕτως ἐμίσει αὐτούς, εἰ μὴ τὰ ὅμοια ἔπασχε μισούμενος. τάχα δὲ καὶ ἐπεὶ ἐν τοῖς πρώτοις τῶν ἀριστέων ἦσαν, ὅ τε Ἀχιλλεὺς καὶ ὁ Ὀδυσσεύς, ἐφιλοτιμεῖτο τὴν πρὸς ἐκείνους ἔριν μάλιστα ὁ Θερσίτης ἀντεξισούμενος αὐτοῖς, διὸ καὶ ἦν ἔχθιστος. ἡ δὲ νεωτέρα ἱστορία, καὶ ἀναιρεθῆναι τὸν Θερσίτην ὑπ' Ἀχιλλέως λέγει κονδυλισθέντα, ὁπηνίκα τὴν Ἀμαζόνα Πενθεσίλειαν ἐκεῖνος ἀνελών, οἶκτον εἶχεν ἐπὶ τῇ κειμένῃ. ὁ μὲν γὰρ ἐθαύμαζε τὸ κάλλος. καὶ ὡς καλὴν ἅμα καὶ ἀνδρείαν ἀνδρειότατος καὶ κάλλιστος, ἠλέει κειμένην τὸ ὁμοίους ὀικτιζόμενος. ὁ δὲ ὡς εἴρηται πιθηκόμορφος, ἐπὶ λαγνείᾳ σκώπτει τὸν καλὸν ἥρωα. ὁ τοίνυν Ἀχιλλεὺς στογγύλῃ χειρὶ παίσας τὸν αἴσχιστον, τῇ καλῇ Πενθεσιλείᾳ συγκατακλίνει. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸ ἔχθιστος, παρίσωται μὲν ὡς καὶ πρὸ βραχέων δεδήλωται πρὸς τό, αἴσχιστος, διὰ τὸ ὁμοιοτέλευτον. ἐγγὺς δὲ ὅμως οὐ κεῖται. ὤκνησε γὰρ τὸ τοιοῦτον διὰ τὸ μὴ καίριον ὁ ποιητής. διὸ καὶ ὑπολανθάνει πως τῇ διακοπῇ τῶν μεσολαβούντων τριῶν στίχων.

Ὀξέα κεκληγὼς λέγ' ὀνείδεα. τῷ δ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
Ἐκπάγλως κοτέοντο νεμέσσηθέν τ' ἐνὶ θυμῷ.
Αὐτὰρ ὁ, μακρὰ βοῶν, Ἀγαμέμνονα νείκεε μύθῳ.
Ἀτρείδη. τέο δ' αὖτ' ἐπιμέμφεαι, ἠδὲ χατίζεις;
Πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι. πολλαὶ δὲ γυναῖκες
Εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι, ἅς τοι Ἀχαιοὶ
Πρωτίστῳ δίδομεν, εὖτ' ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν.
Ἦ ἔτι καὶ χρυσοῦ ἐπιδεύεαι, ὅν κέ τις οἴσει
Τρώων ἱπποδάμων ἐξ Ἰλίου υἷος ἄποινα,
Ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω, ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν.

Ὅτι οὐχ ἁπλῶς βοᾶν, ἀλλὰ κλάζειν ὁ ποιητὴς τὸν Θερσίτην φησί, σκώπτων εἰς ἀλογίαν. ἀλόγοις γὰρ ζώοις τὸ κλάζειν. φησὶ γὰρ ὅτι τῷ Ἀγαμέμνονι ὀξέα κεκληγὼς ἔλεγεν ὀνείδεα. οὗ διασαφητικὸν καὶ τὸ τοτὲ ὅρω τὸ Ἀγαμέμνονα νείκεε μύθῳ. ὑπογράφει οὖν καὶ τὴν τοῦ Θερσίτου φωνήν, ὡς μὴ βαρεῖαν οὖσαν καὶ ἡρωϊκήν, ἀλλὰ ὀξεῖαν, ὁποία ἡ τῶν παίδων ἢ τῶν γυναικῶν. διὸ καὶ Ὀδυσσεὺς παίζων, λιγὺν αὐτὸν ἐν τοῖς ἑξῆς ἐρεῖ δημηγόρον, ὡς ταυτὸν ὂν ὀξὺν εἰπεῖν ἢ λιγύν. παρακαλῶν δέ, φησὶν ὅτι μακρὰ βοῶν, ἐνείκει τὸν Ἀγαμέμνονα. διὸ καὶ τύπτει καὶ αὐτὸν Ὀδυσσεὺς ὡς καὶ τοὺς ἄλλους δημότας οἳ βοῶντες τὸν ὄχλον ἀνέσειον.

Ὅρα δὲ ὅπως ἡ αὐτὴ λέξις, καὶ ἐπὶ ἐπαίνου λαμβάνεται καὶ ἐπὶ σκώμματος. ὧδε μὲν γὰρ ὁ Θερσίτης, λιγὺς ἀγορητὴς σκωπτικῶς καὶ μάλιστα κατὰ εἰρωνείαν. ἐν δὲ τῇ ἄλφα ῥαψωδίᾳ, τοιοῦτος ὁ Νέστωρ ἐκ ἐπαίνου λόγῳ εἴρηται. εἰκὸς δὲ καὶ ἐπ' ἀληθείᾳ λιγύφθογγον αὐτὸν εἶναι, καὶ τοῦτό γε εἰς ἀρετὴν ἔχειν. διὸ καὶ Ὀδυσσεὺς αὐτὸν οὕτω μετ' ὀλίγα προσείπη. οὐ μὴν ἐπαινετικῶς, ἀλλ' ὡς ἐν σκώμματι. ἐπεὶ μὴ δὲ ἐξ ἀνάγκης ἐν τῷ μεγάλῳ κεῖται τὸ εὖ. ἀλλ' ἀνάπαλιν τὸ μέγα ἐν τῷ εὖ. Ὅτι οὕτω θαυμαστοὶ καὶ φιλοβασιλεῖς οἱ Ἕλληνες, ὥς τε ἐκπάγλως κοτέοντι τῷ Θερσίτῃ. καὶ ὀφείλοντι λύπην τρέφειν κατὰ τοῦ βασιλέως διά τε τὴν ἀπόπειραν, καὶ τὴν τοῦ νόσου κώλυσιν, οἱ δὲ, ὅμως νεμεσῶσι τῷ στασιαστῇ. τοῦτέστι δικαίως ἐπιμέμφονται. τάχα δὲ, καὶ οἰκτείρουσι τὸν Ἀγαμέμνονα, σκοπούμενοι ὅπως αἱ τῶν μεγάλων ἀτυχίαι, κατὰ τοὺς παλαιούς, ὑψοῦσι τοὺς ταπεινούς. Ὅτι τὸ ἀκαιρολόγον εἶναι τὸν Θερσίτην, δεικνύουσιν οἱ παλαιοί, ἐξ ὧν ἐρωτᾷ τὸν βασιλέα, οὕτω πως. Ἀτρείδη. τέο δ' αὖτ' ἐπιμέμφεαι ἠδὲ χατίζεις; πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι πολλαὶ δὲ γυναῖκες ἐξαίρετοι. ταῦτα γὰρ ἔδει φασὶν ἐπὶ τῆς προτέρας ἐκκλησίας λέγεσθαι, ὅτε ἔλεγεν Ἀγαμέμνων ἀγέραστος εἶναι δεόμενος. ὁ δὲ, τότε σιγήσας φθόνῳ τῷ πρὸς Ἀχιλλέα, νῦν ἀκαίρως αὐτὰ προβάλλεται. Ὅρα δὲ ὅτι ἐξ ἀρχῆς αὐτῆς ἡ τοῦ Θερσίτου θρασύτης διαφαίνεται ἀπὸ τοῦ ἐρωτηματικοῦ σχήματος. τραχύτητος γὰρ σχῆμα ἐστὶ τὸ τοιοῦτον καὶ σφοδρότητος. καὶ Ὀδυσσεὺς μὲν μετ' ὀλίγα, Ἀτρείδην ἄνακτα τὸν βασιλέα προσφωνεῖ. καὶ Νέστωρ δὲ μετ' αὐτοὺς, ἄνακτα Ἀγαμέμνονα. Θερσίτης δὲ ἀρκεῖται μόνον Ἀτρείδην αὐτὸν προσειπών. πάνυ ἀπαίδευτος καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς τοῦ λόγου φαινόμενος εἰσβολῆς. ἔνια δὲ τῶν ἐνταυθοῖ νοημάτων, ἐκ τῆς τοῦ Ἀχιλλέως δημηγορίας παρείλκυσαι. ὡς οἶον τυχαίως καὶ κατά τινα συνέμπτωσιν, ἢ καὶ κατὰ περιτρίκησιν. Τὸ μὲν γοῦν πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, εἰς τὸ φιλοκτεανον ἀποτείνεται, ὅπερ ὠνείδισεν ὁ Ἀχιλλεὺς τῷ βασιλεῖ. ἀορίστως αὐτὸς εἰπών, εἰ καὶ ὁ Θερσίτης ὑπερβολικῶς ναυσὶν ὅλαις τὸν βασιλικὸν πλοῦτον ηὔξησε. Τὸ δὲ εἰπεῖν ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Θερσίτης εὐεργετεῖ προσπορίζων χρυσὸν τῷ βασιλεῖ, ἐκ τῶν τοῦ Ἀχιλλέως παρέξεσται, ὅπου φησίν, ὡς ἐκεῖνος μὲν πονεῖ πολεμῶν, ὁ δὲ Ἀγαμέμνων πλουτεῖ. Τὸ δὲ ἀνασείειν τὸν ὄχλον εἰς ἀντιστασίαν, καὶ αὐτὸ ἐκεῖθεν παραπεποίηται. ἀλλ' ὁ μὲν Ἀχιλλεὺς, ἐθαυμάζετο. Θερσίτης δὲ διὰ τὸ ἄκαιρον τοῦ λόγου, καὶ διὰ τὴν πήρωσιν περιφρονηθεὶς, οὐκ εὖ ἀπαλλάξει. ὡς καὶ ἐνταῦθα προσαρμόζει τὸ τραγικόν. λόγος γὰρ ὁ αὐτὸς ἔκ τ' ἀδοξούντος ἐλθὼν τοῦ Θερσίτου, καὶ ἐκ δοκοῦντος τοῦ Ἀχιλλέως, οὐ ταυτὰ ἐδυνήθη. ὁ δὲ γελοῖος Θερσίτης, καὶ ἄλλα προσεπιλυθεὶς νοήματα οἴκοθεν, εἰς λαγνείαν τε καθάπτεται τοῦ βασιλέως, ἐν τῷ, πολλαὶ δέ τε γυναῖκες εἰσὶν ἐξαίρετοι, καὶ τοὺς Ἕλληνας αὐτοῦ ὑπερτίθησιν, οὐ μόνον ἑαυτὸν, ἀλλὰ καὶ ἐκείνους εὐεργέτας βασιλικοὺς δεικνύων ἐν τῷ λέγειν, ὅτι ἐξαιρέτους γυναῖκας ἡμεῖς οἱ Ἀχαιοί σοι πρώτιστῳ δίδομεν ὅτ' ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν. καὶ ἐν τῷ, ἢ χρυσοῦ ἐπιδεύῃ ὅν κέ τις οἴσει Τρώων υἷος ἄποινα, ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω, ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν. λέγει δὲ κακῶν αἴτιον τοῖς Ἀχαιοῖς τὸν βασιλέα, ἐν οἷς αὐτὸν λέγει κακῶν ἐπιβασκέμεν τοὺς Ἕλληνας. ὀνειδίζει δὲ καὶ διὰ τὴν τῆς Βρισηΐδος ἀφαίρεσιν, καὶ διὰ τὴν τοῦ Ἀχιλλέως ἀτιμίαν, εἰπὼν ὅτι τὸν Ἀχιλλέα αὐτοῦ μέγ' ἀμείνονα φῶτα ἠτίμησεν. ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, καὶ τὰ ἑξῆς. ταῦτα εἰπόντα τὸν Θερσίτην, ὁ μὲν βασιλεὺς ἀφίησι ληρεῖν. τάχα μὲν, καὶ ὡς αἴτιος ἑαυτὸν εἰδώς, τῆς τε νῦν κινήσεως τῶν πραγμάτων, καὶ τῆς τοῦ Ἀχιλλέως ὕβρεως. καὶ διὰ τοῦτο νοῶν ταπεινὰ καὶ αἰδούμενος. ἤδη δὲ καὶ διὰ τὸ τοῦ ἤθους βασιλικόν. ὑπερφρονεῖ γὰρ τοῦ φαυλοτάτου Θερσίτου, καθὰ καὶ τὸν Ἀλεξάνδρου φασὶ κύνα, τὰ μὲν μικρὰ θηρία παριέναι, ὁρμᾶν δὲ ἐπὶ τὰ κρείττω. ὅπερ ὁ Θεμίστιος ἐπὶ κυνῶν ἰνδικῶν, οὕτω φράζει. κύων ἰνδὸς, λέοντι μὲν ἐπέξεισι καὶ παρδάλει. λύκους δὲ ὑπερορᾷ καὶ ἀλώπεκας. καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς, οὕτω παρ' οὐδὲν αὐτὸν τίθεται. Ὀδυσσεὺς δὲ ᾧ καὶ ἔχθιστος ἦν, ἐφίσταται αὐτῷ καὶ σωφρονίζει, ὡς μετ' ὀλίγα γνωσόμεθα. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ὁ οὕτω φίλερις Θερσίτης, ὠνείδισε μὲν, ὕβριν δὲ κατὰ τοῦ βασιλέως τραχεῖαν οὐκ ἐξελάλησεν ὁποίας ὁ Ἀχιλλεύς. δι' οὗ τὸ ἀναιδέα ἐπιφωνεῖ, καὶ οἰνοβαρές. καὶ ἔστι καὶ τοῦτο σύμβολον τοῦ μὴ ἔνδοξον εἶναι τὸν Θερσίτην. ἔστι δὲ καὶ τέχνη τοῦ ἀναλόγως μερίζειν τὰς ἐννοίας ταῖς τῶν προσώπων ποιότησιν. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι σκοπὸν ἔχων ὁ ποιητὴς ὡς προείρηται, ἱστορεῖν ὅπῃ τύχῃ κατὰ τὸ ἐγχωροῦν, εἴτι λόγου ἄξιον πρὸ τοῦ δεκάτου ἔτους ἐπέπρακτο, ἱστορίαν καὶ ἐνταῦθα ὡς ἐν ἐπεισοδίῳ ἔθετο, εἰωθυῖαν γίνεσθαι καὶ πρὸ τούτου. Τὸ γὰρ τοὺς Τρῶας δώροις λύεσθαι τοὺς ἑαυτῶν αἰχμαλώτους, μαθησόμεθα μὲν καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς σαφέστερον ἐκ προσωπικῶν ἱστοριῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ Χρύσου ἔγνωμεν. ἐνταῦθα δὲ ἀορίστως οὕτω λέγει τινὰ τῶν Τρώων, ἤγουν τοῦτον ἢ ἐκεῖνον, χρυσὸν φέρειν εἰς ἄποινα ὅ ἐστιν εἰς λύτρον τοῦ υἱοῦ. Τὸ δὲ ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω, πάνυ ἀστείως εἴρηται κατὰ τοὺς παλαιούς. δῆλον γάρ φασιν ὅτι ἐν τῷ εἰπεῖν ἐγὼ, δείκνυσιν ἑαυτὸν ἐπιθεὶς τὴν χεῖρα τῷ κατὰ τῷ στήθει, καὶ οὕτω κινῶν γέλωτα. Παρασημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοὶ, ὅτι ἑαυτὸν ὁ Θερσίτης τῶν ἄλλων προέθετο, εἰπὼν ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν, πρώτιστος εἶναι τῶν ὅλων οἰόμενος. διὸ τάχα καὶ ἐπεσημειώσατο ἀνωτέρω τῷ πρώτιστῳ τῷ Ἀγαμέμνονι γέρας δίδοσθαι, ὡς μὴ δέον ὂν οὕτω γίνεσθαι, ἀλλὰ τούτῳ μάλιστα τὸ πρωτεῖον ἐξαιρεῖσθαι, οὗ δευτερεύουσιν οἱ πάντες Ἕλληνες. Ἰστέον δὲ ὅτι τὲ τὸ, πλεῖαι, ἡ ἐνικὴ ὀρθὴ καὶ παρ' Ἡσιόδῳ κεῖται ἐν τῷ πλείη μὲν γαῖα κακῶν, καὶ ὅτι προάρχει αὐτῶν, ἀρσενικὸν ὁ πλέος κοινῶς. ὃ ἐκταθὲν ἀττικῶς, ποιεῖ τὸ ἔμπλεως

καὶ

καὶ ἀνάπλεως καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ ὅτι ἐκ τοῦ ὁ πλεῖος καὶ ἡ πλείη, παράγεται συγκριτικῶς, ὁ πλείων καὶ ἡ πλείων. Καὶ ὅτι ἐξαίρετοι, οὐ μόνον γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ ἄρουραι παρὰ Ἡροδότῳ. καὶ ἔστι δῆλως δὲ πολλῶν, τὸ ἐξαίρετον τίθεται. τὸ μέντοι ἐξαιρέσιμον, ἄλλό τι παρὰ τὸ ἐξαίρετον. λίθος γὰρ ἐξαιρέσιμος τοίχου, ὁ ἐκεῖθεν ἐκβληθείς. καὶ ὅτι τὸ ἐξαίρετον, καὶ ἔξαιτον λέγεται ἢ κατὰ συγκοπὴν, ἢ καὶ ἄλλως παρὰ τὸ ἐξαιτεῖσθαι, ὡς φανεῖται καὶ ἀλλαχοῦ. Ὅρα δὲ ὅτι τὸ ἐπιμέμφεαι, σαφῶς ἐνταῦθα ἡρμήνευσεν ἐπαγαγὼν, τὸ ἠδὲ χατίζεις ὡς ταυτὸν ὂν εἰπεῖν ἐπιμέμφεσθαι καὶ χρῄζειν ὅπερ ἐστὶ χατίζειν, παρὰ τὴν χάτιν. ὃ καὶ οὐδετέρως χάτος λεγόμενον, δηλοῖ στέρησιν. καὶ ὅτι τὸ δίδομεν, φιλικῶς λαλεῖται, καὶ εὐοδοῦται ἀπὸ αὐτοῦ τὸ τρίτον πληθυντικὸν τὸ διδοῦσιν. ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ τίθεμεν τὸ τιθεῖσι. τὸ μέντοι διδόαμεν καὶ τιθέαμεν, ἐπένθεσιν ἔχει τοῦ ά.

Ἠὲ γυναῖκα νέην, ἵνα μίσγεαι ἐν φιλότητι,
Ἥν τ' αὐτὸς ἀπο νόσφι κατίσχεαι. οὐ μὲν ἔοικεν
Ἀρχὸν ἐόντα, κακῶν ἐπιβασκέμεν υἷας Ἀχαιῶν.
Ὦ πέπονες. κάκ' ἐλέγχε'. Ἀχαιΐδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί.
Οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα, τόνδε δ' ἐῶμεν
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ γέρα πεσσέμεν, ὄφρα ἴδηται
Ἤ ῥά τί οἱ χ' ἡμεῖς προσαμύνομεν, ἦε καὶ οὐκί.
Ὃς καὶ νῦν Ἀχιλῆα ἕο μέγ' ἀμείνονα φῶτα
Ἠτίμησεν. ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
Ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆϊ χόλος φρεσὶν, ἀλλὰ μεθήμων.
Ἦ γὰρ ἂν Ἀτρείδη νῦν ὕστατα λωβήσαιο.

Ὅτι εἰπὼν ὁ Θερσίτης πρὸς τὸν βασιλέα, ἦ χρυσοῦ ἐπιδεύῃ καὶ τὰ ἑξῆς, ἐν οἷς κεῖται καὶ τὸ υἷος ἄποινα, ἤγουν υἱοῦ ὡς ἀπὸ εὐθείας τῆς υἷς υἷος καὶ κατὰ κρᾶσιν, υἷος. οὗ δοτικὴ υἷϊ καὶ υἷ, ἐπάγει ἠὲ γυναῖκα νέην ἵνα μίσγεαι ἐν φιλότητι, ἥν αὐτὸς ἀπο νόσφι κατίσχεαι. ὀνειδίζων τάχα διὰ τὴν τῆς Βρισηίδος ἀφαίρεσιν. ἢ καὶ ὅτι ὡς εἰκὸς εἰώθει τοιαῦτά τινα ποιεῖν ὁ βασιλεύς, ὡς καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς ἐν τῇ ά ῥαψῳδίᾳ παρεδήλωσε. Τὸ δὲ ἠ γυναῖκα νέην, ἀκαταλλήλως ἔχει πρὸς τὴν συνήθη σύνταξιν. ὤφειλε γὰρ οὕτως ἔχειν. ἦ χρυσοῦ ἐπιδεύῃ, ἢ γυναικὸς νέης. ὁ δὲ ποιητὴς, ἐπίτηδες τοὺς λιγὺν τοῦτον ἀγορητὴν, καὶ ἀφαμαρτοεπῆ ἐποίησε. τουτέστι σόλοικον. ἴσως δὲ καὶ ἄλλως θυμούμενον ἄνθρωπον μιμούμενος, ποιεῖ τὸν Θερσίτην ἐκλαθόμενον τῆς τοῦ λόγου ἀκολουθίας, καὶ διὰ τοῦτο εἰς κακοσυνταξίαν ἐκκλίνοντα. τὸ δὲ νόσφι κατίσχεαι, δοκεῖ μὲν ἑρμηνεία τις εἶναι γυναικὸς ἐξαιρέτου. ταυτὸν δ' ἐστὶ τῷ νοσφίζῃ, καὶ ἰδίᾳ κατέχεις καὶ χωρίζεις ἢ ἀποστερεῖς. Ὅτι τὸ, οὐ μὲν ἔοικεν ἀρχὸν ἐόντα, κακῶν ἐπιβασκέμεν υἷας ἀχαιῶν, λέγει μὲν ὁ Θερσίτης πρὸς τὸν βασιλέα, νοῶν ὅτι οὐκ ἐνδέχεται αὐτὸν ἀρχηγὸν ὄντα ἐπιβιβάζειν κακοῖς τοὺς ἕλληνας, ἀλλὰ μᾶλλον ἀγαθοῖς ἐμβιβάζειν. δύναται δὲ καὶ εἰς γνώμην καθολικὴν παρῳδηθῆναι τοιαύτην. οὐ μὴν ἔοικεν ἀρχὸν ἐόντα, κακῶν ἐπιβασκέμεν τοὺς ὑπ' αὐτόν. εἰ γὰρ ποιμὴν λαοῦ ὁ βασιλεὺς, οὐκ ἂν κακοῖς ἐμβιβάσῃ τὸ ποίμνιον, ἤτοι κακώσειεν. εἰσὶ δὲ κακὰ ὧν ἐπιβάσκει τοὺς ἕλληνας ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων, ὁ λοιμὸς ὁ δι' αὐτὸν γενόμενος. καὶ ἡ τοῦ ἀχιλλέως ἀπόστασις. ἢ καὶ ἄλλως, οὐ χρὴ ἀρχηγὸν ἐόντα, κακῶν ἐπιβιβάζειν τοὺς ὑπὸ χεῖρα, ἤγουν κακὰ διδάσκειν. εἰ γὰρ ἐξομοιωθῶσιν αὐτῷ κακῶν ἐπιβιβάζοντι, ἀναστρέπεται τὰ κοινά. οὐκοῦν τὸ οὐκ ἔοικε κακῶν ἐπιβασκέμεν, ὁμοιοῦταί πως πρὸς τὸ ἐν Ὀδυσσείᾳ, οὐδέ τι σε χρὴ νηπιάας ὀχέειν. ὡς γοῦν ὀχοῦμαι μὲν ἐγὼ, ὀχῶ δὲ ἄλλον κατὰ τὸν κωμικὸν, ἀντὶ τοῦ ἀναβιβάζω εἰς ὑποζύγιον, οὕτω καὶ ἐπιβαίνω μὲν ἐγὼ, ἐπιβάσκω δὲ ἄλλους. ἤγουν ἐπιβαίνειν ποιῶ κακῶν, ἢ τοιούτων τινῶν. ἐντεῦθεν καὶ μανίας ἐποχος λόγος παρ' Εὐριπίδῃ, ὁ μανικός. καὶ ἑτέρως δὲ εἰπεῖν, οὐ χρὴ τὸν βασιλέα ἐπιβαίνειν κακῶν ἤτοι ἀδίκων ἔργων τῶν εἰς τοὺς ἀχαιούς. δεῖ γὰρ εὐεργετικὸν εἶναι τὸν ἄρχοντα, οὐκ ἀδικητὴν καὶ κακοποιόν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ ὁμηρικοῦ ἀρχοῦ ἢ ἐκ τοῦ ἄρχειν, σύγκειται παρὰ τοῖς παλαιοῖς ῥήτορσι καὶ ἀρχολίπαρος, ὁ λιπαρῶν φασὶν ἵνα ἀρχῆς τύχῃ. ἢ ὁ ἐκ τοῦ ἄρχειν λιπαινόμενος, ὁ καὶ ἀρχολυπίάδης. ἤγουν ὡσπερεὶ γλύφων τὰς ἀρχάς. ὅτι δὲ ἀρχὸς καὶ κρύφιόν τι σώματος μέρος ἐκλήθη παρὰ τοῖς ὕστερον, δῆλον ἐκ τῶν γραψάντων. ἀφ' οὗ καί τις χιλίαρχος, οὐκ ἀγλαφύρως ἐσκώπτεται. Ὅτι μετὰ τὸν βασιλέα στρέψας τὸν λόγον ὁ Θερσίτης πρὸς τὸν λαὸν, φησίν. ὦ πέπονες. κάκ' ἐλέγχεα. ἀχαιΐδες. οὐκέτ' ἀχαιοί. οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα. τόνδε δ' ἐῶμεν αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ γέρα πεσσέμεν, καὶ τὰ ἑξῆς. πάνυ δὲ ἀνασεισικὰ ταῦτα τοῦ ὄχλου. διὸ καὶ Ὀδυσσεὺς δεδιὼς μήπωτε οὓς αὐτὸς πόνῳ ἤθροισε, ῥᾷον ἀναστοβήσας ὁ Θερσίτης διασκεδάσῃ, ποιεῖ κατ' αὐτοῦ τὰ ἐφεξῆς δηλωθησόμενα. εἰσὶ δὲ πέπονες μὲν οἱ ἔκλυτοι. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πεπόνων καρπῶν, οἳ ἔκλυτοι γίνονται πεπανθέντες. ὥσπερ αὖ πάλιν οἱ ὠμοὶ τῶν καρπῶν σκληροὶ ὄντες, ἐπίθετον γεγόνασι τοῖς ἀνενδότοις ἀνθρώποις καὶ ἀνυπείκτοις, ὡς καὶ ἐν τοῖς μετὰ

ταῦτα ῥηθήσεται. δῆλον οὖν ὅτι πέπων κυρίως, πᾶς καρπὸς φασὶν ὡραῖος τοῦ φαγεῖν. χρῆσις δὲ τοιούτων λέξεων, ἐν τῷ τρώγουσι μύρτα καὶ πέπονα μιμαίκυλα. οὕτω δὲ καὶ μῆλα καὶ μόρα πέπονα. ἔτι δὲ καὶ ἐν τῷ τὰ σφυρὰ ὠδεῖ μᾶλλον ἢ σικυὸς πέπων, ὁ καὶ σπερματίας, καὶ ἐν τῷ μαλθακώτερα πέπονος σικυοῦ μοι γέγονας, καὶ ἐν τῷ ἑώρακας πώποτε κοκκυμήλων σπυρίδα πεπόνων; τοιοῦτον ἔχει τὸ πρόσωπον. τοιούτου δὲ στίχου, καὶ τὸ πεπαίτερον, ὅπερ ἐστὶν ὡριμώτερον. αἰσχύλος, ἀνὴρ δ' ἐκεῖνος ἦν πεπαίτερος μόρων. ἔτι δὲ καὶ ἡ δρυπεπὴς, ποτὲ μὲν καταμόνας ἁπλῶς προφερομένη, ποτὲ δὲ κατὰ πρόσθεσιν. δ' οὖν δρυπεπὴς ἐλαία ἢ ἀττικῶς ἐλάα. Τὸ δὲ κάκ' ἐλέγχεα, τοὺς ἀξιεπαίνους Ἕλληνας ὑπὸ τοῦ ὑπερυβρίστου καὶ μωμητοῦ Θερσίτου λέγεσθαι, γέλωτός ἐστι κινητικόν. Τὸ δὲ ἀχαιΐδες οὐκέτ' ἀχαιοί, δηλοῖ μὲν τὸ γυναῖκες οὐκέτ' ἄνδρες. λέγεται δὲ παρονομασία ὑπὸ τῶν παλαιῶν. ὅμοιον τὸ οὐ φίλιππος, ἀλλὰ φιλίππιον κρατητικὰ τῆς Ἑλλάδος. ἔχει δέ τινα ὁμοιότητα πρὸς τὸν τοῦ Θερσίτου λόγον, καὶ τὸ παρ' Ἡροδότῳ ἐν τοῖς περὶ ἀρτεμισίας. ὡς οἱ μὲν ἄνδρες, γυναῖκες. αἱ δὲ γυναῖκες ἄνδρες γεγόνασι. ῥηθήσεται δέ τι περὶ τούτου καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. Τὸ δὲ οἴκονδε νεώμεθα, διόρθωσις δ' οὖν ἐστι τοῦ φεύγωμεν, ὅπερ φθάσας ὁ βασιλεὺς εἶπεν, ὡς δῆθεν σεμνότερον ὂν οὕτως εἰπεῖν, ἤπερ φεύγωμεν. ὅτι δὲ θαυμασίως ἐκεῖνο εἴρηται, προγέγραπται.

Ἔστι δὲ τὸ νεώμεθα, ἀντὶ τοῦ νοστήσωμεν. ἀπὸ γὰρ τούτου τοῦ νέω ῥήματος, ὁ νόστος γίνεται πλεονάσαντος τοῦ σίγμα, πρὸς διαστολὴν τοῦ νότου ὁ ἄνεμος. Πέσσειν δὲ γέρα, τὸ κατέχειν καὶ ταμιουχεῖν, ὅμοιον τῷ χόλον καταπέψῃ. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ κατακυβεύσειν, ἀπὸ τοῦ πεσσοῦ, ὡς δῆθεν τοῦ ἀγαμέμνονος παίζοντος τῇ τοιαύτῃ παιδιᾷ. Ὅτι τὸ οὐχὶ ἐπίρρημα, τέτριπται πάνυ τοῖς παλαιοῖς μᾶλλον, ἤπερ τὸ ἦχι ἀντὶ τοῦ ὅπου. διὸ καὶ συναλείφεται τὸ ἰ τούτου ἐν τῷ, οὐχ οὕτως καὶ οὐχ ἅλις καὶ τοῖς ὁμοίοις, εἰ καί τινες ἀπαρέσκονται οὐκ ἄνευ λόγου. Τὸ μέντοι οὐκὶ, δ' οὖν ᾗ καὶ ἡμεῖς προσαμύνομεν ἢ καὶ οὐκὶ, οὐχ οὕτως εἴθισται εἰς πλατυτέραν χρῆσιν. ὅθεν ἐν τῷ οὐκ ἐθέλω, καὶ οὐκ αὐτὸς, καὶ τοῖς ὁμοίοις, οὐ κεῖται ἀπόστροφος ὡς ἀπὸ ἐκθλίψεως. ἀλλ' ἐκφωνουμένου μὲν τοῦ ἰ, ἔστι τὸ οὐκὶ, ἀρνητικὸν ἐπίρρημα δισύλλαβον. ἐν δὲ συνεπείᾳ μὴ κειμένου τοῦ ἰ, μονοσύλλαβον φαίνεται εἶναι ἐπίρρημα τὸ οὐκ, παρὰ πολλοῖς τῶν πεζολογούντων κείμενον. Ὅτι τὸν ἀχιλλέα καὶ ἐπαινῶν ὁ Θερσίτης, ὅμως οὐδὲν ἧττον καταβάλλειν ἐθέλει. οὐκοῦν λέγει ἁπλῶς ὅτι ὁ βασιλεὺς τὸν ἀχιλλέα ἠτίμησεν, ἄνδρα κράτιστον ἢ ἄριστον τῶν ἑλλήνων, ἀλλὰ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως δηλαδὴ μέγα ἀμείνονα φῶτα. ὡς μὴ ἁπλῶς ὄντος ὑπεξῃρημένου τοῦ ἀχιλλέως. ἀλλὰ κρείττονος ἤπερ ὁ ἀγαμέμνων. τάχα γὰρ ἑαυτοῦ ὁ ἀγεννὴς ἀμείνονα οὐκ ἔκρινε τὸν ἀχιλλέα. καὶ μετ' ὀλίγα δὲ, πρᾶον θέλων τὸν ἀχιλλέα ἐνδείξασθαι διὰ τὸ ἀτελὲς τῆς ξιφουλκίας καὶ τὸ ταχὺ παῦσαι τὸν χόλον, ἐνηῆ μὲν αὐτὸν οὐ λέγει, ὅπερ ἀλλαχοῦ τις ἐπὶ Μενελάου καὶ Πατρόκλου φησίν, οἶδε γὰρ ὅτι ἐγκώμιόν ἐστιν ἦθος τὸ προσηνὲς, ἀλλὰ εἰπὼν ἄχολον εἶναι αὐτὸν, οὐκ ἀξιοῖ καὶ τοῦ πρᾶον εἶναι. Μεθήμονα δὲ ὀνομάζει, εἰπὼν οὕτως. ἀλλὰ μάλ' οὐκ ἀχιλῆϊ χόλος φρεσίν. ἀλλὰ μεθήμων. δηλοῖ δὲ ὁ μεθήμων, οὐ τὸν πρᾶον, ἀλλὰ τὸν πέπονα καὶ ἀμελητὴν καὶ ἔκλυτον ἀπὸ τοῦ μεθιέναι, ἀφ' οὗ καὶ ἡ μέθη γίνεται. ἐνταῦθα δὲ λεληθότως καὶ τὴν ἀνδρίαν τοῦ ἀχιλλέως καταρριπτεῖ. ῥωμαλέον μὲν πάνυ αὐτὸν ὑπεμφαίνων, χαῦνον δὲ καὶ οὐ θαρσαλέον οὐδὲ ἐντρεχῆ. τοῦτο γὰρ δηλοῖ ἐν τῷ, ἦ γὰρ ἂν ἀτρείδη νῦν ὕστατα λωβήσαιο. ἤγουν ἐὰν χόλον εἶχεν ὁ ἀχιλλεὺς καὶ οὐκ ὑπτίαζεν ἐφ' οἷς ἠδικήθη, οὐκέτι ἂν σὺ ἐλωβήσω τινά. ὅτι δὲ οὗτος ὁ λόγος χαυνότητα μόνην τοῦ ἀχιλλέως κατηγορεῖ καὶ μεθημοσύνην, ἀνδρίαν δὲ πολλὴν ὁμολογεῖ, δῆλον ἐκεῖθεν. ἀχιλλεὺς μὲν τοῖς ἕλλησιν ἀνατιθεὶς τὴν ἑαυτοῦ ἐκδίκησιν, ἔφη ὡς εἰ μὴ οὐτιδανοῖς ἤνασσες ἀνδράσιν ὦ βασιλεῦ, ὕστατα ἂν ἐλωβήσω. Θερσίτης δὲ ἱκανὸν εἶναι δεικνὺς καὶ μόνον τὸν ἀχιλλέα ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀμύνεσθαι, φησὶν ὅτι μεθήμων ὁ ἀχιλλεύς. ὡς εἰ μὴ τοῦτο ἦν, τὰ ὕστατα νῦν ἐλωβήσω ἄν. οὕτω καὶ μὴ θέλων ὁ κακὸς, ἀνδρειότατον τὸν ἀχιλλέα παραδείκνυσι. Σημείωσαι δὲ ὅτι οὐδὲ ἐνταῦθα ἐν καιρῷ τοῦ ἀχιλλέως ὑπερπαθεῖ ὁ ἀκαιρολόγος. ἐχρῆν γὰρ τότε αὐτὸν ὑπερλαλεῖν τοιαῦτα τοῦ ἀχιλλέως, ὅτε ἠτιμοῦτο. ὁ δὲ, τότε μὲν φθονῶν, τάχα καὶ ἔχαιρε. νῦν δὲ οὐ κατὰ καιρὸν λαλεῖ.

Ὣς φάτο, νεικείων Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
Θερσίτης. τῷ δ' ὦκα παρίστατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν, χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ.
Θερσίτ' ἀκριτόμυθε. λιγύς περ ἐὼν ἀγορητὴς,
Ἴσχεο. μηδ' ἔθελ' οἶος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν.
Οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον
Ἔμμεναι, ὅσσοι ἅμ' ἀτρείδῃς ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον.
Τῷ οὐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύοις.
Καί σφιν ὀνείδεά τε προφέροις, νόστον τε φυλάσσοις.
Οὐδέ τι πω σάφα ἴδμεν ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.

Ἢ σὺ, ἢ ἐ κακῶς νοστήσομεν υἷες Ἀχαιῶν.
Τῷ νῦν Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
Ἧσαι ὀνειδίζων, ὅτι οἱ μάλα πολλὰ διδοῦσιν
Ἥρωες Δαναοί. σὺ δὲ κερτομέων ἀγορεύεις.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.
Εἴκ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι ὥς νύ περ ὧδε.

Ὅτι βαρυνόμενος οἶον ὁ ποιητὴς κατὰ τοῦ Θερσίτου, βραχυλογίᾳ τινὶ λεληθότως τὴν ἐκείνου ἀπόνοιαν ἀμύνεται λέγων. ὡς φάτο νεικείων Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν. οἱονεὶ λέγων ὅτι τοιαῦτα ὁ τοιοῦτος τοῦ ἀγαθοῦ βασιλέως κατερρητόρευσε. Τὸ γὰρ ποιμένα λαῶν, οὐ μάτην ἐνταῦθα παρέρριψεν ὁ ποιητὴς, ἀλλὰ τρόπον τινὰ ἔφη, ὅτι πῶς ἂν ὁ τοιοῦτος τὸν εὐπειθέστατον λαὸν ἴσχυσεν ἐκταράξαι, καὶ ἀπεναντίας ἀγαγεῖν τῷ ποιμένι τὸ ποίμνιον. οὐ γὰρ ἁπλῶς ἦρχεν ὁ Ἀγαμέμνων, ἀλλὰ ποιμὴν ἦν λαοῦ. καὶ σημείωσαι ὅτι, οὔτε αἰπόλος οὔτε βουκόλος, ἀλλὰ ποιμὴν λέγεται ὁ βασιλεὺς λαῶν ὅ ἐστιν ἀνθρώπων εὐπειθῶν, ὡς οἷα προβάτων προϊστάμενος. οὐδὲν γοῦν τῶν ἄλλων εὐπειθὲς, ὡς τὸ πρῶϋ τῷ ἄγοντι. ἔστι δὲ πρῶϋ μὲν, πλῆθος προβάτων. ποιμὴν δὲ ὁ κατανέμων αὐτά. διὸ καὶ ποιμαίνειν λαὸν ὁ βασιλεὺς λέγεται. οὐ μὴν αἰπολεῖν. πολλῷ δὲ πλέον οὐδὲ βουκολεῖν. Τὸ γὰρ βουκολεῖν, ταυτόν ἐστι τῷ ἀπατᾶν. πολλάκις καὶ ὡς φαῦλον λαμβάνεται. Τὸ δὲ ποιμὴν λαῶν, ταυτὸν ὂν τῷ ἀνδρῶν, ποιμάνωρ συνθέτως Αἰσχύλος εἴρηκε, καὶ τὸ τοιοῦτον ποίμνιον, ποιμανόριον. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐν τοῖς ἑξῆς παραβολικῶς καὶ αἰπόλῳ εἰκάσει τὸν βασιλικὸν ἄνδρα, κρίνοντα ἤτοι διακρίνοντα ἐξ ἑτέρων τοὺς ὑπ' αὐτόν. ἴσως μὲν, ὅτι γενικῶς πάντα τὰ τοιαῦτα τῇ κλήσει τοῦ ποιμένος ἐμπεριλέγονται. μάλιστα δὲ καὶ ἵνα ἐμφήνῃ ὁ ποιητὴς, ὅτι ἔστι μὲν καὶ αἰπόλους εἰπεῖν τοὺς βασιλεῖς. ὀνομάζονται δὲ ὅμως ἐκ τοῦ κρείττονος. Ὅτι τὰ μὲν ἄλλα ληρῶν ὁ Θερσίτης, φορητὸς ἦν. ὅτε δὲ τοὺς Ἕλληνας τοῦ νόστου ὑπέμνησεν εἰς ὃν προορμήσαντες, μόλις ἀπὸ τοῦ Ὀδυσσέως κατεσχέθησαν, ἐνταῦθα ὁ Ὀδυσσεὺς ὡς καὶ προείρηται ὑποπτήξας μή ποτε λύσῃ τὴν ἀγορὰν ὁ Θερσίτης, παρίσταται οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ ὦκα. ἔδει γὰρ αὐτὸν ἐπιταχύναι τῷ πράγματι. καὶ τοντεῦθεν ὑπόδρα ἰδὼν, χαλεπῷ μύθῳ ἐπέπληξεν. ἔτι δὲ καὶ ἠπειλήσατο, καὶ σκήπτρῳ ἔπληξεν. ἐξ οὗ σημειοῦνται οἱ παλαιοὶ μὴ βασιλέα εἶναι τὸν Θερσίτην καθὰ καὶ προείρηται. οὐ γὰρ ἂν οὕτως ἀτιμότατα ὁ Ὀδυσσεὺς προσηνέχθη αὐτῷ, οὐ μόνον ὑβρίσας, ἀλλὰ καὶ ἀπειλὴν αἰσχίστην ἀπειλησάμενος, ὡς μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται. καὶ πληγὰς δὲ ἐντρίψας γενναίαν τε καὶ βιαίαν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Θερσίτης ἐκτείνει ἀναγκαίως τὸ παραλῆγον δίχρονον, ὡς μὴ ἄλλως εὐχρηστούμενον Ὁμήρῳ εἰς μέτρον δακτυλικόν. καὶ ὅτι Θερσίτης φασὶν ὡς προείρηται καλεῖται παρὰ τὸ θέρω θέρσω τὸ θερμαίνω. θερμὸς γάρ φασιν ἦν καὶ προπετής. καὶ μάρτυς Ὀδυσσεὺς ῥάβδῳ τοῦτον φασὶ παύσας τοῦ φονεῖν ὑπέρφεια. κατὰ δὲ ἑτέρους, παρὰ τὸ θάρσος ὃ Αἰολεῖς θέρσος λέγουσιν, ἡ κλῆσις τῷ ἀνδρί. κατὰ ἀντίφρασιν μέντοι. οὐ γὰρ εὔτολμος φανεῖται, ἀλλὰ θρασύδειλος, ὅς γε καὶ κλαύσεται ἐν τοῖς ἑξῆς ἀγεννῶς. ὡς δὲ ἡ θερμότης, καὶ εἰς ἔπαινον συντελεῖ καθ' ὃν θερμουργὸς Ἀλέξανδρος ὁ πάνυ λέγεται, καὶ εἰς ψόγον δὲ, καθὰ δηλοῖ καὶ ὁ κωμικὸς διαλελυμένως εἰπὼν, θερμὸν ἔργον τὸ ἀναιδὲς, ἔστι πολλαχόθεν συναγαγεῖν. Ὅτι τοιαύτη τις ἡ κατὰ τοῦ Θερσίτου δημηγορία τοῦ Ὀδυσσέως. Θερσῖτ' ἀκριτόμυθε. λιγύς περ ἐὼν ἀγορητὴς, ἴσχεο. μηδ' ἔθελ' οἶος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν. οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον ἔμμεναι, ὅσσοι ἅμ' Ἀτρείδῃς ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον. τῷ, οὐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ στόμα ἔχων ἀγορεύοις. καί σφιν ὀνείδεά τε προφέροις, νόστον τε φυλάσσοις, καὶ τὰ ἑξῆς. ἔστι δὲ ἀκριτόμυθος, ἢ ὁ πολυλόγος, ὡς καὶ ἄκριτα φῦλα τὰ δυσδιάκριτα διὰ πληθυσμὸν, ἢ ὁ ἀδιάκριτος ἐν τῷ λέγειν καὶ ἄκοσμος. εἰ γάρ τις τὴν αὐτοῦ δημηγορίαν σκέψεται, ἧς τέλος ἐστὶ τὸ οἴκαδε νεώμεθα, πολυλογίαν μὲν ἔχει καὶ τραχύτητα κατὰ τοῦ βασιλέως. κατασκευὴν δὲ τῆς ἀξιώσεως οὐδεμίαν, τῆς ἀξιούσης οἴκαδε νέεσθαι. τί γὰρ συμβάλλεται τῷ Θερσίτῃ πρὸς τὸ δεῖν ὑποχωρῆσαι τοὺς Ἕλληνας, ἐὰν ὁ βασιλεὺς πολλὰ ἔχῃ χρήματα καὶ πολλὰς γυναῖκας. καὶ ἐὰν τὸν Ἀχιλλέα ἠτίμησεν. ὃν αὐτὸς οὐ πάντων ἀμείνονα κρίνει ὡς εἴρηται. τοὐναντίον μὲν οὖν καὶ ἐναντιοῦνται τὰ τοιαῦτα πρὸς τὴν ἀξίωσιν. δύνανται γὰρ οἱ Ἕλληνες εἰπεῖν ὅτι ἐὰν ὁ βασιλεὺς πολλὰ ἔχῃ, μενετέον καὶ ἡμῖν, ἵνα πολλὰ κτησώμεθα. καὶ ὅτι ὁ ἀτιμήσας ἕνα ὃς οὐ πάντων ὡς σὺ φὴς ἐστὶν ἀμείνων, εἰς οὐδὲν μέγα ἐσφάλη. χρήσιμον δὲ εἰς σαφήνειαν τοῦ ἀκριτομύθου, καὶ τὸ ἀκριτόφυλλον ὄρος ἐν τοῖς ἑξῆς. Τὸ δὲ λιγὺς εἶναι ἀγορητὴς, ἢ εἰρωνικῶς εἴρηται, ἢ ὡς καὶ ὀξέα κεκληγότος τοῦ Θερσίτου καθὰ προείρηται γυναικικώτερον. ἢ καὶ ἄλλως λιγέος ἤτοι ὀξέος. ὅ ἐστι θυμικοῦ κατὰ τρόπον μεταλήψεως. καὶ διὰ τοῦτο καὶ φιλονείκου εἴγε νεικείων ἦν Ἀγαμέμνονα. ἄλλως δέ γε, οὐκ ἐπίψογον τὸ λιγὺ, εἴγε καὶ ὁ γέρων Νέστωρ, λιγὺς Πυλίων ἐρρέθη ἀγορητής. διὸ παρακαλῶν φησὶν ὡς μακρὰ βοῶντος, Ἀγαμέμνονα νείκεε. φωνῇ τάχα χρώμενος μακρᾷ, ὁποία καὶ ὁ παρὰ τῇ κωμῳδίᾳ Κλέων. Κυκλοβόρου φησὶ φωνὴν ἔχων. ἀπηχοῦ τινὸς δηλονότι χειμάρρου θορυβοῦντος ἐν τῷ ῥέειν. Τὸ δὲ μὴ

ἤθελε οἷος ἐρίζειν τοῖς βασιλεῦσι, δημαγωγικόν ἐστιν. οἱονεὶ γὰρ λέγει ὅτι σὺν τῷ δήμῳ λαλῶν, οὐκ ἂν τυχὸν ἐκφλύθης. μόνος δὲ οὐκ ἂν ἐρίζοις. εἶτα καὶ τὸ νόημα αὔξων, καὶ παραδεικνὺς οἷος ὁ Θερσίτης, ἐπάγει. ὅτι οὐ γὰρ ἐγὼ σοῦ φημὶ χέρονα βροτὸν ἄλλον εἶναι, ὅσσοι ἐς Τροίαν ἦλθον. μονονουχὶ λέγων, μὴ θέλε μόνος ἐρίζειν τοῖς βασιλεῦσι, καὶ ταῦτα πάντων χείρων ὤν. εἰ γὰρ ὁ Ἀχιλλεὺς μόνος ἤρισε χθές που τῷ βασιλεῖ, ἀλλ' ἐκεῖνος, ὁ πάντων ἦν ἄριστος. Καὶ σημείωσαι ὁ νῦν ὅτι ἔχεις παρὰ τῷ ποιητῇ ἄριστον μὲν καὶ κάλλιστον, τὸν Ἀχιλλέα. χείριστον δὲ καὶ αἴσχιστον, τὸν Θερσίτην. καλῶς ἄρα καὶ ἔχθιστος ἦν τῷ Ἀχιλλεῖ. ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι εἰς τὸ μή τινα ἐν Ἀχαιοῖς χέρονα τοῦ Θερσίτου εἶναι. ὅτι οὐ πάνυ ἀπροσφυὲς εἰπεῖν ὁρμημένον ἐκ τῶν παλαιῶν, ὡς οὔτ' ἂν δύο Λυσάνδρους, ὑπήνεγκεν ἡ Σπάρτη, οὔτ' ἂν δύο Ἀλκιβιάδας αἱ Ἀθῆναι κατὰ τοὺς παλαιούς, οὕτω δὲ οὐδὲ δύο ἂν τοιούτους Θερσίτας ἴσως τὸ πανελλήνιον. Τὸ δὲ ἀνὰ στόμα ἔχων, ἀστείως εἴρηκεν, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἂν ἀγορεύοις ἀεὶ στόματι ἔχων τοὺς βασιλεῖς, ὡς εἴπερ τις βασιλικὸν σκῆπτρον ἐν χειρί. καὶ ἄλλως δέ, οὐ μόνον οὐ χρὴ ὑβρίζειν, ἀλλ' οὐδὲ ἁπλῶς ἀνὰ στόμα φέρειν τοὺς βασιλεῖς χρὴ τὸν τυχόντα. δῆλον δὲ καὶ ἐκ τούτου, ὅτι πᾶσιν ἤριζε βασιλεῦσι. διὸ καὶ πᾶσι μὲν ἐχθρὸς ὡς εἰκὸς ἦν. ἔχθιστος δὲ μάλιστα καὶ τῷ Ἀχιλλεῖ ὁ τῷ Ὀδυσσεῖ ὡς προείρηται. Τὸ δὲ προφέροις, πρωτότυπόν ἐστι τῆς προφορᾶς, ἀφ' ἧς παρὰ τοῖς ὕστερον ὁ προφορικὸς παρῆκται λόγος. ὅτι δὲ προφέρειν καὶ τὸ νικᾶν λέγεται, ὅθεν καὶ ὁ προφερέστερος, δῆλόν ἐστιν. Ἡσίοδος δὲ ἐν τῷ προφέρει μὲν ὁδοῦ, προφέρει δὲ καὶ ἔργου, ἕτερόν τι σημαινόμενον τοῦ προφέρειν ὑποκρούεται, καὶ οὐκ αὐτόσχημα λαμβάνει ἀντὶ τοῦ ὑπερφέρει, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ προάγει. προκόπτειν ποιεῖ. προκινεῖ. προβιβάζει. Τὸ δὲ νόστον φυλάσσοις ἀντὶ τοῦ ἐπιτηροίης καὶ παρακατέχοις εἰς ἀφορμὴν στάσεως καὶ ἀταξίας. ἔοικε γοῦν σκοπὸν δημηγορίας καὶ πρὸ τούτου πολλάκις ποιεῖσθαι ὁ Θερσίτης τὸ νεώμεθα οἴκαδε. καὶ ὅρα δι' οὗ ἡ δημοτικὴ ἰσηγορία, εἰ καὶ τῷ γελοιοτάτῳ Θερσίτῃ μέτεστιν αὐτῆς. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι διὰ τὸ ἡδὺ τοῦ τοιούτου νόστου, καὶ νόστιμον ἔδεσμα λέγεται τὸ ἡδύ. ὅτι δὲ καὶ θεός τις ἐπιμύλιος εὔνοστος ἐκαλεῖτο, ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν γέγραπται.

Ὅτι Ὁμήρου εἰπόντος ὡς οὐκ ἴδμεν ὅπως ἔσται τάδε ἔργα, εἰς δ' οὖν τέλος ἀποβήσονται, φασὶν οἱ παλαιοὶ ὅτι, τὸ μὲν ἔσται, ἐπὶ ὑπάρχοντος λέγεται. δι' οὗ ἔσται γέρων οὗτος ὁ νῦν δηλαδὴ ὑπάρχων ἐν νεότητι. τὸ δὲ γενήσεται, ἐπὶ μὴ ὄντος. ὡς τὸ γενήσεται παῖς, ὁ μήπω δηλαδὴ ὤν. Τὸ δὲ ἴδμεν, δωρικὴν ἔχει τροπὴν τοῦ σ' εἰς δ', κατὰ τὸ κεκαδμένος ὅ ἐστι κεκοσμημένος. ἔτι δὲ καὶ τὸ Κάδμος, θέμα γὰρ αὐτοῦ τὸ ἴσημι. οὗ πληθυντικὸν ἴσαμεν. καὶ συγκοπῇ, ἴσμεν. τινὲς δὲ τολμῶσιν ἐκ τοῦ οἴδαμεν, συγκόψαι αὐτό, ἀποβάλλοντες τὸ κατάρχον ο. τὸ δὲ τάδε ἔργα, διασαφητικόν τό, ἢ εὖ ἢ κακῶς νοστήσομεν. Ὅτι Θερσίτου εἰπόντος ὡς πολλὰς γυναῖκας δίδομεν οἱ Ἀχαιοὶ τῷ βασιλεῖ. καὶ οὕτω φίλα μὲν τῷ δήμῳ λέγοντος, κοινοποιουμένου δὲ τὴν εὐεργεσίαν διὰ τὸ δίδομεν. ἔτι δὲ εἰπόντος καὶ ὅτι ἐγὼ δήσας ἄγω αἰχμάλωτον, δι' οὗ χρυσὸς προσγίνεται τῷ βασιλεῖ, Ὀδυσσεὺς εἰς ὑπερβολὴν ἀντιδημαγωγῶν, καὶ τὴν τοῦ Θερσίτου ὑπὲρ ἑαυτοῦ σεμνολογίαν ἐξαφανίζων, μέμφεται αὐτὸν λέγων ἐν ἐρωτήσει. κάθησαι ὀνειδίζων τῷ βασιλεῖ, ὅτι οἱ μάλα πολλὰ διδοῦσιν ἥρωες Δαναοί; σὺ δὲ κερτομέων ἀγορεύεις. οὐ γὰρ λέγει δίδως ἢ δίδοατε ὦ βασιλεῦ, ἀλλὰ διδόασιν οἱ Δαναοί. ὁ οὐ γυναῖκας μόνον ὡς σὺ ἔφης, ἀλλὰ πολλά. καὶ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ μάλα πολλά. ὁ οὐχ ἁπλῶς Δαναοὶ κατὰ τὸν σὸν λόγον, ἀλλὰ ἥρωες Δαναοί. σὺ δὲ δίδως μὲν πρᾶγμα οὐδέν, ἀγορεύεις δὲ κερτομῶν. ὅ ἐστι δακνηροὺς μόνον λόγους δίδως τῷ βασιλεῖ. κέρτομος γοῦν λόγος, ὁ κέαρ τέμνων. ὅ ἐστι δάκνων ψυχὴν καὶ θυμοδακής. ἐξ οὗ καὶ τὸ κερτομίοις Δία Κρονίωνα προσηύδα. τὸ δὲ ἧσαι ὀνειδίζων, ἀντὶ τοῦ διατρίβεις. ἀργεῖς. οὐ γὰρ ἐκάθητο ἀληθῶς ὁ Θερσίτης, ἀλλὰ ἵστατο. μετὰ γοῦν τὴν πληγήν, ταρβήσας καθέζεται. εἰ μὴ ἄρα παίζει εἰς τὴν τοῦ αὐχένος καὶ τῶν ὤμων καὶ τῶν στηθέων στενίζησιν ὁ ποιητής. διὰ τὸ δοκεῖν τὸν Θερσίτην οὕτω συνιζάνοντα καθῆσθαί πως καὶ ὅτε ἵστατο. Ὅτι ἐν πολλοῖς τό, φημί, ἀξιωματικῶς ὁ ἀποφαντικῶς οἱ παρὰ τῷ ποιητῇ δημηγοροῦντες τιθέασιν ὡς εὖ εἰδότες, καὶ ἐφ' οἷς λέγουσιν, ἀληθεύοντες. οὕτως ὁ βασιλεὺς εἶπε. τόσσον ἐγώ φημι πλέας εἶναι Ἀχαιούς. ἐρεῖ δὲ καὶ ὁ Νέστωρ, φημὶ γοῦν κατανεῦσαι τὸν Δία. οὕτω ὁ Ὀδυσσεὺς ἐνταῦθα φησίν. οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον εἶναι, ὅσσοι ἅμα Ἀτρείδῃς ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον. καὶ ἔστι τοῦτο, κρίσις ὁμηρική. καὶ ἐπίκρισις τῆς τοῦ Θερσίτου διαπλάσεως. ὡς μὴ εὐχερὲς ὄν, χείρω τοῦ Θερσίτου ῥαδίως εὑρεθῆναι εἴγε λωβητὸς οὗτος ἦν κατά τε σῶμα καὶ ψυχήν. Ὅρα δὲ τὸ ἀσφαλὲς τοῦ λόγου. οὐ γὰρ εἶπε χέρονα πάντων ἀνθρώπων, ἀλλὰ τῶν συστρατευσάντων τοῖς Ἀτρείδαις. ἄλλως γάρ, τί κωλύει ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ εἶναί τινα τοῦ Θερσίτου χέρονα. τὸ δὲ μή τινα τῶν ἐν Τροίᾳ χείρω εἶναι Θερσίτου, ἀμύνει τῷ Ἀχιλλεῖ, ἐνθένδε πρὸς τοῦ αἰσχίστου, οὐχ ἁπλῶς ἀρίστου, ἀλλὰ μέγα ἀμείνονος φωτὸς ἤπερ ὁ βασιλεύς. μονονουχὶ γάρ φησιν ὡς ὁ μὲν Ἀχιλλεύς, εἰ καὶ μὴ πάντων, ἀλλὰ ἑνός τινος γοῦν μέγ' ἀμείνων ἐστί. τοῦ βασιλέως δηλαδὴ ὡς σὺ φῄς. σὺ δὲ οὐδενὸς ἀμείνων. ἀλλὰ πάντων χείρων, εἴγε μηδεὶς χείρων σου ἐνταῦθα ἥκει. Τὸ δὲ χερειότερον, οὐ ζηλωτὸν τοῖς πεζὰ ῥητορεύουσιν, ὡς οὐδὲ τὸ ῥηΐτερον. οὐδὲ τὸ ῥηότερον. οὐδὲ τὸ πλειοτέρῃ σὺν χειρί. οὐδ' ὅσα ἕτερα τοιαῦτα. ποιηταῖς μέντοι, χρηστά εἰσιν ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. παρ' οἷς οὐ μόνον διπλῆ κατὰ παραγωγήν ἐστι σύγκρισις ἔν τε τοῖς ῥηθεῖσι καὶ ἐν τῷ λῷον λωΐτερον, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὑπερθέσεως καταβιβασμὸς εἰς σύγκρισιν, ὡς δῆ-

λον

λοις ἐκ τοῦ λαλίστερος. ὃ παρεληλύθαι δοκεῖ ἐκ τοῦ λάλιστος. ἔτι δὲ καὶ ἐπίτασις ὑπερθέσεως, ἐν ᾧ κλέπτιστος κλεπτίστατος. λάλιστος λαλίστατος. κύδιστος κυδίστατος παρὰ Νικάνδρῳ. οἷς συντακτέον, καὶ τὸ κορυφαῖος κορυφαιότατος. Διπλῆς δὲ συγκρίσεως παράδειγμα. κωμικὸν μέντοι τὸ προτεραίτερος ὅ ἐστι πρότερος. ὥσπερ δὲ διπλοῦται ὁ σχηματισμὸς ἐν τοῖς εἰρημένοις, οὕτω ποτὲ πάσχει καὶ ἐν κτητικοῖς. δημήτειος γοῦν φαμὲν καὶ δημητειακός. καὶ σάμιος καὶ σαμιακός. καὶ ῥόδιος καὶ ῥοδιακός, καὶ ἕτερα ὁμοίως. Ὅτι πολλάκις οἱ ῥήτορες τὸ ὡς, οἷα παρέλκον τιθέασι. δι᾽ πρᾶγμα εἴπε καὶ ὡς ἑτέρως ἔχον. ἀντὶ τοῦ καὶ ἑτέρως ἔχον. δέδωκε δὲ καὶ τούτου Ὅμηρος τὴν ἀρχὴν, εἰπών. εἴ σε ἀφραίνοντα κιχήσομαι ὡς νύ περ ὧδε. ἀντὶ τοῦ, ἐὰν σε εὕρω οὕτως ἀφραίνοντα, εἰ μὴ ἄρα τὸ ὡς, ἀντὶ τοῦ λίαν ἐστί. καὶ ἐπὶ ἄλλων δὲ τοῦτο γίνεται λέξεων, ὡς πρὸ ὀλίγου δεδήλωται.

Μηκέτ᾽ ἔπειτ᾽ Ὀδυσῆϊ κάρη ὤμοισιν ἐπείη.
Μηδ᾽ ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἴην,
Εἰ μὴ ἐγώ σε λαβὼν, ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω,
Χλαῖνάν τ᾽ ἠδὲ χιτῶνα, τά τ᾽ αἰδῶ ἀμφικαλύπτει.
Αὐτὸν δὲ κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφήσω
Πεπληγὼς ἀγορῆθεν, ἀεικέσσι πληγῇσιν.
Ὣς ἄρ᾽ ἔφη. σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον, ἠδὲ καὶ ὤμω
Πλῆξεν. ὁ δ᾽ ἰδνώθη. θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
Σμῶδιξ δ᾽ αἱματόεσσα μεταφρένου ἐξυπανέστη,
Σκήπτρου ὑπὸ χρυσέου. ὁ δ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο, τάρβησέν τε.
Ἀλγήσας δ᾽ ἀχρεῖον ἰδὼν, ἀπεμόρξατο δάκρυ.
Οἱ δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ᾽ αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.

Ὅτι μέλλων εἰπεῖν ὁ Ὀδυσσεὺς, ὡς ἐὰν μὴ τόδε ποιήσω, μηκέτι ζῴην μήτ᾽ ἐγὼ μήτε ὁ υἱός μου Τηλέμαχος, οὕτω περιφράζει. μηκέτ᾽ ἔπειτ᾽ Ὀδυσῆϊ κάρη ὤμοισιν ἐπείη. μηδ᾽ ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἴην. τούτων γὰρ τὸ μὲν πρῶτον, ἐπαρᾶται στρατιωτικώτερον, τὸν ἐκ πολέμου θάνατον. τὸ δὲ ἐφεξῆς, τὸν τοῦ υἱοῦ θάνατον δηλοῖ. Τηλεμάχου γὰρ θανόντος, οὐκέτι πατὴρ ὁ Ὀδυσσεύς. κάρη δὲ ἐνταῦθα, τὴν κεφαλὴν ἔφη σὺν τῷ αὐχένι. οὕτω γὰρ τοῖς ὤμοις ἐπεῖναι ἡ κεφαλὴ λεχθήσεται. Ὅτι καὶ πάλιν ὁ Θερσίτης φαίνεται μὴ βασιλεὺς εἶναι, ἀφ᾽ ὧν ὁ Ὀδυσσεὺς λέγει. φησὶ γὰρ τάδε πάθοιμι, ὡς προεγράφη, εἰ μὴ ἐγώ σε λαβὼν ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω, χλαῖνάν τ᾽ ἠδὲ χιτῶνα, τά τ᾽ αἰδῶ ἀμφικαλύπτει. σὲ δὲ κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφήσω πεπληγώς. δῆλον γὰρ ὅτι οὐκ ἂν οὕτως ἀπρεπῶς ἀπεκδύσαι καὶ πλῆξαι ἔνδοξον ἄνδρα ἠπειλήσατο. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, χλαῖνάν τε καὶ χιτῶνα, ἐφερμηνευτικόν ἐστι τοῦ εἵματα. ἅπερ φίλα λέγει, ὡς ἄν τις εἴποι οἰκεῖα. ὥσπερ πολὺ δὲ συγγενικῆς καὶ ἑταιρικῆς οἰκειότητος ἡ λέξις δηλωτική, ὡς μυριαχοῦ φανήσεται. αἰδῶ δὲ ὀνομάζει ὥς που καὶ ἐπὶ Πριάμου, τὰ παρὰ τοῖς ὕστερον αἰδοῖα. Καὶ ὅρα ὅτι ὁμώνυμος λέξις καὶ ἡ αἰδώς. οὐ γὰρ μόνον τὸ ἐπαινετὸν πάθος τῆς ψυχῆς, ὃ καὶ αἰσχύνη λέγεται κοινότερον κατὰ τὸ αἰσχύνομαί σε προσβλέπειν ἐναντίον, ἤγουν αἰδοῦμαι, ἀλλ᾽ ἰδοὺ καὶ σώματος μόριον. Τὸ δὲ ἃ αἰδῶ ἀμφικαλύπτει, περιφραστικῶς εἶπεν. οὐ γὰρ ἔκειτο ἴσως μία λέξις δηλωτικὴ τοῦ καλύμματος τῆς αἰδοῦς, ὅπερ οἱ Ῥωμαῖοι μὲν, βράκαν φασίν. ἕτεροι δὲ ἀναξυρίδα ἐκ τοῦ ἀνασύρεσθαι. Τὸ δὲ ἀμφικαλύπτει, δηλοῖ μὲν τὸ πάντοθεν καλύπτει. ἑρμηνεύεται δὲ ἢ παραφράζεται ὑπὸ Εὐριπίδου ἐν τῷ κρύπτουσα ἃ κρύπτειν ὄμματα χρεών, τὰ τῶν ἀρσένων, ὡς ἐκεῖνος φησίν. ὡς δέ τις ὕστερον παρῴδησε, τὰ τῶν ἀνθρώπων.

Σημείωσαι δὲ ὅτι ἀπειλησάμενος ὁ Ὀδυσσεὺς πλῆξαι τὸν Θερσίτην, καὶ μηδένα ἰδὼν δυσχεράναντα, εὐθὺς ἐπιτίθησι καὶ πληγήν. καὶ ποιεῖ οὐχ ὅλον αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ ἀπειληθὲν, ἀλλὰ μικρόν τι καὶ φορητότερον. οὐ γὰρ ἀπεκδύει ὡς ἠπειλήσατο. φοροῦντα δὲ τὰ εἵματα, πλήττει. φησὶν οὖν ὁ ποιητής. ὡς ἄρ᾽ ἔφη. σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμω ἔπληξεν. ὡς οἷα τινα μαστιγίαν. ἐπεὶ καὶ νωτοπλῆγα οἱ παλαιοὶ ῥήτορες τὸν μαστιγίαν φασί. καὶ οὐδὲ πληγὰς πολλὰς, ἀλλὰ μίαν ἐπιτίθησιν. εἶτα διασκευάζων τὸν λόγον πρὸς τὸ γελοιῶδες καὶ κωμικώτερον, οὕτω διαγράφει τὰ κατὰ τὸν Θερσίτην. ὁ δ᾽ ἰδνώθη. θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ. μετὰ δὲ εἰπὼν ὅτι σμῶδιξ δ᾽ αἱματόεσσα μεταφρένου ἐξυπανέστη σκήπτρου ὑπὸ χρυσέου. θρασύδειλον χαρακτηρίζει τὸν Θερσίτην, ἐπαγαγών. ὁ δ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο τάρβησέν τε. εἶτα πάλιν τὸ γελοῖον ἐπάγων, φησίν. ἀλγήσας δὲ ἀχρεῖον ἰδὼν, ἀπεμόρξατο δάκρυ. ὅπερ ἰδόντες Ἕλληνες, διεχέθησαν γελάσαντες ἐφ᾽ οἷς ἐκεῖνος ἐδάκρυε. λέγει οὖν. οἱ δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ᾽ αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν. κατὰ γὰρ τοὺς παλαιοὺς, καλὸν μὲν πρόσωπον, οὐκ ἀχρειοῦται δάκρυσι. τὸ δὲ μὴ καλὸν, αἴσχιον ἐν τῷ δακρύειν γίνεται. διό περ ὁ Θερσίτης παναισχὴς ὢν, καὶ αὐτόθεν γέλωτα προξενούμενος, ἔτι μᾶλλον γελοῖος ἐν τῷ δακρύειν ἄρτι γίνεται. καὶ ὥσπερ τὰ παρ᾽ αὐτοῦ

σπουδαῖα, γελοῖα ἦσαν τοῖς Ἀχαιοῖς, οὕτω καὶ τὸ δάκρυον αὐτοῦ, προκαλεῖται τοῖς Ἕλλησι γέλωτα. καὶ αὐτὸς μὲν ἐμβλέπει τοῖς Ἕλλησιν, ἵνα τε γνοίη πῶς ἐπ' αὐτῷ διάκεινται, καὶ ἅμα καὶ βοήθειαν προκαλέσηται. οἱ δὲ, τοσοῦτον ἀπέχουσιν ὧν ἐκεῖνος ἐθέλει, ὥστε ἐπεγγελῶσιν. οὔτε δὲ ἂν ἐπλήγη, οὔτε κατεγελάσθη, ἐὰν μὴ τῶν τυχόντων ἦν ὡς προείρηται. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι, εἰ μὴ ἐνέβλεψε τρανὲς, ἀλλ' ὑπέκρυπτε τὸ πρόσωπον, οὐκ ἂν ἐγελάσθη. νῦν δὲ ἀφ' οὗ ἐσπούδασεν, ἐξ ἐκείνου γελοῖος ἔδοξε. σκοπητέον δὲ ἐξ οἵων εἰς οἷα τὰ τῆς περιπετείας κατέστησαν. οἱ γὰρ διὰ τὴν τοῦ νόστου ἔφεσιν πρὸ μικροῦ σκυθρωπάζοντες, οὐ μόνον παύονται τῆς λύπης ἄρτι καὶ τοῦ νόστου λανθάνονται, ἀλλὰ καὶ γελῶσι καὶ οὐδὲ τοῦτο ἁπλῶς, ἀλλὰ ἡδὺ γελῶσιν. Ὅρα δὲ καὶ ὅπως ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ, καὶ στάσει σφοδρᾷ καὶ δυσμεταχειρίστῳ, πολλαῖς ὁ ποιητὴς ἐχρήσατο λύσεσιν. Ἀθηνᾶς παρουσίᾳ. δημηγορίαις ἀνδρὸς λογίου. ἀπειλαῖς. πληγαῖς. ἤδη δὲ καὶ γέλωτι. γέλωτος δὲ μεσολαβοῦντος, οὐδαμοῦ σκυθρωπότης, εἰ μή τις γελῴη σαρδάνιον, ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ εὕρηται. οὗ πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἐνταῦθα κεῖται τὸ, ἡδὺ ἐγέλασαν. μετάφρενον δὲ λέγεται, τὸ ἀπὸ αὐχένος ἕως ὀσφύος. μᾶλλον δὲ τὸ ἀντικρὺ ὄπισθεν τῶν φρενῶν, ὡς ἀλλαχοῦ φανήσεται. ἰδνωθῆναι δέ ἐστι τὸ συγκαμφθῆναι. ὃ γίνεται ἀπὸ τοῦ, τὸ ἰνίον δονηθῆναι, μεταθέντος τοῦ δ ὀπίσω τοῦ ν. ἔστι δὲ ἰνίον, τὸ ὀπίσω τῆς κεφαλῆς. οὗ συμπίπτοντος ἐπὶ τὸ κάτω καὶ συσπωμένου πρὸς τοῖς ὤμοις, ἰδνοῦσθαι λέγεται ὁ τοῦτο πάσχων. τινὲς δὲ ἰδνωθῆναι τὸ ἀνακλασθῆναι νοοῦσιν ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐτυμολογίας, ἵνα πλέον φασὶ προκύψῃ τὸ τοῦ στήθους κυρτὸν καὶ συμπράξῃ τι πρὸς γέλωτα. καὶ ἄλλως δὲ τὸ, ἰδνώθη, ἀντὶ τοῦ, οἷον συνίζησίν τινα ἔπαθεν ἀπὸ τοῦ ἴζω, τραπέντος τοῦ ζ εἰς δ κατὰ τὴν ἤδη προρρηθεῖσαν συγγένειαν τῶν τοιούτων στοιχείων. καὶ πλεονάσαντος καὶ τοῦ ν, ὡς ἐπὶ τοῦ ἰχνῶ καὶ ἰκνῶ καὶ τῶν ὁμοίων. τὸ δὲ ἰδνώθη, εὑρεθήσεται καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, ὅτε που δράκοντα ἐρεῖ ἰδνωθέντα, δακεῖν τὸν ἀετόν. Τὸ δὲ ἔκπεσε δάκρυ, δαψίλειαν δηλοῖ τοῦ ὑγροῦ. τινὲς δὲ γράφουσιν, ἔκφυγε δάκρυ. ἤτοι ταχέως ἐξέδραμε. θαλερὸν δὲ δάκρυον, ἢ τὸ ἀκμαῖον, ἢ τὸ ἔνικμον. ἐκ μεταφορᾶς τῶν θαλλόντων φυτῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπεὶ τὰ κυρίως θάλλοντα, καὶ ἁπαλά εἰσι, διὰ τοῦτο καὶ τέρεν δάκρυόν που λέγεται τὸ ἁπαλόν. ἐπεὶ δὲ καὶ χλωρά εἰσι τὰ θάλλοντα καὶ ὑγρότητα ἔχει πλείω, διὰ τοῦτο καὶ ὑγρὸν δάκρυον καὶ χλωρὸν ὁ Εὐριπίδης φησί. Σοφοκλῆς δὲ ἐν Τραχινίαις, χλωρὰν ἀχνὴν δακρύων ἔφη. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ δάκρυ, ἀποκοπὴν παθὸν ἐκ τοῦ δάκρυον, οὐκέτι κινεῖται εἰς κλίσιν. ὡς οὐδὲ τὸ δῶ ἤτοι δῶμα. οὐδὲ τὸ κρῖ ὅ ἐστι κρίμνον. οὐδὲ τὸ ἧλ ὅπερ ἐστὶν ἧλος. οὐδ' ὅσα ἕτερα τοιαῦτα. ὡς γὰρ οὐκ ἂν ὑπόπτερον ζῷον βαδίζοι τῶν ποδῶν αὐτῷ ἀποκοπέντων, οὕτω πως οὐδὲ λέξις ἀποβαλοῦσα τὴν λήγουσαν, ἔχοι ἂν κινεῖσθαι εἰς κλίσιν. δῆλον δὲ ὡς ἐκ τοῦ δάκνειν γίνεται τὸ δάκρυον. Σμῶδιξ δὲ, ὁ ὕφαιμος μώλωψ. ὑποτρέχοντος γάρ φασιν αἵματος, κατ' ὀλίγον ἐξῳδήκει. ὅπερ διὰ τοῦ ἐξυπανέστη δηλοῦται, ὡς μετ' ὀλίγα εἰρήσεται. καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ σμῶξαι, ὡς φασὶν οἱ παλαιοί. ὅπερ κατὰ διάλεκτον, τὸ πλῆξαι δηλοῖ. ἢ ἀπὸ τοῦ μώλωψ ἢ κακοπάθεια, τροπῇ τοῦ λ εἰς δ. ἢ οἱονεὶ αἱμῶδιξ, ἤγουν ὕφαιμος οἴδησις. ὃ τάχα καὶ ὁ ποιητὴς ὑπεμφαίνει ἐν τῷ, αἱματόεσσα ἐξυπανέστη, ὅ ἐστιν ᾤδησε. δύναται δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ σιμοῦ γενέσθαι, καὶ τῆς οἰδήσεως. συγκοπῇ καὶ ἐκτάσει τοῦ ο τῆς διφθόγγου, ἵνα εἴη σιμῶδιξ. ἤγουν σιμοῦ καὶ κοίλου τινὸς σωματικοῦ μέρους καὶ ταπεινοῦ, οἴδησις ὅ ἐστιν ὄγκωσις. φησὶ γοῦν σμῶδιξ ἐξυπανέστη. ἤγουν κάτωθεν εἰς εὐθὺ ὑψώθη. δηλοῖ γάρ φασιν ἐνταῦθα ἡ μὲν ὑπὸ πρόθεσις, τὸ κάτωθεν. ἡ δὲ ἐξ, τὸ εἰς εὐθύ. ἡ δὲ ἀνὰ, τὸ ὕψος. ὡς καὶ ἐν τῷ ὑπεξαναδύς. καὶ τοῖς ὁμοίοις. Ἰστέον γὰρ ὅτι οὐδαμοῦ στοιβὴν προθέσεων μάτην οὕτω τίθησιν ὁ ποιητής. ἀλλ' ἑκάστη τῶν συγκειμένων προθέσεων, σημαίνει τι. ὡς καὶ ὅτε εἴπῃ ἡμιόνους ὑπεκπρολυθῆναι ἀπήνης. καὶ ἐκεῖ γὰρ ἡ μὲν ὑπὸ πρόθεσις, τὴν κάτω σχέσιν δηλοῖ. ἡ δὲ ἐξ, τὴν ἐκτός, ἡ δὲ πρὸ, τὴν ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν. ἵνα λέγῃ ὅτι κάτωθεν τοῦ ζυγοῦ ὄντας, ἔξω ποιήσαντες ζυγοῦ, προελθεῖν εἰς νομὴν ἐποίησαν. ὡς δὲ τὸ σιμὸν, καὶ ἐπὶ ταπεινότητος τίθεται τῆς κατὰ κοιλότητα, δηλωθήσεται ὅπου νῆες προκρόσσαι λέγονται. Τινὲς δὲ τὸ σμῶδιξ, καθὰ καὶ τὸ σμερδαλέον καὶ τὸ σμικρὸν, διὰ τοῦ ζ εἶχον τὴν προφορικὴν ἀρχὴν παλαί ποτε διὰ τὸ παρεοικὸς τοῦ ἤχου, δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. ὧν ἐν ῥητορικοῖς λεξικοῖς τοῖς κατὰ στοιχεῖον, κεῖται καὶ ταῦτα ἐν τῷ ζ στοιχείῳ. ζμινύη, ὅτε τὸ σκαφεῖον. ὅτε ἀξινάριον. οἱ δὲ, δίκελλαν. καὶ ζβέσαι τὸ παῦσαι. λῆξαι. κοιμίσαι. καὶ ζβεννυμένων αἰγῶν, ληγουσῶν. καὶ ζμῶσαι τὸ πατάξαι. Αἴλιος δὲ Διονύσιος φησὶν ὅτι, ζμικρὸν καὶ μικρὸν, οἱ Ἀττικοί. μικκὸν δὲ Ἴωνες. οὕτω δὲ γράφουσι καὶ τὸ ζμῆγμα καὶ τὴν ζμινύην, ἣν καὶ αὐτὸς ἀξινάριον λέγει. φέρων καὶ χρῆσιν Ἀριστοφάνους ταύτην. ἀλλ' ἱμάντα μοι δὸς καὶ σμινύην. ἐγὼ γὰρ εἶμ' ἐπὶ ξύλα. εἰς δὲ τὴν τοῦ Θερσίτου πληγὴν, καὶ τοιοῦτόν τι γράφουσιν οἱ παλαιοί. ὅτι ὁ μὲν εὐφυὴς, νουθεσίαις ῥυθμίζεται. ὁ δὲ ἄκοσμος μὲν, εὖ δὲ ἔχων τὰ εἰς σῶμα, βασάνοις κολάζεται καὶ χρημάτων εἰσφοραῖς. ὁ δὲ λελωβημένος οἷος ὁ Θερσίτης, βραχείᾳ πληγῇ, καὶ μεθ' ὅρκου ἀπειλῇ σωφρονίζεται. Τὸ δὲ ἀχρεῖον ἰδὼν, οὐχ ὅμοιον τῷ τὴν Πηνελόπην ἀχρεῖον γελάσαι. ἀλλ' ἐκεῖ μὲν ἀχρεῖον, τὸ ἐπίπλαστον καὶ ὑποκεκριμένον. ἐνταῦθα δὲ ἀχρεῖον ἰδεῖν, τὸ ἀκαίρως ὑποβλέψαι, καὶ ἐπ' οὐδεμιᾷ χρείᾳ, ἢ ἀντὶ τοῦ, μιμοειδὲς καὶ ἀχρειοποιόν. ὡς ἀμορφωθέντος τοῦ προσώπου τοῖς δάκρυσι. τὸ δὲ ἀχρεῖον φασὶν οἱ παλαιοὶ, παρὰ μὲν τοῖς Ἀττικοῖς, προπαροξύνεσθαι ἀναβιβασμῷ τόνου ὡς σύνηθες. παρὰ δὲ τῷ ποιητῇ, προπερισπᾶσθαι κανόνι τοιούτῳ. Τὰ ἔχοντα τὸ α ἐν τῇ πρώτῃ συλλαβῇ, ἐπιφερομένων δύο συμφώνων

νων μετὰ διφθόγγου, προπερισπᾶται. διὸ, ἀνδρεῖος. ἀργεῖος. ἀχρεῖος. τοὺς δέ γε ἄλλως προπερισπῶντας τὸ ἀχρεῖος, ἐπεὶ ἀχρήϊος λέγεται παρ' Ἡσιόδῳ, ἡ δὲ ὀξεῖα φασὶ καὶ ἡ περισπωμένη συνίζουσαι περισπωμένην ποιοῦσιν, αἰτιᾶται Ἡρωδιανός. λέγων ὡς οὐκ ἀεὶ τοῦτο, καθὰ δῆλον ἐκ τοῦ ἀρήϊος ἄρειος. βασιλήϊος βασίλειος. αὐλιζομενάων αὐλιζομένων. διό φησι τὸ, ἀχρεῖος, εἴτε παρὰ τὴν χρείαν, εἴτε παρὰ τὸ χρέος, προπαροξύνεσθαι ὀφείλει, ὃ δηλαδὴ καὶ ἐποίουν οἱ ἀττικοί. ὡς καὶ ἐν τῷ ἔρημον καὶ ἕτοιμον τοῖς ὁμηρικοῖς. καὶ αὐτὰ γοῦν οἱ νεώτεροι ἀττικοὶ ἀναλόγως παρώξυναν, ὥς φησιν Ἡρωδιανός. ὅτι δὲ οὐδὲ τὸ, αἰζήϊος συντελεῖ εἰς τὸ προπερισπᾶσθαι, τὸ αἰζηός, ὀξύνεται γοῦν πρὸς ἀναλογίαν τοῦ υἱηός καὶ πηός, καὶ τῶν ὁμοίων, δηλοῦται ἀλλαχοῦ. εἰ δὲ καὶ Ζεὺς ἄθῳος προπαροξυτόνως, ὁ ἐν τῷ Ἄθῳ τιμώμενος μετὰ προσγραφῆς τοῦ ἰῶτα, πρὸς διαστολὴν τοῦ ἀθῴου ὁ ἀζήμιος, οὐδὲ ἐκεῖ ἄρα ἡ διάλυσις τοῦ ἀθῷος συνετέλεσεν εἰς προπερισπασμόν, ὅπερ γίνεται ἐν τῷ πατρώϊος πατρῷος. μινώϊος μινῷος, καὶ τοῖς ὁμοίοις. Σημείωσαι δὲ ὅτι τοῦ ἀχρεῖος τὸ ἁπλοῦν, εὕρηται παρὰ τῷ εἰπόντι τὸ, ἀνὴρ εἰς οὐδὲν χρεῖος. ἤτοι χρειώδης εἰς οὐδέν. εἰ γοῦν χρεῖος ὁ χρειώδης, δῆλον ὡς ἀχρεῖος ὁ μὴ χρειώδης. Τὸ δὲ ἀπομόρξατο, ἐκ τοῦ μόργω γίνεται ῥήματος, ὅπερ κατὰ ὁμοιότητα τοῦ ἄχνυμαι, προσλήψει τοῦ ν, γίνεται μοργνῶ. ἐξ οὗ μοργνύω. ἀφ' οὗ μόργνυμι. ἐξ οὗ τὸ ἀπομόργνυται, καὶ τὰ ὅμοια. ἐκ δὲ τοῦ μόργω, γίνεται σύνθετον τὸ ἀπομόργω. ἐξ οὗ τὸ ἀπόμοργμα. τὸ δὲ μόργω, ἐκ τοῦ ἀμέργω τὸ ἐκπιέζω κατὰ τοὺς παλαιούς. ἐξ οὗ καὶ ἀμόργη ἡ τοῦ ἐλαίου ὑποστάθμη. καὶ τὸ ἀμέλγω, κατὰ ἐναλλαγὴν ἀμεταβόλου τοῦ ρ εἰς ἀμετάβολον τὸ λ. ὡς ποδαργία ποδαλγία. κεφαλαργία κεφαλαλγία. εἴη ἂν οὖν ἀπομόργνυσθαι καὶ ἀπομόργνυσθαι κυρίως τὸ ἐκπιέζειν. ὅθεν ἀπεμόρξατο δάκρυον, ἀντὶ τοῦ ἐξέθλιψε. καὶ διὰ ἐκπιέσας, ἀπήγαγε τοῦ ὀφθαλμοῦ. τοῦ δὲ μόργω καὶ μόργνυμι, κοινότερον ἐκ πλεονασμοῦ τοῦ ο παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον, τὸ ὀμόργω καὶ ὀμόργνυμι. ὡς δὲ πλεονάζει τὸ ο ἐν τοῖς πολλοῖς, οὐκ ἄδηλον. οὕτω γὰρ ἐκ τοῦ νύσσω νύξω, ὁ ὄνυξ. καὶ ἐκ τοῦ τλῶ, ὄτλος ἡ κακοπάθεια. καὶ ὀδύνη παρὰ τὸ δύω. εὑρίσκεται δὲ καὶ τὸ ὀδύρεσθαι δύρεσθαι. εὕρηται δὲ καὶ ὁ ὀβελιάρεως, καθ' ὅμοιον πλεονασμόν. δοκεῖ δέ τισι τοιοῦτον εἶναι καὶ τὸ ἰλεὺς ὀϊλεὺς καὶ τὸ ὀδάξ, ὅ ἐστι δηκτικῶς. εἰ δέ τῳ δόξειε ταυτὸν εἶναι εἰπεῖν ὀμόργνυμι καὶ ἀμέργνυμι, ἔχεται λόγου καὶ αὐτό. οὕτω γοῦν τὰς ἀσταφίδας, καὶ ὀσταφίδας φαμέν. καὶ τὸν ἀστακόν, ὀστακόν. τὸ δὲ οἱ δὲ, καὶ ἀχνύμενοί περ ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν, σχῆμα ἐστὶν ἀμφιβολίας. οἱ μὲν γάρ φασιν ὅτι ἀχνύμενοί περ ἐπ' αὐτῷ ὡς πληγέντι, ὅμως διὰ τὸ ἀχρεῖον τοῦ βλέμματος γαληνιάσαντες, ἡδὺ ἐγέλασαν. ὅπερ οὐκ ἂν εὖ ἔχοι. πῶς γὰρ ἄχθονται δι' αὐτόν, οἳ αὐτῷ ἐκπάγλως κοτέοντο καὶ ἐνεμέσσων ὡς εἶπεν ὁ ποιητής. ἕτεροι δέ φασι κάλλιον, ὅτι καίτοι ἀχνύμενοι ἐπὶ τῇ ἀναβολῇ τῆς ἀνακομιδῆς, ἤγουν ἐπὶ τῇ ἀργίᾳ τοῦ νόστου, ὅμως ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ ἐγέλασαν. ἐπ' αὐτῷ δὲ, ἢ τῷ Θερσίτῃ, ἢ τῷ ἀχρείῳ τοῦ βλέμματος. Ὅτι καθὰ ἐξ ἀφορμῆς ἀορίστου τοῦ ἔθρεξα, καὶ ὁμόκλησα καὶ τῶν ὁμοίων, γίνεται τὸ θρέξασκε καὶ ὁμοκλήσασκε καὶ ἄλλα ὅμοια, οὕτω καὶ ἀπὸ τρίτων ἑνικῶν τοῦ εἶπεν. ἔρεξεν. ἧρδεν ὅ ἐστιν ἔθυε, παράγεται τὸ εἴπεσκε. ῥέξεσκεν. ἔρδεσκε, καὶ ἕτερα τοιαῦτα. ὧν αἱ θεματικαὶ παραγωγαὶ διὰ τοῦ σκω εἰσίν.

Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
Ὢ πόποι, ἦ δὴ μυρί' Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργε.
Βουλάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσσων.
Νῦν δὲ τόδε μέγ' ἄριστον ἐν ἀργείοισιν ἔρεξεν.
Ὃς τὸν λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἔσχ' ἀγοράων.
Οὔθην μιν πάλιν αὖθις ἀνήσει θυμὸς ἀγήνωρ,
Νεικείειν βασιλῆας ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
Ὣς φάσαν ἡ πληθύς. ἀνὰ δ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
Ἔστη σκῆπτρον ἔχων. παρὰ δὲ, γλαυκῶπις Ἀθήνη
Εἰδομένη κήρυκι, σιωπᾶν λαὸν ἀνώγει,
Ὡς ἅμα θ' οἱ πρῶτοί τε, καὶ ὕστατοι υἷες Ἀχαιῶν
Μῦθον ἀκούσειαν, καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν.
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.

Ὅτι ἦθος ἔχει ὁ ποιητὴς καὶ ἠθοποιΐας παρενσπείρειν τῇ ποιήσει. καὶ αὐτὰς, πῆ μὲν, ἀπό τινος ὡρισμένου προσώπου γυμνάζων ποίους ἂν εἴποι λόγους τόδε ἢ ἐκεῖνο τὸ πρόσωπον, πῆ δὲ ἐπὶ πλήθους ἀορίστως, ὅτε καὶ εἴωθεν οὕτω πολυλογεῖν, καὶ τὴν εἰσβολὴν δὲ οὕτω ποιεῖν. ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων. ἢ ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἀχαιῶν τε τρώων τε. ἢ ὧδε δέ τις εἴπεσκεν νέων ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον. ὥσπερ δὴ καὶ ἐνταῦθα ἐπὶ τῶν ἑλλήνων εἰπών, ἐπάγει κατὰ λόγον συνηθείας ἐκεῖνα εἰπεῖν τοὺς ἕλληνας, ὢ πόποι. ἦ δὴ μυρία Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργε. βουλάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσσων. τοῦτο δὲ

πρέπει

πρέποι ἂν εἰς ἐγκώμιον παντὸς ἀνδρὸς φρονίμου τε καὶ ἀνδρείου. καὶ σημείωσαι καὶ νῦν ὅτι κατὰ τοῦτο ἦν ᾧ διέφερεν Ὀδυσσεὺς τοῦ Νέστορος. βουλευτὴς μὲν γὰρ ἀγαθὸς καὶ ὁ Νέστωρ, οὐ μὴν ἄρα καὶ πολεμιστής. εἶτά φασιν οἱ Ἀχαιοί, καὶ ὅτι νῦν δὲ τόδε μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν, ὃς τὸν λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἔσχεν ἀγοράων. καὶ ὅρα ὅπως μισοῦσι μὲν τὸν Θερσίτην οἱ Ἕλληνες, φιλοῦσι δὲ τὸν Ὀδυσσέα. καὶ ὅπως φιλαλήθεις εἰσίν. οἳ καὶ ἀχνύμενοι, ὅμως οὐκ ἀποκρύπτουσι τὸν τοῦ Ὀδυσσέως ἔπαινον. λέγουσι δὲ καὶ ὅτι οὐκ ἂν εἰσαῦθις τὸν Θερσίτην ἀνήσει θυμὸς ἀγήνωρ, νεικεῖν τοὺς βασιλεῖς. τοῦτο δὲ λέγει ὁ ποιητής, ἀναφωνῶν ὡς οὐκέτι οὐδαμοῦ μεμνήσεται τοῦ Θερσίτου, ἀχρείου ἀνθρώπου καὶ οὐδὲν τῇ αὐτοῦ ποιήσει προσήκοντος. ἐπεὶ μὴ δὲ παίζειν ἐθέλει, καὶ συχνὰ γελωτοποιεῖν. οὐ γὰρ κόσμου χάριν, οὐδὲ ὕψους τοῦ ἐν λόγῳ τὸ τοῦ Θερσίτου παρενέθετο ἐπεισόδιον ὁ ποιητής, ὁποῖα πολλὰ ποιεῖ. ἀλλὰ χάριν ἱστορικῆς τινος μεθόδου. ἣν ἀνύσας, οὐκέτι δεύτερον αὐτῇ χρήσεται. καὶ ἴσως διὰ τοῦτο ἐποίησε τὸν Ὀδυσσέα, πληγὴν ἐπεντρίψαντα τῷ Θερσίτῃ αὐτίκα νῦν. εἰ γοῦν καὶ ὑπέσχετο ἄλλοτε τοῦτο ποιήσειν, ἀλλ' ὁ Θερσίτης οὐκέτι λαλήσει. οὐκοῦν οὐδὲ πληγήσεται. πληκτέον ἄρα τὸν ἀδόλεσχον πρὸς τὸ παρόν, ἵνα μηδέν τι ἀτιμίας ἐλλείπῃ αὐτῷ, μήτε τῆς ἐν λόγοις, μήτε τῆς ἐν ἔργοις. Τὸ δὲ ὢ πόποι, φανερῶς ἐνταῦθα ἐπὶ θαύματος κεῖται. θαυμάζοντες γὰρ Ἕλληνες τὸν Ὀδυσσέα, τὸ ὢ πόποι φασί. Τὸ δὲ ἔοργε, καθὰ καὶ προεγράφη, μέσος παρακείμενός ἐστιν. ἀπὸ τοῦ ἔρω βαρυτόνου ῥήματος, ἢ ἔργω πεπλεονασμένου. ὡς ἀπὸ τοῦ ἔλπω τὸ ἔολπεν. εἰ δέ ἐστιν ὑπόδυσκολον ἐκ τοῦ ἔργω δισυλλάβου γίνεσθαι τὸ ἔοργα, ἐξ οὗ τὸ ἔοργε, νοητέον ὡς πλεονασμῷ τοῦ ε γενόμενον ἐκεῖνο ἔεργα, ἀπετέλεσε μέσον παρακείμενον ἤοργα, καὶ ἰωνικῶς ἔοργα. ζητητέον δὲ εἴ ποθεν ἡ ἐόργη, τουτέστιν ἡ τορύνη, καὶ τὸ ἐοργίζεται ἤγουν τορυνᾶται, τὰ παρὰ Αἰλίῳ Διονυσίῳ καὶ Παυσανίᾳ, ἐκ τοῦ τοιούτου ἔοργα γίνεται. ἴσως δὲ καλὸν εἰπεῖν ὅτι οὐχί. ἀλλ' ἐκ τοῦ ὀργάζω. οὗ κεῖται ἡ χρῆσις παρὰ τῷ κωμικῷ. ὡς γὰρ ὀργάζεταί τις πηλὸν κυκῶν καὶ ἀναταράττων, οὕτω τρόπον τινά, καὶ ἐοργίζεται ὅ ἐστι τορυνᾶται. Τὸ δὲ βουλὰς ἐξάρχων ἀγαθάς, ἔλλειψιν ἔχει προθέσεως, ἵνα ᾖ, εἰς βουλὰς ἐξάρχων ἀγαθάς. ἄλλως γὰρ τὸ ἐξάρχειν, γενικῇ συντάσσεται. ἔφη γοῦν πρὸ μικροῦ. βουλῆς ἐξῆρχε νέεσθαι. ὁμοίως δὲ ἐλλιπές, καὶ τὸ κορύσσων πόλεμον. οὐ γὰρ κυρίως ἂν λέγοι τις κορύσσειν μάχην. ἀλλὰ κορύσσειν τινὰς εἰς μάχην. εἰ μή τις σωματοειδῶς νοεῖ τὸν πόλεμον. τότε γὰρ κορύσσει Ὀδυσσεὺς αὐτὸν δὴ τὸν πόλεμον. κατὰ δὲ τὸ βουλὰς ἐξάρχων, ἐλλέλειπται. καὶ τὸ, στρόμβῳ τὸν αἱματηρὸν ἐξάρχων νόμον. τὸ δ' αὐτὸ γίνεται καὶ ἐπὶ τοῦ κατάρχειν, ἐν τῇ τραγῳδίᾳ. ἴσως δέ, καὶ τὸ ψαύων τὸν θεόν, παρὰ Σοφοκλεῖ. λωβητῆρα δὲ τὸν Θερσίτην λέγει, οὐκ ἔργοις, ἀλλὰ λόγοις. τί γὰρ εἶχε βλάπτειν ἔργοις ὁ οὐτιδανός. διὸ ἑρμηνεύων, ἐπεσβόλον αὐτὸν λέγει. τουτέστιν ὡς ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν κάλλιον κεῖται, ἔπεσιν ὡς βέλεσι βάλλοντα. ὃ ταυτόν ἐστι τῷ βλάσφημος. βλάσφημος γὰρ ὁ βάλλων ταῖς φήμαις λέγεται. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι διεξοδικῶς τὸν Θερσίτην ὁ ποιητὴς πρὸ μικροῦ κακολογήσας, ἐνταῦθα διὰ βραχέων αὐτὰ λέγει, λωβητῆρα εἰπὼν καὶ ἐπεσβόλον καὶ ἔχοντα θυμὸν ἀγήνορα. ἤγουν θρασύν. καὶ δείκνυσι καὶ ἐνταῦθα, ὅπως καὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς καὶ εὐρυλογεῖν δύναται, καὶ στενολεσχεῖν. δι' ὧν καὶ τοὺς ἀκροατὰς παιδεύει οὕτω ποιεῖν. Τὸ δὲ ἀγήνωρ εἰ καὶ νῦν ἐπὶ ψόγῳ εἴληπται, ἀλλὰ τὸν ἀνδρεῖον ἐν ἄλλοις δηλοῖ, ὡς ἐν καιρῷ δεδήλωται. Ὅτι τὰ συλληπτικὰ ὀνόματα, οἷον τὸ δῆμος. ὄχλος. πλῆθος. χορός, ὡς μὲν ἑνικά, ἑνικοῖς συντάσσεται ῥήμασιν. ὡς δὲ πλῆθος δηλοῦντα, δύνανται καὶ πληθύνεσθαι τῷ ῥήματι. οἷον ὁ δῆμος ἐστασίασαν. ὁ ὄχλος ἐξεβόησαν. τὸ πλῆθος ἠλάλαξαν. ὁ χορὸς ἔμελψαν. οὕτω καὶ ἐνταῦθα ἐσχημάτισται τὸ ὥς φάσαν ἡ πληθύς. καὶ ἔστιν ἀττικὸν τὸ σχῆμα. καί τοι εἶχεν ὁ ποιητὴς εἰπεῖν, ὡς ἔφαθ' ἡ πληθύς. ἀλλ' οὐκ ἠθέλησεν. Ὅτι τὸν Ὀδυσσέα μὲν καὶ ἐνταῦθα καὶ ἀλλαχοῦ ὡς καὶ προερρέθη, πτολίπορθον λέγει ὁ ποιητής, διὰ μίαν πόλιν τὴν Τροίαν, τὸ τοῦ πολέμου κεφάλαιον. φησὶ γάρ που. σῇ δ' ἥλω βουλῇ Πριάμοιο πόλις. Ἀχιλλέα δὲ τὸν πολλὰς πόλεις πορθησάμενον ἔλλησιν, ἅπαξ που πτολίπορθον ὀνομάσαι ἠξίωσεν ὡς δεδήλωται. ὡς δὲ ὁ πτολίπορθος, καὶ πτολιπόρθιος λέγεται πενταυσυλλάβως, ἑτέρωθι φανεῖται παρὰ τῷ ποιητῇ. οὕτω δὲ καὶ οἱ Δάρδανοι, Δαρδάνιοί που λέγονται παρ' αὐτῷ. ἔνθα σημειωτέον, ὡς Δαρδάνιος μὲν τὸ τοπικόν, διὰ τοῦ ι γράφεται. Δαρδάνειος δὲ ὁ Πρίαμος, ἐν διφθόγγῳ. Ὅτι ἔργον κηρύκων, οὐ μόνον κηρύσσειν ἐλθεῖν εἰς ἀγορὰν τὸν λαόν, ἀλλὰ καὶ κελεύειν ἐν ἀγορᾷ τὸν λαὸν σιωπᾶν. ὃ δὴ ἐνταῦθα ἡ Ἀθηνᾶ ποιεῖ, ὁμοιωθεῖσα κήρυκι διὰ τὸν Ὀδυσσέα, καὶ κελεύουσα σιωπᾶν, ὥσαν ἅμα οἱ πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι μῦθον ἀκούσειαν, καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν. δῆλον δὲ ὅτι Ἀθηνᾶ νῦν ἡ τοῦ Ὀδυσσέως ἐστὶ σύνεσις, δι' ἣν σιωπῶσιν οἱ Ἕλληνες, καραδοκοῦντες τὴν ἐκείνου ὡς εἰκὸς δημηγορίαν, ὅτε μετὰ τὴν τοῦ Θερσίτου πληγὴν καθεσθείς, εἶτα ἀνέστη. καὶ ἤρκει αὐτῷ ἀντὶ κήρυκος ἡ φρόνησις, δι' ἣν σιωπῶσιν οἱ Ἀχαιοὶ ἐκκρεμάμενοι τῆς ἐκείνου γλώσσης, καὶ τοιούτου ἀκούειν ἱέμενοι ῥήτορος. σχῆμα δέ ἐστι κἀνταῦθα τὸ κατὰ τὸ σιωπώμενον. ὅτι μὲν γὰρ πλήξας Ὀδυσσεὺς τὸν Θερσίτην, ἐκαθέσθη, ἐσιώπησεν Ὅμηρος. ἀναστῆναι δὲ νῦν λέγων αὐτόν, δηλοῖ ὅτι προσεχῶς ἐκάθητο. Τὸ δὲ ὥσαν ἅμα οἱ πρῶτοι καὶ ὕστατοι ἀκούσειαν, εὐρύφωνον ἐμφαίνει τὸν Ὀδυσσέα εἶναι, καὶ βοὴν ἀγαθόν. ὃ καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται ὅτε ὄπα μεγάλην αὐτὸς ἐκ στήθεος ἵησι. διὸ καὶ πρὸ τοῦ Νέστορος δημηγορεῖ ἔτι τεταραγμένου τοῦ δήμου, ὅτε καὶ γεγωνοτέρας ἔδει βοῆς τῷ δημηγορήσοντι. ὁ δὲ ὡς εἰκὸς τρομαλεόφωνος γέρων Νέστωρ, μετὰ τὸν Ὀδυσσέα δημηγορήσει, ἀγόντων ἡσυχίαν τῶν Ἀχαιῶν.

Ἀτρείδη. νῦν δή σε ἄναξ, ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ
Πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν.
Οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἥν περ ὑπέσταν,
Ἐνθάδε τι στείχοντες ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι.
Ὥς τε γὰρ ἢ παῖδες νεαροί, χῆραί τε γυναῖκες,
Ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἶκονδε νέεσθαι.
Ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι.
Καὶ γάρ τις θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο,
Ἀσχαλάᾳ σὺν νηὶ πολυζύγῳ, ἥν περ ἄελλαι
Χειμέριαι εἰλέωσιν, ὀρινομένη τε θάλασσα.
Ἡμῖν δ' εἴνατός ἐστι περιτροπέων ἐνιαυτὸς
Ἐνθάδε μιμνόντεσσι. τῷ, οὐ νεμεσίζομ' Ἀχαιοὺς
Ἀσχαλάαν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν. ἀλλὰ καὶ ἔμπης
Αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι.

Ὅτι ποικίλη μὲν ἡ τοῦ Ὀδυσσέως δημηγορία, καὶ πολυειδὴς τοῖς ἤθεσιν. ἁπαλωτέρα δέ. πῆ μὲν γὰρ, ἀποτείνεται πρὸς τὸν βασιλέα. πῆ δὲ, στρέφεται πρὸς τὸν λαόν. καὶ νῦν μὲν, ὀνειδίζει τοῖς Ἕλλησι τὸ μὴ θέλειν τὴν τοῦ βασιλέως τιμὴν, ἀλλὰ σπεύδειν φυγεῖν ἀγεννῶς. νῦν δὲ, παραμυθεῖται καὶ οἷον ὑπεραπολογεῖται αὐτῶν ὡς μὴ φύσει ἀγεννῶς ἐχόντων, ἀλλὰ κεκμηκότων τῷ πολυετεῖ τοῦ πολέμου. καὶ οὕτω ταλαντεύσας ἐν ἰσότητι τὰ νοήματα, καὶ οἱονεὶ δείξας τοὺς Ἀχαιοὺς οὔτε ἐπαινετοὺς, οὔτ' αὖ πάνυ ψεκτοὺς εἴπερ νόστου μέμνηνται, ὕστερον ἐπάγει παράκλησιν. καὶ ἀξιοῖ μένειν ὡς ἤδη παρὰ βραχὺ ἐλθόντας τοῦ Τροίαν ἑλεῖν, κατὰ τοὺς παλαιοὺς χρησμούς, οἷς οὐδ' αὐτοὶ ἔχουσιν ἀντειπεῖν. καὶ οὕτω μὲν Ὀδυσσεὺς δημοχαριστικώτερον. ὁ δὲ Νέστωρ, καταφορικῶς τὸν λόγον ἐν τοῖς ἑξῆς μεταχειριζόμενος καὶ ὑψηλότερον, τήν τε τοῦ Ὀδυσσέως δημηγορίαν μέμφεται, καὶ πολλὰ τῶν ἐκείνου νοημάτων ἐπανορθοῖ ὡς δειχθήσεται, καὶ τοὺς Ἕλληνας κολακεύειν οὐκ ἀνέχεται. ἀλλὰ καὶ ἀσεβείας αὐτοὺς γράφεται ὡς ἐπιόρκους καὶ παρασπόνδους. καὶ ἀναγκαίως αὐτοὺς ἀπαιτεῖ πολεμεῖν. καὶ τὸν βασιλέα, θυμὸν δίκαιον κατ' αὐτῶν ἀναλαβέσθαι κελεύει ἐὰν μὴ πείθοιντο. καὶ θάνατον ἀπειλεῖται τῷ λειποτακτοῦντι. καὶ ὅπως δεῖ ἐκτάξαι τὸν πόλεμον, ὑποτίθεται.ο. καὶ ὅλως ἡ μὲν τοῦ Ὀδυσσέως δημηγορία, φιλόδημος μᾶλλόν ἐστι καὶ δημοτικωτέρα, καὶ πραϋντικὴ τοῦ πλήθους. ὅθεν καὶ δημοχαριστὴς εἶναι δοκεῖ Ὀδυσσεύς. ἡ δὲ τοῦ Νέστορος, ἀρχικὴ καὶ παρρησιαστική, τὸ πᾶν ἐπιτρέπουσα τῷ βασιλεῖ. διὸ καὶ τὸν μὲν Ὀδυσσέα οἱ Ἀχαιοὶ ἐπαινοῦσιν, ὡς αὐτοῖς τὰ πολλὰ χαρισάμενον. ὁ δὲ βασιλεύς, ὡς φιλοβασιλέα τὸν Νέστορα. ἔνθα καὶ θαυμάσειεν ἄν τις εἰκότως τὸν ποιητὴν, ὅπως τῶν ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ταύτῃ νοημάτων, ὅσα μὲν ἱλαρὰ τῷ δήμῳ καὶ ἠρέμα σεμνὰ τῷ Ὀδυσσεῖ ἀνατέθεικεν ὡς ὑφειμένῳ πρὸς τὸν Νέστορα. ὅσα δὲ ὑψηλότατα, καὶ βασιλεῖ μὲν ἡδέα, τῷ δὲ δήμῳ σφοδρά, τὰ τοιαῦτα τῷ μεγάλῳ ῥήτορι ᾠκείωσε τῷ Νέστορι. ὥστε δύο τούτων ὄντων ῥητόρων τοῖς Ἕλλησι, τὸν μὲν Ὀδυσσέα καλὸν εἶναι, ἄριστον δὲ τὸν Νέστορα. ὅς γε καὶ πολλὰ τῶν τοῦ Ὀδυσσέως νοημάτων ὡς εἴρηται διορθώσεται ἐπισκευάζων καὶ ἐκ ταπεινοῦ ἀνάγων εἰς τὸ σεμνότερον καθὰ δειχθήσεται. Ὁμήρου κἀνταῦθα φιλοτίμως δεικνύντος, ὡς τὸ αὐτὸ νόημα οὕτω μὲν ῥηθὲν, οὐ πάνυ καλόν ἐστι. οὕτω δὲ λεχθὲν, ἔσται ἄριστον. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ συμβουλευτικὸν τῆς ῥητορικῆς εἶδος τὸ ἐκ προτροπῆς καὶ ἀποτροπῆς, ὡς καὶ ἐν τῇ ά, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ἐκφανέστατα ὁ ποιητὴς ἐνδείκνυται, ἐν οἷς ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁ Νέστωρ συμβουλεύουσι. δείκνυσι δὲ καὶ τὸ δικανικὸν εἰδέναι, τὸ ἐκ κατηγορίας καὶ ἀπολογίας. ἐν οἷς λέγει ὅτι δύο ἄνδρες ἐνείκεον εἵνεκα ποινῆς, περὶ φόνου δικαζόμενοι. τοῦ δὲ πανηγυρικοῦ, ὅπερ ἐξ ἐγκωμίου καὶ ψόγου σύγκειται, μυρία καὶ αὐτοῦ μάλιστα παρὰ τῷ ποιητῇ κεῖνται παραδείγματα. ὅς γε καθὸ ποιητὴς τῷ πανηγυρικῷ ὑπόκειται τῆς ῥητορικῆς εἴδει. καὶ κατ' αὐτὸ εὐδοκιμεῖ μάλιστα, εἰ καὶ ἄλλως τοῖς ὅλοις ῥητορικοῖς ἡδύσμασιν ἐξαρτύεται κατ' ἐπιστήμην ἄκραν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐξ ἀρχῆς μὲν ὁ Ὀδυσσεύς, οὐ προσφθέγγεται τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ τὸν βασιλέα, λέγων. Ἀτρείδη. νῦν δή σε ἄναξ ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν. οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἥνπερ ὑπέσταν ἐνθάδ' ἔτι στείχοντες ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο. ὅπερ ἐστὶ τὸ τὴν Ἴλιον ἐκπέρσαντα ἀπονέεσθαι. εἶτα λέγει καὶ ὅτι, ὡς ἢ παῖδες νεαροὶ χῆραί τε γυναῖκες ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἶκονδε νέεσθαι. ποιεῖ δὲ ὁ Ὀδυσσεὺς τοῦτο, καὶ οὐ πρὸς τοὺς Ἕλληνας τοιαῦτα λαλεῖ, λεαίνων τεχνικῶς τὸν λόγον καὶ τὸ πάνυ πικρὸν ἀφαιρῶν. ἐλύπει γὰρ τοὺς Ἕλληνας, εἰ πρὸς ἐκείνους αὐτοὺς ἀπέτεινεν, ὅτι θέλετε τὸν βασιλέα, ἐλέγχιστον θεῖναι. ἐκκωμῳδεῖ δὲ καὶ ὅτι ὡς γυναῖκες ὀδύρεσθε. νῦν δὲ πρὸς τὸν βασιλέα

ταῦτα

ταῦτα λέγων, αὐτόν τε θεραπεύει ὡς δῆθεν συναχθόμενος τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τῇ τῶν Ἑλλήνων φυγῇ. καὶ οὐδὲ τοὺς Ἕλληνας τοσαῦτα λυπεῖ, ἅμα δὲ καὶ ἐμφαίνει ὅτι θέλοντος τοῦ βασιλέως, κατέχει αὐτοὺς μὴ ἀποπλεῦσαι. εἶτα τὴν ἐπιτίμησιν ταύτην τὴν κατὰ τῶν Ἑλλήνων λεάνας τῇ συγγνώμῃ ἐν τῷ εἰπεῖν μηδὲν καινὸν αὐτοὺς παθεῖν, εἰ μετὰ πολυετῆ πόνον νόσου ἐφίενται, τότε δὴ στρέφει τὸν λόγον καὶ πρὸς αὐτούς, καὶ τλῆτε φίλοι λέγει, καὶ τὰ ἑξῆς. λεῖον καὶ οὕτω ποιῶν τὸν λόγον. καὶ τὸ ἁπαλὸν συναναμιγνὺς τῷ σκληρῷ ἐν τῷ λέγειν αὐτούς, φίλους, καὶ παρακαλεῖν τλῆναι. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἐθέλουσιν ἀχαιοί, ψόγον τινὰ ἔχει τῶν Ἑλλήνων, ὡς ἁπλῶς οὕτω θελόντων ἐλέγχιστον θεῖναι τὸν βασιλέα. οὐ μὴν εὐλόγως καὶ μετὰ προαιρέσεως ἀγαθῆς. ἢ ἄλλως δέ, καὶ ὡς ἐναντιουμένων τῷ βασιλεῖ, εἴπερ θέλουσιν ὅπερ οὐ θέλει ὁ βασιλεύς.

Τὸ δὲ πᾶσι βροτοῖς, αὔξησις ἐστὶ τοῦ κακοῦ. οὐ γὰρ τοῖς Ἕλλησιν ἐλέγχιστον θήσουσι τὸν βασιλέα, οὐδὲ τοῖς Τρωσὶ μόνοις, ἀλλὰ πᾶσι βροτοῖς. τοῖς τε νῦν δηλαδὴ καὶ τοῖς ἐπιγόνοις. ἐνταῦθα δὲ φανερῶς διαδείκνυσι τὴν ἀπόπειραν. πῶς γὰρ ἂν φεύγειν ἐκείνους προτρέπει ὁ βασιλεύς, ὁ διὰ τούτου πᾶσιν ἐσόμενος ἐλέγχιστος; ὡς δὲ αἰολικὸν ὁ βροτός, δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. φάμενοι ὅτι προστιθέασιν οἱ αἰολεῖς τὸ βῆτα τῷ ρ, ἡνίκα ἡ ἐφεξῆς συλλαβὴ ἔχει ἢ τὸ κ'. οἷον ῥάκος βράκος. ἢ τὸ δ', οἷον ῥόδον βρόδον. ἢ τὸ ζ, οἷον ῥίζα βρίζα. ἢ τὸ τ', οἷον ῥυτὴρ βρυτὴρ ὁ χαλινός. οὕτως οὖν καὶ ῥοτὸς βροτὸς ὁ ῥευστὸς ἄνθρωπος. ἔχει δ' ἂν ἴσως ὁμοίως πλεονασμὸν τοῦ β', καὶ ὁ αἱματηρὸς βρότος, ὅ ἐστι μολυσμός. Τὸ δὲ οὔ σοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ψεῦδος κατηγορεῖ τῶν Ἑλλήνων, ὅπερ οὐκ ἂν αὐτοὶ ἕλοιντο. Τὸ δὲ ὑπέσταν ἤγουν ὑπέστησαν, ἀντὶ τοῦ ὑπέσχοντο. ὑπέμειναν. ἡ δὲ λέξις, μετενήνεκται ἀπὸ τῶν κιόνων, οἷς βάρη ἐπίκεινται. ὡς γὰρ οὗτοι τοῖς ἐπικειμένοις ὑφίστανται, οὕτω καὶ ὁ ὑποσχόμενος, βάρει τινὶ ἑαυτὸν ὑπέθετο. ἰωνικὴ δὲ καὶ αὕτη λέξις κειμένη καὶ παρ' ἄλλοις, ἐν οἷς καὶ Ἡρόδοτος ὅς πού φησι, τίς ἄν μοι ὑποστὰς τελέσειεν. εἴρηται δὲ περὶ τῆς τοιαύτης λέξεως καὶ μετ' ὀλίγα, ὅπου περὶ ὑποσχέσεως. ῥῆμα δὲ ἁπλοῦν πρωτότυπον θέμα τοῦ ὑποστῆναι, τὸ στέω. ἐξ οὗ ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς που φανήσεται, τὸ στεῦται ἀντὶ τοῦ ὑπισχνεῖται. ὅτι δὲ καὶ ταυτὸν παρὰ τῷ ποιητῇ ὑπόσχεσις καὶ ὑποστῆναι, εἰρήσεται ὁμοίως καὶ αὐτό. ὑποδηλοῖ δὲ τοῦτο κἀνταῦθα ὁ ποιητὴς ἐν τῷ ὑπόσχεσιν ἥνπερ ὑπέστησαν. πάντως γὰρ ταυτὸν ἀκολούθως εἰπεῖν ὑπόσχεσιν ἣν ὑπέστησαν, καὶ ὑπόσχεσιν ἣν ὑπέσχοντο. Ἱππόβοτον δὲ ἄργος, τὴν Πελοπόννησον λέγει. ἄργος μὲν ἀπὸ τοῦ πανόπτου ἄργου ὡς προγέγραπται. ἱππόβοτον δέ, διότι εὐφόρησέ ποτε ἵππων πολλῶν τε καὶ ἀγαθῶν, ὡς αἱ ἱστορίαι δηλοῦσι. πρὸς δὲ τὸ ἱππόβοτον, σύγκειται καὶ ὁ βούβοτος λειμών. κατ' αὐτὰ δέ πως καὶ τὸ θερείβοτον συντέθειται, ὃ δηλοῖ τόπον κατὰ τοὺς παλαιούς, ἔχοντα καὶ ἐν θέρει νομάς. κοινότερον δέ, τὸ εὔβοτος. Τὸ δὲ ἀπονέεσθαι, ταυτόν ἐστι τῷ ἀπονοστῆσαι. ἀπὸ τοῦ νέω τούτου ῥήματος ὁ νόστος γίνεται. οὕτω δὲ καιρία ἡ λέξις ὡς ἐν ποιήσει, ὥστε ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, πεντάκις ὁ ποιητὴς αὐτῇ ἐχρήσατο. θεὶς αὐτὴν ἀπαρεμφάτως ἐν τέλει στίχων. ὧν οἱ δύο, καὶ κάλλος ποιοῦσι συνεχεῖς κείμενοι. φησὶ γὰρ ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἶκονδε νέεσθαι. ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι. τούτου δὲ τοῦ στίχου ὁ νοῦς, μετ' ὀλίγα εἰρήσεται. Παισὶ δὲ καὶ χήραις ἀπεικάζει τοὺς Ἕλληνας, ὀνειδίζων αὐτοὺς καὶ κωμῳδῶν. διὰ μὲν τῶν γυναικῶν, εἰς μικροψυχίαν. διὰ δὲ τῶν παίδων, εἰς ἀφερεπονίαν, καὶ εἰς μαλακότητα. γυναιξὶ μέν, ἐὰν οὕτω τῶν οἴκοι φροντίζωσι καθὰ καί τινες οἰκουροὶ γυναῖκες. παισὶ δέ, ἐὰν κάμνειν οὐ βούλωνται, καὶ οὐχ ἁπλῶς παισίν, ἀλλὰ νεαροῖς. οἳ μικρόν τι τοῦ οἴκου ἀποληφθέντες, νόσου μέμνηνται. καὶ οὐδὲ γυναιξὶν ἁπλῶς, ἀλλὰ χήραις. αἵτινες κηδεμόνα τοῦ οἴκου μὴ ἔχουσαι, τάχιον ἐπαναλύειν θέλουσιν ἐπειδὰν βραχύ τι ἀποδημήσωσι. καὶ ἔστι τοῦτο δῆθεν παράφρασις τοῦ, ἀχαιΐδες οὐκέτ' ἀχαιοί. δῆλον δὲ ὅτι σεμνότερον τοῦτο πάνυ ἐκείνου. ποῦ γὰρ ταυτὸν γυναῖκας εἰπεῖν τοὺς ἥρωας ἀχαιούς, ὃ δὴ Θερσίτης ἔσκωψε, καὶ κατὰ γυναῖκας χήρας δακρύειν αὐτοὺς, τὸ τοῦ Ὀδυσσέως ἀστεΐσμα. Ὅτι πικράνας τοὺς Ἕλληνας ὁ Ὀδυσσεὺς ὀνειδισμοῖς ὡς προείρηται, ἀνίησιν ὕστερον τὴν ἐπιτίμησιν τῇ συγγνώμῃ. καὶ ὑπεραπολογεῖται, λέγων ἐπίπονον εἶναι τὸν δεκαετῆ πόλεμον. ὥς τε εὐλόγως ἄν τινα ἀνιαθέντα καὶ ἀκηδιάσαντα, ἐφίεσθαι τοῦ νόσου. ὅτι δὲ ἐκ τοῦ πένω τὸ σπουδαίως ἐνεργῶ καθὰ ὁ πένης, οὕτω καὶ πόνος διχῶς, ἥ τε καματηρὰ ἐνέργεια καὶ ἡ ἁπλῶς, ὅθεν καὶ τὸ πονεῖσθαι καὶ γηπόνος καὶ γεωπένης οἱ περὶ γῆν πονούμενοι, πρόδηλόν ἐστι. καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον. Ὀδυσσεὺς δὲ χρᾶται καὶ νοήματι κατασκευαστικῷ τούτου τοιούτῳ λεγομένῳ πλαστῷ. καὶ γάρ τις θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχου ἀσχαλάᾳ σὺν νηὶ πολυζύγῳ, ὅνπερ ἄελλαι χειμέριαι εἰλέωσιν, ὀρινομένη τε θάλασσα. ἡμῖν δ' εἴνατός ἐστι περιτροπέων ἐνιαυτὸς ἐνθάδε μιμνόντεσσι. τῷ ἤγουν διό, οὐ νεμεσίζομαι ἀχαιοὺς, ἀσχαλάαν. ἔστι δὲ τὸ νόημα, ἀπὸ χρόνου μέν, ὡς ἐπιχείρημα. ὡς δὲ ἐργασία ἐκ τοῦ ὁμοίου καὶ τοῦ μικροτέρου. ἐκ τοῦ μικροτέρου μέν, κατὰ τὸν μῆνα. μικρότερον γάρ τι ὁ μὴν ὁ εἷς, τῶν ἐννέα ἐνιαυτῶν. ἐκ τοῦ ὁμοίου δέ, κατὰ τὴν νῆα. σὺν ναυσὶ γὰρ καὶ οἱ Ἕλληνες μένουσιν ἐν τῇ Τροίᾳ. εἶτα πάλιν ἐπαναλέγων εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς καὶ κωλύων τὸν νόσον, φησίν. ἀλλὰ καὶ ἔμπης, αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν κενεόν τε νέεσθαι. οἱονεὶ λέγων, ὅτι εἴπερ ἔδει φυγεῖν, πρὸ τοῦ δεκάτου ἔτους ἔδει τοῦτο ποιῆσαι, ὡς νῦν γε αἴσχους περιποιητικὸν τοῦτο τοῖς ἀχαιοῖς. ναῦς δὲ πολύζυγος, ἡ ἡ πολύεδρος, ἣν καὶ πολυκλήϊδα λέγει ἀλλαχοῦ ὡς ζυγοῦ τῆς καθέδρας λεγομένου. ἢ ἡ πολύδεσμος, ὡς ζυγῶν λεγομένων τῶν μεγάλων ξύλων τῶν τοὺς τοίχους δεσμούντων καὶ συναγόντων δίκην ζυγοῦ. τῶν δ' αὐτῶν καὶ κληίδων λεγομένων, ὡς δίκην

κλειδὸς

κλάδος τὰ ἑκατέρωθεν συνεχόντων. ὡς εἶναι οὕτω ταυτὸν τὴν πολύζυγον νῆα, καὶ τὴν πολυκληΐδα. τὴν δὲ πολύζυγον νῆα, ἐν ἄλλοις ἑκατόζυγον λέγει· καὶ χρησιμεύει ἡ λέξις εἰς τὴν ἑκατόμβην ἐν τῇ ά ῥαψῳδίᾳ. τὸ μέντοι εὔζυγον, ἅρματός ἐστιν ἐπίθετον. Ἰστέον δὲ ὅτι καθὰ ἐν τῷ ἑκατόζυγος καὶ πολύζυγος μετελήφθη ὁ ὡρισμένος ἀριθμὸς εἰς ἀόριστον, οὕτω γίνεται καὶ ἐν τῷ, τοὺς ὀκτάποδα πολύποδας καλεῖν, καὶ τὴν τρίαιναν, πολυγλώχινα σίδηρον. Τὸ δὲ ἄελλαι εἰλέωσι, τρόπος ἐστὶν ἐτυμολογίας. παρὰ τὸ εἰλεῖν γὰρ ἐτυμολογεῖται ἡ ἄελλα. δινουμένη δὲ θάλασσα, ἡ ταρασσομένη. ὥς τε καὶ τὸ θυμὸς ὀρίνεται ἤγουν, κυμαίνεται ἵνα δηλοῖ ταραχώδη. Τὸ δὲ εἴνατος, ἀπὸ τοῦ ἔνατος ἐστὶ προσλήψει τοῦ ι. ἵνα μὴ ὁ πούς εἴη τρίβραχυς. καί τὸ δύνασθαι μὲν καὶ ἄλλως ἐκτεῖναι τὴν ἀρχοῦσαν, διπλώσαντα τὸ ἀμετάβολον. ἀλλ' ἔοικε μὴ ποιῆσαι οὕτω, ἵνα μὴ δόξῃ τὸ ἔνατος φύσει ἔχειν τὰ δύο νν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἐννέα. ὅπερ οὐκ ἀρέσκει δοκεῖ τοῖς τῶν παλαιῶν. ὡς γὰρ ἀπὸ τοῦ τέσσαρα τέταρτος δι' ἑνὸς τ, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ ἐννέα ἔνατος δι' ἑνὸς ν. καὶ ὁ ποιητὴς οὖν παρακαλῶν ἐν τῷ ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, δι' ἑνὸς ν γράφει αὐτό. διό τινες καὶ ἀπὸ τοῦ νέατος κατὰ μετάθεσιν ἐτυμολογοῦσιν αὐτό. σχεδὸν γοῦν νέατός ἐστιν, ἤγουν ἔσχατος ὁ ἔνατος, ὡς οἷα παρὰ μονάδα δέκατος ὤν. ἐπεὶ τοίνυν ἀρέσκει τισὶ δι' ἑνὸς ν ἐκφέρεσθαι τὸ ἔνατος κἂν ἀπὸ τοῦ ἐννέα γίνηται, διὰ τοῦτο δεῆσαν μηκυνθῆναι τὴν ἀρχοῦσαν, φύσει μακρὰν ἐποίησεν αὐτὴν δι' ἐπενθέσεως τοῦ ι. καὶ οὐκ ἐδίπλασε τὸ ν, ἵνα μὴ δοκοίη ἐκ πρωτοτυπίας ἔχειν τὴν ἔκτασιν. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα κατά τινας. δύναται δὲ καὶ ἄλλως τὸ εἴνατος γενέσθαι, ἀπὸ τοῦ ἐννέα ἔννατος τροπῇ τοῦ ν εἰς ι γλώσσῃ Σικελῶν κατὰ τὸ ἐννεάνυχες εἰνάνυχες. περὶ οὗ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ῥηθήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι καθὰ τὸ τέσσαρα καὶ τὸ ἐννέα κινηθέντα ἡπλώσατο τὴν διπλόην τοῦ τ καὶ τοῦ ν, οὕτω καὶ τὸ μᾶλλον, ἐξέβαλε τὸ ἓν λ ἐν τῷ μάλιστα. Ἐνιαυτὸς δὲ περιτροπέων, ὁ ἤδη τὰς τροπὰς τὰς κατ' αὐτὸν συμπληρούμενος, καὶ ὡς εἰπεῖν μέλλων πλήθεσθαι. Ὅρα δὲ ὡς τὸ μὲν ἁπλοῦν τρωπῶ, μεγεθύνεται. τὸ δὲ περιτροπέω, συστέλλει τὴν πρὸ συλλαβὴν ὡς σύνθετον, καθὰ καὶ τὸ παλιντροπαλᾶσθαι. Τὸ δὲ μιμνόντεσσιν, ὀνειδισμὸν ἔχει ἀργίας, καὶ δηλοῖ τὸ ἀπράκτως καθῆσθαι. ἄλλως γὰρ ἠδύνατο εἰπεῖν μαρναμένοισιν, ὥς φασιν οἱ παλαιοί. Ὅρα δὲ κἀνταῦθα, ὡς πρὸς βίαν μέτρου στρέφει διαλέκτοις τὴν γλῶτταν ὁ ποιητής. ἀνωτέρω μὲν γάρ, ἕνα μῆνα μένων ἔφη κοινῶς. ἐνταῦθα δέ, μιμνόντεσσιν εἶπεν ἰωνικῶς, ἀντὶ τοῦ μένουσι. Τὸ δὲ νεμεσίζομαι, δηλοῖ μὲν τὸ δικαίως μέμφομαι. εὕρηται δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς καὶ νεμεσῶμαι. ὥς τε διφορεῖται καὶ αὐτό, καθὰ καὶ τὸ προκαλῶ προκαλίζω, καὶ ἕτερα μυρία. ἐν οἷς καὶ τὸ σέβω σεβίζω. Τὸ δὲ κενεόν τε νέεσθαι, πολλὰς ὑποβάλλει ἐννοίας. λέγει γοῦν ὅτι αἰσχρόν ἐστι κενόν τινα ὑποχωρῆσαι. ἤγουν μὴ πράξαντα τὸ τέλος οὗ ἕνεκα ἦλθε, μὴ δὲ ἐκπεπληρωκότα ὅπερ ὑπέσχετο. μὴ δὲ ἔχοντα λάφυρα, ἵνα ὁ μὲν φιλότιμος, αἰσχρὸν ἡγήσηται ἄπρακτος ὑποχωρῆσαι. ὁ δὲ ἀληθής, αἰδέσηται μὴ ἐκτελέσαι ὑπόσχεσιν, ἥνπερ ὑπέστη. ὁ δὲ φιλοχρήματος καὶ φιλοκερδής, αἰσχυνθείη λαφύρων δίχα ἐπανελθεῖν, ἅπερ εἰς δέλεαρ τῷ κερδαλέῳ ὑποβέβληνται. πλεονασμὸς δέ ἐστι τοῦ ε, ἐν τῷ κενεός. ὡς γὰρ κουλὸς κουλεός, οὕτω κενὸς κενεός. καὶ τὸ ἀχαλάα δέ, πλεονασμὸν ἔχει τοῦ α, ὡς καὶ τὸ ὁράω. δῆλον δὲ ὅτι ἐν τοῖς τοιούτοις, καὶ τὸ ο ἐστιν οὐ πλεονάζει. εὕρηται γὰρ καὶ ὁρόων ὁ βλέπων. καὶ ἀχαλόων ὁ λυπούμενος. καὶ εἴρηται περὶ τῶν τοιούτων, ἐν τῇ ά ῥαψῳδίᾳ. δῆλος δὲ ὅτι τε τοῦ ἀχαλάαν, προϋπάρχει ῥῆμα βαρύτονον τὸ ἀχάλλειν, ὅ ἐστιν ἄχθος ἅλις ἔχειν. καθὰ καὶ τοῦ μνιάαν, τὸ μνίειν, καὶ τοῦ πιεζεῖν, τὸ πιέζειν. καὶ ὅτι ἐκ τοῦ κενεὸς γίνεται ὁ κενεών. καὶ ὅτι κατὰ τὸ κενὸς κενεός, οὕτω καὶ θὸς θεός, καὶ ἕτερα πολλά.

Τλῆτε φίλοι, καὶ μείνατ' ἐπὶ χρόνον, ὄφρα δαῶμεν
Εἰ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται, ἦε καὶ οὐκί.
Εὖ γὰρ δὴ τόδε ἴδμεν ἐνὶ φρεσίν. ἐστὲ δὲ πάντες
Μάρτυροι οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι.
Χθιζά τε, καὶ πρωΐζ' ὅτ' ἐς αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν
Ἠγερέθοντο, κακὰ Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ φέρουσαι.
Ἡμεῖς δ' ἀμφὶ περὶ κρήνην, ἱεροὺς κατὰ βωμοὺς
Ἔρδομεν ἀθανάτοισι τεληέσσας ἑκατόμβας
Καλῇ ὑπὸ πλατανίστῳ, ὅθεν ῥέεν ἀγλαὸν ὕδωρ.
Ἔνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα, δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινός.
Σμερδαλέος. τόν ῥ' αὐτὸς ὀλύμπιος ἧκε φόωσδε.
Βωμοῦ ὑπαΐξας, πρός ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν.
Ἔνθα δ' ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοί, νήπια τέκνα,
Ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ, πετάλοις ὑποπεπτηῶτες,

Ὀκτώ. ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα.
Ἔνθ' ὅγε τοὺς, ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας.
Μήτηρ δ' ἀμφεποτᾶτο ὀδυρομένη φίλα τέκνα.
Τὴν δ' ἐλελιξάμενος, πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο, καὶ αὐτὴν,
Τὸν μὲν ἀρίζηλον θῆκεν θεὸς, ὅσπερ ἔφηνεν.
Λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.
Ἡμεῖς δ' ἑσταότες, θαυμάζομεν οἷον ἐτύχθη.
Ὡς οὖν δεινὰ πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἑκατόμβας,
Κάλχας δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευε.
Τίπτ' ἄνεω ἐγένεσθε καρηκομόωντες Ἀχαιοί.
Ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα Ζεύς,
Ὄψιμον. ὀψιτέλεστον. ὅου κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
Ὡς οὗτος κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο, καὶ αὐτὴν,
Ὀκτὼ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν ἣ τέκε τέκνα,
Ὣς ἡμεῖς τοσαῦτ' ἔτεα πτολεμίξομεν αὖθι.
Τῷ δεκάτῳ δὲ, πόλιν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Κεῖνος τὼς ἀγόρευε, τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Ἀλλ' ἄγε μίμνετε πάντες ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Αὐτοῦ, εἰσόκεν ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἕλωμεν.

Ὅτι μετὰ τὸν βασιλέα στρέφων ὡς προείρηται τοὺς λόγους εἰς τὸν δῆμον ὁ Ὀδυσσεύς, καὶ δυσωπῶν οἷον αὐτοὺς καὶ καταμαλάττων λόγοις, ἐπὶ πλέον καὶ ἐλπίδα ὑποτείνων τοῦ ἁλώσεσθαι ἂν τὴν Τροίαν, τλῆτε φίλοι φησί. καὶ μείνατ' ἐπὶ χρόνον, ὄφρα δαῶμεν εἰ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται, ἦε καὶ οὐκί. ποῖος Κάλχας; ὃν δηλαδὴ καὶ οὐκ ἔστι ψεύσασθαι. εἶτα ἀναμιμνήσκει καὶ ὅπως χθιζά τε καὶ πρωΐζ' ὅτε ἐς Αὐλίδα αἱ νῆες τῶν Ἀχαιῶν ἠγερέθοντο, κακὰ Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ φέρουσαι, ἡμεῖς φησὶν ἀμφὶ περὶ κρήνην, ἱεροὺς κατὰ βωμοὺς ἔρδομεν ἤγουν ἐθύομεν, τεληέσσας ἑκατόμβας, καλῇ ὑπὸ πλατανίστῳ, ὅθεν ἢ ὅθι ῥέεν ἀγλαὸν ὕδωρ. ἔνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα. δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινός. σμερδαλέος. ὃς βωμοῦ ὑπαΐξας, πρός ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν. ἔνθα δ' ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοὶ νήπια τέκνα ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ πετάλοις ὑποπεπτηῶτες, ὀκτώ. ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν ἣ τέκε τέκνα. ἔνθ' ὅγε τοὺς, ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας. μήτηρ δ' ἀμφεποτᾶτο ὀδυρομένη φίλα τέκνα. τὴν δ' ἐλελιξάμενος, πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν. αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο καὶ αὐτὴν, τὸν μὲν, ἀρίζηλον ἔθηκε θεὸς ὥσπερ ἔφηνε. λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου παῖς. ἡμεῖς δ' ἑστότες, θαυμάζομεν οἷα ἐτύχθη δεινὰ πέλωρα. Κάλχας δὲ θεοπροπέων ἀγόρευεν. ὅτι ἡμῖν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα θεός. ὄψιμον. ὀψιτέλεστον. ὅου κλέος οὔποτ' ὀλεῖται. ὡς οὗτος κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο καὶ αὐτὴν ὀκτώ. ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα, ὣς ἡμεῖς τοσαῦτ' ἔτεα, πτολεμίξομεν αὖθι. τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν. εἶτα ἐνθυμήσας ὅτι ἐκεῖνος μὲν οὕτως ἀγόρευε, ἃ δὴ νῦν πάντα τελεῖται, ἐπάγει ἐναντίως τῷ φεύγωμεν, τὴν τοῦ λόγου ἀξίωσιν. ἥτις ἐστὶ τὸ, ἀλλ' ἄγε μίμνετε αὐτοῦ, εἰσόκεν ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἕλωμεν. καὶ συνετελέσθη τῷ ποιητῇ ἐν μὲν στίχοις πολλοῖς, τὸ ἀγορήσασθαι τὸν Ὀδυσσέα. ἤγουν δημηγορῆσαι ἀφηγηματικῶς, τὰ συντείνοντα εἰς ὅπερ ἔμελλεν ἀξιοῦν. ἐν δὲ δυσὶ καὶ μόνοις ἔπεσιν, ἡ ἀξίωσις ἤγουν τὸ μετειπεῖν. ὡς καὶ προσεσημείωται. καὶ πανταχοῦ δὲ φαίνεται κατὰ τὸν Πορφύριον. καὶ γίνεται ὡσεπίπολύ, οὕτως. ἤγουν πλατύνεται μὲν τὸ ἀγορήσασθαι, βραχυλογεῖται δὲ τὸ μετειπεῖν. καὶ ὅρα ὅπως ἐπιδεξίως ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα τὴν τοῦ δράκοντος καὶ τῶν νεοσσῶν ἱστορίαν παρενέβαλεν. ἥτις ἐν ἀρχῇ μὲν τοῦ ἀπόπλου συμβέβηκεν. ἀξία δὲ οὖσα ἱστορηθῆναι, παρέρριπται ἐνταυθοῖ. ἔφαμεν γὰρ ἤδη ὅτι, κἂν ἐκ τῆς Ἀχιλλέως μήνιδος ἤρξατο, ἀλλ' οὐδέν τι οὐδὲ τῶν πρὸ τούτου πραχθέντων ἄξιον λόγου παραλείψει. παρενσπερεῖ δὲ αὐτὰ εὐμεθόδως, πολλαχοῦ τῆς ποιήσεως. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μείνατε ἐπὶ χρόνον, ἔστι μὲν διασαφητικὸν τοῦ τλῆτε. ἀμφιβόλως δὲ ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως εἴρηται καὶ ἀορίστως. ἄδηλον γὰρ, εἴτε τὸν πολὺν εἴτε τὸν ὀλίγον χρόνον ἐνταῦθα φησίν. ἀοριστεύει γὰρ ἡ λέξις τοῦ χρόνου. καὶ ἔοικε τοῦ βασιλέως νοῆσαί τι σοφώτερον. ὁ μὲν γὰρ, τὸ νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν, ἐπὶ τῆς αὐτίκα σήμερον ἡμέρας ἐνόησεν. ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς χρόνον ἐνταῦθα θεὶς τὸν ἀόριστον, μέσως χωρεῖ. χρόνος γὰρ καὶ ἡ σήμερον ἡμέρα, καὶ αἱ μετ' αὐ-

τὴν. ὅπερ οὖν ὁ ὄνειρος εἶπε, τοῦτο καὶ Ὀδυσσεύς. Τὸ γὰρ νῦν ἑλεῖν τὴν Τροίαν, καὶ τὸ μεῖναι χρόνον ἕως ἄστυ Πριάμοιο ἕλωμεν, τὸ αὐτὸ βούλεται. Τὸ δὲ δαῶμεν, ταυτὸν τῷ γνῶμεν. μάθωμεν. μετακλιθὲν ἐκ τοῦ ἐδάην, πρὸς ὁμοιότητα τοῦ ἐτύφθην τυφθῶμεν, καὶ τῶν ὁμοίων. τοῦ δὲ Κάλχαντος αὐτοὺς ἀναμιμνήσκει ψυχαγωγῶν τε τῇ διοσημίᾳ, καὶ ἀπὸ τοῦ ἄγχος εὐδοκιμήσαντος εἰς τὰ κατὰ τὸν λοιμὸν καὶ πιστοῦ, εἰς ἀλήθειαν τὸν ὄχλον παραμυθούμενος. Τὸ δὲ μαντεύεται, ἀντὶ παρῳχημένου κεῖται, τοῦ ἐμαντεύετο, ὡς δηλοῖ μετ᾽ ὀλίγα, καὶ τὸ θεοπροπέων ἀγόρευε. καί, κεῖνος θ᾽ ὣς ἀγόρευε. Τὸ δὲ ἠὲ καὶ οὐκί, ταυτόν ἐστι τῷ, εἴτε καὶ μή. Τὸ δὲ χθιζά τε καὶ πρωϊζά, ἀντὶ τοῦ χθὲς καὶ πρωΐ, καὶ ὡς εἰπεῖν ἄγχος. συντέμνει δέ φασι τοὺς τοσούτους χρόνους, εἰς βραχὺ κομιδῇ, ὅπως τὸν προσδοκώμενον, μηδὲν εἶναι νομίσωσι. καὶ ἅμα ἐξευτελίζων τὸ καύχημα τῶν Ἑλλήνων ὡς εἰς μάτην τοὺς τοσούτους χρόνους ἀνυσάντων, φθάσας μέντοι, ἔφη καὶ αὐτὸ τὸ ἀληθὲς τὸ πολὺν δηλαδὴ χρόνον ἐνταῦθα πολεμῆσαι αὐτούς, ἐν τῷ αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν. ὅπερ καὶ ὁ Νέστωρ ἐρεῖ ἐν τῷ, πολὺν χρόνον ἐνθάδ᾽ ἐόντες. καὶ ἄλλως δέ, ἐν μὲν τῷ ὀνειδισμῷ, δηρὸν μένειν αὐτοὺς εἶπεν. ἐν δὲ τῇ παραμυθίᾳ, χθιζὰ καὶ πρωϊζὰ φανῆναι τὸ σημεῖόν φησιν, ἐπιτέμνων παραμυθητικῶς τὸν καιρόν. Ἰστέον δὲ ὅτι τε ταυτὸν τοῦ ὁμηρικῶς χθιζὰ καὶ πρωϊζά, καὶ κοινῶς εἰπεῖν χθιζὸν καὶ πρωϊζόν. καὶ ὅτι καὶ πρῳζὸν δισυλλάβως οἴδασιν οἱ παλαιοί, ἐν προσγραφῇ τοῦ ι κατὰ συναίρεσιν. καὶ ὅτι ἐκ τοῦ πρωΐ παρῆκται καὶ ἡ παρὰ Σελεύκῳ ἱστορουμένη πρωτερικὴ συκῆ, ἡ φέρει πρώϊον καρπόν. καὶ ὅτι χθιζὸν κατὰ τοὺς παλαιοὺς τὸ χθεσινὸν καὶ τὸ ὑπόγυον. Ἡ δὲ Αὐλίς, τόπος ἐστὶν ἐκ πλαγίου τῆς Εὐβοίας, συνάπτων τῷ Ἑλικῶνι ὄρει, οὕτω λεγόμενος παρὰ τό, αὐτόθι συναχθείσας ἀλισθῆναι ἢ αὐλισθῆναι πρὸ τοῦ εἰς Τροίαν ἀπόπλου τὰς νῆας τῶν Ἀχαιῶν. Τὸ δὲ κακὰ φέρουσαι, ἀλλοῖόν ἐστι πρὸς τὰς τοῦ Πάριδος νῆας. αὗται μὲν γάρ, ὡς οἷον εἰπεῖν, φερέκακοι. ἐκεῖναι δέ, ἀληθῶς ἀρχέκακοι κατὰ τὸν ποιητήν.

Ἐν δὲ τῷ ἀμφὶ περὶ κρήνην, αἱ δύο προθέσεις, τὴν περὶ τὸν αὐτὸν τόπον συναγωγὴν ὁμοῦ δηλοῦσι παντὸς τοῦ στρατοῦ. οἱ δὲ ἱεροὶ βωμοί, πρὸς διαστολὴν εἴρηνται ἑτέρων, ὁποῖοι καὶ οἱ τῆς ἁρματοθεσίας. καὶ οἱ ἐν Ὀδυσσείᾳ φωτοφανεῖς. Τοῦ δὲ ἔρδειν, προϋπάρχει τὸ ῥέζειν. ἄλλως δ᾽ ἄλλῳ ἔρεξεν. ἐξ οὗ μεταθέσει καὶ τροπῇ συνήθει τοῦ ζ εἰς δ, τὸ ἔρδειν γίνεται. δωριεῖς δέ, ῥέδδειν τὸ τοιοῦτόν φασιν. Τὴν δὲ πλάτανον ἤτοι κατὰ παραγωγὴν πλατάνιστον καλὴν λέγει, ὡσὰν εἴποι τις εὐειδῆ. τοιοῦτον γὰρ τὸ φυτόν, ἄκαρπον μέν, καλὸν δὲ τοῖς σκιατραφουμένοις, διὸ καὶ τὸν Ξέρξην πλατάνου ἔχειν ἐραστήν. ἣν καὶ κοσμήσας νυμφικῶς, ἐνηγκαλίζετο, ὑπὸ ταύτῃ σκιατραφούμενος ὅτε ἦγεν ἐκεχειρίαν. ὅς γε καὶ ἀντίμιμον πλάτανον τῆς ἐρωμένης πλατάνου ἐχρυσοχόησεν, ἵνα συνοδεύουσαν ἔχων ἀναπλῇ τὴν φιλτάτην ἐκείνην. καὶ ὅτε μὴ τὸ στερέμνιον ἔχει, ἀρκοῖτο βλέπων σκιάν. χαίρει δὲ ὕδασι τὸ φυτόν. καὶ ὥς φασιν οἱ παλαιοί, διυδατίζεσθαι θέλει. διὸ καὶ μεγεθυνομένη, διὰ τὸ πλατὺ καὶ ἀνωφόρον αὐτῆς, πλάτανος λέγεται. ἔστι δὲ καὶ ἐπιτηδεία πρὸς γένεσιν στρουθῶν. ἃ δὴ καὶ ὁ ποιητὴς εἰδώς, ὅπου τε ἀγλαὸν ὕδωρ ἔρρεε, φυτεύει αὐτήν, καὶ στρουθοὺς αὐτῇ τοὺς αὐτῷ χρησίμους ἐννεοττεύειν ποιεῖ. Τοῦ δὲ ἐφάνη, οὐκ ἔστι κυριωτέραν λέξιν εὑρέσθαι. κεκρυμμένος γὰρ ὁ δράκων ὑπὸ τῷ βωμῷ, εἶτα ἐκεῖθεν ἀΐξας καὶ εἰς τὴν πλάτανον ὀρούσας, ἐξεφάνη. δῆλον δὲ ὡς ὁ ῥηθεὶς βωμός, αἴθριος ἦν αὐτὸς καθ᾽ αὑτόν, καὶ οὐκ ἔσω ναοῦ, ὁποίους πολλοὺς ἐσχεδίαζον τοῖς παροδεύουσιν οἱ παλαιοί. Τὸ δὲ μέγα σῆμα, προϊὼν, δεινὰ πέλωρα λέγει θεῶν, πληθύνας τὸ πρᾶγμα σεμνότερον. τοῦ δὲ ῥηθέντος ἐφάνη, διασαφητικὰ καὶ τό, ὃν αὐτὸς Ὀλύμπιος ἧκε φόωσδε, καὶ τό, ἡμῖν τόδ᾽ ἔφηνε τέρας Ζεύς. Τὰ δὲ κατὰ τὸν δράκοντα καὶ τοὺς στρουθοὺς καὶ τὴν πλάτανον, ὁ μὲν ποιητής, οὐκ ἰσχνολογεῖ. ἔθος γὰρ αὐτῷ ἐν ταῖς τῶν σημείων λύσεσι, τὰ καιριώτερα μόνα ἐπιλέγεσθαι, τὰ δὲ πολλὰ παρεᾶν. ὥσπερ δὴ καὶ ἐνταῦθα, ἓν σχεδὸν μόνον σημειοῦται ὁ Κάλχας, διὰ τοῦ φανέντος τὸ ὄψιμον τοῦ πολέμου. ἤγουν τὸ μετὰ ἐννέα ἔτη τὰ δαπανηθέντα τῷ δράκοντι ὅ ἐστι τὰ παροιχόμενα τοῖς Ἕλλησι, τὴν Τροίαν ἁλῶναι. τοῦ λοιποῦ δὲ ἀπρακτῆσαι καὶ ἀκινητῆσαι τοὺς Ἕλληνας, ὡς καὶ ὁ δράκων ἠρέμησε, τὰ ἐννέα τέκνα φαγών. κατὰ δὲ τοὺς παλαιοὺς ὁ δράκων, οὗπερ ἐνταῦθα μέμνηται ὁ ποιητής, ἔτι δὲ καὶ ἡ στρουθός, καὶ οἱ νεοσσοὶ ταύτης, καὶ ἡ τούτων ἀπώλεια, καὶ ἡ τοῦ δράκοντος ἀπολίθωσις, τοιαύτην τινὰ ἔχουσι διάθεσιν. ὁ μὲν δράκων, Ἀθηνᾶς φησὶν ἱερός, ὡς ἐν τῇ ἄλφα ῥαψῳδίᾳ εἴρηται. διὸ καὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐκλαμβάνεται, οἷς ἐπίκουρός ἐστιν ἡ Ἀθηνᾶ. ὅθεν καὶ ὁ Ζεὺς αὐτὸν εἰς φῶς προάγει σύμβολον ὁ ξένιος, εἰς ὃν ὁ Πάρις ἠδίκησεν ἐξ Ἑλλάδος ἁρπάσας τὴν Ἑλένην. καὶ ὁ Κάλχας φησίν, ὡς ὁ δράκων ἐποίησε τάδε, οὕτω καὶ ἡμεῖς πολεμήσομεν. ὡς εἶναι τὸν δράκοντα, ὅπερ οἱ Ἕλληνες. νοεῖται δὲ καὶ ἄλλως χρησμῳδικῶς ὁ τοιοῦτος δράκων, εἰς αὐτὸν τὸν πλοῦν τὸν ἑλληνικόν. ἕρπουσι γὰρ ὥσπερ ὁ δράκων, οὕτω δὲ καὶ αἱ νῆες. ἡ δὲ στρουθός, ἀνάκειται μὲν τῇ Ἀφροδίτῃ διὰ τὸ πολύγονον, ἔτι δὲ καὶ θερμὸν εἰς μίξιν. ᾧ δὴ λόγῳ καὶ ἡ περιστερὰ οἰκειοῦται τῇ τοῦ μύθου Ἀφροδίτῃ. τίθεται δὲ εἰς τοὺς Τρῶας, οἷς Ἀφροδίτη ἐπικουρεῖ. μᾶλλον μὲν οὖν, εἰς αὐτὴν τὴν Τροίαν. ὥσπερ καὶ οἱ στρουθοὶ αὐτῆς, εἰς τὰς περιοικίδας πόλεις. μάλιστα δὲ χρόνου δηλωτικοὶ νοοῦνται αὐτοί τε οἱ ὀκτὼ νεοσσοὶ καὶ ἡ μήτηρ ἐνάτη οὖσα. πτηνὸν γὰρ ὁ χρόνος, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὰ πτηνὰ εἰς σημεῖον χρόνου λαμβάνονται. ἐνιαυτοῦ δὲ σύμβολα εἰσὶ καὶ οὐκ ἄλλου τινός, εὐλόγως ὡς ἐπ᾽ ἀκροτάτῳ ὄζῳ ὄντες. εἰ μὲν πρὸς τῇ ἀρχῇ τοῦ ὄζου ἦσαν, τυχὸν ἄν, ἡμέρας ἐδήλουν. εἰ δὲ πρὸς τῷ

μέσῳ, μῆνας. πρὸς δὲ ἀκροτάτῳ ὄζῳ ὄντες, ἐνιαυτῶν εἰσὶ δηλωτικοὶ τοῦ μείζονος μέτρου. φασὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ ὅτι τρεῖς εἰσὶ χρόνοι δι' ὧν ὁ πᾶς αἰὼν ἀριθμεῖται. ἡμέρα. μήν. ἐνιαυτός. ὧν ἡμέρα μὲν, οὐρανοῦ ἐστὶν ἀποκατάστασις. ὁ δὲ μὴν, σελήνης. ὁ δὲ ἐνιαυτὸς, ἡλίου. εἰ μὲν οὖν ἦσαν οἱ νεοσσοὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ στελέχους, ἡμέρας ἂν ἐσημειώσατο ὁ μάντις. εἰ δὲ ἐν μέσῳ, μῆνας ἂν εἶπεν. ἐπεὶ δὲ πρὸς τῷ τέλει, ἐνιαυτοὺς λέγει, τὸ τρίτον καὶ μεῖζον καὶ τέλειον. καὶ αὐτὴν δὲ τὴν φωλεὰν ἐν ὑψηλῷ κειμένην, σύμβολον εἶναι τῆς Τροίας φασίν. ἣν διὰ τὸ ἐφ' ὕψους ἱδρῦσθαι, ἠνεμόεσσαν καλεῖ ὁ ποιητής. καὶ τὸ τοὺς στρουθοὺς δὲ πετάλοις ὑποκεῖσθαι ἐπ' ἀκροτάτῳ ὄζῳ, τὸ βραχύβιον καὶ ὀλιγοχρόνιον τῶν Τρώων δηλοῖ. ὡς γὰρ ὁ ὑπὸ τοῖς φύλλοις φωλεὸς, οὐκ ἐπὶ πολὺ ἐξαρκέσει, ἀλλὰ συγκαταπεσεῖται τοῖς πετάλοις, οὕτω καὶ ἡ Τροία μετ' οὐ πολὺ κατενεχθήσεται. μετὰ τοὺς ἐννέα δηλαδὴ χρόνους, ὧν εἰσὶν ὡς ἐρρέθη δηλωτικοὶ οἱ ὀκτὼ νεοσσοὶ, σὺν τῇ μητρί. ὁ τοίνυν δράκων ὁ τοῖς Ἕλλησιν οἰκειούμενος, διὰ τῆς πλατανίστου ἀνελθὼν, τήν τε στρουθὸν καὶ τὰ τέκνα κατέφαγεν. ὅπερ ἐδήλου, ὅτι οἱ Ἀχαιοὶ, τῆς τε ἠνεμοέσσης Τροίας καὶ τῶν περὶ αὐτὴν, ὧν αὐτὴ μήτηρ οἷά τις ἦν, διὰ ἐνναέτους χρόνου περιγενήσονται. τὰ γοῦν πτηνὰ ὡς ἐρρέθη, οὐ μόνον ἐνιαυτῶν, ἀλλὰ καὶ πόλεων καὶ περιοίκων εἰσὶ δηλωτικά, καθὰ δηλοῖ τὸ καταπτήσσεσθαι αὐτά. καὶ τὸ ἐλεεινὰ τετριγέναι. καὶ τὸ τὴν μητέρα ἀμφιπέτεσθαι ὀδυρομένην. καὶ τὸ τὸν δράκοντα ἐλελιξάμενον ἤτοι στραφέντα, λαβέσθαι αὐτῆς. οὐ γὰρ ἐκ τοῦ εὐθέως φασὶν ἑάλω ἡ Τροία νόμῳ πολέμου, ἀλλ' ἐμπρήσαντες εἰς ὕστερον τὰς σκηνὰς οἱ Ἕλληνες, καὶ πλασάμενοι ἀναχώρησιν, εἶτα δὴ ἐξ ἀναστροφῆς καταχθέντες νυκτὸς, εἷλον τὴν Τροίαν. καὶ τούτου σημεῖον ἦν, τὸ τὸν δράκοντα ἐλελιχθέντα λαβέσθαι τῆς στρουθοῦ, ἤτοι τῆς Τροίας. ἥτις οἷα μήτηρ νεοσσῶν, πολλῶν ἄλλων πόλεων περιαλωκυιῶν, αὐτὴ ἔτι περιῆν. Σῆμα δὲ καὶ τέρας λέγει, τὸ κατὰ τὸν δράκοντα. τὸ μὲν, ὡς μὴ πάνυ παράδοξον. τὸ δὲ, ὡς παρὰ φύσιν. τὸ μὲν γὰρ βωμοῦ ὑπαΐξαι, καὶ πάντων βλεπόντων ἀνερπύσαι εἰς τὴν πλατάνιστον, καὶ ποιῆσαι ἃ πεποίηκε, ταῦτα σῆμα ἤτοι σημεῖον ἦν. τὸ δὲ κατελθόντα ὕστερον ἀπολιθωθῆναι, τοῦτο ἦν τεράστιον. οὕτω δέ φασι καὶ τὸ μὲν ἐπ' ἀκροτάτῳ ὄζῳ ὑπὸ τοῖς φύλλοις εἶναι τὴν νεοττιὰν, σημεῖον ἦν ὡς παρὰ τὸ σύνηθες γεγονός. τέρας δὲ τὸ, ὀκτὼ τετοκέναι. ἑπτὰ γάρ φησι τίκτειν τὴν στρουθὸν, ὧν τὸ ἓν οὔελον εἶναι. Ἔστι δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς σημεῖον μὲν, τὸ παρὰ τόπον. ἢ παρὰ τὸ ὡς ἐπιπολὺ γινόμενον, οἷον τὸ σμῆνος ποιήσασθαι μελίσσας ἐν οἴκῳ. ἢ ἐν χείλεσι βρέφους, οἷον Πινδάρου. ἢ πτηνοὺς μύρμηκας ἐν οἰκίᾳ γενέσθαι. ἢ νεοττεῦσαι χελιδόνα πρὸς τῇ κλίνῃ. ἢ ἀστράψαι. ἢ βροντῆσαι τοιῶσδε, οἷον παρὰ καιρόν. ταῦτα γὰρ σπάνια καὶ οὐ συνήθη. Τέρας δὲ, τὸ παντελῶς παρὰ φύσιν. ὁποία καὶ ἡ τοῦ δράκοντος ἀπολίθωσις, ἥτις ἐδήλου τὸ δυσδιεξόδευτον τοῦ ἀγῶνος καὶ οὐ ταχὺ τελεσθησόμενον, ἀλλὰ κατὰ τὸν λόγον τοῦ Κάλχαντος ὀψιτέλεστον. ἢ καὶ τὴν τοῦ πολέμου σκληρότητα. ἢ τὴν μετὰ ταῦτα ἀπραξίαν καὶ ἀργίαν τοῦ ἐκ Τρώων πολέμου εἰς ἄμυναν. ἀβοήθητοι γὰρ μεμενήκασιν οἱ Τρῶες. καὶ οὐδεμία τις αὐτοῖς ἐφ' οἷς ἔπαθον, γέγονεν ἄμυνα. ἢ καὶ τὸ ἔνδοξον καὶ ἀφανὲς τοῦ πολέμου ἐσήμαινε. καὶ τὸ τῆς εὐκλείας ἀμετακίνητον καὶ μόνιμον καὶ περίοπτον. διὸ καὶ ὁ Κάλχας ἔφη. οὗ κλέος οὔποτε ὀλεῖται. ἢ τὴν ἁπλῶς μετὰ ἐννέα ἔτη ἅλωσιν τοῦ Ἰλίου, καὶ ἡσυχίαν καὶ κατάπαυσιν τοῦ πολέμου. ἐννέα γάρ φασιν ἔτη πολεμήσομεν. τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἱρήσομεν. ἢ καὶ ὅτι ἀκερδὲς τοῖς Ἕλλησι τὸ τοῦ πολέμου τέλος ἔσται. αὐτοὶ γὰρ ἦσαν ὁ δράκων. δηλοῦσι γὰρ αἱ ἱστορίαι, παντελῶς ἀκερδὲς γενέσθαι τὸ τοῦ πολέμου πέρας τοῖς Ἕλλησιν. ὅθεν καὶ διὰ τὸ πένεσθαι, εἰς λῃστείαν αὐτοὺς τραπῆναι, κατὰ τὴν ἐπάνοδον. καὶ πλανᾶσθαι ἄλλους ἀλλαχοῦ πειρατεύοντας. καὶ πολλαχοῦ διασπαρῆναι καὶ καταμεῖναι μέχρι τέλους. πολλοὺς δὲ καὶ ἀπολέσθαι. ἔοικε δὲ καὶ δράκοντα ὡς εἰκὸς τηνικαῦτα ἐκ λίθου ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων γλυφῆναι. ἢ τῶν μετ' αὐτοὺς εἰς μνήμην τοῦ τότε συμβεβηκότος. καὶ ἐκκεῖσθαι πᾶσιν εἰς θέαν. καὶ λόγον περιφέρεσθαι, τοῦτον ἐκεῖνον εἶναι τὸν καταφαγόντα ποτὲ τοὺς στρουθοὺς καὶ τὴν μητέρα. οὗ δὴ καὶ τὸν Κάλχαντα πεποίηκε μεμνημένον ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς, οἷα τῇ παραδόσει τοῦ μύθου ἀκολουθῶν. καινὸν δὲ οὐδὲν καὶ τοιοῦτον ἀνατεθεῖσθαι λίθον ἐν τοῖς ἐκεῖ, ἐπεί τοι καὶ Παλαμήδους ἐπινοησαμένου κυβείαν καὶ πεττείαν ἐν Ἰλίῳ εἰς παραμύθιον λιμοῦ κατασχόντος τὴν στρατιὰν, λίθος ἐκεῖ ἐδείκνυτο, καθὰ Πολέμων ἱστορεῖ, ἐφ' οὗ ἐπέττευον. τῆς δὲ τοιαύτης ἐπινοίας τοῦ Παλαμήδους, καὶ τῆς εὑρέσεως δὲ τοῦ χρόνου, ἣν καὶ αὐτὴν ἐκεῖνος ἐσοφίσατο, μάρτυρα παράγουσι Σοφοκλῆν, ὃς ἐν δράματι ὁμωνύμῳ τῷ εὑρετῇ Παλαμήδει φησίν, οὐ λιμὸν οὗτος τόνδ' ἀπῶσε σὺν θεῷ εἰπεῖν, χρόνου τε διατριβὰς σοφωτάτας ἐφεῦρε, φλοίσβου μετὰ κόπον καθημένοις, πεσσοὺς κύβους τε τερπνὸν ἀργίας ἄκος; ἐμαρτύρουν δὲ καὶ Ἀργεῖοι. παρ' οἷς ἦν φασὶν ὁ λεγόμενος Παλαμήδους πεσσός. ὅτι δὲ τὴν αὐτῶν εὕρεσιν, Αἰγυπτίοις ἀνατιθέασιν ἕτεροι, καὶ ὅτι οὐ παικτικὴ ἀλλὰ φιλόσοφος ἡ αἰγυπτιακὴ πεττεία λέγεται, ἐν ἄλλοις δηλοῦται. καὶ οὕτω μὲν εἰρημένον ἔσω οὐκ ἀλυσιτελῶς καὶ τοῦτο. Σημείωσαι δὲ ὅτι οὐδεμίαν πρέπουσαν τῷ πράγματι λέξιν ἀφῆκεν ὁ ποιητής. σῆμα τε γὰρ εἶπε, τὸ κατὰ τὸν δράκοντα. οἷον ἔνθα ἐφάνη μέγα σῆμα, δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινός. σμερδαλέος. μετὰ δὲ τοὺς στρουθοὺς καὶ τὴν ἀπολίθωσιν, τὸ αὐτὸ, καὶ δεινὰ πέλωρα εἶπε. καὶ τέρας δὲ ὕστερον ἐπωνόμασεν, ἐν τῷ, ἡμῖν τόδ' ἔφηνε τέρας. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι, οὐκ ᾐδέσθη ὁ ποιητὴς, τρὶς ἐνταῦθα τὸ, ἔνθα εἰπεῖν. ἔνθα ἐφάνη δράκων. καὶ μετὰ δύο στίχους, ἔνθα ἦσαν στρουθοῖο νεοσσοί. καὶ αὖ μετὰ ἑτέρους δύο, ἔνθ' ὅγε τοὺς, κατήσθιε. Τὸ δὲ ἐφάνη,

κυριωτάτη λέξις. ἀπὸ γὰρ τοῦ βωμοῦ καθὰ ἐῤῥέθη κρυπτόμενος, εἰς φῶς ἐπέμφθη. ὃ ταυτόν ἐστι τῷ ἐφάνη. διὸ καὶ παρακατιὼν λέγει θεὸς ὅσπερ ἔφηνε. καὶ ἡμῖν τόδ' ἔφηνε τέρας. ἐπιμένων τῇ λέξει διὰ τὸ καίριον. ὡς καὶ τὸ, ἔθηκεν. ἔνθα φησὶν ἀρίζηλον ἔθηκε θεός. ἡ λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε. Δαφοινὸς δὲ νῶτα, ὁ μέλας. τὸ γὰρ δὰ ἐπιτατικόν, καὶ τὸν φόνον, ὃ δηλοῖ τὸ αἷμα. μέλαν δὲ τὸ αἷμα. σμερδαλέος δὲ, νῦν μὲν ἐπὶ δράκοντος. καὶ δηλοῖ τὸν τῇ ὄψει καταπληκτικόν, ἀπὸ τοῦ μέρδω τὸ βλέπω, καθά φασιν οἱ παλαιοί. ὅτι γε καὶ ὁ δράκων αὐτὸς, ὁμοίως ἀπὸ τοῦ δέρκω λέγεται. λέγεται δέ ποτε καὶ ἐπὶ τοῦ ἁπλῶς καταπληκτικοῦ ἡ λέξις. οἷον ὅτε εἴπῃ σμερδαλέον κονάβησαν. καὶ σμερδαλέον δ' ἐβόησε. τὸ δὲ σμερδαλέον, καὶ σμερδνὸν λέγεται. καθίσταται δὲ ἡ λέξις, οὕτω. μερίζω. καὶ συγκοπῇ, μέρζω. καὶ δωρικῶς, μέρδω τὸ πανταχοῦ μερίζω καὶ διαπεταννύω τὴν ὄψιν. καὶ μετὰ τοῦ ζα ἐπιτατικοῦ κατὰ συγκοπήν, ζμέρδω κατὰ τοὺς παλαιοὺς γραμματικούς. ἐφ' ὧν καὶ ἡ ζμύρνα καὶ τὸ ζμικρὸς διὰ τοῦ ζ κατήρχετο, καταργηθέντος παρὰ τῶν ὕστερον, ὡς καὶ προγέγραπται, τῇ ἀντιθέσει τοῦ σ. σμέρδω τοίνυν. καὶ ἐξ αὐτοῦ τὸ σμερδνὸν καὶ τὸ σμερδαλέον. ἡ δὲ στρουθὸς, εἶδος μικροῦ ὀρνέου ἀνειμένου τῇ Ἀφροδίτῃ, διά τε τὸ ὡς ἐν μεγέθει οὐ μεγάλῳ πολύγονον ὡς ἐῤῥέθη, καὶ διὰ τὸ χαίρειν τῇ μίξει. ὅθεν καὶ στρουθὸς λέγεται παρὰ τὸ μετὰ οἴστρου θέειν. διὸ καὶ ὀξύνεται ἡ λέξις κατὰ κανόνα τοιοῦτον. Τὰ εἰς θος δισύλλαβα φύσει μακρᾷ παραληγόμενα, ἔχοντα τὸ θεῖν ἐγκείμενον, ὀξύνονται. οἷον, βοηθός. ἀγαθός. οὕτω καὶ στρουθός. τὰ δὲ μὴ τοιαῦτα, βαρύνονται. Ξοῦθος κύριον. Ζῆθος. μῦθος. ἀφ' ὧν δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ζώων ἱστορίας διαζωγραφεῖ τὴν στρουθὸν, ἔοικεν εἶναι αὕτη, ὁ λεγόμενος ἰδιωτικώτερον τρωγλίτης. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ μὲν τοιαύτη στρουθὸς, εἰδικῶς οὕτω λέγεται. ἔστι δὲ ἄλλως καὶ γενικὴ λέξις. Αἴλιος γοῦν Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασεὺς, ἐν οἷς γράφει πρὸς Σκύμνον, φησίν. ἄγριαι στρουθοὶ, αἱ στρουθοκάμηλοι. δῆλον δὲ ὅτι καὶ λιβυκαὶ στρουθοὶ, αἱ αὐταὶ λέγονται. ὅτι δὲ ἀπὸ τῆς στρουθοῦ καὶ στρουθίζειν τὸ εὐτελῶς πως ᾄδειν, δηλοῖ καὶ ὁ κωμικός. Τὸ δὲ νεοσσοί, τὰ νεογνὰ δηλοῖ ὡς ἀπὸ τοῦ νέον ἤγουν νεωστὶ ὄσσεσθαι, ὅ ἐστι βλέπειν ἢ βλέπεσθαι. ἢ παρὰ τὸ νέον σεύεσθαι ἤτοι κινεῖσθαι, τραπέντος τοῦ υ εἰς σίγμα, ὡς καὶ ἐν τῷ σύασιτος, καὶ ἐν τῷ πασυδίῃ καὶ σύσσωμος καὶ τοῖς ὁμοίοις. διὸ καὶ ἑρμηνεύων ἐπήγαγε νήπια τέκνα. Ἰστέον δὲ ὅτι Αἴλιος Διονύσιος, ὁμωνυμίαν εἰσάγει τοῦ νεοσσοῦ, ἔνθα φησὶν ὅτι νεοττὸς λέκιθος ᾠοῦ. ὡς δὲ καὶ συγκοπῆς τὸ οἰκεῖον ἔχει ἡ τοιαύτη λέξις κατὰ τὸ νεηγάλτεον, νηγάλτεον, δηλοῦσιν αἱ παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ νοσσάδες ὄρνις. τὰ δὲ πέταλα, ὅ ἐστι τὰ ἀναπεπταμένα καὶ πλατέα φύλλα, ὅτι καὶ πέτηλα λέγεται, δῆλόν ἐστιν. οἱ γοῦν περὶ Λυκίαν, πετήλια μέχρι καὶ ἐς ἄρτι καιροῦ, τὰ τοιαῦτα φασίν. ἐκ δὲ τῶν ὁμηρικῶν πετάλων, καὶ ποτήρια ἐκπέταλα, τὰ πλατέα. ὁποῖα τὰ ἰδιωτικῶς λεγόμενα πατέλλια. ἐξ ὧν ὁ καλὸς Ἀλκίφρων, τὸν Πατελλοχάρωνα συνέθετο. Τὸ δὲ πετάλοις ὑποπεπτηῶτες, ἢ τοὺς ὑποπεπτωκότας δηλοῖ ἀποβολῇ τοῦ κ, καὶ τροπῇ τοῦ ω εἰς η, ἢ τοὺς ὑποπετομένους, ἐκ τοῦ πτῶ πτήσσω. ἐφύλαξε δὲ τὸ ω τῆς εὐθείας. Ἰστέον γὰρ ὅτι, αἱ εἰς ως μετοχαὶ, τὰ πολλὰ μὲν τρέπουσι τὸ ω τῆς εὐθείας ἐν τῇ γενικῇ. πολλάκις δὲ φυλάσσουσι τὸ ω καὶ ἐν ταῖς πλαγίαις, καθ' ὁμοιότητα τῶν εἰς ως ὀξυτόνων ὀνομάτων. ὅσα διὰ τοῦ τ κλίνονται. οὕτω καὶ κατωτέρω τὸ, τετριγῶτας, ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν ἐν τῷ, κατήσθιε τετριγῶτας. ὁμοίως καὶ τὸ ἀλεξέμεναι μεμαῶτας, καὶ ἄλλα πολλά. φαίνεται δὲ ἐκ τοῦ πεπτηὼς πεπτηῶτος συγκοπῆναι τὸ, πεπτὼς πεπτῶτος. οἷον, πεπτῶτ' ἀδελφοὺς, παρὰ Σοφοκλεῖ. εἰ μὴ ἄρα ἐκ τοῦ πεπτωκότα συγκέκοπται, κατὰ τὸ, βεβρῶτες, ἤγουν βεβρωκότες αἵματος λίπος. Τὸ δὲ ἢ τέκε τέκνα, εἰς οὐδὲν μὲν ἀναγκαῖον, ἀλλὰ κατὰ τὸ παρέλκον ἐῤῥέθη. ἔστι δὲ καὶ τρόπου ἐτυμολογικοῦ. ἐκ τοῦ τεκεῖν γὰρ τὸ τέκνον, καὶ ἁπλοῦν δέ. Τὸ δὲ κατήσθιε, τὸν μετὰ σφοδρότητος ὁλοτελῆ δηλοῖ ἀφανισμὸν τῶν νεοττῶν. καὶ διαφέρει τοῦ ἁπλῶς ἐσθίειν, ὡς καὶ καταφαγεῖν, τοῦ ἁπλῶς φαγεῖν. καιρίως δὲ καὶ αὕτη ἔχει ἡ λέξις. ὅθεν καὶ κατωτέρω, δὶς αὐτὴν λέγει διαλύσας, ἐν τῷ κατὰ τέκνα ἔφαγεν. Τὸ δὲ τετριγῶτας, μίμησις ἐστὶ φωνῆς τῶν νεοττῶν. ἥτις ἁπαλωτέρα τοῦ τρύζειν ἐστίν, ἀφ' οὗ γίνεται ἡ τρυγών. τελειότερον δέ φασι τοῦ τετριγέναι τὸ ἰαχεῖν. ὅθεν τὰ μὲν νήπια, τετριγῶτα. ἡ δὲ μήτηρ, ἀμφιαχυῖα. καθὰ καὶ μετ' ὀλίγα ἀργεῖοι μέγα ἴαχον. Ζηνόδοτος μέντοι φασίν, ἀντὶ τοῦ τετριγῶτας τιτίζοντας γράφει. οἷα κρίνας αὐτὸ τοῦ τετριγέναι καιριώτερον. καίτοι φασὶν οἱ παλαιοὶ, ὅτι ἁπλῶς μὲν, τιτίζουσιν οἱ νεοσσοί. κατεσθιόμενοι δὲ, τρίζουσιν. ἔστι δὲ τρίζειν, τὸ λεπτὸν ἠχεῖν κατὰ τὰς νυκτερίδας. αἳ καὶ αὐταὶ τρίζειν λέγονται, ὡς ὁ ποιητὴς ἐν τῷ τέλει τῆς Ὀδυσσείας φησί. Τὸ μέντοι τρύζειν ἀφ' οὗ ἡ τρυγών, τραχυφωνότερόν ἐστι. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐκ τοῦ τιτίζειν, τίτις κατὰ Αἴλιον Διονύσιον, βραχὺ ὀρνίθιον. ἢ καὶ Παυσανίας φησὶ μικρὸν ὀρνίθιον, ἀπὸ τῶν παλαιῶν οὕτω καλεῖται. ἕτερος δέ τις φησὶ καὶ ὅτι κατὰ μίμησιν, ἤτοι ὀνοματοποιΐαν. ὅθεν ἴσως καὶ τιτυγόνιον ζωΰφιον παρὰ τῷ αὐτῷ, ὅμοιον τέττιγι. δῆλον δὲ καὶ ὅτι βραχύτερον τοῦ τιτίζειν, τὸ τιτυβίζειν. ὃ ἐπί τινων περδίκων ἱστορεῖται λέγεσθαι, καθὰ ἐπὶ ἑτέρων τὸ κικκαβάζειν. ὅθεν παρὰ τῷ κωμικῷ, ἐπίῤῥημα τὸ κικκαβαῦ. Τὸ δὲ ἀμφεποτᾶτο, ἔχει τι ἄτοπον ἐπὶ τῇ γραφῇ τῆς προπαραληγούσης. εἰ γὰρ πέτω ἐστὶ τὸ πέτομαι, καὶ ἐξ αὐτοῦ ποτὸς ὁ πετόμενος ὡς δῆλον ἐκ τοῦ ποτὴ θηλυκοῦ ἐν Ὀδυσσείᾳ, διατί μὴ τὸ ποτῶ ῥῆμα καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ μεγεθύνουσι τὴν πό συλλαβήν. κατὰ τὸ τρέχω τρόχος τρωχῶ, καὶ τὰ ὅμοια. αἴτιον δὲ κἀνταῦθα ἡ συνήθεια. τὸ γὰρ ἁπλοῦν ποτῶ, ἐκτείνει ἔστιν ὅτε τὴν λήγουσαν, ὡς δῆ-

λον ἐκ τοῦ λίθοι ποτῆν τὸ θαμβῆσαι. Τὸ δὲ ἐλελιξάμενος, τὸ ὑγρὸν δηλοῖ τοῦ δράκοντος καὶ εὐλύγιστον καὶ εὐπερίστροφον. καὶ ὡς εἰπεῖν, οὐ δυσέλικτον ἀλλὰ εὐέλικτον. διὸ καὶ διπλασιάζει τὸν ἑλιγμόν. ὃ γίνεται καὶ ἐπὶ τοῦ μέγαν δ᾽ ἐλέλιξεν Ὄλυμπον. Τὸ δὲ πτέρυγος λάβεν, ἀρέσκει τοῖς παλαιοῖς, κατὰ τὴν ἀριστάρχειον ἀνάγνωσιν. ὡς δ᾽ ἄλλοι φασὶ κατὰ παράδοσιν, προξύνεται ἀπὸ εὐθείας ὀξυτόνου τῆς ἡ πτέρυξ, ὃ δηλοῖ οὐ τὰ πτερὰ μόνα, τὸ μόριον δὲ, μετὰ τῶν περικειμένων πτερῶν. καθὰ δηλοῖ καὶ Ἡρωδιανὸς, εἰπὼν ὅτι Τὰ εἰς υξ θηλυκὰ μονοσύλλαβα μὲν ὄντα, ὀξύνεται. στύξ. νύξ. τρύξ. ὑπὲρ μίαν δὲ ὄντα συλλαβὴν, βαρύνεται. κάλυξ. ἄντυξ. πομφόλυξ. τὸ πτέρυξ, σεσημείωται παρὰ Ἀριστάρχου ὀξυνθὲν, διὰ τὸ ἐννοίας περιεκτικῆς εἶναι. οὕτω γάρ φησιν ἀνέγνωμεν ἐν τῇ βῆτα ῥαψωδίᾳ. Τὸ δὲ ἀρίζηλον, φανερῶς ἐνταῦθα τὸν ἀρίδηλον δηλοῖ τραπέντος τοῦ δ εἰς ζ κατὰ συγγένειαν τὴν καὶ ἐν τῇ α ῥαψωδίᾳ γεγραμμένην. οὕτω δὲ καὶ ἐν τῷ ἀστὴρ ἀρίζηλος. οὐ γάρ ἐστιν ἐνταῦθα εἰπεῖν, τὸν ἄγαν ζηλωτόν. Τὸ δὲ λᾶαν ὅ ἐστι λίθον, ἐκτείνει μὲν τὴν παραλήγουσαν καὶ κλίνεται περιττοσυλλάβως, λάαος. κραθὲν δὲ γίνεται λᾶς. ὅθεν Λᾶ, πόλις τραχεῖα, ὡς τὸ λᾶν πορθήσεις παρὰ Λυκόφρονι. καὶ Λαπέρσαι Διόσκουροι, οἱ τὴν τοιαύτην Λᾶν πέρσαντες. καὶ λαξεύειν, τὸ λίθους ξέειν καὶ λατύπος, ὁ καὶ λατόμος. τὸ μὲν, ἀπὸ τοῦ τύπτειν. τὸ δὲ, ἀπὸ τοῦ τέμνειν. καὶ λατύπη θηλυκῶς τὰ τῶν λίθων ἀποξέσματα. Τὸ δὲ ὄψιμον ὀψιτέλεστον, ἐκ παραλλήλου κείμενα, τῆς αὐτῆς εἰσὶν ἐννοίας δηλωτικὰ διὰ σαφήνειαν. Τὸ δὲ ὅου ἀντὶ τοῦ οὗ τινος, πλεονασμὸν ἔχει τοῦ ο. ἵνα ᾖ ὥσπερ τοῦ ὅτου. καὶ ὥσπερ ὅτῳ, οὕτω καὶ οὗ ὅου. ἀναδραμούσης τῆς δασείας εἰς τὴν παραλήγουσαν. τόσπου δὲ τοιοῦτον καὶ τὸ, ὁτέοισι. καὶ τὸ, ὅτεῳ ἀντὶ τοῦ ᾧ τινι. ἡ δὲ τῶν ἐννέα ἐτῶν ἀνάμνησις, ὀνειδισμόν τινα ἔχει κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἐὰν τότε μὲν οἱ Ἕλληνες χρόνου μῆκος ἀκούσαντες, οὐκ ὤκνησαν. νῦν δὲ πρὸς τὸ τέλος ἐκκλέλυνται, ὅτε ἡ ἐνναετηρὶς βέβηκε. πολέμου δὲ καιρὸς τὰ ἐννέα ἔτη. ὧν συντελεσθέντων, ἀνάγκη νοεῖν τὸ εὐθὺς δέκατον τὸ ἀργὸν καὶ ἀπόλεμον. οὗ σύμβολον νοοῦσί τινες τὸν δράκοντα, συγκαταριθμοῦντες εἰς χρόνου δήλωσιν καὶ αὐτόν. Τὸ δὲ νῦν πάντα τελεῖται ὡς καὶ οἱ παλαιοὶ παρασημειοῦνται, πρὸς τὸν ὄνειρον ἀφορᾷ τὸν βασιλικὸν, τὸν εἰπόντα, νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν. καὶ οὐ λέγει ὅτι τῷδε τῷ ἤματι πάντα τελεῖται ὡς ὁ Ἀγαμέμνων ἐνόησε τὸ, νῦν ἕλοις τὴν Ἴλιον. ἴσως γὰρ οἶδεν ὅτι ψεύσεται τοῦτο εἰπών. ἀορίστως δέ φησι, νῦν πάντα τελεῖται, ὡς καὶ ἀνωτέρω τὸ, μείνατ᾽ ἐπὶ χρόνον. ἵνα μήτε βασιλικὸν ἀναφλέξῃ μυστήριον ὅπερ ἐν τῷ προβουλίῳ ἤκουσε, μήτε ἐξελέγχοιτο ὕστερον ἐὰν μὴ ὡς ὁ βασιλεὺς ἐνόησεν, αὐθημερὸν συντελεσθείη ὁ πόλεμος. Τὸ δὲ μίμνετε αὐτοῦ, ἤγουν ὧδε ἐπ᾽ αὐτοῦ τοῦδε τοῦ τόπου, ἔστι μὲν ἀντωνυμία ἐπιρρηματική, πράγει δὲ ὥσπερ τὸ αὐτόφι, οὕτω καὶ τὸ αὐτόθι. ὅθεν συγκέκοπται τὸ αὖθι. οἷον πολεμίζομεν αὖθι. περὶ δὲ τοῦ εἰσόκεν ἤγουν εἰς ὃ ἂν, καὶ ἕως οὗ, πολλαχοῦ δηλοῦται. Ὅτι πληροφορίαν φράζει πράγματος τὸ, εὖ γὰρ δὴ τόδε ἴδμεν ἐνὶ φρεσίν. ἐστὲ δὲ πάντες μάρτυροι, οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι. καὶ ὅρα τὸ ἐστὲ μάρτυροι. οὐ γὰρ ἀκολούθως τῷ, ἴδμεν, εἶπεν ὅτι ἐσμὲν, ἵνα μὴ καὶ ἑαυτὸν συντάξῃ τοῖς μαρτυροῦσι. Τὸ δὲ κῆρες ἔβαν φέρουσαι, τοὺς ἐν τοῖς ἑξῆς που δηλωθησομένους κηρεσσιφορήτους συντίθησι. τὸ δὲ ἡμεῖς δ᾽ ἐσταότες θαυμάζομεν οἷον ἐτύχθη, ἐκπληττομένοις πρόσφορον. κεῖται δ᾽ ἐν τοῖς ῥηθεῖσι καὶ τὸ ἄνεῳ ἤγουν ἄφωνοι. οἷον τίπτ᾽ ἄνεῳ ἐγένεσθε. ἤγουν ἄναυδοι. ἀχανεῖς. περὶ οὗ ὡς κλίνεται κατὰ τὸ μενέλεων, ἀλλαχοῦ φανεῖται.

Ὣς ἔφατ᾽. Ἀργεῖοι δὲ μέγ᾽ ἴαχον. ἀμφὶ δὲ νῆες
Σμερδαλέον κονάβησαν ἀϋσάντων ὑπ᾽ Ἀχαιῶν,
Μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Ὢ πόποι. ἦ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε
Νηπιάχοις, οἷς οὔτι μέλει πολεμήια ἔργα.
Ποῦ δὴ συνθεσίαι τε, καὶ ὅρκια βήσεται ἡμῖν.
Ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο, μήδεά τ᾽ ἀνδρῶν,
Σπονδαί τ᾽ ἄκρητοι, καὶ δεξιαὶ, ᾗς ἐπέπιθμεν.
Αὔτως γάρ ῥ᾽ ἐπέεσσ᾽ ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι μῆχος
Εὑρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ἐνθάδ᾽ ἐόντες.
Ἀτρείδη. σὺ δ᾽ ἔθ᾽ ὡς πρὶν ἔχων ἀστεμφέα βουλὴν,
Ἄρχευ᾽ Ἀργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Τούσδε δ᾽ ἔα φθινύθειν ἕνα, καὶ δύο, τοί κεν Ἀχαιῶν
Νόσφιν βουλεύωσ᾽. ἄνυσις δ᾽ οὐκ ἔσσεται αὐτῶν,
Πρὶν Ἄργος δ᾽ ἰέναι. πρὶν καὶ Διὸς αἰγιόχοιο

Γνώμεναι

Γνώμεναι, εἴτε ψεῦδος ὑπόσχεσις, ἦε καὶ οὐκί.
Φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα κρονίωνα
Ἤματι τῷ, ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔβαινον
Ἀργεῖοι, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες,
Ἀστράπτων ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα φαίνων.
Τῷ, μή τις πρὶν ἐπειγέσθω οἶκόνδε νέεσθαι,
Πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι.
Τίσασθαι δ' Ἑλένης ὁρμήματά τε, στοναχάς τε.
Εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει οἶκόνδε νέεσθαι,
Ἁπτέσθω ἧς νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης,
Ὄφρα πρόσθ' ἄλλων θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ.

Ὅτι σχῆμα ὑπερβατὸν ἐν τῷ, ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον. ἀμφὶ δὲ νῆες σμερδαλέον κονάβησαν ἀϋσάντων ὑπ' ἀχαιῶν μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο. ἔστι γὰρ τὸ ἀκόλουθον, οὕτως. ἀργεῖοι μέγα ἴαχον ἐπαινήσαντες τὸν Ὀδυσσέως μῦθον. τὸ δὲ ὑπερβατὸν καὶ ἐν τῇ ά τῆς Ἰλιάδος, ἐν τῷ, νῦν δ' εἶμι Φθίηνδε. οὗ ἐφεξῆς τὸ ἐνθάδ' ἄτιμος ἐών. καὶ ἰστέον ὡς ἐν τῇ ά ῥαψῳδίᾳ ἐλέχθη, ὅτι τὰ τοιαῦτα εἰσὶ κυρίως ὑπερβατὰ κατὰ τοὺς ῥήτορας, οὐ μὴν ὁμοίως καὶ τὸ, λέων κατὰ ταύρους ἐδηδώς. καὶ τὸ διὰ τάφρους ἔβησαν. καὶ τὸ κατὰ τέκνα ἔφαγε στρουθοῖο. περὶ ὧν καὶ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα εἰρήσεται τὰ δοκοῦντα τοῖς παλαιοῖς. ἐνταῦθα δὲ οἱ παλαιοὶ παρασημειοῦνται τὸ τοῦ ὄχλου παλίμβολον, ὅπως οἱ αὐτοὶ καὶ φεύγειν ἦσαν ἑτοιμότατοι, καὶ μένειν αὖθις ῥᾷον ἀνεπείσθησαν. ἐπιφωνοῦσι δὲ καὶ τὸ τοῦ Εὐπόλιδος. οἵ γέ πους ἢ γλῶσσ' ἀνθρώπου. εἴπερ ὁ μὲν, λέγων φεύγωμεν, ἀναπτεροῖ. ὁ δὲ, αὖθις πείθει λέγων μίμνωμεν. τὸ δὲ μέγα ἴαχον, αὐξητικῶς εἴρηται. ἁπλῶς μὲν γὰρ, πρὸ ὀλίγου ἴαχεν ἡ μήτηρ στρουθός. οἱ δὲ ἀργεῖοι μέγ' ἴαχον. Ὁ δὲ κόναβος καὶ τὸ κοναβίζειν καὶ κοναβεῖν, διφορεῖται γὰρ καὶ αὐτό, ἦχός ἐστι ξύλων ξηρῶν πεπληγότων. ἢ μᾶλλον κοινότερον εἰπεῖν, ἦχος σωμάτων ξηρῶν. ἐρεῖ γὰρ μετ' ὀλίγα. χθὼν κονάβιζε. τοῦ δὲ ἐπαινῶ ἐπαινήσω, οὐ κοινότερον τὸ ἐπαινέσω, χρῆσις καὶ παρ' Ἡσιόδῳ καὶ ἄλλοις. Ὅτι γερήνιος Νέστωρ, ἢ ὁ ἔντιμος παρὰ τὸ γέρας, ἢ ὅτι ὁπηνίκα ἡ Πύλος ὑφ' Ἡρακλέους ἑάλω καθάπερ ἐν τῇ ά ῥαψῳδίᾳ εἴρηται, αὐτὸς ἐν Γερηνίοις ἢ ἔτυχε τρέφεσθαι, ἢ ἤχθη φυγάς. γέρηνα δὲ, ὡς καὶ ἐν τῷ καταλόγῳ ῥηθήσεται, τόπος περὶ τὴν Πελοπόννησον. ἤτοι πόλις μεσσηνιακὴ ἡ λεγομένη καὶ Γερηνία, καθὰ καὶ ὁ γεωγράφος φησί. λέγεται δὲ ἡ πόλις αὕτη, καὶ ἑνικῶς γέρηνον. ὡς Ἡσίοδος. Νέστωρ οἶος ἄλυξεν ἐν ἀνθεμόεντι Γερήνῳ. καὶ πληθυντικῶς ὡς ὁ αὐτός. κτεῖνε δὲ Νηλῆος ταλασίφρονος υἱέας ἐσθλούς, ἕνδεκα. δωδέκατος δὲ Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ ξεῖνος ἐὼν ἐτύχησε παρ' ἱπποδάμοισι γερηνοῖς. ἀπὸ εὐθείας τῆς γέρηνος γερήνου. ὁ δὲ γεωγράφος λέγει καὶ ὅτι δεικνύουσι παρ' αὐτοῖς οἱ τῆς κοίλης Ἤλιδος, γέρηνον τόπον. καὶ γέροντα ποταμόν. καὶ ἄλλον γερήνιον. τοῦτο δὲ καὶ μεσσήνιοι ποιοῦσι. καὶ μᾶλλον γνώριμα φασὶν εἶναι τὰ παρ' ἐκείνοις γέρηνα. Ἰστέον δὲ ἐν τοῖς Αἰλίου Διονυσίου φέρεται, καὶ ὅτι γέρηνα ἡ θήλεια γέρανος. Ὅτι ἐνδεικνύμενος κἀνταῦθα ὁ ποιητὴς ὅπως εὐπόρως ἔχει τοῦ ῥητορεύειν, καὶ ὅτι τὸ καλῶς ῥηθὲν, δύναται καὶ κάλλιον εἰπεῖν, τὴν τοῦ Ὀδυσσέως ῥητορείαν μεταχειρισάμενος ὑπὸ κρείττονι ῥήτορι τῷ Νέστορι, οὗτοι γὰρ οἱ δύο τῶν λοιπῶν ἐν ῥητορείᾳ ὑπερφέρουσι, νικᾷ ὡς καὶ προερρέθη τοῖς δευτέροις νοήμασι πολλῷ πάνυ τῷ μέσῳ τὰ πρότερα. καὶ ὡς εἴπερ ἀνὴρ νικήσειε παῖδα δημηγοροῦντα, καθάπερ αὐτὸς ἐπισημαίνεται ἐν τῷ εἰπεῖν, ὢ πόποι ἦ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε νηπιάχοις. ὃ δοκεῖ πρὸς ἔλεγχον ἢ μίμησιν εἰρῆσθαι Ὀδυσσέως. εἰκάσαντος πρὸ ὀλίγον τοὺς ἀχαιοὺς παισὶν νεαροῖς. πολλὰ μὲν οὖν ὁ Νέστωρ οὐ φιλοτιμεῖται εἰπεῖν νοήματα, ὑψηλὰ δέ. διὸ οὐδὲ ὑπερπαίει πάνυ τὸν Ὀδυσσέα πλήθει ἐπιχειρημάτων. ἀλλὰ μᾶλλον ποιότητι. ἐπιλέγεται γὰρ τὰ ἐκείνου, καὶ μεταγαγὼν αὐτὰ εἰς τὸ ὑψηλότερον, καὶ ἐπεξεργασάμενος, οὕτω περαίνει τὴν δημηγορίαν. προσεπιθείς τι καὶ αὐτὸς ὡς εἰρήσεται, καὶ ποικίσας τὸ καλὸν κάλλιον. ἐν πρώτοις οὖν σχετλιάσας, διὰ τοῦ ὢ πόποι, εἶτα οὐ πρὸς τὸν βασιλέα τὸν λόγον εὐθὺς ἀποτείνει ὡς Ὀδυσσεὺς ἐποίησε. καίτοι ἀλλαχοῦ ποιεῖν αὐτὸ εἰωθώς. ἀλλὰ σφοδρῶς καὶ παρρησιαστικῶς τὸν λόγον μεταχειριζόμενος, πρὸς μόνον μὲν αὐτὸν τὸν Ὀδυσσέα οὐ στρέφει τὸν λόγον. τὴν γοῦν καὶ τούτου πάνυ καταφορικὸν καὶ ἀκρόλογον. λεαίνει δὲ τῷ κοινῷ πληθυσμῷ, τὴν σφοδρότητα λέγων. ἦ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε. καὶ παισὶν, οὐ τοῖς τυχοῦσιν, ἀλλὰ νηπιάχοις. τοῦτο δὲ λέγει οὐχ ὅτι νήπιόν τι ὁ Ὀδυσσεὺς ἐφθέγξατο. ἀλλ' ὅτι μηδὲν εἶπε στρατηγικῶς περὶ πολεμικῆς ἐκτάξεως. ὅπερ αὐτὸς μετ' ὀλίγα ποιήσει ἐν οἷς ἐρεῖ. ὅτι κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα. κατὰ φρήτρας Ἀγάμεμνον, καὶ τὰ ἑξῆς. διὰ τοῦτο οὖν δημηγορίᾳ νηπιάχων εἰκάζει τὰ φθάσαντα λαληθῆναι, διότι δηλαδὴ τακτικὴ ἐπαγγελία οὐκ ἐῤῥέθη

ται αὐτοῖς. διὰ τοῦτο εἰπὼν νηπιάχοις ἐοικότες φησίν. οἷς οὔτι μέλει πολεμήια ἔργα. τάχα δὲ οὐ διὰ μόνον τὸν Ὀδυσσέα εἴρηται ταῦτα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ, φεύγωμεν, τοῦ Ἀγαμέμνονος. ἔξεστι γὰρ τῷ γέροντι καθάπτεσθαι λόγοις τοῦ βασιλέως, ὡς ἐν τῷ προβουλίῳ ἄειςο. καὶ τοιούτοις μὲν τοῖς προοιμίοις τοῦ γέροντος ὑπισχνούμενον ἀνδρώδεις ἐννοίας. εἰ γὰρ οἱ πρὸ αὐτοῦ νηπιάχοις ἐοικότες ἠγόρευσαν, αὐτὸς ἄρα οὐ τοιοῦτος ἔσεσθαι πραγματεύεται. εἶτα πρὸς τὰ τοῦ Ὀδυσσέως ἀφορῶν νοήματα, διορθοῦται δ' οὖν καὶ ὑψηλοτέροις αὐτοῖς ἐκεῖνα διαχειρίζεται. εἰπόντος οὖν ἐκείνου Ἀχαιῶν ὑπόσχεσιν, καὶ ὅτι οὐκ ἐκτελοῦσί σοι τὴν ὑπόσχεσιν, ὁ Νέστωρ φησὶν ἀχθόμενος, ὅτι πῆ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται ἡμῖν. εἶτα καὶ τὴν ἐρώτησιν τοῦ, πῆ δὴ τὰ εἰρημένα βήσεται, λύων καὶ πλατύνων τὸ, συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια. καὶ βαρέως δὲ λαλῶν ἐν σχήματι κατευχῆς φησίν. Ὅτι ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γένοιατο, μήδεά τ' ἀνδρῶν, σπονδαί τ' ἄκρητοι καὶ δεξιαὶ ᾗς ἐπέπιθμεν. ἤγουν αἷς ἐπεποίθειμεν. ἐν τούτοις δὲ τοῖς νοήμασιν, ὁ μὲν Ὀδυσσεύς, ψεῦδος κατηγορεῖ τῶν Ἑλλήνων ὡς μὴ ἐκτελούντων τῷ βασιλεῖ τὴν ὑπόσχεσιν. ἥτις ἦν τὸ τὴν Ἴλιον ἐκπέρσαντα ἀπονέεσθαι. ὁ δὲ Νέστωρ γυμνότερον καὶ ὑψηλότερον, ἀσεβείας αὐτοὺς ἢ ἐπιορκίας γράφεται, ὡς οὐχ ἁπλῶς ὑποσχεθέντας, ἀλλὰ καὶ συνθεμένους καὶ ὀμόσαντας μετὰ καὶ σπονδῶν καὶ δεξιώσεων. ἅμα δέ φασι καὶ ὡς ἐνεδρεύσαντας ἀπελέγχει. οὐκ ἂν γὰρ ὁ βασιλεὺς ἐστράτευσε μὴ συνθεμένων αὐτῶν. πάλιν τοῦ Ὀδυσσέως τὰ ἐννέα ἔτη σωπεμόντος, καὶ εἰπόντος ὅτι ἐν τῇ Αὐλίδι χθιζά καὶ πρώϊζα, ἤγουν χθὲς καὶ πρώην, σημεῖον τοιόνδε εἴδομεν. παρήσαντος δὲ τοῦτο οἰκονομικῶς, ἵνα μὴ δόξῃ ὀνειδίζειν ἀνανδρίαν τοῖς Ἕλλησι, καὶ ἀποκναίσῃ ἐκείνους εἰς τὸν ἐφεξῆς πόλεμον, ὁ Νέστωρ ἀπεναντίας ἐρχόμενος ἐξονειδίζει οὕτως. αὔτως γάρ ῥ' ἐπέεσσ' ἐριδαίνομεν. οὐδέ τι μῆχος εὑρέμεν δυνάμεσθα. καίτοι ἀληθῶς πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐόντες. τοῦτο δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς εἶπεν ἐν τῷ, αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν κενεόν τε νέεσθαι. ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν ἀργόν. τοῦτο δὲ εἰς πλάτος ὁ Νέστωρ παρέτεινε, μεταποιήσας τεχνικῶς τὸ νόημα. ἔτι ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς ἀπὸ τοῦ βασιλέως ἀρξάμενος ὡς ἐλεγχίστου γινομένου διὰ τοὺς Ἕλληνας, εἶτα τὸν δῆμον προσφθέγγεται. τλῆτε φίλοι λέγων, καὶ τὰ ἑξῆς. δίδωσι δὲ αὐτοῖς καὶ συγγνώμην, οὐ νεμεσιζόμενος αὐτούς. ὁ δὲ Νέστωρ, ἀπὸ τοῦ πλήθους εἰς τὸν βασιλέα μετελήλυθε. τῷ μὲν λαῷ προσενεχθείς, ὀνειδιστικώτερον καὶ βαρύτερον ὡς προείρηται, τῷ δὲ βασιλεῖ συμβουλεύων, φυλάττειν τὴν ἀρχικὴν ἐμβρίθειαν, καὶ μὴ ποιεῖν ἑαυτὸν ὑπὸ τοῖς Ἕλλησι, καὶ οὕτω καταπλήττων τὸ πλῆθος, ὡς δέον ὂν ἄρχεσθαι καὶ μὴ θέλειν ἄρχειν τοῦ βασιλέως. φησὶ γοῦν. Ἀτρείδη. σὺ δ' ἔθ' ὡς πρὶν ἔχων ἀστεμφέα βουλήν, ἄρχευ' Ἀργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας. ἤγουν μὴ ἐκείνοις ἀνατίθει τὸ πᾶν, ἀλλὰ σὺ προηγούμενος, ἔχε ἑπομένους ἐκείνους. τούσδε δ' ἔα φθινύθειν ἕνα καὶ δύο, οἵ Ἀχαιῶν νόσφι βουλεύωσιν. ἄνυσις δ' οὐκ ἔσεται αὐτῶν. οἱονεὶ λέγων ὅτι οὐ χρὴ εἰπεῖν ὅτι τλῆτε φίλοι, ἀλλὰ ὡς ἀρχομένους ποιεῖν ὑπὸ τῇ βασιλικῇ βουλῇ τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ ἄκοντας. ἔτι Ὀδυσσεὺς μὲν εἰς τὸ τοῦ δράκοντος ἀνατρέχει σύμβολον. δημοχαριστικῶς ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ προβαλλόμενος τὰς μαντείας τοῦ Κάλχαντος, ὃς ἐλύπει τὸν βασιλέα, ὡς ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ δεδήλωται. ὁ δὲ Νέστωρ, ὑψηλότερον καὶ σεμνότερον τὸν λόγον μεταχειριζόμενος, οὐκ ἐκ τῶν κάτω καὶ περὶ γῆν, οὐδ' ἔκ τινος τῶν θνητῶν τὰ σημεῖα λαμβάνει, ἀλλ' ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Διός. φησὶ γὰρ ὅτι οὐκ ἔστι πρὶν Ἄργοσδε ἰέναι, πρὶν ἂν γνῶναι, εἴτε ψεῦδος, καὶ καινότερον εἰπεῖν, ψευδὴς ἡ τοῦ Διὸς ὑπόσχεσις, εἴτε καὶ μή. φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι τὸν Δία ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔβαινον Ἀργεῖοι Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες. ἀστράπτων ἐπιδέξια ἐναίσιμα σήματα φαίνων. πάνυ δὴ σεμνότερον τὸ τοῦ Νέστορος, εἴγε τὴν στρουθὸν καὶ τοὺς νεοσσοὺς ἀφείς, ἐπὶ τὸν ὕπατον Δία φέρεται. καὶ ὅρα τὸ Διὸς ὑπόσχεσις. ἐπὶ μὲν γὰρ Ἑλλήνων, οὐκ ἠθέλησεν αὐτὸ εἰπεῖν ὁ Νέστωρ, ἀλλὰ συνθεσίας εἶπε καὶ ὅρκους. ἐπὶ δὲ Διός, τὴν ὑπόσχεσιν τίθησιν. ὃς οὐδὲν ὑπισχνεῖται ἀπατηλὸν ὡς προείρηται. καὶ ὁ μὲν Ὀδυσσεύς, αἰσχρόν φησι κενοὺς νέεσθαι τοὺς Ἕλληνας. ὁ δὲ Νέστωρ, ἀπαγορεύει μηδένα τολμῆσαι οἴκαδε νέεσθαι, πρίν τινα παρὰ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι, δριμύτερον τὸν λόγον μεταχειρισάμενος ὡς ῥηθήσεται. ἔτι ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς θέλειν εἶπε τοὺς Ἕλληνας, ἐλέγχιστον θεῖναι τὸν βασιλέα, ὡς παρ' αὐτοῖς ὂν τοῦτο ποιῆσαι. ὁ δὲ Νέστωρ, ἀποστερῶν αὐτοὺς τοῦ ἐθέλειν, φησίν. εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει οἶκόνδε νέεσθαι, ἁπτέσθω ἧς ἤγουν ἰδίας νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης. ὄφρα πρόσθ' ἄλλων θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ. πάνυ αὐστηρῶς καὶ βασιλικῶς τοῦτο εἰπών, καὶ θάνατον ὁρίσας ἐπιτίμιον τῷ λειποτακτήσοντι. βαρύτερον δὲ πάνυ τοῦτο καὶ φοβερώτερον τοῦ παρὰ τῷ Ὀδυσσεῖ. ἐκεῖνος μὲν γοῦν ὅτε τὸν λαὸν ἐπέστρεφεν εἰς τὴν ἀγοράν, πρὸς ἕκαστον βασιλέα καὶ ἔξοχον, ἔλεγεν ὅτι, οὐκ οἶσθα τὸν νοῦν τοῦ βασιλέως. καὶ ὅτι τάχα ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν. καί, μή τι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας Ἀχαιῶν. ὁ δὲ Νέστωρ ἐνταῦθα σεμνότερον καὶ φοβερώτερον, θάνατον ἀποφαίνεται τῷ εἰς φυγὴν ὁρμήσοντι. οὐχ ὡς Νέστωρ λαλῶν, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων. οὕτω ῥητορικῶς ὁ Νέστωρ πολλὰ τῶν τοῦ Ὀδυσσέως νοημάτων ἐπικοσμήσας ἢ διορθωσάμενος, καὶ ὑπερφωνήσας ἐκεῖνον ἐν πᾶσι, προστίθησι καί τινα ὀλίγα, ὧν ἐκεῖνος οὐδ' ὅλως ἐμνήσθη, καὶ τῆς τε Ἑλένης μέμνηται, ἥτις ἐστὶ τέλος τοῦ πολέμου τοῖς Ἕλλησιν. εἰπὼν γοῦν, μή τις ἐπειγέσθω πρὶν οἴκονδε νέεσθαι. πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι, ἐπάγει. τίσασθαι δ' Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε. ἔτι δὲ καὶ συμβουλὴν ἐκτίθεται τακτικήν, ὡς κατωτέρω εἰρήσεται. καὶ τοιαύτη μὲν ὡς ἐν ὀλίγῳ εἰπεῖν ἡ τοῦ Νέστορος δημηγορία, ἐκ τῶν αὐτῶν μὲν ὁρμηθεῖσα τῷ Ὀδυσσεῖ, ἑτέρως

ρως δὲ διασκευάσασα τὰ ἐκείνου νοήματα, ἔχουσα δέ τι καὶ ὧν προέδραμεν ὁ Ὀδυσσεύς. Τὸ δὲ πτολεμήϊα, δῆλον ὡς πλεονασμὸν ἔχει τοῦ η, ἐκ τοῦ πολέμια. καὶ οὐκ ἀμφισβητεῖται ὡς ἐπὶ τοῦ ξεινήϊα. ἐκεῖνο γὰρ δοκεῖ τισὶν εἶναι ἀπὸ τοῦ ξεινὸς ξείνειος, ὡς ἡμέτερος ἡμετέρειος, ὁ τοῦ ἡμετέρου δηλαδὴ κατὰ τοὺς παλαιούς.

Τὸ δὲ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια, ὅμοιόν ἐστι τῷ ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ τῷ, σύνθεο καί μοι ὄμοσσον. Σημείωσαι δὲ ὅτι αἱ συνθεσίαι, διακείμεναι παρὰ Ἡροδότῳ λέγονται, διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ κεῖσθαι καὶ τίθεσθαι. ὅθεν ταυτὸν τὸ ἐπὶ διακειμένοις μάχεσθαι, καὶ τὸ ἐπὶ συνθεσίαις ἤτοι ὡρισμέναις συμφωνίαις. εὐριπίδης δὲ, ἐπὶ ῥητοῖς ἔλεγε τοῦτο εἰπεῖν. ὃ ταυτόν ἐστι τῇ ἀλλαχοῦ κειμένῃ τεχνικῇ ῥήτρᾳ. οὐχ ὑποκοριστικὸν δὲ παρ' Ὁμήρῳ, οὐδὲ τὸ ὅρκιον, καθὰ οὐδὲ τὸ ἴχνιον. ὥσπερ δὲ τὰ ὅρκια παρωνόμασται ἐκ τοῦ ὅρκου, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ λόγου, τὰ λόγια. ἤγουν οἱ χρησμοί. γίνεται δὲ ὁ ὅρκος, ὅθεν καὶ τὸ ἕρκος. ἐκ τοῦ εἴργω γὰρ τὸ ἐγκλείω. κατείργνυται γάρ πως ὁ ὀμνύων, οἷς ὁμολογεῖ. κατὰ δὲ τοὺς παλαιούς, παρὰ τὸ, ὅρος ἀρσενικόν. ὁρίζονται γάρ τι ὁμολογητικῶς οἱ ὀμνύοντες. συντελεῖ δὲ εἰς τὴν πρώτην ἐτυμολογίαν, καὶ ἡ ὁρκάνη. ἕρκος τι οὖσα, ὡς ἀκανθῶδες περίφραγμα. προπαροξύνεται δὲ τὸ ὅρκιον, ὡς οἷα κτητικὸν ταυτόσημον κατὰ τὸ, κάπηλος. αἰζήϊος, καὶ τὰ ὅμοια. ἄλλως μέντοι ὤφειλε παροξύνεσθαι κανόνι φασὶ τοιούτῳ. Τὰ διὰ τοῦ ιον τρισύλλαβα προσηγορικά, ἔχοντα πρὸ τοῦ ι δύο σύμφωνα, παροξύνονται. οἷον, κιμβίον. ἱστίον. ἰσχίον. ἐρκίον. εἰ μὴ ἄρα πρὸ τοῦ ι κεῖται ἀμετάβολον. ὁποῖον τὸ ἴχνιον καὶ ἴκριον. Τὸ δὲ πῆ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται, μυκτηριστικόν πώς ἐστι τοῦ, ἐννέα δὴ βεβάασι ἐνιαυτοί. λέγει γὰρ οἱονεὶ, ὡς εἰ καὶ οἱ ἐνιαυτοὶ βεβήκασιν, ἀλλ' αἱ συνθεσίαι καὶ οἱ ὅρκοι, οὐκ οἴχονται βεβηκυῖαι, ἀλλὰ μένουσι. τῆς δὲ συνθεσίης, τὴν συνθήκην φασὶν οἱ μεθ' Ὅμηρον, ἡ ἀναλογία κατὰ τὴν ἐξεσίην. ἧς χρῆσις καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ τῆς Ἰλιάδος ῥαψῳδίᾳ. Τὸ δὲ ἐν πυρὶ βουλαὶ γενοίατο, πάνυ βαρυνομένης ψυχῆς ἐστιν. οἱονεὶ γάρ φησιν ὅτι καυθεῖεν αἱ βουλαί. καὶ τὰ καὶ τά. ἢ μάλιστα κατὰ τοὺς παλαιούς, τὸ γενοίατο, ἀντὶ τοῦ ἐγένοντο. καὶ ἔστιν ὁ λόγος βαρὺς ἅμα καὶ εἰρωνικός, ἵνα λέγῃ ὅτι ἐοίκασιν αἱ βουλαὶ ἡμῶν καὶ αἱ σπονδαὶ καὶ τὰ τοιαῦτα, συγκατακαυθῆναι τότε ταῖς τῶν ὁρκίων θυσίαις καὶ ἀπολέσθαι. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ γενοίατο, ὡς καὶ ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ τὸ ἐφθίατο, ἀντὶ τοῦ γένοιντο καὶ ἔφθιντο, ἰωνικά ἐστι, πλεονασμὸν ἔχοντα τοῦ α μετὰ τὴν τοῦ ν ἀπέλευσιν. μυρία δὲ καὶ ἕτερα τοιαῦτά εἰσιν. ὅλως γάρ, Τὰ διὰ τοῦ αται καὶ ατο τρίτα παθητικὰ πληθυντικά, ἰωνικοῦ εἰσι σχηματισμοῦ. ὁποῖον καὶ τὸ λελέχαται, καὶ πετύφαται, καὶ ἐσπάραται. καὶ παρ' Ἡροδότῳ τὸ, ἐσεσάχατο ἀντὶ τοῦ ὡπλισμένοι ἦσαν. καὶ τὰς κνήμας ῥάκεσι κατειλίχατο. καὶ τὰς κεφαλὰς εἰλίχατο μίτραις. ὡσαύτως καὶ τὰ κατὰ πλεονασμὸν τῆς δα συλλαβῆς. οἷον τὸ ὠνομάδαται. καὶ ἐρηρέδαται. καὶ ἐσαλάδατο κατὰ Ἡρόδοτον. καὶ τὰ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ν, καὶ διάλυσιν τοῦ παραλήγοντος η, εἰς ε καὶ α. οὕτω γοῦν Ἡρόδοτος δίχα πολλῶν ἑτέρων, καὶ ἀποκαθέαται φησί. καὶ εἰρέαται ἀντὶ τοῦ εἴρηνται, καὶ ὑμνέαται. καὶ ἐκτέατο ἀντὶ τοῦ ἐκέκτηντο. καὶ ἐλιμέατο. οἷς ὅμοια καὶ ἐν ὀνόμασι παρ' αὐτῷ, τὸ ἀρισταγόρην, ἀρισταγόρεα. καὶ καμβύσεα. καὶ μιλτιάδεα. καὶ ἐν τούτοις γὰρ τὸ η μὲν διαλύεται. ἀποβάλλεται δὲ τὸ ἐπαγόμενον ν. καὶ τὸ πεποτήαται δὲ μέλισσαι ἀντὶ τοῦ πέτονται, ἰωνικόν ἐστι. Ἡρόδοτος δὲ καὶ στρατεύεσθαι ὁρμέαται φησί. καὶ ἀγωνίδαται. καὶ παρεσκευάδατο. ὅρα δὲ ὅτι τῷ δὴ ἀργῷ ἐπιρρήματι, τρεῖς ἐχρήσατο συναπτῶς ἐν στίχοις τέσσαρσιν, εἰπών. ἢ δὴ παισὶν ἐοικότες, καὶ πῆ δὴ συνθεσίαι. καὶ ἐν πυρὶ δὴ βουλαί.

Τὸ δὲ μήδεά τε ἀνδρῶν, βούλεται μὲν εἰπεῖν, ἀντὶ τοῦ ἡμῶν αἱ βουλαί. ἢ ὑμῶν. ἵνα δὲ μὴ πάνυ τι σφοδρὸς διὰ πάντως ἠχῶν ὁ λόγος εἴη, γενικῶς εἶπε καὶ ἀορίστως ἀνδρῶν, ἵνα λεαίνῃ τὴν δημηγορίαν. διὰ τοῦτο γὰρ οὐδενός τινος ὡρισμένως καθήψατο. ἀλλὰ διὰ τριῶν προσώπων πληθυντικῶς καὶ ἀορίστως ἦλθεν. ἐν δευτέρῳ μὲν προσώπῳ εἰπὼν τὸ, παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε. ἐν πρώτῳ δὲ τὸ, πῆ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται ἡμῖν. ἐμοί τε δηλαδὴ καὶ τοῖς ἄλλοις σὺν ἐμοί. ἐν τρίτῳ δὲ τὸ, ἐν πυρὶ δὴ βουλαὶ καὶ μήδεα ἀνδρῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι μήδεα παρὰ τοῖς πολλοῖς καὶ οἱ ὄρχεις, παρὰ τὸ μέδειν ὅ ἐστιν ἄρχειν. ἀρχὴ γάρ τις ἐν ζώοις καὶ αὐτοί ὡς δηλοῦσιν οἱ παλαιοί, διατρανοῦντες αὐτὸ ἐκ τῆς πολλῆς ἐναλλαγῆς τῶν γάλλων ἤτοι ἀποκόπων. σαφέστερον δὲ εἰπεῖν εὐνούχων. Ἡσίοδος δέ φησιν αὐτούς, μήδεα ἐν Θεογονίᾳ. ἑτέρωθι δὲ μέζεα. φυλάξας μὲν τὸ ε τοῦ μέδειν, τρέψας δὲ δ εἰς ζ, κατὰ ἀκολουθίαν τὴν πολλαχοῦ δηλουμένην. καθ' ἣν καὶ τὸ ἐριδαίνομεν, ἀπὸ τοῦ ἐρίζειν. Ἀκράτους δὲ τὰς σπονδὰς λέγει, διότι ἀκράτῳ οἴνῳ ἔσπενδον, αἰνιττόμενοι τὸ τῆς γνώμης ἀμιγὲς ψεύδους καὶ ἄδολον. ἐὰν δὲ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα λεχθείη που ὅτι κρητῆρι οἶνον ἔμισγον, οὐχ ὕδατος καὶ οἴνου μίξιν ἐκεῖ λέγει, ἀλλὰ δύο οἴνων εἰς ἕνα κρατῆρα συναγωγήν. πρωτότυπον δὲ τοῦ κρητῆρος καθὰ καὶ τοῦ κρατῆρος, τὸ κερῶ, ἐξ οὗ τὸ κρῶ. ἀφ' οὗ καὶ ὁ κρητὴρ καὶ ὁ κρατήρ. ἐκ δὲ τοῦ κρῶ, κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν τὸ κιρνῶ. οὗ χρῆσις τὸ ἐγκίρνα ὡς εἴω. ἤγουν κίρνα ὡς ὁδεύω. δεξιαῖς δὲ πεποιθέναι λέγει, ἐπειδὴ ἐν τοῖς ὅρκοις οὐδὲν ἔλαττον εἰς πίστιν ἐλογίζετο καὶ τὸ τῶν δεξιῶν χειρῶν ἅπτεσθαι. ἣν γὰρ ἡ δεξίωσις αὕτη καὶ τὸ δεξιοῦσθαι ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ μάλιστα φαίνεται, σημεῖον φιλίας καὶ εἰς ἓν ἀποκαταστάσεως, καὶ οἷον ἑνώσεως. πρωτότυπον δὲ τῆς τοιαύτης ἐννοίας τὸ δέχω. ἐξ οὗ καὶ τὸ δέχθαι καὶ δεδέχθαι καὶ τὸ δεδέχατο. ἔτι δὲ καὶ τὰ τῆς δεξιώσεως. δέχω γάρ. ὁ μέλλων δέξω. ὅθεν δέξα ὡς δόξα. καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι δεξιά. ὡς ἀχυρμιά, καὶ πυρκαϊά. καὶ ἀπ' αὐτοῦ ῥῆμα δεξιῶ, καὶ τὰ ἐκεῖθεν.

Τὸ δὲ

Τὸ δὲ ἐπέπιθμεν, οὐκ ἂν μὲν ὅλως εὐχρηστοῖτο εἰς λόγον πεζόν. γέγονε δὲ κατὰ συγκοπὴν αἰολικὴν καὶ διπλασιασμὸν ἰωνικόν, ἐκ τοῦ ἐπίθομεν δευτέρου ἀορίστου. ἵνα λέγῃ ἐν πυρὶ γενέσθαι τὰς δεξιάς, αἷς οἱ ἀχαιοὶ ἔπιθον ἑαυτοὺς ἤγουν ἐπείσθησαν. ἐν δὲ τῷ αὕτως γὰρ ῥ' ἐπέεσσι, διπλάζεται τὸ ῥ' παρὰ τοῖς ἀγαθοῖς ἀντιγράφοις. καὶ παρεγκρίνεται ὁ ῥά σύνδεσμος, ὁ τῷ ποιητῇ φίλος, ἐν συναλοιφῇ συνήθει. τὸ δὲ αὕτως εἰ καί τινες διφοροῦσι πνευματικῶς, ἀλλὰ φανεῖται ψιλούμενον αἰολικῶς. Τὸ δὲ οὐδέ τι μῆχος, τὴν ἀμηχανίαν ὑπολαλεῖ. ὥσπερ δὲ ἡδονὴ ἦδος αἰολικῶς, οὕτω καὶ μηχανή, μῆχος. τὸ δ' αὐτὸ καὶ μῆχαρ. κατὰ τὸ δέλος δέλεαρ. ἄκλιτον δὲ καὶ τὸ μῆχος, καθὰ καὶ τὸ ἦδος καὶ τὸ ὄφελος. Ἀστεμφὴς δὲ βουλή, ἡ ἀμετακίνητος. κατὰ στέρησιν φασὶ τοῦ στέμβειν. ὃ δηλοῖ οὐ μόνον τὸ ὑβρίζειν, ἀλλὰ καὶ τὸ συνεχῶς κινεῖν. ὅθεν καὶ ἀστέμβακτα παρὰ Λυκόφρονι. λέγει δὲ καὶ Εὐφορίων, κλέος ἀστέμβακτον. τινὲς δὲ ἀστεμφές, τὸ δι' οὗ ἀστρεφές. ὅθεν καὶ ἐπίρρημα ἀστεμφέως. δύναται δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ στέφειν εἶναι ὡς ἀλλαχοῦ φανεῖται. Τὸ δὲ ἄρχευ ἀργείοις, δοτικῇ μὲν συντέτακται ὡς διφορούμενον. παραδείκνυσι δὲ ὅτι διχῶς ἐστι λέγειν. καὶ ἄρχε καὶ ἄρχεο, τουτέστι βασίλευε. ὅτι δὲ ἀληθῶς διαφορά ἐστι ποτὲ τοῦ ἄρχειν πρὸς τὸ βασιλεύειν, ὡς μείζονος ὄντος τοῦ βασιλεύειν, δηλοῖ Λευτυχίδης. ὃς Δημάρατον ἐκπεσόντα τῆς βασιλείας, εἶτα εἰς ἀρχὴν αἱρεθέντα, ἠρώτα φασὶ γελῶν. ὁποῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν. Τὸ δὲ κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας, πρὸς διαστολὴν κεῖται τοῦ ἑτέρως ἄρχειν. ὁποῖόν τι καὶ τὸ τειχαρχεῖν. καὶ ναυαρχεῖν. καὶ συμποσιαρχεῖν. Τὸ δὲ ἔα φθινύθειν ἕνα καὶ δύο οἵ νόσφιν ἀχαιῶν βουλεύωσι, τὸ εὐπειθὲς τῶν ἑλλήνων δηλοῖ τῷ ἐλαχίστῳ τοῦ ἀριθμοῦ, ὡς πάνυ ὀλίγων τινῶν ἀπειθούντων. οὓς καὶ ἐξευτελίζει διά τε τῆς ὀλιγότητος, καὶ μὴ δὲ ὀνομάζων αὐτούς. ἔστι δὲ εἷς μὲν ὁ Θερσίτης. δεύτερος δέ, ἢ οὐδείς. ἀλλὰ ἁπλῶς παρέρριπται, δύο, εἴ πού τις εἴη τυχὸν δεύτερος. ἢ ὡς εἰκὸς καὶ ἕτερός τις ἦν, ὃν ὁ ποιητὴς ἐσιώπησε. τὸ γὰρ τὸν ἀχιλλέα νοῆσαι τοιοῦτον, πάνυ ἀπεμφαῖνόν ἐστι, διά τε ἄλλα, καὶ ὅτι οὐδὲ ἐβουλεύσατό τι ἐκεῖνος νόσφιν ἀχαιῶν. καὶ μὴν τινές, περὶ τοῦ ἀχιλλέως νοοῦσι τό, καὶ δύο. οἷα τοῦ Νέστορος ὡς φιλοβασιλέως μισοῦντός φασι τὴν ἔριν, ἐν ᾗ τὸν δῆμον κατὰ τοῦ βασιλέως ἐγείρειν ἤθελεν ἐκεῖνος. διὸ καὶ ἀνωτέρω πληθυντικῶς ἔφη ὅτι μάτην ἐπέεσσιν ἐριδαίνομεν, λεαίνων τὴν τραχύτητα πληθυντικῷ καὶ κοινῷ σχήματι, διὰ τὸν ἀχιλλέα τὸν ἄριστον. ὡς μὴ μόνον τοῦ Θερσίτου ἄρτι ἐρίσαντος λόγοις, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἀχιλλέως πρὸ μικροῦ, ὡς καὶ ὁ βασιλεὺς μετ' ὀλίγα ἐπισημαίνεται, λέγων εἰς ἀπρήκτους ἔριδας ἐμβάλλεσθαι. καὶ γάρ φησιν. ἐγὼν Ἀχιλλεύς τε μαχεσσάμεθα, καὶ τὰ ἑξῆς. διὰ τοῦτό φασι καὶ ἐν ταῖς λιταῖς μὴ πρεσβεῦσαι τὸν Νέστορα οἷα βασιλικὸν ῥήτορα, μὴ ἀνεχόμενον ἐπὶ ὑποπτώσει τοῦ βασιλέως, εἰς ἀχιλλέα πρεσβεῦσαι. Ὅρα δὲ τὸ ἕνα καὶ δύο, δι' οὗπερ οὐ δηλοῦνται τρεῖς ὡς ἡ κοινὴ φράσις βούλεται, ἀλλὰ μόνοι δύο. ἵνα ὁ μὲν εἷς, νοοῖτο καθ' ἑαυτόν. ὁ δὲ ἕτερος, δυάζοιτο σὺν ἐκείνῳ κατὰ ἔννοιαν ἀναδρομήν. καί πως ἐστὶ τό, καὶ δύο τὸ πρωτότυπον ἀντὶ παραγώγου τοῦ, καὶ δεύτερος. δι' οὗ, ἔα φθινύθειν ἕνα καὶ δεύτερον. τοιοῦτον καὶ παρὰ Πλάτωνι τό, εἷς δύο τρεῖς. ἤγουν εἷς δεύτερος τρίτος. διὸ ἐπάγει. ὁ δὲ δὴ τέταρτος ποῦ. Ἡ δὲ ὑπόσχεσις τοῦ διὸς καὶ ἡ κατάνευσις, φανερῶς ἐνταῦθα δηλοῖ τὴν ἐκ τῶν μετεώρων ἐπισημασίαν τοῦ μέλλοντος, ὡς καὶ ἐν τῇ ἄλφα ῥαψῳδίᾳ εἴρηται. φησὶν οὖν ἑρμηνεύων πῶς κατένευσεν ὁ ζεύς, ὅτι ἀστράπτων ἐπιδέξια ἐναίσιμα σήματα φαίνων. μονονουχὶ λέγων, ὅτι τοῦτό ἐστι νῦν κατάνευσις καὶ ὑπόσχεσις διός, τὸ ἀστράπτειν ἐκ δεξιῶν τὸν δία. ἤτοι τὸν ἀέρα. καὶ δηλοῦν σῆμά τι αἴσιον, ὃ καὶ διοσημία διὰ τοῦτο ὠνόμασται. καὶ ὅρα ὅτι καὶ ἐν ταῖς ἀστραπαῖς, τὰ ἐκ δεξιῶν ἦσαν αἴσια. ὡς τῶν εὐωνύμων, οὐ τοιούτων κἀνταῦθα νομιζομένων. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐπιδέξια παρὰ τοῖς ὕστερον ἀττικοῖς καὶ τὰ καίρια καὶ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος. πληγῆναι γοῦν τις λέγει τὰ ἐπιδέξια. ἴσως δὲ καὶ τὸ ἐνδέξια, ταὐτόν ἐστι τῷ ἐπιδέξια. τοιοῦτον γάρ τι τὸ ἐνδέξια πᾶσιν οἰνοχοεῖν. ὡς δὲ καὶ δι' ἀστραπῶν ἐσημαίνετό τι μέλλον, δηλώσει μὲν καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ ποιητής. δηλοῖ δὲ δίχα τῶν ἄλλων ἱστορεῖν, καὶ παροιμία ἡ λέγουσα, ὅτ' ἂν ἀστράψῃ δι' ἅρματος. πόλις δὲ Βοιωτίας ἦν τὸ τοιοῦτον ἅρμα, ὅτι γινομένης ἀστραπῆς, ἦν τι σημεῖον. ὡς καὶ ἐν τῷ καταλόγῳ ῥηθήσεται. ἡ δὲ λέξις τῆς ὑποσχέσεως, σαφὴς μὲν νοηθῆναι. ὑπόδυσκολος δὲ ἐτυμολογηθῆναι. ἔστι γὰρ ὑπόσχεσις, τὸ ὑπό τινος δι' οὗ σχεθῆναι. ἀλίσκει γάρ πως καὶ κατέχει τὸν ὑποσχόμενον, ὁ τὴν ἐπαγγελίαν δεξάμενος. διὸ καὶ ὑπίσχεσθαι καὶ ὑπισχνεῖσθαι τὸ ῥῆμα. οἱονεὶ τὸ ὑπό τινος ἔχεσθαι. καὶ ἄλλως δὲ ὑπόσχεσις, ἡ ὑπό τι προηγησάμενον σχέσις. πρῶτον μὲν γάρ, τὸ εὐεργέτησόν με τυχόν. ὑπ' αὐτὸ δέ τις, δευτέρα σχέσις καὶ ἀντοχὴ τοῦ προηγησαμένου προσώπου ἢ λόγου, τὸ εὐεργετήσω σε. ἔτι ὥσπερ τὸ ὑπέσχε χεῖρα, ἢ κεφαλὴν ἢ ἀκοὴν ἀντὶ τοῦ ὑπέθετο, οὕτω καὶ ὑπόσχεσις, τὸ ἑαυτὸν ὑποθεῖναί τινα τῇ ἐκπληρώσει τῆς οἰκείας ἐπαγγελίας. ὅθεν κρειττόνως ἔστιν εἰπεῖν, ὡς ἀντιληπτικὴ λέξις ἐστὶν ἡ ὑπόσχεσις. σχεῖν γὰρ τὸ λαβεῖν, διὸ ὑπόσχεσις ἡ ὑπόληψις. ἤγουν τὸ χερσὶν ὑπολαβεῖν. ὅθεν τό, ὑπέλαβές με, καὶ οὐκ εὔφρανας τοὺς ἐχθρούς μου. καὶ τὸ τὴν ὑπόληψιν τῶν ἀξιωμάτων μου. εἰ γοῦν οἱ ζητοῦντες προσαιτεῖν λέγονται, ὑπίσχονται ἄρα. καὶ ὑπολαμβάνουσιν αὐτοὺς χερσὶν δι' οὗ ἀντιληπτικαῖς οἱ κατανεύοντες ὑποσχετικῶς. ἔτι ὥσπερ ὑποστῆναι τὸ ὑπό τινα στῆναι ὑπηρετικῶς, οὕτως ὑποσχεθῆναι, τὸ ὑπό τινα σχεῖν ἑαυτοὺς ὁμοίως δι' ἀντίληψιν. διὸ καὶ ταὐτὸν παρὰ τῷ ποιητῇ ἔγνωσται τὸ ὑποστῆναι καὶ ὑποσχεθῆναι. ὅθεν ὁ ποιητὴς ὡς ἐν ἐτυμολογίας τρόπῳ συνεδύασεν αὐτά, πρὸ ὀλίγου εἰπών, ὑπόσχεσιν ἥνπερ ὑπέσταν. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ἀστρά

πτων

πτων ἐπιδέξια, σολοικοφανές ἐστι, καὶ ἀκαταλλήλως ἔχει πρὸς σύνταξιν. τὸ γὰρ ἀκόλουθον, οὕτως ἂν εἶχε. φημὶ κατανεῦσαι τὸν Δία ἀστράπτοντ᾽ ἐπιδέξια. ὁ δὲ ποιητής, οὐχ οὕτως ἐποίησεν. ἀλλὰ τελείαν στιγμὴν θέμενος ἐν τῷ Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες, εἶτα ὡς ἀπ᾽ ἄλλης ἀρχῆς ἀσυνδέτως ἀρχόμενος, φησὶν ἀστράπτων ἐπιδέξια λείποντος τοῦ ἦν ὑπαρκτικοῦ ῥήματος. ἵνα λέγῃ ὅτι ἀστράπτων ἦν ὁ Ζεὺς ἐπιδέξια. καὶ ὅρα ὅπως τὸ σολοικοφανὲς ἤτοι καινοπρεπὲς τοῦτο σχῆμα, εἰς δέον τέθεικεν ὁ ποιητής, ἢ ἵνα ὥσπερ τὸ νόημα, οὕτω καὶ τὸ σχῆμα ξενίσῃ τὸν ἀκροατήν, ἢ καὶ ἀρχαΐζων, ἢ καὶ μιμούμενος ῥήτορα ἐναγώνιον νοήμασιν ἑαυτὸν ἀπασχολοῦντα, καὶ τοῦ καταλλήλου τῆς συντάξεως μὴ δι᾽ ὅλου φροντίζοντα. καὶ διὰ τοῦτο κινδυνεύοντα εἰπεῖν τι καὶ σολοικοφανέστερον. οὐ μὴν σολοικίζοντα. ὅτι μὴ δὲ ἄκων περιπέπτωκε τῇ καινότητι τῆς συντάξεως, ἀλλ᾽ ἐπίτηδες ἐτεχνάσατο. παράγουσι δὲ ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ σχήματά τινα πρὸς ὁμοιότητα τοῦ ποιητικοῦ, οὐ πάντη μὲν ὅμοια, ὅμως δὲ σολοικοφανῆ. οἷον τὸ τοῦ Εὐελπίδου, τό, πάλαι δὲ σοὶ ξυνερωτῆσαι θέλων, σχολὴν ἀπεῖργε. τοῦτο δὲ παντελῶς ἀθεράπευτα σολοικίζει. τὸ δὲ Ὁμηρικὸν ὡς ἐρρέθη, διὰ στιγμῆς θεραπεύεται. ὅμοιον δὲ καὶ τό, ξυνὸν καθεύδειν τὴν ἐρωμένην ἔχων. ἀντὶ τοῦ ἔχοντα. οὐκ ἔχει δὲ οὐδὲ τοῦτο θεραπείαν τινά. ὅτι δὲ πολλὰ καὶ παρ᾽ ἄλλοις τῶν παλαιῶν ἀγαθῶν ῥητόρων σολοικοφανῆ καὶ οὕτω καινοπρεπῆ, δηλοῦται σαφῶς καὶ ἐν τοῖς τοῦ Φιλοστράτου. οὐκ ἀπήλλακται δὲ τοιούτων οὐδὲ ἡ τραγῳδία, ὡς δηλοῖ τῶν Εὐελπίδου καὶ τό, ἦν δ᾽ εἷς στρατηλάτης, οἱ μὲν πατάξαι τόνδε, οἱ δὲ τόνδε. καὶ τό, μέλλων δὲ πέμπειν μ᾽ Οἰδίπου κλεινὸς γόνος, ἐν τῷ δ᾽ ἐπεστράτευσαν Ἀργεῖοι πόλει. καὶ τό, πολλὰ δὲ πάλαι προκόψασα, οὐ πόνου πολλοῦ με δεῖ. καὶ Σοφοκλέους τό, ἀλλ᾽ εἰ δοκεῖ χωρῶμεν ἔνθεν λαβὼν ὅτου σε πόθος ἔχει. Ἐναίσιμα δὲ, τὰ μὴ ἁπλῶς σημαντικά τινος φυσικῶς. οἷον, ὑετοῦ ἢ ἀνέμου ἢ χιόνος, ἀλλὰ αἴσης τῆς ἐν πρακτέοις ἀνθρωπίνοις, ἐφ᾽ οἷς χρεία μαντείας.

Τὸ δὲ πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναί τινα ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου γέγραπται, εἰς δέλεαρ τοῖς Ἕλλησι τοῦ ἐπὶ Τροίᾳ μένειν ὁ Νέστωρ προβάλλεται, δριμύτερόν τι τοῦ Ὀδυσσέως εἰπών. ὁ μὲν γὰρ Ὀδυσσεύς, αἰσχρὸν εἶπε κενεοὺς ἀπονοστῆσαι τοὺς Ἕλληνας. τουτέστι μὴ ἔχοντας ἁπλῶς λάφυρα. οἷς δήπου καὶ αἱ τῶν Τρώων ἄλοχοι συμπεριλαμβάνονται. ὁ δὲ Νέστωρ, μόνων ἐμνήσθη τῶν γυναικῶν, δριμέως. οὐ μόνον θυμῷ τῷ κατὰ τῶν Τρώων, οἷς μέγα πάντως εἰς κόλασιν τὸ τὰς γυναῖκας αὐτοῖς ὑπὸ τοῖς πολεμίοις γενέσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐρεθίζων τὸ πλῆθος, ὅπερ ὡς ἐπιπολὺ τῶν τοιούτων ἥττηται. καὶ μάλιστα ὅταν εὐλογιστὸς ᾖ ἡ ἡδονή, ὥς φασιν οἱ παλαιοί. καὶ νῦν μὲν οὕτω χαρίζεται τοῖς Ἕλλησιν ὁ Νέστωρ, καὶ τοιοῦτον ἔπαθλον ὑπισχνεῖται τῷ μείναντι. παρακαλῶν δὲ, θάνατον ὡς ἐλέχθη ἀπειλεῖται τῷ ἀφορμῶντι πρὸ τῶν ἄλλων τῆς νηός. ἀρετὴ γάρ φασι ῥήτορος. τὰ μὲν, χαρίζεσθαι τοῖς τοιούτοις τῷ δήμῳ. τὰ δὲ, καταπλήττειν ἀπειλῇ κολάζοντα, ἢ καὶ ἄλλως ἐκφοβεῖν. ὅπερ Ὀδυσσεὺς οὐκ ἐποίησε, κεχαρισμένα μᾶλλον δημηγορήσας τοῖς Ἕλλησι. φασὶ δὲ ἐνταῦθα οἱ παλαιοί, καὶ ὅτι τὸ πρίν τινα παρὰ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι, δηλοῖ μὲν τό, ἕκαστον τῶν Ἀχαιῶν Τρωϊκὴν σχεῖν παλλακήν. Ὀδυσσεῖ δὲ οὐκ ἔπρεπε ῥηθῆναι, διὸ καὶ παρῆκε μὲν αὐτὸ ἐκεῖνος. ἔδοξε γὰρ ἂν προσπαθῶς αὐτὸς ἔχειν τὰ ἐς Ἀφροδίτην, ἐὰν κατακοιμήσεως Τρωϊκῶν ἀλόχων ἐμέμνητο. ὁ μέντοι Νέστωρ ἤδη ἀφυβρίσας διὰ τὸ βαθὺ γῆρας, καὶ τῶν τοιούτων παυσάμενος, οὐ διὰ πάθος οἰκεῖον, ἀλλὰ διὰ τὸ ὑπερπαθεῖν τῶν Ἑλλήνων, τοιαῦτα λέγειν δοκεῖ. ἀξιῶν δίκην τοῖς Ἀχαιοῖς δοῦναι τοὺς Τρῶας, ὑπὲρ ὧν εἰς τὸν Μενέλαον αὐτοὶ ἐπλημμέλησαν ἐμπαροινήσαντες τῇ Ἑλένῃ. ὅτι δὲ τὸ τινὰ καὶ ὅλως τὸ τίς, ἔστιν ὅτε τῇ κατ᾽ αὐτὸ ἀοριστίᾳ ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ ἕκαστος, δηλοῖ καὶ Σοφοκλῆς ἐν τῷ, ὥρα τιν᾽ ἤδη κρᾶτα καλύμμασι κρυψάμενον, καὶ ἑξῆς. δηλοῖ γὰρ ὡς καιρός ἐστιν ἕκαστον τῶν Σαλαμινίων λαβόντα, φυγεῖν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι σεμνῶς τε καὶ πρὸς ἀκρίβειαν ἐρρέθη τὸ πρίν τινα καὶ ἑξῆς. οὐ γὰρ εἶχεν εἰπεῖν πρὶν ἡμᾶς, ἢ πρὶν πάντας πὰρ Τρώων ἀλόχοις κατακοιμηθῆναι. τά τε ἄλλα, καὶ διότι οὔτε ὁ Νέστωρ εὔκοσμος εἰπὼν τοῦτο περὶ αὐτοῦ. καὶ οὐδ᾽ ἂν σὺν ἅπασι καὶ ὁ Μενέλαος ἐθέλοι ἂν τοῦτο, καθὰ ἐν τοῖς ἑξῆς που σημειωθήσεται. Ὅρα δὲ καὶ τὸ κατακοιμηθῆναι, δοκοῦν ἔμφασιν ἔχειν καταφορικὴν ἐξ ἀμύνης, διὰ τῆς κατὰ ἐναντιωματικῆς προθέσεως. τὸ δὲ τοιοῦτον, οἱ σεμνῶς παίξαντες, κατελάσαι εἶπον. ὅτι δὲ τὸ τὶς ἀόριστον, καὶ εἰς καθολικὴν σημασίαν πληθύνεται διὰ τὴν ἀοριστίαν, δηλοῖ καὶ Σοφοκλῆς ἐν τῷ, ὅστις γὰρ ἢ φρονεῖν μόνος δοκεῖ, ἢ γλῶσσαν ἔχειν ὁμοίως ἢ ψυχήν, οὗτοι διαπτυχθέντες, ὤφθησαν κενοί. τὸ γὰρ ὅστις, ταυτόν ἐστι τῷ ὅσοι. ἵνα λέγῃ ὅτι, ὅσοι φρονεῖν μόνοι δοκοῦσιν.

Ἐν δὲ τῷ, Ἑλένης ὁρμήματα στοναχάς τε, ὁρμήματα μὲν λέγει, τὴν ἐξ ἀρχῆς ἑκουσίαν ἐξ ἁρπαγῆς ἔλευσιν αὐτῆς εἰς Τροίαν. στοναχὰς δὲ, τὰς ἐπὶ τούτοις μεταμελείας. φιλέλλην γὰρ ὢν ὁ ποιητής, καὶ διὰ τοῦτο τῆς Ἑλένης ὑπερπαθῶν, ἀπελθεῖν μὲν αὐτὴν εἰς τὴν Τροίαν ἱστορεῖ, οὐ δυνάμενος ἀντικαταστῆναι τῇ ἀληθείᾳ. μεταμέλεσθαι δὲ αὐτὴν πολλαχοῦ λέγει, ὡς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα φανήσεται. ὅπερ καὶ μόνον ἐστὶν ἁμαρτίας ἴαμα. σεμνῶς δὲ τὴν τῆς ἡρωΐδος ἑκούσιον συνακολούθησιν ἐς Τροίαν ὁρμήματα ὠνόμασεν, οὐκ ἀνασχόμενος σκῶψαι τὴν βασιλίδα ἔξω καιροῦ.

Τὸ δὲ θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ, ἐκ παραλλήλου ἔχει ἐν ὁμοιότητι ἐννοίας κείμενα τὸν θάνατον καὶ τὸν πότμον. ταυτὸν γὰρ ἐνταῦθα ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ὁ πότμος τε καὶ ὁ θάνατος. ὃ δὴ θεωρεῖται καὶ ἐν τῷ θάνατόν τε μόρον τε. ὥσπερ δὲ ἐπισπῶν ὁ ἀκολουθήσας καὶ ἐπισπεῖν καὶ ἐπισπέσθαι τὸ ἀκολουθῆσαι,

οὕτω

οὕτω δὴ καὶ τὸ ἐπίσπῃ, χρόνου δευτέρου ἀορίστου ἐστί. δηλοῖ δὲ τὸ καταδιῶξαι ἤτοι καταλαβεῖν. ὡς μὴ τοῦ θανάτου εἰς αὐτὸν ἐλθόντος, ἀλλ' αὐτοῦ καταδιώξαντος καὶ εὑρόντος αὐτόν.

Ἀλλὰ ἄναξ, αὐτός τ' εὖ μήδεο πείθεό τ' ἄλλῳ·
Οὔτοι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται ὅττι κεν εἴπω.
Κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας Ἀγάμεμνον.
Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις.
Εἰ δέ κεν ὡς ἔρξῃς, καί τοι πείθονται Ἀχαιοί,
Γνώσῃ ἔπειθ' ὅς θ' ἡγεμόνων κακὸς, ὅς τέ νυ λαῶν.
Ἠδ' ὅς κ' ἐσθλὸς ἔῃσι. κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται.
Γνώσεαι, δ' εἰ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις,
Ἢ ἀνδρῶν κακότητι, καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων.
Ἦ μὰν αὖτ' ἀγορῇ νικᾷς γέρον υἷας Ἀχαιῶν.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν.
Τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος
Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
Ἀλλά μοι αἰγίοχος κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν.
Ὅς με μετ' ἀπρήκτους ἔριδας, καὶ νείκεα βάλλει.
Καὶ γὰρ ἐγὼν, Ἀχιλεύς τε, μαχεσσάμεθ' εἵνεκα κούρης
Ἀντιβίοις ἐπέεσσιν. ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων.
Εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκ ἔτ' ἔπειτα
Τρωσὶν ἀνάβλησις κακοῦ ἔσσεται οὐδ' ἠβαιόν.

Οἱ Ἡσιόδῳ μὲν δοκεῖ ἐκεῖνον πανάριστον εἶναι, ὃς ἑαυτῷ πάντα νοεῖ, πρὸς ἰδιώτην λαλοῦντι. δευτερεύειν δὲ τὸν ὃς ἂν ἑτέρῳ εὖ εἰπόντι πείθηται. εἰ καί τις ὕστερον μετέγραψεν, ὡς ἐκεῖνος μὲν πανάριστος, ὃς εὖ εἰπόντι πείθηται, ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος ὃς αὐτῷ πάντα νοήσει. Ὅμηρος δὲ βασιλεῦσι νόμον τιθεὶς, εἰς δύο μερίζει τὴν εὐβουλίαν αὐτοῖς, τήν τε ἰδίᾳ καθ' ἑαυτοὺς, καὶ μὴν καὶ τὴν σὺν τοῖς βουλευταῖς. φησὶ γοῦν διὰ τοῦ Νέστορος. ἀλλ' ἄναξ. αὐτός τ' εὖ μήδεο. πείθεό τε ἄλλῳ, εὖ δηλονότι μηδομένῳ. τοῦτο γὰρ ἀπὸ κοινοῦ. ἐντεῦθεν δὲ καὶ Ἡρόδοτος λαβὼν ἔφη, τὸ ἴσον ὦ βασιλεῦ κέκριται φρονέειν τε εὖ, καὶ τῷ λέγοντι χρηστὰ ἐθέλειν πείθεσθαι. Ὅρα δὲ ὅτι ὁ Νέστωρ οὐκ εἶπεν ὡς ἐμοὶ πείθου, ἀλλὰ ἄλλῳ, ὅς τις ἂν εἴη ἐκεῖνος ὁ ἄλλος. καὶ εὐθὺς ἐπάγει τὴν συμβουλὴν, ᾗ τινι δέον ἐστὶ πεισθῆναι τὸν βασιλέα. καὶ φησί. κρῖνε ἄνδρας κατὰ φῦλα κατὰ φρήτρας ἀγάμεμνον. εἶτα τίθησιν αἰτίαν τοῦ ἀξιώματος εἰπών. ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις. τουτέστι μὴ συγκεχυμένως ἔα τοὺς ἕλληνας μάχεσθαι. ἀλλὰ πρῶτον μὲν κατὰ φῦλα τούτους δίελε. ὅ ἐστι κατὰ ἔθνη. οἷον τοὺς Κρῆτας, ἰδίᾳ. ἐν μέρει, τοὺς ἀθηναίους. ἑτέρωθι, τοὺς Σαλαμινίους. καὶ τοὺς ἄλλους ὁμοίως. εἶτα δὴ αὖθις αὐτὰ τὰ φῦλα, κρῖνε τουτέστι διαχώριζε κατὰ φρήτρας ἤγουν κατά τινα τμήματα φυλετικὰ καὶ συγγενικά. φρήτρη γάρ φασιν ἐστὶν, ἡ τριττύς. ἤγουν τὸ τρίτον τῆς φυλῆς. ἵνα μὴ μόνον τὰ ἑτερόφυλα φῦλα ἀλλήλοις ἀρήγῃ ὡς ὑφ' ἑνὶ εὐρυκρείοντι τῷ ἀγαμέμνονι ὄντα, ἀλλὰ καὶ ἕκασται φρῆτραι ἀλλήλαις διὰ τὸ σύμφυλον. ὡς βούλεσθαι τὸν Νέστορα, ἕκαστον μὲν φῦλον ἰδίᾳ τάττεσθαι. μὴ εἶναι δὲ τὸ ὅλον φῦλον, ὑπὸ ἑνὶ μόνῳ στρατηγῷ. ἀλλὰ κατὰ φρήτρας διαιρούμενον, ἔχειν καὶ ὑποστρατήγους τινάς. εἷς γὰρ, οὐκ ἂν ἐντελῶς δύναιτο πάντα ποιεῖν τὰ δέοντα. Σημειωτέον δὲ ἐκ τούτων, ὅτι ἔοικεν ἢ μὴ γενέσθαι μέχρι τοῦ νῦν συστάδην μάχην ἀχαιοῖς τε καὶ Τρωσὶν, ἀλλὰ μόνον ἐκδρομάς τινας διὰ τὴν τοῦ ἀχιλλέως πολεμαρχίαν, καὶ τὸν ἐξ ἐκείνου φόβον. οὐ γὰρ ἂν ὁ Νέστωρ ἄρτι τοιαῦτα συνεβούλευεν, ἀλλ' ἦσαν ἂν ἐθάδες οἱ ἕλληνες τῆς τοιαύτης διατάξεως. ἢ εἰ καὶ ἐγένοντο μεγάλαι μάχαι, ἀλλ' οὐ κατὰ τὴν τάξιν ταύτην τοῦ γέροντος. οἷα τοῦ ἀχιλλέως ἐξαρκοῦντος εἰς νίκην καὶ μόνου, κἂν ἄλλως ἔταττε τὰ στρατεύματα. τὸ δὲ χρήσιμον τοῦ κατὰ φῦλα καὶ φρήτρας διακριθῆναι τοὺς ἕλληνας, οὐ μόνον ὅτι πάντως ἂν εὐδοξεῖν σπουδάζοιεν παρὰ τοῖς εἰδόσιν ὁμοεθνέσι μαχόμενοι, καὶ οὐκ ἂν οὐδὲ ὀκνηρῶς ἔχοιεν, ἵνα μὴ ἐλέγχοιντο, ἀλλὰ καὶ ὅτι καὶ οἱ κινδυνεύοντες, βοηθοῖντο ἂν ὑπὸ τῶν συμφυλετῶν. οὐ γὰρ περιορῷεν ἂν οἱ τοῦ αὐτοῦ φύλου, τοὺς οἰκείους κακῶς πάσχοντας. ὅπερ ὁ ποιητὴς καὶ νῦν ἐδήλωσεν ἐν τῷ

ὡς φρή-

ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις. ἐξηγήσατο δὲ καὶ ἐν τῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοις. ὁ δὲ Νέστωρ καὶ ἄλλως ἐπαινῶν ὡς ἀρίστην τὴν τοιαύτην τάξιν, φησὶν. ὅτι ἐὰν οὕτω ποιήσῃς, καί τοι πείθονται ἀχαιοὶ, γνώσῃ ἂν, ὅς τε τῶν ἡγεμόνων κακὸς ἢ ἐσθλὸς, ὅς τε τῶν λαῶν ὁμοίως κακὸς ἢ ἐσθλός. κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται. τουτέστιν ἐπεὶ καθ᾽ ἑαυτοὺς διακεκριμένοι μέλλουσι μάχεσθαι, φανήσονται οἵ τε ἀγαθοὶ λαοί τε καὶ ἡγεμόνες, καὶ οἱ μὴ ἀγαθοί. καὶ τότε δὴ γνώσῃ εἴτε θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις. ἢ ἀνδρῶν κακότητι καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο. τουτέστιν ἐὰν κατὰ φῦλα καὶ φρήτρας τάξας τοὺς ἕλληνας, μηδὲν ἀνύσῃς, ἢ θεσπεσίᾳ τουτέστι θείᾳ βουλῇ τὴν πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις, τῶν ἀχαιῶν καλῶς δηλονότι πολεμησάντων, ἢ τῇ τῶν ἀνδρῶν κακότητι καὶ τῇ ἀπειρίᾳ τοῦ πολέμου, ἐὰν μὴ ὀλοψύχως δηλαδὴ, ἢ καὶ ἀτέχνως μαχέσωνται. ἢ μὲν ἡ τάξις, ἀρίστη. ἢ δὲ θεὸς ἔβλαψεν, ἢ ὁ λαός. ἐνταῦθα δὲ γράφουσιν οἱ παλαιοὶ, καὶ ὅτι τὸ μὲν γνώσκειν ἀλλήλους, αἰσχύνεσθαι ποιεῖ. οἱ δὲ ἀγνοοῦντες, ῥᾳδιουργοῦσιν ὥσπερ ἐν σκότει ὄντες. ποιεῖ δὲ ἀκριβῆ γνωριμότητα, οὐ μόνον τὸ ὁμοῦ τὰ πλείω εἶναι ὅπερ ἐπαινεῖ ὁ καλὸς Ξενοφῶν ἀξιῶν δεῖν εἶναι ξυσκήνους τοὺς στρατιώτας, ἀλλὰ μάλιστα τὸ, καὶ πατριώτας καὶ ὁμοφύλους ὑπάρχειν τοὺς συσκηνοῦντας. ὅπερ ὁ ὁμηρικὸς Νέστωρ οἶδε φιλεῖν, παραδιδοὺς αὐτὸ καὶ τοῖς εἰσέπειτα. Ὅρα δὲ ὅπως τὴν Τροίαν δίχα τινὸς ἐπιθέτου, πόλιν ὀνόμασε. καὶ γέγονεν ἀρχὴ τῷ φιλομήρῳ Ἀλεξάνδρῳ, τοῦ τὴν κατ᾽ αὐτὸν Ἀλεξάνδρειαν οὕτω καλέσαι. φέρεται γὰρ ἱστορία, πόλιν τὰς ἀρχὰς αὐτὸ τοῦτο δίχα προσθήκης, κατ᾽ ἐξοχὴν κληθῆναι τὴν Ἀλεξάνδρειαν. καὶ τάχα διὰ τοῦτο καὶ Ὀδυσσεὺς παρὰ τῷ ποιητῇ πολίπορθος, οὐχ ὡς πολλῶν πόλεων πορθητὴς, τοῦτο γὰρ μᾶλλον τῷ Ἀχιλλεῖ πρέπον ὡς προγέγραπται, ἀλλ᾽ ὡς πορθητὴς διὰ τοῦ δουρείου ἵππου, τῆς ἰδίως οὕτω λεγομένης πόλεως. ἤτοι τῆς τροίας. Ἱστέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ ἀλλ᾽ ἄναξ, ὅπερ ἐνταῦθα παρὰ τῷ ποιητῇ κεῖται, ἀρχή τις ἐξωδίου κιθαρῳδικοῦ τὸ, ἀλλ᾽ ἄναξ, ὡς ἱστορεῖ Αἴλιος Διονύσιος. ὥσπερ φησὶ κωμικοῦ μὲν, ἥδε. καλλιστέφανος. ῥαψῳδοῦ δὲ, αὕτη. νῦν δὲ θεοὶ μάκαρες, τῶν ἐσθλῶν ἄφθονοι ἐστέ. τραγικοῦ δὲ, πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων. Ἱστέον δὲ ὅτι τὸ κρῖνε κατὰ φῦλα, ταυτόν ἐστι τῷ, φυλοκρίνει, ὃ συνέθεντο οἱ μεθ᾽ Ὅμηρον, καὶ ὅτι ἐξ Ὁμήρου παραθράσας Εὐριπίδης, ἔφη τὸ, χωρίζουσι δ᾽ ἀλλήλων λόγοις. ὅπερ οὐδὲν ἀπέοικε κατὰ νοῦν τοῦ, φῦλα κρίνουσιν ἀνδρῶν. καὶ ὅτι τὸ φρήτρη τινὲς μὲν, ἀπὸ τοῦ φατρία παράγουσι κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ρ καὶ συγκοπήν. ἄλλοι δὲ, προτερεύειν φασὶ τὴν φρατρίαν μετὰ τῶν δύο ρρ, καὶ ἀπ᾽ αὐτῆς γίνεσθαι τὴν φατρίαν ἀποβολῇ τοῦ πρώτου ρ. λέγεσθαι δὲ, ἐκ μὲν τῆς φρατρίας, τοὺς φράτορας ἤτοι τοὺς συγγενεῖς καὶ συμφυλέτας, καὶ τὴν φρήτρην, τὴν αὐτὴν οὖσαν τῇ φρατρίᾳ. ἥτις ἐστὶ τρίτον φυλῆς. λεγομένη καὶ τριττὺς ὡς προείρηται. ἀφ᾽ ἧς φρήτρης, καὶ ἀφρήτωρ παρὰ τῷ ποιητῇ ὁ μεμονωμένος συγγενείας καὶ μὴ ἔχων φρήτρην. καὶ ὁ παρὰ τοῖς ἀττικοῖς φράτωρ. καὶ φράτριον τόπος ἐν ᾧ οἱ τῆς αὐτῆς φρατρίας συνήγοντο. καὶ ταῦτα μὲν ἐκ φρατρίας. ἀπὸ δέ γε τῆς φατρίας, φατριάζειν ἀττικῶς τὸ, εἰς τὸ αὐτὸ συνιέναι. Αἴλιος δὲ Διονύσιος, ἐν τῷ κατ᾽ αὐτὸν ῥητορικῷ λεξικῷ, φησί. φατρία, ἣν ἴωνες πατριάν. καὶ ὅτι φράτερες, οἱ τῆς αὐτῆς φατρίας. οἱ δὲ ἀρχαῖοι, φράτορας φασὶ διὰ τοῦ ε. οὗ φησὶν ἡ ὀρθὴ, φράτηρ. ἐν ἑτέρῳ δὲ ὁμοίῳ λεξικῷ, φέρεται ὅτι φράτηρ ἀττικοί φασιν. ἴωνες δὲ διὰ τοῦ ω. οἱ δ᾽ αὐτοὶ, καὶ φρήτρην. ὃ καὶ φρατρία λέγεται. ὅθεν φρατρίζειν τὸ εἰς φρατρίαν συνιέναι. ἀλλαχοῦ δὲ, ὅτι τεσσάρων οὐσῶν ποτε φυλῶν ἀθήνησι πρὸς μίμησιν τῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ ὡρῶν, εἰς τρία ἑκάστην διῄρουν μέρη, ἤγουν εἰς φρατρίας ὅ ἐστι τριττῦς δώδεκα καθ᾽ ὁμοιότητα τῶν μηνῶν. ἑκάστην δὲ φατρίαν, εἰς γένη τριάκοντα. καθάπερ ἡμέραι τριακόσιοι ἑξήκοντα. ὅθεν καὶ τὸ σύστημα κοινωνικόν, οἱ γεννῆται ὅ ἐστιν οἱ ἐκ τῶν γενῶν τῶν συννενεμημένων εἰς τὰς φατρίας. ἤτοι τῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους. καὶ ἦσαν οὗτοι, καθάπερ οἱ δημόται καὶ οἱ φράτορες. ἤδη δὲ καὶ οἱ πολῖται καὶ οἱ θιασῶται καὶ οἱ φυλέται καὶ οἱ λοχῖται καὶ οἱ ἐθνῖται καὶ οἱ δαιταλεῖς, νόμῳ τινὶ ἔχοντες κοινωνίαν. ἔχει δέ φησι τὸ μὲν γένος, ἄνδρας τριάκοντα. ἑκάστη δὲ φατρία εἴτουν τριττὺς, γένη τριάκοντα. Ἱστέον δὲ ὅτι τὲ τὸ ὁμηρικὸν κρίνειν, διὰ τοῦ, κρῖν᾽ ἄνδρας, καὶ τὸν κριτὴν ποιεῖ, ὃς συγκεχυμένους ταραχωδῶς τοὺς ἀμφισβητοῦντας διαχωρίζει, καὶ ὅτι ἐκ τοῦ κρῖν᾽ ἄνδρας κατὰ φῦλα κατὰ φρήτρας, παραβολὴν Ὅμηρος ἐν τοῖς ἑξῆς πορίζεται. καθ᾽ ἣν εἰκάζει τὴν διὰ τῶν ἡγεμόνων διάκρισιν τῆς στρατιᾶς, ὥστε διακοσμηθῆναι εἰς μάχην, πρὸς αἰπόλια διακρινόμενα ὑπὸ τῶν νομέων, ἐπειδὰν νεμόμενα γένωνται ἀναμίξ. καὶ ὅτι ἀφμίνῦας ὁ ῥήτωρ ἤδη τὸν βασιλέα, καὶ ἐπὶ πᾶσιν εἰπὼν τὸ ἀλλ᾽ ἄναξ, καὶ εὐθὺς καλλωπίσας λογικῶς ἐν τῷ μήδεο καὶ πείθεο, καὶ θαῤῥήσας οἷς ἐῤῥητόρευσε, συνιστᾷ εὐθὺς ἀξιωματικῶς ἑαυτὸν, ἐπαγαγὼν ὅπερ πᾶς ὁ θαῤῥῶν εὖ λέγειν, εἴποι ἄν. ἤγουν τὸ, οὔτοι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται ὅττι κεν εἴπω. ἔτι ἱστέον καὶ ὅτι τὸ θεσπεσίῃ, οὐ μόνον ἔλαβεν ὡς ἐῤῥέθη ἔχει τοῦ βουλῇ ἢ γνώμῃ ἢ κελεύσει, ἀλλὰ καὶ ἄλλως ἑρμηνεύεται. ἀντὶ θεσπεσιότητι. Οὐκ ἔστιν ἰδεῖν τὸ τοῦ βασιλέως φιλάληθες ἐν τῷ, ἦ μὴν αὖτ᾽ ἀγορῇ νικᾷς γέρον υἷας ἀχαιῶν. οὐ γὰρ ἐν πᾶσι πάντων ὑπερτίθησι τὸν Νέστορα, ἀλλ᾽ ἐν μόνῃ τῇ ἀγορᾷ. ἤτοι τῇ δημηγορίᾳ. οἶδε γὰρ ὅτι ὡς καὶ προεγράφη, Ὀδυσσεὺς μὲν κεχαρισμένα εἶπε τῷ δήμῳ, Νέστωρ δὲ τῷ βασιλεῖ. καὶ Ὀδυσσεὺς μὲν, ὅτι δεῖ μένειν καὶ μὴ φεύγειν εἰσηγήσατο. ὁ δὲ Νέστωρ, καὶ τί δεῖ πράττειν μένοντας, ἐδημηγόρησε, τάξας τε καὶ ἀναθαῤῥύνας εἰς πόλεμον. καὶ Ὀδυσσεὺς μὲν, καίτοι προκαταλαβὼν τὰ νοήματα, ὅμως οὐχ οὕτω σεμνῶς πάνυ ἐλάλησεν. ὁ δὲ Νέστωρ, δεύτερος ἐλθὼν, οὕτω δυνα-

τοὺς ἐφεξῆς, ὡς περὶ τῶν αὐτῶν τόπων ὡρμημένος, οὐ μόνον ὑψηλότερον ἐδημηγόρησεν, ἀλλὰ καὶ δῆλα ἔδοξεν εἰπεῖν. διὸ καὶ ἐκεῖνον μὲν ὁ ὄχλος ἐπῄνεσεν. ὡς οἷα φιλόδημον. τὸν δὲ, καθὰ ἐῤῥέθη ὡς φιλοβασιλέα, ὁ φιλούμενος βασιλεὺς ὑπερθεὶς αὐτὸν πάντων ἀχαιῶν, κανόνι τοιούτῳ. ὁ Ὀδυσσεὺς, ἐλλόγιμος σοφώτερος. Νέστωρ δὲ, καὶ αὐτοῦ Ὀδυσσέως, καὶ πάντων ἄρα τῶν ἀχαιῶν. Ὅρα δὲ τὸ γέρον οὐ μάτην λεχθὲν, ἵνα δείξῃ τὴν αἰτίαν τοῦ πάντας νικᾶν αὐτὸν τῇ ἀγορᾷ. εἰ γὰρ γέρων, καὶ πολύπειρος. ἐμπειρία δὲ μήτηρ φρονήσεως. Σημείωσαι δὲ ὅτι σφοδροτέρα μὲν ἡ δημηγορία τοῦ Νέστορος. λυσιτελεστέρα δὲ ἡ τοῦ Ὀδυσσέως ἐνέργεια, τοῦ καὶ κατασχόντος τοὺς Ἕλληνας καὶ δόντος καιρὸν δημηγορίας τῷ Νέστορι. διὸ καὶ Ὅμηρος ἐθείασεν αὐτὸν ἐν τῷ εἰπεῖν, μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο. καὶ ὅτε δὲ εἴπῃ τὸν μὲν Νέστορα δίχα ἐπιθέτου ἐν τῷ, Νέστορα μὲν πρώτιστον, τὸν δὲ Ὀδυσσέα μετὰ ἐπαίνου ἐν τῷ, ἔπειτα δὲ Ὀδυσσῆα διῒ μῆτιν ἀτάλαντον, ἐμφαίνεται ὡς ὁ μὲν Ἀγαμέμνων, τὸν Νέστορα τιμᾷ. αὐτὸς δὲ ὁ ποιητὴς, τὸν Ὀδυσσέα κρείττονα ἡγεῖται. εἰς ὃν καὶ βιβλίον ὅλον ἐποίησε τὴν Ὀδύσσειαν. Ὅρα δὲ ὅτι ἐνταῦθα μὲν ἠθικῶς, ὡς ἐν θαύματι κεῖται τὸ ὦ γέρον. ἐν δὲ τῇ ά ῥαψῳδίᾳ, τὸ μὲν μή σε γέρον κιχείω, ἐνταῦθα βαρύτητα σκωπτικὴν εἶχε. τὸ δὲ ἔδδεισε δ᾽ ὁ γέρων, οἴκτῳ κέκραται. Ὅτι ὁ βασιλεὺς ἀποδεξάμενος τὴν τοῦ Νέστορος συμβουλὴν, εὔχεται οὕτως. εἴθε τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν ἀχαιῶν. καὶ ἔστιν ὁ λόγος χρήσιμος εἰς ἐγκώμιον συμβούλου χρηστοῦ. κατηνέχθη δέ φασιν ἐπὶ ταύτην τὴν εὐχὴν ὁ βασιλεὺς, ἵνα τῇ τοῦ ἐπαίνου ὑπερβολῇ, προτρέψῃ τοὺς ἀχαιοὺς πείθεσθαι ταῖς τοῦ γέροντος παραινέσεσι. Τὸ δὲ τοιοῦτοι συμφράδμονες, ἀντὶ τοῦ, οἷς ἡ αὐτὴ ἕξις τοῦ λόγου. οὐ μὴν οἱ τὰ αὐτὰ συμβουλεύοντες. τίς γὰρ χρεία φασὶ τῶν δέκα ἢ τῶν πλειόνων, ἐὰν ἀπαραλλάκτως ἐροῦσι, οὐδὲν αὐτοῖς διοίσει ἡ συμβουλή. σημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοὶ ἐν τούτοις, καὶ ὅτι δῆλός ἐστιν ὁ ποιητὴς προτιμώμενος τὰ ψυχικὰ τῶν σωματικῶν. ἐνταῦθα μὲν γὰρ, δέκα νέστορες ἐπαρκέσουσι τῷ βασιλεῖ, πρὸς τὴν τοῦ Ἰλίου ἅλωσιν. τοὺς δὲ αἴαντας ὀτρύνων εἰς πόλεμον, οὐκ ἀριθμῷ τινὶ στενοχωρεῖ, ἀλλὰ εὔχεται ἵνα τοῖος πᾶσιν ἀχαιοῖς θυμὸς ἐνὶ στήθεσι γένοιτο. μόνον οὐχὶ λέγων ὅτι νέστορες μὲν αὐτῷ, ἐὰν δέκα γένοιντο, ταχὺ ἂν ἡ πόλις τοῦ Πριάμου πέσοι, χερσὶν ὑφ᾽ ἡμετέραις ἁλοῦσα. αἴαντες δὲ, οὐ μέτριοί τινες ἐξαρκέσουσιν. ἀλλὰ χρὴ πᾶν τὸ στράτευμα κατὰ τοὺς αἴαντας εἶναι. ὑπερτίθησιν οὖν τῆς ἀνδρίας τὴν φρόνησιν. καθὰ καὶ Εὐριπίδης φησὶ, σοφὸν ἓν βούλευμα, τὰς πολλὰς χεῖρας νικᾷ. σκοπητέον δὲ, εἰ ἐξ Ὁμήρου εἴληφε τὴν ἀρχὴν ὁ κατὰ κόκκους ῥοιᾶς εὐξάμενος ἑαυτῷ εἶναι μεγαβύζους. Ἀγαμέμνονος γοῦν δέκα εὐξαμένου ἔχειν ἄνδρας κατὰ Νέστορα, τῶν τις παρὰ Ἡροδότῳ βασιλέων ἁδρὰν ῥοιὰν ἀναχίσας, καὶ ἐρωτηθεὶς τί ἂν τῶν τιμίων ἔχειν βούλοιτο κατὰ ποσότητα τῶν τοῦ ῥοιᾶς κόκκων, μεγαβύζους εἶπε ἐθέλειν αὐτῷ τοσούτους εἶναι. μέγας δὲ ἦν καὶ λόγου πολλοῦ ἄξιος ἀνὴρ ὁ Μεγάβυζος παρ᾽ αὐτῷ. κεῖται δ᾽ ἐν τούτοις καὶ ἡ ὑπὸ πρόθεσις μετὰ δοτικῆς, λόγῳ ἀντιπτώσεως. φησὶ γοῦν ὡς οὕτως ἂν τάχ᾽ ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο χερσὶν ὑφ᾽ ἡμετέρῃσιν, ἁλοῦσά τε περθομένη τε. ἤγουν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων χειρῶν. ὡς δὲ ταυτολογεῖται τὸ ἁλοῦσά τε περθομένη τε, καὶ ὡς ἠμύειν, τὸ ἐπικλίνεσθαι καὶ καταπίπτειν ἐστὶ, πολλαχοῦ φαίνεται. Τὸ δὲ τάχ᾽ ἠμύσειε, παλαιὸν μὲν ἄνδρα οὐκ ἂν περιήγαγεν, ὡς ἔθαδα τῶν τοιούτων. τοῦ δὲ νῦν γένους τινὲς πλανηθεῖεν ἂν, δοκοῦντες ἀκούειν τάχει, εἶτα κατ᾽ ἰδίαν, μύσειε. νόμῳ δηλαδὴ σχεδικῷ. Ὅτι ὁ ποιητὴς ὡς ἀλλαχοῦ φαίνεται κατὰ ποσά τινα διαστήματα, μέμνηται τοῦ Ἀχιλλέως, ἐν λόγῳ πολλῷ τὸν ἄνδρα τιθέμενος, καὶ θέλων μὴ ἀπαλειφθῆναι τὴν αὐτοῦ μνήμην τῆς ψυχῆς τῶν ἀκροατῶν. ποιεῖ γοῦν καὶ ἐνταῦθα τὸν βασιλέα, λέγοντα. ὅτι ἐγὼ Ἀχιλλεύς τε μαχεσσάμεθ᾽ εἵνεκα κούρης. ἔνθα καὶ ὁμολογεῖ ὅτι ἐγὼ ἦρξα χαλεπαίνων. οὐ σπεύδει μέντοι πρὸς καταλλαγὴν, διά τε τὸ μὴ ἐπικεῖσθαι ἀνάγκην, καὶ διότι καὶ πέποιθε τῷ ὀνείρῳ. Ὅρα δὲ ὅτι οὐκ ἀλλότι ἑαυτὸν τοῦ ἔριδος ὁ βασιλεὺς ᾐτιάσατο, ἀλλ᾽ ὅτι μόνον αὐτὸς κατῆρξα τοῦ χαλεπαίνειν. τὴν γὰρ αἰτίαν τοῦ ἀπρήκτως ἐρίσαι, τῷ Διὶ ἀνέθετο εἰπών. ἀλλά μοι Ζεὺς ἄλγε᾽ ἔθηκεν ὅς με μετ᾽ ἀπρήκτους ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει. ἐνταῦθα δὲ παρασημειοῦνται οἱ παλαιοὶ, ὅτι εὐεπίφοροι κατὰ θεοῦ οἱ ἀτυχεῖς. Ὅρα δὲ τὸ ἐξ ὁμωνυμίας τοῦ ἄρχειν, ἀστεῖον νόημα ἐν τῷ, ἐγὼ δ᾽ ἦρχον χαλεπαίνων. οἱονεὶ γὰρ λέγει ὅτι οὐκ ἦρχον πολεμῶν ἢ παραταττόμενος οἷα βασιλεὺς κατὰ τὸ, ἄρχοῦ ἀργείοισιν. ἀλλὰ προκατῆρξα τοῦ χαλεπαίνειν. τὸ δὲ τοιοῦτον ἄρχειν, καὶ κατάρχειν λέγεται παρὰ τοῖς ὕστερον. καὶ ὑπάρχειν. ἐξ οὗ καὶ ἡ ὑπαρχή. καὶ Ὅμηρος μὲν, μετοχῇ αὐτὸ συνέταξεν. οἱ δὲ μεθ᾽ Ὅμηρον, καὶ γενικῇ αὐτὸ συντάσσουσιν. οἷον ἄρχω ἀπειλῆς ἢ μάχης. ἔστι δ᾽ ὅτε παθητικῶς προφέροντες, καὶ αἰτιατικὴν προστιθέασιν ἐν αὐτῷ σύνταξιν. οἷον καὶ τὸ, κατάρχομαι νόμον βακχεῖον. Ὅτι φαίνεται ὁ βασιλεὺς δύσελπις ἤδη ὢν εἰς τὴν τοῦ Ἰλίου ἅλωσιν, διὰ τὸ μὴ πανσυδὶη ὡς προείρηται εἰς μάχην ἐξιέναι κατὰ τὸν ὄνειρον, ἤγουν πανστρατί. φησὶ γοῦν ὅτι, εἴ ποτε ἔς γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκέτ᾽ ἔπειτα Τρωσὶν ἀνάβλησις κακοῦ ἔσσεται οὐδ᾽ ἠβαιόν. ὥστε φόβος αὐτὸν ὑπεισιν ἀναβολῆς ἄρτι, ἐπείπερ εἰς μίαν οὐ βουλεύουσι λειπόντων τῶν Μυρμιδόνων. καὶ ὅρα τὸ, μίαν. ἀπὸ κοινοῦ γὰρ ἐνταῦθα ληπτέον ἐκ τοῦ βουλεύειν ῥήματος, ὄνομα τὴν βουλήν. ἵνα λέγῃ ὅτι εἰς μίαν βουλὴν βουλεύσωμεν. ἀνάβλησιν δὲ λέγει, τὴν ἀναβολὴν καὶ παράτασιν ἀπὸ τοῦ ἀναβάλλεσθαι, ὃ δηλοῖ τὸ ἀργεῖν. Ἰστέον δὲ ὡς οἴδασι μὲν ἀνάβλησιν οἱ βλῆσιν λέγοντες. ἀφ᾽ ἧς παρ᾽ αὐτοῖς τὸ βληαῖδιον. πλὴν κοινότερον ἡ ἀνάβλησις, ἀναβολὴ λέγεται. ὅθεν ὁ ἀμβολιεργός.

Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα.
Εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω.
Εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσιν.
Εὖ δέ τις ἅρματος ἀμφὶς ἰδὼν, πολέμοιο μεδέσθω,
Ὥς κε πανημέριοι στυγερῷ κρινώμεθ' ἄρηϊ.
Οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσεται οὐδ' ἠβαιόν,
Εἰ μὴ νὺξ ἐλθοῦσα, διακρινέει μένος ἀνδρῶν.
Ἱδρώσει μέν τευ τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσφιν
Ἀσπίδος ἀμφιβρότης. περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται.
Ἱδρώσει δέ τευ ἵππος ἐΰξοον ἅρμα τιταίνων.
Ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω
Μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὔ οἱ ἔπειτα
Ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἠδ' οἰωνούς.

Ὅτι ὀτρύνων στρατηγικῶς ὁ Ἀγαμέμνων εἰς μάχην τοὺς Ἕλληνας, οὕτω φησίν. ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα. εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω. εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω. εὖ δέ τις ἵπποισι δεῖπνον δότω. εὖ δέ τις ἅρματος ἀμφὶς ἰδὼν, πολέμοιο μεδέσθω. καὶ αἰτίαν τῆς τοιαύτης παραγγελίας ἐπάγει τοιαύτην. ἂν πανημέριοι στυγερῷ κρινώμεθα ἄρηϊ. οὐ γὰρ μὴ γενέσθαι φησὶ παῦσιν τινὰ, εἰ μὴ νὺξ ἐλθοῦσα, διακρινέει μένος ἀνδρῶν. ἑρμηνεύων οὕτω τὸ, πανημέριοι. εἶτα διασκευάζει καὶ τὸν ἐν τῇ μάχῃ μόχθον, εἰπών. ἱδρώσει μέν τευ τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσιν, ἀσπίδος ἀμφιβρότης. περὶ δ' ἔγχεϊ, χεῖρα καμεῖται. ἱδρώσει δέ τευ ἵππος ἐΰξοον ἅρμα τιταίνων. εἶτα βασιλικῶς ἐπισφραγίζων φόβῳ κολάσεως τὴν συμβουλὴν, φησίν, ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὔ οἱ ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἠδ' οἰωνούς. καθάπερ γὰρ δίκαιον θάνατον πρὸ μικροῦ ὁ Νέστωρ, τῷ λιποτάκτῃ ὥρισεν, οὕτω κἀνταῦθα ὁ βασιλεύς. λιποτάκτης γὰρ, οὐ μόνον ὁ πρὸ τῶν ἄλλων φεύγων καθάπερ ἐκεῖ, ἀλλὰ καὶ ὁ τῶν ἄλλων μαχομένων, αὐτὸς μένων ἐν ταῖς σκηναῖς. αὐστηρότερον δὲ τὸ τοῦ βασιλέως. ὁ Νέστωρ μὲν γὰρ, θάνατον ἁπλῶς ἠπειλήσατο. ὁ δὲ Ἀγαμέμνων, καὶ ἄταφον ῥιφῆναι φησὶ τὸν θανόντα. καὶ μηδέν τι αὐτῷ ἄρκιον γενέσθαι ἤγουν ἐπαρκέσαι, εἰς τὸ μὴ γενέσθαι κατάβρωμα κυνῶν τε καὶ οἰωνῶν. ὅπερ ἕλωρ κύνεσσι καὶ οἰωνοῖσιν, ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς Ἰλιάδος εἶπεν ὁ ποιητής. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ἐν ἄλλοις εὑρίσκεται ὁ ποιητὴς, πρὸ τοῦ πολέμου παρεισάγων δειπνοποιουμένους τοὺς στρατιώτας. ἔστι δὲ δεῖπνον, τὸ ἑωθινὸν ἄριστον ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ, ὃ κατ' ἀνάγκην πρὸ τοῦ δέοντος τρίβονται καιροῦ, ὡς ἂν ἐν τῷ πονεῖν στηρίζοιντο τῇ τροφῇ. ὅθεν καὶ δεῖπνον τὸ τοιοῦτον πρωϊνὸν ἔμβρωμα λέγεται. ἐπί τε ἀνθρώπων ὡς τὸ, ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον. καὶ ἐπὶ ἀλόγων ὡς τὸ, εὖ δέ τις ἵπποισι δεῖπνον δότω. παρὰ τὸ δεῖν πονεῖν. δῆλον δὲ, ὅτι δεῖπνον καὶ τὸ πρὸς ἑσπέραν ἐλέγετο, ὡς καὶ παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἑκάβῃ. καὶ ἁπλῶς δὲ πᾶσα τροφή. τὸ δὲ παρ' Αἰσχύλῳ, ἄριστα δεῖπνα δόρπα θ' αἱρεῖσθαι τρία, ἢ μάλιστα τρίτα κατὰ τοὺς παλαιοὺς, κακῶς ῥηθῆναι κρίνουσιν οἱ παλαιοί. οὐδὲ μνηστῆρες γάρ φασιν, οὐδὲ κύκλωψ, τρισὶ τροφαῖς ἐχρῶντο. περὶ δὲ τούτου, ῥηθήσεται καὶ ἀλλαχοῦ, ἔνθα καὶ περὶ δόρπου καὶ ἀρίστου λεχθήσεται. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα, ἐπαίχθη εὐφυῶς πρός τινος τῶν παλαιῶν, ἐπί τινων δαιτυμόνων εἰωθότων ἐν αὐτῷ τῷ πότῳ κινεῖν μεγάλας ἔριδας. ἔφη γὰρ ἐκεῖνος πρὸς τοὺς τοιούτους τὸν ὁμηρικὸν τοῦτον στίχον, σκώπτων εἰς τὴν φιλονεικίαν. καὶ οἱονεὶ λέγων ὅτι ἔρχεσθε ἐπὶ δεῖπνον, ὡς ἂν μάχην κινήσωμεν. ἴσως δ' οὐ συντελεῖταί τι καὶ εἰς τὸ τὴν μέθην καλεῖσθαι θώρηξιν διὰ τὸ κατ' ἀρχὴν ω μεγάλου καὶ η παραλήγοντος. ὡς τῶν μεθυόντων ἑτοίμως ἐχόντων, καὶ θώρηκας φορεῖν, καὶ ὅπλα αἴρειν ἐπὶ πληγαῖς. ὧν αἴνιγμα καὶ τὸ κερασφόρον ταῦρον ἐπονομάζεσθαι τὸν Διόνυσον. καὶ μήν τινες τὴν ῥηθεῖσαν θώρηξιν περὶ ἧς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται, διὰ τοῦ ο μικροῦ καὶ τοῦ ι γράφουσιν, ἢ ὡς ἀπὸ τοῦ θόρω τὸ πηδῶ οὗ παράγωγον θορίσσω, ὡς φοινίσσω, δεδίσσω. θοῦροι γὰρ καὶ ὁρμητίαι οἱ τῇ μέθῃ κάτοχοι, καὶ ποιητικῶς εἰπεῖν, θύειν ἐπιειμένοι ἀλκήν. ἢ ἀπὸ τοῦ θορὸς τὸ ζωικὸν σπέρμα. φίλοιφοι γὰρ οἱ μεθύοντες. διὸ οὐ μόνον οἱ ὀχευτικοὶ σιληνοὶ καὶ σάτυροι τῷ Διονύσῳ οἴνῳ ἀνεῖνται, ἀλλὰ καὶ ὁ τὴν αἰδῶ πολὺς Πρίηπος. ὃς καὶ εἰς ἐπίθετον τῷ Διονύσῳ ἔκειτο καθὰ γράφει Ἀθήναιος. Τὸ δὲ συνάγειν ἄρηα, διὰ τὰ δύο στρατεύματα τὰ ἐναντία εἴρηται. ὧν συναγομένων, ἡ μάχη ἀρτύνεται. ἄλλως γοῦν ῥήγνυσθαι ὁ πόλεμος λέγεται, οὐ μόνον ἀπὸ ῥηξήνορός τινος, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς συμβολαῖς, τῶν μὲν ἐνταῦθα, τῶν δὲ ἐκεῖ, καὶ ἄλλων ἀλλαχοῦ μαχομένων. ἐῤῥάγη γοῦν μάχη. καὶ συῤῥῆξαι καὶ ῥαγῆναι πόλεμον φασὶν οἱ ῥήτορες. ἐναντίον δὲ τὸ συνάγειν καὶ τὸ διακρίνειν. περὶ μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς, πόλεμον συνάγειν θέλει. νυκτὸς δὲ ἐλθούσης, διακρινεῖ αὐτόν. Τὸ δὲ εὖ δόρυ

θηξάσθω. εὖ ἀσπίδα θέσθω. εὖ πολέμοιο μεδέσθω, ὡραΐσαι κατὰ κάλλος ῥητορικόν. συμπλακέντος ἐνταῦθα δύο σχημάτων ποικιλλόντων, ἐπαναφορᾶς τε καὶ παρισώσεως. ἔστι δὲ ἐπαναφορὰ μὲν, τὸ εἰς τὴν αὐτὴν λέξιν ἐπανιέναι. οἷον ἐνταῦθα εἰς τὸ εὖ. τετράκις γὰρ ἐν ἀρχῇ στίχων κεῖται τὸ εὖ. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ ἱδρώσει τελαμών. ἱδρώσει δὲ ἵππος. πάρισον δὲ, τὸ ἐν τῷ τέλει τῶν λέξεων ὁμοιοτέλευτον. οἷον τὸ θηξάσθω. θέσθω. μεδέσθω. δόρυ δὲ, νῦν μὲν τὸ πολεμικόν. ἄλλως δὲ δόρυ, ἁπλῶς πᾶν ξύλον. καὶ αὐτὸ τὸ ἐν δένδροις. ὡς τὸ οὐ γάρ πω τοίους ἀνήλυθον ἐκ δόρυ γαίης. γίνεται δὲ, ὥσπερ ξύλον ἀπὸ τοῦ ξύω. οὕτω δόρυ ἀπὸ τοῦ δέρω. ὃ καὶ τὸ ξύω δηλοῖ. ὅθεν καὶ δρύπτεσθαι τὸ ξέεσθαι, ἀπὸ τοῦ δόρυ δορύπτω, καὶ συγκοπῇ δρύπτω. ἐντεῦθεν καὶ δορίδες, κατὰ Αἴλιον Διονύσιον, μαγειρικαὶ τράπεζαι. δῆλον δὲ ἐνταῦθα, ὡς δόρυ θήγεται οὐ τὸ ξύλον αὐτὸ, ἀλλ' ἡ ἐν ἄκρῳ σιδηρᾶ ἐπιδορατίς. λαχοῦσα ὡς μέρος τὸ καὶ αὐτὴ καλεῖσθαι δόρυ, καλουμένη ἐν κυριολεξίᾳ καὶ αἰχμὴ, παρὰ τὸ αἷμα χέειν τῇ ὀξύτητι. ὅθεν ἡ τραγῳδία τολμήσασα, αἰχμὴν βέλεος εἶπε τὴν ὀξύτητα τοῦ σιδήρου, δι' οὗ Οἰδίπους τετύφλωτο. Τὸ δὲ εὖ δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω, παροιμίαν ἐποίησε, τὸ σὺν δορὶ σὺν ἀσπίδι, ἐπὶ τῶν παντὶ τρόπῳ πρᾶξαί τι πειρωμένων. Τὸ δὲ ἅρμα, νῦν μὲν ἑνικῶς εἶπεν ὁ ποιητής. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς, πάνυ σπανίως εὑρεθήσεται τοῦτο ποιήσας. πληθυντικῶς μάλιστα τῷ ὀνόματι χρώμενος κατὰ ἔθος οἰκεῖον. εἴωθε γὰρ πολλὰ τῶν ἑνικῶν πληθύνειν ὡς εἴρηται. ὅτι δὲ ἡ τοῦ ἅρματος λέξις καὶ ἐπὶ ὅπλου λέγεται, καὶ ὅτι Ῥωμαϊκὸν τοῦτο, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο οὐδὲ ὁμωνυμία ἐντεῦθεν γίνεται, δηλοῦσιν οἱ παλαιοὶ σοφοί. ἐπιμελεῖσθαι δὲ τῶν ὅπλων ὁ βασιλεὺς παραινεῖ. ὅτι τὲ στρατιώτου δεῖγμα καὶ τὸ τοιοῦτον, καὶ ὅτι τῶν ὅπλων ἠμελημένων, πολλὰ πολλάκις οἱ πολεμισταὶ βλάπτονται. ἐκ τοῦ Νέστορος δὲ ὠφελημένος ὁ βασιλεὺς, μετὰ τὴν δημηγορίαν τακτικῶς λαλεῖ, ἵνα μὴ ἀκούσῃ καὶ αὐτὸς παισὶν ἐοικότα δημηγορεῖν, οἷς οὔτι μέλει πολεμήϊα ἔργα. διὸ μέμνηται πολεμικῶν. Τὸ δὲ ἀμφὶς ἰδὼν, ἀντὶ τοῦ κύκλῳ, ἤτοι πάντοθεν ἀπὸ τῆς ἀμφὶ προθέσεως, οὕτω καὶ αὐτῆς δηλούσης ἐν τῷ, νῆσος ἀμφιρρύτη καὶ ἀμφίαλος. τὸ μέντοι ἀμφὶς φράζονται, σημασίαν ἑτέραν ἔχειν, ἐφάνη πρὸ τούτων. Τὸ δὲ στυγερῷ κρίνεσθαι ἄρηϊ, ἀντὶ τοῦ συνεῖναι καὶ ὁμοῦ εἶναι τῷ ἄρει. καὶ ὡς ὑπ' αὐτῷ κριτῇ, τὸ μάχιμον ἔργον μεταχειρίζεσθαι. ἢ καὶ ἄλλως τὸ, κρινώμεθα, ἀντὶ τοῦ συγκρινώμεθα. ἀναμισγώμεθα. συγχεώμεθα. οὗ τὸ ἀνάπαλιν διακρίνεσθαί ἐστιν. ὡς καὶ ὅτε τοὺς αἰπόλους φησὶ τὰ αἰπόλια διακρίνειν. καὶ ὡς ἡ νὺξ ἐλθοῦσα διακρινέει μένος ἀνδρῶν. ἐναντίον γὰρ τὸ συγκρίνειν καὶ τὸ διακρίνειν, ἃ καὶ αὐτὰ γενικῷ ὀνόματι, κρίνειν λέγονται. οἷον στυγερῷ κρινώμεθα ἄρει, ἀντὶ τοῦ συγκρινώμεθα. καὶ κρῖνε ἄνδρας, ἀντὶ τοῦ διάκρινε. καὶ ἔθυνον κρίνοντες, ἀντὶ τοῦ διακρίνοντες. Τὸ δὲ ἱδρώσει τελαμὼν ἀσπίδος, ἀντὶ τοῦ ὑγρανθήσεται τῷ ἐκ τῶν στηθέων πολλῷ ἱδρῶτι. οὐ γὰρ αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ τελαμὼν ἱδροῖ ὡς ὁ ἵππος. Τελαμὼν δὲ νῦν, λῶρος πλατύς, δι' οὗ ἡ ἀσπὶς ἀνεφέρετο. διὸ καὶ ἀναφορεὺς ὁ αὐτὸς ἐλέγετο. ἐνταῦθα δὲ σημειοῦνται οἱ παλαιοὶ ὅτι, οὔπω τότε πόρπακας εἶχον αἱ ἀσπίδες, ἀλλ' ὑπὸ τελαμώνων διῳκοῦντο, διηκόντων ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον. φανήσεται γὰρ ἐν τοῖς ἑξῆς, ὅτι ἐν τῷ μέσῳ κανόνιόν τι τὸ παλαιὸν εἶχεν ἡ ἀσπίς. οὔπω γὰρ ἐπενοήθησαν οἱ νῦν χιαστοὶ πόρπακες, οἳ καὶ ὄχανα λέγονται. λέγεται δὲ καὶ ὁ τελαμὼν, ὡς καὶ ὁ τάλας ἀπὸ τοῦ ταλάω τὸ καρτερῶ. οἱονεὶ ταλαμὼν, ὁ καρτερικὸς καὶ βασακτικός. τὸ δὲ μ' ἀπὸ πλεονασμοῦ παραγωγικοῦ ἔχει, ὡς καὶ ὁ πλαταμών. τελαμὼν δὲ ἀσπίδος, πρὸς διαστολὴν ἑτέρων ἐρρέθη. ὧν εἷς καὶ ὁ τοῦ ξίφους. εἰ δέ τι καινὸν δοκεῖ τελαμῶνι τοιούτῳ ὁμωνυμεῖν τὸν ἥρωα τὸν ἐξ Αἰακοῦ, ἐνθυμητέον ὅτι καὶ ὁ Δοῦρις, ἀνὴρ ἱστορικὸς, εἰ καὶ μὴ ὁμωνυμεῖ, ἀλλ' οὖν παρωνόμασται δόρατι. Ἀσπὶς δὲ ἀμφιβρότη, ἡ ἀμφὶ τὸν βροτὸν ἄνθρωπον. ἢ ἡ σκέπουσα ὅλον τὸν ἄνθρωπον. φασὶ δὲ ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ, ὅτι τὸ βροτὸς ἐν ταῖς συνθέσεσι προσλαμβάνει τὸ μ'. οἷον τερψίμβροτος. φαεσίμβροτος. κλεόμβροτος. ἐναρίμβροτος αἰχμή. πλησόμβροτος ἀγορά. δίχα τῆς ἀμφιβρότη. καὶ ἀβρότη ἡ νύξ. εὔξοον δὲ ἅρμα, οὐ μόνον τὸ εὖ ἐξεσμένον πρὸς κάλλος, ἀλλὰ καὶ τὸ ἄλλως πρὸς τέχνης ἀρετὴν ξεσθὲν, ἵνα συμμέτρως ἔχῃ πρὸς τὸ καλῶς ὑπὸ ζώων ἕλκεσθαι. χρεία γὰρ συμμετρίας πάντως καὶ ἅρμασι, τοῖς τε πολεμιστηρίοις, καὶ τοῖς ἐναγωνίοις. τοῦ δὲ τιταίνειν, ἄχρηστον θέμα, τῶ, καθάπερ οὐ χρηστὸν οὐδὲ τὸ τῶ, τὸ λαμβάνω. ἐξ οὗ καὶ τὸ, κύκλωψ, τῆ πίε οἶνον. ἐκ δὴ τοῦ προτέρου τῶ, παράγωγα, ἓν μὲν, τένω ἐξ οὗ τὸ τείνω. ὡς κτένω κτείνω. καὶ ἔστι καὶ ὁ τένων, ἐκ τοῦ τένω. ἕτερον δὲ ταίνω διὰ διφθόγγου, ὡς ῥῶ ῥαίνω. καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν τιταίνω. ὅθεν φίλον δαιμόνιον οἱ Τιτᾶνες. Ἔτι προαναφώνησις τὸ, οὐ γὰρ παυσωλή ἔσσαι οὐδ' ἠβαιόν. εἰ μὴ νὺξ ἐλθοῦσα διακρινέει μένος ἀνδρῶν. οὕτω γὰρ μέλλει διασκευάζειν τὴν μάχην ὁ ποιητής, ἐκ πρωΐας τελουμένην ἕως νυκτός. καὶ ὅρα τὸ, διακρινέει μένος. μετ' ὀλίγα μὲν γὰρ ἡγεμόνες διακρίνουσι λαοὺς αἰπολίων δίκην. ἡ δὲ μάχη, οὐχ ἁπλῶς ἄνδρας, ἀλλὰ μένεα διακρίνει ἀνδρῶν. ἰδίᾳ μὲν τιθοῦσα τοὺς νικῶντας, ἀφιστῶσα δὲ τοὺς ἡττωμένους.

Ὣς ἔφατ'. Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ὡς ὅτε κῦμα
Ἀκτῇ ἐφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσει νότος ἐλθὼν
Προβλῆτι σκοπέλῳ. τὸν δ' οὔποτε κύματα λείπει
Παντοίων ἀνέμων, ὅταν ἔνθ' ἢ ἔνθα γένωνται.

Ἀυσάν-

Ἀνστάντες δ' ὀρέοντο, κεδασθέντες κατὰ νῆας,
Κάπνισάν τε κατὰ κλισίας, καὶ δεῖπνον ἕλοντο.
Ἄλλος δ' ἄλλῳ ἔρεζε θεῶν αἰειγενετάων,
Εὐχόμενος θάνατόν τε φυγεῖν, καὶ μῶλον ἄρηος.
Αὐτὰρ ὁ, βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Πίονα πενταέτηρον ὑπερμενεῖ κρονίωνι.

Ὅτι ὥσπερ πρὸ τούτου τὴν ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἔγερσιν τῶν ἑλλήνων καὶ κίνησιν, κύμασι πόντου εἴκασεν, εἶτα πάλιν τὴν ἐπαναστροφὴν, ὁμοίως κύματι πολυφλοίσβοιο θαλάσσης, οὕτω καὶ νῦν τῶν ἀχαιῶν ἀναστάντων μετὰ τὰς δημηγορίας τῶν ἀριστέων, μέγα ἰάχειν αὐτούς φησιν. ὡς ὅτε κῦμα ἀκτῇ ἐφ' ὑψηλῇ ὅτε κινήσει νότος ἐλθὼν προβλῆτι σκοπέλῳ, τὸν δ' οὔποτε κύματα λείπει παντοίων ἀνέμων, ὅτ' ἂν ἔνθ' ἢ ἔνθα γένωνται. καὶ ὅρα ὅπως ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἐκ τῆς θαλάσσης δηλαδὴ, διαφόρους εἴληφε παραβολάς. ὧν δὲ αὐτῶν ἡ μὲν πρώτη δηλωτικὴ ὡς ἐῤῥέθη, τῆς τῶν ἐθνῶν καὶ φύλων κινήσεως. ἡ δὲ δευτέρα τῆς παλινδρομήσεως, καθ' ἣν συχνὰ πρὸς τῷ αἰγιαλῷ τὰ κύματα βρέμουσιν. ἡ δὲ τρίτη αὕτη, μόνης τῆς ἰαχῆς καὶ τῆς βοῆς τοῦ λαοῦ. πολλαχοῦ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐφεξῆς, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὕλης τεχνάσεται τοιαύτας τινὰς παραβολὰς, ποικίλος ὢν τοῖς φιλακροάμοσι δαιταλεὺς, καὶ κατὰ τὸν θρυλλούμενον τοῦ ἀλεξάνδρου δειπνοκλήτορα, ἐξ ἑνός τινος εἴδους, πολλὰ τεχνώμενος ἐδέσματα. παράλαβε δὲ ἐν τῇ παραβολῇ ταύτῃ ἀκτὴν ὑψηλὴν καὶ νότον, εἰς ἔμφασιν τοῦ μεγέθους τῆς ἰαχῆς. κῦμα γὰρ ὁ νότος ὠθῶν μέγα καθ' Ὅμηρον, καὶ ὑψηλῇ προσρήσσων ἀκτῇ, μεγάλην ἰαχὴν οἶδεν ἀποτελεῖν. προβλῆτα δὲ σκόπελον λέγει, λίθον προβεβλημένον τῆς θαλάσσης ὡς ἐν ἀκρωτηρίῳ, ἐξ οὗ ἔστι πολὺν τόπον κατασκοπεῖν. Ἱστέον δὲ ὅτι ἔστι ποτὲ τὸν στερεὸν ἄνδρα καὶ κινδύνοις ἀπερικλόνητον, τοιούτῳ προβλῆτι σκοπέλῳ εἰκάσαι· ὃν οὐ λείπει κύματα παντοίων ἀνέμων, ὅτ' ἂν ἔνθα ἢ ἔνθα γένωνται. τοιούτῳ δέ πως καὶ τοὺς ἕλληνας ὁ ποιητὴς ἀφομοιοῖ. οὓς ὡς θάλασσα δουλεύει καθὰ προεῤῥέθη ἀνέμοις, οὕτω καὶ αὐτοὺς δουλεύοντας οἴδαμεν οὐ ταῖς βασιλικαῖς μόνον, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ταῖς τῶν γερόντων βουλαῖς. αἵ τινες ἦσαν τὸ, φεύγωμεν. τὸ, μένωμεν. τὸ, μαχώμεθα. τὸ ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον καὶ τὰ λοιπά. Ἱστέον δὲ ὡς ἐπεὶ ἐκ τοῦ σκοπὸς γίνεται ὁ σκόπελος, λέγοιτ' ἂν καὶ σκοπιά. ἤδη δὲ, καὶ περιωπή. Ὅτι πολλαὶ τῶν λέξεων ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμεναι, εἶτα τοῦ κατ' ἀρχὰς συμφώνου ἐκπεσοῦσαι, μένουσι πάλιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας. οἷον, καύχημα, αὔχημα, χλιαρὸν, λιαρόν. γαῖα, αἶα. σμικρὸν, μικρόν. σῦς, ὗς. οὕτω γοῦν καὶ σκεδάζω καὶ κεδάζω. οἷον, κεδασθέντες ἐπὶ νῆας. φασὶ δὲ καὶ τὸ πήγανον οἱ παλαιοὶ, τοιούτῳ λόγῳ ἤγανον λέγεσθαι. Ὅτι τὴν μὲν βασιλικὴν θυσίαν ὡς ἀξίαν λόγου διὰ τὸν βασιλέα πολυλογεῖ, κατωτέρω λέγων τί τε ἔθυσεν, ὅτι βοῦν δηλαδή. καὶ τίνι, ὅτι τῷ διΐ. διεσκεύασε δὲ καὶ τὸ, ὅπως, καθὰ καὶ ἐν τῇ ά ῥαψῳδίᾳ τῷ ἀπόλλωνι θυσία γίνεται. τὴν δὲ ἑκάστου τῶν ἑλλήνων θυσίαν ἐπιτέμνων, ἐν δυσὶν ἔπεσιν ἐπιτρέχει. λέγων οὕτως ἐπὶ κεφαλαίου. κάπνισάν τε κατὰ κλισίας καὶ δεῖπνον ἕλοντο. ἄλλος δ' ἄλλῳ ἔρεζε θεῶν αἰειγενετάων. ἔστι δὲ τὸ μὲν ἐκάπνισαν, ἀντὶ τοῦ πῦρ ἀνῆψαν ἐπὶ θυσίᾳ τε καὶ ἐπὶ ἀναγκαίῳ δείπνῳ τῷ πρὸ τῆς μάχης ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος ῥηθέν. ἐπακολουθεῖ γὰρ τῇ τῶν ξύλων καύσει, καπνός. πέφρασται οὖν ἐκ τοῦ ποῤῥωτέρου. τὸ μέντοι ἐγγύτερον παρ' Εὐριπίδῃ, ἐν τῷ, πῦρ τ' ἀνάψοισι θεοῖς. δύναται δὲ εἶναι τὸ ἐκάπνισαν, καὶ ἀντὶ τοῦ ἔθυσαν. ἵνα λέγῃ ὅτι θύσαντες, εἶτα ἐδείπνησαν. εὐοδοῖ δὲ τὸν τοιοῦτον νοῦν, τὸ, ἄλλος δ' ἄλλῳ ἔρεζε θεῶν. καὶ τὸ, κνίσση δ' οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ, καὶ οὕτω νοοῖτ' ἂν τὸ ῥηθὲν, ἀντὶ τοῦ κνίσσαν ἀνήγαγον περιελισσομένην καπνῷ. εἴτουν τὸν οὐρανὸν ἐκνίσσωσαν θύμασι. Τὸ δὲ ἄλλος ἄλλῳ ἔρεζε, γέγονε μὲν ἀρχὴ παροιμίας τῆς λεγούσης, ἄλλα παρ' ἄλλοις καλά. δηλοῖ δὲ πολυκλήτους εἶναι καὶ τοὺς ἕλληνας, καθὰ καὶ τοὺς τῶν τρώων ἐπικούρους. καὶ θύειν ἕκαστον, πατρῴοις θεοῖς. τὸ γὰρ θεῖον φασὶ, φύσει μὲν, ἕν. θέσει δὲ, πολλά. ὠφελημένος δὲ καὶ Εὐριπίδης ἐξ Ὁμήρου, εἶπεν. ἄλλοισιν ἄλλος θεῶν τε κἀνθρώπων μέλει. Τὸ δὲ ἔρεζεν, ἀδιπλωτὸν ἔχει τὸ ρ' κατὰ συνήθη κλίσιν, ἧς τὸ μέτρον ἐδεήθη, ὡς καὶ ἐπ' ἄλλων γίνεται πολλαχοῦ. ἀττικὸς δὲ ἀνὴρ, διπλασιάζει καὶ αὐτό. Ἱστέον δὲ ὅτι τρῶες ἐν τοῖς ἑξῆς, οὔτε δειπνήσουσιν, οὔτε θύουσι, διὰ τὴν δηλωθησομένην κατέπειξιν. τάχα δὲ καὶ ἐκεῖνοι, κατὰ τὸ σιωπώμενον πεποιήκασιν οὕτω πρὸ τῆς ἐκτάξεως. Αἰειγενέται δὲ, ἢ ὧν τὸ γένος ἀεὶ διαρκεῖ, ἢ ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φησὶν, αἰὲν ἐόντες. λέγεται γὰρ παρὰ τῶν παλαιῶν, ὅτι οἱ ἴωνες τὸ εἶναι, γενέσθαι φασίν. ὅθεν αἰειγενέτης ὁ ἀεὶ ὤν. Ἱστέον δὲ ὡς οὐ μόνον διὰ τὸ κατεπεῖγον ἐνταῦθα τοῦ δείπνου, εὐτελῆ τὰ θυόμενα τῷ τε δήμῳ καὶ τῷ βασιλεῖ, ἀλλὰ καὶ ἄλλως ἐπειδὴ οὐ πολυτελῶς διεχειρίζοντο τὰ τῶν εὐωχιῶν οἱ παλαιοί. διὸ σκώπτων ἀντιφάνης ἔφη. τί δ' ἂν ἕλληνες μακροτράπεζοι φυλλοτρῶγες δράσειαν. οἱ δέ γε ὕστεροι, εἰς χάος τρυφῆς καθῆκαν ἑαυτούς. καὶ ὁ μὲν ὁμηρικὸς εὐρυκρείων, αὐταρκεῖται καθὰ εἰρήσεται, βοῦν ἕνα κατακόψας ἑαυτῷ τε καὶ τοῖς ἀρίστοις. ἐν δὲ τοῖς ὑστερογενέσι, τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν, χίλια φασὶν ἱερεῖα τῆς

ἡμέρας κατεκόπτοντο, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται πλατύτερον. Ὅτι διάφορος καὶ ἡ εὐχὴ, τοῦ τε πλήθους καὶ τοῦ βασιλέως. τῶν μὲν γὰρ ἕκαστος ἐν τῷ θύειν, ἦν εὐχόμενος θάνατόν τε φυγεῖν, καὶ μώλου ἄρηος. ἀγαπητὸν ἡγούμενος μόνον τὸ ζῆν. ὁ δὲ βασιλεὺς μεγάλα εὐχόμενος, ὡς ῥηθήσεται ἀκολούθως οἷς τὸν ὄνειρον ἔκρινε, μὴ δῦναι τὸν ἥλιον εὔχεται, πρὶν αὐτὸν τήν τε Τροίαν ἑλεῖν, καὶ τὸν Ἕκτορα ἀνελεῖν. οὐ γοῦν ἀρκεῖ τὸν βασιλέα ζῆν, εἰ μὴ καὶ εὐκλεῶς. ἔνθα οὐδὲ τοῦ στρατοῦ ὑπερεύχεται, οἷα λαθόμενος διὰ τὸ ἓν μόνον εἰς νοῦν ἔχειν τὸ κατασκέψαι τὴν Ἴλιον. μῶλος δὲ ἄρεος, ἡ κακοπάθεια ἐκ τοῦ μόλις, ἐκταθέντος τοῦ ο. ἢ παρὰ τὸ μὴ καὶ τὸ, ὅλος, μήολος ὁ μὴ τὴν ὁλότητα φυλάττων τοῦ στρατοῦ. καὶ κατὰ κρᾶσιν μῶλος. ὡς δόημα δῶμα. σιγηωπὴ, σιωπή. βοήσομαι, βώσομαι. ὀγδοήκοντα, ὀγδώκοντα. τὸ ἥμισυ, τῶμισυ. μάλιστα δὲ ὡς μήορος, μῶρος παρ' Ἀττικοῖς. ὁ παρὰ τοῖς ὕστερον ὀξυτόνως μωρός. καὶ ὅρα ὅτι ἐντελὲς μῶλος ἄρηός ἐστι. τὸ δὲ μῶλος ὁ πόλεμος, ἐλλιπῶς λέγεται. ὅτι δὲ τοῦ ἄρηος προϋπάρχει εὐθεῖα ὁ ἄρευς, ῥηθήσεται ἐν τοῖς ἑξῆς. Ὅτι βοῦν ἱέρευσεν Ἀγαμέμνων τῷ Διὶ πίονα πενταέτηρον. ὡς βασιλεὺς βασιλεῖ ζῶον βασιλικόν. ὡς τελείῳ φασὶ τέλειον. ὡς μέγα, μεγίστῳ. ὡς δυνατῷ, ἀκμαῖον. ἀκμάζει γὰρ ὁ πενταέτηρος βοῦς. ὅπου γε Ἡσίοδος καὶ τοὺς ἐνναετῆρας, ἀρίστους εἰς ἐργασίαν γῆς λέγει. καὶ ἥβης μέτρον ἔχειν φησί. καὶ Ἀριστοτέλης δὲ ἱστορήσας ἀκμάζειν μάλιστα τὸν βοῦν πενταέτη ὄντα, λέγει ὀρθῶς πεποιηκέναι τὸν Ὅμηρον, βοῦν ἄρσενα πενταέτηρον. φησὶ δὲ καὶ τὸ, βοὸς ἐννεώροιο, τουτὸν δύνασθαι. παράγεται δὲ ἐκ τοῦ πενταετὴς, ἢ πενταέτης ὁ πενταέτηρος. ὡς καὶ ἐκ τοῦ ἐνναετὴς, ὁ ἐνναέτηρος.

Κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας παναχαιῶν.
Νέστορα μὲν πρώτιστα, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα.
Αὐτὰρ ἔπειτ' αἴαντε δύω, καὶ Τυδέος υἱόν.
Ἕκτον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον.
Αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
Ἤδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο.
Βοῦν δὲ περιστήσαντο, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
Τοῖσι δ' ἐπευχόμενος, μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων.

Ὅτι ἐνταῦθα φανερῶς δηλοῖ τίνας ἐν τῷ προβουλίῳ γέροντας ἔφη ὁ ποιητής. ὅτι δηλαδὴ τοὺς ἀριστεῖς. φησὶ γὰρ κίκλησκε δὲ γέροντας. καὶ εὐθὺς ἐπάγει ἀριστῆας παναχαιῶν. Νέστορα μὲν πρώτιστα καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα. αὐτὰρ ἔπειτ' αἴαντε δύο καὶ Τυδέος υἱόν. ἕκτον δ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον. αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος. ὅρα οὖν ὅτι καὶ νῦν γέροντας εἰπὼν, οὐ πάντας καθ' ἡλικίαν ἀπηριθμήσατο γέροντας. οὔτε γὰρ οἱ αἴαντες, οὔτε ὁ τοῦ Τυδέως Διομήδης, γέροντες. λέγει τοίνυν γέροντας ἐκ μέρους καὶ τούτους ὡς ἐντίμους, οὓς καὶ ἀριστῆας ἐπονομάζει παναχαιῶν. καὶ ἴδε ὅτι καὶ τὸν Νέστορα τοῖς ἀριστεῦσι συγκαταλέγει. οὐχ ὅτι νῦν τοιοῦτος ἐστὶν, ἀλλ' ὅτι ποτὲ ἦν. ἢ καὶ ἐκ μέρους καθά που καὶ πρὸ ὀλίγου εἴρηται. ὡς γὰρ οἱ αἴαντες καὶ ὁ Διομήδης οἱ νέοι καὶ ἀριστεῖς γέροντες λέγονται διὰ τοὺς σὺν αὐτοῖς τοιούτοις τῇ ἡλικίᾳ, οὕτω καὶ οἱ τῷ χρόνῳ γέροντες, ἀριστεῖς διὰ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀρίστους τὴν χεῖρα καὶ ἀνδρικούς. κικλήσκει δὲ πρώτιστα μὲν τὸν Νέστορα, οἷα πρὸ βραχέος εὐδοκιμήσαντα, καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐπαινεθέντα, ὡς ἀγορᾷ νικῶντα πάντας Ἀχαιούς. ὡς γὰρ ὁ Νέστωρ φιλοβασιλεὺς, οὕτω φιλονέστωρ ὁ βασιλεύς. καὶ ἄλλως δὲ ὡς εἰκὸς κατά τι ἔθος παλαιότατον, καθ' ὃ καὶ ἐν Λακεδαίμονι ὁ πρεσβύτερος ἡγεῖτο φασὶν ἐν τοῖς συσσιτίοις, ἐπὶ τὰς κλίνας, εἰ μή τινα ἕτερον ὁ βασιλεὺς προσκαλέσαιτο. εἶτα τὸν Ἰδομενέα, ὡς καὶ αὐτὸν καθ' ἡλικίαν πρεσβεῖον ἔχοντα. καὶ ὅτι καὶ συγγενὴς τῶν βασιλέων ἦν. καὶ ὅτι τῶν νησιωτῶν ὁ δυνατώτατος ἦν, ὀγδοήκοντα νῆας ἔχων συμμαχούσας τοῖς Ἕλλησι. καὶ ἄλλως δὲ καθ' αὑτὸν ἀνδρεῖος, ὡς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα δηλωθήσεται. τρίτον δὲ τὸν μέγαν Αἴαντα, ὃς τῶν Ἑλλήνων ἄριστος ἦν. δεύτερος ἥκων εἰς ἀνδρίαν μόνου τοῦ Ἀχιλλέως, ὡς πολλαχοῦ φανήσεται. τέταρτος ὁ μικρὸς Αἴας ὁ Λοκρὸς, ἀεὶ τῷ μεγάλῳ καὶ συμπαρομαρτῶν ἐξ ἀνάγκης ὡς λεχθήσεται κατὰ καιρὸν, καὶ συνεκφωνούμενος ἀπὸ τοῦ κοινοῦ. πάνυ γοῦν σπανίως ἀλλήλων διῃρημένοι που εὑρεθήσονται, τὰ πολλὰ δὲ συνόντες ἀλλήλοις ἱστορηθήσονται. διὸ ἐν τοῖς πολέμοις ὁμοῦ ὄντες καὶ ἀλλήλων ἀχώριστοι οἷα θυμὸν ἔχοντες ἶσον κατὰ τὸν ποιητὴν, ὁμοῦ καὶ κικλήσκονται εἰς τὸ βασιλικὸν συμπόσιον. ὡς τοῦ ἴσου θυμοῦ καὶ τῆς ὁμωνυμίας ἀδιασπάστους ποιούντων αὐτούς. πέμπτος ὁ Διομήδης. ὃς τέταρτος ἂν ἦν, εἰ μὴ ὁ Λοκρὸς διὰ τὴν ὁμωνυμίαν συγκατελέγη τῷ μεγάλῳ Αἴαντι. ἀνδρειότατος γὰρ ὁ ἀνήρ. ἔτι δὲ καὶ ἐν δημηγορίαις ὑπερφέρει τῶν ἡλικιωτῶν, ὡς αὐτά που τὰ ἔργα δείξουσιν. ἕκτος ὁ Ὀδυσσεύς. οὐχ ὡς πάντων τῶν προηριθμημένων ἥττων. πῶς γὰρ ὁ βουλάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς πόλεμόν τε κορύσσων. ἀλλ' ὅτι τοῦ Νέστορος προτεταγμένου βασιλικῇ χάριτι, οὐ θέλει ὁ ποιητὴς ἄντικρυς δοῦναι δευτερεῖον τῷ Ὀδυσσεῖ, ὃν αὐτὸς καθὰ καὶ πρὸ μικροῦ εἴρηται, οὕτω πολλοῦ λόγου ἀξιοῖ, πολλῷ δὲ πλέον, οὐδὲ τρίτον αὐτὸν ἢ ἐφεξῆς ἀριθμεῖ, ἀλλὰ ἕκτον μὲν,

ἐπὶ

ἐπὶ τοῖς ἄλλοις τριεῖ. αὐτὸν δὲ κατὰ βασιλικὴν γνώμην, τελευταῖον τίθησιν, οὐκ αἰσχύνων τῇ τάξει, τίς γὰρ ἂν ὕστατον οἰηθείη τῶν γερόντων εἶναι τὸν Ὀδυσσέα, ἀλλὰ μᾶλλον ἀμφήκειστον οὕτως αὐτὸ πρωτεῖον τριῶν. οἱ γὰρ ἔσχατοι τόποι, ἔστιν οὗ τῶν ἀρίστων εἰσί. καθὰ καὶ τοῦ ναυστάθμου ἓν μὲν ἄκρον μέρος ὁ αἴας εἶχε. θάτερον δὲ ἀχιλλεύς, οἱ τῶν ἑλλήνων ἄριστοι. οὕτω γοῦν κἀνταῦθα τοὺς ἀρίστους Νέστορά τε καὶ Ὀδυσσέα, ἐσχάτους ὁ βασιλεὺς μὲν συνεκαλέσατο. ὁ δὲ ποιητής, ἠρίθμησε. καὶ οὐκ ἦν ἄλλη τάξις σεμνοτέρα τῷ Ὀδυσσεῖ, τοῦ πρωτείου δεδομένου τῷ Νέστορι. ὅμως δὲ ὁ ἀγαμέμνων οὐκ ἀτίμως αὐτῷ προσφέρεται καλήσκων ὕστερον. φύσις δ' αὕτη ἀσχολίας καὶ σπουδῆς συμποσιακῆς περὶ τὸ τῶν ἄλλων ἐν λόγῳ τιθέναι, τοὺς μὲν πάντως γνησίους καὶ οἰκειακούς. τοὺς μὲν γοῦν τοιούτους, ἐν δευτέρῳ καὶ παρέργῳ τίθεμεν. εἰδότας ὅτι φύσει τὴν οἰκειότητα ἔχουσι. τοὺς δὲ ξένους, ἐν πρώτοις ἄγομεν ὥσπερ εἰδέναι λόγον ἀξιούμενοι. οὕτω δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς νῦν ὡς πάνυ οἰκειακὸν παρεῖδε τὸν Ὀδυσσέα. τὸν δέ γε ἀδελφόν, οὐδὲ ἐκάλεσεν, ὃς αὐτῷ πάντων πολὺ δήπουθεν φίλτατος ἦν. ἀλλὰ εἰδὼς ἐκεῖνος ὅτι ἐπονεῖτο ὁ ἀδελφός, τουτέστιν ἐνήργει περὶ θυσίαν, αὐτόματος ἦλθεν. ἤδεε γάρ φησι κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο. ἐνταῦθα δέ φασιν οἱ παλαιοὶ ὡς διδάσκει Ὅμηρος, ὡς οὐ δεῖ καλεῖν ἐν συμποσίῳ, ἀλλ' αὐτομάτους ἰέναι. δῆλον γοῦν, ὡς οὔτε ἀδελφὸν οὔτε γονέας κλητέον, οὔτε γυναῖκα οὔτ' εἴ τις φασὶν ἰσοτίμους τινὰς τούτοις ἄγει. καὶ γὰρ ἂν ψυχρὸν εἴη καὶ ἄφιλον. εἶτα φησὶν ὁ ἀθήναιος ὅτι, καίτοι τινὲς στίχον προσέγραψαν τὴν αἰτίαν προστιθέντες. ἤδεε γὰρ ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο. ὥσπερ δέον ὂν καὶ αἰτίαν εἰπεῖν δι' ἣν ἀδελφὸς αὐτόματος ἂν ἥκοι πρὸς δεῖπνον. καὶ Δημήτριος δέ φησιν ὁ φαληρεύς, ἐπαρίστερον τὴν τοῦ στίχου τούτου πρόσληψιν οἶδε. καὶ οὕτω μὲν αὐτόματος ἐπέβαλεν ὁ Μενέλαος τῷ δείπνῳ. εἰ δὲ Ὀδυσσεὺς ὁ ἕκτος κληθεὶς ἄτιμος, πολλῷ πλέον ὁ ἀδελφὸς ὁ μὴ δὲ κληθεὶς ὅλως. ἀλλὰ μὴν οὐδέτερον. οὐ γοῦν οὔτε ὁ ἕκτος ἄτιμος, οὔτε ὁ ἕβδομος. ὅρα δὲ ὅτι ἕκτον τάξας ὁ ποιητὴς τὸν Ὀδυσσέα ἤτοι ἔσχατον ἐν τοῖς κληθεῖσι, σεμνύνει αὐτὸν ἑτέρως καὶ ὕψοι τῷ ἐγκωμίῳ. εἰπὼν Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον. καὶ δείξας ἐντεῦθεν αὐτὸν οὐκ ἀπεοικότα τοῦ πρώτου Νέστορος. μὴ δὲ ἔσχατον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἄκρον τινά, καθὰ καὶ ὁ Νέστωρ. καὶ κατὰ μὲν τὸν βασιλέα, ἕκτον τῇ κλήσει. κατὰ δὲ τὸν Ὅμηρον, πρῶτον τῇ τῆς φρονήσεως ἀρετῇ, καθ' ἣν ὡμοίωται τῷ ὑπάτῳ Διΐ. ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸν μὲν Ὀδυσσέα ὡς ἐρρέθη, ἐπῄνεσε. τὸν δὲ Ἰδομενέα, προσεῖπεν ἄνακτα. τοὺς δὲ λοιποὺς τέσσαρας, ψιλῶς οὕτω κατ' ὄνομα προήνεγκε. τὸν δὲ Μενέλαον, βοὴν ἀγαθὸν εἶπεν. Ἐκ δὲ τοῦ παναχαιῶν, ὕστερον οἱ πανέλληνες εἴρηνται. καὶ τὸ πανελλήνιον. ὥς που καὶ τὸ πανιώνιον. ὁμοίως δὲ τύπου τοῖς πανιωνίοις καὶ τὰ παναθήναια ἡ ἑορτή, ὡς καὶ τὰ παμβοιώτια. αὐτόματος δέ, ὁ αὐτόκλητος καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ μεμαὼς ἤτοι προθυμούμενος ἐλθεῖν. οἱ δὲ νεώτεροι αὐτόματα τὰ κατὰ τύχην φασίν, ἐκ τοῦ μάτην. ὡς αὐτὰ μάτην οὕτω γινόμενα, καὶ ὡς ἔτυχεν, ὅπερ ἐνταῦθα οὐκ εὐσυμβίβαστον. πῶς γὰρ αὐτόματος καὶ κατὰ τύχην ἦλθεν ὁ εἰδὼς ὅτι ἐπονεῖτο ὁ ἀδελφός. ἡ δὲ τοιαύτη ἔννοια, καὶ τὰ παρὰ τοῖς μηχανικοῖς ὠνόμασεν αὐτόματα. ἐκ δὲ τοῦ αὐτόματος ἦλθεν ὁ ἀδελφὸς Μενέλαος, παροιμία ὕστερον ἐπενοήθη, τὸ ἄκλητοι κωμάζουσιν ἐς φίλους ἢ ἐς φίλων, φίλοι. Ὁ δὲ ἀδελφεός, πλεονασμὸν ἔχει τοῦ ε. ὁποῖον καὶ ὁ κενεός. ἴσως δὲ καὶ ὁ κελεός, ὡς ἀπὸ τοῦ κέλω. Βοὴν δὲ ἀγαθός, ὁ πολεμιστής. βοὴ γὰρ ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος, ἡ μάχη. ὥσπερ καὶ αὐτὴ ἐκ τοῦ ἄνω τοῦ βοᾶν καθὰ καὶ προείρηται, καὶ φύλοπις ἐκ τῆς ὀπὸς ἤτοι βοῆς τῶν φύλων. ἢ βοὴν ἀγαθός, ὁ εὐρυβόας. ἀρετὴ γὰρ καὶ τοῦτο στρατηγοῦ. καὶ χρήσιμον ἐν μάχαις τὸ μεγαλόφωνον. μήπω γὰρ φασὶ σάλπιγγος εὑρεθείσης, τῇ βοῇ διώκουν οἱ παλαιοὶ τὰς τῆς μάχης ἐπιθέσεις τε καὶ ἀνακλήσεις. καὶ ἱστοροῦνται πολλοὶ τῶν στρατηγῶν, ἐπαινεῖσθαι καὶ τῆς εὐρυφωνίας. ἔτι δέ φασι καὶ σημεῖον θάρσους τὸ βοᾶν. ἡ γὰρ δειλία θραύουσα τὸ πνεῦμα, εἰς ἀφωνίαν καθίστησι, καὶ βαμβαίνειν ποιεῖ. διὸ πολλαχοῦ τοὺς ἥρωας ὁ ποιητὴς βοῶντας παράγει διό, σμερδαλέον δ' ἐβόησε. καὶ ἤυσε διαπρύσιον. καὶ βοὴν ἀγαθοὺς ἀποκαλεῖ τόν τε Ἕκτορα, καὶ τὸν Αἴαντα καὶ τὸν Διομήδην, καὶ ἄλλους ἀνδρείους. τὸ μέντοι δειλιᾶν, ταρβεῖν λέγεται. καὶ ἡ δειλία τάρβος, παρὰ τὸ ταράσσεσθαι τὴν βοὴν τοῖς δειλοῖσιν.

Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, κελαινεφές, αἰθέρι ναίων,
Μὴ πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν,
Πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον
Αἰθαλόεν. πρῆσαι δὲ πυρὸς δηΐοιο θύρετρα.
Ἑκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι,
Χαλκῷ ῥωγαλέον. πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι,
Πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἄρα πώ οἱ ἐπεκραίαινε Κρονίων.
Ἀλλ' ὅγε δέκτο μὲν ἱρά. πόνον δ' ἀμέγαρτον ὄφελλεν.

Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὐέρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν
Δίπτυχα ποιήσαντες. ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
Καὶ τὰ μὲν, ἂρ σχίζῃσιν ἀφύλλοισι κατέκαιον.
Σπλάγχνα δ' ἄρ' ἀμπείραντες, ὑπείρεχον ἡφαίστοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ'. οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς, ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον.
Μηκέτι νῦν δηθ' αὖθι λεγώμεθα, μηδ' ἔτι δηρὸν
Ἀμβαλλώμεθα ἔργον ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίξει.
Ἀλλ' ἄγε κήρυκες μὲν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Λαὸν κηρύσσοντες, ἀγειρόντων κατὰ νῆας.

Ὅτι μεγαλοπρεπὴς ἡ ἐν τῇ κατὰ σύγκλητον θυσίᾳ ἐκβοηθεῖσα τοῦ βασιλέως εὐχή. καὶ τῇ τοῦ ὀνείρου ἀγγελίᾳ συντρέχουσα. φησὶ γάρ. Ζεῦ κύδιστε. μέγιστε. κελαινεφές. αἰθέρι ναίων, μὴ πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν, πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον αἰθαλόεν. πλῆσαι δὲ πυρὸς δηΐοιο θύρετρα. Ἑκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι χαλκῷ ῥωγαλέον. καὶ τὰ ἑξῆς. τὸ δὲ σχῆμα τῆς εὐχῆς, ἀττικὸν, κατὰ ἔλλειψιν. ἐν γὰρ τῷ μὴ πρὶν τὸν ἥλιον δῦναι, λείπει τὸ δός. ἢ ποίησον. ἢ εὔχομαι. ἢ τι τοιοῦτον. καὶ εἰσὶ τοιαῦτα καὶ ἕτερα σχήματα εὐκτικὰ παρά τε ἄλλοις καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ. Σημειῶσαι δὲ ὅτι ἐστὶ καὶ παρὰ Ἡροδότῳ σχῆμα τὲ ὅμοιον τῆς εὐχῆς, καὶ ἱστορία τοιαύτη. Δαρεῖος εὔξατο ἄνω εἰς οὐρανὸν ἀφεὶς οἰστὸν καὶ τὸν ἀέρα βαλὼν. ὦ Ζεῦ γενέσθαι μοι Ἀθηναίους τίσασθαι. σωφρονεστέρα δὲ πολλῷ ἡ τοῦ Ὁμηρικοῦ βασιλέως εὐχή. ὅτι δὲ λείπεται ῥῆμα ἐνταῦθα ἡ βασιλικὴ εὐχή, δι' οὗ τὸ, δὸς ὡς ἐρρέθη, καὶ ἐν τῇ γ' ῥαψῳδίᾳ δηλοῦται. ὅπου φησὶ δὸς ἀποφθίμενον δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω. ἐνταῦθα γὰρ ἐντελῶς ἤνεκται. τὸ δὲ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν ἤγουν ἐπελθεῖν σκότος, πεφιλοτίμηται κἀνταῦθα ῥηθῆναι, οἷα συντρέχον τῷ. ἐπιδῦναι ἥλιον. ἐπεὶ καὶ στέρησις ἡλιακοῦ φωτὸς ἡ νύξ. τὸ δὲ πρηνὲς, καὶ ἐπὶ ἐμψύχων λέγεται. φησὶ γοῦν κατωτέρω ὅτι πολλοὶ πρηνέες ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν. γίνεται δὲ, ἀπὸ τοῦ παρανεύειν. ἢ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἀπὸ τοῦ προνενευκέναι. δύο δὲ τούτων ἀντικειμένων πρηνοῦς καὶ ὑπτίου, κυρίως πρηνὲς λέγεται, τὸ πεσὸν ἐπὶ πρόσωπον. ὕπτιον δὲ τὸ ἀνάπαλιν. λέγεται δὲ καὶ διὰ τοῦ η πρηνές. ἐξ οὗ καὶ πρηνίξαι, τὸ ἐπὶ πρόσωπον ῥίψαι, εἴτε ἄνθρωπον εἴτε καὶ πόλιν. παρὰ πολλοῖς δὲ τὴν ὕστερον νικᾷ πρανὲς λέγεσθαι διὰ τοῦ α, ὡς ἀπὸ τοῦ παρανεύειν, ἢ μᾶλλον παρανέειν ὅ ἐστι κολυμβᾶν. ἐπειδὴ παρανέουσιν ἐοίκασιν οἱ πρηνεῖς κείμενοι. λέγεται δὲ μεταφορικῶς, πρανὴς, καὶ ὁ καταντὴς τόπος. ὅθεν καὶ παροιμία τὸ σφαῖρα κατὰ πρανοῦς. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον, ἀλλαχοῦ παραφράζων ὁ ποιητὴς, ἠμύσειε φησὶ τὴν πόλιν τοῦ Πριάμου. ἤγουν κλιθεῖσαν κάτω πεσεῖν. ἀπορήσει δὲ αὖ τις, ἐπειδὰν καταπέσοι τεῖχος ἐκ τοῦ ὀρθοῦ δι' ὃ τὸ τῆς Τροίας, τί τὸ διάφορον τοῦ πρηνὲς αὐτὸ πεσεῖν, ἢ ὕπτιον. εἰ μὴ ἄρα ὅτι τὸ ὕπτιον εὐφημότερον τοῦ πρανοῦς. τὸ γὰρ ὑπτιάζεσθαι, ἐπὶ ἀναπαύσεως μᾶλλον λέγεται. μάλιστα δὲ εὐφυὲς εἰπεῖν, ὅτι εὔχεται ὁ βασιλεὺς τὴν Τροίαν καταβαλεῖν, οὐκ ἐκ πολυπόνου πολιορκίας τῆς ἔξω καὶ ἀντιπροσώπου. ἀλλ' ἐκ τῆς ἔσω καὶ δι' εἰπεῖν κατὰ νώτου κατὰ κράτος ἁλοῦσαν. πάντως δὲ πρόσωπον πόλεως τὸ ἔξω προφαινόμενον, ὃ ἐκ μὲν τῶν ἐκτὸς ἀνατραπὲν, ὕπτιον πίπτει. ἐκ δὲ τῶν ἔσω ῥιφὲν, πρηνὲς κεῖται. ὅπερ τάχα καὶ ἔπαθεν ἡ Τροία ῥᾳδίως καὶ ἀπονητὶ δόλῳ ἁλοῦσα ὡς προγέγραπται. οὕτω καὶ ὅτε εὔχεταί που ἡ Ἑκάβη πρηνέα κεῖνον πεσεῖν, ἐπὶ ἀτιμίᾳ ἐκείνου ἡ εὐχή. ἵνα μὴ κατὰ στέρνου πληγεὶς, ἔντιμος πέσῃ μαχόμενος. ἀλλὰ φεύγων κέηται πρηνὴς, ἐκ τῶν ὄπισθεν παθὼν τὴν πληγήν. ὅρα δὲ ὅτι Ἀλεξάνδρου μὲν ἢ ἄλλου ἑτέρου τῶν Τρώων, οὐδεμία μνεία τῷ βασιλεῖ. Πριάμου δὲ μόνου καὶ Ἕκτορος. καθ' ὧν μάλιστα θυμοῦται, ὡς δυναμένων μὲν, μὴ λυόντων δὲ ἐν δίκῃ τὸν πόλεμον. διὸ μηδὲ τῆς Τροίας μνησθεὶς, τὸ τοῦ Πριάμου μέλαθρον καταβαλεῖν εὔχεται, καὶ θύρε-

θύρετρα διὰ πυρὸς δηΐου ἤγουν πολεμικοῦ πρῆσαι. ἐπιλεξάμενος δηλῶσαι ὡς ἀπὸ μέρους, τὴν μὲν τῶν Τρώων ἀπώλειαν, διὰ τοῦ Ἕκτορος, τὴν δὲ τῆς πόλεως, διὰ τοῦ οἴκου τοῦ Πριάμου. λέγεται δὲ μέλαθρον μὲν κατὰ τοὺς παλαιούς, ἡ ὄροφος. ἢ τὸ μέσον τῆς στέγης ξύλον, ὅ φασι καλεῖται ὑπέρτονον. καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ μελαίνεσθαι αἰθομένου πυρὸς καπνῷ. ἐκ δὲ τούτου, καὶ ὁ ὅλος οἶκος, μέλαθρον. ὥσπερ καὶ ἀπὸ ἑστίας τῆς τοῦ πυρὸς ὡς ἐκ μέρους, ἑστία τὸ ὅλον οἴκημα. αἰθαλόεν δέ, ἢ τὸ αἰθαλωθησόμενον, ὥς φασιν οἱ παλαιοί, ἢ τὸ διαφανὲς καὶ λαμπρόν. αἴθω γάρ, οὐ μόνον τὸ καίω, ἀλλὰ καὶ τὸ λάμπω. ἀκριβέστερον δὲ τὸ πρῶτον, οὗ προὔπεστιν ἡ αἰθάλη, οὐ τέφραν δηλοῦσα κατά τινας, ἀλλὰ μάλιστα, εἶδός τι καπνώδους ἀναθυμιάσεως ἐκ πυρός. ὁποία καὶ ἡ ἐκ τῶν καιομένων λίθων. πῦρ δὲ δήϊον λέγει, πρὸς διαστολὴν τοῦ θυτικοῦ φασὶ καὶ θείου. καὶ τοῦ γαμηλίου, καὶ τῶν τοιούτων. τοῦ δὲ θύρετρα ὁ τύπος, κατὰ τὸ τόρετρα ὃ δηλοῖ τὰ τρύπανα. ῥωγαλέον δὲ ἀπὸ τοῦ ῥήσσω. οὗ μέσος παρακείμενος ἔρρηγα. καὶ τροπῇ τοῦ η εἰς ω ἔρρωγα. ἐξ οὗ καὶ διερρωγὼς ἱμάτιον καὶ χιτὼν ῥωγαλέος. χιτὼν δέ, ὁ πολεμικὸς θώραξ, καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἐν ἱματισμῷ. ἐπεὶ καὶ ὅπλα ἐνδύεσθαι φαμέν. πρῆσαι δὲ τὸ καῦσαι, ἀπὸ τοῦ πυρῶ πυρώσω. οὗ συγκοπέντος εἰς τὸ πρῶ παράγωγον τὸ πρήθω, ἐξ οὗ καθ' ὑπέρθεσιν καὶ συστολήν, τὸ πέρθω. ἐκ δὲ τοῦ ῥηθέντος πυρῶ, παράγωγον τὸ ἐμπυρίζω. ὥσπερ καὶ τοῦ πρῶ, κατὰ ἀναδιπλασιασμόν, τὸ ἐμπιπρῶ, καὶ τὸ ἐμπίπρημι. Ὅτι ὀδὰξ λάζεσθαι τὴν γῆν ἤγουν λαμβάνεσθαι τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ δάκω δάξω δάξ. ἢ καὶ ὡς λήγω λήξω, λὴξ καὶ λάξ, οὕτω δήκω δήξω δὴξ καὶ δάξ. καὶ κατὰ πλεονασμόν, ὀδάξ. δηλοῖ δὲ τὸ δάκνειν τὴν γῆν τοὺς πεφονευμένους ἐν τῷ σφαδάζειν. τινὲς δὲ ὀδάξ, ἀντὶ τοῦ μετὰ τῶν ὀδόντων. λάζεσθαι δέ, οὐ μόνον αἰτιατικῇ συμβιβάζεται. δι' ὃ ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν, καὶ λάζετο δ' ἔγχος, ἀλλὰ καὶ γενικῇ. δι' ὃ ἀλλ' ἀντιλάζου καὶ πόνων ἐν τῷ μέρει. παράγωγον δ' ἐξ αὐτοῦ, τὸ λαζύω λάζυμι. ἐξ οὗ καὶ παρ' Εὐριπίδῃ τό, γραίας χειρὸς προσλαζύμεναι. μετρικοῖς δὲ τὰ τοιαῦτα εὐαρεστεῖ. ἄλλως δὲ πλεονάζουσιν, αἱ τοῦ λαβεῖν κινήσεις. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐνταῦθα ὤρθωσεν Ὅμηρος εἰς κοινὴν διάλεκτον, τὴν ἀττικὴν τοῦ βασιλέως εὐχήν. τὸ μὲν γὰρ ὦ Ζεῦ μὴ πρὶν ἥλιον δῦναι, ἀττικίζεται ὡς ἐρρέθη. τὸ δὲ πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν, κοινῆς εὐχῆς ἐστὶ σχῆμα, ἐχούσης καί τι κάλλους, ἐν τῇ παρισώσει τοῦ, πολέες καὶ πρηνέες. ὀδὰξ δὲ λάζεται γῆν, ὁ ἐν τῷ πεσεῖν σφαδάζων καὶ δάκνων αὐτήν. Ὅτι ἐπὶ τοῦ παρακληθέντος καὶ προσποιησαμένου μὲν τὴν δέησιν ἢ τὰ δῶρα, ὀψίζοντος δὲ εἰς βοήθειαν, οἰκεῖον εἰπεῖν τό, οὔπω ἐπεκραίαινεν. ἀλλ' ὅγε δέκτο μὲν ἱρά. πόνον δ' ἀμέγαρτον ὄφελλεν. ὅπερ ὁ Ὁμηρικὸς πεποίηκε Ζεύς. δεξάμενος μὲν τὰ βασιλικὰ ἱερὰ καὶ σημαίνων φασὶν αἴσια. οὐ ταχὺ δὲ καὶ οὐδὲ ἀπονητὶ ἀνύσας τὴν εὐχήν. ἔστι δὲ δέξασθαι θύματα, τὸ ἀποδέξασθαι ἐπὶ ἀποπληρώσει τοῦ ζητουμένου. ὅπερ καὶ καλλιερεῖν λέγεται. ἀπὸ δὲ τοῦ κραιαίνειν, ἀκράαντος ἔργοις πρὸ μικροῦ ἔφη τὸ ἀτελές. πόνος δὲ ἀμέγαρτος, ἢ ὁ ἄφθονος ἐκ τοῦ μεγαίρω τὸ φθονῶ, ἢ ὁ πάνυ εἰς μέγα αἰρόμενος. ἢ ὁ ἀφθόνητος, διὰ τὴν κάκωσιν. οὐδεὶς γὰρ φθονεῖ ἐπὶ κακοῖς. Ὅτι ὡς ἐν τῇ ἄλφα ῥαψῳδίᾳ, οὕτω καὶ ἐνταῦθα οὐλοχύτας πρὸ θυσίας μεταχειρίζονται. εἰπὼν γάρ, βοῦν δὲ περιστήσαντο καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο, ἐπάγει. αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο. αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα καὶ τὰ ἑξῆς ὡς ἐκεῖ, ἐν οἷς καὶ τὸ δίπτυχα ποιήσαντες. τὸ δὲ ἔκαιεν ἐπὶ σχίζαις ὁ γέρων, διὰ τὸ μὴ προσαρμόζειν ἐνταῦθα, ἑτέρως φράζει. καὶ τὰ μέν, σχίζῃσιν ἀφύλλοισι κατέκαιον. σιγᾷ δὲ καὶ τὸ αἴθοπα οἶνον ἐπιλείβειν. καὶ τὴν τῶν πεμπωβόλων χρῆσιν. προστίθησι δὲ ὅτι σπλάγχνα δ' ἄρ ἀμπείραντες, ὑπείρεχον Ἡφαίστοιο. τὰ δὲ ἄλλα, ὡσαύτως ἔχουσι τοῖς ἐκεῖ. τὸ δὲ τοὺς κρατῆρας ἐπιστέψασθαι ποτοῦ, καὶ τὰ ἑξῆς, ἐπεὶ οὐ μάχης ἀλλ' ἀναπαύσεώς εἰσι καὶ ῥᾳστώνης, ἐνταῦθα καὶ αὐτὰ ἀποσιγᾶται. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ αὖ ἐρύειν διαλελυμμένως ἢ αὐερύειν συνθέτως, διαφέρει τοῦ ἀναρύειν. αὐερύειν μὲν γάρ τι σημαίνει, προδεδήλωται. τὸ δὲ ἀναρύειν, ἁπλῶς ἀντὶ τοῦ θύειν εἴληπται κατὰ Παυσανίαν. ὅθεν φησὶ καὶ ἡ θυσία, ἀνάρυσις. τὸ δὲ τὰ σπλάγχνα ὑπερέχειν Ἡφαίστου, ταυτόν ἐστι τῷ ὑπεράνω ἔχειν τοῦ πυρός. πῦρ γὰρ ὁ Ἥφαιστος. καὶ ἔστιν ὁ τρόπος, μετωνυμία. τὸ εἰπεῖν δηλονότι ἀντὶ πυρός, τὸν αὐτῷ ἐπιστατοῦντα Ἥφαιστον. ὡς καὶ ὅτε ὁ Ἄρης αὐτὸς ἐκεῖνος λέγεταί τινα ἀναιρεῖν. ἢ ὁ Ποσειδῶν βυθίζειν τὴν νῆα. μετωνυμίαι γὰρ καὶ ταῦτα εἰσίν. Ἰστέον δὲ ὅτι τε τὸ οὐλοχύτας ἀνέλοντο, προγίνεται τοῦ οὐλοχύτας προβάλοντο. ἀνελόμενοι γοῦν κάτωθεν εἶτα ῥίπτουσι κατὰ βωμοῦ αὐτοὺς προθέμενοι. καὶ ὅτι κάλλους πάρισα, τὸ περιστήσαντο προβάλοντο ἀνέλοντο εὔξαντο. καὶ ὅτι ἄφυλλοι σχίζαι αἱ ξηραί, πρὸς διαστολὴν τῶν φυλλοφόρων. καὶ ὅτι τὸ δίπτυχον, καὶ ἐπὶ διδύμου γονῆς λέγεται καθὰ καὶ τὸ τρίπτυχον ἐπὶ τριδύμων. ὡς δῆλον ἐκ τοῦ διπτύχοις γονάς, καὶ τριπτύχους κόρας. ὧν ἡ παραγωγή, ἐκ τοῦ κατὰ τὴν μήτραν πτυχῶν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ ἐν τῇ ῥαγῳδίᾳ ἄφυλλον στόμα, ἢ τὸ ξηρὸν δηλοῖ καὶ αὐχμηρὸν καὶ αὖον ἀκολούθως Ὁμήρῳ. ἢ τὸ ἱκετεῦον δίχα συνήθων κλάδων, ὡς δηλοῖ καὶ Σοφοκλῆς. Ὅτι στρατηγικὴ παλαιὰ παραγγελία, τὸ χρόνου φείδεσθαι. ὃν οὔτε ἀνακαλεῖσθαι παρελθόντα ἐστίν, οὔτε μὴ παρόντα, ῥᾷον λαβεῖν. ὅθεν καὶ Ξενοφῶν πολυτελέστατον ἀνάλωμα φησὶ τὸν καιρόν. ὡς τοῦ δαπανήσαντος ἐν κενοῖς τὸν καιρὸν καὶ ἀναβαλομένου, τὸ μέγιστον τῶν παρ' ἑαυτῷ καλῶν ἀναλώσαντος. διὸ καὶ Ἀλέξανδρος ἐρωτηθεὶς πῶς μεγάλα ἤνυσεν, ἔφη. μηδὲν ἀναβαλόμενος. ταῦτα δὴ Ὅμηρος ἐνταῦθα παραλαλῶν, ποιεῖ τὸν Νέστορα στρατηγικῶς λέγοντα τῷ βασιλεῖ. μηκέτι νῦν δηθὰ λεγώμεθα ἤγουν καθήμεθα. καὶ οἱονεὶ κείμεθα, ἐκ τοῦ

λέγω

λέγω. ἐξ οὗ καὶ λέκτρον ἡ κοίτη. μὴ δ' ἔτι δηρὸν ἀμβαλλώμεθα ἔργον ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίζει. τουτέστιν εἰς χεῖρας δώσει. γυῖα γὰρ πολλαχοῦ, αἱ χεῖρες. ὅθεν γυίζω τὸ χειρίζω καὶ πλεονασμῷ τῆς αλ συλλαβῆς, γυαλίζω καὶ ἐγγυαλίζω τὸ ἐγχειρίζω. τὸ δὲ δηρὸν, ἐπιρρηματικόν ἐστι κἀνταῦθα διὰ ἔλλειψιν τοῦ, χρόνον. τὸ δὲ ἐντελὲς παρ' Εὐριπίδῃ ἐν τῷ δαρὸν ἐκ Τροίας χρόνον πλαγχθείς. καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ πολὺν πολύν με δαρόν τε δὴ κατεῖχε χρόνον. τὸ δὲ ἀναβαλλώμεθα ἔργον, ἀντὶ τοῦ εἰς ἄλλον καιρὸν παρατείνωμεν. τῆς ἀνὰ προθέσεως δευτερῶσιν τινὰ καὶ ἐνταῦθα δηλούσης ὡς καὶ ἐν τῷ ἀναπαλαίειν καὶ ἀναμάχεσθαι καὶ ἀναψηφίζεσθαι τὸ μεταψηφίζεσθαι. ἵνα εἴη ἀναβάλλεσθαι, τὸ ὑπερτίθεσθαι τὸ πρᾶγμα εἰς δευτέραν βολήν. ἤτοι ἐπιτυχίαν. ἐκ δὲ τοῦ ἀναβαλλώμεθα ἔργον, σύγκειται ὁ παρ' Ἡσιόδῳ ἀμβολιεργός, ὃς ἄταις παλαίει. σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ἔργον ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίζει, πάνυ ἀσφαλέστερόν ἐστι τοῦ, ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ὃ δή φησιν Ἡσίοδος. ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἀσαφῶς γραφὲν, ἔβλαψε τὸν σοφὸν Σωκράτην. ὃς εἰωθὼς λέγειν συχνὰ τὸ, ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος. ἤγουν οὐδέν τι ἐστὶν ὄνειδος τὸ ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς ἐμπαίεσθαι, συκοφαντίᾳ περιέπεσεν. οἷα δογματίζων, ὡς ἔργων οὐδὲν, ἤγουν οὐδεμία ἐργασία κἄν τε φαύλη, κἄν τε χρηστὴ, ὄνειδός ἐστι τῷ ἐργαζομένῳ. κἀντεῦθεν ἐβλάβη ὡς ἀδιαφορῶν περὶ τὰς πράξεις. καὶ οὕτω μὲν Ἡσίοδος ἔγραψεν ἀδιάρθρωτα. Ὅμηρος δὲ διέστειλε σαφῶς περὶ ποῖον ἔργον χρὴ σπεύδειν. ὅτι δηλαδὴ περὶ τὸ θεόσδοτον. τοιοῦτον γὰρ ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίζει. ἤγουν εἰς κοίλην χεῖρα θήσει κατὰ τὸ ἔμβαλλε κυλλῇ. ἐξ οὗ ἐγγυαλίζεις. καὶ γύαλα θώρηκος καὶ κοίλης δὲ πέτρας κατὰ τοὺς ποιητὰς, τὰ κοιλώματα.

Ὅτι καὶ ἐνταῦθα κηρύσσειν τὸ προσκαλεῖσθαι, μετὰ αἰτιατικῆς. φησὶ γὰρ λαὸν κηρύσσοντες. ἐπιμένει δὲ καὶ ὧδε τῇ λέξει διὰ τὸ καίριον, τρὶς αὐτὴν εἰπών. ὅτι δὲ οἱ μεθ' Ὅμηρον δοτικῇ συντάσσουσι τὸ κηρύσσειν, δῆλόν ἐστι. Λέγει δὲ καὶ τὸ, ἀγειρόντων, ἀντὶ τοῦ ἀγειρέτωσαν. ἤτοι συναθροιζέτωσαν ἀττικῶς. ὡς τὸ, τυπτόντων καὶ λεγόντων, ἀντὶ τοῦ τυπτέτωσαν καὶ λεγέτωσαν. ὅπερ δοκεῖ μὲν βάρβαρον, διὰ τὸ ἀσυμβίβαστον τῆς πληθυντικῆς γενικῆς τῶν μετοχῶν, πρὸς τὰ πληθυντικὰ τρίτα προστακτικά. θεραπεύεται δὲ, διὰ ἐλλείψεως ὑπαρκτικοῦ ῥήματος τοῦ ἔστωσαν. ἵνα λέγῃ ὅτι ἔστωσαν τῶν ἀγειρόντων. ἔστωσαν τῶν τυπτόντων. ἔστωσαν τῶν λεγόντων. ἅπερ συναλειφθέντα καὶ στενωθέντα, ἐλλειπτικῶς γένοιντο, ἀγειρόντων τυπτόντων λεγόντων. ἀντὶ τοῦ ἀγειρέτωσαν τυπτέτωσαν λεγέτωσαν. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐκδηλοῦται ἡ ῥηθεῖσα ἔλλειψις, ἐν τῷ μελλόντων τὸ λώιον ἐν φρεσίν. οὐ πληθυντικῶς λεχθὲν, ἀλλὰ ἑνικῶς. ἀντὶ τοῦ ἔστω τῶν μελλόντων, ἤτοι μελλέτω.

Ἡμεῖς δ' ἀθρόοι ὧδε κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
Ἴομεν, ὄφρά κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε
Κηρύσσειν πόλεμόνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν, ἐκήρυσσον. τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα διοτρεφέες βασιλῆες,
Θῦνον κρίνοντες. μετὰ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Αἰγίδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον, ἀγήραον, ἀθανάτην τε,
Τῆς, ἑκατὸν θύσανοι παγχρύσεοι ἠερέθονται
Πάντες ἐϋπλεκέες, ἑκατόμβοιος δὲ ἕκαστος.
Σὺν τῇ, παιφάσσουσα, δίεσσυτο λαὸν Ἀχαιῶν,
Ὀτρύνουσ' ἰέναι. ἐν δὲ σθένος ὦρσεν ἑκάστου
Καρδίῃ ἄλληκτον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι.
Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ἠὲ νέεσθαι
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

Ὅτι οὐ μόνον ἄριστος σύμβουλος ὁ Νέστωρ καὶ τακτικὸς ὡς δέδεικται, ἀλλά πως καὶ πολέμαρχος. αὐτὸς ἀποπληρῶν ἄρτι τὴν τοῦ Ἀχιλλέως στρατηγίαν. παραινέσας γὰρ τῷ βασιλεῖ ἐν ἐπηκόῳ τῶν γερόντων μὴ δηρὸν ἀναβαλλώμεθα τὸ θεόθεν ἔργον, ἐπάγει. ἡμεῖς δ' ἀθρόοι ὧδε κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν ἴομεν. ὄφρα κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα. ἔστι δὲ τὸ ἀθρόοι, ἀντὶ τοῦ ὁμοῦ, ὅπερ ἐδάσυνον οἱ ἀττικοί, ὡς ἀλλαχοῦ ῥηθήσεται. Τὸ δὲ ἴομεν, αὐθυπότακτον μέν ἐστι παρὰ τοῖς ὕστερον. παρ' οἷς καὶ συστέλλει τὴν ἄρχουσαν, ἐκτείνον τὴν παραλήγουσαν. παρὰ δὲ τῷ ποιητῇ, λαμβάνεταί ποτε καὶ ὡς ἐνεστὼς ὁμοίως τῷ, τίομεν καὶ τοῖς τοιούτοις, ἢ ἀπὸ τοῦ εἴω ῥήματος ἀφαιρέσει τοῦ ε, ἢ ἀπὸ τοῦ ἴω δευτέρου ἀορίστου ὑποτακτικοῦ, μεταχθέντος εἰς ἐνεστῶτα, καὶ

παθόν

παθόντος χρόνου μετάθεσιν, ὃ καὶ ἐν ἄλλοις γίνεται. Ὀξὺς δὲ ἄρης ἐγείρεται, ὡς οἷα πρὸ τούτου κοιμώμενος. καὶ ἄλλως δὲ, ὀρθῶσιν ἄρεος, ἤγουν ἀρεϊκῶν δοράτων καὶ ξιφῶν σημαίνει τὸ λεχθέν. κατὰ τὸ, ἔφριξε δὲ μάχη φθισίμβροτος ἐγχείῃσι. διὸ καὶ ὀξὺς ὁ τοιοῦτος ἄρης, οὐ μόνον διὰ τὸ ταχὺ θανατοῦν καὶ τὸ αἶψα συμπλεῖσθαι ὡς ἀλλαχοῦ φησὶν Ὅμηρος. ἔτι δὲ καὶ διὰ τὸ θυμικόν. εἴπερ καὶ ὀξεῖς λέγονται οἱ θυμούμενοι, καὶ ὀξύνεσθαι καὶ παροξύνεσθαι τὸ χολᾶσθαι. ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ἔγχη ὀξυόεντα, ὀξέα δηλαδὴ καθ' ὃ καί τις ἀνταπειλούμενος ἀλαζόνι πολεμιστῇ, ἔφη ὀξεῖαν εἶναι ἐν ἄκρῳ καὶ αὐτοῦ τὴν αἰχμήν. Ὅτι ἀκολούθως τῇ παραινέσει τοῦ Νέστορος, κρίνουσιν οἱ βασιλεῖς τὸν λαόν. ἤγουν εἰς φῦλα καὶ φρήτρας διαχωρίζουσι. φησὶ γοῦν. οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα θύνον κρίνοντες, τοὺς ἄνδρας δηλαδὴ κατὰ φῦλα καὶ φρήτρας ὡς ὁ Νέστωρ παρῄνεσεν. ἀπὸ κοινοῦ γὰρ εἴληπται ἐνεργῶς τὰ τοῦ Νέστορος. Ὅτι φόρημα ὁ μῦθος τῇ Ἀθηνᾷ δίδωσι τὴν αἰγίδα, ἣν ὁ ποιητὴς ἐρίτιμον λέγει καὶ ἀγήραον ἀθανάτην τε. ἧς ἑκατὸν θύσανοι, ἤγουν κροσσοὶ παγχρύσεοι ἠερέθονται. πάντες ἐϋπλεκέες. ἑκατόμβοιος δὲ ἕκαστος. τίς δὲ ἡ αἰγὶς αὕτη, καὶ ὅτι καὶ Διὸς ὅπλον ἐστὶ, ζητητέον ἐν τοῖς ἑξῆς. Ἱστέον δὲ ὅτι ἡ μὲν ὁμηρικὴ αἰγὶς, συστέλλει τὴν λήγουσαν. ὡς τὸ μέτρον δηλοῖ. ὁ δὲ γεωγράφος, καὶ τόπον τινὰ ὁμώνυμον ἱστορῶν, φησὶν, ὅτι αἰγὶς ὄρος καὶ ἄκρα κατ' ἔκτασιν τῆς δευτέρας συλλαβῆς περί που τὰ κατὰ Λέσβον. προσνεύει δ' ἐπὶ τὸ αἰγαῖον πέλαγος, ὅθεν φησὶν ἔχει καὶ τοὔνομα. Ἐρίτιμος δὲ ἡ ῥηθεῖσα αἰγὶς, διὰ τὰ περὶ αὐτὴν παγχρύσεα, διὸ καὶ ἀγήραος, οὐ μὴν κατὰ τὸν τοῦ μύθου Τιθωνὸν, ἀλλὰ καὶ ἀθανάτη. οἱ δὲ ἑκατὸν θύσανοι, δύνανται νοεῖσθαι καὶ ἀντὶ τοῦ πολλοί. πλεκτοὶ δὲ οἱ θύσανοι ὡς εἰκός. καὶ διὰ τὸ ἠερέθεσθαι, θύοντες ὅ ἐστι σειόμενοι. ἑκατόμβοιος δὲ, ὁ ἑκατὸν ἤτοι πολλῶν βοῶν ἄξιος. τουτέστι ζώων. ἐκ γὰρ τῶν βοῶν μέρους ἑνὸς, πάντα δηλοῖ τὰ τετράποδα. δι' ὧν αἱ συναλλαγαὶ τοῖς παλαιοῖς. τίμιον δὲ ἐκείνοις ὁ βοῦς. διὸ ἐξ αὐτοῦ πολλὰ βιωτικὰ δηλοῦνται συναλλάγματα καὶ πράγματα. ὡς ἡ ἑκατόμβη. ὡς αἱ ἀλφεσίβοιοι γυναῖκες. ὡς τὸ τετράβοιον. τὸ δωδεκάβοιον. τὸ εἰκοσάβοιον. περὶ ὧν καὶ ἐρρέθη καὶ αὖθις ῥηθήσεται κατὰ καιρόν. ἀπὸ δὲ τοῦ τοιούτου ζώου, ἐλέχθησάν ποτε βόες, καὶ τὰ νομίσματα. διότι καὶ βοῦν ἐξετύπουν ἐν αὐτοῖς. καὶ μάλιστα οἱ Ἀθηναῖοι, τιμῶντες τὸ ζῶον. ἐντεῦθεν καὶ παροιμία τό, βοῦν ἐπὶ γλώττης φέρει. ἤγουν δῶρα λαβὼν σιωπᾷ. καὶ τὸ βου δὲ ἐπιτατικὸν μόριον, ἐκ τοῦ τοιούτου ζώου εἴληπται. Ἱστέον δὲ ὅτι ἔθος ἔχων ὁ ποιητὴς μύθους παραπλέκειν συχνὰ τῇ ποιήσει, ψυχὴ γάρ τις οὖν ὁ μῦθος τοῦ τῆς ποιήσεως σώματι, δι' ὅλου παρενεσπαρμένος αὐτοῦ, παράγει καὶ νῦν τὴν μυθικὴν Ἀθηνᾶν σὺν τῇ αἰγίδι παιφάσσουσαν, καὶ ὀτρύνουσαν τὸν λαὸν εἰς μάχην. καὶ σθένος ἐνῶρσεν ἑκάστῳ καρδίῃ ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι. ὅπερ ταυτόν ἐστι τῷ, οὐ παυσωλὴ ἔσσεται πολέμου οὐδ' ἠβαιόν. ἔστι δὲ καὶ ἄρτι ἀλληγορικῶς Ἀθηνᾶ, ἡ τῶν βασιλέων σύνεσις, λόγῳ ἐρεθίζουσα ὡς ἐκ θείας ἐπιπνοίας τινὸς τὸν λαὸν καὶ ῥωννύουσα. διὸ καὶ ἐπάγει. τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ' ἠὲ νέεσθαι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν. ὃ παράφρασίς ἐστι τοῦ ἠὲ νόστος, ἵνα λέγῃ, τοῖς δ' εὐθὺς γλυκίων γέγονεν ὁ πόλεμος ἤπερ ὁ νόστος. καὶ ὅρα εἰς οἷον ἀγαθὸν ἡ βασιλικὴ ἀπόπειρα ἐτελεύτησεν. οἱ γὰρ ποθοῦντες ὡς εἰκὸς νοστῆσαι, καὶ ἀχνύμενοι πρὸ βραχέος ἐπὶ τῇ στερήσει τῶν πατρίδων, οὕτω καταμαλαχθέντες, καὶ ποικίλως ἀναπεισθέντες λόγοις, γλυκίω τοῦ νόστου τὸν πόλεμον ἄφαρ ἤγουν εὐθέως κρίνουσιν. εἰ δὲ μηδὲν οὐδὲ τῶν πάνυ ἡδέων γλύκιον ἧς γαίης ἠδὲ πατρίδος, ἀλλ' οἱ Ἀχαιοὶ δημαγωγηθέντες τῇ βασιλικῇ συνέσει, γλύκιόν τι τοῦ οἴκαδε νόστου ἡγοῦνται τὸν στυγερὸν καὶ πικρὸν πόλεμον. Καὶ σημείωσαι οὖν ὁ ἐν δέοντι παραινετικὸς λόγος, ὃς ἐν τοῖς ἑξῆς που ἀμβροσία λέγεται διὰ τὸ τῆς τῶν γερόντων γλυκείας ὁμιλίας ἐνσταλαζομένη τῇ τοῦ Ἀχιλλέως καρδίᾳ. ὅρα δὲ καὶ ὅτι νῦν μὲν σύγκειται τὸ πατρίδα γαῖαν, καὶ ἔχει ἁπλῶς. ἐν δὲ τῷ οὐδὲν γλύκιον ἧς γαίης οὐδὲ πατρίδος, κεχώρισται φανερῶς ἡ γαῖα τῆς πατρίδος. εἰ δέ τις ἐν τούτοις τὸ μὲν ἧς γαίης, τοῦ ἔθνους εἶναι εἴπῃ δηλωτικὸν, τὸ δὲ οὐδὲ πατρίδος αὐτῆς τῆς ἐνεγκαμένης, πάθος ἐλλείψεως ἔχει ὁ λόγος. ἵνα λέγῃ ὅτι οὐδὲ πατρίδος γῆς. ἢ κώμης. ἢ πόλεως. ἢ κωμοπόλεως. οὐχ ὑποκορίζεται δὲ οὐδὲ ἡ πατρὶς, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἐξόγκωται σεμνότερον, τῇ μὲν ἐκ πατρὸς παραγωγῷ παρωνυμίᾳ, τὸν πατέρα δεικνῦσα. τῷ δὲ θηλυπρεπεῖ σχηματισμῷ μητέρα παραφαίνουσα, ἵνα τῇ τῆς πατρίδος κλήσει ἐμφαίνοιντο οἱ γονεῖς. ὃ προελάλησέ τις παλαιός. καὶ ταῦτα μὲν ὧδε. Παιφάσσειν δὲ, τὸ ἐνθουσιωδῶς καὶ ἐπιφανῶς ὁρμᾶν. ὅθεν καὶ ἐκπαιφάσσειν που ἐν τοῖς ἑξῆς, τὸ ἐκφανῆ ὁρμὴν ἔχειν. γίνεται δὲ ἐκ τοῦ φῶ τὸ φαίνω, φάσσω. καὶ ἐν ἀναδιπλασιασμῷ, φαφάσσω. καὶ τροπῇ τοῦ δασέος καὶ ἐπενθέσει τοῦ ι, παιφάσσω. οὕτω συνωρεῖται καὶ τὸ ποιφύσσειν ἀντὶ τοῦ φυσᾶν. καὶ τὸ παίπαλον. καὶ τὸ μαιμᾶν ὅ ἐστι προθυμεῖσθαι. καὶ τὸ δαίδαλος δὲ, εἰ μὴ ἴσως πλεονασμὸν ἔχει τοῦ δευτέρου δ', ὁμοίως παράγεται. οἱ δὲ παλαιοὶ παιφάσσειν λέγουσι, καὶ τὸ ἄλλη καὶ ἄλλη περιάγειν τὴν ὄψιν. ὃ εἰς ταυτὸν ἄγεται τῷ, πάντῃ τὰ φάη ἀΐσσειν. ὅθεν καὶ συντέθειται.

Ἠΰτε πῦρ ἀΐδηλον ἐπιφλέγει ἄσπετον ὕλην
Οὔρεος ἐν κορυφῆς, ἕκαθεν δέ τε φαίνεται αὐγή,
Ὣς τῶν, ἐρχομένων ἀπὸ, χαλκοῦ θεσπεσίοιο
Αἴγλη παμφανόωσα δι' αἰθέρος οὐρανὸν ἷκε.
Τῶν δ' ὥστ' ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλὰ,

Χηνῶν

Χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων,
Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα,
Ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσι,
Κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμών·
Ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
Ἐς πεδίον προχέοντο σκαμάνδριον. αὐτὰρ ὑπὸ χθὼν
Σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων·
Ἔσταν δ' ἐν λειμῶνι σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι
Μυρίοι, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρῃ.

Ὅτι ὡς καὶ προγέγραπται χρώμενος παραβολαῖς ὁ ποιητὴς πολλαχοῦ οὐ μόνον ἐπὶ ἐμφανείᾳ πολυπειρίας καὶ λεκτικῆς δυνάμεως, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ σαφηνείᾳ καὶ ἐνεργείᾳ πραγμάτων. τὰ γὰρ ἅπαξ που τε γινόμενα, δῆλα ποιεῖ διὰ παραβολικῶν εἰκόνων γινομένων ἀεί. ὅπου μὲν οὖν πολλὰ τὰ πράγματα, οὐ πολλὰς παρεισάγει παραβολάς. ἔνθα δὲ ποικιλία πραγμάτων, ἐκεῖ πλεονάζει καὶ παραβολαῖς. ὡς καὶ ἐνταῦθα πολλῶν ὄντων τῶν ἀχαιῶν, καὶ ὅπλα δὲ περικειμένων λαμπρά, πρὸς δέ γε καὶ ταχὺ ὁρμωμένων ὧδε καὶ ἐκεῖ, ναὶ μὴν ἀλλὰ καὶ διακεκριμένων εἰς φῦλα, ἔτι δὲ καὶ θυμικῶς διακειμένων, πρὸς ἕκαστον τούτων, παραβολῇ ἐχρήσατο. πρὸς μὲν τὴν λαμπρότητα τῶν ὅπλων, τῇ ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἥτις ἐν κορυφαῖς ὄρεος ὕλην πολλὴν ἐπιφλέγει. πρὸς δὲ τὸ ἐνταῦθα καὶ ἐκεῖ ὁρμᾶσθαι, τῇ ἀπὸ χηνῶν ἢ γεράνων καὶ κύκνων, οἳ ἔνθα καὶ ἔνθα πέτονται ἀγαλλόμενοι πτερύγεσσι. πρὸς δὲ τὸ πλῆθος, τῇ ἐκ τῶν φύλλων καὶ τῶν ἀνθέων ὅσα ἔαρος γίνονται. πρὸς δὲ τὸ θυμικὸν καὶ θρασύ, τῇ ἀπὸ τῶν μυιῶν αἳ κατὰ τὰς ποιμνικὰς ἐπαύλεις ἀθροιζόμεναι διὰ τὸ γλυκὺ γάλα, καταναιδεύονται τὰ συνήθη. πρὸς δὲ τὸ εὐπειθῶς διακεκρίσθαι αὐτοὺς εἰς φῦλα, παραβολῇ χρᾶται τῇ ἀπὸ τῶν αἰπολίων. ἃ κἂν μιγῶσιν ἐν τῷ νομῷ, ἀλλά οἱ αἰπόλοι ῥᾷον διακρίνουσι. οὕτω δυνατὸς ὁ ποιητὴς εἰς εὐπορίαν εἰκόνων πραγματικῶν. Ἰστέον δέ, ὡς οὐχ ἁπλῶς πυρὶ εἰκάζει ὁ ποιητὴς τὴν αἴγλην τοῦ χαλκοῦ τῶν ἑλληνικῶν ὅπλων, ἀλλὰ πυρὶ ἐπιφλέγοντι ἄσπετον ὕλην ἐν κορυφαῖς ὄρεος. οὗ ἕκαθεν φαίνεται αὐγή. τοῦ γὰρ τοιούτου πυρὸς ἡ λαμπηδὼν, εἰς πολὺ διαδίδοται, ἐν δέ γε κοίλαις φάραγξιν, ἀσπέτου μὲν ὕλης ἴσως ἐπιδράξεται. ἤγουν πολλῆς καὶ ἀφθόνου διὰ δασύτητα. ἕκαθεν δὲ ἡ αὐγή, οὐ φανήσεται. ἐν δὲ τῷ ὡς τῶν, ἤγουν οὕτω τούτων ἐρχομένων, ἀπὸ χαλκοῦ θεσπεσίου αἴγλη παμφανόωσα δι' αἰθέρος οὐρανὸν ἷκε, καὶ τὸ εὐμέγεθες ἔοικε τῶν ἑλλήνων ὑποδηλοῦν. διὸ καὶ προσαρμόσει ὅλη ὅλῳ τῷ πράγματι ἡ παραβολή. ὡς γὰρ ἐν κορυφῇ ὄρεος, πῦρ οὗ ἕκαθεν ἡ αὐγή, οὕτως ἐν αὐτοῖς χαλκός, οὗ ἡ αἴγλη ἐπάμφαινε. λαμπρὸν δὲ καὶ τό, ἐκ γῆς αἴγλην εἰς οὐρανὸν ἀφικνεῖσθαι. ἄλλως γὰρ ἐκεῖθεν ἐπὶ γῆν φῶς καταπέμπεται. ὡς δηλοῖ καὶ τό, οὐρανόθεν ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ. προοίμιον δέ, τὸ αὐτὸ διὰ συντόμου καὶ λαμπροτέρας εἰκονίσει παραβολῆς. εἰπὼν ἰέναι τοὺς ἕλληνας, ὡς εἴ τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο. χαλκὸς δὲ θεσπέσιος, ὃν θεὸς ἂν εἴποι οἷος ἦν. Τὸ δὲ ἐρηθὲν πῦρ, ἀΐδηλον ἔφη, ἢ ὡς πολυφανὲς παρὰ τὸ ἰδεῖν ὅπερ ὅμοιον εἴη ἂν καὶ τὸ ἀείδελον. ἢ ὡς ἀφανιστικὸν καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἀΐδου. ἢ ὡς εἰς πολὺ διαθέον, παρὰ τὸ μὴ ἵζειν, τραπέντος τοῦ ζ εἰς δ κατὰ συνήθειαν. ὅρα δὲ ἐν τῷ δι' αἰθέρος οὐρανὸν ἷκεν, ὅτι τῷ αἰθέρι καὶ τὸν ὑποτεταγμένον αὐτῷ ἀέρα συννοεῖν χρή. Ὅτι λειμών τις ἐν ἀσίᾳ λεγόμενος διὰ αὐτὸ τοῦτο ἄσιος περί που τὸν Κάϋστρον ποταμόν, περὶ ὃν χῆνές τε καὶ γέρανοι καὶ κύκνοι καὶ εἴ τι τοιοῦτον ὑδροχαρὲς ὄρνεον, νέμονται. διὸ καὶ ὁ ποιητὴς ἐκ παραβολῆς διδάσκων τὴν φυλαδὸν γινομένην τῶν ἑλλήνων κίνησιν κατὰ διάκρισιν ἐθνικήν, φησὶ τὸ δ' ὡς ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλὰ χηνῶν ἢ γεράνων ἢ κύκνων δουλιχοδείρων, ἀσίῳ ἐν λειμῶνι Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσι κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμών, ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων ἐς πεδίον προχέοντο σκαμάνδριον. τινὲς δὲ τὸ ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, ἀντὶ τοῦ ἀσίου εἶπον κατὰ γενικὴν πτῶσιν. καὶ φασὶν ὅτι ἀνδρί τινι ἐπιφανεῖ ὁ λειμὼν ἐπωνόμασται. οὗ ἡ εὐθεῖα ὁ Ἀσίας. ἡ γενικὴ ἀσίου. καὶ ἰωνικῶς, ἀσίεω ὡς ἑρμείεω. εὐμηλίεω. καὶ ἐν συγκοπῇ, ἀσίω ὡς ἑρμείω εὐμηλίω. καὶ ἔστι φασὶ λειμὼν ἀσίου περὶ ὃν χῆνες καὶ τὰ τοιαῦτα συνάγονται. ὁ δὲ γεωγράφος, οὕτω φησίν. ἀπὸ τριάκοντα σταδίων τῆς τραλλιανῆς νύσης τμῶλον ὑπερβᾶσι καὶ τὴν μεσογίδα πρὸς νότον, τόπος τις καλεῖται λειμών. ὃν ὀνομάζειν φασὶ τὸν ποιητὴν, ὅτε εἴπῃ ἀσίῳ ἐν λειμῶνι. δεικνῦντες Καΰστρου καὶ ἀσίου τινὸς ἡρῷον. καὶ τὸν Κάϋστρον πλησίον ἀπορρέοντα. ὁ δ' αὐτὸς, καὶ πεδίον Καϋστριανὸν λέγει, ὃ συνεχὲς τὸ κιλβιανόν, πολὺ καὶ συνοικούμενον εὖ. ἕτεροι δὲ τῶν ῥηθέντων ἡρώων, τὸν μὲν ἀσίαν, Κότυος ἰσορροῦσιν υἱόν. τὸν δὲ Κάϋστρον, πενθεσιλείας υἱόν. λέγουσι δὲ καὶ ἄρξαι Λυδίας τὸν ἀσίαν. ἄλλοι δὲ νοοῦσιν ἄσιον λειμῶνα, τὸν ἰλυώδη. ἄσις γὰρ τὸ ἐξ ὕδατος ξηρόν, παρὰ τὸ ἄζω. ἢ σαφέστερον εἰπεῖν, ἡ ἰλύς. ὡς που δηλοῖ καὶ ὁ ποιητής. πηλώδης γάρ φασιν ὁ Κάϋστρος ποταμὸς ἐν ταῖς

προχοαῖς

προγραφαῖς. γίνεται δὲ ὁ μὲν χὴν, παρὰ τὸ χαίνειν. διότι τε βορός ἐστι, καὶ ὅτι καὶ ἰδιότης αὕτη τῶν χηνῶν, χαίνοντι τὰ πολλὰ, ὅτε ἢ θρασύνεται, ἢ διψᾷ. Γέρανος δὲ, παρὰ τὸ τὴν γῆν ἐρευνᾶν. Κύκνος δὲ, ἀπὸ τοῦ κυκᾶν πλεῖον τῶν ἄλλων τὴν ἰλὺν ἐπὶ ἀναψηλαφήσει τροφῆς. Δουλιχοδείρους δὲ τούτους ὁ ποιητὴς φησὶ κατεξαίρετον. τοιοῦτοι γὰρ αὐτοὶ μάλιστα πρὸς ἀναλογίαν τοῦ σώματος, τὸ δολιχὸν ἤτοι μακρὸν τοῦ τραχήλου, ἀντὶ ὁρμιᾶς ἔχοντες ἐν τοῖς ὑγροῖς. δοκεῖ δὲ τὸ ἰωνικῶς μὲν δουλιχὸν κοινῶς δὲ δολιχὸν, γίνεσθαι παρὰ τὸ δόλου ἱκέσθαι. τοιοῦτον γάρ τι τὸ μακρὸν, τραπέντος τοῦ ψιλοῦ κ' εἰς τὸ ἀντίστοιχον δασὺ διὰ τὸ εὐφωνότερον. ἐκ δὲ τῆς λέξεως ταύτης, καὶ δρόμος ἀγώνιος ὁ δόλιχος. καὶ νῆσος δέ τις τὸ Δουλίχιον. σύγκειται δὲ ἀπ' αὐτῆς καὶ τὸ δολιχόσκιον. καὶ δολίχαυλοι αἰγανέαι, ὅ ἐστι μακροὺς αὐλοὺς ἔχουσαι. ἤγουν κοιλότητας ἐπιδορατίδων, αἷς ὁ τοῦ ξύλου καυλὸς ἐνίεται. Ὅτι δὲ ὁ κύκνος εὔτεκνος καὶ μάχιμος, καὶ ὡς ἀλληλοκτονεῖ ὁ μάχιμος, καὶ ὡς ἀριστοτέλους εἰπόντος ᾠδικοὺς εἶναι τοὺς κύκνους, μάλιστα περὶ τὰς τελευτὰς καὶ διαίρειν τὸ πέλαγος ᾄδοντας, ἀλέξανδρος ὁ μύνδιος φησὶν ὅτι πολλοῖς παρακολουθήσας τελευτῶσιν, οὐκ ἤκουσεν ᾀδόντων, οἱ παλαιοὶ δηλοῦσι, παρ' οἷς καὶ κύριον ὄνομα ὁ Κύκνος ὃν ὁ μῦθος φησὶν ὑπὸ ἄρεος ὀρνιθωθῆναι. τὸ δὲ ᾠδικοὺς εὐγενῶς αὐτοὺς εἶναι, ἡ πεῖρα διδάσκαλος. λειμὼν δὲ ὁ ὑγρὸς καὶ βοτανώδης τόπος, ἀπὸ τοῦ λείβω λέλειμμαι. ὃν ἡ κοινὴ γλῶσσα, λιβάδιον λέγει, ὡς ἀπὸ τοῦ ἔλιβον δευτέρου ἀορίστου, ἔνθα ὕδωρ συλλείβεται. Κάϋστρος δὲ ὁ ποταμὸς, ὡς δὴ κατακεκαυμένης ῥέων· περὶ ἧς ἀλλαχοῦ ῥηθήσεται. διαλέλυται δὲ ἡ λέξις. ἄλλως γὰρ Καΰστρος ὤφειλεν οὕτως εἶναι, ὁμοίως τῷ καυστηρός. καὶ τῷ καυσία, ἥτις ἦν κάλυμμα κεφαλῆς μακεδονικὸν ἐκ πίλου ὡς πάρα. σκέπουσά τε ἀπὸ καύσωνος, καὶ ὡς εἰς περικεφαλαίαν συντελοῦσά τι. ἄλλοις δὲ δοκεῖ ὁμώνυμος εἶναι ὁ ῥηθεὶς ποταμὸς, ἥρωϊ Καΰστρῳ τῷ ἀνωτέρω εἰρημένῳ. ὥσπερ δὲ καῦπος κάπηλος κατὰ παραγωγὴν, οὕτω καὶ κάϋστρος καΰστριος. Τὸ δὲ πετῶμαι τουτέστι πέτομαι, ὅτι καὶ ἐκτείνει τὴν ἄρχουσαν, δηλοῖ σὺν ἄλλοις ἐν χρήσει καὶ ὁ διπνοσοφιστής. Τὸ δὲ ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσιν ὡς καὶ προεγράφη, ἀκαταλλήλως εἴρηται. ἐχρῆν γὰρ ὀρθῶς εἰπεῖν ἀγαλλόμενα. ἵνα λέγῃ ἔθνεα πολλὰ ἀγαλλόμενα. εἴρηται δὲ ὅμως ἀττικῶς καὶ οὐκ ἀπεδόθη πρὸς τὴν φωνὴν τοῦ, ἔθνεα. ἀλλὰ πρὸς τὸ σημαινόμενον. ὅπερ ἐστὶν αἱ ἀγέλαι. ἢ μάλιστα αἱ ὄρνιθες. ταὐτὸν γὰρ ἐνταῦθα ἔθνεα ὀρνίθων καὶ ὄρνιθας εἰπεῖν. καινοπρεπὲς οὖν σχῆμα τὸ εἰπεῖν ἔθνεα πολλὰ ὀρνίθων, ἀγαλλόμεναι πτέρυξιν, ἀντὶ τοῦ ἀγέλαι ἢ ὄρνιθες χαίρουσαι τῇ πτήσει καὶ ἐντρυφῶσαι τοῖς πτεροῖς. τοιοῦτόν που καὶ τὸ, ἐκίνηθεν φάλαγγες ἐλπόμενοι παρὰ ναῦφιν πηλέωνα καὶ ἑξῆς. καὶ ἐκεῖ γὰρ τὸ ἐλπόμενοι, ἀκατάλληλον μέν ἐστι πρὸς τὴν φωνὴν τοῦ φάλαγγες. καταλλήλως δὲ ἔχει πρὸς τὸ σημαινόμενον. ἐπεὶ γὰρ φάλαγγες οἱ λαοὶ, λέγοι ἂν ὅτι ἐκινήθησαν οἱ τρῶες ἐλπόμενοι τόδε τι. φασὶ δέ τινες τῶν παλαιῶν ὑπομνηματιστῶν, ὅτι ἀρίσταρχος ἀγαλλόμενα γράφει ἀκολούθως τῷ, ἔθνεα. Τὸ δὲ πετεηνῶν, ἢ ἁπλῶς εἴρηται ὡς ὀρνίθων ἴδιον, ἢ πρὸς διαστολὴν ἴσως τῶν κατοικιδίων, οἷς οὐχ οὕτως εὔετον τὸ πτερὸν εἰς τὸ πέτεσθαι. δῆλον δ' ὅτι ἐκ τοῦ πετεηνοῦ συγκέκοπται τὸ πτηνόν. Τὸ δὲ ἔθνεα, καταχρηστικῶς καὶ νῦν λέγεται ὡς προγέγραπται, ὥσπερ καὶ ἐπὶ μελισσῶν, καὶ μυιῶν. καὶ ἐπὶ ἰχθύων δὲ παρὰ τῷ Ὀππιανῷ. ἔθνος μέν γε, ἀπὸ τοῦ ἔθος. ἔθος δὲ ἐπὶ ἀλόγων οὐκ εἴωθε λέγεσθαι. τὸ δὲ σμαραγεῖ, ὠνοματοπεποίηται πρὸς μίμησιν ἤχου, ὃν ἀποτελεῖ ὁ ὑγρὸς λειμὼν, καθιπταμένων αὐτόθι ὀρνίθων. ἕτεροι δὲ τὴν λέξιν, ἀντὶ τοῦ λάμπειν ἐνόησαν. ὅθεν φασὶ καὶ σμάραγδος λίθος. Πεδίον δὲ σκαμάνδριον, τὸ μεταξὺ τοῦ δύο ποταμῶν, τοῦ τε Σιμόεντος καὶ αὐτοῦ τοῦ Σκαμάνδρου, ἔνθα ἐγίνετο ἡ μάχη. ὅπερ καὶ λειμῶνα λέγει σκαμάνδριον ἀνθεμόεντα ὡς ῥηθήσεται. ὁ δὲ γεωγράφος λέγει καὶ ὅτι ἰδίως τρωϊκὸν πεδίον, τὸ σιμοείσιον καὶ τὸ σκαμάνδριον, ἔνθα οἱ πλεῖστοι ἀγῶνες. πλατύτερον γάρ. ἐνταῦθα δὲ ὁρᾶται καὶ τὰ ἐν τοῖς ἑξῆς μνημονευθησόμενα. ὁ ἐρινεός. ὁ τάφος τοῦ αἰσυήτου. ἡ βάτεια. καὶ τὸ σῆμα τοῦ Ἴλου. Σημείωσαι δὲ ὅτι ὁ Σκάμανδρος δυσχερῶς ἐν μέτρῳ ἔχων παραδοχὴν ἡρωϊκῷ, ἐκαινοτομήθη ἐξ ἀνάγκης παρὰ τοῦ ποιητοῦ. ἐπεὶ γὰρ ἡ ἄρχουσα βραχεῖα οὖσα, ἐκ δύο συμφώνων ἄρχεται, καὶ ἐκτείνει τὸ πρὸ αὐτοῦ πίπτον βραχὺ, καὶ διὰ τοῦτο οὐ χρησιμεύει ὅλως εἰς μέτρον δακτυλικὸν, λαμβάνει τὴν ἄρχουσαν ὁ ποιητὴς ἀναγκαίως, ἀεὶ ἀδυνατοῦσαν ἐκτείνειν τὰ πρὸ αὐτῆς, καθάπερ εἰ καὶ ἦν μονογράμματος. δι' ὃν λόγον χαίρειν, κάμανδρος. καὶ οὕτω ποιεῖ αὐτὴν ἐπιτηδείαν εἰς δακτυλικὸν ἀπαρτισμόν. διὸ ἐν τῷ ἐς πεδίον προχέοντο σκαμάνδριον, τὸ προχέοντο, βραχεῖαν ἔχει τὴν λήγουσαν, ἵνα ποιήσῃ δάκτυλον, ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ λειμῶνι σκαμανδρίῳ, τὸ, λειμῶνι, ἐν συστολῇ ἔχει τὴν λήγουσαν. καὶ οὕτως ὁ σκάμανδρος ἔχει χώραν κεῖσθαι παρὰ τῷ ποιητῇ λεγόμενος ποτὲ καὶ Ξάνθος, ὡς φανήσεται. ὅμοιον δέ τι καὶ ἡ Ζέλεια ἔπαθεν ὡς κατὰ τόπον ῥηθήσεται. Τὸ δὲ προχέοντο, δηλοῖ μὲν τὸ τῶν ἀχαιῶν οἷον ὑγρὸν πρὸς εὐκινησίαν. εἴληπται δὲ δεξιῶς ἀπὸ ὑδάτων συλλεγομένων ποθὲν εἰς πεδιάδα. τοιοῦτον δέ τι καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ ἱππόθεν ἐκχύμενοι. ἐκεῖνο δὲ καί τι πλεῖον ἔχει γλαφυρότητος, διὰ τὸ ἐκ τῆς κοιλίας τοῦ δουρείου ἵππου λέγειν κεχύσθαι τοὺς ἥρωας. Ἰστέον δὲ ὅτι πεδίον μὲν κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ὁ μακρὸς καὶ ἀναπεπταμένος τόπος. ὃς καὶ πεδιὰς λέγεται. πέδιον δὲ προπαροξυτόνως καθ' ὑποκορισμὸν, ἢ μικρὰ πέδη. πρὸς ὁμοιότητα τοῦ, λύειον, θύειον. Ὅτι νῦν μὲν ἁπλῶς λέγει σμερδαλέον κοναβίζειν τὴν χθόνα, ὑπὸ ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων. πρὸ ὀλίγων δὲ καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο

παραβολὴν πλήσει, στοιχίζειν εἰπὼν αὐτήν, ὡς ὅτε ὑπὸ Τυφωέος ἱμάσσεται. τί δὲ δηλοῖ καὶ ὁ κόναβος καὶ τὸ σμερδαλέον, προείρηται. Οἱ δ' ἵσταντο ἐν λειμῶνι σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι μυρίοι, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίνεται ὥρῃ, καθ' ὑπερβολὴν νοητέον. πῶς γὰρ ἂν ἄλλως τοὺς μετρητοὺς Ἕλληνας, φύλλοις καὶ ἄνθεσιν ἐξισωτέον τοῖς ἀπείροις καὶ πανταχοῦ γῆς γινομένοις. οὕτω δὲ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, φύλλοις αὐτοὺς ἢ ψαμάθοις ἐοικέναι τις φησί. τάχα δὲ ὥσπερ μυίαις αὐτοὺς μετ' ὀλίγα εἰκάζει, οὐ τὰς ἁπανταχοῦ τῆς γῆς. καὶ ἐν ἀρχῇ δὲ τοῦ βιβλίου τοὺς ἀχαιοὺς ὅσοι μηνίσαντος ἀχιλλέως ἔθανον, ἕλωρ τεύχεσθαι εἶπε κύνεσσιν οἰωνοῖσί τε πᾶσιν. οὐ τοῖς κατὰ κόσμον ὅλον δηλαδή, ἀλλὰ τοῖς ἐκεῖ περὶ τροίαν, εἰ καὶ ὁ Ζηνόδοτος εἰς τοῦτο ἀπορήσας, ἐξῶσε μὲν τὸ, πᾶσιν, ἀντενέγραψε δὲ τὸ, δαῖτα. ἵνα ᾖ οἰωνοῖσί τε δαῖτα. ὥσπερ τοίνυν ἐν τοῖς εἰρημένοις μερικῶς ἐπιβλητέον τὸν περὶ μυιῶν καὶ κυνῶν λόγον, οὕτω φύλλα καὶ ἄνθη ἐνταῦθα νοητέον τὰ περὶ τὸ σκαμάνδριον πεδίον. ὡς ἂν μὴ πάνυ ὁ λόγος ὑπερβάλλῃ. ἀλλ' ἵνα λέγῃ ὅτι ἵσταντο Ἕλληνες περὶ τὸν ἀνθεμόεντα τοῦτον λειμῶνα, ὅσα φύλλα καὶ ἄνθη ἔαρος αὐτόθι γίνονται. καὶ ἔοικε τὸν παραβολικὸν λόγον τοῦτον, ἀπὸ τοῦ ἀνθεμόεντος πεδίου πορίσασθαι. οἱονεὶ λέγων ὅτι ὁ ἀνθεμόεις οὗτος λειμών, εἶχεν ὥσπερ φύλλα καὶ ἄνθεα εἰς πλῆθος τοὺς Ἕλληνας. Ὅρα δὲ ὅπως τὸ μυρίοι, ἐπὶ πάνυ πολλοῦ πλήθους εἶπεν. ὥς τε τοιοῦτόν τι ἐμφαίνει, καὶ τὸ μυρί' ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε. καὶ τὸ, μυρία Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργεν. ἀνθεμόεις δὲ, ὁ πολύφυτος. καὶ διὰ τοῦτο ἐν καιρῷ πολλοῖς ἀνθέμοις ἤγουν ἄνθεσι βρύων. ἐντεῦθεν δὲ τροπικῶς καὶ λέβης ἀνθεμόεις, ὁ οἷον ἀνθῶν διὰ κάλλει τοῦ ποικίλματος. ἢ μὴν ἐκεῖνος, καὶ ὡς ἀναθηματικὸς δοκεῖ οὕτω λέγεσθαι. Ὥραν δὲ, τὴν ἐαρινὴν λέγει κατ' ἐξοχήν, ἢ κατ' ἔλλειψιν. προϊὼν γοῦν φησίν. ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ. ἐνταῦθα μὲν ἐλλείψας, ἐκεῖ δὲ εἰπὼν ἐντελῶς. ὁποῖόν τι ποιεῖ καὶ ὅτε πατρίδα λέγει ἐλλειπτικῶς καὶ πατρίδα γαῖαν ἐντελῶς.

Ἠΰτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλὰ,
Αἵτε κατὰ σταθμὸν ποιμνήϊον ἠλάσκουσιν
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει.
Τόσσοι ἐπὶ τρώεσσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Ἐν πεδίῳ ἵσταντο διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες.
Τοὺς δ' ὥστ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες
Ῥεῖα διακρινέωσιν ἐπεί κε νομῷ μιγέωσιν.
Ὣς τοὺς, ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα
Ὑσμίνηνδ' ἰέναι. μετὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
Ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἴκελος Διὶ τερπικεραύνῳ,
Ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι,
Ἠΰτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων
Ταῦρος, ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένοισι,
Τοῖον ἄρ' ἀτρείδην θῆκε Ζεὺς ἤματι κείνῳ
Ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι, καὶ ἔξοχον ἡρώεσσιν.

Ὅτι τὸ τῶν ἑλλήνων θρασὺ καὶ ἐπιθυμητικὸν τοῦ αἵματος, ἔτι δὲ καὶ πλῆθος αὐτῶν ἐμφαίνων, προϊὼν μὲν ἐρεῖ ὅτι, οὔπω τοιόνδε τις τοσόνδε λαὸν ὄπωπεν. ἐνταῦθα δὲ τοὺς Ἕλληνας μυίαις εἰκάζει πετομέναις εἰς ἀμελγόμενον γάλα. λέγων ὅτι τόσοι ἵσταντο ἀχαιοὶ ἐν πεδίῳ οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες, καθὰ μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλά. αἳ κατὰ σταθμὸν ποιμνήϊον ἠλάσκουσιν ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει. καὶ σημείωσαι ὅτι τὸ μὲν τόσσοι, πλήθους δηλοῖ ποσότητα. τὸ δὲ διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες, θάρσους ποιότητα. καὶ ὅτι οὐ πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ἀνδρίαν ἡ εἰκὼν τῶν μυιῶν. οὐ γὰρ πρὸς ἰσχύος ἔνδειξιν, ἀλλὰ πρὸς μόνον θάρσος καὶ ἀναίδειαν, παρείληπται ἡ παραβολὴ αὕτη. ὥσπερ ἡ τῶν μελισσῶν πρὸ ταύτης, πρὸς τὴν ἰλαδὸν κίνησιν τῶν ἀχαιῶν ἐκ τῶν σκηνῶν εἰς τὴν ἀγοράν. οὐ μὴν πρός τι φοβερὸν εἰ καὶ ἄλλως δεινότεραι μυιῶν αἱ μέλισσαι διὰ τὸ κατ' αὐτὰς πληκτικόν. ἵσταντο γάρ φησι διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες δίκην μυιῶν. ὃ δὴ καὶ ἀλλαχοῦ ποιῶν, λέγει θάρσος μυίας ἐντεθῆναί τινι τῶν ἡρώων. ἀδινὰς δὲ μυίας ὥσπερ καὶ μελίσσας δι' ἑνὸς δέλτα καὶ συστολῆς τῆς ἀρχούσης, ἢ τὰς λεπτὰς λέγει, ἢ τὰς πυκνὰς καὶ ἀθρόον πετομένας. παρῴδηται δέ πως ἐνταῦθα τὸ ἠΰτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλά, ἐκ τοῦ ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἀδινάων. τὴν δὲ τούτων συγγένειαν τῶν παραβολῶν, οἴδασι καὶ οἱ γεωργικοὶ μυίας ὅτε δόξει αὐτοῖς καὶ τὰς μελίσσας λέγοντες. σταθμὸς δὲ νῦν μὲν ἀγροτικὴ κατοικία. ὅ ἐστιν ἔπαυλις. ἣν ὁ Σοφοκλῆς μεταπλάσας, σταθμὰ λέγει. λέγεται δέ ποτε καὶ ἐπὶ ζυγοῦ τοῦ τὰ βάρη ταλαντεύοντος. καὶ ἐπὶ παραστάτου δὲ οἰκίας. ὅτε μέντοι ἐκ τοῦδε τοῦ τόπου εἰς τόνδε, σταθμοὶ τοσοίδε λέγονται, τοπικὸν ἐκεῖ διά

στημα

στῆμα δηλοῖ ὁ σταθμός. ὡς εἴ τις εἴποι στάσιν ἢ μονὴν ἢ τὴν λεγομένην ἀλλαγήν. Τὸ δὲ ποιμνήιον, πλεονασμὸν ἔχει τοῦ η καθὰ καὶ τὸ πολεμήιον. καὶ τὸ οἰήιον, ὃ δηλοῖ πλοίου οἴακα. καὶ οὐκ ἂν ἔχοι ἀμφιβολίαν ὡς τὸ ξυνήιον. Τὸ δὲ ἠλάσκουσι, γίνεται μὲν ἐκ τοῦ ἀλῶ. δηλοῖ δὲ τὸ πλανᾶσθαι. καὶ καλῶς εἴρηται ἐπὶ μυιῶν. πλανῶνται γάρ πως ἀεὶ πετόμεναι. Τὸ δὲ γλάγος ἄγγεα δεύει, ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος εἴρηται περιφραστικῶς. ἀντὶ τοῦ ὅτε γάλα ἀμέλγεται πολύ τε καὶ πῖον καὶ γλυκύτερον καὶ μυιῶν ἐπισπαστικόν. διὸ καὶ τὴν ἐαρινὴν ὥραν παρέλαβεν, ἐν ᾗ μάλιστα τὰ τοιαῦτα γίνεται. γλάγος δὲ, γάλα ἀγανὸν ὅ ἐστιν ἡδύ. γάλα μέντοι, παρὰ τὸ καλόν. ἢ διὰ τὸ ἐκ γύων ἀλέεσθαι. ἀπ' αὐτοῦ δὲ καὶ γλὰξ βοτάνη γαλακτοποιὸς τοῖς ἐσθίουσι. Ὅτι ἡ προμνημονευθεῖσα ἐκ τῶν αἰγῶν παραβολὴ, οὕτω φράζεται ὁμηρικῶς. τοὺς δ' ὥστ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες ῥεῖα διακρίνωσιν ἐπεί κε νομῷ μιγέωσιν, ὣς τοὺς, ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα ὑσμίνην δ' ἰέναι. Ἰστέον δὲ ὅτι αἰπόλια πλατέα αἰγῶν, ἢ τὰ μεγάλα, ἢ μᾶλλον παρατετηρημένως τὰ πεπλατυσμένα. ἐπεί περ αἱ αἶγες, ἐσκεδασμέναι νέμονται. τὰς μέντοι ὄϊς, ἀδινάς τε λέγει, καὶ ἀγχηστίνας. ἤγουν ἄγχι ἑστηκυίας, πυκνάς. πυκνοῦνται γὰρ ἐν τῇ νομῇ, καὶ οὐ πολὺ διΐστανται. δῆλον δὲ ὅτι αἰπόλιον μὲν λέγεται, αἰγῶν. ποίμνιον δὲ, προβάτων. ἔστι δ' ὅτε γενικῶς πάντα τῷ ποιμνίῳ περιέχονται. διὸ ἀνωτέρω σταθμὸν ποιμνήιον ἔφη ἁπλῶς τὸν ἀγροτικόν. ἐκ περισσοῦ δὲ κεῖται τὸ, αἰγῶν. ἀρκεῖ γὰρ τὸ αἰπόλιον εἰς νόησιν αἰγῶν. αἰπόλιον γάρ τις ἀκούσας, αἰγῶν πλῆθος ἐνόησεν. οὕτω δὲ καὶ ἐν τῷ συῶν συβόσιον, περιττεύει τὸ συῶν. εἰσὶ δὲ ὡς προεγράφη καὶ ἄλλα τοιαῦτα. ἐν δὲ τῷ ἡγεμόνες διεκόσμεον, διακοσμεῖν λέγει τὸ εὐκόσμως τάττειν. ὅθεν καὶ κοσμήτωρ ὁ ἡγεμών. καὶ κόσμιος δὲ ἐντεῦθεν ὁ εὔτακτος. ἄκοσμος δὲ ὁ μὴ τοιοῦτος. καὶ οὐκ ἐν κόσμῳ φεύγειν, τὸ ἀτάκτως τῆς μάχης ὑποχωρεῖν. διήκει δὲ ἡ λέξις καὶ εἰς ἄλλα. οἷον καὶ εἰς δαῖτα, ἧς λυθείσης ἀποκοσμεῖται ἔπιπλα δαιτός. καὶ εὔκοσμος δὲ εἴδησις λέγοιτ' ἂν, ἧς ἀνάπαλιν ἔχει ὁ ἄκοσμά τε πολλά τε εἰδώς. εἴη δ' ἂν καὶ ἔρις κοσμία. ἣν ὁ μὴ ποιούμενος, μὰψ ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον ἐρίζει. Τὸ δὲ ῥεῖα διακρίνειν, αἰπόλου δηλοῖ ἀρετὴν, εἰδότος οὕτω ῥᾷον ποιεῖν. Νομὸς δέ ποτε μεταφορικῶς καὶ ἐπὶ πληθυσμοῦ, ὡς δηλοῖ τὸ ἐπέων νομός. Τὸ δὲ διεκόσμεον, ὑσμίνην δ' ἰέναι, ὑπογραφή ἐστι τοῦ, λαῶν κοσμήτορος. κοσμήτωρ γοῦν τοιοῦτος, ὁ διακοσμῶν εἰς μάχην. Ὅτι παραβολικῶς διδάξας τὰ κατὰ τὸν ὄχλον, μεταβαίνει καὶ εἰς βασιλικὸν εἰκασμόν. καὶ λαλήσας τεράστιά τινα, καὶ διὰ τῶν εἰκόνων διαγράψας τὸν βασιλέα, ἐκπρεπέα καὶ ἔξοχον πάντων ἡρώων, καὶ εἰδὼς ὅτι παρ' ἱστορίαν λαλῶν, οὐκ ἂν πιστευθείη, οὐ γὰρ τοιοῦτος ὁ ἀγαμέμνων, ἀλλὰ μάλιστα ὁ αἴας καὶ ὁ ἀχιλλεὺς, ἐπάγει ὅτι τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐφάνη τοιοῦτος. καὶ οὐδὲ λέγει ὅτι τοιοῦτος ἦν. ἀλλὰ τοιοῦτον τὸν ἀτρείδην θῆκε ζεὺς ἤματι κείνῳ. οὐ φύσει τοιοῦτον ὄντα θέσει δὲ γενόμενον. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ, ἔθηκεν. ἔθος δὲ τῷ ποιητῇ, τοὺς ἐνδόξους οὕτω φαντάζειν. ὡς που καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ, τῷ λαερτιάδῃ αὔξει τὰ μέλη. καὶ ἀπόβλεπτον τοῖς θεωμένοις οὕτω ποιεῖ. ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν ἡ ἀθηνᾶ μεταβάλλει. διὰ γὰρ τὴν φρόνησιν, περιεβλέπετο. καὶ σεμνότερος ἑαυτοῦ ἐδόκει. τοῦτον δὲ ὁ ζεύς. διὰ γὰρ τὸ βασιλικὸν κατάστημα, ἔδοξεν ἄρτι πολύς. τῶν δὲ βασιλικῶν εἰκόνων, τὸ μέν ἐστι σεμνὸν καὶ νοητόν. φησὶ γὰρ ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἴκελος διῒ. ἄρεϊ δὲ ζώνην. στέρνον δὲ ποσειδάωνι. τὸ δὲ αἰσθητὸν, καὶ οὐ πάνυ μὲν σεμνόν. σαφὲς δέ. λέγει γάρ. καθὰ βοῦς ἀγέληφι μέγα ἔξοχος ἔπλετο πάντων, ταῦρος, ὃ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσι. τοῖον ἄρ' ἀτρείδην θῆκε ζεὺς ἤματι κείνῳ ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι καὶ ἔξοχον ἡρώεσσι. καὶ δοκεῖ μὲν, ἐξ ὑψηλοῦ ταπεινῶσαι τὸν βασιλέα ὁ ποιητής. νῦν μὲν θεοῖς εἰκάζων αὐτὸν, καὶ ταῦτα τρισί. νῦν δὲ αὖθις ταύρῳ βοΐ, σεμνῶς διὰ τῆς ἀγέλης βαδίζοντι. τὸ δ' ἔστιν οὐ τοιοῦτον. ἀλλὰ δι' ἀμφοτέρων ὑψοῖ. πῆ μὲν εἰ βούλοιτό τις ἀλληγορεῖν, θειότερον εἰκάζων αὐτόν. πῆ δὲ εἰ μὴ δύναταί τις εἰς ἀλληγορίας βάθος προκύπτειν, ἀπὸ αἰσθητῶν καὶ ἡμῖν γνωρίμων σεμνῶν, χαρακτηρίζων αὐτόν. ὅτι γοῦν σεμνὸν ζῷον ὁ ταῦρος καὶ ἡγεμονικὸν, οὐδεὶς ἀγνοεῖ. καὶ εἶχε μὲν εἰκάσαι αὐτὸν, λέοντι ὡς καὶ ἀλλαχοῦ. οὐκ ἦν δὲ νῦν χρήσιμον. οὐ γὰρ πρὸς ἀνδρίαν ἡ εἰκὼν, ἀλλὰ πρὸς ἡγεμονίας σχῆμα. ἡγεμονικώτερον δὲ ταῦρος λέοντος ὡς καὶ ὁ χρυσοῦς δίων μελετᾷ. τὴν μὲν τοῦ λέοντος ἀρχὴν, τυραννικὴν εἶναι κατασκευάζων. τὴν δὲ τοῦ ταύρου, βασιλικήν. τὸν μέντοι Ὀδυσσέα ἐν τοῖς ἑξῆς, ἀρνειῷ εἰκάζει. ὡς τὴν εἰκόνα τοῦ ταύρου οἷα ὑψηλοτέραν, τῷ βασιλεῖ ἀναθείς. σημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοὶ, ὡς ἐκ τριῶν δαιμόνων τὸ διαπρεπὲς ἐκλεξάμενος ὁ ποιητὴς, προσήρμοσε τῷ βασιλεῖ. διὸς μὲν, τὸ ἡγεμονικὸν καὶ ἐποπτικὸν καὶ ὑπερανεστηκός. τοιοῦτος γὰρ ὁ ζεὺς, οὐ μόνον ὁ ἀλληγορούμενος, ἀλλ' ὡς εἰκὸς καὶ ὁ μυθικός. ἄρεος δὲ τὸ τῆς παντευχίας κόσμιον. ὡς γὰρ ἂν ὁ ἄρης ὁπλισθείη ὁ αὐτοπόλεμος, οὕτω καὶ ὁ βασιλεὺς ὥπλιστο. ποσειδῶνος δὲ, τὸ εὐρύστερνον καὶ εὐσθενές. ταῦτα γὰρ τῷ ποσειδῶνι ἐμφαίνεται μυθικῶς τε καὶ ἀλληγορικῶς, εἰς τὸ τοῦ ὕδατος ἀναγομένῳ στοιχεῖον. τρία οὖν ὁ ποιητὴς φαίνεται τῷ βασιλεῖ προσμαρτυρῶν. τὸ ἀξιωματικόν. τὸ πολεμικόν. καὶ τὸ γεραρόν. ὃ καὶ αὐτὸ, πρέπον ἐστὶ μάλιστα βασιλεῖ, ὡς δηλοῦται καὶ ἐν τῷ οὐδ' οὕτω γεραρόν. βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικε. Τὴν δὲ βασιλικὴν θειότητα, δηλοῖ καὶ τὸ, θεὸς θεός. ὃ κατὰ τὸν Παυσανίαν ταῖς ἀρχαῖς οἱ παλαιοὶ ἐπέλεγον ἐπιφημιζόμενοι. Αἴλιος δὲ Διονύσιος φησὶν ὅτι καὶ ἐν ἱεροποιίαις καὶ ἄλλαις πράξεσι, τὸ, θεὸς θεὸς ἐπελέγετο. ἐν δὲ ἑτέρῳ ῥητορικῷ λεξικῷ, φέρεται καὶ ὅτι παντὸς ἔργου ἀρχόμενοι, ἔλεγον θεὸς θεός. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ, καὶ ὅτι γραφεῖς μὲν, τὸ ἀληθὲς

μεταδιώκουσιν. ἀκριβοῦσι γὰρ οἱ ζωγράφοι τὰ μιμήματα θέλουσι· τραγικοὶ δὲ τὸ σεμνότερον. ὑψοῦσι γὰρ τὰς τῶν πραγμάτων περιπετείας. κωμικοὶ δὲ τὸ ἔλαττον. οὐδὲν γὰρ ἡρωϊκὸν παρ' αὐτοῖς. ἀλλὰ χαύνους γέλωτος εὐτελείας ἡ κωμῳδία στοχάζεται. ταῦτα δὴ πάντα παρὰ τῷ ποιητῇ εὕρηται. κωμῳδῶν μὲν γάρ, καταῤῥιπτεῖ τὸν Θερσίτην. νῦν δὲ τὸν βασιλέα, μεγαλοπρεπεστέραν ὄψεως τῆς ἀληθινῆς ἀναπλάττει. ἐν οἷς δὲ διασκευάζει θυτικῶς, μιμεῖται τὴν γραφικήν. Ζώνην δὲ ἐνταῦθα, τὴν πολεμικὴν εἶπεν ὅλην ὅπλισιν, ἀπὸ μέρους τῆς ζώνης. περὶ ἧς ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. τοιούτῳ δέ τινι λόγῳ, ἔοικε φθάσας καὶ γυναῖκα εὔζωνον εἰπεῖν, τὴν εὐκόσμητον, ἀπὸ μέρους τῆς ζώνης τὸν ὅλον ἐμφήνας καλλωπισμόν. ἐοίκασι δὲ φιλοτίμως αἱ πάλαι γυναῖκες ἔχειν τὸ ζώννυσθαι. Ἄντυλαν γοῦν πόλιν φασὶν ὡς ἱστορεῖ Ἀθήναιος, οὐ μακρὰν οὖσαν Ἀλεξανδρείας, φορολογεῖσθαι τοῖς τότε βασιλεῦσιν Αἰγυπτίοις τε καὶ Πέρσαις, εἰς ζώνας ταῖς γυναιξί. Τὸ δὲ μέγ' ἔξοχος πάντων, γενικὴν ἔχει σύνταξιν. διὰ τὴν ἐν λέξει ὑπεροχήν. ὑπέρθεσιν γὰρ δηλοῖ τὸ μέγα ἔξοχος. ποιεῖ δὲ Ὅμηρος τοῦτο, καὶ ἐν τῷ, δῖος Ἀχαιῶν. καὶ ἀειδέι κάλλος ἀνδρῶν. καὶ δῖα γυναικῶν. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ κορυφαῖος χοροῦ. ὑπέρθεσις γὰρ τούτοις ἐμφαίνεται, διά τε τὸν δία ὑπερφέροντα τῶν λοιπῶν θεῶν, διά τε τὴν κορυφὴν ὑπερκειμένην τοῦ σώματος, διά τε τὴν τοῦ ἄρ ἐπιῤῥηματικοῦ μορίου ἐπίτασιν. αἱ δὲ ὑπερθέσεις, φιλοῦσι τὴν γενικὴν σύνταξιν. Τὸ δὲ ταῦρος, πρὸς διαφορὰν εἴρηται. ἵνα κήλων βοῦς νοηθῇ, ὃς μεταπρέπει ταῖς βουσίν, ἤγουν ἐπῆρται καὶ ἐκπρεπής ἐστι.

Τὸ δὲ μεταπρέπειν, καὶ ἐκπρέπειν λέγεται. ὡς δηλοῖ τὸ ἐκπρεπέα ἐν πολλοῖς. δῆλον δὲ ὅτι ἐν τῷ βοῦς ταῦρος, γενικὸν μὲν ὄνομα ὁ βοῦς, ὁ ταῦρος δέ, εἰδικόν. ὅτι δὲ ταῦρος λέγεται ὡς οἷον τις γαῦρος. ἢ ὡς τείνων τὴν οὐρὰν λόγῳ ἰδιότητος. ἐξ οὗ τείνειν, ταῦρος καὶ τὸ ὑπὸ τὸν ὀχεόν, ὅθεν καὶ λάσταυρος ὁ λάσιος τὸν τοιοῦτον ταῦρον. καὶ ὅτι καὶ κύριον ὄνομά ἐστιν ὁ ταῦρος, ὡς καὶ ᾧ ἐμοιχᾶτο ἡ Πασιφάη. καὶ ὄρος δέ, οὐ μόνον οὗ μέρος καὶ ὁ κράγος, ἀλλὰ καὶ πρόσβορον εὐφορῶν βαλάνοις. ὅθεν αἱ περιαδόμεναι ταυρικαὶ πρόσοδοι. καὶ ὅτι καὶ ἔθνος βόρειον οἱ Ταῦροι. καὶ ὅτι Ταυροπόλος Ἄρτεμις, οὐ μόνον ἀπὸ τοῦ ἔθνους τῶν Ταύρων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ ζώου. ἐξ οὗ καὶ ταυρηδὸν ἐμβλέπειν, τὸ θυμικῶς ἐνατενίζειν. καὶ ἀταύρωτη γυνὴ ἡ ἄζυξ, δηλοῦσιν οἱ παλαιοί.

Ἔσπετε νῦν μοι μοῦσαι ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι.
Ὑμεῖς γὰρ θεαί ἐστε, πάρεστέ τε, ἴστέ τε πάντα,
Ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν,
Οἵ τινες ἡγεμόνες Δαναῶν, καὶ κοίρανοι ἦσαν.
Πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω.
Οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ στόματ' εἶεν,
Φωνὴ δ' ἄῤῥηκτος, χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη,
Εἰ μὴ ὀλυμπιάδες μοῦσαι, Διὸς αἰγιόχοιο
Θυγατέρες μνησαίαθ' ὅσοι ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον.
Ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω, νῆάς τε προπάσας.

Ὅτι ἔστιν ὅτε ὁ ποιητὴς κατὰ ποσά τινα διαστήματα, ἐγκόπτει τὸν λόγον τῇ μούσῃ. καὶ ὡς ἐξ ὑπαρχῆς αὖθις αὐτὴν ἀξιοῖ, εἰπεῖν ὅπερ αὐτὸς ἐθέλει. ποιεῖ δὲ τοῦτο, ἡνίκα πραγμάτων ἐντύχῃ μεγέθει ἢ πλήθει, αὔξων καὶ οὕτως ἐκεῖνα, καὶ ἐνδεικνύμενος ὡς οὐκ ἄνευ θεοῦ καὶ μουσικῆς ἐπιπνοίας ἀφηγηθήσονται. ἢ καὶ ἄλλως ποιεῖ τοῦτο, ὅτε ἡ μὲν ἀκολουθία, τῶν ἑξῆς ἐθέλει ἔχεσθαι. ὁ δὲ ποιητὴς ἢ ὁ φιλομαθὴς ἀκροατής, ἐπ' ἄλλο γλίχεταί τι τραπῆναι τὸν λόγον, μέγα ὂν καὶ αὐτὸ καὶ ἱστορίας ἄξιον. ὡς καὶ ἐνταῦθα ἡ μὲν ἀκολουθία, ἤθελε μετὰ τοὺς περὶ Ἀγαμέμνονος λόγους, εὐθὺς κεῖσθαι, τό, Τρωσὶ δ' ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις. καὶ τὰ ἑξῆς τοῦ τέλους τῆς Βοιωτίας. ὁ δὲ ποιητὴς ἐπεισόδιόν τι ἐξευρών, ἀξιοῖ τὰς μούσας, νεῶν ποιῆσαι κατάλογον καὶ ἡγεμόνων ἑλληνικῶν. φησὶ γοῦν. ἔσπετε νῦν μοι μοῦσαι ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι, οἵ τινες ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν. πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω. οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι δέκα δὲ στόματ' εἶεν, φωνὴ δ' ἄῤῥηκτος χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη, εἰ μὴ ὀλυμπιάδες μοῦσαι διὸς αἰγιόχοιο θυγατέρες μνησαίαθ' ὅσοι ὑπὸ ἴλιον ἦλθον. ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω, νῆάς τε προπάσας. ἔστι δὲ ὃ λέγει τοιοῦτόν τι ἐνθύμιον. ἔστι μοι ἀναπαύσαντι τὸν λόγον ὦ μοῦσαι, νεῶν τε ἑλληνικῶν κατάλογον ποιῆσαι, καὶ τοὺς ἕλληνας δὲ ὀνομάσαι, ἐὰν ὑμεῖς ἐμπνέητέ μοι. ἀλλὰ τούτων τὸ μέν, δυναίμην ἄν. τὸ τὰς νῆας δηλαδὴ καταλέξαι καὶ ἐκφωνῆσαι ἐξ ἐπιπνοίας ὑμῶν. τὸ δὲ ἕτερον, τὸ τοὺς ἕλληνας ὀνομάσαι, πῆ μὲν ἔχοιμι ἂν ποιῆσαι, πῆ δὲ οὔ. τοὺς μὲν γὰρ ἀρχούς, εἴτ' οὖν ἡγεμόνας τῶν ἑλλήνων, ἐρῶ πρὸς ὄνομα ὑποφητεύων ἐπιπνεούσαις ὑμῖν. τὴν δὲ πληθύν, ἡμεῖς μὲν ἐρεῖτε ἂν καὶ ὀνομάσητε, θεαὶ γάρ ἐστε. ἐγὼ δὲ οὐκ ἂν μυθήσομαι, οὐδὲ ὀνομήνω. ἤγουν ἐξ ὀνόματος εἴπω. οὐδ' εἰ τάδε μοι καὶ τάδε γένοιτο. καὶ πολλαπλασίων φασὶν ἐμαυτοῦ γένωμαι. φύλλων γάρ, ἢ ἀνθέων ἐαρινῶν, ἢ ψάμμου, οἷς οἱ ἕλληνες εἰκάζονται, καὶ τὸ μέτρον οὐ περιληπτόν, καὶ

τὸ

τὸ ἕκαστον ὀνομάζειν, ὁμοίως ἀδύνατον ἀνθρώπῳ γε ὄντι μοι. ὑπισχνεῖται οὖν διὰ τούτων ὁ ποιητὴς, νεῶν μὲν κατάλογον ποιῆσαι, καὶ τοὺς αὐτῶν ἡγεμόνας ἱστορῆσαι πρὸς ὄνομα, δίκην ὑποβολέως, ἐὰν αἱ μοῦσαι συλλαμβανόμεναι προβάλλωσιν αὐτῷ ταῦτα. ἵνα ἐκεῖναι μὲν λαλῶσιν αὐτῷ, αὐτὸς δὲ τοῖς λοιποῖς. τὴν δὲ πληθὺν, ἐᾶσαι φησί. διότι οὐκ ἂν ὑποφητεύσειεν καὶ εἰς τοῦτο ταῖς μούσαις ἀρκέσειεν. ἥτε γὰρ γλῶσσα μία οὖσα, ναρκήσειεν ἄν. ἀποκάμοι δὲ καὶ τὸ στόμα. ῥαγήσεται δὲ καὶ ἡ φωνή. καὶ ἡ ψυχὴ ἀνεθήσεται. τὸ δὲ τὴν πληθὺν ὀνομάσαι, πολὺ ὂν μεῖζον τοῦ τοὺς ἡγεμόνας εἰπεῖν, ταῖς μὲν μούσαις, ὡς θεαῖς δυνατὸν εἶναι φησίν. ἑαυτῷ δὲ ἀδύνατον. διὸ καὶ προαναφωνεῖ μὴ ἂν ὀνομάσαι τὴν πληθὺν, καθὰ τάς τε νῆας καὶ τοὺς ἡγεμόνας. καίτοι κατὰ τὴν τῶν παλαιῶν ἐπιβολὴν, εἶπε τρόπον τινὰ καὶ περὶ τοῦ πλήθους. ἐπεὶ γάρ φασι περὶ μὲν τοῦ Φιλοκτήτου, ἐν τοῖς ἑξῆς εἰπεῖν ἐκ πεντήκοντα ἐρετῶν εἶναι τὰς αὐτοῦ νῆας, περὶ δὲ Βοιωτῶν, ὅτι ἐξ ἑκατὸν εἴκοσιν αὐτοῖς ἑκάστη ναῦς, δῆλός ἐστιν ἐμφῆναι βουλόμενος τὴν πληθὺν, ἐκ τῆς ἀμφοῖν τούτων συνθέσεως. ἔστι γὰρ κατὰ τὸν Θουκυδίδου κανόνα, τὸ μέσον τοῦ πλείονος καὶ ἐλάττονος λαβόντα, τεκμήρασθαι πόσοι δύνανται εἶναι τῷ ἀριθμῷ, οἱ τοῦ πλήθους. ὃ καὶ ποιοῦντες οἱ ὁμηρικοὶ, εὑρίσκουσιν ὑπὲρ δέκα μυριάδας συναγομένην τὴν πληθύν. ἐπεὶ γὰρ ὡς ἐν τῇ Βοιωτίᾳ δηλοῦται, αἱ νῆες ὑπὲρ χιλίας, μέσον δὲ τοῦ πεντήκοντα ἀριθμοῦ καὶ τοῦ ἑκατὸν εἴκοσιν, ὁ ὀγδοηκονταπέντε. πολυπλασιασθεὶς ὁ ὀγδοηκονταπέντε ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν νηῶν, μερεῖ τὸ τῶν ἐμπλεόντων πλῆθος, ὑπὲρ μυριάδας ὂν δέκα, ὡς καὶ προείρηται. καὶ οὕτω δοκεῖ φασὶ καὶ περὶ τοῦ πλήθους λέγειν ὁ ποιητής. πρὸς οὓς ῥητέον, ὡς οὐ ταὐτόν ἐστιν ἁπλῶς περὶ πλήθους εἰπεῖν, καὶ αὐτῷ τῷ πλήθει καθ' ἕνα ἕκαστον πρὸς ὄνομα ἐπεξελθεῖν. ὁ μὲν γοῦν πλήθει ἐπεξιὼν, ἕνα ἕκαστον λέγει. ὃ καὶ ἐπὶ τῶν ἡγεμόνων ποιεῖ ὁ Ὅμηρος, τοῖς καθ' ἕκαστον ἐπεξερχόμενος λεπτομερῶς. ὁ δὲ ἁπλῶς περὶ πλήθους λέγων, παχυμερέστερόν πως λέγει, καὶ οὐ διακρινεῖ. οὕτως οὖν καὶ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς, τοὺς μὲν ἡγεμόνας ὀνομάζων, καταλέγει. τὴν δὲ πληθὺν, οὐδὲ ἀριθμεῖ γοῦν φανερῶς. εἰ δὲ καὶ ἀριθμεῖν δοκεῖ κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν θουκυδίδειον μέθοδον, ἀλλ' ἕτερον τὸ περὶ ἑκάστων εἰπεῖν, καὶ ἕτερον τὸ ἀριθμῆσαί τινας. τὸ μὲν γὰρ δηλοῖ, τίνες. τὸ δὲ, πόσοι. πολὺ δὲ διαφέρει τὸ, τίνες εἰπεῖν, καὶ τὸ, ὁπόσοι. τὸ μὲν γὰρ τίνες, διεξοδικώτερον καὶ δυσχερέστερον, ἅτε καὶ γένους μεμνημένον. καὶ τύχης. καὶ ἐπιτηδευμάτων. καὶ τοιούτων τινῶν. τὸ δὲ ὁπόσοι, συνεπτυγμένον ἐστὶ καὶ εὐχερές. διὸ τοὺς μὲν ἡγεμόνας ἔχει εἰπεῖν, οὐ μόνον ὁπόσοι, ἀλλὰ καὶ τίνες, ἐὰν αἱ μοῦσαι συλλάβοιντο. τὴν δὲ πληθὺν, τίνες μὲν, οὐκ ἂν ἔχοι εἰπεῖν οὐδὲ σὺν αὐταῖς ταῖς μούσαις, κἂν ὑπὲρ φύσιν αὐτὸν διάθωνται. μόνον δὲ τὸ ὁπόσοι εἰσὶν, ἐρεῖν ἂν ὑπισχνεῖται· ἐὰν αἱ ὀλυμπιάδες, ἢ κατὰ Ζηνόδοτον βαθύκολποι μοῦσαι μνήσωσιν, ἤτοι ἀναμνήσωσιν αὐτὸν, αἱ τῆς μνημοσύνης καὶ τοῦ Διὸς θυγατέρες. τῷ ὄντι γὰρ μουσῶν ἔργον ἤτοι λογιωτάτης ἐφόδου καὶ γνώσεως, τὸ διὰ τῆς ῥηθείσης μεθόδου, τὸ τῶν ἑλλήνων πλῆθος ἐμφῆναι. συνακτέον οὖν ὅτι δύο τούτων ἄρτι προκειμένων ἐν τῷ καταλόγῳ. τοῦ τοὺς ἡγεμόνας εἰπεῖν, καὶ τοῦ τὴν πληθύν. τοὺς μὲν ἡγεμόνας φησὶν εἰπεῖν καὶ τίνες εἰσὶ καὶ πόσοι, ἐὰν αἱ μοῦσαι συλλαλῶσι. τὴν δὲ πληθὺν, ἤτοι ἑκάστους ὡς αὐτὸς ἐν τῇ γ' ῥαψῳδίᾳ φησὶ, τίνες μὲν εἰσὶ, μὴ ἂν εἰπεῖν, κἂν αὐταὶ λαλῶσιν αἱ μοῦσαι. πόσοι δὲ εἰσὶν, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο καὶ μόνον εἰπεῖν. ἐπεὶ οὐ πάντη πάντως ἀμήχανον ἐὰν αἱ μοῦσαι μνήσαιντο, ἤτοι ἀναμνήσωσιν. ὃ καὶ ποιεῖ διὰ τῆς προῤῥηθείσης μεθόδου. Ὅρα δὲ τὸ μνησαίατο, ταὐτόν πως ὂν τῷ διδάξαιεν, ὡς δοκεῖν τοὺς εἰπόντας τὰς μαθήσεις, ἀναμνήσεις ἐντεῦθεν λαβεῖν τὴν ἀρχήν. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ βούλεται ὁ ποιητὴς, οὐδὲ ἐγχειρεῖ μυθήσασθαι καὶ ὀνομάσαι τὴν πληθύν. διά τε τὸ ἀδύνατον ὅπερ καὶ αὐτὸς εἶπε, καὶ διότι δὲ οὐκ ἂν τοσούτων ὀνομάτων ἠδυνήθη εὐπορῆσαι πλάσεως. ἔτι δὲ καὶ διὰ τὸ τοῦ πράγματος ἄκαρπον καὶ εἰκαῖον καὶ ἀκερδὲς καὶ εὐπεριφρόνητον τοῖς ἐντυγχάνουσι διὰ τὸ ἀλυσιτελές. σοφὸς γὰρ ὢν, κατεστοχάσατο τοῦ μέλλοντος. καὶ ἔγνω μὴ ἂν τοὺς ἀκροατὰς ἐθέλειν ἐγκύπτειν τῷ τοιούτῳ αὐτοῦ πονήματι, διὰ τὸ μηδὲν αὐτόθεν ἔχειν κερδαίνειν, ὅπου γε καὶ τὴν Βοιωτίαν, τουτέστι τὸν κατάλογον τῶν νεῶν, οἱ πολλοὶ περιφρονοῦσι διὰ τὰ τῶν ἡγεμόνων φασὶν ὀνόματα. καὶ διότι οὐκ ἔχει κίνησίν τινα ἡρωϊκήν. καὶ μὴν ὅμως πεποίκιλται θαυμασίως καὶ ὁ τοιοῦτος ὅλος τόπος, ἱστορίαις τε καὶ τοπογραφίαις καὶ γενεαλογίαις καὶ ἑτέροις τοιούτοις, ὡς προϊοῦσι γνωσθήσεται. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι Ζηνοδότου βαθυκόλποιο ὡς εἴρηται τὰς μούσας μεταγράψαντος, μὴ ἀρεσκόμενοι οἱ παλαιοὶ, φασὶν ὅτι οὐδὲ γυναῖκας ἑλληνίδας βαθυκόλπους εἶπεν ὁ ποιητής. Ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι τε τὸ ὀλυμπιάδες μοῦσαι, διχῶς νοεῖται. ἢ γὰρ αἱ ὀλύμπια ὡς ἐῤῥέθη δώματα ἔχουσαι, ἢ αἱ τοῦ ὀλυμπίου Διὸς θυγατέρες τύπῳ πατρωνυμικῷ, καθὰ καὶ πελιάδες αἱ τοῦ Πελίου. καὶ ἡλιάδες αἱ τοῦ ἡλίου. καὶ ὅτι Ἕρμιππος κατὰ τὴν δειπνοσοφιστικὴν ἱστορίαν παίζων, παρῳδεῖ τὸ, ἔσπετε νῦν μοι. καὶ ἑξῆς ὅλον τὸν στίχον εἰς τὰ ἑαυτοῦ. καὶ ἐρωτήσας ὁπόσα ἐν ἀνθρώποις ἀγαθὰ, ἐξ οὗ ναυκληρεῖ φησὶ Διονύσιος ἐπὶ οἴνοπα πόντον, καταλέγει ἀστείως πρὸς ἄλλοις, ὡς ἤγαγε παρὰ Περδίκκου ψεύδεα ναυσὶ πάνυ πολλαῖς. καὶ ὡς αἱ συράκουσαι, σῖτον καὶ τυρὸν παρέχουσι καὶ ἕτερά τινα τοιαῦτα. ἔνθα ὅρα τὸ ψεύδεα ναυσὶ πάνυ πολλαῖς. πραχθὲν ἐξ Ὁμήρου, φαμένου ἐν τοῖς ἑξῆς, δυνατὸν εἶναι ὀνείδεα μυθήσασθαι ὅσα οὐδ' ἂν ἑκατόζυγος ναῦς ἄροιτο. καὶ ὅτι κείμενον μετὰ τὸ ἔσπετε νῦν μοι μοῦσαι, τὸ ὑμεῖς γὰρ πάρεστέ τε, ἴστέ τε πάντα. ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν οὐδέ τι ἴδμεν, λεχθείη ἂν ἀπὸ τῶν ἀκοῇ τι παρειληφότων, πρὸς τοὺς εἰδήμονας καὶ αὐτόπτας

πᾶσι τοῦ πράγματος. ἐνθάδε ὅρα κάλλος ἐν τρισὶ ῥήμασι καὶ δυσὶ συνδέσμοις καίριον καὶ φυσικὸν καὶ γοργόν. οὐ μὴν περίεργον καὶ ἐπιτετηδευμένον, κατὰ τὰ ὕστερον. τοιοῦτον γὰρ πάντως τὸ θεαί ἐστε. πάρεστέ τε. ἴστε τε. ὁ μέντοι γράψας πρὸς ἀστεϊσμὸν τό, νάρκη πνικτή. πέρκη σχιστή. τεῦθις σακτή. ταυτὸν δ' εἰπεῖν κατὰ τοὺς ἰδιωτίζοντας, πραγμ[illegible]. γλαύκου προτομή. γόγγρου κεφαλή. ἔτι δὲ καὶ ὁ προσώσας τό, τυρὸς ξηρός, τυρὸς κοπτός, τυρὸς ξυστός, τυρὸς τμητός, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα. μυρία δέ εἰσιν ἐκεῖνα. καλλωπίζουσι μὲν γοργῶς καὶ εὐρύθμως, οὐ μὴν σεμνῶς καὶ φύσει καθ' Ὅμηρον. τὸ δὲ οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω ἢ ἁπλῶς εἴπω καὶ διηγήσωμαι, οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι ὡς καὶ προεγράφη. δέκα δὲ στόματα εἶεν, φωνὴ δ' ἄρρηκτος. χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη, ἐπὶ πραγμάτων μεγάλων ἁρμόζει, ἃ μόλις ἄν τις ἀφηγήσηται. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ φωνὴ δ' ἄρρηκτος εἴη, δέδωκεν ἀφορμὴν τοῖς στωϊκοῖς, τοῦ σῶμα λέγειν τὴν φωνήν. σωμάτων γὰρ εἶναι δοκεῖ τὸ ῥήγνυσθαι. εἰ γὰρ καὶ ὁ Πλάτων οὐ σῶμα λέγει αὐτὴν εἶναι, ὡς ἐν ἀέρι γίνεσθαι τὴν ὕπαρξιν ἔχουσαν, μηδὲ δὲ τοῦτο μὴ ὑφισταμένην, ἀλλ' οἱ τῆς στοᾶς, σῶμα ἔλεγον τὴν φωνήν, διὰ τὸ δραστικὸν αὐτῆς καὶ παθητικόν. δρᾷ μὲν γάρ φασιν ἀκουομένη. πάσχει δὲ ἀνιεμένη καὶ ἐπιτεινομένη. ἔτι δέ φασι σῶμα ἐστὶν ἡ φωνή, καὶ διότι πίπτει ὑπὸ αἴσθησιν, τὴν ἀκοὴν δηλαδή. ἔτι δὲ καὶ διὰ τὴν ἀντιτυπίαν. ἀντιτυπεῖ γὰρ προσπίπτουσα ταῖς ἀκοαῖς. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι δέκα γλωσσῶν, καὶ στομάτων τοσούτων μνησθείς, οἷς συμμερίζοιτο ἂν καὶ ἡ φωνή, τὸ ἦτορ ἑνικῶς εἶπεν. ἐπεὶ καὶ ὁ μῦθος, μόρια μὲν σωματικὰ πολλάκις πληθύνει, ὡς δηλοῦσι καὶ οἱ ἑκατόγχειρες καὶ τὰ πολυκέφαλα τέρατα. ἐπὶ δὲ ψυχῆς, οὐδεὶς τοιοῦτος ἐστρατεύσατο, ὡς πλάσασθαι τινὰ καὶ πολύψυχον. ἡ μέντοι τραγικὴ εὐχή, ἡ θέλουσα φωνήεντα γενέσθαι πολλὰ τῶν μορίων τοῦ σώματος, τῆς ὁμηρικῆς ταύτης ἀσφαλείας τε καὶ σεμνότητος, πολὺ ἐκπέπτωκεν. ὁρμᾶται δέ πως ἐκ τοῦ μύθου τοῦ κατὰ τὸν Ἄργον. εὔχεται γὰρ ἡ τραγικὴ Ἑκάβη, μονονουχὶ στόμασι κατατετρῆσθαι πολλοῖς, ὥς που καὶ ὁ Ἄργος τοῖς ὄμμασιν. Ἰστέον δὲ ὅτι παρὰ τὸ δέκα μὲν στόματα, καὶ ἑξῆς πέπαικταί τινι παλαιῷ, ὡς ἐκ προσώπου λύχνου. τὸ ἀλλ' ἀδύνατα βούλομαι. οὔτε στόματα γάρ, οὔτε χείλη πέντ' ἔχω. γλυκύτερον δὲ τὸ τοῦ παρῳδοῦ Ματρέωνος. πῶς ἂν ἔπειτα πλακοῦντος ἐγὼ θείου ἀπολοίμην. οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν χείλη δέκα δὲ στόματ' εἶεν. γαστὴρ δ' ἄρρηκτος. χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη. παρῳδεῖται δὲ τὸ πῶς ἂν ἐγὼ καὶ ἑξῆς, ἐξ Ὀδυσσείας. πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην. εἰς δὲ τὸ νῆας προπάσας, ἡ περιττὴ ἡ πρὸ πρόθεσις, ἢ τὸ διόλου καὶ ἐνταῦθα δηλοῖ. ἐν δὲ τῷ ἀρχοὺς νηῶν ἐρέω νῆάς τε προπάσας, ὁ σκοπὸς τῆς Βοιωτίας κεῖται κατὰ λόγον προαναφωνήσεως ἤτοι προεκθέσεως. τέλος γὰρ αὐτῆς, νηῶν τε καὶ ἀρχηγῶν κατάλογος ὡς αὐτίκα φανήσεται. καὶ ὅρα τό, ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω. διὰ γὰρ τοῦ ἐρέω, ἐκφαίνει ἀειδήλως ὅτι ὑποφητεύει ταῖς μούσαις ὑποβολέως δίκην. καὶ αὐταὶ μὲν ᾄδουσιν ἢ ἐννέπουσιν αὐτῷ. αὐτὸς δὲ τοῖς ὁμηρίδαις ὡς οἷά τις μουσόληπτος. ὥστε ἐν τῷ, μῆνιν ἄειδε θεά, προσυπακουστέον τό, δι' ἐμοῦ ὃς ἀεὶ ἐν μούσαις εἰμί. ὃ δὴ περὶ τῶν ποιητῶν ἢ τῶν ἁπλῶς λογίων Εὐριπίδης φησί. καὶ εἰς τό, ἄνδρα μοι ἔννεπε μοῦσα, συνεννοητέον τό, ἵνα ἐγὼ τοῖς ἄλλοις ἐρέω.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΕΩΝ, ΗΤΟΙ ΒΟΙΩΤΙΑ.

Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως, καὶ Λήϊτος ἦρχον,
Ἀρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε, Κλονίος τε.
Οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο, καὶ Αὐλίδα πετρήεσσαν.
Σχοῖνόν τε. Σκῶλόν τε. πολύκνημόν τ' Ἐτεωνόν.
Θέσπειαν. Γραῖάν τε, καὶ εὐρύχορον Μυκαλησσόν.
Οἵ τ' ἀμφ' Ἅρμ' ἐνέμοντο, καὶ Εἰλέσιον καὶ Ἐρυθράς.
Οἵ τ' Ἐλεῶν' εἶχον, ἠδ' Ὕλην, καὶ Πετεῶνα.
Ὠκαλέην. Μεδεῶνά τ' ἐϋκτίμενον πτολίεθρον.
Κώπας. Εὔτρησίν τε, πολυτρήρωνά τε Θίσβην.
Οἵ τε Κορώνειαν. καὶ ποιήενθ' Ἁλίαρτον.
Οἵ τε Πλάταιαν ἔχον. ἠδ' οἳ Γλισᾶντ' ἐνέμοντο.
Οἵ θ' Ὑποθήβας εἶχον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον.
Ὀγχηστόν θ' ἱερὸν ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος.
Οἵ τε πολυστάφυλον Ἄρνην ἔχον οἵ τε Μίδειαν.
Νῖσάν τε ζαθέην, Ἀνθηδόνα τ' ἐσχατόωσαν.

Τῶν μὲν, πεντήκοντα νέες κίον, ἐν δὲ ἑκάστῃ,
Κοῦροι Βοιωτῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι βαῖνον.

Ὅτι κατάλογος μὲν νεῶν ἤτοι ἐξαρίθμησις τὸ ἐφεξῆς τῆς παρούσης ῥαψῳδίας, ἀπὸ τοῦ ἔργου ὠνόμασται. Βοιωτία μέντοι ἀπὸ μόνης τῆς προοιμιακῆς εἰσβολῆς ἐχούσης οὕτω. Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον. διατί δὲ ἀπὸ τῶν βοιωτῶν ἤρξατο, δηλοῦσιν οἱ παλαιοὶ, λέγοντες ποιῆσαι οὕτω τὸν ποιητὴν, διὰ τὸ χαρίζεσθαι ταῖς ἀνωτέρω παρακληθείσαις μούσαις. ὧν ἐνδιαίτημα ἦν ὁ βοιώτιος Ἑλικὼν, φυλάσσων μέχρι καὶ νῦν τὴν κλῆσιν. οἱ δὲ τῆς φωκίδος εἶναι τὸν ἑλικῶνα λέγοντες, ἀκούουσιν ἐκ τῶν παλαιῶν ἐνστάσεις τινάς. καὶ ἄλλως δὲ ἀπὸ τῶν Βοιωτῶν ἡ ἀρχὴ, διότι φασὶν, αὐτοὶ μόνοι πέντε εἶχον ἡγέμονας. τινὲς δὲ, διότι πολύπολις ἡ Βοιωτία. τοῦτο δὲ οὐχ ὑγιές. καὶ ἡ Κρήτη γὰρ, ἑκατόμπολις. καὶ ἡ Λακωνικὴ δέ. τί οὖν μὴ ἐξ αὐτῶν ἤρξατο. οἱ δὲ, ὅτι ἐν Αὐλίδι πόλει τῆς βοιωτίας ὁ ναύσταθμος γέγονε τοῖς ἀχαιοῖς. ἕτεροι δὲ, διότι ἐν μεσαιτάτῳ τῆς ἑλλάδος κεῖται ἡ Βοιωτία. ἔστι γὰρ αὐτῇ ἐξ ἀνατολῶν μὲν, εὔριπος. ἐκ δὲ δυσμῶν, Φωκίς. ἐκ βορείων, Λοκρίς. καὶ ἐκ μεσημβρίας, Ἀττική. κατὰ δὲ ἐνίους, διότι μέγιστον εἶχε ναυτικὸν ἡ Βοιωτία, ὡς φοινίκων ἄποικος διὰ τὸν Φοίνικα Κάδμον. καὶ διότι δέ φασιν Ἕλλην ὁ Δευκαλίωνος, ἐν Βοιωτίᾳ ᾤκησεν, ὁ τοῖς ἕλλησι κατάρξας τῆς κλήσεως. Ἀρίσταρχος δέ φησιν ἀπὸ Βοιωτῶν ἄρξασθαι τὸν ποιητὴν, οὐκ ἔκ τινος παρατηρήσεως. ἀλλὰ κατ' ἐπιφοράν. ἤτοι κατά τινα φορὰν καὶ τύχην. ἢ κατὰ τὸ ἁπλῶς ἐπιτυχόν. εἰ δὲ καὶ ἀπὸ ἄλλου ἔθνους ἤρξατο, ἐζητοῦμεν ἄν φησι τὴν αἰτίαν. περὶ δὲ Βοιωτῶν, ζητητέον καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. Ἱστέον δὲ ὅτι ἡ Βοιωτία καὶ ἀονία ἐκλήθη ποτὲ ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἀόνων. ἔθνος δὲ βοιώτιον οἱ Ἄονες, ὅθεν καὶ σίδηρος ἄονιος ὁ βοιώτιος, ὡς ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ δηλοῦται. οἱ δὲ παλαιοὶ λέγουσι καὶ ταῦτα ἐνταῦθα, ὡς θαυμάσιος ὁ ποιητὴς, μὴ δ' ὅπου μὲν παραλείπων τῆς ὑποθέσεως. πάντα δ' ἐξ ἀναστροφῆς κατὰ τὸν ἐπιβάλλοντα καιρὸν διηγούμενος. οἷον, θεῶν ἔριν. Ἑλένης ἁρπαγήν. Ἀχιλλέως θάνατον. ἡ γὰρ κατὰ τάξιν φασὶ διήγησις, νεωτερικὸν καὶ συγγραφικὸν, καὶ ποιητικῆς ἄπο σεμνότητος. εὔκαιρον οὖν φασὶν ἐπιθεὶς Ὅμηρος τῇ Νέστορος ῥητορείᾳ, τὸν κατάλογον τοῦτον ἐμνηστεύσατο, ἵνα ἐντεῦθεν γνωρισθῶσιν αἱ ἡρωϊκαὶ φρῆτραι, καὶ τὰ φῦλα, καὶ μὴ ἐπιταράσσοιτο ἐν τοῖς ἑξῆς ἡ ἀκοὴ, παρεισκρινομένων τῶν τῆς Βοιωτίας διηγημάτων. ἔτι καὶ ταῦτα τῶν παλαιῶν εἰσὶ, τρεῖς ἰδέαι λόγου κατὰ Πλάτωνα. ἡ μιμητικὴ καὶ δραματικὴ, καθ' ἣν ὁ ποιητὴς συνεχῶς εὐδοκιμεῖ τοῖς ἤθεσι τῶν εἰς μίμησιν ὑποκειμένων προσώπων. δευτέρα ἰδέα, ἡ ἀμίμητος, ὡς ἡ Φωκυλίδου καὶ Θεόγνιδος. καὶ τρίτη ἡ μικτὴ, ὡς ἡ τοῦ Ἡσιόδου. ἐν γοῦν τοῖς ἀμιμήτοις καὶ ψιλοῖς, ἀνάγκη τὸν ποιητὴν ἐπαγωνίζεσθαι πολυτρόπως ἐπικαλλύνοντα τὴν φράσιν σχήμασι καὶ λοιπαῖς παντοίαις ἐξαλλαγαῖς. ὅπερ ἐνταῦθα τεχνησάμενος Ὅμηρος, τοῖς τε τῶν πόλεων ἐπιθέτοις ἐγκεραννύει, καὶ τούτοις ἠκριβωμένοις. οὐ γὰρ ἀνεξέλεγκτός φασι νῦν περὶ χωρίων ἑλληνικῶν διεξιὼν, καὶ οὕτω γλυκαίνει τὴν ποίησιν. ἐξαλλάσσει δὲ καὶ τὰ τοῦ καταλόγου σχήματα, πολυειδῶς. παρενείρει δὲ καὶ ἱστορίας παλαιοτέρας τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου, εἰς ποικιλίαν. ἔτι δὲ καὶ εἰς ψυχαγωγίαν ἀκροατοῦ. καὶ λέξεων δὲ πολυωνυμίαν ἀκριβεῖ. καὶ ἄλλα μυρία μεθοδεύει ὡς ἐν τοῖς κατὰ μέρος φανήσεται. δι' ὧν ἐκ τῆς ἀμιμήτου ἰδέας ὕπτιον ἐξανιστᾷ. οὕτω δέ φασιν ἡδὺς καὶ μεγαλοπρεπὴς ὁ κατάλογος, ὥστε καὶ πόλεις ἀμφισβητούσας, ὁμηρικοῖς ἔπεσιν ἐχρήσαντο πρὸς λύσιν ἔριδος. Καλυδῶνα μὲν γάρ φασιν, αἰτωλοῖς ὁ ποιητὴς ἐχαρίσατο ἀμφισβητοῦσι πρὸς αἰολέας, μνησθεὶς αὐτῆς ἐν τῷ αἰτωλῶν καταλόγῳ. ἀβυδηνοὶ δὲ, Σηστὸν παρ' ἀθηναίων ἐκομίσαντο, διὰ τοῦτο τὸ ἔπος. καὶ Σηστὸν καὶ ἄβυδον ἔχον καὶ δῖαν ἀρίσβην. Μιλησίοις δὲ πρὸς Πριηνεῖς ὑπὲρ Μυκάλης διαφερομένοις, εἰς νίκην ἐπήρκεσε τὰ ἔπη ταῦτα. οἳ δὲ Μίλητον ἔχον φθειρῶν τ' ὄρος ἀκριτόφυλλον, Μαιάνδρου τε ῥοὰς, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα. καὶ Σόλων δὲ τὴν Σαλαμῖνα φασὶν ἀθηναίοις ἀπένειμε, προσθεὶς ἔπος, ὅπερ ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθήσεται, ὅπου μνήμη τοῦ μεγάλου αἴαντος γένηται. ὅτι δὲ καὶ πολλὰ βιβλία εἰς τὴν Βοιωτίαν ταύτην φιλοτίμως ἐπραγματεύθησαν, δηλοῦσιν αἱ ἱστορίαι. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι νεῶν κατάλογος ἡ περιπέτεια ἐπιγράφεται αὕτη, οὐ μὴν καὶ ἀνδρῶν, ὡς ἐκ μέρους τῶν νηῶν δηλαδή. ἄλλως γὰρ, ἐκεῖνο ποιεῖ ὃ προέθετο. οὐ μόνον τὰς νῆας ἐξαριθμούμενος, ἀλλὰ καὶ τοὺς αὐτῶν ἀρχοὺς, οἷς τὸ σεμνὸν οἱ ἀρχαῖοι περιποιούμενοι, γενεαλογοῦσιν αὐτοὺς μυθικώτερον. καὶ τὰ πολλὰ εἰς τὸν Δία τούτους ἀνάγουσιν, ἐπαγωνιζόμενοι καὶ συγγενεῖς αὐτοὺς ἀποδεῖξαι πρὸς τοὺς βασιλεῖς ἤγουν πρὸς ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον, πλατύνοντες μὲν τὸν ἡρωϊκὸν κατάλογον. κάλλιον δὲ τοῦ Ὁμήρου ποιοῦντες οὐδέν. ἀλλ' ἢ μόνον ὀνομάτων ἀήθων φορυτὸν ἀηδίζοντες τοὺς ἐντυγχάνοντας. παρασημειοῦται δὲ καὶ Πορφύριος, τὸν ὁμηρικὸν κατάλογον, πᾶσαν περιέχειν ἀλήθειαν ἔν τε χωρογραφίᾳ, καὶ πόλεων ἰδιώμασιν. ἱστορῶν καὶ ὅτι νόμοις τινὲς ἐξέθεντο, ἀπομνηματίζειν τοὺς παιδευομένους, τὸν Ὁμήρου κατάλογον, ὡς καὶ ὁ κερδίας νομοθετῶν τῇ πατρίδι. λέγει δὲ καὶ ὅτι πρὸς ἄλλοις, ἀπολλόδωρος ὁ ἀθηναῖος ἐπραγματεύσατο τὰ περὶ τοῦ καταλόγου ἄριστα, ἐν δώδεκα βιβλίοις. Μηνογένης δὲ ἐν τρισὶ καὶ εἴκοσι. μετρεῖ δὲ καὶ ἡγεμόνας ἀχαιῶν, μϛ΄. ὧν ιδ΄ φησὶν, ἐν Τροίᾳ ἔθανον.

Ὅτι βοιωτῶν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον, ἀρκεσίλαός τε Προθοήνωρ τε κλονίος τε. ἐνέμοντο δέ φησιν, Ὑρίαν,

καὶ Αὐλίδα. Σχοῖνόν τε Σκῶλόν τε καὶ Ἐτεωνόν. Θέσπειαν Γραῖάν τε καὶ Μυκαλησσόν. καὶ Ἅρμα καὶ Εἰλέσιον. καὶ Ἐρυθράς. καὶ Ἐλεῶνα. καὶ Ὕλην. καὶ Πετεῶνα. καὶ Ὠκαλέην. καὶ Μεδεῶνα. Κώπας τε. Εὔτρησίν τε. καὶ Θίσβην. καὶ Κορώνειαν. καὶ Ἁλίαρτον. καὶ Πλάταιαν. καὶ Γλίσαντα. καὶ Θήβας ἢ Ὑποθήβας. καὶ Ὀγχηστόν. καὶ Ἄρνην. καὶ Μίδειαν. καὶ Νῖσαν. καὶ Ἀνθηδόνα. Ἐνταῦθα δὲ ὁ ποιητὴς χρᾶται κατακόρως καὶ σχήματι κάλλους τῇ λεγομένῃ κατὰ κῶλον ἐπαναφορᾷ. ἀρξάμενος γὰρ ἀπὸ τοῦ οἱ ἄρθρου πληθυντικοῦ ἀρσενικοῦ ὑποτακτικοῦ, ἐπιμένει αὐτῷ. καὶ ἐπαναφέρων, φησίν. οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο. οἵ τ' Ἐλεῶν' εἶχον. καὶ πάλιν μετὰ δύο ἔπη. οἵ τε Κορώνειαν. οἵ τε Πλάταιαν. καὶ οἳ Γλίσαντ' ἐνέμοντο. οἵ θ' Ὑποθήβας εἶχον. καὶ στοιβάσας ἐνταῦθα συνεχεῖς τέσσαρας ἐπαναφοράς, πάλιν μετὰ ἓν ἔπος λέγει. οἵ τε Ἄρνην εἶχον. οἵ τε Μίδειαν. καὶ οὕτω κομματικῶς ὡς εἰπεῖν καλλύνας τὸ τῶν Βοιωτίας πρόσωπον, ἐπάγει. πεντήκοντα δὲ νῆες αὐτοῖς. ἐν δὲ ἑκάστῃ, κοῦροι ἑκατὸν καὶ εἴκοσι βαῖνον. εἴωθε δὲ οὕτω ποιεῖν καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς Ὅμηρος, καὶ μετὰ τοὺς στρατηγοὺς καὶ τὰς πόλεις, τιθέναι τὸν ἀριθμὸν τῶν νεῶν. τούτων δὲ τῶν πόλεων τὰς μὲν πλείους, δίχα ἐπιθέτων προάγει. τὴν δὲ Αὐλίδα, πετρήεσσαν λέγει, τοιαύτην ἀληθῶς οὖσαν. τὴν Ἐτεωνόν, πολύκνημον. τὴν Μυκαλησσόν, εὐρύχορον. τὴν Μεδεῶνα, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον, ὡς καὶ τὰς Θήβας. τὴν δὲ Θίσβην, πολυτρήρωνα ὡς πολλὰς καθὰ μαρτυρεῖται περιστερὰς ἔχουσαν. τὴν Ἁλίαρτον, ποιήεντα. ὡς Γύλον ἠμαθόεντα. μέμνηται δ' αὐτοῦ καὶ Δημοσθένης. τὴν Ὀγχηστόν, ἱερὸν Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος. τὴν Ἄρνην, πολυστάφυλον. τὴν Νῖσαν, ζαθέην. τὴν δὲ Ἀνθηδόνα, ἐσχατόωσαν. ἔστι δὲ οὐδὶ ἀρετὴν τόπου, ἀλλὰ θέσιν. φυλάττει δὲ καὶ νῦν τοὔνομα ὡς καὶ ἡ Κορώνεια. ἐν τούτῳ δὲ τῷ τόπῳ, τρὶς μὲν χρᾶται τῷ, ἐνέμοντο τήνδε ἢ τήνδε τὴν πόλιν. τῷ δὲ εἶχον, τετράκις, ἐπὶ ἑτέρων δὲ παρακατιών, τό, ἔναιον λέγει. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δέ, δὴ τῶν τοιούτων ῥημάτων χορεύει, λέγων. οἳ ἐνέμοντο. οἳ ἀμφενέμοντο. οἳ εἶχον, οἳ ἔναιον. Τὰ δὲ ῥηθέντα πέντε τῶν ἀρχηγῶν ὀνόματα, προληπτικῶς ἐτέθησαν ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ παισὶν οὖσιν, ἐξ ὧν ἐπιτηδεύειν ἔμελλον. καὶ Πηνέλεως μέν, στρατηγικὸν ὄνομα, παρὰ τὸ πένεσθαι καὶ ἐνεργεῖν περὶ λαόν. ἵνα εἴη πένω πενέλεως, καθάπερ καὶ μένω μενέλεως. καὶ πάλιν ὥσπερ μοθώνη μηθώνη, φέρης φέρητος φηρητιάδης, ἄδμητος, ἢ εὔμηλος, οὕτω καὶ πενέλεως πηνέλεως, ἀττικῶς, οὐ τὸ κοινόν, ἀλλ' ἀρχηστὸν ἡρωϊκῷ μέτρῳ. ἤγουν τὸ πηνέλαος. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ Ἀρχέλεως ἐν Τραχινίαις. Ἰστέον δὲ ὡς καὶ τὸ πηνέλεως ἀττικὸν δοκεῖ παρ' Ὁμήρῳ οἷά τι κοινὸν κεῖσθαι σμικρύνον τὴν λήγουσαν. καὶ ἐνταῦθα μέν, λανθάνει τοῦτο. ἐν δὲ τῷ πηνελέοιο ἄνακτος, ἔκδηλον ἐστὶ τὸ ῥηθέν. ὡς γὰρ καλὸς καλοῖο, σοφὸς σοφοῖο, οὕτω πάντως πηνέλεος πηνελέοιο. Τὸ δὲ Λήϊτος, ἀριστέως ὄνομα, δηλοῦν τὸν ἐκ πολέμου κτώμενον, ἀπὸ τοῦ ληΐζω τὸ λαφυραγωγῶ. ἐξ οὗ λελησμένος κατὰ συναίρεσιν παρ' Εὐριπίδῃ ὁ λεληϊσμένος. γράφεται δὲ διὰ μόνου τοῦ ι διχρόνου κατὰ τὴν παραλήγουσαν ὁ λήϊτος, οὐ μόνον ὡς ἀπὸ τοῦ ληΐζω, ἀλλὰ καὶ διὰ κανόνα τὸν οὕτω γράφοντα τὰ τοιαῦτα κύρια ὀνόματα, ἐν οἷς καὶ ὁ μόνιτος ὃν ἰωνικῶς μετὰ τοῦ υ προφέρει ὁ Λυκόφρων. καὶ ὁ Ἐπίκτητος δὲ τὸ κύριον κατὰ τοὺς τεχνικούς. καὶ ὁ Θεοδώρητος. Τὸ δὲ Ἀρκεσίλαος, ἀμυντικὸν ἤτοι βοηθητικόν. δηλοῖ γὰρ τὸν ἐπαρκοῦντα λαοῖς. ὥσπερ δὲ μνῶ μνήσω μνησίλοχος, οὕτω καὶ ἀρκῶ ἀρκέσω ἀρκεσίλαος. Τὸ δὲ Προθοήνωρ, θάρσους ἔνδειξις. δηλοῦται γὰρ δι' αὐτοῦ ὁ προθέων ἐν ἠνορέῃ ἤγουν ἀνδρίᾳ. ἢ ὁ προθέων τῶν ἀνδρῶν ἐν καιρῷ ἔργου. ἡ δὲ ἀναλογία τοῦ Προθοήνωρ, κατὰ τὸ ῥηξήνωρ. ἀγαπήνωρ. ἀγήνωρ. ἐλεφήνωρ καὶ τὰ τοιαῦτα. Τὸ δὲ Κλονίος, ῥωμαλεότητος. οἱονεὶ ὁ μάχιμος καὶ γενναῖος καὶ κλονῶν. προξύνεται δὲ κατὰ τοὺς παλαιούς, καθὰ καὶ τό, σχέδιος, Ὀδίος, ὡς κύριον τρίβραχυ. τὰ δὲ τοιαῦτα, πρὸ μιᾶς συλλαβῆς τὴν ὀξεῖαν ἔχουσι δίχα τινῶν ὀλίγων ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. ἅπερ εἰσίν, ἅλιος. αἶνος. κρόνιος. ξένιος. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῇ ἀναπτύξει τῶν ῥηθέντων πέντε στρατιωτικῶν ὀνομάτων, φασὶν οἱ σχολιασταὶ ὅτι τοῖς παλαιοῖς σφόδρα ἔμελε τῶν πολεμικῶν. καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἡ δὲ Ὑρία, χώρα ἐστὶ πλησίον Αὐλίδος κατὰ τοὺς παλαιούς. ἣν δέ ποτε καὶ πολείδιον. ταύτην ὁ κτίσας, Ὑριεὺς ἐκαλεῖτο. πολίτης δὲ αὐτῆς, Ὑριάτης. Ὑρία δέ φασι καὶ ἡ κατὰ Ἰσαυρίαν Σελεύκεια. ἔστι δὲ Ὑρία, καὶ περὶ Ἰαπυγίαν καλαβρικὴ πόλις, Κρητῶν κτίσμα, ἡ λεγομένη καὶ Ὕριον οὐδετέρως ὡς ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ δηλοῦται. ὁ δὲ Στράβων λέγει ὅτι Ὑρία τῆς Ταναγραίας πρότερον, ὕστερον δὲ Θηβαΐδος. ὅπου ὁ Ὑριεὺς καὶ ἡ τοῦ Ὠρίωνος μεμύθευται γένεσις. κεῖται δὲ ἐγγὺς Αὐλίδος. κτίσμα δέ ἐστι Νυκτέως. συνεχῶς δέ φασι λέγει τοὺς τόπους ἐνταῦθα, ὡς κεῖνται, καθὰ καὶ ἐν τῷ, οἳ δ' Ἄργος εἶχον, Τίρυνθά τε, καὶ ἑξῆς ἕως τοῦ Ἠϊόνας τε. ἀλλαχοῦ δὲ οὐχ ὡσαύτως τῇ τάξει χρᾶται. Ἰστέον δὲ ὅτι τοῦ ποιητοῦ εἰπόντος οἳ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο, τινὲς οὐ σύνδεσμον ἐνόησαν ἐνταῦθα τὸν τέ, ἀλλὰ Θυρίην πόλιν ὑπέλαβον εἶναι. οὐκ εὖ δὲ ὥς φασιν οἱ παλαιοί. ἀπὸ γὰρ Ὑρέως γινομένη, οὐκ ἂν ἔχῃ τὸ θ. ἀλλὰ τὸ συνδετικὸν τ'. οἱ δ' αὐτοὶ παράγουσι καὶ χρῆσιν Ἡσιόδου, ταύτην βοηθοῦσαν τῇ δίχα τοῦ θ γραφῇ. ἣν δίη Ὑρίη Βοιωτίης τρέφε κούρην. Ἡ δὲ Αὐλίς, ἀντιπέραν μὲν Εὐβοίας κεῖται, φυλάσσουσα μέχρι καὶ νῦν τὸ ὄνομα. ἐκλήθη δὲ οὕτω, παρὰ τὸ ἐκεῖ αὐλισθῆναι τὰς τῶν ἀχαιῶν νῆας πρὸ τοῦ ἀπόπλου. ἢ ἁλισθῆναι ἤγουν ἀθροισθῆναι. ἢ ἀπὸ Αὐλίδος φασὶ θυγατρὸς Εὐωνύμου υἱοῦ Κηφισσοῦ. ἔχει δέ φασι λιμένας ἡ Αὐλίς, τοὺς μὲν, βλέποντας ἐπὶ τὴν Ἴλιον. τοὺς δέ, καταγωγοὺς ἀπὸ πάσης Ἑλλάδος. διὸ καὶ ἀθροισθέντες οἱ ἀχαιοὶ αὐτόθι, ἀνέπλευσαν. ὁ Στράβων δὲ φησὶν ὅτι Αὐλίς, πετρῶδες χωρίον.

ἔνθα

ἔνθα λιμὴν πεντήκοντα πλοίοις. ὥστε εἰκὸς τὸν ναύσταθμον τῶν Ἑλλήνων ἐν τῷ μεγάλῳ ὑπάρξαι λιμένι. πλησίον δ' αὐτῆς, Εὔριπος ὁ χαλκιδικός. εἰς ὃν ἀπὸ Σουνίου στάδια ό. ὀξύνεται δὲ ἡ Αὐλίς, ἀναλόγως διὰ τὴν παρωνυμίαν. ὡς πύλη πυλίς. τὸ δὲ βαρύτονον, ἐξ οὗ καὶ ἡ ἔπαυλις, αἰολικόν φασιν εἶναι. βαρυτονικοὶ γὰρ οἱ αἰολεῖς. καὶ ἄλλως δὲ ἡ μὲν αὐλίς, ὡς ἐκ τοῦ αὐλίζω αὐλίσω, ἔχοι ἂν ἴσως τὴν ὀξεῖαν τόνωσιν. ἡ δὲ αὖλις τὴν βαρεῖαν, πρὸς διαστολήν. δι' ἣν ἀτροπίᾳ δ' αὖλιν ἔκυρσεν. καὶ ἔστιν ἡ τούτου ἀναλογία, κατὰ τὸ θέτιδα θέτιν. θέμιδα θέμιν. κύπριδα κύπριν. ἃ δὴ πάντα, καὶ βραχύνονται. ὧν πρὸς μίμησιν, καὶ τὴν κνημῖδα καὶ σφραγῖδα βαρύναντες οἱ αἰολεῖς, κνᾶμιν καὶ σφρᾶγιν συνεσταλμένως γράφουσι. Σχοῖνος δέ, ἢ ἀπό τινος ὁμωνύμου ἀνδρός, ἢ ἀπὸ σχοίνων φυομένων αὐτόθι καθὰ καὶ ἐν τῇ ἀρκαδικῇ σχοινοῦντι διὰ τὸ ἑλῶδες τοῦ τόπου. λέγεται δὲ ἀπὸ Σχοινέως τὴν κλῆσιν σχεῖν τοῦ πατρὸς Ἀταλάντης. ὁ δὲ Στράβων, φησὶ Σχοῖνος χώρα θηβαϊκή, ἐν ὁδῷ τῇ ἐπὶ Ἀνθηδόνα. διέχουσα θηβῶν ὅσον πεντήκοντα στάδια. ῥεῖ δὲ ποταμὸς δι' αὐτῆς Σχοινοῦς καλούμενος. Σκῶλος δὲ ἀρσενικῶς, κώμης ὄνομα. καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς, σκώλιος καὶ σκωλιεύς. τὸ δὲ σκῶλον τὸ οὐδέτερον τί ποτε δηλοῖ, ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. οἱ δὲ παλαιοί, φασὶ καὶ ὅτι ὁ σκῶλος, κώμη τῆς παρασωπίας χώρας ὑπὸ τῷ Κιθαιρῶνι. ἢ κατά τινας ἐν τῇ τῶν πλαταιέων, τόπος τραχὺς καὶ δυσοίκητος. ὅθεν καὶ παροιμία. εἰς σκῶλον μήτ' αὐτὸς ἰέναι, μήτ' ἄλλῳ ἕπεσθαι. καὶ Πενθεὺς δὲ ἐκεῖθεν φασὶ καταγόμενος, διεσπάσθη ὑπὸ τῶν βακχῶν. ἦν δὲ καὶ ὀλυνθιακὴ Σκῶλος. δοκεῖ δὲ ἡ κατὰ βοιωτίαν σκῶλος, ἐπιμεμελημένοις ἄρτοις ἔχειν. διὸ καὶ μεγαλάρτου φασὶν ἐκεῖ, καὶ μεγαλομάζου δήμητρος ἵδρυται ἄγαλμα. τὸ δὲ ὅμοιον, καὶ ἐν τῇ κατὰ Μεσσαπίους Ἰαπυγίᾳ. παρ' οἷς καὶ βασιλεὺς ἦν, Ἄρτος καλούμενος. καὶ Ἄρτου δέ τινος μεγάλου ἐπιλεγομένου, ἑορτὴ ἐπ' αὐτῷ ἐπελεῖτο τὰ μεγαλάρτια. ὡς δὲ καὶ ἀγκλαῖοι ἐκαλοῦντό τινες ἄρτοι. καὶ ὡς παρὰ Συρακουσίοις ἐτιμᾶτο δημήτηρ σιτὼ διὰ τὴν ὡς εἰκὸς ἐπιμέλειαν καὶ εὐφορίαν ἐκεῖ τοῦ σίτου, συνιστορεῖ καὶ Ἀθήναιος. Ἐτεωνὸς δὲ ἐκλήθη μὲν ὕστερον καὶ Σκάρφη καλουμένη ἀπό τινος Ἐτεωνοῦ, ὃς Βοιωτοῦ μὲν ἦν ἀπόγονος. πατὴρ δὲ Ἐλεῶνος. κεῖται δέ φασιν ἐπὶ λόφου περὶ τὸν Ἀσωπὸν ῥέοντα ἐπὶ τοῦ πρὸ θηβῶν πεδίου, καθὰ καὶ ὁ Ἰσμηνός, περὶ οὗ Ἀσωποῦ λέγει ὁ γεωγράφος, καὶ ὅτι κιθαιρὼν τελευτᾷ οὐκ ἄπωθεν θηβῶν. παρ' αὐτὸν δὲ ῥεῖ ὁ ἀσωπὸς κλύζων τὴν ὑπώρειαν αὐτοῦ. τὸ δὲ ἐθνικὸν τῆς ἐτεωνοῦ, Ἐτεώνιος. πολύκνημον δὲ ταύτην λέγει, ὡς ὀρεινήν. κνημοὶ γὰρ τὰ κάτω τοῦ ὄρους ὡς μετὰ μικρὸν ῥηθήσεται. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ πολυορίγανον. κνημὸν γὰρ ἀργεῖοι φασὶ τὴν ὀρίγανον. ἡ δὲ Θέσπια ἡ πρὸς τῷ ἑλικῶνι ἐκ τοῦ νοτιωτέρα αὐτοῦ, ἐκτείνει ἐνταῦθα τὴν παραλήγουσαν διὰ τὸ μέτρον. ἄλλως γὰρ ἐν συστολῇ ἔχει αὐτήν, γράφεται δὲ κοινῶς διὰ τοῦ ι ἡ παραλήγουσα. ὡς τὸ λάμια. ἰάμνια. Ἡρωδιανὸς δὲ ἐν τῇ καθόλου προσῳδίᾳ, τὴν ει δίφθογγον χαρίζεται αὐτῇ. ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ γράψας, παρασημειοῦται ὅτι θαῦμα, πῶς τὸ ἑνικὸν διὰ διφθόγγου γράφεται. ὡς ἐντεῦθεν διαφορεῖσθαι μὲν τὰ ἑνικὰ τῶν θεσπιῶν. τὰ δὲ πληθυντικά, διὰ μόνου διχρόνου γράφεσθαι. λέγει δὲ ὁ αὐτός, τὰ μὲν ἑνικὰ ταύτης προπαροξύνεσθαι, ἡ θέσπια γάρ, καὶ τὰ ἑξῆς. τὰ δὲ πληθυντικά, ὀξύνεσθαι. θεσπιαὶ γάρ, καὶ τὰ ἑξῆς ὁμοίως. ταὐτὸ δὲ πάσχει καὶ ἡ Πλάταια ὡς μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται. ὅρα δὲ καὶ ὅτι ὥσπερ ἀθήνη ἑνικῶς καὶ πληθυντικῶς, καὶ μυκήνη, καὶ κρήτη, καὶ θήβη, οὕτω καὶ ἡ πόλις αὕτη. θέσπια γὰρ καὶ θεσπιαὶ ἡ αὐτή. φησὶ δὲ ὁ τῶν ἐθνικῶν συγγραφεύς, καὶ ὅτι τὸ θέσπια καὶ ἐκτείνεται καὶ συστέλλεται παρὰ Κορίννῃ. σοφὴ δὲ τὴν ποίησιν ἡ Κόριννα. καὶ ὅτι κτίσμα ἐστὶν ἡ θέσπια, Θεσπιάδου. κατὰ δέ τινας Θεσπίου υἱοῦ Τεύθραντος τοῦ τοῦ Πανδίονος. ἱστορεῖται δὲ θεσπιεὺς εἶναι τὸν Νάρκισσον, ὃς ἦν μὲν υἱὸς Κηφισσοῦ τοῦ ποταμοῦ, καὶ Λειριοέσσης νύμφης. κάλλος δὲ ἔχων ἀμύθητον, ἐπικύψας πηγῇ τινι καὶ τῆς ἑαυτοῦ σκιᾶς ἐρασθείς, ἔρριψεν ἑαυτὸν ἐκεῖ καὶ ἐναπεπνίγη τῷ ἐνόπτρῳ ὕδατι. καὶ ἡ γῆ ἀνέδωκε φυτὸν ὁμώνυμον τῷ νεανίᾳ. ἐν δὲ τοῖς ἐθνικοῖς φέρεται καὶ θεσσαλικὴ Θέσπια καὶ σαρδῴα. ἐν δὲ τῇ κατὰ βοιωτούς, ἐπίγραμμα Φιλιάδου τοῦ μεγαρέως τοιοῦτον ἐπὶ τοῖς ἀναιρεθεῖσιν ὑπὸ Περσῶν. ἄνδρες θ' οἵ ποτ' ἔναιον ὑπὸ κροτάφοις Ἑλικῶνος. λήματι τῶν αὐχεῖ θεσπιὰς εὐρύχορος. ἱστορεῖται δὲ καὶ ὁ Πραξιτέλους ἔρως ἐν θεσπιαῖς εἶναι. ὃν ἔγλυψε μὲν ἐκεῖνος. ἀνέθηκε δὲ ἡ ἑταίρα Γλυκέρα ἐκεῖθεν οὖσα, λαβοῦσα δῶρον παρὰ τοῦ τεχνίτου. πολλοὶ δὲ ἀνέβαινον ὀψόμενοι τὸν ἔρωτα. ἐκεῖ δέ φασι καὶ ἡ Ἄσκρη δεξιᾷ ἑλικῶνος ἐφ' ὑψηλοῦ καὶ τραχέος τόπου. ἀπέχουσα θεσπιῶν, ὅσον τεσσαράκοντα στάδια. καὶ ταῦτα μὲν περὶ θεσπιῶν. Γραῖα δέ ἐστι κατά τινας ἡ καὶ Τάναγρα. ὧν οἱ πολῖται γραῖος καὶ ταναγραῖος. κατὰ δέ τινας, οὐκ εἰσὶν αἱ αὐταί, ὡς δηλοῦσιν ὅτε γράψας ὅτι Τανάγρα πόλις βοιωτίας ἣν Ὅμηρος Γραῖαν καλεῖ διὰ τὸ πλησίον εἶναι. καὶ οἱ ἱστοροῦντες ὅτι Ταναγραῖοι οὐκ ἐστράτευσαν εἰς τροίαν, ὡς καὶ εὐφορίων, οἳ πλόον ἠρνήσαντο καὶ ὅρμον αἰγιαλοῖο. ἐκαλεῖτο δὲ ἡ Γραῖα εἴτε καὶ ἡ Τανάγρα, καὶ Ποιμανδρία, ὡς κεῖται παρὰ Λυκόφρονι. Ἀριστοτέλης δέ φασι, γραῖαν λέγει τὴν νῦν Ὠρωπόν. τὸ δὲ τῆς κλήσεως αἴτιον, ἀπὸ γραίας τῆς μελεδῶνος. Στράβων δέ φησιν ὅτι Γραῖα τόπος πλησίον Ὠρωποῦ. ἔνθα ἱερὸν Ἀμφιαράου. καὶ μνῆμα Ναρκίσσου τοῦ Ἐρετριέως, ὃ καλεῖται σιγηλοῦ. ἐπεὶ σιγῶσιν οἱ παριόντες ἐκεῖ. τὴν δὲ αἰτίαν οὐ λέγει. τινὲς δὲ τὴν αὐτήν φασι τῇ Ταναγρᾳ, τὴν Γραῖαν. καλοῦνται δέ φησι καὶ γεφυραῖοι οἱ Ταναγραῖοι. λέγει δὲ καὶ ὅτι τῷ ἐκ Θηβῶν εἰς Ἄργος ἀπιόντι, ἐν ἀριστερᾷ ἡ Τάναγρα. καὶ ὅτι νῦν μόνη συνέστηκε τῶν βοιωτικῶν πό

λεων

λέων Τάναγρα. τῶν δ' ἄλλων ἐρείπια καὶ ὀνόματα λέλειπται. Μυκαλησσὸς δὲ, μεσογεία πόλις Βοιωτίας, κειμένη καὶ παρὰ Θουκυδίδῃ. καλεῖται δὲ οὕτως, ἢ ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ γεγονυίας τὰς γοργόνας μυκήσασθαι, ἢ ἀπὸ τῆς βοὸς ἥτις τὸν σύνειον Κάδμον, καὶ σὺν αὐτῷ ποδηγήσασα εἰς Θήβας, ἐνταῦθα ἐμυκήσατο. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα Μυκαλησσὸς Καρική. ἔνθα Μυκαλέως Διὸς λαμπρὸν ἱερόν. καὶ ὄρος δὲ Μυκαλησσὸς ἐναντίον Σάμου. τῆς δὲ Μυκαλησσοῦ ὁ πολίτης, Μυκαλήσσιος. ἡ μέντοι Μυκάλη, ἑτέρα ταύτης ἐστὶν, ὡς προϊοῦσι φανήσεται. ὁ δὲ Στράβων λέγει ὅτι Μυκαλησσὸς, κώμη Ταναγρικὴ, κειμένη παρ' ὁδὸν τὴν Θήβηθεν εἰς Χαλκίδα. καλοῦσι δέ φησιν αὐτὴν βοιωτικῶς, Μυκαληττόν. Ἅρμα δὲ, κώμη τις πλησίον Μυκαλησσοῦ. ἀλλὰ καὶ δῆμος ἔχων φρούριον ὀχυρὸν ὅμορον φασὶ τῇ Ταναγρικῇ. οὗ ὁ πολίτης Ἁρματεύς. ἐκλήθη δέ φασιν οὕτως, ἢ διότι ἐκεῖ κατεάγη τὸ τοῦ Ἀδράστου ἅρμα, ἢ ἀπὸ τοῦ ἅρματος Ἀμφιαράου, καταφυγόντος ἐκεῖ καὶ μὴ ἐκδοθέντος τοῖς διώκουσιν. ἐκαλεῖτο δὲ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ, καὶ λουτρὰ Ἀμφιαράου. ἔστι δέ φασι καὶ τῆς Ἀττικῆς τόπος ἐν Πάρνηθι, Ἅρμα καλούμενος. κείμενος περὶ τὴν οὕτω καλουμένην Φυλήν. τὸ δὲ παροιμιῶδες, τὸ, ὁπότ' ἂν ἀστράψῃ δι' ἅρματος, ἤγουν ὀψέ ποτε καὶ διὰ χρόνου ἀδήλου, τοῦ Ἀττικοῦ ἅρματος μέμνηται. ἢ μᾶλλον, τοῦ Βοιωτικοῦ. φασὶ δὲ καὶ ὡς ἀστραπὴν ἐσημειοῦντο κατά τινα χρησμοὺς οἱ Πυθαϊσταὶ, βλέποντες ἐπὶ τὸ τοιοῦτον ἅρμα. καὶ ὅτε ἤστραψεν, ἔπεμπον θυσίαν εἰς Δελφούς. ἐτήρουν δὲ, ἐπὶ τρεῖς μῆνας. καὶ καθ' ἕκαστον μῆνα, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας καὶ νύκτας, ἀπὸ τῆς ἐσχάρας τοῦ ἀστραπαίου Διός. Περὶ δὲ Εἰλεσίου οὗ ὁ πολίτης Εἰλεσιεὺς, καὶ περὶ Ἐλεῶνος, κατωτέρω ῥηθήσεται. Ἐρυθραὶ δὲ, εἰσὶ μὲν καὶ Ἰωνίας καὶ Λιβύης καὶ Λοκρίδος. καὶ Κύπρου δέ. ἥτις ἐστὶ φασὶν, ἡ νῦν Πάφος. ἰδοὺ δὲ καὶ Βοιωτίας. ἱστορεῖται δέ τις Ναυκράτης Ἐρυθραίηθεν, Ὅμηρον ὑπομνηματίσαι. Ἀπίων μὲν οὖν καὶ Ἡρόδωρος ὀξύνουσι τὴν λέξιν. λέγοντες Ἐρυθρὰς ὡς καλάς. ἕτεροι δέ φασιν ὅτι Ἐρύθραι μὲν βαρυτόνως, αἱ τῆς Βοιωτίας ἀπὸ Ἐρύθρου υἱοῦ Ποσειδῶνος καὶ Ἀμφιμεδούσης θυγατρὸς Δαναοῦ. κεῖνται δὲ ὑπὸ τὸν Κιθαιρῶνα. Ἐρυθραὶ δὲ ὀξυτόνως, αἱ τῆς Ἰωνίας. ὧν μέμνηται ὁ Γεωγράφος. εἰπὼν ὅτι μεταξὺ Ἐρυθρῶν καὶ τῶν ὑπειρημένων, Μίμας ὄρος ὑψηλὸν εὔθηρον καὶ πολύδενδρον. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι τῶν Ἐρυθρῶν τούτων ἄποικοι, αἱ Ἰωνικαί. Ὕλη δὲ, ἀπὸ Ὕλης θυγατρὸς Θεσπιέως. ἢ ὅτι ὑλώδης ἐστί. φασὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ, ὅτι Ὕλη τε Εἰλέσιόν τε Ἐλεὼν, ὧν ἀνωτέρω μνεία ἦν, ὑλώδεις εἰσὶ τόποι Βοιωτῶν καὶ ἑλώδεις, ὥστε ἀπὸ τοῦ ἕλους, καὶ τὸ Εἰλέσιον καὶ ὁ Ἐλεών. καὶ ὁ Γεωγράφος δέ φησιν ὅτι Ἐλεὼν, κώμη Ταναγρικὴ, ἀπὸ τῶν ἑλῶν καλουμένη. καὶ ὅτι ἕλος καὶ Ἐλεὼν καὶ Εἰλέσιον, διὰ τὸ ἐπὶ ἕλεσιν ἱδρύσθαι. νῦν δέ φησιν, οὐχ ὁμοίως ἔχει πάντα. ὡς ἢ ἀνοικισθέντων τῶν ἐνοικούντων, ἢ τῆς λίμνης ἐπιπολὺ ταπεινωθείσης διὰ ἐκρύσεων. δηλοῖ γοῦν ἐν τούτοις ὁ Γεωγράφος, μὴ οὕτως ἑλώδεις τοὺς ῥηθέντας εἶναι τόπους ὡς ἦσαν τὸ παλαιόν. κατὰ δέ τινας ὁ Ἐλεὼν, ἀπὸ Ἐλεῶνος ὠνόμασται υἱοῦ Ἐτεωνοῦ τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος. Τὸ δὲ ὕλη, ἐνταῦθα μὲν ἐκτείνει τὸ ὑ. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς, εὕρηται καὶ συστελλόμενον. παρασημειοῦται γοῦν ὁ Στράβων, ὅτι ἐν τῷ, ὅς ῥ' ἐν Ὕλῃ ναίεσκε σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων, συστέλλεται τὸ ὑ. ἔνθα καὶ αἰτιᾶται τοὺς γράφοντας. Ὕδῃ ἔνι οἰκία ναίων. Ὕδη γὰρ πόλις Λυδίας. οὐκ ἂν δὲ ὁ Αἴας ἐκ Λυδίας τὸ σάκος μετεπέμπετο. ὁμοίως συστέλλεται τὸ ὕλη, καὶ ἐν τῷ, ὅς ῥ' ἐν Ὕλῃ ναίεσκε μέγα πλούτοιο μεμηλώς. ὅτι δὲ Ὕλη καὶ ἐνταῦθα ἡ Βοιωτικὴ, δηλοῖ ἐπιφέρων λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισίδι. εἰ γὰρ ἡ Κηφισὶς λίμνη Βοιωτικὴ, Βοιωτὸς ἄρα καὶ ὁ Ὑλαῖος οὗτος πλούσιος ὁ τῇ Κηφισίδι λίμνῃ κεκλιμένος. ἡ δὲ Πετεὼν, κώμη δὲ αὕτη Θηβαΐδος κατὰ τὸν Στράβωνα πρὸς τῇ ἐπ' Ἀνθηδόνα ὁδῷ κειμένη, οὐκ ἠξίωται λόγου πολλοῦ τοῖς παλαιοῖς. ἢ μόνον εἰς τοσοῦτον, ὅτι ἀπὸ Πετεῶνος ἐκλήθη τινός. ἡ δὲ Ὠκαλέη, εὕρηται μὲν καὶ ὠκάλεια. καλεῖται δὲ οὕτω, διὰ τὸ, ὦκα τε συντόμως ἐκεῖθεν εἰς Θήβας πορεύεσθαι. ἢ ἀπὸ ποταμοῦ παραρρέοντος. ἡ δὲ γεωγραφικὴ ἱστορία, λέγει ὅτι Ὠκαλέη, μέση Ἁλιάρτου καὶ Ἀλαλκομενίου ἔκειτο. τριάκοντα σταδίους ἑκατέρου ἀπέχουσα. παραρρεῖ δ' αὐτὴν ποτάμιον ὁμώνυμον. Μεδεὼν δὲ, ἀπὸ Μεδεῶνος υἱοῦ Πυλάδου καὶ Ἠλέκτρας. ἔστι δέ φασι καὶ Φωκικὴ Μεδεὼν καὶ Ἠπειρωτική. ὁ δὲ Γεωγράφος φησί. Μεδεὼν ὁ μὲν Φωκικὸς, ἐν τῷ Κρισσαίῳ κόλπῳ. διέχων Βοιωτίας, σταδίους ἑκατὸν ἑξήκοντα. ὁ δὲ Βοιωτικὸς, ἀπ' ἐκείνου κέκληται. αἱ δὲ Κῶπαι, ἀπὸ Κωπέως ἢ Κωπέωνος οὕτω καλοῦνται υἱοῦ Ὀγχηστοῦ. ταύτης ὁ πολίτης Κωπαΐτης. περὶ αὐτὴν δὲ καὶ λίμνη μεγάλη Κωπαῒς, ἐν ᾗ ἐγχέλεις ἀγαθαί. ταύτης φασὶ τῆς λίμνης κειμένης πλησίον Ἁλιάρτου, περίμετρος, ὀγδοήκοντα καὶ τριακόσια στάδια. ἐκρύσεις δὲ αὐτῆς, οὐδαμοῦ φαίνεται ὡς ὁ Γεωγράφος φησί. πλὴν τοῦ χάσματος τοῦ δεχομένου τὸν Κηφισσόν. εἰσβάλλουσι δέ φησιν εἰς αὐτὴν καὶ ἕτεροι ποταμοὶ δύο ἐκ τοῦ Ἑλικῶνος. ἔκειντο δὲ αἱ Κῶπαι προσάρκτιοι τῇ Κωπαΐδι λίμνῃ. ὁ δ' αὐτὸς ἱστορῶν ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται, τοὺς Πλαταιεῖς, ἀπὸ τῆς διὰ τῶν πλατῶν κωπηλασίας, λέγει ὅτι καὶ αἱ Κῶπαι δι' αὐτὸ ἐνδείκνυνται, ἀφ' ὧν ἡ Κωπαῒς λίμνη, πληρουμένη ἐκ τοῦ Κηφισσοῦ. ἧς αὐξομένης, ὡς κινδυνεύειν καταποθῆναι τοὺς Κωπαεῖς, ἀνοιχθὲν χάσμα ἐδέξατο τὸν ποταμόν. εἶτα διεξέρρηξεν αὐτὸν ἀλλαχοῦ. σκοπητέον δὲ μήποτε ἀκολούθως ταῖς κώπαις καὶ ταῖς πλάταις, καὶ ἡ Ἐλάτεια ὠνόμασται, ὡς ἀπὸ τοῦ ἐλαῦν. ἐξ οὗ σύνθετον, τὸ κωπηλατεῖν. ἕτεροι δὲ ταῦτα σαφέστερον φράζοντες, φασὶν ὅτι Κῶπαι καὶ Κωπαῒς ἐκλήθησαν, διὰ τὰς κώπας αἷς ἐχρῶντο οἱ ἐγχώριοι πρὸς ἀλλήλους πλέοντες, διὰ τὸ ἀπολιμνωθῆναι φασὶ τὰ ἐκεῖ. ὅθεν καὶ ἡ ἐκεῖσέ που Πλάταια πόλις, παρὰ τὴν πλάτην ὃ δηλοῖ τὴν κώπην. ὡς γὰρ φώκη φώκαια,

νίκη

νίκη νίκαια, οὕτω πλάτη πλάταια. ἦν δέ ποτε καιρὸς ὅτε διὰ τοὺς λιμνασμοὺς οὐκ ἦν ἀλλήλοις τοὺς αὐτόθι ἐντυγχάνειν, εἰ μὴ πλάταις ἤτοι κώπαις ἐπλώϊζοντο ἐπὶ λέμβων τινῶν. δῆλον δὲ ὡς ὁμώνυμος λέξις αἱ κῶπαι. πόλις τε γὰρ ὡς δεδήλωται, καὶ νηῶν ὅπλα ὡσεὶ καὶ πτερά, καὶ λαβαὶ ξιφῶν. ἡ δὲ εὔτρησις, ἐτίμα εὐτρησίτην Ἀπόλλωνα. οὗ καὶ μαντεῖον ἐκεῖ ἔνδοξον. ἐκλήθη δὲ οὕτω διὰ τὸ πολλαῖς αὐτὴν ῥυμοτομίαις, οἱονεὶ συντετρῆσθαι τεμνομένην εἰς ἀμφόδια συχνάς. ἔκειτο δέ φασι παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἐκ Θεσπιῶν εἰς Πλαταιάς. ἐτείχισαν δὲ αὐτὴν Ζῆθος καὶ Ἀμφίων, οἱ ἀδελφοί. ὁ δὲ Στράβων λέγει, ὅτι εὔτρησις, κώμιον Θεσπιέων ἔνθα Ζῆθος καὶ Ἀμφίων ᾤκησαν πρὶν βασιλεῦσαι Θηβαίων. καὶ ὅρα τὸ κώμιον ὑποκοριστικῶς λεχθὲν καὶ προπαροξυτόνως. ὡς καὶ λύρα λύριον. καὶ θύρα θύριον. ἡ δὲ Θίσβη, πολίτην μὲν ἔχει τὸν περίπυστον αὐλητὴν Ἰσμηνίαν. Θισβεὺς γὰρ ἦν. ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Θίσβης θυγατρὸς Ἀσωποῦ. ὁ δὲ λιμὴν τῶν Θισβέων καὶ τὸ ἐπίνειον, ἔχει φασὶ πλῆθος περιστερῶν, ὡς καὶ ὁ ποιητὴς ἐπεσημήνατο. ἱστορεῖ δὲ τοῦτο καὶ ὁ γεωγράφος λέγων. Θίσβη ἡ καὶ Θίσβαι, οἰκεῖται μικρὸν ὑπὲρ θαλάσσης χωρίον ὅμορον Θεσπιεῦσιν, ἐν τῇ κορωνιακῇ. ὑποπεπτωκὸς ἐκ νότου τῷ Ἑλικῶνι. ἐπίνειον αὐτῆς, πετρῶδες, περιστερῶν μεστόν. ἔνθα σημειοῦται καὶ ὅτι λίαν περίεργος ἐξενήνοχεν ὁ ποιητὴς τό, πολυτρήρωνα Θίσβην. ὡς καὶ τό, ἁλίαρτον ποιήεντα καὶ τὰ λοιπά. οὐδεμίαν γάρ φησι προσθήκην κενῶς ἀπέρριψε. ἡ δὲ Κορώνεια, ἐκλήθη ἀπὸ Κορώνου υἱοῦ Θερσάνδρου. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι κορώνειαι ὡς ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας ἀριθμεῖ, λέγων καὶ ὅτι ἐν ταύτῃ οὐ φαίνεται ἀσπάλαξ, πάσης τῆς Βοιωτίας ἐχούσης. κἄν τις ἔξωθεν ἐνέγκῃ, οὐ δύναται αὐτόθι ζῆν.

Ἰστέον δὲ ὅτι εἰ καὶ παράγωγόν ἐστιν ἡ Κορώνεια ἐκ τοῦ κορώνη, ἀλλ' οὖν ἡ τρισυλλάβως λεγομένη Κορώνη, πόλις Μεσσήνης ἐστίν. ἐν δὲ τῷ γεωγράφῳ φέρεται ὅτι Κορώνεια ἐγγὺς Ἑλικῶνος, ἐφ' ὕψους ἱδρυμένη. παραρρεῖ δ' αὐτὴν ποταμὸς Κουάριος. ἔνθα τὰ Παμβοιώτια συνετέλουν. ταύτης τῆς Κορωνείας φησὶν οἱ πολῖται, κορώνιοι. οἱ δὲ ἐν τῇ μεσσηνιακῇ, κορωνεῖς. ὥστε κατὰ τοῦτον οὐ μόνον κορώνη ἐν τρισὶ συλλαβαῖς ἡ μεσσηνιακή, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ κορώνεια. Ὅρα δὲ τὸ Παμβοιώτια. ἑορτὴ γὰρ ἦν κοινὴ πάντων Βοιωτῶν. ὥσπερ καὶ οἱ τῶν Ἰώνων πάντων, πανιώνια. ὅμοιον καὶ τὸ Παναθήναια. ἐξ Ὁμήρου δὲ τῶν τοιούτων ἡ ἀρχὴ εἰπόντος Παναχαιοί. οὗ παράφρασις τὸ πανελλήνιον. Ἁλίαρτος δὲ ἀρσενικῶς λέγεται κατὰ τὸν τὰ ἐθνικὰ γράψαντα, κτισθεὶς ὑπὸ Ἁλιάρτου υἱοῦ Θερσάνδρου. γράφεται δέ φησι καὶ Ἀρίαρτος. ὅτι δὲ διασώζεται ἡ ἀρχαία, δηλοῖ τὸ ποιήενθ' Ἁλίαρτον. ἔχει δὲ ἕλη καὶ λίμνας. καὶ ὑδατόρρυτός ἐστι. διὸ καὶ ποιήεις λέγεται, ὅ ἐστι βοτανώδης ἢ πολυβότανος. ὁ δὲ Ἁλίαρτος, ἀδελφὸς ἦν Κορώνου τοῦ ἀνωτέρω ῥηθέντος. ἡ δὲ γεωγραφία λέγει, καὶ πῶς ποιήεις ὁ Ἁλίαρτος. ἐγένετο γάρ φησι κατὰ τὸν Ὀρχομενὸν χάσμα. ὃ τὸν Μέλανα ποταμὸν ἐδέξατο, τὸν ῥέοντα διὰ τῆς Ἁλιαρτίας καὶ ποιοῦντα τὸ ἐκεῖ ἕλος τὸ φῦον τὸν αὐλητικὸν κάλαμον. καὶ ἠφάνισαι ὁ ποταμὸς τέλεον. εἴτε τοῦ χάσματος διαχέαντος φησὶν αὐτὸν εἰς ἀδήλους πόρους, εἴτε τῶν Ἁλιαρτίων ἑλῶν προσαναλισκόντων αὐτόν. ἀφ' ὧν ποιήεντα τὸν Ἁλίαρτον ὁ ποιητὴς λέγει. λέγει δὲ ἡ αὐτὴ γεωγραφία, καὶ ὅτι ἡ Ἁλίαρτος. καὶ σημείωσαι ὅτι καὶ θηλυκῶς λέγεται ἡ Ἁλίαρτος. ἡ τοίνυν Ἁλίαρτος, νῦν φησὶν οὐκ ἔστι, κατασκαφεῖσα ἐν τῷ πρὸς Περσέα πολέμῳ. τὴν χώραν δ' ἔχουσιν Ἀθηναῖοι, δόντων Ῥωμαίων. Σημείωσαι δὲ ὡς εἴπερ θήλεος μὲν γένους ἡ Ἁλίαρτος, εὐσυντάκτως δὲ ἔχει οὕτω τὸ ποιήενθ' Ἁλίαρτον, ἄρα κατὰ γένος ὅμοιον τῷ, Πύλον ἠμαθόεντα καὶ ὑλήεντα Ζάκυνθον. ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ συγγραψάμενος, ἀρρενικοῦ γένους παραδίδωσι τὸν Ἁλίαρτον, εἰπών. Ἁλίαρτος πόλις Βοιωτῶν ἀρσενικῶς. τὸ δὲ μέγα ἐτυμολογικὸν συγκροτεῖ εἰς τὴν δασεῖαν τῆς ἀρχούσης, λέγει παραχθῆναι τὴν Ἁλίαρτον, ἀπὸ ἁλιέων καὶ ἄρτου. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐκ ἐξ ἀνάγκης εὑρίσκεσθαι ἀναγκαστέον πόλεις ἢ κώμας ὅσας ἱστορεῖ ὁ ποιητής. αὐτὸς μὲν γὰρ τὰ ἐφ' ἑαυτοῦ λέγει, ὁ δὲ χρόνος πολλὰ ἠφάνισεν. ἡ δὲ ἑνικῶς νῦν λεχθεῖσα Πλάταια, ὅτι παρὰ τὴν πλάτην ὅ ἐστι τὴν κώπην λέγεται, προείρηται. καὶ ὅτι ὥσπερ ἡ Θέσπια προπαροξύνεται μὲν ἐν τοῖς ἑνικοῖς, ὀξύνεται δὲ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς, οὕτω καὶ αὕτη. ἑνικῶς μὲν γὰρ ἡ Πλάταια. πληθυντικῶς δέ, αἱ Πλαταιαί. πολὺς δὲ ὁ τῆς πόλεως ταύτης λόγος. τά τε ἄλλα, καὶ ὅτι τάφους φασὶ καὶ τρόπαια εἶχεν ἀγαθῶν ἀνδρῶν, τῶν τὴν Ἑλλάδα ἐλευθερωσάντων, καὶ τὸ βασίλειον στράτευμα δηλωσάντων. ὁ δὲ πολίτης αὐτῆς, Πλαταιεύς. οὗ αἰτιατικὴ ἑνική, τὸν Πλαταιᾶ ὡς τὸν Πειραιᾶ. πληθυντικὴ εὐθεῖα οἱ Πλαταιεῖς, αἰτιατικὴ τοὺς Πλαταιεῖς καὶ Πλαταιᾶς. ὁ δὲ γεωγράφος φησὶ Πλάταια ἀπὸ τῆς πλάτης τῶν κωπῶν. καὶ Πλαταιεῖς ἀπὸ κωπηλασίας ζῶντες, εἰ καὶ ὕστερον ἄποθεν τῆς λίμνης οἰκοῦντες οὐκέτι ἐτύμως προσαγορεύονται. καὶ ἕλος δὲ καὶ Ἑλεὼν καὶ Εἰλέσιον, διὰ τὸ ἐπὶ ἕλεσιν ἱδρῦσθαι. ὕστερον δὲ καθὰ καὶ προερρέθη, οὐχ ὁμοίως ἔχει ταῦτα. ὡς ἢ τῶν ἀνθρώπων ἀνοικισθέντων. ἢ τοῦ ὕδατος ἐπὶ πολὺ ταπεινωθέντος. ζήτει δὲ καὶ τὰ περὶ κωπῶν πρὸ ὀλίγου ῥηθέντα. ὁ δ' αὐτὸς λέγει καὶ ὅτι Ἐλάτειαν, οὐκ οἶδεν Ὅμηρος μεγίστην τῶν Φωκικῶν πόλεων. οὔπω γὰρ ἔκτιστο. καὶ ὅτι Πλαταιαί, μεταξὺ Κιθαιρῶνος καὶ Θηβῶν, ἐν ὁδῷ τῇ εἰς Ἀθήνας καὶ Μέγαρα. παραρρεῖ δ' αὐτάς, ὁ προρρηθεὶς Ἀσωπός, ἔνθα Μαρδόνιον καὶ τὰς τριάκοντα μυριάδας Περσῶν Ἕλληνες ῥίψαντες, ἱδρύσαντο Ἐλευθερίου Διὸς ἱερόν. καὶ τοὺς ἐν μάχῃ τελευτήσαντας δημοσίᾳ θάψαντες, ἀγῶνα γυμνικὸν στεφανίτην ἀπέδειξαν τὰ Ἐλευθέρια. ἔστι δὲ καὶ Σικυώνιος δῆμος Πλαταιαί. Γλίσας δέ, κατοικία τίς φασι Θηβαϊκὴ ἐν τῷ Ὑπάτῳ ὄρει, ἀπὸ Γλίσαντος ὀνό-

μασαι

μασαι ἡ Γλίσαντος, ὥς φησιν ὁ γράψας τὰ ἐθνικά. περὶ δὲ τόνου, γλίσας γλίσαντος, ὡς γίγας γίγαντος. οἱ δὲ σχολιασταὶ φασίν, ὅτι ἡ μὲν συνήθεια περισπᾷ γλισᾶντα λέγουσα. ἡ δὲ ἱστορία, προπαροξύνει τὸ ὄνομα. Ἰστέον δὲ ὡς τὴν δευτέραν ταύτην κλίσιν οὐκ οἶδεν ἡ ἀκρίβεια, τὴν περισπῶσαν τὸ γλισᾶντα, εἰ μὴ ἄρα ἐκ τοῦ γλισάεις κλίνεται. καὶ συναιρεῖται ὡς τὸ αἰγλῆντα. καὶ χρυσοῦς τιμῶντα. ὁ δὲ χοιροβοσκός, οὐ περισπωμένως γλισᾶντα, ἀλλὰ περισπωμένως γλισᾶν. ὡς Θωμᾶν. καὶ Κοσμᾶν. καὶ τὰ τοιαῦτα. εὐθεῖα γὰρ τούτου κατ᾽ αὐτόν, ὁ γλισᾶς. οἱ δὲ περὶ τὰ ἀντίστοιχα πονησάμενοι, γλίσαντα πόλιν ἀναγράφουσιν. ἴσως μὲν ὁμηρικήν, ἴσως δὲ ἑτέραν τινά. Περὶ δὲ Θηβῶν, εἴρηται ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. εἰ τέως ἐνταῦθα, θήβας δισυλλάβως ἀναγνωστέον. Ἰστέον δὲ ὅτι Ὁμήρου γράψαντος οἵ θ᾽ ὑπὸ Θήβας εἶχον εὐκτίμενον πτολίεθρον, οἱ πλείους οὐ νοοῦσιν ὑπὸ Θήβας ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου. ἀλλὰ ὑφέν, Ὑποθήβας λέγοντες, ὅτι πολλοὶ τόποι καλοῦνται μετὰ προθέσεως. οἷον Ἐπικνημίδιοι. Ὑπερβόρεοι. Παραποτάμιοι. Προποντίς. Παρωκεανῖται. Ὑποχαλκὶς πόλις αἰτωλίας. οὕτω γοῦν καὶ Ὑποθῆβαι, πολισμάτιόν τι διὰ τὴν τοῦ τόπου θέσιν οὕτως ὠνομασμένον. ὡς γὰρ Ὑποχαλκὶς πόλις αἰτωλικὴ διὰ τὸ ὑπὸ τὸ ὄρος φασὶ τὴν χαλκίδα κεῖσθαι, οὕτω καὶ ὑποθῆβαι αἱ ὑπὸ τὰς βοιωτίας θήβας. φασὶ δὲ οὕτω καλεῖσθαι, τὰς Ποτνίας τῆς βοιωτίας. ἔνθα αἱ τοῦ Θρᾳκὸς Διομήδους ἵπποι ἐμάνησαν κατά τινας, μάλιστα μὲν οὖν κατὰ τὸν γεωγράφον. ἐφ᾽ ὧν μυθεύεται ὁ ποτνιεὺς Γλαῦκος, ὑπὸ ἵππων διασπασθῆναι. ἃς Εὐριπίδης ποτνιάδας ἵππους φησίν. αἱ δὲ ῥηθεῖσαι πότνιαι, καὶ δισυλλάβως εὕρηνται πότναι λεγόμεναι. φασὶ δέ τινες καὶ ὅτι παρ᾽ ἱστορίαν ἐστὶ τὸ μνησθῆναι Θηβῶν ἐνταῦθα τὸν ποιητήν. ὡς γὰρ δηλοῖ καὶ τὰ εἰς τὸν Λυκόφρονα ὑπομνήματα, οὐκ ἐστράτευσαν εἰς τροίαν νεωστὶ πορθηθέντες ὑπὸ ἀργείων καὶ ἄρτι τὴν πόλιν συνοικίζοντες. τινὲς δὲ Ὑποθήβας φασί, τὰς ὑποκειμένας κώμας ταῖς ἑπταπύλοις Θήβαις. ἑπτάπυλοι γὰρ αἱ βοιώτιαι. ὥσπερ ἑκατόμπυλοι αἱ αἰγύπτιαι. ἕτεροι δὲ ὑποθήβας τὰς ἐλάττους Θήβας. ἃς δηλαδὴ ἠλάττωσαν οἱ ἐπίγονοι τῶν ἑπτὰ ἐπὶ θήβας ὡς μετὰ ταῦτα ἱστορήσει ὁ ποιητής. δῆλον δὲ ὅτι αἱ ὑποθῆβαι, τῶν θηβῶν εἰσὶ παρώνυμοι. αὐταὶ δὲ οὕτω καλοῦνται, ἢ ἀπὸ Θήβης θυγατρὸς ἀσωποῦ ἐντοπίου ποταμοῦ. ἢ διὰ τὸ θεῦσαι τὴν βοῦν, ἤτοι δραμεῖν μέχρις ἐκεῖ τὴν ὁδηγὸν τοῦ Κάδμου, ἣν ἐκεῖνος θύσας τὴν πόλιν θήβην ἐκάλεσεν, ἀπὸ τῆς θεύσεως ἤτοι τοῦ δρόμου τῆς βοός. ἀφ᾽ ἧς καὶ ἡ βοιωτία κατά τινας ὠνόμασται. ὡδήγησε δὲ ἡ τοιαύτη βοῦς τὸν κάδμον, κατὰ τὸν Πυθοῖ χρησμόν, ὅτε κατὰ ζήτησιν Εὐρώπης τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ πλανώμενος, ἧκεν εἰς Δελφοὺς ἐρησόμενος, ποῦ ποτὲ ἂν εὕρῃ τὴν ζητουμένην. καὶ πρὸς ὃ μὲν ἤρετο, ἤκουσεν οὐδέν. χρῆσθαι δὲ ὁδηγῷ παρηγγέλθη, τῷ πρώτῳ παρατυχόντι. ἢ αὐτὸ δὴ [illegible], βοΐ. καὶ πόλιν κτίσαι ἔνθα ἡ βοῦς εἰς τὰ δεξιὰ πέσῃ καμοῦσα. καὶ τοίνυν ἕπετο συντυχὼν ταύτῃ προβαινομένῃ ἡ δέ, ἀνεκλίθη ἔνθα αἱ Θῆβαι αὐταί. τῷ δὲ γεωγράφῳ ἐντυχών τις, τάδε εἴσεται. Ὑποθήβας τινές, πολείδιόν τι φασίν. οἱ δὲ τὰς Ποτνίας. τὰς γὰρ Θήβας ἐκλελεῖφθαι διὰ τὴν τῶν ἐπιγόνων στρατείαν, καὶ μὴ μετασχεῖν τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου. οἱ δέ, μετασχεῖν μὲν λέγουσιν, οἰκεῖν δὲ ἐν τοῖς ἐπιπέδοις χωρίοις, ἀδυνατοῦντας κτίσαι τὴν καδμείαν. ὅ ἐστιν αὐτὰς τὰς Θήβας. ὅθεν ὑπὸ θήβας εἰπεῖν τὸν ποιητήν, ἤγουν ὑπὸ τῇ καδμείᾳ, οἰκεῖν τοὺς τότε θηβαίους. καὶ ὅρα τὸ ὑπὸ θήβας ἤγουν ὑπὸ τῇ καδμείᾳ. διχῶς γὰρ συνέταξεν ὁ ῥήτωρ τὴν ὑπὸ πρόθεσιν. ἤγουν μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς. πολλαχοῦ δὲ οὕτω γίνεται. καὶ σημειῶσαι ὅτι οὐ μόνον ὑφὲν ἀναγνωστέον τὰς ὑποθήβας, ἀλλὰ καὶ ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου, ἵνα ᾖ ὑπὸ τὰς Θήβας. Ὀγχηστὸς δέ, ἄλσος ἐν τῇ ἁλιαρτίων χώρᾳ, ἱδρυθὲν ὑπὸ Ὀγχηστοῦ, παιδὸς Βοιωτοῦ. ὅς φασιν ἐν τῷ τόπῳ, πρῶτος ποσειδῶνος ἱδρύσατο ἱερόν. ἔστι δὲ καὶ πόλις μεγάλη κατά τινας. καὶ ποταμὸς δὲ ὁμώνυμος ταύτῃ Θετταλικός, ὡς ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας φησίν. ἱέρωται δὲ ποσειδῶνι τὸ ῥηθὲν ἄλσος. διὸ καὶ ἱερὸν ποσειδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος ὁ ποιητὴς αὐτὸ καλεῖ. περὶ δὲ τῆς λέξεως τοῦ ποσειδηΐου, καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ εἴρηται, καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. ζητητέον δὲ εἰ τὸ ταύτης ἁπλοῦν, ἢ προπαροξύνεται ἵνα ᾖ ὥσπερ ἡράκλειον καὶ ἀπολλώνειον, οὕτω καὶ ποσείδειον, ἢ προπερισπᾶται, λεγόμενον ποσειδεῖον κατὰ τὸ θησεῖον καὶ ἰσεῖον καὶ ἀσκληπιεῖον, καὶ τὰ τοιαῦτα. ὁ δὲ Στράβων φησὶ καὶ ταῦτα, Ὀγχηστὸς ἐν ὕψει κείμενος. ψιλός. ἔχων ποσειδῶνος ἱερόν. ψιλὸν καὶ αὐτό. οἱ δὲ ποιηταὶ κοσμοῦσιν, ἄλση καλοῦντες τὰ ἱερὰ πάντα κἂν ᾖ ψιλά. καὶ φέρει Πινδάρου χρῆσιν εἰς τοῦτο. συνῆγε δέ φησι τὸ ἀμφικτυονικόν, εἰς Ὀγχηστόν. τί δὲ τὸ ἀμφικτυονικόν, οὐ νῦν εὔκαιρον εἰπεῖν. ἀλλ᾽ ἢ μόνον εἰς τοσοῦτον, ὅτι σύνταγμά τι ἦν πλήθους ἐκδικοῦν τὰ ἱερά. ἡ δὲ Ἄρνη, ὁμώνυμός ἐστι τῇ ἡρωΐδι. αὐτὴ δέ, ἀπὸ περιουσιασμοῦ ἀρνῶν, ἔοικεν ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἄρνη κληθῆναι. καθὰ καὶ αὐτὴ παῖδα ὑπὸ τῷ ποσειδῶνι τεκοῦσα, Βοιωτὸν ἐκ τῶν βοῶν ἐκάλεσε. φησὶ γοῦν Εὐφορίων Βοιωτὸν δ᾽ ὀνόμηνε. τὸ γὰρ καλέσαντο νομῆες, ὅτι ῥα πατρῴῃσι βοῶν ἀπεθήκατο κόπροις. ὡς οὖν ὁ υἱὸς αὐτῆς ἐκλήθη Βοιωτὸς ἐκ τῶν βοῶν, οὕτω καὶ αὐτὴ ὡς εἰκὸς Ἄρνη ἐκ παρωνυμίας ἀρνῶν, ζώου φιλουμένου τοῖς παλαιοῖς. ἐξ οὗ καὶ τὸ ἄρνυσθαι ἐπὶ ἀντικαταλλαγῆς, καὶ ὁ πολύαρνος Θυέστης. τέσσαρες δὲ ἄρναι ἀριθμοῦνται τοῖς παλαιοῖς. ἐν αἷς καὶ θετταλική, ἄποικος τῆς βοιωτίας. περὶ ἧς ἐχρήσθη οὕτως. ἄρνη χηρεύουσα, μένει βοιώτιον ἄνδρα. τὰ δὲ σχόλια, γράφουσι καὶ ὅτι, Ἄρνη νῦν χαιρωνείας. καὶ ὅτι ἦν καὶ Τάρνη τις πόλις ἀχαΐας. ἡ δὲ παρ᾽ ἑτέροις Λεοντάρνη,

κώμη καὶ αὕτη περὶ τὸν Ἑλικῶνα. ἡ κρίων κληθεῖσα οὕτω, διότι Ἀδράστου θύοντός φασιν ἐκεῖ, λέων τοὺς ἄρνας ἥρπασε. τὴν δὲ παρ' Ὁμήρῳ Ἄρνην, ταύτην Ζηνόδοτος ἄσκρην γράφει. οὐ δύναται δέ φασι πολυστάφυλος ἡ Ἄσκρη λέγεσθαι. ἀξιοπιστότερος γὰρ αὐτὸς Ἡσίοδος λέγων, ἄσκρη χεῖμα κακή, θέρος ἀργαλέη, οὐδέποτ' ἐσθλή. ὥστε οὐδὲ πολύκαρπος ἡ τοιαύτη λέγοιτο ἄν. περὶ ἧς φασιν Εὔδοξος πολὺ χείρονα Ἡσιόδου εἰπεῖν. τοὺς δὲ γράψαντας τάρνην ἀντὶ ἄρνης, αἰτιῶνται οἱ παλαιοί. Λυδῶν γάρ φησιν ἡ Τάρνη. ὅθεν ἦν Φαῖστος υἱὸς Βώρου. ὃν ἐν Ἰλιάδι ἀναιρεῖ Ἰδομενεύς. ἡ δὲ μνημονευθεῖσα χαιρώνεια, πλησίον ἦν Ὀρχομενοῦ, περὶ οὗ ῥηθήσεται. ὅπου φησὶ Φίλιππος μεγάλῃ μάχῃ νικήσας Ἀθηναίους καὶ Βοιωτοὺς καὶ Κορινθίους, κατέστη τῆς Ἑλλάδος κύριος. φασὶ δὲ καὶ τὴν ὁμηρικὴν ταύτην Ἄρνην, ὑπὸ τῆς Κωπαΐδος λίμνης καταποθῆναι, καὶ τὴν Μίδειαν. Μίδεια δὲ, οὐ μόνον αὕτη, ἀλλὰ καὶ ἀργεία, ἡ καὶ πόλις Περσέως. κληθεῖσα οὕτως, ἀπὸ Μιδείας θυγατρὸς Ἀλωέως. λεγομένη καὶ μίδεα χωρὶς τοῦ ι. ὅθεν καὶ μιδεᾶτις Ἀλκμήνη. φασὶ δὲ ὅτι ἡ μὲν βοιωτικὴ, μίδεα λέγεται προπαροξυτόνως, ὡς πρόνοια. ἡ δὲ περὶ Τίρυνθα, μιδέα ὡς τεγέα. Νίσα δὲ, ἔστι μὲν καὶ μεγαρική. ἡ δὲ ἐν Βοιωτοῖς, Διονύσου ἱερὸν εἶχεν ἐπιφανές. ἔστι δὲ παρώνυμος Νίσῳ τινὶ ἥρωϊ. ἡ δὲ μεγαρικὴ, καὶ νισαία ἐλέγετο, τῆς Μεγαρίδος οὖσα ἐπίνειον, ἀπὸ Νίσου κληθεῖσα υἱοῦ Πανδίονος. μνήμη δὲ αὐτῆς ἔσται μετ' ὀλίγα ἐν τῷ περὶ Σαλαμῖνος λόγῳ. οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, φασὶν ὅτι νίσα οὐδαμοῦ φαίνεται Βοιωτίας. διὸ καὶ γράφουσί τινες Ἰσόν τε ζαθέην ἀνθηδόνα τε. ὡς τῆς Ἴσου εὑρισκομένης. τινὲς δὲ κρεῦσάν τε ζαθέην, τὴν νῦν Κρέουσαν, ἐπίνειον Θεσπιέων πρὸς τῷ κρισαίῳ κόλπῳ. ἄλλοι Νῦσάν τε ζαθέην. κώμη δέ ἐστιν Ἑλικῶνος ἡ τοιαύτη νῦσα. ἕτεροι δὲ, ἀντὶ τοῦ νίσάν τε ζαθέην, ἔγραψαν φηράς τε ζαθέας. εἰπόντες ὅτι τετρακωμία περὶ τάναγραν, Ἐλεὼν. Ἅρμα. Μυκαλησσός. Φηραί. ἃς δὴ Φηρὰς, ἀντὶ τῆς νίσης ἔθεντο. ὅτι δὲ οὔτε ἐκ ταύτης, οὔτε ἐκ τῆς μεγαρίδος νισαίας οἱ νισαῖοι ἵπποι λέγονται, ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. τῆς δὲ ῥηθείσης Ἴσου ἡ ἀρχὴ ἰῶτα, ἐκτείνεται φασὶ ποιητικῶς. συστέλλει δὲ αὐτὴν ὁ καλούμενος ἶσος, τόπος ἐκεῖ ἱεροπρεπής. ἡ δὲ ἀνθηδὼν, καλεῖται μὲν οὕτω, διὰ τὸ αὐτῆς ἀνθηρόν. ἢ ἀπὸ ἀνθηδόνος ἢ ἀνθίου ἀπογόνου ποσειδῶνος. συνῴκισαν δὲ αὐτὴν θρᾶκες. διὸ καὶ Λυκόφρων θρηικίην ἀνθηδόνα φησίν. ἐκ ταύτης γλαῦκος θαλάσσιος δαίμων κατὰ τὸν μῦθον. ὃς ἰχθὺν εἰς γῆν ἐκθετὸν ἰδὼν ἀποψυχόμενον τοῦ ζῆν, καί τινος βοτάνης ψαύσαντα καὶ ἀναζωπυρηθέντα εἰς ὅπερ ἦν, καὶ τῆς θαλάσσης αὖθις γενόμενον, μιμεῖται. καὶ τῆς αὐτῆς πόας ἐμφαγὼν, καθάλλεται εἰς θάλασσαν. καὶ εἰς κῆτος μεταβαλὼν, ἀπαθανατίζεται φασίν. ἁλιεὺς δὲ ἦν ἄριστος, καὶ νήξασθαι δεινότατος, καὶ ἐμβραδῦναι τῷ βυθῷ, καθὰ καί τινι χέρσῳ εὔπνοιος. καὶ ταῦτα μὲν περὶ αὐτοῦ μῦθοι πλασθῆναι πιθανῶς ἐξηγήσαν. παρὰ δὲ τοῖς παλαιοῖς, γένος τοῦ γλαύκου τούτου ποιεῖται τοιόνδε. ἀνθηδὼν νύ τις ἐστὶν ἐπὶ πλευροῖο θαλάσσης, ἀντίον Εὐβοίης. ἔνθεν ἐγὼ γένος εἰμί. πατὴρ δέ με γείνατο Κωπεύς. ναυτικὸς δέ φασι καὶ κολυμβητὴς ἀγαθὸς γενόμενος, πόντιος ἐκαλεῖτο. Σύμης ἐραστής. ἧς ὁμώνυμος ἡ ἐν καρίᾳ νῆσος Σύμη. ἄδεται δὲ καὶ τῆς ἀργοῦς δημιουργὸς γενέσθαι. καὶ κυβερνῶν αὐτὴν ὅτε Ἰάσων Τυρρηνοῖς ἐμάχετο, μόνος αὐτὸς ἄτρωτος ἐν τῇ ναυμαχίᾳ μεῖναι. τὴν δὲ βοτάνην ἣν φαγὼν ἄτρωτος ἢ καὶ ἀθάνατος ἐλέχθη γενέσθαι, ἄγρωστιν εἶπεν ὁ γράψας τὸ, καὶ θεῶν ἄγρωστιν εὗρες ἣν κρόνος κατέσπειρε. μαθεῖν δὲ αὐτὴν λέγεται κατὰ μέν τινας, ὑπὸ ἰχθύος. κατὰ δὲ ἄλλους, ὑπὸ λαγὼ τεθηραμένου. ὃν ἀποθυμοῦντα ἐκ διώξεως ἀπαχθῆναι ὑπό τινι κρήνῃ καὶ πόᾳ παρακειμένῃ ἀπομάξασθαι τὸ ζῶον ἤδη ψυχόμενον. ὡς δὲ ἀνεζωπύρησεν ὁ λαγὼς τῇ βοτάνῃ, ἐπιγνούς φασιν ὁ γλαῦκος αὐτῆς τὴν δύναμιν, ἐνέφαγε. καὶ οὕτως ἔνθεος γενόμενος, εἰς θάλασσαν ἑαυτὸν ἐξέρριψε. καὶ τὸ ἐντεῦθεν λαβὰς ἐνδέδωκε τῷ μύθῳ, ἀοιδίμους θέσθαι αὐτούς. καὶ τοιαῦτα μὲν καὶ ταῦτα περὶ τοῦ ἀνθηδονίου Γλαύκου. ἀνηγορεύθη δέ φασι Νίκων παγκρατιαστὴς ἀνθηδόνιος. καὶ Λεωνίδας δὲ ζωγράφος, ἀνθηδόνιος ἦν. μαθητὴς Εὐφράνορος. κεῖται δὲ παρὰ τὸν Εὔριπον ἡ ἀνθηδών. περὶ οὗ καὶ οὕτω γράφεται. ἀνθηδὼν πόλις λιμένα ἔχουσα. ἐσχάτη τῆς βοιωτικῆς παραλίας τῆς πρὸς Εὐβοίᾳ.

Οἳ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον, ἠδ' Ὀρχομενὸν μινύειον,
Τῶν ἦρχ' Ἀσκάλαφος, καὶ Ἰάλμενος, υἷες ἄρηος.
Οὓς τέκεν Ἀστυόχη δόμῳ Ἄκτορος ἀζείδαο.
Παρθένος αἰδοίη, ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα
Ἄρηϊ κρατερῷ. ὁ δέ οἱ παρελέξατο λάθρῃ.
Τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.

Ὅτι τριάκοντα νῆες ἦσαν ἀσκαλάφῳ καὶ Ἰαλμένῳ. οὓς τέκεν ἀστυόχη δόμῳ ἄκτορος ἀζείδαο ἤγουν υἱοῦ ἀζέως, ἀνδρὸς οὕτω καλουμένου. παρθένος αἰδοίη ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα, ἄρηϊ κρατερῷ. ὁ δέ οἱ παρελέξατο λάθρῃ. καὶ σημείωσαι ὅτι παρθένιοι ἦσαν υἱοὶ τῇ ἀστυόχῃ, ἀσκάλαφος καὶ Ἰάλμενος. τίνες δὲ οἱ παρθένιοι, ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ῥηθήσεται. Τὸ δὲ ἄρηϊ κρατερῷ, ἐλλιπῶς εἴρηται. λείπει γὰρ ἡ ὑπὸ πρόθεσις. διὸ περὶ ὧν ἐντελῶς ἐπὶ τοῦ ἀγχίσου, ἐρεῖ, ὃν ὑπ' ἀγχίσῃ τέκεν ἀφροδίτη. ὁμοίως καὶ ἐπὶ Πολυπoίτου. τὸν ὑπὸ Πειρι-

θόφ τέκεν ἱπποδάμεια. τὸ δὲ κρατερῷ, οὐ μόνον ἔπαινον δηλοῖ, ἀλλὰ καὶ τὴν σφοδρότητα. πολλαχοῦ γὰρ τοιαύτη ἡ λέξις αὕτη ὡς καὶ ἐν τῷ ἀπηνέα τε κρατερόν τε. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπεὶ ὕπτιον τὸ τῆς ὁμηρικῆς βοιωτίας βιβλίον ἔτι δὲ καὶ γλίσχρον, οὗ μόνος οὗτος σκοπὸς ἀρχοὺς νηῶν ἐρέειν νῆάς τε προπάσας, περιπλέκει καὶ μύθοις καὶ ἱστορίας καὶ ἐπαίνοις καὶ ἕτερα ὁ ποιητής. δι' ὧν καὶ τὴν μονοειδῆς ἐξαιρεῖ τῆς ἀφηγηματικῆς πραγματείας, καὶ πλατύνει τὸ ὀλιγόϋλον. καὶ τὴν ὑπτιότητα τοῦ λόγου μεταποιεῖ πρὸς γοργότητα. ἔθος δὲ αὐτῷ, ἢ οὕτως ἄρχεσθαι ἐπὶ ἑκάστων ὡς ἐξ ἀρχῆς εἶπε, βοιωτῶν μὲν ἦρχεν ὁ δεῖνα καὶ δεῖνα, οἳ τουτέστιν οἱ βοιωτοί, τάσδε τὰς πόλεις ἐνέμοντο. ἢ οὕτως. ὁ δεῖνα ἦγε τοὺς δέ τινας, οἳ εἶχον τὴν δεῖνα καὶ δεῖνα πόλιν. ἢ καὶ οὕτως. οἳ δὲ τὰς δεῖνα πόλεις ἐνέμοντο, τούτων ἦρχεν ὁ δεῖνα. ὥσπερ καὶ ἐνταῦθα. οἳ δ' ἀσπληδόν' ἔναιον καὶ Ὀρχομενὸν μινύειον, τούτων ἦρχον οἱ δεῖνα. Ὅρα δὲ ὅτι τὸ ὑπερῷον, προσγεγραμμένον ἔχει τὸ ι. ὅπερ καὶ ἐνταῦθα σιγηθὲν, ἐκπεφώνηται. ὥσπερ καὶ λῷον καὶ λώϊον τὸ κρεῖττον. δηλοῖ δέ φασιν ὑπερῷον τὸ δίστεγον. τοιούτοις δὲ θαλάμοις ὑπερῴοις δηλαδὴ, ταῖς παρθένοις οἱ ἀρχαῖοι ἐποίουν, ὑπὲρ τοῦ δυσεντεύκτοις αὐτὰς εἶναι. ἡ δὲ Ἀσπληδὼν, γράφεται παρ' ἑτέροις καὶ χωρὶς τοῦ α. ἐκλήθη δὲ ἀπὸ ἀσπληδόνος υἱοῦ ποσειδῶνος. ἢ Πρέσβωνος ἢ Ὀρχομενοῦ. Ὀρχομενοῦ γάρ φασιν υἱοὶ, ἀσπληδὼν Κλύμενός τε καὶ Ἀμφίδοκος θεοειδής. ἔστι δὲ καὶ φωκικὴ φασὶν ἀσπληδών. ἐν δὲ τοῖς τοῦ γεωγράφου, καὶ ταῦτα φέρεται. Ἀσπληδὼν, καὶ δίχα τῆς πρώτης συλλαβῆς. μετωνομάσθη δὲ εὐδείελος καὶ αὐτὴ καὶ ἡ χώρα, ἰδίωμά τι τάχα προσφερομένη ἐκ τοῦ δειλινοῦ κλίματος, οἰκεῖον τοῖς κατοικοῦσι, καὶ μάλιστα τὸ εὐχείμερον. ψυχρότατα μὲν γὰρ χειμῶνος, τὰ ἄκρα τῆς ἡμέρας. τούτων δὲ τὸ δειλινὸν τοῦ ἑωθινοῦ ψυχρότερον. εἰς ἐπίτασιν γὰρ ἄγει πλησιάζον τῇ νυκτί. ἴαμα δὲ ψύχους, ἥλιος. τὸ οὖν ἡλιαζόμενον πλεῖστον ἐν ψυχροτάτῳ καιρῷ, εὐχειμερώτατον. ὥστε κατὰ τοῦτον τὸν τοῦ σοφοῦ λόγον, εὐδείελος, ἡ ἐν καιρῷ χειμῶνος εὐεργοῦσα τῆς πρὸς δείλην καταστήματος, διὰ τὸ εὐφυὲς τῆς τοῦ τόπου θέσεως. ὅτι δὲ ὁ νῦν παρ' Ὁμήρῳ Ὀρχομενὸς, ἡ ῥηθεῖσα πόλις ἀνωτέρω, εὐδαίμων ἦν καὶ πλουσία, δηλώσει που ἐν τοῖς ἑξῆς διὰ τοῦ ἀχιλλέως ὁ ποιητής. ὃς καὶ περὶ ἀρκαδικοῦ Ὀρχομενοῦ μετ' ὀλίγα ἐρεῖ. ἔστι δὲ καὶ θετταλικὸς Ὀρχομενὸς, οὗ καὶ αὐτοῦ σώζεται μέχρι καὶ νῦν ἡ κλῆσις. καὶ μακεδονικὸν δέ φασιν εἶναι Ὀρχομενὸν, καὶ Καρύστιον. ὁ βοιώτιος δὲ, τῷ τοῦ διὸς Ὀρχομενῷ ἐπωνόμασται. ταύτης πολίτης, Ἐργῖνος Κλυμένου παῖς, ὃς δασμὸν Θηβαίοις ἐπέθηκεν. ὃν καὶ ἔφερον ἄχρις οὗ Ἡρακλῆς αὐτοὺς ἠλευθέρωσε, φονεύσας Ἐργῖνον τὸν ἀσκαλάφου καὶ Ἰαλμένου πρόγονον. Ἐργίνου γὰρ, ἀζεὺς ὁ προρρηθείς. οὗ Ἄκτωρ. οὗ Ἀστυόχη. ἧς καὶ ἄρεος, ἀσκάλαφος καὶ Ἰάλμενος. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ βοιώτιος Ὀρχομενὸς καὶ ὁ ἀρκαδικὸς, τοῖς ἐπιθέτοις διαστέλλονται. ὁ μὲν γὰρ ἀρκαδικὸς, πολύμηλος ὡς μετ' ὀλίγον εἰσόμεθα. ὁ δὲ βοιώτιος, μινύειος. ἐπειδὴ Μινύας ποταμὸς αὐτὸν παραρρέει. ἢ ὅτι γένος λαμπρὸν οἱ μινύαι, ἀπό τινος Μινύου βασιλέως κληθὲν, ἐν αὐτῷ ποτε ἤνθησαν. ὁ γεωγράφος δὲ οὐ μόνον πλουσίους, ἀλλὰ καὶ μάλα δυνατοὺς τοὺς βοιωτίους Ὀρχομενίους δείκνυσι. λέγων καὶ ὅτι Ἐτεοκλῆς Ὀρχομενοῦ βασιλεὺς, χαρίτων ἱερὸν πρῶτος ἱδρύσατο. καὶ ὅτι μινύαι τινὲς ὀρχομένιοι, ἀπῴκησαν εἰς Ἰωλκὸν ὅθεν καὶ οἱ ἀργοναῦται, μινύαι παρὰ Λυκόφρονι. ὁ αὐτὸς δὲ ἱστορεῖ καὶ ὅτι ὀρχομενὸς, πρότερον ᾤκεῖτο ἐπὶ πεδίῳ. ἐπιπλαζόντων δὲ τῶν ὑδάτων, ἀνῳκίσθησαν πρὸς τὸ ἀκόντιον ὄρος. καὶ ὅτι οἱ ἐν τῷ πόντῳ ἀχαιοὶ, οἳ καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ, Ὀρχομενίων ἄποικοι πλανηθέντων ἐκεῖ σὺν Ἰαλμένῳ τῷ ἀρχηγῷ μετὰ τροίας ἅλωσιν. καὶ ὅτι πλησίον τοῦ τοιούτου Ὀρχομενοῦ ἡ προρρηθεῖσα Χαιρώνεια. καὶ ὅτι χωρίζει αὐτὸν ὁ ποιητὴς, τοῦ βοιωτικοῦ ἔθνους, καλέσας αὐτὸν μινύειον ἀπὸ ἔθνους μινυῶν τῶν ἀνωτέρω ῥηθέντων, καὶ ὅτι ἐκαλοῦντο καὶ οἱ παρά που Λυκίαν Σόλυμοι, μινύαι ἀπό τινος Μίνωος ὡς ἐν τῷ τῶν κίων καταλόγῳ ῥηθήσεται. εἰ δὲ καὶ οἱ λοιποὶ μινύαι καὶ ὁ ποταμὸς μινύας οὕτως ἐτυμολογοῦνται, τίς ἂν εἰδείη. δόξοι δ' ἂν ὁ μινύας παρὰ τὸ μινυὸν ὅ ἐστι μικρὸν, λεχθῆναι. καθὰ καὶ ὁ Τυδεὺς ἀπὸ τοῦ τυτθόν. ὅτι δὲ ἀττικὸν τὸ μινυὸν καὶ ὡς μέχρι νῦν ἐγχώριος ἀθλίωσιν ἡ λέξις, δῆλόν ἐστι. καὶ ὡς ἐξ αὐτοῦ τὸ μινυρίζειν γίνεται.

Αὐτὰρ Φωκήων Σχεδίος, καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Υἱέες Ἰφίτου μεγαθύμου ναυβολίδαο.
Οἱ Κυπάρισσον ἔχον, Πυθῶνά τε πετρήεσσαν.
Κρίσαν τε ζαθέην, καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα.
Οἵ τ' Ἀνεμώρειαν, καὶ Ὑάμπολιν ἀμφενέμοντο.
Οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισὸν δῖον ἔναιον.
Οἵ τε Λίλαιαν ἔχον πηγῇς ἔπι Κηφισοῖο.
Τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἱ μὲν, Φωκήων στίχας ἵστασαν ἀμφιέποντες.
Βοιωτῶν δ' ἔμπλην ἐπ' ἀριστερὰ θωρήσσοντο.

Ὅτι Ναυβόλου, Ἰφίτου, οὗ Σχεδίος καὶ Ἐπίστροφος ἄρχοντες Φωκήων, οἳ Κυπάρισσον ἔχον πόλιν

οὕτω

οὕτω καλουμένην, ἢ μάλιστα κώμην ὁμώνυμον τῷ φυτῷ. Πυθῶνά τε. Κρίσσάν τε. καὶ Δαυλίδα. καὶ Πανοπῆα. καὶ Ἀνεμώρειαν. καὶ Ὑάμπολιν. καὶ Λίλαιαν πηγῆς ἔπι Κηφισσοῖο. περὶ οὗ καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ εἴρηται. ἦσαν δὲ τούτοις τεσσαράκοντα νῆες. ἃς καὶ ἔστησαν ἔμπλην φησὶ Βοιωτῶν ἐπ' ἀριστερά, ὡς καὶ ὅμοροι αὐτοῖς. Ἔμπλην δὲ, ἢ τὸ ἐμπελαδὸν, ἢ τὸ χωρίς. ὡς καὶ τοῦτο φασὶν οἱ παλαιοί. προάγει δὲ μετ' ἐπιθέτων τήν τε Πυθῶνα, πετρήεσσαν εἰπὼν διὰ τὸ περὶ αὐτὴν ὄρος τὸν Παρνασσόν. καὶ τὴν Κρίσσαν. ζαθέην δὲ αὐτὴν λέγει, ἐπεὶ Δημήτρειον φασὶ περὶ αὐτὴν ἐπιφανές. ἢ ὡς ἀνακειμένην Ἀπόλλωνι. ἐξ ἧς καὶ πεδίον Κρισσαῖον. καὶ κόλπος ἐκεῖ Κρισσαῖος. ὁ δὲ αὐτὸς καὶ Κιρραῖος. διὰ τὸ καὶ τὴν Κρίσσαν διπλάζουσαν κατὰ τοὺς νεωτέρους τὸ σ' Κίρραν λέγεσθαι. ὡς γοῦν πυρσὸς πυρρὸς τροπῇ τοῦ ἑνὸς σ' εἰς ρ', καὶ τυρσηνὸς τυρρηνός, οὕτω καὶ ὁ Κρισσαῖος κόλπος, Κιρραῖος. ἔστι δὲ ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται κόλπος κατὰ τοὺς παλαιοὺς κυρίως, θάλασσα ὑπὸ ἀκρωτηρίων περιεχομένη. οὐκ ἠγνόηται δὲ οὐδ' ὅτι τινὲς τὴν Κρίσσαν ὥσπερ καὶ τὴν πρὸ μικροῦ ῥηθεῖσαν Νίσαν, δι' ἑνὸς σ' γράφουσι περισσῶντες τὴν ἀρχοῦσαν. ὁ δὲ Γεωγράφος λέγει ὅτι Κρίσσα τῆς Φωκίδος, ἐπ' αὐτῆς ἱδρυμένη τῆς θαλάσσης. καὶ Κίρρα καὶ Ἀντίκιρρα. ὥστε κατ' αὐτὸν, ἑτέρα ἡ Κρίσσα. καὶ ἑτέρα ἡ Κίρρα. λέγει δ' ὁ αὐτὸς, καὶ ὅτι πόλις ἀρχαία Κίρρα ἐπὶ θαλάσσης ἱδρυμένη. ἀφ' ἧς ἀνάβασις εἰς Δελφοὺς, ὀγδοήκοντά που σταδίων ἀντικρὺ Σικυῶνος. πρόκειται δὲ τῆς Κίρρας, τὸ Κρισσαῖον πεδίον εὔδαιμον. ἐφεξῆς δὲ ἄλλη πόλις Κρίσσα. ἀφ' ἧς ὁ κόλπος Κρισσαῖος. κατεσπάσθη δὲ καὶ ἡ Κίρρα καὶ ἡ Κρίσσα. εὐτύχησαν δέ ποτε φησὶν οἱ Κρισσαῖοι, καὶ πικρῶς ἐτελώνουν τοὺς περὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν ἀφικνουμένους. μέγα δὲ ἔθνος οἱ Φωκεῖς. καὶ πολλοῦ λόγου τῷ Δημοσθένει ἀξιωθέν. καὶ μέμνηται καὶ αὐτῶν ἡ περιήγησις. κεῖται δέ φασιν ἡ Φωκὶς μετὰ Βοιωτίαν καὶ Ὀρχομενὸν, πρὸς ἄρκτον παραβεβλημένη τῇ Βοιωτίᾳ. ὅτι δὲ οἱ Φωκεῖς ἐσύλησάν ποτε τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν, ὅθεν ὁ Φωκικὸς καὶ ἱερὸς καλούμενος ἐξήφθη πόλεμος, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Ἴφιτος, ἐνταῦθα μὲν, διὰ μέτρον ἐκτείνει τὴν μέσην συλλαβὴν, ἤγουν τὴν παραλήγουσαν. ἀλλαχοῦ δὲ φυλάσσει τὸν βραχὺν χρόνον. οἷον Ἴφιτος Εὐρυτίδης.

Τὸ δὲ Φωκήων, διφορεῖται κατὰ τοὺς παλαιούς. οἵ φασιν ὅτι ἐν τῇ Ἀριστάρχου, διχῶς φέρεται. Φωκείων, διὰ διφθόγγου δηλαδή, καὶ Φωκήων διὰ τοῦ η. ἔστι δὲ καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ τοιοῦτόν τι, ἐν οἷς περὶ τῶν ὑλέων λέγει. Σχεδίους δὲ ἀπαριθμοῦνται οἱ ἀρχαῖοι, δύο. τοῦτόν τε τὸν Ἰφιτίδην, καὶ τὸν τοῦ Περιμήδους. φησὶ γάρ που ὁ ποιητής, Σχεδίον Περιμήδεος υἱὸν, ἀρχὸν Φωκήων ἤγουν ὑπόλοχον. ἡγεμόνα τοῦ ἐπὶ μέρους. καὶ πάλιν. Σχεδίον μεγαθύμου Ἰφίτου υἱὸν, Φωκήων ὄχ' ἄριστον. οὓς καὶ ἀμφοτέρους ὁ Ἕκτωρ ἀναιρεῖ. ὁ δ' αὐτὸς ποιητὴς, καὶ δύο Εὐρυβάτας οἶδε κήρυκας. τὸν βασιλικὸν καὶ τὸν τοῦ Ὀδυσσέως τὸν ἐξ Ἰθάκης. καὶ δύο Εὐρυμέδοντας. τὸν τοῦ Ἀγαμέμνονος, καὶ τὸν τοῦ Νέστορος. καὶ ἄλλαι δὲ ὁμωνυμίαι εἰσὶ παρ' αὐτῷ, καθὰ πολλαχοῦ φαίνεται. οἱ δὲ ῥηθέντες Φωκεῖς, καλοῦνται οὕτως, ἀπὸ Φώκου υἱοῦ Αἰακοῦ καὶ Ψαμάθης μιᾶς τῶν Νηρηίδων. τὴν δὲ ῥηθεῖσαν Κυπάρισσον, ἀπὸ Κυπαρίσσου φασὶ καλεῖσθαι υἱοῦ Μινύου ἀδελφοῦ Ὀρχομενοῦ. οἱ δὲ, ἀπὸ πλήθους τῶν ἐκεῖ κυπαρίσσων, ὧν ἐτυμολογία στιχηρά, οὐ πάνυ παλαιά τὸ, κύει παρίσους ἡ κυπάρισσος κλάδους. ἐκάλουν δὲ αὐτὴν καὶ Κυπαρισσοῦντα, καὶ Ἀπολλωνιάδα. πρότερον δέ ποτε καὶ Ἐρανὸν ἔνδιοί νυν, πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἐρανοῦ. οὗ χρῆσις τὸ, ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστί. πρὸς ὃ παίζων τὶς παλαιὸς, συνήλειψε καὶ εἶπε γ' ἔρανον καὶ ἠπάτησε τὸν ἀκούσαντα, ὡς δῆθεν περὶ ζώου γεράνου λαλῶν. ἔκειτο δ' ἐν Παρνασσῷ κατὰ τοὺς Δελφούς. ἡ δὲ Πυθὼ, πάλαι μέν ποτε Παρνασσία ἐκαλεῖτο νάπη ἀπὸ Παρνασσοῦ ὄρους παρακειμένου. εἶτα Πυθὼν ἐκλήθη, διὰ τὸν ἐκεῖ τοξευθέντα ὑπὸ Ἀπόλλωνος καὶ σαπέντα δράκοντα. ὡς ἐκ τοῦ πύθω τὸ σήπω. ἐξ οὗ τὸ, τοῦ δ' ὅσα πύσει ἄρουρα. ἢ διὰ τὸ δύνασθαι τοὺς ἐκεῖ χρωμένους, πυθέσθαι τὰ μέλλοντα ἤτοι μαθεῖν. ὅθεν καὶ Πύθιος Ἀπόλλων, ὁ ἐκεῖ τιμώμενος. καὶ ἑορτὴ λαμπρὰ ἀγῶνες, τὰ Πύθια. καὶ προφῆτις Πυθιάς. ἔτι δὲ καὶ πυθαΐζειν τὸ μαντεύεσθαι. ὕστερον μέντοι Δελφὶς ἡ Πυθὼν ἐκλήθη. ὅτι καὶ Δελφοὶ τὸ ἐκεῖ ἔθνος. ἔστι δὲ καὶ Πυθὼ ἡ πόλις δίχα τοῦ ν. ὡς Λητὼ καὶ Σαπφώ. καὶ δῆλον ἐκ τοῦ Πυθώδε καὶ τοῦ Πυθοῖ ἐν ἀγαθέῃ. περὶ δὲ ταύτης, δηλοῦται καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. Κρίσσα δὲ, πεδίον καὶ πόλις ἐν Λοκροῖς ἢ ἐν Δελφοῖς, ἀπὸ Κρίσου τινὸς τυράννου. ἢ ὡς Ἑκαταῖος φησὶ, παιδὸς Φώκου. περὶ δὲ αὐτῆς, καὶ ἀνωτέρω εἴρηται. Τὸ δὲ Δαυλὶς, ὀξύνεται καθὰ καὶ ἡ αὐλὶς, τὸ τοπικόν. ἡ γὰρ Αὖλις ὡς προερρέθη αἰολικῶς, βαρύνεται. δασεῖα δὲ ἡ πόλις καὶ σύμφυτος. ὅθεν καὶ τὴν κλῆσιν ἔλαχε. δαῦλον γὰρ τὸ δασὺ ἔλεγον προπερισπωμένως ὡς δηλοῖ Παυσανίας. εἰπὼν δαῦλον τὸ δασύ. ἡ προτέρα περισπᾶται. Αἰσχύλος. Δαῦλος δ' ὑπήνη. κατὰ δὲ ἑτέρους, ἀπὸ Δαυλιέως τυράννου ἐκλήθη οὕτως. οἱ δὲ ὕστερον, Δαύλειαν αὐτὴν φασὶ προπαροξυτόνως καὶ διὰ διφθόγγου, ὡς ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας λέγει. Παυσανίας δέ φησιν ἐν ἰῶτα. διὸ πολίτης αὐτῆς, Δαυλιεὺς καὶ Δαύλιος καὶ Δαυλίδιος. ὁ δὲ Γεωγράφος, παρ' ᾧ κεῖται καὶ ὅτι δαυλοὶ τὰ δάση, ἱστορεῖ ὅτι Δαυλὶς ἐν μεσογαίᾳ μετὰ Δελφοὺς ὡς πρὸς ἕω, πολίχνιον ὅπου Τηρέα τὸν Θρᾷκα φασί τινες δυναστεῦσαι. καὶ τὰ περὶ Φιλομήλαν καὶ Πρόκνην ἐκεῖ μυθεύονται γενέσθαι. ἢ καὶ ἐν Μεγάροις κατὰ Θουκυδίδην. ὁ δὲ Πανοπεὺς, ἀπὸ Πανοπέως ὠνόμασται, υἱοῦ Φώκου. ἕτεροι δὲ Πανόπην μὲν γράφουσι τὴν πόλιν. Πανοπέα δὲ τὸν αὐτῆς πολίτην, ὡς ἐν τοῖς ἐθνικοῖς γράφεται. ζήτει δὲ καὶ τὸν Σοφοκλῆν εἰπόντα, Φανοτεὺς ὁ Φωκεύς. φασὶ γοῦν οἱ παλαιοὶ ἐκεῖ τινα χρήσιμα τοῖς

ἐνταῦθα. φάμενοι δὲ οἱ ἀρχαῖοι ὅτι ὁ Ζηνόδοτος ἐν τῷ καὶ Δαυλίδα καὶ Πανοπῆα, γράφει Πανόπεων ὡς Μενέλεων, αἰτιῶνται τὴν γραφὴν διότι ἄμετρόν τε ποιεῖ τὸν στίχον. καὶ οὐδὲ σχηματίζει καθ' Ὅμηρον τὸ ὄνομα. ἔστι γὰρ Πανοπέως ὡς Ἀχιλλέως, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ, ἐν κλυτῷ Πανοπῆϊ. ἐν δὲ τῷ γεωγράφῳ κεῖται ὅτι Πανοπεὺς ὁ νῦν Φανοτεὺς, ὅμορος τοῖς περὶ Λεβάδειαν τόπος. καὶ ὅτι ἐνταῦθα ἡ τοῦ Ἐπειοῦ πατρίς. καὶ ὅτι ἐκεῖ μυθεύονται τὰ περὶ τὸν Τιτυόν. ἤγουν ἡ τῆς Λητοῦς βία ὑπ' αὐτοῦ. δι' ἣν οἱ μυθικοὶ γῦπες αὐτοῦ κατὰ τοῦ ἥπατος ἐμφύονται καὶ κείρουσι τροφὴν εὑρηκότες ταύτην καλὴν καὶ διηνεκῆ καὶ ἀδάπανον ὡς ὁ μῦθος βούλεται. ἡ δὲ Ἀνεμώρεια, ὠνόμασται μέν φασιν, ἀπὸ τοῦ συμβαίνοντος πάθους. ὑπέρκειται γὰρ αὐτῆς, τὸ καλούμενον Κατοπτήριον χωρίον. ἐξ οὗ δι' ἡμέρας καὶ νυκτὸς καταιγίζεται πανταχόθεν. ἔστι δὲ μεθόριον Φωκίδος καὶ Δελφῶν, κειμένη ἐπὶ λόφου ὑψηλοῦ. ταῦτα ἐν τοῖς ἐθνικοῖς. ἐν οἷς, καὶ ὅτι Ἀνεμώρεια, ἡ νῦν Ἀνεμώλεια. τὸ μέντοι ἐν Κιλικίᾳ Ἀνεμούριον, ἐξ ὁμοίου μέν τινος πάθους ὠνόμασται. οὐδετέρως μέντοι προάγεται. ἡ δὲ τοῦ γεωγράφου περὶ Ἀνεμωρείας ἱστορία, φησὶ καὶ αὐτὴ ὅτι Κατοπτήριος χῶρος ἐκεῖ καταιγίζων εἰς Ἀνεμώρειαν, κρημνός τις ἀπὸ Παρνασσοῦ διήκων. καὶ ὅτι τινὲς Ἀνεμώλειαν ταύτην εἶπον. καὶ ὅτι ὅριον ἦν ὁ τόπος Δελφῶν καὶ Φωκέων. ἡ δὲ Ὑάμπολις, εἰ μὲν ἀπὸ τῶν Ὑάντων ὠνόμασται τῶν περὶ Βοιωτίαν, οὐκ ἔστιν ἀκριβῶς εἰπεῖν. οὐ πολὺν δὲ λόγον ἔχει παρὰ τοῖς παλαιοῖς. φασὶ δὲ τοὺς ἐγχωρίους καὶ σὺν τῷ σ' λέγειν αὐτὴν, Ὑσάμπολιν. ἡ δὲ γεωγραφικὴ ἀκρίβεια παραδίδωσιν ὅτι Ἀνεμώρεια ἡ προσεχῶς ἀνωτέρω ῥηθεῖσα, Ὑάμπολις μετωνομάσθη. εἰς ἣν ἐξέπεσον ἐκ Βοιωτίας, Ὕαντες. ἑτέρα δὲ αὕτη τῆς ἐν Παρνασσῷ φησὶν Ὑαμπόλεως. καὶ ὅρα ὅτι τρεῖς ἐντεῦθεν Ὑαμπόλεις ἀναφαίνονται. ἥτε Ὁμηρικὴ αὕτη, ἥτε μετονομασθεῖσα ἐξ Ἀνεμωρείας Ὑάμπολις, καὶ τρίτη ἡ Παρνασσία. ἐν ἄλλοις δέ φησιν ὁ γεωγράφος, ὅτι Ὕαντες τῆς Φωκίδος Ὕαν πόλιν ἔκτισαν. ἴσως δὲ καὶ Ὑάμπολις ἡ τοιαύτη ἐν ἑνὶ μέρει λόγου. καὶ ὅτι Ὕαντες ἐκ Βοιωτίας ἀπελθόντες, Αἰτωλοῖς συνῴκησαν. ἡ δὲ Λίλαια, πόλις λέγεται καὶ αὐτὴ Φωκική. ὁμώνυμος Λιλαίᾳ τῇ τοῦ Κηφισσοῦ. ἔκειτο δὲ παρὰ τὸν Παρνασσόν. εἰ δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ λιλαίω τὸ ἐπιθυμῶ γίνεται, οὐκ ἔστι διαβεβαιώσασθαι τὸν μὴ ἐξ ἱστορίας συγκροτούμενον. παραρρεῖ δὲ ταύτην ὁ ἐνταυθοῖ προσφερεὶς τῷ Ὁμηρικῷ λόγῳ Κηφισσός. μᾶλλον δὲ τὰς πηγὰς αὐτόθεν ποθὲν ἔχει ὡς προσεχῶς δεδήλωκεν ὁ ποιητής. ᾧ συμφωνῶν καὶ Ἡσίοδος περὶ Κηφισσοῦ λέγει. ὅς τε Λιλαίηθεν προχέει καλλίρροον ὕδωρ. λέγει δὲ καὶ ὁ γεωγράφος ὅτι Κηφισσὸς ἐκ Λιλαίας πόλεως Φωκικῆς τὴν ἀρχὴν λαμβάνει. καὶ ὅτι εἰς τὴν Κωπαΐδα ἐκδίδωσιν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος Κηφισσὸς, διὰ Φωκέων ῥέων φασὶ καὶ ἐμβάλλων εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον. καὶ Ἀττικὸς δέ ἐστι Κηφισσός. καὶ Σαλαμίνιος καὶ Ἀργεῖος. καὶ Σικυώνιος. καὶ λίμνη δὲ Βοιωτίας ἐστὶ Κηφισσὶς, ἡ λεγομένη καὶ Ὑλικὴ παρωνύμως τῇ Βοιωτικῇ Ὕλῃ. οἱ δὲ παρὰ τὸν Κηφισσὸν ποταμὸν, Ἐπικηφίσιοι λέγονται. ὑπό δέ τινων, Παραποτάμιοι. ὁ δὲ γεωγράφος, ἑπτὰ μετρεῖ Κηφισσούς.

Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Οἰλῆος ταχὺς Αἴας.
Μείων. οὔτι τόσος γε, ὅσος Τελαμώνιος Αἴας,
Ἀλλὰ πολὺ μείων. ὀλίγος μὲν ἔην λινοθώρηξ.
Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς.
Οἳ Κῦνόν τ' ἐνέμοντ', Ὀπόεντά τε, Καλλίαρόν τε,
Βῆσσάν τε, Σκάρφην τε, καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινὰς,
Τάρφην τε, Θρόνιόν τε, Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

Ὅτι Λοκρῶν ἡγεμόνευεν Οἰλέως ταχὺς Αἴας. μείων. εἶτα ἑρμηνεύων τὸ, μείων, ἵνα μή τις νοήσῃ καὶ αὐτὸν τυτθὸν τὸ δέμας κατὰ τὸν Τυδέα, ἐπάγει. οὔτι τόσος γε ὅσος Τελαμώνιος Αἴας. καὶ ὅρα τοὺς δύο στίχους εἰς τὸ Αἴας καταλήγοντας, κατὰ σχῆμα κάλλους ὁμοιοκατάληκτον. ἐπεὶ δὲ τὸ οὔτι τόσος, ἀοριστίαν ἔχει καὶ αὐτὸ, καὶ οὐ δηλοῖ πόσον ἦν ὁ Λοκρὸς Αἴας ἥττων τοῦ Σαλαμινίου Αἴαντος, ἐπιφέρει. ἀλλὰ πολὺ μείων. διὸ καὶ Αἴας ἐκεῖνος, ὁ μέγας ἐλέγετο. ἔτι δὲ καὶ ὁ μείζων ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ. εἶτα ὁ ποιητὴς παρασαφηνίζων τὸ, μείων, φησίν. ὀλίγος μὲν ἔην. λέγει δὲ καὶ ὅτι λινοθώρηξ ἦν. φανήσεται γὰρ ὅτι πεζῶν ἦρχεν. ὅθεν οὐδὲ αὐτὸς σιδηροῦ χιτῶνος πάνυ ἐδέετο. ἐγχείῃ δέ φησιν ἐκέκαστο Πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς. ἤγουν ἐγχέσπαλος ἦν αἰχμητής. εἰ καὶ μὴ τοιούτων ἦρχεν, ἀλλὰ σφενδονητῶν τε καὶ τοξοτῶν, καὶ τοιούτων τινῶν. ὅτι δὲ τοιοῦτοι οἱ Λοκροὶ, δηλώσει καὶ ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς ἑξῆς. εἰπὼν μὴ σταδίαν ὑσμίνην μέλειν τοῖς Λοκροῖς, ἀλλὰ τόξα καὶ σφενδόνας. τοιοῦτοι δέ τινες καὶ οἱ Αἰτωλοὶ, ὡς ἐν τῷ περὶ αὐτῶν λόγῳ φανήσεται. φέρεται δὲ ἀπ' αὐτῶν παροιμία ἥδε. Λοκρῶν σύνθημα, ἐπὶ ἀπατεώνων. δοκοῦσι γὰρ Λοκροὶ Πελοποννησίοις συνθέμενοί ποτε, εἶτα Ἡρακλείδαις βοηθῆσαι. Ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ τὴν ἱστορίαν, οἱ Ὀπούντιοι Λοκροὶ, γραφὰς ἤτοι εἰκόνας γεγραμμένας, τῶν δύο Αἰάντων ἔχοντες, οὐ κατὰ τὸν ποιητὴν ἔγραψαν, ἀλλ' ἐτόλμησαν μείζονα τὸν ἴδιον γράψαι. ἐνέμοντο δέ φησιν οἱ ὑπ' αὐτὸν, πόλεις ταύτας. Κῦνον. Ὀπόεντά τε ἤγουν τὴν Ὀποῦντα. καὶ

Καλλία-

Καλλίαρον. Βῆσσάν τε δὶ ἑνὸς σ' λεγομένην κατά τινας πρὸς διαστολὴν τῆς ὀρφνῆς βήσσης. Σκάρφην τε. καὶ αὐγειὰς ἐρατεινάς. Τάρφην τε. Θρόνιόν τε Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα. ὡς τοῦ βοαγρίου ποταμοῦ ἐκεῖσέ που ῥέοντος. εἶτα μετὰ ὀκτὼ στίχους τοὺς διὰ μέσου ἐπαναλαβών, φησί. Λοκρῶν, οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆς εὐβοίης. ἡ δὲ τοιαύτη ἐπανάληψις, ὁμοία μέν ἐστι τῇ πρὸ ταύτης ἐν ᾗ τοὺς Φωκέων στρατηγούς, μετὰ ἑπτὰ στίχους ἐπανέλαβε. κατορθοῖ δὲ δύο τινά. τήν τε γὰρ ἐφεξῆς ἱστορίαν προκαλεῖται, αὐτίκα γὰρ περὶ εὐβοίας ἐρεῖ, καὶ Λοκρῶν διαφορὰν ἐμφαίνει ὡς καὶ ἑτέρων ὄντων. οὗτοι μὲν γὰρ ἐπικνημίδιοι κατὰ τοὺς παλαιούς. εἰσὶ δὲ καὶ Ὀζόλαι κείμενοι μὲν περὶ τὰ δυτικὰ τῆς Φωκίδος. κληθέντες δὲ Ὀζόλαι, ἢ διὰ τὴν ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ ῥηθεῖσαν αἰτίαν, ἢ διότι φασὶν αἰγονόμοι εἰσί, καὶ τραγᾶς ἀβυρσεύτους καὶ δυσώδεις ἀμφιέννυνται. τραγαῖ δέ εἰσι περιεσπωμένως, αἱ τῶν τράγων δοραί. ὡς καὶ λεονταῖ καὶ παρδαλαῖ αἱ τῶν λεόντων καὶ τῶν παρδάλεων. Στράβων δὲ περὶ Λοκρῶν καὶ ταῦτα φησίν. ἑσπερίων Λοκρῶν Ὅμηρος οὐ μέμνηται. εἰπὼν δὲ οἳ ναίουσι πέρην εὐβοίης, ἐμφαίνει μὴ μόνον τούτους εἶναι οὓς λέγει, ἀλλὰ καὶ ἑτέρους. Τὸ γὰρ οἳ ναίουσι πέραν εὐβοίας, πρὸς διαστολὴν φησὶ τῶν ἑσπερίων εἴρηκε. διαιρεῖ δὲ ὁ αὐτὸς τοὺς παρ' Ὁμήρῳ, εἰς ἐπικνημιδίους καὶ Ὀπουντίους. ὥστε καὶ δύο γένη Λοκρῶν καθ' Ὅμηρον. ἤγουν οἱ ἐπικνημίδιοι ἅπαντες κοινῶς. καὶ αὖ πάλιν κοινῶς οἱ ἕτεροι. τουτέστιν οἱ ἑσπέριοι οἱ καὶ Ὀζόλαι. τρία δέ εἰσι γένη τῶν αὐτῶν ἐάν τις ὑποδιέλῃ κατά τινα ὑπεροχὴν ἢ διαφοράν, τοὺς ὀπουντίους ἀπὸ τῶν ἐπικνημιδίων. περὶ ὧν καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ δηλοῦται. λέγει δὲ ὁ Στράβων καὶ ὅτι ἑσπερίοις μὲν Λοκροῖς, συνεχεῖς Αἰτωλοί. ἐπικνημιδίοις δὲ Αἰνιᾶνες. καὶ ὅτι ἡ Ναύπακτος ἣν Φίλιππος Αἰτωλοῖς προσέκρινεν, ἀπὸ ναυπηγίας Ἡρακλειδῶν ἢ Λοκρῶν ἐκλήθη, στόλους ἐκεῖ ναυπηγησαμένων. καὶ ὅτι Παρνασοῦ τὸ πρὸς δύσιν πλευρόν, Ὀζόλαι Λοκροὶ κατέχουσιν οἱ καὶ ἑσπέριοι. τὸ δὲ νότιον, οἱ Δελφοί, καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. λέγει δὲ καὶ οὕτως ὁ γεωγράφος. ἡ Λοκρὶς ὑπὸ τοῦ Παρνασοῦ διῄρηται δίχα. ἡ μέν, ἐκ τοῦ ἑσπερίου μέρους κειμένη τοῦ Παρνασοῦ. καὶ καθήκουσα ἐπὶ τὸν Κρισσαῖον κόλπον. ἡ δὲ ἐκ τοῦ πρὸς ἕω, τελευτῶσα δὲ ἐπὶ τὴν πρὸς εὐβοίᾳ θάλασσαν. καλοῦνται δ' οἱ μέν, ἑσπέριοι Λοκροί, καὶ Ὀζόλαι. οἱ δὲ ἕτεροι, οἱ μέν, Ὀπούντιοι ἀπὸ τῆς μητροπόλεως, ὅμοροι Φωκεῦσι καὶ Βοιωτοῖς. οἱ δὲ ἐπικνημίδιοι, ἀπὸ ὄρους Κνημῖδος, Οἰταίοις καὶ Μαλιεῦσι πρόσοικοι. καὶ τοιαῦτα μὲν καὶ ταῦτα. ὁ δὲ ποιητὴς λέγει ὅτι εἵποντο τοῖς ὁμηρικοῖς Λοκροῖς, νῆες τεσσαράκοντα. καὶ ὅρα τὸ εἵποντο, γλυκέως τε λεχθέν, καὶ πλεονασθέν. πλέον γὰρ εἴπερ δεκάκις ἡ λέξις ἐν τῷ τῶν νεῶν καταλόγῳ κεῖται. καὶ ὅτε δὲ εἴπῃ, τῷ δέ, τριάκοντα νῆες ἐστιχόωντο, καὶ τῷ μέν, πεντήκοντα νῆες κίον ἤτοι ἐπορεύοντο, γλυκέως λέγει ὡς εἴπερ ἐμψύχως ἐκινοῦντο αἱ νῆες. ἔχει δέ τι γλυκύτητος καὶ τό, ὁ δεῖνα τόσας ἄγε νῆας, διὰ τὸ ἄγειν ἐπὶ ἐμψύχων μὲν καὶ αὐτὸ εἰωθὸς λέγεσθαι ὡς καὶ τό, εἵποντο. τεθὲν δὲ ἐνταῦθα ἐπὶ νεῶν. διαφόρως δὲ ὁ πολύστροφος τὴν γλῶσσαν Ὅμηρος, φράζει καὶ τὰ περὶ τὰς νῆας. διὸ τῶν μέν, τόσαι κίον, καὶ πάλιν τῷ δέ, τόσαι νῆες ἐστιχόωντο. καὶ τοῖς δέ, ἅμα τόσαι νῆες ἕποντο. καὶ τῶν, ἐκ τῶν νεῶν ἦρχεν ἢ ἡγεμόνευεν, ὁ δεῖνα. καὶ ὁ δεῖνα τόσας νῆας ἄγεν. καὶ χορεύει ἀνακυκλῶν τὰ τοιαῦτα ὁ ποιητής. πλεονάζει δὲ ὡς εἴρηται τό, νῆες τόσαι ἕποντο. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀθετοῦσί τινες ἐν οἷς καὶ Ζηνόδοτος, τό, ἀλλὰ πολὺ μείων καὶ τὰ ἑξῆς. οὐ μόνον διότι οὐ χρή φασι διλογεῖν, εἶπε γὰρ ἤδη ὅτι μείων καὶ οὔτι τόσος γε. ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ λινοθώρηξ. οἱ Ἕλληνες γὰρ χαλκοχίτωνες. ἀλλὰ καὶ διὰ τό, πανέλληνας. οὐ γὰρ λέγει φησὶν Ἕλληνας ὁ ποιητής. ἀλλ' ἀργείους. δαναούς. ἀχαιούς. διότι οὐδὲ Ἑλλάδα φησὶ λέγει τὴν οἰκουμένην ὑπὸ Ἑλλήνων χώραν, ἀλλὰ μίαν τινὰ πόλιν θετταλικήν, καὶ τοὺς ἐκεῖθεν Ἕλληνας, ὡς κατωτέρω δηλωθήσεται. οἱ δὲ τὸν ῥηθέντα Ζηνόδοτον μεμφόμενοι ἐφ' οἷς ὡς εἴρηται ἠθέτηκε, φασὶ πρὸς ἄλλοις καὶ ἀναγκαῖον εἶναι τὸ χωρίον. ποιότητα γὰρ προσώπων δηλοῖ. καὶ προσυνίστησιν ὅτι ἥττων τοῦ σαλαμινίου τὸ μέγεθος, ἐστὶν ὁ Λοκρός. Τὸ δὲ Οἰλεύς, ψιλωτέον κατὰ τὴν ἀρχαίαν ὡς ἓν μέρος λόγου κατὰ τὸν Ὅμηρον. Ἡσίοδος δέ φασι καὶ Στησίχορος, διχῶς αὐτὸ προάγει. οὐ γὰρ μόνον τρισυλλάβως Οἰλεύς, ἀλλὰ καὶ δισυλλάβως Ἰλεύς. τοῦτο δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν νεωτέρων. οἳ καὶ δασύνουσιν ἐνταῦθα τό, ὁ ἰλῆος ταχὺς αἴας, ὡς ἄρθρου ὄντος τοῦ ὁ. ἵνα λέγῃ ὅτι ὁ τοῦ ἰλῆος αἴας. τοῦτο δὲ οὐχ ὁμηρικόν, εἴ τις ἐπὶ νοῦν λάβοι τό, οὐδ' ἄρ' οἰληιάδῃ μεγαλήτορι Λοκροὶ ἕποντο. Τὸ πανέλληνας δέ, οὐ κατὰ Ζηνόδοτον, ἀλλ' ὁμηρικῶς ἑρμηνευτέον κατὰ τοὺς παλαιούς, λέγοντας τὸ πανέλληνας καὶ ἀχαιούς, ἀντὶ τοῦ Θεσσαλοὺς καὶ ἀργείους. ἵνα ἀντιδιαιρῇ τοῖς ὅλοις ἀργείοις τοὺς ὑπὸ τῷ ἀχιλλεῖ λεγομένους ἰδίως Ἕλληνας κατά τινα ὑπεροχήν. καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα. ἡ δὲ κῦνος ἄκρα τις τερματίζουσα τὸν Ὀπούντιον κόλπον. ἐπίνειον Ὀπόεντος πόλεως Λοκρῶν ἐπικνημιδίων τῶν πέραν εὐβοίας κατὰ τὸν ποιητήν. ἀφ' ἧς ἦν καὶ ὁ τοῦ ἀχιλλέως συγγενής τε καὶ ἑταῖρος Πάτροκλος, κληθείσης οὕτως, ἀπὸ Ὀπόεντος ἄρξαντος ἐν αὐτῇ. ἐθνικὸν τοῦ ὀπόεις, ὀπόεισιος. ὡς σιμόεις σιμοείσιος. ὥσπερ δὲ πλακόεις καὶ ἐν συναιρέσει πλακοῦς. καὶ σιμόεις σιμοῦς, οὕτω καὶ ὀπόεις ὀποῦς, καὶ κλίνεται ὀποῦντος. καὶ τὸ ἐθνικὸν ἐξ αὐτοῦ ὀπούντιος. ὡς ὑποδηλοῖ καὶ ὁ κωμικός. ἔνθα ὀπούντιόν τινα σκώπτει ἀθηναῖον, ἄνδρα μὴ ἀκεραιούμενον τὴν συζυγίαν τοῖν ὀφθαλμοῖν. ὠνόμασται δὲ κῦνος, ἀπὸ Κύνου λοκροῦ ἀνδρός. Ὀποῦντος γὰρ φασὶ κῦνος. οὗ Ὀδοιδόκος. οὗ Οἰλεύς. οἱ δὲ παλαιοί φασὶ καὶ ταῦτα, ἀμφικτύονος καὶ χθονοπάτρας, ἀπόγονος φύσκος, οὗ λοκρός. ὧν ἀπὸ μὲν φύσκου, φύσκοι πρώην,

ἀπὸ δὲ Λοκροῦ, Λοκροὶ οἱ αὐτοὶ ὠνομάσθησαν. Λοκροῦ δὲ, Ὀποῦς. πρὸς ὃν διενεχθεὶς ὁ πατὴρ Λοκρὸς, ἐᾶ μὲν ἄρχειν ἐκεῖνον. αὐτὸς δὲ οἰκεῖ τὰ πρὸς ἑσπέραν τοῦ Παρνασσοῦ, ἔχων ὑφ᾽ ἑαυτὸν τοὺς ἐκεῖ, οἳ ἑσπέριοί τε καὶ ὀζόλαι ἐκαλοῦντο περὶ Αἰτωλίαν, ἐπὶ τῶν ἑτέρας φασὶ πλευρᾶς οἰκοῦντες κατὰ Κρισσαῖον πεδίον. ἀφ᾽ ὧν ὕστερον καὶ ἀποικία εἰς Ἰταλίαν ἐστάλη. ἔνθα Λοκροὶ οἱ Ἐπιζεφύριοι. ὧν καὶ ὁ πολλάκις ὁ ποιητὴς μέμνηται. οὓς Πίνδαρος ἐπαινεῖ ὡς εὐνομουμένους καὶ λογίους καὶ μαχίμους. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ταῦτα περὶ Ὀπουντίων. ὁ δὲ γεωγράφος, καὶ μητρόπολιν Λοκρῶν τῶν Ἐπικνημιδίων, τὴν Ὀποῦντα λέγει. ὑποδηλοῖ δὲ αὐτὴν, καὶ παραθαλασσίαν ὀπούντιον κόλπον στορεῖ, παρώνυμον αὐτῇ. καὶ Ἠλείους δέ τινας Ὀπουντίους λέγει. ὧν οὐκ ἄξιον φησὶ μεμνῆσθαι. Καλλίαρος δὲ, ἀπὸ Καλλιάρου φασὶν ὠνόμασται υἱοῦ Ὀδοιδόκου καὶ Λαονόμης. οἱ δὲ, Καλλίαρα οὐδετέρως φασὶ, διὰ τὴν εὐκαρπίαν τῆς ἐκεῖ γῆς. ἐθνικὸν δὲ ταύτης, οἱ Καλλιαρεῖς. ἡ δὲ Βῆσσα, ὅτι μὲν κατά τινας δι᾽ ἑνὸς γράφεται σ, εἴρηται περὶ βραχέων. Ἡρωδιανὸς δὲ, διὰ δύο σσ γράφει. ὠνομάσθη δέ φασιν ἀπὸ τῆς τοῦ τόπου φύσεως, ναπώδους οὔσης. ἦν δὲ καὶ ἔθνος θρακικὸν οἱ Βῆσσοι. ἀρέσκει δὲ καὶ τῷ γεωγράφῳ ἡ διὰ τῶν δύο σσ γραφὴ τῆς Βήσσης. ἀπὸ τοῦ αὐτόθι δρυμώδους φησὶν ὠνόμασται ὁμωνύμως. ὁ δὲ ἐν τῇ ἀττικῇ δῆμος φησὶ ἡ Βῆσα, ἐν ἑνὶ σ. ἐξ οὗ οἱ δημόται Βησαιεῖς. ἡ δὲ Σκάρφη, κεῖται φασὶν ἐγγὺς Θερμοπυλῶν. ὠνόμασται δὲ ἀπὸ Σκαρφείας ἐνδόξου τινὸς γυναικός. κατὰ δὲ τὸν γεωγράφον, ἐφ᾽ ὕψους ἡ Σκάρφη κεῖται, χώραν εὔκαρπον καὶ εὔδενδρον ἔχουσα. καλεῖται δέ φασι νῦν Φαρύγαι. καὶ ἔχει Φαρυγαίας Ἥρας ἱερόν. λέγει δὲ καὶ ὅτι Σκάρφεια εἶτα Νίκαια καὶ αἱ Θερμοπύλαι. καὶ ὅτι Σκάρφεια, σταδίοις δέκα ὑπόκειται θαλάσσης. διέχουσα Θρονίου, σταδίους τριάκοντα. ὅρα ὅτι καὶ Σκάρφην τὴν αὐτὴν λέγει καὶ Σκάρφειαν, ὡς δοκεῖ καὶ τῷ τὰ ἐθνικὰ γράψαντι. φασὶ δὲ ὅτι ἐκ θεμελίων ἡ πόλις αὕτη ἀνερρίφη. ὥστε καὶ σώματα καταδῦναι, χιλίων ἑπτακοσίων οὐκ ἐλάττω. Αὐγειαὶ δὲ, οὐ μόνον Λοκρικαὶ, ὧν ὁ πολίτης Αὐγειάτης, ἀλλὰ καὶ λακωνικὴ πόλις ἐστὶν ὁμώνυμος. Τάρφη δὲ, διὰ τὴν τῆς ὕλης πυκνότητα. ταρφέα γὰρ τὰ πυκνά. καὶ τάρφος τὸ δάσος. Ὅμηρος, βαθείης τάρφεσιν ὕλης. Τὸ δὲ Θρόνιον τὸ κατὰ τὴν μεσογαίαν τῆς Κνημίδος, τῶν Ἐπικνημιδίων γάρ ἐστι Λοκρῶν, αὐτοὺς μὲν, οὐκ ἐγκαθημένους ἔχει τοὺς παλαιοὺς εἰς τὸν περὶ αὐτοῦ πολὺν λόγον. ὁ δὲ Βοάγριος ποταμὸς ὁ παραῤῥέων αὐτὸ, ἠξίωται πλείονός τινος λόγου. φησὶ γοῦν ὁ γεωγράφος, ὅτι Μάνην ἐπονομάζουσιν αὐτόν. καὶ ὅτι χειμάῤῥους ἐστὶν, ὥστε ἀβρόχοις ἐμβαίνειν ποσίν. ἴσχει δέ ποτε καὶ δίπλεθρον πλάτος. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν παρ᾽ Ὁμήρῳ Λοκρῶν. ἡ δὲ ἱστορία, ἔχει καὶ Ἐπιζεφυρίους ὡς ἐῤῥέθη Λοκρούς. ἐξ ὧν εἰς Ἕλληνας ἦλθε παροιμία, τὸ ἀληθέστερα τῶν ἐπὶ Σάγρᾳ, ἐπὶ τῶν ἀληθευόντων μὲν, οὐ πιστευομένων δέ. ποταμὸς δὲ τῆς ἐκεῖ Λοκρίδος ἡ Σάγρα. καὶ φασὶ τοὺς τοιούτους Λοκροὺς πόλεμον μελετῶντας πρὸς τοὺς πλησιοχώρους Κροτωνιάτας, αἰτῆσαι συμμαχίαν τοὺς Λακεδαιμονίους. ὡς δὲ ἐκεῖνοι στρατὸν μὲν οὐκ ἔχειν ἔφασαν, διδόναι δ᾽ αὐτοῖς τοὺς Διοσκούρους, οἰωνισάμενοι τὸ κερτομηθὲν οἱ Λοκροὶ, ὥς φησι Παυσανίας, τήν τε ναῦν ἀπέστρεψαν, καὶ τῶν Διοσκούρων ἐδεήθησαν συμπλεῦσαι αὐτοῖς. ὡς δ᾽ ἐνίκησαν αὐθημερόν φησι, καὶ ἡ φήμη διηγγέλθη εἰς Σπάρτην, τὸ μὲν πρῶτον, ἀπιστία ἦν. ἐπεὶ δ᾽ εὑρέθη ἀληθῆ, ἐξέβη ἐκεῖθεν ἡ ῥηθεῖσα παροιμία.

Λοκρῶν, οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆς Εὐβοίης.
Οἳ δ᾽ Εὔβοιαν ἔχον μένεα πνείοντες Ἄβαντες.
Χαλκίδα τ᾽, Εἰρέτριάν τε, πολυστάφυλόν θ᾽ Ἱστίαιαν.
Κήρινθόν τ᾽ ἔφαλον, Δίου τ᾽ αἰπὺ πτολίεθρον.
Οἵ τε Κάρυστον ἔχον, ἠδ᾽ οἳ Στύρα ναιετάασκον,
Τῶν δ᾽ αὖθ᾽ ἡγεμόνευ᾽ Ἐλεφήνωρ ὄζος Ἄρηος,
Χαλκωδοντιάδης μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων.
Τῷ δ᾽ ἅμ᾽ Ἄβαντες ἕποντο θοοὶ ὄπιθεν κομόωντες,
Αἰχμηταὶ μεμαῶτες ὀρεκτῇσι μελίῃσι
Θώρηκας ῥήξειν δηΐων ἀμφὶ στήθεσσι.
Τῷ δ᾽ ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

Ὅτι Ἐλεφήνωρ Χαλκωδοντιάδης ἤτοι Χαλκώδοντος υἱὸς μεγαθύμων ἀρχὸς ἀβάντων, τεσσαράκοντα νῆας εἶχεν. ἄβαντας δὲ λέγει τοὺς ἐξ Εὐβοίας, ὡς ῥηθήσεται κατωτέρω. λέγει δὲ τὸν μὲν Ἐλεφήνορα, ὄζον Ἄρηος, ὡς πολεμικὸν καὶ ἀρήϊον. τοὺς δὲ ἄβαντας, μένεα πνέοντας. ὃ καὶ ἐπὶ ἄλλων λέγει. καὶ θοοὺς δὲ καὶ αἰχμητάς. καὶ ὄπιθεν κομόωντας. ὅπερ ἴδιον ἦν κουρᾶς εὐβοϊκῆς, ὡς καὶ περὶ τούτου μετ᾽ ὀλίγα εἰρήσεται. ἦσαν δὲ ὑπὸ τῷ Ἐλεφήνορι, οἱ τὴν Εὔβοιαν ἔχοντες. Χαλκίδα τέ. Εἰρέτειάν τε. πολυστάφυλόν τε Ἱστίαιαν. Κήρινθόν τε ἔφαλον. Δίου τε αἰπὺ πτολίεθρον. Κάρυστόν τε. καὶ Στύρα. ὧν Εὔβοια μὲν, ἀπὸ

Εὐβοίας τῆς Ἀσωποῦ τὴν κλῆσιν ἔσχε. κατὰ δέ τινας, ἀπὸ τῆς Ἰοῦς ὠνομάσθη, ἣν εἰς βοῦν ἐξαλλαγῆναι μυθεύονται. οὕτω γάρ φασι καὶ Βοὸς αὐλὴ, ἄντρον παράλιον περί που τὴν τοιαύτην νῆσον, ὅπου τὴν Ἰὼ τεκεῖν φασὶν Ἔπαφον. ὥς τε βούλονται οἱ οὕτω λέγοντες τῆς ἀποβοωθείσης Ἰοῦς, παρωνύμως εἶναι ταύτην τὴν εὔβοιαν. περὶ ἧς καὶ ταῦτα ὁ γεωγράφος φησί. νῆσος Ἑλένη. τραχεῖα καὶ ἔρημος. παραμήκης. ὅσον στάδια ἑξήκοντα τὸ μῆκος. ἧς ὁ ποιητὴς μέμνηται ἐν τῷ, νήσῳ δ' ἐν κραναῇ μίγην. μετὰ δὲ τὴν Ἑλένην, ἡ εὔβοια πρόκειται ὁμοίως στενὴ καὶ μακρά. ἣν τρόπον τινὰ μέρος τῆς βοιωτίας πεποίηκεν ὁ εὔριπος. στενὸς ὢν καὶ γεφύρᾳ συνεζευγμένος πρὸς αὐτὴν διπλέθρῳ. καὶ ὅρα γέφυραν ταύτην δίπλεθρον. ἧς καὶ προϊὼν μέμνηται ὁ γεωγράφος. εἰπὼν ὅτι περὶ τὴν ῥηθεῖσαν δίπλεθρον γέφυραν, πύργος ἑκατέρωθεν ἐφέστηκεν. ὁ μὲν, ἐκ τῆς Χαλκίδος. ὁ δ' ἐκ τῆς βοιωτίας. ὅτι δὲ πολλαὶ εὔβοιαι, δῆλον ἐκ τῶν παλαιῶν. οἳ καὶ τόπον ἐν Σικελίᾳ καὶ ἐν ἄργει καὶ ἐν Μακεδονίᾳ δὲ, οὕτω κληθῆναι φασί. σημειοῦνται δὲ καὶ ὅτι εὔβοιαν εἰπὼν, οὐδέποτε παρωνύμως τοὺς ἀπ' αὐτῆς εὐβοέας εἶπεν. ἀλλὰ ἄβαντας. ὅθεν οἱ δ' εὔβοιαν ἔχον μένεα πνείοντες ἄβαντες. καὶ, τῷ δ' ἅμα ἄβαντες ἕποντο. φασὶ δὲ καὶ ἐξ ἄβας τῆς Φωκικῆς εἱλκύσθαι τὴν τῶν ἀβάντων κλῆσιν, ὡς καὶ μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται, ὅπου καὶ περὶ εὐβοίας αὖθις καὶ ἀβάντων εἰρήσεται. τὴν δὲ ῥηθεῖσαν ἄβαν, Ἡρόδοτος πληθυντικῶς ἄβας λέγει. ἔνθα καὶ ἱερὸν ἀπόλλωνος φησὶ πλούσιον. καὶ Σοφοκλῆς δὲ ὁμοίως πληθύνει. παρ' ἐκείνῳ δὲ καὶ ὀξύνονται κατά τινα τῶν ἀντιγράφων αἱ ἀβαί. ἡ δὲ εὔβοια, ἐκλήθη ὥς ἀπό μέρους φασί ποτε, καὶ Ὄχη. καλεῖται δὲ οὕτω τὸ μέγιστον ἐν αὐτῇ ὄρος τὸ κατὰ Κάρυστον. ἧς ἡ ἐτυμολογία κατὰ τὸ ὄχα. ἵνα ᾖ ὥσπερ ὄχα τὸ ἐξόχως, οὕτω καὶ ὄχη ἡ ἔξοχος ἐν τοῖς ἐκεῖ. ἱστοροῦνται δὲ εὐβοϊκοὶ ποταμοὶ, Κηρεὺς καὶ Νηλεύς. ὧν ἀφ' οὗ μὲν, τὰ πίνοντα πρόβατα, λευκὰ γίνονται. ἀφ' οὗ δὲ ὡς ὁ γεωγράφος καὶ τοῦτο φησὶ, μέλανα, ὁποῖόν τι καὶ περὶ τὸν κρᾶθιν συμβαίνει. ἡ δὲ Χαλκὶς, ἐλέγετό φασι πρότερον εὔβοια. ἐκλήθη δὲ χαλκὶς. ἀπὸ θυγατρὸς ἀσωποῦ Κόμβης τῆς καὶ Χαλκίδος. τινὲς δὲ, διὰ τὸ χαλκεῖα πρῶτον παρὰ τοῖς ἐκεῖ ὀφθῆναι. ἐκαλεῖτο δέ φασι τὸ παλαιὸν καὶ Στύμφηλος, ὁμωνύμως τῇ ἀρκαδικῇ. ὁ πολίτης αὐτῆς, Χαλκιδεύς. ταύτης ἄποικοι καὶ ἕτεροι μὲν, καὶ οἱ ἐν τῇ Κύμῃ δὲ τῆς Ἰταλίας χαλκιδεῖς. ἦν δὲ καὶ Κορίνθου πόλις Χαλκίς. καὶ αἰτωλικὴ δὲ, ὅθεν ὁ ἀχελῷος ῥεῖ, ἧς μέμνηται καὶ ὁ ποιητής. ἦσαν δὲ καὶ ἄλλαι, ὧν μία καὶ συριακή. Ἰάμβλιχος γοῦν ὁ μέγας φιλόσοφος, Χαλκιδεὺς ἦν, ἐκ τῆς κοίλης Συρίας. νῦν δὲ καὶ Θρακικὴ λέγεται Χαλκίς. περιφέρονται δὲ καὶ χαλκιδικὰ ποτήρια, ὡς καὶ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ. ἐκ ποίας δὲ αὐτὰ εἰσὶ χαλκίδος, ζητητέον. ἀνδρείους δὲ τοὺς εὐβοεῖς χαλκιδεῖς ἡ ἱστορία οἶδεν. οἱ γοῦν τοῦ χρησμοῦ ἄνδρες, οἳ πίνουσιν ὕδωρ ἱερῆς ἀρεθούσης, οἱ χαλκιδεῖς λέγονται εἶναι, ὡς ἄριστοι ὄντες· ἔχει γὰρ καὶ ἡ ἐκεῖ χώρα, κρήνην ἀρέθουσαν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δεδήλωται. ἐκ δὲ τῆς ὁμηρικῆς χαλκίδος, καὶ χαλκιδίζειν παροιμιακῶς, τὸ φιλοχρηματεύεσθαι. ἐπὶ φιλαργυρίᾳ γὰρ ἐκωμῳδοῦντο οἱ κατ' εὔβοιαν Χαλκιδεῖς. ἡ δὲ γεωγραφικὴ εἴδησις, καὶ ταῦτα περιέχει. Χαλκὶς, καθ' ἣν συνάπτει τῇ ἠπείρῳ μάλιστα ἡ εὔβοια κυρτὴ προσπίπτουσα πρὸς τοὺς κατὰ τὴν αὐλίδα τόπους τῆς βοιωτίας, καὶ ποιοῦσα τὸν εὔριπον. λέγει δὲ καὶ ὅτι καὶ φιλοσόφους ἔσχον ἄνδρας αὕτη τε καὶ ἡ εὔβοια, ὡς ἡ σχολὴ δηλοῖ τῶν ἐρετρικῶν σοφῶν τῶν περὶ Μενέδημον, καὶ ἡ ἀριστοτέλους ἐν Χαλκίδι διατριβή. εἶχον δὲ καὶ διενέξεις φησὶν ἀεὶ περὶ τοῦ Ληλαντίου. καὶ ὅτι ἀμφότεραι πρὸ τῶν τρωϊκῶν ὑπ' ἀθηναίων ἐκτίσθησαν. καὶ ὅτι ἀποικίας ἀξιολόγους ἔστειλαν. αἳ καὶ κατὰ λέγονται πολλαχοῦ. καὶ ὅτι μεγάλην ποτὲ δύναμιν ἔσχον, καὶ πολλῶν ἐπῆρχον νήσων. καὶ ὅτι τὴν ἀρχαίαν Ἐρέτριαν, κατέσκαψαν Πέρσαι σαγηνεύσαντες τοὺς ἐκεῖ. ὕστερον δὲ ἐπεκτίσθη ἑτέρα. καὶ ὅτι χαλκὶς φέρεται τὰ πρωτεῖα. καὶ μητρόπολις εὐβοέων λέγεται. δευτερεύει δὲ ἡ Ἐρέτρια. περὶ ἧς οἱ παλαιοὶ τάδε φασίν. Ἐρέτρια ἐκαλεῖτο μὲν καὶ Μελανηὶς, ἀπὸ Μελανέως, πατρὸς εὐρύτου, ἔσχε δὲ τὴν κλῆσιν ἀπὸ Ἐρετριέως υἱοῦ Φαέθοντος ἑνὸς τῶν τιτάνων. ταύτης ὁ πολίτης, Ἐρετριεύς. οὗ γενικὴ ἐρετριέως. καὶ συναιρέσει ἐρετριῶς, ὡς στεριεὺς στεριέως στεριῶς. χοεὺς χοέως χοῶς εἶδος μέτρου. οὗ καὶ αὐτοῦ ἡ αἰτιατικὴ τὸν χοᾶ. ὡς πειραιεὺς πειραιέως πειραιῶς πειραιᾶ. ἐκωμῳδοῦντο δέ φασιν οἱ Ἐρετριεῖς, ὡς πολλῷ τῷ ρ' εἰς τὰς ὁμιλίας χρώμενοι. διὸ καὶ αὐτοὶ καθὰ καὶ Ἠλεῖοι βαρβαρόφωνοι ἐκαλοῦντο ὡς ἐν ῥητορικῷ εὕρηται λεξικῷ, διὰ τὸν πλεονασμὸν τοῦ ρ'. οἱ μέντοι κᾶρες, ἄλλως βαρβαρόφωνοι ὡς φανήσεται. εἰ δὲ διὰ τὴν τοῦ ρ' χρῆσιν μόνην ἐκληροῦντο οἱ ἐρετριεῖς τὸ βαρβαρόφωνον, τίνες ἂν καλοῖντο οἱ αἰτωλοὶ, ἀλλόκοτα λαλοῦντες ὡς ὁ γραμματικὸς ἀριστοφάνης παρέπηξεν οἷς ἔφη περὶ καινοτέρων λέξεων. τὰς γὰρ γέρων γέροντος γενικὰς, ἀναγαγόντες εἰς εὐθεῖαν, γράφουσιν οὕτω. μιλασίοις καὶ ταῖς συναρχίαις καὶ τοῖς γερόντοις, τουτέστιν ἐπιστέλλομεν οἱ αἰτωλοὶ, τοῖς Μιλησίοις καὶ τὰ ἑξῆς. τὸ δ' αὐτό φησι φαίνεσθαι καὶ ἐπὶ τοῦ παθήματος, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ μὴ καταγελᾶτε τοῖς ἐμοῖς παθημάτοις. ὁ δὲ γεωγράφος, οὐ μόνον ἀπὸ ἐρετριέως ἀποικήσαντος εἰς αὐτὴν κληθῆναι φησὶν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἐρετρίας καθ' ἑτέρους τῆς ἀθήνησιν ἣ νῦν ἐστιν ἀγορά. ὥσπερ δὲ πολλαὶ χαλκίδες, οὕτω καὶ ἐρέτριαι. ἔστι γὰρ καὶ θετταλικὴ καὶ περὶ Φάρσαλον δέ. ἴσχυσαν δέ φασι ποτὲ πολλὰ οἱ ἐρετριεῖς, καὶ πόλεις δὲ πολλὰς ἡ ἐρέτρια ὡς καὶ ἡ χαλκὶς συνῴκισε. κατεσκάφη δὲ ὡς εἴρηται ἡ παλαιὰ ἐρέτρια,

ἡ ἐν εὐβοίᾳ τῇ νήσῳ. ἡ παρ' Ὁμήρῳ δηλαδή. ἐπεκτίσθη δὲ ὕστερον ἑτέρα. ἧς μεμνημένος ἐν ἄλλοις ὁ γεωγράφος, φησίν. ἡ δὲ νῦν ἐρέτρια κατὰ τὸν ὠρωπόν. λέγει δὲ καὶ ὅτι μεταξὺ Γεραιστὸν, ἐρέτρια πόλις μεγίστη τῆς βοιωτίας, μετὰ Χαλκίδα. ἔπειτα ἡ χαλκὶς, μητρόπολις τῆς νήσου τρόπον τινά. ἐπ' αὐτῷ τῷ εὐρίπῳ ἱδρυμένη ἀντικρὺ αὐλίδος. ἐκαλεῖτο δέ ποτε ἡ ἐρέτρια, καὶ ἀρότρια. Ὅμηρος δὲ διὰ μέτρον, εἰρέτριαν καλεῖ, ἐπενθέσει τοῦ ἰῶτα. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι Σώπατρος ἱστορεῖται λευκάλφιτον λέγειν τὴν ἐρέτριαν. ἐπεὶ διάφοροι αἱ ἐκ ταύτης μᾶζαι, ὡς καὶ ἐκ τῆς Τέω. ἀρχέστρατος μέντοι, ἄλλως ὑπερφωνεῖ τὸν τοιοῦτον ῥήτορα ποιητικώτερον εἰπὼν τὴν κλεινὴν λέσβον, λευκότερα αἰθερίας χιόνος ἄλφιτα φέρειν. καὶ ἐπαγαγών. θεοὶ εἴπερ ἔδουσιν ἄλφιτα, ἐκεῖθεν ἰὼν ἑρμῆς αὐτοῖς ἀγοράζει. τὰ δ' ἄλλα, γίγαρτα φαίνεσθαι πρὸς ἐκείνας φαμένος. Ὅτι δὲ διαφέρει ἄρτου μᾶζα, καὶ ὡς εὐπεπτότερον μάζης ὁ ἄρτος, καὶ ὅτι ἀπεναντίας κεῖνται τοῖς καθαροῖς ἄρτοις, οἱ κιλίκιοι ῥυπαροὶ ὄντες, καὶ φαιοὶ, ἔστιν εὑρεῖν παρὰ τοῖς παλαιοῖς. ἡ δὲ Ἱστίαια, προπαροξυτόνως μὲν κατὰ τοὺς ἀκριβεστέρους ἀναγινώσκεται ὁμοίως τῷ νίκαια φώκαια. πολυστάφυλος δὲ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ παρατετηρημένως εἴρηται. παρασημειοῦνται γὰρ οἱ παλαιοὶ τὸν ποιητὴν, κατὰ μηδέν τι μηδὲ τῶν τοιούτων ψεύδεσθαι ἢ ἀστοχεῖν. γράφεται δὲ καὶ διὰ τοῦ ε κατὰ τὴν ἀρχὴν, καὶ διὰ τοῦ ι. ὥσπερ καὶ ἡ κατ' οἶκον ἱστία καὶ ἑστία λέγεται. ἰωνικωτέρα δέ φασιν ἡ διὰ τοῦ ι γραφή. ὕστερον δέ φασιν ἐκλήθη αὕτη Ὠρεός. ὁ πολίτης ταύτης ἱστιαιεύς. ὁ δὲ τῆς θεσσαλικῆς ἱστιαίας πολίτης, ἱστιαιώτης. ἦν δὲ καὶ γυνὴ σοφὴ ἀλεξανδρινὴ κατὰ τὸν γεωγράφον, τὴν κλῆσιν Ἱστιαία ἡ ἑστιαία. συνενεγκοῦσά τι καὶ αὐτὴ εἰς τὴν Ἰλιάδα Ὁμήρου. καὶ ἑτέρα δὲ ἀρχαία ἡρωῒς θυγάτηρ Ὑριέως, ἀφ' ἧς ἡ πόλις ὠνόμασται. ὁ δὲ γεωγράφος λέγει. καὶ ὅτι ὥσπερ ἀπὸ δήμου ἀττικοῦ ἐρετριέων ἡ ἐρέτρια, ἤγουν ἀπὸ ἐρετρίας τῆς ἀθήνησιν, ὡς πρὸ ὀλίγου ἐγράφη, οὕτως ἀπὸ δήμου ἱστιαιέων, ἡ ἱστιαία. λέγει δὲ καὶ ὅτι ἱστιαία, ὕστερον ὠρεός. καὶ οἱ ἱστιαιεῖς, ὠρεῖται. οἱ δὲ, οὐ τοὺς αὐτοὺς ἐξ ἀρχῆς φασὶν εἶναι, ἀλλὰ ἰδίᾳ ὄντας τοὺς ὠρείτας, συνοικῆσαι τοῖς ἱστιαιεῦσι. καὶ γενηθεῖσαν μίαν πόλιν, ἀμφοτέροις χρῆσθαι τοῖς ὀνόμασιν. ὡς Λακεδαίμων καὶ Σπάρτη, ἡ αὐτή. κεῖται δὲ ἡ ἱστιαία, ὑπὸ ὄρει παρὰ τὸν Κάλλαντα ποταμὸν, ἐπὶ πέτρας ὑψηλῆς. διὸ καὶ ὠρεὸς ἐκλήθη ἐκτάσει δηλαδὴ τοῦ ο εἰς ω, διὰ τὸ ὀρείους φασὶν εἶναι τοὺς προοικήσαντας. δοκεῖ δέ φασι καὶ ὁ ὠρίων ἐνταῦθα τραφεὶς, ἀφεῖναι αὐτῇ τὸ ὄνομα. οἱ δὲ, ἀνάπαλιν ὅτι καὶ ὁ ὠρίων ἐνταῦθα τραφεὶς, οὕτω λέγεται ὀνομασθῆναι. ἡ δὲ Κήρινθος, ἐκλήθη ποτέ φασι καὶ ἐλλοπία, ἀπὸ Ἔλλοπος υἱοῦ Τιθωνοῦ. ποταμὸς δὲ περὶ αὐτὴν βουδόρας καλούμενος, ἢ βούδορος φασὶν, ὁμώνυμος ὄρει σαλαμινίῳ. ἔφαλον δὲ ταύτην ὁ ποιητὴς λέγει, ὡς μὴ ἁπλῶς ἀγχίαλον, ἀλλ' ἐπ' αὐτοῦ ὡς εἰπεῖν τοῦ ἁλός. κατὰ γὰρ τοὺς παλαιοὺς, ταύτης τὰ θεμέλια, ὑπὸ θαλάσσης ἁλμίζεται. ὁ δὲ Στράβων, πολίδιον Ἱστιαιέων τὴν κήρινθον λέγει, ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ κείμενον. Δίου δὲ πτολίεθρον αἰπὺ, τὸ δῖον λέγει περιφραστικῶς ἐφ' ὑψηλοῦ ὡς εἰκὸς ἱδρυμένον. κεῖται δέ φασι τὸ δῖον τοῦτο, περὶ τὸ κήναιον τῆς εὐβοίας ἀκρωτήριον. πολίτης αὐτοῦ, διηνός. ἦν δὲ καὶ μακεδονικὸν φασὶ δῖον, ἔνθα καὶ ὀλυμπιακὸς ἀγὼν ἐτελεῖτο. καὶ ἄλλαι δὲ πόλεις τὴν τοῦ δίου κλῆσιν εἶχον, ὡς ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας, δηλοῖ. ἐν αἷς καὶ ἡ κατὰ κοίλην Συρίαν ἀλεξάνδρου κτίσμα. ἧς τὸ ὕδωρ νοσερόν. ἐφ' ᾧ καὶ ἐπίγραμμα. νᾶμα τὸ διηνὸν, γλυκερὸν ποτόν. ἢν δέ γε πίης, παύσῃ μὲν δίψης, εὐθὺ δὲ καὶ βιότου. ὁ δὲ γεωγράφος λέγει, καὶ ὅτι τὸ δῖον ἐστὶ τῷ ῥηθέντι Ὠρεῷ, καὶ ἀθῆναι διάδες αὐτόθι κτίσμα ἀθηναίων. ἡ δὲ Κάρυστος, ὑπὸ τῇ Ὄχῃ φασὶ κεῖται. ἥτις ἐστὶν ὡς καὶ προερρέθη, ὄρος μέγιστον τῶν ἐν εὐβοίᾳ. ἐξ οὗ καὶ ἡ εὔβοια ὄχη ὠνομάσθη ποτέ. ἐκλήθη δὲ ὄχη, ἢ διὰ τὸ ἐξέχειν, ἐξ οὗ ὡς εἴρηται καὶ τὸ ὄχα ἐπίρρημα, ἢ κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἀπὸ τῆς ἐκεῖ ὀχείας ἤτοι μίξεως διὸς καὶ ἥρας. ἢ διὰ τὴν αὐτόθι τῶν προβάτων ὀχείαν. ἤδη δὲ καὶ τροφήν. ἀχαιοὶ γὰρ τὴν τροφὴν, ὀχὴν λέγουσιν ὀξυτόνως εἰς διαστολὴν τῆς ὀρεινῆς ὄχης. γίνεται δὲ ἀπὸ τῆς ἀργείας ὀχῆς, καὶ ἡ εὐωχία κατὰ ἔκτασιν, ὡς εὖ συνέχουσα τὸ σῶμα. τινὲς δὲ ἄλλως τὴν εὐοχίαν γίνεσθαι φασὶν, ἀπὸ τοῦ εὖ ἔχειν τοὺς συνιόντας εἰς εὐφροσύνην τιμῇ τοῦ θείου, καὶ εἰς ἄνεσιν ἑαυτοὺς καθιέναι. λέγεται δέ φασιν ἡ ὄχη αὕτη, καὶ ἀρσενικῶς ὁ ὄχης. ἐκαλεῖτο δὲ ἡ Κάρυστος καὶ αἰγαία ἀπὸ αἰγαίωνος δυνάστου. ἀφ' οὗ καὶ πέλαγος αἰγαῖον. ἦν δὲ καὶ λατόμιον τὸ μαρμάριον καρυστίων κιόνων κατὰ τὸν γεωγράφον περὶ αὐτήν. ἐν ᾧ ἱερὸν ἀπόλλωνος μαρμαρίνου. καὶ λίθος δέ φησι περὶ αὐτὴν ἐφύετο ἡ ξαινομένη καὶ ὑφαινομένη ὥστε χειρόμακτρα ποιεῖν. ἃ ῥυπωθέντα καὶ εἰς φλόγα βληθέντα, ἀπεκαθαίροντό φησι τοῦ πίνου παραπλησίως τῇ πλύσει. κεῖται δέ φασι κάρυστος, ἀντικρὺ Χίου. περὶ τὸν περὶ τὸ Μυρτῷον πέλαγος πλοῦν. ἐκλήθη δὲ ἀπὸ καρύστου υἱοῦ Χείρωνος. ἐξ οὗ καὶ χειρωνία ποτὲ ὠνομάσθη. ὁ δὲ παρὰ τῷ Ἀλκμᾶνι καρύστιος οἶνος, οὐκ ἐντεῦθεν ἦν, ἀλλὰ ἀπὸ Καρύστου ἀρκαδικοῦ. κατὰ δὲ τὸν γεωγράφον, ἀπὸ Λακωνικῆς καρύστου. Στύρα δὲ, φυλάσσει μὲν εἰσέτι καὶ νῦν τὸ ὄνομα. κεῖται δὲ κατὰ τὸν γεωγράφον, πλησίον καρύστου καὶ αὐτὰ καὶ τοῦ ῥηθὲν μαρμάριον. ἐν ᾧ τὸ ῥηθὲν λατόμιον. ἐθνικὸν αὐτῶν Στυριεύς. τὸ δέ γε Στυράκιον, ἄλλο τι παρὰ τὰ στύρα ἐστὶν, ὄρος κρήτης ὄν. ὁ μέντοι στύραξ, φυτόν ἐστιν. ἐξ οὗ ἀκοντίσματα φασὶ στυράκια, ἐοικότα τοῖς κρανείνοις. κατεστράφη δὲ τὰ στύρα, ὑπὸ Φαίδρου ἀθηναίων στρατηγοῦ. καὶ πόλεις μὲν αὗται, τῶν περὶ ἐλεφήνορα. κοινῶς δὲ οἱ ὑπ' αὐτὸν, ἄβαντες. φησὶ γάρ. τῷ δ' ἅμ' ἄβαντες ἕποντο θοοὶ ὄπιθεν κομόωντες. αἰχμηταὶ. μεμαῶτες ὀρεκτῇσι μελίῃσι θώρηκας ῥήξειν δηΐων ἀμφὶ στήθεσιν. εἴπομεν δὲ ἤδη ὅτι σημειοῦνται ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ ὡς εὔβοιαν μὲν οἶδεν ὁ ποιη

τὴς

τῆς, εὐβοεῖς δὲ οὐ λέγει. ὥσπερ καὶ Ἴλιον λέγων, Ἰλιεῖς οὔ φησι τοὺς ἐξ αὐτῆς. οὕτω δὲ καὶ Σικελοὺς μὲν λέγει, σικελίαν δὲ οὔ. ἀλλὰ σικανίαν. καὶ ὁ γεωγράφος δέ φησιν ὅτι, οὕτω καὶ βαβυλὼν μὲν, πόλις. βαβυλώνιοι δὲ τὸ ἐθνικὸν, οὐκ ἀπ᾽ αὐτῆς, ἀλλ᾽ ἀπὸ τῆς χώρας. καὶ Πορφύριος δὲ ἱστορεῖ, ὅτι τὴν ἐκ Ζελείας, τὴν χώραν Λυκίαν ἐκάλουν συνωνύμως τῇ ἐν τῷ Ξάνθῳ. τοὺς δὲ οἰκήτορας, οὐ λυκίους, ἀλλ᾽ ἑτερωνύμως τρῶας. οὕτω δὲ καὶ τοὺς ἐξ Ἤλιδος εὑρήσομεν ἐν τῷ αὐτῷ καταλόγῳ, καλουμένους Ἐπειούς. ἐρρέθη δὲ ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ, καὶ ὅτι οἱ τῆς ἀτραμυττινῆς Θήβης, οὐ θηβαῖοι, ἀλλ᾽ ἑτερωνύμως ἐλέγοντο κίλικες. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι Εὔβοιαν ὁ ποιητὴς, οὐ τὴν ὅλην οἶδε νῆσον, ἀλλά τι μέρος αὐτῆς, ὅθεν οὐδὲ εἶχε κοινῶς εὐβοεῖς εἰπεῖν τοὺς ὑπὸ τῷ Ἐλεφήνορι τεταγμένους. ὥσπερ οὐδὲ ἐρετριεῖς κοινῶς ἢ χαλκιδεῖς. ὅθεν τὸ κοινὸν εἶπε τοὺς ἄβαντας. εἰς οὓς ἅπαντες οἱ τῆς νήσου ὑποπίπτουσιν. ἀφ᾽ ὧν καὶ ἀβαντὶς εὔβοια, ὡς ἀπὸ Ἄβαντος τοῦ ἀργείου. ἢ υἱοῦ ποσειδῶνος καὶ ἀρεθούσης. ἧς ὁμώνυμος ἡ προρρηθεῖσα πηγὴ ἀρέθουσα. οἱ δὲ λέγουσι καὶ ὅτι Θρᾷκες κατὰ Ἀριστοτέλην ὁρμηθέντες ἐξ Ἄβας τῆς φωκικῆς, ἐπῴκησαν τὴν νῆσον. καὶ ἐπωνόμασαν ἄβαντας τοὺς ἐκεῖ. οἱ δὲ, ἀπὸ ἥρωος φασὶν Ἄβαντος κληθῆναι, καθὰ καὶ εὔβοιαν ἀπὸ ἡρωΐνης. Σημείωσαι οὖν ὅτι ὥσπερ ἔθνος μὲν οἱ βοιωτοὶ καὶ οἱ Φωκεῖς καὶ οἱ Λοκροί, περὶ ὧν ἐρρέθη, πόλεις δὲ αὐτῶν αὗται καὶ ἐκεῖναι, οὕτω καὶ ἐθνικὸν μὲν ἐνταῦθα, οἱ Ἄβαντες. αἱ δὲ κατ᾽ αὐτοὺς πόλεις, ἡ δεῖνα καὶ ἡ δεῖνα. ἔστι δὲ καὶ ἱστορία γενεαλογικὴ, δηλοῦσα περί τε ἀβάντων καὶ τοῦ προρρηθέντος Δίου, καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν χρησίμων, τοιαύτη. Ἐρεχθέως υἱοῦ Πανδίονος, γίνεται Κέκροψ. Ἀρνεύς. Πάνδωρος. Μητίων. ὧν Ἀρνέως μὲν, Πετεώς. οὗ μενεσθεὺς ὁ ῥηθησόμενος τῶν ἀθηναίων βασιλεύς. Πάνδωρος δὲ, Εὔβοιαν οἰκίζει. οὗ Ἄλκων καὶ Δίας. ὧν ὁ μὲν, Δῖον κτίζει. ὁ δ᾽ Ἄλκων, Ἄβαντα ἴσχει. ὃς ἄβαντας ἐκάλεσεν. οὗ Χαλκώδων, οὗ Ἐλεφήνωρ ὁ προρρηθεὶς τῶν ἀβάντων βασιλεύς. ἐν δὲ τοῖς τοῦ Πορφυρίου, φέρεται καὶ ταῦτα. Ἄτλαντος καὶ Πληιόνης τῆς Ὠκεανοῦ, Ἀλκυόνη. ἧς καὶ ποσειδῶνος, Ὑπέρης. οὗ Ἀρέθουσα ἡρωῒς γυνή. ἧς καὶ ποσειδῶνος Ἄβας. οὗ Χαλκώδων. οὗ Ἐλεφήνωρ. ἡ δὲ ῥηθεῖσα γυνὴ Ἀρέθουσα, κληθῆναι δέδωκεν ἐξ ἑαυτῆς, τὴν εὐβοΐδα πηγὴν, Ἀρέθουσαν. ἧς ὁ χρησμὸς ἐμνήσθη ὡς πρὸ βραχέων ἐρρέθη. ὅτι δὲ οὕτως ἐπίσημος ὁ Χαλκώδων, ὡς ἀπ᾽ αὐτοῦ καὶ χαλκωδοντιάδας λέγεσθαι τοὺς εὐβοεῖς, δηλοῖ εὐελπίδης ἴωνι, εἰπών. τοῖς ἀθηναίοις τοῖς τε Χαλκωδοντιάδαις, οἳ γῆν ἔχουσιν εὐβοΐδα. ὄπιθεν δὲ κομόωντας τοὺς ἄβαντας λέγει, κατά τι ἔθος ἴδιον. φασὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ ὅτι Κουρῆτες ἐν Χαλκίδι ᾤκησαν. συνεχοῦς δὲ πολέμου ὄντος αὐτοῖς περὶ τοῦ λιλαντίου πεδίου, ἐπεὶ τῆς κόμης οἱ πολέμιοι δραττόμενοι κατέσπων αὐτοὺς, ὀπισθόκομοι γεγόνασι, τὰ ἔμπροσθεν κειρόμενοι. διὸ καὶ Κουρῆτες ἀπὸ τῆς κουρᾶς ἐκλήθησαν. καὶ ἀγάλματά εἰσι παρ᾽ αὐτοῖς οὕτως ἔχοντα. μετοικήσαντας δὲ εἰς αἰτωλίαν, φασὶν ἀκαρνᾶνας κληθῆναι, διὰ τὸ ἀκούρους φυλάσσειν τὰς κεφαλάς. περὶ δὲ κουρήτων καὶ ἀκαρνάνων, ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα πλατύτερον ῥηθήσεται. ὅπου ἐρεῖ ὁ ποιητὴς Κουρῆτές τ᾽ ἐμάχοντο καὶ αἰτωλοί. οἱ δὲ παλαιοὶ λέγουσι καὶ ὅτι ἴδιον κουρᾶς εὐβοέων, τὸ βαθείας ἔχειν τὰς ὄπισθεν κόμας ἀνδρίας χάριν. Τὸ δὲ ὄπιθεν, ὄπισθεν καὶ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς εἶπε κατ᾽ ἔλλειψιν τοῦ σ, διὰ χρείαν μετρικήν. φύσει γὰρ σὺν τῷ σ ἐστὶν, ὡς ἐκ τοῦ ὀπίσω συγκοπέν. ὅτι δὲ οἱ ἄβαντες αἰχμηταὶ, δηλοῖ μὲν καὶ ἡ ἱστορία εἰποῦσα αἰσχρὸν εἶναι παρ᾽ αὐτοῖς τὸ τοξεύειν. δηλοῖ δὲ καὶ ὁ ποιητὴς ἑρμηνεύων τὴν λέξιν, ἐν τῷ εἰπεῖν αὐτοὺς προθυμεῖσθαι θώρηκας ῥήξειν δηίων ὀρεκταῖς μελίαις. αἰχμηταὶ γὰρ πάντως οἱ τοιοῦτοι. εἰσὶ δὲ μελίαι μὲν, τὰ δόρατα, διότι ἀπὸ ξύλου μελίας ἐσκευάζετο. ὀρεκταὶ δὲ, αἱ ἐκτεινόμεναι κατὰ τῶν πολεμίων. ἵνα εἶεν ἄβαντες αἰχμηταὶ, οἱ μὴ ἀφιέντες τὰς αἰχμάς. ὀρέγοντες δὲ ταῖς χερσὶ καὶ οὕτω πλήσσοντες. ὀρέξαι γὰρ τὸ ἐκ χειρὸς πατάξαι. ὅθεν καὶ ὀρεκτὴ μελία. ἡ δὲ σοφωτέρα περὶ τῶν τοιούτων ὁμιλία ἡ παλαιὰ, τοιαύτη. διττὴ ἡ τῶν δοράτων φησὶ χρῆσις. ἡ μὲν, ἐκ χειρὸς ὅτε καὶ ἀγχέμαχα καὶ ὀρεκτὰ λέγονται. ἡ δὲ, ὡς ἐμπαλτοῖς καθὰ καὶ ὁ κοντὸς, ἀμφοτέρας τὰς χρείας ἀποδίδωσι. συστάδην τε γὰρ καὶ κοντοβολούντων. ὅπερ καὶ ἡ σάρισσα δύναται καὶ ὁ ὑσσός. ἔνθα καὶ σημείωσαι κοινωνίαν καὶ διαφορὰν, δόρατος. καὶ παλτοῦ. καὶ κοντοῦ. καὶ σαρίσσης. καὶ ὑσσοῦ. λέγει δὲ ἡ αὐτὴ παλαιὰ γραφὴ, καὶ ὅτι ἀγαθοὶ οἱ εὐβοεῖς πρὸς μάχην σταδίαν. ἣ καὶ συστάδην λέγεται καὶ ἐκ χειρός. ὁ δὲ εἰπὼν δουρὶ δ᾽ ἀκοντίζω, ὅσον οὐκ ἄλλος τις ὀϊστῷ, τῷ παλτῷ λέγει δόρατι. καὶ οἱ μονομαχοῦντες δὲ, παλτοῖς χρῶνται δόρασι πρότερον. εἶτα ἐπὶ τὰ ξίφη βαδίζουσιν. ἀγχέμαχοι δὲ, οὐ μόνον οἱ χρώμενοι ξίφει, ἀλλὰ καὶ δόρατι ἐκ χειρός. ὡς τὸ οὔτησε ξυστῷ χαλκήρει. ἔγνωσαι οὖν ἐκ τοῦ τοιούτου λόγου σαφῶς, ὅτι ὀρεκτὰ δόρατα, τὰ μὴ ἐκπετόμενα τῶν χειρῶν κατὰ τὴν ἰθυπτίωνα μελίην, ἀλλὰ ἐν τῷ κρατεῖσθαι βάλλοντα. ὅπερ ὁ Νέστωρ παρήγγελλεν ἐν τῷ ἔγχει ὀρεξάσθω. Τὸ δὲ θώρηκας ῥήξειν, ῥηξιθώρακας τοὺς ἄβαντας ποιεῖ. ὥσπερ τὸ, ἀνέρας ῥήξειν, παράγει τὸ ῥηξήνορα. τὸ δὲ δηίων, ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ ἀξιοῦσι δήων ἀναγινώσκειν δισυλλάβως δίχα ἐκφωνήσεως τοῦ ι. καὶ γίνεται οὕτω τὸ ἔπος, ὁλοσπόνδειον.

Σημείωσαι δὲ ὅτι νῦν μὲν ὁ ποιητὴς εἶπε τοὺς ἄβαντας, μεμαῶτας μελίαις θώρηκας ῥήξειν πολεμίων. περὶ ὧν δὲ ἐπὶ τοῦ Ἕκτορος ἐρεῖ, ὅτι ἅμα τούτῳ λαοὶ θωρήσσοντο μεμαῶτες ἐγχείῃσι, πάνυ ἐλλειπτικῶς εἰπών. ἐνταῦθα μὲν γοῦν ἐπὶ τῶν ἀβάντων, ἐντελῶς ἔχει τὸ μεμαῶτες μελίαις ῥήξειν τοὺς τῶν πολεμίων θώρακας. ἐκεῖ δὲ ἐλλιπῶς ἐρρέθη τὸ μεμαῶτες ἐγχείῃσι. λείπει γοῦν τὸ ῥήξειν θώρακας πολεμίων, ἢ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον. ἔνθα καὶ σημειωτέον, ὅτι τὸν τρωϊκὸν ὅλον κατάλογον ἐπιτρέχων ὁ ποιητὴς, συνέτεμε κἀνταῦθα τῇ ἐλλείψει

τὴν

τὴν πολυλογίαν. καὶ τοῖς τρωϊκοῖς πράγμασι τὴν φράσιν συνεξομοίωσεν. ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸ μεμαῶτες, ἐνταῦθα μὲν ἐμεγάλυνε τὴν παραλήγουσαν ἰωνικώτερον. ἐκεῖ δὲ κοινότερον ἐσμίκρυνε. καὶ τὴν προπαραλήγουσαν δὲ, ἐνταῦθα μὲν συνέστειλεν, ἐκεῖ δὲ ἐξέτεινεν.

Οἳ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
Θρέψε Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος ἄρουρα.
Κὰδ δ' ἐν ἀθήνῃσ' εἷσεν ἑῷ ἐνὶ πίονι νηῷ.
Ἔνθα δέ μιν ταύροισι, καὶ ἀρνειοῖς ἱλάονται
Κοῦροι Ἀθηναίων περιτελλομένων ἐνιαυτῶν.
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς.
Τῷ δ' οὔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνὴρ
Κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.
Νέστωρ οἶος ἔριζεν. ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν.
Τῷ δ' ἅμα πεντήκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

Ὅτι τὰς Ἀθήνας εὐκτίμενον πτολίεθρον λέγει, ὡς εὖ καὶ αὐτὸ ἐκτισμένον ἢ καὶ ὡς ἀγαθοὺς ἔχον τοὺς πολεμιστάς. οὓς κτίτας ἡ τραγῳδία φησὶ, κατ' ἔλλειψιν καὶ αὐτοὺς τοῦ σ. λέγει δὲ τὰς αὐτὰς Ἀθήνας, καὶ δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' ἀθήνη ἔθρεψε διὸς θυγάτηρ. τέκε δὲ ζείδωρος ἄρουρα. εὐγενὴς γὰρ ἀνὴρ ὁ Ἐρεχθεὺς καὶ συνετὸς, ὡς οἷα καὶ ἀθηνᾶς τρόφιμος. καὶ αὐτόχθων. οὐ μὴν ἔτι λίαν, καθὰ τινὲς ὑπέλαβον τὸν Κέκροπα. διὸ καὶ ὡς μὲν ἀγχίνους, ὑπ' ἀθηνᾶς λέγεται τραφῆναι. ὡς δὲ αὐτόχθων, ἀπὸ γῆς γεννηθῆναι. ὥστε ἐξεῖναι λεχθῆναι αὐτὸν, γηγενῆ. ἃ δὴ καὶ τοῖς γεννήμασι τοῖς ἀψύχοις γλυκέως ἐπιλέγονται. ὡς δῆλον ἐκ τοῦ αὐτόχθονα λάχανα, καὶ τοῦ φύονται μύκητες γηγενεῖς. οἳ καὶ μύκαι λέγονται κατὰ κλίσιν ἰσοσύλλαβον. ὡς δηλοῖ ὁ εἰπὼν ὅτι ἔνια ὕδνα, ὁμοίως ταῖς μύκαις πνιγώδη εἰσί. τάχα δὲ καὶ κατὰ τὸν Τιτυὸν μεγάλῳ διῳκεῖτο σώματι. διόπερ ἐκεῖνος μὲν, ἁπλῶς γαιήϊος. οὗτος δὲ τόκος ζειδώρου ἀρούρης. ἔνθα φασὶν οἱ παλαιοὶ ὅτι κύριον ἐπὶ ἀττικοῖς τὸ ζείδωρος δοκεῖ. ἐκεῖ γὰρ πρῶτον ἀνεδόθη καρπός. οὗ μέρος καὶ ἡ ζειά. ὅθεν ἡ ζείδωρος. διό φασι νῦν πρώτως τῷ ἐπιθέτῳ τούτῳ ἐχρήσατο. ἐξ οὗ ἀνέκυψε καὶ τὸ βιόδωρος καὶ βωτιάνειρα καὶ παμβῶτις, καὶ τὰ ὅμοια. ὅτι δὲ καὶ ἱερὸς ἦν ἀνὴρ ὁ Ἐρεχθεὺς, δηλοῖ ὁ ποιητὴς εἰπὼν ὅτι ἐκάθισεν αὐτὸν ἡ ἀθηνᾶ ἑῷ ἐνὶ πίονι νηῷ. ὡς οἷα τινὰ ζάκορον ἢ νεωκόρον ἢ καὶ ἱερέα. ὥστε καὶ ἱερᾶτο ἐκεῖνος τῇ ἀθηνᾷ. οὕτω δὲ ἦν περικλυτὸς, ὥστε πάνυ ἔχαιρον Ἀθηναῖοι, ἐρεχθεῖδαι λεγόμενοι. οὕτω δέ φασι καὶ κοδρίδαι καὶ κεκροπίδαι καὶ θησεῖδαι. καὶ ταύτας γε τὰς κλήσεις τῶν ἀπὸ τῆς πατρίδος ἐντιμοτέρας ἐνόμιζον. τινὲς δὲ τὸν αὐτὸν καὶ ἐριχθόνιον φασὶν, ὁμώνυμον τῷ παλαιῷ τρωϊκῷ βασιλεῖ ἐριχθονίῳ. οὗ καὶ αὐτοῦ μέμνηται καὶ ὁ ποιητής. πλάττουσι δὲ ἕτεροι καὶ μῦθον αἰσχρὸν ἐκεῖνον, τὸν περὶ τῆς ἔριδος καὶ τῆς χθονός. καὶ τὸν ἡφαίστου κατὰ τῆς ἀθηνᾶς ἔρωτα. καὶ τὴν ἀτελεσφόρητον ἐν αὐτοῖς αἰσχρουργίαν. ἃ πάντα ῥιπτέον εἰς σιωπὴν, καὶ δοτέον κατασαπῆναι τῇ γῇ. λέγει δὲ ὁ ποιητὴς καὶ ὅτι οἱ τῶν Ἀθηναίων κοῦροι, ἐν τῷ ῥηθέντι ναῷ, ταύροισι καὶ ἀρνειοῖς ἱλάονται τὴν Ἀθηνᾶν, τουτέστιν ἱλάσκονται, περιτελλομένων ἐνιαυτῶν. ἔοικε δὲ τὰ παναθήναια ἱστορεῖν. ὧν ἔκτοτε ὡς εἰκὸς ἀρχή τις προκατεβέβλητο. οὐ κατὰ ἐνιαυτὸν ἕκαστον τελουμένων, ἀλλὰ περιτελλομένων ἐνιαυτῶν. κατὰ πενταετηρίδα γὰρ ἤγοντο καὶ αὐτά, καθὰ καὶ τὰ ὀλύμπια. καὶ θεοφιλεῖς ἐν τούτοις τοὺς Ἀθηναίους ὁ ποιητὴς ἱστορεῖ. ὧν ἡγεμόνευέ φησιν υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς. θήλεα δέ φασιν ἔθυον τῇ Ἀθηνᾷ. Τὸ δὲ περιτελλομένων ἐνιαυτῶν, ἕτερον μέν τι ἐστὶ παρὰ τὸ περιπλομένων ἐνιαυτῶν τὸ ἐν Ὀδυσσείᾳ ῥηθέν. εἴρηται δὲ κατὰ ὁμοιότητα τοῦ ἐπιτέλλειν καὶ ἀνατέλλειν. τὸ δὲ πετεῶο, ἢ ἀπὸ τοῦ πετεὼς πετεὼ γίνεται ἀττικῶς ὡς λαγὼς λαγὼ, ταὼς ταὼ, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ο μικροῦ πετεῶο κατὰ τὸν Ἡρωδιανὸν, ἢ εὐθεῖά ἐστι κοινὴ κατὰ Ἀρίσταρχον, πετεὸς ὡς καλός. οὗ γενικὴ, πετεοῖο ὡς καλοῖο. καὶ ἐκτάσει πετεῶο. Τὸν δὲ Μενεσθέα, οὗ μνήμη γέγονε καὶ ἐν τῷ περὶ Ἀβάντων λόγῳ, ὁ ποιητὴς ἐπαινῶν ἐνταῦθα, ὡς τακτικώτατον, λέγει ὅτι τούτῳ οὔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας, Νέστωρ οἶος ἔριζεν. ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν. ὅρα δὲ ὅτι οὐκ εἶπεν ὡς Νέστωρ μόνος ἐνίκα. ἤριζε δέ φησιν. ἀμφήριστος ἄρα ἦν αὐτοῖς ἡ νίκη. καὶ τοῦτο δὲ, οὐ δι' ἀφυΐαν τοῦ Μενεσθέως, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐξ ἡλικίας πολυπειρίαν τοῦ γεραιτάτου Νέστορος. Ὅρα δὲ τὸ κοσμῆσαι ἵππους καὶ ἀνέρας. ὅθεν κοσμήτορες λαῶν οἱ βασιλεῖς. σημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοὶ ἐνταῦθα, καὶ ὅτι πρῶτος Ὅμηρος κόσμον πολέμου, τὴν παράταξιν ὠνόμασε. καὶ ὅτι ἐγκώμιον τοιοῦτον τῷ Μενεσθεῖ ἐχαρίσατο. ἐπεὶ μὴ εὐδοκιμήσει που ἐν ταῖς μάχαις. πεντήκοντα δέ φησιν αὐτῷ νῆες ἦσαν. καὶ αὗται μὲν μετρίως ἔχουσιν. ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ, τοσοῦτον εὐφόρησαν οἱ Ἀθηναῖοι νεῶν, ὡς μόνοι τῶν ὑφ' ἥλιον, ἄριστοι εἶναι ναυμα-

χεῖν, καὶ θαλασσοκρατῆσαι χρόνους ἱκανούς. ὅτι δὲ καὶ ἄλλως πολὺ τὸ σεμνὸν αἱ Ἀθῆναι πάλαι ποτὲ εἶχον, δηλοῖ καὶ ὁ εἰπὼν τὰς Ἀθήνας, Ἑλλάδος μουσεῖον. ἔτι δὲ καὶ Πίνδαρος Ἑλλάδος αὐτὰς ἔρεισμα καλέσας. καὶ Θουκυδίδης, Ἑλλάδος Ἑλλάδα. καὶ ὁ Πύθιος, ἑστίαν καὶ πρυτανεῖον τῶν Ἑλλήνων. ἐξ ὧν ὁρμώμενός τις εἰς ἔννοιαν σεμνὴν, κόσμου κόσμον ἐκάλεσε τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀσύγκριτον ναόν. Τὸ δὲ δῆμον Ἐρεχθῆος, πολυωνυμίας ἔχει λόγον. ταυτὸν γὰρ Ἀθήνας εἰπεῖν, καὶ δῆμον Ἐρεχθέως. ἔοικε δὲ καὶ τὸ δημοκρατικὸν ἐμφαίνειν ᾧ μάλιστα ἔχαιρον Ἀθηναῖοι. οὓς φασὶν αἱ ἱστορίαι, παντοίας πειραθῆναι ἀρχῆς. καὶ γὰρ καὶ ἐβασιλεύθησαν. καὶ εἰς δημοκρατίαν μετέστησαν. εἶτα καὶ ἐτυραννήθησαν, καὶ ὕστερον εἰς ὀλιγαρχίαν μετῆλθον. ἐξενίκα δὲ ἡ δημοκρατία φιλουμένη αὐτοῖς πλέον τῶν ἄλλων πολιτειῶν. Σημείωσαι δὲ ὅτι Ἀθηναίων πόλεις, ἢ δήμους ἢ ὅλως εἰπεῖν τόπους οὐκ ἠρίθμησεν ὁ ποιητής. διά τε πλῆθος κατὰ τοὺς παλαιούς, καὶ ὅτι οὐκ εἶχε πάντα φασὶν εἰς μετροποιίαν κατατάξειν. καίτοι ἑκατὸν ἑβδομηκοντατεσσάρων φασὶ δήμων ὄντων τῆς Ἀττικῆς. ὧν πολλοί, λαμπρὰ εἶχον διηγήματα. καθάπερ Ἄφιδνα μὲν τὴν Ἑλένης ἁρπαγὴν ὑπὸ Θησέως. καὶ ὡς οἱ Διόσκουροι ἐκπορθήσαντες αὐτὴν, ἐκομίσαντο τὴν ἀδελφήν. Μαραθὼν δὲ ὕστερον μὲν, τὸν περσικὸν ἀγῶνα. πρὸ δὲ Ὁμήρου, τὸν μαραθώνιον ταῦρον, ὃν ἀνεῖλε Θησεύς. Ῥαμνοῦς δὲ τὸ τῆς Νεμέσεως ξόανον, μεγέθει καὶ κάλλει κατωρθωμένον, καὶ τοῖς τοῦ Φειδίου ἐνάμιλλον. Δεκέλεια δὲ, ὁρμητήριον Πελοποννησίοις κατὰ Ἀθηνῶν ἐχρημάτισεν ὕστερον. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ Φυλὴ, τὸν Θρασύβουλον κατὰ τῶν τυράννων ἐδέξατο. ἀξία δὲ λόγου, καὶ ἡ Ἀκαδημία. καὶ οἱ κῆποι τῶν φιλοσόφων. καὶ ἡ ποικίλη στοά. Ἀνάφλυστος δὲ, καὶ Κωλιάδος Ἀφροδίτης εἶχεν ἱερόν. περὶ τοῦτον τὸν δῆμον, ἐξεκυμάνθη τὰ περσικὰ ναυάγια. περὶ ὧν χρησμὸς προεῖπε. Κωλιάδες δὲ γυναῖκες φρίξουσιν ἐρετμοῖς. ταῦτα τοῦ γεωγράφου. περὶ δὲ Ἀθηναίων καὶ Ἀττικῆς καὶ Κέκροπος, καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ κεῖται. ὁ δὲ γεωγράφος, λέγει καὶ ὅτι ἐν τῷ οἵδ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον, δέχεσθαι δεῖ καὶ τοὺς Μεγαρέας. καὶ αὐτοὶ γὰρ μετέσχον τῆς στρατείας. ὅτι δὲ πολλαὶ Ἀθῆναι, καὶ ὅτι πολλαὶ Ἀθηναίων ἐγένοντο ἀποικίαι, τεθρύλληται. καὶ Ἀμισὸς γοῦν ἡ ποντικὴ κατὰ τὸν γεωγράφον, Ἀθηναίων ἐποικισάντων, Πειραιεὺς μετωνομάσθη, ὁμωνύμως τῷ ἀττικῷ Πειραιεῖ. καὶ τὸ Ἀστραμύττιον δὲ, Ἀθηναίων ἔσχεν ἀποικίαν. περὶ δὲ Πετεῶο, καὶ ὅλως περὶ τῆς Ἀθηναίων ταύτης ἀρχῆς, καὶ τοιαῦτα ἱστορεῖται. Θησεὺς τοὺς Παλλαντίδας ἑλὼν, ἐκβάλλει Πετεῶν ἅμα τῷ παιδὶ Μενεσθεῖ, ὡς συναιρόμενον τοῖς Παλλαντίδαις. ἐπεὶ δὲ ὕστερον αἱ Ἄφιδναι ὑπὸ Διοσκούρων ἑάλωσαν διὰ τὴν ἀδελφὴν Ἑλένην, καὶ οἱ Θησεῖδαι εἰς Εὔβοιαν ἔφυγον, ἐπιθέμενος ἦρξεν Ἀθηναίων ὁ Μενεσθεύς. περὶ δὲ τὸν ἀπόπλουν στασιάσαντες οἱ Ἀθηναῖοι, προϊστῶσιν ἄρχειν σφῶν, Δημοφῶντα τὸν Θησείδην. οὗ καὶ Εὐριπίδης μέμνηται, ὄζους Ἀθηνῶν ὀνομάζων αὐτὸν καὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀκάμαντα. ὅτι δὲ πρῶτοι Ἀθηναῖοι ἐχαλκούργησαν, δηλοῖ ὁ εἰπὼν ὅτι Χάλκεια ἑορτὴ ἀρχαία δημοτελής. ὕστερον δὲ ὑπὸ μόνων ἤγετο τῶν τεχνιτῶν ἕνῃ καὶ νέᾳ Πυανεψιῶνος, ἐπείπερ Ἥφαιστος ἐν τῇ Ἀττικῇ χαλκὸν εἰργάσατο. Πυανεψιὼν δὲ, ὅτι μηνὸς ὄνομα παρ' Ἀττικοῖς κυάμων ἑψήσει παρωνυμούμενος. καὶ ὡς ἕνη καὶ νέα ἡ νουμηνία, καθὰ καὶ τῷ κωμικῷ καὶ ἑτέροις ἀρέσκει, οὐ τοῦ νῦν λόγου πλατύνειν.

Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας.
Στῆσε δ' ἄγων, ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.

Ὅτι Αἴας ἐκ Σαλαμῖνος ἦγεν δυοκαίδεκα νῆας. ἕτεροι δὲ γράφουσιν ἐκ Σαλαμῖνος ἄγε τρισκαίδεκα νῆας. πρὸς ὅπερ παρῴδηται τὸ ἐκ Σαλαμῖνος ἄγε τρισκαίδεκα νήσσας. καὶ ὅρα ὅπως πάνυ ἀπεστένωσεν ὁ ποιητὴς τὸν περὶ τοῦ μεγάλου Αἴαντος λόγον, μονονουχὶ λέγων ὅτι, ὃν ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα σεμνυνοῦσιν αἱ ἀνδραγαθίαι, τί ἄν τις ἐνταῦθα περιεργάζοιτο. τυχὸν δὲ καὶ διὰ τὸ μηδέν τι ἀξιόλογον ἔχειν εἰπεῖν περὶ τῶν κατὰ τὴν Σαλαμῖνα. τὸ δὲ μεγαλεῖον τοῦ ἥρωος, δηλοῖ καὶ τὸ ᾄδειν Τελαμῶνος, παροιμιακῶς λεχθὲν ἀπὸ σκολιοῦ μέλους, οὗ ἀρχή. παῖ Τελαμῶνος Αἶαν αἰχμητά. λέγουσί σ' ἐς Τροίαν ἄριστον ἐλθεῖν Ἀχαιῶν, μετ' Ἀχιλλέα. ἣν δέ φασι περιμάχητος Ἀθηναίοις καὶ Μεγαρεῦσιν, ἡ Σαλαμίν. Σόλων δὲ ἢ Πεισίστρατος, παρενέγραψαν ἐνταῦθα μετὰ τὸν Ὁμήρου στίχον, τό, στῆσε δ' ἄγων ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες. καὶ οὕτω μάρτυρι τῷ ποιητῇ ἐχρήσατο τοῦ τὴν νῆσον ἐξ ἀρχῆς Ἀθηναίων ὑπάρξαι ὡς ὁ γεωγράφος ἱστορεῖ. ὁ καὶ λέγων ὅτι πολλὰ ἔπη ἀντιμαρτυρεῖ τῷ τοιούτῳ λόγῳ. καὶ ὅτι οὐκ ἀρέσκει τοῖς κριτικοῖς ἡ τοιαύτη τοῦ ἔπους παρένθεσις. κριτικοὺς εἰπὼν, τοὺς κατὰ τὴν γραμματικὴν παράδοσιν εἰδότας κρίνειν τὰ ποιήματα. ὁ δ' αὐτὸς λέγει καὶ ὅτι οἱ Μεγαρεῖς αὖθις μεταποιούμενοι τῆς Σαλαμῖνος, ἀντιπαρῴδησαν οὕτως, Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος δώδεκα ἄγε νέας. ἔκ τε Αἰγειρούσης. Νισαίης τε. Τρίποδός τε. χωρία δέ φησι ταῦτα μεγαρικά. ὧν ἡ Νίσαια, παρώνυμος Νίσῳ. οὗ ἀδελφοὶ Αἰγεὺς καὶ Πάλλας καὶ Λύκος, Πανδίονος υἱοί. περὶ δὲ Σαλαμῖνος, καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ εἴρηται. ἔστι δὲ καὶ κυπρία Σαλαμίν, ἣν Τεῦκρος οἰκίσας μετὰ Τροίας ἅλωσιν, ὁμωνύμως τῇ πατρίδι καὶ αὐτὴν Σαλαμῖνα ἐκάλεσε. σημείωσαι δὲ ὅτι πλανῶνται οἱ ἀπὸ τῆς ῥηθείσης Νισαίας, ἢ Νίσης ὁμηρικῆς τινος τοὺς ᾀδομένους νισαίους ἵππους λέγοντες. τῷ γεωγράφῳ γὰρ οὐδὲν τοιοῦτον ἔγνωσται, ἀλλὰ τοῦτο καὶ μόνον φησὶν, ὅτι νισαῖοι ἵπποι ἄριστοι καὶ μέγιστοι οἷς ἐχρῶντο οἱ βασιλεῖς, ἐξ Ἀρμενίας ἦσαν. οἱ δέ φασιν ἀπὸ Μηδίας. ἰστέον δὲ καὶ ὅτι Πορφύ-

ριος

ριος εἰς Αἴαντα ἐπίγραμμα παλαιὸν προφέρει τόδε. ἅδ' ἐγὼ ἁ τλάμων ἀρετὰ παρὰ τῷδε κάθημαι Αἴαντος τύμβῳ κειραμένα πλοκάμους. θυμὸν ἄχει μεγάλῳ βεβολημένα, οὕνεκ' Ἀχαιοῖς ἁ δολόφρων ἀπάτα κρέσσων ἐμοῦ κέκριται. ὃ δὴ παρῳδήσας τις κατὰ τῆς ἡδονικῆς φιλοσοφίας, ἔγραψεν οὕτως, ἅδ' ἐγὼ ἁ τλάμων ἀρετὰ παρὰ τῇδε κάθημαι ἡδονῇ, αἰσχίστως κειραμένη πλοκάμους. θυμὸν ἄχει μεγάλῳ βεβολημένη. εἴπερ ἅπασιν ἁ κακόφρων τέρψις κρείσσων ἐμοῦ κέκριται. ἱστορεῖ δὲ ὁ αὐτὸς Πορφύριος, καὶ ὅτι Ἀριστοτέλης σύγγραμμα πραγματευσάμενος ὅπερ ἐκλήθη πέπλος, γενεαλογίας τε ἡγεμόνων ἐξέθετο, καὶ νεῶν ἑκάστων ἀριθμόν. καὶ ἐπιγράμματα εἰς αὐτούς. ἃ καὶ ἀναγράφει ὁ Πορφύριος ἐν τοῖς εἰς τὸν Ὅμηρον, ἁπλᾶ ὄντα καὶ οὐδέν τι παχὺ καὶ φλεγμαῖνον ἔχοντα. δίστιχα δὲ τὰ ὅλα ἐκεῖνα, δίχα τοῦ ῥηθέντος εἰς τὸν Αἴαντα. ἴσως γὰρ ὁ ἐπιγραμματοποιὸς, ἐφιλοτιμήσατο ἀπεναντίας ἐλθὼν τῷ ποιητῇ. ἐπεὶ μὲν τῷ λαμπρῷ Αἴαντι πολυλογῆσαι. τοὺς δὲ ἄλλους, ἧττον σεμνῦναι. ἔτι καὶ ταῦτα τοῦ Πορφυρίου. ὅτι εἰ καὶ Πηλεὺς καὶ Τελαμὼν ἀδελφοὶ ἐξ Αἰακοῦ, ὧν Πηλέως μὲν Ἀχιλλεὺς, Αἴας δὲ Τελαμῶνος, ἀλλ' Ὅμηρος οὔτε Αἰακίδην φησὶ τὸν Αἴαντα, οὔτε αὐτανεψίους ἀλλήλοις αὐτόν τε καὶ τὸν Ἀχιλλέα. καὶ ὅτι Εὐφορίων λέγει τοῦ αἵματος τοῦ ῥυέντος ἐκ τῆς τοῦ Αἴαντος σφαγῆς, ὑάκινθον ἐκφῦναι. καὶ ὅτι ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα γράψας, ἱστορεῖ μὴ δὲ καυθῆναι συνήθως τὸν Αἴαντα. τεθῆναι δὲ οὕτως ἐν σορῷ, διὰ τὴν ὀργὴν τοῦ βασιλέως. ἔτι κἀκεῖνα περὶ τῆς ῥηθείσης νήσου λέγεται. Σαλαμὶν νῆσος πρὸς τῇ Ἀττικῇ μῆκος ἑβδομήκοντα ἢ ὀγδοήκοντα σταδίων, ἔχουσα πόλιν ὁμώνυμον. ἐκλήθη δέ ποτε καὶ Πιτυοῦσα ἀπὸ φυτῶν. ταύτην ἔχουσιν Ἀθηναῖοι, συνηψάμενοι τὴν ἀνωτέρω ῥηθεῖσαν ὁμηρικὴν δῆθεν μαρτυρίαν. φάλαγγας δὲ, οὐ μόνον στρατιωτικάς τινὰς παρατάξεις οἴδαμεν ὡς πολλαχοῦ φανεῖται, ὅθεν πέποιηται, καὶ τὸ λοπάδων παρατεταγμένη φάλαγξ, ἀλλὰ καὶ ζωΰφια ὑπὸ ὀρόφοις ἀραχνώμενα. ὧν καὶ ἡ κωμῳδία μέμνηται. ἔτι δὲ καὶ τὰ ὑποτιθέμενα ἑλκομέναις ναυσίν. ὡς που καὶ ἀλλαχοῦ προεδηλώθη. ὧν χρῆσις καὶ παρὰ Ἀθηναίῳ ἐν τῷ, φάλαγγας ἐπικαρσίας. καὶ ἐν τῷ, ἡδράσθη τὸ πλοῖον ἀσφαλῶς ἐπὶ φαλάγγων.

Οἳ δ' Ἄργος τ' εἶχον, Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,
Ἑρμιόνην Ἀσίνην τε, βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας,
Τροιζῆν', Ἠϊόνας τε, καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον.
Οἵ τ' ἔχον αἴγιναν, Μάσητά τε κοῦροι ἀχαιῶν,
Τῶν δ' αὖθ' ἡγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Καὶ Σθένελος Καπανῆος ἀγακλειτοῦ φίλος υἱός.
Τοῖσι δ' ἅμ' Εὐρύαλος τρίτατος κίεν ἰσόθεος φώς,
Μηκιστέως υἱὸς ταλαϊονίδαο ἄνακτος.
Συμπάντων δ' ἡγεῖτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

Ὅτι οἳ δ' Ἄργος εἶχον Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν. Ἑρμιόνην. Ἀσίνην τε βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας. Τροιζῆνα. Ἠϊόνας τε. καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον. οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν Μάσητά τε. τούτων Διομήδης ἡγεμόνευε, καὶ Σθένελος Καπανέως υἱός. καὶ Εὐρύαλος ὁ Μηκιστέως. συμπάντων δὲ ἡγεῖτο Διομήδης. τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο. Ἰστέον δ' ὡς οὐκ ἀπήλλακται τῆς ὁμηρικῆς ποικιλίας, οὐδὲ τὰ ῥηθέντα. ἐν οἷς τὸν μὲν Διομήδην ἀγενεαλόγητον ἀφείς, ἀγαθὸν μόνον δὶς προσεῖπε. τὸν δὲ Σθένελον, φίλον υἱὸν Καπανέως φάσας, τὸν πατέρα ἐπῄνεσεν ἀγακλειτὸν ἐκεῖνον εἰπών. τὸν δὲ Εὐρύαλον, καὶ ἐπιθέτῳ ἐσέμνυνεν, ἰσόθεον φῶτα καλέσας, καὶ Ταλαϊονίδου ἄνακτος πάππου καὶ Μηκιστέως πατρὸς ἐγενεαλόγησεν. ἔτι τὴν μὲν Ἑρμιόνην καὶ τὴν Τροιζῆνα, δίχα συνδέσμων ἔγραψεν ἀσυνδέτως. τὰ δ' ἄλλα συνέδησε. τῶν δὲ ῥηθέντων τόπων, περὶ μὲν Ἄργους, ἀρκούντως ἐν τοῖς τοῦ πολυδιψίου εἴρηται. νῦν δὲ τοσοῦτον ῥητέον. ὅτι παροιμία ἐκ τούτου φέρεται, τὸ, ἀργεία φωρά, παρὰ Παυσανίᾳ. ἐσκώπτοντο γάρ φησιν Ἀργεῖοι, εἰς φιλοδόξους καὶ συκοφάντας. τὴν δὲ Τίρυνθα, τειχιόεσσαν λέγει, διὰ τὸ εὖ τετειχίσθαι. δοκεῖ δέ φασιν ὑπὸ Κυκλώπων τειχισθῆναι τῇ κατὰ τὸ Ἄργος, οἳ καὶ ἐγχειρογάστορες ἐκαλοῦντο καὶ χειρογάστορες. οἷα χειροτέχναι, καὶ τοῖς ἐκ χειρῶν ἔργοις τὴν γαστέρα πληροῦντες. ἀλλὰ τοῦτο μὲν, τῆς ἱστορίας. ὁ δὲ μῦθος τερατολογεῖ, τῆς γαστρὸς ἑκάστῳ αὐτῶν ἐκπεφυκέναι τὰς χεῖρας. ὑπὸ τούτων γοῦν φασὶ τῶν Κυκλώπων ἐτειχίσθη τὸ Ἄργος. οὐ μὴν ὑπὸ τῶν σικελικῶν. οἷς οὐδὲν κοινὸν πρὸς τούτους, τρεῖς μόνους ὄντας ἢ ἑπτὰ κατά τινας. ὧν ἑκάστῳ εἷς ὀφθαλμὸς ἐνέκειτο μετώπῳ κατὰ Ἡσίοδον. οἷς καὶ σπήλαια ἐν τῇ ἀργεία χώρᾳ ἐπονομάζονται. καλεῖται δέ φασι Τίρυνς, ἀπὸ Τίρυνθος ἀδελφοῦ Ἀμφιτρύωνος. ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Ἁλιεῖς, διὰ τοὺς πολλοὺς ἁλιευομένους οἰκεῖν ἐκεῖ. κατὰ δὲ Παυσανίαν, ἁλικοὶ περὶ Τίρυνθα, οἱ τὰ περὶ θάλασσαν τῆς Πελοποννήσου οἰκοῦντες. ὁ δὲ γεωγράφος, ὁρμητήριον Προίτου τὴν Τίρυνθα λέγει, τειχισθὲν διὰ Κυκλώπων. οὓς ἑπτὰ εἶναι φησὶ χειρογάστορας μὲν καλουμένους, τρεφομένους δ' ἐκ τῆς τέχνης μεταπέμπτους ἐκ Λυκίας ἐλθόντας, πλησίον

δέ που φησὶ καὶ Μιδέα παροξυτόνως, ἑτέρα τῆς Βοιωτικῆς. ἐκείνη δὲ καὶ προπαροξύνεταί φησιν ὡς προνοία καθὰ προεγράφη. διέχει δὲ ναυπλίας περὶ δώδεκα στάδια. ἡ τινι ναυπλία ἐφεξῆς, σπήλαιά φησι καὶ οἰκοδομητοὶ λαβύρινθοι. καλεῖται δὲ κυκλώπεια. ἔνθα σημείωσαι τὴν περὶ τὰ τοιαῦτα τῶν παλαιῶν σπουδήν. οὐ γὰρ μόνον ταῦτα καὶ ὁ κατὰ κρήτην λαβύρινθος λόγον πολὺν ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ ὁ αἰγύπτιος περὶ οὗ φησὶν Ἡρόδοτος, ὅτι λαβύρινθος περὶ αἴγυπτον, λόγου μείζων. εἰ γάρ τις τὰ ἐξ ἑλλήνων ἔργα συλλογίσεται διὰ τείχη καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐλάσσονος πόνου φανοῦνται τοῦ λαβυρίνθου τούτου. ἡ δὲ Ἑρμιόνη καλεῖται οὕτως, ἐπειδὴ ζεὺς καὶ ἥρα ἐνταῦθα ὡρμίσθησαν ἀπὸ Κρήτης ἀφικόμενοι. ἀπὸ γοῦν τοῦ ὁρμίζω, τροπῇ τοῦ ο εἰς ε, ἑρμιόνη. τὸ δὲ πρωτότυπον αὐτοῦ, ἑρμιών. ἡ γενικὴ ἑρμιόνος. ὥσπερ δέ φασι κάλυκος καλύκη. χιτῶνος χιτώνη, ἡγεμόνος ἡγεμόνη, οὕτως ἑρμιόνος ἑρμιόνη. ἕτεροι δὲ πρωτότυπον μὲν φασὶ τὴν ἑρμιόνην. ἑρμιόνα δὲ εἰπεῖν, ὅμοιον ὡς καὶ Σοφοκλῆς δωδῶνα, τὴν δωδώνην φησίν. ἐθνικὸν ταύτης, οἱ ἑρμιονεῖς. ἱερὸν δὲ ἐν αὐτῇ παρθένου ἥρας. ὁ δὲ γεωγράφος λέγει ὅτι ἑρμιόνη, οὐκ ἄσημος πόλις. καὶ ὅτι τεθρύλληται, παρ᾽ ἑρμιονεῦσι τὴν εἰς ᾅδου κατάβασιν σύντομον εἶναι. διὸ οὐκ ἐντιθέασιν ἐνταῦθα τοῖς νεκροῖς ναῦλον. εἰ δὲ καὶ ἐκ τοῦ λακωνικοῦ ταινάρου σπηλαίου ἐκείνου μεγάλου καὶ ἀφεγγοῦς καταβαίνειν ἦν ἐς ᾅδην, ἕτερος μῦθος εἰπεῖν ἐτόλμησεν οὐκ ἀφυῶς. καὶ Σκύλλαιον δέ φησι τόπος ἐστὶν αὐτῇ, ἀπὸ Σκύλλης ὀνομασθὲν τῆς νίσου θυγατρός, περὶ ἧς ἀλλαχοῦ εἴρηται. οὐ μὴν ὅθεν καὶ τὸ περὶ τὴν Σικελίαν σπήλαιον. Ἀσίνη δὲ, οὐ μόνη αὕτη, ἀλλὰ καὶ ἕτεραι. ὧν μία καὶ λακωνικὴ πόλις, ἀπὸ Ἀσίνης κληθεῖσα, θυγατρὸς Λακεδαίμονος. ὁ δὲ γεωγράφος καὶ κόλπον Ἀσιναῖον, μάλιστα δὲ Ἀσίνην οἶδεν ὁμώνυμον ταύτῃ. φησὶ γοῦν. ἀσίνη, κόλπος ἔνθα αἱ πόλεις αἱ ὑπὸ ἀχιλλεῖ ὑπεσχημέναι ἐξ ἀγαμέμνονος. λέγει δὲ καὶ ὅτι ἀσίνη καὶ Ἑρμιὼν, Δρυόπων οἰκητήριον, Δρύοπος τοῦ ἀρκάδος κατοικίσαντος αὐτοὺς ἐνταῦθα ἐκ τῶν περὶ σπερχειὸν τόπων. λέγει δὲ καὶ κόλπον ἑρμιονικὸν, ἀρχόμενον ἀπὸ ἀσίνης πολίχνης.

Τροιζὴν δὲ πόλις, οὐκ ἄσημος, ὑπερκειμένη θαλάσσης πεντεκαίδεκα σταδίων. ἧς πρόκειται νησίδιον. καλεῖται δὲ ἀπὸ Τροιζῆνος υἱοῦ Πέλοπος. ἡ δ᾽ αὐτή ποτε καὶ ἀφροδισιάς. καὶ σαρωνία. καὶ ἡ ποσειδωνία, ἢ ποσειδωνιὰς, ὡς ἱερά φησι ποσειδῶνος. καὶ ἀπολλωνιὰς δὲ. ἔστι δέ φασι καὶ ἑτέρα ἐν Ἰταλίᾳ μεσσαλιωτική. τῆς δὲ Τροιζῆνος ταύτης, λιμὴν ᾄδεται ὁ Πώγων, ὅθεν ἐπὶ τῶν ἀτρίχων τὸ γένειον καὶ ψευδομένων τὸν ἀνδρεικὸν πώγωνα, λέγεται παροιμιωδῶς τὸ, πλεύσειας εἰς Τροιζῆνα. ἱστορεῖ δὲ Ἀθήναιος τροιζήνιον οἶνον. ὃς λέγεταί φησιν, ἀγόνους ποιεῖν τοὺς πίνοντας. λέγουσι καὶ περί που τὴν ἀχαΐαν, ἀμπέλου τι γένος εἶναι, ἀφ᾽ ἧς οἶνος ἐκθλίβεται, ποιῶν ἐξαμβλοῦν τὰς ἐγκύμονας γυναῖκας. κἂν τῶν βοτρύων δέ φησι φάγωσιν, ἐξαμβλοῦσι.

Σημείωσαι δὲ ὅτι τινὰ τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων, τροίζηνα προπαροξυτόνως ἔγραψαν οἷς καὶ Ἡρωδιανὸς συνηγορεῖ, εἰς ᾧ περὶ ταχυτῆτος καὶ δηϊοτῆτος εἰπὼν, ὡς ἡ δωρὶς καὶ αἰολὶς διάλεκτος οὐδέποτε κατὰ γενικὴν περιττοσύλλαβον, τὸ η μετατιθέασιν εἰς ἄλφα, εἰ μὴ βαρύνοιτο. ἕλλην ἕλλαν. τροίζην τροίζαν. ποιμὴν δὲ καὶ λιμὴν, οὐκ ἂν ἐροῦσι διὰ τοῦ ἄλφα, ἐπεὶ ὀξυτονεῖται. ἐπὶ μέντοι μονοσυλλάβων, μετατιθέασι τὸ, σφὴξ καὶ μὴν, σφὰξ λέγοντες καὶ μάν. σεσημείωται φησὶ τὸ ἐσθὰς, ὀξυνόμενον, καὶ διὰ τοῦ ἄλφα λεγόμενον παρὰ Πινδάρῳ ἐν πυθιονίκαις. τὰς δὲ Ἠιόνας, οὐχ εὑρομεν πάνυ περιλαλουμένας. ἑνικῶς δὲ ἠιὼν λέγεται πόλις χεῤῥονησία παρὰ Θουκυδίδῃ. ἔστι δὲ καὶ στρυμονική. λέγεται δὲ καὶ ἑτέρα ἠιὼν πιερική. ἰστέον δὲ ὅτι τὰ παλαιὰ σχόλια καὶ τὰς ὁμηρικὰς ταύτας ἠιόνας, ἑνικῶς λεγομένας οἴδασιν. ὡς δηλοῖ ὁ εἰπὼν ὅτι ἡ δ᾽ ἠιὼν, οὐκ οἰκεῖται. τινὲς δὲ οἴονται αὐτὴν εἶναι τὴν Καλαύρειαν. φασὶ γοῦν ὅτι ἀοίκητός ἐστιν ἡ ἠιών. νομιζομένη παρά τινων, ἡ Καλαύρεια νῆσος εἶναι, περὶ ἧς ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ δηλοῦται. ὁ Στράβων δέ φησιν ὅτι ἠιόνες, κώμη τὶς, ἣν ἐρημώσαντες Μυκηναῖοι ἢ ἀθηναῖοι, ναύσταθμον ἐποιήσαντο. Ἐπίδαυρος δὲ θηλυκῶς μὲν λέγεται, κατὰ τὸν τὰ ἐθνικὰ γράψαντα. εἰπόντα ὅτι τὸ ἀμπελόεντα ἐπίδαυρον, μετὰ ἀρσενικοῦ ἐπιθέτου, θηλυκόν ἐστιν. ὡς καὶ τὸ ψολόεντος ἐχίδνης παρὰ Νικάνδρῳ. καὶ τοῦ ἠμαθόεντος πύλου, καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἐκαλεῖτο δέ ποτε λειμηρὴ διὰ διφθόγγου, ὡς λειμῶνας ἔχουσα. ἢ καὶ διὰ τοῦ ι, ὡς πολυλίμενος κατὰ ἀρτεμίδωρον. οἱονεὶ λιμενηρά τις οὖσα. ἔστι δέ φασι τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου. ἐκλήθη δὲ καὶ Μιλησία καὶ αἱμηρὰ, διὰ τὸ συχνὰ αἱμάσσεσθαι θύμασι τὸν ἐκεῖ βωμὸν τοῦ ἀσκληπιοῦ, ὃς κατ᾽ ἐξαίρετον ἐτιμᾶτο. εἶτα ἐπίταυρος ὠνομάσθη. καὶ ἐκεῖθεν ἐπίδαυρος. κατὰ δὲ τὸν γεωγράφον, καὶ ἐπίκαρον αὐτὴν οἴονταί τινες, ὡς Καρῶν αὐτήν ποτε κατασχόντων. οὐκ ἄσημος δέ φησιν ἐστὶ πόλις διὰ ἐπιφάνειαν ἀσκληπιοῦ μάλιστα. κεῖται δ᾽ ἐν μυχῷ τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου, βλέπουσα πρὸς ἀνατολὰς θερινάς. ἐρυμνὴ φυσικῶς. πανταχόθεν περίπλουν ἔχουσα στάδια πεντεκαίδεκα. περικλείεται δὲ, ὄρεσιν ὑψηλοῖς. τοῦ δ᾽ αὐτοῦ φησὶν εἶναι κόλπου καὶ τὴν προκειμένην αἴγιναν. τινὲς μέντοι τοῦ Μυρτῴου φασὶ τὴν αἴγιναν. τὸ δὲ ἐν αὐτῇ ἀσκληπιεῖον, καμνόντων τε πλῆρες ἦν φασὶ καὶ πινακίων ἀνακειμένων, ἐν οἷς αἱ θεραπεῖαι ἀναγεγράφαται. φυλάσσει δὲ μέχρι καὶ νῦν τὸ ὄνομα καλουμένη Ἐπίδαυρος. ἑτέρα δέ ἐστιν αὕτη παρὰ τὴν Ἐπίδαμνον. ἐκείνη γὰρ ἑτέρως γραφομένη, πόλις ἐστὶν Ἰλλυρικὴ τὸ νῦν δυῤῥάχιον. ἀμπελόεσσαν δὲ λέγει ἐπίδαυρον, ὡς τὴν Ἰστίαιαν εἶπε πολυστάφυλον. πλὴν ὅσον ἐκεῖ μὲν ἐκ τοῦ καρποῦ, ἐνταῦθα δὲ ἀπὸ τοῦ φυτοῦ τὸ ἐπίθετον εἴληπται.

Αἴγινα δὲ, ἧς ἐνταῦθα ἐκτείνεται ἡ παραλήγουσα διὰ τὸ μέτρον, ἀρκούντως ἠξίωται λόγου ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ, κεῖται δὲ πλησίον ἐπιδαύρου

περὶ τῆς ἀττικῆς. ἔσχε δὲ τοὔνομα, ἐξ αἰγίνης τῆς ἀσωποῦ, Οἰνώνη πρότερον καλουμένη. καὶ τόπος δέ τις φασὶ τῆς ἐπιδαυρίας, αἴγινα ἐκαλεῖτο, διὸ πρὸς διαστολὴν ὁμωνυμίας, γράφουσί τινες παρὰ τῷ ποιητῇ ἀντὶ τοῦ, οἵ τ' ἔχον αἴγιναν, νῆσον τὴν αἴγιναν. ἵνα διαστείλωσι τῆς νήσου, τὴν χέρσον αἴγιναν. ἔνδοξος δέ ποτε ἡ νῆσος αἴγινα. Οἰνώνη δέ φασιν ἐκαλεῖτο πάλαι ποτὲ, ὁμωνύμως δυσὶ δήμοις ἀττικοῖς. γέγονε δὲ λαμπρὸς διὰ λυπρότητα χώρας, θαλαττουργούντων ἐμπορικῶς τῶν ἐκεῖ. ἐκόπη δὲ καὶ ἀργύρειον πρῶτον ὑπὸ Φειδίου ἐνταῦθα. καὶ ἦν φασιν ἐξαίρετόν τι ἐν ἀργυρίοις, ὁ αἰγιναῖος ὀβολός. Μάσης δὲ, τὸν μὲν πολίτην παράγει μασήτιον. λέγεται δέ φασι καὶ τρισυλλάβως ἡ μάσητος. ἔστι δὲ κώμη Μάσητος. καὶ λίμνη φησὶ καὶ νῆσος. τὸ δὲ Μάσιον τρισυλλάβως ὡς πάριον, ὄρος φασὶ Μεσοποταμίας, περί που τὴν ἑώαν Νίσιβιν. Τὸ δὲ ὀγδώκοντα, κρᾶσιν ἔπαθε τοῦ ο καὶ η, οἷον καὶ τὸ δῶμα καὶ ἡ σιωπή. καὶ τὸ ἐπιβώσομαι ἀντὶ τοῦ βοήσω. καὶ τὸ βωστρεῖν ἐν Ὀδυσσείᾳ. καὶ τῷ μισυ παρὰ Ἡσιόδῳ καὶ παρὰ Ἡροδότῳ, ὁ ἐκ τοῦ θρόνου πηδήσας, ἀνέβωσε. καὶ βωθήσαντες εἰς τὸν Ἰσθμόν. καὶ τὸ ἐπιβωστὰν παρὰ τῷ αὐτῷ. καὶ τὸ ἐννώσαντα, ἀντὶ τοῦ ἐννοήσαντα καὶ τὰ ὅμοια. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸν πρὸ ὀλίγου ῥηθέντα Μηκιστέα, ταλαϊονίδην ὁ ποιητὴς καλεῖ. ἤγουν υἱὸν Ταλαοῦ. ἔοικε δὲ διώνυμος εἶναι ὁ Ταλαός, οὕτω τε καλούμενος. ἐξ οὗ καὶ πατρωνυμικὸν ἔσται ὁ ταλαΐδης, καὶ ταλαΐων, ὅθεν ὁ ταλαϊονίδης. εἰ δέ γε μὴ διωνυμεῖ, ἀλλὰ μοναχῶς λέγεται ταλαός, πλεονασμὸν ἔπαθε δύο συλλαβῶν ὁ ταλαϊονίδης, ἀπὸ τοῦ ταλαοῦ γεγονὼς, ὡς καὶ οἱ παλαιοί φασιν. ἡγεῖτο δὲ συμπάντων τῶν ἀργείων, ὁ Διομήδης ὡς ἄριστος. ἄλλως γὰρ ὡς μὴ ἀκραιφνὴς ἀργεῖος καὶ ἐκ προγόνων αὐθιγενὴς, οὐκ ἂν προεκρίθη ἄρχειν. τὰ γὰρ ἀνέκαθεν, αἰτωλὸς ἦν. Τυδεὺς γοῦν ἐν αἰτωλίᾳ ἐμφυλίῳ φόνῳ χρανθεὶς καὶ φυγὼν εἰς ἄργος, καὶ γήμας Δηϊπύλην τὴν ἀδράστου θυγατέρα, Διομήδην ποιεῖται. εἰς ὃν περιέστη τὸ τῆς βασιλείας τοῦ Ἀδράστου μέρος, ἄπαιδος τὰ πρὸς ἀρρένων τελευτήσαντος. πλατύτερον δὲ εἰπεῖν ὅπως ἡ ἀρχὴ περιῆλθε τῷ Διομήδει. Ἰστέον ὅτι κατὰ τὴν ἱστορίαν, ἐπὶ ἀναξαγόρου υἱοῦ Προίτου βασιλέως ἄργους, ὁ μάντις Μελάμπους καθάρας τῆς μανίας τὰς ἀργείας, ἢ ὥς τινες μᾶλλον φασὶ τὰς προιτίδας, ἐκοινώνησεν αὐτῷ τῆς ἀρχῆς, ἅμα βίαντι τῷ οἰκείῳ ἀδελφῷ, καθάπερ συνήρεσε. τούτων δὲ βίαντος μὲν, Ταλαός. Μελάμποδος δὲ, Ἰοκλῆς. ἀναξαγόρου δὲ, Ἴφις. ὧν καταδυναστεύσας ὁ βιαντίδης Ταλαὸς, μόνος ἦρξεν. ὕστερον δὲ ἀμφιάραος ὁ τοῦ ῥηθέντος Ἰοκλέος, ἄρχει, Ταλαὸν ἀνελών. ἄδραστος δὲ ὁ Ταλαοῦ δείσας, καὶ εἰς Σικυῶνα ἐλθὼν, τὴν ἐκεῖ ἀρχὴν δέχεται, Πολύβου τοῦ μητροπάτορος. καὶ ἅμα Ἴφιδι ἐπιστρατεύσας ἀμφιαράῳ καὶ νικήσας, πάλιν εἰς τρία κατέστησε τὴν ἀρχήν. εἶτα ἀμφιαράου μὲν ἐν Θήβαις ἀπολωλότος, Ἴφιδος δὲ ἐν νόσῳ, ἀδράστου δὲ ἐπὶ τῷ πένθει αἰγιαλέως, ἀγαμέμνων ὑφ' ἑαυτῷ ποιησάμενος τὸ ἄργος, ἐμέρισεν αὐτὸ ἐν τῷ στρατεύειν ἐπὶ Ἴλιον, τοῖς ἀπογόνοις τῶν ἀρχόντων ἐκείνων. Σθενέλῳ Προιτίδῃ. εὐρυάλῳ ταλαϊονίδῃ. καὶ Διομήδει, ὁμοίως διὰ τὴν ἐπιγαμίαν ἀδράστου. οὐ γὰρ μόνον θυγατριδοῦς ἦν ὁ Διομήδης τῷ ἀδράστῳ ἀπὸ Δηϊπύλης, ἀλλὰ καὶ γαμβρὸς ἐπὶ αἰγιαλείᾳ τῇ θυγατρί. τὸν γὰρ τοῦ ἀμφιαράου, ὑπενόει τουτέστιν ὑπώπτευσεν, ὡς φίλοιο Θυέστου. τοιαῦτα τὰ τῆς ἱστορίας. ἦν οἱ ἐκθέμενοι, φασὶ καὶ ὅτι τὸ ἄργος ἀπὸ ἄργου ὠνομάσθη ἀπογόνου Φορωνέως. καὶ ὅτι διὰ τὸ πρῶτον ᾠκίσθαι τὸ ἄργος, διὰ τοῦτο καὶ πρῶτον ἐτάχθη τῶν ὑπὸ τῷ ἀγαμέμνονι ἐν τῷ ῥηθέντι καταλόγῳ. ἐξ οὗ φασὶ καὶ πάντες ἕλληνες, ἀργεῖοι. διὸ ὦφλε δίκην ἐξ ἐρήμης ὁ ποιητὴς ἀνδρὶ φθονερῷ. κατὰ γὰρ τὴν Ἡροδότου ἱστορίαν, Κλεισθένης Σικυῶνος τύραννος, ἀργείοις πολεμήσας, ἔπαυσε τοὺς ῥαψῳδοὺς ἐν σικυῶνι ἀγωνίζεσθαι, τῶν Ὁμήρου φησὶν ἐπῶν ἕνεκα, διότι ἀργεῖοι καὶ ἄργος τὰ πολλὰ ἐν αὐτοῖς ὑμνοῦνται. δῆλον δὲ ὅτι, οὐ μικροβασιλεὺς ὁ ἀγαμέμνων. ὃς καθάπερ ἄλλοις ἑτέροις τόποις, οὕτω καὶ τοῖς περὶ Διομήδην τὴν ἀργείαν ἀπεχαρίσατο. λέγουσι δὲ οἱ παλαιοὶ ἐν τῷ τῶν ἀργείων τούτῳ καταλόγῳ, καὶ ὅτι ἀκολούθως μετὰ Σαλαμῖνα, ἐπὶ πελοπόννησον ἥκει ὁ ποιητής. ἐπεὶ δέ φασι τότε ἓξ ἦσαν ἐκεῖ δυναστεῖαι, ἐν μὲν τῷ πρὸς ἠῶ μέρει, ἤτοι τῷ ἀνατολικῷ, δύο. ἐν δὲ τῷ πρὸς ἑσπέραν, τέσσαρες. πρώτας τὰς πρὸς ἠῶ καταλέγει. τὴν ἀργολικὴν ἤτοι τὴν τῶν ἀργείων. καὶ τὴν μυκηνίδα, ἥτις ἦν ὑπὸ τῷ ἀγαμέμνονι. εἶτα λακωνικὴν καὶ πύλιον. εἶτα ἠλείαν καὶ ἀρκαδικήν. ζητητέον δὲ, τί δή ποτε δηλοῖ τὸ ἓξ ἦσαν δυναστεῖαι ὡς ἀνωτέρω ἐγράφη, ἵνα μὴ διαφωνία τις ἐνταῦθα εἴη πρὸς Ἡρόδοτον εἰπόντα, ὅτι οἰκεῖ πελοπόννησον ἔθνη ἑπτά.

Οἳ δὲ Μυκήνας εἶχον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἀφνειόν τε Κόρινθον ἐϋκτιμένας τε Κλεωνὰς,
Ὀρνειάς τ' ἐνέμοντο, Ἀραιθυρέην τ' ἐρατεινὴν,
Καὶ Σικυῶν'. ὅθ' ἄρ' Ἄδρηστος πρῶτ' ἐμβασίλευεν.
Οἵ θ' Ὑπερησίην τε, καὶ αἰπεινὴν Γονόεσσαν,
Πελλήνην τ' εἶχον, ἠδ' Αἴγιον ἀμφενέμοντο,
Αἰγιαλόν τ' ἀνὰ πάντα, καὶ ἀμφ' Ἑλίκην εὐρεῖαν,
Τῶν ἑκατὸν νηῶν ἦρχε κρείων Ἀγαμέμνων

Ἀτρεί

Ἀτρείδης. ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
Λαοὶ ἕποντ'. ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκὸν
Κυδιόων, ὅτι πᾶσι μετέπρεπεν ἡρώεσσιν,
Οὕνεκ' ἄριστος ἔην. πολὺ δὲ πλείστους ἄγε λαούς.

Ὅτι οἳ τὰς Μυκήνας εἶχον. καὶ Κόρινθον. καὶ Κλεωνάς. Ὀρνειάς τε. Ἀραιθυρέην τε καὶ Σικυῶνα. Ὑπερησίην τε καὶ Γονόεσσαν. Πελλήνην τε. καὶ Αἴγιον. Αἰγιαλόν τ' ἀνὰ πάντα, καὶ Ἑλίκην, ὑπὸ τῷ Ἀγαμέμνονι ἦσαν, ἄρχοντι νηῶν ἑκατόν. ἅμα τούτῳ φησὶ πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι λαοὶ ἕποντο. τοῦτο δὲ εἶπε, διὰ τὰς ἑκατὸν νῆας. τάχα δὲ καὶ πλήρεις οὔσας. ἐντεῦθεν δὲ καὶ εὐρυκρείων δείκνυται εἶναι. ὅτε δὲ μάθωμεν ὅτι καὶ τοῖς Ἀρκάσιν ἑξήκοντα νῆας κενὰς ὁ αὐτὸς Ἀγαμέμνων δέδωκε, τότε πλεῖόν τι σεμνὸν ἐπ' αὐτῷ γνωσόμεθα. ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι ὅτι ταὐτὸν ἡγεῖται ὁ ποιητὴς λέγειν νῆες ἕποντο καὶ λαοὶ ἕποντο. εἶτα μὴ θέλων ἀπαραλάλητον ἀφεῖναι τὸν γεραρώτατον εὐρυκρείοντα, ἐπάγει. ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκὸν κυδιόων, ὅτι πᾶσι μετέπρεπεν ἡρώεσσιν, οὕνεκ' ἄριστος ἔην. πολὺ δὲ πλείστους ἄγε λαούς. ἐγκώμια δὲ ταῦτα βασιλέως, βραχέα μὲν τῇ περιγραφῇ, πολυειδῆ δὲ τοῖς νοήμασιν. Ὅρα δὲ ὅτι τὸ πολὺ πλείστους ἄγε λαούς, ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ῥηθέντος, παρῴδηται. ὅπερ ἦν τὸ, ἅμα τῷ γε, πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι λαοὶ ἕποντο. καὶ νῦν μὲν οὕτως ἐν στενῷ τὸν βασιλέα ἐπαινεῖ. προϊὼν δὲ, πλατύτερον καὶ λαμπρότερον. εἰδέναι δὲ χρή, ὅτι ὅσα μὲν γνῶναι ἀπὸ συναναγνώσεως κοινῆς, Ἀγαμέμνων ὁ ῥηθεὶς, τῶν Μυκηνῶν λέγεται βασιλεύς. οἱ δὲ παλαιοὶ εὑρεθῆναι φασὶν ἐν πολλοῖς, Ἀγαμέδοντα λεγόμενον. ὥσπερ καὶ τὸν Ἀχιλλέα, Ἀθιλέα. καὶ τὸν Κάλχαντα, Χάλκαντα. καὶ ὁ Βελλεροφόντης δέ φασιν, Ἐλλεροφόντης, ἐν τοῖς Ζηνοδότου εὕρηται. καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς δέ που, Ὀλυσσεύς. καὶ ἡ Ὀδύσσεια, Ὀλύσσεια. καὶ ὁ Ἰκάριος, Ἰκάδιος. καὶ τοιαῦτα μὲν ταῦτα. ὁ δὲ ποιητὴς, μετ' ἐπιθέτων προάγει τινὰς τῶν ῥηθεισῶν πόλεων. τὰς μὲν Μυκήνας, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον εἰπών. τὴν δὲ Κόρινθον, ἀφνειόν. ὡς καὶ εἶναι ἀμφίβολον, εἴτε τὴν ἀφνειὸν Κόρινθον χρὴ εἰπεῖν ὁμωνύμως τῷ ἥρωϊ ἀφ' οὗ καλεῖται, εἴτε ἀττικῶς καὶ ἰωνικῶς, τὴν ἀφνειὸν Κόρινθον. τὰς δὲ Κλεωνὰς, ἐϋκτιμένας λέγει. ἐρατεινὴν δὲ τὴν Ἀραιθυρέην. αἰπεινὴν δὲ τὴν Γονόεσσαν, καὶ εὐρεῖαν τὴν Ἑλίκην. τούτων δὲ ἡ μὲν Μυκήνη, ἀπό τινος νύμφης φασὶ Λακωνικῆς ὠνομάσθη. ἢ ἀπὸ Μυκηνέως υἱοῦ Σπάρτωνος ἀδελφοῦ Φορωνέως. ἢ ἀπὸ μύκητος τοῦ ξίφους, ὃ ἐφόρει Περσεύς. οὗ πεσόντος φασὶ κατὰ κέλευσιν Ἑρμοῦ, τὴν πόλιν ἐκεῖ ἔκτισε. μύκης δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἡ λαβὴ τοῦ ξίφους. ἡ δὲ χρῆσις καὶ παρ' Ἡροδότῳ ἐν τῷ, καὶ τοῦ κολεοῦ τοῦ ξίφους ὁ μύκης ἀποπίπτει. πολυσήμαντος δὲ ἡ τοῦ μύκητος λέξις. λεγομένη οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ ἐκ γῆς φυομένου ἐδωδίμου περιττώματος, ὃ δὴ ἀμανίτην φαμὲν κοινότερον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς μύκης. ἥτις ἀνθρακώδης τῶν ἀναπτομένων ἐλλυχνίων προβέβληται. δηλοῦσα δὲ ὡς εἴρηται καὶ τὴν ξίφους λαβὴν, ἧς αἱ Μυκῆναι παρώνυμοι. κατὰ δέ τινας Μυκήνη, ἀπὸ τοῦ μυκήσασθαι τὴν Ἰὼ, βοῦν ἐκεῖ γενομένην. λέγεται δὲ καὶ ἑνικῶς Μυκήνη καὶ πληθυντικῶς. ὁ δὲ πολίτης αὐτῆς, οὐ μόνον Μυκηναῖος, ἀλλὰ καὶ Μυκηνεύς, κατὰ τὸν τὰ ἐθνικὰ γράψαντα. ἐταπεινώθησαν δέ φησι μετὰ τὰ Τρωϊκὰ αἱ Μυκῆναι. καὶ οἱ τὸ Ἄργος ἔχοντες, εἶχον καὶ Μυκήνας συντελούσας εἰς ἕν. χρόνοις δ' ὕστερον, κατεσκάφησαν ὑπὸ Ἀργείων, ὥστε μηδ' ἴχνος εὑρίσκεσθαι τῆς Μυκηναίων πόλεως. καί πως ἔοικεν ἡ ποιητικὴ μαντικὴ τοῦτο προειπεῖν διὰ τῆς Ἥρας. ἥτις φιλτάτην, ὥς που φησὶ παρ' Ὁμήρῳ, τὴν Μυκήνην ἔχουσα, ὅμως ἀφίησι πορθηθῆναι τῷ Διὶ, ὅτε ἐκεῖνος βούλοιτο. οὐκοῦν ζητητέον ἄρτι τὰς Μυκήνας. ὁ χρόνος γὰρ κατὰ τὸν γεωγράφον, τῶν Ὁμήρου ἠμαύρωκε τὰ πολλὰ, λέγοντος οὐ τὰ νῦν, ἀλλὰ τὰ ἀρχαῖα. φέρεται δὲ ἱστορία, καὶ ὅτι Μυκήνας Περσεὺς μὲν ἔκτισε. διεδέξατο δὲ, Σθένελος. εἶτα Εὐρυσθεὺς Περσείδης καὶ αὐτὸς ὤν. ἐπεὶ δὲ συμβαλὼν Ἀθηναίοις τελευτᾷ, προΐσωσι κατά τι λόγον, Ἀτρέα, αὐτόθι διάγοντα μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ Θυέστου ἐπὶ τῷ φόνῳ Χρυσίππου. εὐδαιμονήσασα δὲ τὸ παλαιὸν, ὕστερον ἐδυσπράγησε. μετὰ γὰρ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, Ἀργεῖοι καὶ Κλεωναῖοι ἐπελθόντες καὶ Τεγεᾶται, ἄρδην αὐτὰς καθεῖλον, καὶ τὴν γῆν διενείμαντο. ἡ Κόρινθος δὲ, πόλις περιώνυμος. καὶ πολλῶν αἰτία λόγων τοῖς πάλαι σοφοῖς, ἐν οἷς ἐστι καὶ Πίνδαρος, ἔσω τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ ἰσθμοῦ κειμένη. ἐκαλεῖτο δέ φασι ποτὲ καὶ Ἐφύρα, ἀπὸ Ἐφύρης τινὸς ἡρωΐνης. καὶ Ἡλιούπολις δέ φασιν ἐκλήθη διὰ τὸ ξηρὰ εἶναι, καὶ παλγος δὲ ἡ αὐτή. εὐθήνησε δέ ποτε τῇ τῶν ἑταιρίδων εὐφορίᾳ. ὅθεν καὶ κορινθιάζεσθαι, τὸ μαστροπεύειν. ἢ ἑταιρεῖν, ἀπὸ τῶν ἐν Κορίνθῳ ἑταιρῶν. ἦν δέ τι καὶ σχῆμα κιόνων κορινθιουργὲς λεγόμενον. ἡ δὲ περὶ αὐτὴν Ἀκροκόρινθος, ἐκαλεῖτο φασὶ καὶ Ἐπώπη. διότι Σίσυφος ἐκεῖ ἀφ' ὑψηλοῦ ἐπώπτευσεν ὅπως ὑπὸ Διὸς ἡ Αἴγινα ἡρπάσθη. ἀφνειὸν δὲ Κόρινθον ὁ ποιητής φησι, διὰ τὸ ἐκεῖ ἐμπόριον, κείμενον ἐπὶ τῷ ἰσθμῷ κατὰ τὸν γεωγράφον. ὃς καὶ δυοῖν λιμένων κύριον αὐτόν φησι δι' ὧν αἱ ἀμοιβαὶ τῶν φορτίων ῥᾴδιοι ἦσαν ἔκ τε Ἀσίας καὶ Ἰταλίας. ὑπὸ δὲ τῇ κορυφῇ τοῦ Ἀκροκορίνθου ὄρους, Πειρήνη κρήνη. λαλεῖ δὲ καὶ αὐτὸς πολλὰ εἰς ταύτην τὴν Κόρινθον. ἐν οἷς καὶ ὅτι περιᾴδονται τὰ κορινθιουργῆ χαλκώματα. σημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοὶ, ὅτι Κόρινθον, ἡνίκα ἡρωϊκόν ἐστι τὸ λαλοῦν πρόσωπον, Ἐφύρην καλεῖ. Θουκυδίδης δὲ, ἐμπόριον αὐτὴν Ἑλλάδος λέγει. ὁ δὲ γεωγράφος καὶ ταῦτα περὶ Κορίνθου φησίν.

ἀφροδίτης ἐκεῖσε ἱερὸν πλουσιώτατον. πλείους οὖν ἢ χιλίας ἱεροδούλους εἶχεν ἑταίρας, καὶ διὰ ταύτας πολυοχλεῖτο ἡ πόλις. καὶ ἐπλουτίζετο ἐξαναλισκομένων τῶν ναυτίλων. ὅθεν ἡ παροιμία φησίν. οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐς κόρινθον ἔσθ' ὁ πλοῦς. παρεξεσμένη πρὸς τὸ, οὐκ ἐνθάδ' οἱ πλοῖ τοῖσι σώφροσι βροτῶν. ὅ δή φησι Σοφοκλῆς. ἔχει δὲ ὄρος ὑψηλόν. ὅπερ εἰς ὀξεῖαν μὲν τελευτᾷ κορυφήν. καλεῖται δὲ ἀκροκόρινθος. ἡ μὲν κορυφὴ, ναΐδιον ἔχει ἀφροδίτης. ὑπὸ δὲ τῇ κορυφῇ, τὴν Πειρήνην εἶναι συμβαίνει κρήνην. ἔκρυσιν μὲν οὐκ ἔχουσαν. μεστὴν δ' ἀεὶ διαυγοῦς καὶ ποτίμου ὕδατος. ἐξ αὐτῆς δὲ καὶ ἐξ ἄλλων ὑπονόμων φλεβίων συνθλίβεται πρὸς τῇ ῥίζῃ τοῦ ὄρους, κρήνη ἐκρέουσα εἰς τὴν πόλιν, ἀφ' ἧς ἱκανῶς ὑδρεύονται. ἐνταῦθα φασὶ πίνοντα τὸν πήγασον, ἁλῶναι ὑπὸ τοῦ Βελλεροφόντου. ἠρημώθη δὲ ὕστερον ἡ πόλις, καὶ τὴν πλείστην αὐτῆς ἔχον οἱ σικυώνιοι. ἀνελήφθη δ' ὕστερον ὑπὸ Καίσαρος. χώραν δὲ ἔχει, οὐκ εὔγεων σφόδρα. ἀλλὰ σκολιάν τε καὶ τραχεῖαν. ὅθεν ὀφρυόεις κόρινθος ἐλέγετο. καὶ παροιμία ἐφέρετο λέγουσα. κόρινθος ὀφρύεται καὶ κοιλαίνεται. Κλεωναὶ δὲ, πόλισμα φασὶν ἐπὶ τῇ ὁδῷ τῇ ἐξ ἄργους εἰς Κόρινθον, ἐπὶ λόφου περιοικουμένου πανταχόθεν καὶ τετειχισμένου καλῶς. διέχει δὲ ἄργους μὲν, στάδια εἴκοσι. Κορίνθου δὲ ὀγδοήκοντα. ἐνταῦθα καὶ ἡ Νεμέα μεταξὺ Κλεωνῶν καὶ Φλιοῦντος. καὶ τὸ ἄλσος, ἐν ᾧ τὰ νέμεα συνετελοῦντο. καλοῦνται δὲ Κλεωναὶ, ἀπὸ Κλεώνης τῆς ἀσωποῦ, τοῦ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ Μετώπης τῆς καὶ παρὰ τῷ Πινδάρῳ. κατὰ δέ τινας, ἀπὸ τοῦ νεμεαίου λέοντος, ὃν ἀνεῖλεν Ηρακλῆς. οἱονεὶ λεωναὶ καὶ πλεονασμῷ κλεωναί. πληθυντικῶς δὲ αὕτη ἀεὶ λέγεται. ἡ μέντοι Κλεώνη νῆσος, περί που τὴν ᾀδομένην Κέρνην, αὕτη ἑνικῶς καὶ διὰ δύο νν γράφεται. Ηρόδοτος δὲ καὶ ἔσω τοῦ ἄθω οἶδε πόλιν κλεωνάς. Ορνεαὶ δὲ, ἡ δίχα τοῦ ι Ορνεαί, οὕτω γὰρ μάλιστα ἐν κοινῇ χρήσει κεῖται, κώμη ἐστὶν ἀργείας κατὰ τὸν γεωγράφον. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα μεταξὺ Κορίνθου καὶ Σικυῶνος. ταύτην δὲ ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας, πόλιν λέγει οὐ κώμην. πληθυντικῶς δὲ καὶ αὗται λέγονται, ὡς καὶ αἱ κλεωναί. γράφονται δὲ διὰ διφθόγγου αἱ ὀρνειαί. ὡς καὶ βρυσειαὶ καὶ αὐγειαί. καλεῖται δὲ οὕτως, ἢ ἀπὸ Ορνέως υἱοῦ Ερεχθέως, ἢ ἀπὸ Ορνέας νύμφης. ἢ ὅτι ἐφ' ὕψους κεῖνται. ἢ ὁμωνύμως Ορνέᾳ τῷ ποταμῷ. οὕτω δὲ καὶ ὁ γεωγράφος φησί. λέγων ὅτι Ορνεαὶ ἐπώνυμοι τῷ παραρρέοντι ποταμῷ. ὃς καὶ ταῦτα φησίν. ὡς νῦν μὲν, ἔρημοι. πρότερον δ' οἰκούμεναι καλῶς. ἐτιμᾶτο δ' ἐκεῖ πρίαπος. ὅθεν καὶ ὀρνεάτης ἐκαλεῖτο. κεῖνται δ' ὑπὲρ τοῦ πεδίου τοῦ τῶν Σικυωνίων. ἡ δὲ ἀραιθυρέα, καὶ Φλιοῦς φασὶν ἐκλήθη ἀπὸ Φλιοῦντος υἱοῦ διονύσου. φέρεται δὲ ἐν τοῖς τοῦ ἐθνογράφου, ὅτι ἄραντος ἥρωος, υἱὸς ἐγένετο ἄορις. καὶ θυγάτηρ ἀραιθυρέα. τούτους φλιάσιοι, θηρατάς φασι καὶ πολεμικούς. προαποθανούσης δὲ τῆς ἀδελφῆς, ἀπ' αὐτῆς ἡ χώρα ἐκλήθη. τοπικὸν αὐτῆς, Αραιθυρεύς. ἡ δὲ τοῦ γεωγράφου ἱστορία φησὶν ὅτι, Αραιθυρέα, ἡ νῦν Φλιασία. πόλις Φλιοῦντος. κειμένη μέσον Σικυωνίας ἀργείας Κλεωνῶν καὶ Στυμφάλων. πόλιν δ' εἶχεν ὁμώνυμον τῇ χώρᾳ πρὸς ὄρει ὀνομαζομένῳ Κηλώσσῃ. οἱ δ' ὕστερον ἀναστάντες ἐκεῖθεν, πρὸ τριάκοντα σταδίων ἔκτισαν τὴν φλιοῦντα. Σικυὼν δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν γεωγράφον, Μηκώνη πρότερον ἐκαλεῖτο. πρὸ δὲ τούτου αἰγιαλοί. μέμνηται δὲ Μηκώνης, καὶ Ησίοδος ἐν θεογονίᾳ. παραρρεῖ δὲ τὴν Σικυωνίαν, ἀσωπὸς κατὰ τὸν γεωγράφον, ἐκ τῆς προρρηθείσης Κηλώσσης λαμβάνων τὴν ἀρχὴν, καὶ ποιῶν τὴν ἀσωπίαν χώραν. ἕτερος δέ φησιν οὗτος παρὰ τὸν ῥέοντα περὶ Θήβας ἀσωπὸν καὶ Πλαταιὰς καὶ Τάναγραν. καὶ τὸν ἐν Ηρακλείᾳ τῇ τραχινίᾳ. καὶ τὸν ἐν τῇ Πάρῳ. καὶ ἰδοὺ τέσσαρες οὗτοι ἀσωποὶ ποταμοὶ κατὰ τὴν γεωγραφικὴν ἱστορίαν. λέγεται δὲ καὶ θηλυκῶς καὶ ἀρσενικῶς ἡ Σικυών. ἐκλήθη δέ ποτε καὶ Τελχινία, διὰ τὸ τοὺς ᾀδομένους τελχῖνας, καὶ αὐτόθι οἰκῆσαι. εὐδαίμων δὲ ἡ Σικυὼν καὶ δηλοῖ αὐτὸ καὶ παροιμία, λέγουσα. εἴη μοι τὰ μεταξὺ κορίνθου καὶ Σικυῶνος. Αδραστος δὲ πρῶτα ἐμβασίλευέ φησιν αὐτόθι. ἐπειδὴ ἐκπεσὼν Αργους ὡς προερρέθη, ἐκεῖ κατέστη καὶ ὑπέταξεν αὐτοὺς οὐκ εἰωθότας φασὶν ἄρχεσθαι. διὸ, πρῶτα ἐμβασίλευεν ἐρρέθη, διὰ τὸ, αὐτῶν πρώτῳ ἐκείνους ὑποταγῆναι. ἀνῴκισται δὲ κατὰ τὸν γεωγράφον ἡ Σικυὼν ἀπὸ θαλάσσης, ὀλίγα στάδια ἐπὶ λόφου ἐρυμνοῦ. ταύτης ἐτυράννησεν Αρατος ἀνὴρ ἐπιφανέστατος, ὁ καὶ τῶν Αχαιῶν ἄρξας. ἐνταῦθα δὲ ἱστέον ὅτι οἱ συνθέμενοι τὸ σικυήλατον, φάσιν δύνανται κατὰ τὸ δαφνὼν καὶ ἐλαιὼν, ἔνθα δηλαδὴ δάφναι καὶ ἐλαῖαι, οὕτω καὶ σικυὼν περιεκτικῷ τύπῳ, ὅπου περιέχονται σικυοί. οὓς οἱ παλαιοὶ καὶ σικύους προπαροξυτόνως ἔγραψαν. καὶ σίκυας, ὡς νέκυας. Υπερησία δὲ, πόλις φασὶν Αχαΐας. ἀπὸ Υπέρητος ὀνομασθεῖσα, υἱοῦ Λυκάονος. οἱ δὲ καλέσαντες αὐτὴν ὑπέρειαν, κακῶς εἶπον. Υπέρεια γάρ φασι, πηγὴ Μεσσηΐδος καὶ πόλις σικελική. Γονόεσσα δὲ, ἀκρωτήριον Πελλήνης. ἥτις ῥηθήσεται κατωτέρω. διὸ καὶ αἰπεινὴν αὐτὴν ὁ ποιητὴς καλεῖ, διὰ τὸ τῶν ἀκρωτηρίων ὑψηλὸν ὡς ἐπιπολύ. γονοῦσσα μέντοι τρισυλλάβως, πόλις Περραιβίας. ὥσπερ καὶ γόννος ἐν δισὶ νν, ὁ καὶ παρὰ Λυκόφρονι. οἱ δὲ Γοννεῖς, οὐδὲ αὐτοὶ ὁμηρικοί εἰσιν. ἀλλὰ πόλις Θράκης κατὰ τοὺς παλαιούς, οἱ καὶ ἀδριανοπολῖται. Πελλήνη δὲ, πόλις καὶ αὐτὴ Αχαΐας. ταύτης ἐθνικὸν, Πελληνεὺς καὶ Πελλήνιος. ἡ μέντοι Παλλήνη διὰ τοῦ α, πόλις ἐστὶ Θράκης. καὶ χερρόνησος δὲ τρίγωνος ἡ καὶ Φλέγρα λεγομένη, περὶ ἣν Ηρακλῆς τοὺς γίγαντας κατεπολέμησεν. ὁ δὲ γεωγράφος φησὶν ὅτι μετὰ σικυῶνα, Πελλήνη κεῖται. εἶτα αἴγειρα δευτέρα. τρίτη αἰγαί. ἃς καὶ αἰγὰν λέγουσιν ἑνικῶς, ποσειδῶνος ἱερὸν ἔχουσα. τετάρτη βοῦρα. μεθ' ἣν Ελίκη. μετὰ δὲ αὐτὴν, αἴγιον καὶ πατρεῖς. εἶτα Ωλενος. παρ' ᾧ ποταμὸς μέγας Μέλας. εἶτα

Δύμη

Δύμη, κληθεῖσα διὰ τὸ δυσμικωτέρα κεῖσθαι. πρότερον γάρ φασι Στράτος ἐκαλεῖτο. λέγει δὲ καὶ ὅτι Πελλήνη στάδια ἑξήκοντα τῆς θαλάσσης ὑπερκειμένη, φρούριον ἐρυμνόν. ἔστι δὲ καὶ κώμη Πελλήνη. ὅθεν καὶ Πελληνικαὶ χλαῖναι. ἃς ἔπαθλα ἐτίθεσαν ἐν τοῖς ἐκεῖ ἀγῶσιν, ὡς καὶ ὁ κωμικὸς δηλοῖ ἐν Ὄρνισιν. Αἴγιον δὲ, πόλις Ἀχαΐας καὶ αὐτή. οὗ πολίτης Αἰγιεύς. ὡς ὁ χρησμός. ὑμεῖς δ' Αἰγιέες, οὔτε τρίτοι οὔτε τέταρτοι. τουτέστιν οὐ μόνον πρωτεῖον ἐν ἀνδρίᾳ οὐ πλουτεῖτε, οὔτε μὴν δευτερεῖον ὡς ἀκοῦσαι βούλεσθε, ἀλλ' οὐδὲ τρίτοι οὐδὲ τέταρτοι τὰ εἰς ἀνδρίαν ἐστέ. ὁ δὲ Στράβων λέγει καὶ ὅτι Αἴγιον, ἱκανῶς οἰκούμενον. ἱστοροῦσι δ' ἐνταῦθα τὸν Δία ὑπ' αἰγὸς τραφῆναι. ἣν Ὠλενίην Ἄρατος λέγει, διότι πλησίον ἡ Ὠλένη ἢ ὁ Ὤλενος. κτίσμα ὁμώνυμον τοῦ Αἰτωλικοῦ, μεταξὺ Πατρῶν καὶ Δύμης. ῥεῖ δὲ αὐτόθι Σελινοῦς ποταμός. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι φησὶν ὁμώνυμοι τούτῳ ποταμοί. ὁ δὲ Αἰγιαλὸς, κατὰ τὸν γεωγράφον, τῶν Ἀχαιῶν ἐστὶ καὶ αὐτός. καὶ χώρα ἐκεῖσε Αἰγιάλεια τὸ παλαιόν. καὶ οἱ ἐνοικοῦντες, Αἰγιαλεῖς. ὕστερον δὲ, Ἰωνία ἐκλήθη ἀπὸ Ἰώνων, καθάπερ καὶ οἱ Ἀττικοὶ, ἀπὸ Ἴωνος τοῦ Ξούθου. Ἀθηναῖοι δέ φησιν ἔστειλαν εἰς ἀποικίαν ἐκεῖ τοὺς Ἴωνας. οἱ ἀντ' Αἰγιαλοῦ, Ἰωνίαν τὴν χώραν ἐκάλεσαν. καὶ τοὺς ἄνδρας ἀντ' Αἰγιαλέων, Ἴωνας. πλατὺς δέ τις ὁ αἰγιαλὸς οὗτος ἔοικεν εἶναι καὶ εὐρύχωρος καὶ διήκων ἐπὶ πολύ. διὸ καὶ ἐπεσημήνατο ὁ ποιητὴς, Αἰγιαλόν τ' ἀνὰ πάντα. τὸ γὰρ πάντα, πληθυσμόν τινα δηλοῖ τόπου. ἐλέγετο δέ φασιν Αἰγιαλὸς, καὶ ἡ παραθαλασσία πλευρὰ Πελοποννήσου, ἡ παρατείνουσα ἐκ Σικυῶνος ἕως Ἤλιδος. καὶ τάχα διὰ τοῦτον τὸν αἰγιαλὸν εἶπεν ὁ ποιητὴς τὸ ἀνὰ πάντα. ὡς τοσούτου τόπου ὄντος ὑπὸ Ἀγαμέμνονι. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι συνωνύμων οὐσῶν λέξεων τῆς ἠϊόνος καὶ τοῦ αἰγιαλοῦ, ὅμως οὐ ταυτόν ἐστι τοπικῶς ἐν ἱστορίαις, ἠϊὼν καὶ αἰγιαλός. ἀλλ' ὡς ἤδη ἐφάνη, ἕτερον μὲν ἠϊὼν, ἕτερον δὲ ἠϊόνες, καὶ ἕτερον αἰγιαλός. ὅτι δὲ καὶ πολλοὶ αἰγιαλοὶ, ἐν τοῖς ἑξῆς μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται. Ἑλίκη δὲ, ἀπὸ Ἕλικος φασὶ καλεῖται υἱοῦ Λυκάονος. ἢ ἀπὸ Ἑλίκης τῆς Ἴωνος μὲν γυναικὸς, Σελινοῦντος δὲ θυγατρὸς, υἱοῦ Ποσειδῶνος. ἠφανίσθη δέ φασιν αὕτη ὑπὸ κύματος. ἐξαρθὲν γὰρ ὑπὸ σεισμοῦ τὸ πέλαγος, κατέκλυσε καὶ αὐτὴν καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἑλικωνίου Ποσειδῶνος. ὃ ἐτίμων οἱ Ἴωνες, θύοντες ἐκεῖ τὰ Πανιώνια, περὶ ὧν φθάσαντες εἴπομεν. ἧς θυσίας ὑπονοεῖται μεμνῆσθαι καὶ ὁ ποιητὴς ἐν τῷ, βοῦς ἤρυγεν ἑλκόμενος Ἑλικώνιον ἀμφὶ ἄνακτα. τότε γάρ φασι νομίζουσι καλλιερεῖν περὶ τὴν θυσίαν ταύτην Ἴωνες, ὅταν θυόμενος ὁ ταῦρος ἐρεύξηται μυκητικῶς. λέγεται δὲ καὶ ἄλλη Ἑλίκη Θετταλική. νώροπα δὲ χαλκὸν λέγει, τὸν λαμπρὸν καὶ στερίσκοντα τοῦ ὁρᾶν. οἷα δυσωπουμένης τῆς ὄψεως πρὸς τὴν λαμπρότητα. ἔστι γὰρ στερητικὸν μὲν, τὸ νω. ὁρᾶν δὲ τὸ βλέπειν. ἐξ οὗ ὁ νῶροψ. Κυδιόων δὲ, ὁ γαυριῶν καὶ ὑψαυχενῶν. ὁποῖόν τι ἔοικε ποιεῖν ὁ Ἀγαμέμνων ἐν τῇ νῦν εἰς μάχην ἐξόδῳ.

Οἳ δ' εἶχον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν,
Φᾶρίν τε, Σπάρτην τε, πολυτρήρωνά τε Μέσσην,
Βρυσειάς τ' ἐνέμοντο, καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινὰς,
Οἵ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον Ἕλος τ' ἔφαλον πτολίεθρον,
Οἵ τε Λάαν εἶχον, ἠδ' Οἴτυλον ἀμφενέμοντο,
Τῶν οἱ ἀδελφεὸς ἦρχε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ἑξήκοντα νεῶν, ἀπάτερθε δὲ θωρήσσοντο.
Ἐν δ' αὐτὸς κίεν, ᾗσι προθυμίῃσι πεποιθὼς
Ὀτρύνων πόλεμόνδε. μάλιστα δὲ ἵετο θυμῷ
Τίσασθαι Ἑλένης ὁρμήματά τε, στοναχάς τε.

Ὅτι οἱ περὶ Λακεδαίμονα Φᾶριν τε Σπάρτην τε Μέσσην τε καὶ Βρυσειὰς καὶ Αὐγειὰς καὶ Ἀμύκλας καὶ Ἕλος καὶ Λάαν καὶ Οἴτυλον, ὑπὸ τῷ Μενελάῳ ἦσαν. ὃς νεῶν ἦρχεν ἑξήκοντα. ἑλόμενος δὲ ὁ ποιητὴς δαπανῆσαι ἐπαίνους καὶ εἰς αὐτὸν, καθὰ καὶ εἰς τὸν ἀδελφὸν Ἀγαμέμνονα, ᾧ καὶ συνέταξε τοῦτον, ἐπίτηδες λέγει ὅτι καὶ αὐτὸς προήει ᾗσι τουτέστι ταῖς ἑαυτοῦ προθυμίαις πεποιθὼς, ὀτρύνων πόλεμόνδε. μάλιστα δὲ ἵετο θυμῷ, τίσασθαι Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε. ἤγουν ἐκδικῆσαι ὡς καὶ προείρηται ὑπὸ Νέστορος, τὴν ἐξ ἀρχῆς ἁρπαγιμαίαν αὐτῆς ὁρμὴν, καὶ τὸν ὕστερον μεταμέλον. πολλαχοῦ γοῦν ὁ ποιητὴς στενάζουσαν αὐτὴν ποιεῖ ἐφ' οἷς ἡρπάγη, καὶ μεταμέλον τιθεμένην, ὃς δὴ ἀκεῖται πᾶν ἁμάρτημα. Τὸ δὲ προθυμίῃς πεποιθὼς, ἐκτείνει μὲν διὰ μέτρου ἀνάγκην τὸ ἐν τῇ παραληγούσῃ δίχρονον τοῦ, προθυμίαις. οὔτε δὲ ἀνδρεῖον παραδείκνυσι τὸν Μενέλαον, καὶ ἀφορμὴν δὲ δίδωσι τῇ παραβολῇ, ἐν ᾗ μυίας θάρσος αὐτὸν ἔχειν ὁ ποιητὴς ἐρεῖ. ἱστοροῦσι δὲ οἱ παλαιοὶ περὶ τῆς Μενελάου ἀρχῆς, ταῦτα. Οἴβαλος υἱὸς Περιήρους, ἦρχε Λακεδαιμονίων. οὗ παῖδες, Τυνδάρεως ἢ Τυνδάρης, καὶ Ἴκαρος, καὶ Ἄρνη. γνήσιοι οὗτοι. νόθος δὲ, Ἱπποθόων. ὃς συμφραξάμενος Ἰκάρῳ, Τυνδάρεων ἀπελαύνει. καὶ ἄρχει πολλοῖς πλήθων υἱοῖς. Ἡρακλῆς δὲ μετὰ τὴν ἐν τῇ Πύλῳ μάχην, θύσων εἰς Ἀμύκλας ἔρχεται κατὰ χρησμόν. Οἰωνοῦ δὲ υἱοῦ Λικυμνίου, προελθόντος ἐπὶ θέαν Λακεδαίμονος, θεράπων δὲ ἦν ὁ Οἰωνὸς ἑταῖρος τοῦ Ἡρακλέους, ἀναιροῦσιν αὐτὸν οἱ Ἱπποθοωντίδαι, θανάτου

κυνὸς ἕνεκα. ἐφ' οἷς Ἡρακλῆς ἅμα τῷ πατρὶ κατακτείνας αὐτοὺς, τὴν ἀρχὴν τῷ Τυνδάρῃ δίδωσι καὶ τοῖς παισὶ, Κάστορι δηλαδὴ καὶ Πολυδεύκει. ὧν μὴ στρατευσάντων, Μενέλαος ἄρχει. καὶ ταῦτα μὲν, τοιοῦτον. τῶν δὲ ῥηθέντων τόπων, τὴν μὲν Λακεδαίμονα, κοίλην λέγει ὡς καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, δι' ὃν λόγον καὶ Συρία κοίλη λέγεται. περιέχεται γὰρ ὑπὸ τοῦ Ταϋγέτου καὶ τοῦ Παρθενίου ὄρους ἡ Λακεδαίμων. τὴν δ' αὐτὴν, καὶ κητώεσσαν καλεῖ ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ. τὴν δὲ Μέσσην πολυτρήρωνα. ὡς καὶ πρὸ τούτων τὴν Θίσβην. τὰς δὲ αὐγειὰς, ἐρατεινὰς, διὰ τὸ καλὸν τοῦ τόπου ὡς ἔοικε. τὸ δὲ Ἕλος, ἔφαλον πτολίεθρον. ὡς καὶ τὴν Κήρινθον πρὸ ὀλίγων ἔφαλον εἶπεν. ἡ δὲ κατὰ μέρος θεωρία τῶν ῥηθεισῶν πόλεων ὡς ἐν συνόψει, τοιαύτη τίς ἐστιν. ἡ μὲν Λακεδαίμων, ἀπὸ Λακεδαίμονος ὠνόμασται. οὗ υἱὸς Ἀμύκλας. ἢ διότι συνθέμενοι κλήρῳ διανείμασθαι τὴν χώραν ἡρακλεῖδαι, ἐποίησαν οὕτω. καὶ ὁ λαχὼν πρῶτος, λαβὼν ταύτην, ἐκάλεσεν ἀπὸ τοῦ πράγματος. ὅθεν λαβεδαίμων ἢ λαχεδαίμων, διότι ἀγαθῷ δαίμονι τουτέστι τύχῃ ταύτην ἔλαβεν ὁ λαβὼν. ἢ ἔλαχεν ὁ λαχὼν. καὶ τροπῇ τοῦ β' ἢ τοῦ χ εἰς κ', λακεδαίμων. λέγεται δέ φασι Λακεδαίμων, καὶ ἡ χώρα καὶ ἡ πόλις. ἡ μὲν χώρα, ἐν τῷ, τά οἱ ξεῖνος λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας. ἡ δὲ πόλις, ἐν τῷ, οἳ δ' ἷξον κοίλην λακεδαίμονα πρὸς δώματα Μενελάου. καὶ ὅτε γοῦν τις ἀκούσει τὴν λακεδαίμονα ἑκατόμπολιν εἶναι, τὴν χώραν νοήσει. σαφέστερον δὲ καὶ ἀκριβέστερον ὁ γεωγράφος φησὶν, ὅτι ἡ λακωνικὴ τὸ παλαιὸν μὲν, ἑκατόμπολις. καὶ τὰ ἑκατόμβαια διὰ τοῦτο ἐθύετο ἐκεῖ κατ' ἔτος. νῦν δέ φησι πολίχναι τινές εἰσι τριάκοντα τὸν ἀριθμόν. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ ἀχαϊκὸν ἄργος, οὐ μόνον ἡ πελοπόννησος ὅλη, ἀλλὰ καὶ ἰδίως ἡ λακωνικὴ ὡς δηλοῖ τὸ, ἢ Μενέλαος οὐκ ἄργεος ἦεν ἀχαιϊκοῦ. ἤγουν οὐκ ἦν ἐν τῇ λακωνικῇ. εἰ δὲ καὶ ἀτείχιστος κατὰ παλαιὰν ἱστορίαν ᾠκεῖτο ἡ Λακεδαίμων, πῶς ἂν πόλις λέγοιτο. κώμη γοῦν μᾶλλον λέγεσθαι ὤφειλεν. οἱ δὲ, περὶ Σπάρτης τοῦτό φασιν. ἱστορεῖται δὲ, ὅτι λακεδαιμόνιοι, λάμβδα ἐπὶ ταῖς ἀσπίσιν αὐτῶν εἰς παράσημον ἔγραφον ἐκ τοῦ κατάρχοντος στοιχείου χαρακτηρίζοντες ἑαυτοὺς, ὥσπερ οἱ Μεσσήνιοι πλησιόχωροι ὄντες αὐτοῖς καὶ πολέμιοι, τὸ μ'. Εὔπολις. ἐξεπλάγην δ' ἰδὼν στίλβοντα τὰ λάμβδα. ἤγουν τὰς λακωνικὰς ἀσπίδας. θαυμάζουσι δὲ οἱ παλαιοὶ ὅπως οὐδέν τι θαυμαστὸν περὶ λακεδαίμονος εἶπεν ὁ ποιητής. καὶ λέγουσι πρὸς ἄλλοις, καὶ τοῦτο. ὅτι οὔπω ἦσαν ὑπὸ λυκούργου πεπαιδευμένοι οἱ λάκωνες, ὡς ἔχειν τι πολλοῦ λόγου ἄξιον. ἔστι δὲ καὶ κυπρία λακεδαίμων. ἐθνικὸν Λακεδαιμόνιος. καὶ συγκοπῇ, Λάκων. ὡς καὶ τοῦ Κυδωνιάται συγκέκοπται τὸ, κύδωνες ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ. τοῦτο δὲ, τοῖς ἀκριβεστέροις οὐκ εὐηρέστηται. τινὲς δὲ ὑποκοριστικὸν εἶπον τὸ, λάκων. οὗ θηλυκὸν λάκαινα. κτητικὸν λακωνική. ἔστι δὲ καὶ κλεὶς λακωνικὴ, καινοτομία τις. καὶ εἶδος δὲ ὑποδήματος. καὶ ὀρχήσεως εἶδος. καὶ μάστιγες λακωνικαί. καὶ σίδηρον λακωνικόν. τῶν γὰρ στομωμάτων φασὶ, τὸ μὲν, χαλυβδικόν. τὸ δὲ, σινωπικόν. τὸ δὲ, λύδιον. τὸ δὲ, λακωνικόν. καὶ σινωπικὸν μὲν καὶ χαλυβδικὸν, χρήσιμον εἰς τὰ τεκτονικά. λακωνικὸν δὲ, εἰς ῥίνας. καὶ σιδηροτρύπανα. καὶ χαρακτῆρας. καὶ λιθουργικά. τὸ δὲ λύδιον, εἰς ῥίνας καὶ αὐτὸ καὶ μαχαίρας. καὶ ξυρία καὶ ξυστῆρας. οὕτω Δαΐμαχος ἐν πολιορκητικοῖς ὑπομνήμασι κατὰ τοὺς τὰ ἐθνικὰ γράψαντα. Τὸ δὲ κητώεσσα, δηλοῖ μὲν τὴν μεγάλην, παρὰ τὸ κῆτος τὸ μεῖζον τῶν ἐνύγρων. γράφεται δὲ καὶ ἄλλως παρὰ τοῖς παλαιοῖς, καιετάεσσα. ἤγουν καλαμινθώδης φασί. πολὺ δὲ ἐν Σπάρτῃ τὸ τοιοῦτον φυτόν. οἱ δὲ, ὅτι εὔσειστος ἡ λακωνική. καιετοὶ γὰρ, οἱ ἀπὸ τῶν σεισμῶν ῥωχμοί. ὅθεν καιέτας δεσμωτήριον παρὰ λακεδαιμονίοις σπήλαιόν τι. τινὲς δὲ, κώους τὰ τοιαῦτα κοιλώματα φασίν. ἀφ' οὗ φηρσὶν ὀρεσκῴοις φησὶν Ὅμηρος. τῆς δὲ τοιαύτης λέξεως, μνήμη τις ἔσται καὶ μετ' ὀλίγα ἐν τοῖς περὶ τῆς νήσου Κῶ. ζήτει δὲ περὶ τούτου καὶ τὰ εἰς τὴν Ὀδύσσειαν, οὐκ ἀνάξια ἐντυχίας ὄντα. ζητητέον δὲ μήποτε ἡ λακεδαίμων κητώεσσα λέγηται καὶ διὰ τὸ τὴν ζωννῦσαν ἐκεῖ θάλασσαν, κητοτρόφον εἶναι καὶ οὕτω θηριώδη. καθ' ὃ καὶ Ἡρόδοτος θηριωδεστάτην φησὶ θάλασσαν, τὴν περὶ τὸν ἄθω. εἰκὸς δὲ τοιαύτην ἔννοιαν ὑπεῖναι, τῇ κητωέσσῃ, καὶ διὰ Φώκαιαν. ἥτις διὰ κῆτος τὰς φώκας ὠνόμασται. Φώκαιαν δὲ φαμὲν, τὴν ἀσιανήν. ἥτις λέγεται εἶναι ἰωνίας μὲν ἀρχὴ, αἰολίδος δὲ πέρας. τὴν δὲ Φάρην ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας, διὰ τοῦ ι εἰδέναι φαίνεται, ὡς ἀπὸ τῆς στοιχειακῆς ἀκολουθίας. τὰ δὲ πλείω τῶν ἀντιγράφων, διὰ τοῦ η γράφουσι. καὶ ἔχει τοῦτο λόγον ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ. ὡς γὰρ σπάρτη σπαρτιάτης, οὕτω φάρη φαριάτης. τὴν δὲ Σπάρτην, οἱ μὲν βασίλειον φασὶ λέγοντες καὶ ὅτι τῶν κατὰ πελοπόννησον πόλεων ἐνδοξόταται, ἄργος τε σπάρτη τε. τινὲς δὲ ὅτι λακεδαίμων μὲν ἡ χώρα, σπάρτη δὲ ἡ πόλις. εἰς ταυτὸν ἄγοντες οὗτοι τὴν λακεδαίμονα πόλιν, καὶ τὴν σπάρτην. οἱ δέ τινες μέρη αὐτῆς τῆς μιᾶς πόλεως, τὸ μέν τι, λακεδαίμονα, τὸ δὲ, σπάρτην καλοῦσιν. Ἡρόδοτος δὲ λέγει ὅτι ἐν λακεδαίμονι, σπάρτη πόλις ἀνδρῶν ὀκτακισχιλίων μάλιστα. ἕτεροι δέ φασιν ὅτι λακεδαίμων, πόλις ἐνδοξοτάτη τῶν ἐν πελοποννήσῳ, ἡ Σπάρτη πρότερον ἀπὸ Σπάρτου υἱοῦ Ἀμύκλαντος. ἢ διότι λέλεγες οἱ πρῶτοι συνοικήσαντες τὴν πόλιν, διεσπαρμένοι τὸ πρὶν, εἶτα ἐκεῖ συνῆλθον καὶ ᾤκησαν εἰς ταυτό. οἱ δέ τινες, χωρίον φασὶ τὴν σπάρτην λακωνικὸν, κληθὲν ἀπὸ τῶν μετὰ Κάδμου σπαρτῶν. οἳ ἐκπεσόντες εἰς τὴν λακωνικὴν, ἀφ' ἑαυτῶν τὴν σπάρτην ὠνόμασαν. ἀνδρειότατοι δὲ πάλαι ποτὲ καὶ οἱ σπαρτιᾶται. ἔστι δέ φασι καὶ σπάρτον ὄρος, καὶ σπάρτη κώμη περὶ εὔξεινον. ὁ δὲ κωμικὸς ἔπαιξεν εἰς τὴν λακωνικὴν σπάρτην, ὡς ὁμωνυμοῦσαν τοῖς σπαρτίοις, ἅπερ ἐστὶ σχοινία ἀπὸ τοῦ τῶν

σπάρ

σπάρτων φυτοῦ. ὅρα δὲ ὅτι εἰ καὶ εἰς ταυτὸν τινὲς ἤγαγον ὡς ἐῤῥέθη τὴν Λακεδαίμονα καὶ τὴν Σπάρτην, ἀλλ' ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα, ἰδίᾳ μὲν ταύτην, ἰδίᾳ δὲ ἐκείνην ἐκφωνεῖ. ὅτι δὲ βασίλειον ἡ Σπάρτη ὡς ἀνωτέρω ἐῤῥέθη, δηλοῖ καὶ ὁ γεωγράφος, εἰπὼν ὅτι διελόντες Ἡρακλεῖδαι τὴν Λακωνικὴν εἰς ἕξ, μίαν μερίδα τὰς Ἀμύκλας ἐξαίρετον ἔδωκαν Φιλονόμῳ τῷ προδόντι αὐτοῖς τὴν Λακωνικήν. τὴν δὲ Σπάρτην, βασίλειον ἀπέφηναν σφίσιν αὐτοῖς. λέγει δὲ καὶ ὅτι ὑποπέπτωκε τῷ Ταϋγέτῳ, Σπάρτη ἐν μεσογαίᾳ. καὶ Ἀμύκλαι δὲ, τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερόν. ἄλλος δὲ Διονύσιος, φησὶν οὕτω. Λακεδαίμονα καὶ Σπάρτην, διορίζουσί τινες. Λακεδαίμονα μὲν, πᾶσαν καλοῦντες τὴν Λακωνικήν. Σπάρτην δὲ τὴν μίαν πόλιν. ἄλλοι δὲ αὐτὴν, καὶ Λακεδαίμονα. Κρατῖνος δὲ, καὶ τὴν χώραν Σπάρτην οἶδεν, οὐ μόνον Λακεδαίμονα.

Μέσση δὲ, ἀντὶ τοῦ Μεσσήνη. ἄλλως γάρ φησι Μέσση, οὐδαμοῦ δείκνυται. παραδέδεται δὲ καὶ αὕτη ἐν ταῖς ἱστορίαις. ἐν αἷς φέρεται, καὶ ὅτι ἡ Σικελικὴ Μεσσήνη, ταύτης ἄποικος. γράφεται δὲ καὶ αὕτη καὶ ἐκείνη, ἐν δυσὶ σσ. παραδίδοται δέ τις καὶ ἑτέρα Μεσήνη δι' ἑνὸς σ γραφομένη. ἀποκοπεῖσα οὖν ἡ Ὁμηρικὴ ἔχει Μέσση, ἀπὸ τοῦ Μεσσήνη. καὶ δοκεῖ μὲν τὸ πάθος καινόν. ὁ δὲ γεωγράφος ἐκτίθεται καινότερα ἕτερα. ἐν οἷς καὶ ὅτι ὁ ἧλος, ἧλ, παρά τισιν εὕρηται. ὅπερ πολλῷ τολμηρότερον τοῦ Μεσσήνη Μέσση. οὕτω δὲ καὶ ἐκ τοῦ κρίμνον, τὸ κρῖ. καὶ ὁ Ἀλκιμέδων, Ἄλκιμος. Ἡσίοδος δέ φησι, τὸ βριθὺ καὶ βριαρὸν, βρῖ λέγει. καὶ Σοφοκλῆς τὸ ῥᾴδιον ῥᾶ. λέγει δὲ, καὶ ὅτι ἐπὶ τῶν Τρωικῶν ἡ Μεσσήνη, ὑπὸ Μενελάῳ ἦν, μέρος οὖσα τῆς Λακωνικῆς. ὕστερον δὲ καὶ πόλις ἐκτίσθη Μεσσήνη, ἧς ἀκρόπολις ἡ Ἰθώμη. καὶ ὅτι ἐκ τοῦ Μεσσηνιακοῦ κόλπου, ὃς καὶ Ἀσιναῖος, ἀπὸ Ἀσίνης πόλεως ἐλέγετο, αἱ προῤῥηθεῖσαι ἦσαν ἑπτὰ βασιλικαὶ πόλεις. ὁ δ' αὐτὸς λέγει καὶ ὅτι Μεσσήνη, μετὰ Τριφυλίαν μέρος τῆς Λακωνικῆς ὑπὸ Μενελάῳ. ἣ δὲ νῦν φησι πόλις Μεσσήνη, ἧς ἐῤῥέθη ἀκρόπολις ἡ Ἰθώμη, οὔπω ἔκτιστο. καὶ ὅτι μετὰ Μεσσηνίαν, ἡ Λακωνικὴ, καὶ ἡ Ἀργεία μέχρι τοῦ Ἰσθμοῦ. αἱ δὲ Βρυσειαὶ καὶ αἱ Αὐγειαὶ, οὐ περιλαλοῦνται. πολίτης δὲ τῶν Αὐγειῶν, Αὐγεάτης. τάχα οὖν καὶ Βρυσεάτης ὁμοίως. ἔστι δέ φασι καὶ Λοκρίδος πόλις Αὐγειαί. δοκεῖ δὲ πρωτότυπον εἶναι τὸ Βρυσεαὶ καὶ Αὐγεαί. ὥσπερ Ὀρνεαὶ, περὶ ὧν πρὸ ὀλίγου εἴρηται. Ἀμύκλαι δὲ, μία φασὶ τῶν ἑκατὸν τῆς Λακωνικῆς πόλεων. Ἀπόλλωνος ἱερὰ ὡς εἴρηται. ἣν Ἀμύκλας ὁ Λακεδαίμονος υἱὸς ἔκτισεν. ὃς καὶ περιττοσυλλάβως κλίνεται Ἀμύκλαντος. καὶ ἰσοσυλλάβως δὲ, Ἀμύκλα. πολίτης ταύτης, Ἀμυκλαΐτης. ἔτι δὲ καὶ Ἀμυκλαῖος. ἐξ οὗ καὶ Ἀμυκλαιεύς. ἔστι δὲ καὶ Ἀμύκλαιον πόλις ἐν Κρήτῃ καὶ ὅρμος. αἱ δὲ Ἀμυκλαΐδες, εἶδος ὑποδήματος, ἐν Ἀμύκλαις ἐπινοηθέν. Ἕλος δὲ, χωρίον καὶ κώμη ὁμώνυμος ὕστερον. πρότερον δὲ ἦν φασὶ πόλις καθ' Ὅμηρον, κτίσμα Ἑλίου υἱοῦ Περσέως. τινὲς δὲ καὶ ταῦτα εἶπον. Ἕλος πόλις Λακωνική. οἱ πολῖται εἵλωτες καὶ εἱλῶται καὶ ἕλιοι καὶ ἑλεάται. ἔστι δὲ καὶ Ἕλος Αἰγύπτου. ταῦτα δὲ ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας, εἰς τὸ ἕτερον Ἕλος λέγει δ' ἐν τοῖς ἐφεξῆς ὑπὸ τὸν Νέστορα. ἕτεροι δὲ ὅτι οὐ μόνον πόλις τὸ Ἕλος, ἀλλὰ καὶ εἰς χώραν τινὰ πλατύνεται. ἀφ' ἧς καὶ μᾶλλον οἱ εἵλωτες. οἳ συνελθόντες τοῖς Μεσσηνίοις, ἡνίκα καὶ πράγματα παρασχόντες τοῖς Λακεδαιμονίοις, εἶτα ὑπετάγησαν ὡσεὶ καὶ δοῦλοι. καὶ ἐξ αὐτῶν τὸ ὄνομα τῶν εἱλώτων, εἰς δουλικὴν ἁπλῶς μετελήφθη κλῆσιν. καὶ τὸ τοπικὸν, εἰς δουλικῆς τύχης σημασίαν μετέπεσεν. ὅτι δὲ τὸ ἕλος ὑγρόν τινα τόπον δηλοῖ καὶ σύμφυτον, δῆλον. ἐμφαίνει δὲ τοῦτο καὶ ἡ ἰδιωτικὴ παραφθορὰ, ξύγγραμ τὸν τοιοῦτον λέγουσα τόπον. ὅπερ οὐδὲν ἀλλ' ἢ δίυγρα τις ἐστίν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ θηλυκὸν τῶν ῥηθέντων εἱλώτων, αἱ εἱλώτιδες ὡς ἐν ῥητορικῷ εὕρηται λεξικῷ. ἐν ᾧ καὶ ὅτι ὥσπερ εἵλωτες ἐν Λακεδαίμονι, οὕτω πενέσται μὲν, παρὰ Θετταλοῖς, οἱ μὴ γόνῳ δοῦλοι, ἀλλὰ πολέμῳ. Κιλλικύριοι δὲ, ἐν Κρήτῃ. Μαριανδυνοὶ δὲ, ἐν Ἡρακλείᾳ τῇ Ποντικῇ. καὶ ἀρόται, ἐν Συρακούσαις. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν ῥητορικῷ λεξικῷ φέρεται ὡς ἔστιν εἶδός τι μυῶν, οἳ λέγονται ἕλειοι. οὐ διαρθροῖ δὲ καὶ ποίου ἕλους αὐτοί. ἴσως δὲ ἁπλῶς οὕτω καλεῖ, τοὺς ἐν τοῖς ἕλεσι. Λᾶαν δὲ, Ὅμηρος μὲν δισυλλάβως προάγει. οἱ δὲ παλαιοί φασιν ὅτι Λᾶ μονοσυλλάβως ἐλέγετο ἀρσενικῶς τε καὶ θηλυκῶς. ἤγουν καὶ ἡ Λᾶ καὶ ὁ Λᾶς. ὡς καὶ ὁ Λυκόφρων δηλοῖ ἐν τῷ καὶ Λᾶν πορθήσεις. ὁ δὲ ποιητὴς διέλυσέ φασι. κεῖται δ' ἐπὶ πέτρας ὑψηλῆς. διὸ Λᾶ καλεῖται, ὡς ἀπὸ τοῦ, λᾶς ὁ λίθος. ταύτην φασὶ τὴν Λᾶν, οἱ Διόσκουροι ἐκ πολιορκίας εἷλον. διὸ ἐκλήθησαν Λαπέρσαι. οἱ δὲ οἰκοῦντες, ἄδηλον εἴτε Λαοὶ ὀξυτόνως, εἴτε Λᾶοι προπερισπωμένως. ἡ δὲ ἀμφιβολία, διὰ τὴν τῶν ἀντιγράφων διαφωνίαν. Οἴτυλος δὲ τρισυλλάβως, ὡς δάκτυλος. ἀπὸ Οἰτύλου ἥρωος ὥς ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας φησίν. ἕτεροι δὲ τὸ, Οἴτυλον ἀμφενέμοντο, ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου ἀναγινώσκουσιν. ἄρθρον μὲν τιθέντες τὸ οἵ. πόλιν δὲ τὴν Τύλον. ἵνα λέγῃ ὅτι καὶ οἳ τὴν Τύλον ἀμφενέμοντο. οὐκ ἀρέσκει δὲ τοῦτο τοῖς ἀκριβέσιν. οἳ Τύλιν μὲν πόλιν Θρᾴκης οἴδασι κλινομένην Τύλεως. Τύλον δὲ οὐ πόλιν Λακωνικήν. καὶ Τυλικὸν δὲ ὄρος ἐκεῖνοι λέγουσιν Ἰταλίας. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ ἐν δ' αὐτὸς κίεν ἤτοι ἐπορεύετο, κατ' ἐξοχὴν εἴρηται τὸ αὐτός. λέγει γὰρ ὅτι ὁ Μενέλαος καί τοι βασιλεὺς ὢν, αὐτὸς ἑαυτὸν παρατάσσει. οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ βασιλέως, ἔφη. ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο χαλκόν. καὶ σημείωσαι ὅτι ἐπὶ μὲν Ἀγαμέμνονος ὡς ἀνδρείου, ἔφη, αὐτὸς ἐδύσατο χαλκόν. ἐπὶ δὲ Μενελάου μὴ τοιούτου ὄντος, ἠρκέσθη εἰπών. ἐν δ' αὐτὸς κίεν, ἰδίαις προθυμίαις πεποιθώς. ὡς ἐκείνου μὲν ἀνδρείου ὄντος, τούτου δὲ θαῤῥα-

λίου. διό που ἐν τοῖς ἑξῆς, καὶ πρὸς μυῖαν διὰ παραβολῆς εἰκασθήσεται καταθρασυνομένην πολλά.

Οἱ δὲ Πύλον τ' ἐνέμοντο, καὶ Ἀρήνην ἐρατεινὴν,
Καὶ Θρύον Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ ἐΰκτιτον αἶπυ,
Καὶ Κυπαρισσήεντα, καὶ ἀμφιγένειαν ἔναιον,
Καὶ Πτελεὸν, καὶ Ἕλος, καὶ Δώριον, ἔνθά τε μοῦσαι
Ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς,
Οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου οἰχαλιῆος.
Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ
Μοῦσαι ἀείδοιεν κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.
Αἱ δὲ, χολωσάμεναι, πηρὸν θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδὴν
Θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν.
Τῶν, αὖθ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Τῷ δ' ἐνενήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.

Ὅτι ὁ Νέστωρ, ἐνενήκοντα νῆας ἦγε, δευτερεύων τῶν τοῦ βασιλέως κατὰ τὸ πλῆθος. εἶχε δὲ ὑπ' αὐτὸν πόλεις, ἐξ ὧν τὸ ναυτικὸν συνεκρότησε, τὴν πύλον. τὴν ἀρήνην ἣν καὶ ἐρατεινὴν λέγει. καὶ θρύον ἀλφειοῦ πόρον. καὶ εὔκτιτον αἰπύ. καὶ κυπαρισσήεντα. καὶ ἀμφιγένειαν. καὶ πτελεόν. καὶ ἕλος. καὶ δώριον. οἷος μὲν οὖν ὁ Νέστωρ, καὶ ἐκ τοῦ ποιητοῦ εἴσεταί τις καὶ ἐξ ἑτέρων πολλῶν. δηλοῖ δὲ τὴν τοῦ γέροντος ἀρετὴν, καὶ τὸ εἰς αὐτὸν παλαιὸν ἐπίγραμμα. ὅπερ καὶ φέρτατον ἡμερίων λέγει αὐτόν. καὶ βασιλέων. καὶ ψυχὴν ἐν σώματι θείαν ἔχοντα. καὶ ἄνδρα ἀγαθόν. λέγει δὲ ἡ ἱστορία καὶ αὐτὸν, προσγενῆ τοῖς βασιλεῦσιν. Εὐρυδίκη γὰρ καθ' Ὅμηρον ζῶν τῇ Κλυμένου, θανούσης αὐτῆς, Ἀναξιβίαν ἔγημεν ἀδελφὴν ἀγαμέμνονος. πύλοι δὲ τρεῖς κατὰ τὸν τὰ ἐθνικὰ γράψαντα. μεσσηνίας. τριφυλίας. ἀρκαδίας. ὁ δὲ γεωγράφος, παρ' ᾧ καὶ ἀρσενικῶς ὁ πύλος λέγεται, φησὶν ὅτι ὑπόκειται ὁ νέστωρ, τὸν τριφυλιακὸν πύλον οἰκῶν. καὶ ὅτι πύλοι τρεῖς ἱστοροῦνται ἐν πελοποννήσῳ. καθότι καὶ ἔπος εἴρηται. ἔστι πύλος πρὸ πύλοιο, πύλος γέ μεν ἔστι καὶ ἄλλη. ἕκαστοι δὲ, τὸ παρὰ σφίσιν ἠμαθόεν, πειρῶνται δεικνύειν ἀπὸ ποταμοῦ παραρρέοντος. καὶ γνωρίσματα δεικνύουσι, γερήνιον τόπον. καὶ γέροντα ποταμόν. καὶ ἄλλον γερήνιον, ἐξ ὧν ἐπιθέτως εἰρῆσθαι πιστοῦνται γερήνιον νέστορα. λέγει δὲ καὶ ὅτι παρ' ἑκάστῳ πύλῳ, ποταμὸς ἠμαθόεις. ἀλλαχοῦ δὲ ὅτι ποταμὸς πρὸς ἄρκτον, ἄμαθος. ὅθεν ἠμαθόεις πύλος. ἀμαθώδη γὰρ τὸν ποταμὸν ἢ τὴν χώραν εἰπεῖν, ψεῦδός φασιν. ὁ δ' αὐτός φησι καὶ ὅτι οὐκ ἂν ἀπογνοίη τις ἠμαθόεντα πύλον κληθῆναι, καὶ διότι θινώδης καὶ στενός ἐστιν ὁ τῆς ἐκεῖ θαλάσσης αἰγιαλός. κἀκεῖνο δὲ λέγει ὅτι πατρὶς νέστορος, πύλος ὁ λεγόμενος τριφυλιακὸς. καὶ ἀρκαδικὸς. καὶ λεπρεατικός. πλείοσιν ἢ τριάκοντα σταδίοις ἀπὸ θαλάσσης. ὡς δηλοῖ καὶ ὁ πεμφθεὶς ἄγγελος, ἐν Ὀδυσσείᾳ, ἐπὶ τοὺς ἑταίρους Τηλεμάχου πρὸς τὸ ἐκείνου πλοῖον, καλῶν αὐτοὺς ἐπὶ ξενία. οἱ δὲ ἄλλοι πύλοι φησὶν, ἐπὶ θαλάσσης δείκνυνται. εὐρύχορος δὲ ὁ πύλος εἴπερ ἑπτὰ πόλεις περὶ τὴν πυλίαν εἰσὶ θάλασσαν, ἃς ὑπέσχετο ὁ ἀγαμέμνων ἀχιλλεῖ. φησὶ γὰρ πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται πύλου ἠμαθόεντος. ἀρήνη δὲ ἧς καὶ ἀλλαχοῦ μνησθήσεται ὁ ποιητὴς, τοὺς μὲν πολίτην αὐτῆς, ἀρηναῖον παράγει. ἐρατεινὴ δὲ παρ' ὁμήρῳ λέγεται, διότι ποταμὸς ἀρδεύει αὐτήν. φησὶ γὰρ ὁ γεωγράφος ὅτι, ἀρήνη ὅπου ποταμὸς ἄνιγρος. καλούμενος πρότερον μινύειος, ὡς ὁ ποιητής. ἔστι δέ τις ποταμὸς μινυήϊος εἰς ἅλα βάλλων ἐγγύθεν ἀρήνης. ἀπὸ μινυῶν δέ φησιν ἐκλήθη ὁ ποταμὸς ὀρχομενίων, ἐλθόντων ἐκεῖ. δύο δέ φασι πόλεις ἀρήνας. μεσσήνης μία καὶ τριφυλίας ἑτέρα. Θρύον δὲ πόλις ἤλιδος ἡ καὶ θρυόεσσα. τοῦ θρύου τὸ ἐθνικὸν, θρυίτης. τῆς δὲ θρυοέσσης θρυοέντιος θρυούντιος. ὁ τὰ δὲ ἐθνικὰ γράψας φησί. θρύον πόλις μεσσηνίας. ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ φυομένων θρύων, ὁμωνύμως τοῖς φυτοῖς λεγομένη. ἔτι δὲ καὶ παρωνύμως θρυόεις καὶ θρυόεσσα ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που φανεῖται. κεῖται δὲ περὶ τὸν ἀλφειόν. ὃς κατὰ τὸν γεωγράφον καλεῖται μὲν οὕτως, ἀπὸ τῆς τῶν ἀλφῶν θεραπείας. ῥεῖ δὲ ἐξ ἀρκαδίας, εἰς τὴν τριφυλιακὴν θάλασσαν. πολὺ δέ φησι γεννᾷ θρύον ἡ τριφυλία, καὶ πᾶσα ἡ περὶ τὸ θρύον χώρα, θρυώδης. μάλιστα δ' οἱ ποταμοί. Ἀλφειοῦ δὲ πόρος τὸ θρύον. διότι ὡς ὁ γεωγράφος καὶ τοῦτό φησιν, ἐνταῦθα πεζῇ περατὸς εἶναι δοκεῖ ὁ ἀλφειός. ἦν δέ ποτε καὶ ἀνὴρ ἀλφειός. Ἡρόδοτος οὖν οἶδε λάκωνας ἀριστεῖς, Μάρωνα καὶ ἀλφειόν. ὅτι δὲ οὐ μόνον ἡ θρυόεσσα παρώνυμός ἐστι φυτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἕτεροι τόποι, ἐν ἄλλοις ἱκανῶς δεδήλωται. ἐν δὲ τῷ εὔκτιτον αἰπύ, οἱ μέν φασιν ὅτι ζητεῖται πότερον ποτέρου ἐπίθετον. οἱ δὲ, ἐπίθετον μέν φασι τὸ εὔκτιτον. πόλεως δὲ ὄνομα τὸ αἰπύ. οὗ ὁ πολίτης, αἰπύτης. καλεῖται δὲ οὕτω κατὰ τοὺς γεωγράφους, ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος. ἤγουν διότι συμβέβηκεν αὐτῷ ὑψηλῷ εἶναι. τινὲς δὲ ἐν οἷς καὶ ὁ τῶν ἐθνικῶν γραφεὺς, βαρυτόνως μὲν γράφουσιν αἶπυ. τουτέστι πε-

περι-

περισπωμένως πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου. ἀπὸ τῆς ἐρυμνότητος δὲ κληθῆναί φασι, λέγοντες καὶ ὅτι ἐν τῷ, πόλις αἰπεῖα κολώνη, ταύτης μέμνηται ὁ ποιητής. λέγεται δὲ τῷ Ἡρωδιανῷ δοκεῖν ἀναλογώτερον εἶναι τὴν βαρεῖαν τάσιν ἐν τῷ, καὶ εὔκτιτον αἰπύ. ἴσως δέ φασιν ἀπὸ αἰπύτου τοῦ μετ' ὀλίγα ῥηθησομένου, ὠνόμασαι. Κυπαρισσήεις δὲ, πόλις μεσσηνίας. ἐθνικὸν αὐτῆς, Κυπαρισσηέντιος. Κυπάρισσος μέντοι, πόλις ἐν Παρνασῷ. ἧς Ὅμηρος ἐμνήσθη ἐν τῷ Φωκικῷ καταλόγῳ. ἐκείνης δὲ ὁ πολίτης, Κυπαρισσεύς. ὁ δὲ γεωγράφος, καὶ ποταμὸν λέγει κυπαρισσήεντα. καὶ ὅτι κυπαρισσία ἐστὶν, ἄλλη παρὰ τὸν κυπαρισσήεντα, μεσσηνιακὴ καὶ αὐτή. ἡ δὲ ἀμφιγένεια, παρά τισι καὶ οὐδετέρως λέγεται τὸ ἀμφιγένειον. πολίτης αὐτῆς ἀμφιγενειάτης καὶ ἀμφιγενεύς, εἶχε δὲ λητοῦς ἱερόν. ἐπεί φασιν ἐκεῖ λητὼ παραγενομένη, ἔτεκεν ἀπόλλωνα. Πτελεὸς δὲ ἡ πτελεὸν οὐδετέρως, ἔστι καὶ ἰωνίας πόλις καὶ τρωάδος. ἔτι δὲ καὶ τῶν περὶ Θετταλίαν ἀχαιῶν. καλεῖται δέ φασιν οὕτως, διὰ πολλὰς ἔχειν πτελέας. ὁ πολίτης, πτελεάτης καὶ πτελεούσιος. καὶ πτελεύς. ἔστι δὲ καὶ πτελέα δῆμος φυλῆς ἀττικῆς τῆς λεγομένης, οἰνηΐδος. ἧς ὁ δημότης, πτελεάσιος. ὁ δὲ Στράβων λέγει ὅτι τὸ πτελεὸν, κτίσμα ἐστὶ τοῦ πτελεοῦ τοῦ θετταλικοῦ. ὃν ὁ ποιητὴς ἐρεῖ ἐν τοῖς ἑξῆς, πτελεὸν λεχεποίην. ἔστι δέ φησι, δρυμῶδες χωρίον ἀοίκητον, πτελεάσιμον καλούμενον. Ἕλος δὲ, παρὰ τὸ ἐν ἕλει εἶναι κατὰ τὸν ἐθνικογράφον. εἴρηται δέ τι περὶ αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν λακώνων. ὁ δὲ γεωγράφος φησὶν ὅτι ἕλος οἱ μὲν, χώραν τινὰ περὶ Ἀλφειόν. οἱ δὲ, καὶ πόλιν ὡς τὴν λακωνικὴν τὴν πρὸ ὀλίγου ῥηθεῖσαν. ὅτι δὲ τῷ τοιούτῳ ἕλει παρωνυμοῦνται οἱ εἵλωτες, οὐ πρὸ πολλῶν δεδήλωται. οἳ οὐ μόνον δουλικοῦ εἰσὶν ὀνόματος, ἀλλὰ καί τι ἑτεροῖον δηλοῦσιν. ἐν γοῦν τοῖς Ἡρωδιανοῦ, εὕρηται ὅτι εἵλωτες οἱ ἐπὶ Ταινάρῳ σάτυροι. δώριον δὲ, οὗ ἐθνικὸν δώριος καὶ δωριεύς, κληθῆναι οὕτω δοκεῖ τοῖς παλαιοῖς, διὰ τὸ αὐτόθι εὑρεθῆναι τὴν δώριον ἁρμονίαν ὑπὸ θαμύριδος. περὶ οὗ αὐτίκα εἰρήσεται. ὁ δὲ γεωγράφος λέγει ὅτι τὸ δώριον, οἱ μὲν, ὄρος φασίν. οἱ δὲ, πεδίον. οὐδὲν δέ φησι νῦν δείκνυται. κατωτέρω δὲ καὶ ἄλλως εἰρήσεται περὶ τούτου. εἶτα κολλᾷ τῷ δωρίῳ, τὸν περὶ τοῦ θαμύριδος μῦθον ὁ ποιητής. καὶ λέγει ὅτι ἐνταῦθα μοῦσαι ἀντόμεναι θάμυριν τὸν θρήϊκα, παῦσαν ἀοιδῆς, οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος. στεῦτο γὰρ, εὐχόμενος νικησέμεν εἴπερ ἂν αὐταὶ μοῦσαι ἀείδοιεν κοῦραι διὸς αἰγιόχοιο. αἱ δὲ, χολωσάμεναι, πηρὸν θέσαν. αὐτὰρ ἀοιδὴν θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν. φαίνεται δὲ ἀλαζὼν γενέσθαι ὁ θρᾷξ θάμυρις, καὶ καυχήσασθαι μὴ ἂν μηδὲ τῶν μουσῶν δευτερεῖον ᾄδων οἴσεσθαι. διὸ καὶ θεία τις νέμεσις, οὐ μόνον τὰς ὄψεις αὐτοῦ ἐκόλασεν, ἀλλὰ καὶ τῆς ᾠδῆς ἐστέρησεν, ἀπεναντίας ἑτέροις. οἷς ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε θεὸς κατὰ τὴν ποίησιν, ἐδίδου δὲ γλυκεῖαν ἀοιδήν. Ἱστέον δὲ ὅτι καὶ ἄμυρίς τις εὕρηται δίχα τοῦ θ ἐν ταῖς τῶν παροιμιῶν ἀναγραφαῖς, εἴτε μουσικὸς εἴτε καὶ ἑτεροῖος. διὸ καὶ ἐν τῇ παροιμίᾳ τῇ λεγούσῃ, θάμυρις μαίνεται, τινὲς, ἄμυριν ἔγραψαν δίχα τοῦ ἐν ἀρχαῖς θ'. περὶ οὗ Παυσανίας ἐν τῷ κατὰ στοιχεῖον ῥητορικῷ αὐτοῦ λεξικῷ, ἱστορεῖ ὅτι θεωρὸς ὑπὸ Συβαριτῶν πεμφθεὶς εἰς Δελφοὺς περὶ εὐδαιμονίας, καὶ τοῦ θεοῦ χρήσαντος ἀπολέσθαι συβαρίτας, ὅταν ἀνθρώπους θεῶν προτιμήσωσιν, ἰδὼν δοῦλον μαστιγούμενον καὶ εἰς ἱερὸν προσφυγόντα καὶ μὴ ἀπολυόμενον, ὕστερον δὲ εἰς τὸ τοῦ μαστιγοῦντος πατρὸς μνῆμα καταφυγόντα καὶ ἀπολυθέντα, συνεὶς τὸ λόγιον καὶ ἐξαργυρισάμενος τὰ ἴδια, ἀπῆλθεν εἰς πελοπόννησον. καὶ συβαρῖται μὲν, ὃ λογισμῷ πεποίηκεν, εἰς μανίαν ἐδέξαντο. ἐπιλέγοντες ἄμυρις μαίνεται. ὁ δὲ, τῷ χρόνῳ διὰ τὴν προαποίητον μανίαν ἐθαυμάσθη. καὶ τὸ ἱστορικὸν μὲν τοιοῦτον. τῆς δὲ λέξεως τοῦ χωρίου τούτου, τὸ μὲν ἀντόμεναι, ἀπὸ βαρυτόνου ῥήματος γίνεται, τοῦ ἄντω. καὶ δηλοῖ τὸ συναντήσασαι. οἶδε δὲ Ὅμηρος καὶ περισπᾶσθαι τὸ τοιοῦτον ῥῆμα, ὡς δηλοῖ καὶ ἐν τῷ, οὐ γὰρ ἔγωγε ἠντήσα. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα οὕτω διφοροῦνται. ὁποῖόν τι καὶ τὸ, αἰδομένων δ' ἀνδρῶν. καὶ οὐδέ τι μ' αἰδέσεται. καὶ τὸ κοινῶς μὲν λεγόμενον ὀφρυᾶσθαι, ἄλλως δὲ, ὀφρύεσθαι. ὡς ἐδήλωσε τὸ, κόρινθος ὀφρύεται καὶ κοιλαίνεται. ἡ δὲ Οἰχαλία, πόλις ἐστὶν, ἧς Ὅμηρος καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς μεμνήσεται, ἐν τῷ περὶ τῶν ἀσκληπιαδῶν λόγῳ. ἧς ποτε ἦρχεν ὁ τοξικώτατος εὔρυτος. οὗ θυγάτηρ Ἰόλη, τὸ τοῦ Ἡρακλέος τελευταῖον, εἴτε ἆθλον εἰπεῖν τις βούλοιτο εἴτε κακόν. αὐτὴν γὰρ αἰχμαλωτίσας Ἡρακλῆς ἐξ οἰχαλίας, εἶτα δι' αὐτὴν οὐκ εὐκλεῶς μετήλλαξε. Σημείωσαι δὲ ὅτι οἰχαλία, οὐ μία κατὰ τὸν γεωγράφον. παρ' ᾧ καὶ ἀρκαδική τις οἰχαλία πόλις εὐρύτου. ὃ καὶ ἀμφιβολίαν φησὶ ποιεῖ, πόθεν ὁρμηθέντα τὸν θάμυριν, ἀοιδῆς ἔπαυσαν αἱ μοῦσαι. ὁ δ' αὐτὸς εἰπὼν καὶ ὅτι Δώριον, οἱ μὲν, ὄρος. οἱ δὲ, πεδίον τὴν νῦν ὀλουρὶν ἢ ὀλουραν, κειμένην ἐν τῷ αὐλῶνι τῆς μεσσηνίας, λέγει καὶ ὅτι αὐτοῦ δέ που καὶ οἰχαλία ἡ τοῦ εὐρύτου, πολίχνιον ἀρκαδικὸν, ὁμώνυμον τῷ θετταλικῷ καὶ εὐβοϊκῷ. ὅθεν φησὶν ὁ ποιητὴς ἐς τὸ δώριον ἀφικόμενον θάμυριν τὸν θρᾷκα ὑπὸ μουσῶν ἀφαιρεθῆναι τὴν μουσικήν. ἐν ἑτέροις δέ φησιν ὁ αὐτὸς, ὅτι οἰχαλία κώμη τῆς ἐρετρικῆς ὁμώνυμος τῇ τραχινίᾳ, καὶ τῇ περὶ Τρίκκην, καὶ τῇ ἀρκαδικῇ. καὶ τῇ ἐν Αἰτωλίᾳ. ἐξ οὗ πέντε ἀναφαίνονται οἰχαλίαι. ὧν αἱ μὲν τρεῖς, ἀναμφίλεκτοι μὴ εἰδέναι τὰ κατὰ θάμυριν. αἱ δὲ δύο ἤγουν ἡ ἀρκαδικὴ καὶ ἡ περὶ τρίκκην ἤτοι ἡ θετταλική, μεταποιοῦνται τοῦ κατὰ θάμυριν πάθους. νικᾷ δὲ ἡ Ἀρκαδική. κατὰ δὲ τὸν ἀναγραψάμενον τὰ ἐθνικὰ, καὶ ὑπὲρ τὰς πέντε εἰσὶν οἰχαλίαι. λέγει γὰρ ὅτι, οἰχαλίαν Ὅμηρος ἐν τῷ πελασγικῷ ἄργει τάσσει. οἱ δὲ νεώτεροι, τεθείκασιν αὐτὴν ἐν

Εὐβοίᾳ. ἔστι δέ φησι καὶ Μεσσήνης. καὶ ἑτέρα ἐν Τραχῖνι, καὶ Θεσσαλίᾳ καὶ Ἀρκαδίᾳ. πολίτης δὲ οἰχαλίας, οἰχαλιεὺς καὶ οἰχαλιώτης καὶ οἰχάλιος. δῆλον δὲ ὅτι εὔρυτον, βασιλέα οἰχαλίας οἱ μὲν, τῆς θετταλικῆς εἶπον. οἱ δὲ, τῆς Ἀρκαδικῆς. αἳ καὶ τὰ κατὰ θάμυριν μερίζονται. ἄδηλον δὲ διὰ ταῦτα καὶ ποίας ἦν ὁ λίνος. φησὶ γὰρ ἡ ἱστορία ὅτι ὁ ἱστορικὸς Λίνος, οἰχαλιώτης ἦν. ὅτι δὲ καὶ ἐμάνη ὁ θάμυρις κατὰ τὴν ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαν παροιμίαν, δηλοῖ ὁ ταῦτα ἱστορήσας. θάμυρις παῖς φιλάμμωνος. τὸ γένος θρᾷξ κάλλει διενεγκὼν. καὶ πρῶτος αἰσχροῖς ἔρωτα νοσήσας. οὗτος εἰς ἀοιδὴν καλλιστεύων ἧκεν ταῖς μούσαις. συνθέμενος εἰ μὲν νικήσει, πλησιάσαι πάσαις, εἰ δὲ ἡττηθῇ, στερηθῆναι οὗ ἂν ἐκεῖναι θέλωσιν. αἱ δὲ ὑπερσχοῦσαι, τῶν ὀμμάτων αὐτὸν ἐστέρησαν. καὶ περὶ τὴν φωνὴν ἔβλαψαν. καὶ ἔκφονα πεποιήκασιν. ἕτερος δὲ μῦθος λέγει, μὴ κατὰ πασῶν τῶν μουσῶν ἐθελῆσαι τὸν θάμυριν. ἀλλὰ τῆς μὲν ἥττης προστίμους ἑαυτῷ, τὴν πήρωσιν ὁρίσαι. τῆς δὲ νίκης, γάμους μιᾶς τῶν μουσῶν. ἱστοροῦσι δὲ αὐτὸν, καὶ δίκορους εἶναι. τῶν ὀφθαλμῶν τὸν μὲν, γλαυκὸν ἔχοντα. τὸν δὲ, μέλανα. φασὶ δέ τινες καὶ μὴ τοὺς δύο αὐτοὺς, τὸν ἕτερον δὲ ἀπολέσαι τῶν ὀφθαλμῶν. μετὰ τοῦ ἄρθρου δέ φασι λέγει τὸν θρᾷκα, οὐ πρὸς διαστολὴν ἑτέρου θαμύριδος. ἀλλ' ἀναφέρων ὡς εἰς ὑποδείξει, πρὸς τὸ ἐπίσημον τοῦ ἀνδρός. σημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοὶ καὶ ὅτι πιθανῶς ὁ θάμυρις τῷ ὁμοιοτρόπῳ εὐρύτῳ συνδιατρίβει. ὑψαύχην γὰρ καὶ ἐκεῖνος ἱστόρηται. διὸ καὶ ἀπώλετο. διδάσκει οὖν ὁ ποιητὴς, μὴ ποιεῖσθαι πονηρὰς ὁμιλίας. γνωμολογοῦσι δὲ καὶ ὅτι, οὐδὲν ἄρα ἡ τέχνη δίχα συνέσεως, πρὸς ὄγκον ἄχρηστα. καὶ ὅτι θρᾷκες ἦσαν οἱ ἐπιμεληθέντες τῆς ἀρχαίας μουσικῆς. Ὀρφεὺς. Μουσαῖος. καὶ θάμυρις. καὶ ὅτι ἐν τῇ ἀκτῇ τῇ περὶ τὸν Ἄθων, θάμυρις ὁ θρᾷξ ἐβασίλευσε, τῶν αὐτῶν ἐπιτηδευμάτων γενόμενος ὧν καὶ ὁ κίκων ὀρφεύς. ὃς ὀρφεύς, τὰ πρῶτα μὲν, ἀγυρτεύων διέζη. εἶτα καὶ μειζόνων ἀξιῶν ἑαυτὸν καὶ ὄχλον καὶ δύναμιν περιποιούμενος, διεφθάρη ἐξ ἐπισυστάσεως. ἀνὴρ γόης ἀπὸ μουσικῆς τε καὶ μαντικῆς καὶ τῶν περὶ τὰς τελετὰς ὀργιασμῶν. καὶ ταῦτα μὲν οὕτω. τὸ δὲ παρ' εὐρύτου, ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ εὐρύτου. πρόθεσις γὰρ εἴληπται ἀντὶ προθέσεως. σαφηνισμὸς δέ ἐστι τοῦτο τοῦ οἰχαλίηθεν. τοῦτο γὰρ οὐδέν ἐστιν ἀλλ' ἢ τὸ ἀπὸ τοῦ οἰχαλιέως εὐρύτου. ὃν διδάσκαλον τοῦ τοξεύειν ἡρακλεῖ, Θεόκριτος ἱστορεῖ. Τὸ δὲ στεῦτο, ἐν μὲν τοῖς ἑξῆς, ἐπὶ ὑποσχέσεως κεῖται. ἐν τῷ στεῦται γάρ τοι ἔπος ἐρέειν ἕκτωρ. ἀντὶ γὰρ τοῦ, ὑπισχνεῖσθαι δοκεῖ κεῖσθαι. ἐνταῦθα δὲ ἁπλῶς δηλοῖ τὸ ὑφίστατο. ἢ ἐνίστατο καὶ ἐνστατικῶς ἔλεγε. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ στέω. ὅθεν στέωμεν. καὶ ἀλεξώμεθα. καὶ πλεονασμῷ τοῦ υ, στεύω. ἐξ οὗ στεύετο. καὶ ἐν συγκοπῇ, στεῦτο. Τὸ δὲ αὐταὶ μοῦσαι, κατ' ἐξοχὴν εἴρηται. καὶ τοιοῦτον γάρ τι ἐστὶν ὅτι σημαίνει ἡ αὐτὸς ἀντωνυμία. ὡς καὶ ἐπὶ ἀγαμέμνονος πρὸ ὀλίγου εἶπεν. ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο χαλκόν. καὶ ἐπὶ μενελάου. ἐν δ' αὐτὸς κίεν. διατί δὲ ὁ ζεὺς αἰγίοχος λέγεται, ζητητέον ἑτέρωθι. Πηρὸς δὲ, ὁ παθὼν τὴν ὅρασιν ὀξυτόνως. ἀττικοὶ δέ φασι προπερισπωμένως, ὁμοίως τῷ, λῆρος. οὕτω δὲ αὐτοὶ καὶ τὸ μωρὸς, μῶρος φασί. Θεσπεσίαν δὲ ἀοιδὴν ἔφη, οὐκ ἀργῶς. ἀλλὰ οἱονεὶ λέγων ὅτι θεοῦ δῶρον οὖσαν, θεὸς αὖθις ἀφείλετο ἀπὸ τοῦ ἀλαζόνος. ἔστι δὲ νῦν θεσπεσία, οὐχὶ ἡ θεόθεν πεσοῦσα, ἀλλ' ἣν θεὸς εἴποι ἄν. τουτέστιν ᾆσαι. ταυτὸν γάρ ποτε τὸ ἐνέπειν καὶ τὸ ἀείδειν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τοῖς Ἀπίωνος καὶ Ἡροδώρου φέρεται. ὅτι πηρὸν ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς κατὰ τοὺς νεωτέρους, τὸν τῆς ᾠδῆς πηρωθέντα λέγει. τί γάρ φασι βλαβερὸν τῷ Θαμύριδι κιθαρῳδῷ ὄντι, εἰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐστέρητο. μᾶλλον γὰρ προσεκτικὸς ἐγίνετο τῇ φωνασκίᾳ. πρὸς δὴ ἐκείνους ῥητέον ὅτι οὐκ ἐνόησαν τοῦ ποιητοῦ. οὐ γὰρ τῇ πηρώσει τῆς ὄψεως ἀκολουθῆσαι εἶπε τὴν λήθην τῆς ᾠδῆς. ἀλλὰ δύο παθεῖν τὸν Θάμυριν. ὄψεως πήρωσιν, καὶ ἀοιδῆς ἀφαίρεσιν. Τὸ δὲ ἐκλέλαθον κιθαριστὺν, ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ, ἀοιδὴν ἀφέλοντο. ταυτὸν γὰρ ἀοιδῆς ἀφαίρεσις, καὶ λήθη κιθαριστύος ἤτοι τῆς κιθαρῳδικῆς τέχνης. καὶ ὅρα τὸ ἐκλέλαθον αἰτιατικῇ συνταχθὲν. τὸ μέντοι παθητικὸν τούτου, γενικῇ συντάσσει ἐν τῷ, καὶ ἐκλελάθοιντο γάμοιο. καὶ τοῦτο μὲν, ἁπλοῦν οὕτω καὶ ἀπεριέργως. οἱ δὲ παλαιοὶ, σημειωδῶς ἐφιστῶσιν. ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ φυσικοῦ, ἀφέλοντο εἶπεν ὁ ποιητὴς. ἐπὶ δὲ τοῦ διδακτοῦ, ἐκλέλαθον. ὃ γάρ τις ἔμαθεν, οὐκ ἀπόλλυσιν. ἐπιλήθεται δὲ.

Οἳ δ' ἔχον Ἀρκαδίην, ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπὺ,
Αἰπύτιον παρὰ τύμβον, ἵν' ἀνέρες ἀγχιμαχηταί.
Οἳ Φενεόν τ' ἐνέμοντο, καὶ Ὀρχομενὸν πολύμηλον,
Ῥίπην τε, Στρατίην τε, καὶ ἠνεμόεσσαν Ἐνίσπην,
Καὶ Τεγέην εἶχον, καὶ Μαντινέην ἐρατεινὴν,
Στύμφηλόν τ' εἶχον, καὶ Παῤῥασίην ἐνέμοντο,
Τῶν, ἦρχ' Ἀγκαίοιο πάϊς κρείων Ἀγαπήνωρ,
Ἑξήκοντα νεῶν. πολέες δ' ἐν νηῒ ἑκάστῃ
Ἀρκάδες ἄνδρες ἔβαινον ἐπιστάμενοι πολεμίζειν.
Αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων

Νῆας ἐϋσσέλμους περάαν ἐπὶ οἴνοπα πόντον
Ἀτρείδης. ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.

Ὅτι ἑξήκοντα νηῶν ἦρχεν ἀγαπήνωρ υἱὸς ἀγκαίου βασιλεὺς ἀρκάδων, οὓς ἐπαινῶν ὁ ποιητὴς λέγει ἀρκάδες ἄνδρες ἐπιστάμενοι πολεμίζειν. καὶ πάλιν ἀνέρες ἀγχιμαχηταί. λέγει δὲ καὶ τὴν ἀρκαδίαν κεῖσθαι ὑπὸ κυλλήνης ὄρος αἰπύ, αἰπύτιον παρὰ τύμβον. καὶ ὅρα τὸ αἰπὺ αἰπύτιον παρὰ τύμβον. ἔχει γάρ τινα ἔμφασιν κάλλους ἀμυδράν. ἐνέμοντο δέ φησιν οἱ ἀρκάδες, Φενεόν. καὶ Ὀρχομενόν. Ῥίπην τε. Στρατίην τε. καὶ Ἐνίσπην. καὶ Τεγέην. καὶ Μαντινέην. Στύμφηλόν τε. καὶ Παρρασίην. προάγει δὲ κἀνταῦθα τόπους τινὰς μετὰ ἐπιθέτων, εἰπὼν ἐνίσπην ἠνεμόεσσαν. μαντινέην ἐρατεινήν. καὶ ὀρχομενὸν πολύμηλον. ἓξ δὲ ὄντων ἐνταῦθα στίχων τοῦ καταλόγου. τρὶς μὲν χρᾶται ὁ ποιητὴς τῷ εἶχον. δὶς δὲ τῷ ἐνέμοντο, χαίρων ὡς προεγράφη ταῖς τοιαύταις λέξεσι, διὰ τὸ καίριον. καὶ ὡς ἐν ὀλίγῳ μὲν εἰπεῖν, τοιοῦτος ὁ τῶν ἀρκάδων κατάλογος. τὰ δὲ ἐν μέρει αὐτοῦ, τάδε. ἀρκάδες ἀπὸ ἀρκάδος υἱοῦ διός. καὶ ἡ χώρα αὐτῶν, ἀρκαδία. κληθεῖσά ποτε καὶ πελασγία. καὶ παρρασία. καὶ λυκαονία. καὶ γιγαντίς. καὶ ἀζανία. ὅτι δὲ ὁ ἀρκὰς τό τε κύριον καὶ τὸ ἐθνικόν, συστέλλει τὸ α καὶ ὀξύνεται, καὶ διὰ τοῦ δος κλίνεται κατὰ τὸ φυγὰς φυγάδος καὶ τὰ ὅμοια, ἐκ τῶν Ἡρωδιανοῦ δῆλον. ὃς παρατεθεὶς τὸ, ἱμὰς καὶ ἀνδριὰς ἐκτεινόμενα ἐν τῇ λη(γ)ούσῃ κατὰ μετοχάς, μιμήσασθαί φησιν αὐτὰ καὶ τὴν τῶν μετοχῶν κλίσιν τοῦ, ἱστὰς ἱστάντος. καὶ βιβὰς βιβάντος. τοὺς μέντοι παρὰ τῷ κωμικῷ ἀλλᾶντα, περισπᾷ ἐκεῖνος, ὀκνῶν βαρύνειν αὐτὸν κατὰ τὴν κοινὴν συνήθειαν. λέγει δὲ ὅτι ὁ ἀλλᾶς ὡς ἀπὸ τοῦ ἀλλάεις κέκλιται διὰ τοῦ ντ. ἵνα ᾖ ἀλλάεντος καὶ κατὰ κρᾶσιν ἀλλᾶντος. ὁ δὲ τοιοῦτος λόγος, ἀπαιτεῖ καὶ τὴν ἐντελῆ εὐθεῖαν τοῦ ἀλλᾶντος περισπᾶσθαι. δῆλον δὲ ὡς ὁ ἀλλάεις γενόμενος ἀλλᾶς περισπωμένην ἀπαιτεῖ τὴν ἀπὸ κράσεως. ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς τοῖς εἰρημένοις παραπηγνὺς καὶ τὸν παρὰ τῷ κωμικῷ Μαρικᾶν τὸ βάρβαρον ὄνομα διὰ τοῦ ντ κληθῆναι λέγει, παραφέρων χρῆσιν ταύτην. ἀλλ' οὐκ ἔγωγέ σοι λέγω μαρικᾶντα μὴ κολάζειν. δοκεῖ δέ φασι παλαιότατα ἔθνη ἑλλήνων εἶναι, τὰ ἀρκαδικά. διὸ καὶ προσέληνοι ἐλέγοντο οἱ ἀρκάδες. ὅπερ φασὶν Ἵππυς ὁ ῥηγῖνος πρῶτον αὐτοὺς ἐκάλεσε. διὸ δὲ ὁ Λυκόφρων παραφράζων, πρόσθε μήνης τοὺς ἀρκάδας βαλανηφαγεῖν εἶπεν. ὁ δὲ κωμικὸς ἐκ τῶν προσελήνων ὁρμώμενος, τὸ βεκκεσέληνος ὄνομα συνέθετο, δηλοῦν ἀρχαιότητα καὶ ἁπλότητα. τότε δέ φασι καὶ τὸ ἄστρον ἡ ἅμαξα, ἐκλήθη ἄρκτος διὰ τὸ καὶ τὸν ῥηθέντα ἀρκάδα, τὸν ἐκ διὸς καὶ Θεμιστοῦς, τυχεῖν τῆς προσηγορίας ταύτης, διὰ τὴν ἀποθηρίωσιν τῆς μητρός. ἄρκτος γοῦν ὑπὸ ἥρας φασὶν ἡ θεμιστὼ ἐγένετο. ἐν μέσῳ δὲ πελοποννήσου κατὰ τὸν γεωγράφον ἡ ἀρκαδία, πλείστην ὀρεινὴν ἀποτεμνομένη. μέγιστον δέ φησιν ὄρος ἐν αὐτῇ, Κυλλήνη. ἔστι δὲ καὶ πόλις αἰγύπτου, ἀρκαδία. καὶ χώρα δέ, ὡς καὶ ἐν τοῖς περιηγητοῦ ἐρρέθη. ἡ δὲ κατὰ τὸν εἰρημένον ἀγαπήνορα γενεαλογία, τοιαύτη. ἀρκάδος τοῦ ῥηθέντος, ἀμφιδάμας. οὗ ἔγγονος, Λυκοῦργος. οὗ ἀγκαῖος. οὗ ἀγαπήνωρ. κυλλήνη δέ, οὐ μόνον ὄρος ὡς εἴρηται ἀρκαδίας, ἀλλὰ καὶ πόλις ὁμώνυμος. ἔνθα δοκεῖ τὸν ἑρμῆν τεκεῖν ἡ τοῦ ἄτλαντος μαῖα. ὅθεν καὶ κυλλήνιος ἑρμῆς. ἐξ οὗ καὶ κύλλιος κατὰ συγκοπήν ὡς ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας φησίν. ἐκλήθη δὲ κυλλήνη κατὰ τὸν αὐτόν, ἀπὸ κυλλήνος ναΐδος. ἐν τούτῳ φασὶ μόνῳ τῷ ὄρει, τοὺς κοσσύφους λευκοὺς γίνεσθαι. καὶ φωνὰς ποικίλας προΐεσθαι. θηρεύεσθαι δὲ πρὸς τὴν σελήνην. τῆς δ' ἡμέρας δυσθηράτους εἶναι σφόδρα. ἔστι δέ φασι καὶ Κύμης κυλλήνη. ὁ δὲ γεωγράφος φησὶν ὅτι κυλλήνη, καὶ ἠλείων ἐπίνειον. ἀφ' ἧς κυλλήνιον ἀρχὸν ἐπειῶν φησί που Ὅμηρος. ἔστι δὲ καὶ κώμη μετρία ἔχουσα τὸν Κολώτου ἀσκληπιὸν ξόανον θαυμαστόν φησιν ἰδεῖν, ἐλεφάντινον. καὶ ὅρα ὅτι οὐχ ὁ διόνυσος κολώτης κατὰ τὴν ἀσωτηρικὴν παράδοσιν. ἀλλὰ τεχνίτης ἀγάλματος διονύσου ὁ κολώτης. περὶ δὲ τὴν κυλλήνην φασὶ ταύτην, Σελλήεις ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ λεγόμενος ποταμός, ῥέων ἐκ Φολόης ἀρκαδικοῦ ὄρους. ἐκεῖ καὶ πόλις Ἔφυρα, ἑτέρα τῆς θεσπρωτικῆς καὶ θετταλικῆς καὶ κορινθίας, τετάρτη τις. ἐξ ἧς τὰ ἀνδροφόνα φάρμακα. εἰς ἣν Ὀδυσσεὺς ἀφίκεται διζήμενος τὰ τοιαῦτα. ἔστι δέ φησι καὶ περὶ Σικυῶνα σελλήεις ποταμός. καὶ ἔφυρα κώμη. καὶ αἰτωλικὴ δέ ἐστι κώμη ἔφυρα. οἱ δ' ἀπ' αὐτῆς, ἔφυροι. ὡς καὶ οἱ περραιβικοὶ καὶ οἱ κρανώνιοι. καὶ οἱ θεσπρωτικοί, οἱ ἐκ Κιχύρου πόλεως τῆς πρότερον ἐφύρας. ὁ δὲ αἰπύτιος τύμβος, δηλοῖ μὲν τὸν τοῦ αἰπύτου τάφον. ἀρχαῖος δὲ ἀρκὰς ἥρως ὁ αἴπυτος. οὗ ὁ τύμβος παρώνυμος. καὶ ὅρα ὅτι ὡς ἐπισήμων ὄντων τοῦ τε ῥηθέντος τάφου καὶ τοῦ ὄρους τῆς κυλλήνης, ἐξ αὐτῶν ὁ ποιητὴς ἐσήμανε τὴν χώραν, εἰπών. οἳ δ' ἔχον ἀρκαδίην ὑπὸ κυλλήνης ὄρος αἰπύ, αἰπύτιον παρὰ τύμβον. Ἱστέον δὲ ὅτι ὤφειλε μὲν τὸ αἰπύτιος διὰ διφθόγγου ἔχειν τὴν παραλήγουσαν ὡς κτητικόν. ἀπέβαλε δὲ τὸ ε διὰ δακτύλου ἀπαρτισμόν. ὅπερ ἐν πολλοῖς γίνεται, ὡς καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ γέγραπται. οὕτω δὲ καὶ τό, φιλοκτήτην ποιάντιον υἱόν, κτητικὸν μέν, οὐ παραλήγεται δὲ διφθόγγῳ κατὰ τὴν ἀναλογίαν. ἀλλὰ τὴν διὰ τοῦ ι καὶ αὐτὸ γραφὴν ἀπείληχε διὰ τὸν δάκτυλον. ὁμοίως καὶ τὸ ἱππιοχάρμης, τῷ λόγῳ τούτῳ ἔχει δὴ δίχρονον τὴν ἀπ' ἀρχῆς δευτέραν συλλαβήν. ἄλλως γοῦν ὡς ἀπὸ κτητικοῦ τοῦ ἵππειος, διὰ διφθόγγου ὤφειλε γράφεσθαι. φενεὸς δὲ κατὰ τὸν ἀναγράψαντα τὰ ἐθνικά, πόλις ἀζανίας. μερὶς δὲ ἀρκαδίας οἱ ἀζᾶνες. λέγεται δέ φησι καὶ ἀρσενικῶς ὁ φενεός. καὶ θηλυκῶς ἡ φενεός. κεῖται δὲ ὑπὸ τὸ ὄρος τὴν κυλλήνην. ὁ

δὲ γεωγράφος λέγει ὅτι περὶ ταύτην, στυγὸς ὕδωρ. λιβάδιον φησὶν ὀλεθρίου ὕδατος νομιζόμενον ἱερόν. Ἡρόδοτος δέ φησιν ὅτι Νώνακρις πόλις ἀρκαδίας, ἔνθα λέγεται εἶναι τὸ τῆς στυγὸς ὕδωρ, ὀλίγον φαινόμενον, στάζον ἐκ πέτρας εἰς ἄγκος. καὶ σημείωσαι ὅτι οὐ διαφωνοῦσιν αἱ ἱστορίαι. ἀρκαδικὴ γὰρ μοῖρα καὶ ἡ ἀζανία, καὶ ὁ φενεός, καὶ ἡ νώνακρις. ἔσται δὲ μνήμη τις φενεοῦ, καὶ μετ' ὀλίγα ἐν τῷ περὶ ῥίπης καὶ Στρατίης. ὁ δὲ ῥηθεὶς Ὀρχομενός, πολύμηλος λέγεται, πρὸς διαστολὴν τῶν προρρηθέντων μετὰ τὸν βοιώτιον κατάλογον. καὶ ἰστέον ἐστὶν ὡς καὶ προερρέθη, τὸ ἐπίσημον τοῦ ἀρκαδικοῦ ὀρχομενοῦ, τὸ πολύμηλον. δηλοῖ δὲ ὁ πολύμηλος, τὸν πολυθρέμμονα. ὥσπερ καὶ ποιῶν, τὴν Ἴτωνα, μητέρα μήλων ἐρεῖ. τουτέστι θρεμμάτων. καὶ Ἴφικλον δέ τινα πολύμηλον τουτέστι πολύζωον ὡς ἀπὸ μέρους ἑνὸς ἤτοι τῶν μήλων, ὃ δηλοῖ προβάτων. ἄλλως γάρ, ὁ Ἴφικλος οὐκ ἐπὶ μήλοις, ἀλλ' ἐπὶ κτήσει βοῶν ἐθαυμάζετο. ῥίπη δέ, ὥσπερ καὶ ἡ μετ' αὐτὴν Στρατίη, βαρυτόνως λέγονται πρὸς διαστολὴν τῆς ῥιπῆς, ὃ δηλοῖ τὴν ὁρμήν. καὶ τῆς στρατιᾶς τοῦ λαοῦ. τάχα δὲ καὶ πληθυντικῶς λέγεται ῥίπαι, ἐὰν ὁ Στράβων περὶ ταύτης λέγῃ, ὅτι ῥίπαι οὐκ οἰκοῦνται. τὴν δὲ χώραν, ῥιπίδα καλοῦσιν. ἀλλαχοῦ δὲ σαφέστατα φησίν. ὅτι ῥίπην στρατίην τε καὶ ἐνίσπην, εὑρεῖν τε χαλεπὸν, καὶ εὑροῦσιν, οὐδὲν ὄφελος διὰ τὴν ἐρημίαν. καὶ ὀρχομενὸς δὲ καὶ στύμφαλος, καὶ φενεὸς φησίν, ἢ οὐκ ἔτι εἰσίν, ἢ μόλις αὐτῶν ἴχνη φαίνεται καὶ σημεῖα. ἐθνικὸν ταύτης, ῥιπαῖος. τῆς δὲ στρατίης ἥτις ἀπὸ ἡρωΐδος οὕτω καλεῖται. στρατιεὺς ὁ πολίτης καὶ στρατιάτης. στράτιον μέντοι, πόλις ἀκαρνάνων. οὗ πολίτης, στρατιώτης καὶ στράτιος. τῆς δὲ ἐνίσπης, ἣν ἠνεμόεσσαν λέγει ὡς ἐπὶ ὄρει κειμένην, ἐνισπαῖος τὸ ἐθνικόν. τῆς δὲ Τεγέας, γνώρισμα ὁ Στράβων τοιοῦτον φησί. κεγχρεαὶ κεῖνται ἐπὶ τῇ ὁδῷ τῇ ἐκ τεγέας εἰς ἄργος διὰ τοῦ Παρθενίου ὄρους, λέγει δὲ καὶ ὅτι ἡ τέγεα, μετρίως συμμένει. εὐδαίμων δὲ ὁ τεγεατικὸς τόπος. διὸ καὶ παροιμία ἐντεῦθεν, εὐδαίμων ὁ κορίνθιος. ἐγὼ δ' εἴην τεγεάτης. τῷ μέντοι γεωγράφῳ ἀρέσκει, τενεάτης ἐνταῦθα γράφεσθαι. ἀπὸ τενέας κώμης φησὶ κορινθίας, ἐν ᾗ τενεάτου ἀπόλλωνος ἱερόν. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι τεγεάταις ὅμοροι, κυπαρισσεῖς. ἄμφω δὲ τὰ χωρία ταῦτα, Καύκωνες κατεῖχον. καὶ ὅτι ἐν τῇ Λεπρεάτιδι, Καύκωνός ἐστι μνῆμα. καὶ ὅτι ἐν τῇ Δυμαίᾳ, ποταμὸς Καύκων θηλυκῶς. πολὺς δὲ ὁ περὶ καυκώνων λόγος. καὶ μέμνηται μὲν αὐτῶν, καὶ ἡ Ὀδύσσεια. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ μνήμη τις ἔσται αὐτῶν. ἔστι δέ φασι καὶ κρητικὴ τέγεα, ὑπὸ ταλθυβίου κτισθεῖσα. μέμνηνται δὲ τεγέας καὶ χρησμοί, εἰς οὓς καὶ οὗτος. ἀρκαδίην μ' αἰτεῖς, μέγα μ' αἰτεῖς. οὔτοι δώσω. πολλοὶ ἐν ἀρκαδίῃ βαλανηφάγοι ἄνδρες ἔασιν. οἵ σ' ἀποκωλύσουσιν. ἐγὼ δέ τοι, οὔτι μεγαίρω. δώσω τοι τεγέην, καὶ τὸ ἑξῆς. ἡ δὲ Μαντίνεια, μαντινέη μὲν παρ' Ὁμήρῳ ἰωνικῶς. εὕρηται δέ φασι καὶ μαντίνη κατὰ συναλοιφήν, ὡς ζέλεια ζέλη. ὠνόμασται δὲ ἀπὸ Μαντίνου υἱοῦ Λυκάονος. ἐρατεινὴν δὲ αὐτὴν ὁ ποιητὴς λέγει, διότι πεδιάς ἐστι καὶ πολυάμπελος. συνῳκίσθη δὲ κατὰ τὸν γεωγράφον, ὑπὸ ἀργείων ἐκ πέντε δήμων. ὡς ἡ πρὸ βραχέων ῥηθεῖσα τέγεα, ἐξ ἐννέα. πεποίηκε δὲ τὴν μαντίνειαν ἔνδοξον, Ἐπαμινώνδας, νικήσας αὐτόθι τοὺς Λακεδαιμονίους μάχῃ. ἐν ᾗ καὶ αὐτὸς ἐτελεύτα. δοκεῖ δὲ παρῆχθαι ἐκ τοῦ μαντίνα ἡ μαντίνεια, ὡς ἐκ τοῦ ἀπάμα ἡ ἀπάμεια. ἔστι καὶ Μάντυα πόλις Ἰταλίας. ὡς δηλοῖ καὶ ὁ γράψας, μαντύη καὶ μάντυα πόλις Ῥωμαίων, ὅθεν Βιργίλιος ὁ ποιητής. Στύμφηλος δὲ καὶ διὰ τοῦ α τὰ πλείω λέγεται στύμφαλος. προάγεται δὲ καὶ ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς. ἔστι δὲ οὐ μόνον πόλις ἀρκαδική, ἀλλὰ καὶ πεδίον ὁμώνυμον, καὶ πηγή. ὧν ἐθνικόν, στυμφάλιος. ἐξ οὗ καὶ στυμφαλία ἄρτεμις. καὶ λίμνη καὶ γυνή. ὅθεν Στράβων, μέμνηται καὶ αὐτὸς λίμνης Στυμφαλίδος. λέγων καὶ ὅτι ἐνταῦθα, τὰς ὄρνις μυθολογοῦσι τὰς ὑπὸ ἡρακλέους τοξεύμασι καὶ τυμπάνοις ἐξελαθείσας. ὅπερ τοῖς μεγάλοις ἄθλοις προσελογίσθη τοῦ ἥρωος. ὁ δ' αὐτὸς ἱστορεῖ καὶ ὅτι ὑπὸ συχνῶν πολέμων πολλαὶ πόλεις τῶν ἀρκάδων ἔνδοξοι οὖσαι, ἠφανίσθησαν. ὧν καὶ ἡ μεγάλη πόλις, οὕτως ὀνομαζομένη. περὶ ἧς κωμικός τις ἔφη. ὅτι ἐρημία μεγάλη ἐστὶν ἡ μεγάλη πόλις. Παρρασία δὲ ἡ πόλις, ἀπὸ Παρρασίου ἑνὸς τῶν Λυκάονος παίδων. Νικάνωρ δέ τις φησίν, ὡς ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας λέγει, παραβασίαν αὐτὴν καλεῖσθαι. διὰ τὴν τοῦ Λυκάονος εἰς τὸν δία παρανομίαν, καὶ μετ' ἐναλλαγὴν τοῦ β', παρρασίαν. τὴν δὲ τοῦ Λυκάονος ἐπὶ τῷ διῒ παραβασίαν εἰπεῖν καθ' Ἡσίοδον, οἱ τοῦ Λυκόφρονος δηλοῦσιν ὑπομνηματισαί. καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. ὁ δὲ ποιητὴς ἱστορεῖ καὶ ὅτι αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἀγαμέμνων, νῆας τοῖς ἐξ ἀρκαδίας ἔδωκε, κενὰς δηλονότι, ἐπεὶ οὔσφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει. τουτέστιν οὐ φροντὶς ἦν αὐτοῖς, τῆς κατὰ θάλασσαν. οὐδὲ ναυτικοὶ ἦσαν, οἷα μεσήπειροι. ὡς μέσην οἰκοῦντες καθά προείρηται, τὴν πελοπόννησον. καὶ πανταχόθεν τῆς θαλάσσης καὶ πολὺ ἀφεστῶτες. λύει δέ φασιν οὕτω ζήτημα ὁ ποιητὴς τό, πῶς μεσόγειοι ὄντες, εἰς Ἴλιον ἦλθον. καὶ πόθεν ἔσχον τὰς ναῦς. ὅρα δὲ ὅπως ὁ ἀγαμέμνων πολύναυς. ἑκατὸν μὲν αὐτὸς νῆας ἔχων, ἑξήκοντα δὲ δοὺς τῇ τῶν ἀρκάδων στρατιᾷ. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τοῖς Παυσανίου φέρεται, ὅτι τε ἀρκὰς κοινῇ ἐλέγετό τις ἤτοι ἀρκαδικὸς πῖλος, διὰ τὸ ἔχειν ὡς εἰκὸς τι διάφορον πρὸς τὰ ὁμοειδῆ, καὶ ὅτι φελλός τις ἐφέρετο ἀρκάς, καὶ ὅτι Ἐρατοσθένης παρὰ ἀρκάσι φησὶ φελλὸν, μέσον τι πρίνου καὶ δρυός, ὃ ἐνίοις θηλύπρινον καλεῖν. καὶ ὅτι παροιμία ἦν τὸ ἀρκάδας μιμούμενος, ἐπὶ τῶν ἄλλοις ταλαιπωρούντων. μαχιμώτατοι γὰρ ὄντες, αὐτοὶ μέν, οὐδέποτε ἐνίκησαν. πολλοῖς δὲ ἄλλοις αἴτιοι τοῦ νικᾶν ἦσαν. ὅθεν καὶ Πλάτων ὁ κωμικὸς διὰ τὸ τὰς κωμῳδίας φησὶν αὐτὸς ποιῶν, ἄλλοις ἐκδιδόναι διὰ πενίαν, ἀρκάδας μιμεῖσθαι ἔφη.

ἱερὸν

ἕτερος δὲ ῥήτωρ ἐπιδραμὼν τὰ πολλὰ, φησὶν, ἀρκάδας μιμούμενος, ἤγουν ἄλλοις ταλαιπωρῶν. οἱ γὰρ ἀρκάδες, ὑπὲρ ἑτέρων ἠνδραγαθίζοντό φησιν. ὃ δὴ καὶ Ἡρακλεῖς ἔπασχεν. ἐξ οὗ καὶ παροιμία, ἐπὶ τῶν ἄλλοις μοχθούντων, τὸ, ἐν τετράδι γεννηθῆναι. κατὰ τὸν Ἡρακλέα δηλαδή. ὃς ἐν μηνὸς τετάρτῃ γεννηθεὶς, ἄλλοις ἤθλει.

Οἳ δ' ἄρα Βουπράσιόν τε, καὶ Ἤλιδα δῖαν ἔναιον,
Ὅσσον ἐφ' Ὑρμίνη, καὶ Μύρσινος ἐσχατόωσα,
Πέτρη τ' ὠλενίη, καὶ Ἀλείσιον ἐντὸς ἐέργει,
Τῶν αὖ τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσαν. δέκα δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ
Νῆες ἕποντο θοαί. πλέες δ' ἔμβαινον ἐπειοί.
Τῶν, ὁ μὲν ἄρ Ἀμφίμαχος, καὶ Θάλπιος ἡγησάσθην.
Υἷες, ὁ μὲν, Κτεάτου, ὁ δ' Εὐρύτου ἀκτορίωνος,
Τῶν δ' ἀμαρυγκείδης ἦρχε κρατερὸς Διώρης.
Τῶν δὲ τετάρτων, ἦρχε Πολύξεινος θεοειδὴς,
Υἱὸς Ἀγασθένεος αὐγηϊάδαο ἄνακτος.

Ὅτι τοῖς περὶ τὸ Βουπράσιον καὶ τὴν Ἤλιδα ἔνθα καὶ ἡ Ὑρμίνη, καὶ ἡ Μύρσινος πέτρη τ' ὠλενίη, καὶ ἀλείσιον, τέσσαρας ἀρχηγοὺς ὁ ποιητὴς ἐφιστᾷ. τὸν Διώρην. καὶ τὸν Πολύξεινον. καὶ ἀνεψιοὺς ἢ αὐτανεψίους, ὅ ἐστιν ἐξαδέλφους πρώτους, δύο. τὸν Ἀμφίμαχον καὶ τὸν Θάλπιον. ὧν γενέτας ἡ ἱστορία παραδίδωσι, Κτέατον. καὶ εὔρυτον. τοὺς κατὰ μὲν τὸν ποιητὴν, ἀκτορίωνας, μολιονίδας δὲ κατὰ τοὺς νεωτέρους. ὧν γενεαλογία, τοιαύτη, συντρέχουσα τῇ ἐνταῦθα ἱστορίᾳ τοῦ ποιητοῦ. Ἀλέκτωρ ὁ Ἐπειοῦ παῖς νέος κομιδῇ βασιλεύων ἤλιδος, καὶ τὴν τοῦ Πέλοπος ἐπιβουλὴν δεδιὼς, συλλαμβάνεται Φόρβαντα τὸν ἐξ ὠλένου, ἐπὶ ἡμισείᾳ τῆς βασιλείας. γίνεται δὲ τῷ μὲν ἀλέκτορι, ἐκ Διογενείας τῆς φορβαντίδος, υἱὸς Ἀμαρυγκεύς. οὗ μέμνηται ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα. τῷ δὲ Φόρβαντι ἐξ Ὑρμίνης ἀδελφῆς Ἀλέκτορος, Αὐγείας καὶ Ἄκτωρ. ὧν καὶ αὐτῶν μνεία ἐνταῦθα τῷ ποιητῇ. τούτων Ἀμαρυγκέως μὲν, ὁ ῥηθεὶς ἀνωτέρω Διώρης. Αὐγείου δὲ, Φυλεύς. καὶ Ἀγασθένης ὁ ἐνταῦθα παρὰ τῷ ποιητῇ κείμενος. Ἄκτορος δὲ, Κτέατος καὶ Εὔρυτος. ὧν Κτεάτου μὲν ὁ δηλωθεὶς Ἀμφίμαχος. εὐρύτου δὲ, ὁ Θάλπιος. ἀλλὰ κτέατος μὲν καὶ εὔρυτος, ὑφ' ἡρακλέους ὤλοντο. Φυλεὺς δὲ παρακαλεῖ, τὴν ἀρχὴν τοῦ πατρὸς δοθῆναι ἀγασθένει. οὗ παῖς ὁ ὁμηρικὸς οὗτος Πολύξεινος. ὁ δὲ φυλεὺς, τί ἐποίησεν ἔκτοτε, μετ' ὀλίγον ἐν τῷ περὶ δουλιχιωτῶν λόγῳ δηλωθήσεται. καὶ τοιαύτη μὲν ἡ τῶν ῥηθέντων τεσσάρων ἀρχηγῶν κατὰ τοὺς παλαιοὺς γενεαλογία. ὁ δὲ ποιητὴς ἑκάστῳ τούτων ἕπεσθαι λέγει δέκα νῆας. καὶ ὅρα ὅπως καινότερον ἐσχημάτισεν. οὐ γὰρ εἶπε τοῖς δὲ, τεσσαράκοντα νῆες ἕποντο, ἀλλὰ ἐμέρισεν αὐτὰς ἐπίσης, τοῖς τέσσαρσιν. Ἐπειοὶ δὲ κατὰ τὸν ποιητὴν, οἱ ἐν ταῖς ναυσὶ ταύταις. φησὶ γὰρ πλέες δ' ἔμβαινον ἐπειοί. καὶ σημείωσαι. ὅτι τοὺς ἠλείους, καὶ ἐπειοὺς ὀνομάζει ἑτερωνύμως τῷ τόπῳ ἐξ οὗ ἦσαν. καὶ ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ, διῃρημένως πρὸς τὴν πόλιν. ἦσαν δὲ ἐκ τῆς ἤλιδος. ἢ παρονομασθέντες, ἠλεῖοι ἂν ἐλέχθησαν. οὕτω καὶ οἱ ἄβαντες ὡς προερρέθη. καὶ ἕτεροι δέ τινες, ὁμοίαν ἑτερωνύμοις παρωνυμίαν ἔπαθον. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ ῥηθεὶς διώρης, ἐκτείνει τὴν ἄρχουσαν. καὶ εἰ μὲν ἀπὸ τοῦ διὸς γίνεται, δοτέον αὐτὸ τῇ τῶν διχρόνων ἀδιαφορίᾳ. εἰ δὲ παρὰ τὴν διὰ πρόθεσιν γεγονὸς κέκραται κατὰ τοὺς παλαιούς, πίπτει οὕτως ὑπὸ ἀναλογίαν. τῶν δὲ ῥηθέντων τόπων, τὸ βουπράσιον ὁ γεωγράφος, χωρίον τῆς ἠλείας φησί. καὶ τοὺς βουπρασιεῖς, ἐπειούς. καὶ ἀλλαχοῦ πάλιν λέγει ὅτι κατοικία τῆς ἠλείας τὸ βουπράσιον ἀξιόλογος, ἡ νῦν οὐκ ἔτ' ἐστι. καὶ ὅτι ὑπεροχὴν δοκεῖ ἔχειν τότε τὸ βουπράσιον παρὰ τὴν ἦλιν. καὶ οἱ ἐπειοὶ παρὰ τοὺς ἠλείους. καὶ ὅτι ὕστερον ἀντὶ ἐπειῶν, ἠλεῖοι ἐκλήθησαν. καὶ ὅτι εἰ καὶ μέρος ἤλιδος τὸ βουπράσιον, ἀλλὰ ποιητικῷ σχήματι συγκαταλέγεται τὸ μέρος τῷ ὅλῳ. ὥσπερ φησὶ καὶ ἐν τῷ, ἀν' ἑλλάδα καὶ μέσον ἄργος. τοῦτο δὲ τὸ σχῆμα, περὶ οὗ καὶ προερρέθη, πολλαχοῦ ἀναφανήσεται. ὁ δὲ τῶν ἐθνικῶν γραφεὺς, καὶ πόλιν ἤλιδος λέγει καὶ ποταμὸν καὶ χωρίον, καὶ κατοικίαν ἀξιόλογον, τὸ βουπράσιον. κληθὲν οὕτω ἀπὸ βουπρασίου τινὸς ἄρξαντος ἐκεῖ. ἐθνικὸν αὐτοῦ, βουπρασιεύς. καὶ βουπράσιος. καὶ βουπρασίων δὲ, ὡς καδμείων. ἡ δὲ ἦλις, πόλις ἦν πρὸς τῇ ὀλυμπίᾳ κατὰ τὸν τὰ ἐθνικὰ γράψαντα. κληθεῖσα φησὶν ἀπὸ Ἡλίου παιδὸς ταντάλου. κατὰ δὲ Ἡρόδοτον, αἰτωλῶν ἡ ἦλις. ἔστι δὲ ἀρκαδική. καὶ παυσανίας δὲ. ὁ πολίτης φησὶν, ἠλίδιος τύπῳ κτητικῷ. καὶ ὑφέσει τοῦ δ, ἠλίιος. καὶ συναιρέσει ἠλεῖος. Τρύφων δέ φησιν, ἠλίεος. καὶ κατὰ μετάθεσιν ἠλέιος καὶ ἠλεῖος. ὁ δὲ γεωγράφος λέγει ὅτι ἠλεῖοι καὶ μεσσήνιοι, κλύζονται τῷ σικελικῷ κόλπῳ. καὶ ὅτι ἦλις οὔπω ἔκτιστο καθ' Ὅμηρον. ἀλλ' ἡ χώρα κωμηδὸν ᾠκεῖτο. ἐκαλεῖτο δὲ κοίλη ἦλις, ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος. καθ' ὁμοιότητα δηλαδὴ τῆς κοίλης λακεδαίμονος καὶ τῆς κοίλης συρίας. πάνυ δὲ περιαδομένη γέγονεν ὕστερον ἡ ἦλις, διὰ τὰ ἐν αὐτῇ τελούμενα ὀλύμπια. διὸ καὶ δῖαν αὐτὴν λέγει ὁ ποιητὴς, εἰδὼς οἷα εἰκὸς καὶ αὐτὸς τὴν πανήγυριν προκαταβληθεῖσαν ἐπὶ

ἡρακλέοις, καθὰ καὶ Πίνδαρος ἱστορεῖ. ὅτι δὲ καὶ ψιλοῦται ἡ ἦλις κανονικῶς, ἔτι δὲ καὶ δασύνεται παρὰ τὸ ἁλίζω τὸ συναθροίζω. ἢ καὶ παρὰ τὴν ἀνωτέρω ῥηθεῖσαν ταντάλιδα ἥλιον, δῆλον ἐκ τῶν παλαιῶν. ὅτι δὲ τὸ τῶν ἠλείων ὑποβάρβαρον ἐσκώπτετο, δηλοῖ ὁ ἐν τῷ ἐρωτηθῆναι, πότερα βοιωτοὶ βαρβαρώτεροι τυγχάνοιεν ὄντες, ἢ θετταλοὶ, φάμενος ὡς ἠλεῖοι. ὡς δὲ καὶ περὶ γυμνάσια εὐδοκίμουν, δηλοῖ ὁ αὐτὸς, εἰπὼν γυμνικοὺς ἀγῶνας διατιθέτωσαν Ηλεῖοι. Κορίνθιοι, θυμελικούς. ἀθηναῖοι, σκηνικούς. εἰ δέ τις τούτων πλημμελοίη, μαστιγούσθωσαν Λακεδαιμόνιοι. αἰνιττόμενος ἐκεῖνος νόμῳ σκώμματος, τὰς παρὰ λάκωσιν ἀγομένας ἑορτασικὰς μαστιγώσεις. περὶ δὲ ἠλείων εἴτ' οὖν ἐπειῶν, ῥηθήσεται καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, ἔνθα ὁ γέρων Νέστωρ, λόγοις τὸν πάτροκλον κατεργάζεται. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐμφαίνει καὶ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς πολλοὺς συνηθῆναι τόπους, εἰπὼν, ὅσσον ὑρμίνη καὶ μύρσινος πέτρη τ' ὠλενίη καὶ ἀλείσιον ἐντὸς ἐέργει. τὰ γὰρ ἔσω τῶν τεσσάρων τούτων τόπων εἰργόμενα, ἀποσιγῶνται. ἔνθα φασὶν οἱ παλαιοί, ὅτι ὁρίοις περιορίζει τὴν ἦλιν ὁ ποιητὴς ἀπὸ τῶν ἐσχάτων αὐτῆς μερῶν, οἷα μὴ θέλων τὰ κατὰ μέρος λεπτολογεῖν. ἡ δὲ ὑρμίνη, πολίχνιον ἦν. οὐκ ἔστι δέ φασὶ νῦν. ἀλλὰ ἀκρωτήριον περὶ κυλλήνην ὀρεινόν. καλούμενον ὅρμινα ἢ ὕρμινα. ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ ἐκθέμενος, ὑρμίνας δύο εἶναι φησὶν ἀπὸ ὑρμίνης, τὰς ὕστερον διὰ τοῦ ο κληθείσας. ἡ δὲ μύρσινος, ἐσχατόωσα μὲν εἴρηται, καθά που καὶ ἡ ἀνθηδών. ἐκλήθη δέ φασιν ὕστερον, Μυρτούντιον. ἐθνικὸν δὲ αὐτῆς εὕρηται μυρτούσιος. ἡ δὲ ὠλενία πέτρα, ὄρος φασὶ τῆς ἠλείας ἐστί. καὶ ὁ γεωγράφος δὲ λέγει. ὅτι πέτραν ὠλενίαν εἰκάζουσι, τὴν νῦν Σκόλλιν ὄρος πετρῶδες, κοινὸν δυμαίων καὶ ἠλείων. ὁ δὲ καταγράψας τὰ ἐθνικὰ, Ωλενον ἱστορεῖ πόλιν ἀχαΐας ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς ἀπὸ τοῦ Ωλένου υἱοῦ διός. καὶ ἴσως ὠλενία πέτρα τὸ ῥηθὲν ὄρος, ἐκ τῆς τοιαύτης ὠλένου. ἧς καὶ ὁ γεωγράφος μνησθεὶς, λέγει ὅτι ὤλενος ἔρημος κειμένη μεταξὺ Πατρῶν καὶ Δύμης. καὶ ὅτι δείκνυται ἴχνη μεταξὺ πατρῶν καὶ δύμης, τοῦ παλαιοῦ τοῦ ὠλενίων κτίσματος. καὶ ὅτι Ομηρος τοῦ ἐν ἀχαΐᾳ ὠλένου οὐ μέμνηται, ἀλλὰ τοῦ ἐν αἰτωλίᾳ ὁμωνύμου κτίσματος. καὶ ἰδοὺ καὶ τοῦτο, ἑτερωνυμίας τινὸς ὑπόδειγμα. εἴπερ τόπον μὴ εἰπὼν ὤλενον, ὠλενίην πέτραν ὠνόμασεν, ἀπὸ ὠλένου παρωνομασμένην. Τὸ δὲ ἀλείσιον, ἐν μὲν τοῖς παλαιοῖς τῶν ἀντιγράφων, διὰ διφθόγγου φέρεται. ὡς ἀπὸ τοῦ ἀλέω ἀλέσω, κατὰ τὸν ἐτυμολόγον. ὁ δὲ τῶν ἐθνικῶν ἐκθέτης, διὰ τοῦ η γράφει αὐτὸ, λέγων οὕτω καλεῖσθαι, ἀπὸ ἀλησίου υἱοῦ Σκιλλοῦντος, ἑνὸς τῶν τῆς ἱπποδαμείας μνηστήρων. ἔστι δέ φησι καὶ ἀλήσιον ἤπειρος, παρώνυμον τῷ ἁλί, ὡς πηγνυμένου ἐκεῖ πολλοῦ ἁλός. Στράβων δὲ ἱστορεῖ ὅτι περὶ τὸ ὁμηρικὸν ἀλείσιον, ἀγορὰν κατὰ μῆνα συνάγοιεν οἱ περίοικοι. καὶ ὅτι τὸ ἀλείσιον, καὶ ἀλεισίου κολώνην ὁ ποιητὴς καλεῖ. εἰπὼν πέτρης τ' ὠλενίης καὶ ἀλεισίου ἔνθα κολώνη κέκληται. ὑπερβατῶς γάρ φησι δεκτέον καὶ ἔνθα ἀλεισίου κολώνη κέκληται. λέγει δὲ καὶ ὅτι ἔνιοι, καὶ ποταμὸν δεικνύουσιν ἀλείσιον. τὸ μέντοι ἀλήϊον οὗ ἀλλαχοῦ μέμνηται ὁ ποιητὴς, λυκιακὸν πεδίον ἐστίν.

Οἱ δ' ἐκ Δουλιχίοιο, ἐχινάων θ' ἱεράων
Νήσων αἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς Ηλιδος ἄντα,
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Μέγης ἀτάλαντος ἄρηϊ
Φυλεΐδης, ὃν τίκτε Διῒ φίλος ἱππότα Φυλεύς.
Ος ποτε δουλιχιόνδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

Οτι πολλαχοῦ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς καινῷ τοιούτῳ χρᾶται σχήματι. οἱ δὲ εἶχον τὸν δεῖνα καὶ δεῖνα τόπον, τούτων ἦρχεν ὁ δεῖνα, τὸ δέ γε ἀκόλουθον, οὕτως ἦν. οἱ δὲ εἶχον, τόνδε καὶ τόνδε τὸν τόπον, ἀρχηγὸν εἶχον τόνδε τινά. ὁ δὲ ἀρχόμενος ἀπὸ εὐθείας, περαίνει καινότερον τὴν τοῦ σχήματος ἀπόδοσιν εἰς γενικήν. οὕτω γοῦν καὶ ἐνταῦθα σχηματίζων φησίν. οἱ δ' ἐκ δουλιχίου ἐχινάων τε ἱερῶν νήσων, οἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς ἤλιδος ἄντα, τούτων ἡγεμόνευε Μέγης φυλεΐδης αὐγείου ἔγγονος. εἶτα οὕτω δόξαν αὐτῷ ἑρμηνεύων τὸ φυλεΐδης, φησίν. ὃν τίκτε διῒ φίλος ἱππότα φυλεύς. ἡρμήνευσε δὲ τὸ φυλεΐδης, οὐχ ὡς ὑποδύσκολον. ἀλλ' ἵνα εἰς τὸ φυλεὺς ἀναλύσας αὐτὸ, εὐθὺς ἀκωλύτως ἐπιπλέξῃ ἱστορίαν ταύτην, ὅς ποτε δουλιχιόνδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς. οὐ γὰρ δουλιχεὺς ἀνέκαθεν ὁ φυλεὺς, ἀλλὰ χόλους παθὼν κατὰ τοῦ πατρὸς, μετῴκησεν ἐκ τῶν κατὰ ἤλιδα τόπων, εἰς τὸ δουλίχιον. διὸ καὶ ἱππότης νῦν εἰρῆσθαι δοκεῖ καὶ αὐτὸς ἀντὶ τοῦ, φυγάς. κεῖται γάρ ποτε τὸ, ἱππότης ὄνομα κατὰ τοὺς γλωσσογράφους, καὶ ἐπὶ τοιούτου σημαινομένου. περὶ δὲ τοῦ φυλέως, ἐγράφη καὶ πρὸ ὀλίγου, ἐνταῦθα δὲ ὅρα ψευδοπαρήχησιν τὴν, διῒ φίλος φυλεύς. τοιαῦται δὲ καὶ ἕτεραι ἀνεγράφησαν. καὶ μάλιστα ἐν τοῖς εἰς τὴν Οδύσσειαν. ἦγε δὲ ὁ ῥηθεὶς μέγης, νῆας τεσσαράκοντα. Ιστέον δὲ ὅτι ὁ Πορφύριος αἰτίαν τοῦ φυγεῖν τὸν φυλέα ἐξ ἤλιδος εἰς τὸ δουλίχιον φησὶ, τὸ μαρτυρῆσαι ἡρακλεῖ περὶ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν βουκολίων. ὅπερ πάντως ἐλύπει τὸν τοῦ φυλέως πατέρα τὸν αὐγείαν. γέγονε δὲ τοῦτο, ἡνίκα ἡρακλῆς τὴν αὐγείου κόπρον ἐξεκάθηρεν. ἐνταῦθα δέ φασιν οἱ παλαιοὶ ὅτι διαφορᾶς ἀνηκέστου τῶν οἰκείων, κρείσσων χωρισμὸς, ἐπαινοῦντες τὴν τοῦ Φυλέως φυ

γὴν

γῆν, ἐπεὶ χόλον ἔχε πολὺν τῷ πατρί. μητέρα δὲ τοῦ ῥηθέντος Μέγητος, τινὲς Κτιμένην φασὶ τὴν τοῦ Λαέρτου, ὥς τε θεῖος αὐτοῦ γίνεται Ὀδυσσεύς, οὗπερ ἀδελφὴ ἡ Κτιμένη. ἑτέρα δὲ ἱστορεῖται οἰκείωσις τοῦ Μέγητος πρὸς τοὺς βασιλεῖς. Φυλεὺς γάρ φασι μοιχεύσας Τιμάνδραν ἀδελφὴν Ἑλένης καὶ Κλυταιμνήστρας, ἀπήγαγεν εἰς τὸ Δουλίχιον. ὥς τε καὶ εὐλόγως φασί, διὰ τὴν ἐπιγαμίαν συμμαχεῖ καὶ ὁ Μέγης. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τῆς Πελοποννήσου μεταβὰς ὁ ποιητὴς εὐτάκτως εἰς τὸ πλησίον αὐτῆς Δουλίχιον, οὕτω καθ' ὁμοίαν τινὰ τάξιν διὰ τὴν ῥηθεῖσαν τοῦ Μέγητος οἰκείωσιν πρὸς τὸν Ὀδυσσέα, μετὰ τὸν παρόντα κατάλογον τὸν Κεφαλληνιακὸν τάξει, οὗ ἐξάρχει ὁ Ὀδυσσεύς. Σημείωσαι δὲ ὅτι εἰ καὶ Ὅμηρος ἰδιάζειν δοκεῖ τὸ Δουλίχιον ἐκ τῶν Ἐχινῶν, ἀλλ' ἕτεροι τῶν Ἐχινάδων εἶναι φασὶ καὶ αὐτό. καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐν πολλοῖς ὁ ποιητὴς οὕτω ποιεῖ, ὡς καὶ προείρηται. ἰδίᾳ μὲν ἐκφωνῶν τὸ ὅλον. ἰδίᾳ δὲ τὸ μέρος. οἷόν ἐστι καὶ τό, εἰς Κύπρον εἰς Πάφον. ὅλον μὲν γὰρ ἡ Κύπρος, μέρος δὲ αὐτῆς ἡ Πάφος. οὕτω γοῦν καὶ ἐνταῦθα ἐν ὁλότητι μέν, αἱ Ἐχινάδες, μέρος δὲ αὐτῶν τὸ Δουλίχιον. τοιαῦτα δὲ σχήματα καὶ ὁ Γεωγράφος ἐκτιθείς, καὶ οὐ μόνον ὁμηρικά, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἑτέρων ποιητῶν, φησὶν ὅτι ἐν τῷ ἐκ Δουλιχίου Ἐχινάων τε, συγκαταλέγεται τὸ μέρος τῷ ὅλῳ ποιητικῷ σχήματι. ἐντὸς γὰρ τῶν Ἐχινάδων καὶ τὸ Δουλίχιον. οὕτω καὶ τὸ Βουπράσιον συγκαταλέγει ὁ ποιητὴς τῇ Ἤλιδι, μέρος ὂν αὐτῆς. τοιοῦτον φησὶ καὶ τὸ, ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος, περὶ οὗ προείρηται. ὁμοίου δὲ σχήματος εἶναι λέγει καὶ τό, Κουρῆτές τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοί. μέρος γὰρ Αἰτωλῶν οἱ Κουρῆτες. καὶ Ἱππῶναξ δὲ οὕτω σχηματίζει ἐν τῷ Κυπρίων βέκος καὶ Ἀμαθουσίων πυρῶν. μέρος γὰρ Κυπρίων οἱ Ἀμαθούσιοι. καὶ Ἀλκμάν. Κύπρον ἱμερτὰν λιποῖσα καὶ Πάφον περιρρύταν. καὶ Αἰσχύλος. Κύπρου Πάφου τ' ἔχουσα πάντα κλῆρον. ἐμπεριέχεται γοῦν ἡ Πάφος τῇ Κύπρῳ. ὥσπερ καὶ ἡ Χαλκὶς καὶ ἡ Ἐρέτρια τῇ Εὐβοίᾳ, ἐν τῷ οἳ δ' Εὔβοιαν ἔχον καὶ Χαλκίδα καὶ Ἐρέτριαν. ὁ δ' αὐτὸς Γεωγράφος λέγει καὶ ὅτι οἱ τὰς Ἐχινάδας οἰκοῦντες, Ἐπειοὶ ἐλέγοντο. οὕτω δέ φασι καὶ Ἀρίσταρχος ἐκδέχεται καὶ ἕτεροι. ἐν δὲ τῇ γεωγραφικῇ ἱστορίᾳ φέρεται καὶ ὅτι Ζάκυνθος διέχει Κεφαλληνίας, ὅσον ἑξήκοντα στάδια. ὑλώδης μέν. εὔκαρπος δέ. ταύτης πρὸς ἕω, αἱ Ἐχινάδες ἵδρυνται νῆσοι. ὧν καὶ τὸ Δουλίχιον, ὃ νῦν φησὶ Δολίχαν καλοῦσι. καὶ αἱ Ὀξεῖαι καλούμεναι νῆσοι, ἃς Θοὰς ἐν Ὀδυσσείᾳ εἶπεν ὁ ποιητής. κεῖται δέ φησιν ἡ ῥηθεῖσα Δολίχα, κατὰ τὴν ἐκβολὴν τοῦ Ἀχελῴου. οὗπερ ἡ χοῦς, τὰς μὲν αὐτῶν ἐξηπείρωκε. τὰς δέ, μέλλει, πολλὴ καταφερομένη. καὶ ὅρα ἐνταῦθα τὸ ἡ χοῦς. σύνηθες δὲ τῷ Γεωγράφῳ, οὕτω λέγειν. παρὰ δὲ ἑτέροις, σπάνιόν ἐστι θηλυκῶς τὴν λέξιν ταύτην εὑρεῖν. ὁ δὲ τὰ Ἐθνικὰ ἐκθείς, λέγει μὲν καὶ αὐτός, ὅτι τὸ Δουλίχιον, καὶ Δολίχα καλεῖται. προστίθησι δὲ ὅτι καὶ Ὀξεῖα λέγεται. ἣν πληθύνας, Θοάς φησιν ὁ ποιητὴς εἶπε. καὶ ἰδοὺ καινὸν τοῦτο καὶ παρὰ τὴν τῶν πολλῶν δόξαν, εἴπερ αἱ ὁμηρικαὶ Θοαὶ νῆσοι, οὐ πολλαί εἰσιν, ἀλλὰ μία κατὰ τοῦτον ἡ ῥηθεῖσα Δολίχα. καλεῖται δὲ Δουλίχιον, ἀπὸ Δουλιχίου φασὶν υἱοῦ Τριπτολέμου. ἔστι δέ φασι καὶ νῆσος Δολίχη πρὸς τῇ Λυκίᾳ. ἣν καὶ Δολιχίστην ἔλεγον. τάχα δὲ ὡς καὶ παρὰ τὸ μακρὸν ἡ Μάκρις τε καὶ ἡ Μάκρη, οὕτω καὶ παρὰ τὸ δολιχόν, ἡ Δολίχη. Ἰστέον δὲ ὅτι τοῦ Ἐχινάων, εὐθεῖα ἡ Ἐχίνη. τοῖς δὲ μεθ' Ὅμηρον, εὐθεῖα Ἐχινάς. καὶ ἀπ' αὐτῆς αἱ νῆσοι Ἐχινάδες. οὐκ ἔστι δ' εἰπεῖν σταθερῶς, εἴτε παράγωγον τῆς Ἐχίνης ἡ Ἐχινάς, εἴτε ὑποκοριστικόν. ὅτι δὲ τόποι πολλάκις καὶ ἀπὸ τῶν παρ' αὐτοῖς πλεοναζόντων ἐκαλοῦντο, αἱ ἱστορίαι δηλοῦσιν. Ἴκαρος γοῦν Ἰχθυόεσσα ἦν ὅτε ἐκαλεῖτο διὰ τοὺς ἐκεῖ πολυπληθεῖς ἰχθύας. καὶ ἡ Σηπιὰς δὲ ἄκρα, διὰ τὰς αὐτόθι σηπίας. καὶ νῆσοι Λαγοῦσσαι, ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς ἐκεῖ λαγωῶν. ἔνθα καὶ ὅρα τὸ Λαγοῦσσαι, ὡς ἀπὸ τοῦ λαγὸς τοῦ γραφομένου διὰ τοῦ ο μικροῦ, ὅθεν Λαγόεσσαι καὶ κατὰ κρᾶσιν Λαγοῦσσαι. ὡς καὶ Λεπαδόεσσαι Λεπαδοῦσσαι ἀπὸ τῶν κατ' αὐτὰς πλεοναζόντων. οὕτω δὲ καὶ ἄλλαι νῆσοι. αἱ μέν, Φυκοῦσσαι. αἱ δὲ Πιθηκοῦσσαι. αἱ δέ, Πιτυοῦσσαι. εἰκὸς οὖν καὶ Ἐχίνας εἴτ' οὖν Ἐχινάδας νήσους, ἀπὸ τῶν ἐχίνων εἶναι προσωνομασμένας. ὧν παρώνυμον καὶ ὁ ἐχινόπους. ἐξ οὗ παροιμία τό, τὰς ἀκάνθας συνάγειν, ὥσαν ἐχινόποδας. ὁμώνυμος δὲ λέξις ὁ ἐχῖνος. ζῴου τε γοῦν εἶδος δηλοῖ. ἓν μὲν χερσαῖον, ἕτερον δὲ θαλάσσιον, καὶ κοιλίας τὸ ἔσω. καὶ εἶδος δὲ πλακοῦντος, ὡς ἱστορεῖ Ἀθήναιος. ἐν δὲ τὸ ναίουσι πέρην ἁλός, εἰ μὲν γράφεται οἳ ναίουσιν, οὐδὲν ἔχει καινόν. τὸ δὲ εἰπεῖν αἳ ναίουσι, σχηματισμόν τινα ἔχει οὐ πάνυ συνήθη. κεῖται γὰρ τό, ναίουσιν αἱ νῆσοι, ἀντὶ τοῦ ναίονται. οὕτω καὶ Σοφοκλῆς. σὺ μέν που ναίεις ἁλίπλαγκτος ἀντὶ τοῦ ναιομένη τυγχάνεις. καὶ μετάγεται οὕτω τὸ ἔργον τῶν κατοικούντων, εἰς τὰ κατοικούμενα. ναίουσι μὲν γοῦν ἄνθρωποι. ναίονται δὲ τόποι, ὥς τε τὸ εἰπεῖν ὅτι ναίουσιν οἱ τόποι, ἀντέστραπται τῇ φύσει τοῦ πράγματος. τὸ δὲ πέρην, δηλοῖ μὲν τὸ πέραν. ἔστι δὲ ἐπίρρημα μεταληφθὲν ἀπὸ θηλυκῆς αἰτιατικῆς. πέρα γὰρ ἡ γῆ κατὰ γλῶσσαν. ὅθεν ἡ Περαία προάγεται, ἧς ἡ αἰτιατικὴ πέραν. καὶ μεταβολῇ τοῦ α πέρην. ἐξ οὗ τὸ ἐπίρρημα, δηλοῦν τὸ ἀπὸ τῶν ἐνταῦθα εἰς τὴν ἐκεῖθεν ἀντικρὺ γῆν. ὅρα δὲ ὅτι τοπογραφῶν ὁ ποιητὴς πῶς αἱ Ἐχινάδες νῆσοι κεῖνται, περὶ ὧν καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ ἐγράφη, οὐκ ἠρκέσθη τῷ, πέραν ἁλός. ἀλλὰ διὰ σαφήνειαν προσέθετο τό, Ἤλιδος ἄντα. τουτέστιν ἀντικρὺ τῆς Ἤλιδος. περὶ ἧς πρὸ ὀλίγου εἴρηται.

Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἦγε Κεφαλλῆνας μεγαθύμους.
Οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον, καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον,

Καὶ Κροκύλει' ἐνέμοντο, καὶ αἰγίλιπα τρηχεῖαν.
Οἵ τε Ζάκυνθον, ἠδ' οἳ Σάμον ἀμφενέμοντο,
Οἵ τ' ἤπειρον ἔχον, ἠδ' ἀντιπέραι' ἐνέμοντο,
Τῶν μὲν ὀδυσσεὺς ἦρχε Διὶ μῆτιν ἀτάλαντος.
Τῷ δ' ἅμα νῆες ἕποντο δυώδεκα μιλτοπάρῃοι.

Ὅτι Ὀδυσσεὺς δώδεκα μιλτοπαρῄους νῆας ἔχων, ἦγε Κεφαλλῆνας μεγαθύμους. οἳ ῥ' Ἰθάκην εἶχον καὶ νήριτον εἰνοσίφυλλον. καὶ κροκύλει' ἐνέμοντο. καὶ αἰγίλιπα τρηχεῖαν. οἵ τε Ζάκυνθον εἶχον. καὶ οἳ σάμον ἀμφενέμοντο. οἵ τ' ἤπειρον εἶχον καὶ ἀντιπέραι' ἐνέμοντο. καὶ ὅρα ὅπως καὶ ἐνταῦθα ἐνεχόρευσεν ὁ ποιητὴς τῷ, εἶχον. καὶ τῷ, ἐνέμοντο. μέμνηται δὲ καὶ ὅτι κεφαλλῆνας λέγει, οὐ μόνον τοὺς ἐκ τῆς κεφαλληνίας νήσου, ἀλλὰ πάντας τοὺς ἐν τοῖς ῥηθεῖσι τόποις τοῖς ὑπὸ τὸν Ὀδυσσέα, τούς τε περὶ τὴν ἰθάκην καὶ τοὺς λοιπούς. ἐν οἷς καὶ ἀκαρνᾶνες κατὰ τὸν γεωγράφον οὔπω ἐπὶ Ὁμήρου ὠνομασμένοι οὕτω. τὰ γοῦν ῥηθέντα κροκύλεια, ἐν τοῖς ἀκαρνᾶσι φησὶν εἶναι. καὶ ἡ λευκὰς δὲ, ἥν φησι τὸ παλαιὸν χερρόνησον τῆς τῶν ἀκαρνάνων γῆς. καλεῖ δ' ὁ ποιητὴς αὐτὴν, ἀκτὴν ἠπείρου. ἤπειρον καλῶν, τὴν περαίαν Ἰθάκης καὶ κεφαλληνίας, ὡς εἶναί φασι ταυτὸν ἀκτὴν ἠπείρου εἰπεῖν καὶ ἀκαρνανίαν. τὴν δὲ ῥηθεῖσαν λευκάδα, νήρικον ἐν Ὀδυσσείᾳ καλεῖσθαι φασί. πόθεν δὲ τὴν κλῆσιν οἱ κεφαλλῆνες ἔλαχον, καὶ διατί ἐν δισὶ λλ γράφονται, ἐν Ὀδυσσείᾳ εἴρηται, περί που τὰ εἰς τὴν α ῥαψωδίαν, νῦν δὲ τοσοῦτον μόνον ῥητέον. ὅτι τε αὐτίκειται ταῖς ἐχινάσιν ἡ κεφαλληνία, καὶ ὅτι Κέφαλος οὗ οἱ κεφαλλῆνες παρώνυμοι, πρόγονος ἦν Ὀδυσσέως. κεφάλου γὰρ, κηλεύς· οὗ ἀρκέσιος. οὗ Λαέρτης. οὗ Ὀδυσσεύς. καὶ ὅτι Ἀμφιτρύων φυγάδα παραλαβὼν ἐξ ἀθηνῶν κέφαλον τὸν Δηϊονέως, κατέσχε νῆσον καὶ παρέδωκε τῷ κεφάλῳ. οὗ καὶ γέγονεν ἐκείνη ἐπώνυμος. καὶ ὅτι τινὲς τῶν μεθ' Ὅμηρον, τὸ δουλίχιον, κεφαλληνίαν ἐνόμιζον. ἄλλοι δὲ τὴν ἐν Ὀδυσσείᾳ τάφον. Ἰθάκη δὲ ἐκλήθη, ἀπὸ Ἰθάκου ἥρωος. οὗ καὶ ὅμηρος μέμνηται. ἔστι δέ φασι καὶ συρίας πόλις ἰθάκη. τὸ ἐθνικὸν, οὐ μόνον ἰθακήσιος, ἀλλὰ καὶ Ἴθακος ὥς φασιν ὁμοφώνως τῷ οἰκιστῇ τῆς νήσου. ἧς ὁ κύκλος, ὀγδοήκοντα στάδια. ὅρα δὲ τὸ οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον, ὅτι ὄγκου φωνῆς χάριν ἐπεντεθειμένον ἔχει τὸν ῥὰ σύνδεσμον ὅπερ μυριαχοῦ ποιεῖ Ὅμηρος. ἄλλως γὰρ εἶχεν εἰπεῖν μετὰ χάσμης, οἳ ἰθάκην εἶχον. Τὸ δὲ Νήριτον, ὄρος ἐστὶν ἐπιφανὲς ἐν ἰθάκῃ, περὶ οὗ ἱκανῶς ἐῤῥέθη ἐν τῇ α τῆς Ὀδυσσείας. εἰνοσίφυλλον δὲ αὐτὸ λέγει ὁ ποιητὴς, τουτέστι κινούμενον τοῖς φύλλοις ὡς δασύ. οὗ δηλαδὴ διὰ τὴν πυκνότητα, οὐδέν τι τῶν στερρῶν κινεῖται ὡς μὴ διϊκνουμένου τοῦ ἀνέμου ἐντὸς, ἀλλὰ τὰ φύλλα μόνα· οἷς ἐπιπολάζων ἐντρέχει ὁ ἄνεμος. γίνεται δὲ ἡ λέξις, ἐκ τοῦ ἐνόθω ἐνόσσω τὸ κινῶ καὶ τοῦ, φύλλον. ἄρα δὲ ὅτι ὥσπερ πρὸ βραχέων, οὕτω καὶ ἐνταῦθα κατὰ συνήθη σχηματισμὸν, τῷ ὅλῳ τὸ μέρος συγκατείλεκται. τῇ ἰθάκῃ δηλαδὴ τὸ νήριτον, τὸ ἐντὸς αὐτῆς ὄν. νήριτον δὲ τὸ ὄρος διὰ τοῦ τ'. τὸ γὰρ διὰ τοῦ κ' νήρικον, πόλις ἠπείρου ὡς δεδήλωται. τὰ Κροκύλεια δὲ, καὶ ἑνικῶς εὕρηται τὸ κροκύλειον. μέμνηται δὲ τῆς νήσου ταύτης καὶ Θουκυδίδης. ἐθνικὸν αὐτῆς κροκυλεύς. ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ ἐπελθὼν, τετραμερῆ τὴν ἰθάκην εἰπὼν, φησίν. ἧς τὸ μὲν πρῶτον, ἐπὶ μεσημβρίαν καὶ θάλασσαν. τὸ δεύτερον, νήϊον. τὸ τρίτον, κροκύλεια. καὶ ἑξῆς. ὥς τε κατὰ τοῦτον τὸν λόγον. οὐ νῆσος μόνον, ἀλλὰ καὶ μέρος ἰθάκης τὸ κροκύλειον. ἐν δὲ τῷ αἰγίλιπα τρηχεῖαν, ὄνομα μὲν τόπου ἡ τραχεῖα. ἐπίθετον δὲ τὸ αἰγίλιπα. ἰστέον δὲ ὅτι ἅμα τραχεῖαν εἰπὼν, καὶ εὐθὺς συνενόησε τὸ, αἰγίλιπα. ἤγουν τὴν τὰς αἶγας λιπαίνουσαν κατά τινας. διὸ καὶ ἡ ἰθάκη αἰγίβοτος λέγεται εἶναι. ἢ μάλιστα τὴν καὶ ὑπ' αὐτῆς αἰγὸς λιπομένην, διὰ τὸ ἄγαν τραχὺ καὶ ἀβόσκητον. ἐν δὲ ῥητορικῷ λεξικῷ, φέρεται οὕτως. αἰγίλιψ, ἀπρόσβατος, ψιλὴ, ἀβόσκητος. ἰστέον δὲ ὅτι ὥσπερ ἡ αἰγίλιψ ἐκ τῆς αἰγὶ σύγκειται δοτικῆς, οὕτω καὶ ἡ αἰγίπυρρος πόα φασὶ πυῤῥὰ, ἣν αἶγες νέμονται. χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι καὶ ἄλλοι τόποι κατὰ τὰς ἱστορίας, τὴν τῆς τραχείας κλῆσιν ἔλαχον. καὶ μέρος γοῦν τι κιλικίας τῆς ἔξω τοῦ ταύρου, τραχεῖα λέγεται. οἴονται δέ τινες τὴν ἰσαυρίαν εἶναι ταύτην. Ζάκυνθος δὲ λέγεται μὲν καὶ ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς. δασεῖα δέ ἐστιν ὡς δηλοῖ καὶ τὸ ὑλήεντα ζάκυνθον. ὠνομάσθη δέ φασιν ἀπὸ ζακύνθου υἱοῦ Δαρδάνου. ἐνταῦθα δὲ κεῖται τὸ διπλοῦν ζ, ὡς οἷά τι στοιχεῖον ἁπλοῦν. οὐ γὰρ ἐκτείνει τὸ πρὸ αὐτοῦ βραχὺ φωνῆεν. φησὶ γὰρ οἵ τε ζάκυνθον εἶχον. τοῦ τε βραχυνομένου, ἵνα συναπαρτισθῇ δάκτυλος. καὶ ἡ αἰτία τοῦ πάθους, κεῖται εἰς τὸ ἱερῆς εἰς ἄστυ ζελείης. κατὰ ὅμοιον δὲ λόγον, καὶ ὁ σκάμανδρος ἀδυνατεῖ ἐκτείνειν τὸ πρὸ αὐτοῦ βραχὺ φωνῆεν. ὡς καὶ αὐτὸ ἐῤῥέθη ἔνθα ἐχρῆν. τὴν δὲ ἐνταῦθα σάμον ἣν ὁ γεωγράφος εἶναί φησι τὴν νῦν κεφαλληνίαν, ἔστιν εὑρεῖν καὶ εἰς τῇ Ὀδυσσείᾳ. λέγεται δὲ καὶ σάμη. ἧς ὁ πολίτης, σαμαῖος. οἱ δέ φασι καὶ ὅτι ἡ μὲν νῆσος, σάμος λέγεται μόνον. ἡ δὲ πόλις, καὶ σάμος καὶ σάμη. ἔστι δὲ καὶ ἰωνικὴ σάμος ἡ παρὰ τῷ περιηγητῇ. καὶ θρηκίκη σάμος, ἡ καὶ ἐν Ἰλιάδι. περὶ δὲ τῆς κεφαλληνικῆς, φέρεται καὶ ταῦτα. τετράπολις ἡ νῆσος. μία δὲ τῶν πόλεων, καὶ σάμος ὁμώνυμος τῇ νήσῳ. καὶ αὐτὴ μὲν οὐκέτ' ἐστίν. αἱ δ' ἄλλαι τρεῖς περιέμενον. μικραί τινες πόλεις, ἃς καὶ ὀνομάζει ὁ γεωγράφος. ἡ δὲ ὑπὸ τῷ Ὀδυσσεῖ αὕτη ἤπειρος, τόπος ἐστὶν ὁμωνυμῶν τῇ ὅλῃ γῇ τῇ ἀπείρονι, αὐτὸς εὐπερίγραπτος ὤν. καὶ ὁ αὐτῆς ἐντόπιος, ἠπειρώτης. ἡ δὲ μεθ' Ὅμηρον ἤπειρος, παίνυ πεπλατυνται

τωται

ται μέχρι καὶ Ἰλλυρίδος. καὶ ἐβασίλευσαν αὐτοῦ, ἄνδρες ἡρωϊκοί. ἐν οἷς καὶ ὁ περιώνυμος Πύῤῥος. ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης πλατυτάτης ἠπείρου, καὶ οἱ περιαδόμενοι βόες ἠπειρωτικοί. Τὰ δὲ ἀντιπέραια, παρώνυμόν ἐστι τοῦ περαίας. αὐτὴ δὲ παρῆκται ἀπὸ τοῦ προῤῥηθείσης πέρας. ὡς γοῦν ὑστέρα ὑστεραία, οὕτω πέρα περαία. ὁ δὲ γεωγράφος λέγει ὅτι τὰ ἀντιπέραια τῶν νήσων βούλεται λέγειν ὁ ποιητὴς, λευκάδα καὶ ἀκαρνανίαν. ὧν προσεχῶς ἐμνήσθημεν. ἕτεροι δέ φασιν ἀντιπέραια, τὰ ἐξεναντίας τῆς ἤλιδος κείμενα χωρία. μιλτοπαρῄους δὲ τὰς τοῦ Ὀδυσσέως νῆας καλεῖ ὁ ποιητὴς, οὐκ ἀργῶς, ἀλλ' ἐπίτηδες. φασὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ, ὅτι ἐξηλλαγμέναι ἦσαν αἱ τοῦ Ὀδυσσέως νῆες. ὅπως εἰ καὶ ὀλίγαι, ἀλλ' οὖν διὰ τοῦ χρώματος εἶεν ἐπίσημοι. καὶ ὅτε δέοι πλεῖν, μὴ σκορπίζοιντο. ἀμέλει καὶ μέσας αὐτὰς εἰς τὸν ναυστάθμῳ ἔταξαν ἕλληνες. καὶ τὴν κοινὴν ἀγορὰν ἐκεῖ ἐποίησαν. Σημείωσαι δὲ ὅτι οὐ σεμνύνας ὁ ποιητὴς τὸν τοσοῦτον αἴαντα ὡς προσημειώθη, οὐδὲ τὸν Ὀδυσσέα ἀποσεμνολογεῖ. ἀρκεῖται δὲ εἰπὼν αὐτὸν διὶ μῆτιν ἀτάλαντον. περὶ οὗ ἀλλαχόθι ῥηθήσεται. οὐκ ἂν δὲ εἴη περιττὸν ἐνταῦθα προσθεῖναι πλατύτερον, καὶ ὅτι τὰς ὑπὸ τὸν Ὀδυσσέα νήσους, τηλεβόαι πάλαι ποτὲ κατεῖχον. ἕως ὁ προῤῥηθεὶς κέφαλος τῷ ἀμφιτρύωνι ἐκ θηβῶν συστρατευσάμενος, διὰ τὴν ἀλκιμίαν κατὰ τηλεβοῶν καὶ ὑφ' ἑαυτῷ ποιησάμενος, αὐτὰς ἀφ' ἑαυτοῦ ταύτας παρωνόμασεν. ἀνὴρ δὲ οὗτος ὁ κέφαλος ἦν, Πρόκριδος τῆς ἐν Ὀδυσσείᾳ. ἣν ἀκουσίως ἀνελὼν ὡς ἐκεῖ ἐῤῥέθη, καὶ ἐν θήβαις οἰκήσας, συνεμάχησεν ὡς εἴρηται τῷ ἀμφιτρύωνι. καὶ γέρας ἔσχε τὴν τῶν ὑπὸ τηλεβόαις νήσων ἀρχήν. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι μίλτος, χρῶμα ἐστὶν ἐρυθρὸν, δι' οὗ τὰ τῶν νηῶν ἔμπροσθεν βάπτοντι εἰς ὡραϊσμόν. ἅπερ πρῷραι λέγονται. ὡς ἐκ τοῦ προορᾶν. κραθέντων τῶν δύο οο εἰς ω μέγα. ἐντεῦθεν δὲ οἱ ποιηταὶ ὁρμώμενοι, τολμῶσι καὶ παρειὰς λέγειν τὰ τοιαῦτα μέρη τῶν νηῶν. καὶ πρόσωπα. Λυκόφρων δὲ εἰς πλέον ἐξαχθεὶς, καὶ κόρας τὰς νῆας φησὶ, λαβὼν τὴν ἀρχὴν ἐκ τοῦ μιλτοπάρῃοι. κόραις γὰρ οἰκεῖον, τὸ μιλτοπάρῃον. ἵνα δὲ πλατύτερον τὸ τοιοῦτον εἶδος θεωρηθῇ, σημειωτέον ὅτι οὐ μόνον ἡ παρειὰ ἐπιβέβληται εἰς μεταφοράν, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ τῆς κεφαλῆς. ἔτι δὲ καὶ τὰ κατὰ ὅλον τὸ σῶμα τό τε ἀνθρωπικὸν, καὶ τὸ ἁπλῶς ζωϊκόν. καὶ ἡ μὲν ἀντιμέτωπος καὶ ἀντιπρόσωπος μάχη καὶ τὸ τῆς ἀφορμῆς εὐπρόσωπον, καὶ τὸ τηλαυγὲς πρόσωπον τοῦ ἔργου, καὶ ὅσα τοιαῦτα, λείως μεταφέρονται. τῶν δὲ λοιπῶν τὰ πλείω, τραχύνονται ποιητικώτερον. οὐκ ὀλίγα δὲ, καὶ εἰς διθυραμβικὸν θράσος ἐκπίπτουσι. πολλὴ γὰρ καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς ποιηταῖς καὶ ὡς εἰπεῖν ἀφειδὴς, ἡ ἐκ τῶν ζώων ἐπὶ τὰ ἄψυχα τροπικὴ διάθεσις. ἵνα γὰρ εὐτάκτως ὁδῷ τινι ἐπὶ τὸν σκοπὸν εἰς τὸ πᾶν βαδίσωμεν, κορυφάς τε ὀρέων φασὶν ἐπεὶ καὶ κεφαλάς, καὶ κροτάφους δέ. ἀφ' ὧν καὶ ποταμούς ἐστιν οὓς προῤῥέειν φασί. καὶ ὁ εἰπὼν δὲ κρόταφον κύκλου, λέγει μὲν ὅπερ ἐκεῖνος βούλεται. ζῴου δὲ κατατολμᾷ καὶ αὐτός. κόμας δὲ λέγειν δένδρων, τὰ φύλλα. ὅθεν καὶ κομήτης λειμὼν παρὰ τῇ τραγῳδίᾳ. καὶ κομᾶν, τὸ ἐν τούτοις θάλλειν. ἀλλὰ τοῦτο καὶ εἰς κοινὸν ἤδη τέτριπται. καὶ ὀφρῦς δέ που λέγονται, ὀρειναί τινες ἐξοχαί. ὅθεν καὶ ἡ τένεδος, λεύκοφρυς ἐκλήθη ποτὲ, ὡς καὶ αὐτὴ κατὰ τὸν ἀσιανὸν λευκάταν, λευκὰς ὀφρύας ἔχουσα, ἤτοι ἐπαναστάσεις τινὰς τραχείας περὶ τὸν αἰγιαλόν. ὀφθαλμοὶ δὲ φυτῶν, ἐκ τῶν κατὰ τὰ ζῷα πάντως καὶ αὐτοί. ἀφ' ὧν καὶ τὸ ἐνοφθαλμίζειν, ἡ γεωργικὴ λέξις. καὶ τὸ ἀναμύειν ἀντὶ τοῦ ἀναβλαστάνειν. καὶ τὸ ἐκεῖθεν δάκρυον, ὁποῖον καὶ τὸ κόμμι. καὶ πηγαὶ δὲ τυφλούμεναι, ὀφθαλμούς τινας δηλαδὴ τροπικοὺς εἶχον. στόμα δὲ τῷ πολέμῳ πόθεν ἄλλοθεν ἀνέῳγε κατὰ τὴν ποίησιν, ἢ ἐκ τοῦ τῶν ζώων. καὶ μάλιστα τῶν καρχάρων. ἐκεῖθεν δὲ καὶ τοῖς ποταμοῖς τὰ στόμια. τὰ δὲ τοῦ νείλου τυφλόστομα, στόμα καὶ ὀφθαλμὸν ἐκοινώσαντο. καὶ ὀδόντες δὲ ταῖς τριαίναις, ἐντεῦθεν ἔφυσαν. ἐκεῖθεν δὲ καὶ ποταμῶν χείλη. καὶ τὸ τῶν ποτηρίων ἐπιχειλές. οὕτω δὲ καὶ τὸ ὑπερχειλές. τοῦ τοιούτου δὲ τύπου, καὶ αἱ ἀμφώτιδες ποτηρίου εἶδος ἐκ τοῦ ἐν ζώοις ὠτίων παρονομασθέν. καὶ βοτάνη δέ τις ὁμοίως ὦτα λέγεται μυός. καὶ πώγων δὲ ὁ τροιζήνιος λιμὴν, τῷ ζωϊκῷ ὁμωνυμεῖται πώγωνι. καὶ τὸ τοῦ κριοῦ δὲ μέτωπον, τοιουτότροπόν ἐστι, τό, τε κρητικὸν, καὶ τὸ βοῤῥᾶθεν προκύπτον εἰς εὔξεινον. καὶ παρὰ τῷ Θεοκρίτῳ δὲ βούρινα. πηγὴ δὲ αὕτη καλουμένη οὕτω διὰ τὸ προτομήν τινα εἶναι αὐτόθι ἐοικυῖαν ῥινὶ βοός. ἡ δὲ σαλμυδησσία γνάθος, ἡ παρ' αἰσχύλῳ, ὁμοίου καὶ αὐτὴ τρόπου ἐστί. μῆνιγξ δὲ ἡ λιβυκὴ νῆσος, τῇ τῶν ζώων ὁμωνυμεῖ. ὥσπερ καὶ ὁ ἐγκέφαλος τοῦ φοίνικος τοῦ δένδρου. δηλαδὴ τὸ ἀνωτάτω αὐτοῦ γλυκύτατον. ὅπερ ἐξαιροῦντες οἱ ἐγχώριοι, ἡδέως ἐσθίουσιν, ὡς καὶ ὁ ἀθήναιος φησίν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, κεφαλῆς μέρη. καίρια δὲ καὶ κρὰς, ὄρους, καὶ βώκαρος δὲ ὁ σαλαμίνιος ποταμὸς, ὅλῃ κεφαλῇ ἐπεβουλεύσαντο. λέγεται γὰρ βώκαρος, οἱονεὶ βοόκαρος καὶ κατὰ κρᾶσιν βώκαρος. ὡς ὁμοιούμενος βοὸς καρᾳ. τοιοῦτον καὶ τὸ, ἐπὶ κρατὸς λιμένος καὶ τὸ, βοὸς κεφαλαί. τόπος δὲ ἦν οὗτος, ἐν ᾧ ἐπολέμησέ φασιν ὁ Προυσίας πρὸς ἄτταλον. ὅμοιον δὲ, καὶ αἱ ἀσυνθέτως ὠνομασμέναι κεφαλαί. δῆμος αὗται ἀττικός. οὗ μέμνηται καὶ ἀριστοφάνης ἐν ὄρνισι. καὶ ἡ βουκεφάλα δὲ, τῆς τοιαύτης ἐφόδου ἐστὶ πόλις ἰνδικὴ ἐκείνη κτισθεῖσα ὑπὸ ἀλεξάνδρου ἐπ' ἀμφοτέραις φησὶ ταῖς ὄχθαις τοῦ ποταμοῦ Ὑδάσπου. διότι διαβάντος ἀλεξάνδρου ἐκεῖ καὶ μαχομένου, ὁ βουκεφάλας ἵππος ἀπέθανε. καὶ τοιοῦτος μὲν τροπολογικὸς ἐσμὸς τὴν ἐν ζώοις κεφαλὴν ἀμφιπένεται. περὶ δὲ τοῖς μεταφέρουσι, καὶ τένων ὀρεινὸς κεῖται. ὡς δηλοῖ τὸ, κορυφῆς ὑπερτέλλοντες τένοντες. εὕρηνται δὲ καὶ δειράδες ὄρους, ὅ ἐστι τράχηλοι. ὅθεν καὶ πολυδειρὰς ὄλυμπος, καὶ λό-

φοι ὀρφνοί, ὡς ἀπὸ τοῦ τῶν βοῶν λόφου, καθὰ καὶ οἱ ἐτυμολόγοι φασίν. ἔτι δὲ καὶ αὐχένες οἱ κατὰ τοὺς ῥηθέντας τείνοντας. καὶ μὴν καὶ ῥάχεις πετρώδεις ὡς οἷα πλειονώδεις τινὲς ὄρους ἐξοχαί. ἡ δὲ φάραγξ ἡ ὀρφνή, παρωνυμία ἐστὶ τῆς ἐν ζώοις φάρυγγος. καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ δὲ γάργαρον, ἀπὸ τοιούτου γαργαρεῶνος εἴληπται. εἰς ὅμοιον δὲ τούτοις ἄγεται, καὶ τό, ὤμους εἰπεῖν ἀμπέλου. καὶ λιμένων ἀγκάλας. καὶ μηνοειδεῖς ἀγκῶνας ὄρους. καὶ ἀγκὼν δέ, πόλις τις Πικεντίνων καὶ τείχους ἀγκών. καὶ γλυκὺς ἀγκὼν παροιμιακῶς. τούτοις δὲ ἀκόλουθα, καὶ πῆχυς τόξου. καὶ φυτοῦ καρπός, πρὸς ὁμοιότητα τοῦ ἐν τῇ χειρὶ καρποῦ κατὰ τοὺς ἐτυμολόγους. καὶ βωμοῦ θέναρ τὸ πλάτος, ὡς Πίνδαρος ποιεῖ. ἐκ δὲ τῶν τοιούτων, ὡρμίωνται καὶ οἱ ἰδαῖοι δάκτυλοι. καὶ τό, ῥοδοδάκτυλος ἡμέρα. καὶ τό, ὄνυξ ὄρους ὡς καὶ χηλή. ὅθεν καὶ ἀκρωνυχία, ἡ ὀρφνὴ ὀξύτης. εἰς τοῦτο δὲ καὶ τὰ κέρατα τῇ τροπῇ συλλαμβάνονται. ἀφ' ὧν ὑψικέρατα πέτραν ἔφη τις. αὐτὰ μέντοι, καὶ καμπὰς καὶ κλῶνας δηλοῖ ποταμῶν. ἐθαῤῥήθη δὲ καὶ οὖθαρ λεχθῆναι ἀρούρης ἤτοι μαστόν, τὸ τῆς γῆς πιότατον καὶ τροφῆς ἀναδοτικόν. καὶ καρδία δένδρου, τὸ ἐντός. τὴν δὲ κλῆσιν ταύτην, καὶ πόλις ἔλαχε θρακική. ἥπερ ὁμώνυμος ὁ θρακικὸς κόλπος ἐν τοῖς ἄρτι. ἄλλως μέν, καρδιανὸς λεγόμενος παρωνυμίας λόγῳ, παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον, καρδία καὶ αὐτὸς καλούμενος. ἐχορήγησε δὲ καὶ αὕτη τῷ κωμικῷ ἀστειότητα κατὰ Κλέωνος. καὶ οὕτω μὲν καὶ ἡ καρδία μεμέρισται. καὶ κοιλίαι δὲ γῆς, αἱ ὑπὸ γῆν κοιλότητες. ὧν παρώνυμος ἡ κοιλάς. καὶ στέρνα δὲ καὶ νῶτα καὶ βούστροφα γῆς μετάφρενα. ἣν καὶ χθόνα στερνοῦχον εἶπεν ὁ Σοφοκλῆς. ἐῤῥέθησαν δὲ καὶ πλευρὰ τοπικά, ὡς κύπρου πλευρὰ τὰ πλάγια. κέχρηται δὲ ἡ πλευρά, καὶ σχήμασι μαθηματικοῖς. λαγόνες δὲ ὄρους, καθωμίληνται. καὶ γῆς κενεῶνες καὶ γαστὴρ ᾅδου. ὁ δὲ περὶ πυθῶνα τόπος, ὀμφαλὸς ἐκλήθη γῆς, ἤτοι μεσότης. τὰ δὲ τῆς γῆς ἔντερα, σκωλήκια ταῦτα ὑπόγεια, τῷ τοιούτῳ καὶ αὐτὰ κοινοῦνται τρόπῳ, καθάπερ καὶ ἡ τῶν δένδρων ἐντεριώνη. καὶ ἡ ἐπὶ νηῶν ἐντερόνεια. οὕτω δὲ καὶ φλέβες ὑδάτων, σύριγγες γῆς, ἐξ ὧν ἀναπιδύουσιν ὕδατα. καὶ αἷμα δὲ σταφυλῆς τὸν οἶνον λέγειν, ἐντεῦθεν ἤρτηται. τετόλμηται δὲ καὶ γῆς ὀστᾶ τοὺς λίθους εἰπεῖν, ὡς δηλοῖ τό, γῆς ὀστέοισιν ἐγχριμφθεὶς πόδα. ἤτοι λίθοις προσκόψας. καὶ τοῦτο μέν, διθυραμβῶδες. τὸ δέ γε νεῦρα πραγμάτων εἰπεῖν τὰ χρήματα, οὔτε σκληρόν, ἀλλὰ καὶ εὐστοχώτατον. καλὸν δὲ καὶ τό, μυελὸν ἀνδρῶν ὁμηρικῶς λέγειν τὰ ἄλφιτα. ἡ δ' αὐτὴ μεταχείρισις, καὶ οὐρὰν τοῦ πολέμου καθὰ καὶ στόμα, προσέπλασεν ὡς οἷα θηρίῳ τινί, ὅθεν καὶ τὸ οὐραγεῖν καὶ ἡ οὐραγία καὶ ὁ οὐραγός. καὶ πυγὴν δὲ ἀγροῦ παροιμιακῶς ἐλάλησε, μετενεγκοῦσα ἐκ τῆς σαρκικῆς πυγῆς. ὅ τινες μὲν ἐνόησαν, ἀντὶ τοῦ τὸ πιότατον τοῦ ἀγροῦ, κατὰ τό, οὖθαρ ἀρούρης. ἕτεροι δὲ παροιμιακῶς ἐξελάβοντο οὐ μόνον ἐπὶ ἀγρῷ, ἀλλ' ἁπλῶς ᾧτινι τῶν προσκαθημένων λιπαρῶς. ἄλλοι δὲ ἐπὶ τῶν σφόδρα ἀγροίκων. πυγῆς δὲ παρώνυμα καὶ τὰ περὶ τὴν ἀντικρὺ Χίου, πάλαι μέν, πύγελλα. παρὰ δὲ τοῖς μετὰ ταῦτα, φύγελλα λόγῳ παραφθορᾶς. ὄρος δέ τι ἰνδικόν, μηρὸς ἐκλήθη, διονύσῳ ἀνακείμενον. ὅθεν μηροτραφὴς μεμύθευταί φασιν ὁ διόνυσος. λέγεται δὲ καὶ γόνυ καλάμου καθ' ὁμοιότητα. καὶ ἀμπέλου. καὶ στάχυος. καὶ ὄρους δὲ τὰ μὲν κατωτάτω, πόδες. τὰ δὲ ἀνωτέρω, κνημοί. ἐκ μεταφορᾶς τῆς ἐν ἡμῖν κνήμης. καὶ πτέρνα δὲ πόλεως, ἡ βάσις παρὰ Λυκόφρονι, γινομένη ἐτυμολογικῶς παρὰ τὸ πατεῖν ἔραν. ἵνα ᾖ πατέρα. καὶ συγκοπῇ καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν, πτέρνα. καὶ σφυρὸν ἀνέμου παρὰ τῷ ποιητῇ. οὐ μόνον δὲ μέλη εἰσὶ κατατεμόντες ἢ ἀνατεμόντες οἱ παλαιοί, καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν μιστύλλαντες εἰς λεπτά, μετήγαγον ὅποι τῶν ἀψύχων ἤθελον τὰ ζωϊκὰ μέλη καὶ μέρη, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐν τοῖς ζώοις ἐνεργείας, καὶ τὰ πάθη, ὁμοίως διέθεντο. οὐ γοῦν φάναι νοσεῖν τὸ δένδρον, ἢ ὀκλάζειν ὡς εἰς πτῶσιν, ἢ πεπονηκέναι γόνυ τυχὸν κλήματος, ἢ ἅλλεσθαι εἰς αὔξην τὰ φυτά, καὶ ἀνατρέχειν καὶ θάλλειν τόδε τι ποιεῖν, καὶ οἱ καθήμενοι δὲ λειμῶνες, καὶ οἱ ἀνακείμενοι τόποι, ὅθεν καὶ τὸ ἄγκος εἴρηται, καὶ οὕτω ὕπτιον πεδίον, καὶ ὁ πρανὴς τόπος, καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον, ἐκ τῶν κατὰ τὰ ζῶα λέγεται ὡς ἐν εἴδει γλυκύτητος. οὐ μὴν οὐδὲ τὰ ζωϊκὰ περιττώματα, πρὸς τὸ τοιοῦτον εἶδος ἐμφαίνειν ἀσυντελῆ. τὸ σκῶρ μὲν γὰρ τὴν τοῦ σιδήρου σκωρίαν παρήγαγεν. ἐκ δὲ τῶν ζωϊκῶν ἱδρώτων, γῆς ἱδρῶτες αἱ πηγαί. πρὸς ἅπερ ὁμοιότητα σώζει καὶ ἡ παρὰ τῷ Ὀππιανῷ γλαγόεσσα μύξα. καὶ ἡ τοῦ λύχνου δὲ ἀφ' ἧς ἴσως καὶ ὁ τοῦ ἐλλυχνίου μύκης παρονομάζεται. ἀλλὰ τὸ μὲν εἰς πλεῖον ἐν τούτοις περιλογεῖν, ἀποῤῥαπιστέον εἰς ὅπερ ἡμᾶς παρήγαγον αἱ ὁμηρικαὶ μιλτοπάρῃοι. ῥητέον δὲ ὅτι ὤφειλε μὲν τὸ μιλτοπάρῃος διὰ διφθόγγου γράφεσθαι, ὡς ἀπὸ τοῦ παρειά. ἐξενίκησε δὲ ὅμως, προτυπῶσαι τούτου, τὸ παρήϊον τετρασύλλαβον ὅθεν μιλτοπαρήϊος ναῦς. καὶ ἐν συναιρέσει, μιλτοπάρῃος ἢν καλλίπρῳρον σκάφος ἡ τραγῳδία φησί. Σημείωσαι δὲ ὅτι τε Ὁμήρου τὸ μιλτοπαρῄους ἐπὶ νηὸς θεμένου, ὁ παρῳδὸς Μάτρων, μιλτοπαρῄους τρίγλην ἔφη, καθὰ καί τις τῶν νεωτέρων παρῳδήσας τό, κίλλας τε ξανθὴν, τρίγλας τε ξανθὴν εἶπε, τὴν καὶ μεγάλην καὶ καλήν. καὶ ὅτι ἐν ῥητορικῷ λεξικῷ, εὕρηται μίλτῳ συμμιγνύμενον τὸ κιννάβαρι. φησὶ γάρ. πιγγάβαρι, τὸ κιννάβαρι ἀττικοί. Διοκλῆς. ἡ μίλτος οἶμαι καὶ τὸ πιγγάβαρι. καὶ πάλιν. πιγγάβαρι καὶ μίλτος ἀναμεμιγμένη. οὗ τὴν ἐργασίαν φασὶ πρῶτον εὑρεῖν, Καλλίαν ἀθηναῖον. ἰστέον δὲ καὶ ὅτι μιλτωρυχία ἐ-

λέγετο

λέγεται τόπος, ἐν ᾧ μίλτος ὀρύσσεται. καὶ ὅτι κατὰ τὸν Παυσανίαν, μίλτος ἐλέγετο καὶ ἡ ἐρυσίβη. δρόσος δέ φησιν αὕτη, καταληφθεῖσα ὑπὸ καύσωνος. ὑφ' ἧς διαφθείρεται πᾶς σπόριμος καρπός. ἰστέον δὲ καὶ ὅτι, τὸ μὲν μιλτοπάρῃος, ἐπίθετόν ἐστι νηὸς εὐπρώρου ῥηθὲν πρός τινα ὁμοιότητα παρθένου καλλιπαρῄου. καθότι καὶ κόραι ποιητικῶς, αἱ τοιαῦται νῆες εἴρηνται. ὡς καὶ παρθένοι περὶ τριήρεις αἱ πρωτόπλοοι. ἔχει δ' ὁμοίως τῇ μιλτοπαρῄῳ, καὶ ἡ καλλίπρῳρος διὰ τὸ ἐν ταῖς τριήρεσιν ἔστιν οὗ ὡς οἷον εἰπεῖν εὐπρόσωπον. διὸ καὶ εὐῶπες αἱ αὐταὶ παρὰ Λυκόφρονι. αἱ δέ γε πελαργοχρῶτες, οὐ τοιαῦται μὲν, ἔχουσι δέ τι καὶ αὐταὶ κάλλους χρωζόμεναι διόλου κατὰ πελαργούς. ἐν οἷς τὸ μὲν πελὸν, μελανίαν δηλοῖ. λευκότητα δὲ τὸ ἀργόν. ἡ δὲ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ ποικιλόστολος ναῦς, δαίδαλόν τι χρῆμά ἐστιν, ὡς πολλοῖς χρώμασι ποικιλλόμενον. ἡ δὲ εὔπρυμνος καὶ ὀρθόκραιρα, καὶ μέλαινα εἴτ' οὖν κελαινὴ, καὶ ἡ κορωνὶς καὶ ἡ κοίλη καὶ ἡ εὔσελμος, καὶ εὐκλήις καὶ εὔζυγος, ἰδίας ἐννοίας καὶ αὐτὰ ταῖς ναυσὶν οἰκειοῦσιν, ὡς πολλαχοῦ καθωμίληται. χύσιν κἀνταῦθα ἐπιθέτων φιλοτιμουμένης τῆς ποιήσεως, καὶ πραγματείᾳ λογιότητος, ἀγώνισμα τοιαῦτα ἐμπορευομένης μούσης, καὶ ἐπιτιθείσης ταῖς φίλαις ναυσὶν, αἷς οἰκεῖον καὶ τὸ θοόν.

Αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο Θόας Ἀνδραίμονος υἱός.
Οἳ Πλευρῶν' ἐνέμοντο καὶ Ὤλενον, ἠδὲ Πυλήνην.
Χαλκίδα τ' ἀγχίαλον, Καλυδῶνά τε πετρήεσσαν·
Οὐ γὰρ ἔτ' Οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν·
Οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην. θάνε δὲ ξανθὸς Μελέαγρος.
Τῷ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο ἀνασσέμεν Αἰτωλοῖσι.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

Ὅτι αἰτωλῶν τεσσαράκοντα νῆες ἦσαν, ὧν θόας ἡγεῖτο, υἱὸς ἀνδραίμονος καὶ γόργης τῆς οἰνέως θυγατρός. οἵ φησι πλευρῶνα ἐνέμοντο. καὶ ὤλενον καὶ πυλήνην. χαλκίδα τε ἀγχίαλον. καλυδῶνά τε πετρήεσσαν. τίθησι δὲ τοὺς αἰτωλοὺς ὁ ποιητὴς μετὰ τοὺς ὑπὸ τὸν Ὀδυσσέα, διότι φασὶν οἱ παλαιοί, τῇ ἀκαρνανίᾳ ἧς ὁ Ὀδυσσεὺς ἦρχεν, ἥνωται ἡ αἰτωλία. καὶ οὕτως εὐτακτεῖται ὁ κατάλογος. αἰτωλία δὲ ἡ χώρα καὶ αἰτωλοὶ τὸ ἔθνος, ἀπὸ αἰτωλοῦ καλοῦνται υἱοῦ ἐνδυμίωνος, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ἱστορηθήσεται. ὃς ἐκπεσὼν πίσσης τῆς ἐν πελοποννήσῳ ὑπὸ σαλμωνέως, συνῴκισε τὴν ἀπ' αὐτοῦ κληθεῖσαν αἰτωλίαν. πρότερον δέ φασιν ὕαντες ἐκαλοῦντο. ἦν δέ φασι καὶ πελοποννήσου πόλις αἰτωλία. ὀξύνεται δὲ τὸ αἰτωλὸς, ὡς ὁ πακτωλὸς καὶ ἁμαρτωλός. καὶ ὅλως τὰ ἔχοντα τὸ τ' πρὸ τοῦ ω' ἀρσενικά. διότι τὸ μαύσωλος προπαροξύνεται ὡς μὴ ἔχον τὸ τ'. ἱστορεῖται δὲ ὅτι εὐδοκίμουν οἱ αἰτωλοὶ περὶ σφενδόνην, μακροβολωτέραν κατὰ τὸν γεωγράφον εἰπεῖν οὖσαν, τῆς ἐκ τόξου ἐκβολίας. καί τις Πυραίχμης παλαιὸς αἰτωλὸς, εἰς μονομαχίαν προελθὼν μετὰ Δεγμένου ἐπειοῦ, κατέβαλε σφενδονήσας τὸν δέγμενον. Πίνδαρος δὲ τοὺς ὑπὸ τῷ Φοίνικι Δόλοπας, φησὶ θρασὺν ὅμιλον σφενδονᾶσαι. ὡς καὶ τῶν Δολόπων, δεξιῶν ὄντων σφενδονητῶν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ αἰτωλὸς ὄνομα ἐχρησίμευσε τῇ κωμῳδικῇ παροιμίᾳ, τῇ λεγούσῃ, τὼ μὲν χεῖρ' ἐν αἰτωλοῖς, ὁ δὲ νοῦς εἰς κλωπιδῶν. ἤγουν ὁ δεῖνα, καὶ δωροδοκεῖται καὶ ῥᾳδιουργεῖ. ταῖν χεροῖν μὲν αἰτῶν, τῷ δὲ νῷ κλέπτων. ἔοικε γοῦν ὁ αἰτωλὸς, ἀπὸ τοῦ αἰτεῖν παραχθῆναι. καὶ δηλοῖ καὶ ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας εἰπὼν, ὅτι ἐστὶ καὶ αἰτωλὸς ἐπίθετον, παρὰ ῥῆμα τὸ αἰτεῖν. ἡ δὲ Πλευρὼν, οἰκητήριον γέγονε φασὶ κουρήτων. περὶ ὧν ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ἐρεῖ ὁ ποιητής. περὶ ἣν καὶ Κούριον ὄρος. ὅθεν οἱ κουρῆτες ὀνομασθῆναι δοκοῦσι, πλευρώνιοι ὄντες. ὁ πολίτης αὐτῆς οὐ μόνον πλευρώνιος, ἀλλὰ καὶ πλευρωνεύς. Ὤλενος δὲ ἦν μὲν καὶ ἀχαϊκὴ ὡς προερρέθη, νῦν δὲ περὶ αἰτωλικῆς ὁ λόγος, προφερομένης καὶ θηλυκῶς καὶ ἀρσενικῶς. Ὤλερος μέντοι διὰ τοῦ ρ', πόλις κρητικὴ πορρωτέρω φασὶ τῆς Ἱεραπύτνης, πόλεως καὶ αὐτῆς κρητικῆς. ἔνθα καὶ ἀθηνᾶ ὠλερία. ἐφ' ᾗ ἑορτὴ τὰ ὠλέρια. ὁ δὲ γεωγράφος περὶ τῆς αἰτωλικῆς ὠλένου ἔτι δὲ καὶ τῆς πυλήνης λέγει. ὅτι ὤλενον αἰτωλικὴν ὁμωνύμως τῇ ἀχαϊκῇ λεγομένην, αἰολεῖς κατέσκαψαν πλησίον οὖσαν τῆς νεωτέρας πλευρῶνος, ὡς ἴχνη μόνα λείπεσθαι αὐτῆς ἐγγὺς πλευρῶνος ὑπὸ τῷ ἀρακίνθῳ. τὴν δὲ πυλήνην, μετήνεγκαν εἰς τοὺς ἀνωτέρω τόπους, ἀλλάξαντες καὶ τὸ ὄνομα. νοητέον δὲ ἐντεῦθεν καὶ ὅτι πλευρὼν οὐ μία ἦν αἰτωλική. ἀλλ' ἡ μὲν, ἀρχαιοτέρα. ἡ δὲ, νεωτέρα ὡς νῦν ἐρρέθη. τῆς δὲ πυλήνης τὸ ἐθνικὸν, πυλήνιος. ἡ δέ γε παλλήνη διὰ τοῦ α καὶ τῶν δύο λλ', θρακική ἐστιν ὡς ἀλλαχοῦ δεδήλωται. Χαλκὶς δὲ, ἦν μὲν καὶ ἐν εὐβοίᾳ ὡς προεδηλώθη. καὶ ἀλλαχοῦ δὲ πολλαχοῦ. ἡ δὲ παροῦσα, αἰτωλική ἐστι. ῥεῖ δὲ ὁ ἀχελῷος ἐκεῖσε. ἡ δὲ Καλυδὼν, ἀπὸ Καλυδῶνος κληθῆναι λέγεται, ὃς καὶ αὐτὸς ἐνδυμίωνος υἱὸς, ἢ αἰτωλοῦ. μνήμη δὲ αὐτοῦ ἔσται καὶ πρὸ

τι τῷ ποιητῇ, ἐν τοῖς κατὰ τὸν καλυδώνιον σῦν. δοκεῖ δὲ ἐν καλυδῶνι κατοικεῖν Οἰνεύς, ὡς δηλοῖ ὁ γεωγράφος, εἰπὼν ὅτι τὰ περὶ καλυδῶνα ὁ οἰνεὺς εἶχε. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα, ὁ δὲ ποιητὴς καὶ ἑτεροίαν ἱστορίαν συνήθως ἐμπλέκων, φησὶν ὅτι Θόας αἰτωλῶν ἡγεῖτο. οὐ γὰρ ἔτ' οἰνῆος μεγαλήτορος παῖδες ἦσαν. οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἦν ὁ οἰνεὺς δηλαδή. ἔθανε δὲ ξανθὸς Μελέαγρος. ἐκείνων δὲ ἐκλιπόντων, τῷ θόαντι πάντα φησὶν ἐπετέταλτο. ποῖα πάντα; ἀνάσσειν φησὶν αἰτωλοῖς. δῆλον γὰρ ὅτι ὁ τοῦτο ἔχων, πάντ' ἔχει κατὰ τὸν εἰπόντα. καὶ ἴδε ὅτι καὶ νῦν τὸ ἀνάσσειν, δοτικῇ συντέτακται. ὅρα δὲ ἐστὶ τὸ οὐκ ἦσαν. καὶ οὐκ ἦν. καὶ τὸ, ἔθανεν ὅπερ ἰσοδυναμεῖ μὲν τῷ, οὐκ ἦν. ἐπαχθὲν δὲ τοῖς πρὸ αὐτοῦ, ἄρσιν καὶ θέσιν ἐνεργὴν ἐσχημάτισεν. ἐκ δὲ τοῦ ἐπετέταλτο ἡ ἐπιτολὴ γίνεται, καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ, ἐπιστολή, ἡ νοουμένη ἐπὶ ἐντολῆς. ὅρα δὲ καὶ ὡς ἑνὶ μόνῳ ἐστὶν ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς ἠρκέσθη ῥήματι τῷ, ἐνέμοντο, ἅπαξ ῥηθέντι ἐπὶ πλευρῶνος. ὁ δὲ περὶ τοῦ οἰνέως λόγος, πολὺς ἐν ταῖς ἱστορίαις. περὶ δὲ Μελεάγρου, καὶ αὐτὸς ἐρεῖ ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς ἐφεξῆς. κυνηγετικὸς δὲ ἦν ὁ ἀνὴρ πρὸς τῇ λοιπῇ ἀνδρίᾳ. διὸ καὶ μελέαγρος φερωνύμως ὠνόμαστο διὰ τὸ μέλειν αὐτῷ τῆς ἄγρας. ἰδίᾳ δὲ αὐτὸν ἐξεφώνησεν ὁ ποιητής, κατ' ἐξοχὴν τῶν ἑτέρων παίδων τοῦ οἰνέως. καὶ ἔστι τὸ σχῆμα ὅμοιον τῷ, τρῶάς τε καὶ ἕκτορα. τὴν δὲ ἐνδοξότητα τῆς πλευρῶνος καὶ τῆς καλυδῶνος, δηλοῖ καὶ τὸ καλυδὼν καὶ πλευρών, πρόσχημά ποτε τῆς ἑλλάδος, ὡς εἴ τις εἴπῃ πρόσωπον τηλαυγές, κατὰ Πίνδαρον, ἢ προκόσμημα. ἡ δὲ τραγῳδία, εἴποι ἂν προνώπιον. οὐ συντελὲς, τὸ προνώπιον, στερηθὲν τοῦ ε κατὰ τὸ σκορακίζειν. ὅπερ ἐστὶν ἐς κόρακας πέμπειν. καὶ κατὰ τὸ σκερβόλλειν, ἤγουν ἐς κέαρ βάλλειν. καὶ κατὰ τὸ νέρτερος. καὶ κατὰ τὸ ξανθός. καὶ κατὰ τὸ σκαρδαμύττειν. περὶ ὧν ἐν ἄλλοις ἐρρέθη. ὅτι δὲ καὶ παραρρεῖ τὴν αἰτωλίαν ὁ ἀχελῷος, δηλοῖ ὁ γεωγράφος. εἰπὼν ὅτι Πίνδου πρὸς νότον ἀχελῷος ῥεῖ μέσος αἰτωλῶν καὶ ἀκαρνάνων. ἔχουσι δέ φησιν ἀκαρνᾶνες μὲν, τὸ πρὸς ἑσπέραν μέρος αὐτοῦ. αἰτωλοὶ δὲ, τὸ πρὸς ἕω μέχρι λοκρῶν. οἳ καλοῦνται ὀζόλαι. καὶ τοῦ παρνασσοῦ. λέγει δὲ καὶ ὅτι ἀκαρνάνων μὲν ὑπέρκεινται βορειότεροι, Δόλοπες. αἰτωλῶν δὲ, ἀθαμᾶνες. καὶ Περραιβοὶ οἱ μετ' ὀλίγα ῥηθησόμενοι.

Κρητῶν δ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν.
Οἳ Κνωσσόν τ' εἶχον, Γόρτυνά τε τειχιόεσσαν,
Λύκτον, Μίλητόν τε, καὶ ἀργινόεντα Λύκαστον,
Φαιστόν τε, Ῥύτιόν τε, πόλεις εὖ ναιεταώσας,
Ἄλλοι θ' οἳ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο,
Τῶν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευε,
Μηριόνης τ' ἀτάλαντος ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.
Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

Ὅτι καὶ κρητῶν ὀγδώκοντα νῆες ἦσαν ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἀργείων φθάσας εἶπεν. οἱ κνωσσόν τε εἶχον γόρτυνά τε. λύκτον. μίλητόν τε καὶ λύκαστον, φαιστόν τε. ῥύτιόν τε. λέγει δὲ τὴν μὲν γόρτυνα, τειχιόεσσαν. ὡς καὶ πρὸ μικροῦ τὴν τίρυνθα, διὰ τὸ ἐρυμνόν. τὴν δὲ Λύκαστον ἢ τὸν λύκαστον, ἀργινόεντα τουτέστι λευκόγειον. ἀργιλώδης γάρ που ἡ ἐκεῖσε γῆ. ταυτὸν δὲ ἀργινόεντα εἰπεῖν, καὶ ἀργιλώδη, διὰ τὴν τοῦ ν καὶ τοῦ λ συγγένειαν, τὴν δηλουμένην ἐν τῷ νεογιλὸς, ὃ δὴ νεογνός. καὶ ἐν συγκοπῇ νεογνός. καὶ ἐν τῷ ἀθήνη. ἀθήλη γάρ φασιν ἐκείνη, ὡς μὴ θηλάσασα. ὅρα δὲ ὅτι εἰπὼν ὁ ποιητὴς, οἱ κνωσσὸν εἶχον. τοὺς δὲ λοιποὺς κρητικοὺς τόπους, δίχα ῥήματος προαγαγὼν κατὰ τὸ ἀπὸ κοινοῦ σχῆμα. ὁποῖόν τι καὶ ἀνωτέρω εἰς τῷ αἰτωλικῷ καταλόγῳ ἐποίησεν, ὅμως ὕστερον ἐπήγαγεν. ἄλλοι τε οἳ κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο. ὅτι δὲ ἡ Κνωσσὸς βασίλειος ἦν ἐν τῇ κρήτῃ, καὶ περὶ γόρτυνος δὲ, ζητητέον ἐστὶν ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. νῦν δὲ εἰπεῖν ἀρκεῖ, ὅτι κατὰ τὸν γεωγράφον, ἐν πεδίῳ ἡ τῶν γορτυνίων. ἣν παραρρεῖ Ληθαῖος ποταμός. τειχιόεσσα μέν ποτε καθ' Ὅμηρον. ἀποβαλοῦσα δὲ τὸ τεῖχος ἐκ θεμελίων καὶ ἀτείχιστος μείνασα. ὁ γοῦν Φιλοπάτωρ ἀρξάμενος τειχίζειν, ἐπὶ ὀγδοήκοντα σταδίους προῆλθε μόνους. κνωσσοῦ δὲ κύκλος ἀρχαῖος, τριάκοντα στάδια. κεῖται δὲ ἀντικρὺ πελοποννήσου πρόσβορος. οὕτω δὲ ἠδύναντο ἡ κνωσσὸς καὶ ἡ γόρτυνα, ὥστε συμπράττουσαί φασιν ἀλλήλαις, πάντας ὑπηκόους εἶχον τοὺς ἄλλους. στασιάσασαι δὲ, διΐστων τὰ κατὰ τὴν νῆσον. προσθήκη δέ φασι ἡ Κυδωνία μεγίστη ὁποτέροις προσγένηται. ἦν δὲ ἡ κυδωνία ἐπιφανεστάτη καὶ αὐτή. Λύκτος δὲ ἧς ἐπίνειον ἡ λεγομένη χερρόνησος, ὠνόμασται ἀπὸ Λύκτου υἱοῦ Λυκάονος, ὡς ὁ γράψας τὰ ἐθνικὰ ἱστορεῖ. ἔνιοι δέ φασι, λύττον αὐτὴν καλοῦσιν, ὡς ἐν μετεώρῳ τόπῳ κειμένην. τὸ γὰρ ἄνω καὶ ὑψηλὸν, λύττον φασί. Μίλητος δὲ ἡ κρητικὴ αὕτη, προϋπῆρχε τῆς ἀσιανῆς μιλήτου. ἣν ἔκτισεν ὁ παλαιὸς Σαρπηδὼν, ἀγαγὼν οἰκήτορας καὶ καλέσας αὐτὴν κατὰ τὸν γεωγράφον, ἐκ τῆς κρητικῆς μιλήτου. ὅτι δὲ πολλαὶ μίλητοι, καὶ ὡς πολλὰς ἀποικίας ἔστειλαν, δῆλον ἐκ τῶν ἱστοριῶν. καὶ ἡ μὲν κρητική, οὐ πολὺν ἔχει παρὰ τοῖς ἱστοροῦσι πλατυσμόν. ἡ δὲ ἰωνική, πλουτίζεται τοῖς κατ' αὐτὴν σεμνώμασι, τοῖς τε ἄλλοις, καὶ τῷ περὶ αὐτὴν μεγίστῳ ναῷ ποτε. ὃς διέμεινέ φασι χωρὶς ὀροφῆς, διὰ τὸ μέγεθος. καὶ τοῖς

σοφοῖς

σοφοῖς δὲ ὥς Εὐφόρβου, τῷ τε Θάλητι καὶ τῷ Φωκυλίδῃ καὶ τῷ παῤῥησιαστικῷ ῥήτορι Αἰσχίνῃ. ὃς οὐκ εἰς καλὸν τῆς παῤῥησίας ἀπώνατο. καὶ τῷ κιθαρῳδῷ Τιμοθέῳ. εἰς ὃν ἐπίγραμμα τοιοῦτον. πάτρα Μίλητος τίκτει Μούσαισι ποθεινὸν Τιμόθεον, κιθάρας δεξιὸν ἡνίοχον. γέγραπται δὲ περὶ Μιλήτου, καὶ ἐν τοῖς εἰς τὸν Περιηγητήν. Λύκαστος δὲ ἀπὸ Λυκάστου φασὶν αὐτόχθονος. ἢ παιδὸς τοῦ Μίνωος. ἔστι δὲ καὶ Ποντικὴ Λύκαστος κατὰ τὸν γράφοντα τὰ ἐθνικά. ὃς λέγει καὶ ὅτι τὴν Κρητικὴν Λύκαστον, ὀξύνουσιν οἱ ἐγχώριοι. οὐκ ἐπικρατεῖ δέ φησιν ἡ ἐθνικὴ παράδοσις. τουτέστι παρὰ τοῖς ἄλλοις, οὐκ ὀξύνεται. ἡ δὲ Φαιστὸς, ὀξύνεται πρὸς διαστολὴν τοῦ βαρυτόνου Φαίστου τοῦ κυρίου ὀνόματος· ὃς καὶ ἔκτισεν αὐτὴν υἱὸς ὢν Ῥοπάλου υἱοῦ Ἡρακλέος, ὡς ὁ ἐθνογράφος λέγει, ὃς καὶ Πελοποννησίαν Φαιστὸν ἱστορεῖ. Φαίστιον δέ φασιν εἶναι σοφὸν, τὸν Ἐπιμενίδην. ὃς καθαρμοὺς δι' ἐπῳδῶν ἐποίησε. διεῖχε δὲ κατὰ τὸν γεωγράφον, Γόρτυνος μὲν, στάδια ἑξήκοντα. θαλάσσης δὲ, εἴκοσι. κατεσκάφη δὲ ὑπὸ Γορτυνίων. εἰς δὲ τὴν διάφορον τόνωσιν τοῦ, Φαιστὸς καὶ Φαῖστος, θετέον σὺν ἄλλοις ἀλλαχοῦ δηλουμένοις καὶ τὸ ἀθηναῖος τοπικὸν, καὶ ἀθήναιος κύριον. καὶ ἐπαινετὸς ἐπίθετον. καὶ ἐπαίνετος κύριον. καὶ νόμος τὸ κοινόν. καὶ νομὸς ὁ κατὰ τόπον. καὶ πλησίος ὁ ἐγγίζων. καὶ πλήσιος κύριον ἀνδρὸς ἱεροῦ. Τὸ δὲ Ῥύτιον τὸ ἐν Κρήτῃ, προπαροξύνεται μὲν, ὡς τὸ στάδιον κατὰ τοὺς παλαιούς. διὰ διχρόνου δὲ γράφεται. τὸ μέντοι Τρῳαδικὸν Ῥοίτειον, ὅπερ καὶ ἄκρα καὶ πόλις Τρῳάδος ἐστὶν, ἐξήλλακται ὥσπερ τῇ τοπικῇ διαστάσει, οὕτω καὶ ταῖς δυσὶ διφθόγγοις ἐν αἷς γράφεται. ἐθνικὸν δὲ καὶ τούτου καὶ ἐκείνου, Ῥυτιεύς. περὶ δὲ τοῦ ῥηθέντος Τρωϊκοῦ Ῥοιτείου, ὅτι τε πόλιν ὁμώνυμον ἐπὶ λόφῳ εἶχε καὶ ἠϊόνα συνεχῆ, ἐφ' ᾗ μνῆμα καὶ ἱερὸν Αἴαντος, καὶ εἴ τι που ἄξιον ἄλλο τῆς ἐν καιρῷ μνήμης, ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθήσεται. ἑκατόμπολις δὲ, ἡ Κρήτη λεγομένη ἐνταῦθα, ἐνενηκοντάπολις ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ποιεῖται. καὶ οἱ μὲν φασὶν ὅτι ἀληθῶς ἑκατόμπολις μὲν ἦν, κατὰ τὴν ἐνταῦθα ἱστορίαν. Λεῦκος δὲ, οὗ καὶ Λυκόφρων μέμνηται, δέκα πόλεις ἐπόρθησεν ἀποστατήσας καὶ ἐπαναστὰς τῷ Ἰδομενεῖ. ὅθεν ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ἐνενήκοντα πόλεις ἔχειν ἡ Κρήτη λέγεται. ἄλλοι δὲ εἶπον ὅτι ἑκατόμπολιν ὁ ποιητὴς τὴν Κρήτην εἰπὼν, τὸ ἐφ' ἑαυτοῦ εἶπεν. ἤγουν τὸ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν, ἐν αἷς αὐτὸς περιῆν. ἐπὶ μέντοι τῶν Τρωϊκῶν, ἐνενήκοντα ἦσαν. Ἀλθαιμένης δέ φασιν ἐκπεσὼν Ἄργους, ἔκτισε τὰς δέκα. ἢ καὶ ἄλλως εἰπεῖν μετὰ τὰ Τρωϊκὰ ἐπεκτίσθησαν δέκα, ὡς ἱστορεῖ Ἔφορος. ὥστε κατὰ τούτους, πρὸ μὲν τοῦ Ὁμήρου, ἐνενήκοντα ἦσαν. εἴτε Λεύκου πολιορκήσαντος τὰς δέκα, εἴτε καὶ ἄλλως πως. ἐπὶ δὲ τοῦ Ὁμήρου, ἑκατόν. περὶ δὲ Κρήτης, εἴρηται εἰς ἱκανὸν ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ. ἱστοροῦνται δὲ καὶ ναυκρατῆσαί ποτε οἱ Κρῆτες, ὥστε καὶ παροιμία εἰς τοὺς προσποιουμένους ἀγνοεῖν ἅπερ ἀκριβῶς οἴδασιν, αὕτη. ὁ Κρὴς τὴν θάλασσαν. ὅπερ ὁ γεωγράφος νοεῖ κατ' ἔλλειψιν τοῦ ἀγνοεῖ. ἵνα λέγῃ ἡ παροιμία, ὅτι Κρὴς ἀγνοεῖ τὴν θάλασσαν. εἰρωνικοῦ δηλαδὴ ὄντος τοῦ λόγου. ἔπασχον δὲ καὶ κακέρωτας. οὓς καὶ ἐν νόμῳ εἶχον. ὡς δὲ καὶ πανοῦργοι οἱ Κρῆτες, καὶ χείρους ἤπερ οἱ κατὰ Ῥόδον, περὶ τοὺς Τελχῖνας ἡ ἱστορία κατοικίζει τοὺς ἀλλαχοῦ δηλουμένους, ἑτέρα παροιμία δηλοῖ ἡ λέγουσα, πρὸς Κρῆτα κρητίζεις. ἤγουν πρὸς οὐκ ἀπανούργους ἄνδρα τοὺς δόλους ῥάπτεις. καὶ οὕτω μὲν τὰ ἐν τούτοις. Κρητῶν δὲ ἡγεῖτο, Ἰδομενεύς. οὗ πολὺς λόγος παρὰ τῷ ποιητῇ πολλαχοῦ. καὶ Μηριόνης. ὃν Ἰδομενέα μὲν, δουρικλυτὸν λέγει. τουτέστι περίκλυτον ἐν τῷ δουρὶ, καὶ αἰχμητήν. τὸν δὲ Μηριόνην, ἀτάλαντον ὅ ἐστιν ἴσον Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ, τουτέστι τῷ Ἄρει. περὶ δὲ τῶν τριῶν τούτων λέξεων τῶν, ἀτάλαντος καὶ ἐνυάλιος καὶ ἀνδρειφόντης, τὰ μὲν, εἴρηται. τὰ δ' ἐν ἑτέροις δηλωθήσεται. θεῖος δὲ Μηριόνου κατὰ τὴν ἱστορίαν ὁ Ἰδομενεύς. Διὸς γὰρ Μίνως. οὗ καὶ Πασιφάης, Δευκαλίων. οὗ Μόλος καὶ Ἰδομενεύς. Μόλου δὲ, Μηριόνης.

Τληπόλεμος δ' Ἡρακλείδης ἠΰς τε, μέγας τε,
Ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἄγεν Ῥοδίων ἀγερώχων.
Οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο διατρίχα κοσμηθέντες.
Λίνδον, Ἰηλυσόν τε, καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον.
Τῶν μὲν Τληπόλεμος δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν·
Ὃν τέκεν Ἀστυόχεια, βίῃ Ἡρακληείῃ,
Τὴν ἄγετ' ἐξ Ἐφύρης ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος,
Πέρσας ἄστεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν.
Τληπόλεμος δ' ἐπεὶ οὖν τράφ' ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα
Ἤδη γηράσκοντα Λικύμνιον ὄζον Ἄρηος.
Αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε. πολὺν δ' ὅγε λαὸν ἀγείρας,
Βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον. ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι
Υἱέες, υἱωνοί τε βίης Ἡρακληείης.

Αὐτὰρ ὅγ' ἐς Ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων.
Τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδὸν, ἠδὲ φίληθεν
Ἐκ Διὸς, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει.
Καί σφισι θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων.

Ὅτι Τληπόλεμος Ἡρακλείδης ἠΰς τε μέγας τε, ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἦγε Ῥοδίων ἀγερώχων. οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο διατρίχα κοσμηθέντες. Λίνδον Ἰηλυσόν τε καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον. εἶτα ἐπαναλαβὼν, λέγει. τούτων Τληπόλεμος δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν. ἐπανέλαβε δὲ ὁ ποιητὴς, οὐ μόνον ἵνα εὐθὺς ἱστορίαν παραπλέξῃ σαφῶς καὶ εὐφυῶς τὴν ῥηθησομένην, ἀλλὰ καὶ ἵνα ἑρμηνεύσῃ τὸ, Τληπόλεμος ἄγε νῆας Ῥοδίων, ὅτι ταυτόν ἐστι τῷ, ἡγεμὼν ἦν τῶν Ῥοδίων. οὐ γὰρ ἁπλῶς πᾶς ὁ νῆας τινῶν ἄγων, ἤδη καὶ ἡγεμονεύει ἐκείνων ὡς βασιλεύς. οὕτω δὲ καὶ τὸ, οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο, ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ, ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἦγε Ῥοδίων. ἵνα δείξῃ σαφῶς, ὅτι οἱ ἐκ Ῥόδου νῆας Ῥοδίων ἄγοντες, οὗτοι καὶ Ῥόδιοι ἦσαν. ἄλλως γὰρ, οὐκ ἦν τοῦτο πάνυ σαφὲς, ἐπείτοι καὶ οἱ Ἀρκάδες ἐκ Μυκήνης τῆς ὑπὸ τὸν Ἀγαμέμνονα, νῆας Μυκηναίων ἄγοντες, ὅμως οὐκ ἦσαν Μυκηναῖοι. περὶ δὲ Ῥόδου, ζήτει καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. εἰ δὲ βούλει, καὶ ἐν τοῖς τοῦ Πλουτάρχου. πάνυ γὰρ καὶ αὐτὸς τοὺς Ῥοδίους ἐξαίρει. ὁμοίως καὶ Πίνδαρος. ἦν δὲ καὶ Αἰγυπτία Ῥόδος κατὰ Ἡρόδοτον. ὥσπερ καὶ Χίος. φησὶ γοῦν ἐκεῖνος οὕτως. εὐδαιμονῆσαι λέγεται Αἴγυπτος ἐπὶ Ἀμάσιος μάλιστα. καὶ πόλεις γενέσθαι τότε πάσας, δισμυρίας τὰς οἰκουμένας. ἐν αἷς καὶ Ἰώνων μὲν Χίος. Τέως. Φώκαια. Κλαζομεναί. Δωριέων δὲ, Ῥόδος. Κνίδος. καὶ ἄλλαι τινες. ἠΰς δὲ ὁ ἀγαθός. ἐξ οὗ κατὰ Ἡρόδωρον καὶ Ἀπίωνα, καὶ ὁ ἐνηής. ἢ καὶ ἄλλως ὁ πλατύς. καὶ ῥηθήσεται ἀλλαχοῦ ὅπως γίνεται. ἀγέρωχοι δὲ, οἱ ἄγαν γέρας ἔχοντες. ἵνα εἶεν ἀγεράοχοι, καὶ ἐν συναιρέσει ἀγέρωχοι, κατ' ἐπίτασιν τῶν ἁπλῶς γεραρῶν. δηλοῖ δέ φασιν οὕτως ἡ λέξις τοὺς σεμνοὺς, ὡς Ἀλκμὰν βούλεται. Ἀλκαῖος δέ φασι καὶ Ἀρχίλοχος, ἀγέρωχον, τὸν ἄκοσμον καὶ ἀλαζόνα οἶδε. τοῦτο δὲ ἴσως, ἐκ μεταφορᾶς τοῦ ὑπερηρμένου καὶ ὑπερφανοῦς. ἐξ οὗ πλεονασμῷ τοῦ η ὑπερήφανος. καὶ τοῦ κούφου καὶ ἐλαφροῦ. ὃς ἄγοιτο ἂν ῥᾷον ὑπὸ ὀχέων ἤγουν ἅρματος. μέση οὖν λοιπὸν λέξις καὶ ὁ ἀγέρωχος. ὅτε δὲ Τρῶές που ἀγέρωχοι καὶ Λύκιοι λεχθήσονται, δύναται ἡ λέξις, οὐ μόνον δηλοῦν σεμνοὺς τοὺς τοιούτους, ἀλλὰ καὶ ἡνιοχικοὺς, παρὰ τὸ ἄγειν ῥᾷον καὶ ἐλαύνειν ὄχους. οἳ καὶ ὄχεα λέγονται διγενῶς, ὁμοίως τῷ, ὁ σκότος καὶ τὸ σκότος, καὶ τοῖς ὅσα τοιαῦτα. Τὸ δὲ διατρίχα κοσμηθέντες, οὐ βούλονται οἱ παλαιοὶ, προπαροξύνεσθαι διάτριχα. ὑπερβαίνουσα γὰρ ἡ πρόθεσις εἰς τὴν μετοχὴν, καθιστᾷ τὴν ἀνάγνωσιν οὕτω, διακοσμηθέντες τρίχα, ἤγουν τριχῶς. τουτέστιν εἰς μέρη τρία. πῶς δὲ τρίχα, εἰς Λίνδον, εἰς Ἰηλυσὸν, καὶ εἰς Κάμειρον. τὸ δὲ τρίχα διακοσμηθῆναι, περαικάζων ὁ ποιητὴς, τριχθὰ οἰκῆσαι φησί. τοῦτο δὲ εὐθὺς καὶ ἄλλως διασαφῶν, ἐπάγει καταφυλαδόν. ὅπερ ἀλλαχοῦ διῃρημένως εἶπεν ἐν τῷ, κρῖνε ἄνδρας κατὰ φῦλα. οὕτως ὁ ποιητὴς κἀνταῦθα διασαφητικὸς ἑαυτοῦ καὶ παραφραστικός. ἔτι δὲ καὶ πλατυντικὸς ὅπου χρεὼν καὶ αὖ πάλιν ἀποστενωτικός. τῶν δὲ ῥηθεισῶν τριῶν πόλεων, ἡ μὲν Λίνδος, φυλάσσει ἔτι καὶ νῦν τὴν κλῆσιν. ἐξ ἧς Κλεόβουλος εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν. αἱ δὲ λοιπαὶ δύο, παραφωνοῦνται. ὁ δὲ γεωγράφος κύρια ὀνόματα οἶδε, τὸν Λίνδον, τὸν Ἰηλυσὸν, καὶ τὸν Κάμειρον. ὧν αἱ πόλεις, ὁμώνυμοι. κατὰ δέ τινας φησὶ, κτίσας ὁ Τληπόλεμος τὰς πόλεις, ἔθετο αὐταῖς ὀνόματα ὁμωνύμως θυγατράσι τοῦ Δαναοῦ. τὴν δὲ Λίνδον, ἐπὶ ὄρους ἱδρῦσθαι λέγει, ἀνατείνουσαν πρὸς μεσημβρίαν, καὶ πρὸς Ἀλεξάνδρειαν μάλιστα, ἔχουσαν ἱερὸν ἐπιφανὲς Λινδίας Ἀθηνᾶς, Δαναΐδων ἵδρυμα. ἣν δέ φησι καὶ κώμην Ἰαλυσός. Ἰστέον δὲ ὅτι Λίνδος, οὐ μόνον Ῥοδία πόλις, ἀλλὰ καί τι ἀρωματικὸν εἶδος, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ ὀσμὴ λιβάνου σμύρνης καλάμου στύρακος λίνδου, ὥς φησιν Ἀθήναιος. τὴν δὲ Ῥόδον τὴν πόλιν ὕστερον φησὶ κτισθῆναι κατὰ τὰ Πελοποννησιακὰ, ὑπὸ ἀρχιτέκτονος, ὑφ' οὗ καὶ ὁ Ἀττικὸς λιμὴν ὁ Πειραιεύς. ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ συλλέξας, καὶ Σικελικὴν πόλιν Λίνδον ἱστορεῖ. ὃς καὶ τὴν παρ' Ὁμήρῳ Ἰηλυσὸν, Ἰαλυσὸν γράφει. λέγων εἶναι καὶ ἐν Σκυθίᾳ. καὶ ἐν τῷ Ἀδρίᾳ δὲ κόλπῳ, Ἰαλυσόν. τὴν δὲ Κάμιρον διὰ τοῦ ι καὶ αὐτὸς γράφει, πρὸς διαστολὴν τοῦ κυρίου. τὸ γὰρ κύριον ὁ Κάμειρος, διὰ διφθόγγου γράφεται. Κάμειρον δὲ ἀργινόεντα λέγει, ὡς καὶ πρὸ τούτου τὴν Λύκαστον. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ λευκὴν Τίτανον, τὴν λευκόγειον. λέγεται δὲ Καμειρέα εἶναι, Πείσανδρον διασημότατον ποιητήν. τὸν δὲ προρρηθέντα Λίνδον, καὶ τοὺς αὐτοῦ ἀδελφοὺς, οὕτω γενεαλογοῦσιν οἱ παλαιοί. Ἡλίου καὶ Ῥόδου νύμφης, υἱὸς Κέρκαφος. οὗ καὶ Λισίππης, Λίνδος. Ἰηλυσὸς. καὶ Κάμειρος. ὃν καὶ ὁ Χοιροβοσκὸς κατὰ κανόνα, διὰ διφθόγγου γράφει, ἐν τῇ ὀρθογραφίᾳ. ἐκ δὲ τοῦ ῥηθέντος Κερκάφου, Κερκαφίδες αἱ Ῥόδιαι γυναῖκες ἐκαλοῦντο. Τὸ δὲ ἀργινόεντα Κάμειρον, δύναται διγενὲς εἶναι. τὸ μὲν, κοινῶς. τὸ δὲ, ἰωνικῶς. καθὰ καὶ τὸ, Πύλου ἠμαθόεντος. τὸ δὲ ἀργινόεις, ἔχοι ἂν ἀπορίαν, πῶς τῷ ι προπαραλήγεται, καὶ μὴ τῇ ει διφθόγγῳ, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀργεννὸν τὸ λευκόν. εἴη δὲ ἂν ἴσως καὶ αὐτὸ ἐκπεσὸν τοῦ ε τῆς ει διφθόγγου, ὁμοίως τῷ, ἀλγινόεις, ἀπαιτοῦντος τοῦ μέτρου. ἡ δὲ ὡς εἴρηται παραπλεκομένη ἐνταῦθα παρὰ τοῦ ποιητοῦ ἱστορία, τοιαύτη τίς ἐστιν. ὅτι τὸν Τληπόλεμον ἔτεκεν Ἀστυόχεια, βίῃ Ἡρακληείῃ. τὴν ἄ-

γετ' ἐξ

ἣν ἄγετ' ἐξ Ἐφύρης, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος, πέρσας ἄστεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν. Τληπόλεμος δ' ἐπεὶ οὖν τράφ' ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ, αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα ἤδη γηράσκοντα Λικύμνιον ὄζον Ἄρηος. αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε. πολὺν δ' ὅγε λαὸν ἀγείρας, βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον. ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι υἱέες υἱωνοί τε βίης Ἡρακληείης. αὐτὰρ ὅγε, τουτέστιν ὁ Τληπόλεμος, ἐς Ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος ἄλγεα πάσχων. τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδὸν, ἠδ' ἐφίληθεν ἐκ Διός. ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει. καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων. τοιαῦτα τὰ τῆς Ὁμηρικῆς ἱστορίας. ἧς τὸ μὲν ὅλον σαφέστερον εἰπεῖν, τοιοῦτόν ἐστιν. Ἀστυόχη, κατὰ δὲ Ὅμηρον Ἀστυόχεια, ὡς καὶ Πηνελόπη Πηνελόπεια, Φύλαντος ἦν θυγάτηρ. ταύτην Ἡρακλῆς ἄγεται, ἀνελὼν τὸν Φύλαντα, ὅτε κατὰ Ἐφυραίων Αἰτωλοῖς ἐστρατήγει. γεννᾷ δὲ ἐξ αὐτῆς Τληπόλεμον. ὃς ἐκτραφεὶς, περιπέπτωκεν ἀκουσίῳ κακῷ. ἰδὼν γὰρ τὸν ἑαυτοῦ μὲν πάππον, τοῦ δὲ πατρὶ μήτρωα, ἤτοι τὸν πρὸς μητρὸς θεῖον τοῦ Ἡρακλέος, τουτέστι τὸν Λικύμνιον, ἀδελφὸς γὰρ ἦν Ἀλκμήνης ὥς φασιν ὁ Λικύμνιος, τοῦτον οὖν ἰδὼν ἀμελῶς φασὶν ἐν γήρᾳ χειραγωγούμενον, καὶ ἀφεὶς βακτηρίαν ἐπὶ τὸν οἰκέτην, τοῦ μὲν οἰκέτου ἥμαρτεν οὐ κατευστοχήσας. τὸν δὲ γέροντα πλήξας, ἔκτεινεν οὐχ ἑκών. διὸ καὶ ἔφυγεν εἰς Ῥόδον, συναγαγὼν λαούς. καὶ στασιαζομένους τοὺς Ῥοδίους εὑρηκὼς, καὶ ἐνὶ προσκεχωρηκὼς μέρει, ἐκράτησε. καὶ δυνατὸς γενόμενος, ἐστράτευσε κατὰ τῆς Τροίας καὶ αὐτός. καὶ οὕτω μὲν ἡ Ὁμηρικὴ ἐν ὀλίγῳ διασαφεῖται ἱστορία. τὰ δὲ κατὰ μέρος αὐτῆς, τοιαῦτα. μήτρως μὲν εἴρηται, καθ' ὁμοιότητα τοῦ πάτρως. ὡς γὰρ παρ' Ἡροδότῳ, πάτρως ὁ ἀπὸ πατρικοῦ ἀδελφοῦ θεῖος, οὕτω νῦν ὁ ἀπὸ μητρικοῦ, μήτρως. οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, καὶ τοὺς ἁπλῶς κατὰ πατέρα προγόνους, οὕτω καλοῦσιν. ὡς δηλοῖ καὶ ὁ ἐν τῷ περὶ συγγενικῶν ὀνομάτων ὧδέ πως διαστείλας. τήθη ἐστὶν ἡ τοῦ πατρὸς μήτηρ, ὡς ἡ Ἀερόπη τῷ Ὀρέστῃ. καὶ ἡ τῆς μητρὸς δὲ μήτηρ, ὡς τῷ αὐτῷ ἡ Λήδα. ταύτας δὲ μάμμας τινές φασι, καὶ μαίας. θεῖος δὲ ὁ καὶ νέννος κατά τινας πατρὸς ἀδελφός. ὁμοίως δὲ καὶ μητρὸς ἀδελφός. καὶ οὕτω καὶ ἡ τήθη. τηθὶς δὲ, ἀναλογοῦντι τῷ θείῳ. πατρὸς γὰρ ἀδελφὴ ἢ μητρός. τούτους δὲ οἱ μὲν, πατραδέλφους καὶ μητραδέλφους. οἱ δὲ πάτρωας καλοῦσι καὶ μήτρωας. Πίνδαρος δὲ, οὐκ ἀδελφοὺς, ἀλλὰ γονέας μητρὸς, μάτρωας ἔφη. Στησίχορος δὲ, πάτρωα, τὸν κατὰ πατέρα πρόγονον εἶπεν. ἔνθα παρ' αὐτῷ, Ἀμφίλοχος ἔφη, τὸν πάτρωα ἐμὸν ἀντίθεον Μελάμποδα. Μελάμπους γὰρ, οὗ Ἀντιφάτης. οὗ Οἰκλῆς. οὗ Ἀμφιάραος. ὅθεν Ἀμφίλοχος. ὅρα οὖν οἷος ὁ Μελάμπους ἦν πάτρως τῷ Ἀμφιλόχῳ, οὕτω πόρρωθεν. βίη δὲ Ἡρακληείη πεντασυλλάβως, ταυτὸν μέν ἐστι τῷ βίη Ἡρακλείη, τῷ τετρασυλλάβῳ. γίνεται δὲ, ἐκ τῆς Ἡρακλῆος γενικῆς. οὗ κτητικὸν ἀρσενικὸν, Ἡρακλήειος. καὶ θηλυκὸν, Ἡρακληείη. Ἐφύραν δὲ ὑποπτεύουσί τινες ἐνταῦθα, τὴν Θεσπρωτικὴν λέγεσθαι. τὴν μετονομασθεῖσαν, Κίχυραν. λέγοντες καὶ Σελλήεντα ποταμὸν Θεσπρωτίας. διάφοροι δὲ Ἔφυραι, εἴπερ ὁ γεωγράφος καὶ εἰς ἐννέα ταύτας μετρεῖ. εἴρηται δὲ περὶ αὐτῶν καὶ ἐν τῷ περὶ Κυλλήνης πρὸ τούτων λόγῳ. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς εἰρήσεταί που. περὶ πάσας δὲ, ἢ τάς γοῦν πλείους Ἐφύρας, ἱστορεῖται Σελλήεις ῥέειν ποταμὸς συναμειβαλλόμενος ἢ αὐτὸς ὅτε που Ἔφυρα ἀμειβάλλεται. ἔοικε δὲ καὶ πολλὰς ἡ τοιαύτη Ἔφυρα πόλεις ἔχειν περὶ αὐτήν, ὡς δηλοῖ τὸ, πέρσας ἄστεα πολλά. τουτέστι πορθήσας. τούτου δὲ σχῆμά ἐστι καινὸν, ἤγουν τὸ βίη Ἡρακλέος πέρσας ἄστεα πολλὰ, καὶ ὡς εἰπεῖν σολοικοφανές. καὶ ὡμοίωται τῷ, ψυχὴ Θηβαίου Τειρεσίου χρύσεον σκῆπτρον ἔχων. ὥσπερ γὰρ ἐν τούτῳ οὐ πρὸς τὸ λεγόμενον ἤγουν πρὸς τὸ, ψυχὴ Τειρεσίου, ἀποδέδοται τὸ, ἔχων, ἀλλὰ πρὸς τὸ νοούμενον, ψυχὴ γὰρ Τειρεσίου ὁ Τειρεσίας νοεῖται, ὃς καὶ ἔχων σκῆπτρον ἀσολοικίστως λεχθήσεται. οὕτω καὶ ἐνταῦθα βίη Ἡρακλέος, ὁ Ἡρακλῆς ἐστιν. ὃς καὶ πέρσας λέγεται ἄστεα πολλά. Τὸ δὲ διοτρεφέων αἰζηῶν, ταυτόν ἐστι τῷ βασιλικῶν ἀνδρῶν, οἷς δηλαδὴ πόλεις ἀνάκεινται. εὔπηκτον δὲ μέγαρον, τὸ εὐπαγὲς λέγει καὶ στερεόν. οὕτω δὲ καὶ τὸ πηκτὸν νοεῖται ἄροτρον. καὶ τὸ νῆας ἔπηξεν, ἀντὶ τοῦ συνεστήσατο στερεῶς. ὅπερ παράγει καὶ τὸν ναυπηγόν. καὶ τὴν Ναύπακτον δὲ, ὡς ἐν ἄλλοις εἴρηται. Τὸ δὲ κατέκτα, συστέλλει τὴν λήγουσαν κατὰ τοὺς παλαιούς. ὡς μὴ ὂν δευτέρας συζυγίας, ἀλλὰ ἀποκοπὲν ἐκ τοῦ ἔκτανε. Τὸ δὲ ἤδη γηράσκοντα, ἢ ἁπλῶς οὕτω παρέρριψεν, ἢ ἵνα σεμνύνῃ τὸν Λικύμνιον. οὐκ ἂν γὰρ τάχα ὁ Τληπόλεμος Λικύμνιον ὄντα τοῦ Ἄρεος ὄζον οὕτω ῥᾳδίως ἀνεῖλεν, εἰ μὴ ἐγήρασκε. Τὸ δὲ ταχὺ νῆας πῆξαι, τὸ τάχος ἐνδείκνυται τοῦ φυγεῖν σπεύδοντος. Τὸ δὲ πολὺν λαοὺς ἀγείρας, εἰς πιθανότητα κεῖται τοῦ ἁλῶναι τὴν Ῥόδον οὕτω ῥᾳδίως καὶ οἰκηθῆναι ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Τληπόλεμον. τὸ δὲ ἠπείλησαν, λέγεται μέν ποτε καὶ παθητικῶς. δηλοῖ δὲ ὡς οἱ παλαιοί φασι, πολιτικὴν ἡμερότητα. ἑλληνικὸν γάρ φασι τὸ μὴ φόνῳ φόνον λύειν. φυγαδεύειν δὲ, τὸν ἅπαντα χρόνον. ὥς τε Σόλων φασὶν ἐντεῦθεν λαβὼν, ὥρισε τοῦτο. Τὸ δὲ υἱοὶ καὶ υἱωνοὶ Ἡρακλέος, τὴν τῶν Ἡρακλειδῶν δηλοῖ πολυπλήθειαν. πολλοὶ γὰρ ἀληθῶς εἶναι ἱστόρηνται. Τὸ δὲ ἄλγεα πάσχων, ὡς παρακολούθημα εἴρηκε τῶν πλανωμένων. εἰ γὰρ καὶ ἔπηλυς ἐλθὼν εἰς Ῥόδους ὁ Τληπόλεμος ἐκράτησεν, ἀλλὰ πολλὰ φθάσας ἔπαθεν ἀλγεινά. ὥς τε εἴη ἂν καὶ ἡ ἄλη ὅ ἐστιν ἡ πλάνη, ἄλγη τις ἐλλείψει τοῦ γ. Τὸ δὲ τριχθὰ ᾠκήθησαν, καὶ τὸ καταφυλαδὸν, τί δηλοῦσι, προγέγραπται. Τὸ δὲ ἐφιλήθησαν ἐκ Διὸς, πρὸς τὴν κοινήν φασι δόξαν εἴρηται. οἱ γὰρ πολλοὶ, θεοφιλεῖς τοὺς πλουσίους οἴονται. τοιοῦτοι δέ ποτε περιᾴδονται οἱ Ῥόδιοι. περὶ ὧν ὁ

μὲν

μὲν ποιητὴς, ἀνθρωπίνως καὶ ἀσφαλῶς λέγει, ὅτι θεσπέσιος πλοῦτος κατεχέθη αὐτοῖς. ὁ δὲ μῦθος ὅτι χρυσῆν νεφέλην ὑπὲρ τῆς ῥόδου μετεωρίσας ὁ ζεὺς, χρυσὸν τοῖς ἐκεῖ ἔβρεξεν. ἐπεί φασι πρῶτοι γεννωμένην τὴν ἀθηνᾶν ἔθυσαν, ὡς καὶ πινδαρικὸς παραλαλεῖ μῦθος. οὗ τάχα ὑπόμνησιν ἔχει καὶ ἐνταῦθα τὸ πλοῦτον κατέχευε κρονίων. τὸ γὰρ καταχέειν, οὐκ ἀσυγγενὲς τῇ βροχῇ. καὶ ἄλλως δὲ ἐφιλήθησαν ἐκ διὸς οἱ περὶ τὸν τληπόλεμον, ὡς βασιλεύσαντες ἐν τῇ ῥόδῳ. διὶ γὰρ φίλοι, οἱ βασιλεῖς. Τὸ δὲ ὃς θεοῖς καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει, ἁπλῶς οὕτω παρέρριψεν πρὸς ἐντέλειαν ἔπους, καὶ οὐ πρός τι ἀναγκαῖον, ἐφερμηνευτικόν ἐστι τοῦ, ζεὺς πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. ὡς ταὐτὸν ὂν τρόπον τινὰ, βασιλέα τε καὶ πατέρα εἰπεῖν. δεῖ γὰρ χρῆναι τὸν ἄρχοντα, πατρὸς δίκην τῶν ὑπηκόων κήδεσθαι. ὃ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ φανερῶς δηλοῦται. ὅπου λέγει πατὴρ δ' ὡς ἤπιος ἦεν. διὸ καὶ παρ' Ἡροδότῳ, Καμβύσης μὲν δεσπότης, Κῦρος δὲ πατὴρ τοῖς πέρσαις ἦν. ὁ μὲν γὰρ ἀγρίως ἦρχεν, ὁ δὲ ἠπίως. λαμβάνει δ' ἐκ τῆς ἐννοίας ταύτης ἀφορμὴν καὶ ὁ παγκρατῆ τὸν δία εἰπὼν, ὡς πάντων ἀνάσσοντα. ὃ δὴ καὶ τῷ ὕπνῳ καθ' ἕτερον λόγον ἐπιλέγεται. Θεσπέσιος δὲ πλοῦτος, ἢ ὁ πολὺς ὃν θεὸς ἂν εἴποι, ἢ μᾶλλον ὁ ἐκ θεοῦ πεσὼν ἤτοι χυθείς. ὅθεν καὶ οἱ διιπετεῖς γίνονται ποταμοί. Τὸ δὲ κρονίων, καὶ ἐνταῦθα ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν.

Νιρεὺς δ' αὖ, σύμηθεν ἄγεν τρεῖς νῆας ἐΐσας.
Νιρεὺς Ἀγλαΐης θ' υἱὸς, Χαρόποιό τ' ἄνακτος.
Νιρεὺς. ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ ἴλιον ἦλθε
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα πηλείωνα.
Ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἔην. παῦρος δέ οἱ εἵπετο λαός.

Ὅτι Νιρεὺς τρεῖς νῆας ἦγε σύμηθεν. ἤγουν ἀπὸ τῆς νήσου Σύμης. ὃν ἐξευτελίζειν μέλλων ἱστορικῶς ὁ ποιητὴς ὡς καὶ ἀλαπαδνὸν καὶ βραχύπολιν, προλαμβάνει σεμνύνων ἄλλως, διὰ ἐπιμονῆς ἐπαναληπτικῶς, ὡς μνήμης ἄξιον. φησὶ γὰρ εἰ καὶ ὁ γραμματικὸς Ζηνόδοτος ἀθετεῖ τὰ ἐπαγόμενα λέγεται, ὅτι νιρεὺς, Ἀγλαΐης υἱὸς Χαρόποιό τ' ἄνακτος. Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ ἴλιον ἦλθε τῶν ἄλλων δαναῶν μετ' ἀμύμονα πηλείωνα. καὶ ὅρα ὅπως τὸν καλὸν νιρέα σχήματι κάλλους, τῇ ἐπαναφορᾷ συνεξωράϊσε. φασὶ δὲ ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ, ὅτι οὐδὲν πρὸς δόξαν, κάλλος ἀγεννές. τοῦτο δὲ εἶπον ἐκεῖνοι, διὰ τὸ ἐπαγαγεῖν τὸν ποιητὴν ὅτι ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἦν. παῦρος δὲ οἱ εἵπετο, τουτέστιν ὀλίγος λαός. ἔνθα θεωρητέον τὸ φιλάληθες τοῦ ποιητοῦ, ναὶ μέντοι καὶ τὴν τοῦ πιθανοῦ πραγματείαν. δῆλον εἰ καὶ φιλέλλην ἐστὶν, ἀλλ' οὐκ ἐπικρύπτει τὰ τῶν δαναῶν ἐλαττώματα εἴ που καὶ εἰσί. τὸν γοῦν Νιρέα, κάλλιστον μὲν εἶναι λέγει, ἄναλκιν δέ. Ἀχιλλεὺς δὲ, ἀμφότερον, καὶ καλὸς καὶ ἄλκιμος. οὗ καὶ ἐνταῦθα μνήμην ὁ ποιητὴς παρέρριψε συνήθως ἀεὶ θέλων ἐπὶ γλώσσης φέρειν αὐτόν. λέγουσι δὲ ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ, καὶ ὅτι πάντας μὲν ὁ ποιητὴς ἀξιομνήστους ποιεῖ. οὐ πάντας δὲ ἐπαινεῖ. ὅρα δὲ ὅπως καὶ οἱ γεννησάμενοι τὸν νιρέα, πρὸς ὡραϊσμὸν ὀνομάζονται. μήτηρ μὲν γὰρ, ἀγλαΐα. χάροπος δὲ βαρυτόνως πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου, ὁ πατήρ. ἡ μὲν, αἰγλήεσσα. ὁ δὲ, χαρίεις, ὡς ἡ κλῆσις ὑπεμφαίνει. Τὸ δὲ ὑπὸ ἴλιον ἦλθεν, ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸ ἴλιον. ἵνα καὶ νῦν ληφθείη ἀντὶ προθέσεως πρόθεσις, ἢ καὶ διότι ἠνεμόεν τὸ ἴλιον ὡς ὑψηλὸν, διὰ τοῦτο πάντες οἱ ἀχαιοὶ ὑπὸ ἴλιον ἐλθεῖν λέγονται ὡς μένοντες κάτω καὶ ὑπ' ἐκεῖνο. ἀμύμονα δὲ τὸν ἀχιλλέα νοητέον, τουτέστιν ἀμώμητον, κατά τε κάλλος τὸ νῦν μαρτυρηθὲν, καὶ ἀνδρίαν τὴν φανησομένην. ἢ τὴν φανερὰν εὐγένειαν. ἢ ἄλλας δὲ ἀρετάς. ἀλαπαδνὸς δὲ, ὁ ἀσθενὴς καὶ εὐπόρθητος ἐκ τοῦ ἀλαπάζω, περὶ οὗ πολλαχοῦ γέγραπται. Ἱστέον δὲ ὅτι συντελεῖ καὶ τοῦτο εἰς γνῶσιν συγγενείας τοῦ ζ καὶ τοῦ δ. ἀπὸ γὰρ τοῦ ἀλαπάζω, γίνεται ἀλαπαδνός. ὡς παίζω παιδνός. ὀλοφύζω ὀλοφυδνός. ἔστι γοῦν καὶ ὀλοφύζειν, ὡς ὀτοτύζειν. καθὰ ὁ κωμικὸς ἐμφαίνει ἐν τῷ ὀτοτύξιοι. οὗ πρόκειται τὸ, ὀλοφύξιοι. Σύμη δὲ, νῆσος φασὶ καρική, καὶ πόλις ὁμώνυμος, ἀπὸ σύμης τῆς Ἰαλυσοῦ. ἱστορεῖται δὲ καὶ ὅτι μεταποντίς τε καὶ αἴγλη ὠνομάσθη ποτέ. λέγεται δὲ καὶ πέρδικας μαχίμους φέρειν. ἐθνικὸν αὐτῆς ὁ συμαῖος. Ἱστέον δὲ ὡς ἐν μὲν τῷ, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ, φασὶν οἱ παλαιοὶ ὅτι ὥσπερ τοὺς ἐν ἀνδρίᾳ καὶ μεγέθει καὶ σώματι προὔχοντας, οὕτω καὶ τοὺς κάλλει διαπρέποντας, ἐν τῇ ἑαυτοῦ ποιήσει διδάσκει ὁ ποιητής. ἐν δὲ τῷ ἀλλὰ ἀλαπαδνὸς ἦν, λέγουσιν ὅτι ἀπήλλαξεν ἡμᾶς ὁ ποιητὴς τῆς εἰσέπειτα ζητήσεως. τουτέστιν ἐμάθομεν ἀλαπαδνὸν τὸν νιρέα καὶ οὐκέτι ζητήσομέν που αὐτὸν ἐν τοῖς ἑξῆς, ὃ δὴ καὶ ἐπὶ τοῦ θερσίτου, ἄλλως μέντοι πεποίηκεν.

Οἳ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον, Κράπαθόν τε, Κάσον τε,
Καὶ Κῶν Εὐρυπύλοιο πόλιν. νήσους τε καλύδνας.
Τῶν δ' αὖ Φείδιππός τε, καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Θεσσαλοῦ υἷε δύω ἡρακλείδαο ἄνακτος.
Τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.

Ὅτι θεσσαλὸς, υἱὸς Ἡρακλέους, οὗ παῖδες Φείδιππος καὶ Ἄντιφος, τριάκοντα νηῶν ἀρχηγοί. ὧν οἱ

στρατιῶ-

στρατιῶται, Νίσυρόν τ' εἶχον, Κράπαθόν τε, Κάσον τε, καὶ Κῶν Εὐρυπύλου πόλιν, νήσους τε Καλύδνας. τούτων δὲ ἡ μὲν Κάσος, οὐ περιᾴδεται τοῖς παλαιοῖς. περὶ δὲ Νισύρου, καὶ τῆς Κῶ, καὶ Καλυδνῶν, καὶ Καρπάθου, ἣν Κράπαθον ὁ ποιητὴς εἶπε μεταθέσει τοῦ ρ διὰ εὐχρηστίαν μέτρου ὁμοίως τῷ, καρδία, κραδία, ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ τὰ δέοντα γέγραπται. νῦν δὲ ὡς ἐν βραχεῖ ταῦτα ῥητέον. ὅτι ἐν Νισύρῳ, οἶνος ἀγαθός, ὁ ἐξ αὐτοῦ Νισύριος καλούμενος. καὶ ὅτι ἐκτείνει τὴν ἄρχουσαν διὰ τὸ μέτρον. καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ Καρπάθου, Καρπάθιον τὸ ἐκεῖ πέλαγος, συνάπτον τῷ Ἰκαρίῳ, κατὰ τὸν γεωγράφον. ἣν δέ φησι τετράπολις ἡ Κάρπαθος. καὶ ὄνομα εἶχεν ἀξιόλογον. μία δὲ τῶν αὐτοῦ πόλεων, ἐκαλεῖτο Νίσυρος ὁμωνύμως τῇ νήσῳ Νισύρῳ. ἣ μία μὲν τῶν Κυκλάδων λέγεται. Πορφυρὶς δέ ποτε ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῇ πορφυρέων ἐκαλεῖτο. ἔβλαστε δὲ καὶ παροιμία ἐκ Καρπάθου, ἐπὶ τῶν πραγματευσαμένων ἑαυτοῖς τὰ εἰς βλάβην, τὸ, ὁ Καρπάθιος τὸν λαγών. ἐπειδὴ τῆς νήσου μὴ ἐχούσης τοιαῦτα ζῶα, κομίσαντες ἄλλοθεν οἱ νησιῶται, εἰς κακὸν ἐκείνων ἀπήλαυσαν κειρόντων τὰ σπόριμα. τοῦ δὲ Κῶ νήσου, Κῷος τὸ ἐθνικόν. ὥσπερ δὴ καὶ τῆς ἐν αὐτῇ πόλεως. ἣν πόλιν Εὐρυπύλου λέγει ὁ ποιητής, υἱοῦ Ἡρακλέος καὶ Χαλκιόπης, εὐκλεῶς ἐκεῖ βασιλεύσαντος. Ἱστέον καὶ ὅτι ἡ Κῶς αὕτη Μερόπη καὶ Μεροπὶς ἐλέγετο, ἀπὸ Μερόπων ἔθνους ἢ γένους οἰκησάντων αὐτήν, ἢ ἀπὸ Μέροπος. οὗ θυγάτηρ Κῶς, ἧς φασὶν ἡ νῆσος ἐπώνυμος. καὶ ὅτι δισυλλάβως Κόως λέγεται διὰ δύο μεγάλα ω. καὶ Κόως διὰ μικροῦ ο καὶ μεγάλου. ἐξ οὗ τό, Κόων εὖ ναιομένην παρὰ τῷ ποιητῇ. καὶ Κόος δὲ διὰ δύο ο μικρῶν. ὧν συναιρεθέντων, ἔοικε γενέσθαι ἡ Κῶς. κατὰ δέ τινας, καὶ ὡς πολυπρόβατος οὕτω καλεῖται. κόον γάρ φασι κατὰ γλῶσσαν, τὸ πρόβατον λέγεσθαι. εὕρηται δὲ καὶ Κέως λεγομένη ὡς ἡ Τέως. ἧς ἐθνικόν, Κεῖος. καὶ ἐκτάσει Κήϊος. ὡς Τεῖος Τήϊος. καὶ ἐν συναιρέσει, Κέϊος Κεῖος. τοῦ δὲ Κῶ κτητικόν, εὕρηται παρὰ Πορφυρίῳ, Κωακόν. Ἱστέον δὲ ὅτι κατὰ τὴν ἱστορίαν, Κῶς ἐλέγετο καὶ ὄρυγμά τι ἐν Κορίνθῳ. οὗ καθείργνυον φησὶ φῶρας καὶ δραπέτας. ἡ δὲ τοιαύτη λέξις, δοκεῖ καὶ τοῖς ὀρεσκῴοις ἐγκεῖσθαι, οἵπερ εἰσὶ θῆρες, ὀρφνοῖς ὀρύγμασιν ἐνοικοῦντες, ὁποῖά τινα καὶ τὰ σπήλαια. ἐλέγετο δὲ καὶ Κῷος. καὶ Κῷες δέ, οἱ ἐν ταύτῃ ἀνατραφέντες. καὶ πάντα δέ φησι σπήλαια καὶ κοιλώματα γῆς, Κώους οἱ παλαιοὶ ἔλεγον. Ἱστέον δὲ καὶ ὡς εἰ καὶ ἐκαλεῖτο Κέως δισυλλάβως ὡς ἐρρέθη ἡ λεχθεῖσα Κῶς, ἀλλ' ἑτέρα πάντως τῆς Κέω τῆς ἐγγιζούσης τῇ Ἑλένῃ, περὶ ἧς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς εἰρήσεται. Τὸ δὲ νήσους Καλύδνας, οὐ πρὸς διαστολὴν εἴρηται χερσαίων Καλυδνῶν. ἀλλὰ διὰ σαφήνειαν. ἵνα εἴη δῆλον, ὅτι νῆσοι αἱ Καλύδναι εἰσίν, ἃς ἕτεροι διὰ τοῦ μ γράφουσι Καλύμνας. ὅτι δὲ ἀγαθὸν μέλι τὸ Καλύδνιον, κεῖται καὶ αὐτὸ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ. ὁ δὲ γεωγράφος, χωρίου τινὸς μέμνηται καρτερωτάτου Καλυδνίου καλουμένου. ᾧ λῃστηρίῳ ἐχρήσατο Κλέων ὁ ἀπὸ Γόρδου κώμης ὁ τῶν λῃστηρίων ἡγεμών. ὃς ἀποστάς φησιν Ἀντωνίου, καὶ προσθέμενος Καίσαρι, ἐτιμήθη πλέον ἢ κατ' ἀξίαν. καὶ ἀντὶ λῃστοῦ, δυνάστου περιέκειτο σχῆμα. ἱερεὺς δὲ γενόμενος ὅπου ὁ γεωγράφος λέγει, ἐντὸς μηνιαίου χρόνου κατέστρεψε τὸν βίον ὀξείᾳ νόσῳ κατὰ μῆνιν θεοῦ. οὐ γὰρ διετέθη ὡς ἱερεύς, ἀλλὰ διαφθορεὺς τῶν ἱερῶν. λέγει δὲ ἡ γεωγραφικὴ ἱστορία, καὶ ὅτι αἱ Καλύδναι, κατὰ τὸν ἐπὶ Λεκτὸν πλοῦν κεῖνται. ἀκρωτήριον δέ ἐστι τὸ Λεκτόν. καὶ ὅτι Καλύδναι νῆσοι κατά τινας, αἱ Σποράδες. ὧν μία Κάλυμνα, ἐξ ἧς παρακείμεναι καλοῦνται. οἱ δέ, μίαν νῆσον Καλύδνας φασὶ κληθῆναι πληθυντικῶς, ὡς Ἀθήνας καὶ Θήβας.

Νῦν δ' αὖ τούς, ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον.
Οἵ τ' Ἄλον, οἵ τ' Ἀλόπην οἵ τε Τρηχῖν' ἐνέμοντο,
Οἵ τ' εἶχον Φθίην, ἠδ' Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο, καὶ Ἕλληνες, καὶ Ἀχαιοί,
Τῶν, αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς.
Ἀλλ' οἵ γ' οὐ πολέμοιο δυσηχέος ἐμνώοντο.
Οὐ γὰρ ἔην ὅς τίς σφιν ἐπὶ στίχας ἡγήσαιτο.
Κεῖτο γὰρ ἐν νήεσσι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
Κούρης χωόμενος Βρισηΐδος ἠϋκόμοιο,
Τήν, ἐκ Λυρνησοῦ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας.
Λυρνησὸν διαπορθήσας, καὶ τείχεα Θήβης,
Κὰδ δὲ Μύνητ' ἔβαλεν, καὶ Ἐπίστροφον ἐγχεσιμώρους,
Υἱέας Εὐηνοῖο Σεληπιάδαο ἄνακτος.
Τῆς, ὅ γε κεῖτ' ἀχέων. τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν.

Ὅτι μέχρις ὧδε ὁ ποιητὴς ἀπευθύνει ὥσπερ ὑποφητεύσας ταῖς Μούσαις ἀφ' οὗ ἀπετείνατο πρὸς αὐτὰς ἐν τῷ, ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι, οἵ τινες ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ τὰ ἑξῆς, ἐνταῦθα κατασταλκὼς καὶ ὡς οἱ παλαιοί δέ φασιν ἠθικῶς, ἐπιστρέφει τὸν λόγον ἐπὶ Ἀχιλλέα, καὶ δευτέραν αὐτὸν ἀρχὴν καταλόγου ποιεῖ-

ται, εἰπὼν, νῦν αὖ, τοὺς ὅσσοι τὸ πελασγικὸν ἄργος ἔναιον. οἵ τ' ἄλον οἵ τ' ἀλόπην. οἵ τε τρηχῖν' ἐνέμοντο. οἵ τ' εἶχον φθίην καὶ ἑλλάδα καλλιγύναικα. μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο καὶ ἕλληνες καὶ ἀχαιοί. τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς. ἔστι δὲ τὸ σχῆμα ἐλλειπτικὸν, ἀπὸ μακροῦ κοινοῦ. λέγει γὰρ ὅτι νῦν δ' αὖ τούτους ἔσπετέ μοι ὦ μοῦσαι. ὅσσοι τὸ πελασγικὸν ἄργος ἔναιον, καὶ ὑπὸ τῷ ἀχιλλεῖ ἦσαν. ποιεῖ δὲ τὴν καινὴν ταύτην ἐξαλλαγὴν ὁ ποιητὴς, διὰ τὸ μέλλειν ἐνταῦθα περὶ ἀχιλλέως εἰπεῖν. οὐ γὰρ ἠνέχετο μὴ τὸν ἀκροατὴν εἰς νοῦν στρέψαι καὶ εἰς τὴν γραφὴν καινοπραγῆσαι, ὅτε περὶ τοῦ αὐτοῦ φίλου ἀχιλλέως λαλεῖ. καὶ ὅρα ὅτι ὥσπερ ἀρχόμενος τοῦ καταλόγου, εἶπεν ἔσπετε νῦν μοι μοῦσαι οἳ δαναῶν ἡγοῦντο, οὕτω καὶ ἐνταῦθα φησί. νῦν αὖ τούτους ἔσπετε δηλαδὴ ὅσοι ἦσαν ὑπὸ τῷ ἀχιλλεῖ, ἐμφαίνων ὅτι ὥσπερ ἔργον ἔθετο τὸν κατάλογον ἁπάντων τῶν ἀχαιῶν, οὕτω καὶ τὸ εἰπεῖν τοὺς ὑπὸ τὸν ἀχιλλέα. πελασγικὸν δὲ ἄργος, τὸ θετταλικὸν λέγει, ἀπὸ πελασγῶν, οἳ πολυπλάνητοι ὄντες, ὡς πολλαχοῦ δηλοῦται, ᾤκησαν καὶ ἐκεῖ. ὅτι δὲ ἄργος οὐχ ἓν ἀλλὰ πολλὰ, ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ δεδήλωται αὐτόθι τοῦτο, καὶ ἄλλα χρήσιμα. ὅτι δὲ πελασγικὸν ἦν καὶ τὸ κατὰ πελοπόννησον ἄργος, καὶ Εὐριπίδης δηλοῖ. παρ' ᾧ ἱστορεῖται καὶ ὡς ἔφθασαν οἱ ἐκεῖ πάλαι μὲν πελασγοὶ, δαναοὶ δὲ κληθῆναι ὕστερον. Ἄλος δὲ, οὐ μόνον ἡ φθιῶτις αὕτη, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀχαΐας πόλις. κτισθεῖσα δέ φασιν ὑπὸ τοῦ Ἀθάμαντος, ὠνομάσθη ἀπὸ τῆς αὐτῷ συμβεβηκυίας ἄλης ἤτοι πλάνης, ἣν ἔπαθεν εἰς μανίαν ἐμπεσών. τινὲς δὲ οἴονται δασύνεσθαι τὴν ἄλον, ὡς ἀπὸ τῆς ἁλὸς ὅ ἐστι τῆς θαλάσσης, ἀκολούθως τῷ γεωγράφῳ εἰπόντι ἄλος καὶ ἀλιοῦς, ἐν τῇ παραλίᾳ τῶν λοκρῶν. τινὲς οὖν ἀντὶ τοῦ ἄλον, ἀλιοῦντα γράφουσι. γράφεται δὲ δι' ἑνὸς λ', πρὸς διαστολὴν τῆς ἄλλος ἀντωνυμίας. ἕτεροι δὲ ἱστοροῦσι, θεράπαιναν ἀθάμαντος οὖσαν τὴν ἄλον τὴν μηνύσασαν τὴν Ἰνὼ, φρύγειν τὰ σπέρματα, ἧς εἰς τιμὴν ἡ πόλις ὠνόμασται. γυνὴ δὲ ἀθάμαντος ἡ Ἰνώ. δι' ἧς οἷα κατειργάσθη, ἄλλα τε καὶ τὰ ἐπὶ τῷ Φρίξῳ καὶ τῇ Ἕλλῃ τεθρύλληται. ἐν μέσῳ δέ ἐστι φαρσαλίας καὶ φθιωτῶν. Φίλιππος δὲ φαρσαλίοις προσένειμεν, ἀφελόμενος τῶν φθιωτῶν. λέγεται δὲ καὶ ἀρσενικῶς ὁ ἄλος. καὶ θηλυκῶς ἡ ἄλος. ἦν δὲ καὶ ἕτερος ἄλος ὑπὸ Πρωτεσιλάῳ, κατὰ τὸν ἐνδιατρίψαντα τοῖς ἐθνικοῖς. ὃς καὶ μαλιακόν φησι τὴν ἄλον τοῦτον τὴν ὑπὸ τῷ Ἀχιλλεῖ. ἤγουν περὶ τοὺς Μαλιεῖς κείμενον. κεῖνται δὲ οἱ μαλιεῖς, πρὸς τῇ Εὐβοίᾳ καὶ ταῖς θερμοπύλαις, ὡς καὶ μετ' ὀλίγα δηλωθήσεται. ἐθνικὸν τῆς ἄλου, ἁλεὺς καὶ ἄλιος. κατά τινας καὶ ἀλούσιος. ἡ δὲ Ἀλόπη, πόλις καὶ αὕτη θεσσαλικὴ, ὁμωνυμεῖ ἀλόπῃ θυγατρὶ Κερκυόνος ἢ ἄκτορος. ἔκειτο δέ φασι μεταξὺ Λαρίσσης τῆς κρεμαστῆς καὶ Ἐχίνου. ὁ πολίτης, ἀλοπίτης καὶ ἀλοπεύς. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεραι ἀλόπαι, ὧν μία μεταξὺ μυσίας καὶ καρίας καὶ λυκίας. ἣν λέγει φασὶν ὁ ποιητὴς ἐν τῷ ἐλθόντ' ἐξ ἀλόπης. Τρηχὶν δὲ ἤτοι τραχὶν, πόλις θετταλική. ὑπὲρ τὴν Οἴτην μὲν κτισθεῖσα ὑπὸ Ἡρακλέους, ὀνομασθεῖσα δὲ διὰ τὴν τραχύτητα. ὄνομα δὲ ὄρους ἡ οἴτη. τοῦτο δὲ γράφεται καὶ ἄλλως, οὕτως. ἡράκλεια, λακεδαιμονίων κτίσμα, τραχὶν ποτὲ καλουμένη. διέχει δὲ τῆς ἀρχαίας τραχῖνος, περὶ ἓξ στάδια, πρὸς ταῖς θερμοπύλαις ἐντὸς τῶν στενῶν. περίπυστος δὲ ἡ τραχὶν, μάλιστα διὰ τὸν Ἡρακλέα. ὃς ἐκεῖ που ᾤχετο πυρὶ ἀενάῳ ἐπιρρίψας ἑαυτόν. Φθία δὲ, πόλις καὶ μοῖρα θετταλική. ἀπὸ φθίας γυναικὸς ἢ ἀπὸ φθίου υἱοῦ ποσειδῶνος καὶ λαρίσσης. ὁ πολίτης αὐτῆς, φθιώτης καὶ φθῖος. ὁ δὲ γεωγράφος φησὶν, ὅτι τὲ φθίαν τινὲς, τὴν αὐτὴν ἑλλάδι καὶ ἀχαΐᾳ. Ὅμηρος δὲ οὔ. καὶ ὅτι μαλιεῖς καὶ φθιῶται ἀχαιοὶ, πρὸς εὐβοίᾳ κεῖνται καὶ θερμοπύλαις. καὶ ὅτι εἰς τέσσαρα τινὲς διαιροῦσι τὴν θετταλίαν. φθιῶτιν. ἑστιαιῶτιν. πελασγιῶτιν. καὶ θετταλιῶτιν. καὶ ὅτι φθῖοι ἐλέγοντο οἵ τε τῷ Ἀχιλλεῖ ὑποκείμενοι. καὶ οἱ τῷ πρωτεσιλάῳ. καὶ τῷ φιλοκτήτῃ. εἴρηται δέ τι περὶ φθίας, καὶ ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ. ἑλλὰς δὲ ὑπὸ ἕλληνος ἐκτίσθη. οὐ τοῦ δευκαλίωνος φασὶν υἱοῦ, ἀλλὰ τοῦ παιδὸς φθίου. ὃν ἔτεκεν ἀχαιός. ἐθνικὸν αὐτῆς, ὁ ἕλλην ὁμωνύμως τῷ κυρίῳ. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα ἑλλὰς τῆς κοίλης συρίας. ἑλλάδα δὲ, οὐ τὴν συνήθως παρ' ἡμῖν καλουμένην φησὶ χώραν, ἥτις ἐπισυνάπτει τῇ ἀρχῇ τῆς πελοποννήσου. ἣν δὴ πελοπόννησον, καὶ ἀκρόπολιν οἱ παλαιοὶ τῆς τοιαύτης ἑλλάδος φασίν. ἀλλὰ πόλις ἐστὶν αὕτη θετταλική. οὕτω κληθεῖσα διὰ τὸν ἐκεῖ βασιλεύσαντα ἕλληνα. ἐξ οὗ καὶ τοῖς ὅλοις ἕλλησιν, ὕστερον τὸ ὄνομα ἐνεκάθισεν. ὥσπερ καὶ τῇ μεγάλῃ ἑλλάδι προσῆλθεν ἡ κλῆσις, ἐκ τοῦ κατὰ τὸν ἕλληνα τοῦτον ταύτης πόλεως. ἣν καὶ καλλιγύναικα τῷ ποιητῇ, ὁ παλαιὸς χρόνος ἐπεμαρτύρατο. φησὶ δὲ ὁ γεωγράφος καὶ ὅτι φαρσάλιοι δεικνύουσιν ἀπὸ ἑξήκοντα σταδίων τῆς ἑαυτῶν, κατεσκαμμένην πόλιν. ἣν πεπιστεύκασιν εἶναι τὴν ἑλλάδα. καὶ δύο κρήνας πλησίον, μεσσηίδα καὶ ὑπέρειαν. οἱ δὲ, πέραν τοῦ ἐνιπέως ᾠκῆσθαι φασὶ τὴν ἑλλάδα. ὃς ῥυεὶς περὶ φάρσαλον, εἰς τὸν Ἀπιδανὸν ἐμβάλλει. ὁ δ' αὐτὸς λέγει καὶ ὅτι ἑλλάδα, οἱ μὲν μίαν πόλιν φασίν. οἱ δὲ τὴν φθιῶτιν πᾶσαν. μυρμιδόνες δὲ, ἢ ἀπὸ μυρμήκων κατὰ μῦθον ἐκλήθησαν, ὡς καὶ ὁ Λυκόφρων ὑπολαλεῖ, ἢ ἀπὸ Μυρμιδόνος ἥρωος υἱοῦ διός. λέγεται δὲ κατ' αἴγιναν ἡ περὶ αὐτῶν μυθολογία. ὅθεν καὶ μυρμιδονία ἡ αἴγινα παρὰ τοῖς παλαιοῖς. εἴρηται δὲ ἤδη καὶ ἀλλαχόθι περὶ τούτων, καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ δέ. ὁ δὲ γεωγράφος λέγει, ὅτι μυρμιδόνες συνηκολούθησαν ἐξ αἰγίνης, φεύγοντι τῷ Πηλεῖ. φυγεῖν δὲ τὸν πηλέα ἐκεῖθεν λέγουσιν οἱ παλαιοὶ, μετὰ τὸν τοῦ ἀδελφοῦ Φώκου φόνον, μεθ' ὃν ὁ πηλεὺς εἰς φθίαν ἐλθὼν, εὗρεν αὐτὴν ἀρχομένην ὑπὸ ἄκτορος υἱοῦ Μυρμιδόνος. ἐγάμει δὲ ὁ ἄκτωρ, αἴγιναν τὴν ἡρωΐδα μετὰ Πολύβοιαν τὴν πρώτην γυναῖ-

κε. ἐξ ἧς εἶχε Μενοίτιον καὶ ἑτέρους, οὓς εὑρὼν ἐπιβουλεύοντας καὶ ἐξελάσας, τῷ Πηλεῖ τὴν θυγατέρα Πολυμήλαν δίδωσι καὶ τὴν βασιλείαν. ᾧ καὶ γίνεται θυγάτηρ μὲν, Πολυδώρα. υἱὸς δὲ ἀχιλλεύς. ὁ καὶ ἄρχων ἄρτι τῶν θετταλῶν. ἕλληνας δὲ ὁ ποιητὴς ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ, τοὺς ὑπὸ τῷ Ἀχιλλεῖ καλεῖ μόνους, ἐπεὶ δὴ καὶ ἕλλην ὁ τοῦ διὸς, περὶ τὴν ἐκεῖσε ἦρχεν ἑλλάδα. οὕτω δὲ καὶ ἀχαιοὶ ἐλέγοντο, διά τινα τοιαύτην ὁμοιότητα, οἵγε καὶ αὐτοὶ ὁμοφώνως τῷ κυρίῳ καλοῦνται καθὰ καὶ οἱ ἕλληνες. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ ὅτι παρασημείωται τὸ ἀχαιοὶ, ὀξυνόμενον. οὕτω δὲ οἱ ἀχαιοὶ περίκληνται, ὥς τε ἀχαΐα, κατὰ τὸν γεωγράφον καὶ ἐν ἀραχώταις ἦν. ὥσπερ καὶ ἐν ἀλεξανδρείᾳ. λέγει δὲ αὐτὸς καὶ ὅτι ἀχαιοὶ ἐκαλοῦντο οἱ φθιῶται πάντες. Σημείωσαι δὲ τριωνυμίαν ταύτην ποιητικὴν ἐν τῷ, μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο, καὶ ἕλληνες καὶ ἀχαιοί. τρισὶ γὰρ τούτοις ὀνόμασιν ἐκαλοῦντο, οἱ τῷ ἀχιλλεῖ ὑποτεταγμένοι. ἔνθα ὅρα καὶ ὅτι δυνάμενος ὁ ποιητὴς εἰπεῖν κοινῶς ἢ σαφέστερον, ἐκαλοῦντο, ἐπετηδεύσατο ἐκφυγεῖν χάριν ὄγκου, τὸ τῆς διαλέκτου κοινὸν, καλεῦντο εἰπὼν ποιητικώτερον. σημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοὶ, ὅτι ὁ ποιητὴς καὶ τοὺς ὑπὸ τῷ φοίνικι ὄντας δόλοπας, οἷς ἡ κλῆσις αὕτη ἐστὶν ἔκ τινος δόλοπος ἥρωος, ὧν ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς ἑξῆς που μέμνηται, συζευγνυσὶ τοῖς ὑπηκόοις τῷ Ἀχιλλεῖ. συνυπακουστέον γάρ φασι καὶ τούτους κατὰ τὸ σιωπώμενον. γελοῖον γάρ φασι, τὸν μὲν βασιλέα φοίνικα μετέχειν τῆς στρατείας, ὃς δολόπεσσιν ἄνασσε, τοὺς δ' ὑπηκόους μὴ παρεῖναι. φέρεται δὲ καὶ ἱστορία χρήσιμος εἰς τὰ προσεχῶς ῥηθέντα, τοιαύτη. ἡ θεσσαλία, πεδίον ὂν μέγα ἐστὶ καὶ κοῖλον, πάντοθεν ὄρεσι καλυπτόμενον. πρὸς ἀνατολὰς μὲν, τῇ Ὄσσῃ ἢ τῷ Πηλίῳ. πρὸς δυσμὰς δὲ, τῷ Πίνδῳ. ἐξ οὗ ὁ Πηνειὸς ὁρμώμενος, ἔξεισι πρὸς ἕω ἤτοι πρὸς ἀνατολήν. πρὸς ἄρκτους δὲ τῷ Ὀλύμπῳ. καὶ πρὸς μεσημβρίαν, τῇ ὄθρυϊ. τούτου ἦρξε τοῦ τόπου, θεσσαλός. ἀφ' οὗ ἡ χώρα θεσσαλία. οὗ αἴγλης. οὗ αἵμων. ὅθεν αἱμονὲς μοῖρα θετταλική. οὗ καὶ λαρίσσης γυναικὸς ἀργείας, Πελασγὸς καὶ φθῖος καὶ ἀχαιός. ἄρχων δὲ ὁ πελασγὸς μοίρας τῆς χώρας, πελασγικὸν ἄργος ὠνόμασε. καὶ πόλιν λάρισσαν. θανόντος δὲ αὐτοῦ, ἄρξαντες οἱ ῥηθέντες ἀδελφοὶ, μοίραν τῆς γῆς, φθίαν καὶ ἀχαΐαν ἐκάλεσαν. οἰκεῖ δὲ αὐτόθι καὶ Δευκαλίων. οὗ υἱὸς, Ἕλλην. ὃς ἕλληνας τοὺς ἐκεῖ ἐκάλεσεν. οὗ Ξοῦθος. οὗ ἀχαιὸς καὶ Ἕλλην. ἀφ' οὗ πάλιν ἀχαιοὶ ὠνομάσθησαν. Τὸ δὲ τῶν ἀρχὸς ἀχιλλεὺς, παράφρασίς ἐστι τοῦ, ἦρχε. ταυτὸν γάρ ἐστι τὸ ἦρχεν. οἷς ἦρχε Διώρης. καὶ τὸ, τῶν ἀρχὸς ἀχιλλεύς. ταῦτα εἰπὼν ὁ ποιητὴς, ἐπάγει ὅτι ἀλλ' οὗτοι οὐ πολέμοιο δυσηχέος ἐμέμνηντο. οὐ γὰρ ἔην ὅς τίς σφιν ἐπὶ στίχας ἡγήσαιτο. κεῖτο γὰρ ἐν νήεσσι ποδάρκης δῖος ἀχιλλεὺς, κούρης χωόμενος βρισηΐδος ἠϋκόμοιο. τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας. λυρνησσὸν διαπορθήσας καὶ τείχεα θήβης. κατέβαλε δὲ Μύνητα καὶ ἐπίστροφον ἐγχεσιμώρους. τῆς, ὅγ' ἔκειτ' ἀχέων. τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλε. παρασημείωσις δὲ αὕτη τοῦ ποιητοῦ εἰπόντος τρόπον τινὰ, ὅτι τοὺς μὲν ἄλλους κατέλεξα, ὡς πολεμήσοντας νῦν αὐτίκα ὑπὸ ἡγεμόσι προάρχουσι τῆς μάχης. τοὺς δὲ θεσσαλιώτας, οὐχ οὕτως. οὐ γὰρ ἐμέμνηντο πολέμου, ὡς κειμένου αὐτοῖς τοῦ ἄρχοντος. δυσηχέα δὲ λέγει τὸν πόλεμον, ὡς καὶ δυσηλεγέα τὸν θάνατον. ὅτε γὰρ ὁ τῆς μάχης ἦχος ἡδὺς, ὅτε τὸ θανατικῶς λέγεσθαι ἤτοι κοιμᾶσθαι, γλυκύ.

Τὸ δὲ ἡγήσαιτο αὐτοῖς, διφορεῖται καὶ αὐτὸ καθὰ καὶ τὸ ἄρχειν. ἄμφω γὰρ καὶ δοτικῇ καὶ γενικῇ συντάσσονται. Στίχες δὲ, αἱ στρατιωτικαὶ τάξεις, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται. τούτων δὲ εὐθεῖα ἑνικὴ, στίξ. γινομένη μὲν, ἀπὸ τοῦ στείχω στείξω. καὶ ὀφείλουσα τὴν ἐκεῖθεν δίφθογγον ἔχειν. προαγομένη δὲ ἄλλως διὰ διχρόνου, ἐπεὶ μηδὲν ὄνομα εἰς δίφθογγον λήγει μετὰ διπλοῦ, ἀπαθῶς. διὸ καὶ ἡ τῆς γυναικὸς εὐθεῖα, σεσίγηται. ἡ δέ γε προῖξ καὶ ἡ αἴξ, ἀπὸ συναιρέσεως ἔχουσι τὰς διφθόγγους. Τὸ δὲ ἔκειτο ἐν νηυσὶ, τὴν παντελῆ τοῦ ἥρωος ἀργίαν δηλοῖ, τῆς ἐν τῇ βοιωτίᾳ περὶ τοῦ ἀχιλλέως λεχθέν. οὕτω δὲ καὶ μετ' ὀλίγα ὁ Φιλοκτήτης ἐν Λήμνῳ λέγεται κεῖσθαι. κακῶς μέντοι ἔχων ἐκεῖνος ὑπὸ πληγῆς ὄφεως. ἄμφω δὲ καθ' ὁμοιότητα εἴρηται τοῦ, κεῖται πάτροκλος. εἰ δὲ κεῖται νῦν ἀχιλλεὺς, ὡς μὴ ἔχων τὸ σύνηθες πρακτικὸν καὶ πολιτικὸν, ἔνθα γὰρ μή εἰσι ταῦτα, ἐκεῖ τὸ κεῖσθαι χώραν ἔχει λέγεσθαι, ἐγερθήσεται ἄρα, ὅτε τὴν μῆνιν ἀπόθηται. διὸ καὶ ἐπήγαγε. τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν. ἔνθα καὶ παραμυθεῖται ὁ ποιητὴς τὸν φιλέλληνα ἀκροατὴν διὰ τοῦ, τάχα. ταχὺ γάρ φησιν ἀναστήσεται καὶ ἀντικαταστήσεται τοῖς τρωσίν. Ἰστέον δὲ, ὡς εἴ τις ἐνθυμοῖτο τὸ, οὐδέ μιν ἀνστήσεις, τεθνεῶτα δηλαδὴ, εἴποι ἂν κἀνταῦθα ὡς ἐπὶ νεκροῦ τινος ἀστεϊσθῆναι τὸ, ἔκειτο μὲν, τάχα δὲ ἀναστήσεσθαι ἔμελλε. Τὸ δὲ ποδάρκης. ἔχει τι γλυκύτητος ἐνταῦθα. λέγει γὰρ ὅτι ὁ ποδωκέστατος, ἔκειτο συμποδιζούσης αὐτὸν τῆς μήνιδος. ἣν ἔπασχεν ἐπὶ τῇ βρισηΐδι. ἣν κόρην καὶ ἐνταῦθα φησὶν, οὔτε ὡς θυγατέρα τινὸς, οὔτε ὡς παρθένον, ἀλλ' ἁπλῶς ὡς νεάνιδα. Τὸ δὲ κούρης χωόμενος, λείπεται τὸ ἕνεκεν ἢ τῆς ὑπὲρ προθέσεως. ὁμοίως τῷ, χωόμενον κατὰ θυμὸν, ἐϋζώνοιο γυναικός. ἵνα ᾖ χωόμενος ὑπὲρ τοῦ δεῖνος. Τὸ δὲ Λυρνησσὸν διαπορθήσας, ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ ἐξείλετο ἐκ λυρνησσοῦ. ἵνα μὴ νοηθῇ τυχὸν, ὡς ἐκ λυρνησσοῦ τὴν βρισηΐδα ἐξελέξατο, λόγῳ ἐμπορείας ἢ συμβάσεως. ἀλλὰ ὅτι πολέμου νόμῳ ταύτην ἔσχεν. ἔοικε δὲ καὶ ἐπανάληψις τὸ τοιοῦτον. ἐπανελήφθη γὰρ ἡ λυρνησσὸς, ἵνα συμπαρατεθῇ ταύτῃ καὶ ἡ τῆς ὡς προεγράφη ἀτραμυττηνῆς θήβης ἅλωσις. περὶ ὧν εἰ καὶ προεῤῥέθη, ἀλλὰ κἀκεῖνο εἰδέναι οὐ περιττὸν, ὅτι οὐ μόνον ἀτραμυττηνὴ θήβη, ἀλλὰ καὶ ἐν Παμφυλίᾳ. οὕτω καὶ λυρνησσός. φησὶ γοῦν ὁ γεωγράφος, ὅτι πόλις ἀττάλεια, ἐπώνυμος τοῦ κτίσαντος Φιλαδέλφου. δείκνυται δὲ μέσον Φασήλι-

δος καὶ Ἀπαλείας, θήβη καὶ λυρνησός, τρωϊκῶν ἀνδρῶν ἐκεῖ ἐκπεσόντων. ἐθνικὸν τοῦ ὁμηρικῆς λυρνησσοῦ φασὶν εὑρῆσθαι παρ' αἰσχύλῳ, Λυρναῖος. καὶ τάχα κατὰ συγκοπήν. μία δέ φασι καὶ αὕτη τῶν ἕνδεκα πόλεων. ἃς πεζὸς εἷλεν ὁ ἀχιλλεὺς αἳ ἦσαν, Λυρνησός. Πήδασος. Θήβη. Ζέλεια. Ἀδράστεια. Γιτύα. Περκώτη, Ἀρίσβη. Ἄβυδος. χρύση καὶ   περὶ δὲ θηβῶν ὁ γεωγράφος ἐν λυρνησσοῦ, φησὶ καὶ ὅτι τοῦ θήβης πεδίου ἔχουσι νῦν ἀδραμυττηνοὶ τὸ πλεῖον. ἐνταῦθα γοῦν ἡ θήβη καὶ ἡ λυρνησός, ἐρυμνὸν χωρίον. ἔρημοι δ' ἀμφότεραι. διέχουσαι ἀδραμυττείου σταδίους ἡ μὲν, ἑξήκοντα. ἡ δὲ ὀγδοήκοντα. ἐν δὲ τῇ ἀδραμυττηνῇ, ἔστι φησὶν ἡ Χρύσα. ἐπεὶ δὲ καὶ ὑποπλάκιοι ἐν τοῖς ἑξῆς πως αἱ τοιαῦται λέγονται θῆβαι, φησὶν ὁ Πορφύριος. ὅτι ὑποπλακία, ἡ ἐν τῷ θήβης πεδίῳ πόλις. ὃ σημαίνει ὑπόπεδος καὶ λεῖος. τοῦτο γοῦν δηλοῖ φασὶν ἡ πλάκιος. πλὰξ γοῦν ἀπὸ πλείστων, τὸ ἐπίπεδον χωρίον. ὁ δὲ εἰπὼν ὄρους τινὸς πλακίου μνημονεύειν τὸν ποιητὴν, παρακούει Ὁμήρου. ὁ δὲ ὁμηρικὸς ἐν τούτοις Μύνης, ἀνὴρ ἦν τῆς βρισηΐδος. ἐνταῦθα δέ φασιν οἱ παλαιοὶ, ὅτι ἀπὸ μετοχῆς εἰς ῥῆμα μετῆλθεν ὁ ποιητὴς, διὰ ἐξαλλαγὴν δηλαδὴ σχηματισμοῦ. ὀφείλων γὰρ εἰπεῖν ὅτι τὴν βρισηΐδα, ἐξείλετο ἀχιλλεὺς πορθήσας λυρνησσὸν καὶ θήβην καὶ μύνητα καταβαλὼν, ὁ δὲ εἶπεν ὅτι καὶ μύνητα κατέβαλεν. εὑρεθήσονται δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα σχήματα. Ἐπίστροφος δὲ, ἰδοὺ καὶ οὗτος ἕτερος παρὰ τὸν ἕλληνα, οὗ ἐμνήσθη ὁ ποιητὴς, ἐν τῷ τῶν φωκέων καταλόγῳ. ἐγχεσίμωροι δὲ, οἱ περὶ τὰ ἔγχεα μεμορημένοι ὅ ἐστι κακοπαθοῦντες. ἐκταθέντος τοῦ ο εἰς ω μέγα, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἰόμωροι γίνεται. ῥηθήσεται δὲ περὶ τούτου πλέον τι εἰς τοῖς ἐφεξῆς. ἴδε δὲ ὅπως ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς οὐκ ἐμνήσθη πατρόκλου τοῦ ἑταίρου τοῦ ἀχιλλεῖ. καὶ ἡ αἰτία, δήλη. διομήδει μὲν γὰρ καὶ ἰδομενεῖ συνεξεφώνησε τοὺς φιλτάτους, ὡς συνεξιόντας εἰς μάχην. ἐνταῦθα δὲ τοῦ ἀχιλλέως τρόπον τινὰ σιγηθέντος τοῦ γε εἰς ἔκταξιν πολέμου, ἐχρῆν συσιγᾶσθαι καὶ τὸν πάτροκλον, καθὰ καὶ τὸν παιδαγωγὸν Φοίνικα. Ἱστέον δὲ ὅτι τοὺς εἰρημένους, τὸν μύνητα καὶ τὸν ἐπίστροφον, υἱέας λέγει Εὐήνου ὁμωνύμου ποταμῷ τινὶ ἀλλαχοῦ κειμένῳ. σεληπιάδαο. ἤγουν υἱοῦ Σεληπίου ἄνακτος. δῆλον δὲ, ὡς παρὰ τὸ σέλας καὶ τὸ ἦπος σύγκειται ὁ σελήπιος.

Οἳ δ' εἶχον φυλάκην, καὶ πύῤῥασον ἀνθεμόεντα
Δήμητρος τέμενος, Ἰτωνά τε μητέρα μήλων,
Ἀγχίαλόν τ' Ἀντρῶνα. ἰδὲ Πτελεὸν λεχεποίην,
Τῶν, αὖ Πρωτεσίλαος ἀρήϊος ἡγεμόνευε
Ζωὸς ἐών. τότε δ' ἤδη ἔχεν κάτα γαῖα μέλαινα.
Τοῦ δὲ, καὶ ἀμφιδρυφὴς ἄλοχος Φυλάκῃ ἐλέλειπτο,
Καὶ δόμος ἡμιτελής. τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ
Νηὸς ἀποθρώσκοντα πολὺ πρώτιστον Ἀχαιῶν.
Οὐδὲ μὲν οὐδ' οἳ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχόν.
Ἀλλά σφεας κόσμησε Ποδάρκης ὄζος ἄρηος.
Ἰφίκλου υἱὸς πολυμήλου φυλακίδαο
Αὐτοκασίγνητος μεγαθύμου Προτεσιλάου,
Ὁπλότερος γενεῇ. ὁ δ' ἄρα πρότερος, καὶ ἀρείων
Ἥρως Πρωτεσίλαος ἀρήϊος. οὐδέ τι λαοὶ
Δεύονθ' ἡγεμόνος. πόθεον δέ μιν ἐσθλὸν ἐόντα.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

Ὅτι τῶν ἐχόντων φυλάκην καὶ πύρασον ἀνθεμόεντα, δήμητρος τέμενος, ἴτωνά τε μητέρα μήλων, ἀγχίαλόν τ' ἀντρῶνα, ἰδὲ πτελεὸν λεχεποίην, Πρωτεσίλαος ἡγεμόνευέ ποτε ζωὸς ἐών. ὃν καὶ ἀρήϊον δὶς λέγει ὡς πολεμικὸν, καὶ μεγάθυμον δέ. ὅπερ ἀντίκειται πρὸς τὸν μικρόψυχον. καὶ οὕτω μὲν ζῶν ἦρχε. τότε δὲ ἤδη κατεῖχεν αὐτὸν γαῖα μέλαινα. καὶ ὅρα ὅτι μετὰ τὸν ὡσανεὶ κείμενον ὡς προείρηται ἀχιλλέα, τὸν ὡς ἀληθῶς κείμενον πρωτεσίλαον ὁ ποιητὴς προέθετο. καὶ ἐπόθουν μέν φησιν ἐκεῖνοι τὸν ἀρχηγόν. οὐ μὴν οὐδ' αὐτοὶ ἄναρχοι ἔσαν. καὶ σημείωσαι τὸ ἄναρχοι, ἀντὶ τοῦ ἀβασίλευτοι. δίχα ἀρχοῦ. ἐκόσμησε δέ φησιν αὐτοὺς, Ποδάρκης ὄζος ἄρηος. Ἰφίκλου υἱὸς φυλακίδου τοῦ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ κειμένου. ὃν καὶ πολύμηλον λέγει, διὰ τὰ πρὸ μικροῦ λεχθέντα. αὐτοκασίγνητος πρωτεσιλάου. ὁ πλότερος γενεῇ. ὁ δ' ἄρα πρότερος ἐν ἀρείων ἥρως πρωτεσίλαος. διό φασιν οὐδ' ἴσχυσεν ὁ Ποδάρκης ἐν τοῖς ἑξῆς, ἀπώσασθαι τῆς τοῦ πρωτεσιλάου νηὸς τὸ δήϊον πῦρ, ἀλλ' ὥσπερ ὁ πρωτεσίλαος πρῶτος τῶν ἄλλων ἀχαιῶν ποτε πέπτωκεν ἐν τροίᾳ, οὕτω καὶ ἡ τούτου ναῦς πρώτη τῶν ἄλλων, τὸ τοῦ ἕκτορος ἐδέξατο πῦρ. εἰ δὲ καὶ ἡμιδαὴς ἐκείνη ἔμεινε

νεκ

νον, εἴη ἂν ὅμοιόν τι τοῦτο πρὸς τὸν τοῦ ἥρωος δόμον. ὃς χηρωθείσης τῆς γυναικὸς, ἡμιτελὴς ἐλείφθη, ὡς τοῦ πρωτεσιλάου πεσόντος, καθὰ μετ' ὀλίγα δηλωθήσεται. ἢ καὶ ἀμφιδρυφὴς, ἐπὶ τῷ τοῦ ἀνδρὸς θανάτῳ γέγονε. καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον. ὁ δὲ ποιητὴς ἐν τοῖς ἑξῆς διασαφῶν, ἢ καὶ παραφράζων τὸ, οὐδὲ οὗτοι ἄναρχοι ἦσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχὸν, ἐπάγει ἐπαναληπτικῶς, οὐδέ τι λαοὶ δεύοντο ἡγεμόνος, πόθεόν γε μὲν ἐσθλὸν ἐόντα τὸν πρωτεσίλαον. ἀρετώτερον γὰρ πάντως τὸ τοῦ καλοῦ κάλλιον. διὸ καίτοι τὸν κοσμοῦντα ἔχοντες, ἐπόθουν ὅμως καὶ ἀπόντα τὸν κρείττονα. οἶκτον δὲ κατὰ τοὺς παλαιούς, πολὺν ὁ ποιητὴς δίδωσιν. οὐ μόνον ἐν τοῖς ἐφεξῆς ὅτε τὰ κατὰ τὴν γυναῖκα ἱστορεῖ, ἀλλὰ καὶ νῦν ἐν οἷς οὕτω τεθνεὸν, τοῖς οἰκείοις λέγει τὸν ἥρωα. ὁρίζεται δέ φασι καὶ τὸ πρόθυμον αὐτοῦ εἴγε διὰ τῆς ὁρμῆς αὐτοῦ, βάσιν Ἕλλησι τὴν τροίαν ἔθετο. διὸ καὶ μεγάθυμον αὐτὸν ὠνόμασε. θρῴσκων γὰρ ἐκ νηὸς πολὺ πρώτιστος ἀχαιῶν, ἀνῃρέθη ὡς δηλωθήσεται κατωτέρω. γενεαλογία δὲ αὐτοῦ, τοιαύτη τίς ἐστιν. εἷς τῶν αἰολιδῶν Φύλακος κτίσας πόλιν, φυλάκην ὠνόμασεν. οὗ Ἴφικλος. οὗ Φύλακος. οὗ Ποίας καὶ Ἴφικλος. ὧν Ποίαντος μὲν καὶ Μεθώνης, Φιλοκτήτης. Ἰφίκλου δὲ καὶ Ἀστυόχης, πρωτεσίλαος καὶ Ποδάρκης. ἐνταῦθα δὲ ζητητέον, ποῖος ἦν ὁ ποδωκέστατος κατὰ τὴν ἱστορίαν Ἴφικλος. περὶ οὗ δηλῶν Ἡσίοδος, ὅτι ταχυτῆτι διήνεγκεν, οὐκ ὤκνησεν ἐπ' αὐτοῦ ταύτην εἰπεῖν τὴν ὑπερβολήν. ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπῶν θέεν. οὐδὲ κατέκλα. ἀλλ' ἐπὶ πυραμίνων ἀθέρων δρομάασκε πόδεσσι καὶ οὐ σινέσκετο καρπόν. ὁπότερος δ' ἂν τοῖν δυοῖν ἦν ποδωκέστερος, ἔγκειται καὶ τῷ ὀνόματι ἐκείνου σημασία, τῆς κατ' αὐτοὺς ποδωκείας. Ἴφικλος γάρ φησι κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ ἰφίκωλος ὅ ἐστιν ἰσχυρόπους. καὶ καθ' ὅμηρον εἰπεῖν, ποδάρκης. ὅτι δὲ κῶλα, ἰδίως καὶ ἐπὶ ποδῶν, ἡ κωλιὰς ἀφροδίτη δηλοῖ, κῶλα τοιαῦτα ἐκλύσασα δεσμοῦ, ὡς ἐν ἄλλοις δεδήλωται. καὶ ἐκεῖθεν οὕτω παρονομασθεῖσα. τῷ δὲ ῥηθέντι ποδάρκει, τεσσαράκοντα κατὰ τὸν ποιητὴν, μέλαιναι νῆες ἕποντο. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐν ταῖς καθ' ἕκαστα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νηῶν ἀποδόσεσιν, ὁτὲ μὲν δίχα ἐπιθέτου τὰς νῆας ὁ ποιητὴς προάγει. ὁτὲ δὲ μετ' ἐπιθέτων. τριῶν μέντοι μόνων, ὧν τὸ μὲν μιλτοπάρῃοι, ταῖς τοῦ Ὀδυσσέως ἐχαρίσατο κατά τι ὡς προερρέθη, ἐξαίρετον. γλαφυρὰς δὲ νῆας τετράκις τινὰς εἶπε. δωδεκάκις ἔφη τὸ μέλαιναι. τοσαυτάκις δὲ καὶ ἁπλῶς αὐτὰς δίχα ἐπιθέτου τινὸς ἐξεφώνησεν. οὐκ ἤρεσε δὲ αὐτῷ, πλεῖόν τι περιεργάσασθαι. διὸ οὔτε κορωνίδας, οὔτε κοίλας τινὰς, οὔτε θοὰς εἶπε, ταῦτα δὴ τὰ συνηθέστατα. τῶν δὲ ῥηθεισῶν πόλεων, περὶ μὲν Φυλάκης, ἐρρέθη ἀνωτέρω. ἧς ὁ πολίτης Φυλακήσιος ὡς Ἰθακήσιος. κειμένης ἐγγὺς θηβῶν τῶν φθιωτίδων. αἳ καὶ αὐταί φασιν, ὑπὸ πρωτεσιλάῳ ἦσαν. Πύρασος δὲ, πόλις φθίας κατὰ τὸν ἐθνικογράφον. κληθεῖσα οὕτω διὰ τὸ τὴν χώραν εἶναι πυροφόρον ἤτοι σιτοφόρον. διὸ καὶ δήμητρος αὐτὴν τέμενος ἐκάλεσεν ὁ ποιητὴς, ὡς πολύκαρπον δηλαδὴ καὶ εὔκαρπον. τοῖς γὰρ τοιούτοις ἀγαθοῖς, ἡ δημήτηρ ἐπιστατεῖν ἐλέγετο. ταῦτα δὲ ὑποδηλοῖ καὶ τὸ ἀνθεμόεντα. τόπος γὰρ ἀνθεμόεις. ὁ φυτοῖς θαλερὸς καὶ ἀνθηρός. παρὰ τὸ ἄνθεμον ὃ σημαίνει τὸ ἄνθος. ὁ δέ γε Ἀπίων καὶ Ἡρόδωρος, οὐκ ἀρέσκονται τοῖς οὕτω νοοῦσιν, ἀλλ' ἰδιάζουσαν λέγουσι πόλιν τὸ τῆς δήμητρος τέμενος. δήμητρος γάρ φασι πόλις, οὐχ ὁ πύρασος, ἀλλὰ πόλις δημήτριον καλουμένη καθ' ἑαυτήν. ὁ μέντοι γεωγράφος, οὐ συντρέχει τούτοις. φησὶ γὰρ ὅτι τὸ δημήτριον, δήμητρος τέμενος ὁ ποιητὴς εἴρηκε, καὶ ἐκάλεσε πύρασον. ἦν δέ φησι πόλις εὐλίμενος ἡ πύρασος, ἔχουσα δήμητρος ἄλσος καὶ ἱερὸν ἅγιον. τὴν δὲ Ἴτωνα, προπαροξύνεσθαι φασὶν οἱ παλαιοὶ ὡς μήκωνα. τινὲς δὲ ὀξύνουσι, λέγοντες ὅτι ὠνομάσθη καὶ σιτών, διὰ τὸ σιτοφόρον. λέγεται δέ φασι καὶ ἰτώνη τρισυλλάβως. ἔτι δὲ καὶ Ἴτωνος ἀπὸ ἰτώνου ἥρωος. καὶ ἀθηνᾶ δὲ ἐξ αὐτῆς ἰτωνία. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεραι ἰτῶναι κατὰ τοὺς ἱστορικούς. μητέρα δὲ μήλων εἰπὼν Ὅμηρος τὴν Ἴτωνα, μονονουχὶ καὶ οὖθαρ ἀρούρης λέγει τὰ ἐκεῖ. θρεπτικὸν γὰρ καὶ μήτηρ καὶ οὖθαρ. εἰ δὲ πολύμηλος ὁ Ἴφικλος ὡς δεδήλωται, εἴη ἂν ὀρθῶς μήλων μήτηρ καὶ ἡ κατ' αὐτὸν πόλις. ἐφ' οὗ ὅρα ὡς οὐ μόνον χώρα πολύμηλος πολλαχοῦ, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ ἥρως τοιοῦτος ὡς πολυθρέμμων. λεχθείη δ' ἂν οὕτω καὶ ὁ οἰδίπους, διὰ τὸ μήλων ἕνεκ' οἰδιπόδαο. καὶ ὁ τοῦ ἀδμήτου δὲ εὔμηλος, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που Πολυμήλη, τοιαύτην ὑποβάλλουσιν ἔννοιαν. ἡ μέντοι Φιλομήλα, πρὸς τὸ τῆς ἀλφεσιβοίας παρεγκλίνει νόημα. ὥσπερ καὶ ἡ πολύβοια. καὶ τὴν ἄντρωνα δὲ, τινὲς μὲν βαρύνουσιν ὡς τὴν Ἴτωνα. τινὲς δὲ ἀντρῶνα φασὶν, ὡς πυθῶνα. Ἡρωδιανὸς δέ φησιν ὡς πλευρῶνα. ὠνόμασται δὲ οὕτω διὰ τὸ τοὺς ἐκεῖ τόπους, ἀντρώδεις, τουτέστι σπηλαιώδεις καὶ ὑπονόμους εἶναι. ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ συλλέξας, καὶ τὸν ἐν παροιμίαις ἀντρώνιον ὄνον, ἐντεῦθεν εἰρῆσθαι λέγει. εὐφυεῖς γάρ φησι πρὸς μύλωνας ἔχει λίθους. ὥστε κατὰ τοῦτον τὸν λόγον, ἀντρώνιος ὄνος, ὁ πρὸς ἄλετον δεξιός. Πτελεὸν δὲ, ὁ μὲν ποιητὴς ἀρσενικῶς προήγαγε. διὸ καὶ λεχεποίην αὐτὸν ἔφη. τουτέστι πολυβότανον. οὗ ἡ πόα, χρήσιμος λέξασθαι ἤτοι ἐγκαθευδῆσαι αὐτῇ. ἕτεροι δὲ οὐδετέρως φασὶ τὸ πτελεὸν, πόλιν αὐτὸ εἰπόντες ἀχαιῶν τῶν ἐν θετταλίᾳ. εἶναι δὲ ἱστοροῦσι καὶ ἰωνικὴν, καὶ τρῳαδικὴν πτελεόν. καὶ καλεῖσθαι ἀπὸ τῶν ἐκεῖ πτελεῶν. ὁ πολίτης πτελεάτης φασὶ, καὶ πτελεούσιος, καὶ πτελεεύς. ἕτερος δὲ πάντως οὗτος πτελεὸς, παρὰ τὸν ὑπὸ τῷ Νέστορι. ὁ νῦν ἴσως γνωριζόμενος. μέμνηται δὲ πτελεοῦ καὶ ὁ δημοσθένης. καὶ ζήτει ποίου. ὁ δὲ ποιητὴς ἐπιτρέχων, οἰκτρῶς τὰ κατὰ τὸν πρωτεσίλαον φησί. τοῦ δὲ, καὶ ἀμφιδρυφὴς ἄλοχος ἐν τῇ Φυλάκῃ πόλει ἐλέλειπτο.

καὶ δόμος ἡμιτελής. τὸν δ' ἔκτανε δάρδανος ἀνὴρ, νηὸς ἀποθρώσκοντα πολὺ πρώτιστον ἀχαιῶν. παραφαίνεται δὲ Ὅμηρος ἐν τούτοις ἐπὶ τῷ πρωτεσιλάῳ, οἷα φιλέλλην, οἰκτιζόμενος, ἔστι δὲ καὶ θαυμάζων τοῦ θάρσους. εἴπερ χρησμοῦ δοθέντος, πρῶτον ἐν τροίᾳ πεσεῖν τὸν πρῶτον πηδήσαντα τῆς νηὸς, ἀχιλλεὺς μὲν ὑπέστρεψε, κατά τινας καὶ τελευταῖος εἰς γῆν ὁ τῶν ἑλλήνων πρῶτος κατεπήδησε. πρωτεσίλαος δὲ φερωνύμως, πρῶτός τε τοῦ λαοῦ καθήλατο τῆς νεὼς. καὶ πρῶτος τοῦ λαοῦ πέπτωκε, ἑλόμενος οὕτω παθεῖν ἤπερ καταπεπληχότας βλέπειν τοὺς ἀχαιούς. πρωθύστερα δέ φασιν ἐνταῦθα τὰ ὁμηρικὰ νοήματα. οὐ γὰρ πρῶτον ἡ γυνὴ ἐχηρώθη, καὶ ὁ δόμος ἡμιτελὴς ἔμεινεν, εἶτα ὁ πρωτεσίλαος ἔπεσεν, ἀλλὰ τὸ ἀνάπαλιν, πρῶτον ἔκτανέ τις αὐτόν. εἶτα ἡ γυνὴ καὶ ὁ δόμος, ἔπαθον. ἀμφιδρυφὴς δὲ ἡ ἅπαν δρυπτομένη, ὅ ἐστι ξεομένη τὸ πρόσωπον. ὃ λύπης ὑπερβολὴν δηλοῖ. ἐκ τοῦ δρύπτω δὲ γίνεται, τὸ ἀμφιδρυφές. δρύπτειν δὲ κυρίως τὸ ἀποδέρειν ὅ ἐστιν ἐκδέρειν δόρυ, ἤγουν ξύλον, δένδρον. ἵνα ᾖ δορύπτω ὡς κορύπτω, καὶ ἐν συγκοπῇ δρύπτω.

Τὸ δὲ ἐλέλειπτο δόμος ἡμιτελὴς, εἴδους ἐστὶ συμβολικοῦ. οὐ γὰρ ἔλλειψιν στέγης ἁπλῶς, ἢ τοιούτου τινὸς δηλοῖ, ἀλλὰ τὸν τοῦ οἰκοδεσποτοῦντος ἀφανισμόν. ὡς τῷ μὲν ἡμίσει, τῇ ἀλόχῳ δηλαδὴ, συνεστῶτος τοῦ δόμου. τῷ δὲ λοιπῷ μὴ ὄντος, ἤτοι τῷ πρωτεσιλάῳ τῷ μηκέτ' ὄντι. διὸ καὶ ὁ γεωγράφος ἀξίους παρ' Ὁμήρῳ εἰπὼν, ἀντὶ τοῦ χωρὶς γυναικῶν ἐπάγει. ἡμιτελὴς γὰρ χῆρος βίος. ὡς καὶ ὁ οἶκος ὁ τοῦ πρωτεσιλάου, διὰ τὸ χῆρος. κατὰ δὲ τοὺς παλαιοὺς, καὶ διότι μὴ διαταξάμενος εὖ τὰ κατ' οἶκον, ἀπετελεύτησεν. ἢ μὴ παιδοποιησάμενος ὡς τελέως οἰκῆσθαι τὸν αὐτοῦ δόμον. ὡς εἶναι οὕτω ἡμιτελῆ δόμον, τὸν ἄτεκνον. ἔνιοι δὲ καὶ ἁπλῶς οὕτω. διότι φασὶν οἰκοδομῶν θάλαμον, ἀπετελεύτησεν. ἕτεροι δέ φασιν ὅτι δόμος ἡμιτελὴς, ὁ ἡμίγαμος, ὡς τοῦ ἑτέρου τῶν οἰκούντων ἐστερημένος. τέλος γὰρ ὁ γάμος. ὅθεν τελείους τοὺς γεγαμηκότας ἔλεγον. γυνὴ δὲ πρωτεσιλάῳ, Λαοδάμεια ἡ ἀκάστου. φίλανδρος πάνυ. καὶ μὴ ἀνασχομένη ζῆν μετὰ τὸν τοῦ ἀνδρὸς θάνατον, περὶ ἧς λόγος φέρεται τοιοῦτος. πρωτεσίλαος καὶ μετὰ θάνατον ἐρῶν τῆς γυναικὸς, κατὰ μῆνιν ἀφροδίτης, ᾐτήσατο τοὺς κάτωθεν ὄντας, ἀνελθεῖν. καὶ ἀνελθὼν, εὗρεν ἐκείνην ἀγάλματι αὐτοῦ περιπλεκομένην. αἰτήσαντος δέ φασι μὴ ὑστερεῖν αὐτοῦ, ξίφει διεχρήσατο ἑαυτήν. ἕτεροι δὲ ἄλλως φασὶ τὴν Λαοδάμειαν καὶ τεθνεῶτός τε πρωτεσιλάου, ἔρωτι ἐκκαίεσθαι χόλῳ ἀφροδίτης. ἀγγελθέντος γὰρ τοῦ πάθους, οὐ μόνον χαλεπῶς ἤνεγκέ φασιν, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαζομένη πρὸς τοῦ πατρὸς, γάμῳ δευτέρῳ ζευχθῆναι, οὐκ ἀπέστη τοῦ ἐρᾶν. ἀλλὰ κατεχομένη, ἐνυκτέρευε μετὰ τοῦ ἀνδρός· μᾶλλον αἱρουμένη τὴν πρὸς τὸν τεθνεῶτά φασι συνουσίαν, ἢ τὴν πρὸς τοὺς ζῶντας ὁμιλίαν. καὶ ἐξέλιπεν ὑπ' ἐπιθυμίας. μεμύθευται δὲ ταῦτα, διὰ τὸ ἐκείνης φίλανδρον, ἀνειδωλοποιουμένης ὡς εἰκὸς τὸν ἄνδρα, καὶ συνεῖναι δοκούσης αὐτῷ καὶ θανόντι. δῆλον οὖν ὡς κατὰ τοὺς λόγους τούτους, οἱ ἀμέτρῳ ἔρωτι κάτοχοι, σκωφθήσονται ὡς ἄρα καὶ θανόντες, ἐρῷεν ἂν, κατὰ τὸν ἐπὶ πρωτεσιλάῳ μῦθον, καὶ τῇ αὐτοῦ γυναικί. Δάρδανος δὲ ἀνὴρ, ὡς ὁ Πορφύριος ἄριστα διασκευάζει, ἢ κατὰ γένος ὁ ἐκ τῶν δαρδάνων, ὡς καὶ ἐπὶ Πατρόκλου, ὃν βάλε δάρδανος ἀνὴρ, ὅπερ οὕτω δόξαν τῷ ποιητῇ, διασαφεῖ ἐκεῖ, ποῖος δάρδανος, πανθοΐδης εὔφορβος. καί φασιν οἱ παλαιοὶ ὅτι εἴπερ ἦν τῶν ἐνδόξων ὁ ἀνὴρ, ἐμνήσθη ἂν αὐτοῦ ὁ ποιητὴς, καὶ ὅτι παθαινόμενος οὖν ὁ ποιητὴς ἐπὶ τῷ ἥρωϊ, ὀκνεῖ πρὸς ὄνομα εἰπεῖν τὸν ἀνελόντα, ἵνα μὴ ἀοίδιμος εἴη, ὥς που καὶ ὁ τὸν τῆς ἐφεσίας ναὸν ἀρτέμιδος ἐμπυρίσας, ἐσιγήθη ἐπίτηδες κοινῷ ψηφίσματι παλαιῷ, ἵνα μὴ περιώνυμος εἴη τοῖς εἰς ἔπειτα. ἢ γοῦν δάρδανον ἄνδρα ὡς ἐρρέθη νοήσει τις ἀορίστως κατὰ ἐθνικὸν εἶδος, ἢ ὀνοματικῶς. τουτέστι κατὰ κύριον ὄνομα ὁμώνυμον τῷ ἐθνικῷ. ὥσπερ καὶ ἀχαιὸς κατὰ τὸν Πορφύριον, τραγῳδίας ποιητὴς ἐρετριεὺς, ὁμώνυμος τῷ ἐθνικῷ. καὶ Λίβυς ὁμοίως ὁ Λυσάνδρου ἀδελφός. καὶ Ἐπειὸς ὁ τέκτων τοῦ δουρείου ἵππου κατὰ ὁμωνυμίαν ἐπειοῦ τοῦ ἐθνικοῦ. καὶ Σκύθης ὁ ἀκαδημαϊκὸς σοφὸς κατὰ φωνὴν ἐθνικήν. καὶ Μαίων αἱμονίδης ὁμωνυμῶν τῷ Λυδικῷ ἐθνικῷ μαίονι. οὕτως οὖν καὶ δάρδανος εἴη ἂν κύριον, ὃς ἀνεῖλε πρωτεσίλαον. ὥσπερ κύριον καὶ ὁ δάρδανος, ὃν ἀνελεῖ ὁ ἀχιλλεύς. ὃς καὶ τρῶα ῥίπτει που ἀλαστορίδην, ὁμώνυμον τῷ ἐθνικῷ τρωΐ. εἰ δέ τι δοκεῖ ἐμποδὼν εἶναι εἰς τοῦτο, προσκείμενον τὸ, ἀνὴρ, οὐδεὶς γὰρ ἂν φασὶν εἴποι Πρίαμος ἀνὴρ, ἐνθυμητέον τὸ, φῶτα Ἡρακλέα, ὅμοιον ὂν τῷ, δάρδανον ἄνδρα, καὶ δάρδανος ἀνήρ. Παλαίφατος δέ φασιν ἱστορεῖ, ὅτι αἰνείας ἀνεῖλε τὸν πρωτεσίλαον. ἕτεροι δὲ ὑπὸ ἀχάτου αὐτὸν πεσεῖν φασὶν ἑταίρου αἰνείου. τινὲς δὲ δάρδανον ἄνδρα ἐνταῦθα, τὸν Ἕκτορα νοοῦσιν. ὅπερ οἱ μὴ ἀποδεχόμενοι, φασὶν ὅτι ἐὰν ὁ Ἕκτωρ ἔρριψε τὸν πρωτεσίλαον, εἶχεν εἰπεῖν, ὅτι τὸν ἔκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ, ἢ δάρδανος ἕκτωρ. Ὅρα δὲ τὸ νηὸς ἀποθρώσκοντα. οὐ γὰρ εἶπεν ἐκθορόντα. ἀλλ' ἔτι ἀποθρώσκοντα. τοῦτο δὲ, τὸν βαλόντα σεμνύνει. ὡς οὕτω ταχὺ διαχειρισάμενον τὸν πρωτεσίλαον. Ἱστέον δὲ ὅτι τὸ θρώσκειν, οὕτω παράγουσιν οἱ παλαιοί. θορῶ ἢ θόρω βαρυτόνως τὸ πηδῶ. οὗ παράγωγον θορίσκω ὡς ῥυΐσκω τελίσκω καὶ ὑπερθέσει, θροΐσκω. καὶ ἐκτάσει καὶ προσγραφῇ ἀναγκαίᾳ τοῦ ι, θρώσκω. Τὸ δὲ πολὺ πρώτιστον, τινὰ τῶν ἀντιγράφων, πολυπρώτιστον ὑφὲν γράφουσι. τοῦτο δὲ καὶ φερωνυμίαν τινὰ παραλαλεῖ τῆς τοῦ πρωτεσιλάου κλήσεως, ὡς μὴ ἁπλῶς πρώτου ἐν λαῷ τῷ ἀχαϊκῷ. ἀλλὰ ὡς πολυπρωτίστου καὶ πηδήσαντος καὶ πεσόντος. ἐκ τοῦ πρωτεύσω δὲ μέλλοντος παρῆκται τὸ, πρωτεσίλαος. οἱονεὶ γὰρ πρωτευσίλαος, καὶ ἀπελεύσει τοῦ υ πρωτεσίλαος. Τὸ

δὲ

δὲ πολυπρώτιστον, πρὸς διαστολὴν εἴρηται. πολλῶν γὰρ ἐκθορόντων καὶ προόντων, ἀεὶ πρῶτος ὁ πρότερος πίπτων. τελευταῖος δὲ πρώτιστος, ὁ πρωτεσίλαος. περὶ οὗ σημείωσαι ὅτι κοινῶς μὲν λεγόμενος, πίπτει εἰς μέτρον ὁμηρικόν. ἀττικῶς δὲ οὔ. πηνέλεων μὲν γὰρ ἐρεῖ τις ὡς Ἰόλεων. πρωτεσίλεων δὲ οὐκ ἂν εἴποι. εἴπερ οὐδὲ Μενέλεων. οὐ γὰρ παραληπτέα τὰ τοιαῦτα εἰς μέτρον δακτυλικόν. Τὸ δὲ ὅδ' ἄρα πρότερος, ἐφερμηνευτικόν ἐστι τοῦ, ὁ ὁπλότερος γενεῇ. ἵνα μή τις ὁπλότερον νοήσῃ τὸν θρασύτερον.

Οἳ δὲ φερὰς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην,
Βοίβην, καὶ Γλαφυρὰς, καὶ ἐϋκτιμένην Ἰαωλκὸν,
Τῶν, ἦρχ' Ἀδμήτοιο φίλος παῖς ἕνδεκα νηῶν
Εὔμηλος. τὸν ὑπ' Ἀδμήτῳ τέκε δῖα γυναικῶν
Ἄλκηστις, Πελίαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη.

Οἳ φερὰς ἐνέμοντο παραὶ βοιβηΐδα λίμνην. βοίβην, καὶ γλαφυρὰς, καὶ ἐϋκτιμένην ἰαωλκὸν, τούτων ἦρχεν Εὔμηλος Ἀδμήτου φίλος παῖς, ἕνδεκα νηῶν. ὃν ὑπ' ἀδμήτῳ ἔτεκε δῖα γυναικῶν ἄλκηστις. πελίαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη. ὅτι δὲ φίλανδρος καὶ αὕτη ἡ ἄλκηστις ἡ τοῦ πελίου, καὶ ὡς θανάτῳ προέβαλεν ἑαυτὴν ἀντὶ τοῦ ἀνδρὸς ἀδμήτου ἐκ ζώντων γενομένου, εἴπως εἰς φῶς ἐκεῖνος παλινδρομήσει, δηλοῦσιν οἱ παλαιοὶ, καὶ μάλιστα οἱ ποιηταί. ὁ γοῦν Εὐριπίδης ὡς δραματουργίας διασκευὴν, ἐκ τῆς γυναικὸς ταύτης πορίζεται. καὶ τὸ δρᾶμα ἐπιγράφει ἄλκηστιν. περὶ δὲ ταύτης, καὶ τοιαύτη μυθολογία φέρεται. φασὶ Πελίαν προθεῖναι τὸν τῆς ἀλκήστιδος γάμον, τῷ δυναμένῳ συζεῦξαι λέοντι κάπρον. ἀπόλλωνα δὲ τῷ ἀδμήτῳ τοῦτο ἐκτελέσαι. καὶ τὸν γάμον αὐτῷ ἐγγυῆσαι. ἀπὸ δὲ τοῦ ῥηθέντος ἀδμήτου, σκόλιόν τι ἐν ἀθήναις ἦν ᾀδόμενον, ὡς καὶ Παυσανίας φησὶν ἐν τῷ οἰκείῳ λεξικῷ, λέγων ὡς οἱ μὲν, Ἀλκαίου φασὶν αὐτὸ, οἱ δὲ, Σαπφοῦς. οἱ δὲ, Πραξίλλης τῆς Σικυωνίας. ἀρχὴ δὲ τοῦ μέλους αὕτη. Ἀδμήτου λόγον ὦ 'ταῖρε μαθὼν, τοὺς ἀγαθοὺς φίλει. τῶν δειλῶν δ' ἀπέχου. γνοὺς ὅτι δειλῶν ὀλίγα χάρις. ἔοικε δὲ διὰ μὲν τῶν ἀγαθῶν, τὴν γενναίαν καὶ φίλανδρον ὑποδηλοῦν ἄλκηστιν. διὰ δὲ τῶν δειλῶν, τὸν ἀδμήτου πατέρα. ὃς ὤκνησε θανεῖν ὑπὲρ τοῦ παιδός. ὅτι δὲ καὶ γυναῖκες ἦσαν οὐ μόνον ἄλλως σοφαὶ, ἀλλὰ καὶ μελοποιοὶ, οὐ μόνον ἐκ τῆς ῥηθείσης Πραξίλλης δῆλον, ἀλλὰ καὶ Σαπφοῦς καὶ Κορίννης, καὶ Ἠρίννης. ἦν δὲ ποιήτρια κρουμάτων καὶ χαριξένη. ὅθεν παροιμία παρὰ τῷ κωμικῷ ἐν ἐκκλησιαζούσαις, τὰ ἐπὶ χαριξένης τάδ' ἐστίν. Ἱστέον δὲ ὡς ἡ ῥηθεῖσα Ἤριννα, λεσβία μὲν ἦν. ἢ ῥοδία. ἢ τηΐα. ἢ τηλία, ἐκ Τήλου νησιδίου, ἐγγίζοντος τῇ Κνίδῳ. ποιήτρια δὲ ἦν. καὶ ἔγραψε ποίημα ἠλακάτην, αἰολίδι γλώσσῃ, καὶ δωρίδι, ἐν ἔπεσι τριακοσίοις. ἦν δὲ ἑταίρα Σαπφοῦς. καὶ ἐτελεύτησε παρθένος. οἱ δὲ στίχοι αὐτῆς, ἐκρίθησαν ἐνάμιλλοι τοῖς ὁμήρου. ἀπῆλθε δὲ ἐννεακαιδεκέτις. δήλωσις δὲ τῶν ῥηθέντων, καὶ τὸ εἰς αὐτὴν ἐπίγραμμα τοῦτο. Λέσβιον Ἠρίννης τόδε κηρίον ἁδὺ τὸ μικρόν. ἀλλ' ὅλον ἐκ μουσέων κιρνάμενον μέλιτι. οἱ δὲ τριηκόσιοι αὐτῆς στίχοι, ἶσοι Ὁμήρῳ. τῆς καὶ παρθενικῆς ἐννεακαιδεκέτιος. ἣ καὶ ἐπ' ἠλακάτῃ μητρὸς φόβῳ ἣ καὶ ἐφ' ἱστῷ ἑστήκει, μουσῶν λάτρις ἐφαπτομένη. Σαπφὼ δ' Ἠρίννης ὅσσον μελέεσσιν ἀμείνων, Ἤριννα Σαπφοῦς τόσσον ἐν ἑξαμέτροις. καὶ ταῦτα μὲν, τοιοῦτον. εἰ δὲ γυνὴ ἐποποιὸς τὴν Πινδάρου λυρικὴν ἀπήλεγξεν ἡττηθέντος, ἱστόρηται καὶ αὐτό. βοιωτία δὲ ἦν ἐκείνη τὸ ἔθνος. ὡς δὲ καὶ Θεανώ τις γυνὴ Λοκρὶς, λυρικὴ ἦν, ἱστοροῦσιν οἱ παλαιοί. περιᾴδεται δὲ ὁμοίως καί τις Μυρὼ, ἡ καὶ εἰς ποσειδῶνα γράψασα ὕμνον. Φεραὶ δὲ, ἀπὸ Φέρητος παρονομάζονται υἱοῦ Κρηθέως. ἢ ἀπὸ Φερᾶς θυγατρὸς αἰόλου. δύο δὲ ἦσαν φεραί. ἡ μὲν, ἀρχαία. ἡ δὲ, νέα. διέχουσαι ἀλλήλων σταδίοις ὀκτώ. εἰσὶ δέ φασι καὶ ἕτεραι τρεῖς φεραί. Ἰαπυγίας. Αἰτωλίας. καὶ Παρθυαίων. φηραὶ μέντοι καὶ φαραὶ παρ' Ὁμήρῳ εὑρισκόμεναί που καὶ αὐταὶ, ἕτεραί εἰσι παρὰ τὰς φεράς. Φηραὶ μὲν γὰρ, πόλις πελοποννήσου. ἔστι δὲ καὶ χώρα. ὡς δηλοῖ ὁ γεωγράφος. εἰπὼν ὅτι τῆς φηρῆς χώρας, μέρος καὶ ἡ μεσσηνία. Φαραὶ δὲ πόλις τῆς ἤλιδος. ῥηθήσεται δέ τι περὶ τῶν φερῶν, καὶ ἑξῆς ἐν τῷ τῶν μαγνήτων καταλόγῳ. ὁ δὲ γεωγράφος λέγει καὶ ὅτι ἐξαρθεῖσαί ποτε αἱ φεραὶ, συνεστάλησαν ὕστερον. καὶ ὅτι αἱ φεραὶ, τῶν πελασγικῶν πεδίων πέρας, πρὸς τὴν μαγνησίαν. καὶ ὅτι ἐπίνειον φερῶν παγασαὶ, ἀπὸ τῆς ἐκεῖ ναυπηγίας τῆς ἀργοῦς. ἢ ἀπὸ τῶν πηγῶν, αἳ πολλαὶ ῥέουσιν ἐκεῖ. Βοιβηῒς δὲ, λίμνη θετταλικὴ κατὰ τὸν γεωγράφον, ἐλάττων τῆς νεσωνίδος. καὶ πλησιεστέρα τῇ παραλίᾳ. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς. καὶ ὅτι βοιβηῒς, λίμνη πλησιάζουσα φεραῖς. καὶ βοίβη χωρίον ἐπὶ τῆς λίμνης κείμενον. ἀλλαχοῦ δὲ ταῖς ἑπτὰ πόλεσιν, ἃς εἰς δημητριάδα συνῴκισεν ὁ πολιορκητὴς Δημήτριος, καὶ τὴν βοίβην συναριθμεῖ. ἐν ἄλλοις δὲ λέγει ὅτι ἐπείπερ ἡ βοίβη μία τῶν περιοικίδων δημητριάδος, ἀνάγκη καὶ τὴν βοιβηΐδα λίμνην πλησίον εἶναι. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐπειδὴ ἐφάνη ἀνώτερον ἡ βοιβηῒς οὐ μακρὰν οὖσα τῆς νεσωνίδος, λέγει δέ που ὁ γεωγράφος ὅτι τὴν νεσωνίδα ὑπερκλύζων ὁ ποταμὸς, ἀφῃρεῖτό τι τῆς ἀροσίμου τοὺς λαρισαίους, ἔστι νοῆσαι φανερῶς, οὐ πόρρω λαρίσης τήν τε νεσωνίδα, τήν τε βοιβηΐδα. ἥτις ὡς εἰκὸς, ἀπὸ τῆς ῥηθείσης βοίβης πα-

ράγεται. εἰ δὲ καὶ πλησίον φερῶν ἡ βοιβηΐς, ὡς ἐρρέθη, οὐκ ἄρα φεραὶ κατά τινας αἱ νῦν σέρραι. εἴρηται δέ φασι βοίβη, ἀπὸ βοίβου υἱοῦ Γλαφύρου, τοῦ τὰς γλαφύρας κτίσαντος, ὡς ἱστορεῖ ὁ ἀπογεγραμμένος τὰ ἐθνικά. ὃς λέγει καὶ ὅτι ἐστὶ καὶ κρητικὴ βοίβη. καὶ μακεδονικὴ δὲ λίμνη βοίβη. καὶ ὅτι ἡ ῥηθεῖσα βοιβηΐς, καὶ βοιβία λέγεται. τὰς δὲ Γλαφύρας, βαρύνουσιν οἱ ἀκριβέστεροι, πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου. κληθείσας ἀπὸ τοῦ μνημονευθέντος γλαφύρα, ὡς ὁ αὐτὸς ἐθνικογράφος ἱστορεῖ. παρ᾽ ᾧ φέρεται, ὅτι καὶ κώμη κιλικίας ἐστὶ, γλαφύραι καλουμένη, ἀπέχουσα Ταρσοῦ, τριάκοντα σταδίοις πρὸς δύσιν, ἐν ᾗ, πηγὴ ἀπὸ φάραγγος καταρρέουσα καὶ συνιοῦσα τῷ εἰς ταρσὸν εἰσβάλλοντι ποταμῷ. περὶ ἧς Παρθένιος γράφων, ἄλλα τε λέγει, καὶ ὅτι παρθένος κιλίκων ἀνακτορίην ἔχουσα, ἀγχίγαμος πέλε καθαρῷ δ᾽ ἐπεμαίνετο κύδνῳ, κύπριδος ἐξ ἀδύτων θύρσον ἀναψαμένη. εἰσόκεν μὴν κύπρις πηγὴν θέτο. μῖξε δ᾽ ἔρωτι κύδνου καὶ νύμφης ὑδατόεντα γάμον. Ιαωλκὸς δὲ, ἀπὸ Ιαωλκοῦ φασὶν υἱοῦ Αμύρου. ἀφ᾽ οὗ ἀμυρικὸν πεδίον ἐν Λαρίσσῃ. εὑρίσκεται δέ ποτε καὶ τρισυλλάβως ἰωλκός. ῥηθήσεται δέ τι περὶ ταύτης καὶ περὶ τῆς βοίβης, καὶ μετ᾽ ὀλίγα. λέγει δὲ ὁ γεωγράφος, καὶ ὅτι δημητριάδος ἑπτὰ στάδια ὑπόκειται θαλάσσης, ἰωλκός. καὶ ὅτι ἰωλκὸν αὐξηθεῖσάν ποτε, κατέλυσαν αἱ στάσεις. οὕτω δὲ καὶ τὰς φεράς. καὶ ὅτι κατέσκαπται ἐκ παλαιοῦ ἰωλκὸς καὶ βοίβη. ὕστερον δὲ κῶμαι ἦσαν δημητριάδος. ἐκτείνεται δὲ μεγεθυνομένη ἡ παραλήγουσα εἴτε τρισυλλάβως ἰωλκὸς λέγεται, εἴτε τετρασυλλάβως ἰαωλκός. ἴσως παρὰ τὴν ὁλκήν. Εὐκτιμένη δὲ, οὐ μόνον πόλις ὡς ἐνταῦθα, ἀλλά που καὶ ἀλωή. καὶ εἰ μὲν ἀπὸ ἀρρήτου θέματος τοῦ κτίω γίνεται, οὐκ ἔστιν ἀπισχυρίσασθαι. εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ κτίζω ἐκλίθη, ἔλλειψιν ἔχει τοῦ σ τοῦ καλῶς κειμένου ἐν τῷ κτίσμα. οὕτω δὲ ἔπαθε καὶ ἡ κτιμένη τὸ κύριον. καὶ οἱ κτίται δὲ. ὧν ἡ χρῆσις παρ᾽ ἄλλοις. πολλαὶ δέ εἰσι λέξεις καὶ ἄλλαι, ἀπέλευσιν παθοῦσαι τοῦ σ. ὡς καὶ ὁ γνωτὸς καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ.

Οἳ δ᾽ ἄρα Μηθώνην, καὶ Θαυμακίαν ἐνέμοντο,
Καὶ Μελίβοιαν ἔχον, καὶ Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν,
Τῶν δὲ Φιλοκτήτης ἦρχε τόξων εὖ εἰδὼς,
Ἑπτὰ νεῶν. ἐρέται δ᾽ ἐν ἑκάστῃ πεντήκοντα
Ἐμβέβασαν, τόξων εὖ εἰδότες ἶφι μάχεσθαι.
Ἀλλ᾽ ὁ μὲν, ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ᾽ ἄλγεα πάσχων,
Λήμνῳ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον υἷες Ἀχαιῶν
Ἕλκεϊ μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου.
Ἔνθ᾽ ὅγε κεῖτ᾽ ἀχέων, τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον
Ἀργεῖοι παρὰ νηυσὶ Φιλοκτήταο ἄνακτος.
Οὐδὲ μὲν οὐδ᾽ οἱ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχόν.
Ἀλλὰ Μέδων κόσμησεν ὀϊλῆος νόθος υἱός,
Τόν ῥ᾽ ἔτεκεν Ῥήνη ὑπ᾽ ὀϊλῆϊ πτολιπόρθῳ.

Φιλοκτήτης τόξων εὖ εἰδὼς, ἑπτὰ νεῶν ἦρχεν, ἐρέται δὲ ἐν ἑκάστῃ πεντήκοντα ἐμβέβασαν. ἤγουν ἐμβεβήκεσαν τόξων εὖ εἰδότες, ἶφι μάχεσθαι. ἦσαν δὲ περὶ αὐτὸν, οἳ ἄρα μηθώνην καὶ θαυμακίην ἐνέμοντο. καὶ μελίβοιαν εἶχον. καὶ ὀλιζῶνα τρηχεῖαν. εἶτα σχηματίζων τὰ κατὰ φιλοκτήτην τρόπον τινὰ, ὡς τὰ τοῦ ἀχιλλέως καὶ τὰ τοῦ πρωτεσιλάου, φησὶν, ἀλλ᾽ ὁ μὲν, ἐν νήσῳ κεῖτο κρατερὰ ἄλγεα πάσχων. λήμνῳ ἐν ἠγαθέῃ. ὅθι μιν λίπον ἀχαιοί, ἕλκει μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου. ἔνθ᾽ ὅγε κεῖτ᾽ ἀχέων. τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον αὐτοῦ ἀργεῖοι. οὐ μὴν οὐδὲ οὗτοι ἄναρχοι ἦσαν, ἐπόθουν γε μὴν τὸν ἀρχηγόν. ἀλλὰ Μέδων ἐκόσμησεν αὐτοὺς ὀϊλέως νόθος υἱὸς, ὃν ὑπ᾽ αὐτῷ, ῥήνη ἔτεκε. καὶ ταῦτα μὲν, ὅμοιον τοῖς περὶ πρωτεσίλαον. ἔφη γὰρ καὶ ἐκεῖ, οὐδὲ μὲν οὐδ᾽ οὗτοι ἄναρχοι ἦσαν. πόθεόν γε μὲν ἀρχὸν, ἀλλ᾽ ἐκόσμησεν αὐτοὺς ὁ δεῖνα. τὸ μέντοι ἀλλ᾽ ὁ μὲν, ἐν νήσῳ κεῖται, καὶ τὸ, ἔνθα ὅγε κεῖτο ἀχέων, καὶ τὸ, τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον, ἐοίκασι τοῖς τοῦ ἀχιλλέως. πλὴν ὅσον ἐκεῖ μὲν, εἶπε τάχα δ᾽ ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν. ἐνταῦθα δὲ, τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον. οὕτω μεθοδεύει δεξιῶς ἡμῖν ὁ ποιητὴς, τὰς τῶν πραγμάτων ὁμοιότητας ἐν ὁμοιολογίᾳ λόγου διεξάγειν, μὴ δεδιότας ἀδολεσχίας ἢ πενίας τῆς ἐν λόγῳ, κατέγκλησιν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ Μηθώνη, ἔκτασιν ἔπαθε κατὰ τοὺς παλαιοὺς, τῆς ἀρχούσης ἤγουν τῆς μέσης συλλαβῆς. μεθώνη γὰρ ὤφειλε ῥηθῆναι. τρεῖς δέ φασι μεθῶναι. ἡ ἐν μακεδονίᾳ ἀποικος ἐρετριέων. καὶ ἡ ὑπὸ τῷ φιλοκτήτῃ. καὶ ἡ περὶ τροιζῆνα. καὶ ταῦτα μὲν οἱ σχολιασταί. οἱ λέγοντες καὶ ὅτι τοὺς τοιούτους μεθωναίους, οἱ μὲν, αἰολεῖς φασιν, οἱ δὲ, ἀχαιούς. οἱ δὲ, αἰνιᾶνας. ἕτεροι δὲ περὶ τροιζῆνα μὲν καὶ μακεδονίαν, μεθώνης οὐ μέμνηνται. ἄλλως δὲ ἀριθμοῦσι τρεῖς μεθώνας, λέγοντες ὅτι μεθώνη φιλοκτήτου. ἑτέρα τῆς θρᾳκίας μεθώνης, ἣν κατέσκαψε φίλιππος. ἔνθα δηλαδὴ καὶ ὁ ἀστὴρ στρατιώτης οὕτω καλούμενος, τοξεύσας ἔβλαψε τὸν φίλιππον εἰς ὀφθαλμόν. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα φασὶ πελοποννησία

οἷα. ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ γράψας, θρᾳκίαν καὶ αὐτὸς ἱστορεῖ μηθώνην. ἔστι δὲ καὶ περὶ μακεδονίαν κληθεῖσα οὕτω, παρὰ τὸ μέθυ, πολύοινος γάρ φησι. καὶ λακωνικὴ δέ φησι μηθώνη ἐστίν, αὕτη δὲ μέχρι καὶ εἰσάρτι φυλάσσει τὴν κλῆσιν ταύτην. ταύτης ὁ πολίτης, μηθωναιεύς φησιν, ὡς κορωναιεύς. Πορφύριος δὲ φθίους, τοὺς ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ φιλοκτήτη μηθώνης καλεῖσθαι ἱστορεῖ. λέγων ὅτι τῶν περὶ μηθώνην, οὓς φθίους λέγει ὁ ποιητὴς, ἡγεῖτο φιλοκτήτης. ὁ γεωγράφος δὲ, οὐ τοὺς περὶ μηθώνην μόνους φθίους φησὶ λέγεσθαι, ἀλλὰ ὡς καὶ προείρηται κοινῶς τοὺς ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέα, καὶ τοῦ Πρωτεσιλάω καὶ τοῦ φιλοκτήτη. Ἱστέον δὲ ὅτι καθὰ ἡ θρᾳκικὴ μηθώνη παρὰ τὸ μέθυ ἐρρέθη, οὕτω καὶ ἡ λεσβικὴ μήθυμνα. μέθυμνα γὰρ διὰ τὸν διόνυσον, καὶ ἐκτάσει τῆς ἀρχούσης, μήθυμνα. ὁμοίως δὲ μηθώνη μηθώνη. Τὴν δὲ Θαυμακίαν, πόλιν μαγνησίας ὁ τῶν ἐθνικῶν συλλέκτης φησί. λέγεσθαι καὶ ἑτέραν εἶναι θαυμακίαν, κατὰ τὸν Μηλιᾶ κόλπον. καὶ νῆσον δὲ ὁμώνυμον. οἱ δὲ πολῖται τῆς θαυμακίας, θαυμακοί. Τῆς δὲ Μελιβοίας τὸ ἐθνικὸν, μελιβοεύς. ὁρᾷ δέ φασιν αὕτη καὶ ἡ ὀλιζὼν, πρὸς τὸ αἰγαῖον. ἐκλήθη δὲ ἡ ῥηθεῖσα πόλις μελίβοια, ὁμωνύμως ἡρωΐδι γυναικί. ὡς ἐν τῷ περὶ μαγνήτων λόγῳ δηλωθήσεται. Ἡ δὲ Ὀλιζὼν, καὶ ὀξύνεται καὶ φυλάσσει τὸ ω ἐν ὅλῃ τῇ κλίσει. φασὶν οὖν Ἀπίων καὶ Ἡρόδωρος, ὀλιζῶνα ὡς μεδεῶνα. δηλοῦντες ὡς ἐν ὀλιγίστῳ, ὅτι ὥσπερ ἡ μεδεὼν, οὕτω καὶ ἡ ὀλιζὼν, παρακατέχουσι διόλου τὸ ω. ὀξύνεται δέ φασιν ἡ ὀλιζὼν, πρὸς διαστολὴν τοῦ ὀλίζων ἤτοι ὀλίγος. ὡς τὸ λαοὶ δ' ὑπ' ὀλίζονες ἦσαν. θετταλοὶ γάρ φασι τὸ μικρὸν, ὀλίζον καλοῦσιν. ὅθεν καὶ ἡ πόλις ἐκλήθη, διὰ τὸ μικρὰ εἶναι. ὁ πολίτης ταύτης, ὀλιζώνιος. ὅρα δὲ ὅτι ἕτεροι φανερῶς οἱ ὀλιζώνιοι οὗτοι, τῶν ἀσιανῶν ἁλιζώνων. περὶ ὧν ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ῥηθήσεται. αἰολικοὶ δὲ οἱ ὀλιζώνιοι, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ Πορφύριος, ἱστορῶν ὅτι Φιλοκτήτης ἐρώμενος Ἡρακλέος, ἐκ μηθώνης καὶ μελιβοίας καὶ ὀλιζῶνος αἰολέων στρατὸν συλλέξας, ἑπτὰ ναυσὶν ἀφίκετο εἰς αὐλίδα. οὗ ἐν Λήμνῳ καταληφθέντος, Μέδων νόθος ἀδελφὸς αἴαντος τοῦ μικροῦ, αὐτῶν ἡγήσατο. περὶ δὲ λήμνου, γέγραπται καὶ ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ. καὶ ἐκ τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. Τὸ δὲ τόξων εὖ εἰδὼς, ταυτόν ἐστι τῷ, εἰδήμων ἂν καὶ ἐπιστήμων τῶν τόξων. διὸ καὶ γενικῇ συντάσσεται πανταχοῦ. τὸ μέντοι ἐπαγόμενον τὸ. τόξων εὖ εἰδότες ἶφι μάχεσθαι, δίδωσι καὶ ἄλλως νοεῖν. εἰ γὰρ τοῦτο συμβιβασθείη οὕτω πως εὖ εἰδότες ἤτοι μεμαθηκότες ἶφι μάχεσθαι διὰ τῶν τόξων, ὡς λιπούσης τῆς διὰ προθέσεως, δύναταί τις εἰπεῖν καὶ τὸ, τόξων εὖ εἰδότες, ἀντὶ τοῦ διὰ τῶν τόξων τεχνῖται ὄντες. ἵνα δὲ, μὴ ὑπεναντίας ἥκῃ τις τῇ καθωμιλημένῃ ἀρεσκείᾳ τῶν παλαιῶν, θεραπευτέον καὶ τὸ, τόξων εὖ εἰδότες ἶφι μάχεσθαι, καὶ τὸ τόξων εὖ εἰδὼς ἐπίσης, ἵνα ὥσπερ τόξων εὖ εἰδὼς λέγεται κατὰ τοὺς παλαιοὺς ὁ τοῦ τοξεύειν ἴδρις, οὕτω καὶ τόξων εὖ εἰδότες, οἱ τῆς τοξείας εἰδήμονες. τόξα γὰρ ἐνταῦθα, τὴν τοξείαν δηλοῖ. Τὸ δὲ ἶφι μάχεσθαι, κατ' ἔλλειψιν τοῦ ὥστε. ἵνα λέγῃ ὅτι τόξων εὖ εἰδότες, ὥστε δι' αὐτῶν ἶφι μάχεσθαι. ἐνταῦθα δὲ ὅρα καὶ ὅπως τῷ ἄρχοντι φιλοκτήτῃ τοξικωτάτῳ ὄντι συνεξομοιοῦνται καὶ οἱ περὶ αὐτόν. ὅρα δὲ καὶ ὅτι ἐν ἀρχῇ τῆς βοιωτίας μνησθεὶς ὁ ποιητὴς ὅσους εἶχεν ἑκάστη τῶν κατὰ βοιωτοὺς νηῶν ἄνδρας, οὐκέτι οὐδεμιᾶς νηὸς ἐρέτας ἠρίθμησεν. ἀλλ' ἢ μόνους ἐνταῦθα τοὺς τοῦ φιλοκτήτου διδοὺς ἀριθμὸν μείζονα καὶ ἐλάττονα. ἀνὰ τὸν μέσον ἐξευρίσκοντες ὡς μικρόν τι πρὸ τῆς βοιωτίας εἴρηται, μετροῦσι τὰς τῶν ἑλλήνων μυριάδας οἱ παλαιοὶ, ὡς αὐτοῖς εὐηρέστηται. ὅτι δὲ τοξοτῶν ἄριστος ὁ φιλοκτήτης, μεμαρτύρηται. Κρατερὰ δὲ ἄλγεα, οὐ τὰ κατὰ σῶμα μόνον, ἀλλὰ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, καὶ εἰς ψυχήν. Ἠγαθέη δὲ λῆμνος τουτέστιν ἁγνὴ, ὡς τῷ ἡφαίστῳ ἀνακειμένη καθὰ καὶ προγέγραπται. Τὸ δὲ μοχθίζειν, ὅμοιόν ἐστι τῷ πολεμίζειν. καὶ τῷ νεμεσίζεσθαι. καὶ τοῖς ὁμοίοις. ἐν οἷς καὶ τὸ ὀχθίζειν παρὰ τῷ Ὀππιανῷ. Τὸ δὲ ἕλκει κακῷ, τὴν καρτερίαν τοῦ ἥρωος ἐνδείκνυται. Ὕδρος δὲ, εἶδος ὄφεως δακόντος τὸν φιλοκτήτην. οὔτε θανάσιμον, οὔτε μὴν ῥᾳδίως ἰάσιμον. ὅθεν κακῶς πάσχων τὸν πόδα διαβόρῳ νόσῳ κατὰ τὴν τραγῳδίαν, καὶ πολλὰ βοῶν καὶ βρυχώμενος καὶ φορτικὸς λίαν πάνυ τοῖς ἀχαιοῖς δόξας, ἐξερρίφη ἐν Λήμνῳ ὑπ' αὐτῶν, εἶτα καὶ ὕστερον κατὰ χρησμὸν ἀναληφθεὶς, αἴτιος τοῦ ἁλῶναι τὴν τροίαν γέγονε, καταβαλὼν τὸν ἀρχέκακον πάριν. εἰ δὲ τοιούτου ὕδρου θηλυκὸν ὕδρα, καθ' ἣν καὶ ἡ παροιμιαζομένη λερναία ὕδρα περιφορεῖται, ζητητέον εἴ τις που μαρτυρεῖ. δηχθῆναι δὲ τὸν φιλοκτήτην ὁ Πορφύριος λέγει κατά τινας, περὶ τένεδον ἢ ἴμβρον. ἐκεῖθεν δὲ ἐκπεμφθῆναι εἰς λῆμνον. τινὲς δὲ περί τινα Χρύσην νῆσον ὁμώνυμον Χρύσῃ τινὶ νύμφῃ, ἧς μέμνηται Σοφοκλῆς ὁμόφωνα εἰπὼν αὐτῷ. τὸν δὲ ὕδρον, χερσυδρόν φασί τινες, ὃς πολλὰ ἔχει σηπεδόνας καὶ ἄλγος, ὃ κατέχεσθαι τὴν σῆψιν, θαλάσσης προσρανθείσης. Σοφοκλέους δὲ οὐ μόνον ὕδρου, ἀλλὰ καὶ ἐχίδνης μνησθέντος ἐκ τοῖς κατὰ τὸν φιλοκτήτην, ζητητέον εἰ ταυτὰ πολυωνυμίας λόγῳ ὕδρος καὶ ἔχιδνα. Τὸ δὲ ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων, συμπληρωτικὴ ἐπιτομή ἐστι καὶ παράφρασις τοῦ, ἀλλ' ὁ μὲν, ἐν νήσῳ κεῖτο κρατερὰ ἄλγεα πάσχων. Τὸ δὲ μνήσεσθαι, ἀλλαχοῦ περιφράζων, μνήμην ἐγγενέσθαι λέγει. φησὶ γὰρ, μνημοσύνη πυρὸς γενέσθω. τουτέστι μνησθῆτε πυρός. ἐνεπλατύνθη δὲ ὁ ποιητὴς κατὰ τοὺς παλαιοὺς τῷ περὶ φιλοκτήτου λόγῳ, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἀλλαχοῦ τῆς ποιήσεως μνησθῆναι αὐτοῦ. περὶ οὗ καὶ τοῦτο λέγεται. φιλοκτήτης ἐν λήμνῳ καθαίρων βωμὸν τῆς χρυσῆς ἀθηνᾶς, ἐδήχθη ὑπὸ ὕδρου. καὶ ἀνίατα τραυματισθεὶς, εἰάθη αὐτόθι ὑπὸ τῶν ἀχαιῶν, εἰδότων, ὡς οἱ τοῦ Ἡφαίστου ἱερεῖς, ἐθεράπευον τοὺς ὀφιοδήκτους. λέγει δὲ ἡ ἱστορία, καὶ ὅτι εἵμαρτο μὴ ἁλῶναι τὴν ἴλιον δίχα τῶν Ἡρακλέος τόξων, ἅπερ εἶχεν ὁ φιλοκτήτης. διὸ καὶ μνησθέντες αὐτοῦ οἱ ἀχαιοί, μετεκαλέσαντο.

Οἳ δ' εἶχον Τρίκκην, καὶ Ἰθώμην κλωμακόεσσαν,
Οἵ τ' ἔχον Οἰχαλίην πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος,
Τῶν αὖθ' ἡγείσθην Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδε
Ἰητῆρ' ἀγαθὼ, Ποδαλείριος, ἠδὲ Μαχάων.
Τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.

Ποδαλείριος καὶ Μαχάων, ἀσκληπιοῦ παῖδε ἰητῆρε ἀγαθὼ, ἤγουν ἰατροὶ ἀγαθοὶ, τριάκοντα νηῶν ἦρχον. καὶ ἀνδρῶν, οἳ εἶχον τρίκκην. καὶ ἰθώμην κλωμακόεσσαν. καὶ οἰχαλίαν πόλιν Εὐρύτου οἰχαλιέως. ἐνταῦθα δὲ ὅρα ὅτι τὸ, ἀσκληπιοῦ, ἐκτείνει διὰ μέτρον τὴν παραλήγουσαν. πολλαχοῦ δὲ τῆς ποιήσεως ἐν τοῖς ἑξῆς μνεία γίνεται τῶν τοιούτων δύο ἀσκληπιαδῶν. οὓς τοῦ λαπιθίου γένους φασὶ κατάγεσθαι. Στίλβης γὰρ καὶ ἀπόλλωνος, ὁ Λαπίθης. οὗ ἀπόγονος, ἀσκληπιός. υἱὸς καὶ αὐτὸς ἀπόλλωνος καὶ νύμφης Κορωνίδος. ἀσκληπιοῦ δὲ, οἱ ῥηθέντες δύο ἰητῆρες. Τρίκκη δὲ πόλις θεσσαλίας, ἀπὸ Τρίκκης θυγατρὸς μὲν Πηνειοῦ ποταμοῦ, γυναικὸς δὲ Ὑψέως. ταύτην τρίκαλα τινές φασι, ἄρτι καλεῖσθαι. οἱ δὲ παλαιοὶ τρίκαλα οὐδετέρως διὰ ἑνὸς κ', πόλιν Σικελίας ἱστοροῦσι. περὶ δὲ τρίκκην κατὰ τὸν γεωγράφον, ἱερὸν ἀσκληπιοῦ ἀρχαιότατον καὶ ἐπιφανέστατον. Ὅμορον δόλοψι καὶ τοῖς περὶ πίνδον χωρίοις. ἡ δὲ ἰθώμη, θετταλικὴ δὲ καὶ αὕτη, καλεῖται καὶ θούμαιον κατὰ τὸν ἀναγραφέα τῶν ἐθνικῶν. ἀποβολῇ φησι τοῦ ι, καὶ τροπῇ τοῦ ω εἰς τὴν ου δίφθογγον. ἔστι δὲ ὡς προεδηλώθη, καὶ μεσσηνιακὴ ἰθώμη. ἐθνικὸν, ἰθωμαῖος καὶ ἰθωμίτης. τῷ δὲ γεωγράφῳ ἐμφέρεται, ὅτι τὴν ἰθώμην ὁμωνύμως τῇ μεσσηνιακῇ λεγομένην, οὔ φασι δεῖν οὕτως ἐκφέρειν, ἀλλὰ τὴν πρώτην συλλαβὴν ὑφαιρεῖν, νῦν δέ φησιν ἰθώμην μετονομασθεῖσαν. χωρίον δέ φησιν ἦν ἐρυμνὸν καὶ τῷ ὄντι κλωμακόεν. τῆς δὲ μητροπολιτῶν φησι χώρας ἦν ἡ ἰθώμη. καὶ ὅρα ὅτι τὸ κλωμακόεν, ἐπὶ ὀχυροῦ τέθειται τόπου. ἐν ᾧ εἰσι κλώμακες. ὁποίων καὶ ὁ Λυκόφρων μέμνηται. ὅ ἐστι τόποι ἢ λόφοι κατὰ τοὺς παλαιοὺς ὑψηλοί. τραχεῖαι δὲ αὗται καὶ πετρώδεις ἀναβάσεις εἰσὶ, κατακλῶσαι τοὺς δι' αὐτῶν βαίνοντας. φυλάττεται δὲ ἡ λέξις εἰς ἔτι καὶ νῦν εἰ καὶ μὴ ἀκραιφνὴς, ἀλλ' ὑποβάρβαρος, περί που τοὺς Παφλαγόνας. οἳ κρωμακωτοὺς τόπους, τοὺς πετρώδεις, καὶ οὐ ῥᾷον ἀναβαινομένους φασί. Περὶ δὲ Οἰχαλίας, ἐν τῷ τῶν πυλίων καταλόγῳ, ἱκανῶς ἐρρέθη. τῆς θεσσαλικῆς δὲ νῦν Ὅμηρος μέμνηται. εἴρηται δὲ καὶ περὶ Εὐρύτου ἐκεῖ καὶ τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς Ἰόλης, δι' ἣν ἐπόρθησεν Ἡρακλῆς τὴν οἰχαλίαν, εἰς ἣν δοκεῖ γράψαι καὶ Ὅμηρος, ὡς δηλοῖ ὁ ἱστορήσας, ὅτι Κρεώφυλος ὁ Σάμιος ξενίᾳ ποτὲ δεξάμενος τὸν Ὅμηρον ἔλαβε δῶρον ἐξ αὐτοῦ τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ποιήματος, ὃ καλοῦσιν οἰχαλίας ἅλωσιν. τουτέστιν ἔσχεν εἰς ἀντίδοσιν ἐξ Ὁμήρου, τὸ μὴ ἐπιγράψαι τὸ βιβλίον ἑαυτῷ, ἀλλὰ τῷ φίλῳ Κρεωφύλῳ. δι' ὃν ὅτι Κρεωφύλου σαμίου οἰχαλίας ἅλωσις. τινὲς δὲ ἀνάπαλιν φασὶ, κρεώφυλον μὲν γράψαι. Ὁμήρῳ δὲ ἐπιγραφῆναι τὸ βιβλίον, διὰ τὴν ξενίαν. διὸ καὶ Καλλίμαχος ὑποδηλῶν ὅτι ὁ Κρεώφυλος Ὁμήρῳ ἐπονομάσας τὸ ποίημα, οὐ τὸν Ὅμηρον ἀλλ' ἑαυτὸν ἐσέμνυνεν, ὡς δῆθεν ὁμηρίζοντα, γράφει ἐν ἐπιγράμματι, οὕτω. τοῦ σαμίου πόνος εἰμὶ, δόμῳ ποτὲ θεῖον Ὅμηρον δεξαμένου. ὁμήρειον δὲ καλεῦμαι γράμμα. κρεωφύλῳ ζεῦ φίλε, τοῦτο μέγα. Τινὲς δὲ καὶ διδάσκαλον Ὁμήρου τὸν κρεώφυλον εἶπον. ἕτεροι δὲ ἀρισταῖον τὸν Προκοννήσιον, ὡς καὶ ταῦτα ὁ γεωγράφος ἱστορεῖ. ὃς μνησθεὶς που λαρίσσης καὶ τρίκκης καὶ πελινναίου, λέγει δὲ καὶ ὅτι οἰχαλίαν πόλιν εὐρύτου λεγομένην, ἔν τε τοῖς τόποις τούτοις ἱστοροῦσι, καὶ ἐν εὐβοίᾳ καὶ ἀρκαδίᾳ. Ἐν δὲ τῷ ἰητῆρ' ἀγαθὼ, φασὶν οἱ παλαιοὶ ὅτι ἔθος ἦν τοῖς πάλαι βασιλεῦσι, μανθάνειν τι τῶν χρησίμων, ὡς ἐν πολλοῖς φαίνεται. Ἰστέον δὲ ὅτι περὶ θεσσαλίας ἧς μέρος αἱ ῥηθεῖσαι πόλεις, ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ ἐγράφη ὅσα ἐχρῆν. ἐνταῦθα δὲ ἰστέον, ὅτι τε καὶ οἱ θετταλοί, τρυφηταὶ ἦσαν. ὡς δῆλον ἐκ τοῦ, τάδ' οὐ κόρινθος οὔτε λαῒς ὦ σύρε, οὐδ' εὐτραπέζων θετταλῶν χείρ. καὶ ὅτι θετταλικὴ ἐλέγετο ἔνθεσις, μέγας ψωμὸς, ὡς Παυσανίας δηλοῖ, καὶ θετταλικὰ πτερὰ, διὰ τὸ πτέρυγας φησὶν ἔχειν τὰς θετταλικὰς χλαμύδας. ἃς ἕτερος ῥήτωρ, θετταλικὰ γέρα λέγει, διὰ τὸ ἔπαθλον ἐν τοῖς ἐκεῖ ἀγῶσιν αὐτὰς κεῖσθαι. ὃς λέγει καὶ ὅτι θετταλικοὶ δίφροι, διάφοροι. τουτέστι διαφέροντες πρὸς τοὺς ἄλλους. καὶ ὅτι θετταλὸν σόφισμα, ἐπὶ τῶν μὴ εὐθυμαχούντων ἐν παρατάξεσι παροιμιάζεται, ἀλλὰ κακουργούντων. Παυσανίας δὲ εἰς τοῦτο σαφέστερον φράζων, φησί. θετταλὸν σόφισμα, ἐπὶ μάχης καὶ ἐπὶ χρήματος καὶ ἐπὶ παρακρούσεως, καὶ ἄλλων μυρίων τάττεται ἀπὸ αἰτίας τοιαύτης. ἀράτῳ καπόντι ὁ θεὸς ἔχρησε φυλάξασθαι μὴ λάθωσιν αὐτὸν οἱ ἐξ ἐναντίας, εὐχῇ μείζονι καὶ λαμπροτέρᾳ κατ' αὐτοῦ χρησάμενοι. ὁ δὲ, ἑκατόμβην ἀνδρῶν εὔξατο θύσειν τῷ ἀπόλλωνι, κατορθώσας δὲ ἃ ἐβούλετο, ἀνεβάλλετο ἀεὶ τὴν θυσίαν διὰ τὸ μὴ ἱεροπρεπῆ εἶναι. ὅθεν ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν διατριβόντων τὰς ὑποσχέσεις, ἢ καὶ ἄλλως παρακρουόντων. ὁ δ' αὐτὸς Παυσανίας ἱστορεῖ καί τινα Ἔμβαρον ἐπὶ εὐχῇ σοφίσασθαι. ἱδρύσατο γάρ φησι μουνυχίας ἀρτέμιδος ἱερόν. ἄρκτου δὲ γενομένης ἐν αὐτῷ καὶ ὑπὸ ἀθηναίων ἀναιρεθείσης, λοιμὸς ἐπεγένετο. οὗ ἀπαλλαγὴν ὁ θεὸς ἐχρησμῴδησεν, εἴ τις τὴν θυγατέρα θύσει τῇ ἀρτέμιδι. βάρος δὲ ἢ ἔμβαρος ὑποσχόμενος οὕτω ποιήσειν, ἐφ' ᾧ τὴν ἱερωσύνην τὸ γένος αὐτοῦ διὰ βίου ἔχειν, διακοσμήσας τὴν θυγατέρα

γατέρα, αὐτὴν μὲν ἀπέκρυψεν ἐν τῷ ἀδύτῳ. αἶγα δὲ ἔθηκέ τι κοσμήσας, ὡς τὴν θυγατέρα ἔθυσεν. ὅθεν εἰς παροιμίαν φησὶ περιέστη, ἔμβαρός εἰμι. τουτέστι, νουνεχὴς φρόνιμος. τῶν τις δὲ παλαιῶν ὀκνήσας περὶ τοῦ θετταλοῦ σοφίσματος πολυλογῆσαι, φησί. θετταλὸν σόφισμα, ὡς πανούργων καὶ ποικίλων μαρτυρουμένων τῶν ἐκεῖ. ὡς εἶναι κατ' αὐτὸν θετταλὸν σόφισμα, μὴ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο, ἀλλ' ἁπλῶς τὸ πανούργημα. καθὰ ἐμφαίνει καὶ Εὐριπίδης ἐν τῇ μονομαχίᾳ τῶν παίδων τοῦ Οἰδίποδος. ὡς δὲ καὶ ἀνδραποδισταὶ οἱ θετταλοὶ, λαλεῖ καὶ ὁ κωμικὸς τοῦτο. σόφισμα δὲ θετταλὸν, φασὶ τὸν ἐκ θετταλίας σοφιστήν, ὡς παρὰ τῷ ἀθηναίῳ κεῖται, μετάληψίς ἐστι νοήματος ἀστεία, εἰς νόημα ἑτεροῖον παρὰ τὸ σύνηθες. καί εἰσι πολλὰ τοιαῦτα, ζηλωτέα τοῖς παλαιοῖς. ὁποῖον καὶ τὸ, σὺ δέ μοι εἰπὲ ὦ θετταλὸν πάλαισμα. ἀντὶ τοῦ ὦ θετταλὲ ἐλεγκτικέ, ῥηθὲν πρὸς ὁμοιότητα, τοῦ θετταλὸν πήδημα καὶ σόφισμα καὶ τῶν ὁμοίων.

Οἵ τ' ἔχον Ὀρμένιον, οἵ τε κρήνην Ὑπέρειαν,
Οἵ τ' ἔχον Ἀστέριον, Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα,
Τῶν ἦρχ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

Εὐρυπύλῳ υἱῷ εὐαίμονος, τεσσαράκοντα νῆες ἕποντο. καὶ ἄνδρες οἳ ἔχον ὀρμένιον. οἵ τε κρήνην ὑπέρειαν. οἵ τ' εἶχον ἀστέριον. τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα. ἤγουν τὸ τίτανον ὄρος. ἔχει δέ τι ἀστεῖον ἐνταῦθα ἡ ῥηθεῖσα τροπή. τὸ γὰρ λευκὰ κάρηνα, ὡς ἐπὶ πολιᾶς εἴρηται κεφαλῆς. Ὀρμένιον δὲ, πόλις θετταλική μεταξύ φασι φερῶν καὶ λαρίσσης. ὅθεν ὁ Φοῖνιξ δοκεῖ τισὶ φυγεῖν εἰς Φθίαν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ῥηθήσεται. ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ Ὀρμένου πατρὸς Ἀμύντορος. οὗ παῖς Φοῖνιξ, ὁ τοῦ Ἀχιλλέως τροφεύς. διὸ καὶ τὸ περὶ αὐτοῦ ὁμηρικὸν ἔπος ὥς που εἰρήσεται, οὕτω τινὲς ἔγραφον, δι' ὅτε πρῶτον λίπον ὀρμένιον πολύπυρον. ὁ δὲ γεωγράφος φησὶν ὅτι ὀρμένιον, τὸ νῦν ὀρμίνιον. ἔστι δὲ κώμη ὑπὸ τῷ Πηλίῳ, κατὰ τὸν παγασιτικὸν κόλπον, μία τῶν συνῳκισμένων πόλεων εἰς τὴν δημητριάδα. καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς, ὅτι τῶν περιοικίδων δημητριάδος, ἔστι καὶ τὸ ὀρμένιον. ἀπέχον δημητριάδος πεζῇ σταδίους εἰκοσιεπτά. ἣν ἔκτισέ φησι Δημήτριος ὁ πολιορκητὴς ἐπώνυμον ἑαυτοῦ, ἐπὶ θαλάσσης συνοικήσας εἰς αὐτὴν τὰς πλησίον πολίχνας. παγασάς. ὀρμένιον, σηπιάδα. βοίβην. ἰωλκὸν καὶ ἑτέρας. Ἱστέον δὲ ὅτι ἐντεῦθεν εἶναι δοκεῖ ὁ θετταλὸς Ἰάσων. ὁ γοῦν γεωγράφος ἱστορῶν τινας τῷ ἰάσονι μέχρι Κασπίας συμπλεύσαντας, φησὶν, ὅτι οἱ δὲ ἦσαν ἐξ ὀρμενίου πόλεως τῶν περὶ βοιβηίδα λίμνην. Ὑπέρεια δὲ, κρήνη ἐν μέσῃ τῇ τῶν φεραίων πόλει. ὠνόμασται δὲ, ἀπὸ Ὑπέρητος υἱοῦ Λυκάονος. ἔστι δὲ καὶ σικελικὴ πόλις. ἡ μέντοι ὑπερησία, πόλις ἀχαΐας. ὁ γεωγράφος δὲ, δύο κρήνας οἶδε μεσσηίδα καὶ ὑπέρειαν, πλησίον τῆς πόλεως ἑλλάδος καὶ φαρσάλων. Ἀστέριον δὲ, πόλις καὶ αὕτη θετταλική. ἢ ἀπὸ Ἀστερίου τινὸς ἥρωος, ἢ διὰ τὸ λαμπρόν. ἐφ' ὑψηλοῦ γάρ φασι κειμένη τοῖς πόῤῥωθεν ὡς ἀστὴρ φαίνεται. ἡ δέ γε ἀστερία, οὐχ ἑλληνική, ἀλλὰ συρίας πόλις ἐστίν. ἡ δὲ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἀστερὶς, νῆσος οὐ μεγάλη, μεσσηγὺς ἰθάκης σάμοιό τε. ἔστι δὲ καὶ Ἀστερουσία κρήτης φασὶν ὄρος, καὶ πόλις δὲ περὶ τὸν ἰνδικὸν Καύκασον. Τίτανος δὲ, ἀπὸ συμβεβηκότος κατὰ τοὺς γεωγράφους. λευκόγεων γάρ φησι τὸ χωρίον. ἔστι δὲ καὶ ὄρος τὸ τίτανον ὀνομασθὲν οὕτω καὶ αὐτὸ, διὰ τὸ τιτανῶδες χρῶμα τῆς γῆς. διὸ καί φησι τιτάνου λευκὰ κάρηνα. τίτανον δὲ κυρίως τὴν κονίαν φαμέν. τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον ἄσβεστον. τὸ ἐν λίθοις κεκαυμένοις χνοῶδες λευκόν. ἐκλήθη δὲ οὕτως, ἀπὸ τῶν μυθικῶν τιτάνων. οὓς ὁ τοῦ μύθου ζεὺς, κεραυνοῖς βαλὼν κατέφλεγε. δι' αὐτοὺς γὰρ καὶ τὸ ἐξ ἄγαν πολλῆς καύσεως, καὶ ὡς οἱονεὶ εἰπεῖν τιτανώδους, διαθρυφθὲν ἐν λίθοις λεπτὸν, τίτανος ὠνομάσθη. οἷα ποινῆς τινος τιτανικῆς γινομένης καὶ ἐν αὐτῷ. οἱ δὲ παλαιοί φασι τίτανος κόνις, γύψος. ἔχει δέ τι κάλλος ἀμυδρὸν, τὸ λευκὰ κάρηνα. εἰς ἣν γὰρ λέξιν κατέλυσε τὸ λευκὰ, ἐκ τοιαύτης ἄρχεται τὸ κάρηνα. καὶ καλεῖται καὶ τοῦτο τὸ σχῆμα, ἐπαναστροφή. ὅμοιον ὂν τῷ, ὅλοιτο θεῶν, καὶ τοῖς ὁμοίοις. ἀνωτέρω δὲ, καὶ ἄλλο σχῆμα ἦν περικαλλές, τὸ οἱ τετράκις γοργῶς λεχθέν, ἔφη γάρ. οἳ ὀρμένιον εἶχον. οἵ τε ὑπέρειαν. οἵ τε ἀστέριον. τοῦτο δὲ ὀνομάζεται τοῖς ῥήτορσιν ἐπαναφορά. Τῷ δὲ γράψαντι τὴν τῶν ἐθνικῶν ἐπιτομὴν, δυσχερὲς προσέχειν, εἰπόντι χωρίον σικυωνίας τὸ τίτανον. οὐ γὰρ περὶ σικυωνίας ἐνταῦθα τῷ ποιητῇ ὁ λόγος, ἀλλὰ περὶ θετταλίας. εἰ μὴ ἄρα ἐρεῖ τις, ὅτι καὶ ἐν σικυῶνι χωρίον ἦν ὁμώνυμον τῷ θετταλικῷ.

Οἳ δ' Ἄργισσαν ἔχον, καὶ Γυρτώνην ἐνέμοντο,
Ὄρθην, Ἠλώνην τε πόλιν τ' Ὀλοοσσόνα λευκὴν,
Τῶν, αὖθ' ἡγεμόνευε Μενεπτόλεμος πολυποίτης
Υἱὸς Πειριθόοιο, τὸν, ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.
Τόν ῥ' ὑπὸ Πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς Ἱπποδάμεια
Ἤματι τῷ, ὅτε φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας.

Τοὺς

Τοὺς δ' ἐκ Πηλίου ὦσε, καὶ αἰθίκεσσι πέλασσεν.
Οὐκ οἶος, ἅμα τῷγε Λεοντεὺς ὄζος ἄρηος,
Υἱὸς ὑπερθύμοιο Κορώνου καινεΐδαο.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

Πολυποίτης υἱὸς πειριθόου, ὃν ἔτεκε ζεὺς ἐξ Ἱπποδαμείας, νῆας μὲν ἦγε τεσσαράκοντα. ἡγεμόνευε δὲ ἀνδρῶν οἳ ἄργισσαν εἶχον, καὶ γυρτώνην ἐνέμοντο. ὀρθήν, ἠλώνην τε, πόλιν τε ὀλοοσσόνα λευκήν. ἤτοι λευκόγεων. ὡς καὶ ἀνωτέρω ἔλεγε, τιτάνου λευκὰ κάρηνα. εἶτα ὑπερβατῶς σχηματίζων, φησὶν οὐκ οἶος. ἤγουν οὐ μόνος ὁ πολυποίτης ἦρχε τῶν ῥηθέντων. ἅμα τῷ γε, λεοντεὺς ὄζος ἄρηος, υἱὸς ὑπερθύμου κορώνου καινεΐδαο. ἤγουν ὃν ἔτεκεν ὁ καινεύς. ἐφ' οἷς ὁ ποιητὴς παραπλέκων συνήθως ἱστορίαν μέσον καὶ τῶν διηγηματικῶν περιστατικῶν ἐν οἷς καὶ ὁ καιρὸς, λέγει ὅτι τὸν πολυποίτην ὑπὸ πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς ἱπποδάμεια, ἤματι τῷ, ὅτε φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας. τούς δ' ἐκ πηλίου ὦσε, καὶ αἰθίκεσσι πέλασσε. τοὺς κενταύρους δὲ φῆρας λέγει λαχνήεντας. φῆρας μὲν, διὰ τὰ ἐν τῇ α ῥαψωδίᾳ λεχθέντα. λαχνήεντας δὲ, ὡς τὴν τρίχα δασεῖς, ὅ ἐστι βαθύτριχας. λάχνη γὰρ ἡ τρίχωσις. ὡς ἐπὶ ἄρκτων καὶ ἀλωπέκων καὶ τῶν τοιούτων. ἐν οἷς καὶ ἵπποι καὶ λέοντες. καὶ εἴ τις δέ που κατὰ τὸν θερσίτην πετρίχωται. γινομένη παρὰ τὸ λαχαίνω τὸ διαφαίρω καὶ διασκάπτω. εὕρηται δὲ καὶ ἐπὶ φυτῶν ἡ λάχνη. ὅμηρος οὖν καὶ τὸν ὄροφον, λεπτὸς δέ ἐστι δόναξ ἤτοι καλαμίσκος, δι' οὗ τὰ δώματα ἐρέφονται, λαχνήεντα λέγει, διὰ τὴν ἐν ἄκρῳ τριχοειδῆ δασύτητα. Ἰστέον δὲ ὅτι τὴν ῥηθεῖσαν ἄργισσαν, εὕρηνται σπάνιά τινα τῶν ἀντιγράφων, ἀργίσαν ἔχοντα προπαροξυτόνως, διὰ διφθόγγου. πλεονάζει μέντοι ἡ διὰ τοῦ ι καὶ τῶν δύο σσ γραφή. κεῖται δέ φασιν ἐπὶ τῷ πηνειῷ κτισθεῖσα ὑπὸ τῶν παίδων Λαρίσσης. κατὰ δὲ τὸν ἀναλεξάμενον τὰ ἐθνικὰ, καὶ ἄργουρα ὕστερον ἐκλήθη. ἦν δέ φησι καὶ τόπος εὐβοίας ἄργουρα, ὅπου δοκεῖ τὸν πανόπτην ὁ ἑρμῆς φονεῦσαι. ἄργισσα δὲ ὠνομάσθη, ἢ ἀπὸ ἀργείων, ἢ διὰ τὸ προσκυροῦν τοῖς πεδίοις τῆς θεσσαλίας. τὴν πελασγικὸν ἄργος ὅμηρος εἶπεν. ἐκαλοῦντο δέ φασιν οἱ ἐκεῖ, καὶ λεοντῖνοι, ἀπὸ λεοντέως. Γυρτώνη δὲ παρὰ μὲν τῷ ποιητῇ, τετρασυλλάβως. παρὰ δὲ τῷ γεωγράφῳ εὕρηται δισυλλάβως. ἔνθα φησὶ τοὺς περραιβοὺς κεῖσθαι μέχρι ἐκβολῆς πηνειοῦ καὶ γυρτῶνος πόλεως περραιβίδος. καὶ ὁ τῶν ἐθνικῶν δὲ συναγωγεύς φησι. γυρτὼν πόλις θεσσαλίας καὶ περραιβίας, ἀπὸ τοῦ κτίσαντος αὐτὴν Γύρτωνος. ὃς ἦν ἀδελφὸς Φλεγύου. ὅτι δὲ τοὺς γυρτωνίους, φλεγύας πρότερον ἐκάλουν ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος φλεγύου ἀδελφοῦ Ἰξίονος, ἱστορίαι δηλοῦσι συχναί. ἡ δὲ ὀρθὴ, βαρύνεται ὡς ἡ ἄρτι κατὰ τοὺς παλαιοὺς, πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου. πόλις δέ φασι καὶ αὕτη περραιβίας ἢ θεσσαλίας. καλουμένη φασὶ καὶ κορσέα. περὶ δὲ τὴν κόρσιν ἴσως ὡς οἷα κεφαλή τις, ἀκρόπολις γὰρ ἦν φαλανναίων κατὰ τὸν γεωγράφον, περραιβικὴ δὲ πόλις ἡ Φάλαννός φησι, πρὸς τῷ πηνειῷ. ἠλώνη δὲ, τῷ μὲν τόνῳ, ὡς κορώνη καθά φασιν οἱ παλαιοί. ἐκτίσθη δὲ ὑπὸ ἡρακλέος ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῶν κενταύρων. μετέβαλε δέ φασι τοὔνομα εἰς λειμώνην, διὰ τὸν ἐν αὐτῇ λειμῶνα. κατεσκάφη δὲ κειμένη ποτὲ ὑπὸ τῷ ὀλύμπῳ, οὐ πολὺ ἄποθεν τοῦ εὐρώπου κατὰ τὸν γεωγράφον ὃν ὁ ποιητὴς τιταρήσιον λέγει. περὶ οὗ μετ' ὀλίγα δηλωθήσεται. περραιβικὴν δὲ πόλιν καὶ ταύτην ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας φησίν. ἡ δὲ Ὀλοοσσὼν, ἡ καὶ λευκὴ προσαγορευθεῖσα, ὡς πρὸ ὀλίγου εἴρηται, διὰ τὸ λευκάργιλος κατὰ τὸν γεωγράφον εἶναι, περραιβική φησι καὶ αὐτὴ ὡς καὶ ἡ γόννος, ἧς καὶ Λυκόφρων μέμνηται. πρὸς τῷ ὀλύμπῳ κειμένη, ὡς καὶ ἡ προῤῥηθεῖσα ἠλώνη. ὁ δὲ τοῖς ἐθνικοῖς ἐλατρίψας, μαγνησίας πόλιν λέγει αὐτήν. δοκεῖ δὲ φυλάσσειν καὶ νῦν τὴν κλῆσιν παραφθειρομένην βαρβαρικῶς. ἴσως γὰρ αὕτη ἐστὶν, ἡ ἄρτι λεγομένη ἐλασσών. Πειρίθοος δὲ ὃν ἡ κοινὴ συναίρεσις πειρίθουν λέγει, κεῖται καὶ ἐν τῇ α ῥαψωδίᾳ, ὡς περικλυτός. Τὸ δὲ κλυτὸς Ἱπποδάμεια, δισσοῖς διαλέκτοις ὑπόκειται. φασὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ, ὅτι δωρικὴ καὶ ἀττική ἐστιν ἡ τοιαύτη ἐναλλαγὴ τῶν γενῶν. πολλὰ δὲ καὶ ἕτερα τοιαῦτα πολλαχοῦ δηλούμενα. ὧν καὶ τὸ, ἐν πύλῳ ἐν νεκύεσσι. τουτέστιν ἐν τῇ κατὰ νεκροὺς πύλῃ. καὶ τὸ, ἀγγελθεῖσά μοι γενναῖος. καὶ πλάνος φανῶν ἡ πλάνη. καὶ φαῦλος οὖσα. καὶ ὁδὸς λεῖος. καὶ θυραῖος παρὰ Σοφοκλεῖ. καὶ ἡ τηλικοῦτος. καὶ δεινὴ θεός. καὶ μάταιος σπουδή. Τὸ δὲ ἤματι τῷ ἀντὶ τοῦ, τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ὅτε τοὺς θῆρας ὁ Πειρίθοος ἐτιμωρήσατο, ἐνιαύσιον δηλοῖ φασι τὸν κενταυρικὸν γενέσθαι πόλεμον. ἐν τῷ γάμῳ μὲν γὰρ, ἡ τῶν κενταύρων προέβη συμβολή. ὁ τοκετὸς δὲ, ἀπελαθέντας εἶδεν αὐτούς. εὐτυχῶς οὖν τὸ βρεφύλλιον εἰς φῶς προέκυψε, νίκης οἷον ἔπαθλον ἐπιφυλοτιμηθὲν, ἀριστεύσαντι τῷ πατρί. Τὸ δὲ Πήλιον, ἀντίκειται τῇ Ὄσσῃ. ὄρη δὲ ἄμφω δυτικώτερα ὀλύμπου, δι' ὧν ἐκρεῖ ὁ πηνειός. ἔστι δέ φασι καὶ πόλις θεσσαλίας πήλιον. ἧς ἐθνικόν. πηλιεὺς καὶ πηλιώτης. περὶ πηλίου καὶ ὄσσης, καὶ μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται. αἴθικες δὲ, θετταλικὸν ἔθνος, ὑπερκείμενον τῆς ἠπείρου. κατὰ δέ τινας, μακεδονικόν. κατὰ δὲ ἑτέρους, περραιβικόν. περὶ τούτων δὲ καὶ ὁ γεωγράφος φησὶν, ὅτι ἐξηλάθησαν ὑπὸ πειρίθου. ὁ δὲ τὰ ἐθνικὰ γράψας, λέγει ὅτι ἡ μὲν χώρα, αἰθικία ὡς κιλικία· τὸ δὲ ἔθνος αἴθικες. ἐν θετταλίᾳ δὲ ᾤκουν ἐν τῷ Πίνδῳ ὄρει, ἔθνος ἐπιεικῶς φησι παράβολόν τε καὶ βάρβαρον καὶ λῃστείαις προσκείμενον. εἰς δὲ τὸ αἰθί

κασι Πέλασαν, ἀντὶ τοῦ, πέλασε τῶν Αἰθίκων, τοὺς Κενταύρους ἀφώρισε, φασὶν οἱ παλαιοὶ ὅτι τοῦτο μὲν ἀληθές. ἐκεῖνο δὲ μεγαλοποιεῖ ὁ Νέστωρ, εἰπὼν ἐν τῇ ἅ δηλαδὴ ῥαψῳδίᾳ τὸ, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσαν. ἀληθῶς γὰρ οὐκ ἀπώλοντο οἱ ῥηθέντες θῆρες, ἀλλ' ἀπηλήλαντο. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, οἵ δ' Ἄργισσαν καὶ ἑξῆς, ὁ γεωγράφος εἰπὼν ἐπὶ τῷ Πηνειῷ κεῖσθαι τὴν Ἄργισσαν, λέγει καὶ ὅτι ταύτην τὴν χώραν πρότερον μὲν, ᾤκουν Περραιβοὶ τὸ πρὸς θαλάσσῃ μέρος νεμόμενοι καὶ τοῦ Πηνειοῦ, μέχρι τῆς ἐκβολῆς αὐτοῦ, καὶ Γυρτώνης πόλεως Περραιβικῆς. ταπεινώσαντες δὲ αὐτοὺς Λαπίθαι, Ἰξίων καὶ ὁ υἱὸς Πειρίθοος, κατέσχον τὰ χωρία. οἳ καὶ τὸ Πήλιον κατεκτήσαντο, καὶ βιασάμενοι τοὺς ἐκεῖ Κενταύρους ἄγριόν τι φῦλον, ἐκ τοῦ Πηλίου ὦσαν, καὶ Αἰθίκεσσι πέλασσαν. Λαπίθαις δὲ τὰ πεδία παρέδωκαν. Τὸ δὲ Πολυποίτης ὄνομα ἐνταῦθα, φερώνυμον οἱ παλαιοὶ λέγουσι. φάμενοι οὕτως αὐτὸν ὀνομασθῆναι, διότι ὁ πατὴρ πολλοῖς ποινὴν Κενταύροις ἐπέθετο, ἐγχειρίσασιν ἐνυβρίσαι τοῖς γάμοις τῆς μητρὸς αὐτοῦ. οἱονεὶ γοῦν πολυποινίτης, καὶ ἐν συγκοπῇ πολυποίτης. καὶ ἔστι φασὶν ὅμοιον τῷ, Τισαμενὸς, υἱὸς δὲ οὗτος Ὀρέστου, τὴν κλῆσιν εὑρὼν, ἀπὸ τοῦ τὸν πατέρα Ὀρέστην τίσασθαι τοὺς φονέας τοῦ πατρός. καὶ ἄλλως δὲ δόξοι ἂν τῷ πολυποίτῃ, ἢ ἡ πόα ἐγκεῖσθαι, ἢ ὁ πότος, ἢ τὸ ποιεῖν. ἱστοροῦσι δὲ καὶ ὅτι τὸν Πολυποίτην καὶ τὸν Λεοντέα εἵλοντο ἀρχηγὸν οἱ ἐγχώριοι, Πειρίθου εἰς ᾅδην σὺν τῷ Θησεῖ κατελθόντος ὡς ὁ μῦθος λέγει. καὶ ὅτι μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Ἰλίου πεζῇ ἐλθόντες, Ἄσπενδον τῆς Παμφυλίας ἔκτισαν. ὅτι δὲ ἀνδρεῖος καὶ ὁ τοῦ Λεοντέως πάππος Καινεὺς, καὶ ὅτι Λαπίθης καὶ αὐτὸς, δῆλόν ἐστιν. εὖ τοίνυν ὁ Πολυποίτης, τὸν ὅμοιον προσεταιρίζεται. οὐκοῦν ἐν τῷ Λεοντεὺς ὄζος ἄρηος, ἄρης νοοῖτ' ἂν, οἱ πρὸς γένους αὐτῷ ἀρεϊκοὶ ἄνδρες. Ἰστέον δὲ ὅτι σπέρμα μὲν εἰπεῖν ἄρεος ἢ Διὸς, ἐκ τῆς κατὰ γένεσίν ἐστιν ἀρχῆς, ὄζον δὲ, ἐκ τῶν ὕστερον. ὡς καὶ εἴτις ἀκρέμονα, ἢ παραφυάδα, ἐν τοιούτοις ἐρεῖ.

Γουνεὺς δ' ἐκ Κύφου ἦγε δύω, καὶ εἴκοσι νῆας.
Τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί,
Οἳ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθεντο,
Οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο,
Ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν προΐει καλλίρροον ὕδωρ.
Οὐδ' ὅγε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ.
Ἀλλά τέ μιν καθύπερθεν ἐπιρρέει, ἠΰτ' ἔλαιον.
Ὅρκου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ.

Γουνεὺς ἐκ Κύφου ἦγε δύο καὶ εἴκοσι νῆας. τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο μενεπτόλεμοί τε Περραιβοί. οἳ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκία ἔθεντο. οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον, ἔργα ἐνέμοντο. ὃς ῥεῖ ἐς Πηνειὸν προΐει καλλίρροον ὕδωρ. οὐδ' ὅγε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ. ἀλλά τέ μιν καθύπερθεν ἐπιρρέει ἠΰτ' ἔλαιον. ὅρκου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ. τουτέστιν ἀπόρροια. κεῖται δὲ ἡ λέξις καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ. λαμβάνεται δέ ποτε καὶ ἐπὶ πετρῶν ἀπεσχισμένων ἐξ ἀλλήλων. οὕτω γὰρ ἀπορρὼξ πέτρα πηγὴν προβάλλουσα λέγεται. χρῆσις δὲ τοιαύτη πέτρας πολλαχοῦ. ἥτις καὶ καταρρὼξ λεχθείη ἂν κατὰ τὸν Σοφοκλῆν, παρ' ᾧ προβλῆτες μὲν, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ, οἱ καὶ πρόβολοι. καταρρῶγες δὲ, αἳ διὰ τὸ μὴ ἀντέχειν κύμασιν ἀπορραγεῖσαι πέτραι εἰς ῥωγμούς. Γουνεὺς δὲ οὗτος, ἕτερός ἐστι παρὰ τὸν ἐν τῷ Λυκόφρονι ἐργάτην τοῦ δίκης γουνέα, ἤτοι τοῦ δικαίου. ἐκεῖνος γάρ φησιν, ἄρατος, προσηγορίαν ἔχων τὸ, δίκαιος. ὡς καὶ ὁ Ἀριστείδης παρ' Ἕλλησι. τοῦ δὲ Ὁμηρικοῦ Γουνέως βασίλειον ἡ Κύφος, πόλις φασὶ Περραιβίας, ἀπὸ Κύφου κληθεῖσα υἱοῦ Περραιβοῦ τοῦ Παλληνέως. ἔστι δέ φασι καὶ Θετταλικὴ, καὶ ποταμὸς δὲ ἦν Κύφος. Τῶν δὲ Ἐνιάνων τὴν ἄρχουσαν, οὓς Ἐνιῆνας διὰ τοῦ η ἰωνικῶς φησιν Ὅμηρος, τὸ μὲν Ὁμηρικὸν μέτρον, διὰ ψιλοῦ τοῦ ε παραδίδωσι, λόγῳ δακτύλου. ὃς ἀπαρτίζεται ἐν τῷ, τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο. καὶ τὰ ἀντίγραφα, διὰ τοιαύτης προφέρονται γραφῆς. καὶ ἐν ἄλλοις δὲ ἡ τοιαύτη στοιχεῖται παράδοσις. οἱ δὲ πλείους, διὰ διφθόγγου τῆς αι γράφουσι. λέγοντες καὶ ὅτι Αἰνία πόλις Περραιβῶν. καὶ Αἰνιᾶνες οἱ κατοικοῦντες. οἱ δ' αὐτοὶ, καὶ Αἰνιεῖς. ἔτι δὲ Αἴνιοι. ὡς γὰρ Λυκία Λύκιος, οὕτως Αἰνία Αἴνιος. ἐξ οὗ τὸ, Αἰνιὰν, ὡς μέγιστος μεγιστὰν, καὶ ἄλκιμος ἀλκιμάν. ὅθεν ὁ Ἀλκμάν. καὶ νέος νεάν. ὅθεν ἡ νεᾶνις, καὶ ὁ νεανίας. ὅπερ ἤγουν τὸ αἰνιὰν, ὁμόφωνόν ἐστι φασὶ τῷ κυρίῳ. ἔστι γὰρ καὶ κύριον ὁ Αἰνιάν. ἐκαλοῦντο δέ φασί ποτε καὶ Μηλιεῖς. εἰ δὲ καὶ κατὰ τὴν ἀναγραφὴν τῶν ἐθνικῶν ἦν Αἶνος Γουνέως ἀδελφὸς, καὶ Αἶνος πόλις Θεσσαλίας, εἴη ἂν εἰκὸς ἐντεῦθέν ποθεν τοὺς Αἰνιᾶνας κληθῆναι τὸ ἔθνος. οὗ χρῆσις διὰ τῆς ἐν ἀρχῇ διφθόγγου καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, ἐν τῷ, λεύκιππος Αἰνιὰν γένος. καὶ, ἔπειτα δ' Αἰνιᾶνος ἀνδρὸς ἄστομοι πῶλοι. ἔνθα οἱ γράφοντες, διὰ δύο διφθόγγων τὸ, Αἰνειὰν, ἐοίκασι παρακούειν ὡς ἀπὸ τοῦ Αἰνείου τὸν Αἰνειᾶνα. ὅπερ παντελῶς ἔψευσται. ἐνταῦθα δὲ γράφουσιν οἱ παλαιοὶ, καὶ ὅτι ὁ ποιητὴς ἤδη εἰς βαρβάρους ἥκων, ἐθνικῶς καὶ οὐ κατὰ πόλεις αὐτοὺς ὀνομάζει. καὶ ὅτι Αἰνιᾶνες ὕστερον μὲν, ὅμοροι τοῖς Αἰτωλοῖς. πρώην δὲ, περὶ τὴν Ὄσσαν ᾤκουν μετὰ Περραιβῶν. Περραιβοὶ δὲ, οἱ καὶ πρὸ ὀλίγου μνημονευθέντες,

ἐκλήθησαν μὲν ἀπό τινος περραιβοῦ ἐνδόξου ὡς εἰκὸς ἀνδρός. θετταλικὸν δέ τι γένος εἰσί. φησὶ γοῦν ὁ γεωγράφος, ὅτι περραιβοὶ κατεῖχόν ποτε τὰ πρὸς τῷ ὀλύμπῳ. μᾶλλον δ' ἐντελέστερον εἰπεῖν, λαπίθαι τὰ πεδία κατεῖχον. περραιβοὶ δὲ, τὰ ὀρεινότερα πρὸς τῷ ὀλύμπῳ καὶ τοῖς τέμπεσι. καὶ ὅτι ἐνέμοντο τὰ πρὸς τῇ θαλάσσῃ καὶ τῷ πηνειῷ μέχρι τῆς ἐκβολῆς αὐτοῦ. καὶ ὅτι ἄργισσα, ἐπὶ τῷ πηνειῷ κεῖται. ὑπέρκειται δ' αὐτῆς ἄτραξ, τὴν δ' ἀνὰ μέσον ποταμίαν εἶχον περραιβοί. οἱ καταδυναστευθέντες ὑπὸ λαπιθῶν, ἀπανέστησαν εἰς τὴν ὀρεινὴν, τὴν περὶ πίνδον καὶ ἀθαμᾶνας, καὶ δόλοπας. τὴν δὲ χώραν, καὶ τοὺς ὑπολοίπους περραιβοὺς, κατέσχον λαρισσαῖοι. πλησίον μὲν οἰκοῦντες τοῦ πηνειοῦ. γειτνιῶντες δ' ἐκείνοις. δῆλον οὖν ὅτι θετταλοί τινες οἱ περραιβοί. καὶ ὅτι καὶ περί που τὴν λάρισσαν. ὁ δὲ γεωγράφος λέγει καὶ ὅτι ὅμηρος συνέζευξε περραιβοὺς καὶ ἀθαμᾶνας ὡς πλησίον οἰκοῦντας, δηλῶν ὅτι συνυπακούονται τοῖς περραιβοῖς, καὶ οἱ ἀθαμᾶνες. Ἱστέον δὲ ὅτι οἱ μὲν καθ' ὅμηρον καὶ οἱ νεώτεροι, ἐν ἑνὶ ρ γράφουσι τοὺς περραιβούς. ἕτεροι δέ τινες παλαιοὶ, ἐδίπλαζον τὸ ἀμετάβολον. καὶ λέγει ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας, ὅτι αἰολεῖς ὄντες οἱ περραιβοὶ, ἐδίπλουν τὰ σύμφωνα. περραιβοὺς ἑαυτοὺς καλοῦντες, καὶ πόλιν γόννον παρ' αὐτοῖς οὖσαν. καὶ γόννατα. καὶ τοιαῦτά τινα. Δωδώνη δὲ, ἀφ' ἧς ἐν τοῖς ἑξῆς που δωδωναῖος ζεὺς, πόλις μολοσσίδος ἐν ἠπείρῳ, ὡς ὁ τῶν ἐθνικῶν καταγραφεὺς δηλοῖ. ὃς οὐδὲ ἀρέσκεται τοῖς εἰποῦσιν αὐτὴν θεσπρωτικὴν καὶ θετταλικήν. καὶ μὴν ἕτεροι, ἐν ὑπερβορέῳ τῆς θεσπρωτίας αὐτὴν τιθέασιν, ἔνθα ἱερὸν, καὶ τὸ ἐκ δρυὸς μαντεῖον τοῦ δωδωναίου διός. ἣν δρῦν πολύγλωσσον λέγει ὁ Σοφοκλῆς, ἤγουν πολύφωνον. ὠνομάσθη δὲ ἡ δωδώνη, ἀπὸ δωδώνης ἡρωΐδος ἢ ὠκεανίδος νύμφης, ἢ ἀπὸ δώδωνος ποταμοῦ. ἐλέγετο δὲ καὶ δωδὼν δισυλλάβως. ἐξ αὐτῆς τὸ παροιμιαζόμενον δωδωναῖον χαλκεῖον, ἐπὶ τῶν πολυλόγων. χαλκεῖον γὰρ, τὸ καὶ ἀλλαχοῦ πλατύτερον δηλωθησόμενον, ἤχει αὐτόθι πληττόμενον τεχνικῶς ὑπὸ μάστιγος, ἢ καὶ κατὰ βίαν ἀνέμων. ὅτι δὲ καὶ δυσχείμερος ἡ δωδώνη, μεμαρτύρηται. κεῖται δέ τινα περὶ αὐτῆς, καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. ἐν δὲ τῷ, ἔργα ἐνέμοντο, ἔργα κοινῶς λέγει πάντα τὰ συστατικὰ πολιτειῶν, ἔσω τε καὶ ἔξω. Τὸ δὲ προΐει, χρόνος ἐστὶν ἀντὶ χρόνου. κεῖται γὰρ ἀντὶ τοῦ προΐησιν, ὡς δηλοῖ εὐσυντάκτως ἐπαγόμενον τὸ, ἐπιμίσγεται. Τὸ δὲ καλλίρροον ὕδωρ, οὐκ ἂν εἴη μακρὰν τοῦ, πηνειὸς ἀργυροδίνης. Τὸ δὲ ἀλλά μιν ἐπιρρέει. ἀντὶ τοῦ, ἐπιτρέχει ἐπιπολαστικῶς. οἱ δὲ μεθ' ὅμηρον, τὸ ἐπιρρέειν, δοτικῇ συντάσσουσι. τὸ δὲ ἐπιπολαστικὸν τοῦ τιταρησίου, γίνεται μὲν ἢ διὰ κουφότητα ὕδατος ὅπερ συμβαίνει καὶ τοῖς εἰς θάλασσαν ἐκβάλλουσι ποταμοῖς, ἢ καὶ διὰ γλισχρότητα μεταλλικήν. ὁ δὲ ποιητὴς ἐκπλήττειν θέλων, ἤδη δέ που καὶ ῥυθμίζειν εἰς ἦθος, ἵνα τὸν ὅρκον ὑποβλεπώμεθα, φησὶν ὅρκου γὰρ δεινοῦ στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπόρροια. τοῦτο δὲ, ἢ καθά τινες εἶπον, ἁπλοϊκῶς ἐρρέθη διότι ὀμνύουσιν εἰς αὐτὸν οἱ ἐγχώριοι, ὥσπερ κατὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀρριανοῦ, καὶ βιθυνίας ποταμὸς, ὅρκος ὄνομα. ὃς φρικωδέστατος ὅρκων τοῖς ἐκεῖ ἐνομίζετο, πρὸς βίαν εἰς τὰς δίνας ἕλκων τὸν ἐπίορκον, εἰ μὴ δρόμῳ ἐξεπήδησεν. ἢ γοῦν οὕτω νοητέον ἁπλοϊκῶς τὸ ῥηθὲν ὁμηρικὸν ῥητὸν, ἢ μᾶλλον ὅτι ἀπορρέει τοῦ ἐν ᾅδου τῆς στυγὸς ὕδατος. ἡ δὲ στὺξ, δεινὸς ὅρκος ἐστί. κατ' αὐτῆς γὰρ ὁ μῦθος ὀμνύειν φησὶ τοὺς θεοὺς, ὡς ἀλλαχοῦ φανήσεται. ὅπου καὶ τίς ἐστιν ἡ στὺξ λεχθήσεται. οἱονεὶ γοῦν λέγει ὅτι διὰ τὸ δεινὸν τῆς στυγὸς, ἀνεπίμικτον τὸ ἐξ αὐτῆς ὕδωρ, μένει τῷ πηνειῷ. δέδιε γάρ πως ὁ πηνειὸς τὴν ἀνάκρασιν, ὡς εἴπερ ἔμψυχος ἦν. ποιητικῆς δὲ καὶ τοῦτο γλυκύτητος. ἐνταῦθα δὲ καί τι σχῆμα δι' ἀντιθέτων, ἀναφαίνεται. ἀντιτεθέντος τοῦ ἱμερτοῦ ποταμοῦ, τῇ δεινότητι τῆς στυγός. ἱμερτὸς μὲν γὰρ ὁ τιταρήσιος. οὗ καὶ τὸ ὕδωρ καλλίρροον. δεινὸς δὲ ὅρκος ἡ στύξ. ἔνθα καὶ ἠθικῶς ἐστιν εἰπεῖν, ὡς οὐκ ἀδύνατον δεινῆς ἀρχῆς οὔσης, ἱμερτὸν εἶναι τὸ ἀπ' αὐτῆς. δεινὸς δὲ οὐ μόνος ὁ κατὰ στύγα ὅρκος, ἀλλὰ καὶ ὁ ἁπλῶς, τοῖς γε σῶα φρονοῦσι. καὶ δηλοῖ αὐτὸ σὺν ἄλλοις καὶ Σοφοκλῆς, ἐν τῷ, ἀλλ' ἁλίσκεται χ' ὧ δεινὸς ὅρκος. καὶ ἀλλαχόθι δέ. ὁ δὲ γεωγράφος εὐρώταν οἶδε καλεῖσθαι τὸν τιταρήσιον, δηλονότι μεθ' Ὅμηρον. ἐμφαίνων καὶ ὅτι ἐκ τόπου παρωνόμασαι. λέγει γὰρ ὡς ἐξ ὄρους ῥέει τιτάρου συμφυοῦς τῷ ὀλύμπῳ. αἰτιολογῶν δὲ καὶ ὅπως ἐπιπολάζει, φησίν. ὅτι τὸ μὲν τοῦ πηνειοῦ ὕδωρ, καθαρόν ἐστι. τὸ δὲ τιταρησίου λιπαρὸν, ἔκ τινος ὕλης. ὥστε οὐ συμμίσγεται. ἀλλὰ καθύπερθεν ἐπιτρέχει, καθὰ ἔλαιον. ἀλλαχοῦ δὲ λέγει ὅτι εἰκὸς ὥσπερ νιτρώδη, καὶ στύφοντα, ὑγρὰ, καὶ ἀσφαλτώδη διαρρεῖ τὴν γῆν, οὕτω καὶ λιπαρὰ εὑρίσκεσθαι. τὸ δὲ σπάνιον, ποιεῖ φησι τὴν παραδοξίαν. ἱστορεῖ γοῦν ὁ αὐτὸς, καὶ ὤχου τοῦ ποταμοῦ πλησίον ὀρύττοντάς τινας, εὑρεῖν ἐλαίου πηγήν. καὶ οὕτω μὲν ὁ γεωγράφος. ἑτέρα δὲ ἱστορία, φησὶν ὡς ἐν τῇ τῶν καρχηδονίων ἐπικρατείᾳ, κρήνη ἐστίν. ἧς τὸ ἐφιστάμενον, ἐλαίῳ ἐστὶν ὅμοιον, μελάντερον τὴν χρόαν. ὃ ἀποσφαιροῦντες, χρῶνται πρὸς πρόβατα, καὶ κτήνη. ἀλέξανδρος δὲ περὶ ἀσιάτιδος ἐπέστειλεν ἀναβλύσεως, ὡς ἐλαίου κρήνην εὑρηκώς. καὶ περὶ Τράλλεις δέ φασι, καὶ τὸν Χαρακωμήτην ποταμὸν, καὶ νύσσαν πόλιν, οὕτως ἐστὶ λιπαρὰ ὕδατα ὡς μὴ δέεσθαι τοὺς ἐναπολουομένους, ἐλαίου. οἱ δὲ παλαιοὶ λέγουσι καὶ ὅτι ὡς ἀγνῶτα, περιφράζει τὸν τιταρήσιον. Τὸ δὲ καθὰ ἔλαιον, διὰ τὸ τιμιώτερον εἶπεν. εἰσὶ γὰρ καὶ ἕτερα ὑγρὰ λιπαρὰ ἐπιπολαστικά. ὧν οὐδενὸς μνησθῆναι ἠθέλησεν. ἐνταῦθα δὲ παρατηρητέον καὶ τὸ δαψιλὲς γῆθεν ἔλαιον, ὃ πολλοὺς τῶν ἑῴων διοικεῖ, ὅσοι μάλιστα περὶ τὰ κατὰ τὴν ῥωμόγυριν. οὔτι γὰρ περιττὸν τοῖς ἐνταῦθα ἐλαιώδεσι καὶ τοῦτο παραμῖξαι καθ' ἱστορίαν. οἱ δὲ συχνὰ πρὸ βραχέως μνημονευθέντες

λαπί-

λαπίθαι, οὐ μόνον ἐθνικὴν ἔννοιαν ὑποβάλλουσιν, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ σκωπτικήν. ἵνα ὁποῖος ὁ πινδαρικὸς πίθων, τοιοῦτός τις εἴη καὶ ὁ λαπίθης πείθων λαὸν κατά τινα πίθωνα, προσέχειν αὐτῷ. Ὁ δὲ Πηνειὸς, θετταλικὸς ποταμὸς, ῥέων μεταξὺ πηλίου καὶ ὄσσης τῶν ὀρέων. ἃ καὶ ἀπέτεμεν αὐτὸς ῥήξας καὶ διαστήσας, καὶ ἐξ ὅρους συνεχοῦς διχάσας, ἐδίασεν ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται. λέγει δὲ καὶ Ἡρόδοτος, ὅτι ὄρη θετταλικὰ, Ὄλυμπος καὶ Ὄσσα, μεγέθει ὑπερμήκεα. διὰ μέσων δὲ αὐτῶν, αὐλὼν στενὸς, δι' οὗ ῥέει πηνειὸς, εἷς τῶν πέντε δοκίμων θετταλικῶν ποταμῶν. ὧν καὶ ἀπιδανὸς καὶ Ἐνιπεύς. τούτῳ δὲ ὅμοιον καὶ τὸ, πέντε ποταμοὶ δόκιμοι θετταλικοί. ὧν πηνειὸς ἀπιδανὸς καὶ ἐνιπεύς. συμμίσγουσι δὲ τὸ ὕδωρ εἰς ταυτό. καὶ δι' ἑνὸς αὐλῶνος στενοῦ, ἐκρέουσιν εἰς τὴν θάλασσαν. ἔνθα κατακρατῶν ὁ πηνειὸς τῷ ὀνόματι, ἀνωνύμους τοὺς ἄλλους ποιεῖ. ἄρχεται δὲ κατὰ τὸν γεωγράφον ἐκ πίνδου ὄρους ὁ πηνειός. περὶ ὃ οἱ περραιβοί. καὶ δῆλον καὶ ἐκ τούτου, ὅτι θετταλικοὶ οἱ περραιβοί. ἐπειδὴ καὶ τὴν πίνδον καὶ ὁ πηνειὸς, θετταλικά. περὶ δὲ πηνειοῦ, καὶ ταῦτα ἐν τοῖς τοῦ Στράβωνος φέρεται. πηνειὸς ἄρχεται ἐκ πίνδου. ἐν ἀριστερᾷ δ' ἀφεὶς Τρίκκην φέρεται περὶ ἄτρακα καὶ Λάρισσαν. καὶ τοὺς ἐν θετταλίᾳ δεξάμενος ποταμοὺς, πρόεισι διὰ τῶν τεμπῶν. καὶ ὅτι διὰ μέσης ῥέει θετταλίας, πολλοὺς δεχόμενος ποταμούς. καὶ ὅτι πηνειὸς φέρεται ἐν ἀριστερᾷ μὲν ἔχων ὄλυμπον, ἐν δεξιᾷ δὲ, ὄσσαν. ἐπὶ δὲ ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ πηνειοῦ, ἐν δεξιᾷ μαγνήτις πόλις ἡ γυρτών. ἐν ᾗ πειρίθοις καὶ ἰξίων ἐβασίλευσαν. ἀπέχει δ' αὐτῶν οὐ πολὺ, πόλις Κραννών. ἧς οἱ πολῖται ἔφυροι ἐτερωνύμως. ὡς καὶ οἱ τῆς γυρτῶνος φλεγύαι. ὅρα δὲ τὴν ἀνωτέρω ῥηθεῖσαν ἄτρακα. ἧς οἱ πολῖται, ἀτράκιοι παρὰ Λυκόφρονι. κἂν ἀντὶ τοῦ ἀτρακίας λύκους (ὃ γράφει ὁ ἐθνικολόγος) ἅρπαγας λύκους γράφουσι τὰ τῶν ἀντιγράφων κοινότερα. Μενεπτολέμους δὲ εἶπεν ὁ ποιητὴς τοὺς περραιβούς. ὡς καὶ τὸν πολυποίτην πρὸ ὀλίγου μενεπτόλεμον. οἱονεὶ στάσιμον ἢ σταθερὸν πολεμιστήν. Τὸ δὲ οἰκία ἔθεντο, περιφραστικῶς ὁ ποιητὴς εἶπεν ἀντὶ τοῦ ᾤκουν. ὥσπερ καὶ τὰ ἔργα ἐνέμοντο ἀντὶ τοῦ εἰργάζοντο. Ἱμερτὸν δὲ τὸν πιταρήσιον, ἀνθρωπίνως εἶπε, καὶ ἔξω μύθου. ἄλλως γὰρ, στυγητός ἐστι καὶ στυγνός, ὡς ἀπορρέων τῆς φρικτῆς στυγός. Τὸ δὲ προΐει ἀντὶ τοῦ προΐησι, παρῳχημένον γὰρ ἀντὶ ἐνεστῶτος κἀνταῦθα κεῖται. Τὸ δὲ συμμίσγεται, καιριωτάτη λέξις ἐστὶν, ὡς δηλοῖ καὶ ἡ μισγάγκεια. περὶ ἧς ἀλλαχόθι ῥηθήσεται. Τὸ δὲ ἀργυροδίνης, οὐ πηνειοῦ μόνον ἐπίθετον, ἀλλὰ παντὸς διαυγοῦς ποταμοῦ, καὶ ἀργυρέαις δίναις, ὅ ἐστι καθαρῷ ῥεύματι διοικουμένου. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ καλλίρροον ὕδωρ, καὶ στυγὸς ὕδατος, ἐκτείνεται ἡ ἄρχουσα τοῦ ὕδατος. εὑρίσκεται δὲ πολλαχοῦ καὶ συνεσταλμένη.

Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοος Τενθρηδόνος υἱός.
Οἳ περὶ πηνειὸν, καὶ πήλιον εἰνοσίφυλλον
Ναίεσκον, τῶν μὲν πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευε.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες δαναῶν, καὶ κοίρανοι ἦσαν.

Μαγνήτων ἦρχε τῶν περὶ πηνειὸν καὶ πήλιον εἰνοσίφυλλον Πρόθοος τενθρηδόνος υἱός. ὃν καὶ μεθ' ἕνα στίχον ἀναλαβὼν, πάλιν φησὶ τῶν μὲν πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευε. καὶ σημείωσαι ὅτι φανερῶς ἐπετήδευσεν ἐνταῦθα κάλλος ὁ ποιητής. τί γὰρ ἄλλο ἐχρῆν μετ' ἔπος ἓν, καὶ τοῦτο σαφέστατον, ἐπαναλαβεῖν τὸν πρόθοον. ἢ πάντως ἵνα δυνηθῇ κατὰ σχῆμα κάλλους εἰπεῖν, πρόθοος θοός. ἤγουν ταχύς. ὅπερ ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ ποιῆσαι οὐκ εἶχεν, οἷα ἐπειγόμενος εἰς τὴν τοῦ ἀνδρὸς γενεαλογίαν, καὶ τὰ ἐφεξῆς. ἐπετηδεύσατο δὲ τὸ ῥηθὲν, ὡς ἂν ἐπεὶ μηδὲν ἄλλο εἶχε περὶ προθόου εἰπεῖν ἐφελκυστικὸν ἀκοῆς, γαργαλίσῃ αὐτὴν ἄλλως, περικαλλεῖ σχήματι ἐπαναστροφῆς. ἐν ᾗ ἡ δευτέρα λέξις ἐπαναστρέφεται, καὶ δι' ἐπανακάμπτει πρὸς τὴν πρὸ αὐτῆς. ὡς γὰρ σαμία μία ναῦς κατά τινα στροφὴν τὸ, μία πρὸς τὸ σαμία. οὕτω καὶ πρόθοος θοός. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ, πάτροκλον. πρόφασιν ὄφασιν. ὅσα τε ἄλλα τοιαῦτα. οἱ δὲ ῥήτορες, καὶ παρονομασίαν τὸ τοιοῦτον σχῆμα καλοῦσιν, ὡς οἱ ὁμηρικοὶ σχολιασταί φασι προφέροντες εἰς ὁμοιότητα καὶ τὸ δημοσθενικόν. πρῶτον μὲν, Ἀμφίπολιν πόλιν ἡμετέραν. Περὶ δὲ πηλίου καὶ πηνειοῦ, πρὸ βραχέων εἴρηται. εἵποντο δὲ τεσσαράκοντα νῆες τῷ προθόῳ. δῆλον δὲ ὅτι οὐ μόνον εὐρωπαῖοι οὗτοι, ἀλλὰ καὶ ἕτεροι ἀσιανοὶ μάγνητές εἰσιν. ὁ γεωγράφος γοῦν μέμνηται τῶν πρὸς τῷ μαιάνδρῳ, καὶ ἄλλοι συχνοί. φάμενοι ὡς μάγνητες, οἱ ἐπὶ μαιάνδρου ποταμοῦ, δελφῶν εἰσιν ἄποικοι. καὶ μαγνησία δὲ πόλις ἐστὶν ἐκεῖσε. τοῦ δὲ κατῳκῆσθαι τῶν ὁμηρικῶν μαγνήτων, σημεῖα καὶ ταῦτα παρὰ τῷ Στράβωνι, δίχα τῶν πρὸ ὀλίγου ῥηθέντων περὶ κραννῶνος καὶ γυρτῶνος. φεραί, πέρας φησὶ τῶν πελασγικῶν πεδίων πρὸς τῇ μαγνησίᾳ. ἃ παρατείνει μέχρι πηλίου, στάδια ἑκατὸν ἑξήκοντα. λέγει δὲ καὶ ὅτι πρόκεινται μαγνήτων, νῆσοι, Σκίαθος. Πεπάρηθος. Σκῦρος. καὶ ἕτεραι. ὁ γοῦν ταύτας εἰδὼς, εἰδείη ἂν καὶ τὴν αὐτῶν περαίαν μαγνησίαν. ἐν δὲ τῷ τοιούτῳ τόπῳ λέγει ὁ γεωγράφος, καὶ ὅτι μάλιστα δὲ ἐν ὀνόματι τουτέστιν ὀνομαστὴ, ἡ σκῦρος διὰ τὴν Λυκομήδους πρὸς Ἀχιλλέα οἰκειότητα. καὶ τὴν τοῦ Νεοπτολέμου ἐκεῖ γέννησιν καὶ τροφήν. ὁ αὐτός φησι καὶ ὅτι τυφλῶς καὶ οὐ γνωρίμως διασαφεῖ ὁ ποιητὴς τοὺς μάγνητας ἐν τῷ εἰπεῖν. οἳ περὶ πη-

νειὸν καὶ πήλιον ναιετάοντα. ὑποδηλῶν δὲ καὶ εἰς ὅσον ὁ ποιητὴς τοὺς παρ᾽ αὐτῷ τούτους μάγνητας ἐστενοχώρησε, λέγει ὅτι μάγνητας τούτους νομιστέον, τοὺς ἐντὸς τῶν τεμπῶν ἀπὸ πηνειοῦ καὶ ὄσσης ἕως πηλίου. ἐπεὶ δὲ καὶ συγκεχύσθαι δοκοῦσιν οἱ μάγνητες, αἰτιᾶται τῆς συγχύσεως ταύτης, μεταστάσεις αὐτῶν καὶ ἐξαλλάξεις καὶ ἐπὶ μίξεις πολιτειῶν. λέγων καὶ ὅτι πολλὰς πόλεις ὁ ποιητὴς ἀριθμήσας ἀπὸ τῆς μαγνήτιδος, οὐδένας τούτων ὠνόμασε μάγνητας. ἀλλ᾽ ἐστενοχώρησε τὸν μαγνητικὸν κατάλογον εἰς τοὺς περὶ πηνειὸν καὶ πήλιον, ὅπερ εἰνοσίφυλλον λέγει. ὡς καὶ περὶ τούτου τὸ ἐν ἰθάκῃ, νήριτον. ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ὁ ἐκ νεφέλης κένταυρος, Μάγνης ἦν, ὡς ἐν τοῖς τοῦ Πινδάρου δηλοῦται. ὃς καὶ μαγνησίαις ἵπποις συναναχρωννύμενος, ἐκ τοιούτου σπέρματος τοὺς ἱπποκενταύρους ἔφηνε. καὶ ὅτι μάγνητες ἐκλήθησαν ἀπὸ ἀνδρὸς ἐπιφανοῦς. μάγνης γάρ φασιν εἰς τῶν αἰολιδῶν, ὑπὸ τὸ Πήλιον ὄρος κτίσας πόλιν, ἀπὸ τῆς γυναικὸς, Μελίβοιαν ἐκάλεσεν. ὕστερον δὲ τὴν πᾶσαν χώραν, Μαγνησίαν. τούτου, ἀλέκτωρ. οὗ αἵμων. οὗ Υπέροχος. οὗ ἔγγονος Τενθρηδὼν ὁ τοῦ ῥηθέντος προθόου πατήρ. Ιστέον δὲ καὶ ὅτι ἐκ τῶν προῤῥηθέντων ἀσιανῶν μαγνήτων, ἡ ἡράκλεια λίθος ἦν. φησὶ γοῦν αἴλιος διονύσιος οὕτω, ἡράκλεια ἡ καὶ μαγνησία. δεκαοκτὼ δὲ πόλεις ἡράκλειαι, ἐξ ὧν μία λυδίας. ὅθεν ὁ ἡρακλεώτης λίθος, ὁ ὑφ᾽ ἡμῶν λεγόμενος μάγνης, ὁ ἐπισπώμενος τὸν σίδηρον.

Ενταῦθα περατώσας Ομηρος τὸν ἑλληνικὸν κατάλογον, ἐπάγει καθιστῶν τὸν λόγον συμπληρωτικῶς. οὗτοι ἄρ ἡγεμόνες δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν. τουτέστιν ἤδη συνεπλήρωσα, ὃ ἐπηγγειλάμην. τὸ, ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω. Σημειῶσαι δὲ ὅτι τὸ, οὗτοι ἡγεμόνες δαναῶν καὶ κοίρανοι, ἀκολούθως τῷ, οἵτινες ἡγεμόνες δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν, συμπεπλήρωται. ἡ μὲν γὰρ πευστικὴ πρὸ τῆς βοιωτίας, ἐρώτησις ἦν, τίνες ἡγεμόνευον ἀχαιῶν. ἡ δὲ μεσιτικὴ συμπλήρωσις, λέγει ὅτι οὗτοι ἡγεμόνες δαναῶν. οἱ ῥηθέντες δηλαδή. συνεξακουστέον δὲ εἰς τὸ, οὗτοι ἡγεμόνες δαναῶν ἦσαν, τὸ, καὶ τοσαῦται αἱ νῆες. ἠρίθμησε γὰρ ἀρχοὺς μὲν, κατὰ τοὺς παλαιοὺς εἰπεῖν, εἰκοσιέξ. νῆας δὲ χιλίας ἑκατὸν ὀγδοηκονταέξ. ὥστε ὁπηνίκα εἴποι τις, ὡς χιλιόναυς ἦν ὁ ἑλληνικὸς οὗτος στόλος ὥς που λέγει ὁ καλέσας τὸν Αγαμέμνονα χιλίαρχον τοῦ πολυῤῥαίστου στρατοῦ, οὐ τὸ πᾶν λέγει. ἀλλ᾽ ἀρκεῖται τῷ πληρεστάτῳ ἀριθμῷ τῇ χιλιάδι. δῆλος δὲ τὸ τοιοῦτον εἴωθε γίνεσθαι. ἢ γὰρ ἐξ ἐλάττονος ἀριθμοῦ εἰς τὸ καὶ πλεῖον καὶ πλῆρες ἀνατρέχει τις, ὡς ὅτε τὴν κρήτην ἐνενήκοντα τυχὸν πόλεις ἔχουσαν, ἐρεῖ ἑκατόμπολιν. ἢ τὰ ἁπλῶς πολλὰ, μυρία εἴπῃ. ἢ ἄλλως, ὁπόταν ἐκ τοῦ πλείονος μὲν μὴ κορυφουμένου δὲ, εἴς τι ποσὸν ἐπίσημον, ὑποκαταβαίη τις εἰς τὸ πληρέστατον. ὡς ἐνταῦθα εἴ τις ἐρεῖ χιλιόναυν στρατὸν, ἀφῆκε σιγᾶσθαι τὰς ἑκατὸν ὀγδοηκονταὲξ νῆας, ἀρκεσθεὶς τῷ τῶν χιλίων ἀριθμῷ. ἐλαττώσας μὲν τὸ ἐν ἀληθείᾳ ποσὸν, οὐ ταπεινώσας δὲ ὅμως οὐδ᾽ οὕτω τὸ πρᾶγμα, διὰ τὸ σεμνὸν τῶν χίλια, πλήρους ὄντος καὶ τελείου ἀριθμοῦ. τούτῳ τῷ λόγῳ καὶ ἡ τοῦ πέλοπος ἐπικράτεια, πελοπόννησος ἐκλήθη. καὶ ταῦτα μὴ νῆσος ἀκριβῶς, ἀλλὰ χεῤῥόνησος οὖσα. ὡς γοῦν ὁ εἰπὼν χιλιόναυν τὸν ῥηθέντα στόλον, οὐκ ἐξέκλινε τὸ παρὰ βραχὺ ἀκριβώσασθαι, οὕτω καὶ ὁ τὴν πελοπόννησον ὀνομάσας, βραχύ τι πρὸς τὸ ἀκριβὲς, καὶ εἰς τὸ πᾶν ἀληθὲς ἐνέλειπεν. οὐ προσλογισάμενος τῶν τεσσαράκοντα σταδίων τὸν ἰσθμὸν, ἀλλὰ διὰ τὴν πέριξ πολλὴν θάλασσαν, ὡς ὅλην νησιζομένην θεωρήσας τὴν τοῦ Πέλοπος. τοιοῦτον δέ τι καὶ παρ᾽ Ηροδότῳ τὸ χρυσοῦ στατήρων δαρεικῶν, μυριάδας τετρακοσίας ἑπτὰ δεούσας ἑπτὰ χιλιάδων. προέκρινε γοῦν στενολογῆσαι διὰ ἐντελοῦς ἀριθμοῦ καὶ βραχείας ἐπισημασίας, ἤπερ καταπεριττεῦσαι χύδην. καὶ εἰπεῖν στατήρων μυριάδας τριακοσίας καὶ χιλιάδας ἐνενήκοντα καὶ τρεῖς. Ιστέον δὲ ὅτι τὸ ῥηθὲν καταστατικὸν, καὶ ἀνακεφαλαιωτικὸν, καὶ συμπληρωτικὸν σχῆμα τὸ, οὗτοι ἡγεμόνες δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν, ἀφορισμὸν οἱ παλαιοὶ ῥήτορες ὀνομάζουσι, λέγοντες καὶ ὅτι συνεκεφαλαιώσατο ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς τὸν κατάλογον, τῶν μὲν εἰρημένων, μνήμην, τῶν δὲ ῥηθησομένων, ἔφεσιν ἐργαζόμενος.

Τίς τ᾽ ἂρ τῶν ὄχ᾽ ἄριστος ἔην, σύ μοι ἔννεπε μοῦσα,
Αὐτῶν, ἠδ᾽ ἵππων, οἳ ἅμ᾽ ἀτρείδῃσιν ἕποντο.
Ιπποι μὲν μέγ᾽ ἄρισται ἔσαν φηρητιάδαο.
Τὰς εὔμηλος ἔλαυνε ποδώκεας, ὄρνιθας ὥς,
Οτριχας, οἰέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας,
Τὰς ἐν πιερίῃ θρέψ᾽ ἀργυρότοξος Απόλλων,
Αμφω θηλείας, φόβον ἄρηος φορεούσας.
Ανδρῶν δ᾽ αὖ μέγ᾽ ἄριστος ἔην τελαμώνιος αἴας,
Οφρ᾽ Αχιλεὺς μήνιεν, ὁ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν,
Ιπποι θ᾽ οἳ φορέεσκον ἀμύμονα πηλείωνα.

Τῷ καταλόγῳ μὲν ἐγχειρῶν, πάσας τὰς μούσας ἀνεκαλέσατο. ἐνταῦθα δὲ θέλων μαθεῖν, εἶτα εἰπεῖν, τίς ὁ κρείττων ἔν τε δαναοῖς, ἔν τε τοῖς αὐτῶν ἵπποις, ὅπερ οὐ μέγα ἦν, μίαν ἐρωτᾷ μοῦσαν. λέγων τίς ἄρα τούτων ὄχ᾽ ἄριστος ἦν, σύ μοι ἔννεπε μοῦσα, αὐτῶν καὶ ἵππων. εἶτα δῆθεν ἡ μοῦσα διὰ τὸ συνεχὲς τοῦ

λόγου

λόγου, τοὺς μὲν ἄνδρας παρεμπτεύσασα, οἳ πρῶτοι κεῖνται ἐν τοῖς, αὐτῶν καὶ ἵππων, καὶ ἐν τοῖς, τίς τούτων ἄριστος ἦν. τῶν δὲ ἵππων γενομένη εἰς οὓς ἡ ἐρώτησις κατέληξε φησίν. ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο. τάς, ὅ ἐστιν ἃς εὔμηλος ἔλαυνε ποδώκεας ὄρνιθας ὥς. ὄτριχας. οἰέτεας. σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας. τάς, ἐν Πιερίῃ θρέψεν ἀπόλλων ἄμφω θηλείας, φόβον ἄρηος φορεούσας. ἀνδρῶν αὖ μέγ' ἄριστος ἦεν τελαμώνιος αἴας, ὄφρ' ἀχιλλεὺς μήνιεν. ὁ γὰρ ἦγεν οὗτος πολὺ φέρτερος ἦεν. ἵπποι θ' οἳ φορέεσκον ἀμύμονα πηλείωνα. ἤτοι τὸν αὐτὸν Ἀχιλλέα. ὤκνησε γὰρ δι' ἀντωνυμίας δηλῶσαι αὐτόν. δῆλος δὲ πάντως, ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι μετὰ τὸν Ἀχιλλέα καὶ τοὺς αὐτοῦ ἵππους, ὁ Αἴας καὶ αἱ ἵπποι τοῦ εὐμήλου, εἰς ἀριστεῖον ἐγκρίνονται. ἀξιοῖ δὲ λόγου τοὺς ἀρίστους τῶν ἵππων, φιλῶς καὶ αὐτοὺς καθὰ καὶ τοὺς ἀριστέας. καὶ καθάπερ τὰ ἐν ὅπλοις διαφέροντα, πολλαχοῦ ἐν λόγῳ τίθεται. δι' Ἀγαμέμνονος θώρακα. σάκος αἴαντος. ἑτέρου τινὸς κυνέην. ἢ ἄλλο τι. τὴν γὰρ Ἀχιλλέως πανοπλίαν, τί χρὴ καὶ λέγειν, τὸ τῆς Ἰλιάδος δαιδάλεον ἔργον; οὕτω καὶ τοὺς κρείσσους τῶν ἵππων, οἷα δή τι καὶ αὐτοὺς ὅπλον φιλοκρινεῖ. εἰ γὰρ λόγου ἄξιος πέλεκυς, τομὸς ὀφέλλων ἀνδρὸς ἐρωὴν, πῶς οὐκ ἂν λόγοις μέλοιτο ἵππος στρατιωτικός; οὐ μόνον ὀχῶν τὸν ἐπιβάτην, ἀλλὰ μονονουχὶ καὶ συνεργαζόμενος τὰς ἀριστείας αὐτοῖς. Καλῶς οὖν περὶ τούτου κρίναντες, οὐδεμίαν ὁδὸν ἤνυον πεζῇ, ἀλλ' ἐφ' ἵππων. οἱ δ' αὐτοὶ καὶ ἱερὸν ἡλίῳ τοὺς ἵππους νομίζοντες, ἔθυον ἵππον ἐκείνῳ. τῷ ταχυτάτῳ φασί, τὸ ἐν ζῴοις τάχιστον. ἡ δὲ ποίησις, οὐκ ὤκνησε τὸν ποσειδῶνα τῷ ἐκεῖθεν ἐπιθέτῳ σεμνύναι. ἵππιος γάρ. καὶ κυριωνυμίαι δὲ μυρίαι φιλοῦσιν ἐκεῖθεν ἐλλάμπεσθαι. δι' ἡ πολυαδομένη ἱπποδάμεια. ὁ ἱπποκόων. ὁ μακεδὼν Φίλιππος. ὁ σοφὸς Ἵππαρχος. ὁ ἱππίας. οὐδ' ὁ Πεισίστρατος. καὶ λοιπαὶ στίχες ὀνομάτων σεμνῶν, ἵπποις ὡς ἂν εἴπῃ τις, ἐπεγγεγραμμένων. καὶ τῶν πολεμικῶν δὲ ταγμάτων τὸ ἐξαίρετον, οἱ ἱππόται ἦσαν. καὶ ταῦτα μὲν μέχρι τοσούτου ἵνα μὴ ὁ πλέων περὶ τῶν ἵππων λόγος, τῆς ἐν σκοπῷ τροχιᾶς τὴν γραφὴν ἀπαγάγῃ. Σημείωσαι δὲ ὅτι μούσας εἰς τὴν καταρχὴν τῆς βοιωτίας ἐρωτήσας, ἐνταῦθα δὲ μοῦσαν, οὐκέτι καὶ ἐν τῷ τρωϊκῷ καταλόγῳ, τοιοῦτόν τι ποιήσει. οὐδὲ ἀξιώσει κατὰ τοὺς παλαιούς, μοῦσαν ἐπὶ τρώων καλεῖν. αἴτιον δὲ, ὅτι ἕλληνες μέν φασιν, ἐφάμιλλοι. Ἕκτωρ δὲ, ἄριστος. τουτέστιν οἱ μὲν ἕλληνες πάντες μεγάλοι τε ἴσοι, ἢ καὶ ἀμφάριστοι τὴν ἀρετήν. διὸ τε χρεία ἦν τῆς ἐκ μουσῶν διακρίσεως καὶ τῆς ἐκεῖθεν ἐπὶ τοῖς ἀχαιοῖς, καὶ τῆς κατ' αὐτοὺς ἀφηγήσεως. ἐπὶ δὲ τῶν τρώων, ἐν οἷς μόνος Ἕκτωρ διεφαίνετο, περιττὸν ἡ τῆς μούσης ἐπίκλησις. ἔτι φασὶν οἱ παλαιοί, ὅτι παρὰ μούσης τὴν ψῆφον ὁ ποιητὴς ἐπάγει, ὅπως μὴ λέγων αὐτὸς, λυπεῖν τινας ἢ χαρίζεσθαι δοκοίη. καὶ ὅτι τὰς εὐμήλου ἵππους προκρίνει, διὰ τὴν παροιμίαν. ἐν ᾗ ἐπικρίνεται ἵππος θεσσαλική. εἰ δὲ πρωτεύουσί φασιν αἱ τοῦ Ἀχιλλέως ὡς ἐκ θεῶν, ἀλλὰ καὶ αὗται θεσσαλὸν ἡνίοχον ἔχουσι. καὶ ὅτι σπέρματα προκαταβάλλει ἐνταῦθα τῇ ἐπὶ τῷ Πατρόκλῳ ἱπποδρομίᾳ, καὶ τῇ ἀριστείᾳ τῶν τοῦ εὐμήλου ἵππων, εἰ μὴ βλαβεῖσαι. εἰ γὰρ δευτερεύουσιν αὗται τῶν τοῦ Ἀχιλλέως, εἰκότως ἐκεῖ τῶν λοιπῶν ἵππων τὸ πρωτεῖον ἐλπισθήσονται ἀποίσεσθαι. Φηρητιάδην δὲ, ἢ μάλιστα τὸν Ἄδμητον λέγει, τὸν φέρητος μὲν υἱὸν πατέρα δὲ εὐμήλου, ἢ καὶ αὐτὸν ἴσως τὸν Εὔμηλον, ὡς ἔγγονον φέρητος, οὗπερ ἡ ἀρχαία ἐξετάθη εἰς τὸ Φηρετιάδης, διὰ μέτρον. ὅπερ καὶ ἐν τῷ μηθώνη γέγονε. καὶ αὐτὸ γὰρ ὡς προείρηται, ἐκ τῆς μεθώνης ὁμοίως ἐκτέτακται. Τὸ δὲ ἔλαυνεν, ἱππευτικὴ λέξις ἁρματηλάταις οἰκεία καὶ τοῖς ἄλλως ἁπλῶς ἱππεύουσι. πλὴν ἐλαύνεται τροπικῶς, καὶ σίδηρος, καὶ τάφρος, καὶ τεῖχος πόλεως, καὶ ἕτερα. Τὸ δὲ ποδώκεας, ἀπίων καὶ Ἡρόδωρος, οὐκ εὐλόγως προπαροξύνεσθαι λέγουσι. Τὰ γὰρ εἰς ύς ὀξυνόμενα, φυλάττοντα ἐν τῇ συνθέσει τὴν αὐτὴν κατάληξιν, ἀναδίδωσι τὸν τόνον. δι' δριμὺς ἄδριμος. τραχὺς ἄτραχυς. μὴ οὕτω δὲ ἔχοντα, ἀλλὰ τρέποντα τὸ τέλος, ἵστανται φασὶν ἐπὶ ὀξείας. δι' ἡδὺς ἀηδής. βαρὺς ἀβαρής. ἠὺς εὐηής. βαθὺς ἀβαθής. οὕτω γοῦν καὶ ὠκὺς ποδώκης. ὥς τε κατ' αὐτοὺς καὶ ἡ ποδώκης ἵππος, ὀξυτόνως ὤφειλε. καὶ τὸ πληθυντικὸν ποδωκέας. Τὸ μέντοι ποδώκης Ἀχιλλεὺς, οὐ παρασαλεύουσιν οἱ ῥηθέντες. ἀλλά φασιν ὅτι τὸ ποδώκης Ἀχιλλεὺς, εἰς ἰδιότητα τοῦ ἥρωος βεβαρυτόνηται. Τὸ δὲ ὄρνιθας ὥς, παραβολὴ μέρος ἐστὶ σχήματος. τὸ πολὺ δὲ τοῦ τάχους παραδεικνύουσιν ὥσπερ ἀλλαχοῦ τὸ ποδήνεμον. δῆλος δὲ ὡς ὄρνιθας ἐνταῦθα λέγει, οὐ τοὺς ἁπλῶς, ἀλλὰ ὠκυπέτας τινάς. κατὰ τὸ, θάσσονας ἱρήκων ἵππους εὔχεται εἶναι.

Τὸ δὲ ὄτριχας, συγκέκοπται μὲν ἐκ τοῦ ὁμοιότριχας. ψιλοῦται δὲ διὰ τὸ ἐπαγόμενον τ'. ὡς καὶ τὸ, ὀτρύνω. καὶ Ὀτρεὺς καὶ ὄτροβος καὶ τὰ ὅμοια. ὅτε δὲ συνέκειτο τοῦ μ' ἐν τῷ, ὁμοιότριχες, τότε διὰ κανόνα ἕτερον, ἐδασύνετο. Τὸ δὲ οἰέτεας, δηλοῖ μὲν τὸ ὁμοέτεας ἤτοι ὁμοχρόνους. συνεκόπη δὲ ὁμοίως καὶ αὐτό. καὶ ὀφεῖλον εἶναι ὀέτεας, ἐμηκύνθη πλεονασμῷ τοῦ ι διὰ μέτρου εὐχρησίαν. καὶ εὐθὺς ἐψιλώθη κανονικῶς καὶ αὐτό. ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι ὅτι εἰ καὶ εὕρηται παρὰ τοῖς ὕστερον ἀττικοῖς θηλυκὸν σχῆμα ἐκ τοῦ ἔτους εἰς ι λῆγον καὶ διὰ τοῦ δ κλινόμενον ὡς δηλοῦσι καὶ αἱ τριακοντούτιδες σπονδαί, ἀλλ' ὁ ποιητὴς ἵππους οἰέτιδας δυνάμενος εἰπεῖν, οἰέτεας λέγει διὰ τὸ ἢ πάντως γράφων τὸ, οἰέτης ἵππος τὸ θηλυκόν. τε διὰ τοῦ εος κλίνων ἰωνικῶς. οἰέτεος γάρ. οὗ αἰτιατικὴ πληθυντική, οἰέτεας. ἔτι κἀκεῖνο σημείωσαι. ὅτι εἰ καὶ οἱ μετ' Ὅμηρον, τὰ εἰς ης ὀνόματα, τὰ ἀπὸ τοῦ ἔτους ὀξύνουσι, καὶ τὴν αὐτὴν κλίσιν καὶ τὸν αὐτὸν τόνον τηροῦσιν εἴτε ἀρσενικῷ γένει, εἴτε θηλυκῷ. δι' ὁ διετὴς τοῦ διετέος. καὶ ἡ διετὴς τῆς διε-

τέος. καὶ οὕτω κατ' αὐτοὺς, ἀναλόγως, οἰέτης οἰέτεος ὤφειλεν εἶναι. καὶ τὸ πληθυντικὸν οἰέτεας, ἀλλ' ὁ ποιητὴς βαρύνει τὰ τοιαῦτα. ὡς δῆλον καὶ ἐκ τοῦ, διζέτε᾽ ἀδμήτην. διὸ καὶ τὸ οἰέτεας ἐνταῦθα, προπαροξυτόνως ἐκφέρει. ἐξηκολούθησε γὰρ κατὰ τοὺς παλαιοὺς τὸ οἰέτης, τῷ, εὐνέτης. γαμέτης. καὶ τοῖς τοιούτοις. ἐν οἷς μόνον τὸ εὑρετὴς ἀπεσημείωται. οἱ δ' αὐτοί φασι καὶ ὅτι ὁμηρικὸν τὸ ποδώκης βαρυτόνως. οἱ μέντοι πρὸ ὀλίγου ῥηθέντες γραμματικοὶ, ἀπηλεγέως κατακρίνουσι τὸ οἰέτεας, ὡς παραλόγως προπαροξυνόμενον. λέγοντες ὅτι τὰ εἰς ός οὐδέτερα δισύλλαβα, ποιοῦντα ἐπιθετικὰ σύνθετα εἰς ης λήγοντα, ἐν ὀξείᾳ τάσει ἔχουσιν αὐτά. γένος εὐγενής. κλέος εὐκλεής. θάλος εὐθαλής. ἐχρῆν οὖν φασὶ καὶ περὶ τὸ ἔτος, ταυτὸ γίνεσθαι. ἀναγινώσκουσι δὲ, καὶ τὸ διζέτε᾽ ἀδμήτην, παροξυτόνως διζετέα ὡς εὐσεβέα. αἴλιος δὲ διονύσιος, ἐν ᾧ συνέθετο λεξικῷ, φησί, διέτης τριέτης πεντέτης καὶ πάντα τὰ ὅμοια, βαρύνουσιν ἀττικοί, προφέροντες τῷ τόνῳ ὡς εὐεργέτης. Ἡρωδιανός δὲ τοῖς ἀπηλεγέως ὡς ἐρρέθη κατακρίνουσι συνδιαγνωμονῶν, λέγει ὅτι οἱ μὲν τὸ διετὴς, ὀξυτόνως προηνέγκαντο. οἱ δὲ, βαρυτόνως. ὁ μέντοι λόγος ἀπαιτεῖ ὀξυτόνως λέγειν. ἐπεὶ πᾶν εἰς ός οὐδέτερον δισύλλαβον, ἐπὰν τὸ κατὰ τὴν παρατέλευτον μεμελέτηται διὰ τοῦ ε εἶναι, ἡνίκα ἂν συντεθῇ, εἰς ης λήγει καὶ ὀξύνεται. οἷον σθένος, ἀσθενής. βέλος πολυβελής. οὕτως οὖν καὶ ἔτος διετὴς, καὶ τὰ ὅμοια. ὅτι δὲ διάφορα καὶ ἄλλα οἱ ἀττικοὶ παρὰ τὴν ἀνάλογον συνήθειαν τονοῦσι, δῆλον καὶ ἐκ τοῦ τροπαῖον, ὃ κοινῶς τρόπαιον λέγεται. καὶ ἐκ τοῦ ἑτοῖμον. καὶ ἐρῆμον. καὶ ἐκ τοῦ ὁμοῖος, τὸ γὰρ κοινὸν ὅμοιος, ἐν προπερισπάσει. οἱ δ' αὐτοὶ, καὶ βδέλυρος λέγουσι. καὶ πόνηρος καὶ μόχθηρος. ἔξω ἀναλογίας. πᾶν γὰρ εἰς ρός λῆγον παρώνυμον παρεσχηματισμένον τοῖς γένεσιν, ὀξύτονόν ἐστι καθ' Ἡρωδιανόν. διό φησιν, εἰ καὶ πόνηρος μὲν καὶ μόχθηρος βαρυτόνως ἐπὶ τῶν ἐπιπόνων καὶ ὑπομενετικῶν, πονηρὸς δὲ καὶ μοχθηρὸς ἐπὶ τῶν κατὰ ψυχὴν φαύλων, ἀλλὰ τοῦτο οὐκ εὖ. εἰ γὰρ πόνος καὶ μόχθος τὰ πρωτότυπα, εὐλόγως πονηρὸς καὶ μοχθηρὸς, τὰ τούτοις παρακείμενα, κἂν διαφόρων ἔχηται σημασιῶν. ἵνα ᾖ ἀνάλογα τῷ κάματος καματηρός. ὄλισθος ὀλισθηρός. βλάβη βλαβερός. κράτος κρατερός. τονωτέως δὲ διαφόρου ἀττικῆς καὶ τὸ, ἰδὲ καὶ λαβὲ, ἀντὶ τοῦ ἴδε καὶ λάβε κατὰ συνεκδρομὴν τοῦ εἰπὲ ἐλθὲ εὑρέ.

Τὸ δὲ σταφυλῇ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας, δηλοῖ μὲν τὰς ἰσήλικας. ἔχει δὲ ἔλλειψιν τοῦ ὡς παραβολικοῦ ἐπιρρήματος. ὤφειλε γὰρ εἶναι, ὡς σταφυλῇ. ἵνα λέγῃ αὐτὰς οὕτως ἴσας ἀλλήλαις τὸ μῆκος εἰς τὴν κατ' ἐπίπεδον στάσει, ὡς ἐὰν σταφυλῇ ἐξισώθησαν. ἔστι δὲ ἡ σταφύλη βαρυτόνως ὡς ἡ κοτύλη, πρὸς διαστολὴν τῆς ὀξυτόνου ὀπώρας, τεκτονικὸν ἐργαλεῖον, ἐξισάζον τὰ ὑποκείμενα. καί φασιν οἱ ἀκριβέστεροι, λαξοϊκὸν, ἤτοι λιθοξοϊκὸν καὶ λαξευτικὸν διαβήτην εἶναι, μὴ σταφύλην. ὃς ἅμα πλάτος καὶ ὕψος μετρεῖ. ὁ δὲ ἕτερος φασὶ διαβήτης, μόνον πλάτος. ἦσαν οὖν φασὶν αἱ τοῦ εὐμήλου ἵπποι, ἄμφω ἴσαι τὸν νῶτον, ὡς σταφύλῃ τοιαύτῃ μετρεῖσθαι. ῥηθήσεται δὲ περὶ ταύτης καὶ μετ' ὀλίγα. ἱστέον δὲ νῦν καὶ ὅτι Πτολεμαῖος ὁ Ἀσκαλωνίτης ἐν τῷ περὶ τῆς ἐν Ὀδυσσείᾳ προσῳδίας, εἰπὼν κεῖσθαι τὴν λέξιν ταύτην ἐπὶ τῆς καθιεμένης μολύβδου παρὰ τῶν τεχνιτῶν, λέγει καὶ ὅτι τὸ, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας, βαρύνεται ὡς Νιόβη. ἔστι γάρ φησιν οὐχ ὅμοιον τῷ, συκῆ. τοῦτο μὲν γὰρ, διαιρεῖται σύκεη. ἐκεῖνο δὲ οὐ διαιρεῖται. λέγει δὲ ὁ Πτολεμαῖος τοῦτο, διὰ τὸ μὴ δὲ τὴν ὀπώραν τὴν σταφυλὴν, δεῖν ὀξύνεσθαι, ἀλλὰ περισπᾶσθαι. οἷα τῶν τοιούτων εἰς λη θηλυκῶν ἃ παραλήγεται τῷ υ, περισπωμένων κατὰ Ἡρακλείδην. φάμενον, ἡμαρτῆσθαι παρὰ τοῖς ἑλληνίζουσι, τὸ σταφυλὴ ὀξυνόμενον. ὅσα γοῦν τοιαῦτα παρατελευτῶνται τῷ υ, περισπῶνται. καὶ λέγει καὶ κανόνα τινὰ εἰς τοῦτο ἐκεῖνος.

Τὸ δὲ ἐν πηρείῃ, ἀμφιβέβληται. τινὰ μὲν γὰρ ἀντίγραφα, διὰ διφθόγγου τὴν ἄρχουσαν ἔχουσι. τὴν δὲ παραλήγουσαν, διὰ μόνου διχρόνου. αἰτία δέ τις, οὐ παραδέδοται τῆς τοιαύτης γραφῆς. ἐν δὲ ἑτέροις, ἡ μὲν ἀρχὴ τὸ η ἔχει. ἐν διφθόγγῳ δὲ ἡ παράληψις γίνεται. καὶ εὕρηται οὕτω καὶ ἐν τῇ κατὰ στοιχεῖον συλλογῇ τῶν ἐθνικῶν. ἔνθα κεῖται ὅτι πήρεια, χωρίον θετταλικόν. ὅπερ τυχὸν, ἐλῶδες ἦν καὶ ἀγαθὸν τρέφειν ἵπποις. ἀπόλλων δὲ, τὰς εὐμήλου ἔθρεψεν ἵπποις, ὡς νομεύς. καὶ ὡς θητεύσας φασὶ τῷ ἀδμήτῳ, ἢ κατὰ ἔρωτα, ἢ ἐξ ἀνάγκης τοῦ διὸς, οἷα πεφονευκὼς τοὺς κύκλωπας. οὐ τοὺς ἐν Ὀδυσσείᾳ. ἑτέρους δὲ δηλαδὴ, περὶ ὧν προγέγραπται. εἰ δὲ ὡς εἴρηται ἔθρεψεν ἀπόλλων, οὐκ ἄρα μόνον ἀπόλλυσιν ὥσπερ καὶ προδεδήλωται. ἀλλὰ καὶ μάλιστα ζωογονεῖ, λάμπει, καὶ θάλπει, ὡς οὔλιος, ὅ ἐστιν ὑγείας ποιητικὸς, καθὰ καὶ αὐτὸ προείρηται. θήλειαι δὲ ἦσαν αἱ ῥηθεῖσαι ἵπποι, ὡς καὶ ἡ βασιλικὴ αἴθη. καὶ ὅσα τις ἐρεῖ πρὸς ἔπαινον ἐκείνης, ἁρμόττει καὶ ταύταις. οὐ γὰρ σκορακιστέον τὰ θήλεα τῶν ζώων, ὡς μὴ χρηστὰ εἰς ἔργον. οἱ δὲ παλαιοὶ ἐνταῦθά φασιν. ὅτι ἐπειδὴ ἱκανὸν πρὸς νίκην τὸ ἱππικὸν, οὐ μόνον ἄρρενας, ἀλλὰ καὶ θηλείας ἤγαγον εἰς τροίαν οἱ ἀχαιοί. οὐ μόνον ἀφθονίας τοῦ γένους χάριν, ἀλλὰ καὶ ὅπως οἱ ἄρρενες ῥυθμίζοιντο μὴ διχοστατεῖσθαι, ἔστι γὰρ μάλιστα αἰσθανόμενον ὁ ἵππος, διά τε τὸ μὴ χρεμετίζειν ἐν τοῖς λόχοις. οἱ αὐτοὶ δὲ, κἀκεῖνό φασι. περὶ τοῦ ὄτριχας οἰέτας σταφύλῃ τὸν νῶτον ἐΐσας, ἄμφω θηλείας, φόβον ἄρεος φορεούσας. ὅτι συντόμως πάσας ἵππων διαφορὰς περιέλαβε. διαφέρουσι γὰρ ἀλλήλων ἵπποι, ἡλικίᾳ. χροιᾷ. μεγέθει. γένει. δυνάμει. ὧν ἡλικίαν μὲν δηλοῖ, τὸ, οἰέτεας. χροιὰν δὲ, τὸ, ὄτριχας, μέγεθος δὲ, τὸ σταφύλῃ ἴσας. ὅπερ τινὲς οὐ διαβήτην τὸν ἀνωτέρω ῥηθέντα, ἐνόησαν, ἀλλὰ στάθμην. ἥτις φασὶν ἐστὶ σχοινίον λεπτὸν χριόμενον μίλτῳ ἢ μέλανι, ᾧ συγχρώμενοι,

ἀπορ

ἀτρεβοῦσι τὰ ξύλα. καὶ οὕτω μὲν ἡ σταφύλη, ἡλικίαν δηλοῖ. γένος δὲ τὸ ἄμφω θηλείας. δυνάμεως δὲ, τὸ, φόβον ἄρηος φορεούσας. λέγει γὰρ δεινάς αὐτὰς εἶναι τρέπεσθαι περὶ πόλεμον. ἀλλαχοῦ μὲν γὰρ, ἵππων ἀρετὴν ἐκτιθέμενος, δεξιοὺς εἶπεν εἶναι διώκειν, καὶ αὖθις ἐν καιρῷ φέβεσθαι, ἤτοι φεύγειν. ἀταράχως δηλαδή. ἐνταῦθα δὲ τῷ τοῦ φόβου ὀνόματι ἤτοι τῆς ἐν δέοντι φυγῆς, ἀφῆκε κατὰ λόγον συντομίας, συννοεῖσθαι καὶ τὸ διώκειν. ὁ δὲ ῥηθεὶς φόβος, καὶ ταχυτῆτα ἵππων ἔοικε δηλοῦν, ὡς πολλῶν τὰς ταχείας ἵππους λεγόντων φεύγειν. ὅ ἐστι συντόνως τρέχειν. οἷα τῶν φευγόντων, μάλιστα τὸν δρόμον ἐπιτεινόντων, ὡς δηλοῖ καὶ παροιμία ἡ ἐπ' ἀνθρώπων λέγουσα, θεῖν τὸν περὶ ψυχῆς. ὁποῖόν τι καὶ παρὰ Ἡροδότῳ δηλοῖ τὸ, περὶ τοῦ παντὸς ἤδη δρόμον θέοντες. καὶ αὐτὸ γὰρ ἐπὶ ἀνθρώπων τὸν περὶ ψυχῆς δρόμον ἐμφαίνει. τινὲς δὲ τὸ, φόβον ἄρηος φορεούσας, εἶπον ἀντὶ τοῦ ἀπτοήτως φευγούσας. ἕτεροι δὲ, τὰς μὴ φοβουμένας. ὡς γὰρ λύπην φέρειν τὸ μὴ λυπεῖσθαι, οὕτω καὶ φόβον φέρειν, τὸ μὴ φοβεῖσθαι. ἄλλοι φόβον ἄρηος, τὸν ἐκ σιδήρου καυτῆρα ἐνόησαν. ἄρης γὰρ καὶ ὁ σίδηρος. ἵνα λέγῃ ἐγκεκαῦσθαι αὐταῖς ἀπὸ σιδήρου σφραγῖδα. ἤρεσε δέ τισι, καὶ δόρυ ἐνταῦθα εἰπεῖν τὸν τοῦ ἄρηος φόβον, ὡς δόρατος ἐγκεκαυμένου αὐταῖς εἰς ἐπίσημον. ὅρα δὲ ὅτι περὶ μὲν τὰς εὐμήλου ἵππους, πλέον ἀπησχόλησεν ἑαυτὴν ἡ μοῦσα. τὰς δὲ τοῦ Ἀχιλλέως, ἐν ὀλιγίστῳ ἐσέμνυνε, παῦρα μὲν εἰποῦσα μάλα δὲ λιγέως. ὡς γὰρ Ἀχιλλεὺς πολὺ φέρτερος ἀνδρῶν, οὕτως οἱ αὐτοῦ ἵπποι φέρτεροι δηλαδὴ τῶν λοιπῶν ἵππων. εἰ καὶ ὁ ποιητὴς ἐνέλειψε τοῦτο εἰπεῖν, διὰ τὸ πάντη σαφές. ἢ καὶ διὰ τὸ εὐλόγως ὑπονοεῖσθαι, ὡς ὁ εἰς πᾶν ἀμύμων Ἀχιλλεὺς, καὶ οὐχ ἄριστος, ταυτὸν δ' εἰπεῖν καὶ μέγ' ἄριστος, ἀνάλογον ἂν ὡς εἰκὸς ἐχρῆτο καὶ ἵπποις, οἳ οὐκ ἂν ᾔσχυνον αὐτὸν τὴν ἀρετήν. ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι ὅτι βραχὺς ἔπαινος, ἀντισηκῶσαί ποτε δύναται πρὸς πλατὺ ἐγκώμιον. οὐ γὰρ οὕτω σεμνὰ τὰ πολλὰ τὰ ἐπὶ ταῖς εὐμήλου ἵπποις, ὡς ὁ ἐπίτροχος οὗτος ἔπαινος τῶν Ἀχιλλέως ἵππων. παραφράζοντα γὰρ τὸ τοῦ Εὐριπίδου εἰπεῖν, οὐ ποικίλων δεῖ τῷ αὐτόθεν μέγα, ἑρμηνευμάτων. καὶ ἄλλως δὲ, τούτοις μὲν, ὁ ἐπιὼν διαδείξει καιρός. ὥστε οὐ χρὴ νῦν πολυλογεῖν ἐπ' αὐτοῖς. αἱ τοῦ εὐμήλου δὲ, οὐ πάνυ τι φανητιάσουσι. διὸ ἐδέησεν ἐπὶ πλέον ἐνταῦθα συστῆσαι αὐτάς. οὕτω καὶ τὸν Αἴαντα, ἐν τῷ καταλόγῳ πάντη ἀσεμνολόγητον εἴασε, καὶ τὸν Ὀδυσσέα. αὐτὰ γὰρ ἐν τοῖς ἑξῆς τὰ μεγάλα ἔργα σεμνυνεῖ τοὺς ἥρωας. ὅτι δὲ οὐ τέθριππον ἀπήρτιζον αἱ καλαὶ ἵπποι τοῦ εὐμήλου, ἀλλὰ δύο μόναι αὗται ἦσαν, δηλοῦται ἐν τῷ, ἄμφω θηλείας. ὅρα δὲ καὶ ὅτι οὐκ εὐθὺς μετὰ τὰς ἵππους εὐμήλου, ἔθετο τὰς τοῦ Ἀχιλλέως, ἀλλὰ μεσολαβήσας τὸν Τελαμώνιον καὶ τὸν Ἀχιλλέα, εἶτα τὰς αὐτοῦ ἵππους ἐξεφώνησε. τοῦτο δὲ, καὶ σχῆμα καινότερον ἐποίησε, καὶ εὐκρίνειαν δὲ εἰργάσατο τῇ συνεχείᾳ τοῦ λόγου. παρέθετο γὰρ τῷ περὶ Ἀχιλλέως λόγῳ, τὰς αὐτοῦ ἵππους. πεποίηκε δὲ καὶ συντομίαν τῇ ἐλλείψει, ὡς πρὸ ὀλίγου γέγραπται. οὕτω δὲ παρωνύμως καὶ τὰ εἰς τροφὴν ἵππων ὁ Ἀχιλλεὺς, ὥστε καὶ κριθαὶ ἀχίλλειαι λέγονται, ὁποίας ἂν ἤσθιον οἱ Ἀχιλλέως ἵπποι. ὥσπερ δὴ καὶ σπόγγος Ἀχίλλειος, λεπτότατός φασι καὶ πυκνότατος καὶ ἰσχυρότατος. ὃν ὑπὸ τὰ κράνη καὶ τὰς κνημῖδας ἐτίθεσαν. ὃς καὶ ἧττον πληγεὶς, ποιεῖ φασι ψόφον. σπανιώτατοι δὲ οἱ τοιοῦτοί φασι γίνονται. λέγεται δὲ καὶ ἐν Μιλήτῳ κρήνη εἶναι, ἥτις Ἀχίλλειος ἐκαλεῖτο. ἧς τὸ μὲν ῥεῦμα, γλυκύτατον. τὸ δ' ἐφεστηκὸς, ἁλμυρόν. ἀφ' ἧς καὶ περιρράνασθαί φασι τὸν ἥρωα οἱ Μιλήσιοι, ὅτε ἀπέκτεινε Στράμβηλον τὸν τῶν Λελέγων βασιλέα. οὗ μνεία καὶ ἐν τοῖς κατὰ τὸν Λυκόφρονα. Ἱστέον δὲ ὡς εἴγε τῷ γλυκεῖ ἐφέστηκεν ὡς ἐρρέθη προσεχῶς τὸ ἁλμυρὸν, καινὸν οὐδὲν, καὶ τὸν Τιταρήσιον ἐπιτρέχειν ἄμικτον τῷ Πηνειῷ, δίκην τὸ ἐλαιῶδες. ὡς ἐν τοῖς εἰς τὴν Βοιωτίαν γέγραπται. οὕτω δὲ καὶ ἐν τῇ νήσῳ Τήνῳ κρήνη λέγεται εἶναι, ἧς τῷ ὕδατι οἶνος οὐ μίσγεται. Τὸ δὲ μέγα ἄριστος, ταυτὸν τῷ πρὸ μικροῦ ῥηθέντι τῷ, οὐχ ἄριστος. ἴσως δὲ πλεῖόν τι τούτου ἐκεῖνο δηλοῖ. διὸ ζητήσας τὸν οὐχ ἄριστον καὶ μαθὼν μέγ' ἄριστον εἶναι τὸν Αἴαντα, ὡς καὶ μέγ' ἀρίστας ἵππους τὰς τοῦ εὐμήλου, οὐκ ἠξίωσε τὸν Ἀχιλλέα οὕτω καλέσαι, ἀλλὰ πολὺ φέρτατον. ὡς τοῦτο ὂν τὸ οὐχ ἄριστος. δοκοῦσι δὲ καὶ οἱ τοῦ Ἀχιλλέως ἵπποι τοῦτο ἔχειν. ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸ φορέεσκον ἤτοι ἐφόρουν καὶ ἔφερον, ἐπὶ ἐμψύχου ἐνταῦθα κεῖται. τοῦ Ἀχιλλέως δηλαδή.

Ἀλλ' ὁ μὲν, ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι
Κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
Ἀτρείδῃ. λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης
Δίσκοισιν τέρποντο, καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες,
Τόξοισί θ'· ἵπποι δὲ παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος
Λωτὸν ἐρεπτόμενοι, ἐλεόθρεπτόν τε σέλινον
Ἕστασαν. ἅρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κεῖτο ἀνάκτων
Ἐν κλισίῃς. οἱ δ' ἀρχὸν ἀρηΐφιλον ποθέοντες,
Φοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατὸν, οὐδ' ἐμάχοντο.

Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν ὡσεί τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο.
Γαῖα δ' ὑπεστονάχιζε Διῒ ὡς τερπικεραύνῳ
Χωομένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωεῖ γαῖαν ἱμάσσῃ
Ἐν Ἀρίμοις. ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς.
Ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα στοναχίζετο γαῖα
Ἐρχομένων. μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.

Ἐν μὲν τοῖς ἑξῆς, ἀπομηνίσαι τὸν Ἀχιλλέα ὁ ποιητὴς ἐρεῖ, τουτέστιν ἀποθέσθαι τὴν μῆνιν. ἐνταῦθα δὲ εἰπὼν ὅτι ἐν νήεσσιν ἔκειτο ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι, τὴν ἐπιμονὴν δηλοῖ τῆς μήνιδος. κεῖται γοῦν ἡ ἀπὸ πρόθεσις, ἀργή. ὡς καὶ ὅτε τὶς λέγει ἀπομνημονεύειν χαλεπός, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἀπομνημόνευμα. οὕτω δὲ καὶ τὸ ἀπαντᾶν, ἀδιάφορον πρὸς τὸ ἀντᾶν. καὶ τὸ αὖθις ἀπαμύνασθαι ἀντὶ τοῦ ἀμύνασθαι. ὅμοιον δὲ καὶ τὸ ἀπέχθεσθαι. περιττὴ δὲ ὁμοίως ἡ πρόθεσις καὶ ἐν τῷ ἀπ' οὐρανόθεν καὶ ἀπὸ νόσφι. ὅτι δ' ἐνταῦθα τὸ ἀπομηνίσαι, ταυτόν ἐστι τῷ μηνίσαι, δῆλον ἐξ Ὁμήρου, εἰπόντος ἀνωτέρω μέγ' ἄριστον Αἴαντα εἶναι, ὄφρ' Ἀχιλλεὺς μήνιε, καὶ ἐπαγαγόντος τὸ ἀπομηνίσας ταυτὸν ὂν τῷ μηνίσας. φαίνεται δὲ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ καταπυκνώσας τὸν λόγον τῇ τοῦ Ἀχιλλέως μνήμῃ, ὅς γε καὶ νῦν μάλιστα μνείαν ἔχει αὐτοῦ, καὶ τῶν περὶ αὐτόν. λέγων ὅτι λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης, ὅ ἐστιν αἰγιαλῷ, διὰ τὴν ἐκ πολέμου ἀργίαν, δίσκοισι τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες, τόξοισί τε. ἵπποι δὲ παρὰ ἅρμασιν οἷσιν, ἤγουν ἰδίοις, ἕκαστος λωτὸν ἐρεπτόμενοι ἐλεόθρεπτόν τε σέλινον, ἕστασαν. ἅρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κεῖτο ἀνάκτων ἐν κλισίῃς. οἱ δ' ἀρχὸν ἀρηΐφιλον ποθέοντες, φοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατὸν, οὐδ' ἐμάχοντο. καὶ ὅρα τὸ ἀρχὸν ποθέοντες, ὡς οὐ μόνον ἐπὶ τεθνεῶτος ἀρχηγοῦ λέγεται, καθὰ ἐπὶ Πρωτεσιλάου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ζῶντος. οὕτω γοῦν καὶ Φιλοκτήτην ἐπόθουν οἱ αὐτοῦ, καὶ τὸν Ἀχιλλέα οἱ περὶ αὐτόν. Δίσκοι δὲ ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ, λίθοι στρογγύλοι οὓς χειριζόμενοι ἔρριπτον εἰς μῆκος οἱ γυμναζόμενοι. εἰ δὲ ἦν ἐκ σιδήρου, σόλος ὁ τοιοῦτος ἐλέγετο. γίνεται δὲ δίσκος ἀπὸ τοῦ δίκω τὸ βάλλω καὶ ἀφίημι, πλεονασμῷ τοῦ σ. ἐκ τούτου δὲ καὶ δίκτυον τὸ κατὰ ὑγροῦ ἀφιέμενον, ὡς καὶ βόλος ἀπὸ τοῦ βάλλειν. αἰγανέα δὲ, εἶδος ἀκοντίου ἐλαφροῦ, παρὰ τὸ ἄγαν ἵεσθαι ἤτοι πέμπεσθαι. ἢ διὰ τὸ δεξιὸν εἶναι εἰς θήραν αἰγῶν κατὰ τοὺς παλαιούς. οἵ φασι καὶ ὅτι αἰγανέα, ἧς ἡ ἀγκύλη ἐξ αἰγείου δορᾶς. λέγουσι δὲ ἀγκύλην, τὴν τῆς αἰγανέας λαβήν. κεῖται δὲ ὁ στίχος οὗτος καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἐπὶ τῶν μνηστήρων. διὸ καὶ λέγουσιν ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ ἐπαινοῦντες τὴν τοιαύτην γυμναστικὴν, ὅτι χρὴ τοὺς εἰωθότας κινεῖσθαι, μὴ ἀγυμναστεῖν. οὐ γοῦν ἂν λοιμώξαιεν. καὶ μετ' ὀλίγα. ὅτι εἴγε καὶ μνηστῆρες γυμνάζονται. καὶ τὰ ἑξῆς. σημειῶσαι δὲ ὅτι ὥσπερ εἶδος ἀκοντίου ἡ αἰγανέα. οὕτω καὶ σίγυμνος παρὰ Λυκόφρονι. καὶ γαῖσος ἢ γαῖσον, δόρυ ὁλοσίδηρον παρὰ Παυσανίᾳ. ἢ ἐμβόλιον ὁλοσίδηρον. καὶ ἡ ἀγκύλη δὲ, ἀκόντιόν ἐστί τι. ὅθεν καὶ οἱ ἀκοντισταὶ, ἀγκυλισταί. ἀπ' αὐτῆς δὲ καί τι ἑκηβόλον μεσάγκυλον παρωνόμασται ὡς δηλοῖ παρ' Εὐριπίδῃ τὸ, πρῶτα μὲν τόξοισι καὶ μεσαγκύλοις σφενδόναις θ' ἑκηβόλοις. ἴσως δὲ πολυωνυμίας λόγῳ ταυτόν ἐστιν ἀγκύλην εἰπεῖν, καὶ μεσάγκυλον, τὸ δὲ ῥηθὲν σίγυμνον, σίγυννον ἕτεροι γράφουσιν. ὡς Ἀπολλώνιος. σιγύννους ἰθὺς ἀνασχόμενοι. καί φασιν ἀσπιδίσκια, ἤγουν μικρὰ πελτάρια τὴν λέξιν ἀλλαχοῦ σημαίνειν. ἐνταῦθα δὲ δόρατα ὁλοσίδηρα. καὶ εἰς μὲν σημασίαν εὖ σφυρηλατοῦσιν αὐτά, λέγοντες καὶ Κυπρίων γλώσσης εἶναι. βάπτουσι δὲ εἰς ἐτυμολογίαν οὐ μαλθακήν. φάμενοι συνίκαινά τινα εἶναι αὐτὰ, ὡς δεξιὰ εἰς τὸ σύας καίνειν. ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι ἀγκύλη, οὐ μόνον ἡ ἀνωτέρω ῥηθεῖσα, ἀλλὰ καὶ ἡ καμπὴ τοῦ ἀγκῶνος. καὶ ποτηρίου γένος χρήσιμον εἰς κοττάβους, παρὰ τὸ ἀγκύλον τὸ ἐπικαμπὲς, καὶ στρεβλὸν, καὶ σκολιὸν, καὶ ἐπικεκλασμένον. ἠγκύλουν γάρ φασι τὴν δεξιὰν οἱ τοὺς κοττάβους ποιούμενοι, κυκλοῦντες αὐτήν. οὓς δὴ κοττάβους ἀγκυλητοὺς Αἰσχύλος ἔφη, ὁμωνύμως δόρασιν. ἅπερ ἀγκυλητὰ καὶ μεσάγκυλα ἐκάλουν, ἀπὸ χειρός φασι δεξιᾶς. χρῆσις δὲ καὶ κοτύλης, παρά τε Βακχυλίδῃ ἐν τῷ, εὖτε τὴν ἀπ' ἀγκύλης πίνουσι. καὶ παρὰ Κρατίνῳ ἐν τῷ, πιεῖν δὲ θάνατος οἶνον ἂν ὕδωρ ἐπῇ. καὶ ἑξῆς ἕως τοῦ, πίνουσ' ἀπ' ἀγκύλης. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου ἀγκύλου, καὶ ὁ ἀγκυλομήτης. τίς δὲ ὁ κότταβος, δηλοῦσι σὺν ἄλλοις καὶ οἱ σχολιασταὶ τοῦ κωμικοῦ. Τὸ δὲ ἱέντες, πρὸς ἀκρίβειαν ἐννοίας κεῖται. οὐ γὰρ ἁπλῶς οἱ περὶ τὸν Ἀχιλλέα δίσκοις τέρπονται καὶ αἰγανέαις καὶ τόξοις, ἀλλὰ ἱέντες ἐτέρποντο. τουτέστι πέμποντες. γενικῶς δὲ ἡ λέξις αὐτοῖς ἁρμόττει. δίσκος τε γὰρ, ἐκ τοῦ δίκειν ὅ ἐστιν ἀφιέναι καὶ βάλλειν, καὶ αἰγανέα, παρὰ τὸ ἄγαν ἵεσθαι. καὶ ἰὸς δέ ποτε, ὁ ἐκ τόξου ἱέμενος. Λωτὸς δὲ νῦν, οὐχ οἷος ἐν Ὀδυσσείᾳ ὁ γλυκὺς καὶ ἀνθρώπων ἐπαγωγός. βοτάνη δὲ λειμωνιὰς ἵπποις εὐπρόσιτος. καὶ οὗτος μὲν ὁ λωτὸς καθὰ καὶ ὁ ἐν Ὀδυσσείᾳ, διὰ τοῦ ω μεγάλου ἔχει τὴν ἄρχουσαν. ὁ δέ γε διὰ τοῦ ο μικροῦ, ὁποῖος ὁ δηλούμενος ἐν τῷ, λωτοῦ κατὰ πνεύματα μέλπει, συστέλλει τὴν ἄρχουσαν παρά τισι. καὶ δηλοῖ καλαμίσκους τινὰς, ἐξ οὗ καὶ λώταξ λώταγος ὁ περὶ τοιοῦτον λωτὸν πονούμενος. Τὸ δὲ ἐρεπτόμενοι, ἐπὶ ἀλόγων κυρίως, ἢ κατὰ ὀνοματοποιΐαν τινὰ, ἢ μᾶλλον ἀπὸ τοῦ ἔρας ἤτοι τῆς γῆς, ἵνα ᾖ ἐρέπτεσθαι, τὸ ἀπὸ τῆς ἔρας πάσασθαι καὶ φαγεῖν. σημαίνει δέ τι καὶ

ἑτεροῖον

ἑτέροιον ἡ λέξις, ἐν τῷ, ποταμὸς γαῖαν ὑπέρεπτε ποδοῖιν. ἤγουν ὑπέσυρεν, ὡς οἱ ὑποτιθέντες τὴν ὑπὸ τοῖς ποσὶν ἰλὺν ἐπὶ συμποδισμῷ ἥρωος. Τὸ δὲ ἐλεόθρεπτον σέλινον, τρόπος ἐστὶν ἐτυμολογικός. σέλινον γὰρ σύγκειται ἀπὸ τοῦ σεύεσθαι ἐν ἕλει, ἤγουν ὁρμᾶσθαι καὶ αὔξεσθαι ἐν διύγρῳ τόπῳ. τοιοῦτος γὰρ τὸ ἕλος. εἰ γοῦν τὸ σέλινον σεύεται ἐν ἕλει, εἴη ἂν ἀληθῶς ἐλεόθρεπτον ὡς ἐπὶ ἕλους τρεφόμενον. ἔστιν οὖν ἐτυμολογία σελίνου, τὸ ἐλεόθρεπτον. ἄλλο δέ φασι τὸ ἕλειον σέλινον τοῦτο, παρὰ τὸ πετροσέλινον. στραγγουριῶσι δὲ συμβάλλεται, καὶ ὠφελεῖ τοὺς ἀργοῦντας τῶν ἵππων. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν ἕλος δασύνεται, ἀφ' οὗ καὶ οἱ εἵλωτες. τὸ μέντοι ἐλεόθρεπτον, ψιλοῦται διὰ κανόνα λέγοντα ὅτι, τὸ ε πρὸ τοῦ λ τῆς τρίτης συλλαβῆς καθαρευούσης, ψιλοῦσθαι θέλει. Τὸ δὲ ἕστασαν, δασύνεται ὡς συγκοπὲν ἀπὸ τοῦ ἑστήκεσαν. πεπυκασμένα δὲ ἅρματα, τὰ ἐσκεπασμένα ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φανήσεται, ἵνα μὴ καπνῷ ἀφνίζωνται, ἢ ἀναπιμπλῶνται κόνεως. τὸ δὲ ἵπποι ἕστασαν καὶ ἅρματα ἔκειτο. καὶ λαοὶ ἐφοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα, ἔχουσί τι ἀστατότητος καὶ αὐτά. εἴπερ ὁ μὲν ποδώκης καὶ ποδάρκης Ἀχιλλεὺς κεῖται, ὥσπερ καὶ τὰ ἅρματα. ἵπποι δὲ ἵστανται καὶ λαοὶ φοιτῶσι κατὰ στρατὸν, τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ πολεμεῖν περιιόντες, καὶ τὴν παράταξιν θεώμενοι. Τὸ δὲ ἀνάκτων, ἀντὶ τοῦ δεσποτῶν. οὐ γάρ ἐστιν ἐν τῷ, ἅρματα ἀνάκτων, κυριολεκτηθῆναι τὴν λέξιν ἀναμφιλέκτως ἐπὶ μόνων βασιλέων. τοιούτου δὲ ἄνακτος χρῆσις, καὶ ἀλλαχοῦ. ὡς καὶ ἐν τῷ, αὐτὰρ ἐγὼ οἴκοιο ἄναξ ἔσομαι ἡμετέροιο. ὁ δὲ τοιοῦτος ἄναξ, παράγει καὶ τὸν βαναυσώδη χειρώνακτα, καὶ τὸν ἱππώνακτα. ὅτι δὲ ἡ γενικὴ τοῦ ἄναξ πλεονάζον ἔχει τὸ τ, δηλοῦσιν οἱ προγεγραμμένοι ἄνακοι διόσκουροι. ὧν σημφώδης ὁ τόνος. καθὰ καὶ ἡ κλητικὴ τοῦ ἄναξ ἐν τῷ Ζεῦ ἄνα Δωδωναῖε. αὕτη δὲ ὁμοιότητα ἔχει πρὸς τὸ γύναι. ὃ καὶ αὐτὸ ἀποβολὴν δοκεῖ παθεῖν τοῦ ξ, καινότερον. τὰ γὰρ εἰς διπλοῦν λήγοντα, τὴν αὐτὴν ἔχει ὀρθὴν καὶ κλητικήν. Τὸν κατάλογον πληρώσας ὁ ποιητὴς, εἶτα ἱστορήσας ἀνδρῶν καὶ ἵππων τοὺς ἀρίστους, ἐπὶ τὴν ἑλληνικὴν ἔρχεται σύνταξιν. καί φησιν ὅτι ἐπορεύοντο ὡς εἴ τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο. ἤγουν κατεσθίοιτο. παθητικῶς γὰρ εἴρηται. δηλοῖ δὲ ἡ παραβολὴ, τὴν ἀπὸ τῶν ὅπλων πυριλαμπῆ στιλβηδόνα. οὐ γελῶσαν καθάπερ ἐρεῖ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα, νεμομένην δὲ, ὡς ὑπὸ πυρός. εἶτα καὶ τὸν κτύπον παραδηλῶν, ὃν οἱ κινούμενοι ἀπετέλουν, φησί. γαῖα δ' ὑπεστενάχιζεν. ὅπερ κατωτέρω παθητικῶς λέγει στεναχίζετο. ἐστενάχιζε δὲ, καὶ πυρὸς νομὴν ἔπασχεν, οὐχ ἁπλῶς. ἀλλὰ δὴ ὡς τερπικεραύνῳ χωομένῳ. ὅτε τ' ἀμφὶ τυφωεῖ γαῖαν ἱμάσσει εἰν ἀρίμοις. ὅθι φασὶ τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς. οὕτως ἄρα ἑλλήνων ὑπὸ ποσὶ μέγα στεναχίζετο γαῖα ἐρχομένων. μάλα δ' ὦκα καὶ ἑξῆς. τὸ γὰρ σύντονον τῆς κινήσεως, πολὺν τὸν ἦχον ἐποίει. καὶ ὅρα ὅπως τὸ ἰδίᾳ καὶ ἰδίᾳ λεχθὲν, τὴν νομὴν τοῦ πυρὸς καὶ τὴν στοναχὴν τῆς γῆς, ἥνωσεν ἐπὶ τῆς κατὰ τὸν τυφωέα παραβολῆς. διὸ ἡ γῆ κεραυνοῖς βαλλομένη καὶ οὕτως ἱμασσομένη, καὶ καίεται καὶ στεναχίζεται. ἡ δὲ κατὰ τὸν τυφωέα παραβολὴ, μυθικῶς μὲν, ἐναντιουμένους ἔχει τὸν Δία καὶ τὸν Τυφωέα, ὃν ὁ μῦθος ἑκατογκέφαλον ἀναπλάττει. νικῶντα δὲ τὸν Δία λέγει, κεραυνοῖς ἱμάσσοντα καὶ τοιαύταις πληγαῖς, ὧν συμμετέχει καὶ ἡ γῆ κατασκηπτόντων εἰς αὐτήν. ἡ δὲ μυθικὴ ἀναγραφὰ, καὶ ὁ κατ' αὐτὴν λῆρος, καὶ ταῦτά φησιν. ἡ γῆ ἀγανακτοῦσα ἐπὶ τῷ φόνῳ τῶν γιγάντων, διαβάλλει τὸν Δία τῇ Ἥρᾳ. ἡ δὲ τῷ Κρόνῳ ἐξεῖπε. καὶ αὐτὸς ἔδωκεν αὐτῇ ᾠὰ δύο, τῷ ἰδίῳ χρίσας θορῷ. καὶ κατὰ γῆς ἐκέλευσεν ἀποθέσθαι. ἀφ' ὧν ἀναδοθήσεται δαίμων ὃς ἀποστήσει τὸν Δία τῆς ἀρχῆς. ἡ δὲ, ὡς εἶχεν ὀργῆς, ἔθετο αὐτὰ ὑπὸ ἀρίμαιον τῆς Κιλικίας. ἀναδοθέντος δὲ τοῦ Τυφῶνος, Ἥρα διαλλαγεῖσα τῷ Διὶ, τὸ πᾶν ἐκφαίνει. ὁ δὲ, κεραυνώσας τὸν Τυφῶνα, τὴν σικελικὴν Αἴτνην, ὄρος δ' αὕτη πιεικές, αὐτῷ ἐπέθηκεν. οἶδε τὰ μυθικὰ ταῦτα καὶ Πίνδαρος. καὶ τοιαῦτα μὲν τὰ τοῦ μύθου. ἡ δὲ ἀλληγορία, Δία μὲν, τὸν ἀέρα νοεῖ. Τυφωέα δὲ, πνεῦμα ὑπόγειον πυρόεν, καὶ καυστικόν. ἐκ τοῦ τύφω τὸ καίω ὀνομασθέν. ὃς δὴ Τυφωεὺς τοιοῦτος ὢν, ἐναντιοῦταί ποτε τῷ Διὶ, ὅτε δηλαδὴ ἑαυτὸν ἐκκαύσας, καὶ τὴν γῆν ἀναρρήξας, ἀναδράμῃ. καὶ κυκήσας τὰ περὶ γῆν, εἶτα καὶ ἐν μετεώροις τῷ ἀέρι δὴ ἐμπεσὼν, οὐράνιον ἄχος κατὰ τὴν τραγῳδίαν γένηται. οὐ κατακρατεῖ δὲ εἰς τέλος ὅμως τοῦ Διὸς, ἀλλὰ μαραίνεται μὴ ἔχων εἰς τὸ πᾶν τὸν ψυχρὸν ἀέρα στέγειν. καὶ οὕτως ἡττᾶσθαι τοῦ Διὸς λέγεται. ὅθεν ἡνίκα κεραυνοὶ ἐξ ἀέρος πίπτουσι, καὶ μάλιστα ἔνθα τυφωνικὰ ἐπιχωριάζει πνεύματα, πόλεμος κινεῖσθαι πιθανεύεται, μεταξὺ Τυφωέος καὶ Διός. τοιούτοις δὲ τόποις ἐναρίθμιος καὶ τὰ ἄριμα. ἔνθα ὁ Τυφωεὺς εὐνάζεσθαι λέγεται, τουτέστι διατρίβειν, ὡς καὶ αὐτόθι αἰκίζεσθαι. εἰ μὴ ἄρα εὐναὶ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, εὐφήμως ὁ τοῦ Τυφωέος τάφος λέγεται. ἢ καὶ τὴν ἀργίαν ἐκείνου δηλοῦσιν αἱ εὐναὶ, ὥσπερ καὶ τὴν τοῦ Ἀχιλλέως, τὸ κεῖσθαι. τὸν δὲ Τυφωέα τοῦτον, οἱ μεθ' Ὅμηρον, Τυφῶνα καλοῦσι. παρ' οἷς καὶ δικατάληκτόν ἐστι τὸ ὄνομα τοῦτο. Τυφῶς γὰρ μετὰ τοῦ σ. καὶ Τυφῶν μετὰ τοῦ ν ἐν τόνῳ περισπωμένῳ. εἰ δὲ καὶ Τυφάων ὁ αὐτὸς ὀνομάζεται, καθὰ καὶ ἐν τοῖς τοῦ Πινδάρου δηλοῦται, τετραχῶς ἄρα σχηματίζεται τὸ δαιμόνιον. Τυφωεὺς γὰρ καὶ Τυφάων Τυφάονος, ὅθεν τὸ Τυφαονίων ἀλαλητῶν. καὶ κατὰ κρᾶσιν Τυφῶν. καὶ ὡς ἐν δικαταληξίᾳ Τυφῶς. τοιοῦτον δέ τι καὶ ὁ ταὼς. Ἀντιφῶν μὲν γάρ φασιν ὁ ῥήτωρ, δισυλλάβως κλίνει, λόγον γράψας, ἐπίγραμμα ἔχοντα περὶ ταῶν. Ἀττικοὶ δὲ εἰπόντες ταῶνι, ἐμφαίνουσιν ὡς ὁ ταὼν ἐστὶν ἡ εὐθεῖα. πεπλεόνακε δὲ ὁ ταὼς, ὥς φησιν ὁ Ἀθήναιος. ὅς εἰπὼν ὅτι περισπούδαστος ἦν ἡ τοῦδε τοῦ ζώου

θέα

θέα. τὰς νουμηνίας γοῦν φησὶν ὁ βουλόμενος εἰσῄει. ταῖς δ' ἄλλαις εἴ τις ἦλθε θεασόμενος, οὐκ ἔστιν ὅστις ἔτυχε. λέγει καὶ ὅτι ὥσπερ αὐτὸς σπάνιος ὢν ἐθαυμάζετο, νῦν δὲ πλείους εἰσὶ τῶν ὀρτύγων, οὕτω καὶ ἡ αὐτοῦ ἑνικὴ εὐθεῖα πληθύνεται. ὥς τε δηλαδὴ, σπάνιαι αἱ ταύτης πλάγιαι. Ἡρωδιανὸς δὲ τοῖς εἰς ων περισπωμένοις, ὅσοι περὶ Δημοφῶντι καὶ Ξενοφῶντι καὶ τοῖς ὁμοίοις, συντεταχὼς καὶ τὸν τυφῶνα καὶ τὸν ταῶνα, λέγει ὡς μόνον τὸ τυφῶν καὶ ταῶν οὐκ ἐκλήθη διὰ τοῦ ν τ, ἐπειδὴ καὶ ἑτέραν ἔχει κατάληξιν. τυφῶς γὰρ καὶ ταῶς διὰ τοῦ σ. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. δῆλον δὲ ὅτι κἂν ὁ μῦθος ᾠκειώσατο τὰ τυφωνέα, ὅμως οὐδὲ τῇ ἱστορίᾳ ἐστὶν ἄγνωστος. ἄλλοι τε οὖν Τυφωέος μέμνηνται περιφανοῦς ἀνδρὸς, καὶ Ἡρόδοτος ἐν οἷς λέγει ὅτι Ὦρος, ὁ Ἀπόλλων αἰγυπτιστί, ὃς λέγεται καταπαύσας Τυφῶνα, βασιλεῦσαι ὕστατος Αἰγύπτου. Ἱστέον δὲ ὅτι ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ὁ ποιητὴς θόρυβον μέγαν πολεμικῶν παριστῶν, ὑπερβαίνει τὴν ἐνταῦθα μεγαλοφωνίαν. καὶ διὰ σεισμοῦ μεγίστου εἰκονίζει αὐτόν. ὡς ἐν τῇ υ ῥαψῳδίᾳ φανήσεται. φιλοτιμεῖται γὰρ ἐν πολλοῖς, ὑπεραίρειν αὐτὸς ἑαυτόν. ὁ δὲ γεωγράφος ἐν τοῖς ἑαυτοῦ, σποράδην περὶ Τυφωέος καὶ Ἀρίμων ταῦτά φησι. Μυσοὶ μετὰ Λυδούς. καὶ πόλις Φιλαδέλφεια σεισμῶν πλήρης. εἶτα, ἡ κατακεκαυμένη χώρα εὐεκπύρωτος. μῆκος πεντακοσίων σταδίων. πλάτος δὲ, τετρακοσίων. εἴτε Μυσίαν κλητέον, εἴτε Μῃονίαν, λέγεται γὰρ ἀμφοτέρως, οἷα ὑπὸ Μυσῶν καὶ Λυδῶν κατεχομένη, ἄδενδρος δὲ πᾶσα, πλὴν ἀμπέλου. ἀφ' ἧς ὁ κατακεκαυμενίτης οἶνος, ἐλλόγιμος ἀρετῇ. ταύτης χώρας τῶν πεδίων μὲν, τεφρώδης ἡ ἐπιφάνεια. τῆς δὲ ὀρεινῆς καὶ πετρώδους, μέλαινα, ὡς ἂν ἐξ ἐπικαύσεως. εἰκάζουσι δέ τινες ἐκ κεραυνοβολιῶν καὶ πρηστήρων συμβῆναι ταῦτα. εὔλογον δὲ μᾶλλον, ἀπὸ πυρὸς γηγενοῦς. ἐνταῦθα τὰ περὶ Τυφῶνος μυθολογεῖται. καὶ Ἄριμος δέ τις αὐτόθι λέγεται βασιλεῦσαι. καλοῦ δὲ ὄντος τοῦ ἐκεῖθεν οἴνου, ἀστεϊζόμενοί τινες, πυριγενῆ καλοῦσι τὸν Διόνυσον, ὡς ἀπὸ χώρας, ἥτις αὐτὸ τοῦτο κατακεκαυμένη καλεῖται. λέγει δὲ καὶ ὅτι οἱ περί που τὸν Τμῶλον τόποι, κεραυνόβολοι καὶ δρυμώδεις. καὶ ὅτι ἐνταῦθα οἱ Ἄριμοι. οἱ δὲ ταῦτά φησι λέγοντες, ἐπεισφέρουσιν εἰς τὸ, Τυφωέος εἶναι εὐνάς, καὶ τοῦτο τὸ ἔπος. χώρῳ ἐνὶ δρυόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ. περὶ ἧς Ὕδης ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. ἐνταῦθα εἶναι τοὺς ῥηθέντας Ἀρίμους δοξάζοντες, διὰ τὸ δρυμώδη φασὶ τὸν τόπον εἶναι καὶ κεραυνόβολον. ἄλλοι δέ φησιν ἐν Κιλικίᾳ τὸν περὶ Τυφωέος πλάττουσι μῦθον, οἱ δὲ ἐν Συρίᾳ. οἱ δὲ ἐν Πιθηκούσσαις νήσοις. οἳ καὶ τοὺς πιθήκους φασὶ παρὰ Τυρρηνοῖς ἀρίμους καλεῖσθαι. πιθανώτεροι δὲ οἱ ἐν τῇ κατακεκαυμένῃ τῆς Μυσίας τοὺς Ἀρίμους τιθέντες. οἱ δὲ, τοὺς Σύρους Ἀρίμους δέχονται. οὓς νῦν φησιν Ἀραμαίους λέγουσιν. ἄλλοι τοὺς Ἀρίμους παρ' αὐτό φασι τὸ Κωρύκιον ἄντρον. ἀφ' ὧν τὰ ἐγγὺς ὄρη, Ἄριμα ἐκαλοῦντο. ἀλλαχοῦ δέ φησιν ὅτι ὁ περὶ Ἀντιόχειαν ποταμὸς Ὀρόντης, Τυφῶν ἐκαλεῖτό ποτε. μυθεύουσι δὲ ἐνταῦθα, τὰ περὶ τὴν κεραύνωσιν Τυφῶνος καὶ τοὺς Ἀρίμους. καί φασι τὸν Τυφῶνα τυπτόμενον κεραυνῷ, εἶναι δὲ δράκοντα, φεύγειν ζητοῦντα κατάδυσιν. καὶ τοῖς μὲν ὁλκοῖς, ἐντεμεῖν τὴν γῆν. καὶ ποιῆσαι τὸ ῥεῖθρον τοῦ ποταμοῦ. καταδύντα δὲ εἰς γῆν, ἀναρρῆξαι πηγήν. ὅθεν γενέσθαι τοὔνομα τῷ ποταμῷ. ἑτέρωθι δέ φησιν, ὅτι Ἄριμοι κατὰ Ποσειδώνιον, οὐ τόπος Συρίας, ἢ Κιλικίας, ἀλλὰ αὐτὴ ἡ Συρία. ἤγουν ἡ περὶ Τύρον χώρα. Ἀριμαῖοι γὰρ οἱ ἐν αὐτῇ. συνακτέον δὲ ἐκ τῶν ῥηθέντων, καὶ ὅτι οἱ Ἄριμοι ἀρσενικῶς καὶ τὰ Ἄριμα οὐδετέρως λέγεται. τοπικὸν δὲ τῶν Ἀρίμων, Ἀριμαῖος. τοῦ δὲ ῥηθέντος ἀνωτέρω γηγενοῦς πυρὸς, ἐκλιπεῖν τὰς πηγάς, ὁ γεωγράφος λέγει. δείκνυσθαι δὲ βόθρους τρεῖς, οὓς φύσας καλοῦσι. Τὸ δὲ ἱμάσσῃ, ὅ ἐστιν ἱμάντι πλήττῃ, μικροπρεπὲς μέν ἐστι ῥηθὲν ἐπὶ τοῦ μεγίστου κακοῦ. προσφυῶς δ' ἔχει τῷ γαῖα δ' ὑπεστενάχιζε. καὶ μετῆκται ταῦτα, ἐκ τῶν ἐν τῷ ἱμάσσεσθαι ὑποστεναζόντων. ἄλλως δὲ στεναχίζει γαῖα, ὡς καὶ πόντος παρὰ Σοφοκλεῖ. Τόδε φασίν, εἶπε κατὰ τοὺς παλαιοὺς ὁ ποιητὴς, ἵνα μὴ προσκρούοιμεν ὡς Ὁμηρικῷ ὄντι διὰ τὸ μυθῶδες.

Τρωσὶν δ' ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Πὰρ Διὸς αἰγιόχοιο σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ.
Οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρῃσι
Πάντες ὁμηγερέες, ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις.
Εἴσατο δὲ φθογγὴν υἷι Πριάμοιο Πολίτῃ,
Ὃς Τρώων σκοπὸς ἷζε ποδωκείῃσι πεποιθὼς,
Τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ Αἰσυήταο γέροντος,
Δέγμενος ὁππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί.
Τῷ μιν ἐεισαμένη, μετέφη πόδας ὠκέα Ἶρις.
Ὦ γέρον αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν,
Ὥς ποτ' ἐπ' εἰρήνης, πόλεμος δ' ἀλίαστος ὄρωρεν.

Ἡμῖν

Ἠ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν·
Ἀλλ' οὔπω τοιόνδε, τοσόνδε τε λαὸν ὄπωπα.
Λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες, ἢ ψαμάθοισιν,
Ἔρχονται πεδίοιο μαχησόμενοι περὶ ἄστυ.
Ἕκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι. ὧδέ γε ῥέξαι.
Πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμου ἐπίκουροι,
Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων.
Τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω, οἷσί περ ἄρχει.
Τῶν δ' ἐξηγείσθω κοσμησάμενος πολιήτας.

Τῶν ἑλληνικῶν πραγμάτων ἐχόντων ὡς εἴρηται, οἱ τρῶες ἀγορὰς ἀγόρευον, ἐπὶ πριάμοιο θύρῃσι, πάντες ὁμηγερέες ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες. πρὸ τῶν βασιλείων γὰρ ἦν φασὶν ὡς εἰκὸς τὸ ἐκκλησιαστήριον. ζεὺς δέ φησιν, ἄγγελον ἔστειλε τοῖς τρωσὶ τὴν ἶριν, ἣν καὶ ποδήνεμον καὶ ὠκέαν καλεῖ. καὶ πόδας ὠκέαν. ἡ δὲ ἐλθοῦσα σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ, ἔφη πρὸς Πρίαμον. ὦ γέρον. αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν ὥς ποτ' ἐπ' εἰρήνης. πόλεμος δ' ἀλίαστος ὄρωρε τουτέστιν ἄφυκτος. λιάζω γὰρ τὸ ἐκφεύγω. μέμφεται δ' ἐν τούτοις τὸν γέροντα, ὡς ἐν καιρῷ μάχης καὶ ἔργων, λογολεσχοῦντα. εἰρήνῃ μὲν γάρ, πρέπουσι βουλαὶ καὶ δημηγορίαι. πολέμου δὲ ἀκμῇ, οὐ τούτοις χαίρει. διό τινες τὸν ἄρην, παρά τὴν στέρησιν τοῦ λέγειν ἐτυμολογοῦντες, τὴν εἰρήνην ἀπὸ τοῦ εἴρειν ὅ ἐστι λέγειν παράγουσι, κατὰ τὸ ἐν χερσὶ τέλος πολέμοιο, ἐπέων δ' ἐνὶ βουλῇ. εἶτα τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν ἐκπληττομένη, φησὶν ἢ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν. ἀλλ' οὔπω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ὄπωπα. λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες ἢ ψαμάθοισιν, ἔρχονται πεδίοιο μαχησόμενοι περὶ ἄστυ. καὶ οὕτω τὴν τρωϊκὴν ἀγορὰν ἡ ἶρις ἐγκόψασα, προκαλεῖται εἰς ἔργον τὸν ἐντρεχέστατον ἕκτορα. καὶ φησὶν ἀσυνδέτως οὕτως. ἕκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι, ὧδέ γε ῥέξαι. πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα πριάμου ἐπίκουροι, ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων. τοῖσι δ' ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω, οἷς ἄρχει. τῶν δ' ἐξηγείσθω κοσμησάμενος πολιήτας. ἤτοι τοὺς ἑαυτοῦ πολίτας, πλεονασμῷ τοῦ ι. οὐδήπου γὰρ φιστικῶς ἐνταῦθα ἐγκεῖται. ὡς ἐν τῷ μασσαλία μασσαλιήτης. καὶ τοῖς τοιούτοις. καὶ ταῦτα μὲν τὰ τοῦ μυθικοῦ εἴδους. φαίνεται δὲ ὅτι σκοπός τις ἐκάθητο τοῖς τρωσὶν, ἐπιτεταγμένος τὰ τῶν ἑλλήνων σκοπεῖν. ὃς ἰδὼν ἐκείνους ἐκτεταγμένους οὕτω, δραμὼν ἤγγειλε τὰ τοῦ πράγματος κατὰ σπουδήν. διὸ καὶ τὴν δημηγορίαν ἐπέτεμεν. οἷα μὴ ἔχουσαν ψιλολογουμένους πλατυτέρου καιροῦ. ἐμφαίνει δὲ ὁ ποιητὴς τοῦτο, εἰπὼν ὅτι ἡ ἶρις, εἶπεν ἃ εἶπε πρὸς πρίαμον καὶ ἕκτορα εἰσαμένη ἤγουν ὁμοιωθεῖσα φθογγὴν υἷι πριάμου πολίτῃ. ὃς τρώων σκοπὸς ἤτοι κατάσκοπος ἷζε ποδωκείῃσι πεποιθώς, τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ αἰσυήταο γέροντος. δέγμενος ὁππότε ναῦφιν, ἤτοι ἀπὸ τῶν νηῶν ἀφορμηθεῖεν ἀχαιοί. ὁ γοῦν πριαμίδης πολίτης οὗτος ἐλθὼν, ἐδήλωσεν ὡς τῶν νηῶν ἀφώρμηνται οἱ ἕλληνες. ἐπεὶ δὲ πάνυ πολλοῦ τοῦ τάχους ἔδει, καὶ ἐχρῆν ἐπείγεσθαι, ὅτι ἄρτι τὸν κατάσκοπον τάπε ἄλλα, καὶ ἵνα μὴ θεαθεὶς ὑπὸ ἱππέων ἐπιδιωχθῇ, πέπλασαι πιθανῶς ἡ ἶρις, ἀγγέλλουσα τὴν ἑλληνικὴν κίνησιν. ἣν ὁ μῦθος καὶ πτέρυγας ἔχειν λέγει, οὐκ ἀρκούμενος τοῖς ῥηθεῖσιν ὁμηρικοῖς ἐπ' αὐτῇ ἐπιθέτοις τῷ, ποδήνεμος καὶ τοῖς λοιποῖς. τάχα δὲ καὶ προέδραμε τοῦ πολίτου, φήμη τις τῆς τῶν ἑλλήνων κινήσεως, οἷα εἰκός. ἢ ἐκ τοῦ ἤχου τῶν ποδῶν, ἢ ἐκ τῆς βοῆς. ἢ ἄλλως ὁπωσοῦν. καὶ τοιαύτη ἐστὶν ἡ ἶρις αὕτη. περὶ ἧς, ὅτι τε διός ἐστιν ἄγγελος, καὶ διατί τοιαύτη λέγεται, καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ εἴρω τὸ ἀγγέλλω γίνεται ὡς καὶ ἐν ὀδυσσείᾳ ἶρος, καὶ εἴτι δὲ χρεὼν ἕτερον εἰς αὐτὴν συμμέτρως ῥηθῆναι, ῥηθήσεται ἐν τοῖς ἑξῆς. ὅρα δὲ καὶ ἐν τούτῳ τὴν ὁμηρικὴν δεξιότητα καὶ ποικιλίαν. ἔστειλε μὲν γὰρ ζεὺς καὶ εἰς τὸν ναύσταθμον ἄγγελον, ἔστειλε δὲ καὶ εἰς τροίαν. ἀλλ' ἐκεῖ μὲν, ὄνειρος διὸς ἄγγελος. καὶ μόνῳ τῷ βασιλεῖ κατιδίαν, καὶ χρηστὰ ἐπαγγελλόμενος. καὶ ἀγορὰ μετὰ τὴν ἀγγελίαν καὶ βουλή. ἐνταῦθα δὲ προηγεῖται μὲν ἀγορά, ἣν οὐκ οἴδαμεν ὅτι ἂν ἐποίει. ἐπ' αὐτῇ δὲ ἶρις ἐναργὴς ἄγγελος ἥκει ἀγγελίᾳ διακονουμένη ἀλεγεινῇ. κοινὸν δὲ ἀμφοῖν τοῖν ἀγγέλοιν, τὸ τοῖς βασιλεῦσιν ὀνειδίζειν, τὸν μὲν ὄνειρον, ὡς παννύχιον ἐκεῖνος ὑπνοῖ. τὴν δὲ ἶριν πριάμῳ, τὸ ἀκριτόμυθον. Τὸ δὲ ὠκέα ἶρις, ἀναλόγως πεποίηται, ὡς καὶ τὸ ἡ γλυκέα καὶ ἡ ἡδέα καὶ τὰ ὅμοια. ἐκ τοῦ ὠκὺς γὰρ ὠκέος, τὸ θηλυκὸν ὠκέα. ὡς καὶ γλυκὺς γλυκέως γλυκέα, καὶ τὰ ἄλλα. οἱ δὲ μεθ' ὅμηρον ἐπενθέντες τὸ ι, ἐποίησαν. ὠκεῖα. γλυκεῖα, καὶ τὰ λοιπά. ἀγγελίαν δὲ ἀλεγεινὴν, ἤγουν ἀλγεινήν. ἐπίπονον. φροντίδος ἀξίαν λέγει, αὐτὸ τοῦτο εἰπεῖν τὴν ἶριν, ὅτι ἀφώρμηνται τῶν νηῶν οἱ ἀχαιοὶ, τοιός δε καὶ τοσόσδε λαός. Τὸ δὲ ἀγορὰς ἀγόρευον, ἀττικόν ἐστιν. ὡς καὶ τὸ βουλὴν βουλεύει, καὶ λόγον λέγει. καὶ ὅλως, τὸ παρατιθέναι τοῖς ῥήμασι τὰ ἐξ αὐτῶν ὀνόματα. καλεῖται δὲ τὸ σχῆμα, παρονομασία, Τὸ δὲ καὶ νέοι καὶ γέροντες, δημοκρατικόν ἐστιν οὐ βουλευτικόν. δημοκρατίας γὰρ ἡ κοινὴ αὕτη ἰσηγορία. Τὸ δὲ υἷι ὅ ἐστιν υἱῷ, προπερισπώμενον μὲν, συγκέκοπται ἀπὸ τοῦ υἷις υἷος υἷι. καὶ οὕτως ἐκπέφευγε τὸ δύσφωνον. εἴδ' ἴσως παροξύνεται, κρᾶσιν ἔπαθε τῶν δύο ι εἰς ἰῶτα μακρὸν κατὰ τὸ θέτι· καλλιπλοκάμῳ. καὶ, μήτι δ' ἡνίοχος, ἤγουν βουλῇ περιγίνεται ἡνιόχοιο.

ὅρα

ὅρα δὲ καὶ ὅτι πολίτης κύριον, ἐξ ἰδιασμοῦ, κοινοῦ τοπικοῦ ὀνόματος, ὁποῖα πολλὰ καὶ ἄλλα εἰσίν. Ὅρα δὲ καὶ τὸ ἷζε σκοπὸς ἀντὶ τοῦ ἐκάθητο, ἐνεργητικῶς ἐκφωνηθέν. οὕτω δὲ καὶ τὸ σύνθετον αὐτοῦ τὸ καθίζειν. ἷζε μέντοι, οὐκ ἂν ποτε εὑρεθείη. ἀλλὰ παθητικῶς ἀεὶ λαλεῖται. ἵζετο γὰρ ὥσπερ καὶ ἑζόμενος. ὅτι δὲ τὸ ἵζω πρωτότυπόν ἐστι τοῦ ἵζω καὶ καθίζω, καὶ ὅτι Σικελῶν γλῶσσα ταῦτα παράγει, δηλωθήσεταί που ἐν τοῖς ἑξῆς. Ὡς δὲ καὶ ὀπτὴρ λέγεται ὁ τοιοῦτος σκοπὸς, δηλοῖ σὺν ἄλλοις καὶ Σοφοκλῆς. Τὸ δὲ ποδωκείῃσι πεποιθὼς, παραγγελία ἐστὶ τοῦ χρῆναι τὸν σκοπὸν εἶναι καὶ ποδώκη, ὡς ἂν ἐπιταχύνῃ ἐν καιρῷ τὸν δρόμον. οἱ δὲ παλαιοί φασι καὶ ὅτι κωμῳδῶν τοῦτο λέγει ὁ ποιητής, ὡς τοῦ πολίτου ποσὶ θαῤῥοῦντος, οὐ μὴν ἀνδρείου ὄντος. περίφρασις δὲ τοῦ ποδώκης, τὸ ποδωκείῃσι πεποιθώς. ὡς καὶ τοῦ ἄλκιμος, τὸ ἀλκὶ πεποιθώς. Ὁ δὲ αἰσυήτης, δημογέρων ἀρχαῖος, παρώνυμος ἴσως τοῦ ἐν τοῖς ἑξῆς που αἰσυητῆρι νεανίᾳ, Ἀντήνορός φασι πατὴρ καὶ Οὐκαλέγοντος, τεθαμμένος κάτω που περὶ τὸ πεδίον. ὥσπερ καὶ ὁ Ἶλος φανεῖται ἐν τοῖς ἑξῆς. οὗ ὁ τύμβος ἐξῆρται ὡς καὶ χρησιμεύειν εἰς σκοπευτήριον. Μήποτε δὲ οὐκ ἀγαθὸς οἰωνὸς τοῖς πολίταις τῆς Τροίας, τὸ ἐπὶ τύμβου καθῆσθαι αὐτοῖς τὸν κατάσκοπον τὸν καὶ τῇ πόλει παρώνυμον, καὶ τοῦ βασιλέως Πριάμου υἱόν. ὡς εἶναι τὸ Ἡσιόδειον προῳδήσαντά τινα, εἰπεῖν ἐνταῦθα μὴ δ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν ἄνδρα τοιοῦτον σκοπευτήν. ἕτεροι δὲ ἱστοροῦσι τὸν Αἰσυήτην τοῦτον, ἔγγονον Οὐκαλέγοντος, οὐ τοῦ ἐν τῇ β'. ἀλλὰ ἀρχαιοτέρου. ὃς ἔκτισέ φασιν Ἴλιον τὴν Λαομέδοντος. καὶ ὅρα τὴν Ἴλιον ταύτην τὸ κύριον ὄνομα, οὕτω δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα καινόφωνα παρὰ τοῖς παλαιοῖς κύρια, ἔν τε ἑτέροις, καὶ παρὰ Πορφυρίῳ. ἔνθα φησὶν ὅτι Σιπύλου, καὶ Χθονίας τῆς Κρόνου, Τμῶλος καὶ ὁ Ὄλυμπος. οὗ καὶ Ἴδης, Πηνελόπη. ταύτης δὲ θυγάτηρ Τροία. Κεῖται δ' ἐν τούτοις καὶ τὸ ἐεισαμένη, ἀντὶ τοῦ ὁμοιώσασα, ἐκ τοῦ εἴδω τὸ ὁμοιῶ πλεονασμῷ τοῦ ε. ἀνωτέρω δέ γε αὐτοῦ, δίχα τοῦ ε τέθειται, τὸ εἴσατο ἀντὶ τοῦ ὡμοιώθη, ἢ ὡμοίωσεν. εἴσατο γάρ φησι φθογγήν. Τὸ δὲ μῦθοι ἄκριτοι, ἤγουν ἀναρίθμητοι, δεινῶς εἰς τὸν γέροντα βασιλέα ἔσκωπται. οὕτω γὰρ καὶ ὁ γελοῖος Θερσίτης, συνθέτως ἀκριτόμυθος ὕβρισται. καὶ ἴσως διὰ τοῦτο οὐ τὸν πολίτην αὐτὸν ἐκεῖνον, ὁ ποιητὴς ἱστορεῖ ταῦτα λέγοντα, ἵνα μὴ εἰς πατέρα παροινῇ. τὴν δὲ Ἶριν ταῦτα λέγειν φησὶν, ἥτις, ὡς θεῖον πρόσωπον, οὐκ ἔχει μέμψιν. ὅρα δὲ ἐνταῦθα τὸ αἰεί τι μῦθοι φίλοι, ἄκριτοι. οὐ γὰρ ἁπλῶς οἱ ἄκριτοι μῦθοι μεμπτέοι. ἀλλὰ τὸ ἀεί ἀκριτομυθεῖν. οὕτω καὶ Ἀχιλλεὺς, οὐχ ὅτι μάχεται ἢ ἐρίζει σκώπτεται. ἀλλ' ὅτι αἰεὶ αὐτῷ ἔρις τε φίλη καὶ πόλεμοι. Ἐν δὲ τῷ ἢ μὲν δὴ μάλα πολλὰ, τὸ πολλὰ, πρωτότυπόν ἐστι τοῦ πολλάκις ὡς καὶ τὸ δηθὰ, τοῦ δηθάκις. ἢ τὸ, τοσαῦτα, τοῦ τοσαυτάκις. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι χρεία ἦν τῆς Ἴριδος τῷ ποιητῇ, οὐ μόνον εἰς τὰ ῥηθέντα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ, τοιόνδε λαόν. τοσόνδε μὲν γὰρ λαὸν, ἀσφαλῶς εἶχε καὶ ὁ πολίτης γνῶναί τε καὶ εἰπεῖν. τὸ δὲ τοιόνδε, θεοῦ ἦν ἔργον εἰδέναι. τοιαύτη δὲ καὶ ἡ Ἶρις πλάττεται. ὅθεν καὶ οἶδε τὴν ἐν ἀνδρείᾳ Ἑλληνικὴν ποιότητα. Τὸ δὲ φύλλοις ἐοικότες, παραπέφρασται ἐκ τοῦ, ὅσσα φύλλα καὶ ἄνθεα. ὅπερ πρὸ τούτων, προσφυῶς ἐῤῥέθη. ἐνταῦθα δὲ εἰς δήλωσιν πλήθους ὑπερβολικὴν, προσετέθη τὸ ψαμάθοισιν, οὐκ ἀπροσφυῶς οὐδ' αὐτό. εἴληπται γὰρ ὥσπερ ἐκεῖ ἀπὸ τοῦ πεδίου, τὸ, φύλλα καὶ ἄνθεα, οὕτως ἐνταῦθα τὸ ψαμάθοις ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ, ᾧ συνήθεις οἱ Ἕλληνες. Τὸ δὲ ἔρχονται πεδίοιο, ἀντὶ τοῦ διὰ τῆς πεδιάδος. καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ, διέπρησσον πεδίοιο. Ἐν δὲ τῷ, πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ ἐπίκουροι, ὅρα ὅπως προτίθεται. ὁ γὰρ σύνδεσμος, λαμβανόμενος ἀντὶ τοῦ ἐπειδὴ ὃς ἐν τοῖς νοήμασι πρόκειται. τὸ μὲν οὖν κοινὸν, οὕτως. ἐπεὶ πολλοὶ κατὰ ἄστυ ἐπίκουροι, ἕκαστος σημαινέτω οἷς ἄρχει. ὁ δὲ ποιητὴς λαβὼν τὸν γὰρ σύνδεσμον ἐν καταρχῇ ὡς ἰσοδυναμοῦντα τῷ ἐπειδὴ, λέγει, πολλοὶ γὰρ ἐπίκουροι. ἕκαστος σημαινέτω τοῖς ἑαυτοῦ. καὶ ποιεῖ τοῦτο μυριαχοῦ διὰ τὸ καινότερον. προτιθεὶς μὲν τὴν αἰτίαν κατὰ λόγον περιβολῆς. ὑποτάσσων δὲ αὐτῇ τὸ αἰτιατὸν, καὶ ἐν τούτῳ μόνῳ ξενίζων, ὅτι ἀπὸ τοῦ γὰρ συνδέσμου κατάρχεται.

Ἄστυ δὲ παρὰ μὲν τῷ ποιητῇ, πᾶσα πόλις. Ἀθηναῖοι δὲ ὕστερον εἰς τὴν κατ' αὐτοὺς ἐμόνασαν τὸ ὄνομα. ἄστυ γὰρ ἰδίως ἐκαλοῦντο αἱ Ἀθῆναι, ὥσπερ καὶ πόλις μετὰ ταῦτα ἡ Ἀλεξάνδρεια. Τὸ δὲ ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα, οὐχ ὁμοεθνεῖς εἶναι δηλοῖ τοὺς ἐν τῇ Τροίᾳ. οὐδ' ὁμογλώσσους. διὸ καὶ βαρβαρικωτέρους ἐν τοῖς ἑξῆς κλάζουσι. Τὸ δὲ τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω, τῶν δ' ἐξηγείσθω, πολύπτωτον μὲν σχῆμα λέγεται. νοῦν δὲ ἔχει τοιοῦτον. τοῖς δὲ ἕκαστος προστασσέτω. τῶν δὲ ἡγεμονευέτω. ἔοικε δὲ τῷ κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα καὶ φρήτρας, ὃ φθάσας εἶπεν ὁ Νέστωρ. οὐ γὰρ ἀδύνατον τὴν αὐτὴν ἔννοιαν εἰς πολλοὺς ἐλθεῖν. τὸ γὰρ ἕκαστος σημαινέτω οἷς ἄρχει, καὶ ἐξηγείσθω τῶν οἰκείων πολιτῶν κοσμησάμενος αὐτοὺς, καὶ τὸ κατωτέρω δὲ κείμενον, τὸ Τρῶες διέκριθεν ἠδ' ἐπίκουροι, ὡμοίωται πάντως πρὸς τὸ κρῖν' ἄνδρας φυλαδόν. ἀλλ' ἐκεῖ μὲν ὅπως φῦλα φύλοις βοηθῇ. ἐνταῦθα δὲ σὺν τούτῳ, καὶ ὅτι οὐδὲ δύνανται οἱ μὴ ὁμόγλωσσοι ἀλλήλοις συντετάχθαι, ἵνα μὴ φύρωσι καὶ συγχέωσι τὸ πᾶν. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐν οἷς τὰ τῆς Ἴριδος, ταῦτα τῷ Νέστορι ὁ ποιητὴς φθάσας ἀνέθετο, παραινοῦντι τὰ ὅμοια, φασὶν οἱ παλαιοὶ, ὅτι ἔδειξεν Ὅμηρος, ὡς θεοῦ κοινὸν καὶ ἀνθρώπου ἡ ἀρετή. ὅρα δὲ ὅτι τοσοῦτον ἀλεγεινὴ ἡ τῆς Ἴριδος ἀγγελία, ὥστε οὔτε ὁ Πρίαμος ἐλάλησέ τι πρὸς ἅπερ ἤκουσεν, οὔτε ὁ Ἕκτωρ, παρὼν καὶ αὐτὸς τῇ ἀγορᾷ. ἐκπλαγέντες δὲ ἐπὶ τῇ αἴφνης ἐφόδῳ τῶν Ἀχαιῶν, σιωπῶσι τέλεον. οὕτω δὲ καὶ οἱ λοιποί. ἔργου δὲ ἔχονται, λύσαντος

Ἕκτορος

ἕκτορος ταχὺ τὴν ἀγοράν. αἶψα γάρ φησιν ἔλυσεν ἀγορήν. ὅπερ ἐν Ὀδυσσείᾳ, ἄλλως φράζεται. λῦσε δ' ἀγορὴν αἰψηρήν. διὸ ἀτάκτως ὡρμημένοι καὶ μηδέν τι προβεβουλευμένοι, θορύβους ποιήσουσιν ἐν τοῖς ἐφεξῆς ὡς ἀνωτέρω εἴρηται.

Ως ἔφαθ' ἕκτωρ δ' οὔτι θεᾶς ἔπος ἠγνοίησεν,
Αἶψα δ' ἔλυσ' ἀγορὴν, ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο.
Πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι. ἐκ δ' ἔσσυτο λαὸς,
Πεζοί θ' ἱππῆές τε. πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔστι δέ τις προπάροιθε πόληος αἰπεῖα κολώνη,
Ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα.
Τὴν, ἤτοι ἄνδρες βατίειαν κικλήσκουσιν.
Ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο μυρίννης.
Ἔνθα τότε τρῶές τε διέκριθεν, ἠδ' ἐπίκουροι.

Τὴν μὲν τῶν ἑλλήνων κίνησιν, πολλαχῶς ἐσέμνυνεν ὁ ποιητὴς ἐν τῇ β' ῥαψῳδίᾳ καὶ πλατύτερον διεξῆλθε τὰ κατ' αὐτήν. καὶ τῷ καταλόγῳ δὲ αὐτῶν, ἀρκούντως ἐνεβράδυνε μετὰ καὶ συνάρσεως μουσῶν. τὰ δὲ κατὰ τοὺς τρῶας, ἐπιτροχάδην διέξεισι, συνεπισπεύδων δι' αὐτοῖς. καὶ οὔτε μούσας ἀξιοῖ ἐπικαλέσασθαι, οἷα μήτε χωρογραφῶν ὡς ἐκεῖ, μήτε μύθους ἐκτιθέναι μέλλων, καὶ ἱστορίας εἰς τοσοῦτον, καὶ γενεαλογίας, καὶ σχημάτων ποικιλίας, οὔτε τὸν κατάλογον οὕτω πλατύνει. καὶ τὰ πρὸ τοῦ καταλόγου δὲ πάνυ ἐπιτρέχει συνοχωρῶν. φησὶ γὰρ ἐπὶ τεύχεα ἐσσεύοντο. ἤγουν ὥρμων, διὰ τὸ τῆς ἑλληνικῆς ἐφόδου αἰφνίδιον. πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι αἱ τῆς πόλεως δηλαδὴ, δηλονότι κατεπείγον. ἐκ δ' ἔσσυτο λαὸς πεζοί τε ἱππῆές τε. πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει, ἤγουν ἠγείρετο. εἶτα ἐν ὀλίγοις ἔπεσι τὸν τόπον ἐκθέμενος, ὡς ῥηθήσεται μεταβραχὺ, ἐν ᾧ διεκρίθησαν ἀλλήλων οἱ τρῶες καὶ οἱ ἐπίκουροι, τοῦ καταλόγου τῶν τρωϊκῶν ἡγεμόνων ἄρχεται, ὡς καὶ αὐτὸ ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ πᾶσαι πύλαι, φασὶν Ἡρόδωρος καὶ ἀπίων, ὅτι ἔμφασιν μὲν ἔχει πολλῶν πυλῶν. μία δέ ἐστι. καὶ ὅτι ἔστι τὸ, πᾶσαι, ἀντὶ τοῦ, ὅλαι. βούλονται οὖν τοῦτο λέγεσθαι ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ. ὅτι ὁ εἷς πυλεὼν ὁ τὴν τροίαν ἀνοίγων, εἰς πλάτος διεπετάσθη κατ' ἄμφω τὰς πύλας, εἰς ὅσον ἐνεχώρει. ὥστε κατ' αὐτοὺς, οὐ πλῆθος, ἀλλὰ ποιότητα δύο θυρῶν ἀνοίγματος, τὸ πᾶσαι δηλοῖ. Τὸ δὲ ὠΐγνυντο, γίνεται ἐκ τοῦ οἴγω τὸ ἀνοίγω, καὶ πλεονασμῷ, οἰγνῶ ἐξ οὗ παράγωγον οἰγνύω, ἀφ' οὗ οἴγνυμι. οὗ παθητικὸς παρατατικὸς, ὠϊγνύμην. καὶ τρίτον πληθυντικὸν, ὠΐγνυντο. οὕτω καὶ ... ρω τὸ ...δῶ, θόρνω θορνύω θόρνυμι. καὶ ἄλλα μυρία ὡς προγέγραπται. Τὸ δὲ ὀρυμαγδὸς, ὅτι καὶ ὀρυγ... αδὸς λέγεται μεταθέσει τοῦ γ', πολλαχοῦ φαίνεται. δηλοῖ δὲ κυρίως μὲν, τὸν ἐν ὄρει κτύπον, καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὸν ὅπουδή ποτε. ἡ δὲ τοῦ ῥηθέντος τόπου ἤτοι στρατοπέδου ἔκθεσις, τοιαύτη. ἔστι δέ τις προπάροιθε πόληος αἰπεῖα κολώνη. ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα. τουτέστι κυκλοτερὴς καὶ πάντοθεν περιτρεχομένη. ταύτην ἄνδρες μὲν, βατίειαν κικλήσκουσιν. ἀθάνατοι δὲ σῆμα πολυσκάρθμοιο μυρίννης. ἔνθα φησὶ τότε τρῶές τε διεκρίθησαν καὶ οἱ αὐτῶν ἐπίκουροι. Καὶ σημείωσαι ὅτι οὐδὲ οὗτος ὁ τοῦ μνημείου τόπος, τοῖς βαρβάροις ἦν ἀγαθὸς οἰωνὸς, ὡς οὐδὲ ὁ τοῦ αἰσυήτου τύμβος. διὸ τάχα καὶ ὁ ποιητὴς ὤκνησε τύμβον ἢ τάφον Μυρίννης εἰπεῖν. σῆμα δὲ ἐκάλεσεν εὐφημότερον, ὡς σημεῖόν τινος κειμένου ἐκεῖ. ὅρα δὲ καὶ ὅπως εὐμεθόδως κἀνταῦθα ἱστορίαν παλαιὰν παρέῤῥιψε, τὴν περὶ μυρίννης. καὶ τὴν ῥηθεῖσαν κολώνην κατὰ τὸ παρέλκον ἐτοπογράφησε, ποικιλίας χάριν καὶ πολυμαθείας, καὶ τοῦτο ποιήσας. τόπον δὲ ὑψηλὸν, ὥσπερ ἡ ἀλλαχοῦ κακικολώνη, οὕτω καὶ νῦν ἡ κολώνη, δηλοῖ. ὅθεν παράγωγον ἡ κολώνεια, ὡς ἀσυνοχὴ ἀσυνόχεια. ἔχει δέ τι ἀπορίας, πῶς οὐκ ὀξύνεται ἡ κολώνη εἴπερ ἀπὸ τοῦ κολωνὸς ὀξυτόνου γίνεται, ὃ δηλοῖ μέγα ὄρος κατὰ τοὺς παλαιούς. καὶ ἴσως ἐστὶν εἰπεῖν, ὅτι συνεξηκολούθησε καὶ αὐτὸ τοῖς διὰ τοῦ, ώνη θηλυκοῖς ὀνόμασιν. δι' ὃ, κορώνη μεθώνη καὶ τοῖς τοιούτοις. οὐκ εἰς ὀξὺ δὲ παντελῶς ἡ κολώνη λήγει. ἔχει δέ τι ὡς εἰκὸς αὕτη κολόβωμα τῆς ὀξύτητος. διὸ καὶ κολώνη λέγεται, ὡς ἀπὸ τοῦ κολούω τὸ κολοβῶ. ταυτὸν δὲ πάντως κολωνὸν κἀνταῦθα καὶ κολώνην εἰπεῖν. νικᾷ δὲ ὅμως τὸ ὁμηρικόν. ᾧ καὶ Σοφοκλῆς ἀκολουθῶν, κολώνην ἄκραν τάφου ἔφη, εὖ ἄλλως εἰδὼς τὴν ῥηθεῖσαν ταυτότητα. καθότι κολωνὸς μὲν, δῆμος αὐτῷ ἐν ἀθήναις. ὁ δὲ ἐκεῖθεν δημότης ὁποῖος καὶ αὐτὸς, κολώνηθεν ἐλέγετο φῦναι, οὐ κολωνόθεν. ὡς ὅμοιον ὂν κολωνὸν καὶ κολώνην εἰπεῖν, καὶ ἐκ κολωνοῦ καὶ κολώνηθεν. ἐκαλεῖτο δὲ ἡ ῥηθεῖσα κολώνη, ὁμωνύμως φασὶν ἀμαζόνι τινὶ ἐκεῖ τεθαμμένη, δύο ποτὲ οἷα εἰκὸς, ἔχουσα ὀνόματα. ὧν τὸ μὲν εὐτελέστερον καὶ ὡς οἱ παλαιοί φασι δημωδέστερον, ἀνθρώποις ἔγνωστο. τοιοῦτον δὲ ἡ βάτεια καὶ ἡ βατίεια λείως καὶ ἀφελῶς ἐκφωνούμενον. τὸ δὲ ὀγκηρότερον καὶ σεμνότερον ἢ καὶ κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἀληθέστερον, θεοῖς δέδοται ὡς ἡ ὁμηρικὴ μοῦσά φησιν. ἤτοι ὁ θεόληπτος ποιητὴς καὶ ὡς οἷα μουσογράφος, τὴν τῶν θεῶν φασὶν εἰδὼς διάλεκτον. οὕτω καὶ βριάρεως καὶ αἰγαίων. τὸ μὲν, θεῖον ὄνομα κατὰ τὸν ποιητήν.

τόδ' ἀνθρώπινον. τὸ δὲ ὅμοιον καὶ ἐπὶ ἑτέρων διωνυμιῶν. ἡ δὲ ὁμηρικὴ αὕτη Μύριννα, κεῖται καὶ παρὰ Λυκόφρονι, λεγομένη παρά τινων, Τεύκρου θυγάτηρ. γυνὴ Δαρδάνου. ὁ δὲ γεωγράφος, μεμνημένος ταύτης, φησίν. Ἕρμος ἀπέχει τῆς Κύμης, ἑβδομήκοντα σταδίους. μεγίστη δὲ τῶν αἰολικῶν καὶ ἀρίστη ἡ Κύμη, ἀπὸ ἀμαζόνος τὸ ὄνομα ἔχουσα, καθάπερ καὶ ἡ Μύριννα ἀπὸ τῆς ἐν τῷ τρωϊκῷ πεδίῳ κειμένης ὑπὸ τῇ Βατιείᾳ. ὥς τε κατὰ τὴν ἱστορίαν ταύτην τοῦ γεωγράφου, οὐκ αὐτὴ ἐκείνη ἡ ἀμαζὼν Μύριννα, διώνυμος, ἀλλ' ὁ τύμβος αὐτῆς. οὗ δύο ὀνόματα. ἡ Βατίεια τοπικόν. καὶ ἡ μύριννα, ἐκ τῆς κειμένης μυρίννης ἐν τῇ Βατιείᾳ. ὅτι δὲ τόποι πολλοὶ ἀμαζόνων εἰσὶν ἐπώνυμοι, δεδήλωται καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. δοκεῖ δὲ καὶ ἡ Θεμίσκυρα, ἐπωνομάσθαι ἀμαζόνι, οἰκητήριον καὶ αὐτὴ ἀμαζόνων γενομένη ποτέ. παρ' ἣ καὶ εἰσέτι νῦν, τόπος τὶς ταῖς ἀμαζόσιν ἐπωνόμασται. ἱστορεῖ δὲ ὁ γεωγράφος καὶ ὅτι Βάτεια ἀπὸ Βατείας προσηγόρευται τῆς Δαρδάνου γυναικός. ἧς καὶ Ἀρριανὸς μεμνημένος, φησὶν ὅτι Δάρδανος, ἐκ Σάμου τῆς Θρᾳκίας ἐλθὼν, τὰς τοῦ Τεύκρου βασιλέως θυγατέρας ἔγημε, Νησὼ καὶ Βάτειαν. καὶ ἐκ μὲν τῆς Νησοῦς ἦν αὐτῷ θυγάτηρ Σίβυλλα ἡ μάντις, ἀφ' ἧς καὶ ἄλλαι γυναῖκες ὅσαι ἐγένοντο μαντικαὶ, σίβυλλαι ἐλέγοντο. οὐχ ὡς πρὸς αἵματος αὐτῇ οὖσαι, ἀλλὰ διὰ τὴν ὁμοίαν θεοφορίαν, τυχοῦσαι τῆς ἐπικλήσεως. ἐκ Βατείας δὲ, Ἐριχθόνιος καὶ Ἶλος. μήποτε οὖν ὥσπερ ὁ τῆς γεννησαμένης Βατείας τάφος κατὰ τῆς Τροίας, οὕτω κατὰ ζῆλον καὶ ὁ τοῦ Ἴλου, μέσον κατὰ πεδίον ἦν. ὅρα δὲ καὶ ὅτι ὡς δῆλον ἐκ τῶν προσεχῶς γραφέντων, πρωτότυπον ἡ Βάτεια. ὅθεν κατὰ πλεονασμὸν, ἡ Βατίεια. ὁμοίως ἴσως τῷ, ὑγεία ὑγίεια. λέγει δὲ ὁ γεωγράφος, καὶ ὅτι τεκμαίρονται ἀμαζόνα ταύτην εἶναι, τῷ ἐπιθέτῳ. εὔσκαρθμοι γὰρ ἵπποι φασὶ, διὰ τὸ τάχος, κἀκείνη οὖν εὔσκαρθμος διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἡνιοχείας τάχος. ἱστορεῖ δὲ καὶ πόλιν αἰολικὴν εἶναι τὴν ἀνωτέρω λεχθεῖσαν μύριννάν, τὴν ὁμώνυμον τῇ ἐν τῷ τρωϊκῷ πεδίῳ κειμένῃ μυρίννῃ. ἥτις ἐν ἁπλότητι μὲν, γράφεται τοῦ ρ. διπλοῦν δὲ ἔχει τὸ ν κατὰ τὸ Ἤριννα καὶ Κόριννα, ἀπεναντίας τῇ μυρρίνῃ τῷ δένδρῳ. αὕτη γὰρ μοναδίζει μὲν τὸ ν, διπλάζει δὲ τὸ ρ διὰ τὴν μυθικὴν μύρραν. καὶ διότι δὲ μυρσίνη λέγεται. διὸ καθάπερ πυρσὸς πυρρὸς, ταρσὸς ταρρὸς ὁ καλαθίσκος, οὕτω καὶ μυρσίνη μυρρίνη. τινὲς δὲ Βατείαν φασὶ, πόλιν τρωϊκὴν παρονομαζομένην ἐκ τῶν περὶ αὐτὴν βάτων. αἵπερ καὶ βάτειαι τρισυλλάβως λέγονται, ὡς ὁ Πίνδαρος δηλοῖ ἐν τῇ εἰς τὸν Ἀγησίαν ᾠδῇ. ἕτεροι δὲ ἐνδοιάζοντες φασὶν οὕτω καλεῖσθαι, ἴσως παρὰ τὸ βαίνεσθαι ἐν τοῖς πολέμοις. Πολύσκαρθμος δὲ ἡ ὡς εἴρηται ἡνιοχικὴ καὶ πολυκίνητος. γίνεται γὰρ ἐκ τοῦ σκαίρω τὸ πηδῶ ὁ σκαρθμὸς, πλεονάσαντος τοῦ θ. ὡς καὶ ἐν τῷ μηνιθμὸς καὶ κλαυθμός. καὶ ὠρυθμὸς παρὰ Κοΐντῳ. καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις. τινὲς δὲ τὸ πολύσκαρθμος, πρὸς τὸν τόπον ἡρμήνευσαν, ὡς πολλῶν φασὶν ἐνεργουμένων αὐτόθι ἐν τῷ πολέμῳ σκαρθμῶν. ὅ ἐστι κινήσεων ποδῶν. ἔστι δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς σκαρθμὸς, δρόμος. βάσις. ποῦς. ἕτεροι δὲ, τὸ πολύσκαρθμος, ἀντὶ τοῦ τραχεῖα ἐνόησαν. Τὸ δὲ, ἔστι δέ τις αἰπεῖα κολώνη πρὸ τῆς Τροίας, σχῆμα ἐστὶ σαφηνείας, διηγήμασι πρέπον. φίλον Ὁμήρῳ. ὡς καὶ τὸ, ἔστι πόλις Ἐφύρη, καὶ ἄλλα πολλά.

Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
Πριαμίδης. ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι, καὶ ἄριστοι
Λαοὶ θωρήσσοντο μεμαότες ἐγχείῃσι.
Δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν ἐῢς πάϊς Ἀγχίσαο
Αἰνείας. τὸν δ' ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε δῖ' Ἀφροδίτη
Ἴδης ἐν κνημοῖσι, θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα.
Οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δύο Ἀντήνορος υἷε,
Ἀρχίλοχός τ', Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης,
Οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης,
Ἀφνειοὶ, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο
Τρῶες, τῶν, αὖτ' ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς
Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.

Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε, μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ Πριαμίδης. ἅμα τῷ γε ἤγουν τούτῳ, πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι λαοὶ θωρήσσοντο μεμαότες ἐγχείῃσιν. ἤγουν προθυμούμενοι τοῖς ἔγχεσι. τί δὲ προθυμούμενοι; πολεμίους ἀναιρεῖν, ἢ φάλαγγας ῥῆσαι, ἢ καὶ θώρακας ῥῆξαι πολεμίων ἀμφὶ στήθεσιν. ὅπερ ἐπὶ μὲν τῶν Ἀβάντων, ἐντελῶς εἶπεν, ἐνταῦθα δὲ ἐνέλειψε συνεπιτροχάζων καὶ τοῖς σχήμασι. καὶ τὸ τρωϊκὸν ἐμφαίνων καὶ οὕτως ἐναγώνιον. ὅς γε οὐδὲ δειπνούντων μέμνηται τῶν Τρώων. οὐδὲ μὴν θυόντων. ἅπερ εὐλόγως πεποιήκασιν Ἕλληνες. καὶ ὅρα ὅτι μέγαν τὸν Ἕκτορα εἶπε, κατὰ πολλὰς πάντως ἐννοίας. ὧν οὐδεμίαν ἀνεκάλυψε. Κορυθαιόλος δὲ, παροξύνεται μὲν ὑπὸ τῶν παλαιῶν. δηλοῖ δὲ τὸν ἔχοντα αἰόλην

κόρυθα

κόρυθα. ἤγουν ποικίλην περικεφαλαίαν. εἰκὸς γὰρ αὐτὸν παρηλλάχθαι τὸν ὁπλισμόν. ἢ τὸν εὐκίνητον ἐν πολέμοις, παρὰ τὸ αἰόλον τὸ ταχύ. ὅπερ ἀπὸ τοῦ αἰόλλω τὸ κινῶ γίνεται. ἵνα εἴη κορυθαιόλος, ὁ αἰόλος εἰς μάχην μετὰ ὅπλων. ὡς ἀπὸ τῆς κόρυθος τὸ πᾶν εἰπεῖν. τοιούτου δὲ σημαινομένου ἐστὶ καὶ ὁ κορυθάϊξ.

Ἰστέον δὲ ὅτι ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος αἰόλλω, καὶ ἀπαιόλη γίνεται ἡ ἀπάτη καὶ ἀποστέρησις. Αἰσχύλος. τέθνηκεν αἰσχρὸς χρημάτων ἀπαιόλῃ. ἐκεῖθεν δὲ καὶ ἀπαιόλημα τὸ ἀποπλάνημα καὶ ἀποκάθαρμα. ὃ καταρρολογήσας ἐν σαφηνείᾳ Σοφοκλῆς, ἄλημά τε ἁπλῶς, τὸν δόλιον καὶ αἱμύλον Ὀδυσσέα λέγει. καὶ ἄλημα στρατοῦ. ᾧ παράκειται εἰς ἑρμηνείαν καὶ τὸ, αἱμυλώτατον. καὶ οὕτω μὲν ὁ Ἕκτωρ τῶν Τρώων ἡγεῖτο. Δαρδανίων δέ φησιν ἦρχεν Αἰνείας. ὃν ὑπὸ Ἀγχίσῃ ἔτεκεν Ἀφροδίτη Ἴδης ἐν κνημοῖσι, θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα. οὐ μόνος δὲ αὐτὸς, ἀλλ᾽ ἅμα τούτῳ δύο Ἀντηνορίδαι Ἀρχέλοχος καὶ Ἀκάμας. ἴσως γάρ φασιν ὁ βασιλεὺς ὑποπτεύων τὸν Αἰνείαν, ὡς καὶ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα δηλώσει που ὁ ποιητὴς, φύλακας αὐτῷ συνέταξε. καὶ ὅρα ὅτι διαφορὰν οἶδε Δαρδάνων καὶ Τρώων, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς πολλαχοῦ φανήσεται. ἢ φυλαδὸν διῃρημένων, ἢ κατὰ σειρὰν τὴν ἀπὸ Τρωὸς καὶ Δαρδάνου. ἀφ᾽ οὗ καὶ Δαρδανία τόπος τις. καὶ κτίσμα δὲ Δάρδανος, ἀρχαῖον μέν φασι, εὐκαταφρόνητον δέ. φησὶ γοῦν ὁ γεωγράφος ὅτι μετ᾽ Ἄβυδον Δαρδανὶς ἄκρα. καὶ πόλις Δάρδανος ἀπέχουσα ἑβδομήκοντα σταδίους τῆς Ἀβύδου. μεταξὺ δὲ ὁ Ῥόδιος ἐκπίπτει ποταμός. οὕτω δ᾽ εὐκαταφρόνητος ἡ ῥηθεῖσα Δάρδανος ἦν, ὥστε οἱ Ῥωμαίων βασιλεῖς, οἱ μὲν μετῴκιζον αὐτὴν εἰς Ἄβυδον. οἱ δὲ, εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀνῴκιζον. μεσόγειοι δέ φασιν ὑπὸ τὴν Ἴδην οἱ Δαρδάνοι. ὁ δ᾽ αὐτὸς γεωγράφος λέγει καὶ ὅτι παρώρεια Τροίας ὑπὸ τὸν Αἰνείαν, ἣν Δαρδανίαν ἐκάλουν. εἰπόντος δὲ Ὁμήρου ὡς Τρώων μὲν ἡγεῖτο Ἕκτωρ. Δαρδανίων δὲ ἦρχεν Αἰνείας, λέγουσιν οἱ σχολιασταί. ὅτι δι᾽ ἐθνῶν, οὐ διὰ πόλεων ὀνομάζει τοὺς βαρβάρους. εἰ δὲ πρώτων καὶ πόλεις τινὰς βαρβάρων καταλέγει, ἀλλὰ τὰ πλείω, ἐθνικῶς προάγει ὡς ἐν στενῷ. τοὺς δὲ Δαρδανίους, τὰ πλείω Δαρδάνους τρισυλλάβως λεγομένους, ἔστιν εὑρεῖν, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ Τρῶες καὶ Δάρδανοι. ὁ δὲ Πορφύριος λέγει καὶ ὅτι, Τρώων καὶ τῶν τούτοις συμμάχων, ἡγοῦντο ἄνδρες εἴκοσι καὶ ὀκτὼ σὺν τοῖς ὕστερον ἐλθοῦσι. τούτων δέ φησιν ὀκτωκαίδεκα ἐν τῷ πολέμῳ καθ᾽ Ὅμηρον, ἀπέθανον. Ἀφροδίτης δὲ υἱὸς ὁ Αἰνείας μυθολογεῖται, ὡς ἡδὺς καὶ ἐπέραστος, καὶ ὡς εἰπεῖν ἐπαφρόδιτος καὶ πολὺ τὸ ἐπαγωγὸν ἔχων. διὸ καὶ ἐφιλεῖτο ὑπὸ τῶν Τρώων. ὅθεν καὶ τῷ βασιλεῖ ὢν ὕποπτος, οὐδὲν ὅμως ἐβλάβη. Ἡ δὲ Ἴδη, ὄρος Τροίας ὑψηλὸν πολλαχοῦ τῆς ποιήσεως ἐμφερόμενον. πολλοὺς ἔχουσα πρόποδας κατὰ τοὺς παλαιούς. σκολοπενδρώδης τὸ σχῆμα. ἔστι δὲ Ἴδη, καὶ Κρήτης. καὶ πᾶν δέ φασιν ὄρος ὑψηλὸν, ὡς ἀπὸ τούτων Ἴδη ἐλέγετο. ὥσπερ καὶ πᾶν ὕδωρ, Ἀχελῷος. καὶ ὠκεανὸς δὲ κατά τε Ὅμηρον, καὶ τοὺς ὁμηρίζοντας. ἐν οἷς καὶ Εὐριπίδης, εἰπὼν ὡς πέτρα τις ὠκεανοῦ ὕδωρ στάζει. τουτέστι πηγήν. ὅτι δὲ καὶ Κρητική ἐστιν Ἴδη, καὶ ὅτι ἀπὸ τῆς ἐν Κρήτῃ Ἴδης, ἡ Τρωϊκὴ ὠνόμασται, καὶ ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ προγέγραπται. ὁ δὲ γεωγράφος λέγει, καὶ ὅτι Ἴδη τὸ ὄρος μέχρι Λεκτοῦ καθήκει, ἔστι δὲ ἀκρωτήριον γνώριμον τὸ Λεκτόν. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς, καὶ ὅτι ἐν τῇ Κρητικῇ Ἴδῃ, σίδηρον εἰργάσαντο οἱ Ἰδαῖοι καλούμενοι Δάκτυλοι, διὰ τὸν ἀριθμὸν οὕτω κληθέντες. καὶ ὅτι κύκλος τοῦ τοιούτου ὄρους, στάδιοι ἑξακόσιοι. Κνημοὶ δὲ ὄρους, τὰ περὶ τοὺς πρόποδας ὡς πρὸ ὀλίγου ἐγράφη. Ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης, ὅ ἐστιν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ὑπωρείᾳ τῆς Ἴδης, ἔναιον οἳ κατὰ Ζέλειαν ἀφνειοί, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο Τρῶες, ὧν ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς, Πάνδαρος ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκε. σημειοῦνται δὲ ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ, ὅτι ἡ μὲν κατὰ Πάνδαρον χώρα, ὁμωνύμως τῇ ἐν τῷ Ξάνθῳ Λυκίᾳ καλεῖται. Τρῶες δὲ, οἱ οἰκήτορες ἑτερωνύμως. ὅπερ καὶ ἐπὶ ἄλλων ἐδηλώθη γενέσθαι πρὸ τούτων. ὅτι δὲ τοιοῦτος Λύκιος ὁ Πάνδαρος, καὶ ὅτι Λυκία ὑπ᾽ αὐτῷ ἦν ἡ Ζέλεια, δηλοῖ τὸ, οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ, σοῦ εὔχεται κρείττων εἶναι. διὸ καὶ Λυκηγενεῖ Ἀπόλλωνι ἐν τοῖς ἑξῆς εὔξεται. ῥητέον οὖν ἐν ὀλίγῳ, ὅτι οὐ μόνον Ζελειῶται οἱ τοῦ Πανδάρου, ἀλλὰ καὶ Τρῶες. ἤδη δὲ καὶ Λύκιοι. τριωνυμία οὖν ἐθνικὴ καὶ ἐνταῦθα, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν Μυρμιδόνων προείρηται. Τὸ δὲ διπλοῦν ζ, ὡς οὐδ᾽ ἐν τῇ δ, οὕτως οὐδ᾽ ἐνταῦθα ἐκτείνει τὸ πρὸ αὐτοῦ βραχὺ φωνῆεν. φησὶ γὰρ κατὰ δάκτυλον, οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ, ὑλήεσσα Ζάκυνθος. καὶ ἐκεῖ γὰρ ἀδυναμίαν ἔχει τὸ διπλοῦν ἐκτείνειν τὸ προηγούμενον αὐτοῦ δίχρονον, διὰ μέτρου ἀνάγκην. καθ᾽ ἣν καὶ ὁ σκάμανδρος ἀδυνατεῖ ἔκτασιν ποιεῖν φωνήεντος βραχέος, ᾧ αὐτὸς ἐπάγεται. καὶ καλεῖται τὸ τοιοῦτον, ὑπερμετρία. μία οὖσα τῶν παρὰ τοῖς παλαιοῖς τεθεωρημένων πέντε ἢ ἓξ κακιῶν τοῦ ἔπους. ἧς μέρος καὶ τὸ, Πατρόκλου ποθέων ἀνδροτῆτά τε καὶ μένος ἠΰ. καὶ αὐτὸ γὰρ ὑπερμετρίᾳ ὑποκεῖσθαι λέγεται, διὰ τὸ πλεονάζειν χρόνῳ οὐκ ἔχοντι λόγον συνήθως. ἀλλὰ τὸ μὲν τοιοῦτον πάθος, ἔχοι ἂν λόγον, κακίαν ἔπους εἶναι, καθὰ καὶ τὴν ὀλιγομετρίαν. ἣ θεωρεῖται ἐν στίχῳ ἐξ ὀλίγων μερῶν λόγου συγκειμένῳ. οἷον κολλητὸν βλήτροισι, δύω καὶ εἰκοσίπηχυ. εὐτελὲς γὰρ τὸ ἐκ δύο μερῶν λόγου, ἤγουν ὀνόματος καὶ συνδέσμου, ἡρῷον ἔπος συγκεκροτῆσθαι. τὸ δὲ καὶ τὴν πολυμετρίαν τρίτην εἶναι κακίαν ἔπους, καθ᾽ ἣν στίχος ἀπήρτισται ἐκ πολλῶν μερῶν λόγου συγκείμενος. οἷον, ἐν τ᾽ ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζεν, ἀπορίαν προβάλλεται. εἰ γὰρ τὸ ἐκ πέντε μερῶν λόγου συντεθειμένον, κακία ἔπους, διατί μὴ πολλῷ πλέον, τὸ ἐκ πάντων ἐκεῖνο τὸ σπουδαιότατον. πρὸς δέ με τὸν δύστηνον ἔτι φρονέοντ᾽ ἐλέησον ἣ ἐλέαι

ρε. ἔστι δὲ ἴσως δυσπαράδεκτος, οὐδὲν ἧττον καὶ ἡ παραδεδομένη ἕκτη κακία, ἀλλὰ τὴν ὥς φασι τρίτην ἀπὸ τέλους ὀξεῖαν ἐν τῷ, οὐλομένην ἣ μυρί' ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν. αἱ μέντοι λοιπαὶ δύο κακίαι, ἡ τετάρτη καὶ ἡ πέμπτη, φανοῦνταί που ἐν τοῖς ἑξῆς καὶ αὐταὶ κατά τι ἔκλογον. καὶ τοιάδε μὲν ταῦτα. κεῖται δέ φασιν ἡ Ζέλεια, ἐν παρωρείᾳ τῇ ὑστάτῃ τῆς Ἴδης κατὰ τὸ ὁμηρικὸν, τὸ, ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης. Κυζίκου μὲν ἀπέχουσα σταδίους ἑκατὸν ἐνενήκοντα, θαλάσσης δὲ τῆς ἐγγυτάτω, καθ' ἣν ἐκδίδωσιν ὁ ποταμὸς Αἴσηπος, ὅσον σταδίους ὀγδοήκοντα. παραρρέει δ' αὐτὴν Τάρσιος ποταμός. οὗ μνήμη τις ἔσται ἐν τοῖς ἑξῆς. ἐκλήθη δὲ ἡ τῆς Τρῳάδος αὕτη Ζέλεια κατὰ τὸν ἐθνικολόγον, ἀπὸ Ζελίου ἥρωος. ἐθνικὸν δέ φησιν αὐτῆς, Ζελείτης καὶ Ζελειάτης. εὕρηται δὲ διὰ τοῦ ι Ζελίη. τινὲς δὲ Ζέλην αὐτήν φησι καλοῦσιν. ἔστι δὲ καὶ φρούριον Κυζικηνόν. λέγονται δέ φησι κατά τινας οἱ τοῦ Πανδάρου Ζελεῖται, καὶ Λύκιοι. καὶ ὁ γεωγράφος δέ φησιν ὅτι Λύκιοι οἱ Τρωϊκοί. καὶ ἕτεροι πρὸς τῇ Καρίᾳ, περὶ ὧν ὑπόνοιαν φησὶν εἶναι ὡς τῶν ἑτέρων ἀποικισάντων. ἐπεὶ δέ φησι Λύκιοι οἱ περὶ Ζέλειαν, διὰ τοῦτο καὶ Λυκάων ἀρχηγὸς αὐτῶν. καὶ Ἀπόλλων αὐτόθι τιμᾶται Λυκηγενής. λέγει δὲ καὶ Ἀρριανὸς οὕτω, Ζέλεια ἡ καὶ Λυκία. καὶ ὁ Ἀπόλλων ἐπὶ τῇδε τῇ Λυκίᾳ, Λύκιος. διὸ καὶ Πανδάρου πατὴρ, Λυκάων, οὐ πόρρω τοῦ τοιούτου ἔθνους πεσόντος τοῦ ὀνόματος. καὶ Λυκηγενεῖ Ἀπόλλωνι ἐκεῖνος εὔχεται τῷ ἐγχωρίῳ. Ἰστέον δὲ ὅτι Λύκιος μὲν τὸ ῥηθὲν ἐθνικὸν, διὰ διχρόνου. Λύκειος δὲ ἀγορὰ ἡ καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, διὰ διφθόγγου. ἐν ᾗ φασι Λύκειος Ἀπόλλων ἵδρυτο. ἀφνειοὺς δὲ λέγει οὐχ οὕτω τοὺς πλουσίους, ὅσον τοὺς περὶ τὴν Ἀφνῖτιν λίμνην κατὰ τοὺς παλαιούς. καὶ γὰρ οὕτω φασὶ καλεῖται ἡ Δασκυλῖτις. Μέλαν δὲ ὕδωρ τὸ τοῦ Αἰσήπου φησὶν, ἢ κατὰ κοινὸν ἐπίθετον, καθ' ὃ καὶ κυανώπιδα λέγει Ἀμφιτρίτην, καὶ Ποσειδῶνα κυανοχαίτην, καὶ ταύρους μέλανας θύεσθαι τῷ Ποσειδῶνι λέγεται. ἢ διὰ τὸ βαθύ. Καλλίμαχος δὲ παραφράσας, ἑλικώτατον ὕδωρ Αἰσήπου φησίν. ἄλλον δὲ τρόπον, καὶ ἀργυροδίνην εἶχε τοῦτον εἰπεῖν. μετὰ τὴν Κυζικηνὴν δέ φασι καὶ τὸν ῥηθέντα Αἴσηπον, ἡ τῆς Τρῳάδος ἀρχή. Πάνυ δὲ ἐξαίρει τὸν Πάνδαρον ὁ ποιητὴς, λέγων ἐξ αὐτοῦ Ἀπόλλωνος λαβεῖν τὸ τόξον, ἤγουν τὴν τοξείαν ὅ ἐστι τὴν τοξικὴν ἐπιστήμην. καὶ ἔστι φασὶν ὁ τρόπος μετωνυμία. προοικονομεῖ δὲ ἐν τούτῳ τὰ μετὰ ταῦτα ὁ ποιητής. ἵνα θαρρῶν ὁ Πάνδαρος τῷ θείῳ δώρῳ τολμήσῃ διοιστεῦσαι κατὰ Μενελάου, καὶ οὕτω συγχυθῶσιν οἱ ὅρκοι ἐπὶ κακῷ τῶν Τρώων. ἔθος δὲ ποιηταῖς ἱστορεῖν, τοὺς περί τινα τέχνην δεξιοὺς, θεόθεν ἔχειν τὰ ὄργανα. οὕτω καὶ ἄλλος τις, αὐλῶπιν ἔχει τρίπτυχον, τὴν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων. καὶ κίθαριν δέ τις. καὶ ἕτερος λύραν. καὶ ἄλλος ἀσπίδα, ἤ τι ἀλλοῖον ὅπλον ἐκ θεῶν λαβεῖν μεμύθευται. τὰς γὰρ εἰς ἄκρον φασὶν εὐεξίας, θεοῖς ἀνατιθέασιν οἱ ποιηταί. ἐν δὲ τῷ, καὶ τόξον ἔδωκεν, ἢ περιττὸς ὁ καὶ σύνδεσμος, ἢ συμπλέκει καὶ ἕτερα θεόσδοτα τῷ τόξῳ ἀγαθὰ, ἐν οἷς καὶ ἡ τοξικὴ δεξιότης.

Οἵ δ' Ἀδρήστειάν τ' εἶχον, καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ.
Καὶ Πιτύειαν ἔχον, καὶ Τηρείης ὄρος αἰπύ.
Τῶν, ἦρχ' Ἄδρηστός τε, καὶ Ἄμφιος λινοθώρηξ,
Υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου. ὃς περὶ πάντων
Ἤδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκε
Στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα. τὼ δέ οἱ οὔτι
Πειθέσθην. κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
Οἵ δ' ἄρα Περκώτην, καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο,
Καὶ Σηστὸν, καὶ Ἄβυδον ἔχον, καὶ δῖαν Ἀρίσβην,
Τῶν, αὖθ' Ὑρτακίδης ἦρχ' Ἄσιος ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
Αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος.
Ἱππόθοος δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμώρων,
Τῶν οἳ Λάρισαν ἐριβώλακα ναιετάασκον,
Τῶν ἦρχ' Ἱππόθοός τε, Πύλαιός τ' ὄζος Ἄρηος.
Υἷε δύω Λίθοιο Πελασγοῦ Τευταμίδαο.

Οἱ περὶ Ἀδρήστειαν ἤτοι Ἀδράστειαν, καὶ οἱ περὶ Ἀπαισὸν καὶ Πιτύειαν, καὶ Τηρείης ὄρος αἰπὺ, ἀρχηγοὺς εἶχον Ἄδρηστόν τε, καὶ Ἄμφιον. ὃς λινοθώρηξ ἦν, καθὰ καὶ ὁ Λοκρὸς Αἴας πρὸ τούτου ἐρρέθη. ἦσαν δὲ υἱοὶ Μέροπος. ἀνδρὸς οὕτω καλουμένου καὶ ἐξιδιωσαμένου καὶ αὐτοῦ κατὰ τὸν ἱστορούμενον Ὀλυμπιονίκην ἄνθρωπον, τὸ προσηγορικὸν ὄνομα εἰς κυριωνυμίαν. Περκώσιος δὲ ἦν οὗτος ἤτοι ἀπὸ Περκώτης πόλεως Τρῳάδος. ἤδεε δὲ μαντοσύνας περὶ πάντων, ἤτοι ἐπέκεινα πάντων τῶν ἐκεῖ ὁμοτέχνων. οὐδὲ εἴα τοὺς παῖ-

δας

δας τείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα. οἶδ' οὔ τι πίθοντο. κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο. καὶ ὅρα οἵους τὸ μὴ πείθεσθαι πατράσιν εὖ εἰδόσιν. οἱ δὲ παλαιοὶ λέγουσιν ἐνταῦθα, καὶ ὅτι οὐδὲν ἄρα ἡ μαντική, μοίρας ἀντιπαταττομένης. Ἀδρήστειαν δὲ, θέλουσι μέν τινες τετρασυλλάβως δρήστειαν γράφειν. οὐ προσίενται δέ. ὠνόμασται γὰρ ἀπὸ ἀδράστου ἀνδρὸς ἡρωϊκοῦ παλαιοῦ. ᾧ συνεξέδραμεν εἰς ὁμωνυμίαν ὁ προρρηθεὶς ὁμηρικὸς ἄδραστος. περὶ ταύτης ὁ τῶν ἐθνικῶν γραφεὺς λέγει, ὅτι μεταξὺ Πριάπου καὶ Παρίου τοῦ κατὰ προποντίδα, ἐν ᾧ βωμὸς θέας ἄξιος κατὰ τὸν γεωγράφον σταδιαίας ἔχων πλευράς. ἀδράστεια πόλις ἀπὸ ἀδράστου βασιλέως. ὃς πρῶτος ἱδρύσατο νεμέσεως ἱερόν. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ ἡ χώρα, ἀδράστεια. οἱ δὲ, ἀδράστειαν τὴν πόλιν κληθῆναι, ἀπὸ ἀδραστείας μιᾶς τῶν ὀρεστιάδων νυμφῶν. ἔστι δέ φησι καὶ τόπος τρωϊκὸς, ἀδράστεια, ἀπὸ ἀδραστείας θυγατρὸς Μελίσσου υἱοῦ Ἴδης τῆς πρώτως βασιλευσάσης ἐν τροίᾳ. καὶ ταῦτα μὲν οὗτος, συμφωνήσας τῷ Στράβωνι ἐν πολλοῖς. ἐκεῖνος δὲ λέγει καὶ ὅτι ὥσπερ θήβη καὶ θήβης πεδίον, οὕτω καὶ ἀδράστεια καὶ ἀδραστείας πεδίον, δηλαδή. καὶ ὅτι ἐνταῦθα μὲν, οὔτε νεμέσεως, οὔτε ἀδραστείας ἱερὸν δείκνυται. περὶ δὲ κύζικον, ἀδραστείας ἱερόν. γράφει οὖν φησιν Ἀντίμαχος οὕτω. Ἔστι δέ τις νέμεσις μεγάλη θεός. ἣ τάδε πάντα πρὸς μακάρων ἔλαχε. βωμὸν δέ οἱ εἵσατο ἤγουν ἵδρυσε, πρῶτος ἄδρηστος ποταμοῖο παρὰ ῥόον αἰσήποιο. ἔνθα τετίμηταί τε, καὶ ἀδρήστεια καλεῖται. καὶ οὕτω μὲν καὶ ὁ γεωγράφος. ἕτεροι δὲ, οὐκ ἰδίᾳ μὲν ἀδρήστειαν φασὶν, ἰδίᾳ δὲ νέμεσιν. οὐδὲ ἄδρηστον τοῦτον, οἴδασιν αἴτιον τοῦ τῆς ἀδρηστείας ταύτης ὀνόματος. ἀλλὰ νέμεσιν ἀδράστειαν λέγοντες, ἄδραστον αἰτιῶνται τῆς παροιμίας ταύτης. ὃν σικυῶνι πρῶτα ἐμβασιλεύειν ὁ ποιητὴς πρὸ τούτου ἱστόρησε. καὶ τὴν μὲν νέμεσιν, ὡς εἰς κύριον τιθέασιν ὄνομα. τὴν δὲ ἀδράστειαν, ὡς εἰς ἐπίθετον. καὶ βούλονται εἶναι ἀδράστειαν, τὴν οἰκονομησαμένην παραδόξως τὰ κατὰ τὸν τοιοῦτον ἄδραστον. οὐ μόνου τῶν ἡγεμόνων διασωθέντος ἐκ τοῦ θηβαϊκοῦ πολέμου, ἐνεμέσησε τὸ θεῖον. καὶ γοῦν ἐν τοῖς ἐπιγόνοις τῶν ἐν θήβαις πεσόντων ἀρχηγῶν, Διομήδης μὲν καὶ Σθένελος καὶ οἱ λοιποὶ, περιεγένοντο. μόνος δὲ ὁ ἐξ ἀδράστου πέπτωκε. καὶ οὕτω κατά τι δίκαιον, ἀνισώθη τὸ δοκοῦν ἐκεῖ ἐλλελεῖφθαι, πρὸς τῆς νεμέσεως. καὶ ἐκλήθη αὕτη ἐντεῦθεν, ἀδράστεια. ἕτεροι δὲ τὴν νέμεσιν ἀδράστειαν εἶπον καλεῖσθαι, διὰ τὸ τῆς θείας δίκης ἀναπόδραστον ἤτοι ἄφυκτον. Παυσανίας δέ φησιν ὅτι τὴν ἀδράστειαν, ἑτέραν τῆς νεμέσεως ὑποτίθενταί τινες. οἱ δὲ, τὴν αὐτὴν τῇ νεμέσει. ἀπὸ Ἀδράστου. ὅτι μόνος τῶν ἑπτὰ σωθεὶς, μόνος πάλιν τὸν υἱὸν ἀπέβαλεν ἐν τοῖς ἐπιγόνοις. οἱ δὲ ἀπὸ ἀδράστου φασὶ Μυσοῦ ἱδρυσαμένου αὐτῆς ἱερόν. βέλτιον δέ φησιν ἀπὸ τοῦ μηδένα αὐτὴν ἀποδιδράσκειν. καὶ τοιοῦτον μὲν καὶ τοῦτο. ὁ δὲ γεωγράφος λέγει πρὸς τὰ τοῦ ὁμηρικοῦ τούτου καταλόγου, καὶ ὅτι ἐστὶ ὧδε αἰσήπῳ, τὸ πεδίον τῆς ἀδρηστείας. καὶ τήρεια. καὶ πιτύα. ἡ πιτύεια. ἐκ πιτύων παρονομασθεῖσα. καὶ καθόλου φησὶν ἡ νῦν κυζικηνὴ, ἡ πρὸς Πριάπῳ. ὥς τε φαίνεται τῆς κυζικηνῆς, καὶ τὰ ῥηθέντα εἶναι. ἀλλαχοῦ δὲ λέγει ὅτι ἡ πιτύα τῆς παριανῆς ἐστιν. ἧς ὑπέρκειται πιτυῶδες ὄρος. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τῶν πιτύων, οὐχ ἡ πιτύα παρωνόμασται μόνον, ἀλλὰ καὶ νῆσοι διάφοροι πιτυοῦσσαι λεγόμεναι. ἃς ὁ Ἀλκμὰν πιτυώδεις καλεῖ. ἔστι δέ φασι πιτύη, καὶ πόλις καρίας. ἥτις καὶ πισύη διὰ τοῦ σ λέγεται. Ἀπαισὸς δὲ ἐνταῦθα μετὰ τοῦ ἄλφα. φησὶ γὰρ καὶ δῆμον ἀπαισοῦ. εὑρεθήσεται δὲ καὶ χωρὶς τοῦ α δισυλλάβως ἐν τῷ, ὅς ῥ' ἐνὶ παισῷ ναῖε πολυκτήμων. οὕτω δὲ καὶ παρὰ τῷ γεωγράφῳ λέγοντι, Παισὸς πόλις καὶ ποταμὸς μεταξὺ Λαμψάκου καὶ Παρίου. κατασπασθείσης δὲ τῆς πόλεως, οἱ παισηνοὶ μετῴκησαν εἰς λάμψακον. μιλησίων ὄντες ἄποικοι, ὡς καὶ οἱ λαμψακηνοί. ὥσπερ δὲ διχῶς ἀπαισὸς καὶ παισὸς, οὕτω ἄταρνα πόλις, ἧς ὁ πολίτης ἀταρνεύς. ἐν ᾗ καὶ τυραννεῖον Ἑρμείου. καὶ τάρνη δὲ δίχα τοῦ α. Ὅμηρος, ὃς ἐκ τάρνης ἐριβώλακος. πλὴν ὅσον ἀπαισὸς μὲν καὶ παισὸς, ἡ αὐτή. ἄταρνα δὲ καὶ τάρνη ἕτεραι ἀλλήλων. τάρνη μὲν γὰρ, ἀχαΐας πόλις. Ἄταρνα δὲ, μεταξὺ Μυσίας καὶ Λυδίας καὶ Λέσβου. κατὰ δὲ ἑτέρους ἐπιτόμως εἰπεῖν, περίπου τὴν ἀτραμυττηνήν. Τήρεια δὲ ἴσως, παρὰ τὸ τηρεῖν τὰ κύκλῳ. ὥσπερ καὶ ἴδη παρὰ τὸ ἰδεῖν. αἰπὺ γὰρ ὄρος τὴν τήρειαν λέγει ὁ ποιητής. οὕτω δὲ καὶ νῦν οὐ μακρὰν τῆς προποντίδος, ὄρος ὑψηλὸν κατοπτεῦον τὰ πέριξ, τοιαύτην κλῆσιν ἔλαχε. τειρία μέντοι διὰ διφθόγγου καὶ ι λευκοσύρων πόλις ἐστὶ κατὰ τὸν ἀναγραφέα τῶν ἐθνικῶν. ἧς ὁ πολίτης, τειριεὺς ὡς ὁ τοῦ στειρίου, στειριεύς. ὁ δὲ γεωγράφος τὴν τήρειαν, εἰς ὄρη κυζικηνὰ τάττει τῇ ζελείᾳ προσεχῆ, ἐν οἷς θήρα κατεσκευάσθη βασιλική. οἱ δέ φησι λόφον αὐτήν φασιν ἀπὸ τεσσαράκοντα σταδίων λαμψάκου. Τὸ δὲ φθισήνορα, δηλοῖ μὲν τὸν φθείροντα τοὺς ἄνδρας. ὃ δὴ σημαίνει καὶ ὁ φθισίμβροτος. καὶ ὁ ἐναρίμβροτος καὶ ὁ ἀνδρειφόντης. καὶ ὁ βροτολοιγός. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ φθίω φθίσω. ἐπεὶ δὲ τὸ φθίω διφορεῖται, ὡς καὶ ὁ χοιροβοσκὸς ἐν τῇ ὀρθογραφίᾳ δηλοῖ. διφορεῖται καὶ ἡ ἄρχουσα τοῦ φθισήνωρ. πολλὰ γοῦν τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων διὰ διφθόγγου αὐτὴν ἔχουσι. καὶ ἔχει τι λόγου ἡ τοιαύτη γραφικὴ διφόρησις. ἐκ μὲν γὰρ τοῦ φθίω φθίσω. ὡς τίω τίσω, καὶ φθίσις ὡς τίσις, καὶ φθισήνωρ. ἐκ δὲ τοῦ φθῶ φθείω, ὡς κῶ κείω, ἐξ οὗ τὸ κείσεται. καὶ χῶ χείω τὸ χωρῶ ἀφ' οὗ τὸ, οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χείσεται ἤγουν χωρήσει, γράφοιτο ἂν εὐλόγως διὰ διφθόγγου ἡ ἄρχουσα τοῦ φθεισήνωρ. Τῶν περὶ περκώτην καὶ πράκτιον καὶ σηστὸν καὶ ἄβυδον καὶ δῖαν ἀρίσβην, ὑρτακίδης ἦρχεν Ἄσιος ὄρχαμος ἀνδρῶν. ὃν καὶ ἐπαναλαμβάνων εὐθὺς, φησὶν, Ἄσιος ὑρτακίδης. ὃν

ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι αἴθωνες μεγάλοι. ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος. ἐπαναλαμβάνει δὲ τὸν ἄσιον σημειωτικῶς, ὡς ἂν ὁ ἀκροατὴς ἐγγραψάμενος αὐτὸν εἰς μνήμην, εἰδείη ὅτι ἀφραίνοντι ἐν τοῖς ἑξῆς, μάθῃ αὐτὸν καὶ ἀκλεῶς πίπτοντα. οὐ μάτην δὲ, οὐδὲ τῶν ἵππων αὐτοῦ ἐμνήσθη, ἀλλ᾽ ὅτι αὐτοῖς πεποιθὼς ὁ ἄσιος ἐν τοῖς ἑξῆς ὡς καλοῖς, ἀφρονεύσεται καὶ πεσεῖται. ἵππων ὠκυπόδων ἐλατὴρ θρασυκάρδιος, κατὰ τὸ εἰς αὐτὸν ἐπίγραμμα. Ἱστέον δὲ ὅτι ἐν τοῖς ἑξῆς καὶ ἕτερος ἄσιος δηλωθήσεται, μήτρως Ἕκτορος ἀπὸ σαγγαρίου. Τῶν δὲ ῥηθέντων τόπων, περκώτη μὲν, εἰς τοσοῦτον μόνον ἠξίωται λόγου τοῖς παλαιοῖς, εἰς ὅσον εἰπεῖν αὐτοὺς, ὅτι πόλις ἐστὶ τρωάδος. καὶ ὅτι πολίτης αὐτῆς περκώσιος. καὶ ὅτι ἦν τις καὶ πάλαι περκώτη λεγομένη. καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς πάλαι περκώσιος. Τὸν δὲ Πράκτιον, ποταμὸν δέχεσθαι ὁ γεωγράφος βούλεται, ῥέοντα μεταξὺ ἀβύδου καὶ λαμψάκου. πόλις γὰρ φησὶν οὐχ εὑρίσκεται, λέγων καὶ ὅτι ὁ ποιητὴς, ἐκ ποταμῶν οἰκήσεις ἐδήλωσεν. ὡς καὶ ἐν τῷ, οἳ περὶ Κηφισὸν δῖον ἔναιον. καὶ ἀμφὶ Παρθένιον ποταμὸν ἔργα ἐνέμοντο. ἀλλαχοῦ δὲ λέγει καὶ ὅτι ἀφανῆ χωρία ἡ περκώτη, καὶ τὸ πράκτιον, καὶ ἡ ἀρίσβη. Περὶ δὲ σηστοῦ, καὶ ἀβύδου, ἐγράφη ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. νῦν δὲ ἀρκεῖ εἰπεῖν, ὅτι κατὰ τὸν γεωγράφον, διέχουσιν ἀλλήλων σηστὸς καὶ ἄβυδος, τριάκοντά που σταδίους, ἀπὸ λιμένος εἰς λιμένα. καὶ ὅτι ἡ σηστὸς βραχεῖα μὲν, εὐερκὴς δὲ, σκέλει διπλέθρῳ συνάπτουσα πρὸς τὸν λιμένα. οὗ δὴ σκέλους, μείζω πάντως τὰ ἐξ ἀθηνῶν, ἕως καὶ εἰς τὸν πειραιᾶ. καὶ ὅτι Γύγης βασιλεὺς Λυδῶν, ὥσπερ τὴν τρωάδα πᾶσαν, οὕτω καὶ τὰ χωρία ταῦτα εἶχεν ὑφ᾽ ἑαυτῷ. οὗ καὶ ἐπιτρέψαντος, ἔκτισαν τὴν ἄβυδον μιλήσιοι. οὐ μόνον δὲ ἡ σηστὸς, ἀλλὰ καὶ ὁ σηστὸς ἀρσενικῶς φασὶ λέγεται. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι ἡ ἄβυδος, ὕστερον ἐπὶ συκοφαντῶν ἐτέθη παροιμιακῶς, διὰ τὸ δοκεῖν συκοφάντας εἶναι τοὺς ἀβυδηνούς. ὅθεν καὶ ἀβυδοκόμαι οἱ ἐπὶ συκοφαντίᾳ κομῶντες. τίθεται δέ φασιν ἡ λέξις καὶ ἐπὶ τοῦ εἰκαίου καὶ οὐδενὸς ἀξίου. κωμωδοῦνται δέ φασι καὶ εἰς μαλακίαν, οἱ τῆς ἀβύδου. Παυσανίας δὲ, καὶ παροιμίαν εἶναι λέγει, μὴ εἰκῆ τὴν ἄβυδον. ᾗ ἐχρῶντο φησὶν ἐπὶ τῶν εἰκαίων καὶ οὐδαμινῶν. Ἀρίσβη δὲ εἰ καὶ ἀφανὲς ἀνωτέρω ἐρρέθη χωρίον, ἀλλ᾽ ἦν ὅτε οὐ τοιοῦτον ἂν ἦν. ἔοικε γὰρ κατὰ τὸν γεωγράφον, βασίλειον εἶναι αὕτη ἀσίου, διὸ καὶ δίαν ἀρίσβην ὁ ποιητὴς ἔφη αὐτήν. καὶ τὸ ἀρίσβηθεν δὲ, οὐκ εἰς κενὸν πρόσκειται. ἀλλ᾽ ἵνα δηλωθῇ ὅτι πολλῶν ἄρχων πόλεων καὶ ὁ ἄσιος, τῇ ἀρίσβῃ ὡς εἰκὸς ἔχαιρε. ἦν δέ φασι καὶ ἐν Λέσβῳ, ἀρίσβα ὑπὸ μηθυμναίοις. ἐν δὲ Θρᾴκῃ, ποταμὸς ἄρισβος ἐμβάλλων εἰς τὸν Ἕβρον. αἴθωνες δὲ ἵπποι, οἱ θερμοὶ ἢ μέλανες, ἢ πυρροί, ἀπὸ τοῦ αἴθω, τὸ καίω, καὶ λάμπω. ἐξ οὗ καὶ ἡ βασιλικὴ ἵππος. καὶ βόες δὲ αἴθωνες ὁμοίως πολλαχοῦ. λέγεται δὲ καὶ αἴθων λέων. αὐτὸς δὲ καὶ καθ᾽ ἕτερόν τινα λόγον οὕτω καλεῖται τὸν ἑτέρωθι δηλούμενον. ἐπίκειται δέ ποτε ἡ λέξις καὶ ἡρωϊκῷ ἀνδρί, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ, ἀνδρὸς αἴθωνος ἀγγελίαν. Ἐνταῦθα δὲ ὅρα ὅτι τὸ φέρειν, ἐπὶ ἐμψύχων πάλιν εἴρηται ἐν τῷ, φέρον ἵπποι τὸν Ἄσιον. Σελλήεις δὲ ποταμὸς, οὐ μόνον ἐν τοῖς ὑπὸ τὸν Ἄσιον, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις τόποις ὡς καὶ προεγράφη. ῥεῖ δὲ πρὸς τῇ Ἀρίσβῃ. ἀναμνηστέον δὲ καὶ τῆς περὶ πολλῶν ῥηθείσης ἐφύρης, ἥτις εἶχε καὶ αὐτὴ ποταμὸν σελλήεντα. Ἱππόθοος καὶ πύλαιος υἱοὶ λήθου πελασγικοῦ, ἦγον φῦλα πελασγῶν ἐγχεσιμώρων. τῶν ἦγον τούτων οἳ λάρισσαν ἐριβώλακα ναίεσκον. καὶ ὅρα τὸ φῦλα πελασγῶν. ἀξιόλογον γὰρ πλῆθος δηλοῖ. οὐ γὰρ φῦλον ἔφη, ἀλλὰ φῦλα πληθυντικῶς. μέγα δὲ ἔθνος οἱ πελασγοὶ κατὰ τὸν γεωγράφον, ὅπερ καὶ εἰς πλάτος ἀποδείκνυσιν αὐτός. πλανῆται δὲ ἦσαν καὶ σποράδες πανταχοῦ τῆς γῆς, ὡς καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ κεῖται. φησὶ γοῦν ὁ αὐτὸς γεωγράφος, καὶ ὅτι πλάνητες οἱ λέλεγες ὡς καὶ οἱ πελασγοὶ, καὶ οἱ καύκωνες πολλαχοῦ τῆς εὐρώπης τὸ παλαιὸν πλανώμενοι. καὶ πελασγικοὺς δὲ πεδίους ἱστορεῖ ἐν λαρίσσῃ τῇ θετταλικῇ. λέγει δὲ καὶ ὅτι ᾠκήθη ποτὲ ὑπὸ πελασγῶν, ἡ τῶν ἰώνων παραλία πᾶσα ἐκ Μυκάλης ἀρξαμένη. καὶ Χῖοι δὲ οἰκιστὰς ἔχουσι πελασγοὺς ἐκ Θετταλίας. πολύπλανον γὰρ τὸ ἔθνος, καὶ ἕτοιμον εἰς ἀπανάστασιν. καὶ αὐξηθὲν ποτε ἐπὶ πολὺ, ταχὺ ἐξέλιπε. καὶ Λῆμνον δὲ καὶ Ἴμβρον ὑπὸ πελασγῶν Ἡρόδοτος οἰκεῖσθαι φησὶν, ὅτε τὰ περσικὰ ἐγίνοντο. καὶ ἀργεῖοι δὲ ἦσαν πελασγοί. φησὶ γοῦν ὁ αὐτὸς, ὅτι ἀργείων ἀκρόπολιν ᾤκισε Δαναός. καὶ πελασγιώτας ὠνομασμένους, δαναοὺς ἐκάλεσε. δηλοῖ δὲ ταῦτα καὶ ὁ εἰπὼν, πάλαι πελασγοί, δαναΐδαι δεύτερον. πολλαχοῦ μὲν οὖν γῆς πελασγοὶ ὡς ἐρρέθη. κόμμα δὲ τοῦ τοιούτου ἔθνους, καὶ οἱ ἐκ τῆς λαρίσσης οὗτοι πελασγοί. περὶ ἧς φασὶν οἱ παλαιοὶ, ὅτι αὕτη νῦν συνῴκισται εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὴν τρωάδα. Λάρισσαι δὲ πολλαὶ κατὰ τὸν γεωγράφον. ἡ μὲν, κατὰ τὴν ἀμαξιτὸν ἐν ὄψει τελέως οὖσα τῷ ἰλίῳ καὶ ἐγγὺς σφόδρα. περὶ ἧς οὐκ ἂν λέγοι ὁ ποιητής. μάλιστα δ᾽ ἂν περὶ τὴν Κύμην ὑπολάβοι τις ὀρθῶς τὴν τοιαύτην λάρισσαν. καὶ κατασκευάζει ὁ γεωγράφος τὸ οὕτω τισὶν ὑποληφθέν. λέγων καὶ ὅτι πόλις ἡ Κύμη ἐπιφανής ποτε. Ἡσιόδου πατρίς. ἧς οἱ πολῖται ἐπὶ μωρίᾳ ἐκωμῳδοῦντο. καὶ ὅτι φρικωνὶς ἡ τοιαύτη ἐκλήθη λάρισσα. καὶ ὅτι κύμης μὲν ἀπεῖχε σταδίους ἑβδομήκοντα, τροίας δὲ χιλίους. διό φησι καὶ Ἱππόθοος ἐν τῇ πατροκλείᾳ, τῆλε ἀπὸ λαρίσσης πεσεῖν λέγεται. καὶ ὅτι λαρισσαίοις τοῖς φρικωναίοις καὶ τοῖς θετταλικοῖς, ἴδιόν τι συνέβη τὸ, ποταμόχωστον χώραν οἰκεῖν. ὁμοίως καὶ τοῖς καυστρηνοῖς. ἦν δὲ καὶ τρίτη λάρισσα, κώμη τῆς ἐφεσίας ἐν τῷ καυστρίῳ φησὶ πεδίῳ. λέγει δὲ ὁ αὐτός, ἄρξαντά τινα πελασγῶν

γῶν Πίασον ἐπιθυμῆσαι τῆς θυγατρὸς, ἣν Λάρισσαν ἐκάλουν. βιασάμενον δ' αὐτὴν, τίσαι τῆς ὕβρεως δίκην. ἐγκύψαντα γὰρ εἰς πίθον οἴνου καταμαθοῦσα τὸν μιαιφόνον πατέρα ἡ Λάρισσα, τῶν σκελῶν λαβομένη, ὦσε καὶ καθῆκεν αὐτὸν εἰς τὸν πίθον. καὶ ἔστιν ἀστείως εἰπεῖν, ὡς ποινὴν ἀθεμίτου παροινίας ὁ βίαιος ἔπαθε, τὸν λοίσθιον σκύφον κατὰ τὸν εἰπόντα ἐκπιὼν οὐχ ὕδατος ἁλμυροῦ, ἀλλ' οἴνου καταμεθύσαντος αὐτὸν εἰς θάνατον. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ τῶν ἐθνικῶν ἐπιλέκτης, ἕνδεκα Λαρίσσας ἐξαριθμήσας, ὧν αἱ πλείους εὐρωπαῖαι, οὐ κυμαίαν λέγει Λάρισσαν τὴν ὁμηρικὴν ταύτην. ἀλλὰ τὴν τρῳαδικὴν, ἣν ὁ γεωγράφος ἀπείπατο. καὶ ἰδοὺ εἰς τοῦτο ἀντιφέρονται οἱ σοφοὶ οὗτοι. ἀμφοτέροις δὲ μάχεται τούτοιν, ὁ εἰπὼν θετταλικὴν τὴν τοιαύτην Λάρισσαν. ἔοικε δὲ ὁ τοιοῦτος πλάνην παθὼν τοιαύτην τινά. ἐν τῷ ἐφεξῆς παφλαγονικῷ καταλόγῳ γράφουσιν οἱ σχολιασταὶ ὅτι ἐκ τῶν εὐρωπαίων, ἐπὶ τοὺς ἀσιανοὺς ὁ ποιητὴς ἔρχεται. ἐπεὶ οὖν οἱ πρὸ τῶν παφλαγόνων καταλεγόμενοι παίονες, καὶ οἱ πρὸ ἐκείνων κίκονες, καὶ οἱ πρὸ αὐτῶν ἑλλησπόντιοι θρᾷκες, εὐρωπαῖοι εἰσὶν, ᾠήθησαν καὶ τοὺς τῆς Λαρίσσης ταύτης τῆς ὁμηρικῆς, ἐκ τῆς εὐρώπης εἶναι. καὶ τὰ ῥηθησόμενα δὲ, τοῖς τοιούτοις ἔοικεν ὁμολογεῖν. Λάρισσαν γὰρ ἐνταῦθα εἰπόντος τοῦ ποιητοῦ, φασί τινες ὅτι ταύτην οἱ ἀπὸ τῶν αἰολίδων μετασασάντες ἔκτισαν. διὸ καὶ δῖοι πελασγοί που λέγονται, ὡς ἄνωθεν ἕλληνες. οὓς καὶ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν σῶσαι τὰ στοιχεῖα μόνους ἑλλήνων φασί. καὶ διὰ τοῦτο δίους αὐτοὺς καλεῖ. Τὸ δὲ Γύλαιος, προπαροξύνεται ὡς κύειον πρὸς διαστολὴν τοῦ, πυλαῖος ἑρμῆς. ἐγχεσιμώρους δὲ πελασγοὺς ἔφη, καθὰ καὶ πρὸ ὀλίγων Μύνητα καὶ Ἐπίστροφον ἐγχεσιμώρους εἶπεν,

Αὐτὰρ θρήϊκας ἦγ' Ἀκάμας, καὶ πείρως ἥρως,
Ὅσσους ἑλλήσποντος ἀγάρροος ἐντὸς ἐέργει.
Εὔφημος δ' ἀρχὸς κικόνων ἦν αἰχμητάων.
Υἱὸς τροιζήνοιο διοτρεφέως κεάδαο.
Αὐτὰρ πυραίχμης ἄγε παίονας ἀγκυλοτόξους.
Τηλόθεν ἐξ ἀμυδῶνος, ἀπ' ἀξίου εὐρὺ ῥέοντος.
Ἀξίου, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἴη.

Θρήϊκας ἦγεν Ἀκάμας καὶ Πείρως ἥρως, ὅσους ἑλλήσποντος ἀγάρροος ἐντὸς ἐέργει, τουτέστιν εἴργει, συγκλείει, περιέχει. τοῦτο δὲ προσέθηκε διὰ ἑτέρους θρᾷκας, ὧν ἦρχεν Ἰφιδάμας. ὃς ἐτράφη ἐν θρῄκῃ ἐριβώλακι μητέρι μήλων. ἐλθὼν σὺν δώδεκα ναυσίν. ἃς ἔλιπεν ἐν περκώτῃ. ἔτι δὲ καὶ διὰ τοὺς ὕστερον τὸν Ῥῆσον θρᾷκας. τοῖς δὲ περὶ Ἀκάμαντα καὶ Πείρων θραξὶ, φασὶ καὶ τοὺς περὶ Μαρώνειαν συμφέρεσθαι. λέγουσι δὲ οἱ παλαιοὶ, καὶ ὅτι Ἰφιδάμας καὶ Ῥῆσος οἱ ῥηθέντες, τῶν ἐπηλύδων θρᾳκῶν ἦρχον, καὶ οὐ τῶν ἑλλησποντίων. ὅτι δὲ πολεμισταὶ οἱ θρᾷκες, γέγραπται μὲν καὶ ἀλλαχοῦ. πρὸς δὲ τὸ παρὸν, εἰπεῖν ἀρκεῖ ὅτι καὶ εὐριπίδης διὰ τοῦτο τὴν θρᾴκην ἄρεος οἰκητήριόν φησι λογογραφῶν τοὺς θρᾷκας, εὔοπλον, εὔιππον, ἀρεϊ κάτοχον γένος. λέγει δὲ καὶ Ἡρόδοτος, ὅτι περὶ θρᾴκην ὁ ἄρης καλός. ἔνθα καὶ θρᾳκικά τινα ἱστορεῖ ἔθη, ὧν μνήμη τις καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ γενήσεται. ὁ δὲ γεωγράφος καὶ τὸ πολὺ τῆς θρᾳκικῆς περιοχῆς δηλῶν, λέγει ὡς ἡ θρᾴκη σύμπασα ἐκ δύο καὶ εἴκοσι ἐθνῶν συνέστηκεν. ὃ καὶ σημείωσαι. ἀληθῶς γὰρ ἀπείρων ἡ γῆ κατὰ τὴν κρίσιν, ἣν ζώννυσιν ὁ μέγας αἷμος καὶ τὰ ὑπὲρ ἐκεῖνον καὶ τὰ ἐφεξῆς ἕως καὶ εἰς βαθὺ τοῦ Εὐξείνου. καὶ ὁ θρᾴκιος βόσπορος. καὶ ὁ Ἑλλήσποντος. καὶ τὰ τούτου προσάρκτια μέχρι καὶ ἐς τὸν περιαδόμενον ἄθων, καὶ τὰ μετ' αὐτόν. ἐν οἷς καὶ ἡ Τορώνη καὶ τὸ ποσείδιον. ὅτι δὲ θρᾳκικὸς καὶ ὁ ἄθως οὗ μνεία καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα, δηλοῖ φασὶ σοφοκλῆς ἐν θαμύριδι, θρῄσσαν εἰπὼν σκοπιὰν, ζηνὸς ἀθῴου. ἔνθα ὅρα τὸ ἀθῴου ὁμωνυμοῦν, τῷ ἀθῴῳ ὑφ' οὗ δηλοῦται ὁ ἀζήμιος. ὧν διαφορὰ καθά που καὶ ἑτέρωθι δηλωθήσεται, οὐ μόνον κατὰ σημασίαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τόνον. ἀθῷος μὲν γὰρ κατά τινας προπερισπωμένως, ὁ ἀζήμιος. ζεὺς δὲ ἄθῳος προπαροξυτόνως, ὁ ἐν τῷ ἄθῳ τιμώμενος. ὃν φασὶν ἔστι καὶ ἀθώιον κατὰ διαίρεσιν εἰπεῖν, ὁμοίως τῷ, ἄρειος ἀρήϊος. κατὰ μέντοι ἑτέρους ὧν ἐστὶ καὶ Ἡρωδιανὸς, ἀνάπαλιν, ὁ μὲν, παρὰ τὸν ἄθων ζεὺς ἀθῷος, προπερισπασθήσεται κατὰ τὸ, ἥρως ἡρῷος. μίνως μινῷος. γάλως γαλῷος. τὸ δὲ ἕτερον, προπαροξυνθήσεται. καὶ ἔσται θωὴ, ἄθωος, ὡς ψυχὴ εὔψυχος. βουλὴ εὔβουλος. τιμὴ ἄτιμος. καὶ τοῦτο μὲν, τοιοῦτον. ὅτι δὲ πρωτότυπον τοῦ θρᾷξ τὸ θρῇξ, καὶ ἐκ τούτου κατὰ συναίρεσιν γίνεται τὸ θρᾷξ, καὶ ὅτι ὁ ἑλλήσποντος, πορθμός ἐστι διείργων τὴν θρᾴκην καὶ τὴν τρῳάδα, καὶ διὰ τί οὕτω καλεῖται, καὶ ὅτι ἀγάρροος, ὡς ἂν φασὶ στενός, ῥοώδεις γὰρ οἱ πορθμοί, πολλαχοῦ δηλοῦται, καὶ εἴρηται περὶ αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. Πείρως δὲ ὡς μίνως. ὅρα δὲ τὸ Πείρως ἥρως, ὅτι καὶ αὐτὸ παρηχήσει ἔοικε. Τὸ δὲ ἀγάρροος ἐκ τοῦ ἄγαν γενόμενον, ἔτρεψε τὸ ν εἰς ρ, νόμῳ ἀμεταβόλων. ἅπερ συντεθέντα ἀμεταβόλοις, συνεξομοιοῦνται αὐτοῖς. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ἀγάρροον τοῦτο, κατέσυρε τὸν γλυκὺν Ἡρόδοτον, ἁλμυρὸν ποταμὸν προσειπεῖν τὸν ἑλλήσποντον. ἐπεὶ καὶ οἱ ποταμοὶ ἀγάρροοι. Εὔφημος υἱὸς τροιζή-

νου κεάδαο, κικόνων ἦρχεν αἰχμητῶν. ἔστι δὲ τοῦ τροιζήνου εὐθεῖα προπαροξύτονος ὁ τροίζηνος. Τὸ δὲ κεάδαο, πατρωνυμικὸν τοῦ τροιζήνου. Κέας γὰρ αὐτοῦ πατήρ. Κίκονες δὲ θρακικὸν ἔθνος πράγματα τῷ Ὀδυσσεῖ παρασχόν, ὡς ἡ Ὀδύσσεια δηλοῖ. οὐ μακρὰν δὲ ἦσαν οὗτοι μαρωνειτῶν, ὡς δηλοῖ κατὰ τὸν ἐθνολόγον ὁ γράψας οὕτως. Εὐάνθης δ' ᾤκησεν ἐν κικονίᾳ ἵνα μαρώνεια καλέεται. βαρύνεται δὲ τὸ, κίκων, κατὰ δύο κανόνας οὓς ἐκτίθενται οἱ παλαιοί. οἳ καὶ δύο φασὶ γενέσθαι Ὀρφέας κίκονας. ὧν ὁ εἷς τοῦ οἰάγρου, παλαιὸς καὶ πολλῷ προγενέστερος τοῦ ὑστέρου. καὶ ὡς αὐτοί φασιν, ἕνδεκα γενεαῖς. ἰστέον δὲ ὅτι εὕρηται μὲν εἰς τῇ ἐπὶ Πατρόκλῳ μάχῃ, Μέντης ἡγεμὼν Κικόνων. ἣν δὲ καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν ῥηθέντι εὐφήμῳ τεταγμένος. τυχὸν δὲ καὶ ὕστερον ἦλθε καθὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ῥηθέντος Ῥήσου γέγονεν, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται. Ἡρόδοτος δὲ λέγει ὅτι περὶ δορίσκον καὶ εὖρον καὶ αἶνον, τόπος κικόνων ἦν τὸ παλαιόν. ἰστέον δὲ ὅτι ὥσπερ ἀλεύας ἀλευάδης, οὕτω κέας κεάδης. Πυραίχμης ἦγε παίονας ἀγκυλοτόξους, τηλόθεν ἐξ ἀμυδῶνος. ἀπ' Ἀξίου εὐρὺ ῥέοντος. ὃ δὴ πρόσκειται εἰς διαστολὴν τοῦ ἁπλῶς ἀξιοῦ ἐπιθετικοῦ ὀνόματος. εἶτα ἐπαναλαμβάνων τὸν Ἄξιον, οἷα θαύματός τινος ἄξιον, λέγει Ἀξίου οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν. Παίονας δὲ λέγει ἐνταῦθα, ἐξ ὧν ἢ δι' ὧν ῥέει ὁ Ἄξιος ποταμὸς Παιονίας. φασὶ δὲ τὰ σχόλια ἐνταῦθα ὅτι παίονες ὅμοροι θραξὶ, καὶ δοκεῖ καλὸν οὕτω νοεῖν. ἄλλως γὰρ ἀπειρίαν πλείστην ἔχει ὁ περὶ παιόνων ἐνταῦθα λόγος, ὥσπερ καὶ ὁ περὶ λαρίσσης ὡς προδεδήλωται. εἰ δὲ κατὰ τὸν γεωγράφον, Πηλίου καὶ Πίνδου τῶν θετταλικῶν, πρὸς μεσογαίαν τὴν ἀνήκουσαν μακεδόνες μέχρι παιονίας, καὶ τῶν ἠπειρωτικῶν ἐθνῶν. ἐκ δὲ παιόνων, συμμαχίαν ἐν τροίᾳ εἶχον οἱ ἕλληνες. δυσχερὲς νοῆσαι τοῖς τρωσὶν ἐλθεῖν συμμαχίαν ἐκ τῶν ῥηθέντων πορρωτέρω παιόνων. ὅμως μὲν τοι τινὲς, καὶ τοῦτο γενέσθαι φασί. καὶ ἔστω εἰρημένον, ἐπεὶ βοηθεῖσθαι δοκεῖ καὶ ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ εἰπόντος παίονας τούτους, οὐκ ἐγγύθεν ποθὲν ἐλθεῖν, ἀλλὰ τηλόθεν. ἔστι δέ τις μνεία παιόνων, καὶ ἐν τοῖς περὶ σελλῶν. Περὶ δὲ Πυραίχμου, ἐν τοῖς τοῦ Πορφυρίου φέρεται ὅτι Πατρόκλου ἀνελόντος αὐτὸν, ἀστεροπαῖος ἦγε τοὺς παίονας, ὃν ἔρριψεν ἀχιλλεύς. περὶ δὲ παιόνων, ζητητέον καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι Ἡρόδοτος οἶδε παίονας καὶ περὶ τὸν Στρυμόνα. ἐφ' ὧν καὶ παρηχεῖ τὸ, τοῖς Περινθίοις παιονίσασιν ἐπιχειροῦσιν οἱ παίονες. λέγει δὲ καὶ ὅτι παιονία ἐπὶ στρυμόνι ποταμῷ πεπολισμένη. εἰσὶ δὲ τεύκρων τῶν ἐκ τροίας, ἄποικοι. καὶ ὅτι πρὸς βορέαν κατὰ τὸ πάγγαιον ὄρος, ὑπεροικοῦντες ἦσαν παίονες καὶ Δόβηρες. τὸ δὲ πάγγαιον, ἔτεινέ φησι πρὸς μεσημβρίαν, εἰς τὸν στρυμόνα. καὶ ἡ περὶ αὐτὸ γῆ, ἐκαλεῖτο φυλλίν. ὁ δὲ γεωγράφος, λέγει καὶ ὅτι ἄξιος καὶ στρυμὼν, ἐκ παιόνων ῥέουσι. καὶ ὅτι οἱ μὲν, παίονας φρυγῶν ἀποίκους. οἱ δὲ, ἀρχηγέτας ἀποφαίνουσι. καὶ τὴν παιονίαν μέχρι Πελαγονίας καὶ Πιερίας ἐκτετάσθαι φασί. λέγονται δὲ καὶ πολλὴν πάλαι τῆς μακεδονίας κατασχεῖν. καὶ μέχρι περὶ ποντίδος προελθεῖν. καὶ Πέρινθον πολιορκῆσαι. σημειοῦμενοι δὲ οἱ παλαιοὶ καὶ ὅτι διττὸν τὸ τῶν παιόνων ἔθνος, καὶ ὡς οἱ μὲν ὑπὸ τὸν πυραίχμην παίονες, τοξόται. οἱ δὲ περὶ τὸν ἀστεροπαῖον, δολιχέγχεες, λέγουσιν ὅτι εἰκὸς τὸν ἀστεροπαῖον χρονίζοντος τοῦ πολέμου, ὕστερον ἐλθεῖν. ὡς καὶ Ἰφιδάμαντα καὶ Ῥῆσον τοὺς προβραχέως εἰρημένους. ἀγκυλότοξοι δὲ, οἱ χρώμενοι ἀγκύλοις ἤγουν σκολιοῖς τόξοις. μάλιστα δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἀγκύλαις, ἔτι δὲ καὶ τόξοις. εἶδος δὲ ἀκοντίου ὡς καὶ προείρηται, ἡ ἀγκύλη. ἀμυδὼν δὲ ἡ κατά τινας ἀβυδὼν, πόλις παιονίας ἧς ὁ πολίτης, ἀμυδώνιος ὡς καλυδώνιος. Τὸ δὲ εὐρὺ ῥέοντος, γράφουσί τινες ὑφ' ἓν, εὐρυρέοντος. Κάλλιστον δὲ ὕδωρ ὥσπερ νῦν τὸ τοῦ ἀξίου, οὕτω καὶ ἀλλαχοῦ τὸ τοῦ Ἐνιπέως. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ τὸ κάλλιστον ἐνταῦθα νοεῖν, ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς καλόν. ἄλλως γάρ πως κάλλιστος ὁ θολερὸς ὡς δεδηλώσεται.

Τὸ δὲ κίδναται, νῦν μὲν δίχα τοῦ σ' διὰ τὸ μέτρον. ἀλλαχοῦ δὲ σὺν τῷ σ' εὕρηται. ἐπεὶ γάρ ἐστι καὶ κεδῶ, καὶ σκεδῶ τὸ σκεδάζω, ἀπὸ τοῦ κεδῶ, γίνεται τὸ κίδναται, ἀπὸ δὲ τοῦ σκεδῶ, τὸ σκίδναται. ἡ δὲ πλατυσμὸν τοῦ ποταμοῦ δηλοῖ τὸ κίδναται ὡς πλατυνομένου ἐν τῷ ῥεῖν, ἢ μηκυσμὸν, ὡς πόρρωθεν εἰς θάλασσαν καταρρέοντος. ἢ καὶ ἀμφότερα. ἐν δὲ τῷ ἐπικίδναται αἶαν, ἢ αἶαν, διττῶς γοῦν ἡ γραφή, αἶαν τινὲς οὐ τὴν γῆν ἐνόησαν, ἀλλά τινα πηγήν. ὡς δῆλον ἐξ ὧν ὁ γεωγράφος φησί, λέγων ὅτι ἡ παρ' Ὁμήρῳ ἀμυδὼν, ἀβυδὼν ὕστερον ἐκλήθη, κατεσκάφη δέ. πηγὴ δὲ πλησίον ἀμυδῶνος, αἶα καλουμένη, καθαρώτατον ὕδωρ ἐκδιδοῦσα εἰς τὸν ἄξιον. ὃς ἐκ πολλῶν πληρούμενος ποταμῶν, θολερὸς ῥέει. φαύλη οὖν φησὶν, ἡ φερομένη γραφή, ἀξίου κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν. ὡς δηλαδὴ, οὐ τοῦ ἀξίου ἐπικιδναντος τὸ ὕδωρ τῇ πηγῇ, ἀλλ' ἀνάπαλιν. εἶτα ὑποδιστάλως αἰτιώμενος ὁ γεωγράφος, καὶ τὸ νοῆσαι τὴν αἶαν ἐπὶ τῆς γῆς, ἔοικε παντελῶς ἐθέλειν ἐκβαλεῖν τοῦ ὁμηρικοῦ ἔπους, τὴν τοιαύτην λέξιν.

Παφλαγόνων δ' ἡγεῖτο πυλαιμένεος λάσιον κῆρ,
Ἐξ ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων,
Οἵ ῥα κύτωρον ἔχον, καὶ σήσαμον ἀμφενέμοντο,
Ἀμφί τε παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον
Κρῶμναν τ', αἰγιαλόν τε, καὶ ὑψηλοὺς ἐρυθίνους.

Παφλαγόνων ἡγεῖτο, πυλαιμένεος λάσιον κῆρ. ἤγουν περιφραστικῶς ὁ πυλαιμένης, ἐξ ἐνετῶν, ὅθεν

ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων. οἵ, τουτέστιν οἱ Παφλαγόνες, Κύτωρον εἶχον. καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο. ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματα ἔναιον. Κρῶμνάν τε, Αἰγιαλόν τε, καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους. Παφλαγόνες μὲν οὖν, ἀπὸ Παφλαγόνος ἐνδόξου ἀρχηγοῦ καλοῦνται. ἡ δὲ κωμῳδία τὴν λέξιν παρέσυρεν, εἰς ἀναιδῆ ῥήτορα. ὃν Παφλαγόνα ἔσκωψε, παρὰ τὸ, δίον παφλάζειν ἐν δημηγορίαις. Ὁ δὲ Πυλαιμένης, παράγεται κατὰ τὸν μεσαιπόλιον. ὡς γὰρ ἐκεῖνο γίνεται ἀπὸ τοῦ μέσος μεσοπόλιος, καὶ τροπῇ τοῦ ο εἰς α, μεσαπόλιος, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι, μεσαιπόλιος, οὕτω καὶ Πυλομένης Πυλαμένης Πυλαιμένης. καὶ τὸ γυναιμανὴς δὲ, ὁμοίως παράγεται κατά τινας. ἔτι δὲ καὶ τὸ τιθαιβώσσειν. τουτέστι σιμβλοποιεῖν ἢ ἀποτιθέναι τὰς μελίσσας βόσιν ἤγουν τροφὴν ἑαυταῖς. ἔστι γοῦν τιθοβώσσειν, καὶ τροπῇ τιθαβώσσειν. καὶ πλεονασμῷ τιθαιβώσσειν. τοιούτου δὲ τύπου καὶ ὁ ἀκραιφνὴς καὶ ἕτερα δηλωθησόμενα ἐν τοῖς ἑξῆς. Τὸ δὲ λάσιον κῆρ, ἀντὶ τοῦ πυκινὴ ψυχή. τουτέστι μεταληπτικῶς, πυκνὴ καὶ συνετή. οὐ μὴν ἀραιὰ καὶ ἄφρων. ἢ ἄλλως δὲ εἰπεῖν λάσιον κῆρ, ψυχὴ λασιουμένη τοῖς νοήμασι. καὶ συνεχῆ καὶ ἄλλα ἐπ' ἄλλοις, καὶ ὡς οἷον αὖλαξ βαθεῖα, Δασέα τὰ κεδνὰ τραγικῶς εἰπεῖν, βλαστάνουσα βουλεύματα. χρήσιμον δὲ τοῦτο εἰς τὰ τοῦ Ἀχιλλέως λάσια στήθη, τὰ ἐν τῇ ἄλφα ῥαψῳδίᾳ, γοργότερον ὂν τοῦ τόπου ἐκείνου καὶ δεινότερον. ἐκεῖ μὲν γὰρ, ἦτορ μερμήριξεν ἐν στήθεσι λασίοις, ἐνταῦθα δὲ λάσιον ἁπλῶς λέγεται κῆρ. ἄξιον ζητεῖσθαι πῶς ἐστὶ λάσιον. Σημείωσαι δὲ ὅτι ὁ μὲν ποιητὴς, ἐπὶ ἐπαίνου ψυχικοῦ τὸ λάσιον εἴληφεν. ὡς ἐπὶ αὔλακος βαθείας ὡς εἴρηται. ὁ δὲ παρὰ Ἰαμβλίχῳ Πυθαγορικὸς Λύσις ἐκστρέψας, εἰς ψόγον ὡν ἀπὸ γῆς ὀρφνῆς παρείλκυσε τὸ νόημα. εἰπὼν γλώσσῃ δωρικῇ νοῦν τοιοῦτον, ὅτι πυκιναὶ καὶ λάσιαι λόχμαι περὶ τὰς φρένας καὶ τὰς καρδίας πεφύκασι, τῶν μὴ καθαρῶς τοῖς μαθήμασιν ὀργιασθέντων, πᾶν τὸ ἥμερον καὶ πρᾶον καὶ λογιστικὸν τῆς ψυχῆς ἐπισκιάζουσαι, καὶ κωλύουσαι προφανῶς αὐξηθῆναι καὶ προκύψαι τὸ νοητικόν. ἔστι δὲ καὶ ἕτερα μυρία οὕτω παρεστραμμένα καὶ εὑρεῖν καὶ εἰπεῖν. καὶ γοῦν Καδμείαν νίκην, οἱ μὲν ἄλλοι, οὐκ ἐπαινοῦντές φασι. τὴν ἀκάρπωτον γὰρ καὶ ἀκερδῆ, τά τε ἄλλα καὶ διὰ τὸ μηδὲν ἀπόνασθαι τὸν Ἐτεοκλῆν τῆς τῶν Καδμείων κατὰ τῶν Ἀργείων νίκης, μὴ δὲ τοὺς ἀμφ' αὐτόν. Ἀρριανὸς δὲ τὴν μεγάλην καὶ ὅ φασι κατ' ἄκρας νοεῖ, διὰ τὸ ἄκρως ἡττηθῆναι τοὺς περὶ τὸν Πολυνείκην ὑπὸ τῶν Καδμείων, ὡς μόνον περισωθῆναι τὸν Ἄδραστον. Ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι ἐν τούτοις μὲν, τὸ λάσιον κατὰ καλοῦ κεῖται. ἐν δὲ τῷ, λάσταυρος, ἄλλως τέθειται. παίξαντός τινος τῶν ἐπιτρίπτων κωμικῶν, εἰς τὸ λασιόταυρος. Ἐνετοὶ δὲ ἔθνος περὶ Παφλαγονίαν. ὅπου ἡμιόνων γένος φασὶν ἐπενοήθη. ἦν δὲ κατὰ τὸν ἀναγραφέα τῶν ἐθνικῶν, καὶ ἔθνος παρὰ Τεβαλλοῖς Ἐνετοί. λέγονται δέ φησι καὶ Ἐνετίδες ἵπποι. ἱστορεῖ δὲ ὁ αὐτὸς, καὶ ὅτι αἱ θήλειαι ἵπποι τῶν Ἐνετῶν, πρὸς ζευγηλασίαν ἄρισται. ἦν δὲ καὶ πόλις Ἐνετός φησιν, ἀφ' ἧς Μύρμηξ ὁ διαλεκτικὸς φιλόσοφος. ὁ γεωγράφος δὲ λέγει ὅτι Ἐνετοὶ ἐν Παφλαγονίᾳ νῦν οὐ δείκνυνται. τινὲς δὲ κώμην φασὶ παραιγίαλον, δέκα σχοίνους Ἀμάστρεως διέχουσαν ἤγουν στάδια τριακόσια ὡς δηλοῖ ἀλλαχοῦ ὁ αὐτὸς εἰπών. χώρα δίσχοινος. τοῦτο δ' ἐστὶν ἑξήκοντα στάδια. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ, σχοῖνος, ἀοριστεύειν φασί τινες, ὡς καὶ τὸ παρασάγγης ὁ περσικός. ὃν οἱ μὲν, ἑξήκοντα στάδια φασίν. οἱ δὲ τριακόσια καὶ τεσσαράκοντα. φησὶ γοῦν καὶ ὁ γεωγράφος, ὅτι παρ' Αἰγυπτίοις ἄστατον τὸ τῆς σχοίνου μέτρον. Ζηνόδοτος δὲ ὡς ὁ αὐτὸς γεωγράφος λέγει, τὸ ἐξ Ἐνετῶν, ἐξ Ἐνετῆς γράφει καὶ νοεῖ Ἐνετὴν ἀκολούθως τῷ Ἑκαταίῳ, τὴν νῦν Ἀμισόν. Λευκοσύρων οὖσαν ὡς δηλοῖ τὸ, Ἐνετοὶ ἐκ Λευκοσύρων ὁρμηθέντες, Τρωσὶ συνεμάχησαν. καὶ ἄλλοι δὲ ἄλλα περὶ τῶν Ἐνετῶν φασι, καὶ γέγραπται περὶ τούτων καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. μέμνηται δὲ καὶ Εὐριπίδης ἵππων Ἐνετικῶν, Ἐνέτας ἐκείνους προσενεγκών. αἰτιῶνται δ' ἐκεῖ τῆς τῶν τοιούτων ἵππων μνείας οἱ παλαιοὶ οὐκ εὔζηλον ἀναχρονισμόν. ὡς μήπω τότε παρ' Ἕλλησιν ὄντων Ἐνετῶν ἵππων. ἀλλ' αὐτῶν μὲν ὕστερον εἰς χρῆσιν ἐλθόντων. ὅτε πρῶτος Λέων Λακεδαιμόνιος ὀγδοηκοστὴν πέμπτην ὀλυμπιάδα νενίκηκεν Ἐνέταις ἵπποις μετ' ἐπιγράμματος, τοῦ δὲ Εὐριπίδου ἀναχρονίσαντος τὴν τοιαύτην ἱππείαν εἰς τὰ ἡρωϊκά. Τρόποι δὲ ἀναχρονισμοῦ εὐμέθοδοι, καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, ἔνθα τε κλήρου μέμνηται εὐλόφου κυνῆς, ἔμελλε πρῶτος ἅλμα κουφιεῖν, ὡς μὴ βῶλος ὑγρᾶς ἀρούρης ὤν, κατὰ τὴν περιεργίαν τοῦ ὑστερογενοῦς Ἀθηναίου Κρεσφόντου. καὶ ἐν τῷ τῶν Τραχινιῶν δὲ προοιμίῳ, ἔνθα ἡ παλαιὰ Δηιάνειρα, γνωμικῷ λόγῳ χρᾶται τοῦ ὕστερον τῷ χρόνῳ Σόλωνος. ἔτι δὲ καὶ ἐν τῷ οὐκ ἄν ποτε δίκην ὧδ' ἐψήφισαν. ψηφίζειν γὰρ, οὔπω εἴδησαν ἥρωες. ἀλλὰ μεταχρόνιον τὸ τῶν ψήφων εὕρημα. ἀγροτέρας δὲ ἡμιόνους λέγει, τὰς μὴ διὰ τὸ πρᾳΐους οἰκοτραφεῖς, ἀλλὰ ἀγελαίας καὶ νομάδας διὰ τὸ πολὺ πλῆθος αὐτῶν. τινὲς δὲ, τὰς δυσδαμάστους διὰ τὸ ἄγριον. ἕτεροι δὲ τὰς ἐν ἀγροῖς ἐπιτηδείους. καὶ σημείωσαι ὅτι οὐ μόνον ἔλαφοι ἀγρότεραι ἃς οὕτω φασὶ καλεῖσθαι ὡς οἷον ἀγηροτέρας διὰ τὸ μακρόβιον. ἔτι δὲ καὶ ἀγροτέρα Ἄρτεμις, ὡς καὶ ὁ κωμικὸς δηλοῖ, ἢ ἡ Ἀγραία παρὰ Πλάτωνι κατὰ Παυσανίαν ἀπὸ χώρας πρὸς τῷ Ἰλισσῷ. ᾧ κλῆσις Ἄγραι καὶ Ἄγρα. οὗ τὰ μικρὰ τῆς Δήμητρος ἤγετό φησι μυστήρια. ἃ ἐλέγετο τὰ ἐν Ἄγρας, ὁμοίως τῷ ἐν Ἀσκληπιοῦ. οὐ τοίνυν μόνα ταῦτα, ἀλλ' ἰδοὺ ἢ ἡμίονοι ἀγρότεραι διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας. Ἡ δὲ Κύτωρος ἡ ὁμηρικὴ, ἄλλη ἐστὶ παρὰ τὰ Κοτύωρα. ταῦτα μὲν γὰρ, κώμη τις Ποντική. ἡ δὲ Κύτωρος, πόλις Παφλαγονίας. ἀπὸ Κυτώρου κληθεῖσα παιδὸς Φρίξου. ἧς ἐθνικὸν Κυτωριεύς ἢ Κυτωρίτης ἢ Κυτώριος.

τωρος· ὡς ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας φησίν. ἔδοξε δέ τισι καὶ διὰ τοῦ δ γράφειν κύδωρον. φυλάσσει δὲ ἡ Κύτωρος μέχρι καὶ νῦν τὸ παλαιὸν ὄνομα, ὡς καὶ ὁ Παρθένιος καὶ ἡ Κρῶμνα. ἦν δὲ κατὰ τὸν γεωγράφον ἐμπόριον σινωπέων ἡ κύτωρος. ἢ μᾶλλον κατ' αὐτὸν εἰπεῖν, τὸ κύτωρον. πλείστη δέ φησι καὶ ἀρίστη φύεται πύξος κατὰ τὴν ἀμαστριανήν. καὶ μάλιστα περὶ τὸ κύτωρον. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι ὥσπερ πυξοφόρος ἡ κύτωρος περιᾴδεται, οὕτω καὶ ἄλλαι χῶραι ἄλλοις ἐνευθηνοῦνται φυτοῖς. κερασοῦς μὲν, ταῖς κεράσοις ὅθεν καὶ παρωνόμασται. σινώπη δὲ καὶ φανάροια, ἐλαίαις. φησὶ γοῦν ὁ γεωγράφος, ὅτι τὰ τῆς σινώπης προάστεια καὶ τῆς ἀμισοῦ καὶ τῆς φαναροίας, τὸ πλέον ἐλαιοφόρα εἶναι φασίν. ἐν δὲ τῇ ἰνδικῇ, πολύς τις ὁ ἔβενος, ἀλλαχοῦ δὲ, οἱ κότινοι καὶ ἕτερα ἄλλα. Σήσαμος δὲ, κατὰ τὸν γεωγράφον, ἀκρόπολις ἀμάστρεως. καὶ ὅρα τὸ ἀμάστρεως. οὐ γὰρ κλίνει ἀμάστριδος. ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι καὶ τὸ σήσαμον ἀμφινέμοντο, ἀστείως λεχθέν. ὡς εἴπερ ἐπὶ σησάμου τοῦ σπορίμου ἐρρέθη. ὥρμηται δὲ καὶ τοῦτο, ἐκ τοῦ σάμον ἀμφινέμοντο ἐπὶ τῶν κεφαλλήνων λεχθέντος. λέγεται δὲ οἰκῆσαι ταύτην, ὁ τῆς παλαιᾶς ἱστορίας φινεύς. δίδυμος δέ φασι καὶ νῆσον λέγει σήσαμον. ὁ δὲ Παρθένιος ποταμὸς, τρυφερώτερον ἔχει τῆς κλήσεως. φησὶ γὰρ ὁ γεωγράφος, οὕτω. Παρθένιος ποταμὸς παφλαγόνων. διὰ χωρίων ἀνθηρῶν φερόμενος. καὶ διὰ τοῦτο τοῦ ὀνόματος τούτου τετυχηκώς. ἕτεροι μέντοι, διὰ πρᾳότητα ῥεύματος παρθένιον κληθῆναί φασιν. ἢ ὅτι ἡ παρθένος φασὶν ἄρτεμις, ἐν αὐτῷ ἐλούσατο. Παρθένιον δέ γε οὐδετέρως, ὄρος πελοποννήσου. τὸ δὲ ποταμὸν, πρὸς διαστολὴν ὁμωνυμίας κεῖται. εἴγε καὶ παῖς παρθένιος λέγεται. Κρῶμνα δὲ, ἢ χωρίον ἀμάστριδος κατὰ τὸν τὰ ἐθνικὰ γράψαντα, ἢ πόλις παφλαγονίας, αὐτὴ ἡ νῦν ἄμαστρις. ἐθνικὸν καὶ αὐτοῦ, τετραχῶς. κρωμνίτης καὶ κρωμναῖος καὶ κρωμνιεύς. ἔστι δὲ καὶ πελοποννησία κρῶμνα. ὁ δὲ αἰγιαλὸς, κατὰ μέν τινας, προσπροξενεῖται πρὸς διαστολὴν τοῦ ἁπλῶς αἰγιαλοῦ. ἀπό τινος αἰγιαλοῦ κυρίου ὀνόματος, ὡς δηλοῖ ὁ ἐν τοῖς ἐθνικοῖς εἰπών. ὅτι τὸ ἐθνικὸν, αἰγιαλεὺς ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ γενικῆς. ὡς Ἀλεξάνδρου, Ἀλεξανδρεύς. οἱ δὲ πλείονες ὀξύνουσι καὶ τοῦτο. οἳ λέγουσι καὶ ὅτι αἰγιαλὸς, προσεχὴς τῷ πόντῳ, μετὰ τὴν κάραμβιν ἄκραν, ὡς δηλοῖ Ἀπολλώνιος. ἔχει δὲ καὶ ὁμώνυμον. ἦν δὲ καὶ ἕτερος αἰγιαλὸς πρὸ τούτων ὁ ὑπὸ τὸν ἀγαμέμνονα, μεταξὺ Σικυῶνος καὶ Βουπρασίου τόπος, ἀπὸ αἰγιαλέως υἱοῦ Ἰνάχου. ἔστι δὲ καὶ θρᾴκης αἰγιαλός φασι παρὰ τῷ Στρυμόνι. περὶ ὃν στρυμόνα καὶ ἠὼν πόλις κατὰ Λυκόφρονα. ἰσοδυναμοῦσα κατὰ σημασίαν τῷ αἰγιαλῷ. καὶ αἰθιοπικὸς δὲ αἰγιαλός κατ' αἴγυπτον, μέγας καλούμενος. ὁ δὲ γεωγράφος φησὶν ὅτι αἰγιαλὸς, ἔστι μὲν ἠιὼν μακρὰ ὑπὲρ ἑκατὸν σταδίους. ἔχει καὶ κώμην ὁμώνυμον. ἧς μέμνηται ὁ ποιητὴς. ὅταν φῇ, κρῶμνάν τ' αἰγιαλόν τε. καὶ σκοπητέον μήποτε αὕτη ἐστὶν ἡ νῦν κονόπολις. λέγει δὲ ὁ γεωγράφος, καὶ ὅτι τὸ ὁμηρικὸν τὸ, κρῶμνάν τ' αἰγιαλόν τε, γράφουσί τινες· κρῶμναν κωβίαλόν τε. καὶ ὅτι μετὰ αἰγιαλὸν κάραμβις. τίς δὲ ἡ κάραμβις, δηλοῖ ὁ περιηγητής. ἀπολλώνιος δὲ γράφει ἐν τοῖς ἑαυτοῦ, κρωβίαλον κρῶμνάν τε καὶ ὑλήεντα κύτωρον. λέγει δὲ ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας, πολίχνιον πρὸς τῇ ποντικῇ τὴν κρωβίαλον. Ἐρυθῖνοι δὲ, πόλις παφλαγονίας καὶ αὐτὴ, παρὰ τὸ ἔρευθος ὡς λέγει ὁ γράψας τὰ ἐθνικά. ὁ δὲ γεωγράφος φησὶν ὅτι δύο εἰσὶ σκόπελοι οἱ νῦν ἐρυθῖνοι. λέγεται δὲ οὕτως, ἀπὸ τῆς χρόας. ἔστι δὲ καὶ ἰχθὺς ἐρυθῖνος κληθεὶς καὶ αὐτὸς οὕτω, διὰ τὸ περὶ αὐτὸν ἔρευθος. Σημείωσαι δὲ ὅτι μετὰ τοὺς παφλαγόνας, εὐθύς τινες καυκώνων κατάλογον τιθέασιν, ὃν ζητητέον ἐν τῇ υ ῥαψῳδίᾳ. ᾤκουν δὲ αὐτοὶ κατὰ τὸν γεωγράφον, τὴν μαριανδυνῶν παραλίαν μέχρι ποταμοῦ Παρθενίου, ὃς ἐν αὐτῇ παφλαγονίᾳ τὰς πηγὰς ἔχει. λέγει δ' ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι ἀρκαδικόν τε ἔθνος οἱ καύκωνες. καὶ τοῖς τρωσὶ δὲ ἀφίκοντο σύμμαχοι, δοκοῦντες εἶναι ἐκ παφλαγονίας. ἐκεῖ γὰρ ὀνομάζουσι καυκωνιάτας τινὰς μαριανδυνοῖς ὁμόρους. λέγει δὲ καὶ ὅτι καυκώνων πόλις τὸ τίειον.

Αὐτὰρ ἁλιζώνων Ὀδίος, καὶ ἐπίστροφος ἦρχον,
Τηλόθεν ἐξ ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.
Μυσῶν δὲ χρόμις ἦρχε, καὶ ἔννομος οἰωνιστής.
Ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσατο κῆρα μέλαιναν,
Ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος αἰακίδαο
Ἐν ποταμῷ, ὅθι περ τρῶας κεράϊξε καὶ ἄλλους.

Ἁλιζώνων, ὅ τε Ὀδίος ἦρχον καὶ ὁ Ἐπίστροφος. τηλόθεν ἐξ ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη. ἐτυμολογία δὲ τῶν ἁλιζώνων, τὸ γῆν οἰκεῖν ὑπὸ θαλάσσης ἐζωσμένην. εὐθεῖα δὲ αὐτῶν ἑνικὴ, ὁ ἁλίζωνος. περὶ τούτων, πλείστη παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἀμφιβολία. διὸ καὶ ὁ γεωγράφος δυσκολίαν πολλὴν εὑρὼν εἰς διάρθρωσιν τοῦ τοιούτου ἔθνους καὶ εἰς γνώρισμα σαφὲς, λέγει. ὅτι ἀγνώστως τινῶν μέμνηται ὁ ποιητὴς, ὁποῖοι οἱ καύκωνες. καὶ οἱ σόλυμοι. καὶ οἱ κήτειοι. καὶ οἱ λέλεγες, καὶ οἱ ἐκ θήβης τῆς τρωϊκῆς, κίλικες. οὕτω δὲ καὶ ἁλίζωνοι. καὶ σημείωσαι ἐνταῦθα τὸ, κίλικες οἱ ἐκ θήβης. νοεῖται γὰρ ἐκ τούτου σαφέστερον, ὅπερ ἀλλαχοῦ εἴπεν ὁ γεωγράφος. ὅτι δηλαδὴ κίλικες οἱ ἐκ τροίας

μεταναστάντες εἰς συρίαν, ἀπετέμοντο παρὰ σύρων τὴν νῦν κιλικίαν. οἱ γὰρ ἐκ τροίας κίλικες, οἱ ἐκ θήβης τῆς ῥηθείσης εἰσί. λέγει δὲ καὶ ἀλλαχοῦ ὅτι διττὴ ἡ τῶν κιλίκων. ἡ μὲν, θηβαϊκή. ἡ δὲ, λυρνησσίς. οὓς φθάσας ἐκ τροίας εἶπε. Τὸ δὲ ἐξ ἀλύβης, ἐξ ἀλύβων τινὲς γράφουσιν. ἕτεροι δὲ ἐκ χαλύβων, ἄλλοι, ἐξ ἀλόπης. ἢ κατὰ Μενεκράτην, ἐξ ἀλόβης. ἔτι δὲ καὶ ἐκ καλύβης. τὰ δὲ τοιαῦτα, αἰτιᾶται ὁ γεωγράφος. ὥσπερ καὶ τοὺς εἰπόντας περὶ Πύγελα εἶναι τοὺς ἁλιζώνους, μεταξὺ Ἐφέσου καὶ Μαγνησίας καὶ Πριήνης. λέγων καὶ ὅτι μετάπτωσις ὑπονοεῖται ὀνόματος ἐξ ἀλύβων εἰς χάλυβας. διὸ καὶ γράφει που ὅτι τοὺς χάλυβας ὁ ποιητὴς ἁλιζώνους ἐκάλεσε. καὶ ὅτι ἐνεδέχετο ἐν χαλύψιν, ἀργύρεια ὑπάρχειν ἄξια μνήμης τότε καὶ ἔνδοξα, καθάπερ νῦν τὰ σιδήρεια. λέγει δὲ καὶ ὅτι τὸ, ἁλιζώνων, οὐ μόνον ὀλιζώνων μεταγράφουσιν, ἀλλὰ καὶ ἀλαζώνων. καὶ ὅτι τοὺς σκύθας τινὲς, Ἀλιζῶνας νοοῦσιν. Ἀλαζίαν δὲ πόλιν ἐρημωθεῖσαν Ἑκαταῖος ἱστορεῖ, κώμας δὲ πολλὰς τῶν ἀλαζώνων οἰκεῖσθαι, ἐν οἷς ἀπόλλων τιμᾶται διαφερόντως καὶ μάλιστα κατὰ τὴν ἐφορείαν τῶν κυζικηνῶν. Μενεκράτης δὲ ὑπερκεῖσθαι λέγει τῶν περὶ τὴν μύρλειαν τόπων, ὀρεινὴν συνεχῆ τὴν κατῳκεῖ τὸ τῶν ἁλιζώνων ἔθνος. δεῖν δέ φησιν ἐκεῖνος, ἐν τοῖς δύο λλ γράφειν ἀλλιζώνους, τὸν δὲ ποιητὴν, ἐν τῷ ἑνὶ γράφειν, διὰ τὸ μέτρον. Παλαίφατος δέ φησι τὸν Ὀδίον καὶ τὸν Ἐπίστροφον στρατεῦσαι ἐξ ἀμαζώνων ἐν τῇ Ἀλόπῃ ᾠκημένων. πόλις δὲ ἡ ἀλόπη αὕτη ὁμώνυμος ἡρωΐδι. ἣν ἐμφαίνει καὶ ὁ κωμικὸς ἐν τῷ, τὰς ἀλόπας καὶ τὰς ἀσμέλας. ταῦτα πάντα, ἐν τῷ γεωγράφῳ κεῖται. ὃς καὶ ἀντιλέγει γενναίως πρὸς αὐτά. καί που ἀστειζόμενος ὡς δῆθεν δέον ὂν καὶ ἄλλό τι συμπλασθῆναι ὑπὸ τῶν ψευδοϊστορούντων, λέγει ὡς ἐχρῆν καὶ τόδε συμπλάσαι παρατειψαμένους τὸ μέτωπον, τοὺς ἅπαξ ἤδη ἀποτετολμηκότας. τοῦτο δὲ εἶπε, διὰ τὸ εἰωθέναι τοὺς ψευδομένους οὕτω σχηματίζεσθαι τὰ πολλὰ, ὡς οἷα περικαλυπτομένους αἰδημόνως. καὶ οὕτω μὲν ὁ γεωγράφος ὡς εἴρηται. αὐτὸ δὲ καὶ τοὺς ἁλιζώνους φησὶν ἐκτὸς εἶναι τοῦ Ἅλυος, εἰ καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ ἀθηναῖος μηδεμίαν συμμαχίαν ἀφῖχθαί φησι τοῖς τρωσὶν ἐκ τῆς περαίας τοῦ Ἅλυος. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι ἐπεὶ ἡ μνημονευθεῖσα Μύρλεια πλησίον Προύσης ἐστὶν, ἀπάμεια μετονομασθεῖσα ὁμωνύμως βασιλικῇ τινι γυναικὶ, πάντως ἂν οἱ τὰ κατὰ τοὺς ἁλιζώνους ἱστοροῦντες παρὰ τὸν γεωγράφον, καὶ τιθέντες τὸ τοιοῦτον ἔθνος ἐγγύς που τῆς ἀπαμέων καὶ κυζικηνῶν χώρας, οὐκ ἂν ἀληθεύοιεν παράγε τοῖς τῇ γεωγραφικῇ ἀκριβείᾳ προσέχουσι. οἷς ἐναντιοῦται καὶ τὸ τηλόθεν. οἱ γὰρ ἐκ τοιαύτης χώρας ἐπίκουροι τοῖς τρωσὶν, οὐκ ἂν τηλόθεν ἥκειν λέγοιντο. ὁ δὲ τὰ ἔθνη κατεπλεξάμενος, ἁλιζῶνας γράφει. οὐ μὴν ἁλιζώνους. λέγων ὅτι Εὔφορός φησι τοὺς ἁλιζῶνας τὴν παραλίαν οἰκῆσαι τὴν μεταξὺ Μυσίας καὶ καρίας καὶ λυδίας. ἴσως δέ φησι διὰ τὸ ὑπερήφανον τοῦ πλούτου κατ᾽ ἐναλλαγὴν τοῦ α εἰς ι, οὕτως ὠνομάσθησαν. ὥστε οὕτως, οἱονεὶ ἀλαζόνας, παρὰ γράμμα τούτους οἶδε. τῷ δὲ ῥηθέντι πλούτῳ αὐτῶν, συνειργάζετο ἴσως καὶ ὁ λυδικὸς χρυσορρόας ποταμὸς ὁ Πακτωλός. Ὅμηρος δὲ οὐ χρυσοῦ ἀλλ᾽ ἀργύρου γενέθλην οἶδεν ἐν τοῖς παρ᾽ αὐτῷ ἁλιζώνοις. διὸ καὶ τοῦτο ἐν τοῖς παλαιοῖς εὕρηται. ἁλιζῶνες ἔθνος τοῦ πόντου, ὅπου ὁ κάλλιστος ἄργυρος. εἴρηται δέ τινα περὶ τούτων, καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. Ἀρριανὸς δὲ τοιαῦτα περὶ ἁλιζώνων ἱστορεῖ. οὓς Ὅμηρος ἐν νεῶν καταλόγῳ φησὶ τοὺς ἁλιζῶνας, βιθυνοί εἰσιν, ὧν Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον. καὶ ἡ ἀλύβη ἐν ᾗ λέγει ἀργύρου γενέθλην εἶναι, παραδείκνυται. καὶ οὐκ ἀμαυρὰ ὑπόμνησις, ἀργυρίων ἔργα ὑπολελειμμένα ὁρᾶται. ἁλιζῶνες δὲ οἱ ἄνθρωποι οὗτοί φησι καλοῦνται, ὅτι πανταχόθεν θαλάσσῃ περιείργονται. ἀπὸ μὲν ἄρκτου καὶ ἀνατολῆς, τῷ εὐξείνῳ πόντῳ. πρὸς μεσημβρίαν δὲ καὶ νότον, τῷ ἀστακηνῷ κόλπῳ τῷ πρὸς νικομήδειαν. πρὸς δὲ δύσιν καὶ ζέφυρον, τῇ προποντίδι καὶ τῷ βοσπόρῳ. ὡς μὴ πόρρω χερρονήσου εἶναι τὰ πολλὰ αὐτῶν, καὶ δικαιότατα λέγεσθαι διεζῶσθαι θαλάσσῃ. ὁ δ᾽ αὐτὸς ἀρριανὸς λέγει καὶ τὸν ῥηθέντα Ὀδίον, ῥοδίτην ποτὲ καλεῖσθαι. εἶτα εἰς ῥοδίον μεταπεσεῖν. εἶτα Ὀδίον κληθῆναι. Μυσῶν, Χρόμις ἦρχε καὶ Ἔννομος. ὃς οἰωνιστὴς μὲν ἦν, ἀλλ᾽ οὐκ οἰωνοῖσί φησιν ἐρύσατο κῆρα μέλαιναν. ἀλλ᾽ ἐδάμη ὑπὸ χερσὶν ἀχιλλέως, ἐν ποταμῷ ὅθι περ τρῶας κεράϊζε καὶ ἄλλους. ὅρα δὲ ὅτι κἀνταῦθα τῇ προαναφωνήσει, καὶ ἔπαινον τοῦ ἀχιλλέως συνέμιξεν εὐμεθόδως. οἷα χαίρων οὕτω ποιεῖν διὰ τὸ στέργειν τὸν ἥρωα, καὶ μὴ ἐθέλειν ἀπέχεσθαι αὐτοῦ. Μυσοὺς δὲ ὁ ποιητὴς ἔοικε τοὺς ἐν τῇ ἀσίᾳ λέγειν. οὐ τοὺς ὀλυμπηνοὺς ἢ ἑτέρους τινάς. οἱ δέ φασιν ὅτι μυσῶν καὶ θρακῶν Ὅμηρος ἐμνήσθη τῶν πρὸς τῷ ἴστρῳ. ὅτι δὲ μυσοὶ καὶ εὐρωπαῖοί εἰσιν οἵγε καὶ πέραν ἴστρου ἦσαν, δηλοῦται ἀλλαχοῦ, ὥσπερ καὶ πόθεν αὐτοῖς ἡ κλῆσις. Ἱστέον δὲ ὅτι παροιμία ἐκ τοῦ τοιούτου ἔθνους φέρεται, αὕτη. ὀσφὺν καπηγὼς ἤγουν καταγὼς ὥστε μυσιος ὄνος. ἐν μυσίᾳ γάρ φασι σπανιώτατον εὑρεῖν ὄνον, ὀρθὴν ἔχοντα τὴν ὀσφύν. Τὸν δὲ ῥηθέντα Χρόμιν καὶ χρόμιόν τινες τρισυλλάβως καλεῖσθαί φασι. Τὸ δὲ ἐρύσατο ἀντὶ τοῦ ἐφυλάξατο, ἐξέφυγεν, ἀπὸ τοῦ ἐρύω τὸ φυλάσσω ἢ κωλύω. ἐξ οὗ καὶ ἔρυμα, καὶ ἐρυμνόν. καὶ ῥῆμα ἐρύκω. οὐκ ἐξουτελίζει δέ φασι τὴν οἰωνιστὴν ὁ ποιητὴς, ἐν οἷς λέγει ὡς οὐκ ἐφυλάξατο διὰ τῶν οἰωνῶν, τὴν κῆρα. ἀλλὰ τὴν ἀνάγκην τῆς πεπρωμένης δηλοῖ. οὐκ ἐφυλάξατο δέ φασι τὸν θάνατον ὁ Ἔννομος, ἢ ὡς μὴ ἐπιστήσας. ἢ καὶ ὡς μὴ προγνούς. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὴν ὑπὸ πρόθεσιν καὶ νῦν δοτικῇ συνέταξεν ἐν τῷ ὑπὸ χερσὶν ἀχιλλέως. τὸ δὲ κεράϊζεν, ἀντὶ τοῦ ἔκειρε δίκην κηρίου τινὸς, ὅτε δηλαδὴ ἐν τῷ ποταμῷ τοὺς παραπίπτοντας ἔτυπτεν ἐπιστροφάδην, ὡς ὁ ποιητὴς ἐρεῖ ἐν καιρῷ. νῦν γὰρ προαναφωνεῖ. ὅτι δὲ τὸ κεραΐζειν καὶ ἐπὶ τοῦ ἁπλῶς φθείρειν ἢ ληΐζεσθαι καὶ ὡς εἰπεῖν κείρειν, λέγεται

ται, δηλοῖ καὶ Ἡρόδοτος, ποτὲ μὲν λέγων κεραΐσας τὰ οἰκία τοῦ ξείνου. καὶ κλέπτας κεραΐζοντας χρήματα. καὶ τὸ πλῆθος τῶν νεῶν ἐν τῇ Σαλαμῖνι, ἐκεραΐζετο. ποτὲ δὲ ὅτι πάντα ἐπέφλεγον, καὶ ἔκειρον. καὶ ἔκειρε τοὺς χώρους. καὶ ἐκείρετο ἡ ἀττικὴ ὅ ἐστιν ἐλαφυραγωγεῖτο. ἴσως δὲ ἐκ τοῦ ῥηθέντος κεραΐζειν, ἀκέραιος ὁ ἁπλοῦς καὶ πραΰθυμος καὶ μή τινα κεραΐζων. τὸ δὲ, καὶ ἄλλοις μόνοις τοὺς τρωϊκοὺς δηλοῖ ἐπικούρους. οἱ δάρδανοι γὰρ τοῖς τρωσὶ προσλογίζονται.

Φόρκυς αὖ φρύγας ἦγε, καὶ Ἀσκάνιος θεοειδὴς
Τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης. μέμασαν δ' ὑσμῖνι μάχεσθαι.
Μῄοσιν αὖ Μέσθλης τε, καὶ ἄντιφος ἡγησάσθην.
Υἷε ταλαιμένεος, τὼ, γυγαίη τέκε λίμνη,
Οἳ καὶ μῄονας ἦγον ὑπὸ τμώλῳ γεγαῶτας.

Φρύγας ἦγε φόρκυς καὶ Ἀσκάνιος θεοειδὴς τῆλ' ἐξ Ἀσκανίας, μέμασαν δ' ὑσμῖνι μάχεσθαι. περὶ δὲ φρυγῶν, ζητητέον καὶ εἰς τὰ τοῦ περιηγητοῦ. εὖ γὰρ καὶ περὶ αὐτῶν ἐκεῖ εἴρηται. τῆς μικρᾶς δέ φασι φρυγίας ἦσαν οὗτοι. οὐ μὴν τῆς μεγάλης τῆς παρὰ τῷ Σαγγαρίῳ φασὶ ποταμῷ κειμένης. ὅθεν ἦν Ἀσιος μήτρως ἕκτορος ἱπποδάμοιο. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ καὶ ὅτι Ὅμηρος μὲν, διαστέλλει φρύγας καὶ τρῶας. Αἰσχύλος δὲ καὶ οἱ νεώτεροι, συγχέουσιν. ὅθεν ἴσως καὶ παροιμία ἡ περὶ τοῦ, δύσγνωστα τὰ μυσῶν καὶ φρυγῶν εἶναι ὅρια. ὅρα δὲ τὸ Φόρκυς κύριον διὰ τοῦ σ' λεχθὲν, οὐ διὰ τοῦ ν'. οὕτω γὰρ ἡ γενικὴ φόρκυος ἂν εἴη. τὸ δ' ἐν Ὀδυσσείᾳ Φόρκυνος θυγάτηρ, ἀπὸ τοῦ φόρκυν κλίνεται. Τὸ δὲ τῆλε ἀντὶ τοῦ τηλόθεν, ἐνταῦθα κεῖται. Ἀσκανία δὲ κατὰ μὲν τὸν ἐθνικογράφον, πόλις τρωϊκή. οὗ πρώτους φασὶ κρόμμα γενέσθαι. ταύτην κτίσαι λέγεται ὁ αἰνείου παῖς ἀσκάνιος. ὁ γεωγράφος δὲ φρυγικὴν ἐνταῦθα νοεῖ ἀσκανίαν. τὸ γὰρ τῆλε ἐξ ἀσκανίας, εἴρηταί φησιν ὡς οὔσης ἐγγυτέρω ἄλλης ἀσκανίας τῆς μυσιακῆς τῆς πρὸς τῇ νῦν νικαίᾳ. ἧς μέμνηται ὁ ποιητὴς ὅταν εἴπῃ. πάλμυν ἀσκάνιόν τε, μόρυν τε, μυσῶν ἡγήτορας. οἳ ἐξ ἀσκανίας ἐριβώλακος ἦλθον. καὶ ὅρα ὁμωνυμίαν ἀσκανίων τε ἀνδρῶν τούτων ὁμηρικῶν, καὶ λιμνῶν ἀσκανιῶν δύο. ἀσκανία δὲ λίμνη τε καὶ χώρα, ὁμωνυμοῦσι γὰρ καὶ αὗται. πολλὴ γάρ φησιν ὁμωνυμία παρὰ τῷ ποιητῇ. πόλις δέ φησι βιθυνίας ἡ ῥηθεῖσα νίκαια. κτίσμα πάλαι μὲν ἀντιγόνου ὅθεν καὶ ἀντιγόνεια ἐκλήθη. εἶτα Λυσιμάχου, ὃς ἀπὸ τῆς γυναικὸς μετωνόμασε νίκαιαν. Τὸ δὲ μέμασαν ὑσμῖνι μάχεσθαι, ἐντελῶς ἔχει καθάπερ καὶ τὸ ἄβαντες μεμαῶτες μελίῃσι θώρακας ῥήξειν, ἀνομοίως δὲ ἔχει πρὸς τὸ, θωρήσσοντο μεμαότες ἐγχείαις. ἐκεῖ γὰρ ἐνδεὴς ἡ σύνταξις, λείπει γὰρ τὸ μάχεσθαι ἤ τι τοιοῦτον, ὡς καὶ προείρηται. τὸ δὲ ὑσμῖνι ὤφειλε μὲν διὰ τοῦ η ἔχειν τὴν λήγουσαν, εὐθεῖα γὰρ ἡ ὑσμίνη. μετεπλάσθη δὲ ὡς καὶ τὸ δωδῶνι. καὶ ἀλκὶ πεποιθώς. καὶ τὰ τοιαῦτα. ὅτι δέ τισι δοκεῖ ἐν τῷ, τῆλ' ἐξ ἀσκανίης ἀκύρως κεῖσθαι τὸ τῆλε, ῥηθήσεται ἀλλαχοῦ ἔνθα καὶ ἕτερα ὅμοια κείσεται. Μῄοσιν ἡγησάσθην τουτέστι τῶν μῃόνων ἡγοῦντο, Μέσθλης καὶ ἄντιφος υἱοὶ ταλαιμένους. τὼ ἤγουν οὓς γυγαίη τέκε λίμνη. εἶτα σαφηνίζων τὸ, μῄοσιν ἡγησάσθην, ἅμα δὲ καὶ ἑρμηνεύων σαφῶς, ποῦ ποτε γῆς οἱ μῄονες οὗτοι κεῖνται. φησὶν ἐπαναληπτικῶς, οἳ καὶ μῄονας ἦγον ὑπὸ τμώλῳ γεγαῶτας. ἤτοι ὄντας. Εἶναι γάρ φασι, τὸ γενέσθαι, παρὰ τοῖς Ἴωσιν. ὅθεν καὶ θεοὶ αἰειγενέται, οἱ ἀεὶ ὄντες. Καὶ ἐνταῦθα δὲ πάλιν ἡ ὑπὸ πρόθεσις τῇ δοτικῇ συλληδεῖ ἐν τῷ, ὑπὸ τμώλῳ. οὗ φυλάσσεται καὶ εἰς ἔτι τοὔνομα βραχύ τι ὑποβαρβαριζόμενον. τίμωλον γὰρ αὐτὸν ἡ πολλὴ γλῶσσα τῶν ἐγχωρίων καλεῖ. Ὅρα δὲ καὶ τὴν ἐνταῦθα ἐπανάληψιν. ὅτι οὐχ οὕτω διὰ σαφήνειαν ἐσχημάτισται. ἀλλὰ διὰ ἐπεισαγωγὴν ἱστορίας. ἵνα ἡ τοῦ τμώλου μνήμη εὐκαίρως παραπλακῇ. ἄλλως γὰρ ἡ ἐπανάληψις ἀναγκαία οὐκ ἦν. Μῄονες δὲ λέγονται, ἀπό τινος Μῄονος, ἢ Μαίονος, γραπτέος μὲν τοῦ α εἰς η. τοῦ δὲ ι μένοντος ἀνεκφωνήτου. λέγονται δέ ποτε καὶ τετρασυλλάβως μηΐονες, ἐκφωνηθέντος τοῦ προσγραφομένου ι. Ἡρακλείδης δέ φασιν, ἄνευ τοῦ ι γράφει τοὺς ἀπὸ τοῦ μαίονος κληθέντας μῄονας. λέγων βοιωτίαν εἶναι τὴν τοιαύτην μεταβολήν. ὡς τῶν βοιωτῶν τὴν ὅλην αι δίφθογγον εἰς η καταμόνας μεταβαλλόντων. ὥς που καὶ ὁ Χοιροβοσκὸς παρασημειοῦται, ἐν οἷς ἐξηγεῖται τὸν Ἡρωδιανόν. λέγων καὶ ὅτι τὰς θηλυκὰς πληθυντικὰς εὐθείας τῶν παθητικῶν ἐνεστώτων, τὸ ποιούμεναι λεγόμεναι καὶ τὰ τοιαῦτα, ποιούμενη λεγόμενη ἐκεῖνοί φασι, οὕτω δὲ καὶ τὰ ὅμοια. Ὁ δὲ γεωγράφος φησὶν ὅτι τοὺς λυδοὺς, μῄονας ὁ ποιητής φησιν, οἱ δὲ ὕστερον μαίονας. καὶ ὅτι οἴονταί τινες τὴν μῃονίαν, ἀσίαν λέγεσθαι, καθὰ εἴρηκεν ὁ ποιητής, ἀσίῳ ἐν λειμῶνι. καὶ ὅτι οἱ μὲν, τοὺς αὐτοὺς τοῖς λυδοῖς. οἱ δὲ, ἑτέρους ἀποφαίνονται. ἀμείνους δὲ λέγειν τοὺς αὐτούς. λέγει οὖν καὶ Ἡρόδοτος ὅτι μῄονες πρότερον καλούμενοι, λυδοὶ ὕστερον ἐκλήθησαν ἀπὸ Λύδου υἱοῦ ἄτυος. περὶ δὲ λυδῶν, καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ εἴρηται. σημείωσαι δὲ ὅτι εἰ καὶ ὡς νῦν εἴρηται, ταυτίζει τοὺς λυδοὺς καὶ τοὺς μῄονας ὁ γεωγράφος, ἀλλ' ἐν ἄλλοις φησὶν ὅτι ὥσπερ ἔργον ἦν δύσκολον διορίσαι χωρὶς τὰ μυσῶν καὶ φρυγῶν ὅρια, οὕτω καὶ λυδοὶ καὶ μαίονες οἱ καθ' ὅμηρον μῄονες, ἐν συγχύσει πως εἰσὶ, καὶ πρὸς τούτους καὶ πρὸς ἀλλήλους. Ὁ δὲ ταλαιμένης, ἐπένθεσιν ἔχει τοῦ ι, ὡς καὶ ὁ ταλαίπωρος. Γυγαίη δὲ λίμνη τεκεῖν λέγεται Μέσθλην καὶ ἄντιφον, ἢ πρὸς ἔμφασιν τοῦ

ὑγροῦ

ὑγροὺς καὶ ἰταμοὺς ἢ διερρυηκότας τὸν βίον, αὐτοὺς εἶναι. ἢ ὅτι περὶ αὐτὴν στεργηθρόν τι ὡς εἰκὸς εἶχον, οἷα καὶ ἐπίγονοι μητρὶ καὶ τροφῷ, νηχόμενοι τυχὸν ἢ καὶ ἰχθυώμενοι κατ' αὐτήν. εἰκὸς δὲ καὶ τὴν σφῶν μητέρα περὶ αὐτὴν τὴν Γυγαίαν λίμνην ἐκτεκεῖν αὐτούς. ἢ ἐκεῖ που τὰ νυμφεῖα ἐκτελέσαι. ἔστι δὲ ὡς ὁ γεωγράφος φησί, κατὰ τὴν Σαρδιανήν, ἐν σταδίοις τεσσαράκοντα ἀπὸ τῆς πόλεως. ἐκλήθη δὲ ὕστερόν φησι, Κολόη. ὅπου καὶ ἱερὸν Κολοηνῆς Ἀρτέμιδος, ἁγιστείαν μεγάλην ἔχον. φασὶ δ' ἐνταῦθα χορεύειν τοὺς καλάθους κατὰ τὰς ἑορτάς, οὐκ οἶδ' ὅπως φησὶ παραδοξολογοῦντες μᾶλλον ἢ ἀληθεύοντες. ἕτεροι δὲ καὶ Ἀθηνᾶν Γυγαίαν αὐτόθι τιμᾶσθαί φασιν. οἱ δὲ σχολιασταὶ τὸ μὲν Γυγαίη, δέχονται κατ' εὐθεῖαν πτῶσιν. τὸ δὲ λίμνη, κατὰ δοτικήν. καὶ φάμενοι τὴν Γυγαίην θυγατέρα Γύγου, συντάσσουσιν οὕτω. οὓς ἡ Γυγαίη ἔτεκε παρὰ τῇ λίμνῃ, λέγοντες καὶ ὅτι οὐκ ἐκτίθεται ὁ ποιητὴς λιμνῶν τέκνα. λέγουσι δὲ καὶ στίχον λελοιπέναι τὸν σημαίνοντα τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς τῶν ῥηθέντων στρατηγῶν. ληροῦσι δέ φασι. οὐ γὰρ εὕρηται τοιοῦτος στίχος οὐδαμοῦ. ἀρέσκει οὖν τοῖς παλαιοτέροις, εὐθεῖαν εἶναι καὶ τό, λίμνη καθὰ καὶ τό, Γυγαίη. τινὲς δὲ λέγουσι καὶ ὅτι ὥσπερ Νείλου τέκνα οἱ Αἰγύπτιοι, οὕτω καὶ λίμνης ταύτης οἱ εἰρημένοι στρατηγοὶ ὁ Ἄντιφος καὶ ὁ Μέσθλης, ὃν τινὲς καὶ Μέσθλην γράφεσθαί φασι, παράγοντες εἰς ὁμοιότητα τῶν δύο τούτων λέξεων, τὸ φύρη καὶ φύτλη. γράφεται δὲ ἐν τοῖς σχολίοις καὶ ὅτι ἡ Μασσαλιωτικὴ ἔκδοσις, ἀντὶ τοῦ Γυγαίη λίμνη, Γυραίως εἶχεν. ἡ δὲ κατ' Εὐριπίδην μετὰ τὸν τρίτον στίχον, οὗ ἀρχὴ τό, οἳ καὶ Μῄονας ἦγον, γράφει τέταρτον τοῦτον κατὰ σχῆμα ἐπαναλήψεως, Τμώλῳ ὑπὸ νιφόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ. οὗ δὴ στίχου καὶ ὁ γεωγράφος μνησθείς φησιν ὡς οὐδεμία εὑρίσκεται Ὕδη ἐν τοῖς Λυδοῖς. καὶ μὴν ἕτεροι κατὰ τὸν αὐτὸν γεωγράφον, Ὕδην τὴν τῶν Σάρδεων ἀκρόπολιν φασίν, ἢ αὐτὰς τὰς Σάρδεις τὸ τῶν Λυδῶν βασίλειον. αἳ καὶ ὑπὸ Κιμμερίων ἑάλωσάν ποτε. Τμῶλος δέ φησιν ὄρος εὔδαιμον Λυδίας ὑπερκείμενον Σάρδεων. ἔχον σκοπὴν ἐν τῇ ἀκρωρείᾳ, ἐξέδραν λευκοῦ λίθου, Περσῶν ἔργον.

Σκοπὴν δὲ λέγει, τὴν κοινῶς λεγομένην βίγλαν. ὅθεν κατοπτεύεταί φησι τὰ κύκλῳ πεδία. ῥεῖ δὲ ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος Τμώλου, ὁ Πακτωλός. καταφέρων φησὶ τὸ παλαιόν, ψῆγμα χρυσοῦ πολύ. ἀφ' οὗ ὁ Κροίσου πλοῦτος. νῦν δ' ἐκλέλοιπε τὸ ψῆγμα ὥσπερ καὶ τὸ τῶν Ἀστύρων. Ἄστυρα γάρ φησι πόλις Ἀβυδηνῶν κατεσκαμμένη χρύσεια ἔχουσα ποτέ. ἃ νῦν ἐξανάλωται ὡς καὶ τὰ περὶ Πακτωλόν. ὃς καταφέρεταί φησιν, εἰς τὸν Ἕρμον τὸν ἐκδιδόντα μὲν εἰς τὴν Φωκαίαν θάλασσαν, ἀρχόμενον δὲ ἀπὸ Μυσίας ἐξ ὄρους Δινδυμίνης. οἱ δὲ προστιθέμενοι τὸ προσεχῶς πρὸ βραχέων ῥηθὲν ἐπαναληπτικὸν ἔπος τό, Τμώλῳ ὑπὸ νιφόεντι καὶ ἑξῆς, παρεισήγαγον τὸν αὐτὸν στίχον ὡς καὶ αὐτὸ προεδηλώθη, καὶ μετὰ τό, εἰν Ἀρίμοις. ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς. ὡς Ἀριμαίου καὶ τοῦ τοιούτου τόπου ὄντος. Ὅτι δὲ πλουσία ἡ κατὰ Σάρδεις Ὕδη καὶ ὅλως ἡ τῶν Μῃόνων ἤτοι Λυδῶν γῆ, δηλοῖ μὲν καὶ ὁ εἰπὼν τραγικός, κερδαίνετε τὸν πρὸς Σάρδεων ἤλεκτρον. τὸν χρυσὸν οὕτω καλέσας ποιητικώτερον ἐν τῷ λαβεῖν εἶδος ἀντὶ εἴδους. δηλοῖ δὲ καὶ Ἡρόδοτος, ἱστορήσας ὅτι περί που τὰ κατὰ Μαίανδρον, Πύθιος ὁ Ἄτυος, ἀνὴρ Λυδὸς παμπλούσιος, ἔχων ἀργυρίου μὲν τάλαντα δύο, χρυσοῦ δὲ στατήρων Δαρεικῶν μυριάδας τετρακοσίας ἐπιδεούσας ἑπτὰ χιλιάδων. συνεπιλογιστέον δὲ δίχα πολλῶν ἄλλων, καὶ τὰς τοῦ Λυδοῦ Κροίσου χρυσᾶς πλίνθους. ὧν ὤνιος ὁ ἀπατήσας ἐκεῖνον χρησμός. οὐκ ἀφεκτέον δ' ἐνταῦθα οὐδὲ τοῦ περιηγητοῦ.

Νάστης αὖ Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων.
Οἳ Μίλητον ἔχον, Φθειρῶν τ' ὄρος ἀκριτόφυλλον,
Μαιάνδρου τε ῥοάς, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα.
Τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος, καὶ Νάστης ἡγησάσθην.
Νάστης, Ἀμφίμαχός τε Νομίονος ἀγλαὰ τέκνα.
Ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων, πόλεμόνδ' ἴεν ἠΰτε κούρη
Νήπιος. οὐδέ τί οἱ τό γ' ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
Ἐν ποταμῷ. χρυσὸν δ' Ἀχιλεὺς ἐκόμισσε δαΐφρων.
Σαρπηδὼν δ' ἦρχε Λυκίων, καὶ Γλαῦκος ἀμύμων
Τηλόθεν ἐκ Λυκίης, Ξάνθου ἄπο δινήεντος.

Ναύστης, μάλιστα δὲ κατὰ τὰ πλείω, καὶ ἀκριβέστερα τῶν ἀντιγράφων, Νάστης δίχα τοῦ υ. Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων. οἳ Μίλητον ἔχον. Φθειρῶν τε ὄρος ἀκριτόφυλλον. Μαιάνδρου τε ῥοάς, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα. ἐπεὶ δὲ ἡγεμόνος ὁ ποιητὴς ἐμνήσθη ἑνός, ἦν δὲ οὐχ οὕτω, δύο γὰρ ἦσαν Καρῶν ἡγήτορες, ἐπαναλαβών φησι, τῶν μὲν Ἀμφίμαχος καὶ Νάστης ἡγησάσθην. ἔδοξαν δὲ τῷ ποιητῇ πάλιν εὐθὺς ἐπαναλαμβάνεσθαι ἀμφότεροι. φησὶ γὰρ Νάστης Ἀμφίμαχός τε. τοῦτο δὲ ποιεῖ ἵνα καὶ τοῦ Ἀμφιμάχου τούτου μεμνώμεθα, ὡς καὶ τοῦ Ἀσίου. ἄφρων γὰρ καὶ οὗτος κατὰ τὴν Ὁμήρου ἱστορίαν εἰπόντος ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων.

πόλεμόνδε ἴεν. ἤτοι εἰς πόλεμον ἐπορεύθη. ἠΰτε κούρη. νήπιος. οὐδέ τί οἱ, τό γ' ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον. ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶν Ἀχιλλέως ἐν ποταμῷ. χρυσὸν δ' Ἀχιλλεὺς ἐκόμισε, μεταλλεύσας ὥσπερ ἐν χρυσοφόρῳ ποταμῷ, τὸν τοῦ Ἀμφιμάχου χρυσόν. ἀστεῖον δὲ τὸ σκῶμμα τὸ κατὰ τοῦ χρυσοστόλου τούτου στρατιώτου. ἤρχετο γάρ φησιν εἰς μάχην νήπιος, οὐ χαλκέῳ Ἄρεϊ μελπόμενος, ἀλλὰ χρυσὸν ἔχων καθὰ κούρη. ἤτοι κόρη νέα, χρυσῇ ἀσκουμένη Ἀφροδίτη. γυναικίας οὖν ἦν τις καὶ μαλακός. καὶ ὁμηρικῶς εἰπεῖν, γυναικὸς ἄρ' ἀντιτέτυκται. εἰ δὲ καὶ Εὔφορβος καὶ Γλαῦκος χρυσὸν εἶχον, ἀλλ' οὗτος κωμῳδεῖται ἐπειδή φασι γυναικεῖα κόσμια ἔχει. ὅρα δὲ καὶ ἐνταῦθα προαναφώνησιν κοσμοῦσαν τὸν Ἀχιλλέα. οὐδαμοῦ γὰρ ἡ ὁμηρικὴ μοῦσα ἐθέλει τοῦ ἥρωος ἀπέχεσθαι. Πολεμισταὶ δὲ οἱ Κᾶρες. ὧν τὸ ἐθνικόν, ὁμώνυμόν φασι τῷ οἰκιστῇ. τὸ δὲ θηλυκὸν αὐτῶν, ἐθνικόν, κατὰ τέχνην, Καῖρα. καὶ ἐν διαλύσει Κάϊρα διὰ τοῦ ι. ἡ δὲ χρῆσις, τὴν ει δίφθογγον ἔχει ὡς ἐστὶ παρ' Ὁμήρῳ Μῃονὶς ἠὲ Κάειρα. συνεξέδραμε γάρ φασι τῷ, σώτειρα ὀλέτειρα ἐστὶ τοῖς τοιούτοις. ἦν δὲ καὶ ἑλληνικός φασι Κάρ, υἱὸς Φορωνέως. ἀφ' οὗ Καρία ἐκαλεῖτο ἡ ἐν Μεγάροις ἀκρόπολις. ἡ δὲ Καρία, καὶ Καρίνη λέγεται, καὶ Καρὶς δέ φασιν. ὅθεν καὶ ἡ Κῶς, Καρὶς ἐλέγετο κατὰ τὸν ἐπιλέκτην τῶν ἐθνικῶν. δοκοῦσι δὲ καὶ εἰς ὁπλισμὸν συνεισενεγκεῖν τι Κᾶρες. τὰ γοῦν ὄχανα τῶν ἀσπίδων, Καρικὰ λέγεται. καὶ οἱ λόφοι. φησὶ γοῦν Ἀνακρέων. Καρικοεργέος ὀχάνου. ἐστὶ Ἀλκαῖος. λόφον σείων Καρικόν. Ὁ δὲ γεωγράφος παρασημειοῦται ὅτι ἐκ τοσούτων ἐθνῶν, μόνους τοὺς Κᾶρας βαρβαροφώνους ὁ ποιητὴς εἶπεν. αἰτιολογῶν δὲ αὐτὸς τὴν τοιαύτην κλῆσιν, λέγει ὡς ἐν ἐπιτόμῳ εἰπεῖν τὰ τοῦ σοφοῦ πολλά, ὅτι τὸ βάρβαρον ἐξεφωνήθη τὰς ἀρχάς, ἐπὶ τῶν δυσεκφόρως καὶ σκληρῶς καὶ τραχέως λαλούντων. ὡς ἐστὶ τὸ βατταρίζειν καὶ τὸ τραυλίζειν. τῶν γοῦν παχυστομούντων, ἐντεῦθεν βαρβάρων λεγομένων, ἐπειδὴ καθ' ὅλην οἱ Κᾶρες ἐπλανήθησαν τὴν Ἑλλάδα μισθοῦ στρατεύοντες καὶ ἐγνωρίσθησαν, πυκνὸν ἦν ἐπ' αὐτοῖς, τὸ βαρβαρόφωνον. καὶ βαρβαρίζειν ἐκεῖθεν ἐλέγετο, τὸ δὴ καρίζειν. ἐντεῦθεν δέ φησι κατεχρησάμεθα ἐθνικῷ κοινῷ ὀνόματι, ἀντιδιαιροῦντες βαρβάρους πρὸς Ἕλληνας, οὐκέτι δὴ παχυστομίαν ἢ τραχυστομίαν, καὶ ἀφυΐαν φωνητικῶν ὀργάνων. ἀλλὰ κατὰ διαλέκτων ἀνομοιότητα. πρώην δὲ οὐκ ἦν τοῦτο. Θουκυδίδης οὖν φησι μὴ λέγεσθαι βαρβάρους διὰ τὸ μηδὲ Ἕλληνάς πω εἰς ἓν ἀποκεκρίσθαι ἀντίπαλον ὄνομα. ταῦτα τὰ τοῦ γεωγράφου ὡς ἐν ὀλιγίστῳ εἰπεῖν. ὅτι δὲ μισθοφόροι οἱ Κᾶρες, καθωμίληται. ῥηθήσεται δὲ περὶ αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ. ἕτεροι δέ φασιν ὅτι μόνους ἐθνῶν τοὺς Κᾶρας οὕτως ἔσκωψεν ὁ ποιητής, διὰ τὴν ἔχθραν τῶν Ἰώνων. Ἴων μὲν γὰρ Ὅμηρος. Κᾶρες δέ, Ἴωσιν ἐχθροί. ἢ διότι φασὶ Κρῆτες ἄποικοι ὄντες, ἐχρήσαντο τὴν Ἑλλάδα φωνήν. ἢ ἐπειδὴ ἀγριόφωνοι ἦσαν. καὶ ὅτι τὰ ἀρσενικὰ θηλυκῶς ἔλεγον. καὶ ἀνάπαλιν. τοῦτο δέ φασιν εἰ καὶ Ἕλλησι συνέβαινεν, ἀλλ' οὖν σπανίοις ἐστὶ οὐ κατ' ἄνδρα, καὶ ἐν τῷ λεληθότι. Καρσὶ δέ, συνεχῶς καὶ διαδήλως, ἤδη κατὰ πᾶσαν Ἑλλάδα μισθαρνοῦσιν. ἐπὶ τούτοις ἰστέον καὶ ὅτι τοῦ βαρβαρίζειν καὶ τοῦ σολοικίζειν διαφερόντων παρὰ τοῖς ὕστερον, παρ' οἷς ὁ μὲν βαρβαρισμὸς ἁμαρτία ἐστὶ προφορᾶς περὶ λέξεις ἢ τόνους γινομένη. ὁ δὲ σολοικισμός, περὶ σύνταξιν ἐννοίας σῶον λόγον αἰκίζουσα, ὡς οἱ ἐτυμολογοῦντές φασιν. ὅμως ἄλλως ταυτίζοντες ἀμφότερά τινες, τοὺς βαρβάρους, σολοίκους ἔλεγον. καὶ προφέρονται χρήσεις. Ἱππώνακτος μέν, τό, καὶ τοὺς σολοίκους ἢν ἐθέλωσι περνᾶσιν. Ἀνακρέοντος δέ, τό, σόλοικος φθόγγος ὅπερ ἐστὶ βαρβαρικός. Μίλητος δέ, ἡ Καρικὴ αὕτη, ἐμνημονεύθη μὲν πρὸ τούτου ἐν τῇ Κρητικῇ. καὶ τοῖς τοῦ περιηγητοῦ δὲ ἔγκειται καθά ἐστι ὁ Μαίανδρος, καρικὸς νῦν φαινόμενος ποταμός. εἰρήσεται δέ τι περὶ αὐτοῦ, καὶ μετ' ὀλίγα ἐν τῷ Λυκιακῷ καταλόγῳ. Φθειρῶν δὲ ὄρος ὀνομαστικῶς, τὸ ἔχον πολλοὺς φθεῖρας. περὶ οὗ φησὶν ὁ γεωγράφος. ὅτι Φθειρῶν ὄρος, παράλληλον ἑτέρῳ ὄρει τῷ Λάτμῳ. ὁ δὲ ἐθνογράφος φησίν. Φθείρ, ὄρος Καρίας. οἱ κατοικοῦντες Φθεῖρες. οἱ δὲ Σχολιασταί, οὕτω. Φθειρῶν ὄρος Καρίας περὶ Μίλητον, πολλὰς ἔχον πίτυς. ὧν τὰ ἐξανθήματα, οὕτω καλεῖται ὡς ὅμοια φθειρσίν. οἳ ἐστὶ δίρκοι λέγονται. ὡς δηλοῖ Παυσανίας ἐν τῷ κατ' αὐτὸν λεξικῷ εἰπών. δίρκοι οἱ φθεῖρες. ἡ δὲ γραφὴ τῆς παραληγούσης τοῦ φθειρῶν τούτων, διάφορος κατὰ τὸν Χοιροβοσκόν. οἱ μὲν γοῦν πλείους, διὰ τῆς διφθόγγου γράφουσιν αὐτό. ὁ δὲ τεχνικός φησι, διὰ τοῦ ι. τεχνικὸν λέγων, τὸν Ἡρωδιανόν. παρὰ τὸ φθὶρ γάρ φησι γέγονε κύριον τὸ ἐπὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἐνδυμίωνος. ἡ δὲ διὰ διφθόγγου γραφή, παρὰ τὸ φθεὶρ ὃ σημαίνει τὴν πίτυν. ἢ τοὺς κώνους τῆς πίτυος, οἱονεὶ τὸ ἔχον ὄρος τοιούτους φθεῖρας. εἰσὶ δέ τινες πίτυες φθεῖρας ποιοῦσαι. ἄλλοι δὲ παρὰ τὸ φθείρ, ὃ σημαίνει τὸν φθαρτικὸν λῃστήν. ἵνα ᾖ ὄρος λῃστῶν. ἕτεροι δὲ παρὰ τὸ φθεὶρ ὅ ἐστι θήρ. ἵνα λέγῃ θηρῶν ὄρος. φθεῖρες γὰρ καὶ οἱ θῆρες παρὰ τὸ φθείρειν. καὶ τοιαῦτα μὲν καὶ ταῦτα. Εἰ δὲ ἀπὸ φθειρῶν πιτύων ὠνόμασται ὄρος, καινὸν οὐδέν. μυρίοι γὰρ τόποι ἐκ φυτῶν ὠνομάσθησαν, ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. ἀκριτόφυλλον δὲ ὄρος τὸ πολύφυλλον. οὕτω καὶ Θερσίτης ἀκριτόμυθος, ὡς πολύμυθος. εἰ δὲ καὶ ἀκριτόφυλλον ὄρος τὸ μὴ διακεκριμένον τὰ φύλλα, οὕτω καὶ Θερσίτης ἀκριτόμυθος, ὁ συγκεχυμένα λέγων καὶ ἀδιευκρίνητα. Μυκάλη δέ, ὄρος Πριηνῆς ἀντικρὺ Σάμου. φησὶ γοῦν καὶ ὁ γεωγράφος ὅτι μετὰ ἐκβολὰς Μαιάνδρου, ὁ κατὰ Πριήνην αἰγιαλός. ὑπὲρ αὐτοῦ δὲ ἡ Πριήνη. ἐστὶ Μυκάλη ὄρος εὔθηρον καὶ εὔδενδρον ἐπικείμενον τῇ Σαμίᾳ. ὥσπερ δὲ ἡ Βοιωτία Μυκαλησσός, ἐκ μυκηθμοῦ ὡς προεγράφη, οὕτω καὶ ἡ Μυκάλη αὕτη κατὰ τὸν ἐθνολόγον. ἐπεὶ αἱ Γοργόνες ἐπὶ τοῦ ὄρους τούτου μυκώμεναι, τὴν κεφαλὴν Μεδούσης, ἀνεκαλοῦντο. οἱ δέ, Μυχάλην αὐτήν φασιν. ἐπεὶ ἐν μυχῷ ἁλὸς τῆς Καρικῆς

κεῖται

κεῖται. ἔστι δὲ καὶ πόλις Καρίας Μυκάλη. Ὅμηρος μέντοι, τοῦ ὄρους νῦν μέμνηται. ὡς δηλοῖ τὸ, Μυκάλης αἰπεινὰ κάρηνα. σημείωσαι δὲ ὅτι Καρῶν πόλις ἦν καὶ ἡ Ἁλικαρνασσός. ἐξ ἧς ὥρμητο Αἴλιος Διονύσιος Ἁλικαρνασσεύς, καθὰ δηλοῖ αὐτὸς ἐν οἷς περὶ ἀττικῶν ὀνομάτων διαλεγόμενος, λέγει οὐ Κᾶρας εἶναι τοὺς Ἁλικαρνασσεῖς. ἀλλὰ Ἕλληνας Δωριεῖς τῶν ἀποικησάντων Δωριέων Καρίαν. ὃ καὶ Ἀθηναῖοι ποιήσαντες, καὶ εἰς Καρίαν καταίραντες ὧν ἦρχε Νηλεύς, πόλιν Ἑλληνίδα φησὶν ἐν αὐτῇ Μίλητον κατεσκευάσαντο. ἐφ' οἷς τοὺς τοιούτους Δωριεῖς σεμνύνας, καὶ μίαν τῶν ἐν Ἀσίᾳ ἑξαπόλεως καὶ τὴν Ἁλικαρνασσὸν εἰπὼν εἶναι, ἐπάγει πρὸς τῷ τέλει, ὅτι οὐδὲν ἂν ἴσως κωλύῃ καὶ ἐν Καρίᾳ εἶναί τινα ἀττικὴν φωνὴν καὶ ἐν ταῖς Ἀθήναις καρικήν. φωνὴν ἀττικὴν σεμνῶς εἰπὼν, τὴν ἑαυτοῦ. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι οὐ μόνον ἡ τῶν καρβάνων ἤτοι βαρβάρων λέξις ἐκ τῶν Καρῶν εἰλῆφθαι δοκεῖ, ἀλλὰ καὶ οἱ παρὰ τῷ Παυσανίᾳ κάρδακες. ὅ ἐστι στρατιῶται περὶ Ἀσίαν. ὁ δὲ ῥηθεὶς Αἴλιος Διονύσιος, οὕτω φησί. κάρδακες οὐ δίκαιόν τι γένος. ἀλλ' οἱ μισθοῦ στρατευόμενοι βάρβαροι, παρὰ Θεοπόμπῳ. ἁπλῶς δέ φησιν οἱ Πέρσαι, πάντα τὸν ἀνδρεῖον καὶ κλῶπα, κάρδακα ἐκάλουν. Ἔτι ἰστέον ὅτι παροιμία παρὰ Παυσανίᾳ φέρεται. ἐπὶ τῶν ἐν εὐτελέσι τὰς πείρας ποιουμένων, τὸ, ἐν Καρὶ τὸν κίνδυνον. ἐπεὶ Κᾶρές φησι πρῶτοι ἐμισθοφόρησαν. Σαρπηδὼν Λυκίων ἦρχε καὶ Γλαῦκος ἀμύμων τηλόθεν ἐκ Λυκίης, Ξάνθου ἀπὸ δινήεντος. τελευταίους δὲ τῶν ἐπικούρων τοὺς Λυκίους ἔθετο, ἵνα καὶ οὕτως εἶεν ἐπίσημοι. οὐ γὰρ ἀεὶ τὸ τῆς μνήμης ὕστερον, ὑπόπτωσιν τῶν μνημονευθέντων ποιεῖ. ἐν ὀλίγῳ δὲ καὶ τούτοις ἐπιτρέχει, δι' ἣν αἰτίαν καὶ τοὺς λοιποὺς ἐπικούρους. καθυποδεικνὺς ὡς οὐ μόνον ἐμπλατύνεσθαι γράφων πολυτρόπως δύναται, ἀλλὰ καὶ στενολεσχεῖν, οὐχ ἥκιστα. ὅτι δὲ πολλοῦ λόγου ἄξιος ὁ Σαρπηδὼν καὶ οἱ περὶ αὐτὸν καὶ ὡς πολὺ ἐφέλκετο συμμαχικὸν, ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται. Ὅτι δὲ καὶ ὑποστρατήγων χρεία τοῖς μεγάλοις ἀρχηγοῖς, ἱκανῶς ἡ τακτικὴ αὕτη Βοιωτία ἔδειξεν. ὕπαρχος οὖν καὶ τῷ Σαρπηδόνι, Γλαῦκος. ἔτι γε μὴν καὶ φίλος ἑταῖρος, ὡς καὶ Ἀχιλλεῖ Πάτροκλος. καὶ Μηριόνης Ἰδομενεῖ. καὶ Διομήδει, Σθένελος. Λυκία δὲ χώρα καὶ Λύκιοι τὸ ἔθνος, ἀπὸ Λύκου υἱοῦ Πανδίονος. ὃν ἐκπεσόντα τῆς οἰκείας ὁ ἐκ τῆς Κρήτης Σαρπηδὼν ἐδέξατό φασιν ἐπὶ μέρει τῆς ἀρχῆς. Σόλυμοι δέ φασι τὰ πρῶτα ἐλέγοντο. τοῦτο δὲ οὐχ ὁμολογεῖ τοῖς τοῦ Ὁμήρου. ὃς ἐν Ἰλιάδι μὲν, χωρίζει Λυκίους καὶ Σολύμους. ἐν δὲ Ὀδυσσείᾳ, ἐκτετοπισμένους τινὰς πλάττει Σολύμους καὶ δυσγνώστους τοῖς πλείοσι. δῆλον δὲ ὅτι μέχρι καὶ νῦν, μέρος Λυκίας ὑποπτεύονται καὶ οἱ Σόλυμοι. ἐρυμνὸν μὲν χωρίον ἔχοντες. βαρβαρικώτερον δὲ Τζέλυμοι, παρὰ τῶν ἐγχωρίων καλούμενοι. Ἰστέον δὲ ὅτι Σαρπηδὼν μὲν οὗτος ὁ Λύκιος, Διὸς υἱὸς καὶ Λαοδαμείας τῆς τοῦ Βελλεροφόντου. ὁ δὲ ἀνωτέρω ῥηθεὶς Κρητικός, ἀδελφὸς ἦν Μίνω καὶ Ῥαδαμάνθυος, ᾧ Μίλητον συνέκτισαν κατὰ τὸν Γεωγράφον, προσληφθέντες νησιῶται Κᾶρες καὶ Λέλεγες, ὁμώνυμον τῇ Κρητικῇ Μιλήτῳ, ἣν εἶχε καὶ ὁ Κρητικὸς κατάλογος. ὁ δ' αὐτός φησι Σαρπηδὼν, καὶ Τερμίλας ἐκ Κρήτης ἀγαγὼν, μερὶς δὲ Κρητῶν οἱ Τερμίλαι, ὠνόμασε τοὺς ὑπ' αὐτὸν, Τερμίλας τοὺς πρότερον καλουμένους Μινύας. καὶ ἔτι πρότερον Σολύμους. ἐπελθὼν δέ φησιν ὁ Πανδίονος Λύκος, ἀφ' ἑαυτοῦ Λυκίους προσηγόρευσε τοὺς ἑαυτοῦ. Ἰστέον ὅτι ὥσπερ οὐκ ἦν Σαρπηδὼν εἷς ὁ Λύκιος δηλαδὴ, οὕτως οὐδὲ Γλαῦκος. ἔστι γοῦν σὺν ἄλλοις καὶ ὁ προδηλωθεὶς Ἀνθηδόνιος. καὶ Κρὴς δὲ Γλαῦκος ὁ καὶ Γλαύκων παρωνύμως, Μίνωος καὶ Πασιφάης υἱός. λέγεται δὲ καὶ ἰχθὺς γλαῦκος λόγου ἄξιος. Τὸ δὲ τηλόθεν, πρὸς διαστολὴν εἴρηται τῶν ἐγγυτάτω τῆς Τροίας Λυκίων. ὧν ἦρχε Πάνδαρος, οἳ καὶ Τρῶες ὡς ἐδηλώθη ἐκαλοῦντο καὶ Ζελεῖται. Ξάνθος δὲ, οὐ μόνον ποταμὸς Λυκίας, ἀλλὰ καὶ πόλις, παρ' ἣν Ξάνθος φασὶν ἔρρει ποταμός. ὠνομάσθη δὲ, ἀπὸ Ξάνθου Αἰγυπτίου ἢ Κρητὸς οἰκιστοῦ. ἦν δὲ Ξάνθος φασὶ καὶ πόλις Λεσβία. ὁμωνυμεῖ δὲ ὁ Ξάνθος τῷ Τρωϊκῷ Ξάνθῳ τῷ καὶ Σκαμάνδρῳ. περὶ οὗ πολλαχοῦ ῥηθήσεται. καὶ κλήσεως δὲ αἰτίαν ἔχουσι τὴν αὐτήν. δινήεις δὲ, οὐ μόνον ὁ Ξάνθος οὗτος, ἀλλὰ καὶ ἕτεροι ὅσοις ἐπισυμβαίνει μὴ ὀξύνουσι τὸ ῥεῦμα, δίνας πάσχειν περί τινας ἀγκάλας, ἐξ ἀντικρούσεως ὑδάτων. Ἰστέον δὲ ὅτι γράφουσιν οἱ παλαιοὶ, τὸν ποιητὴν ὑπὲρ ποικιλίας ἄλλῳ τόπῳ ἐᾶσαι τὸ τοῦ Σαρπηδόνος γένος. ἐνταῦθα δὲ, ὥς τινος τῶν τυχόντων μνησθῆναι αὐτοῦ. οἱ δὲ αὐτοὶ καὶ ἐν τῷ, Ξάνθου ἀπὸ δινήεντος, φασὶν ὅτι κατὰ Ἀρίσταρχον, πᾶσα πρόθεσις μεταξὺ κειμένη κυρίου καὶ προσηγορικοῦ, τῷ κυρίῳ ἕπεται, ὥσπερ ἐνταῦθα οὕτως ἀναγνωστέον, ἀπὸ Ξάνθου δινήεντος. κατὰ δὲ Πτολεμαῖον, ἡ πρόθεσις τῷ προσηγορικωτέρῳ μέρει ἕπεται. βούλεται οὖν αὐτὸς, οὕτως ἀναγνῶναι ὡς παρ' Ὁμήρῳ κεῖται. κατὰ δὲ Ἀπολλώνιόν φασι, πάντως ἀναστρέφεται ἡ πρόθεσις. λέγουσι δὲ καὶ ὅτι στικτέον εἰς τὸ, δινήεντος ἐπειδὴ εἱρμός ἐστι τῶν ἐφεξῆς. ἤτοι τῆς τοῦ γ' ῥαψῳδίας. ἐπὶ μέντοι τοῦ τέλους τῶν ἄλλων ποιημάτων οὐκ ἔστι. οὐ στίζειν δηλαδή. σιωπὴ γάρ φασιν ἐκδέχεται. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι Ὅμηρος μὲν, οὕτω τὴν Βοιωτίαν διῳκονομήσατο γενεαλογίαις καὶ λοιπαῖς ἱστορίαις καταποικίλας αὐτήν. ἔτι δὲ καὶ παρενθέσεσι μύθων συνήθως. οὓς ἀπό τινων ἀεὶ ἀνάγει ἱστοριῶν ὡς ὁ Στράβων φησί. οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, ὡς ἐκ βραχείας τινὸς κρόκης τοῦ ἔργου τούτου πολυτίμητον ὑποδέξασθαι τῆς αὐτοῦ ποιήσεως πέπλον φιλοτιμησάμενοι, τάχα δὲ, καὶ πρὸς χάριν μιμήσασθαι, πολλὰ μὲν ἐπονήσαντο. οἱ μὲν, οὕτως οἱ δ' ἄλλως. οὐδεὶς δὲ κρεῖττόν τι τῆς τοιαύτης ὀλιγοστίχου ὁμηρικῆς γραφῆς ἐπραγματεύσατο καὶ γλυκύτερον.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ Γ ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι,
Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν ὄρνιθες ὥς.
Ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό.
Αἵτ' ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον, καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον
Κλαγγῇ ταίγε πέτονται ἐπ' ὠκεανοῖο ῥοάων,
Ἀνδράσι πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι.
Ἠέριαι δ' ἄρα ταίγε κακὴν ἔριδα προφέρονται.
Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνείοντες ἀχαιοί,
Ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν.

Ἐπιγραφὴ τῆς Γάμμα ῥαψῳδίας περιέχει μὲν, ὅρκοι καὶ μονομαχία Ἀλεξάνδρου καὶ Μενελάου. ἔμμετρος δὲ αὕτη. γάμμα δ' ἄρ ἀμφ' Ἑλένης οἴοις μόθος ἐστὶν ἀκοίταις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ γάμμα στοιχεῖον, γέμμα φασὶν Ἴωνες, καὶ μάλιστα Δημόκριτος. ὃς καὶ τὸ μῦ, μῶ λέγει. ὡς ἐν ῥητορικῷ εὕρηται λεξικῷ. Φιλέλλην ὁ ποιητὴς ὢν ὡς μυριαχοῦ φαίνεται, ἀνάπαλιν πρὸς τοὺς τρῶας διατίθεται. διὸ καὶ τὰ πολλὰ οὐκ εὐλογεῖ τὰ τρωϊκά. ἐνταῦθα τοίνυν τὴν εἰς τὸν πόλεμον αὐτῶν ἀπροβούλευτον ὡς ἐδηλώθη, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ εὔκοσμον πρόοδον ὑποδηλῶν μετὰ κλαγγῆς, ἤτοι ἀνάρθρου θορύβου, προϊέναι εἰς μάχην φησὶν αὐτούς. λέγων ὅτι ἐπεὶ τῶν τε τρώων τῶν τε ἀχαιῶν κόσμηθεν ἕκαστοι, τρῶες μὲν κλαγγῇ, ἐνοπῇ τ' ἴσαν ὄρνιθες ὥς. καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ ἔστι συντομωτάτη παραβολὴ, τὸ ὄρνιθες ὥς. ὀρνίθων δὲ, τὸ κλάζειν. λέγεται δέ ποτε καὶ ἐπὶ ἄλλων ὡς προείρηται διαφόρων. Ἰστέον δὲ ὅτι τοὺς ὀνομαστὲ τῶν τρώων, καὶ τοὺς αὐτῶν ἐπικούρους δηλοῖ. Ἐνοπὴ δὲ, οὐχ ἁπλῶς ἡ φωνή. ἐκείνην γὰρ ὄπα λέγει εὔκοσμον οὖσαν. ὅπουγε καὶ ἡ καλλιόπη, ἐκ τῆς τοιαύτης ὀπὸς παρωνόμασται. ἀλλ' ἔστιν ἐνοπὴ ἡ ταραχώδης βοή. ἥν ποτε καὶ φύλοπιν ἂν εἴπη τις. τὸ δὲ ἴσαν, πεζῷ μὲν λόγῳ, οὐκ ἂν εὐχρηστηθείη. ποιηταῖς δὲ χρησιμεύει. ἔστι δὲ αὐτοῦ τὸ θέμα, ἴω. οὗ τὸ πληθυντικὸν, ἴομεν πολλαχοῦ εὕρηται παρὰ τοῖς ποιηταῖς. τοῦτο τὸ ἴω πλεονασμῷ τοῦ ε, γίνεται εἴω. καὶ συναιρέσει, εἶω. ἐξ οὗ καὶ τὸ, ἤομεν ἀνὰ δρυμὰ ἐν Ὀδυσσείᾳ. καὶ ὑπερσυντέλικος ἤειν, καὶ ἤια γουνούμενος. εἰ δέ τις προϋπάρχειν μὲν ἐρεῖ τὸ εἴω, διὰ διφθόγγου, ἀπ' αὐτοῦ δὲ γενέσθαι τὸ διὰ τοῦ ι γραφόμενον ἴω, ἀποβολῇ τοῦ ε, οὐκ ἂν λέγοι τι ἄδεκτον. δηλοῖ δέ ποτε τὸ ἴσαν, καὶ γνῶσίν τινα ὡς ἐν τῷ, τάδ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο. τὸ δὲ ἕκαστοι, ταυτόν ἐστι τῷ οἱ καθέκαστα, οὓς φθάσας πληθὺν ἔφη ὁ ποιητὴς, δηλονότι οὖσαν παρὰ τοὺς ἡγεμόνας. διὸ λέγει ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι. ἤγουν ἡ πληθὺς μετὰ τῶν ἡγεμόνων. κατ' ἐξοχὴν ἰδίᾳ ἐκφωνήσας τοὺς ἡγεμόνας. Οὐκ ἔστιν δὲ ἐναντία τὸ ἐκοσμήθησαν, καὶ τὸ, κλαγγῇ ἐπορεύοντο. ἡ μὲν γὰρ ἄθροισις καὶ ἡ στάσις, καὶ ἡ τῶν φυλῶν διάκρισις, καὶ τοῖς τρωσὶν εὐκόσμως εἶχεν. ἡ δὲ κίνησις, οὐκ ἀθορύβως ἐγίνετο. Ἰστέον δὲ ὅτι φιλοσόφως, ἰδίᾳ μὲν τέθεινται οἱ ἡγεμόνες, κατ' ἐξοχήν τινα. ἰδίᾳ δὲ οἱ ἕκαστοι. οἱ μὲν γὰρ ἡγεμόνες ὡς θεῖοι, καὶ θεοειδεῖς, τῇ μονάδι καὶ τῷ ἑνὶ ἐγγίζουσιν. ἡ δὲ πληθὺς, ἑκὰς ἤτοι πόῤῥω τοῦ τοιούτου καλοῦ εἰσιν. ὡς καὶ ἡ ἐτυμολογία δηλοῖ. ἀπὸ γὰρ τοῦ ῥηθέντος ἑκὰς, πρῶτα μὲν ὡς καὶ προδεδήλωται σαφῶς, γίνεται τὸ ἑκάτερος, ἐπὶ δύο τινῶν λεγόμενον. ὅπερ ὡς οἷα τολμῆσαν διάστασιν ἐκ δυασμοῦ, ἕκαθεν τῆς μονάδος ἐστί. ἐξέστη γὰρ καὶ οἷον ἀποκεχώρηκε τοῦ μοναδικοῦ, τὸ δυαδικόν. καὶ οὕτω μὲν τὸ ἑκάτερος, ἑκάς ἐστί πως τῆς μονάδος δυάδα δηλοῦν, κατά τινα τόπον συγκριτικόν. τὸ δὲ ἕκαστος, ὡς οἷά τι ὑπερθετικὸν ἐσχημάτισται. τεθὲν μὲν ἐπὶ τριάδος πυθμενικῶς. λεγόμενον δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἁπάντων ἀριθμῶν. καὶ ἔστι τρόπον τινὰ τὸ ἕκαστος, ἀντὶ τοῦ, ποῤῥώτατος. ὡς λέγεσθαι τὸ ἑκάτερος καὶ ἕκαστος, πρός τινα ὁμοιότητα τοῦ ἑκαστέρω καὶ ἑκαστάτω, ἤτοι ποῤῥωτέρω καὶ ποῤῥωτάτω. ἕκαστοι οὖν ἡ πληθὺς ὡς εἴρηται, ἡ μακρὰν καὶ τῆς μονάδος ναὶ μὴν καὶ τῆς δυάδος, ἥτις οὐδ' αὐτή ἐστι πληθύς. Ἀκύρως νῦν τὴν κλαγγὴν ἐπὶ ἀνθρώπων εἰπὼν, παρεμυθήσατο τὴν τόλμαν, τῇ τῶν γεράνων παραβολῇ. εἰ γὰρ ἐκείναις ἐοίκασι τὴν κραυγὴν, ἄρα καὶ κλάζουσι. τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλων λέξεων ποιήσει ἐν τοῖς ἑξῆς, ὡς γνωσόμεθα. τουτέστι τὰς τολμηρὰς λέξεις, θεραπεύσει παραβολαῖς ὡς κατὰ τόπους δηλωθήσεται. ἢ καὶ ἑτέρως. ἐπεὶ ἡ προλαβοῦσα σύντομος παραβολὴ, τὸ ὄρνιθες ὥς, ἀορίστως

στως εἶχεν, ἄδηλον γὰρ ἦν περὶ τίνων ὀρνίθων λέγει διὰ τὸ γενικὴν λέξιν εἶναι τὸ ὄρνις, διαρθροῖ ἐκείνην, καὶ μονονουχὶ λέγει ὅτι ὄρνιθας τὰς γεράνους εἰδικῶς ἐνταυθοῖ νοητέον. οὕτω γὰρ οἱ Τρῶες ἐχρῶντο κραυγῇ, καθά φησι κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό. αἵτ᾽ ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ ἀθέσφατον ὅ ἐστι πάμπολυν ὄμβρον, κλαγγῇ ταίγε πέτονται ἐπ᾽ ὠκεανοῖο ῥοάων, ἀνδράσι πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι, ἠέριαι δ᾽ ἄρα ταίγε κακὴν ἔριδα προφέρονται. καὶ ἄλλως δὲ τὴν ῥηθεῖσαν παραβολὴν τῶν ὀρνίθων ὡς σύντομον οὖσαν καὶ ἀσαφῆ, οὐ μόνον ὡς εἴρηται διὰ τὸ γενικὸν τῆς φωνῆς καὶ ἀόριστον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ἄδηλον τοῦ τόπου περὶ ὃν ἡ κλαγγή, διασαφεῖ ὁ ποιητὴς ἐν στίχῳ ἑνί, διὰ τοῦ ὡρισμένου εἴδους τῶν κλαγκτικῶν γεράνων καὶ τῆς προσθήκης τοῦ τόπου, εἰπών. καθὰ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό. τὰ δὲ ἑξῆς ἱστορικῶς κεῖνται κατὰ ἰδίαν ἐκφώνησιν, ὅπερ ἀλλαχοῦ Ὅμηρος οὐ ῥαδίως εὕρηται ποιῶν. ἅ τε παρενείρει ταῖς παραβολαῖς, οὐκ ἀπαρτᾷ ἰδίᾳ. παρεμπλέκει δὲ ἐκεῖνα, καὶ ἐπεμβλητικῶς πρὸ τῆς ἀποδόσεως τίθησιν. ἔστι δὲ ἀναπόδοτος ἡ τῶν γεράνων παραβολὴ αὕτη. οὔτε ἐπάγει πρὸς τό, ἠΰτε κλαγγὴ γεράνων πέλει, τό, οὕτω καὶ οἱ Τρῶες ἔκλαζον. τοῦτο δὲ καὶ ἀλλαχοῦ πολλαχοῦ ποιεῖ. καὶ ἔστι συντομίας ἡ μέθοδος. σημείωσαι δὲ ὅπως καὶ ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς τάξεως, πρὸ ταύτης τῆς ῥαψῳδίας παραβολῇ, οὐ μόνον ἀπὸ γεράνων, ἀλλὰ καὶ ἄλλων ὀρνίθων κλαζόντων χρησάμενος, ἐπ᾽ ἐκείνων μὲν, οὐδὲν εἶπε φορτικόν. ἐπὶ δὲ Τρώων, σκωπτικὰ τὰ τῆς παραβολῆς ἔθετο. ἐπεὶ γὰρ αἱ γέρανοι καὶ ἀγεληδὸν πέτονται καὶ μετὰ κλαγγῆς, καί ποτε μὲν ὑψηλαί, ποτὲ δὲ πρόσγειοι, τῷ μὲν τῆς προσγείου πτήσεως ἀγελαστικῷ, τὴν τῶν Ἑλλήνων εἴκασε φθάσας στρατείαν, παρέλκον ἐκεῖ θεὶς ἐπὶ τῶν ὀρνίθων τὸ κλαγγηδόν. τὴν δὲ τῶν Τρώων ἄρτι κραυγὴν, εἴκασε τῇ κλαγγῇ, αὔξων τὸν θροῦν τῇ παραβολῇ, ὡς οὐκ εὐκόσμως στελλομένων εἰς πόλεμον. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι Ὁμήρου εἰπόντος τὰς γεράνους πέτεσθαι οὐρανόθι πρό, φασὶν οἱ παλαιοὶ οὐρανὸν ἐνταῦθα λέγεσθαι, τὸν ὑπὸ τὰ νέφη τόπον. ὥστε τῷ λόγῳ τούτῳ, τὰς τοῦ ὄρους Ὀλύμπου κορυφὰς καὶ ἄλλων τινῶν μὴ νεφελουμένας, οὐ μόνον ἐπουρανίους εἶναι, ἀλλὰ καὶ ὑπερουρανίους, ὡς πρὸς τὸν τοιοῦτον οὐρανόν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ κλαγγῇ, πλεονασμός ἐστι συνήθης τοῦ ν πρὸς ὄγκον φωνῆς, ὡς καὶ ἐπ᾽ ἄλλων προδεδήλωται. φύσει μὲν γὰρ κλαγή, ὡς ἐρυγή. ἐπενθέσει δὲ τοῦ ν κλαγγή, κατὰ τὸ κλάζω ἔκλαξα ἔκλαγξα. Ἰστέον καὶ ὡς κρουστικὴ τῷ τόνῳ, ἡ τῆς προθέσεως φωνὴ, ἐν τῷ οὐρανόθι πρό. αἴτιον δὲ ὅτι οὐ κατὰ πᾶν βαρύνουσα συνέπεσε. τὸ δ᾽ ὅμοιον, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φανεῖται, καὶ ἐπὶ ἑτέρων γίνεται. οἷον δράσω τε πρός. καὶ μικρόν τι πρό. καὶ Ἀρτέμιδι σύν. καὶ οὐδὲ κακῶν ἔξ. σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι μὴ ἔχων ἐπὶ τῆς γεράνων φωνῆς λέξιν κυριωτέραν τῆς κλαγγῆς, ἐνδιατρίβει τεχνικῶς αὐτῇ, ἐπιμείνας καὶ εἰς τρὶς τῇ λέξει χρησάμενος. δῆλον δὲ ὅτι φωνητικὴ ἡ γέρανος. τοιαῦτα γὰρ φύσει τὰ δειλότερα τῶν ζώων, φωνητικώτερα τῶν ἀνδρείων. ἔτι τε εὐαισθητότερον ἡ γέρανος ἔχει, καὶ ῥᾷον τοῦ ψύχους ἀντιλαμβάνεται. καὶ τὸν χειμῶνα φεύγουσα ἤτοι τὴν χειμερινὴν κατάστασιν, ἢ τὰ τῆς Θρᾴκης χειμέρια, εἴς τε ἄλλους τῶν θερμοτέρων τόπων ἐκδημεῖ, καὶ εἰς ὠκεανὸν δὲ πέτεται τὸν νότιον. περὶ ὃν μυθεύεται καὶ τοὺς πυγμαίους εἶναι. κατὰ δὲ Ἀριστοτέλην εἰπεῖν αἱ γέρανοι μεταβάλλουσιν ἐκ τῶν ἐσχάτων εἰς τὰ ἔσχατα, ἤγουν ἐκ τῶν σκυθικῶν πεδίων εἰς τὰ ἕλη ὅθεν ὁ Νεῖλος ῥεῖ. τὸ δὲ ἐπ᾽ ὠκεανοῖο ῥοάων, ἀντιπτωτικῶς εἴρηται, ἀντὶ τοῦ ἐπ᾽ ὠκεανοῖο ῥοάς. χρῶνται δὲ τῷ σχήματι τούτῳ μάλιστα, καὶ οἱ συγγραφεῖς. οἷον ἤλασεν ἐπὶ τῆς δεῖνα πόλεως, ἢ ἀπῆλθεν, ἢ εἴ τι τοιοῦτον. Ἰστέον δὲ ὅτι διὰ μὲν τῶν γεράνων τὸν τρωϊκὸν ὁ ποιητὴς αὔξει θροῦν, ὡς προείρηται. τῷ δὲ τῶν πυγμαίων ἐπεισοδίῳ, διὰ τὸ ξένον τῆς ἱστορίας ψυχαγωγεῖ τὸν ἀκροατήν, τὸ σύνηθες ποιῶν. φιλοτιμεῖται γοῦν ἐν ταῖς παραβολαῖς πολλὰ ὡς προγέγραπται, τῷ ἀκροατῇ συντείνοντα πρὸς πολυμάθειαν. Λέγεται δὲ ὅτι οἱ πυγμαῖοι οὐδὲ πηχυαῖοι τὸ μέγεθός εἰσι, παρωνομασμένοι γάρ εἰσι πυγόνι. πυγούσιον δέ ἐστι διάστημα, τὸ ἀπὸ ἀγκῶνος ἕως τοῦ μικροῦ δακτύλου ἢ καὶ τῶν δακτύλων συνεσταλμένων. Ἱστορεῖται δὲ καὶ ὅτι κέρατα περιτίθενται, καὶ ἐν σχήματι κριῶν ὡς Ἑκαταῖός φησι, κρόταλα ψοφοῦσι, καὶ οὕτω τὰς πυγμαιομάχους γεράνους ἀμύνονται καταφρονούσας ἄλλως τοῦ μήκους. γεωργικοὶ δέ εἰσιν ὥς φασιν. ὅτι δὲ καὶ ἀξίνῃ ἐχρήσαντο ἐπὶ τὸν ἄσταχυν, γελοῖον μὲν, καὶ οὐ πιθανόν, λέγεται δέ. ἀρέσκει δὲ καὶ Ἀριστοτέλει, μὴ μῦθον εἶναι τὰ κατὰ τοὺς πυγμαίους. λέγει γάρ. ὅτι περί που τὰ ἕλη τὰ ἄνω τῆς Αἰγύπτου, ὅθεν ὁ Νεῖλος ῥεῖ, ἔστι κατ᾽ ἀλήθειαν γένος τοιοῦτον. μικροὶ καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ ἵπποι. εἰσὶ δέ φασι, τρωγλοδῦται τὸν βίον. ὁ δὲ γεωγράφος πενταπιθάμους καὶ τρισπιθάμους ἀνθρώπους ἱστορῶν, πόλεμον πρὸς τοὺς τρισπιθάμους εἶναι ταῖς γεράνοις φησίν. Ἐν δὲ τοῖς τοῦ Ἀθηναίου κεῖται, καὶ ὅτι ἱστορεῖται ὡς οἱ μικροὶ ἄνδρες οἱ ταῖς γεράνοις διαπολεμοῦντες, περδίξιν ὀχήματι χρῶνται. καὶ ὅτι οἱ πυγμαῖοι, πέρδιξι καὶ γεράνοις πολεμοῦσιν. εἰ δὲ μὴ καθαρῶς ἐκ τοῦ πυγόνος οἱ πυγμαῖοι παρώνυμοι, ἀλλ᾽ ἐκ τῆς πυγμῆς, καινὸν οὐδέν. διὰ γὰρ τὸ σαφὲς τῆς τῶν δακτύλων συστολῆς οἷς πρὸς πῆχυν μετροῦντι συνεσταλμένοις οὖσιν, οὐ πυγόνιοι λέγονται, ἤτοι τοιοῦτον, ἀλλὰ πυγμαῖοι. Οἱ δὲ καὶ βόρειοι πυγμαῖοι περί που τὰ τῆς Θούλης ἀντιπέραια, ἔνθα τὰ ἰγκλινά. βραχύσωμοι καὶ αὐτοὶ καὶ ὀλιγοχρόνιοι ἐς τὸ παντελές. βέλεσι χρώμενοι λεπτυνομένοις ὡς εἰς βελόνην, περιάδονται. καί εἰσιν οἳ βεβαιοῦνται ἀνθρωπάρεια τοιαῦτα ἰδεῖν. αἱ μέντοι πιθηκοῦσαι νῆσοι, οὐ τοιούσδέ τινας ἔχουσιν, ἀλλ᾽ ἑτεροῖαι περιφέρονται. Ἠέριαι δὲ τοῖς πυγμαίοις, αἱ γέρανοι ἐπιτίθενται, ὅ ἐστι πρωϊναί. ἡ δὲ

τοῦ ἀέρος πετόμεναι. ἡ δὲ λέξις κεῖται καὶ ἐν τῇ ἀ ῥαψῳδίᾳ. Ορα δὲ ἐνταῦθα καὶ τὸ φέρειν ἐνεργετικῶς λεχθὲν ἅμα καὶ παθητικῶς ἐν τῷ, φέρονται καὶ προφέρονται. καὶ ὅτι οὐδ' ὅλως οὐδ' ὑπόνοιαν βαστάγματος ἐμφαίνει ἐνταῦθα τὸ φέρειν κατὰ τοὺς τὸ ἄγειν καὶ φέρειν παρατηρητάς. ὡς οὐδ' ἐν τῷ διαφέρειν καὶ διαφέρεσθαι. ἀφ' ὧν ἡ διαφορά. καὶ ὁ περὶ πατρὶ διάφορος, ἤγουν ἐναντίος. οὐδ' ἐν τῷ ἐμφέρειν ὅθεν ἐμφέρεια ἡ ὁμοιότης. οὐδ' ἐν τῷ συμφέρειν. ἐξ οὗ καὶ τὸ κοινῶς συμφέρον τὸ καὶ συνοῖσον. καὶ ἡ ξυμφορὰ ἥτε βαρεῖα καὶ ἡ ἁπλῶς κατὰ ἀπόβασιν. οὐδ' ἐν τῷ περιφέρειν, καὶ ἀποφέρειν, καὶ ὑποφέρειν, ὧν γεννήματα ἡ κατὰ κύκλον περιφέρεια. καὶ ἀποφορὰ ἡ ὀδμή. καὶ ὑποφορὰ καὶ ἀνθυποφορά, αἱ ῥητορικαί. οὐδ' ἐν τῷ προφέρειν καὶ ἐκφέρειν. ὧν τοῦ μὲν, ἡ κατὰ λόγον προφορά. τοῦ δὲ, τὸ ὅταν ἐκφέρῃ μέγα. ἡ μέντοι νεκρικὴ ἐκφορὰ ἡ ἐκφόρησις καὶ τὰ τούτων ῥήματα, δῆλον ὅτι δηλοῦσι βάσταγμα κατὰ τοὺς ὡς ἐρρέθη παρατηρήσαντας.

Επαινῶν τὸ τῶν ἀχαιῶν ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα εὔκοσμον, φησὶν οἳ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ ἐπορεύοντο, καθὰ προλαβοῦ λέγεται. μένεα πνείοντες ἀχαιοί. ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισι. καὶ τῷ ὄντι ἐπαινετέοι εἰσὶν, εἰ τῶν τρώων κλαζόντων, αὐτοὶ σιγῇ ἤεσαν. πλὴν οὐ καταπεπληγότες, (ἐμποιεῖ γάρ ποτε καὶ τὸ δέος σιγήν.) ἀλλὰ μένεα μὲν πνέοντες, καὶ ἀλεξήσειν ἀλλήλοις ἐθέλοντες. Σιγῶντες δὲ, ὡς ἂν ἐπιτασσόντων ἔχοιεν ἀκούειν τῶν ἡγεμόνων. καὶ ὅρα τὸ, μένεα πνέοντες ἤγουν ζῶντες, μένος καὶ ἀνδρεία ὄντες αὐτόχρημα καὶ οἷα σύστασιν καὶ πνοὴν τὸ μένος ἔχοντες. ἐκ τούτου δὲ καὶ τὸ θυμοῦ πνέειν εἴληπται τοῖς μεθ' ὅμηρον. ἢ καὶ ἄλλως εἰπεῖν μένεα πνέοντες, καὶ οὐ κατὰ τοὺς τρῶας ἐνοπὴν καὶ κλαγγήν. ἁπλούστερον δὲ εἰπεῖν, ταὐτά εἰσι τὸ μένεα πνέοντες, καὶ τὸ θυμῷ μεμαῶτες. ἐπεὶ γὰρ μένος καὶ ἡ ψυχικὴ προθυμία, μένος ἂν πνέοι ὁ τῇ ψυχῇ προθυμούμενος.

Εὖτ' ὄρεος κορυφῇσι νότος κατέχευεν ὀμίχλην,
Ποιμέσιν οὔτι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω.
Τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει, ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν,
Ως ἄρα, τῶν ὑπὸ ποσὶ κονίσαλος ὤρνυτ' ἀελλὴς
Ερχομένων. μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Αλέξανδρος θεοειδὴς,
Παρδαλέην ὤμοισιν ἔχων, καὶ καμπύλα τόξα,
Καὶ ξίφος. αὐτὰρ ὁ, δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ
Πάλλων, ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους
Αντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Ερχόμενον, προπάροιθεν ὁμίλου μακρὰ βιβῶντα.

Τὸν νότον, γεννητικὸν ὁμίχλης φησὶ, φυσικῶς λέγων. διαγράφει δὲ καὶ τὴν αὐτῆς πύκνωσιν. λέγων τοσοῦτον διικνεῖσθαι τὴν ὄψιν, διὰ τοῦ πάνυ ὀμιχλώδους ἀέρος, εἰς ὅσον ἂν ἀφίκοιτο λίθου βολή. καὶ ταῦτα οὕτως φύσει εἰπὼν, εἶτα καὶ πραγματικά τινα προστίθησι διὰ πολυπειρίαν τῶν ἀκροωμένων. λέγων τὴν ὀμίχλην ποιμέσι μὲν οὐ φίλην εἶναι, τῷ κλέπτῃ δὲ ἀμείνω καὶ τῆς νυκτὸς, διὰ τὸ μὴ πάνυ πεφυλάχθαι ἡμέρας τὰ βοσκήματα, ἀλλ' εὐεπιβούλευτα εἶναι κλέπταις, διὰ τὸ σκεδάννυσθαι αὐτὰ ἐν τοιαύτῃ ὀμίχλῃ. ἣ καὶ ἀπεικάζει τοῖς ἐν τῷ θέρει γῆθεν αἰρόμενον, ἢ καὶ ὀρνύμενον κονίσαλον, προσφυῶς τῷ πράγματι διὰ τὴν ὁμοιότητα. ὀμίχλη γὰρ καὶ κονιορτὸς, ὅμοιά πως καὶ ὁμοίως ἐπιπροσθοῦνται τοῖς ὄμμασιν. οὕτω κριτὴς ὁμοιοτήτων, ἄριστος Ομηρος. τάχα δέ τις ἀκινδύνως ἀντιστρέψας, καὶ τὴν ὀμίχλην ποτὲ τοιούτῳ ἂν κονισάλῳ ἐν παραβολῇ ἀπεικάσειε διὰ ὁμοιότητα. ἔστι δ' ἐν τούτοις, ἡ ὁμηρικὴ φράσις, αὕτη. εὖτ' ὄρεος κορυφῇσι νότος κατέχευεν ὀμίχλην, ποιμέσιν οὔτι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω. τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει, τουτέστι βλέπει, ὅσσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν. ἤγουν ἐφ' ὅσον διάστημα λίθον ἀφίησιν. ὡς ἄρα, τῶν ὑπὸ ποσὶ κονίσαλος ὤρνυτ' ἀελλὴς ἐρχομένων. Γίνεται δὲ κονίσαλος ἐκ τοῦ κονίω κονίσω. ὡς ἴξω ἴξαλος. ἢ ἐκ τοῦ τὴν κόνιν σαλεύεσθαι. Ιστέον δὲ καὶ ὅτι ὁ κονίσαλος, καὶ πάτος λέγεται. ὡς δηλοῖ ὁ εἰπὼν ὅτι ὁ ἱδρὼς τῶν γυμναζομένων μιχθεὶς τῷ πάτῳ, συντελεῖ πρὸς διαφόρησιν ὄγκων τῶν παρὰ φύσιν. κονίσαλον δέ φησιν ὀνομάζουσιν αὐτὸν ἔνιοι τῶν περιέργως ἀττικιζόντων. καὶ μέμνηται τούτου, καὶ εἰς τὸν πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων. ἀμείνων δὲ νυκτὸς τῷ τῶν ποιμνίων κλέπτῃ ἡ ὡς ἐρρέθη βαθυτάτη ἐν ἡμέρᾳ ὀμίχλη, διὰ τὸ ἀφύλακτον. νυκτὸς μὲν γὰρ, τάσσονται φυλακαί, οὐ μὲν δὲ οὕτω καὶ μεθ' ἡμέραν. Τὸ δὲ κονίσαλος ὄρνυτο, ἡ ἁπλότης ἐστὶ τοῦ συνθέτου κονιορτοῦ. Σκοπητέον δὲ εἴπερ ποιμένα ἐνταῦθα γενικῶς εἶπε καὶ τὸν αἰπόλον. ἐν γὰρ ὀμίχλῃ, πάντως εὐεπιβούλευτον οὐδὲν ἧττον ποιμνίου, τὸ αἰπόλιον, ἢ καὶ μάλιστα προσφυεῖς αἱ περὶ τὰς τῶν ὀρῶν κορυφὰς νομαί.

ὡς

ὡς δὲ τὸ αἰπόλιον ῥᾷόν ἐστι τὴν τοιαῦτα κλέπτεσθαι διὰ τὸ πλατὺ νέμεσθαι καὶ οὕτως ἐσκεδάσθαι, οὐκ ἄδηλόν ἐστιν. Ἀελλὴς δὲ κονίσαλος, ὁ συνεστραμμένος δίκην ἀέλλης. Ἕτερον δὲ τούτου, τὸ ἀολλέες παρ' Ὁμήρῳ καὶ τὸ, ἀλέες παρ' Ἡροδότῳ ἐν τῷ, εἰσέπεσον ἀλέες εἰς τοὺς Πέρσας. δύναται δὲ ὅμως τὸ, ἀελλὴς, χρήσιμον εἶναι εἰς ἐτυμολογίαν τοῦ κονισάλου. ἵνα ᾖ κονίσαλος κόνις ἀελλής. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ, κατέχευεν ὀμίχλην, τὸ τῆς ὀμίχλης ὑλικὸν αἴτιον δηλοῖ. ἐξ ὑγρότητος γάρ· καὶ ὡς εἰπεῖν ἀπέπτου δρόσου ἐστὶ καὶ αὐτὴ καθὰ καὶ ἡ πάχνη. Κυρίως διαπρήσσειν, ἐπὶ θαλάσσης τὸ διαπερᾶν, ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. νῦν δὲ καταχρηστικῶς φησι, τὸ διέπρησσον πεδίοιο, ἤγουν διὰ τοῦ πεδίου, ἤρχοντο οἱ Ἀχαιοί. Θρασύδειλον τὸν Θερσίτην, φθάσας ὑπετυπώσατο. ὃς ἐξ οὕτω πολλοῦ καὶ ἀχέτου θράσους, κατὰ γυναῖκα ἐδάκρυε. καὶ τὸν Ἀλέξανδρον δὲ τοιοῦτον ὧδε καθυπογράφει, φάμενος, οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν, ἤγουν κατ' ἀλλήλων, ἰόντες, Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδής. Εἶτα καὶ τὸν ὁπλισμὸν αὐτοῦ φράζων Ὅμηρος, ἐπάγει παρδαλέην ὤμοισιν ἔχων, καὶ καμπύλα τόξα, καὶ ξίφος. αὐτὰρ ὁ δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ πάλλων, Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους, εἰς μάχην. οἱ ἑώρων αὐτὸν ἐρχόμενον προπάροιθεν ὁμίλου μακρὰ βιβῶντα. καὶ νῦν μὲν, οὕτω θρασὺς ὁ Πάρις, νοήσας δὲ Μενέλαον ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ. ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων. φυγὼν ἀγεννῶς παλίνορσος ὥσπερ τις δράκοντα ἰδὼν ἐν ὄρει, καὶ εἰς ὦχρον μεταχρωσθεὶς, καὶ τρόμον παθών. καθὰ πρὸ ὁ ποιητὴς ἐρεῖ πλεῖον. Ἐν τούτοις δὲ ὅρα τὸ κατεπλήγη, οὕτως εἰπεῖν, ἀρέσαν τῷ ποιητῇ. ἄλλως γὰρ πληγῆναι μέν φασιν, ἐπὶ σώματος. καταπλαγῆναι δὲ ἐπὶ ψυχῆς. ὥσπερ καὶ ἐκπλαγῆναι. οὗ ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖσα παρ' Εὐριπίδῃ. ὅθεν καὶ ἔκπλαγος ὡς προγέγραπται καὶ κατὰ μετάθεσιν, ἔκπαγλος, ὁ ἐκπλήττειν δυνάμενος. Σημείωσαι δὲ καὶ ὡς θαυμασίως Ὅμηρος ἐν οἷς δοκεῖ ἐπαινεῖν τὸν Ἀλέξανδρον, πλαγίως πως ψέγει αὐτόν. Τὸ γοῦν θεοειδὴς ὃ πολλάκις ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπιλέγει τῷ Ἀλεξάνδρῳ, ἔστι μὲν που τὸν ὡς εἴπερ εἴποι αὐτὸν θεοῖς ἐοικότα τὸ εἶδος. ἤτοι περικαλλῆ. ὅτι δὲ ἐπὶ ψόγου λέγει αὐτὸ, δῆλον ἐν οἷς μετ' ὀλίγα ὁ Ἕκτωρ ὀνειδίζων, ἐρεῖ δύσπαρι εἶδος ἄριστε. γυναιμανὲς ἠπεροπευτά. τὸ γὰρ εἶδος ἄριστε, ταυτόν πως ἐστὶ τῷ θεοειδές. καὶ μετ' ὀλίγα. οὕνεκα καλὸν μὲν σοι εἶδος, οὐκ ἔπι δὲ βίη φρεσὶν, οὐδέ τις ἀλκή. οὕτω καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ λέγει περὶ Ἀντινόου, οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἴδει καὶ φρένες ἦσαν. καὶ τῷ ὄντι, ὄνειδος εἶδος καλὸν, οὐχ ὁμοιούμενον ψυχῇ. τινὲς δὲ τὸ θεοειδὴς, ἀντὶ τοῦ θεοῖς εἰδόμενος. κατὰ τὸ εὐγενὲς δηλαδὴ, καὶ τὸ τοῦ τοξεύειν ἐπιστημονικόν. ὅτι δὲ οὐδ' οὕτως ἐξ ὀρθοῦ, ἐπὶ ἐπαίνου καθαροῦ λαμβάνει Ὅμηρος τὸ θεοειδὲς, δηλοῖ εἰπών. ὡς καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων, δείσας Ἀλέξανδρος θεοειδής. ὃ ταυτόν ἐστι, τῷ ἂψ εἰς ἑτάρους ἐχάζετο. αἰσχύνει γὰρ τὸ θεοειδὲς ὁ φεύγων. εἰ δέ γε καὶ ἀληθῶς ἐπὶ ἐπαίνου εἴρηται, σημείωσαι ὡς οὐ σκωπτικὸς ὁ ποιητὴς, ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἐπαινῶν, θεοειδῆ τὸν Ἀλέξανδρον λέγει, ἀφ' ὧν ἔχει καλῶν. Τὰ δὲ ψογερὰ τὸ, δύσπαρι εἶδος ἄριστε καὶ τὰ ἑξῆς, οὐχ ὁ ποιητὴς ἀλλ' ὁ Ἕκτωρ, τοῦ ἀδελφοῦ κατέλεξεν. Ἔοικε δὲ καὶ ἀντιθετικῷ σχήματι, τὸ δύσπαρι εἶδος ἄριστε. οἱονεὶ γάρ φησιν ὅτι ὁ Πάρις, κακὸς μὲν ἄνθρωπός ἐστι. τὸ δὲ εἶδος ἄριστος. ἤτοι καλὸς τὸ εἶδος, ὅπερ γυναικῶν μάλιστα ἔπαινος. διό περ ἐν τοῖς ἑξῆς, εὐειδέα τὴν Ἑλένην ἐρεῖ. ἐπιτείνει δὲ τὸν ἔπαινον τοῦτον μάλιστα τῷ Πάριδι, ὅτε εἴπῃ αὐτὸν κάλλεϊ στίλβειν. Παρδαλέην δὲ ὤμοις Ἀλέξανδρος ἔχει, ἐπεὶ μὴ ἦν βριθὺς ὁπλίτης. διὸ τόξα καὶ ξίφος καὶ δύο δόρατα ἔφερεν. ὡς ἂν ἔχοι τάχα φεύγειν ἐλαφρότερον. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς καὶ ἄλλους ἥρωας εὑρήσομεν δορὰς ζώων περικειμένους. τὴν μὲν, λεοντῆν, τὴν δὲ, λυκέην. ἔστι δὲ παρδαλέη, δορὰ παρδάλεως. ὥσπερ καὶ λεοντέη, ἡ τοῦ λέοντος, κατὰ ἔλλειψιν τοῦ δορά. καὶ λυκέη, ἡ τοῦ λύκου. καὶ τραγέη, ἡ τοῦ τράγου. Ἰστέον δὲ ὅτι παρ' Ἡροδότῳ κεῖται καὶ ἀνθρωπείη ἡ τοῦ ἀνθρώπου δορά. ἐν τῷ, σφάξας, ἀπέδειρε πᾶσαν τὴν ἀνθρωπείην. ἐντελῶς δὲ ἔφασεν Ἡρόδοτος, ἀνθρωπείην εἰπών. τοιοῦτον δὲ καὶ ἡ ταυρέη. καὶ ἡ ἐν Ὀδυσσείᾳ αἰγείη κυνέη. καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἐν οἷς καὶ ἡ ἀπαθὴς παρδαλέη καὶ λεοντέη. καὶ λυκέη. καὶ τραγέη. ἃ ἐξωθήσαντα μὲν τὸ τῆς διφθόγγου ἰ, παρδαλέη γίνεται καὶ λεοντέη καὶ λυκέη καὶ τραγέη, καὶ τὰ ὅμοια. κατὰ τὸ κυνέη, καὶ κτιδέη. κραθέντα δὲ κατὰ τὸ συκέα συκῆ. γαλέα γαλῆ, καὶ μυγαλῆ. νέα νῆ, ἀλωή, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς που φανεῖται, ἀμυγδαλέα ἀμυγδαλῆ, ἀναγκαίως περισπῶνται. κατὰ τὸ χαλκέα χαλκῆ. χρυσέα χρυσῆ. καὶ ὅσα τοιαῦτα. διὸ καὶ τὰς τραγᾶς ἀναλόγως περισπῶμεν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι προοιμιωδῶς πρὸ τοῖς ὕστερον παρδαλέην ἐνταῦθα λέγεται, ὁ ποικίλος τὸν τρόπον καὶ οὗ πολύστικτον τὸ ἦθος κατὰ τὴν πάρδαλιν. ὥσπερ καὶ ἀλωπεκῆν ὁ κερδαλέος καὶ δόλιος κατὰ τὴν κερδώ. καὶ λυκέην, ὁ ὕπουλος ἅρπαξ. φορεῖν δὲ καὶ νεβρίδα ῥηθείη ἄν, διονυσιακῶς, ὁ δειλὸς καὶ μέθυσος, ἤδη δὲ καὶ ποικίλος, καὶ παλίμβολος. ἐπεὶ στικτόν τι καὶ ἡ νεβρίς. οὐ μὴν καὶ λεοντῆν προσφυῶς πάνυ λεχθείη ἐνάπτεσθαι ὁ ἀνδρεῖος κατὰ τὸν πάλαι Ἡρακλῆν. ἢ κατὰ τὸν ὕστερον ζῆλον, τὸν παρὰ τῷ Ἀρριανῷ. ἀχρεῖοι γὰρ τὸ ὄνομα τοῦτο, ἢ κατὰ τὸν αἰσώπειον ὄνον παροιμία. ὃς περιεδύσατο λεοντῆν καθά που καὶ καλὸν κροκωτὸν ἡ ὁμοίως μυθευομένη γαλῆ. Τὸ δὲ καμπύλα τόξα τρόπῳ ποιητικῷ πληθύνεται. καθὰ καὶ τὸ ἅρματα καὶ ὄχεα ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. ὅθεν καὶ Εὐριπίδης λαβὼν, φησὶν ὀχήματα, ἤγουν ἅρμα. Καμπύλα δὲ κοινῶς πάντα τὰ τόξα. οὕτω δὲ καὶ ἀγκύλα. καὶ ῥαιβὰ δὲ ὡς παρὰ Λυκόφρονι καὶ σκολιὰ, καὶ παλίντονα δέ. τοῦτο δὲ δοκεῖ, παρὰ τῷ Ἡροδότῳ, σκέψιν ἔχειν. λέγων γὰρ ὅτι τόξα παλίντονα, Ἀράβιοι εἶχον, δίδωσιν ὑπονοεῖν, ὡς οὐ πᾶν τόξον ἁπλῶς παλίντονόν ἐστιν, ἀλλὰ τὸ εἰς πλέον ὀπίσω τῇ ἀνέσει

ῥαιβόμενον, καὶ οἱ καμαρούμενον. ὁποῖα πολλὰ ἐν τοῖς ἐθνικοῖς τόξοις φαίνεται εἰς ἔτι καὶ νῦν. Δόρυ δὲ ἁπλῶς μὲν, ξύλον. ὡς τὸ οὐ γάρ πω τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαίης. ἤγουν φυτὸν, δέρμα ἔχον καὶ πεφυκὸς ἀποδέρεσθαι. τὸ δὲ στρατιωτικὸν δόρυ, λέγεται μὲν καὶ αὐτὸ οὕτω, διὰ τὸ ἐκδαρῆναι τοῦ φλοιοῦ. ἀπὸ μέρους δὲ τοῦ ξύλου δηλαδὴ, πολεμικὸν ὅπλον δηλοῖ. Ὅτε δέ τις εἴπῃ δόρυ κεκορυθμένον χαλκῷ, τηνικαῦτα μάλιστα ἐξ ὀρθοῦ, τὸ πολεμιστήριον τεῦχος δηλοῖ. ὥσπερ γὰρ ἀνὴρ κεκορυθμένος ἤτοι κορυστὴς ὁ κόρυν ἔχων περὶ τὴν κεφαλὴν, οὕτω καὶ δόρυ πολεμικὸν, τὸ ἔχον ἄνω οἷα κόρυν χαλκῆν, τὴν ἀπὸ σιδήρου ἐπιδορατίδα. καταφράσσουσαν τὸ ξύλον ἀσφαλῶς, ὡς καὶ ἡ κόρυς τὸν μαχητὴν, ἥτις καὶ αἰχμὴ κυρίως λέγεται. τροπὴ δὲ τοῦ σ εἰς θ ἐστὶν ἐν τῷ κεκορυθμένος. ὥσπερ καὶ ἐν τῷ μηνιθμός. καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς.

Δύω δὲ δοῦρε πάλλων Ἀλέξανδρος, Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους. ὡς ἢ τῇ φωνῇ προκαλούμενος καὶ κλάζων καὶ αὐτὸς, ἢ τῷ βλέμματι μόνῳ, καὶ τῷ σχήματι. ὃ καὶ κάλλιον. μετ' ὀλίγα γοῦν φησίν. ὅτι ἔφασαν Ἕλληνες πρόμον εἶναι αὐτὸν, οὕνεκα καλὸν εἶδος ἐπ' αὐτῷ. οὕτω καὶ σίδηρος ἐφέλκεται ἄνδρας χυμουμένους, οὐ τῇ φωνῇ, ἀλλὰ βλεπόμενος. προεκαλεῖτο δέ φησιν ὁ Πάρις τοὺς ἀρίστους, μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι. τουτέστιν ἐν τῷ διὰ χειρῶν πολέμῳ. οὐ μὴν λόγοις καθὰ μαχέσατο Ἀχιλλεὺς καὶ Ἀγαμέμνων εἵνεκα κούρης. Τὸ δὲ δύο δόρατα πάλλειν, καὶ ἀμφοτεροδέξιον τὸν Ἀλέξανδρον ὑποβάλλει νοεῖν. ὁποῖός που καὶ ὁ Ἀστεροπαῖος ἱστορηθήσεται. Τὸ δὲ προκαλίζετο, ἐκ τοῦ προκαλῶ παρῆκται. ὡς καὶ ἀσωτορῶ τὸ προμάχιζεν, ἐκ τοῦ προμαχῶ. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα. αἰνὴν δὲ δηιοτῆτα λέγει, οὐ μόνον πρὸς διαστολὴν τοῦ ὡς ἐρρέθη ἐν λόγῳ μάχης, ἀλλὰ καὶ καθόλου. καθὰ καὶ κακὴν ἔριν φράσσας ἔφη, τὴν μεταξὺ τῶν γεράνων καὶ τῶν πυγμαίων. Τὸ δὲ μακρὰ βιβῶντα ἤτοι βαίνοντα, ἔοικέ πως πρὸς τὸ διαβαίνειν. ὃ καὶ παρ' Ὁμήρῳ κεῖται ἐν τῷ εὖ διαβάς. ἤγουν διαστήσας τὰ σκέλη. καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ ἐν τῷ, τοσόνδε δ' αὐτοῦ βῆμα διαβεβηκότος.

Ὡς τε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας.
Εὑρὼν ἢ ἔλαφον κεραὸν, ἢ ἄγριον αἶγα
Πεινάων. μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴπερ ἂν αὐτὸν
Σεύωνται ταχέες τε κύνες, θαλεροί τ' αἰζηοί,
Ὡς ἐχάρη Μενέλαος Ἀλέξανδρον θεοειδέα
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδών. φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτην.
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ.
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.

Ἐχάρη Μενέλαος ἰδὼν τὸν Πάριν, ὥς τε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας. ὃ ἑρμηνεύων, ἐπάγει. εὑρὼν ἢ ἔλαφον κεραὸν ἢ ἄγριον αἶγα, πεινάων. μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴπερ ἂν αὐτὸν σεύωνται ἤγουν διώκωσι ταχέες τε κύνες θαλεροί τ' αἰζηοί. καὶ νῦν μὲν οὕτω, χαίροντι λέοντι τὸν Μενέλαον εἰκάζει. ἀφανισθέντος δὲ Ἀλεξάνδρου, φοιτᾶν φησι τὸν αὐτὸν Μενέλαον, ἀν' ὅμιλον θηρὶ ἐοικότα. δηλαδὴ λέοντι ἄγραν ἀπολωλεκότι. Ἀμφιβολία δὲ ἐνταῦθα τοῖς παλαιοῖς. ἡ γὰρ ἐπὶ ἐμψύχου λαμβάνει τὸ σῶμα, καί περ ἡ πολλὴ παρατήρησις ἡ λέγουσα τὸ δέμας μὲν, ἐπὶ ἐμψύχου τιθέναι τὸν Ὅμηρον, ἐπὶ ἀψύχου δὲ τὸ σῶμα. ἢ ἄλλως ἐπὶ ἀψύχου εἴληπται νῦν τὸ σῶμα, καὶ μὴν οὐ θέμις ὡς λόγος νεκροῦ σώματος ἅπτεσθαι λέοντα. καὶ τοιαύτη μὲν ἡ τοῦ διλημμάτου διχόνοια. οἱ δὲ παλαιοὶ τὸ σῶμα ἐπὶ ἀψύχου κἀνταῦθα λαμβάνοντες, τὴν διαφωνίαν ἰῶνται, διὰ τοῦ, πεινάων. παρανομεῖ γάρ φασι λέων πεινῶν. καὶ νεκριμαίου ἀήθως ἅπτεται, καὶ μάλιστα τετοξευμένου ὑπό τινων ὡς ἐνταῦθα φαίνεται. λέοντα γὰρ ἔοικε λέγειν ἐντυχεῖν τετοξευμένῳ ζώῳ, καὶ διωκομένῳ. διὸ, καὶ ἐπικύρσας ἔφη. ἤγουν συγκυρήσας. καὶ κατὰ συγκυρίαν ἤτοι κατὰ τύχην εὑρὼν οἷόν τι δηλαδὴ ἕρμαιον. ἄλλοι δὲ σῶμα φασὶ λέγειν ὧδε, ὃ αὐτὸς νεκρὸν ὁ λέων εἰργάσατο. Ὥς τε πάνυ θαυμασίως, ὁ μὲν Ἀλέξανδρος, τοιαλέοις εἴκασται ζώοις φεύγειν ἑτοίμοις, καὶ τούτοις, νεκροῖς. Μενέλαος δὲ λέοντι, καὶ αὐτῷ πεινῶντι. χαλεπὸς γάρ φασι λέων πεινῶν, ὅσον ἥμερος βεβρωκώς. μήποτε δὲ, οὐ μόνον διὰ τὸ δειλὸν, ἐλάφῳ τὸν Ἀλέξανδρον Ὅμηρος εἴκασεν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ φιλῳδὸν τοῦ ἀνδρός. τοιαῦται γὰρ καὶ αἱ ἔλαφοι, εἴπερ ἀληθὴς ἡ τοῦ Ἀριστοτέλους ἱστορία. αἳ συριττόντων φησὶ καὶ ᾀδόντων, θηρεύονται κατακηλούμεναι ὑφ' ἡδονῆς. ὅτι δὲ καὶ Ἀλέξανδρος φιλῳδὸς, δηλοῖ ἡ κιθάρα, ἣν αὐτῷ Ἕκτωρ ὀνειδίσει μετὰ μικρόν. καὶ ἄλλως δὲ ἐλάφῳ μὲν αὐτὸν εἰκάζει, ὡς δειλόν. αἰγὶ δὲ, ὡς ὀχευτικόν. τοιαῦτα γὰρ τὰ ζῷα. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἀορίστως εἰπὼν, μεγάλῳ σώματι ἐπικύρσας, ἑρμηνεύει αὐτὸ διὰ τοῦ ἔλαφον κεραὸν ἢ ἄγριον αἶγα. ἔστι δὲ κεραὸς ἔλαφος, ὁ ἤδη τέλειος καὶ μηκέτι νεβρός. Τὸ δὲ ἄγριον αἶγα, ἔστι καὶ θηλυκῶς λαβεῖν, τὴν ἄγριον. ἢ καὶ ὡς ἑξῆς φανήσεται, ἀρσενικῶς.

ἀττικὸς

αἰπόλος γὰρ ἀνὴρ τὸν αἶγα λέγει, ὥσπερ καὶ τὸν ἀηδόνα. Τὸ δὲ θαλεροὶ αἰζηοὶ, ἀντίκειται τῷ τοῦ Ἡσιόδου αἰζηῷ. παρὰ γὰρ ἐκείνῳ, τεσσαρακονταετὴς αἰζηός τις εἴρηται. ἤτοι ἁπλῶς ἀνὴρ, ὃς οὐκ ἂν εἴη οὕτω θαλερός. Γίνεται δὲ αἰζηὸς κατὰ τοὺς παλαιοὺς, παρὰ τὸ ἀεὶ ζέειν. ὁ θερμὸς καὶ ὡς νεανίας ἀκμάζων τῇ ἡλικίᾳ. ἢ παρὰ τὸ α στερητικὸν καὶ τὸ ἵζειν, οἱονεὶ ὁ ἀεικίνητος καὶ μὴ εἰδὼς ἵζεσθαι. ὅ ἐστι καθῆσθαι, καὶ ἀργεῖν. ὅθεν καὶ ἀκμαῖος ὁ αὐτός, ὁ ἀκάμας δηλαδή. καὶ νέος δὲ παρὰ τὸ νέω, ὁ εὐκίνητος. ὅτι δὲ ἐπειράθησάν τινες προσγράφειν τὸ ι, ἐν τῇ παραληγούσῃ τοῦ, αἰζηὸς διὰ τὸ εὑρίσκεσθαι τετρασυλλάβως αἰζήιος. καὶ ὅτι οὐκ ἀκριβῶς ἐδόξασαν ἐκεῖνοι διὰ τὸ χρῆναι εἶναι αἰζηὸς διὰ μόνου τοῦ η. ὁμοίως τῷ πηὸς, καὶ τοῖς τοιούτοις. καὶ ὅτι ἀπορίας ἄξιον, πῶς μὴ ἐκ τοῦ αἰζήιος, συναιρέσεως γινομένης, καὶ συνελεύσεως ὀξείας καὶ βαρείας, περισπᾶται ὁ αἰζηὸς, ἐν τοῖς τοῦ Ἡρωδιανοῦ ἐστιν εὑρεῖν. Ἀγαθὴ δὲ λέξις τὸ ἐχάρη. διὸ καὶ δὶς αὐτὴν ὁ ποιητὴς εἶπε λόγῳ ἐπιμονῆς. σημείωσαι δὲ ὅτι ἐχάρη μὲν, εὕρηται ἰδοὺ παθητικῶς. ἐνεστὼς δὲ αὐτοῦ παθητικὸς οὐκ ἂν εὑρεθείη παρά γε τοῖς ἑλληνίζουσι καὶ μὴ δὲ παίζειν προῃρημένοις. ὁποῖος εἴη ἄν, ὁ ἴσως ἐρῶν ἥδομαι καὶ χαίρομαι. Τὸ ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν Μενέλαος, δηλαδὴ τὸν πάριν, πρὸς διαστολὴν εἴρηται τοῦ, ἄλλως κατὰ νοῦν καὶ φαντασίαν ἐκεῖνον τῷ Μενελάῳ βλέπεσθαι. τὸ δὲ ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν, καὶ νοῆσαι εἴποι ἄν τις, ὡς οὖν ἐνόησεν. ἐπειδὴ νοῦς ὁρᾷ, ὥσπερ καὶ ἀκούει. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ, τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν ὁ δεῖνα ἐν προμάχοισι φανέντα κατεπλήγη φίλον ἦτορ, ἐπὶ παντὸς ἂν λέγοιτο ὑπεξισταμένου διὰ φόβον, τῷ κρείττονι. Τὸ, ἆλτο καθὰ καὶ ἐν τῇ ά ῥαψωδίᾳ εἴρηται, κατὰ μὲν τὸν κανόνα τῶν ῥημάτων, δασύνεσθαι ὤφειλεν. ὅς τὰ πνεύματα τῆς ἀρχούσης τοῦ ἐνεστῶτος, καὶ ἐν τοῖς ἐφεξῆς χρόνοις φυλάσσει. διὰ δὲ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ τ, ψιλοῦται. κατὰ κανόνα ἕτερον τὸν ἐκεῖ ῥηθέντα. καὶ τὸ μὲν ἆλτο ἐκ τοῦ ἁ ἀρχόμενον, διὰ τὸν ῥηθέντα λόγον, ψιλοῦται κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἐκ τοῦ ἧλτο μεταβληθέν. αὐτὸ δὲ τὸ ἧλτο, οὐκ ἄν τις εὐλόγως μὴ δασύνεσθαι, εἰ μὴ ἄρα τις αἰολεὺς ἢ καὶ ἴων, καινοτομήσει καὶ αὐτὸ, ψιλωτικοὶ ὄντες. Τὰ ἀπὸ ὀνομάτων εἰς ζε λήγοντα ἐπιρρήματα, τρίτην ἀπὸ τέλους ἔχουσι τὴν ὀξεῖαν. ἔραζε. ἀθήναζε. θύραζε. τὸ δὲ χαμᾶζε, ὡς ἀπὸ ἐπιρρήματος τοῦ χαμαὶ, οὔτε συστέλλει τὸ α ὥς φασιν οἱ παλαιοί, κατ' ἐκεῖνα, καὶ περὶ μιᾶς δὲ ἔχει τόνον περισπώμενον, ὡς ἀπὸ τοῦ χαμαί φύσει μακροκαταλήκτου γενόμενον. φασὶ δὲ καὶ μεταξὲ εἶναι χρονικὸν ἐπίρρημα ἀπὸ τῆς μετά προθέσεως. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ ἀθήναζε θήβαζε χαμᾶζε καὶ τοῖς ὁμοίοις, ἡ τελευταία συλλαβὴ, τροπὴν ἔπαθε τοῦ δ εἰς ζ κατὰ συγγένειαν, ὥς που προγέγραπται. ὡς γοῦν οἴκαδε, οὕτως ἔοικε καὶ ἀθήναδε εἶναι καὶ θήβαδε καὶ χαμᾶδε. ἡ δὲ τροπὴ τοῦ δ εἰς ζ μετήγαγεν. Τὸ, ἂψ δ' εἰς ἔθνος ἑτάρων ἐχάζετο, μικρὸν ὑποκαταβὰς παραφράζει ἐν τῷ αὖθις ἢ αὖτις, καθ' ὅμιλον ἔδυ τρώων ἀγερώχων. ἵνα τὸ μὲν ἂψ, ταυτὸν εἴη τῷ αὖτις ἤγουν ὀπίσω. τὸ δὲ ἑτάρων, ταυτὸν τῷ τρώων. μυριαχοῦ δὲ καὶ ἐν Ἰλιάδι, καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δὲ, τὰ ἑαυτοῦ φιλοτιμεῖται παραφράζειν ὁ ποιητής. ὡς καὶ κατωτέρω εἰπὼν, παλίνορσος ἀπέστη, παρακατιὼν λέγει. ἂψ δ' ἀνεχώρησε. ταυτὸν γοῦν εἰπεῖν, ἀπέστη παλίνορσος, καὶ ἂψ ἀνεχώρησεν, ὥσπερ καὶ τὸ παλίνορσος, καὶ ἄψορρος. οὕτω δὲ καὶ τὸ προμάχιζε παραφράζων, ἔτι δὲ καὶ περιφράζων, ἔφη προκαλίζετο πάντας ἀρίστους ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἔρχεσθαι προπάροιθεν ὁμίλου εἶπε μετ' ὀλίγα. εἶτα καὶ ἐν προμάχοις φανῆναι. καὶ πρόμον εἶναι.

Ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλίνορσος ἀπέστη
Οὔρεος ἐν βήσσῃς, ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα,
Ἂψ τ' ἀνεχώρησεν, ὦχρός τέ μιν εἷλε παρειάς.
Ὡς αὖτις καθ' ὅμιλον ἔδυ τρώων ἀγερώχων,
Δείσας ἀτρέος υἱὸν Ἀλέξανδρος θεοειδής.

Τὸ ὡς εἴρηται, θρασυδειλον ὑπογράφων καὶ εἰσέτι τοῦ ἀλεξάνδρου, παραβολικῶς δι' ἐνάργειαν ὁ ποιητὴς, ἀνδρὶ εἰκάζει, ὃς ἐν βήσσαις ὄρους βαδίζων, τέως μὲν, ὁδῷ πρόεισιν, αἴφνης δέ πως δράκοντα ἰδὼν, ἀναχωρεῖ. φησὶ γοῦν. ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλίνορσος ἀπέστη οὔρεος ἐν βήσσῃσιν ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα. ἂψ δ' ἀνεχώρησεν ὦχρός τέ μιν εἷλε παρειάς, καὶ ἑξῆς. ταῦτα δὲ καὶ ἐπὶ παντὸς δειλιῶντος ῥηθείη ἂν, ὅτε ὁ φόβος τινὰ εἰς τοιαύτην περιαγάγοι κατάστασιν. καλῶς δὲ ὁ ποιητὴς οὐ πεδιάδα παρέλαβεν ἐν τῇ παραβολῇ, ἀλλὰ βήσσας ὄρους. ἐν μὲν γὰρ πεδίῳ πόρρωθεν ἰδών τις δράκοντα, οὐκ ἂν τόσον πάθοι φόβον. ἐν δὲ βήσσαις, πάνυ ἂν πτοηθείη, πρὸς αὐτῷ τῷ δράκοντι γενόμενος. οὐ γὰρ μακρόθεν ἐστὶ προϊδεῖν αὐτὸν ἐν ταῖς βήσσαις. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ μὲν δράκων, ἐκ τοῦ δέρκω τὸ βλέπω οὗ δεύτερος ἀόριστος ἔδρακον, γίνεται, κατὰ μετάθεσιν τοῦ ρ. οἷα σμερδαλέος καὶ τῇ ὄψει καταπληκτικός. Τὸ δὲ παλίνορσος ὡς προγέγραπται, ταυτόν ἐστι τῷ ἄψορρος. ὀρούω μὲν γὰρ τὸ ὁρμῶ. πάλιν δὲ καὶ ἂψ, τὸ ὀπίσω. τὸ δὲ ὦχρός τέ μιν εἷλε παρειάς, ταυτόν ἐστι κατὰ σχῆμα τῷ, περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε φύλλα τε καὶ φλοιόν. καὶ εἴρηται ἱκανῶς ἐκεῖ περὶ τοῦ τοιούτου σχήματος. ἀρίσταρχος δέ φασιν ἀντὶ τοῦ ὦχρός τέ μιν εἷλε παρειάς, γράφει παρειά. οὐδετέρως καὶ ὀξυτόνως. λέγων καὶ κανόνα τοιοῦτον. τὰ ἀπὸ ὀξυτόνου θηλυκοῦ μεταποιούμενα εἰς οὐδέτερα τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου μένοντος, τὸν αὐτὸν φυλάσσει τόνον. διὸ πλευραὶ πλευρά.

πυρὰ

πυραὶ πυρά, οὕτως οὖν φησι καὶ παρειαὶ παρειά, κατὰ μεταπλασμόν. οὐκ ἀντίκειται τὸ νευραὶ καὶ νεῦρα, διάφορα γὰρ αἱ τοιαῦται λέξεις σημαίνουσι. βαρύνεται δὲ ὁ ὦχρος, ἢ εἰς ἀποφυγὴν τοῦ ἐπιθετικοῦ, τὸ γὰρ ἐπίθετον, ὠχρός ἐστιν ὀξυτόνως. ἢ ὡς ὑπερτεθεὶς καὶ συναιρεθεὶς, ἐκ τοῦ ἄχροος. ἢ διότι τὰ εἰς ος δισύλλαβα μονογενῆ ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ ω, μὴ προσκειμένου τοῦ ι, βαρύνεται. οἷον ὦρος. ὦμος. ὦνος. τὸ δ' ᾠδὸς, ὀξύνεται διότι τὸ ι προσγράφεται εἰς τὴν ἄρχουσαν. ὅτι δὲ καὶ εἶδός τι ὀσπρίου ὁ ὦχρος, δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. Ἀγερώχους λέγει τοὺς Τρῶας. ὃ ταυτόν ἐστι τοῖς ὑπερηφάνοις. καὶ ἀξιοῦντας ἄγαν γέρας ἔχειν. ἵνα εἴη ἀγεράοχος καὶ ἐν συναιρέσει ἀγέρωχος προπαροξυτόνως, διὰ τὴν σύνθεσιν. φησὶ γοῦν καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων δείσας Ἀλέξανδρος θεοειδής. Ὅτι δὲ ὁ θεοειδὴς, καὶ θεουδὴς λέγεται, κράσει μὲν τοῦ ε καὶ ο εἰς τὴν ου δίφθογγον, ἐξωθήσει δὲ τοῦ ι, ἐκφανεῖ που Ὅμηρος. ὁ δὲ γράψας ἐν στοιχειακῇ τάξει λέξεων, λέγεσθαι θεαιδέστατον διὰ τῆς αι διφθόγγου προπαραληγούσης, τὸν θεοῦ ἰδέαν ἔχοντα, καὶ παραθεὶς χρῆσιν Ἀντιφῶντος, τὸ ἄνθρωπος ὅς φησι πάντων θηρίων θεαιδέστατος γενέσθαι, καινὸν μέν τι γραφῇ, πιστεύεται δὲ ὡς λόγου πολλοῦ ἄξιος.

Τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν, αἰσχροῖς ἐπέεσσι.
Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανὲς, ἠπεροπευτά.
Αἴθ' ὄφελες τ' ἄγονός τ' ἔμμεναι, ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι.
Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν,
Ἢ οὕτω λώβην τ' ἔμμεναι, καὶ ὑπόψιον ἄλλων.
Ἦ που καγχαλόωσι καρηκομόωντες ἀχαιοί,
Φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὕνεκα καλὸν
Εἶδος ἔπ'. ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν, οὐδέ τις ἀλκή.
Ἦ τοιόσδε ἐὼν, ἐν ποντοπόροισι νέεσσι
Πόντον ἐπιπλώσας, ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας,
Μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι, γυναῖκ' εὐειδέ' ἀνῆγες
Ἐξ ἀπίης γαίης νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων;
Πατρί τε σῷ μέγα πῆμα, πόληΐ τε, παντί τε δήμῳ;
Δυσμενέεσσι μὲν χάρμα, κατηφείην δέ σοι αὐτῷ;
Οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρηΐφιλον μενέλαον;
Γνοίης χ' οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν;
Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις, τά τε δῶρ' ἀφροδίτης,
Ἥ τε κόμη, τό τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης.
Ἀλλὰ μάλα τρῶες δειδήμονες. ἦ τέ κεν ἤδη
Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα κακῶν ἕνεκ', ὅσσα ἔοργας.

Σκοπὸν ἐνταῦθα θέμενος Ὅμηρος, ἢ σκῶψαί τι τὸν οὐκ ἀγαθὸν Ἀλέξανδρον, αὐτὸς μὲν, οὐ ποιεῖ αὐτόθεν τοῦτο ἀγαθολογεῖν εἰωθὼς, ὡς προείρηται. καὶ μὴ θέλων σιλλογραφεῖν. καὶ ἅμα ἵνα μὴ καὶ ὡς φιλέλλην, αὐτόθεν ὑποπτεύηται. Ἕκτορι δὲ τῷ γνησίῳ ἀδελφῷ, τὰ τῆς ὕβρεως ἀνατίθησιν. ὃς καὶ εἶχε παρρησιάζεσθαι κατὰ τοῦ Πάριδος. φησὶν οὖν, τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν, αἰσχροῖς ἐπέεσσι. δύσπαρι εἶδος ἄριστε. γυναιμανὲς ἠπεροπευτὰ καὶ τὰ ἑξῆς. Ἰστέον δὲ ὅτι πολὺ τὸ γοργὸν καὶ σφοδρὸν ἐνταῦθα λαλοῦντι τῷ Ἕκτορι. καὶ τῷ ὄντι ἔμψυχος αὐτῷ ἡ ὁμιλία πᾶσα, κατὰ ἀδιάθετον σφοδρότητα. πάνυ τε γάρ ἐστι πολυσχήμων, καὶ συχνὰ τὰ πολλὰ δὲ καὶ κατὰ κόμμα μεταβαίνει ἀπὸ νοήματος ἄλλου εἰς ἄλλο. διά τε ὀργὴν, καὶ ὅτι οὐδὲ ἔχει καιρὸν ἀποτάδην λαλεῖν. καὶ ἔξεστιν αὐτὰ, ἐκ τῶν τοῦ ποιητοῦ ἀναλέγεσθαι. ἐν οἷς, δύσπαριν αὐτὸν καλέσας καὶ τὰ ἑξῆς ὡς εἴρηται, εἶτα καὶ ἐπαρᾶται εἰπών. αἴθ' ὄφελες ἄγονός τ' ἔμεναι, ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι. ἤγουν ἔδει μὴ γενέσθαι σε ὅλως. ἐπεὶ δὲ ἐγεννήθης, ὤφελες μὴ εἰς γάμον ἐλάσαι. ἵνα δὲ μὴ δόξῃ ἀνεύλογα τὰ τῆς ἀρᾶς, ἐπάγει. καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν. οὐ γάρ φησιν ἁπλῶς διά τι μῖσος ἤθελον τοῦτο, ἀλλὰ πολὺ κέρδιον ἦεν, ἤπερ οὕτω λώβην τ' ἔμεναι καὶ ὑπόψιον ἄλλων. προϊὼν δὲ κομματικῶς, ἑρμηνεύσει αὐτὸς τὰ τῆς τοιαύτης λώβης. ἐν οἷς ἐρεῖ πατρί τε σῷ μέγα πῆμα. πόληΐ τε. παντί τε δήμῳ. δυσμενέεσσι μὲν χάρμα, κατηφείην δέ σοι αὐτῷ. οἷς ἐπιφέρει στοχαστικῶς, καὶ τό, ἦ που καγχαλόωσι καρηκομόωντες ἀχαιοί. φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι οὕνεκα καλὸν εἶδος ἔπι ἤγουν ἔπεστί σοι. ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν, οὐδέ τις ἀλκή

κή. εἶτα καὶ ἐρωτᾷ ἐλεγκτικῶς οὕτω. Ἦ τουτέστιν ἄρα τοιόσδε ἐὼν, πόντον ἐπιπλώσας ἤγουν ἐπιπλεύσας. ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας, μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι γυναῖκα εὐειδέα ἀνῆγες ἐξ ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων, πατρί τε σῷ μέγα πῆμα, καὶ ἑξῆς, ὡς ἀνωτέρω κεῖται. ἐπὶ δὲ τούτοις καὶ συγκρίνων τὸν ἀδελφὸν τῷ Μενελάῳ γοργῶς, διόπερ οὐδὲ ὡρισμένον τινὰ ἔπαινον ἐκφωνεῖ, λέγει κατὰ δευτέραν συντομωτέραν ἐρώτησιν. οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρηΐφιλον Μενέλαον; κἀνταῦθα στήσας τὴν ἐρώτησιν διὰ τὴν ἐκ θυμοῦ ἐγκοπὴν, ἐπάγει ἐλλειπτικῶς διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, τάδε. γνοίης κεν οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν. λέγει δὲ καὶ ὡς οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης. ἥ τε κόμη τό, τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης. καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἐκ τῆς τῶν Τρώων ἐπιεικείας μεγεθύνων τὸ κακὸν τοῦ Πάριδος καὶ ἅμα καταδημαγωγῶν τοὺς ἀκροατὰς πολίτας, φησὶν, ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες ἤτοι εὐλαβεῖς τὸ ἦθος. ἦ τέ κεν ἤδη λάϊνον ἕσσο χιτῶνα, ἤγουν λίθινον ἂν ἐνεδέδυσο ἱμάτιον λίθοις δηλονότι χωσθεὶς, κακῶν ἕνεκα, φησὶν, ὅσσα ἔοργας. πάνυ οὖν αὐστηρὸς ὁ λόγος ἐνταῦθα τῷ Ἕκτορι, ὕβρεις ἔχων κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ, ἀράς, ἐλέγχους, καταφοράς. Τὸ δὲ δυσμενέεσσι μὲν χάρμα, ἀποδείκνυσι βαρὺ εἶναι τὸ, ἐφ' ᾧ χαίρουσιν οἱ ἐχθροί. τοῦτο δὲ δηλοῦται καὶ ἐν τῷ ἦ που καγχαλόωσιν οἱ Ἕλληνες ὡς προερρέθη. καὶ ἐν τῷ ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος. ὡς ἐν τῇ α' ῥαψῳδίᾳ εἴρηται. Ἰστέον δὲ ὅτι συμβολικῶς καὶ ὡς ἐν αἰνίγματι, εἶπε τὸ λάϊνον ἕσσο χιτῶνα. τὸν γὰρ λιθασθέντα, ὥσπερ τι ἱμάτιον ἀμπέχει ὁ τῶν λίθων σωρός. μή ποτε δὲ ἄρα ἐντεῦθεν ἔλαβεν ἀφορμὴν ἀστείου λόγου καὶ ὁ εἰπὼν, τὸ τεῖχος ἱμάτιον πόλεως. Καὶ τὸ, γῆρα δὲ ἕσασθαι ἤτοι ἐνδύσασθαι τὸ Ἡσιόδειον. ἅπερ ὁμοιότητά τινα ἔχει πρὸς τοῦτο τὸ Ὁμηρικόν. καὶ τὸ ταφῆναι δέ τινα, γῆν ἂν ἐνδύσασθαι εἴποι τις. οὕτω καὶ ὕδωρ ἀμφιέσασθαι, τὸ γενέσθαι ὅλον ἐντὸς αὐτοῦ. ὁμοίως καὶ ὕδατα περιβαλέσθαι ποταμοῦ. καὶ φῶς ἀναβαλέσθαι ἱματίου δίκην. καὶ ἄλλα δὲ ὅμοια.

Ἰστέον δὲ ὅτι ῥηθήσεταί ποτε ἀστείως λάϊνον χιτῶνα φορεῖν καὶ ὁ τὰ περιμάρμαρα φορῶν καὶ λίθοις τιμίοις κατάπαστος. Ὅρα δὲ καὶ ὡς ἐν τῷ Τρῶες δειδήμονες, Ὅμηρος νοήματα μεταπεποίηκεν οἰκεῖα φθάσαντα ῥηθῆναι. τὸ γὰρ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις τὸν Ἀτρείδην. καὶ τὸ μεθήμονα καὶ ἄχρηστον εἶναι τὸν Ἀχιλλέα. καὶ τὸ δειδήμονας εἶναι τοὺς Τρῶας. μιᾶς ἐννοίας συγκροτοῦσιν ὁμοιότητα. εἰ μὴ γὰρ οὐτιδανοὶ οἱ Ἀχαιοὶ, καὶ εἰ μὴ μεθήμων ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ εἰ μὴ δειδήμονες οἱ Τρῶες, οὐκ ἂν, τά δέ τινα κακὰ ἐγένοντο. Ὅρα δὲ καὶ ὡς τοὺς μὲν Ἕλληνας εἰ λειποτακτήσαιεν, θανάτῳ ἐτιμῶντο οἱ βασιλεῖς. Ἕκτωρ δὲ τὸν ἀδελφὸν Ἀλέξανδρον λιπόντα τὴν τάξιν σκώμμασι μόνοις ἀναγκαίως ἐδικαίωσεν. Ἰστέον δὲ ὅτι αἰσχρὰ ἔπη συνήθως, οἱ ὀνειδιστικοὶ ὅ ἐστι ψεκτοὶ λόγοι. ὥσπερ ἀνάπαλιν καλὰ ἔπη, καὶ ὡς εἰπεῖν εὐειδῆ, τὰ ἐγκωμιαστικά. Τὸ δὲ δύσπαρι εἶδος ἄριστε ὅπερ Εὐριπίδης αἰνόπαρί φησιν. ὡς καὶ τὴν Ἑλένην δυσελένην διὰ τοῦ ἐξαγγέλου φευγὸς, ἀφορμὴν ἐνδέδωκε τῷ Ἀλκμᾶνι μίξαντι ἀμφότερα, εἰπεῖν δύσπαρις, καὶ αἰνόπαρις, κακὸν Ἑλλάδι βωτιανείρῃ. ὅθεν ἀρχῆς ἐνδοθείσης καὶ αἰνελένην ἕτερός τις ἔφη, ἀντὶ τοῦ αἰνὴν Ἑλένην. καὶ σημείωσαι ὅτι συνήθες τοῖς παθαινομένοις, καὶ κατὰ κυρίων ὀνομάτων χωρεῖν. κἂν μὴ εἶεν δυσώνυμα. τί γὰρ χρήσιμον εἰς ψόγον ἄλλως τὸ δύσπαρις, εἰ μὴ ὅτι ἐπὶ κακῷ καὶ ἐγεννήθη καὶ ἐκλήθη Πάρις. οὕτω καὶ Ἑλένη τὴν Ἴλιον κακοΐλιον καλεῖ, οὐχ ὅτι δύσφημον ἢ δυσοιώνιστον τοὔνομα, ἀλλ' ὅτι φησὶν ἐμοὶ οὐκ ὀνομαστέα. ἀφελεῖς δὲ καὶ γλυκεῖαι καὶ σώφρονες αἱ τοιαῦται ὕβρεις, καὶ οὐ πάνυ πικραί. ὁποῖόν ἐστι τὸ, ἡ Σιδηρὼ γυνὴ δὲ αὕτη θρασεῖα τὸ οἰκεῖον ὄνομα φορεῖ. ἔχει δέ τι καὶ ἀντιθετικὸν τὸ, δύσπαρι, μετὰ τοῦ, εἶδος ἄριστε. μονονουχὶ γάρ φησιν, ὡς ἄλλως μὲν κακέ. καλὲ δὲ ἰδεῖν, οἷα καὶ θεοειδὴς ὤν. τὸ δὲ εἶδος ἄριστε, ὑφ' ἓν τινες ἀναγινώσκουσι μετὰ τοῦ γυναιμανές. ἵνα λέγῃ ὅτι, εἶδος ἄριστε ἐπὶ ἔρωτι καὶ ἀπάτῃ γυναικῶν. διὸ καὶ ἐπάγει, τὸ, ἠπεροπευτά. ὅ ἐστιν ἀπατεών. ὅπερ κατὰ τοὺς παλαιοὺς γίνεται ἐκ τοῦ ἥμερος καὶ τοῦ ὄψ ὀπὸς ἡ φωνή. ἵνα ᾖ ἠπεροπευτὴς, οἱονεὶ ἡμεροπευτής, ὁ διὰ ἡμέρου ὀπὸς ὑπαγόμενός τινα αἱμυλώτερον. ὃ καὶ τὴν μαστρωπὸν παράγει δωρικώτερον. δῆλον γὰρ ὅτι γυνὴ μαστρωπὸς πλεονασμῷ τοῦ ἐν μέσῳ σ', ἡ ματρόπως ὄπα σαφιζομένη, ἐν τῷ αἱμύλα κωτίλλειν καθ' Ἡσίοδον. ἵνα ᾖ τὸ ἐντελὲς ματροπός. ὅθεν μαστροπὸν ἡ καὶ μάτρυλλα δι' αὐτό. ἀφ' οὗ καὶ ματρυλλεῖον τὸ πορνεῖον. Ὁ δὲ γυναιμανής, ἢ ἐκ τοῦ γυναικομανὴς συγκέκοπται, ἢ ἐκ τοῦ γυνομανὴς γίνεται, ὁμοίως τῷ μεσαιπόλιος, περὶ οὗ ἐν τοῖς ἐφεξῆς που δηλωθήσεται. δῆλον δὲ ὅτι ὁ ἄκρατος ἔρως, μανίᾳ ἔοικε. διὸ τὸν τοῦτο πάσχοντα, γυναιμανῆ λέγει. ὁμοίως τῷ, ἱππομανής. χρυσομανής. ὅλως πρὸς ὁμοιότητα, καὶ ἡ ἐρωμανία εἴρηται. δῆλον δ' ὅτι ταυτὸν, γυναιμανῆ τινα καὶ θηλυδρίαν. καὶ λάγνον, καὶ γύννιν προσειπεῖν. καθολικώτερον δὲ τὸ, γυναιμανὴς, τοῦ παρθενοπίπης, ὡς ἐν ἄλλοις κεῖται. ὡς καὶ τοῦ πυρροπίπης, ὁ παιδοφίλης. οἳ σκώπτονται σφοδρότερον καθὰ καὶ ὑπὸ Πριάμου οἱ τῶν ἀρνῶν καὶ τῶν ἐρίφων ἁρπακτῆρες. εἴη δ' ἂν ὅμοιος τοῖς οὕτω σκωπτομένοις, ἔνθα εὔξατο ἔχειν τι παιδὸς ἐφολκὸν, καὶ Καλλίμαχος. γυνὴ δὲ ἀνδράσιν ἐπιμαινομένη, ἄλλως μὲν θεμιτῶς φίλανδρος ἐκλήθη σεμνότερον. ἡ δὲ κωμῳδία τὴν τοιαύτην ἀνδρεράστριαν σκώπτει. ὡς δὲ οὐκ ἔστι τὸν γυναιμανῆ ἀπὸ τῆς γύναι κλητικῆς συντεθεῖσθαι, ὅ τινες ᾠήθησαν, ἐστὶ ἐπὶ τοῦ βακχέβακχος καὶ ἀργειφόντης, καὶ τῶν ὁμοίων, ὁ Χοιροβοσκὸς δείκνυσι πρὸς ἀκρίβειαν. τὸ δὲ ὄφελες ἄγονός τ' ἔμεναι ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι, οἰκεῖον μὲν ἐπιφώνημα ἀνθρώπῳ φαύλῳ, ἐστὶ ἐπὶ κακῷ κοινῷ καὶ

γεννηθέντι

γεννηθεῖσαν καὶ γεγαμηκότι. εὐχὴ δέ ἐστιν ἀδυνάτως ἔχουσα τελεσθῆναι, ὁποῖα πολλὰ εὔχονται οἱ ὀργιζόμενοι. πῶς γὰρ οἷόν τε τὰ ἤδη γενόμενα μὴ γενέσθαι; οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ἡ Ἑλένη θανεῖν ὀφείλειν εἶπεν, ὅτε ἡρπάγη. λέγουσα, ὡς ὄφελε θάνατός μοι ἁδεῖν καὶ τὰ ἑξῆς. ταυτὸν δὲ εἰπεῖν κοινῶς ὤφειλες καὶ ἰωνικῶς ὄφελες. ἐκτείνεται δὲ ἡ λήγουσα τοῦ, ὄφελες λόγῳ κοινῆς συλλαβῆς πρὸς θεραπείαν τῆς τοῦ στίχου λαγαρότητος. ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ ὁμηγερέες ἐν τῷ πάντες ὁμηγυρέες, μακρὰν ἔχει κατάληξιν. ἄγονος δὲ κοινότερον μὲν, ὁ μὴ γεννῶν. νῦν δὲ ἄλλως ὁ μὴ γεννηθείς. ὁ δέ γε μὴ γεννῶν, ἄσπερμος ἂν ὁμηρικῶς ῥηθείη, κατὰ τὸ, ἄσπερμος γενεή. Τὸ δὲ ἔμεναι, νῦν μὲν ἁπλοῦν ἔχει τὸ μ΄. καὶ μετ᾽ ὀλίγα ἐν τῷ λάβῃ τὸ ἔμεναι. κατωτέρω δὲ διπλάζει αὐτό. ἐν τῷ, πρόμον ἔμμεναι. καὶ ἔστι πλεῖον ἡ χρῆσις αὕτη πανταχοῦ.

Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι λέγεται Διονύσιον τὸν σκυτοβραχίονα, ἱστορεῖν Δάρδανον παῖδα Ἑλένης καὶ Πάριδος, ὅς φασι καὶ προφέρει μετὰ τοῦ ἄγαμός τ᾽ ἀπολέσθαι, στίχον τοῦτον. μὴ δέ τι γούνασιν οἷσιν ἐφέσσασθαι φίλον υἱὸν Δάρδανον. ὡς εἶναι ἴσως οὕτως εὔλογον νοηθῆναι τὸ ἄγονός τε εἶναι ἄγαμός τ᾽ ἀπολέσθαι, κατὰ σχῆμα ὑστερολογίας, ἤτοι πρωθύστερον, ἀντὶ τοῦ, μήτε εἰς γάμον ἐλθεῖν, μήτε παῖδα ἐκεῖθεν σχεῖν, τὸν ὡς ἐρρέθη Δάρδανον. Τὸ δὲ καὶ βουλοίμην καὶ κέρδιον ἂν ἦν, πρὸς διαστολὴν κεῖται τῶν βουλομένων μέν τι, μὴ κερδαλέον δέ. Ὁ δὲ ὑπόψιος, ἢ τὸν ἐπονείδιστον δηλοῖ καὶ ὕποπτον, ὅν τινες ὑποβλέπονται ὑπόδρα ὁρῶντες διὰ τὸ μῖσος, ἢ τὸν τοὺς ἄλλους ὑποβλεπόμενον διὰ δειλίαν. τινὲς δὲ γράφουσιν, ἐπόψιον τὸν ἐν ὄψεσι πάντων ἀσχημόνως φυγόντα. κυρίως μέντοι ἐπόψιον, ἐπὶ τόπου λέγεται ὑψηλοῦ. Τὸ δὲ φάντες, φίλη λέξις τοῖς ποιηταῖς. τὸ μέντοι φάμενοι, καὶ κοινόν ἐστι ἀττικῶς. ταύτης τῆς ἀκολουθίας, καὶ τὸ ἔφη καὶ ἔφατο. καὶ τὸ, φῆ καὶ φάτο. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐπεὶ εὐειδοῦς ἄφρονος, καλὸν εἰπεῖν τὸ, καλὸν εἶδος, ἀλλ᾽ οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν, οὐδέ τις ἀλκή. βίαν δὲ φρενῶν, τὴν φρόνησιν λέγει. ὅτε μέντοι συνθέτως ἐκ φρενῶν καὶ ἀλκῆς ὁ ἀλκίφρων ῥηθείη, τότε συνωνυμίας λόγῳ ἡ λέξις τὸν καὶ ἀνδρεῖον καὶ φρόνιμον ὑποδηλοῖ. ἐνταῦθα δὲ σημειωτέον καὶ ὅτι πᾶν σωματικὸν πλεονέκτημα δίχα ψυχικῆς ἀρετῆς ἀχρεῖόν ἐστι. τί οὖν ὄφελος Ἀλεξάνδρῳ εἴπερ εἶδος ἄριστος ὢν, καὶ καλὸν εἶδος ἔχων, καὶ κόμην, ἀφροδίτης δὴ ταῦτα δῶρα διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς ἐπαφρόδιτον, ἀχρεῖός τ᾽ ἄλλα ἐστὶν, οὔτε βίην ἔχων φρεσὶν, οὔτε ἀλκήν. Βελλεροφόντῃ μέντοι κατ᾽ ἄμφω καλῷ ὄντι, οὐκ ἀφροδίτη ἀλλὰ θεοὶ κάλλος καὶ ἠνορέην ἔδωκαν. ὡς ἐρεῖ ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς ἑξῆς. Καὶ κίθαρις δὲ ἡ μὲν τοῦ Πάριδος, μωμητή. ἡ δὲ τοῦ Ἀχιλλέως, ἐπαινετή, ἀείδουσα κλέα ἀνδρῶν, ὡς καὶ ἡ Ὁμήρου ποίησις. καὶ αὐτὴ γὰρ ἀνδρῶν ἀείδει κλέα. κίθαρις δὲ γίνεται μὲν παρὰ τὸ κινεῖν ἢ κεύθειν ἔρωτας κατὰ τοὺς παλαιούς. κυθερείας γὰρ ὑπόκειται εἶναι δῶρον ὡς ἀφροδίσιον. παρωνόμασται δὲ ἐκ τοῦ, κιθάρα. καί ἐστιν ἴσως αἰολικόν. διὸ καὶ προπαροξύνεται. κατὰ τὸ ἑορτὴ ἔορτις. τοιοῦτόν τι καὶ τὸ αὐλὴ αὖλις. ἔτι δὲ καὶ τὸ, χαρὰ χάρις. ὅτι δὲ τὸ σπουδαίως κιθαρίζειν, ἐμελέτο τοῖς παλαιοῖς δηλοῦσι μυρίοι καὶ τῶν μεθ᾽ Ὅμηρον. μαρτυρεῖ δὲ καὶ ἡ κωμικὴ ποίησις. ἔτι δὲ καὶ ἡ τραγική. ἐν ᾗ προλάμπων Σοφοκλῆς, παραδέδοται οὐ μόνον δεινὸς εἶναι σφαιρίσαι ὡς ἡ κατ᾽ αὐτὸν ἐδήλωσε δραματικὴ Ναυσικάα, καθὰ καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν δηλοῦται, ἀλλὰ καὶ κιθαρίζειν ἀνήρ, οὕτω δὲ καὶ ὀρχεῖσθαι καὶ χορεύειν. ἰστέον δὲ ὅτι τινὲς μὴ εὑρόντες Ἀλέξανδρον παρὰ τῷ ποιητῇ κιθαρίζοντα, μεταγράφουσι κίδαρις, ἀντὶ τοῦ κίθαρις. ἔστι δὲ πίλου γένος ἡ κίδαρις, ἅπαξ φασὶ ῥηθεῖσα ἐνταῦθα τῷ ποιητῇ, λέγοντες καὶ ἄλλα εἶναι ἅπαξ λεγόμενα παρ᾽ Ὁμήρῳ τε καὶ ἄλλοις. Ὀππιανὸς γοῦν λατύσσεσθαι πτερυγίοις ἰχθύας φησί. καὶ ἔλαφον πτῶσιν ἠλέματον. Αἰσχύλος δὲ, ὀβρίκαλά φησι τοὺς λεοντιδεῖς. καὶ βαλλῆνα τὸν βασιλέα. ἐν τῷ, βαλλὴν ἀρχαῖος βαλλήν. γλώσσης δὲ τοῦτο. ἐξ οὗ καὶ ὄρος βαλιναῖον. ὅ ἐστι βασιλικὸν παρὰ Πλουτάρχῳ ἐν τῷ περὶ ποταμῶν. Λυκόφρων δὲ, σίγυμνον, ἢ σίγυννον ὡς ἐν Βοιωτίᾳ ἐρρέθη, τὸ ὁλοσίδηρόν φησιν ἀκόντιον. Εὐριπίδης δὲ, ἄπος, οὐδετέρως τὸν κάματον ἔφη. καὶ ἐπεζάρει σφίγξ ἀντὶ τοῦ ἐπεβάρει καθ᾽ ὁμοιότητα, τοῦ βέρεθρον ζέρεθρον. καὶ κατακοναὶ ὀνοματικῶς τὴν διαφθορὰν δωρικώτερον. ἢ κατακονᾶν ῥηματικῶς τὸ καταθήγειν. καὶ ῥόπτρον δέ φησι δίκης ἔπαισέ τινα, ἤγουν θεόθεν τιμωρία, ὡς ἀπὸ τοῦ ῥόπτρου. ὅπερ ἐστὶ κατὰ τοὺς παλαιοὺς πλῆγμα ἢ ῥόπαλον. ἢ καὶ ἄλλως, πάγη. ῥομφαία. εἶδος ξίφους, ἢ ἐπίσπαστρον. διὸ Λυσίας κρίκον θύρας αὐτὸ εἶναι δηλοῖ, ἐν τῷ, ἔδησε τὸν ἵππον ἐκ τοῦ ῥόπτρου τοῦ ἱεροῦ, κατὰ Ἀνδοκίδου ἐν τῷ περὶ ἀσεβείας τοῦτο εἰπών. λέγει δὲ καὶ Πίνδαρος ἐν Ὀλυμπιονίκαις καινῶς, αἶτος τὸ ἐνδιαίτημα. οὗ Διὸς αἴτει πανδόκου. πολλαὶ δὲ καὶ ἄλλαι μονήρεις λέξεις πολλαχοῦ, σεσημείωνται. τυχὸν μὲν ἐπιτηδευόμεναι, ἴσως δὲ καὶ ἄλλως ἀναγκαίως τιθέμεναι πρὸς μέτρου χρείαν, ἢ πολυμαθείας ἔνδειξιν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι πολλαχοῦ ἐστιν ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ ἔπαινον καὶ ψόγον σοφιστικῶς πορίζεσθαι. εἴγε καὶ ἡ κόμη σεμνύνει μὲν, τοὺς ὡς ἐρρέθη καρηκομόωντας Ἕλληνας. εἰς ὕβριν δὲ τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐπαχθεῖ. κομᾶν μὲν γὰρ, οὐ γυναικεῖον. οὐδ᾽ ἐξ ἀνάγκης ἐπαφρόδιτον. ὅτι μὴ ὁ λέων χαίτην τρέφων, πρὸς μόνον κάλλος εὐθετίζεται. ἀλλά γε διὰ αὐτῆς ἐπαύξει τὸ φοβερόν. κόμην δὲ ἔχειν καὶ εὔκομον εἶναι, γυναικικώτερόν ἐστι. διὸ καὶ ὁ Πάρις ὀνειδίζεται, ὡς κόμην ἔχων οὐ κατὰ τοὺς καρηκομόωντας Ἀχαιούς. οὐδὲ ὁποίαν ἔχοι ἂν Ἀπόλλων ἀκερσεκόμης, ἀλλὰ ἠΰκομος γυνή. ἐν δὲ τοῖς γραφεῖσιν ὁμηρικοῖς, ὅρα τὸ ῥηθὲν καίριον, ἀσύνδετον σχῆμα θυμῷ καὶ ἀγωνίᾳ πρέπον, καὶ πάνυ σφοδρόν, κατά τε τὰς ἐννοίας καὶ τὰ κομματικὰ σχήματα, καὶ τὸν τῆς ἐρωτήσεως ἔλεγχον. τὸ, ἄρα τοιόσδ᾽ ἐὼν ἐν

ποντοπό

ποντοπόροισι νέεσσι πόντον ἐπιπλώσας, ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας, μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι, γυναῖκ' εὐειδέα ἀνῆγες. τέσσαρας γὰρ ἀσυνδέτους ἔφη μετοχὰς, γοργῶς τὸν λόγον μεταχειρισάμενος. οὕτω καὶ πρὸ ὀλίγου ἔφη ἐν τῷ μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας. εὑρὼν ἢ ἔλαφον ἢ αἶγα πεινάων. καὶ ἐκεῖ γὰρ τρεῖς μετοχαὶ κεῖνται γοργότερον δίχα συνδέσμου, συνεπιτρέχοντος δὲ τοῦ ῥυθμοῦ τῇ σπουδῇ τοῦ λέοντος. σημείωσαι δὲ καὶ ὅπως ἐν τοῖς ῥηθεῖσιν εἰς ταυτὸν ἄγει τῇ Ἑλένῃ τὸν Πάριν ὁ Ἕκτωρ. ἐκεῖνόν τε γὰρ εἶδος ἄριστον λέγει. καὶ τὴν Ἑλένην δὲ εὐειδέα. ἐκ δὲ Ἀφροδίτης δὲ αὐτὸν ἔφη λαβεῖν τό τε εἶδος καὶ τὴν κόμην. ὃ καὶ τῇ Ἑλένῃ ἂν πρέποι ῥηθῆναι. ἥτις δὴ αὐτὸ καὶ εὔκομος λέγοιτ' ἄν. ἑλίκωπες μέντοι, οὐχ οὕτω καρηκομόωντες, ὡς καὶ προσεχῶς γέγραπται. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι διαφορὰν ἔχει τὸ, εὐειδὴς καὶ τὸ, θεοειδής. εἴπερ ἀνδράσι μὲν τὸ θεοειδὲς, γυναιξὶ δὲ τὸ εὐειδὲς ἐπιλέγεται. καὶ ὅτι διαφέρετον κατὰ τοὺς παλαιοὺς εὔμορφος καὶ εὐειδής. εὔμορφος μὲν γὰρ ὁ εὐπρόσωπος. εὐειδὴς δὲ ἡ κατὰ πᾶν τὸ ἐκτὸς καλή, καὶ ὡς εἰπεῖν εὖ ἔχουσα φυῆς, ὅπερ ἐστὶ περικαλλὴς ἐν συμμετρίᾳ μελῶν καὶ μερῶν. καὶ ὅτι Ὅμηρος πρῶτος εἰς ταυτὸν ἄγει τὸ εὖ, καὶ τὸ ἄριστον, εἰπὼν κατὰ σχῆμα πολυωνυμίας εὐειδῆ μὲν τὴν Ἑλένην, ἄριστον δὲ εἶδος τὸν Ἀλέξανδρον. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν ἐν ποντοπόροις νηυσὶν, ἄκυρον ἔχει προσθήκην, περὶ ἧς ἐν τῇ η ῥαψῳδίᾳ ῥηθήσεται. τὸ δὲ ἐπιπλώσας, γίνεται μὲν ἐκ τοῦ πλώω δισυλλάβου ῥήματος. εὕρηται δὲ ἀλλαχοῦ ἐπιπλὼς κατὰ ἀποκοπήν. Τὸ δὲ τοιόσδε ἐὼν, ἀνεκφάντως καὶ δὴ μυστικῶς λεχθὲν διὰ θυμικὴν γοργότητα, πολλὴν καὶ ὡς εἰπεῖν ἄρρητον ἐμφαίνει τοῦ Πάριδος οὐθένειαν. ὥσπερ τὸ, οἵου ἀνδρὸς ἔχεις παράκοιτιν, πολλὴν ἐκ τοῦ ἐναντίου ὑποδηλοῖ τοῦ Μενελάου, καὶ ἀνέκφρασον περιφάνειαν. ἐρίηρες δὲ ἑταῖροι, οἱ ἄγαν ἀρηρότες ἢ ἐραστοί. Περὶ δὲ τοῦ ἀνάγειν, ὅτι ἐπὶ τῶν ἀναπλεόντων λέγεται, πολλαχοῦ φαίνεται. Ἀπία δὲ γῆ κἀνταῦθα, ὡς ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ, ἡ ἄπωθεν ἀφεστῶσα καὶ ἀλλοδαπή, καὶ ὡς ἂν εἴποι τις ὁμηρικὸς, τηλοῦ ἀπὸ Τροίας. κατὰ δὲ δημοτικοὺς φάναι ποιητὰς, ἡ τηλουρός. Οἱ μέντοι νεώτεροι, τὴν Πελοπόννησόν φασιν ἀπό τινος Ἄπιδος ἢ Ἄπεως, περὶ οὗ ἐν τοῖς τοῦ Περιηγητοῦ εἴρηται. Νυὸς δὲ ὄνομα συγγενικὸν ὅ ἐστι νύμφη, δηλοῦν συμβολικῶς, οὕτω μαχήσασθαι προθύμως τοὺς Ἀχαιοὺς ὑπὲρ Ἑλένης ὡς ἀδελφοὺς ὑπὲρ νύμφης, οἷα Μενελάῳ προσφερομένους ἀδελφικῶς διὰ τὸ φιλάλληλον. Ἰστέον δὲ ὡς εἴ τις ἐρεῖ ἀπὸ τῆς λεχθείσης νυοῦ, καὶ νύμφην λέγεσθαι τὴν ἀναφανεῖσαν νυὸν, οὐκ ἂν εἴποι τι ψεκτόν. Τὸ δὲ ἀνδρῶν αἰχμητάων, καὶ τὰ ἑξῆς, αὐξητικά εἰσι τοῦ παρόντος κακοῦ, πολυειδοῦς ὄντος. εἴγε δὴ αὐτὸ, καὶ τὸν αὐτοῦ αἴτιον Πάριν, μὴ μόνον αὐτὸν κατηφιᾷ τῶν δυσμενῶν χαιρόντων, ἀλλὰ καὶ ὁ πατὴρ ὃν γηρωκομεῖν ὤφειλε, πῆμα ἔχει. καὶ οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ μέγα. σὺν αὐτῷ δὲ καὶ ἡ πᾶσα βασιλικὴ συγγένεια, ἔτι δὲ καὶ ὁ δῆμος. τοῦτο γὰρ δηλωτικὸν εἶναι δοκεῖ, πόληΐ τε, παντί τε δήμῳ. ἵνα πανώλεθρον εἴη τὸ κακόν. ἐν τούτοις δὲ καὶ τὸ, τοιόσδε ἐὼν, ὑφερμηνεύων ὁ Ἕκτωρ, ἐρωτᾷ σφοδρῶς τὸν ἀδελφόν. οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρηΐφιλον Μενέλαον; οἱονεὶ καταψηφιζόμενος αὐτοῦ ἤδη τὴν ἧτταν. διὸ καὶ ἐπάγει πρὸς πλείω σαφήνειαν, ἀσυνδέτως πάλιν κατὰ θυμόν. γνοίης ἄν οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν. Καὶ ὅρα κἀνταῦθα τὸ, οἵου. ἀσαφῶς μὲν καὶ αὐτὸ ῥηθέν. ἑρμηνευθὲν δὲ ὅμως διὰ τοῦ ἀρηΐφιλον Μενέλαον. καὶ ἑξῆς δὲ διὰ τοῦ, οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις. καὶ τά. καὶ τά. ὡς μὴ χρεὼν ὂν τὸν τοῦ κιθαρίζειν ἀσκητὴν, ἀρηϊφίλῳ μάχεσθαι. Τὸ δὲ ἐν κονίῃσι μιγείης, ἢ ἀντὶ τοῦ, θάνοις, ἢ ἀντὶ τοῦ, ὅτε ἀντικαταστῇς εἰς μάχην τῷ Μενελάῳ. Κονίεσθαι γὰρ τὸ ἀγωνίζεσθαι. ὅθεν καὶ κονίστρα, ἡ κατὰ τὴν παλαίστραν μάλιστα, παρὰ τοῖς ὕστερον, παρ' οἷς καί τις κόνις ἦν ἐξαίρετος τοῖς παλαίουσι. καὶ ἀλινδεῖν ἐλέγετο τὸ ἐν κόνει κυλίεσθαι, ὡς καὶ ὁ κωμικὸς δηλοῖ. ἢ ἄλλως κόνει φύρεσθαι. ὅθεν καὶ ἀλινδήθρα παρ' αὐτοῖς κυρίως μὲν, ἡ κατὰ πάλην κονίστρα. τροπικῶς δὲ, καὶ ἡ ἐν λόγοις. ὡς τὸ ἀλινδήθρας ἐπῶν. Ἰστέον δὲ ὡς Ὅμηρος μὲν κονίην λέγει, τὴν ἁπλῶς κόνιν. οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, τὴν τίτανον. ἐξ ἧς καὶ ἡ ἐλαιοκονία σύγκειται. καὶ ῥῆμα γίνεται συζυγίας δευτέρας, κονιῶ κονιάσω. ἐξ οὗ καὶ τοῖχος κεκονιαμένος. καὶ ὅτι Πίνδαρος ζηλώσας, νίκῃ μίγνυσθαι, λέγει τὸ νικᾶν. καὶ ἔργῳ μίγνυσθαι, τὸ ἐργάζεσθαι, καὶ ἕτερα τοιαῦτα.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής.
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,
Αἰεί τοι κραδίη πέλεκυς ὥς ἐστιν ἀτειρής,
Ὅς τ' εἶσιν διὰ δουρὸς ὑπ' ἀνέρος, ὅς ῥά τε τέχνῃ
Νήϊον ἐκτάμνῃσιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν,
Ὣς τοι ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητος νόος ἐστίν.
Μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσῆς Ἀφροδίτης.
Οὔτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
Ὅσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.
Νῦν δ' αὖτ' εἴ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι,

Ἄλλους μὲν κάθισον τρῶας, καὶ πάντας ἀχαιούς·
Αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον
Συμβάλετ' ἀμφ' ἑλένῃ, καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω·
Οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα, καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
Ναίοιτε τροίην ἐριβώλακα. τοὶ δὲ, νεέσθων
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον, καὶ ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.

Συνετοῦ ἀνδρός τὸ τὰς δικαίας ἐπιτιμήσεις ῥᾳδίως φέρειν. Ἀλέξανδρος οὖν ἐπιτιμηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ, φησί. Ἕκτορ ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν. καὶ ἑξῆς. τοῦτο δὲ πᾶς ἂν εἴποι, δικαίως πρός τινος ἐπιτιμώμενος. ἰδοὺ τοίνυν εὕρηται καὶ ἑτέρα τις ἀλεξάνδρου ἀρετὴ, ἡ σύνεσις. ὅτι κατ' εὐριπίδην, σύνοιδε δεινὰ εἰργασμένος. ἄκυρως δὲ αἴσιον, οὐ τοῦ ἀδελφοῦ σκῶμμα ὁ πάρις εἶναι, φιλαλήθως δηλοῖ, οὐ μὴν πῆ μὲν κατ' αἶσαν πῆ δὲ ὑπὲρ αἶσαν. ἵνα ἡ λοιδορία μέσως δῆθεν ἔχῃ, ὡς αἰσία, καὶ μὴ αἰσία. κατὰ τὸ ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ καὶ τὰ τοιαῦτα. διὸ καὶ καταφατικῶς αὐτὸ καὶ ἀποφατικῶς, ἐπήνεσε. τὸ δὲ ὑπὲρ αἶσαν, ἐξαίσιον ἀλλαχοῦ λέγει ὁ ποιητής. ἰστέον δὲ ὅτι τοῦ κατ' αἶσαν, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν, μίμημα παρὰ σοφοκλεῖ, τὸ γνωτὰ κοὐκ ἄγνωτά μοι. Τὴν ἕκτορος καρδίαν διὰ τὸ γενναῖον, καὶ ὡς εἰπεῖν ἀπότομον καὶ ἀεὶ πρὸς πόνους ἀνένδοτον, καὶ ἀτάρβητον, καὶ ὅτι καὶ ἄλλοις αὔξει τὴν εἰς πόλεμον ὁρμὴν, ὡς πέλεκυν ἀτειρῆ τινα εἶναι λέγει παραβολικῶς, ὁ Ἀλέξανδρος. δυσπαθῆ λαβὼν εἰκόνα, οὐκ ἀργὸν σίδηρον, ἀλλὰ δρῶντά τι. ἤτοι τέμνοντα ξύλον νήϊον. ὃς καὶ ὀφέλλει ἀνδρὸς ἐρωήν. ὥσπερ τοὐναντίον ὁ μὴ τμητικὸς πέλεκυς, ἀμβλύνει τὴν προθυμίαν τοῦ τέμνοντος. φησὶ γοῦν. αἰεί τοι κραδίη πέλεκυς ὥς, ἐστὶν ἀτειρής. ὅς καὶ πέλυξ παρὰ τοῖς ὕστερον. ὅς τ' εἶσι διὰ δουρός. ἤγουν, ὅς τις δίεισι ξύλου, ὑπ' ἀνέρος ὅς ῥά τε τέχνῃ νήϊον ἐκτάμνῃσιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν. ὥς τοι ἐνὶ στήθεσιν, ἀτάρβητος νόος ἐστίν, ὡς ἐοικέναι τὸν ἀτάρβητον νοῦν, πελέκει ἀτειρεῖ, κατά γε τὸ ἀνένδοτον, ἢ δυσένδοτον. Τὸ δὲ τέχνῃ πάνυ ἀσφαλῶς κεῖται. τῷ γὰρ κατὰ τέχνην τέμνοντι, ὀφέλλει τὴν ἐρωὴν ὁ ἀτειρὴς χαλκός. οὐ μὴν τῷ ἀτέχνως ξυλοκοποῦντι. Νήϊον δὲ ὑπόκειται ξύλον τέμνεσθαι. ἤγουν ἐπιτήδειον εἰς νῆα, διὰ τὸ μάλιστα περὶ τοῦτο τὴν τέχνην φαίνεσθαι τοῦ δεξιῶς τέμνοντος. ὡς τοῦ τοιούτου, δεομένου σπουδαίας μεταχειρίσεως. καὶ τοῦτο μὲν, εἰς ἔπαινον Ἕκτορος ὁ Ἀλέξανδρος λέγει. ὁμολογήσας ὡς ἐρρέθη, καὶ ὅτι κατ' αἶσαν αὐτὸν ὁ ἀδελφὸς, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν ἐνείκεσεν. ἤγουν αἰσίως καὶ δικαίως. ὅπερ ἀλλαχοῦ κατὰ μοῖραν φησίν. Ὅτι δὲ εἰπὼν μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσῆς ἀφροδίτης. οὔτοι ἀπόβλητά ἐστι θεῶν ἐρικυδέα δῶρα. ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν. ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο. ἔμφασιν ἔχει πλαγίως ὕβρεως. διότι ὥς φασί τινες, οὐκ εὖ εἶχεν ὄψεως ὁ Ἕκτωρ. ὥς τε οὐδὲ εἶχε κάλλους δῶρον θεόθεν. καίτοι μὴν ὁ Ὅμηρος, καὶ τεθνεῶτα τὸν Ἕκτορα θαυμάζει τοῦ εἴδους. ὅτι δὲ καὶ τὸ κάλλος, οὐκ ἀπόβλητον ἀλλὰ τίμιον ἦν, δηλοῖ οὐ μόνον τὰ τῶν ἐρώτων ἀγάλματα οἷς ἐνέπρεπον οἱ ἑλληνικοὶ γραφεῖς, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν καλῶν ἡρῷα. Φίλιππος οὖν καθ' Ἡρόδοτον κροτωνιάτης ὀλυμπιονίκης κάλλιστος ὤν, ἐτιμήθη ἐν σικελίᾳ. ἡρῷόν τε γὰρ αὐτῷ ἵδρυτο, καὶ θυσίαις αὐτὸν ἱλάσκοντο. Τὸ δὲ ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο, ἐλλιπτικῶς εἶπεν ὡς ἀγωνιῶν ὁ πάρις, καὶ μὴ δ' αὐτὸς ἔχων λόγοις ἐνευκαιρεῖν. τὸ δὲ πλῆρες, τοιοῦτον. οὐκ ἄν τις αὐτὸς ἑκὼν λάβοι δῶρα θεῖα, μὴ θεοῦ δηλονότι διδόντος. Τὸ δὲ ἐρατὰ, δηλοῖ μὲν, τὸ ἐρωτικὰ, καὶ ἐράσμια. ἐπεὶ δὲ τὸ ἁπλῶς ἐρατόν, ἅπασι δοκεῖ ἐρατόν, λεληθότως πως ἅπτεται τοῦ ἀδελφοῦ ὡς καὶ αὐτοῦ ἐφιεμένου ἄν, τοιοῦτον εἶναι. ἤγουν καλοῦ ὥσπερ τὰ εἰς ἀνδρείαν, οὕτω καὶ τὰ εἰς εἶδος. Χρήσιμον δὲ τὸ ἐρατὰ, εἰς τὸ γνωτὰ κ' οὐκ ἄγνωτα. καὶ εἰς τὸ ἀλλόγνωτος, καὶ γνωστὸς ὁ ἀδελφός. καὶ εἰς τὰ ἐκ τοῦ ἀνυστοῦ. ὁποῖον τὸ ἀνήνυτος. καὶ ἄνυτος κύριον. καὶ δεσμὸς παρ' Εὐριπίδῃ δυσεξέλυτος. καὶ εἰς τὸ, κτίται παρὰ τῷ αὐτῷ ὃ ἐστι κτίσται. καὶ εἰς τὸ ἀσώτου σισυφιδῶν γενεᾶς, τουτέστιν ἀσώστου. καὶ εἰς τὸ βλῆτρον ὃ ἄλλως ἐξήνεκται ἤπερ τὸ ἀμφίβληστρον. καὶ εἰς τὸ σωτήριόν τε τοῖς καλῶς κεκτημένοις. καὶ εἰς τὸ, σωτήρ. ὧν τὴν τοῦ σ' ἔλλειψιν, τὰ σῶστρα δηλοῦσι. πολλὰ δὲ καὶ ἕτερα οὕτω τοῦ σ' ἐστέρηνται. ὥσπερ αὖ ἐν ἄλλοις πλεονάζειν αὐτὸ, οὐ πάνυ ἀναλόγως φαίνεται. ὁποῖον καὶ τὸ ὀρχῶ ὀρχήσω. ὀρχηστής, οὐ κατὰ τὸ ποιητής. καὶ χηρῶ χηρώσω χηρωστής οὐ κατὰ τὸ ἐεδνωτής. Τὸ δὲ πρόφερε, ἀρχὰς ἐνδέδωκε τοῦ τῆς προφορικοῦ λόγου κλήσεως. ὡς καὶ τὸ ὀνείδεά τε προφέρειν. τὸ μέντοι παρ' Ἡσιόδῳ προφέρει μὲν ὁδοῦ, προφέρει δὲ καὶ ἔργου, ἑτέρας ἑρμηνείας ἔχει. ἔστι δὲ καὶ ἕτερον προφέρειν ἐξ οὗ ὁ προφερέστερος. Χρυσῆ δὲ ἀφροδίτη, ἡ χρυσοφόρος ὡς καὶ χάλκεος ἄρης, διὰ τὸ φόρημα. ἢ ἡ καλή. ἢ ὅτι χρυσῷ καταπράττεται. ᾧ καὶ ζεὺς τὴν δανάην χειροῦται. καθὰ καὶ ἑτέρα ποτὲ γυνὴ διὰ ἵππους, προὔδωκε τὸ κάλλος. ὡς ἡ τοῦ Γεριθόου μήτηρ. καί ποτε διὰ κύκνον. ὡς ἡ Λήδα ὑποπτεύεται. καὶ ἄλλη διὰ βοῦν, ὡς ἡ Εὐρώπη. καὶ κύνα μὲν δὲ εὐγενῆ, ὑπηγάγετό τινα, εἰς ὅμοιον πάθος. ὁποῖα τις ἡ τοῦ βοϊκοῦ Φοινοδάμαντος.

τὴν κρεμαστὸς ὁ ποταμὸς λέγεται ζεῦξαι λέκτροις, ἰνδαλθεὶς κυνί. καὶ τοιαῦτα μὲν καὶ ταῦτα. ἡ δὲ γραμματικὴ Ἰσιάκα πεδίον εἶναί φησι, χρυσοῦν καλούμενον. ἐν ᾧ χρυσῆς ἀφροδίτης ἱερὸν καὶ τιμή. Θεόκριτος δὲ μεταλαβὼν τὸ νόημα, χρυσῷ παίζουσαν ἀφροδίτην φησί. Τὸ δὲ ἀπόβλητον, λέγοιτ' ἂν, καὶ ἔκβλητον κατὰ τὸ, νέκυες κοπρίων ἐκβλητότεροι. ἔκβλητον δέ γε καὶ τὸ θαλάσσης ἔκβρασμα παρ' Εὐριπίδῃ. καὶ βρέφος δὲ ἔκβλητον, τὸ ἔκθετον ὡς ἔξω που καὶ αὐτὸ βαλλόμενον. Ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι τὸ, αἰεί τοι κραδίη πέλεκυς ὥς ἐστιν ἀτειρής. καὶ τὸ, αἰεί τοι ἐν στήθεσιν ἀτάρβητος ἤτοι ἄφοβος νόος ἐστί, πρὸς ἀνδρεῖον καὶ ὑπομενετικὸν ἄνδρα ῥηθήσεται. πρὸς ὁποῖον δή τινα, φησὶν αὐτὰ καὶ ἀλέξανδρος. οἷα ὡς ἐφαίη ὀνειδισθεὶς εἰς μαλακότητα. καὶ διὰ τούτων κολακεύων, καὶ μονονουχὶ λέγων ὅτι οὐδεὶς ὅμοιός σοι. οὐδ' ἔστι τινὰ συγκριθῆναί σοι. οὐ γὰρ κατ' ἄνθρωπον καὶ σοὶ ἡ καρδία. ἀλλὰ πελέκει ἀεὶ ἔοικεν ἀτειρεῖ καὶ τμητικῷ. διὸ οἱ μὲν ἄλλοι, ταρβοῦμεν καὶ φεύγομέν ποτε. σοὶ δὲ ἀτάρβητος ὁ νοῦς. σώφρων οὖν ὁ ἀλέξανδρος. εἴγε τὴν προρρηθεῖσαν εἰς αὐτὸν ὕβριν ἐπαίνοις ἀμείβεται. δέδιε γὰρ τὸν Ἕκτορα τραχυνόμενον, ἐπεὶ παρ' ἐκείνῳ ἦν λῦσαι τὸν πόλεμον εἴτε καὶ μή. καὶ αὐτὸς ἦν τρώων πρόμαχος. δῆλον δὲ ὡς μαλακτικὸν ὁ ἔπαινος. διὸ καὶ Ἕκτωρ ἐπαινεθεὶς, ἱλαρύνεται. καὶ ὁ νῦν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ ἐπαρώμενος, ὅμως ἡττώμενον οὐ προδίδωσιν, ἀλλὰ φιλάδελφος δείκνυται. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που κεῖταί τις κολακεία, ὁμοία τῇ κατὰ τὸν πάριν. ἔνθα ὁ Διομήδης ἐν τῷ ἀφυλάκτως ὑπνοῦν σκωφθεὶς ὑπὸ Νέστορος, ὕπεισιν ἐκεῖνον κολακευτικῶς, ἀμήχανον προσειπών. καὶ πόνου οὔποτε λήγοντα εἰδότα. Ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι τὸ, οὔτοι ἀπόβλητά ἐστι θεοῦ ἐρικυδέα δῶρα ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσι καὶ ἑξῆς ὡς ἀνωτέρω κεῖται, χρήσιμόν ἐστι τῷ ὀνειδιζομένῳ ἐπὶ θεοσδότῳ τινὶ ἀγαθῷ. ὥσπερ καὶ ἐνταῦθα ἀλέξανδρος μέμφεται τὸν Ἕκτορα, ὀνειδίζοντα τοῦτον ἐπὶ δώροις, οἷς θεὸς δέδωκεν. Ἐν τῷ ἄλλους μὲν κάθισον ἀχαιούς τε τρῶάς τε. αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσῳ καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένῃ, καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι, τὸ μὲν κάθισον, μεταβατικὸν κεῖται ῥῆμα, κατὰ τὸ, πλούτισον. καὶ σωφρόνισον ἄλλον. ἔστι δὲ ὅτε, καὶ ἀμετάβατόν ἐστιν, ὡς καὶ προδεδήλωται. ὅθεν καθίζω ἀντὶ τοῦ καθέζομαι. τὸ δὲ ἐν μέσῳ, τὸ στενὸν δηλοῖ τὸ μεταξὺ τῶν δύο στρατευμάτων. καὶ ἐπιμένει τῇ τοιαύτῃ λέξει ὁ ποιητὴς, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ὄνομα καιριώτερον. τοῦτο δὲ οἱ μεθ' Ὅμηρον, μεταίχμιόν φασιν, οἱονεὶ μεσαίχμιόν τι ὄν, ἀττικῇ τροπῇ τοῦ σ' εἰς τ'. ὡς καὶ μεσόειον, μετόειον. ἀπ' αὐτοῦ δὲ καταχρηστικῶς μεταίχμιον καὶ τὸ ἁπλῶς μεταξὺ δύο τινῶν. ὡς εἴ τις εἴποι ἐν μεταιχμίῳ δύο φροντίδων εἶναι. τὸ δὲ τοιοῦτον στενὸν, ἤτοι μεταίχμιον οὕτω φράζει ὁ ποιητής. ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα. βαρβαρικὸν δὲ εἶναι φασιν οἱ παλαιοὶ τὸ μονομαχεῖν. ὅπερ Ὅμηρος περιφράζων οἴους μάχεσθαί φησιν. Ἀρηΐφιλον δὲ τὸν Μενέλαον, ὁ πάρις φησὶν, ἢ κατειρωνευόμενος, Ἕκτορος οὕτω καλέσαντος τὸν Μενέλαον, ἢ καὶ καταθέμενος ἀληθευτικῶς, τοιοῦτον ἐκεῖνον εἶναι. Συμβαλεῖν δὲ μάχεσθαι λέγει, τὸ συνάψαι εἰς πόλεμον. ἐξ οὗ καὶ ἡ πολεμικὴ συμβολή. ὅτι δὲ καὶ ἐπὶ ὑδάτων ἡ λέξις τοῦ συμβάλλειν τίθεται, φανήσεταί που ἐν τοῖς ἑξῆς. ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι καὶ ὅτι τὴν ἀμφὶ πρόθεσιν, δοτικῇ συνέταξεν εἰπών. ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασιν, ὡς εἴπερ εἶπεν ἐπὶ τῇ Ἑλένῃ καὶ τοῖς κτήμασιν. ἢ ἀντιπτωτικῶς, περὶ Ἑλένης καὶ κτημάτων. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι πολεμήσουσιν, Ἀλέξανδρος καὶ Μενέλαος, ἵνα ὁ μὲν, λάβῃ ἃ ἀφῄρηται καὶ κρατήσῃ τῶν ἰδίων. Ἀλέξανδρος δὲ κτήσηται ἐν ἀσφαλείᾳ, ἃ μὴ ἀσφαλῶς ἔχει. καταπλήττει δὲ τὸ τοῦ πράγματος ξένον, τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἀκὴν γίνονται σιγῇ. ὡς μετ' ὀλίγα ἐρεῖ ὁ ποιητής. ὅμοιον γοῦν κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ὡς εἴ τις μοιχείας διωκόμενος, προκαλεῖται τὸν ἄνδρα εἰς μάχην ὡς μετὰ τοῦ γυναίου καὶ τὴν ψυχὴν προσαφαιρησόμενος. διὸ καὶ Ἕκτωρ μετ' ὀλίγα φησί. κέκλυτε μῦθον, οὐχ ἁπλῶς ἀλλὰ Ἀλεξάνδρου. οἶδε γὰρ ὡς οὐ δίκαια ἐρεῖ. διὸ οὐχ ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου λόγον λέγειν φησί. Τὴν τοῦ Πάριδος ἀρέσκειαν, οὕτω φράζει ὁ ποιητὴς τὴν περί τε αὐτοῦ καὶ τοῦ Μενελάου. ὁπότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται, κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω. οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ναίοιτε τροίην καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ τοίνυν καὶ ὁ Ἕκτωρ μετ' ὀλίγα, οὕτω λαλεῖ ἐν μεταιχμίῳ τοὺς λόγους τοῦ ἀδελφοῦ, στήσας αὐτοὺς εἰς τὸ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν. οἷα περιττὰ λογισάμενος τὰ καθεξῆς. ὁ μέντοι βασιλεὺς Ἀγαμέμνων ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα, ἐκφωνήσει τί, καὶ περὶ τιμῆς ἤγουν ποινῆς ἐν τῷ τῶν ὅρκων καιρῷ. Ὅρα δὲ καὶ ἐν τούτοις τὸ, κρείσσων ἀντὶ τοῦ, ἐπικρατέστερος, συντελοῦν εἰς τὸ, κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται καὶ ἑξῆς. παράφρασις δὲ τοῦ, νικήσῃ, τὸ, κρείσσων τε γένηται. Κτήματα δὲ πάντα λέγει, τὰ τῇ Ἑλένῃ συναρπαγέντα ἐξ Ἑλλάδος. εἰ δὲ μὴ ἐθέλει καὶ οἴκοθεν ἄλλα ἐπιδοῦναι, γλισχρότητος ὁ ἀνὴρ ἁλίσκεται. Τὸ δὲ ὅρκιον οὐχ ὑποκοριστικὸν ἀλλὰ παράγωγον ὡς τὸ ἴχνιον. Τὸ δὲ φιλότητα καὶ ὅρκια ταμεῖν, ἀντὶ τοῦ φιλίαν καὶ ὅρκους ποιῆσαι διὰ ἐντόμων ἤγουν θυσιῶν. καὶ οὐκ ἐθέλει ὁ ποιητὴς ἄλλως τοῦτο φράζειν. διὸ καὶ ἀλλαχοῦ λέγει, ὄφρα ὅρκια τάμνῃ αὐτός. καὶ ὅρκια τάμωμεν. καὶ ὅρκια ἔταμον. Ἴωνες δὲ οὕτω λαλοῦσι. διὸ καὶ Ἡρόδοτος ὡς προδεδήλωται, συχνὰ οὕτω λέγει. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐριβώλακα μὲν, τὴν τροίαν, ἱππόβοτον δὲ τὸ ἄργος ὅ ἐστι τὴν πελοπόννησον, καλλιγύναικα δὲ τὴν ἀχαιΐδα, καλεῖ ὁ παρ' Ὁμήρῳ Ἀλέξανδρος. παρὰ δὲ Ἡσιόδῳ, ἔστι καὶ τὴν τροίαν εὑρεῖν καλλιγύναικα. εἴη δὲ ἄν, πάντως ἡ ἐριβῶλαξ καὶ εὔπωλος. ὅπερ ἐστὶ καλλιβῶλαξ, διὰ τὸ εὐβωλοστρόφητον. τοῦτο δὲ, καὶ λιπαρὰν σημαίνει γῆν, καὶ εἰκοῦσαν ἀρότρῳ ἐν τῷ πολεῖσθαι. Φησὶ δὲ

Ἑλλάνικος παῖδας τρεῖς Φορωνέως γενέσθαι. οἳ τοῦ πατρὸς θανόντος, διενείμαντο τὴν Ἀργείαν. καὶ ὁ μὲν πρὸς Ἐρασίνῳ τῷ ποταμῷ, Πελασγὸς ἔλαχεν· ὃ καὶ τὴν ἐκεῖ Λάρισσαν κτίσαι. Ἴασος δὲ τὰ πρὸς Ἦλιν. Ἀγήνωρ δὲ, ἀναλωθείσης τῆς γῆς, τὴν πατρικὴν εἴληφεν ἵππον. ὅθεν εἰς τὸν τότε χρόνον ὠνομάσθη τὸ Ἄργος, τριχῶς. Ἴασον ὡς καὶ ἡ Ὀδύσσεια δηλοῖ. Πελασγικὸν. καὶ ἱππόβοτον. τινὲς δὲ μετὰ θάνατον τῶν δύο ἀδελφῶν, ἐπιστρατεῦσαί φασι τὸν Ἀγήνορα, πολλὴν ἐπαγόμενον ἵππον. ἀφ᾿ ἧς κληθῆναι τὸ Ἄργος ἱππόβοτον. τινὶ δὲ τῶν παλαιῶν ἀρέσκει, Ἄργος ἱππόβοτον ἐνταῦθα τὴν Θεσσαλίαν νοεῖν. Ἀχαιΐδα δὲ, πᾶσαν τὴν τῶν Ἑλλήνων χώραν. Σημείωσαι δ᾿ ἐν τούτοις, καὶ ὡς ἐνεργόν τι καὶ δραστικὸν ὁ λόγος καθὰ εἰς μυρίοις φαίνεται. ὁ γοῦν τοῦ Ἕκτορος λόγος, οὕτως ἴσχυσε παρὰ Ἀλεξάνδρῳ, ὥσπερ ὁ δῆλος καὶ ὡς αὐτὸς εἴπῃ τρέσας, μένει τὸν Μενέλαον κατὰ τὴν παραίνεσιν, καὶ μονομαχῆσαι θέλει πρὸς αὐτὸν ὃν πρὸ τοῦ λόγου ἔφυγε. τοιαῦτα ὁ λόγος δύναται. τοιοῦτον ἡ ἱστορία καὶ τὸν Τυρταῖον οἶδε ῥήτορα, δι᾿ ἐρεθίζειν προθύμως ἀποκινδυνεύειν εἰς πόλεμον. καὶ ὁ ἐντυχὼν ἔπεσιν ἐκείνου, εἴσεται ὅπως ἐνθουσιᾷ τοῖς εἰς μάχην ἐγερτικοῖς.

Ὣς ἔφαθ᾿· Ἕκτωρ δ᾿ αὖτ᾿ ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας.
Καί ῥ᾿ ἐς μέσσον ἰὼν, Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας
Μέσσου δουρὸς ἑλών· τοὶ δ᾿ ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
Τῷ δ᾿ ἐπετοξάζοντο κάρη κομόωντες Ἀχαιοὶ
Ἰοῖσίν τε τιτυσκόμενοι, λάεσσί τ᾿ ἔβαλλον.
Αὐτὰρ ὁ, μακρὸν ἄϋσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ἴσχεσθ᾿ Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε κοῦροι Ἀχαιῶν.
Στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφαθ᾿· οἱ δ᾿ ἔσχοντο μάχης, ἄνεῴ τ᾿ ἐγένοντο
Ἐσσυμένως. Ἕκτωρ δὲ μετ᾿ ἀμφοτέροισιν ἔειπε.
Κέκλυτέ μευ Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.
Ἄλλους μὲν κέλεται Τρῶας, καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
Τεύχεα καλ᾿ ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Αὐτὸν δ᾿ ἐν μέσσῳ, καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον,
Οἴους ἀμφ᾿ Ἑλένῃ, καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Κτήμαθ᾿ ἑλὼν εὖ πάντα γυναῖκά τε, οἴκαδ᾿ ἀγέσθω.
Οἱ δ᾿ ἄλλοι, φιλότητα, καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν.
Ὣς ἔφαθ᾿· οἱ δ᾿ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.

Οὐχ ἁπλῶς ἀλλὰ μέγα χαίρει ὁ Ἕκτωρ ἐπὶ τῇ τοῦ ἀδελφοῦ μονομαχίᾳ, Ἕκτωρ γὰρ ἐχάρη φησὶ μέγα, μῦθον ἀκούσας. αἴτιον δὲ, ὅτι ἢ νικᾷ τὸν Μενέλαον ὁ Πάρις ἢ πίπτει, καὶ ἀμφοτέρως πέρας ἔχει τὰ τοῦ πολέμου. καὶ ἄλλως δὲ, εἰ μὲν νικήσει Ἀλέξανδρος, ἀσμενιστὸν τὸ πρᾶγμα. εἰ δὲ πέσῃ ἀκλεοῦς ὁ Ἕκτωρ ἀπαλλάττεται ἀδελφοῦ. καὶ Ἀχαιοὶ δὲ καὶ Τρῶες ἐχάρησαν, ἐλπόμενοι παύσασθαι πολέμου. καί εἰσιν δὲ ἐνταῦθα καὶ τοῦ Ἡροδότου τὸ, ὀλίγῳ κακῷ ἔοικε μέγα νεῖκος ἀναιρεῖν. Εὐπειθεῖς δὲ οἱ Τρῶες οἳ ἅμα εἶδον Ἕκτορα ἐν μεταιχμίῳ γενόμενον. καὶ μέσου δορὸς ἑλόντα ἤτοι ἁψάμενον ὡς ἔθος καὶ ἀνείργοντα αὐτοὺς, καὶ εὐθὺς ἱδρύνθησαν ἅπαντες. καὶ Ἕλληνες δὲ μετὰ μικρὸν, τῶν βασιλέων ἐθελόντων, τὸ αὐτὸ ἐποίησαν. καὶ πάντες τὰ τεύχεα ἐκδυσάμενοι, κατέθεντο ἐπὶ γῆς πλησίον ἀλλήλων. καὶ σημείωσαι ὅπως παρ᾿ ἐλπίδα ὁ ποιητὴς ἔγραψε, παρεισάξας τὴν μονομαχίαν. ὁ μὲν γὰρ ἀκροατὴς, μέγαν εὐθὺς ἐλπίζει συρραγῆναι πόλεμον. ὁ δὲ, ἀπεκδύσας τοὺς Ἕλληνας, γυμνοὺς ὅπλων καθίζει. τὸ μὲν μεγαλεῖον τοῦ πολέμου, ἐς ὕστερον ταμιευόμενος. νῦν δὲ ἀπροσδοκήτως ἀρτύων τὸ μονομάχιον, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ἀποπληρῶν τοῦ ἀκροατοῦ ἐφιεμένου μαθεῖν ὡς εἰκὸς, ὁπότερος κρείττων, ὁ Πάρις ἢ ὁ Μενέλαος. ὅπερ διδάσκων ὁ ποιητὴς τὴν μονομαχίαν ἄρτι πλάττει. ἐν ᾗ πολλά τε ἄλλα ποιήσας καὶ τὸν Μενέλαον δὲ δείξας κρείσσονα, ἐπὶ τὰ ἑξῆς τοῦ πολέμου μεταβαίνει, ἐκ μικροῦ ἀρξάμενος εἶτα ἐπὶ μέγα προβάς, ὁποία καὶ ἡ τῆς μάχης φύσις. ἥτις ὀλίγη μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται κατὰ τὸν ποιητήν. αὐτὰρ ἔπειτα οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη. ὅτι δὲ θαυμαστὸν τὸ πλάσμα, καὶ ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπισημαίνεται. θέσκελον ἔργοις λέγων τοῦτο πρῖον δή ποτε, τὸ, ἀφέντας τοὺς πολυδακρυν πόλεμον, καθῆσθαι σιγῇ ἀσπίσι κεκλιμένους.

προπεπηγέναι δὲ, τὰ μακρὰ ἔγχεα. Ἀλέξανδρον δὲ καὶ Μενέλαον μόνους μάχεσθαι. ὅτι δὲ ἄρτυμα ποιητικῆς ὡς ὁμηρικῆς καὶ τὰ τῶν μονομαχιῶν ἐπεισόδια, ἐν τοῖς ἐφεξῆς δηλωθήσεται. νῦν μὲν γὰρ οἱ τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου πρωταίτιοι, μονομαχοῦσιν. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς που, ἕτεροί τινες ἀριστεῖς. Γλαῦκος οὕτοι καὶ Διομήδης. οὐκ ἐκ προκλήσεως κατὰ τούτους, ἀλλὰ κατὰ τὸ παρατυχόν. εἶτα ἑτέρωθι τοιαύτης ἔσονται μάχης οἱ ἄριστοι, Ἕκτωρ καὶ Αἴας ἐξ ἑτεροίου προκαλέσματος. τὸ δ' ἐξ ἀνάγκης μονομάχημα τοῦ Ἕκτορος, καὶ τοῦ πάντων ἀρίστου Ἀχιλλέως, ἄλλος τόπος δηλώσει, μέγα ὂν καὶ πάνυ τι ἐναγώνιον. εἰ δὲ ὁ γέρων ῥήτωρ Νέστωρ μονομαχίαν οἰκείαν ἐκθήσεται, δοτέον καὶ αὐτὸ τῇ καθ' Ὅμηρον γραφικῇ ποικιλίᾳ, πολυειδῶς ἱστοροῦντα τὰ μονομαχικά. Σημείωσαι δὲ ὅτι παρ' Ὁμήρῳ μὲν, ἱδρύω τὸ κάθημαι. ἀπὸ τοῦ ἕδω. παρὰ δὲ τοῖς ἀττικοῖς ὕστερον, ἱερὰ ἡ λέξις. ἱδρύεται γὰρ ναὸς. καὶ ἱδρύεται ἄγαλμα ἐν ναῷ. καὶ τὸ ἀφίδρυμα δὲ παρ' ἐκείνοις, ἐντεῦθεν ἐλέγετο. Τῷ Ἕκτορι ἐς μέσον ἐλθόντι, καὶ τὴν τοῦ πάριδος γνώμην ἐθέλοντι ἐκβοῆσαι, ἐπετοξάζοντο οἱ Ἀχαιοί. καὶ οὐ μόνον τοξεύοντες ἰοῖς ἔβαλλον πτυσκόμενοι, ἀλλὰ καὶ λάεσσιν ὅ ἐστι λίθοις ἀγνοοῦντες ὃ βούλεται. διὰ τὸ οἴεσθαι ὡς ἀντὶ τοῦ ἀδελφοῦ προΐσταται αὐτὸς, τῷ Μενελάῳ μαχησόμενος. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, τοῖ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί, οἰκεῖον λέγεσθαι πρὸς πάντα πολεμούμενον, ἢ βλασφημούμενον, ἢ ὅλως ἀντιλεγόμενον πρός τινων. διὸ καὶ Πορφύριος ἐν τοῖς πρὸς Γαυδάλιον παρῳδήσας, ἔγραψε τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες στωϊκοί. Τοῦ δὲ πτυσκόμενοι πρωτότυπον, τὸ τύκω. ἐξ οὗ τὸ τετύκοντό τε δαῖτα. ὥσπερ δὲ ἀλύσκω, ἐκ τοῦ ἀλύω ὅθεν τὸ ἀλυσκάζω, οὕτω καὶ τύκω τύσκω πλεονασμῷ τοῦ σ καὶ κατὰ ἀναδίπλωσιν, πτύσκω. ἀφ' οὗ, πτύσκομαι, καὶ πτυσκόμενοι. ὅ ἐστι, τεύχοντες, τεχνώμενοι, καταστοχαζόμενοι. Τοῦ δὲ λάεσσιν, εὐθεῖα ὁ λᾶας. γενικὴ λάαος καὶ κατὰ κρᾶσιν λᾶος. ὡς τὸ λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς ἤγουν ἀπὸ τῆς τοῦ λίθου ὁρμῆς. ἡ πληθυντικὴ εὐθεῖα λάαες λᾶες. ὅθεν τὸ λάεσσιν ὅ ἐστι λίθοις. Τὸ δὲ ἴσχεσθε Ἀργεῖοι μὴ βάλλετε κοῦροι Ἀχαιῶν, ἐρεῖ αὖτις ἀταξίαν κωλύων λαοῦ. ἔστι δ' ἐν τούτοις συναγαγεῖν ἐκ τοῦ ἐπετοξάζοντο Ἀχαιοὶ καὶ ἰοῖσι λάεσσί τε ἔβαλλον, ὅτι καὶ τοξόταις πολλοῖς ἐχρῶντο, καὶ σφενδονήταις. εἰ καὶ ὁ ποιητὴς οὐδεμίαν που ἐν αὐτοῖς ἀνδραγαθίαν ἐπισημαίνεται. ὅς γε καὶ τοξοτῶν ἀριστέων, ὀλιγίστων τινῶν μέμνηται. δοκεῖ δὲ τὸ ἴσχεσθε, κατ' ἔλλειψιν εἰρῆσθαι. ὡς δῆλον ἐκ τοῦ, οἱ δ' ἔσχοντο μάχης. τοιαύτη γὰρ σύνταξις ὀφείλεται καὶ εἰς τὸ ἴσχεσθ' Ἀργεῖοι. ἐκ δέ γε τοῦ μακρὸν ἄϋσεν Ἀγαμέμνων, δηλοῖ ὁ ποιητὴς, δεῖν καὶ εὔφωνον εἶναι τὸν ἡγεμόνα. καὶ ὡς αὐτὸς ἐρεῖ βοὴν ἀγαθόν. Ἐν τῷ στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν Ἕκτωρ, τὸ στεῦται δηλοῖ μὲν τὸ ὑπισχνεῖται ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ στέω στεύω. κατὰ τὸ χέω χεύω. ἀφ' οὗ παθητικὸν, στεύεται. καὶ ἐν συγκοπῇ στεῦται. στέω δὲ κυρίως, τὸ ὑφίσταμαι, ὑπομένω ἀσφαλῶς κίονος δίκην. Φθάσας μὲν ὁ ποιητὴς, τὴν ἐκείνων εὐκοσμίαν ἐνέφηνεν, εἰπὼν σιγῇ αὐτοὺς ἰέναι. ἐνταῦθα δὲ τὸ εὐπειθὲς αὐτῶν ὑποδηλῶν, φησὶν, ὅτι τοῦ βασιλέως κελεύσαντος ἴσχεσθε ὡς ἐρρέθη μὴ βάλλετε ὡς ἐροῦντός τι Ἕκτορος, λέγει ὅτι μάχης τε ἔσχοντο, ἀνεῳ τ' ἐγένοντο τουτέστιν ἄφωνοι, ὡς ἂν δηλαδὴ ἀκούσωσιν Ἕκτορος. τοῦτο γάρ ἐστιν ἐν τούτοις αἴτιον τῆς σιγῆς. ἵνα δηλονότι σιγῶντες αὐτοὶ, ἑτέρων ἀκούοιεν. παρακατιὼν δὲ λέγει. πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ, τουτέστιν, ἐσίγησαν. τοῦτο δὲ, οὐ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ ἐνδεδόσθαι αὐτοῖς λέγειν. εἰσὶ δὲ ὅμοια, τὸ, σιγῇ ἰέναι. καὶ ἀνεῳ γενέσθαι. καὶ ἀκὴν γενέσθαι σιωπῇ. ἔστι δὲ τὸ μὲν ἀκὴν γενέσθαι σιωπῇ, τρόπου ἐτυμολογικοῦ. τὸ γοῦν σιωπᾶν καὶ τὸ ἀκὴν ἔχειν, ὅμοια. γίνεται γὰρ ἀκὴν, ἀπὸ τοῦ ἀ στερητικοῦ καὶ τοῦ χαίνειν, ἀχὴν. καὶ ἰωνικῶς, ἀκήν. ἵνα ᾖ ἀκὴν ἔχειν, τὸ μὴ χαίνειν ὥστε λαλεῖν, ἀλλὰ σιωπᾶν. Τὸ δὲ ἀνεῳ, οἱ μὲν, ὄνομά φασιν εἶναι ὅμοιον, τῷ, οἱ Μενέλεῳ. αὔω γὰρ τὸ φωνῶ. ἐξ οὗ αὔανος ὁ ἄφωνος. καὶ ἀποβολῇ, ἄνανος, καὶ ἀττικῶς, ἄνεως. καὶ πληθυντικῶς, ἄνεῳ. ἕτεροι δὲ, ἐπίρρημα τὸ ἀνεῳ φασί. μὴ δὲ προσγράφοντες τὸ ἰ ἐν τῇ λη[γ]ούσῃ. ὡς εἶναι κατ' αὐτοὺς, ὁμοίας συντάξεως τὸ, ἀκὴν ἐγένοντο, καὶ τὸ ἀνεῳ ἐγένοντο. ποιητικὴ δὲ λέξις τὸ, ἀνεῳ καὶ ἀσύμβολος εἰς λόγον πεζόν. ὥσπερ μετ' ὀλίγα καὶ τὸ, πέποσθε, ἐν τῷ, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε ἤτοι πεπόνησθε κατὰ συγκοπήν.

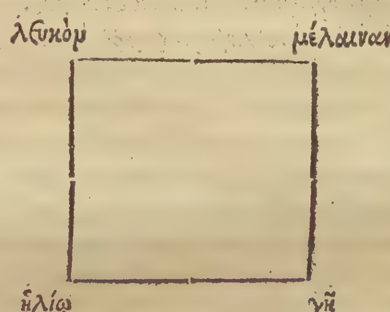
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
Κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο, μάλιστα γὰρ ἄλγος ἱκάνει
Θυμὸν ἐμόν. φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἤδη
Ἀργείους, καὶ τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε
Εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος, καὶ ἀλεξάνδρου εἵνεκ' ἀρχῆς.
Ἡμέων δ' ὁπποτέρῳ θάνατος, καὶ μοῖρα τέτυκται,
Τεθναίη. ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα.
Οἴσετε δ' ἄρν' ἕτερον λευκὸν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν,
Γῇ τε, καὶ ἠελίῳ, Διὶ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.
Ἄξετε δὲ πριάμοιο βίην, ὄφρ' ὅρκια τάμνῃ

Αὐτὸς. ἐπεί οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι, καὶ ἄπιστοι,
Μήτις ὑπερβασίῃ, Διὸς ὅρκια δηλήσηται.
Αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται.
Οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν, ἅμα πρόσσω, καὶ ὀπίσσω
Λεύσσει, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.

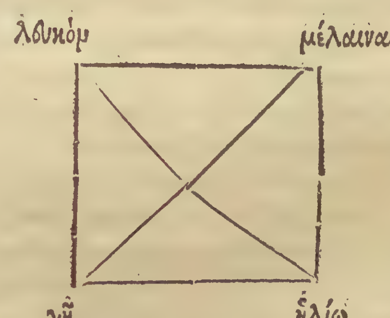
Λύπης περιφρασικὸν τὸ, μάλα γὰρ ἄλγος ἱκάνει θυμὸν ἐμόν. ἐντεῦθεν δὲ σύγκειται τὸ θυμαλγές. ὧν ἐναντίον ἡ θυμηδία. Ὑποκοριστικὸν εἰρωνείας τὸ, φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἤδη. ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε. ἤγουν πεπόνησθε ὡς προείρηται. διακρινθῆναι δὲ λέγει, τὸ λυθῆναι τοῦ πολέμου καὶ χωρισθῆναι. καὶ κεῖται ἡ λέξις αὕτη πολλαχοῦ παρά τε Ὁμήρῳ καὶ ἑτέροις. ἐνταῦθα οὖν φησι. φρονέω δὲ διακριθῆναι ἤδη ἡμᾶς. καὶ μετ' ὀλίγα. ἄλλοι δὲ, διακρινθεῖτε τάχιστα. ἔστι δὲ τὸ μὲν διὰ τοῦ ν, ὀρθότερον εἰ καὶ ποιητικώτερον. ὡς καὶ τὸ κλινθῆναι καὶ τὸ ἀνάκλινθον. τὸ δὲ δίχα τοῦ ν, κοινότερον καὶ ἀττικώτερον. ἐναντίον δὲ, τὸ διακρίνειν πρὸς τὸ συγκρίνειν ὅ ἐστι συγχέειν. σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ διακρινθεῖτε, διὰ διφθόγγου ἐν τοῖς ἀκριβεστέροις τῶν ἀντιγράφων φέρει τὴν παραλήγουσαν. οἷα συγκοπὲν ἀπὸ εὐκτικοῦ τοῦ διακρινθείημεν. ἵνα τὸ ἀκόλουθον τῆς συγκοπῆς, εἴη τοιοῦτον. διακρινθεῖμεν, διακρινθεῖτε, διακρινθεῖεν. καὶ μυρία ταύτης τὰ παραδείγματα. Τὴν μὲν οὖν ἀπὸ τοῦ πάρεως ἁρπαγὴν τῆς ἑλένης, ἀρχὴν ὁ μενέλαος λέγει τοῦ πολέμου δηλαδή. τὴν δὲ αὐτοῦ ἐπεξέλευσιν, ἔριν καλεῖ. εἰπὼν εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος καὶ ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς. δηλονότι τὴν ἔριν ἀληθῶς ἐπεξελευστικὴν οὖσαν πρός τι κατάρξαν. προθύστερον δὲ τὸ σχῆμα τοῦ λόγου. ἤγουν ὑστερολογία. πρῶτον γὰρ ἡ τοῦ ἀλεξάνδρου ἀρχή. εἶτα ἡ τοῦ μενελάου ἔρις. δευτερεύει γὰρ ἀεὶ ὥσπερ ὁ παρ' Ἡσιόδῳ ζῆλος, οὕτω καὶ ἡ ἔρις γινομένη διά τι προκατάρξαν. ὅρα δὲ ὡς ἐν ἑνὶ στίχῳ, καὶ ἕνεκα ἔφη κοινῶς. καὶ εἵνεκα ποιητικῶς καθ' ὁμοιότητα τοῦ εἰνάνυχες. καὶ εἴνατος. καὶ εἰρωτῶ. καὶ εἰδῶ, καὶ τῶν ὁμοίων. Τρῶες μὲν οἷς ὁ κίνδυνος περὶ γῆς ἦν, καὶ τοῦ ζῆν, ἄρνε δύο φέροισιν. ἕτερον μὲν λευκόν. ἕτερον δὲ μέλαιναν εἰς θυσίαν ἐν τῇ κατὰ τὴν μονομαχίαν ὁρκωμοσίᾳ, γῇ τε καὶ ἡλίῳ. ᾧ μὲν, τὸν λευκόν. τῇ δὲ, τὴν μέλαιναν. οὐ μόνον κατὰ ὁμοιότητα χρώματος, ἀλλὰ καὶ ἐνεργείας. ἄῤῥεν μὲν γὰρ, θύεται ἡλίῳ, ὡς οἷον ἀνδρί. ἐν ἑτέρῳ γοῦν γεννᾷ, ἤγουν ἐν τῇ γῇ ὡς οἷα γυναικί. θῆλυ δὲ τῇ γῇ, ὡς οἷα μητρὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ καὶ ἡλίου. ἕλληνες δὲ τῷ διὶ θύοισιν ἕνα τὴν χρόαν οὐ δηλούμενος τοῦ ποιητοῦ. οὐ γὰρ οὕτως ἐναργὲς τὸ τοῦ διὸς χρῶμα, ὡς τὸ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς γῆς. ξενίῳ δὲ ἴσως διὶ θύουσιν, ὡς ἂν, ἐκπολεμωθῇ ἀλεξάνδρῳ ἀδικήσαντι εἰς ξενίαν. ἐνδημεῖ δὲ καὶ ὁ πρίαμος τοῖς ὅρκοις, μενελάου ἀπαιτήσαντος, διὰ τὸ τῶν παίδων ὑπερφίαλον, καὶ ἄπιστον. ἔνθα καὶ γνωματεύει ὁ βασιλεὺς οὕτως. αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται. ὅ ἐστιν ἐκκρεμεῖς ὡς ἐν ἀέρι, καὶ ἐλαφραὶ καὶ εὐσάλευτοι, καὶ ἀβέβαιοί εἰσιν, αἱ τῶν νέων φρένες. καὶ οὐκ ἔμπεδοι καὶ παγίως βέβαιοι καὶ ἀσφαλεῖς. οἷς δέ φησιν ὁ γέρων μετέῃσιν ἤγουν σύνεστιν, ἅμα πρόσω καὶ ὀπίσω λεύσσει ὅ ἐστιν ὁρᾷ, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται. ἔστι δὲ πρόσω μὲν, τὰ πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ ἤδη γινόμενα. καὶ τὰ παρόντα δὲ καὶ οἷον ἐν ποσίν. ὀπίσω δὲ τὰ ἐσόμενα. καὶ μήπω μὲν ἐλθόντα ὄντα δὲ ἐν τῷ μέλλειν. λέγει οὖν ὅτι ὁ γέρων, ἅμα καὶ οἷον ἀχρόνως διὰ πολυπειρίαν, ὁρᾷ πάντα τά τε νῦν, καὶ τὰ παρεληλυθότα καὶ τὰ μέλλοντα. καὶ ἐκ τῶν παρελθόντων, στοχάζεται οἷα ἔσται καὶ τὰ μετὰ ταῦτα. καὶ κατὰ τὴν τραγῳδίαν, ὡς ἔννους τὰ καινὰ τοῖς πάλαι τεκμαιρόμενος, οὕτω φυλάσσεται. ὁ δὲ νέος, μόνων γίνεται τῶν ἐν ποσίν. ὥσπερ καὶ ἐνταῦθα ὁ πρίαμος μὲν, πολλοὺς εἰδὼς ἐξ ἐπιορκίας βλαβῆναι φθάσαντας, φυλάξηται ἄν, ὡς εἰκός. οἱ δὲ παῖδες μηδὲν προορώμενοι κακὸν οἷα τοῦ παρόντος μόνου γινόμενοι, δηλήσωνται ἂν ὑπερβασίᾳ τοὺς ὅρκους. ἤτοι βλάψωσιν, ὡς ἀπὸ τοῦ δηλήσω. ἐξ οὗ καὶ τὸ δηλητήριον. Δῆλον δὲ ὅτι τε δήλησις ἤγουν βλάβη ὅρκων οὐδὲν ἄλλο ἢ ἡ παράβασις αὐτῶν, καὶ ὅτι τὸ ἅμα ὁρᾶν πρόσω καὶ ὀπίσω συμβολικῶς εἴρηται καθὰ καὶ προγέγραπται ἐν τῇ ἀ ῥαψῳδίᾳ, ὡς ἐκ μεταφορᾶς ζώων. ἃ τοὺς τραχήλους ῥαδίως λυγίζοισιν ὡς ἔχειν βλέπειν, καὶ τὰ ἔμπροσθεν καὶ τὰ κατόπιν. ὁ δὲ τοιοῦτος νοῦς, καὶ τὸν ἄργον ὡς ἑκάστῃ πείρᾳ ὀμματούμενον, πολυόμματον μυθολογεῖ, ἵνα μηδὲν αὐτὸν λανθάνῃ. καὶ τοῦτο μᾶλλόν ἐστιν ἐξ οὗ οἱ γέροντες λέγονται ἅμα ὁρᾶν τά τε πρόσθεν καὶ τὰ ὄπισθεν. τὸ, ἑκατέρωθεν δηλαδὴ τρόπον τινὰ ὀμματοῦσθαι αὐτούς. ὡς δηλονότι τοῦτο ἅμα πάντα βλέπειν. τὰ γοῦν ὑγροτράχηλα καὶ εὐλύγιστα τὴν δέρην ζῶα, εἰ καὶ ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν βλέπουσιν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἅμα τοῦτο ποιοῦσιν. ἐν τούτοις δὲ σημειωτέον καὶ ὅτι αἱ πεῖραι, ὄμμασιν ἐοίκασιν. Ἱστέον δὲ ὅτι κεῖται καὶ ἐνταῦθα ὅρκια τάμνειν, τὸ διὰ θυσιῶν ὀμνύειν. καὶ ὅτι ὕβρις ἐπιορκίας τὸ ἐπεί οἱ, παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἄπιστοι, καὶ οἷοι ἐν ὑπερβασίᾳ θεοῦ ὅρκους δηλήσασθαι. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ περὶ τῶν δύο ἀρνῶν λόγῳ, οὐκ ἤλλαξε τὸ, ἕτερος, οἷα ἐπὶ δύο τινῶν εἰωθὸς λέγεσθαι. διὸ εἰπὼν ἕτερον λευκὸν ἑτέραν δὲ μέλαιναν, ἐπὶ τοῦ τρίτου τὸ, ἄλλος, ἔθηκεν. εἰς ὃ γράφει ὁ παλαιὸς, οὕτω. τὸ, ἄλλον ἐπὶ τοῦ τρίτου εἶπεν. ἐπὶ δὲ δυοῖν, τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ ἀντιδιέσταλκεν ἑλληνικῶς. Ὑπερφιάλους δὲ λέγει παῖδας πριάμου, ἀπὸ ἑνὸς τοῦ ἀλεξάνδρου συναγαγὼν τὸ σκῶμμα. τοιοῦτος γοῦν ἀληθῶς ἐκεῖνος. οὕτω δὲ καὶ ἀλέξανδρος τὴν ἀχαιΐδα καλλιγύναικά φησιν, ἐκ μιᾶς τῆς ἑλένης λαβὼν τὸν ἔπαινον. τὸ δὲ ὅμοιον καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις Ὅμηρος ποιεῖ. ὑπερφίαλοι δὲ νῦν, οἱ παράσπονδοι. οἱ ὑπὲρ τὴν ἱερὰν φιάλην ποιοῦντες, καὶ δηλονότι κατὰ τὸν ποιητὴν εἰπεῖν, ἄπιστοι. ὅτι δὲ καὶ ἄλ

λό τι

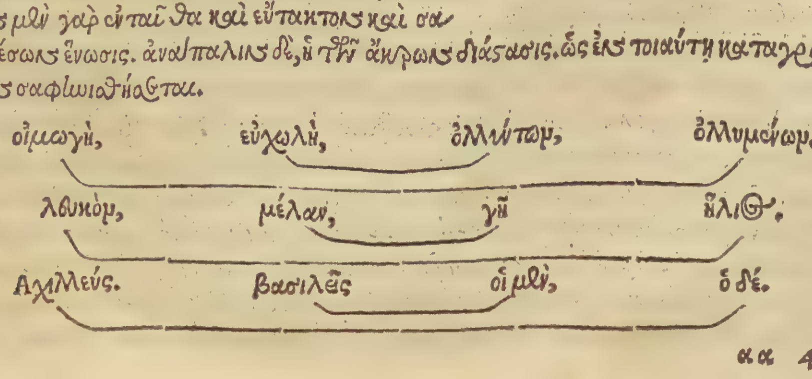
λό τι σημαίνει ἡ λέξις ἀλλαχοῦ τε φανήσεται, καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δὲ εἴρηται. ἱστέον δὲ ὅτι οὐκ ἔστιν ἁπλῶς ὑπερφιαλίους τοὺς παρασπονδοῦντας εἰπεῖν, εἰ μὴ καὶ τὸ ἄπιστοι πρόσκειται. Τὸ δὲ ὑπερβασίᾳ, διὰ σαφήνειαν τέθειται. ὁρκίων γὰρ βλάβη, ἡ ὑπερβασία ἣν καὶ παραβασίαν ἕτεροί φασιν. ἔστι δὲ κυρίως ὑπερβασία τὸ ὑπερβαίνειν τοὺς τεταγμένους ὅρους τῆς γῆς, καὶ ἤγουν ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα ὅρια πηδᾶν. καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ ἀδικίας ἡ λέξις τίθεται. καὶ ἐπὶ τῆς ἁπλῶς δὲ κακίας. ὡς δῆλον ἐκ τοῦ, ὑπερβασίας ἀλεείνων. καὶ ὑπερβασίαι δ' ἀλεγειναί. Ὁπλότεροι δὲ, ἁπλῶς μὲν οἱ νέοι καὶ ὅπλα αἴρειν δυνάμενοι. ἐκεῖθεν δὲ καὶ ἐπὶ ψόγῳ ὑπέροπλος. καὶ ὑπεροπλίζεσθαι τὸ καταθρασύνεσθαι. Ἠερέθεσθαι δὲ κυρίως μὲν, τὸ ἐν ἀέρι κρέμασθαι. ἐξ οὗ καὶ ἡ αἰώρα. ἐνταῦθα δὲ, ἐπὶ τοῦ ἀβεβαίως ἔχειν εἴληπται. τὰ μὲν γὰρ ἐν ἀέρι κρεμάμενα, εὐμετακίνητά εἰσι. τὰ δὲ ἐν γῇ καὶ ὡς εἰπεῖν ἔμπεδα, σταθερὰ καὶ βεβηκότα. ὅτι δὲ ἡ ῥηθεῖσα αἰώρα, καὶ διὰ τοῦ ε ψιλοῦ ἔχει τὴν ἄρχουσαν, ὡς δηλοῖ οὐ μόνον τὸ πλεκταῖς ἑώραις ἐμπεπλεγμένην, ἀλλὰ καὶ τὸ μετέωρος, ἕτεροι ἐπαγωνιζέσθωσαν. ὅτι δὲ καὶ κύριόν ἐστιν ὄνομα ἡ αἰώρα γυναικὸς ἀπαγξαμένης, καὶ δὴ τί ἀπαγξαμένης, τὸ τοῦ Παυσανίου δηλοῖ λεξικόν. Ἐν δὲ τοῖς ῥηθεῖσι κειμένου καὶ τοῦ οἴσετε ῥήματος ἤγουν οἴσετε δ' ἄρνε καὶ ἑξῆς, σημείωσαι ὅτι οὐδὲ τοῦ φέρω μέλλων ἐστὶν ὡς παρατετήρηται τοῖς παλαιοῖς, οὐδὲ τοῦ οἴσω ὅ ἐστι κομίσω, εὕρηται ἐνεστώς. διό φησιν, ἄρνας φέρειν, καὶ οἴσετε ἄρνε. καὶ ὅτι ἀλλήλαις ἰσοδυναμοῦσιν αἱ λέξεις αὗται. διὸ καὶ τὸ συμφέρον καὶ τὸ συνοῖσον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου τίθενται. καὶ ὅτι τὸ, οἴσετε ἄρνε λευκὸν, καὶ μέλαιναν, γῇ τε, καὶ ἡλίῳ, δοκεῖ μὲν εὐκρινές. ὡς δηλοῦν ἤγουν μὲν ἄρνα οἰστέον ἡλίῳ, οἵαν δὲ τῇ γῇ, ὅμως δὲ σύγχυσιν ποιεῖ. καὶ συνεστραμμένον τι σχῆμά ἐστι, καὶ περινενοημένον. ὡς οἷα περιοδικὸν, χιαστὸν, τετράκωλον. τὸ μὲν γὰρ κατὰ φύσιν καὶ σαφέστατον, τοιοῦτόν ἐστιν, οἴσετε ἄρνε. λευκὸν ἡλίῳ, καὶ μέλαιναν τῇ γῇ. ἵνα παρέκειτο τῷ ἡλίῳ μὲν, τὸ οἰκεῖον. τῇ γῇ δὲ πάλιν τὸ ἑαυτῆς, κατά τινα γραμμικὴν εὐθυωρίαν. κατὰ τὸ δεύτερον μέντοι λόγον, εἶχεν ἂν σαφήνειαν φυσικὴν, εἰ μετὰ τὸν λευκὸν καὶ τὴν μέλαιναν, ἔκειτο τὸ, ἡλίῳ καὶ τὸ, γῇ. ἤγουν οἴσετε ἄρνε δύο λευκὸν, καὶ μέλαιναν, ἡλίῳ, καὶ γῇ. ἵνα ἀποδεδομένων πρὸς τὰ πρῶτα δύο, εὐτάκτως τῶν δευτέρων δύο, ὑπετάσσετο ὡς ἐν τετραγώνῳ καταγραφῇ, τῷ λευκῷ μὲν, ἥλιος, τῇ μελαίνῃ δὲ, ἡ γῆ. ἤγουν οὕτως·

Νῦν δὲ τὸ εἰπεῖν ἕτερον λευκὸν, ἑτέραν δὲ μέλαιναν, γῇ τε καὶ ἡλίῳ, ἐπὶ πλέον συγχέει τὸν λόγον διὰ τὸ χιάζειν τὸν ἐκτεθέντα τετραγωνισμόν. κατὰ φύσιν γὰρ νῦν τοῦτο ζητεῖται. ἵνα τὸ μὲν λευκὸν, διὰ γραμμῆς τινος προσαρμόσῃ τῷ ἐκ διαμέτρου κειμένῳ ἡλίῳ. τὸ δὲ μέλαν, ὁμοίως τῇ γῇ. ἤγουν οὕτως. Καὶ οὕτω μὲν ὁ λόγος περινενόηται. καὶ ἤγουν συνέστραπται τῷ σχηματισμῷ καὶ συγκέχυται, μιμησαμένου τοῦ ποιητοῦ συγκεχυμένον ἄνθρωπον, καὶ μὴ εὐκαιροῦντα φυσικῇ ὀνομάτων τάξει. Ἰστέον δὲ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ, οἰμωγὴ καὶ εὐχωλὴ ἀνδρῶν ὀλλύντων καὶ ὀλλυμένων. δύναται δὲ ὁμοίῳ ζήλῳ, μὴ κατὰ λέξεις μόνας γοργότερον, ἀλλὰ καὶ πλατύτερον κατὰ λόγους, τοιαῦτά τις σχηματίσαι. ἤγουν Ἀχιλλεὺς μὲν, ᾑρέθη πολέμαρχος. οἱ βασιλεῖς δὲ περὶ τὸν ναύσταθμον ἔμενον. ἵνα οἱ μὲν, στενοχωρῶσι τοὺς Τρῶας. ὁ δὲ, τὰ πέριξ ληΐζηται. τὸ δὲ τοιοῦτον σχῆμα, καὶ ἐπὶ πλειόνων συζυγιῶν νοημάτων, μεθοδευθήσεται κατὰ τὴν τοῦ γράφοντος ἰσχύν. ἔστι δὲ τοῦτο καὶ περιβλητικὸν, διὰ τὴν τῶν νοημάτων μετάστασιν. ἔχει δέ τι καὶ σαφηνείας, τὸ τῇ μελαίνῃ εὐθὺς συντάξαι, τὸ κατὰ φύσιν οἰκεῖον. ἤγουν τὴν γῆν. ὡς καὶ τῇ εὐχωλῇ τουτέστι τῷ καυχήματι, τοὺς ὀλλύντας. καὶ τοῖς βασιλεῦσι τὸ ἐν Τροίᾳ μένειν.

κατὰ φύσιν μὲν γὰρ ἐνταῦθα καὶ εὔτακτον καὶ σαφὲς, ἡ τῶν μέσων ἕνωσις. ἀνάπαλιν δὲ, ἡ τῶν ἄκρων διάστασις. ὡς ἐν τοιαύτῃ καταγραφῇ δι' ἧς τὸ προκείμενον σαφηνισθήσεται.

Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοί τε, Τρῶές τε,
Ἐλπόμενοι παύσεσθαι ὀϊζυροῦ πολέμοιο.
Καί ῥ' ἵππους μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί.
Τεύχεά τ' ἐξεδύοντο, τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ,
Πλησίον ἀλλήλων. ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα.
Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύο κήρυκας ἔπεμπε
Καρπαλίμως, ἄρνας τε φέρειν, Πρίαμόν τε καλέσσαι.
Αὐτὰρ ὁ, Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων
Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς ἰέναι. ἠδ' ἄρν' ἐκέλευεν
Οἰσέμεναι. ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησ' Ἀγαμέμνονι δίῳ.
Ἶρις δ' αὖθ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ ἄγγελος ἦλθεν,
Εἰδομένη γαλόῳ, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,
Τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικάων
Λαοδίκην Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.

Ἐπαινετικὸν εἰρήνης τὸ οἱ δ' ἐχάρησαν ἐλπόμενοι παύσασθαι ὀϊζυροῦ πολέμοιο. ἀφοπλισμοῦ δὲ τὸ ἐπὶ μονομαχίᾳ περιφραστικὸν, τὸ ἵππους μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχας. τεύχεά τ' ἐξεδύοντο. τὰ μὲν, κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ πλησίον ἀλλήλων. ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα. ἥτις μεταίχμιόν ἐστιν ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. ὅρα δὲ ὅτι ἄρουραν ἔφη καὶ νῦν οὐ λόγῳ μέτρου τινὸς, κατὰ τὰ ἄκαινα καὶ πλέθρον καὶ τὰ τοιαῦτα, περὶ ὧν ἑτέρωθι δεδήλωται, ἀλλὰ τὴν ἁπλῶς πεφυκυῖαν ἀροῦσθαι γῆν. Τὴν Ἶριν ὁ μὲν μῦθος, δαίμονα χρυσόπτερον βούλεται εἶναι εἴρουσαν, ὅ ἐστιν ἀγγέλλουσαν τὰ τῶν θεῶν. ὡς δηλοῖ πρόσω ἐτυμολογίας καὶ τὸ Ἶρις ἀγγελέουσα. καὶ τὸ Ἶρις δ' Ἑλένῃ ἄγγελος ἦλθε. διὸ καὶ ἀπὸ τοῦ τοιούτου εἴρω παράγεται. ὡς καὶ ὁ Ἑρμῆς καὶ Ἶρος ὁ Ἰθακήσιος. ὃς οὕτω ἐκλήθη ὥς φησιν Ὅμηρος, διὰ τὸ εἴρειν ὅ ἐστιν ἀπαγγέλλειν ὅπου αὐτὸς ἀνώγοι. τινὲς δὲ, αὐτὴν ἐκ Ζεφύρου γενεαλογοῦσι τὸν ἔρωτα. καὶ ταῦτα μὲν, πρὸς μῦθον. ἡ δὲ πρὸς φύσιν ἀλληγορία, εἰς τὸ κατὰ τὸν ἀέρα γινόμενον φάντασμα, τοῦ λεγομένου τόξου, μεταλαμβάνει τὴν Ἶριν τὴν λαμπρόχρουν, καὶ αὐτὴν ὁμοίως, ἀπὸ τοῦ εἴρειν. ἀγγέλλει γάρ τι μέλλον ἐν ὑετῷ. διὸ καὶ Διὸς ἤτοι ἀέρος ἐκείνη ἄγγελος λέγεται. ἡ δέ γε καινοτέρα τοῦ μύθου θεραπεία, εἰς φήμην καὶ νῦν ἐκλαμβάνεται αὐτὴν, ὡς καὶ ἐν τῷ καταλόγῳ, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐτυμολογίας. ἥτις φήμη, καὶ τὴν Ἑλένην ἐνταῦθα ἐξάγει πρὸς θέαν μονομαχίας, πορθμευθεῖσα διὰ τῆς τοῦ Πριάμου θυγατρὸς Λαοδίκης. ὡς εἰκὸς, ἐπεισόδιον ἐσομένην Ὁμήρῳ εἰς ἱστορικῶν χορηγίαν εὔκαιρον. πολλὰ γοῦν ἱστορίαι διὰ τῆς Ἑλένης, ἐν τοῖς ἑξῆς παραστήσονται, κατὰ τὴν ὁμηρικὴν μέθοδον. Ἰστέον δὲ ὡς Ἶρις μὲν ἡ κατὰ μῦθον καὶ ἡ περὶ τὰ ἔνυδρα νέφη βαρυτονεῖται. ἰρὶς δὲ μυρεψικὸν εἶδος, κατὰ παλαιὰν παράδοσιν, ὀξύνεται πρὸς διαστολήν. ταύτην δὲ ἴρινον μύρον οἱ ῥήτορες ἔγραψαν. γραφικὴ δὲ αὐτῆς ἀναλογία κατὰ τὸ, Κιρὶς εἶδος ὀρνέου, σιρὶς πόλις Ἰταλική. ξιρὶς φυτὸν ἀρωματικόν. καλάσιρις λινοῦς χιτὼν ἱερατικός. ὄσιρις αἰγυπτιστὶ, ὁ Διόνυσος. Ἡ τῆς Ἑλένης γάλως Λαοδίκη, Πριάμου θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη λέγεται, τῶν ὑπὸ γάμῳ δηλαδή. ὡς τῶν γε ἔτι παρθένων, ἀρίστη ἀλλαχοῦ ἡ Κασάνδρα ἱστορηθήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ συγγενικὸν θηλυκὸν τοῦ δαὴρ, ὃ δηλοῖ τὸν ἀνδράδελφον, οὐ δάειρα ἀναλόγως, ἀλλὰ γάλως ἑτερωνύμως προφέρεται. ὡς ἀλλαχοῦ δηλοῦται σαφέστερον. δεῖ δὲ τὸ τοιοῦτον ὄνομα βαρύνειν. ἐπειδὴ τὰ εἰς ως θηλυκὰ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν βραχείᾳ παραληγόμενα, βαρύνεται. ἄλως. κέως. ἕως. οὕτω καὶ γάλως. καθὰ καὶ Τρύφων φησὶν, ἐν τῷ περὶ ἀρχαίας ἀναγνώσεως. τοῦ δὲ γάλως ἡ δοτικὴ, γάλῳ. καὶ πλεονασμῷ τοῦ ο γαλόῳ. δι' οὗ εἰδομένη γαλόῳ, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι. τοιοῦτόν τι ἔπαθε καὶ ἡ τοῦ ἄθω γενικὴ, ἐν τῷ, ἐξ ἀθόω δ' ἐπὶ πόντον ἐδύσατο. ὅτι δὲ καὶ διφορεῖται ἡ τοιαύτη εὐθεῖα, γάλλως τε δισυλλάβως λεγομένη καὶ γαλόως ἐν τρισὶ συλλαβαῖς, πολλοῖς εἴρηται. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι σαφῶς ἑρμηνεύων ὁ ποιητὴς, γάλως τὴν ἀνδραδέλφην λέγεσθαι, ἱστορεῖ, ὡς ἡ τῇ Ἑλένῃ γάλως Λαοδίκη, νύμφην καλεῖ τὴν Ἑλένην τῷ λόγῳ τῶν πρός τι. ἥ γάλως τε γὰρ, νύμφης ἐστὶ γάλλως, καὶ ἡ νύμφη γαλόῳ ἐστὶ νύμφη. κείσεται δὲ μνεία τῆς λέξεως ταύτης, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. Ἔστι δὲ ἡ τῆς Λαοδίκης προσφώνησις πρὸς τὴν Ἑλένην αὕτη. δεῦρ' ἴθι νύμφα φίλη καὶ ἑξῆς. τὸ δὲ θυγατρῶν, οὐχ ἕλκεται εἰς λόγον πεζόν, ὡς οὐδὲ τὸ πατρῶν, δι' οὗ ἐξ ἔτι πατρῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ εἰδομένη γαλόῳ Ἀντηνορίδαο δάμαρτι, ἐπιστομίζων τοὺς σκωπτικοὺς ὁ ποιητὴς ἵνα μή τις ἴσως παρελκῶν τὴν ἀναγκαίαν στιγμὴν ἐκ τοῦ γαλόῳ, καὶ κατὰ συνέχειαν ἀναγνοὺς διαβαλεῖ τὴν συνήθειαν τῆς γαλόῳ μετὰ τοῦ Ἀντηνορίδου, καὶ ἐρεῖ παίζων, τὴν Λαοδίκην γάλων τοῦ Ἀντηνορίδου, ἐπιφέρει τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικάων. Πόλις δὲ αἱ Ἑλίκαι. ἴσως δὲ καὶ ἵνα ὀνομάσῃ τὸν τῆς Λαοδίκης ἄνδρα, ἐπανέλαβεν αὐτὸν ὡς πολλαχοῦ ποιεῖν εἴθι-

σαι. Ἑλίκαι δὲ αὐτοῦ, πόλις Τρωϊκή. ἄλλα δ' οὖ δὲ Ἑλίκη πόλις Ἑλλήνων, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγάς. ζητητέον δὲ καὶ τὰ ἐν τῷ καταλόγῳ περὶ Ἑλίκης.

Τὴν δ' εὗρ' ἐν μεγάρῳ, ἡ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινε,
Δίπλακα μαρμαρέην. πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Οὓς ἕθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρηος παλαμάων.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις.
Δεῦρ' ἴθι νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔργα ἴδηαι
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Οἳ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν Ἄρηα
Ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο.
Οἳ δὴ νῦν ἕαται σιγῇ, πόλεμος δὲ πέπαυται,
Ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν.
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος, καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος,
Μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσονται περὶ σεῖο.
Τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη, κεκλήσῃ ἄκοιτις.

Εἰπόντος Ὁμήρου ὡς τὴν Ἑλένην εὗρεν ἡ Λαοδίκη ἐν μεγάρῳ, ἡ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινε δίπλακα μαρμαρέην, πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους Τρώων τε καὶ Ἀχαιῶν, οὓς ἕθεν ἤγουν αὐτῆς εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρηος παλαμάων, ἤγουν ὑπὸ πολέμου, ἃς εἰκὸς ἐπεσημειώσαντό τινες τὸν πέπλον τοῦτον, ἀξιόλογον ἀρχέτυπον εἶναι τῆς Ὁμήρου ποιήσεως. ἃ γὰρ ἐκείνη ἐνεποίκιλλεν ὁσημέραι τῷ πέπλῳ, ταῦτα δέλτῳ ἐντίθησιν Ὅμηρος. καὶ ποιεῖ τὴν βίβλον ταύτην ὥσπερ Ἑλένης ἄλλον ἱστόν. διὸ καὶ φιλεῖ τὴν Ἑλένην ὁ ποιητής. καὶ διατιθέμενος ὑπεραπολογεῖται, εἰς ὅσον ἔξεστι. Σημείωσαι δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ τῆς Ἑλένης φιλοπευστικὸν καὶ εὐμαθές. δῆλον γὰρ ὅτι πυνθανομένη καὶ σημειουμένη τὰς ὡς ἑκάστοτε πάθας τῶν δι' αὐτὴν μαχομένων, ἐζωγράφει αὐτὰς ἐν οἷς ὕφαινεν, Ἰλιάδα τινὰ τεχνωμένη χειρότευκτον. ἐπεὶ δὲ πολλοὶ οἱ ἄεθλοι, διὰ τοῦτο μέγας καὶ ὁ ἱστός. εἰκὸς δὲ, καὶ πλείους ἄθλους τῶν ὁμηρικῶν, αὐτῷ ἐμπεπάσθαι. Ὅμηρος μὲν γὰρ, τῇ τοῦ Ἕκτορος ταφῇ, τὴν Ἰλιάδα συγκατέλυσεν. Ἑλένη δὲ, οὐκ ἐξ ἀνάγκης οὕτω. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὰ ἑξῆς προέβη ἄν, ὡς εἰκὸς τῷ ὑφάσματι. ὅρα δὲ ὡς καὶ οὕτω ποικίλλειν εἰδυῖα Ἑλένη ὅμως ἐκ θαλάμου εἰς τὸν πύργον ἐξιοῦσα, διὰ σωφροσύνην ἀργενναῖσιν ἤγουν λευκαῖς ἀφελῶς ὀθόναις καλύπτεται, οὐδέν τι ποικίλον ἀμπεχομένη. ἀλλὰ καὶ ὁρμᾶται ἐκ θαλάμου, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα. Ἐν οἷς ἀργεννὸν μὲν, τὸ λευκόν. ἐκ τοῦ ἀργός. ὁμοίως τῷ φάος φαεννόν. ἔρεβος ἐρεβεννόν. Ὀθόνη δὲ, ἧς ὀθόμεθα τουτέστιν ἐπιστρεφόμεθα, διὰ τὴν ἄγαν λεπτότητα. ἢ ἡ εὐκίνητος. παρὰ τὸ ὄθεσθαι τὸ κινεῖσθαι. τέρεν δὲ δάκρυ, τὸ ἐκ τειρομένης ψυχῆς. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ δίπλακα μαρμαρέην, λείπει τὸ, ἱστουργίαν ἢ ὑφὴν ἤ τι τοιοῦτον. τινὲς δὲ τὸ χλαῖναν λείπειν φασί, νοοῦντες δίπλακα τὴν μεγάλην, ἣν ἔστι διπλῆν ἀμφιέσασθαι. καὶ μὴν οὐ ταυτὸν χλαῖνα καὶ ἱστός. ἀλλ' ἴσως γενικὸν μέν ἐστιν ἢ ὅλον, ὁ ἱστός. εἶδος δὲ ἢ μέρος ἡ δίπλαξ. ἣν ἰδιωτικῶς εἰπεῖν, δίμιτον νοοῦσί τινες. μᾶλλον δὲ ὁ μὲν ἱστὸς τὸ ἐργαλεῖον δηλοῖ. δίπλαξ δέ ἐστιν ἡ ἱστουργουμένη ὡς ἐρρέθη ὑφή, ἵνα λέγῃ ὅτι περὶ μέγαν ἱστὸν, μεγάλην δίπλακα ὕφαινε. μαρμαρέη δὲ ἡ λάμπουσα ἐκ τοῦ μαρμαίρω ἐξ οὗ ὁ μάρμαρος λίθος. οὗ κτητικὸν μαρμάρεος. θηλυκὸν μαρμαρέα, καὶ ἰωνικῶς καὶ ἀττικῶς μαρμαρέη. ἐν δὲ ταῖς Ἀριστάρχου φασὶ, καὶ Ζηνοδότου καὶ Ἀριστοφάνους ἐκδόσεσι, δίπλακα πορφυρέην γράφεται. καὶ νύμφαι γάρ φασι φάρεα ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα. ἔστι δὲ καὶ θαλάσσης γαληνιώσης ἐπίθετον, ἡ μαρμαρέη. ἐκ δὲ τοῦ ἐνέπασσεν, ἡ γαμικὴ παστὰς γίνεται. αὐτὸ δὲ γίνεται παραγώγως, ἐκ τοῦ πῶ τὸ κτῶμαι. ἀξιόκτητα γὰρ τὰ οὕτω ποικιλτά. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου πάσσειν, καὶ ὁ τοῖς ἄνθεσι κατάπαστος νικητής. ἔοικε δὲ ἡ λέξις καθ' ὁμοιότητα εἰρῆσθαι τοῦ ἑτέρου πάσσειν, οἷον πάσσε δ' ἁλὸς θείοιο. ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἁλίπαστον. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι παρὰ τῷ ποιητῇ οὐ μόνον πρόσωπα ἡρωϊκὰ γυναικῶν, ἀλλὰ καί τινα τῶν θεοτέρων, ἱστουργεῖ ὡς δηλοῖ καὶ ἡ Ὀδύσσεια. καὶ ὅτι τὸ πένθος οὔτε τῇ Πηνελόπῃ ἐν Ὀδυσσείᾳ οὔτε ἐνταῦθα τῇ Ἑλένῃ ἄδειαν ἐπιτρέπει ἐν ᾧ ἱστουργεῖν. Κίρκη δὲ καὶ Καλυψὼ ὑφαίνουσαι, ἄδουσιν, ἀπαθεῖς αὐταὶ οὖσαι κακῶν. τὸ δὲ ἀέθλους καὶ ἑξῆς, ὑποκαλεῖ ἔπαθλον μὲν τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου τὴν Ἑλένην κεῖσθαι. ἀνταγωνιστὴν δέ τινα τοῖς ἀεθλεύουσιν εἶναι, τὸν παλαμναῖον Ἄρην. τοιοῦτον γάρ τι ἐμφαίνει τὸ, ὑπ' Ἄρηος παλαμάων. Ἐν τῷ δεῦρ' ἴθι νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔργα καὶ ἑξῆς, τὸ μὲν νύμφα καθὰ καὶ τὸ τόλμα καὶ τῆθα ἰωνικά τινες εἶναι βούλονται. πρὸς χρείαν δὲ μέτρου συσταλτικὴν, τὸ, νύμφα παρείληπται. θέσκελα δὲ ἔργα ἐνταῦθα τὰ τῆς μάχης. οὐχ ὡς θεοείκελα, ἀλλὰ θεοκέλευστα. καθὰ καὶ θέσφατα, τὰ θεόφραστα.

φασα. εἶτα δ' αὖ, καὶ οὕτω θεῖα τὰ θέσκελα, καὶ διὰ τοῦτο θαύματος ἄξια, εἴγε κατὰ τὸν ποιητὴν, οἳ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν ἄρηα, νῦν κάθηνται σιγῇ, πόλεμος δὲ πέπαυται, ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγε. ταῦτα δὲ καὶ παράφρασίς ἐστι τοῦ, ἵππους μὲν ἔρυξαν καὶ ἑξῆς ὡς πρὸ ὀλίγου εἴρηται. οὕτω δὲ καὶ τὸ, αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ Ἀρηΐφιλος Μενέλαος μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσονται περὶ σεῖο. τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη κε κλήσῃ ἄκοιτις, παράφρασίς ἐστι διὰ τῆς ἴριδος, ὧν ὡς φθάσας εἶπεν ὁ Πάρις πρὸς τὸν ἀδελφὸν Ἕκτορα. ὅτι δὲ παραφραστικὸς τῶν ἑαυτοῦ ὁ ποικιλολόγος ποιητὴς, πολλαχοῦ φαίνεται.

Ὣς εἰποῦσα θεὰ, γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ
Ἀνδρός τε προτέροιο, καὶ ἄστεος, ἠδὲ τοκήων.
Αὐτίκα δ' ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνῃσιν,
Ὡρμᾶτ' ἐκ θαλάμοιο, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα,
Οὐκ οἴη. ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο,
Αἴθρη πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον ὅθι σκαιαὶ πύλαι ἦσαν.
Οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον, καὶ Πάνθοον, ἠδὲ θυμοίτην
Λάμπον τε κλυτίον θ' ἱκετάονά τ' ὄζον ἄρηος.
Οὐκαλέγων τε, καὶ Ἀντήνωρ πεπνυμένω ἄμφω,
Εἵατο δημογέροντες ἐπὶ σκαιῇσι πύλῃσι,
Γήραϊ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι, ἀλλ' ἀγορηταὶ
Ἐσθλοὶ, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵ τε καθ' ὕλην
Δενδρέῳ ἐφεζόμενοι, ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσι.
Τοῖοι ἄρα τρώων ἡγήτορες ἧντ' ἐπὶ πύργῳ.
Οἱ δ' ὡς οὖν εἴδον ἑλένην ἐπὶ πύργον ἰοῦσαν.
Ἦκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον.
Οὐ νέμεσις τρῶας καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Τοιῇ δ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν.
Αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν.
Ἀλλὰ καὶ ὧς τοίη περ ἐοῦσ' ἐν νηυσὶ νεέσθω,
Μηδ' ἡμῖν, τεκέεσσί τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο.

Ὁ τῆς ἴριδος λόγος τουτέστιν ἡ περὶ μονομαχίας φήμη, γλυκὺν ἵμερον ἐνέβαλε τῇ Ἑλένῃ ἀνδρός τε προτέρου καὶ ἄστεος ἠδὲ τοκήων. τοιαῦτα γὰρ ὁ ποιητὴς αὐτῆς ὑπολαλεῖ πολλαχοῦ μεταμελομένης τινῶν. οἰκονομεῖ δὲ ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα τὴν αὐτῆς εἰς τὸ τεῖχος ἔξοδον, πολλὰ ἱστορήσων ὡς εἴρηται δι' αὐτῆς, τὰ μὲν, εὐρωπαῖα. τὰ δὲ, ἐξ ἀσίας ὡς φανήσεται. οὗ μιμησάμενος εὐριπίδης, ποιεῖ ἄλλως ἐν φοινίσσαις τὸν παρ' αὐτῷ πλαττόμενον πρεσβύτην, διδάσκοντα ἐκ τοῦ τείχους πολλὰ τῶν ἔξω τὴν βασιλικὴν νεάνιδα. ὅτι δὲ καὶ ἕτεραι γυναῖκες ἀνέβησαν εἰς τὸ τεῖχος κατὰ ἀρχαῖον ἔθος τὸ ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθησόμενον, νῦν μὲν σιγᾷ ὁ ποιητής. προϊὼν δὲ ἐξερεῖ, ὡς ἂν εἴη καὶ νῦν πιθανὴ καὶ ἡ τῆς ἑλένης καὶ ἡ τῆς δοκούσης εἰροκόμου γραὸς εἰς τὸ τεῖχος ἔλευσις. Ἡ ἀκολουθοῦσα ἐνταῦθα τῇ Ἑλένῃ ἀμφίπολος αἴθρη πιτθῆος θυγάτηρ ἡ θησέως νοεῖται πρός τινων μήτηρ συναρπαγεῖσα τῇ Ἑλένῃ. καὶ ἔστι μὲν ἀπίθανος ὁ λόγος διὰ πολλά. διδάσκει δὲ τὸ τῆς τύχης ὅμως καινοτόμον ἡ ἱστορία, ἐὰν ἡ βασίλισσα Αἴθρα ὡς ἐκ παρόδου εἰς δουλικὴν τύχην κατέβη. κατὰ δὲ ἑτέρους, ἄλλη ἐστὶν αὕτη Αἴθρα, δούλη τῷ ὄντι. καὶ ἔστι καὶ αὐτὸ παράδειγμα ὁμηρικῆς ὁμωνυμίας. ἡ γὰρ αἴθρα αὕτη, καὶ ὁ πιτθεὺς οὗτος, ὁμώνυμοι τοῖς εὐγενέσιν ἑλληνικοῖς. τὴν δὲ ἑτέραν δούλην τὴν Κλυμένην, βοῶπιν καλεῖσθαί φασι ὑφ' Ὁμήρου οὐχ οὕτω διὰ τὸ εὐωπὸν, ὅσον διὰ τὸ τρανέστατα ἐνέβλεψε, μόνη κατανοήσασα ὥς φασι τὴν ἐσομένην τῆς Ἑλένης ἁρπαγὴν, ὅτε Ἀλέξανδρος ἦλθεν εἰς λακεδαίμονα. Ὅρα δὲ ὅτι συνήθες ταῖς εὐγενέσιν, ἀμφιπόλους ἕπεσθαι ὅ ἐστι δουλίδας, ἐν ταῖς τοιαύταις προόδοις. ὅτι δὲ ἀμφίπολοι αἱ δουλίδες ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς φανεῖται, δηλοῖ καὶ Ἡρόδοτος ἔνθα φησί. καὶ τὰς ἐλευθέρας καὶ τὰς ἀμφιπόλους. καλοῦνται δὲ οὕτω, διὰ τὸ ἀμφὶ τὰς δεσπότιδας πολεῖν. ἐντεῦθεν δὲ καὶ αἱ πρόσπολοι καὶ πρόπολοι. παρὰ Σοφοκλεῖ γοῦν ὁ Κρέων τὴν Ἰσμήνην πρόσπολον Οἰδίποδος εἰπὼν, προϊὼν ἐτυμολογεῖ τὴν λέξιν ἐν τῷ, τὰς κόρας τάσδε ἄσσον προσπολουμένας

μένας

μένάο. οἱ δὲ παλαιοί φασι. καὶ ὅτι πρόπολος μὲν, καὶ ἐπὶ ἀρρένων. ἀμφίπολος δὲ ἀεὶ ἐπὶ γυναικῶν. σημείωσαι δὲ ὅτι Πίνδαρος, δημέως ἤτοι γλυκέως, τύμβον ἀμφίπολον ἔφη τὸν κύκλῳ περιπολούμενον. Τὸ, ἱκανῷ ἐκτενὲς ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐρρέθη ὁμηρικῶς ἀεὶ τὸ α. ὅθεν καὶ συστέλλειν ἐθέλουσί τινες εἰ καὶ μὴ εἰσακούονται, τὴν προπαραλήγουσαν τοῦ ἱκανώτατος, ὡς ἀπὸ τοῦ ἱκανῶ. ἱκανὸς δὲ ὁ ἐπὶ παντὶ ἀπαραιτήτως ἱκανῶν ἤτοι ἀφικνούμενος. Τὰς σκαιὰς πύλας, δαρδανίας ἐνίοτε Ὅμηρος λέγει. τὸ μὲν, ἀπὸ Δαρδάνου, τὸ δὲ, ἢ ἀπὸ Σκαιοῦ οὕτω καλουμένου τεχνίτου, ἢ ὅτι δυτικαί. σκαιὰ γὰρ ἤτοι ἀριστερά, τὰ δυτικά. ἢ διότι σκαιαὶ ἤτοι ἐπαρίστεροι τοῖς Τρωσὶν ἐγένοντο, δεξαμένοις κατ᾽ αὐτὰς τὸν δούρειον ἵππον. Ῥητόρων ἴδιον τὸ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν Ἀλέξανδρον ἢ Μενέλαον ἢ Ἀγαμέμνονα, λέγειν οἱ ἀμφὶ Ἀλέξανδρον. καὶ οἱ ἀμφὶ Μενέλαον καὶ οἱ ἀμφ᾽ Ἀγαμέμνονα, καὶ τὰ ὅμοια. οὕτως οὖν καὶ Ὅμηρος ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὅτι ὁ Πρίαμος καὶ ὁ Πάνθοος, καὶ ὁ Θυμοίτης, καὶ ὁ Λάμπος καὶ ὁ Κλυτίος καὶ ὁ Ἱκετάων ἐκάθηντο ἐν τοῖς πύργοις φησίν. οἱ δ᾽ ἀμφὶ Πρίαμον καὶ Πάνθοον καὶ τὰ ἑξῆς. διὸ καὶ ἐπάγει. Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, μονονουχὶ λέγων ὅτι ὥσπερ ὁ Ἀντήνωρ μόνος αὐτὸς ἦν ἐκεῖ καθήμενος καὶ ὁ Οὐκαλέγων, οὕτω καὶ ὁ Πρίαμος καὶ οἱ λοιποὶ ἐμόναζον. ὡς τῶν περὶ αὐτοὺς, τῶν μὲν ἔξω, περὶ τὴν μάχην στρεφομένων, τῶν δὲ, οἰκουρούντων. ἢ καὶ ἄλλως μὴ σὺν αὐτοῖς ὄντων. καὶ σημείωσαι τὴν τοῦ σχήματος ἐν τούτοις ἀλλαγήν. ὅπως ἐκ τοῦ πληθυντικοῦ καὶ ἀσαφοῦς τοῦ, οἱ δ᾽ ἀμφὶ Πρίαμον καὶ ἑξῆς, εἰς τὸ ἑνικὸν καὶ σαφὲς μεταβέβηκεν. ἤγουν εἰς τὸ Οὐκαλέγων καὶ Ἀντήνωρ. εἰ δέ τις εἴπῃ ὅτι περὶ τὸν Πρίαμον καὶ τὸν Θυμοίτην καὶ τὸν δεῖνα καὶ δεῖνα ἐκάθητο ὁ Οὐκαλέγων καὶ ὁ Ἀντήνωρ, οὐκ ἀρέσκοντα λέγει τοῖς παλαιοῖς. σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι μόνους τὸν Οὐκαλέγοντα καὶ τὸν Ἀντήνορα πλέον ἐξαίρει τῶν λοιπῶν δημογερόντων. ἐσθλοὺς μὲν ἀγορητὰς πάντας εἰπών. αὐτοὺς δὲ καὶ ἐπὶ συνέσει σεμνύνας. φησὶ γὰρ πεπνυμένω ἄμφω. καὶ τάχα διὰ τοῦτο, εἰς αὐτοὺς τὸ σχῆμα μετήλλαξε, συνεξαλλοιῶν αὐτοῖς καὶ τὸν τοῦ λόγου σχηματισμόν. Ὅρα δὲ καὶ ὡς ἐξ ἀποφάσεως πέπλεκται κύριον ὄνομα ὁ Οὐκαλέγων. ὡς εἴ τις εἴποι ὁ μηδενὸς ἀλέγων. οὕτω δὲ καὶ Ὀδυσσεύς που ἐξ ἀποφάσεως τὸν πλασὸν Οὖτιν παρήγαγεν. εἰ δὲ καὶ τὸ Ὅμηρος ἐκ τοῦ μὴ ὁρᾶν παρῆκται κατά τινας, τῆς αὐτῆς ἂν εἴη ἀγωγῆς καὶ αὐτό. εἰς δὲ τὸ τὴν μετοχὴν ἤτοι τὸ, ἀλέγων μετενεχθῆναι εἰς κύριον ὄνομα, ἔστω παράδειγμα ὁμοιότητος καὶ τὸ, Εὐέλθων κύριον παρὰ Ἡροδότῳ. ὁμοίου δέ τινος τύπου καὶ ὁ Ἀνακρέων. καὶ ὁ Κρέων δέ. ἴσως δὲ καὶ ὁ Μαίων. καὶ ὁ Παίων. ἐξ ὧν ἔθνη οἱ μαίονες ὅ ἐστι λυδοί, καὶ οἱ παίονες. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ μὲν Πρίαμος παρὰ τὸ πρίασθαι τὴν κλῆσιν ἔχει ὡς ἐν ἄλλοις δηλοῦται. ὁ δὲ Πάνθοος, Πουλυδάμαντος ὢν πατὴρ, ἀνὴρ μαντικὸς ὡς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ῥηθήσεται. ὅθεν πανθοΐδης ἐκεῖνος καὶ ἐν συναιρέσει πανθοίδης, κατὰ τὰ πατρωνυμικὰ λέγεται. ὁμοίως τῷ βοηθοΐδης ὡς Ἐτεωνεὺς ἐν Ὀδυσσείᾳ ὁ τοῦ βοηθόου υἱός. ὁ δὲ θυμοίτης ὡς καὶ προεγράφη πλεονασμὸν ἔχει τοῦ ι ἐκ τοῦ θυμός. ὡς ἐκ τοῦ δᾶμος ἤτοι δῆμος, ὁ Δαμοίτης παρὰ Θεοκρίτῳ. καὶ ἐκ τοῦ μένος ὁ Μενοίτιος. ὁ δὲ Λάμπος γίνεται μὲν ἐκ τοῦ λάμπω ὡς ἐκ τοῦ φαίνω ἡ φαίδρα. καὶ ἡ αἴθρα ἐκ τοῦ αἴθω. ἔοικε δέ πως διώνυμος εἶναι, Λάμπος τε γὰρ καὶ Λάμπετος. τὸν γοῦν υἱὸν αὐτοῦ ἀλλαχοῦ Λαμπετίδην ἐρεῖ ὁ ποιητής. ἐκ δὲ τοῦ λάμπω καὶ Λαμπετία, ἐν Ὀδυσσείᾳ θυγάτηρ ἡλίου. ὁ δὲ Κλυτίος, ὡς τρίβραχυ κύριον, παροξύνεται, καθὰ καὶ τὸ Τυχίος. καὶ τὸ, Ὀδίος. καὶ τὸ, Δολίος καὶ ἄλλα πολλά. ὡς δηλωθήσεται καὶ ἐν τοῖς ἐφεξῆς. τὸν δὲ Ἱκετάονα, ὄζον ἄρηος λέγει Ὅμηρος, ὡς καὶ τὸν Πρίαμον ἐυμμελίην. καὶ τὸν Νέστορα, ἱππότην. οὐχ ὅτι νῦν ἀλλ᾽ ὅτι πάλαι ποτὲ ἦσαν τοιοῦτοι.

Τοὺς ῥηθέντας τρωϊκοὺς δημογέροντας οὓς καὶ τρώων λέγει ἡγήτορας, οἳ ἄνω τοῦ πύργου τῶν σκαιῶν ἐκάθηντο πυλῶν, ἢ θέας χάριν ἢ διὰ ἑτοιμότητα συμβουλῆς, ἀπομάχους μέν φησι, διὰ γῆρας. συμβούλους δὲ ἀγαθοὺς, λέγων οὕτω. δημογέροντες γήραϊ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι, ἀλλ᾽ ἀγορηταὶ ἐσθλοί. τεττίγεσσιν ἐοικότες. οἵ τε καθ᾽ ὕλην δενδρέῳ ἐφεζόμενοι, ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσιν. ὅ ἐστι φωνὴν πέμπουσιν ἀνθηράν. ἄνθους γὰρ εἶδος τὸ λείριον. ὅθεν καὶ Γοδαλείειος κύριον, οἱονεὶ ἀνθηρότερος. καὶ Ὅμηρος μὲν παραβολικῶς ἐκ τῶν τεττίγων οὕτω τοὺς τρωϊκοὺς ἐτίμησε γέροντας. οἱ δὲ ὕστερον εὐγενεῖς Ἀθηναῖοι πραγματικῶς τέττιξιν ἐσέμνυνον ἑαυτούς, τεττιγοφόροι ὄντες. τέττιγας γὰρ ἐφόρουν χρυσοῦς, ὡς καὶ Θουκυδίδης φησίν, εἰς σύμβολον τοῦ γηγενεῖς εἶναι. δῆλον δὲ ὅτι οἱ τέττιγες, ἄναιμοι καὶ ψυχροὶ τὴν κρᾶσιν καθὰ καὶ οἱ γέροντες. καὶ ᾠδικοὶ δὲ καθὰ καὶ οἱ ῥηθέντες ἀγορηταί. καὶ ὅτι ἀφ᾽ ὑψηλοῦ ᾄδουσι. τὰ γὰρ πολλὰ ἐπὶ κλάδων καὶ οὐκ ἀπὸ γῆς αὐτοὺς ἐπιδείκνυνται τὰ τῆς ᾠδῆς. ἔνθα μεμνῆσθαι χρὴ καὶ συμβολικοῦ λόγου ἐν ᾧ ἠπειλήσατό τις ποιήσειν τοὺς τέττιγας τοῖς ἐχθροῖς, χαμόθεν ᾄδειν. ἀντὶ τοῦ δενδροτομήσειν αὐτοῖς τὴν χώραν, ἵνα ἐξ ἀνάγκης οἱ τέττιγες ἀπὸ γῆς ᾄδωσι. φανερὸν δὲ καὶ ὅτι ἄρρενες τέττιγες ᾄδουσιν. οἳ καὶ ἀχέται παρὰ Ἡσιόδῳ. ἄφωνοι δὲ τὸ τῶν θηλειῶν εἶδος, οἱ καὶ τεττιγόνια. ὁ διδασκαλία εἴη ἂν σιγῆς κοσμούσης γυναῖκας, κατὰ τὸ, γύναι γυναιξὶ κόσμον ἡ σιγὴ φέρει. εἰς δὲ τὸ αὐτὸ συντελεῖ πρὸς ἄλλοις, καὶ τὸ τῶν θηλειῶν ἀηδόνων ἀμελές. καὶ ὁ φῶς, ἐκ τοῦ φῶ τὸ λέγω. ὅλη δὲ διόλου παρατετηρημένως ἡ παραβολὴ ἐνταῦθα εὐάρμοστός ἐστι τῷ πράγματι. ψυχροὶ γὰρ καὶ ᾠδικοὶ τέττιγες ἀφ᾽ ὕψους ᾄδοντες παραβάλλονται ψυχροῖς καὶ λογίοις δημογέρουσιν ἐξ ὑψηλοῦ τείχει λαλοῦσι. σημείω-

σαι

σαι δὲ ὅτι τὸν μὲν μέγιστον τέττιγα, ἀχέταν καλοῦσιν οἱ παλαιοὶ κατὰ Παυσανίαν. κερκώπην δὲ, τὸ ἐλάχιστον τεττίγιον. τὸ δ᾽ αὐτὸ, καὶ καλαμαῖον. τὸ δὲ μεταξὺ τούτων, τιττιγόνιον. ἴσως παρὰ τὸ τιτίζειν· περὶ οὗ προδεδήλωται. σημείωσαι δὲ ὅτι ὤκνησεν Ὅμηρος πλατῦναι τὴν παραβολὴν τῶν τεττίγων, διὰ τὸ μὴ πάνυ σεμνῶς αὐτὴν ἔχειν πρὸς ῥητορείαν λαμπρὰν. τί γὰρ ἡδὺ τέττιξ ἠχῶν. διὸ πρὸς μόνην συνέχειαν λαλιᾶς, καὶ ῥοῖζον ἀδιεχῆ, καὶ εὔροιαν ἤχου, καὶ φωνῆς τορότητα, εἴληπται ἡ ποιητικὴ παραβολή. ἡδύτης μέντοι λόγου παραβάλλεται, ἐν τῷ, μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή. ὡς εἶναι τὸν ἑλληνικὸν ἐκεῖνον ῥήτορα, μελίρρυτον ἐν τῷ αὐδᾶν. οὕτω καὶ ὁ λέγων ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα, διὰ εὐπορίαν καὶ πυκνότητα νοημάτων, ἤδη δὲ καὶ ὀξύτητα καὶ σαφήνειαν, παραβέβληται πρὸς νιφάδας. οὐ μὴν διὰ τὴν ἐν λόγῳ γλυκύτητα, εἷς δὲ οὗτος παρ᾽ Ὁμήρῳ μελίγηρυς ῥήτωρ, ὁ Νέστωρ. οἱ δὲ λοιποὶ, κατ᾽ ἄλλος ἄλλον τρόπον παραβάλλονται. διὸ οἱ βαρβαρικώτερον τοροὶ, τέττιξι τοῖς τραχυφώνοις. οἱ λέγειν εὔποροι καὶ ὀξεῖς καὶ σαφεῖς, νιφάσιν. οἱ ὑψηλοὶ καὶ σεμνοὶ, θεογραφίᾳ. κατὰ τὸ, τοῦ δὲ, θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει. ἀηδὼν δὲ θαμὰ τρωπῶσα φωνὴν, μονῳδικὴν παραβάλλει ῥητορικήν. οὕτω καὶ ὁ ῥήτωρ ἀναπτυσσόμενος ἐτυμολογικῶς, ὕδατος παραβάλλεταί πως ῥεύματι. ἐκ τοῦ ῥέω γὰρ, ὡς ῥύδην χέων αὐδήν. ὕλην δὲ, τὸ ὀρεινὸν δάσος καὶ νῦν ὡς καὶ πανταχοῦ λέγει ὁ ποιητής. Τὸ δὲ δενδρέῳ πλεονασμόν τι ἔχει τοῦ ε καὶ πάθος πάσχει συνιζήσεως, ὡς τὸ, χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, παθὸν οὕτω καὶ αὐτὸ διὰ πλείω χασμῳδίαν καὶ σεμνότητα φωνῆς. ἐνεχώρει γοῦν ἄλλως εἰπεῖν δένδρῳ ἐφεζόμενοι. ὥσπερ καὶ τὸ, πηληϊάδεω Ἀχιλῆος, ἦν μὲν εἰπεῖν πηληϊάδου Ἀχιλῆος. οὐκ ἠθέλησε δὲ ὡς καὶ ἐκεῖ ἐρρέθη ἀλλ᾽ ἔφρασε μᾶλλον σεμνότερον. ὅτι δὲ ὁ στίχος τὸ, δενδρέῳ ἐφεζόμενοι, προκέφαλός ἐστι. καθὰ καὶ τὸ, χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, ῥηθήσεται καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ Αἰλίου Διονυσίου λεξικῷ φέρεται ὅτι λέγεται οὐ μόνον δένδρον, ἀλλὰ καὶ δένδρεον καὶ δένδρος. φησὶ γοῦν ὅτι δένδρον μᾶλλον ἢ δένδρος. καὶ δένδρα μᾶλλον, ἢ δένδρη. καὶ αἱ πτώσεις δένδρου, καὶ δένδρῳ μᾶλλον ἢ δένδρει καὶ δένδρους. Ξενοφῶν δέ φησιν ἐκείνως μᾶλλον ὀνομάζει, δένδρος καὶ δένδρει. καὶ δένδρεσι. καὶ δένδρη καὶ δένδρεα. Ὅμηρος δὲ ἔνθα μὲν δένδρεα λέγει. ἔνθα δὲ, δενδρέῳ ἐφεζόμενοι. ὅτι δ᾽ ἐκ τοῦ δένδρου καὶ δενδρυάζειν ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ γέγραπται, τὸ δρυσὶ σκέπεσθαι καὶ τὸ καθ᾽ ὕδατος δύεσθαι, τὰ ῥητορικὰ δηλοῦσι λεξικά. ὁ δὲ ῥηθεὶς Διονύσιός φησι καὶ ὅτι φωνήν τινα καλοῦσιν οἱ φωνασκοὶ, δενδρυάζουσαν. Ἡγήτορες δὲ τρώων οἱ δημογέροντες, ἀντὶ τοῦ ἡγεμονικοὶ καὶ βασιλικοί. οὐ μὴν βασιλεῖς. ἢ καὶ ἄλλως, οἱ ποτὲ στρατηγοὶ ἐν νεότητι. προσέθηκε δὲ Ὅμηρος τοῦτο, ὑψῶν τοὺς δημογέροντας. ἵνα μὴ δόξωσιν εὐτελεῖς, διὰ τὴν ἐκ τοῦ δήμου παρωνυμίαν. ὁ γὰρ δῆμος, εὐτέλειαν ἐστὶν ὅτε δηλοῖ. ὡς τὸ, οὐδὲ ἔοικε δῆμον ἐόντα. ἤγουν δημοτικὸν καὶ εὐτελῆ. ὁ δὲ μῦθος τῶν τεττίγων ἐγχώριος. καὶ γὰρ τρωϊκὸς ἦν ὁ Τιθωνὸς, ὃν ὁ μῦθος μετέβαλεν εἰς τέττιγα. ἴσως δὲ καὶ ἐκεῖνος μυθεύεται παθεῖν οὕτως, ὡς περὶ τὸ γῆρας λαλίστερος. σημείωσαι δὲ ὅτι σεμνύνων τοὺς ᾠδικοὺς τέττιγας, τὸν τερετισμὸν αὐτῶν ὡς ἔμμουσον, ὄπα λειριόεσσαν ἔφη. ὡς που καὶ ταῖς μούσαις ὄπα καλὴν εἶναί φησιν, ἀφ᾽ ἧς καὶ ἡ Καλλιόπη σύγκειται. Ἡ τῶν δημογερόντων ὡς ἐρρέθη ἐν τῷ πύργῳ καθέδρα, γίνεται μὲν κατά τι ἔθος καθά που καὶ ἀλλαχοῦ φησιν ὁ ποιητὴς, τῷ τείχει ἐφεστάναι ἄνδρας οὓς ἔχει γῆρας. ἀλλ᾽ ἐκεῖ μὲν, χάριν μόνον φυλακῆς. ἐνταῦθα δὲ τὸ πρᾶγμα, τῷ ποιητῇ γίνεται χρήσιμον καὶ εἰς ἱστορικὸν ἐπεισόδιον ὡς δειχθήσεται. γλιχομένῳ γάρ τῳ ὁμηρικῷ ἀκροατῇ ὡς εἰκὸς, μαθεῖν οἷοι μὲν οἱ τῶν ἀχαιῶν βασιλεῖς. οἷοι δὲ καὶ τῶν ἀριστέων τινὲς, ἀποπλήσει τὴν ἐπιθυμίαν συμμέτρως ἅμα καὶ εὐμεθόδως ἐνταῦθα ὁ ποιητής. καὶ Πρίαμος μὲν πεύσεται τῆς Ἑλένης, οἷα γεγυμνωμένους ἄρτι τοὺς Ἕλληνας ὁρῶν καὶ μὴ ἔχων καθὰ πρὶν ἐκ παρασήμων τινῶν γνωρίζειν αὐτοὺς, ὡς ὅπλων γυμνούς. ἡ δὲ, ἀποκρινεῖται, ὡς εὖ πάλαι εἰδυῖα. καὶ λαλήσει πρὸς ἱστορίαν. καὶ οὕτως ὁ φιλήκοος ἀκροατὴς μαθήσεται. λαλήσει δέ τι πρὸς ἱστορίαν καὶ αὐτὸς Πρίαμος παλαιά τινα διδάσκων. καὶ ὁ Ἀντήνωρ δὲ, τρωϊκά τινα ἐρεῖ. ὁ πλείων δὲ λόγος, ὡς διδασκάλῳ τῇ καλῇ Ἑλένῃ ἀνακείσεται. ἵνα μὴ μόνον ἀέθλους πολεμικοὺς ἐμπάσσῃ τῇ προρρηθείσῃ κατ᾽ αὐτὴν μαρμαρέῃ δίπλακι, ἀλλὰ καὶ ἱστορίας ἐνθήσῃ τῷ καθ᾽ Ὅμηρον τούτῳ πτυκτῷ πίνακι. ἰστέον δὲ ὅτι καλὴν εἶναι τὴν Ἑλένην, καὶ ὁ τῶν δημογερόντων ἐνταῦθα λόγος βεβαιοῖ. ὧν ὁ μὲν μανιώδης ἔρως ἀπεπτερύξατο. ἡ δὲ διὰ ὀφθαλμῶν τοῦ κάλλους κρίσις παραμεμένηκεν. οἳ καὶ λέγουσιν ὅτι οὐ νέμεσις, ἤτοι οὐ νεμεσητὸν καὶ δικαίως μεμπτὸν, τρῶας καὶ εὐκνήμιδας ἀχαιοὺς τοιῇδ᾽ ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν. αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεαῖς εἰς ὦπα ἔοικε. ἦκα δὲ τοῦτ᾽ ἐστὶν ἡσύχως πρὸς ἀλλήλους, ἔπεα τοιαῦτ᾽ ἀγόρευον, διότι τε αἰσχύνην αὐτοῖς φέρει, κάλλος τοιοῦτον θαυμάζειν ἐν ἡλικίᾳ ἐξώρῳ, οὓς ἔδει ἀφυβρίσαι ἤδη, καὶ ὅτι φιλαλήθης ἡ μὴ κατὰ πρόσωπον μαρτυρία. δῆλος δὲ ὡς ἀπὸ τοῦ ἀκὴν τὸ ἦκα γίνεται, καθ᾽ ὁμοιότητα τοῦ ἀμφαδίην ἀμφαδά. κρύβδην κρύβδα. κύβδην κύβδα. Σκεπτέον δὲ εἰ μὴ ψεύδεται τὸ, οὐ νέμεσις. πῶς γοῦν οὐ νέμεσις περιέπεσθαι γυναῖκα, ἧς τὸ μὲν καλὸν, εὐμορφία. τὸ δὲ κακὸν, πανωλεθρία. ἢ ἁπλῶς μὲν, οὐ νέμεσις περὶ τοιαύτης μάχεσθαι. περιμάχητα γὰρ τὰ καλά. πῇ δὲ, νέμεσις. ἣν ὁ ἐπιγνοὺς, ἐρεῖ ἂν κατὰ τοὺς δημογέροντας, τὸ, οἰχέσθω. μή ποτε ἡμῖν πῆμα γένοιτο. ἵνα μὴ ἐξ ἰδίας ἀνοίας ὃ δὴ λέγεται τὸ τοῦ Πάριδος, κοινὸν κακὸν γένηται. τοῦτο δὲ τὸ χωρίον τὸ, οὐ νέμεσις καὶ τὰ ἑξῆς, τρίγωνον ἔφασαν οἱ καὶ περὶ τοιαῦτα καταγινόμενοι. εἰ γάρ ποτε τρίγωνον κα-

ταγράψει

ταγράψῃ πλευρὰς ποιήσας τοὺς τρεῖς τούτους στίχους, ἐξ οἷον ἂν ἀδιαφόρως ἄρξηταί τις στίχου, δυνατός ἐστιν ἀκωλύτως, καὶ τοὺς ἑξῆς δύο συνείρεσθαι, καὶ τὴν αὐτὴν διάνοιαν σώζεσθαι. καὶ ἀρχέτυπον τοῦτο γενέσθαι λέγουσι τοῦ τοιούτου ἔργου, τοῖς ὕστερον ἐπιγραμματοποιοῖς. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, ἦκα ὅ ἐστιν ἡσύχως φθέγγεσθαι τοὺς δημογέροντας, ἀμφότερα φυλάσσει. καὶ τὸ τῆς Ἑλένης ἐγκώμιον. καὶ τὸ τοῖς πρεσβυτέροις ὡς εἴρηται πρέπον. παίουσιν οὖν κατὰ τοὺς παλαιοὺς, οἱ μεταγράφοντες ὠκα. ἄλλως γὰρ καὶ βραδυλόγοι οἱ γέροντες. κἀκεῖνο δὲ εἰδέναι, οὐκ ἀχρεῖον. ὅτι τὸ οὐ νέμεσις, εἰς παροιμίαν ἔπεσεν ἐπὶ τῶν ἐχόντων μέν τι ὅπερ ἂν ἔχοι τις οὐκ ἐπαινεῖν. ὅμως δὲ ἄλλως φιλουμένων διά τι σεμνὸν λόγου ἄξιον. σοφὸς γοῦν τις οὐ πάνυ παλαιὸς, διὰ μόνον αὐτὸ τοῦτο τὸ, οὐ νέμεσις, πολὺν πλοῦτον βασιλικὸν περιεθέτο. κατὰ καιρὸν λαλήσας αὐτὸ εἰς ἔπαινον βασιλίδος ἐχούσης μέν τι μέμψεως. καλῆς δὲ ὅμως. Ἀριστοτέλης δὲ βούλεται, ἡμῶν ἕκαστον ἐπιλέγειν τῇ ἡδονῇ τοιοῦτόν τι, δι᾽ ὃν, οὐ νέμεσις ἀμφ᾽ ἡδονῇ πολλὰ πάσχειν. ἀλλὰ καὶ τοιήπερ ἐοῦσα, νεέσθω ἢ οἰχέσθω. μὴ ὀπίσω πῆμα ἡμῖν λίποιτο. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ αἰνῶς ἀντὶ τοῦ λίαν μεταληπτικόν τι ἐστίν. αἰνῶς μὲν γὰρ καὶ δεινῶς ταυτόσημά εἰσιν. ἔστι δέ ποτε δεινῶς καὶ τὸ λίαν. καὶ αἰνῶς ἄρα ἀντὶ τοῦ λίαν. Ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι τὸ ἀθανάτῃς θεαῖς, εἰς ὦπα ἔοικεν, ὡς ἀπὸ τῶν ὁμηρικῶν λεγομένων μουσῶν ἀκουστέον. οὐ γὰρ αὐτὸς Ὅμηρος εἶδεν οἷ᾽ ἔχουσιν εἶδος αἱ θεαί. ἢ καὶ τοιοῦτόν τι φαίνεται λέγειν. ὡς ἐὰν θεαὶ εἰδοποιοῖντο, κατὰ τὴν Ἑλένην ἂν, καὶ αὗται εἶεν. τὸ μὲν ὁμηρικὸν, οὕτω σεμνὸν καὶ ὑψηλόν. σαφέστερον δὲ τὸ ἀνθρωπικώτερον τὸ τοῦ Ἑλένης ἔδειξε κάλλος, ὁ εἰπὼν τραγικός. ἣν καλλίστην χρυσοφαὴς ἥλιος αὐγάζει. Ὦπα δὲ, οὐ μόνους ἂν λέγοι τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀλλὰ τὴν ὅλην πρόσοψιν, ἥτις καὶ αὐτὴ ἀπὸ τοῦ ὄψεως λέγεται. καθὰ καὶ τὸ μέτωπον. καὶ τὸ πρόσωπον. ὅτι δὲ τὸ πᾶν τοῦ κάλλους, οἱ ὀφθαλμοί εἰσι, δηλοῖ καὶ ὁ εἰπὼν ὅτι διὰ καλῶν ὀμμάτων, αἴσχιστα τροίαν εἷλε τὴν εὐδαίμονα. ἴσως δὲ τὸ, εἰς ὦπα, οὐδὲ μόνον τὸ πρόσωπον ἐνταῦθα δηλοῖ, ἀλλὰ τὴν ὅλην φύσιν τοῦ σώματος ἐκ τοῦ προσώπου φυσιογνωμονοῦσι. Σημείωσαι δὲ ὅτι διαφωνίας πολλῆς γενομένης τοῖς παλαιοῖς ἐπὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἑλένην, Ὅμηρος μὲν καὶ οἱ συμφωνοῦντες αὐτῷ, ἱστοροῦσι περὶ αὐτῆς, ὅσα οἴδαμεν. ἕτεροι δὲ, οὐ τὴν Ἑλένην αὐτὴν, εἴδωλον δὲ αὐτῆς εἰς τροίαν ἀχθῆναι φάμενοι, ὡς ἐν σκιαμαχίᾳ τὰ τρωϊκὰ φαντάζονται. τούτων εἷς ὢν, καὶ Ἡρόδοτος, ἀρέσκεται μὴ εἶναι τὴν Ἑλένην ἐν τροίᾳ. οὐ γὰρ οὕτω φησὶ φρενοβλαβεῖς οἱ Ἰλιεῖς ὥστε περὶ τῶν πάντων κινδυνεύοντες, μὴ ἀποδοῦναι τὴν Ἑλένην ἢ ἑκόντος Ἀλεξάνδρου, ἢ ἄκοντος. ἀρέσκεται δὲ καὶ Εὐριπίδῃ οὕτως ἱστορεῖν. ὡς τὸ κατ᾽ αὐτὸν δρᾶμα, ἡ Ἑλένη δηλοῖ. Ὅρα δὲ καὶ ὡς ἐνταῦθα δοκεῖ ἑρμηνεύειν ὁ ποιητὴς, ὅπως ὁ γέρων οἷς μέτεστιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω βλέπει ὅπως ἄριστα γένηται. οἱ γοῦν γέροντες ἐνταῦθα ἐπαινοῦσι μὲν, τὸ πρόσσω ἤγουν τὸ πρὶν καλὸν, τὴν Ἑλένην. δεδιότες δὲ περὶ τῶν ὀπίσω ἤγουν περὶ τοῦ μέλλοντος, φασίν. ἀλλὰ καὶ ὡς τοιήπερ ἐοῦσα, ἐν νηυσὶ νεέσθω, μὴ δ᾽ ἡμῖν τεκέεσσί τε ὀπίσσω πῆμα λίπηται. καὶ ὅρα ὡς οἴδασι μὲν, οἷα πείσονται. οὐδὲν δὲ ὅμως δρῶσι πρὸς διάλυξιν. ἐπεῖχε γὰρ αὐτοὺς, οὐχ οὕτω τὸ κάλλος τῆς Ἑλένης, ὅσον τὸ χρεὼν, ἤτοι τὸ μοιρίδιον. εἰ δὲ τοὺς γέροντας οὕτω τὸ κάλλος τῆς Ἑλένης διατίθεται, τί ἄρα περὶ τῶν νεωτέρων οἰητέον, οἳ φέρουσι κινδυνεύοντες δι᾽ αὐτήν.

Ὣς ἄρ᾽ ἔφαν. Πρίαμος δ᾽ Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ.
Δεῦρο πάροιθ᾽ ἐλθοῦσα φίλον τέκος ἵζευ ἐμεῖο,
Ὄφρα ἴδῃς πρότερόν τε πόσιν, πηούς τε, φίλους τε.
Οὔτι μοι αἰτίη ἐσσί, θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν,
Οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν ἀχαιῶν,
Ὥς μοι καὶ τόνδ᾽ ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνῃς,
Ὅς τις ὅδ᾽ ἐστὶν ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε, μέγας τε;
Ἤτοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασιν,
Καλὸν δ᾽ οὕτω ἐγὼν οὔπω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Οὐδ᾽ οὕτω γεραρόν. βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικεν.

Τὸ Πρίαμος Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ, πρὸς διαστολὴν ὁ ποιητὴς λέγει τοῦ διὰ νεύματος κλήσεως. ἢ δι᾽ ἀγγέλου ἢ χειρῶν. ὅρα δὲ τὸ ἐκαλέσσατο παθητικὸν λεχθὲν, ᾧ ἀκόλουθον, τὸ προσκαλεσάμενος. παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον ἀττικοῖς, δικαστικὴ λέξις τὸ τοιοῦτον. ὡς δηλοῖ καὶ τὸ, καλοῦμαι στρεψιάδην. Πρὸς γνησίαν νεότητα οἰκεῖον λαληθῆναι ἀπὸ γέροντος τὸ, δεῦρο πάροιθ᾽ ἐλθοῦσα ἢ ἐλθὼν φίλον τέκος ἵζευ ἐμεῖο. ἐνταῦθα δὲ ὅρα ὅτι ὁ πρὸ μικροῦ εἰπὼν ὡς ἐν νηυσὶ νεέσθω ἡ Ἑλένη, οὕτω συντόμως μεταβαλὼν, φιλιοῦται αὐτῇ, ὥστε καὶ προσκαλεῖται, καὶ φίλον τέκος ὀνομάζει, καὶ πάροιθεν ἑαυτοῦ καθίζει. οὕτω ἐφελκυστικωτάτην ἴυγγα εἶχεν ἐκείνη πόθου ἴυγγας. τὸ δὲ δεῦρο, νῦν μὲν τὸ ἐλθὲ δηλοῖ. ἀλλαχοῦ δέ ποτε τὸ ἐνθάδε. ὡς καὶ Αἴλιος Διονύσιός φησιν. Οὐ μόνον αἴτιος παρ᾽ Ὁμήρῳ ἁπλῶς δίχα συντάξεως ὁ αἰτιατέος ἤτοι μεμπτέος κατὰ τὸ, ἐπεὶ οὔ τι μοι αἴτιοί εἰσιν, ἀλλὰ καὶ κατὰ σύνταξιν κοινότερον, ὁ πρόξενος τοῦ δεῖνος

ἀγαθοῦ ἢ φαύλου. διὸ ἐνταῦθα τὸ, οὔτι μοι αἰτίη ἐσσὶ, θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν, ἀμφοτέρως νοεῖται, ὅτι τε οὐ σὲ μέμφομαι ἀλλὰ τοὺς θεούς. καὶ ὅτι οὐ σύ μοι αἰτία εἶ πολέμου. ἀλλὰ θεοὶ αἴτιοί εἰσι πολέμου. ὅτι δὲ λείπει τὸ πολέμου, δηλοῖ Ὅμηρος ἐπαγαγὼν τὸ, οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον. διὸ αὐτοὶ τούτου αἴτιοι. ἐνταῦθα δὲ ὅρα καὶ ὅτι ὥσπερ καθίζω αὐτοπαθῶς, ἀντὶ τοῦ κάθημαι. καὶ ἀλλοπαθῶς ἀντὶ τοῦ καθίζω ἄλλον, οὕτω καὶ ἐφορμῶ οὐ μόνον ἐγὼ κατά τινος, ἀλλὰ καὶ ἕτερον κατ' ἄλλου. ὡς δηλοῖ τὸ, οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν. ὃ ταυτόν ἐστι, τῷ ἀρίδακρυν. ὅπερ ἐντεῦθεν ἡ παροιμία ὑπηγάγετο εἰποῦσα, τὸ, ἀγαθοὶ δ' ἀειδάκρυες ἄνδρες. δῆλον δὲ ὡς τὸ μὲν πρᾶγμα, πολύδακρυν ἔχει τοὺς, πολλῶν δακρύων αἴτιον. ἡ δὲ γραφικὴ τέχνη, δακρυόεντα προφέρει αὐτὸν συμβολικῶς. καὶ σκυθρωπούς. ὥσπερ καὶ αἵμασι πεφυρμένον καὶ ἰδεῖν ἄγριον. Πολλαχοῦ ὁ ποιητὴς ἐπὶ τῶν καθ' αἷμα συγγενῶν. τὸ, φίλος τιθεὶς, ἐξ αὐτῶν μεταφέρει καὶ εἰς ἄλλας οἰκειότητας. καὶ ἐνταῦθα οὖν ἐν τῷ, ὄφρα ἴδῃς πρότερόν τε πόσιν, πηούς τε φίλους τε, πηοὺς μὲν δοκεῖ λέγειν τοὺς ἐξ ἀγχιστείας οἰκείους. φίλους δὲ, τοὺς ἀφ' αἵματος. τὸ δὲ ἴδῃς, γράφεται καὶ ἴδη μετὰ προσγεγραμμένου τοῦ ἰ, ὡς ἀπὸ κράσεως τοῦ ἴδηαι. οὗ πρῶτον μὲν, τὸ ἰδῶμαι. δεύτερον δὲ τὸ ἴδηαι. οὗ χρήσεις πολλαί. Τῇ μὲν κεφαλῇ κατὰ τὸν τοῦ Πριάμου λόγον, καὶ μείζονες ἄλλοι τοῦ Ἀγαμέμνονος ἦσαν. ὃν πρὸ τούτου διὰ ἴκελον τὴν κεφαλὴν Ὅμηρος ἔλεγεν ἤτοι ἡγεμονικόν. καλὸν δέ φησιν οὕτω ἐγὼν οὔπω ἴδον ὀφθαλμοῖς. οὐδ' οὕτω γεραρόν. βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικε. καὶ σημείωσαι ὅτι πρὸ τούτου ἐκπρεπέα τὸν Ἀγαμέμνονα εἶπεν, οὐχ ὡς πλατύτατον ἢ ὑπερηρμένον τῷ μεγέθει. ἀλλ' ὡς γεραρόν. τῇ μὲν γὰρ κεφαλῇ, καὶ ἄλλοι μείζονες. Ὀδυσσεὺς δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς, τὴν μὲν κεφαλὴν μείων αὐτοῦ, εὐρύτερος δὲ ὤμοις καὶ στέρνοις ἰδέσθαι. οὔκουν ὁ Ἀγαμέμνων πεπλάτυνται ἢ ὑπερῆρται εἰς μέγεθος, εἴγε καὶ ἄλλοι τήν τε κεφαλὴν καὶ τοὺς ὤμους καὶ τὰ στέρνα πλείονος λόγου ἔχουσιν ἄξια. γεραρὸς μέντοι, ὑπὲρ τοὺς ἄλλους εἶναι δοκεῖ. οὐ γὰρ μέγεθος οὐδὲ ὤμων καὶ στέρνων εὐρύτης μόνη, χαρακτηρίζει τὸν γεραρὸν, ἀλλὰ καὶ ἄλλον τρόπον κατὰ τὸν τραγικὸν, εἶδος ἄξιον τυραννίδος. ὅ ἐστι καλόν. καὶ οὕτω μὲν ὁ Πρίαμος. ὃς καὶ πελώριον ἄνδρα τὸν Ἀγαμέμνονα λέγει ἠΰν τε μέγαν τε εἰπών, ὥς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνῃς ὅς τις ὅδ' ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε. ἃ δὴ ἔπαινός ἐστιν ἐπιφανοῦς ἀνδρὸς καὶ βασιλικοῦ κατὰ τὸν ὁμηρικὸν χαρακτῆρα. Ἔστι δὲ ἠῢς, ἢ ὁ ἀγαθὸς κατά τινας ἀπὸ τοῦ εὖ κατὰ διάλυσιν καὶ ἔκτασιν τοῦ ε, ἢ ὁ πλατὺς ὡς ἕτεροί φασιν. Ἑλένη δὲ ἄλλως αὐτὸν ἐπαινοῦσα φησίν. ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής. βασιλικὸς δὲ οὗτος ἔπαινος. τὸ γάρ τοι πελώριος καὶ καλὸς καὶ γεραρὸς, καὶ ἑτέροις προσώποις, εἰς ἐγκώμιον ἐπιπρέποιεν. ἔστι δὲ τὸ μὲν καλὸς, ταυτὸν τῷ, εὐειδής. γεραρὸς δὲ, ὁ ἐκ μόνης θέας τὸ τίμιον ἔχων. μετ' ὀλίγα δὲ καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ προσιστορεῖ τὸν τοιοῦτον ἔπαινον. λέγων ὅτι καθήμενος, γεραρώτερος ἦν Μενελάου, μείζονος ὄντος ἄλλως καὶ ὑπερεχομένου ἐν τῷ ἵστασθαι.

Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο δῖα γυναικῶν.
Αἰδοῖός τε μοί ἐσσὶ φίλε ἑκυρὲ, δεινός τε.
Ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἁδεῖν κακὸς, ὁππότε δεῦρο
Υἱέϊ σῷ ἑπόμην, θάλαμον, γνωτούς τε λιποῦσα,
Παῖδά τε τηλυγέτην, καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.
Ἀλλὰ τάγ' οὐκ ἐγένοντο. τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω. ὅ μ' ἀνείρεαι, ἠδὲ μεταλλᾷς.
Οὗτός γ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἀμφότερον, βασιλεύς τ' ἀγαθὸς, κρατερός τ' αἰχμιτής.
Δαὴρ αὖτ' ἐμὸς ἔσκε, κυνώπιδος, εἴποτ' ἔην γε.

Ἐν τῷ, αἰδοῖός τέ μοι ἐσσὶ φίλε ἑκυρὲ, δεινός τε, αἰδῶ καὶ φόβον ἑαυτῇ πρὸς Πρίαμον ἡ Ἑλένη ἐπιμαρτύρεται. δι' ὧν ἡ τῶν ἐλαττόνων πρὸς τοὺς ὑπερέχοντας σχέσις συνέχεται. ἡ γὰρ ὑπερβάλλουσα τιμὴ, ἐν αἰδοῖ κεῖται καὶ φόβῳ. καὶ ταῦτα εἰσὶν ἃ σώζει τὴν Ἑλένην ἐν Τροίᾳ. καλῶς γὰρ ἔφη ὁ εἰπών. ὅτι δέος ᾧ πρόσεστιν αἰσχύνη θ' ὁμοῦ, σωτηρίαν ἔχοντα τόνδ' ἐπίστασο. ἰστέον δὲ ὅτι αἰδοῖος μὲν, ὁ ἐφελκόμενος τὴν ἐξ ἑτέρων αἰδῶ, καὶ ἄξιος αἰδοῦς. αἰδήμων δὲ, ὁ ἄλλους αἰδούμενος. αἴδυλος μέντοι παρὰ τοῖς ὕστερον ἀντιφραστικῶς, ὁ θρασύς. καὶ ὅτι καὶ ὁ αἰδήμων, αἰδοῖος ἐν Ὀδυσσείᾳ κεῖται. ὥς τε διχῶς ὁ αἰδοῖος ὁ αἰδοῦς τε ἄξιος, ὅθεν καὶ αἰδοίη ταμίη, καὶ ὁ αἰδούμενος. ὡς τὸ, κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης. καὶ ὅτι αἰδεῖται μὲν, ἡ αἰδήμων Ἑλένη, ὡς μὴ τῷ κουριδίῳ ἀνδρὶ συνοῦσα, δέδιε δὲ, ὡς ὑπὸ τῶν ἄλλων μισουμένη. καθὰ ἐν τῇ ῥαψῳδίᾳ δηλοῦται. διπαθὴς δὲ λαγαροειδῶς ὁ ῥηθεὶς στίχος περὶ τὸ μέσον ἐν τῷ, φίλε ἑκυρέ. δισσοὶ γοῦν πόδες σκάζουσι. ὧν ὁ μὲν, ψευδοδάκτυλος. ὁ δὲ, σπονδεῖος βίαιος. ἡ γοῦν λε συλλαβὴ ὡς μακρὰ λαμβανομένη διά τε τὴν προκειμένην ὀξεῖαν καὶ τὸ καταπεραιοῦν στιγμικῶς, καὶ διὰ τὴν ἐπιφερομένην

τὴν δασεῖαν, δάκτυλον ἀπαρτίζει μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὴν δύο συλλαβῶν. ἡ δὲ ἐφεξῆς ρε συλλαβὴ, ὁμοίως ἐκτεινομένη τεχνικῶς λόγῳ κοινῆς συλλαβῆς, διὰ τὸ ὀξέως τονοῦσθαι καὶ διὰ τὸ, πέρας εἶναι λέξεως καὶ διὰ τὸ προκεῖσθαι τοῦ δ' δυναμένου καὶ αὐτοῦ τεχνικῶς ἐκτείνειν διὰ τὸ πεφυκέναι διπλασιάζεσθαι, σπονδεῖον ἀποπληροῖ. καὶ οὕτως ἡ τοῦ μέρους ποδικὴ ἐκθεραπεύεται χώλανσις. Περὶ δὲ τοῦ ἑκυρὸς ὅ ἐστι πενθερὸς, ἑτέρωθι δηλοῦται. ὅπου καὶ περὶ ἑτέρων συγγενικῶν λέξεων. ὅτι δὲ καὶ συνέλλει τὴν παραλήγουσαν καὶ ὁ ἑκυρὸς καὶ τὸ αὐτοῦ θηλυκὸν, δηλοῖ Ὅμηρος. ἐν τῷ, ἡ ἑκυρή. ἑκυρὸς δὲ, πατὴρ ὡς ἤπιος. Μεταμελομένη Ἑλένη ἐν ἐπηκόῳ Πριάμου ἐπὶ τῇ κατ' αὐτὴν ἁρπαγῇ, φησὶν, ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἁδεῖν κακὸς, ὁππότε δεῦρο υἱεῖ σῷ ἑπόμην θάλαμον γνωτούς τε λιποῦσα καὶ ἑξῆς. λυπεῖ γὰρ αὐτὴν τὸ, θάλαμον λιπεῖν καὶ ἀδελφοὺς παῖδά τέ φησι τηλυγέτην καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν. ἤτοι τὴν ἡλικιωτῶν χορείαν. ἢ νεολαίαν. ἢ τὴν ὁμοίαν ἡλικίαν. εἶτα ὡς ἤδη κατευξαμένη ἑαυτῆς, ἐπιφέρει ὅπερ καὶ ἄλλος τις ἐκπεσὼν τῆς ἐλπίδος, ἐρεῖ. ἀλλὰ τάγ' οὐκ ἐγένοντο. τὸ, καὶ κλαίουσα τέτηκα. ὥς τε παραινῶ ἐγὼ δυστυχὴς ἐᾶν κλαίω διότι ζῶ. καὶ νῦν μὲν ἡ Ἑλένη, τοιαῦτα. ποιοῦσα δὲ καὶ κυνώπιδα, καὶ κύνα ἑαυτὴν ἐρεῖ, καὶ ἄλλα τινὰ λοίδορα. τρέψασα καθ' ἑαυτῆς τὸ κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην, ταῖς γυναιξὶ φύσει προσὸν φιλολοίδορον καὶ μεμψίμοιρον. ὅλως δὲ ἐπεὶ φιλέλλην ὁ ποιητὴς ὢν, ὅμως οὐκ ἔχει ἐπικρύψαι τὸ μέγα τοῦ Ἑλένης κακὸν τὴν ἑκούσιον ἁρπαγὴν, μεταμελομένην πολλαχοῦ ποιεῖ αὐτήν. καὶ τοιαῦτα λέγουσαν καὶ πράττουσαν, ἀφ' ὧν ἂν τοῦ αἴσχιστου τὸ πολὺ ἀπαλείψειεν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ὄφελε. θάνατός μοι ἁδεῖν, ἀμφιβολίας ἐστὶ σχῆμα κρύπτον διττὴν ἔννοιαν. ἢ γὰρ ὅτι ὤφελεν ἡδυνθῆναί μοι ὁ θάνατος καὶ κατὰ φύσιν ἀναλαβέσθαι καὶ ἀπαγαγεῖν με, ἢ ὅτι ὤφελεν ἀρεστὸς καὶ ἡδύς μοι δόξαι ὁ θάνατος. ὡς ἂν, αὐτόχειρ ἐμαυτὴν τοῦ βίου ἐξήγαγον. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ ἥδω τὸ εὐφραίνω δευτέρου μέλλων ἐνεργητικῶς ἁδήσω. οὗ ἰωνικῶς καὶ αἰολικῶς, ἤδη δὲ καὶ δωρικῶς ψιλωθέντος καὶ ἀνελθόντος εἰς ἀρχικὸν θέμα, γίνεται ἀπ' αὐτοῦ τὸ ἁδεῖν. Κακῶς δὲ θάνατος, ἢ ὁ τοῖς πλείοσι τοιοῦτος ἢ δι' αὐτοῦ καὶ φονικός. ἢ καὶ πρὸς διαστολὴν καλῶν θανάτων, ὁποίους πολλαὶ ἱστορίαι οἴδασι. Γνωτοὶ δὲ οἱ ἀδελφοὶ δίχα τοῦ σ', καλῶς. οὕτω γὰρ καὶ ἀλλόγνωτοι λέγονται, τινὲς δὲ καὶ πολύγνωτοι. καθ' ὁμοιότητα δὲ καὶ τὸ γνωτὰ κοὐκ ἄγνωτά μοι, τὸ τραγικόν. τὸ γὰρ μετὰ τοῦ σ' λέγειν γνωστοὺς καὶ τὰ κατ' αὐτὸ, οὐκ ἀπὸ τοῦ γνῶ γνώσω γίνεται ἀπαθῶς. ἀλλ' ἐπένθεσιν ἔχει τοῦ σ'. ἢ καὶ ἀπὸ ἀνεστώτων ἀρρήτων δοκεῖ γίνεσθαι τοῦ γνώθω ἢ γνώσω. οὐδὲ ἠγνόησέ τις. ἀναλογώτερον οὖν τὸ γνωτὸν, καὶ τὰ κατ' αὐτὸ, τοῦ γνωστοῦ. καὶ τῶν ὁμοίων αὐτῷ. χρήσιμον δὲ ὧδε, καὶ τὸ, ἄστωτος. καὶ τὸ, θαυματὰ ἤγουν θαυμαστὰ παρὰ Πινδάρῳ. Ἰστέον δὲ ὅτι Ὁμήρῳ μὲν δοκεῖ, Ἑρμιόνην μόνην εἶναι παῖδα τῇ Ἑλένῃ. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ, τηλυγέτην. ὡς ἀλλαχοῦ σαφέστερον δείκνυται. ἕτεροι δὲ, καὶ υἱοὺς αὐτῇ, καὶ Μενελάῳ γεννῶσι, Νικόστρατον καὶ Αἰθιόλαν. οὓς καὶ παρὰ Λακεδαιμονίοις τιμᾶσθαί φασι. ἄλλοι δὲ Δίαιθον καὶ Μαράφιον. ἀφ' οὗ γένος φασὶ τὸ τῶν Μαραφίων ἐν Πέρσαις. Σημείωσαι δὲ ὅτι θαλάμου μὲν καὶ ἀδελφῶν ἐμνήσθη καὶ θυγατρὸς καὶ ὁμηλίκων ἡ Ἑλένη. τοῦ δὲ ἀνδρὸς οὐκέτι, καὶ ταῦτα φίλανδρος οὖσα, ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. αἴτιον δὲ νῦν, τῆς τοῦ ἀνδρὸς ἀμνησίας, ὅτι δέδιεν. ὡς ἐμφαίνει καὶ ἐν τῷ, ἀφνὸν καλέσαι τὸν Πρίαμον. διὸ καὶ οἷα κολακεύει τὸν γέροντα, σιγῶσα τὸν ἄνδρα Μενέλαον, ἵνα δόξῃ φιλεῖν τὸν Ἀλέξανδρον. ἀναπληρώσει δέ γε τὸ αὐτῆς ἔλλειμμα ὁ Ἀντήνωρ, μνησθεὶς αὐτοῦ ὡς ἐκ παρόδου ἐν τοῖς ἑξῆς. ἵνα μὴ δὲ τὰ κατὰ τὸν Μενέλαον μένῃ ἀνιστόρητα. Ὁ ἀποτυχὼν ὧν ἤθελεν, ἐρεῖ ἂν τὸ, ἀλλὰ τάγ' οὐκ ἐγένοντο. τὸ ἤγουν διό καὶ κλαίουσα ἢ κλαίων τέτηκα. ἤγουν ἐτάκην. οὗ χρῆσις καὶ παρὰ τῶν κωμικῶν. ἐρωτήσεως δὲ ἀπόδοσις τὸ, τοῦτο δέ τοι ἐρέω ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς. Πρίαμος μὲν, τὸν Ἀγαμέμνονα ἐκ τῶν σωματικῶν ἐχαρακτήρισε, καὶ πλατύτερον ὡς ῥήτωρ ἐλάλησεν. Ἑλένη δὲ καὶ ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος τὸν ἔπαινον συνείρουσά φησιν. οὗτός γ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων. ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής. τὸ δὲ ἀμφότερον, σχῆμά ἐστι φιλούμενον καὶ αὐτῷ τῷ ποιητῇ. ἐν πολλοῖς γοῦν κεῖται. δι' ὃ καὶ τὸ, ἀμφότερον ἀγλαΐη τε καὶ ὄνειαρ. ἀντὶ τοῦ δύο ταῦτα. τόδε καὶ τόδε. τὸ δὲ κρατερὸς αἰχμητὴς, ἀνδρεῖον ὑπογράφει τὸν βασιλέα. οὐ γὰρ ἁπλῶς αἰχμητὴς, ἀλλὰ καὶ κρατερὸς, ἐν ἁπλότητι δὲ λεγόμενον τὸ κρατερὸς, σφοδρότητα δηλοῖ. δι' ἀπειλέα τε κρατερόν τε. τὸ δὲ βασιλεὺς ἀγαθὸς, πέλαγος ἐγκωμίων ὑπανοίγει τῷ σκεπτομένῳ καλῶς. Πρίαμος δὲ τὸ εὐρυκρείων μεταχειρισάμενος, ὃ δηλοῖ τὸ, πολλῶν ἄρχων, ἔπαινον τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐντεῦθεν πορίζεται, εἰπὼν μετ' ὀλίγα, οὐ μόνον ὡς πολλοὶ αὐτῷ δέδμηνται κοῦροι Ἀχαιῶν, ἀλλὰ καὶ ὡς πλείστους μέν ποτε εἶδεν αὐτὸς ὑπὸ τοῖς φρυγίοις βασιλεῦσι λαοὺς, διὰ τὸ καὶ ἐκείνους κρείοντας εἶναι, μὴ τόσους δὲ ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ τῷ Ἀγαμέμνονι. ὃς καὶ εἴη ἄν, διὰ τοῦτο εὐρυκρείων, οὕτω πλατὺς μὲν τὴν ῥητορείαν ὁ Πρίαμος. ἐπίτομος δὲ καὶ καιρία ἡ Λάκαινα. τὸ δὲ κρείων, ἄρχων. εὕρηται καὶ κρέων παρ' Εὐριπίδῃ. ὅθεν καὶ τὰ κύρια ὁ Κρέων καὶ ὁ Ἀνακρέων. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ δέδμηνταί σοι κοῦροι, ζεύξιλεως εὕρηται παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον ὁ βασιλεὺς, ᾧ ὑπέζευκται λεώς, ταυτὸν δ' εἰπεῖν δεδμήαται κοῦροι. Οἰκ συγγενικὴ λέξις τὸ, δαὴρ, δηλοῖ δὲ τὸν τοῦ ἀνδρὸς ἀδελφόν. οὗ γάλως τὸ θηλυκὸν ὡς προγέγραπται. ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι τὸ δαὴρ αὖτ' ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος εἴποτ' ἔην γε. ἤγουν ἐμοῦ τῆς ἀναιδοῦς. καινοπρεπὴς οὖν ἡ σύνταξις, ληφθείσης τῆς ἐμὸς κτητικῆς ἀντωνυμίας, ἀντὶ πρωτοτύπου τῆς ἐμοῦ γενικῆς. Τὸ δὲ εἴποτ' ἔην

γε, παραινεῖ τὸν ἐπὶ τῇ μνείᾳ τοῦ ἀνδρὸς λυπούμενον ἴσως κατ' αὐτῆς. οἱονεὶ λέγουσα, ὡς οὐ νῦν ἐστὶν ἀλλά ποτε ἦν. κεῖται δὲ τοῦτο καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ, ὡς ἐὸν εἴποτ' ἔην γε. ὅρα δὲ καὶ ὡς εἰ καὶ μὴ ῥητῶς ἐμνήσθη τοῦ ἀνδρὸς ἡ Ἑλένη ὡς προείρηται, ἀλλὰ τὴν ἐπ' ἐκείνῳ λύπην ἐμφαίνει. καὶ νῦν δ' ἄλλως, οὐ μόνον διὰ τοῦ κυνώπιδα ἑαυτὴν ὁμολογεῖν ἤτοι ἀναιδῆ, ὡς ἀναιδευσαμένην τὸ ἁρπαγῆναι, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ εἰπεῖν ὅτι δαὴρ μοι ἦν ὁ Ἀγαμέμνων, εἴποτε ἦν. τοῦτο δὲ ὡς νῦν αὐτοῦ ἄλλων ὄντων δαέρων.

Ὣς φάτο. τὸν δ' ὁ γέρων ἠγάσσατο, φώνησέν τε·
Ὦ μάκαρ ἀτρείδη, μοιρηγενές, ὀλβιόδαιμον,
Ἦ ῥά νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι ἀχαιῶν.
Ἤδη καὶ φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν,
Ἔνθα ἴδον πλείστους φρύγας ἀνέρας αἰολοπώλους,
Λαοὺς Ὀτρῆος, καὶ Μυγδόνος ἀντιθέοιο,
Οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωντο παρ' ὄχθας σαγγαρίοιο.
Καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐών, μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην
Ἤματι τῷ, ὅτ' ἦλθον ἀμαζόνες ἀντιάνειραι.
Ἀλλ' οὐδ' οἳ τόσοι ἦσαν, ὅσοι ἑλίκωπες ἀχαιοί.

Γλυκέως ὑπὸ Πριάμου τῷ βασιλεῖ προσφωνηθὲν τό, ὦ μάκαρ ἀτρείδη μοιρηγενὲς ὀλβιόδαιμον, ἐπαινεῖται διὰ τὸ τὰς ἐν αὐτῷ λέξεις κατά τινα πρόοδον εὔτακτον ἀρξαμένας ἀπὸ μονοσυλλαβίας, προσαύξεσθαι συλλαβικῶς κλιμακηδὸν κατὰ προσθήκην ἀνάλογον τῇ ἀνόδῳ τοῦ φυσικοῦ σχήματος τοῦ ἀριθμοῦ. μονοσύλλαβον μὲν γάρ, τό, ὦ. δισύλλαβον δὲ τό, μάκαρ. τριῶν δὲ συλλαβῶν, τό, ἀτρείδη καὶ ἑξῆς ἕως πεντασυλλαβίας. ἔοικε δὲ Ὅμηρος, τοιοῦτόν τι τεχνάσασθαι εἰ καὶ κολοβόν, καὶ ἐν τῷ τοῦ Ἀλεξάνδρου σκώμματι τῷ, δύσπαρι γυναιμανὲς ἠπεροπευτά. ἐνταῦθα γὰρ ἡ μὲν κατάρχουσα τῆς λέξεως, τρισύλλαβος. ἡ δὲ μετ' αὐτὴν τετρασύλλαβος. πεντασύλλαβος δὲ ἡ ὑστέρα. καὶ μὴν καὶ τὸ τοξότα κέρᾳ ἀγλαὲ παρθενοπῖπα, τοιοῦτόν τι ἐστί. σημειῶσαι δὲ ὅπως εὐμεθόδως ὁ ποιητής, διαφόροις τόποις ἐνέσπειρε τοὺς τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐπαίνους. καὶ ὡς ὁ πολέμιος βασιλεὺς ἐγκωμιάζει τὸν ἀγαθὸν ἀγαμέμνονα, οὐκ ἔχων κρύπτειν τὸ ἀληθές. ἅμα δὲ καὶ θέλουσιν ὡς τὰ πολλὰ οἱ χρονίαν πολιορκίαν παθόντες, ἀποσεμνύνειν τοὺς ἐχθρούς, ἵνα μὴ δόξωσιν οὐδένες αὐτοὶ εἶναι ὡς ἀχρείων πολεμίων μὴ περιγινόμενοι. Εἰσὶ δὲ τὰ σποράδην βασιλικὰ ἐγκώμια τό, ἐκπρεπέα ἐν πολλοῖς καὶ ἔξοχον ἡρώεσσι. τό, ἄνδρα πελώριον. τό, ἠΰς τε μέγας τε. τό, γεραρός. τό, βασιλῆϊ ἀνδρὶ ἐοικώς. τό, ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής. τό, μάκαρ, μοιρηγενές, ὀλβιόδαιμον. τό, πολλοὺς αὐτῷ δεδμῆσθαι κούρους ἀχαιῶν. ὁ δὲ Πρίαμος τεχνικῶς καὶ συγκρίνει τὸν τοῦ Ἀγαμέμνονος λαὸν πρὸς ἕτερον στρατὸν ἐνδόξων βασιλέων, ἱστορίαν παλαιάν, κατὰ τὸν ἑλληνικὸν ῥήτορα νέστορα, παραπλέκων τοῖς λόγοις αὐτοῦ. ἐνδεικνυμένου τοῦ ποιητοῦ πολυτρόπως καὶ εὐμεθόδως, τήν τε ἐν λόγοις ποικιλίαν, τήν τε πολυμάθειαν. ὅτι δὲ θαυμάσας ὁ Πρίαμος ἔφη τὸ ὦ μάκαρ καὶ ἑξῆς. δηλοῖ Ὅμηρος εἰπών. τὸν δ' ὁ γέρων ἠγάσσατο τουτέστιν ἐξεπλάγη. φώνησέν τε ὦ μάκαρ καὶ τὸ ἐφεξῆς. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι νῦν μέν, τό, μοῖρα, ἐπ' ἀγαθῷ εἴληπται ἐν τῷ μοιρηγενές. δηλοῖ γὰρ τὸν ἐν εὐμοιρίᾳ γεννηθέντα. καὶ ὡς ἐφεξῆς δηλοῖ τὸν ὀλβιοδαίμονα. ὅτε δὲ εἴπῃ, ἡμῶν ὁποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται. οὐκ εὔφημόν τι ἡ μοῖρα δηλοῖ. Τὸ δὲ ὀλβιόδαιμον, παρῳδηθὲν ὕστερόν ποτε τὸν ὀλβιογάστορα καὶ τὸν κοιλιοδαίμονα προέφηνεν. ὧν τοῦ μέν, χρῆσις παρὰ τῷ δειπνοσοφιστῇ, ἐν τῷ Εὐρύβατε κνισολοιχὲ οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ὀλβιογάστωρ εἶ σύ. τοῦ δέ, ἐν τῷ, γάστρων καὶ κοιλιόδαιμον οὐδὲν ἄλλο σὺ οἶσθα. ὃ λόγιος διεξοδικοὺς εἰπεῖν. οὐχ ἱστορίας μνησθῆναι. Ἐπιστέον καὶ ὅτι τό, ὀλβιοδαίμονος, προπαροξύνεται κανόνι τούτῳ. τὰ εἰς ων βαρύτονα μακρᾷ παραληγόμενα ἔχοντα κλητικὴν εἰς ον προπερισπῶνται ἁπλᾶ ὄντα. οἷον ὦ Μαχάον. ὦ Ἀρετάον. ὦ Ἱκετάον. σύνθετα δὲ ὄντα, ἀναδίδωσι τὸν τόνον. κυλλοπόδιον, Ποσείδαον, ὀλβιόδαιμον. Ὄλβιος δέ ἐστιν ὁ τὸν ὅλον βίον ἤτοι τὸν τῆς ζωῆς πάντα χρόνον ἐν εὐδαιμονίᾳ διάγων. τινὲς δὲ ὄλβιόν φασι κυρίως, τὸν ἀπὸ γεωργίας πλούσιον. οὗ ἐν ὀλαῖς ἤτοι κριθαῖς ὁ βίος. ἃς καὶ οὐλὰς ἡ ποίησις λέγει ἐξ ὧν ὡς ἀπὸ μέρους τὰ ἐκ γῆς δηλοῦνται ἀγαθά. αἱ δὲ ῥηθεῖσαι, ὀλαί, καὶ τὸν ὅλμον ἴσως παράγουσιν ἐν ᾧ δηλαδὴ αἱ τοιαῦται ὀλαὶ μετροῦνται εἰς πτισάνης σκευήν. Ἀμπελόεσσαν τὴν φρυγίαν καλεῖ, τοιαύτην ὡς εἰκὸς οὖσαν κατὰ τό, ἀμπέλων εὐφορεῖν. καὶ ὅτι Ὀτρεὺς ὁ Δύμαντος καὶ Μυγδὼν ὁ Ἄκμονος Φρυγίας βασιλεῖς, ἐπικουροῦντός ποτε Πριάμου, τὸν πρὸς ἀμαζόνας διήγαγον πόλεμον, στρατευσάμενοι παρὰ σαγγαρίῳ. φησὶ γοῦν ὁ ποιητικὸς Πρίαμος οὕτω. ἤδη καὶ φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν. ἔνθ' εἶδον πλείστους φρύγας ἀνέρας αἰολοπώλους, λαοὺς Ὀτρῆος καὶ μυγδόνος ἀντιθέοιο. οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωντο παρ' ὄχθας σαγγαρίοιο. καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐών, μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην ἤγουν ἐν αὐτοῖς ἠριθμήθην, ἤματι τῷ, ὅτε τ' ἦλθον ἀμαζόνες ἀντιάνειραι. ἀλλ' οὐδ' οἱ τόσοι ἦσαν ὅσοι ἑλίκωπες ἀχαιοί

ἀχαιοί, οἳ καὶ ἀλλαχοῦ οὕτω κληθέντες. Ἐν τούτοις δὲ τὸ εἰσήλυθον, νοεῖται μὲν καὶ κατὰ ἀναστροφὴν ἵνα ᾖ καὶ ἐς φρυγίην ἤλυθον. δύναται δὲ εἶναι ὅμοιον, καὶ πρὸς τὸ κατεῖδον τρώων πόλιν. ὁμοιοῦνται γάρ, τὸ, εἰσῆλθε χώραν καὶ κατεῖδε πόλιν. φρυγίαν δὲ νῦν κατὰ τοὺς παλαιοὺς νοητέον τὴν μεγάλην, τὴν παρὰ τῷ ποταμῷ, σαγγαρίῳ. οὐ τὴν μικρὰν περὶ ἣν καὶ ἡ τροία ἐστίν. εἴρηται δὲ περὶ τούτων, καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. Αἱ δὲ ἀμαζόνες περὶ ὧν καὶ αὐτῶν πλατύτερον αἱ τοῦ περιηγητοῦ δηλοῦσι παρεκβολαί, καλοῦνται οὕτω, ἢ παρὰ τὸ πηροῦν τὸν ἕτερον τῶν μαζῶν. αἱ οἱονεὶ μονόμαζοι. ὡς ἄν, μὴ ἐμποδίζοιντο ἐν τῷ τοξεύειν. εἴγε κατὰ τὸν ποιητὴν ἐπὶ τῶν τοξευόντων νευρὴν μὲν μαζῷ ἐπέλασε, τόξῳ δὲ σίδηρον. ἢ παρὰ τὸ πολλά, μὴ χρῆσθαι μάζαις κρέασι δέ. καί που καὶ χελώναις ὡς αἱ ἱστορίαι φασί, καὶ σαύραις, καὶ ὄφεσιν. ὅτι δὲ τὸ ἀ σημαίνει ποτὲ καὶ μόνωσιν, δῆλον καὶ ἐκ τοῦ ἁπλοῦν. ὅπερ ἐστὶ μόνον πέλον ἤγουν ὄν. ὡς δοκεῖ ἄπελον, οὐ μὴν διπλοῦν. Ἄρεως δὲ μυθεύονται ἀπόγονοι εἶναι καὶ ἁρμονίας νύμφης ναΐδος. ἐλέγοντο δὲ καὶ ἐπὶ πυριπνόων ἵππων ὀχούμεναι, ἄλλοις τέ τόποις καταδραμεῖν, καὶ τὴν φρυγίαν δέ, ἡγουμένων αὐταῖς τῆς στρατείας, Μελανίππης καὶ ἑτέρων τινῶν. ἐπιφανεῖς δὲ ἱστοροῦνται ἀμαζόνες, ἄλλαι τέ, καὶ Ἱππολύτη, ἡ Θησέως ὕστερον γυνή. Ἀντιόπη, Ἄναια, Ἀνδρομάχη, Γλαύκη, Πενθεσίλεια. ὅτι δὲ τὸν δεξιὸν μαστὸν ἐκ νηπίων πᾶσαι ἀμαζόνες ἐπεκαίοντο διὸ καὶ ἀμαζόνες ἐλέγοντο, καὶ ἡ τοῦ γεωγράφου ἱστορία δηλοῖ. παρ' ᾧ καὶ ταῦτα κεῖται. τίς ἂν πιστεύσειεν ὡς γυναικῶν στρατὸς ἢ πόλις ἢ ἔθνος, συσταίη ἄν, χωρὶς ἀνδρῶν. καὶ οὐ μόνον συσταίη, ἀλλὰ καὶ ἐφόδους ποιήσεται ἐπὶ τὴν ἀλλοτρίαν καὶ κρατήσει. ὅμοιον γὰρ τοῦτο, ὡς ἄν, εἴ τις λέγῃ, τοὺς μὲν ἄνδρας τοὺς τότε, γυναῖκας γεγονέναι. τὰς δὲ γυναῖκας, ἄνδρας. φέρεται δὲ ἱστορία καὶ τοιαύτη. ἀμαζόνας Ἀλεξάνδρῳ συμμῖξαι λέγεται ἐν ὑρκανίᾳ, καὶ συγγενέσθαι τεκνοποιίας χάριν. δῆλον δὲ ὅτι ἀπ' αὐτῶν, καὶ παροιμία φέρεται τό, ἄριστα χωλὸς οἰφεῖ. ἐπήρουν μὲν γάρ φασιν ἀμαζόνες ἀρρένων σκέλος ἢ δεξιὰν χεῖρα. σκυθῶν δὲ προκαλουμένων αὐτὰς αὐτοῖς συνοικεῖν, ὡς ἀπηρώτοις οὖσι κατὰ Παυσανίαν, ἀντιάνειραν φασὶ μίαν τῶν ἀμαζόνων θρασεῖαν οὖσαν καὶ ἀκόλαστον, εἰπεῖν, ἄριστα χωλὸς οἰφεῖ. ὡς ἀρκουμένων αὐτῶν τοῖς χωλοῖς. ὅτι δὲ οὐ μόνον χωλὸς ὁ τὸν πόδα πεπηρωμένος ἐλέγετο, ἀλλὰ καὶ ὁ τὴν χεῖρα κυλλός, δῆλον ἐκ τῶν παλαιῶν. Τοὺς δὲ φρύγας, αἰολοπώλους λέγει. ὡς εἴ τις εἴποι ταχυπώλους. ἢ γράφεται ἱππικοὺς ἱππότας ὡς ἐφ' ἵππων κινουμένους. αἰόλλω γάρ, τὸ ταχέως δινῶ ἀέλλης κινῶ. ἢ ποικίλως ἱππαζομένους. Τὸ δὲ παρ' ὄχθας, ἀντὶ τοῦ κατὰ ὄχθας. οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, παρ' ὄχθαις φασίν. ἀντιάνειραι δὲ ἀμαζόνες, ἀντὶ τοῦ ἐξισούμεναι πρὸς ἀνέρας ὡς δοκεῖ ἴσανδροι. ἢ ἐναντιούμεναι ἀνδράσι. καὶ ὡς ἄν τις ἀστείως ἐρεῖ δηϊάνειραι.

Δεύτερον αὖτ' Ὀδυσῆα ἰδὼν, ἐρέειν' ὁ γεραιός.
Εἴπ' ἄγε μοι καὶ τόνδε φίλον τέκος, ὅς τις ὅδ' ἐστί.
Μείων μὲν κεφαλῇ Ἀγαμέμνονος ἀτρείδαο,
Εὐρύτερος δ' ὤμοισιν, ἠδὲ στέρνοισιν ἰδέσθαι.
Τεύχεα μέν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Αὐτὸς δὲ κτίλος ὣς, ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν.
Ἀρνειῷ μιν ἔγωγε ἐΐσκω πηγεσιμάλλῳ,
Ὅς τ' οἰῶν μέγα πῶϋ διέρχεται ἀργεννάων.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειθ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα.
Οὗτος δ' αὖ Λαερτιάδης πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ὃς τράφη ἐν δήμῳ ἰθάκης κραναῆς περ ἐούσης,
Εἰδὼς παντοίους τε δόλους, καὶ μήδεα πυκνά.

Ὀδυσσεὺς μείων μὲν κεφαλῇ, τοῦ Ἀγαμέμνονος, καθά φησιν ὁ ὁμηρικὸς Πρίαμος. εὐρύτερος δὲ ὤμοισιν ἠδὲ στέρνοισιν ἰδέσθαι. τοῦτο λέγει καθημένων ἀχαιῶν καὶ τρώων, ὡς φιλοβασιλέα ὄντα, διευθετεῖν τὰ κατὰ τὸν ἀγῶνα τῆς μονομαχίας, περιιόντα ἡσύχως οἷα βραβευτήν. διὸ καὶ κτίλῳ ἀρνειῷ αὐτὸν εἰκάζει, τῷ ἡμερωτάτῳ, τὸν ἐννοῦν. καὶ ἀρνειῷ πηγεσιμάλλῳ, διερχομένῳ μέγα πῶϋ οἰῶν λευκῶν καὶ οὕτω περιφανεῖ ὄντι. φησὶ γάρ. τεύχεα μέν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ. αὐτὸς δὲ κτίλος ὥς, ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν, ἀρνειῷ μιν ἔγωγε ἐΐσκω πηγεσιμάλλῳ. ὅς τ' οἰῶν μέγα πῶϋ διέρχεται ἀργεννάων. ἔστι δὲ κτίλος μὲν ὁ χειροήθης καὶ ἥμερος, ἐκ τοῦ κίω τὸ πορεύομαι, ὁ τῶν ἄλλων προπορευόμενος. ἐξ οὗ καὶ ἐκτιλωμένος παρὰ Παυσανίᾳ ὁ συνήθης τινί. καὶ κτιλῶσαι ῥῆμα παρὰ Ἡροδότῳ. εἰπόντι ἐκτιλώσαντο τὰς λοιπὰς τῶν ἀμαζόνων. ἤγουν εἰς γυναῖκας ἔχειν πραΰναντες. Πορφύριος δὲ καὶ κύριον ὄνομα οἶδε κτίλον τινά, ὃν διὸς λέγει ἀπόγονον. Ἀρνειὸς δέ, οὐχὶ τὸ ἀρνίον. ἀλλ' ὁ τέλειος καὶ ἤδη κριός. καὶ δῆλον ἐκ τοῦ τὸν Ὀδυσσέα σώσαντος. ἐκεῖνος γὰρ ἀρνειὸς ὤν, κριὸς πέπων ὑπὸ τοῦ κύκλωπος προσεφω-

νήθη. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἄρνος ὁ ἀρνειὸς, ὁμοίως τῷ, ἀδελφειός. ἀφνειός. ἀλφειός. αὐτεχειός. καὶ τοῖς ὁμοίοις. Τὸ δὲ πηγεσιμάλλῳ, ἀντὶ τοῦ, μελανομάλλῳ. ὁ γὰρ τοιοῦτος ἀρνειὸς ἐν μεγάλῳ λευκῷ ποιμνίῳ διαδηλος. καὶ κῦμα γὰρ πηγὸν, τὸ μέλαν. οἱ δὲ, πηγεσίμαλλον τὸν λευκόμαλλόν φασιν. ὡς καὶ τοῦ Λυκόφρονος πλόκαμον πηγὸν εἰπόντος τὴν λευκὴν πολιάν. σκοπητέον δὲ μήποτε ἐστὶ ῥῆμα πηγῶ πηγέσω. ἐξ οὗ πηγεσίμαλλος. ἢ τὸ πῆγος, ἐξ οὗ ἂν, ὁ πηγεσίμαλλος γίνοιτο, ὡς ἐκ τοῦ ἔγχος ἐγχέσιν ὁ ἐγχεσίμωρος. ἀπὸ γὰρ τοῦ πηγὸν, ὁ πηγόμαλλος, ὤφειλεν εἶναι. Ιστέον δὲ καὶ ὅτι κατὰ τὴν παρατήρησιν τῶν παλαιῶν, τὴν τοῦ οἰῶν εὐθεῖαν, οὐδέ ποτε μονοσυλλάβως εἶπεν ὁ ποιητὴς, οἶς. ἀλλὰ διαλελυμένως, ὄϊς. καὶ τὰς πλαγίους δὲ διαλύει. εἰ μὴ μέτρον κωλύει ὡς ἐν τῷ, οἰὸς ἀώτῳ. καὶ ἔστιν ἀναλογώτερον τὸ δισύλλαβον. οὐδὲ γάρ ἐστιν ἄλλο τοιοῦτον. εἰ μὴ παρὰ ἀττικοῖς αὐτόπε, καὶ τὸ, φθοῖς. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι οὐ μικροπρεπὴς ἡ παραβολὴ, ποιεῖ τὸν τοσοῦτον λαὸν εἰκάσασα. πρὸς μόνους γὰρ τὸ τοῦ Οδυσσέως ἐνηὲς εἴληπται. καὶ τὴν ἐκείνου ἠρεμαίαν καὶ ἀκακοήθευτον ἐν τοσούτῳ λαῷ πρὸς τὸ παρὸν κίνησιν. εἰ καὶ τρόπους ἕτερον πολυμήχανος ἦν. ἄλλως γὰρ, οὐδὲν ὅμοιον ἔχει οὔτε ἀρνειῷ ὁ τηλικοῦτος Οδυσσεύς, οὔτε ποίει ὁ τοσοῦτος στρατός. ὅρα δὲ καὶ ὅτι ὥσπερ πρὸ μικροῦ, συντομωτάτῃ παραβολῇ χρησάμενος τῇ, ὄρνιθες ὥς, ἐπήγαγε πλατυτέραν ἑτέραν ἑρμηνευτικὴν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ποιεῖ. εἰπὼν γὰρ ὅτι Οδυσσεὺς κτίλος ὣς ἐπιπωλεῖτο τὸν στρατὸν, ἐπήγαγεν. ἀρνειῷ μιν ἔγωγε ἐΐσκω καὶ ἑξῆς. τοῦτο δὲ καὶ διασαφητικόν ἐστι τοῦ, κτίλος. δῆλον γὰρ ὅτι κτίλος ἐστὶν ἀρνειὸς, τὸ πῶυ πᾶν περιερχόμενος, διὰ χειροήθειαν. Ιστέον δὲ ὅτι τὸ εὐρύτερος ἰδέσθαι, διφορεῖται τῇ φράσει. ἔστι γὰρ εἰπεῖν καὶ εὐρύτερος ἰδεῖν. κατὰ τὸ, καλὸς ἰδεῖν, καὶ τὰ τοιαῦτα. Οὐδὲν ἐμποδὼν εἰς ἀνδρὸς ἀγαθοῦ γένεσιν, φαυλότης πατρίδος. καὶ τοῦτο ἔδειξε μὲν καὶ ἡ λυπρὰ Πέλλα, μέγαν βασιλέα προσενεγκοῦσα τὸν ἀλέξανδρον. καὶ ἀνάχαρσις δὲ ὁ σκύθης, αὐτὸ πιστοῦται. καὶ ἡ τὸν σοφὸν δὲ Θεμίστιον προσενεγκαμένη ὡς ἐκεῖνός που ἱστορεῖ, μαρτυρεῖ. δηλοῖ δὲ πρὸς ἄλλοις μυρίοις, καὶ ἡ Ιθάκη νῆσος οὐ πολλοῦ λόγου ἀξία. ἐξ ἧς ὡς ἡ Ελένη φησὶ τραχείας οὔσης, ἔβλαστεν ὁ πολύμητις Οδυσσεύς. ὅς φησι τράφη ἐν δήμῳ Ιθάκης, τῷ καὶ ἐν Οδυσσείᾳ, κραναῆς περ ἐούσης. εἰδὼς παντοίους τε δόλους καὶ μήδεα πυκνά. καὶ ὅρα ὅτι καὶ νῦν Πρίαμος μὲν σωματικῶς, ἐπήνεσε τὸν Οδυσσέα. Ελένη δὲ εἰς τὴν ψυχὴν ἐκείνου προέκυψε. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τὸ εἰδὼς δόλους, αἰτιατικῇ συνέταξεν. ἀλλαχοῦ δὲ γενικῇ. ὡς καὶ ἐν τῷ, τόξων εὖ εἰδώς. καὶ εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων. καὶ ὅτι τὸ παντοίους δόλους, οὐκ ἔστιν ἄκυρα τὸ ἔπαινος Οδυσσέως. εἴπερ οὐχ ἁπλῶς δόλους οἶδεν. ἀλλὰ παντοίους ὢν εἷς καὶ ὁ κατὰ τοῦ καλοῦ Παλαμήδους, ψεκτέος πάντως ὤν, ὡς οὐκ ἂν ἀντείποι τις. Τὸ δὲ μήδεα πυκνὰ μετ᾽ ὀλίγα σαφηνίζων ὁ ῥήτωρ ἀντήνωρ, νιφάσιν ἀπεικάζει τοὺς Οδυσσέως λόγους. Ιστέον δὲ καὶ ὅτι ἔδει μὲν τὸν Πρίαμον εἰδέναι τὴν ὄψιν τοῦ Οδυσσέως. εἴγε καὶ εἰς τὴν Τροίαν ἦλθεν ὡς ῥηθήσεται. ὁ δὲ, ἀγνοεῖ αὐτόν. ἴσως μὲν, οὐκ ὀξὺ βλέπων διὰ τὸ βαθὺ γῆρας. τυχὸν δὲ καὶ ἐξελάθετο. ἢ οὐδὲ τότε ἠκριβώσατο. ὁ μέντοι ἀντήνωρ ἀκριβῶς τὸν τοῦ Οδυσσέως χαρακτῆρα ἐγγράψας πάλαι ποτὲ τῇ ψυχῇ ἀναγνωρίζει αὐτὸν ἅμα τῷ λόγῳ τῆς Ελένης.

Τὴν δ᾽ αὖτ᾽ Αντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Ω γύναι. ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες.
Ηδη γὰρ καὶ δεῦρό ποτ᾽ ἤλυθε δῖος Οδυσσεύς,
Σεῦ ἕνεκ᾽ ἀγγελίης, σὺν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.
Τοὺς δ᾽ ἐγὼ ἐξείνισσα, καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα.
Αμφοτέρων τε φυὴν ἐδάην, καὶ μήδεα πυκνά.
Αλλ᾽ ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἀγειρομένοισιν ἔμιχθεν,
Στάντων μὲν, Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους.
Αμφω δ᾽ ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Οδυσσεύς.
Αλλ᾽ ὅτε δὴ μύθους καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον,
Ητοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευε,
Παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως. ἐπεὶ οὐ πολύμυθος,
Οὐδ᾽ ἀφαμαρτοεπής, εἰ καὶ γένει ὕστερος ἦεν.
Αλλ᾽ ὅτε δὴ πολύμητις ἀναΐξειεν Οδυσσεύς,
Στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας.
Σκῆπτρον δ᾽ οὔτ᾽ ὀπίσω, οὔτε προπρηνὲς ἐνώμα,
Αλλ᾽ ἀστεμφὲς ἔχεσκεν ἀΐδρεϊ φωτὶ ἐοικώς.

φαίης

Φαίης κεν ζάκοτόν τινα ἔμμεναι, ἄφρονά τ' αὔτως.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ὄπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος ἵει,
Καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν,
Οὐκ ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆΐ γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
Οὐ τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες.

Τὸ, ὦ γύναι ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες, παρῳδήσας ὁ ποιητὴς, ἄλλως ἐν Ὀδυσσείᾳ ἔφη. ὦ γύναι ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες. ἔστι γὰρ καὶ τοῦ παρῳδεῖν διδάσκαλος ὁ ποιητής. Ἀντήνωρ ἀκολούθως οἷς εἶπεν ἡ Ἑλένη ἀναγνωρίσασα τὸν Ὀδυσσέα, ἱστορεῖ ὡς αὐτόν τε καὶ τὸν Μενέλαον ἕνεκ' ἀγγελίης τῆς κατὰ τὴν Ἑλένην ἐλθόντας εἰς Τροίαν ἐκ Τενέδου ἐν καταρχῇ τοῦ πολέμου, ἐξένισσε καὶ ἐν μεγάροισι φίλησεν ἤτοι ἐφιλοφρονήσατο καὶ ἐξένισεν. ὅπερ οἱ ὕστερον προξενῆσαι λέγουσι μετὰ γενικῆς τὸ ῥῆμα συντάσσοντες. διὸ πειράσομαί σου προξενεῖν. ὥσπερ καὶ τὸ ξεναγεῖν, ὅπερ ταυτόν ἐστι τῷ προξενεῖν, γενικῇ συντάσσει ὁ Ἀρριανός. τὸν δὲ ταῦτα ποιοῦντα, πρόξενον ἐκάλουν, οἱ μεθ' Ὅμηρον. ὡς δηλοῖ καὶ ὁ εἰπὼν, φίλης γὰρ προξένου κατήνυσαν. οἶδε δὲ σὺν ἄλλοις καὶ Ἡρόδοτος τὴν ῥηθεῖσαν ἱστορίαν. λέγων ὅτι Ἕλληνες πέμψαντες ἀγγέλους, ἤθελον τήν τε Ἑλένην ἀπαιτεῖν, καὶ τῆς ἁρπαγῆς δίκας αἰτεῖν. οἱ δὲ, προϊσχόμενοι τῆς Μηδείας ἁρπαγὴν, οὐκ ἐπείθησαν. Σημείωσαι δὲ ὅτι οἱ ῥηθέντες πρόξενοι, χειροτονητοὶ ἦσαν. ἢ ὑπὸ δήμου ἢ ὑπὸ βασιλέων. Ἡρόδοτος οὖν γέρας εἶναί φησι τοῖς βασιλεῦσιν ἐν Σπάρτῃ, τὸ καὶ προξένους ἀποδεικνύειν οὓς ἂν θέλωσι τῶν ἀστῶν. φασὶ δὲ καὶ ὅτι ἐπιβουλευομένους ὥστε δολοφονηθῆναι τοὺς περὶ Ὀδυσσέα καὶ Μενέλαον, ὁ Ἀντήνωρ, περιεσώσατο. διὸ καὶ ἡ Ἑλένη τὸ τοῦ Ἀντήνορος ὡς προξένου τοῦ ἀνδρὸς, ἔοικε γένος ἀγαπᾶν. ὡς δῆλον καὶ ἐκ τοῦ τὴν Ἶριν πρὸ μικροῦ τῇ Ἑλένῃ ὁμιλοῦσαν, μὴ ἄλλῃ τινὶ ἀλλὰ τῇ Ἀντηνορίδου γυναικὶ Λαοδίκῃ παρεικασθῆναι. Ἀγαμέμνονα δέ φασιν ἀπομνημονεύσαντα τῆς εἰς Ἕλληνας ἀγαθῆς προξενίας ἐκείνου, παρδαλέην ἐξάψαντα ὅ ἐστιν ἀπαιωρήσαντα τῆς τοῦ Ἀντήνορος οἰκίας ὅτε ἡ Τροία ἑάλω, ἄβατον τοῖς Ἕλλησι τὴν αὐτοῦ οἰκίαν διεφυλάξατο. ἑτέρωθι δὲ, ἡ τῆς ἱστορίας ταύτης διάθεσις, τοιαύτη εὕρηται. Σοφοκλῆς ἱστορεῖ, ἐν Ἁλώσει Ἰλίου παρδαλέην τῆς θύρας προτεθῆναι τοῦ Ἀντήνορος, σύμβολον τοῦ ἀπόρθητον ἐᾶσθαι τὴν οἰκίαν. τὸν δὲ, ἅμα παισὶ, μετὰ τῶν περιγενομένων Ἐνετῶν εἰς Θρᾴκην περισωθῆναι, κἀκεῖθεν διεκπεσεῖν εἰς τὴν ἐν τῷ Ἀδρίᾳ Ἐνετικήν. πιθανῶς δὲ Ἀντήνωρ ὡς ξενοδοχήσας ποτὲ καὶ ἰδὼν καὶ εὖ εἰδὼς, ἐπιμαρτύρεται ἀλήθειαν τῇ Ἑλένῃ, ἀναγνωρίζων τὸν Ὀδυσσέα. ἵνα μὴ ὑποπτευθῇ ἡ Ἑλένη ἐφ' οἷς λέγει. περὶ δὲ τῆς ῥηθείσης ὡς μὲν Εὐελπίδης ἂν εἴποι, Ἀδριανῆς, κοινῶς δὲ Ἀδριατικῆς Ἐνετικῆς, ζητητέον ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. Ἰστέον δὲ ὅτι τεσσάρων τούτων ὄντων, προξένων. ἀστοξένων. δορυξένων. καὶ ἰδιοξένων, πρόξενοι μὲν κατὰ Αἴλιον Διονύσιον, οἱ ὅλης πόλεως ξένοι. παρ' οἷς καὶ πρέσβεις κατάγονται. καὶ αὐτοὶ πρεσβείας προσάγουσι πρὸς τὸ δημόσιον. ἀστόξενοι δὲ, οἱ ἐκ προγόνων μὲν ἀστῶν αὐτοὶ δὲ ξένοι καὶ ἀνανεώσεως δεόμενοι. ὁποῖος Ἀγαμέμνων ἐν Λυδίᾳ. δορύξενοι δὲ, οἱ ἐκ πολέμου ξένοι γεγονότες τισίν. ἰδιόξενοι δὲ, οἱ ἰδίᾳ καθ' ἑαυτοὺς ξένοι ὄντες. Παυσανίας δὲ περὶ ἀστοξένων, οὕτω φησίν. ἀστόξενοι, οἱ γένει προσήκοντες τῇ πόλει τὸ ἀνέκαθεν, οὐκ ὄντες δὲ πολῖται. ὡς ἐν Κορίνθῳ, Γλαῦκος ὁ Ἱππολόχου τοῦ Βελλεροφόντου. ἕτεροι δὲ οὕτω. ἀστόξενοι, οἱ γένει μὲν ἐξ ἀρχῆς προσήκοντες, ἐπὶ δὲ ἀλλοδαπῆς γεγονότες. περὶ δὲ δορυξένου, ὁ αὐτὸς Παυσανίας φησίν. ὅτι δορύξενος, ὁ ἐκ πολεμίων φίλος. καὶ ὁ πρεσβεύων περὶ λύτρων εἰ ζωγρηθεῖεν τινες. Σοφοκλῆς δὲ ἐν τῷ, ὁ γὰρ ἡγοῦν οὗτος μέγιστος αὐτοῖς τυγχάνει δορυξένων, ἢ παρακέχρηται τῇ λέξει ποιητικώτερον. ἢ [illegible] δορυξένους λέγει τοὺς τοῖς φονεῦσι τοῦ Ἀγαμέμνονος φιλιωθέντας, ἵνα πολεμικῶς ἐχθραίνωσι τοῖς ἐκείνου παισίν. ὡς εἶναι οὕτω δορύξενον εἰπεῖν, καὶ τὸν χάριν δουρὸς ἤτοι πολέμου συμμαχικῶς ξενισθέντα ὑπό τινων. Ἐν τῷ δὲ ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν ὁ Μενέλαος δηλαδὴ καὶ ὁ Ὀδυσσεύς, τὸ μὲν ἀγρομένοισιν, ἀγερθέντων Τρώων ὑπολαλεῖ. τὸ δὲ ἔμιχθεν, οὐ κυριολεκτεῖται μὲν, καθὰ ἐπὶ μισγαγκείας ὑδάτων. ἐφιλήθη δὲ τῷ Πινδάρῳ τε ὡς ἀγαθὴ λέξις καθὰ ἐν τοῖς ἐκείνου δεδήλωται. καὶ τῷ εἰπόντι δὲ ὡς ἀνάμιξ ἀγγύλων ἱππόται κατὰ τὸ, μένονται ἐπιμὶξ ἵπποι τε καὶ ἄνδρες. Ὑπογράφων δὲ Ἀντήνωρ ὁ ποιητὴς καὶ τὸ τοῦ Μενελάου εἶδος ἐκ τῆς πρὸς τὸν Ὀδυσσέα παραθέσεως φησί. στάντων μὲν, Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους. ἄμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς. καὶ ὅρα ὅτι τῇ κεφαλῇ μὲν, μείων καὶ τοῦ Μενελάου ὁ Ὀδυσσεύς. ὡς καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος. ἄλλως δὲ γεραρώτερος τοῦ Μενελάου. ὥσπερ αὐτοῦ πάλιν τοῦ Ὀδυσσέως, ὁ Ἀγαμέμνων. σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι σολοικοφανὲς ἤγουν καινοπρεπὲς σχῆμα τὸ, ἄμφω δ' ἑζομένω γεραρώτερος ἦν Ὀδυσσεύς. ὤφειλε μὲν γὰρ καὶ ἠδύνατο εὐσυντάκτως εἰπεῖν, ἀμφοῖν δ' ἑζομένοιιν. ὁ δὲ, οὕτως ἔφρασε καινότερον, διὰ τὸ ἄρξασθαι μὲν, ὡς ἐν σχεδιασμῷ, ἀπὸ εὐθείας δυϊκῆς, εἶτα μὴ ἔχειν ἐν κοινοῖς, ῥῆμα περὶ Ὀδυσσέως καὶ Μενελάου εἰπεῖν. οὐδὲ γὰρ ἦσαν ὁμοίως ἄμφω γεραροί. τοιοῦτον καὶ τὸ σύν τε δύ' ἐρχομένω καί τε πρὸ ὃ τοῦ ἐνόησε. καὶ τὸ, οἱ δὲ δύο σκόπελοι, ὁ μὲν εἰς οὐρανὸν ἱκάνει. καὶ ἄλλα πολλά. σημείωσαι δ' ἐν τοῖς ῥηθεῖσι καὶ ὅτι φθάσας εἰπεῖν ὁ ῥήτωρ Ἀντήνωρ προαναφωνητικῶς τὸ, ἀμφοτέρων δὲ φυὴν

ἰδέαν καὶ μήδεα πυκνά, ἑρμηνεύουσιν ἐν τοῖς προσεχῶς ῥηθεῖσι τὴν φυήν, ἐν τῷ, στάντων μὲν μενέλαος ὑπείρεχε καὶ ἑξῆς ὡς εἴρηται. ἵνα εἴη φυή, μὴ μόνον ἡ φύσις καὶ ἡ εὐφυΐα, καθ' ἣν εὖ πέφυκέ τις πρὸς ἔργον, ἀλλὰ καὶ ἡ κατὰ σῶμα ὑπεροχὴ καὶ γεραρότης. καὶ οὕτω μὲν διεσάφησαν τὴν φυὴν καὶ μάλιστα ἐν τῷ οὐ τότε γ' ὧδ' ὀδυσσῆος ἀγασσάμεθα εἶδος ἰδόντες. ὡς καὶ τοῦ ἀγαστοῦ εἴδους, φυῆς λεγομένου. Τὸ δὲ πυκνὰ μήδεα διερμηνεύων, ἐπάγει τὰ εὐθὺς ῥηθησόμενα. Ἀντήνωρ ἐπαινῶν ὡς ῥήτωρ τὴν κατ' ὀδυσσέα καὶ μενέλαον ῥητορείαν, ὡς καὶ ὁ βασιλεὺς πρίαμος πρὸ βραχέων τὸν ὅμοιον Ἀγαμέμνονα, ἰδέαν λόγου καθυπογράφει τῷ μὲν μενελάῳ, διὰ νεότητα ἢ καὶ ὡς λάκωνι, στενὴν ταυτὸν δ' εἰπεῖν, γοργήν. τὰ καίρια μόνα ἐν βραχεῖ ἐπιλεγομένῳ. τὰ δὲ περιττά, ἐπιτρέχοντι. λέγει γὰρ ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον, ἤτοι μὲν μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευε. παῦρα μέν, ἀλλὰ μάλα λιγέως. ἐπεὶ οὐ πολύμυθος οὐδ' ἀφαμαρτοεπής. εἰ καὶ γένει ὕστερος ἦεν. Τῷ δὲ ὀδυσσεῖ, πάνυ ἁδρὸν καὶ πυκνότητι νοημάτων ἐμπλατυνόμενον ἐμφαίνει τὸν χαρακτῆρα, εἰπών. ἀλλ' ὅτε δὴ ὄπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος ἵει καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν, οὐκ ἂν ἔπειτα ὀδυσσῆΐ γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος. καίτοι πρὸ τῆς δημηγορίας, ζακότῳ ἐοικὼς καὶ ἀνεπιστήμονι. ὡς δηλοῖ πρὸ τούτων εἰπὼν τό, ἀλλ' ὅτε δὴ πολύμητις ἀναΐξειεν ὀδυσσεύς, στάσκεν ἤγουν ἵστατο. ὑπαὶ δὲ ἴδεσκεν ὅ ἐστιν ὑπεβλέπετο παρασύρων ἴσως τὸ βλέμμα λόγῳ ἐλοσυρότητος. κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας. σκῆπτρον δ' οὔτ' ὀπίσω οὔτε προπρηνὲς ἐνώμα. ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχεσκεν ἀΐδρει φωτὶ ἐοικώς. φαίης κεν ζάκοτόν τέ τιν' ἔμμεναι ἄφρονά τ' αὔτως. ἀλλ' ὅτε δὴ ὄπα τε μεγάλην καὶ ἑξῆς ὡς προσεχῶς ἐγράφη. ἐν οἷς ὅρα ὅτι τό, ἀλλ' ὅτε δή. τρὶς ἐτέθη κατ' ἐπαναφορὰν ἐν στίχων ἀρχαῖς. φασὶ δ' ἐνταῦθα οἱ παλαιοί, ὅτι τρεῖς τρόποι ῥητορείας. ὁ ἀπολελυμένος καὶ βραχὺς καὶ περὶ τὰ καίρια ἔχων. οἷος ὁ τοῦ μενελάου. ὃς ἐπιτρέχων τὰ πολλὰ ὡς εἴρηται, μόνα λέγει τὰ καίρια. δεύτερος, ὁ ὑψηλὸς καὶ καταπληκτικὸς καὶ μεστὸς ἐνθυμημάτων ἀθρόως λεγομένων. ὃν καὶ δημοσθένης ζηλοῖ. καὶ τρίτος, ὁ πιθανὸς καὶ πολλῶν πλήρης δογμάτων. οἷος ὁ τοῦ Νέστορος. οὗ ζηλωτὴς ἰσοκράτης, ὃς τὸ γνωμολογικὸν καὶ σαφὲς ἐζήλωσε. Τῶν δὲ ὁμηρικῶν λέξεων τὸ μὲν μύθους καὶ μήδεα, διαφορὰν ἔχει, καθότι μῦθοι μέν, οἱ ἁπλῶς οὕτω λόγοι. μήδεα δέ, οἱ κατὰ συμβουλὴν λόγοι. δῆλον δὲ ὡς ὁμώνυμος λέξις καὶ τὰ μήδεα, δηλοῦσα νῦν μέν, βουλεύματα, ἐν ἄλλοις δὲ καὶ αἰδοῖα, τὰ παρὰ Ἡσιόδῳ μέζεα. ὧν προκατάρχει τὸ μέδω ἤγουν ἄρχω. ἐξ οὗ μέδεα. ἀρχήτις ὄντα καὶ αὐτὰ ἐν τῷ ζώῳ. καὶ κατὰ τροπὴν συνήθη, μέζεα. Τὸ δὲ βουλὰς ὑφαίνειν, ἐκ μεταφορᾶς καὶ αὐτὸ εἴρηται συνθέσεως ὑφαινομένου ἱστοῦ. ὡς γὰρ ἡ τῆς κρόκης ἐκεῖ τῷ στήμονι ἐπισύνθεσις ἀποτελεῖ ὕφασμα, οὕτω καὶ λόγον ἡ συνθήκη τῶν λέξεων. εὑρήσει δέ τις καὶ τὸν ἐν Ὀδυσσείᾳ τῆς πηνελόπης ἱστόν, διὰ τὴν τοιαύτην ὁμοιότητα, εἰς φιλοσόφους λόγους ἐκλαμβανόμενον. τὸ δὲ πᾶσιν ὕφαινον, δημοσίᾳ δημηγορεῖν ἐν τροίᾳ, τηνικαῦτα τὸν Ὀδυσσέα δηλοῖ. Ἱστέον δὲ ὅτι τὸ καθ' Ὅμηρον ὑφαίνεσθαι λόγους, ἠρέθισέ τινας τῶν ὑστέρων, συντιθέναι στίχους ὡς ἐν τύπῳ ὑφάνσεως. οὓς καὶ ἱστοὺς ὠνόμαζον. ὧν ἕκαστος ἐν ἰσότητι γραμμάτων ἡπλωμένος, κατὰ πλάτος μέν, ἄλλως ἀνεγινώσκετο. ἑτέρως δὲ κατὰ βάθος ἐν ἀνομοιότητι ἐννοιῶν. καὶ ἦν ἐν τοῖς τοιούτοις ἔπεσι, τὸ μέν τι, ὡσανεὶ στήμων. τὸ δέ, ὡς οἷον κρόκη. Τὸ δὲ ἐπιτροχάδην, ἀντὶ τοῦ, κεφαλαιωδῶς, ταχέως, ἐσπευσμένως, ἐν τῷ ἐπιτρέχειν τὰ πολλά. ὃ διασαφῶν, φησί, παῦρα ἤγουν ὀλίγα. ἐπεὶ δὲ κακία πολλάκις λόγου καὶ ἀδυναμία τὸ βραχυλογεῖν, ἐπάγει, ἀλλὰ μάλα λιγέως. εἰς πλέον δὲ τοῦτο ἐφερμηνεύων, φησί. ἐπεὶ οὐ πολύμυθος. ἢ διὰ λακωνισμὸν ὡς εἴρηται, ἢ διὰ νεότητα. οὐκ εὔποροι γὰρ λέγειν οἱ νέοι. οὐ μὴν οὐδ' ἀφαμαρτοεπής. ἤτοι ἁμαρτάνων ἐν τῷ λέγειν. ἢ κατὰ νοήματος πιθανότητα, ἢ κατὰ λέξιν καὶ τὰ περὶ αὐτήν, εἰ καὶ γένει ὕστερος ἦεν ἤτοι νέος ὡς εἴρηται. τὸ γὰρ ἦ καὶ γένει ὕστερος ἦεν, οὕτω διασαφοῦσιν οἱ παλαιοί, ὡς καὶ τό, ἦ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν, ἀντὶ τοῦ, εἰ καὶ ἐγὼ αἰχμητής εἰμι. Τὸ δὲ ἀναΐξειε, μέγεθός τι ἡρωϊκὸν ἐμφαίνει τῷ ὀδυσσεῖ, καὶ δραστικότητα τὴν καθ' ὁρμήν. Τὸ δὲ κατὰ χθονός, ἀττικόν ἐστιν. ὡς καὶ τό, κατὰ γῆς ὁ σοφὸς οὐκ ἀγνοεῖ. χρῆσις δὲ συντάξεως τοιᾶσδε, σὺν ἄλλοις καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ. Τὸ δὲ πῆξαι κατὰ γῆς τὰς ὄψεις ὡς οἷα μελετῶντα ἐμμερίμνως διὰ σχεδιασμὸν καὶ ἵστασθαι ὑπιδόμενον, καὶ τὸ σκῆπτρον μήτε προπρηνὲς κινεῖν ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχειν ἤτοι ἀστρεφὲς ἀμετακίνητον, εἰ καὶ ἁπλότητος ἦν, ἀλλ' ὅμως ἄλλως ἀγωνιῶντά τε καὶ ἐκπεπληγμένον ἐμφαίνει τὸν Ὀδυσσέα, καὶ οἷον ζάκοτον ἤτοι ὀργίλον διὰ τὸ σύννουν. ὥσπερ αὖ πάλιν θαρσαλέου καὶ ἔμφρονος, τὰ τούτων ἔμπαλιν. Τὸ δὲ πήξας ὅ ἐστιν ἐρείσας στηρίξας, τὸ τοῦ βλέμματος ἐμφαίνει καθεστηκός. Ἡ δὲ ἀκινησία τοῦ σκήπτρου διαστελλομένη πρὸς κίνησιν εἰς καιρῷ γινομένην, ἐμφαίνει διαφορὰν καὶ ἐν τῇ τῶν χειρῶν κινήσει τῇ ἐν δημηγορίαις, ἣν δημοσθένης μέν, ἐποιεῖτο. αἰσχίνης δέ, ἀπείρεγεν. ὁ καὶ ἀκούσας ἐν δημοσθένους χρῆναι τοὺς ῥήτορας πρεσβεύοντας ἔσω τὰς χεῖρας ἔχειν οὐ μὴν ἐξ ἀνάγκης δημηγοροῦντας. Τὸ δὲ προπρηνές, μετήνεκται μὲν ἀπὸ σωμάτων οἷς οὐχ ὑπτία ἡ πτῶσις. δοκεῖ δὲ μὴ δὲ περιττὴν ἔχειν τὴν πρόθεσιν, κατὰ τὸ προπάσας καὶ πρόπαντες. ἀλλὰ δηλοῦν διαφοράν τινα τοῦ, ὀπίσω καὶ τοῦ, προπρηνὲς νωμᾶν τὸ σκῆπτρον. εἰ γὰρ καὶ τῷ ὀδυσσεῖ πρανὲς ἦν τὸ τοῦ σώματος ὀπίσω, ἀλλὰ τὸ σκῆπτρον ἐπὶ τὰ πρόσω νωμώμενον, πρηνὲς ἐνώμα τό

καὶ τὰ κλινόμενον. Τὸ δὲ αἴθοπι φωτὶ, διὰ διφθόγγου γράφεται. ὡς καὶ τὸ, ὄφει ὄφις. οὐ γάρ ἐστιν οὐδὲ τὸ, αἶθις, παρώνυμον μακροπαραλήκτων, ἵνα διὰ τοῦ δ' κλίνεται. ὥς τε κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἁμαρτάνει Σαπφὼ, καὶ Σοφοκλῆς, καὶ Φρύνιχος, διὰ τοῦ δ' κλίνοντες. οὐδὲν δὲ θαυμαστὸν, εἰ διὰ τοῦ ι πολλάκις τῶν τοιούτων γενικῶν τὴν παραλήγουσαν Ἴωνες προφέροντες οἷ ἴδεος, ὄφεος, τὴν δοτικὴν διὰ τοῦ ε προάγουσιν, οὐ διὰ τοῦ ι. ἴσως γὰρ τοῦτο διὰ τὸ κακόφωνον τῶν δύο ι ποιοῦσιν. οὕτω γὰρ καὶ ὁ πόσις ἤτοι ὁ ἀνὴρ, τὴν μὲν γενικὴν, διὰ τοῦ ι ἔχει. οἷ εὐνὴν αἰδομένη πόσιος. τὴν δὲ δοτικὴν διὰ τοῦ ε. χαριζομένη πόσεϊ ᾧ. οὕτως Ἡρόδωρος. Τὸ δὲ ἄφρονα τ' αὔτως, ψιλοῦσθαι φανερῶς δηλοῖ τὸ, αὔτως αἰολικῶς. Τὸ δὲ ὄπα μεγάλην εὐρυβόαν ἐμφαίνει καὶ τὸν Ὀδυσσέα, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φανεῖται. καὶ ἔστι καὶ τοῦτο, στρατηγοῦ ἀρετή. διὸ καὶ Ἀγαμέμνων πρὸ μικροῦ, μακρὰν ἄϋσεν ἀντὶ τοῦ ἐβόησεν. ἱστορεῖται δὲ καὶ ἀσκεῖσθαι τὴν μεγαλοφωνίαν τοὺς παλαιούς. Τὸ δὲ ἵει, λείπεται προθέσεως. ταυτὸν ὂν, τῷ, ἀφίει.

Τὸ δὲ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα εἴρηται διὰ τὸ ταχὺ τῶν νοημάτων. διὰ τὸ πυκνόν. διὰ τὸ τῆς σαφηνείας διαλυτικόν. ναὶ μὴν καὶ διὰ τὸ φρίκης γέμον. ἔοικε γὰρ καὶ καταφορικῶς προάγειν τὸν λόγον, ἐν τῇ Τροίᾳ ὁ Ὀδυσσεύς. καὶ νόμῳ κοινοῦ τόπου, τὴν πρεσβείαν μεθοδεύειν. παραμιγνὺς τοῖς λόγοις, καὶ ἀπειλάς. καὶ ὡς οἷ εἰπεῖν. θατέρᾳ μὲν δόρυ θατέρᾳ δὲ κηρύκειον προϊσχόμενος. ὃ δὴ παροιμία ἦν ὥς φησι Παυσανίας, ἐπὶ τῶν ἅμα παρακαλούντων καὶ ἀπειλούντων. οἱ, δεκατευθέντες γάρ φησιν εἰς Δελφοὺς ὑπ' Ἀθηναίων Γεφυραῖοι, λαβόντες χρησμὸν ὡς ἀνδρὶ Γεφυραίῳ οἶκος φίλος, οἶκος ἄριστος. εἶτα βουσὶν ἀκολουθοῦντες ἕως οὗ ἐκεῖνοι κοπιάσωσιν οἱ βόες δηλαδὴ ὡς ὁ θεὸς αὐτοῖς ἔχρησεν, ὅπως ἐκεῖ καταμείνωσι, πολεμουμένων Ἀθηναίων ὑπὸ Εὐμόλπου, ἐπὶ Τάναγραν ὥδευσαν. δόντες μὲν, τοῖς προηγουμένοις, κηρύκειον ὡς ἐπὶ πρεσβείᾳ καὶ εἰρήνῃ, καθοπλίσαντες δὲ κατόπιν τοὺς νέους. ὅθεν παροιμία ἐξέπεσεν, ἐπὶ τῶν ὅμοιά τινα ποιούντων, λέγουσα δόρυ καὶ κηρύκειον. ἐν ἑτέρῳ δὲ ῥητορικῷ λεξικῷ γράφει, ὡς ὑπὸ Ταναγραίων πολεμούμενοι Γεφυραῖοι, προέπεμψαν κήρυκα καὶ κατόπιν καθώπλισαν ἑαυτούς. κἀντεῦθεν ἡ ῥηθεῖσα παροιμία. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ νιφάδεσσιν ἐοικέναι τοὺς λόγους, δύναταί ποτε καὶ σκωπτικῶς ψυχρῷ ἐπιλέγεσθαι ῥήτορι. ὥσπερ καὶ τὸ, τεττίγεσσιν ἐοικέναι τὴν ὄπα. δύναται δὲ καὶ τὸ μήδεα πυκνὰ τρόπον ἕτερον, ὅμοιον εἶναι τῷ, ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα, εἰ μή τις ἐκεῖ τὸ, πυκνὰ, ταυτὸν ἐρεῖ τῷ, πυκινὰ ὅ ἐστι συνετά.

Τὸ τρίτον αὖτ' Αἴαντα ἰδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιός,
Τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε, μέγας τε,
Ἔξοχος Ἀργείων κεφαλὴν, ἠδ' εὐρέας ὤμους.
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἀμείβετο δῖα γυναικῶν·
Οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος ἕρκος Ἀχαιῶν.
Ἰδομενεὺς δ' ἑτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὥς,
Ἕστηκ'. ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἠγερέθονται.
Πολλάκι μιν ξείνισσεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο.
Νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλίκωπας Ἀχαιοὺς,
Οὕς κεν ἐῢ γνοίην, καὶ τοὔνομα μυθησαίμην.
Δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα
Αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ.
Ἢ οὐχ ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς,
Ἢ δεύρω μὲν ἕποντο νέεσσ' ἔνι ποντοπόροισι,
Νῦν αὖτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
Αἴσχεα δειδιότες, καὶ ὀνείδεα πόλλ', ἅ μοί ἐστιν.
Ὣς φάτο. τοὺς δ' ἤδη κάτεχεν φυσίζοος αἶα
Ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ.

Ἐπιβαλὼν ὁ Πρίαμος τῇ περὶ τοῦ Αἴαντος ἐρωτήσει, φησί. τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τ' ἔξοχος Ἀργείων κεφαλὴν, ἠδ' εὐρέας ὤμους. ἡ δὲ τανύπεπλος Ἑλένη, ἀποκειναμένη φησί. οὗτος δ' Αἴας πελώριος ἕρκος Ἀχαιῶν. τὸν Ἀχιλλέα μέντοι, μέγα πᾶσιν ἕρκος ἐρεῖ Ἀχαιῶν ὁ ποιητής. εἶπε δὲ πρὸ τούτου καὶ τὸν βασιλέα ἠΰν τε μέγαν τε καὶ πελώριον. Σημείωσαι δὲ ὡς εἶπον ἔπαινός ἐστιν ἀνδρὸς τὸ

μέγας

μέγας, οὐ τοιοῦτον ἄρα τὸ, μικρός. καὶ μάλιστα τὸ, τυτθός. διὸ καὶ ὁ ποιητὴς ἐπὶ Τυδέως ὃς ἐκ τοῦ Τυτθοῦ παρωνόμασται, φησὶ, μικρὸς μὲν ἦν δέμας, ἀλλὰ μαχητής. παρὰ καὶ καλὸν κακῷ θέμενος, καὶ οἱονεὶ λέγων ὡς τοῦ μεγέθους μὲν εἶχε σμικροπρεπῶς, ὑψοῦτο δὲ οἷς ἀνδραγαθίζετο. Τὸ δὲ ἔξοχος κεφαλὴν καὶ ὤμους, καθὰ καὶ τὸ πελώριος, διασαφητικά εἰσι τοῦ, μέγας. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐν τοῖς ῥηθεῖσι, κατὰ σχῆμα ἐπιμονῆς ἡ Ἑλένη, ἐπαναφορικῶς τῇ αὐτῇ χρᾶται πτώσει. ἐν τῷ, οὗτος γ' Ἀτρείδης. οὗτος δ' αὖ Λαερτιάδης. οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος. καὶ ὅτι τανύπεπλον τὴν Ἑλένην λέγει, οὐ μόνον ὡς ταῖς νῦν οὔσαις ῥωμαϊκῶς ἐπισύρουσαν κάτω τὸν πέπλον, ὅς ἐστιν ἐνταῦθα γυναικεῖον ἱμάτιον, ἀλλὰ καὶ ὡς εὔσαρκον καὶ οὐκ ἰσχνὴν, ἀλλὰ τείνουσαν καὶ ἐξαπλοῦσαν καὶ ἐμπιπλῶσαν τὸν πέπλον διὰ τὸ εὖ διεστηκέναι αὐτῇ τὴν φυὴν τοῦ σώματος. ὅτι δὲ κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἑρμηνείαν τοῦ τανυπέπλου, πεπύκνωται καὶ ῥωμαϊκοῖς ἔθεσιν, ἡ ὁμηρικὴ ποίησις, ἐν Ὀδυσσείᾳ δεδήλωται. Καὶ ἐνταῦθα συντομωτάτη παραβολὴ ἐν τῷ, Ἰδομενεὺς δ' ἑτέρωθεν ἔστηκε θεὸς ὥς. οὐδὲ γὰρ ἔχρῃν αὐτὴν πλατῦναι σωματικῶς. σημείωσαι δὲ ὅτι περὶ μὲν τῶν ἄλλων, ἡ Ἑλένη ἐρωτηθεῖσα εἶπε. περὶ δὲ τοῦ Ἰδομενέως, οὐχ οὕτως, ἀλλὰ μόνη ἀφ' ἑαυτῆς. καὶ ὅρα τὴν ὁμηρικὴν καὶ ἐν τούτοις ποικιλίαν. περὶ γὰρ τοῦ βασιλέως, Πρίαμος μὲν ἐρωτᾷ, Ἑλένη δὲ λαλεῖ. εἶτ' αὖθις αὐτὸς ὁ Πρίαμος ἔπαινον ἐκείνου λέγει, περὶ δὲ Ὀδυσσέως, πυνθάνεται μὲν ὁμοίως ὁ Πρίαμος. καὶ ἡ Ἑλένη ἀποκρίνεται. ὁ δὲ Ἀντήνωρ λαλεῖ πρὸς ἔπαινον. περὶ δὲ Μενελάου, μηδενὸς ἐρωτήσαντος, παρεμπίπτει ὁ Ἀντήνωρ, ὡς εὖ εἰδὼς, τὰ περὶ μεγέθους καὶ φυῆς καὶ λογιότητος. περὶ δὲ τοῦ Αἴαντος ἐρωτήσας καὶ μαθὼν ὁ Πρίαμος, οὐδ' ὅλως λέγει δι' αὐτόν. τὸν δ' Ἰδομενέα δείκνυσιν ἡ Ἑλένη μηδὲν ἐρωτηθεῖσα περὶ αὐτοῦ. μικρὸν δὲ προϊοῦσα, καὶ τῶν ἀδελφῶν δίχα ἐρωτήσεως μεμνήσεται τῶν ἤδη τεθνεώτων. καὶ οὕτως ὁ ἀκροατὴς πολλὰς ἱστορίας πολυτρόπως ἐνταῦθα μανθάνει οὐ μόνον περὶ ἔτι ζώντων, ἀλλὰ καὶ μηκέτ' ὄντων. ὡς καὶ πρὸ μικροῦ περὶ Ὀτρέως, καὶ Μύγδονος, καὶ Ἀμαζόνων. οὕτως εὐμηχάνως Ὅμηρος τὰς ἔξω τοῦ νῦν καιροῦ ἱστορίας ἐπεισοδιάζει τῇ ποιήσει, καὶ ταῖς μεθόδοις αὐτὴν καταποικίλλει τῶν ἀφηγήσεων. ἕκαστον γὰρ τῶν ἐνταῦθα προσώπων, ἄλλως καὶ ἄλλως μεθοδεύσας παρέθετο. ἐκφεύγων ὡς εἴωθε τὸ μονοειδὲς καὶ ὕπτιον τοῦ ἱστορικοῦ ἀφηγηματικοῦ. μεμάθηκε γοῦν ὁ ἀκροατὴς τὰ μὲν, ἐρωτήσαντος Πριάμου, τὰ δὲ καὶ ἄλλως ἐκ παρόδου πολυειδῶς. ὅρα δὲ καὶ ὅπως ἐκ βασιλέως τοῦ Ἀγαμέμνονος ὁ ποιητὴς ἤρξατο, εἶτα εἰς Ὀδυσσέα καὶ τελευταῖον εἰς Αἴαντα διέβη τῇ ἐρωτήσει. προτάξας μὲν βασιλείαν. ὑποτάξας δὲ, τὴν φρόνησιν. μετὰ δὲ αὐτὴν, θεὶς τὴν ἀνδρείαν. πλεῖον δέ τι, μὴ περιεργασάμενος. Ἀγοὺς ἐνταῦθα τοὺς ὑπὸ βασιλεῖ στρατηγοὺς λέγει, φησὶ γὰρ, ἕστηκεν Ἰδομενεὺς ὁ τῶν Κρητῶν δηλαδὴ βασιλεύς. ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοί. Οὐ μόνον ὡς συγγενὴς τῶν βασιλέων ὁ Ἰδομενεὺς εἰς Τροίαν ἦλθεν, ἀλλὰ καὶ ξενίας χάριτας ὡς εἰκὸς ἀποτίνων. φησὶ γὰρ Ἑλένη, ὅτι πολλάκι μιν ξείνισσεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο. τοῦτο δὲ, καὶ διὰ πιθανότητα λόγου κεῖται. πῶς γὰρ ἂν, ἡ ἀργεία Ἑλένη τὸν οὕτως ἀπῳκισμένον νησιώτην ἄλλως ἐγίνωσκεν, εἰ μὴ θαμὰ ἐκεῖνος παρ' αὐτῆς ἐξενίζετο. Τὸ, νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλίκωπας ἀχαιοὺς, οὕς κεν εὖ γνοίην ἤγουν εὖ γνοίην καὶ τοὔνομα μυθησαίμην, δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν, λέγει μὲν ἡ Ἑλένη. ἐμφαίνει δὲ ὡς ἐν σχήματι παραλείψεως εὐμεθόδως, ὅτι ἠδύνατο καὶ ἄλλας ἐνταῦθα πολλὰς ἱστορίας τοιαύτας παρενθεῖναι ὁ ποιητὴς καὶ μυθήσασθαι κατὰ ὁμοίαν ἐπιβολὴν, εἰ μὴ ἔξω ἦν τοῦτο τοῦ ἔργου. δύναται δέ τις αὐτοῦ παρῳδήσας, εἰπεῖν ἐπὶ φίλων θανόντων ἢ καὶ ἄλλως ἀποδημούντων. πῶς δὲ ἑλίκωπες οἱ ἀχαιοὶ, ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ εἴρηται. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τοῦ εὖ εἰδέναι γενικῇ συντασσομένου ὁμηρικῶς ἐν τῷ, τόξων εὖ εἰδώς. ἔτι δὲ καὶ τοῦ γνῶναι ὡς καὶ ἡ Ὀδύσσεια δηλοῖ, τὸ, οὕς κεν εὖ γνοίην. ἤγουν οὓς ἂν, εὖ γνοίην αἰτιατικὴν ἔχει σύνταξιν. ὁμόστιχον ἐκείνοις ὄν. αἴτιον δὲ, τὸ ἐπαμφοτερίζειν τὴν σύνταξιν. καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοὺς ῥήτορας ὧδε καὶ ὧδε φράζειν. ὁ γοῦν τὰ διονυσιακὰ ποιήσας, ὀκνήσας ἀκολουθῆσαι Ὁμήρῳ εἰς τὴν γενικὴν σύνταξιν, κατὰ αἰτιατικὴν πτῶσιν ὥς που καὶ προγέγραπται, ἔφη τὸ εὖ εἰδὼς πόνον ἄλλον ἐπὶ στονόεντι κάρηνι. διὸ καὶ Σοφοκλῆς ἐν στίχῳ ἑνὶ, οὐκ ὤκνησε διπλῆν θέσθαι συντάξεως, εἰπὼν, ὦ δυσθέατον ὄμμα καὶ τόλμης πικρᾶς. ἔχων γὰρ φάναι, ὦ δυσθέατον ὄμμα καὶ τόλμη πικρᾶ, ὅμως ἐξήλλαξε τὴν φάσιν, διὰ τὸ καὶ οὕτω καὶ οὕτω δύνασθαι λέγεσθαι. δι' οὗ ὦ δυσθεάτου καὶ ὄψεως, καὶ τολμήματος. καὶ πάλιν ὦ δυσθέατος ὄψις, καὶ τόλμημα. τὸ δὲ τοὔνομα μυθήσασθαι, ἤγουν εἰπεῖν κατὰ τὸ τίς ἂν πάντως ὀνόματ' εἴπῃ, μετὰ προθέσεως φασὶν, οἱ μετ' Ὅμηρον. δι' πρὸς ὄνομα εἰπεῖν. Τῶν διοσκούρων μνησθεῖσα ἡ Ἑλένη περὶ ὧν καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν εἴρηται, αὐτοκασιγνήτους αὐτοὺς λέγει. καὶ ἡγεμόνας λαῶν καλεῖ. καὶ τὸν μὲν Κάστορα, ἱππικὸν οἶδε. τὸν δὲ Πολυδεύκην, ἄριστον πύκτην. καὶ αὐτὴ μὲν, ἐθέλει αὐτοὺς ἰδεῖν. Ὅμηρος δὲ, θανεῖν ἱστορεῖ τούτους ἐν Λακεδαίμονι ὡς καὶ ὁ Λυκόφρων ἐκτίθεται. φράζει δὲ τὰ ῥηθέντα Ὅμηρος οὕτω, δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν. Κάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα. αὐτοκασιγνήτω. ἢ οὐχ ἑπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς, ἢ δεῦρο μὲν ἕποντο οὐκ ἐθέλουσι δὲ πόνον καταδύμεναι ἀνδρῶν, αἴσχεα δειδιότες καὶ ὀνείδεα πόλλ' ἅ μοι ἐστίν. Καὶ ὅρα ὅτι ὁμολογεῖ καὶ νῦν ὡς καὶ ἐν ἄλλοις ἡ Ἑλένη, αἰσχρὸν πρᾶγμα πεποιῆσθαι καὶ ἐπονείδιστον, τὸ εἰς Τροίαν ἀκολουθῆσαι τῷ μοιχῷ Πάριδι. Ἰστέον δὲ καὶ ὡς Ἑλένη μὲν ἀμφιβάλλει ὡς

εἰκὸς

εἰκὸς εἰ μὴ ἦλθον εἰς Τροίαν, οἱ Διόσκουροι. Ζηνόδοτος δὲ, διοικητὰς ἐν Λακεδαίμονί φησι καταλελεῖφθαι αὐτούς. σημείωσαι δὲ ὅτι ἐν ἰατρικῷ βιβλίῳ εὕρηνται αἱ παρωτίδες, καλούμεναι Διόσκουροι. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ, καὶ ὁ στάχυς ἐπὶ μέρους σώματος εὑρέθη κείμενος. ὃ καὶ παρὰ πολλοῖς εἰς ἔτι νῦν φέρεται. ἤγουν ὁ προβάτου στάχυν φασὶ τὰ περὶ τὰς ψόας. Ὅτι δὲ οἱ Διόσκουροι καὶ εἰς τὰ δύο ἡμισφαίρια τοῦ παντὸς ἐνοήθησαν, καὶ εἰς τοὺς τροπικοὺς δὲ μάλιστα κύκλους ὁ Παραβάτης Ἰουλιανὸς ἔγραψεν ὡς δηλοῦται καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. Ἐπιστέον καὶ ὅτι δυνατοὺς μὲν ἦν, τὴν Ἑλένην διὰ τοσούτων ἐτῶν μαθεῖν, τὰ κατὰ τοὺς ἀδελφοὺς ἀπὸ αἰχμαλώτων ἢ καὶ ἄλλως πως. ἐπικρύπτεται δὲ αὐτῇ ὁ θάνατος ἐκείνων ἐπίτηδες Ἀλεξάνδρου οἷα εἰκὸς τοῦτο μηχανωμένου, ὡς ἂν μὴ τήκοιτο δακρυχέουσα. Ὁμηρικὸν δὲ πολλαχοῦ ἔθος φανεῖται κατὰ οἰκείαν τεχνικὴν μέθοδον τὸ ἐν πράγμασι μὴ μόνον αὐτὸ τὸ ὂν λέγειν, ἀλλὰ στοχαστικῶς καὶ τὸ μὴ ὄν. ὡς καὶ ἐνταῦθα ποιεῖ, πλάσας τὴν Ἑλένην μὴ μόνον τὸ ἀληθὲς εἰποῦσαν, ὡς οἴκοι μεμενήκασιν οἱ ἀδελφοὶ, ἀλλὰ καὶ ὡς εἰς Τροίαν ἐλθόντες, εὐλαβοῦνται φαίνεσθαι ὅπερ οὐκ ἔστιν. Ὅρα δὲ ὅτι τε δυνάμενος Ὅμηρος Πολυδεύκην εἰπεῖν κοινῶς, ὅμως εἵλετο ἰωνίσαι καὶ γράψαι Πολυδεύκεα. ἐξ οὗ πάθος γέγονε στιχηρὸν, λεγόμενον ὑπέρμηκες. τὸ δ' αὐτὸ, καὶ δολιχόουρον. καὶ ὅτι τοὺς αὐτοκασιγνήτους ἑρμηνεύουσα, φησί. οὕς μοι μία γείνατο μήτηρ. πρὸς οὓς δηλαδὴ γνησιώτερον οἱ πολλοὶ διάκεινται ἤπερ πρὸς τοὺς ὁμοπατρίους μὲν ἀμφιμητρίους δέ. ὡς δηλώσει που καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ, ἐπεὶ οὐχ ὁμογάστριος Ἕκτορός εἰμι. αἰτία δὲ τοῦ φιλεῖσθαι μάλιστα τοὺς τοιούτους, διότι φασὶ τοὺς μὲν ὁμογαστρίους, ἴσασιν ἀδελφοὺς οἱ ἄνθρωποι. τοὺς δὲ ἀμφιμητρίους, οἴονται. Ὅρα δὲ ὅτι Ὁμήρου τοὺς κασιγνήτους ἑρμηνεύσαντος, Σοφοκλῆς τὴν ὅμαιμον διασαφεῖ ἐν τῷ, πρὸς σῆς ὁμαίμου καὶ κασιγνήτης. Ποιεῖ δὲ τοῦτο ἐκεῖνος, διὰ τὸ μὴ πάντα ὅμαιμον ἤδη καὶ κασίγνητον εἶναι. ὅμαιμοι γὰρ πολλαχοῦ, καὶ οἱ ἁπλῶς καθ' αἷμα καὶ προσγενεῖς. ὡς δηλοῖ καὶ Λυκόφρων ὁ καὶ αὐθομαίμους τοὺς τοῦ αὐτοῦ γένους εἰπών. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι Ὁμήρου τοὺς κασιγνήτους αὐτοκασιγνήτους εἰπόντος κατά τινα ἐνδιάθετον ἐπίτασιν, λαβόντες οἱ μεθ' Ὅμηρον ἀφορμὴν ἐντεῦθεν, τὸ αὐτόζωον, καὶ τὸν αὐτοάνθρωπον ὑπεροχικῶς εἶπον, καὶ ὅσα τοιαῦτα. καὶ ὅτι ἐκ τοῦ ὁ γνωτὸς δοκεῖ τροπῇ τοῦ ω εἰς η γενέσθαι ὁ κασίγνητος. Ἐρατεινὴν δὲ Λακεδαίμονα λέγει, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου εἶπεν ὁμηλικίην ἐρατεινήν. καὶ φίλην πατρίδα. καὶ διότι δὲ χώρα εὐδαίμων ἡ Λακεδαίμων. πόνον δὲ ἀνδρῶν τὴν ἐν πολέμῳ λέγει νῦν ἐνέργειαν ἢ κακοπάθειαν. Τὸ δὲ δειδιότες, τὴν ἄγαν πολλὴν δηλοῖ εὐλάβειαν καὶ αἰδῶ. Φυσίζοος δὲ ἡ φύουσα τὰ πρὸς ζωὴν χρήσιμα. αἰτία δ' ἐνταῦθα τῆς ἐν τῇ παραληγούσῃ μικρογραφίας, οὐ ποιητικὴ ἄδεια. ἀναλογία δέ τις γραμματική. τὸ γοῦν ζωὴ ἀπὸ τοῦ ζέω ζῶ γεγονὸς διὰ τὴν τῶν ζώντων θερμότητα, οὐκ ἀλόγως ἂν διὰ τοῦ ο μικροῦ ἔχοι γράφεσθαι, ὡς ἔχον τὸ ε προεγκείμενον ῥήματι. ἵνα ᾖ ὅμοιον τῷ, ῥέω ῥοή. χέω χοή. καὶ τοῖς ὁμοίοις. ἐπεὶ δὲ ἐν τῷ, ζωὴ, ἁπλῷ ὀνόματι ἐμεγέθυνε τὸ ω κανὼν ἐκνικήσας ὁ τῆς προσλήψεως τῆς συλλαβῆς ἐν τῷ ἐνεστῶτι τῷ ζῶ. ὡς γοῦν ῥῶ τὸ ὁρμῶ ῥωὴ ἡ ἐρωὴ ἡ ὁρμὴ, οὕτω καὶ ζῶ ζωὴ, οὕτω δὲ καὶ ζῶον ὡς λῶ λῷον, προσήρμοσε λοιπὸν τῷ συνθέτῳ τῷ, φυσίζοος, ἡ ἑτέρα γραφική. ἡ ἀντὶ τοῦ ε τοῦ ἐν τῷ ζέω ζῶ θεματικῷ ῥήματι ἐγκειμένου, ἀντετέθη ἐνταῦθα τὸ ο. εἰ δὲ τὰ Ἡροδότου ἀντίγραφα ἀσφαλῶς ἔχει κατὰ τὴν διὰ τοῦ ο μικροῦ γραφὴν τῆς ζωῆς ἐν τῷ ὁ θάνατος μοχθηρᾶς οὔσης τῆς ζωῆς, αἱρετώτερος τῷ ἀνθρώπῳ γέγονεν. εὕρηται γάρ που καὶ τοιαύτη γραφὴ, ἐκεῖθεν ἂν εἴη συντεθὲν τὸ φυσίζοος γῆ. ὃ ταυτόν πως ἐστὶ τῷ, ζείδωρος. Ἱστέον δὲ ὅτι τινὲς φυσίζοον εἶπον, τὴν ζῶα φύουσαν, ὡς ἐν ῥητορικῷ φέρεται λεξικῷ.

Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν φέρον ὅρκια πιστὰ,
Ἄρνε δύο, καὶ οἶνον ἐΰφρονα, καρπὸν ἀρούρης,
Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ. φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν
Κῆρυξ Ἰδαῖος, ἠδὲ χρύσεια κύπελλα.
Ὤτρυνεν δὲ γέροντα παριστάμενος ἐπέεσσιν.
Ὄρσεο Λαομεδοντιάδη. καλέουσιν ἄριστοι
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ἐς πεδίον καταβῆναι, ἵν' ὅρκια πιστὰ τάμηται.
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος, καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος,
Μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσοντ' ἀμφὶ γυναικί.
Τῷ δέ κε νικήσαντι, γυνὴ καὶ κτήμαθ' ἕποιτο.
Οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα, καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
Ναίοιμεν Τροίην ἐριβώλακα. τοὶ δὲ νέονται
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον, καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.

Ὅρκια πιστὰ οὐ μόνον αὐτοὶ οἱ ἔνορκοι λόγοι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν ὅρκοις χρειώδη φησὶ γοῦν κήρυκας δ' ἀνὰ ἄστυ φέρον ὅρκια πιστά. ἄρνε δύο καὶ οἶνον εὔφρονα καρπὸν ἀρούρης ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ. τοιοῦτον καὶ τό, συνάγειν ὅρκια, ἤγουν συνάγειν τὰ εἰς ὅρκον χρήσιμα. Καὶ τὸ τάμνειν δὲ ὅρκια παρ' Ὁμήρῳ καὶ Ἡροδότῳ, τὸ θύεσθαι τὰ ἐπὶ ὅρκῳ σφάγια δηλοῖ. Ἰωνικὴ δὲ λέξις τὸ τάμνειν ἐπὶ τοῦ θύειν, καὶ τὸ ἔταμον, καὶ τὰ ὅμοια. καὶ πολλαχοῦ κεῖται, καὶ ἔχει συνεμφασίαν καὶ πολλὴν νοῦν. συγκροτεῖται δὲ διά τε ἄλλων, καὶ τοῦ, ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας. καί, ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε. Τὸ δὲ ὅρκιοι προβῆναι, προϊών, ὅρκια πιστὰ γενέσθαι φησίν. Ἔστι δὲ φέρειν μέν, τὸ βαστάζειν. ἐξ οὗ καὶ τὸ φοράδην ἐπίρρημα. διὸ καὶ τό, ἔφερε δὲ κρητῆρα φαεινόν, ταὐτόν ἐστι τῷ ἐβάσταζεν. Οἶνος δὲ εὔφρων, ὁ εὐφραντικὸς καὶ ὡς ἀλλαχοῦ ἐρεῖ, μελιηδής. Τὸ δὲ καρπὸν ἀρούρης, πρὸς διαστολὴν εἶπε, τοῦ λοιποῦ τοῦ μὴ ἐξ ἀρούρης, ὃν αἱ ἀγριάδες γεννῶσιν. ἐκεῖνος γὰρ οὐκ ἄν, εἴη οὕτως εὔφρων. σημείωσαι δὲ ὅτι νῦν μὲν ἁπλῶς ἄρουρα, ἡ ἀρουμένη γῆ. παρὰ δὲ Ἡροδότῳ, καὶ ὥρισαι εἰπόντι, ἄρουρα ἑκατὸν πήχεων αἰγυπτίων πάντη. Τὸ δὲ ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ διὰ πολυπειρίαν τοῦ ἀκροατοῦ παρέρριπται. ἵνα μὴ λανθάνῃ τὸν ἀκούοντα, ὡς ἐκ προβάτου μὲν οὐκ ἂν ἀσκὸς εὔχρηστος γένοιτο, ἐξ αἰγὸς δέ. οἱ δὲ ὕστερον καὶ βοείους ἀσκοὺς καινοπραγήσαντες εἰς οἴνου ἀγγεῖα, εἰς ἑτέροις καιροῖς ἐξεῦρον αὐτόν. δήλου καιροῦ καὶ οἱ νεναασμένοι οἴνου ἀμφορεῖς. οἱ δὲ βῖκοι, οὐδὲ αὐτοὶ γνωστοὶ τῷ ποιητῇ. καθάπερ οὐδὲ αἱ πυτῖναι ὧν παράγωγα τὰ πυτιναῖα πτερὰ παρὰ τῷ κωμικῷ. γενικὴ δέ τις λέξις ὁ ἀσκὸς εἴγε καὶ ἄνθρωπος ἀποδαρῆναί που εἰς ἀσκόν, ἱστόρηται. καὶ δελφῖνος δὲ ἀσκῷ λέγεται ὁ ποιητικὸς Αἴολος ἀνέμοις ἐγκλεῖσαι. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι δίχα βουλῆς τῶν βασιλέων ἡ τῶν σφαγίων ἐπιλογὴ γέγονε πρὸς τῶν κηρύκων. ὡς ἢ κατὰ τὸ σιωπώμενον, τῶν βασιλέων καὶ ταῦτα κελευσάντων ὁποῖα πολλὰ καὶ τοιαῦτα παρὰ τῷ ποιητῇ, ἢ ὅτι ἐξῆν οἴκοθεν ποιεῖν τινα τοιαῦτα καὶ τοὺς κήρυκας. οὕτω δὲ καὶ ἐν ἡρωϊκῇ μονομαχίᾳ κήρυκας ὁμοίῳ λόγῳ τοὺς μονομάχους συμβιβάσαντες, παύουσιν. Ἠνεμόεσσαν ὁ ποιητὴς πολλαχοῦ τὴν Ἴλιον λέγων ὡς ἐφ' ὑψηλοῦ ἱδρυμένην, διὰ τοῦτο ἐς πεδίον ἔξ ὑπάτου ἐκεῖθεν καταβῆναι τὸν Πρίαμον ἄρτι φησίν. ὅ ἐστιν εἰς τὰ πεδιάδα. Ὃν τρόπον καὶ τὸ κλίσιον, κλισιάδα Ἡρόδοτός φησι. πίστις δ' ἐνταῦθα προκαταβέβληται τῆς μετὰ ταῦτα διφρείας τοῦ γέροντος, ἣν καὶ ἐν τῷ τέλει τῆς Ἰλιάδος ἀναγκαίως ποιήσεται λυσόμενος Ἕκτορα. ἰδίου δὲ τοῦ κήρυκος καλέσαντος, κατέβη ὁ Πρίαμος, ἀκούσας τό, ὄρσεο καλέουσιν ἄριστοι καὶ ἑξῆς.

Ὣς φάτο. ῥίγησεν δ' ὁ γέρων. ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
Ἵππους ζευγνύμεναι. τοὶ δ' ὀτραλέως ἐπίθοντο.
Ἂν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω.
Πὰρ δέ οἱ, Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον.
Τὼ δὲ διὰ Σκαιῶν πεδίον δ' ἔχον ὠκέας ἵππους.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο μετὰ Τρῶας, καὶ Ἀχαιούς
Ἐξ ἵππων ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν,
Ἐς μέσον Τρώων, καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο.
Ὤρνυτο δ' αὐτίκ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Ἂν δ' Ὀδυσσεὺς πολύμητις. ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ
Ὅρκια πιστὰ θεῶν σύναγον. κρητῆρι δὲ οἶνον
Μίσγον. ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν.
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
Ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο,
Ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας. αὐτὰρ ἔπειτα
Κήρυκες Τρώων, καὶ Ἀχαιῶν νεῖμαν ἀρίστοις.

Ῥιγῶ μὲν ῥιγώσω, ἐπὶ τοῦ κατὰ σῶμα πάθους ἐκ κρύους, ῥιγῶ δὲ ῥιγήσω, ἐπὶ τοῦ κατὰ ψυχὴν δέους, καὶ τὸ ἐντεῦθεν φρίκης. ὁ γοῦν γέρων Πρίαμος, οὕτως ἐνταῦθα ἐρρίγησεν ἀκούσας μέλλειν μονομαχήσειν τὸν υἱόν. ἔπαθε γὰρ τὴν ψυχὴν οἷα πατήρ. διαφοροῦνται δὲ ὡς προεγράφη ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ, καὶ ἕτερα ὅμοια ῥήματα. δηλῶ γοῦν δηλώσω τὸ δείξω. δηλῶ δὲ δηλήσω τὸ βλάψω. κυκλῶ κυκλώσω, κοινῶς. κυκλῶ δὲ κυκλήσω παρ' Ὁμήρῳ, τὸ ἐφ' ἁμάξης ἄξω. δινῶ δινήσω τό, συστρέψω. δινώσω δὲ ἀντὶ τοῦ τορεύσω. ὅθεν καὶ δινωτὸν τὸ τορευτόν. ζηλῶ ζηλώσω, τὸ μιμήσομαι. ζηλῶ δὲ ζηλήσω τὸ φθονήσω. ἐξ οὗ οἱ παρὰ τῷ ποιητῇ, ζηλήμονες θεοὶ καὶ ἕτερα. ἐκ δὲ τοῦ ὁμηρικοῦ ῥιγήσω, καὶ ῥιγεδανὴ Ἑλένη. καὶ ῥιγηλὸν τὸ φρικτόν. ᾧ ἴσον τὸ ῥίγιον. Ἀναβῆναι μὲν εἰς δίφρον ἐλέγετο, ὁ ἡνίοχος. ὡς ἐνταῦθα ὁ Πρίαμος ἀνέβη κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσω.

πα

παραβῆναι δέ, καὶ παραιβάτης, ὡς πολλαχοῦ φανήσεται, ὁ σὺν ἐκείνῳ εἴτε ὅπλα φορῶν, ὡς ἐπὶ μάχῃ. εἴ τε καὶ ἄλλως διὰ συνοδίαν, ὡς ἐνταῦθα ὁ ἀγχίνοος Ἀντήνωρ. καθὰ δηλοῖ τὸ πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον. ὃν δὴ Ἀντήνορα, καὶ ὡς πεπνυμένον συμπαραλαμβάνει ὁ Πρίαμος, καὶ ὡς φίλον δὲ τοῖς Ἕλλησι, καθὰ προγέγραπται. ἵνα ἔχῃ δι' αὐτοῦ ἀσφάλειαν εἴπου καὶ παραπέσοι τι κακόν. ἅμα δὲ καὶ ὡς λόγιον ἐὰν δημηγορίας τύχῃ καιρός. ὅτι δὲ Θεόκριτος τὴν παρ' αὐτῷ ἐριθακίδα ἤτοι μισθώτειαν, παραιβάτιν λέγει, ἢ διὰ τί, ζητητέον ἐκεῖ. Δίφρος δὲ τόπος τοῦ ἅρματος, ὁ τοὺς ῥηθέντας φέρων. διὸ καὶ δίφρος λέγεται ὡς οἱονεὶ δίφορος. καὶ τροπῇ καὶ συγκοπῇ, δίφρος. ἀπ' αὐτοῦ δὲ ὡς καιριωτέρου μέρους, καὶ τὸ ὅλον ἅρμα δίφρος ἐλέγετο. ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ βωμοῦ καθὰ προεδηλώθη, ὁ ναός. καὶ ἀπὸ τῆς ἑστίας ὁ πᾶς οἶκος. καὶ ἐκ τοῦ ὅρμου, ὅλος ὁ λιμήν. παρὰ μέντοι τοῖς ὕστερον, καὶ ἐπὶ κοινότερον λεγομένης σέλλας, ἡ λέξις κειμένη εὕρηται. Ὅμηρος δὲ τῷ Εὐμαίῳ, δίφρον ἀφέλιον ἤγουν θρόνον παρατίθησι καθεσθῆναι. καὶ ἡ Ἑλένη δὲ τῇ Ἀφροδίτῃ, ἐν τῷ τέλει τοῦ γράμματος τούτου. ὥστε πολυσήμαντον καὶ ὁ δίφρος. οὐκ ἄδηλον δὲ ὅτι καὶ ἐπ' ἄλλων τροπὴ διχρόνου, ὡς ἐν τῷ δίφρῳ γίνεται. Τὸ γοῦν μῖσος, ἐκ τοῦ μύειν παρῆκται, ἀφ' οὗ καὶ τὸ μῦσος. μύει γοῦν ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς ὁ μισῶν. ἤγουν ἀλλ' ὄσσε πάλιν κλίνει μὴ δὲ εἰσορᾶν ἐθέλων. οὕτω καὶ στρυφνὸς εἰ καὶ ὁ λόγος κατὰ Ἡρωδιανόν, διὰ τοῦ υ αὐτὸ ἀπαιτεῖ. ὡς γὰρ τέρπω τερπνός, στέγω στεγνός, οὕτω καὶ στύφω στυφνός. καὶ καθάπερ κέντον, κέντρον, οὕτω πλεονασμῷ τοῦ ρ στυφνὸς καὶ στρυφνός. ὅμως εὕρηται καὶ διὰ τοῦ ι προφερόμενον. στριφνὸς γάρ φησιν. ὁμοίως καὶ ἐκ τοῦ μοῦσα κοινῶς ἡ αἰολικὴ μοῖσα. καὶ πάντα τὰ κατ' αὐτήν. ἃ καὶ παρὰ Πινδάρῳ κεῖνται. καὶ ἐκ τοῦ ὕδωρ, ὁ ἱδρώς. διὸ καὶ δασύνεται. καὶ ἐκ τοῦ ἶφι καὶ θυμός, ὁ ἴφθιμος ὡς προγέγραπται. καὶ ἐκ τοῦ δύο, τὸ δὶς ἐπίρρημα. καὶ ἡ Ἀφροδίτη δὲ ὡς ἐξ ἀφροῦ ἀναδῦσα τροπὴν ὁμοίαν ἔχει. καὶ ὁ χιτὼν δὲ ὡσαύτως ἐκ τοῦ χύω γίνεται. καὶ ὁ φίτυς ἐπὶ πατρός. καὶ ὁ φιτρὸς ὅ ἐστι κορμός, ἐκ τοῦ φύω. καὶ ἐκ τοῦ δεύω δεύσω, δεῖσα ἡ ὑγρασία, καὶ ἐκ τοῦ χεύματος ὁ χειμών. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι αὐτοδιάκονοι τὰ πολλὰ οἱ ὁμηρικοὶ βασιλεῖς, οὕτω γοῦν ἐνταῦθα Πρίαμος ἡνιοχεῖ. Ἀγαμέμνων δὲ τάμνει ἤτοι θύει τὰ ὅρκια. καὶ Ἀχιλλεὺς δὲ ἀλλαχοῦ τάμνει κρέα. Τὸ τοῦ ἅρματος καταβῆναι, ἵππων ἀποβῆναί ἐστι. φησὶ γοῦν ὁ ποιητής. ἐξ ἵππων ἀποβάντες ἐς χθόνα πουλυβότειραν, ἐς μέσον ἐστιχόωντο. Τὰ κατὰ τοὺς ὅρκους, Ἀγαμέμνων μεταχειρίζεται καὶ Ὀδυσσεύς. ὃς καὶ πρὸ ὀλίγου ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν. φησὶ γάρ, ὤρνυτο δ' αὐτίκ' ἔπειτα ἄναξ καὶ ἑξῆς. Νέστωρ δὲ ἐνταῦθα οὐδαμοῦ. ἀπρακτεῖ γὰρ διὰ τὸ γῆρας, δημηγορίαις ταμιεύεται. Κρατῆρι οἶνον μίσγουσιν, οἱ κήρυκες τὸν τῶν Ἀχαιῶν καὶ τὸν ἐκ Τροίας. εἰς ἓν ἄγοντες αὐτόν, καθὰ καὶ τὰ ὅρκια σύναγον ἤτοι τὰ σφάγια. ἄλλως δέ γε οὐ μεμιγμέναι ἀλλ' ἄκρατοι ἐλείβοντο αἱ σπονδαὶ ὡς καὶ προγέγραπται. τὸ δὲ συνάγειν τὰ ὅρκια καὶ τὸν οἶνον μίσγειν, ἕνωσιν ὑποσημαίνει στρατευμάτων τὴν ἄρτι βλεπομένην. ἣν ὁ ἀδικήσας, ἐπιορκήσει πάντως. Σημείωσαι δὲ ὅτι σχῆμά ἐστι καὶ ἐνταῦθα, τὸ κατὰ τὸ σιωπώμενον. νοητέον γὰρ ὡς καὶ ὕδωρ ἤχθη ἄρτι, κἂν ὁ ποιητὴς αὐτὸ ἀπεσιώπησε. Τοῖς γοῦν βασιλεῦσιν, ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας χέεται ὡς μέλλουσι θύειν. εἰ δὲ Πρίαμος οὐκ ἔθυσεν, Ἀγαμέμνων δὲ τὸ πᾶν ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος μετεχειρίσατο τοὺς τυθέντας ἐγχωρίους ἄρνας εἰς τὸν δίφρον αὐτοὺς θείς. Τὴν τοῦ βασιλέως παραξιφίδα, μάχαιραν καλεῖ, ἐν τῷ, Ἀτρείδης δ' ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν. ἣν καὶ ἑρμηνεύων, ἐπάγει. ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο. ἤγουν ἠώρητο καὶ ἐκρέματο. ἢ κατὰ συγκοπὴν τοῦ η. ἢ συστολῇ τῆς ἀρχούσης, ἄωρτο. εἰ δὲ συστέλλεται κατά τινας τὸ ο τῆς παραληγούσης, δηλοῖ μὲν καὶ οὕτω τό, ἐκρέματο, γίνεται δὲ ὅθεν καὶ ἀορτήρ. ὃ δηλοῖ τὸν κρεμαστῆρα τοῦ ξίφους, ἀπὸ τοῦ ἀείρω τοῦ κουφίζω. ἐξ οὗ καὶ τὸ ἠερέθω τὸ κρεμῶ. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ παραξιφίς, καὶ ἐγχειρίδιον λέγεται. φησὶ γοῦν Ἡρόδοτος, καὶ ἐγχειρίδια παρὰ τὸν δεξιὸν μηρόν. δῆλον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ πὰρ ξίφεος, ἡ παραξιφὶς συντέθειται. Ὁμήρου καὶ εἰς τοῦτο ἐνδόντος ἀρχὴν καθὰ καὶ εἰς τὸ ἐγχειρίδιον. ἢ αὐτὸ γὰρ δοκεῖ λεχθῆναι τοῖς ὕστερον. ὡς ἀπὸ τοῦ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν. καὶ ἡ ταπεινὴ δὲ γλῶσσα, ἐκ τούτων, τὸ παραμάχαιρον ἐσοφίσατο. Τὸ δὲ μέγα κουλεόν, κατὰ τὸ κέλευθον ἢ τὸ ζυγὸν ἢ τὸ δεσμὸν καὶ τὰ τοιαῦτα, μεταπέπλασται. ὅμοιον δέ, ἢ τὰ δάκτυλα καὶ τὰ χαλινά. καὶ τὰ ταρσὰ δέ, ὡς τὸ βένθει ταρσὰ πέπηκτο. Τῶν τυθησομένων ἐπὶ ὅρκοις ἀρνῶν τρίχας ἐκ κεφαλῶν τέμνων ὁ βασιλεύς, (αὐτουργεῖ γὰρ ὡς εἴρηται τὰ ὅρκια,) νέμει τοῖς τῶν Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἀρίστοις διὰ τῶν κηρύκων. ἵνα οὕτω πάντες δοκῶσι συνεφάπτεσθαι τῆς θυσίας. σύμβολον δὲ ἦν τοῦτο, τοῦ εἰς κεφαλὴν τραπήσεσθαι τὰ κακὰ τοῖς ἐπιορκήσουσι. καί πως κατὰ τὴν Σοφόκλειον μοῦσαν εἰποῦσαν τό, κακῶς κακῶς ἄθαπτος ἐκπέσοι χθονὸς γένους ἅπαντος ῥίζαν ἐξημημένος, αὕτως ἤγουν οὕτως ὅπωσπερ τόνδ' ἐγὼ τέμνω πλόκον, ἔλεγε τότε καὶ ὁ ὁμηρικὸς Ἀγαμέμνων, ὡς οὕτως ἐκθερισθεῖεν τοῦ βίου οἱ παρασπονδήσοντες, ὡς ἐγὼ τέμνω τὰς τοῦδε τοῦ ἱερείου τρίχας. ὅτι δὲ ἡ ῥηθεῖσα τῶν τριχῶν τομή, καὶ ἀνάμνησις ἦν τῆς παλαιφάτου ἐνδυάσεως, ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα δηλωθήσεται.

Τοῖσι δ' Ἀτρείδης μεγάλ' εὔχετο χεῖρας ἀνασχών.
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,

Ἠέλιός θ' ὃς πάντ' ἐφορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακούεις,
Καὶ ποταμοί, καὶ γαῖα, καὶ οἳ ὑπένερθε καμόντας
Ἀνθρώπους τίνυσθον, ὅτις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ,
Ὑμεῖς μάρτυροι ἔστε, φυλάσσετε δ' ὅρκια πιστά.
Εἰ μέν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνῃ,
Αὐτὸς ἔπειθ' Ἑλένην ἐχέτω, καὶ κτήματα πάντα,
Ἡμεῖς δ' ἐν νήεσσι νεώμεθα ποντοπόροισιν.
Εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενέλαος,
Τρῶας ἔπειθ' Ἑλένην, καὶ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι.
Τιμὴν δ' Ἀργείοις ἀποτινέμεν ἥν τιν' ἔοικεν,
Ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
Εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
Τίνειν οὐκ ἐθέλωσιν Ἀλεξάνδροιο πεσόντος,
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχέσομαι εἵνεκα ποινῆς
Αὖθι μένων, εἵως κε τέλος πολέμοιο κιχείω.

Χεῖρας ἀνασχὼν ἤτοι ἄνω σχὼν καὶ ἀνατείνας ὁ βασιλεύς, μεγάλα εὔχετο, ἄνω τε βλαβῆναι ζῶντας καὶ κάτω θανόντας, τοὺς ἐπιορκήσοντας. εὔχεται δὲ μεγάλα, ἵνα πᾶσιν ἀκουστὸς ᾖ, καὶ μηδεὶς ἀγνοῇ ἢ τὴν ἀρὰν, ἢ τὴν συμφωνίαν. Σημείωσαι δὲ ὅτι οὐδεμία δικαία εὐχὴ παρὰ τῷ ποιητῇ ἀργὴ πίπτει. ἀλλὰ πᾶσαι ἀνύονται ὡς πολλαχοῦ αὐτὸς ἱστορεῖ. οὕτω παιδευτικὸς ὁ ποιητὴς εἰς καλοκαγαθίαν πανταχοῦ. ὃς καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, οἶδε τιμωρίας ἔνερθεν ἤτοι ἐν ᾅδου καὶ ὑπὸ τὴν ἔραν ἤγουν τὴν γῆν, τῶν ἐνταῦθα οὐκ εὖ βεβιωκότων. δοξάζει δὲ καί τινας δυνάμεις θείας, αἳ μάρτυρες καὶ φύλακες τῶν ὅρκων εἰσί, καὶ τῶν ἐπίορκον ὀμνυόντων τιμωροί. τὸν ἥλιον δὲ ταμίαν τῶν ὅρκων ἐνταῦθα καλεῖ, ὡς πάντα ἐφορῶντα. διὸ καὶ Βιθυνοὶ ὡς Ἀρριανὸς ἱστορεῖ, δίκας ἐδίκαζον καθεζόμενοι ἀντίοι τοῦ ἡλίου, ὡς ἂν ὁ θεὸς ἐποπτεύοι. τὰ μέντοι κρύφια ὑπὸ σκότῳ τε πράττεσθαι λέγεται, καὶ τὸν σκότον ἔχειν ἐπιστάτην. καὶ οὐκ ἄν, ἠέλιος αὐτὰ διαδράκοι καθ' Ὅμηρον. ἢ κοινότερον εἰπεῖν, ὄψεται ἥλιος. τὸν δὲ Δία πολλῶν προτέρων καὶ μάλιστα τῶν ἰδαίων, μάρτυρα καλεῖ καὶ αὐτόν, ὡς τοῦ ζῆν αἴτιον. ζωογόνος γὰρ ὁ Ζεὺς ἀήρ, οὗ στερηθῆναι θέλει τοὺς ἐπιορκήσοντας. ὅτι Ζεὺς καὶ ὁ ἀὴρ δεδήλωται πολλαχοῦ. ἐξ οὗ καὶ ἡ εὐδία, ὅ ἐστιν ἡ εὐαερία. ὡς δὲ καὶ ζωογόνος ὁ ἀλληγορικὸς Ζεύς, δηλοῖ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ αὐτοῦ ῥητορικῇ. λέγων ὅτι Ἀφροδίτη, ὡς ἄρχουσα ἀφροσύνης. καὶ Ζεὺς ὡς ζωῆς αἴτιος ὤν. εὔχεται δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκπολεμωθῆναι τοῖς ἐπιορκήσουσι, καὶ τοὺς ποταμοὺς καὶ τὴν γῆν. τοὺς μέν, ὡς τῆς ὑγρᾶς τροφῆς δοτῆρας. τὴν δέ, ὡς τῆς ξηρᾶς, καὶ οὕτως αὐτοῖς ἐπανιστᾷ τὰ στοιχεῖα. πάντας οὖν ἐπικαλεῖται θεούς. καὶ τοὺς ἁπανταχοῦ, τούς τε ἐμφανεῖς. καὶ τοὺς ἀφανεῖς. ἤγουν τοὺς αἰθερίους. τοὺς ἐν ὑγροῖς. τοὺς περὶ γῆν. τοὺς ὑπὸ γῆν. καὶ οὐ μόνον Δία καὶ γῆν καὶ ἥλιον οἷς οἱ ἄρνες ἐνταῦθα θύονται. καὶ τὸ πᾶν ἐπεγείρει τοῖς ἐπιόρκοις, οὓς οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἐκτρίβει τὸ θεῖον, οὐ μόνον ἐπὶ μεγάλοις πταίσαντας, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ σμικροῖς. Γλαῦκος γοῦν καθ' Ἡρόδοτον ὁ Λακεδαιμόνιος βουληθεὶς ἐπιορκῆσαι, πρόρριζος ἐξετρίβη ἐκ Σπάρτης ὅτι διενοήθη ἀποστερῆσαι παραθήκης. καὶ χρησμὸς δὲ παρ' αὐτῷ, οὗ ἀρχὴ τὸ μέν, αὐτίκα κέρδιον ὅρκῳ νικῆσαι, λέγει ὅτι ἀλλ' ὅρκου παῖς ἐστιν ἀνώνυμος. οὐδ' ἔπι χεῖρες οὐδὲ πόδες. κραιπνὸς δὲ μετέρχεται, εἰσόκε πᾶσαν συμμάρψας ὀλέσῃ γενεὴν, καὶ οἶκον ἅπαντα. ἔστι δὲ ἡ φράσις ἐνταῦθα τῷ ποιητῇ αὕτη. Ζεῦ πάτερ Ἴδηθεν μεδέων. κύδιστε. μέγιστε. ἠέλιος θ' ὃς πάντ' ἐφορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακούεις. καὶ ποταμοὶ καὶ γαῖα. καὶ οἳ ὑπένερθε καμόντας ἀνθρώπους τίνυσθον ὅ τις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ. ὑμεῖς μάρτυροί ἐστε. φυλάσσετε δ' ὅρκια πιστά. Ἰστέον δὲ ὡς τὸ, ἠέλιος ὃς πάντ' ἐφορᾷς ἀττικῶς εἴρηται ἀντὶ τοῦ, ὦ ἥλιε. ὁποῖον σὺν ἄλλοις καὶ τὸ, τράγος γένειον ἄρα πενθήσεις σύγε. ἀντὶ τοῦ ὦ τράγε πάνυ στερήσῃ γενείου εἰ τὴν φλόγα φιλήσεις. καὶ ὅτι σύνηθες Ὁμήρῳ σχῆμα, τὸ ἐκ πληθυντικοῦ, καταβαίνειν εἰς ἑνικόν. οἷον καὶ τὸ ἀνθρώπους τίνυσθε ὅ τις ἐπιόρκους ὀμόσει. ἐκ γὰρ τοῦ, ἀνθρώπους, εἰς τὸ, ὅστις μετέβη, διότι οὐ πάντες οἱ καμόντες ἤτοι θανόντες, κολάζονται, ἀλλ' οἱ κακοί. τοιοῦτον σὺν ἄλλοις μυρίοις καὶ παρ' Εὐριπίδῃ τὸ, δεσποτῶν ὠμῶν τύχοιμι ὅστις μ' ὠνήσεται. καὶ τὸ δίκη γὰρ οὐκ ἔστιν εἰς ὀφθαλμοῖς βροτῶν, ὅστις πρὶν ἀνδρὸς σπλάγχνον ἐκμάθῃ σαφῶς, στυγεῖ. καὶ τὸ παρὰ Σοφοκλεῖ τὸ, τὰ περισσὰ κἀνόνητα σώματα, πάσχει. τοῦτο δέ τι ὅστις ἀνθρώπου φύσιν γεγώς, ἔπειτα μὴ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ. τοιοῦτον δέ τι καὶ τὸ, λέξω τὰ πάντα ἅμ' ἱστορεῖς. καὶ τὸ, ἔλεξα πᾶν ὅσονπερ ἐξηπιστάμην. καὶ ἐν τῇ ἄ ῥαψῳδίᾳ τὸ, πάντες ὅσοι θεοί εἰσιν ἐν Ὀλύμπῳ. καὶ ἐν τῇ δ' τὸ, ταῦτα δ' ἀρεσόμεθα εἴ τι κακὸν εἴρηται. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τὸ πάντ' ἐφορᾶν, διαφέρειν δοκεῖ ποτε τοῦ, πάντα ὁρᾶν. ἥλιος μὲν γὰρ ἀφ' ὕψους πάντ' ἐφορᾷ. καὶ ὥς οἱ ὕστερόν φασιν,

ἐφο-

ἐφορεύῃ. παρ' οἷς καὶ θηλυκῶς, ἡ ἐφορεία. ὁ δὲ παρὰ Σοφοκλεῖ Ὀδυσσεὺς, ὡς πάντων ἀεὶ κακῶν ὄργανον, ἐπὶ ψόγῳ πάνθ' ὁρᾶν λέγεται. καὶ εἴη ἂν οὕτως, ἀλάστωρ. ἐπείπερ οὐκ ἄν τι διαλάθοι τὸν οὕτω περιέργως πάνθ' ὁρῶντα. τὸ δὲ τίνυσθον, δηλοῖ μὲν τὸ τιμωρεῖτε. ἐπεκρίθη δὲ εἰς φράσιν, ὡς ποιητικώτερον. ἄλλως γὰρ, τὴν αὐτὴν ἀναπληροῖ χρείαν καὶ τοῦτο καὶ τὸ τίνυσθε, στιχηρᾶς λαγαρότητος ποιουμένης καὶ ἐν ἀμφοῖν. Ἀλέξανδρος μὲν πρὸ ὀλίγου, συνέθετο ἐὰν τὸν Μενέλαον νικήσῃ, τὰ καὶ τὰ γενέσθαι. ἐὰν δὲ ἡττηθῇ, τάδε καὶ τάδε. καὶ ἤρεσε τότε ὁ λόγος, καὶ ἐπὶ τούτοις ἀποδυσάμενοι τὰ ὅπλα ὁ στρατὸς, κάθηνται. Ἀγαμέμνων δὲ ἄρτι διὸ ἐπιδιορθούμενος καὶ ἀναπληρῶν ὅπερ ἐνέλειψεν ὁ ἀδελφὸς, ποινήν τε προστίθησιν, ὡς μὴ δίκαιον ὂν, ἐπὶ τοῖς ἴσοις ἀπαλλαγῆναι τοὺς τοῦ κακοῦ κατάρξαντας, καὶ τὰ ἄλλα δὲ οὕτω διατίθεται. εἰ μέν κεν Μενέλαον φησὶν Ἀλέξανδρος καταπέφνῃ, αὐτὸς ἔπειθ' Ἑλένην ἐχέτω καὶ κτήματα πάντα. ἡμεῖς δὲ νοστήσομεν. ἀνεμεσήτως φασὶ προτάξας τὸν φόνον τοῦ ἀδελφοῦ. εἰ δέ κεν Ἀλέξανδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενέλαος, Τρῶας ἔπειθ' Ἑλένην καὶ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι, τιμὴν τ' Ἀργείοις ἀποτινέμεν καὶ ἑξῆς. ἐνίκησε μὲν οὖν ἐν τοῖς ἐφεξῆς ὁ Μενέλαος. οὐκ ἀπέκτεινε δὲ τὸν Ἀλέξανδρον. καὶ διὰ τοῦτο ἔχουσιν ἀντιλέγειν οἱ Τρῶες καὶ οἱ Ἀχαιοί. καὶ λέγεται ἡ ὑπόθεσις κατὰ τοὺς ῥήτορας ἀντινομία. ἑκατέρου μέρους προβάλλεσθαι δυναμένου τὰ ἑκατέρων ῥητὰ πρὸς δικαίωσιν. διὸ ἐρεῖ ὁ Μενέλαος. εἶπας ὦ Ἀλέξανδρε εἰ νικήσω. νενίκηκα οὖν. ἀποδοτέα μοι τοίνυν ἡ Ἑλένη. ὁ δ' αὖθις ἀπολογίαν πορισάμενος ἐξ Ἀγαμέμνονος εἰς παράβασιν τῶν συνθηκῶν, ἀντερεῖ ὅτι ἐάν με κτείνῃς, ἐρρέθη παρὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος. σὺ δέ με οὐκ ἔκτεινας. οὐκοῦν λήψῃ τὴν Ἑλένην. ἰσχυροτέρα δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἡ τῶν Τρώων ἀπολογία, διότι μάλιστα δεῖ φασὶν ὁρᾶν, τὰ ἐπὶ τοῖς ὅρκοις ὁριζόμενα. ὅτι δὲ ἀληθῶς νενίκηκεν ὁ Μενέλαος, καὶ ἄλλως μὲν δῆλον. ἀποφαίνεται δὲ τοῦτο, καὶ ὁ ἐν τοῖς ἑξῆς εἰπών. νίκη μὲν δὴ φαίνεται, ἀρηϊφίλου Μενελάου. ἤγουν φανερῶς δήλη ἐστίν. ὅμοιον καὶ ἐν ἄλλοις, τὸ, ἀλλὰ τὰ μὲν ὑμῶν, ἀφνέα ἔργα φαίνεται, ἤγουν πᾶσι δῆλά ἐστιν. Τὴν ὑπὲρ τοῦ ἠδικηθέντος ἔκτισιν ἤτοι τὸ πρόστιμον ὅπερ Ἡρόδοτος δίκας λέγει τῆς ἁρπαγῆς, τιμὴν καὶ ποινὴν ὁ Ἀγαμέμνων καλεῖ. λέγων, εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν οἱ περὶ Πρίαμον τίνειν οὐκ ἐθέλωσιν Ἀλεξάνδροιο πεσόντος, αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχήσομαι εἵνεκα ποινῆς αὖθι μένων εἷός κε τέλος πολέμοιο κιχείω. ἤγουν ἕως ἐκτελέσω τὸν πόλεμον. Καὶ γίνεται ἡ τιμὴ αὕτη, ὡς ποινὴ, ἐκ τοῦ τίω τὸ τιμωρῶ. ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ τίω τὸ ἀνταποδίδωμι. ὅθεν καὶ τὸ τιμὴν ἀποτινέμεν, καὶ τὸ τιμὴν τίνειν, ἐτυμολογικῷ τρόπῳ, ἐν τοῖς ῥηθεῖσι κεῖσθαι δοκεῖ. Πίνδαρος μέντοι πολλαχοῦ ποινὴν, τὴν ὑπὲρ καλοῦ ἀμοιβὴν λέγει. σημείωσαι δὲ ὅπως ὁ Ἀγαμέμνων τοῦ προδεδηλωμένου διοπέμπτου ἐνυπνίου ἀντέχεται. εἰπόντος γὰρ ἐκείνου τοῦ ὀνείρου τὸ πεποθημένον αὐτῷ, ὅτι δηλαδὴ νῦν ἕλοις τὴν Τροίαν, δεδιὼς ὁ βασιλεὺς μήποτε μετὰ τὴν ἐπὶ διακειμένοις μονομαχίαν, διὰ τὰς σπονδὰς ἀπόρθητος ἡ Τροία μείνῃ, ὡς τῶν ὁρκίων τυχὸν ἐκπληρωθέντων, καὶ τῶν Τρώων κατὰ τὴν σύμβασιν ἀποδόντων τὴν Ἑλένην καὶ τὰ κτήματα, παραρρίπτει τὸ περὶ ποινῆς, εἰς ἀφορμὴν πάλιν μάχης. ἵνα εἰ καὶ μὴ νῦν ἤγουν σήμερον ἕλοι Τροίαν, ἀλλὰ νῦν ἤγουν κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον, διὰ τὴν ποινήν. διὸ οὐδὲ ὁρίζει αὐτὴν, ἀλλὰ θέλει τοὺς Τρῶας τιμὴν Ἀργείοις ἀποτινέμεν ἥν τιν' ἔοικεν. εἰ δὲ μὴ, πολεμήσειν εἰσαῦθις, ἵνα τὸ τοῦ ὀνείρου λοξὸν λόγιον πληρωθῇ, οὐκ εἰπόντος ὅτι νῦν ὁ πόλεμος λυθήσεται, ἀλλ' ὅτι νῦν ἕλοις τὴν Ἴλιον. οὐ γὰρ ἀρκεῖται ὁ βασιλεὺς μόνῃ τῇ Ἑλένῃ ἐὰν ὁ Ἀλέξανδρος πέσῃ, οὐδὲ τοῖς ἐκείνῃ συναρπαγεῖσι κτήμασιν, εἰ μή τι καὶ ἐπέκεινα λάβῃ. ἤγουν ποινὴν ἣν ἐπέοικεν. ὅπερ ἑρμηνεύων, φησίν. ἣ καὶ ἐσσομένοισιν ἐν ἀνθρώποισι πέληται. οὐδ' οὕτως αὐτὴν ὁρίσας, ἵνα ὕστερον ἔχῃ μάχης εὐλόγους λαβάς, διὰ τὸ τῆς τιμῆς ἤτοι ποινῆς ἀόριστον. ἣν δ' ἂν ἴσως ποινὴ ἀρέσκουσα τῷ βασιλεῖ, τὸ, ἄνδιχα δάσασθαι ὅσην κτῆσιν ἡ Τροία ἐντὸς ἐέργει. ὅμοιον τι ἔθος ἐν τοῖς ἑξῆς που ὑπολαλεῖ ὁ ποιητής. τὸ δὲ αὖθι μένων καὶ ἑξῆς, περίφρασίς ἐστι τοῦ πολιορκεῖν.

Ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλέϊ χαλκῷ.
Καὶ τοὺς μὲν, κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας,
Θυμοῦ δευομένους. ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός.
Οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσάμενοι δεπάεσσιν
Ἔκχεον, ἠδ' εὔχοντο θεοῖς αἰειγενέτῃσιν.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε.
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὁππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν
Ὧδέ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι, ὡς ὅδε οἶνος,
Αὐτῶν καὶ τεκέων. ἄλοχοι δ' ἄλλοισι μιγεῖεν.
Ὣς ἔφαν. οὐδ' ἄρα πώ σφιν ἐπεκραίαινε Κρονίων.

Ἐν τῷ δὲ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλέϊ χαλκῷ, σφάζεσθαι τοὺς ἄρνας φησὶν Ὅμηρος κατὰ στομάχους, οὐ λαμβάνων τὸν στόμαχον κατὰ τὴν νῦν συνήθειαν, ἀλλὰ κατὰ τὴν τότε. στομάχους γάρ φησι, τὰ κάτω μέρη τοῦ λαιμοῦ. οἱ βρόγχοι. καὶ στομάχοιο ἀλλαχοῦ θέμεθλα ἡ φάρυγξ. ἢ καὶ στόμα κοιλίας. Τὸ δὲ σφαδάζειν καὶ σπᾶσθαι αὐτοὺς ἐν τῷ σφάζεσθαι, ἀσπαίρειν λέγει ὡς ἐκ τοῦ σπῶ σπαίρω, κατὰ πλεονασμὸν τοῦ α. Ἡρόδοτος δέ που καὶ τὸ θερμότερον σπεύδειν καὶ οἷον ἀνασκιρτᾶν καὶ πάνυ προθυμεῖσθαι, ἀσπαίρειν ἔφη. εἰπὼν Ἀδείμαντος ἤσπαιρε μόνος ἀποπλεύσεσθαι. ἀπὸ δὲ τοῦ σπαίρειν, καὶ σπαρίζειν, κατὰ τὸ σκαρίζειν ὡς ἐν ῥητορικῷ ἀσημείωται λεξικῷ. φράζει δ' ἐνταῦθα ὁ ποιητής, οὕτω. καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας. ὃ διασαφῶν ἐπάγει. θυμοῦ δευομένους. ὅπερ δὲ πάλιν ἑρμηνεύων, φησὶν ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός. ὃ καὶ διὰ τοῦτο ἀνηλεὴς ῥηθείς. ταῦτα δὲ ποιητικῆς διασκευῆς ἐστίν. ἄλλως δέ γε, οὐκ ἀναγκαῖα φάζεσθαι. Δαπάνην οἴνου δηλοῖ, τὸ οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσάμενοι δεπάεσσιν ἔκχεον. εἰ δὲ καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τοῦτο γίνεται, οἰκεῖον ἐπαγαγεῖν καὶ τὸ, ἠδ' εὔχοντο θεῷ. καὶ ὅτι ἐκχεομένων ἐπὶ ὅρκοις τῶν σπονδῶν, ἐπέλεγον αἱ ἐκεῖ, ὡς ὅδε ὁ οἶνος χέεται, οὕτω τοῖς ἐπορκήσασιν ὁ ἐγκέφαλος χαμαὶ χυθείη. τάχα δὲ καὶ ὅτε αἱ τρίχες ὡς ἐρρέθη τῶν κεφαλῶν τοῖς σφαγίοις ἐτέμνοντο, καὶ τοιοῦτόν τι ἐπελέγετο. ὡς εἰς κεφαλὴν τὸ κακὸν τρέποιτο τοῖς ἐπιόρκοις. ἢ, οὕτως ἐκτμηθεῖεν τοῦ βίου. εἰ καὶ ὁ ποιητὴς οὐ λέγει ταῦτα, οἷα νοεῖν κατὰ τὸ εἰκὸς αὐτὰ ἀφιείς, ὁποῖα καὶ τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖ. Ἰστέον δὲ ὅτι ἔθος τῷ ποιητῇ ἐν ταῖς κατὰ πλῆθος ἠθοποιΐαις, συντέμνειν τὸν λόγον τεχνικῶς ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐδηλώθη. ὅτε γοῦν εἴπῃ ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ὀλίγους ἀεὶ λόγους ἐπάγει. ὡς καὶ ἐνταῦθα ποιεῖ λέγων. ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἀχαιῶν τε τρώων τε. ὦ Ζεῦ κύδιστε μέγιστε. ὁππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν, ὧδέ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι ὡς ὅδε οἶνος, αὐτῶν καὶ τεκέων. ἄλοχοι δ' ἄλλοισι δαμεῖεν ἢ μιγεῖεν.

Ἔνθα ὅρα καὶ ὅπως ἐν μεγάλῳ κακῷ τίθενται οἱ ἄλλοι τὸ, ὑπ' ἄλλοις γενέσθαι τὰς αὐτῶν ἀλόχους ἤτοι ὁμολέκτρους ἢ τραγικῶς εἰπεῖν, κοινολεχεῖς γυναῖκας. καλῶς ἄρα καὶ Νέστωρ ἐν τοῖς πρὸ τούτου ἐμέμνητο τῆς μετὰ τρωϊκῶν ἀλόχων κατακοιμήσεως. ὡς τούτου, μεγίστου κακοῦ ἐσομένου τοῖς τρωσί. καὶ μετ' ὀλίγα δὲ, τοιαύτη τις εὐχὴ βραχεῖα γενήσεται κατὰ τοῦ αἰτίου τῶν κακῶν. Τὸ δὲ αὐτῶν καὶ τεκέων, ἀντιπτωτικῶς ἔχει, ἄλλως γὰρ αὐτοῖς καὶ τέκεσιν ὤφειλεν εἶναι, πρὸς ἀκολουθίαν τοῦ, ὧδέ σφιν ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι. δῆλον δ' ὅτι ἐν τοιούτοις, οὐ σολοικίζει ἀντιτιθεμένη ἡ γενική. Τὸ δὲ ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν, περίφρασίς ἐστι τοῦ ἐπορκήσειαν. δῆλον δὲ ὅτι πήμανσις ὅρκων, ἐστὶν ἡ τούτων παράβασις. ὡς ἐδήλου πρὸ τούτων, καὶ τὸ, ὅρκια δηλήσασθαι. Σχῆμα προαναφωνήσεως τὸ, ὣς ἔφατ' οὐδ' ἄρα πώ σφιν ἐπεκραίαινε Κρονίων. δι' οὗ προεκτίθεται, ὡς τελεσθήσονται μὲν, αἱ τοῦ βασιλέως ἀραί. οὔπω δὲ νῦν, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα. τὸ δὲ οὐδ' ἄρα πώ σφιν, οὐκ ἂν ἀναλόγως ὀξυνόμενον ἔχοι τὸν πώ σύνδεσμον ὡς ἐγκλινόμενον. καθὰ δηλοῖ καὶ τὸ, οὔπω. εἰ δέ τις φιλονεικοίη, περισπᾶν αὐτὸ, ἀκολουθείτω τοῖς προπερισπῶσι τὸ πώποτε. τὸ δὲ Κρονίων ἐκτείνει κἀνταῦθα ὡς καὶ ἐν ἄλλοις τὴν παραλήγουσαν.

Τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπε.
Κέκλυτέ μευ τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες ἀχαιοί.
Ἤτοι ἐγὼν εἶμι προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν
Ἂψ, ἐπεὶ οὔπως τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι
Μαρνάμενον φίλον υἱὸν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.
Ζεὺς μέν που τόγε οἶδε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστίν.
Ἦ ῥα, καὶ ἐς δίφρον ἄρνας θέτο ἰσόθεος φώς.
Ἂν δ' ἄρ ἔβαιν' αὐτὸς, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω.
Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον.
Τὼ μὲν ἄρ ἄψορροι προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο.

Κἂν μισητὸς ἦν ἅπασιν ὁ Ἀλέξανδρος, ἀλλ' ὁ πατὴρ Πρίαμος λέγει μὴ ἂν τλήσεσθαι, ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν αὐτὸν μαχόμενον. φησὶ γὰρ, ἤτοι ἐγὼν εἶμι προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν ἄψ. ἐπεὶ οὔπω τλήσομαι ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι μαρνάμενον φίλον υἱὸν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ. οὕτω δὲ καὶ ὁ Ἕκτωρ συμπαθῶς διὰ φιλαδελφίαν διακείσεται. ὃς εἰ καὶ φεύγοντι ὡς εἴρηται, ὠνείδισεν, ὅμως ἡττηθέντα τὸν ἀδελφὸν, οὐ προδώσει. νοητέον δὲ οἷον ἔσται πένθος ὕστερον τῷ γέροντι ἐπὶ τῷ Ἕκτορι. εἰ γὰρ τὸν Πάριν οὐ τλήσεται ὁρᾶν μαχόμενον, πῶς οἴσει βλέπων τὸν Ἕκτορα καὶ τοῦτο ποιοῦντα καὶ πίπτοντα καὶ ὑπὸ Ἀχιλλέως ἀφικόμενον. δηλοῖ δ' ὡς οὐδὲ ἐπὶ τῷ τείχει καθεδεῖται ὁ γέρων, ἵνα μὴ ὀφθαλμοῖς ἐκεῖθεν ὁρᾷ, φαντασίᾳ δὲ μόνῃ, ἔνδον που μένων ταραβυσος. Σημείωσαι δὲ ὅτι πιθανῶς ὑποχωροῦντα ποιεῖ τὸν γέροντα

τα

τα Πρίαμον ὁ ποιητής. ἵνα μὴ παρὼν ἀνάγκην σχοίη τελέσαι τὰ τῶν ὅρκων, καὶ οὕτω κακοήθης ἡ ποιητικὴ γένηται διασκευή. ἀποδημοῦντος γὰρ οὖν μὴ παρόντος τοῦ συνετωτάτου Πριάμου συγχυθήσεσθαι πιθανῶς τὰ ὅρκια. καὶ οὕτως εὐοδωτέρα ἡ τῆς ποιήσεως ἔσται περιπέτεια. ἵνα δὲ μὴ δόξῃ ὁ γέρων καταψηφίζεσθαι τοῦ υἱοῦ ἧτταν διὰ τὴν ἀναχώρησιν, καὶ ἀπαιτηθείη τὰ δόξαντα, φησί, παρὰ τῷ θεῷ κεῖσθαι τὰ τοῦ τέλους. Ζεὺς γάρ που τόγε οἶδε φησίν, ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστίν. ἤγουν πεπρωμένον, ἐξ εἱμαρμένης. οἱονεὶ λέγων, ὅτι οὐχ ὡς ἡττηθησόμενον προλείπει τὸν Πάριν εἰ καὶ ἀρηΐφιλος ὁ Μενέλαος. ἀλλὰ διότι οὐκ ἂν τλαίη βλέπων μαχόμενον τὸν φίλον υἱὸν καὶ ἀγωνιῶντα. εἰ γὰρ καὶ ἅρπαξ ὁ Πάρις καὶ μισητός, ἀλλ᾽ αὐτῷ φίλος υἱός ἐστιν. ὅτι δὲ εἰκὸς ἦν ὑπὸ Πριάμου ἐκδοθῆναι τὴν Ἑλένην εἰ παρῆν ὅτε ἡττήθη Ἀλέξανδρος, ἐμφαίνει ὁ τῶν δημογερόντων λόγος ὅτε ἐπὶ τοῦ τείχους ἦσαν. εἰπόντων ὅτι καὶ τοιαύτη οὖσα, οἰχέσθω. ἵνα μὴ κακὸν ἡμῖν γένηται. εἶχε δὲ καὶ ὁ τῶν Τρώων ὄχλος ἑτοίμως εἰ ὁ Πρίαμος ἐπένευσεν. ἐμίσουν τε γὰρ τὸν Ἀλέξανδρον ἀπεχθόμενον ἶσον κηρὶ μελαίνῃ, καὶ εὔξονται δὲ θανεῖν ἐκεῖνον, ὃς τάδε ἔργα ἐν ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν. ὁ δέ, ἦν ὁ ἀρχέκακος ἐπάρατος Ἀλέξανδρος. Ἠνεμόεσσαν δὲ τὴν Τροίαν εἶναι πολλαχοῦ δηλοῖ ὁ ποιητὴς διὰ τὸ ἐφ᾽ ὑψηλοῦ κεῖσθαι. Τὸ δὲ οὔπω τλήσομαι, ἀσυνήθες τοῖς ὕστερον. ἐνταῦθα μὲν γάρ, τὸ οὔπω ταυτόν ἐστι τῇ οὐ ἀρνήσει. ἐκεῖνοι δὲ τό, οὔπω χρονικὸν οἴδασιν. δι᾽ ὃν οὔπω ἦλθεν. ἀλλὰ δηλαδὴ ἐλεύσεται. καὶ οὔπω ἔγραψεν, ἀλλὰ γράψει. Τὸ δὲ εἶμι ἄψ, ταυτὸν τῷ, ἀναχωρήσω. ἐπανελεύσομαι. νοστήσω. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι δύο ἄρτι ῥήτορας τοῖς βασιλεῦσιν ὁ ποιητὴς παραζευγνύς, Ἀγαμέμνονι μὲν τὸν Ὀδυσσέα, Πριάμῳ δὲ τὸν Ἀντήνορα, ὅμως λαλοῦντας οὐδόλως ἢ ποιοῦντας πλάττει αὐτούς. ἀλλὰ τὸ πᾶν τοὺς βασιλεῖς. πρῶτος οὖν Ὅμηρος ὥς φασιν οἱ παλαιοί, καὶ τὰ σιγῶντα πρόσωπα ἐν τοῖς δραματικοῖς ἐπενόησεν. Τὰ ἐπὶ ὅρκοις σφαγιαζόμενα, οἱ μὲν ἐγχώριοι κατώρυττον κρύπτοντες ὑπὸ γῆν. οἱ δὲ ἐπήλυδες, εἰ καὶ Ὅμηρος νῦν τοῦτο σιγᾷ κατὰ σχῆμα συνήθες, θαλάσσῃ ἐπέρριπτον. ἢ δηλονότι ὅμοιον ἐποίουν ὡς ἐκ τοῦ κάπρου δῆλον ἔσται ὃν ἐπὶ ὅρκῳ σφάξει που ὁ βασιλεύς. γεύσασθαι δὲ αὐτῶν ὅλως, ἀπώμοτον ἦν. διὸ καὶ Πρίαμος τοὺς τῶν ὁρκίων ἄρνας, εἰς δίφρον αὐτοῦ θέμενος, ἀνεχώρησεν. ἅμα καὶ κατορύξων αὐτοὺς ὡς εἴρηται, καὶ τοῖς πολίταις δὲ ἄνω δείξων διὰ τὸ τοῦ ἔργου θαυμάσιον. καὶ ἵνα ἐν οὕτω γένηται τῶν ὅρκων ταμίας. Κατατείνας ὀπίσω τὰ ἡνία λέγει τὸ ἡνιοχεῖν. καὶ σημείωσαι τὴν φράσιν. οὐκ ἔστι γὰρ κάλλιον φράσαι. Τό, ἄψορροι ποτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο, περίφρασίς ἐστι τοῦ, ἐπαλινόστησαν.

Ἕκτωρ δὲ Πριάμοιο πάϊς, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
Χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον. αὐτὰρ ἔπειτα,
Κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες,
Ὁππότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος.
Λαοὶ δ᾽ ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἀχαιῶν τε, τρώων τε.
Ζεῦ πάτερ Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Ὁππότερος τάδε ἔργα ἀμφοτέροισιν ἔθηκε
Τὸν δὸς ἀποφθίμενον δῦναι δόμον ἄϊδος εἴσω.
Ἡμῖν δ᾽ αὖ φιλότητα, καὶ ὅρκια πιστὰ γενέσθαι.

Διαμετρεῖται καὶ τόπος τῇ Ἀλεξάνδρου καὶ Μενελάου μονομαχίᾳ, διὰ τὸ αὐτοῖς ἐγκεῖσθαι τοὺς ἐπὶ πᾶσι κινδύνους. καὶ δόξοι ἄν, ἡττηθῆναί πως, ὁ παρεξελθὼν τὸν ὥς φησιν ὁ ποιητής, διαμετρητὸν χῶρον. ἐπὶ μέντοι Ἕκτορος καὶ Αἴαντος, ἐν τοῖς ἑξῆς τοῦτο οὐ γίνεται. ἴδιος γάρ ἐστιν ἐκεῖ τοῦ παθόντος ὁ κίνδυνος. πάλλουσι δὲ καὶ κλήρους ἐν κυνέῃ, ὁππότερος προαφήσει τὸ ἔγχος. φράζει δὲ ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα, οὕτω. Ἕκτωρ δὲ καὶ Ὀδυσσεύς, χῶρον μὲν πρῶτα διεμέτρεον. αὐτὰρ ἔπειτα κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες ὁππότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος. Ἔστι δὲ κλῆρος ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται, σημεῖον ὅ, τις ἐμβαλεῖ τῷ ἀγγείῳ τοῦ λαχμοῦ. ψηφὶς τυχόν. ἢ δακτύλιος. ἢ βῶλος ἀρούρης κατὰ Σοφοκλῆν ἤ τι τοιοῦτο. τὸ δ᾽ αὐτό, καὶ πάλος λέγεται. ἀλλὰ τοῦτο μέν, παρὰ τὸ πάλλω τὸ κινῶ. κλῆρος δέ, ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς κινήσεως. παρὰ τὸ κλῶ τὸ καλῶ. δι᾽ οὗ ἐκπηδήσαντος, καλεῖταί τις εἰς ἔργον. ἢ μᾶλλον ἀπὸ τοῦ κάλον τὸ ξύλον κατὰ Ἡρωδιανόν. ὡς ξύλων μάλιστα πάλλεσθαι διδομένων ἐν τοῖς τοιούτοις. χρῆσις δὲ τοῦ ῥηθέντος πάλλειν, καὶ τοῦ κατ᾽ αὐτὸν κλήρου, καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, οἱ τεταγμένοι βραβεῖς κλήροις ἔπηλαν. ἰστέον δὲ ὅτι ὁ μὲν κλῆρος καὶ πάλος λέγεται κατὰ πολυωνυμίαν. τοῦ δὲ πάλλειν ῥήματος οὐκ ἔστι κυριωτέρα λέξις ὡς ἐν ποιήσει. παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον, ἀπὸ τοῦ κλήρου, καὶ τὸ κληροῦν καὶ τὸ κληροῦσθαι λέγεται. Εὐριπίδης δὲ ἐν μὲν Φοινίσσαις, καὶ μαντικάς τινας ψήφους, κλήρους καλεῖ. ἃς φασι δέλτοις παρεσημειοῦντο, ἔν τε πτήσεσιν ὀρνίθων καὶ λοιποῖς. ἐκεῖ δὲ οἱ παλαιοὶ κλήρους νοοῦσι καὶ διὰ τοὺς ὑπὲρ μαν-

τέας μυθούς. ἐν δὲ τῷ, δέλτος κλήροις οὐ δεδεγμένη, κλήροις φασὶ λέγει, ἢ τὰς μαντείας. ἢ σημεῖά τινα διδόμενα τῷ μάντει, ἐξ ὧν ὁρμώμενος προεφήτευε. δῆλον δὲ καὶ ὡς ἐκ μὲν τοῦ καθ' Ὅμηρον κλήρου, καὶ ἡ κατὰ βίον λαχοῦσά τινι περιουσία, κλῆρος λέγεται μεταφορικῶς. καὶ ἡ ῥητορικὴ δὲ ἀποκλήρωσις, ἐκεῖθεν εἴληπται. ἐκ δὲ τοῦ πάλλειν ἐρρέθη ὁ ἀντίπαλος, ὃς οὐ μόνον δηλοῖ τὸν ἐξ ἐναντίου πάλλειν ἐρίζοντα, ἀλλά ποτε καὶ τὸν σαφῶς οὕτω λεγόμενον ἰσοπαλῆ. Τὸ, λαοὶ δ' ἠρήσαντο θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον, ἀμφιβολίας ἐστὶ σχῆμα εἰς μίαν ἀφορώσης ἔννοιαν. εἴτε γοῦν εἴποι τις θεοῖσι τελουμμάβως εἴτε διουλλάβως θεοῖς, εἶτα ἐπάγει ἰδὲ χεῖρας ἀνέσχον, ἡ αὐτή ἐστιν ἔννοια. δῆλον δὲ ὡς καὶ προεγράφη, ὅτι οὐ μόνον ἐπὶ ἀνατάσεως χειρῶν τὸ ἀνασχεῖν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἀνατολῆς ἡλίου. τὸ μέντοι ἐξανίσχειν, ἐπὶ μόνου ἡλίου λέγεται. καὶ τὸ ὑπερῆρθαι δὲ εἰς ὕψος, ἐντεῦθεν ἐξανίσχειν φαμέν. Ἀρὰ κατὰ ἀρχεκάκου, τὸ, ὁππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε, τὸν, θὲς δὸς ἀποφθίμενον δῦναι δόμον ἄϊδος εἴσω, ἡμῖν δ' αὖ φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ γενέσθαι. Τρῶες δὲ κατ' Ἀλεξάνδρου ταῦτά φασιν. ὅρα δὲ ὡς εὐπαίδευτος ὁ τοῦ λαοῦ λόγος. ἐν ᾧ ὁππότερος τάδε ἔργα ἔθηκεν. εὐφήμως γὰρ ἔργα λέγει τὰ πολλὰ κακὰ, ὧν αἴτιος ὁ Ἀλέξανδρος. ἤγουν ὁ Μενέλαος. ὡς γὰρ προείρηται, ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ἦρξεν. ὁ δὲ Μενέλαος, ἔτεισιν ἐχθρὸν, ἠμύνατο. καὶ πῶς ἐστι τὸ ῥηθὲν, ὅμοιον τῷ, μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε. τὸ δὲ ἀποφθίμενον δῦναι εἰς ᾅδην, πρὸς διαστολήν εἴρηται τῶν δίχα φθορᾶς μυθευομένων δῦναι εἰς ᾅδου. ὁποῖος ὁ Πειρίθους καὶ ὁ Θησεὺς καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁ Ἡρακλῆς. συγκέκοπται δὲ, τὸ ἀποφθίμενον αἰολικῶς. τὸ γὰρ ἐντελὲς ἀποφθιόμενον, ἐκ τοῦ φθίω.

Ὣς ἄρ' ἔφαν. πάλλεν δὲ μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Ἂψ ὁρόων. Πάριος δὲ θοῶς ἐκ κλῆρος ὄρουσεν.
Οἱ μὲν, ἔπειθ' ἵζοντο κατὰ στίχας, ἧχι ἑκάστῳ
Ἵπποι ἀερσίποδες, καὶ ποικίλα τεύχε' ἔκειτο.
Αὐτὰρ ὅγ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσατο τεύχεα καλὰ
Δῖος Ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε,
Καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας.
Δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν
Οἷο κασιγνήτοιο Λυκάονος. ἥρμοσε δ' αὐτῷ.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
Χάλκεον. αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε, στιβαρόν τε.
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
Ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
Ὣς δ' αὔτως Μενέλαος ἀρήϊος ἔντε' ἔδυνεν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν,
Ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο,
Δεινὸν δερκόμενοι. θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας,
Τρῶάς θ' ἱπποδάμους, καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Καί ῥ' ἐγγὺς στήτην διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ,
Σείοντ' ἐγχείας, ἀλλήλοισι κοτέοντε.

Ἔπαλλε τοὺς κλήρους ὁ Ἕκτωρ ἄψ ἤγουν ὀπίσω ὁρῶν, ἵνα μὴ δόξῃ κακουργῆσαί τι. καὶ ὅμως εὐτυχῶς Πάριος θοῶς ἐκ κλῆρος ὄρουσεν. ἤγουν ταχὺ ἐξέθορε. καὶ τὰ μὲν τῆς τύχης ἐνταῦθα φιλοτίμως ἔχει τῷ ἅρπαγι. ὑπερτερήσει δὲ ἀρετῇ, ὁ ἀγαθὸς Μενέλαος. Ἐν τῷ ἔνθα ἵπποι ἀερσίποδες, καὶ ποικίλα τεύχεα ἔκειτο, ἐξ ἀναλόγου νοητέον, ἐν τῷ, ἵπποι, τὸ, ἵσταντο. οὐ γὰρ ἔκειντο καὶ οἱ ἵπποι. πολλὰ δὲ τοιαῦτα σχήματα παρὰ τῷ ποιητῇ. ὁποῖον σὺν ἄλλοις καὶ τὸ, σῖτον καὶ οἶνον ἔδοντες. ἐκ τοῦ ἀναλόγου γὰρ ὥσπερ, σῖτον ἔδοντες, οὕτω νοητέον καὶ οἶνον πίνοντες. τινὲς δὲ φιλοσοφώτερον ἐπιβάλλοντες, ἐν τῷ, ἔκειντο, νοοῦσι, καὶ τὸ ἵσταντο. κεῖσθαι γὰρ, γενικῶς καὶ τὸ ἵστασθαι. τινὲς δὲ στίξαντες εἰς τὸ, ἵπποι ἀερσίποδες, κατὰ ἔλλειψιν τοῦ ἦσαν, ἐπάγουσι καὶ ποικίλα τεύχεα ἔκειτο. ἀερσίποδες δὲ, οἱ λίαν ταχεῖς καὶ ὠκύποδες, ἢ ἀελλόποδες καὶ ὡς εἰπεῖν κουφόποδες. ἐκ τοῦ ἀήρω ἀέρσω. ἀείρεσθαι δέ ἐστι, τὸ εἰς ἀέρα κουφίζεσθαι. ἀφ' οὗ καὶ ἀερσιπότητος ἀράχνης παρὰ Ἡσιόδῳ. Ὥσπερ δίφρον περικαλλέα ἔφη τὸν τοῦ Πελάμου, οὕτω καὶ τεύχεα καλὰ τὰ

τοῦ

τοῦ Ἀλεξάνδρου. οὗ καὶ αἱ κνημῖδες, καλαὶ ῥηθήσονται. δεῖ γὰρ καὶ πρὸς κάλλος ἠσκῆσθαι τὰ πολεμιστήρια ὄργανα ὡς πολλαχοῦ δείκνυται. Χαίρων ὁ ποιητὴς πραγμάτων διασκευῇ ὡς μυριαχοῦ φαίνεται, ἤγουν τῇ κατὰ λεπτὸν ἀφηγήσει, διατυποῦται καὶ ἐνταῦθα τὴν τοῦ Πάριδος ὅπλισιν, λέγων ὅτι δῖος Ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο, κνημῖδας μὲν πρῶτον, περὶ κνήμῃσιν, ἔθηκε. καλὰς ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας τοῖς καλύπτουσι δηλαδὴ τὰ σφυρά. ὁπλισάμενος πρῶτον τὰ κάτω, ἕως ἐπικύπτειν ἔχει ἐλαφροῖς τοῖς ἄνω μέρεσι. δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσιν ἔδυνεν οἷο κασιγνήτοιο Λυκάονος. ἥρμοσε δ' αὐτῷ. ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισι βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον χάλκεον. αὐτὰρ ἔπειτα, σάκος μέγα τε στιβαρόν τε. κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν. ἵππουριν. δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν. εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει. καὶ οὕτω διασκευάσας εἰς λεπτὸν τὴν τοῦ Πάριδος ὅπλισιν, ἐπὶ Μενελάου πάνυ συντέμνει τὸ νόημα, ὡς ἂν μὴ ἀκαίρως τὰ αὐτὰ λεπτολογῇ. καὶ φησίν. ὡς δ' αὔτως Μενέλαος ἀρήϊος ἔντε' ἔδυνε. προληφθέντος κἀνταῦθα τοῦ Πάριδος, ἵνα σὺν τῇ ἄλλῃ φιλοτιμίᾳ ἔχῃ καὶ τοῦτο. Καὶ σημείωσαι τὸ Μενέλαος ἀρήϊος. τὸν Ἀλέξανδρον μὲν γὰρ, δῖον προσεῖπεν, ἁπλῶς οὕτω, τὸν δὲ Μενέλαον ὥσπερ πρὸ τούτου ἀρηΐφιλον, οὕτω νῦν ἀρήϊον ἤτοι πολεμιστὴν, νίκης ἐλπίδας ὑποτείνων τῷ ἀκροατῇ. Ἑλένης δὲ πόσιν, τὸν δῖον Ἀλέξανδρον λέγει, σκωπτικώτερον. οὐ γὰρ ἔδει τὸν δῖον, τὴν ἀλλοτρίαν ἔχειν. συχνὰ δὲ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ὡς φανεῖται, πόσιν τῆς Ἑλένης φησίν. εἰ δέ τινα ἔχει διαφορὰν ὁ πόσις καὶ ὁ ἀνὴρ ὡς ἐν Τραχινίαις ἐμφαίνει Σοφοκλῆς, ἑτέρωθι φανήσεται. κνημῖδες δὲ καὶ νῦν, ὅπλον σκέπον τὰς κνήμας, ἀφ' ὧν καὶ παρονομάζονται. τούτων τὰ ἄκρα ἐπισφύρια λέγεται. ὡς τοῖς τῶν ποδῶν κάτω σφυροῖς προσαρμόζοντα. διὸ καὶ ἀργύρεα ταῦτα ὡς καὶ αἱ κνημῖδες καλαί. καὶ ἡ ἀσπὶς δὲ φαεινὴ καὶ πολυδαίδαλος ἤγουν ποικίλη κατὰ τὰ ἔργα τοῦ Δαιδάλου. τινὲς δὲ ἐπισφύρια, τοὺς γλυμμοὺς φασὶ τῶν σφυρῶν τοῦ ποδός. ἃ καὶ ἀργυρᾶ φησι σκώπτων, ὥς που καὶ τὴν Θέτιν φησὶν ἀργυρόπεζαν. ἵνα ἐμφήνῃ γυναικίαν τὸν Ἀλέξανδρον ὥσπερ τὰ κατὰ ψυχὴν, οὕτω καὶ τὰ κατὰ σῶμα.

Ὁ δὲ θώραξ ὃν ἐνδύει ὁ Πάρις, κασιγνήτου ἦν. οἰκεῖον γὰρ οὐκ εἶχε θώρακα πρόχειρον. παρδαλέην γὰρ περιέκειτο τοῖς ὤμοις αὐτοῦ, ὅτε ἐκ Τροίας κατέβη. ἵνα δὲ μὴ δόξῃ τοῦτο αἴτιον ἥττης τῷ Πάριδι ὡς ἀπεστενοῦς ἴσως ὄντος τοῦ θώρακος, φησὶ ἥρμοσε δ' αὐτῷ. προδεδοκιμασμένος οἷα εἰκός. καθὰ καὶ τὸ ἔγχος ἥρμοσε αὐτοῦ τῇ παλάμῃ. τὸν δὲ τοῦ Λυκάονος φορεῖ θώρακα, ὅμοιος φασὶν ὁμοίου. Ἀλέξανδρός τε γὰρ μαλακὸς εἰς μάχην, καὶ Λυκάων δὲ, ἐν τοῖς ἑξῆς ἱστορηθήσεται εἰς πόνους εὐένδοτος. Τὸ ξίφος δὲ ἀμφὶ τοῖς ὤμοις βάλλεται, κατὰ ἀρχαϊσμόν. οὔπω γὰρ ἦν ἔθος αὐτὸ περιζώννυσθαι. ἔνθα καὶ ὅρα καὶ ὅτι θώρακα δύειν καὶ ἔντεα δύειν λέγει. ξίφος δὲ ἀμφιβαλέσθαι ὥσπερ καὶ σάκος. τὸ δὲ σάκος, μέγα καὶ στιβαρὸν λέγει, ὡς ἂν ὁ Μενέλαος γενναῖος εἶναι δόξῃ ὅτε τὸ δόρυ διελάσει αὐτοῦ. Τὸ δὲ κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ, ἀττικῶς δοκεῖ λεχθῆναι. κοινῶς γὰρ ἰφθίμῃ ὤφειλεν εἶναι. τοιοῦτον δὲ ἦν καὶ τὸ ψυχὰς ἰφθίμους. δύναται δὲ καὶ τρίβην ἔχειν λόγου, ὁποίαν ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ, σῷ κάρητι τίσεις. Τὸ δὲ κυνέη, χρήσεως παλαιᾶς ἐστὶν ὄνομα. ὡς γὰρ ἐν τῷ παρδαλέη λεοντέη λυκέη ἐλλείπει τὸ δορὰ, οὕτω καὶ ἐν τῷ κυνέη. δηλοῖ γὰρ κυνέην δορὰν, ἤγουν κυνὸς ποταμίου σκέπουσαν τὰς κεφαλὰς τοῖς παλαιοῖς. ὕστερον δὲ ἡ μὲν τοιαύτη ὕλη τοῦ σκεπάσματος, ἠμελήθη. τὸ δ' ὄνομα, οὐκ ἐξέλιπεν. ἀλλὰ καὶ τὸ ἐξ ἄλλης ὕλης ἔρυμα τῆς κεφαλῆς, κυνέη καλεῖται, διὰ τὴν παλαιὰν χρῆσιν. καθ' ἣν καὶ ἡ τοῦ ἄϊδος περικεφαλαία, κυνέη λέγεται. κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὰ ἐκ σιδήρου ὅπλα, χάλκεα φαμὲν, διὰ τὸ ἀρχαῖον. ἦν γὰρ ὅτε χαλκὸς βαπτόμενος, ἐστομοῦτο πρὸς ὅπλα. καὶ ὁ πίναξ δὲ ἐπὶ βιβλίου, καὶ τὸ πυξίον, παλαιᾶς εἰσὶν ἐγκαταλείμματα χρήσεως. πάλαι γάρ ποτε πίναξιν ἤτοι σανίσι, καὶ ταύταις ἐκ πύξου μάλιστα, τὰ γράμματα ἐνεκόλαπτον. καὶ τὸ γράφειν δὲ, παλαιᾶς ἐνεργείας ὄνομα. ξυσμαῖς γάρ τισιν ἐτυποῦντο τὰ στοιχεῖα. τὸ δὲ ξύειν, γράφειν ἐλέγετο. καὶ τὸ σπαρτίον δὲ καὶ τὸ σχοινίον ὡς καὶ προεγράφη, ἐκ παλαιοῦ ἔργου κρατεῖ λέγεσθαι, παρώνυμα ὄντα φυτοῖς ἐξ ὧν ἐγίνοντο. ἤγουν τῇ φυομένῃ σχοίνῳ ἐν τόποις ὑγροῖς. καὶ τῇ σπάρτῳ ἐξ ἧς παρέφθαρται χυδαϊζόμενον, τὸ πλεκτὸν σπαρτίον. ὃ σωμάτων ῥύπου ἐκτρίβει ἐν λουτροῖς. καὶ ἡ νευρὰ δὲ τμῆμα μέν ἐστι δέρματος βοὸς ἄρτι ἐν τοῖς τόξοις. διότι δέ ποτε νεῦρα βόεια συνεκρότουν αὐτὴν, παρέμεινε μέχρι καὶ νῦν τὸ τῆς κλήσεως. Καὶ τὸ κερᾶν δὲ, παλαιᾶς οἰνοχοΐας τῆς διὰ κέρατος ὄνομα, τοῖς ὕστερον συμποσίοις παρέμεινε. τοιοῦτόν πως προεδηλώθη, καὶ ὁ ὀβολὸς, εἰς ὀξὺ λήγων παρὰ τοῖς ἀρχαίοις κατὰ τοὺς ὀβελοὺς, κἂν νῦν μικροῦ δεῖν ὡς εἰς ἐπίπεδόν τι κατήνεκται. Ἀλλὰ καὶ ἡ δραχμὴ, τουτέστιν οἱ ἓξ ὀβολοὶ, ἐξ ἀρχαίας χρήσεως ὡς καὶ αὐτὸ προείρηται, ἔτυχε τοιαύτης κλήσεως. τοσούτων γὰρ ὀβολῶν εἶχε τότε ἡ χεὶρ ἐπιδράττεσθαι, ὡς ἱστορεῖ καὶ Πλούταρχος. καὶ λίνον δὲ τὴν χορδὴν λέγειν, ἐκ τῶν ἀνέκαθεν εἰς τοὺς ὕστερον καθήκει. πάλαι γάρ ποτε δοκεῖ λινέας εἶναι τὰς μουσικὰς χορδὰς ὡς καὶ ὁ Αἴλιος ὑποδηλοῖ. Καὶ ἡ βίβλος δὲ ἀρχαιοτροπίαν δηλοῖ παλαιγόνου πράγματος. ἐγίνετο γάρ ποτε τὰ τῶν χαρταρίων σώματα, ἐκ φυτοῦ, ὃ καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ δεδήλωται, βύβλος ἐλέγετο. Καὶ τὸ τῆς δέλτου δὲ ὄνομα, ὁμοίως ἄνωθεν κατέβη ἀπὸ τῶν δελτωτῶν βιβλίων ἤγουν ἐκ τῶν κατὰ δέλτα πτυσσομένων γραφῶν. αἳ κυρίως δέλτοι καλούμεναι, ἀ-

φῆκαν τοῖς ὕστερον βιβλίοις κληρονομῆσαι τοιαύτης κλήσεως. Τὸ δὲ εὔτυκτον γίνεται μὲν ἐκ τοῦ τεύχω, ἀπέβαλε δὲ τὸ ε δι' εὐφωνίαν. ὥσπερ καὶ ἡ κύσις ἐκ τοῦ κεύθω οὖσα. καὶ ἐκ τοῦ πεύθω, ἡ πύσις ὅ ἐστιν ἡ μάθησις. οὕτω καὶ τὸ νυστάζειν νυστάζειν φαμέν. καὶ τὸ ἐτεύχθη. ἐτύχθη. καὶ ἡ τέχνη δὲ ὁμοίως καὶ ὁ τέκτων, ἀπέβαλον τὸ υ, ἐκ τοῦ τεύχω γενόμενα. Ἵππουρις δὲ, ἡ ἄνω ἔχουσα περὶ τὸν λόφον τρίχας ἐξ ἵππων οὐρᾶς. ὅπερ ἐγίνετο, διὰ τὸ φοβερώτερον. διό φησιν ὁ ποιητὴς, ὅτι δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευε. φοβερώτερον γὰρ τὸν ὁπλίτην ἡ τοιαύτη ἐποίει ὡς που δηλώσει καὶ τὸ τοῦ Ἕκτορος βρέφος ταρβῆσαν χαλκόν τε λόφον ἱππιοχαίτην, δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα. ἔνθα δῆλον ὡς ὁ λόφος ἀκροτάτη κόρυς ἐστίν. ὁμωνυμῶν τῷ τοῦ ὄρους λόφῳ. ἐξ οὗ καὶ ὁ γήλοφος. καὶ λοφνίδες αἱ ἐκεῖθεν λαμπάδες, καὶ λοφιὰ ζώου καὶ ζῶα λόφουρα. τὴν δὲ ἵππουριν καὶ ἱπποδάσειαν ἐρεῖ. ἐπίτηδες καὶ τοῦτο πλάσας ὁ ποιητής. ὡς ἂν πιθανῶς ἐν τοῖς ἑξῆς ἔχῃ ἑλκῦσαι τὸν Πάριν δραξάμενος τῆς τριχὸς ὁ Μενέλαος. Θεόκριτος δὲ τὸ Ὁμηρικὸν περιφραστικῶς ἑρμηνεύων φησίν. ἵππειαι κόρυν σκεπάσασαι ἔθειραι, δηλοῖ δὲ ὅτι καὶ οὐρὰ ἵππου, καὶ χαίτη δὲ συντέλουν εἰς τὸ τῆς κόρυθος ἄκρον, ὡς ἡ ἵππουρις δηλοῖ καὶ ὁ ἱππιοχαίτης λόφος. Ἀγριότητα ὑπογράφει προσώπου τὸ, δεινὸν δερκόμενοι θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας. Μονομάχων πολεμίων ἴδιον τὸ, καί ῥ' ἐγγὺς στήτην διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ σείοντ' ἐγχείας ἀλλήλοισι κοτέοντε. τίς δὲ ὁ διαμετρητὸς χῶρος, προείρηται. ὥσπερ δὲ ἔλεγχος ἐλεγχείη, δι' οὗ ἐλεγχείην καταχεύη, οὕτω καὶ ἔγχος ἐγχείη. ἔοικε δὲ διαφορά τις εἶναι τῶν δοράτων ἃ πρὸ μικροῦ ἔπαλλεν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ τούτων τῶν ἐγχειῶν. ἔγχος μὲν οὖν ἐνταῦθα καὶ ἐγχείας, πολλάκις φησί. δόρυ δὲ, οὐδὲ εἰσάπαξ. καὶ ἴσως αὗται μὲν ὀρεκταί. ἐκεῖνα δὲ καὶ ἀφίεντο. τυχὸν δὲ καὶ τῷ μήκει διέφερον. διὸ περὶ τῶν μονομάχων τούτων, φησὶν ὅτι μακραῖς ἐγχείαις μαχήσονται.

Πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν ἀτρείδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην.
Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόν. ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ
Ἀσπίδ' ἐνὶ κρατερῇ, ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ
Ἀτρείδης Μενέλαος ἐπευξάμενος Διῒ πατρί.
Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι ὅ με πρότερος κάκ' ἔοργε,
Δῖον Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῇς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον,
Ὄφρα τις ἐρρίγῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
Ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, ὅ κεν φιλότητα παράσχῃ.
Ἦ ῥα. καὶ ἀμπεπαλὼν, προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην.
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄμβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο.
Ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
Ἔγχος. ὁ δ' ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.

Ἐν τῷ πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος, καὶ ἐν ἄλλοις δὲ πολλαχοῦ, δολιχόσκιον ἔγχος λέγει ὁ ποιητὴς, ἢ τὸ μακρὸν οὗ δολιχὴ καὶ ἡ σκιά. ἢ τὸ εἰς δολιχὸν κίον ἤτοι εἰς μακρὸν προϊόμενον, πλεονασμῷ τοῦ σ. ἢ ὅπερ δολιχὸν γέγονε διὰ τὸ ἐν σκιᾷ τραφῆναι, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ῥηθήσεται. ὁ δὲ τοῦ σ πλεονασμὸς, ἐν πολλαῖς εἴθισται βραχυνομέναις λέξεσι κατ' ἐπαλληλίαν πυκνήν. ὁποῖα καὶ τὸ θέσκελον. θέσφατον. θεσπέσιον. θεόσδοτον. μογοστόκος εἰλείθυια. τὴν δ' ἂν, οὕτω καὶ θεοστόκος ἐν μέτρῳ δακτυλικῷ, εἰ μὴ τραπέντος τοῦ ο εἰς η, θεητόκος ἐγράφη καθ' ὁμοιότητα τοῦ, στεφανηφόρος. βοτρυηφόρος. σικυήλατον. ὑπεκήλατον. ἐνεκήλατον, καὶ τῶν ὁμοίων. τὸ μέντοι ὁδοδόκος καὶ ὁδοπόρος, ἄλλως ἐθεράπευσε τὸ πολύβραχυ τῶν συλλαβῶν, δι' ἐπενθέσεως τοῦ ι. καθὰ καὶ τὸ μεσαπόλιος μεσαιπόλιος. πυλαιμένης. ἰχθαιμένης. καὶ ὅσα τοιαῦτα. δύναται δὲ δολιχόσκιον ἔγχος λέγεσθαι, καὶ πρὸς διαστολὴν ξίφους, ἔγχος γὰρ καὶ τὸ ξίφος παρὰ τοῖς τραγικοῖς. Βαλεῖν, οὐ τὸ ἀφεῖναι βέλος, ἀλλὰ τὸ ἐπιτυχεῖν ὡς ἐπὶ πλεῖστον εὑρίσκεται παρὰ τῷ ποιητῇ. δηλοῖ δέ ποτε καὶ τὸ καταρρῖψαι. οὕτω γὰρ καὶ Ἀχιλλεὺς ἔβαλε πρὸς τῇ γῇ τὸ σκῆπτρον. λαμβάνεται δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ θεῖναι ὡς τὸ, φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν ἤγουν θήσομεν. καὶ ἐν φρεσὶ βάλῃ ἤγουν εἰς νοῦν θήσεις. ἐξ οὗ σύνθετον τὸ νουθετεῖν. Τὴν ἀσπίδα τοῦ Μενελάου καὶ τὴν τοῦ Πάριδος, πάντοσε ἴσας εἶναι ἱστορεῖ, ὡς περιφερεῖς. δοκεῖ δὲ ἡ τοῦ Μενελάου ἀσπὶς, καὶ χαλκῆν ἔχειν πτύχα ἐπιφαινομένην, διὸ εἰπὼν καὶ βάλεν ἀτρείδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην, ἐπάγει οὐδ' ἔρρηξε χαλκόν. τὸν ἐπιπολάζοντα δηλαδή. ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμή. τουτέστιν ὡς καὶ ἀλ-

λαχοῦ

λαχοῦ κεῖται, ἀνεκάμφθη. ἠμβλύνθη. τινὲς δὲ γράφουσιν, οὐδ' ἔρρηξε χαλκός. ἤγουν οὐ διεπέρασε τῆς τοῦ Μενελάου ἀσπίδος, ὁ κατὰ τὸ δόρυ τοῦ Ἀλεξάνδρου σίδηρος. Ἰστέον δὲ ὡς αἰχμὴ κυρίως, ἡ ἐπιδορατίς, ἤγουν τὸ ξίφος τοῦ δόρατος, παρὰ τὸ αἷμα χέειν. μεταπεθέντος τοῦ μ. ἀπὸ δ' αὐτοῦ ὡς χρησιμωτάτου μέρους, καὶ ἅπαν τὸ δόρυ αἰχμὴ συνήθως καλεῖται. ὡς δηλοῖ τὸ ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ ἀσπίδι ἐνὶ κρατερῇ. οὕτω δὲ ἀνάπαλιν καὶ δόρυ, τὸ ὅλον ἀπὸ τοῦ ξύλου λέγεται. ὡς τε δύο ὄντων μερῶν τοῦ τοιούτου ὅπλου ξύλου τε καὶ σιδήρου, δόρυ μὲν, ἀπὸ τοῦ ξύλου λέγεται. αἰχμὴ δὲ ἀπὸ τοῦ σιδήρου. Μενέλαος μὲν εὔχεται ξενίῳ Διὶ κατὰ τοῦ ἅρπαγος μοιχοῦ, τίσασθαι καὶ δαμάσειν ἐκεῖνον. πέποιθεν γὰρ ὡς δίκαια τὰ τῆς εὐχῆς. Ἀλέξανδρος δὲ εἰδὼς ἄδικα εὔξεσθαι κατὰ τοῦ Μενελάου, οὐ παῤῥησιάζεται, ἀλλὰ σιωπᾷ. τί γὰρ ἂν εἴη τέλος ἀδίκου εὐχῆς. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἡ τοῦ Μενελάου εὐχὴ παρῳδηθεῖσα ἐκ τοῦ, ζεῦ ἄνα, πρέποι ἂν εἰς κακοξένου ἀράν. δι' ἧς ἄνα δὸς τίσασθαι ὅμε πρότερος κάκ' ἔοργε. καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον. ὄφρα τις ἐῤῥίγησι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων, ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι ὅκεν φιλότητα παράσχῃ. ἤγουν ὃς οὔτε ἀποπέμψῃ, οὔτε λῃστρικῶς βλάψῃ τὸν ξενισθέντα, φιλοφρονήσεται δὲ ὡς ἐγώ ποτε τὸν Πάριν ἐν Λακεδαίμονι. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ ζεῦ ἄνα ἤτοι ὦ ζεῦ βασιλεῦ, τὸ ἄνα ἢ ἀπὸ τῆς ἀνὰ προθέσεως τῆς δηλούσης τὴν ἄνω σχέσιν εἴληπται εἰς ὄνομα, ἢ ἀπὸ τοῦ ἄναξ ἀποβολῇ τοῦ διπλοῦ γέγονεν. ὁμοίως τῷ, γύναι. ὅτι δὲ θεία ὡς καὶ προδεδήλωται λέξις ἐστὶ τὸ ἄναξ, δηλοῖ καὶ ὁ γράψας οὕτω. ἄναξ. θεοὺς γὰρ δεσπότας καλεῖν χρεών. ὡς ταυτὸν ὂν, ἄνακτα εἰπεῖν καὶ θεόν. Τὸ δὲ ὅς με πρότερος κακὰ ἔοργε, κακουργοὺς τε συνηθέστως εἰπεῖν, τὸν Πάριν εἶναι δηλοῖ, καὶ διασαφητικόν ἐστι τοῦ, Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς, τοῦ καὶ ἀρχεκάκου διὰ ταῦτα. Τὸ δὲ καὶ ἐμαῖς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον, διασαφητικόν ἐστι τοῦ, δὸς τίσασθαι. ὥσπερ καὶ τοῦ ξεινοδόκον ἑρμηνευτικόν ἐστι τὸ, ὅς ἂν φιλότητα παράσχῃ. Τὸ δὲ ξεινοδόκος παροξύνεται, διὰ τὴν ἐν αὐτῷ νοουμένην ἐνέργειαν. τὰ γὰρ παρὰ ῥῆμα σύνθετα ὀνόματα, προξύνεται μὲν, ὅτε ἐνέργειαν ὑποχνεῖται. προπαροξύνεται δὲ ὅτε πάθος. εἰ μὴ κανόνες κωλύοιεν οὓς παρατίθεται Ἡρωδιανός. λιθοβόλος μὲν οὖν παροξυτόνως, ὁ λίθον βάλλων. προπαροξυτόνως δὲ ὁ λίθῳ βεβλημένος. καὶ πρωτοτόκος μὲν, ἡ πρώτως τεκοῦσα. πρωτότοκος δὲ, ὁ πρῶτος τεχθείς, οὕτω καὶ ξεινοδόκος ὁ ξένους δεχόμενος ἐνεργητικῶς. Φιλικὴ δὲ λέξις ὁ ξένος παρὰ τῷ ποιητῇ. παρὰ δὲ ἄλλοις, ξένος ὁ ἀλλότριος. Ἡρόδοτος δὲ λέγει καὶ ὅτι ξένους οἱ Λάκωνες ἐκάλουν, τοὺς βαρβάρους. γίνεται δὲ ἀπὸ μὲν τοῦ ὁμηρικοῦ ξένον, ἡ ξενία καὶ ὁ ξεινοδόκος καὶ τὸ ξενίζειν. ἀπὸ δὲ τοῦ λοιποῦ, τὸ ἀπεξενῶσθαι. Τὸ δὲ ἐῤῥίγησι, μέσος ἐστὶ παρακείμενος τοῦ ῥιγῶ ῥιγήσω. οὗ τὸ ἔῤῥιγα. ἐξ οὗ τὸ ἐῤῥίγῃ. Ορα δ' ἐν τοῖς ῥηθεῖσι, καὶ ὅτι δῖον τὸν Ἀλέξανδρόν φησιν ὁ Μενέλαος εἰπὼν, δὸς τίσασθαι δῖον Ἀλέξανδρον, παιδεύοντος Ὁμήρου, δεῖν τὸν σπουδαῖον ἄνδρα, εὔλογον εἶναι ὡς τὰ πολλὰ καὶ μὴ σκωπτικὸν ἐν οἷς οὐ χρή. ἔχει δέ τι καὶ βαρύτητος ὁ λόγος ὡς μὴ δέον ὂν τὸν δῖον ἄνδρα κακὰ ἐοργέναι. Γενναίας βολῆς δόρατος, φραστικὸν τὸ, ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος. καὶ βάλε κατ' ἀσπίδα. διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος. καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο. ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα ἔγχος. ἤτοι ῥᾶον διέκοψε καὶ διῆλθεν. Κυρίως γὰρ ἐπὶ θέρους τὸ ἀμᾶν. ὅθεν ἀμᾶσθαι τροπικῶς, καὶ τὸ ῥανῖσι συναγειν. ὡς τὸ, κόνιν ἐπαμησάμενος. Γίνεται δὲ ἡ λαπάρα διὰ ἧς ὁ κενεὼν δηλοῦται, παρὰ τὸ λάπτω τὸ ἐκκενῶ. ὡς καὶ ὁ κενεὼν, ἐκ τοῦ κενῶ. ὁ λαπαχθεὶς τόπος καὶ κενὸς ὅσ ἂν. ὅτι δὲ ἐκ τοῦ λάπτω γίνεται καὶ τὸ ἀλαπάζω, προείρηται. ἀπ' αὐτοῦ δὲ καὶ λάπαθος φυτὸν εὔθετον εἰς γαστρὸς ὑπαγωγήν.

Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον,
Πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον. ἀμφὶ δ' ἄρ αὐτῷ
Τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χειρός.
Ἀτρείδης δ' ᾤμωξεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος.
Ἦ τ' ἐφάμην τίσασθαι Ἀλέξανδρον κακότητος.
Νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσιν ἄγη ξίφος. ἐκ δέ μοι ἔγχος
Ἠίχθη παλάμηφιν ἐτώσιον, οὐδ' ἔβαλόν μιν.

Ἀνασχόμενος, οὐχ ὁ ὑπομείνας ὡς παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον, ἀλλ' ὁ ὑψοῦ τείνας τὴν χεῖρα. φησὶ γὰρ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον. πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον. ἀλλαχοῦ δὲ ἐνεργητικῶς χεῖρας ἀνασχὼν φησὶν ἐπὶ εὐχῇ. καὶ χεῖρας ἀνέχον. Φάλος δὲ κόρυθος, ἀσπιδίσκιον. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φανεῖται ἡ ἀστερίσκος τις, προμετωπίδιος λευκὸς καὶ λαμπρὸς, ἐκ τοῦ φάλιον τὸ λευκόν. αὐτὸ δὲ παρὰ τὸ φάειν λίαν. ὅθεν καὶ φαλακρὸς ὁ τὸ κάρα φάλιος ἤδη λαμπρός. ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ σκώπτει τις τὸν Ὀδυσσέα. καὶ πέτρα δὲ φαληριῶσα, παρὰ Λυκόφρονι, ἡ λευκὴ νῆσος. καὶ κύματα παρ' Ὁμήρῳ φαληριόωντα, τὰ λευκά. Ἐν τῷ ἀμφὶ δ' ἄρ αὐτῷ ξίφος τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χειρὸς, εἴποις ἂν, σιδήρου θραυομένου ἀκούειν

ἀκούειν. τοιοῦτον γάρ τινα ἦχον ἡ τῶν λέξεων ὑπηχεῖ τραχύτης. ἐπίτηδες οὕτω φράζοντος τοῦ ποιητοῦ ὀνοματοποιίας τρόπῳ. ὥσπερ αὖ πάλιν, τοὐναντίον, ὡς καὶ προεγράφη ἐν τῷ μέγαν ἐλέλιξεν ὄλυμπον, ἤγουν τὸν μέγαν ἐκίνησεν οὐρανόν, ἐπλεόνασε τῇ τοῦ λ λειότητι, ἵνα τὸ ἀπαραποδίστως τὸ κατὰ τὸ ἀμετάβολον φράσας ὁμαλῶς, τὴν ὀξυκινησίαν ἐμφήνῃ τοῦ οὐρανοῦ, ὃς λειότερον ὄλυμπος λέγεται. τὸ δὲ τριχθὰ καὶ τετραχθὰ, ἐκ τοῦ τρίχα καὶ τοῦ τέτραχα γίνεται, πλεονασμῷ τοῦ θ διὰ τραχυφωνίαν πλείονα. ὃ δὴ γίνεται καὶ ἐπὶ τοῦ ὄχθος καὶ ὄχθη. καὶ ἐν αὐτοῖς γὰρ, ἀπὸ τοῦ ἐξέχειν γενομένοις, πλεονασμὸς τοῦ θ ἐστίν, ὡς καὶ ἐν τῷ εὐοχθεῖν κατά τινας, ὃ παρ' Ἡσιόδῳ κεῖται. καὶ ἐν τῷ, χθὼν χθονός. ὀξύνεται δὲ, ὡς τὸ δηθά. Τὸ δὲ διατρυφέν, ἐκ τοῦ θρύπτω γίνεται ὠνοματοπεποιημένου ῥήματος. καί ἐστι μετοχὴ δευτέρου παθητικοῦ ἀορίστου. ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὸ τρύφος παρῆκται. ἔτι δὲ καὶ ἡ τρυφή, ὡς τὸν καταλύοντα θρύπτουσα. Ὅρα δὲ ὡς δυστυχοῦντα τὸν Μενέλαον ἐνταῦθα ποιεῖ Ὅμηρος, οὐ μόνον ὅτι τοῦ πρώτως βαλεῖν ἀπέτυχεν, ἀλλὰ καὶ ὅτι τὸ ἔγχος ἐτώσιον ἀφῆκε. καὶ τῇ θραύσει δὲ τοῦ ξίφους, καὶ τῇ φυγῇ τοῦ Πάριδος. Ἀλεξάνδρῳ δὲ τὰ πλείω εὖ ἔτυχε. κάμπτεται γὰρ αὐτῷ, ἡ αἰχμή. καὶ τοῦτό γε μόνον οὐκ εὐτυχεῖ, τὰ δ' ἄλλα, εὖ ἐκείνῳ συμπίπτει. πρῶτός τε γὰρ βάλλει ἐκ τύχης κλήρου, καὶ ἡ τρυφάλεια ἑλκομένου ῥήγνυται. καὶ αὐτὸς διαφεύγει τοὺς φόνους. ὃ δὲ μέγιστόν ἐστι τῷ μὲν ἀδικηθέντι εὐτύχημα, δυσδαιμονία δὲ τῷ ἅρπαγι, τοῦτο ἦν. ὅτι νικᾷ μὲν ὁ Μενέλαος, ἡττᾶται δὲ ὁ Ἀλέξανδρος. διδάσκει δὲ καὶ ἐν τούτοις ὁ ποιητὴς τὸ ἐν τοῖς πρακτέοις ἀνώμαλον. Ἕτοιμοι πρὸς βλασφημίαν οἱ δυστυχοῦντες. Μενέλαος οὖν οὐκ εὐτυχῶν ἐνταῦθα, φησί. Ζεῦ πάτερ. οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος. ἦ τ' ἐφάμην τίσασθαι Ἀλέξανδρον κακότητος. νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσιν ἄγη ξίφος. καὶ ἑξῆς. οὐκ ἀπαιδεύτως δὲ ὁ βασιλεὺς λαλεῖ, ἀλλ' εὐσεβῶς, ὡς χρεὼν ὂν δυσπραγεῖν τὸν κακόν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ὀλοώτερος θεῶν, ἀντὶ τοῦ ὀλοὸς ἐν θεοῖς. ἐνταῦθα γὰρ ἡ σύγκρισις ἀντὶ ἁπλοῦ νοεῖται ὡς καὶ ἀλλαχοῦ. Τὸ δὲ τίσασθαι Ἀλέξανδρον κακότητος, ἤγουν ἕνεκεν τῆς κακίας, ἀττικὴν ἔχει ἔλλειψιν. πλεονάζουσι δὲ οἱ μεθ' Ὅμηρον τῷ τοιούτῳ σχήματι. ὁποῖον καὶ τὸ θαυμάζω δίκαιον Ἰσοκράτην τῆς τέχνης. Τὸ δὲ ἄγη, ἀττικοί, ἐάγη φασίν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, ἦ τ' ἐφάμην τίσασθαι καὶ ἑξῆς, ἀφελοῦς ἰδέας ἐστίν. ἁπλοϊκοῦ γὰρ ἤθους, μέμφεσθαι τὸ θεῖον ὅτι μὴ γέγονεν ὅπερ τις ἔφατο. Ἀποτυχίαν φράζων, ἀφελῶς ἔγχος, περιφραστικώτερόν φησιν. ἐκ δέ μοι ἔγχος ἠΐχθη παλάμηφιν ἐτώσιον. εἶτα στενοχωρῶν περίφρασιν, φησίν. οὐδ' ἔβαλόν μιν. ταὐτὸν γὰρ τοῦτο πρὸς τὸ, ἐξηΐχθη παλάμης ἔγχος ἐτώσιον.

Ἦ, καὶ ἐπαΐξας, κόρυθος λάβεν ἱπποδασείης.
Ἕλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' ἐϋκνήμιδας ἀχαιούς.
Ἄγχε δέ μιν πολύκεστος ἱμὰς ἁπαλὴν ὑπὸ δειρήν,
Ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο τρυφαλείης.
Καί νύ κεν εἴρυσσέν τε, καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ ἀφροδίτη,
Ἥ οἱ ῥῆξεν ἱμάντα βοὸς ἶφι κταμένοιο.
Κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἕσπετο χειρὶ παχείῃ.
Τὴν μὲν ἔπειθ' ἥρως μετ' ἐϋκνήμιδας ἀχαιοὺς
Ῥῖψ' ἐπιδινήσας. κόμισαν δ' ἐρίηρες ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ὁ, ἂψ ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων
Ἔγχεϊ χαλκείῳ. τὸν δ' ἐξήρπαξ' ἀφροδίτη
Ῥεῖα μάλ' ὥς τε θεός. ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ.

Ἐπαΐξας ὁ Μενέλαος κόρυθος λάβεν ἱπποδασείης, εἷλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' εὐκνήμιδας ἀχαιοὺς τὸν Πάριν, λίαν ἀγχινούστατα ἐν ἀπόροις εὐπορήσας, καὶ μηχανὴν εὐτυχῶς ἐξευρηκὼς κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Ὅρα γὰρ ὡς ἐξώγρησεν ἂν αὐτὸν ὁ Μενέλαος. καὶ περιεγένετο ἂν καὶ εἰς τέλος ἐκείνου κατὰ κράτος, εἰ μὴ τὰ τῆς ἱστορίας ἐκώλυε. νῦν δὲ ἡ διασκευὴ μέχρι τοῦ εἰκότος προχωρήσασα, ἡττηθῆναι μὲν ἐκεῖνον ποιεῖ, καὶ οὕτω καταισχύνει. οὐ μὴν τολμᾷ καὶ τὴν ἐκείνου ἀναίρεσιν. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸ ἱπποδασείης κόρυθος λαβεῖν ἤγουν ἅψασθαι, ὡς ἐπὶ τριχῶν κεφαλῆς εἴρηται. καί ἐστιν ἀστεία ἡ περιπέτεια εἰ ἀπὸ τοῦ τοιούτου ὅπλου ὁ Πάρις κινδυνεύει. καὶ ἴσως διὰ τοῦτο κρείττων ἡ ἁπλῆ περικεφαλαία τῆς τριχωτῆς. ὁποίῳ δέ τινι λόγῳ καὶ οἱ κουρῆτες ἐπετηδεύσαντο κουράν, ἵνα μὴ λαμβάνωνται τῶν τριχῶν αὐτῶν οἱ πολέμιοι. ἦγχεν ἑλκόμενον τὸν Ἀλέξανδρον, πολύκεστος ἱμὰς ἁπαλὴν ὑπὸ δειρήν. εἶτα ἑρμηνεύων Ὅμηρος εἰς τί τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐχρησίμευεν ὁ τοιοῦτος ἱμάς, φησὶν ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος, ὀχεὺς τέτατο τρυφαλείης. ἀστείως δὲ ταῦτα πλάττει ὁ ποιητής, σκώπτων τὸν Ἀλέξανδρον. ἱμάντι τε γὰρ αὐτὸν ποιεῖ ἑλκό-

ἑλκόμενον, κατὰ τοὺς αἰχμαλώτους. καὶ τὴν αὐτοῦ δειρὴν, ἁπαλὴν λέγει, ὡσανεὶ καὶ γυναικός. καὶ ἄλλως δὲ κεστῷ ἄγχεται, ὡς θεράπων Ἀφροδίτης. ἧς φόρημα κεστὸς, ὡς ἀλλαχοῦ λεχθήσεται. Ἱστέον δὲ ὅτι ὥσπερ κεστὸς ὁ κεντητὸς καὶ ποικίλος, οὕτω πολύκεστος ὁ πολυκέντητος καὶ πολυποίκιλτος, ὅπερ καὶ τοῦ ῥαγῆναι τὸν ἱμάντα αἴτιον γέγονεν. εἰ γὰρ καὶ βοὸς ἦν ἶφι κταμένοιο ἤγουν σφαγέντος ἐν νεότητι καὶ ἰσχύϊ, ἀλλὰ διὰ τὸ πολυκέντητον καὶ οὕτω πολυδιαίρετον, ἕτοιμος ἦν εἰς ῥῆξιν. διὸ ἡ φίλη τοῦ Πάριδος Ἀφροδίτη ἔρρηξε τὸν ῥηθέντα ἱμάντα, κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἕσπετο χειρὶ παχείῃ. ἔτι ἱστέον καὶ ὅτι τὸ μὲν ἱμὰς, προσηγορικόν ἐστιν. ἐπίθετον δὲ αὐτοῦ, τὸ πολύκεστος. ὥστε καὶ ὅταν εἴπῃ κεστὸς, ἐπίθετόν ἐστιν ἱμάντος τὸ ὄνομα. λείποντος τοῦ προσηγορικοῦ. καθὰ καὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν γίνεται. ὥσπερ καὶ ἐνταῦθα ἡ τρυφάλεια περικεφαλαίας οὖσα ἐπίθετον, ἀντὶ αὐτῆς ἐκείνης λαμβάνεται. παρὰ τὸ κέντω δέ φασι βαρύτονον. ἢ παρὰ τὸ κεντῶ γίνεται ὁ ῥηθεὶς πολύκεστος, διὰ τὸ πολυέγγραφὴς εἶναι. ὥσπερ καὶ παρὰ τὸ ἔω τὸ πληρῶ, ἐστὸς καὶ μεστὸς ὁ πλήρης. τὸν δέ γε τῆς Ἀφροδίτης κεστὸν, καὶ παρὰ τὸ κάζω τὸ κοσμῶ ἐτυμολογοῦσιν οἱ παλαιοί. εἰ δὲ καὶ ἐκεῖνος ἐκ τοῦ κεντεῖν παρῆκται, ὅμως ἁπλῶς ἐστι κεντητὸς, οὐ μὴν πολύκεστος οὕτω κατὰ τὸν τοῦ Πάριδος. Ὅρα δὲ καὶ ὡς τὸν ἀνθερεῶνα σαφῶς ὑπέγραψεν. ὅπου γὰρ ὁ τῆς περικεφαλαίας ὑποτέταται ὀχεὺς, ἐκεῖ ἐστιν ὁ ἀνθερεών. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν ἑρμηνεύων τὴν ἁπαλὴν δειρὴν, ἐπάγει τὸ, ὑπ' ἀνθερεῶνος. ὡς ταυτὸν ὂν εἰπεῖν ἀνθερεῶνα καὶ δειρὴν ἁπαλήν. καὶ ἴσως, τοῦτό ἐστιν ὅπερ φησὶν ἀλλαχοῦ. ἁπαλοῖο δι' αὐχένος. Ἱστέον δὲ ὅτι τὸ ὑπ' ἀνθερεῶνος, ἤγουν ὑπὸ κάτω τοῦ ἀνθερεῶνος, ὑπ' ἀνθερεῶνα ἡ κοινὴ φράζει. Ὀχεὺς δὲ, οὐ μόνον ἐπὶ μοχλοῦ θύρας ὡς ἀλλαχοῦ, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ ἱμὰς ὁ συνεκτικὸς τῆς περικεφαλαίας. ἀπὸ τοῦ ἔχειν παρηγμένος ὅθεν καὶ ὁ τῆς ἀσπίδος ὄχανος: Τῶν δὲ περικεφαλαίων αἱ μὲν, ἄφαλοι ὡς αὐτός που λέγει ὁ ποιητής. αἱ δὲ, φαλωταί. ἤτοι ἔχουσαι φάλον. ὡς καὶ ἡ τοῦ Πάριδος. ἔφη γοῦν ὅτι ἔπληξε Μενέλαος κόρυθος φάλον, τὴν δ' αὐτὴν, καὶ τρυφάλειαν λέγει, ἄρτι ὡς τρεῖς φάλους ἔχουσαν. ἐρεῖ δέ που τινὰ, καὶ ἀμφίφαλον καὶ τετράφαλον. σκοπητέον δὲ καὶ ὅτι ἐν μὲν τῷ δίφρος, τροπὴ τοῦ υ διχρόνου γέγονεν εἰς τὸ ι. ἐν δὲ τῷ τρυφάλεια, ἔμπαλιν ἔχει ἡ τοῦ διχρόνου τροπή. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἔθους ὄντος τῷ ποιητῇ ταῖς δυσλύτοις περιπετείαις τῶν ἱστορουμένων, ἐπεισάγειν ποτὲ καὶ θεοὺς, ὡς δῆθεν ἀπὸ μηχανῆς τινος τραγικῆς, πεποίηται τοῦτο καὶ νῦν. ἐπεὶ γὰρ ἕλκεται ὁ Πάρις, καὶ κίνδυνός ἐστιν αἰχμάλωτον ἀπαχθῆναι αὐτόν, τοῦτο δὲ παρὰ τὴν τῆς ἱστορίας ἐστὶν ἀλήθειαν, λύει θεραπεύων τὸ κινδυνῶδες ὁ ποιητὴς, ἐπεισοδίῳ θεοῦ. φησὶ γάρ. καί νύ κεν εἴρυσσέν τε ὅ ἐστιν εἵλκυσεν ἂν, τὸν Πάριν ὁ Μενέλαος: καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος, εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησεν ἡ Ἀφροδίτη ἥ οἱ ῥῆξεν ἱμάντα βοὸς ἶφι ὡς ἐρρέθη κταμένοιο. εἶτα καὶ ἐξήρπαξε ῥεῖα μάλα ὥστε θεός. ἐκάλυψε δὲ ἠέρι πολλῇ. καὶ τοῦτο μὲν, τοῦ μύθου. ἡ δὲ καθ' ἱστορίαν ἀλληγορία, βούλεται συνωμότας τινὰς ἑταίρους ἡλικιώτας, τῷ Ἀλεξάνδρῳ συνασπίσαντας, λάθρα ὡς ἐν ἠέρι ἤγουν ἀορασίᾳ, ἐκ μέσου θεῖναι αὐτόν. συνεπιλαβομένης Ἀφροδίτης ὅ ἐστι τοῦ περὶ τὴν Ἑλένην ἐπαφροδίτου κοινοῦ φίλτρου καὶ ἱμέρου. διὸ καὶ ἔκπαγλα φιλεῖν αὐτὴν ἡ Ἀφροδίτη λέγεται, ὡς πολὺ τὸ ἐπαφρόδιτον ἔχουσαν. ᾧ καὶ οἱ δημογέροντες κηλούμενοι, ἔλεγον οὐ νέμεσιν τὸν τοιῇδε ἀμφὶ γυναικὶ μάχεσθαι, ὡς εἰ μὴ τοῦτο ἦν, τί ἐκώλυεν ἔχθραν μέσον τεθῆναι Τρώων καὶ Ἀχαιῶν. Ἀφροδίτης χόλῳ κατὰ τὴν ἐκείνης ἀπειλὴν, καὶ οὕτω τὴν Ἑλένην κακόν τι παθεῖν ὀλομένην κακὸν οἶτον. ὃ καὶ αὐτὴ δεδοικυῖα, τούς τε πενθεροὺς κολακεύει καὶ τὸν Πάριν καὶ τὸν Ἕκτορα, καὶ ἑαυτὴν ὑβρίζει τὸ μέλλον καραδοκοῦσα καὶ ἐπισπωμένη ἔλεον. Ῥῆξαι δὲ τὸ βίᾳ ἑλκισμοῦ διακόψαι τὸ συνεχές. ὡς καὶ ἐνταῦθα ῥήγνυται ὁ ἱμὰς τῆς τρυφαλείας τοῦ Ἀλεξάνδρου. οὐ μὴν λύεται ἀνακάμψει δεσμοῦ. ὀξύτητος γὰρ ἔδει τῷ πράγματι. τοιοῦτο δὲ ἡ ῥῆξις ἀχρόνως δῆθεν γινομένη. διὸ καὶ ὀξὺ νοήσασα ἡ Ἀφροδίτη, ἔρρηξεν ὀξυχειρίᾳ χρησαμένη. κεινὴ δὲ τρυφάλεια, ἡ μηκέτι ἐντὸς ἔχουσα τὴν τοῦ Πάριδος κεφαλήν. τὸ δὲ ἕσπετο χλευκέως ἐρρέθη ὡς εἴπερ ἔμψυχος ἦν ἡ τρυφάλεια. καὶ ἔστι τοῦτο ἀρχὴ τοῦ εἰπεῖν τινα σοφῶν χλευκέως ὕστερον, ὡς ἡ τοῦ νεκροῦ χεὶρ ἐπηκολούθησε. Χεῖρα δὲ παχεῖαν, τὴν τοῦ Μενελάου, δεόντως νῦν λέγει διὰ τὸ τοιαῦτα εἶναι τοῖς ἀνδρικοῖς τὰ ἀκρωτήρια. ἐν μέντοι τῇ Ὀδυσσείᾳ παχεῖαν χεῖρα τῆς Πηνελόπης, κατὰ τὸ παρέλκον, φησί. καὶ ὡς οἱ παλαιοὶ λέγουσι κατὰ ἀκυρολεξίαν. εἰ μὴ ἄρα ὡς καὶ ἐκείνης δαΐφρονος. ἠέρα δὲ τὴν σκότωσιν εἴτουν τὸν ἀφώτιστον ἀέρα, μυριαχοῦ κατὰ θηλυκὸν γένος φησίν. οὕτω δὲ καὶ τὴν αἰθέρα λέγει.

Ἔρριψεν ἐπιδινήσας τὴν Ἀλεξάνδρου περικεφαλαίαν εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς Μενέλαος, λάφυρον δῆθεν ἐξ ἐκείνου ταύτην κερδάνας. κατὰ δὲ τοὺς παλαιοὺς, καὶ εἴδωλόν τι Ἀλεξάνδρου τοῖς τε θεωμένοις τότε τοῖς τε ὕστερον ἀκροωμένοις, καταλείπει. τριχῆ περιγενόμενος αὐτοῦ. δόρατί τε καὶ ξίφει. καὶ τρίτον αἰχμαλωσίᾳ τῇ διὰ τῆς περικεφαλαίας. εἴτι τοῖς θυμουμένοις παραπέσῃ, τοῦτό φασιν ὅπλον ἐστὶν ἀχορήγητον θυμοῦ. τὸ δὲ ἐπιδινήσας, ἀντὶ τοῦ, δίνην δινοῦ ὅ ἐστι τόρνου ἀφεὶς φέρεσθαι. χρῆσις δὲ τοῦ δίνου, καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ: ἐκεῖθεν δὲ καὶ θηλυκὸν, ἡ δίνη.

Κὰδ δ' εἷσ' ἐν θαλάμῳ εὐώδεϊ, κηώεντι.
Αὐτὴ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέουσ' ἴε, τὴν δ' ἐκίχανεν

Πύργῳ ἐφ' ὑψηλῷ, περὶ δὲ Τρῳαὶ ἅλις ἦσαν.
Χειρὶ δὲ νεκταρέου ἑανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα·
Γρηῒ δέ μιν εἰκυῖα παλαιγενέϊ προσέειπεν
Εἰροκόμῳ, ἥ οἱ Λακεδαίμονι ναιεταώσῃ,
Ἤσκειν εἴρια καλὰ, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε.
Τῇ μιν ἐεισαμένη, προσεφώνεε δῖ' ἀφροδίτη.
Δεῦρ' ἴθ' Ἀλέξανδρός σε καλεῖ οἶκόνδε νέεσθαι,
Κεῖνος ὅ γ' ἐν θαλάμῳ, καὶ δινωτοῖσι λέχεσσι,
Κάλλεΐ τε στίλβων, καὶ εἵμασιν. οὐδέ κε φαίης
Ἀνδρὶ μαχεσσάμενον τόν γ' ἐλθεῖν, ἀλλὰ χορόνδε
Ἔρχεσθ', ἠὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν.
Ὣς φάτο. τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε.
Καί ῥ' ὡς οὖν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δειρὴν,
Στήθεά θ' ἱμερόεντα, καὶ ὄμματα μαρμαίροντα,
Θάμβησέν τ' ἄρ' ἔπειτα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.

Τὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου θάλαμον ἀνδρὸς τρυφεροῦ, εὐώδεα λέγει καὶ κηώεντα· ὅ ἐστι τεθυμιαμένον, παρὰ τὸ κῆαι ἤγουν καῦσαι καὶ θυμιάσαι. περὶ ὧν δὲ, καὶ δόμον αὐτοῦ περικαλλέα ἐρεῖ. καὶ ὑψόροφον θάλαμον. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, κηώεντι, δύναται καὶ λόγῳ σαφηνείας κεῖσθαι. ἵνα ᾖ τῷ θαλάμῳ εὐώδει κηώεντι, ταὐτὸν τῷ εὐωδίαν ἔχοντι. οὐκ ἐξ ἀνθέων ἢ μύρων, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ καιομένων εὐοσμιῶν. Τὸ δὲ κηώεις ὡς καὶ ἑτέρωθι κεῖται, ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν, διὰ τὴν εἰς μέτρον εὐχρηστίαν, ὡς τὸ, εὐρώεις καὶ κητώεις καὶ ὠτώεις, καὶ ὅσα ἄλλα μακρὰν ἔχει τὴν προπαραλήγουσαν. ἔνθα μέντοι αὕτη βραχεῖα, ἐκεῖ ὁμοία καὶ ἡ παραλήγουσα. ὡς δηλοῖ τὸ, κερόεις. ἱμερόεις. σκιόεις. ἐρόεις. κηρόεις. λαγόεις. οὐατόεις. Παρὰ δὲ τὸ τρωϊκὸν τεῖχος, πολλαὶ γυναῖκες ἐν τῷ τῆς μονομαχίας ἵσταντο καιρῷ, κατὰ ἔθος τὸ ἐν τοῖς ἑξῆς που δηλωθησόμενον. ᾧ κατακολουθοῦσα καὶ ἡ Ἑλένη, ἐξῆλθε. φησὶ γοῦν τήνδ' ἐκίχανε πύργῳ ἐφ' ὑψηλῷ, περὶ δὲ Τρῳαὶ ἅλις ἦσαν. Ὁ ἑανὸς, κυρίως πέπλου ἤτοι γυναικείου φορήματός ἐστιν ἐπίθετον ἀπὸ τοῦ ἕω τὸ ἐνδύω. ἐξ οὗ καὶ τὸ εἷμα. ἵνα δηλοῖ τὸν ἄξιον τοῦ ἐνδύεσθαι. ὥσπερ δὲ πολλὰ καὶ ἄλλα ἐπίθετα ἀντ' αὐτῶν ἐκείνων λαμβάνεται τῶν προσηγορικῶν, οἷς ἐπιτίθεται, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται, οὕτω καὶ τοῦτο. καθάπερ γὰρ ξυστὸν κατὰ μόνας αὐτὸ τὸ ξεστὸν δόρυ, οὗ ὡς ξεομένου ἐπίθετόν ἐστι τὸ ξυστόν. καὶ ἡμέρα ἰδίως, αὐτὴ κατ' ἐπίθετον ἡμέρα, ἠὼς, ἤγουν ἡ πραεῖα. καὶ ἀντίθετος τῇ ἀπὸ τοῦ δεδιέναι γινομένη δείδια, ὡς ἀπὸ ἀρσενικοῦ τοῦ, ἥμερος. καὶ διπλόη, αὐτὴ ἡ διπλῆ χλαῖνα. καὶ βροτὸς, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος οὗ ὡς ῥύσου ἐπίθετόν τὸ, βροτὸς κατὰ τὸ βροτοὶ ἄνδρες. καὶ ἀήτης, αὐτὸς ὁ ἄνεμος, ὁ ἄλλως κυρίως τῷ ἀνέμῳ συνδιαζόμενος ἐπιθετικῶς. ὡς δηλοῖ καὶ Ἡσίοδος, ἀήτας λέγων ἀνέμου ἤτοι πνοάς. καὶ τέτρωρον αὐτὸ τὸ τέθριππον. οὗ ἐντελὲς, τὸ τέθριππον ἅρμα ὡς δηλοῖ καὶ Εὐριπίδης τέτρωρον ὄχον εἰπών. καὶ δάκος δὲ καὶ δάκετον, τὸ θηρίον. οὗ τὸ πλῆρες, δάκετον θηρίον ὡς δηλοῖ ὁ αὐτὸς ἐν τῷ, ἄφθογγα δάκη θηρῶν, καὶ ἤπειρος, αὐτὴ ἡ γῆ ἧς ἐντελὲς τὸ, ἐπ' ἀπείρου γᾶς ἔβη τουτέστιν ὡρμίσθη. ὡς ὁ αὐτός φησι. καθὰ οὖν ταῦτα οὕτω καὶ ἑανὸς ἰδικῶς. ὁ κατὰ συνδιασμὸν ἑανὸς πέπλος. φησὶ γοῦν νεκταρέου ἑανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα ἤτοι τοῦ θείου πέπλου λαβομένη, διεσάλευσε τὴν Ἑλένην, ἵνα ἐπιστραφῇ. παρακατιὼν δὲ ἑανὸν ἀργῆτα φαεινὸν ἐρεῖ. ὅθεν μάλιστα δῆλον, ὅτι ὁ ἑανὸς εἰ καὶ ἐπίθετόν ἐστιν, ἀλλ' ὡς αὐτόχρημα πέπλος λαμβάνεται προσηγορικῶς. οὐδέ ποτε γὰρ ὁμοῦ δύο ἐπίθετα πολλῷ δὲ πλέον οὐδὲ τρία κεῖνται, χωρὶς κυρίου ἢ προσηγορικοῦ. ἔστι δὲ νεκτάρεος νῦν τροπικῶς, ὁ θεῖος ἀπὸ τοῦ πολλαχοῦ δηλουμένου νέκταρος, ὡς ἀπὸ ἀμβροσίας, ὁ ἀμβρόσιος καὶ ἀπελεύσει τοῦ ι νεκτάρεος. Ἀργὴς δὲ ἑανὸς ὥσπερ καὶ κεραυνὸς, ὁ λευκός. ἀργὸν γὰρ τὸ λευκόν. ὅθεν καὶ ἐπάργεμον πάθος ὀφθαλμοῦ, τὸ κοινῶς λεγόμενον λεύκωμα. ὥς που καὶ Αἰσχύλος παραδηλοῖ. Φαεινὸς δὲ ὁ λεπτός. ὡς καὶ μάστιξ λέγεται φαεινή. ἴσως δὲ καὶ ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ, ἀργής. ἵνα καὶ αὐτὸ δηλοῖ τὸν λευκὸν καὶ διαφανῆ. ὅτι δὲ καὶ κασσιτέρου ἐπίθετον ὁ ἑανὸς, ἀλλαχοῦ φανήσεται. Τὸ ἀσκεῖν, ἐπὶ ἐπιμελείας τῶν διὰ χειρῶν ὁ ποιητὴς τίθησι. δι' οὗ ἤσκειν εἴρια καὶ πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα. καὶ νῆμα δέ που ἀσκητὸν λέγει. ταὐτὸν δὲ τὸ κομεῖν καὶ τὸ ἀσκεῖν. διὸ εἰπὼν συνθέτως γεραιάν τινα εἰροκόμον. εἶτα κατὰ διάλυσιν ἰωνικὴν ἑρμηνεύων αὐτὴν ἵνα μὴ νοήσῃ τις ἴσως εἰροκόμον τὴν εἴρουσαν κόμας ἤτοι πλέκουσαν τρίχας, φησίν. ἥ οἱ ἤσκειν εἴρια καλά. ὡς ταὐτὸν ὂν εἰπεῖν εἴρια κομεῖν καὶ ἀσκεῖν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἤσκειν εἴρια, μετὰ τοῦ ν γράφουσιν οἱ παλαιοὶ καὶ μετὰ τὴν συναίρεσιν τοῦ ἤσκεε. δοκεῖ δὲ, ἰωνικῶς οὕτω λέγεσθαι ὡς καὶ ἑτέρωθι ἔσται δῆλον. μάλιστα δὲ αὐτὸ, καὶ τὰ κατ' αὐτὸ διευκρίνεται, ἐν τοῖς εἰς τὴν

Ὀδύσσειαν

Οδύσσειαν, ὅπου περὶ τῆς ἐν τρίτου προσώπου ἐγράφη ἐν τοῖς κατὰ τὸν μνηστῆρα Κτήσιππον. Τὸ δὲ εἴρεον, Ομηρος μὲν προπαροξύνει ὁμοίως τῷ λείειος. οἱ δὲ ὕστερον, παροξύνουσι πρὸς ἀναλογίαν ἑτέρων προξυτόνως δακτυλικῶν λέξεων. ἵνα ἢ ὡς τεῖχος τειχίον, οὕτως εἶρος εἰρίον. καλὰ δὲ ἔρια, πρὸς διαστολὴν τῶν μὴ ἀξίων ἀσκήσεως. ὅτι δὲ διαφορά ἐστιν ἐρίων καὶ τριχῶν, δηλοῖ καὶ ὁ στράβων σαφέστατα. ὡμολόγηται δὲ καὶ ἄλλως εὐγενέστερα τειχῶν εἶναι τὰ ἔρια εἰς ἐνδύσεως μεταχείρησιν. ὡς δηλοῖ καὶ τὸ τῆς ἐρέας καλόν. Τὸ, βάσκ' ἴθι, ἐνταῦθα δεῦρ' ἴθι λέγει ὁ ποιητής. εἰπὼν δεῦρ' ἴθι Ἀλέξανδρός σε καλεῖ. Τὸ, κεῖνος ὅγ' ἐν θαλάμῳ καὶ δινωτοῖσι λέχεσσι, κάλλεΐ τε στίλβων καὶ εἵμασι, νυμφίῳ ἢ ἄλλως μνηστεύοντι ἀνδρὶ ἐπιλεχθήσεται. Δινωτοῖς δὲ λέγει, τοῖς τορνωτοῖς. δῖνος γὰρ ὁ τόρνος. ἐξ οὗ μεταφορικῶς καὶ οὐρανοῦ δῖνος παρὰ τῷ κωμικῷ. ὅτι δὲ διχῶς λέγεται καὶ δινῶ δινήσω, καὶ δινῶ δινώσω, πρὸ ὀλίγων δεδήλωται. Τὸ δὲ ἑξῆς, οὐδ' ἂν εἴποις ἀνδρὶ μαχεσσάμενον τόνδ' ἐλθεῖν, ἀλλὰ χορόν δὲ ἔρχεσθαι, ἠὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν. παρῳδηθήσεται μὲν καὶ αὐτὸ εἰς ἄνδρα τρυφῇ κάτοχον. κωμῳδεῖ δὲ τέως, τὸν τρυφερὸν Ἀλέξανδρον. ὃς οὐ λυπεῖται ὡς ἡττημένος. ἀλλὰ ἐρᾷ, ὡς χορευτής. μικρόν τι τάχα ἀνιδρώσας τῇ μάχῃ ὡς καὶ ὁ χορευτὴς τῷ χορῷ, ἔνθα πρέπον ἐστὶν ὡς εἰκὸς, καὶ τὸ στίλβειν κάλλεϊ, καὶ εἵμασι. τοιοῦτοι δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ῥηθήσονταί που φαιακίδαι. ψεῦσταί τ' ὀρχησταί τε χοροιτυπίαις ἄριστοι. ἔνθα ὅρα τὸ ψεῦσται ταυτὸν ὂν τῷ, ὑποκριταί. ὁποῖος πρὸ τούτου ἐρρέθη Ἀλέξανδρος. χορὸς δὲ νῦν, οὔτε τὸ χορευτικὸν πλῆθος, οὐδὲ μὴν ὁ ὑποκείμενος τοῖς τοιούτοις τόπος, κατὰ τὸ πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσίν, ἀλλὰ μάλιστα τὸ κατὰ τοὺς τοιούτους χοροὺς ἔργον ὅπερ ἐστὶ τὸ χορεύειν. σημειῶσαι δὲ καὶ νῦν τὸ καθίζειν, ἀντὶ τοῦ καθίζεσθαι ληφθέν. ὡς καὶ μετ' ὀλίγα ἐν τῷ, ἔνθα καθίζε Ἑλένη, ἀντὶ τοῦ ἐκαθέζετο. ὥστε καὶ αὐτοπαθὲς ῥῆμα ἐστί ποτε ὡς καὶ προείρηται τὸ καθίζειν. καὶ οὐκ ἀναγκαίως ἀεὶ δηλοῖ τὴν εἰς ἄλλων ἐνέργειαν. οἷον ἐκάθισεν ὁ δεῖνα ἐπὶ θρόνου βασιλικοῦ τὸν δεῖνα. καὶ ὡς ὁ ποιητὴς πρὸ μικροῦ ἔφη, ἄλλους μὲν κάθισον. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ ἀνωτέρω τῆς μαστροποῦ ἀφροδίτης ὡς ἐρρέθη λαληθέντα τῇ Ἑλένῃ, οὐ μόνον εὐοδοῦσι τὴν μετ' ὀλίγα κεισομένην φιλοτήσιον εὐνὴν τοῦ Πάριδος ὡς κάλλει στίλβοντος καὶ τῆς Ἑλένης, ἀλλὰ καὶ τῇ μυθικῇ ἁρπαγῇ τοῦ Πάριδος ἐκ μέσου μονομαχίου, οἰκειοῦνται. ἡ γὰρ θείως ἁρπάξασα, εἶχε δῆθεν διαθέσθαι τὸν Πάριν, καλὸν καὶ λαμπρὸν ὡς εἰ καὶ ἐκ πανηγύρεως ἐπανήλθεν. Τὸ, περικαλλέα δειρὴν στήθεά θ' ἱμερόεντα, καὶ ὄμματα μαρμαίροντα, περὶ ἀφροδίτης μὲν λέγεται. ἔστι δὲ καὶ ἁπλῶς γυναικὸς καλῆς ἔπαινος. καὶ καλλωπίσαι δὲ τὸ ῥητὸν ἐπιτήδες παρίσοις τεθείσιν, ὡς πανηγυρικόν.

Δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν,
Ἦ πῆ με προτέρω πολίων εὖ ναιομενάων
Ἄξεις; ἢ φρυγίης, ἢ Μηονίης ἐρατεινῆς,
Εἴ τίς τοι καὶ κεῖθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων.
Οὕνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαος
Νικήσας, ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ οἴκαδ' ἄγεσθαι.
Τοὔνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστης,
Ἧσο παρ' αὐτὸν ἰοῦσα, θεῶν δ' ἀπόειπε κελεύθους.
Μή δέ τι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψας ὄλυμπον,
Ἀλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον ὀΐζυε, καί ἑ φύλασσε,
Εἰσόκε σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὅγε δούλην.
Κεῖσε δ' ἐγὼν οὐκ εἶμι νεμεσητὸν δέ κεν εἴη,
Κείνου πορσυνέουσα λέχος. Τρῳαὶ δέ μ' ὀπίσω
Πᾶσαι μωμήσονται. ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ.
Τὴν δὲ χολωσαμένη προσεφώνεε δῖ' ἀφροδίτη.
Μή μ' ἔρεθε σχετλίη, μὴ χωσαμένη σε μεθείω.
Τὼς δέ σ' ἀπεχθήρω, ὡς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα.
Μέσω δ' ἀμφοτέρων μητίσομαι ἔχθεα λυγρὰ
Τρώων, καὶ Δαναῶν. σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄληαι.

Ψεκτικὸν ἀπατητικῆς γυναικὸς τὸ, δαιμονίη τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν. Ἑλένη δὲ τοῦτο πρὸς τὴν μυθικὴν ἀφροδίτην λαλεῖ, μαστροπεύουσαν αὐτὴν, χάριν Ἀλεξάνδρου. ἔνθα δηλοῖ ὁ ποιητὴς, καὶ ὡς ἠδύνατό τις πλάσαι τὴν Ἑλένην ὥσπερ εἰς τροίαν, οὕτω καὶ ἀλλαχοῦ ἐκεῖθεν ἁρπασθεῖσαν ἢ ἀπαχθεῖσαν. ἐπεὶ

γὰρ ἡ Ἑλένη, ἢ πῆ με προτέρων ἤτοι τῶν προσωτέρω πολίων ἄξεις ἢ Φρυγίης ἢ Μῃονίης ἐρατεινῆς, εἴ τίς τοι κἀκεῖθι, καὶ ἑξῆς. Ἰστέον δὲ ὅτι γράφεται καί, ἢ πῆ με προτέρω δίχα τοῦ ν', καὶ δηλοῖ τό, πορρωτέρω τοῦ τῶν Φρυγιακῶν πόλεων. Φρυγίας δὲ μέμνηται κἀνταῦθα, τῆς πορρωτέρω ἤτοι μεγάλης, οὐ μὴν τῆς μικρᾶς, περὶ ἣν ἦν ἡ Τροία ἡ τὴν Ἑλένην ἄρτι ἔχουσα. Μῃονίην δὲ ἤτοι νῦν τὴν Λυδίαν λέγει. ἡ δ' αὐτή, καὶ Μαιονία ἐλέγετο ἀπό τινος Μαίονος, ἢ Μῄονος ὡς καὶ ἐν τῷ καταλόγῳ ἐρρέθη. ἐρατεινὴν δέ φησιν αὐτήν, διὰ τὸ τῆς χώρας εὔδαιμον. ὃ καὶ ὁ περιηγητὴς ἱστορεῖ. ἤτοι τὴν Λακεδαίμονα δὲ μετ' ὀλίγα ἐρατεινὴν ὁ Πάρις ἐρεῖ, οὐ μόνον διότι εὐδαίμων ἡ Λακεδαίμων ὡς προείρηται, ἀλλὰ καὶ διότι τὴν ἀξιέραστον Ἑλένην ἤνεγκεν. Φανερῶς ἐνταῦθα τό, φίλος, ὁ ποιητὴς οὐ συγγενικῶς, ἀλλὰ κατὰ κοινὴν συνήθειαν λέγει. ἐν τῷ, εἴ τίς τοι κἀκεῖ φίλος μερόπων ἀνθρώπων. ἤγουν ἐὰν καὶ ἐκεῖ ὦ Ἀφροδίτη φιλητῶς ἔχεις τινὶ Φρυγὶ ἢ Μῄονι, ὡς ἐνταῦθα τῷ Τρωῒ Ἀλεξάνδρῳ. ἑαυτὴν δέ πως ἐν τούτοις ἡ Ἑλένη ἐπαινεῖ ὡς λαμπρὰν καὶ ἀξιέραστον, ἐὰν οὕτως αὐτὴν ἡ Ἀφροδίτη τοῖς φιλουμένοις διαπέμπηται ὡς λόγου δηλονότι ἀξίαν δωρεάν. σεμνῶς δέ, καὶ μαστροπείαν τῆς Ἀφροδίτης καταλαλεῖ. ἐκείνη γὰρ ἀντιλαλεῖ. ὅπερ καὶ πᾶς ἂν εἴποι προωδήσας ὁ μεσιτεύσας μὲν φιλίαν, καταλῦσαι δὲ αὖθις αὐτὴν μελετῶν. μή μ' ἔρεθε σχετλίη μὴ χωσαμένη σε μεθείω. τὼς δέ σε ἀπεχθήρω ὡς νῦν ἔκπαγλα ἐφίλησα. μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων μητίσομαι ἔχθεα λυγρά. σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄληαι. Ὧν ὅτι τὰ λεπτότατα μίτου ὡς εἰπεῖν τὰ κατ' αὐτὴν ἀπῃώρητο τῆς θεᾶς εἰς ὦτα ἐοικέναι καὶ διὰ τοῦτο ἐπαφρόδιτος εἶναι. οὗ ἐπιλιπόντος, οὐκέτ' ἄν, ἡ πολυμάχητος κατὰ ζῆλον φιλόνεικον. ἄλλως τε καὶ ἐν Τροίᾳ, ὀλιγίστους ἔχουσα τοὺς φιλοῦντας. καθὰ ἐν τῇ ω ῥαψῳδίᾳ δηλοῦται. τυχὸν δὲ ὁμοίως, καὶ παρὰ Ἕλλησιν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ τώς ἤγουν οὕτως, χρῆσις ἐστὶ παρὰ Σοφοκλεῖ. ἐν τῷ, τὼς αὐτοσφαγεῖς, ὀλοίατο. ἐκ δὲ τούτου, ἀποβολῇ τοῦ τ', γίνεται τὸ ὥς. ὀξυνόμενον ἤτοι αὐτὸ ὁμοίως τῷ καθώς. Καὶ ἐνταῦθα ἑαυτῆς ἡ Ἑλένη καταλέγει, στυγερὴν ἑαυτὴν ἀποκαλοῦσα. ἤγουν μισητὴν ἢ φρικτήν. ταῦτα δὲ δηλοῖ ἤτοι τὸ στυγεῖν ῥῆμα ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. φησὶ γοῦν οὕνεκα δὴ Μενέλαος νικήσας, ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ οἴκαδε ἄγεσθαι. Ὅρα δὲ εἰ ταυτὸν στυγερὴν Ἑλένην εἰπεῖν ἤτοι ῥιγεδανήν. καὶ εἴπερ ἐκ τοῦ στυγερῆς πεπόρισται ἡ ῥιγεδανή. ἐπεὶ καὶ ἡ ἱστορουμένη πηγιμαία Στύξ, ψυχροτάτη παραδίδοται καὶ οἷα ποιεῖν ῥιγοῦν τὸν εἰς αὐτὴν βάψαντα. καὶ ἡ κατὰ τὸν μῦθον δὲ Πλούτωνος Στὺξ τῷ Ταρτάρῳ συγκατέψυκται. ἀφ' οὗ κατὰ τοὺς παλαιούς, καὶ τὸ ταρταρίζειν, ἐπὶ τῶν ἄγαν ῥιγούντων λέγεται. Πιθανολογῶν ὁ ποιητὴς τὴν τῆς Ἑλένης ἄρτι ταχεῖαν ἄφιξιν εἰς τὸν Πάριν, πλάττει αὐτὴν σφοδρῶς τῇ Ἀφροδίτῃ προσφερομένην. κἀκείνην αὖθις χολουμένην καὶ ἀπειλοῦσαν τὰ προσεχῶς ῥηθέντα. ἐφ' οἷς ἡ Ἑλένη θροηθεῖσα, πείθεται ἀπελθεῖν ἔνθα καλεῖται. φησὶ γοῦν ἡ μὲν Ἑλένη, οὕτω ἐπέκεινα τῶν προρρηθέντων, τοὔνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστης, ἧσο παρ' αὐτὸν ἰοῦσα. θεῶν δ' ἀπόειπε κελεύθους. μηδέ τι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὄλυμπον. ἀλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον ὀΐζυε. καί ἑ φύλασσε εἰσόκε σε ἢ ἄλοχον ποιήσεται ἢ ὅγε δούλην. κεῖσε δ' ἐγὼν οὐκ εἶμι, νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη, κείνου πορσυνέουσα λέχος. Τρῳαὶ δέ μ' ὀπίσσω πᾶσαι μωμήσονται. ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ. ἤτοι ταῦτα μὲν τὰ τῆς Ἑλένης. ἡ δὲ Ἀφροδίτη χολωσαμένη, μή μ' ἔρεθε φησὶ σχετλίη. καὶ ἑξῆς ὡς προγέγραπται. καὶ ὅρα ὡς καὶ νέμεσιν ὑφορᾶται ἡ καλὴ Ἑλένη, καὶ ἄχθεσθαι πολλὰ λέγει, ἐφ' οἷς κακῶς ἔπραξε. καὶ ὅτι νέμεσιν εἶναι ὑπογράφει, τὸν ἐκ πάντων δίκαιον μῶμον. Τὸ δὲ δολοφρονεῖν, ταυτὸν τῷ ἠπεροπεύειν. ὃ πρὸ βραχέων τῆς Ἀφροδίτης ἡ Ἑλένη κατηγόρησε. Τὸ δὲ ἧσο παρ' αὐτὸν ἰοῦσα. ἤτοι τό, ὀΐζυε, μεμέρισται. τὸ μέν, πρὸς τὸ ἕως ἄλοχόν σε ποιήσεται. τὸ δέ, πρὸς τό, ἢ ὅγε δούλην. ἀλόχου μὲν γάρ, τὸ παρακαθῆσθαι τῷ ἀνδρί. δούλης δέ, τὸ περὶ τὸν δεσπότην ὀϊζύειν ὅ ἐστι κακοπαθεῖν. Τὸ δὲ ἀπόειπε, Ὅμηρος μὲν αἰτιατικῇ συντάσσει. λαβὼν τὴν λέξιν ἀντὶ τοῦ ἀπόφαθι. ὁ δὲ γράψας τάλαιν' ἀπεῖπον ἄλγει, ἐπὶ ἑτέρου σημαινομένου τὴν λέξιν εἴληφε. Τὸ δὲ μὴ πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὄλυμπον, διασαφητικόν ἐστι τοῦ, θεῶν ἀπόειπε κελεύθους. ὥσπερ καὶ τό, φύλασσε τοῦ, ὀΐζυε. ἔστι δ' ἐνταῦθα τὸ μὲν ὑποστρέψειας ἀντὶ προστακτικοῦ σχηματισθὲν ἀνομοίως τῷ ἧσο, καὶ ἀπόειπε, καὶ ὀΐζυε, καὶ φύλασσε, διὰ ποικιλίαν φραστικήν. Τὸ δὲ Ὄλυμπον, ἐλλιπὲς προθέσεως, ἵνα ᾖ εἰς Ὄλυμπον. τὸ δὲ ἢ ἄλοχον ποιήσηται, ἢ ὅγε δούλην, ἔστιν εὑρεῖν παρῳδηθὲν πρός τινος τῶν ἀρχαίων Μυσῶν φαύλως, καὶ ὡς οὐκ ἂν ἐκφανῶς εἴποι τις πρὸς τὸν αὐτοῦ ἀκούσαντα. Τὸ δὲ ἐκεῖσε οὐκ εἶμι κείνου πορσυνέουσα λέχος ἐν τοιούτῳ δηλαδὴ καιρῷ, σεμνῶς εἴρηται. δῆλον γοῦν ὅτι πορσύνειν λέχος, τὸ συγκοιτάζεσθαι. πρός τινα ῥηθὲν ὁμοιότητα τοῦ, ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν. γράφεται δὲ καὶ πορσανέουσα λέχος, ὡς ἀπὸ τοῦ πορσαίνω ῥήματος. ποιητικὰ δὲ ἤτοι ἄμφω καὶ δηλοῦσι τὸ παρέχειν καὶ εὐτρεπίζειν, ὡς ἀπὸ τοῦ πόρω πόρσω. Οὕτω δὲ ποιητικὸν καὶ τό, ὀΐζυε. ἀπὸ τοῦ ὀϊζύω ἐξ οὗ ὁ ὀϊζυρός. ὡς ὁ ἰσχυρὸς ἐκ τοῦ ἰσχύω. Σημείωσαι δὲ τὰ τῆς Ἑλένης κομματικῶς λαληθέντα διὰ θυμὸν ὃς ἐγκόπτει τοὺς ἐν λόγοις τόνους ὡς τὰ πολλά. τοιαύτη δέ τις καὶ ἡ πρὸς αὐτὴν ἀπειλὴ τῆς Ἀφροδίτης.

Ὣς ἔφατ'. ἔδδεισε δ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα.
Βῆ δὲ κατασχομένη ἑανῷ ἀργῆτι φαεινῷ
Σιγῇ. πάσας δὲ Τρῳὰς λάθεν. ἦρχε δὲ δαίμων.

Αἰδ

Αἱ δ' ὅτ' Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλέ' ἵκοντο,
Ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο,
Ἡ δ' εἰς ὑψόροφον θάλαμον κίε δῖα γυναικῶν.
Τῇ δ' ἄρα δίφρον ἑλοῦσα φιλομμειδὴς ἀφροδίτη,
Ἀντί' Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρουσα,
Ἔνθα κάθιζ' Ἑλένη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Ὄσσε πάλιν κλίνασα, πόσιν δ' ἠνίπαπε μύθῳ.
Ἤλυθες ἐκ πολέμου. ὡς ὤφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι,
Ἀνδρὶ δαμεὶς κρατερῷ, ὃς ἐμὸς πρότερος πόσις ἦεν.
Ἦ μὲν δὴ πρίν γ' εὔχε' ἀρηϊφίλου Μενελάου
Σῇ τε βίῃ, καὶ χερσὶ, καὶ ἔγχει, φέρτερος εἶναι.
Ἀλλ' ἴθι νῦν προκάλεσσαι ἀρηΐφιλον Μενέλαον
Ἐξαῦτις μαχέσασθαι ἐναντίον. ἀλλά σ' ἔγωγε
Παύσασθαι κέλομαι, μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ
Ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι
Ἀφραδέως, μήπως τάχ' ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμείης.
Τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε.
Μή με γύναι χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε.
Νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησε σὺν Ἀθήνῃ.
Κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ. πάρα γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν.
Ἀλλ' ἄγε δὴ φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε.
Οὐ γάρ πώποτέ μ' ὧδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν,
Οὐδ' ὅτε σε πρότερον Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς
Ἔπλεον ἁρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσι,
Νήσῳ δ' ἐν Κραναῇ ἐμίγην φιλότητι, καὶ εὐνῇ,
Ὡς σέο νῦν ἔραμαι. καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ.

Τὸ κατασχομένη ἑανῷ ἀργῆτι φαεινῷ πρὸ ὀλίγων προδεδήλωται, ἀνάπαλιν ἔχει πρὸς τὸ ἀνασχομένη, ὃ δηλοῖ τὸ, ἀνατείνασα. εἴη δ' ἂν, κατασχέσθαι ἑανῷ, τὸ προκαλύψασθαι τὴν παρειὰν κατὰ τὴν ἐν Ὀδυσσεία Πηνελόπην σχομένην ἄντα παρειάων κρήδεμνα. ἵνα ὥσπερ τὸ ἀνασχεῖν ἥλιον ἀντίκειται πρὸς τὸ κατασχεῖν, οὕτω καὶ τὸ ἀνασχέσθαι κρήδεμνον ἐπὶ ἀνακαλύψει καὶ διὰ ἀναλάμψει προσώπου, ἀντικείμενος ἔχει πρὸς τὸ κατασχέσθαι, ἤγουν ὡς ὑπὸ ζόφῳ κρύψαι. Σπουδὴν δουλίδων δηλοῖ τὸ, ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο. Καθάπερ κόρη Βρισῆος, ἡ ἁπλῶς θυγάτηρ, οὕτω κἀνταῦθα Ἑλένη κούρη Διὸς, αἰγιόχοιο. τοῦτο δὲ πρὸ ὀλίγων ἄλλως ἔφρασεν. εἰπὼν Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα. Ἑλένη μὲν πρὸς Ἀλέξανδρον, ἤλυθές φησιν ἐκ πολέμου καὶ τὰ ἑξῆς. ἠθικῶς πάνυ πάντα εἰποῦσα. ὁ δὲ, οὐ μόνον ψευδῶς ἀπολογεῖται οἷα ψεύστης ὢν αὐτὸς κατὰ τοὺς ἀδελφοὺς, εἰπὼν ὅτι σὺν Ἀθηνᾷ ἐνίκησεν ὁ Μενέλαος. μάλιστα γὰρ αὐτὸς σὺν Ἀφροδίτῃ σέσωσται, ἀλλὰ καὶ ἀσέμνως ἐμβλέπει αὐτῇ ὅτε καὶ κατακαλύπτεσθαι ἔδει. μαχλότατος γὰρ ὁ ἀνήρ, ὅς γε καὶ ἐρᾶν αὐτῆς, ἄρτι λέγει, ὡς οὐδὲ ὅτε τὴν ἀρχὴν ἐκ Λακεδαίμονος αὐτὴν ἥρπασεν. εἴπομεν δὲ, ὅτι ὡς ἤδη νικηθεὶς, καραδοκεῖ στερήσεσθαι αὐτῆς. πολὺς οὖν ὁ ἔρως αὐτῷ ὥσπερ ἐν καταρχῇ τοῦ ἔχειν, ὅτε δηλαδὴ ἦν δεδοικὼς μὴ καταληφθεὶς ἀφαιρεθῇ τὴν Ἑλένην, οὕτω καὶ εἰς τὸ μέλλειν ἄρτι ὡς δοκεῖ αὐτὴν ἀφαιρεῖσθαι. καὶ νῦν μὲν ὁ Πάρις οὕτως οὐ φιλεῖ, ἀλλὰ καθά τις ἔφη, ἐρωμανίαν πάσχει, Ἀφροδίτης ἐρεθιζούσης τῷ κεστῷ, ὃν μυθικῶς ἐφόρει. ἐν τοῖς ἑξῆς δέ που, καὶ ὁ Ζεὺς ὁμοίῳ ἔρωτι μυωπίζεται ἐπὶ τῇ γυναικὶ Ἥρᾳ διὰ τὸν αὐτὸν κεστόν. καιρικὰ δὲ ἄμφω ταῦτα πάθη ἐπί τε τῷ Διὶ ἐπί τε τῷ Πάριδι. ὁ δὲ, παρά γε τῷ Ἡροδότῳ Κανδαύλης διὰ βίου ἦρα τῆς οἰκείας γυναικός. οὐκ εὐκράτως φιλῶν, ἀλλ' ἐμπεπρησμένος πυρὶ ἔρωτος, ἕως ὁ ἔρως ἀπέσβη, ὡς οὐκ ἂν ἐκεῖνος ἤθελε. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι πολυειδὴς ἐνταῦθα ἡ τῆς Ἑλένης ὁμιλία. καὶ γὰρ καὶ διαθρύπτεται ὄσσε πάλιν κλίνασα ἤγουν ἔμπαλιν στρέψασα, καὶ ἐπαρᾶται τῷ ἀνδρὶ ὡς ὀφείλοντι ὀλέσθαι. καὶ χαλεπῶς ὀνειδίζει καὶ σκώπτει ὡς ἀλαζονικόν. εἴγε καυχώμενος πρὶν Μενελάου κρείττων εἶναι, εἶτα νῦν συμμίξας, ἔφυγεν, ἀ-

παλλάξας κακῶς. καὶ σεμνύνει δὲ τὸν πρότερον ἄνδρα κρατερὸν καλοῦσα καὶ ξανθὸν καὶ ἀρηΐφιλον· ὅπερ καὶ ὁ Ζεὺς μετὰ ταῦτα ὀνομάσει αὐτόν. καὶ κατὰ πάντα προφερέστερον Ἀλεξάνδρου. προσποιεῖται δὲ καὶ κήδεσθαι αὐτοῦ. κολακευτικώτερον διὰ φόβον δηλαδή, ἐν οἷς φησιν, ἀλλά σε κέλομαι παύσασθαι. πικρῶς λαλοῦσα οἷς τε ὑποβιβάζει τὸν Πάριν τοῦ Μενελάῳ, καὶ οἷς ἀφραδέως αὐτὸν λέγει μάχεσθαι. ἔστι δ' ἐν τούτοις ἡ ὅλη Ὁμηρικὴ φράσις, τοιαύτη. ἤλυθες ἐκ πολέμου ὡς ὤφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι ἀνδρὶ δαμεὶς κρατερῷ, ὃς ἐμὸς πρότερον πόσις ἦεν. ἦ μὲν δὴ πρίν γ' εὔχεο ἀρηϊφίλου Μενελάου σῇ τε βίῃ καὶ χερσὶ καὶ ἔγχει, φέρτερος εἶναι, ἀλλ' ἴθι νῦν προκάλεσσαι ἀρηΐφιλον Μενέλαον ἐξαῦτις μαχέσασθαι ἐναντίον. ἀλλά σ' ἔγωγε παύεσθαι κέλομαι, μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι ἀφραδέως. μή πως τάχ' ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμείης. καὶ οὕτω μὲν ἡ Ἑλένη. ὁ δὲ Πάρις εἰπών, μή με γύναι χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε, ἐπάγει. νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησε σὺν Ἀθήνῃ. κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ. πάρα γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν. ἀλλ' ἄγε δὴ φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντες. οὐ γάρ πώποτέ μ' ὧδε φρένας ἔρως ἀμφεκάλυψεν. οὐδ' ὅτε σε πρῶτον Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς ἔπλεον ἁρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσι, νήσῳ δ' ἐν Κραναῇ ἐμίγην φιλότητι καὶ εὐνῇ, ὡς σέο νῦν ἔραμαι. καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ. καὶ ὅρα ὡς ὁ ποιητὴς εὐμεθόδως παρέρριψεν ἐνταῦθα τὴν τοῦ τρωϊκοῦ καταρκτικὴν πολέμου αἰτίαν. ἤγουν τὴν ἐξ ἔρωτος ὑπερβολικοῦ ἁρπαγὴν τῆς Ἑλένης. Ἱστέον δὲ ὡς ἡ Ἑλένη κλίνει τοὺς ὀφθαλμοὺς πάλιν ὡς εἴρηται, οὐ μόνον ἀκκιζομένη ἢ θυμουμένη, ἀλλὰ καὶ ἐκκλίνουσα τὸν ἐξ ἐκείνου ἔρωτα. οἶδε γὰρ ἐκ τοῦ ὁρᾶν τίκτεσθαι τὸ ἐρᾶν. διὸ καὶ Εὐριπίδης φησίν. ἔρως ὃς κατ' ὀμμάτων στάζεις πόθον. ὅθεν καλῶς ἄν, ῥέειν λέγοιτο ἐς ψυχὴν ἐκεῖθεν καθά τις ὕστερον ῥήτωρ ἔφρασεν. Ἔστι δὲ ὄσσε πάλιν κλίνειν, τὸ ἀποστρέφειν καὶ ὡς οἷον εἰπεῖν στραβίζειν. ἐπεὶ καὶ ἐκ τοῦ στρέφειν γίνεται καὶ ὁ στρεβλὸς καὶ ὁ στραβός. κατὰ τὴν καὶ ἀλλαχοῦ κειμένην συγγένειαν τοῦ β' καὶ τοῦ φ'. Τὸ δὲ ὄσσε ὅτι διφορεῖται κατὰ γένος προδεδήλωται. νικᾷ δὲ ἀρσενικοῦ εἶναι, ἀπό τε τῆς πληθυντικῆς γενικῆς ἣ καὶ παρ' Εὐριπίδῃ κεῖται ἐν τῷ, δι' ὄσσων ὄμμ' ἔχω δακρυρρόουν. ἔνθα καὶ ζήτει διαφορὰν ὄσσων καὶ ὄμματος. καὶ ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν πληθυντικῶν. οὔτε γὰρ ἐκεῖνο ὀσσέων ὄσσων ὡς βελέων βελῶν, οὔτε τοῦτο ὄσσεσιν ὡς βέλεσιν. ἀλλὰ ὄσσοις καὶ ὄσσοισιν ὡς ὄζοις καὶ ὄζοισιν. οὕτω δὲ διφορεῖται σὺν ἄλλοις καὶ τὸ ὄνειδος. ἔστι γὰρ καὶ ὁ ὄνειδος. τοιοῦτο καὶ τὸ, ὁ σκότος καὶ τὸ σκότος. καὶ ὁ ὄχος ἐξ οὗ τὸ παρὰ Σοφοκλεῖ, τὸ βαρκαίοις ὄχοις καὶ παρ' Ὁμήρῳ τὸ ὄχεα, ἐκ τοῦ τὸ ὄχος, οὗ φασι καὶ δοτική, τῷ ὄχει. Τῶν διφορουμένων δὲ καὶ ὁ ἔλεος καὶ τὸ ἔλεος. κατά τινας, καὶ ὁ θρῆνος καὶ τὸ θρῆνος. Τὸ δὲ ἤλυθες ἐκ πολέμου, καλὸν μὲν καὶ εἰπεῖν ἐρωτᾶται. κάλλιον δέ ἐστιν ἀποφαντικῶς ἀναγνωσθέν. ὡς οἷα βαρυνομένης τῆς γυναικὸς εἰ σέσωσται ὁ κακός. ἡ δὲ τοῦ Πάριδος ἀλαζονεία, κατὰ τὸ εἰκὸς ἐνταῦθα ἱστόρηται. οὐ γοῦν ἀπίθανον αὐχεῖν κατὰ Μενελάου τὸν Πάριν ὡς ἂν ὑπὸ Ἑλένης φιλοῖτο. Τὸ δὲ σῇ τε βίῃ, πρὸς διαστολὴν εἴρηται τῆς ἑτέρωθεν δυνάμεως. διὸ καὶ ἐν τῷ χερσὶ καὶ ἔγχει, προσυπακουστέον τὸ, σαῖς καὶ τῷ, σῷ. ὡς τοῦ Πάριδος οἰκείαις μὲν χερσὶ καὶ οἰκείῳ ἔγχει, μὴ φερτέρου ὄντος, εἴγε ἀντίβιον μάχεται, δι' ἀλλοτρίων μέντοι ὑπερφέροντος. Ξανθὸν δὲ τὸν Μενέλαον ἡ Ἑλένη λέγει, παραλαλοῦσα ὡς οὐ μόνον ἀρηΐφιλός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ καλὸς οὐδὲν ἧττον Ἀλεξάνδρου. ἔπαινος δὲ κόμης παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ ξανθόν. διὸ καὶ ἡλιώδης κόμη. καὶ ἡλιῶσα ἡ τοιαύτη. καὶ χρυσέα δέ. καὶ ὁ ταύτην ἔχων χρυσεοκόμας. ἡ δέ γε κωμῳδία, ἔστρεψεν ἄλλως τοῦτο. πυῤῥίαι γοῦν ἐξ ὀρθοῦ οἱ δοῦλοι παρὰ τοῖς κωμικοῖς ὡς τοιοῦτοι μάλιστα ὄντες. οὕτω δὲ καὶ ξανθίαι οἱ αὐτοί. Ποσειδῶνα δὲ κοσμεῖ, τὸ τῆς χαίτης κυάνεον, καί που καὶ τὸν Δία οὗ καὶ τὰς τῆς κεφαλῆς τρίχας, ὡς καὶ τὰ κατὰ τὴν ὀφρῦν, κυανέας εἶναι εἰκός. Τὸ δὲ πόλεμον πολεμίζειν, ἀττικῶς ἔχει συμπαρακείμενον τῷ ῥήματι τὸ ἐξ αὐτοῦ ὄνομα. ἀφραδέως δὲ ὅ ἐστι κακοβούλως τὸν Πάριν μάχεσθαι ἡ γυνὴ λέγει, ὡς ἀντίβιον πολεμίζοντα. δέον οὖν ἄλλως πολεμεῖν αὐτὸν καὶ μὴ κατ' ἀντιπρόσωπον. Τὸ δὲ θυμὸν ἔνιπτε, παρελκόντως ἔχει τὸν θυμόν. οἷα καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐντελῶς ἐχούσης τῆς ἐννοίας. ὡς δηλοῖ καὶ ἀνωτέρω ῥηθὲν τὸ, πόσιν δ' ἠνίπαπεν ἥρων ἐπέπληξε μύθῳ ἔνθα πάλιν παρέλκει τὸ, μύθῳ. εἰπεῖν αὐτόχρημα ἐνίπτειν ἐστί, τὸ ἔπεσιν ἐπιπλήττειν. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, τὸ μή με θυμὸν ἔνιπτε ὅμοιόν ἐστι τῷ, τί δέ σε θυμὸν ἵκετο πένθος. καὶ τοῖς ὁμοίοις, περὶ ὧν προείρηται. Ἐν δὲ τῷ κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ, κατὰ κοινοῦ νοεῖται τὸ, νικήσω. σιγηθὲν ἴσως ὑπὸ τοῦ Πάριδος, ἵνα μὴ γελοῖος τῇ ἐρωμένῃ δόξῃ. ὡς τὸ μὲν, ἐνεστὼς προέμενος, εἰς δὲ τὸ μέλλον θαῤῥῶν ὅπερ ἴσον ἀπραξίᾳ λέγεται. παραμυθία δὲ ὅμως τοῦ τοιούτου λόγου τὸ, πάρα γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν. ὡς μὴ ἀδυνάτως ὂν νικῆσαι καὶ αὐτὸν, κατὰ τὸν Μενέλαον. ἢ καὶ πλέον ἐκείνου, εἴγε Μενέλαος μὲν, ἐνίκησε σὺν Ἀθήνῃ τῇ μιᾷ, Ἀλέξανδρος δὲ σὺν θεοῖς. καὶ μήποτε ἔχει καὶ αὐτὸς ἀκοῦσαί ποθεν τὸ, σὺν θεοῖς μάχου καὶ αὐτὸς καὶ μὴ φεῦγε. καθ' ὁμοιότητα τοῦ, σὺν Ἀθηνᾷ καὶ τὴν χεῖρα κίνει. δύναται δὲ τὸ ῥηθὲν φρασθὲν ἑνικῶς, εὐσεβῶς ἔχειν. οἷον παρὰ γὰρ θεός ἐστι καὶ ἡμῖν. τὸ δὲ ὅλον, παραμυθητικὸν ἔσται ποτὲ ἡττημένου τινός. διὰ παρῳδίας. οἷον νῦν μὲν, ὁ δεῖνα ἐνίκησε. κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ. πάρα θεός ἐστι καὶ ἐμοί. Τὸ δὲ τραπείομεν, ἢ ἀντὶ τοῦ μεταβληθῶμεν. μετατραπῶμεν ἐκ μίσους τοῦ νῦν, εἰς φιλίαν. ὡς ἀπὸ τοῦ τρέπω. ἢ μᾶλλον ἀπὸ τοῦ τέρπω, ἀντὶ τοῦ τερφθῶμεν, ἡδυνθῶμεν τῇ φιλότητι. ὃ, διασαφῶν ἐπάγει τὸ, εὐνηθέντες. πρὸς διαστολὴν ἑτε

ξοίας φιλότητος. Τὸ δ᾽ αὐτὸ καὶ μετ᾽ ὀλίγα σαφέστερον φράζει ἐν τῷ, ἐμίγην φιλότητι καὶ εὐνῇ. τὸ δὲ οὐ γάρ πώποτέ με ὧδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψε, παραφράζων ἑτέρωθι διὰ τοῦ Διὸς ὁ ποιητὴς φησίν. οὐ γάρ πώποτέ με ὧδε ἔρως θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι περιπροχυθεὶς ἐδάμασσεν. ἄδηλον δ᾽ ἐνταῦθα εἴτε διὰ τοῦ ο, γράφεται ὁ ἔρος αἰολικῶς ὡς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα τοῦ κεῖται παρὰ τῷ ποιητῇ, εἴτε καὶ διὰ τοῦ ω ἀττικῶς. εἴπερ γράφεται ὧδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψε. εἰ δὲ γράφεται κατά τινας ὧδε φρένας ἔρως ἀμφεκάλυψεν, ἡ τοιαύτη γραφὴ σμικρύνει τὸν ἔρωτα. οὐ αἰτιατικὴ τὴν ἔρον. Τὸ δὲ ἀμφεκάλυψεν, ἢ πρὸς νέφος εἴρηται ὁμοιότητα, καθὸ καὶ ὁ ἔρως τὸν τῆς ψυχῆς ἥλιον ζοφοῖ. ἢ ἐκ δικτύων μετῆκται, ἃ καταπετασθέντα, καλύπτει τὰ ἁλισκόμενα. ἢ καὶ ἄλλως ἁπλῶς μετενήνεκται ἐκ τῶν ὁπωσοῦν κρυπτόντων τὸ καλυπτόμενον, ὡς καὶ ἀφανιζόντων τελέως. Τὸ δὲ ἔπλεον ἁρπάξας, παράκλησίς ἐστιν εἰς φιλότητα, εἴγε δι᾽ αὐτὴν καὶ πλοῦ κίνδυνον ὑπέστη καὶ ἁρπαγὴν ἐτόλμησε. Τὸ δὲ ἐν ποντοπόροισι νέεσσιν, οὐ περιττῶς κεῖται. ἀλλὰ δοκεῖ διασολὴν ἔχειν τοῦ μετὰ ἁλιάδων ἢ σχεδιῶν πλεῖν. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι κατὰ τὴν ὁμηρικὴν ἱστορίαν, οὐκ ἐν Σπάρτῃ τὴν ἀρχὴν ἐμίγη Ἀλέξανδρος τῇ Ἑλένῃ σπεύδων ἵνα μὴ καταφανὴς γένηται. ἀλλ᾽ ἐν Κραναῇ νήσῳ. ἄδηλον δέ φασιν εἴτε κύριον τῆς νήσου τὸ ὄνομα διὰ τὸ κρανθῆναι ἤτοι πληρωθῆναι ἐπ᾽ αὐτῆς τὸν γάμον, εἴτε τραχεία ἐπιθετικῶς εἴρηται. τινὲς νοοῦσι τὰ Κύθηρα, νῆσον Ἀφροδίτης ἱεράν. οἱ δὲ, τὴν λεγομένην νῆσον Ἑλένην, πρὸς τῇ Ἀττικῇ οὖσαν ἐγγυτάτω τῆς Κέω κατὰ τὸν γεωγράφον, ἀπὸ τῆς Ἑλένης ὁμωνύμως κληθεῖσαν, διότι ταύτης πρῶτον ἐπέβη ὅτε ἡρπάγη. ἔστι δὲ παραμήκης ὅσον ἑξήκοντα σταδίους. Τὸ δὲ ἔραμαι, χρηστόν ἐστι καὶ Ἀττικοῖς ὡς ἀπὸ τοῦ ἐράω ἐρῶ. καὶ οὐκ ἄν τις ῥᾳδίως δείξει ὅτι κατὰ τὸ ἵσαμαι γίνεται.

Τὸ δὲ καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ, περιφραστικόν ἐστι τοῦ ἔραμαι, ὡς καὶ ἀνωτέρω τὸ παύεσθαι, περιεφράσθη διὰ τοῦ μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν. ὁ δὲ γλυκὺς ἵμερος, εἴη ἂν καὶ δριμὺς, κατὰ πολυωνυμίαν ῥητόρων. παρ᾽ οἷς ἡ δριμύτης ἐπίτασίς ἐστι γλυκύτητος. ἴσως δὲ καὶ διασολὴν ἡ λέξις δηλοῖ ἑτεροίου ἱμέρου μὴ γλυκέος. πρὸς δὲ ταῦτα ἑτεροιοῦσθαι δοκεῖ παρά τινος ῥηθὲν μεγάλου σοφοῦ τὸ, τὰς κόρας ἀλγηδόνας ὀφθαλμῶν εἶναι. ὃ καὶ ὑπ᾽ εὐθεῖαν ἔστηκε. πῶς γοῦν ἀλγυνοῦσιν ὀφθαλμοὺς αἱ γλυκὺν ἐμποιοῦσαι ἵμερον διὰ ὁράσεως. Τὸ δὲ αἱρεῖ, λέξις θηρατικὴ, ἀκόλουθος τῷ ἀμφεκάλυψεν. ἵνα λέγῃ ὡς ὁ ἔρως τοῖς κατ᾽ αὐτὸν δικτύοις ἀμφικαλύψας, εἷλέ με γλυκέως μέντοι. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ σχηματισμὸς τοῦ, οὐ γάρ πώποτέ με ὧδε ἔρως ἔσχε, κεῖταί που ὡς εἴρηται καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. ἔνθα καὶ τὸ, ὡς σέο νῦν ἔραμαι καὶ ἑξῆς, ἀπαραποίητον ὅλον κεῖται. καὶ ὅτι τὸ οὐ γὰρ πώποτε, δύναταί τις φράσαι, καὶ οὐ γὰρ πώποτε λόγῳ ἐγκλιτικῶς. διόπερ εὐλόγως προπαροξύνεται τὸ πώποτε καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. Καὶ ὅτι τῶν ἀνωτέρω γεγραμμένων, τὸ μὲν ἀλλ᾽ ἄγε νῦν προκαλέσσαι τὸν δεῖνα αὖθις καὶ ἑξῆς, παρῳδηθήσεταί ποτε εἰς μαχητὴν ἀλόγιστον. καὶ ἐφ᾽ οἷς οὐ χρὴ, φιλεῖν. Τὸ δὲ μή με χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε, παραίτησίς ἐστι τοῦ μὴ ὀνειδίζεσθαι.

Ἦ ῥα, καὶ ἄρχε λέχοσδε κιών. ἅμα δ᾽ εἵπετ᾽ ἄκοιτις.
Τὼ μὲν ἄρ᾽ ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν.
Ἀτρείδης δ᾽ ἂν ὅμιλον φοίτα θηρὶ ἐοικώς,
Εἴπου ἐσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοειδέα.
Ἀλλ᾽ οὔτις δύνατο τρώων κλειτῶν τ᾽ ἐπικούρων
Δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότ᾽ ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ,
Οὐ μὲν γὰρ φιλότητί γ᾽ ἐκεύθανον, εἴ τις ἴδοιτο.
Ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Κέκλυτέ μοι τρῶες, καὶ δάρδανοι, ἠδ᾽ ἐπίκουροι.
Νίκη μὲν δὴ φαίνετ᾽ ἀρηϊφίλου Μενελάου.
Ὑμεῖς δ᾽ ἀργείην Ἑλένην, καὶ κτήμαθ᾽ ἅμ᾽ αὐτῇ
Ἔκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτινέμεν, ἥν τιν᾽ ἔοικεν,
Ἥτε καὶ ἐσσομένοισι μετ᾽ ἀνθρώποισι πέληται.
Ὣς ἔφατ᾽ Ἀτρείδης, ἐπὶ δ᾽ ᾔνεον ἄλλοι ἀχαιοί.

Σώφρονος γαμικῆς ὁμιλίας φραστικὸν τὸ, ἔφη δὴ καὶ ἄρχε λέχοσδε κιὼν, ἅμα δ᾽ εἵπετ᾽ ἄκοιτις. τὼ μὲν ἄρ᾽ ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν. ἃ διαστέλλει πάντως ὁ ποιητὴς τῶν χαμαὶ στρωτῶν φυλλάδων, ἃς οἶδεν ὁ Σοφοκλῆς, καὶ τῶν λοιπῶν δὲ τοιούτων στιβάδων, ἀφ᾽ ὧν ἡ ἐτυμολογία ἐκ τοῦ στίβον δευτέρου ἀορίστου. ἐκεῖναι γὰρ λέχη μέν εἰσιν, οὐ τρητὰ δέ. κατὰ τὰς κλίνας καὶ τοὺς κλισμοὺς, ταυτὸν δ᾽ εἰπεῖν κατὰ τὰ ἀνάκλιντρα. Θηρὶ, κατ᾽ ἐξοχὴν ἐνταῦθα λέγει, τὸν λέοντα ἐν τῷ, ἂν ὅμιλον ἐφοίτα θηρὶ ἐοικώς.

συντομωτάτη δὲ ἐπιτηδὲς καὶ ἀνεπεξέργαστος καὶ αὕτη ἡ παραβολή. συντροχάζοντος δὲ τοῦ ποιητικοῦ λόγου τῷ Μενελάῳ ἰχνηλατοῦντι τὸν φυγάδα Πάριν καὶ σπεύδοντι. Ἰστέον δὲ ὅτι κακοῦ τινος ἀνδρὸς κρυπτομένου, καὶ ἐν τῷ ψηλαφᾶσθαι μὴ εὑρισκομένου ὃ δὴ νῦν ἐπὶ Ἀλεξάνδρου γίνεται, καλὸν εἰπεῖν τὸ, οὐδένα ἂν ὅμιλον ἐφοίτα εἴπου ἐς ἀθρήσειε τὸν δεῖνα, ἀλλ' οὔτις δύνατο δεῖξαι τότε. οὐ γὰρ φιλότητί γ' ἐκεύθανον εἴ τις ἴδοιτο. ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ. τουτέστιν ἐμισεῖτο ἶσα καὶ θανάτῳ. ἔνθα ὅρα καινὸν πρᾶγμα. ὁ μὲν γὰρ Πάρις μισεῖται. Ἑλένη δὲ δι' ἣν ἐκεῖνος ἐμισεῖτο, συγγνωμονεῖται. οὕτως ἦν αὕτη καλή. καὶ τὸ τὴν ὑπὸ ἐκπάγλως αὐτὴν ὑπ' Ἀφροδίτης φιλεῖσθαι. ἴσως δὲ καὶ κολακικῶς αὐτῇ καθομιλοῦσα τοὺς καιρούς, ἐδημαγώγει τοὺς πολλούς. ὅρα δὲ τὸ κηρὶ παρεισούμενον μὲν πρὸς τὸ, θηρί. λανθάνον δὲ διὰ τὸ μὴ ἐγγὺς κεῖσθαι. ἀλλὰ μετὰ στίχους τέσσαρας. καὶ εἶχε μὲν ὁ ποιητὴς παραθεῖναι ἄμφω καλλοῖς χάριν. ὤκνησε δὲ διὰ τὸ μὴ καίριον. Τοῦ δὲ ἐκεύθανον ἡ ἐκ τοῦ κεύθω παραγωγή, λόγῳ μὲν πεζῷ, ἀσύμπλης. δακτυλικῷ δὲ μέτρῳ, χρησίμη. Ὁμήρου καὶ νῦν εἰπόντος Τρῶες καὶ Δάρδανοι, φασὶν οἱ παλαιοί, εἰς δύο διῃρῆσθαι τὴν τῶν Τρώων ἀρχήν, ἀπὸ Ἀσσαράκου καὶ Ἴλου ἀνέκαθεν. ὕστερον δὲ κληθῆναι τὸ μέντοι μέρος ἀπὸ τοῦ Δαρδάνου. τὸ δ' ἐκ τοῦ Τρωός. ὅτι δὲ οἱ Δάρδανοι, καὶ Δαρδάνιοι προπαροξυτόνως λέγονται κατὰ τὴν κίνησιν τοῦ, αἰτωλὸς αἰτώλιος, ὄρθος ὄρθιος καὶ τῶν ὁμοίων, ἐν τοῖς ἑξῆς που δηλωθήσεται. Ἀγαμέμνων ἀφανοῦς γενομένου ὡς ἐρρέθη τοῦ Πάριδος, νίκη μὲν δή φησι φαίνεται ἀρηϊφίλου Μενελάου. ὑμεῖς δ' Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ ἔκδοτε. καὶ τιμὴν ὅ ἐστι ποινὴν ἀποτινέμεν ἥν τιν' ἔοικεν ὡς τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἤρεσε καθὰ καὶ προγέγραπται. καὶ ἔδει μὲν ἐπὶ τούτοις τοὺς περὶ Ἀλέξανδρον, ἀντιθήσειν τὰ αὐτοῦ τοῦ Ἀγαμέμνονος ῥητά, εἰπόντος. εἰ μέν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνῃ καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ οὕτω γενέσθαι ἀντινομίας δίκην, ὡς προδεδήλωται. ἀλλ' ὁ Πάνδαρος φθάσας τοξεῦσαι τὸν Μενέλαον ὡς μετ' ὀλίγα φανεῖται, συγχέει τὰ πράγματα. οὕτω τοῦ Ὁμήρου διασκευάσαντος, ἵνα μὴ ἐν οἷς οὐ δέον ἐστί, διανικᾷ παρανείρῃ, καὶ ἀνειμένην τὴν ποίησιν ἀπεργάσηται, καὶ χαλάσῃ τὸ σύντονον. Ἔστι δὲ τὸ φαίνεται, οὐ διστακτικόν. ὡς ἀντὶ τοῦ ἔοικεν. ἀλλὰ μάλιστα βεβαίωσιν δηλοῖ, εἰλημμένον ἀντὶ τοῦ φανερόν ἐστι καὶ ἐκφανές. τοῦτο καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ, τὰ ὑμέτερα ἀεικέα ἔργα φαίνεται. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸν μὲν Μενέλαον πολλάκις ἀρηΐφιλον εἶπεν ὁ ποιητὴς διά τε τοῦ Ἕκτορος καὶ τοῦ Πριάμου καὶ ἄλλων. τὸν δὲ Ἀλέξανδρον, οὐδαμοῦ, ἀλλὰ μόνον θεοειδῆ. τὴν δὲ Ἑλένην, Ἀργείαν λέγει. ὡς εἴ τις εἴποι Πελοποννησίαν. Ἄργος γὰρ καὶ ἡ ὅλη Πελοπόννησος ὡς πολλαχοῦ δεδήλωται. οὕτω δὲ καὶ τὴν Ἥραν ἐν τοῖς ἑξῆς λέγει. Τὸ δὲ ἔκδοτε, ταυτόν ἐστι τῷ ἀπόδοτε. ἤγουν χρεωστικῶς δότε. τοῦτο γὰρ κυρίως τὸ ἀποδοῦναι. ὅρα δὲ καὶ ὡς τὸ ἀποτινέμεν ἐπανελθὸν μετὰ πληθυντικόν, τὸ ἀπόδοτε, δείκνυσι φανερῶς ταυτίζεσθαί ποτε τοῖς προστακτικοῖς τὰ ἀπαρέμφατα. τὸ γὰρ ἀποτινέμεν, ταυτόν ἐστι τῷ ἀποτίνετε. τοῦτο δὲ καὶ τόπος ἐτυμολογίας ἐστίν ὡς καὶ προεδηλώθη. ἀπὸ γὰρ τοῦ τίνειν ἡ ῥηθεῖσα τιμὴ γίνεται.

1545

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ Δ ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι, ἠγορόωντο.
Χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ. μετὰ δέ σφισι πότνια Ἥβη
Νέκταρ ἐῳνοχόει. τοὶ δὲ χρυσέοις δεπάεσσι
Δειδέχατ' ἀλλήλους, Τρώων πόλιν εἰσορόωντες.
Αὐτίκ' ἐπειρᾶτο Κρονίδης ἐρεθιζέμεν Ἥρην.

ΕΜΜΕΤΡΟΣ ἐπιγραφὴ τοῦ γράμματος τούτου, αὕτη. Δέλτα θεῶν ἀγορή. ὅρκων χύσις. Ἄρεος ἀρχή. κοινὴ δὲ, ἥδε. ὁρκίων σύγχυσις, καὶ ἐπιπώλησις Ἀγαμέμνονος. οἱ δὲ σχολιασταὶ πολλαχοῦ μέμνηνται καὶ χωρίς τινος προσθήκης τῆς ἐπιπωλήσεως. δι' ὅτι φησὶν ὁ ποιητὴς ἐν τῇ ἐπιπωλήσει. ἤγουν ἐν τῇ δ' ῥαψῳδίᾳ. ἐκτενέστερον δὲ καὶ τὸ πῶς τῆς λέξεως ταύτης, ἑρμηνευκότερον. ἐπιπώλησις δὲ καλεῖται ἡ δ' ῥαψῳδία, διότι ἐν αὐτῇ ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν ὁ βασιλεύς. Θεῖόν τι πρᾶγμα τὴν βουλὴν καὶ τὴν δημηγορίαν ὑποδεῖξαι θέλων ὁ ποιητής, οὐ μόνον ἀνθρώπους βουλευομένους καὶ δημηγοροῦντας ποιεῖ, ἀλλὰ καὶ θεοὺς πολλαχοῦ πολιτικώτερον ὡς καὶ ἐνταῦθα. καί πως μίγμα τι βασιλείας καὶ δημοκρατίας. ἐν

θεοῖς

θεοῖς ἀρχὴ φαίνεται, ὡς παρὰ Ἕλλησι. Τὸ μὲν γὰρ ἡμεῖς δὲ φραζώμεθα, καὶ τὸ παρὰ Διῒ καθήμενοι ἠγορόωντο, δημοκρατίας ἔργα. Τὸ δὲ αὐτὸν τὸν Δία ποιεῖν ἃ βούλεται ἀπάνευθεν ἄλλων, τοῦτο οὐκέτι δημοκρατίας ἐστί. καὶ ἑτέρως δὲ εἰπεῖν, ἐπεὶ ἀνθρωποπαθεῖς οἱ τοῦ ποιητοῦ θεοὶ, πλάττει καὶ αὐτοὺς οὐδέν τι τῶν μεγάλων πράττοντας δίχα τοῦ βουλεύσασθαι, ποτὲ μὲν ἐν ἀδείᾳ, ποτὲ δὲ καὶ ἐν συμποσίῳ. κατ' ἔθος καὶ τοῦτο παλαιόν τε καὶ σοφόν. ὡς γοῦν ἐνταῦθα οἱ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ὅ ἐστι πάρεδροι ὄντες τῷ Διῒ, ἠγορόωντο χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ. μετὰ δέ σφισι πότνια Ἥβη νέκταρ ἐῳνοχόει. τοὶ δὲ, χρυσέοις δεπάεσσιν ἀλλήλους δειδέχατο βουλευόμενοι καὶ περὶ Τροίας. καὶ ἄλλως δὲ εἴωθεν ὁ ποιητὴς τὰ κατὰ πεπρωμένον τέλος γινόμενα, εἰς βουλὴν Διὸς ἀνάγειν, ὅ ἐστιν εἰς τὸ τῆς εἱμαρμένης κῦρος. καὶ ἐνταῦθα οὖν τὴν τῶν ὅρκων σύγχυσιν, καὶ τὴν τοῦ πολέμου αὖθις σύμμιξιν εἰς εἱμαρμένην ἀνάγων, ποιεῖ τὸν Δία σὺν τοῖς θεοῖς βουλευόμενον τὰ ποιητέα. Ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ τὴν ἀλληγορίαν, θεοὶ μὲν ἐνταῦθα οἱ ἀστέρες. ἢ ἁπλῶς ἢ μόνοι οἱ πλάνητες παρὰ τὸ θέειν. Ἥβη δὲ αὐτοῖς οἰνοχοεῖ, ἀναθυμίασις δηλαδὴ ἀκατάπαυστος καὶ ἀεὶ νεάζουσα. πόσις γὰρ δὴ ἄστρων, αὕτη κατὰ Ἕλληνας, οἳ καὶ παρεδρεύουσι τῷ Διῒ τουτέστι τῇ εἱμαρμένῃ, ὡς εἴρηται. κατὰ γὰρ ποιάν φασι τῶν ἄστρων διάθεσιν, τὰ τῆς εἱμαρμένης συντελεῖται, ἑδραίως καὶ ἀσφαλῶς. διὸ καὶ καθῆσθαι παρὰ τῷ Διῒ λέγονται. καί τοι ἄλλως παρὰ τὸ θέειν θεοὶ ἐτυμολογούμενοι. ὁ τοιοῦτος δὴ Ζεὺς καὶ ὁ περὶ αὐτὸν τοιοῦτος ἀθροισμός. καὶ τῇ Τροίᾳ τὴν ἐκ παραβάσεως ὅρκων, ἐπιπλέκουσιν, ἢ ἐπικλώθουσιν ἅλωσιν. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλως εἰπεῖν. διὰ τῆς μονομαχίας ὁ πόλεμος διακέκοπται. καὶ οἱ μὲν λαοὶ, ἀμφοτέρωθεν ἄοπλοι κάθηνται. νενίκηται δὲ Ἀλέξανδρος. καὶ ἡ νίκη, τοῦ Μενελάου ἐστίν. ὡς καὶ ὁ Ζεὺς ἐπικρινεῖ. καὶ ἀνάγκη λοιπὸν ἢ ἐκδοθῆναι τὴν Ἑλένην ὡς νενικημένου τοῦ Πάριδος, ἢ δίκην συστῆναι ὡς μὴ καὶ πεφονευμένου αὐτοῦ. ἐπεὶ δὲ οὐ δυνατὸν πλασθῆναι γενέσθαι ταῦτα διὰ πολλοὺς λόγους, βουλεύεται ὁ ποιητὴς πῶς ἂν εὐμηχάνως αὖθις συνάψῃ τὸ τῆς μάχης διασπασθέν. καὶ τοῦ εἰς νοῦν ἐκλαμβανομένου Διὸς πολλὰ ἐν τῷ ποιητῇ σκοπήσαντος, οὐδὲν αὐτῷ εὕρηται πιθανώτερον ἄλλο καὶ εὐπλαστότερον, ἢ τὸ συγχυθῆναι τοὺς ὅρκους παρά τινος τῶν Τρώων. ἐπεὶ δὲ πάντες ἐμίσουν τὸν Ἀλέξανδρον ἶσα κηρὶ μελαίνῃ ὡς προείρηται, ἐπιλέγεται εἰς τοῦτον ὁ κατάρατος Πάνδαρος. καὶ τοίνυν τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀξιοῦντος δίκαια, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες μέλλουσιν, ἀντειπεῖν οὐκ ἔχοντες. Πάνδαρος δὲ, βάλλει λάθρα τὸν Μενέλαον. καὶ ἐπ' αὐτῷ, προεξανίστανται τῶν Ἑλλήνων οἱ Τρῶες. νομίζοντες ὡς εἰκὸς, βασιλικὸν εἶναι τοῦτο βούλημα. καὶ οὕτω συνάγονται πιθανῶς εἰς πόλεμον τὰ στρατεύματα. καὶ ἐπ' ἀληθείᾳ μὲν ὁ ποιητὴς ἐν ἑαυτῷ κατὰ Δία, νοῦν, ἐβουλεύσατο. πῶς ἂν, διασπασθεῖσαν ἤδη τῇ μονομαχίᾳ τὴν μάχην, αὖθις συναγάγῃ αὐτὴν καὶ πόλεμον κακὸν ἐγείρῃ καὶ φύλοπιν αἰνήν. διὰ δὲ τὸ σεμνότερον καὶ ὑψηλότερον πιθανώτερόν τε καὶ εὐπλαστότερον, εἰς θεοὺς ἀνάγει τὸ βούλευμα. οἱονεὶ λέγων, ὅτι οὐδὲν ἐκώλυε, διὰ τῆς μονομαχίας ταύτης λυθῆναι τὴν μάχην καὶ φιλότητα ἐν ἀμφοτέροις γενέσθαι, εἰ μὴ ἄνωθεν κεκώλυτο βουλευσαμένων θεῶν, ἢ τῶν μυθικῶν ἢ τῶν τῆς ἀλληγορίας ὡς εἴρηται. Ὁ δὲ Ζὴν, ἢ ῥηματικῶς ἔχει ὡς ἀπὸ τοῦ ζῶ ἢ ἐκ τοῦ Ζεὺς παρωνόμασται. ἐν οἷς ὅρα ὅτι ἐπεὶ μήτε ἀπὸ τοῦ Ζὴν Ζηνὸς προῆλθε πατρωνυμικὸν Ζηνίδης. μήτε ἀπὸ τοῦ Ζεὺς, Ζείδης κατὰ ἀναλογίαν ὁμοίως τῷ, Ἀζεὺς Ἀζείδης ὃ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ κεῖται. ὠκνήθη καὶ ἐκ τῆς Διὸς γενικῆς γενέσθαι Διΐδης. τύπῳ δὲ γέγονε τοπικῷ ἐκ τοῦ Διὸς, ὁ δῖος. ἵνα εἴη, ὡς Χῖος Χῖος ὁ ἀπὸ Χίου, οὕτω καὶ δῖος δῖος ὁ ἀπὸ Διός. ὡς εἴ τις εἴποι ἀπ' αἰθέρος ἢ οὐρανοῦ. ἔχει δὲ ἄλλως καὶ παρωνυμίας χαρακτῆρα τὸ δῖος δῖος, κατὰ τὸ Τελαμώνιος Αἴας. ὅτι δὲ ὥσπερ Ζεὺς Διὸς, παρὰ τὸ ζῶ ἢ παρὰ τὸ δεύω. ἔτι δὲ καὶ Ζὴν Ζηνός. ὁμοίως δὲ καὶ Ζὰν Ζανὸς κατὰ τὸ, βροντάτω μέγας Ζάν, οὕτω καὶ Ζὰς ὁ αὐτὸς κατὰ τὴν αὐτὴν ἐτυμολογίαν δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. ὡς δὲ καὶ ὀξύνεται ὁ Ζὰς καὶ τὸ ν τ' ἔχει ἐν τῇ γενικῇ, δῆλον ἐκ τοῦ παραδόντος ὅτι καθὰ Πρὰς Πραντος ὄνομα ποταμοῦ καὶ πόλεως. καὶ φθὰς φθάντος κύριον παροξυνόμενον μετοχικῶς ἐν τῇ γενικῇ κατὰ τὸ φὰς φάντος, οὕτω καὶ Ζὰς Ζάντος ὃ σημαίνει τὸν Δία. Τὸ δὲ δειδέχατο ἤγουν ἐδεξιοῦντο ῥῆμα συνήθες Ἰωνικὸν, τὴν παρὰ τοῖς ὕστερον πρόποσιν δηλοῖ. προπίνουσι γὰρ ἀλλήλοις κατὰ τὸ καὶ παρὰ Ῥωμαίοις ἔθος, οἱ ἀλλήλους δεπάεσσι δεξιούμενοι. Σημείωσαι δὲ ὅτι σεμνύνει τὸν χρυσὸν Ὅμηρος οἷς καὶ εἰς οὐρανὸν αὐτὸν ἀνάγει. καὶ τὸν ἐν ἄλλοις πολύχαλκον διὰ τὸ στερεὸν, ὧδε πολύχρυσον πλάττει διὰ τὸ καλόν. Τό, τε δάπεδον τοῖς θεοῖς ἀπὸ χρυσοῦ στρωννύων, καὶ χρυσέοις αὐτοὺς λέγων πίνειν δεπάεσσιν. ἀλληγορικῶς μέντοι, διὰ τοῦ χρυσέου μὲν δαπέδου, τὸ ἀνέφελον δηλοῦται τοῦ ἄνω τόπου. ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ μάλιστα φαίνεται. διὰ δὲ τῶν χρυσέων ποτηρίων ὁ ἥλιος ἐμφαίνεται. ὃς τὰς ὑγρότητας ἀνάγει. δι' ὧν τὸ ἐκεῖ συμπόσιον τοῖς ἀλληγορουμένοις θεοῖς γίνεται. δι' οὗ καὶ ὁ ἄτρυτος βίος δηλοῦται τῶν μυθικῶν θεῶν καὶ ἀκάματος καὶ ἄφροντις ἃ τοῖς περὶ γῆν οὐκ εἶναι. Τὸ δὲ χρυσοῖς δεπάεσσι δεξιοῦσθαι τοὺς θεοὺς ἀλλήλους, τὰς συμπαθείας τῶν ἀστέρων δηλοῖ. καὶ τὴν εἰς ἕν ἐστιν ὅτε σύμπνοιαν καὶ οἷον δεξίωσιν, δι' ἧς δοκοῦσι τὰ περὶ γῆν κατεργάζεσθαι. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ὁ παρ' Εὐριπίδῃ Ζηνὸς πολύχρυσος οἶκος, ἐκ τοῦ ὁμηρικοῦ χρυσέου δαπέδου εἴληπται. ἔστι δὲ δάπεδον μὲν, τόπος ἐγγὺς οἰκημάτων, αὐτὸς μὴ ἔχων οἰκήματα. ἢ τόπος ἐν πόλει, ψιλὸς οἰκημάτων. ὡς δηλοῖ παρά τινι, καὶ τὸ, περιφέρων τὴν ἀσπίδα ἐπίχαλκον οὖσαν προσίσχε τῷ δαπέδῳ ἐντὸς τοῦ τείχους. ἢ χωρίον ὁμαλὸν

εἰς δώματ' εἰσβὴν ἀνέθεν. ὅπερ ἐν Ὀδυσσείᾳ καὶ τυκτὸν λέγει δάπεδον ἐν ᾧ οἱ μνηστῆρες γυμνάζονται. δηλαδὴ δὲ καὶ ἐνταῦθα ὥς που καὶ κατὰ Ὀδύσσειαν, τὸ ἐντὸς οἰκίας ἐμβαδὸν, δάπεδον λέγεσθαι. ὡς μὴ μόνον αἴθειον, ἀλλὰ καὶ ὑπορόφιον εἶναι δάπεδον. γίνεται δὲ παρὰ τὸ δᾶ ὃ δηλοῖ δωρικῶς τὴν γῆν, καὶ τὸ πέδον. γήπεδον μέντοι, τὸ ἐν πόλει προκείμενον, οἰκίας οἷον κηπίδιον. οἰκόπεδον δὲ, οἰκίας καταῤῥιφείσης ἔδαφος. ὅπερ καινότερον καὶ ἐρείπιον οἱ ὕστερόν φασιν. ἰστέον δὲ ὅτι ὥσπερ ἰσοδύναμοι λέξεις τὸ, δᾶ καὶ τὸ, πέδον καὶ τὸ, γῆ καὶ πέδον, οἷον ὄμνυμι πέδον γῆς παρὰ Σοφοκλεῖ, ἀπετέλεσαν τὸ δάπεδον καὶ τὸ γήπεδον. οὕτω καὶ ἐπ' ἄλλων γίνεται ὁμοιοσήμων λέξεων. τὸ γοῦν ὄρω καὶ τὸ θύνω συνελθόντα, τὸ ὀροθύνω συνέθηκαν, ὃ δηλοῖ τὸ διεγείρω. καὶ τὸ στρέφειν καὶ δινεῖν, τὸ, στρεφεδίνηθεν, καὶ τὸ καίειν καὶ πυρεῖν, τὸ καπυρόν. καὶ ἡ ἔρα καὶ γῆ, τὸ ἔργον τὸ ἐπὶ γεωργίας. καὶ τὸ ἠλεὸν καὶ μάταιον παρὰ Ὀππιανῷ, τὸ ἠλέματον. ὁμοίως δὲ καὶ ἐκ τοῦ φιλεῖν καὶ τοῦ ἥδεσθαι, τὸ φιληδεῖν γίνεται. καὶ ἐκ τοῦ πόπος καὶ ἄναξ θείων λέξεων ὡς προδεδήλωται, πόπανον τὸ θεῷ ἄνακτι καθοσιούμενον, ὡς ἐμφαίνει καὶ ὁ κωμικός. καὶ ἐκ τοῦ κάσις καὶ γνωτὸς, ὁ κασίγνητος. τροπῇ τοῦ μακροῦ, εἰς μακρόν. καὶ ἐκ τοῦ πρᾶος καὶ εὐμενὴς, ὁ ἐν τῇ τραγῳδίᾳ πρευμενής. καὶ ἐκ τοῦ ἀπάγειν καὶ ἀπελαύνειν, τὸ ψιλούμενον ἀγηλατεῖν. καὶ ἐκ τοῦ χύω καὶ χέω κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ὁ κυκεών. καὶ ἐκ τοῦ θροῦς καὶ βοὴ, ὁ θόρυβος. καὶ ἐκ τοῦ μόρος καὶ φόνος ὁ ἐν τῇ ω ῥαψῳδίᾳ μόρφνος αἰετός. καὶ ἐκ τοῦ χρέος καὶ ὀφειλὴ, ὁ χρεωφειλέτης. καὶ ἐκ τοῦ πτίσσειν καὶ αἰνεῖν ταυτοδυνάμων λέξεων, ὥς φησι Παυσανίας ἐν τῷ αὐτοῦ λεξικῷ, ἡ πτισάνη. καὶ ἐκ τοῦ ἅπτειν ἢ ἅλλεσθαι κατά τινας τὸ ἀτάλλειν, καὶ ἐκ τοῦ θορεῖν καὶ ἀΐσσειν, ὁ θρᾷξ. καὶ ἐκ τοῦ καίειν καὶ δαίειν, κανδάων ὁ ἄρης διὰ τὴν καυστειρὰν μάχην τὴν καὶ δηΐαν. καὶ ἐκ τοῦ φονεύειν καὶ κτείνειν, τὸ φονοκτονεῖν. καὶ ἐκ τοῦ δονεῖν καὶ πάλλειν, τὸ δονοπαλλίζειν. καὶ ἐκ τοῦ ἱκέσθαι καὶ θύειν, ὁ ἰχθύς. καὶ ἐκ τοῦ ἄρχειν καὶ ἡγεῖσθαι, ὁ ἀρχηγός. καὶ ἀπὸ τοῦ χέειν ῥέειν νάειν, ὁ χρόνος. καὶ ἐκ τοῦ νάειν καὶ ῥέειν, ὁ νηρεύς. καὶ ἐκ τοῦ σύεσθαι ἤγουν ὁρμᾶν καὶ τοῦ κίειν, ἡ συκῆ. καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς καὶ ὁ σικυὸς κατὰ μετάθεσιν ἢ τροπὴν διχρόνων. οὕτω δὲ καὶ ἐκ τοῦ θῶ τὸ τίθημι καὶ τοῦ θῶ τὸ θηλάζω, τήθη ἡ ἐντιθεῖσα ἔνθεσιν ἤγουν τροφὴν τῷ θηλάζοντι βρέφει. καὶ ἀπὸ τοῦ τείρω καὶ ἔδω τερηδὼν, ζωΰφιον ἐμφυόμενον ὅσοις τε ξύλοις καὶ ὅσοις τοιούτοις κραύροις ἐμφύονται σώμασι τοιαῦτα θηρίδια. ὧν εἶδος, καὶ οἱ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἶπες. ἔτι ὁμοίως καὶ ἐκ τοῦ ἐναίρειν καὶ κτείνειν, ἐναροκταντὰς ὁ θάνατος. τοιοῦτο δὲ καὶ ἡ ὁμηρικὴ ἁλοσύδνη. καὶ ἡ τοῦ Καλλιμάχου ὑδατοσύδνη. ὀνόματα δὲ ταῦτα νηρηΐδων. οὐκ ἀπέοικε δὲ τῶν τοιούτων, οὐδὲ ὁ ὡραπόλλων ἀνὴρ λόγιος. οὗ ἡ σύνθεσις ἐκ τοῦ ὧρος καὶ ἀπόλλων. ἃ καὶ ἄμφω ἐπίθετά εἰσι φοίβου. συμφωνεῖ δέ τε τὸ μυθολογεύειν. ὅπερ ἐστὶ μυθεῖσθαι καὶ λέγειν. ἤδη δὲ καὶ τὸ λογολεσχεῖν. λόγος γάρ τις καὶ ἡ λέσχη ἐστί. τὴν δὲ τοιαύτην σύνθεσιν, παρεισήγαγεν ὁ ἐκ παραλλήλου σχηματισμός. ὃς ἢ ἐννοίας ὁμοίας ἀλλήλαις ἐπιστοιβάζει. οἷον ὁ μέγας βασιλεὺς ἦλθεν. ὁ τρισμέγιστος ἄναξ παραγέγονεν. ἄμφω γὰρ τὰ κῶλα ταῦτα, ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτὸ δηλοῦσι νόημα. ἢ λέξεις ἰσοδυνάμους παραλληλίζει. οἷον τυχὸν ἴσως, οὕτω γέγονε. καὶ λίαν πάνυ ταχέως. καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης τῶν λέξεων παραθέσεως, ἐπενοήθη τε ἡ τοῦ ῥηθέντος δαπέδου καὶ τῶν ὁμοίων αὐτῷ σύνθεσις. οἱ δὲ θερμότεροι, καὶ ταυτοφώνους λέξεις οὕτω συνέθεντο. τοιοῦτο γὰρ τὸ, φιλόφιλος. καὶ τὸ, φαυλεπίφαυλος. καὶ εἴ τι ἄλλο οὕτω σύγκειται. ὡς καὶ τὸ πάμπαν ἐπίῤῥημα. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως, ἁπλούστερον. ἔστι δὲ καὶ ἄλλως εἰπεῖν τεχνικώτερον, ὅτι αἱ παράλληλοι λέξεις, ἢ σύγκεινται ἢ παράκεινται. ἄμφω δὲ ταῦτα, ἢ ἐκ ταυτότητος γίνεται, ἢ ἐξ ὁμοιότητος. οἷον ἐκ ταυτότητος μὲν παραλληλισμὸς, ἐν συνθέσει μὲν, τὸ πάμπαν. ἐν παραθέσει δὲ τὸ πάνυ πάνυ. καὶ πάλαι πάλαι παρὰ τῷ κωμικῷ. καὶ ἔλακεν ἔλακε παρ' Εὐριπίδῃ. καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ἐκ δὲ ὁμοιότητος λέξεων παραλληλισμὸς, ἐν συνθέσει μὲν, τὸ γήπεδον καὶ ὅσα τοιαῦτα πρὸ βραχέων ἐῤῥέθη. ἐν παραθέσει δὲ τὸ λίαν πάνυ. καὶ τυχὸν ἴσως, καὶ τὰ ὅμοια. λέγομεν δὲ ἐν ταυτότητι μὲν, τὰ καὶ τῇ φωνῇ τε τῷ νοήματι τὰ αὐτά. ἐν ὁμοιότητι δὲ, τὰ τῇ προφορᾷ μὲν ἀνόμοια, τῇ σημασίᾳ δὲ ὅμοια, μάλιστα δὲ ταυτοδύναμα. σκοπητέον δέ τε μή ποτε τὸ ἐνταῦθα δάπεδον τοῦ διὸς, ὅμοιόν ἐστι τῇ αὐλῇ. ὅπερ εἰς Ὀδυσσείαν φησὶν Ὅμηρος εἰπὼν, ξεινός που τίς δέ γ' ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή. Ἥβη δὲ οἰνοχοεῖν λέγεται, νέκταρ τοῖς ἄνω, οὐ κατὰ τὸν ἐπὶ Ἡφαίστῳ ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ λόγον, ἀλλὰ διὰ τὸ ἀγήρω καὶ ἀεὶ νεάζοντα εἶναι τὰ θεῖα καὶ οἷον ἡβάσκοντα. κύριον δὲ μυθικῶς ὄνομα, ἐνταῦθα ἡ ἥβη θυγάτηρ ἥρας, ἡρακλεῖ συνοῦσα. ἑτέρως μέντοι πρὸς ἀλήθειαν ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται, ἀνθρώπου ἡλικίαν ἡ λέξις δηλοῖ. ὅτε τειχοῦνται αὐτῷ τὰ ἐκ νέων ἄτειχα. διὸ τε ἀπότειχες ἐλέγοντο οἱ ἄνηβοι. ἐκ τοῦ ἥδω δὲ ὅ ἐστιν εὐφραίνω ἡ ἥβη. χαρίεσσα γὰρ ἡ τοιαύτη ἡλικία καὶ ἡδεῖα κατὰ τὸ οὕπερ χαριεστάτη ἥβη. ἀφ' ἧς καὶ τὰ ἱστορούμενα ἐνηβητήρια. καὶ τὸ ἡβηδὸν ἐπίῤῥημα καὶ τὸ ἡβῶ ἡβήσω. τε ἡβάσω δὲ, ἐξ οὗ τὸ ἡβάσκω προσλήψει τοῦ κ. καὶ ἡ εἰς Ὀδυσσείαν πρόθηβη, καὶ ὅσα ἐκεῖ δηλοῦται. καὶ τὸ ἡβυλλιᾶν τὸ παρὰ τῷ κωμικῷ. καὶ τὸ ἐφήβαιον οὗ πρόκειται ἥβη ἑτεροία, μέρος αὐτὴ δηλοῦσα σώματος. Ἀττικὸν δὲ τὸ ἐῳνοχόει. ὡς καὶ τὸ, ἑώρακε. καὶ τὸ ἐωνημένος ὁ ὠνησάμενος. τε ἄλλα μυρία. οἱ δὲ παλαιοί, καὶ τοιαῦτά τινά φασιν. ὅτι ὥσπερ ὤιγε τε ἀνέῳγεν. οἷον τὸ, οὐ θεὸς ἄλλος ἀνῷγε. καί, χηλοῦ δ' ἀπὸ πῶμα ἀνέῳγε. καὶ ἰωδα-

νον

νον ἐῳνοχόουν. διὸ ἀλλ' οὐκ ἀφειδῆ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε. καὶ οὐδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἐῳνοχόει. καὶ ὅσα παρὲξ καὶ ἐπὶ στόμα ἔωσαν. οὕτως ἀλλαχοῦ μὲν, ᾠνοχόει υἱὸς Μενελάου. νῦν δὲ ἥβη νέκταρ ἐῳνοχόει. οὕτως Ἡρωδιανός. Ζηνόδοτος δὲ, ἐνῳνοχόει γράφει διὰ προθέσεως. ὅρα δὲ ὅπως ὡς καὶ ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ πλατύτερον ἐῤῥέθη, ἐπὶ νέκταρος οὐκ εὐκαίρως εἶπε τὸ οἰνοχοεῖν ἀλλὰ ἁπλῶς καὶ νῦν ὡς λέξιν συμποσιακήν. ὡς εἴ τις εἴποι, ἐδίδου νέκταρ πιεῖν οἷά τινα οἶνον. οὐχ οὕτω δὲ αὖ τις εἴποι καὶ ὅτι ὕδωρ ἐῳνοχόει. τοῦτο μὲν γὰρ, οὐκ ἔχει βοήθειαν. τὸ δὲ ὁμηρικὸν, ἔχει πολλάς. τὸ δὲ νέκταρ, πίνεται κατὰ μῦθον, ὥσπερ αὖ πάλιν ἡ ἀμβροσία ἐσθίεται. καὶ ἔστιν αὕτη μὲν, ἀναβαίνουσα ῥοὴ, κάτωθεν δηλαδή. ἐκεῖνο δὲ μὴ καταῤῥέουσα ὑγρότης, ἀλλὰ δαπανωμένη ἄνω. ὑφ' ἧς οἱ ἀστέρες τρεφόμενοι, διαγίνονται. ἢ καὶ ἄλλως νέκταρ καὶ ἀμβροσία, αἱ ἐκ γῆς ἀναβαίνουσαι ῥοαὶ ὑγραὶ, καὶ αὖθις νέον καταῤῥέουσαι. ἀφ' ὧν καὶ οἱ ἀστέρες δοκοῦσι τρέφεσθαι. ὃ δὴ καὶ ὠκεανὸς κύκλῳ ῥέων, ὑπὸ τῶν παλαιῶν νενόηται. καὶ ὑφ' Ὁμήρου ὠκεανὸς, θεῶν γένεσις λέγεται. Ὅτι δὲ τὸ νέκταρ ἐτυμολογεῖται καὶ παρὰ τὸ νέον ἀεὶ κτέαρ εἶναι. καὶ εἴ τι ἄλλο ἄξιον λόγου, καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. ὥσπερ καὶ τὸ θείας εἶναι τινας λέξεις τὸ νέκταρ καὶ τὴν ἀμβροσίαν. διὸ καὶ πολλὰ τῶν καλῶν σωμάτων τε καὶ πραγμάτων, ἐκεῖθεν παρωνυμοῦνται. λόγος γοῦν ἀμβρόσιος. καὶ νὺξ ἀμβροσία. καὶ ἀμβρόσιαι χαῖται καὶ ἀμβρόσιον στόμα παρ' εὐριπίδῃ. καὶ νεκτάρεος ἑανὸς καὶ χιτών. καὶ οἶνος δὲ κατὰ τὸ, ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀποῤῥώξ. Φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ, παρθένων ἔργον εἶναι τὸ οἰνοχοεῖν, καὶ ἀνδρῶν δὲ νέων ὧν καὶ τὸ ὑπηρετεῖν. ὅθεν καὶ παῖδες οἱ δοῦλοι καὶ παιδίσκαι, διὰ τὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας ὑπηρετικόν.

Κερτομίοις ἐπέεσσι παραβλήδην ἀγορεύων.
Δοιαὶ μὲν Μενελάῳ ἀρηγόνες εἰσὶ θεάων.
Ἥρη τ' ἀργείη, καὶ ἀλαλκομενηὶς ἀθήνη.
Ἀλλ' ἤτοι ταὶ νόσφι καθήμεναι εἰσορόωσαι
Τέρπεσθον, τῷ δ' αὖτε φιλομμειδὴς ἀφροδίτη
Αἰεὶ παρμέμβλωκε, καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει.
Καὶ νῦν ἐξεσάωσεν ὀϊόμενον θανέεσθαι.
Ἀλλ' ἤτοι νίκη μὲν ἀρηϊφίλου Μενελάου.
Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
Ἢ ῥ' αὖτις πόλεμόν τε κακὸν, καὶ φύλοπιν αἰνὴν
Ὄρσομεν, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν.
Εἰ δ' αὔτως τόδε πᾶσι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
Ἤτοι μὲν οἰκέοιτο πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
Αὖτις δ' ἀργείην Ἑλένην Μενέλαος ἄγοιτο.

Ὥσπερ ἐκ τοῦ βάλλειν μετὰ τῆς ὑπὸ προθέσεως, γίνεται τὸ ὑποβλήδην ὡς ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ κεῖται, καὶ μετὰ τῆς ἀνὰ προθέσεως τὸ ἀμβλήδην γοόωσα, ὡς ἐκ τοῦ μουσικῶς ἀναβάλλεσθαι, κατὰ τὸ ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα τὸ παραβλήδην. ὃ δηλοῖ τὸ ἐκ παραβολῆς καὶ συγκριτικῶς. φησὶ γὰρ ὅτι αὐτίκ' ἐπειρᾶτο ζεὺς ἐρεθιζέμεν ἥρην, κερτομίοις ἐπέεσσι παραβλήδην ἀγορεύων. ὁ δὲ λόγος τῆς παραβολῆς ἤγουν συγκρίσεως ἦν, ὅτι δοιαὶ μὲν Μενελάῳ ἀρηγόνες εἰσὶ θεάων. ἥρη τ' ἀργείη καὶ ἀλαλκομενηὶς ἀθήνη. ἀλλ' ἤτοι ταὶ ἤγουν αὗται ὑμεῖς νόσφι καθήμεναι εἰσορόωσαι, τέρπεσθον. τῷ δ' αὖτε φιλομμειδὴς ἀφροδίτη, μία δηλαδὴ αὐτῷ ἀρηγὼν οὖσα, ἀεὶ παρμέμβλωκε καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει. καὶ νῦν ἐξεσάωσεν ὀϊόμενον θανέεσθαι. ἔχει δὲ τὸ κέρτομον ὁ λόγος. οὐ μόνον διότι τὰς δύο συγκρίνει τῇ μιᾷ, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἐκείνων τῶν δύο ἡ μὲν, τοῖς ἀργείοις ἐπονομάζεται. ἀργεία γὰρ λέγεται ἥρα. διὸ καὶ ἐπικουρεῖν ἐκείνοις ὀφείλει. ἀθηνᾶ δὲ, ἀλαλκομένοις οὖσα ἐπώνυμος, ὅμως ἀγεννῶς ἐκθηλύνεται. ἀφροδίτη δὲ ἡ φιλομμειδὴς, κρεῖττόν τι ἔχει ἐκείνων. ὁ δὲ ῥηθεὶς λόγος παρῳδηθεὶς, ἔσται ποτὲ χρήσιμος καὶ ἐπί τινος πλείονας μὲν ἔχοντος βοηθοὺς χαύνους δέ. ὅρα δὲ ὅτι ἡ σύγκρισις, οὐκ ἀνδρειοτέραν τῶν δύο τὴν μίαν εἶναι συνάγει. πῶς γοῦν ἐὰν καὶ μόνη ἀλλαχοῦ ἀθηνᾶ τὴν ἀφροδίτην ἀχρείαν ἐκφαίνει. καὶ Διομήδης δὲ συναιρομένης ἀθηνᾶς, βάλλει ἐκείνην. ἀλλ' ἡ ἀγωγὴ αὕτη τῆς συγκρίσεως, ἐπιμελεστέραν ποιεῖ τῶν δύο τὴν μίαν. εἴπερ αὗται μὲν, χωρὶς κάθηνται. ἡ δὲ ἀφροδίτη, τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἀεὶ παραμέμβλωκεν, ἤτοι παραμεμέληκε, καὶ διὰ φροντίδος γίνεται, ἢ μάλιστα παραμεμόληκε, καὶ ἐγγὺς μολεῖ. ἐγγύτητα γὰρ ἡ παρὰ πρόθεσις δηλοῖ. ὡς τὸ, οἱ δὲ θεοὶ πὰρ ζηνὶ καθήμενοι ἤγουν ἐγγὺς τοῦ διός. καὶ ἄλλως δὲ σαφέστερον καὶ συντομώτερον εἰπεῖν, ἡ ῥηθεῖσα παραβολὴ ἤτοι σύγκρισις, ἐκ τοῦ μείζονος μέν ἐστι. λέγει δὲ ὡς δύο μὲν αἱ τοῦ Μενελάου μία δὲ ἡ τοῦ Πάριδος. καὶ αὗται μὲν, σεμνῶς ὀνομάζονται, ἡ δὲ ἐκ τοῦ μειδιάματος. καὶ ὅμως, αὗται μὲν νόσφι κάθηνται τοῦ Μενελάου. ἡ δὲ, ἀεὶ παρμέμβλωκε. καὶ αἱ μὲν, θέας τέρψιν ποιοῦνται τὴν

μάχην

μάχην. ἢ δὲ, ἀμύνει τὰς κῆρας, τῷ Πάριδι. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ παρμέμβλωκε, τρία σημαίνει. ἓν μὲν, τὸ μεμέληκε καὶ φροντίδα ἔχει. καὶ γίνεται ἐκ τοῦ μέλω μελήσω μεμέληκα. καὶ συγκοπῇ, μέμληκα. καὶ πλεονασμῷ τοῦ β΄ διὰ καλλιφωνίαν, καὶ τροπῇ τοῦ κ εἰς ω, μέμβλωκα. ἕτερον δὲ, τὸ παραμεμόληκεν ἤγουν παρῆλθεν. ὡς εἴ τις εἴποι, ὅτι παρμέμβλωκεν ἡ ἡμέρα, ἤγουν παρῴχετο. ἡ δὲ χρῆσις ἐν Ὀδυσσείᾳ. ὃ γίνεται ἐκ τοῦ μολῶ μολήσω κατὰ τὸ αὐτὸ κανόνισμα. τρίτον δὲ, τὸ παραμεμόληκε τουτέστιν ἐγγύς ἐστιν, πάρεστιν, ὡς ἐνταῦθα φαίνεται. λέγει οὖν ἀντιθετικῷ σχήματι. ὡς ὑμεῖς μὲν νόσφι κάθησθε, ἥδε, ἀεὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ παρμέμβλωκεν ἤτοι παρακολουθεῖ. ἐγγὺς οὖσα οὐ νόσφι καθημένη. σημείωσαι δὲ ὅτι ὁ Ζεὺς μὲν σεμνότερον φράσας ἐνέφηνε τὴν πρὸς τὸν Πάριν σχέσιν τῆς Ἀφροδίτης. ἡ Ἑλένη δὲ πρὸ τούτου θυμωθεῖσα, παραλαλεῖ οὕτω διακεῖσθαι αὐτὴν πρὸς Ἀλέξανδρον, ὡς ἢ ἄλοχον εὐνοοῦσαν ἢ δούλην εὐλαβῶς ὑπείκουσαν. Τὸ δὲ ἀρηγὼν, λέγεται μὲν καὶ ἀρωγός. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἄρης. ὥσπερ ὁ βοηθὸς ἀπὸ τῆς βοῆς ὃ καὶ αὐτὸ τὴν μάχην ἐστὶν ὅτε δηλοῖ καθὰ καὶ ὁ ἄρης. Ἀλαλκομενηὶς δὲ ὡς γίνεται ἀπὸ τοῦ ἀλαλκεῖν ἤτοι βοηθεῖν διὰ μένος, ἢ ἀπό τινος Ἀλαλκομενέως ἥρωος, ἢ ἀπὸ Ἀλαλκομενίου ὄρους, οἱ ἐτυμολόγοι φασί. Τὸ δὲ φιλομμειδὴς ὅπερ Ἡσίοδος ἐκ τῶν τοῦ Κρόνου μηδέων ἐτυμολογεῖ ὡς βοιωτικῶς, διὰ τῆς ει διφθόγγου τὴν παραλήγουσαν γράφεσθαι, διπλάζει τὸ μ΄, διὰ μέτρον, κατά τινα τῶν ἀντιγράφων. ὡς ἂν οὕτως ἡ τοῦ στίχου λαγαρότης μεστωθῇ πρὸς μέτρον ἄρτιον. Τὸ δὲ αἰεὶ, τὴν παράμονον ἐπὶ τῷ Πάριδι φροντίδα τῆς Ἀφροδίτης δηλοῖ. Τὸ δὲ καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει, διασαφητικόν ἐστι τοῦ παρμέμβλωκεν. ἐνθυμητέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ κῆρας ἀμύνειν, ὁ Κηραμύντης ὕστερον συντέθειται. ὁ αὐτὸς ὢν τῷ ἀλεξικάκῳ. ἵνα ὡς ἐκ τοῦ ἀμύνειν ἁπλοῦ, ὁ Ἀμύντας τὸ κύριον, οὕτως εἴη ἐκ τοῦ κῆρας ἀμύνειν, ὁ Κηραμύντης, ὃν Σοφοκλῆς, ἀλεξίμορον εἴποι ἄν. ἡ δὲ τοιαύτη ἀναγωγὴ καὶ τὴν παρ᾽ Ἡσιόδῳ ἀλεξιάρην υἱὸν καὶ τὴν χειμοδύμναν χλαῖναν, καὶ τὴν ἀλεξάνεμον, ἤδη δὲ καὶ τὴν ἐκ τειχῶν μυοσόβην, συνέθετο. Τὸ δὲ, ὀϊόμενον, ἢ ἐνεργητικῶς κεῖται ἀντὶ τοῦ νομίζοντα, ἢ παθητικῶς ἀντὶ τοῦ νομιζόμενον. σημείωσαι δὲ ὅπως πάνυ δεξιῶς μεθοδεύει τὴν τῶν ὅρκων σύγχυσιν ὁ ποιητὴς, οὐκ ἐξ ἐπιταγῆς τοῦ ὁρκίου Διὸς ὃς καὶ τῶν ὅρκων ταμίας ἐστίν. ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ κατὰ τὴν Ἥραν χόλου. ὃν ἐκ τοῦ ῥηθέντος κερτόμου ἐρεθισμοῦ, αὐτὴ μετ᾽ ὀλίγα πείσεται. ἰστέον δὲ καὶ ὅτι μεγάλης βοηθείας δηλωτικὸν, τὸ αἰεὶ κῆρας ἀμύνει. καὶ νῦν ἐξεσάωσεν ὀϊόμενον θανέεσθαι. Οὐ μόνος Ἀγαμέμνων ἐπεψηφίσατο νίκην ὡς εἴρηται τῷ ἀδελφῷ Μενελάῳ. ἀλλ᾽ ἰδοὺ καὶ ὁ Ζεὺς λέγων. ἀλλ᾽ ἤτοι νίκη μὲν ἀρηϊφίλου Μενελάου. καὶ ὅρα ὡς ἀρηΐφιλον ὁ ποιητὴς καθὰ προγέγραπται καὶ διὰ τοῦ Διὸς καλεῖ τὸν Μενέλαον. ὥσπερ καὶ διὰ τοῦ Πριάμου καὶ ἑτέρων. Βουλευτικὸς λόγος, ὁ, ἡμεῖς δὲ φραζόμεθα ὅπως ἔσται τάδε. εἰ δὲ περὶ πολέμου καὶ εἰρήνης ἡ βουλὴ, οἰκεῖον καὶ τὸ ἐπαγόμενον. ἢ αὖτις πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν ὄρσομεν, ἢ φιλότητα μετ᾽ ἀμφοτέροισι βάλωμεν. προεκθετικῶς δὲ καὶ σκεπτικῶς ταῦτά φησιν Ὅμηρος, μελετῶν τε, ὡς καὶ προεῤῥέθη πῶς μεταχειρίσηται τὰ ἑξῆς, καὶ ἅμα προαναφωνῶν τὴν τρωϊκὴν ἅλωσιν.

Ὣς ἔφαθ᾽ αἳ δ᾽ ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε, καὶ Ἥρη.
Πλησίαι αἵγ᾽ ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
Ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν. οὐδέ τι εἶπε
Σκυζομένη Διῒ πατρί. χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει.
Ἥρῃ δ᾽ οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα.
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Πῶς ἐθέλεις ἅλιον θεῖναι πόνον, ἠδ᾽ ἀτέλεστον
Ἱδρῶθ᾽ ὃν ἵδρωσα μόγῳ, καμέτην καί μοι ἵπποι
Λαὸν ἀγειρούσῃ Πριάμῳ κακὰ, τοῖό τε παισίν.
Ἔρδ᾽. ἀτὰρ οὔτι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.

Τὸ, αἳ δ᾽ ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη, ἀντὶ μεμυκόσι χείλεσι ποιὸν ἦχον διὰ τῆς ῥινὸς ἀποτέλεσαν δυσχεραίνουσαι. ἔστι δὲ μύζειν ὡς καὶ ὁ κωμικὸς δηλοῖ, τὸ τὴν φωνὴν τοῦ μ΄ στοιχείου ἐκφωνεῖν. ἐκ δὲ τοῦ μύζειν, ὃ ὁ μυκτὴρ λέγεται. καὶ ὁ μυγμός. καὶ τὸ μυχθίζειν παρά τε Αἰσχύλῳ καὶ ἄλλοις. οὕτω δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ρ΄ παρηχεῖται, ὁ ῥοῖζος. καὶ ἀπὸ τοῦ σ΄ ὁ σιγμός. ὅτι δὲ ἡ τοῦ μύζειν κίνησις, καὶ τὴν μύτιν παράγει (ἧς χρῆσις ἐν τῷ Ἀθηναίῳ) ἔτι δὲ καὶ τὴν μύξαν, καὶ ἐν ἄλλοις δηλοῦται, καθὰ καὶ ὅτι μύξα, οὐ μόνον περίττωμα τὸ ζωϊκὸν, ἀλλὰ καί τις ἑτεροία ἡ παρὰ τῷ Ὀππιανῷ γλαγόεσσα. καὶ ἡ τοῦ λύχνου δὲ ἣν καὶ μύκητά φαμεν. ἀφ᾽ ἧς καὶ λύχνος δίμυξος παρά τινι Φιλυλλίῳ ὥς φησιν ὁ αὐτὸς Ἀθήναιος. Σύντομα ὁμοιοτέλευτα, ἐν τῷ πλησίαι ἥσθην κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην. ἀντὶ τοῦ πλησίαι καθεζέσθην. κακὰ δὲ τοῖς Τρωσὶν, ἐβουλευέσθην. καὶ ὅρα τὸ πλησίαι. ἀπὸ ἀρσενικοῦ γὰρ τοῦ, ὁ πλησίος, θηλυκὸν ἡ πλησία. οὗ πληθυντικὸν, αἱ πλησίαι. Ἐν τῷ ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν οὐδέ τι εἶπεν, οὐκ ἔστι τὸ, ἀκέων ἐπίῤῥημα ἀντὶ τοῦ

ἡσύχως

ἡσύχως ὡς ἀεισόνικος βούλεται, ὁμοίως τῷ, ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἀκέουσα εἴρηται ἀττικῶς. Ἀπολλώνιος γὰρ ἐν τῷ, περὶ μετοχῶν, ἀποδείκνυσιν ἐκ τῆς συντάξεως ἀκριβέστατα, ὅτι οὐ δύναται εἶναι ἐπίρρημα μεσότητος. καινὸν οὖν γένος οὐ μόνον ἡ ὑλήεσσα ζάκυνθος καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἀλλὰ καὶ τὸ, ἀκέων ἀθηνᾶ. τοιοῦτον κατά τινας καὶ παρὰ τῷ φιλομήρῳ Σοφοκλεῖ τὸ, κρυπτᾷ τ' ἀχέων ἐν ἥβα. ἤγουν ἐν ἀφανεῖ ἀχέουσα ἥβη. ἡ ἠλέκτρα δηλαδή. περὶ δὲ τοῦ ἀκέων δεδήλωται καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. ἔστι δὲ, τὸ οὐδέ τι εἶπε, διασαφητικὸν τοῦ, ἀκέων ἦν. ὃ ταυτόν ἐστι τῷ ἀκὴν, τῷ δηλοῦντι μὲν τὸ ἡσύχως, γινομένῳ δὲ ἀπὸ τοῦ ἀ στερητικοῦ καὶ τοῦ χαίνειν. ὅμοιον δὲ πρὸς τὸ ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπε. τὸ ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ. ἐνταῦθα δὲ ὅρα καὶ ὅτι ἔστι ποτὲ σιγᾶν, καὶ διὰ θυμὸν πολύν. ἀθηνᾶ γοῦν σιωπᾷ νῦν σκυζομένη διὶ πατρί. οὗ πρὸς διασάφησιν, ἐπῆκται τὸ, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει. ὃς καὶ ἐπέχει τὴν λαλιὰν τῇ ἀθηνᾷ, ἢ κατὰ ἐγκοπὴν ἢ κατ' εὐλάβειαν. Σημειῶσαι δ' ἐν τούτοις καί τινα καινὴν παρήχησιν, τὸ, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει. ἥρη δ' οὐκ ἔχαδε χόλον στῆθος. παρηχεῖται γάρ πως τὸ ῥῆμα τὸ ᾕρει, πρὸς τὸ ἥρη κύριον ὄνομα, καὶ ζητητέον τὴν ὁμοιότητα ἐν τῇ ά ῥαψῳδίᾳ. εἰς τὸ, ἔδεισεν καὶ οὐκ ἔδησεν. Περὶ δὲ τοῦ σκύζεσθαι ἀφ' οὗ καὶ τὸ σκυδμαίνειν καὶ τὸ ἐπισκύνιον, ῥηθήσεταί που ἐν τοῖς ἑξῆς. Τὸ δὲ οὐκ ἔχαδε, δηλοῖ μὲν τὸ ὑπεχώρησε. γίνεται ἀπὸ τοῦ χῶ τὸ χωρῶ. ἐξ οὗ καὶ χώρα καὶ χωρίον. ὅθεν παράγωγον τὸ χάζω καθ' ὁμοιότητα τοῦ, σχῶ σχάζω. ἐξ οὗ τὸ γῆρυν ἄφθογγον σχάσας. κλῶ κλάζω. κρῶ κράζω. βῶ βάζω. φῶ φάζω. ῥῶ ῥάζω. ἐξ οὗ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ, ῥάσατε δ' ὕδωρ. καὶ ἐρράδαται τοῖχοι. βρῶ βράζω. καὶ τὰ ὅμοια μονοσύλλαβα. ἡ δὲ κατὰ μέσον παρακείμενον ἀναγνωστέον κέχαδεν, ἢ κατὰ δεύτερον ἀόριστον, ἔχαδε. Θρασεῖα δὲ ἡ ἥρα καὶ ἐν τοῖς παροῦσιν, εἴπερ ἀθηνᾶ μὲν ἡσύχως ἔχει πέπτουσα τὸν χόλον ζέοντα ἔσω, αὐτὴ δὲ ὑπερεκβλύζει διὰ τοῦ στόματος, οἷα τοῦ στήθους μὴ στέγοντος. περὶ ὃ ζωπυρούμενος ἀνάπτεται κατὰ καιρὸν ὁ θυμὸς, καθὰ καὶ ἐν τῷ τέτλαθι κραδίη δηλοῦται. καὶ ἐν ᾧ τὸν ἀχιλλέα διάνδιχα μερμηρίζειν ἐν λασίοις στήθεσι. καὶ ἐν ἑτέροις πολλοῖς. ὡς ἐπὶ ἀγγείου δέ τινος εἴρηται τὸ, οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον. ἵνα εἴη νοεῖν. ὡς τῇ μὲν ἀθηνᾷ, τὸ στῆθος ἔστεγε τὸν χόλον. τῇ δὲ ἥρᾳ ὑπερεξεχεῖτο. τουτέστιν ἡ μὲν, οὐδὲν εἶπεν ὡς ὁ ποιητὴς ἔφη. ἡ δὲ ἥρα, ἐξελάλησε. διὸ ἐπάγει. ἀλλὰ προσηύδα. αἰνότατε κρονίδη καὶ ἑξῆς. ὡς καὶ ἐν τῇ ά ῥαψῳδίᾳ κεῖται. Βαρὺ τῇ ἥρᾳ δοκεῖ, ἐὰν ἀτέλεστον ἱδρῶτα ἱδρώσῃ, κάμωσιν δὲ μάτην αὐτῇ οἱ ἵπποι λαὸν ἀγειρούσῃ κατὰ Πριάμου. τοῦτο δὲ μυθικῶς μὲν ἡ ἥρα ἐστὶ πονουμένη ὑπὲρ τῶν ἀχαιῶν, διὰ τὴν κατὰ τοῦ Γανυμήδους μῆνιν. ἄλλως δὲ ἡ βασιλικὴ αὐτεξουσία, ἐνεργοῦσα ἢ πρεσβευτικῶς. εἰς ἣν ἀλληγορεῖται ἡ ἥρα ὡς πολλαχοῦ δηλοῦται. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ὁμηρικὸν τοῦτο χωρίον παρῳδηθὲν, λεχθείη ἂν, πρός τινος ἐν κοινοῖς κοπιάσαντος. οἷον, πῶς ἐθέλεις ἄλιον θεῖναι πόνον ἠδ' ἀτέλεστον ἱδρῶθ' ὃν ἵδρωσα μόγῳ. εἰ δὲ καὶ πολιτικὸν εἴη τὸ ἔργον, ἁρμόσει ποτὲ καὶ τὸ ἑξῆς. καμέτην δέ μοι ἢ ἔκαμον δέ μοι, οἱ ἵπποι λαὸν ἀγείροντι. Τὸ πῶς ἐθέλεις ἄλιον θεῖναι πόνον καὶ ἑξῆς, μετ' ὀλίγα ἐκ προσωπικοῦ παραινετικῶς σχηματίζων Ὅμηρος, φησίν. ἀλλὰ χρὴ καὶ ἐμὸν θέμεναι πόνον, οὐκ ἀτέλεστον. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τοῦ, ἄλιον πόνον, ἑρμηνευτικόν ἐστι τὸ, ἀτέλεστον ἱδρῶτα. οὐκ ἄδηλον δὲ, ὡς ἐπὶ ψόγῳ τῆς ναυτιλίας, ἄλιον ἐκ τοῦ ἁλὸς, τὸ μάταιον εἴρηται. καὶ ὡς τὸ ἀτέλεστον, καὶ ἀτελεύτητον λέγεται. αὐτὸ δὲ παρὰ Σοφοκλεῖ, καὶ τὸ μὴ τελευτὴν ἐπάγοντα τοῖς ζητουμένοις δηλοῖ, ἐν ᾧ, ἄτεκνος κἀτελεύτητος, φανεῖ. ἰστέον δὲ καὶ ὅτι βλασφημίας μόριον, παλαιός τις φησὶ, καὶ τὸ ἄλιος. ῥηθὲν παρὰ τὴν ἅλα ἧς τὸ ὕδωρ εἰκαῖόν τι ἐδόκει πρὶν ἢ τὰς νῆας ἐφευρεθῆναι. Ἀττικὸν δὲ συνήθως τὸ, ἱδρῶτα ὃν ἵδρωσα. ὡς καὶ τὸ, δαῖνυ δαῖτα. καὶ τὰ ἄλλα ἐν οἷς συνεκφωνεῖται τῷ ῥήματι καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ ὄνομα. Ἐφ' οἷς τις παραχωρεῖ δυσαρεστούμενος μὲν, ἄκων δὲ ὑπενδιδοὺς, καλῶς ἂν ἐρεῖ τὸ τῆς ἥρας ἤγουν τὸ, ἔρδε. ἀτὰρ οὐ πάντες ἐπαινέομεν ἄλλοι. ὁμοίως καὶ τὸ τοῦ διός. ἔρξον ὅπως θέλεις. μὴ τοῦτό γε νεῖκος ὀπίσσω σοὶ καὶ ἐμοὶ μέγ' ἔρισμα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται. ἰστέον δὲ ὅτι ἔρξον ὅπως ἐθέλεις, περιφραστικὴ ἑρμηνεία ἐστὶ τοῦ. ἔρδε. ὃ ἐλλιπῶς καὶ ἐν τῇ ά ῥαψῳδίᾳ κεῖται. ταυτὸν δὲ νεῖκος καὶ ἔρισμα ὅ ἐστιν ἔρις. Ὅρα δὲ τὸ ἔρδε καὶ τὸ ἔρξον διαφόρως ἐξ ἑνὸς θέματος προφερόμενα. προϋποκειμένου γὰρ τοῦ ῥέζω ῥέξω εἶτα μεταθέσεως γενομένης, τὸ ἔρζω ποτὲ μὲν συνήθως τοῦ ζ εἰς δ ἔρδω γεγονὼς, μένει ἄκλιτον. καθ' αὑτὸ δὲ ὄν, διὰ τοῦ ξ ἔχει τὸν μέλλοντα δωρικώτερον. ἐξ οὗ τὸ ἔρξον. καὶ ἄλλως δὲ, τὸ, ἔρξον, δύναται ἀπὸ τοῦ ἔργω εἶναι ἀφ' οὗ τὸ ἔοργα. ὅρα δὲ ὅτι πρωτοτύπου μὲν ὄντος τοῦ, ῥέζω ὅπερ ἐστὶν ἐρρωμένως πράττω ὡς ἐκ τοῦ ῥῶ μονοσυλλάβου ῥήματος. δευτερεύοντος δὲ τοῦ ἔρδω, χρῆσις ἐνταῦθα κεῖται ἀμφοῖν, τοῦ μὲν, ἐν τῷ κακὰ ῥέζουσι. τοῦ δὲ, ἐν τῷ ἔρδε.

Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας, προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
Δαιμονίη τί νύ σε Πρίαμος, Πριάμοιό τε παῖδες
Τόσσα κακὰ ῥέζουσιν, ὅτ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον.
Εἰ δὲ σύ γ' εἰσελθοῦσα πύλας, καὶ τείχεα μακρὰ,
Ὠμὸν βεβρώθοις Πρίαμον, πριάμοιό τε παῖδας,

Ἄλλους

Ἄλλους τε Τρῶας, τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο.
Ἔρξον ὅπως ἐθέλεις, μὴ τοῦτό γε νεῖκος ὀπίσω
Σοὶ, καὶ ἐμοὶ μέγ' ἔρισμα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.

Ὁ ἄγαν τινὶ θυμούμενος ἀκούσει ἄν ποτε οἰκείως τὸ, δαιμόνιε τί νύ σε κακὸν ῥέζω ὅτ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις. ἤγουν τίσι κακοποιῶ ὅτι πάνυ ἐπισπέρχεις ἤτοι σπεύδεις εἰς τὸ κατ' ἐμοῦ μένος. Ἥρα δὲ τοῦτο ἀκούει ἐκ Διὸς δαιμονίη προσρηθεῖσα. Ἔστι δὲ ἀσπερχές, τὸ πολυσπούδαστον. ὃ περιασπερχὲς λέγει ὁ Σοφοκλῆς, κατ' ἐπίτασιν καὶ αὐτός. ἁπλοῦν δὲ αὐτοῦ ῥητὸν, οὐ τὸ σπερχές, ἀλλὰ τὸ σπερχνόν. ὅμοιον ὂν τῷ, τερπνὸν καὶ στεγνόν. Θυμὸν θέλων ἐνδείξασθαι τῆς Ἥρας πάνυ πολὺν ὁ Ζεὺς, φησίν. εἰ δὲ σύ γε εἰσελθοῦσα πύλας καὶ τείχεα μακρὰ, ὠμὸν βεβρώθοις Πρίαμον Πριάμοιό τε παῖδας ἄλλους τε Τρῶας, τότε κεν τὸν χόλον ἐξακέσαιο. ὁ δὲ λόγος, ἁρμόσει ποτὲ τραγῳδηθεὶς, καὶ ἄλλοις προσώποις πάνυ θυμουμένοις. ὁποῖον καὶ τὸ εὐξάμενον ἔφεσιν αὐτῷ ἐγγενέσθαι, ἥπατι ἀνθρώπου ἐμφῦναι ὥστε καταφαγεῖν. Σημείωσαι δ' ὅτι ἀνωτέρω αἰνότατος ὑπὸ Ἥρας ὁ Ζεὺς ὀνειδισθεὶς, ἀντισκώπτει ἄρτι αὐτὴν, εἰς ἄκραν ἀπήνειαν. δι' ἣν ὠμὸν ἂν φάγοι τὸν Πρίαμον καὶ τοὺς περὶ αὐτόν. Ὅρα δὲ καὶ τὸ, χόλον ἐξακέσαιο. νόσος μὲν γὰρ δῆθεν τὸ χολοῦσθαι. τὸ δὲ παύσασθαι τοῦ χόλου, ἀκέσασθαί ἐστι. τοῦ δὲ βεβρώθοις, τὸ θέμα βεβρώθω. γινόμενον κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν ἐκ τοῦ βρῶ, καθὰ ἐκ τοῦ κλῶ τὸ κλώθω.

Ἄλλο δέ τοι ἐρέω. σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν
Ὁππότε κεν καὶ ἐγὼ μεμαὼς πόλιν ἐξαλαπάξαι,
Τὴν ἐθέλω, ὅθι τοι φίλοι ἀνέρες ἐγγεγάασι,
Μή τι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον, ἀλλά μ' ἐᾶσαι.
Καὶ γὰρ ἐγώ σοι δῶκα ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ.
Αἳ γὰρ ὑπ' ἠελίῳ τε, καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι
Ναιετάουσι πόληες ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Τάων μοι περὶ κῆρι τιέσκετο Ἴλιος ἱρή.
Καὶ Πρίαμος. καὶ λαὸς ἐϋμελίω Πριάμοιο.
Οὐ γάρ μοί ποτε βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης
Λοιβῆς τε, κνίσης τε. τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη.
Ἤτοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληες,
Ἄργος τε, Σπάρτη τε, καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη.
Τὰς διαπέρσαι, ὅταν τοι ἀπέχθωνται περὶ κῆρι.
Τάων, οὔτι ἐγὼ πρόσθ' ἵσταμαι, οὐδὲ μεγαίρω.
Εἴπερ γὰρ φθονέω τε, καὶ οὐκ εἰῶ διαπέρσαι,
Οὐκ ἀνύω φθονέουσ', ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐσσι.
Ἀλλὰ χρὴ καὶ ἐμὸν θέμεναι πόνον οὐκ ἀτέλεστον.
Καὶ γὰρ ἐγὼ θεός εἰμι. γένος δέ μοι ἔνθεν ὅθεν σοί.
Καί με πρεσβυτάτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης
Ἀμφότερον, γενεῇ τε, καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις
Κέκλημαι. σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦθ' ὑποείξομεν ἀλλήλοισι,
Σοὶ μὲν ἐγὼ σὺ δ' ἐμοί. ἐπὶ δ' ἕψονται θεοὶ ἄλλοι
Ἀθάνατοι. σὺ δὲ θᾶσσον Ἀθηναίῃ ἐπιτεῖλαι,
Ἐλθεῖν ἐς Τρώων, καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνὴν,
Πειρᾶν θ' ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
Ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.

Τὸ, ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν, ἀντὶ τοῦ ἐπιτυχῶς θὲς εἰς νοῦν. δῆλον δὲ ὡς διαφέρει τὸ βαλέσθαι τοῦ βα-

λεῖν

λεῖν. Ἀντιπαραχωροῦσιν ἀλλήλοις βιωτικώτερον θελημάτων τινῶν, Ζεύς τε καὶ Ἥρα, ἵνα μὴ τὴν συζυγίαν τῇ φιλονεικίᾳ διϊστῶσι. ῥητορικωτάτη δὲ ἡ σκευωρία τοῦ λόγου. ὁ μὲν γὰρ Τροίαν τὴν μίαν ὥς φησιν ἔχει, χαρίζεται. ἡ δὲ ἀντὶ μιᾶς τρεῖς αὐτῷ προΐεται. δοκεῖ δὲ ἐνταῦθα μαντικώτερον παραλαλεῖν ὁ ποιητὴς τὴν τῆς Μυκήνης ἀπώλειαν. ἣν ἐκ τῶν ῥηθεισῶν τριῶν, κακῶς παθοῦσαν καὶ Ἀριστοτέλης ἱστόρησε. φέρεται δὲ ἱστορία καὶ ὅτι Περσεὺς μὲν, αὐτὰς ἔκτισεν. ἐταπεινώθησαν δὲ μετὰ τὰ Τρωϊκά. ὕστερον δὲ κατεσκάφησαν ὑπὸ Ἀργείων ὡς μηδὲ ἴχνος φασὶ Μυκήνης εὑρίσκεσθαι. ἔχει δ' ὁ τόπος οὗτος, καὶ αὔξησιν χαρίτων, Ζεὺς μὲν γὰρ, οὐχ ἁπλῶς πόλιν προΐεσθαι λέγει. ἀλλ' ἣν ἐτίμα πασῶν μάλιστα πόλεων τῶν ὑπ' οὐρανόν. προσθεὶς καὶ αἰτίαν τὸ αὐτόθι ἐνδελεχὲς τῶν θυσιῶν. Ἥρα δέ φησι καὶ αὐτὴ, ὅτι οὐ τῶν τυχόντων ὑπεξίσταμαί σοι, ἀλλὰ τῶν φιλτάτων. Σημείωσαι δὲ ὅτι ψεύδεται ὁ Ζεὺς ἐνταῦθα φανερῶς, νόμῳ ῥητορικῷ, αὔξων τὴν χάριν. ὅτι γὰρ οὐχ οὕτως ἐνθύμως τὴν Τροίαν φιλεῖ, δηλοῖ ὁ Ποσειδῶν ἐν τοῖς, ἤδη γὰρ Πριάμου γενεὴν ἔχθηρε Κρονίων. καὶ εἰκότως, ἐπιώρκησαν γάρ. φράζει δ' ἐν τούτοις ὁ ποιητὴς, οὕτω. ὁππότε κεν καὶ ἐγὼ μεμαὼς, πόλιν ἐξαλαπάξαι τὴν, ἐθέλω ὅθι τοι φίλοι ἀνέρες ἐγγεγάασι, μή τι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον. ἀλλά μ' ἐᾶσαι. καὶ γὰρ ἐγώ τοι δῶκα ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ. αἳ γὰρ ὑπ' ἠελίῳ τε καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι ναιετάουσι πόληες ἐπιχθονίων ἀνθρώπων, τάων μοι περὶ κῆρι τουτέστι τούτων μοι περισσότερον ἐν τῇ ψυχῇ, τιέσκετο Ἴλιος ἱρή. καὶ Πρίαμος. καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο. οὐ γάρ μοι ποτὲ θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης τῆς τῶν θυόντων δηλαδή. λοιβῆς τε κνίσσης τε. τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς. καὶ ταῦτα μὲν τὰ τοῦ μυθικοῦ Διός, ἡ δὲ Ἥρα, ἤτοι ἐμοί φησι τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληες. Ἄργος τε Σπάρτη τε καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη. ὧν ἐκ τοῦ Ἄργους, καὶ Ἀργεία λέγεται. τάων οὔτι ἐγὼ πρόσθ' ἵσταμαι. οὐδὲ μεγαίρω, τὰς διαπέρσαι ὅτ' ἄν τοι ἀπέχθωνται περὶ κῆρι. εἴπερ γὰρ φθονέω τε καὶ οὐκ εἰῶ διαπέρσαι, οὐκ ἀνύω φθονέουσα, ἐπεὶ πολὺ φέρτερός ἐσσι. ἀλλὰ χρὴ καὶ ἐμὸν θέμεναι πόνον οὐκ ἀτέλεστον. καὶ γὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, γένος δέ μοι, καὶ ἑξῆς. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τοῖς ῥηθεῖσι τὸ μεμαὼς, ταυτόν ἐστι τῷ, μισῶν περὶ κῆρι. οὗ παθητικὸν τὸ, ἀπέχθονται περὶ κῆρι. Τὸ δὲ πόλιν ὅθι τοι φίλοι ἀνέρες ἐγγεγάασι, περίφρασίς ἐστι τοῦ πόλιν φιλουμένην σοι. Τὸ δὲ μή τι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον, ἀλλά μ' ἐᾶσαι θυμούμενός τις εἴποι ἂν, πρὸς τὸν οὐ κατὰ καιρὸν μεσιτεύοντα εἰς παῦσιν θυμοῦ. ἔστι δὲ διατρίβειν, τὸ παρατείνειν καὶ ὑπερβιβάζειν. οὕτω καὶ ἡ Πηνελόπη διατρίβειν λέγεται τοῖς μνηστῆρσι τὸν γάμον. Τὸ δὲ ἐγώ τοι δῶκα, ἢ ἀπολύτως ἀντὶ τοῦ παρεχώρησα, ἢ ἀντὶ τοῦ ἐδωρησάμην σοι πόλιν φίλην μοι. τὴν Τροίαν δηλαδὴ ὡς προϊὼν αὐτὸς ἑρμηνεύσει. τὸ δὲ ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ, ἔπεισι μὲν εἰς κοινὴν παροιμίαν τὴν, ἑκὼν ἀέκων τόδε τι πεποίηκα. δι' ἧς βοηθοῖτ' ἂν, καὶ τὸ, ἡ γλῶσσ' ὀμώμοχ' ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος. ὃ δὴ πικρῶς λογιστεύει ὁ κωμικός. πάνυ δὲ ἀκριβῶς ἔχει τὸ Ὁμηρικόν. καὶ οὐ πάσχει ἀντίφασιν. ὡς δῆθεν ἀδύνατον ὂν συνυπάρχειν τὸ, ἑκὼν καὶ τὸ, ἀέκοντι θυμῷ. δῆλον γὰρ ὡς πολλάκις μὴ προηγησαμένης προαιρέσεως, γίνεταί τι ὃ πῆ μὲν ἐθέλομεν πῆ δὲ οὔ. οὕτω καὶ οἱ τὰ φορτία ἐν κλύδωνι ἀποβάλλοντες, πῶς μὲν ἀέκοντες δρῶσι. τῷ δέει γὰρ τοῦ κινδύνου. πῶς δὲ ἑκόντες. ἵνα γὰρ σωθῶσι. καὶ ἑκόντες μὲν, ἀποβάλλουσιν. ἄκοντες δὲ ζημιοῦνται. Ἰστέον δὲ ὡς ὁ μὲν Ὁμηρικὸς Ζεὺς, συντόμως τε καὶ ἀσαφῶς τὸ ῥηθὲν ἔφρασεν. ἡ δὲ Ἥρα, διασαφεῖ τὸ νόημα εἰποῦσα περὶ τῶν ἑαυτῆς πόλεων, ὅτι τούτων ἐγὼ οὐ προΐσταμαι οὐδὲ μεγαίρω. εἴπερ δὲ ὡς καὶ προεγράφη φθονῶ, καὶ οὐκ ἐῶ, διαπέρσαι, οὐκ ἀνύω φθονέουσα ἐπεὶ πολὺ φέρτερος εἶ. ἰδοὺ γὰρ καὶ αὐτὴ ἑκοῦσα καὶ ἄκουσα συντίθεται τῷ τοῦ Διὸς θελήματι. καθὸ μὲν γὰρ, οὐ προΐσταται τῆς ἑαυτῆς πόλεως, ἑκοῦσα ἐκχωρεῖ. ἄλλως δὲ ἀέκουσα διὰ τὸ μηδὲν ἀνύειν, ἐὰν καὶ φθονῇ. τοῦτο δὲ καὶ ἄλλοι πάθοιεν ἂν, καὶ εἴποιεν ποτὲ τοῖς αὐτῶν εἴκοντες κρείττοσιν. οἷος καὶ Τηλέμαχος. ὃς εἴκει μὲν τοῖς μνηστῆρσι λέγει δέ. ἦ τ' ἂν ἀμυναίμην εἴ μοι δύναμίς γε παρείη. Τὸ δὲ, ὑπὸ ἠελίῳ, ὑφ' ἥλιον ὡς ἐπιπολὺ γράφουσιν οἱ μεθ' Ὅμηρον. οὕτω δὲ καὶ τὸ, ὑπ' οὐρανῷ, ὑπ' οὐρανόν. ἀττικὴ δὲ ἡ ῥηθεῖσα Ὁμηρικὴ φράσις, ὁμοία τῷ ὑπὸ διδασκάλῳ εἶναι. καὶ ὑφ' ἡγεμόνι τάττεσθαι. καὶ ὑπὸ σκότῳ πράττεσθαι. τὸ δὲ καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι, παρέλκειν δοκεῖ ἁπλοϊκῶς οὕτω παραρριφὲν, ὡς ἐν Βοιωτικῇ ὁμιλίᾳ. ἤρκει γὰρ καὶ μόνον τὸ, αἳ ὑπὸ ἠελίῳ εἰσὶ πόλεις. πάντως γὰρ αἱ ὑπὸ ἠελίῳ, καὶ ὑπὸ οὐρανῷ εἰσιν. οὕτω δὲ καὶ ἐν τῷ πόληες, περιττεύει τὸ ἐπιχθονίων ἀνθρώπων. καὶ οὐκ ἀναγκαίως κεῖται. ἀστερόεις δὲ οὐρανὸς πρὸς διαστολὴν ὁμωνυμίας, ὡς οὐρανοῦ ποτε καὶ ἀέρος λεγομένου. Ἴλιος δὲ νῦν ἱερὰ, οὐ μόνον προσηγορικῶς τῷ κοινῷ λόγῳ τῶν πόλεων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ ἐνταῦθα ἱστορηθέντα ἐνδελεχῆ θύματα. ὧν δηλωτικὰ σὺν ἄλλοις καὶ τὰ Ἰλίεια, ἑορτὴ ἐγχώριος ἐπώνυμος τῇ Ἰλίῳ. Τούτων δὲ ἡ παραλήγουσα γραφομένη διὰ τῆς ει διφθόγγου ἀνομοίως τοῖς, ὀλύμπια, πύθια, ἴσθμια, διάσια, διονύσια, καὶ τοῖς τοιούτοις, ἀπολογηθήσεται μὲν καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ὅπου ἀνακύψει τὸ, Ἤλιδι δίῃ. καὶ ἄρτι δὲ ῥητέον ὅτι ἔχει ἀναλογίαν ἐξ ἀφορμῆς πρωτοτύπου, ἡ διὰ τῆς ει διφθόγγου γραφὴ τοῦ, Ἰλίεια. ὡς γὰρ εὐλόγως ἐκ τοῦ Ἥρα γίνεται προσλήψει τοῦ ι τὰ ἐξ αὐτῆς Ἡραῖα, ἡ ἑορτή. καὶ ἐκ τοῦ Ἀθηνᾶ τὰ Ἀθήναια. καὶ ἐκ τοῦ ἑκατόμβη δωρικῇ τροπῇ καὶ προσλήψει τοῦ ι τὰ ἑκατόμβαια. ἔτι δὲ ἀναλογώτερον εἰπεῖν, ἐκ τοῦ Ἡρακλῆς Ἡρακλέος, τὰ Ἡράκλεια. καὶ μᾶλλον ἐκ τοῦ Διομεὺς Ζεὺς Διομέως τὰ Διόμεια, οὕτως ἴσως καὶ ἐκ τοῦ Ἰλιεὺς Ἰλιέως τὰ Ἰλίεια. Ὅτι δὲ αἱ συχναὶ Ἰλιακαὶ θυσίαι ἀναγ-

καίως ἐπὶ κακοῖς πυκνοῖς προσγινομένοις ἐγίνοντο, δηλοῖ καὶ παροιμία λέγουσα τό, ἀεὶ Ἴλιον κακά. λεχθεῖσα μὲν ἐπί τινι κακῷ ὑπερέχοντι. οὐκ ἀπᾴδουσα δὲ οὐδὲ πρὸς τὰ ὁμηρικά. ἡ δὲ αὐτὴ προγενεστέρα ἐστὶ τῆς κακῶν Ἰλιάς, ἢ ἀνάπαλιν, αὕτη πρὸ ἐκείνης εἴρηται. ὡς τάγε ἄλλα, μιᾶς ἐννοίας εἰσὶν ἀμφότεραι. Ὅτι δὲ θηλυκῶς εἴωθεν Ὅμηρος προφέρειν τὴν Ἴλιον ἅπαξ που αὐτὴν κατὰ οὐδέτερον γένος εἰπὼν ἐν τῷ, Ἴλιον αἰπὺ ἕλοιεν Ἀθηναίης διὰ βουλάς, δηλοῦται καὶ ἀλλαχοῦ. τὸ δὲ εὐμμελίω, συνεκόπη ἀπὸ ἰωνικοῦ τοῦ εὐμμελίεω. ὡς καὶ τὸ βορέω ὑπ' ἰωγῆ, ἀπὸ τοῦ βορέεω. καὶ τὸ ἑρμείω ἀπὸ τοῦ ἑρμείεω. καθάπερ εἴρηται καὶ ἐν τῷ ἀσίῳ ἐν λειμῶνι. τὴν δὲ κνίσαν, πολλὰ τῶν ἀκριβῶν ἀντιγράφων διὰ ἑνὸς σ γράφουσιν ἐκτάσει τῆς παραληγούσης. καὶ ἀρέσκεται οὕτω καὶ Ἡρωδιανὸς ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται πλατύτερον. Τὸ δέ, τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς, σχῆμα ἐστὶν Ὁμήρῳ σύνηθες ὡς δηλοῖ σὺν ἄλλοις καὶ τό, τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων. καὶ τό, γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων. δικαιοσύνης δὲ καὶ κατ' αὐτὴν ἰσότητος δηλωτικὸν τὸ ἐλάχομεν ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. Τὸ δὲ πρόσθεν ἵσαμαι, ὅμοιόν ἐστι τῷ προΐσαμαι. δῆλον γὰρ ὡς ὁ πρόσθεν τινὸς ἱστάμενος, προΐσταται ἐκείνου. Τὸ δὲ φθονεῖν, ταυτὸν κατὰ πολυωνυμίαν, τῷ μεγαίρειν. σαφέστερον δὲ ἐκείνου. διὸ δὶς ἐνταῦθα τῇ τοιαύτῃ λέξει ὁ Ζεὺς ἐχρήσατο. ἔστι δὲ νῦν φθονεῖν, τὸ μέμφεσθαι. καὶ ἐμποδίζειν. ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ. Ὅτι δὲ καὶ ἄλλως ἡ ποίησις καὶ οἱ ποιητικώτεροι τῶν ἱστορικῶν, φθονερὸν τὸ θεῖον φασὶ φῦλον, δηλοῖ καὶ Ἡρόδοτος. ὃ καὶ ἀλλαχοῦ παρασεσημείωται. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸ μεγαίρειν ἑρμηνεύων, ἐπήγαγεν. εἴπερ γὰρ φθονέω καὶ ἑξῆς. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὁ μὴ δυνάμενος μὲν ἀντιστῆναί τινι δυνατῷ ἐμποδίζοντι, διὰ σιωπῶν δὲ τυχεῖν οὐ θέλει, εὐκαίρως ἂν παρῳδήσας εἴποι τό, οὔτοι ἐγὼ πρόσθεν ἵσαμαι οὐδὲ μεγαίρω. εἴπερ γὰρ φθονέω, οὐκ ἀνύω φθονέων. ἐπεὶ πολυφέρτερος ἐσσί. ἀλλὰ χρὴ καὶ ἐμὸν θεῖναι λόγον ἢ πόνον οὐκ ἀτέλεστον. καὶ γὰρ ἐγὼ τοιός δέ εἰμι. Ἀξιοῖ Ἥρα, τιμᾶσθαι οὐ μόνον ἐπειδὴ θεός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ τοῦ αὐτοῦ εἶναι γένους τῷ Διΐ. λέγουσα οὕτω, γένος δέ μοι ἔνθεν ὅθεν σοί. καί με πρεσβυτάτην ὅ ἐστι τιμιωτάτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης, ἀμφότερον. γενεῇ τε καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις κέκλημαι. σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις. ὡς δ' οὖν συλλογιστικῶς τοὺς λόγους τούτους περαίνουσα. αὐτὴ γάρ, Διός. ὁ Ζεὺς δὲ τίμιος. καὶ αὐτὴ ἄρα τιμία. Ἰστέον δὲ ὅτι τό, γένος δέ μοι ἔνθεν ὅθεν σοι, παράφρασίς ἐστι τοῦ, ἀδελφή σοί εἰμι. τὸ δὲ ἀμφότερον, ὡς ἐπίρρημα καὶ νῦν εἴληπται. καθὰ καὶ ἐν τῷ ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθὸς καὶ αἰχμητής. ἵνα λέγῃ ὅτι ἀμφοτέρωθεν ἔχω τὸ πρεσβεῖον ὡς καὶ εὐγενὴς καὶ σὴ ἄλοχος. δῆλον δὲ ὡς τὴν ἄκοιτιν ἡ μὲν ποιητικὴ πολυφωνία, καὶ ἄλοχον λέγει. καὶ ὁμόλεκτρον. καὶ ἀνδρὸς εὐνίδα. ἡ δὲ κοινὴ λαλιά, σύνευνον. Τὸ δὲ κέκλημαι, οὐκ ἐνδοιασμὸν δηλοῖ. ἀλλ' ἀντὶ τοῦ εἰμὶ κεῖται, ἵνα λέγῃ ὡς οὐ ψεύδομαι εἶναι σή, ἀλλ' ὑπὸ πάντων οὕτω καλοῦμαι. εἰς δέ γε ἀλληγορίαν, πάνυ χρήσιμος ἡ λέξις. οὐ γάρ ἐστιν ὁ ἀήρ, αἰθέρος ἄκοιτις. ἀλλὰ καλεῖται τοῦτο ἀλληγορικῶς. Φιλικῆς ἐνδόξων προσώπων ἀντιπαραχωρήσεως τό, ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦθ' ὑποείξομεν ἀλλήλοισι, σοὶ μὲν ἐγώ, σὺ δ' ἐμοί. ἐπὶ δ' ἕψονται ἄλλοι. Τὸ πειρᾶν ἐνεργητικῶς ἀττικοὶ ἐπὶ τῆς εἰς γυναῖκα ἐπιχειρήσεως λέγουσιν. οἷον πειρᾷ ὁ δεῖνα τὴν δεῖνα, τὸ δὲ πειρᾶσθαι παθητικόν, ἀντὶ τοῦ ποιεῖσθαι ἀπόπειραν. Ὅμηρος μέντοι τὸ πειρᾶσθαι, πειρᾶν ἐνταῦθα φησὶν ἐνεργητικῶς. εἰδὼς καὶ τὴν παθητικὴν χρῆσιν ἔν τε τῷ, νῦν μὲν πειρᾶται, καὶ ἐν τῷ, εἰδ' ἄγε μὴν πείρησαι, καὶ ἀλλαχοῦ. καὶ Θουκυδίδης δέ, τῶν τειχῶν ἡμῶν πειρᾶν λέγει. καί, πειραθεὶς ὁ Ἁρμόδιος. χρῆσις δὲ νῦν τοῦ πειρᾶν, αὕτη. πειρᾶν δ' ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι. προαναφωνητικὴ δὲ αὕτη ἔννοια ἐκτιθεμένη ὅπως διασκευασθήσεται τὰ ἐφεξῆς περὶ Ἀθηνᾶς, ἣν στέλλει ὁ Ζεὺς διὰ τὴν Ἥραν ἐπὶ συγχύσει τῶν ὅρκων. τουτέστιν ἣν ὁ ὁμηρικὸς νοῦς φρονίμως προβάλλεται εἰς πιθανότητα τῶν μελλόντων ἱστορηθῆναι. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. ὁ δὲ τονικὸς κανὼν τοῦ ὑπερκύδαντας, τοιοῦτός ἐστι παρὰ τοῖς παλαιοῖς. τὰ εἰς δας ὑπὲρ δύο συλλαβάς, ἰσοσυλλάβως κλίνεται. οἷον, Τιμαχίδας Τιμαχίδα. Σουίδας. Σουίδα. Λεωνίδας. Λεωνίδα. Χαρμίδας. Χαρμίδα. χωρὶς εἰ μὴ ἀπὸ βαρυτόνων ῥημάτων γίνεται. ἐκεῖνα γὰρ διὰ τοῦ ντ περιττοσυλλάβως κλίνεται. οἷον οἴδω ῥῆμα. ἐξ οὗ οἴδας οἴδαντος. μείδω, μείδας, μείδαντος. χαρίζομαι, χαρίδας, χαρίδαντος. φείδομαι, φείδας, φείδαντος. τούτων οὕτως ἐχόντων, δοκεῖ καὶ τὸ ὑπερκύδαντες, ὃ δηλοῖ τοὺς ἄγαν ἐνδόξους ἀπὸ βαρυτόνου ῥήματος γεγονὸς τοῦ κυδαίνω, συνεκδραμεῖν τῇ κλίσει τῶν κυρίων ὀνομάτων. ἢ καὶ ἄλλως, γενέσθαι ἐκ τοῦ κυδάεις κυδάεντος, κυδάεντες, κύδαντες κατὰ συγκοπήν. καὶ ἐν συνθέσει ὑπερκύδαντες. Ἡρωδιανὸς δὲ ἐν ἐπιμερισμοῖς μετοχὴν λέγει τοῦτο ἀπὸ τοῦ κυδάναντες. ἐν δὲ τῷ ὀνοματικῷ, ὄνομα λέγει εἶναι αὐτό. ᾧ καὶ πιστευτέον ὥς φασιν οἱ παλαιοί, ἤπερ τοῖς ἐπιμερισμοῖς. τοῦτο μὲν τοῦ Ἡρωδιανοῦ εἶναι ὡμολόγηται. ἐκείνων δέ εἰσιν, οἱ ψευδεπίγραφοι λέγονται. Δηλήσασθαι δὲ ὅρκια περιφραστικῶς τὸ ἐπιορκῆσαι. ὅπερ ἐστὶ βλάβη ὅρκων. ὡς γὰρ καρπὸν δηλεῖταί τις ἀπάτων ἐκεῖνον ὡς ἡ α ῥαψῳδία προεδήλωσεν, οὕτω καὶ ὅρκου δηλητήριον, ὁ ἀφανισμὸς καὶ τὸ αὐτοῦ ἄπρακτον. ἔστι δ' ἐν τούτοις, καὶ προθέσεως ἔλλειψις. τὸ γὰρ Ἀχαιοὺς ἄρξωσι καὶ ἑξῆς, ταυτόν ἐστι τῷ ἀρχὴν ποιήσωσιν εἰς τοὺς Ἀχαιούς, τοῦ παραβαθῆναι τοὺς ὅρκους. τὸ δὲ ῥῆμα τοῦτο, καὶ παθητικῶς εἴωθε λέγεσθαι. καὶ μετὰ προθέσεως δέ ποτε, εἴτε τῆς κατά, εἴτε τῆς ὑπό. ἐπὶ μέντοι ἀρχικῆς ἐξουσίας, ἀεὶ καὶ ἐνεργητικῶς προσφέρεται καὶ δίχα προθέσεως.

Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε, θεῶν τε
Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ μετὰ Τρῶας, καὶ Ἀχαιούς,
Πειρᾶν δ' ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιούς,
Ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην.
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Οἷον δ' ἀστέρα ἧκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω,
Ἢ ναύτῃσι τέρας, ἠὲ στρατῷ εὐρέϊ λαῶν
Λαμπρόν. τοῦ δέ τε πολλοὶ ἀπὸ σπινθῆρες ἵενται.
Τῷ ἐικυῖ' ἤϊξεν ἐπὶ χθόνα Παλλὰς Ἀθήνη,
Κὰδ δ' ἔθορ' ἐς μέσον, θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας
Τρῶας θ' ἱπποδάμους, καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
Ἦ ῥ' αὖτις πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ
Ἔσσεται, ἢ, φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησι
Ζεύς. ὅς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε.

Καὶ ἐνταῦθα καὶ πανταχοῦ ὥς που καὶ προεγράφη, παρὰ τῷ ποιητῇ τὸ ἀπιθεῖν διὰ τοῦ ἰ γράφεται. ὡς ἀπὸ τοῦ πιθῶ περισπωμένου μέλλοντος. γράφεται γοῦν δακτυλικῶς, οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. ἤγουν ὁ πάντων αἴτιος. ὡς γὰρ βωτιάνειρα μὲν γῆ, πρὸς μέρος ἡ ἄνδρας τρέφουσα. καθόλου δὲ ἡ παμβῶτις γῆ ὡς καὶ προδεδήλωται, οὕτω καὶ πατὴρ μὲν ἀνδρῶν καὶ θεῶν, κατά τι μέρος. ὅτι μὴ δὲ σεμνὸν ἦν πατέρα τινῶν ἑτέρων αὐτὸν προσρηθῆναι. εἰς τὸ καθόλου δὲ, ὁ πάντων ἐπιτελεστὴς κατὰ τὸ σέο δ' ἐκ τάδε πάντα τελεῦνται. Ἐν μὲν τῇ ά ῥαψῳδίᾳ, τὴν Ἀθηνᾶν εἶπε κατελθεῖν οὐκ ἐνσώματον. διὸ οὐδὲ ἔβλεπέ τις αὐτὴν, ἀλλ' ἢ μόνος Ἀχιλλεύς. ἐνταῦθα δὲ ἀστέρι εἰκασθεῖσα, εἰς τὸ μέσον κατέθορεν. ἤτοι εἰς τὸ μεταίχμιον. φησὶ γάρ. οἷον δ' ἀστέρα ἧκε Κρόνου παῖς ἤγουν ὁ Ζεὺς ἀὴρ ἔπεμψεν, ἢ ναύτῃσι τέρας ἠὲ στρατῷ εὐρέϊ λαῶν λαμπρόν. τοῦ δέ τε πολλοὶ ἀπὸ σπινθῆρες ἵενται, τῷ, ἤγουν τούτῳ εἰκυῖα, ἤϊξεν ἐπὶ χθόνα Παλλὰς Ἀθήνη. κὰδ δ' ἔθορ' ἐς μέσον. θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας Τρῶάς τε καὶ Ἀχαιούς. ὃ δὴ πάσχειν ἔθος τοὺς ὁρῶντας τέρατα. οἰκείως δὲ ἡ φωσφόρος Ἀθηνᾶ, τοιούτῳ εἴκασται παραβολικῶς. εἰ γὰρ καὶ μὴ πρόκειται παραβολικόν τι ἐπίρρημα οἷον τὸ ὡς ἢ τὸ ἠΰ ἠΰτε ἤ τι τοιοῦτον, ἀλλ' ἡ κατὰ τὸν εἰρημένον ἀστέρα ἔννοια παραβολική ἐστιν ἄλλως. ὡς δηλοῖ καὶ τὸ τῷ εἰκυῖα ἤϊξεν. ἤγουν ὡμοιουμένη λόγῳ παραβολῆς. διὸ καὶ εἶχεν εἰπεῖν ὡς ἐν παραβολῇ, ὡς δ' ὅτε ἀστὴρ πίπτει ἄνωθεν τοιόσδε, ὡς ἤϊξεν Ἀθηνᾶ ἐπὶ χθόνα. ἀστέρα δὲ νῦν, οὐ τὸν κυρίως λέγει. ἀλλά τι ἀστεροειδές. οἷον, κομήτην. ἢ σκηπτοῦ τι εἶδος. ἢ ὁποῖοι οἱ διάττοντες. ὧν ἡ γένεσις, ἀέρος στροφή. διὸ καὶ ἀνέμους ὡς ἐπὶ πολὺ δηλοῦσι διὰ ἀέρος τροπάς. τὸ δὲ τοιοῦτον ἀστεροειδὲς, ἐκ παρατηρήσεως τερασκόπων, τέρας λέγει εἶναι ἢ ναύταις εἰ ἐν θαλάσσῃ δηλαδὴ πέσῃ, ἢ στρατῷ ἐὰν εἰς στρατόπεδον κατενεχθῇ. ὡς καὶ νῦν ἐγένετο. σπινθῆρες δὲ αὐτοῦ πολλοὶ ἵενται, πρὶν κάτω ἐλθόντα ὁμιλῆσαι ἀέρι ψυχρῷ. τότε γὰρ σβέννυνται. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ θεαταὶ ἀμφιβάλλοντες ὡς εἰκὸς ἐπὶ τῷ φανέντι τέρατι, διὰ μὲν τὸ πυρόειν τοῦ δῆθεν ἀστέρος, μάχην καταστηρίζειν ὑφορῶνται. ὅτι δὲ ἔσβεσται, φιλότητα καραδοκοῦσι καὶ παῦσιν πολέμου. φησὶ γὰρ ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον. ὃ δὴ σχῆμά ἐστιν Ὁμηρικὸν ἐν ταῖς καθ' ὅμιλον ἠθοποιΐαις, ἦ ῥ' αὖτις πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ ἔσσεται, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησι Ζεύς, ὅς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται. ἤγουν ὃς λόγῳ εἱμαρμένης διοικονομεῖται τὰ κατὰ μάχην. Σημείωσαι δὲ τὸ ταμίης ὡς χρήσιμον εἰς τοὺς ἐν τῷ τέλει τῆς Ἰλιάδος πίθους οἳ κατάκεινται ἐν Διὸς οὔδει. ἔστι γὰρ νοῆσαι ὡς ἐν τοῖς τοιούτοις πίθοις καὶ τὰ ἐκ πολέμου ἀγαθὰ καὶ κακὰ ταμιεύονται. ἰωνικὸν δὲ τὸ ταμίης. καθὰ καὶ τὸ κυματίης ποταμός. Ἰστέον δὲ καὶ νῦν ὅτι ἀστὴρ μὲν, ἕν τί ἐστι σῶμα. ἄστρον δὲ, ζώδιόν τι ἐκ πολλῶν ἀστέρων συγκείμενον. ὡς μυριαχοῦ φαίνεται. ἵνα ᾖ καθὰ καὶ προδεδήλωται, ὡς περιεκτικόν τι καὶ τὸ ἄστρον καθὰ καὶ ὁ παρ' Ὁμήρῳ ἀσφοδελὸς λειμὼν, ὁ τῶν καθ' ἕκαστα ἀσφοδέλων περιεκτικός. διὸ καὶ Εὐριπίδης τὸν ἥλιον, τὴν ἐν ἄστροις οὐρανοῦ τέμνειν ἔφη ὁδὸν, τὴν διὰ τῶν ζωδίων οὕτω κίνησιν φράζων. ὧν ἕκαστον ἐκ διαφόρων ἀστέρων καὶ ἀστρίων διεζωγράφηται. Ὅρα δὲ ὅτι ὡς καὶ ἐν ἄλλοις, οὕτω κἀνταῦθα, μέσον

τὸ μεταίχμιον εἴρηκε. καὶ ὅτι θάμβος ἡ διὰ θέας ἐμβιβαζομένη ἔκπληξις εἰς ψυχήν. διὸ καὶ ἔφη θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας. τὸ δ' ὅμοιον νοητέον καὶ ἐπὶ τοῦ θαμβεῖν.

Ἡ δ' ἀνδρὶ ἰκέλη τρώων κατεδύσεθ' ὅμιλον
Λαοδόκῳ ἀντηνορίδῃ, κρατερῷ αἰχμητῇ,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζημένη εἴπου ἐφεύροι.
Εὗρε λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερόν τε,
Ἑσταότ' ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
Λαῶν. οἵ οἱ ἕποντ' ἀπ' αἰσήποιο ῥοάων.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο λυκάονος υἱὲ δαΐφρον;
Τλαίης κεν Μενελάῳ ἐπιπροέμεν ταχὺν ἰὸν
Πᾶσι δέ κεν τρώεσσι χάριν, καὶ κῦδος ἄροιο.
Ἐκ πάντων δὲ μάλιστα, Ἀλεξάνδρῳ βασιλῆϊ.
Τοῦ, κεν δὴ πάμπρωτα πὰρ ἀγλαὰ δῶρα φέροιο.
Αἴκεν ἴδῃ Μενέλαον ἀρήϊον ἀτρέος υἱὸν
Σῷ βέλεϊ δμηθέντα, πυρῆς ἐπιβάντ' ἀλεγεινῆς.
Ἀλλ' ἄγ' ὀΐστευσον Μενελάου κυδαλίμοιο.
Εὔχεο δ' ἀπόλλωνι λυκηγενέϊ, κλυτοτόξῳ,
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
Οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ ζελείης.

Ἀντηνορίδῃ Λαοδόκῳ ἡ ἀθηνᾶ ὁμοιωθεῖσα κρατερῷ αἰχμητῇ ἀνδρί, ὡμίλησε τῷ πανδάρῳ, καὶ ἔοικεν οὗτος ὁ Λαόδοκος ἀναπεῖσαι νῦν τὸν πάνδαρον ὀϊστεῦσαι κατὰ τοῦ Μενελάου ἐπὶ συγχύσει τῶν ὅρκων. καὶ καινὸν οὐδὲν εἰ παῖς πατρὸς ἀγαθοῦ, νόμους ἐνταῦθα παρέβη ξενίας. παῦροι γὰρ παῖδες ἐοίκασι πατράσιν, οἱ πλείονες κακίους φησὶν Ἡσίοδος. ὅτι δὲ ἀγαθὸς ὁ τοῦ Λαοδόκου πατὴρ Ἀντήνωρ, καὶ ὅτι προεξένισεν Ὀδυσσέα καὶ Μενέλαον, ἐν τῇ γ' ῥαψῳδίᾳ γέγραπται. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐκ τῆς τοῦ πατρὸς ἀρετῆς ὁ λαόδοκος ἔοικεν ὀνομασθῆναι. λαοδόχος γὰρ ἐκεῖνος ἦν τῇ ἐνεργείᾳ, ὡς πρόξενος. Σημειῶσαι δὲ ὅτι τε πιθανῶς κρατερὸς αἰχμητὴς ὑπόκειται ὁ Λαόδοκος. ἵνα ῥᾷον αὐτῷ πεισθείη ὁ πάνδαρος, εἴγε καὶ ἀριστεὺς ἐκεῖνος ὤν, εἰς ἔργον, τοῦτον προκρίνει ἐπίπροσθεν ἑαυτοῦ θέμενος. καὶ οὐδὲ τόξων εὖ εἰδώς, ἀλλ' αἰχμητής. ὡς εἴγε τοξότης ἦν ὁ λαόδοκος, εἶχεν ἂν ὑποδέξασθαι τοὺς αὐτοῦ λόγους ὁ Πάνδαρος, διὸ τοῦτον ἐρεθίζει καὶ μὴ αὐτὸς ἐθέλει ὀϊστεύειν Μενελάου. ὃ παραφράζων Ὅμηρος, ἐπιπροεῖναι Μενελάῳ φησὶ πικρὸν ὀϊστόν. καὶ ὅτι ἡ ὁμιλοῦσα τῷ ἄφρονι Πανδάρῳ ἀθηνᾶ ὥστε συγχέαι τοὺς ὅρκους καὶ οὕτως ἀσεβεῖν ἀναπείθουσα, αὐτός ἐστιν ὁ τοῦ πανδάρου νοῦς. καὶ ἡ ἐν αὐτῷ δεινότης. ἡ ἀληθῶς μὲν πονηρία, δοκοῦσα δὲ ἐκείνῳ φρόνησις καὶ ἀγχίνοια, ὡς ὑπεμφαίνεται ἐν τῷ ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσηύδα. προϊσχομένη ἐλπίδας, ὡς χάριν μὲν καὶ κῦδος ἄροιτο πρὸς τοῦ λαοῦ. μάλιστα δὲ τῷ ἀλεξάνδρῳ ἀρέσοι βαλὼν καὶ ἀνελὼν τὸν Μενέλαον. φησὶ γοῦν. ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο λυκάονος υἱὲ δαΐφρον, τλαίης κεν Μενελάῳ ἐπιπροϊέμεν ταχὺν ἰόν, πᾶσι δέ κε τρώεσσι χάριν καὶ κῦδος ἄροιο, ἐκ πάντων δὲ μάλιστα, Ἀλεξάνδρῳ βασιλῆϊ. τοῦ κεν δὴ πάμπρωτα πὰρ ἀγλαὰ δῶρα φέροιο αἴκεν ἴδῃ Μενέλαον ἀρήϊον σῷ βέλεϊ δμηθέντα πυρῆς ἐπιβάντ' ἀλεγεινῆς. ἀλλά γε ὀΐστευσον μενελάου καὶ ἑξῆς. ὑπελέξατο δὲ τὸν πάνδαρον ἡ ὁμηρικὴ δεινότης, καὶ ὡς ἐπίκουρον. τοῖς γάρ τοι ἐγχωρίοις τρωσὶ πᾶσιν ἶσα κηρὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἤχθετο. καὶ ὡς τοξότην, ἵνα νομισθῇ ὁ Ἀλέξανδρος παρεκβὰς τὸν διαμετρητὸν χῶρον, οὕτω λαθὼν τοξεῦσαι κατὰ Μενελάου. ἔτι δὲ καὶ ὡς ἄριστον ἐν τοξόταις. εἴγε καθ' Ὅμηρον αὐτὸς ὁ ἀπόλλων τὸ τόξον αὐτῷ ἔδωκε. καὶ ὡς φιλοχρήματον δὲ καὶ σμικρολόγον καθὰ δηλοῖ καὶ ἡ θυσία ἣν ἄρτι λυκηγενεῖ κλυτοτόξῳ ἀπόλλωνι ἐπαγγέλλεται, σμικροπρεπὴς οὖσα καὶ ταῦτα ἐπ' ἀναγκαίοις. ἄρνες γὰρ ἀτελεῖς καὶ οὐ κατὰ τοὺς ἀρνειοὺς τέλειοι. οὐδὲ ταῦροι καὶ αἶγες ὁποῖα χρύσης καλλιερεῖ, ὁ τὰ τοῦ θύειν ἀπόρρητα εἰδώς. δηλοῖ δὲ τὸ αὐτό, καὶ ὁ καιρὸς τῆς θυσίας. οὐ γὰρ νῦν ἀρνῶν πρωτογόνων ἐθέλει ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην. ἀλλὰ οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ ζελείης. ὡς ἐκεῖσε τὰ τοιαῦτα εὑρήσων εὐπόριστα. ἀθλίως καὶ τὸ τοιοῦτον ἐπιβλαβὲς τῷ φαύλῳ ὑποθεμένης εἴτε τῆς μυθικῆς εἴτε τῆς κατ' αὐτὸν δοκούσης φρονήσεως. ἔτι δηλοῖ τὸ τοῦ πανδάρου γλίσχρον, καὶ ἡ ἐπὶ τροίαν αὐτοῦ δίχα ἵππων στρατεία. ἵνα μὴ

κατατρύχωσιν αὐτὸν, ὡς ἐκεῖνός φησι, τῇ δαπάνῃ. τούτου καὶ τὸ ἔθνος φύσει ἐπίορκόν τε καὶ ἄπιστον. ἐκ πατέρων γὰρ ἱστοροῦσιν αὐτοὺς τοιούτων κατάγεσθαι. λέγουσί τε ὅτι Τριόπας Περραιβῶν τύραννος οὕτως ὠμὸς ἦν, ὥς τε ὁ υἱὸς Καρνάβας κτείνας αὐτὸν, τυραννοκτονίας γέρας ἔλαβε παρὰ τῶν πολιτῶν, φυγάς τε ἥκων εἰς Βρένθιν τῆς Τροίας καὶ καθαρθεὶς ὑπὸ Τρωὸς καὶ λαβὼν ἔδαφός τι, κτίζει Ζέλειαν. τοίνυν γένους τε καὶ αἵματος ἦν ὁ τοὺς ὅρκους ἄρτι συγχέας. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸν Πάνδαρον, ἀντίθεον ὁ ποιητὴς λέγει καὶ ἀμύμονά τε κρατερόν τε, ὀνομάζων αὐτὸν συνήθως ἐξ ὧν ἔχει καλῶν. τοὺς δὲ περὶ αὐτὸν, κρατερὰς στίχας ἀσπιστάων λέγει λαῶν ἢ ἀνδρῶν. οἵ οἱ φησὶν ἕποντο ἀπ' Αἰσήποιο ῥοάων. οὗ Αἰσήπου, καὶ ἡ Βοιωτία μέμνηται. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἕτερος ἦν παλαιὸς ἥρως Πάνδαρος. φησὶ γοῦν ὁ γεωγράφος, οὕτω. ὑπόκειται τῷ Κράγῳ, Πίναρα μεγίστη πόλις Λυκίας. ἔνθα Πάνδαρος τιμᾶται. τυχὸν ὁμώνυμος τῷ Τρωϊκῷ. ὡς καὶ Πανδαρέου κούρη χλωρηῒς ἀηδών. καὶ τοῦτον γὰρ ἐκ Λυκίας φασί. Λυκάονος δὲ υἱὸς ὁ ῥηθεὶς Πάνδαρος, ὁ καὶ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ ἱστορηθείς. οὗ δὴ Λυκάονος ἡ κατὰ τὴν εὐθεῖαν παραλήγουσα, ἐκτείνεται. διὸ καὶ συστέλλει τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ. ὁμοίως τῷ, Μαχάων Μαχάονος καὶ τοῖς τοιούτοις. φησὶ γοῦν εὗρε Λυκάονος υἱόν. ὅπερ ἀσυνδέτως ἐρρέθη, συσχηματισθὲν γοργῶς τῇ κατεπειγούσῃ τῆς Ἀθηνᾶς. Ἰστέον δὲ ὅτι στρατηγῷ παρατεταγμένῳ ἁρμόττει τὸ, ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων λαῶν οἵ οἱ ἕποντο. καὶ ὅτι τὸ τλαίης, δυσχερῶν ἐμφαίνει ἔργου. ὡς τοῦ Πάριδος μὴ τλησομένου ποιῆσαί τι πρὸς ἐπιορκίαν. ὁ δ' οὕτω τλήμων, ὥστε αὐτίκα ὑπακοῦσαι. διὸ καὶ ἄφρονα λέγει αὐτὸν Ὅμηρος εἰ καὶ ἄλλως ἐδόκει φρονεῖν. φησὶ γὰρ ἀντιθετικῷ τρόπῳ, τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθε. Τὸ δὲ ἐπιπροέμεν, δύναται καὶ μιᾷ προθέσει ἀρκεῖσθαι. καλὸν οὖν καὶ τὸ ἐφεῖναι καὶ τὸ προεῖναι ἰὸν τῷ Μενελάῳ. κρεῖττον μέντοι τὸ ἐπιπροεῖναι. ἵνα ἡ μὲν ἐπὶ πρόθεσις, τὴν κατὰ, σημαίνῃ ὡς πολλαχοῦ τῆς ὁμηρικῆς ποιήσεως λαμβάνεται, καθὰ καὶ ἐν τῷ δαιμονίη τί μοι ἐπέχεις. ἡ δὲ πρό, τὴν πρὸ τῶν ἄλλων δηλώσῃ βολήν. Χάρις δὲ, κύδους διαφέρει. καθότι κῦδος μὲν, ἡ εὔκλεια. χάρις δὲ, ὁμολογία εὐεργεσίας ἐστί. διὸ καὶ πάμπρωτα δῶρα ἐκ Πάριδος λήψεσθαί φησι τὸν Πάνδαρον, οἷα καὶ τῶν ἄλλων ὕστερον ἐπιδωσόντων ὡς εὐεργέτῃ. Τὸ δὲ δῶρα φέροιο, τὸ παρὰ τοῖς ὕστερον δωροφορεῖν συνέθετο. Τοῦ δὲ δμηθέντα, διασαφητικὸν τὸ πυρῆς ἐπιβάντ' ἀλεγεινῆς. ὅπερ ἐστὶ παράφρασις τοῦ, καυθέντα. ἐκεῖνο δὲ παρακολούθημά ἐστι νεκροῦ. ἀφελῶς δὲ πέφρασαι τὸ, πυρῆς ἐπιβάντα, ἐπὶ νεκροῦ. κυρίως γὰρ τίθεται ὁ τοιοῦτος, ἐπεὶ πυρᾶς οὐκ ἐπιβαίνει αὐτός. Περὶ δὲ πυρῆς ἀλεγεινῆς, δηλοῦται ἀλλαχοῦ. ἐν δὲ τῷ ὀΐστευσον Μενελάου, λείπει πρόθεσις. τὸ γὰρ ἐντελὲς, κατὰ Μενελάου. Λυκηγενὴς δὲ Ἀπόλλων κατὰ τὸν μῦθον, οἱονεὶ λυκιηγενὴς ὡς ἐν Λυκίᾳ γεγονώς, ἢ τῇ μεγάλῃ κατά τινας, ἢ τῇ μικρᾷ ἧς Πάνδαρος ἦρχε. περὶ ἧς καὶ ἡ Βοιωτία δηλοῖ. ἀφ' ἧς καὶ ὁ πατὴρ Λυκάων παρωνόμασται. εἰς ἣν φασι μετὰ τὸ γεννῆσαι, ἀπηλλάγη ἡ Λητὼ, τὴν τῆς Ἥρας ζηλοτυπίαν ἐκκλίνουσα. καὶ ἄλλως δὲ λυκηγενὴς λέγεται, ὅτι λύκος φασὶν ἐπεφάνη τῇ Λητοῖ ἐν τῷ τοκετῷ. ὅτε καὶ πονηθεῖσα, τεκοῦσά τε τὸν ἐξ αὐτῆς Ἀπόλλωνα ἐπωνόμασε, καὶ λυκηγενῆ. διὸ καὶ Ἀπόλλωνι κατὰ μῦθον ὁ λύκος ἀνεῖτο. καὶ νομίσματι ἐνεχαράττετο. καὶ λύκειος δὲ ἀπ' αὐτοῦ ἐκαλεῖτο αὐτός τε ὁ Ἀπόλλων. καὶ ἀγορά δέ τις ἐν τῷ Ἄργει. ἑτέρως δὲ ὥσπερ ὁ κύκνος ἱεροῦται Ἀπόλλωνι ὡς ἡλίῳ διὰ τὴν λευκότητα, καὶ ὁ κόραξ διὰ τὴν νυκτερινὴν μελανίαν, ἧς οἷα καὶ μητρὸς ἀπογεννᾶται, ὡς ἀλλαχοῦ γέγραπται. οὕτω καὶ λύκος ἀνάκειται αὐτῷ διὰ τὸ μέσον εἶναι ἀμφοῖν τὸ λύκειον χρῶμα. τεφρῶδες γὰρ, καὶ οὔτε φαιδρόν, οὔτε ἄκρως μέλαν. ἀλλ' οἷόν τι τὸ πρὸ τῆς κροκοπέπλου ὑπονύκτερον χρῶμα. ὃ καὶ λυκόφως ἡ καθωμιλημένη γλῶσσα καλεῖ. Κλυτότοξος δὲ, ὁ αὐτὸς Ἀπόλλων, ὡς σὺν τῇ μαντικῇ, καὶ μουσικῇ, καὶ ἰατρικῇ, ἐπιστάτης καὶ τῇ τοξικῇ κατὰ τὸν μῦθον. ὡς δὲ καὶ τῷ ἀλληγορουμένῳ Ἀπόλλωνι συνθεωρεῖται ταῦτα, ἑτέραν ζητεῖ λόγου τριβήν. ὅρα δὲ ὡς ἰσοδυναμεῖν δοκούντων ἐστὶν ὅτε τοῦ κλύειν καὶ τοῦ κλέειν ὅ ἐστι κλείζειν καὶ δοξάζειν. ἐκ μὲν τοῦ κλύειν, τὸν κλυτότοξον συνέθετο. ἐκ δὲ τοῦ κλέειν, κλειτὴν κατωτέρω ἑκατόμβην φησί. Τοὺς δὲ πρωτογόνους ἄρνας καὶ τὰ τοιαῦτα, πρωτογεννήματα ἡ κοινὴ γλῶσσα καλεῖ.

Ἱερὰ δὲ ἡ Ζέλεια, ὡς πόλις ἁπλῶς φυλακτικὴ τῶν ἔσω οἰκούντων. οὕτω δὲ ἱερὰ καὶ τείχη πόλεως. λέγει δέ που χρήσιμά τινα περὶ τούτων καὶ Πλούταρχος. Ἐν δὲ τῷ, νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης, σημείωσαι ὅτι τὸ διπλοῦν ζ οὐκ ἔχει συνήθως ἐκτείνειν τὸ πρὸ αὐτοῦ. ὡς οὐδὲ κατὰ Ὀδύσσειαν ἐν τῷ, ὑλήεντι Ζακύνθῳ. ἀλλ' ἀντὶ βραχείας λαμβάνεται ἀναγκαίως ἡ τελευταία συλλαβή, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ἄλλως τεθῆναι ἐν μέτρῳ. εἰ γὰρ ὑποθώμεθα ἐν τῷ Ζέλεια καὶ ἐν τῷ Ζάκυνθος δύνασθαι τὸ ζ διὰ τὴν διπλῆν ποιεῖν χρονικὴν ἔκτασιν, οὐδ' ὅλως εἰς μέτρον δακτυλικὸν ἡ Ζέλειά ποτε, ἢ ἡ Ζάκυνθος παραληφθήσεται. ἡ τοιαύτη δὲ ἀνάγκη βιάζεται καὶ τὴν τοῦ Σκαμάνδρου ἄρχουσαν ὡς προερρέθη, τὸ πρὸ αὐτῆς βραχὺ ἐκτείνειν μηδέποτε. οὕτω τὸ μέτρον βίαν ἐστὶν οὗ ἐπάγει παρανομεῖσθαι, ὥσπερ τὰς ἐκτάσεις, οὕτω καὶ τὰς συστολάς, καὶ ἀλόγως γίνεσθαι ὡς φασὶν οἱ παλαιοί. διὸ καὶ τὸ, Αἰγυπτίη, ἐν Ὀδυσσείᾳ συστέλλει τὸ υ. τινὲς μέντοι ἐκεῖ, τὴν τῶν δύο ἀφώνων ἀσθένειαν, τῆς τοῦ διχρόνου συστολῆς αἰτίαν φασίν. ἡ δὲ ῥηθεῖσα Ζέλεια ὡς καὶ προεγράφη, ὑπὸ τῇ Ἴδῃ τῷ Τρωϊκῷ ὄρει ἔκειτο. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Λυκία τὸ παλαιόν. καὶ Τροία μικρά. διὸ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ Πάνδαρος Τρώων ἡγεῖσθαι λέγεται. ὅ ἐστι τῶν Ζελειτῶν. Ἰστέον δὲ

καὶ ὅτι παράγωγόν ἐστι τὸ ζέλεια ἐκ πρωτοτύπου τοῦ ζέλη. ὡς καὶ τοῦ Πηνελόπη, τὸ Πηνελόπεια. ὅμοια καὶ τὸ, ὑψιπύλη ὑψιπύλεια. θεσσαλονίκη θεσσαλονίκεια. σεβαστὴ σεβάστεια. κολώνη κολώνεια. δοκεῖ δὲ τοιοῦτον εἶναι σὺν ἄλλοις καὶ τὸ, χώνη χώνεια. εὕρηται δὲ καὶ ἐρήμεια ἐκ τοῦ ἐρήμη. ὅμοιον καὶ τὸ ἀπάμη ἀπάμεια. οὐ μόνον κύριον, ἀλλὰ καὶ πόλεως ὄνομα τῆς τε περὶ τὸν κιανὸν κόλπον κειμένης ἥτις καὶ μύρλεια ἐκλήθη. καὶ τῆς περὶ συρίαν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὥσπερ διὰ τοῦ εια γίνεται παραγωγή, οὕτω καὶ διὰ τοῦ αια, ὡς δηλοῖ τὸ, φώκη φώκαια νίκη νίκαια.

Ὣς φάτ' Ἀθηναίη. τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν.
Αὐτίκ' ἐσύλα τόξον ἐΰξοον ἰξάλου αἰγὸς
Ἀγρίου, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας
Πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεγμένος ἐν προδοκῇσι,
Βεβλήκει πρὸς στῆθος, ὁ δ' ὕπτιος ἔμπεσε πέτρῃ.
Τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἑκκαιδεκάδωρα πεφύκει.
Καὶ τὰ μὲν, ἀσκήσας κεραοξόος ἤραρε τέκτων.
Πᾶν δ' εὖ λειήνας, χρυσέην ἐπέθηκε κορώνην.
Καὶ τὸ μὲν, εὖ κατέθηκε τανυσσάμενος, ποτὶ γαίῃ
Ἀγκλίνας. πρόσθεν δὲ σάκη σχέθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι
Μὴ πρὶν ἀναΐξειαν ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν,
Πρὶν βλῆσθαι Μενέλαον ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ὁ, σύλα πῶμα φαρέτρης. ἐκ δ' ἕλετ' ἰὸν
Ἀβλῆτα, πτερόεντα, μελαινάων ἕρμ' ὀδυνάων.

Ἐπὶ τοῦ πείθοντος ἄφρονα εἰς τὶ κακὸν, οἰκεῖον εἰπεῖν τὸ, ὡς φάτο. τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθε. τοιοῦτος δὲ ἄφρων καὶ ὁ Πάνδαρος ὃς ἐπείσθη τῇ ἀθηνᾷ βουλευσαμένῃ τὰ μὴ λῷονα. Τὸ αὐτίκ' ἐσύλα τόξον ἐΰξοον ὁ Πάνδαρος. καὶ αὖθις τὸ, σύλα πῶμα φαρέτρης, τὸ λάθρα ὑποψηλαφᾶν, σημειῶσαι ὥστε τοξεῦσαι. δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ σκυλεύειν ἡ λέξις τίθεται πολλαχοῦ. ἐπεὶ σκῦλον τὸ λάφυρον λέγεται. ὁ μέντοι σκυλαδέψης, καὶ ἕτερόν τι σημαινόμενον τοῦ σκύλου δηλοῖ. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλωθήσεται. Ἀναπαύων ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα τὸν ἀκροατὴν ἐπεισοδίῳ κυνηγετικῷ ἱστορικῷ, γενεαλογεῖ τε τὸ ῥηθὲν τοῦ Πανδάρου τόξον, καὶ ἐκφράζει αὐτό. λέγων ὅτι ἰξάλου αἰγὸς ἀγρίου ἦν. ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας, πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεγμένος ἐν προδοκῇσι, βεβλήκει πρὸς στῆθος. ὁ δ' ὕπτιος ἔμπεσε πέτρῃ. λέγων καὶ νῦν ὡς καὶ ἐν τῇ βῆτα, πέτραν, τὸ σπήλαιον. εἶτα καὶ μετρεῖ τὰ τοῦ αἰγὸς τούτου κέρατα ὡς εἰρήσεται. ἴξαλον δὲ αἶγα Πορφύριος μὲν, τὸν τομίαν φησί. λέγων ὡς ἐπὶ πολὺ τῶν ἀγρίων αἰγῶν τοὺς τελείους διωκομένους, κατὰ παράτειψιν ἀποβάλλειν τὰ αἰδοῖα. ὅπερ οἱ κάστορες ἑκόντες εἰς ἑαυτοὺς κατεργάζονται ὅτε διώκονται. ὁποῖόν δή τι καὶ Ἀριστοτέλης, διὰ τὸν χλούνην ἱστορεῖ. ὃ δηλοῖ, ἐκτομίαν σῦν ἄγριον, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς που φανήσεται. καὶ εἶδον πολλοὶ καὶ τῶν καθ' ἡμᾶς, τὰ τοιαῦτα πάθη ἐπί τε συῶν, ἐπί τε αἰγῶν. ἕτεροι δὲ, ἴξαλον φασὶ τὸν ὀχευτικὸν, ἤτοι τὸν κήλωνα καὶ περὶ τὰς τῶν θηλειῶν ἰξύας ἤτοι ὀσφύας ἁλλόμενον. οἱ δὲ, τὸν μετὰ χειμῶνα ἐπὶ ἅλας ἱκνούμενον ποιμενικῷ νόμῳ ἵνα μὴ ψώραν πάθῃ. τοῦτο δὲ καὶ δασύνεσθαι ἀπαιτεῖ τὴν ἄρχουσαν εἰ καὶ ψιλοῦται κατὰ ἔθος αἰολικόν. καὶ ἐπὶ ἡμέρων αἰγῶν λέγοιτο ἂν, οὐ μὴν ἐπὶ ἀγρίων ὁποῖος ἄρτι ὁ ὁμηρικός. τοιούτους γὰρ, ἁλίζει οὐδείς. εἰ μὴ ἄρα κατὰ τύχην αὐτοί που δράσωσι τοῦτο ἁλοπηγίῳ περιτυχόντες. τινὲς δὲ ἀπὸ τοῦ ἅλις ἵξεσθαί φασι. πηδητικὸς γὰρ καὶ ὁρμητίας ὁ ἄγριος αἴξ. ἐν δὲ ῥητορικῷ τινι λεξικῷ φέρεται καὶ ὅτι ἴξαλος, ὁ προπηδῶν καὶ τέλειος. ἐν δὲ ἑτέρῳ καὶ ὅτι ὥσπερ παρδαλῆ καὶ λεοντῆ, οὕτω καὶ ἰξαλῆ αἰγεία περισπωμένως. ἐπεὶ ἴξαλοι αἶγες. λέγεται δὲ καὶ ἄλλα εἰς τοῦτο παρὰ τοῖς παλαιοῖς διάφορα. Τὸ δὲ ὑπὸ στέρνοιο, ταυτὸν φασὶ, ὑπὸ τὸ στέρνον. ἵνα ἡ πρόθεσις ἀντὶ προθέσεως. στέρνον δὲ καὶ στῆθος εἰπεῖν, οὐκ ἀνομοίως ἔχει. διὸ ταυτὸν τὸ, στέρνου τυχεῖν καὶ στῆθος βαλεῖν. τοῦ δὲ τυχήσας ὃ καὶ τέτριπται καθὰ καὶ τὸ, τετυχηκὼς, ἀρχὴ προσεχὴς μὲν, τὸ τυχῶ τυχήσω. πόρρω δὲ ὁ δεύτερος μέλλων τοῦ τεύχω. καθὰ καὶ τοῦ τυπῶ τυπήσω καὶ τοῦ τυπτῶ τυπτήσω, ὁ δεύτερος μέλλων τοῦ τύπτω, προκατάρχει. οὕτω δὲ καὶ τῆς βλεπήσεως ἣ κεῖται ἐν τῷ ἐτυμολογικῷ, ἐγγὺς μὲν, ὁ βλεπῶ. αὐτοῦ δὲ προϋπεστιν ὁ δεύτερος μέλλων τοῦ βλέπω. Τὸ δὲ δεδεγμένος ἐν προδοκαῖς, τρόπος ἐστὶν ἐτυμολογικός. προδοκὴ γάρ ἐστι τόπος στενὸς ἐν ᾧ δοκεύει τις ὁδοιδόκου δίκην. καὶ δέδεκται τὸ θηρώμενον. Τὸ δὲ ἀρρενικῶς λεχθὲν ὅν τε βεβλήκει, οὐκ ἐᾷ ἐπίκοινον ὄνομα εἶναι τὸ αἴξ. ἰδοὺ γὰρ ὁ αἴξ. οὐ θηλυκὸν πάντως ἡ αἴξ. Μετρῶν ὁ ποιητὴς τὰ τοῦ ῥηθέντος αἰγὸς κέρατα, φησί. τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἑκκαιδεκάδωρα πεφύκει. ὡς εἶναι κατά τινας

ὁμοῦ

ὁμοῦ ἄμφω σπιθαμῶν πέντε, καὶ δώρου ἑνός. ἀνὰ μέρος δὲ ἑκάτερον, ἀνὰ δύο σπιθαμῶν καὶ μικρόν τι πρός. τρίτον γὰρ σπιθαμῆς τὸ δῶρον. ὃ λέγεται καὶ παλαιστὴ θηλυκῶς, καὶ ὁ παλαιστὴς ἀρσενικῶς. ἔστι δὲ διάστημα τετραδάκτυλον. καὶ οὕτω μὲν ὁ ποιητὴς λέγει, οὐδὲν ἀπίθανον ἱστορῶν. ὡς ἡ πεῖρα διαδείκνυσι πολλαχοῦ. τί γὰρ μέγα διαπίθαμον κέρας ἀγρίου αἰγός. εἴγε καὶ ἐν καθ᾽ αὐτὸ μόνον, ὤπται καὶ ὑπὲρ τέσσαρας σπιθαμὰς καὶ ἕως καὶ ὑπὲρ ἑπτά. φασὶ δὲ καὶ ἐν τῇ Δήλῳ τῇ νήσῳ ἀνακεῖσθαι κέρατα ἐκ τῶν κατ᾽ ἐρυθρὰν θάλασσαν τόπων, κριοῦ μὲν δίπηχυ καὶ δακτύλων ὀκτώ. ἴσων μνᾶς, εἰκοσιέξ. τράγου δὲ πήχεων δύο καὶ σπιθαμῆς, σταθμοῦ ἴσου. Ὅρα δὲ ὅπως ἑξκαίδεκα ὀφείλων εἰπεῖν, ὁμοίως τῷ ἑξκλινον. καὶ τῷ, ἔξγυον ὃ πόλις ἐστὶ Σικελίας ἐξ ἀγγιὰς ἔγγιστα κατὰ τὸν τὰ ἐθνικὰ γράψαντα, ὁ δὲ ἑκκαίδεκα λέγει. τραπέντος τοῦ ξ εἰς κ διὰ συγγένειαν ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ἐξ προθέσεως. οὕτω που καὶ χρόνος ἐξάμηνος, ἑκμηνος λέγεται. καὶ τὸ ἑκτὸν δὲ ἐκ τοῦ ἓξ οὕτω παρωνόμασαι. ἰστέον δὲ ὅτι εἰς κόρωνα ἤγουν εἰς ὀμηρόκερων τὸ ἐπὶ Πανός, συνετέλησέ τινι τὸ, τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς καὶ ἑξῆς. ὡς τοῦ Πανὸς κερασφόρου ὄντος κατὰ τὸν μῦθον. ῥηθήσεται δέ ποτε σκωπτικῶς, καὶ κατὰ πανικοῦ ἀνδρὸς κοινότερον. ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τοῦ πεφύκει ὅ ἐστι βεβλαστήκει οὐκέτι καιριωτέρα λέξις ἐπὶ κεράτων ἅπερ ὕστερον τοῖς κερασφόροις φύονται. Γοργῶς διασκευάζων ὁ ποιητὴς τόξου κατασκευὴν, οὕτω φησί. καὶ τὰ μὲν, λέγει δὲ, τὰ κέρατα, ἀσκήσας κεραοξόος ἤραρεν ἤγουν ἥρμοσε τέκτων. πᾶν δ᾽ εὖ λειώσας χρυσέην ἐπέθηκε κορώνην. εἰς ἣν δηλαδὴ ἐνίεται ἡ νευρά. καὶ ὅρα ὅτι καὶ τὸν τοῦ τόξου τεχνίτην, τέκτονα γενικῶς καλεῖ. κεραοξόον μέντοι, πρὸς ἰδικὴν διαστολὴν τῶν λοιπῶν τεκτόνων. οὗ ἡ συνθετικὴ ἀναλογία, κατὰ τὸ δορυξόος, λαοξόος, ἤτοι λιθοξόος καὶ τὰ ὅμοια. ἀσκῆσαι δὲ καὶ νῦν τὸ ἐπιμελείας ἀξιῶσαι. ἵνα εἴη ὥσπερ νῆμα ἀσκητὸν, οὕτω καὶ ἀσκητὰ κέρατα. Τὸ δὲ ἤραρεν ἀναλόγως ἔχει. οὐ μὴν τοιοῦτον καὶ τὸ ἄραρεν οὗ μετοχὴ ἀραρώς. ἐκεῖνο γὰρ ἰωνικώτερον ὂν, διέβη καὶ εἰς ἀττικισμόν. Λειᾶναι δὲ τὸ ξέσαι ἢ ῥινῆσαι. Ἡ δὲ ὁμηρικὴ χρυσῆ κορώνη, καὶ εἰς παροιμίαν ἔπεσε. καὶ ὁ ἀγαθὸν τέλος τοῖς φθάσασιν ἐπιθεὶς, χρυσέην ἐπιθεῖναι τῷ παντὶ κορώνην λέγεται. ἡ δὲ χρυσῆ κορωνὶς, ἴσως μὲν καὶ ἐκ ταύτης τῆς κορώνης ὑπεκορίσθη. ἴσως δὲ καὶ ἐκ τῆς τὰς θύρας συναπτούσης. λέγεται δὲ κορώνη τόξου τροπικῶς καθὰ καὶ θύρας ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. ἀπὸ τῆς ζωϊκῆς. ἧς πρὸς διαφορὰν δοκεῖ ἀστείως αὕτη χρυσέα κληθῆναι, ὡς μὴ κατ᾽ ἐκείνην οὖσα μέλαινα. Τὸ εἰς γῆν θεῖναι τὸ τόξον, πρὸς τῇ γῇ ἀνακλῖναί φησιν. ὅτι δὲ τὸ εἰς γῆν ἀνακλῖναι, ὅμοιόν ἐστι τῷ καταθεῖναι, δηλοῖ εἰπών. καὶ τὸ μὲν, εὖ κατέθηκε τανυσάμενος ὃ καὶ τανύσας λέγεται. κατὰ τὸ οὐ δύναμαι τανύσαι. Πρόσθε τοῦ Πανδάρου σάκεα σχέθον ἤγουν ἔσχον ἐσθλοὶ ἑταῖροι συγκρύπτοντες ἐκεῖνον ἵνα λάθῃ βαλὼν τὸν Μενέλαον. οὐκοῦν μόνος φαῦλος ὁ Πάνδαρος ἀλλὰ συνεξομοιοῦνται αὐτῷ καὶ οἱ ὑπ᾽ αὐτόν. ὅπερ ὡς τὰ πολλὰ γίνεται. Τὸν ὀϊστὸν ὃν ἐξείλετο Πάνδαρος ἤτοι ἐξήγαγεν ἢ ἐξελέξατο, εἰς τὴν κατὰ Μενελάου βολὴν, ἀβλῆτα καλεῖ Ὅμηρος, εἰπὼν, αὐτὰρ ὁ σύλα πῶμα φαρέτρης. ἐκ δ᾽ ἕλετ᾽ ἰὸν πτερόεντα μελαινάων ἕρμ᾽ ὀδυνάων. ἔστι δὲ ἀβλὴς, ὁ μήπω βληθεὶς ὅ ἐστι ἀφεθεὶς κατά τινος. διὸ καὶ ἀθετοῦσι τὴν λέξιν οἱ παλαιοί. φάμενοι μὴ εἰωθέναι τὸν ποιητὴν, τὸ βάλλειν ἐπὶ τοῦ ἁπλῶς ἀφιέναι, τιθέναι. αἰτιῶνται δὲ καὶ τὸ ἕρμα λέγοντες ὅτι οὐχ ὃ θέλει ὁ ποιητὴς λέγει. ἕρμα γὰρ ὁμηρικῶς, τὸ ἔρυμα καὶ κώλυμα. Τὸ δὲ βέλος οὐ γίνεται κώλυμα ὀδυνῶν ἀλλὰ μᾶλλον ἐνέρεισμα. ἔστι δὲ λύοντα τὰ τοιαῦτα, εἰπεῖν ὅτι ἀβλῆτα μὲν ὀϊστὸν λέγει, τὸν μήπω βαλόντα, ἤτοι ἐπιτυχόντα τινὸς διὰ τὸ μὴ δὲ ἀφεθῆναι. ἕρμα δὲ ὀδυνῶν, ἐν ᾧ αἱ ὀδύναι οἷον ἐνοικοῦσι καὶ ἐνερείδονται. ὥς τε ὅπου αὐτὸ εἰσέλθῃ, ἐκεῖ καὶ θανασίμους ὀδύνας συνεισέρχεσθαι. Ἰὸν δὲ πτερόεντα, κοινότερον μὲν, λέγει τὸν πτεροῖς προϊόντα. καὶ ἄλλως δὲ ἢ πρὸς διαστολὴν ἴσως ἰοῦ τοῦ κατὰ τὸν ὄφιν καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἢ καὶ πρὸς διαφορὰν ὀϊστοῦ ὃς οὐ πτεροῖς διοικεῖται, ἀλλά τισιν ἑτεροίοις ὡς εἰκός. ἔτι δὲ πτερόεις ἰὸς, ὁ ταχὺς καὶ ἐπιπέτεσθαι μενεαίνων.

Αἶψα δ᾽ ἐπὶ νευρῇ κατεκόσμει πικρὸν ὀϊστόν.
Εὔχετο δ᾽ Ἀπόλλωνι λυκηγενέϊ, κλυτοτόξῳ,
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
Οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ ζελείης.
Ἕλκε δ᾽ ὁμοῦ γλυφίδας τε λαβὼν, καὶ νεῦρα βόεια.
Νευρὴν μὲν μαζῷ πέλασεν, τόξῳ δὲ σίδηρον.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινε,
Λίγξε βιός. νευρὴ δὲ μέγ᾽ ἴαχεν. ἆλτο δ᾽ ὀϊστὸς
Ὀξυβελὴς, καθ᾽ ὅμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίνων.

Τὸ τοῦ Πανδάρου τόξευμα οὕτω διασκευάζει ὁ ποιητής. αἶψα δ᾽ ἐπὶ νευρῇ κατεκόσμει πικρὸν ὀϊστόν. ἕλκε δ᾽ ὁμοῦ γλυφίδας τε λαβὼν καὶ νεῦρα βόεια. νευρὴν μὲν μαζῷ, πέλασε. τόξῳ δὲ σίδηρον. αὐτὰρ ἐπειδὴ κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινε, λίγξε βιὸς νευρὴ δὲ μέγ᾽ ἴαχεν. ἆλτο δ᾽ ὀϊστὸς ὀξυβελής.

καθ' ὅμιλον ἐπιπέτεσθαι μενεαίνων. ἰστέον δὲ ὅτι ἀρχαϊκὸν τὸ τὴν νευρὰν πελάζειν τῷ μαζῷ. ὃ καὶ ἀμαζόνες ἐποίουν ὡς προείρηται. τὸ δὲ μέχρι καὶ εἰς τὸ δεξιὸν οὖς αὐτὴν ἐντανύειν, νεώτερον. ὡς καὶ ὁ Προκόπιος ἐν τοῖς λιβυκοῖς προοιμιαζόμενος ἱστορεῖ. Τοῦ δὲ κατακοσμεῖν νευρὰν ἐπὶ ὀϊστῷ, οὐκ ἔστι κυριωτέραν λέξιν εὑρεῖν κἂν μυρία πονήσοι τις. δηλοῖ δὲ τὸ εὐκόσμως κατετίθει οἷα κοσμήτωρ. Πικρὸν δὲ ὀϊστὸν λέγει τὸν πρὸ βραχέων ὀδυνηρὸν εἰς θάνατον, πρὸς διαστολὴν τοῦ μὴ πολεμικοῦ ἀλλὰ γυμναστικῶς γλυκάζοντος. Γλυφίδες δὲ, τὸ γλύμμα τοῦ ἀτράκτου τὸ ἐντιθέμενον τῇ νευρᾷ. νεῦρα δὲ βόεια, περιφραστικῶς καὶ ἐτυμολογικῶς, ἡ προῤῥηθεῖσα νευρὰ λέγεται. ἐξ ὧν καὶ ἐτύετό ποτε καθὰ πρὸ ὀλίγου ἐῤῥέθη, ἡ νευρά. ὡς καὶ ἡ κλῆσις δηλοῖ. κατακρουόμενα γὰρ ὡς εἰκὸς, βόεια νεῦρα εἶτα ξαινόμενα καὶ κλωθόμενα, συνεστρέφοντο καθὰ καὶ σχοῖνος, καὶ οὕτως ἐχρησίμευον εἰς ῥάβωσιν τόξου, κατὰ τοὺς ἄρτι βοείους ἱμάντας. κἀντεῦθεν ἡ τότε κυρίως νευρὰ, ψευδωνυμεῖται κατὰ τοὺς ὕστερον. Μαζὸς δὲ, καὶ ἐπὶ ἀνδρῶν ἰδοὺ κεῖται. ὥς τε οὐκ ἐπὶ μόνων λέγεται γυναικῶν. δοκεῖ δὲ γενέσθαι ἐκ τοῦ, μαστὸς κατὰ φανερὰν στοιχειακὴν τοῦ δ καὶ τοῦ ζ συγγένειαν. μαστᾶ γὰρ φύσει ἀναγκαίως ἅπας μαζός. ὃ καὶ μασθὸς δωρικῶς καὶ μασὸς διὰ τοῦ τ, καὶ μασθὸς δὲ διὰ τοῦ θ λεγόμενος. χρῆσις δὲ τοῦ μασθοῦ, ἐν οἷς ἡρακλείδης εἰπὼν ἐκ τοῦ ἔδω τὸ ἔσθω γίνεσθαι δωρικῶς τροπῇ δ' εἰς θ, ὡς τὸ ἔθων οἶνος ἄλωην, λέγει ὅτι καὶ τὸν μαστὸν, οὕτω μασθὸν λέγουσιν οἱ δωριεῖς. καὶ τὸ ψεῦδος δέ φησιν ἄραντες τὸ υ, ψύθος φασί. τινὲς δὲ ἀπὸ τοῦ μῶ μάζω τὸ ζητῶ παράγουσι τὸν μαζόν. ὡς τοῖς βρέφεσι ζητούμενον. κυκλοτερὲς δὲ τόξον λέγει, οὐ τὸ φύσει τοιοῦτον. σκολιὸν γάρ ἐστι καὶ ἀγκύλον πρὸ τῆς τάσεως. ἀλλ' ὅπερ τῷ ἑλκυσμῷ τοιοῦτον γίνεται. ὅτε γοῦν ἡ νευρὰ πελάσει τῷ μαζῷ, τῷ τόξῳ δὲ ὁ τοῦ βέλους σίδηρος, ῥαιβοῦται τὸ τόξον εἰς κυκλοτέρειαν. τὸ δὲ λίγξε καὶ τὸ ἴαχεν, ὠνοματοπεποίηνται. τέθειται δὲ τὸ μὲν, λεπτότερον, οἰκείως ἐπὶ τοῦ τόξου. τὸ δὲ τραχύτερον, ἐπὶ τῆς νευρᾶς. Τὸ δὲ ἆλτο ὅτι ψιλοῦται καὶ διατί, προεγράφη. Τὸ δὲ ὀξυβελὴς, φανερῶς δηλοῖ ὅτι βέλος κυρίως τὸ τοῦ ὀϊστοῦ σιδήριον. ἀφ' οὗ καὶ τὸ ὅλον βέλος λέγεται. ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ σιδήρου τῆς αἰχμῆς, τὸ ὅλον δόρυ αἰχμὴν φαμέν. Τοῦ δὲ πτέσθαι ὅ ἐστι πετάσαι, χρῆσις καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν οἰδίποδι. ἔοικε δὲ τῇ κινήσει τοῦ σχέσθαι. ὡς γὰρ ἐσχόμην σχέσθαι, οὕτω καὶ ἐπτόμην πτέσθαι. δι' οὗ πολυχαρὴς δὲ ἀνεπτόμην. δῆλον δὲ, ὡς ἔστι καὶ ἐπτάμην πρῶτος ἀόριστος ἐξ οὗ καὶ τὸ τίς γάρ ποτ' ἀρχὴ τοῦ κακοῦ προσέπτατο, καὶ ἀπαρέμφατον παρά γε εὐριπίδῃ τὸ διαπτάσθαι. συνώνυμον δὲ ἴσως πτερύσσει τὸ ἐπιπτέσθαι. Τὸ δὲ μενεαίνων, ὡς ἐπὶ αἰσθητικοῦ εἴρηται. ἔθος γὰρ Ομήρῳ κατὰ λόγον γλυκύτητος, προαιρετικὴν ὁρμὴν καὶ τοῖς ἀψύχοις προσπλάττειν. καὶ ψυχοῦν δι' αὐτά. οὕτω καὶ ὀϊστὸς ἐνταῦθα πέτεσθαι θέλει. καὶ ἀλλαχοῦ βέλη χροὸς ψαῦσαι φιλοτιμεῖται. καὶ ἄρης ὅ ἐστι σίδηρος, αἵματος προθυμεῖται κορέσασθαι. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ ὅτι ἐν τοῖς τοιούτοις, ἡ ῥοπὴ ἀπὸ τοῦ πάσχοντος ἐπὶ τὸ ποιοῦν γίνεται. τοῦ γὰρ στρατιώτου πάσχοντος τὸ θέλειν πέτεσθαι τὸν ὀϊστὸν καθ' ὅμιλον καὶ ψαῦσαι τὸ βέλος χροὸς, καὶ τὸν σίδηρον αἵματος κορέσασθαι, ἀπ' αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ὅπλα γίνεται ἡ ῥοπὴ τὰ ποιοῦντα τὴν στρατιωτικὴν ἔφεσιν. ὅμοιον καὶ τὸ γέλασε δὲ πᾶσα περὶ χθών. πάσχοντος γὰρ τοῦ θεατοῦ τὸ γελᾶν, ἐπὶ τὴν τοιοῦτον τόπον χθόνα τὸ τοῦ γέλωτος πάθος τέτραπται.

Οὐδὲ σέθεν Μενέλαε θεοὶ μάκαρες λελάθοντο
Ἀθάνατοι. πρώτη δὲ Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη,
Ἥ τοι πρόσθεν στᾶσα, βέλος ἐχεπευκὲς ἄμυνεν.
Ἡ δὲ τόσον μὲν ἔεργεν ἀπὸ χροὸς, ὡς ὅτε μήτηρ
Παιδὸς ἐέργῃ μυῖαν, ὅθ' ἡδέϊ λέξεται ὕπνῳ.
Αὐτὴ δ' αὖθ' ἴθυνεν ὅθι ζωστῆρες ὀχῆες
Χρύσειοι σύνεχον, καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ.
Ἐν δ' ἔπεσε ζωστῆρι ἀρηρότι πικρὸς ὀϊστός.
Διὰ μὲν ἂρ ζωστῆρος ἐλήλατο δαιδαλέοιο,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο.
Μίτρης θ', ἣν ἐφόρει ἔρυμα χροὸς, ἕρκος ἀκόντων,
Ἥ οἱ πλεῖστον ἔρυτο. διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς.
Ἀκρότατον δ' ἄρ' ὀϊστὸς ἐπέγραψε χρόα φωτός.
Αὐτίκα δ' ἔρρεεν αἷμα κελαινεφὲς ἐξ ὠτειλῆς.

Ενταῦθα πρῶτον χρᾶται Ομηρος σχήματι ἀποστροφῆς τῷ, κατὰ κλητικὴν δηλαδὴ πτῶσιν. τοὺς μὲν ἀκροατὰς ἀφεὶς, τρέψας δὲ τὸν λόγον πρὸς τὸν τῆς ἱστορίας Μενέλαον ἐν τῷ, οὐδὲ σέθεν μενέλαε θεοὶ μάκαρες λελάθοντο. γίνονται δὲ παρ' Ομήρῳ αἱ ἀποστροφαὶ, πρὸς ἀξιόλογα πρόσωπα. δι' οὗ ἐν Οδυσσεία μὲν, ἅπαξ πρὸς τὸν εὐνούστατον τῷ δεσπότῃ Εὔμαιον. ἐν ἰλιάδι δὲ, διαφόρως πρὸς τινὰς οἵους ἀξίους ἐστὶν

καλεῖ

καλεῖσθαι προσφωνητικῶς καὶ τυγχάνειν ἐπιστροφῆς. οὐ γὰρ δήπου καὶ πρὸς τὰ τυχόντα τῶν προσώπων ἀποστρέφειν τὸν λόγον δέον ἡγηται ὁ σεμνότατος ποιητής. ὡς πολλαχοῦ φαίνεσθαι. Τὸ δὲ λελάθοντο, ἰωνικῶς ἀναδεδιπλασίασται. Ἀγελείη ἀθηνᾶ, οὐκ ἂν ἀπὸ τοῦ τὰ ἄγη ἐλαύνειν εἴη ἄλλως. ἵνα μὴ δασυνθῇ οὕτως ἡ ἀρχοῦσα. εἴρηται δὲ μᾶλλον, ἢ ἀπὸ τοῦ λίαν ἄγειν, ληίτης γάρ ἐστιν, ἢ παρὰ τὸ λεὼν ἄγειν ἤτοι λαόν, ὡς ἡγεμονική. ἀφ' ἧς ἐννοίας, καὶ τὸν στρατηγὸν λαγέταν ἡ ποίησις ἔφη. ἐκεῖθεν δὲ καὶ τὰ κύρια, ὁ Ἀγησίλαος, καὶ ὁ ὁμηρικὸς ἀγέλαος. Ἡ ἀθηνᾶ πρόσθε στᾶσα Μενελάου, βέλος ἐχεπευκὲς ἄμυνε. καὶ τόσον ἔεργεν ἀπὸ χροός, ὡς ὅτε μήτηρ παιδὸς ἐέργει μυῖαν ὅθ' ἡδέϊ λέξεται ὕπνῳ. ἤγουν ὅτε εἰς ὕπνους ἡδὺν ἐκεῖνος κατενεχθῇ. καὶ ὅρα ὅπως περιῆλθε τοὺς τρῶας ἡ ἀθηνᾶ δεξιώτατα. τὸν μὲν Πάνδαρον κατὰ Μενελάου ἐρεθίσασα ἐπὶ βλάβῃ τῶν ὅρκων, φυλάξασα δὲ τὸν Μενέλαον. κατὰ γοῦν τὴν τραγῳδίαν τό· κακὸν δοκεῖ ποτ' ἐσθλὸν εἶναι τῷδε ὅτῳ θεὸς φρένας ἄγει πρὸς ἄτην. ὃ καὶ πάνδαρος ἔπαθε. Διὰ δὲ τῆς κατὰ τὴν μυῖαν παραβολῆς τὸ παράμονόν τε τῆς φυλακῆς τῆς ἀθηνᾶς ἐδήλωσεν ὁ ποιητής, δεικνὺς ὅτι καὶ αὐτὴ τῷ Μενελάῳ περιμέμβλωκε, καὶ τὴν τοῦ πανδάρου βολὴν ἐξηυτέλισε, μυίας εἰκάσασα πετάσματι, τὴν τοῦ ἀβλῆτος πτερόεντος ὀϊστοῦ ἄφεσιν. ὑπνοῦντι δὲ παιδί, τὸν ἥρωα Μενέλαον εἴκασε, διὰ τὸ ἀφροντιστεῖν ἄρτι πεποιθότα τοῖς ὅρκοις, καὶ δι' ὧν ἀναπίπτειν καὶ ἀνακεῖσθαι. καιρία δὲ λέξις ἐν τοῖς ῥηθεῖσι, τὸ εἴργειν καὶ ἀπείργειν. διὸ καὶ δὶς ἐρρέθη κατ' ἐπιμονήν. Πολλὰ φθάσας ὁ Μενέλαος δυστυχῆσαι, τότε οὖν μέγα ὡς εἰκὸς εὐτυχεῖ, ὅτι τὸ βέλος ἡ ἀθηνᾶ τῶν καιρίων ἀπαγαγοῦσα τοῦ σώματος ἴθυνεν αὐτοῦ· ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες χρύσειοι σύνεχον. καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ. καὶ τὸ ἐντεῦθεν, γίνεται τοιαῦτα καθ' Ὅμηρον. ἐν δ' ἔπεσε ζωστῆρι ἀρηρότι, πικρὸς ὀϊστός. διὰ μὲν ἂρ ζωστῆρος ἐλήλατο δαιδαλέοιο. καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο. μίτρης θ' ἣν ἐφόρει ἔρυμα χροὸς ἕρκος ἀκόντων. ἥ οἱ πλεῖστον ἔρυτο. διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς. ἤγουν προῆλθεν ἐντὸς καὶ διὰ ταύτης, ἀκρότατον δ' ἂρ ὀϊστὸς ἐπέγραψε χρόα φωτός. ἔστι δὲ ὃ λέγει τοιοῦτον. θώραξ ἐλέγετό τις στατός, ὁ μέχρι λαγόνων ἄνωθεν καθήκων. ᾧ ἢ ἐπίκειται ἢ ὑποβέβληται ζωστήρ, ὃς κατά τινας καὶ ζῶμα ἐλέγετο. κατιὼν αὐτὸς ἀπὸ λαγόνων μέχρι γονάτων, καὶ κνημῶν. ἃ δὴ ἀμφότερα ἤγουν τὸν στατὸν θώρακα καὶ τὸν ζωστῆρα δὲ συλληπτικῶς, θώρακα ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα λέγει. ὥστε εἶναι τὴν αὐτῶν συνοχήν, διπλόον θώρακα. ἡ δὲ μίτρα, ἐντὸς τούτων περὶ τὸ ἦτρον πρὸς πλείω φυλακὴν ἔκειτο. διό φησιν ἥ οἱ πλεῖστον ἔρυτο τουτέστιν ἐφύλασσεν. ὅθεν καὶ ἔρυμα χροὸς ἐτυμολογικῶς λέγεται. ἔσω μὲν, ἐριώδης οὖσα. ἵνα μὴ θλίβῃ τὸ ὑποκείμενον. ἔξω δὲ χαλκῆν τινα λεπίδα ἤγουν χαλκοῦν ἐκπέταλον ἔχουσα. διὸ καὶ προϊὼν ἐρεῖ, ὅτι χαλκῆες ἄνδρες ἔκαμον αὐτήν. ἣν δὴ αὐτὸ τοῦτο, καὶ ἔρυμα χροὸς καλεῖ, καὶ ἕρκος ἀκόντων. διὰ τοῦ θώρηκος οὖν τοῦ στατοῦ καὶ τοῦ μετ' αὐτὸν ζωστῆρος καὶ τῆς μίτρας ἐλθὼν ὁ ὀϊστός, οὐ μέγα τι ἔδρασε κατὰ τοῦ Μενελάου. οἱ δέ φασιν ὅτι ἄνω τῆς μίτρας καὶ τῆς συνδέσεως τοῦ ῥηθέντος ζώματος καὶ τοῦ στατοῦ θώρακος, ζώνη ἐπέκειτο σφίγγουσα τὰ πάντα, ἥτις ἐκαλεῖτο ζωστήρ. οὗ ζωστῆρος ἄνω ἐμπεσὼν ὁ τῷ Μενελάῳ ἐπαφεθεὶς ὀϊστός, οὐ πολὺ τὸ ἐνεργὸν ἔσχεν. ἀλλὰ ἀκρότατον ἐπέγραψε χρόα φωτὸς ἀποκωλυσάντων τὴν εἰς βάθος πρόσοδον, πρῶτα μὲν τοῦ ἐξ ἐπιπολῆς ζωστῆρος, ἤτοι τῆς ζώνης χρυσῆς οὔσης. χρύσειοι γάρ φησιν ὀχῆες ζωστῆρος συνεῖχον. εἶτα τοῦ διπλοῦ ὡς εἴρηται θώρακος, τουτέστι τοῦ στατοῦ καὶ τοῦ ὑποβεβλημένου αὐτῷ ζώματος, καὶ τετάρτης τῆς μίτρας. ὅτι δὲ ὁ ζωστὴρ ἄνω ἦν τοῦ ζώματος, δηλοῖ ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς ἑξῆς λέγων. εἰρύσατο ζωστὴρ παναίολος ἠδ' ὑπένερθε ζῶμα. καὶ μίτρη πλέον αὐτὴ τὸ βέλος ἀμβλύνασα. ἄλλοι δὲ διπλοῦν θώρακα νοοῦσι, τὰ πρὸς ταῖς λαγόσι καὶ ἐκ πλαγίων πτερύγια τοῦ θώρακος. ἅπερ πτυχθέντα καὶ οὕτως ἀλλήλοις ἐπιφερόμενα καὶ τῷ ζωστῆρι σφιγγόμενα, διπλοῦσιν ἐκεῖ τὸν θώρακα. Σημείωσαι δὲ ὅτι μίτρα παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον, καὶ ἐπὶ τῆς περὶ κεφαλὴν ταινίας λέγεται, ἤτοι κοινότερον εἰπεῖν, ἐπὶ φασκίας. ὡς δηλοῖ παρ' Εὐριπίδῃ τό, μίτραις ἀναδέτοις ῥυθμίζεσθαι πλόκαμον. καὶ τὸ παρ' Ἡροδότῳ, μίτραις κατειλίχατο. καὶ οἱ περὶ κεφαλὰς μητροφόροι, ἐξ ὧν ὁρμώμενοί τινες, ταινίαν ἡρμήνευσαν ἁπλοϊκῶς οὕτω τὸν στέφανον. φασὶ δέ τινες καὶ αὐτὸ τοῦτο στεφάνους εἶναί ποτε τὰς μίτρας. φάμενοι ὅτι μίτραι κυρίως, οἱ ἀπὸ φασκιῶν καὶ ὠραρίων στέφανοι. γυναικεῖοι δὲ ἴσως καὶ οἱ τοιοῦτοι. παρὰ τὸν μίτον δὲ ἡ λέξις ἐτυμολογεῖται. ὡς διὰ μίτων ἐρυθρά τις οὖσα. Ὅρα δὲ καὶ ὡς οὐ μόνον ὀχεὺς πυλῶν καὶ περικεφαλαίας, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ ζωστῆρος ὀχῆες ἀπὸ τοῦ ἔχειν λεγόμενοι καὶ αὐτοί. φησὶ γοῦν κατὰ τρόπους ἐτυμολογίας, ὅτι ζωστῆρος ὀχῆες χρύσειοι σύνεχον. τοιοῦτος δὲ τρόπος καὶ τὸ, ἔρυμα χροὸς ἥ οἱ πλεῖστον ἔρυτο. ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐρύω ἐτυμολογεῖται τὸ ἔρυμα. Τὸ δὲ ἤντετο, γλυκέως εἴρηται ὡς ἐπὶ ἐμψύχου. δοκεῖ γάρ πως τὰ διπλούμενα συναντᾶν ἀλλήλοις. ἀνεστὼς δὲ αὐτοῦ συνηθέστατος Ὁμήρῳ, τὸ ἄντω βαρύτονον. ἐξ οὗ τὸ ἄντομαι καὶ ἀντόμενος. οἱ μέντοι μεθ' Ὅμηρον περισπῶσιν ὡς τὸ βοῶ. Οὐ πόρρω δὲ γλυκύτητος οὐδὲ τὸ, ἐνέπεσεν ὀϊστός. ὁ μέντοι κοινότερον φράζων, εἶπεν ἂν ἐνέκρουσε. Τὸ δὲ ἀρηρότι, δόξοι ἂν παράγωγον εἶναι τοῦ ζωστῆρος, ἵνα εἴη ζωστὴρ ζῶμα ἀρηρός. Τὸ δὲ ἐλήλατο, ταυτόν ἐστι τῷ, διῆλθε. σημειωτέον δὲ καὶ ὅτι πάντα τὰ τοῦ χωρίου τούτου, συχνοῖς ἐπιθέτοις κοσμεῖ κατὰ ἰδέαν γλυκύτητος. πικρὸν μὲν καὶ ὀξυβελῆ τὸν ὀϊστὸν εἰπών. καὶ βέλος ἐχεπευκές. δαιδάλεον δὲ τὸν ζωστῆρα. πολυδαίδαλον δὲ, τὸν θώρακα. τὴν δὲ μίτραν

τραν

τρων ἔρυμα χροὸς, καὶ ἕρκος ἀκόντων. ὃ δὴ ἑτεροῖόν ἐστι, τοῦ ἕρκος πολέμοιο, ἐκεῖνο γὰρ ἀσημότερον. διὸ καὶ ἡρωϊκοῖς ἀνδράσι πολεμισταῖς ἐπιλέγεται. Αἴαντι δηλονότι καὶ τοῖς τοιούτοις. Ὅρα δὲ ὡς ὁμώνυμος ὢν φωνὴ, ὁ ἄκων, ὁ μὲν κατὰ μάχην, περὶ τὴν ἀκὴν γίνεται. ὃ δηλοῖ σιδήρου ὀξύτητα. ὁ δὲ λοιπὸς, ἐκ τοῦ ἀέκων κέκραται. Τὸ δὲ ἐφόρει, δηλοῖ μὲν τὸ ἔφερε. κεῖται δὲ κοινότερον καὶ ἐπὶ ἐνδύσεως. φορεῖ γοῦν τις ἱμάτιον. καὶ ἐπὶ ὑποδέσεως. ὅθεν ἀφόρητοι βλαῦται παρὰ Ἀθηναίῳ ὑποδήματα μή πω φορηθέντα ποσί. Τὸ δὲ ἔρυμα χροὸς ἕρκος ἀκόντων, ἔπαινος μέν ἐστι τῆς ῥηθείσης μίτρας. πεφιλοτίμηται δὲ κομματικῶς ἐν ὁμοιότητι νοημάτων. εἴληπται δὲ ὡς ἀπὸ τείχους ὃ λαοῦ τέ ἐστιν ἔρυμα καὶ ἕρκος πολεμίων. διὸ καὶ ὅμοιον ἕρκος πολέμου εἰπεῖν καὶ ἕρκος ἀκόντων. Ἡ δὲ χρῆσις τοῦ χροὸς, πάνυ συνήθης Ὁμήρῳ. δῆλον δὲ ὡς ἐκ τοῦ χροῦς, δωρικώτερον γέγονεν ὁ χρὼς συνεκδραμὼν κατὰ τὸν ὀξὺν τόνον τῷ, ἱδρὼς, οὐ μὴν τοῖς ἀνομοιογενέσι μονοσυλλάβοις. ὁποῖα ἡ κῶς, ἡ τλῶς, ἡ κρῶς. Τὸ δὲ εἴσατο, εἴω ἐστὶ τὸ θέμα ὃ πολλαχοῦ διαφαίνεται. ταὐτὸν δὲ κατ' ἔννοιαν τῷ διελήλατο, καὶ τῷ διαείσατο. πλὴν ὅσον τοῦτο μὲν ποιητικώτερον, ἐκεῖνο δὲ κοινότερον. Τὸ δὲ ἀκρότατον, τὸ πάντη ἀβαθὲς δηλοῖ τῆς πληγῆς. διὸ τὸ ἐπέγραψεν ἀκρότατον χρόα, ταὐτόν ἐστι τῷ ἐπιπολῆς ἔξεσε. γράψαι γὰρ, τὸ ἐπιξέσαι ὡς καὶ ἀλλαχοῦ λεχθήσεται. ὅτι δὲ καὶ τραχύτερον εἰς ἐκφώνησιν τὸ γράψαι τοῦ ἐν Ὀδυσσείᾳ γλάψαι, καὶ αὐτὸ ἀλλαχόθι ῥηθήσεται.

Πληγῆς φρασικὸν τὸ αὐτίκα δ' ἔρρεεν αἷμα κελαινεφὲς, ἐξ ὠτειλῆς. Ἰστέον δὲ ὅτι αἷμα μέν ἐστι κελαινεφὲς, τὸ, κελαινὸν φαινόμενον, καὶ αὐτόχρημα καθ' Ὅμηρον εἰπεῖν, μέλαν ὡς μετ' ὀλίγα ἐρεῖ. τὸ κελαινὸν δὲ, ὡς ἐν τῇ ἄλφα ῥαψῳδίᾳ ἔφη. Ζεὺς δὲ κελαινεφὴς, καὶ αὐτὸς μὲν λέγοιτ' ἂν, οὕτω διὰ τὸ μέλας εἶναι φαίνεσθαι καὶ δυσόρατος. μέλας γὰρ ὁ ἀήρ. ὅθεν καὶ ἠερόεν τὸ σκοτεινόν. καὶ ἠέρα τὴν ἀορασίαν φησὶν ὁ ποιητής. ἐτυμολογεῖται δὲ καὶ ἄλλως ἐκεῖνος, παρὰ τὸ τὰ νέφη κελαινεῖν ἤτοι μελαίνειν. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ γέγραπται, νεφεληγερέτης γάρ. Ὠτειλὴ δὲ κυρίως μὲν τραῦμα τὸ ἐκ τοῦ οὐτάσαι ὅ ἐστιν ἐγγύθεν τρῶσαι. Ὅμηρος δὲ ἐνταῦθα τὸ ἐκ τῆς βολῆς οὕτως ἐκάλεσε, καὶ μὴν ἄλλως διαφορὰν οἶδεν Ὅμηρος τοῦ οὐτάσαι, καὶ τοῦ βαλεῖν ὡς πολλαχοῦ φανήσεται. διαφέρει δὲ οὐλῆς ὠτειλή. ὅτι ὠτειλὴ μὲν, αὐτὸ τὸ τραῦμα. οὐλὴ δὲ, τύλος ἢ τύπος θεραπευθέντος τραύματος. Τοῦ δὲ ἔρρεεν αἷμα, ἑτεροῖόν ἐστι τὸ ἀνεκήκιεν αἷμα ὡς ἑτέρωθι φανεῖται.

Ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ
Μῃονὶς, ἠὲ Κάειρα, παρήϊον ἔμμεναι ἵππων,
Κεῖται δ' ἐν θαλάμῳ, πολέες τέ μιν ἠρήσαντο
Ἱππῆες φορέειν, βασιλῆϊ δὲ κεῖται ἄγαλμα.
Ἀμφότερον, κόσμος θ' ἵππῳ, ἐλατῆρί τε κῦδος.
Τοῖοί τοι Μενέλαε μιάνθην αἵματι μηροὶ
Εὐφυέες κνῆμαί τε, ἠδὲ σφυρὰ καλ' ὑπένερθε.

Αἱ ἐκ Καρίας καὶ αἱ Λυδαὶ γυναῖκες ἀγαθαὶ ἦσαν βάπτειν ἐλεφάντων ὀστᾶ φοινικῷ χρώματι, καὶ ὅτι ὁ τοιοῦτος ἐλέφας, ἐν θαλάμῳ τοῖς βασιλεῦσιν ἔκειτο ἄγαλμα. οὔπω γὰρ ὁ χρυσὸς ἐτυράννει τῶν ἄλλων ὑλῶν. καὶ σημείωσαι ὅπως ἀνέκαθεν τὰ ἐρυθροβαφῆ, βασιλέως ἦσαν παράσημα. τοιούτῳ ἐλέφαντι ἀπεικάζει Ὅμηρος τὰ κάτω τοῦ Μενελάου. ὅτε τῷ ἐκ βολῆς αἵματι περιερρέοντο. λέγων οὕτω. ὡς δ' ὅτε τις τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ μῃονὶς ἠὲ Κάειρα, παρήϊον ἔμμεναι ἵππων, κεῖται δ' ἐν θαλάμῳ. πολέες τέ μιν ἠρήσαντο ἱππῆες φορέειν. βασιλῆϊ δὲ κεῖται ἄγαλμα. ἀμφότερον κόσμος τε ἵππῳ ἐλατῆρί τε κῦδος, τοῖοί τοι Μενέλαε μιάνθην αἵματι μηροὶ εὐφυέες κνῆμαί τε ἠδὲ σφυρὰ καλ' ὑπένερθεν. καὶ οὕτω μὲν ἡ παραβολὴ λευκὸν φύσει τὸν Μενέλαον ἱστορεῖ. εἰ δὲ καὶ θηλυπρεπὲς ἐν ἥρωσιν ἡ λευκότης, διὸ τὸν Τρωϊκὸν Κύκνον Θεόκριτος τοιοῦτον ὄντα, θῆλυν ἀπὸ χροιᾶς ἔφη, ἀλλ' ἐνταῦθά φασιν οἱ παλαιοὶ, ὅτι κἂν ἄλλως εὐπαθὲς τὸ λευκόν. ἰσχυρότερα δὲ τὰ μελάγχροα, τῶν σωμάτων. ἀλλὰ παρὰ τοῖς Λάκωσι, χαρακτὴρ ἀνδρείας ἦν λευκὸς χρὼς, καὶ κόμη ξανθὸς, ὁποῖον καὶ τὸν Ἀλέξανδρον εἶναι ἱστορεῖ ὁ ποιητής. ὅτι δὲ τὸ ἐν σώμασι λευκοὺς, οὐκ ἐν ἐπαίνῳ ἦν καὶ ἐν ῥητορικοῖς δηλοῦται λεξικοῖς. ὡς ἐν θατέρῳ μὲν κεῖται ὅτι λευκοὶ, οἱ δειλοὶ, καὶ λευκώποι, οἱ αὐτοί. ἐν δὲ ἑτέρῳ τῷ τοῦ Αἰλίου Διονυσίου δηλαδὴ τὸ, οὐδὲν λευκῶν ἀνδρῶν ὄφελος, ᾧ συμπαράκεινται ἕτεραι κεφαλαιώδεις παροιμίαι, αὗται. καὶ οὐδεὶς δυσώνης, χρηστὸν ὀψωνεῖ κρέας. καὶ οὐδὲν φρονεῖ δίκαιον ἄσυκος ἀνήρ. Ὅρα δὲ ὡς καὶ αὕτη ἡ παραβολὴ ἔχει τι πολυμαθίας διὰ τῶν ἐν αὐτῇ ἱστοριῶν, πολλαχοῦ καὶ τοῦτο τεχναζομένου τοῦ ποιητοῦ ὡς προδεδήλωται. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐλέφαντα μὲν λέγει τὸ ἐλεφάντινον ὀστοῦν, τῷ τοῦ ὅλου ὀνόματι ὀνομάζων τὸ μέρος. ᾧ τρόπῳ καὶ βοῦς τὸ δέρμα ἡ βύρσα δηλαδή. καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ γέλωτι φαιδρὸν κάρα ἤτοι πρόσωπον. ὅτι δέ ποτε καὶ τὸ ὅλον τῷ τοῦ μέρους καλεῖται ὀνόματι, μικρὸν ὅσον δηλωθήσεται. τινὲς δὲ ἐλεφαντὰ, ἀναγινώσκουσιν ὀξυτόνως. ὡς τὸ, καλά. ἵνα λέγῃ τὰ ἐλεφάντινα. Φοίνικα δὲ λέγει τὸ

φοινικοῦν

φοινικοῦν χρῶμα τὸ ἐκ καρποῦ φασι πρίνου. ὃ μάλιστα πολὺ λέγονται συλλέγειν Τροιζήνιοι. ὁμωνυμεῖ δὲ τῇ ῥηθείσῃ λέξει καὶ ἡ ὀπώρα ὁ φοῖνιξ. δι' αὐτὴν δὲ καὶ τὸ δένδρον ὁ φοῖνιξ. ἀρχὴ δὲ παραγωγικὴ αὐτῆς, ὁ φόνος ἤτοι τὸ αἷμα. οὗ πρὸς ὁμοιότητα, ὁ τοῦ φοίνικος καρπὸς ἐρεύθεται. ὅθεν καὶ φοῖνιξ κύριος διὰ τὸ κατ' αὐτὸν ὡς εἰκὸς φοινικοῦν χροιάν. Μιαίνειν δὲ παρὰ τῷ ποιητῇ τὸ βάπτειν, ὅπερ ἄλλοι φαρμάσσειν φασίν. ἐντεῦθεν καὶ μιαιφόνος ἄρης οὐκ ἐπὶ ψόγῳ, ἀλλ' ὡς αἱμοβαφής. καὶ μιαρὸς αἵματι, οὐχ ὡς μιαραὶ ἡμέραι παρὰ τοῖς ὕστερον αἱ τῶν καθιζομένων. ἀλλ' ὁ αἱμοβαφής, κατὰ τὸ, οὐδέ ποθι μιαρός. ὅπερ ἐν τῷ τέλει τῆς Ἰλιάδος κεῖται. Μῃονὶς δὲ γυνή, ἡ Λυδή, Μαίονες γὰρ ὡς καὶ προδεδήλωται καὶ Μῄονες, οἱ Λυδοί. παρ' οἷς καὶ ἀγαθαὶ λέγονται εἶναι βαφαί. Κάειρα δὲ γυνή, ἡ Καρίνη κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἢ Καρική. ἤτοι ἐκ Καρίας. παρὰ δὲ Ἡροδότῳ κεῖται καὶ ἐσθὴς κάειρα. ἔστι δὲ παρά τισι τῶν παλαιῶν εὑρεῖν, καὶ ὅτι διὰ τοῦ ι τινὲς τὸ κάιρα γράφοντες, εἶτα καὶ δισυλλάβως καῖρα συναιροῦντες ἔλεγον, ὡς καὶ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ δεδήλωται. κατὰ τὸν ὅμοιον δὲ τρόπον καὶ δάειρα κατὰ Αἴλιον Διονύσιον διὰ τοῦ ι γράφειν πρός τινων, εἶτα συναιρεθὲν δισυλλάβως ὑπὸ Ἀττικῶν δαῖρα ὀνομάζεται. ἣν δέ φησι μήτηρ Ἐλευσῖνος. περὶ δὲ τούτου, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που ῥηθήσεται. Παρήϊον δὲ ἵππων, τὸ τοῦ χαλινοῦ παραγναθίδιον. λέγεται δέ ποτε οὕτω καὶ αὐτὴ ἡ παρειά. Ὅρα δ' ἐντεῦθεν, καὶ ὅτι παρειὰ καὶ ἐπὶ ἀλόγων ζώων φαίνεται λέγεσθαι. Τὸ δὲ κεῖται ἐν θαλάμῳ καθὰ καὶ τὸ κεῖται ἄγαλμα, κειμήλιον εἶναι δηλοῖ καὶ τὸν τοιοῦτον ἐλέφαντα. ταυτὸν δὲ εἰπεῖν ἀπόθετον κτῆμα. ἐπεὶ καὶ ταυτὸν, κεῖσθαι καὶ ἀποτεθεῖσθαι. τὸ δὲ πολέες ἠρήσαντο, πολυέραστον εἶναι δηλοῖ τὸν ῥηθέντα ἐλέφαντα. τὸ δὲ φορέειν, ἀπὸ τοῦ ἵππου μετῴχεται, εἰς τὸν ἱππότην. ἵππος γὰρ φορεῖ παρήϊον ἐξ ἐλέφαντος οὐ μὴν ὁ ἱππεύς. Ἄγαλμα δὲ πανταχοῦ παρὰ τῷ ποιητῇ, πᾶν ἐφ' ᾧ τις ἀγάλλεται ὡς δηλοῖ καὶ ἡ Ὀδύσσεια. εἰ καὶ οἱ μεταγενέστεροι ἐπὶ ξοάνου τὴν λέξιν τεθείκασι. παλαιοὺς δέ τις γράφει οὕτως, ἄγαλμα οὐ συνήθως τὸ θεῶν ἢ ἡρώων, ἀλλὰ κοινῶς. διὸ βασιλῆϊ δὲ κεῖται ἄγαλμα καὶ ἄλλα ἀγάλματ' ἀνῆψεν. ὑφάσματά τε χρυσόν τε. ἐστὶν ἄγαλμα καὶ χάροιτο ἰδοῦσα. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ μὴ λαμπρὸν ἄγαλμα εἴτ' οὖν ἀγαλλίαμα, εἴη ἄν ποτε καὶ ἄθυρμα, ὅτε δηλαδὴ ἀφελέσι προσώποις χορηγεῖται, ὡς ἡ Ὀδύσσεια δηλοῖ ἐν τῷ, ἐδίδου ἀθύρματα. Ἰστέον δὲ ὡς εἰ καὶ ταυτὸ νοεῖ, τὸ χαίρειν καὶ τὸ ἀγάλλεσθαι, ἀλλὰ τὰ ἐξ αὐτῶν τὸ ἄγαλμα καὶ τὸ χάρμα, διαφέρουσι. βαρύτητος μὲν γὰρ, τὸ χάρμα. ἐπεὶ καὶ μυκτῆρα δηλοῖ καὶ κατάγελων. ὡς δηλοῖ τὸ, δυσμενέσι μὲν χάρμα. καὶ τὸ, σὸν ἅρμα, χάρμα καὶ γέλως. ἑτεροίας δὲ ἡδονῆς τὸ ἄγαλμα ὡς καὶ τὸ ἀγαλλίαμα. καὶ τὸ χαίρειν δέ γε καὶ τὸ ἀγάλλεσθαι, δοκεῖ ποτε διαφορὰς ἔχειν. χαίρει μὲν γάρ τις καὶ ἐπὶ ἐχθρῷ ἤγουν κατὰ ἐχθροῦ, ἀγάλλεται δὲ ἄλλως ἐπὶ μόνοις. ὡς εἰ καὶ φιλόκαλος ἐπί τινι καλλωπισμῷ. τὸ δὲ ἀμφότερον, σχῆμα καὶ νῦν ἐπιρρηματικὸν ὁμηρικόν. ὡς καὶ πρὸ τούτων ἐφάνη. κόσμος δὲ κύδους διαφέρει. καθότι ὁ μὲν εἰς κάλλος τῷ ἵππῳ συμβάλλεται. τὸ δὲ κῦδος, ἐκεῖθεν παρέπεται τῷ κειμηλιοῦντι τὸν ἐλέφαντα. Τὸ δὲ μιάνθην μηροί, δυϊκόν ἐστι ῥῆμα ἀπὸ τοῦ μιανθήτην γεγονὸς κατὰ συγκοπήν. εἰ δέ τις ὑπολάβοι χρῆναι γράφεσθαι μίανθεν αἵματι μηροὶ τουτέστιν ἐμιάνθησαν, ἔχοι ἂν ἴσως προσιστάμενον τῇ τοιαύτῃ ἐννοίᾳ, τὸν μετρικὸν ποδισμόν. Ὅρα δὲ καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῆς παραβολῆς. οὐ γὰρ κατέληξε συνήθως εἰς τὸ ὥς. ἀλλὰ εἰς τὸ, τοῖοι, διὰ ποικιλίαν ῥητορικήν. ἐξευτελίζει δὲ καὶ τὴν τοῦ Πανδάρου βολὴν ἡ παραβολή. ὡς γὰρ ἐλέφας τέχνῃ βάπτεται ὑπὸ γυναικῶν, οὕτως οἱ τοῦ Μενελάου μηροὶ ἐκ τῆς τοῦ Πανδάρου βολῆς. Εὐφυεῖς δὲ μηροί, οἱ εὖ πεφυκότες, καὶ τῷ ὅλῳ σύμμετροι. ὅτε μέντοι εὐφυέα πτελέην εἰς τοῖς ἑξῆς ἐρεῖ ὁ ποιητής, τότε μάλιστα κυριολεκτεῖ. οἱ δέ γε παρὰ τοῖς ὕστερον εὐφυεῖς, ψυχικῶς ἐπαινοῦνται ὡς εὖ πεφυκότες εἰς τὸ μαθεῖν. τὸ δὲ παρ' Εὐριπίδῃ εὐφυὲς πρόσωπον, κατὰ τοὺς εὐφυεῖς ἐρρέθη μηροὺς ἐκ τῆς καθ' Ὅμηρον φύσεως. σφυρὰ δὲ καλὰ τῷ Μενελάῳ, πρὸς ἀναλογίαν καὶ αὐτὰ τοῦ ὅλου σώματος. ἔστι σημειώσασθαι ὅτι κατὰ τοῦτον τὸν λόγον, οὐδ' ἂν Ἀλεξάνδρου ψόγος εἴη τὸ, ἀργύρεα ἤτοι λευκὰ ἐστὶ καλὰ ἔχειν τὰ ἐπισφύρια. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι ἄλλο μὲν τὸ καλὰ σφυρὰ ἔχειν. ἄλλο δὲ τὸ, καλλίσφυρος. τὸ μὲν γὰρ σύνθετον, γυναικὸς ἐπίθετον. καλὰ δὲ σφυρά, ἰδοὺ καὶ ἐπὶ ἥρωος εἴρηται. σφυρὰ δὲ, λέγεται τὰ ἀπολήγοντα πρὸς τῷ ἀστραγάλῳ καὶ ἐκ πλαγίου ἐξέχοντα, καθ' ὁμοιότητα, ὡς οἱ παλαιοί φασι, τῶν χαλκευτικῶν σφυρῶν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐνταῦθα σαφῶς ἐστὶ εὐτάκτως Ὅμηρος τὴν τῶν σφυρῶν τάξιν δηλοῖ εἰπών. μηροὶ κνῆμαί τε καὶ σφυρὰ ὑπένερθεν. οἷς ὑπόκεινται, πόδες τὸ ἔσχατον κατ' Ἀριστοτέλην εἰπεῖν. ὧν φησι τὸ μὲν ἐσχισμένον, κατὰ τὸ ἐμπρόσθιον, δάκτυλοι. τὸ δὲ σαρκῶδες κάτωθεν, στῆθος. Ἰστέον οὖν ὅτι μηρῶν ὄντων. εἶτα κνημῶν. ἐπὶ δὲ ταύταις, σφυρῶν. καὶ τελευταῖον ποδῶν, ὁ εἰπὼν τὸ ὅλον πόδας, ἐκ μέρους τὸ ὅλον ὀνομάζει. ὡς ἐστὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν γίνεται.

Ῥίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ὡς εἶδεν μέλαν αἷμα καταρρέον ἐξ ὠτειλῆς,
Ῥίγησεν δὲ καὶ αὐτὸς ἀρηΐφιλος Μενέλαος.
Ὡς δ' ἴδεν νεῦρόν τε, καὶ ὄγκους ἐκτὸς ἐόντας,

Ἄψορρόν οἱ θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἀγέρθη.
Τοῖς δὲ βαρυστενάχων μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Χειρὸς ἔχων Μενέλαον, ἐπεστενάχοντο δ' ἑταῖροι.
Φίλε κασίγνητε, θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον,
Οἶον προστήσας πρὸ Ἀχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι.
Ὥς σ' ἔβαλον Τρῶες, κατὰ δ' ὅρκια πιστὰ πάτησαν.
Οὐ μέν πως ἅλιον πέλει ὅρκιον, αἷμά τε ἀρνῶν,
Σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαὶ, ᾗς ἐπέπιθμεν.
Εἴπερ γάρ τε καὶ αὐτίκ' Ὀλύμπιος οὐκ ἐτέλεσσεν,
Ἔκ τε καὶ ὀψὲ τελεῖ, σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν
Σὺν σφῇσιν κεφαλῇσι, γυναιξί τε καὶ τεκέεσσιν.

Ὄγκους ὁ ποιητὴς ὀνομάζει, τὰς ἀκίδας αἳ γωνιοῦσι τὸ βέλος, εἰπών. ὡς δ' ἴδε νεῦρόν τε καὶ ὄγκους ἐκτὸς ἐόντας, ἄψορρόν οἱ θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἀγέρθη. καὶ προϊὼν δὲ, ὀξέες ὄγκοι φησίν. καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δὲ σιδηροθήκην τινὰ ἢ βελοθήκην, ὀγκίον καλεῖ. οἱ δὲ παλαιοί φασι καὶ οὕτως. ὄγκοι, γωνίαι. καὶ ὀγκαῖος ἀγγεῖον τὸ καὶ ὀγκίον. ἐν ᾧ ἀκίδες βελῶν. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου ὄγκου, καὶ ἐπὶ ἀλαζονικοῦ ὀξύτητος, ἡ μεταφορὰ γίνεται. Νεῦρον δὲ λέγει, τὸ κύκλῳ σφίγγον τὴν τοῦ σιδήρου τοῦ βέλους ἐμβολήν. καὶ νῦν μὲν φυσικῶς ἡ λέξις ἔχει. ὅτε δέ τις ἀκολούθως παλαιᾷ χρήσει, νεῦρα πραγμάτων ἐρεῖ τὰ χρήματα, τροπικῶς ἔφρασεν. ὥσπερ καὶ ὁ εἰπὼν ἐκνενευρίσθαι τοὺς ἀσθενῶς ἢ ἀμβλέως περὶ τὰ πρακτέα ἔχοντας. καὶ ὁ μετενεγκὼν δὲ, ἀπὸ τῶν νευροσπαστουμένων ζῴων τοὺς νευροσπάστας, ὁμοίως ἐποίησεν, ὧν παρώνυμος ἡ νευροσπαστικὴ τέχνη. ἐφ' ᾗ περίπυστος ἦν φασὶ Ποθεινὸς ὁ ἐξ Ἀθηνῶν. τέχνη δὲ πάντως, οὐ σπουδαία ἡ νευροσπαστική. ἀλλὰ τῶν κατ' εἶδος παιδιᾶς. δῆλον δ' ὅτι ἀλλοπαθοῦς ῥήματος ὄντος τοῦ ἐκνευρίζειν, προϋπόκειται τὸ, νευρῶ, τουτέστιν ἐνδυναμῶ. ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ, θυμὸς ἀγέρθη ὃ ἐστι συνήχθη, συντίθησι παρ' Ὁμήρῳ τὸ θυμηγερέειν. δῆλον δὲ ὡς ὁ συναγερθεὶς θυμὸς, φθάσας ἐξέλιπε, τοῦτο δὴ τὸ παρ' Ὁμήρῳ μὲν, ὀλιγηπελεῖν, παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον, ὀλιγοθυμεῖν καὶ λειποψυχεῖν. ὃ καὶ ὁ βασιλεὺς παθὼν διὰ τὸν ἀδελφὸν, εἶτα συνήγαγε θυμόν. ἐνέφηνε δὲ ὁ ποιητὴς τὸ ῥηθὲν λειποψύχημα, διὰ τοῦ περὶ τὸν βασιλέα φόβου, εἰπών. ῥίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν. Πένθους δηλωτικὸν τὸ, τοῖς δὲ βαρυστενάχων μετέφη ὁ δεῖνα χειρὸς ἔχων. ἐπεστενάχοντο δ' ἑταῖροι. Τὸ εἰς ἐπικίνδυνον μονομαχίαν ἐναγαγεῖν οἷον, ἤγουν μόνον, προστῆσαι φησίν. ἐν τῷ, φίλε κασίγνητε θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον οἷον προστήσας πρὸ Ἀχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι. ἐκ δὲ τούτου, καὶ προστατεῖν ῥῆμα, τὸ πρὸ τῶν ἄλλων ἵστασθαι εἰ καὶ μὴ εἰς μονομαχίαν ἀλλ' οὖν εἰς τινα βοήθειαν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, φίλε ἐκτείνει ἐνταῦθα τὴν παραλήγουσαν. οὐχ ὥς τε μὴν καὶ περισπᾶσθαι αὐτὴν, ἀλλὰ κατὰ λόγον κοινῆς συλλαβῆς διὰ τὴν ὀξεῖαν ὡς καὶ ἐν ἄλλοις γίνεται. Τὸ δὲ ἔταμνον, πρώτου προσώπου ἐστὶ λέγοντος τοῦ βασιλέως ὅτι θάνατόν σοι ἔθυσα τοῖς γενομένοις ὅρκοις. Καὶ ὅρα τὸ καίριον τοῦ ὅρκια τάμνειν περὶ οὗ προείρηται. δυνάμενος γὰρ εἰπεῖν ὅτι ὅρκι' ἔτευξα. ὁ δ' οὐχ οὕτως ἔφη, ἀλλὰ τὴν τοῦ τάμνειν λέξιν προέκρινε. Τὸ δὲ οἷον μάχεσθαι, προϋπάρχει τοῦ μονομαχεῖν. Τὸ δὲ προστήσας, ἔοικεν ἀπὸ ἱερείου ἐνταῦθα ληφθῆναι. ὃ πρὸ ἑτέρων ζῴων ἵσταται ἀγόμενον ἐπὶ σφαγήν. Ὅπερ ἔφη πρὸ τούτου τεμεῖν ὅρκια, καὶ δηλήσασθαι, ἐνταῦθα ὅρκια πιστὰ πατῆσαί φησι. δριμύτερον δὲ τοῦτο ἐκείνων. τὸ πολλὴν γὰρ δηλοῖ καταφρόνησιν τὸ πατῆσαι. ταυτὸν ὂν τῷ ῥῖψαι, οἷον εἰς πάτον ἤγουν εἰς τρίβον. καὶ ἐπεμβῆναι ὑβριστικῶς. Ἀγαθὴ ἔννοια εἰς φυλακὴν ὅρκου τὸ, οὐ μέν πως ἅλιον πέλει ὅρκιον, καὶ δεξιαὶ ᾗς ἐπέπιθμεν. ἤγουν αἷς ἐπείσθημεν. ἔστι δὲ ὡς καὶ προείρηται, τὸ ἐπέπιθμεν, πρῶτον ἑνικὸν πρόσωπον, ὁ ἐπέπιθον δευτέρου ἰωνικὸς ἀόριστος. οὗ τὸ πληθυντικὸν συγκοπὲν αἰολικῶς πεποίηκε τὸ ἐπέπιθμεν. ὅπερ οὐκ ἂν προφέροι τις πεζολογῶν. οἷον δέ τι παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἡ τῶν δεξιῶν ἅψις, δηλοῖ καὶ ἡ Ὀδύσσεια. Σημειῶσαι δ' ἐντεῦθεν ὅτι ἐν τοῖς ὅρκοις, καὶ δεξιῶν ἥπτοντο εἰ καὶ Ὅμηρος οἰκείῳ νόμῳ τοῦτο ἐσίγησεν ἐν τοῖς φθάσασιν. ὡς καὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν ποιεῖ, κατὰ σχῆμα ἀποσιωπήσεως. ὅτι δὲ ἐκ τῶν ῥηθεισῶν δεξιῶν, καὶ τὸ φιλικῶς δεξιοῦσθαι εἴρηται, καὶ ἡ κατὰ φιλίαν δεξίωσις, δῆλόν ἐστιν. οὐκ ἔστιν δὲ ἅλιον τὸ ὅρκιον λέγει, διὰ τὸ ὑπὸ θεοῦ ἐφορᾶσθαι καὶ τοὺς ὅρκους ὡς καὶ πᾶσαν ἄλλην φιλοτήσιον δεξίωσιν. διὸ καθὰ ὅρκιος Ζεὺς, οὕτω καὶ φίλιος ὁ αὐτός. καὶ ἑταιρεῖος. καθ' ὅμοιον δὲ λόγον, καὶ ὁμόγνιος ὡς καὶ πατρῷος. πρὸς τούτοις δὲ καὶ ἑρκεῖος. καὶ ἐφέστιος ὁ καὶ ἐπίστιος ἰωνικῶς. καὶ ὅσα δὲ ἄλλα τοιαῦτα κοινωνικὰ ὀνόματα. ἐν οἷς καὶ ὁ ξένιος, καὶ ὁ φράτριος. Γενναίου στρατηγοῦ ἴδιον, τὸ μὴ συμπεπτωκέναι τοῖς καιροῖς, ἀλλ' ἐλπίζειν ἀεὶ τὰ χρηστότερα. οὕτως Ἀγαμέμνων εἰ καὶ βεβλῆσθαι καιρίως οἴεται τὸν ἀδελφὸν καὶ ὡς τεθνηξόμενον πενθεῖ, ὅμως πέπεισται ὡς εἰ καὶ μὴ αὐτίκα τετέλεσται κακὰ τοῖς ἐχθροῖς, ἀλλ' ὀψὲ γοῦν πληρωθήσεται. λαλεῖ

οὕτω εὔελπιδος ἀνδρὸς λόγιον, εἰπών. εἴπερ γάρ τε καὶ αὐτίκ᾽ Ὀλύμπιος οὐκ ἐτέλεσσεν. ἔκ τε καὶ ὀψὲ τελεῖ. σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν. εἶτα ἑρμηνεύων τί δηλοῖ τό, σὺν μεγάλῳ, φησί, σὺν σφῇσι κεφαλῇσι γυναιξὶ καὶ τεκέεσσιν. οὐ καινὸν δὲ τὸν ἠδικημένον Μενέλαον εὔελπιν εἶναι, εἴγε καὶ ὁ ἀλάστωρ Πάρις ἡττηθεὶς ὡς εἴρηται θαῤῥεῖ ἐσαῦθις νικῆσαι καθὰ προεγράφη τὸν ἀρηΐφιλον Μενέλαον. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ σφίσιν εἴτε θηλυκοῦ γένους εἴη εἴτε καὶ μή, ὥς τε σημαίνειν τό, αὐταῖς ἢ τό, αὐτοῖς, διὰ τοῦ ι γράφεται παρὰ τῇ ποιητικῇ ἀκριβείᾳ. εἰ μή που ὡς καὶ νῦν, ἀντὶ τοῦ ἰδίαις λαμβάνεται. αὐτὸ γὰρ ἀπὸ τοῦ, ὁ σφὸς ἡ σφή. ταῖς σφαῖς, ἔχει τὸ η ἐν τῇ παραληγούσῃ. ὁμοίως τῷ ἧσι φρεσί. καὶ σῇσι. καὶ ὅσα τοιαῦτα. τὸ δὲ ἀπέτισαν σὺν σφῇσι κεφαλαῖς, ἐν Ὀδυσσείᾳ ἐλλειπτικῶς παραφράζων, φησί. σῷ κράατι τίσεις. ὅρα δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ ἔκ τε, καὶ ὀψὲ τελεῖ, καὶ ἐν τῷ, σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν, χρόνοι ἀντὶ χρόνων συνήθως λαμβάνονται. ἤγουν ἐνεστὼς καὶ παρῳχημένος ἀντὶ ἀληθοῦς μέλλοντος. τὸ γὰρ ἐκτελεῖ, ἀντὶ τοῦ πάντως ἐκτελέσει. καὶ τό ἀπέτισαν, ὁμοίως, ἀντὶ τοῦ ἐξ ἅπαντος ἀποτίσουσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι τό, σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν σὺν σφῇσι κεφαλῇσι καὶ ἑξῆς, παροιμιακή τις τροπικὴ ἔννοιά ἐστι μετενηνεγμένη ἀπὸ ἀκολουθίας χρέους. δηλοῦσα ὅτι τὸ χρέος ὃ λαβόντες οἱ Τρῶες ἔχουσι πολλοὺς ἤδη ἐνιαυτούς, ὅπερ ἐστὶν ἡ ἡρπασμένη Ἑλένη, ὀψέ ποτε ἀποτίσουσιν. ὡς οἷόν τι ἀρχαῖον ἤγουν κεφάλαιον ὀφειλῆς. καὶ οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ σὺν μεγάλῳ καὶ τόκῳ καὶ ποινῇ τουτέστι προστίμῳ. τὰ δέ εἰσιν αἱ κεφαλαὶ τῶν ἁρπασάντων, καὶ ἡ τῶν αὐτοῖς φιλτάτων αἰχμαλωσία. ὁμοιοῦται δέ πως τῇ τοιαύτῃ ὁμηρικῇ ἐννοίᾳ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα, τό, μὴ δὴ χθιζόν, ἀχαιοὶ ἀποστήσωνται χρέος.

Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμόν·
Ἔσσεται ἦμαρ, ὅταν ποτ᾽ ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρή,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
Ζεὺς δέ σφιν Κρονίδης, ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων,
Αὐτὸς ἐπισσείῃσιν ἐρεμνὴν αἰγίδα πᾶσι
Τῆς δ᾽ ἀπάτης κοτέων, τὰ μὲν ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα.
Ἀλλά μοι αἰνὸν ἄχος σέθεν ἔσσεται ὦ Μενέλαε,
Αἴκε θάνῃς, καὶ μοῖραν ἀναπλήσῃς βιότοιο.
Καί κεν ἐλέγχιστος πολυδίψιον Ἄργος ἱκοίμην.
Αὐτίκα γὰρ μνήσονται ἀχαιοὶ πατρίδος αἴης.
Κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ, καὶ Τρωσὶ λίποιμεν
Ἀργείην Ἑλένην. σέο δ᾽ ὀστέα πύσει ἄρουρα,
Κειμένου ἐν Τροίῃ, ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ,
Καί κέ τις ὧδ᾽ ἐρέει Τρώων ὑπερηνορεόντων,
Τύμβῳ ἐπιθρῴσκων Μενελάου κυδαλίμοιο.
Αἴθ᾽ οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσει Ἀγαμέμνων,
Ὡς καὶ νῦν ἅλιον στρατὸν ἤγαγεν ἐνθάδ᾽ ἀχαιῶν.
Καὶ δὴ ἔβη οἶκονδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σὺν κεινῇσι νηυσί, λιπὼν ἀγαθὸν Μενέλαον.
Ὥς ποτέ τις ἐρέει. τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
Τὸν δ᾽ ἐπιθαρσύνων, προσέφη ξανθὸς Μενέλαος.
Θάρσει. μηδέ τί πω δειδίσσεο λαὸν ἀχαιῶν.
Οὐκ ἐν καιρίῳ ὀξὺ πάγη βέλος, ἀλλὰ πάροιθεν
Εἰρύσατο ζωστήρ τε παναίολος, ἠδ᾽ ὑπένερθεν
Ζῶμά τε, καὶ μίτρη. τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.

Παραῤῥίπτει καὶ ἐνταῦθα τὴν τῆς Τροίας ἅλωσιν ὁ ποιητὴς παραμυθούμενος ἀλγυνιῶντα τὸν φιλέλληνα. παράγει γὰρ τὸν βασιλέα λέγοντα. εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν. ἔσσεται ἦμαρ. ὅτ᾽ ἄν ποτ᾽ ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρή. καὶ Πρίαμος. καὶ λαὸς Πριάμοιο. σχῆμα δὲ καὶ τοῦτο προαναφωνήσεως. ὅπερ παρῳδήσει τις καὶ ἐπὶ ἑτέραις ὑποθέσεσι προμαντευόμενός τι κακόν. δηλοῖ οὖν ὅτι εὖ οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, ὡς ἔσσεται ἦμαρ ὅταν ποτε τόδε γένηται. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ παρέργως, ἀλλὰ καὶ λίαν περιέργως εἶπεν ὁ ποιητὴς τό, ἔσται καιρὸς ὅτε ὀλεῖται ἡ Τροία. κατὰ γὰρ τοὺς γεωγράφους καὶ ἑτέρους,

οὐδὲν ἴχνος ἐστὶ τῆς ἀρχαίας πόλεως. ἐκπεπορθημένων γὰρ φησὶ τῶν κύκλῳ οὐ μὴν κατεσπασμένων τελέως, ταύτης δ' ἐκ βάθρων ἀνατραπείσης, οἱ λίθοι πάντες εἰς τὴν ἐκείνων ἀνάληψιν μετηνέχθησαν. εἰ δὲ οἱ ἰλιεῖς λέγοιεν οὐ τελέως ἠφανίσθαι αὐτὴν μετὰ τὴν ἅλωσιν. ὁ δ' αὐτὸς λέγει καὶ ὅτι ἰλιέων κώμη, ἔνθα ἡ παλαιὰ ἴλιος, τριάκοντα σχεδὸν σταδίων ἀνωτέρω πρὸς τὴν ὕστερον. εἰ καὶ ἰλιεῖς φιλοδοξοῦντες, ἤθελον ταύτην εἶναι τὴν παλαιάν. ἡ δὲ τοιαύτη κώμη, ἀθηνᾶς εἶχε φησὶν ἱερὸν μικρὸν καὶ εὐτελές. Αλέξανδρος δὲ ὁ μακεδὼν μετὰ τὴν ἐν γρανίκῳ νίκην ἀναβὰς, ἀναθήμασί τε ἐκόσμησε, καὶ πόλιν ἀντὶ κώμης προσηγόρευσε. καὶ ἐλευθέραν ἔκρινε καὶ ἄφορον. ὑπέσχετο δὲ καὶ πόλιν ποιῆσαι μεγάλην, καὶ ἱερὸν ἐπισημότατον. λέγεται δὲ μετὰ τὴν ὑπὸ ἑλλήνων κατασκαφὴν, πλείους μεταβεβληκέναι τόπους. λέγει δὲ καὶ ὅτι τὸ ὕστερον ἴλιον οὕτω ποτὲ ὠλιγωρήθη, ὡς μὴ δὲ κεραμωτὰς ἔχειν στέγας. ὕστερον δὲ ἐπανορθωθεῖσα, ἑάλω φησὶν ὑπὸ Φιμβρίου Ρωμαίου ἐνδεκαταία, τῶν ἰλιέων μὴ δεχομένων αὐτὸν ὡς λῃστήν. ἐπεὶ δὲ ἐκαυχᾶτο ὅτι τὴν πόλιν ἣν Αγαμέμνων δέκα ἔτη μόλις εἷλε χιλιόναυν στόλον ἔχων, αὐτὸς ἕνδεκα ἡμέραις χειρώσαιτο, εἶπέ τις ἰλιεὺς, οὐ γὰρ ἦν Εκτωρ ὑπερμαχῶν τῆς πόλεως. Καῖσαρ δὲ ὁ θεὸς, πάνυ αὐτῆς προὐνόησε ζηλώσας Αλέξανδρον. ἦν γὰρ ὥσπερ Αλέξανδρος φιλόμηρος, οὕτω Καῖσαρ φιλαλέξανδρος. συνάγεται γοῦν ἐκ τῶν τοῦ γεωγράφου, παντελῶς ἀπολωλέναι τὴν παλαιὰν ἴλιον. ὃς καὶ ῥητῶς φησὶν ὅτι Ομηρος ἀφανισμὸν δηλοῖ ἔν τε ἄλλοις, καὶ ἐν τῷ, ὅταν ποτ' ὀλώλῃ ἴλιος ἱρή. δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἀλαζονεύονται ἰλιεῖς, μὴ ἀφανισθῆναι τὴν κατ' αὐτοὺς πόλιν. ὅθεν καὶ ὁ Δίων ἐπηγωνίσατο, ἀνασκευάσαι τὰ τρωϊκά. καὶ αὐτοὶ, τάχ' ἂν ἔχαιρον τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Δίωνος. Ελλάνικος δέ φασι χαριζόμενος αὐτοῖς, συνηγορεῖ τὴν αὐτὴν εἶναι πόλιν τὴν νῦν τῇ τότε. ὅτι δὲ τοῦτο οὐκ ἀληθὲς, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που δηλωθήσεται. φησὶ δὲ καὶ λυκοῦργος ὁ ῥήτωρ οὕτω περὶ τοῦ ἰλίου. τίς οὐκ ἀκήκοεν, ὡς ἅπαξ ὑπὸ τῶν ἑλλήνων κατεσκάφη. ὕστερον δέ τινες ἀνακτίσαι μὲν διενοήθησαν. οἰωνισάμενοι δὲ, ἐπαύσαντο. εἴτε διὰ τὰς συμφορὰς, εἴτε καταρασαμένου τοῦ Αγαμέμνονος κατά τι παλαιὸν ἔθος. ὥσπερ καὶ Κροῖσος ἐξελὼν φασὶ τὴν σαρδηνὴν, ἀρὰς ἔθετο κατὰ τῶν τειχιούντων τὸν τόπον. Τὸ δὲ ἔσσεται ἦμαρ ὅτ' ἄν ποτ' ὀλώλῃ ἴλιος, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που ἐρεῖ ὁ ποιητής. κατὰ ὁμοίαν προαναφώνησιν. προλέγει δ' ἐνταῦθα τὸ τοιοῦτον ὁ βασιλεὺς, οἷα πεποιθὼς τοῖς ἐκ διὸς τέρασι. φησὶ γάρ. ζεὺς δέ σφι κρονίδης ὑψίζυγος αἰθέρι ναίων, αὐτὸς ἐπισσείῃσιν ἐρεμνὴν αἰγίδα πᾶσι τῆσδ' ἀπάτης κοτέων. τὰ μὲν ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα. ἱστέον δὲ ὅτι οὐκ αὐτὸς ἐλπίζει ὁ βασιλεὺς ἑλεῖν τὴν τροίαν. ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπιορκίαν τῶν τρώων ἀπολωλέναι αὐτήν ποτε λέγει. περὶ γὰρ ἑαυτοῦ δυσελπιστεῖ, διὸ καὶ ἐπάγει. ἀλλά μοι αἰνὸν ἄχος σέθεν ἔσσεται, ὦ Μενέλαε αἴκε θάνῃς καὶ μοῖραν ἀναπλήσῃς βιότοιο. καί κεν ἐλέγχιστος πολυδίψιον ἄργος ἱκοίμην. αὐτίκα γὰρ μνήσονται ἀχαιοὶ πατρίδος αἴης. καὶ τὰ ἑξῆς. ἐν δὲ τοῖς ἐκτεθειμένοις, τὸ μὲν ὀλώλῃ, παρακείμενος ἐστὶν ὑποτακτικὸς ἐκ τοῦ ὄλωλα. ὅμοιος τῷ, ὄρωρα ὀρώρῃ. Υψίζυγος δὲ ὁ ὑψηλὸς κυβερνήτης ἀπὸ τοῦ ὕψι ἐπιρρήματος καὶ τοῦ κυβερνητικοῦ ζυγοῦ. εἰπεῖν γὰρ ὁ ἐν ὕψει καθήμενος, ὀκνοῦσιν οἱ παλαιοί. φασὶ μὲν οἱ ὀρείαυλοι μὲν τοὺς ἐν ὄρει διατρίβοντας καὶ ἐγχείμαρρον καὶ ὅσα τοιαῦτα, διφθόγγῳ στοιχεῖν. δίχα γε τοῦ ὀρίγανον. ὃ χαίρει ὄρεσι, καὶ τῶν ὅσοις ἐπάγονται δύο σύμφωνα. δι' ὀρίτροφος, ὀρίδρομος. ὀριβρεμέτης. τὰ δὲ παρὰ τὸ ὕψος καὶ κάλλος, ἐν διχρόνῳ μόνῳ εἶναι. ὑψίκομος καλλίδρομος. ἔτι καὶ ἄλλως ὑψίζυγος, ὁ ἄνω σταθμίζων τὰ κατ' ἀνθρώπους. ἵνα ἐν μιᾷ λέξει συντέμῃ τὸ νόημα ἐκεῖνο ἐν ᾧ τὸν δία ποιήσει τάλαντα μεταχειριζόμενον, καὶ τὰς τῶν ἀχαιῶν καὶ τρώων κῆρας, ὡς ἐπὶ ζυγοῦ, ταλαντεύοντα. καὶ ὡς εἰπεῖν ζυγοστατοῦντα. εἰς τοῦτο δὲ ὑπεναντιοῦται ὁ εἰπὼν ὅτι ζυγὸς παρ' Ομήρῳ, οὐ συνήθως ἐπὶ σταθμοῦ. ζυγὸν γὰρ ἐκεῖνος οἶδεν ἅρματος καὶ ἁμάξης. καὶ ζυγόδεσμον, ἱμάντα τὸν ζυγὸν τῶν ζώων ζευγνύντα. δύναται δὲ ὑψίζυγος εἶναι, καὶ ὁ ὑψηλὸς εἴτ' οὖν ὑψίθρονος βασιλεύς. κατὰ τὸ, ἐπὶ ζυγοῖς καθέζετο ἀρχῆς. τὸ τοῦ τραγικοῦ. καὶ τοῦτο δὲ ἀπὸ τῆς κυβερνητικῆς μετήνεκται καταστάσεως. λέγει δὲ καὶ ὁ ῥηθεὶς προσεχῶς κατὰ παλαιούς. ζυγὰ καὶ καθέδραι ἐρεσσόντων. ὅθεν ὑψίζυγος ὁ ὕψι καθέδραν ἔχων. τὸ δὲ ἐπισσείῃ, σειστὸν διὸς ὅπλον τὴν αἰγίδα εἶναι δηλοῖ. οὐ μὴν βλητικόν. οὐ γὰρ βάλλει. σειομένη δὲ, ἐκφοβεῖ. Ερεμνὴν δὲ λέγει τὴν σκοτεινὴν ἀπὸ τοῦ ἔρεβος. οὕτω δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ σέβω γίνεται, τὸ σεμνόν. τροπῇ τοῦ β' εἰς μ'. περὶ δὲ τῆς αἰγίδος, προγέγραπται μὲν ὀλίγον τι ἐν τῇ ἄλφα ῥαψῳδίᾳ. ἑτέρωθι δὲ γραφήσεται κάλλιον. ἐνταῦθα δὲ τοσοῦτον καὶ μόνον ῥητέον. ὅτι τὸ ἐρεμνὸν τῆς αἰγίδος, νέφος ὑπεμφαίνει αὐτὴν εἶναι πυκνὸν καὶ καταιγιδῶδες.

Τὸ δὲ πᾶσι πανωλεθρίαν τρώων τε καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ἐπικούρων δηλοῖ. Τὸ δὲ τῆσδ' ἀπάτης κοτέων, παρήχησίς ἐστι πρὸς τὸ ὅρκια πατῆσαι. παρηχοῦνται γὰρ ἡ ἀπάτη καὶ τὸ ἐπάτησαν. ἐτέθη δὲ κατὰ μακρὰν ἀπόστασιν, διὰ τὸ σωφρόνως ἔχειν καὶ περὶ τὰ τοιαῦτα τὸν ποιητήν. Τὸ δὲ μοῖραν ἀναπλήσῃς ὅ ἐστιν ἐκπληρώσῃς βιότου, περίφρασίς ἐστι τοῦ, θάνῃς. καὶ ἡ μοῖρα δὲ τοῦ βιότου, αὐτὸν τὸν βίον δηλοῖ περιφραστικῶς. δοκεῖ δὲ σεμνῶς ὁ ποιητὴς λέξιν κοινὴν καὶ οὕτω σαφῆ τὴν τοῦ θανεῖν περιφράσαι φιλοτιμότερον, ὡς οὐκ ἂν ἕτερός τις φάσειε. Πολυδίψιον δὲ τὸ ἄργος καλεῖ, ἢ ὡς πάνυ ποθούμενον ἕλλησιν, ἢ ὅτι μυθεύεται ἄνυδρόν ποτε εἶναι. ὕστερον μέντοι, εὔυδρον γενέσθαι, ποσειδῶνος ἀναρρήξαντος τὰς ἐν λέρνῃ πηγὰς, διὰ τὸν τῆς Αμυμώνης ἔρωτα. ἐξ ἧς καὶ ἀμυμώνια ἐν ἄργει ὕδατα. ἢ καὶ ἀπὸ τῶν δαναΐδων. αἱ παραγενόμεναι ἐξ αἰγύ-

που

πιον, φρεωρυχίαν ἐδίδαξαν ὡς Ἡσίοδος. Ἄργος ἄνυδρον ἐὸν, Δαναὸς ποίησεν ἔνυδρον. τῷ μέντοι γεωγράφῳ ἀρέσκει, πολυΐψιον αὐτὸ νοεῖν χωρὶς τοῦ δ'. τοῦ δέλτα δὲ ἐγκειμένου, λέγει ὅτι τινὲς ὑπερβατῶς αὐτὸ δέχονται σὺν τῷ δ', κατὰ συναλοιφὴν συνδέσμου. καί κεν ἐλέγχιστος πολυδίψιον Ἄργος ἱκοίμην, ἀντὶ τοῦ εἰς Ἄργος πολυδιάφθορον πολέμοις, κατὰ τὸ πολύφθορόν τε δῶμα Πελοπιδῶν. Τὸ δὲ προϊάψαι, καὶ τὸ ἰάψαι, βλάβην τινὰ δηλοῖ. ἄλλως γάρ φησιν ἡ χώρα τοῦ Ἄργους εὐυδρεῖ, εἰ καὶ αὐτὴ ἡ πόλις ἐν ἀνύδρῳ κεῖται. λέγει δὲ καὶ αὐτὸς ὡς πολύυδρον Δαναὸς τὸ Ἄργος ἐποίησε, καταδείξας τὰ ὕδρεια.

Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι περιπαθῶς ὁ βασιλεὺς δοκεῖ ἔχειν τῇ τῶν ὑδάτων δαψιλείᾳ. διὸ οὐ μόνον οἷος οἰκτιζόμενος, πολυδίψιον τὸ Ἄργος καλεῖ, ἀλλὰ καὶ φρεωρυχίᾳ φιλεῖν ἱστόρηται. Ἀγαμεμνόνεια γοῦν ᾄδονταί τινα φρέατα, ἐπεὶ περὶ Ἀττικήν φασι καὶ ἐν Αὐλίδι καὶ πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος, ὤρυξεν ὁ Ἀγαμέμνων φρέατα. καὶ τοίνυν ὁ κυνῶδες οἰνοβαρῆ καὶ ἔμφορον οἴνου τὸν Ἀγαμέμνονα σκώπτειν ὡς προείρηται, ἔχοι ἂν ἐν τούτοις τὸ νηφάλιον αὐτῷ ἐπιμαρτύρασθαι διὰ τὸ φιλίως ἔχειν ὡς εἴρηται πρὸς ὕδατα. ἔτι δὲ σημείωσαι καὶ ὅτι πολυδίψιον εἰπεῖν καὶ λειψύδριον, ταὐτά πως φαίνεται. καὶ ἔοικεν ἐκεῖνο ἐκ τοῦ Ὁμηρικοῦ πολυδιψίου ληφθῆναι. ἦν δὲ Λειψύδριον χωρίον φασὶν ὑπὲρ τῆς Πάρνης, ὃ ἐτείχισαν οἱ φυγάδες τῶν τυράννων, ὧν οἱ Ἀλκμαιωνίδαι προειστήκεισαν. ἐκπολιορκηθέντων δ' αὐτῶν ὑπὸ τῶν περὶ Πεισίστρατον, σκολιὸν εἰς αὐτοὺς ᾔδετο, ἤγουν μέλος τι ἐψάλλετο παροίνιον, τοιοῦτον. αἲ αἲ Λειψύδριον προδοσέταιρον, οἵους ἄνδρας ἀπώλεσας, μάχεσθαι τ' ἀγαθοὺς καὶ εὐπατρίδας. ἦν δὲ καὶ παροιμιαζομένη ἡ ἐπὶ Λειψυδρίῳ μάχη. Τὸ δὲ πατρίδος αἴης, ἐντελῶς εἴρηται. ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης. καὶ μετ' ὀλίγα ἐν τῷ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν. ὅτε δέ γε πατρὶς μόνον λέγεται, ἐλλειπτικῶς καλεῖται. λείπει γὰρ τὸ αἶα, ἢ γῆ, ἢ χώρα, ἤ τι τοιοῦτον. ὥσπερ καὶ ὅτε τις οἰκείαν τὴν πατρίδα λέγει, κατ' ἔλλειψιν λέγει. τὸ γὰρ πλῆρές ἐστι καὶ τότε, οἰκεία γῆ, ἢ πόλις, ἢ πατρίς. ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι, τὸ Ζεὺς δέ σφιν ὑψίζυγος αἰθέρι ναίων καὶ ἑξῆς ὡς προέκειται, παρῳδηθήσεταί ποτε, εἰς θεὸν ἢ καὶ ἄνδρα ὑψηλὸν ὃς κατὰ ἀπατεώνων χολώσεται. Τοῦ μέλλοντος ἐπιστρεφόμενος εὐγενῶς ὁ βασιλεὺς, λυπεῖται καὶ χανεῖν αὐτῷ τὴν χθόνα εὐρεῖαν εὔχεται, οὐ μόνον εἴπερ Μενελάου θανόντος οἰχήσονται Ἀχαιοὶ λιπόντες τὴν Ἑλένην εὐχωλὴν ὅ ἐστι καύχημα Πριάμῳ καὶ Τρωσὶν, ἀλλὰ καὶ εἴπερ αὐτοῦ κειμένου ἐν Τροίῃ ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ, τῶν τις Τρώων ὑπερηνορεόντων τύμβῳ ἐπιθρῴσκων Μενελάου κυδαλίμοιο ἐρεῖ. αἴθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσοι Ἀγαμέμνων. ὡς καὶ νῦν ἅλιον στρατὸν ἤγαγεν ἐνθάδε Ἀχαιῶν. καὶ δὴ ἔβη οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν, σὺν κεινῇσι νηυσὶ λιπὼν ἀγαθὸν Μενέλαον. τοῦτο δὲ καὶ οἷον ἐπιγράμματι ποιεῖ ἐπὶ τῷ τοῦ ἀδελφοῦ τύμβῳ περιπαθῶς. ἵνα μηδὲ τὰ τοιαῦτα ὁ ποιητὴς ἀφήσει ἀνεξέργαστα. πάνυ δέ φασι περιπαθῶς, κενὰς τὰς νῆας λέγει ἐν αἷς οὐ πλεύσει ὁ ἀδελφὸς Μενέλαος. καὶ τὸ, ἀγαθὸν δὲ Μενέλαον, καὶ τὸ Μενελάου κυδαλίμοιο, οὕτω λέγει, ὡς εἴ τις θάψας πατέρα, εἴποι ὅτι ἀγαθὸν καὶ κύδιστον πατέρα ἀπώλεσα. οὕτω μονῳδεῖ ὡς ἐπὶ τεθνεῶτι τῷ ἀδελφῷ. ὅς γε καὶ τῆς χειρὸς πρὸ τούτων ἔχων αὐτὸν, βαρυστενάχων εἶπεν ἃ εἶπεν. ἐκεῖνος μέντοι θαρσύνει αὐτὸν, εἰπὼν ὡς οὐκ ἐν καιρίῳ ὀξὺ ἐπάγη βέλος, ἤγουν οὐκ εἰς ἐπιτηδείῳ μέρει, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ γράψας πληγῆναί τινα τὰ ἐπιτήδεια. ἰστέον δὲ ὅτι καιρία μὲν πληγὴ, εἰς ἣν ὁ πλήξας οὐκ ἀπώλεσε τὸν καιρὸν ἐν κενοῖς. οὐ καιρία δὲ, τὸ ἀνάπαλιν. χρήσιμον δ' ἐνταῦθα καὶ τὸ, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστι. καὶ ὁ καίριος δὲ λόγος καὶ ὁ ἄκαιρος, ὅμοιόν τινα νοῦν ἔχει. οὕτω δέ πως καὶ τὸ παρακαίρια ῥέζειν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ, ταὐτόν ἐστι τῷ, ἀτελεῖ. ὅπερ ἐστὶ μὴ εἰληφότι τέλος. εἰ καὶ οἱ μεθ' Ὅμηρον ἀτελεύτητόν φασι τὸ μὴ πεφυκὸς τέλος ἔχειν, ἤγουν φθορὰν, ἀλλὰ αἰώνιον. Τὸ δὲ ὑπερηνορεόντων, ἐξ οὗ Εὐριπίδης μεγαλάνορα ὑπερηνορίαν ἔφη, δηλοῖ μὴ σώφρονος ἀνδρὸς εἶναι τὴν ῥηθεῖσαν Τρωϊκὴν ἠθοποιΐαν. ἀλλὰ σκωπτικοῦ τινος καὶ οὐκ εὐπαιδεύτου. καὶ μᾶλλον εἰ καὶ ἐπιθρῴσκων τῷ τοῦ νεκροῦ τάφῳ, τουτέστιν ἐπεμπηδῶν, τὰ τοιαῦτα λαλεῖ. δοκεῖ γὰρ φίλον εἶναι τοῖς κακοήθεσιν ὥσπερ ἐνάλλεσθαι καὶ ἐπεμβαίνειν σώμασιν ἐχθρῶν νεκροῖς, οὕτω καὶ μνήμασιν, ἐφιεμένοις κούφην γαῖαν ἀφικέσθαι. Τὸ δὲ αἴθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσιν ὁ δεῖνα χόλον τελέσοι ὡς καὶ νῦν ἅλιον ἐμόχθησεν ἢ ἐπόνησεν ἤ τι τοιοῦτον, προσαρμόσοι ἂν, παρῳδηθὲν παντὶ, πολλὰ μὲν προθεμένῳ βλάψαι τινὰς, μηδὲν δὲ ἰσχύσαντι. Τὸ δὲ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν, ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ, οἴκαδε. Τὸ δὲ ὥς ποτέ τις ἐρεῖ τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθὼν ἐξ οὗ λαβών τις ἔφη τὸ ἐθέλειν δῦναι κατὰ γῆς πολλὰς ὀργυίας, σχετλιασμός ἐστιν ἐπὶ λόγῳ φορτικῷ. Βολῆς δὲ ἀβλαβοῦς, φρασικὸν, ἔτι δὲ καὶ διαβολῆς οὐδαμινῆς, τὸ θάρσει μηδέ τί πω δειδίσσεο, οὐκ ἐν καιρίῳ ὀξὺ πάγη βέλος. ἐνθυμητέον δὲ ἐν τῇ ῥηθείσῃ βασιλικῇ φιλοτιμίᾳ καὶ τῇ τοῦ μέλλοντος ἐπιστροφῇ, καὶ τὸν παρ' Εὐριπίδῃ φιλότιμον ἥρωα. ὃς ζῶν μὲν, αὐτάρκως ἔχει καὶ ἐπὶ μικροῖς. θανὼν δὲ, τοῦ διὰ μακροῦ χάριτος ἐφίεται. δηλῶν καὶ αὐτὸς ὡς οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες ἐπιστρέφονται τοῦ μέλλοντος.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων.
Αἲ γὰρ δὴ οὕτως εἴη φίλος ὦ Μενέλαε.

Ἕλκος δ' ἰητὴρ ἐπιμάσσεται, ἠδ' ἐπιθήσει
Φάρμαχ', ἅ κεν παύσῃσι μελαινάων ὀδυνάων.
Ἦ, καὶ Ταλθύβιον θεῖον κήρυκα προσηύδα.
Ταλθύβι', ὅττι τάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον
Φῶτ', Ἀσκληπιοῦ υἱὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
Ὄφρα ἴδῃ Μενέλαον ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν,
Ὅν τις ὀϊστεύσας ἔβαλεν τόξων εὖ εἰδὼς,
Τρώων, ἢ Λυκίων. τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.

Ἐν τῷ, ἕλκος δ' ἰητὴρ ἐπιμάσσεται, ἐπιμάσσεσθαι λέγει τὸ ἀποσπογγίζειν. ἀπὸ τούτου δὲ καὶ τὸ ἐκμάσσεσθαι. καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ ἀναμάξεις τῇ σῇ κεφαλῇ. καὶ τὸ, εἰσεμάσσατο θυμόν. ἢ ἄλλως δὲ ἐνταῦθα ἐπιμάσσασθαι, τὸ δι' ἐπαφῆς θεραπεῦσαι, μάσσεσθαι γὰρ καὶ τὸ ἅπτεσθαι. δοκεῖ δὲ οὐ φαῦλον εἶναι, εἰπεῖν τὸ ἐπιμάσσεται ἢ ἀντὶ τοῦ ἐκμυζήσει, ὃ κεῖται μετ' ὀλίγα ἐν τῷ αἷμ' ἐκμυζήσας. Ἰστέον δὲ ὅτι τε ἐκ τοῦ μάσσειν, καὶ τὸ ἐκμαγεῖον γίνεται. καὶ τὸ χειρόμακτρον. καὶ ἡ μαγδαλία, ἥτις ἦν, ζύμωμά τι ἐν ᾧ ἀποματτόμενοι τὰ ἐκ τῶν βρωμάτων λιπαρὰ ῥύπη, οἱ παλαιοὶ ἐρρίπτουν κυσίν. ὅθεν ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν λίχνων ἢ παρασίτων, τὸ, κύων ζῶν ἀπὸ μαγδαλίας. καὶ ὅτι τὸ μάττειν, ἡ ἐπὶ τῶν φυρᾶν ἄρτους τίθεται. ὅθεν καὶ ἡ μάζα. καὶ ἡ μάγις. ἢ ὁ μάγος δὲ, ἀπὸ τοιούτου τινὸς γίνεται ῥήματος. καὶ μάλιστα, ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ῥηθέντος, ὡς τοῖς παλαιοῖς καὶ αὐτὸ δοκεῖ. καὶ ὅτι τὸ εἰρημένον ἐκμαγεῖον, ἔκμαγμα λέγει ὁ κωμικός. ἢ ὅτι διασαφῶν ὁ ποιητὴς τὸ, ἕλκος ἰητὴρ ἐπιμάσσεται. ἐπάγει. ἠδ' ἐπιθήσει φάρμακα ἅ κεν παύσῃσι μελαινάων ὀδυνάων, ὃ παραφράζων ἐν τοῖς ἑξῆς λέγει, αἷμ' ἐκμυζήσας ἐπ' ἄρ' ἤπια φάρμακα πάσσε, τὰ παύοντα δηλαδὴ μελαινάων ὀδυνάων. Ἕλκος δὲ, οὐ κατὰ τοὺς ὕστερον ἰδιωτικοὺς τὸ πύον, ὃ οὐδὲ ὁ ποιητὴς οἶδεν. ἀλλὰ τὴν κατὰ τραῦμα λύσιν τῆς συνεχείας. ἅμα γοῦν βάλλεταί τις ἢ τιτρώσκεται, ἢ εὐθὺς ἕλκος γενέσθαι τὸ τοιοῦτο φησί. λεγόμενον οὕτω διὰ τὸ παρελκύσθαι, τοῦ συνεχοῦς. διὸ ἢ ἄπελος αὐτὸ εἶπε Καλλίμαχος διὰ τὸ μὴ πελάζειν ἀλλήλοις τὰ παρελκισμένα χείλη τοῦ διαιρέματος. τὸ φάρμακον δὲ μέση λέξις. ἐπί τε μὴ ἀγαθοῦ λαμβανομένη παρὰ τὸ φέρειν ἄχος. καὶ ἐπὶ ἀγαθοῦ παρὰ τὸ φέρειν ἄκος. διὸ φάρμακα ἐν τοῖς ῥηθεῖσιν εἰπὼν, προσέθετο χάριν σαφηνείας. τὸ ἃ παύσει ὀδυνάων ἢ δηλονότι, ἀκέσεται. ἢ τὸ, ἤπια ὧν παρώνυμός ἐστιν, ὡς ῥηθήσεται καὶ ὁ Ἀσκληπιός. μέλαιναι δὲ ὀδύναι, αἱ θανατηραί. ὡς εἰς ᾅδην μέλανα ταυτὸν δὲ εἰπεῖν εἰς σκότον κατάγουσαι. Τὸν Ταλθύβιον θεῖον κήρυκα λέγει, καθότι καὶ φθάσας ἐν τῇ ᾱ τοὺς κήρυκας τοῦ Διὸς ἀγγέλους ἔφη.

Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἄρα οἱ κῆρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας.
Βῆ δ' ἰέναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Παπταίνων ἥρωα Μαχάονα. τὸν δ' ἐνόησεν
Ἑσταότ'. ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
Λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο Τρίκης ἐξ ἱπποβότοιο.
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὄρσ' Ἀσκληπιάδη. καλέει κρείων Ἀγαμέμνων,
Ὄφρα ἴδῃς Μενέλαον ἀρήϊον Ἀτρέος υἱὸν,
Ὅντις ὀϊστεύσας ἔβαλεν τόξων εὖ εἰδὼς,
Τρώων, ἢ Λυκίων. τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
Ὣς φάτο. τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε.
Βὰν δ' ἰέναι καθ' ὅμιλον ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι ξανθὸς Μενέλαος
Βλήμενος ἦν, περὶ δ' αὐτὸν ἀγηγέραθ' ὅσσοι ἄριστοι
Κυκλόσ', ὁ δ' ἐν μέσσοισι παρίστατο ἰσόθεος φώς.
Αὐτίκα δ' ἐκ ζωστῆρος ἀρηρότος ἕλκεν ὀϊστόν.
Τοῦ δ' ἐξελκομένοιο, πάλιν ἄγεν ὀξέες ὄγκοι.
Λῦσε δέ οἱ ζωστῆρα παναίολον, ἠδ' ὑπένερθε
Ζῶμά τε, καὶ μίτρην, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.

Δύο ὄντων ἐπιφανῶν Ἕλλησιν ἰατρῶν, Ποδαλείριος μὲν οὗ ἡ ἐτυμολογία περιέγραπται, περὶ δὲ

ταν ἐπονεῖτο. Μαχάων δὲ περὶ τραύματα εἶχε. τρίκκης καὶ αὐτὸς ἄρχων πόλεως θετταλικῆς. ἣν ὡς καὶ ἐν βοιωτίᾳ ἐγράφη, ἄρτι τρίκκαλα φαμὲν καλουμένην, καὶ αὐτὴν ἱππόβοτον. ὡς ὁ ποιητὴς λέγει. ἐπεὶ καὶ ἄργος ἱππόβοτον ἔγνωμεν, οὐ μόνον τὴν πελοπόννησον, ἀλλὰ καὶ τὰ κατὰ θετταλίαν. ἦν δὲ στρατιωτικώτερος ὁ Μαχάων ὡς καὶ ἡ κλῆσις ὑποδηλοῖ. ἄμφω δὲ ἀσκληπιάδαι ἦσαν, ἤτοι παῖδες ἀσκληπιοῦ ἀμύμονος ἰητῆρος ὥς φησιν ὁ ποιητής. ἀσκληπιὸς δὲ Χείρωνος μαθητής. Χείρων δὲ εὑρετὴς ἰατρικῆς καὶ λυρικῆς. υἱὸς φιλύρας καὶ Κρόνου, εἷς τῶν κενταύρων. ἐξ οὗ χειρώνια ἕλκη τὰ δυσαλθῆ. ἃ δηλαδὴ χείρων κατέδειξε θεραπεύεσθαι. ἐκλήθη δέ φησιν ἀσκληπιὸς, ἢ διότι, ἄσκληπτον ἐπιδαύριον ὀφθαλμιῶντα ἰάσατο ἤπιος ἐκείνῳ φανείς, ἢ πλεονασμῷ τοῦ λ' παρὰ τὸ ἀσκεῖν ἠπίως τοὺς νοσοῦντας ὅ ἐστιν ἐπιμελείας ἀξιοῦν. ἢ παρὰ τὸ μὴ σκελετεύεσθαι αὐτοὺς ἐᾶν, ἠπίως προσφερόμενον. ἡ δὲ ὀξυτόνησις τοῦ ὀνόματος, ἀπορίαν ἔχει. εἴπερ καὶ ἄλλως αἱ συνθέσεις τοὺς τόνους ἀναβιβάζουσι. καλῶς οὖν ἐποίει Δημοσθένης, ὡς ἱστορεῖται, προπαροξύνων τὴν λέξιν καὶ ἀναγινώσκων, ἀσκλήπιος. ἡ δ' αὐτὴ ἀπορία καὶ ἐπὶ τοῦ ἔμπορος καὶ λογχμπόρος. ὡς δηλοῦται καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν ὀδύσσειαν. ἴσως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ, μύδρος καὶ ἀμυδρός. καὶ ἐπὶ ἑτέρων δὲ τινῶν. Ἐν τῷ τόξων εὖ εἰδώς, τὸ μὲν εἰδώς, ἀντὶ τοῦ ἐπιστήμων ὤν, λαμβάνει ὁ ποιητής. καθὰ καὶ ἐν ἄλλοις μυρίοις. εἰωθὼς καὶ ἄλλως τὸ εἰδὼς μόνον αὐτὸ, γενικῇ συντάσσειν. τόξα δὲ τὴν τοῦ τοξεύειν ἐπιστήμην νοεῖ. λέγων ὅτι τὸν Μενέλαον ἔβαλέ τις τρώων ἢ λυκίων, τόξων εὖ εἰδώς. τὸ δὲ λυκίων ἀπὸ μέρους πάντας δηλοῖ τοὺς ἐπικούρους τῶν τρώων. ἄξιοι δὲ λόγου οἱ λύκιοι ὡς πολλοὶ καὶ ζαχρηεῖς ἐν πολέμῳ ὄντες καθάπερ αὐτοὺς ἐρεῖ ὁ ποιητής. λυκίους δὲ, οὐ τοὺς ὑπὸ τῷ Πανδάρῳ λέγει ὁ βασιλεὺς οἳ καὶ αὐτοὶ ὡς προείρηται, τρῶες ἦσαν. ἀλλὰ τοὺς ἐκ τῆς μεγάλης λυκίας, οἵπερ ἦσαν ὑπὸ τῷ Σαρπηδόνι. οὕτω δὲ καὶ ἀργεῖοι καὶ ἀχαιοὶ ἀπὸ μέρους, πάντες οἱ ἕλληνες. Σεμνύνει ἀριστέα βληθέντα τὸ, ὅν τις ὀϊστεύσας ἔβαλε. τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος. οὕτω δὲ καὶ τὸ βλήμενος ἦν. περὶ δ' αὐτὸν ἀγηγέραθ' ὅσσοι ἄριστοι, κυκλόσε. ὁ δ' ἐν μέσσοισι παρίστατο ἰσόθεος φώς. τοιοῦτος δὲ παρὰ τῷ ποιητῇ ὁ Μενέλαος. ὃν οὐ καινοπαγεῖ ὀνομάσας ἰσόθεον, εἶχε καὶ τὸν Ἀλέξανδρον θεοειδέα ἐκάλεσε καὶ τὸν Πάνδαρον ἀντίθεον. ἐγκωμιαστικὸς γὰρ τὰ πολλὰ ὁ ποιητής, ὡς προερρέθη. καὶ τοὺς ἥρωας ἀφ' ὧν ἂν ἔχοιεν ἀγαθῶν χαρακτηρίζει ἐπικρύπτων εἴ τι που καὶ φαῦλον ἔχουσι. καὶ οὐ βλασφημῶν εἰς οὐδὲν δέον, κατὰ τὸν ἐπίτριπτον ἀρχίλοχον ἢ τὸν ἀργαλέον Ἱππώνακτα. ἢ εἴ τις ἄλλως ἐπίβουλος ἦν κατ' αὐτούς.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδεν ἕλκος ὅθ' ἔμπεσε πικρὸς ὀϊστὸς,
Αἷμ' ἐκμυζήσας, ἐπ' ἄρ' ἤπια φάρμακα εἰδὼς,
Πάσσε, τά οἵ ποτε πατρὶ φίλα φρονέων πόρε χείρων.
Ὄφρα τοὶ ἀμφεπένοντο βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
Τόφρα δ' ἐπὶ τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων.
Οἱ δ' αὖτις κατὰ τεύχε' ἔδυν, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Ἔνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον
Οὐδὲ καταπτώσσοντ', οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι,
Ἀλλὰ μάλα σπεύδοντα μάχην ἐς κυδιάνειραν.
Ἵππους μὲν γὰρ ἔασε, καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ.
Καὶ τοὺς μὲν θεράπων ἀπάνευθ' ἔχε φυσιόωντας
Εὐρυμέδων, υἱὸς Πτολεμαίου Πειραΐδαο.
Τῷ μάλα πόλλ' ἐπέτελλε παρισχέμεν, ὁππότε κέν μιν
Γυῖα λάβῃ κάματος πολέας διὰ κοιρανέοντα.

Τὸ ἐκπιέσαι τὸ τοῦ ῥηθέντος ἕλκους αἷμα, ἐκμυζῆσαι λέγει. ἐγίνετο δέ φασι τοῦτο ἵνα μὴ πυώσῃ σαπὲν καὶ βλάψῃ τὴν ἀπούλωσιν. τοῦτο δὲ ἀνωτέρω ἐπιμάσσεσθαι εἶπεν. ἀλλ' οἱ μὲν τὸ ὁμηρικὸν τοῦτο ἐκμυζῆσαι, ἤδεσαν οἱ τότε τὰ τοιαῦτα ἕλκη μεταχειριζόμενοι. οἱ δὲ νῦν βλέπουσι πολλοὺς καὶ μάλιστα τῶν βαρβαρικωτέρων ὁπηνίκα τραῦμά τινι ἐντριβῇ, τῷ στόματι ἐκμυζῶντας τὸ αἷμα τοῦ ἕλκους. θεραπείαν καὶ οὕτω τεχνωμένους τινά. μυζᾷ δέ τις οὕτω καὶ γάλα ἐκ θηλῆς, ὡς καὶ δοκεῖν ἐκ τούτου γίνεσθαι τὸν μαζόν. ἐτυμολογούμενον καὶ ἄλλως ὡς ἀλλαχοῦ δηλοῦται. μυζᾷ δὲ καὶ μυελόν τις καὶ ἄλλα τινὰ τοιαῦτα. δῆλον δ' ὅτι καὶ βδάλλειν τὸ τοιοῦτον λέγεται ὡς ἐκ μεταφορᾶς φλεβῶν, εἰ δέ τι τοιοῦτο δηλοῖ καὶ τὸ βύζην ἐπίρρημα, χρὴ ζητῆσαι. ὠνοματοπεποίηται δὲ καὶ τὸ μυζᾶν ἐκ τοῦ μ' στοιχείου, ἄλλως ἤπερ τὸ μύζειν. Τρεῖς φαρμάκων ἰδέαι παρ' Ὁμήρῳ. ἐπίπαστα, ὡς νῦν ἐπὶ Μενελάου, ὅπερ ἤπια φάρμακα εἰδὼς πάσσει ὁ Μαχάων. καὶ χριστά. δι' ὧν ἰοὺς χρίεσθαι. καὶ ποτὰ κατὰ τὸν αἰγόλον τουτέστι ποτὰ ἢ πό-

ζομα ὡς ἐπὶ Ἑλένης ἐν Ὀδυσσείᾳ, τῆς κρατῆρι ἀναμιγνύσης φάρμακα. ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης λέξεως, οὐ μόνον τὸ φαρμακεύειν ἰατρικὴ λέξις, ἀλλὰ καὶ φαρμάσσειν, τὸ στομοῦν σίδηρον ἐκ βαφῆς. καὶ τὸ ἁπλῶς βάπτειν. καὶ τὰ βαφεῖα, φαρμακῶνες παρὰ τοῖς παλαιοῖς. οἶδε δὲ καὶ τρεῖς βελουλκίας Ὅμηρος. ἐκτομὴν ἐπὶ Εὐρυπύλου, καὶ διωσμὸν ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπὶ Διομήδους. καὶ ἐξολκὴν ὡς νῦν ἐπὶ Μενελάου. φησὶ γοῦν. τοῦ δ' ἐξελκομένοιο, πάλιν ἄγεν ὀξέες ὄγκοι. οἱ προρρηθέντες δηλαδή. ἔστι δὲ τὸ πάλιν ἄγεν, ἀντὶ τοῦ εἰς τὸ ἔμπαλιν ἐκλάσθησαν. τοῦτο δὲ εἴρηται πρὸς διαστολὴν τῆς πρώτης περιαγωγῆς καὶ κλάσεως ἣν οἱ ὄγκοι πάσχουσι γλωχινούμενοι ἐν τῷ χαλκεύεσθαι. τότε μὲν γὰρ ἐπὶ τὸ ἄνω ἀφορῶντες γεννῶνται. νῦν δὲ θραυόμενοι ἔμπαλιν ἄγονται. ποιητικὴ δὲ λέξις καὶ τὸ ἄγεν. καὶ ἔστιν ὥσπερ τραφεὶς τραφέντος τράφεν, ὅ ἐστιν ἐτράφησαν, οὕτω καὶ ἀγεὶς ἀγέντος ἄγεν. Τὸ φιλεῖν, φίλα φρονεῖν λέγει περιφραστικῶς. οἷον, τῷ οἱ ποτὲ πατρὶ φίλα φρονέων πόρε χείρων ὁ προρρηθείς. Καιρία λέξις ἐπὶ σπουδαίας ἐνεργείας, τὸ ἀμφιπένεσθαι, φησὶ γοῦν. ὄφρα τοὶ ἤγουν οὗτοι ἀμφεπένοντο Μενέλαον. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἀμφιπονεῖσθαί ἐστιν, ὡς τοῦ πόνου καὶ τοῦ πονεῖν γινομένων ἐκ τοῦ πένεσθαι. Πάνδαρος μὲν κατὰ Μενελάου ὀϊστεύσας, κατῆρξε κακοῦ. ἐπικολούθησαν δὲ Τρώων στίχες ἀσπιστάων. οἱ πρῶτοι ἐπιδραμόντες, ἐπῆλθον αὐτοὶ τοῖς Ἕλλησι, ἀλλὰ τὸ ἴσως νομίζειν, θελήσει τῶν τρωϊκῶν βασιλέων, παρασπονδῆσαι τὸν Πάνδαρον. πάντες οὖν ἰδοὺ τοὺς ὅρκους ἐπάτησαν. δεόντως ἄρα καὶ ἀπολοῦνται πάντες κατὰ τὸ Ζεὺς ἐπισείει ἐρεμνὴν αἰγίδα πᾶσι. τοὺς δὲ ἀσπιστὰς, ἀσπιδοφέρμονα θίασον ἡ τραγῳδία εἶπεν. Τὸ ἐνδύσασθαι τὰ ὅπλα, καταδῦναι τεύχεα λέγει. φησὶ γοῦν. οἱ δὲ κατὰ τεύχε' ἔδυν, μνήσαντο δὲ χάρμης. μετῆκται δὲ ἡ λέξις ἀπὸ τῶν εἰς βάθος δυνόντων. δύναται δὲ ταυτὸν τῷ ἀμφιέσασθαι καὶ ἀμφιβάλεσθαι καὶ περιβαλέσθαι. λέγεται δέ τις καὶ πόλιν δύειν. καὶ πόλεμον. Ἰστέον δὲ ὅτι ὥσπερ ἐκ τῆς γενικῆς μετοχῆς τοῦ λέγοντος, ἀποκοπῇ τοῦ τέλους γίνεται τρίτον πληθυντικὸν παρῳχημένου χρόνου μετὰ αὐξήσεως, ἔλεγον ἐκεῖνοι. ὁμοίως καὶ τύπτοντος, ἔτυπτον, καὶ ῥέζοντος ἔρρεζον. καὶ ὅσα τοιαῦτα, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ φὺς ὀξυτόνου φύντος, ἔφυν. καὶ φὰς φάντος, ἔφαν. καὶ βὰς βάντος ἔβαν, καὶ στάντος ἔσταν. μιχθεὶς μιχθέντος ἔμιχθεν. καὶ δύντος ἔδυν. καθ' ὅμοιον δὲ λόγον καὶ φαανθέντος ἐφάανθεν αἰολικῶς. καὶ πληγέντος ἔπληγεν. καὶ κοσμηθέντος ἐκόσμηθεν, καὶ τὰ τοιαῦτα. περὶ ὧν καὶ προγέγραπται. πολλαχοῦ δὲ καὶ ἀναύξητα τὰ τοιαῦτα. ὁποῖον τὸ τραφέντος τράφεν. ἀγέντος ἄγεν ὡς ἀνωτέρω κεῖται. ἀγερθέντος ἄγερθεν. βλαβέντος βλάβεν καὶ ἄλλα. Σπουδὴν πολλὴν τοῦ βασιλέως ἐνδείξασθαι θέλων, διὰ συνεχῶν ἤκει συντόμως, καὶ ἐνταῦθα μετοχῶν κατὰ σχῆμα ἄρσεως καὶ θέσεως, πλεοναζούσης δὲ ἤγουν κάλλους, τῆς ἄρσεως. εὐειδὲς γὰρ τὸ σχῆμα, καὶ αἱ ἀποφάσεις. καί φησιν. ἔνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον. οὐδὲ καταπτώσσοντα. οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι, ἀλλὰ μάλα σπεύδοντα μάχην ἐς κυδιάνειραν. τῶν γοῦν ἵππων καταπηδήσας, ἐπεὶ τὰ κῆτα, πεζὸς περιϊών. ἵνα δηλαδὴ τῇ φιλοπονίᾳ δυσωπήσῃ τοὺς Ἕλληνας. καὶ μὴ δὲ ἐπαχθὴς ἦ ἀπὸ τοῦ ἅρματος διαλεγόμενος. ἔστι δὲ βρίζειν τὸ ἀπονυστάζειν. κυρίως δὲ τὸ βαρέως ἢ μετὰ τὴν βορὰν εὕδειν. ἡ δὲ λέξις καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ. τῶν δὲ ῥηθέντων, τὸ μὲν βρίζειν, τὴν παντελῆ ἀμέλειαν ἀποφάσκει τοῦ βασιλέως. τὸ δὲ πτώσσειν, τὴν δειλίαν. τὸ οὐκ ἐθέλειν, τὴν ὀκνηρίαν καὶ τὸ ἀπρόθυμον. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ οὐκ ἂν ἴδοις, ἀποστροφῆς ἐστι σχῆμα ὡς ἢ τῆς Μούσης ἀποστρεψάσης τὸν αὐτῆς λόγον πρὸς τὸν αὐτῆς ὁμιλητὴν ποιητὴν, ἢ καὶ τοῦ ποιητοῦ πρὸς τὸν ἀκροατὴν, ἔστι δὲ τὸ οὐκ ἂν ἴδοις, ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ οὐκ ἂν εἶδες. Τοὺς πεφυσιῶντας ἵππους, φυσιόωντας λέγει. εἰπὼν καὶ τοὺς μὲν θεράπων ἀπάνευθ' ἔχε φυσιόωντας. ὅπερ σημαίνοι ἂν, καὶ τὸ φρυαττομένους. ἢ καὶ τὸ ἀσθμαίνοντας ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ καὶ πνεῦμα ἠρεθισμένους. ἦν δὲ ὁ τοιοῦτος θεράπων, Εὐρυμέδων προσφυῶς τῷ εὐρυκρείοντι βασιλεῖ δοθεὶς εἰς ἡνίοχον. ἔστι δὲ καὶ τῷ Νέστορι Εὐρυμέδων ἕτερος. ἱστορεῖ δὲ τῷ βασιλικῷ Εὐρυμέδοντι πατέρα Πτολεμαῖον Πειραΐδην τουτέστι Πειραίου υἱόν. οὗ τῆς παραληγούσης διφθόγγου, ἐξεβλήθη τὸ ἰῶτα ἐν τῷ πατρωνυμικῷ ἀναγκαίως πρὸς εὐχρηστίαν μέτρου ὁμοίως τῷ, ἀλκαῖος ἀλκαΐδης. χρῆσις δὲ πειραίου, καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ. Τὸ πλησίον ἔχειν τοὺς ἵππους, παρίσχειν ὅ ἐστι παρέχειν λέγει. ἐγγύτητα καὶ νῦν δηλούσης τῆς προθέσεως. οἱ δέ γε μεθ' Ὅμηρον, ἐπὶ τοῦ δοῦναι τὴν λέξιν τίθενται ἐξ ὁμοιότητος, ἐπεὶ καὶ ὁ δωρούμενος ἐγγὺς τοῦ λαμβάνοντος ἔχει τὸ διδόμενον. παρέχων οὐ μὴν ἀπέχων. Στρατηγικὸν μόχθον ἐν πολέμῳ δηλοῖ τὸ ὁππότε μιν γυῖα λάβοι κάματος πολέας κατακοιρανέοντα.

Αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν, ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν.
Καί ῥ' οὓς μὲν σπεύδοντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπώλων
Τοὺς μάλα θαρσύνεσκε παριστάμενος ἐπέεσσιν.
Ἀργεῖοι, μήπω τι μεθίετε θούριδος ἀλκῆς.
Οὐ γὰρ ἐπὶ ψευδέσσι πατὴρ Ζεὺς ἔσσετ' ἀρωγός.
Ἀλλ' οἵπερ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο,

Τῶν

Τῶν, ἦτοι αὐτῶν τέρενα χρόα γῦπες ἔδονται.
Ἡμεῖς δ' αὖτ' ἀλόχους τε φίλας, καὶ νήπια τέκνα,
Ἄξομεν ἐν νήεσσιν, ἐπὴν πτολίεθρον ἕλωμεν.
Οὕς τινας αὖ μεθιέντας ἴδοι στυγεροῦ πολέμοιο,
Τοὺς, μάλα νεικείεσκε χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν.
Ἀργεῖοι ἰόμωροι, ἐλεγχέες, οὔνυ σέβεσθε;

Ὁμήρου εἰπόντος ἐνταῦθα ὡς πεζὸς ὁ βασιλεὺς ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν. καὶ μετ' ὀλίγα δέ, κοιρανέων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν, ἐπιπώλησιν ἐντεῦθεν ὡς καὶ προερρέθη, τὴν ῥαψῳδίαν ταύτην τινὲς ὠνόμασαν. Ὥσπερ ἐν τῇ βῆτα, τὸν Ὀδυσσέα, ποικίλην τὴν ὁμιλίαν ἐποίει ἄλλως ἄλλοις ἐντυγχάνοντα, οὕτω καὶ νῦν τὸν βασιλέα καὶ μάλιστα ὧδε ἀναγκαίως, ποικιλώτερον. ὡς καὶ ἐπεξιόντα τοῖς καθ' ἕκαστον. καὶ τοιοῦτός ἐστιν, ὃν ἐν Ὀδυσσείᾳ λέγει πολύτροπον τὸν μὴ καθάπερ εἰκόνα γεγραμμένην, ἑστῶτα ἐπὶ σχήματος ἑνός. ἀλλ' εἰς πολλὰ τρεπόμενον. καὶ πολυκίνητον τῇ διανοίᾳ καὶ ἀληθῶς πολυμήχανον. ἄλλως γὰρ ὡς καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν διείληπται, ποικιλίαν ἤθους ἔχειν, οὐκ ἂν εἰς ἐγκώμιον ἥρωος θείη τις. σημείωσαι δὲ ὅτι πρῶτον μέν, κοινῶς, τὴν βασιλικὴν δημηγορίαν ὁ ποιητὴς μελετᾷ. εἶτα καὶ ἰδικῶς. δηλαδὴ πρῶτον μέν, ἀορίστως οὕτως. οὓς μὲν σπεύδοντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπώλων, τοὺς μάλα θαρσύνεσκε παριστάμενος, ἐπέεσσιν. Ἀργεῖοι μή πω τι μεθίετε θούριδος ἀλκῆς. οὐ γὰρ ἐπὶ ψευδέσσι πατὴρ Ζεὺς ἔσσετ' ἀρωγός, ἀλλ' οἵπερ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο, τῶν ἤτοι αὐτῶν, τέρενα χρόα γῦπες ἔδονται. ἡμεῖς δ' αὖτ' ἀλόχους τε φίλας καὶ νήπια τέκνα ἄξομεν ἐν νήεσσιν ἐπὴν πτολίεθρον ἕλωμεν. οὕς τινας αὖ μεθιέντας ἴδοι στυγεροῦ πολέμοιο, τοὺς μάλιστα νεικείεσκε χολωτοῖς ἐπέεσσιν. Ἀργεῖοι ἰόμωροι. ἐλεγχέες οὔνυ σέβεσθε, καὶ τὰ ἑξῆς. ἐν οἷς καὶ νεβροῖς εἰκάζει τοὺς τοιούτους ὁ βασιλεὺς ὡς μετ' ὀλίγα εἰρήσεται. καὶ οὕτω μὲν στρατηγικῶς κατὰ τὸ ἀόριστον. εἶτα καταβὰς εἰς ὡρισμένα πρόσωπα, λέγει ὅπως ἦλθεν εἰς τοὺς Κρῆτας ὁ βασιλεύς. καὶ τί ἐκεῖθεν ἤκουσεν. εἶτα ἐπὶ τοὺς Αἴαντας, μεθ' οὓς εἰς τὸν Νέστορα. καὶ ἑξῆς. ἔνθα συχνὴν συνήθη ποικιλίαν ὁ ποιητὴς ἐπιδείκνυται, ἄλλα περὶ ἄλλων ἱστορῶν. δηλαδὴ τοὺς μὲν περὶ Ἰδομενέα, θωρήσσεσθαι λέγων. τοὺς δὲ περὶ τοὺς Αἴαντας, καὶ κορύσσεσθαι καὶ κινεῖσθαι εἰς μάχην. τὸν δὲ Νέστορα ἤδη τάσσειν εἰς πόλεμον τοὺς περὶ αὐτόν. Μενεσθέα δέ, τὸν βασιλέα τῶν Ἀθηναίων. καὶ τὸν Ὀδυσσέα, ἑστάναι διὰ τὸ μὴ θέλειν προϋπάρξαι μάχης. Διομήδην δὲ καὶ Σθένελον, ἵστασθαι μὲν καὶ αὐτούς, ἐν ἵπποις δὲ καὶ ἅρμασιν. ἤτοι ἄνω ἵππων καὶ ἁρμάτων. οὕτω ποικίλως σχηματίζειν οἶδε τὰ πράγματα ὁ ποιητής. ἄλλους ἄλλως κατάστασιν ἔχοντας. καὶ αἱ τοῦ βασιλέως δὲ πρὸς ἕκαστον ὁμιλίαι, ποικίλαι πλάττονται καὶ αὐταί. Ἰδομενέα μὲν γὰρ ἀποδεξάμενος, τὸν ὑπασπιστὴν δὲ αὐτοῦ Μηριόνην οὐδενὸς ἀξιώσας λόγου, προφέρει χαρίτας οἰκείας. ἀνθ' ὧν ὁ Ἰδομενεὺς ὀφειλέτης ἐστὶν ὀλοψύχου συμμαχίας τῷ βασιλεῖ. ἐπὶ δὲ τοῖς Αἴασιν, εὐκτικῶς σχηματίζει τὸν λόγον, εὐχόμενος πάντας τοιούτους γενέσθαι τοὺς Ἕλληνας. τῷ δὲ γέροντι Νέστορι, εὐκτικῶς καὶ αὐτῷ προσενεχθείς, τοὺς δὲ ὑπ' αὐτὸν ἐν οὐδενὶ λόγῳ θέμενος, ἐπεύχεται κατὰ τὴν προθυμίαν αὐτοῦ γενέσθαι καὶ τὴν δύναμιν. τὸν δὲ Μενεσθέα καὶ Ὀδυσσέα, λόγοις ὀνειδιστικοῖς βάλλει. καὶ μάλιστα τὸν Ὀδυσσέα. ἵνα καὶ οὕτω καινότητα καὶ ποικιλίαν τινὰ ὁ λόγος αὐτῷ ἔχῃ. καὶ ὡς ἀμνήμονας χαρίτων αὐτοὺς ἐλέγξας, καὶ γνοὺς τὸν Ὀδυσσέα λυπούμενον, ἐπαναλαβὼν τὸν λόγον, μειλίχια προσφωνεῖ. τὸν δὲ Διομήδην, εἰς δειλίαν τε ὀνειδίζει οὐδὲν εἰπὼν πρὸς τὸν ὑπασπίζοντα Σθένελον, καὶ ἀνομοίως αὐτὸν ἔχειν τῷ πατρὶ Τυδεῖ λέγει. παρεμπλέξας καὶ ἱστορίαν τοῦ Θηβαϊκοῦ πολέμου ἔνθα ὁ Τυδεὺς εὐδοκίμησε. καὶ οὕτω μὲν ἡ πρὸς τοὺς ἥρωας δημηγορία τῷ βασιλεῖ, ποικιλοσχημάτιστος. οὐχ ἧττον δὲ ταύτης ποικιλοσχήμων καὶ ἡ τῶν ἡρώων πρὸς αὐτὸν ἀμοιβή. καὶ αὐτὴ γὰρ ποικίλη καὶ ὡς δυνατὸν ἀσυνέμπτωτος. Ἰδομενεὺς μὲν γὰρ ἀγαθὸς ἑταῖρος ἔσεσθαι ὑπισχνεῖται ὡς τὸ πρῶτον ὑπέστη καὶ κατένευσε. κατηγορεῖ δὲ καὶ τῶν Τρώων, ὡς συγχεάντων τὰ ὅρκια. οἱ δὲ Αἴαντες, οὐδέν τι ὅλως λαλοῦσι. Νέστωρ δὲ εὔχεται καὶ αὐτὸς ὅσα καὶ ὁ βασιλεύς. καί τινα ἱστορίαν λαλεῖ. καὶ ὑπισχνεῖται ποιήσειν τὰ δυνατά. Ὀδυσσεὺς δὲ ἀντιτραχύνεται αὐτὸς ἠρέμα πρὸς τὸν βασιλέα. τοῦ Ἀττικοῦ Μενεσθέως εἰς τὸ πᾶν σιωπῶντος. Διομήδους δὲ αἰδεσθέντος τὸν βασιλέα καὶ διὰ τοῦτο σιγήσαντος, ὁ μηδενὸς λόγου ἀξιωθεὶς Σθένελος, ἀμείβεται μὲν αὐστηρότερον. ἐπιστομίζεται δέ, ὑπὸ τοῦ Διομήδους. οὕτω ποικιλόδαιδαλον καλὸν ἡ ὁμηρικὴ ποίησις καὶ ὑπὲρ τὸν ὑμνούμενον κεστόν. Ἱστέον δὲ ὅτι τό, θαρσύνεσκεν ἐπέεσσι, πρὸς διαστολὴν κεῖται τοῦ δώροις θαρσύνειν. Τὸ δὲ μή πω τι ἀργὴν ἔχει τὴν παραπλήρωσιν. ἔστι γὰρ ἀντὶ τοῦ μή τι. περιττοῦ κειμένου τοῦ πω. παρὰ δέ γε τοῖς ὕστερον, χρονικὴν σημασίαν ἔχει τὸ μήπω. καθὰ καὶ τὸ οὔπω. παρέλκει δὲ ὁμοίως καὶ τό, τί. καθὰ καὶ ἐν τῷ, οὔτι. ὅλον δὲ τό, μή πω τι μεθίετε, ταυτόν ἐστι τῷ, μὴ ἀμελεῖτε. Τὸ δὲ οὐκ ἐπὶ ψευδέσσι πατὴρ ἔσσεται ἀρωγός, οἱ μὲν παροξύνουσιν ἵνα λέγῃ ὅτι οὐκ ἔσται βοηθὸς ὁ πατὴρ τοῖς ψεύσταις Τρωσίν. οἱ δέ, προπαροξύνουσι κατὰ γένος οὐδέτερον, νοοῦντες ὅτι οὐ ψεύσεται τὴν βοήθειαν. πατὴρ δὲ καὶ νῦν κατ' ἐξοχὴν ὁ Ζεύς. τὸ δὲ πληρέστερους

ρον, πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε, ὡς καὶ τοῦτο προείρηται. τέρενα δὲ χρόα, τὴν ὅλην σάρκα λέγει ὡς ἐκ μέρους τοῦ προφαινομένου, ἐξ ἐπιπολῆς πρὸς διαστολὴν τῶν ὀστῶν. ἐκεῖνα γὰρ οὐ τέρενα, ἤτοι ἁπαλά. ὥσπερ δὲ ὁ χροῦς, οὕτω καὶ ὁ χρὼς, τὸ προφαινόμενον δηλοῖ τῆς κατ' ἄνθρωπον σαρκός. ἤγουν τὴν χροιάν. κατὰ τὸ, παραδραθέειν ἣ χροιῇ. διὸ καὶ πρὸς τὸ, ἐν χρῷ, ὁμοιότητα ἔχει τὸ χρώζειν. δι' ὃ γόνατα μὴ χρώζειν ἐμοῦ. ἤγουν χρωτίζειν καὶ ἐν χρῷ ἔχειν. ὅμοιον δὲ ἐστὶ τὸ μάτην κεχρώσμεθα. ἤγουν ἱκετεύθημεν κατὰ δεξιὰν καὶ γόνατα. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ χραίνειν κατὰ παραγωγήν. οὗ πρῶτος μετέχει ὁ χροῦς. ἐξ οὗ τέτραπται τραγικῶς καὶ τὸ, ἀγορᾶς χραίνων κύκλον. συγγενὲς δὲ τοῖς τοιούτοις, καὶ τὸ χρίμπτειν, ὅ ἐστιν ἐν χρῷ πελάζειν. καὶ τὸ χρίειν. ἔτι δὲ καὶ τὸ χράειν, ὅ ἐστιν ἐπιπίπτειν. ὥσπερ δὲ ὁ τέρην χρὼς ἐκ μέρους τὴν ὅλην ἐδήλωσεν ἐνταῦθα σάρκα, οὕτω καὶ τὸ γῦπες ἔδοντη, τοῦ μέρους τοῖς γυψὶ, καὶ λοιπὰ σαρκοβόρα συμφάγει ὄρνεα. ὧν γένος ὁ οἰωνός. κατὰ τὸ οἰωνοῖσί τε πᾶσιν. ἀλόχων δὲ νηπίων ὁ βασιλεὺς ἄρτι μέμνηται, καθὰ ἐστὶ ὁ ῥήτωρ Νέστωρ πρὸ τούτων καθ' ὁμοίαν μέθοδον. ὡς ἐξ ἐκείνου κερδάνας τὸ νόημα. Τὸ δὲ χολωτοῖς ἐπέεσσιν ἐπενεχθὲν μετὰ τὸ νεικείεσκεν, δοκεῖ ὁρισμὸς νείκους εἶναι. ἵνα ᾖ νεῖκος, λόγος χολωτός. Ἰόμωροι δὲ νῦν ἀπὸ μέρους, οἱ ἁπλῶς πολεμισταί. κυρίως δὲ οἱ περὶ βέλη μεμορημένοι. ὅ ἐστι κακοπαθοῦντες, ἐκ τοῦ μόρος ὃ δηλοῖ τὴν κακοπάθειαν, ἐκταθέντος τοῦ ο. ἢ οἱ ποιούμενοι ὤραν ἤτοι φροντίδα τῶν ἰῶν. πλεονασμῷ τοῦ μ. ἐλκυσθήσεται δὲ ὁ αὐτὸς τῆς ἐτυμολογίας λόγος, καὶ εἰς τὸ ἐγχεσίμωρος. Τὸ δὲ ἐλεγχέες, τοὺς ἐφυβρίστους καὶ ἀξίους ἐλέγχου δηλοῖ. τί δέ ἐστι κυρίως ἔλεγχος, ὁ τῶν στάσεων ἐξηγητὴς δηλοῖ. εὐθεῖα δὲ τοῦ ἐλεγχέες, ὁ ἐλεγχὴς, καὶ κλίνεται ἐλεγχέος, ἐξ οὗ θηλυκὸν ἐλεγχείη. ὡς ἔγχος ἔγχεος ἐγχείη. παραλαλεῖ δὲ ἐστὶ δειλίαν ὁ ἔλεγχος, ἐοικὼς ἀπὸ τοῦ ἐλᾶν τὸ ἔγχος γίνεσθαι. ψόγος γὰρ τῷ ἀνδρὶ Ἕλληνι, ἡ τοῦ ἔγχους μὲν ἀπέλασις ἤτοι καταφρόνησις. φροντὶς δὲ τῶν ἰῶν ἤγουν τῶν ὀϊστῶν. ὅθεν καὶ ἐφ' ὕβρει ἔθηκεν ἴσως τὸ, ἰόμωροι. τοξεύειν γὰρ, οὐ πάνυ ἐν πολέμῳ ἤθελον οἱ ἥρωες. διὸ καὶ ἄμφω ἀντιπαρέθηκε τὸ, ἰόμωροι καὶ τὸ ἐλεγχέες. ὡς μὴ δέον ὂν, μήτε ἰομώρους εἶναι, μήτε ἐλεγχέας τοὺς ἥρωας. εἰκὸς δὲ ἐστὶ παρὰ τὸ ἐλεῖν ἔγχος, γενέσθαι τὸ ἔλεγχον. ὡς τῶν ὅπλοις διακρινόντων, τὰ στασιαζόμενα. εἰ δὲ ψιλοῦται ἡ ἀρχούσα, καινὸν οὐδέν. κανονικῶς γὰρ αὐτὸ γίνεται, ὡς τῆς τρίτης συλλαβῆς ἀπὸ δασέος ἀντιστοίχου ἀρχομένου τοῦ χ. οὕτω δὲ καὶ τὸ ἔλαφος γεγονὸς παρὰ τὸ ἐλεῖν ὄφεις ψιλοῦται κατὰ τὴν ἀρχήν. διὰ τὸ φ κατάρχον τῆς τρίτης συλλαβῆς. δῆλον δὲ ὡς ἐστὶ αὐτὴ καὶ παρὰ τὸ ἐλᾶν ὄφεις γίνεται. Σέβεσθε δὲ ἀντὶ τοῦ αἰδεῖσθε ἢ καὶ ἐκπλήττεσθε ἐφ' οἷς δηλαδὴ ποιεῖτε. οὔπω γὰρ ἐπὶ τιμῆς τότε ἡ λέξις ἔκειτο. ὅθεν καὶ σέβας ἡ ἔκπληξις ἔν τε ἄλλοις, καὶ ἐν τῷ σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.

Τίφθ' οὕτως ἕστητε τεθηπότες, ἠύτε νεβροί;
Αἵτ' ἐπεὶ οὖν ἔκαμον πολέος πεδίοιο θέουσαι,
Ἑστᾶσ' οὐδ' ἄρα τίς σφι μετὰ φρεσὶ γίνεται ἀλκή.
Ὣς ὑμεῖς ἕστητε τεθηπότες, οὐδὲ μάχεσθε.
Ἦ μένετε Τρῶας σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔνθά τε νῆες
Εἰρύατ' εὔπρυμνοι πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
Ὄφρα ἴδητ' αἴκ' ὔμμιν ὑπερσχῇ χεῖρα Κρονίων.
Ὣς ὅγε κοιρανέων, ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν.
Ἦλθε δ' ἐπὶ Κρήτεσσι κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἰδομενῆα δαΐφρονα θωρήσσοντο.

Τοὺς Ἕλληνας ἀργοὺς ἑστῶτας καὶ τεθηπότας, σκώπτει ὁ βασιλεὺς, νεβροῖς εἰκάζων αὐτούς. αἳ μακρὰ δραμοῦσαι καὶ καμοῦσαι, ἵστανται ἔκθαμβοι. φησὶ γάρ. τίφθ' οὕτως ἕστητε τεθηπότες ἠύτε νεβροί αἵτ' ἐπεὶ οὖν ἔκαμον πολέος πεδίοιο θέουσαι ἑστᾶσιν, οὐδ' ἄρα τίς σφι μετὰ φρεσὶ γίνεται ἀλκή. ὣς ὑμεῖς ἕστητε τεθηπότες οὐδὲ μάχεσθε. πάνυ δὲ ἐπιτυχὴς ἡ παραβολή. τοιοῦτο γὰρ κατὰ φυσικὴν ἰδιότητα ἡ νεβρός. καὶ ὅρα ὅπως καὶ τὴν διάθεσιν τῶν Ἑλλήνων τὴν κατὰ τὸ σχῆμα καὶ τὸ εἶδος, διεζωγράφησεν ὁ ποιητής, πλάσας ἑστῶτας τοὺς Ἀχαιοὺς τεθαμβημένους ὡς εἰκὸς, ἐπὶ τοῖς γινομένοις. ὃ καὶ οἱ Ὁμηρικοὶ πάσχουσιν ἀκροαταὶ διὰ τὸ τῶν ἀκουσμάτων παράδοξον. ἔστι δὲ τὸ μὲν τίφθ' οὕτως, ἀντιστοιχούμενον ἐκ τοῦ τίπτε, δύο ψιλῶν μεταπεσόντων εἰς δύο δασέα. ὃ γίνεται καὶ ἐπὶ τοῦ ἐρρίφθη καὶ ἐτύφθη καὶ ἐβλάφθη, ἐκ τοῦ ῥίπτω, καὶ τύπτω καὶ βλάπτω. ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐρρῆχθαι πεφοινῆχθαι πεπλῆχθαι, ἀπὸ τοῦ ἔρρηκται πεφοίνικται πέπληκται, καὶ ἐπὶ ἄλλων ὁμοίων. τὸ δὲ τεθηπότες, μέσος παρακείμενος τοῦ θάπτω. ὅπερ ἄγειν οἶδε τοὺς συμπαθεῖς, εἰς ἔκπληξιν. ἀφ' οὗ καὶ θάπος. καὶ ἰωνικῇ ἐναλλαγῇ τῶν στοιχείων, τάφος ἡ ἔκπληξις. καὶ θαπῶν μετοχὴ ἐνεργητικοῦ δευτέρου ἀορίστου. ἐστὶ κατὰ ὅμοιον ἄλλαγμα τῶν ἀφώνων, ταφὼν ὁ ἐκπλαγείς. ὅτι δὲ Ἰώνων ἰδία ἡ τοιαύτη τῶν δασέων καὶ ψιλῶν, ἀντιμεταχώρησις εἰς τὰ σύστοιχα, δηλοῦσι μὲν καὶ τὰ τοῦ γλυκέως Ἴωνος Ἡροδότου, τὸ, ἐνθεῦτεν. τὸ κιθών. τὸ βάθρακος. ἐστὶ ἕτερα. δηλοῦσι δὲ καὶ πολλὰ τῶν κοινῶν καὶ ἰδιωτικῶν

κῶν. τὰ γοῦν ἀκάνθια, ἀχάντια τινές φασιν ἑώων ἀνδρῶν. καὶ ἡ τοῦ κύαθου δὲ λεοντὴ παρὰ τοῖς κωμικοῖς, εἰς τοιοῦτον πίπτει ἰωνισμόν. εἴπερ ἀπὸ τοῦ κέχυται διὰ τὴν ἐκεῖθεν κατὰ φύσιν χύσιν. ἰωνικῶς δὲ ἰδιώτισαι, καὶ τὸ ἐκ τῆς χύτρας συντεθὲν μονόκυθρον. οὐ μακρὰν δὲ τούτων οὐδὲ τὸ πάσχα ἐκ τοῦ φάσκα καλλιφωνηθέν. Νεβροὶ δὲ, τὰ νεογνὰ τῆς ἐλάφου, ὡς πολλαχοῦ δηλοῦται. ἰωνικὴ δὲ καὶ ἀττικὴ ἡ κατὰ θηλικὸν γένος προφορὰ τῆς νεβροῦ. \ Τὸ δὲ ἐπεὶ οὖν, ἀργοῦ κειμένου τοῦ οὖν, ταυτόν ἐστι τῷ ἐπειδή. τὸ δὲ ἕστητε τεθηπότες οὐδὲ μάχεσθε, τὸν σκοπὸν συναιρεῖ τῆς ὅλης παραβολῆς. ἵστανται γὰρ οἱ ἀχαιοὶ κατὰ τὰς νεβρούς. καὶ τεθήπασι κατ᾽ ἐκείνας. καὶ οὐ μάχονται, ὡς οὐδ᾽ ἐκεῖναι ἀλκὴν ἐνδείκνυνται. Τὴν πολιὴν θῖνα ἧς καὶ ἐνταῦθα μέμνηται ὁ ποιητὴς ἐν τῷ, νῆες εὐπρήμνοι πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης, πολιήτην ἀκτὴν Εὐριπίδης φησὶ περιφραστικῶς ἐν τῷ, ψάμαθοι πολιήτιδος ἀκτῆς. ἤγουν λευκῆς κατὰ τοὺς παλαιούς. καὶ ἔοικεν ἐκεῖνος πρῶτα μὲν, πολίτην εἰπεῖν τὴν πολιάν, εἶτα ὁμηρικῶς πλεονάσμῳ τοῦ ἠ. καὶ γὰρ καὶ Ὅμηρος τὸν πολίτην, πολιήτην φησίν. ὅπερ ἰωνικὸν εἶναι δοκεῖ κατὰ τὸ μασσαλιήτης. ἀπολλωνιήτης. οἰκιήτης. ἃ κεῖνται παρὰ τῷ Ἡρωδιανῷ. δύναται δὲ ἐκεῖνο καὶ ἀπὸ τοῦ πολιὰ γενέσθαι τροπῇ τοῦ ἀ εἰς ἠ. Τὸ ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα κρονίων, ἀντὶ τοῦ ὑπεράνω θήσει. σκεπάσει ὑμᾶς. οὕτω δέ φασι καὶ οἱ μεθ᾽ Ὅμηρον. οἷον ὑπερέσχε ὑμῶν τὴν χεῖρα θεός. σημειῶσαι δὲ ὅτι τὸ κρονίων καὶ ἐνταῦθα ὡς καὶ ἐν ἄλλοις, ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν. καὶ ὅτι τὸ, ἦ μένετε ὄφρα εἴδητε ἐὰν ὑμῶν χεῖρα ὑπέρσχῃ θεὸς, παροιμίαν γεννᾷ τὴν εἰποῦσαν, σὺν ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει. οὐ γὰρ χρὴ ἀναμένειν ἵνα ἁπλῶς οὕτω χεῖρα ὑπέρσχῃ θεός. ἀλλὰ συνεισάγειν καὶ τὰ οἴκοθεν. οἱ δὲ ὕστερον, καὶ ἐπὶ νίκης τὸ ὑπερσχεῖν τεθέασιν, ὥσπερ καὶ τὸ ὑπερέχειν.

Τὸ στίξ μὲν, ἐξ ἀνδρῶν πεντακοσίων κατὰ τοὺς παλαιούς. οὐλαμὸς δὲ τάξις, ἐκ πεντήκοντα ἀνδρῶν. φάλαγξ δὲ ἀπὸ ἑκατὸν καὶ εἴκοσι. πύργος δὲ, ἐκ τριακοσίων καὶ ἑξήκοντα τάξις αὕτη τετραγωνοειδῶς πυκνουμένη. Ὅμηρος δὲ ἐν τῇ ἐπιπωλήσει ταύτῃ, χρῆται μὲν ταύταις ταῖς λέξεσι. λαμβάνει δὲ αὐτὰς, ἐπὶ τῆς ἁπλῶς κατὰ πληθυντικὰ τάξεως. ἐν οἷς λέγει στίχας ἀνδρῶν. καὶ οὐλαμὸν ἀνδρῶν. καὶ πυκινὰς φάλαγγας, καὶ πύργους ἀχαιῶν. γίνεται δὲ ὡς καὶ ἑτέρωθι δηλοῦται, ἡ μὲν στίξ, ἀπὸ τοῦ στείχω διὰ τὸ τῆς πορείας εὔτακτον. οὐλαμὸς δὲ, παρὰ τὸ οὖλον τὸ συνεστραμμένον, ὡς τὸ οὖλον κεκλήγοντες. ἐξ οὗ καὶ οὐλόθριξ. ἵνα δηλοῖ οὐλαμὸς, στρατοῦ συστροφήν. φάλαγγες δὲ, παρὰ τὰ φαλάγγια ὥς φασιν οἱ παλαιοί. οὕτω δὲ παρ᾽ ἐκείνοις ἐκαλοῦντο τὰ ξύλα. ὅθεν αἱ στρατιωτικαὶ φάλαγγες. ἐπειδὴ ξύλοις οἱ πάλαι καὶ ῥοπάλοις καὶ κορύναις ἐμάχοντο, διό φασι καὶ ἡμεῖς τὰ ἐκ ξύλων οἰκοδομήματα, φάλαγγας καλοῦμεν. καὶ μή ποτε διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἐν ταῖς δοκοῖς τῶν οἴκων τεχνουργοῦντα ἀράχνια, φαλάγγια λέγεται. ἴσως δὲ καὶ τὰ τοῖς πλοίοις ὑποτιθέμενα ἕρματα, ἐντεῦθεν οἱ πολλοὶ, φαλάγγια λέγουσιν. ἀριστοτέλης δὲ καὶ ἐπὶ δακτύλου τὴν λέξιν τίθησιν. οὗ τὸ μὲν καμπτικὸν φησὶ, κόνδυλος. τὸ δὲ ἄκαμπτον, φάλαγξ. Ἡρόδοτος δὲ, ἐβένου φάλαγγάς που φησίν. ὁ δέ γε πύργος, καθ᾽ ὁμοιότητα τῶν οἰκοδομουμένων λέγεται διὰ τὴν τῶν στρατιωτῶν πύκνωσιν. ἣν ἀλλαχοῦ διὰ παραβολῆς, παραδηλώσει ὁ ποιητὴς, πύργου εἰκάζων οἰκοδομῇ τὴν τοιαύτην τάξιν. περὶ δὲ τοῦ λόγου μετ᾽ ὀλίγα, ἐν οἰκείῳ τόπῳ ῥηθήσεται. Τὸ ἦλθεν ἐπὶ κρήτεσσι, κατ᾽ ἀντίπτωσιν εἴρηται ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ τοὺς κρῆτας. οὕτω δὲ καὶ κατωτέρω ἐρεῖ, ἦλθεν ἐπ᾽ αἰάντεσσιν.

Ἰδομενεὺς μὲν, ἐνὶ προμάχοις συὶ ἴκελος ἀλκήν.
Μηριόνης δ᾽ ἄρα οἱ πυμάτας ὤτρυνε φάλαγγας.
Τοὺς δὲ ἰδὼν, γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Αὐτίκα δ᾽ ἰδομενῆα προσηύδα μειλιχίοισιν.
Ἰδομενεῦ, περὶ μέν σε τίω δαναῶν ταχυπώλων,
Ἠμὲν ἐνὶ πολέμῳ, ἠδ᾽ ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ,
Ἠδ᾽ ἐν δαίθ᾽, ὅτε πέρ τε γερούσιον αἴθοπα οἶνον
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρσι κέρωνται.
Εἴπερ γάρ τ᾽ ἄλλοι γε καρηκομόωντες ἀχαιοὶ
Δαιτρὸν πίνωσιν, σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ
Ἕστηχ᾽ ὥσπερ ἐμοί, πιέειν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
Ἀλλ᾽ ὄρσευ πόλεμόνδ᾽, οἷος πάρος εὔχεο εἶναι.

Ἰδομενεὺς μὲν, ἐν προμάχοις ἵστατο συὶ ἴκελος ἀλκήν. καὶ ὅρα καὶ νῦν συντομίαν παραβολῆς. Μηριόνης δὲ πυμάτας φησὶν ὤτρυνε φάλαγγας. οὐραγὸς δηλονότι ὤν. οὐρὰ γὰρ καὶ κατὰ Ξενοφῶντα, τὸ ὀπίσω τῆς φάλαγγος, ὥσπερ στόμα καθ᾽ Ὅμηρον, ὁ τόπος τῶν προμάχων. καὶ οὕτω μὲν τάξεως εἶχον οἱ ἀριστεῖς. ὁ δὲ βασιλεὺς ἰδών φησιν αὐτοὺς, γήθησε. καὶ δὴ τὸν Ἰδομενέα προσετρέπει μειλιχίοις. ἔπεσι δηλαδή. ἀναμνήσας, ὡς τιμᾷ αὐτὸν ἔν τε πολέμῳ, τὸ δεξιὸν τυχὸν κέρας αὐτῷ διδοὺς ὡς τοιοῦτον ἄλλο τι ὤν. τιμᾷ δὲ

μᾶ δὲ καὶ ἀλοιφῇ ἐπὶ ἔργῳ. διὸ ἐν βουλῇ καὶ θυσίαις καὶ δημηγορίᾳ. τιμᾷ δὲ καὶ ἐν δαιτὶ ὅτε περ τε γερούσιον αἴθοπα οἶνον ἀργείων οἱ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρσι κέρωνται. εἴπερ γάρ φησιν ἄλλοι γε καρηκομόωντες ἀχαιοὶ δαιτρὸν πίνωσι, σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ ἕστηκεν ὥσπερ ἐμοί, πιέειν ὅτε θυμὸς ἀνώγει. ἐτίθεντο δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα ἐν τιμῇ οἱ παλαιοί. ὡς καὶ μετ' ὀλίγα φανήσεται. καὶ ἔστι καθὰ καὶ προσεσημείωται, ἀφορμὴ τοῦ τοῦτο, οἰνοβαρῆ τὸν βασιλέα ὑπ' ἀχιλλέως λεχθῆναι. ὥσπερ καὶ τὸ τοὺς ἕλληνας, πρὸ τούτου καὶ τοὺς τρῶας, ἐν ὑποθέσει συμποσίου μετρεῖν. οἶνος δὲ καὶ νῦν γερούσιος, ὁ τοῖς γέρουσιν ἤτοι τοῖς ἐντίμοις διδόμενος ἐν συμποσίῳ κοινῷ. Αἶθοψ δὲ ὡς καὶ προεγράφη, ὁ μέλας ἢ θερμός. ἔνθα ὅρα πηλίκην ἔχει διαφοράν, ὁ αἶθοψ καὶ ὁ αἰθίοψ καὶ ταῦτα ἐξ ὁμοίας ὄντα παραγωγῆς. ὥσπερ σὺν ἄλλοις καὶ τὸ περίπτωμα καὶ πρόπτωμα. Τὸ δὲ ἐνὶ κρητῆρσι κέρωνται τρόπου ἐστὶν ἐτυμολογικοῦ. δῆλον γοῦν ὡς ἐκ τοῦ κερᾶν, ὁ κρατὴρ, ὡς οἱονεί τις ὢν κερατήρ. σημειωτέον δὲ τὸ κέρωνται οὐκ ἐκ περισπωμένου ἐνεστῶτος κινηθέν. ἀλλ' ἔκ τινος βαρυτόνου. ὅπερ οὐκ ἔστι ῥαδίως εὑρεῖν. δαιτρὸν δὲ πίνειν, ἐπιρρηματικῶς ἀντὶ τοῦ μεμερισμένως. ἡ δὲ μεταφορὰ, ἐκ τοῦ τὰ κρέα μερίζοντος δαιτροῦ. ἐν δὲ τῷ, σὸν δὲ πλεῖον δέπας. ὁ δέ σύνδεσμος, ὁ αὐτός ἐστι τῷ δὴ ἢ τῷ ἀλλά. Τὸ δὲ πλεῖον, τὸ γέμον δηλοῖ τὸ παρὰ τοῖς ὕστερον ἔμπλεων. ὁ παρ' ἐκείνοις μὲν, ἐκτείνεται ἀττικῶς. παρὰ δὲ τοῖς παλαιοῖς, συστέλλεται κοινότερον.

Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς κρητῶν ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα.
Ἀτρείδη, μάλα μέν τοι ἐγὼν ἐρίηρος ἑταῖρος
Ἔσσομαι, ὡς τὸ πρῶτον ὑπέστην, καὶ κατένευσα.
Ἀλλ' ἄλλους ὄτρυνε καρηκομόωντας ἀχαιούς.
Ὄφρα τάχιστα μαχώμεθ', ἐπεὶ σύν γ' ὅρκι' ἔχευαν
Τρῶες. τοῖσιν δ' αὖ θάνατος καὶ κήδε' ὀπίσσω
Ἔσσετ', ἐπεὶ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο.

Ὁ τὸ ὑποσχεθὲν ἐκπλήρωσιν κατατιθέμενος, εἴποι ἄν, τὸ τοῦ Ἰδομενέως. μάλα τοι ὅ ἐστι σοί, ἐγὼν ἐρίηρος ἑταῖρος ἔσομαι, ὡς τὸ πρῶτον ὑπέστην καὶ κατένευσα. Τὸ δὲ ὑπέστην, καὶ νῦν, ἀντὶ τοῦ ὑπεσχόμην. ἀνεδεξάμην. ἐκ μεταφορᾶς κίονος ὑποκάτω στάντος καὶ ἀνέχοντος τὰ ἐπικείμενα. δοκεῖ δὲ καὶ διασαφητικὸν τοῦ ὑπέστην εἶναι, τὸ κατένευσα. ἰστέον δὲ ὅτι ἐρίηρος ἑταῖρος οὐ μόνον ὁ ἄγαν ἐράσμιος. ἀλλὰ καὶ μάλιστα ὁ ἄγαν ἀραρὼς καὶ ἡρμοσμένος τῷ φίλῳ καὶ μὴ διαζόμενος. Σπουδαστικὸν εἰς μάχην τὸ, ἀλλ' ἄλλους ὄτρυνε ὄφρα τάχιστα μαχώμεθα. Τὸ παραβῆναι ὅρκους φθάσας, εἰπεῖν δηλήσασθαι καὶ πημᾶναι καὶ καταπατῆσαι, τὸ αὐτὸ καὶ συγχέαι φησίν. ἐν τῷ, ἐπεί σύν γε ὅρκια ἔχευαν τρῶες. οὕτω πλούσιος καὶ λέξεσιν ὁ ποιητής. εἴληπται δὲ ἡ λέξις, ἐκ μεταφορᾶς τῶν, πρώην μὲν εὐκρινῶς ἐχόντων εἶτα συνταραχθέντων. ὅρκια καὶ τὰ χαλώμενα καὶ καταπατούμενα καὶ συμφυρόμενα καὶ πιφυρόμενα. Ἀπειλὴ κατὰ ἐπιόρκων τὸ, τοῖσι δ' αὖ θάνατος καὶ κήδε' ὀπίσσω ἔσσεται, ἐπεὶ πρότερον ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο. τουτέστιν ὡς προσεχῶς ἐρρέθη, συνέχευσαν. Χαρμοσύνης ἀπελεύσεως, φραστικὸν τὸ, ὡς ἔφατ' ὁ δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ.

Ὣς ἔφατ' Ἀτρείδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ.
Ἦλθε δ' ἐπ' αἰάντεσσι κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
Τὼ δὲ, κορυσσέσθην. ἅμα δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν.
Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε νέφος αἰπόλος ἀνὴρ
Ἐρχόμενον κατὰ πόντον ὑπὸ ζεφύροιο ἰωῆς,
Τῷ δέ τ' ἄνευθεν ἐόντι, μελάντερον ἠΰτε πίσσα
Φαίνετ' ἰὸν κατὰ πόντον, ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλὴν,
Ῥίγησέν τε ἰδὼν, ὑπό τε σπέος ἤλασε μῆλα.
Τοῖαι ἅμ' αἰάντεσσι διοτρεφέων αἰζηῶν
Δήϊον ἐς πόλεμον πυκιναὶ κίνυντο φάλαγγες
Κυάνεαι, σάκεσίν τε καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
Καὶ τοὺς μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων.
Καί σφεας φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

Ὁμοῦ τάσσει ὡς ἐπὶ πολὺ τοὺς δύο αἴαντας ὁ ποιητὴς, ὡς καὶ ἐν τῇ βῆτα ῥαψῳδίᾳ εἴρηται, οὐ μόνον διὰ τὴν ὁμωνυμίαν, ἀλλὰ καὶ διότι ὁ μικρὸς ἐδέετο τοῦ μεγάλου ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται. σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι παρεμφαίνων ὁ ποιητὴς τὸ παροιμιῶδες, ὡς ἄρα εἷς ἀνὴρ οὐδεὶς ἀνὴρ, ἑκάστῳ τῶν ἑλληνικῶν

στρατηγῶν παραζευγνύει τινὰ ἢ ὁμοεθνῆ ἢ καὶ ἑτεροῖον. οἷον τῷ ἐκ Κρήτης Ἰδομενεῖ, τὸν Μηριόνην Κρῆτα καὶ αὐτὸν ὄντα. ὡς καὶ τῷ Διομήδει τὸν Σθένελον. ἀργεῖοι γὰρ ἄμφω. τῷ δὲ μεγάλῳ αἴαντι τοὺς μικροὺς οὐ τῆς αὐτῆς ὄντα πατρίδος. τῷ δὲ ἀττικῷ Μενεσθεῖ, οὐχ ὑποτάσσει, ἀλλ' ἐγγύς που συμπαρατάσσει ὀδυσσέα τὸν ἰθακήσιον. τῷ μέντοι γεραιτάτῳ Νέστορι, οὐχ ἕνα τινὰ πολλοὺς δὲ ὑποστρατήγους δίδωσι. πέντε γὰρ ταξίαρχοι τὸν ἐκείνου ἀναπληροῦσι τόπον, ἀπομάχου διὰ τὸ γῆρας ὄντος. μόλις γὰρ καὶ οἱ τοσοῦτοι, τὸ τοῦ Νέστορος ἀναπληρώσουσι ἔλλειμμα. ἃ γὰρ ἐκεῖνος ὁ εἷς ἐποίησεν ἄν, τῆς νεότητος ἔχων ἄνθος, αὐτοὶ ῥαδίως οὐκ ἂν συντελέσωσι. σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι μονοειδές τι ποιήσας ἐνταῦθα ἐπὶ Ἰδομενέως καὶ Διομήδους, ἀμφοτέροις γὰρ ὡς εἴρηται, ὁμοπάτριδες ὑποστράτηγοι ὁ Μηριόνης καὶ ὁ Σθένελος, οὐκ ἐγγὺς αὐτοὺς ἔθετο. ἀλλὰ διέστησεν ἵνα λανθάνειν ἔχῃ τὸ ὁμοειδές. τὸν μὲν, ἐν πρώτοις μνησθείς, τὸν δὲ, ἐς ὕστερον. Νέφος πεζῶν εἰπὼν ὁ ποιητὴς τῶν ὑπὸ τοὺς αἴαντας. ἤγουν πυκνότητα καί τινα μελανίαν ἐκ πυκνώσεως τε πολλῆς καὶ ἐκ τῆς ἀπὸ σιδήρου ὁπλίσεως. καὶ τολμήσας τὴν λέξιν τοῦ νέφους ἐπὶ ἀνθρώπων εἰπεῖν, κατὰ σκληρὰν τροπὴν, ὅμως θεραπεύει τὴν τόλμαν εὐθὺς συνήθως, διὰ παραβολῆς τῆς ἀπὸ πυκνότητος καὶ μελανίας νέφους, οἱονεὶ λέγων ὡς ἐὰν ἡ τοῦ νέφους ὁμοιότης προσαρμόζῃ αὐτοῖς, δοτέον μοι καὶ νέφος πεζῶν εἰπεῖν. οὕτω καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὴν τοῦ ὀδυσσέως φάμενος καρδίαν ὑλακτεῖν, παρεμυθήσατο τὸ ἀναιδὲς τῆς λέξεως, τῇ ἀπὸ τοῦ κυνὸς παραβολῇ. καὶ ἄλλα δὲ τοιαῦτα ποιεῖ πολλαχοῦ. εἰπὼν οὖν ὅτι κορυσσέσθην, ἅμα δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν, τοιούτων γὰρ οἱ αἴαντες ἄρχειν ἐοίκασιν, ἐπάγει παραβολὴν τοιαύτην. ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε νέφος αἰπόλος ἀνὴρ ἐρχόμενον κατὰ πόντον, ὑπὸ ζεφύροιο ἰωῆς. τῷ δέ τ' ἄνευθεν ἰόντι ἢ ἐόντι, μελάντερον ἠΰτε πίσσα φαίνεται ἰὸν κατὰ πόντον, ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν. ῥίγησέ τε ἰδὼν. ὑπό τε σπέος ἤλασε μῆλα. τοῖαι ἅμ' αἰάντεσσι διοτρεφέων αἰζηῶν δήϊον ἐς πόλεμον πυκιναὶ κίνυντο φάλαγγες κυάνεαι. σάκεσί τε καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι. Ὅρα οὖν ὅτι πρὸς τὸ πυκνὸν καὶ πάνυ μέλαν τῆς πεζικῆς τάξεως, εἴληφε τὴν ἐκ τοῦ νέφους παραβολήν. ὡς γὰρ τὸ ἐν νέφει μέλαν πυκνόν ἐστι, οὕτω καὶ αἱ τῶν πεζῶν φάλαγγες, πυκναὶ ἐκινοῦντο κυάνεαι, διὸ καὶ νέφος πεζῶν εἰπεῖν ἐτόλμησεν. ὃ μιμητικῶς ἀντιστρέψας ὁ πολύνους λυρικὸς καθά που καὶ προδεδήλωται, στρατὸν ἔγραψέ που νεφελῶν, ὡς δῆθεν ταυτὸν ὂν εἰπεῖν στρατιᾶς νέφος, καὶ αὖ ἀνάπαλιν, στρατιὰν νεφελῶν. ἀφ' οὗ κερδήσαντες οἱ ναυτικοὶ, στρατεύεσθαι νέφη φασὶν, ὅτε πολλὰ συστάθεντα, ἐπαγγέλλονται ταραχὴν ἀέρος, διὰ τὴν περὶ αὐτὰ μελανίαν τὴν ἐκ πυκνώσεως. δῆλον δὲ καὶ ὅτι μελαίνει ἐν ἡμέρᾳ τὸν μεταξὺ ἀέρα ἡ τοῦ πλήθους πυκνότης, ὡς καὶ τὸ νέφος, ἡ τῶν ἀτμίδων πύκνωσις. Σημείωσαι δὲ καὶ ὡς ἐπειδὴ ἐκ νεφῶν πολλάκις καὶ ἀστραπαὶ ἀποπάλλονται, καλῶς ἄρα ἡ τραγῳδία ἐτόλμησεν ἐκ τοῦ ῥηθέντος ὁμηρικοῦ νέφους λαβοῦσα, εἰπεῖν ὅπλων ἀστραπὴν ἐν τῷ, κατέσχον ἅπαν πεδίον ἀστραπαῖς. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ νέφος πεζῶν, ἔχει τι καὶ ἀντιθετικῆς ἀστειότητος, ῥηθὲν πρὸς διαστολὴν τοῦ κυρίως νέφους. ἐκεῖνο μὲν γὰρ οὐράνιον, τοῦτο δὲ ἐπιπέζιον. πεζοὶ δὲ γίνονται μὲν ἀπὸ τοῦ πέζα ὁ πούς. καὶ δηλοῦσιν ἀνθρώπους ποσὶν ἁπλῶς βαίνοντας πεδοῖ ὅ ἐστι περὶ τὸ πέδον. ἐξ οὗ τροπῇ συνήθει τοῦ δ εἰς ζ, γίνεται καὶ ἡ πέζα καὶ ὁ πεζὸς καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν. νῦν δὲ στρατιωτικὴν σημαίνουσι τάξιν διαστελλομένην πρός τε τοὺς ἐφ' ἁρμάτων καὶ τοὺς κέλητας. ἐξ αὐτῆς δὲ οἱ πεζέτεροι τάγμα καὶ αὐτοὶ στρατιωτικόν. ὧν ἡ γραφὴ διάφορος. οἱ μὲν, γὰρ, ἐν τισὶ ψιλοῖς ε, γράφονται κατὰ τοὺς παλαιούς. στρατιῶται ὄντες τὴν μὲν μίαν πέζαν ὡπλισμένοι, τὴν δὲ ἑτέραν γυμνοί. ἄλλοι δὲ τὴν παραλήγουσαν διὰ διφθόγγου ἔχουσιν ὡς ἐν πεζοῖς ἑταῖροι ὄντες τῶν ἀρχόντων διὰ τὸ ἐν μάχῃ ἀπόλεκτον κατ' ἀνδρίαν. ὁποίων φασὶ καὶ Δημοσθένης μέμνηται ἐν Φιλιππικοῖς. ἡ μέντοι ἀναλογία γράφει, τὴν προπαραλήγουσαν καὶ διὰ διφθόγγου τῷ λόγῳ τοῦ προσαίτερος καὶ τῶν ὁμοίων. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. ἔχει καὶ ἡ εἰρημένη παραβολὴ πολυμαθείας τινά. φύσιν τε γὰρ νέφους ὑποδηλοῖ, καὶ διδάσκει ὅτι τὸ πελάγιον νέφος τὸ οὕτω μέλαν καὶ πυκνὸν, ὄμβρους ἐπάγει. καὶ μάλιστα ζεφύρῳ διωκόμενον. αὐτὸς μὲν γὰρ τὰ νέφη συνάγων χειμῶνα ποιεῖ. εὖρος δὲ καὶ νότος, παύουσι διαλύοντες, τὰ συνιστάμενα. καὶ ἱστορίας δὲ ζωϊκὰς ἡ παραβολὴ ἔχει. ὅτι δηλαδὴ ζῶον αἱ αἶγες, δύσριγόν τε καὶ ὑψίνομον. κατὰ δέ τινας, καὶ ὄϊς κύουσα, ἐὰν αἴθριος ἀκούσῃ βροντῆς, ἐκτιτρώσκει. φησὶ δὲ καὶ Ἀριστοτέλης, ὅτι διδάσκουσιν οἱ ποιμένες τὰ πρόβατα, συνθεῖν ὅταν ψοφήσῃ. ἂν γὰρ βροντήσαντος ὑπολειφθῇ τις καὶ μὴ συνδράμῃ, ἐκτιτρώσκει ἐὰν τύχῃ κύουσα. διὸ ὅταν ψοφήσῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ τουτέστιν ἁπλῶς κτύπον τινὰ ποιήσῃ, συνθέουσι διὰ τὸ ἔθος. τοῦτο γοῦν ὑπεμφαίνει καὶ ὁ ποιητὴς ἐν τῷ, ὑπό τε σπέος ἤλασε μῆλα. ὡς καὶ τοῦ αἰπόλου τηνικαῦτα ὑπὸ σπηλαίῳ ποιουμένου τὰ μῆλα. οὐ μόνον ἵνα μὴ καταβραχῶσιν, ἀλλὰ καὶ ἵνα μὴ τυχὸν βροντῶν καταῤῥηγνυμένων ἐκτρώσωσιν. ὡς εἶναι δῆλον ἐκ τούτου, ὅτι δεῖ καὶ πολύπειρον καὶ σοφὸν τὰ τοιαῦτα τὸν νομέα εἶναι. Ἰστέον δὲ ὅτι σκοπιὰ μὲν, ἡ τοῦ ὄρους κορυφή. δι' ἧς διασκοπεῖν ἔστι τὰ πόρρω. ἡ δ' αὐτὴ καὶ περιωπὴ λέγοιτ' ἄν, καὶ χῶρος περίσκεπτος. ὅθεν τὰ πέριξ βλέποι τις ἂν καὶ σκέπτοιτο. ἐν δὲ τῷ, εἶδε νέφος, διὰ διφθόγγου γράφει ὁ ποιητὴς τὸ εἶδεν. ὡς ἐκ παρατατικοῦ. εἰ καὶ ἐν διαφόροις αὐτὸ συστέλλει, ὡς δεύτερον ἀόριστον. ἐπαμφοτερίζει τοίνυν παρὰ τῷ ποιητῇ καὶ ἡ τοῦ ῥήματος τούτου γραφή. αἰπόλος δὲ ὑπόκειται νέμων εἰς τῇ ῥηθείσῃ σκοπιᾷ, διὰ τὸ τὰς αἶγας μάλιστα ὑψινόμους

εἶναι

εἶναι ὡς εἴρηται. διὸ καὶ αἰπόλος λέγεται ὁ ἄγων αὐτὰς, οὐ μόνον ὡς αἰγοπόλος, ἀλλὰ κατά τινας καὶ ὡς αἰποπόλος. ἤγουν περὶ τὰ ὕψη πολῶν. διὰ τὸ τὰς αἶγας μάλιστα τοῖς τραχέσι χαίρειν. διὸ καὶ τῶν νήσων αἱ τραχύτεραι, αἰγίβοτοί εἰσι. Τὸ δὲ ἐρχόμενον βούλεται μὲν εἶναι ἀντὶ τοῦ κινούμενον. εἴρηται δὲ ὡς ἐπί τινος ἐμψύχου καθὰ καὶ τὸ, ἰὸν κατὰ πόντον. ζεφύρου δὲ ἀνέμου μέμνηται, ἢ ἁπλῶς οὕτω κατὰ τὸ ἐπελθὸν, ἢ ὡς τὸν ζέφυρον φιλῶν ἄνεμον μάλιστα, ἢ καὶ διότι αὐτοῦ μᾶλλον ἴδιον τὸ ἠρεμαίαν φρίκα ὑποκινεῖν ἧς χρεία ἐν τῇ ῥηθείσῃ παραβολῇ. Ἰωὴ δὲ ἡ τοῦ ἀνέμου πνοὴ, πρὸς ἀναλογίαν τοῦ ἐρωὴ ἢ ζωὴ ἀπὸ τοῦ ἰῶ. καθὰ δηλοῖ τὸ, φαίνεται ἰὸν κατὰ πόντον. ἐξ αὐτῆς δὲ ἡ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἰωγή. καθὰ δηλοῦται ἀκριβῶς ἐκεῖ. τὸ δὲ μελάντερον ἤυτε πίσσα ἁπλῶς ἀντὶ τοῦ μέλαν κατὰ τὴν πίσσαν. οὐ γὰρ εἶχεν εἰπεῖν τι πίσσης μελάντερον. διὸ καὶ τὴν ὑπεροχικὴν σύγκρισιν εἰς ἰσότητα κατεβίβασεν, ἐν μέσῳ τῆς διεξοδικῆς παραβολῆς ἄλλην ταύτην συντομωτάτην ἐπεμβαλὼν παραβολήν. Τὸ δὲ τοῦ νέφους πάμμελαν, τὴν πολλὴν ἐμφαίνει πύκνωσιν καὶ σύστασιν, τῶν ἀναθυμιάσεων. ἄλλως γὰρ αἱ νεφέλαι ἀραιαὶ οὖσαι, διαυγεῖς φαίνονται. καὶ μᾶλλον αἱ πυρσαί. τὸ δὲ ἄγει λαίλαπα, γλυκέως ἔχει οἷα τοῦ ἐρχομένου καὶ ἰόντος πυκνοτάτου νέφους, ἐπισυρομένου λαίλαπα, ὡς εἰ καί τι ἔμψυχον ἦν. τὸ δὲ σπέος, παρὰ τὸ σβέω ἐτυμολογοῦσιν οἱ παλαιοί. ἵνα εἴη σβέος τι. διὰ τὸ τῶν σπηλαίων ἀφώτιστον. ἐξ αὐτοῦ δὲ ἔοικε συγκεκόφθαι τὸ σπέος. Μῆλα δὲ ἐνταῦθα, τὰς αἶγας δοκεῖ καλεῖν γενικῶς. ἄλλως δὲ, μῆλα τὰ πρόβατα. τὸ δὲ κίνυντο, ἀπὸ τοῦ κινύω κίνυμι παρῆκται ῥήματος. ἐξ οὗ καὶ τὸ οὐδέ σε λήθω κινύμενος. τοῦ δὲ κινύω, αὖθις παράγωγον τὸ κινύσσω. ἐξ οὗ παρ᾽ Αἰσχύλῳ αἰθέρεον κίνυγμα, τὸ ἀέρεον εἴδωλον. ὅπερ οὐκ ἀπέοικε τοῦ αἰθύγματος ὃ ἀπὸ τοῦ αἰθύσσω γίνεται. Τὸ δὲ πεφρικυῖαι, ἀντὶ τοῦ, ὀρθούμεναι. πᾶν δὲ φρίσσον, τινὶ φρίσσει τῷ λόγῳ τῶν πρός τι κατὰ ὁμηρικὴν συνήθειαν. τὸ λήιον ἀσταχύεσσιν, ὁ κάπρος τῇ λοφιᾷ. ὁ ἄνθρωπος ταῖς θριξίν. ἡ μάχη ταῖς ἐγχείαις. ἡ θάλασσα τοῖς κύμασιν. οὕτω γοῦν καὶ νῦν αἱ φάλαγγες φρίσσουσι, σάκεσί τε καὶ ἔγχεσιν. ἤγουν ὀρθὰ ἔχουσιν ἔτι πρὸ τῆς συμβολῆς, τὰ σάκεα καὶ τὰ ἔγχεα. ὅθεν λαβὼν Εὐριπίδης ἔφη τὸ, πυκναῖς ἀσπίσι πεφρικότα. παρ᾽ ᾧ κεῖται καὶ, λέοντος δέρος χαίτῃ πεφρικός. δῆλον δὲ ὅτι ὥσπερ τὸ κυμαίνεσθαι θαλασσία λέξις ἐστὶν ὅπως ἂν καὶ λαμβάνοιτο, οὕτω καὶ τὸ φρίσσειν. κἂν ἐπὶ λοφιᾶς ἢ χαίτης ἢ ληίου ἢ ἔγχους λέγοιτο. καὶ ὅτι ὁμοίου τύπου καὶ ἡ φρίκη καὶ ἡ θρὶξ καὶ ἐπιφρὶξ καὶ τὸ φρικαλέον καὶ τὸ φρικτόν. καὶ ὅτι καὶ φόβον δηλοῖ ἐν τῷ αἱ τρίχες φρίσσουσιν, ἤτοι ὀρθαὶ ἵστανται. καὶ χαρὰν δέ ποτε σημαίνει καὶ οἱονεὶ ὄρθωσιν ἐκ λυπηρᾶς καταπτώσεως. ὡς τὸ, ἔφριξα ἔρωτι περιχαρὴς δ᾽ ἀνεπτόμην.

Αἴαντ᾽ ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
Σφῶϊ μὲν, οὐ γὰρ ἔοικ᾽, ὀτρυνέμεν οὔτι κελεύω.
Αὐτὼ γὰρ μάλα λαὸν ἀνώγετον ἶφι μάχεσθαι.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος πᾶσιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γένοιτο.
Τῷ κε τάχ᾽ ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος
Χερσὶν ὑφ᾽ ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε, περθομένη τε.

Ἰδὼν Ἀγαμέμνων τοὺς ἀμφὶ τοὺς αἴαντας, εὖ παρατεταγμένους καὶ ἤδη κινουμένους εἰς μάχην, φησί. σφῶϊ μὲν, οὐ γὰρ ἔοικεν ὀτρυνέμεν, οὔτι κελεύω. αὐτοὶ γὰρ μάλα ποιεῖτε τὸ δέ τι. τοῦτο δὲ καὶ παροιμιῶδές ἐστι καὶ οἰκεῖον λέγεσθαι πρὸς πάντας οἳ οἴκοθεν ἐπί τι καλὸν σπεύδουσιν. εἶτα καὶ ἐπεύχεται, ὅτι τοῖος πᾶσι θυμὸς ἐνὶ στήθεσι γένοιτο. λέγων καὶ ὅτι οὕτως ἂν, τάχ᾽ ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος. χερσὶν ὑφ᾽ ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τέ. καὶ ὅρα ὅπως καὶ σχήματι καὶ νοήματι τὰ αὐτὰ εὔχεται ὁ βασιλεὺς νῦν ἐπὶ τῶν ἀνδρείων τούτων αἰάντων, ἅπερ καὶ ἐπὶ τοῦ φρονιμωτάτου Νέστορος. πλὴν ὅσον ἐκεῖ μὲν, δέκα τοιούτους ἤθελε μόνους ἔχειν. ὧδε δὲ, πάντας τοὺς ἀχαιοὺς τοιοῦτον ἔχειν θυμόν. καὶ δηλοῖ τοῦτο, ὑπεροχὴν τῆς συνέσεως πρὸς τὴν ἀνδρίαν. ὡς καὶ ἐν τῇ β΄ ῥαψῳδίᾳ εἴρηται. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, σφῶϊ μὲν, ὀφεῖλον γραφῆναι σφῶϊν ἀντὶ τοῦ ὑμῖν ἵνα ᾖ σφῶϊν οὔτι κελεύω. ὁμοίως τῷ, σφῶϊ μέν τ᾽ ἐπέοικεν ὃ μετ᾽ ὀλίγα κεῖται. ὅμως διὰ μέτρου εὐχρησίαν, ἄλλως καινῶς ἀπεδόθη καθ᾽ ἑτεροίαν σύνταξιν. ἔνθα ὅρα καὶ τὴν διακοπὴν τῆς ἐννοίας. ἐπεμβληθείσης γὰρ τῆς αἰτίας, εἶτα ὑπερβατῶς ἀνεπληρώθη τὸ ἐντελὲς κατὰ ἰδέαν περιβολῆς. τὸ δέ γε ἁπλοῦν ἦν, ὑμῖν μὲν οὔτι κελεύω οὐ γὰρ ἔοικεν ὀτρύνειν. Τὸ δὲ ἠμύσειε, λέξις μέν ἐστι ποιηταῖς φιλουμένη. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ μύειν πλεονασμῷ τοῦ η ὁμοίως τῷ βαιὸν ἠβαιὸν καὶ τοῖς τοιούτοις. δηλοῖ δὲ τὸ, κατακλιθείη. σμικρυνθείη. καθ᾽ ὁμοιότητα τῶν μυόντων εἴτε ὀμμάτων εἴτε λοιπῶν σωμάτων. Τὸ δὲ χερσὶν ὑφ᾽ ἡμετέραις ἁλοῦσα, πρὸς διαστολὴν ἑτεροίας ἐπικλίσεως, ἐῤῥέθη. ἐπεὶ δυνατὸν καὶ ἄλλως ἡμίσειαν πόλιν, ἁλώσεως δίχα, σεισμῷ τυχὸν ἢ παλαιότητι. καὶ ἄλλως δὲ διαστολὴν δηλοῖ τοῦτο τὸ ὑπὸ χερσὶν ἤγουν ὑπὸ χειρῶν ἑτέρων ἁλώσεως. τὸ δὲ

ἀλοῦ-

ἀλοῦσά τε πορθουμένη τε, ἢ ταυτολογεῖ συνήθως, ἢ σὺν τῇ ἁλώσει καὶ ἐμπρησμὸν ὑπεμφαίνει. ἐκ τοῦ πρήθω γὰρ καθ' ὑπέρθεσιν καὶ τροπὴν τὸ πέρθω γίνεται.

Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ. βῆ δὲ μετ' ἄλλους.
Ἔνθ' ὅγε Νέστορ' ἔτετμε λιγὺν πυλίων ἀγορητὴν,
Οὓς ἑτάρους στέλλοντα, καὶ ὀτρύνοντα μάχεσθαι.
Ἀμφὶ μέγαν πελάγοντα, ἀλάστορά τε, χρομίον τε,
Αἵμονά τε κρείοντα, βίαντά τε ποιμένα λαῶν.
Ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν, καὶ ὄχεσφι
Πεζοὺς δ' ἐξόπιθεν στῆσεν πολέας τε, καὶ ἐσθλοὺς,
Ἕρκος ἔμεν πολέμοιο. κακοὺς δ' ἐς μέσσον ἔλασσεν,
Ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις, ἀναγκαίῃ πολεμίζῃ.
Ἱππεῦσιν μὲν πρῶτ' ἐπετέλλετο. τοὺς γὰρ ἀνώγει
Σφοὺς ἵππους ἐχέμεν. μηδὲ κλονέεσθαι ὁμίλῳ.
Μηδέ τις ἱπποσύνῃ τε, καὶ ἠνορέηφι πεποιθὼς,
Οἶος πρόσθ' ἄλλων μεμάτω, τρώεσσι μάχεσθαι,
Μηδ' ἀναχωρείτω. ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεσθε.
Ὃς δέ κ' ἀνὴρ ἀπὸ ὧν ὀχέων ἕτερ' ἅρμαθ' ἵκηται,
Ἔγχει ὀρεξάσθω, ἐπεὶ πολὺ φέρτερον οὕτως.

Ἐν δὲ τοῦ, ἔνθ' ὅγε Νέστορ' ἔτετμε λιγὺν πυλίων ἀγορητὴν οὓς ἑτάρους στέλλοντα καὶ ὀτρύνοντα μάχεσθαι, στέλλειν μέν ἐστι τὸ ἐπιτέλλεσθαι ὃ καὶ μετ' ὀλίγα κεῖται. Τὸ δὲ ἔτετμε, ποιητικὴ λέξις ὑποδύσκολος λαμβανομένη ἀντὶ τοῦ κατέλαβε. καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ τέμω ἔτεμε, καὶ ἀναδιπλασιασμῷ, ἐτέτεμε. καὶ συγκοπῇ ἀναγκαίᾳ διὰ τὸ δύσμετρον, ἔτετμεν. ἤτοι κατ' ἐπιτομὴν καιροῦ καὶ συντόμως ἢ ἐπιτόμως, εὗρε. δηλοῖ οὖν σπουδὴν ἡ λέξις. διὸ καὶ καιριώτερον ἐστὶ τὸ ἐν Ὀδυσσείᾳ. φησὶ γὰρ καὶ ἐκεῖ ὅτι τὸν δεῖνα γῆρας ἔτετμε. θεραπεύονται δὲ εἰς δακτυλικὸν μέτρον τὰ τοιαῦτα πολυβράχεα, ἢ διὰ προσθέσεως, ἢ δι' ἐλλείψεως συμφώνου. προσθέσεως μὲν, ὡς μογόστοκος, μογοστόκος. ἐλλείψεως δὲ, ὡς ἐτέτεμεν ἔτετμεν. ἔτι δὲ διὰ τροπῆς φωνήεντος ἢ ἐπενθέσεως. τροπῆς μὲν, ὡς θεοτόκος. ἐπενθέσεως δὲ, ὡς ἐπετανὸς ἐπηετανός. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ σταχυηλόγος. ἢ ἀλλὰ ὅμοιον τοῦ θεητόκος ὡς καὶ τὸ ἐπήβολος. Ἀλάστωρ ἐνταῦθα, ὑποστράτηγός τις Νέστορος. ὡς οἱονεὶ ἄλαστος ἤγουν μὴ πάσχων λήθην. παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον, καὶ Ζεὺς ἀλάστωρ ὃν ἐλάνθανεν οὐδέν. ἢ ὁ τοῖς ἄλαστα παθοῦσιν ἐπαμύνων κατὰ τοὺς παλαιούς. κοινῶς μέντοι ἀλάστωρ, φασὶν, ὁ ἁμαρτωλός. ἢ κατὰ Χρύσιππον ὁ φονεὺς διὰ τὸ ἄξιος εἶναι ἀλᾶσθαι ἢ ἀπελαύνεσθαι. βαρύτερον δὲ ἡ λέξις καὶ ἐπὶ τινῶν δαιμόνων κεῖται. δαίμονες γὰρ ἀλάστορες, οἱ κακοῦντες. Νέστωρ τοὺς ἑαυτοῦ στέλλων ὡς ἐρρέθη καὶ ὀτρύνων μάχεσθαι, ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν, πεζοὺς δ' ἐξόπιθε, στῆσε πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς ἕρκος ἔμεν πολέμοιο. ἵνα δηλονότι τοὺς ἱππεῖς ὑποχωροῦντας οἱ πεζοὶ δέχωνται οἱονεὶ τινὲς πύλαι τείχους, ἢ καθ' Ὅμηρον εἰπεῖν, πολέμου γέφυραι. καὶ αὖθις οἱ αὐτοὶ πεζοὶ, ἐκ διαστάσεως συναγόμενοι καὶ ἑνούμενοι ὡσεὶ πύργος καὶ οἷον ἕρκος πολέμου, ὑπομένωσι τοὺς πολεμίους ἐπιόντας. κακοὺς δέ φησιν ἐς μέσον ἤλασε καὶ ἱππότας δηλαδὴ καὶ πεζούς. διατί; ἵνά τις φησὶ καὶ οὐκ ἐθέλων κατ' ἀνάγκην πολεμίζῃ. τοῖς μὲν ὄπισθεν, ὠθούμενος. ἑπόμενος δὲ τοῖς ἐπὶ τοῦ μετώπου. μεταξὺ γοῦν δύο καλῶν, ἕνα κακὸν ἐνέβαλε. καὶ τοὺς δειλοὺς, λακωνικῶς, ἄνδρα παρ' ἄνδρα ἔστησαν. ἵνα συνέλκοιντο ὑπὸ τῶν γενναίων οἱ κακοί. καὶ τοῦτό ἐστι τὸ ἐπὶ τεσσάρων ταχθῆναι τὴν φάλαγγα. ὃ δή φησιν Ἀρριανὸς ἐν τῇ Ἰνδικῇ. ἡ δὲ τοιαύτη ἔκταξις, καὶ τοὺς τεισάτας ἔχει. ἕτεροι δὲ τὸ μὲν πρῶτα, ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρατος ἤκουσαν, τὸ δὲ ὄπισθεν, ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ἐνόησαν. καὶ φασὶν ἐπὶ μετώπου τάσσεσθαι τὴν φάλαγγα. καὶ οὐ κατὰ βάθος. Ἡρόδωρος δὲ καὶ Ἀπίων φασὶ, κατὰ πλινθίον γενέσθαι τὴν τοῦ Νέστορος τάξιν. τουτέστι κατὰ στίχους ἐπιμήκεις τὸν αὐτὸν ἔχοντας ἀριθμὸν, καὶ μεταξὺ τῶν δύο στίχων ὁδόν τινα εἶναι ὅπως δι' ἐκείνης καὶ προελθεῖν δύνωνται βουλόμενοι καὶ ὑποστρέψαι πάλιν. ταύτας δὲ τὰς μεταξὺ ὁδοὺς, γεφύρας ὁ ποιητὴς καλεῖ. καὶ τοιούτου φασὶ τοῦ σχήματος ὄντος, οὐκέτι συμβαίνει οὔτε ἐπισκοτεῖσθαι τοὺς πεζοὺς ὑπὸ τῶν ἱππέων ὡς αἰτιῶνταί τινες τὴν τοῦ Νέστορος ἔκταξιν, οὔτε συμπατεῖσθαι ὑπ' ἐκείνων. ἀναχωροῦσι γὰρ διὰ τῶν καλουμένων γεφυρῶν. ἰστέον δὲ ὅτι ὥσπερ ἡ σελήνη σεληναίη λέγεται κατὰ παραγωγήν. καὶ εὐνὴ εὐναία τραγικῶς ἡ ἄγκυρα. καὶ ἡ παρ' Ὁμήρῳ καλάμη, καλαμαία κοινότερον. καὶ ἡ πέρα περαία. καὶ ἡ ἀλκὴ ἀλκαία ἐπὶ λέοντος. καὶ ἡ προνομὴ προνομαία ἐπὶ ἐλέφαντος.

καὶ ἡ ἀκτὴ, ἀκταία ἐπὶ ἀπήνης παρὰ Καλλιμάχῳ. καὶ ἡ ἀρχὴ ἀρχαίη. καὶ ἡ ἀθλίη ἀθλιαίη, οὕτω καὶ ἡ ἀνάγκη ἀναγκαίη ἐν τῷ ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίῃ πολεμίζῃ. ἔνθα ἑρμηνευτικά εἰσιν ἀλλήλων τὸ, οὐκ ἐθέλων καὶ τὸ ἀναγκαίῃ. καὶ σημείωσαι ἀνάγκην ταύτην ἐπαινουμένην, στρατηγικὴ γάρ ἐστιν ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ὁμοεθνῶν. εἰσὶ δέ τινες καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἀναγκαῖοι πολεμισταί. ἄλλως ἐκεῖνοι οὕτω λεγόμενοι. ὡς δὲ τιμιώτεροι τῶν ἄλλων οἱ ἱππεῖς, δηλοῖ ἐπαγαγών. ἱππεῦσι πρῶτ' ἐπετέλλετο. κελεύων, σφοὺς ἵππους ἐχέμεν. ἤγουν ἐπέχειν τοὺς ἰδίους ἵππους. μηδὲ κλονέεσθαι ὁμίλῳ ἀτάκτως δηλαδή. μηδέ τις φησὶν ἱπποσύνῃ καὶ ἠνορέηφι πεποιθὼς, οἶος πρόσθ' ἄλλων μεμάτω Τρώεσσι μάχεσθαι. μηδ' ἀναχωρείτω, μόνος δηλονότι πρὸ τῶν ἄλλων. διατί; ἀλαπαδνότεροι γάρ φησιν ἔσεσθε. λύεται γὰρ οὕτως ἡ τάξις. καὶ λειποταξίου γραφῇ ἐνέχεται ὁ πρόσθε τῶν ἄλλων ἐθέλων μάχεσθαι. ὡς καὶ ὁ πρὸ τῶν ἄλλων ἀναχωρῶν. τὸν δὲ λειποτακτοῦντα, καὶ θανάτῳ ἐν τοῖς πρὸ τούτου ἐδικαίου ὁ Νέστωρ τε καὶ ὁ βασιλεύς. ἄσοφος δέ τις ἐν τοῖς μὲν ταῦτα ἐναγλαϊζόμενος τοῖς ἑαυτοῦ ἵπποις, καὶ ἀστρατηγήτως φανητιῶν ἐπάξια τῆς ἀτασθαλίας πείσεται. ὅρα δὲ τὸ, σφούς. οὐδέτερον εὐθεῖα εἰ καὶ μὴ πρόχειρος εἰς χρῆσιν, ὁ σφός. ὅθεν καὶ χρηστὴ δοτικὴ, σφοῖσι τοῖς ἰδίοις. καὶ αἰτιατικὴ σφούς, καὶ θηλυκὸν ὡς εἰκὸς, σφή. ἐξ οὗ καὶ τὸ σφῇ ἀρετῇ καὶ σφῇσι κεφαλαῖς ταῖς ἰδίαις. Ἱπποσύνην δὲ λέγει, τὴν ἱππικὴν ἀρετὴν. ἤτοι τὴν ἡνιοχικήν. ἄλλο οὖσαν παρὰ τὴν ἠνορέην ἤτοι τὴν ἀνδρίαν. τὸ δὲ μηδέ τις μεμάτω μηδ' ἀναχωρείτω, ἐναλλαγὴν ἔχει σχήματος. ἄλλως γὰρ, ἀπαρέμφατα καὶ ταῦτα ἐχρῆν εἶναι ἀκολούθως τῷ, ἵππους ἐχέμεν μηδὲ κλονέεσθαι. ἵνα ἔλεγε χρῆναι ἵππους ἐπέχειν μηδὲ κλονεῖσθαι καθ' ὅμιλον. μηδέ τινα μόνον προπηδᾶν. μηδὲ ἀναχωρεῖν. ἀλαπαδνότεροι δὲ, ἀντὶ τοῦ εὐκαταφρόνητοι, εὐπόρθητοι. ἐκ τοῦ ἀλαπάζω τὸ πορθῶ κατὰ συγγένειαν τοῦ ξ πρὸς τὸ δ. ὡς καὶ ἐκ τοῦ παίζω παιδνὸς ἐν Ὀδυσσείᾳ. καὶ ἐκ τοῦ ὀλοφύζω ὀλοφυδνός. Καθάπαξ ὁ γέρων Νέστωρ, ἀργὰς ἔχων τὰς χεῖρας, ἀνύει ὅμως ἄλλως ἀγαθὰ ταῖς βουλαῖς πολλαχοῦ τῆς ποιήσεως. διὸ καὶ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς, ἐν αὐτῷ καὶ μόνῳ τὴν εὐκοσμίαν τῆς κατὰ πόλεμον ἐκτάξεως θεωρεῖ. τοὺς ἄλλους πάντας παραδραμών. ποιεῖ οὖν αὐτὸν παραινοῦντα τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἱππεῦσι, καὶ τοιαῦτα. ὃς δ' ἂν ἀνὴρ ἀπὸ ὧν ἤγουν ἰδίων ὀχέων ἕτερα ἅρματα ἵκηται, ἔγχει ὀρεξάσθω. ἐπειὴ πολὺ φέρτερον οὕτω. τουτέστιν εἴ τις ἅρματος πολεμίου κρατήσει μὴ ἀρκεσθήτω ἵνα τυχὸν καὶ εἰς τὰς νῆας κατάγῃ τὸ κρατηθὲν. ἀλλὰ ἔγχει πάλιν πολεμείτω ἵνα καί τι πλέον κατορθώσῃ. ἢ καὶ ἄλλως, εἴ τις εἰς ἅρμα τοῦ πλησίον Ἕλλην ἀναβῇ ὡς ἢ ἐκπεσὼν τοῦ οἰκείου ἢ ἄλλως κατά τινα χρείαν, ἔγχει ὀρεξάσθω. τουτέστιν ἔγχος ἐκτεινάτω. ὀρέγω γὰρ τὸ ἐκτείνω. ἐξ οὗ καὶ ὀρεκτὰς ἔφη ἐν τῇ Βοιωτίᾳ μελίας, τὰς ἀπὸ χειρῶν πληττούσας. παραταξάσθω οὖν φησι καὶ ἀμυνέτω. καὶ μὴ ἡνιοχείτω. ἵνα μὴ τῇ ἀγνοίᾳ τῆς τῶν ἀλλοτρίων ἵππων συνηθείας, βλάπτῃ μᾶλλον τὸν βοηθούμενον. οὕτω καὶ ὁ Τρωϊκὸς Πάνδαρος ποιήσει ὅτε εἰς τὸ τοῦ Αἰνείου ἀναβῇ ἅρμα, ἔνθα καὶ αἰτίαν ἐκεῖνος ταύτην πρὸς τὸν Αἰνείαν ἐρεῖ. μή ποτε οἱ σοὶ ἵπποι δείσαντες οὐκ ἐθέλωσιν ἐκφερέμεν πολέμοιο, σὸν φθόγγον ποθέοντες. ἄλλοι δὲ καὶ οὕτω νοοῦσι τὸ τοῦ Νέστορος παράγγελμα. εἴ τις τὸ οἰκεῖον ἀφεὶς εἰς ἑτέρου ὁμοεθνοῦς ἅρμα ἔλθοι, δόρυ ἐκεῖνος ὁ ἕτερος ἄνωθεν ὀρεξάσθω. καὶ ἐκτείνας αὐτὸ, ἀνακομισάτω ἐπὶ σωτηρίᾳ εἰς τὸ ἴδιον ἅρμα, τὸν εἰς αὐτὸ ἐλθόντα. κατὰ δὲ ἑτέρους ἐκεῖνος ὁ ἕτερος ὁμοεθνὴς ὁ τὸ ἅρμα ἔχων, ἔγχος ἐκτείνας, παταξάτω τὸν τοιοῦτον ἵνα δηλαδὴ μηδεὶς τὸ ἴδιον ἀφῇ ἅρμα, φόβῳ τοῦ ὑπὸ τοῦ συμφυλέτου τρωθῆναι καὶ πεσεῖν. καὶ σημείωσαι ὅτι τὸ ὁμηρικὸν τοῦτο χωρίον, ἀμφιβόλως ἔχει. τέσσαρας ἐννοίας προβεβλημένον. καὶ ταύτας ἁπάσας ἔσω λόγου κειμένας ὡς δέδεικται. πολλαχοῦ δὲ Ὅμηρος ὧδε οὕτω ποικίλλεται. ὡς εἶναι εἰπεῖν αὐτὸν ἐν τοῖς τοιούτοις, τετράγωνον ἄνευ ψόγου. μεταπίπτει μὲν γοῦν ταῖς ἀμφιβόλοις ἐννοίαις οὕτως ἢ οὕτως. ἐν ἁπάσαις δὲ, σταθερός ἐστι καὶ ἄψογος. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἔγχει ὀρεξάσθω, ἀντὶ τοῦ ἐκτανθείτω πρὸς ὁμοιότητα εἴρηται, τοῦ χειρὶ ὀρεξάσθω. διὸ καὶ ὥσπερ τὸ, χειρὶ ὀρεξάσθω, ἀντὶ τοῦ ἐκτεινάτω τὴν χεῖρα, οὕτω καὶ ἔγχει ὀρεξάσθω ἀντὶ τοῦ ἔγχος τεινάτω, καθὰ εἴρηται. ὥσπερ γοῦν ὁ πόδα τείνων ἢ χεῖρα, ποδὶ ὀρέγεται καὶ χειρὶ, οὕτω καὶ ὁ δόρυ ἐκτείνων, δόρατι ὀρέγεται. τὴν τάσιν τοῦ ἔγχει ποιούμενος διὰ μέσης χειρός.

Ὧδε καὶ οἱ πρότεροι πόλιας, καὶ τείχε' ἐπόρθουν
Τόνδε νόον, καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔχοντες.
Ὣς ὁ γέρων ὤτρυνε πάλαι πολέμων εὖ εἰδώς.
Καὶ τὸν μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὦ γέρον, εἴθ' ὡς θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
Ὥς τοι γούναθ' ἕποιτο, βίη δέ τοι ἔμπεδος εἴη.
Ἀλλά σε γῆρας τείρει ὁμοίιον. ὡς ὄφελέν τις
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔχειν, σὺ δὲ κουροτέροισι μετεῖναι.

Ἀγαθὰ ὁ ποιητὴς διὰ τοῦ γέροντος βουλευσάμενος, καὶ ἄριστα τάξας, καί πως ἀποδεξάμενος ἑαυτὸν, ἐπάγει. ὧδε καὶ οἱ πρότεροι πόλιας καὶ τείχε' ἐπόρθευν. τόνδε νόον καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἔχοντες. τοῦτο δὲ καὶ πᾶς ἂν εἴπῃ ὁ παραγγέλλων εἰς παλαιὰ στρατηγήματα. σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ῥηθὲν καθολικὸν καὶ ἀόριστον παράδειγμα τὸ, ὧδε καὶ οἱ πρότεροι καὶ ἑξῆς, ἐντρεπτικώτερόν ἐστι τοῦ ὡρισμένου καὶ μερικοῦ. οὐ γὰρ ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα, οὕτω πόλεις ἐπόρθει. ἀλλ' οἱ παλαιοὶ πάντες. Ἐν τῷ, ὡς ὁ γέρων ὤτρυνε, πάλαι πολέμων εὖ εἰδὼς, τὴν μὲν πεῖραν καὶ τὴν ἐντεῦθεν ἐπιστήμην ἐπιμαρτυρεῖ τῷ Νέστορι. τὸ δὲ πολέμων εὖ εἰδὼς, ταυτόν ἐστι τῷ πρὸ μικροῦ ῥηθέντι τόξων εὖ εἰδώς. Ποικιλώτατος ὢν τὴν φράσιν ὁ ποιητὴς πολλαχοῦ καὶ αὐταῖς λέξεσι ταυτολογεῖ, ὡς καὶ ἐνταῦθα. εἰπὼν γοῦν ἐπὶ τῶν Αἰάντων, καὶ σφῶϊ μὲν, γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων, ὡσαύτως καὶ ἐπὶ Νέστορος λέγει. ἐπὶ δέ γε τῶν Κρητῶν, λέξεων τε μεταθέσει ἐχρήσατο, καὶ ὑπαλλαγῇ τῶν βασιλικῶν ἐπιθέτων, εἰπών. σφῶϊ δ' ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων. οὕτω δὲ καὶ τὸ, Ἀτρείδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ, δὶς εἶπεν. ἐπί τε τῶν Κρητῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ Νέστορος. ὅτι δὲ καὶ ἡ ταυτολογία ἐζηλοῦτο τοῖς παλαιοῖς, οὐκ ἔστιν ἀμφιβαλεῖν. καὶ οὐ μόνον ἐν ἐπῳδοῖς, καὶ ἐν κρούμασι μουσικοῖς, καὶ χορεύμασι καὶ λόγοις ἀγγέλων, καὶ ἐν μιμήμασι θυμουμένων προσώπων καὶ ἐπιθυμούντων, καὶ ἄλλως δὲ ἀγωνιώντων, ἀλλὰ καὶ καθ' ἑτέρους τρόπους, ὧν εἷς καὶ ὁ κατ' Εὐριπίδην. ὃς ἐπετηδεύσατο ἐν διαφόροις τῶν αὐτοῦ δραμάτων, ἀποτελευτᾶν ἐκεῖνα εἴς τε τὸ γνωμολογεῖν πολλὰς μορφὰς εἶναι τῶν δαιμονίων καὶ ἑξῆς, καὶ εἰς τὸ ἐπεύχεσθαι στεφανηφόρον γίνεσθαι διὰ τοῦ νικᾶν. ἀπαραποιήτως τὰς ῥηθείσας δύο ἐννοίας ταυτολογῶν, ἔνθα δέον εἶναι μεθοδεῦσαι. Εὔχεται Ἀγαμέμνων συμβῆναι τῇ τοῦ Νέστορος προθυμίᾳ, καὶ τὸ σῶμα λέγων, ὦ γέρον, εἴθ' ὡς θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν, ὥς τοι γούναθ' ἕποιτο, βίη δέ τοι ἔμπεδος εἴη. ἀλλά σε γῆρας τείρει ὁμοίϊον. ὡς ὄφελέν τις ἀνδρῶν ἄλλος ἔχειν. σὺ δὲ κουροτέροισι μετεῖναι. ἤγουν ἐν νέοις εἶναι. πρέπει δὲ ἡ εὐχὴ, παντὶ ἀγαθῷ γέροντι. ὁ δὲ Νέστωρ εἰπὼν ὅτι μάλα μέντοι ἐγὼν ἐθέλοιμι καὶ αὐτὸς οὕτως εἶναι, ἐπάγει γνωμικῶς τὸ, ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν. εἰ τότε κοῦρος ἔα, νῦν αὖτέ με γῆρας ἱκάνει. ἀλλὰ καὶ ὣς, ἱππεῦσι μετέσσομαι ἤτοι συνέσομαι ἠδὲ κελεύσω καὶ ἑξῆς. πεζὸς γὰρ οὐκ ἔχει μάχεσθαι διὰ γῆρας. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ βίη δέ τοι ἔμπεδος εἴη, ἀκριβῶς πρόσκειται. διὰ τὸ πολλοῖς γούνατα μὲν ἕπεσθαι, ὁποῖος καὶ ὁ Τρωϊκὸς ποδώκης Δόλων, βίαν δὲ ὅ ἐστιν ἀνδρείαν, μὴ προσεῖναι. ἀφ' ἧς βίας οἱ μεθ' Ὅμηρον ῥήτορες, νόημα βίαιον καλοῦσι τὸ γενναῖον καὶ ἀνδρικόν. γῆρας δὲ ὁμοίϊον, ὡς ἐπὶ φόνῳ κεῖται καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. σημειοῦνται γὰρ οἱ παλαιοὶ, τὸ ὁμοίϊον τὸν ποιητὴν ἐπὶ φαύλου λαμβάνειν. Ἀπίων γοῦν καὶ Ἡρόδωρος, φασὶν ὅτι οἱ γλωσσογράφοι, ὁμοίϊον κατὰ διαίρεσιν φασὶ τὸ κακόν. διὸ γῆρας τείρει ὁμοίϊον. καὶ νεῖκος ὁμοίϊον ἔμβαλε μέσσον. καὶ θάνατον μὲν ὁμοίϊον. καὶ τέλος ὁμοιΐου πολέμου. ἵνα εἴη ὁμοίϊον, περὶ ὃ πάντες ὁμοίως διάκεινται ὡς χαλεπόν. τὸ μέντοι εἰπεῖν γῆρας ὁμοίϊον, τὸ ὁμοίως πᾶσιν ἐπικείμενον τοῖς ἐπιτεινομένοις εἰς τὸ ζῆν, εὐνόητον μέν. οὐκ ἀρέσκει δὲ τοῖς παλαιοῖς. τὸ δὲ ἔα, σημαίνει μὲν κἀνταῦθα τὸ ἦν. δηλοῦται δὲ περὶ αὐτοῦ ἀκριβῶς ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρείδη μάλα μέν κεν ἐγὼν ἐθέλοιμι καὶ αὐτὸς
Ὣς ἔμεν, ὡς ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν.
Ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν·
Εἰ τότε κοῦρος ἔα, νῦν αὖτέ με γῆρας ἱκάνει.
Ἀλλὰ καὶ ὣς, ἱππεῦσι μετέσσομαι, ἠδὲ κελεύσω
Βουλῇ καὶ μύθοισι, τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων.
Αἰχμὰς δ' αἰχμάσσουσι νεώτεροι, οἵπερ ἐμεῖο
Ὁπλότεροι γεγάασι, πεποίθασίν τε βίηφι.

Νέστωρ Ἐρευθαλίωνα τὸν Ἱππομέδοντος ἢ Ἀφείδαντος, ἀνεῖλεν ὡς αὐτὸς λέγει. μονομαχήσας ἐκ προκλήσεως ἐν μάχῃ τῇ περὶ γῆς ὅρων, προμαχῶν τῶν Πυλίων. φασὶ δὲ καὶ ὡς ὑπὸ χαρᾶς ὁ Νέστωρ τότε, τὸ περιοειθὲν χωρίον ἅπαν ἐξῆλθε. καὶ ὅτι ἔτι σκαρίζοντος τοῦ Ἐρευθαλίωνος, ἐφορμήσαντες οἱ Ἀρκάδες τοῖς Πυλίοις, αἴφνης συνέβαλον, καὶ ἐνίκησαν. καὶ θάψαντες τοὺς νεκροὺς, ἐπέγραψαν. ἐνθάδ' Ἐρευθαλίωνα φίλοι τ' ἐπὶ τύμβον ἔθηκαν Ἀρκάδες, βασιλῆος γένος ἔξοχον Ἱππομέδοντος, οἵ ποτε Νέστορα καὶ λαοὺς πολέμῳ δαμάσαντο. Σημείωσαι δὲ ὅπως ὁ ἐν ἄλλοις πολυλόγος Νέστωρ, καιρίως νῦν ἐστένωσε τὸ διήγημα, εἰπών. μάλα μὲν ἐθέλοιμι οὕτως εἶναι ὡς ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν. ἤτοι ἐφόνευσα. οὐ γὰρ ἦν πολυλογεῖν ἐν τοιούτῳ καιρῷ, μᾶλλον δὲ περιαυτολογεῖν. εἰ δὲ ὁ βασιλεὺς μετ' ὀλίγα τὴν τοῦ Τυδέως ἱστορίαν πλατυλογεῖ, ἀλλ' ἐκεῖνος εἰς χρήσιμον τῷ καιρῷ, τοῦτο ποιεῖ ἐπὶ ἐλέγχῳ τοῦ Διομήδους. σημείωσαι δὲ ὅτι πολλαχοῦ εἴωθεν ὁ ποιητὴς ἀνδραγαθοῦντα πάλαι ποτὲ τὸν Νέστορα ἱστορεῖν, ἵνα ὁ γέρων εἴη ἀριστεὺς, κατὰ τὸν παρῳχημένον· ἐπειδὴ κατὰ τὸν ἐνεστῶτα ἀνδραγαθεῖν οὐ δύναται. σύγκειται

τῶν τοῖς τρωϊκοῖς νεκροῖς παρὰ τῇ ποιήσει ταύτῃ, καὶ οἱ περὶ τοῦ Νέστορος. καὶ οὕτω καὶ αὐτὸς, οὐκ ἀργὸς φαίνεται. ἀλλὰ τοῖς ἀριστεῦσι συγκαταλέγεται, τῷ δὲ τρωϊκῷ τούτῳ πολυανδρίῳ ἐπεῤῥίπτοντο οἱ τοῦ ποιητοῦ, καὶ σὺν τοῦ γέροντος Νέστορος νεκρούς. ἐνταῦθα οὖν πρῶτον ὁ ποιητὴς παραῤῥίψας παλαιὸν νεκρὸν τοῦ Νέστορος, εἶτα τὸν υἱὸν Ἀντίλοχον παραγαγὼν ἀριστεύοντα, χωρήσει ἐπὶ τὰ ἑξῆς. Ὅρα δὲ καὶ ὡς ἐνταῦθα μὲν, ἐπ' ὀλίγον ἐμνήσθη τοῦ Ἐρευθαλίωνος. ἐν μέντοι τοῖς ἑξῆς που πλατύτερον μεμνήσεται, μερίσας καὶ τὴν τοιαύτην ἱστορίαν διαφόροις τόποις ὡς ἔθος ἔχει ποιεῖν ἐν πολλοῖς. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ πόῤῥω τοῦ κατὰ τὸν φοίνικα ἐννοίας, ὁ ἐρευθαλίων κεῖται. ὁ φοῖνιξ τε γὰρ, τὸ κύριον ὥσπερ καὶ ὁ καρπὸς παρὰ τὸ φοινικοῦν καὶ οὕτως ἐνερευθὲς τοῦ χροιᾶς καλεῖται, καὶ ὁ ἐρευθαλίων δὲ ὁμοίως. Τὸ δὲ κατέκταν, ἔστι μὲν καινόσχημον. δοκεῖ δὲ καὶ αὐτὸ αἰολικὸν εἶναι. ὡς ἀπὸ τοῦ κατακτὰς κατακτάντος. ἢ μᾶλλον ἀποκοπὴν παθεῖν, ἐκ τοῦ ἔκτανον πρώτου προσώπου. Ὁ γέρων ἀπόμαχος, εἴποι ἂν, ἐν καιρῷ τὸ, κελεύσω βουλῇ καὶ μύθοισι. τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων. αἰχμὰς δ' αἰχμάσσουσι νεώτεροι. οἵπερ ἐμεῖο ὁπλότεροι, πεποίθασί τε βίηφι. ἀττικὸν δὲ τὸ αἰχμὰς αἰχμάσσουσιν. ὡς τὸ, δαίνυ δαῖτα. καὶ ἱδρῶ ὃν ἵδρωσα. καὶ ἁπλῶς ἡ μυριαχοῦ συμπαρακειμένη θέσις τῶν ῥημάτων καὶ τῶν ἐκεῖθεν γεννωμένων ὀνομάτων. ἴσως δὲ καὶ παρήχησις τοῦτό ἐστι. καθὰ καὶ τὸ, τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων. αὐτὸ δὲ καὶ εἰς ἐτυμολογίας πίπτει σχῆμα. παρὰ τὸ γέρας γὰρ οἱ γέροντες. ὁπλότεροι δὲ, οὐ μόνον οἱ νεώτεροι, ἀλλὰ μάλιστα, οἱ μάχιμοι καὶ ὅπλα αἴρειν δυνάμενοι. ἔτι δὲ καὶ οἱ ἁπλῶς ἐργατικοὶ καὶ ἐνεργεῖς. ὅπλα γὰρ πάσης τέχνης τὰ ἐργαλεῖα. καὶ ὁπλίζεσθαι τὸ εἰς ἔργον ἑτοιμάζεσθαι. διὸ καὶ παρακατιὼν φησι. δαῖτα ἐφοπλίζοιμεν. Τὸ δὲ κελεύσω βουλῇ καὶ μύθοις, ἐμφαίνει ὅτι ἔστι καὶ ἔργοις κελεύειν. καθὰ καὶ διδάσκειν, οὐ μόνον λόγοις, ἀλλὰ καὶ ἔργοις ἐστίν.

Ὣς ἔφατ'. ἀτρείδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ.
Εὗρ' υἱὸν πετεῶο μενεσθῆα πλήξιππον,
Ἑσταότ' ἀμφὶ δ' ἀθηναῖοι, μήστωρες ἀϋτῆς.
Αὐτὰρ ὁ, πλησίον ἑστήκει πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Πὰρ δὲ, κεφαλλήνων ἀμφὶ στίχες οὐκ ἀλαπαδναὶ
Ἕστασαν. οὐ γάρ πω σφιν ἀκούετο λαὸς ἀϋτῆς,
Ἀλλὰ νέον συνορινόμεναι κίνυντο φάλαγγες
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ ἀχαιῶν. οἱ δὲ, μένοντες,
Ἕστασαν, ὁππότε πύργος ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθὼν
Τρώων ὁρμήσειε, καὶ ἄρξειαν πολέμοιο.
Τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Καί σφεας φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὦ υἱὲ πετεῶο διοτρεφέος βασιλῆος,
Καὶ σὺ κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε κερδαλεόφρον.
Τίπτε καταπτώσσοντες, ἀφέστατε, μίμνετε δ' ἄλλους.
Σφῶϊν μέν τ' ἐπέοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντας
Ἑστάμεν, ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι.
Πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο,
Ὁππότε δαῖτα γέρουσιν ἐφοπλίζοιμεν ἀχαιοί,
Ἔνθα φίλ' ὀπταλέα κρέα ἔδμεναι. ἠδὲ κύπελλα
Οἴνου πινέμεναι μελιηδέος, ὄφρ' ἐθέλητον.
Νῦν δὲ φίλως χ' ὁρόῳτε, καὶ εἰ δέκα πύργοι ἀχαιῶν
Ὑμείων προπάροιθε μαχοίατο νηλέϊ χαλκῷ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ἀτρείδη, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Πῶς δὴ φῂς πολέμοιο μεθιέμεν ὁππότ' ἀχαιοὶ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα;
Ὄψεαι ἢν ἐθέλησθα, καὶ αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ,
Τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μιγέντα,

Τρώων

Τρώων ἱπποδάμων, σὺ δὲ ταῦτ' ἀνεμώλια βάζεις.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων
Ὡς γνῶ χωομένοιο πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον.
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὔτε σε νεικείω περιώσιον, οὔτε κελεύω.
Οἶδα γὰρ ὥς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσι φίλοισιν
Ἤπια δήνεα οἶδε, τὰ γὰρ φρονέεις, ἅ τ' ἐγώ περ.
Ἀλλ' ἴθι. ταῦτα δ' ὄπισθεν ἀρεσόμεθ', εἴ τι κακὸν νῦν
Εἴρηται. τὰ δὲ πάντα θεοὶ μεταμώλια θεῖεν.

Τὸ, εὗρ' υἱὸν Πετεῶο, ἀσυνδέτως καὶ γοργῶς προάγει ὁ ποιητὴς, συντέμνων τῇ τοῦ βασιλέως σπουδῇ καὶ τὴν φράσιν. γοργότερον γὰρ τοῦ συνδεδεμένου, τὸ ἀσύνδετον. τοιοῦτον καὶ πρὸ ὀλίγου τὸ, εὗρε Λυκάονος υἱόν. περὶ οἵων δὲ μετὰ συνδέσμου ἐρεῖ, εὗρε δὲ Τυδέος υἱόν. ὁ δὲ Πετεὼς, ἀττικὴν ἔχει κατά τινας κλίσιν ἰσοσύλλαβον. ἔστι γάρ που Πετεῶ. καὶ πλεονασμῷ τοῦ ο Πετεῶο. κατὰ ὁμοιότητα τῶν διαλελυμένως γενικῶν, ὧν ὡς προεγράφη ἀνόμοιοι ταῖς παραληγούσαις αἱ λήγουσαι. κεῖται δὲ ἡ λέξις, καὶ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ. κατὰ δέ τινας ὁ Πετεὸς, τοῦ Πετεοῦ ἐστι. καὶ ποιητικῶς, Πετεοῖο. καὶ τροπῇ συνήθει τῆς οι διφθόγγου εἰς ω Πετεῶο. οὕτω περ ἡ κλῆσις, παρὰ τὸ πέτεσθαι. ὡς πτηνοῦ, διὰ τὸ ὠκύπουν. ἣν δὲ ἂν καθὰ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δηλοῦται ὡς Πετεὼς Πετεῶ, καὶ προσλήψει τοῦ ο, Πετεῶο κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον παραδεδομένον, οὕτω καὶ Ἄθως Ἄθω Ἄθωο, ἐν τῷ, ἐξ Ἄθωο δ' ἐπὶ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα. κωλύοντος δὲ τοῦ μέτρου παρέλκει τὸ μικρὸν ο ὡς καὶ ἐν τῷ, φῶς φόως καὶ κῶς κόως. Τοὺς Ἀθηναίους μήστωρας αὐτῆς λέγει, ὅ ἐστι βουλευτικοὺς ἐν μάχῃ. καὶ δὴ τακτικώτατος ἱστορεῖται εἶναι ὁ ἀττικὸς οὗτος βασιλεὺς Μενεσθεὺς, ὡς καὶ ἡ Βοιωτία δηλοῖ. τοὺς δὲ Καδμείους περὶ ὧν, κέντορας ἵππων ἐρεῖ ὡς εὐπωλοδαμνοῦντας. ἄλλως γὰρ οὐκ ἔπαινος ἵππου τὸ κεντεῖσθαι, ἀλλὰ ὀκνηρίας ἔνδειξις. καθὰ δηλοῖ καὶ Πίνδαρος. ἀκέντητόν τινα ἵππον ἐπαινῶν ὡς εὐπρόθυμον. τὰς δὲ τῶν Κεφαλλήνων στίχας, οὐκ ἀλαπαδνὰς μετ' ὀλίγα φησίν. ἀλλὰ δηλαδὴ ἐξ ἐναντίου ἀνδρειοτάτας. ὥσπερ ἀλλαχοῦ τὸν Αἴαντα λέγει οὐκ ἀφαυρότατον Ἀχαιῶν ἀντὶ τοῦ ἀνδρειότατον. καὶ οὐκ ἐγήθησεν Ἀχιλλεὺς ἀλλὰ δηλονότι τοὐναντίον, πολλὰ ἐλυπήθη. τοιοῦτον καὶ Σοφοκλέους περὶ Οἰδίποδος τὸ, πρέσβυς, οὐ πάνυ μοίρας εὐδαιμονίσαι πρώτης. ἤγουν γέρων οὐ τῆς πρώτης μοίρας τῶν εὐδαιμονιζομένων. ἀλλὰ δηλαδὴ τῆς ἐσχάτης. ὅμοιον καὶ παρ' Ἡροδότῳ τὸ, ὁμιλήσαντι Ἑλλήνων οὐ τῷ ἀσοφωτάτῳ σοφιστῇ Πυθαγόρᾳ. ἀλλὰ δηλαδὴ ἀνάπαλιν, τῷ πάνυ σοφῷ. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα. ὅτι δὲ ταῖς τοιαύταις ἄρσεσι χρὴ συνυπακούεσθαι καὶ θέσιν, ἐδήλωσε πρὸ βραχέων Ὅμηρος ἐν τῷ, οὐ βρίζοντα οὐδὲ καταπτώσσοντα οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι, ἀλλὰ μάλα σπεύδοντα. τὸ δὲ μήστωρες, οὐ διὰ μέτρον ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν, ἀλλὰ κατὰ διάλεκτον ἀττικήν. ὅτι δὲ Κεφαλλήνων ἄρχει ὁ Ὀδυσσεὺς, καὶ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ δηλοῦται. ὅπου ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ εἴρηται καὶ πόθεν ἕλκουσιν οἱ Κεφαλλῆνες τὸ ὄνομα. Πλησίον τῶν Ἀθηναίων ὁ Ὀδυσσεὺς τάττεται, χαίρων αὐτοῖς ὡς εἰκὸς διά τε τὴν τοῦ ἔθνους λογιότητα, καὶ διὰ τὸν ὡς ἐρρέθη τακτικώτατον ἐν αὐτοῖς βασιλέα τὸν Πετεῶο. κεῖται δ' ἐν τούτοις, καὶ τὸ, ἠκούετο λαὸς, ἀντὶ τοῦ ἤκουεν. ἀττικὸν ὂν καὶ ἰωνικὸν καὶ αὐτό. καθὰ παρὰ Σοφοκλεῖ σὺν μυρίοις ἄλλοις, καὶ τὸ ἐσώζετο τὴν εὐλάβειαν ὥσπερ οὐχὶ σώζεται, ἀντὶ τοῦ ἔσωζε, καὶ ἀντὶ τοῦ σώζει.

Σχῆμα κεῖται ἀμφιβολίας καὶ ἐνταῦθα δύο ἐννοίας περιεχόμενον. φησὶ γὰρ ὡς οἱ περὶ Μενεσθέα καὶ Ὀδυσσέα, ἕστασαν μένοντες ἤτοι ἀναμένοντες, ὁππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθὼν Τρώων ὁρμήσειε καὶ ἄρξειαν πολέμοιο. τουτέστιν ἀνέμενον, πότε ἂν πύργος ἤτοι τάξις Τρώων κατὰ τῶν Ἀχαιῶν ἐκταχθεῖσα, προεπιχειρήσῃ καὶ κατάρξῃ τῆς μάχης ἐπὶ παραβάσει τῶν συνθηκῶν συμπαρασπονδήσασα τῷ Πανδάρῳ. ἢ καὶ ἄλλως ἀνέμενον συντεταγμένοι ὡς εἴρηται οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Κεφαλλῆνες, ὁπότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἑλληνικὸς δηλαδὴ, κατὰ Τρώων ὁρμήσει. ὃ καὶ κάλλιον. ὡς δῆλον καὶ ἐκ τοῦ ἐφεξῆς εἰπεῖν ὅτι ὁ βασιλεὺς ἔβη μετ' ἄλλους. ἵνα ὥσπερ τὸ, μετ' ἄλλους, οὕτω καὶ τὸ πύργος ἄλλος, νοοῖτο ἐπὶ Ἀχαιῶν. εἰ καί τινες αἰτιῶνται καὶ τοῦτο λέγοντες δεῖν συντεταγμένως αὐτοὺς πολεμεῖν. διόπερ ὁ Ἀγαμέμνων κακοῖς δόλοις κεκασμένον καὶ τὰ ἑξῆς, τὸν Ὀδυσσέα ἐρεῖ. αἰτιασάμενος καὶ τὸν Μενεσθέα, ἐν τῷ εἰπεῖν οὕτως. ὦ υἱὲ Πετεῶο διοτρεφέος βασιλῆος. καὶ σὺ κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε κερδαλεόφρον. τίπτε καταπτώσσοντες ἀφέστατε μίμνετε δ' ἄλλους; σφῶϊν μέν τ' ἐπέοικε, μετὰ πρώτοισιν ἐόντας ἑστάμεν, ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι. πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο, ὁππότε δαῖτα γέρουσιν ἐφοπλίζοιμεν Ἀχαιοί. ἔνθα φίλ' ὀπταλέα κρέα ἔδμεναι, ἠδὲ κύπελλα οἴνου πινέμεναι μελιηδέος ὄφρ' ἐθέλητον. νῦν δὲ φίλως χ' ὁρόωτε, ἤγουν ἡδέως ἂν βλέποιτε, καὶ εἰ δέκα πύργοι Ἀχαιῶν, ὑμῶν προπάροιθε μαχέοιντο. συνάγει δὲ ὁ λόγος, ὅτι αἰσχρὸν ἐν συμποσίῳ μὲν τοῖς πρώτοις καταλέγεσθαι ὑμᾶς. ἐν δὲ μά-

χη, τοῖς δεκάτοις. καὶ οὕτω μὲν ὁ βασιλεύς. Ὀδυσσεὺς δὲ οὐκ ἐνεγκὼν τὴν ἐπίπληξιν, φησίν. ἀτρείδη ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων. ὃ δὴ μυριαχοῦ τῆς ὁμηρικῆς κεῖται ποιήσεως. πῶς δὴ φὴς πολέμοιο μεθιέμεν ὁππότ' ἀχαιοὶ τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα. δικαιολογούμενος ἀπὸ καιροῦ πρὸς τὸ ἀργεῖν καὶ δοκεῖν πλάσσειν. καὶ ὁμολογῶν μὲν ἴσασθαι. αἴτιον δὲ τοῦτον λέγων τὸ μὴ εἶναι νῦν πόλεμον ὀξύν. πρὸς ὃ μηδὲν ἔχων ὁ βασιλεὺς ἀντειπεῖν, ἱλαρυνθήσεται μικρὸν ὅσον. τέως δὲ προστίθησιν Ὀδυσσεὺς καὶ ταῦτα. ὄψεαι ἢν ἐθέλῃσθα καὶ αἴκέν τοι τὰ μεμήλῃ, τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μιγέντα τρώων. σὺ δὲ ταῦτ' ἀνεμώλια βάζεις. ἐνταῦθα σημείωσαι ὡς Ὀδυσσεὺς μὲν, ἄρτι ὀργῆς γέγονεν ἀκρατὴς ἐν δέοντι. Διομήδης μέντοι, φέρει ἐν τοῖς ἑξῆς τὴν ἐπίπληξιν ἀκούσας, τὸ τί πλώσσεις καὶ τὰ ἐφεξῆς. αἴτιον δὲ ὅτι αὐτὸς μὲν, νέος. Ὀδυσσεὺς δὲ πρεσβύτερος καὶ φρονιμώτερος. οἱ δὲ τοιοῦτοι τιμᾶσθαι σφᾶς αὐτοὺς δεῖν οἴονται. καὶ ἄλλως δὲ ὁ Ὀδυσσεὺς ὡς πανοῦργος ἐπιπλήσσεται, καὶ ὡς τιμιώτερον εἴπερ ὁ Διομήδης. αὐτὸς γὰρ ὁ τοῦ πατρὸς Τυδέως ἔπαινος, μειώσει τὴν ὕβριν. ἔτι δὲ λάλος ἐπικληθεὶς ὁ Διομήδης, σιωπήσει ἵνα μὴ βεβαιώσῃ τοῖς ἔργοις τὴν ὕβριν. ἤκουσε γὰρ τοῦ πατρὸς χερείων εἶναι τῇ μάχῃ, ἀμείνων δὲ τῇ ἀγορᾷ. καὶ τοιαῦτα μὲν τὰ τοῦ Ὀδυσσέως. ὁ δὲ βασιλεὺς γνοὺς εὐλόγως αὐτὸν ὀργιζόμενον, ἐπιμειδήσας καὶ ἀγαλλιάματι κεράσας τὸ σκυθρωπὸν, συγγνώμην τε αἰτεῖ καὶ μειλίχια προσφωνεῖ. φησὶ γὰρ περὶ αὐτοῦ ὁ ποιητὴς, οὕτω. τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη ὡς γνῶ χωομένοιο. πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον. τουτέστιν ἀνέλαβε τὸν λόγον ἀνάπαλιν. εἰπὼν, διογενὲς λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ. οὔτέ σε νεικείω περιώσιον οὔτε κελεύω. οἶδα γὰρ ὥς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν ἤπια δήνεα οἶδε. τὰ γὰρ φρονέεις ἅτ' ἐγώπερ. ἀλλ' ἴθι, ταῦτα δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθα εἴτι κακὸν νῦν εἴρηται. τὰ πάντα, θεοὶ μεταμώλια θεῖεν. τοῦτο δὲ μεταποιήσοι τις ἂν παρῳδήσας ὅτε τινὶ μεταξὺ μῖσος φιλιοῦται. θαυμασία δ' ἐν τοῖς ῥηθεῖσιν ἡ ὁμηρικὴ μέθοδος. περὶ γὰρ τῶν πολεμικῶν ἔργων, ψυχαγωγεῖ τὸν ἀκροατὴν ἐν τούτοις, λόγων ἡδέων τε καὶ πικρῶν κράματι. πικροὶ μὲν γὰρ οἱ ψόγοι. εὐπρόσιτοι δὲ, οἱ ἔπαινοι. πρέπουσι δὲ ἄμφω προσώποις ἐνδόξοις, διὸ καὶ ταχὺ παύονται. ἄλλως γὰρ εἴπερ ἦν ἂν ὁμοιότης ἐν τούτοις ἐκρίνετο, ἂν δεινὰ ἡ ἐν αὐτοῖς σκωπτικὴ ταχύτης. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι σκώπτει τὸν Ὀδυσσέα ὁ βασιλεὺς, ἐπειδὴ θαρρεῖ τάγε εἰς αὐτόν. διὸ καὶ ὡς οἰκείῳ ἀπαρατηρήτως προσφέρεται. καθὰ καὶ πρὸ τούτου τὸ βασιλικὸν συμπόσιον ἔδειξεν. οὐ πάνυ δὲ πικρὸν τὸ σκῶμμα. τί γὰρ μέγα δεινὸν, εἰ κακοῖς δόλοις κεκοσμῆσθαι λέγει αὐτόν. ὃς οὐκ ἐπαισχύνεταί που τὸ παντοίοις δόλοις κοσμεῖσθαι. ἀλλὰ καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις μέλεσθαι λέγει, διὰ τοὺς δόλους. ὅθεν καὶ παρασημαίνεται ὁ βασιλεὺς, ὡς οὐ φιλονεικεῖ αὐτὸν περιώσιον ἤτοι μέγα. δι' οὗ διδάσκει ὁ ποιητὴς, ὅπως δεῖ τοῖς φίλοις προσφέρεσθαι. ὡς δέον ὂν, μὴ νεικεῖν περιώσιον. ἵνα ὕστερον δυνώμεθα καὶ ἀρέσασθαι ἤτοι συναρμοσθῆναι φιλικῶς. καὶ εἰς ἀριθμὸν ὅ ἐστι ἁρμονίαν φιλίας ἐλθεῖν. τὸ γὰρ νεῖκος, στάσις τε καὶ διάστασις. καὶ τοιάδε μὲν ταῦτα, ἐν δὲ τῷ, ὤ γέ πεπῶ, ἐκτείνεται ἡ λήγουσα τῆς κλητικῆς, ὡς καὶ ἑτέρωθι δηλοῦται λόγῳ κοινῆς συλλαβῆς. διά τε τὴν προηγουμένην δασεῖαν. καὶ διὰ τὴν ἐπιφερομένην ὀξεῖαν. καὶ διὰ τὴν τῆς λέξεως καταπράϋνσιν. καὶ διὰ τὸ δύνασθαι διπλασιάζεσθαι τὸ ἐπαγόμενον ἄφωνον. τὸ δὲ κακοῖσι δόλοισι, πρὸς διαφορὰν κεῖται δόλων ἑτέρων ἀγαθῶν οἷς ἐπαινετῶς ἄν, τις κοσμοῖτο. καθὰ καί τις ἄλλως κλεπτοσύνῃ θ' ὅρκῳ τε τοῖς οὐ κακοῖς. ψεγόμενος μέντοι καὶ ἐκεῖνος, ἤκουσεν ἄν, κακῇ τε κλεπτοσύνῃ καὶ κακοῖς ὅρκοις κεκοσμῆσθαι. ὅτι δὲ καὶ ἀψεγέσι δόλοις ὁ πολυμήχανος Ὀδυσσεὺς ἐκοσμεῖτο δι' οὓς πᾶσιν ἀνθρώποις οὐκ ἐμισεῖτο, ἀλλ' ἔμελεν ὁ ποιητὴς ἱστορεῖ, οὕτω τις καὶ ἀπάτῃ χρώμενος, εἰς δέον, οὐκ ἂν ψέγοιτο. εἴγε κατὰ τὴν παροιμίαν ἀπάτης ἀγαθῆς οὐκ ἀποστατεῖ θεός, ἡ ἀντίκειται ἡ κακή. ὁποίαν ὁ βασιλεὺς ἐκ Διὸς ἔπαθε. διὸ καὶ ὡς ἐκ τοῦ ἀψόγου δόλου ὠνομάσθη ὡς εἰκὸς ὁ δόλιος τὸ κύριον, καὶ ὁ δόλοψ, οὕτω ἐκ τῆς οὐ φαύλης ἀπάτης, ὁ Ἐλεφήνωρ, ὡς ἐκ τοῦ ἐλεφαίρω τὸ ἀπατῶ. καθὰ ἐν τοῖς εἰς τὴν ὀδύσσειαν δηλοῦται. ὅτι δὲ Ὀδυσσεὺς ὡς καὶ δόλιος καὶ δόλων ἄτερ ἐξ ἑρμοῦ ἐλέγετο κατάγεσθαι, δῆλόν ἐστι. ἐξ Ὁμήρου δὲ παρέλκυσε καὶ Σοφοκλῆς, κίναδος ἐπιτετριμμένος τὸν Ὀδυσσέα σκῶψαι ὡς δόλιον κατὰ ἀλώπεκα τὴν καὶ κερδώ. ἀφ' ἧς εἴη ἄν, καὶ κερδαλεόφρων. καὶ μὴν ἄλλως ἐνταῦθα κερδαλεόφρονα, τὸν Ὀδυσσέα ὁ βασιλεὺς καλεῖ, ὡς δῆθεν πραγματευόμενον τὸ ἔξω κινδύνων ἑστάναι. τὸ δὲ καταπτώσσοντες ἀφέσταθε, δηλοῖ καὶ ἑτεροίαν εἶναι μάχης ἀπόστασιν μὴ ψεκτήν. ὁποίαν ὁ Ὀδυσσεὺς οἰκονομεῖ, οὐκ ἂν μεθίεσθαι τοῦ πολέμου εἰπὼν εἴπερ ἦν ὀξὺς ἄρης περὶ οὗ προδεδήλωται. συγκέκοπται δὲ τὸ ἀφέσταθε, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀφεστήκατε. διὸ καὶ δασύνεται. ἐν δὲ τῷ μίμνετε δ' ἄλλους, τοὺς ἄλλους, περὶ πύργων νοητέον. ὡς δηλοῦται ἐν τῷ καὶ εἰ δέκα πύργοι ἀχαιῶν πρὸ ὑμῶν μαχέοιντο. τὸ δὲ μὲν πρώτοισιν ἐόντας, καλὸν μὲν καὶ οὕτω γραφέν. τὴν δὲ γράψαι καὶ ἐοῦσι κατὰ δοτικήν. ἀμφοτέρως γὰρ ἔχει, τὸ ἀσόλοικον. ἡ δὲ τοιαύτη διπλόη τῆς συντάξεως, πολλαχοῦ διαφαίνεται. μάχη δὲ καυστειρὴ μυριαχοῦ τῆς ποιήσεως, ἡ θερμὴ καὶ πυρόεσσα. κατὰ τὸ μάχοντο δέμας πυρός. διὸ καὶ δηιοτὴς καὶ δηὶς ἡ αὐτὴ καὶ δήιος πόλεμος. ἀπὸ τοῦ δαίω τοῦ δηλοῦντος τὸ καίω. ἡ δὲ γραφὴ τῆς προληγούσης, βοιώτιος ὥσπερ ἡ τοῦ ὠτειλῆς. ἀντιβολεῖν δ' ἀεὶ παρ' Ὁμήρῳ, τὸ συναντᾶν. καὶ ὡς εἰπεῖν, ἄντην βάλλειν καὶ ἐπιτυγχάνειν. παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις, καὶ τὸ παρακαλεῖν. παρὰ τὸ ἄντην πρὸ ποδῶν βάλλεσθαι ἤτοι ῥίπτεσθαι τοὺς ἱκετεύοντας. διαφορεῖται δὲ κατὰ σύνταξιν ἡ λέξις.

ἐνταῦθα μὲν γὰρ, μάχης ἀντιβολῆσαί φησιν ἀντὶ τοῦ τυχεῖν, καὶ αὐτὴν γενέσθαι. ἀλλαχοῦ δὲ, εἴ ποτέ μοι ἀντιβολήσειαν ἐείκοσί φησιν ἀντὶ τοῦ συναντήσειαν. τὸ μέντοι κοινότερον ἀντιβολεῖν, αἰτιατικὴν πτῶσιν φιλεῖ. ἀντιβολῶ σε γάρ φαμεν. Τὸ δὲ ἀκουάζεσθον, παράγωγον μέν ἐστι τοῦ ἀκούω. δηλοῖ δὲ συγκλήτοις εἶναι εἰς δαῖτα, τοὺς οὕτως ἀκουαζομένους. δῆλον γοῦν, ὡς καλοῦνται οἱ ἀκουαζόμενοι κατὰ τὸν Ὅμηρον δαιτός. Τὸ δὲ δαῖτα γέρουσιν, ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ οἶνον γερούσιον. ὡς γὰρ γέρουσιν ἐφοπλίζεται δαὶς, οὕτω καὶ οἶνος. διὸ ῥηθείη ἂν, ὥσπερ οἶνος, οὕτω καὶ δαὶς γερούσιος. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀπὸ κοινοῦ καθὰ καὶ προδεδήλωται ἦσαν τὰ βασιλικὰ συμπόσια. ὡς δηλοῖ καὶ τὸ ἐφοπλίζοιμεν ἀχαιοὶ δαῖτα. ἄλλως γὰρ, οὐκ ἐνεχώρει τὸν βασιλέα, οἴκοθεν δαπανᾶν, ὡς τοὺς μὲν ἄλλους ἔχειν τὰ οἰκεῖα γέρα, αὐτὸν δὲ ἤδη δευόμενον. δῆλον δὲ καὶ ὡς γέροντας κἀνταῦθα συνήθως τοὺς ἐντίμους λέγει. οἷς μόνοις ἦν ἡ ἀπὸ κοινοῦ δαίς. ἣν τιμίαν ἔκρινον οἱ τότε ἀριστεῖς ὡς καὶ ἡ ὁμηρικὴ ἱστορία δηλοῖ. Τὰ δὲ ὀπταλέα κρέα, καὶ σῖτον ὀπτὸν ῥηθείη ἂν, καθ' Ἡρόδοτον. καὶ ἐπὶ ἄρτου δὲ ἡ τοιαύτη λέξις τίθεται ὡς ὁ αὐτὸς δηλοῖ. ἐν οἷς λέγει ὅτι λωτοῦ εἶδος πτίσαντες αἰγύπτιοι, ποιοῦνται ἐξ αὐτοῦ ἄρτους ὀπτοὺς πυρί. γίνεται δὲ τὸ μὲν ὀπταλέον, πλεονασμῷ τῆς αλ συλλαβῆς, ἐκ τοῦ ὀπτόν, αὐτὸ δὲ κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ ὀπτῶ ὀπτήσω ὀπτητόν. τὸ γοῦν ἀπαθὲς ὀπτόν, τὸ ἐναντίον δηλοῖ. ὡς καὶ Ἀθήναιος λέγει ἔνθα σοφίζεται εἶναι ἰχθὺν ὠμὸν, ὀπτόν. ἔοικε δὲ ὁμοίως ἐκ τοῦ ἕψω ἑψήσω ἑψητὸν, γενέσθαι τὸ ἑφθὸν κατὰ συγκοπὴν καὶ τροπήν. τάχα δὲ καθ' ὁμοιότητα τοῦ ὀπτητὸν ὀπτὸν, εἴρηται παρ' Ἀριστοτέλει καὶ ἑρπτὸν τὸ ἑρπετόν. Τὸ δὲ ὄφρα ἐθέλητον, νῦν μὲν σαφῶς εἴρηται, ἀλλαχοῦ δὲ περιφράζων ποιητικώτερον, πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον εἶναί φησιν. ἤγουν τὴν ἐπιθυμίαν πληρῶσαι. καὶ ἐξ ἔρον ἕντο, ἤγουν τὴν ἐπιθυμίαν ἐπλήρωσαν. Τὸ δὲ ὁρόωτε ὅπερ οἱ μετὰ Ὅμηρον ὁρῴητέ φασιν ἐκ τοῦ ὁράοιτε ὁρῷτε γίνεται. πλεονασμῷ ἰωνικῷ τοῦ προπαραλήγοντος ο. πρῶτον δὲ αὐτοῦ πρόσωπον τὸ ὁρῴομι. οὐ κοινὸν τὸ ὁράοιμι ὁρῷμι. ἔστι δὲ τὸ φίλως χ' ὁρόωτε, ταυτὸν τῷ, ἡδέως ἂν βλέποιτε. ὃ διαστέλλεται πρὸς τὸ σὺν φόβῳ ὁρᾶν. πύργος δὲ ὡς καὶ πρὸ μικροῦ ἐρρέθη, τάξις στρατιωτικὴ καθὰ καὶ τὸ πλινθίον. πεπύκνωτο δὲ τετραγωνοειδῶς κατὰ σχῆμα πύργου. ὡς διδάσκει παραβολικῶς ἀλλαχοῦ ὁ ποιητὴς, ἁρμονίᾳ λίθων τοίχου εἰκάσας τὸν τοιοῦτον τὸν τακτικὸν πύργον. Τὸ δὲ πῶς δὴ φὴς πολέμοιο μεθιέμεν καὶ ἑξῆς, τραχέως ἠρώτηται. ὡς τοῦ βασιλέως μὴ ἔχοντος ἀποκρίνασθαι. ὀξὺς δὲ ἄρης, ὁ τῶν ἤδη συμβεβληκότων εἰς μάχην. ὁ γὰρ πρὸ τῆς συμβολῆς τῶν μετὰ ὅπλων, οὐκ ὀξύς ἐστιν, ἀλλ' ὡς εἰπεῖν ἀμβλὺς, διὰ τὸ ἀνουτάτοις ἔτι καὶ ἀτρώτοις μένειν, τοὺς ἀντιμάχους. καὶ ἄλλως δὲ, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται, ὀξὺς ἄρης, διὰ τὸν ὀξὺν σίδηρον. ὃς καὶ αὐτὸς ἄρης κατὰ ἀλληγορίαν λέγεται. ἵνα ᾖ ἐγείρειν ὀξὺν ἄρην, τὸ μὴ κατακοιμίζειν ὑπὸ ἡσυχίᾳ τὰ ὄργανα τῆς μάχης, ἀλλ' ἐγείρειν καὶ ἐπανιστᾶν τοῖς ἐχθροῖς. Τὸ δὲ ὄψεαι ἢν ἐθέλησθα καὶ ἑξῆς, σκῶμμά τι λεληθὸς ἔχει πρὸς τὸν βασιλέα. ὡς ἐν τῷ καιρῷ τοῦ ὀξέως πολέμου μὴ ἂν δυνησομένους ἐπέρχεσθαι καθ' ἡσυχίαν καὶ ἐπιτηρεῖν τοὺς στρατηγούς. διὸ καὶ εἴποι ἄν τις τὸ ἢν ἐθέλησθα, ταυτὸν εἶναι τῷ, εἰ δύνασαι. πολλαχοῦ γὰρ καὶ ἐπὶ τοιούτου σημαινομένου τίθεται τὸ ἐθέλειν. Τὸ δὲ μεμήλη, ἐκ παρακειμένου τοῦ μέμηλα. ὡς καὶ τὸ ὀλώλη ἐκ τοῦ ὄλωλα. καθὰ καὶ προδεδήλωται. Τὸ δὲ τηλεμάχοιο φίλον πατέρα, ὀνειδισμόν τινα ἔχει. ὡς τοῦ ὀδυσσέως πατρὸς μὲν ὄντος, διὰ δὲ τὸν βασιλέα, παρ' οὐδὲν τιθεμένου τὰ φίλτατα. καὶ νῦν ὑβριζομένου ἐφ' οἷς ἔδει αὐτὸν καὶ ἀμοιβὴν σχεῖν μεγάλην. Τὸ δὲ προμάχοισι μιγέντα, ἔστι μὲν παράφρασις τοῦ προμαχόμενος. φιλεῖται δὲ Ὁμήρῳ κατὰ τὴν αὐτοῦ φραστικήν. καθὰ καὶ Πινδάρῳ παρ' ᾧ καὶ τὸ νικῆσαι, νίκῃ μιγῆναι λέγεται. Τὸ δὲ ἀνεμώλια βάζεις, ταυτόν ἐστι τῷ, ψευδῆ λέγεις. ὁ μὲν γὰρ ἀληθὴς λόγος πράγμασιν ἐγκαθήμενος, οὐκ ἂν ἀνέμοις λέγοιτο φέρεσθαι. ὁ δὲ ψευδὴς, κενεμβατῶν, ἀέρος μόνον ἐστὶ πληγὴ καὶ πλέον οὐδέν. Σημείωσαι δὲ ὅπως ὁ μὲν συνετὸς ῥήτωρ, ὀδυσσεὺς, ἀνεμώλια βάζειν τὸν βασιλέα λέγει, οὐ πάνυ τραχύνων τὸ σκῶμμα. Σθένελος δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς ἀπαιδευτότερον λαλῶν, μὴ ψεύδεό φησιν, ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὥσπερ σόος σῶς κατὰ συναίρεσιν τῶν δύο μικρῶν ὁ εἰς μέγα, καὶ πρόορα πρῶρα. καὶ ὁμοορόφιος. ὁμωρόφιος. καὶ τὸ οἰκίδιος, τωκίδιος, οὕτω καὶ ἀνεμοώλια ἀνεμώλια τὰ ἀνέμοις ὀλλύμενα καὶ ὡς εἰπεῖν ἀνεμόφθορα. Τὸ δὲ ἐπιμειδήσας, καίριον ἐν τοῖς παροῦσιν. οὐ γὰρ ἐχρῆν τὸν βασιλέα οὕτω θυμωθέντα ὡς καὶ ὑβρίσαι ταχὺ μεταβληθῆναι τοῦ χόλου ὡς καὶ χανδὸν γελάσαι. ἀρκεῖ δὲ μόνον σεμνῶς γαληνιάσαι ὡς εἰς μειδίαμα, καὶ οὕτω καταστορέσαι τὴν κύμανσιν τῆς ψυχῆς. ὁποῖόν τι ἐν ἄλλοις καὶ ὁ γέλως ἀνύει κατὰ ὁμηρικὴν μέθοδον. Τὸ δὲ γνῶ χωομένοιο, σύστοιχόν ἐστι τῷ, πολέμων εὖ εἰδὼς, καὶ εἰδὼς πυγμαχίης, διὸ καὶ γενικῇ κατ' ἐκεῖνα συντάσσεται. ἵνα ᾖ τὸ γνῶ χωομένου, ἀντὶ τοῦ γνῶσιν καὶ εἴδησιν ἔσχεν ὀργιζομένου. τοιοῦτο δὲ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ, γνώτην ἀλλήλων. Τὸ δὲ πολυμήχανε. πάνυ δεξιῶς ἐξεφωνήθη πρὸς ἔπαινον, ὥσπερ ἀνωτέρω αὐτοῦ τὸ πολύμητις ὀδυσσεύς. τὸ γὰρ κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε μεταλαβὼν ἐν τῇ δευτέρᾳ προσφωνήσει, σεμνότερον ὁ βασιλεὺς, πολύμητίν τε καὶ πολυμήχανον τὸν ὀδυσσέα καλεῖ. ὡς οὕτω δέον αὐτὸν καλεῖσθαι. οἷα τῆς μηχανῆς εὐφημοτέρας οὔσης τοῦ δόλου. καὶ μάλιστα διὰ τὴν μετὰ τοῦ πολὺ σύνθεσιν. ἄλλως τε ὁ μὴ πολυμήχανος, ἀλλὰ παμμήχανος, ψέγοιτ' ἄν, εἰ καὶ ἐπ' ἔλαττον τοῦ παντοίοις δόλοις κεκοσμημένου. ὥσπερ ἂν ψεκτέος εἴη καὶ ὁ

κατ' ἔλλειψιν τοῦ φρονεῖν, ἀμήχανος. ὡς ἀνόητος. σεμνύνει δὲ τὸν Ὀδυσσέα ὁ βασιλεὺς καὶ ἀπὸ τοῦ πατρὸς, καθὰ καὶ τὸν Μενεσθέα. καὶ ἀπὸ τῆς τύχης δὲ, καὶ οὕτως ἐκθεραπεύει καὶ αὐτούς. εἰπὼν Διογενὲς Λαερτιάδη. ἠθικὰ δὲ ταῦτα πάντα, καὶ οἷα διδάσκειν ὅπως δεῖ καθομιλεῖν τοὺς καιρούς. τὸ δὲ περιώσιον ὡς καὶ ἑτέρωθι δηλοῦται, καθ' ὁμοιότητα γίνεται τοῦ, θαυμάσιον. ὡς γὰρ ἐκεῖνο ἰωνικῶς ἐκ τοῦ θαυμάζω θαυμάσω κεκίνηται, οὕτω καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ περιαίω περιαίσω τὸ φωνῶ. ἵνα ᾖ περιωύσιον τὸ ἐξάκουστον τῇ ἐκφωνήσει. καὶ ἀπελεύσει τοῦ ύ, περιώσιον. Τὸ δὲ οἶδα ὥς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἑξῆς, φιλίας ἐστὶ παραστατικόν. Τὸ δὲ, τὰ γὰρ φρονέεις ἅτ' ἐγώ περ, συντέλεσέ τι καὶ αὐτὸ τῶν προτέρων εἰπόντι ὅτι ὁ φίλος ἄλλος ἐγώ. δεῖ γὰρ ὡς ἐν τοῖς ἄλλοις, κοινὸν τινα ἐν κοινοῖς κατὰ τὴν τραγῳδίαν τῶν φίλων ξυνεῖναι, οὕτω καὶ ὁμοφρονεῖν. ὡς αὐτὸν ἐκεῖνον εἶναι κατὰ πάντα. ὅπου γε καὶ τάφοις κοινοῦνται οἱ φίλοι. καὶ τὰ ὀστᾶ σφίσι μίγδ' ἀλλήλοισιν ἐν ὁμῇ σορῷ τίθενται. ὅθεν πάνυ καλῶς εἴληπται καὶ τό, ὦ οὗτος καὶ ὦ αὕτη, ἀντὶ τοῦ, ὦ φίλε καὶ ὦ φίλη. ὡς τῶν οὕτω καλούντων, δεικτικῶς τιθέντων τὸ, οὗτος καὶ τὸ, αὕτη καὶ ἑαυτοὺς ὑποδεικνύντων. καὶ μονονουχὶ λεγόντων, ὦ ἐγώ. ὡς ταυτὸν ὂν ἐπὶ φίλου εἰπεῖν ὦ σὺ καὶ ὦ ἐγώ. δήνεα δὲ τὰ βουλεύματα, παρὰ τὸ δὴν ὃ σημαίνει τὸ ἐπὶ πολύ. ἀφ' οὗ καὶ δηναιὸς ὁ πολυχρόνιος. χρόνου γὰρ χρεία τοῖς ὀρθὰ βουλευομένοις. κατὰ γὰρ τὴν τραγῳδίαν, φρονεῖν οἱ ταχεῖς, οὐκ ἀσφαλεῖς. Μεταμώνια δὲ τὰ μάταια καὶ μὴ ὀνοῦντα ὅ ἐστιν ὠφελοῦντα. ἵνα ἐκ τοῦ μ στερητικοῦ καὶ τοῦ ὀνῶ, ἔχῃ κρᾶσιν ἡ λέξις. τὸ ό καὶ ἡ εἰς ὦ μέγα. ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ, δῶμα γίνεται. καὶ ἐπὶ τοῦ σιωπὴ καὶ ἑτέρων πολλῶν. εἰ δὲ καὶ μεταμώλια γράφεται εἴη ἂν ὁ σχηματισμὸς ἀττικός. ἀθηναῖοι γὰρ ἀντὶ τοῦ ν, ἔστιν ὅτε λ τιθέασιν. ὁποῖον καὶ τὸ νίτρον. καὶ ὁ πνεύμων. ἃ ἐκεῖνοι λίτρον φασὶ, καὶ πλεύμονα. ὡς δηλοῖ καὶ ὁ κωμικὸς εἰς τῶν ψευδολίτρου κονίας καὶ ἐν τῶν πλευμόνων ἀνθάπτεται. ὅμοιον δὲ τούτοις, καὶ τὸ νεογιλόν. κἀνταῦθα γὰρ τὸ λ τοῦ ν, ἀντέγκειται. νεογιλὸν γὰρ τὸ νεωστὶ γινόμενον. καὶ ὡς ἐν αἷθ' ἑνὸς κοινότερον φράζει, νεογνόν. τάχα δὲ καὶ τὸ γάλα οἱονεὶ γάνα ἐστὶ, διὰ τὸ ἐξ αὐτοῦ γάνος.

Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ. βῆ δέ μετ' ἄλλους.
Εὗρε δὲ Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα,
Ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι, καὶ ἅρμασι κολλητοῖσι.
Πὰρ δέ οἱ ἑστήκει Σθένελος Καπανήϊος υἱός.
Καὶ μὲν τὸν νείκεσσεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων.
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὤμοι Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο
Τί πτώσσεις; τί δ' ὀπιπεύεις πολέμοιο γεφύρας;
Οὐ μὲν Τυδέϊ γ' ὧδε φίλον πτωσκαζέμεν ἦεν,
Ἀλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἑτάρων δηΐοισι μάχεσθαι.
Ὣς φάσαν οἵ μιν ἴδοντο πονεύμενον. οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἤντησ', οὐδὲ ἴδον, περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι.

Ὥσπερ δῶμα πηκτὸν τὸ εὐπαγὲς προσυπακουομένου δηλονότι τοῦ εὖ, οὕτω καὶ ἅρματα κολλητά. ὅ ἐστιν τὸ ἅρμα κολλητὸν, τὸ εὖ κεκολλημένον. ἤγουν συμπεπηγμένον. οὐ δή που γὰρ ἀναγκαίως κόλλῃ τὸ ἅρμα συνείχετο. σφῆνες γὰρ μάλιστα καὶ ἧλοι ἁρμόττουσιν αὐτό. Ἔστι πατρωνυμικὸς τύπος, καὶ διὰ τοῦ ιος· οὕτω γὰρ Τελαμώνιος Αἴας ὁ τοῦ Τελαμῶνος. καὶ Σθένελος Καπανήϊος υἱός, ὁ τοῦ Καπανῆος, ὡς εἰκὸς δὲ καὶ Πηλήϊος ὁ τοῦ Πηλῆος, καὶ Νηλήϊος ὁ τοῦ Νηλῆος. κατὰ τὸ νηλήϊοι ἵπποι. ὅθεν καὶ ἀναλόγως Καπανηϊάδης ἐκ τοῦ Καπανήϊος παρῆκται. κατὰ τὸ δέξιος δεξιάδης, καὶ τὰ ὅμοια. δύναται δὲ οὕτως εἶναι καὶ Πηληϊάδης. καὶ Νηληϊάδης. καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἴσως δὲ καὶ ἐκ τοῦ Καπανεὺς Καπανέως, διαλέλυται ὁ Καπανήϊος υἱός. προστεθειμένου τοῦ υἱὸς, πρὸς διαστολὴν κτητικοῦ τινος οἷον. τοῦ Καπανέως οἶκος, ἢ Καπανήϊος ἵππος. Ὁ ἐν πολέμῳ δειλὸς, ἀκούσοι ἂν οἰκείως τὸ παρὰ τοῦ βασιλέως πρὸς τὸν Διομήδην ῥηθέν. ὤμοι δεῖνα. τί πτώσσεις, τί δ' ὀπιπεύεις πολέμοιο γεφύρας; τίνες δὲ αὗται, πρὸ ὀλίγου γέγραπται. Σημείωσαι δὲ ὅτι πάνυ ἀστεῖος ὁ λόγος οὗτος. ἐπεὶ γὰρ ἐφ' ἅρματος ὁ Διομήδης ἵσταται, σκώπτει αὐτὸν ὁ βασιλεὺς πεζὸς περιιών, ὡς ἐξ ἀπόπτου τὸν πόλεμον βλέποντα. καὶ τὰς αὐτοῦ διεξόδους ὡς ἀπὸ σκοπιᾶς τινος καθορῶντα τοῦ ἅρματος. καὶ ὡς εἰπεῖν, ἀπὸ περιωπῆς. καθὰ ὑπεμφαίνει τὸ, ὀπιπεύεις. ἀπὸ τοῦ ὄπτω γὰρ γίνεται καὶ αὐτὸ καθὰ καὶ ἡ περιωπὴ, ἤγουν ἡ τῶν πέριξ ὀπωπή. ὄπτω γὰρ καὶ κατὰ παραγωγὴν, ὀπτεύω. καὶ ὀπιπτεύω κατὰ ἀναδιπλασιασμόν. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου ῥήματος καὶ ὁ ἀλλαχοῦ δηλούμενος παρθενοπίπης. καὶ πυργοπίπης. καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἔτι δὲ καὶ ὁ ὀπιπιανός. διὸ καὶ ἐν δισὶ π γράφεται ἀπὸ συγκοπῆς. Τὸ, οὐ μὲν Τυδέϊ γε ὧδε πτωκαζέμεν φίλον ἦεν. ἀλλὰ πολὺ

πρὸ

πρὸ φίλων ἑτάρων δηΐοισι μάχεσθαι, λέγεται μὲν παρὰ τοῦ βασιλέως, ἵνα τὸν Διομήδην καταιδέσῃ ὡς μὴ τῷ πατρὶ ὅμοιον. δύναται δὲ παρῳδεῖσθαι εἰς γενναῖον πρόμαχον. Ἰστέον δὲ ὅτι πρόκειται μὲν τὸ πτώσσω ὡς τὸ, τί πτώσσεις, ἐξ αὐτοῦ δὲ γίνεται τὸ πτώσκω. ἐκεῖθεν δὲ τὸ πτωσκάζω, καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἀλύσκω ἀλυσκάζω. καὶ ὅτι πτήσσω μὲν, κοινὸν καὶ ἀττικόν. πτώσσω δὲ ἰωνικόν. οὕτω δὲ καὶ ῥήσσω ῥώσσω. ἐξ οὗ καὶ ῥὼξ ῥωγὸς ὡς τὸ, ἀνὰ ῥῶγας μεγάροιο. ἐκ δὲ τοῦ πτώσσω, καὶ ὁ πτώξ. καὶ ὁ πολύπτωξ τόπος ἤγουν ὁ ἔχων πτῶκας πολλούς. Τὸ δὲ πρὸ φίλων μάχεσθαι, ἁπλῶς γέγραπται. ἀπ' αὐτοῦ δὲ ἐλλιπῶς ἐπινενόηται τὸ προμάχεσθαι. οὗπερ ἡ σημασία, τὸ πρὸ φίλων ἢ πατρίδος ἢ γονέων ἢ ἑτέρων τινῶν, μάχεσθαι. Ὁ ἐπαινῶν ἀριστέα τινὰ ὃν οὐκ οἶδεν ὀφθαλμοῖς, εἴποι ἂν, ὅτι ὡς φάσαν οἵ μιν ἴδοντο πονεύμενον. οὐ γὰρ ἔγωγε ἤντησα οὐδὲ ἴδον. περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι ἤγουν περιγενέσθαι. τουτέστι δὲ εἰπεῖν περιττότερον γενέσθαι τῶν ἄλλων. οὕτω δὲ καὶ περιεῖναί τινων, τὸ περιττότερον ἐκείνων εἶναι. ὅτι περὶ μὲν βουλῇ, Δαναῶν ἐστέ. ὡς νοεῖσθαι τὴν περὶ πρόθεσιν ἐν τοῖς τοιούτοις, ἀντὶ τοῦ περιωσσοτέρου. ὃς γινόμενος ἐκ τῆς περὶ προθέσεως καὶ τοῦ σόω τὸ ὁρμῶ, δηλοῖ τὸν ἄγαν ταχὺν καὶ σωστικὸν, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, μέγαν καὶ πολὺν κατά τινα ἀρετήν. ὡς δηλοῖ τὸ περιττὸς Ἀριστείδης. καὶ τὸ, περιττὸς τὴν σοφίαν. ὅμοιος ὅλως, τῷ πολὺς τὰ θεῖα καὶ τοῖς τοιούτοις. λέγει δέ που καὶ Εὐριπίδης ἐπὶ ἐπαίνῳ τὸ περισσὸς ὢν ἀνήρ. ἀντὶ τοῦ μέγας, πολύς, καὶ οὕτω μὲν ὡς ἐπὶ πολύ. λαμβάνεται δέ ποτε τὸ περιττὸν, καὶ οὐκ ἐπὶ ἐπαίνου. ὡς καὶ ἐν τῷ, τὸ γὰρ περισσὰ πράττειν οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα. καὶ ἐν τῷ, τὰ γὰρ περισσὰ, κἀνόνητα σώματα. καὶ εἴη ἂν, πρός γε τὸ τοιοῦτον περιττὸν, ἐπαινετὸν μάλιστα τὸ ἀπέριττον. Εὐμηχάνως καὶ ἐνταῦθα, παρεισοδιάζει ὁ ποιητὴς πλατεῖαν ἑλληνικὴν ἱστορίαν περὶ τοῦ ᾀδομένου θηβαϊκοῦ πολέμου, ἐν τῷ, τὸν βασιλέα κατασμικρύνειν μὲν τὸν Διομήδην, ἐξαίρειν δὲ τὸν ἐκείνου πατέρα ὡς καὶ θαρσαλέον καὶ ἀνδρεῖον, ὅπερ βαρύ ἐστι. μέγα γὰρ κακὸν υἱῷ πατρὸς ἀγαθοῦ, τὸ μὴ πατρῴζειν. φησὶ γοῦν ὁ βασιλεὺς ὅτι τε οὐκ ἦν πτοιαλέος ὁ Τυδεὺς, ὡς ὁ Διομήδης καθὰ προσεχῶς ἐγράφη, καὶ ὅτι ἄτερ μὲν πολέμου εἰσῆλθε Μυκήνας ὁ Τυδεὺς ξεῖνος ἅμα ἀντιθέῳ Πολυνείκει λαὸν ἀγείρων κατὰ Ἐτεοκλέους καὶ Θηβαίων, καὶ ξένων ἐπικούρους. ὅτε Θυέστης μὲν ὁ τότε ἐπιτροπεύων κατὰ τοὺς παλαιούς, Ἀγαμέμνονος ὡς καὶ ἐν τῇ β' ῥαψῳδίᾳ γέγραπται, ἔτι δὲ καὶ οἱ Μυκηναῖοι ἔθελον δοῦναι. ὁ Ζεὺς δὲ ἐκώλυσε. καὶ σημείωσαι ὅτι ἀπολογία τρόπον τινὰ ταῦτα τῷ βασιλεῖ πρὸς τὸν Διομήδην. ὃς εἴποι ἂν, μὴ ἀναγκαῖος ὀφειλέτης εἶναι συμμαχίας τῷ βασιλεῖ, ὅτι μὴ δ' αὐτὸς Τυδεῖ τῷ πατρὶ πάλαι ποτὲ δεομένῳ, συνήρατο. φησὶν οὖν ὁ βασιλεὺς ὑπὲρ μὲν ἑαυτοῦ, ὅτι οὐκ οἶδεν αὐτὸς τὸν Τυδέα ὡς νεώτατος ὢν τότε. ὑπὲρ δὲ τοῦ ῥηθέντος ἐπιτρόπου καὶ τῶν συμπολιτῶν, ὅτι ἐκείνους θέλοντας συμμαχῆσαι, διεκώλυσε τὸ δαιμόνιον. ᾧ πείθεσθαι δεῖ. φησὶ γὰρ ὅτι οἵ δ' ἔθελον δόμεναι καὶ ἐπῄνεον ὡς ἐκέλευον καὶ ἑξῆς. ἔνθα σημείωσαι τὸ, οἱ δέ. Μυκήνας γὰρ εἰπὼν ἐπάγει, τὸ, οἱ δέ. ὡς ταυτὸν ὂν, Μυκήνας καὶ Μυκηναίους εἰπεῖν. πόλις γὰρ οἱ πολῖταί εἰσι. κατὰ τὸ οὐδέν ἐστιν οὔτε πόλις οὔτε ναῦς ἔρημος ἀνδρῶν μὴ συνοικούντων ἔσω. διὸ καὶ ἐν τῇ α' ῥαψῳδίᾳ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὅτε δὲ ἡ ναῦς ἐνελιμενίσθη, ἔφη. οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος ἐντὸς ἵκοντο. ἤγουν οἱ περὶ τὴν νῆα. ὡς ταυτὸν ὂν εἰπεῖν ἡ ναῦς, καὶ οἱ τῆς νεώς. ἴσως δὲ καὶ διὰ τὸ πάντῃ φανερὸν, ἐσίγησε καὶ τοὺς Μυκηναίους καὶ τοὺς ναύτας. ὡς καὶ ἐν τῷ, τὴν ῥα βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρων. οὐ γὰρ λέγει τινὲς ἀπηύρων τὴν Βρισηΐδα. ὡς δήλων καὶ αὐτῶν ὄντων. Ἰστέον δὲ ὅτι τοῦ τὸν Οἰδίποδα κατὰ τῶν ῥηθέντων αὐτοῦ δύο παίδων ἀγανακτῆσαι καὶ ἐπαράσασθαι διαλαχεῖν αἵματι καὶ σιδήρῳ τὴν βασιλείαν, ἀφ' ἧς αἰτίας ὁ θηβαϊκὸς ἐξήφθη πόλεμος, ἄλλοι μὲν ἄλλας αἰτίας ἀποδεδώκασιν, ἐν αἷς καὶ μοῖραν τινὰ κρεῶν παραδέδοται τὸν πατέρα λυπήσασα. καὶ τὸ μὴ προσεῖναι δὲ αὐτοῦ, ἐξωθουμένου τῆς πατρίδος. τινὲς δὲ αἰτίαν γενέσθαι τοῦ κακοῦ λέγουσι, μητρυιὰν ἐπιγενομένην αὐτοῖς. ἀποβαλὼν γάρ φασιν Οἰδίπους Ἰοκάστην, ἔγημεν Ἀστυμέδουσαν. ἥτις διαβαλοῦσα τοὺς προγόνους τόν τε Πολυνείκην καὶ τὸν Ἐτεοκλέα ὡς πειρῶντας αὐτὴν, ἐξέμηνε τὸν Οἰδίποδα εἰς θυμὸν, καὶ ἀνεκίνησε τὰ ἱστορούμενα. λέγεται δὲ καὶ ὅτι Ἄδραστος βασιλεὺς Ἄργους χρησμὸν ἔχων λέοντι καὶ κάπρῳ συνοικῆσαι τὰς θυγατέρας καὶ ἰδὼν ἱκετεύσαντας εἰς αὐτὸν, Τυδέα μὲν, συὸς ἐναπτόμενον δέρος, Πολυνείκην δὲ, λέοντος δέρος χαίτῃ πεφρικὸς κατὰ τὴν τραγῳδίαν εἰπεῖν, συνέβαλεν ἐπ' αὐτοῖς τὸν χρησμόν. καὶ ἔδωκε Τυδεῖ μὲν, Δηϊπύλην ἐξ ὧν Διομήδης. Ἀργείαν δὲ, Πολυνείκει. ἕτεροι δὲ παράσημα εἶναι τοῖς ἥρωσι τούτοις φασὶν ἐν ταῖς ἀσπίσι, λέοντα καὶ κάπρον. ἐξ ὧν τὸν Ἄδραστον ἐναχθέντα εἰς τὸν νοῦν τοῦ χρησμοῦ, συζεῦξαι τοῖς ξένοις τὰς θυγατέρας. εἰσὶ δὲ οἳ καὶ φιλονεικῆσαι αὐτοὺς οἴονται περὶ τῆς ξενίας ἐν τῷ τοῦ Ἀδράστου οἴκῳ. καὶ τὴν μάχην εἰκασθῆναι τοῦ μὲν, εἰς λέοντος ὀργήν. τοῦ δὲ, εἰς ὁρμὴν συός. καὶ οὕτω ἐπιγαμβρεῦσαι αὐτοὺς τῷ βασιλεῖ. ἐφ' ᾧ φυγάδας ὄντας, καταγαγεῖν εἰς τὰ οἰκεῖα. Ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι τὸ ξεῖνος, διασαφητικόν ἐστι τοῦ ἄτερ πολέμου. ἵνα μὴ νοοῖτο κατὰ τὴν ἐμπορίαν ἢ ἐκ προόδου ὁ Τυδεὺς εἰς Μυκήνας ἐλθεῖν. ἀλλὰ διὰ πρεσβείαν ἧς χάριν ἐπεξενώθη ἐκεῖ. καὶ ὅτι μέση λέξις ὁ ξεῖνος. λέγεται γὰρ οὕτω καὶ ὁ δεχόμενός τινα εἰς ξενίαν, καὶ ὁ δεχθείς. ὥσπερ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἱκέτης ὁ ἱκετεύσας τε καὶ ἱκετευθείς. περὶ μέντοι τῶν ἐκ τούτων συνθέτων τί δήποτε σημαίνουσι, προδεδήλωται. ἤγουν ὅτι πρόξενος μὲν, ὁ ἀπὸ πόλεως ἠξιωμένος ἐν τῇ σφετέρᾳ προΐστασθαι ξένων. οἷος ὁ Ἀν-

τήνωρ

τιμῶσιν ἐν τοῖς τρωσί. καὶ ὁποῖοι οἱ βασιλικοὶ διοικηταί. ἀπ' αὐτοῦ δὲ κατὰ μεταφορὰν, καὶ ὁ καλοῦ τινος, ἢ κακοῦ αἴτιος, οὕτω λέγεται. διὸ, ἀπωλείας πρόξενος ἢ φθορᾶς ἢ σωτηρίας ἢ ὑγείας, ὡς παρ' ἑαυτῶν ξενίσας διὸ τὸ πρᾶγμα εἶτα ἑτέροις διαπεμψάμενος. ἰδιόξενος δὲ, ὁ ἰδίᾳ ἢ παρ' ὅθεν ξένος. ὡς Μενελάῳ τηλέμαχος. καὶ ὁ μυθικὸς Μέντης, τῷ τηλεμάχῳ. ἀστόξενος δὲ, ὁ ἐκ προγόνων τισὶν ἐπιχώριος, ὡς ἀτρεὺς φυξί. καὶ τεῦκρος φασίν. ἀπὸ τῶν προγόνων, φύξ μὲν ὁ πελοποννήσιος ἀτρεύς. τρωϊκὸς δὲ, τεῦκρος ὁ σαλαμίνιος. δορύξενος δὲ, ὁ πολέμου χάριν ἢ ἐκ πολέμου φιλιωθεὶς ὡς γλαῦκος καὶ Διομήδης. τὸ δὲ ἐπήνεσαν, ἀντὶ τοῦ συνήνουν. συγκατετίθεντο. πολλαχοῦ δὲ πρᾶγμά τε ἄλλοις, καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ ἐπὶ τοιούτου σημαινομένου τίθεται τὸ ἐπαινεῖν. ὡς δηλοῖ καὶ τὸ, ἐπεὶ δ' αἰνεῖτον βασιλῆες ἐν Ὀδυσσείᾳ. δῆλον δὲ ὡς ὁ μὴ οὕτως ἐπαινῶν, ἀπηνὴς ἂν εἴη καὶ κρατερός. κατὰ τὸ ἀπηνέα τε κρατερόν τε. ἔστι δὲ καὶ ἄλλως ἀπηνὴς κατὰ τὸν κωμικὸν ὁ ἀπὸ αἴνου ὡς ἐν ταῖς νεφέλαις φαίνεται. ὁ τοιοῦτος δὲ ἀπειθὴς δοκεῖ τῶν ἐπαινετῶν. ὁ δέ γε προειρημένος ἀπηνὴς, λέγοιτο ἂν, καὶ ἀπηλεγής. ὃς ἀπηλεγέως ἀπείποι ἄν. ὡς μὴ ἐπαινῶν δηλαδὴ τουτέστι συγκατατιθέμενος.

Ἤτοι μὲν γὰρ ἄτερ πολέμου εἰσῆλθε μυκήνας
Ξεῖνος, ἅμ' ἀντιθέῳ πολυνείκεϊ λαὸν ἀγείρων,
Οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωνθ' ἱερὰ πρὸς τείχεα θήβης.
Καί ῥα μάλα λίσσοντο δόμεν κλειτοὺς ἐπικούρους.
Οἱ δ' ἔθελον δόμεναι, καὶ ἐπῄνεον ὡς ἐκέλευεν.
Ἀλλὰ ζεὺς ἔτρεψε, παραίσια σήματα φαίνων.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ᾤχοντο, ἰδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο,
Ἀσωπὸν δ' ἵκοντο βαθύσχοινον λεχεποίην.
Ἔνθ' αὖτ' ἀγγελίην ἐπὶ τυδῆ στεῖλαν ἀχαιοί.
Αὐτὰρ ὁ βῆ, πολέας δὲ κιχήσατο καδμείωνας
Δαινυμένους κατὰ δῶμα βίης ἐτεοκληείης.
Ἔνθ' οὐδὲ ξεῖνός περ ἐὼν ἱππηλάτα τυδεύς,
Τάρβει, μοῦνος ἐὼν πολέσι μετὰ καδμείοισιν.
Ἀλλ' ὅγ' ἀεθλεύειν προκαλίζετο. πάντα δ' ἐνίκα
Ῥηϊδίως. τοίη οἱ ἐπίρροθος ἦεν ἀθήνη.
Οἱ δὲ, χολωσάμενοι καδμεῖοι κέντορες ἵππων,
Ἂψ ἀναερχομένῳ πυκινὸν λόχον εἷσαν ἄγοντες
Κούρους πεντήκοντα. δύο δ' ἡγήτορες ἦσαν,
Μαίων αἱμονίδης ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν,
Υἱός τ' αὐτοφόνοιο μενεπτόλεμος λυκοφόντης.
Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκε.
Πάντας ἔπεφν', ἕνα δ' οἶον ἵει οἶκονδε νέεσθαι.
Μαίον' ἄρα προέηκε θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
Τοῖος ἔην τυδεὺς αἰτώλιος. ἀλλὰ τὸν υἱὸν
Γείνατο εἷο χέρεια μάχῃ, ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνω.

Τυδέως μυκήνας εἰσελθόντος ὡς ἐῤῥέθη καὶ λαὸν ἀγείροντος οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωντο ἱερὰ πρὸς τείχεα θήβης ἐπικουρίας δεόμενοι, μυκηναῖοι μὲν ἤθελον δοῦναι καὶ ἐπῄνεον καθὰ καὶ αὐτὸ εἴρηται. ἀλλὰ ζεὺς ἔτρεψε παραίσια σήματα φαίνων. εἶτα πλατύνων τὴν ἱστορίαν, φησί. οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ᾤχοντο ἠδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο ἀσωπὸν δ' ἵκοντο βαθύσχοινον λεχεποίην. ἔνθ' αὖτ' ἀγγελίην ἐπὶ τυδῆ στεῖλαν ἀχαιοί. τουτέστιν ἐπὶ ἀγγελίαν ἔπεμψαν τὸν τυδέα. οὓς γὰρ ἀχαιοὶ ἐν τροίᾳ ἐποίησαν ὡς προϊστόρηται, στείλαντες ἐκεῖ Ὀδυσσέα καὶ Μενέλαον. αὐτὰρ ὁ βῆ. πολέας δὲ κιχήσατο καδμείωνας δαινυμένους κατὰ τὸ βασιλικὸν δῶμα. ἔνθ' οὐδὲ ξεῖνός περ ἐὼν ἱππηλάτα τυδεὺς, τάρβει μοῦνος ἐὼν πολέσιν μετὰ καδμείοισιν. ἀλλ' ὅγ' ἀεθλεύειν προκαλίζετο ἐν τοῖς τηνικαῦτα παρευρημένοις γυμνικοῖς φασὶν ἀγῶσι. πάντα δ' ἐνίκα ῥηϊδίως. τοίη οἱ ἐπίρροθος ἦεν ἀθήνη. οἱ δὲ, χολωσάμενοι καδμεῖοι κέντορες ἵππων, ἂψ ἀνερχομένῳ ἤγουν ἐπανιόντι εἰς τοὺς ἑαυτοῦ πυκινὸν λόχον εἷσαν ἄγοντες κούρους πεντήκοντα. δύο δ' ἡγήτορες ἦσαν. Μαίων αἱμονίδης καὶ Λυκοφόντης υἱὸς αὐ-

τοφό

ταφόνου. Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν. ὃ γοργῶς ἑρμηνεύων, φησί. πάντας ἔπεφνε· ἕνα δ' οἶον ἵει οἶκόνδε νέεσθαι ἄγγελον δηλαδὴ τοῦ κακοῦ. Μαίον' ἄρα προέηκε θεῶν τεράεσσι πιθήσας. εἶτα συμπληρῶν ὁ βασιλεὺς τὸ διήγημα, ἐπὶ θαύματι τοῦ Τυδέως, φησί. τοῖος ἔην Τυδεὺς Αἰτώλιος. ἀλλὰ τὸν υἱὸν γείνατο, εἷο τουτέστιν αὐτοῦ, χέρηα μάχῃ, ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνω. ὃ βαρὺ σκῶμμα ἔδοξεν ἄν, τῷ Διομήδει ὡς μὴ πρέπον ἥρωϊ τοιούτῳ. ἐχρῆν γοῦν μᾶλλον ἄλλως ἔχειν κατὰ τὸν εἰπόντα, ὡς ἐν νεότητι γλῶσσαν μὲν ἀργὴν χεῖρα δ' εἶχον ἐργάτιν. διὸ καὶ αἰδεσθεὶς ὡς καὶ προσεσημείωται, ἄρτι μὲν σιγᾷ, οὐδὲν ἀμφιψαλμενος, μὴ καὶ βεβαιώσῃ ἔργοις αὐτὸς τὸ λάλος εἶναι. ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ διαδείξας τὴν ἐν αὐτῷ ἀνδρίαν, ταμιεύεται ἀντειπεῖν τῷ βασιλεῖ κρατερῶς ὅτε ἀγεννῶς ἤδη ἐκεῖνον διατιθέμενος. Φιλομαθὴς δὲ καὶ μνήμων ὁ βασιλεὺς ἐν οἷς εἶπε, φαίνεται. οὕτως ἀκριβῶς μεμνημένος παλαιᾶς πράξεως, ὡς καὶ ὀνόματα ἐκτιθέναι λοχαγῶν. καὶ ποσότητα τῶν ἐν τῷ λόχῳ πεσόντων. καὶ τίς ποτε ἦν ὁ ἐκεῖθεν διασωθείς. φιλοῖτο δ' ἄν, μάλιστα τῷ Διομήδει ὡς οὕτω τὴν τοῦ πατρὸς Τυδέως ἀριστείαν ἐς ψυχὴν ἐπιμελῶς μνήμης χάριν ἀπογεγραψάμενος. εἰ καὶ ἄλλως ἴσως ὑποδάκνει αὐτὸν ὅτι μὴ ἐχαρακτήρισεν ὁ βασιλεὺς τὸν Τυδέα καὶ ἀγορητὴν δεξιόν. ὅρα δὲ καὶ ὡς εὐμεθόδως ἐν ὀλιγίστῳ πρῶτον ὑπολαλήσας τὴν τοῦ Τυδέως εἰς Μυκήνας ἔλευσιν ἐν τῷ, ἤτοι μὲν γάρ, ἄτερ πολέμου εἰσῆλθε Μυκήνας καὶ ἑξῆς, εἶτα ποικιλίας χάριν ἐπλάτυνε τὴν ἱστορίαν σαφῶς. ἰστέον δὲ ὅτι τό, Ζεὺς ἔτρεψεν ἤγουν παρέτρεψεν ἐκώλυσε παραίσια σήματα φαίνων, παραδηλοῖ ἐξ ἀέρος τινὰ καὶ τότε συμβῆναι σύμβολα ὡς εἰκός, δι' ὧν ἐκωλύθησαν οἱ Μυκηναῖοι συμμαχίαν δοῦναι τοῖς Ἀργείοις. εἰκὸς δὲ καὶ ἔκ τινων μαντειῶν γενέσθαι τὴν ἀποτροπήν. ἐπειδὴ πάντες οἱ χρησμολογοῦντες, ὑποφῆται Διὸς ἐλέγοντο, οἷα, Πανομφαίου. σημείωσαι δὲ τὸ ῥηθὲν Ζεὺς ἔτρεψεν, εἰς τὸ Ζεὺς τερπικέραυνος. δοκεῖ γὰρ εἶναι τερπικέραυνος, ὁ τρέπων ἐν τῷ ἀφιέναι κεραυνοὺς καθὰ ἐνταῦθα ἔτρεψε, σήματα φήνας. παραίσια δὲ τὰ παρὰ τοῖς ὕστερον ἀπαίσια. πολλάκις γὰρ ἡ παρὰ πρόθεσις, ταυτὸν τῇ ἀπὸ προθέσει δύναται. Τοῦ δὲ ᾤχοντο, διασαφητικόν ἐστι, τὸ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο. ἵνα μὴ ἐπὶ θανάτου νοηθείη ἡ λέξις. οἴχεσθαι γὰρ πολλαχοῦ καὶ τὸ θνήσκειν λέγεται. καὶ ἔστι νῦν τὸ ᾤχοντο, ταυτὸν τῷ ἐπορεύθησαν. προέκοψαν εἰς ὁδόν. τὸ δὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο, περίφρασίς ἐστι τοῦ προώδευσαν. ἐκ δὲ τούτου τοῦ πρὸ ὁδοῦ συνετέθη ὁ φροῦδος. οἷον φρούδου γοῦν ἤδη τοῦ κακοῦ, μείων λόγος. καί, ἐπεὶ δὲ φροῦδος Ἀργείων στρατός. ὅ ἐστιν ἐπεὶ ᾤχοντο οἱ Ἀργεῖοι. ὁμαλῶς μὲν οὖν ἐκφωνεῖται τὸ πρὸ ὁδοῦ. τραχύφωνον δὲ τὸ φροῦδος, λαμβανόμενόν ποτε καὶ ἀντὶ τοῦ ἀφανοῦς σκωπτικῶς. Σημείωσαι δὲ ὅτι πρὸ ὁδοῦ οἱ μεθ' Ὅμηρον λέγουσιν ὡς Παυσανίας δηλοῖ, τὸ ἀναγκαιότερον καὶ ὡς εἰπεῖν προὔργου. Ἀσωπὸς δὲ ὅτι Βοιώτιος ποταμός, πᾶσι δῆλόν ἐστιν. οὕτω δὲ δῆλον καὶ ὡς τὰ ποτάμια ὕδατα διὰ τὸ γόνιμον, πολυβότανά εἰσι. διὸ καὶ ὁ Ἀσωπὸς βαθύσχοινος ἱστορεῖται παρὰ τῷ ποιητῇ. ἔτι δὲ καὶ λεχεποίης ὡς πολλὴν ποίαν τρέφων ἤγουν βοτάνην ἐν ᾗ λέξεταί τις ἤγουν κατακοιμηθείη διὰ τὸ δασύ. Τὸ δὲ Τυδῆ, οὐκ ἀπὸ τοῦ Τυδέα συνῄρηται. ἀλλ' ἀποκέκοπται ἐκ τοῦ Τυδῆα καθάπερ ἀρέσκει τοῖς τεχνικοῖς. οὕτω δὲ καὶ τὸν Ὀδυσῆα Ὀδυσῆ ἔστιν εἰπεῖν, καὶ ἕτερα δὲ ὅμοια. Τοῦ δὲ Καδμείωνας, πρωτότυπον οἱ Καδμεῖοι ὃ κατωτέρω κεῖται, καί ἐστιν ὡς πατρωνυμικὸν καθ' ὁμοιότητα τοῦ Ἀτρείων καὶ Πηλείων καὶ τῶν ὁμοίων. Τὸ δὲ ξεῖνός περ ἐών, θρασύτητα τοῦ Τυδέως ἐμφαίνει. ὡς μὴ δέον ὂν ξεῖνον ἐόντα, ἐρίδας προφέρειν τοῖς ξενοδόχοις, μήπως ὁμηρικῶς εἰπεῖν, ἑαυτοῦ πάντα κολούῃ. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, συχνὸς ἐν τούτοις τῷ βασιλεῖ ὁ τοῦ καθ' Ὅμηρον ἱππηλάτου Τυδέως ἔπαινος, εἴπερ οὐδὲ ξένος καὶ εἰς πολλοῖς, μόνος ὢν ἐν ἀλλοτρίᾳ, ἐτάρβει ἀλλὰ προεκαλεῖτο ἀεθλεῖν, ἔνθα ἐχρῆν αὐτὸν ἢ ὡς ξένους αἰδεῖσθαι τοὺς Καδμείους ἢ φοβεῖσθαι ὡς πολεμίους, εἰ μὴ τὸ θάρσος ἐκώλυε. καὶ οὐ προεκαλεῖτο μὲν αὐτούς, ὁ δὲ λόγος ἔργων ἦν κενός. καὶ οὐχ ἁπλῶς ἐνίκα, ἀλλὰ πάντας ἐνίκα. καὶ οὐδὲ σὺν πόνῳ, ἀλλὰ ῥηϊδίως. καὶ τὴν Ἀθηνᾶν δὲ εἶχεν ἐπιτάρροθον ἤτοι βοηθόν. ἦν ἄρα καὶ θεοφιλής. καὶ μάλιστα, κατ' Ἀθηνᾶν ὅ ἐστι φρόνησιν. ἔοικε γὰρ συνετῶς μεταχειρίσασθαι τὰ ἐκεῖσε ἄεθλα, ὁ Τυδεύς. Τὸ δὲ πάντα ἐνίκα, οὐ μόνον ἄνδρα ὑποδηλοῖ, ἀλλὰ μάλιστα, πάντα τὰ ἄεθλα. ληφθέντος τοῦ τοιούτου ὀνόματος κατὰ κοινοῦ, ἐκ τοῦ ἀεθλεύειν ῥήματος. ὃ καὶ ἐπ' ἄλλων πολλῶν, φαίνεται γίνεσθαι. Τὸ δὲ ἐπίρροθος ὅτι πρωτότυπόν ἐστι τοῦ ἐπιτάρροθος ἐν ἄλλοις δηλοῦται. οἱ δὲ Καδμεῖοι ὥσπερ καὶ οἱ Καδμείωνες ἑτερωνύμως ἔχουσι πρὸς τὴν πατρίδα τὰς Θήβας ἐξ ἧς Θηβαῖοι καλοῦνται. παρώνυμοι γέ εἰσι τῷ προγόνῳ Κάδμῳ τῷ ἐκ Φοινίκης, ὁ μυριαχοῦ καθωμίληται. παράγονται δὲ Καδμεῖοι μέν, ἀπὸ τῆς Καδμηΐδος γῆς. ἵνα ἡ ἐκεῖθεν Καδμήϊος Καδμεῖος κατὰ τὸ ἀχρήϊος ἀχρεῖος περὶ οὗ προδεδήλωται. Καδμείωνες δὲ ἀπ' αὐτῶν δὴ τῶν Καδμείων. οὐ γάρ ἐστιν εἰπεῖν ἀκριβῶς παρωνυμεῖσθαι τοὺς Καδμείωνας ἵνα ἦ ὥσπερ Οὐρανὸς Οὐρανίδης Οὐρανίων, κατὰ τὸ Κρονίδης Κρονίων, οὕτω καὶ Κάδμος Καδμείων. ἐγράφετο γὰρ ἄν, οὕτω διὰ τοῦ ι καθὰ καὶ Οὐρανίων. δοκεῖ δὲ ἀπὸ τοῦ κάζω τὸ κοσμῶ παρῆχθαι ὁ Κάδμος καί πως δηλοῖ τὸν κόσμιον. τραπέντος κἀνταῦθα τοῦ ζ εἰς δ συνήθως ὡς καὶ ἐν τῷ ὀκλάζω ὀκλαδίας δίφρος. καὶ χειμάζω χειμάδιον καὶ ἐν ἑτέροις μυρίοις τοῖς καὶ προδηλωθεῖσιν. ἰστέον δὲ ὅτι, οὐ κύριον μόνον ὁ Κάδμος, ἀλλὰ καὶ Ἑρμοῦ ἐπίθετον. οὐ παράλογον ὁ Καδμῖλος παρὰ Λυκόφρονι. καὶ ὄρους δὲ ὄνομα. φησὶ γοῦν ὁ Στράβων, ὅτι Κάδμος, ὄρος ἐξ οὗ Λύκος ῥεῖ ποταμὸς εὐμεγέθης προσβάλλων τῷ Μαιάνδρῳ. κέντορες δὲ ἵππων, οὐ μόνον οἱ ὡς ἐρρέθη

εὖ πω

εὖ πωλοδαμνοῦντες, ἀλλὰ καὶ οἱ τεχνικῶς ἡνιοχοῦντες. ὁποῖον ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ, νόῳ δ᾽ ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην. πυκινὸν δὲ λόχον ὁ ποιητὴς λέγει, οὐ μόνον ὡς κατὰ σύνεσιν γινόμενον, ἀλλὰ καὶ ὡς δέον ὂν τοὺς ἐλλοχῶντας, πυκνοῦν ἑαυτοὺς ἵνα λανθάνωσι, διὸ καὶ λόχον εἷσαν φησίν. ὅ ἐστιν ἐκάθισαν. ὡς τῶν ἐλλοχώντων κεῖσθαι δεῖ ὀφειλόντων καὶ ὑποκαθῆσθαι ἵνα ὑποκρύπτωνται. παρηχεῖται δέ πως πρὸς τὸ λόχον εἷσαν τὸ ἡγήτορες ἦσαν, καθ᾽ ὁμοιότητα τοῦ ἔδεισαν θεοὶ οὐδ᾽ ἔτ᾽ ἔδησαν καὶ τῶν τοιούτων ἃ προδεδήλωται. ὅρα δ᾽ ἐν τούτοις ὅτι τοὺς πεντήκοντα ἄνδρας, λόχον εἶπε. καὶ μήν τινες λόχον φασὶ, τὸν ἐξ εἰκοσιτεσσάρων ἀνδρῶν. ἴσως δὲ καὶ ὁ ποιητὴς νῦν τοῦτο ἐμφαίνει, εἰπὼν ὅτι κοῦροι πεντήκοντα, δύο δ᾽ ἡγήτορες ἦσαν. εἰκοσιτέσσαρες γὰρ ἄνδρες καὶ αὖ πάλιν τοσοῦτοι, ἀνὰ ἕνα ἔχον ἡγήτορα. ταυτὸν δὲ εἰπεῖν λοχαγὸν, ὡς δηλοῖ τὸ λόχον ἄγοντες. ὅτι δὲ ὁ Ξενοφῶν ἐξ ἑκατὸν συντετάχθαι τὸν λόχον βούλεται, εἴσεται ὁ ἐκείνῳ ἐντυχὼν εἰπόντι. λόχος ἕκαστος εἰς ἑκατόν. ἡ δὲ ῥαψῳδία καὶ ἄλλοι, λόχον φασὶ τὸ ἁπλῶς στρατιωτικὸν σύνταγμα. καὶ λοχαγὸν τὸν τούτου ἄρχοντα. ἰστέον δὲ ὅτι κοῦρον τὸν νέον λέγειν εἰδὼς Ὅμηρος, οὔ φησι διὰ διφθόγγου καὶ τὸν κόρον ἐξ οὗ τὸ κορέννυσθαι. παρεκκλίνουσι γὰρ καὶ Ἴωνες, τὴν τῶν λέξεων ὅπη δυνατὸν ὁμωνυμίαν τὴν κατὰ συνέμπτωσιν ὁμόφωνον. οὕτω καὶ οὖρος μὲν λέγεται ὁ ὅρος Ἰασὶ, οὐ μήν ποτε καὶ τὸ ὄρος τὸ οὐδέτερον. εἰ δὲ καὶ διὰ τὸν οὖνον τὸν ἐθνικὸν ὀκνοῦσι τὸ ζῶον τὸν ὄνον διὰ τοῦ υ λέγειν, οὐκ ἔστιν ἐνστῆναι. πρὸς ὃ παίξας ὁ κωμικὸς ἔφη κατὰ δούλου ὡς τὸ βάρος ὃ σὺ φέρεις οὖνος φέρει. συναλείψας τὴν εὐθεῖαν τοῦ ὄνου καὶ ἀποτελέσας γέλοιον. ὁ ὄνος γὰρ καὶ κράσει οὖνος. καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον. εἰ δέ τι χρὴ ἐνταῦθα καὶ ἀστεΐσασθαι, σκοπητέον καὶ τὸ, χολωσάμενοι καὶ τὸ λόχον εἷσαν. ἀναγραμματισθεὶς γὰρ καὶ νῦν ὁ χόλος, τὸν λόχον ποιεῖ. ὥς τε, καὶ τῶν τοιούτων κατάρξαι δοκεῖ ὁ ποιητὴς, τοῖς βουλομένοις οὕτω λέγειν, οἳ μάννα φασὶ, τὸ τοῦ λόγου νᾶμα, καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἐν οἷς καὶ τὸ, μῦθος καὶ θυμὸς, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐγράφη. καὶ τὸ, ἔμφνας καὶ ἔνφμας παρ᾽ Εὐριπίδῃ ἐν τῷ, οὐ μάντεως ὄπα ἔμφνας, οὐ χρόνῳ μακρῷ σκέψιν ἔνφμας. καὶ τὸ παρὰ Λυκόφρονι πέλας καὶ λέπας περατοῦντα δύο στίχους συνεχεῖς. ὧν τὸ μὲν πέλας, δηλοῖ τὸ ἐγγύς. τὸ δὲ λέπας, ὀρφνὴν τραχύτητα. ἐξ οὗ καὶ λεπαία χθὼν τραγικῶς, ἡ ὀρφνή. δοκεῖ δ᾽ ἐξ ὀνοματοποιΐας οὕτω τετυπῶσθαι καὶ ἡ λακέρυζα παρὰ τὸ κελαρύζειν. τοιούτου τρόπου καὶ τὸ, αἵματα ἰάματα. καὶ ἕτερα. ὅρα δ᾽ ἐν τούτοις καὶ ὅτι εὕρηται παρὰ τῷ ποιητῇ πατέρων ὀνόματα, υἱοῖς ἀποχρήσαντα εἰς κλῆσιν κατὰ ὁμοίαν μετάθεσιν γραμμάτων ποιηθέντα ἃ καὶ ἀλλαχοῦ ἔγνωμεν. ἐν γοῦν Ὀδυσσείᾳ πατὴρ μὲν Αἴσων, Ἰάσων δὲ ὁ υἱός. κατὰ διάλυσιν τῆς αι διφθόγγου καὶ μετάθεσιν τοῦ ι. ἐνταῦθα δὲ Αἵμων μὲν πατήρ. Μαίων δὲ, υἱός, τεθείσης τῆς αι διφθόγγου ἐν τῇ ἀρχῇ. Μαίονας γάρ φησιν Αἱμονίδης. ὁ δὲ Αὐτοφόνος, ἀνδρείου κλῆσίς ἐστιν. ὃς οὐχ ἑτέροις ἐπιτάσσων ἀριστεύει. ἀλλ᾽ αὐτὸς φονεύων καὶ αὐτόχειρ τῆς ἀριστείας γινόμενος. δῆλον δὲ ὅτι μέτρου ποτὲ διδόντος, καὶ ὁ Αὐτοφόνος αὐτοφόντης ἂν ῥηθείη, καὶ ὁ Λυκοφόντης Λυκοφόνος. ἀεικὴς δὲ ὁ ῥηθεὶς πότμος, διὰ τὸ κατ᾽ αὐτὸν ἀπρεπές. ὡς μὴ δέον ὂν, τοσούτους ὑφ᾽ ἑνὶ πεσεῖν. πάντας γάρ φησιν ἔπεφνεν. ἔστι δὲ τὸ ἔπεφνε, διασαφητικὸν τοῦ, πότμον ἐφῆκεν, ἵνα πότμος μὴ ἡ τύχη νοηθείη, ἀλλ᾽ ὁ θάνατος. τὸ δὲ ἵει, ἀδιάφορόν ἐστι πρὸς τὸ προέηκε. ποιητικὰ δὲ καὶ ἄμφω. ὁ δὲ ῥηθεὶς Μαίων, ἢ ὡς κῆρυξ τιμηθεὶς ἀφείθη κατά τινας, ἢ διὰ τέρας ὥς φησιν ὁ ποιητής. εἰκὸς δὲ τέρας φανῆναι τότε ὅπερ σιγᾷ Ὅμηρος ὡς μὴ ἀναγκαῖον ὂν ῥηθῆναι. ὁ δὲ αἰτώλιος, διφορεῖται ὁμοίως τῷ, δάρδανος δαρδάνιος, κάπρος κάπριος. καΰστρος καΰστριος. ἔκτοπος ἐκτόπιος ὁ καὶ ἄφορμος παρὰ Σοφοκλεῖ. ἔγχωρος οὗ χρῆσις παρὰ Λυκόφρονι, ἐγχώριος. τοῦ δὲ εἷο, τὸ πρωτότυπον, οὐ καθάπερ καὶ τοῦ, σοῦ, τὸ σεῖο. καὶ τοῦ, ἐμοῦ τὸ, ἐμεῖο. τοῦ δὲ χέρηα, ὀφείλει μὲν ἡ παραλήγουσα οἷα συγκοπεῖσα ἐκ τοῦ χερείονα, γράφεσθαι κατὰ τὴν παραλήγουσαν, διὰ τοῦ ε καὶ ι. νικᾷ δὲ ὅμως τὴν διὰ τοῦ η καὶ ι δίφθογγον ἔχειν κατὰ τὰ πλείω τῶν ἀντιγράφων. οὕτω δὲ καὶ τὸ χέρηϊ καὶ χέρηες ὡς ἐν ἄλλοις φαίνεται.

Ὣς φάτο. τὸν δ᾽ οὔτι προσέφη κρατερὸς Διομήδης
Αἰδεσθεὶς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοίοιο,
Τὸν δ᾽ υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο κυδαλίμοιο.
Ἀτρείδη, μὴ ψεύδε᾽, ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν.
Ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ᾽ ἀμείνονες εὐχόμεθ᾽ εἶναι.
Ἡμεῖς καὶ Θήβης ἕδος εἵλομεν ἑπταπύλοιο,
Παυρότερον λαὸν ἀγαγόνθ᾽ ὑπὸ τεῖχος ἄρειον,
Πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν, καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ.
Κεῖνοι δὲ, σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
Τῶ, μή μοι πατέρας ποθ᾽ ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ.

Κἂν ὁ Διομήδης ἐπιπληττόμενος, σιωπᾷ, τὴν τοῦ βασιλέως αἰδεσθεὶς ἐνιπὴν ἤγουν τὴν διὰ λόγων ἐπίπληξιν καὶ κακολογίαν. ἐνίπτω γὰρ τὸ κακολογῶ. ὅθεν ἡ ἐνιπή, κατὰ τὸ τύπτω τέτυπα τυπὴ ἡ τύψις.

ἀλλ᾽ ὁ

ἀλλ' ὁ Σθένελος καὶ τραχύτατα, καὶ ῥητορικώτατα ἐπιχειρεῖ τῇ συγκρίσει. καὶ οὐ τὸν Διομήδην μόνον, ἀπεναντίας τῷ βασιλεῖ, κρείττω τοῦ πατρὸς Τυδέως, ἀποδείκνυσιν, ἀλλὰ κοινῶς τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, κρείττονας ἀποφαίνει τοὺς ἐπιγόνους. παρενσάγει καὶ αὐτὸς ἱστορίαν τῆς τῶν Θηβῶν ἁλώσεως. λέγει γάρ, Ἀτρείδη μὴ ψεύδε' ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν. τοῦτο δὲ παντὶ προσαρμόσει ἑκόντι κρύπτοντι τὴν ἀλήθειαν. ἔνθα σκοπητέον ὡς ὁ μὲν μὴ σάφα εἰδώς, οὐκ αἰτιατέος εἰ ψεύδεται. ὃς δὲ σαφῶς οἶδεν, ἀπαιτεῖται μὴ ψεύδεσθαι. εἶτα ἐπάγει, ὅτι μὴ δὲ πατέρας ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ. ἡμεῖς τοι πατέρων οὐχ ἁπλῶς, ἀμείνονες, ἀλλὰ μέγα ἀμείνονες εὐχόμεθα ἤτοι αὐχοῦμεν εἶναι. πόθεν δῆλον; ἡμεῖς καὶ Θήβης ἕδος εἵλομεν ἑπταπύλοιο. ἔνθα δηλαδὴ ἐκεῖνοι ἔπεσον. εἵλομεν δὲ αὐτὴν παυρότερον λαὸν ἀγαγόντες ὑπὸ τεῖχος ἄρειον. τουτέστι τὸ τοῦ Ἄρεως. ἢ κρεῖττον τοῦ ἐνταῦθα κατὰ Τροίαν τείχους. ἢ ὀχυρώτερον ὡς εἰκὸς ἤπερ ὅτε οἱ πρόγονοι ταῖς Θήβαις ἐπεστράτευσαν. ἐκεῖ γοῦν φησὶν ἀνδραγαθήσαμεν καὶ ταῦτα σὺν ὀλίγῳ λαῷ καὶ κατὰ τείχους κρείττονος, ὅπου οἱ πρόγονοι πλείονες ὄντες ἐν χείρονι τειχίσματι ἐδυστύχησαν. καὶ ὅρα τὸ τοῦ Ὁμήρου ἀμφίγλωσσον. ὃς διὰ μὲν τοῦ βασιλέως, χείρους τῶν προγόνων, τοὺς ἐπιγόνους ἐνέφηνε. διὰ δὲ τοῦ Σθενέλου, τὸ ἀνάπαλιν ἀπέδειξεν. ἐν τούτοις δὲ ὁ σχηματισμὸς τοῦ, ὑπὸ τεῖχος ἄρειον, ὅμοιός ἐστι τῷ, ὅσοι ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον. σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ὁ Σθένελος ἵνα μὴ δόξῃ, ἀπαρακαλύπτως τὴν πατέρων ἀρετὴν καταφέρεσθαι, λέγει τὸ πᾶν ἐν Θήβαις ἀνύσαι τοὺς ἐπιγόνους τούς τε ἄλλους καὶ αὐτόν, ἀνεπαχθῶς γὰρ καὶ ἑαυτὸν ἐπαινεῖ, πειθομένους τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ, δεικνὺς πλαγίως πως αὐτοὺς καὶ θεοφιλεῖς. ἵνα μὴ δὲ εἰς τοῦτο ἐλαττοῖντο τοῦ Τυδέως ὃν ἡ Ἀθηνᾶ ἐφίλει. τοὺς μέντοι προγόνους ὀλέσθαι φησίν, οὐ δι' ἀνανδρίαν ἀλλ' ἀτασθαλίαν. φησὶ γάρ, κεῖνοι δὲ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο. παραλαλεῖ δὲ ἴσως, τὸ τοῦ Πολυνείκους καὶ τὸ τοῦ Τυδέως, ἐφάμαρτον, ἵνα καὶ κατὰ τοῦτο οἱ πατέρες ἐλαττοῖντο τῶν ἐπιγόνων. ἢ μάλιστα λέγει ὅτι οἱ Θηβαῖοι, ὡς ἀτάσθαλοι ὤλοντο διὰ τὴν εἰς τὸν Πολυνείκην ἀδικίαν. εἶτα ἐπάγει λόγον ὃν ἐρεῖ τις ὑπερεξαίρων ἑαυτὸν τῶν προγόνων. φησὶ γὰρ τῷ μή μοι πατέρας πόθ' ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ. τοῦτο δὲ δεινῶς εἶπε κωλύων τὴν ἐπ' ἔλαττον σύγκρισιν. ὁ γὰρ ἐξαθερίζων τὸ ὁμοίῃ ἐντεθῆναι τιμῇ, πῶς ἂν καταδέξοιτο τὴν ἐλάττονα, ὁποίαν προσεχῶς ὁ βασιλεὺς ὑπελάλησε κατὰ τοῦ Διομήδους, μὴ οὖσαν μὲν πάντῃ ἀπαρακάλυπτον κατὰ τό, ἢ ὀλίγον οἷ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς. ἔχουσαν δ' ὅμως καὶ αὐτὴν βαρύνειν τὸν ἥρωα. Ἱστέον δὲ ὅτι παυρότερον λαὸν λέγει τουτέστιν ὀλιγώτερον, οὐ μόνον οὗ εἶχον οἱ πρόγονοι, ἀλλὰ καὶ τοῦ τῶν Θηβαίων πλήθους. ἐννέα δέ φασιν εἶναι τὸν ἀριθμὸν τοὺς ἐπιγόνους. ἦσαν γὰρ Αἰγιαλεύς, Ἀδράστου. Θέρσανδρος, Πολυνείκους. Διομήδης, Τυδέως. Σθένελος, Καπανέως. Ἀλκμαίων, καὶ Ἀμφίλοχος, Ἀμφιαράου. Στρατόλαος, Παρθενοπαίου. Πολύδωρος, Ἱππομέδοντος. Μέδων, Ἐτεόκλου. Θηβῶν δὲ ἐβασίλευε τότε ἐν τῷ τῶν ἐπιγόνων πολέμῳ, Λαοδάμας ὁ Ἐτεοκλέους. ὃς καὶ ἀνῃρέθη. Σημείωσαι δὲ ὅτι οὐ μόνον ὑπερπαθῶν τοῦ Διομήδους ὁ Σθένελος, λέγει ἃ λέγει, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ λαλῶν. τῷ γὰρ τοῦ Διομήδους ψόγῳ, συναδοξῶν ἦν καὶ αὐτός, εἴγε καὶ ὁ Καπανεὺς ὁ τοῦ Σθενέλου πατὴρ ὥσπερ καὶ ὁ Τυδεὺς μέγιστα ἐν τῷ Θηβαϊκῷ πολέμῳ ἐδυστύχησεν. εἰ γοῦν ὁ Διομήδης χείρων τοῦ πατρός, ἄρα καὶ ὁ Σθένελος τοῦ οἰκείου ἠλάττωται πατρός. τάχα δὲ καὶ τὸ ἡμεῖς πατέρων ἀμείνονες, οὐ τοὺς ὅλους δηλοῖ ἐπιγόνους. τί γὰρ νῦν ἔδει πάντων ὑπερλαλεῖν; ἀλλὰ μόνους τὸν Διομήδην καὶ τὸν Σθένελον. διὸ καὶ δυϊκῶς λέγει παρακατιών. παυρότερον λαὸν ἀγαγόντε ἡμεῖς οἱ δύο δηλαδή. Ἱστέον δὲ ὅτι ἐκ τῶν ῥηθέντων Θηβαϊκῶν πολέμων, παροιμία ἐξέπεσεν ἐπὶ τῶν ἀλυσιτελῶν, τὸ Καδμεία νίκη. ἐπειδή φασι Θηβαῖοι τὰ πρῶτα νικήσαντες, ὕστερον ὑπὸ τῶν ἐπιγόνων ἡττήθησαν. Ἀρριανὸς μέντοι ἐν τοῖς Βιθυνιακοῖς ὡς καὶ προεδηλώθη ἐπὶ μεγίστης νίκης τὴν παροιμίαν ἐδέξατο. τινὲς δὲ αὐτὴν ἄλλως εἰλῆφθαί φασιν. ἢ ἀπὸ Οἰδίποδος ὃς Θήβησι τὸ τῆς σφιγγὸς αἴνιγμα λύσας, εἶτα ἔπαθλον τὴν μητέρα ἔγημεν. ἢ ἀπὸ Κάδμου ὃς ἀνελών φασι τὸν τὴν Ἀρείαν κρήνην τηροῦντα δράκοντα, ἐθήτευσεν Ἄρει ὀκτὼ ἔτη. ἑπτάπυλον δὲ Θήβην ἑνικῶς λέγει τὰς Βοιωτίας Θήβας, πρὸς διαστολὴν τῶν ἑκατομπύλων Αἰγυπτίων ἃς ἀλλαχοῦ ἱστορήσει ὁ ποιητής. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐπεσημάνθη, πολλὰ εὕρηνται ὀνόματα καὶ ἑνικῶς λεγόμενα, καὶ πληθυνόμενα. ὡς καὶ ὅτε Κρήτην καὶ Κρήτας τὴν αὐτὴν νῆσον λέγει Ὅμηρος. οὕτως οὖν ἐπαμφοτερίζει καὶ τὸ τῆς Θήβης ὄνομα καὶ τὸ τῆς Μυκήνης. ἣν Μυκήνας πρὸ ὀλίγων εἶπεν ὁ ποιητής. ὥς που καὶ τὴν Μάλειαν, Μαλείας. Μαλειάων ὄρος αἰπύ. τοιούτῳ δὲ τρόπῳ καὶ ὄρος τὸν Ἄτλαντα, πληθυντικῶς ἔφη τις Ἄτλαντας. καὶ τὸν ἄρειον πάγον ἀρείους πάγους. Σημείωσαι δὲ καὶ ὡς πολλαί τινες αἰτίαι παρὰ τῷ ποιητῇ τοῦ σιγᾶν τὰ πρόσωπα. οὐ μόνον γὰρ ἡ ἔκπληξις αἰτία σιγῆς, ἀλλὰ καὶ αἰδώς. Διομήδης γοῦν ἐνταῦθα σιγᾷ, αἰδεσθεὶς βασιλέως ἐνιπὴν αἰδοίοιο. μετ' ὀλίγα δὲ ὁ λαὸς ἕπεται σιγῇ δεδιότες σημάντορας. ἤγουν εὐλαβούμενοι τοὺς ἄρχοντας. ἐνθυμητέον δὲ καὶ τοὺς κήρυκας. οἳ σιωπῶσι ταρβήσαντες καὶ αἰδόμενοι τὸν Ἀχιλλέα. καὶ σπουδὴ δέ ποτε, γίνεται σιγῆς αἰτία. καὶ ἡ τῶν ἀναντιρρήτων δὲ ἀπολογιῶν ἀκρόασις.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν, προσέφη κρατερὸς Διομήδης.
Τέττα, σιωπῇ ἧσο. ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ.

Οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
Ὀτρύνοντι μάχεσθαι ἐϋκνήμιδας ἀχαιούς.
Τούτῳ μὲν γὰρ κῦδος ἅμ' ἕψεται, εἴκεν ἀχαιοὶ
Τρῶας δηώσωσιν, ἕλωσί τε Ἴλιον ἱρήν.
Τούτῳ δ' αὖ μέγα πένθος, ἀχαιῶν δηωθέντων.
Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.
Ἦ ῥα καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
Δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσιν ἄνακτος
Ὀρνυμένου, ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἷλεν.

Ἐν δὲ τῷ τέττα σιωπῇ ἧσο ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ ὃ λέγει Διομήδης πρὸς Σθένελον κατασιγαστικὸν ὄντα στωμυλίας τὸ, ἧσο, ἀντὶ τοῦ δίαγε καὶ μένε, κεῖται. ἄλλως γὰρ οὐκ ἦν ἐν τοιαύτῃ μάχῃ καθέζεσθαί τινα. σπουδὴν δὲ καὶ ἁπλότητα, ἡ λέξις ἐνδείκνυται ὡς μὴ εὐκαιροῦντος τοῦ διομήδους κυριολεκτεῖν. ζήτει δὲ καὶ ἐν τοῖς τοῦ Θερσίτου τὸ, ἧσαι ὀνειδίζων, πρὸς ὁμοιότητα τῆς νῦν ῥηθείσης λέξεως τοῦ, ἧσο. Τὸ δὲ τέττα περὶ οὗ καὶ ἐν ἄλλοις δηλοῦται προσφώνησίς ἐστι καὶ νῦν φιλεταιρικὴ νέου πρὸς μείζονα. ἀμετάφραστος κατὰ τοὺς παλαιοὺς καὶ ἀμετάληπτος. ἤγουν μὴ ἔχουσα εἰς ἑτέραν λέξιν κυριωτέραν μεταλαμβάνεσθαι. οἱ δέ φασιν ὅτι ὥσπερ βάπτω βαπτίζω βάπτης, οὕτω τέττω τεττίζω τέττης καὶ ἡ κλητικὴ τέττα. τὸ δὲ τεττίζω γράφει Ζηνόδοτος ἐν τῷ τοὺς ἐλεεινὰ κατήσθιε τεττίζοντας. καί τοι κατά τινας, τιτίζοντας ἐκεῖνος γράφει διὰ τοῦ ι οὐ μὴν διὰ τοῦ ε. τινὲς δὲ σχετλιαστικὸν νοοῦσι τὸ τέττα. ἀποκοπὲν ἐκ τοῦ τέτλαθι. Καὶ ὑβριζόμενος ὁ Διομήδης, ὅμως οὐ νεμεσᾶν λέγει τῷ βασιλεῖ ὀτρύνοντι καί που καὶ ἐπιπλήττοντι. προσθεὶς καὶ τὴν αἰτίαν ἐν τῷ εἰπεῖν οὕτω. οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν ὀτρύνοντι μάχεσθαι ἀχαιούς. τούτῳ μὲν γὰρ κῦδος ἅμ' ἕψεται, εἴκεν ἀχαιοὶ τρῶας δηϊώσωσιν ἕλωσί τε ἴλιον ἱρήν. τούτῳ δ' αὖ μέγα πένθος ἀχαιῶν δηϊωθέντων. ἤδη δέ πως ὁ ἥρως καὶ καταγινώσκει νωθρείαν ἑαυτοῦ. διὸ καὶ ἐπαγαγών. ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ τουτέστιν ἡμεῖς μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς, ἤγουν φροντίσωμεν τοῦ εἶναι ἄλκιμοι, καταπηδᾷ χαμᾶζε σὺν τεύχεσι. καὶ σπεύδει ἐς μάχην. ὅπερ οὐκ ἐποίει πρὸ τούτου. καὶ ταῦτα τὸν βασιλέα βλέπων οὕτω πονούμενον. Ἰστέον δὲ ὡς οὐ μάτην ὁ διομήδης προσέθηκε τῷ ποιμένι λαῶν. ἀλλὰ δηλῶν ὅτι ἄλλου τινὸς οὕτω βαρέως μεμψαμένου οὐκ ἂν ἠνέσχετο. πλὴν εἰ καὶ οὕτως αὐτῷ ἐπιεικὴς ὁ λόγος, ἀλλ' ἔχει τι δακνηρὸν ἄλλως ἐν τῷ, τούτῳ μὲν γὰρ κῦδος ἅμ' ἕψεται. μονονουχὶ γὰρ τὸν βασιλέα ὑπερπονεῖν ἐθέλει. διότι ἐπὶ τοῖς τῶν ὑπ' αὐτοὺς στρατιωτῶν καὶ στρατηγῶν μόχθοις, αὐτὸς κυδαίνεται. γεννᾷ δὲ ὁ ῥηθεὶς λόγος καὶ γνωμικὴν ἔννοιαν τοιαύτην, ὡς ἄρα τοῖς βασιλεῦσι καὶ κῦδος ἕπεται κατορθούντων τῶν ὑπ' αὐτῶν, καὶ αὖθις μέγα πένθος εἰ δυστυχήσουσιν. Ὁ πολίτου ἐνδόξου πήδημα βαρὺ κατὰ τὸ διομήδειον ἐμφαίνει τὸ σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε. Δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσιν ἄνακτος ὀρνυμένου. εἶτα ἑρμηνεύων τὸ, δεινὸν, φησίν. ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἷλεν. ἤγουν καὶ θρασυκάρδιός τις ἔδεισεν ἄν, ἀκούσας. ὠνοματοποίηται δὲ τὸ, ἔβραχεν ὡς καὶ τὸ βρέχω. κεῖται δὲ ἐπὶ ὅπλων. κτύπου ἡ λέξις ἐν β' ἀορίστῳ διὰ τὴν τοῦ α εὐρυφωνίαν. οὐκ ἔτι μέντοι καὶ ὁ ἐνεστὼς, ἀλλ' ἐκεῖνος ἐπὶ ὑετοῦ μόνου λαμβάνεται. Τὸ δὲ ἐπὶ στήθεσιν, ἐκ μέρους τὸ πᾶν δηλοῖ σῶμα τοῦ ἥρωος. εἰκὸς δὲ καὶ μάλιστα περὶ τὰ στήθη πλείω γενέσθαι ἦχον, διὰ τὰ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν φερόμενα ὅπλα. Τοῦ δὲ ταλασίφρονος προϋπόκειται, τὸ ταλάσω οὗ χρῆσις ἀλλαχοῦ παρὰ τῷ ποιητῇ. ὃ συγκοπὲν καὶ τραπὲν, ποιεῖ τὸ τλήσω. ἐξ οὗ τλησικάρδιος καὶ τλησίπονος.

Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ κῦμα θαλάσσης,
Ὄρνυτ' ἐπασσύτερον ζεφύρου ὑποκινήσαντος,
Πόντῳ μέν τε πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
Χέρσῳ ῥηγνύμενον, μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας
Κυρτὸν ἐὸν, κορυφοῦται ἀποπτύει δ' ἁλὸς ἄχνην,
Ὡς τότ' ἐπασσύτεραι δαναῶν κίνυντο φάλαγγες,
Νωλεμέως πόλεμόνδε. κέλευε δὲ οἷσιν ἕκαστος
Ἡγεμόνων. οἱ δ' ἄλλοι, ἀκὴν ἴσαν. οὐδέ κε φαίης
Τόσσον λαὸν ἕπεσθαι, ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐδὴν,
Σιγῇ δειδιότες σημάντορας. ἀμφὶ δὲ πᾶσι

Τεύχεα

Τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ εἱμένοι ἐστιχόωντο.
Τρῶες δ' ὥς τ' ὄϊες πολυπάμμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ
Μυρίαι ἑστήκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκὸν,
Ἀζηχὲς μεμακυῖαι, ἀκούουσαι ὄπα ἀρνῶν,
Ὣς Τρώων ἀλαλητὸς ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν ὀρώρει.
Οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος. οὐδ' ἴα γῆρυς,
Ἀλλὰ γλῶσσ' ἐμέμικτο, πολύκλητοι δ' ἔσαν ἄνδρες.

Μιμούμενος ὁ ποιητὴς ἐν παραβολῇ θαλασσίᾳ τραχύτητα κυμάτων ἤχου, ὁμοίαις πως λέξεσι φράζει τὸ ὑποκείμενον συνεκτραχύνων δι' ὅλον τοῦ λεγομένου, καὶ τὴν φωνήν. λέγει γοῦν ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ κῦμα θαλάσσης ὄρνυτ' ἐπασσύτερον, ζεφύρου ὑποκινήσαντος ἤγουν ἠρέμα τὸ πρῶτον εἰς φρίκα διασαλεύσαντος. πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται. αὐτὰρ ἔπειτα χέρσῳ ῥηγνύμενον, μεγάλα βρέμει. ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας κυρτὸν ἐὸν κορυφοῦται. ἀποπτύει δ' ἁλὸς ἄχνην ἤγουν ἀφρὸν ἢ φυκίον, ἃ πτύελον ὥσπερ ἤτοι ἀπόπτυσμα θαλάσσης εἰσὶν ἐρευγομένης ἔξω ὡς ἐν ἄλλοις φησίν. ὣς τότ' ἐπασσύτεραι Δαναῶν κίνυντο φάλαγγες νωλεμέως πόλεμόνδε. ἔστιν ἡ ῥηθεῖσα παραβολὴ πρὸς τὴν πυκνότητα τῶν κατὰ φάλαγγας κινουμένων καὶ τὸν ἐκεῖθεν πολὺν ἦχον. αἰολικὴ δὲ λέξις ποιηταῖς φίλη τὸ ἐπασσύτερον. ἐκ τοῦ ἆσσον γινομένη ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. δηλοῖ δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ ἐγγὺς καὶ διὰ τοῦτο τῇ ἐπαλληλίᾳ πυκνόν. συγγενὲς δὲ καὶ τὸ νωλεμὲς τῇ τοιαύτῃ λέξει. ἐπεὶ καὶ ταυτόσημα τὸ ἐγγὺς καὶ τὸ πυκνῶς ἤτοι τὸ ἐπασσυτέρως καὶ τὸ ἀδιαλείπτως ὅ ἐστι νωλεμές. Ἰστέον δὲ ὅτι ἄχνην Ὁμήρου εἰπόντος, τὸ λεπτότατον τοῦ κύματος ὅπερ ἐν ταῖς ἔξω προσρήξεσιν ἀπαφρίζεται, Σοφοκλῆς ἄλλως τὴν λέξιν ἐκλαβόμενος, ἄχνην τὴν δρόσον ἔφη ἐν τῷ, θάλλει δ' οὐρανίας ὑπ' ἄχνης, ὁ καλλίβοτρυς νάρκισσος. οὐδ' αὐτὸς ἀπροσφυῶς γράψας, διὰ τὸ μὴ δὲ τὰς τοῦ ὑετοῦ σταγόνας συνεχεῖς εἶναι ἀλλὰ διεχεῖς. ὅθεν ἴσως ἡ ἄχνη ὠνόμασται. ἀέχνη τις οὖσα ἴσως κατὰ κρᾶσιν καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν, ἄχνη ὡς καὶ ἑτέρωθι δηλοῦται σαφέστερον. Εὐριπίδης δὲ καὶ αὐτὸς μιμησάμενος τὸ, ἁλὸς ἄχνη, οἰνωπὸν ἄχνην λέγει τὴν ἐν λοιβαῖς καταχεομένην τῆς γῆς. τοῦ δὲ ἀέχνη ἄχνη, ταυτότης μὲν, ἐν τῷ ἀεχὴν ἀχὴν ὁ πτωχός. ὁμοιότης δέ τις, ἐν τῷ ἀέχω ἄχω παρὰ Σοφοκλεῖ. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι ἐπίτηδες ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς συχνῇ τῇ ὀνοματοποιΐᾳ ἐχρήσατο. ὁ γοῦν ἦχος καὶ τὸ ῥήγνυσθαι καὶ τὸ βρέμειν καὶ τὸ ἀποπτύειν, ὠνοματοπεποίηνται. οὕτω δὲ καὶ πολλῷ τῷ ῥῶ ἐν τοῖς ῥηθεῖσι κέχρηται. ἴσως μάλιστα, ἐν τοῖς τελευταίοις δυσὶ στίχοις. εἰ γοῦν ἴσως ἄλλως μεμπτέος ὁ τοῦ τοιούτου στοιχείου πλεονασμὸς διὸ καὶ οἱ Ἐρετριεῖς ἐκωμῳδοῦντο καθά που καὶ προεγράφη ὡς πολλῷ τῷ ῥῶ χρώμενοι, ἀλλ' ἐν τοιούτοις τόποις ἤγουν ἐν μιμητικῇ τραχυφωνίᾳ πραγμάτων, χρεία συχνοῦ καὶ τοῦ στοιχείου τούτου. ὡς ἐρρέθη καὶ ἐν τῷ τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χειρός. ἄλλως γὰρ ἦν καὶ τὸ, χέρσῳ, γαίῃ εἰπεῖν, καὶ τὸ ῥηγνύμενον, ἀγνύμενον. καὶ τὸ ἄκρας θῖνας. οὕτω δὲ καὶ ἑτέρας λέξεις μεταλαβεῖν εἰς τὸ λεῖον ἴσως ἀρροιζον. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸ κυρτὸν, καὶ ἐπὶ κυμάτων λέγεται, ὡς καὶ ἐπὶ ἄλλων ἀψύχων, γινόμενον παρὰ τὸ κύπτειν κατὰ τοὺς παλαιούς. ἢ ἴσως παρὰ τὸ κρύπτειν. καὶ ὅτι κῦμα θαλάσσης ἔφη, πρὸς διαστολὴν οὐ μόνον λίμνης, ἀλλὰ καὶ ποταμοῦ. ἐγείρει γὰρ ἴσως αὐτὸς κύματα. ἐξ ὧν κυματίας ὁ τοιοῦτος πάσχων λέγεται. καὶ ὅτι ἑρμηνεύων καὶ ἐνταῦθα συνήθως ἑαυτὸν ὁ ποιητὴς ἐπήγαγεν εἰς δήλωσιν τοῦ κορύσσεται, τὸ κορυφοῦται. οὐκ ἄρα ἐπὶ μόνων ὅπλων τὸ κορύσσεσθαι. οὕτω δὲ ἴσως μετ' ὀλίγα ὕδωρ εἰπὼν συμβάλλειν εἰς μισγάγκειαν, ἐπάγει ἑρμηνευτικῶς τὸ, κοίλης ἔντοσθε χαράδρης. ἔστι γὰρ ἡ μισγάγκεια, κοίλη χαράδρα. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ, χέρσῳ ῥηγνύμενον, ἑρμηνευτικόν ἐστι, τοῦ ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ ὄρνυται. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ εἰπὼν ὡς ἔβαλέ τις δουρὶ κόρσην, ἐπάγει διασαφητικῶς. αἰχμὴ δὲ διὰ κροτάφου ἐπέρησε. καὶ οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ διὰ κροτάφου ἑτέρου. ὡς ταυτὸν ὂν, κόρσην εἰπεῖν καὶ κρόταφον. τὸ γὰρ ἕτερος ὡρισμένης καὶ ἀντιζυγούσης δυάδος, δηλοῖ τὸ ἕν. εἰπὼν οὖν ἔβαλε δουρὶ κόρσην, ὤφειλεν εἰπεῖν, αἰχμὴ δὲ δι' ἑτέρας κόρσης ἐπέρησεν. ἐπεὶ δὲ οὐκ εἶπεν οὕτως ἀλλ' ὅτι δι' ἑτέρου κροτάφου ἐπέρησε, ταυτὸν ἄρα κόρση καὶ κρόταφος. ὅθεν καὶ ἐκ τῆς κόρσης ἐτυμολογοῦσί τινες οἱ μεταθέντες τὸ ρ' ποιοῦσι κρόσην. εἶτα ἐξ αὐτῆς παράγουσι διὰ τοῦ α καὶ φ διεξοδικώτερον, τὸν κρόταφον, ἵνα εἴη κρόσαφος. καὶ ἀττικῶς κρόταφος. ὅτι δὲ καὶ τοιαῦται γίνονται παραγωγαὶ ἤγουν διὰ τοῦ α καὶ φ, δηλοῖ καὶ τὸ χρυσάφιον ἐκ τοῦ χρυσὸς παραχθέν. ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ ξύλου τὸ ξυλάφιον. καὶ εἶδος ἐλάφιον. ἀπὸ δέ γε τῆς κόρσης, γίνεται καὶ ἡ κόῤῥη τροπῇ τοῦ σ εἰς ρ. ὁμοίως τὸ πυρσὸς πυῤῥός. ταρσὸς ταῤῥός. καὶ τὸ κατὰ κόῤῥης δὲ τύπτειν τινὰ, τὸ κατὰ κόρσης ἤτοι κροτάφου ἐστί. παρὰ ἀττικοῖς δὲ κόῤῥη, ἡ γνάθος. Ἀριστοτέλης δὲ κρόταφόν φησι, τὸ μεταξὺ ὀφθαλμοῦ ὠτὸς καὶ κορυφῆς. ὅτι δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ κηρύσσειν τάφους ἐτυμολογεῖται, δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. συντελεῖ δὲ εἰς τοῦτο καὶ Θεόκριτος εἰπὼν, ἀπὸ κροτάφων πελόμεσθα πάντες γηραλέοι καὶ ἐπισχερὼ ἤτοι κατὰ τάξιν καὶ ἐφεξῆς ἐς γένυν ἕρπει λευκαίνων ὁ χρόνος. ἐπιστέον καὶ

ὅτι πόντον μὲν, κἀνταῦθα συνήθως ἔφη τὸ τῆς θαλάσσης πελαγίζον. οὗ κατὰ πνεομένου ἀνέμοις ὅθεν καὶ πόντος λέγεται ὡς οἷά τις πνοτὸς, κυρτοῦνται κύματα κορυσσόμενα καὶ ἔξω ἐλαύνονται. τέρσον δὲ, τὸν ἀνωτέρω αἰγιαλόν. καὶ ὅτι τὸ ῥηγνύμενον, τὸν ῥηγμῖνα παράγει. δῆλον γὰρ ὡς ῥηγμὶν ὁ αἰγιαλώδης ἐστὶ τόπος ὃν κύματα ῥήγνυνται. καὶ ὅτι τὸ βρέμει προσαρμόττον καὶ πυρὶ καὶ ἀνέμοις, ἰδοὺ κεῖται καὶ ἐπὶ κύματος. τροπικῶς δέ ποτε καὶ ὁ ἀλαζὼν καὶ ὁ ἀπειλητὴρ, βαρὺ βρέμειν λέγονται. καὶ ὅτι ἄκρας, τὰ ἀκρωτήρια λέγει. ἐν οἷς μάλιστα βρέμει τὰ κύματα. Πλάττων ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα τοὺς ἡγεμόνας κελεύοντας τοῖς ἑαυτῶν, φησὶ γὰρ, κέλευε δὲ οἷσιν ἤγουν ἰδίοις ἕκαστος ἡγεμόνων, παρεμφαίνει χρῆναι καὶ εὐρυβόας εἶναι τοὺς στρατηγούς. καὶ ὡς αὐτός που λέγει βοὴν ἀγαθούς. καὶ μάλιστα ὅτε συρρήγνυται πόλεμος. εἶτα ἐπαινῶν εἰς εὐταξίαν τοὺς Ἀχαιοὺς, ὡς καὶ πρὸ τούτων, σιγῇ προϊέναι αὐτούς φησιν εἰς μάχην, οὐ καταπεπληχότας ἀλλὰ δι' εὐλάβειαν. φησὶ γοῦν. οἱ δ' ἄλλοι ἀκὴν ἴσαν ὅ ἐστιν ἐπορεύοντο. οὐδέ κε φαίης τόσσον λαὸν ἕπεσθαι ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐδὴν, σιγῇ δειδιότες σημάντορας. καὶ εἰκότως. εἰ γὰρ μὴ αὐτοὶ ἐσίγων, οὐκ ἂν εἶχον ἄλλως ἀκριβῶς ἀκούειν ὧν οἱ ἡγεμόνες ἐκέλευον. καὶ σημείωσαι ὅπως διεσάφησε τὴν σιγὴν, οὕτω γὰρ σιγῶσιν, ὥστε δοκεῖν ἄφωνοι εἶναι. ἔστι δὲ τὸ μὲν ἴσαν, σύνηθες πεζῷ λογογράφῳ. τοῦ γὰρ παρὰ τοῖς τοιούτοις τὸ, ἴω ἴσω, ἐξ ὧν ἀόριστος ἴσα. οὗ τὸ τρίτον πληθυντικὸν ἴσαν. εἰ καὶ ποιηταῖς τὸ τοιοῦτον ᾠκείωται λεξείδιον. Τὸ δὲ σιγῇ, ἑρμηνεία τοῦ, ἀκήν. τὸ δὲ σχῆμα τῆς ἐννοίας, ὑπερβατόν. λέγει γὰρ ὅτι ἀκὴν ἴσαν σιγῇ, δειδιότες σημάντορας. οἳ νῦν μὲν, ὡς κελεύοντες εἴτουν σημαίνοντες, σημάντορες εἴρηνται. ὅτε δὲ καὶ τάσσουσι τὴν στρατιὰν εὐκόσμως, κοσμήτορες λέγονται. τὸ δὲ οὐδέ κε φαίης, οὐκ ἔστι κατὰ τὸ, οὐδέ κε φαίης ἀνδρὶ μαχεσσάμενον ἐλθεῖν. ἀλλ' ἑτεροῖον. ἐκεῖνο μὲν γὰρ, Ἀφροδίτη ἔφη πρὸς τὴν Ἑλένην. τὸ δ' ἐνταῦθα, ἡ ἀείδειν προκληθεῖσα μοῦσα, τῷ προκαλεσαμένῳ ποιητῇ λαλεῖ. καὶ ἄλλως δέ γε ὁ ποιητὴς ἀποστρέφει τὸν λόγον, πρὸς τὸν ἀκροᾶσθαι αὐτοῦ λαχόντα. ὅρα δὲ τὸ δειδιότες. παιδευτικὸν ὂν τοῦ χρῆναι καὶ δέος ὑπεῖναι τοῖς ἀρχομένοις. ἵνα καὶ σώζοιντο οὕτω κατὰ τὸν τραγικόν. Τοῦ δὲ σιγῇ ἀναλόγως δοκεῖ ἐκτετάσθαι ἡ παραλήγουσα. ὡς ἐκ τοῦ σέσιγα μέσου παρακειμένου. οὗ θέμα τὸ σίζω κείμενον ἐν Ὀδυσσείᾳ. εἰ δὲ καὶ ὁ τοῦ αὐτοῦ θέματος ἐνεργητικὸς παρακείμενος ὁ σέσιχα, παράγει τὸ, σιχὸς ὁ ἀπόπτυστος. καὶ πλεονασμῷ τοῦ κάππα σικχὸς, κατὰ τὸ βάζω βέβαχα βάχος καὶ βάκχος, εἴη ἂν, καὶ αὐτὸ εὔλογον. δῆλον δ' ὅτι ἐκ τοῦ σικχὸς, καὶ ῥῆμά ἐστι σικχαίνω. Ἐν ἄλλοις μὲν ἡ τῶν πολεμικῶν ὅπλων λαμπρότης, πλείονος λόγου ὕλη γίνεται τῷ ποιητῇ, ἐνταῦθα δὲ οὕτω δόξαν αὐτῷ, ἀρκεῖται περὶ τῶν Ἀχαιῶν εἰπὼν μόνον τὸ ἀμφὶ δὲ πᾶσι τεύχεα ποικίλα ἔλαμπεν. Καὶ ὅτι σεμνύνας τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ εὐταξίᾳ διὰ τὴν ῥηθεῖσαν σιγὴν, εὐθὺς ἐκ τοῦ ἐναντίου ὑπογράφει τοὺς κατὰ Τρῶας πολὺν θόρυβον παραβολικῶς οὐ κατὰ γεράνους ὡς πρὸ τούτων, ἀλλὰ κατὰ συχνὰ ποίμνια γινόμενον. εἰπών. Τρῶες δ' ὥς τ' ὄϊες πολυπάμμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ μυρίαι ἑστήκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκόν. ἀζηχὲς ὅ ἐστι συνεχὲς μεμακυῖαι. ἀκούουσαι ὄπα ἀρνῶν. ὃ δὴ καὶ αἴτιον αὐταῖς τοῦ πολλὰ μηκᾶσθαι, ὡς Τρώων ἀλαλητὸς ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν ὀρώρει. ἴσως δὲ τῷ ὀνόματι τῶν οἰῶν καὶ τῶν ἀρνῶν, καὶ τὰς αἶγας νῦν καὶ τοὺς ἐρίφους, συννοητέον. ὅρα δὲ ὅτι τε ἀγροικικὴν ἡ παραβολὴ ὡς ἐκ παρέργου περιέχει ἱστορίαν, καὶ ὅτι ἀκαταλλήλως ἐν αὐτῇ ἔχει, πρὸς τὴν ἀπόδοσιν, ἡ σύνταξις τῆς ἀρχῆς. ἄρχεται μὲν γὰρ, κατὰ εὐθεῖαν ἀποδίδοται δὲ κατὰ γενικήν. οἷον. Τρῶες δὲ ὡς ὄϊες μηκῶνται, οὕτω Τρώων ἀλαλητὸς ὀρώρει. ὡς δῆθεν ταυτὸν ὂν, Τρῶες εἰπεῖν καὶ Τρώων ἀλαλητός. τινὲς δὲ ἀσύντακτον μεῖναί φασι τὸ, Τρῶες δὲ ὥς τ' ὄϊες. οὐ γὰρ ἔχει ἀπόδοσιν. καί ἐστιν οὕτω πάνυ καινοπρεπὲς τὸ σχῆμα. ἠδύνατο μὲν γὰρ ὁ ποιητὴς συνήθως ἀποδοῦναι τὴν παραβολὴν ὡς καὶ ἤρξατο. καὶ εἰπεῖν ἐν τῇ ἀποδόσει, ὅτι ὡς Τρῶες ἐποίουν τάδε τινα, ἢ καὶ ἄλλως γράψαι κατὰ τὴν ἀρχὴν, Τρώων δὲ ὥς τ' ὄϊες καὶ ἑξῆς. ἵνα ᾖ ὁμοιόπτωτος τῇ ἀποδόσει καὶ ἡ ἀρχή. ὁ δὲ, οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλὰ δι' ὃ συνεβαρβάρισε καὶ αὐτὸς τῷ Τρωϊκῷ ἀλαλητῷ. πολυπάμμονα δὲ, τὸν πολυκτήμονα λέγει. πάμματα γὰρ παρὰ Δωριεῦσι τὰ κτήματα. καὶ πάσασθαι, τὸ κτήσασθαι, ὅθεν καὶ τὸ πηῶ. καὶ πηὸς ὁ κτητὸς ἐξ ἀγχιστείας συγγενής. σκοπητέον δὲ εἰ Δώριον τὸ πάμμα, καὶ ὁ πολυπάμμων, πῶς ἐν αὐτοῖς διπλάζεται τὸ ἀμετάβολον. οὐ γὰρ Δωριέων τοῦτο, παρ' οἷς τὸ σχῆμα καὶ βῆμα, σχᾶμα καὶ βᾶμα λεγόμενα, οὐ διπλάζουσι τὸ μ'. ἴσως οὖν καὶ Αἰολέων τὰ ῥηθέντα εἰσὶν ὑφ' ὧν διπλοῦνται τὰ σύμφωνα παρὰ τὴν πολλὴν συνήθειαν. ὅτι δὲ καὶ οἱ χωρητικώτεροι τῶν ἄρτι, κτήματα φασὶ τὰ τετράποδα, οἴδασιν οἱ ὁμιλοῦντες αὐτοῖς. Τὸ δὲ ἀζηχὲς, ἐκ τοῦ ἀδιεχὲς γίνεται ὅ ἐναντίον ἐστὶ τῷ συνεχεῖ. ἀποβολῇ τοῦ ι καὶ τροπῇ συνήθει τοῦ δ εἰς ζ καὶ τοῦ ε εἰς η, ὡς δηλοῦται καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. Τὸ δὲ μεμακυῖαι, γίνεται μὲν ἀπὸ τοῦ μηκῶ μηκήσω. δοκεῖ δὲ συγκεκόφθαι ἀπὸ τοῦ ἐκεῖθεν γινομένου δυσεκφωνήτου παρακειμένου. ἱστέον δὲ ὡς Ὁμήρου ἐπὶ οἰῶν τεθέντος τὴν τοιαύτην λέξιν, οἱ μεθ' Ὅμηρον ἐπὶ αἰγῶν μὲν εἵλοντο λέγειν τὸ μηκᾶσθαι. ταῖς οἰσὶ δὲ ἀποκληρῶσαι τὸ βληχᾶσθαι. εἴποι δ' ἄν τις καὶ ὅτι φαίνεται κατὰ σχῆμα συντομίας ἐνταῦθα ῥηθῆναι τὸ μηκᾶσθαι. εἰς δεῖγμα τοῦ καὶ τὰς αἶγας νῦν συνεπινοεῖσθαι καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν ἐρίφους. διὰ τὸ δοκεῖν τὸ μηκᾶσθαι, ἐπὶ αἰγῶν κυριολεκτεῖσθαι ὡς εἴρηται. ἵνα οὖν ὅμοιον, τὸ ἵπποι βουκολοῦνται. ὡς γὰρ ἂν τοῦτο συμβιβάζοιτο εἰς νοῦν, οὕτω καὶ τὸ, ὄϊες

μηκῶνται.

μηκῶνται. ὁ δὲ πολλαχοῦ δηλούμενος ἀλαλητὸς, προσεπιρρίζεται καὶ τὴν τραγῳδικὴν ἀλαλήν. ὅ ἐστιν, ἀλαλαῖς αἰαγμάτων. ἴσως δὲ ἀπ' αὐτοῦ τὸ ἀλαλάζειν, καὶ ὁ ἐκεῖθεν ἀλαλαγμός. τὸ δὲ ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν, αἰτιολογεῖ τοὺς πολὺν τρωϊκοὺς ἀλαλητούς. ὁ γὰρ πολὺς στρατὸς ἀκόσμως ἔχων καὶ πολὺν ἀπετέλει θόρυβον, οὗ τὴν αἰτίαν ἀειδηλότερον ὁ ποιητὴς ἀποδιδοὺς, φησί. οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος οὐδ' ἴα γῆρυς. ἀλλὰ γλῶσσ' ἐμέμικτο. πολύκλητοι δ' ἔσαν ἄνδρες. ἤγουν ἐκ πολλῶν συγκληθέντες γλωσσῶν. οἱ γὰρ ἕλληνες, ὡς ὁμόγλωσσοι, οὐ πολύκλητοι. βραχύ τι κατὰ τὰς διαλέκτους διαφέροντες καὶ οὐ δὲ τοῖς τόποις πολυσπερέες καὶ πάνυ μακρὰν διεστῶτες. τοῦ δὲ θρόος, πρωτότυπον ἴσως ῥῆμα τὸ θρέω. ἤγουν σὺν θορύβῳ βοῶ ἢ λαλῶ. ὅθεν καὶ πάνθεα θρεομένης. καὶ θρεομένη σαυτῇ κακά. ἐκ δὲ τοῦ θρόος σύγκειται ὁ θροῦς. ἐξ αὐτῶν δὲ ὁ ἀθρόος. καὶ ὁ ἄθρους. τὸ δὲ γλῶσσ' ἐμέμικτο, ἢ πληθυντικῶς νοητέον ἀντὶ τοῦ γλῶσσαι πολλαὶ μεμιγμέναι ἦσαν. ὡς τῆς αἰ διφθόγγου ἐκθλιβείσης ἵνα ᾖ τὸ πλῆρες ὅτι γλῶσσαι ἐμέμικτο, ὁποῖον ἀλλαχοῦ τὸ κνῆμαι παλάσσετο. ἑνικοῦ ῥήματος ἐπαγομένου πληθυντικῷ ὀνόματι. ᾧ δὴ σχήματι πλεονάζει μάλιστα ὁ Πίνδαρος. ἢ καὶ ἄλλως λόγῳ προσηγορίας ἑνικῶς ῥητέον, γλῶσσα ἐμέμικτο. καθὰ δηλοῖ Ὅμηρος τοῦτο τὸ νόημα παραφράζων ἐν τῇ βοιωτίᾳ ἔνθα φησὶν οὕτω. πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμου, ἐπίκουροι. ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων. οἷος δὲ ὁ θροῦς τῶν διαφόρων γλωσσῶν, ἴσασιν οἱ πεπειραμένοι. παρ' οἷς ἔγνωσαι καὶ ὡς τὸ τῶν ὁμογλώσσων ἀνάρμοστον ὅτε διαφόροις μερίζονται γνώμαις, παραβολῆς δέεται ὁμηρικῆς παρισώσης σφηκῶν ἀργαλέων ἢ λίκνον κλάζουσιν. ἐνταῦθα δὲ νοητέον καὶ ὅτι κἂν ὁ ποιητὴς σιωπᾷ, ὅμως τὸ πρᾶγμα νοεῖν δίδωσιν, ὡς οἱ τρῶες ἐν τῷ δημηγορεῖν, ὑποβολεῦσιν ἐχρῶντο ὅ ἐστιν ἑρμηνεῦσιν. οὐ γὰρ αἱ ὡς ἐρρέθη μεμιγμέναι γλῶσσαι, συνιέναι ἄλλως εἶχον τοῦ τοῦ Ἕκτορος τυχὸν ἢ ἀντήνορος, ἐν κοινῷ δημηγορίας.

Ὦρσε δὲ τοὺς μὲν ἄρης, τοὺς δὲ, γλαυκῶπις ἀθήνη,
Δεῖμός τ', ἠδὲ φόβος, καὶ ἔρις ἄμοτον μεμαυῖα
Ἄρεος ἀνδροφόνοιο κασιγνήτη, ἑτάρη τε.
Ἥτ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα,
Οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.
Ἥ σφιν καὶ τότε νεῖκος ὁμοίιον ἔμβαλε μέσσῳ,
Ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
Σύν ῥ' ἔβαλον ῥινοὺς, σὺν δ' ἔγχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
Χαλκεοθωρήκων. ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
Ἔπληντ' ἀλλήλῃσι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε, καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν.
Ὀλλύντων τε, καὶ ὀλλυμένων. ῥέε δ' αἵματι γαῖα.

Τοὺς μὲν ἕλληνας ἀθηνᾶ ὀτρύνει εἰς μάχην. ἄρης δὲ, τοὺς τρῶας. θυμὸς δηλαδὴ ἄλογος. προϊὼν δὲ λέγει ὅτι καὶ ἀπόλλων ἐρεθίζει τοὺς τρῶας. πρὸς αὐτῶν γὰρ ἦν ἔτι τὸ εἱμαρμένον. οὗ περ ἐστὶ δηλωτικὸς ὁ ἀπόλλων ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. συμπαραμίγνυσι δὲ Ὅμηρος τῷ ἄρει καὶ τῇ ἀθηνᾷ, τόν τε δεῖμον τόν τε φόβον. κακὰ δὴ ταῦτα πολέμῳ φίλα. ἔτι δὲ καὶ τὴν ἔριν ἧς ἄνευ οὐκ ἂν ποτε συσταίη πόλεμος. φησὶ γάρ. δεῖμός τ' ἠδὲ φόβος καὶ ἔρις ἄμοτον μεμαυῖα ἄρεος ἀνδροφόνοιο κασιγνήτη ἑτάρη τε. Ἰστέον δὲ ὅτι καθὰ ὁ φίλος καὶ ὁ δαὴρ καὶ ἄλλα διάφορα, οὕτω καὶ ὁ ἄρης ἀλογίστως συστολῇ κατὰ τοὺς παλαιοὺς ὑποπίπτει, ὡς δῆλον μάλιστα ἐκ τοῦ ἄρες ἄρες βροτολοιγέ. ὃ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δηλοῦται. καὶ ὅτι εἰ καί τινες ἵππους ἄρεος τὸν δεῖμόν φασι καὶ τὸν φόβον, ἀλλ' ἐνταῦθα θεράποντες αὐτοὶ καὶ ὀπαδοὶ φαίνονται ἄρεος. ἐστὶ δὲ δεῖμος μὲν, τὸ δεδιέναι. φόβος δὲ, ἡ φυγή. ἄμοτον δὲ ὅτι τὸ τέλειον λέγεται καὶ πλῆρες, ὡς ἐκ μεταφορᾶς τραυμάτων μηκέτι δεομένων μότου, πολλαχοῦ παραλαλεῖται. Τὴν ἔριν τὴν κασιγνήτην ἄρεος ἔφη καὶ ἑταίραν τά τε ἄλλα καὶ διότι δὲ ὡς τὰ πολλὰ ἡ ἔρις ἐπιταθεῖσα εἰς πόλεμον καταστρέφει, πλάττει καὶ ὡς δαιμόνιόν τι τεράστιον. λέγων ὡς ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται αὐτὰρ ἔπειτα προσαυξανομένη, οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει. αἰνίττεται δὲ διὰ τούτων, τὸ τῆς ἔριδος ἴδιον. μικρᾶς γὰρ πολλάκις εἰς ἔριν προϋπαρξάσης αἰτίας, ἀκρίδος τυχὸν ἢ πέρδικος κατὰ τὰς ἱστορίας, γυναικὸς γὰρ εἰπεῖν ἢ τοιούτου τινὸς, πλείων ὁ λόγος, μέγιστος ἐκεῖθεν ἐκκορυφοῦται αὐξανόμενος πόλεμος. καὶ κατὰ τὸν ποιητὴν εἰπεῖν, ὀφέλλει στόνον ἀνδρῶν. ὅτε δὴ οἱ μὲν μαχόμενοι, ἐπὶ γῆς εἰσίν. ἡ βοὴ δὲ οὐρανὸν ἵκει. ὁ γοῦν τρωϊκὸς πόλεμος, ἀφορμὴν μὲν ἔχει μικρὰν, τὴν ἑλένην. αὐτὸς δὲ ἡλίκος γέγονεν, οὐδεὶς ἀγνοεῖ. τὸ δὲ κασιγνήτη ἑτάρη τε, διδάσκει μὴ ἀεὶ τοὺς ἀδελφοὺς, ἐξ ἀνάγκης καὶ φίλους εἶναι. ἐπίτασις γοῦν ἀδελφικῆς φι-

λίας καὶ ὁμονοίας, τὸ, ἑταῖρος. τὸ δὲ οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη, στρυφνῶς πέφρασται, ἀντὶ τοῦ ἕως εἰς οὐρανοὺς ἐλθοῦσα, οὐ δύναται ὑπεραναβῆναι. Ἰστέον δὲ ὅτι Ὅμηρος μὲν εἰπὼν ὡς ἔρις οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη, ἐντελῶς ἅμα καὶ ἀσφαλῶς ἔφρασεν. Εὐριπίδης δὲ ἐν τῷ κῦμα οὐρανὸν στηρίζον, ὑπερβολικῶς τε ἔφη κατὰ ἀφέλειαν τοῦ λαλοῦντος προσώπου, καὶ οὐδὲ ἀνελλιπῶς. εἰ μή τις τὸ στηρίζον, ἀντὶ τοῦ ἐγγίζον εἴπῃ ἢ στηριζόμενον. δῆλον δ' ὅτι ἡ ἔρις οὐρανῷ στηρίζει κάρη, ἢ ὅτε ἡ κατ' αὐτὴν αὐτὴ οὐρανὸν ἵκει καθ' Ὅμηρον, ἢ καὶ ἄλλως ἀλληγορικῶς οἱ ἐρίζοντες, εἰς οὐρανὸν ἀφορῶσι. καὶ τὰς ἐκεῖ διοσημίας ἐπισκοποῦνται καὶ τὰ ἐκ Διὸς τέρατα. Τὸ ἔργον τῆς εἰρημένης κατὰ πόλεμον ἔριδος ὑποδηλῶν, φησίν. ἥ καὶ τότε νεῖκος ὁμοίιον ἔμβαλε μέσσῳ ἐρχομένη καθ' ὅμιλον ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν. ὅτι δὲ τὸ ὁμοίιον ἐπὶ κακοῦ κεῖται προγέγραπται. Ἐκφράζων τότε ὁ ποιητὴς συμβολὴν πολέμου, λέγει. οἱ δ' ὅτε δὴ ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο, σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς. σὺν δ' ἔγχεα καὶ μένε' ἀνδρῶν χαλκεοθωρήκων, ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι, ἔπληντ' ἀλλήλῃσι. πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει, ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων. ὃ καὶ ἀλλαχοῦ κεῖται. ῥέε δ' αἵματι γαῖα, ἀντὶ τοῦ ἐῤῥέετο. ἢ καὶ ἄλλως ἐνεργητικῶς πρὸς ὁμοιότητα τοῦ, ἔῤῥεε δακρύοις ὁ ὀφθαλμός. ὅπερ ἐν τῷ περὶ προνοίας φησὶν Αἰλιανός. ἔχει δέ τι ὅμοιον τοῦτο καὶ πρὸς τὸ λέγειν ἀνακεχωρηκότα τόπον, τὸν ἔρημον καὶ ἥσυχον. ὡς γὰρ τόπος ἀναχωρεῖν λέγεται, οὕτω καὶ γῆ ῥέειν. ἄμφω δηλαδὴ, οὐ καθ' αὑτὸ, ἀλλὰ δι' ἕτερον. ἔτι δὲ ὁμοιοῦταί πως καὶ πρὸς τὸ κινεῖσθαι τὸ λήϊον ἀσταχύεσσι. καὶ φρίσσειν τὴν μάχην δόρασι. Σημειῶσαι δὲ ὅτι τὸ ἀσπίδες ἔπληντο ἀλλήλαις. τουτέστιν ἐπλησίασαν, ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ συνέβαλον ῥινούς. ἐκεῖνο γὰρ ἀσαφὲς ἦν. ἐκ δὲ τούτου, ἐναργεταί τις νοεῖν, ὅτι καὶ τὸ συνέβαλον ἔγχεα καὶ μένεα ἀνδρῶν, τὴν ἐγγύτητα δηλοῖ, τῶν ἐγχέων καὶ τῶν ἀνδρῶν οἳ περὶ ἕνα τόπον συνῆλθον. μένεα γὰρ ἀνδρῶν νῦν οἱ ἄνδρες κατὰ περίφρασιν. ἐκ δὲ τοῦ συνέβαλον, ἡ πολεμικὴ παρῆκται συμβολή. ῥινοὺς δὲ τὰς ἀσπίδας εἶπεν, ἐκ μέρους. ἐπεὶ οὐκ ἔστιν ἀσπὶς ῥινοῦ ἄνευ ὅ ἐστι δέρματος. εἰ μὴ ἄρα τις τὰς πλεκτὰς ἢ τὰς λινέας ἢ τὴν τοῦ Ἀχιλλέως ἐρεῖ. ὅρα δὲ ὅτι ἐν μὲν τῷ, σύν ῥ' ἔβαλον ῥινοὺς, ἀναγκαῖος κεῖται ὁ ῥὰ σύνδεσμος. ἵνα ἡ κεφαλὴ οὕτω μηκυνθῇ τοῦ στίχου. ἐν δὲ τῷ πρὸ αὐτοῦ οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον, περιττῶς ἔπεσε, διὰ μόνον φίλον τῷ ποιητῇ ῥοῖζον. τὸ δὲ χαλκεοθωρήκων, ἔοικε πρὸς διαστολὴν ἑτεροίων τινῶν εἰρῆσθαι θωράκων, ὡς δῆλον καὶ ἐκ τῶν ἐν διαφόροις ἱστορίαις λινοθωράκων. ὀμφαλοὶ δὲ ἀσπίδος, βουλλαί τινες εἰς κόσμον ἐπικείμεναι. καὶ μάλιστα, περὶ τὸ μέσον. ὅθεν καὶ εἴρηνται, καθ' ὁμοιότητα τινὰ τοῦ ζωϊκοῦ ὀμφαλοῦ. τὸ δὲ ὀρυγμαδὸς, καὶ νῦν ἐν τῇ παραληγούσῃ ἔχει τὸ γ' διὰ μέτρον. ὡς ἐπὶ πολὺ μέντοι διὰ δακτύλου ἀπαρτισμὸν, ἐν τῇ προπαραληγούσῃ τίθεται. ὠνοματοπεποίηται δὲ καὶ αὐτός. εὐχωλὴ δὲ, ἡ ἐντυχία πρὸς τὸ θεῖον, ἢ μᾶλλον ὡς καὶ προεγράφη καύχημα. ὡς τῶν μὲν ὀλλυμένων, οἰμωζόντων. τῶν δὲ ὀλλύντων, ἐπικαυχωμένων τοῖς πίπτουσιν. ἐν δὲ τῷ οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ καὶ ἑξῆς, ὡς καὶ προδεδήλωται, ἦν μὲν ἂν, κατὰ φύσιν ἡ σύνταξις, συγκειμένως τῶν ὀλλύντων μὲν, τῇ εὐχῇ. τῶν ὀλλυμένων δὲ τῇ οἰμωγῇ. Ὅμηρος δὲ ἄλλην ἄλλως τάξας, καινότερον ἔγραψεν. ἰδίᾳ μὲν θέμενος ὁμοῦ τὰ ὀνόματα, ἰδίᾳ δὲ τὰς μετοχάς. καὶ τῷ δευτέρῳ συνεχίσας τὴν οἰκείαν μετοχὴν εἶτα καὶ τὴν τοῦ πρώτου ἀποδεδωκώς. ὁποῖα καὶ ἄλλα πολλὰ εὕρηνται, ὡς ἐν τῇ γ' ῥαψῳδίᾳ πλατύτερον παρεσημάνθη. τοιούτου δέ τινος τύπου καὶ τὸ, πικρία καὶ γλυκύτης μέλιτός τε καὶ ἀψινθίου. ἡ γὰρ γλυκύτης τῷ μέλιτι συγκειμένη, συνεχῆ πως τὸν λόγον ποιεῖ.

Ὡς δ' ὅτε χείμαῤῥοι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες
Ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ
Κρουνῶν ἐκ μεγάλων κοίλης ἔντοσθε χαράδρης,
Τῶν, δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμὴν,
Ὡς τῶν, μισγομένων, γένετ' ἰαχή τε, φόβος τε.

Ἐπαινεῖται καὶ ἡ κατὰ τὴν μισγάγκειαν, ἐνταῦθα παραβολή. ἀφορμὴν μὲν ἔχουσα τὸ ἐς χῶρον ἕνα ξυνελθεῖν τοὺς πολεμίους καὶ συμβαλεῖν ὡς ἐῤῥέθη. τοιαύτη δὲ οὖσα, ὡς δ' ὅτε χείμαῤῥοι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ κρουνῶν ἐκ μεγάλων κοίλης ἔντοσθε χαράδρης. τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμὴν, ὡς, τῶν μισγομένων γένετ' ἰαχή τε φόβος τε. καί φασιν οἱ παλαιοὶ ὡς ἐπεὶ ὁ τοῦ πολέμου ὅμαδος, ἦχός ἐστιν ἔχων ὅπλα κτυποῦντα. ἀλαλαγμοὺς ἀνδρῶν. ἵππων φριαγμοὺς, βοὰς, εὐχάς, οἰμωγὰς, εἰκότως καὶ ταύτην οὕτω τὴν παραβολὴν διεσκεύασεν ὁ ποιητὴς, τραχύνων αὐτὴν ὀνοματοποιΐαις καὶ συναπειλῶν τῷ ῥεύματι. διὰ τοῦτο οὐδὲ ἀέναον παρείληφε ποταμὸν, ἀλλὰ χείμαῤῥον διὰ τὸ τραχύτερον τῆς βοῆς. Ἰστέον δὲ ὅτι γενικὸν μὲν ὄνομα τὸ, ποταμοί. εἰδικὸν δὲ τὸ, χείμαῤῥοι. καὶ ὅτι τὸ, χείμαῤῥοι, ὡς ἐν τοῖς Ἀπίωνος καὶ Ἡροδώρου φαίνεται, Πτολεμαῖος μὲν ὁ Ἀσκαλωνίτης, παροξύνει ὡς ἀπὸ τοῦ χειμάῤῥους. ἵνα φέρῃ τὸν τόνον τῆς ἑνικῆς εὐθείας. Νικίας δὲ προπαροξύνει πιθανώτερον, ἐκ τοῦ χειμάῤῥοος. ἵνα ἔχῃ συγκοπὴν, ἐκ τοῦ χειμάῤῥοοι. λέγουσι δὲ

ἐκεῖνοι

ἐκεῖνοι. καὶ ὅτι Ὅμηρος τὰ τοιαῦτα ἐνικὰ ἐντελέστερον οἶδε προφερόμενα. δι' ἐλλήσποντος ἀγάρροος. καὶ στῆ ἐπ' ὠκυρρόῳ ποταμῷ. καὶ ἐς ποταμὸν εἰλεῦντο βαθύρροον. σπανίως δὲ καὶ τὸ συνῃρημμένον. χειμάρροι κατ' ὄρεσφι, καὶ πλήθοντι ἐοικὼς χειμάρρῳ. τὸ μέντοι ἁπλοῦν, ἀεὶ ἐντελῶς. ὠθεῖ δ' εἰς σάκει πίπτων ῥόος. καὶ τοιαῦτα μὲν αὐτοί. ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς, ἑτεροῖόν τι λέγει, ἐν οἷς φησὶν ὅτι χειμάρροιο ῥητέον σὺν τῷ ῡ, ἀλλ' οὐχ ὥς τινες χείμαρρος. τὰ γὰρ εἰς ους ἁπλᾶ, κατὰ τὴν σύνταξιν φυλάσσει τὸ ῡ. δι' νοῦς, σύννοιο. ὀδοὺς τειόδοιο, πούς τρίποιο. οὕτω δὴ καὶ ῥοῦς χειμάρροιο. Ὅμηρος χειμάρροιο κατ' ὄρεσφι. καὶ πάλιν, χειμάρροοι, ἀλλ' οὐ χείμαρροι ὥς οἱ πολλοί φασιν. ὡς γὰρ ἀπὸ τοῦ ἀλκίνους ἀλκίνοοι, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ χειμάρροις, χειμάρροοι. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ πλεονάζοντος, λέγεται ὁ χείμαρρος. κἂν γὰρ μὴ ἐν χειμῶνι ῥέῃ, ὅμως χείμαρρος καλεῖται, ὡς τὰ πολλὰ ἐν καιρῷ χείματος ῥέων. καὶ ὅτι ὁπηνίκα λέγομεν χείμαρρον, ἐλλιπῶς λέγομεν. τὸ γοῦν τέλειον, ποταμὸς χείμαρρος. ὅτι δὲ τὸ χειμάρρους ἐντελέστερόν ἐστι τοῦ, χείμαρρος, δηλοῖ καὶ Ἡρωδιανὸς εἰπὼν τὰ προσεχῶς εἰρημένα. δῆλον δ' ὅτι χειμάρροιο ποτὲ καὶ ὁ τόπος λέγεται κἂν ξηρὸς ᾖ, ὁ χωρῶν ποτὲ τοιοῦτον ποταμόν. δύο δὲ χείμαρροι ἐνταῦθα λαμβάνονται, πρὸς ὁμοιότητα τῶν δύο στρατευμάτων. ὡς δῆλον ἐκ τοῦ συμβάλλετον δυϊκοῦ ῥήματος. τὸ δὲ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες, τὸ πολὺ διασαφεῖ τῆς ἰσχύος τῶν στρατευμάτων. πάντως γοῦν πλείων ἦχος, ὁ τῶν ἐξ ὄρους καταρρεόντων χειμάρρων ἤπερ ὁ τῶν διὰ πεδιάδος τρεχόντων. οὕτω δὲ καὶ τὸ κρουνῶν ἐκ μεγάλων, ἔνδειξιν ἔχει τῆς κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν μισγάγκειαν πολλῆς ἰσχύος. τοιαύτη γὰρ εἴη ἄν, ἡ μὴ ἐκ μικρῶν κρουνῶν, ἀλλ' ἀνάπαλιν, οἳ γίνονται παρὰ τὸ, κρότῳ ἢ κρουσμῷ νάειν ἤγουν ῥέειν. ἄγκος δὲ δηλοῖ τοῦ κ', ὁ βαθὺς καὶ φαραγγώδης καὶ κοῖλος τόπος. παρὰ τὸ ἀνακεῖσθαι. τὸ γὰρ ὑψηλὸν, οὐκ ἀνάκειται ὑπτιάζον, ἀλλ' ὑπερανίσταται. ὅθεν ἑρμηνεύων ὁ ποιητὴς ἐπάγει. κοίλης ἔντοσθεν χαράδρης. ἐὰν δὲ εἰς τὸν τοιοῦτον ἄγκος πολλὰ συμβάλλωσιν ὕδατα, μισγάγκεια τότε λέγεται. ὠνοματοπεποίηται δὲ οὐ μόνον τὸ ῥέειν καὶ ὁ κρουνὸς καὶ ὁ δοῦπος καὶ τὸ ὄβριμον, καὶ τὸ χαράσσειν ἐξ οὗ καὶ ἡ χαράδρα ἴσως ἐστὶ καὶ ὁ χαραδριός. ἀλλὰ καὶ τὸ μίσγεσθαι, ὃ λέγεται κυρίως ἐπὶ ὑδάτων. ὅθεν καὶ μισγάγκεια, ἡ τούτων σύρροια. ὥσπερ ἐπὶ στρατοῦ κυριολεκτεῖται τὸ συμβάλλειν καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ ὄνομα ἡ συμβολή. εἰ καὶ Ὅμηρος ἐνήλλαξεν αὐτά. ἐπὶ μὲν χειμάρρων, εἰπὼν ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὕδωρ. ἐπὶ δὲ ἀνδρῶν, ὡς τῶν μισγομένων. ποιήσας οὕτως, ἵνα δείξῃ τὴν τῶν παραβολῶν πολλὴν ὁμοιότητα. ὅτι δὲ τὸ συμβάλλειν κυρία λέξις ἐστὶν ἐπὶ ὑδάτων μίξεως, δηλοῦσι μέχρι καὶ νῦν πολλοὶ τῶν πάλαι περὶ σοφῶν Ἑλλήνων. παρ' οἷς ἡ τῶν ὑδάτων σύρροια, συμβολὴ λέγεται. βαρβαριζομένη μὲν, κατ' ἐκείνους εἰπεῖν εἰς σουβάλλαν. παραλαλοῦσα δὲ καὶ οὕτως ὃ βούλεται. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸ ὄβριμον καὶ ἐπὶ ὕδατος τίθεται ὡς καὶ ἐπὶ ἔγχους. καὶ ὅτι τὸ ὕδωρ, καὶ ἐνταῦθα ἐκτείνει τὸ δίχρονον. ἀλλαχοῦ δὲ καὶ συστέλλει. καὶ ὅτι κρουνοί, αἱ τῶν χειμάρρων ἀρχαί. ὥσπερ πηγαὶ αἱ τῶν ἀεννάων. καὶ ὅτι χαράδρα κυρίως, ἐπὶ χειμάρρου. ὃς ῥέων, χαράττει δραστηρίως τὴν γῆν. ἐπὶ δὲ ἀεννάου, ἴσως οὐ πάνυ κυριολεκτηθήσεται. καὶ ὅτι μυριαχοῦ ὁ ποιητὴς εἰωθὼς περιττά τινα πολυμαθίας χάριν ἐμβάλλειν ταῖς παραβολαῖς, τότε καὶ ἐνταῦθα πεποίηκεν. εἰπὼν ὅτι τῶν χειμάρρων τηλόσε δοῦπον ἔκλυε ποιμήν. τότε γὰρ περιττῶς οὕτω παρέρριπται, εἰς οὐδὲν ἄλλο χρήσιμον ὂν τῇ παραβολῇ, ἀλλ' ἢ μόνον εἰς τὸ διδάξαι ὡς τὰ τοιαῦτα τοῖς ποιμέσι μάλιστά εἰσι γνώριμα οὐ τοῖς ἀστικοῖς. τῷ δὲ τοῦ ποιμένος νῦν ὀνόματι, ἔστι καὶ τὸν αἰπόλον συννοεῖν. εἰ μὴ ἄρα τίς εἴποι ὅτι ποιμένων μὲν τὰ κοῖλα, αἰπόλων δὲ τὰ ὑψηλά. συνεισάγεται δὲ καὶ συφορβός. εἴγε χείμαρρος καὶ αὐτὸν ποτὲ πολυσύρων φθείρει ὡς ἀλλαχοῦ ἐρεῖ ἡ ποίησις. ἐν δὲ τῷ ἰαχήν τε φόβος τε, δοκεῖ παρέλκειν ἡ προσθήκη τοῦ φόβου ὅ ἐστι τῆς φυγῆς. ἡ γὰρ παραβολὴ, πρὸς μόνην τὴν ἰαχὴν οὐ μὴν καὶ πρὸς τὴν φυγὴν τοῦ λαοῦ. εἰ μὴ ἄρα καὶ ὁ φόβος πρὸς ἔνδειξιν κεῖται τῆς κατ' αὐτὴν ἰαχῆς.

Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν
Ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον,
Τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης
Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε. πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
Αἰχμὴ χαλκείη, τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Ἤριπε δ' ὡς ὅτε πύργος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
Τὸν δὲ πεσόντα ποδῶν ἔλαβε κρείων Ἐλεφήνωρ
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων.
Ἕλκε δ' ὑπὲκ βελέων λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
Τεύχεα συλήσειε. μίνυνθα δὲ οἱ γένεθ' ὁρμή.
Νεκρὸν γὰρ ῥ' ἐρύοντα ἰδὼν μεγάθυμος Ἀγήνωρ,

Πλευρά, τά, οἱ κύψαντι παρ' ἀσπίδος, ἐξεφαάνθη,
Οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα.
Ὣς τὸν μὲν λίπε θυμός. ἐπ' αὐτῷ δ' ἔργον ἐτύχθη
Ἀργαλέον τρώων, καὶ ἀχαιῶν. οἱ δὲ, λύκοι ὣς,
Ἀλλήλοις ἐπόρουσαν. ἀνὴρ δ' ἄνδρ' ἐδνοπάλιζεν.
Ἔνθ' ἔβαλ' ἀνθεμίωνος υἱὸν τελαμώνιος αἴας
Ἠΐθεον, θαλερὸν, σιμοείσιον, ὅν ποτε μήτηρ
Ἴδηθεν κατιοῦσα, παρ' ὄχθῃσιν σιμόεντος,
Γείνατ', ἐπεί ῥα τοκεῦσιν ἅμ' ἕσπετο μῆλα ἰδέσθαι.
Τοὔνεκά μιν κάλεον σιμοείσιον, οὐδὲ τοκεῦσι
Θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰὼν
Ἔπλεθ', ὑπ' αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.
Πρῶτον γάρ μιν ἰόντα βάλε στῆθος, παρὰ μαζὸν
Δεξιόν. ἀντικρὺ δὲ δι' ὤμου χάλκεον ἔγχος
Ἦλθεν. ὁ δ' ἐν κονίῃσι χαμαὶ πέσεν αἴγειρος ὥς,
Ἥ ῥά τ' ἐν εἰαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο πεφύκει
Λείη. ἀτάρ τε οἱ ὄζοι ἐπ' ἀκροτάτῃ πεφύασιν.
Τὴν μέν θ' ἁρματοπηγὸς ἀνὴρ αἴθωνι σιδήρῳ
Ἐξέταμ' ὄφρα ἴτυν κάμψῃ περικαλλέϊ δίφρῳ.
Ἡ μέν τ' ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ' ὄχθας,
Τοῖον ἄρ' ἀνθεμίδην σιμοείσιον ἐξενάριξεν
Αἴας διογενής. τοῦ δ' ἄντιφος αἰολοθώρηξ
Πριαμίδης καθ' ὅμιλον ἀκόντισεν ὀξέϊ δουρί.
Τοῦ, μὲν ἅμαρθ'. ὁ δὲ, λεῦκον ὀδυσσέος ἐσθλὸν ἑταῖρον
Βεβλήκει βουβῶνα, νέκυν ἑτέρωσ' ἐρύοντα.
Ἤριπε δ' ἀμφ' αὐτῷ. νεκρὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.

Ἀντίλοχος ὁ τοῦ τακτικωτάτου Νέστορος υἱός, εἰ καὶ νεώτατός ἐστιν, ἀλλὰ βαλὼν πρῶτος τρώων εἷλεν ἄνδρα κορυστὴν, ἀπ' ἐλάσσονος ἀρξαμένου τοῦ ποιητοῦ ὅπερ τὰ τῆς τύχης. ὃς καὶ τῆς μεγάλης μάχης τῆς καθ' ὅμιλον, τὸ ἔλαττον ἤγουν τὴν μονομαχίαν, προέταξε. καὶ ἄλλως δὲ τῆς τοιαύτης μάχης ἴδιον τὸ, ὀλίγων τὰ πρῶτα κορύσσεσθαι, ὡς πρὸ ὀλίγου ἐλέγετο. τάχα δὲ καὶ ζηλοῖ ὁ ἀντίλοχος, θεατὴν ἔχων πατέρα τὸν εἰπόντα ὅτι πρῶτος ἐγὼν ἕλον ἄνδρα. παραδέδοται δὲ, καὶ ὀξὺς εἶναι, ἐν τοῖς καιρίοις ὁ ἀντίλοχος. καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δὲ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπαινεῖ. ὡς καὶ ἀγαθὸν πολεμιστὴν καὶ ὡς θέειν ταχύν. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρως εἰπεῖν, ὅτι ὁ ποιητὴς μὴ ἔχων ποιεῖν ἀριστεύοντα τὸν Νέστορα τὸν ἄριστα τάξαντα τὸ οἰκεῖον στράτευμα, διὰ υἱοῦ αὐτοῦ δίδωσι τὸ πρῶτον ἀρίστευμα, ἀντὶ τοῦ πατρὸς. τῇ ἀρίστῃ τακτικῇ τὸ πρωτόλειον δούς.

Ὅρα δὲ καὶ ὅτι, πρῶτοι τῆς ἀριστείας ἄρχονται, οἱ παρασπονδηθέντες ἀχαιοί. τὸν δὲ ῥηθέντα κορυστὴν, ἐσθλὸν ὁ ποιητὴς ἱστορεῖ. καὶ μνήμων οὖν ἐπ' αὐτοῦ ἀριστεία νεστορίδου. ἐκτιθεὶς αὐτοῦ καὶ πατέρα, Θαλύσιον. φησὶ γὰρ κορυστὴν ἐσθλὸν θαλυσιάδην ἐχέπωλον. οὗ Θαλύσιος ὁ πατὴρ, παρωνύμως τοῖς ἑορτασικοῖς θαλυσίοις. ὧν ἐν τοῖς ἑξῆς μνημονεύσει ὁ ποιητής. ὃς πρὸς πλείω πιθανότητα, λέγει καὶ τὸν τρόπον τοῦ ἀριστεύματος. ὅτι δηλαδὴ ἔβαλεν ἀντίλοχος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης, ἐν δὲ μετώπῳ πῆξεν, ἔνθα δηλαδὴ ὁ φάλος ἔκειτο. πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω, ἤγουν εἰς τὸ ὀστέον, ἢ ἔσω εἰς τὸ ὀστέον, αἰχμὴ χαλκείη. τὸν δὲ, σκότος ὄσσε κάλυψεν. Ἐνταῦθα διὰ συντομίαν, ἀνεπεξεργάστοις χρῆται παραβολαῖς. φησὶ γὰρ, ὅτι ἔπεσεν ὁ ῥηθεὶς ἐχέπωλος, ὡς ὅτε πύργος. καὶ παρὰ κατιὼν, οἱ δὲ λύκοι ὣς ἀλλήλοις ἐπόρουσαν. Πολυειδὴς οὖν ὁ ποιητὴς, πανταχοῦ τὰ ἐς ῥητορείαν καὶ πόριμος, τοιοῦτός ἐστι καὶ ἐν ταῖς τῶν ἀριστέων βολαῖς. καὶ ἐν τοῖς πίπτουσιν. ἀμύθητον ἐξευρίσκων εὐπορίαν, καὶ ἐν αὐτοῖς. ἐκεῖνον μὲν, τοιῶσδε βεβλῆσθαι λέγων ἢ πίπτειν. τὸν δὲ τοιῶσδε, καὶ ἄλλως ἄλλως. εἰς οὖν διὰ γράμματι τούτῳ, ἀντίλοχος μὲν καὶ Ἐχέπωλος ὁ μὲν, ἐποίησεν. ὁ δὲ, ἔπαθε τὸ προσεχῶς ἱστορηθέν. Ἐλεφήνωρ δὲ κατακύψας ἐπὶ ἑλκυσμῷ νεκροῦ, οὐτάζεται ξυστῷ χαλκήρεϊ πλευρὰ τὰ οἱ κύψαντι παρ' ἀσπίδος ἐξεφαάνθη

φαάνθη. ἔνθα ὅρα ὡς οὐδετέρως εἶπε τὰ πλευρά. ὡς καὶ ὁ εἰπὼν κύπρου τὰ πλευρά. ὁ δὲ τελαμώνιος αἴας, Σιμοείσιον ἤγουν ἔβαλε στῆθος παρὰ μαζὸν δεξιὸν, ἀντικρὺ δὲ δι' ὤμου χάλκεον ἔγχος ἦλθεν. ἄλλος δέ τις τὸν βουβῶνα βάλλεται. βουβὼν δέ ἐστι τόπος σώματος, οὗ ὁμώνυμον τὸ ἐκεῖ γινόμενον πάθος. ὡς τὸ βουβὼν ἐπήρθη. ὀδυσσεὺς δέ τινα περὶ τὸν κρόταφον βάλλει δουρὶ φαεινῷ. ἄλλος δέ τις χερμαδίῳ βάλλεται παρὰ σφυρὸν ὀκριόεντι, κνήμην δεξιτερὴν, θόας δὲ, θρᾷκά τινα βάλλει δουρὶ στέρνον ὑπὲρ μαζοῖο. πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός. εἶτα καὶ ἐπιδραμὼν, τὸ μὲν ὄβριμον ἔγχος ἐκ ἐσπάσατο. ξίφος δὲ ὀξὺ ἐρυσάμενος, γαστέρα τύψε μέσην, διὰ τὸν ἐν τοῖς πολεμικοῖς ὀργάνοις τὸν ἐγχρὸν καταγαγών. ἐνταῦθα δὲ, καὶ τὸ δόρυ ποικίλως ἔφρασε. δόρυ τε αὐτὸ ψιλῶς οὕτως εἰπὼν, καὶ αἰχμὴν χαλκείην. καὶ χαλκήρες ξυστόν. καὶ δόρυ φαεινόν. καὶ ἔγχος ὄβριμον, ἀλλαχοῦ δὲ καὶ ὀξύ. δι', ἀκόντισεν ὀξέι δουρί. ἔνθα περιττὸν συνήθως, τὸ δουρί. ἀρκεῖ γὰρ τὸ ἀκόντισεν. ἢ καὶ ἄλλως τὸ, ἀκόντισε καταχρηστικῶς, ἀντὶ τοῦ ἔβαλεν. ἐπάγει γοῦν μετ' ὀλίγα χολωσάμενος βάλε δουρί. οὕτω δὲ καὶ τὸ αἷμα δ' ἠνηκόντιζε, καταχρηστικῶς εἴρηται. καὶ ἐν διονυσιακοῖς τὸ, πεύκεσιν ἀστράπτουσιν ἀνηκόντιζεν ἀθλίων. ὁ ζεὺς δηλαδὴ ἐκ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. καὶ ταῦτα μὲν τοιοῦτον. ἡ δὲ ὡς ἐρρέθη ποικιλία τῆς τῶν πιπτόντων διαθέσεως, τοιαύτη. ὁ μὲν γὰρ προμαχόμενος πίπτει. ὁ δὲ, νεκρὸν συλῶν τεύχεα. ὁ δὲ, νέκυν ἑτέρωσε ἐρύων. ἕτερος δέ τις μηδὲν ἐνεργῶν. ἄλλος δέ τις ἀπεσσύμενος ἤτοι ἀναποδίζων. διὸ καὶ τὸ στέρνον πλήττεται. καὶ οἱ μέν τινες, πίπτουσι κατὰ πρῶτον σκοπόν. τινὲς δὲ, καὶ ἐξ ἁμαρτίας τοῦ βάλλοντος. ἄντιφος γὰρ ὁ Πριαμίδης, ἁμαρτὼν τινος ἤτοι ἀποτυχὼν, Λεῦκον Ὀδυσσέως ἐσθλὸν ἑταῖρον βεβλήκει. ἔνθα καὶ ὅρα τὸ λεῦκος βαρυνθὲν πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου. ἀναιρεῖται δέ τις καὶ κατὰ τύχην ἐπαφεθέντος δόρατος εἰς πλῆθος. ὡς ὁ Πριαμίδης δημοκόων ὃν ὀδυσσεὺς ἀνεῖλε χολωθεὶς μὲν κατὰ τοῦ πριαμίδου ἀντίφου, βαλὼν δὲ τὸν δημοκόωντα. οὐδ' οὕτω κακῶς, κατὰ τὴν παροιμίαν. ἔτι ἔχει ποικιλίαν, καὶ τὸ τοὺς μὲν, σκυλεύεσθαι. τοὺς δὲ, μὴ δύνασθαι ἀποδύειν τὰ τεύχεα. καὶ τὸ διὰ δόρατος καὶ λίθου καὶ ξίφους τούτους ἢ ἐκείνους πίπτειν. καὶ τὰ τῶν πιπτόντων δὲ σχήματα, ποικίλα. εἴπερ ὁ μέν τις πίπτει νεκρὸς ἀμφὶ νεκρῷ. ἔνθα καὶ ἀστεῖος ὁ λόγος. ἐρύων γάρ τις νεκρὸν, εἶτα πληγεὶς, ἔπεσεν ἀμφ' αὐτῷ. νεκρὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρὸς, ἢ καὶ ἄλλως κατά τινα τῶν ἀντιγράφων ἔκφυγε χειρός. προθύστερον δὲ σχῆμα τοῦτο. ἐκπεσόντος γὰρ τοῦ ἑλκομένου νεκροῦ, εἶτα ἔπεσεν ἀμφ' αὐτῷ, ὁ ἕλκων. ἕτερος δέ τις, ὕπτιος ἐν κονίῃσι πίπτει. ἄμφω χεῖρε φίλοισι πετάσσας. δυνάμεως δὲ γραφικῆς ἐνδεικτικὸν καὶ τὸ λέγειν ὅτι τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε. καὶ τὸν μὲν, λίπε θυμός. καὶ, ἐκ δὲ θυμὸν ἀποπνείων. ὅπερ ἀλλαχοῦ τραγικώτερον λέγων, φησίν. ἐκ δὲ ψυχὴν ἐκάπυσσεν ἤτοι ἀπέπνευσε. καὶ τὸ ποτὲ μὲν, λέγειν τινὰ πρόμαχον. ποτὲ δὲ πρόσσω ἰόντα. καὶ τοιαῦτα μέν τινα ἐν τῇδε τῇ ῥαψῳδίᾳ καὶ ἕτερα πλείω. τὰ δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς, πέλαγός ἐστιν εὐπορίας ἀδιεξήγητον. Ὁ χαλκωδοντιάδης κρείων, Ἐλεφήνωρ, μεγαθύμων ἀρχὸς ἀβάντων ὧν καὶ ἡ βοιωτία μέμνηται. τοῦτον πρῶτον συλῆσαι ἤτοι σκυλεῦσαι νεκρὸν ἐν ἀκμῇ πολέμου ὁρμήσαντα, ἡ ὁμηρικὴ ἀναιρεῖ μοῦσα ὑπὸ ἀγνοίας τοῦ ἡρωϊκοῦ. μισεῖ γὰρ ὁ ποιητὴς τὸ ἐν τοῖς τοιούτοις παρὰ καιρὸν κερδαλέον. ὃς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, τὸν Νέστορα ποιεῖ τοῦτο ἀποτρεπόμενον, καὶ λέγοντα ὡς μετὰ πόλεμον ἔχει τὸ πρᾶγμα καιρόν. ὅτε καὶ καθ' ἡσυχίαν ἐστὶ σκυλεύειν. ὁ δὲ χαλκώδων, ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν, ὡς κραθεὶς ἐκ τοῦ χαλκοόδων ὁμοίως τῷ πρόορα πρῷρα καὶ τοῖς τοιούτοις. ἐν δὲ τοῖς ῥηθεῖσιν, ἔστι πορίσασθαι, ὅτι τε τὸν κρείων καὶ ἀρχὸς, καὶ ὅτι πρωτότυπον τοῦ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἐλεφαίρειν, τὸ ἐλέφω ἐξ οὗ ἐλεφήνωρ. ἵνα ᾖ ὡς ἐλεῶ ἐλεαίρω, οὕτως ἐλέφω ἐλεφαίρω. καὶ σημαίνοι ἂν Ἐλεφήνωρ, τὸν ἄνδρας ἐλεφαίροντα. οὐκ ἄδηλον δὲ, οὐδ' ὅτι ὁ ῥηθεὶς κρείων, καὶ κρέων λέγεται. ὅθεν πόντου κρέων ὁ ποσειδῶν παρ' Εὐριπίδῃ. καὶ ὁ κρέων δὲ τὸ κύριον ὡς καὶ ὁ ἀνακρέων εὐγνώστως ἐντεῦθεν ἔχουσι τοῦ ὀνόματος. Πολεμικὴν σύνταξιν φράζει τὸ, ἔργον ἐτύχθη ἀργαλέον. οἱ δὲ λύκοι ὣς ἀλλήλοις ἐπόρουσαν. ἀνὴρ δ' ἄνδρ' ἐδνοπάλιζεν ὅ ἐστιν ἐδόνει καὶ ἔπαλλεν. ἢ ἐδόνει ταῖς παλάμαις. ἡ δὲ λέξις αὕτη κεῖται καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ. Χρώμενος καὶ ἐνταῦθα τρόπῳ ἐτυμολογίας ὁ ποιητὴς, καὶ ἱστορίαν δὲ παραπλέκων τῷ λόγῳ, φησὶν ὀνομάζεσθαί τινα Σιμοείσιον, διότι ποτὲ μήτηρ ἴδηθεν κατιοῦσα, παρ' ὄχθῃσι σιμόεντος τοῦ ποταμοῦ αὐτὸν γείνατο, ἐπεὶ ῥα τοκεῦσιν ἅμ' ἕσπετο μῆλα ἰδέσθαι. τοὔνεκά μιν κάλεον Σιμοείσιον, ὡς καὶ ἄλλος τις καλεῖται σκαμάνδριος, διὰ τὸν σκάμανδρον. καὶ ταῦτα μὲν παλαιᾶς ἱστορίας. ἡ δὲ καθ' ἡμᾶς γενεὰ, ἔχει συγγράψασθαί τι ὅμοιον. γυνὴ γὰρ θρέμμα γῆς μακεδόνων, εὖ μὲν ἔχουσα τῶν εἰς βίον. δυστυχοῦσα δὲ, οὓς ἐγέννα θανάτῳ ἀπογινομένους, ῥίπτει τὸ γεννηθὲν ὕστατον, παρὰ ποταμὸν ἐγχώριον. οὐκ ἔκθετον. ἀλλ' ὅπως εἰς χεῖρας ἐλθὼν φησὶν εὐτυχέσι, περιγένηται τοῦ βιοῦν. παροδεύων δή τις, εὗρε τὸ κείμενον. καὶ ἄρας οἷα τι ἕρμαιον τίμιον, εἰσποιεῖται φιλίως, καὶ ἀπὸ τοῦ συγκυρήματος, ποτάμιον ὀνομάζει τὸ εὑρεθέν. καὶ οὐκ ἀπερρύη ὅσον ἡ κλῆσις, ἀλλὰ παρέμεινε τῷ ἀνθρώπῳ, ἀνδρὶ γενομένῳ γραφῷ καὶ ἱερῷ καὶ λογίῳ. καὶ εἰδότι τὴν τοῦ ὀνόματος εὐπρέπειαν. καὶ τοιοῦτον μὲν καὶ τοῦτο. ἡ δὲ τῆς παιδὸς σὺν τοῖς τοκεῦσιν ὁδὸς, ἐπὶ θέᾳ μήλων ἤτοι προβάτων, ἁπλῶς οὕτω κεῖται βιωτικώτερον, εἰς πιθανότητα τοῦ διηγήματος. τὸν δὲ ὁμηρικὸν σιμοείσιον ἀναιρεθέντα ὑπὸ αἴαντος, πεσεῖν λέγει ὡς αἴγειρον ἐν ἕλει τραφεῖσαν. φησὶ γὰρ ὁ δ' ἐν κονίῃσι χαμαὶ πέσεν αἴγειρος ὥς.

ἥ ῥα

ἡ ῥατ' ἐν εἱαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο πεφύκει λεία. ἀτάρ τέ οἱ, ὄζοι ἐπ'. ἀκροτάτῃ πεφύασιν. ἤγουν ἐκ φύσεώς εἰσι, καὶ οὐκ ἐξ ἐπιμελείας τινός. ἐξηγητικὸν δὲ τοῦ, ἔστι τό, λεία. πάντως γὰρ λεία, αἴγειρος, ἧς οἱ ὄζοι ἐπ' ἀκροτάτῳ. Ἰστέον δὲ ὡς ὁ μὲν περὶ βραχέων πεσὼν ὡς ὅτε πύργος, ἀνδρεῖος ἔοικεν εἶναι. ὁ Σιμοείσιος δέ, κάλλος ἔχειν καὶ μέγεθος. διὸ καὶ ἀστείως τὸν παρὰ τὸν Σιμόεντα ποταμῷ γεννηθέντα ἠΐθεον θαλερὸν Σιμοείσιον, εἰκάζει φυτῷ ὑδατοτρεφεῖ. ἠΐθεος δὲ εἶδός ἐστιν ἀνδρώδους ἡλικίας νεωτερικῆς. κατὰ δὲ τοὺς ἀκριβεστέρους, ὁ μήπω εἰς γάμον ἐλθών. ὡς καὶ τὸ Εὐριπίδῃ ἐν Φοινίσσαις δοκεῖ ἔνθα λέγει τό, αἱμόνων μὲν δυσφαγὰς ἀπείργουσι γάμοι. οὐ γάρ ἐστιν ἠΐθεος. τουτέστιν ἄπειρος γάμου. ὅπερ δὲ ἐν ἀνδράσιν ἠΐθεος, τοῦτο παρθένος ἐν γυναιξί. διὸ καὶ συνδυάζων που αὐτοὺς ὁ ποιητής, λέγει παρθένος ἠΐθεός τε ὀαρίζετον ἀλλήλοιν. παρασημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοί, σπανίως ἐπὶ παρθένου τὴν λέξιν κεῖσθαι, φέροντες καὶ χρῆσιν Εὐπόλιδος τό, εἰ μὴ κόρη δεύσειε τοὺς αὐτοῦς ἠΐθεος. γίνεται δέ φασιν, ἢ παρὰ τὸ ἀΐτης ὁ ἐρώμενος ἀΐτεος. καὶ τροπῇ ἠΐθεος ὁ ἐραστός. ἢ παρὰ τὸ αἴθω, αἴθεος. καὶ διαλύσει καὶ τροπῇ τοῦ α εἰς η, ἠΐθεος ὁ διάπυρος τῇ νεότητι. ἴσως δέ, καὶ παρὰ τὸ ἰέναι θείως διὰ τὸ ἔτι καθαρόν. ἵνα ᾖ ἠΐθεος καὶ κατὰ ἀφαίρεσιν, ἠΐθεος. καθά που καὶ Ἀπόλλων ἤϊος, ὁ ἰεὶς ὡς τοξικός, ἢ ὁ ἰατρικός. ὅτι δὲ οὐκ ἄχρηστός ποτε καὶ ἡ τοιαύτη τρισυλλαβία, δηλοῖ ἐν τῇ τραγῳδίᾳ τό, ἰήϊον βέλος καὶ ἰήϊος βοά, ἢ θρηνώδης δηλαδὴ παρὰ τὸ ἰώ. Ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ Δίδυμον, Ἴδη οὐ μόνον ἡ Τρωϊκή. ἀλλὰ πᾶν ὄρος ἐξ οὗ τὰ κύκλῳ ἐστὶν ἰδεῖν, ὡς καὶ Ἀχελῷος πᾶν ὕδωρ, ὁμοίως καὶ ὠκεανός. ἔστιν οὖν καὶ Ἴδη Κρητική, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐδηλώθη, σώζουσα μέχρι καὶ νῦν τοὔνομα. Ἴδα γὰρ καλεῖται δωρικώτερον. οὕτω δὲ καὶ τὸ φυτὸν ἡ αἴγειρος φυλάττει τὴν κλῆσιν, ἐν τοῖς περὶ Ναύπακτον καὶ τοὺς ἐκεῖ τόπους. κονία δὲ καὶ κόνις παρὰ μὲν τῷ ποιητῇ, ταὐτὰ δύνανται, ὡς καὶ ὁ κονίσαλος. παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον ἡ μὲν κονία καὶ ἄλλο τι σημαίνει. ὡς ἡ ἀπ' αὐτῆς σύνθετος ἐλαιοκονία δηλοῖ. ἡ δὲ κόνις, καί τι ζωΰφιόν ἐστι μικροφυές, κατὰ ἄτομον κόνιδος ἀφ' ἧς οἱ φθεῖρες γεννῶνται. ἧς ἡ κλίσις διὰ τοῦ δ. κόνις γὰρ κόνιδος κοινότερον παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει πρὸς διαστολὴν τῆς ἑτέρας κόνιος, ὅ ἐστι τοῦ κονιορτοῦ. εἱαμενὴ δὲ ὑγρὸς καὶ βοτανώδης τόπος, παρὰ τὸ ἕω τὸ ἀναδίδωμι. ὅπου συχνὴ ἀναδίδοται πόα. ἢ καὶ ἄλλως, ὁ ὑγρὸς παρὰ τὸ ῥέω ἵνα ᾖ ῥεαμενή. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὥσπερ κατὰ μετοχήν τινα παράγωγον λέγεται ὀξυτόνως ἡ δεξαμενή, οὕτω καὶ ἡ εἱαμενή. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα. οἷον ὁ Πισαμενὸς κύριον. καὶ ὁ Σωζομενός. καὶ πόλεις αἱ Κλαζομεναί. καὶ τόπος Βοιωτίας αἱ Ἀλαλκομεναί. μέγα δὲ ἕλος ὑποτίθεται, ἵνα πιθανὸς εἴη, ὁ περὶ τῆς ῥηθείσης αἰγείρου λόγος. τοῦ δὲ πεφύκει, οὐκ ἔστι καιριωτέρα ἐνταῦθα λέξις. ἐξ οὗ καὶ εὐφυέστατον πτελέαν ἐρεῖ, ἄλλον τρόπον εἴπερ Εὐριπίδης ἔφη εὐφυὲς πρόσωπον, ὡς καὶ προδεδήλωται. ὅρα δὲ καὶ ὅτι ἐνταῦθα ἰωνικῶς τε ἔφρασεν ὁ ποιητὴς ἐν τῷ πεφύασι, καὶ κοινότερον ἐν τῷ πεφύκει. ἐν τούτοις δὲ ἰστέον καὶ ὡς ἐπί τινος πρὸ ὥρας τελευτήσαντος, οἰκεῖον ῥηθῆναι τό, οὐδὲ τοκεῦσι θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε. μινυνθάδιος δέ οἱ αἰὼν ἔπλετο. λέγει δὲ θρέπτρα, τὰ τροφεῖα, ἐκ τοῦ θρεπτήρια κατὰ συγκοπήν. ὡς λυτήρια λύτρα. σωτήρια σῶστρα. τοιούτου δέ τινος τύπου, καὶ τὸ σκῆπτρον. τὸ βάκτρον. καὶ τὸ ἐπίσωτρον. καὶ τὸ κάτοπτρον. καὶ τὸ πλῆκτρον. καὶ τὸ βλῆτρον. καὶ τὸ μετὰ τοῦ σ, ἀμφίβληστρον. ἤδη δὲ καὶ τὸ προδηλωθὲν ῥόπτρον οὗ χρῆσις καὶ παρ' Εὐριπίδῃ. ὃ δηλοῖ οὐ μόνον εἶδός τι ξίφους. καὶ πάγης κατὰ τό, δίκης ἔπεσεν αὐτὸν ῥόπτροις, ἀλλὰ καὶ θύρας ἐπίσπαστρον. καὶ ῥόπαλον δέ, ὡς ἀπὸ τοῦ ῥέπειν. ὅθεν καὶ ἡ καλαῦροψ. μινυνθάδιος δὲ καὶ νῦν, ὁ ὀλίγος ἐκ τοῦ μίνυνθα ὃ δηλοῖ τὸ ὀλιγάκις. αἰὼν δὲ τὸ μέτρον τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς. καθ' ὃ σημαινόμενον, καὶ Ἡρόδοτος τελευτῆσαι τὸν αἰῶνά φησι, τὸ θανεῖν. καὶ Σοφοκλῆς δὲ ζωὴν ἀνθρώπου, τὸν ἀεὶ βίοτόν φησι. τοιοῦτον δὲ παρ' αὐτῷ καὶ τό, τοὺς εἰσαεὶ λευκανθήσει χρόνον. ἤγουν ἕως οὗ ζῇ. οὐ μόνον δὲ ἀρσενικῶς, ἀλλὰ καὶ θηλυκῶς ὁ ῥηθεὶς αἰὼν λέγεται τραγικώτερον. οἷον σκοτίαν αἰῶνα. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τό, οὐδὲ τοκεῦσι θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκεν, εἴπερ αὐτὸ καθ' αὑτὸ μόνον ἔκειτο, ἀσαφῶς ἂν εἶχε. λέγοιτο γὰρ ἄν, καὶ ὁ τοῖς γειναμένοις ἀθέμιστος, μὴ ἀποδοῦναι θρέπτρα τοῖς τεκοῦσιν αὐτόν. ἔτι ἰστέον καὶ ὡς πολυμαθῆ τὴν ἀκροατὴν ὁ Ὅμηρος ποιῶν καὶ ἐν τῇ τῆς εἰρημένης αἰγείρου παραβολῇ, οὐ μόνον τὴν αὐτῆς φύσιν ἱστόρησεν, ὅτι λεία καὶ ἄοζος ὡς εἴρηται, ἀλλὰ λέγει καὶ ὅτι δι' αὐτὰ ταῦτα, εἰς ἅρματος περιφέρειαν χρησιμεύει. ῥᾷον γὰρ εἰς τοιαύτην ἀψίδα κάμπτονται τὰ λεῖα καὶ ἄοζα. φησὶ γοῦν τὴν ἁρματοπηγὸς ἀνὴρ αἴθωνι σιδήρῳ ἐξέταμεν, ὄφρα ἴτυν κάμψῃ περικαλλέϊ δίφρῳ. ἴτυν δὲ λέγει, τὴν περιφέρειαν. ἀπὸ τοῦ ἰέναι ὅ ἐστι περιϊέναι καὶ περιάγεσθαι. διδάσκει δὲ ἐν τῇ παραβολῇ ταύτῃ, καὶ ὅτι οὐ χλωρὰν μετακομιστέον οὐδὲ τὴν τοιαύτην ὕλην. ἀλλ' ἐατέον ἀφαυανθῆναι αὐτήν. εὐμετακομιστότερον γάρ, τὸ ξηρόν. φησὶν οὖν. ἡ μέν τ' ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ' ὄχθας, οὕτως ἐν παρέργῳ καὶ τὰ παρὰ Ἡσιόδῳ σεμνὰ ὁ ποιητὴς τῇ οἰκείᾳ ποιήσει ἐνέσπειρε. τὸ δὲ ἁρματοπηγός, συντελεῖ εἰς τό, κολλητὸν ἅρμα καὶ εὔπηκτον, ὡς ἐν ἄλλοις λέγεται ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ. Ἐν ᾧ, τοῖον ἄρ' ἀνθεμίδην Σιμοείσιον ἐξενάριξεν Αἴας, συγκέκοπται ὡς καὶ προερρέθη, τὸ πατρωνυμικόν. ἔδει γὰρ ἀνθεμιωνίδην εἰπεῖν. ἐπεὶ Ἀνθεμίωνος υἱὸς ὁ Σιμοείσιος πρὸ βραχέων ἱστόρηται. εἰ δὲ τυχὸν καὶ Ἄνθεμος τρισυλλάβως ὁ πατὴρ ἐκαλεῖτο, λέγοιτ' ἂν ὀρθῶς Ἀνθεμίδης ὁ ἐξ αὐτοῦ, διὸ καὶ προσφυές, τὸν ἐκ πατρὸς ἀνθερωνύμου, θαλερὸν ῥηθῆναι ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ. ὡς καὶ αὐτὸ πεποίηται.

Τοῦ δ' Ὀδυσεὺς μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ·
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Ἀμφὶ ἓ παπτήνας. ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο
Ἀνδρὸς ἀκοντίσαντος. ὁ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἧκεν,
Ἀλλ' υἱὸν Πριάμοιο νόθον βάλε Δημοκόωντα,
Ὅς οἱ Ἀβυδόθεν ἦλθε παρ' ἵππων ὠκειάων.
Τόν ῥ' Ὀδυσεὺς ἑτάροιο χολωσάμενος, βάλε δουρὶ
Κόρσην. ἡ δ' ἑτέροιο διὰ κροτάφοιο πέρησεν
Αἰχμὴ χαλκείη. τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι, καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ·
Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκρούς.
Ἴθυσαν δὲ πολὺ προτέρω. νεμέσησε δ' Ἀπόλλων
Περγάμου ἐκκατιδών. Τρώεσσι δὲ κέκλετ' ἀΰσας·
Ὄρνυσθ' ἱππόδαμοι Τρῶες, μὴ δ' εἴκετε χάρμης,
Ἀργείοις. ἐπεὶ οὔ σφι λίθος χρὼς, οὐδὲ σίδηρος,
Χαλκὸν ἀνασχέσθαι ταμεσίχροα βαλλομένοισιν.
Οὐ μὰν οὐδ' Ἀχιλλεὺς θέτιδος παῖς ἠϋκόμοιο,
Μάρναται, ἀλλ' ἐπὶ νηυσὶ χόλον θυμαλγέα πέσσει.

Ἐν τῷ Τρῶες κεκάδοντο ἀνδρὸς ἀκοντίσαντος τοῦ Ὀδυσσέως δηλαδὴ, ἄνδρα τὸν ἀνδρεῖον λέγει. τὸ δὲ ἀκοντίζειν, καὶ βέλος ἀφεῖναι εἴποι τις ἄν. ἐπάγει γοῦν. ὁ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἧκε. βέλος γοῦν ἐνταῦθα, δόρυ ὡς μήκοθεν ἀφεθέν. τὸ δὲ κεκάδοντο, ἐκ τοῦ χάζω τὸ ὑποχωρῶ ἐστὶ μέσος δεύτερος ἀόριστος. οὗ τὸ μὲν κοινὸν, ἐχάδοντο. τὸ δὲ ἰωνικὸν τροπῇ τοῦ ψιλοῦ εἰς δασὺ καὶ συνήθει ἀναδιπλασιασμῷ, κεκάδοντο. ὁποῖόν τι ὡς προδεδήλωται καὶ ἐπὶ τοῦ πετύκοντο γίνεται, ἀπὸ τοῦ ἐτυχόμην δευτέρου ἀορίστου. τὸ δὲ ἅλιον ὡς δασυνόμενον, ἀπὸ τοῦ ἅλς ἁλὸς γίνεται. καὶ δηλοῖ τὸ ἀσυντελές. καὶ ἡ θάλασσα γὰρ, ἀσυντελὴς τοῖς γε πιεῖν ἐθέλουσιν. Τετραχῶς ἡ παιδοποιΐα παρ' Ὁμήρῳ. οἱ μὲν γὰρ γνήσιοι. οἱ ἐκ νομίμων γάμων. οἱ δὲ, νόθοι οἱ ἐκ παλλακῶν, δι' οὓς υἱὸν Πριάμοιο νόθον. καὶ εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντε νόθον καὶ γνήσιον ἄμφω. οἱ δέ τινες, σκότιοι. οἱ ἐκ λαθραίας μίξεως. δι' οὓς σκότιον δὲ ἐγείνατο μήτηρ. καὶ ἄλλοι παρθένιοι. οἱ ἐκ τῆς ἔτι νομιζομένης παρθένου γεννώμενοι. ὡς τὸ παρθένιος τὸν ἔτικτε χορῷ καλὴ Πολυμήλη. ἡ δὲ τοιαύτη λέξις, διφορεῖ τὴν παραλήγουσαν. ὁ μὲν γὰρ παρθένιος υἱὸς, διὰ τοῦ ι ἔχει. ἡ δὲ παρθένειος ἡδονὴ ἐν Ἱππολύτῳ, τὴν ει δίφθογγον φιλεῖν λέγεται. ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὁ μὲν σκότιος, οὐκ ἂν πάνυ ἐκφύγῃ κοινότερον τοῦ νόθος ῥηθῆναι κατά γε τὸ μὴ γνήσιος εἶναι. διαφέρει δὲ τοῦ ἐκ φανερᾶς παλλακῆς νόθου, τῷ, αὐτὸς μὴ κατὰ φῶς ἀλλ' ὡς ἐν σκότῳ προελθεῖν. ὁ δέ γε παρθένιος ἀμφοῖν διαφέρει, τῷ δύνασθαί ποτε γνησίου ἐγγὺς εἶναι. εἰκὸς γὰρ τὸν γαμέτην πρὸ γάμου σπεῖραι εἰς τὴν δοκοῦσαν ἔτι παρθένον εἶναι. ἐκ δὲ τοῦ ὁμηρικοῦ νόθου, οὗ ἡ ἐτυμολογία ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν κεῖται, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ὀθνεῖον κατὰ μετάθεσιν στοιχείων παρῆκται, λέγεται καὶ λόγος νόθος. καὶ διανόημα τροπικῶς νόθον τὸ μὴ γνήσιον. εἰ δέ τις καὶ ἄχαρι παραπτύσει ῥῆμα ἢ νόημα, ὁ τοιοῦτος καὶ ἔκβλητόν τι ἕτερος λέγεται προσενεγκεῖν πρὸς ὁμοιότητα ἐκθέτου βρέφους. καὶ ὑπόβλητον λέξαι λόγον ὁμοίως. τὸν καὶ ὑποβολιμαῖον. Ἐν Ἀβύδῳ Πριάμου ἦσαν ἱπποφόρβια ἢ ἱπποστάσια. νόθος οὖν τις υἱὸς Πριάμου, Ἀβυδόθεν ἦλθε παρ' ἵππων ὠκειάων. καί ἐστιν ὑποδύσκολον, ἐνταῦθα λυθῆναι ἀπορίαν ἣν εὐλόγως ἄν τις ἀπορήσει, ζητήσας πῶς ὁ τοσοῦτος ἑλληνικὸς στόλος ἀφίησιν Ἀβυδόθι σώζεσθαι τὰ τοῦ Πριάμου ἱπποστάσια. εἰ μὴ ἴσως κατὰ κοινὴν συνθήκην ἢ διὰ τὸ τῶν ἐπικουρούντων τοῖς Τρωσὶ πολυπληθές. ἢ καὶ ἵνα μὴ ἐν τοῖς παρέργοις διακενῆς τρίβωνται οἱ Ἕλληνες. ὅρα δὲ τὸ παρ' ἵππων, πρόθεσιν ἔχον τὴν παρά, ἀντὶ ἑτέρας προθέσεως. δι' οὗ τῆς ἀπὸ ἢ ἐξ. δῆλον δ' ὅτι καὶ θηλυκῶς ἐνταῦθα αἱ ἵπποι κεῖνται. Βάλλεταί τις ἐνταῦθα αἰχμῇ, τὴν κόρσην ἤγουν τὸν κρόταφον. ἡ δ' ἑτέρου διὰ κροτάφοιο ἐπέρησε. περὶ δὲ κόρσης καὶ κροτάφου, εἴρηται πρὸ ὀλίγου ἱκανῶς. Ὅμηρος μὲν, μόνην τὴν τοῦ Ἰλίου ἀκρόπολιν, Πέργαμον ὀνομάζει θηλυκῶς. οἱ δὲ νεώτεροι πάσας τὰς ἀκροπόλεις οὕτω καλοῦσιν. οἳ καὶ οὐδετέρως τὰ πέργαμά φασιν ὡς καὶ Αἰσχύλος Προμηθεῖ. δῆλον δὲ ὡς ἡ Πέργαμος, καὶ πόλις λέγεται. διὸ εἰπὼν ὁ ποιητὴς ὡς νεμέσησεν Ἀπόλλων Περ-

γάμου

γαίμου ἐκ καπνώδους, ἐπάγει μετ' ὀλίγα. ὣς φάτ' ἀπὸ πτόλιος δεινὸς θεός. ἡ δ' αὐτή, καὶ ἀκρόπολις καὶ ἄκρη πόλις κατὰ διάλυσιν. ἔθος δὲ τοῖς παλαιοῖς κτίσαις τῶν πόλεων, ἀκροπόλεις ἱστᾶν ἐν τοῖς ὑψηλοῖς τῶν τόπων, δῆλον τε ἀσφαλείας χάριν, καὶ φόβῳ κατακλυσμοῦ. Ἐπισπευστικὸν εἰς μάχην τὸ ὄρνυσθε μὴ δ' εἴκετε χάρμης. τὸ δὲ ἐφεξῆς, ἔστι φερεπόνων οἰκείους ῥηθῆναι. ἤγουν τὸ ἐπεὶ οὔτι λίθος χρὼς οὐδὲ σίδηρος χαλκὸν ἀνασχέσθαι ταμεσίχροα βαλλομένοις. ἀντὶ τοῦ, τρωτοί εἰσι καὶ αὐτοί. καὶ ὅρα ὡς τὸ ἀνασχέσθαι, αἰτιατικῇ καὶ ἐνταῦθα συνέταξε. τοῦ δὲ ταμεσίχροα, πρῶτον ὑπάρχει ῥῆμα ποιητικὸν, τὸ ταμῶ ταμήσω, ἐξ οὗ τὸ τμῶ τμήσω, συγκέκοπται. τὸ δὲ βαλλομένοις λέξις ἐστὶ γενική. νοητέον γὰρ νῦν βαλλομένους συλληπτικῶς, καὶ τοὺς οὐταζομένους καὶ εἴ τι τοιοῦτον. Τὸν Ἀχιλλέα ἐπὶ νηυσὶ χόλον θυμαλγέα φησὶ πέσσειν ὅ ἐστι κατέχειν ἔσω. οὕτω δὲ καὶ γέρα πέσσειν, ἀλλαχοῦ, τὸ συνέχειν καὶ περιέχειν. κεῖται δὲ ἡ λέξις καὶ ἐν τῇ ά ῥαψῳδίᾳ. ὥσπερ δὲ ὠνὴ καὶ ὦνος. βία βιὸς καὶ βίος. ὥρα ὧρος. βιοτὴ βίοτος. δίνη δῖνος. φθογγὴ φθόγγος. στροφὴ στρόφος παρὰ τῷ κωμικῷ, οὕτω καὶ χολὴ χόλος. ὅμοιον δὲ καὶ τὸ βολὴ βόλος ἐπί τε πεσσείας καὶ ἐπὶ δικτύου. καὶ τὸ σταθμὴ σταθμός. ἴσως δὲ καὶ τὸ κάκη κακός. σημείωσαι δὲ ὅτι σύνηθες ὁμήρῳ κατὰ ποσά τινα διαστήματα μεμνῆσθαι τοῦ Ἀχιλλέως ὡς μυριαχοῦ φαίνεται. καὶ παραρτύειν οὕτω τὴν ποίησιν τῇ μνήμῃ τοῦ ἥρωος. μὴ καὶ ἐπιλάθοιτο αὐτοῦ ὁ φιλέλλην ἀκροατής. ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ πεῖσαι τοὺς τρῶας θαρρῆσαι τὴν ἐν τῇ πεδιάδι μάχην, ἡ μῆνις ἦν τοῦ Ἀχιλλέως καθὰ καὶ προεγράφη. αὐτοῦ γὰρ μαχομένου, ὁ Ἕκτωρ οὐκ εἶχε προκύπτειν τῶν τοῦ τείχους πυλῶν. διὸ καὶ ὁ ἀπόλλων ἐντεῦθεν θαρσοποιῶν εἰς μάχην, ἀντιπαρακαλεῖται τοὺς τρῶας εἰπών. οὐ μὴν οὐδ' Ἀχιλλεὺς μάρναται. καὶ τὰ ἑξῆς. τὴν παντελῆ ἐκείνου ἀργείαν δηλώσας διὰ τῶν δύο ἀρνήσεων.

Ὣς φάτ' ἀπὸ πτόλιος δεινὸς θεός, αὐτὰρ ἀχαιοὺς
Ὦρσε Διὸς θυγάτηρ κυδίστη τριτογένεια,
Ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὅθι μεθιέντας ἴδοιτο.
Ἔνθ' ἀμαρυγκείδην Διώρεα μοῖρ' ἐπέδησε.
Χερμαδίῳ γὰρ βλῆτο παρὰ σφυρὸν ὀκρυόεντι
Κνήμην δεξιτερήν. βάλε δὲ θρηκῶν ἀγὸς ἀνδρῶν,
Πείρως ἰμβρασίδης, ὃς ἄρ' αἰνόθεν εἰληλούθει.
Ἀμφοτέρω δὲ τένοντε, καὶ ὀστέα λᾶας ἀναιδὴς
Ἄχρις ἀπηλοίησεν. ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι
Κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι πετάσσας
Θυμὸν ἀποπνείων. ὁ δ' ἐπέδραμεν, ὅς ῥ' ἔβαλέν περ
Πείρως. οὖτα δὲ δουρὶ παρ' ὀμφαλόν. ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι
Χύντο χαμαὶ χολάδες. τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Τὸν δὲ θόας αἰτωλὸς ἐπεσσύμενον βάλε δουρὶ
Στέρνον ὑπὲρ μαζοῖο. πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός.
Ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε θόας. ἐκ δ' ὄμβριμον ἔγχος
Ἐσπάσατο στέρνοιο. ἐρύσσατο δὲ ξίφος ὀξύ.
Τῷ, ὅγε γαστέρα τύψε μέσην, ἐκ δ' αἴνυτο θυμόν.
Τεύχεα δ' οὐκ ἀπέδυσε. περίστησαν γὰρ ἑταῖροι,
Θρήϊκες ἀκρόκομοι, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες.
Οἵ ἑ μέγαν περ ἐόντα, καὶ ἴφθιμον, καὶ ἀγαυὸν,
Ὦσαν ἀπὸ σφείων. ὁ δὲ, χασσάμενος, πελεμίχθη.
Ὣς τώ γ' ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην.
Ἤτοι ὁ μὲν, θρηκῶν, ὁ δ' ἐπειῶν χαλκοχιτώνων,
Ἡγεμόνες. πολλοὶ δὲ περικτείνοντο καὶ ἄλλοι.
Ἔνθά κεν οὐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθὼν
Ὅς τις ἔτ' ἄβλητος, καὶ ἀνούτατος ὀξέϊ χαλκῷ
Δινεύοι κατὰ μέσσον, ἄγοι δέ ἑ παλλὰς ἀθήνη

Χειρὸς ἑλοῦσ᾽. αὐτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν.
Πολλοὶ γὰρ Τρώων, καὶ Ἀχαιῶν ἤματι κείνῳ,
Πρηνέες ἐν κονίῃσι παρ᾽ ἀλλήλοισι τέταντο.

Ἐν τῷ, ὡς φάτ᾽ ἀπὸ πτόλιος δεινὸς θεός. λέγει δὲ τὸν Ἀπόλλωνα. δεινὸς νοεῖται, οὐ μόνον ὁ ἐπιδέξιος λαλῆσαι, καὶ εἰς μάχην ὀτρῦναι ῥητορικῇ δυνάμει, ἀλλὰ καὶ ὁ φοβερός. ἐπεὶ καὶ Ἀπόλλων ὁ αὐτός. καὶ δεῖμος δὲ καὶ φόβος ὀπαδοὶ αὐτοῦ εἰσιν. Δηλῶσαι βουλόμενος ὁ ποιητής, ὡς Τρῶες μὲν καθ᾽ εἱμαρμένην ἐνίκων εἰς ἣν πολλαχοῦ ὁ Ἀπόλλων ἀλληγορεῖσθαι φαίνεται. Ἀχαιοὶ δὲ διὰ τὸ πλεῖον τῆς κατ᾽ Ἀθηνᾶν φρονήσεως ἀντεῖχον πρὸς αὐτούς. λέγει ὅτι Τρωσὶ μὲν Ἀπόλλων κέκλετο ἀΰσας καὶ τὰ ἑξῆς. αὐτὰρ Ἀχαιοὺς ὦρσε Διὸς θυγάτηρ κυδίστη Τριτογένεια. ἐρχομένη καθ᾽ ὅμιλον ὅθι μεθιέντας ἴδοιτο. ἐν τούτοις δὲ ὅρα καὶ ὡς κυδίστην μὲν τὴν Ἀθηνᾶν εἶπε. δεινὸν δὲ ὡς καὶ προεγράφη θεὸν τὸν Ἀπόλλωνα, οὐχ ὅτι μὴ δεινὴ θεὸς καὶ ἡ Ἀθηνᾶ, ἀλλὰ διότι αὐτὸς προκατῆρξε τοῦ εἰς μάχην ἐρεθισμοῦ τοῖς Τρωσίν. ὅτι δὲ δεινοποιεῖται καὶ ἡ Ἀθηνᾶ, δηλοῖ μὲν καὶ ὁ ποιητὴς ἐν τῷ, δεινὴν γὰρ ἄγεν θεόν. δηλοῖ δὲ καὶ ὁ φιλόσοφος λόγος, ὃς τὴν δεινότητα προκαθίζει τῆς φρονήσεως, εἰς ἣν ἀλληγορεῖται ἡ Ἀθηνᾶ. ἡ καὶ Τριτογένεια, διὰ τὸ ἐκ δεινότητος φοβερόν. εἴγε Τριτογένεια, καὶ κατὰ τὸν κωμικὸν Τριτογενής, ἡ τὸ τρεῖν ἐγγεννῶσα τοῖς ἐχθροῖς. καὶ μὴν οὕτω καλεῖται, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ κεῖται, καὶ ὡς ἐκ τριτοῦς ὅ ἐστι κεφαλῆς κατὰ Κρῆτας τοῦ Διὸς γεγονυῖα. ἢ ὡς ἐν τρίτῃ μηνὸς γενομένη. ἢ ὡς τρία γεννῶσα καλά τινα τὰ ἐκεῖσε κατὰ τοὺς παλαιοὺς δηλούμενα. τὸ δὲ ἴδοιτο, ἀττικῶς παθαίνεται. ἄλλως γὰρ ἀγαθὸν εἰπεῖν καὶ τὸ ὅθι μεθιέντας ἴδοι. οὕτω καὶ πρὸ βραχέων εἰπὼν παθητικῶς, οἴμην ἴδοντο πονεύμενον, ἐπήγαγεν εὐθὺς ἐνεργητικῶς τό, οὐ γὰρ ἔγωγε ἴδον. ὅπερ ἐν ἄλλοις ἰδόμην φησίν. Ὥσπερ ἐν τῷ, αἴσιμα παρειπών, ἐκτείνεται ἡ τῆς παρά προθέσεως παραλήγουσα, οὕτω καὶ ὧδε τὸ Διώρης, κύριον ὡς καὶ ἀλλαχοῦ προεφάνη, ἐκτεταμένην ἔχει τῆς διὰ προθέσεως τὴν ἄρχουσαν. τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν πολλοῖς γίνεται, καὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν.

Ἀστείως ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα τὸ μοῖρα ἐπέδησεν, εἶπεν ἐπί τινος χερμαδίῳ βληθέντος παρὰ σφυρόν. ὁ γὰρ οὕτω βληθεὶς καὶ ἀκινητίζων δίκην πεπέδηται. ἰστέον δ᾽ ἐνταῦθα ὅτι τὸ παρὰ σφυρόν, οὐκ εἴληπται ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸ σφυρόν. ἀλλ᾽ ἀντὶ τοῦ ἐγγὺς σφυροῦ περὶ τὸ τέλος τῆς κνήμης, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ παρὰ σφυρὸν κνήμην δεξιτερήν. Καὶ Αἰνόθεν ἤτοι ἐκ τῆς Αἴνου, ἐπίκουροι ἦσαν τοῖς Τρωσί. καθὰ καὶ ἐκ τῆς λοιπῆς Θρᾴκης. καί ἐστιν ἐκ τῶν ἐν τῇ Βοιωτίᾳ γραφέντων συναγαγεῖν, Κικόνων μοῖράν τινα καὶ τούτους εἶναι. ἔστι δὲ τὸ Αἰνόθεν, ὡς τὸ Ἀβυδόθεν. ὅπερ πρὸ ὀλίγων εἴρηται. τὸ δὲ αἰνόθεν, ἐνταῦθα μὲν τοπικὸν ἐπίρρημά ἐστιν. εὑρεθήσεται δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς, καὶ ποιότητος. ἐν τῷ αἰνόθεν αἰνός. Τὸ ἄχρις ἐνταῦθα κεῖται κατὰ τοὺς παλαιούς, ἀντὶ τοῦ δι᾽ ὅλου. διὸ ἀμφοτέρω δὲ τένοντε καὶ ὀστέα, λᾶας ἀναιδὴς ἄχρις ἀπηλοίησεν. ἤγουν δι᾽ ὅλου συνηλόησεν ὁ λίθος τοὺς παρὰ τὸ ῥηθὲν σφυρὸν τένοντας καὶ τὰ ὀστᾶ. δύναται δὲ καὶ κοινότερον νοηθῆναι ὅτι συνηλόησεν ὁ λίθος τοὺς τένοντας ἄχρι καὶ εἰς τὰ ὀστᾶ. τὸ δὲ ἀναιδής, ἐκ τῶν λογικῶν παρῆκται εἰς τὸν λίθον. καθὰ καὶ τὸ ἀνηλεὴς εἰς τὸν σίδηρον. ἐκ δὲ τοῦ, ἠλοίησεν οὗ προϋπάρχει τὸ ἀλοῶ, καὶ ὁ πατραλοίας γίνεται καὶ ὁ μητραλοίας. ὁ καὶ μητρολῴας λεγόμενος κατ᾽ ἔκτασιν ἢ καὶ τροπὴν τῆς ὅλης οἱ διφθόγγου εἰς ὦ μέγα. ὃ γίνεται σὺν ἄλλοις καὶ ἐν τῷ ἀγκώνη ἀγκοίνη. κολοιὸς κολωός. Καταπίπτει τις χερμαδίῳ βληθεὶς ἐνταῦθα, ὕπτιος ἐν κονίῃσιν. ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι πετάσσας. θυμὸν ἀποπνείων. τὸ δὲ πετάσαι τὰς χεῖρας, δηλοῖ μὲν τὸ ἁπλῶσαι οἷα πτέρυγας. ἔστι δὲ σχῆμα ἱκέσιον εἴπου τις καταπίπτοντος ἀντιλάβοιτο. οὕτω καὶ ἐν τοῖς τούτοις ἐπιτυχὴς ὁ ποιητής. θέμα δὲ τοῦ πετάσσας, ἢ τὸ πετῶ κοινότερον, ἢ ἐκ τοῦ πέτω παράγωγον πετάζω. οὗ καὶ ἔγνωσται ἡ χρῆσις. μετῆκται δὲ ἡ λέξις ἀπὸ πτηνῶν ἃ πετόμενα, οὕτως ἁπλοῦσι τὰς πτέρυγας. καί ἐστιν αὐτὸ ἀκριβέστερον τοῦ, ἀναπτύξας χεῖρας εἰς εὐχὴν δηλαδὴ κατὰ τὴν ῥαψῳδίαν. ὅπερ Ὅμηρος ἀνασχεῖν χεῖρας φησίν. Ἐν τῷ, οὖτα δὲ δουρὶ παρ᾽ ὀμφαλόν, ἐκ δ᾽ ἄρα πᾶσαι χύντο χαμαὶ χολάδες, χολάδας τὰ ἔντερα λέγει, ἐπεὶ εἰς αὐτὰ συρρεῖ ξανθὴ χολή, καὶ διαθερμαίνουσα, ἐρεθίζει τῇ δριμύτητι ἀποκρίνειν τὰ περιττά. ὡς εἰ μὴ τοῦτ᾽ ἦν, ψυχρά φασιν ὄντα τῇ κράσει καθὸ νευρώδη, ἔμελλον ἂν ἀργὰ πρὸς τὴν ἀπόκρισιν. τὸ δὲ οὖτα, οὐ δευτέρας ἐστὶ συζυγίας. ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ οὐτάζω γίνεται. οὗ ἀόριστος οὔτασα. τὸ τρίτον οὔτασε. καὶ κατὰ ἀποκοπὴν οὖτα. διὸ καὶ συστέλλει παρὰ τῷ ποιητῇ τὸ δίχρονον ἐν τῇ τελευταίᾳ. Τὸ σκυλεῦσαι νεκρὸν καὶ ἀποδῦσαι τεύχεα λέγεται, ὡς δηλοῖ τὸ τεύχεα δ᾽ οὐκ ἀπέδυσε περίστησαν γὰρ ἑταῖροι. ἔστι δὲ τὸ περίστησαν, ταὐτὸν τῷ περιέβησαν. ὅ ἐστιν ὑπερεμάχησαν ὡς μυριαχοῦ λέγεται. Τοὺς Θρᾷκας, ἀκροκόμους τε καλεῖ ὅ ἐστιν ἄκρως κομῶντας, καὶ δολιχὰ φησὶν ἔχειν αὐτοὺς ἔγχεα. ἴσως γὰρ ταῦτα ἦσαν αὐτοῖς παράσημα. λέγει οὖν οὕτω. Θρήϊκες ἀκρόκομοι δολίχ᾽ ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες. ὅρα δὲ ὡς οὐκ ἠξίωσεν αὐτοὺς καρηκομόωντας εἰπεῖν, ὡς ἀπονείμας τοῦτο τοῖς Ἀχαιοῖς. καίτοι ταὐτόν ἐστιν ἀκροκόμους ὡς εἴρηται εἰπεῖν, καὶ καρηκομόωντας. τινὲς δὲ οἴονται ἀκροκόμους λέγειν, τοὺς ἐν ἄκρῳ τῆς κεφαλῆς κομῶντας. οὐ μὴν καθειμένας εἰς βάθος τὰς τρίχας ἔχοντας. ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τοὺς δολιχὰ ἔγχεα χερσὶν ἔχοντας δυνάμενος δολι-

χέγχεαι συνθέτως εἰπεῖν, ὡς ἐπὶ ἄλλων ἐποίησεν, ὅμως οὕτω δόξαν αὐτῷ, περιέφρασεν. Ἐπὶ ἀνδρείου φεύγοντος ἐξ ἀνάγκης διὰ πολεμίων πλῆθος, εἴποι τις ἄν, τὸ οἱ αὐτὸν μέγαν περ ἐόντα καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγαυὸν, ὤσαν ἀπὸ σφῶν, ἤτοι καὶ ἀνδρεῖον ὄντα ἐδίωξαν. ἔμφασιν δέ τινα ἔχει μεγαλείου καὶ ὕψους ἡρωϊκοῦ τὸ ὤσαν, εἴπερ ἐννοήσεται ὡς τὸ μὲν κυλίειν, ἀπὸ τῶν ἄνω ἐπὶ τὰ κατώτερα λέγεται. τὸ δὲ ὠθεῖν καὶ ἀνάπαλιν. ἔτι καὶ δυσχέρειαν ἐμφαίνει τοῦ ἡρωϊκοῦ ἀναποδισμοῦ. εἴπερ κατακυλίεται μὲν τι ῥᾷον, ὠθεῖται δὲ οὐκ εὐχερῶς ἀπὸ τῶν κάτω ἐπὶ τὰ ἄνω. καλῶς δὲ τὸ μέγαν, ἐπήγαγε, τὸ καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγαυόν. ὁ γὰρ ἄλλως μέγας, βουγάϊος ἐστὶ καὶ γῆς ἐτώσιον ἄχθος. Πελεμίζειν πολλαχοῦ παρὰ τῷ ποιητῇ τὸ κινεῖν ἢ μετακινεῖν. ἐνταῦθα οὖν φησίν. ὁ δὲ, χασσάμενος πελεμίχθη. καὶ ἴσως ἐντεῦθεν γίνεται καὶ ὁ πόλεμος. ὡς οἱονεὶ πέλεμος. οἷα κινῶν, ἢ καὶ πολλοὺς τοῦ βίου μετακινῶν. ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἀντιστρόφως πως ἔθηκε τὰ τοῦ λόγου μέρη ὡς οἱ παλαιοί φησιν. ἐχρῆν γὰρ εἰπεῖν ὅτι ὁ δὲ πελεμιχθεὶς, χάσσατο ἤγουν μετακινηθεὶς, ὑπεχώρησε. καὶ ἔστι καὶ τοῦτο, πρωθύστερον σχῆμα. ὃ καὶ ὑστερολογία λέγεται καὶ πολλαχοῦ εὑρίσκεται. εἴη δ' ἂν, τοιοῦτόν τι καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ τὸ, χαίρειν ἤν περ τυγχάνω ὑπεσχόμην. ἤγουν ἔτυχον ὑπεσχόμενος. κἀκεῖνο δὲ ἰστέον ὡς ἐπεὶ καὶ ἄμφω κινήσεις εἰσὶ καὶ τὸ πελεμιχθῆναι καὶ τὸ χάσσασθαι, ἀδιάφορον ὁ ποιητὴς ἡγεῖται οὕτως ἢ ἐκείνως εἰπεῖν. Παρ' Ὁμήρῳ πρώτη κεῖται τὸ, παρ' ἀλλήλοις πετάσθαι ἢ κεῖσθαι ἢ εἴ τι τοιοῦτον, φησὶν οὖν. ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην. καὶ μετ' ὀλίγα παρ' ἀλλήλοισι τέταντο. ἤγουν ἐγγὺς ἀλλήλων. ὅθεν καὶ τὸ παραλληλίζειν ἐπὶ παραθέσεως ἤτοι συγκρίσεως καὶ λόγοι παράλληλοι. τὸ δέ γε ἐν ἀλλήλοις, πλεῖόν τι δηλοῖ τοῦ ἐγγὺς ἀλλήλων. ὡς δηλοῖ καὶ ὁ εἰπὼν τὸ, οὐ παρ' ἀλλήλοις ἀλλ' ἐν ἀλλήλοις. καὶ ἔτι σαφέστερον διὰ ἑτεροίας φράσεως, ὁ ποιήσας τὸ, οὐ παρ' αὐτοῖς ἀλλ' ἐν αὐτοῖσιν ὄντες κακοῖς. ἤγουν, οὐκ ἐγγὺς ὄντες κακῶν, ἀλλ' ἤδη ἐντός. Εἰδὼς ὁ ποιητὴς τὴν αὐτοῦ ἐν ῥητορείᾳ ἰσχὺν, καὶ οἵαν σήμερον μάχην ἐξαρτύσει τῷ λόγῳ καθ' ἣν πολλοὶ πρηνέες ἐν κονίῃσι πεσοῦνται, καὶ ὡς οὐκ ἔστι κάλλιον καὶ μεγαλοπρεπέστερον καὶ ἐναγωνιώτερον συστῆναι μάχην ἢ ἀφηγηθῆναι, λέγει ὅτι τότε οὐκ ἔτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθὼν ὅς ἔτ' ἄβλητος καὶ ἀνούτατος ὀξέϊ χαλκῷ, δινεύοι κατὰ μέσσον. ἄγοι δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη χειρὸς ἑλοῦσα. αὐτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν. τοιοῦτος δ' ἂν εἴη θεατὴς, ὁ τοῦ ποιητοῦ ἀκροατής. ὃς οὐ τῶν τοῦ πολέμου κακῶν μετέχει, ἀλλὰ τοῦ τῶν πολεμικῶν διηγήσεων κατὰ νοῦν ἀπολαύοι καλοῦ θεάματος. ἀκίνδυνος τὴν μάχην περιϊὼν καὶ μηδέν τι ἔχων τῶν ὁμηρικῶν, ὀνόσασθαι ἤτοι ἐκφαυλίσαι καὶ καταμέμψασθαι. καὶ μᾶλλον εἴπερ ἄγοι αὐτὸν ἡ ὁμηρικὴ Παλλὰς ἡ τοῦ γράφειν δηλαδὴ μεθοδικὴ δεινότης ἢ τοῦ φρονεῖν μήτηρ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, χειρὸς ἑλοῦσα τὰς πτύχας ἀνελιττούσης τὰς τῆς ὁμηρικῆς βίβλου. καὶ οὕτω βελέων ἀπερύκουσα ἐρωήν. ὃν καὶ χειραγωγεῖ ἀκινδύνως ἡ τοιαύτη Παλλὰς, εἰς τὰ καθέκαστα τῆς ὁμηρικῆς ποιήσεως οἷα συνετὸν ἀκροατήν. ὅρα δὲ ὡς καὶ ἐν τῷ, ἄβλητος καὶ ἀνούτατος, διαφορὰν σαφῶς οἶδεν ὡς καὶ ἐν ἄλλοις, τοῦ οὐτάσαι καὶ τοῦ βαλεῖν, τοῦ μὲν, ἐκ τοῦ σχεδὸν γινομένου. τοῦ δὲ βαλεῖν πόῤῥωθεν. σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ ὅς τις ἔτι ἄβλητος, περιττῶς κεῖσθαι δοκεῖ τὸ, ἔτι. καὶ μηδέν τι σημαίνειν. τοιαῦτα δέ εἰσι καὶ ἄλλα ὡς καὶ ἐν τῇ β' ῥαψῳδίᾳ παρασεσημείωται. τοιοῦτον δέ τι καὶ τὸ, ἔνθα κεν οὐκέτι ἔργον ὡς ἀνωτέρω κεῖται. περιττὸν γάρ ἐστι τὸ τί. καί ἐστιν ὁ νοῦς, ὡς οὔ τι τουτέστιν, οὐδαμῶς μέμψοιτο ἄν τις τὸ τῆς μάχης ἔργον.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ Ε ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἔνθ' αὖ Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ Παλλὰς Ἀθήνη
Δῶκε μένος, καὶ θάρσος, ἵν' ἔκδηλος μετὰ πᾶσιν
Ἀργείοισι γένοιτο, ἰδὲ κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο.

Τῆς ε ῥαψῳδίας ἐπιγραφὴ ἡ μὲν ἔμμετρος, αὕτη. Εἶ, βάλλει Κυθέρειαν, Ἄρηά τε, Τυδέος υἱός. ἡ δὲ πεζὴ, ἥδε, Διομήδους ἀριστεία. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ε στοιχεῖον, Εἶ ἔλεγον οἱ παλαιοὶ προστιθέντες τὸ ι. ἵνα τῇ διὰ διφθόγγου ἐκτάσει, δύνωνται περισπᾶν καὶ αὐτὸ καθὰ καὶ τὰ ἄλλα στοιχεῖα. τοιοῦτον δὲ ποιοῦσι, καὶ ἐπὶ τοῦ μικροῦ ο. καὶ ἐκεῖνο γὰρ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, οὐ λέγουσι. περὶ δὲ τούτων οἱ ἐξηγηταὶ τῆς γραμματικῆς γράφουσιν ὅσα ἐνδέχεται. Ποιεῖ δὲ Ὅμηρος ἐν τῇ ῥαψῳδίᾳ ταύτῃ τὸν Διομήδην, ὑπὲρ πάντας Ἀχαιοὺς ἀριστεύοντα κατ' ἐξαίρετον. ἀνεπτέρωται γὰρ ἤδη ἐρεθισθεὶς ὁ ἥρως, τοῖς τοῦ βασιλέως λόγοις, καὶ ἄλλως ὀξὺς ὢν καὶ φιλότιμος. ὅλως γὰρ ὡς ἐῤῥέθη, δραστικὸς παρ' Ὁμήρῳ πᾶς λόγος

γος

γος. καὶ οὐκ ἂν εὕροις τινὰ παρὰ τῷ ποιητῇ ὀνειδισθέντα ἢ κελευσθέντα ἢ ἄλλως λόγοις ἐρεθισθέντα, καὶ μὴ οὐκ ἀνύσαντά τι καλὸν καὶ ἑαυτοῦ κρείττω γενόμενον. ὅπου γε καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ Ἀλέξανδρος ἐρεθισθεὶς τοῖς τοῦ Ἕκτορος λόγοις, ἀριστεύει καὶ πρὸ αὐτοῦ Ἕκτορος. καὶ δεικνύει οὕτως ὁ λογιώτατος Ὅμηρος, οἷα ὁ λόγος δύναται. καὶ τοιοῦτος μὲν ὁ Διομήδης. καὶ οὕτως ὀξύνεται φιλοτίμως εἰς πόλεμον. Αἴας δὲ εἰ καὶ πρωτεύει τῶν ἄλλων ἀνδρίᾳ ὡς δευτερεύων μόνου τοῦ Ἀχιλλέως, ἀλλὰ δυσκίνητός ἐστι διὰ πολλῷ τῷ μεγέθους. καὶ ἀεὶ κατὰ ὁμαλὴν κίνησιν ἄριστος. καὶ οὐ κατὰ τὸν Διομήδην ὀξὺς ἐν καιρῷ. ἄλλως δὲ καὶ φυλάττει Ὅμηρος αὐτὸν μάλιστα ὕστερον ὡς σταδαῖον μαχητὴν, εἰς τὴν μέγαν κίνδυνον τὸν περὶ τῶν νηῶν. φρονήσει δὲ τὰ πλέω κατορθοῖ ὡς εἰκὸς ὁ Διομήδης. διὸ καὶ ἡ Ἀθηνᾶ συναίρεται αὐτῷ δι᾽ ὅλου τοῦ γράμματος τούτου. ἔτι δὲ καὶ ἄλλως, ὀνειδισθεὶς ἐπὶ ἀνανδρίᾳ ὑπὸ τοῦ βασιλέως ὁ Διομήδης καὶ πτώσσειν ἀκούσας καὶ ὀπιπτεύειν πολέμοιο γεφύρας, νοεῖ δέον εἶναι δι᾽ ἔργων πιστώσασθαι τὸν βασιλέα. διὸ οὐ μόνον οὐκ ἐγγὺς ἵσταται τῶν τοῦ πολέμου γεφυρῶν ὡς φευξόμενος, ἀλλὰ καὶ μέσον γίνεται ὅπου πλεῖστοι ἐκλονοῦντο. καὶ τοῦτο ἐστὶν ἡ θαρσύνουσα αὐτὸν Ἀθηνᾶ. ἤγουν ἡ τοῦ δέοντος φρόνησις. καὶ ἰδοὺ εἰς ἴσον ἥκει τῷ πατρί, εἴγε κατὰ τὸν λόγον τοῦ βασιλέως καὶ ὁ Τυδεὺς ἐπιτάρροθον εἶχε τὴν Ἀθηνᾶν. οἱ δὲ παλαιοί φασιν ἐνταῦθα καὶ ὅτι ἀρετῇ καὶ θυμῷ καὶ φιλοδοξίᾳ παροξύνεται ὁ Διομήδης ὡς ἐκ τῶν ἐφεξῆς δεδήλωται. Ἡ Ἀθηνᾶ ἔδωκε τῷ Διομήδει μένος καὶ θάρσος ἵν᾽ ἔκδηλος μετὰ πᾶσιν Ἀργείοισι γένοιτο. μένος μὲν κατὰ σῶμα θάρσος δὲ κατὰ ψυχὴν, οὐχ ὡς προτέροις μὴ ἔχοντι. ἀλλὰ τὰ ἔμφυτα ἐπαυξάνουσα. ὧν ἑκάτερον θατέρου χωρὶς, ἀλυσιτελές. δύναμίς τε γὰρ θάρσους χωρὶς, ἀκινητίζειν ποιεῖ, καὶ θάρσος δίχα δυνάμεως, εἰς κενὸν σαλεύει τὸν ἄνθρωπον. ἄμφω δὲ εἰς ἓν ἐλθόντα, τὸν ὄντως ἀνδρεῖον ἀποτελεῖ. ὅτι δὲ χρεία τῷ ἀνδρείῳ καὶ θάρσους, δηλοῖ καὶ ὁ εἰπὼν ὅτι κρεῖσσον πάντα θαρσέοντα, ἥμισυ τῶν δεινῶν πάσχειν μᾶλλον, ἢ πᾶν χρῆμα προδειμαίνοντα, μηδαμοῦ μηδὲν παθεῖν. ἔστι δὲ θάρσος, ἐπίτασις θαρραλέα. ἢ κατὰ στωϊκούς, τὸ ἀσφαλῶς πεποιθέναι καὶ εὔελπιν εἶναι ὅτι οὐδενὶ ἂν περιπέσοι δεινῷ. καὶ οἱ ἐκ τοῦ περιπάτου δὲ, τοῖς στωϊκοῖς ὁμοίως φασί. προστιθέντες μόνον, τὸ ὅσον ἐφ᾽ ἑαυτῷ· ἵνα εἴη ὁ θαρραλέος εὔελπις ἐν τοῖς δεινοῖς ὅσον ἐφ᾽ ἑαυτῷ. ἄλλοι δέ φασι θάρσος εἶναι τὸ, ἐν δεινῶν ἐπελεύσει εὐσταθεῖν κατὰ λόγον. δι᾽ ὅ τι καὶ Ὅμηρος λέγει, ὅτε φησὶ, καί οἱ μυίας θάρσος ἐνὶ στήθεσιν ἔθηκεν. ἔτι θάρσος μέν ἐστι φασὶ τὸ εὔλογον παράστημα τῆς ψυχῆς, ἢ ἡ ὑπὸ θεοῦ ἄρσις. ἤτοι θεῖον ἔπαρμα τῆς ψυχῆς. θράσος δὲ τὸ ἀνάπαλιν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὲ μετ᾽ ὀλίγα ἐκ τοῦ μένος καὶ θάρσος εὑρεθήσεται συγκείμενος ὁ θρασυμέμνων, καὶ ὅτι εἰς τὴν ποιοῦντά τι διὰ τιμὴν, εἴποι τίς ἂν, οὕτω. ἵνα ἔκδηλος μετὰ πᾶσι γένοιτο ἠδὲ κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο. καὶ ὅρα τὰ καίρια σύντομα παρεῖσα τὸ ἄροιτο καὶ γένοιτο. καὶ ὅτι ἐφετὴν δοξάζει τὴν τιμὴν ἐὰν διὰ τοῦτο ἡ Ἀθηνᾶ βοηθῇ τῷ Διομήδει, ἵνα κλέος ἐκεῖνος ἄροιτο. καὶ ὡς τοῦ ἔκδηλος γένοιτο, διασαφητικόν ἐστι τὸ, καὶ κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο.

Δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθός τε, καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ
Ἀστέρ᾽ ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, ὅστε μάλιστα
Λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελουμένος ὠκεανοῖο.
Τοῖόν οἱ πῦρ δαῖεν ἀπὸ κρατός τε, καὶ ὤμων.
Ὦρσε δέ μιν κατὰ μέσσον, ὅτι πλεῖστοι κλονέοντο.

Φωσφόρον ὡς καὶ ἐν ἄλλοις εἴρηται, ὁ μῦθος λέγει τὴν Ἀθηνᾶν, ὡς τῆς φρονήσεως οὔσης τοιαύτης. Διὸ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ, νύκτωρ λύχνον ἔχουσα, προοδεύει τοῦ Ὀδυσσέως καὶ τοῦ Τηλεμάχου. καὶ ἐνταῦθα, δαῖέ οἱ τουτέστιν ἀνέκαιε τῷ Διομήδει, ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ ὅ ἐστιν ἀκοπίατον. ἀκατάπαυστον. ἀστέρι ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον. ὅς τε μάλιστα λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελουμένος ὠκεανοῖο. ἵνα καὶ οὕτως ἔκδηλος ὡς εἴρηται ὁ Διομήδης ἐν ἅπασιν Ἀργείοις γένηται. ἤγουν τῶν Ἀργείων ἐκδηλότατος πάντων. τὰ γὰρ πρὸ τούτου, ἐπεσκοτεῖτο δι᾽ οὖν ὑπὸ τῆς Ἀχιλλέως ἀρετῆς. ἢ καὶ διότι ἐν τῷ φθάσαντι χρόνῳ, τὴν θεράκην ἐγεώργει ὥς τινες ἱστοροῦσι, καὶ οὐκ ἦν ἐμφιλοχωρῶν τῷ πολέμῳ ὡς ἂν εἴη διάδηλος καὶ λαμπρὸς καὶ ἐκφανέστατος. τὴν δὲ ὁμηρομάστιγα ἐφέσιον Ζωΐλον μεμφόμενον τῷ ποιητῇ τούτου τοῦ πυρὸς ὃ κατέφλεξεν ἄν, ὡς αὐτός λέγει τὸν ἥρωα, καταρραπιστέον. εἴγε σπουδάζων τὴν φαντασίαν εἰς ἀλήθειαν ἕλκει. καὶ οὐδὲ Ὁμήρου ἀκούει, πῦρ μὲν εἰπόντος εἶτα ἑαυτὸν ἑρμηνεύοντος καὶ τρόπον τινὰ λέγοντος. ὅτι οὐ πυρὶ φλέγοντι, ἀλλ᾽ ἀστέρι ἐῴκει λαμπρὸν παμφαίνοντι. ἔτι μεμπτέον ἐκεῖνον, καὶ ὅτι οὐδὲ τὴν ἐκ τῆς ἀλληγορίας θεραπείαν τῷ νοσοῦντι τοῦ μύθου προσάγειν ἐθέλει. οὐ γὰρ αὐτόχρημα πῦρ ἀνῆπτετο, ἐκ τῶν τοῦ Διομήδους ὅπλων, ἀλλ᾽ ὡσανεὶ πῦρ διὰ τὴν τῶν ὅπλων λαμπρότητα ὑπὲρ τὰς ἄλλας ὡς εἰκὸς οὖσαν. διὸ καὶ ὁ Πάνδαρος ἐν τοῖς ἑξῆς, ἀσπίδι λέγει γινώσκειν τὸν Διομήδην καὶ τρυφαλείῃ. ἢ καὶ ἄλλως, οἷόν τι πῦρ νοεῖται ἀνάπτεσθαι ἐκ τῶν ὑψηλοτέρων μερῶν τοῦ ἥρωος, διὰ τὸ τὸν Διομήδην σήμερον κατὰ τὴν ποιητὴν ἔκδηλον γενέσθαι πᾶσιν Ἀργείοις. καὶ ἐκφανθῆναι ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, καὶ εἰς μέσον ὠσθέντα ὅτι πλεῖστοι κλονέοντο, τῶν ἄλλων φανερῶς, εἰπεῖν δὲ ταυτὸν φαεινῶς καὶ φα-

νεφέλας, ὑπερφαίνεσθαι. καὶ δοκεῖν δι' πυρόεντα καὶ τῇ ὑπεροχῇ περιλάμπειν, πέμποντα φλογίου πυρὸς φαντασίαν δαιομένου. ἐξ οὗ καὶ τὸ δῆλος καὶ τὸ ἔνδηλος γίνεται. ἀπὸ γὰρ τοῦ δαίω καὶ ταῦτα παράγεται. οὕτω δὲ καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἐν τοῖς ἑξῆς εἰς ὄχεα φλόγεα βαίνει. ὅ ἐστιν εἰς λαμπρὰ καὶ δῆλα καὶ παμφαίνοντα. καὶ οἱ τοῦ Ἀγαμέμνονος δέ που ὀφθαλμοί, πυρὶ λαμπετόωντι ἐίκτην, οὐ μὴν αὐτὸ τοῦτο πῦρ ἦσαν. κατὰ τοιοῦτον δέ τινα λόγον καὶ εἰς τὴν σ' ῥαψῳδίαν φλόγα παμφανόωσαν ἐκ τοῦ Ἀχιλλέως ἀνακαίει ἡ Ἀθηνᾶ ἐκφοβοῦσα τοὺς Τρῶας. ἔνθα οὐδὲ ἀστέρι ἐκεῖνον εἰκάζει, ἀλλὰ μεγάλοις πυρσοῖς νησιωτικοῖς. καὶ ἔστιν ἐκεῖνο, τοῦτου τοῦ πυρὸς λαμπρότερον καὶ φοβερώτερον. πυρὶ μέντοι αὐτόχρημα ὥπλισαι, ὁ ἐν τοῖς ἑξῆς κατὰ τὸν μῦθον, μάχιμος Ἥφαιστος. διὸ καὶ ὁ ποταμὸς Ξάνθος ἐρεῖ. οὐκ ἄν σοι μαχοίμην πυρὶ φλεγέθοντι. χρήσιμος δὲ ἐνταῦθα καὶ ἡ παρὰ τῷ τραγικῷ ἀστραπὴ τῶν ὅπλων. καὶ τό, τεύχεα ποικίλα ἔλαμπεν. ὅτι δὲ ἐνδέχεται καὶ τὸ ὡς παραβολικὸν ἐπίρρημα ἐνταῦθα προσυπακούειν καὶ λέγειν ὅτι ὡς πῦρ ἀκάματον ἐκ τοῦ Διομήδους ἀνῆπτο, δηλοῖ ἐν τοῖς ἑξῆς λεχθησόμενον καὶ τό, ἐμάρναντο δέμας πυρός. οὐ γὰρ δήπου πῦρ ἐμάρναντο, ἀλλ' ὡς πῦρ. Σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ ἐξ εἰκότων ὁ περὶ τοῦ πυρὸς τούτου ἐνταῦθα λόγος πέπλασται τῷ ποιητῇ. ὡς πολλάκις καὶ τοιούτων τινῶν γινομένων. καθὰ καὶ ἐπὶ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου συνέπεσε. κινδυνεύων γὰρ ἐκεῖνός που ἐν Ἰνδίᾳ, ἐπινάξατο τοῖς ὅπλοις κατὰ τὴν ἱστορίαν. οἱ δὲ βάρβαροι, σέλας τι καὶ φάσμα πρὸ τοῦ σώματος ἔδοξαν φέρεσθαι. καὶ Ὅμηρος μὲν ὡς μῦθον εἰπών, συμβιβάζεται ἀλληγορικῶς. ἡ δέ γε ἱστορία, πολλὰ σώματα πυροβολεῖσθαι διδάσκει. Τιβερίῳ τε γὰρ ἵππος, σπινθῆρας ὑφίει ποτὲ τοῦ σώματος. καὶ τὸ τέρας ἀπέβη αἴσιον. ὑπάτευσε γὰρ ἐκεῖνος. καὶ Βαλίμερ δὲ ὁ Θευδερίχου πατήρ, ὁ κατακρατήσας Ἰταλίας φασὶν ἁπάσης, τοῦ οἰκείου σώματος σπινθῆρας ἀπέπαλλε. καί τις δὲ σοφὸς παλαιός φησι περὶ ἑαυτοῦ, ὅτι ἐνδυομένου ποτὲ καὶ ἐκδυομένου αὐτοῦ, σπινθῆρες ἀπεπήδων ἐξαίσιοι. ἔστιν ὅτε καὶ κτυποῦντες. ἐνίοτε δὲ καὶ φλόγες ὅλαι κατέλαμπον αὐτούς φησι, τὸ ἱμάτιον μὴ καίουσαι. καὶ τὸ τέρας ἐκεῖνος ἀγνοεῖν λέγει εἰς ὃ τελευτήσειεν. ἐνταῦθα δὲ μνηστέον καὶ ὅτι Κλεομένης καθ' Ἡρόδοτον καλλιερούμενος, εἶδεν ἐξ ἀγάλματος τῶν στηθέων, φλόγα πυρὸς ἐκλάμψασαν. προσενθυμητέον δὲ καὶ τοὺς ὡς αὐτὸς λέγει καιόμενον χρυσόν, ἐπὶ πρώτῳ ἀδελφῷ σκύθῃ καὶ δευτέρῳ. ὃς ἐπὶ τῷ τρίτῳ καὶ νεωτάτῳ κατέσβη φησίν. ὑποθετέον οὖν καὶ τὸν Διομήδην οὕτω πως πυρεκβολεῖσθαι διὰ Ἀθηνᾶς. καὶ τοιοῦτον μὲν τοῦτο. ἔδοξε δέ τισι καὶ κατοπτρικήν τινα ἐπίνοιαν μεμηχανῆσθαι τῷ Διομήδει ἔν τε τῇ αὐτοῦ ὡς εἰκὸς περικεφαλαίᾳ καὶ τῇ ἀσπίδι. καὶ οὕτω λίαν καταυγεῖν τὰς ὄψεις τῶν εἰς αὐτὸν βλεπόντων ὅτε ἀντικρὺ πρὸς λάμποντα ἥλιον ἔστραπτο. καθ' ἣν δὴ ταύτην μέθοδον Ἀρχιμήδης μὲν ὁ σοφώτατος, πολεμικὰς ἐνέπρησε νῆας ὡς οἷά τις κεραυνοβόλος. Ἀνθέμιος δέ τις ὕστερον, γείτονα πονηρὸν καταστράπτων καὶ οὕτως ἐκφοβῶν, μακρὰν ἑαυτοῦ ἀπῴκισε. χρήσιμα δὲ εἰς τὸ κατανοῆσαι τὸ τοῦ Διομήδους πῦρ, καὶ Σαλλουστίου ῥηθὲν περί τινος τό, πυρὶ ἄρα ἐῴκει ὁ ἄνθρωπος ἐξάπτον τι πάντα τὰ παρακείμενα. ἔτι δὲ καὶ τὸ Ἀβρογάστου φέγγος, κατὰ ἀλκὴν σώματος καὶ θυμοῦ τραχύτητα, φλογοειδὴς ὤν. ναὶ μὴν καὶ τὸ ἀπαντήσας τοῖς βαρβάροις πυρὶ προσφερὴς ἔργα ἐπεδείκνυτο χεῖράς τε καὶ πόδας ἀνθρώπου παρατρέχοντα. ταῦτα δὴ καὶ ὅσα τοιαῦτα, τίς οὐκ ἂν εἴποι, ἐκ τῶν τοῦ Ὁμήρου παραπεποιῆσθαι πυρώσαντος τὸν Διομήδην, ὡς αὐτὸς ἔφρασε. χρησιμεύει δ' ἐνταῦθα καὶ τὸ προσενθυμηθῆναι ὡς καυστειρὰ ἡ μάχη λέγεται καὶ δηΐς καὶ δηϊοτής, διὰ τὸ ἔνθερμον καὶ ὡς εἰπεῖν πυρόεν τῆς κατὰ πόλεμον κινήσεως καὶ τὸν στρατιωτικὸν θυμόν. ὅθεν καὶ θερμὸς λέγεται ὁ ἀναιδὴς καὶ οὕτω μάχιμος, καὶ θερμουργὸς ἐπαίνου λόγῳ ὁ ἀνδρεῖος. καὶ θερμὸν ἔργον ἄλλως τὸ θρασύ. ἐπεὶ καὶ τὸ θράσος καὶ πρὸ αὐτοῦ τὸ θάρσος, ἐκ τοῦ θέρω θέρσω παρῆκται, ἀφ' οὗ καὶ ὁ θερμός. ἔτι καλὸν συνόνημα ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις καὶ ἡ πυρπαλάμη καὶ τὸ πυρπαλαμᾶσθαι. ὧν ἡ μέν, πανοῦργον ἄνδρα, σημαίνει. τὸ δὲ ἀντὶ τοῦ κακοτεχνεῖν εἴληπται, καὶ δι' οὗ διὰ πυρὸς ἰέναι τῇ κακοτεχνίᾳ. πάντως γὰρ τροπικῶς τοῖς τοιούτοις ἅπασι τὸ πῦρ καὶ τὰ κατ' αὐτὸ ἐμφαίνεται. καθὰ καὶ ἐν τῷ, βριθύς, ὁπλιτοπάλας δάϊος ἀντιμάχοισι. καὶ ἐν τῷ, πῦρ ὀφθαλμοῖσι δεδορκώς. καὶ τοιαῦτα μὲν καὶ ταῦτα. ἡ δὲ τῆς ῥηθείσης παραβολῆς ἀπόδοσις εἰποῦσα τοῖόν οἱ πῦρ δαῖεν ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων. διασαφητική ἐστι, τοῦ, ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος. ἵνα μὴ μόνα τὰ ὅπλα φαίνηται πυρὶ δαιόμενα ἐξ ἐπιπολῆς. ἀλλὰ πρὸ αὐτῶν, ἡ κεφαλὴ καὶ οἱ ὦμοι τοῦ ἥρωος ἐξ ὧν ἠκοντίζετο καὶ εἰς τὰ ἔξω τὸ πῦρ, ὡσεὶ καὶ φῶς διά τινων φανῶν. ἅμα δὲ ἡ τοιαύτη ἀπόδοσις, δηλοῖ καὶ ὡς οὐ πᾶσα ἡ ἀσπὶς τοῦ Διομήδους ἔλαμπε πυρί, ἀλλὰ μόνον αὐτῆς τὸ πρὸς τοῖς ὤμοις ἐκείνου. ὅρα δὲ καὶ ὅτι ἐνταῦθα μέν, ἀναλόγως τῷ μεγάλῳ ἥρωϊ ἐπλάτυνε τὴν ἐκ τοῦ ἀστέρος παραβολήν. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς ἐπὶ βασιλικοῦ βρέφους πάνυ συνέστειλεν εἰπὼν ἐκεῖνον ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ. ἡ δὲ τραγῳδία τοῦτο παραποιήσασα, φησί τινα, ἐλλανίας φανερώτατον ἀστέρ' ἀθάνας, ἤγουν ἀστέρα τὸν παρ' Ἕλλησιν Ἀθηνᾶς. ταυτὸν δ' εἰπεῖν διάδηλον ἐν Ἀθήναις αἳ παρονομάζονται τῇ Ἀθηνᾷ. ὅμοια γὰρ διάδηλον εἰπεῖν καὶ φανερώτατον. καθότι συγγενῆ ἀλλήλοις καὶ τὸ δαίειν καὶ τὸ φαίνειν. ὧν ἐκ μὲν τοῦ δαίειν ὁ δῆλος. ἐκ δὲ τοῦ φαίνειν ὁ φανερός. ὁ καὶ καλὸς διὰ τὴν φαῦσιν. ὡς ταυτίζεσθαι οὕτω τό, καλὸν ἀστέρα καθ' Ὅμηρον καὶ φανερώτατον ἀστέρα. ὃς πάνυ ᾠκείωται τῷ ἐνταῦθα παραβολικῶς δαιομένῳ πυρί,

ὡς ἀπὸ τοῦ αἴθειν παραγόμενος, ὃ ταυτὸν τῷ δαίειν ἐστίν. αἰστὴρ γάρ τις ἀπὸ τοῦ αἴθειν καὶ ἀπελεύσει τοῦ δ' ἰχρόνου ἀστήρ. καὶ οὕτω μὲν καὶ τάδε. ἰστέον δὲ καὶ ὡς τὸ, δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθος πῦρ χωρὶς τοῦ ν' ἐν πολλοῖς ἀντιγράφοις φερόμενον, αἰτίας ἀπαιτεῖ ζήτησιν. μετ' ὀλίγον γὰρ ἐν τῷ πῦρ δαῖεν ἀπὸ κρατὸς, μετὰ τοῦ ν' ἐκφέρεται ταυτοδύναμον ὄν. εἰ μὲν οὖν διʼ εὐρυφωνίαν λειοτέραν καὶ οὐ πάνυ ἀηδῆ καὶ τραχεῖαν ἐνταῦθα χασμᾶται τὸ μέτρον, εὕρηται ἰδοὺ λύσις αὕτη. εἰ δὲ μὴ, ζητητέον ἑτέραν αἰτίαν, διατί τὸ δαῖε δίχα τοῦ ν' γράφεται πρὸ φωνήεντος. τινὲς μέντοι οὕτω γράφουσι. δαῖε δέ οἱ ἐκ κόρυθος. ἕτεροι δὲ ἀποκοπῆναί φασιν ἐκ τοῦ δαίετο. καὶ διὰ τοῦτο ἐξ ἀνάγκης γράφεσθαι δίχα τοῦ ν'. πῦρ δὲ ἀκάματον λέγεται, οὐ τὸ διόλου ἀναπτόμενον, ἀλλὰ τὸ τῇ οἰκείᾳ φύσει τοιοῦτον. εἰ γὰρ καὶ κάμνει τῇ σβέσει, ἀλλ' ὅτε πῦρ ἐστιν, ἀκάματόν ἐστι. διατί δὲ ἐκτείνεται ἡ ἀρχουσα τοῦ ἀκαμάτου; ὅτι δηλαδὴ πρὸς ἀναγκαῖον δακτύλου ἀπαρτισμόν, ὃ δὴ γίνεται καὶ ἐν τῷ ἀθάνατος, δηλοῦται καὶ ἀλλαχοῦ. ἄστρου δὲ καὶ ἀστέρος διαφορὰ ὡς καὶ ἑτέρωθι δηλοῦται. καθότι ὁ μὲν ἀστὴρ, ἓν σῶμά ἐστι. τὸ δὲ ἄστρον ὡς περιεκτικόν. ἄστρον γὰρ τὸ ἐκ πολλῶν ἀστέρων συγκείμενον ἀστροθέτημα μιᾷ φαντασίᾳ ὄψεως ὑποπίπτον, μετά τινος μυθολογίας ἀποδιδόμενον ὡς ἐν τοῖς ἀράτου φαίνεται. καὶ οὕτω μὲν κατὰ τοὺς παλαιούς. οἱ δὲ ὕστερον συνέχεαν τὰς λέξεις. ὡς εἶναι παρ' αὐτοῖς ταυτὸν ἄστρον καὶ ἀστέρα. τὸ δὲ ἀστέρ' ὀπωρινῷ, συναληλιμμένως ἔχον διὰ δακτύλου χρείαν, γράφεται καὶ ἄλλως ἐντελῶς ἀστέρι ὀπωρινῷ. καὶ ἔχουσι καὶ τοῦτο οἱ παλαιοὶ παράδειγμα συνιζήσεως ἐν ᾗ δύο βραχεῖαι εἰς μίαν λογίζονται. τὸ ρι γὰρ καὶ τὸ ό, εἰς μίαν συνεκφωνοῦνται βραχεῖαν συλλαβήν. τοιοῦτον δ' ἐν τοῖς ἑξῆς καὶ τὸ χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθι Ὀδυσσεὺς κρατὸς δ' ἀθήνη. ἡ γὰρ τελευταία τοῦ ὄρνιθι καὶ ἡ ἀρχουσα τοῦ Ὀδυσσεὺς, εἰς ἕνα βραχὺν πόδα συνιζάνουσι καὶ ποιοῦσι μετὰ τῆς δύο βραχείας καὶ αὐτῆς συλλαβῆς δάκτυλον. Ὀπώρα δὲ ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται, ὥρα μεταξὺ κειμένη θέρους καὶ τοῦ μετ' αὐτὴν μετοπώρου. Τὸ δὲ λελουμένος ὠκεανοῖο, ἐλλέλειπται προθέσεως. ἵνα ᾖ λελουμένος ἐπὶ ὠκεανοῦ. Τὸ δέ γε κοινὸν καὶ σύνηθες, λελουμένος ὠκεανῷ. Λέγει δὲ ἀστέρα ὀπωρινὸν, τὸν κύνα. ὃν ἡ κοινὴ λαλιὰ διὰ τὸ σαφέστερον, κύναστρον λέγει. οὗ ἐπιτέλλοντος ἡλίῳ ἤτοι μικρόν τι προανατέλλοντος, οἱ πολλοὶ γίνονται καύσωνες. διὸ καὶ οὔλιον αὐτὸν ἐρεῖ ἀλλαχοῦ. ἀστείως δὲ καὶ προσφυῶς παρέβαλεν ὁ ποιητής. ὡς γὰρ ἐπιτέλλει ὁ κύων ἡλίῳ ὅτε ὀλέθρια γίνεται καύματα, οὕτω καὶ Διομήδης μικρὸς οὗτος ἀστὴρ, τῷ μεγάλῳ ἀχιλλεῖ ἐπιτέλλει. ἤτοι προανατέλλει αὐτοῦ. ὃς μετὰ μικρὸν ἀναλάμψας, καὶ τὸν θυμὸν ἐκκαύσας, διώξει τοὺς τρῶας, ὡς πῦρ ἀκρίδας, καθά φησιν ἀλλαχοῦ Ὅμηρος ἐν παραβολῇ. Ὠκεανὸς δὲ κατὰ μὲν ἀλληγορίαν ἐστὶ κύκλος διχάζων ἐννοηματικῶς τὴν οὐρανίαν σφαῖραν κατὰ ἰσότητα τοῦ τῆς γῆς ἐπιπέδου. καὶ τέμνων διχῆ κατ' ἐπίνοιαν αὐτὸν εἴς τε τὸ ὑπὲρ γῆν καὶ εἰς τὸ ὑπὸ γῆν ἡμισφαίριον. καὶ διὰ τοῦτο ὁρίζων λεγόμενος. ἐκ τοῦ τοιούτου ὠκεανοῦ κύκλῳ περιειληφότος τὴν γῆν, οἱ ἀστέρες ἀνέρχονται καὶ εἰς αὐτὸν αὖθις δύονται. διὸ καὶ οὕτω καλεῖται ὡς διʼ αὐτοῦ τῶν ἀστέρων ὠκὺ ἄνω γινομένων. ἢ καὶ ὠκέως ἀνυόντων τὰς ἑαυτῶν κινήσεις. ἡ δὲ ποίησις ὠκεανὸν βούλεται εἶναι, ποταμὸν περιρρέοντα κύκλῳ τὴν γῆν. ἡ δὲ ἀληθὴς ἱστορία, τὴν ἔξω θάλασσαν ὠκεανὸν λέγει. διὰ τούτου τοῦ ὠκεανοῦ, οἱ πολλοὶ ἀνατέλλειν τοὺς ἀστέρας δοκοῦσιν, ὡς διʼ οὗ ἐγγίζοντας ἢ καὶ ψαύοντας μυθικῶς τοῦ ὕδατος. διὸ καὶ Ὅμηρος ποιητικώτερον λελοῦσθαι ἐπὶ ὠκεανοῦ ἀστέρα λέγει, ὡς εἴπερ εἶχε τὴν λαμπρότητα διὰ τὸ ἐκεῖ λούσασθαι, καθ' ὁμοιότητα τῶν λουτρῷ λαμπρυνομένων σωμάτων. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἐν οἷς λέγει ὁ ποιητὴς πῦρ ἐκ τοῦ Διομήδους καίεσθαι ἀστέρι ἐναλίγκιον, δοξάζειν φαίνεται πυρά τινα καὶ τοὺς ἀστέρας εἶναι. ὅθεν καὶ ἀπὸ τοῦ αἴθειν ὁ ἀστὴρ ὡς ἐρρέθη παράγεται. διὸ καὶ ὁ ζηλωτὴς Ὁμήρου σοφοκλῆς, πυρπνόα τὰ ἄστρα δοξάζει, ἔνθα τὸν διόνυσον κατά τινα μυστικὸν λῆρον, πῦρ πνεόντων χορηγὸν ἀστέρων φησίν. Σημείωσαι ὅτι θαρσαλέου καὶ ἀνδρείου ἔργον τὸ ὁρμῆσαι κατὰ μέσον ὅτι πλεῖστοι κλονέοντο.

Ἦν δέ τις ἐν τρώεσσι Δάρης, ἀφνειὸς, ἀμύμων,
Ἱρεὺς ἡφαίστοιο, δύω δέ οἱ υἱέες ἤστην,
Φηγεὺς, ἰδαῖός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Τώ οἱ ἀποκρινθέντε, ἐναντίω ὁρμηθήτην,
Τὼ μὲν ἀφ' ἵπποιιν. ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὤρνυτο πεζός.

Κατὰ τοὺς παλαιοὺς τὸ Δάρης κύριον, ἐὰν ὀξύτονον ᾖ ὥς τινες οἴονται, εἰς ούς ἂν εἶχε τὴν γενικήν. Τὰ γὰρ εἰς ης φασὶ δισύλλαβα ὀξύτονα ἐν ἔχοντα πρὸ τοῦ η σύμφωνον, εἰς ούς περατοῦται κατὰ τὴν γενικήν. σαφοῦς. πρηνοῦς. πρυλλοῦς. φραδοῦς. διʼ οὗ, φραδέος νόου ἔργα τέτυκται. τὸ ψιλὴς ψιλῆτος παρ' αἰσχύλῳ. καὶ τὸ κουρῆτες ἐμάχοντο, παρὰ τῷ ποιητῇ. καὶ τὸ κριτὴς ἔχουσιν ἄλλον λόγον. ὃν ζητητέον παρὰ τοῖς παλαιοῖς. χρῆσις δὲ τοῦ Δάρητος, αὕτη. ἦν δέ τις ἐν τρώεσσι Δάρης, ἀφνειὸς, ἀμύμων, ἱερεὺς ἡφαίστοιο. δύο δέ οἱ υἱέες ἤστην. Φηγεὺς Ἰδαῖός τε μάχης εὖ εἰδότε πάσης, οἵ φησιν ἀποκρινθέντες, ἐναντίοι τῷ Διομήδει ὡρμήθησαν. Λέγει δὲ ἀποκρινθῆναι τὸ χωρισθῆναι τοῦ ὁμίλου. ἄλλως δὲ ἀποκρίνεσθαι τὸ ἀπολογεῖσθαι.

οὐκ οἶδεν ὁ ποιητής. ἀλλ' ὑποκρίνεσθαι λέγει αὐτὸ καθὰ φαίνεται ἀλλαχοῦ. ποιητικώτερον δέ, τὸ ἀποκρινθέντε μετὰ τοῦ ν. ἡ μὲν γὰρ κοινὴ φράσις, ἀποκριθῆναι λέγει καὶ ἀποκριθέντε. ὥσπερ καὶ κλιθῆναι καὶ κλιθέντε. οἱ δὲ ποιηταὶ φυλάττουσι τὸ ν τοῦ θέματος ἐν τούτοις κατὰ νόμον τῶν ἀμεταβόλων. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰρημένα ἔπη ἐπαινεῖται τῆς διηγηματικῆς ἕνεκεν ἀρετῆς. ἤγουν τῆς σαφηνείας. τῆς συντομίας. τῆς πιθανότητος. αἳ δὴ ἀρεταί εἰσι διηγήματος. ἔγκειται γὰρ τὸ ἔθνος οἱ τρῶες. τὸ κύριον ὄνομα ὁ δάρης. οἰκεῖον ἱερεῖ ἐκδέροντι τὰ θυόμενα. ἡ τύχη τὸ ἀφνειός. ἡ ἀρετή. ἀμύμων γάρ. ἡ τῆς ἀρχῆς λειτουργία, ὅτι ἱερεύς. τὰ τῶν παίδων ὀνόματα, καὶ ἡ περὶ πόλεμον αὐτῶν ἀρετή. ἔστι δ' ἐν τούτοις ἰδέσθαι ὑπεμφαινόμενον καὶ ὡς δειλὸν ὁ πλοῦτος καὶ φιλόψυχον κακόν. ὁ γὰρ τοῦ ἀφνειοῦ δάρητος υἱὸς ἰδαῖος εἰ καὶ μάχης εὖ οἶδε πάσης, ἀλλὰ τὸν ἀδελφὸν ἀφεὶς ἀβοήθητον κεῖσθαι, φεύξεται μετ' ὀλίγα φιλοψύχως. σύνηθες δὲ τῷ ποιητῇ, οὕτως ἀφελῶς ἀπὸ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος ἄρχεσθαι ἐν πολλαῖς τῶν διηγήσεων. δι' ἣν ἦν δέ τις ἐν τρώεσσιν. ἔστι πόλις ἐφύρη. ἔστι δέ τις αἰπεῖα πέτρα. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐν τοῖς ἑξῆς μέλλων ὁ ποιητὴς διὰ τοῦ Διομήδους, δύο ἀριστέας καταπάσαι τοῦ ἅρματος, Πάνδαρον καὶ αἰνείαν, φθάνει προγυμνάζων τὸν ἥρωα ἐν ἑτέραις ξυνωρίσιν. ἀδελφικαῖς μέντοι πάσαις. καὶ νῦν μὲν ἰδαῖον καὶ φηγέα καταβάλλει τοῦ ἅρματος. εἶτα φονεύει τοὺς τοῦ Εὐρυμέδοντος ὀνειροπόλου γέροντος υἱούς. εἶτα τοὺς τοῦ φαίνοπι τηλυγέτους ὄντας δύο υἱούς. ἐπὶ τούτοις δέ, δύο πριαμίδας νόθους, τοῦ δίφρου κατέρριψε, καὶ τοὺς ἵππους αὐτῶν, τοῖς ἑτάροις εἰς νῆας ἐλαύνειν ἔδωκεν. ἐφ' οἷς καὶ κατὰ Πανδάρου καὶ αἰνείου τῆς ἡρωϊκῆς συζυγίας ἀνδρίζεται. καὶ τὸ ἅρμα, νικήσας ἀπάγει. Τὸ δὲ ἱρεὺς ψιλοῦται ὡς ἐν τοῖς ἀπίωνος κεῖται καὶ Ἡροδόρου συναλιφὲν ἐκ τοῦ ἱερεὺς ὡς τό, πόλιες πόλις. καὶ λέγουσιν οἱ αὐτοὶ καὶ κανόνα αἰπολογικὸν τοῦ ψιλοῦσθαι, οὐ πάνυ ἀναγκαῖον. κάλλιον οὖν λέγειν, ἐψιλῶσθαι αὐτὸ ὡς ἰωνικόν. ψιλωτικοὶ γὰρ καὶ οἱ ἴωνες. Τὸ δὲ ἤστην δοκεῖ πλεονασμὸν ἔχειν τοῦ σ' εἴπερ ἀπὸ τοῦ ἦν πρώτου προσώπου ἑνικοῦ γίνεται. εἰ δ' ἄλλως ἐκ τοῦ ἦον γίνεται, ἔχοι ἂν σὺν τῷ ῥηθέντι πλεονασμῷ καὶ συγκοπήν. ἦον γάρ, ἦες ἦεν. δυϊκά, ἦετον, ἠέτην. καὶ κατὰ δύο πάθη, ἤστην. Ἡ δὲ τοῦ φηγέως κλῆσις, ἔοικε τῇ τοῦ ἰδαίου ἀκολουθεῖν. εἰ γὰρ ὁ ἰδαῖος τῇ ἴδῃ τῷ ὄρει παρωνόμασται, εἴη ἂν ὁ φηγεὺς παρώνυμος ταῖς ἰδαίαις φηγοῖς, ὅ ἐστι δρυσίν. αἳ καὶ χρήσιμοι πρὸς θυσίαν ἦσαν τῷ πατρὶ δάρητι σχίζαις κατακαίοντι τὰ ἱερευόμενα. ἐν τούτοις δὲ τὸν πεζὸν ἑρμηνεύων ὁ ποιητής, φησὶν ὁρμηθῆναι τοὺς μὲν δαρητιάδας ἀφ' ἵππων. τὸν δὲ Διομήδην ἀπὸ χθονὸς πεζόν. ἐξ οὗ δῆλον ὅτι πεζὸς ὁ περὶ τὸ πέδον ἀφ' οὗ καὶ γίνεται.

Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Φηγεύς ῥα πρότερος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.
Τυδείδεω δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκὴ
Ἔγχεος. οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν, ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ
Τυδείδης. τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρός,
Ἀλλ' ἔβαλε στῆθος μεταμάζιον. ὦσε δ' ἀφ' ἵππων.
Ἰδαῖος δ' ἀπόρουσε λιπὼν περικαλλέα δίφρον,
Οὐδ' ἔτλη περιβῆναι ἀδελφειοῦ κταμένοιο.

Τὸ σχεδὸν ἀεὶ παρ' Ὁμήρῳ, ἀντὶ τοῦ ἐγγὺς λαμβάνεται. Ἀφ' οὗ καὶ σχεδία ἡ δι' ὀλίγου συμπαγεῖσα ναῦς. καὶ σχέδιον τὸ αὐθωρόν. καὶ σχεδὴν, τὸ πλησίον. καὶ παρὰ τοῖς ὕστερον δὲ εἰ καὶ διστακτικῶς ἡ λέξις λαμβάνεται, ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτοῖς, ἐγγύτητα δηλοῖ. δι' ἣν σχεδὸν ἀφραίνεις. ἤγουν ἐγγὺς καὶ παρ' ὀλίγον. κεῖται δ' ἐνταῦθα τὸ σχεδόν, οὕτως. οἵδ' ὅτε σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες, ἀντὶ τοῦ κατ' ἀλλήλων ἰόντες. ἢ ἐπιόντες ἀλλήλοις. καὶ τοῦτο μέν, καινότερον καὶ χρηστὸν καὶ τοῖς ὕστερον. τὸ δὲ κοινότερον. ἐπ' ἀλλήλους ἰόντες. Καὶ ἐν ᾧ οὐδ' ἔβαλεν αὐτόν, φανερῶς τὸ βάλλειν, ἀντὶ τοῦ ἐπιτυγχάνειν λαμβάνεται. Τὸ γὰρ οὐκ ἔβαλεν, ἀλλαχοῦ οὐκ ἔτυχε λέγεται, ἐν τῷ ἤμβροτες οὐδ' ἔτυχες. τὸ δὲ μὴ ἐπιτυχὸν βέλος, ἅλιον λέγεται τῆς χειρὸς ἐκφυγεῖν. οὗ ἀνάπαλιν τό, τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρός. καὶ σημείωσαι τὸ βέλος ἔκφυγεν, οὕτω γὰρ καὶ ἔπος φεύγειν ἕρκος ὀδόντων φησὶν ὅταν ὁ λόγος εἴη μὴ καίριος. Ὥσπερ ἐκ τοῦ παρὰ ποταμόν, παραποτάμιος σύνθετον ὄνομα, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ μετὰ μαζόν, στῆθος μεταμάζιον τὸ μεταξὺ τῶν μαζῶν. ὡς καὶ μεταίχμιον τὸ μεταξὺ τῶν αἰχμῶν. Πάνυ φίλιππον τὸν Διομήδην εἰδὼς πόθεν οἷα εἰκὸς ὁ ῥηθεὶς ἰδαῖος, ἀφεὶς τοὺς ἵππους, ἀπόρουσεν ἀντιδοὺς δι' αὐτοὺς εἰς λύτρον τῷ Διομήδει. ὁ δέ, περὶ αὐτοὺς πονηθείς, ἀπέσχετο τοῦ ἰδαίου, ἵππους ἀγαθοὺς ἀγεννοῦς ἐχθροῦ ἀλλαξάμενος. ὃ τρόπον ἄλλον δὴ καὶ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῆς αἴθης φαίνεται πεποιηκὼς τοῦ εὐγενοῦς καὶ δρομάδος ἵππου. γελοῖος δὲ ὁ ἀφεὶς μὲν τὸ ἅρμα δι' οὗ τάχιον ἂν ἔφυγε, φεύγων δὲ πεζός. εἰ μὴ ἄρα ἵππους εἰς σωτηρίαν ἑαυτοῦ ὡς ἐρρέθη ἀντέδωκεν. οὓς καὶ ἐξελάσας ὁ Διομήδης, ἔδωκεν ἑταίροις κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας. ὅτι δὲ φίλιππος ὁ Διομήδης, δηλοῖ καὶ τὰ κατὰ τὸν αἰνείαν. οὗ καὶ τοὺς ἵππους ἐξ ἀκριβοῦς πολυπραγμοσύνης γενεαλογεῖ. καὶ ἐν τοῖς

κατὰ

κατὰ δόλωνα δὲ δηλωθήσεται, περὶ τοὺς ἵππους ἐνδιακειμένως ἔχειν αὐτόν. ἴσως δὲ καὶ ταραχθεὶς τὰς φρένας ὁ ἰδαῖος ὑπὸ φόβου, παρεπλάγχθη τοῦ συμφέροντος. ὃ καὶ πάρις ἔπαθεν ὀπηνίκα ἑλκόμενος τῆς κόρυθος, καὶ ἀγχόμενος, οὐκ ἐνόησε χρήσασθαι ξίφει κατὰ τοῦ ἕλκοντος. ἐνταῦθα δὲ καὶ ὡς ἄφιλον ἰδαῖον Ὅμηρος ὑποσκώπτειν ἔοικεν εἰπὼν ἀπόρουσεν λιπὼν περικαλλέα δίφρον σὺν αὐτοῖς δηλαδὴ ἵπποις. οὐδ᾽ ἔτλη περιβῆναι ἀδελφειοῦ κταμένοιο. ἔστι δὲ καὶ νῦν περιβῆναι, τὸ ἐπάνω τοῦ νεκροῦ στάντα, ὑπερμαχῆσαι. ὃ καὶ ἀμφιβῆναι λέγεται ὡς προεγράφη. κυριολεκτεῖται δὲ μάλιστα ἡ λέξις, ἐπὶ κυνῶν λεόντων καὶ τοιούτων, ἃ τῶν σκύμνων ὑπερμάχονται ἀμφιβαίνοντα.

Οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κῆρα μέλαιναν,
Ἀλλ᾽ ἥφαιστος ἔρυτο, σάωσε δὲ νυκτὶ καλύψας,
Ὡς δή οἱ μὴ πάγχυ γέρων ἀκαχήμενος εἴη.
Ἵππους δ᾽ ἐξελάσας μεγαθύμου τυδέος υἱὸς,
Δῶκεν ἑταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.

Τὸ οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κῆρα μέλαιναν. καὶ τὸ, οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς, καὶ ὅσα τοιαῦτα, περιττὴν ἔχουσι τὴν μίαν ἀπόφασιν, κατὰ ἀττικὴν συνήθειαν. ἔστι δὲ τῶν δύο ἀρνήσεων ἡ μὲν μία, τοῦ ῥηματικοῦ πράγματος. ἡ ἑτέρα δὲ, τοῦ προσώπου. ἵνα λέγῃ ὅτι οὐδὲ ὑπεξέφυγεν ἂν, οὐδὲ αὐτός. ☉ ἐνδείκνυται τὴν παντελῆ ἄρνησιν τοῦ πράγματος. Τὸ, θεὸς σάωσε νυκτὶ καλύψας, ἀντὶ τοῦ ἀορασίᾳ κρύψας. ὥσπερ καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου πῦρ ἔφη ἀνῆφθαι τῷ Διομήδει, τὸ ὁρᾶσθαι καὶ φαίνεσθαι πᾶσιν ὡς προγέγραπται. ταυτὸν δέ ἐστιν εἰπεῖν νυκτὶ καλύψαι καὶ ἀέρι. ἄμφω γὰρ ἀορασίαν δηλοῖ. τοιαύτη δέ τις νὺξ δηλοῦται καὶ ἐν τῷ, ὀρώρει δ᾽ οὐρανόθεν νύξ. Οἶκτον ἐπὶ γέροντι λυπουμένῳ φράζει τὸ, ὡς δὴ μὴ πάγχυ γέρων ἀκαχήμενος εἴη. ἤγουν ἵνα μὴ πάντη λυποῖτο.

Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ ἴδον υἷε δάρητος,
Τὸν μὲν, ἀλευάμενον, τὸν δὲ, κτάμενον παρ᾽ ὄχεσφιν,

Καινόν τι σχῆμα τὸ, ἐπεὶ ἴδον υἱοὺς Δάρητος τὸν μὲν, ἀλευάμενον ὅ ἐστι φυγόντα. τὸν δὲ, κτάμενον. τὸ γὰρ σύνηθες, οὕτω. τῶν παίδων τοῦ δάρητος τὸν μὲν, τὸν δέ. αἰτία δὲ αὕτη τοῦ τοιούτου σχήματος. εἰπὼν ἐξ ἀρχῆς ὁ ποιητὴς ὡς ἐν σχεδιασμῷ, τοὺς υἱοὺς, καὶ μὴ δυνάμενος τῇ τοιαύτῃ πληθυντικῇ καταρχῇ τοῦ λόγου ἓν ῥῆμα συντάξαι διὰ τὴν τοῦ πάθους ἀμφοῖν τῶν παίδων ἀνομοιότητα. ὁ μὲν, γὰρ πέφευγεν. ὁ δὲ, τέθνηκε, διαιρεῖ ἐξ ἀνάγκης τὸ συνημμένον. καὶ λύει τὴν πληθυντικὴν αἰτιατικὴν, εἰς δύο ἑνικὰς αἰτιατικάς. σχηματίζει δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ὁμοίως ὁ ποιητὴς, οὕτω δέ πως πρὸ τούτου, ἠπολόγηται καὶ τὸ, ἄμφω δ᾽ ἑζομένω γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς. ὅμοια δὲ τῷ ῥηθέντι κατὰ τοὺς υἱοὺς τοῦ δάρητος σχήματι, καὶ ἕτερα μυρία οὐ μόνον παρ᾽ Ὁμήρῳ, ἀλλὰ ☉ ἑτέροις. ἐν οἷς καὶ Σοφοκλέιον τὸ, τὼ κασιγνήτω, ἤγουν τοὺς κασιγνήτους. τὸν μὲν προτίσας, τὸν δ᾽ ἀτιμάσας ἔχει. πάρεισι δὲ ποιητικὰ κάλλη τῷ ποιητῇ ἀλλάζοντι λόγον ἐπὶ τῇ τοῦ ἥρωος ἀριστείᾳ, τὸ, ἀλευάμενον ☉ τὸ, κτάμενον. ὧν τοῦ μὲν, ἀλέω τὸ θέμα. οὗ ἐκ παραγώγου μὲν, τὸ ἀλεείνω γίνεται. ἐξ ἐπενθέσεως δὲ τοῦ υ τὸ ἀλεύω, τούτου ἀόριστος ἤλευσα. ὅθεν τὸ ἠλευάμην καὶ ὁ ἀλευάμενος. τοῦ δὲ, κτάμενον προϋπάρχει ῥῆμα κτῶ, ἀφ᾽ οὗ δύο παράγωγα τὸ κτείνω ῥηθὲν καὶ τὸ κτῆμι ἄρρητον. οὗ μετοχαὶ, ὁ κτὰς ὡς ἱστάς. ☉ ὁ κτάμενος ὡς ἱστάμενος. ☉ μετ᾽ ὀλίγα δὲ ὁμοίως παρίσωσι ὁ ποιητὴς ἐν τῷ χαζώμεθα Διὸς δ᾽ ἀλεώμεθα μῆνιν.

Πᾶσιν ὀρίνθη θυμός. ἀτὰρ γλαυκῶπις ἀθήνη
Χειρὸς ἑλοῦσ᾽, ἐπέεσσι προσηύδα θοῦρον ἄρηα.

Ἀθηνᾶ ἡ φρόνησις, χειρὸς ἑλοῦσα τὸν τοῖς τρωσὶ βοηθοῦντα θοῦρον ἄρηα ἤτοι τὸ ἄλογον θράσος ἐξάγει τῆς μάχης. ὡς ἤδη τῆς ἀλογίστου θρασύτητος ἀποσβεννυμένης κατὰ βραχὺ τοῖς τρωσί. συναποχωρεῖ δὲ καὶ αὐτὴ ἡ ἀθηνᾶ, διότι οὐκέτι βουλευμάτων χρεία, τοῖς ἐμφοσιν ἕλλησιν. οὐδὲ θεωρίας βουλευτικῆς. ἀλλὰ πράξεων ῥωμαλέων καὶ ἀνδρικῶν. συντομώτερον δὲ ἄλλως εἰπεῖν, διότι οὔτε οἱ ἕλληνες νῦν βουλεύονται, οὔτε οἱ τρῶες ἀλογίστως μαίνονται. ☉ ὅλως οὐδὲ μέγα τι εὐθὺς γίνεται ὥσ μὴ ταῦτα, οὐδὲ θεῶν παρουσίας δεόμενον. ἔτι δὲ ☉ ἵνα σεμνύνῃ τοὺς ἀχαιοὺς ὡς ἐν τῇ καταμόνας καὶ δίχα θεῶν μάχῃ, ὑπερτεροῦντας τῶν τρώων. ἔτι ποιεῖ Ὅμηρος τοῦτο, καὶ ἵνα μὴ τὰ λεγόμενα ἐνταῦθα, μῦθοι δόξωσι, διὸ ἐξάγει τοὺς μυθικοὺς θεοὺς, καὶ ἐκ μέσου τίθησι. Τὸ δὲ χειρὸς ἑλοῦσα ἢ πολλοῦ καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀττικά. ἀντὶ τοῦ ἐκ τῆς χειρὸς ἢ τοῦ ποδὸς. ἢ καὶ τὸ ἑλεῖν, ἀντὶ τοῦ ἅψασθαι καὶ νῦν εἴληπται.

Ἆρες, ἆρες βροτολοιγὲ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
Οὐκ ἂν δὴ τρῶας ἐάσαιμεν, καὶ ἀχαιοὺς
Μάρνασθ᾽, ὁπποτέροισι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀρέξῃ,
Νῶϊ δὲ χαζώμεσθα, Διός δ᾽ ἀλεώμεθα μῆνιν;

Ἀναδιπλασιάζων ἐνταῦθα Ὅμηρος τὴν τοῦ Ἄρεος κλητικὴν ἐν τῷ Ἆρες Ἄρες βροτολοιγὲ μιαιφόνε τειχεσιπλῆτα ὅπερ ἀπαραλλάκτως τρὶς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς κεῖται, ἐκτείνει ἐν τῇ πρώτῃ κλήσει τὸ δίχρονον α. συστέλλει δὲ ἐν τῇ δευτέρᾳ. καὶ ὅρα ὅπως ὁμοῦ παρέθετο τὸ αὐτὸ ὄνομα ἐν ἐκτάσει τοῦ διχρόνου καὶ ἐν συστολῇ, ὡς ἂν ἐνδείξηται σαφέστατα, τὴν διφόρησιν τῶν δισήμων διχρόνων ἥ τις πολλαχοῦ φαίνεται. καὶ μὴν ἐνταῦθα δόξοι ἂν, λόγος κανονικὸς ὑπεῖναι τῇ διφορήσει. ἵνα τὸ μὲν δεύτερον Ἄρες, συστέλλῃ τὸ δίχρονον. ὡς τοῦ, ἄρης βραχυνομένου ἐκ τοῦ στερητικοῦ α καὶ ἐκ τοῦ ἐρῶ τὸ λέγω συγκειμένου κατά τινας. τὸ δὲ πρῶτον Ἄρες, ἐκτείνει τὴν ἄρχουσαν, ὡς ἐκ τῆς ἀρᾶς καὶ τοῦ ἀρᾶσθαι. ὡς γὰρ τοῦ ἴσχω θέσει μακρὰν ἔχοντος τὴν παραλήγουσαν διὰ τὰ ἐπαγόμενα δύο σύμφωνα, ὁ ἐκεῖθεν γινόμενος ἰχὼρ ἐν ἀπελεύσει τοῦ σ οὐ θέσει, ἀλλὰ φύσει μακρὰν ἔχει τὴν παραλήγουσαν, οὕτως ἐκ τοῦ ἄρνος ἐν ᾧ θέσει μακρὰ ἡ ἄρχουσα, γινόμενα τὸ ἀρᾶσθαι καὶ ἡ ἀρὰ, τὸ μὲν ἄρνα, θέσει μακρὸν ἀδιάσειν ἔχειν τὸ παραλῆγον α. ἐκεῖνα δὲ φύσει ἐκτείνουσι τὸ ἐν αὐτοῖς ἀρκτικὸν α. ὡς δῆλον καὶ ἐκ τοῦ, ἀλλ' ἕνεκ' ἀρητῆρος. καὶ ἐκ τοῦ θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπ' ἀράς. οὐκ οὖν καὶ Ἄρης ὁ ἐκ τοῦ ἀρᾶσθαι ἢ τῆς ἀρᾶς γινόμενος, φύσει μακρὸν ἔχει τὸ κατάρχον δίχρονον. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἔχοιτο ἂν λόγου. τινὲς δέ φασι γενέσθαι τοῦτο, οὐ μόνον κατὰ ἀδιαφορίαν διχρόνου, ἀλλὰ καὶ ὅτι φυσικώτερον ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα ὡς οἷόν τε ἦν, φυσικὴν ἐξαλλαγὴν Ἄρεος ἤτοι πολέμου μιμεῖται. ὃς ἐξ ἐπιτάσεως πολλῆς καὶ μεγίστης συντονίας, ὕστερον ἄνεσιν δέχεται καὶ οἷόν τινα συστολὴν, ὡς κεκμηκότων τῶν μαχομένων. ἀπεναντίας τῇ καθ' Ὅμηρον ἀλλαχοῦ ἔριδι. ἐκείνη γὰρ πολέμου προάρχουσα, ἐκ μικροῦ εἰς μέγα αὔξησιν. Ἰστέον δὲ (ὡς ἐν τοῖς Ἀπίωνος καὶ Ἡροδώρου φέρεται) ὅτι τὸ Ἆρες Ἄρες τὸ σχῆμα, παλιλλογία ἐστί. καὶ ὅτι ὁ γραμματικὸς Ἰξίων, τὸ δεύτερον ἄρες ὀξύνει. γράφων ἀρές. ὅ ἐστι βλαπτικέ. οὐδέ ποτε γάρ φησι κυρίου ὀνόματος κλητικὴ παραλλήλως κεῖται παρὰ τῷ ποιητῇ. πρόδηλον δέ φησι καὶ ἐκ τοῦ βροτολοιγὲ καὶ τοῦ μιαιφόνε, ὅτι καὶ τὸ ἀρὲς ἐπιθετικόν ἐστιν. ὁ δὲ Πτολεμαῖος καὶ ἡ παράδοσις, διὰ μείζω ἔμφασιν, κύριον καὶ τὸ δεύτερον Ἄρες παραλαμβάνει. σημειωτέον δὲ ὅτι κοινὴ μὲν καθωμιλημένη κλίσις, τοῦ Ἄρεος, κατὰ τὴν Δημοσθένην ἐστὶ καὶ κατὰ τὰ ὅμοια ἐκείνῳ. κλίνεται δὲ καὶ ἄλλως κατὰ τοὺς παλαιούς. Ἡρωδιανὸς οὖν φησιν ὅτι πλείοσι κλίσεσιν ὁ Ἄρης κέχρηται. καὶ γὰρ καὶ ὡς ἰαμβικὸν μὴ ἔχον ἐπὶ εὐθείας τὸ τ, παρασύλλαβον ἔχει τὴν γενικὴν, ἄρης ἄρητος. ὅθεν Ἀρητιάδης παρ' Ἡσιόδῳ πατρωνυμικόν. καὶ ἀρητίων ὑποκοριστικόν. κλίνεται δὲ καὶ ὡς ἀσυνδετικόν, ἄρης ἄρου. ὅθεν κατὰ Ἰάδα διάλεκτον ἐπεκτείνας Ἀρχίλοχος, ἔφη ἐν τοῖς τετραμέτροις, παῖδα ἄρεω μιηφόνου. ἔστι φησὶ καὶ ἄλλη πλάγιος παρ' Ὁμήρῳ, Ἄρεος ἀνδρειφόνοιο, κατὰ ὁμοιότητα τῶν ὑπὲρ δύο συλλαβάς. ὡς τῶν Σωκράτης Σωκράτεος ὦ Σώκρατες. οὕτως Ἄρης Ἄρεος Ἄρες. ἔστι καὶ Ἄρεως γενικὴ ἣν οὐ χρὴ γενέσθαι ἀπὸ τοῦ Ἄρης. ὡς γὰρ οὐκ ἂν Ἀττικοὶ ἐπεκτείναντες ἐροῦσιν ἀπὸ τοῦ Σωκράτεος, Σωκράτεως διὰ τοῦ ω μεγάλου. ἀλλ' οὐδὲ Ἴωνες Σωκράτηος, οὕτως οὐδὲ ἀπὸ τοῦ Ἄρης Ἄρεος, τοιοῦτόν τι γενήσεται. ἀλλὰ μὴν καὶ εὑρίσκομεν καὶ Ἄρηος. καὶ Ἄρηϊ κρατερῷ, καὶ Ἄρηα. λεκτέον οὖν ὅτι Ἀττικοὶ καὶ Ἴωνες ἑτέραν καταληκτικήν φησιν ὑποστησάμενοι, οὕτω πεποίηνται ταύτην τὴν κλίσιν. ἔσται δὴ καὶ ἄρειος εὐθεῖα ἥ τις παρ' Ὁμήρῳ μὲν, οὐκ ἔστι. παρὰ δὲ Ἀλκαίῳ εὑρέθη. οὗ καὶ χρῆσιν παραγαγὼν, λέγει καὶ ὅτι βεβαρυτόνηται μόνον ἐκ πάντων τῶν εἰς ευς, ὡς αἰολικόν. αἰολέων γὰρ ἴδιον τὸ βαρύνειν. καὶ τοιαῦτα μὲν τὰ τοῦ Ἡρωδιανοῦ. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ τειχεσιπλῆτα, τινὲς διὰ τοῦ β γράφουσιν. ἀμφοτέρων δὲ μία ἔννοια. ἔστι γὰρ τειχεσιπλήτης μὲν, ὡς ἄν τις εἴποι πολιορκητής. ὁ τοῖς τείχεσι πλησιάζων ἐπὶ πορθήσει. τειχεσιβλήτης δὲ, ὁ καταβάλλων τὰ τείχη. καὶ ὅτι βροτολοιγὸς κοινότερον μὲν, ὁ ἀνδροφόνος. δύναται δέ ποτε σκωφθῆναι βίου τις, καὶ ὁ ἄτεχνος ἰατρός. ὁ δὲ κωμικός φασι βροτολοιγὸν ἰδίως πού ἔφη, τὸν καὶ αἰσχρολοιγὸν λεγόμενον κατὰ ἀναλογίαν τοῦ μαχλολοιγοῦ διὰ τὸ, τοὺς τοιούτους, παραιτίους γίνεσθαι τοῦ μὴ κύειν τὰς γυναῖκας. καὶ οὕτως ἐπ' ὀλέθρῳ βροτῶν εἶναι. ἡ δὲ τὰ τοιαῦτα μεθοδεύουσα βλασφημία ἧς φασι κατεδέξατο μὲν Ὅμηρος ἀρχῆθεν καὶ οἱ τῷ χρόνῳ ἐγγὺς αὐτοῦ ποιηταί. ἐπηύξησαν δὲ ὕστερον κωμικοί τε καὶ ῥήτορες. ἔστι δ' ὅποι καὶ τῶν συγγραφέων τινὲς καὶ ἄλλας λέξεις ὁμοίως ἐκαινοτόμησαν ὡς ἑξῆς που φανεῖται. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τὸ, μιαιφόνος, οὐδ' ἐνταῦθα ἐπὶ ὕβρει κεῖται. τί γὰρ ἔδει μάτην οὕτω καὶ οὐκ ἐν καιρῷ, λοίδορον εἶναι τὴν Ἀθηνᾶν. δηλοῖ δὲ ἁπλῶς οὕτως ὡς ἐν μετρίῳ σκώμματι τὸν αἱμοβαφῆ. ἔστι γὰρ μιαίνεσθαι μὲν, τὸ βάπτεσθαι. ὡς καὶ προγέγραπται. ἀφ' οὗ καὶ μιαρός που νεκρὸς ἐν τοῖς ἑξῆς, ὁ αἱμοβαφής. φόνος δὲ τὸ αἷμα. ἐνθυμητέον δὲ καὶ ὡς ἐν τῇ προαρχῶς ἐκτεθείσῃ χρήσει τοῦ Ἀρχιλόχου, τὸν παρ' Ὁμήρῳ μιαιφόνον, μιηφόνον ἐκεῖνος ἔφη. Ὀρέξαι καὶ ἐνταῦθα, τὸ δοῦναι. φησὶ γάρ, ὁπποτέροισι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀρέξῃ. ἤγουν ἐκτείνας τὴν χεῖρα δώσει. κυρίως γὰρ ὀρέγειν τὸ ἐκτείνειν. ὅθεν ἡ ὀρεκτὴ ὡς προεδηλώθη, δόρυ. καὶ ὀργυιὰ ἡ εἰς πλάτος ἔκτασις ἀμφοῖν τοῖν χεροῖν. τὸ μέντοι ὀρέξασθαι παθητικῶς, οὐ δόσιν ἀλλὰ μόνην ἔκτασιν δηλοῖ. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸν ἐνταῦθα ὁμηρικὸν τόπον ἐπὶ προσώποις εἰρωνικοῖς παρῳδήσας ἐρεῖ τις οὕτω. οὐκ ἂν δὴ τούσδε μὲν ἐάσαιμεν καὶ τούσδε μάρνασθ' ὁπποτέροισιν θεὸς κῦδος ὀρέξοι. νῶϊ δὲ τουτέστιν ὑμεῖς χαζώμεσθα, θεοῦ δ' ἀλεώμεθα μῆνιν. ὅ ἐστιν ἐκκλίνομεν ὡς πρὸ βραχέων εἴρηται.

Ὣς εἰποῦσα, μάχης ἐξήγαγε θοῦρον ἄρηα.
Τὸν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπ' ἠϊόεντι σκαμάνδρῳ.
Τρῶας δ' ἔκλιναν δαναοί, ἕλε δ' ἄνδρα ἕκαστος
Ἡγεμόνων. πρῶτος δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἀρχὸν ἁλιζώνων ὀδίον μέγαν ἔκβαλε δίφρου.
Πρώτῳ γὰρ στρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
Ὤμων μεσσηγύς. διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε.
Δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.

Μάχην ἔλλογον δηλοῖ ὡς καὶ προεδηλώθη, τὸ ἡ ἀθηνᾶ μάχης ἐξήγαγε θοῦρον ἄρηα, ἔνθα φανερῶς ἕτερον τι παρὰ τὴν μάχην ὁ ἄρης ἐστίν. ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸν σκάμανδρον ἠϊόεντα λέγει διὰ τὰ περὶ αὐτὸν ὡς εἰκὸς ὀχθώδη αἰγιαλοῦ δίκην. ἵνα εἴη συγκοπεὶς ἐκ τοῦ ἠϊονόεις, ἠϊόνες γὰρ οἱ αἰγιαλοί. δύναται δὲ καὶ ἀπὸ ἄνθους τοῦ ἴου εἶναι πλεονασμῷ τοῦ η, ἠϊόεις. οἱονεὶ ὁ ἀνθηρὸς διὰ τὸν προρρηθέντα ἐκεῖσε ἀνθεμόεντα λειμῶνα. Ὅτι τρῶας ἔκλιναν δαναοὶ ἕλε δ' ἄνδρα ἕκαστος ἡγεμόνων, πρῶτος ὁ ἀγαμέμνων ἐξέβαλε τουτέστιν ἐξέρριψέ τινα τοῦ δίφρου ὀδίον ἀρχὸν ἁλιζώνων. πρώτῳ γὰρ στρεφθέντι, μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξε. καὶ σημείωσαι ὅτι πρῶτος ὁ βασιλεὺς ἀνδραγαθεῖ ἐνταῦθα, καὶ ὅτι τὸν πρῶτον στρεφθέντα εἰς φυγήν, ὡς λειποτάκτην μισῶν Ὅμηρος οὐκ ἐᾷ διεκσωθῆναι. Ὅρα δὲ καὶ ὅπως ὁ τὰ νῶτα δείξας, ἀβοήθητός ἐστιν ὡς ἤδη κείμενος. διὸ καὶ ὁ νέστωρ τῷ Διομήδῃ κειμένῳ που φησίν. ἔγρεο μή τις τοι καθεύδοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξῃ. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ μὲν ἐμπαγῆναι τὸ δόρυ τῷ στήθει καὶ διεκπεσεῖν εἰς ὤμους ἢ μετάφρενα, οὐ μωμητὸν ἦν ὡς πολλαχοῦ φαίνεται, τὸ δὲ ἀνάπαλιν, ἀγεννὲς ἦν. καὶ ὅτι ὁ ὀδίος προξύνεται ὡς τρίβραχυ κύριον κατὰ κανόνα ὃς ἤδη γνωσθεὶς, ὅμως που καὶ μετὰ τόνου γραφήσεται. ἁλιζώνους δὲ, οἱ μὲν, τοὺς παφλαγόνας φασί. οἱ δὲ τοὺς περὶ τὴν ἀγκάλην τοῦ πόντου τὴν μεταξὺ τραπεζοῦντος ἢ παφλαγονίας. παρὰ τὸ τῇ ἁλὶ ζώννυσθαι ἤτοι περιέχεσθαι. ἄλλοι δὲ θέλουσι, περὶ τὴν καρικὴν αὐτοὺς κεῖσθαι θάλασσαν. τολμῶσι δέ τινες καὶ ἔθνος αὐτοὺς καλεῖν θρακικόν. εἴρηται δὲ περὶ αὐτῶν πλατύτερον, ἐν τῇ βοιωτίᾳ καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι φιλεῖ Ὅμηρος στρεφθέντα λέγειν οὐ μὴν στραφέντα. ὡς καὶ Εὐριπίδης, θρεφθῆναι εἶπεν ἀντὶ τοῦ τραφῆναι. περιιμῶνται γὰρ οἱ σοφοὶ τὴν καίριον τραχυφωνίαν, τῆς ἀκαίρου λειότητος. ὡς δηλοῖ καὶ τὸ βρεχθῆναι τὴν γῆν παρὰ δίωνι ἀντὶ τοῦ βραχῆναι. καὶ τὸ θαφθεῖσι παρ' Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ ταφεῖσι. καὶ χλανιδίων ἔσω κρυφθεὶς παρ' εὐριπίδῃ, ἢ βλαφθεὶς παρὰ τῷ ποιητῇ ἀντὶ τοῦ βλαβείς. Διασαφῶν ὁ ποιητὴς ποῖον λέγει μετάφρενον ἐπάγει γνώρισμα σαφές. ὅτι τὸ μεταξὺ μὲν τῶν ὤμων ἀντικρὺ δὲ τοῦ στήθους. φησὶ γὰρ μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν ὤμων μεσσηγύς. διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε. καὶ πάλιν μετ' ὀλίγα μετάφρενον οὔτασε δουρὶ ὤμων μεσσηγύ. καὶ ἑξῆς ὁμοίως. Οὐχ οὕτω τραχὺν ἦχον ὁ δοῦπος ἔχει ὡς ὁ ἄραβος καθὰ δηλοῖ καὶ ὁ ποιητὴς εἰπών. δούπησε δὲ πεσὼν ἀράβησε δὲ τεύχεα ἐπ' αὐτῷ, τῷ μὲν σώματι δοὺς τὸν δοῦπον· τοῖς ὅπλοις δὲ τὸν ἄραβον.

Ἰδομενεὺς δ' ἄρα φαῖστον ἐνήρατο μῄονος υἱὸν
Βώρου, ὃς ἐκ τάρνης ἐριβώλακος εἰληλούθει.
Τὸν μὲν, ἄρ ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς, ἔγχεϊ μακρῷ
Νύξ' ἵππων ἐπιβησόμενον κατὰ δεξιὸν ὦμον.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων. στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλε.
Τὸν μὲν, ἄρ ἰδομενῆος ἐσύλευον θεράποντες.

Φαιστὸς μὲν ὀξυτόνως πόλις κρήτης, Φαῖστος δὲ βαρυτόνως, κύριον ὄνομα. ὃν Ἰδομενεὺς ἀναιρεῖ. ἔνθα καὶ ὅρα, ὅπως ἀστείως ὁ ποιητὴς τῷ τῆς κρήτης βασιλεῖ ἄνδρα ὑποκλίνει ἐκεῖθέν πως τὸ ὄνομα ἔχοντα. ὁ γὰρ φαῖστος οὗτος ὁ ἐκ τάρνης φησὶν ἐριβώλακος, τῇ φαιστῷ παραλαλεῖται πόλει κρητικῇ. τάρνη δὲ μῃόνων ἤτοι λυδῶν πόλις ἐπίκουρος τρώων. ὁ δὲ γράφων τὰ ἐθνικά, καὶ πόλιν ἀχαΐας τάρνην φησί. γέγονε δέ τις μνήμη τάρνης ἢ ἐν βοιωτίᾳ. Τὸ κεντεῖσθαι ἤτοι νύττεσθαι, νύξαι λέγει. φησὶ γὰρ ἔγχεϊ μακρῷ νύξεν ἵππων ἐπιβησόμενον. Φανερῶς καὶ ἐνταῦθα κεῖται ὁ σκότος, ἀρσενικῶς ἐν τῷ, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλε. λέγει δὲ τὸν θάνατον. διὸ παρακατιὼν φησι θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψε. καὶ πάλιν. τὸν δὲ, κατ' ὄσσε ἔλαβε πορφύρεος θάνατος. τὸ μέντοι ἐπὶ τοῦ ἀέρος, καὶ αὐτὸ τὰ μὲν πολλὰ οἱ παλαιοὶ ἀρσενικῶς προάγουσι. ἔστι δὲ ὅτε καὶ κατὰ γένος οὐδέτερον. ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸ σκυλεύειν, συλεύειν φησί. διότι καὶ τὰ σκύλα, σύλα λέγεται. ὅθεν ἢ τὸ συλαγωγεῖν. προσφυῶς δὲ τὸν ἐν ᾅδου σκότον στυγερὸν ἔφη παρὰ τὴν ἐκεῖσε στύγα.

Υἱὸν δὲ στροφίοιο σκαμάνδριον, αἵμονα θήρης,
Ατρείδης Μενέλαος ἕλ᾽ ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Εσθλὸν θηρητῆρα. δίδαξε γὰρ ἄρτεμις αὐτὴ
Βάλλειν ἄγρια πάντα, τά τε τρέφει οὔρεσιν ὕλη.

Σκαμάνδριόν τινα λέγει ὑπὸ Μενελάου πεσεῖν, θήρης αἵμονα ἤγουν ἐπιστήμονα, ἐσθλὸν θηρητῆρα ἐκηβολίαις κεκασμένον ὃν ἐδίδαξεν ἄρτεμις αὐτὴ, βάλλειν ἄγρια πάντα τά τε τρέφει οὔρεσιν ὕλη. ἔπαινοι δὲ ταῦτα κυνηγοῦ. ὅτι δὲ κυνηγετικὴ ἡ ἄρτεμις, πολλαχοῦ ὁ μῦθός φησιν. ὥσπερ δὲ τὸν ἄριστον χαλκεύειν ὁ ἥφαιστος λέγεται διδάξαι. καὶ τοῦ τοξότου διδάσκαλος ὁ ἀπόλλων, καὶ ὁ δεξιὸς δὲ κλέπτειν ἑρμοῦ πλάττεται μαθητής. ἀθηνᾶς δὲ ὁ τέκτων, ὡς μετ᾽ ὀλίγα ὁ φέρεκλος. οὕτω καὶ τὸν κυνηγετικὸν σκαμάνδριον, ἡ ἄρτεμις ὡς θηρατικὴ, διδάξαι τὴν θήραν λέγεται. οὐ διδάξαντος μεθοδεύοντος ἢ ἐνεργοῦντος τὰ ἐκείνης, ἀλλ᾽ αὐτὴ ἐκείνη. ὃ δὴ κατ᾽ ἐξοχὴν ῥηθὲν, τεχνικώτατον ὡς θυμόσοφον ἢ θεόσοφον εἶναι τὸν σκαμάνδριον ὑποδηλοῖ. οὕτω καὶ φέρεκλος μετ᾽ ὀλίγα, φίλητος φαίνεται τῇ ἀθηνᾷ, ὡς ἀγαθὸς ναυπηγός. Ιστέον δὲ ὅτι τὸ ἐσθλὸν θηρητῆρα, ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ αἵμονα θήρης. ὥσπερ καὶ τὸ ἄρτεμις αὐτὸν ἐδίδαξεν. Εστι δὲ αἵμων, οἱονεὶ δαίμων ἤτοι δαήμων τουτέστι μεμαθηκώς. οὗ τὸ ἐναντίον, ἀδαήμων δι᾽ οὗ μάχης ἀδαήμονι φωτί. ἡ δὲ τραγῳδία, ἔχει καὶ κύριον ὄνομα αἵμονα. Τὸ δὲ ἃ τρέφει οὔρεσιν ὕλη, φιλοσόφως πρόσκειται. ἄγρια μὲν γοῦν φύσει πάντα τὰ ἄλογα. ὧν διαστέλλεται τοῦ ἡμέρου ὁ ἄνθρωπος. κυνηγὸς δὲ, οὐχ ὁ πᾶν ἁπλῶς ἄγριον βάλλων, ἀλλ᾽ ὁ τὰ ἐν ὄρεσι. τὰ κατοικίδια γὰρ ἄγρια, ἢ τὰ πεδιὰ ἐρχόμενα, καὶ ὁ τυχὼν ἂν βάλλοι. Σημείωσαι δὲ καὶ ὡς τὸ μὲν ἑκηβόλος, ἀπόλλωνος ἐπίθετον εἶναι θέλει ὁ ποιητής. τὸ δὲ θηλυκὸν παράγωγον τὴν ἐκηβολίαν, οὐκ ὀκνεῖ καὶ ἀνδρὶ θνητῷ ἐπιλέγειν. ὥσπερ ἐνταῦθα τῷ σκαμανδρίῳ αὐτὴν προσμαρτυρεῖ. ἐκ τοῦ ἑκὰς δὲ βάλλειν ὁ ἑκηβόλος συντεθεὶς καθὰ καὶ ἡ ἐκηβολία, ὅμως διὰ τὸ συχνὸν τῶν βραχειῶν συλλαβῶν, ἔτρεψαν τὸ α τῆς δευτέρας μετὰ τὴν ἄρχουσαν συλλαβῆς εἰς μακρὸν τὸ η διὰ συντέλειαν δακτυλικήν. τὸ δ᾽ αὐτὸ αἴτιον καὶ τὴν ἐλαφοβολίαν, ἐλαφηβολίαν, ἔφρασε. καὶ τὴν σαχυολόγον, σαχυηλόγον. καὶ τὸν λαμπαδοφόρον λαμπαδηφόρον.

Αλλ᾽ οὔ οἱ τότε γε χραῖσμ᾽ ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Οὐδὲ ἑκηβολίαι, ᾗσιν τὸ πρίν γ᾽ ἐκέκαστο.
Αλλά μιν ἀτρείδης δουρικλυτὸς Μενέλαος
Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μετάφρενον οὔτασε δουρὶ
Ωμων μεσσηγύς. διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
Ηριπε δὲ πρηνής, ἀράβησε δὲ τεύχε᾽ ἐπ᾽ αὐτῷ.

Τὸ, ἀλλ᾽ οὔ οἱ τότε χραῖσμεν ἄρτεμις, ἁπλῶς οὕτω παρέρριψεν ἀφελῶς ὁ ποιητής. οὐ σκώπτων τὴν ἄρτεμιν ὡς μὴ ἔχουσαν τῷ μαθητῇ κυνηγῷ Σκαμανδρίῳ βοηθεῖν. ἀλλ᾽ αὐτὸ λέγων ἀφελοϊκῶς δίχα εἰρωνείας τὸ πρᾶγμα. ὅτι δηλαδὴ οὐδὲν ἐλυσιτέλησε τῷ Σκαμανδρίῳ ἡ τοξικὴ τέχνη. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα παρὰ τῷ ποιητῇ σχήματα. καθὰ καὶ ὅτε ξενοδόχου τινὸς πεσόντος, φησὶν ὡς οὐδέν τι τότε αὐτῷ ἔχραισμεν ἡ φιλοξενία, καὶ τὸ πάντας φιλεῖν ὁδῷ ἔπι οἰκία ἔχοντα. καὶ ἐκεῖ γὰρ οὐ σκώπτει ἀπανθρώπως τὸ τῆς φιλοξενίας φιλάνθρωπον, ἀλλὰ φιλαλήθως ἱστορεῖ οἷος ἐκεῖνος ὢν, δι᾽ οὗ ἔπαθεν.

Μηριόνης δὲ, φέρεκλον ἐνήρατο τέκτονος υἱὸν
Αρμονίδεω. ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα
Τεύχειν. ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο πάλλας ἀθήνη.
Ος καὶ Αλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας
Αρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν τρώεσσι γένοντο,
Οἷ τ᾽ αὐτῷ, ἐπεὶ οὔτι θεῶν ἐκ θέσφατα ᾔδη.

Αναιρεῖται ἐνταῦθα ὑπὸ Μηριόνου, φέρεκλος τέκτονος υἱὸς ἁρμονίδου. ὃς ὑπὸ ἀθηνᾶς φησὶν ἔξοχα φιλούμενος χερσὶν ἠπίστατο δαίδαλα πάντα τεύχειν. ὃς καὶ Αλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας ἀρχεκάκους. αἳ πᾶσι κακὸν τρώεσσι γένοντο. οἷ τ᾽ αὐτῷ. ἱστέον δὲ ὡς φέρεται λόγος, ὅτι Λακεδαιμονίοις λοιμῷ πιεζομένοις, ἔχρησεν ἀπόλλων, ἐξιλάσκεσθαι τοὺς τῶν τεύκρων ἤγουν τῶν ἰλιέων δαίμονας. Μενέλαος οὖν ἀφικόμενος εἰς ἴλιον, ἐποίει τὸ προσαχθέν. κἀκεῖθεν συμπλεύσαντος αὐτῷ Αλεξάνδρου, συμπαραγέγονεν εἰς δελφούς. καὶ αὐτὸς μὲν, ἐζήτει χρησμὸν λήψεσθαι περὶ παίδων γενέσεως. Αλέξανδρος δὲ περὶ γυναικὸς ἐμαντεύετο. χρᾷ οὖν αὐτοῖς ἡ πυθία, τίπτε δύο βασιλῆες, ὁ μὲν τρώων, ὁ δ᾽ ἀχαιῶν, οὐκέθ᾽ ὁμὰ φρονέοντες, ἐμὸν δόμον εἰσανέβητε. ἤτοι ὁ μὲν, πώλοιο γόνον διζήμενος εὑρεῖν, αὐτὰρ ὁ πῶλον ἑλεῖν. τίνυ μύση ὦ μεγάλε ζεῦ. τοὺς δὲ, μὴ νοήσαντας τὸ λόγιον χωρισθῆναι. διὸ καὶ Ομηρός φησιν, ὅτι αἱ νῆες κακὸν ἐγένοντο τοῖς τρωσὶ καὶ τῷ ναυ-

πήγησα

τεκτηναμένῳ. ἐπεὶ οὐδὲ θεῶν ἐκ θέσφατα ᾔδη, τὸν ῥηθέντα δηλαδὴ χρησμόν. ἢ ἃ ὤφειλεν εἰδέναι, πυθέσθαι γὰρ ἐχρῆν καὶ μαθεῖν θεόθεν εἰ ναυπηγητέον. οἱ δέ, φασὶν ὅτι θέσφατα λέγει ὧδε ὁ ποιητὴς τὸν χρησμὸν ὃς δοθεὶς τοῖς Τρωσὶν, ἐκέλευε ναυτιλίας μὲν ἀπέχεσθαι, γεωργίᾳ δὲ, προσέχειν τὸν νοῦν, μήποτε θαλάσσῃ χρώμενοι, σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τὴν πόλιν ἀπολέσωσιν. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ τέκτονος υἱὸν, οἱ μὲν ἀκριβέστεροι, ἐπίθετόν φασιν. οἷα τέκτονος λεγομένου καὶ τοῦ ναυπηγοῦ. ὡς δηλοῖ τὸ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας. ὥστε εἶναι ἐνταῦθα δύο πρόσωπα. υἱὸν μὲν, τὸν Φέρεκλον. πατέρα δὲ τὸν Ἁρμονίδην. τινὲς δὲ κύριον ἐνόησαν ὄνομα καὶ τὸν Τέκτονα. καὶ τρία φασὶ πρόσωπα. ἵνα ὁ μὲν Φέρεκλος, εἴη Τέκτονος υἱός. ὁ δὲ Τέκτων, υἱὸς τοῦ Ἁρμονος. καὶ ὅρα ὅπως οἰκεῖα ναυπηγοῖς τὰ ὀνόματα. ὁ γὰρ νῆα τεκταινόμενος κλᾷ, τε φερόμενα τὰ ξύλα, καὶ εὖ δὲ συναρμόττει αὐτά. οὕτω δὲ καὶ πρὸ ὀλίγου Δάρητά τινα ἔλεγεν ἱερέα καὶ υἱὸν αὐτοῦ ἱστορεῖ Φηγέα. ἐκ δέρειν γὰρ δεῖ τὰ θυόμενα καὶ φηγοῖς καίειν τουτέστι ξύλοις. Τὸ δὲ ὃς ἠπίστατο δαίδαλα τεύχειν. καὶ ὃς Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας. τινὲς μὲν περὶ τοῦ Φερέκλου νοοῦσιν. ὃ καὶ κάλλιον. οὕτω γὰρ ἱστοροῦσι πολλοί. ὧν καὶ ὁ Λυκόφρων ἐστί. τινὲς δὲ, περὶ τοῦ Ἁρμονίδου. καὶ ἔστιν ὁ τρόπος, ἀμφιβολία. Ἀθηνᾶ δὲ λέγεται, τῷ τέκτονι τούτῳ διδάσκαλος, ἐπεὶ αἱ κατὰ χειρῶν ἀξίαι τοιαῦται τέχναι, τὴν Ἀθηνᾶν ἐπιστάτιν ἐπιγράφονται, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθήσεται. Τὸ δὲ αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο, τρόπος ἐτυμολογίας ἐστίν. ἵνα γοῦν μή τις νοήσῃ κοινὸν πάσης νηὸς ἐπίθετον τὸ ἀρχέκακον, διαφωτίζει τὸ ἀσαφὲς ὁ ποιητὴς εἰπών, ὅτι αὗται αἱ νῆες λέγονται νῦν ἀρχέκακοι, ὡς κακῶν κατάρξασαι τοῖς Τρωσὶ πᾶσι. καὶ ὅρα τὸ πᾶσιν. ἐγένοντο μὲν γὰρ ἀρχὴ κακοῦ, καὶ τοῖς Ἀχαιοῖς. ἀλλὰ μάλιστα τοῖς Τρωσίν. Ἑλλήνων μὲν γὰρ πολλοὶ, δι' αὐτὰς ὤλοντο. οἱ Τρῶες δὲ μικροῦ δεῖν πάντες παθόντες πανωλεθρίαν. σημειωτέον δὲ ὅτι ταὐτὸν εἰπεῖν συνθέτως ἀρχέκακον. καὶ διαλελυμένως ἀρχὴν κακοῦ κατ' Ἴωνας. φησὶ γοῦν Ἡρόδοτος Ἀττικάς τινας νῆας αἳ τοῖς Ἴωσι πεμφθῆναί φησιν, εἰς βοήθειαν, ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροις. τοιοῦτον παρ' αὐτοῖς καὶ τὸ αἱρεθεὶς εἰς ἀρχήν. ἀφ' οὗ ὕστερον τὸ ἀρχαιρεσιάζειν συντέθειται. καὶ τὸ θέης ἄξιος, ἀντὶ τοῦ ἀξιοθέατος. καὶ ἕτερα. Τὸ δὲ οἵ τ' αὐτῷ, ἀρχὴ γέγονε γνωμικοῦ, πρῶτα μὲν Ἡσιόδῳ εἶτα καὶ Καλλιμάχῳ, τοῦ εἰπόντος ὡς ὁ τεύχων ἑτέρῳ κακὸν, ἑῷ ἥπατι τεύχει. ὃ δὴ καὶ τῷ Φερέκλῳ συνέπεσε. Τὸ δὲ θεῶν θέσφατα, ἐστὶ μὲν δι' ἐτυμολογικὸς τρόπος. εἴρηται δὲ πρὸς διαστολὴν θεσφάτων, ἅπερ οὐκ αὐτὸς θεὸς λέγει, ἀλλὰ τέχνη μαντική. ἐν δὲ τοῖς ῥηθεῖσιν εἰπόντος Ὁμήρου ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη, ὅρα τὸ, ἐφίλατο, κλιθὲν φανερῶς, ὡς τὸ ἵστατο. ἀφ' οὗ κατά τινας ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ, νῦν με φίλαι Ἀθήνη ἀντὶ τοῦ φίλησον. ὡς ἀπὸ τοῦ ἐφιλάμην καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἐτυψάμην τύψαι. ἡ δὲ ἐΐση, οὐ μόνον ἐστὶ νηῶν ἐπίθετον, ἀλλὰ καὶ δαιτὸς ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. Τὸ δὲ οἷ αὐτῷ συνθέτως ἑαυτῷ φασιν οἱ μετ' Ὅμηρον. ὡς καὶ τὸ αὐτόν μιν ἑαυτόν, καὶ τὸ ἐμ' αὐτὸν ἐμαυτόν.

Τὸν μὲν Μηριόνης ὅτε δὴ κατέμαρπτε διώκων,
Βεβλήκει γλουτὸν κατὰ δεξιόν. ἡ δὲ διαπρὸ
Ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἤλυθ' ἀκωκή.
Γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας. θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψεν.

Γλουτὸς κατὰ τοὺς παλαιοὺς, τὸ σφαίρωμα τῆς κοτύλης, κατὰ τὸν μηρόν. Ροῦφος δὲ, τὰ μετὰ τὴν ὀσφὺν σαρκώδη ἐφ' ὧν καθιζόμεθα πυγὰς εἰπών, ἐπάγει. ἄλλοι δὲ γλουτοὺς καλοῦσι, διὸ καὶ οἱ ἐτυμολόγοι, παρὰ τὸν γλοιὸν ἐτυμολογοῦσιν αὐτοὺς διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς τρυφερόν φασι καὶ ἁπαλὸν καὶ γλοιῶδες. κατὰ δέ τινας, λαγόνα φασίν, ὁ γλουτὸς σημαίνει. Ὅμηρος δὲ καθὰ πρὸ βραχέων διεσάφησε, τὸ μετάφρενον ἐκ τοῦ ἀντικρὺ τόπου ὅς ἐστι τὰ στήθη, οὕτω πως καὶ τὸν γλουτόν. εἰπὼν, βεβλήκει γλουτὸν κατὰ δεξιόν. ἡ δὲ διαπρὸ ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἤλυθ' ἀκωκή. δοκεῖ γὰρ λέγειν ἀντικρὺ ἑτέρωθεν τοῦ ῥηθέντος γλουτοῦ κεῖσθαι τὴν κύστιν. ἣ καὶ ἀπὸ τοῦ κεύθω γινομένη, ἔχει ὅμως τὸ ι ὁμοίως τῷ πεύθω πύστις ἢ μάθησις. καὶ ἑτέροις πολλοῖς δηλουμένοις ἀλλαχοῦ. ἰστέον δὲ ὅτι μετ' ὀλίγα, ὁμοίᾳ μεθόδῳ ἑρμηνεύσει, καὶ τὸ κατὰ κεφαλὴν ἰνίου, ποῦ ἐστι τῆς κεφαλῆς. Πολλὰς ἐν τοῖς παροῦσι τρωϊκὰς ἱστορίας ὁ ποιητὴς παραπλέκει. ἕκαστον γὰρ τῶν πιπτόντων ὑπὸ τοῖς Ἕλλησι Τρώων, γενεαλογεῖ. τὸν τοῦ Δάρητος Φηγέα ὃν ἀνεῖλεν ὁ Διομήδης. τὸν Ὀδίον ὃς ἔπεσεν ὑπὸ Ἀγαμέμνονος. τὸν Φαῖστον οὗ περὶ γέγονεν Ἰδομενεύς. τὸν Σκαμάνδριον ὃς ὑπὸ Μενελάου πέπτωκε. τὸν ὑπὸ Μηριόνου πεσόντα Φέρεκλον. τὸν ῥηθησόμενον Πήδαιον ὃν ἔπεφνε Μέγης. τὸν Ὑψήνορα ὃν μετ' ὀλίγα ὁ Εὐρύπυλος πρόσθεν αὐτοῦ φεύγοντα, μεταδρομάδην ἔλασεν ὦμον. ποιεῖ δὲ ταῦτα, καὶ πυκναῖς ἱστορίαις ἀρτύει τὸν τόπον τοῦτον, ἅμα καὶ τοὺς ἀκροατὰς ἐνάγων εἰς πολυμάθειαν ὡς καὶ ἐν ἄλλοις τόποις, καὶ τοὺς ἀριστέας τῶν Ἀχαιῶν σεμνύνων ὡς ἀξιολόγων Τρώων περιγινομένους. καὶ τὴν ποίησιν καταποικίλλων. καὶ τὸ ὕπτιον δὲ τῆς διηγήσεως ἀνιστῶν εἰς γοργότητα τῇ παρεμπλοκῇ τῶν ἱστοριῶν. καὶ ἑαυτὸν δὲ δεικνύων ἐν ἱστορίαις πολυΐδριν. τοῦτο δὲ καὶ ἀλλαχοῦ ποιήσει ἐν πολλοῖς τόποις διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας. σημειωτέον δὲ καὶ ὅτι πολλαχῶς καὶ ἐνταῦθα σχηματίζει τὰ πράγματα. τῶν γὰρ πιπτόντων, ὁ μὲν ἐκβάλλεται τοῦ δίφρου βάθος τι δηλαδὴ ἔχοντος; ὡς δηλοῖ μετ' ὀλίγα καὶ τὸ ἐξ ἵππων ὦσεν. ὁ δὲ, νύττεται

ἐγχεῖ

ἔγχει, ἵππων ἐπιβησόμενος. ὁ δὲ, πεζὸς φεύγων, οὐτάζεται τὸ μετάφρενον. καὶ ὅλως, πολλὴ διὰ πάντως ἡ τῆς πολυσχημοσύνης διάθεσις παρὰ τῷ ποιητῇ. ὃς καὶ ἑκάστῳ τῶν πιπτόντων, τοιαῦτα ἐπιλέγει. δούπησε δὲ πεσὼν ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ. καὶ ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλε. καὶ, ἤριπε δὲ πρηνὴς, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ. καὶ, γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας, θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψε. καὶ ἤριπε δ' ἐν κονίῃ, ψυχρὸν δ' ἕλε χαλκὸν ὀδοῦσιν. ἔνθα καὶ σημείωσαι τὴν τοῦ βληθέντος ὀδύνην δι' ἣν κατέσφιγξε τοῖς ὀδοῦσι τὸν σίδηρον. καὶ αὖθις. τὸν δὲ, κατ' ὄσσε ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή. οὕτω πολύφωνόν τι χρῆμα ἡ ὁμηρικὴ γλῶσσα. ἐν τούτοις δὲ σημείωσαι καὶ ὅπως καιρία λέξις ἐστὶν ὡς ἐν ποιήσει, τὸ ἐρείπειν. διὸ καὶ ἐνέφηνεν αὐτῇ ὁ ποιητὴς ἐπὶ πολύ. τῷ δὲ πεσεῖν, δὶς μόνον ἐνταῦθα ἐχρήσατο ἐν τῷ, δούπησε δὲ πεσὼν, καὶ αἱματόεσσα χεὶρ, ἐν πεδίῳ πέσεν.

Πήδαιον δ' ἄρ' ἔπεφνε Μέγης Ἀντήνορος υἱόν.
Ὅς ῥα νόθος μὲν ἔην, πύκα δ' ἔτρεφε δῖα Θεανὼ
Ἶσα φίλοισι τέκεσσι χαριζομένη πόσεϊ ᾧ.
Τὸν μὲν Φυλείδης δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Βεβλήκει κεφαλῆς κατὰ ἰνίον ὀξέϊ δουρί.
Ἀντικρὺ δ' ἀν' ὀδόντας ὑπὸ γλῶσσαν τάμε χαλκός.
Ἤριπε δ' ἐν κονίῃ, ψυχρὸν δ' ἕλε χαλκὸν ὀδοῦσι.

Ἔστιν ἐνταῦθα ἰδεῖν μητρυιὰν ἀγαθὴν, Θεανὼ τὴν Ἀντήνορος γυναῖκα. ἥτις νόθον ὄντα τὸν Πήδαιον, ἔτρεφεν ἐπιμελῶς ἶσα φίλοις τέκνοις, χαριζομένη τῷ ἀνδρί. καὶ σημείωσαι τὴν ἀγαθότητα τῆς μητρυιᾶς γενομένην οὐ διὰ τὸν πρόγονον ἀλλὰ διὰ τὸ φιλάνδρους. φράζει δ' ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς οὕτω. Πήδαιον Ἀντήνορος υἱόν. ὅς ῥα νόθος μὲν ἔην. πύκα δ' ἔτρεφε δῖα Θεανὼ ἶσα φίλοισι τέκεσσι. χαριζομένη πόσεϊ ᾧ. λέγει δὲ καὶ ὅτι τοῦτον Μέγης ἐγγύθεν ἐλθὼν βεβλήκει. ἔνθα ὅρα τὸ βεβλήκει ῥηθὲν ἀντὶ τοῦ ἔκρουσεν. ἔτυψεν. ἔτρωσεν. οὐ γὰρ πόῤῥωθεν ἀλλ' ἐγγὺς ἐλθὼν ἔβαλε κατὰ τοὺς οὐτάζοντας. Ἰνίον λέγεται, τὸ μετὰ κορυφὴν ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς. δόρυ γοῦν ἐκεῖ που ἐμπαγὲν, διεξέδυ. ἀντικρὺ δ' ἀν' ὀδόντας ὑπὸ γλῶσσαν τάμε χαλκός. οἱ δὲ, ἰνίον φασὶ, τὸ κοῖλον τοῦ τένοντος. ἢ τὸ πλατὺ καὶ παχὺ νεῦρον τὸ καθῆκον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπὶ τὸν αὐχένα. σημείωσαι δὲ ὡς οὐ μόνον ἐνταυθοῖ, ἀλλὰ καὶ ἑτέρωθι πεφιλοτίμηται ὁ ποιητὴς καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται, μέρη τινὰ σωματικὰ ὑποδηλῶσαι διὰ τῶν ἀντικρὺ αὐτοῖς ἀντικειμένων ἑτέρωθεν. καὶ ὅτε γοῦν εἶπεν ὅτι πληγέντος τινὸς τὴν κόρσην, τὸ δόρυ διῆλθεν ἑτέρου κροτάφου, τῷ ἀντικρὺ κροτάφῳ ἐδήλωσε καὶ τὴν κόρσην ὡς ἐκεῖ ἐῤῥέθη. ὅμοιον καὶ τὸ, βεβλήκει γλουτὸν κατὰ δεξιὸν, ἀντικρὺ δὲ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἦλθεν ἀκωκή, ὡς καὶ αὐτὸ πρὸ ὀλίγου ἐδηλώθη. καὶ ὅτε δὲ τὰ μετάφρενα πληγέντος τινὸς, τὸ δόρυ διὰ τοῦ στήθεος εἶπεν ἐλαθῆναι, τὴν τῶν μεταφρένων θέσιν ἐδήλωσεν ὡς καὶ τοῦτο πρὸ μικροῦ εἴρηται.

Εὐρύπυλος δ' εὐαιμονίδης Ὑψήνορα δῖον,
Υἱὸν ὑπερθύμου Δολοπίονος, ὅς ῥα Σκαμάνδρου
Ἀρητὴρ ἐτέτυκτο θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ.
Τὸν μὲν ἄρ Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός
Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα μεταδρομάδην ἔλασ' ὦμον
Φασγάνῳ ἀΐξας, ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν.
Αἱματόεσσα δὲ χεὶρ πεδίῳ πέσε. τὸν δὲ κατ' ὄσσε
Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος, καὶ μοῖρα κραταιή.

Δολοπίονά τινα ἱστορῶν Ὅμηρος ὡς ἀγαθὸν ἱερέα, φησίν, ὅς ῥα Σκαμάνδρου ἀρητὴρ ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ. ὁ δὲ τοιοῦτος, θεοείκελος ἂν εἴη, καὶ θεοειδής. Οἱ ἀρχαῖοι καὶ ἐν μέσῳ λέξεων, ἐπνευμάτιζον καὶ τὰ φωνήεντα καὶ τὸ ῥ. εὕρηται οὖν ἐν ὑπομνήμασι παλαιῶν, τοιαῦτά τινα. ὅτι τὸ εὐαίμων, τὴν αι δίφθογγον κἂν ἐκ τοῦ αἷμα γίνεται, ὅμως ψιλοῖ ὁ Ἀσκαλωνίτης. ἵνα κύριον γένηται ὄνομα. ὥσπερ καὶ τὸ φίλιππος. καὶ Μελάνιππος. καὶ ἐν αὐτοῖς γὰρ ἐψίλουν τὸ πρὸ τοῦ π δίχρονον διὰ τὸ κύρια εἶναι κἂν ἐκ τοῦ ἵππος παράγωνται. φασὶ δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ ταλαύρινος ὃ δηλοῖ τὸν εὔτολμον καὶ ἰσχυρὸν, Ἀρίσταρχος μὲν, ψιλοῖ τὸ ῥ, λέγων οὐ σύνθετον εἶναι σχηματισμὸν, ἀλλὰ ἔννοιαν ἁπλῆν. Τρύφων δὲ ἀρέσκεται σύνθετον εἶναι τὴν λέξιν παρὰ τὸ ταλαὸν καὶ τὸ ῥινός. διὸ καὶ ἐδάσυνε τὸ ῥ. λέγουσι δὲ οἱ παλαιοὶ, καὶ ὅτι εἴ τε λεκτὸν τὸ ἐπὶ τέλους φωνῆεν εἴ τε καὶ παρέλκει, φυλαττέσθω τὸ πνεῦμα. καὶ ὅτι εὕρηται τὸ πάνορμος, δασυνόμενον. καὶ τὸ μελιηδὴς οἶνος. καὶ ὅτι κακῶς δασύνουσί τινες τοῦ ἐννυῶ τὸ υ. ἄμεινον

γὰρ

γάρ φασι ψιλοῦν διότι οὐκ ἔστι κύριον, ἀλλὰ τὴν πολεμικὴν δηλοῖ. ἀφ' ἧς καὶ ὁ ἐνυάλιος. ἢ καὶ διότι ἀπὸ τοῦ φαύειν γίνεται κατ' Ἀπολλόδωρον οὐκ ἔστιν ἐμφωνεῖν. ἢ ὡς ὁ Ἡρακλέων φησὶν, ἀπὸ τοῦ ἔνω φωνεύω ὅθεν καὶ αὐτοέντης καὶ αὐθέντης ὁ αὐτοφόντης. εὑρίσκονται δὲ λέγοντες οἱ παλαιοὶ καὶ ὅτι ἡ ἀλὸς γενικὴ ἐπὶ μὲν κυρίων ὀνομάτων συνθέτων, ψιλὸν ἀποφέρεται πνεῦμα. οἷον εὐρύαλος. Ἀσύαλος. ἐπὶ δὲ ἐπιθετικῶν, τὸ ἴδιον τηρεῖ πνεῦμα. οἷον ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ. ὕφαλος. πάραλος. καὶ ὅτι ἄκνην δασύνουσι τὸ ἀ. στέρησις γάρ ἐστι τοῦ ἐκόντος. καὶ οὐ κατὰ κρᾶσιν τὸ ἄκων. ἀπὸ γοῦν τῶν τοιούτων καὶ ἑτέρων δὲ πλειόνων, σημειοῦνται ὡς οἱ ἀρχαῖοι, οὐ μόνον ἐν ταῖς ἀρχαῖς τῶν λέξεων τὸ ρ' στοιχεῖον, καὶ τὰ φωνήεντα ἐπνευμάτιζον ἀλλὰ καὶ ὅπου δήποτε. οἱ γοῦν ἀττικοὶ καὶ ὡς Ἀθήναιός φησι, τὸ ταῶς τὴν λήγουσαν, δασύνουσιν τε καὶ ἐδάσυνον. ὥσπερ αὖ πάλιν τὸ λαὸς. κριὸς. ἴδος καὶ τῶν ὁμοίων, τὰ τέλη ἐψίλουν. Ἡρωδιανὸς δὲ περὶ τοῦ ὡς ἐῤῥέθη κατὰ τοὺς φίλιππον πνευματισμοῦ νοήσας ἑτεροῖόν τι φησὶν, ὅτι φίλιππον μὲν τὸ κύριον, ἀξιοῦσιν οἱ γραμματικοὶ ψιλῶς λέγεσθαι. δασέως δὲ τὸ ἐπίθετον. ἀγνοοῦντες ὅτι καθ' ἐν ἑκάτερα δύνανται εἶναι. καὶ γὰρ λεύκιππος λέγεται παρὰ Στησιχόρῳ ἐπιθετικῶς. ἀλλὰ καὶ Λεύκιππος ὀνομάζεται ὁμοίως ὁ φοίβης καὶ Ἐλαείρας πατήρ. ὥστε ψιλοῖ αὐτὸς ἐκ' ἀμφοῖν τούτοιν, τοῦ ἵππος τὴν ἀρχὴν οὖσαν. καὶ οὐκ ἐν μόνῳ τῷ κυρίῳ. χρῆσις δὲ τοῦ ἐπιθετικοῦ λευκίππου, καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ. ἐν τῷ, λεύκιππος αἰνίαν γένος. ὁ καθὰ ἐκ τοῦ εἶμα λευχείμων, οὕτω καὶ αὐτὸ ἐκ τοῦ ἵππος, λεύκιππος ἂν εἴη κοινότερον. Τὸ μὲν, ἐπιτροχάδην, ἐπὶ γλώσσης. ὡς ποῦ ἐπὶ Μενελάου εἴρηται. τὸ δὲ μεταδρομάδην, ἐπὶ ποδῶν, ὡς ἐνταῦθα μεταδρομάδην ἤλασεν ὦμον. καὶ σημειωτέον ὅπως εἰ καὶ ὁμοίαν πως ἔχουσιν αἱ λέξεις ἄμφω τὴν παραγωγὴν, ἀλλὰ τὸ σημαινόμενον αὐταῖς διάφορον. εἰ γοῦν τρόχος καὶ δρόμος ταυτὸν, ἀλλ' ἰδοὺ γλώσσης μὲν, τὸ ἐπιτροχάδην. ποδῶν δὲ τὸ ἐπιδρομάδην. οὕτω καὶ τὸ πανοῦργος καὶ τὸ παντουργὸς εἰ καὶ λέξις ἡ αὐτὴ ἀμφοῖν ἔγκειται τὸ ἔργον δηλαδὴ, ἀλλ' ἔχουσι διαφορὰν παρὰ τοῖς ὕστερον. εἰ καὶ Σοφοκλῆς ἄνδρα παντουργὸν τὸν Ὀδυσσέα εἰπὼν, εἰς ταυτὸν ἄγειν δοκεῖ ἑκάτερα. Ἐν δὲ, ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν, αἱματόεσσα δὲ χεὶρ πεδίῳ πέσε, τὸ ἀπέξεσεν, ἀντὶ τοῦ ῥᾶσα ἀπέκοψεν εἴληπται. ῥᾶον γὰρ τὸ ξέειν τοῦ κόπτειν. τοῦτο δὲ καὶ ἀποπράσειν λέγεται. Πορφύρεον Ὅμηρος θάνατον λέγει, οὐ μόνον τὸν ἐξ αἵματος ἢ τὸν μέλανα ὡς καὶ κῦμα πορφύρεον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐκ μιᾶς πληγῆς. ὡς καὶ ὁ Αἰλιανός φησιν ἱστορῶν τῶν πορφυρέων μιᾷ καταφορᾷ χειρὸς τὴν ζωὴν πορφύραν συντρίβειν ἵνα καλὸν οὕτω τὸ βάμμα τῆς πορφύρας γένηται. ὅθεν καὶ θάνατος πορφύρεος, ὁποῖον ἂν πάθοι πορφύρα, μιᾷ καὶ αὐτὴ θανατουμένη πληγῇ. γνωστὸν δὲ ἐξ ἱστορίας ἐστὶν ὅτι πορφυρεύς τις δολιευσάμενος ἐν βαφῇ καὶ ἀπαγόμενος εἰς θάνατον κατ' ἔθος, προὐκαλέσατό ποθεν, εἰς ἀστεῖον σκῶμμα ἐκ τῶν Ὁμήρου, τὸ, τὸν δ' ἔλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.

Ὣς οἱ μὲν, πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης ποτέροισι μετείη.
Ἠὲ μετὰ τρώεσσιν ὁμιλέοι, ἢ μετ' ἀχαιοῖς.

Ἔμψυχον λόγου καὶ ἀληθῶς ἐνθέου καὶ θερμοῦ ἡ τοιαύτη παρ' Ὁμήρῳ πρὸς τὸν ἀκροατὴν ἀποστροφή. Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης ποτέροισι μετείη. ἢ μετὰ τρώεσσιν ὁμιλέοι ἢ μετ' ἀχαιοῖς. καὶ δείκνυσι κατὰ τοὺς παλαιοὺς, τὸ βεβακχευμένον τοῦ Διομήδους, ἢ τῆς ἑρμηνείας ταύτης θερμότης. σημειωτέον δὲ καὶ νῦν ὡς καὶ πρὸ τούτων ἐν τῷ, οὐδ' ἂν φαίης τόσσον λαὸν καὶ ἑξῆς, ὅτι ταῖς τοιαύταις ἀποστροφαῖς, μυθικῶς μὲν ἡ μέση χρᾶται πρὸς τὸν κριτήν. ἀληθῶς δὲ ὁ κριτὴς πρὸς τὸν ἀκροατήν. καὶ ὅτι τὸ οὐκ ἂν γνοίης τὸν Διομήδην εἴτε τρωσὶν ὁμιλεῖ, εἴτε ἕλλησιν, ἐφερμηνευτικόν ἐστι τοῦ ὁποτέροισι μετείη. καὶ ὅτι ὁ λόγος οὗτος, ἐνθουσιῶντα τὸν στρατηγὸν δηλοῖ καὶ εἰς βάθος ἔρχεσθαι. ποτὲ μὲν τῶν τρωϊκῶν τάξεων ὡς δοκεῖν καὶ αὐτὸν τρωϊκὸν εἶναι. ποτὲ δὲ τῶν ἑλληνικῶν ὀρίνοντα πάντας εἰς πόλεμον.

Θῦνε γὰρ ἀμπεδίον ποταμῷ πλήθοντι ἐοικὼς
Χειμάῤῥῳ, ὅς τ' ὦκα ῥέων ἐκέδασσε γεφύρας.
Τὸν δ' οὔτ' ἄρ τε γέφυραι ἐεργμέναι ἰσχανόωσιν,
Οὔτ' ἄρα ἕρκεα ἴσχει ἀλωάων ἐριθηλέων
Ἐλθόντ' ἐξαπίνης, ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος.
Πολλὰ δ' ὑπ' αὐτοῦ ἔργα κατήριπε κάλ' αἰζηῶν.
Ὣς ὑπὸ Τυδείδῃ πυκιναὶ κλονέοντο φάλαγγες
Τρώων. οὐδ' ἄρα μιν μίμνον πολέες περ ἐόντες.

Ἐν παραβολῇ ἀφομοιώων τὸν τοῦ Διομήδους ἐνθουσιασμὸν, φησίν. θῦνεν ἀνὰ πεδίον ποταμῷ πλήθοντι ἐοικὼς χειμάῤῥῳ. ὅς τ' ὦκα ῥέων, ἐκέδασσε γεφύρας. τὸν δ' οὔτ' ἄρ τε γέφυραι ἐεργμέναι ἰσχανόωσιν, οὔτ' ἄρα ἕρκεα ἴσχει ἀλωάων ἐριθηλέων ἐλθόντ' ἐξαπίνης ὅτ' ἐπιβρίσει Διὸς ὄμβρος. πολλὰ δ' ὑπ' αὐ

τοῦ ἔργα κατήριπε καλὰ αἰζηῶν. ὡς ὑπὸ Τυδείδῃ πυκιναὶ κλονέοντο φάλαγγες Τρώων. οὐδ' ἄρα μιν μίμνον πολέες περ ἐόντες. Ἰστέον δὲ ὅτι τε διὰ τὴν καινικὴν ἀνδραγαθίαν, οὐκ ἀσυνάφω τὸν Διομήδην εἴκασε ποταμῷ, ἀλλὰ χειμάρρῳ. καὶ ὅτι τὸ ὅτε ἐπιβρίσει Διὸς ὄμβρος ἤτοι ὁ ἐξ ἀέρος ὑετὸς, ὁ ἐξ ὕλης ὁρισμός ἐστι τοῦ χειμάρρου. τί γάρ ἐστι χείμαρρος, ἢ πάντως ὄμβρος ἐλθὼν ἐξαπίνης καὶ ῥέων ὅτι τύχῃ, καθ' ὃν ἄν τις εἴπῃ καιρόν. εἰ καὶ ἐκ τοῦ πλεονάζειν ἐν χειμῶνι, χείμαρρος ἐκλήθη ὡς καὶ προερρέθη. Ἡσίοδος δὲ καὶ τὸ ἐν τῷ ἐδάφει τοῦ πλοίου πάτταλον, χείμαρρον καλεῖ, τὸν καὶ ἴβδην λεγόμενον. ποιεῖ δὲ τοῦτο ἀστείως. διὰ τὸ ἐκεῖθεν τῆς νηὸς ἀπορρέειν τὸ ὄμβριον ὕδωρ, ὡς διὰ χειμάρρου τινός. Τὸ δὲ ὅτ' ἐπιβρίσει, πάνυ ἀσφαλῶς εἴρηται. ὅταν μὲν γὰρ κοῦφοι ὦσιν ὑπὸ θερμότητος οἱ ἄνω ἀτμοὶ, οὐχ ὕει. ἐπιλιπούσης δ' αὐτῆς πληροῦνται καὶ βρίθοντες κάτω φέρονται. Τὸ δὲ πλήθειν ταυτόν ἐστι τῷ πλημμύρειν. ἐκ γὰρ τοῦ πλήθω ῥήματος ἥ τε παρὰ τῷ γεωγράφῳ πλήμη γίνεται, καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς πλημμύρα. ὅρα δὲ καὶ ὅπως οὐ συνήθως ἐσχημάτισε τὴν παραβολήν. οὐ γὰρ εἶπεν, ἠΰτε χείμαρρος. ἢ ὡς δ' ὅτε. ἀλλὰ δίχα τοιούτου ἐπιρρήματος ἤρξατο. εἰπών. θῦνε ποταμῷ ἐοικώς. καὶ σημείωσαι καὶ νῦν τὸ ἐοικώς. ἐκ τούτου γὰρ εἰκόνα οἱ ὕστερον λέγουσι τὴν παραβολήν. Τὸ δὲ ὦκα ῥέων, τὸ αἴτιόν ἐστι τοῦ τὰς γεφύρας καὶ τὰ ἕρκη σκεδάζεσθαι. τὰ γὰρ οὕτως ὠκὺ ῥέοντα ὕδατα, κατασύρειν ἔχουσι τὰ παραπίπτοντα. τοῦ δὲ κεδάζω ἐξ οὗ τὸ ἐκέδασε, πρωτότυπον τὸ κεδῶ. οὐ παράγωγον, καὶ τὸ κεδάω. γίνεται δέ φασιν ἀπὸ τοῦ χέω. ἴσως δὲ καὶ παρὰ τὸ κεάσαι. ὡς τὸ διά τε ξύλα πολλὰ κεάσσαι. λέγεται δὲ καὶ σὺν τῷ σ σκεδάζω καὶ δίχα τοῦ σ, κεδάζω. καθ' ὁμοιότητα τοῦ μικρὸς σμικρὸς. σῦς ὗς, καὶ τῶν ἄλλων ἃ προδεδήλωται. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ὥσπερ ὁ χείμαρρος τὰς πυκνὰς καὶ συνεχεῖς γεφύρας τὰς χειροκμήτους, οὕτω καὶ ὁ Διομήδης, τὰς λεγομένας τοῦ πολέμου γεφύρας ἐσκέδασε καὶ συνέχεε. τίνες δέ εἰσιν αἱ τοῦ πολέμου γέφυραι, προείρηται ἀλλαχοῦ. ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸ ἐσκέδασε γεφύρας ἑρμηνεύων σαφέστερον, ἐπάγει. τὸν οὔτε γέφυραι ἐεργμέναι ἤγουν κατησφαλισμέναι ἰσχανόωσιν ἤτοι ἐπέχουσι καὶ κωλύουσιν. οὐ πάλιν ἑρμηνευτικὸν τὸ, οὔτ' ἄρ ἕρκεα ἴσχει ἀλωάων. ταυτὸν γὰρ τὸ ἴσχειν καὶ ἰσχανάαν. ὅπερ παράγεται οὕτω. ἔχω, ἀφ' οὗ ἴσχω. ἐξ οὗ ἰσχαίνω. καὶ ὁ μέλλων ἰσχανῶ. τοῦτο δὲ μεταχθὲν εἰς ἐνεστῶτα συζυγίας δευτέρας ποιεῖ τὸ ἰσχανῶ. Ἕρκη δὲ ἀλωῶν τῶν ἀμπελοφύτων χωρίων τοὺς φραγμοὺς λέγει. εἶεν δ' ἂν, ἕρκη, τὰ εἴργοντα καὶ ἐέργοντα. ὅθεν καὶ ἐεργμέναι γέφυραι. ἃς διὰ τὸ κατησφαλίσθαι, καὶ πυκινάς ἐστιν εἰπεῖν. ὃ κεῖται οἰκείως καὶ προσφυῶς εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς παραβολῆς. ἥτις ἐστὶ τὸ πυκιναὶ κλονέοντο φάλαγγες. ἧς διασαφητικὸν τὸ, οὐδ' ἄρα μιν μίμνον. ταυτὸν γὰρ τὸ κλονεῖσθαι. καὶ τὸ μὴ μένειν. τούτοις δὲ ὅμοιον, καὶ τὸ σκεδάζεσθαι τὸ ἐν τῇ παραβολῇ. Καλὰ δὲ ἔργα αἰζηῶν λέγει καὶ ἄλλα μέν τινα δι' οἰκοδομάς. καὶ αὐτὰ δὲ τὰ ἕρκη τῶν ἀλωῶν. καὶ τὰς γεφύρας. οἷς διὰ τὸ πυκνὸν πυκάζονται αἱ τῶν Τρώων φάλαγγες. διό φησι πυκιναὶ κλονέοντο φάλαγγες. αἰζηοὺς δὲ καὶ ἐνταῦθα ἢ τοὺς νέους λέγει, ὡς τοῦ ἐργάζεσθαι νέοις μάλιστα πρέποντος. ἢ ἁπλῶς τοὺς ἄνδρας. ὡς καὶ Ἡσίοδός που φησί. τεσσαρακονταετὴς αἰζηός. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τῆς ἐπὶ τῷ Διομήδει παραβολῆς ἀρξαμένης μὲν ἀνωτέρω ἀπὸ τοῦ θῦνε δ' ἂμ πεδίον, ληξάσης δὲ εἰς τὸ κλονέοντο φάλαγγες, ἄμφω ταῦτα συνελὼν ὁ ποιητὴς κατωτέρω, φησὶ τὸν Διομήδην θύνοντ' ἂμ πεδίον πρὸ ἕθεν κλονέοντα φάλαγγας. καὶ ὅρα τὸ πρὸ ἕθεν κλονέοντα ἤγουν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. οὐ γὰρ τὸ ἁπλῶς κλονεῖν, ἀνδρίας ἐστὶν, ἀλλὰ τὸ ἐπιδιώκειν τινὰ τοὺς ἔμπροσθεν, ὑπ' αὐτοῦ κλονουμένους. Τὸ δὲ ὑπὸ Τυδείδῃ κλονέοντο, συνήθης Ὁμήρῳ σύνταξις ἀττική. ἀντιπτωτικῶς ἡ αὐτὴ οὖσα τῷ ὑπὸ Τυδείδου.

Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς
Θύνοντ' ἂμ πεδίον, πρὸ ἕθεν κλονέοντα φάλαγγας,
Αἶψ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἐπιταίνετο καμπύλα τόξα,
Καὶ βάλ' ἐπαΐσσοντα, τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον
Θώρηκος γύαλον· διὰ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀϊστός.
Ἀντικρὺ δὲ διέσχε, παλάσσετο δ' αἵματι θώρηξ.

Ὁ τοῦ Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς Πάνδαρος, ἔβαλε τὸν Διομήδην τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον, θώρηκος γύαλον. διὰ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀϊστὸς. ἀντικρὺ δὲ διέσχε. παλάσσετο δ' αἵματι θώρηξ. καὶ σημείωσαι τὰς τοῦ πολέμου τύχας. οὐ γάρ ἐστι δρῶντά τι μὴ καὶ ἀντιπαθεῖν. ὡς καὶ Διομήδης ἀριστεύων, βέβληται. εἰ καὶ μὴ μέγα τι ἐντεῦθεν βέβλαπται. ὅρα δὲ καὶ ὅτι εὔστοχος τοξότης, ὁ Πάνδαρος. δυστυχὴς δέ. ὡς γὰρ τοῦ Μενελάου ἔτυχε μὲν οὐκ ἔβλαψε δὲ, οὕτω καὶ τοῦ Διομήδους. πιθανὰ δὲ βουλόμενος ὁ ποιητὴς λαλεῖν, ὁρίζει καὶ τὸν τόπον ἔνθα ὁ Διομήδης ἐβλήθη. κατὰ γὰρ τὸν ὦμον τὸν δεξιόν φησι. θώρακος δὲ γύαλον ἤγουν κοίλωμα λέγει, τὸ περὶ τοὺς ὤμους καὶ τὰ στήθη. πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς τῶν χειρίδων στενότητος. οὐ θώρακι δὲ μόνον οἰκειοῦται τὸ γύαλον ἀλλὰ καί τισιν ἄλλοις. ὡς δῆλον καὶ ἐκ τοῦ ὦ κοίλης πέτρας γύαλον. Ἀπίων δὲ καὶ Ἡρόδωρος, φασὶ γύαλον μὲν θώρηκος, [illegible]. γυαλὸν δὲ λίθον ὀξυτόνως λέγεσθαι. διὸ,

γύα

γυαλὸν λίθον ἀγκάσασθαι. Τὸ δὲ διέπτατο, τὸ τάχος δηλοῖ τοῦ πετόμενου ὀϊστοῦ τὸ μετὰ τὴν ἐκ τόξου ὁρμήν. ἐκεῖθεν γὰρ πτάμενος εἶτα βαλὼν, οὐκ ἔτι διέπτατο, ἀλλ᾽ ἐνεσχέθη. διὸ Σθένελος διαμπερὲς ἐξείρυσεν αὐτόν. καὶ ἔστι καὶ οὗτος ὁ τρόπος ὑστερολογία, ὡς καὶ μετ᾽ ὀλίγα ῥηθήσεται. τῆς δὲ ἀναλογίας τοῦ διέπτατο, καὶ τὸ, πολιὸν αἰθέρ᾽ ἀμπτάμενος. καὶ τὸ διαπτάσθαι σκάφος. ἔστι δὲ καὶ δεύτερος ἐν τούτοις μέσος ἀόριστος. δι᾽ οὗ περιχαρὴς δ᾽ ἀνεπτόμην. ἐξ οὗ καὶ τὸ πτέσθαι. ὡς τὸ μηδέπω πτέσθαι σθένοντες. κατὰ δὲ τὸ διέπτατό ἐστι καὶ τὸ, τίς γάρ τοι ἀρχὴ τοῦ κακοῦ προσέπτατο. Τὸ δὲ ἀντικρὺ διέσχεν, ἀντὶ τοῦ διέσχισε καὶ διῆλθεν. ὁποῖον καὶ τὸ διασχὼν τὴν νεφέλην. ὁ δὲ κωμικὸς, χωρὶς τῆς διὰ προθέσεως τὸ, ἔσχον, ἀντὶ τοῦ ἔσχασα καὶ διέῤῥηξα λέγει. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐνταῦθα μὲν ὁ ποιητὴς, ἐξέτεινε τὸ δίχρονον τοῦ ἀντικρὺ ἐπιῤῥήματος. ὡς καὶ ἐν τῷ, ἀντικρὺ δ᾽ ἀπόφημι. καὶ πρὸ ὀλίγου ἐν τῷ, ἀντικρὺ δ᾽ ἀν ὀδόντας. μετ᾽ ὀλίγα δὲ συστέλλει τὸ αὐτὸ δίχρονον. οὕτω καὶ τοῦ φίλος εἰωθὼς συστέλλειν τὸ δίχρονον, ὅμως πρὸ τούτου ἐν τῷ φίλε κασίγνητε, ἀντὶ μακροῦ ἔλαβε. καὶ ἐνταῦθα δὲ μετ᾽ ὀλίγα ἐν τῷ νῦν αὖτέ με φίλαι ἀθήνη ὁμοίως ἐκτείνει τὸ φί. γίνεται δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς τὸ ἀντικρὺ, παρὰ τὴν ἀντὶ πρόθεσιν καὶ τὸ κάρα. ἵνα ᾖ κυρίως ἀντικαρὺ καὶ ἐν συγκοπῇ ἀντικρὺ τὸ κατέναντι. οὐ πρὸς ὁμοιότητα ἐῤῥέθη τὸ ἀντιπρόσωπον. οὔσης δέ φασιν ἀναλογίας ὡς οὕτως οὕτω, μέχρις μέχρι, αὖθις αὖθι, οὕτω καὶ ἄντικρυς ἄντικρυ, ὅμως ὠξυτονήθη τοῖς ἀναλόγοις κατὰ τὸ μεσηγὺ καὶ μεταξύ. καὶ ἅμα, διότι μὴ κατὰ τὸ οὕτως οὕτω, μέχρις μέχρι, ἐφύλαξε καὶ τὸ ἀντικρὺ τὴν αὐτὴν σημασίαν τῷ ἄντικρυς. Παλάσσεσθαι δὲ λέγει τὸ μολύνεσθαι. ἢ πλεονασμῷ τῆς ἀλ συλλαβῆς, τὸ ἐπιπάσσεσθαι, ἀφ᾽ οὗ καὶ ἡ παιπάλη. ὡς ἐν τῷ ὁ κωμικός. καταπαττόμενος παιπάλη γενήσομαι. καὶ νῦν μὲν παλάσσεται ὁ τοῦ Διομήδους θώραξ τῷ αἵματι. ὅτε δὲ τὸ βέλος ἐξελκύσει τοῦ ὤμου, ἀνακοντισθήσεται τὸ αἷμα. Ἰστέον δὲ ὅτι Αἴλιος Διονύσιος μέμνηται τοῦ Θουκυδίδου εἰπόντος τὸ ἐμπαλασσόμενοι, ἀντὶ τοῦ ἐμπλεκόμενοι. περιπειρόμενοι δόρατι. φυρόμενοι. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐν τοῖς εἰρημένοις κείμενον τὸ ἐπὶ τυδείδῃ ἐτιταίνετο τουτέστιν ἔτεινεν ὁ Πάνδαρος καμπύλα τόξα τὰ καὶ ἀγκύλα ἐν ἄλλοις, τρόπον παραλαλεῖ ἐτυμολογικόν. ἀπὸ γὰρ τοῦ τείνειν ἐν τῷ τὰ τόξα καὶ τὸ τιταίνειν γίνεται ὡς ἐν ἄλλοις δηλοῦται.

> Τῷ δ᾽ ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε λυκάονος ἀγλαὸς υἱός.
> Ὄρνυσθε τρῶες μεγάθυμοι κέντορες ἵππων.
> Βέβληται γὰρ ἄριστος ἀχαιῶν, οὐδέ ἕ φημι
> Δηθ᾽ ἀνασχήσεσθαι κρατερὸν βέλος, εἰ ἐτεόν με
> Ὦρσεν ἄναξ διὸς υἱὸς ἀπορνύμενον λυκίηθεν.

Πάνυ ἀλαζὼν ὁ Πάνδαρος ὃς ἀχρεῖον βαλὼν, εἶτα μακρὸν ἐφώνησεν εὐχόμενος ἤτοι καυχώμενος ὡς εἴπερ καιρίαν ἔβαλεν. ὄρνυσθε γάρ φησι τρῶες μεγάθυμοι κέντορες ἵππων. βέβληται γὰρ ἄριστος ἀχαιῶν. καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ τοιαῦτα μὲν αὐτός. ὁ Διομήδης δὲ εἰ καὶ τοῦ βέλους ἐξελκυσθέντος ὑπὸ Σθενέλου αἷμα ἐξ ἀρτηριώδους τινὸς ἀναθέον τόπου ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος, ὅμως οὐ θροεῖται. ἀλλὰ εὐξάμενος, ὁρμᾷ κατ᾽ ἐκείνου. ἡ γὰρ ἀθηνᾶ φησι γυῖα ἔθηκεν αὐτῷ ἐλαφρὰ, πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν. καὶ μένος ἐνῆκε πατρώϊον ἄτρομον. καὶ ἀπ᾽ ὀφθαλμῶν εἷλεν ἀχλύν. ὡς ἂν πρὸς τὸ παρὸν εὖ ἔχοι γινώσκειν ἠμὲν θεὸν, ἠδὲ καὶ ἄνδρα. ἤγουν αὐτοπρόσωπόν τε θεὸν καὶ τὸν εἰς ἀνδρὸς μεταπεσόντα μορφήν. καὶ πρῶτα μὲν, κατὰ τῆς ἀφροδίτης ἠρέθισε. μικρὸν δὲ ὕστερον καὶ κατὰ τοῦ ἄρεος. εἴη δὲ ἂν, ἐκεῖνο μὲν ἡ τῶν τρώων δι᾽ οὗ θηλύτης. καὶ ὁ κατὰ πόλεμον ὡς ἄν τις εἴπῃ γυναικισμός. καὶ ἡ βλακεία ἣν ὡς εἰκὸς μέρη τινὰ τρωϊκὰ εἶχον. ὁ δὲ ἄρης, νοηθείη κἂν ὁ θυμὸς ἀλόγιστος καὶ φρονήσει μὴ διοικούμενος. ὧν ὁ Διομήδης περιεγένετο, ἀθηνᾷ τῇ καὶ νίκῃ καὶ φρονήσει συγκροτούμενος. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἄριστον ἀχαιῶν τὸν Διομήδην λέγει ὁ Πάνδαρος, οὐχ ἁπλῶς ἀλλὰ καὶ τὸ ἑαυτοῦ σεμνολογῶν ἀρίστευμα. Τὸ δὲ κέντορες ἵππων, ταυτόν ἐστι τῷ ἐλατῆρες. ἢ ἱππόδαμοι. ᾧπερ ὁμοιόν τι σύνθετον, τὸ ἱπποκένταυρος. ὁ κεντῶν δηλαδὴ ταύρους κυνηγετικῶς. ὅθεν ἡ κωμικὴ βλασφημία κενταύρους ἔπαιξε τοὺς αἰσχρῷ ἔρωτι κεντοῦντας ταῦρον ὅπερ ἐστὶν ὄῤῥον, ἀφ᾽ οὗ τὸ ὀῤῥωδεῖν. ἔτι δὲ καὶ λασταύρους τοὺς πάσχοντας, ὡς δι᾽ οὗ λάσιον ταύρους, ἤγουν δασεῖς τὸν τοιοῦτον ταῦρον. ἡ δ᾽ αὐτὴ καὶ παρὰ τὸν κύνα παίζει τὴν κύνδαν περὶ ἧς ἀλλαχοῦ δηλοῦται. Τὸ δὲ πατρῷον μένος διασαφῶν ἵνα μὴ ἁπλῶς προγονικὸν νοοῖτο, ἐπάγει. δι᾽ οὗ ἔχε σκεσακέσπαλος ἱππότα τυδεύς. ὡς δηλονότι, ἐξαίρετον ὂν ἐκεῖνο καθὰ καὶ ὁ βασιλεὺς ἐδήλωσεν. ὅτε τὸν Διομήδην ὠνείδισεν ὡς ὀλίγον ἐοικότα τῷ τυδεῖ. πλεονασμὸς ἀναγκαῖος τοῦ σ καὶ ἐν τῷ σακέσπαλος ὡς καὶ ἐν τῷ σακεσφόρος ὃ πρὸς ὁμοιότητα τούτου εἴρηται. Ἐν τῷ, οὐδέ ἕ φημι δηθὰ σχήσεσθαι κρατερὸν βέλος, σχήσεσθαι λέγει τὸ ὑπομεῖναι. εἰ δὲ γράφεται οὐδέ ἕ φημι δῆθ᾽ ἀνσχήσεσθαι λέγοι ἂν, πάντως ἀνσχήσεσθαι, τὸ ἀνασχέσθαι, ὡς καὶ πρὸ τούτου ἐν τῷ χαλκὸν ἀνασχέσθαι. τί δὲ δηλοῖ ἡ λέξις, καὶ μετ᾽ ὀλίγα ῥηθήσεται.

Ὡς φάτ' ἐπευχόμενος, τὸν δ' οὐ βέλος ὠκὺ δάμασσεν,
Ἀλλ' ἀναχωρήσας, πρόσθ' ἵπποιϊν, καὶ ὄχεσφιν,
Ἔστη, καὶ Σθένελον προσέφη καπανήϊον υἱόν.
Ὄρσεο πέπον καπανηϊάδη, καταβήσεο δίφρου,
Ὄφρα μοι ἐξ ὤμοιο ἐρύσῃς πικρὸν ὀϊστόν.
Ὡς ἄρ ἔφη. Σθένελος δὲ καθ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε.
Πὰρ δὲ στὰς, βέλος ὠκὺ διαμπερὲς ἐξέρυσ' ὤμου.
Αἷμα δ' ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος.

Κενὸν αὔχημα ἐπὶ ἀπράκτῳ βολῇ φράζει τὸ, ὡς φάτ' ἐπευχόμενος τὸν δ' οὐ βέλος ὠκὺ δάμασσεν. Ὥσπερ πατρωνυμικὸν ἀλλάσσει τὸ, τελαμώνιος αἴας, οὕτω καὶ ὧδε τὸ καπανήϊος υἱὸς. ὁ Σθένελος δηλαδὴ ὁ καὶ καπανηϊάδης. περὶ δὲ τούτου βέλτιον ἐν τοῖς φθάσασιν εἴρηται. Πικρὸν ὀϊστὸν λέγει τὸν πικροποιόν. ἔστι δ' αὐτὸ καὶ ὀδύνης ἐπίθετον. ἐν τούτοις δὲ καὶ τὸ ἀναποδίσαι, ἀναχωρῆσαί φησιν ὅπερ ἐστὶν ἀνάπαλιν τοῦ χωρεῖν καὶ προχωρεῖν. Τὸ δὲ καταπηδῆσαι τοῦ ἅρματος, καθ' ἵππων ἁλέσθαι χαμᾶζέ φησιν. Ἐν τῷ αἷμα δ' ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος, στρεπτὸν χιτῶνα οἱ μὲν, ἐπὶ ἱματίου νοοῦσι, λέγοντες στρεπτὸν τὸν κλωστόν. οἱ δὲ, ἐπὶ θώρακος κρικωτοῦ, ἤτοι ἁλυσειδωτοῦ. ἡ δὲ λέξις κεῖται καὶ ἐν τῇ φ' ῥαψῳδίᾳ. ὅτι δὲ καὶ σώματος κόσμος τὸ στρεπτὸν, δηλοῦσι σαφῶς οἱ παλαιοί. ἐνταῦθα δὲ ὅρα καὶ τὸ ἀνηκόντιζεν ὑπερβολικῶς λεχθὲν διὰ τὸ ἄθροον τῆς ῥεύσεως τοῦ αἵματος καὶ τῆς ἄνω αὐτοῦ φορᾶς. πάντως γὰρ ἕτερον τοῦ κατακοντίζειν, τὸ ἀνακοντίζειν.

Δὴ τότ' ἔπειτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Κλῦθί μοι αἰγιόχοιο διὸς τέκος ἀτρυτώνη.
Εἴποτέ μοι καὶ πατρὶ φίλα φρονέουσα παρέστης
Δηΐῳ ἐν πολέμῳ, νῦν αὖτ' ἐμὲ φῖλαι ἀθήνη.
Δὸς δέ τε μ' ἄνδρα ἑλεῖν, καὶ ἐς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν
Ὅς μ' ἔβαλε φθάμενος, καὶ ἐπεύχεται. οὐδέ με φησὶ
Δηρὸν ἔτ' ὄψεσθαι λαμπρὸν φάος ἠελίοιο.

Δηλοῖ καὶ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς τὸ ὠφέλιμον τῆς δικαίας εὐχῆς, ἐν οἷς τὸ μὲν τοῦ πανδάρου βέλος, ἀχρεῖον ἱστορεῖ. οὐ γὰρ ηὔξατο. τὸν δὲ Διομήδην, ἀριστέα κατὰ τοῦ Πανδάρου ποιεῖ εὐξάμενον τῇ ἀθηνᾷ. ἔνθα καὶ τοῦ πατρὸς ἀναμιμνήσκεται ὁ Διομήδης ὡς βοηθουμένου ἐν πολέμοις ὑπὸ ἀθηνᾶς. ὅπερ καὶ ἐρεθιστικὸν εἰς μάχην τῷ διομήδει γίνεται. παροξύνουσι γὰρ εἰς ἀνδραγαθίαν αἱ μνῆμαι τῶν προγόνων. διὸ καὶ κατωτέρω ἡ μυθικὴ ἀθηνᾶ, εἰς ἀνάμνησιν αὐτὸν ἄγει τοῦ πατρὸς. δηλοῦντος τοῦ ποιητοῦ ὅτι ὁ φρονῶν, μέμνηται τῶν ἀγαθῶν προγόνων, καὶ ἐξομοιοῦται αὐτοῖς. Τὸ εἴποτέ μοι καὶ πατρὶ φίλα φρονέουσα παρέστης ἢ φρονέων παρέστης, ποῦς ἂν εἴποι πρὸς πατρικὸν εὐεργέτην. ἐνταῦθα δ' ὁ ποιητὴς ἐπάγει τὸ, νῦν αὖτέ με φίλαι ἀθήνη, περὶ οὗ πρὸ βραχέων ἐῤῥέθη ἐν τῷ ἐφίλατο. καὶ μὴν ἐκεῖνο τινὲς κοινότερον φίλε γράφουσιν, ἀντὶ τοῦ φίλει, τὴν τελευταίαν συναλείψαντες. Τὸ δὸς ἄνδρα ἑλεῖν καὶ εἰς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν, σχῆμά ἐστι πρωθύστερον. ἤτοι ὑστερολογία. ἔδει γοῦν οὕτω κεῖσθαι. δὸς τὸν Πάνδαρον εἰς ὁρμήν τε ἐλθεῖν μοι ἔγχεος. καὶ δός μοι καὶ φονεῦσαι αὐτόν. Ὅμηρος δὲ μιμούμενος ἄνθρωπον τεθορυβημένον, ἄλλη νάλλως ἔθετο. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ ἔβαλεν ἐπαίοσοντα. διὰ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀϊστός. πρὸ ὀλίγων ῥηθέν. καὶ ἐκεῖ γὰρ φύσει πρῶτον τὸ ἔπτατο. εἶτα τὸ ἔβαλε. διὰ δὲ τὸ σύγχρονον τῆς πράξεως, ἀδιαφόρως τέθειται. ἅμα γὰρ πταμένου τοῦ ὀϊστοῦ, ὁ ἥρως βέβληται. εἰ δέ τις ἐνταῦθα εἴπῃ ὡς ἔβαλεν ὁ ὀϊστὸς, διελὼν δὲ τὸ σῶμα διεπετάσθη, εἴη ἂν οὕτω κατὰ φύσιν πρῶτον τὸ ἔβαλεν εἶτα τὸ ἔπτατο. ὅρα δὲ καὶ τὰ σύντομα πάρισα, τὸ ἑλεῖν καὶ τὸ ἐλθεῖν. ἃ καὶ παρηχήσει τινὶ ἔοικε. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅπως ὁ διομήδης θαῤῥεῖ ὡς εἰ τοῦ τόξου ὁ Πάνδαρος ἀπόσχηται, ῥᾳδίως ἂν αὐτοῦ, ἐκ τοῦ σχεδὸν περιγενήσεται. ἀχρεῖος γὰρ ἅπας τοξότης ἐν τῇ συστάδην μάχῃ. διὸ οὐδὲ τὸν σκαμάνδριον πρὸ τούτου ὤνησαν αἱ ἐκηβολίαι, ὡς τοῦ Μενελάου ἐπιπεσόντος αὐτῷ. Πάνδαρος μὲν εἶπε τὸν Διομήδην οὐκ ἐπὶ πολὺ ἀνασχήσεσθαι κρατερὸν βέλος. Διομήδης δὲ ἑρμηνεύων τὴν τοῦ λόγου ἔννοιαν, φησίν. οὐδέ με φησὶ δηρὸν ἔτ' ὄψεσθαι λαμπρὸν φάος ἠελίοιο. καὶ σημείωσαι ὅτι ἀνασχήσεσθαι εἰπὼν, τὸ ὑπομεῖναι. καὶ μὴ πληγέντα θανεῖν καὶ ὑπὸ σκότῳ γενέσθαι. ἀλλὰ ἄνω σχεῖν ἤτοι ζῆν. καὶ ὑπὸ ἡλίῳ καὶ φωτὶ εἶναι. ὅθεν καὶ ἐπὶ ἡλίου ἀνατολῆς τὸ ἀνίσχειν τίθεται. Τὸ δὲ ἀνασχέσθαι, καὶ αὐτὸ καθ' αὑτὸ πολλάκις λέγεται. ὡς καὶ ἐν τῷ, ἀνάσχεο κηδομένη περ. φράζεται δὲ καὶ ἐν ἁπλότητι δίχα προθέσεως ἀντὶ τοῦ ἄλλοις καὶ ἐν τῷ, εἰ τὸν ὑπ' ἐμῆς μηρὸς θανόντ' ἄθαπτον ἴσχομεν. ἢ καὶ ὅλως ἴσχομεν διὰ τοῦ ι. κατὰ τὸ ἔμελλον ἤμελλον. διηκόνουν διακόνουν.

Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
Γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρὰ, πόδας, καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Θαρσῶν νῦν Διόμηδες, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι.
Ἐν γάρ τοι στήθεσσι μένος πατρώϊον ἧκα
Ἄτρομον, οἷον ἔχεσκε σακέσπαλος ἱππότα Τυδεύς.

Ἐν τῷ γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρὰ πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθε, τοὺς πόδας καὶ χεῖρας τὰ λοιπὰ μέλη πρὸς δρόμον τάχος, ἀλλὰ σαφηνείας ἰδία ἐξεφώνησεν ἑρμηνεύων τινὰ εἶπε κατεξαίρετον γυῖα ἐνταῦθα. προσληπτέον δὲ εἰς τὸ, πόδας τὸ ἔνερθε κατὰ ἀκολουθίαν, ὡς ἐπὶ χειρῶν εἴρηται τὸ ὕπερθεν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐνταῦθα μάλιστα τὸ, ἐλαφρὰ καίριόν ἐστιν ὡς ἀπὸ τῆς τῶν ἐλάφων τροπῆς, ἤπερ ἐπὶ ξύλων καὶ τῶν τοιούτων. ἔστι γὰρ οὐκ ἀπεμφαῖνον λέγεσθαι πόδας ἐλαφηροὺς οἷόν τινας διὰ ὠκύτητα. Πρὸς ἀνδρεῖον δὲ ἐξ ἀνδρείου πατρὸς φύντα καλὸν εἰπεῖν ὡς προεγράφη, τὸ, ἐν γάρ τοι στήθεσσι μένος πατρώϊον ἄτρομον, οἷον ἔχεσκε σακέσπαλος ἱππότα ὁ δεῖνα.

Ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν,
Ὄφρ' εὖ γινώσκῃς ἠμὲν θεὸν, ἠδὲ καὶ ἄνδρα.
Τῷ νῦν αἴκε θεὸς πειρώμενος ἐνθάδ' ἵκηται,
Μήτι σύγ' ἀθανάτοισι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
Τοῖς ἄλλοις, ἀτὰρ εἴκε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
Ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.

Ἀνθρώπῳ ὁμοῦ ἡ σοφία εἰς θεολογίαν καὶ εἰς φυσιολογίαν ὁδηγὸς πρέπει, εἰς ἔπαινον τὸ, ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον ὄφρ' εὖ γινώσκῃς ἠμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα. ὃ πρὸς Διομήδην φησὶν ἡ Ἀθηνᾶ. ἔνθα σημείωσαι ὅτι τὲ ἐν τῷ, ἠδὲ καὶ ἄνδρα, ἐκ παραλλήλου κεῖνται δύο σύνδεσμοι ὁ ἠδὲ καὶ ὁ καί, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐν πολλοῖς, καὶ ὅτι ἐν τῷ ἀχλὺν αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ἀπορίαν λύει ὁ ποιητὴς τὴν λέγουσαν πῶς εἶχεν ὁ Διομήδης διακρίνειν ὅτι αὕτη μέν ἐστιν Ἀφροδίτη, οὗτος δὲ Ἄρης. ἢ γὰρ ἀσώματοι εἰσι, καὶ πῶς αὐτοὺς ἑώρα. ἢ ἐν σώματι, καὶ πῶς αὐτοὺς θεοὺς εἶναι διέκρινε. λύει οὖν μυθικῶς τὸ μυθικόν. οἷα φωσφόρος οὖσα ἡ Ἀθηνᾶ, ἀφεῖλε τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ τὴν ἀχλὺν καὶ δέδωκε διακρίνειν θεόν τε καὶ ἄνδρα. ἡ δὲ ἀλληγορία, πάνυ σαφής. ὁ γὰρ συνετὸς στρατηγὸς, ῥᾷον διακρίνει, τοὺς κατὰ τὸν μανιώδη Ἄρην θρασέως μαχομένους καὶ ἀλογίστως ἢ ἄλλως χαύνως καὶ μαλακῶς, καὶ τὸ ὅλον εἰπεῖν, ἀνθρωπίνως. καὶ τοὺς ἄλλως δὲ μαχομένους θεότερον καὶ ὑπὲρ ἄνθρωπον. τάχα δὲ καὶ σπέρμα ὁρισμοῦ φιλοσοφίας ἐνταῦθα κεῖται. θεωρητικὸς μὲν γάρ πως ὁ Διομήδης παραλαλεῖται. ὁ δὲ τοιοῦτος οἶδε θεὸν καὶ ἄνδρα, ὅτι καὶ ἡ φιλοσοφία, γνῶσις θείων καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἐστίν. Θεοπειθοῦς ἤθους, τὸ, μή τι σὺ ἀθανάτοις θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι. ἐνταῦθα δὲ συνέσταλται τοῦ ἀντικρὺ ἡ λήγουσα. ὅτι δὲ καὶ ἐκτείνεται, οὐ πρὸ πολλῶν γέγραπται. Ἔννοια προαναφωνητικὴ ἐντρεχῶς τοῦ μέλλοντος διὰ Ἀθηνᾶς πρὸς Διομήδην τὸ, εἴκε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη ἔλθῃσιν ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ. μέλλει γὰρ προαγαγεῖν ταῦτα ἐν τοῖς ἑξῆς. τὴν δὲ αὐτὴν Ἀθηνᾶν μετ' οὐ πολὺ κατά τινα δευτέραν σοφωτέραν φροντίδα, ἕτερος ἀνήσει λογισμὸς, ἀντιπαρατάσσειν τὸν Διομήδην ἐπὶ τὸν Ἄρει. ὃ νῦν οὐ λελάληται.

Ἡ μὲν ἄρ ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τυδείδης ἐξαῦτις ἰὼν, προμάχοισιν ἐμίχθη
Καὶ πρὶν περ θυμῷ μεμαὼς Τρώεσσι μάχεσθαι.

Βουλομένοις μέν τισι παρεῖναι τῇ μάχῃ τὴν Ἀθηνᾶν φησὶν ἤδη τὴν φρόνησιν, ὁ ποιητής. ἔργου δὲ ἀρξαμένων ἀποχωρεῖν λέγει αὐτήν. καὶ τοῦτο ἐνέφηνε μὲν καὶ πρὸ μικροῦ, ἐν τούτῳ τῷ γράμματι. ἐνταῦθα δὲ ἐπισαφέστατα διαδείκνυσιν ἐν τῷ ἡ μὲν ὡς εἰποῦσα, ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη. Διομήδης δ' ἐξαῦτις ἰὼν, προμάχοισιν ἐμίχθη. δηλοῖ δὲ ὁ λόγος ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φαίνεται, ὅτι ὁ ἔργοις ἐγχειρήσας τοῦ ἀπὸ προκινησαμένης σκέψεως, οὐκέτι πρὸ ἔργου τίθεται τὴν βουλὴν ὅπερ ἐστὶ τὴν Ἀθηνᾶν.

Δὴ τότε μιν τρὶς τόσσον ἕλεν μένος ὥς τε λέοντα,
Ὅν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῷ ἐπ' εἰροπόκοις ὀΐεσσι,
Χραύσῃ μέν τ' αὐλῆς ὑπεράλμενον, οὐδὲ δαμάσσῃ.
Τοῦ μέν τε σθένος ὦρσεν, ἔπειτα δέ τ' οὐ προσαμύνει,

Ἀλλά κατὰ σταθμοὺς δύεται, τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται.
Αἱ μέν τ' ἀγχηστῖναι ἐπ' ἀλλήλῃσι κέχυνται,
Αὐτὰρ ὁ ἐμμεμαὼς, βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς,
Ὣς μεμαὼς, Τρώεσσι μίγη κρατερὸς Διομήδης.

Ἀγαμέμνονος μὲν ὀτρύναντος, ὁ Διομήδης μεγάλα εἰργάσατο. Ἀθηνᾶς δὲ θαρσεῖν ἐγκελευσαμένης καὶ ἀναμνησάσης τοῦ πατρὸς, πολλαπλοῦς γίνεται αὐτὸς ἑαυτοῦ. ὡς εἰκὸς τῇ πατρικῇ ἀρετῇ κατά τινα ζῆλον φιλονεικῶν. φησὶ γάρ. δὴ τότε μιν τρὶς τόσσον ἕλεν μένος ὥς τε λέοντα καὶ ἑξῆς ὡς εὐθὺς ῥηθήσεται. καὶ ὅρα τό. εἷλεν μένος ἤτοι κατέσχεν. ὅθεν λαβόντες οἱ μεθ' Ὅμηρον, κατέχεσθαί τινα φασὶ θυμῷ. καὶ ἄρει κάτοχον εἶναι. καὶ ὅσα τοιαῦτα. ὅρα δὲ καὶ τὸ δὴ τότε. πολλαχοῦ γὰρ κατὰ γλῶσσαν ὁ ποιητὴς τὸ δὴ τίθησιν ἐν καταρχῇ ἐννοιῶν. ὃ τοῖς πεζολογοῦσιν ἀσυνήθες ἐστίν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ τρὶς τόσσον, οὐκ αὐτόχρημα δηλοῖ τὸ τριπλοῦν. ἀλλ' ὡς εἴρηται τὸ πολλαπλοῦν. ἐπεὶ καὶ τὰ τρία καὶ ἀρχή ἐστιν ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ, καὶ πλῆθος δὲ πολλάκις δηλοῖ ὡς καὶ ἐν τῷ τρισμακάριος καὶ τρισάθλιος. Τὸν Διομήδην μετὰ τὴν τοῦ Πανδάρου πληγὴν ἐπὶ πλέον θρασυνθέντα, λέοντι παραβάλλει ὃν ποιμὴν βάλλει μὲν, οὐ βλάπτει δὲ, ἀλλὰ διὰ τούτου εἰς πλείονα ἐρεθίσει θυμόν. φησὶ γοῦν ὅτι τρὶς τόσσον αὐτὸν ἕλεν μένος, ὥς τε λέοντα ὅν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῷ ἐπ' εἰροπόκοις ὀΐεσσι, χραύσει μέν τ' αὐλῆς ὑπεράλμενον οὐδὲ δαμάσσει. τοῦ, μέν τε σθένος ὦρσεν. ἔπειτα δέ τ' οὐ προσαμύνει. ἀλλά κατὰ σταθμοὺς δύεται. τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται. αἱ μέν τ' ἀγχηστῖναι ἐπ' ἀλλήλῃσι κέχυνται. αὐτὰρ ὁ ἐμμεμαὼς, βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς. ὣς μεμαὼς Τρώεσσι μίγη κρατερὸς Διομήδης. Σημείωσαι ὅτι ποιμένι μὲν εἰκάζει τὸν Πάνδαρον, διὰ τὸ ἀρχικόν. λαῶν γὰρ ποιμὴν καὶ αὐτός. ὀΐεσσι δὲ εἰροπόκοις, τοὺς Τρῶας. διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ Διομήδους οἷα ὑπὸ λέοντος, εὐκαταπόνητον. ἐν μέντοι τῷ τέλει τοῦ δ' ῥαψῳδίας, καὶ διὰ τὸ θορυβητικὸν, ὀΐεσσιν αὐτοὺς εἴκασεν. εἰροπόκους δὲ τὰς ὄϊς λέγει, κατ' ἐξαίρετον πρὸς τὰ ἄλλα ζῶα. οὐδὲν γὰρ ἄλλο ζῶον οὕτω πέκεται εἰς εἶρος ἤγουν ἔριον. ὃ καὶ αἶγες περὶ τινὰς χώρας ἔχουσιν, ἐν ἑτέραις τρίχας φέρουσαι, οὐ μὴν ἐριοφοροῦσαι. ὅτι δὲ διαφέρετον θρὶξ καὶ ἔριον, οὐκ ἔστιν ἀμφιβαλεῖν παρά γε τοῖς προσθεμένοις ὀρθολεκτεῖν. ἰστέον δὲ ὡς τὸ, μὴ ἐριοφορεῖν, παροιμία ἐξήνεγκε τὸ εἰς ὄνου πόκους ἐπὶ τῶν ἀκερδῶν καὶ ἀλυσιτελῶν. ἣν παρῳδήσας ὁ κωμικὸς, ὄνου πόκας παίζων πλάττει ὡς οἷόν τι χωρίον ἐν ᾅδου. χραῦσαι δὲ λέγεται, τὸ ἐπιπολῆς ξέσαι εἰς αὐτὸν τὸν χρῶτα τοῦ σώματος. καὶ γίνεται ἐπενθέσει ἤγουν πλεονασμῷ τοῦ υ, ἀπὸ τοῦ χράω. ὡς τὸ ἔχραε κήδειν. καὶ, μητρόϊμοι μνηστῆρες ἐπέχραον. ὡς δὲ χράω χραύω, οὕτω καὶ λάω. δι' οὗ ἀπολαύειν. ἀπαίροντα λάων, καὶ κατὰ πλεονασμὸν λαύω. ἐξ οὗ καὶ τὸ ἀπολαύω. καὶ λαυκανία ὁ λαιμός. οὕτω δὲ καὶ ἄω αὔω τὸ πνέω καὶ φωνῶ. καὶ ψάω ψαύω, καὶ ἐλάω ἐλαύω ἐξ οὗ τὸ ἐλαύνω. τὸ δὲ σθένος ὦρσεν, ἐν τοῖς ἑξῆς σαφέστερον ἐρεῖ. ὅτε εἴπῃ ὁ Πάνδαρος ὅτι βαλὼν τὸν Διομήδην, ἤγειρε μᾶλλον. ταυτὸν γὰρ τὸ σθένος ὄρσαι καὶ τὸ ἐγεῖραι μᾶλλον. ὅθεν καὶ ὄρθρος λέγεται ὁ ὀρθῶν καὶ ἐγείρων ἡμᾶς. σταθμοὶ δὲ τὰ ἐν τοῖς ἀγροῖς ζωοστάσια. αἱ ἐπαύλεις. καὶ ὅλως καλύβια ἀγροτικαί. πολλὴ δὲ ἡ χρῆσις παρὰ τῷ ποιητῇ. τίθησι δέ που τὴν λέξιν, καὶ ἐπὶ ζυγίου ὡς ἀλλαχοῦ φανήσεται. καὶ μέρος δὲ θυρῶν ἐν Ὀδυσσείᾳ οἱ σταθμοὶ οὓς παραστάδας ὁ τραγικός φησιν. αἱ δὲ ἱστορίαι, σταθμοὺς οἴδασι λέγειν καὶ τὰς ὡρισμένας εἴτ' οὖν τεταγμένας ἐνοδίους ἀναπαύλας τοῖς εἴτε ἱππεύουσιν, εἴτε πεζοδρόμοις. ἃς καὶ ἀλλαγὰς, ἔλεγόν τινες. οὕτω γὰρ τοσοίδε σταθμοὶ ὁδοῦ δυοῖν λέγονται πρός τινων. καὶ τοσούς δε σταθμοὺς εἶναι, ἀπὸ τοῦ δέ τινος τόπου εἰς ἄλλον φαμέν. Τὸ δὲ, τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται, σχῆμά ἐστι καινοπρεπὲς καὶ τοῖς φθάσασιν ἀνακόλουθον. ὤφειλε μὲν γὰρ εἰπεῖν αἱ δ' ἐρῆμαι φοβοῦνται. τουτέστιν αἱ εἰροπόκοι ὄϊες. ὁ δὲ, ἐσχημάτισεν ὡς πρὸς ποίμνια ἢ πρόβατα ἢ θρέμματα. ταυτὸν γὰρ εἰπεῖν ὄϊας, καὶ εἰπεῖν ποίμνια ἢ πρόβατα. τὸ δ' ἐναντίον τούτου, ἐπέπεσεν ἐν τῷ τέλει τοῦ β'. ἐκεῖ μὲν γὰρ ἀπὸ οὐδετέρου πληθυντικοῦ εἰς θηλυκὸν μετέπεσεν εἰπών. πτηνῶν ἔθνεα ποτῶνται ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσιν. ἤγουν ἀγέλαι πέτονται ἀγαλλόμεναι. ἐνταῦθα δὲ μετέβη ἀπὸ θηλυκοῦ πληθυντικοῦ εἰς οὐδέτερον. ἔφη γὰρ εἰροπόκοις ὀΐεσσιν. ἃ ἐρῆμα φοβοῦνται. ἤγουν εἰροπόκοις ζῴοις ἢ ποιμνίοις ἃ ἐρῆμα τοῦ βοηθήσοντος φεύγει. εἶτα εὐθὺς πάλιν ἐπανακάμπτει εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς θηλυκόν. εἰπὼν αἱ μὲν ἀγχηστῖναι κέχυνται ἤγουν αἱ ὄϊς. Τὸ δὲ ἐρῆμα, προπαροξύνουσιν οἱ παλαιοί. ὥσπερ γὰρ ἕτοιμον λέγει Ὅμηρος προπαροξυνομένως κατὰ ἀρχαϊσμὸν, οὕτω καὶ ἔρημον τὸ παρ' ἡμῖν ἐρῆμον. καὶ καινὸν οὐδὲν εἴγε καὶ Θουκυδίδης ἀσυνήθως τρόπαιον λέγει, προπαροξυνῶν. τὸ μέντοι ὅμοιος, αὐτὸ μὲν οὐκ ἔχει παραδοξίαν τινά. ἀνάλογον γάρ ἐστι τοῖς διὰ τοῦ οιος προπαροξυνομένοις. δοκεῖν προπαροξύνεσθαι καὶ ἐκ τοῦ ὁμοίιος. μᾶλλον δὲ τὸ ὅμοιος ἔχει τι καινὸν κατὰ συνήθειαν ὥς φασιν ἀττικήν. ἰστέον δὲ ὅτι καὶ τὸ παρὰ τῷ Θουκυδίδῃ τρόπαιον, οὐ ξενίζει κατὰ τὸ ἕτοιμον καὶ τὸ ἐρῆμον. ἔχει γοῦν καὶ ἐκεῖνο ἀναλογίας ὁμοιότητα. ἐκ τοῦ τρόπαιος ἀρσενικοῦ ὃ γίνεται ἀπὸ τοῦ τροπή. δῆλον γὰρ ὅτι τρόπαιος λέγεται Ζεύς. αὐτὰ δέ γε, παλαιοτροπίαν τινὰ ἔχουσι. διὸ Ἡρωδιανός φησιν ὅτι τὸ παρ' Ὁμήρῳ ἐρῆμον καὶ ἕτοιμον, οἱ νεώτεροι ἀττικοὶ ἀναλόγως φασὶν, ἔρημον καὶ ἕτοιμον. Τὸ δὲ ἀγχηστῖναι δηλοῖ μὲν τὸ πυκναί. γίνεται δὲ παρὰ τὸ ἄγχι ἱστάναι ὃ ποιοῦσιν αἱ ὄϊες διὰ φόβον πυκνούμεναι ὡς ἐπὶ συνασπισμῷ. σημειῶσαι δὲ ὅτι νῦν μὲν τὸ ἀγ

χηστῆνος, σύνθετον εὕρηται. μετ' ὀλίγα δὲ τὸ ἄγχι ἑστηκυῖαι διαλελυμένον εὑρήσεις. ἴσως δὲ καὶ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς αἰπολίων τὸ ἀγχηστῖναι εἴρηκεν. ἐκεῖνα γὰρ πλατέα λέγεται διὰ τὸ οὕτω τὰς αἶγας νέμεσθαι. γράφεται δὲ διὰ τοῦ η ἡ προπαραλήγουσα τοῦ ἀγχηστῖναι, ὡς ἀπὸ τοῦ ἑστάναι τροπῇ τοῦ ε εἰς η. ἄλλως δὲ τὰ ἀπὸ τοῦ ἄγχι ἐπιρρήματος πάντα, διὰ τοῦ ι γράφεται. ἐν οἷς καὶ ὁ ἄγχιστος. ὅθεν τὸ ἀγχιστεύειν καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ. Τὸ δὲ κέχυνται, σύντονον κίνησιν κἀνταῦθα ζῴων δηλοῖ. ὡς που καὶ ἐπὶ ἀνδρῶν φανήσεται λεχθέν. Τὸ δὲ βαθέης, ἁπλοῦν ἐστι καὶ ἀπαθὲς ὡς ἐκ τοῦ βαθὺς βαθέος. κατὰ τὸ νέα. ῥέα. ὅτε δὲ τὸ ι προσλάβῃ, ἑτέρας ἀναλογίας γίνεται. τοιοῦτον καὶ τὸ ὠκέα ἶρις. Τὸ δὲ ἐξάλλεσθαι τῆς αὐλῆς, ταυτόν ἐστι τῷ ὑπεράλλεσθαι ὡς ὁ ποιητὴς ἐδήλωσεν. ἡ γὰρ ἐξ πρόθεσις, οὐ μόνον τὴν ἔξω δηλοῖ σχέσιν, ἀλλὰ καὶ ὕψωμα πολλάκις σημαίνει. ὡς καὶ ἐν τῷ ἐξωγκώθη καὶ ἐν τῷ ἐκνομίως ἠσχύνετο, καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς. Τὸ δὲ τρώεσσι μίγη, τῆς κατὰ τὴν μεσάγκειαν καὶ αὐτὸ ἔχεται παραβολῆς. φιλεῖται δὲ ἡ τοιαύτη λέξις τῷ ποιητῇ καὶ τῷ πινδάρῳ δὲ, ὡς καὶ προείρηται. ὃς καὶ νίκῃ μιγῆναί τινα λέγει ἀντὶ τοῦ νικῆσαι καὶ ἄλλα ὅμοια.

Ἔνθ' ἕλεν Ἀστύνοον, καὶ Ὑπείρονα ποιμένα λαῶν,
Τὸν μὲν, ὑπὲρ μαζοῖο βαλὼν χαλκήρεϊ δουρί.
Τὸν δ' ἕτερον, ξίφεϊ μεγάλῳ κληῖδα παρ' ὦμον
Πλῆξ'. ἀπὸ δ' αὐχένος ὦμον ἐέργαθεν ἠδ' ἀπὸ νώτου.
Τοὺς μὲν ἔασ'. ὃ δ' Ἄβαντα μετῴχετο, καὶ Πολύϊδον,
Υἱέας Εὐρυδάμαντος ὀνειροπόλοιο γέροντος.
Τοῖς, οὐκ ἐρχομένοις, ὁ γέρων ἐκρίνατ' ὀνείρους,
Ἀλλά σφεας κρατερὸς Διομήδης ἐξενάριξε.
Βῆ δὲ μετὰ Ξάνθον τε, Θόωνά τε, Φαίνοπος υἷε,
Ἄμφω τηλυγέτω. ὁ δ' ἐτείρετο γήραϊ λυγρῷ.
Υἱὸν δ' οὐ τέκετ' ἄλλον ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι.

Καὶ ἐνταῦθα τὴν συνήθη ποικιλίαν φυλάσσων ὁ ποιητὴς, ἀναιρεῖ μέν τινας ὑπὸ τῷ Διομήδῃ. τὰ δὲ κατ' αὐτοὺς διαφόρως φράζει. καὶ δύο μέν τινας ἀναιρεῖ, οὓς οὐ γενεαλογεῖ ἀλλὰ μόνον δηλοῖ περὶ τοῦ σώματος ἔπαθον. λέγων ὅτι εἷλεν Ἀστύνοον καὶ Ὑπείρονα, τὸν μὲν, ὑπὲρ μαζοῖο βαλὼν χαλκήρεϊ δουρί. τὸν δ' ἕτερον, ξίφεϊ μεγάλῳ κληῖδα παρ' ὦμον ἔπληξε. καὶ σημείωσαι τὸ ἔπληξε καινοτέρως σχηματισθέν. ἦν γὰρ τὸ ἀκόλουθον εἰπεῖν, τὸν μὲν, βαλὼν τὸν δ' ἕτερον πλήξας. καὶ ὅτι κἀνταῦθα τὸ κληῒς ἐκτείνει τὴν λήγουσαν ὡς δηλοῖ τὸ κληῖδα παρ' ὦμον ἔνθα ἐκτέταται τὸ δίχρονον. μετὰ δὲ τούτους, ἀναιρεῖ ὁ Διομήδης δύο τινάς. Ἄβαντα δηλαδὴ καὶ Πολύϊδον. οὓς καὶ γενεαλογεῖ ὁ ποιητής, λέγων υἱέας αὐτοὺς Εὐρυδάμαντος ὀνειροπόλοιο γέροντος. οἷς οὐκ ἐρχομένοις ὁ γέρων ἐκρίνατ' ὀνείρους. εἶτα ἑτέρους δύο Φαίνοπος υἷε ἄμφω τηλυγέτω. μετὰ δὲ τούτους, Πριαμίδας δύο εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας. καὶ ὅρα ὅπως καὶ ἐνταῦθα ἱστορίαις παραρτύει τὴν ποίησιν. καὶ ὅτι ἀδελφικὰς ὡς καὶ προεγράφη, τρεῖς ταύτας συζυγίας, ὑπὸ τοῦ Διομήδη ἀναιρεῖ. καὶ οὐδὲ τόπους λέγει πληγῶν τοῖς πίπτουσι. καὶ ὅτι σχῆμα ἀμφιβολίας ἐν τῷ οἷς οὐκ ἐρχομένοις ὁ γέρων ἐκρίνατ' ὀνείρους. ἢ γὰρ λέγει ὅτι ἔκρινε μὲν ὁ γέρων ὀνείρους αὐτοῖς πλὴν, ὡς οὐκ ἐρχομένοις, ἤτοι ὡς οὐ μέλλουσι σωθῆναι τῆς σήμερον μάχης, καὶ γάρ σφεας Διομήδης ἐξενάριξεν. ἢ οὐκ ἔφθασεν ὅλως ὀνείρους τινὰς κρῖναι αὐτοῖς ἐρχομένοις εἰς πόλεμον. καὶ σημείωσαι ὅτι τὸ ἐκρίνατ' ὀνείρους, συντίθησι τὸν παρὰ τοῖς ὕστερον ὀνειροκρίτην. ὡς εἶναι ταυτὸν τὸ ὀνειροπόλος καὶ ὁ ὀνειροκρίτης. καὶ ὅτι παθητικῶς εἶπεν ἐκρίνατο, ἀντὶ τοῦ ἔκρινεν. ὃ καὶ αὐτὸ διάκρισίν τινα δηλοῖ, τῆς κατὰ τὸ ὄναρ συγχύσεως, διευκρινουμένης τῷ ὀνειροπόλῳ. ὃς καὶ λύειν ὄνειρον λέγεται, οἷα συνδεδεμένον καὶ οὕτω καμπύλον καὶ ἀδιευκρίνητον. ἐν δὲ τοῖς εἰρημένοις ἰστέον καὶ ὅτι ὁ μὲν Ὑπείρων, ἐκ μόνης τῆς ὑπὲρ προθέσεως παρῆκται καθὰ καὶ ἐκ τοῦ ἀντὶ ὁ ἀντίος, μετὰ δὲ τοῦ ἐν, καὶ ὁ ἐναντίος. οὕτω δὲ καὶ ἐκ τοῦ ἀνὰ ἴσως ὁ ἄνιος. καὶ ἐκ τοῦ ἀμφὶ ὁ ἄμφιος κύειον. καὶ ἐκ τοῦ περὶ ὁμοίως ὁ Πέριμος. καὶ ἐκ τοῦ ὑπό, ὕπιος ὁ παρὰ Ἀρριανῷ ποταμός. τὸ δὲ ξίφεϊ μεγάλῳ, ἔοικε κατά τι διαίρεσιν εἰρῆσθαι ὡς καὶ τὸ ξίφει θρηικίῳ μεγάλῳ, διὰ τὸ ὡς εἰκὸς εὐμεγέθες εἶναι. ἡ δὲ ῥηθεῖσα κατὰ σῶμα κληῒς, διασαφεῖται μὲν ποῦ ἐστιν, ἐν τῷ, κληῖδα παρ' ὦμον πλῆξεν ἀπὸ δ' αὐχένος ὦμον ἐέργαθεν ἠδ' ἀπὸ νώτου. δοκεῖ δὲ ἀπὸ τοῦ κλείειν καὶ συνδεῖν ὦμον καὶ αὐχένα καὶ νῶτον, γίνεσθαι. διὸ καὶ πληγεῖσα καιρίως, ἀπεῖρξεν ὅ ἐστι διεχώρισεν ἐκ τοῦ αὐχένος, τόν τε ὦμον καὶ τὸν νῶτον. ὁ δὲ Ἄβας, ὁμώνυμός ἐστι τῷ Ἑλληνικῷ ἐξ οὗ οἱ κατ' Εὔβοιαν Ἄβαντες. ὁ δὲ Πολύϊδος διφορεῖται παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἔν τε διχρόνῳ, καὶ διὰ διφθόγγου δὲ ἔχων τὴν παραλήγουσαν. Τοῦ δὲ ὀνειροπόλου τὸ ῥῆμα, οὐ κρίσιν ὀνείρων δηλοῖ παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον, ἀλλ' ἢ σκῶμμα ἔχει. ὀνειροπολεῖν γὰρ τὸ ὡς ἐν φαντασίᾳ μάτην ἐλπιδοκοπεῖσθαι, οὐ τὸ βλέπειν ὄνειρον σημαίνει. ὡς τὸ ὀνειροπολεῖ γὰρ καὶ καθεύδων ἱππικήν. δῆλον δὲ ὅτι ὁ ὄνειρος καὶ οὐ-

δὲ τρόπως τὸ ὄνειρον λέγεται ὡς δηλοῖ γὰρ Σοφοκλῆς ἐν τῷ, τοὐμὸν ὄνειρον φρενῶν. ὡς δὲ τοὺς ὀνείρους καὶ ὀνείρατα φαμὲν, ἐν τοῖς μετὰ ταῦτά που ῥηθήσεται. ἀναλογία δὲ τοῦ ὀνειροπόλος, κατὰ τὸ οἰωνοπόλος, ὃν καὶ οἰωνοθέτην ὁ Σοφοκλῆς εἰπὼν, οὐκ ἂν ἀναλόγως ἔχει καὶ τὸν ὀνειροπόλον ὀνειροθέτην εἰπεῖν. ὅρα δὲ καὶ ὡς ἐνταῦθα φανερῶς τηλυγέτους λέγει, τοὺς μόνους ὄντας υἱοὺς παρὰ γέροντι τῆλε ὄντι τοῦ γεννᾶν. εἰπὼν γὰρ Φαίνοπος υἷε ἄμφω τηλυγέτω, ἐπάγει. ὁ δ' ἐτείρετο γήραϊ λυγρῷ υἱὸν δ' οὐ τέκετο ἄλλον ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι. Τὸ μὲν οὖν ἐτείρετο γήραϊ λυγρῷ, τῆλε εἶναι τοῦ γεννᾶν δηλοῖ τὸν Φαίνοπα. ἃ συντίθησι τὸν τηλύγετον. Τὸ δὲ υἱὸν οὐ τέκετο ἄλλον μόνους αὐτοὺς εἶναι δηλοῖ τῷ πατρί. τοῦ δὲ τέκετο. ἔστι καὶ ἀπαρέμφατον τεκέσθαι, καὶ μετοχή. οἱ τεκομένα με μάτηρ. Τὸ δὲ κτεάτεσσι, πλεονασμὸν ἔχει τῆς παραληγούσης. τὸ γὰρ κοινὸν, κτέασιν ἀπὸ τοῦ κτέαρ κτέατος. καὶ ἔστιν εἶδός τι μεταπλασμοῦ, πρὸς ὁμοιότητα τοῦ, κύνεσσιν ἄνδρεσσι. καὶ τῶν ὁμοίων.

Ἔνθ' ὅγε τοὺς ἐνάριζε, φίλον δ' ἐξαίνυτο θυμὸν
Ἀμφοτέροιν, πατέρι δὲ γόον, καὶ κήδεα λυγρὰ
Λεῖπ', ἐπεὶ οὐ ζώοντε μάχης ἐκνοστήσαντε
Δέξατο. χηρωσταὶ δὲ διὰ κτῆσιν δατέοντο.

Ὁ Διομήδης τοὺς τοῦ ῥηθέντος Φαίνοπος υἱοὺς ἀνελὼν πατρὶ γόον καὶ κήδεα λυγρὰ ἔλειπε, καὶ ἔστι περιπαθὴς ὁ λόγος εἴγε τοὺς υἱοὺς ἑλὼν, λύπας ἀφῆκε τῷ πατρὶ ἀντ' αὐτῶν. ἐπεί φησιν οὐ ζώοντε μάχης ἐκνοστήσαντε ἐδέξατο. χηρωσταὶ δὲ τὴν κτῆσιν αὐτοῦ ἐδάσαντο. διὰ τὸ μόνους ὡς εἴρηται αὐτοὺς εἶναι τῷ πατρί. ἦν δὲ τάγμα ἐν ταῖς πόλεσιν οἱ χηρωσταὶ, διοικοῦντες τοὺς ἀκληρονομήτους, ἤγουν τοὺς χηρεύοντας διαδόχων. ἢ καὶ ὧν αἱ γυναῖκες ἔμενον χῆραι, καὶ τῆς ἐπιτροπευόντων δεόμεναι. οἵ τινες κατὰ λόγον ἄλλων, καὶ ὀρφανισταὶ ἐκαλοῦντο, ὡς ὀρφανῶν ὑπερισταμένοι. καθὰ καὶ Σοφοκλῆς δηλοῖ. καὶ σημείωσαι ὅπως νόμον τοῦτον, ἢ ἔθος παλαιὸν πολιτικὸν, τῇ ἱστορίᾳ εὐμεθόδως χάριν πολυμαθείας ὁ ποιητὴς συνέπλεξε. τὸ δὲ χωρίον χρησιμεύσει ποτὲ τῷ, εἰς τοιοῦτον γράφοντι ἀκληρονόμητον γέροντα. ὀξύνεται δὲ τὸ χηρωσταὶ, διὰ κανόνα τοιοῦτον. τὰ εἰς της ῥηματικὰ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς φύσει μακρᾷ παραληγόμενα, ὀξύνεται. βραβευτής. ἀθλητής. ποιητής. ὀρχηστής. χρυσωτής. ἑδνωτής. οὕτω καὶ χηρωστής. μάχεται τὸ κυβερνήτης. τὸ ἀήτης ἄλλως γέγονεν ἀπὸ ῥήματος εἰς μι γεγονὼς τοῦ ἄημι. τὸ παρὰ Σοφοκλεῖ φασὶν ἐν Ἀλεξάνδρᾳ στείχοντας ἀγρώστην ὄχλον, παρώνυμόν ἐστι, καὶ οὐ ῥηματικόν. δοκεῖ δὲ ὁ χηρωστὴς, πλεονασμὸν ἔχειν τοῦ σ. πρὸ τοῦ τ. εἴπερ ἐκ τοῦ χηρῶ χηρώσω γίνεται. κήδεα δὲ λυγρὰ, τὰς βλάβας ἔφη, πρὸς διαστολὴν ἑτέρου κήδους τοῦ κατ' ἀγχιστείαν δηλαδή. ὃ οὐκ ἐξ ἀνάγκης λυγρόν ἐστιν. ἐν τούτοις δὲ καὶ τὸ ἐνάριζεν ἐπὶ φόνου τεθεὶς, διασαφεῖται ἵνα μὴ νοοῖτο, ἀντὶ τοῦ ἐσκύλευε. φησὶ γὰρ ἔνθ' ὅγε τοὺς ἐνάριζε, φίλον δ' ἐξαίνυτο θυμόν. εἰ δ' ἴσως ἐπὶ σκυλευμοῦ ληφθείη ἐνταῦθα τὸ ἐνάριζεν, εἴη ἂν σχῆμα πρωθύστερον. ἵνα λέγῃ ὅτι ἐξεῖλε ψυχὴν εἶτα ἐνάριζε. τὸ δὲ αἴνυτο, ἁπλοῦν ὂν, συντάσσεται καὶ μετὰ γενικῆς. ὡς ἐν τῷ τυρῶν αἰνύμενοι. ἐτυμολογία δὲ τοῦ αἴνυσθαι, ἢ τὸ αἴρω καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται, ἢ τὸ ἄνω ἐξ οὗ τὸ ἀνύω. ἀνυστικὸν γάρ τι καὶ τὸ ἐξαίνυσθαι, ὅπως ἂν καὶ λαμβάνοιτο.

Ἔνθ' υἷας Πριάμοιο δύο λάβε Δαρδανίδαο
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας, Ἐχέμμονά τε, Χρόμιόν τε.
Ὡς δὲ λέων ἐν βουσὶ θορὼν ἐξ αὐχένα ἄξῃ
Πόρτιος, ἠὲ βοὸς, ξύλοχον κάτα βοσκομενάων,
Ὣς τοὺς ἀμφοτέρους ἐξ ἵππων Τυδέος υἱὸς
Βῆσε κακῶς ἀέκοντας, ἔπειτα δὲ τεύχε' ἐσύλα.
Ἵππους δ' οἷς ἑτάροισι δίδου μετὰ νῆας ἐλαύνειν.

Τὸ, υἷας Πριάμου, δύο ἔλαβε. ταυτόν ἐστι τῷ εἷλεν. ὥστε καὶ ὅτε λέγει ὁ ποιητὴς ὡς ὁ δεῖνα τὸν δεῖνα εἷλεν, οὐδὲν καινόν ἐστι νοεῖν τὸ εἷλεν, ἀντὶ τοῦ ἔλαβεν ἐξ οὗ τὸ ἐφόνευσε κατά τινα παρακολούθησιν. ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι καὶ ὅτι εἰπὼν ὡς τοὺς εἰρημένους Πριαμίδας ὁ Διομήδης ἐξ ἵππων βῆσε κακῶς ἀέκοντας, ἔπειτα δὲ τεύχεα ἐσύλα, ἐσίγησε μὲν τὸ πρᾶγμα αὐτό. τὸν φόνον δηλαδὴ τῶν Πριαμιδῶν. τοῖς δὲ πρὸ τοῦ πράγματος καὶ τοῖς μετὰ τὸ πρᾶγμα, ἐδήλωσε καὶ αὐτό. ἔστι δὲ πρὸ τοῦ πράγματος μὲν τὸ ἐξ ἵππων ἔβησε. μετὰ δὲ τὸ πρᾶγμα, τὸ τεύχεα ἐσύλα. ὧν μέσος, ὁ φόνος. καταριφέντες γὰρ τοῦ δίφρου, ἐφονεύθησαν. τὴν δὲ τοιαύτην μέθοδον, καὶ παρ' ἄλλοις ἔστιν εὑρεῖν. ὡς καὶ εἰς Ὀδυσσείαν καθὰ δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τὸ ἐξ ἵππων βῆσε, ταυτόν ἐστι τῷ ἔκβαλε δίφρου. ὅπερ εἶπεν ἀλλαχοῦ. καὶ ὅτι τὸ πρὸ μικροῦ συλεύειν, συλᾶν ἐνταῦθα εἶπεν ὅ ἐστι σκυλεύειν. ἱστέον δ' ἐν τούτοις καὶ ὅτι πρὸ ὀλίγου μὲν τὸν Διομήδην φοβοῦντα τοὺς Τρῶας, λέοντι εἴκασεν ἐπιτιθεμένῳ ποιμνίοις πολλοῖς. ἐνταῦθα δὲ ὅτε τοὺς Πρια-

μίδας

μίδας ἀναιρήσει, λέοντι παραβάλλει. ὃς ἐν βουσὶ θορὼν, ἐξ αὐχένα ἄξῃ πόρτιος ἠὲ βοὸς ξύλοχον κάτα βοσκομενάων. ἡ δὲ παραβολὴ αὕτη, οὐ μόνον ἐξευτελίζει τούτους τοὺς Πριαμίδας. ἀλλὰ καὶ ἰδιότητα λέοντος ἱστορεῖ. ἔθος γὰρ τῷ λέοντι, πρῶτον καταγνύειν ὡς πολλαχοῦ δηλοῦται τοὺς αὐχένας τοῖς τοιούτοις ζώοις ἵνα μὴ τοῖς κέρασιν ἀμύνοιντο, εἶτα ἐν ἀδείᾳ ἐπικεῖσθαι αὐτοῖς. ἡ δὲ πόρτις ἀφ' ἧς ἐν ἄλλοις ὑποκοριστικῶς ἡ πόρταξ, δηλοῖ μὲν δάμαλιν τὴν ἄρτι πορεύεσθαι δυναμένην. καθ' ὁμοιότητά τινα τοῦ νεβροῦ. γράφεται δέ ποτε καὶ χωρὶς τοῦ τ', πόρις. ὥσπερ δὲ τὸ πόρτις, οὕτω καὶ τὸ βοὸς θηλυκῶς νοητέον. ὡς δηλοῖ τὸ βοσκομενάων. σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τὸ μὲν βοὸς, καὶ νῦν γενικόν ἐστιν ὄνομα. τὸ δὲ πόρτις, εἰδικόν. καὶ ὅτι πάντως μὲν, βοῦς ἐστι καὶ ἡ πόρτις. ὁ δὲ Ὅμηρος, τὸ μὲν γενικὸν ἐφύλαξε τῇ τελείᾳ βοΐ. τὸ εἰδικὸν δὲ ἀπεκλήρωσε τῇ ἀτελεῖ. ξύλοχος δὲ κατ' ἔλλειψιν, τόπος ὀρεινὸς πυκνὸς ξύλοις. μυριαχοῦ δὲ ἡ τοιαύτη λέξις οὕτω κεῖται κατὰ γένος ὡς ἐπὶ πολὺ θηλυκόν. ὅτε καὶ λείπει τὸ, ὕλη. ἵνα ἡ ξύλοχος ὕλη. ἀφ' ἧς καὶ θῆρες ὑληκοῖται. Κεῖται καὶ ἐνταῦθα μέθοδος προκλητικὴ τοῦ ἑξῆς νοήματος. τρεῖς γὰρ ἀδελφικὰς συζυγίας ἀνελὼν ὁ ποιητὴς ὑπὸ τῷ Διομήδει, τοὺς μὲν ἄλλους ἀφῆκεν οὕτω κεῖσθαι. τοὺς δὲ Πριαμίδας καὶ σκυλεύεσθαι γράφει. καὶ τοὺς ἵππους δίδοσθαι ἱστορεῖ τοῖς ἑτάροις, μετὰ νῆας ἐλαυνέμεν. τοῦτο δὲ ποιήσας, εὐθὺς ἐπισυνάπτει καὶ τὰ περὶ Πανδάρου καὶ Αἰνείου ἐξ ὧν λήψεται τοὺς ἀρίστους ἵππους. καὶ οὕτως εὐμεθόδως ἡ τρίτη ξυνωρὶς τῶν Πριαμιδῶν τὴν τοῦ Αἰνείου προκαλεῖται, ταχθησομένην εὐθὺς μετ' αὐτήν. καὶ προγυμνασάμενος ὥσπερ ἐν ταύτῃ ὁ Διομήδης, εἶτα κατὰ τῆς τοῦ Αἰνείου ξυνωρίδος, ἐπαγωνίσεται τῆς εὐγενεστέρας καὶ ἀξίας λόγου πλείονος.

Τὸν δ' ἴδεν Αἰνείας ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν·
Βῆ δ' ἴμεν ἄν τε μάχην, καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων·
Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος εἴπου ἐφεύροι.
Εὗρε Λυκάονος υἱὸν, ἀμύμονά τε, κρατερόν τε.
Στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῖο, ἔπος τέ μιν ἀντίον ηὔδα.

Ἀνδρεῖον παραστατικὸν, τὸ ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν. καὶ τὸ βῆ δὲ ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων. Ἀσυνδέτως καὶ ἐνταῦθά φησιν, εὗρε Λυκάονος υἱόν. τὴν τοῦ εὑρόντος σπουδὴν παραδηλῶν τῷ ἐπιτρόχῳ τοῦ σχήματος. ἰστέον δὲ ὡς οὐ μόνον ἀγλαὸν τὸν Πάνδαρον ὁ ποιητὴς οἶδεν, ἀλλὰ καὶ ἀντίθεον αὐτὸν καὶ ἀμύμονά φησι καὶ κρατερόν. ἐξαίρων τὸ τοῦ Διομήδους ἐπ' αὐτῷ ἀρίστευμα εἴπερ αὐτὸς τὸν τοιοῦτον ἀναιρεῖ. ἄλλως γοῦν οὐ πάνυ ἄξιος ἐπαίνου ὁ Πάνδαρος. διὰ τὸ γένος δὲ καὶ τὴν ἀνδρίαν οἱ ἔπαινοι. οὐ γὰρ ἑτέρως ἀντίθεος καὶ ἀμύμων. ὃ ὡς ἐδείχθη ἐπίορκος ἔτι δὲ καὶ ἀνελεύθερος. ὡς καὶ μετὰ μικρὸν δειχθήσεται. ὡς οὖν τὰ καλὰ τῶν θυμάτων, ἐχρυσοῦντο εἰς ἄγαλμα, οὕτω καὶ ὁ Πάνδαρος ἐπαίνοις καταστέφεται εἰς σέμνωμα τοῦ Διομήδους ὑφ' ᾧ πεσεῖται.

Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον. ἠδὲ πτερόεντες ὀϊστοί,
Καὶ κλέος ᾧ οὔτις τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ' ἀνήρ,
Οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ σέο γ' εὔχεται εἶναι ἀμείνων.

Ἔπαινος τοξότου τὸ, ποῦ τοι τόξον ἠδὲ πτερόεντες ὀϊστοὶ καὶ κλέος ᾧ οὔτις τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ' ἀνήρ. οὐδέ τις ἐν τῷ δεῖνι τόπῳ ἢ ἐν τοῖς δεῖνα, σέο γ' εὔχεται εἶναι ἀμείνων. πρὸς Πάνδαρον δὲ τὸν ἐκ Λυκίας ὁ Αἰνείας ταῦτά φησι. καὶ σημείωσαι ὅτι τε ἑνικῶς νῦν εἶπε τὸ τόξον εἰωθὼς ἐν ἄλλοις καὶ πληθυντικῶς προφέρειν αὐτό. μετ' ὀλίγα γοῦν ἀγκύλα τόξα ἐρεῖ. οὕτω καὶ καμπύλον ἅρμα οἶδε τὸν ἑνικῶς. καὶ ἔλαυνε ἅρματα πληθυντικῶς. καὶ ὅτι ἀπλικῶς τὸ ἐρίζεται, ἀντὶ τοῦ ἐρίζει φησίν. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ τὸ διώκεται ἀντὶ τοῦ διώκει. καὶ ἄλλα δὲ μυρία τοιαῦτα. ἐφ' ὧν ἀπλικωτέρα ἡ παθητικὴ λέξις. ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸ ἀνὴρ καὶ ἐνταῦθα ἐκτείνει τὴν ἄρχουσαν. ἐν μέντοι τῷ, ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει καὶ ἐν ἄλλοις μυρίοις, συστέλλεται. ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα Λυκίας μέμνηται Ὅμηρος, τῆς μικρᾶς τῆς περὶ Ζέλειαν. ἥτις ὥσπερ μικρὰ Λυκία, οὕτω καὶ μικρὰ Τροία ἐλέγετο, διὸ καὶ μετ' ὀλίγα ἄρχειν Τρώεσσι καὶ ἡγεῖσθαι Τρώεσσι λέγεται ὁ Πάνδαρος. τοῖς Ζελείταις δηλονότι. οἱ μέντοι ὑπὸ τῷ Σαρπηδόνι Λύκιοι ὡς καὶ προείρηται, τῆς μεγάλης Λυκίας εἰσὶν ἔποικοι.

Ἀλλ' ἄγε τῷδ' ἔφες ἀνδρὶ βέλος, Διῒ χεῖρας ἀνασχών
Ὅς τις ὅδε κρατέει, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε
Τρῶας, ἐπεὶ πολλῶν τε, καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν.
Εἰ μή τις θεός ἐστι κοτεσσάμενος Τρώεσσιν,
Ἱρῶν μηνίσας. χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἔπι μῆνις.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός.
Αἰνεία Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων.

Τυδεΐ-

Τυδείδῃ μιν ἔγωγε δαΐφρονι πάντα ἐΐσκω,
Ἀσπίδι γιγνώσκων, αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ,
Ἵππους τ' εἰσορόων, σάφα δ' οὐκ οἶδ' εἰ θεός ἐστιν,
Εἰ δ' ὅγ' ἀνὴρ, ὅν φημι, δαΐφρων Τυδέος υἱός.
Οὐχ ὅγ' ἄνευθε θεοῦ τάδε μαίνεται, ἀλλά τις ἄγχι
Ἕστηκ' ἀθανάτων, νεφέλῃ εἰλυμένος ὤμους.
Ὃ τούτου βέλος ὠκὺ κιχήμενον ἔτραπεν ἄλλῃ.
Ἤδη γάρ οἱ ἐφῆκα βέλος, καί μιν βάλον ὦμον
Δεξιὸν, ἀντικρὺ διὰ θώρηκος γυάλοιο.

Ἀνθρώπῳ εὐδοκιμοῦντι ἐν μάχῃ, ἐπιπρέπει τὸ, ὅς τις ὅδε κρατέει καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργεν; ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσε. Τὸ πρὸς τὸν παρ' αὐτῷ Λυκοῦργον λεχθὲν ἐν διαγμῷ ἀθρόως παρὰ Ἀπόλλωνος τὸ, δίζομαι ἤ σε θεὸν προσείπω ἢ βροτὸν, πολλῷ πρότερον Ὅμηρος ἐνόησε. λέγει οὖν ὁ Αἰνείας πρὸς τὸν Πάνδαρον. ἀλλ' ἄγε τῷδ' ἔφες ἀνδρὶ δηλαδὴ τῷ Διομήδει, βέλος. εἰ μή τις θεός ἐστι κοτεσσάμενος Τρώεσσιν. ἔνθα καὶ γνωμικὸν κεῖται, τὸ χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἔπι μῆνις. ἔστι δὲ πλεονασμὸς ἐνταῦθα τῆς ἐπὶ προθέσεως. ὡς καὶ ἐν τῷ βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ. καὶ ἐπίουρος. καὶ οὕτω μὲν εἶπεν ὁ Αἰνείας ἐνδοιάζων. ὁ δὲ Πάνδαρος περιφράζων ἀφελέστερον λαλεῖ τὸ αὐτὸ νόημα. λέγων ὅτι σάφα οὐκ οἶδα εἰ θεός ἐστιν. εἰ δ' ὅγ' ἀνὴρ Τυδέος υἱὸς, οὐχ ὅδ' ἄνευθε θεοῦ τάδε μαίνεται. ἀλλά τις ἄγχι ἕστηκεν ἀθανάτων νεφέλῃ εἰλυμένος ὤμους. καὶ ἔστιν ὃ λέγει ὁ Πάνδαρος, ὅτι ἢ θεός ἐστιν ὁ φαινόμενος, ἢ θεῖος ἀνὴρ καὶ οὐκ ἄνευ θεοῦ ἀνδραγαθῶν. καὶ ὅρα οἵαν γνῶσιν ὁ Διομήδης ἔφθασε σχεῖν παρὰ Ἀθηνᾶς. αὐτὸς γὰρ οὐκ ἐνδοιαστικῶς οἶδεν ἐν τῷ γράμματι τούτῳ. ἀλλὰ κρίνει θεὸν καὶ ἄνδρα ἤγουν διακρίνει. ἐν τοῖς τοιούτοις δὲ πιθανότητα πλάσεως ὁ ποιητὴς ἑαυτῷ ἐπιμαρτύρεται. μονονουχὶ λέγων ὡς οὐκ ἀπιθάνως πλάττων συνεφαπτομένους τῆς μάχης θεούς. ἰδοὺ γὰρ καὶ οἱ ῥηθέντες ἥρωες τοιαῦτα οἴονται. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ μαίνεται, νῦν μὲν ἐπὶ ἀνθρώπου εἶπεν ἐνθουσιῶντος εἰς μάχην. ἀλλαχοῦ δὲ δόρυ μαίνεσθαι λέγει ψυχώσας δι' αὐτὸ ὅπλον ἐκεῖ τρόπῳ ποιητικῷ. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μαίνομαι, οὐκ ἔστιν ἐνεργητικὸς αἰνεσῶς ἀσύνθετος ἐν χρήσει, ἀλλὰ μετὰ προθέσεως. ὡς γὰρ ὀχῶ ἄλλον ὃ πορεύω ἄλλον, ὀχοῦμαι δὲ ὃ πορεύομαι ἐγὼ, οὕτω καὶ ἐκμαίνω ἄλλον. οὗ μετοχὴ τὸ τέτρωρον ἐκμαίνων ὅλον. ὁ μέντοι κατ' ἐνέργειαν παρακείμενος, εὕρηται ἐν ἁπλότητι. μέμηνα γάρ. ὁ δὲ ἐνεργητικὸς ἀόριστος, μετὰ προθέσεως, ἐξέμηνα γάρ. δῆλον δὲ καὶ ὅτι ἐν πολλοῖς, αἱ καθ' ὑπερβολὴν ἐπιθυμίαι, κλῆσιν ἔχουσιν ἐκ τοῦ μαίνεσθαι. ὃ μάλιστα αἱ φαῦλαι. χρυσομανὴς γοῦν σκώπτεταί τις. καὶ οἰνομανής. καὶ ἡ ἐρωμανία δὲ τοιοῦτόν τι ἐστι, καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἐν οἷς καὶ ὁ γυναιμανής. κεκλήρωται δὲ καὶ δούλοις ἐντεῦθεν κλῆσις. μάνης γὰρ δουλικὸν ὄνομα παρὰ τοῖς παλαιοῖς. ἐξ οὗ μετῆκται καὶ εἴς τι παικτικὸν χαλκοῦ πρόσωπον ὃ καὶ αὐτὸ μάνην ἐκάλουν. ἐκ τοιαύτης δὲ μανίας πέπαικται καὶ ἡ μανιόκηπος γυνή. ἤγουν ἡ περὶ μίξεις μεμηνυῖα. κῆπος γὰρ νῦν τὸ ἐπείσιον. τὸ δὲ εἰλυμένος, πρωτόθετον τὸ εἰλῶ. ἐξ οὗ εἰλύω, ἀφ' οὗ ἐν συνθέσει τὸ ἐπειλύω. οὕτω καὶ ἐκ τοῦ καλῶ, καλύω ὅθεν τὸ κλύω. τὸ δὲ ἀλλά τις ἄγχι ἕστηκεν ἀθανάτων ἤτοι θεῶν, ἀγχίθεον τὸν Διομήδην ὑποδηλοῖ. ἐνταῦθα δὲ ὅρα καὶ ὅτι διαφέρει τὸ ἄγχι ἑστάναι διαλελυμένως. ὃ τὸ ὡς προεγράφη ἀγχιστῆναι ὅ ἐστι συνθέτως. ὃ ὅτι ἐφιέναι λέγει, τὸ ἐκ τόξου βέλος ἐπιπέμπειν. ὃ ἔστι κυρία ἡ λέξις. φησὶ γοῦν, ἔφες ἀνδρὶ βέλος. καὶ ἤδη γὰρ ἀειστήκεσιν ἐφῆκα. ἐκ τούτου δὲ μεταφορικῶς, καὶ ἐφίημι τὸ ἐντέλλομαι. καὶ ἐφετμὴ ἡ ἐντολή. καὶ ἡ ἐπὶ ἐκκλήτου δὲ ἔφεσις καὶ ὁ ἐφέτης, ἐντεῦθεν ὥρμηνται. τὸ δὲ κοτεσσάμενος αἰτίαν ἀποδιδοὺς, ἐπήγαγεν. ἱρῶν μηνίσας. ἤγουν ἕνεκεν θυμάτων ὀργισθείς. οἶδε γὰρ ὁ μῦθος ὡς καὶ προδεδήλωται τὰ δαιμόνια καὶ εὐχωλῆς ἐπιμεμφόμενα καὶ ἑκατόμβης ἢ μηδόλως ἢ κακῶς τεθείσης. ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸ παρὰ τοῖς ὕστερον ἐγκοτῆσαι, κοτέσασθαι λέγει. καὶ ὅτι ἐν τῷ κοτεσσάμενος καὶ μηνίσας, ταὐτὰ οἶδε κότον καὶ μῆνιν. καὶ ὧδε μὲν ταῦτα. ὁ δὲ Διομήδης, οὕτως ὡς ἐῤῥέθη ἀμφιγνοηθεὶς, γνωρίζεται ὅμως ἀπὸ τῶν ἵππων. τάχα γὰρ ἐξαιρέτους αὐτοὺς εἶχεν οἷα φίλιππος. ἔτι δὲ γνώσκεται ὃ ἀπὸ τῆς ἀσπίδος καὶ τῆς περικεφαλαίας. φησὶ γοῦν ὁ Πάνδαρος ὡς Τυδείδῃ μιν ἔγωγε δαΐφρονι πάντα ἐΐσκω. ἀσπίδι γνώσκων αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ, ἵππους τε εἰσορόων. καὶ σημείωσαι ὅτι τοῦτο ἔοικεν εἶναι ὡς ὃ προείρηται τὸ ἐκ τῆς κόρυθος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ. ἡ λαμπρότης δηλονότι τῶν ὅπλων ἀφ' ἧς διάδηλός ἐστι. πάνυ γὰρ λαμπρὸν παράσημον καὶ ἡ αὐλῶπις, ὑπέρμεγες κνῆμα γεγανωμένη. ὃ ἡ τρυφάλεια περιλάμπουσα συχνοῖς ἀστεροειδέσι φάλοις. τὸ δὲ πάντα περιττεύει κἀνταῦθα. δῆλον γὰρ ὅτι ὁ ἐξ ἵππων καὶ ὅπλων εἰκαζόμενος, πῇ γνωρίζεται καὶ οὐ κατὰ πάντα. ὅρα δὲ καὶ ὅπως δυνάμενος εἰπεῖν ὁ ποιητὴς ἀσπίδι τρυφαλείῃ τε ἵπποις τε, οὐκ ἐποίησεν οὕτω, ἀλλὰ τοῖς ἵπποις τε περιέφρασεν εἰς τὸ ἵππους τε εἰσορόων. ἵνα ἐκφύγῃ τὸ τῶν συχνῶν πτώσεων ὁμοειδές. ὅτι

δὲ τρυ-

δὲ τρυφάλεια μὲν πρὸς διαστολὴν ἀφάλου, ἡ ἔχουσα τρεῖς φάλους τοὺς πολλαχοῦ δηλουμένους. ἵνα ᾖ τρίφαλος. καὶ τροπῇ τοῦ ι εἰς υ τρύφαλος. ἀνάπαλιν πρὸς τὸ δύφρος δίφρος. καὶ τὰ κατ' αὐτὸ πολλὰ ὧν καὶ προείρηται. αὐλῶπις δὲ ἡ λήγουσα εἰς ὀξὺ τὸν αὐλίσκον εἰς ὃν ὁ λόφος ἐνίεται, δηλοῦται καὶ ἐν ἄλλοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ γνώσκων φύσει μακρὸν ἔχει τὸ κατάρχον δίχρονον μετὰ τὴν ἀπέλευσιν τοῦ γ ἐκ τοῦ γιγνώσκων. ὃ δὴ γέγονε καὶ ἐν τῷ γίγνεται γίνεται. καὶ ἐν τῷ ἰχὼρ ὡς προεγράφη. καὶ ἐν τῷ ἀρὴν τὴν ἐκ τοῦ ἴχω καὶ ἐκ τοῦ ἀρνός. καὶ ὅτι τὸ αὐλώπιδι τρυφαλείῃ, δύο ἐπίθετα ἀντὶ ἑνὸς κεῖνται προσηγορικοῦ τοῦ κυνέῃ. καὶ ὅτι ἄφαλος μὲν, ἐν χρήσει κεῖται. οὐ μὴν καὶ τρύφαλος. τρυφάλη δὲ ἐστιν ὡς εἰκὸς ἐξ ἧς καὶ τρυφάλεια. ἐν τούτοις δὲ πρὸς ἀναλογίαν τοῦ διζήμενος κεῖται καὶ τὸ κιχήμενος. δι' οὗ βέλος ὠκὺ κιχήμενον ἤγουν ἐπελθὸν ἁψάμενον.

Καί μιν ἔγωγ' ἐφάμην ἀϊδωνῆϊ προϊάψειν
Ἔμπης δ' οὐκ ἐδάμασσα. θεός νύ τις ἐστὶ κοτήεις.
Ἵπποι δ' οὐ παρέασι, καὶ ἅρματα, τῶν κ' ἐπιβαίην,
Ἀλλά που ἐν μεγάροισι λυκάονος ἕνδεκα δίφροι
Καλοὶ, πρωτοπαγεῖς νεοτευχέες. ἀμφὶ δὲ πέπλοι
Πέπτανται. παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι
Ἑστᾶσι, κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι, καὶ ὀλύρας.
Ἦ μέν μοι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ λυκάων
Ἐρχομένῳ ἐπέτελλε δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσιν,
Ἵπποισί μ' ἐκέλευε, καὶ ἅρμασιν ἐμβεβαῶτα,
Ἀρχεύειν τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην. ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν,
Ἵππων φειδόμενος μή μοι δευοίατο φορβῆς.
Ἀνδρῶν εἰλομένων εἰωθότες ἔδμεναι ἄδην.

Ἀδρανῆ βλάβην φράζει τό, καί μιν ἔγωγ' ἐφάμην ἀϊδωνῆϊ προϊάψειν ἔμπης δ' οὐκ ἐδάμασσα. ὁ δὲ δεινὸν ἄρχοντα ὑφορώμενος, εἴποι ἂν εὐθυβόλως τό, θεός νύ τις ἐστὶ κοτήεις. ὁ Πάνδαρος δὲ ταῦτά φησιν ὅτε βαλὼν τὸν Διομήδην, οὐκ ἔβλαψεν. Φίλιππος κατὰ τὸν Διομήδην εἶναι δοκεῖ καὶ Πάνδαρος. διό φησιν ἀλλά που ἐν μεγάροισι λυκάονος, ἕνδεκα δίφροι καλοὶ πρωτοπαγεῖς νεοτευχέες. ἀμφὶ δὲ πέπλοι πέπτανται. παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι ἑστᾶσι κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας. εἰ δὲ καὶ ἀμφότεροι φίλιπποι, ἀλλ' ὅρα διαφοράν. Διομήδης μὲν γάρ, εἰς χρῆμα στρατιωτικὸν δεῖται τῶν ἵππων. καὶ εἰς τοῦτο φιλεῖ τὸ ζῶον. διὸ καὶ τοὺς ἀλλοτρίους καὶ ταῦτα ἐπ' ἀλλοδαπῆς, περιποιεῖται. δι' οὗ τοὺς τοῦ Δάρητος. καὶ τοὺς τῶν δύο Πριαμιδῶν. καὶ τοὺς τοῦ αἰνείου καὶ τοῦ ῥήσου. καὶ οὐ φείδεται οὐδὲ τῆς εἰς αὐτοὺς δαπάνης. Πάνδαρος δὲ ὡς κτῆμα τούτους αὐχεῖ· καὶ οἴκοι ἀποθέτους φυλάττει, διὰ φειδωλίαν. ὡς ἂν μὴ δαπανᾷ πολλὰ εἰς αὐτοὺς, ἐν τῇ τρωϊκῇ πολιορκίᾳ. λέγει γοῦν αὐτὸς ὅτι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ λυκάων ἐρχομένῳ μοι ἐπέτελλεν ἵπποις καὶ ἅρμασιν ἐμβεβαῶτα ἀρχεύειν τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας. ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην. ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν, ἵππων φειδόμενος. μή μοι δευοίατο φορβῆς, ἀνδρῶν εἰλομένων εἰωθότες ἔδμεναι ἄδην. οὕτω παρὰ τὸ δέον, ἀνελεύθερος. καὶ κατὰ παλαιὰν κωμῳδίαν εἰπεῖν, φειδὸς ἤγουν φειδωλὸς δαπάνης, ὁ Πάνδαρος. καίτοι μυριάδων πολιορκουμένων μὲν ὁμοίως αὐτῷ, διοικονομουμένων δὲ τὴν ἱππικὴν ὡς ἔδει. τάχα δὲ καὶ ψευδόμενος ἀλαζονεύεται κατὰ λαπίθην εἰπεῖν κωμικῶς. λέγεται γάρ φασι σκωπτικῶς λαπίθης, ὁ αὐχηματίας. παρὰ τὸ τοὺς λαοὺς εἰς ὄπιν ἄγειν καὶ ἐπιστροφὴν οἷς πείθει τινὰς περιαυτολογούμενος. ὃ δὴ φαίνεται ποιῶν καὶ ὁ Πάνδαρος. τί γὰρ ἔδει ἅρματος καὶ ἵππων τῷ τοξότῃ; διὸ οὐδὲ εἶπεν, αὐτοῦ εἶναι τοὺς ἵππους. ἀλλὰ μέσως εἶπε καὶ ἀμφιβόλως ὡς ἐν μεγάροισι λυκάονος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἕνδεκα δίφροι. Σημείωσαι οὖν ὡς τῷ Διομήδει μὲν, ἀρετή ἐστι τὸ φίλιππον. τῷ δὲ Πανδάρῳ, ψόγος. εἴγε φειδόμενος δαπάνης, τὴν ἑαυτοῦ ἀσφάλειαν προΐεται. καὶ ὡς οἱ παλαιοί φασιν, ἀναλωμάτων φειδοῖ, τοῦ συμφέροντος ἀμελεῖ. καὶ τοὺς δίφρους, ὡς πρὸς ἀνάθεσιν ἀχράντους φυλάττει. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τὸ νεοτευχέες δίφροι, διασάφησίς ἐστι τοῦ πρωτοπαγέος. ὃ συντελεῖ, διὰ τὸ ἐκ τοῦ πήσσω παράγωγον, εἴς τε τὸ πηκτὸν ἅρμα τὸ καὶ κολλητὸν, καὶ εἰς τὸ πηκτὸν ἄροτρον. καὶ ὅτι πέπλος, οὐ τὸ ἱμάτιον οὐδ' ἐνταῦθα. ἀλλὰ ὕφασμά τι σινδονοειδὲς καταπεταννύμενον τῶν δίφρων εἰς ἀπόβησιν καπνοῦ καὶ κόνεως, καὶ τῶν τοιούτων. καὶ τάχα ἐκ τοῦ πεπτάσθαι πέπλοι λέγονται. διὸ καὶ ὁ ποιητὴς ὡς ἐν τρόπῳ ἐτυμολογίας παρέθετο τὰς λέξεις. εἰπών. ἀμφὶ πέπλοι πέπτανται. ὃ δηλοῖ τὸ ὑψίπλωντι. μετενεχθὲν ἀπὸ τῶν πετομένων ζώων.

ἵνα

ἵνα ᾖ ἐκ τοῦ πτῶ πτήσσω καὶ δωρικῶς πτάσσω, ἐξ οὗ πτανὸν τὸ πτηνόν, πεπότανται καὶ ἐν συγκοπῇ πέπτανται, ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ πετάσω μέλλοντος, πεπέτανται καὶ πέπτανται. τοῦ δὲ πετάσω, δοκεῖ προϋπάρχειν ὁ πετάζω ἐνεστώς, ἐξ οὗ καὶ καταπέτασμα καὶ παραπέτασμα μηδικόν. δίζυγες δὲ ἵπποι, ἀντὶ τοῦ ἀνὰ δύο εἰς ἕκαστον ζυγόν. ὡς εἶεν τοῦ Πανδάρου ἵπποι, κβ'. τὸ δὲ κρῖ, ἀποκοπὴν ἔπαθεν οὐκ ἐκ τῆς κριθῆς, ἣν γὰρ ἂν θηλυκὸν καὶ αὐτὸ καθὰ καὶ ἡ κριθή, ἀλλ' ἐκ τοῦ κρίμνον οὐδέτερον. λευκὸν δὲ αὐτὸ εἶπεν, ὡς μέν τινες οἴονται, πρὸς ἀντιδιαστολὴν μελαίνης τινὸς τὴν ἐπιφάνειαν κριθῆς ὁποῖαι πολλαχοῦ γίνονται. μάλιστα δὲ πρὸς σύγκρισιν. ἐκεῖνος γὰρ οὐ τοιοῦτος. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐχ οὕτω παρ' Ὁμήρῳ φαίνεται οὐδέτερον εἶναι τὸ κρῖ, ἐκ τοῦ λευκόν, ὡς ἐκ τοῦ εὐρυφυὲς ὅπερ ἐν Ὀδυσσείᾳ κεῖται. κρῖ μὲν γὰρ λευκὸν κατὰ τὸν τεχνικόν, ἔστι καὶ ἐν θηλυκῷ γένει νοῆσαι ἀττικώτερον. διὸ κρῖ λευκήν. κατὰ τό, ἀρχὴν δωρητὸν οὐκ αἰτητόν. καὶ κατὰ τὸ κλυτὸς ἱπποδάμεια καὶ ὅσα τοιαῦτα. κρῖ δὲ εὐρυφυὲς θηλυκῶς εἰπεῖν ἐσχηματίσθαι, οὐκ ἂν ἐξερεύσεταί τις. αἱ δὲ ὀλύραι, σπέρμα μέλαν μικρότερον τοῦ λεγομένου βίκου ἢ τοῦ ὀρόβου. καὶ φυλάσσει μέχρι καὶ νῦν τὴν κλῆσιν παρά τισι τῶν παραθαλασσίων ἐπίκοον τῆς μεγάλης Λυκίας. Τὸ δὲ ἐρέπτεσθαι, ἀλόγοις ζώοις οἰκεῖον ἃ ἐκ τοῦ ἔρας ἐσθίουσιν. ἐπ' αὐτῶν δὲ ὡς καὶ μετ' ὀλίγα εἰρήσεται, καὶ ἡ φορβὴ γίνεται κατὰ ὀνοματοποιΐαν. ὡς ἐπὶ ἀνθρώπων κυρίως ἡ ἐδωδὴ καὶ ἡ ἐδητὺς καὶ ἡ βρῶμη. ὅτι δὲ τὸ ἐρέπτεσθαι, καὶ ἐρέπτειν ἐνεργητικῶς λέγεται, καὶ ὅτι καὶ ἑτέραν τινὰ σημασίαν ἔχει, φανεῖται ἐν τῷ, κόνιν δ' ὑπέρεπτε ποδοῖιν. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ τὸ ἔδειν ἐπὶ ἵππων λέγεται ὡς δῆλον ἐκ τοῦ εἰωθότες ἔδμεναι. ἔνθα σημείωσαι καὶ ὅπως ἐπὶ ἵππων τὸ εἰωθέναι τίθησιν. ὡς καὶ ἐν τῷ εἰωθὼς λούεσθαι ποταμοῖο. καίτοι κυρίως ἐπὶ ἀνθρώπων τὸ ἐθίζεσθαι. ὅθεν καὶ αἱ ἠθικαὶ ἀρεταὶ παρονομάζονται ὡς οἱονεὶ ἐθικαί τινες οὖσαι. Τὸ δὲ γέρων Λυκάων, ἀφροσύνην κατηγορεῖ τοῦ Πανδάρου εἰ μήτε ὡς γέροντι μήτε ὡς πατρὶ ἐπείθη ἐκείνῳ. καὶ ταῦτα οὐχὶ ἁπλῶς παραινοῦντι, ἀλλὰ μάλα πολλὰ ἐπιτέλλοντι. ὅρα οὖν οἷα πάσχει ὁ ἀγαθῷ πατρὶ ἀπειθῶν. Τὸ δὲ αἰχμητὰ Λυκάων, ἀνόμοιον τῷ πατρὶ δείκνυσι τὸν Πάνδαρον, εἴπερ αἰχμητὴς μὲν ἐκεῖνος, αὐτὸς δὲ τοξότης. διὸ καὶ ἐκείνῳ μᾶλλον οἰκεῖοι οἱ ἵπποι ἤπερ τῷ Πανδάρῳ, τοῖς ἄλλως προσήκουσι καὶ κατὰ τέχνην πατρῴζειν ὡς ἔθος ἐπεπόλαζε καὶ τότε πολλαχοῦ καθὰ δηλοῖ καὶ Ἡρόδοτος, ὃ καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. αὐλητέω γάρ φησιν αὐλητὴς ἐγίνετο καὶ ἐπὶ ἄλλων ὁμοίως. Τὸ δὲ ἐμβεβαῶτα ἐπὶ ἅρματος κυριολεκτεῖται ἐφ' οὗ ἐμβέβηκέ τις τῷ δίφρῳ. ἐξ αὐτοῦ δὲ ὡς ἐκ μέρους, καὶ ἐπὶ ἵππων νοηθήσεται. ἄλλως γάρ, οὐκ ἂν ἐμβαίνειν τις ἵπποις ἐρεῖ. ἀναβαίνειν δὲ ἐπὶ ἵππους ἢ ἵππων ἐπιβαίνειν. ἔχεται δὲ τοῦ τόπου τούτου, καὶ τὰ πρὸ μικροῦ ῥηθέντα. τὸ ἐξ ἵππων βῆσε καὶ ἔκβαλε δίφρου. Τοῦ δὲ ἀρχεύειν ὃ παράγωγόν ἐστιν ἐκ τοῦ ἄρχω, χρῆσις καὶ ἀλλαχοῦ. ἐν δὲ τῷ πολὺ κέρδιον ἦν, ὅρα ὅπως ὁ ἐπιμηθεὺς οὐδὲν συντελεῖ τῷ Πανδάρῳ, νοοῦντι μὲν ἄρτι ὀψέ περ τὸ δέον, μὴ ἔχοντι δὲ τοῦ λοιποῦ διορθώσασθαι. Τὸ δὲ εἰλομένων, ταυτόν ἐστι τῷ εἰλουμένων. διαφορεῖται γάρ. ὁποῖον καὶ στερούμενος, στερόμενος. καὶ ἐπιμελούμενος, ἐπιμελόμενος. Τὸ δὲ ἄδην, ἀντὶ τοῦ δαψιλῶς περὶ οὗ καὶ προγέγραπται, Νικίας μὲν ψιλοῖ διπλασιάζων τὸ δ διὰ τὸ μέτρον ὁμοίως τῷ, κύων ἀδδεές. Ἀρίσταρχος δέ, δι' ἑνὸς δ καὶ βραχέως καὶ δασέως. δασύνει δὲ ὁ αὐτός, καὶ τὸ ἅδε δ' Ἕκτορι μῦθος ἀπήμων. καὶ ἅδος τέ μιν ἵκετο θυμὸν ἀντὶ τοῦ κόρος. καὶ τὸ ἅδωνις. καὶ τοῦτο γάρ φησι παρὰ τὸ ἥδω. τὸ μέντοι ἀδολέσχης, ψιλοῖ. φασὶ δὲ καὶ τὸ ἀνδράφαξυς δασύνεσθαι, ἔστι δὲ εἶδος λαχάνου τὸ κοινῶς χρυσολάχανον. ὅπερ ἡ πλείων χρῆσις, διὰ τοῦ τ' ἀτράφαξυν λέγει. ὡς καὶ ὁ κωμικὸς δηλοῖ ἐν τῷ, ψυδρατραφάξυος πλέα. σκοπητέον δ' ἐν τοῖς εἰρημένοις, εἰ καὶ τὸ ἁνδάνειν ὅ ἐστιν ἀρέσκειν, δασύνεται ἀπὸ τοῦ ἥδειν. δοκεῖ γοῦν καὶ αὐτὸ δασεῖαν ἔχειν. ὡς δηλοῖ καὶ ἡ αὐθάδεια. νοουμένη ὡσεὶ αὐταρέσκεια.

Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἐκ τοῦ ἔδμεναι ἄδην, τὸ ἀδηφαγεῖν καὶ ὁ ἀδηφάγος ἐπενοήθη παρὰ τοῖς ὕστερον. καὶ ὅτι καθὰ τὸ ἐρέπτεσθαι ἀφ' οὗ μεταφορικῶς παρῆκται τὸ ἐρείπω καὶ ἀνερείπω, οὕτω καὶ τὸ φέρβω ἐπὶ ἀλόγων, ὡς καὶ τὸ ἔδειν καθὰ εἴρηται. διὸ καὶ φορβάδες ἵπποι κοινότερον ἀπ' αὐτοῦ. καὶ φορβὴ ἡ τούτων τροφή, ἐπεὶ καὶ φορβὰς γῆ παρὰ Σοφοκλεῖ. καὶ φορβὰς δὲ γυνὴ κωμικῶς πολλοῖς ὁμιλοῦσα τροφῆς χάριν. προϋπάρχει δὲ ὥσπερ τοῦ φερεσβίου τὸ φέρειν βίον κατὰ τό, ῥᾶστα τὸν βίον φέρει, οὕτω καὶ τοῦ φέρβειν. ζωογόνον γοῦν ἡ φορβὴ ὡς προσφερὴς καὶ αὐτὴ τῷ βίῳ. ἧς παράγωγον κατά τινας καὶ ἡ φορβειά. ἤγουν τὸ καὶ περιστόμιον καὶ στόμιον, ῥωμαϊκῶς δὲ εἰπεῖν, καπίστριον. ἵνα ᾖ ὥσπερ ἀρὴ ἡ ἀπειλὴ καὶ ἐπενθέσει τῆς ει διφθόγγου ἀρειή, οὕτω καὶ φορβὴ φορβειά. ὅθεν καὶ ὁ παρὰ τῷ κωμικῷ ἐμπεφορβειωμένος. οὐ χρὴ δὲ ἀγνοεῖν ὅτι τὴν φορβειὰν οἱ παλαιοὶ καὶ παρὰ τὸ φέρειν βία φασίν. ὀξύνεται δὲ ἡ φορβὴ κανόνι τοιούτῳ. τὰ εἰς η λήγοντα θηλυκὰ μετὰ συμφώνου, τῷ ο παραληγόμενα, ὀξύνεται ἐὰν ἀπὸ ῥήματος γίνεται τῷ ε μόνῳ παραληγομένου. οἷον στρέφω στροφή. τρέπω τροπή. τρέφω τροφή. ῥοπή. σπονδή. νομή. ὁλκή. πλοκή. οὕτω καὶ φορβή. τὸ πόρπη παρὰ τὸ πείρω γίνεται ὅπερ οὐ μόνῳ τῷ ε παραλήγεται. διὸ καὶ βαρύνεται.

Ὣς λίπον αὐτὰρ πεζὸς ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα,
Τόξοισιν πίσυνος τὰ δέ μ' οὐκ ἄρ' ἔμελλον ὀνήσειν.
Ἤδη γὰρ δοιοῖσιν ἀριστήεσσιν ἐφῆκα
Τυδεΐδῃ τε, καὶ Ἀτρεΐδῃ. ἐκ δ' ἀμφοτέροιιν
Ἀτρεκὲς αἷμ' ἔσσευα βαλών. ἤγειρα δὲ μᾶλλον.

Τὸν πεζὸν ἀντιδιαστέλλων τῷ ἱππότῃ φησίν. ὡς λίπον, τοὺς ἵππους δηλαδή. ἀτὰρ πεζὸς εἰς Ἴλιον ἤλθον. καὶ ἀλλαχοῦ πεζοί θ' ἱππῆές τε. ὅτε μέντοι εἴπῃ τὸν Ἀχιλλέα νηυσὶ μὲν τόσσας πόλεις ἑλεῖν, πεζὸν δὲ τόσας, τότε τῷ πλέοντι ἀντιδιαστέλλει τὸν πεζόν. ἔστι γὰρ καὶ ἡ ναῦς ἅρμα διὰ θαλάσσης. μᾶλλον δὲ ἁλὸς ἵππος, ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ λέγεται. Ἀχρησίαν τόξου κατηγορεῖ τό, τόξοισι πίσυνος. τὰ δέ μ' οὐκ ἄρ ἔμελλον ὀνήσειν. ἐκ τοῦ πείθω δὲ ὁ πίσυνος. γράφεται δὲ διὰ τοῦ ι ὃν λόγον καὶ ὁ θίασος ἐκ τοῦ θεάζω γεγονώς. ἔτι δὲ καὶ ὁ πιθανὸς ἐκ τοῦ πείθω παραχθείς. Συρακουσίων δέ φασι γλώσσης ὁ πίσυνος. Σύνδεσμος παρίσωσις καὶ ἐνταῦθα τό, Τυδείδης τε καὶ Ἀτρείδης. ὡς καὶ πρὸ μικροῦ τό, ζώοντε μάχης ἐκνοστήσαντε. τοιοῦτον καὶ μετ' ὀλίγα τό, οἷοι Τρώϊοι ἵπποι ἐπιστάμενοι. καὶ τό, φράζεο χάζεο. καὶ τό, ἐς δ' ὄχεα φλόγεα. Ἀτρεκὲς αἷμα, τὸ ἀληθὲς καὶ μὴ ψεῦδον τὴν ὄψιν κατὰ τὰ ἐρυθροβαφῆ φορήματα ἤγουν λακώνων ἐπικρύπτοντα τὴν ἐν πολέμῳ ῥύσιν τοῦ αἵματος. χρῆσις δὲ αὐτοῦ, τὸ ἀτρεκὲς αἷμα ἔσσευα ὅ ἐστιν ἐκίνησα βαλών. ἤγειρα δὲ μᾶλλον, ἤτοι ἠρέθισα παρώξυνα.

Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ ἀπὸ πασσάλου ἀγκύλα τόξα
Ἤματι τῷ ἑλόμην, ὅτε Ἴλιον εἰς ἐρατεινὴν
Ἡγεόμην Τρώεσσι, φέρων χάριν Ἕκτορι δίῳ.
Εἰ δέ κε νοστήσω, καὶ ἐσόψομαι ὀφθαλμοῖσιν
Πατρίδ' ἐμὴν, ἄλοχόν τε, καὶ ὑψηρεφὲς μέγα δῶμα
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φὼς
Εἰ μὴ ἐγὼ τάδε τόξα φαεινῷ ἐν πυρὶ θείην,

Ὥσπερ ἀλλαχοῦ τὸ ἀνάσσειν δοτικῇ συνέταξεν, οἷον πάντεσσι δ' ἀνάσσειν, οὕτως ἐνταῦθα τὸ ἄρχειν καὶ τὸ ἡγεῖσθαι. φησὶ γὰρ ἀρχεύειν Τρώεσσι. καὶ ἡγεόμην Τρώεσσι, φέρων χάριν καὶ ἑξῆς. ἔνθα ὅρα ὡς ταυτόν ἐστιν εἰπεῖν χάριν καὶ ἦρα καὶ ἐπίηρα. ὃ γοῦν ἐν ἄλλοις εἶπεν, ἦρα φέρων καὶ μητρὶ φίλῃ ἐπίηρα φέρων, ἐνταῦθα οὕτω φράζει φέρων χάριν Ἕκτορι δίῳ. ἐν δὲ τῷ ἡγεόμην Τρώεσσι, λέγοι ἂν ὡς καὶ προδεδήλωται Τρῶας, τοὺς ἐν τῇ μικρᾷ Λυκίᾳ. κεῖται δ' ἐνταῦθα καὶ Ἴλιος ἐρατεινή, καθά που καὶ Λακεδαίμων. ἔστι δὲ ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ μαθεῖν, καὶ ὅτι ἀφεὶς ὁ Πάνδαρος ἑαυτὸν μέμφεσθαι, κατὰ τῶν τόξων τρέπει τὴν ὀργήν. βαρβαρικῶς θυμομαχῶν κατὰ τῶν οὐδὲν αἰτίων, καί φησιν ὅτι κακῇ αἴσῃ ἀπὸ πασσάλου, ἀγκύλα τόξα ἤματι τῷ ἑλόμην, ὅτε εἰς Ἴλιον Τρώεσσιν ἡγεόμην. καὶ τῷ διῒ μὲν ἀνασχεῖν οὐδὲ νῦν ἐθέλει χεῖρας ὡς ὁ Αἰνείας παρῄνεσεν. ἀπειλεῖται δὲ τοῖς τόξοις δύο ποινάς. κλάσιν τε καὶ καῦσιν. λέγων ὡς εἰ νοστήσω καὶ ἐσόψομαι ὀφθαλμοῖσι πατρίδ' ἐμὴν ἄλοχόν τε καὶ ὑψηρεφὲς μέγα δῶμα, αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φώς, εἰ μὴ ἐγὼ τάδε φαεινῷ ἐν πυρὶ θείην, χερσὶ διακλάσσας. ἀνεμώλια γάρ μοι ὀπηδεῖ. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ἀπὸ πασσάλου ἐνταῦθα μὲν πραγματικῶς εἴρηται, ὡς τῶν ἡρωϊκῶν προσώπων ἁπλούστερον οὕτω πολλὰ σκεύη κρεμώντων, καθὰ καὶ τὸ τοῦ Τηλεμάχου ἱμάτιον. καί τις δὲ ἐν Ὀδυσσείᾳ κιθάρα ἐκρέματο. ἡ δὲ ὕστερον παροιμία, ἐπὶ πραγμάτων ἄλλως τὸ νόημα ἔθετο. λέγουσα πασσάλῳ μὲν ἀνακρεμάσαι τὸ ἀμελῆσαι. ἀπὸ πασσάλου δὲ λαβεῖν τὸ ἐπιμεληθῆναι. ὁποῖον δή τι καὶ παρ' Εὐριπίδῃ τό, ξυστὸν δ' ἐπὶ πασσάλῳ. ἔχει δέ τινα πρὸς ταῦτα ὁμοιότητα καὶ Ἡσιόδου τό, ὑπὲρ καπνοῦ θεῖναι πηδάλιον. ὡς δὲ καὶ πάσσαξ ὁ πάσσαλος λέγεται καθ' ὑποκορισμὸν ἡ κωμῳδία οἶδε. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι γλῶσσά τις λέγεται κινδάλους λέγειν τοὺς πασσάλους. καὶ κινδαλοπλίτας τοὺς πασσαλίσκους. ὅθεν καὶ παιδιά τις διὰ πασσάλων γινομένη, κινδαλισμὸς ἐλέγετο. τὸ δὲ καὶ ἐσόψομαι πατρίδα καὶ ἄλοχον καὶ λαμπρὸν οἶκον, λόγος ἐστὶν ἤθους ἀφελοῦς. τοιοῦτον γὰρ τὸ ἐν δεινοῖς παραπλέκειν τῷ λόγῳ τὰ φίλτατα. Τὸ δὲ ὑψηρεφὲς ὅτε τὸ μέτρον ἀπαιτεῖ πρὸς ἀλλοῖον δάκτυλον ὑψηρεφεὺς γράφεται. ὅρα δὲ τὸ ἀλλότριος φὼς ἀντὶ τοῦ πολέμιος. ὃ δηλοῖ μεγάλην δυστυχίαν ἐὰν ὁ Πάνδαρος μετὰ τὴν τοῦ πολέμου λύσιν τοῦ Τρωϊκοῦ τοιοῦτον πάθῃ ἐν τῇ πατρίδι κακόν. ὅρα δὲ καὶ ὡς ὑπεξέφυγεν ὁ ποιητὴς παιγνιώδη περιήχησιν ἐν τῷ, ἀλλότριος φώς. οἷα δυνάμενος μὲν εἰπεῖν εἵλετο μὴ θελήσας δέ, περιηχῆσαι ἐκ φωτὸς ἀνδρὸς καὶ φωτὸς πυρός. ἀλλὰ μόνον φαεινὸν πῦρ εἰπών. Τὸ δὲ διακλάσσας, ὠνοματοπεποίηται. καὶ ἔστι λειότερον εἰπεῖν ἡ θραῦσις. οὕτω δὲ καὶ τὸ λακεῖν καὶ τὸ λακίζειν εὐφωνότερόν ἐστι τῆς θραύσεως. καὶ τὸ φλᾶν δὲ καὶ τὸ θλᾶν. ἀφ' οὗ καὶ θλάσμα κατὰ τὸ κλάσμα. καὶ θλαδίας βοῦς. ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ κλῶ κλάζω καὶ πλεονασμῷ, ὀκλάζω, δίφρος ὀκλαδίας. Τὸ δὲ ἀνεμώλια πάνυ ἀστείως εἴρηται ὡς τῶν πτερόεντων ὀϊστῶν, ἀξίων ὄντων ἀνέμοις ὀλέσθαι διὰ τὸ ἄπρακτον καὶ ἀνενέργητον. καί ἐστιν ὅμοιον τρόπον τινά, τῷ ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο. τὸ γὰρ ἀνέμοις ὀλλύμενον ἁρπυίαις ἀνήρειπται. καὶ τῶν τις δὲ καθ' ἡμᾶς τῷ χρόνῳ Παφλαγὼν τὸ γένος. ῥωμαλέος τὴν φύσιν. ἀνδρεῖος τὴν τέχνην. δεινὸς μὲν σπάθην στρατιωτικῶς χειρίσασθαι, τοξεῦσαι δὲ δεινότατος, μίαν καὶ δευτέραν καὶ τρίτην βολὴν δυστυχήσας ἐν πολέμῳ, εἰς τὸν αὐτὸν τῷ Πανδάρῳ νοῦν ἐμπεσών, κατακλᾷ θυμῷ τὰ τόξα. καὶ οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ παραβάλλει ἑαυτὸν εἰς σφαγήν, δυστυχίαν τοξείας, αὐθαιρέτῳ θανάτῳ τετιμηκώς, καὶ

θανεῖν ἐλόμενος, εἶπεν ἔξω ὀνειδισθῆναι βαλεῖν ἀνεμώλια. ὅτι δὲ καθὰ πρότερα πρώρα καὶ τὰ ὅμοια. οὕτω καὶ ἀνεμοόλια καὶ κατὰ κρᾶσιν ἀνεμώλια, πολλαχοῦ δηλοῦται. ἴσως δὲ καὶ ὡς ἀπατῶ ἀπατήσω ἀπατήλια, οὕτως ἀνεμῶ ἀνεμώσω ἀνεμώλια. τὰ διὰ τοῦτο ἐξανεμούμενα. οὐ πάντη δὲ ταυτὸν ἀνεμώλια εἰπεῖν καὶ ἀνεμόφθορα. εἶπεν Ὅμηρος μὲν, ἔπη ἀνεμώλια οἶδε καὶ τόξα ἀνεμώλια. οἱ δὲ ὕστερον, σπέρματα φασὶν ἀνεμόφθορα οἷς φθορὰ ἐξ ἀνέμων κατασεισάντων εἰς γῆν ἢ ἐκκαυσάντων εἰς ἀτελεσφόρητα.

Χερσὶ διακλάσσας, ἀνεμώλια γάρ μοι ὀπηδεῖ.
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας Τρώων ἀγὸς ἀντίον ηὔδα.
Μὴ δ' οὕτως ἀγόρευε πάρος δ' οὐκ ἔσσεται ἄλλως,
Πρίν γ' ἐπὶ νῶ τῷδ' ἀνδρὶ σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν
Ἀντιβίην ἐλθόντε σὺν ἔντεσι πειρηθῆναι.

Ἀποτρεπτικὸν μεσιτείας τὸ, μὴ δ' οὕτως ἀγόρευε. πάρος δ' οὐκ ἔσσεται ἄλλως. παρέλκει δὲ ὁ πρῶτος δὲ σύνδεσμος. καὶ κεῖται ἀντὶ τοῦ δή. Παρασημειοῦνται ἀπίων καὶ Ἡρόδωρος τὸ, νῶ μονοσύλλαβον δυϊκὸν κατὰ πτῶσιν αἰτιατικὴν. ἀντὶ τοῦ ἡμᾶς, ἅπαξ ἐν Ἰλιάδι κεῖσθαι καὶ ἅπαξ ἐν Ὀδυσσείᾳ. ὃ οὐδὲ περισπᾶται. ὡς δυϊκὸν λῆγον εἰς ω. φησὶν οὖν ὧδε ὁ ποιητὴς πρίν γ' ἐπὶ νῶ τῷδ' ἀνδρὶ καὶ ἑξῆς. ὅτε μέντοι σὺν τῷ ι λέγει αὐτὸ, ἐπ' εὐθείας τε τάσσεται διὰ τοῦ νῶϊ δ' ἐγὼ Σθένελός τε, ἤγουν ἡμεῖς, καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς. διὸ καὶ ἐνταῦθα ἐστὶ καὶ νῶϊ πόλιν δὲ σαώσετον. καὶ νῶϊ δ' ἐπαΐξας. καὶ ἀλλαχοῦ. οὐδ' ἂν νῶϊ Ἥλιος διαδράκοι. ἤγουν ἡμᾶς.

Ἀλλ' ἄγ' ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
Οἷοι Τρώϊοι ἵπποι ἐπιστάμενοι πεδίοιο,
Κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν, ἠδὲ φέβεσθαι.

Τρώϊοι ἐνταῦθα ἵπποι, οὐχ ἁπλῶς οἱ Τρωϊκοί. οὐ γὰρ εἶχόν τι ἐξαίρετον οἱ τῆς Τροίας ἵπποι. ἀλλὰ οἱ τοῦ Τρωός. οἳ καὶ ἀθάνατοι ἐλέγοντο ὡς ἀλλαχοῦ ῥηθήσεται. ἑρμηνεύων οὖν ὁ ποιητὴς τὸ Τρώϊοι, φησὶ ποίων, γενεᾶς αὐτοὺς εἶναι ἧς ἔδωκεν ὁ Ζεὺς τῷ Τρωΐ. ἰστέον δὲ ὅτι τε ἐκ τοῦ Τρωὸς ὁ Τρωϊκὸς ὀξυτόνου ὀνόματος οὗ θηλυκὸν τὸ, Τρῳαὶ γυναῖκες. διελύθη δὲ, Τρώϊος ἵππος. καὶ ὅτι ἔχοι ἂν ἀπορίαν, πῶς τὸ Τρώϊος ὁ Τρωϊκὸς οὐ προπερισπᾶ, τὸ Τρῳός. ἵνα ᾖ ὥσπερ πατρῷος πατρῷος, μινώϊος μινῷος, μητρώϊος μητρῷος, οὕτω καὶ Τρώϊος Τρῷος κτητικῶς, ὁ ἐκ Τροίας ἢ ὁ τοῦ Τρωός. καὶ ὅτι ἀρετὴ ἵππων πολεμιστηρίων τὸ, ἐπιστάμενοι πεδίοιο κραιπνὰ μάλα ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι. ὃ δὴ Αἰνείου ἐνταῦθα εἰπόντος, ἀπαραποιήτως οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ Διομήδης ἐρεῖ. καὶ ὅρα τὸ ἐπίστασθαι, λεχθὲν ἐπὶ τῶν τοῦ Τρωὸς ἵππων κατὰ ἐξαίρετον ὡς ἐπὶ λογικῶν. διὰ τὸ καὶ ἀθανάτους αὐτοὺς μυθεύεσθαι ὡς ῥηθήσεται. καλῶς δὲ ἔχει καὶ τὸ πεδίοιο ὡς τοῦ ἵππου ἐν τραχινοῖς οὐ πάνυ εὐδοκιμοῦντος. ἐξ οὗ καὶ παροιμία τὸ, ἵππος εἰς πεδίον. σημείωσαι δὲ ὅτι Αἰνείας μὲν, οὕτως ἐν ὀλίγῳ ἐπαινεῖ τοὺς ἑαυτοῦ ἵππους ὡς πρὸς εἰδότα λέγων τὸν Πάνδαρον. καὶ ἀορίστως ἀποθαυμάζει. ἀόριστος γὰρ θαυμασμὸς, τὸ, οἷοι Τρώϊοι ἵπποι. Διομήδης δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς καὶ ὡρισμένως καὶ ἐπιμελέστερον ἐπαινεῖ αὐτοὺς, ἀρίστους τε εἰπὼν, καὶ γενεαλογῶν ἐκείνους πρὸς τὸν μὴ εἰδότα Σθένελον. καὶ ἐρεθίζων οὕτως ἑαυτόν τε καὶ τὸν ἑταῖρον τὴν φίλιππον ἐπιθυμίαν. ἐπίτηδες δὲ Ὅμηρος τοῦτο ποιεῖ. καὶ τὸν περὶ τῶν ἵππων λόγον διαφόροις μὲν προσώποις καὶ τόποις καταμερίζει εἰς ποικιλμὸν τῆς ποιήσεως. τὸν δὲ πλείω λόγον, δίδωσι τῷ φιλίππῳ Διομήδει. σημείωσαι δὲ ὅτι ὧδε μὲν ἐντελῶς εἴρηται τὸ ἐπιστάμενοι ἔνθα καὶ ἔνθα τῆς πεδιάδος διώκειν καὶ φέβεσθαι. ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ ὁ Διομήδης ἐλλιπῶς λέγων, μήστωρας φόβου αὐτοὺς καλεῖ. μόνου τοῦ φεύγειν μνησθείς. δεῖ δὲ ἀναλόγως νοεῖν αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ διώξεως μήστωρας. ἔνθα καὶ τὸ μήστωρας, ὡς ἐπὶ λογικῶν εἴρηται. Τὸ δὲ κραιπνὸς, ὀξύνεται λόγῳ τοιούτῳ. τὰ εἰς νός μετ' ἐπιπλοκῆς συμφώνου τριγενῆ ἁπλᾶ, ὀξύνεται. κραιπνός. συχνός, πυκνός. πρυμνός. τὸ, ὕμνος οὔτε τριγενὲς, οὔτε ἁπλοῦν. διὸ οὐδὲ ὀξύνεται. ὡσαύτως καὶ τὸ πράμνος. καὶ εἴ τι τοιοῦτον. τὸ ἀμνὸς, ὀξύνεται. διὰ τὸ μὴ ἀντιστρέφειν τὸν κανόνα. οὐ γὰρ εἴ τι ὀξύνεται ἤδη καὶ τριγενές ἐστι καὶ ἁπλοῦν. κραιπνὸς δέ φασιν, ὁ ταχὺς καὶ διὰ τοῦτο ποδήνεμος ἢ ἀνεμώκης. ἔστι γὰρ κάπω τὸ πνέω, ἐξ οὗ κάπος τὸ πνεῦμα. ὅθεν καπνὸς, ὁ ὡς εἰπεῖν φασὶν ἠνεμόεις. καὶ πλεονασμῷ τοῦ ρ καὶ ι κραιπνός. δύναται δὲ καὶ παρὰ τὸ κάρα καὶ τὸ πνέειν ἐν συγκοπῇ καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι. εἶναι καραπνός. εἶτα κραπνὸς καὶ κραιπνός. καθ' ὁμοιότητα τοῦ καραπάλη ὅθεν ἡ κραιπάλη. ἵνα ᾖ κραιπνὸς ἄνθρωπος τυχὸν ἢ ἵππος ἢ βοῦς, ὁ ἐν τῇ σπουδῇ ῥέχειν πνευστιῶν καὶ πολὺ ἆσθμα πνέων ἐκ κεφαλῆς περὶ τὴν στόμα καὶ ῥῖνας, δι' ὧν τὸ τοιοῦτον πνεῦμα πρόεισιν.

Τὼ, καὶ νῶϊ πόλινδε σαώσετον, εἴπερ ἂν αὖτε
Ζεὺς ἐπὶ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ.

Αἰνείας

Αἰνείας μὲν δύσελπίς ἐστιν ἐπὶ τῇ κατὰ τοῦ Διομήδους ὁρμῇ. διό φησιν ὅτι οἱ ἵπποι σώσουσιν ἡμᾶς εἴπερ ὁ ζεὺς τῷ Διομήδει κῦδος ὀρέξει. τοῖς ἵπποις οὖν πέποιθε. διὸ καὶ ἡττᾶται. ὁ μέντοι Διομήδης ὡς πρέπει στρατιώτῃ τὴν ἀγαθὴν ἐλπίδα προβαλεῖται. καὶ ὡς θαῤῥῶν τὴν νίκην, ἐντελεῖται τῷ Σθενέλῳ, ἐὰν ἡ ἀθηνᾶ κῦδος αὐτῷ ὀρέξῃ, ἐπαΐξαι τοῖς ἵπποις τοῦ αἰνείου καὶ ἐξελάσαι αὐτοὺς ἐκ τρώων εἰς τοὺς ἀχαιοὺς ὃ καὶ γέγονεν.

Ἀλλ' ἄγε νῦν μάστιγα, καὶ ἡνία σιγαλόεντα
Δέξαι. ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι.
Ἠὲ σὺ τόνδε δέδεξο. μελήσουσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι.

Τὸ πεζεῦσαι τοῦ ἅρματος, ἵππων ἀποβῆναι λέγει. οὕτω δέ τις ἀποβαίνει καὶ νηός. Δέξασθαι, οὐ μόνον τὸ λαβεῖν. ὅ ἐστι μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα δέξαι, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπαντῆσαι καὶ ἀντιστῆναι. ὅ ἐστιν. ἠὲ σὺ τόνγε δέδεξο μελήσουσι δέ μοι ἵπποι. καὶ τόνδ' ἐγὼ ἐπιόντα δεδέξομαι ὀξέϊ δουρί. ἡνία δὲ σιγαλόεντα τὰ τεχνικῶς καὶ εἰς κάλλος εἰργασμένα. ἐφ' οἷς οὐκ ἔχοι αὖ τις εἰπεῖν τι ἀλλ' ἐστήξεται ἄφωνος, σιγῇ ἀφοσιούμενος τὰ τοῦ θαύματος. οἱ δὲ σιγαλόεντά φασιν ἤλειψε τοῦτ' τὰ κατεστιγμένα ποικίλμασιν. ἢ τὰ εὐμάλακτα κατὰ τοὺς λεγομένους μάσθλητας, καὶ διὰ τοῦτο σιγηλὰ καὶ μὴ θορυβοῦντα ψόφῳ ἤγουν κατὰ τοὺς ἀδεψήτους ἱμάντας. ὅθεν ἀστείως καὶ ἀμύγδαλά τις ἔφη σιγαλόεντα τὰ μὴ ψοφητικὰ ἐν τῷ κλᾶσθαι, ἀλλὰ πεσμῷ δακτύλων ἐνδιδόντα εἰς θραῦσιν.

Τόνδ' αὖτε προσέειπε λυκάονος ἀγλαὸς υἱός.
Αἰνεία, σὺ μὲν αὐτὸς ἔχ' ἡνία, καὶ τεὼ ἵππω
Μᾶλλον ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι καμπύλον ἅρμα
Οἴσετον, εἴπερ ἂν αὖτε φεβώμεθα τυδέος υἱόν.
Μὴ τὼ μὲν δείσαντε, ματήσετον, οὐδ' ἐθέλητον
Εκφερέμεν πολέμοιο, τεὸν φθόγγον ποθέοντε.
Νῶϊ δ' ἐπαΐξας μεγαθύμου τυδέος υἱός,
Αὐτώ τε κτείνῃ, καὶ ἐλάσσῃ μώνυχας ἵππους.
Ἀλλὰ σύγ' αὐτὸς ἔλαυνε τε' ἅρματα, καὶ τεὼ ἵππω.
Τόνδε δ' ἐγὼν ἐπιόντα δεδέξομαι ὀξέϊ δουρί.

Τὸ ἐν ἄλλοις ὑπὸ τοῦ Νέστορος λόγῳ παραγγελθὲν, ἐνταῦθα πραγματικῶς κεῖται. ὁ μὲν γὰρ εἶπεν ἐν τῇ δ' ῥαψῳδίᾳ, ὅτι ὃς ἂν ἐκ τοῦ οἰκείου ἅρματος εἰς ἕτερον ἅρμα ἔλθοι, ἐγχει ὀρεξάσθω. τουτέστι μὴ γινέσθω ἡνίοχος, ἀλλὰ ἀπλέσθω δόρατος. ἐνταῦθα δὲ ὁ Πάνδαρος ἀναβὰς εἰς τὸ τοῦ αἰνείου ἅρμα, οὐ θέλει τὰ ἡνία λαβεῖν, ἀλλὰ δέχεται τὸν Διομήδην ὀξέϊ δουρί. λέγων καὶ αἰτίαν, τὸ μήποτε φευγόντων ἡμῶν, τὼ μὲν, ἤγουν οἱ δύο ἵπποι, δείσαντε ματήσετον τεὸν φθόγγον ποθέοντε. ὁ δὲ ἐχθρὸς ἐπαΐξας, ἡμᾶς τε κτείνῃ καὶ ἐλάσῃ μώνυχας ἵππους. καὶ ὅτι μᾶλλον ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι τουτέστι συνήθει, καμπύλον ἅρμα οἴσετον. ἔνθα ὅρα τὴν ὑπό πρόθεσιν συνήθως ἐκληθοῦσαν συντάξει δοτικῇ. εἶτα καὶ ἐπιτάσσει τῷ αἰνείᾳ τὸ ποιητέον. εἰπών. ἀλλὰ σύγ' αὐτὸς ἔλαυνε τεὰ ἅρματα καὶ τεὼ ἵππω. τόνδε δ' ἐγὼν ἐπιόντα δεδέξομαι. καὶ ἔστι πιθανὸν τὸ πλάσμα τοῦτο τοῦ θάρσους. ἵνα μὴ ἡνιοχήσας ὁ ἐπίορκος καί πως ὑποδείσας, τρέψῃ τοὺς ἵππους φεύγειν καὶ διαδράσῃ τὸ θανεῖν. ἔστιν οὖν κἀνταῦθα ἰδεῖν, ὡς τὸ αὐτὸ νόημα εἰς διαφόρους ἦλθε, τόν τε Νέστορα ὡς προδεδήλωται, καὶ τὸν Πάνδαρον. ὅρα δὲ καὶ ὅπως καὶ ὁ Πάνδαρος οἰωνιζόμενος ἑαυτῷ κακὰ, οὐκ ἀγαθὰ καραδοκεῖ ἀλλὰ τὰ πρὸς τὸ φεύγειν λαλεῖ καθὰ καὶ ὁ αἰνείας ὡς εἴρηται. ματᾶν δὲ νῦν, ἐπὶ ἵππων λέγεται, τὸ ματαιοπραγεῖν καὶ ἀργοὺς ἵστασθαι. ἐξ οὗ καὶ ματίη ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπὶ ἀνθρώπων, ἡ ματαιοπραγία. διὸ καὶ ἑρμηνεύων ὁ ποιητὴς νῦν τὴν λέξιν, οὕτω φησί. ματήσετον οὐδ' ἐθέλητον ἐκφερέμεν πολέμοιο. ὡς ταυτὸν ὂν τὸ ματᾶν, καὶ τὸ ἀκινητίζειν. ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον ματίη θηλυκὸν ὄνομα, ἀλλὰ καὶ μάτιον οὐδετέρως παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον. εἶδος μέντοι μέτρου ἐκεῖνο. ὅθεν καὶ ματιολοιχὸς ὁ ἐκ τοῦ παραμετρεῖν λείχων ἤτοι κερδαίνων. οἱ δὲ παλαιοί φασι καὶ ὅτι μάτιον, τὸ ὀλίγον κλάσμα, ἕτεροι δὲ, ὅτι μάτιον, τὸ ἁπλῶς μικρόν. ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἐπί πολλοῦ. ὅθεν καὶ τὸν πλεῖον ἢ δεῖ λέγοντα, ματιολοιχόν φασι. τινὲς δὲ τὸν τοιοῦτον, ἄλλως ἑρμηνεύοντές φασιν ὅτι ματιολοιχὸς ὁ περὶ τὰ μικρὰ συνάμωρος καὶ πανοῦργος. τὸ μέντοι ματᾶν οἱ παλαιοὶ καὶ ἄλλως διασαφοῦντες, ματῆσαί φασι τὸ ἁμαρτεῖν. ὥς τε κατὰ τούτους, οὐ μόνον ἵππος ματᾷ ὡς μάτην εἰς χρείαν ἐλθὼν, ἀλλὰ καὶ τοξότης εἴπερ ἀφεὶς βέλος οὐκ εὐστοχήσει. οὕτω δὲ καὶ αἰχμητὴς καὶ ἕτεροι. παράγωγον δὲ τοῦ τοιούτου ῥήματος τὸ ματάζειν παρὰ Σοφοκλεῖ. ποιητικὰ δὲ ἄμφω. κοινὸν δὲ τὸ ματαιάζειν. ἴσως δὲ καὶ τὸ ματαΐζειν. ὅμοιον ὂν τῷ ἑβραΐζειν καὶ τοῖς τοιούτοις. ἰστέον δὲ ὅτι ὥσπερ ματῶ ματάζω καθὰ ἐῤῥέθη, οὕτω σὺν ἄλλοις καὶ τοπῶ τοπάζω, ἤγουν τόπους τινὰς καὶ ἀρ

χὰς νοημάτων ἔχω εἰς τὸ ὑπονοεῖν τόδε τι. ἡ δὲ κοινὴ γλῶσσα ἐκ τοῦ ἑτέρου τόπου τοῦ φύσει παθητικοῦ, τὸ πτάξειν λέγει, ὃ καὶ κοιτάζειν. τὸ πτάξει γοῦν τις θηρία εἰς τὸ κυνηγηθῆναι. τὸ δὲ ἐλάσῃ, ἀντὶ τοῦ ἀπελάσῃ. ἀπαγάγῃ. ὡς καὶ τὸ, οὐ γάρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν. ἀντὶ τοῦ ἐξήλασαν. κατὰ συνήθη προθέσεως ἔλλειψιν. διὸ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, ἐρεῖ. αἰνείαο καλλίτριχας ἵππους ἐξήλασε τρώων. μώνυχες δὲ ἵπποι, πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἄλλων ζώων πολυωνύχων καὶ διχηλῶν.

Ὣς ἄρα φωνήσαντες, ἐς ἅρματα ποικίλα βάντες,
Ἐμμεμαῶτ' ἐπὶ Τυδεΐδῃ ἔχον ὠκέας ἵππους.
Τοὺς δὲ ἴδε Σθένελος Καπανήιος ἀγλαὸς υἱός.
Αἶψα δὲ Τυδεΐδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα

Τρεῖς καὶ ἐνταῦθα κεῖνται ἀσύνδετοι μετοχαὶ ὡς ἐν ἰδέᾳ γοργότητος, ἐν τῷ, ὡς ἄρα φωνήσαντες ἐς ἅρματα ποικίλα βάντες ἐμμεμαῶτες ἐπὶ τυδείδῃ εἶχον ἵππους. ἔστι δὲ καὶ τὸ ἐπὶ τυδείδῃ εἶχον, ἀντὶ τοῦ ἤλαυνον κατὰ τοῦ τυδείδου. καὶ σημείωσαι ὅτι καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ, δαιμονίη τί μοι ἐπέχεις, τοιοῦτόν τι δηλοῖ. τί ἐπ' ἐμοὶ ἔχεις καὶ οἱονεὶ διωκτικῶς ἐλαύνεις με.

Τυδεΐδη Διόμηδες ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ
Ἄνδρ' ὁρόω κρατερὼ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι,
Ἶν' ἀπέλεθρον ἔχοντας, ὁ μὲν, τόξων εὖ εἰδὼς
Πάνδαρος, υἱὸς δ' αὖτε Λυκάονος εὔχεται εἶναι.
Αἰνείας δ' υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο
Εὔχεται ἐκγεγάμεν. μήτηρ δέ οἱ ἐστ' Ἀφροδίτη.
Ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων. μηδέ μοι οὕτω
Θῦνε διὰ προμάχων, μήπως φίλον ἦτορ ὀλέσσῃς.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης.
Μήτι φόβον δ' ἀγόρευε, ἐπεὶ οὐ σε πεισέμεν οἴω.
Οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι,
Οὐδὲ καταπτώσσειν, ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν.

Τὸ, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ, ταυτόν ἐστι τῷ φίλτατε. Ἐν τῷ εὔχεται εἶναι καὶ εὔχεται ἐκγεγάμεν, εἰς ταυτὸν ὁ ποιητὴς τὸ εἶναι καὶ τὸ γενέσθαι. διὸ καὶ ταυτόν ἐστι καὶ τὸ, θεοὶ αἰειγενέται καὶ θεοὶ αἰὲν ἐόντες. Καὶ ἐνταῦθα ἐπὶ Διομήδους καὶ Σθενέλου, δείκνυσιν ὁ ποιητὴς τὸ τῆς φιλίας χρήσιμον. καὶ ὡς κατὰ τὴν παροιμίαν, εἷς ἀνὴρ οὐδεὶς ἀνήρ. Διομήδης μὲν γὰρ, ὅλος ἔργου γίνεται πεζὸς μαχόμενος. μόνος δὲ ὁ Σθένελος σωματοφυλακεῖ. διοπτεύων ἀφ' ὑψηλοῦ τοῦ ἅρματος, μήποτέ τις ἐξ ἀφανοῦς ἐπέλθοι τῷ Διομήδει κίνδυνος. ὅθεν καὶ τὸν αἰνείαν καὶ τὸν Πάνδαρον ἐπιόντας αὐτῷ, ὡς ἐκ περιωπῆς προορᾷ. καὶ εἰπὼν ὅτι ἄνδρε ὁρόω κρατερὼ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι. ἶν' ἀπέλεθρον ἔχοντας. ὁ μὲν, τόξων εὖ εἰδὼς Πάνδαρος. ὁ δὲ, αἰνείας, εἶτα τὸν διομήδην εἰς εὐσχήμονα φυγὴν προκαλεῖται. λέγων ἀλλά γε δὴ χαζώμεθα ἐφ' ἵππων ἤτοι ἀναχωρήσωμεν. μὴ δέ μοι οὕτω θῦνε διὰ προμάχων. μήπως φίλον ἦτορ ὀλέσσῃς. τοῦτο δὲ λέγει, ὡς ἂν, ἀναβὰς εἰς ἅρμα, μήτε πεζὸς πρὸς ἱππέας διαμάχοιτο, καὶ φύγῃ δὲ ἐὰν βούλοιτο. καὶ αὐτὸς μὲν οὕτω λαλεῖ. ἀκούει δὲ ὅσα τις ἂν εἴποι ἀνδρεῖος ἄνθρωπος. μήτι φόβον δ' ἀγόρευε οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι, οὐδὲ καταπτώσσειν. ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν.

Ὀκνείω δ' ἵππων ἐπιβαινέμεν, ἀλλὰ καὶ οὕτως,
Ἀντίον εἶμ' αὐτῶν. τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη.
Τούτω δ' οὐ πάλιν αὖτις ἀποίσετον ὠκέες ἵπποι,
Ἄμφω ἀφ' ἡμείων, εἰ γοῦν ἕτερός γε φύγῃσιν.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω. σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
Αἴκεν μοι πολύβουλος Ἀθήνη κῦδος ὀρέξῃ
Ἀμφοτέρω κτεῖναι, σὺ δὲ τούσδε μὲν ὠκέας ἵππους
Αὐτοῦ ἐρυκακέειν ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας.
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξαι, μεμνημένος ἵππων,
Ἐκ δ' ἐλάσαι Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.

Τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἧς τρωΐ περ εὐρύοπα ζεὺς
Δῶχ' υἷος ποινὴν γανυμήδεος, οὕνεκ' ἄριστοι
Ἵππων ὅσσοι ἔασιν ὑπ' ἠῶ τ', ἠέλιόν τε.
Τῆς γενεῆς ἔκλεψεν ἄναξ ἀνδρῶν ἀγχίσης
Λάθρη λαομέδοντος ὑποσχὼν θήλεας ἵππους.

Ὀκνείω δ' ἵππων ἐπιβήμεναι ἀλλὰ καὶ αὔτως, ἀντίον εἶμι αὐτῶν, τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ παλλὰς ἀθήνη: ἐφ' οἷς καὶ τὴν ἀγαθὴν ἐλπίδα προβεβλημένος ὁ Διομήδης φησὶν, οὐκ ἀμφοτέρους ἐκείνους παλιννοστῆσαι εἰ γοῦν ἕτερός γε φύγῃσι. καὶ ὅρα δι' ὃν θυμὸν ὁ Διομήδης ἀνέλαβε μετὰ τὴν ὑπὸ Πανδάρου πληγὴν, πατρῴζων καὶ ἐνταῦθα. λόγος γὰρ, καὶ τὸν Τυδέα κατὰ θήβας ὑπὸ μελανίππου υἱοῦ Ἀστακοῦ τρωθέντα, σφόδρα ἀγανακτεῖν. ὡς δὲ ἀμφιάρεως ἀνελὼν τὸν μελάνιππον προεκόμισε τὴν ἐκείνου κεφαλὴν τῷ τυδεῖ, αὐτὸς διελὼν ῥοφεῖ τὸν ἐγκέφαλον δίκην θηρός. ὅτε καὶ ἡ μὲν ἀθηνᾶ φησὶν ἀθανασίαν αὐτῷ φέρουσα, ἀπεστράφη διὰ τὸ μύσος. ὁ δὲ, ἰδὼν ἐζήτησε κἂν γοῦν τῷ υἱῷ τὴν ἀθανασίαν χαρίσασθαι. καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον. ὁ δὲ διομήδης ὡς εἴρηται μετὰ τὴν πληγὴν ἐρεθισθεὶς, εἶτα καὶ ὡς πάνυ φίλιππος, τῷ σθενέλῳ ἐντέλλεται οὕτως. αἴκέν μοι πολύβουλος ἀθήνη κῦδος ὡς καὶ προερρέθη ὀρέξῃ ἀμφοτέρω κτεῖναι, σὺ δὲ ἤγουν σὺ δὴ, τούσδε μὲν ὠκέας ἵππους, αὐτοῦ ἐρυκακέειν ἤγουν κάτασχε. ἐξ ἄντυγος τοῦ ἅρματος δηλαδὴ, ἡνία τείνας. ἵνα δοκοῦντες ἄγχεσθαι καὶ ὑπό τινος ἐπέχεσθαι, ἡσυχάζωσιν. ἐπαΐξαι δὲ τοῖς τοῦ αἰνείου ἵπποις. μεμνημένος καὶ ἐξελάσαι εἰς τοὺς ἕλληνας. εἶτα καὶ γενεαλογεῖ τοὺς ἵππους. ἀπτάλλων δι' αὐτοὺς ἐν ψυχῇ. ἐκ τῆς γενεᾶς λέγων ἐκείνους εἶναι ἧς ἔδωκεν ὁ ζεὺς τῷ τρωῒ ποινὴν Γανυμήδους. ἀνθ' ὧν ἐκεῖνος πρὸ ὥρας ἡρπάγη ὡς ἐν τῇ υ ῥαψῳδίᾳ ῥηθήσεται. ἐξ ὧν γενεῆς, ἔκλεψεν ὁ τοῦ αἰνείου πατὴρ ἀγχίσης ὑποσχὼν θήλεας ἵππους.

Τῶν οἱ ἓξ ἐγένοντο ἐνὶ μεγάροισι γενέθλης.
Τοὺς μὲν τέσσαρας αὐτὸς ἔχων, ἀτίταλλ' ἐπὶ φάτνῃ.
Τὼ δὲ δύ' αἰνείᾳ δῶκεν μήστωρε φόβοιο.
Εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἀροίμεθα κεν κλέος ἐσθλόν.
Ὣς οἱ μὲν, τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Τὼ δὲ τάχ' ἐγγύθεν ἦλθον ἐλαύνοντ' ὠκέας ἵππους
Τὸν, πρότερος προσέειπε λυκάονος ἀγλαὸς υἱός.

Τῶν οἵ φησιν ἓξ ἐγένοντο ἐνὶ μεγάροισι γενέθλη. τοὺς μὲν τέσσαρας, αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλ' ἐπὶ φάτνῃ. τὼ δὲ δύο, αἰνείᾳ δῶκε μήστωρε φόβοιο καθὰ προείρηται. καὶ σημείωσαι ὅτι γενεὴ, οὐ μόνον ἐπὶ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ ἐπὶ ἀλόγων ζώων εἴρηται. λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ φύλλων. ὡς τὸ οἵη περ φύλλων γενεή. λέγει ὁ Διομήδης περὶ τῶν τοῦ αἰνείου ἵππων, καὶ ὅτι ἄριστοι ἵππων ὅσσοι εἰσὶν ὑπ' ἠῶ τ' ἠέλιόν τε. πάνυ ἐξαίρων αὐτοὺς τῷ τοιούτῳ ἐπαίνῳ. οὓς καὶ ἐὰν λάβοιμεν φησὶν, ἀροίμεθα ἂν κλέος ἐσθλόν. τοῦτο δὲ οὐ πάνυ πολὺ ἀπέχει, περίφρασις εἶναι τοῦ ἠράμεθα μέγα κῦδος. καὶ ὅρα ὅπως τοὺς ἵππους φιλῶν οὐχὶ ἐὰν κτείνῃ τοὺς ἄνδρας φησὶ κλέος λαβεῖν, ἀλλ' ἐὰν λάβῃ τοὺς ἵππους. ὡς ἐνταῦθα παρ' αὐτῷ κειμένου τοῦ μείζονος ἀριστεύματος διὰ τὸ τοῦ λαφύρου ἔνδοξον. καὶ τοιοῦτον μὲν τὸ ὁμηρικὸν τοῦτο χωρίον. τὰ δὲ κατὰ μέρος, ἐν αὐτῷ, τοιαῦτά εἰσι. τὸ μὲν ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι, ἀντὶ τοῦ κατὰ σοῦ. καὶ ἔστι διασαφητικὸν τοῦ ἐπὶ τυδείδῃ ἔχον ἵππους. δύναμις δὲ ἀπέλεθρος λέγεται ὡς ἀπὸ ἀπείρονος γῆς κατ' ἐπίτασιν, ἢ πολυπέλεθρος. ἢ καὶ κατὰ στέρησιν, ἡ μὴ δυναμένη πελέθρῳ ἤτοι πλέθρῳ ὑποπεσεῖν. ἔστι δὲ πέλεθρον, τὸ καὶ πλέθρον. μέτρον γῆς πήχεων ξς διμοίρου ὡς ἐν τοῖς ἀππίωνος καὶ ἡροδώρου φέρεται. ἀνάλογα δὲ πρὸς τὸ πέλεθρον, τὸ πολίεθρον. ῥέεθρον. πύρεθρον. φαρύγεθρον. τὸ δὲ ἄνδρε ὁρόω ὁ μὲν, Πάνδαρος ὁ δὲ, αἰνείας, καινοπρεπῶς ἐσχημάτισται. ἐχρῆν γὰρ εἰπεῖν, ἄνδρε ὁρῶ, τὸν μὲν, Πάνδαρον. τὸν δὲ, αἰνείαν. ὁ δὲ, τελείαν στίξας εἰς τὸ, ἄνδρε ὁρῶ, ἐπάγει ὡς ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς. ὁ μέν ἐστιν ὁ δεῖνα, ὁ δὲ ὁ δεῖνα. καί ἐστιν ὅμοιον τῷ, φημὶ κατανεῦσαι δία κρονίωνα. ἀστράπτων ἐπιδέξια. ἐνταῦθα δὲ καὶ γενεαλογίαν παρεμπίπτων, φησὶν ὅτι αἰνείας, υἱὸς μὲν ἀγχίσαο εὔχεται ἐκγεγάμεν ὃ δὴ πρὸ βραχέων ἐγράφη. μήτηρ δέ οἵ ἐστ' ἀφροδίτη. ποιεῖ δὲ τοῦτο, δεινῶς. ἵνα εὐθὺς προσφυῶς κολλήσῃ τὸ τῆς ἀφροδίτης ἐπεισόδιον. πεισομένης διὰ τὸν υἱὸν ἃ δηλωθήσεται. ὅρα δὲ καὶ ὅτι τοῦ Ὁμήρου εἰπόντος περιφραστικῶς μήπως φίλον ἦτορ ὀλέσσῃς ἀντὶ τοῦ ἀποθάνῃς, λαβὼν ἐντεῦθεν ὁ εὐριπίδης ἔφη τὸ, Ἐκ τέρος τ' ἀπόλλυται ψυχή. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἐνταῦθα φανερῶς τὸ αὔτως καὶ τὸ, οὕτως, ταυτὸν δηλοῦσι. Σθενέλου γὰρ εἰπόντος μή δέ μοι οὕτω θῦνε διὰ προμάχων, ὁ Διομήδης λέγει. ἀλλὰ καὶ αὔτως εἶμι ἀντίον αὐτῶν: τὸ δὲ μή μοι φόβον δ' ἀγόρευε, ἐλλέλειπται. καί πως ἡ φράσις οὕτω συνεσπεύσθη τῇ περισπερχείᾳ τοῦ ἥρωος. ἔστι γὰρ τὸ πλῆρες, οὕτω πως. μή μοι ἀγόρευε, ταπῦναι

φόβονδε. ἢ μή μοι ἀγόρευε ὀτρύνων φόβονδε. ἢ γοῦν, ἀλλὰ μή μοι ἀγόρευε τὰ φόβονδε. ἤγουν τὰ πρέποντα εἰς φυγήν. τηρηθήσεται δὲ καθ' ὅμοιον λόγον κατωτέρω, καὶ ἕτερα ἐλλειπτικά. ἐν δὲ τῷ, οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι οὐδὲ καταπτώσσειν, ἦθος θαρσαλέον καὶ ἀνδρεῖον ἐνδείκνυται. ἔστι δὲ τὸ μὲν γενναῖον, ἀσυνήθες. οὐ γὰρ ἐπὶ ἰσχυροῦ κεῖσθαι νῦν βούλονται οἱ παλαιοί. ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἐκ γένους ἢ μᾶλλον ἀπὸ γέννης. ἵνα λέγῃ ὅτι οὐ προγονικόν μοι τὸ δειλαίνεσθαι. ἢ καὶ ἄλλως κατὰ τοὺς παλαιοὺς γενναῖον τὸ συγγενὲς καὶ ἔμφυτον καὶ κατὰ Πίνδαρον εἰπεῖν ἐμφυές. ὅτε δέ που ὁ Πλάτων γενναῖα λέγει σῦκα, οὐ μόνον τὰ εὐγενῆ δοκεῖ οὕτω καλεῖν, ἀλλ' ἴσως καὶ τὰ ἐπιγεγεννημένα ἐξ ἐπεμβεβλημένων συκέων κατὰ τὰς παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει ἐπεμβολάδας ἀπίους τὰς κοινότερον εἰπεῖν, ἐγκεκεντρισμένας. τοιαύτη δὲ ἴσως καὶ ἡ παρ' αὐτῷ γενναία σταφυλή. τάχα δὲ καὶ ἡ μεγάλη. καθὰ καὶ γεννικὸν κρέας παρὰ τῷ κωμικῷ, τὸ ἁδρὸν κόμμα. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ Λύκιοι μέχρι νῦν γενναῖον ἄνδρα, οὐ τὸν ἰσχυρόν φασιν, ἀλλὰ τὸν ἀπὸ γένους καὶ μὴ τυχόντα καὶ ἀφανῆ. τὸ δὲ ἀλυσκάζοντι ἢ ἀλυσκάζοντα μάχεσθαι ἄμφω γὰρ ἀσόλοικα. τὸ ἐν σχήματι φυγῆς, ὅμως πάλιν μάχεσθαι. ὅπερ καὶ λέοντός ἐστιν ἴδιον. οὕτω δέ που καὶ ὁ Αἴας φεύγων ἀνθίσταται τοῖς διώκουσι. προϋπάρχει δὲ τοῦ ἀλυσκάζειν, τὸ ἀλύσκειν. ἀμφοῖν δὲ τὸ ἀλύω. ὡς γὰρ μεθύω μεθύσκω, οὕτως ἀλύω ἀλύσκω. καὶ ἐξ αὐτοῦ, ἀλυσκάζω, πτώσσειν δὲ, τὸ προσποιεῖσθαι φεύγειν. ἐξ οὗ καὶ πτὼξ λαγωός. τὸ ὀκνεῖν δὲ ἰστέον ὅτι κἂν Ὅμηρος ἐπὶ τοῦ ὀκνηλῶς ἔχειν ἔταξεν ἵνα ᾖ ὀκνεῖν, τὸ οὐκ ὀνεῖν ἤγουν μὴ ἐνεργεῖν, ἀλλ' ἡ πλείων χρῆσις τῶν μεθ' Ὅμηρον ἐπὶ φόβου τὸν ὄκνον τίθησι. καί ἐστι πολλὴ ἡ κρῆσις παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ. ἐπιβαίνειν δὲ ἵππων λέγει, τὸ εἰς ἅρμα ἀναβαίνειν. ὥσπερ ἀποβαίνειν τὸ πεζεύειν. τὸ δὲ τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη. οὕτω σχηματίζεται παρὰ τοῖς παλαιοῖς. ἔθος Ὁμήρῳ τὰ τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων ῥήματα κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον πολλάκις εἰς δύο α διαλύειν. ὧν τὸ μὲν πρῶτον, συνεσταλμένον. τὸ δὲ δεύτερον, ἐκτεταμένον σὺν τῷ ι. διό οὐχ ὁράᾳς οἷος κἀγώ, καὶ ἰσχανάᾳ δακέειν. καὶ, ἐκπεράᾳ μέγα κῦμα. καὶ οὐκ ἐάᾳ Κρονίδης. τοῦτο τὸ ἐάᾳ ἐὰν ἀτρεκῶς ποιεῖ ὡς ἐν μέτρῳ δακτυλικῷ τὸ, τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ. ἀναβιβασθέντος τοῦ τόνου μετὰ βραχείας τῆς παραληγούσης, ὡς τῆς ἐν τῷ τέλει μακρᾶς ἀποσκοπείσης. οὐ γὰρ εἶχεν ἀναλογίαν τινὰ ἡ ὀξυτόνησις. εἰ δὲ γράφεται τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ περισπωμένως ὅπερ ἥκιστα ἐν τοῖς παλαιοῖς εὕρηται, θεραπευθήσεται σπονδειακῶς τὸ μέρος διὰ συνιζήσεως. τὸ δὲ εἰ γοῦν ἕτερός γε φύγῃσιν, ὅμοιον μέν ἐστι τῷ ἀλλαχοῦ εἰρημένῳ περὶ τῆς ἄτης. κατὰ δ' οὖν ἑτέρην γε πέδησεν. ἔστι δὲ καὶ αὐτὸ ἐλλειπτικόν. δηλοῦν κατὰ τὸ ἀπὸ κοινοῦ σχῆμα, ὅτι εἴπερ ἀνάγκη φυγεῖν, οὐ φεύξονται οἱ δύο ἀλλ' ὁ εἷς. ὃ καὶ γίνεται· ἀγχίνοος γάρ ἐστιν ὁ Διομήδης τὸ μέλλον προϊδεῖν. διὸ καὶ ἡ πολύβουλος κατὰ τὸν ποιητὴν Ἀθηνᾶ, λέγεται αὐτῷ συναίρεσθαι τῆς μάχης. τουτέστιν ἡ φρόνησις. ἣν προσφυῶς τῇ ἀλληγορίᾳ πολύβουλον ἔφη κατὰ μετάληψιν τοῦ πολυμήχανος. καὶ ἔτι μᾶλλον, τοῦ πολύμητις. ἐλλέλειπται δὲ καὶ τὸ, μεμνημένος. λείπει γὰρ τὸ οὕτως εἶπον. ἤτι τοιοῦτον. τὸ δὲ ποινὴν ἀντὶ τοῦ ἀντάλλαγμα κεῖται. ὡς τε σημειωτέον ὅτι ποινὴ οὐ μόνον λέγεται τὸ ὑπὲρ φόνου, ἀλλὰ καὶ τὸ ἁπλῶς ἀντισήκωμα. ἡ δὲ χρῆσις πολλὴ παρὰ Πινδάρῳ. ἰστέον δὲ ὅτι καθὰ ἡ ποινὴ ἀμοιβήν τινα ἐστὶν ὅτε δηλοῖ οὐχ ὡς ἀπὸ τοῦ φόνου ἴσως, ἀλλὰ τοῦ πόνου ὅπερ ἐστὶ τῆς ἐπαινετῆς ἐνεργείας, οὕτω καὶ ἡ ἄμυνα. φησὶ γὰρ ὁ γραμματικὸς Ἀριστοφάνης τὸ ἀμύνεσθαι, οὐ μόνον σημαίνειν τὸ κακῶς παθόντα ἀντιδιατιθέναι. ἀλλὰ πεπονθέναι καὶ ἀντὶ φίλου τοῦ ἀμείψασθαι ὁποῖον. καὶ φέρει χρῆσιν, ἔκ τε Ἀλκμᾶνος τὸ, οὐ γὰρ πορφύρας τόσος κόρος ὥστ' ἀμύνασθαι. καὶ ἐκ τῶν Θουκυδίδου τὸ, ἀξιοῦντα τοῖς ὁμοίοις ἡμᾶς ἀμύνεσθαι. ἡ δὲ ἀρχοῦσα τοῦ Γανυμήδους, οὐκ ἀλόγως ἀλλὰ κατὰ ἀναλογίαν τοῦ, γάνος, ἐν ᾗ ἐκφέρεται ν'. κἂν πολλοὶ ἐν οἷς γράφουσι διπλάζωσιν αὐτό. τὸ δὲ ὑπὸ ἠῶ τ' ἠέλιόν τε, ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτὸ δηλοῖ. ἐκ τούτου δὲ λαβόντες οἱ ὕστερον, τὴν ὑπ' οὐρανὸν, ὑφ' ἥλιον λέγουσιν. ὅρα δὲ εἰ πρός τινα ἔμφασιν ἐτυμολογίας συναπτῶς αἱ τοιαῦται λέξεις παράκεινται. ἵνα λέγοιτο ἠέλιος, ὡς ἠοῦς ἔλην ποιῶν τῇ κατὰ τὸν ἀέρα θερμότητι. ὅρα δὲ καὶ τὸ ὑποσχὼν θήλεας ἵππους καιρίως φρασθὲν ἀντὶ τοῦ ὑποβαλὼν καὶ ὑποθέμενος τοῖς ἄρρεσιν ἵπποις εἰς ὀχείαν. καὶ οὐκ ἔστιν ἑτέραν κρείττονα εἰς τοῦτο λέξιν εἰπεῖν. τοιοῦτος δέ πως οὗ ὑπεστι καὶ τῷ ὑποσχεῖν λόγοις τὰς ἀκοάς. καὶ χεῖρα τοῖς διδομένοις ὑποσχεῖν. ἔστι δὲ τὸ ὑποσχὼν θήλεας ἵππους, καὶ διασαφητικὸν τοῦ ἔκλεψεν. οὐ γὰρ ἵππους φησὶν ὑφείλετο Ἀγχίσης. ἀλλ' ἐσοφίσατο γονὴν ἐξ ἐκείνων λαβεῖν, διὰ λαθραίας ὀχείας. καὶ ἔστι κλοπή τις καὶ τοῦτο οἰκονομική, καὶ δόλον οὐ πάνυ τι μωμητὸν ἔχουσα. πρέπουσα δὲ φιλοκάλῳ ἀνδρὶ μὴ ἔχοντι ἀδόλως τὸ ἐφετὸν πορίσασθαι. τὸ δὲ θήλεας, οἱ μὲν προπαροξύνουσιν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἡ θῆλυς. διὸ καὶ τὸ θῆλυς ἕρση. οἱ δὲ παροξύνουσιν ὡς ἀπὸ τοῦ θήλεια θηλείας, καὶ ἀπελεύσει τοῦ ι θηλέας. ἀτιτάλλειν δὲ τὸ ἀναπαύειν καὶ ἁπαλῶς τρέφειν ὡς μὴ ταλαίσειν. ὅ ἐστι τάλανα τοῖς πόνοις εἶναι καὶ τλήμονα. ἵνα ᾖ πρῶτον τὸ ἀτάλλειν. ὅθεν καὶ ὁ ἀταλός. εἶτα κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν τὸ ἀτιτάλλειν. δῆλοι δὲ ὥς τινες καθὰ καὶ προείρηται, ἀπὸ τοῦ ἅλλειν καὶ ἅλλεσθαι, τὸ ἀτάλλειν παράγουσι τοῦ ἑνὸς τ' ἀπελθόντος διὰ τὸ εὐφωνότερον. τῆς δὲ φάτνης πρωτόθετον, τὸ φαγεῖν ἢ τὸ πάσασθαι κατὰ τοὺς παλαιούς. ὅ ἐστι γεύσασθαι. ὅθεν καὶ φατνωτόν φασι τὸ σανιδωτόν. καὶ φατνώματα σανιδώματα στέγης διάγλυφα. καὶ ὀδόντων δὲ προσφυῶς ἐντεῦθεν φατνώματα.

Καρτερόθυμε δαΐφρον ἀγαυοῦ Τυδέος υἱέ.
Ἦ μάλα σ' οὐ βέλος ὠκὺ δαμάσσατο, πικρὸς ὀϊστός.
Νῦν αὖτ' ἐγχείῃ πειρήσομαι, αἴ κε τύχωμι.
Ἦ ῥα καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Τυδεΐδαο κατ' ἀσπίδα. τῆς δὲ διὰ πρὸ
Αἰχμὴ χαλκείη πταμένη, θώρηκι πελάσθη.
Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός.
Βέβληαι κενεῶνα διαμπερές. οὐδέ σ' ὀΐω
Δηρὸν ἔτ' ἀνσχήσεσθαι. ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκας.
Τὸν δ' οὐ ταρβήσας, προσέφη κρατερὸς Διομήδης.

Καλὸν εἰς ἔπαινον εὐγενοῦς καὶ ἀνδρείου τινὸς, τὸ καρτερόθυμε δαΐφρον ἀγαυοῦ πατρὸς υἱέ. Βέλος εἰπὼν ὁ Πάνδαρος ἐπήγαγε τὸ πικρὸς ὀϊστὸς, διὰ σαφήνειαν. ὡς καὶ τοῦ δόρατός ἐστιν ὅτε εἰ μὴ ὀρεκτὸν εἴη, βέλος λεγομένου. φησὶν οὖν παρακατιὼν, ὅτι οὐ τοῦ Διομήδους βέλος ἴθυνεν ἡ Ἀθηνᾶ ὅπερ ἦν δόρυ. Τὸ, αἰχμὴ ταχεῖη πταμένη, τὸ τάχος δηλοῖ τῆς προέσεως. ὅθεν καὶ ἡ τοῦ Ἀχιλλέως μελία, ἰθυπτίων που ῥηθήσεται διὰ τὸ ἰθὺ πέτεσθαι. σημείωσαι οὖν ὅτι κἂν μὴ πτερόεσσαν εἰπεῖν ἔχῃ τὴν αἰχμὴν καθά περ τοὺς ὀϊστὸν πτερόεντα, πέτεσθαι γοῦν ὅμως αὐτὴν λέγει διὰ τὸ τάχος. ἢ καὶ διὰ τὸ ἐλαφρὸν, καθ' ὃ καὶ λαοὺς σκιά που λέγει πτερόεντα. ὅτι δὲ οὐ μόνον ἐπταμένη πρῶτος ἐστὶν ἀόριστος ἐξ οὗ ὁ πτάμενος καὶ ἡ πταμένη ἀλλὰ καὶ δεύτερος ὁ ἐπτόμην δηλοῦται ἀλλαχοῦ. Πολὺ τὸ τοῦ Πανδάρου ἀλαζονικὸν καὶ ἐνταῦθα. ὃς μετὰ τὴν βολὴν ἀβλαβὴς ἐστῶτος τοῦ Διομήδους, μέγα κομπάζει καὶ τόπον ὁρίζει περὶ ὃν δῆθεν ἐκεῖνον ἔπληξε, λέγων ὅτι βέβληαι κενεῶνα διαμπερές. ὅ ἐστι τὴν λαγόνα ἤγουν τὴν λαπάραν, οὐδέ σ' ὀΐω δηρὸν ἔτ' ἀνσχήσεσθαι. ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκας. οὕτω γλώσσαλγος ὁ ἀνήρ. διὸ καὶ Ὅμηρος οἰκείως εἰς τὴν γλῶσσαν κολάζει αὐτόν. πρυμνὴν γὰρ αὐτὴν ἐξέταμε χαλκὸς ὁ ὑπὸ Διομήδους ἐκ μετεώρου ποθὲν οἷα εἰκὸς ἀφεθείς. φησὶ γὰρ ὅτι ἡ Ἀθηνᾶ ἤτοι ἡ τοῦ ἥρωος φρόνησις στάντος ὡς εἰκὸς ἐν καιρίῳ τόπῳ, τὸ βέλος ἴθυνε ῥῖνα παρ' ὀφθαλμόν. λευκοὺς δὲ πέρησεν ὀδόντας. τοῦ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε χαλκὸς ἀτειρὴς, αἰχμὴ δ' ἐξεσύθη παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα. ἐξ ὑψηλοῦ τοίνυν ἡ βολὴ γίνεται. ἢ τάχα καὶ ὁ Πάνδαρος πτοηθεὶς καὶ κατακύψας τοῦ δίφρου, ἐκ μετεώρου διὰ τοῦτο βάλλεται. πολλαὶ δὲ καὶ νῦν γίνονται δι' ὀϊστῶν τοιαῦται βολαί. σημείωσαι δὲ ὅτι ὁ ποιητὴς πολλοὺς καὶ ἄλλους πεποιηκότως οἷς ἐπλημμέλησαν, πάσχοντας ἐν πολέμῳ ποιεῖ. ὡς ὅτε καὶ Φερέκλῳ τῷ ναυπηγησαμένῳ εἰς μοιχείαν, αἰσχρὸν τραῦμα ἐν τρίβει κατὰ γλουτοῦ. καὶ ἡ Ἀφροδίτη δὲ κατὰ χειρὸς βάλλεται, διότι τῇ χειρὶ πλημμελεῖ. εἴπερ ὡς Ὅμηρός φησι καταρρέζουσα, τὰς γυναῖκας ἀναπείθει εἰς μοιχείαν. ἄλλου δέ τινος χεῖρας ὁ ποιητὴς ἐκκόπτει, διὰ τὸ τὸν αὐτοῦ πατέρα δῶρα ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐν Τροίᾳ κατὰ τοῦ Μενελάου λαβεῖν. καί τινα δὲ ἄλλον Ἀγάστροφος δὲ οἶμαι ἐστὶν ἐκεῖνος, κατὰ τοῦ ἰσχίου τιτρώσκει ὡς φεύγοντα. καὶ ὁ Λοκρὸς δὲ Αἴας ἐν τῷ ἐπιταφίῳ ἀσχημονεῖται τὸ στόμα, ἐπειδὴ νεώτερος ὢν τὸν πρεσβύτην Ἰδομενέα μάτην λαβραγόρας εἶναι ὠνείδισε. τῶν δὲ εἰρημένων, ὁ μὲν κενεὼν, ὡς περιεκτικόν ἐστι. καὶ ἔχει πλεονασμὸν τοῦ δευτέρου ε κατὰ τὸ, πυλεὼν ἀκανθεὼν χαραδρεών. λέγεται δὲ παρὰ τὸ κενὸς εἶναι ὀστῶν. λευκοὶ δὲ ὀδόντες, κατ' ἰδιότητα. ὡς καὶ ὀστέα λευκά. καὶ γάλα λευκόν. καὶ κρῖ λευκόν. καὶ χιὼν λευκή. πρυμνὸν δὲ τὸ ἔσχατον, ὡς ἀπὸ τοῦ πέρας πέρω περύω περυμνὸν καὶ ἐν συγκοπῇ πρυμνόν. ὅθεν καὶ νηὸς πρύμνη. βαρυνομένη αὐτὴ, πρὸς διαστολὴν τοῦ, πρυμνὴ ἡ ἐσχάτη. ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὸ πρυμνόθεν ἐπίρρημα. ἀνθερεὼν δὲ φανερῶς ἐνταῦθα, ὁ ὑπὸ τὸ πρυμνὸν τῆς γλώττης ὤν. οὗ ἥττον τοῦτο ἱκέται ὡς προδεδήλωται. σαφέστερον δὲ εἰπεῖν, ἀνθερεὼν, τὸ τέλος τοῦ ὑπογενείου.

Ἤμβροτες, οὐδ' ἔτυχες. ἀτὰρ οὐ μὲν σφῶΐ γ' ὀΐω
Πρίν γ' ἀποπαύσεσθαι, πρίν γ' ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
Αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.
Ὣς φάμενος, προέηκε· βέλος δ' ἴθυνεν Ἀθήνη
Ῥῖνα παρ' ὀφθαλμόν. λευκοὺς δ' ἐπέρησεν ὀδόντας.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε χαλκὸς ἀτειρής.
Αἰχμὴ δ' ἐξεσύθη παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα.

Τὸ ἤμβροτες οὐδ' ἔτυχες, προοιμιῶδές ἐστιν. ἐπὶ τῶν ἁμαρτανόντων τῆς προθέσεως. δηλοῦσιν ἄμφω τὰ ῥήματα, ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτὸ νόημα. γίνεται δὲ τὸ ἤμβροτες ἢ ἐκ τοῦ ἀβρότω τὸ ἀποτυγχάνω, πλεονασμῷ τοῦ ν ὃ καὶ ἀβροτάζω παραγώγως λέγει ὁ ποιητής. ἢ ἀπὸ τοῦ ἥμαρτες. τροπῇ τοῦ

α εἰς ο καὶ μεταθέσει τοῦ ρ καὶ πλεονασμῷ τοῦ β διὰ καλλιφωνίαν ὡς ἐπὶ τοῦ γαμβρὸς καὶ μεσημβρία καὶ τῶν ὁμοίων γίνεται. Τὸ, αἵματος ἆσαι ἤτοι κορέσαι ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστὴν, ἀστείως καὶ ἀλληγορικῶς δηλοῖ τὸ εἰς αἷμα πολὺ βάψαι τὸν ἄρην ἤγουν τὸ ξίφος. καὶ σημείωσαι ὅτι ἐψύχωσεν δι' αὐτῶν σίδηρον καὶ ἐνταῦθα ὁ ποιητής. πολεμιστὴν αὐτὸν εἰπὼν κορεννύμενον αἵματος. ᾧ δὴ πολεμιστῇ ἀκόλουθον ἐστὶ τὸ ταλαύρινον. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις πολεμισταῖς, ὁ ῥινὸς οὐ τάλας ἐστὶν, ἤτοι καρτερικός. οὐδὲ ἀτειρής. ἀλλὰ δηλονότι τέρην καὶ ἁπαλός. κατὰ γὰρ τὸν ποιητὴν εἰπεῖν, τοῖς μὲν μαχομένοις ἀνδράσιν ὁ χρὼς, οὐ λίθος οὐδὲ σίδηρος εἰ καὶ σιδήρῳ καταφράττοιντο. τούτῳ δὲ τῷ πολεμιστῇ ἄρει τουτέστι τῷ ξίφει, τάλας ἐστὶν ὁ ῥινός. ἤγουν στερρότατόν ἐστι τὸ ἐπιπολάζον αὐτοῦ, καὶ ὡς δι' αὐτὸ δέρμα ἐν ἐπιφανείᾳ προκείμενον. διότι αὐτὸ τοῦτο, σίδηρός ἐστιν ἀτειρὴς κατά τε φύσιν οἰκείαν, καὶ διὰ τὴν ἐκ τῆς βαφῆς στόμωσιν. πολεμικὸς γὰρ ἐνταῦθα λέγεται ἄρης ἐν ἄλλοις μὲν, ἢ σωματοειδῶς δηλῶν δαιμόνιον, ἢ ὁρμὴν πρὸς πόλεμον κατὰ τὸ, δῦ δέμεν ἄρης. ἢ τραῦμα. ἢ πολέμου ἐνέργειαν. ἐνταῦθα δὲ, ξίφος ἐστομωμένον καὶ οὕτως ἀτειρές. ὅπερ ἐστὶ δυσδάμαστον. καὶ ὡς εἰπεῖν, ἀδαμάντινον. διὸ καὶ εἰκότως μάλιστα λέγοιτο ἂν ταλαύρινος, διὰ τὸ, οὕτως ἀτειρές. ἔστιν οὖν ἐκ τοῦ, τάλας καὶ τοῦ, ῥινὸς, ταλάρινος καὶ πλεονασμῷ αἰολικῷ τοῦ υ, ταλαύρινος. ὡς ἄρηκτος, αὔρηκτος. διὸ καὶ τῶν παλαιῶν οἱ μὲν, αἰολικῶς ἐψίλουν τὸ ρ τοῦ ταλαύρινος. ὡς ἐστὶν ἀρίσταρχος. οἱ δὲ, ἐδάσυνον ὡς ἁπλῶς ἀπὸ τοῦ ῥινὸς γενόμενον καθὰ προερρέθη. ἔστι δὲ τὸ ταλαύρινος κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἀντὶ τοῦ εὔτολμος. ἰσχυρός.

Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ
Αἰόλα παμφανόωντα, παρέτρεσσαν δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες. τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε, μένος τε.
Αἰνείας δ' ἀπόρουσε σὺν ἀσπίδι, δουρί τε μακρῷ,
Δείσας μήπως οἱ ἐρυσαίατο νεκρὸν ἀχαιοί.

Τοῦ πανδάρου πεσόντος ἀράβησε τεύχεα ἐπ' αὐτῷ αἰόλα παμφανόντα. παρέτρεσαν δέ οἱ ἵπποι. καὶ τὴν μὲν οὐκ ἀναγκαῖον προστεθῆναι καὶ τοῦτο. ἡ δὲ ποιητικὴ φιλοτιμία, οὐδὲ τῶν τοιούτων ἀπέχεται. Καὶ θανάτου καὶ λειποθυμίας φραστικὸν τὸ, τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε. ἰστέον δὲ ὅτι ἐξ ὁμήρου λαβόντες οἱ ὕστερον, ἐστὶν αὐτὸ δὴ μόνον τὸ λυθῆναι, ἀντὶ τοῦ θανεῖν ἔφρασαν. ὡς δηλοῖ καὶ σοφοκλῆς ἐν τῷ, ἔθανες ἀπελύθης. καὶ ἐν τῷ, ποίῳ ἀπελύσατο τρόπῳ.

Ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε λέων ὣς ἀλκὶ πεποιθώς.
Πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε, καὶ ἀσπίδα πάντοσε ἴσην
Τὸν κτάμεναι μεμαὼς, ὅς τις τοῦ γ' ἀντίος ἔλθοι,
Σμερδαλέα ἰάχων. ὁ δὲ, χερμάδιον λάβε χειρὶ
Τυδείδης μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'. ὁ δὲ, μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.
Τῷ βάλεν αἰνείαο κατ' ἰσχίον, ἔνθά τε μηρὸς
Ἰσχίῳ ἐνστρέφεται, κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσι.
Θλάσσε δέ οἱ κοτύλην. πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντε.
Ὦσε δ' ἀπὸ ῥινὸν τρηχὺς λίθος. αὐτὰρ ὅγ' ἥρως

Σύντομος καὶ ἐνταῦθα παραβολὴ, τὸ ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε λέων ὣς ἀλκὶ πεποιθώς. λέγει δὲ καὶ νῦν ἀμφιβαίνειν, τὸ ὑπερμαχεῖν τοῦ κειμένου. τὸ δὲ ἀλκὶ μεταπλασμὸν ἔπαθεν ἀπὸ τῆς ἀλκῇ δοτικῆς. τρύφων δέ φησι λέγειν τὸν ἀρίσταρχον, ὅτι ἔθος ἐστὶ τοῖς αἰολεῦσι, λέγειν τὴν ἰωκὴν, ἴωκα. καὶ τὴν κρόκην, κρόκα. καὶ τὴν ἀλκὴν ἄλκα ὡς σάρκα. ὅθεν καὶ τὴν αὐτῆς δοτικὴν, ἀλκὶ ὡς σαρκί. ὁ δὲ ἀσκαλωνίτης φασὶν οἴεται τὸ ἀλκὶ, ἀπὸ εὐθείας παρῆχθαι τῆς, ἡ ἄλξ. σημείωσαι δὲ τὴν ἱστορίαν τῆς ἰδιότητος τοῦ λέοντος. οὐδὲν γοῦν ἄλλο ζῶον οὕτω πέποιθε τῇ ἀλκῇ. οἶδε γοῦν ἄλκιμος εἶναι. λέγεται δέ που ἐστὶν οὖς ἀλκὶ πεποιθώς. εἴη δ' ἂν ἐστὶν ῥωμαλέῳ ἀνδρὶ, πρέπον τὸ νόημα. Θάρσους οὖν μὲν καὶ μένους δηλωτικὸν, εἰς τὸν αἰνείαν λεχθὲν τὸ, τὸν, κτάμεναι μεμαὼς ὅς τοῦ γ' ἀντίος ἔλθοι. διομήδης δέγε ἄμφω εἶχεν, ὡς προείρηται. Καὶ ἐνταῦθα ὑποδηλοῖ, δεῖν εὐρυβόαν εἶναι τὸν στρατηγόν. καὶ πάνδαρος γοῦν πρὸ μικροῦ μακρὸν ἄϋσε ἐστὶν αἰνείας δὲ σμερδαλέον ἰάχει. ἔστι δὲ μακρὸν ἀῦσαι, τὸ εἰς πολὺ μῆκος καὶ διάστημα ἀέρος. λέγεται γὰρ ὥσπερ τὸ σκῆνος σκᾶνος δωρικῶς, οὕτω καὶ, μῆκος μᾶκος. ἐξ οὗ μακρὸν καὶ ἐν συγκοπῇ μακρόν. ἐκ τοῦ τοιούτου δὲ μάκιστος καὶ ἡ μακεδνὴ αἴγειρος. Διομήδης χερμάδιον λάβε χειρὶ μέγα ἔργον ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρες φέροιεν οἷοι νῦν βροτοί εἰσιν. ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος. ἃ δὴ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που ἀπαράλλακτα οὕτω κεῖται. ᾧ βάλεν αἰνείαο κατ' ἰσχίον ἔνθα τε μηρὸς ἰσχίῳ ἐνστρέφεται. κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσι. θλάσσε δέ οἱ κο-

τύλην

τύλην· πρὸς δ᾽ ἄμφω ῥῆξε τένοντε. ὦσε δ᾽ ἀπὸ ῥινὸν τρηχὺς λίθος. καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ ταῦτα μὲν ἐνταῦθα, περὶ ὧν δὲ λέγει ὅτι βραχύ τι διαλιπὼν ὁ αἰνείας, οὐ μόνους ἐξῆλθεν εἰς μάχην, ἀλλὰ καὶ ἠρίστευσεν ὡς εἰπεῖν μηδὲν τὸ μέγα ἐπεπόνθει κακόν. καί ἐστιν ὁ μῦθος, ἀναλληγόρητος μὲν καὶ εἰς τὸ παντελὲς ἀθεράπευτος. οἰκεῖος δὲ ὅμως στρατείᾳ ποιητικῇ. ἱστέον δὲ ὅτι χερμάδιον μὲν, λίθος χειροπληθής. οὗ χεὶρ ἂν μάσηται ὅ ἐστιν ἐφάψηται, διὸ καὶ ὁ ποιητὴς χειρὶ λάβεν ἔφη. οὐ πάντη δὲ δῆλον εἴτε τὸ χερμάδιον ῥητέον εἴτε κατ᾽ ἔλλειψιν, τὸν χερμάδιον λίθον. δοκεῖ δὲ τοῦτο κρεῖττον εἶναι. τὸ δὲ μέγα ἔργον, ταυτόν ἐστι τῷ, μέγα βάρος. ἀπὸ τοῦ ἔρα καὶ γῆ τάχα γεγονός. ὡς τῆς γῆς βαρυτάτης οὔσης ἐν στοιχείοις. μάλιστα δὲ ἔργον λέγει ἂν τὸ παρὰ τοῖς ὕστερον δύσεργον. ἐξ οὗ καὶ ἐργῶδες τὸ δυσχερὲς καὶ δυσμεταχείριστον. ὅρα δὲ καὶ τὸ φέρειν ταυτὸν ὂν τῷ βαστάζειν. ὃ καὶ ἐπὶ ἐμψύχου τίθεται μετὰ προθέσεως. ἔφη γοῦν. οὐδ᾽ ἐθέλητον ἐκφέρεις πολέμοιο. καὶ μετ᾽ ὀλίγα δὲ, ἡ ἀφροδίτη τὸν υἱὸν ὑπεκφέρει τοῦ πολέμου. δῆλον δὲ ὡς καὶ ἄλλα σημαινόμενα τοῦ φέρειν καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ, ἔχει λόγῳ τε τροπῆς καὶ ἑτέρως. ὡς δῆλον ἐκ τοῦ φέρειν ὅ ἐστιν ὑπομένειν, καὶ τοῦ, οὐ νῦν διάφερε τῶν κακῶν. καὶ τοῦ, διάφερε κόρας ὀμμάτων. καὶ τοῦ φέρειν ὅ ἐστι λυσιτελεῖν. καὶ τοῦ ῥηματικοῦ ὀνόματος, τῆς φορᾶς ἤτοι κινήσεως. καὶ τῆς ξυμφορᾶς. καὶ τοῦ ξυμφερτὴ δ᾽ ἀρετή. καὶ τοῦ διαφέρεσθαι ὅ ἐστι διαμάχεσθαι, ὅθεν καὶ διάφορός τινι, ὁ πρός τινα ἐχθραίνων. τὸ δὲ οἷοι νῦν βροτοί εἰσι, φανερῶς δηλοῖ μετὰ τὰ τρωικὰ γενέσθαι τὸν Ὅμηρον. ἡ δὲ τοῦ ἰσχίου κοτύλη, καθ᾽ ὁμοιότητα λέγεται τοῦ σκεύους τῆς κοτύλης. κοῖλα γὰρ καὶ ἡ κατὰ τὸ ἰσχίον κοτύλη καὶ τὸ ἀγγεῖον δι᾽ οὗ ἀρυόμεθα. ὅθεν καὶ τὸ κοτυλήρυτον. ἐκεῖθεν δὲ καθ᾽ ὁμοιότητά τινα καὶ αἱ τῶν πολυπόδων κοτυληδόνες ἐν ταῖς κατ᾽ αὐτοὺς πλεκτάναις ὡς ἡ Ὀδύσσεια δηλοῖ. ὅτι δὲ οὐ μηροῦ μόνου, ἀλλὰ καὶ ὤμου κοτύλη λέγεται τὸ κατ᾽ αὐτὴν κοῖλον τῆς ὠμοπλάτης, λέγουσιν οἱ παλαιοί. δῆλον δ᾽ ὅτι κοτύλη καὶ μέτρου τί εἶδός ἐστιν οὐ μεγάλου, ἀλλά τινος βραχέος. τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ κοιλότητος χειρός. ὅθεν καὶ παιδιά τις παίζεται καλουμένη ἐν κοτύλῃ. πράττεται δὲ οὕτως. περιαγαγών τις ὀπίσω τὼ χεῖρε συμπλέκει τοὺς δακτύλους. ἕτερος δέ τις εἰς τὰ κοιλώματα τῶν χειρῶν, ἅπερ εἰσὶ κοτύλαι τὰ γόνατα ἐνθείς, καὶ οὕτως ἀναβαλὼν ἑαυτὸν, φέρεται ἔποχος, ἐπιλαβὼν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ φέροντος. εἶτα ἐν μέρει ὁ τέως φερόμενος, κατελθὼν φέρει τὸν ἕτερον. καὶ ἦν αὕτη παιδιὰ ἐν κοτύλῃ. παράγει δὲ καὶ ἡ τῆς χειρὸς κοτύλη, κοτυλήρυτον ὕδωρ καὶ εἴ τι τοιοῦτον, πρός γε τοῖς ἀπορρήτοις, τὰ εἰς χρῆσιν σκευῶν. τὸ δὲ ἰσχίον ὁμώνυμον. ὅλον τε γάρ φασι τὸ ἄρθρον, καὶ τὸ νεῦρον τὸ πρὸς τῇ κοτύλῃ. κυριωτάτη δὲ λέξις, καὶ τὸ ἰσχίον καὶ ἡ κοτύλη. διὸ καὶ δὶς ἔφρασεν ἐπιμονῆς λόγῳ καὶ αὐτὸ καὶ αὐτήν. τένοντες δὲ ἄλλοι οὗτοι παρὰ τοὺς ἐν τῷ ἰνίῳ καὶ ταῖς κνήμαις. τραχὺς δὲ ὁ ῥηθεὶς ὑπόκειται λίθος, καὶ ὡς διὰ ὀκριόεις, ἵνα δυνηθῇ δράξαι τὰ εἰρημένα. ἱστέον δὲ ὅτι καθάπερ κίων, οὐ μόνον ἀρσενικῶς διὰ τοῦ πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας, ἀλλὰ καὶ θηλυκῶς. ἔχει δέ τε κίονας αὐτοὺς μακράς, οὕτω λίθος, διχῶς. καὶ τὸ μὲν τρηχὺς λίθος, οὐ πάνυ ἀειδήλως ἐκφαίνει, τὸ ἄρρεν γένος. δύναται, γὰρ εἶναι καὶ ἡ τρηχύς, κατὰ τὸ θῆλυς ἐέρση καὶ πουλὺς ἅλς. τὸ μέντοι λίθον κείμενον ἐν πεδίῳ μέλανα τρηχύν τε μέγαν τε, σαφῶς ἔχει τὸν λίθον γένους ἀρσενικοῦ. θηλυκοῦ δὲ, τὸ, ἔξω δ᾽ ὡς ὅτε τις στερεὴ λίθος.

Ἔστη γνὺξ ἐριπών, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
Γαίης, ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψε.
Καί νύ κεν ἔνθ᾽ ἀπόλοιτο ἄναξ ἀνδρῶν αἰνείας·
Εἰ μὴ ἄρ᾽ ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ ἀφροδίτη
Μήτηρ, ἥ μιν ὑπ᾽ ἀγχίσῃ τέκε βουκολέοντι.

Τὸ ἔστι γνὺξ ἐριπὼν καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ, δηλοῖ μὴ πεσεῖν τινα εἰς γῆν ὅλῳ τῷ σώματι. ἀλλὰ μετεωρίζεσθαι γόνασι καὶ χερσίν. ἐκ τοῦ γόνυ δὲ κατὰ συγκοπὴν γίνεται τὸ, γνύξ. Ἐν τῷ, ἀμφὶ δέ οἱ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψε, νύκτα τολμηρῶς λέγει, τὴν τῶν ὀφθαλμῶν σκότωσιν. ἀλλαχοῦ δὲ καὶ τὴν ἐν ἀέρι παχεῖαν ζόφωσιν, οὕτω καλεῖ. διὰ τοῦ ὀρώρει δ᾽ οὐρανόθεν νύξ. Ἐὰν ὑπὸ ἱστορίας ἐβοηθεῖτο, εἶχεν ἂν ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα τὸν αἰνείαν, ὑπὸ τοῦ διομήδους ἀνελεῖν. διό φησι καί νύ κεν ἔνθ᾽ ἀπόλοιτο καὶ ἑξῆς. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔχει τοῦτο ἱστορούμενον. καὶ γὰρ καθ᾽ ἱστορίαν, καὶ μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς τροίας περίεστιν ὁ αἰνείας, ῥιπτεῖ μὲν αὐτὸν ἐνταῦθα εἰς κίνδυνον, ἐξαιρεῖται δὲ αὖθις μεθόδῳ ποιητικῇ, δι᾽ ἐπεισοδίου θείων προσώπων, τοῦ τε ἀπόλλωνος, καὶ τῆς ἀφροδίτης. περὶ ἧς καὶ τερατεύεται ὅσα βούλεται. ἡ δὲ θεραπεία τοῦ μύθου ἐν τούτοις, βούλεται νέους τινὰς ἡλικιώτας ὀλίγην ἑταιρίαν οὐ πάνυ μαχίμους ἀλλ᾽ ὡς ἄν τις εἴπῃ ἐπαφροδίτους καὶ ἀβληχροὺς καὶ ἁπαλοὺς καὶ ὡς εἰπεῖν θηλυχείρας, ἐπαρῆξαι κειμένῳ τῷ αἰνείᾳ. καὶ κατά τι πεπρωμένον, εὐτυχῶς ἀφαρπάσαι ἐκεῖνον, ὁποῖόν τι καὶ πρὸ τούτου ἐπὶ τῆς μονομαχίας τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐγένετο. ἀλλ᾽ ἐκεῖνοι μὲν, οὔπω ἔπαθον οὐδὲν οἱ τὸν Πάριν ὑποκλέψαντες, τούτους δὲ βλάψας ὁ Διομήδης λέγεται τὴν τῆς ἀφροδίτης χεῖρα βαλεῖν τὴν τὸν αἰνείαν σκέπουσαν. ὅτι δὲ πεπρωμένη τις ὁ ἀπόλλων εἶναι ἀλληγορεῖται ὡς ἥλιος, δῆλόν ἐστιν. Καὶ τὸ ὑπ᾽ ἀγχίσῃ βουκολέοντι ἔτεκε, κοινόν ἐστι τῇ μετὰ δοτικῆς συντάξει τῆς ὑπὸ προθέσεως. καί ἐστιν ὅμοιον, τῷ ὑφ᾽ ἡνιόχῳ εἰωθότι καμπύλον ἅρμα οἴσουσιν. ἀττικὸν

δὲ

δὲ τὸ σχῆμα. ὡς καὶ παρ' ἄλλοις τὸ ὑπὸ διδασκάλῳ τάττεσθαι. ἕτερα δὲ τοιαῦτα προεσημειώθησαν. σημειῶσαι δὲ ὅτι ὥσπερ ποιμαίνειν, οὕτω καὶ βουκολεῖν ἔξεστι τοῖς βασιλικοῖς παισίν. οὐ μὴν καὶ συφορβεῖν. τοῦτο γὰρ πάνυ ἀγεννὲς διὰ τὴν σῦν οὐ μόνον γεωχαρές, ἀλλὰ καὶ ἄλλως οὐκ εὐγενές.

Ἀμφὶ δ' ἑὸν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ.
Πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψεν,
Ἕρκος ἔμεν βελέων. μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἕλοιτο.
Ἡ μὲν ἑὸν φίλον υἱὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο.

Ἐν τούτοις, ἀμφὶ δὲ ὃν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκὼ ἡ Ἀφροδίτη δηλαδή, τὸ ἐχεύατο, τρυφερότητα καὶ ἁπαλότητα δηλοῖ γυναικείων χειρῶν. περιπλοκὴν δὲ φράζει εὐνοϊκὴν τὸ ῥηθὲν ἔπος καθὰ καὶ ἑξῆς τὸ, πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψεν, ἤγουν χεῖρα καλύμματος ἔθετο. πτύγμα δὲ λέγει, τὸ περίπτυγμα καὶ δίπλωμα τοῦ τὴν χεῖρα σκέποντος μέρους τοῦ πέπλου, ᾧ τὸν Αἰνείαν ἡ Ἀφροδίτη καλύψασα ὥς τε ἕρκος ἔμεν βελέων, οὔτε ἐκεῖνον ὤνησε, καὶ αὐτὴ ἐτρώθη ἀντιτορηθεῖσα διὰ τοῦ πέπλου. καὶ σημείωσαι ὅτι οὐ πρὸς ἀποτροπὴν βελῶν ἡ μυθικὴ Ἀφροδίτη σκέπει τὸν Αἰνείαν. οὐ γὰρ ἀπαθῆ τὸν πέπλον ἔχει, ὅπου γε καὶ αὐτὴ ἐκείνη βάλλεται. ἀλλ' ἐπικρύπτει μὲν διὰ τοῦ πέπλου τὸν Αἰνείαν. τῇ δὲ ἐπικρύψει, ἕπεται τὸ μὴ βάλλεσθαι. εἰ καὶ ὁ Διομήδης μόνος τῶν ἄλλων ἀφῃρημένος τὴν τῆς ὄψεως ἀχλὺν, καὶ ὁρᾷ καὶ βάλλει. οὕτω δὲ καὶ ὁ Ἀπόλλων, κυανέῃ νεφέλῃ μετ' ὀλίγον ἐρύσατο τὸν Αἰνείαν, ἵνα μὴ ἐν τούτοις βλέπεσθαι, Δαναῶν τις χαλκὸν ἐνὶ στήθεσι βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕλοιτο. καὶ ὅρα τὸ, βαλών. πάντως γὰρ οὐ ταὐτὸν εἰπεῖν βαλὼν τὸν Αἰνείαν. καὶ βαλὼν χαλκὸν ἐν στήθεσιν Αἰνείου. ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν, τὸ πλῆξαι δηλοῖ. τοῦτο δὲ, τὸ ἐπιτυχῶς θεῖναι ἢ ἀφεῖναι ἢ ἐπιρρίψαι. ὡς καὶ ποιῶν φησι, κάββαλεν υἱὸν, ἤγουν κάτω ἔθετο κατέρριψε. τὸ δὲ ἐκ θυμὸν ἕλοιτο, δηλοῖ μὲν περιφραστικῶς τὸ θανατώσῃ. ἀστείως δὲ εἴρηται ὡς ἐπὶ πράγματος ἐκκρίτου ἀφαιρουμένου. τοιαύτης γὰρ σημασίας τὸ ἐξελέσθαι. Ἰστέον τε ὅτι τὸ ἕρκος βελέων, τὸ τοῦ πέπλου πτύγμα ἔφη, πρὸς ὁμοιότητα τοῦ, ἕρκος πολέμοιο. καὶ ἕρκος πόλεως, καὶ ἕρκια ἀλωάων. καὶ ὅτι πρὸς σαφήνειαν τοῦ ἕρκος ἔμεν βελέων ἐπῆκται τὸ, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων χαλκὸν ἐνὶ στήθεσι καὶ ἑξῆς. ὃ καὶ μετ' ὀλίγα κεῖται ἀπαράλλακτον.

Οὐδ' υἱὸς Καπανῆος ἐλήθετο συνθεσιάων,
Τάων, ἃς ἐπέτελλε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Ἀλλ' ὅγε, τοὺς μὲν ἑοὺς ἠρύκακε μώνυχας ἵππους
Νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας,
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξας, καλλίτριχας ἵππους
Ἐξέλασε Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.

Τὰς φιλικὰς παραινέσεις ἐνταῦθα, συνθεσίας φησίν. ἐν ᾧ εἰπεῖν ὅτι οὐ λήθετο Σθένελος συνθεσιῶν, ἃς ἐπέτελλε Διομήδης. λαμβάνεται δέ ποτε ἡ λέξις καὶ ἐπὶ τῶν κοινῶς λεγομένων συνθηκῶν ἤτοι συμφωνιῶν, ὡς ἐν τούτοις πῇ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια. Φλοῖσβος κεῖται καὶ ἐνταῦθα, οὐκ ἐπὶ θαλάσσης, ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ κατὰ πόλεμον ἤχου καὶ θορύβου. φησὶ γοῦν. ἠρύκακεν ἵππους νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου.

Δῶκε δὲ Δηϊπύλῳ ἑτάρῳ φίλῳ, ὃν περὶ πάσης
Τῖεν ὁμηλικίης, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν. αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Ὧν ἵππων ἐπιβὰς, ἔλαβ' ἡνία σιγαλόεντα.
Αἶψα δὲ Τυδεΐδην μέθεπε κρατερώνυχας ἵππους
Ἐμμεμαώς. ὁ, δὲ Κύπριν ἐπῴχετο νηλέϊ χαλκῷ.
Γιγνώσκων ὅτ' ἄναλκις ἔην θεὸς οὐδὲ θεάων,
Τάων, αἵτ' ἀνδρῶν πόλεμον κατακοιρανέουσιν.
Οὔτ' ἄρ Ἀθηναίη, οὔτε πτολίπορθος Ἐνυώ.

Δηΐπυλόν τινα τιμᾶσθαι λέγει τῷ Σθενέλῳ, πλέον οὐ τοῦ Διομήδους. πῶς γάρ. ἀλλὰ πάσης ὁμηλικίης. διατί; ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη. ἤγουν ὅτι τὰς φρένας ἀραρὼς ἦν. ὃ ἐστι συνθέτως εἰπεῖν, φρενήρης. ἢ ὅτι ἐκεῖνα ἐφρόνει ἃ καὶ τῷ Σθενέλῳ ἐν φρεσὶν ἄρηρε καὶ ἥρμοστο. ἤγουν ἃ ἤθελεν ὁ Σθένελος. ὡς καὶ ἐν ἄλλοις περί τινος λέγει αἰτίαν φιλίας, ὅτι τὰ γὰρ φρονέει ἅπερ ἐγώ. καὶ σημείωσαι ὅτι οὐκ ἦν ὁ Διομήδης ἡλικιώτης τοῦ

Σθενέ

Σθενέλου. πῶς γὰρ ἂν ἠγάπα τὸν Δηΐπυλον ὁ Σθένελος περιαισιώτερον πάσης ὁμηλικίης, εἰ καὶ ὁ Διομήδης ὁμῆλιξ ἦν αὐτοῦ, ἑταίρων ὁ φίλτατος. ἴσως δὲ καὶ περὶ πάσης ὁ ἥρως τὸν Δηΐπυλον ἐτίμα ὁμηλικίης, οὐ τὸ καθ' ἑαυτὸν, ἀλλὰ τὸ κατὰ τὸν Δηΐπυλον τιμώμενον αὐτοῦ Σθενέλῳ περιπλειότερον τῶν ἄλλων τοῦ Δηϊπύλου ἡλικιωτῶν. Τὴν Κύπριν κακολογεῖ ἐν οἷς φησιν οὕτω περὶ Διομήδους. ὁ δὲ, κύπριν ἐπῴχετο γινώσκων ὅτ' ἄναλκις ἔην θεός. οὐδὲ θεάων τάων αἵ ἀνδρῶν πόλεμον κάτα κοιρανέουσιν. οὔτ' ἄρ ἀθηναίη οὔτε πολίπορθος ἐνυώ. παντοίως δὲ ἄναλκις ἡ ἀφροδίτη καὶ κατὰ τὸν μῦθον καὶ κατὰ πᾶσαν ἀλληγορίαν ἠθικήν τε καὶ φυσικήν. οὔτε γὰρ πολέμων ἐπιστατεῖν οὐδ' αὐτὸς ὁ τῆς ἀφροδίτης λέγεται, διὸ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ὡς ἐκ τοῦ διὸς, λέγεται ὅτι οὐδέδοταί σοι τὰ τοῦ πολέμου ἔργα. ἀλλὰ σύγε ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο. τὰ δὲ κατὰ πόλεμον, ἄρει μελήσει καὶ ἀθηνᾷ. ἡ δὲ ἐνυὼ, δαιμόνιόν τι πλάττεται μάχιμον ἀπὸ τοῦ ἔνω ἐνύω τὸ φονεύω. ἢ ὡς καὶ προείρηται, ἀπὸ τοῦ ἐναύειν τὸ φωνεῖν. ἀφ' οὗ καὶ αὐτὴ ὁ πόλεμος λέγεται καὶ ὁ ἐνυάλιος παράγεται. Ἱστέον δὲ ὅτι τὸ, γινώσκων, οἱ μὲν συναναγινώσκοντες τοῖς ἐφεξῆς, νοοῦσι γινώσκειν τὸν διομήδην ὅτι ἄναλκις ἦν θεὸς ἡ ἀφροδίτη. ἕτεροι δὲ στίζοντες, συμβάζουσιν αὐτὸ τοῖς πρὸ αὐτοῦ, ἵνα ᾖ, ὅτι κύπριν ὁ Διομήδης ἐπῴχετο, γινώσκων αὐτὴν ὡς μὴ ἀχλυούμενος τοὺς ὀφθαλμούς. εἶτα ὡς ἐξ ἄλλης ἀρχῆς ἀναγινώσκουσι τὸ, ὅτ' ἄναλκις ἔην. ἵνα λέγῃ ὅτι ἐπῴχετο κατ' αὐτῆς ὁ ἥρως ἐπεὶ ἄναλκις ἦν αὐτή.

Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκίχανε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων,
Ἔνθ' ἐπορεξάμενος μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς,
Ἄκρην οὔτασε χεῖρα μετάλμενος ὀξέϊ χαλκῷ
Ἀβληχρήν, εἶθαρ δὲ δόρυ χροὸς ἀντετόρησεν
Ἀμβροσίου διὰ πέπλου, ὅν οἱ χάριτες κάμον αὐταὶ
Πρυμνὸν ὕπερ θέναρος. ῥέε δ' ἄμβροτον αἷμα θεοῖο
Ἰχὼρ, οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσι,
Οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ' οὐ πίνουσ' αἴθοπα οἶνον
Τοὔνεκ' ἀναίμονές εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται.
Ἡ δὲ, μέγ' ἰάχουσα, ἀπὸ ἕο κάββαλεν υἱόν.

Ἀνδρικὸν τὸ, πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων ὅ ἐστι κατὰ τὴν δίωξιν ὡς καὶ ἐν ἄλλοις κεῖται. εἰ δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ παρέχειν λαμβάνεταί ποτε τὸ ὀπάζειν, ἑτέρου ἐστὶ λόγου. Πιθανολογῶν τὸν τῆς ἀφροδίτης μῦθον ὁ ποιητὴς καὶ μέγεθος πολὺ τοῦ δαίμονος ἐνδεικνύμενος, λέγει ὅτι ἐπορεξάμενος ὁ Διομήδης, ἄκρην οὔτασε χεῖρα μετάλμενος, ὀξέϊ δουρὶ, ἀβληχρήν. οἱονεὶ λέγων ὅτι καί τοι ἀνατανθεὶς καὶ ἀναπηδήσας ὁ Διομήδης μόλις καθίκετο τῆς χειρὸς ἐκείνης. οἷς ἐπάγει. εἶθαρ δὲ δόρυ χροὸς ἀντετόρησεν ἀμβροσίου διὰ πέπλου τὸν οἱ χάριτες κάμον αὐταί. Ὅρα δὲ τὸ ἐπορέξασθαι. ἐξ οὗ καὶ ὀρεκτή που μελία ὡς καὶ ἀλλαχοῦ προδεδήλωται. τὸ μὲν γὰρ ἀφιέμενον δόρυ, βέλος λέγεται. τὸ δὲ ἐκ χειρὸς ὀρεγομένης ὡς νῦν γίνεται ἤτοι ἐκτεινομένης οὐτάζον, ὀρεκτόν. ἀβληχρὴ δὲ χεὶρ, ἢ ἡ ἀριστερὰ κατά τινας, ἢ μᾶλλον ἡ ἀσθενής. διὰ τὸ καὶ τὴν ἀφροδίτην ἄναλκιν θεὸν ῥηθῆναι. οἱ γὰρ ἀκριβέστεροι, οὐ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα τρωθῆναι τῆς ἀφροδίτης στοχάζονται, ἀλλὰ τὴν δεξιὰν ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται ὅτε ἡ ἀθηνᾶ καὶ ἡ ἥρα καταπαίζουσιν αὐτῆς ὡς χειρὶ καταψώσης τὰς γυναῖκας τῇ δεξιᾷ δηλαδή. τὸ δὲ εἶθαρ, ταυτόν ἐστι τῷ, εὐθύς. παραχθὲν ἐκεῖθεν μὲν καὶ τροπῇ τοῦ υ εἰς ι. ποιηταῖς δὲ μόνοις καὶ ἡ λέξις αὕτη φιλεῖται. τὸ δὲ ἀντιτορεῖ, ὠνοματοπεποίηται μὲν κυρίως ἐπὶ ξύλων ἃ τρυπῶνται τορέτρῳ. δηλοῖ δὲ τὸ ἄντην ἐτόρησε. καὶ διόλου ἐτρύπησεν. ἐρεῖ δέ που ὁ ποιητὴς καὶ ὅτι κλέπτων τίς, οἰκίαν ἀντιτόρησεν. ἐκ δὲ τοῦ τορῶ, κατὰ συγκοπὴν μὲν, γίνεται τὸ τρῶ τρήσω. κατὰ παραγωγὴν δὲ τὸ τετραίνω. ὡς τρέμω τετρεμαίνω. ἐξ οὗ τὸ τέτρυνε δ' ἄρα πάντα ἐν Ὀδυσσείᾳ. τὸ δὲ ἀμβροσίου, δύναται μὲν κολληθῆναι καὶ μετὰ τοῦ χροός. κάλλιον δὲ ἀμβροσίου πέπλου εἰπεῖν. Τὸ δὲ ὃν χάριτες ἔκαμον αὐταὶ, ἔπαινος χαρίεντός ἐστι πέπλου, ἤτοι γυναικείου ἱματίου. ὡς δῆθεν καὶ τῶν χαρίτων ὑφαινουσῶν. ὀπαδοὶ δὲ αὗται τῇ ἀφροδίτῃ πλάττονται καὶ ὑπουργοί. ὡς καὶ ἡ ὀδύσσεια δηλοῖ. ἕτεραι δὲ χάριτες αὗται ἴσως παρὰ τὰς τρεῖς, ἃς ἡ τοῦ Ἡσιόδου θεογονία σεμνύνει. καὶ οὐκ ἀναπιτρέπτως αἱ αὐταί. ἡ δὲ τοῦ καμεῖν λέξις ἐπὶ τεχνῶν, συνήθης Ὁμήρῳ. πέπτωκε δὲ καὶ εἰς κοινολεξίαν παρὰ τοῖς ὕστερον. δι' ἔκαμεν ὁ δεῖνα ὅπλα κατὰ τὸ ἥφαιστος κάμε τεύχων. λείπει δ' ἐν τοῖς τοιούτοις, πρὸ θεοῖς. δι' περὶ ὃν χάριτες ἔκαμον. οὕτω δὲ καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις. τὸ δὲ αὐταὶ, κατ' ἐξοχὴν μέν τινα κεῖται. βιάζεται δὲ μυθικῶς καὶ μὴ πρὸς ἀλληγορίαν νοηθῆναι τὰς χάριτας. Ἱστέον δὲ ὅτι ὃ νῦν περιπέφρασται ἐν τῷ, χάριτες ἔκαμον, ἀλλαχοῦ μιᾷ δηλοῦται λέξει ἐν τῷ, χαρίεντα δὲ εἵματα ἕσσε. χαρίεντα γὰρ ἐκεῖ, ἃ χάριτες ἔκαμον. ἴσως δὲ καὶ ὡς χάρις ὁμηρικῶς εἰπεῖν, ἀπελάμπετο πολλή, ὡς πρὸς διαστολὴν, εἴρηται ὧδε τὸ αὐταί. οὐ γὰρ ἀπέλαμπον ἐνταῦθα χάρι-

τες

τες τοῦ ἀφροδισίου πέπλου. ἀλλ' αὐταὶ περὶ αὐτὴν ἔκαμον αὐτουργοῦσαι. οὐ μὴν μεταδιδοῦσαι τοῦ πέπλου χαρίτων τινῶν. Ὁμήρου εἰπόντος τρωθῆναι τὴν ἀφροδίτην, χεῖρα πρυμνὸν ὕπερ θέναρος, φασὶν οἱ παλαιοὶ ὅτι θέναρ λέγεται, τὸ μεταξὺ τῶν δακτύλων καὶ τοῦ καρποῦ, ἤγουν τὸ κοῖλον τῆς χειρός. ἢ κατὰ εὔδημον τὸ μεταξὺ τοῦ λιχανοῦ καὶ τοῦ ἀντίχειρος ἤγουν τοῦ μεγάλου δακτύλου, σαρκῶδες καὶ κοῖλον. ἱστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ πρυμνὸν ὕπερ θέναρος, ἑρμηνεύων ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ ποιητὴς, φησὶ τρωθῆναι τὴν ἀφροδίτην, χεῖρα σχεδὸν ἐπὶ καρπῷ. ὅθεν ἐοίκασιν ὀρθότερον νοεῖν, οἱ τὸ μεταξὺ τῶν δακτύλων καὶ τοῦ καρποῦ, θέναρ λέγοντες, οὗ τὸ ἄκρον ἐστὶν ἐπὶ τῷ καρπῷ. διὸ καὶ θέναρ λέγεται, παρὰ τὸ θεῖναι. ἐν ᾧ ἐστι τεθῆναί τι εἰς ὑποδοχήν. ἢ παρὰ τὸ θένω τὸ τύπτω. πίνδαρος δὲ, θέναρ βωμοῦ λέγει τὸ πλάτος. ἀριστοτέλης δέ φησιν ὅτι χειρὸς τὸ ἐντὸς, θέναρ σαρκῶδες. λέγει δὲ καὶ τὸν καρπὸν, ἄρθρον εἶναι χειρὸς καὶ βραχίονος. εὕρηται δὲ παρά τισι θέναρ, καὶ τὰ ἐν τῷ στήθει τοῦ ποδὸς δύο ὀστᾶ. Ὁμήρῳ δὲ ὁ λόγος περὶ τοῦ κατὰ χεῖρα. τινὲς δὲ συντομώτατα φράσαντες, εἶπον. θέναρ ἡ κοτύλη, τὸ κοῖλον τῆς χειρός. λέγουσι δὲ καὶ ἕτεροι οὕτω. θέναρ ποδὸς κοῖλον καὶ χειρός. καὶ τὸ ἔσω τῆς παλαιστῆς. Αἷμα εἰπὸν ῥέειν τῆς χειρὸς τῆς ἀφροδίτης, οὐ πάνυ φιλεῖν δοκεῖ τὴν λέξιν ὁ ποιητής. ἐπὶ ζώων γὰρ θνητῶν τὸ αἷμα. τοὺς δὲ θεοὺς, ἀναίμονας λέγει. ὀνομάζει τοίνυν αὐτὸ, καὶ ἰχῶρα. πλὴν οὐ τὸν σεσηπότα, ἀλλὰ τὸν κατὰ φύσιν μετὰ τροφὴν χυλόν. ὃς ἀνάλογόν ἐστι τῷ αἵματι κατὰ ἀριστοτέλην, καὶ εἰς αἷμα μεταβάλλεται. ἐπεὶ δὲ οὐδὲ τοῦτο κύριον ἐπὶ θείας φύσεως διὰ τὸ τοῦ ἰχῶρος τούτου ἀτελὲς καὶ οὐδὲ τοῖς πολλοῖς γνώριμον εἰς σαφήνειαν, κάλλιον δὲ ἦν εἰπεῖν αἷμα διὰ τὸ καὶ τελειότερον εἶναι αὐτὸ τοῦ ἰχῶρος καὶ σαφέστερον εἰς νόησιν, διὰ τοῦτο ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπὶ τοῦ ἄρεος, ἀνακάμπτει πάλιν εἰς μόνον τὸ αἷμα. λέγων ἄμβροτον αἷμα καταῤῥέειν ἐξ ὠτειλῆς. ἀπὸ τῶν ἀνθρωπίνων ἐξ ἀνάγκης τῇ λέξει χρησάμενος, ὡς καὶ νέκταρ οἰνοχοεῖσθαί που τοῖς θεοῖς ἔφη ἀπὸ ἀνθρωπίνου συμποσίου τὴν λέξιν ἀναγαγών. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐν ἄλλοις. ἐνταῦθα δὲ ἐπεὶ ὁ ἰχὼρ οὐδ' αὐτὸς ὡς ἐῤῥέθη ἐπὶ θεῶν κυριολεκτεῖται, ζωϊκὴ γάρ ἐστι καὶ αὕτη λέξις, μετάγει τὸν λόγον εἰς ἀόριστον μὲν, σαφεστέραν δὲ ἑρμηνείαν. καὶ εἰπὼν ῥέε δ' ἄμβροτον αἷμα θεοῖο ἰχὼρ, ἐπιφέρει ἀορίστως. οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσι. τουτέστιν ὑγρότης θεοῖς πρέπουσα τοῖς μὴ ἔχουσιν οὔτε τὸν ἀληθῶς ἰχῶρα, οὔτε τὸ κατὰ τὴν ποιητὴν ἀτρεκὲς αἷμα. εἶτα καὶ συλλογίζεται τὸ μὴ ἔχειν αἷμα τοὺς θεοὺς, διὰ μέσου τοῦ μήτε σῖτον ἔδειν αὐτοὺς μήτε οἶνον πίνειν. φράσας οὕτω. οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ' οὐ πίνουσ' αἴθοπα οἶνον. τοὔνεκ' ἀναίμονές εἰσι καὶ ἀθάνατοι καλέονται. ἔνθα σημείωσαι ὅτι ἐν τῷ, οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσι, δεῖ κατὰ τὴν περφύειον προσυπακούειν τὸ, ἀλλ' ἀμβροσίαν. εἰ καὶ λείπει διά τε τὸ φανερὸν εἶναι καὶ διὰ ἀργότητα λόγου. ἐν δὲ τῷ, οὐ πίνουσιν αἴθοπα οἶνον, προσληπτέον ὁμοίως, τὸ, ἀλλὰ νέκταρ. ἵνα μὴ καὶ οἱ σκώληκες ὦσι θεοὶ μήτε σῖτον ἔδοντες μήτε οἶνον πίνοντες καὶ ὄντες ἀναίμονες. συλλογίζεται οὖν οὕτως. οἱ θεοὶ ἀμβροσίαν καὶ νέκταρ προσφέρονται. οὐ μὴν σῖτον καὶ οἶνον. τὰ δὲ νέκταρι καὶ ἀμβροσίᾳ χρώμενα ἀθάνατά εἰσιν, οἱ θεοὶ ἄρα ἀθάνατοι. σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἐπὶ ἐγκρατευομένων ἀνδρῶν ῥηθήσεται τὸ, οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσιν οὐ πίνουσιν αἴθοπα οἶνον. τὸ δ' ἑξῆς παρῳδηθήσεται. οἷον, τοὔνεκα ὀλιγαίμονές εἰσι καὶ τῇ ἀρετῇ ἀθάνατοι καλέονται. καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα. ὁ δὲ ἰχὼρ ἀπὸ τοῦ ἴσχω κατὰ τοὺς παλαιοὺς γίνεται. ἀφ' οὗ καὶ ἰσχάς. ὁ ἰσχναίνων τὸ σῶμα εἰς τὸ ἀποῤῥέειν. διό φασι καὶ ἐκτείνει τὴν ἀρχοῦσαν ὁμοίως τῷ γίγνεται γίνεται.

Καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσατο φοῖβος ἀπόλλων
Κυανέῃ νεφέλῃ, μή τις δαναῶν ταχυπώλων
Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἕληται.
Τῇ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.

Κυανέην νεφέλην ἱστᾶ περὶ τὸν αἰνείαν ὁ ἀπόλλων καὶ κρύπτει αὐτὸν καὶ οὕτω σώζει δι' ἁρπαγῆς. οὐ γὰρ μόνον φωσφόρος ὁ ἥλιος, ἀλλὰ καὶ νεφεληγερέτης διὰ τὰς ἀναθυμιάσεις ἃς ἀνάγει. ὥσπερ οὐδὲ μόνον ἀλεξίκακος, ἀλλὰ καὶ ἀπόλλων. οὕτω δὲ καὶ ὁ ποσειδῶν οὐ μόνον σεισίχθων, ἀλλὰ καὶ ἀσφάλιος ὡς ὑγρότητι συνέχων τὴν γῆν. διὸ καὶ γαιήοχος λέγεται. φράζει δ' ἐνταῦθα Ὅμηρος οὕτω. καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσατο τουτέστιν εἰρύσατο ἐφύλαξε φοῖβος ἀπόλλων κυανέῃ νεφέλῃ μή τις δαναῶν ταχυπώλων. καὶ ἑξῆς ὡς προγέγραπται.

Εἶκε διὸς θύγατερ πολέμου, καὶ δηϊοτῆτος.
Ἢ οὐχ ἅλις ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις;
Εἰ δὲ σύ γ' ἐς πόλεμον πωλήσεαι, ἦ τέ σ' ὀΐω
Ῥιγήσειν πόλεμόν γε, καὶ εἴ χ' ἑτέρωθι πύθηαι.

Θηλύφρονι ἀνδρὶ ἀχρείῳ τὰ εἰς πόλεμον ἐπιφωνηθήσεται τὸ, εἶκε πολέμοιο καὶ δηϊοτῆτος. ἢ οὐχ ἅλις ὅτι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις, καὶ τὰ ἑξῆς. Ὅμηρος δὲ περὶ ἀφροδίτης τοῦτό φησιν. ἤ τις

ὥσπερ

ὥσπερ τὴν ἐλαίαν, οὕτω καὶ ἄλλας ἀπατῶσι, ἔστι δὲ ἀφραίνειν. τὸ δὲ ἢ οὐχ ἅλις συνίζησιν ἔχει τὴν ἐν ἀρχῇ δύο μακρῶν συλλαβῶν εἰς μίαν μακράν. καὶ λογίζεται ἀντὶ δακτύλου διὰ τὴν τοιαύτην συνίζησιν. Σημείωσαι δὲ ὅτι οὐ μόνον ἀπολύτως φράζεται ὡς καὶ ἐνταῦθα τὸ ἅλις. καὶ ἐν τῷ ἅλις δέ οἱ, ἀλλὰ καὶ γενικὴν ὡς τὰ πολλὰ ἔχει σύνταξιν. ὡς τὸ, τούτων μὲν ἅλις. καὶ Εὐριπίδης. ἅλις ὀδυρμῶν ἐμῶν. καὶ ἔχει ἔλλειψιν ὑπαρκτικοῦ ῥήματος ἡ τοιαύτη σύνταξις. ἔστι δὲ ὅτε καὶ κατ' εὐθεῖαν προάγεται. δι', ἅλις πόλις ὡς ἔχει. καὶ ἅλις γὰρ οἱ γυῶπες. καὶ λείπει ἐν τοῖς τοιούτοις ῥῆμά τι ἐκ τοῦ ἔχω. τὸ δὲ ἔστω τὸ, ἢ οὐχ ἅλις ἢ ἑξῆς. ὡς πεπονθὸς πλεονασμὸν περὶ τὴν κεφαλὴν, προκέφαλον λέγεται. ὡς δι' εἰπεῖν, πρόμηκες τὴν κεφαλήν. διὸ τὸ αὐτὸ καὶ μακροκέφαλον. ὡς διπλάζον τὴν ἀρχὴν. ὃ εἴπερ ἀφέλοι τὸ κορυφαῖον ὡς οἷά τινα περιττότητα, ὑγιὲς τὸ λεῖπον, εἰς δάκτυλον. ὁ καὶ ἄλλως γίνεται τῇ ῥηθήσει συνιζήσει τῶν δύο μακρῶν κατὰ τὸ, ἢ λάθετ' ἢ οὐκ ἐνόησε. κἀκεῖ γοῦν τὸ ἢ οὐκ ἐνόησεν, εἰς δάκτυλον περιΐζεται. καὶ τοιοῦτον μὲν τὸ ῥηθὲν ἔπος. καὶ ὅσα κατ' αὐτό. ἀνάπαλιν δὲ τῷ τοιούτῳ πάθος ἔχει, τὸ ἀκέφαλον, τοῦτο δ' εἰπεῖν βραχυκέφαλον, κατὰ τὸ, ἀμαθὴς ὁ ὀλιγομαθής. ὃ τὸ κατὰ τὴν ἀρχὴν μεγέθους ἐκπεσὸν, ἀπὸ βραχείας ἄρχεται. ὁποῖον σὺν ἄλλοις ἃ ἑτέρωθι φανεῖται, καὶ τὸ, ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο. καὶ ἐπειδὴ λίπε δῶμα καλὺψοῦς ἠϋκόμοιο. καὶ, ἐπίδιον βέβλητο βοὸς ῥινοῖο τετυχώς. τοιοῦτον δὲ πάθους ἔτυχε καὶ τὸ, βορέης καὶ ζέφυρος τώ, τε θρήκηθεν ἄητον. καὶ τὸ, πλέονές κε μνηστῆρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν. εἰ γοῦν καὶ ἰσοδάκτυλοι τοῖς τοιούτοις οἱ πρῶτοι πόδες ὡς τετράχρονοι, ἀλλ' ὅμως οὐκ ἔστι προκεφάλους εἰπεῖν αὐτούς. ὅτι μὴ δὲ περιττεύει αὐτοῖς ἡ κεφαλὴ μακρὰ οὖσα. ἀκεφάλους δὲ μᾶλλον, διὰ τὸ ἐκπεσεῖν τὸ κατὰ τὴν ἀρχὴν ἐκτάσεως. ἀκέφαλοι δὲ ὁμοίως στίχοι καὶ τὸ, ἕως ἐγὼ περὶ κεῖνα πολὺν βίοτον ξυναγείρων. καὶ ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν. περὶ δὲ τούτων φασὶν οἱ παλαιοὶ, καὶ ὅτι γελοῖοι οἱ τὴν μέσην μακρὰν ἐν τῷ προλογεῖν προτάττοντες. καὶ τὸ, ἕως, ὡς λέγοντες καθὰ καὶ ἐν τῷ βορέης καὶ ζέφυρος ἢ ὡς βορε προΐζοντες τὴν ἀρχὴν. εἰ δὲ δεῖ φασὶ κατὰ τέχνην βοηθεῖν, ἐν τῷ, ἕως ἐγὼ καὶ ἕως ὁ, προσεκτέον τὸ πρῶτον πόδα ὡς εἶπον ἰώ, ὡς. οἷα συνιζηθέντος ἐν αὐτῷ γενομένης κατὰ κοινὴν συλλαβήν. ἄλλως δέ φασιν ἀβοήθητον ὄν, τάττεται εἰς ἀκέφαλον καθότι ἡ πρώτη τοῦ ποδὸς βραχεῖα οὖσα, κεῖται ὡς καὶ μακρά. καὶ τοιαῦτα μὲν ταῦτα. παράδειγε τὴν κατὰ κοιλίαν καὶ σκέλη στιχηρῶν παθῶν, ἐν οἰκείοις ἑτέρωθι χωρίοις ῥηθήσεται. γυναικὸς δὲ ἀνάλκιδος, κατὰ κοινὸν ἐπίθετον. τοιαῦται γὰρ αὐταί. εἰ μήτις ἄλλος διάφορον εἴη κατὰ τὴν Πηνελόπην. ἢ κατὰ τὴν ἀνδρείαν ἀταλάντην ἢ ἀργανθώνην. ἢ ῥοδογύνην. καὶ εἴ τις ἄλλη τοιαύτη γυνή. ὁποία καὶ ἡ Ἀρτεμισία, καὶ ἡ Νίτωκρις αἱ βάρβαροι. Ἐκφόβησις κατὰ δ᾽ ἄλλου τὸ, εἰ δὲ σύ γ' ἐς πόλεμον πωλήσεαι, ἦ τέ σ' ὀΐω ῥιγήσειν πόλεμόν γε καὶ εἴ χ' ἑτέρωθι πύθηαι. ὅρα δὲ ὅτι τε δὶς ἐπιλογήθη συνεχῶς ὁ πόλεμος, καὶ ὅτι τὸ εἰς πόλεμον πωλήσεσθαι, παρήχησίν τινα ἔχει ὁποίαν τινὲς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ καὶ ἐν τῇ ῥαψῳδίᾳ τῆς Ἰλιάδος ταύτης ἐκκέονται. ὅμοιον δὲ καὶ τὸ Ἀριστοτελικὸν τὸ, τὰ φολιδωτὰ φωλεῖ μὲν τὰ πλεῖστα.

Ὣς ἔφαθ' ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσατο. τεῖρε δ' αἰνῶς.
Τὴν μὲν ἄρ' Ἶρις ἑλοῦσα ποδήνεμος, ἐξάγ' ὁμίλου,
Ἀχθομένην ὀδύνῃσι. μελαίνετο δὲ χρόα καλόν.

Τὸ ἀλύω οὐ μόνον ἐπὶ λύπης ὡς ἐνταῦθα ἡ ἀφροδίτη ἀπέβη ἀλύουσα τείρετο δ' αἰνῶς, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ χαρᾶς. ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ ἐν τῷ ἀλύει ὅτι Ἶρον ἐνίκησας. καὶ Πλούταρχος δὲ κατακόρως οὕτω χρᾶται τῇ λέξει. φασὶ δὲ τὸν Ἀσκαλωνίτην, διαζεύγνυσθαι τὸ ἀλύω ἐπὶ τῆς χαρᾶς. εἴρηται δὲ περὶ τούτου καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. Ἀφροδίτη μετὰ τὴν βολὴν ὑπὸ Ἴριδος τῆς μυθικῆς χειραγωγεῖται, καὶ τοῦ πολέμου ἐξάγεται ἀχθομένη ὀδύναις. μελαίνετο δὲ χρόα καλόν. φασὶ δὲ τὴν Ἶριν ἐρωτικὴν καὶ αὐτὴν εἶναι. καὶ μὴν τινὲς ὡς καὶ προεγράφη, αὐτῆς καὶ ζεφύρου παῖδά φασι γενέσθαι τὸν ἔρωτα. ταῦτα δὲ οὕτω μυθεύεται διὰ τὴν ἀλληγορουμένην Ἶριν. ἐπεὶ καὶ αὐτὴ ἔχει τί ἐπαφρόδιτον διὰ τὸ τῶν χρωμάτων κάλλος. διὸ καὶ οἰκείως πως ἔχειν δοκεῖ πρὸς ἀφροδίτην. ὠκεῖαν δὲ καὶ νῦν ὡς ποδήνεμον τοῦτ' ἔστιν εἰπεῖν ἀελλόποδα τὴν Ἶριν λέγει, μυθικῶς μὲν, διὰ τὸ πτερωτὴν εἶναι καὶ ταχεῖαν καθὰ καὶ ὁ ἑρμῆς. ἄγγελοι γάρ εἰσι καὶ ἀμφότεροι. διὸ καὶ ἀπὸ τοῦ εἴρω τὸ ἀγγέλω ἐτυμολογοῦνται. ἀρετὴ δὲ ἀγγέλου τὸ τάχος. ἀλληγορικῶς δὲ διὰ τὸ ταχὺ τῆς ἴριδος εἴς τε τὸ γίνεσθαι καὶ εἰς τὸ ἀπογίνεσθαι. ὅτι δὲ διττῶς ἡ Ἶρις. ἡ μὲν γὰρ, σωματοειδὴς ὡς δῆθεν κατὰ γυναικὸς εἶδος δι' Ἶρις δ' αὖθ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ ἄγγελος ἦλθεν. ἡ δὲ τὸ ἐν ἀέρι σημεῖον. δι' ὡς δ' ὅτε πορφυρέην Ἶριν καὶ ἑξῆς, καθωμίληται. τὸ μέντοι, ἴρινον μύρον, καὶ τρίτην τινὰ Ἶριν ἐμφαίνει εἶναι περὶ ἧς ἐν ἄλλοις δηλοῦται.

Εὗρεν ἔπειτα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ θοῦρον Ἄρηα,
Ἥμενον. ἠέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο, καὶ ταχέ' ἵππω.
Ἡ δὲ, γνὺξ ἐριποῦσα κασιγνήτοιο φίλοιο,
Πολλὰ λισσομένη, χρυσάμπυκας ᾔτεεν ἵππους.

Ἔοικεν ὁ Διομήδης περὶ τὰ τοῦ πολέμου δεξιὰ εὐδοκιμεῖν, ὡς τῶν Τρωϊκῶν ἀριστέων ἐν τοῖς ἀριστεροῖς νῦν μάλιστα πονουμένων. διὸ Ἀφροδίτη μάχης ἐπ' ἀριστερὰ τὸν Ἄρην εὑροῦσα καθήμενον ἤτοι ἐγκείμενον καὶ προσεδρεύοντα, ἤδη δὲ καὶ ἀργοῦντα καὶ οὐ παίον ἀγωνιῶντα διὰ τὸ ἐκεῖσε τοὺς Τρωϊκοὺς ἀριστέας νικᾶν, εἰς ἐπικουρίαν τῶν δεξιῶν αὐτὸν προσκαλεῖται. ὡς πονούντων δηλαδή. καὶ ἐρεθίζει κατὰ τοῦ Διομήδους. φησὶ γὰρ ὁ ποιητής. εὗρε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ θοῦρον Ἄρηα. ὅς τις ἐκεῖθεν διεγερθεὶς οἷον καὶ διαναστὰς εἰς ἄμυναν, ἐπελεύσεται τῷ Διομήδει. ὅτε καὶ γενήσεται μείζων ἡ τοῦ Διομήδους ἀριστεία. μυθικῶς μὲν Ἄρεος τρωθέντος τοῦ βροτολοιγοῦ. τῇ δὲ ἀληθείᾳ, γενναίων ἀνδρῶν ἀρειμανίων ἐπελθόντων μὲν τῷ Διομήδει πλειόνων τῷ πλήθει ἤπερ ἐπὶ τοῦ Αἰνείου καὶ Ἀφροδίτης, ἡττηθέντων δέ. ἐρεῖ γὰρ ὅτι Τρώων στίχας οὖλος Ἄρης ὤτρυνε μετελθών. οἳ δηλαδὴ καὶ συνέμιξαν τῷ Διομήδει, καὶ τὸν ζηλοῦσιν ἐὰν ὁ Διομήδης εἷς ὢν τοσαῦτα κακὰ ποιῇ οὐ μόνον εἰς τοὺς καθ' ἕνα, ἀλλὰ καὶ εἰς πλῆθος. διὸ καὶ ἐπέρχονται χιλιάδες πολλαὶ ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται. καὶ ἡττῶνται καὶ αὐτοί. καὶ οὕτω δοκεῖ τρωθῆναι Ἄρης ὁ ὄρσας αὐτούς. Ἐν τῷ, ἠέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο τοῦ τε Ἄρεος δηλαδὴ καὶ ταχέ' ἵππω, λέξεως ὁμωνυμία βοηθεῖ τῇ ὀρθῇ ἐννοίᾳ. τὸ μὲν γὰρ ἔγχος ἐκέκλιτο ἤτοι ἔκειτο. οἱ δὲ ἵπποι, ἐκέκλιντο ἤγουν ἵσταντο. ἄμφω γὰρ δηλοῖ τὸ κεῖσθαι. τό, τε ἰδίως λεγόμενον κεῖσθαι καὶ τὸ ἵστασθαι. καὶ ἄλλως δὲ ἔγχος μέν, ἐκέκλιτο. ἵπποι δὲ οὐχὶ ἐκέκλιντο. ἀλλὰ κατὰ τὸ εὔλογον, ἵσταντο, ὡς τό, σῖτον ἔδοντες. καὶ οἶνον πίνοντες δηλαδή. οὕτω δὲ καὶ ἄλλα πολλά. εἰ δὲ καὶ περιοχὴν τὸ κεκλίσθαι δηλοῖ ὡς τό, λίμνη κεκλιμένος Κηφισίδι, εὐμφέστατον οὕτω τὸ ὑπόδυσκολον. ἠέρι γὰρ περιείχετο καὶ τὸ ἔγχος τοῦ Ἄρεος καὶ ἡ ξυνωρίς, διὰ τὸ ἀόρατον. Τό, γνὺξ ἐριποῦσα, κασιγνήτοιο φίλοιο, ταυτὸν μέν ἐστι τῷ, γουνασαμένη τὸν ἀδελφόν. πλὴν οὐχ ἁπλῶς ἀλλὰ μετὰ πάθους ὡς καὶ ἑαυτὴν προσρίψαι τοῖς ἐκείνου γόνασιν. οὕτω δὲ καὶ ἑξῆς ἐν τοῖς γούνασι πίπτει τῆς μητρὸς Διώνης ἡ αὐτή, ἀγεννῶς καὶ θηλυπρεπῶς ἱκετεύουσα. τοιαύτη δέ τις φανεῖται καὶ ὅτε πρὸς τὸν Δία ἐν τῇ τῶν θεῶν μάχῃ κλαυθμυρίζεται. οὐκ ἄδηλον δὲ ὡς καὶ ἐν πολέμῳ καταρριφέντες τινὲς γνὺξ ἐριπεῖν λέγονται. Ἄμπυξ ἐκαλεῖτο, σειρὰ κατάχρυσος τὰς περὶ τὸ μέτωπον τῶν ἵππων τρίχας συνδέουσα. ἐξ ἧς, καὶ οἱ τοῦ Ἄρεος νῦν ἵπποι ἐν δυσὶ τόποις χρυσάμπυκες λέγονται. λεχθήσεται δὲ καὶ εἰς τὴν χ' ῥαψῳδίαν περὶ ἄμπυκος σαφέστερον.

Φίλε κασίγνητ' ἐκκόμισαί τέ με. δὸς δέ μοι ἵππους
Ὄφρ' ἐς Ὄλυμπον ἵκωμαι, ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστί.
Λίην ἄχθομαι ἕλκος, ὅ με βροτὸς οὔτασεν ἀνὴρ
Τυδείδης ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο.
Ὣς φάτο. τῇ δ' Ἄρης δῶκε χρυσάμπυκας ἵππους.
Ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινεν ἀκηχεμένη φίλον ἦτορ.

Τὸ φίλε, ἐκτείνει καὶ ἐνταῦθα τὸ τῆς ἀρχούσης δίχρονον, ὡς καὶ ἐν τῇ γ' ῥαψῳδίᾳ. φησὶ γὰρ φίλε κασίγνητε κόμισαί τέ με. δὸς δέ μοι ἵππους. διὸ καὶ ὁ Ἀσκαλωνίτης φασὶ περιέσπα τὸ φί. καὶ ὅρα τὴν ἀδιαφορίαν καὶ νῦν τῶν διχρόνων. εἴγε καὶ τὸ φίλος ποτὲ μὲν ἐκτείνει ποτὲ δὲ συστέλλει τὴν ἄρχουσαν. σημειωτέον δὲ καὶ ὅτι ἐν μὲν τῷ αἰδεῖσθαι θ' ἱερῆα καὶ ἐν τῷ, προσέφη ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο, συστέλλεται τὸ ι τοῦ ἱερόν. ἐν δὲ τῷ ἱερὸν ἰχθῦν, ἐκτείνεται. ὡς μέν τινές φασι καθὰ λέγει καὶ Τρύφων εἰς τοὺς περὶ ἀρχαίας ἀναγνώσεως, διὰ τὸ τὸν ποιητὴν ἐκτείνειν πολλὰ ἕνεκεν τοῦ μέτρου. ὡς δὲ οἱ ἀκριβέστεροι λέγουσι διὰ τὸ φευκτέον εἶναι ἐν δακτυλικῷ μέτρῳ τὸ παράλληλον τῶν τριῶν βραχειῶν. τούτῳ τῷ λόγῳ καὶ τὸ ἀκάματος καὶ ἀθάνατος ὡς προερρέθη, ἐκτείνεται τὸ κατ' ἀρχὰς δίχρονον. καὶ τὸ ἄορι θεινομένων. καί, ἶσος ἐνυαλίῳ καὶ ἱέμενος καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι. καί, ἀποπέσησιν, ἐν τῷ τῆς Ὀδυσσείας ω. καὶ ἄλλα πολλά. Ἰστέον δὲ ὡς τῶν τινες παλαιῶν ἀπηλεγέως ἀποφηνάμενοι καθ' Ὁμήρου ὡς οἷα διαγνόντες καὶ ἄλογον εἶναι ποτὲ παρ' αὐτῷ συστολήν τε καὶ ἔκτασιν διὰ μέτρον, καθυπάγουσι τῇ τοιαύτῃ ἀποφάσει, τὸ φίλε κασίγνητε ἄλλως χρονισθὲν παρὰ τὸ ἀνέρες ἐστὲ φίλοι. ὥσπερ καὶ τό, ἀνήρ, ἐν μὲν τῷ, ἀνέρες ἐστέ, μακρὰν ἔχει τὴν ἄρχουσαν. ἐν δὲ τῷ, ὃς δ' ἐκ ἀνὴρ μενέχαρμος, βραχύνει αὐτήν. οὕτω δὲ καὶ ὁ δαὴρ διφορεῖται. οἷα ἐν μὲν τῷ, δαὴρ αὖτ' ἐμός. καὶ αὐτοκασίγνητον καὶ δαέρα, μηκύνων τὸ ἄρχον δίχρονον. συστέλλων δὲ ἐν τῷ, Ἕκτορ ἐμῷ θυμῷ δαέρων πολὺ φίλτατε. καὶ τὸ ὕδωρ δὲ ὁμοίαν παρὰ τῷ ποιητῇ πάσχει διφόρησιν, καὶ ἡ λήγουσα τοῦ ἀντικρύ. τὸ δὲ κόμισαι, ἀντὶ τοῦ ἐπιμελήθητι. ἐκ τοῦ κομίζω. ἐξ οὗ καὶ κομιδὴ ἡ ἐπιμέλεια. ἧς ἡ δοτική, ποιεῖ ἐπιρρηματικῶς, τό, κομιδῇ ὅπερ ἐστὶ λίαν καὶ ὡς εἰπεῖν ἐν ἐπιμελείᾳ.

Σεμνολογῶν τις ἀρχεῖον λαμπρόν, εἴποι ἄν, τό, ὄφρ' ἐς Ὄλυμπον ἵκωμαι ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστίν. ὑποκαταβὰς δὲ Ὅμηρος, πάλιν περὶ Ὀλύμπου φησίν. θεῶν ἕδος αἰπὺν Ὄλυμπον, ὃ περιφράζων Σοφοκλῆς αἰπὺν οὐρανόν φησί. Γενναίαν πληγὴν ἐκείνου ἀλαζόνος δηλοῖ τό, λίην ἄχθομαι ἕλκος ὅ με βροτὸς οὔτασεν ἀνήρ. ὃς δή γε καὶ ἂν θεῷ πατρὶ μάχοιτο. βαρυνομένη δὲ Ἀφροδίτη κατὰ Διομήδους, τοῦ-

τό φησιν. ἐν τούτοις δὲ κεῖται καὶ ἀντὶ τοῦ ἀκαχημένη, ἀκηχεμένη μεταθετικῶς διὰ χρείαν μέτρου. φησὶ γὰρ, ἀκηχεμένη φίλον ἦτορ. τὸ δὲ θεῷ πατρὶ, πρόδηλον ἡμῖν. Ὅμηρος γοῦν δὴ πατρὶ ἔφη. εἰ δὲ τὸ, λίαν ἄχθομαι ἕλκος καὶ ἑξῆς, εἰς γαμικόν τινι εὐφυῶς ἐχρήσιμευσε κέντρωνα, οἶδεν ὁ περιτυχών.

Πὰρ δέ οἱ Ἶρις ἔβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσί.
Μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο θεῶν ἕδος αἰπὺν Ὄλυμπον,
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
Λύσασ' ἐξ ὀχέων. παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ.

Καὶ ὁ παραιβάτης, ἐνίοτε ἡνίοχος εὑρίσκεται λεγόμενος. ὡς ὅτε τὸν Ἕκτορα θρασὺν ἡνίοχον ὁ ποιητὴς ἐρεῖ. εὕρηται δέ που καὶ ὁ ἡνίοχος παραιβάτης. καὶ νῦν οὖν τοιοῦτόν τι ἐμφαίνει ὁ ποιητὴς εἰς τὸ παρ' δέ οἱ Ἶρις ἔβαινεν καὶ ἡνία ἔλαβε χερσίν. ἡ γὰρ αὐτὴ, καὶ παραιβάτις, διὰ τὸ παραβαίνειν, καὶ ἡνίοχος διὰ τὸ ἡνία λαβεῖν. καὶ ὅλως ἐπαλλάσσειν αἱ λέξεις αὗται ἀλλήλαις φαίνονται. εἰ δὲ καὶ ἡ νυμφικὴ πάροχος εὖ λέγεται παραιβάτις φανεῖται ῥηθὲν ἀλλαχοῦ. Πολλοῦ τάχους καὶ προθυμίας ἵππων δηλωτικὸν, τὸ μάστιξε δ' ἐλάαν ἵπποις δηλαδὴ, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην. καὶ ὅρα τὴν ἀδιαφορίαν τῶν πτώσεων. δυνάμενος γὰρ εἰπεῖν δυϊκῶς καὶ ἀνωτέρω τὸ, δῶκε χρυσάμπυκας ἵππους, ὁμοίως καὶ κατωτέρω τὸ, ἔνθ' ἵππους ἔστησεν, ὁ δὲ, πληθυντικῶς εἶπεν. ὡς ἀδιάφορον ὂν οὕτως ἢ ἐκείνως εἰπεῖν. οὕτω καὶ πρὸ τούτου ἔφη, μὴ τὼ μὲν δείσαντε ματήσετον πρὸν φθόγγον προθέοντες. καὶ, ὡς ἄρα φωνήσαντες, ἐμμεαῶτε ἐπὶ Τυδείδῃ ἔλθον. καὶ, ἄνδρε δύω κρατερὼ ἶν' ἀπέλεθρον ἔχοντας. καὶ ὅλως παρὰ τῷ ποιητῇ ἀδιαφόρως τὰ δυϊκά τε πληθυντικῶς ἐκφωνεῖται, καὶ τὰ πληθυντικὰ δυϊκῶς. καὶ ἀλλήλοις συμπλέκονται, κατά τινα σύγχυσιν ἣν παρασημειοῦνται εἰς πλάτος οἱ παλαιοί. τοῦ δὲ μάστιξε, περίφρασις ἀλλαχοῦ τὸ, νώτῳ δ' ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην. τὸ δὲ τραγικὸν, περιφραστικώτερον ἐν τῷ κέντρα πώλοις μεταφέρειν ἰθύνει. Ἰστέον δὲ ὡς οἱ πέτεσθαι λεγόμενοι ἵπποι, καὶ ἀελλόποδες ἂν εἰκότως ῥηθεῖεν καὶ ποδήνεμοι. καὶ ὁπλαῖς ἁρπυίαις ἴσοι κατὰ Λυκόφρονα. τὸ δὲ τοιοῦτον πέτεσθαι, οὐ μόνον ἐτυμολογίαν παραλαλεῖ, ἐκ τοῦ ἵπτασθαι γάρ φασιν ὁ ἵππος συντίθεται, ἀλλὰ καὶ ἀφορμὴ τῷ μύθῳ γέγονε τοῦ τοῦ ἔνθεν πτεροῦ τοῦ Πηγάσου πλάσεως, διὰ τὸ ὡς εἰκὸς ἀπαράμιλλον τάχος ἐκείνου. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ οὐκ ἄκοντε, ἀρετὴν ἵππων δηλοῖ. εἰ γὰρ κατὰ τὸν λυρικὸν, ἀγαθὸς ἵππος ὁ δέμας ἀκέντητον παρέχων, ἄρα ὁ μαστιζόμενος καὶ οὕτω θέων, οὐκ εὖ ἔχει. καὶ ὅμως ὁ τοιοῦτος εἴπερ οὐκ ἀέκων θέει ἀγαθός ἐστιν. Τοῖς ἵπποις τοῦ Ἄρεος ἀμβρόσιον εἶδαρ ὁ μῦθος ὡς θείοις ποσὶ παραβάλλει. καὶ ὅρα τὸ παραβάλλει ἀντὶ τοῦ παρατίθησιν. ὅθεν οὐ καλῶς παρὰ τοῖς πολλοῖς λέγεται τὸ παράβλημα. εἰ δὲ οὐκ αὐτόχρημα ἀμβροσίαν ἁπλῶς δηλοῖ τὸ ἀμβρόσιον εἶδαρ, οὔτε γὰρ ὁ ἀμβρόσιος χιτὼν ἐᾷ νοεῖν οὕτω, καὶ οὐδὲ ἵπποις πρέπον ἡ ἀμβροσία, ὅμως ἐπεὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, τοῖς ἵπποις Ἥρας ὁ Σιμόεις ἀμβροσίαν ἀνέτειλε νέμεσθαι, νοητέον ἀμβροσίαν καὶ ἐνταῦθα, τὸ ἀμβρόσιον εἶδαρ περιφραστικῶς. ὅτι δὲ καὶ ἄνθους παραμέμικταί τι τῇ τῆς ἀμβροσίας σκευῇ, ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν δεδήλωται.

Ἡ δ' ἐν γούνασι πίπτε Διώνης δῖ' Ἀφροδίτη
Μητρὸς ἑῆς, ἡ δ' ἀγκὰς ἐλάζετο θυγατέρα ἥν.
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε φίλον τέκος οὐρανιώνων
Μαψιδίως, ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη.
Οὖτά με Τυδέος υἱὸς ὑπέρθυμος Διομήδης,
Οὕνεκ' ἐγὼ φίλον υἱὸν ὑπεξέφερον πολέμοιο
Αἰνείαν, ὃς ἐμοὶ πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν.

Ὡς πατρωνυμικὸν ἡ Διώνη ἡ τῆς Ἀφροδίτης μήτηρ, ὡς γὰρ Ἀκρίσιος Ἀκρισιώνη, οὕτω Δῖος Διώνη. εἰ δὲ Διώνης ἡ Ἀφροδίτη οὐκ οἶδεν ἄρα Ὅμηρος τὴν καθ' Ἡσίοδον ἐκ μηδέων γέννησιν αὐτῆς καθ' ἣν ἐκεῖνος φιλομμηδῆ οἶδεν αὐτήν. Τὸ ἀγκὰς ἐλάζετο ἤτοι ἔλαβε θυγατέρα ἥν, εἰ μὲν ἐπίρρημά ἐστι, συστέλλει τὸ ἄ ὡς τὸ ἑκάς. ἀνδρακάς. εἰ δέ ἐστι αἰτιατικὴ πληθυντικὴ ἧς εὐθεῖα αἱ ἀγκαὶ καὶ δηλοῖ τὰς ἀγκάλας, δωρικῶς συστέλλει τὸ ἄ. ὡς καὶ πρὸ τούτου τινὲς ἐνόουν τὸ, ὑπὸ χῶν θήλεας ἵππους, γράφοντες ὑπὸ χῶν θηλέας ἵππους, ἀντὶ τοῦ θηλείας παροξυτόνως. καὶ οὐ προπαροξυτόνως θήλεας. τὰς δὲ τοιαύτας δωρικὰς αἰτιατικὰς, παρὰ Ἡσιόδῳ πολλὰς εἶναί φασιν. εἰ καὶ μὴ παρ' Ὁμήρῳ. Ἰστέον δὲ ὅτι ὡς καὶ ἐν τοῖς Θεοκρίτου φαίνεται, αἱ μὲν εἰς αι λήγουσαι εὐθεῖαι τῶν πληθυντικῶν, συστέλλουσι τὸ ά τῶν αἰτιατικῶν,

παρὰ τοῖς δωριεῦσιν. αἱ δέ εἰς ἐς, ἐκτείνοισιν ἀπεναντίας τῇ κοινῇ διαλέκτῳ. τὸ δὲ ἀγκὰς ἔλαζε, ταχυφωνότερον τοῦ ἀγκὰς ἔμαρπτε. κείμενόν που ἐν τοῖς ἑξῆς. Καταρρέζειν καὶ νῦν τὸ τῇ χειρὶ καταψᾶν κολακευτικῶς. φησὶν οὖν ὁ ποιητὴς χειρί τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκτ' ὀνόμαζε. τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε. καὶ ὅρα τὰ συχνά πάρισα. τοῦ κατέρεξε καὶ τὸ ἔκτ' ὀνόμαζε. καὶ τό, ἔρεξε δὴ ὧν ὁ λόγος καλλωπίζεται. καὶ ὅτι ἐξ ἑνὸς ῥήματος, διάφοροι ἔννοιαι τό, χειρὶ κατέρεξε καὶ τοιάδ' ἔρεξε. περὶ δὲ τοῦ κατέρεξε καὶ ἐξ ὀνόμαζον, ἐν τῇ ἀ ῥαψῳδίᾳ εἴρηται. Εν τούτοις ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ, ἐνωπὴν λέγει τὴν ὄψιν καὶ τὴν ἐν φανερῷ θέαν. ὅθεν καὶ τὸ ἐνώπιος. ἀνάλογος δὲ ἡ ἐνωπὴ αὕτη, τῇ προσωπῇ. τὸ δὲ ῥέζειν, κυρία λέξις ὡς ἐν τῇ ποιήσει. διὸ ἐπέμφηνεν αὐτῇ ἐνταῦθα ὁ ποιητής. ἡ δὲ ἀναλογία τῆς ἐνωπῆς ταύτης, κατὰ τὴν μάχιμον ἐνοπήν. ὡς γὰρ τοῦτο ἐκ τῆς ὀπός, ἐκεῖνο ἐκ τοῦ ὠπός. Ακρας φιλίας δηλωτικὸν τό, ὅς ἐμοὶ πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν. ἐνταῦθα λαβὼν Σοφοκλῆς, Αχιλλέως τὰ φίλτατα ἔφη τὸν Πάτροκλον, ὅπερ οἱ μετὰ Ὅμηρον ἐπὶ τῶν πάνυ ἐγγυτάτω φασὶ συγγενῶν. φίλτατα γὰρ ἑκάστῳ, γονεῖς καὶ γυνὴ καὶ παῖδες. ὅρα δ' ἐν τούτοις καιρίαν ὑπέρθεσιν. φίλον γοῦν υἱὸν ἡ ἀφροδίτη τὸν αἰνείαν φαμένη, ἐπήγαγεν ὑπερθετικῶς, τὸ πολὺ φίλτατος.

Οὐ γὰρ ἔτι τρώων, καὶ ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή.
Αλλ' ἤδη δαναοί γε, καὶ ἀθανάτοισι μάχονται.

Πολλῆς τόλμης καὶ θρασύτητος ἐνδεικτικὸν τοῦ, οὐ γὰρ ἔτι τρώων καὶ ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή. ἀλλ' ἤδη δαναοί γε καὶ ἀθανάτοισι μάχονται. καὶ σημείωσαι ὅτι εὐσχημόνως εἰς ἀντιθέους ἡ ἀφροδίτη ἄγει τοὺς ἕλληνας. εἴ γε καὶ ἀθανάτοισι μαχέσονται ὥσπερ ποτὲ δηλαδὴ τιτᾶνες καὶ γίγαντες. ὅρα δὲ καὶ τὴν αὔξησιν τοῦ λόγου. πρὸ ὀλίγου μὲν γάρ, ἔφη ὅτι ὁ Διομήδης κἂν διὶ πατρὶ μάχοιτο. ἐνταῦθα δὲ κατὰ μεταποίησιν ῥητορικὴν ἡ περίφρασιν ἐκτείνουσα τὸν αὐτὸν λόγον. φησὶν ὅτι οὐκέτι τρώων καὶ ἑλλήνων μάχη. ἀλλ' ἤδη ἀχαιοὶ καὶ θεοῖς μάχονται ὡς δῆθεν ἀντίθεοι. καὶ τοίνυν ἦσαν ἀντίθεοι. οὐχ οἵους μέντοι βούλεται ἡ ἀφροδίτη λέγειν αὐτούς ἀλλὰ ἰσόθεοι. καὶ κατὰ τὸν Διομήδην ἀγχίθεοι. καὶ ἡ μὲν ἀφροδίτη κατὰ τῶν ἀχαιῶν οὕτω λέγει, διὰ τὸ πάθος αὔξουσα τὸ κακόν. ἡ μέντοι μήτηρ Διώνη σεμνότερον λαλοῦσα, οὐκ ἐκ βροτοῦ ἀνδρός φησιν αὐτὴν τὸ ἕλκος παθεῖν ἀλλά τινος τῶν οὐρανίων. λέγει δὲ καὶ παρακαλοῦσα, ὡς οἱ θεοὶ ἐπ' ἀλλήλοις ἄλγεα τιθέντες, ἐξ ἀνδρῶν χαλεπὰ ἄλγεα πάσχουσι. τοῦτο δὲ καὶ παραμυθία ἐστί, τὸ μὴ ἐξ ἐλαττόνων ἀλλὰ κρειττόνων ἢ ἴσων πάσχειν τὰ κακά.

Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διώνη δῖα θεάων.
Τέτλαθι τέκνον ἐμόν, καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ.
Πολλοὶ γὰρ δὴ τλῆμεν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Εξ ἀνδρῶν, χαλέπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.
Τλῆ μὲν ἄρης, ὅτε μιν ὦτος, κρατερός τ' ἐφιάλτης,
Παῖδες ἀλωῆος δῆσαν κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ.
Χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρισκαίδεκα μῆνας.
Καὶ νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ἄρης ἆτος πολέμοιο,
Εἰ μὴ μητρυιὴ περικαλλὴς ἠερίβοια,
Ερμέα ἐξήγγειλεν. ὁ δ' ἐξέκλεψεν ἄρηα
Ηδη τειρόμενον. χαλεπὸς δέ ἑ δεσμὸς ἐδάμνα.
Τλῆ δ' ἥρη. ὅτε μιν κρατερὸς πάϊς ἀμφιτρύωνος
Δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν ὀϊστῷ τριγλώχινι
Βεβλήκει, τότε καί μιν ἀνήκεστον λάβεν ἄλγος.
Τλῆ δ' ἀΐδης ἐν τοῖσι πελώριος ὠκὺν ὀϊστόν,
Εὖτέ μιν ὠὗτος υἱὸς Διὸς αἰγιόχοιο
Εν πύλῳ ἐν νεκύεσσι βαλὼν ὀδύνῃσιν ἔδωκεν.
Αὐτὰρ ὁ, βῆ πρὸς δῶμα Διός, καὶ μακρὸν ὄλυμπον
Κῆρ ἀχέων, ὀδύνῃσι πεπαρμένος, αὐτὰρ ὀϊστὸς
Ωμῳ ἐνὶ στιβαρῷ ἠλήλατο, κῆδε δὲ θυμόν.

Κατὰ μὲν τὸν μῦθον, ἡ Διώνη παράγουσα θεῖα πρόσωπα δυστυχήσαντα παραμυθεῖται ἀπὸ τῶν

ὁμοίων

ὁμοίων ἢ καὶ μειζόνων τῆς τῆς θυγατρὸς ἀφροδίτης πληγῆς, ὅτε λέγει ὡς ἔτλη ὁ ἄρης καὶ ἡ ἥρα καὶ ὁ ἀΐδης. καί ἐστιν ἐκ τοῦ μείζονος ἡ ἀφορμὴ τῆς τοιαύτης ἐπιχειρήσεως κατὰ τοὺς ῥήτορας. καὶ οὕτω μὲν μυθικώτερον. τῇ δὲ ἀληθείᾳ, ὁ Ὅμηρος τεχνικῶς ἑαυτῷ βοηθεῖ. ὡς γάρ τινος τυχὸν ὑποκρούσαντος πῶς δή ποτε τολμᾷ θεοὺς τὸν ἄρην καὶ τὴν ἀφροδίτην, τιτρωσκομένους ὑπὸ Διομήδους πλάττειν, παράγει μύθοις ἀρχαίοις ὁμοίοις. ἐν οἷς ἡ ἥρα θήλεια καὶ αὐτὴ θεὰ συμμαχοῦσα ποτὲ τῷ Νηλεῖ κατὰ τὴν πύλον, δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν ὀϊστῷ βάλλεται μείζων τῆς ἀφροδίτης οὖσα. καὶ πάλιν θεὸς ἄρρην ὁ ἀΐδης, τὸν στιβαρὸν ὦμον βέβληται. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ νῦν τιτρωσκόμενος ἄρης, ἔπαθέ τι ποτὲ κατὰ τὸν πάλαι λόγον καὶ αὐτὸς εἰ καὶ μὴ πληγείς, ἀλλὰ δεθεὶς δεσμῷ κρατερῷ. ταυτὸν δ' εἰπεῖν, χαλεπῷ καθὰ διασαφεῖ μετ' ὀλίγα ὁ ποιητής, εἰπών. χαλεπὸς δέ ἑ δεσμὸς ἐδάμνα. ὥστε δὴ ταῦτα μηδένα τὸν ποιητὴν δοκεῖν πλάττειν ἀπιθάνως εἰ τοιαῦτα προμεμυθολόγηνται περὶ θεῶν. τὸ δὲ καὶ τὸν διόνυσον ὑπὸ τοῦ ἠδωνοῦ Λυκούργου κακὰ παθεῖν, καλὸν μὲν καὶ αὐτὸ εἰς παράδειγμα. οὐχ ὅμοιον δὲ πάντη πρὸς τὰ ἐνταῦθα. οὐ γὰρ ἐτρώθη ὁ διόνυσος. οὔτε ἐδέθη. ἀλλὰ μόνον ἐδιώχθη. διὸ καὶ διαστήσας ὁ ποιητὴς τὸ τοιοῦτον παράδειγμα, ἐπάγει αὐτὸ ὕστερον. ἅμα καὶ γραφῆς εὐπορίαν ἑαυτῷ οὕτω τεχνώμενος, καὶ διαφόροις ἐπιτιθεὶς μερίζων τόποις τὰ ὅμοια νοήματα. ἔτι δὲ καὶ διὰ τὸ ἀνομοιοειδές, οὐ συντάττων αὐτὸ τοῖς παροῦσι. φησὶ δὲ τὸν μὲν ἄρην δεθῆναι, ὑπὸ τῶν περὶ Ὦτον καὶ Ἐφιάλτην. οἳ Ἀλωέως μὲν ἦσαν καὶ Ἰφιμεδείας περὶ ὧν καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ εἴρηται. ἔδησαν δὲ τὸν ἄρην, ἐν χαλκέῳ κεράμῳ ἤγουν ἀγγείῳ. οἱ δὲ, πίθῳ. χρῆσις δὲ τῆς λέξεως ταύτης, καὶ ἐν τῇ ἰ ῥαψῳδίᾳ. ἄλλοι δέ φασι δεσμωτηρίῳ στερρῷ. λέγοντες, κυπρίους κέραμον καλεῖν τὸ δεσμωτήριον. οἱ δὲ, πόλιν καρίας φασὶ τὴν κέραμον. χάλκεον δὲ δοκοῦσι καὶ τροπικῶς λέγεσθαι, διὰ τὸ στερρὸν τοῦ τειχίσματος. ἔνθα δεδέσθαι τὸν ἄρην τρισκαίδεκα μῆνας, ἕως Ἠερίβοια ἡ τῶν ἀλωαδῶν μητρυιὰ δυσμενῶς τοῖς προγόνοις ἔχουσα, ἐξήγγειλε τῷ ἑρμῇ. ὁ δὲ, χαριζόμενος τῇ ἥρᾳ, ἐξέκλεψε τὸν ἄρην. ὅθεν φυγὼν, ἧκεν εἰς νάξον. βούλεται δὲ παρὰ τοῖς ἀλληγοροῦσιν ἠθικῶς ὁ παλαιὸς οὗτος λόγος, δεσμὸν ἄλλον αἰνίττεσθαι τοῦ θυμοῦ. ὃν δὴ δεσμὸν, πάσχει ὑπό τε τοῦ Ὦτου ἤτοι τοῦ ἐκ μαθήσεως καὶ διδασκαλίας λόγου τοῦ ἐξ ἀκοῆς τῆς δι' ὤτων ἐγγινομένου, καὶ ὑπὸ τοῦ ἐνδιαθέτου καὶ φύσει ἐφαλλομένου καὶ ἐπιπεμπομένου ἡμῖν. ὃν ὁ Ἐφιάλτης παραδηλοῖ ὡς ἐκεῖνον ὁ Ὦτος. ὅστις ἄρης οὐκ ἀεὶ παρ' ἡμῖν δέδεται. ἀλλά τις ψυχικὴ διάθεσις οὐκ ἀγαθὴ, ὁποία καὶ μήτηρ, ἀλλὰ τρόπον τινὰ μητρυιὰ ἔγκοτος, λαθοῦσα ὑπεκκλέπτει καὶ λύει αὐτόν. οὐ γάρ ἐστι, διὰ βίου προθυμον εἶναί τινα. ἰστέον δὲ ὅτι τὲ καὶ μητρυιὸν οἱ παλαιοί φασι τὸν πατρῷον ἀρρενωνυμοῦντες τὴν μητρυιάν. ὃ λέγει οὕτω θεόπομπος. καὶ οἱ κωμικοὶ δὲ μάλιστα κατὰ τοὺς παλαιούς. καὶ ὅτι τὰς μὲν ἀγαθὰς διαθέσεις καλῶς ἄν τις μητέρας ἡμῶν ἐρεῖ. τὰς δὲ μὴ τοιαύτας, μητρυιάς. οὕτω καὶ Ἡσίοδος τὰς μὲν, τῶν ἡμερῶν, μητέρας λέγει τὰς χρηστὰς δηλαδή. τὰς δὲ, μητρυιὰς εἶναί φησι, τὰς μὴ ἀγαθάς. καὶ αἰσχύλος δὲ, σαλμυδησία γνάθος που λέγει ἐχθρόξενος ναύταισι μητρυιὰ νεῶν. ἤτοι ἐχθρὰ καὶ ὀλέθριος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, σκληρότερον τέτακται. ἀσφαλέστατα δὲ τῇ ἀπὸ μητρυιᾶς εἰκόνι ἐχρήσατο, ὁ φράσας ὅτι Πλάτων πᾶσι τοῖς σωκράτους μαθηταῖς, ἐπιφυὴς μητρυιᾶς ἔχων διάθεσιν. ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι περὶ τοῦ τέθειπτος καὶ περὶ τοῦ μητρυιά. ὡς ἐκεῖνο μὲν, ἀναλόγως ἔτρεψε τὸ ψιλὸν εἰς δασὺ, διὰ τὸ δασύνεσθαι τὸ ἵππος. ἐν δὲ τῷ μητρυιὰ, τοῦτο οὐ γέγονεν. ἴσως μὲν ἰωνικῶς ἢ καὶ κατὰ αἰολεῖς. οἳ καὶ τὸ ὕρχας καὶ τὸ ὔμμιν ψιλοῦσιν, οἷα ψιλωτικοὶ ὄντες. ἴσως δὲ καὶ ἵνα καθαρὸν καὶ πάντη ἀπαρατρεπτον φυλαχθῇ, τὸ τοῦ μητρὸς ὄνομα, τὸ δ' αὐτὸ λεκτέον καὶ ἐπὶ τοῦ πατρυιός. ἀλλὰ τοιαύτη μὲν κατά τινας ἡ τοῦ ἄρεος λύσις ἣν ἀπεύχεται ὁ φρονῶν. δευτέρα δὲ καὶ τὸ ἐναντίον ἤτοι τὴν ἔλλογον λύσιν τοῦ θυμοῦ, ὁ μῦθος ὑπαινίττεσθαι. ἵνα ὥσπερ λόγῳ δεσμεῖται, οὕτω καὶ λόγῳ λύηται. χρήσεται γάρ ποτε τῷ δορυφόρῳ θυμῷ ὁ βασιλεὺς νοῦς καὶ λύσει τὸν δεσμώτην τοῦτον ἐν καιρῷ, ὑπὲρ νόμων καὶ ἱερῶν καὶ πατρίδος καὶ γονέων καὶ παίδων καὶ φίλων. διὸ καὶ ἑρμῆς ὅ ἐστι λόγος, λύει αὐτόν. ἔλλογος γὰρ ὡς ἔφαμεν ἡ τοιαύτη λύσις αὐτοῦ. ὅτε καὶ ἡ μητρυιὰ ἡ τῷ ἑρμῇ τούτῳ συμπράττουσα, στάσις τις νοηθήσεται καὶ ἐρεθισμὸς εἰς θυμόν. πλὴν οὐ φαύλη ὡς ἀνωτέρω, ἀλλὰ χρηστὴ διὰ τὸ ἐπὶ δικαίοις ἀμυντικόν. διὸ καὶ Ὅμηρος περικαλλὴς μητρυιά φησιν. οὐδὲν εἰπὼν περὶ αὐτῆς φορτικόν. καὶ τοιαύτη μὲν ἡ πρὸς ἦθος ἐν τούτοις ἀλληγορία. ἄλλοι δὲ ἱστοροῦσιν, ἀνδρειοτάτους γενέσθαι τοὺς τοῦ ἀλωέως παῖδας. καὶ περιγενομένους τῶν κατ' αὐτοὺς καὶ ἐκ πολέμων εἰρηνεύσαντας, δῆσαι τὸν ἄρην τούτῳ τῷ τρόπῳ φασί. καὶ οὕτω τὸν μῦθον ἱστορικῶς θεραπεύουσιν. ἡ μέντοι Δημὼ, μαθηματικῶς ταῦτα τεθεράπευκε. λέγουσα χάλκεον μὲν κέραμον, τὸν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ χάλκεον καλούμενον οὐρανόν. δεσμὸν δὲ ἄρεος τρισκαιδεκάμηνον, τὸ τοῦ ἄρεος τοῦ πλάνητος ἀστέρος πάθος τὸν λεγόμενον στηριγμόν. ὃν πάσχει γινόμενος πρὸς καρκίνῳ καὶ λέοντι, ἐπὶ μῆνας ὀκτώ. ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ ἑτέρους πέντε. οἳ τῇ πρώτῃ αὐτοῦ καὶ δευτέρᾳ ἀνωμαλίᾳ προσλογίζονται. Ἀλωέως δὲ παῖδας δήσαντας τὸν τοιοῦτον ἄρην λέγει, τὰ διαληφθέντα δύο θερινὰ ζώδια, τὸν καρκίνον καὶ τὸν λέοντα. πρὸς οἷς ὁ ἥλιος γινόμενος, τῆς ἀλωῆς ἐστιν αἴτιος. καὶ τοιαῦτα μὲν ταῦτα. ὁ δὲ μῦθός φησι τοὺς μὲν ἀλωάδας ἐν ᾧ κυνηγετεῖν ἐλάφου μεταξὺ αὐτῶν ἐλθούσης, προθέσθαι ὡς ἐπ' αὐτὴν τὰ δόρατα. καὶ τῆς μὲν, ἀποτυχεῖν, ἀλλήλους δὲ βαλεῖν ὅπερ καὶ ἄλλα ἐγένοντο. καὶ οὕτω θανεῖν, διότι μετὰ τὸν ἄρεος δεσμὸν

σμὸν καθυπερηφανευσάμενοι, τὴν ἥραν τέ καὶ τὴν ἄρτεμιν ἐβιάζοντο. τὸν δὲ ἄρην ὑπ' αὐτῶν δεθῆναί φησιν ὁ μῦθος, διότι αὐτὸς ἀνεῖλε τὸν τοῦ Κινύρα υἱὸν Ἄδωνιν, αὐτοῖς ὑπ' ἀφροδίτης παρατεθέντα καὶ ἐν τῷ λιβάνῳ τῆς ἀραβίας θηρολετοῦντα. Ὦτος δὲ τό, τε κύριον ὡς ἐῤῥέθη, καὶ ὄρνεόν τι παρά τε Ἀριστοτέλει καὶ ἑτέροις. ὡς δηλοῖ καὶ ὁ εἰπών. ὦτος, παραπλήσιον γλαυκὶ. ἔχων περὶ τὰ ὦτα πτερύγια. οἱ δὲ, νυκτικόρακα. αἴλιος δὲ Διονύσιος, οὕτω περὶ τούτου φησίν. ὦτος ὄρνεον, ὃ περὶ τὰ ὦτα ἔχει πτερύγια. τοῦτο ἐπαινούμενον καὶ ἀντορχούμενον, ὥσπερ ὁ νυκτικόραξ ἁλίσκεται. διὸ τοὺς χαύνους καὶ κενοδόξους, ὤτους ἐκάλουν. Ἐφιάλτης δὲ οὐ μόνον κύριον ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πάθους ἡ λέξις κεῖται στομαχικοῦ. ὃ καὶ ἐπίαλτος λέγεται. ἐφ' ᾧ δὲ ὁ χυδαῖος ἄνθρωπος βαρυχνᾶν λέγει. ἡ δὲ διὰ τοῦ φ γραφὴ τοῦ ἐφιάλτου, ἢ διὰ τὸ ἴσως δασύνεσθαι τὸ ἰάλλω παρά τισι, γίνεται, ἢ κατά τινα γλῶσσαν τροπῇ τοῦ ψιλοῦ εἰς δασύ. ὃ δὴ καὶ ἐν τῷ, κνηκαφηὼς γίνεται κατὰ Ἡρωδιανόν. κνηκαπηὼς γάρ φησι τὸ ἀνάλογον. οὕτω καὶ ὁ μοιχὸς τροπὴν ἔχει τοῦ κ εἰς χ. μοιχὸς γὰρ πάντως, ὁ μὴ οἰκότα ἤγουν ἐοικότα εἶναι τὰ γένη ἀφιείς. καὶ ὁ αὐθέντης δὲ ψιλοῦ μεταβολὴν εἰς δασὺ ἔπαθεν, ἐκ τοῦ αὐτοέντης γενόμενος. οὕτω ἐκ τοῦ πιεῖν ἡ φιάλη γέγονε. κατὰ δέ τινας, καὶ ἐκ τοῦ πίνειν ὁ φίλος. καὶ ἐκ τοῦ τύπους ἴλλων ἔχειν, ὁ τυφλός. ἐν δὲ ῥητορικῷ λεξικῷ φέρεται ὅτι ἐπιάλτην ἀττικοί φασι δαίμονά τινα, διὰ δὲ τοῦ φ ἐφιάλτην, ἀνδρὸς ὄνομα. ἑτέρωθι δὲ, ὅτι ἐπιάλτης, ὁ πνιγαλίων ὑπό τινων, ὁ δ' αὐτὸς, καὶ ἠπίαλος. ἐν δὲ τοῖς Ἡρωδιανοῦ κεῖται καὶ ἠπιάλης ἠπιάλητος. οὗ χρῆσίς φησι παρὰ σώφρονι. οἷον. Ἡρακλῆς ἠπιάλητα πνίγων. καὶ τοιαῦτα μὲν τὰ κατὰ τὸν ἄρην καὶ τοὺς ἀλωείδας. ἥρα δὲ καὶ ἅδης βάλλονται, μυθικῶς, ἡ μὲν, ἐν πύλῳ συμμαχοῦσα τῷ Νηλεῖ κατὰ τοῦ Ἡρακλέους. ὅτε καὶ τὴν πύλον ἐκεῖνος ἐπόρθησεν ὡς προγέγραπται. φυγαδευθέντος ἢ ἄλλως τρεφομένου παιδὸς ἐν γερηνοῖς, τοῦ Νέστορος. ὁ δὲ ἅδης, κάτω ὑπὸ γῆν. ὅτε παραχωρηθεὶς ὁ ῥηθεὶς Ἡρακλῆς ὑπὸ πλούτωνος ἄνευ ἀσπίδος καὶ σιδήρου χειρώσασθαι εἰ οἷός τέ ἐστι τὸν κέρβερον, αὐτὸς τῇ μὲν λεοντῇ ἀντὶ ἀσπίδος χρησάμενος, τοῖς δὲ βέλεσι λιθίνας ἐναρμόσας ἀκίδας ὁποῖαι πολλαχοῦ ἱστοροῦνται, τὸν κύνα κατηγωνίσατο. μετὰ δὲ νίκην ἐναντιούμενον τὸν ἅδην, κατετόξευσε. καὶ οὕτω τὸν κέρβερον ἀνήγαγε. καὶ σημείωσαι ὅτι οὐκ οἶδεν ἐνταῦθα Ὅμηρος τὸν ἡρακλέα ῥοπάλῳ χρώμενον ἀλλὰ τόξοις ἀνδραγαθοῦντα. καὶ τοιοῦτοι μὲν καὶ οἱ περὶ τούτων μῦθοι. ἡ δὲ ἀλληγορία, εἰ καὶ ὁ Ἀρίσταρχος ἠξίου ὡς προεγράφη μηδέν τι τῶν παρὰ τῇ ποιήσει μυθικῶν περιεργάζεσθαι ἀλληγορικῶς, ἔξω τῶν φραζομένων, τὸν μὲν Ἡρακλέα, εἰς τὸν λόγον ἐκλαμβάνει, διὰ τὸ ἐπίκηρον αὐτοῦ καὶ τὸ εὐκλεές. ἥραν δὲ καὶ ἅδην φησὶ, τὸν μὲν, τὸν ὑπὸ γῆν ἀΐδην ἤτοι ἀφανῆ ἀέρα ὃν οὐκ ἔστιν ἰδεῖν, τὴν δὲ, τὸν ὑπέργειον. καθ' ὧν ὁ φιλόσοφος λόγος ἑαυτὸν συντείνας καὶ οἷον διοϊστεύσας, βάλλει καὶ τυγχάνει τοῦ σκοποῦ. καὶ ἁλίσκει τὸ ζητούμενον. ἀνάλωτον γὰρ τῇ φιλοσοφίᾳ, οὐδὲν οὔτε τῶν ἄνω οὔτε τῶν κατὰ γῆς. διὸ καὶ χθόνιος, ὁ κατὰ λόγον ἑρμῆς. καθὰ δηλοῖ καὶ ὁ Σοφοκλῆς καὶ ὁ κωμικός. καὶ οὐράνιος δὲ, διὰ τὸν δία οὗ ἐστιν ἄγγελος. ἀλλὰ μὴν καὶ θαλάττιος ὡς ὁ μῦθος αἰνίττεται, ὁ λάρον αὐτὸν τοῖς κύμασιν ἐπαφείς. ἤδη δὲ καὶ καταχθόνιος καθότι καὶ ψυχοπομπός. πάντα γὰρ ὁδευτὰ λόγῳ καὶ ἁλώσιμα. εἰς ὃν οὐ μόνος ὁ ἑρμῆς ἐκλαμβάνεται, ἀλλὰ καὶ ὁ Ἡρακλῆς ὡς εἴρηται. ὃς ἐκ τῆς προσεχῶς ἠλληγορημένης ἥρας, προσφυῶς ἂν ἐτυμολογοῖτο, οἷα διὰ τῆς τοιαύτης ἥρας κλέος εὑρὼν ὡς φιλόσοφος. εἰ καὶ ὁ τεχνικὸς γεώργιος, ἀποτροπιάζεται τὴν τοιαύτην ἐτυμολογίαν. ἧς ἐπὶ πλέον ἀποῤῥαπίζει καὶ τὴν τοῦ φοίβου. ἣν ἱστορεῖ ὁ γράψας οὕτω. Ἡρακλῆς ἐλθὼν διὰ χρησμὸν, ἤκουσε καὶ ταῦτα. Ἡρακλῆ δέ σε φοῖβος ἐπώνυμον ἐξονομάζει. ἥρα γὰρ ἀνθρώποισι φέρων, κλέος ἄφθιτον ἕξεις. ἡ τοιαύτη γὰρ, ψιλοῖ τὴν τοῦ Ἡρακλέους ἄρχουσαν, εἴπερ ἀπὸ τοῦ ἦρα γίνεται ὃ δηλοῖ τὴν χάριν. ὅθεν σύνθετον τὸ ἐπίηρα. ὧν ἀρχὴ τὸ ἐρῶ ἤγουν ἐπιθυμῶ ψιλούμενον ἀναντιῤῥήτως καθὰ καὶ τὸ, ἦρα οὐκ ἐντελές ἐστι ἤρανα κατὰ τοὺς παλαιούς. καὶ τοιαῦτα μὲν καὶ ταῦτα. ὅτι δὲ ἡ ἱστορία, βασιλέα οἶδε τόπου τινὸς μολοττικοῦ, ἅδην. καὶ κύνα γενναῖον ἐκείνου τὸν κέρβερον. ὃν Ἡρακλῆς εἷλεν ἐξ ἐπιταγῆς, καὶ τῷ εὐρυσθεῖ ἐκόμισεν, ἐν ἄλλοις εἴρηται. ἦλθε δὲ καὶ τοῖς νῦν εἰς πεῖραν, ἅδης. ἀνὴρ πολυκτήμων μακεδών. ἔστι δὲ ἐν τούτοις ἡ ὁμηρικὴ φράσις τοιαύτη. τέτλαθι τέκνον ἐμὸν καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ. πολλοὶ γὰρ δὴ τλῆμεν θεοὶ ἐξ ἀνδρῶν χαλέπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες. τλῆ μὲν ἄρης ὅτε μιν ὦτος κρατερός τ' ἐφιάλτης παῖδες ἀλωῆος δῆσαν κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ. χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρισκαίδεκα μῆνας. καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ἄρης ἆτος πολέμοιο, εἰ μὴ μητρυιὴ περικαλλὴς ἠερίβοια ἑρμέα ἐξήγγειλεν, ὁ δ' ἐξέκλεψεν ἄρηα ἤδη τειρόμενον. χαλεπὸς δέ ἑ δεσμὸς ἐδάμνα. τλῆ δ' ἥρη ὅτε μιν κρατερὸς πάϊς ἀμφιτρύωνος δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν ὀϊστῷ τριγλώχινι βεβλήκει. τλῆ δ' ἀΐδης ἐν τοῖσι πελώριος ὠκὺν ὀϊστὸν, εὖτέ μιν ωὐτὸς ἀνὴρ υἱὸς διὸς, ἐν πύλῳ ἐν νεκύεσσι βαλὼν, ὀδύνῃσιν ἔδωκεν ὅ ἐστιν ὠδύνησε. καὶ ὁ μέν φησιν ἔβη πρὸς δῶμα διὸς καὶ ὄλυμπον, κῆρ ἀχέων. ὀδύνῃσι πεπαρμένος. αὐτὰρ ὀϊστὸς ὤμῳ ἐνὶ στιβαρῷ ἠλήλατο. ἤγουν ἐπέπηκτο. καὶ τὰ ἑξῆς. ἐν οἷς φράζει καὶ περὶ παιήονος, ὡς τὸν ἅδην ἠκέσατο. καὶ περὶ Ἡρακλέους οἷος ἦν. καὶ ὡς ὁ διομήδης ἀθηνᾶς ἀνιείσης, ἀνδραγαθεῖ. καὶ ὡς οὐκ ἀεὶ εὐτυχοῦσιν οἱ θεομάχοι. καὶ περὶ διομήδους ὡς χρὴ φοβεῖσθαι μὴ πρὸ ὥρας χήρα γένηται αὐτῷ ἡ γυνὴ αἰγιάλεια ὡς θεομαχοῦντι. περὶ δὲ τούτων πάντων, ἐφεξῆς εἰρήσεται. καὶ τέως πρὸ τῶν ἄλλων, ἰστέον ὡς χρᾶται καὶ ἐνταῦθα Ὅμηρος, λέξεως ἐπιμονῇ διὰ τὸ καίριον. εἰπὼν γὰρ τέτλαθι τέκνον

κνον ἐμὸν καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ, παραμυθητικὸς δὲ ὁ λόγος, ἐπάγει ἐπιμένως. πολλοὶ γὰρ δὴ ἔτλημεν. ἔτλη μὲν Ἄρης. ἔτλη δὲ Ἥρη. ἔτλη δὲ Ἀΐδης πελώριος ὠκὺν ὀϊστόν. καὶ σημείωσαι ὅτι ἐνταῦθα μὲν ἐντελῶς εἶπεν ἐν τῷ ἔτλη ὠκὺν ὀϊστόν. ἀνωτέρω δὲ, ἐλλειπτικῶς ἔλεγεν, ἔτλη Ἥρα. ὀϊστὸν δηλαδή. ἔτλη ὁ Ἄρης. δηλονότι δεσμόν. διὸ εἰκὸς καὶ τὸ τέτλαθι καὶ τὸ τλῆμεν, τοιοῦτον ἀκολούθως εἶναι. ἵνα ᾖ τέτλαθι τέκνον τὸ τοῦ Διομήδεος ἔγχος. καὶ πολλοὶ γὰρ δὴ τλῆμεν ἄλγεα δηλαδή. ὅρα δὲ τὸ τέτλαθι καὶ τὸ ἀνάσχεο, ταυτὰ δοκοῦντα εἶναι, καὶ τῇ παραθέσει συντελοῦντα εἰς ἐτυμολογίαν τοῦ σχέτλιος. ὡς εἶναι τὸ σχέτλιον, καὶ τὸν κήδεα τλάντα καὶ ἀνασχόμενον. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἅπασι ᾧ προσαρμόττει τὸ, ἔτλη, ἐκεῖνος τλήμων τε καὶ τάλας λέγεται. οὗ ἀνάπαλιν ἔχει παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ ἀτλητεῖν. ἤγουν μὴ ἔχειν τλήμονα εἶναι. ᾧ δὲ πολλάκις ἐπιλεχθείη, ἐκεῖνος καὶ πολυτλήμων ἂν εἴη καθὰ καὶ πολύτλας. τὸ δὲ τέτλαθι ἀναδιπλασιασμὸν ἔχει ὁποῖον καὶ τὸ, τέθναθι καὶ τὸ, κέκλυθι. τὸ δὲ κηδομένη ἔχει καὶ ἐνεργητικὸν, ὡς δηλοῖ τὸ, τόξοις ἔκηδε θεοὺς ὅ ἐστιν ἔβλαπτε. τὸ μέντοι κήδεσθαι ὃ δηλοῖ τὸ φροντίζειν οὐδέποτε προφέρεται ἐνεργητικῶς. κρατερὸς δὲ Ἐφιάλτης εἴη ἂν ὡς καὶ κρατερὸς δεσμὸς ὁ χαλεπός. οὕτω δὲ καὶ κρατερὸς παῖς Ἀμφιτρύωνος. οὐ γάρ ἐστι σημαντικὴν οὐδ᾽ ἐνταῦθα ἐπαίνου τὴν τοιαύτην λέξιν εἶναι. τοῦ δὲ Ἐφιάλτης ἀναλογώτερον ἔχειν δοκεῖ ὁ προῤῥηθεὶς ἐπίαλτος. οὐ γάρ ἐστι σαφὲς αἴτιον τῆς τοῦ π εἰς φ μεταβολῆς, εἴγε ψιλοῦται τὸ ἰάλλω. τὸ δὲ ἀπόλοιτό κεν, ταυτόν ἐστι τῷ ἀπώλετο ἄν. ἔστι δὲ Ἀττικὸν τὸ ἀντὶ παρῳχημένων χρᾶσθαι τοῖς εὐκτικοῖς. οἷον, τῷ ἔλθοι ἀντὶ τοῦ ἦλθε. καὶ τῷ δράμοι ἀντὶ τοῦ ἔδραμε. καὶ τοῖς ὁμοίοις. ὧν χρῆσις ἀπειροπληθής. Ἠερίβοια δὲ, εἰ μὲν παρὰ τὴν βοὴν γίνεται, καλεῖτο ἂν οὕτως ὡς οἷον ὑψίλαλος κατὰ τοὺς ἠεροφώνους. εἰ δὲ παρὰ τὴν βοῦν δηλοῦν δοκεῖ ἢ τὴν μεγάμβοον, ἢ τὴν μεγαλόβοον ὡς οἷον ἐρίβοιαν. ἢ τὴν πολύβοιαν. ὡς πλεονάζειν οὕτω τὸ κατ᾽ ἀρχὴν η. σχηματισμὸς δὲ τῆς Ἠεριβοίας. κατὰ τὴν Εὔβοιαν. καὶ Ἀλφεσίβοιαν. ὁ δὲ Ἑρμέας ὡς πρωτότυπον ἐπενθέσει μὲν τοῦ ι Ἑρμείας γίνεται. κράσει δὲ τοῦ ε καὶ α εἰς η, Ἑρμῆς. τὸ δὲ δαμνᾶν, πλεονασμὸν ἔχει τοῦ ν δάειον. ὁποῖος γίνεται καθ᾽ Ἡρωδιανὸν καὶ ἐν τῷ ἐλαύω ἐλαύνω, δύω δύνω καὶ τοῖς ὁμοίοις. ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸν Ἡρακλῆν κρατερὸν παῖδα Ἀμφιτρύωνος εἰπὼν, εἶτα καὶ Διὸς υἱὸν αὐτὸν λέγει. οὐ μόνον διὰ τὸ βασιλικὸν, ἀλλ᾽ ἵνα καὶ πιθανοὺς καταστήσῃ τοὺς περὶ αὐτοῦ μύθους. ἤγουν τὴν βολὴν τῆς Ἥρας καὶ τοῦ ᾅδου. οὐ γὰρ ὁ τοῦ Ἀμφιτρύωνος ἀλλ᾽ ὁ τοῦ Διὸς, δύναιτο ἂν τοιαῦτα ποιεῖν. καὶ σημείωσαι ὅτι ἐνταῦθα, καὶ τόπους ὁρίζει ταῖς πληγαῖς διὰ πιθανότητα, εἰπὼν τὴν μὲν Ἥραν, δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν βληθῆναι ὀϊστῷ τριγλώχινι. τὸν δὲ ᾅδην ὤμῳ ἐνὶ στιβαρῷ. ἰστέον δὲ καὶ ὅτι κατὰ μαζὸν ἀλληγορικῶς ἡ Ἥρα βάλλεται ἤγουν ὁ ἀὴρ, διότι ἐπιβόλως, εἰπεῖν δὲ καιριώτερον, εὐθυβόλως καὶ ἐπιτυχῶς καὶ εὐσκοπώτατα ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου λόγου νενόηται, ὅτι ζωογόνος ἐστὶν ὁ ἀήρ. τούτου γάρ ἐστι δηλωτικὸν ὁ μαζός, τρέφων τὰ νεογνά. ὅθεν καὶ οὖθαρ ἀρούρης τὸ πῖον λέγεται καὶ θρεπτικόν. ὁ δὲ ᾅδης παρὰ τὸν ὦμον βέβληται ὑψηλὸν ὄντα τόπον ἐν σώματι, διότι εὐσκόπως. πάλιν ὁ αὐτὸς Ἡρακλῆς τουτέστιν ὁ φιλόσοφος λόγος, κοῦφον εἶναι αὐτὸν καὶ ἀνωφορούμενον κατενόησεν. ὅπουγε καὶ αὐτὸς ὁ ὑπόγαιος ἀὴρ, τοιοῦτός ἐστι φύσει. ἢ μάλιστα διότι ἡ καιριωτάτη βολὴ τοῦ λόγου κατὰ τοῦ ἀέρος, ἄνω που γίνεται ὅτε τὰ μετέωρα σκέπτεται. καὶ γὰρ θεωρεῖ μὲν αὐτὸς καὶ τὰ κάτω τοῦ ᾅδου ἤτοι τοῦ σκοτεινοῦ καὶ μέλανος ἀέρος, καταβαίνων εἰς αὐτὸν καὶ οἷον ἐρεβοδιφῶν. ἐπιμᾶλλον δὲ τῆς αὐτοῦ κεφαλῆς ἐφίεται. καὶ κατὰ τῶν ἄνω τείνας ἑαυτὸν, ἐπιβάλλει τοῖς ἐκεῖ σκοπιμώτατα. τριγλώχιν δὲ ὀϊστὸς, ὁ τῆς φιλοσοφίας τριπλοῦς τρόπος. ὁ ἠθικός. ὁ φυσικός. καὶ ὁ μαθηματικός. οἷς χρώμενος ὁ Ἡρακλῆς λόγος, ἐπιτυχῶς βάλλει κατά τε ἀνδρῶν καὶ θεῶν. ἤτοι ἐπιτυγχάνει φιλοσοφίας λόγῳ, τῆς τῶν θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων καταλήψεως. γλωχὶν δὲ ξίφους, ἡ γωνία. ὅθεν καὶ γίνεται κατὰ τοὺς παλαιούς. ὡς οἷον γωνιοχίνης οὖσα, καὶ συγκοπῇ καὶ τροπῇ γλωχὶν ἡ γωνίαν ἔχουσα. ἢ καὶ ἄλλως, παρὰ τὸ κλῶ οἱονεὶ κλωχίν τις ἡ κεκλασμένη. ταυτὸν δ᾽ εἰπεῖν, κλάσμα ἔχουσα. ἡ δὲ γωνία ὅτι ἀπὸ τοῦ γόνυ κατὰ ἔκτασιν γίνεται, δηλοῦσι καὶ αὐτὸ οἱ παλαιοί. τὸ δὲ Ἀΐδης πελώριος, ἐπιλεχθείη ἄν ποτε ἀστείως καὶ ἀνδρὶ φάγῳ μεγαλοσωμάτῳ. ἐν δὲ τῷ, ὠυτὸς ἀνὴρ ἤγουν ὁ αὐτὸς, ἰστέον ὅτι ἡ ωυ δίφθογγος, ἐν μιᾷ μὲν λέξει, κατὰ διάλυσιν προάγεται διεξοδικῶς. οἷον θωυμάσιος ὁ θαυμάσιος. καὶ ἑωυτοῦ ἀντὶ τοῦ ἑαυτοῦ. ἐν δὲ δυσὶ λέξεσι, κέκραται τῷ λόγῳ τῆς συναιρέσεως. ἔτι ἰστέον ὅτι ὥσπερ φθογγὴ φθόγγος. χολὴ χόλος. τιμὴ τῖμος παρὰ τῇ κωμῳδίᾳ τὸ τίμημα. ποθὴ πόθος. ὠνὴ ὦνος. βολὴ βόλος. καὶ ἕτερα, οὕτω πύλη πύλος ἀρσενικῶς. οἷον ἐν πύλῳ βαλών. οὐ γὰρ ἐν τῇ πύλῳ τῇ πόλει τὸν ᾅδην ὁ Ἡρακλῆς ἔβαλεν, ἀλλὰ κάτω ἐν τῇ τῶν νεκρῶν πύλῃ. διὸ καὶ ἑρμηνεύων, ἐπάγει. ἐν νεκύεσσι βαλών. βόλον δὲ ἀνωτέρω ἔφαμεν, τὸν ὁμωνύμως λεγόμενον ἐπί τε τοῦ πεττευτικοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ δίκτυον δέ. ὅθεν καὶ ῥῆμα σπουδαῖον ἐν χρήσει τὸ βολίζειν. ἤγουν βάθος θαλάσσης μετρεῖν, μολιβδίνῃ καθέτῳ ἢ τοιῷδέ τινι. τὸ δὲ ὀδύναις δεδῦσθαι, οὐκ ἀπέοικε, τῷ ὀδύναις πεπάρθαι. διὸ εἰπὼν ὀδύνῃσιν ἔδωκεν, ἐπάγει μετ᾽ ὀλίγα τὸ, ὀδύνῃσι πεπαρμένος, προσφυῶς τρέψας. ὡς γάρ τις βέλει, οὕτω καὶ ὀξείαις ὀδύναις πείρεσθαι λέγοιτ᾽ ἄν. τροπῆς δέ εἰσι καὶ ἄμφω μύθῳ πρεπούσης. ὡς οἷον γάρ τι σωματῶδες αἱ ὀδύναι ὑπόκεινται αἷς ὁ ᾅδης δέδοται. ναὶ μὴν καὶ πέπαρται, οἷ δ᾽ ἂν ταυτὸν εἰπεῖν καὶ ἐλήλαται. στιβαρὸς δὲ ὦμος καθὰ καὶ χεὶρ στιβαρά.

ὁ πυκνὸς καὶ οὕτω στερρός. παρὰ τὸ ἔστιβον. ἐξ οὗ ὁ στίβος καὶ ἡ στιβάς, τὸ δὲ ἐλήλατο νῦν μὲν ἐπὶ ὀϊστοῦ κεῖται. ἀλλαχοῦ δὲ καὶ ἐπὶ ἔγχους. καὶ ξίφει δέ τις διελαθῆναι δύναται.

> Τῷ δ' ἐπὶ παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων
> Ηκέσατ'. οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο
> Σχέτλιος, ὀβριμοεργός, ὃς οὐκ ὄθετ' αἴσυλα ῥέζων,
> Ος τόξοισιν ἔκηδε θεούς, οἳ ὄλυμπον ἔχουσιν.
> Σοὶ δ' ἐπὶ τοῦτον ἀνῆκε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.

Ανθρωποπαθεῖς τοὺς θεοὺς Ομηρος ποιῶν, δίδωσιν αὐτοῖς ἀνθρωπίνως καὶ ἰατροὺς ἰωμένους τὰς ὡς εἰκὸς συμπιπτούσας πληγάς. ὃν καὶ ἀπὸ τοῦ παύω τὸ θεραπεύω ὀνοματοποιεῖ. καὶ παιήονα καλεῖ ὡς καὶ ἐν τῇ ά ῥαψῳδίᾳ εἴρηται. ὃς ποτε καὶ τὸν ἅδην φησὶν ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων, ἠκέσατο βληθέντα ὑπὸ τοῦ Ηρακλέους. τοῦτο δὲ, διὰ τὸ πιθανὸν τοῦ μύθου λέγει. ἵνα καὶ τὸν ἄρην ἐνταῦθα ἰάσηται ὁ αὐτός. τὴν γὰρ ἀφροδίτην, οὐδενὸς τοιούτου ἀξιοῖ ὁ ποιητής. ἀλλὰ τῇ τῆς διώνης μόνῃ ἐπαφῇ θεραπεύει. διότι τε οὐκ ἀξιόλογον τὸ τραῦμα, καὶ ὅτι οὐδὲ θέλει πολυλογεῖν καὶ εἰς οὐδὲν δέον ταυτολογεῖν. ὅτι δὲ παιήων λέγεται καὶ ὕμνος εἰς ἀπόλλωνα, ἐν τῇ ά καὶ αὐτὸ εἴρηται. λέγεται δὲ παιήων, καί τι μέλος ἐπινίκιον. ὁποῖον ἀχιλλεὺς ᾄδει ἀνελὼν τὸν Εκτορα ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς φαίνεται. ὀδυνήφατα δὲ, τὰ ὡς εἰπεῖν ἀκεσώδυνα. ταυτὸν γὰρ οὕτως εἰπεῖν. ὡς τοῦ ἀκέσασθαι ὀδύνην καὶ τοῦ ὀδύνην φάσαι ἤτοι φονεῦσαι ὡς οἷά τινα πολεμίαν, ταυτὰ δηλούντων. ἐνέργειαν δὲ σημαίνει τὸ ὀδυνήφατον. ἀνάπαλιν δὲ τούτου πάθος, τὸ μυλήφατον καὶ τὸ πρόσφατον ἐν τῷ πρόσφατος νεκρὸς ὁ ἐγγὺς καὶ πρὸ ὀλίγου φονευθείς. ἔστι δέ πως καὶ διασαφητικὸν τῶν ἐνταῦθα φαρμάκων τὸ, ὀδυνήφατα. εἰ γὰρ ὀδυνήφατά εἰσι, φέροισιν ἄρα ἄκος ὡς δηλοῖ καὶ τὸ, ἠκέσατο. οὐ μὴν ἄχος ὃ τοῖς φαύλοις φαρμάκοις ἐτυμολογικῶς ἔγκειται. τὸ δὲ πάσσων, ῥιζοτόμον ἐμφαίνει καὶ τὸν παιήονα. καὶ ἄλλως δὲ βοτανῶν ἐπιλέκτην. ἃς τρίβων, ἐπέπασσε τοῖς χρήζουσι. ῥᾷον ἰώμενος ὡς δῆλον ἐκ τοῦ, οὐ μὴν γάρ τι κατὰ θνητούς γ' ἐτέτυκτο. ἢ μάλιστα καταθνητός γ' ἐτέτυκτο εἰς ἑνὶ μέρει λόγου κατὰ τὸ θεοῦ ἐπιμῆνις. καὶ βοῶν ἐπιβουκόλος καὶ καταθνητῶν ἀνθρώπων. καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἔπαινος δὲ ἀγαθοῦ ἰατροῦ τὸ ῥηθέν. Βαρυνομένη κατὰ Ηρακλέους ἡ Διώνη. φησὶ κομματικῶς ὑβρίζουσα κατὰ σχῆμα σφοδρότητος, οὕτω. σχέτλιος. ὀβριμοεργός. ὃς οὐκ ὄθετ' αἴσυλα ῥέζων. ἤγουν οὐκ ἐπιστρέφετό τινος ἀδικῶν. εἶτα καὶ τὸ εἶδος τῆς ἀδικίας ἐκτιθεῖσά φησιν. ὃς τόξοισιν ἔκηδε θεοὺς ὃ ἐστιν ἔβλαπτε. καὶ σημείωσαι ὅτι τὸ, σχέτλιος, οὐδ' ἐνταῦθα πάνυ τραχεῖα ὕβρις ἐστίν. ὡς οὐδὲ τὸ ὀβριμοεργός. ἀλλὰ τὸν ὀξὺν δηλοῖ καὶ ἰταμὸν καὶ σφοδρὸν εἰς τὸ ποιῆσαί τι οὐκ ἀγαθόν. ὃν ἔδει μὴ τοιοῦτον εὐθὺς εἶναι, ἀλλὰ σχέσθαι καὶ τλῆναι. χρήσιμον δὲ τὸ σχέτλιος καὶ ἑξῆς ὅλον τὸ ἔπος, εἰς ψόγον ἐμβριθοῦς ἀδίκου ἀνδρός. Σημείωσαι δὲ ὡς τῶν αὐτῶν ῥημάτων συντεθέντων τὴν τε γεωργικὴν ἐχέτλην καὶ τὸν σχέτλιον, ὅμως ἐν ἀμφοῖν πολλή ἡ κατὰ νοῦν διαφορά. σχέτλιος μὲν γὰρ, ὁ προσεχῶς δηλωθείς. ἐχέτλη δὲ, ἧς ἔχεταί τις τλημόνως. τί δὲ ἐστι τὸ αἴσυλον καὶ ὅθεν γίνεται, φανεῖται ἀλλαχοῦ. ἐνταῦθα δὲ ἰστέον καὶ ὅτι ὁ αἴσυλα ῥέζων, καὶ αἰσυλοεργὸς λέγεται ἀναλόγως τῷ ὀβριμοεργός. ὅρα δὲ καὶ τὸ ὃς, δὶς κείμενον συνεχῶς κατὰ σχῆμα ἐπαναφορᾶς, ἐν τῷ, ὃς οὐκ ὄθετο καὶ ὃς ἔκηδεν.

> Νήπιος. οὐδὲ τὸ οἶδε κατὰ φρένα τυδέος υἱός.
> Οττι μάλ' οὐ δηναιὸς, ὃς ἀθανάτοισι μάχοιτο.
> Οὐδέ τι μιν παῖδες ποτὶ γούνασι παππάζουσιν
> Ελθόντ' ἐκ πολέμοιο, καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.

Ως καὶ προεγράφη τὸ νήπιος, ἐπιφωνεῖν εἴωθεν ἐν ἀρχῇ στίχου πολλαχοῦ ἡ ποιητικὴ μοῦσα, τοῖς ἀξιόν τι λόγου πταίσασιν. ὡς καὶ ἐνταῦθα νήπιος ὁ Διομήδης δηλαδή. οὐδὲ τὸ οἶδε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν, ὅττι μάλα οὐ δηναιὸς ὃς ἀθανάτοισι μάχεται. τοῦτο δὲ παρῳδηθὲν, δύναται γνωμικὸν ὀρθὸν σὺν τοῖς ἑξῆς γίνεσθαι. δι' οὗ ἵνα εἴπῃ τίς ὅτι μάλα οὐ δηναιὸς ὃς ἄν γε θεῷ μάχηται. οὐδέ τι μιν παῖδες ποτὶ γούνασι παππάζουσιν, ἐλθόντ' ἐκ πολέμου καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος. περὶ ἧς διατί ὀξύνεται ἐν τῇ εὐθείᾳ, ἡ δηϊοτής γάρ ἐστιν ὡς ἡ βραδυτής, ῥηθήσεται ἀλλαχοῦ. σημείωσαι δὲ ἐνταῦθα τὸ καινοπρεπὲς τῆς συντάξεως. εἰπὼν γὰρ, σοὶ δ' ἐπὶ τοῦτον ἀνῆκεν ἡ ἀθηνᾶ, ἐπάγει εὐθὺς τὸ, νήπιος, πλείονι στίξας εἰς τὸ ἀθηνᾶ. καὶ οὐδὲν μὲν ἐκώλυεν εἰπεῖν, σοὶ δὲ τοῦτον ἀνῆκεν ἡ ἀθηνᾶ νήπιον, κατὰ πτῶσιν αἰτιατικήν. προέκρινε δὲ τὸ καινόσχημον. Ιστέον δὲ ὡς εἰ καὶ ἀφελὴς ἔννοια τὸ οὐδέ τι μιν παῖδες ποτὶ γούνασι παππάζουσι, ἀλλ' ἔχει ὅμως ὕψος ὁ λόγος, διὰ τὸ τῆς γνώμης ἔνδοξον. διδάσκει γὰρ, ὅτι τῶν θεομάχων οἱ παῖδες ταχὺ ὀρφανίζονται. ὠνοματοπεποίηται δὲ τὸ παππάζειν ὡς καὶ τὸ ποππύζειν. καὶ δηλοῖ τὸ βρεφικῶς προσφθέγγεσθαι τὸν πατέρα. ἐκ δὲ τῆς λέξεως ταύτης, καὶ ὁ πάππος. καὶ πάππας αὐτὸς ὁ πατήρ, πᾶς λεγόμενος μονοσυλλάβως κατὰ βρέφους προσφώνησιν καθάφασιν οἱ παλαιοί, ὥσπερ καὶ μᾶ ἡ μήτηρ, καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν, πάππας καὶ

παπίας

παππίας. ὡς μαμμία ἡ ῥηθεῖσα μᾶ. ἐνταῦθα δὲ χρήσιμον καὶ τὸ τοῦ Ἀρριανοῦ εἰπόντος ἐν Βιθυνιακοῖς ὅτι ἀνιόντες εἰς τὰ ἄκρα τῶν ὀρῶν Βιθυνοί, ἐκάλουν πάπαν τὸν Δία καὶ ἄττιν τὸν αὐτόν. ὁμοίως καὶ Ἡροδότου τό· καλεῖται Ζεὺς ὑπὸ Σκυθῶν ὀρθότατα Παπαῖος, ἐξ ὧν συνάγεται θείαν εἶναί τινα λέξιν τὸ πάπας καὶ πάππος καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὁμώνυμος ὢν ὁ πάππος, δηλοῖ ὡς ἐξ ὁμοιότητος ἴσως τοῦ παρ' ἡμῖν προγόνου γέροντος πάππου, καὶ τὸ ἀκάνθινον ἐν ξηρότητι πτίλωμα. ὅπερ Ἄρατος λευκῆς γήρειον ἀκάνθης λέγει. καὶ ὅτι παππάζειν μὲν ἐπὶ μόνων ἀνθρώπων, ποππύζειν δέ, καὶ ἐπὶ ἀλόγων. οὐ γὰρ μόνον τροφέες βρέφη, ἀλλὰ καὶ ἵππους καὶ βόας οἱ τημελοῦντες ποππύζουσι. καὶ ὅτι τὸ ποππύζειν, καὶ ποππυλιάζειν λέγεται δωρικῶς. Θεόκριτος καὶ ἅδυ τι ποππυλιάσδει. τινὲς δὲ αὐτὸ παππυλιάσδει γράφουσι. παρὰ δὲ τοῖς παλαιοτέροις φέρεται καὶ ὅτι πάπας, τῇ ῥωμαίων φωνῇ πατέρα σημαίνει. καὶ ὅτι ῥωμαῖοι μὲν, αὐτὸ βαρυτόνως προφέρουσιν. ἡμεῖς δὲ περισπωμένως. ἄλλοι δὲ ὅτι παρὰ συρακουσίοις πάπας ὁ πατήρ. ὃ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν πάππας γίνεται. προσφώνησις ὂν τιμητικὴ υἱῶν πρὸς πατέρα. καὶ ὅτι κολακεύειν τι ἐστὶ τὸ ποππύζειν. καὶ πόππυσμα, κολακεία ἵππων ἀδαμάστων. ἐν δὲ ἐκθέσει συγγενικῶν λέξεων φερομένων ἐν ῥητορικῷ λεξικῷ, γράφεται καὶ ταῦτα. παππίζειν, τὸ πάππαν καλεῖν καὶ παππίαν. οὕτω δὲ τὸν πατέρα οἱ ἀττικοὶ ὑποκορίζονται. τὸν δὲ τροφέα, πάππαν οὐδείς φησιν ἄλλον καλεῖ. καὶ ὅτι τῶν συγγενικῶν ὀνομάτων τὰ μὲν ἐστὶ κοινὰ πάντων. οἷον πατήρ, μήτηρ, ἀδελφός, καὶ τὰ ὅμοια. λέγοι δὲ ὅτι πᾶς ἂν εἴποι πατέρα τὸν δεῖνα τοῦ δεῖνος. καὶ υἱόν, καὶ ἀδελφόν. τὰ δ' ἐκ προσώπου λέγεται ἰδίως. οἷον ἄπφαν τὴν ἀδελφὴν ἀττικῶς, μόνη ἡ ἀδελφὴ εἴποι ἂν καὶ πάππαν τὸν πατέρα μόνος ὁ παῖς. ὥσπερ καὶ μαμμίαν τὴν μητέρα. καὶ τὰ ὅμοια. ἐν οἷς θήσεταί τις καὶ τὸ, ἠθεῖος. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ ὡς ἐρρέθη ἄπφα, γίνεται καὶ τὸ ἄπφιον. ὑποκόρισμα ὂν ἐρωμένης. τινὲς δὲ καὶ τὸ ἄπφα, ὑποκόρισμά φασιν ἀττικόν. ὁ μέντοι ἀπφὺς παρὰ Θεοκρίτῳ, πατρὸς κλῆσις. ἣν βρέφος ἂν προσείποι πατέρα τὸν ἀφ' οὗ ἔφυ. τοιοῦτον γάρ τι ἡ λέξις ὑποβάλλει νοεῖν. Ἰστέον δὲ ὅτι καθὰ λόγῳ συγγενικῷ πάππος ὁ τοῦ πατρὸς πατήρ, καὶ ἐπίπαππος πατὴρ πάππου ὁ καὶ πρόπαππος, οὕτω καὶ τήθη βαρυτόνως ἢ τηθὴ ὀξυτόνως, ἡ τοῦ πατρὸς μήτηρ. καὶ ἡ τῆς μητρὸς δέ. ἡ μέντοι τηθίς, ἄλλό τι ἐστὶν ἀναλογοῦσα τῷ θεῖος. περὶ οὗ ἀλλαχόθι δηλοῦται. ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι κωμῳδίας ἴδιον, παππίζειν λέγειν διὰ τοῦ ι, τὸ καθ' Ὅμηρον παππάζειν διὰ τοῦ α. ὡς δὲ πάππος, καὶ τὰ γενέας δηλοῖ, καὶ ἀκάνθης δὲ λευκὸν ἐξάνθημα. ὅθεν καὶ τὸ γήρειον προρρηθέν, ἀλλαχοῦ δεδήλωται. τὸ δὲ ποτὶ γούνασιν, ἐλλιπὲς μὲν ἔχει τῆς φράσεως διὰ τὴν τοῦ λαλοῦντος προσώπου ἀγωνίαν. τὸ δ' ὅλον ἦν, εἰπεῖν ποτὶ γούνασιν ἑζόμενοι. ἔθος δὲ δηλοῖ βρεφοκομούντων, οἳ γούνασιν ἐφέζοιντο τὰ βρεφύλλια ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που δηλοῖ ὁ ποιητής.

Τῷ, νῦν Τυδείδης, εἰ καὶ μάλα καρτερός ἐστι,
Φραζέσθω, μή τίς οἱ ἀμείνων σεῖο μάχηται,
Μὴ δὴν Αἰγιάλεια περίφρων Ἀδρηστίνη
Ἐξ ὕπνου γοόωσα φίλους οἰκῆας ἐγείρῃ,
Κουρίδιον ποθέουσα πόσιν, τὸν ἄριστον Ἀχαιῶν,
Ἰφθίμη ἄλοχος Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἀπ' ἰχῶρ χερὸς ὀμόργνυ.
Ἄλθετο χείρ, ὀδύναι δὲ κατηπιόωντο βαρεῖαι.

Περί τινος ἀκαίρως ἀλαζονευομένου ἐφ' οἷς ἐνίκησεν οὐ μεγάλοις τινά, εἴποι τίς ἂν ὡς εἰ καὶ μάλα καρτερός ἐστι, φραζέσθω μή τίς οἱ ἀμείνων ἄλλος μάχηται. Διώνη δὲ ταῦτα περὶ Διομήδους φησίν. Τεσσάρων θυγατέρων ἀδράστου, αἰγιάλεια μὲν ἡ νεωτάτη, γυνὴ διομήδους ἦν. ἀργεία δὲ πολυνείκους, δηϊπύλη δέ, τυδέως. οἱ μὲν οὖν μεθ' Ὅμηρον, ἐκμανῆναί τε τὴν αἰγιάλειαν περὶ πορνείαν ἱστοροῦσιν ἀφροδίτης χόλῳ διότι ὑπὸ διομήδους ἐτρώθη, καὶ Σθενέλῳ τῷ τοῦ Κομήτου ὃν φύλακα τοῦ ἄργους εἴασεν ὁ Διομήδης, φασὶν αὐτὴν ἐμφύεσθαι κατὰ ἔρωτα μοιχικόν. καὶ τἄλλα λέγουσιν ὅσα καὶ Λυκόφρων ἱστορεῖ. Ὅμηρος μέντοι περίφρονα καὶ ἰφθίμην αὐτήν φησι καὶ φίλανδρον εἶναι λέγει. καὶ πενθεῖν ἐπὶ τῇ τοῦ διομήδους ἀποδημίᾳ ἱστορεῖ. φησὶ γοῦν. μὴ δὴν αἰγιάλεια περίφρων ἀδρηστίνη, ἐξ ὕπνου γοόωσα φίλους οἰκῆας ἐγείρῃ, κουρίδιον ποθέουσα πόσιν τὸν ἄριστον ἀχαιῶν, ἰφθίμη ἄλοχος διομήδεος. ἐνταῦθα δὲ οἰκῆας ὡς δοκεῖ τοῖς παλαιοῖς οὐ τοὺς δούλους ὁ ποιητὴς λέγει. ἀλλὰ ἁπλῶς τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ ἢ τοὺς οἰκείους. διὸ καὶ φίλους οἰκῆας φησί. φέρεται γὰρ ἐν τοῖς τοῦ γραμματικοῦ Ἀριστοφάνους, καὶ περὶ οἰκετῶν λόγος, ὅτι οὐ μόνον οἱ κατ' ἀγροὺς ὑπουργοὶ οὕτως ἐλέγοντο, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐν οἰκίαις ἐλεύθεροι. ὡς ἂν εἴποι τις οἰκῆται μεταλήψει τοῦ η. παράγει δὲ αὐτὸς καὶ παροιμίαν ἐξ Εὐριπίδου λέγουσαν. οἶδεν γυναικῶν καὶ παρ' οἰκέτας λόγος. ἐχρῆν εἰς τοὺς καθ' οἰκίαν, λαλητέους εἶναι τὰς γυναῖκας. ἔξω δὲ οὐκ ἐξιτέον. οὐδὲ ἀλλοτρίων παρόντων λυτέον τὴν λαλιάν. τὸ δὲ ἄριστον ἀχαιῶν, πρὸς παρηγορίαν ἀφροδίτης εἴρηται ὑπὸ τῆς μητρός. ἵνα μὴ δοκῇ

ὑπὸ

ὑπὸ τοῦ τυχόντος πεπρῶσθαι. ἄλλως γάρ, οὐ πάντων ἀχαιῶν ἄριστος ὁ Διομήδης ἦν. ἢ καὶ ἄλλως ὁ ἄριστος τὸν ἁπλῶς ἀριστέα δηλοῖ. πιστὸς δὲ ὁ ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἔπαινος. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τῷ ἀρίστῳ, καὶ ἡ ἄλοχος ἰφθίμη προσμεμαρτύρηται. ὡς καὶ ἡ Πηνελόπη τῷ ὀδυσσεῖ. ἔστι δὲ πάντως τὸ ἰφθίμη, ταυτὸν τῷ, ἀνδρεία. ὅπερ ἀλλαχοῦ δαΐφρων φησί. τοῦτο δὲ πρὸς διαστολὴν ἄλλων εἴρηται γυναικῶν. αἳ φύσει ἀνάλκιδές εἰσι καὶ θηλύτεραι ὡς καὶ ὁ ποιητὴς ἔφη ἐν τῷ, γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις. καὶ τάχα ὅσας μὲν ἡ ἀφροδίτη ἠπεροπεύει, αὗται ἀνάλκιδες. αἱ δὲ μὴ τοιαῦται, ἴφθιμαί εἰσι. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ ἐξ ὕπνου γοόωσα καὶ ἑξῆς ἕως τοῦ, ἄριστον ἀχαιῶν, καὶ γυναικὶ ἂν ἁρμόσῃ χηρωθείσῃ μὲν ἀνδρός, ποθούσῃ δὲ πολλὰ ἐπ' ἐκείνῳ. ὁποῖον δή τι πάθοι ἂν καθ' Ὅμηρον καὶ ἡ αἰγιάλεια θανόντος τοῦ ἀνδρός. οὕτω καὶ τὴν Πηνελόπην ἱστορεῖ κλαίουσαν ἐπὶ τῷ ὀδυσσεῖ, οὐ μόνον μεθ' ἡμέραν ἀλλὰ καὶ νυκτός. ὃ μάλιστα φιλίας πλείονος ἔνδειξις. ἐπίτασιν δὲ γόου δηλοῖ τό, διὰ τὸ νύκτωρ τοὺς κοιμωμένους ἀφυπνίζεσθαι. Ὥσπερ τὸν ἱδρῶτα ἱδρῶ λέγει κατ' ἀποκοπὴν ὅλης συλλαβῆς, οὕτω τὸν ἰχῶρα ἰχῶ. ὅθεν, ἀμφοτέρῃσιν, ἀπ' ἰχῶ χειρὸς ὀμόργνυ. καί ἐστιν ὅμοιον καὶ τὸ τὸν κυκεῶνα εἰπεῖν κυκεῶ. καὶ ἀπόλλω τὸν ἀπόλλωνα. τὸ δὲ γράφειν ἰχῶρ μετὰ τοῦ ρ κατ' ἀποκοπὴν μόνου τοῦ τελευταίου φωνήεντος, οὐ πάνυ ἀρέσκει τοῖς παλαιοῖς. διά τε τὴν καινότητα τῆς ἀποκοπῆς, καὶ ἵνα μὴ συμφωνῇ τῇ εὐθείᾳ. Ἱστέον δὲ ὅτι τοῦ γεωγράφου ἱστοροῦντος, καινήν τινα ἀποκοπὴν τοῦ ἥλιος ἧλ. ὅθεν δαιμόνιος ἧλ, οὐ πάνυ ξενίζον ἂν εἴη τὸ εἰπεῖν τὸν ἰχῶρα ἰχῶρ. τὸ δὲ ἀμφοτέρῃσιν, ἀπὸ κοινοῦ ἔχει νοούμενον τὸ χερσί. Τὸ δὲ ὀμόργνυε γίνεται μὲν ἀπὸ τοῦ ὀμόργω ὡς ἄγω ἀγνύω καθὰ καὶ ἑτέρωθι ἐρρέθη. δηλοῖ δὲ τὸ ἀπεπίεζε. τὸ δὲ ὀμόργω, ἀπὸ τοῦ ἀμέλγω ἔχει τὴν παραγωγήν. ὃ καὶ ἀμέργω λέγεται ὡς προείρηται. Ἐπὶ συντόμου θεραπείας σώματος, οἰκεῖον τὸ ἄλθετο χείρ. ἢ ἄλλό τι μέρος σωματικόν. ὀδύναι δὲ κατηπιόωντο βαρεῖαι. καὶ σημείωσαι ὡς ψιλοῦται τὸ ἤπιον. οὐ γὰρ λέγει καθηπιόωντο ἀλλὰ ψιλῶς κατηπιόωντο. δῆλον δ' αὐτὸ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ἐκ τοῦ ἐπὶ τ' ἤπια φάρμακα πάσσειν. τῶν δέ γε μεθ' Ὅμηρόν τινες, ἐδάσυνον αὐτό, ἐκ τοῦ ἥδω παράγοντες. ὅρα δὲ καὶ ὅτι ἀσυνδέτως εἰσήγαγε, κατὰ λόγον γοργότητος τό, ἄλθετο χείρ. δηλῶν καὶ ἐν τῷ σχήματι τὸ ταχὺ τῆς θεραπείας. παρῆκται δὲ τὸ ἄλθετο ἐκ πρωτοτύπου θέματος τοῦ ἄλθω, ἀφ' οὗ τὸ ἀλθαίνω.

Αἱ δ' αὖτ' εἰσορόωσαι ἀθηναίη τε, καὶ ἥρη
Κερτομίοις ἐπέεσσι δία κρονίδην ἐρέθιζον.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι ὅττι κεν εἴπω;
Ἦ μάλα δή τινα κύπρις ἀχαιϊάδων ἀνιεῖσα,
Τρωσὶν ἅμ' ἑσπέσθαι, τοὺς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησε,
Τῶν τινα καρρέζουσα ἀχαιϊάδων εὐπέπλων,
Πρὸς χρυσῇ περόνῃ καταμύξατο χεῖρα ἀραιήν.

Ἀθηνᾶ καὶ ἥρα σιλλαίνουσαι ἀστείως καὶ κερτομοῦσαι, τὴν τῆς ἀνάλκιδος ἀφροδίτης πληγὴν κωμικώτερον ὡς δῆθεν οὔτε ἐκ δόρατος οὔτε ἐν πολέμῳ γενομένην, φασὶν ἀμύξασθαι τὴν αὐτῆς χεῖρα περόνῃ τινὸς γυναικὸς ἀχαιΐδος, καταψώσης ἐκείνην καὶ ἀνιείσης ἤτοι ἀναπειθούσης εἰς ἁρπαγήν, ὡς δηλαδὴ ποτὲ καὶ τὴν Ἑλένην ἠπάτησε. φασὶν οὖν ἦ μάλα δή τινα κύπρις ἀχαιϊάδων ἀνιεῖσα τρωσὶν ἅμ' ἑσπέσθαι οὓς ἔκπαγλ' ἐφίλησε, τῶν τινα καρρέζουσα ἀχαιϊάδων εὐπέπλων πρὸς χρυσῇ περόνῃ καταμύξατο χεῖρα ἀραιήν. καὶ αὗται μὲν οὕτως. ὁ δὲ ζεύς, ἐπὶ τῷ σκώμματι οὐ γελᾷ. σεμνῶν γὰρ προσώπων ὁ ἐπὶ τοῖς τοιούτοις γέλως, ἀλλότριον. ἀλλὰ μειδιᾷ. ὃ πολλῷ τοῦ γελᾶν σεμνότερον. γέλως ὂν ἠρεμαῖος ἀνακεκραμένος συννοίᾳ. καὶ σημείωσαι ὅπως ὁ καὶ τὰ τοιαῦτα δεξιὸς ποιητής, ἐνταῦθα εὐφυῶς τὴν ἀφροδίτην ἐκωμῴδησεν, οὐκ αὐτὸς ἐκ προσώπου οἰκείου, ἀλλὰ δι' ἀθηνᾶς καὶ ἥρας, αἳ κερτομίοις ἐπέεσσιν, ἐπὶ τῇ ἀφροδίτῃ τὸν δία ἐρέθιζον. ὅρα δὲ καὶ τὴν μέθοδον. ἐπεὶ γὰρ οὐκ ἔδει μὲν τοιούτοις ἐναγωνίοις τόποις παρεντεθῆναι σκώμματος ἱλαρότητα, ἄλλως δὲ πάλιν ἦν ἀνάγκη τοῦτο γενέσθαι διὰ τὴν τῶν προσώπων ποιότητα τῶν μισούντων τὴν ἀφροδίτην, ποιεῖ ὁ ποιητὴς εὐμεθόδως τὸ πρᾶγμα. καὶ προεπισημηνάμενος ὡς εἰ καὶ φορτικὸν ἐνταῦθα τὸ σκώπτειν, ὅμως ἀναγκαῖον, οὕτως ἐπάγει τὸ σκῶμμα. φησὶ γάρ. ζεῦ πάτερ ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι ὅττι κεν εἴπω, καὶ τὰ ἑξῆς. οἱονεὶ γὰρ πρὸς τὸν πολλὴν ἀκροατὴν ἐνταῦθά φασιν ὁ ποιητής, ὡς εἰ καὶ μὴ καιρὸς ἱλαρότητος ἐνταῦθα, ὅμως διὰ τὰ πρόσωπα τὰ ὑποκείμενα, χρηστέον λόγῳ κερτόμῳ. συγγνώμην οὖν ζητεῖ τρόπον τινὰ ἐπὶ τῇ κερτομίᾳ, καὶ συγγινώσκεται πρός γε διὸς ἤτοι τοῦ ὀρθὰ νοοῦντος. Ὅρα δὲ καὶ ὅπως ἀστεῖος ὁ λόγος καὶ πολυειδής. προαγωγείαν τε γοῦν καταλέγει τῆς κύπριδος, καὶ ψεκτὴν φιλανδρίαν αὐτῆς ὑπολαλεῖ τὴν ἐπὶ τοῖς βαρβάροις τρωσί. καὶ ἀδικίαν αὐτῆς ἐμφαίνει τὴν ἐπὶ τῇ ἁρπαγῇ τῆς Ἑλένης. καὶ μαλακότητα δὲ κατηγορεῖ ὡς ἐπὶ πληγῇ οὐκ ἀξιολόγῳ ἀχθομένης, ἀλλ' ἐπὶ μόνῳ ξέσματι. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἀμύσσεσθαι. ἐξ οὗ καὶ ἡ ἀμυχὴ γίνεται, ὡς τό,

ἀμυχὰς

ἀμυχὰς ξεσμάτων ἐπιφερόμενος, καὶ τὸ ἄμυγμα. ὅθεν πολιᾶς ἀμύγματα χαίτης. ὥσπερ δὲ τὸν ἀπὸ ὀϊστοῦ οὐκ ἐν καιρίῳ βληθέντα, σκώπτων τις εἴποι ἄν, τυχὸν ἀπὸ μυίας δηχθῆναι, οὕτω πως ἡ Ἀθηνᾶ τὴν τοῦ δόρατος ἐνταῦθα πληγὴν, ἀμυχῇ περόνης εἰκάζει. ἣν ἐν τοῖς στήθεσιν ἐφόρουν αἱ παλαιαὶ γυναῖκες. δι' ἧς τὸ κεχηνὸς τοῦ πέπλου συνήγετο, Δωριέων καταρξάντων τοῦ τοιούτου ἱματισμοῦ. φησὶ γοῦν Ἡρόδοτος γυναικείαν ἐσθῆτα δωρίδα, τὴν ἔχουσαν περόνας. τοιαύτη δέ φησιν ἡ ἀρχαία πᾶσα ἐσθὴς τῶν γυναικῶν. τὸν δὲ λίνεον φησὶ χιτῶνα, αἱ περὶ τὴν Καρίαν εἶχον. σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι καλῶς οὐ τῇ Ἥρᾳ δέδοται ὁ ῥηθεὶς σκωπτικὸς λόγος. ἦν γὰρ σεμνοτάτη καὶ καθ' Ὅμηρον πρεσβυτάτη, καὶ οὐ πρέπουσα τοιούτοις λόγοις. ἡ Ἀθηνᾶ δὲ κερτομεῖ, ὡς καὶ νεωτέρα καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ πάντῃ ἀντίθετος. κατὰ μῦθον μὲν, ὡς καθαρὰ, μοιχαλίδι. κατὰ δὲ ἀλληγορίαν, ὡς ἂν ἀντιπίπτοι τῇ ἀλογίᾳ ἡ φρόνησις Ἀθηνᾶ. ὅτι δὲ οὐκ ἀξιόλογα πάνυ τὰ τῆς πληγῆς τῆς Ἀφροδίτης, δηλοῖ καὶ τὸ μὴ δεηθῆναι αὐτὴν ὡς εἴρηται, τοῦ Παιήονος. ὅρα δὲ ὅτι μετὰ τὸ ἀχαιϊάδων, ὀλίγον τι ἐπεμβαλὼν, εὐθὺς χάριν σαφηνείας ἐπανέλαβεν εἰπών. τῶν τινα ἤγουν τούτων τῶν ἀχαιΐδων καταρρέζουσα ὠρέξατο τὴν χεῖρα. ποιεῖ δὲ τὴν τοιαύτην ἐπανάληψιν ἀναγκαίως. οὐ διὰ κυκλικὴν κοινοτένειαν, ἀλλὰ διότι πάνυ χρειῶδες εἰς τὸ προκείμενον νόημα οὐ μόνον τὸ ἀνιεῖσα, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον τὸ καρρέζουσα. διὸ εἰπὼν ἐν πρώτοις τὸ ἀνιεῖσα, ἔθετο ἐν τῇ ἐπαναλήψει, καὶ τὸ λίαν καιριώτατον. ἤγουν τὸ καρρέζουσα. ὅρα δὲ καὶ τὸ καταρρέζουσα ἤτοι καταψῶσα. ἡ γὰρ οὕτω ποιοῦσα, εἰκότως ἂν ἀμυχθείη χεῖρα τῇ περὶ τοῦ στήθους περόνῃ. δῆλον δὲ καὶ ὅτι δεξιᾷ χειρὶ ὡς τὰ πολλὰ γίνεται τὸ καταψᾶν. τὴν δεξιὰν ἄρα χεῖρα ἔοικε τετρῶσθαι ἡ Ἀφροδίτη τὴν καταρρέζουσαν. ὅπερ καὶ τῇ ἀλληγορίᾳ συντρέχει. ὡς γὰρ προείρηται, τοῦ Ἄρεος εἰς τὰ ἀριστερὰ τῆς μάχης ὄντος, ὁ Διομήδης εἰς τὰ δεξιὰ εὐδοκίμησε, διὸ καὶ χεῖρα ἀραιὴν τὴν διχῶς πνευματιζομένην, οὐ νοητέον ἀριστερὰν, ἀλλ' ἀσθενῆ κατὰ τοὺς παλαιούς. τὸ δὲ πρὸς χρυσῇ περόνῃ, ταυτόν ἐστι τῷ ἐγγὺς τῆς χρυσῆς περόνης. ἀττικὸν δὲ τὸ δασύνειν τὴν ἀραιήν.

Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε, θεῶν τε.
Καί ῥα καλεσσάμενος, προσέφη χρυσῆν Ἀφροδίτην.
Οὔτι τέκνον ἐμὸν δέδοται πολεμήϊα ἔργα,
Ἀλλὰ σύγ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο.
Ταῦτα δ' Ἄρηϊ θοῷ, καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.
Ὣς οἱ μὲν, τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

Πρὸς τὸν ἐπαγγελλόμενον ἔργα στρατιωτικὰ ἢ ἀθλητικὰ ὅσα μὴ δεξιῶς ἔχει ποιεῖν, καλὸν λεχθῆναι τὸ, οὔτοι δέδοται πολεμήϊα ἔργα. εἰ δὲ καὶ περὶ ἔρωτας ὁ τοιοῦτος πονεῖται, προσπλεκτέον καὶ τὸ, ἀλλὰ σύγ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο. Ζεὺς δὲ ταῦτα πρὸς τὴν Ἀφροδίτην φησὶ τὴν ἄναλκιν. λέγομεν καὶ ὅτι ταῦτα δ' Ἄρηϊ θοῷ καὶ Ἀθήνῃ μελήσει. ὡς καὶ ἀλληγορικῶς καὶ μυθικῶς τῆς Ἀφροδίτης μὲν, ἀπολέμου οὔσης. πολεμικῶν δὲ, τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ἄρεος. τὰ δὲ ἱμερόεντα ταυτὸν δ' εἰπεῖν ἐρόεντα καὶ ἱμερτὰ, ἐκ τοῦ ἱμείρω λέγεται. προσεχέστερον δὲ εἰπεῖν, ἐκ τοῦ ἵμερος. ὃν Εὐριπίδης ὡς φάρμακον Ἀφροδίτης πλάττει ἰῶδες ἐν τῷ, μήποτ' ἐπ' ἐμοὶ χρυσέων τόξων ἐφίης ἱμέρῳ χρίσασ' ἄφυκτον οἰστόν. τὸ δὲ ἔργα γάμοιο, ἔχει τι κάλλους εἰ καὶ ἀμυδρὸν κατὰ τοὺς ῥήτορας, ἐν τῷ τὴν λήγουσαν τῆς πρώτης λέξεως ἀρχὴν τῆς δευτέρας γίνεσθαι. τὸ δὲ Ἄρηϊ θοῷ καὶ ἑξῆς, προαναφώνησις καιρία ἐστίν. ὡς τοῦ ὁμηρικοῦ Διὸς ὅ ἐστι νοὸς μετ' ὀλίγα τερατευσομένου πολεμικήν τινα περιπέτειαν ἐν Ἀθηνᾷ καὶ Ἄρει δι' ἧς ὁ Διομήδης φανεῖται ἀσθμνός. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι ἔργα γάμου ὁ ποιητὴς ἐνταῦθά φησιν οὐ τὰ γυναιξὶν ἁπλῶς ἀνήκοντα, ὅσον ἱστὸν, ἠλακάτην, καὶ ὅσα ἄλλα οἶδεν αὐτός. ὧν ψιλὴν μνείαν ἔθετο, ἐν τῷ, οὔτ' ἂρ φρένας οὔτε τι ἔργα. τὰ μετὰ γάμον δηλαδὴ λόγῳ οἰκονομίας. ἀλλὰ τὰ εἰς αὐτὸν γάμον χρήσιμα, ὅσον τὸν ἔρωτα. τὴν φιλότητα. τὸν ἵμερον. τὴν ὀαριστὴν πάρφασιν, καὶ τὰ τοιαῦτα. οὐκ Ἀθηνᾷ ἐργάνῃ, ἀλλ' Ἀφροδίτῃ μητρὶ ἐρώτων ἐπιτρέποντα.

Αἰνείᾳ δ' ἐπόρουσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Γιγνώσκων ὅ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων.
Ἀλλ' ὅγ' ἄρ οὐδὲ θεὸν μέγαν ἅζετο· ἵετο δ' αἰεὶ
Αἰνείαν κτεῖναι, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι.
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων,
Τρὶς δέ οἱ ἐστυφέλιξε φαεινὴν ἀσπίδ' Ἀπόλλων.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος,
Δεινὰ δ' ὁμοκλήσας, προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων.

Φρά

Οὕτω θαῤῥαλέος ὁ Διομήδης, ὥς τε καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος καταθαῤῥεῖ ὅτε τὸν Αἰνείαν ἐκεῖνος ἐσώσεν ὑπερέχων τὰς χεῖρας. καὶ τρὶς μὲν ἐπόρουσε τότε τὸ, Αἰνείᾳ. τρὶς δέ οἱ ἐστυφέλιξε φαεινὴν ἀσπίδ᾽ Ἀπόλλων. τὸ δὲ τέταρτον, καὶ ἑξῆς ὁμοκλήσας ἤγουν ἀπειλησάμενος, ἀνέκοψε τῆς ὁρμῆς. δηλοῖ δὲ ὁ λόγος, ὅτι καὶ ὑπὲρ τὸ εἱμαρμένον ἀνδρίζεται νῦν ὁ Διομήδης. εἱμαρμένην γάρ τινα καὶ ὁ Ἀπόλλων δηλοῖ καθὰ καὶ ὁ Ζεὺς ὡς καὶ προείρηται καὶ πολλαχοῦ φανήσεται. ἐν τούτοις δὲ ὅρα, ὅτι τέως πρὸ βραχέων ἐῤῥέθη τὸ, γινώσκων ὅτ᾽ ἄναλκις ἔην θεὸς, οὕτω καὶ ἐνταῦθα κεῖται τὸ, γινώσκων ὅ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων. τουτέστιν ὅτι ὑπερεῖχεν ὅ ἐστι σκέπων ἄνω εἶχε τοῦ Αἰνείου τὰς χεῖρας. καὶ ὅλη θεομάχου θρασύτητος τὸ, οὐδὲ θεοὺς μέγαν ἄζετο. καὶ ὅτι δαιμονίους ἐπήρξαν φράσει ποτὲ τὸ, ἀλλ᾽ ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος. εἴη δ᾽ ἂν ἐνταῦθα τὸ, ἶσος, ἀκυριολέκτητον. ὡς καὶ ἐν ἄλλοις μυρίοις. τὴν δέ γε διαφορὰν αὐτοῦ πρὸς τὸ ὁμοίους, δηλοῦσι μὲν καὶ πεζολέκται σοφοί. δηλοῖ δὲ οὐδένας ἧττον σαφέστατα καὶ Εὐριπίδης ἐν τὸ, οὐθ᾽ ὁμοίους οὐδένας οὔτ᾽ ἴσους βροτοῖς. ὧν τὸ μὲν, ποιότητος, τὸ ὁμοίους. τὸ δὲ, ποσότητος, τὸ ἴσους δηλαδή.

Φράζεο Τυδείδη, καὶ χάζεο μὴ δὲ θεοῖσιν
Ἶσ᾽ ἔθελε φρονέειν. ἐπεὶ οὔποτε φῦλον ὁμοῖον
Ἀθανάτων τε θεῶν χαμαὶ ἐρχομένων τ᾽ ἀνθρώπων.
Ὣς φάτο. Τυδείδης δ᾽ ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω.
Μῆνιν ἀλευάμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.

Ὁ τὸ πρὸς μεγάλους εἶδος ἀπείργων τινὰ ἀστείως ἂν εἴποι τὸ φράζεο καὶ χάζεο. μὴ δὲ θεοῖς ἶσ᾽ ἔθελε φρονέειν. ἐπεὶ οὔποτε ὁμοῖον φῦλον ἀθανάτων τε θεῶν χαμαί τε ἐρχομένων ἀνθρώπων. πάρισα δὲ ἐκφανῆ τὸ, φράζεο Τυδείδη καὶ χάζεο. τὸ δὲ ὁμοῖον ὅτι ἀναλόγως προπερισπᾶται καὶ οὐ παρὰ τύπους κατὰ τὸ προπαροξυνόμενον ὅμοιον πολλαχοῦ δηλοῦται. ὥσπερ καὶ τὸ ὁμοῖος ἔν τε ἄλλοις καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ, ὃ πάντως ἀναλογώτερον τοῦ ὅμοιος. ὅρα δὲ καὶ ἐνταῦθα ἐν τὸ, ἶσα φρονέειν καὶ ἐν τὸ, φῦλον ὁμοῖον, τὸ ἶσον ἀντὶ τοῦ ὅμοιον ληφθὲν καθὰ καὶ πρὸ βραχέων. δῆλον δὲ ὡς Ὅμηρος μὲν, ἐκτείνει τὴν ἀρχουσαν τοῦ ἶσος, οἱ δὲ τραγικοὶ συστέλλουσιν.

Αἰνείαν δ᾽ ἀπάτερθεν ὁμίλου θῆκεν Ἀπόλλων
Περγάμῳ εἰν ἱερῇ, ὅθι οἱ νηός γ᾽ ἐτέτυκτο.
Ἤτοι τὸν Λητώ τε, καὶ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ ἀκέοντό τε, κύδαινόν τε.

Καὶ ἐνταῦθα, θηλυκῶς ἡ Πέργαμος παρ᾽ Ὁμήρῳ ἐπὶ τῆς Τρωϊκῆς ἀκροπόλεως. ἐν ᾗ καὶ ναὸς Ἀπόλλωνος. φησὶ γοῦν. Περγάμῳ ἐν ἱερῇ. ὅθι οἱ νηός γ᾽ ἐτέτυκτο. καὶ μετ᾽ ὀλίγα Περγάμῳ ἄκρῃ. μέγας δὲ ἔοικεν εἶναι ὁ ῥηθεὶς ναός. διό φησιν, ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ κύδαινον τὸν Αἰνείαν δηλαδὴ, Λητὼ ἡ μήτηρ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Ἄρτεμις ἡ ἀδελφή. τοῦτο δὲ ῥηθείη ἂν καὶ ὅταν ἐν ἀδύτοις ἱεροῖς που γεραίρηταί τις ἀνὴρ ἀρχικός.

Αὐτὰρ ὁ, εἴδωλον τεῦξ᾽ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Αὐτῷ τ᾽ Αἰνείᾳ ἴκελον, καὶ τεύχεσι τοῖον.
Ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽ εἰδώλῳ Τρῶες, καὶ δῖοι Ἀχαιοὶ
Δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας
Ἀσπίδας εὐκύκλους, λαισήϊά τε πτερόεντα.
Δὴ τότε θοῦρον Ἄρηα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων.

Τὸ τοῦ Αἰνείου εἴδωλον ὅπερ ὁ Ἀπόλλων ἤτοι ὁ ἥλιος ἔτευξεν, ἐφ᾽ ᾧ μάχονται Τρῶες καὶ Ἕλληνες, ἡ φαντασία ἐστὶν ἥτις ἐκ τῆς ὑφ᾽ ἡλίῳ ὄψεως καὶ θέας Αἰνείου, ἐναπέμεινε τοῖς στρατεύμασι. καὶ ἡ τοῦ ἥρωος ὡς εἰπεῖν ἀνειδωλοποίησις, ἣν ἔτι ἐν ἑαυτοῖς φέροντες ὁ στρατὸς ἐκ τοῦ εἰς ἅπαξ ἐρεθισμοῦ καὶ ἀναπλοῦντες εἰς νοῦν ὡς ἐν εἰδωλοποιΐᾳ τὸν κείμενον, συνεκρότουν βαρὺν ὡς ἐπὶ παρόντι αὐτοῦ δὴ ἀληθῶς τῷ Αἰνείᾳ, τὸν πόλεμον. κἂν ἐκεῖνος ἀνήρπαστο. οἱ δὲ παλαιοὶ ἄλλως τὸν μῦθον τοῦτον σεμνολογοῦντες, φασὶ κατὰ πρῶτον λόγον, εἴδωλον εἶναι τὸν πάντα τοῦτον κόσμον ὡς τύπον τινὰ τοῦ ὄντως ὄντος. κοσμούμενον μὲν καὶ ὑπὸ ἄλλων θεοτέρων ἐγκοσμίων, μάλιστα δὲ ὑπὸ τοῦ ἡλίου. εἶτα καὶ τὸ τοῦ Αἰνείου τούτου εἴδωλον, τοιοῦτόν τι νοοῦσιν, υἱοῦ μὲν ὄντος τῆς περικαλλοῦς Ἀφροδίτης. ἀνδρὸς δὲ καλοῦ ἐγχωρίου. καὶ ἀλληγοροῦσιν αὐτὸν, εἴς τι κάλλος ἐγχώριον. ὥσπερ καὶ αὐτὸ ὡς οἷον εἴδωλον τοῦ ἐγκοσμίου κάλλους, οἰκείως ἂν ἔχοι πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα ἤτοι τὸν ἥλιον, καθὰ καὶ ὁ πᾶς κόσμος, τὸ μέγα τοῦ ὄντος εἴδωλον. τὸ δὲ τοὺς Ἕλληνας

νας περὶ αὐτὸ μυρία πάσχειν, αἰνίττεταί φασιν ὅτι αἱ τῶν ψυχῶν ἠλικώτεραι, οὐκ ἀπαλλάσσονται τῶν τοιούτων εἰδώλων. ἀλλὰ τοῖς τοιοῖσδε προσεστηκυῖαι κάλλεσι, περὶ αὐτὰ τρίβονται. σημείωσαι δὲ ὅτι κόσμου μὲν εἴδωλον ἀλληγορικῶς καὶ γλαφυρώτερον ἐν τοῖς εἰρημένοις τέθειται. οἱ δὲ μετὰ Ὅμηρον, ἄλλως παχυλῶς μηχανήν τινα ὡς εἴδωλον κοσμικὸν ἐσκεύασαν, ἐπὶ κολακείᾳ βασιλικῇ. Δημητρίου γάρ φασιν ἐπὶ Ἀθήνησιν ἀγομένων, ἐγράφετο Δημήτριος ἐν τῷ προσκηνίῳ, ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὀχούμενος. Δημητρίου δ᾽ ἐνταῦθα μνεία, τοῦ πολιορκητοῦ. ᾧ καὶ ἦγον τὰ εἰρημένα Δημήτρια ὡς ἀλαζόνι. φράζει δ᾽ ἐνταῦθα Ὅμηρος οὕτως. αὐτὰρ ὃ εἴδωλον τεῦξ᾽ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων, αὐτῷ τ᾽ Αἰνείᾳ ἴκελον καὶ τεύχεσι τοῖον. ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽ εἰδώλῳ Τρῶές τε δῖοι Ἀχαιοὶ δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι, βοείας ἀσπίδας εὐκύκλους λαισήϊά τε πτερόεντα. καὶ ὅρα ὡς οὐ μόνον ὀϊστοὶ πτερόεντες, ἀλλὰ καὶ λαισήϊα πτερόεντα. πλὴν ταῦτα μέν, ὡς κοῦφα κατὰ πτερά. ἐκεῖνοι δὲ ὡς πτεροῖς διοικονομούμενοι πρὸς ἐκπέτασμα. δόρυ δὲ πτερόεν μὲν ῥητῶς οὐκ ἐφάθη. παρελαλήθη δὲ ἐν τῷ, μελίη ἰθυπτίων ἤγουν ἰθὺ πετομένη. ὡς οἷα πτερόεσσα. ἔστι δὲ τὸ λαισήϊον, ἀσπίδος γένος θυρεοειδές. ἀναφορέα οὐκ ἔχον ἀλλὰ ζυγὸν διὰ μέσου. οἱ δέ φασιν εἶναι αὐτό, θυρεὸν ἐπιμήκη. οἱ δέ, λάσιον ἐτυμολογοῦσιν αὐτό. φάσκοντες εἶναι ἐκ τετριχωμένων δερμάτων ἀνεργάστων. κοῦφον δέ ἐστι τὸ λαισήϊον. καὶ οὐδὲ μεγαλόκυκλον. διὸ καὶ πτερόεν αὐτὸ λέγει. καὶ ἀντιδιαστέλλει πρὸς τὰς εὐκύκλους ἀσπίδας λέγων, βοείας εὐκύκλους ἀσπίδας καὶ λαισήϊα. ὅλως δὲ οἱ πλείους τῶν παλαιῶν, ἀσπιδίσκιον ὠμοβύρσινόν φασι τὸ λαισήϊον. φησὶ γοῦν περί τινων καὶ Ἡρόδοτος, ὅτι λαισήϊα εἶχον ἀντὶ ἀσπίδων, ὠμοβοείοις πεποιημένα. ἔνθα καὶ σημείωσαι τὸ ὠμοβοείοις ὡς χρήσιμον εἰς τὸ βοῦς ἡ βύρσα. Ἡρωδιανὸς δέ φησι καὶ πάντα τὰ κατὰ μάχην σκεπαστήρια λαισήϊα λέγεσθαι δῆθεν τὸ ἐν τῇ λαιᾷ φέρεσθαι. τὸ δὲ δῖοι καὶ τὸ δῄουν ἐγγὺς παρατεθειμένα, ψευδοπαρήχησίν τινα καὶ αὐτὰ κατὰ τὰς προδεδηλωμένας ὑποκρούεται.

Ἆρες Ἄρες βροτολοιγέ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
Οὐκ ἂν δὴ τόνδ᾽ ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο μετελθὼν
Τυδείδην, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διῒ πατρὶ μάχοιτο;
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ᾽ ἐπὶ καρπῷ·
Αὐτὰρ ἔπειτ᾽ αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος.
Ὣς εἰπών, αὐτὸς ἐφέζετο Περγάμῳ ἄκρῃ.

Ἀφροδίτη μὲν οἷα καὶ ἀναγώνιος καὶ οὐδὲ σοφή, ἀκατασκεύως εἶπε πρὸ ὀλίγου, ὅτι ὁ Διομήδης καὶ ἂν πατρὶ Διῒ μάχοιτο. Ἀπόλλων δὲ ἀνομοίως ἔχων τῇ Ἀφροδίτῃ λέγει εὐμεθόδως τὸ αὐτὸ νόημα κάλλιον. καὶ εἰπὼν καὶ αὐτὸς ὅτι ὁ Διομήδης μάχοιτο ἂν πατρὶ Διΐ, ἐπάγει κατασκευὴν τοιαύτην. Κύπριδα μὲν πρῶτα σχεδὸν οὔτασε χεῖρ᾽ ἐπὶ καρπῷ τῷ προρρηθέντι. ὃ δὴ ἑρμηνεία ἐστὶ τοῦ, ἄκρην οὔτασε χεῖρα πρυμνὸν ὕπερ θέναρος, ἤγουν οὐ κατὰ τὸ ἄκρον καὶ πρυμνὸν τὸ πρὸς τοῖς δακτύλοις, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἐπὶ καρπῷ. αὐτὰρ ἔπειτ᾽ αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος. ὃ καὶ ἡ Ὁμηρικὴ πρὸ βραχέων μοῦσα ἔφη. μονονουχὶ λέγων ὡς ὁ καθ᾽ ἡμῶν τῶν παίδων ἀναιδευσάμενος, οὐκ ἂν οὐδὲ τοῦ πατρὸς φείδοιτο. σημείωσαι δὲ καὶ ἐν τούτοις τὴν Ὁμηρικὴν ποικιλίαν καὶ τὴν τοῦ λόγου αὔξησιν. τὰς ἀρχὰς μὲν γάρ, κατὰ ἑνός τινος Τρωϊκοῦ ἀνδρὸς ὁ Διομήδης ἠρίστευσεν. εἶτα πυκινὰς κλονήσας φάλαγγας καὶ κατὰ ξυνωρίδας ῥίπτων τοὺς πολεμίους, μετ᾽ αὐτοὺς καὶ δαίμονος θηλείας περιγίνεται περὶ ἧς εἴρηται. μετὰ δὲ αὐτὴν καταθρασύνεται μὲν ἄρρενος τοῦ Ἀπόλλωνος. ἀνύει δὲ οὐδέν. μικρὸν δὲ ὅσον καὶ κατὰ τοῦ Ἄρεος ἀνδρισάμενος, μέγα τι διαπράξεται. σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι καλῶς Ὅμηρος οὐ ποιεῖ τὸν Διομήδην ἀριστεύοντα κατὰ τοῦ Ἀπόλλωνος. ἵνα μὴ πάνυ ἀπίθανα λέγῃ καὶ εἰς ἀλληγορίαν μὴ συμβάλλοντα. διὰ τοῦτο, θρασύνεται μέν πως κατ᾽ αὐτοῦ ὡς καὶ παρὰ τὸ εἱμαρμένον ἀριστεύων καθὰ καὶ προείρηται. οὐ μὴν καὶ τρῶσαι αὐτὸν δύναται. Ἀφροδίτης μὲν γὰρ καὶ Ἄρεος, δυνατὸν περιγενέσθαι τινὰ ἠθικῶς ὡς ἀλόγων παθῶν. Ἀπόλλωνος δέ, οὐκ ἄν τις ὁπωσοῦν περιγένοιτο. εἴτε ὡς ἥλιόν τις λαμβάνει αὐτὸν καθ᾽ οὗ βάλλειν οὐκ ἔστι, εἴτε καὶ ὡς εἱμαρμένην τινά. ὥσπερ οὐδὲ Ἀφροδίτη οὐδὲ Ἄρης τρωθήσονται ὅτε φυσικῶς ἀλληγορούμενοι, ὡς ἀστέρες λαμβάνονται. εἰ μή τις ἀναλληγορήτοις θέλων ἐγχειρεῖν, κατ᾽ οὐρανοῦ τοξεύειν ὥσπερ βούλεται. σημείωσαι δὲ τό, καὶ ἂν Διῒ μάχοιτο. ὅπερ οἱ μετὰ τὸν Ὅμηρον συναλείφοντές φασι κἂν τῷ δεῖνι μάχοιτο. ἤγουν καὶ τῷ δεῖνι ἂν μάχοιτο. καὶ κἂν ἐξέπραξεν ἀντὶ τοῦ ἐξέπραξεν ἄν. ἐνταῦθα δὲ εἰπὼν τὸ Ἆρες, Ἄρες καὶ ἑξῆς, ἀπάρτιστον τὸ ὅλον ἔπος, ἐπάγει κατ᾽ ἐρώτησιν ὡς καὶ ἐκεῖ. τό, οὐκ ἂν δὴ τὸν ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο μετελθών, ἤγουν οὐκ ἂν ἀπελάσεις τῆς μάχης τὸν Διομήδην, ὃ δὴ προσφυὲς καὶ ἐπ᾽ ἄλλου ὁμοίου ῥηθῆναι ὅτε τις ἐθέλει κωλύειν τὸν ἀριστεύοντα.

Τρώων δὲ στίχας οὖλος Ἄρης ὤτρυνε μετελθών,
Εἰδόμενος Ἀκάμαντι θοῷ ἡγήτορι Θρῃκῶν.

Ἐν τῷ, τρῶας δὲ σίχας οὖλος ἄρης ὤτρυνε μετελθὼν, διττὴ φέρεται γραφὴ τοῦ πρώτου ποδός. ἡ γὰρ κτητικὸς τρῳὰς ὀξυτόνως λέγει τὰς τρωϊκάς, ἢ μᾶλλον προπερισπωμένως, τρῶας σίχας αἰτιατικῶς τὰς τῶν τρώων.

Υἱάσι δὲ πριάμοιο διοτρεφέεσσι κέλευεν.
Ὦ υἱεῖς πριάμοιο διοτρεφέος βασιλῆος,
Ἐς τί ἔτι κτείνεσθαι ἐάσετε λαὸν ἀχαιοῖς;
Ἢ εἰσόκεν ἀμφὶ πύλῃς εὖ ποιητῇσι μάχωνται.

Τὸ, υἱάσι πριάμοιο ἤγουν υἱοῖς, ὤφειλε μὲν ἀπὸ τοῦ υἱεὺς υἱέος εἶναι ἢ υἱεῦσιν ἢ υἱέσιν. ἐξ ἠκολούθησε δὲ ὅμως ἰωνικῶς τῇ συγγενείᾳ τοῦ πατράσι μητράσι θυγατράσιν. Ἐντρεπτικὸν ἀχρείων στρατηγῶν τὸ, ἐς τί ἔτι κτείνεσθαι ἐάσετε λαόν. ἢ εἰσόκεν ἀμφὶ πύλαις μάχωνται. χρονικῶς δὲ κεῖται τὸ ἐς τί ἀντὶ τοῦ μέχρι τίνος. οὕτω δὲ καὶ τὸ εἰσόκεν, ἀντὶ τοῦ ἕως οὗ.

Κεῖται ἀνὴρ, ὅν τ' ἶσον ἐτίομεν Ἕκτορι δίῳ,
Αἰνείας, υἱὸς μεγαλήτορος ἀγχίσαο.
Ἀλλ' ἄγετ' ἐκ φλοίσβοιο σαώσομεν ἐσθλὸν ἑταῖρον.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος, καὶ θυμὸν ἑκάστου.

Τὸν αἰνείαν οἱ τρῶες ἐπίσης ἐτίμων Ἕκτορι καθά φησιν ἄρης ἐν τῷ, κεῖται ἀνὴρ ὅν τ' ἶσον ἐτίομεν Ἕκτορι δίῳ. Κεῖται καὶ ὧδε φλοῖσβος ἐπὶ πολέμου. φησὶ γὰρ ἀλλ' ἄγετ' ἐκ φλοίσβοιο σαώσομεν ἐσθλὸν ἑταῖρον. τοῦτο δὲ πᾶς ἂν εἴπῃ βοηθῶν φίλῳ κινδυνεύοντι. ἑταῖρον δ' ἐνταῦθα, οὐκ ἐξ ἀνάγκης νοητέον συνήθως τὸν φίλον. ἀλλὰ καὶ τὸν συνεργὸν ἐν τῇ νῦν μάχῃ, καθὸ σημαινόμενον καὶ ἄνεμος πλησίστιος ἐσθλὸς ἑταῖρος λέγεται. τοιαύτης δὲ ἐννοίας καὶ τὸ ἑταρίσαι τινὰ ὅ ἐπὶ ἑρμοῦ φησὶν Ὅμηρος.

Ἔνθ' αὖ σαρπηδὼν μάλα νείκεσεν ἕκτορα δῖον.
Ἕκτορ, πῆ δή τοι μένος οἴχεται, ὃ πρὶν ἔχεσκες;
Φῆς που ἄτερ λαῶν πόλιν ἑξέμεν ἠδ' ἐπικούρων
Οἶος σὺν γαμβροῖσι, κασιγνήτοισί τε σοῖσι.
Τῶν νῦν, οὔ τιν' ἐγὼ ἰδέειν δύναμ', οὐδὲ νοῆσαι.
Ἀλλὰ καταπτώσσουσι κύνες ὣς ἀμφὶ λέοντα.
Ἡμεῖς δ' αὖ μαχόμεσθ', οἵπερ τ' ἐπίκουροι ἔνειμεν.
Καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν, μάλα τηλόθεν ἥκω.
Τηλοῦ γὰρ λυκίη, ξάνθῳ ἐπὶ δινήεντι.
Ἔνθ' ἄλοχόν τε φίλην ἔλιπον, καὶ νήπιον υἱόν.
Κὰδ δὲ κτήματα πολλὰ, τά τ' ἔλδεται ὅς κ' ἐπιδευής.
Ἀλλὰ καὶ ὣς, λυκίους ὀτρύνω, καὶ μέμον' αὐτὸς
Ἀνδρὶ μαχέσασθαι. ἀτὰρ οὔ τοι μοι ἐνθάδε τοῖον,
Οἷόν κ' ἠὲ φέροιεν ἀχαιοὶ ἤ κεν ἄγοιεν.
Τύνη δ' ἕστηκας. ἀτὰρ οὐδ' ἄλλοισι κελεύεις
Λαοῖσι μενέμεν, καὶ ἀμυνέμεναι ὤρεσσι.

Πάνυ καταφορικὸς ἐνταῦθα ὁ πρὸς Ἕκτορα τοῦ σαρπηδόνος δημηγορικὸς λόγος. διὸ καὶ ὁ ποιητὴς λέγει ὅτι μάλα νείκεσεν Ἕκτορα δῖον. νοήματα δὲ τοῦ λόγου τούτου, τοιάδε. ὀνειδίζει ὡς ῥάθυμον καὶ διὰ τοῦτο δὴ ἀμενηνόν, εἰπών. πῆ δή τοι μένος οἴχεται ὃ πρὶν ἔχεσκες ἤγουν εἶχες. καὶ ὅρα τὸ ἀστεῖον τοῦ, οἴχεται. οἱονεὶ γὰρ πρώην ἐνοικοῦν σοι, νῦν ἀποδεδήμηκεν. εἶτα αἰτιᾶται καὶ ὡς ἀλαζόνα τὸν Ἕκτορα καὶ κεναῖς ἐλπίσι τρεφόμενον, λέγων. φῆς που, ἤγουν ἴσως ἂν ἔλεγες πρὸ τοῦ πολέμου, ἄτερ λαῶν καὶ ἐπικούρων, ἑξέμεν ἤγουν συνέξειν τὴν πόλιν. οἶος τουτέστι μόνος σὺν γαμβροῖσι κασιγνήτοισί τε σοῖσι. τῶν νῦν οὔ τιν' ἐγὼ ἰδέειν δύναμαι οὐδὲ νοῆσαι. ἀλλὰ καταπτώσσουσι κύνες ὣς ἀμφὶ λέοντα. ἡμεῖς δὲ μαχόμεθα οἱ ἐπίκουροι. λέγει δὲ λαοὺς μὲν τοὺς ἐγχωρίους. ἐπικούρους δὲ τοὺς ἐξ ἀλλοτρίας βοηθούς. ὧν ἦν καὶ αὐτὸς ὁ σαρπηδών. ἐνταῦθα δὲ τὸ πολὺ τοῦ γένους τῶν πριαμιδῶν παραδηλοῖ. πεντήκοντα γὰρ ἦσαν τέκνα τῷ Πριάμῳ. ὧν οἱ μὲν υἱοὶ αὐτόθεν στρατιῶται. ἀντὶ δὲ τῶν θυγατέρων συνετέλουν εἰς μάχην οἱ γαμβροί. τὸ δὲ κύνες ὡς ἀμφὶ λέοντα, παραβολὴ μέν ἐστι σύντομος πρέπουσα τῷ καιρῷ. λέοντα δὲ ἴσως ἂν λέγοι, τὸν Διομήδην. οὕτω δὲ τὸν Ἕκτορα αἰτιασάμενος ὁ σαρπηδὼν, αὐξάνει τὴν ἑαυτοῦ χάριν τὴν εἰς τοὺς τρῶας, ἐνθυμηματικῶς

ματικῶς. καὶ λέγει ὅτι τὲ μάλα τηλόθεν ἥκει τοῖς τρωσὶν ἐπίκουρος. τηλοῦ γὰρ λυκίη ξάνθῳ ἔπι δινήεντι. καὶ ὅτι ἄλοχόν τε φίλην ἔλιπε. καὶ νήπιον υἱὸν καὶ κτήματα πολλά. καὶ αὐτά, οὐ τὰ τυχόντα. ἀλλὰ ἀναγκαῖα. φησὶ γὰρ τάτ' ἔλδεται ὅς κ' ἐπιδευής. ἤγουν ὧν πολλὴν ἂν ὁ ἐπιδεὴς ἔχοι ἔφεσιν. καὶ ὅτι οὔτι ἔχων ἐνθάδε τοῖον δι' ἂν, ἢ κε φέροιεν ἀχαιοὶ ἢ κεν ἄγοιεν, ὅμως καὶ τοὺς ἄλλους λυκίους ὀτρύνει. καὶ αὐτὸς δὲ μέμονε μάχεσθαι. τύνη δέ φησιν ἕστηκας. ἤτοι ἀργεῖς. ἀτὰρ οὐδ' ἄλλοισι κελεύεις λαοῖσι μενέμεν ἤγουν μένειν καὶ ἀμύνειν ὤρεσσιν ὅ ἐστι ταῖς οἰκείαις γυναιξί. καὶ σημείωσαι ὅτι γενναιότατόν ἐστι νόημα καὶ ἐπιστρεπτικώτατον, τὸ λέγειν ὡς ἐγὼ μέν, καὶ πατρίδα καὶ γυναῖκα καὶ τέκνα ἀφεὶς καὶ μηδὲν ἐνταῦθα ἔχων ἀλλ' ἢ ἐμαυτὸν καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ λυκίους, κινδυνεύω σὺν τοῖς ἐμοῖς ὑπὲρ τρωϊκῶν γυναικῶν, οἱ δὲ νωθρεύονται. οἷς προσίθησιν ὁ σαρπηδών, καὶ ὅτι ἡ τοῦ δέοντος τάξις ἀντέστραπται. εἰπὼν σοὶ δὲ χρὴ πάντα μέλειν νύκτας τὲ καὶ ἦμαρ, ἀρχοὺς λισσομένῳ ἐπικούρων νωλεμέως ἐχέμεν ἤγουν πολεμεῖν καὶ ἀντέχειν. νῦν δὲ δηλονότι τὸ ἀνάπαλιν γίνεται. καὶ ἡμῖν μάλιστα μέλει τῶν τρωϊκῶν, καὶ παρακαλοῦμεν εἰς μάχην ὑμᾶς. οὕτω σφοδρὸς ὁ τοῦ σαρπηδόνος λόγος, διὸ καὶ ὁ Ἕκτωρ ἀκούσας τοιαῦτα δηχθήσεται τὰς φρένας. ὅπερ αὐτὸς εἰς τὸν ἀδελφὸν Πάριν ἐποίησε. καὶ ἀριστεύσει πολλά. φεύγοντας τοὺς τρῶας ἐπιστρέψας. καὶ συστήσας μέγαν πόλεμον. πᾶς γὰρ παραινετικὸς λόγος ὡς προερρέθη, δραστικός ἐστι παρὰ τῷ ποιητῇ. ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι τό, λισσομένῳ. οἱονεὶ γὰρ προαναφωνητικῶς ἐκτρέπει τὸν ἕκτορα τοῦ ἀντιφιλονεικῆσαι, τὸν Σαρπηδόνα. οὐ γὰρ ἀπὸ ἴσου δικαίου ὥρμηται. διὸ καὶ ἐπάγει κρατερὴν δ' ἀποθέσθαι ἐνιπήν. ταχύνεσθαι ... οὐ δεῖ κατὰ τῶν ἐπικούρων. ἀλλὰ τοὺς μὲν χρὴ κατὰ τῶν οἰκείων ποιεῖν. τοὺς δ' ἐπικούρους λίσσεσθαι. στρατηγικὰ οὕτω τὰ τοιαῦτα τοῦ Ὁμήρου παραγγέλματα. Ἰστέον δὲ ὅτι γαμβροὶ νῦν μέν, οἱ κοινῶς οὕτω καλούμενοι. ἡ δὲ ῥαψῳδία ἐν τῷ, κηδεύσας καλεῖ γαμβροῖς, τοὺς πενθεροὺς δηλοῖ. ὡς καὶ αὐτοὺς κατὰ γαμικὸν κτηθέντας συνάλλαγμα. καὶ ὁ παρὰ Σοφοκλεῖ δὲ οἰδίπους, γαμβρὸν ἑαυτοῦ τὸν τῆς Ἰοκάστης ἀδελφὸν Κρέοντα λέγει ὡς ἐξ ἐπιγαμβρείας συγγενῆ. ἀλλαχοῦ μέντοι, κηδεστὴν κυριολεκτῶν αὐτὸν λέγει ἐν τῷ, ἄναξ ἐμὸν κήδευμα. τοῖς κασιγνήτοις δὲ εἰκὸς καὶ τοὺς ἄλλως καθ' αἷμα συνεπινοεῖσθαι. καθὰ καὶ διὰ τοῦ ὁμαίμου καὶ αὐθομαίμου ὄνομα ἐν μυρίαις χρήσεσι τὴν ὅλην δηλοῖ συγγένειαν. τοῦ δὲ ἰδεῖν τὸ νοῆσαι διέστησεν ἐνταῦθα ὁ ποιητής, οὐχ ἁπλῶς. εἴγε νοῦς ὁρᾷ ὥσπερ καὶ ἀκούει, ἀλλὰ διότι ἐστὶ νοῆσαί ποτε καὶ δίχα τοῦ ἰδεῖν. ὁποῖόν τι καὶ τὸ ἐξ ἀκοῆς μαθεῖν. τὸ δὲ τηλοῦ ἐν λυκίῃ ὡς καὶ ἀλλαχοῦ προδεδήλωται, πρὸς διαστολὴν κεῖται τῆς μικρᾶς λυκίας ἧς ὡς προείρηται, ἦρχεν ὁ Πάνδαρος. αὐτὴ γάρ, οὐ τηλοῦ ἀλλὰ ἐγγὺς τῆς τροίας ἐστί. τὸ δὲ ξάνθῳ δινήεντι, πρὸς ἀντιδιαστολὴν λέγεται κατὰ τοὺς παλαιούς, λυκιακῆς πόλεως ξάνθου. ἐκείνη γάρ, ξάνθος μὲν. οὐ δινήεις δέ. ποταμοῦ γὰρ ἐπίθετον ὁ δινήεις. τὸ δὲ ἔλδω ἐξ οὗ τὸ ἔλδεται, φορτίζεταί ποτε καὶ ἕτερον ε καὶ ποιεῖ τὸ ἐέλδωρ. καὶ ὅλως εἰπεῖν, καὶ ἔλδω δισυλλάβως λέγεται, καὶ ἐέλδω ἐν τρισὶ συλλαβαῖς, ὡς μυριαχοῦ φαίνεται. τὸ δὲ φέροιεν ἢ ἄγοιεν, φανερὰν διαφορὰν δηλοῖ τοῦ ἄγειν καὶ φέρειν. λέγεται δὲ ὡς ἐπὶ πολὺ ἄγεσθαι μὲν τὰ ἔμψυχα καὶ βαδιστικά. φέρεσθαι δέ, τὰ βασταζόμενα. ὅθεν καὶ τὸ φοράδην ἐπίρρημα ὡς προγέγραπται. καὶ φέρτρον, τὸ νεκροφόρον κλινίδιον καὶ ἐκφορὰ ἡ ταφή. καὶ φορεῖον. καὶ ἀναφέρειν τὸ ἀνακινεῖν. οὗ τὸ ἐναντίον καταφέρεσθαι. οἶδε δὲ καὶ ὁ κωμικὸς διαφορὰν τῶν δύο τούτων ῥημάτων ἐν τῷ ἄγομαι φέρομαι, τὰ χρήματα ἐνεχυράζομαι. λέγει δέ που καὶ Ἡρόδοτος ἔφερον καὶ ἦγον τοὺς ἐν τῇ νήσῳ. καὶ πάλιν ἔφερε καὶ ἦγε πάντας, διακρίνων οὐδένα. καὶ Ὅμηρος δὲ ἀλλαχοῦ. ἦγον μὲν μῆλα. φέρον δ' εὔοινον οἶνον. τὸ δὲ τύνη, δωρικὴ καὶ νῦν ἀντωνυμία πεζογράφοις ἄχρηστος. κειμένη καὶ παρ' Ἡσιόδῳ. τὸ δὲ ὤρεσσι, δηλοῖ μέν, τὸ γυναιξὶν ἀνδράσι συνεζευγμέναις. τοιαύτην δέ τινα ἔχει διάθεσιν παραγωγῆς. ἔστι ῥῆμα ἀείρω τὸ ὁμοῦ εἴρω καὶ συζευγνύω ὡς τό, σὺν δ' ἤειρεν ἤγουν συνέζευξε συνέδησεν. ἐξ αὐτοῦ ῥηματικὸν ὄνομα ἄορ ἡ συνεζευγμένη καὶ ὁμοῦ οὖσα τῷ ἀνδρὶ γυνή. διὰ δὲ τὴν πρὸς τὸ ξίφος συνέμπτωσιν μετατεθὲν τὸ ἄορ, γέγονεν ὄαρ. ἐξ οὗ καὶ ἁπλῶς ὀαρίζω τὸ συνεῖναι καὶ δι' συνέζευγμαι καὶ ὁμιλῶ, καὶ ὀαριστὺς ἡ ὁμιλία. καὶ ὀαριστὴς ὁ ὁμιλητής. καὶ ξυνάορος κατὰ τὴν ῥαψῳδίαν ἡ γυνὴ καὶ μήν ποτε καὶ ὁ ἀνήρ. καὶ ξυνωρὶς ἡ συζυγία τῶν ἵππων. καὶ τετράορον φάσμα ταύρου. καὶ τέτρωρον τὸ τετραζευκτόν. καὶ τετράορες ἵπποι εἰς Ὀδυσσεία. τὸ δὲ ὄαρ συναιρεθέν, γέγονεν ὦρ περισπωμένως, ὡς ἔαρ ἦρ. κέαρ κῆρ. ἄολξ ὦλξ. καὶ πληθυνθέν, ἐγένετο ὦρες. οὗ ἡ δοτικὴ ὤρεσσιν ἰωνικῶς ὡς κύνεσιν ἄνδρεσσιν. χρῆσις δὲ τῆς μὲν ξυναόρου, ἔντε ἄλλοις καὶ ἐν τῷ, τὴν σὴν ἀπλάβης ξυνάορον. τοῦ δὲ ξυναόρου, ἐν τῷ νύμφας ὀρφανὰς ξυναόρων ὅ ἐστι συζύγων. τὸ δὲ νύκτας τὲ καὶ ἦμαρ, δηλοῖ μὲν καὶ αὐτό, τὸ μὴ μόνον ἐν ἡμέρᾳ δεῖν ἐνεργὸν εἶναι τὸν ἀρχηγὸν καὶ ἐπιμελῆ, ἀλλὰ καὶ ἐν νυκτί. καὶ μὴ παννύχιον εὕδειν ὥς που εἴρηται. ἔχει δὲ τὸ ἦμαρ, ἀντὶ ἐπιρρήματος. διὸ καὶ τὸ αὐτῆμαρ ἐννῆμαρ. ἐν τούτοις δὲ σημείωσαι καὶ ὅτι πρὸ ὀλίγου μὲν ὁ ἄρης τοὺς ὅλους υἱοὺς τοῦ Πριάμου ὀτρύνων εἰς μάχην, ὀλίγα τινὰ ἐν πέντε στίχοις ἐδημηγόρησεν, ἐνταῦθα δὲ ὁ σαρπηδών, πάνυ εὐπορεῖ πρὸς τὸν Ἕκτορα. αἴτιον δὲ ὅτι οἱ μὲν υἱοὶ τοῦ Πριάμου, ἀόριστον ὄνομα. ὡρισμένον δὲ καὶ κύριον ὁ Ἕκτωρ. πλείων δὲ ἀεὶ τοῖς ῥήτορσιν εὐπορία ἐν τοῖς ὡρισμένοις ἐστίν. ὡς δῆλον καὶ ἐκ τῶν ἠθοποιϊῶν τῶν τε ἄλλων, καὶ τῶν ὁμηρικῶν. δῆλον γάρ, ὅτι ἀορίστων μὲν προσώπων ἠθοποιΐας ἐκτιθεὶς Ὅμηρος, στενολο-

γεῖ. ἐμπλατύνεται δὲ πῶς ἀπὸ τῶν κυρίων. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. Ἰστέον δ' ἐν τοῖς ῥηθεῖσι καὶ ὅτι πρὸς μὲν τὸν ἐνδόντα τοῦ πονεῖν, καλόν ἐστι ῥηθῆναι τό, πῇ δή τοι μένος οἴχεται ὃ πρὶν ἔχεσκες. πρὸς δὲ τοὺς μὴ ἐθελοκακοῦντας ἐν τῷ ψηλαφᾶσθαι, οἰκεῖον τὸ, τῶν οὔ τινα ἐγὼν ἰδέειν δύναμαι οὐδὲ νοῆσαι. εἰ δὲ καὶ φεύγουσιν ἀντίπαλόν τινα οἱ ψηλαφώμενοι, προσθετέον καὶ τὸ, ἀλλὰ καταπτώσσουσι κύνες ὣς ἀμφὶ λέοντα. ὁ δὲ διὰ φιλίαν ἀποδημήσας καὶ τὰ φίλτατα λιπὼν, καλῶς ἂν εἴποι τὸ, ἄλοχόν τε φίλην ἔλιπον, καὶ νήπιον υἱὸν, Κὰδ δὲ κτήματα πολλά. πτωχεύων δέ τις ἐν ἀλλοδαπίᾳ, ἐρεῖ ὅτι οὔτι μοι ἐνθάδε τοῖον οἷον κε φέροιεν Ἀχαιοὶ ἢ ἄγοιεν. ὅρα δὲ καὶ τὸ, τοῖον οἷον. σχῆμα ὂν, κάλλους ποιητικοῦ. ὁμοίως τῷ, σαμία μία ναῦς, καὶ ταμία μία. καὶ τοῖς τοιούτοις ὅπερ ἐπαναστροφὴν καλοῦσιν οἱ ῥήτορες.

Μήπως ὡς ἁψῖσι λίνου ἁλόντε πανάγρου.
Ἀνδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ, καὶ κύρμα γένησθε.
Οἱ δὲ, τάχ' ἐκπέρσουσ' εὖ ναιομένην πόλιν ὑμήν.
Σοὶ δὲ χρὴ τάδε πάντα μέλειν νύκτας τε, καὶ ἦμαρ,
Ἀρχοὺς λισσομένῳ τηλεκλειτῶν γ' ἐπικούρων
Νωλεμέως ἐχέμεν. κρατερὴν δ' ἀποθέσθαι ἐνιπήν.

Κἂν ἀπλοϊκῶς διαιτωμένους Ὅμηρος παραδεδώκῃ τοὺς ἥρωας εὐθύς τε χρωμένους κρέασι καὶ μάλιστα ὀπτοῖς ἐξ ὧν διὰ τὸ πολὺ τῆς χρήσεως καὶ τὸ ὀπτανεῖον παρῆκται, ἀλλ' οἶδεν ὥσπερ τὴν τῶν οἰωνῶν αἱμύλην φασὶν ἄγραν καὶ χρῆσιν, οὕτω καὶ τὴν ἰχθυοφαγίαν. ἐνταῦθα οὖν λέγει διὰ τοῦ Σαρπηδόνος τό. μήπως ὡς ἁψῖσι λίνου ἁλόντες πανάγρου ἀνδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε. ἁψῖδες δὲ δικτύου, αἱ καμπαὶ καὶ ἀγκάλαι. Ἰστέον δὲ ὅτι σπάνιον τοῖς ἥρωσι καὶ ἡ τῶν ἰχθύων ἄγρα. ὥσπερ καὶ ἡ τῶν ὀρνίθων. καὶ οὐκ ἦσαν ὑδροθῆραι παρ' αὐτοῖς εἰ μὴ ἄρα ἐν λιμῷ, ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ παρατετήρηται. Σημειῶσαι δὲ καὶ ὅτι οἱ πανωλεθρίᾳ περιπίπτοντες, οὐκ ἀφυῶς ἂν λέγοιντο ἁψῖσι λίνου πανάγρου ἁλίσκεσθαι. τοιαύτης δέ τινος ἐννοίας ἔχεται καὶ τὸ εἰπεῖν σαγηνευθῆναί τινας ὑπὸ πολεμίων. Ὅρα δὲ τὸ πανάγρου. οὐ γὰρ ἁπλῶς ἅπαν λίνον, δίκτυόν ἐστιν. ἀλλὰ τὸ τοιῶσδε σκευασθὲν ὁποῖον σὺν ἄλλοις καὶ τὸ πάναγρον, δικτύου εἶδος τί ὄν. ἄλλως γὰρ πολυσήμαντον τὸ λίνον. φασὶ δὲ τὰ σχόλια, δέον εἶναι βαρύνεσθαι τὴν εὐθεῖαν τοῦ ἁψῖσιν. ἵνα λέγηται ἅψις, ἢ ὡς αἰολικὸν καθὰ καὶ Ἡσίοδος τρισπίθαμον ἄψιν φησὶν, ἢ καὶ ἀναλόγως, ὡς ἀπὸ μέλλοντος ὂν καθάπερ τὸ μέμψις καὶ ὄψις. ὥστε εἶναι τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, ἅψισι προπαροξυτόνως. λέγουσιν δὲ καὶ ὅτι ψιλοῦται τὸ α ἐνταῦθα παραδόξως. καί τοι ἐκ τοῦ ἅπτω γινόμενον. ὥσπερ αὖ πάλιν ἐκ τοῦ ἐναντίου τὸ ἅλις καί τοι στερητικὸν ἔχον τὸ α, ὅμως καινότερον δασύνεται. ὅτι δὲ καὶ ἐπὶ τροχοῦ ἡ ἁψὶς δῆλον. φησὶ γοῦν καὶ Παυσανίας ὅτι ἁψὶς ξύλινος κύκλος τροχοῦ. τὸ δ' ἐπ' αὐτοῦ σιδηροῦν, ἐπίσωτρον. Ὅμηρος δὲ τὸν μὲν τροχὸν ὅλον, κύκλον ὀνομάζει. τὴν δ' ἁψῖδα, ἴτυν. λίνον δὲ, καὶ ἐπὶ τῶν τῆς νηὸς ἱστίων λέγεται. καὶ ἐπὶ δικτύων κυνηγετικῶν. ὅθεν καὶ τὸ, διελινήσατο ὁ λαγωός. τουτέστιν ἐξελίνησεν. ἤτοι διεξέφυγε τὰ λίνα. καὶ φυλάττεται ἡ ῥητορικὴ αὕτη λέξις ἔτι νῦν παρὰ πολλοῖς τῶν ἐν τῇ ἀσίᾳ. οἳ καὶ τὰ τοιαῦτα λίνα, λινάρια φασίν. ἔστι δ' εὑρεῖν ποτε καθὰ μίτον οὕτω καὶ λίνον, καὶ ἐπὶ μουσικῆς χορδῆς λεγόμενον κατὰ παλαιτάτην χρῆσιν καθ' ἣν καὶ χέλυς ἡ λύρα λέγεται. αἵτε γὰρ χορδαὶ ἦν ὅτε λίνεαι ἦσαν, καὶ Ἑρμῆς δέ φασι πρῶτος Ἀπόλλωνι σκευωρίαν μουσικὴν ἐξ ὀστράκου χελώνης ἐμηχανήσατο εἰς λύσιν μήνιδος τῆς ἐπὶ κλοπῇ βοῶν ἐκείνου. διὸ καὶ χέλυς ἡ αὐτὴ καὶ λύρα. τοῦτο μὲν ὡς οἷον λύτρα τις. ἐκεῖνο δὲ ὡς ἀπὸ τῆς χελώνης ἀφ' ἧς χελύω χελύσω ῥῆμα ὅθεν ἡ χέλυς. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ λίνου, συστέλλει τὸ δίχρονον ὡς καὶ ἐν τῇ ἀποδόσει [?] δηλοῦται. διὸ καὶ μετὰ τῆς ληγούσης καὶ παραληγούσης τοῦ ἁψῖσι δάκτυλον ποιεῖ. εἰ καί τινες ἄλλως προσῳδίζουσι. καὶ οὕτω μὲν καὶ τοῦτο. ἐν δὲ τοῖς εἰρημένοις κεῖται καὶ τὸ ὑμὴν ἀντὶ τοῦ ὑμετέραν. φησὶ γὰρ εὖ ναιομένην πόλιν ὑμήν. ἐν δὲ Ὀδυσσείᾳ, ὑμὰ κτήματα λέγει τὰ ὑμέτερα. ὥστε ἔοικεν εὐθεῖα εἶναι ὑμὸς ὁ ὑμέτερος, εἰ καὶ μὴ ἐν χρήσει εὕρηται. ὥσπερ καὶ σφὸς ὁ ἴδιος, αὐτὸ μὲν ἀφοσίωται [?], ἔχει δὲ τὰ ἐξ αὐτοῦ κινούμενα. ὅτι δὲ καὶ ἀμός ἐστιν ὁ ἡμέτερος ἐν πρώτῳ προσώπῳ, δηλοῖ καὶ ὁ γράψας ἀμὸν πατέρα.

Ὣς φάτο Σαρπηδών. δάκε δὲ φρένας Ἕκτορι μῦθος.
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ,
Ὀτρύνων μαχέσασθαι. ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες. οὐδ' ἐφόβηθεν.

Ἔδακε φρένας Ἕκτορι ὁ ῥηθεὶς τοῦ Σαρπηδόνος μῦθος. τῷ ὄντι γὰρ σφοδρὸς ἦν, καὶ οἷος καθικέσθαι

ὡς

ὡς προείρηται, τῆς ἐκείνου ψυχῆς. διὸ οὐδὲ λαλεῖ, ὡς μὴ ἔχων αὐτὴν τὴν ψυχήν. σημείωσαι δὲ ὅτι ἐκ τοῦ ἔδακε θυμὸν ἐστὶ τὸ παρ' Εὐριπίδῃ τό, μή τι σὴν δάκνω φρένα, ἐν ἄλλοις σύγκειται δακέθυμος ἄτη. καὶ ὁ θυμοδακὴς μῦθος. εἰ δὲ μελεδῶνες αἱ φροντίδες ὡς τὰ μέλη ἔδουσαι, χείρων ἂν εἴη ὁ καταφορικὸς λόγος. οἷα τὸν θυμὸν δάκνων ἤτοι αὐτὴν τὴν ψυχήν. τούτοις δὲ συστοιχεῖ καὶ τὸ θυμὸν κατέδειν. καὶ τὸ θυμοφθορεῖν δὲ ὃ κεῖται παρὰ Σοφοκλεῖ. Ἀμφοτεροδέξιος τοῦτον δ' εἰπεῖν ἀμφιδέξιος ἔοικε καὶ ὁ Ἕκτωρ εἶναι. πάλλων γὰρ ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντη. Τὸ ἤγειρε δὲ Ἕκτωρ φύλοπιν αἰνήν, ἀφορμὴ ἀλληγορίας ἐστί. καὶ νοητέον καὶ ἐνταῦθα, ὅτι ὁ πρὸ μικροῦ ἐν τοῖς ἀριστεροῖς τῆς ναυσάθμου καθήμενος Ἄρης ἤτοι ἀργὸς πόλεμος ὡς προεγράφη, νῦν ὡς ἐλελίχθησαν οἱ Τρῶες καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν, ἀνίσταται δι' ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος καὶ ἐπεγείρεται κατὰ Διομήδους. αὐτὸς οὖν καὶ τρωθήσεται ὑπὸ τοῦ Διομήδους ἐν τοῖς ἑξῆς. καὶ οὐχὶ ὁ μυθικὸς Ἄρης.

Ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωὰς,
Ἀνδρῶν λικμώντων, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ
Κρίνῃ ἐπειγομένων ἀνέμων καρπόν τε, καὶ ἄχνας,
Αἱ δ' ὑπολευκαίνονται ἀχυρμιαὶ, ὣς τότ' Ἀχαιοὶ
Λευκοὶ ὕπερθε γένοντο κονισάλῳ, ὅν ῥα δι' αὐτῶν
Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδες ἵππων
Ἂψ ἐπιμισγομένων, ὑπὸ δ' ἔστρεφον ἡνιοχῆες.

Ἀχυρμιὰ ὀξυτόνως κατὰ περιεκτικὴν ἔννοιαν. τόπος ἀλωῆς ἐν ᾧ πίπτει τὸ ἄχυρον λικμώντων τῶν ἀνδρῶν. ὡς ἔχειν τὸ μ, ἀπὸ πλεονασμοῦ. τὸ δὲ ἄχυρον, ἄχνην οὕτως καλεῖ διὰ τὴν εἰς λεπτὰ τομήν, λέγων ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωὰς ἀνδρῶν λικμώντων, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ κρίνῃ ἐπειγομένων, καρπόν τε καὶ ἄχνας, αἱ δ' ὑπολευκαίνονται ἀχυρμιαί, ὡς τότ' Ἀχαιοὶ λευκοὶ ὕπερθε γένοντο κονισάλῳ. γίνεται δὲ ἄχνη παρὰ τὸ α στερητικὸν καὶ τὸ ἔχω τὸ κρατῶ. ἡ ἀκράτητος διὰ λεπτότητα ὡς καὶ ἀλλαχοῦ προείρηται. ὡς γὰρ ἀχῆνες οἱ πτωχοὶ παρὰ τὸ μὴ ἔχειν, οἱονεὶ ἀεχῆνες καὶ κατὰ κρᾶσιν ἀχῆνες, οὕτω καὶ ἀέχνη καὶ κράσει ἄχνη. ἡ μὴ ἐχομένη. καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν, ἄχνη. ὡς τύχη τέχνη καὶ ἄλλα οὐκ ὀλίγα. ἐν οἷς καὶ ἡ μυσάχνη σκῶμμα πόρνης, ἐκ τοῦ μυσάχθω οὗ παρακείμενος μεμύσαχα ὅθεν ἡ μυσάχνη. ἐκ τούτων δὲ φαίνεται ὅτι οὐχ ἁπλῶς ἄχυρον ἀλλὰ τὸ τοῦ ἀχύρου λεπτότατον, νῦν ἡ ἄχνη δηλοῖ. κατ' ἄλλους δὲ λόγον, ταυτίζονται ἀμφότερα. καὶ ἡ ἄχνη γὰρ παρὰ τὸ μὴ ἔχεσθαι εἴρηται. καὶ τὸ ἄχυρον δέ, ἀέχυρόν τι ἐστί. δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἐπὶ ὕδατος ἡ ἄχνη λέγεται. κύματος γὰρ ἄχνην φαμὲν ἀκολούθως τῇ ἁλὸς ἄχνῃ. ἱερὰς δὲ τὰς ἀλωὰς ὀνομάζει, οὐ μόνον διὰ τὸ ἀνειμένας εἶναι τῇ Δήμητρι οἷά τινα τεμένη, ἀλλὰ μάλιστα, διὰ τὸ ἐπ' ὠφελείᾳ εἶναι ἀνθρώπων. οὕτω γὰρ καὶ πόλεις ἱερὰς φησὶν ὡς ἀνθρώπους οὔσας φυλακτικὰς καὶ διὰ τὸ θείας τινάς. καὶ Δημήτερος ἱερὸν ἀκτήν. ἀλωὴ δὲ οὐ μόνον ἡ φυτοφόρος γῆ, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ ὁ τόπος ἐν ᾧ πατεῖται ὁ πυρός. φυλάσσεται δὲ τῆς λέξεως ἡ ἀρχαιότης ὡς δῆλον ἐκ τοῦ εἰπεῖν κατ' ἀλωάς. καὶ γράφουσιν οἱ παλαιοὶ τὴν τούτου παραλήγουσαν σὺν τῷ ἰῶτα, διὰ τὸ γίνεσθαί φασιν ἀπὸ τοῦ ἀλοιᾶν τὸ συντρίβω. ἢ ἐκ τοῦ ἀλοιῶ ἐκτάσει τοῦ ο εἰς ω. λικμᾶν δὲ ἴσως, παρὰ τὸ λίαν καὶ τὸ καμεῖν, ἐξ ὧν συγκεκόφθαι δοκεῖ. καματηρὸν γὰρ καὶ τὸ λικμᾶν. εἰ δὲ ἴκμενος οὖρος ἤγουν ἄνεμος παρὰ τὴν ἰκμάδα γίνεται, εἴη ἂν καὶ τὸ λικμᾶν, παρὰ τὸ λα ἐπιτατικὸν μόριον καὶ τὴν οὐρίαν ἰκμάδα. ἧς πολλῆς ὁ λικμῶν δέεται ὡς ἀνέμοις ἀνύων τοῦ τοιούτου ἔργου τὸ πᾶν. ξανθὴν δὲ λέγει τὴν Δήμητραν, ἀλληγορικῶς. διὰ τὸν στάχυν τοιοῦτον χρώματος γεγονότα, εἶτα ἐπιτήδειον εἶναι θερίζεσθαι. τὸ δ' αὐτὸ χρῶμα, καὶ πολλοῖς τῶν ἀπὸ σπερμάτων ἐπιγίνεται ὅτε πεπανθῶσι. ξανθίζονται γὰρ καὶ αὐτὰ ἐκ μεταστάσεως τοῦ προτέρου χρώματος. ὅρα δὲ ὅπως γεωργικῶς λαλεῖ ἐν τῇ παραβολῇ καιρόν τε θέρους ὑπογράφων, καὶ τέχνην λικμήσεως. ἀεὶ δὲ ὡς πολλάκις ἔφαμεν, πολυμάθειαν καὶ εὐχρηστίαν ἱκανὴν αἱ ὁμηρικαὶ ἔχουσι παραβολαί. ὅρα δὲ καὶ ὅτι εἰς δύο ταῦτα διαιρεῖ τὸ τῶν λικμώντων τέλος. εἰς καρπὸν καὶ εἰς ἄχνας ὅπερ ἐστὶν ἄχυρα ὡς προείρηται. τὸ δὲ κρίνῃ, ἀντὶ τοῦ διαχωρίζῃ. κατὰ τὸ κρίνειν ἄνδρας κατὰ φῦλα. τὸ δὲ ἐπειγομένων ἀνέμων γλυκέως ἐρρέθη ὡς ἐπὶ ἐμψύχων. καὶ δηλοῖ σφοδρότητα πνοῆς συγκατεργαζομένης ταχὺ τοῖς λικμῶσι, τὸ ἔργον. ὁ δὲ καρπός, ἀπὸ τοῦ κάρφω κάρψω τὸ ξηραίνω. ἐξ οὗ τό, κάρψε δέ οἱ χρόα. ἐξήρανται γὰρ ἐπιλιπόντος τοῦ ἀναβαίνοντος ὑγροῦ ἐν τῇ χλωρότητι. τὸ δὲ ὑπολευκαίνονται ἀσφαλῶς εἴρηται εἰς ἔμφασιν τοῦ ξανθὴ Δημήτηρ. ὑπόλευκον γάρ πως καὶ ξανθόν. ὅθεν καὶ κρὶ λέγεται λευκόν. καίτοι οὐ πάνυ λευκὸν ὄν. σημείωσαι δὲ ὅπως ἠρέμα μεταληπτικῶς ὑπέκλεψε τὰς λέξεις. μεταλαβὼν γὰρ τὸ ξανθὸν εἰς ὑπόλευκον, εἶτα τὸ ὑπόλευκον εἰς λευκόν, οὕτως ἀποδίδωσι τὴν παραβολήν, εἰπών. ὣς τότ' Ἀχαιοὶ λευκοὶ ὕπερθεν ἐγένοντο κονισάλῳ. ξανθοὺς γοῦν κονισάλῳ αὐτοὺς ὤκνησεν εἰπεῖν. σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι σχῆμα ἐνταῦθα ἐστὶ συνθεμίας ὃ δὴ λέγεται συλλογισμός. εἰ γὰρ κονισάλῳ λευκοὶ ἐγένοντο οἱ Ἀχαιοί, ὃν διὰ μέσων αὐτῶν ἐκ γῆς οὐρανὸν ἐς πολύχαλ

κον ἐπέπληγον πόδες ἵππων, λευκὴν ἄρα συλλογιστέον εἶναι καὶ ἀργιλώδη τὴν ὑποκειμένην γῆν οὐ μὴν μέλαιναν. οὐ γὰρ ἂν λευκοὶ ἦσαν, μελαίνῃ γῇ καταπαττόμενοι. τοιούτου δὲ ἐῤῥέθη συλλογισμοῦ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ, ὅτε εἰς ἵππον κατεβαίνομεν. καὶ τὸ, ἱππόθεν ἐκχύμενοι. καλεῖται δὲ αὐτὸς καὶ ἔμφασις. καὶ ἔστιν ἀρετὴ λόγου. ὁρισμὸς δὲ αὐτῆς, οὗτος. ἔμφασίς ἐστι, λέξις δι' ὑπονοίας αὔξουσα τὸ ζητούμενον. ὥς τε τὸ τοιοῦτον περὶ μίαν μόνην λέξιν θεωρεῖται. ἔτι σημειῶσαι καὶ ὅτι νῦν μὲν ὁ τοιοῦτος κονίσαλος περὶ οὗ προδεδήλωται, λευκαίνει τοὺς ἀχαιούς. μετ' ὀλίγα δὲ νύκτα μέλαιναν ποιήσει. τὸ μὲν γὰρ ἐπιπίπτον τοῖς ἕλλησι, λευκαίνει αὐτούς. τὸ δὲ εἰς οὐρανὸν ἐγειρόμενον, ἀμαυροῖ τὸν ἥλιον ὁποῖά τι νέφος καὶ σκότος ποιεῖν. ἐρεῖ γοῦν. ἀμφὶ δὲ νύκτα θοῦρος ἄρης ἐκάλυψε μάχῃ. νύκτα λέγων, τὴν διὰ τὸ πολὺ καὶ πυκνὸν τοῦ κονισάλου ζόφωσιν τοῦ ἀέρος. ὁποία τις καὶ ἀλλαχοῦ γενήσεται ὅτε ὁ αἴας ἐρεῖ, ζεῦ ποίησον αἴθρην ἐν δὲ φάει καὶ ὄλεσσον. καὶ ὅρα ὅπως ὁ ποιητὴς ἐκ τοῦ πράγματος ἐναντίας εἰκόνας ἔλαβε, τοὺς μὲν ἀχαιοὺς λευκάνας. εἰς δὲ τὸν ἀέρα νύκτα ποιήσας ἀπὸ κονισάλου. πολύχαλκος δὲ οὐρανὸς ὡς καὶ ἀλλαχοῦ, ὁ στερρός. διὸ καὶ σιδήρεός που λέγεται εἰ καὶ ἄλλως ὡς λαμπρὸς, χρυσέῳ δαπέδῳ λάμπει. ἢ ὁ πολὺν ἔχων χαλκὸν μυθικῶς διὰ τὰ ἐν αὐτῷ ἡφαιστότευκτα χαλκοβατῆ δώματα. τὸ δὲ ἐπέπληγον, ἀπὸ ἐνεστῶτος γίνεται τοῦ, πεπλήγω. αὐτὸς δὲ ἀπὸ παρακειμένου τοῦ, πέπληγα, εἰς ἐνεστῶτος ἀρχὴν ἀνέβη. Συρακουσίων δὲ γλώσσης ἡ λέξις ἐστὶ καθὰ καὶ παρ' Ἡσιόδῳ τὸ ἐπέφυκον. καὶ ὅσα τοιαῦτα ὡς καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν ὀδύσσειαν δεδήλωται. Ἐπεὶ στρατιᾶς καὶ ἐνταῦθα ἔφη τὸ μίσγεσθαι οἱ ἀπὸ ἐπιμισγομένων. ὡς καὶ ἐν τῇ δ'. ὡς τῶν, μισγομένων. Ὥσπερ αἰθίοψ καὶ αἰθιοπεὺς κατὰ διφόρησιν καὶ ἡγεμὼν ἡγεμονεὺς καὶ πομπὸς πομπεὺς, οὕτω καὶ ἡνίοχος καὶ ἡνιοχεύς. δι' οὗ ὑπέστρεφον ἡνιοχῆες. καὶ πολλὴ τούτου χρῆσις παρὰ τῷ ποιητῇ. σημειῶσαι δὲ ὅτι κατὰ αἴλιον Διονύσιον ἀθήνησι καὶ τάγμα ἦν ἀξιόλογον οἱ ἡνίοχοι· κατελέγοντο γάρ φησιν οἱ εὐπορώτατοι, ἁρματοτροφήσοντες. δύναται δὲ ὁ ἡνιοχεὺς, καὶ ἐκ τοῦ ἡνιοχεύω ἡνιοχεύσω εἶναι ὅθεν καὶ ἡ ἡνιοχεία. οὕτω δὲ καὶ ἐκ τοῦ ἡγεμονεύω ἡγεμονεύσω ὁ ἡγεμονεύς. καὶ ὁ πομπεὺς δὲ, ἐκ τοῦ πομπεύω πομπεύσω. ἀφ' οὗ δὴ ῥήματος καὶ τὰ παρ' ἀττικοῖς πομπεῖα. σκεύη ἐκεῖνα χρήσιμα ἐν δημοσίαις πομπαῖς.

Οἱ δὲ, μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον· ἀμφὶ δὲ νύκτα
Θοῦρος ἄρης ἐκάλυψε μάχῃ τρώεσσιν ἀρήγων,
Πάντοσ' ἐποιχόμενος. τοῦ δ' ἐκραίαινεν ἐφετμὰς
Φοίβου ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅς μιν ἀνώγει
Τρωσὶν θυμὸν ἀγεῖραι, ἐπεὶ ἴδε παλλάδ' ἀθήνην
Οἰχομένην. ἡ γάρ ῥα πέλεν δαναοῖσιν ἀρηγών.

Τὸ μένος χειρῶν ἰθὺς ἔφερον, ἀντὶ τοῦ ἐμάχοντο ἀντικρύ. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐρεῖ ὁ ποιητής. καὶ ὅρα τὸ, ἔφερον. ἢ ἀντὶ τοῦ ἐπῆγον ῥηθὲν καταχρηστικῶς, ἢ ἀντὶ τοῦ ἐκίνουν. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου φέρω, καὶ φορὰ ἡ κίνησις. Ἐπεὶ ἄρης εἶδε τὴν ἀθηνᾶν οἰχομένην ἣ πέλεν δαναοῖσιν ἀρηγὼν, νύκτα ἐκάλυψε μάχῃ. καὶ ἴσχυσε τρωσὶ θυμὸν ἐγεῖραι. ἀρήγων αὐτοῖς κατὰ τὴν τοῦ ἀπόλλωνος ἐφετμήν. ἤτοι κατὰ τὸ εἱμαρμένον. καὶ σημειῶσαι ὅτι ἀθηνᾶς ἀπέλευσις ἤγουν φρονήσεως, ἄρεος ἐνδημία γίνεται. ἤγουν ἀφροσύνης καὶ ἀλογίας. ὡς καὶ φωτὸς ἀπέλευσις, παρουσία σκότους ἐστί. τὸ δὲ θυμὸν ἀγεῖραι τοῖς τρωσὶν, οὐ μόνον τὸ εἰς θυμὸν κινῆσαι ἐστι καὶ πολεμικὸν χόλον συναγαγεῖν οὗ σκεδασθέντος δεῖμα ὑπεισῆλθε τὰς ἑκάστων ψυχὰς, ἀλλὰ καὶ τὸ εἰς εὐψυχίαν ὑποκινῆσαι. ἀλλαχοῦ γοῦν ἐπί τινος συνθέτως ἐρεῖ θυμηγερέων ἤτοι ἐκ λειποψυχίας συνάγων θυμόν. ἰστέον δὲ ὅτι τὰ πλείω τῶν ἀντιγράφων, οὐκ ἀγεῖραι γράφουσιν, ἀλλὰ τρωσὶ θυμὸν ἐγεῖραι, ὡς δῆθεν ἀναπίπτοντα ἢ εὕδοντα. μετ' ὀλίγα δὲ καὶ πόνον ἐγείρει ἀπόλλων, καὶ ἄρης, καὶ ἔρις. νύκτα δὲ, τὸν πρὸ ὀλίγου δηλωθέντα σκότον ἀέριον λέγει. εἴη δὲ ἂν ἡ τοιαύτη νὺξ οἰκεία τῷ δεινῷ ἄρει. καὶ οὗ τὰ ὑπώπια νυκτὶ ἐοικέναι, καλῶς ἂν λέγοιτο. καί πως ὅπλον καὶ αὐτὴ ἄρεος. ὡς καὶ διὸς ἀστραπὴ, καὶ ἀθηνᾶς αἰγίς. καὶ ποσειδῶνος, τρίαινα. καὶ ἄλλως δὲ, σύμβολον ἡ τοιαύτη νὺξ, θανάτου καὶ τοῦ κατ' αὐτὸν σκότου ὧν ὁ ἄρης αἴτιος. τὸ δὲ ἐκάλυψεν, ἀντὶ τοῦ δίκην καλύμματός τινος κατεπέτασε. τὸ δὲ ἀρήγων ἡ μετοχὴ παρηχεῖται πρὸς τὸ ἀρηγὼν ὀξύτονον ὄνομα ὃ δηλοῖ μὲν τὴν βοηθὸν, παράγει δὲ τὴν [illegible]γὴν καὶ τὸν ἀρωγὸν, οὐχ ὁμοῦ κεῖται μέντοι τῷ ἀρηγών. ἀλλὰ μεσοσυλλαβοῦσι στίχοι τρεῖς. ἵνα μὴ τεχνασθὲν [illegible]ου κάλλος ἄκαιρον. ἐφετμὴν δὲ καὶ κέλευσιν εἰπεῖν, ταυτόν ἐστι. διὸ εἰπὼν τοῦ δ' ἐκραίαινεν ἐφε[illegible]ὰς [illegible]άγει. ὅς μιν ἀνώγει. ἐν τούτοις δὲ καὶ χρυσάορον τὸν ἀπόλλωνα λέγει, πρός τινα ὁμοιότητα τοῦ ἀργυρότ[illegible] δὲ ἀλληγορία εἰς ταυτὸν ἄγει τοῦτον, τῷ ἐν τῇ καθ' Ἡσίοδον θεογονίᾳ μυθευομένῳ Χρυσαόρῳ.

Αὐτὸς δ' αἰνείαν μάλα πίονος ἐξ ἀδύτοιο
Ἧκε. καὶ ἐν στήθεσσι μένος βάλε ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' ἑτάροισι μεθίστατο. τοὶ δ' ἐχάρησαν
Ὡς εἶδον ζωόν τε, καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,

Καὶ μένος ἐσθλὸν ἔχοντα μετάλλησάν γε μὲν οὔ τι.
Οὐ γὰρ ἔα πόνος ἄλλος, ὃν ἀργυρότοξος ἔγειρεν,
Ἄρης τε βροτολοιγὸς, ἔρις τ' ἄμοτον μεμαυῖα.

Ἐν τῷ αἰνείαν μάλα πίονος ἐξ ἀδύτοιο ἧκε. καὶ ἐν στήθεσσι μένος βάλε, τὴν τρωϊκὴν δαψιλῆ θυσίαν δηλοῖ, ἣν καὶ ὁ τοῦ μύθου ζεὺς φθάσας ἐπῄνεσε. πῖον δὲ ἄδυτον, ἄλλον τρόπον ἤπερ τὸ πῖον ζῶον. τοῦτο μὲν γὰρ, παίνειν ἔχει βωμὸν καὶ ἄδυτα. ἐκεῖνα δὲ, παίνεται. Ἐπὶ φίλῳ ἀνακομισθέντι ἔκ τινος κακοῦ, εἴποις ἂν τὸ, ὁ δ' εἶνα ἑτάροισι μεθίσατο. οἳ δ' ἐχάρησαν ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα καὶ μένος ἐσθλὸν ἔχοντα. ἔστι δὲ τὸ μεθίσατο μὲν, ἀντὶ τοῦ συνίσατο. ὡς καὶ τὸ ὑπὲρ φιάλοισι μετελθὼν, ἀντὶ τοῦ συνελθών. τὸ δὲ ἀρτεμέα. ἀντὶ τοῦ ὑγιῆ. οἱονεὶ ἀτεμέα τινὰ καὶ σῶον. ἢ ἄρτιον. ὅθεν καὶ ἄρτεμίς φασιν, ἡ τὰ εἰσποιουμένη ὑγείαν. ὡς καὶ ἀπόλλων οὔλιος, ὁ ποιῶν οὔλειν ἤτοι ὑγιαίνειν. κατὰ τὸ, οὖλέ τε καὶ μέγα χαῖρε. ἄρταμος μέντοι ἐν δυσὶν ἄλφα, ὁ εἰς ἄρτια τέμνων καὶ δαιτρεύων. ὅς ἐστι κρεουργός. μάγειρος. φονεύς. οὗ ἡ χρῆσις, καὶ παρὰ λυκόφρονι. Τὸν αἰνείαν κακῶς παθόντα ἀπὸ τῆς ἐκ Διομήδους πληγῆς καὶ παραδόξως φανέντα οὐ μόνον ζῶντα ἀλλὰ καὶ ὑγιῆ. καὶ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ μένος ἔχοντα καὶ τοῦτο ἐσθλὸν, ἰδόντες οἱ ἑταῖροι, ἐχάρησαν μὲν ὡς αὐτοῦ τῷ ἔκειντο. οὐ μὴν ἐπολυπραγμόνησαν μεταλλήσαντες τὰ κατ' αὐτόν. οὐ γὰρ ἔα φησὶ πόνος ἄλλος ὃν ἀργυρότοξος ἤγειρε καὶ ἄρης καὶ ἔρις. ἔνθα σημείωσαι ὅτι ἀληθῶς διὰ τὸ ἀθεράπευτον πάντῃ καὶ ὡς εἰπεῖν ἀπαραμύθητον καὶ ἀναλληγόρητον εἶναι τὸν μῦθον, ὡς καὶ προείρηται, οὐκ ἐθέλει διασκευάζειν τὰ κατ' αὐτὸν ὁ ποιητής. ἀλλὰ τρόπον τινὰ, λέγει καὶ τῷ ἀκροατῇ ὅτι μηδὲ σὺ τὰ τοιαῦτα μετάλλα. τὸ δὲ οὐ γὰρ ἔα πόνος ἄλλος, ἀσχολουμένῳ περί τι ἀνθρώπῳ ἁρμόζει. περὶ δὲ τοῦ μεταλλᾶν ἐῤῥέθη ἔμπροσθεν δηλοῦται. οὗ παράγωγον παρὰ τοῖς ὕστερον τὸ μεταλλεύειν ἵνα ᾖ ὡς συλῶ συλεύω, οὕτω μεταλλῶ μεταλλεύω.

Τοὺς δ' Αἴαντε δύω, καὶ Ὀδυσσεὺς, καὶ Διομήδης,
Ὤτρυνον δαναοὺς πολεμιζέμεν· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
Οὔτε βίας τρώων ὑπεδείδισαν, οὔτε ἰωκάς,
Ἀλλ' ἔμενον νεφέλῃσιν ἐοικότες, ἅς τε κρονίων
Νηνεμίης ἔστησεν ἐπ' ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν.
Ἀτρέμας ὄφρ' εὕδῃσι μένος βορέαο, καὶ ἄλλων
Ζαχρειῶν ἀνέμων, οἵ τε νέφεα σκιόεντα
Πνοιῇσι λιγυρῇσι διασκιδνᾶσιν ἀέντες,
Ὣς δαναοὶ τρῶας μένον ἔμπεδον, οὐδ' ἐφέβοντο.

Οἱ δύο αἴαντες καὶ Ὀδυσσεὺς δὲ καὶ Διομήδης, οὐ μόνον ὤτρυνον τοὺς δαναοὺς πολεμίζειν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἔμενον ἀσφαλῶς ἐν τῷ πολέμῳ πυκνωθέντες καὶ διὰ τοῦτό φησι νεφέλῃσιν ἐοικότες ἅς τε κρονίων νηνεμίης ἔστησεν ἐπ' ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν ἀτρέμας. ὄφρα ἤγουν ἕως εὕδησι μένος βορέαο καὶ ἄλλων ζαχρειῶν ἀνέμων. οἳ νέφεα σκιόεντα πνοιῇσι λιγυρῇσι διασκιδνᾶσιν ἀέντες. καὶ σημείωσαι ὅτι νῦν μὲν νεφέλαις ἠρεμούσαις εἰκάζει τοὺς ἥρωας τούτους. ἀρκεῖ γὰρ καὶ τὸ, μόνον δυνηθῆναι ἀντιστῆναι. πρὸ δέ γε τούτου νέφει κινουμένῳ τὰς τῶν αἰάντων εἴκασε τάξεις ὡς προγέγραπται. ἐπῄνεσε δὲ ἐκεῖνο μὲν, διὰ τὴν ὁρμήν. τοῦτο δὲ, διὰ τὴν μονήν. ὅρα δὲ, τὸ, νηνεμίας. σχῆμα ὂν αἰτιατικὸν ἐλλειπτικόν. τὸ γὰρ τέλειόν ἐστι, νηνεμίας οὔσης. ἢ ἐν καιρῷ νηνεμίας. ἢ ἐπὶ νηνεμίας. ὁποῖά εἰσι καὶ τὸ θέρους καὶ χειμῶνος. καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας. καὶ αὐτὰ γὰρ ὁμοίως ἐλλειπτικῶς προάγεται. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι οὐ μόνον κατὰ τὴν παροιμίαν ἀνέμοις θάλασσα δουλεύει καὶ πῦρ, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ νέφη. νηνεμίας μὲν γὰρ οὔσης, ἵσταται. ἀνέμων δὲ πνοαῖς διασκίδνανται λυομένης τῆς πυκνώσεως. ὡς καὶ οἱ ἥρωές οὗτοι οὐ μέχρι τέλους ἑστήξονται ἐν πυκνότητι. ἀλλὰ μετὰ μικρὸν κινηθέντες, συῤῥήξουσι πόλεμον. τὸ δὲ ἔστησε, τὸν ἐν τοῖς νέφεσι δηλοῖ στηριγμὸν ἐξ ἀκινησίας. ἔστι δὲ ἄλλως καίριον ἐπ' αὐτῶν, καὶ τὸ, ἐκρέμασε. ζεὺς δὲ αὐτὰς ἔστησεν, ἤγουν ἀὴρ νήνεμος. ἀκροπόλοις δὲ ὄρεσιν, ὡς ἄν τις εἴποι οὐρανίοις. ὧν τὸ ἄκρον ἐφικνεῖσθαι δοκεῖ τῶν ἀνωτάτω πόλων. ὅτι δὲ καὶ παρὰ τὸ πέλειν γίνεται ὅ ἐστιν ἀναστρέφεσθαι, ἡ λέξις ὁ πόλος. καί τι τὸ ἐκεῖθεν δηλούμενον, ἀλλαχοῦ φανεῖται. καὶ ἄλλως δὲ, τὸ, ἀκροπόλοις, ὅμοιόν ἐστι τῷ, ἀνωφόροις. ἐν οἷς δηλαδὴ ὁ πολῶν ὅ ἐστιν ἀναστρεφόμενος, εἰς ἄκρον φέρεται. δοκεῖ δὲ προπαροξυτονεῖσθαι καὶ ἡ εὐθεῖα τοῦ, ἀκροπόλοις καθὰ καὶ τὰ κατ' αὐτό. τὰ γὰρ παρὰ τὸ πολῶ εἰ μὲν προθέσει σύγκειται προηγουμένῃ, προπαροξύνονται. διὸ ἀμφίπολος. πρόπολος, πρόσπολος. εἰ δὲ ὀνόματι παροξύνονται. ὡς δῆλον ἐκ τοῦ ὀνειροπόλος. μαντιπόλος. οἰωνοπόλος. θυηπόλος. ὁ καὶ ἱερεὺς καὶ θυοσκόος δὲ ἐν Ὀδυσσείᾳ. οὕτω γοῦν ἀναλόγως καὶ ἀκροπόλος. ὁμοίως δὲ καὶ μυστηπόλος. καὶ αἰπόλος. καὶ θαλαμηπόλος. καὶ δικασπόλος ὁ καὶ θεμιστοπόλος. τὸ δὲ ἀτρέμας ὥσπερ ἦν ἐπίῤῥημα ἐν τῷ δαιμόνιε ἀτρέμας ἧσο, οὕτω καὶ ἐνταῦθα, οἱ δὲ μετὰ Ὅμηρον καὶ δίχα τοῦ σ λέγουσιν αὐτό. διὸ οὐκοῦν

ἀτρέμ' ἑξῆς, παρὰ τοῖς κωμικοῖς. καὶ τὸ εὐθὺς δὲ καὶ ἰθὺς, τὰ ἐπιῤῥήματα ὁμοίως ἀπάγουσι τὸ σ' ἐν τοῖς, εὐθὺ καὶ ἰθύ. ὅθεν καὶ τὸ κατ' εὐθὺ καὶ κατ' ἰθύ. τὸ δὲ εὕδουσιν, ὡς ἐπὶ ἐμψύχων εἴρηται. διότι καὶ θεῖόν τι γένος ὁ μῦθος οἶδε τοὺς ἀνέμους. ἔχει δὲ καὶ ἀφελείας καὶ γλυκύτητος τὸ εἰπεῖν ἑστάναι τὰ νέφη ἕως οἱ ἄνεμοι εὕδουσιν. ὡς εἰ καὶ δοῦλοι ἐφεστᾶσι κοιμωμένοις δεσπόταις κινησόμενοι μετὰ τὴν ἐκείνων ἔγερσιν. τοῦ δὲ βορέου ἐνταῦθα ἔοικε μόνου μνησθῆναι, κατά τινα ἐξοχὴν διὰ τὸ τοῦ ἀνέμου φερέσβιον καὶ ζωοφόρον. ὅπερ παραδηλοῖ ὁ ζέφυρος. ὃς καὶ βορέας παρὰ τὴν βορὰν. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐῤῥέθη, ἐτυμολογεῖσθαι δοκεῖ. ὡς τροφῆς ὢν αἴτιος διὰ τὸ ἀδρύνειν τοὺς στάχυας. δύναται δὲ καὶ καθὰ βορὸν ὕδωρ διὰ τὴν ἐκ ψυχρίας κενεαγγίαν λέγεται, οὕτω καὶ ἄνεμος βορέας ὁ διὰ τοιοῦτον αἴτιον, βορότητος αἴτιος ὤν. ὥσπερ δὲ ζάλη ἡ μεγάλη ἄελλα, οὕτω καὶ ζαχρηεῖς ἄνεμοι οἱ ἄγαν χρεώδεις. πάντες γὰρ ἡμῖν χρήσιμοι. καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ γράφεται ἡ παραλήγουσα διὰ διφθόγγου. ἔχουσα ἢ τὸ ε καὶ ι, ἢ τὸ η μετὰ τοῦ ι. ἐὰν δέ γε διὰ μόνου τοῦ η γράφεται, λέγοι ἂν ζαχρηεῖς τοὺς ἄγαν βαρεῖς, ἀπὸ τοῦ χράω τὸ ἐπιπίπτω. ὡς τὸ, μητρόριμοι μνηστῆρες ἐπέχραον. καὶ παρὰ Ἡροδότῳ ἐνέχρασεν εἰς τὸ πρόσωπον τὸ σκῆπτρον. ὅθεν καὶ ζαχρηεῖς ἴσως ἄνεμοι, οἱ ἄγαν ἐπιπίπτοντες. οἳ καὶ δύνανται μάλιστα σκεδάζειν νέφη. ὧν καὶ αἱ πνοαὶ λιγυραὶ, διὰ τὸ μετὰ ψόφου ποιοῦ τινος πνεῖν. οὐ πρὸς ὁμοιότητα, καὶ μάστιξ λιγυρὰ, ἡ ἐν ἀέρι ψοφοῦσα. οὐ μόνον δὲ ἀνέμων ἐπίθετον τὸ ζαχρηὲς, ἀλλ' ἐν τοῖς ἑξῆς, καὶ ἐπὶ στρατιωτῶν ἡ λέξις εὑρεθήσεται. ὅρα δὲ καὶ ὅτι οὐ μόνον οὔρεα σκιόωντα, ἀλλὰ καὶ νέφεα. ἐρεῖ δέ που καὶ μέγαρα σκιόωντα. τὴν δὲ παρίσωσιν τοῦ πνοιῇσιν λιγυρῇσιν, ἐξήλωσεν ὁ εἰπὼν, σμερδνῇσι γαμφηλῇσι συρίζων φόνον. τοῦ δὲ ἀέντες τὸ θέμα, καὶ τὸν ἀήτην ποιεῖ καὶ τὰ τῶν πνευμάτων ἄημα. καὶ τὸν ἄνεμον δὲ ἐπενθέσει τοῦ ν. ἐκ δὲ τοῖς ῥηθεῖσι κεῖται περὶ τῶν δηλωθέντων ἡρώων, καὶ τὸ, οἱ δὲ, καὶ αὐτοὶ οὔτε βίας τρώων ὑπεδείδισαν ἤγουν ἐδειλίασαν, οὔτε ἰωκάς. ἀλλ' ἔμενον νεφέλαις ἐοικότες ὡς εἴρηται. ἃ δὴ θαρσαλεότητός ἐστιν ἐνδεικτικά. ἔστι δὲ τοῦ μὲν ὑπεδείδισαν, ἀρχὴ τὸ δεδίω. ἐξ οὗ ἐπενθέσει τοῦ ι δειδίω. ὅθεν δειδία ἡ νύξ. τοῦ δὲ ἰωκὰς, ἡ διωκή. ὡς καὶ τοῦ ἰωχμοῦ, ὁ διωγμός. ἀπελθόντος τοῦ ἐν ἀρχῇ συμφώνου ὡς καὶ ἐν τοῖς, οὗς ὗς καὶ τοῖς ὁμοίοις. ἐδύνατο δὲ καὶ ἰωκὰς εἶναι περισπωμένως διὰ τὸ καὶ ἑνικὴν αἰτιατικὴν ὁμηρικῶς εἶναι τὴν ἰῶκα.

Ἀτρείδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα, πολλὰ κελεύων.
Ὦ φίλοι, ἀνέρες ἐστὲ, καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἕλεσθε,
Ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Αἰδομένων τ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι, ἠὲ πέφανται.
Φευγόντων δ' οὔτ' ἂρ κλέος ὄρνυται, οὔτε τις ἀλκή.

Σαρπηδὼν μὲν ἄδειαν ἔχων πολέμου, μακρὰ ἐδημηγόρησε πρὸς Ἕκτορα, ὁ δὲ Ἀγαμέμνων ἐν ἀκμαίᾳ μάχῃ μὴ ἔχων πολυλογεῖν, βραχέα τινὰ λέγων ὀτρύνει τοὺς ἀχαιούς. φησὶ γὰρ ὁ ποιητὴς ὅτι ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα, πολλὰ ἢ μακρὰ κελεύων. ὦ φίλοι ἀνέρες ἐστέ. καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἕλεσθε. ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας. εἶτα ἐπιπλέκει γνωμικὸν ὃ καὶ ἀλλαχόθι οὕτως ἐρεῖ. αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι ἠὲ πέφανται. φευγόντων δὲ, οὔτ' ἂρ κλέος ὄρνυται οὔτε τις ἀλκή. ἤγουν οἱ φεύγοντες σὺν τῷ ἀκλεεῖς εἶναι, οὐδὲ ἄλκιμόν τι ποιοῦσι, προβάλλοντες ἑαυτοὺς εἰς ἀναίρεσιν. καὶ ταῦτα εἰπὼν, εὐθὺς ἀκοντίζει. καὶ βάλλει πρόμαχόν τινα. ἵνα δείξῃ ὅτι τέλειός ἐστι στρατηγός. οὐ μόνον λόγοις θαῤῥύνων ὃ πᾶς τις ἂν ποιήσειεν, ἀλλὰ καὶ ἔργου προάρχων. ὡς καὶ πρὸ μικροῦ ἐποίησαν οἱ ἥρωες τοὺς πολλοὺς ὀτρύνοντες καὶ αὐτοὶ μένοντες. ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι καὶ αἰδοῦς ἔπαινον ὅπως σωτηρία ἐστὶ τοῦ στρατεύματος. ὥσπερ αὖ πάλιν ψόγον φυγῆς ὡς ὀλεθρίου. ὅρα δὲ καὶ ὅπως ἐν ἑνὶ τούτῳ τόπῳ, καὶ περισπωμένως οἶδε καὶ βαρυτόνως τὸ ῥῆμα τοῦ αἰδοῦς. ἐν τῷ αἰδεῖσθε ὡς ποιεῖσθε. καὶ ἐν τῷ, αἰδομένων ὡς ἀδομένων. ὁποῖόν τι ἐστὶ καὶ τὸ τῆς μάχης ῥῆμα ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. καὶ αὐτὸ γὰρ καὶ περισπᾶται καὶ βαρύνεται καθὰ καὶ ἄλλοις προδεδηλωμένοις, καὶ τὸ ὀμιχῶ ὀμιχήσω. ἔστι γὰρ καὶ βαρυτόνως ὀμίχω. ὡς δῆλον ἐκ τοῦ ὤμιξεν αἷμα καὶ χολὴν ἐτίλησεν. οὕτω δὲ καὶ εἰλῶ καὶ εἴλω ἐν τόπῳ ἑνὶ ὁμοῦ. δι' οὗ εἰλομένων εἴλει δὲ οὐδένα.

Ἦ καὶ ἀκόντισε δουρὶ θοῶς. βάλε δὲ πρόμον ἄνδρα
Αἰνείεω ἕταρον μεγαθύμου Δηϊκόωντα
Περγασίδην, ὃν τρῶες ὁμῶς πριάμοιο τέκεσσι.
Τῖον. ἐπεὶ θοὸς ἔσκε μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι.
Τόν ῥα κατ' ἀσπίδα δουρὶ βάλε κρείων Ἀγαμέμνων.
Ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο. διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς.
Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσεν.
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.

Πρὸ

Πρὸ μικροῦ μὲν ὁ Αἰνείας ἶσον ἐρρέθη τιμᾶσθαι τῷ Πριαμίδῃ Ἕκτορι. ἐνταῦθα δὲ τοῦ Αἰνείου ἑταῖρον τινὰ κτείνει ὁ Ἀγαμέμνων, ὃν οἱ Τρῶες ὁμῶς Πριάμοιο τεκέεσσιν ἐτίμων. διατί; ἐπεί φησι θοὸς ἦν μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι. καὶ δοκεῖ μὲν τοῦτο, μείζονος τιμῆς ἢ καὶ ἴσης τῆς Αἰνείου, εἶναι δηλωτικόν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλως τὸ τοῦ Αἰνείου ἐνδοξότερον. καὶ γὰρ ὁ Ἄρης εἶπεν ἐκεῖ ὅτι κεῖται ἀνὴρ ὁ Αἰνείας δηλαδὴ, ὃν ἶσον ἐτίομεν Ἕκτορι δίῳ. ἤγουν ὃν καθὰ καὶ τὸν Ἕκτορα οὐ μόνον ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ θεοὶ ἐτιμῶμεν. εἰ τοίνυν καὶ θεοῖς τιμᾶται ὁ Αἰνείας, πλέον ἄρα τιμᾶται ἤπερ ὁ ἑταῖρος αὐτοῦ ὁ τοῖς Πριαμίδαις ἐπίσης τιμώμενος. ἔτι δὲ οὗτος μὲν, ὡς θοὸς μαχητὴς καὶ ὡς εἰπεῖν βοηθὸς τιμᾶται, ὁ δὲ Αἰνείας, καὶ ὡς εὐγενής. Ὅρα δὲ ὡς παρακολουθεῖ καὶ τῇ ἀνδρίᾳ καθὰ καὶ ταῖς λοιπαῖς ἀρεταῖς τιμὴ, ὡς οἷά τις ἀδάπανος ἀμοιβή.

Νείαιρα γαστὴρ, οὐ μόνον δι' ἧς τὰ σιτία νέονται ὅ ἐστι πορεύονται, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐσχάτη. ὅθεν καὶ ἡ γυναικεία ὑστέρα μετείληπται.

Ἔνθ' αὖτ' Αἰνείας Δαναῶν ἕλεν ἄνδρας ἀρίστους,
Υἷε Διοκλῆος Κρήθωνά τε, Ὀρσίλοχόν τε.
Τῶν ῥα πατὴρ μὲν ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Φηρῇ,
Ἀφνειὸς βιότοιο, γένος δ' ἦν ἐκ ποταμοῖο
Ἀλφειοῦ. ὅς τ' εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης.
Ὃς τέκετ' Ὀρσίλοχον πολέεσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα.
Ὀρσίλοχος δ' ἄρ' ἔτικτε Διοκλῆα μεγάθυμον
Ἐκ δὲ Διοκλῆος, διδυμάονε παῖδε γενέσθην
Κρήθων, Ὀρσίλοχός τε μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Τὼ μὲν ἄρ' ἡβήσαντε, μελαινάων ἐπὶ νηῶν
Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἅμ' Ἀργείοισιν ἑπέσθην,
Τιμὴν Ἀτρείδῃς Ἀγαμέμνονι, καὶ Μενελάῳ
Ἀρνυμένω. τὼ δ' αὖθι τέλος θανάτοιο κάλυψεν.

Φηρὴ πόλις Μεσσηνιακὴ κατὰ Πελοπόννησον. ἐν ᾗ Διοκλῆς τις ἦν, ὁ καὶ εἰς Ὀδυσσείαν κείμενος ἀφνειός. γένος ἐκ ποταμοῦ Ἀλφειοῦ. ὃς εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης. τουτέστιν οὐ μένει ἀεὶ κατὰ χώραν. ἀλλ' ὑπερβαίνων τὴν κοίτην εὐρύνεται. ὃ δὴ μέχρι καὶ νῦν φαίνεται ποιῶν, καθὰ καί τινες ἄλλοι εὐρύ τε ῥέοντες ἐν διαλύσει λεγόμενοι, καὶ εὐρυρέειν συνθέτως. διατὶ δὲ λέγεται Ἀλφειὸς, εἴρηται μὲν καὶ ἀλλαχοῦ. καὶ νῦν δὲ ὡς ἐν ὀλίγῳ ὑποδηλοῦσθαι καλεῖται οὕτω, διὰ τὸ κατά τινα ἰδιότητα, δύνασθαι ἀλφοὺς θεραπεύειν. ὅθεν καὶ αὐτὸς Ἀλφός. καὶ πλεονασμῷ τῆς ει διφθόγγου, Ἀλφειός. ὡς ἀδελφὸς ἀδελφειός. ἀφνὸς ἀφνειός. παραλόγως δὲ ἡ Φηρὰ κατὰ τοὺς παλαιοὺς ὀξύνεται. ὡς οὕτω πεπειραμένη τῇ παραδόσει. ἄλλως γὰρ τὰ εἰς ρα δισύλλαβα μονογενῆ τῷ η παραληγόμενα, βαρύνεται, πήρα, θήρα, ἥρα. Σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ ἐν τούτοις τοῖς τόποις πολλὴν ἱστορίαν καταspείρει ὁ ποιητής. ἄλλοις τέ τρόποις καὶ διὰ τοῦ γενεαλογεῖν Τρῶάς τε καὶ Ἕλληνας πίπτοντας. καὶ ὅτι ἔοικε σχετικῶς πως ἔχειν καὶ ὁ Διοκλῆς πρὸς τὸν ἐγχώριον ποταμὸν Ἀλφειόν. διὸ καὶ υἱὸς αὐτοῦ εἶναι μυθεύεται, ὃς δὴ λόγος καὶ ἑτέροις τῶν ἡρώων ἐκ θαλάσσης ἢ πηγῆς ἢ ποταμοῦ κατάγει τινός. καὶ ὅλως ἐκ τόπων τινῶν οἷς ἐκεῖνοι ἔχαιρον ὡς προδεδήλωται.

Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι παλαίτατον ἔθος ἦν, τοὺς ἐγγόνους καλεῖσθαι τοῖς τῶν πάππων ὀνόμασιν εἰς ἀναμνησιν τῶν προγόνων. καὶ ἵνα δοκοῖεν ὡς οἱ ἀναζῆν οὕτω οἱ θανεῖν φθάσαντες. καὶ ἄλλως δὲ, ἵνα ἐξαρκοῖεν τῷ γοῦν ὀνόματι, ἐπὶ πλεῖον. καὶ οὕτω πως ἀπαθανατίζοιντο. ἐνταῦθα γοῦν Ἀλφειοῦ, Ὀρσίλοχος. τοῦ δὲ, Διοκλῆς. οὗ διδυμάονες, Κρήθων τε καὶ Ὀρσίλοχος ὁμώνυμος τῷ πάππῳ. οὓς ἀναιρεῖ ὁ Αἰνείας. ἔστι δ' ἐν τούτοις γνῶναι καὶ ὡς ὁ ἡβῶν ὡραῖος ἤδη ἐστὶ τοῦ πολεμεῖν. Κρήθων οὖν καὶ Ὀρσίλοχος ἡβήσαντε, Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἅμ' Ἀργείοισιν ἑπέσθην. λέγεται δὲ ἥβη ἡ πρώτη τε τρίχωσις τῶν αἰδοίων, καὶ ὁ τριχούμενος ἐκεῖνος τόπος. ἔτι δὲ καὶ ὁ καιρὸς καθ' ὃν γίνεται τοῦτο. ἐξ ὧν παρονομάζεται ὁ ἡβῶν ὁ τὰ πρὸ τούτου ἀπότειχος κατὰ τοὺς παλαιούς. ἐτυμολογεῖται δὲ ἀπὸ τοῦ ἤδη τίς οὖσα κατὰ τοὺς παλαιούς. καὶ τροπῇ βοιωτικῇ τοῦ δ εἰς β, ἥβη. διὸ καὶ ὁ ποιητής που φησί. καί δ' ἔχει ἥβης ἄνθος. καὶ ἀλλαχοῦ δὲ, τοῦ περ χαριεστάτη ἥβη. εὔπωλος δὲ Ἴλιος, ἀντὶ τοῦ εὔιππος ἢ εὔγονος καὶ ἀγαθὴ πωλεῖσθαι ἤτοι βωλοστροφεῖσθαι. διδυμάονες δὲ διδύμων διαφέρουσι, καθότι οὗτοι μὲν ἀδελφοὺς δηλοῦσιν. οἱ δὲ δίδυμοι οὐκ ἐξ ἀνάγκης. κεῖται γὰρ ἡ λέξις καὶ ἐπὶ ἁπλῶς δυάδος. διδύμους γοῦν ἀνεψιοὺς ἡ τραγῳδία οἶδε τοὺς ἁπλῶς οὕτω δύο. τοιοῦτον καὶ τὸ, διδύμην ἐννύχιον. καὶ διδύμων πελαγέων. καὶ οἱ ὄρχεις δὲ οὕτω δίδυμοι. ἐκτείνει δὲ ὁ διδυμάων, τὴν παραλήγουσαν, ἀναγκαίως διὰ μέτρου χρείαν. διὸ καὶ διὰ τοῦ ο μικροῦ κλίνεται ὁμοίως τῷ Μαχάων Μαχάονος. εἰ καὶ ἄλλως ὡς παρώνυμον ὤφειλε τὸ ω τῆς εὐθείας φυλάσσειν

λάσσειν δόλον. ἐν τούτοις δὲ κείμενον τὸ, παῖδε γενέσθην, φησὶ γὰρ ἐκ δὲ Διοκλῆος διδυμάονε παῖδε γενέσθην, πρωτότυπόν ἐστι τῆς παιδογονίας καὶ τῆς παιδογόνων. τὸ δὲ Διοκλῆος, κατὰ τὸ ἡρακλῆος κλίνεται. τοῦ δὲ Κρήθωνος ἡ ἀρχαιότερα, διὰ τοῦ η γράφεται. κατὰ τὸν Κρηθέα καὶ τὴν Κρηθηΐδα. οἷς βοηθεῖ ὁ κράθις εἰς τὴν γραφήν. Τὸ δὲ τέλος θανάτοιο κάλυψε, περίφρασίς ἐστι τοῦ, ἔθανον. ὅθεν λαβὼν Σοφοκλῆς, ἔφη τὸν τελευταῖον βίον κρύψων ἤγουν τεθνηξόμενος.

Οἵω τώγε λέοντε δύω ὄρεος κορυφῇσιν
Ἐτραφέτην ὑπὸ μητρὶ βαθείης τάρφεσιν ὕλης,
Τὼ μὲν ἄρ' ἁρπάζοντε βόας, καὶ ἴφια μῆλα,
Σταθμοὺς ἀνθρώπων κεραΐζετον. ὄφρα καὶ αὐτὼ
Ἀνδρῶν ἐν παλάμῃσι κατέκταθεν ὀξέϊ χαλκῷ,
Τοίω τὼ, χείρεσσιν ὑπ' αἰνείαο δαμέντε,
Καππεσέτην ἐλάτῃσιν ἐοικότες ὑψηλῇσιν.

Τοὺς τοῦ ῥηθέντος Διοκλέους παῖδας πεσόντας ὑπὸ τοῦ αἰνείου σεμνύνων ἐν παραβολῇ Ὅμηρός φησιν. οἵω τώ γε λέοντε δύω, ὄρεος κορυφῇσιν ἐτραφέτην ὑπὸ μητρὶ βαθείης τάρφεσιν ὕλης. τὼ μὲν, ἄρ ἁρπάζοντε βόας καὶ ἴφια μῆλα, σταθμοὺς ἀνθρώπων κεραΐζετον ὄφρα καὶ αὐτοὶ, ἀνδρῶν ἐν παλάμῃσι κατέκταθεν ὀξέϊ χαλκῷ, τοίω τὼ, ἤγουν τοιοῦτοι οὗτοι χείρεσσιν ὑπ' αἰνείαο δαμέντες, καππεσέτην ἐλάτῃσιν ἐοικότες ὑψηλῇσι. καὶ ὅρα ὡς διὰ συνήθη ποικιλίαν τῇ ἀπὸ τῶν λεόντων πλατείᾳ παραβολῇ τὴν συντομωτάτην ἐν τῷ τέλει συνέπλεξε τὴν ἀπὸ τῶν φυτῶν. καὶ ἔστιν αὕτη μὲν, ἀπὸ τῆς σωματικῆς εὐφυΐας. ἡ δὲ πρὸ αὐτῆς, ἀπὸ τῆς κατὰ ψυχὴν ἀνδρικῆς διαθέσεως. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι εἰπόντος ἐνταῦθα τοῦ Ὁμήρου κατὰ δυϊκὸν ἀριθμὸν λέοντε δύω ἁρπάζοντε βόας, γράφουσιν οἱ παλαιοὶ ὅτι ἡ λέαινα, δύο τίκτει ἔχουσα δύο μαζούς. καὶ ὅτι οἱ λεοντιδεῖς ἀμύξαντες τὴν αὐτῆς μήτραν, ποιοῦσι τοῦ λοιποῦ τὴν μήτραν στεῖραν. ἡ πάρδαλις δέ φασι τέσσαρα τίκτει. ὅτι δὲ καὶ πέντε τίκτει ὁ λέων, εἶτα τέσσαρα καὶ ἑξῆς ὑποκαταβαίνων, ἱστοροῦσιν ἄλλοι. τὸ δὲ δύω πλεονάζει μὲν καὶ ἐνταῦθα. καθὰ σὺν ἄλλοις καὶ ἐν τῷ, ἀτρείδα δύω κοσμήτορε λαῶν. δοκεῖ δὲ καὶ ἄλλως τὸ εὔλογον ἔχειν διὰ τὴν παρὰ τῷ ποιητῇ ἀσαφείαν τοῦ δυϊκῶν δι' ἣν ἵνα μὴ τὸ, ἀτρείδα καὶ τὸ, λέοντε καὶ τὰ τοιαῦτα πληθυντικῶς νοήσῃ τις, ἐπάγει τὸ δύο ὡς διασαφητικόν. τὸ δὲ ἐτραφέτην τάρφεσιν ὕλης, τρόπος ἐστὶν ἐτυμολογικός. τὸ γὰρ ἐτραφέτην τὸ ῥῆμά ἐστιν. ἀφ' οὗ τὸ τάρφος γίνεται. ἤγουν τὸ δάσος τὸ δυνάμενον τρέφειν ζῶα. ὃ δὴ τάρφος μετατιθεὶς, καὶ τὴν παρὰ τοῖς λογίοις τάφρον ποιεῖ. χρόνῳ γὰρ καὶ αὐτὴ βοτανηφορεῖ τὰ εἰς τροφὴν ζώοις, καὶ τὸν παρὰ τοῖς χυδαίοις δὲ ὁμοίως τράφον κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. τὸ δὲ ἁρπάζοντες ἐπὶ λεόντων κυριολεκτεῖται. καὶ κυνῶν καὶ λύκων καὶ τῶν τοιούτων. ἴφια δὲ μῆλα τὰ μικρὰ νῦν θρέμματα λέγει πάντα ἐκ μέρους ὡς ἰσχυροποιά. εἴγε καὶ κρέας παρὰ τὸ κρατύνειν δοκεῖ παράγεσθαι. Ὅρα δὲ ὡς ἐκ τοῦ ἶφι ἐπιῤῥήματος, οὐ μόνον ὁ καὶ παρ' Ὁμήρῳ ἶφις τὸ κύριον, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ θρέμμα ἴφι, οὔτε ἀκλινὲς ὂν κατὰ τὸ ῥόφι κῦμα, οὔτε κλιθὲν κατὰ τὸ μέλι. ἀλλὰ κατὰ τὸ σίμμι καὶ τὰ ὅμοια ἐθνικά. σταθμοὶ δὲ καὶ νῦν, αἱ ἐν ἀγροῖς καταγωγαί. καὶ ἐκ τούτου μὲν συντίθεται τὸ βούσταθμον. ἐκ δὲ τοῦ ἁπλῶς δηλοῦντος τόπους στάσεως, τὸ ναύσταθμον εἴρηται. ὀξύνεται δὲ ὁ σταθμὸς κανόνι τοιούτῳ. τὰ εἰς μος λήγοντα ἔχοντα πρὸ τοῦ μ' τὸ θ' ὀξύνεται. μυκηθμός. πρεθμός. σκαρθμός. ἰσθμός. οὕτω καὶ σταθμός. τὸ κρηθμος οἱ μὲν τῶν Ὁμήρου ὑπομνηματισταί, βαρύνεσθαί φασιν εἰς ἰδιότητα. ἐν δὲ τοῖς ἀντιγράφοις τοῦ λυκόφρονος, καὶ αὐτὸ ὀξύνεται. τὸ δὲ κεραΐζειν, ἢ καταχρηστικῶς εἴρηται ἀπὸ ζώων βλαπτόντων τοῖς κέρασιν, ἢ ἀπὸ τοῦ κείρειν ὡς προείρηται. ἐξ οὗ καὶ ὁ κόρος. ἐλάται δὲ ὑψηλαὶ ἃς καλλωπίζει παρίσοις εἰπὼν, ἐλάτῃσιν ἐοικότες ὑψηλῇσι, παρατετηρημένως εἴρηνται. τῷ ὄντι γὰρ εἰς πολὺ ὕψος ἡ ἐλάτη αἴρεται. διὸ καὶ ὁ μῦθος Ὦτον καὶ Ἐφιάλτον τῶν μεγίστων αὐτὴν ἀδελφὴν γενεαλογεῖ. ὧν ἐπὶ τῷ θανάτῳ πενθοῦσα, εἰς ἐλάτην μετεβέβλητο. ὡς καὶ αἱ ἡλιάδες εἰς αἰγείρους. ὅρα δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ, ἐοικότες, ὡς καὶ πρὸ μικροῦ ἐν τῷ νεφέλαις ἐοικότες. ὧν θέμα τὸ εἴκω. ἐξ οὗ εἰκὼν λέγεται ἡ παραβολὴ παρὰ τοῖς ὕστερον.

Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
Σείων ἐγχείην. τοῦ δ' ὤτρυνεν μένος ἄρης,
Τὰ φρονέων, ἵνα χερσὶν ὑπ' αἰνείαο δαμείη.
Τὸν δ' ἴδεν ἀντίλοχος μεγαθύμου νέστορος υἱός.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων. περὶ γὰρ δίε ποιμένι λαῶν,
Μή τι πάθῃ, μέγα δέ σφας ἀποσφήλειε πόνοιο.

Τὼ

Τὼ μὲν δὴ, χεῖράς τε, καὶ ἔγχεα ὀξυόεντα,
Ἀντίον ἀλλήλων ἐχέτην μεμαῶτε μάχεσθαι.
Ἀντίλοχος δὲ μάλ' ἄγχι παρίστατο ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' οὐ μεῖνε θοός περ ἐὼν πολεμιστής,
Ὡς εἶδεν δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
Οἳ δ' ἐπεὶ οὖν νεκροὺς ἔρυσαν μετὰ λαὸν ἀχαιῶν,

Ἐλεεῖ ὁ Μενέλαος τοὺς εἰρημένους Διοκλέους διδύμους παῖδας ὑπὸ τοῦ αἰνείου πεσόντας. καὶ διὰ τοῦτο ἐφορμᾷ τῷ αἰνείᾳ. ἔνθα καὶ σημείωσαι τὸ τοῦ Ὁμήρου φιλάληθες. οὐ γὰρ ὡς ἀξιόμαχον ἐπεξάγει τῷ ἀνδρειοτάτῳ αἰνείᾳ τὸν μαλθακὸν πολεμιστὴν Μενέλαον, ἀλλὰ λέγει ὅτι ἄρης ἦγεν θυμὸς ἄκαιρος καὶ ἀλόγιστος, ὥστε τὸ τοῦ Μενελάου μένος βιῶσαι διὰ προμάχων. τὰ φρονέων ἵνα χερσὶν ὑπὸ αἰνείου δαμείη. ἀντίλοχος μέντοι δείσας περὶ τῷ βασιλεῖ μή τι πάθῃ, μέγα δέ σφεας ἤγουν τοὺς Ἕλληνας ἀποσφήλειε πόνοιο, ἄγχι μάλα παρίσταται. ἦν γὰρ ἐν τοῖς καιρίοις ὀξὺς ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται. αἰνείας δὲ οὐκ ἔμεινε θοός περ ἐὼν πολεμιστὴς ὡς εἶδε δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντε. ἤγουν ἐγγὺς ἀλλήλων. περὶ οὗ τί ποτε διαφέρει τοῦ ἐν ἀλλήλοις δηλοῦται ἑτέρωθι. καὶ ὅρα ὅπως ἀγαθοί, ἐν ἀνάγκαις οἱ δύο ὑπὲρ τὸν ἕνα. κατὰ γὰρ τὴν παροιμίαν εἷς ἀνὴρ οὐδεὶς ἀνήρ. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι οὐκ εἶπεν ὡς εἶδε δύο ἄνδρε. ἵνα μή τις τοὺς ἀνδρείους μόνους νοήσῃ, ἀλλὰ ἁπλῶς δύο φῶτε. ἀγαθοὶ γὰρ ὅπως ἂν ἔχοιεν ἀρετῆς οἱ δύο. διὸ καὶ κατὰ τὴν παροιμίαν πρὸς δύο οὐδὲ Ἡρακλῆς. εἰ μὴ ἄρα τις κατὰ τὴν ἐν τῇ ἄλφα ῥαψῳδίᾳ γραφεῖσαν μετάληψιν, νοήσῃ φῶτα μὲν, τὸν ἄνδρα. τοῦτον δὲ ἀνδρεῖον. εἶτα μεταλάβῃ τὸν φῶτα εἰς ἀνδρεῖον. Φιλεῖ δὲ τὸν βασιλέα Μενέλαον ὁ Ἀντίλοχος οὐ μόνον διὰ τὴν κατὰ ἔθνος ἐγγύτητα ὡς λάκωνα μεσσήνιος, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν πατέρα φιλοβασιλέα ὄντα. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι Μενέλαος μὲν εὐνοεῖται ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ὡς ἠδικημένος. Ἀλέξανδρος δὲ ὑπὸ τῶν τρώων μισεῖται οἷς ἠδίκησεν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ οὐκ ἔμεινε θοός περ ἐὼν καὶ ἑξῆς, εἰς πάντα ἕνα προσαρμόζει δύο ἀντιμάχους ἔχοντα. τὸ δὲ ἀποσφήλειε πόνου, ἀντὶ τοῦ ἐμποδίσει. κωλύσει τοῦ ἐνεργεῖν. πάντως γὰρ πεσόντος Μενελάου, ἐλύετο ἡ μάχη. ὡς καὶ ὁ ἀγαμέμνων ἐν τῷ γάμμα ἔφη. αὐτίκα γὰρ μνήσονται ἀχαιοὶ πατρίδος αἴης καὶ τὰ ἑξῆς. εἰ δὲ περὶ τινῆς ἐκεῖνος καὶ ἐσαῦθις ἔφη μαχέσασθαι, ἀλλὰ τοῦτο μὲν αὖθις. οἱ δὲ ἀχαιοί, μόγις ἂν ἔμειναν. σφάλλειν δὲ λέγεται τὸ συμποδίζειν καὶ ῥίπτειν. ἐξ οὗ καὶ σφέλας ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ ὑποπόδιον. τούτου δὲ τὸ ἐναντίον ἀνασφάλλειν. ὃ δηλοῖ τὴν ἐκ τοῦ πτώματος ἔγερσιν. ἀποσφάλλειν δὲ, τὸ πόῤῥω ποιεῖν καὶ ἀποπλανᾶν.

Τὼ μὲν ἄρα δειλὼ βαλέτην ἐν χερσὶν ἑταίρων.
Αὐτὼ δὲ στρεφθέντε, μετὰ πρώτοισι μαχέσθην.

Βαλεῖν καὶ ἐνταῦθα φανερῶς ὡς καὶ μετ' ὀλίγα, τὸ θεῖναι. βαλέτην γάρ φασιν ἐν χερσὶν ἑταίρων ἀντὶ τοῦ ἔθεντο. ἢ ἀντὶ τοῦ ἔῤῥιψαν, ὁποῖον καὶ τὸ βάλε σεαυτὸν κάτω. καὶ τὸ βαλεῖν δὲ ὀδόντας τοιοῦτόν τι παρὰ ἀριστοτέλει ὅτε λέγει βάλλειν ἄνθρωπον τοὺς ὀδόντας ἤτοι ἐκβάλλειν καὶ ῥίπτειν, ἀφ' οὗ καὶ ἡ τοῦ πρωτοβόλου λέξις ἐπὶ ἀλόγων, παρὰ τοῖς κοινολεκτοῦσιν. ἐν τούτοις δὲ κεῖται καὶ τὸ στρεφθέντε. τραχύφωνον ῥῆμα κατὰ τὸ βλαφθῆναι. δι' οὗ τοιοῦδ' ἀπεβλαφθεῖσαν ἀρτίως φίλου. καὶ κατὰ τὸ θρεφθῆναι. καὶ ὅσα τοιαῦτα χαρτὰ καιρίως τοῖς λογίοις κεῖται ἀλλαχοῦ.

Ἔνθα πυλαιμένεα ἑλέτην ἀτάλαντον ἄρηϊ.
Ἀρχὸν παφλαγόνων μεγαθύμων ἀσπιστάων.
Τὸν μὲν, ἄρ' ἀτρείδης δουρικλυτὸς Μενέλαος
Ἑσταότ' ἔγχεϊ νύξε κατὰ κληῗδα τυχήσας.

Τὸ Πυλαιμένης κύριον βαρύνοντες οἱ παλαιοὶ λέγουσιν ὅτι τὰ τοιαῦτα κύρια ὡς ἐπὶ πλεῖστον βαρύνεσθαι φιλεῖ. ἡ μέντοι συνήθεια πολλὰ παρέφθειρεν ὀξυτονοῦσα, ὡς τὸ εὐτυχὴς καὶ τὸ εὐμενὴς, τὰ κύρια. ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὧδε μὲν ἀναιρεῖται Πυλαιμένης παφλαγόνων ἀρχός. οὓς μεγαθύμους λέγει, καὶ ἀσπιστάς. ὁ δ' ἐν τοῖς ἑξῆς ζῶν Πυλαιμένης, ὁμώνυμός ἐστι τούτῳ. πολλὴ γὰρ ὡς καὶ προεῤῥέθη παρ' Ὁμήρῳ ἡ ὁμωνυμία τῶν κυρίων. σκευωρία δὲ τῆς παραγωγῆς τοῦ Πυλαιμένους ὁποία καὶ ἡ τοῦ Ἀλθαιμένης κύριον. καὶ τοῦ ἀκραιφνής. καὶ ἰθαιγενής. καὶ Ἰθαιμένης κύριον. καὶ τοῦ πιθαιβώσσειν. καὶ τοῦ μεσαιπόλιος. περὶ ὧν καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται ἐν οἰκείοις τόποις. Τὰ τοῦ εἰρημένου Πυλαιμένους ἡνία λευκὰ λέγει ἐλέφαντι. διότι κατὰ συνήθειαν παλαιὰν, ἀστραγάλοις ἐλεφαντίνοις ἑκατέρωθεν εἶχον δι' ὧν εἷλκον αὐτὰς οἱ ἡνίοχοι. ὅρα δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα ἐλέφαντα, τὸ ἐλεφάντινον ἔφη ὀστοῦν, ὡς καὶ ἐν τῷ, ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ. οὐκοῦν χρυσόνωτοι μόνον παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἡνίαι, ὁποίας δή τινος μέμνηται καὶ Σοφοκλῆς, ἀλλά που καὶ ἐλεφαντόνωτοι. ὡς πολλαχοῦ καὶ τότε παῤῥησιαζομένων τῶν ἐλεφαντίνων ὀστῶν.

Ἀντίλοχος δὲ Μύδωνα βάλ' ἡνίοχον θεράποντα,
Ἐσθλὸν Ἀτυμνιάδην. ὁ δ' ὑπέστρεφε μώνυχας ἵππους.
Χερμαδίῳ ἀγκῶνα τυχὼν μέσον, ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
Ἡνία λεύκ' ἐλέφαντι χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν.
Ἀντίλοχος δ' ἄρ' ἐπαΐξας ξίφει ἤλασε κόρσην.
Αὐτὰρ ὅ γ' ἀσθμαίνων, εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου
Κύμβαχος ἐν κονίῃσι, ἐπὶ βρεχμόντε καὶ ὤμους
Δηθὰ μάλ' εἱστήκει. τύχε γὰρ ψαμάθοιο βαθείης,
Ὄφρ' ἵππω πλήξαντε χαμαὶ βάλον ἐν κονίῃσι.
Τοὺς δ' ἵμασ' Ἀντίλοχος, μετὰ δὲ στρατὸν ἤλασ' ἀχαιῶν.

Μύδων τις ἡνίοχος ξίφει τὴν κόρσην πληγείς, ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου. κύμβαχος ἐν κονίῃσιν. ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμοις δηθὰ μάλ' εἱστήκει. διὰ τὸ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ δηλαδὴ βυθισθῆναι χωσθεῖσαν ἀμάθῳ βαθείᾳ ὑποκειμένῃ. ὡς δηλοῖ τό, τύχε γάρ ῥ' ἀμάθοιο βαθείης· ἤγουν γῆς ἀμμώδους. ἀμμώδης γὰρ ἡ ἄμαθος καὶ οὐκ ἄμμος αὐτόχρημα. καὶ σημείωσαι τὴν ἀσφάλειαν τῆς γραφῆς. οὐ γὰρ ἦν δυνατὸν ἐπὶ μόνον βρεχμὸν ἵστασθαι τὸν πεσόντα νεκρὸν εἰ μὴ καὶ ἐπὶ ὤμοις ἔκειτο πλάτος προσλαβόμενος, καὶ οὕτω δυνάμενος ἵστασθαι κύμβαχος. ἔστι δὲ τὸ κύμβαχος ταυτὸν τῷ ἐπὶ κεφαλήν. ἔοικε γὰρ οὐ μόνον ἐπὶ ὀστρακοδέρμων κύτους ἡ κύμβη λέγεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ κεφαλῆς κατά τινα γλῶσσαν. ὅθεν καὶ κυβιστᾶν τὸ ἐπὶ κεφαλὴν καθάλλεσθαι. ἔστι δὲ καὶ κυμβαῖον εἶδός τι ποτηρίου ὡς Παυσανίας ἐν τῷ οἰκείῳ φησὶ λεξικῷ. παρὰ τὸ κυφὸν δέ φασιν ἐτυμολογεῖται ἡ κύμβη ὡς περιφερής. ὁ δέ γε κύμβαχος, ἢ ἔχει τι ὀνοματοποιΐας διὰ τὸν δοκοῦντα ἐμφαίνεσθαι αὐτῷ ἦχον. ἢ ἐκ παραγωγῆς ἔχει τὸ χ. ἵνα ᾖ ὡς τιμὴ Τίμαχος ὅθεν κύριον δωρικὸν ὁ Τιμαχίδας, οὕτω καὶ κύμβη κύμβαχος. σημαίνει δέ φασιν ἡ λέξις καὶ τὸ τῆς περικεφαλαίας ἄκρον ᾧ ἐνίεται ὁ λόφος. ὡς τό, κύμβαχον ἀκρότατον νύξ' ἔγχει. τὸ δὲ ῥηθὲν κυμβαῖον ποτήριον, κυμβίον ἕτεροι γράφουσι. λέγοντες καὶ ὅτι ἔοικε κατὰ σχῆμα πλοίῳ καλουμένῳ κύμβῃ. ἐξ οὗ ἴσως καὶ παρωνόμασται. εἴη δ' ἂν ἴσως τοιοῦτον πλοῖον ἡ κοινῶς ὀνομαζομένη παρά τισι ξυλοκυμβάρα, ὡς δῆθεν ἐκ παραφθορᾶς τοῦ κύμβη. ἵνα ᾖ τὸ σκῶμμα ξυλοκύμβη. λεγόμενον ἐπὶ γυναικῶν αἷς οὔτε κάλλος ἐπανθεῖ, οὔτε σύμμετρον μέγεθος. τοῦ δὲ ῥηθέντος κυμβίου ἡ γραφή, κατὰ τὸ ἱστίον καὶ ἰσχίον ὥς φασιν οἱ παλαιοί. ὁ δὲ Μύδων τὸ κύριον πρὸς διαστολὴν βαρύνεται τοῦ μυδῶν μετοχῆς. τὸ δὲ ἐπὶ βρεχμὸν καὶ ὤμους, δηλονότι ὑπεξηγητικόν ἐστι κατὰ ὁμηρικὴν συνήθειαν τοῦ κύμβαχος. βρεχμὸς δὲ διὰ τοῦ χ τὸ ἄνω τοῦ μετώπου. λέγεται δὲ καὶ κοινῶς βρέγμα διὰ τοῦ γ. καλεῖται δὲ οὕτω, διὰ τὸ δηλονότι βεβρέχθαι τοῦτο τὸ μέρος καὶ ὑγρότατον εἶναι καὶ ἁπαλὸν τοῖς βρέφεσιν. οὕτω καὶ ῥῆγμα λέγομεν διὰ τοῦ γ. καὶ ῥωχμὸν διὰ τοῦ χ. καὶ διωγμὸν καὶ ἰωχμόν. καὶ ἄλλα. περὶ δὲ βρέγματος, φησὶ καὶ Ἀριστοτέλης ὅτι λεπτότατον ὀστοῦν ἐστι καὶ ἀσθενέστατον τῆς κεφαλῆς. τὸ δὲ τύχε κυριωτάτη λέξις δηλοῦσα τό, κατὰ τύχην εὗρεν. ἐνταῦθα δὲ ὅρα καὶ ὡς οὐ ταυτὸν ψάμαθον εἰπεῖν καὶ ἄμαθον. ἀλλὰ ψάμαθος μέν ἐστιν, ἡ καὶ ψάμμος. ἄμαθος δέ, κόνεώς τι φαίνεται εἶναι εἶδος. εἰπὼν γοῦν Ὅμηρος τὸν Μύδωνα κύμβαχον ἐν κονίαις πεσεῖν, ἐπήγαγε τό, τύχε γάρ ῥ' ἀμάθοιο βαθείης. ὡς ταυτὸν ὂν κόνιν εἰπεῖν καὶ ἄμαθον. Καὶ ὧδε τὸ βαλεῖν, ἐπὶ τοῦ θεῖναι τέθειται ἢ τοῦ ῥῖψαι ἐν τῷ, ὄφρ' ἵππω πλήξαντε χαμαὶ βάλον ἐν κονίῃσιν. ἔνθα ὅρα καὶ τὸ πλήξαντες ἁπλῶς ῥηθέν, ἀντὶ τοῦ κρούσαντες. ἢ πελάσαντες ἀφ' οὗ καὶ τὸ πλησιάζειν παράγεται. ἐνταῦθα δὲ Ἀντίλοχος ξυνωρίδα ταύτην ἵππων ἐξελαύνει τῶν Τρώων, καταρρίψας τοῦ δίφρου τὸν τοῦ εἰρημένου Πυλαιμένεος ἡνίοχον.

Τοὺς δ' Ἕκτωρ ἐνόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
Κεκληγώς. ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες
Κρατεραί. ἦρχε δ' ἄρα σφιν Ἄρης, καὶ πότνι' Ἐνυώ,
Ἡ μὲν ἔχουσα κυδοιμὸν ἀναιδέα δηϊοτῆτος,
Ἄρης δ' ἐν παλάμῃσι πελώριον ἔγχος ἐνώμα.
Φοίτα δ' ἄλλοτε μὲν πρόσθ' Ἕκτορος, ἄλλοτ' ὄπισθεν.

Σωματοποιεῖ ὁ ποιητὴς ὥσπερ τὸν Ἄρην, οὕτω καὶ τὴν Ἐνυώ. καὶ τῷ μὲν, δίδωσι πελώριον ἔγχος νωμᾶν. τῇδε, τὸν κυδοιμὸν ἐν χερσὶν ὁποῖά τι σωματοειδὲς ὅπλον τίθησιν. ὡς πάσης ἔριδος κυδοιμὸν ἐχούσης. ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι καὶ τὴν σύνταξιν ἔχουσάν τι καινόν. φησὶ γάρ, ἡ μὲν ἔχουσα κυδοιμὸν ἀναιδέα δηϊοτῆτος. ἄρης δ' ἐν παλάμῃσι πελώριον ἔγχος ἐνώμα, καίτοι ἠδύνατο εἰπεῖν πελώριον ἔγχος νω-

μῶν. οὐκ ἠθέλησε δὲ, ἀλλὰ συνεξήλλαξε καὶ νῦν τὸ σχῆμα τῇ τῶν προσώπων διαφορᾷ. Ὥσπερ πρὸ μικροῦ ἡ ἀλληγορία τοῖς οὐ γενναίως μαχομένοις τὴν ἀφροδίτην συμπαρέμιξεν, οὕτως ἐνταῦθα ἐκ τοῦ ἐναντίου τοῖς ἀνδριζομένοις τὸν ἄρην συνέταξε. φησὶ γὰρ ἄρης δ' ἐν παλάμῃσι πελώριον ἔγχος ἐνώμα. φοίτα δ' ἄλλοτε μὲν πρόσθ' ἕκτορος ἄλλοτε δ' ὄπισθεν. καὶ σημείωσαι ὅτι, εἰ καὶ οἱ μετὰ τὸν Ὅμηρον τὸ φοιτᾶν ἐπὶ μαθητῶν ἰδιάζουσιν, ὅθεν καὶ φοίτησιν λέγουσι τὴν μαθητείαν, ἀλλ' ὁ ποιητὴς τὸ ὁρμᾶν, φοιτᾶν λέγει. οὕτω δὲ καὶ Ἡσίοδος. εἰ δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, φοῖτος ἡ μανία, οἰκειότατος ἄρει ἐνταῦθα τὸ φοιτᾶν, μανιωδῶς ὁρμωμένῳ κατὰ ἑλλήνων. διὰ τὸ καὶ μαινομένοις κακοὺς λέγεσθαι αὐτόν. ὅθεν ἔχει καὶ τὸ εἶναι ἀλλοπρόσαλλος.

Τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπάλαμνος ἰὼν πολέος πεδίοιο,
Στήῃ ἐπ' ὠκυρόῳ ποταμῷ, ἅλαδε προρέοντι,
Ἀφρῷ μορμύροντα ἰδὼν, ἀνά τ' ἔδραμ' ὀπίσσω,
Ὣς τότε Τυδείδης ἀνεχάζετο, εἶπέ τε λαῷ.

Διομήδης ἰδὼν ὅπως ὁ ἄρης αὐτὸς ἐκεῖνος ἐν παλάμαις πελώριον ἔγχος νωμῶν ἐφοίτα ὡς πρὸ ἀρχῶν ἐρρέθη νῦν μὲν πρόσθεν ἕκτορος ὡς προμαχῶν, νῦν δὲ ὄπισθεν οἷα οὐραγῶν, ἐρρίγησε. καὶ ἀνεχάζετο ὡς ὅτε ἀνὴρ ἀπάλαμνος ἰὼν, πολέος πεδίοιο ἤγουν γῆν πολλὴν περιεληλυθὼς ἐξ ἀλλοδαπῆς οἴκοθεν, στῇ ἐπ' ὠκυρόῳ ποταμῷ ἅλαδε προρέοντι ἀφρῷ μορμύροντα ἰδὼν, ἀνά τ' ἔδραμ' ὀπίσσω, ὁποῖον τι παθεῖν ἐν τοῖς πρὸ τούτου ἔφη καὶ τὸν, δράκοντι περιτυχόντα. καὶ ἐκεῖνος γὰρ παλίνορσος ἀπέστη καὶ ἀνεχώρησε δράκοντα ἰδών. καὶ σημείωσαι ὅτι εἰ καὶ ὅμοιαί πως εἰσὶν αἱ παραβολαὶ αὗται, διὰ τὸ καὶ τὸν ποταμὸν καὶ τὸν δράκοντα ταυτά πως εἶναι τῷ τε ὑγρῷ καὶ τῷ ψυχρῷ καὶ τῇ κατὰ γῆς ἕρψει καὶ τοῖς ἑλιγμοῖς. ὅθεν καὶ ὁ περιηγητὴς τὸν ἰωνικὸν κόλπον δράκοντι διὰ ταῦτα εἴκασεν, ἐν παραβολῇ. ὅμως ἀφελεστέρα ἐκείνης αὕτη. τὸν μὲν γὰρ δράκοντα φοβηθεὶς ἐκεῖ τις παλίνορσος ἀφορμᾶ. τοῦ δὲ ποταμοῦ ὁ ἀναχαζόμενος δι' ἔκπληξιν καὶ ἀμηχανίαν τοῦτο ποιεῖ. ἰστέον δὲ ὅτι στρατηγοῦ σπουδαίου ἀρετὴ τὸ οὕτω φυλάττεσθαι, ποτὲ μὲν προμαχοῦντα, ποτὲ δὲ οὐραγοῦντα κατὰ τὸν ἄρην ἐν ἐνὶ καιρῷ. εἶτα εἰπὼν ὁ Διομήδης ὅτι ἀεὶ πάρεστιν ὡς θεοφιλεῖ δηλαδὴ τῷ ἕκτορι θεὸς ὃς λοιγὸν ἀμύνει, ὑποτίθησι τοῖς ἀχαιοῖς στρατηγικῶς, μετὰ προμηθείας φεύγειν. ἐκ τοῦ θεοφιλοῦς ἀνδρός. καὶ ὅτι πρὸς τοὺς τρῶας τετραμμένοι, αἰὲν ὀπίσω εἴκετε. μὴ δὲ θεοῖς ἐθέλετε μάχεσθαι. ὅ ἐστι μὴ ἐν προσποιήσει ἀνδρίας θεομαχεῖν βούλεσθε. βούλεται γὰρ ὁ στρατηγὸς εἰ καὶ πληγείη τις φεύγων κατὰ στέρνου δέξασθαι τὸ τραῦμα. καὶ μὴ προτροπάδην φυγεῖν καὶ νῶτα δοῦναι τοῖς ἐχθροῖς. πάνυ γὰρ αἰσχρὸν τοῦτο τοῖς παλαιοῖς ἐδόκει, καὶ μάλιστα τοῖς λάκωσιν. οἳ καὶ ἄταφον ἐρρίπτουν τὸν ὀπισθότρωτον. σημείωσαι δὲ ἐνταῦθα τὴν τυχηρὰν περιπέτειαν, ὅπως ὁ μὴ πειθόμενος πρὸ μικροῦ τῷ Σθενέλῳ τὴν εὐσχήμονα φυγὴν συμβουλεύοντι, νῦν αὐτὸς φεύγειν ὑποτίθεται. καὶ οἱ ἕλληνες πείθονται. διὸ μετ' ὀλίγα οὔτε προτρέπονται ἤτοι προτροπάδην φεύγουσιν, οὔτε ἀντιφέρονται ἐν μάχῃ ἤτοι ἀνθίστανται τοῖς τρωσίν. ἀλλ' αἰὲν ὀπίσω χάζονται. ἰστέον δὲ ὅτι ἀπάλαμνον λέγει τὸν ἄπειρον, καὶ μὴ ἔχοντα τεχνάσασθαί τι, ὡς δὶ ἄχρεα καὶ μὴ ἔχοντα παλάμην ἢ παλαμᾶσθαί τι. οὗ ἀνάπαλιν παλαμναῖος οὐ μόνον κοινότερον ὁ βιαιόχειρ, ἀλλὰ καὶ ὁ αὐτοχειρὶ κατὰ τοὺς παλαιοὺς φονεύων καί τινι μιάσματι ἔνοχος. καὶ ζεὺς δέ φασι παλαμναῖος, ὁ τοὺς φονεῖς καταρρίπτων. καί τις δέ φασι κατὰ θηρίων ἀσπὶς, παλαμναία ἐκαλεῖτο. ψογερὰ δὲ λέξις ἀεὶ παρὰ τοῖς ῥήτορσι δίχα διὸς ὁ παλαμναῖος. οὐ μὴν οὕτω καὶ ὁ ἀπάλαμνος. τὸ δὲ ὠκυρόῳ, οὐκ ἐδιπλασίασε τὸ ρ' κατὰ συνήθειαν ὡς οὐδὲ τὸ ἅλαδε προρέοντι, κατὰ φύσιν τε καὶ διὰ μέτρου δὲ χρείαν οὐ μὴν ἀττικῶς. τὸ δὲ μορμύρειν, ὀνοματοποιΐα ἐστὶ τοῦ ἤχου ῥέοντος ὕδατος καὶ τραχυνομένου ἠρέμα ὡς καὶ ὑπαφρίζειν. καὶ ἔστι τραχύτερον τοῦ μύρειν. ἐξ οὗ ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται, καὶ οἱ ἁλιμυρήεντές τινες ποταμοί. καὶ τὸ μύρεσθαι ἤγουν κλαίειν καὶ τὸ κλαυθμυρίζεσθαι, οὗ διασαφητικὸν ἡ κατὰ μελανύδρου κρήνην μορμύρουσα ἢ μύρουσα τῶν δακρύων ῥοή. σημείωσαι δὲ καὶ ὅπως ἐνταῦθα τῷ συχνῷ ρ' τραχύνει τὴν φράσιν. εἰπὼν ὠκύροον ποταμὸν ἅλαδε προρέοντα ἀφρῷ μορμύροντα. τὸ δὲ ὀπίσω πρὸς σαφήνειαν κεῖται τοῦ ἀνέδραμεν. ἤγουν παλίμπους ὥρμησεν ὅπερ ἐστὶν ἀνεπόδισεν. ἄλλως γὰρ ἀναδραμεῖν λέγεται, καὶ τὸ ἄνω δραμεῖν ἤγουν αὐξηθῆναι. κατὰ τὸ, ὁ δ' ἀνέδραμεν, ἔρνεϊ ἶσος. ἀφ' οὗ καὶ ἀναδρομή. ἡ καθ' ἡλικίαν αὔξησις.

Ὦ φίλοι οἷον δὴ θαυμάζομεν ἕκτορα δῖον
Αἰχμητήν τ' ἔμμεναι, καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
Τῷ δ' αἰεὶ πάρα εἷς γε θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύνει.
Καὶ νῦν οἱ πάρα κεῖνος ἄρης βροτῷ ἀνδρὶ ἐοικώς.
Ἀλλὰ πρὸς τρῶας τετραμμένοι αἰὲν ὀπίσσω

Εἴκετε. μηδὲ θεοῖς μενεαινέμεν ἶφι μάχεσθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Τρῶες δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθον αὐτῶν.

Ἐπὶ θεοφιλοῦς μαχητοῦ, οἰκεῖον εἰπεῖν κατὰ τὸν ἐπὶ Ἕκτορι θαμβηθέντα Διομήδην, τό, ὦ φίλοι οἷον δὴ θαυμάζομεν τὸν δεῖνα αἰχμητήν τε εἶναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν. τῷ δέ, αἰεὶ πάρα θεὸς ὃς λοιγὸν ὡς εἴρηται, ἀμύνει. Ὥσπερ ἡ αὐτὸς ἀντωνυμία δηλοῖ ἔστιν ὅτε ὑπεροχήν τινα ὡς τό, αὐτὸς ἔφατο, οὕτω πολλαχοῦ καὶ τὸ ἐκεῖνος. φησὶν οὖν ὅτι τῷ Ἕκτορι πάρα ἤγουν πάρεστι κεῖνος Ἄρης βροτῷ ἀνδρὶ ἐοικώς. ἤτοι ἀνθρώπῳ θνητῷ. ἐπίθετον γὰρ ὡς προγέγραπται τὸ βροτός. σύνηθη δὲ τὰ τοιαῦτα καὶ Ἀττικοῖς ἤγουν αἱ πρὸς ἐξοχὴν καὶ ἀλλοίας δὲ ἐμφάσεις ἀντωνυμίαι. περὶ δὲ τοῦ πάρα, ἰστέον ὅτι οὐ μόνον ἀντὶ τοῦ πάρεστι καὶ πάρεισι λαμβάνεται, ἀλλὰ καινότερον καὶ ἀντὶ τοῦ πάρειμι πρώτου ἑνικοῦ προσώπου. ὡς ἐν παλαιῷ περὶ παθῶν σκέμματι φέρεται. ὅπου καὶ χρῆσις κεῖται αὕτη, τίς ἐσθ' ὁ πωλῶν τἀνδράποδα. ἐγὼ πάρα. Τὸ ἀλλὰ πρὸς τὸν δεῖνα τετραμμένοι αἰὲν ὀπίσω εἴκετε μηδὲ θεῷ μενεαινέμεν, ἤγουν προθυμεῖσθε ἶφι μάχεσθαι, φυγὴν ἐκ μάχης παραινεῖ ἀντιπρόσωπον εὐσχημόνως ὡς καὶ πρὸ βραχέως ἐδηλώθη, ὅτε μὴ θεὸς βοηθοίη τοῖς καταπονουμένοις.

Ἔνθ' Ἕκτωρ δύο φῶτε κατέκτανεν, εἰδότε χάρμης,
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντε, Μενέσθην, Ἀγχίαλόν τε.
Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας.
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰών, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
Καὶ βάλεν Ἄμφιον Σελάγου υἱόν. ὅς ῥ' ἐνὶ Παισῷ
Ναῖε πολυκτήμων πολυλήιος. ἀλλά ἑ μοῖρα
Ἦγ' ἐπικουρήσοντα μετὰ Πρίαμόν τε καὶ υἷας.

Δοκεῖ μὲν ὁ Μενέσθης, πρωτότυπον εἶναι τοῦ Μενεσθεύς. οὐκ ἔχει δὲ παντοσήμως πρὸς ἐκεῖνο πάντη κατὰ τὸ ἡνίοχος, ἡνιοχεύς. καὶ αἴθιοψ αἰθίοπος αἰθιοπεύς. ὁ μέν, γὰρ περιώνυμος βασιλεὺς Ἀθηναίων. ὁ δὲ Μενέσθης, ἕτερος. ὃς καὶ πίπτει ἐνταῦθα ὑπὸ τῷ Ἕκτορι. Ἄμφιος δέ τις Σελάγου υἱὸς ἦν ἀπὸ Παισοῦ πόλεως, πολυκτήμων πολυλήιος καὶ τάχα διὰ τοῦτο, καὶ φιλόζωος εἴγε δῆλον ὁ πλοῦτος καὶ φιλόψυχον κακόν. ἀλλ' ἡ μοῖρά φησιν ἦγε καὶ αὐτὸν ἐπικουρήσοντα Τρωσίν. ὃν καὶ ἀνεῖλεν Αἴας μάλα ἐγγὺς ἐλθὼν καὶ ἀκοντίσας ὅτε ἠλέησε δύο τινὰς Ἀχαιοὺς οὓς ἐν ἑνὶ δίφρῳ ὄντας ὁ Ἕκτωρ κατέκτανε. Σημείωσαι δὲ ἐνταῦθα ὅπως τὸν μὲν Ἄμφιον, καὶ ἐγενεαλόγησε καὶ ἐπῄνεσεν. ὡς ἂν εἴη λαμπρὸν τὸ ἐπ' αὐτοῖς ἔργον τῷ Αἴαντι. τοὺς δὲ δύο οὓς ὡς εἴρηται ἀνεῖλεν ὁ Ἕκτωρ, σιγῇ παρέδραμε. μόνον εἰδότας χάρμης ἐκείνους εἰπών. καὶ ὅρα ὅπως τὸ εἰδότες μόνον αὐτὸ καθ' αὑτὸ καὶ νῦν γενικῇ συνέταξεν. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ πρὸ ὀλίγου Ἕλληνας δύο ὑπὸ τῷ Αἰνείᾳ ἀνελών, οὐδὲν ἧττον ἐσεμνολόγησε καὶ αὐτοὺς καὶ εὐγενεαλόγησεν ὡς ἂν ἐκεῖ αὐξήσῃ τὸ τοῦ Αἰνείου ἔργου μένος, ἀναλαβόντος ἐσθλὸν ὑπὸ Ἀπόλλωνος καὶ ἀνδρισαμένου καὶ μέγα ποιήσαντος. τὸ δὲ μάλα ἐγγύς, πρὸ ὀλίγου μάλα σχεδὸν εἶπεν. ὥστε ταυτὸν τὸ σχεδὸν καὶ τὸ ἐγγύς. τὸ μέν, ἀπὸ τοῦ σχῶ σχήσω ἵνα δηλοῖ τὸ ἐχόμενον ἤτοι ἁπτόμενον. τὸ δέ, ἀπὸ τῆς ἐν προθέσεως καὶ τοῦ, γυῖα ὃ δηλοῖ τὰς χεῖρας. ἵνα δηλοῖ τὸ ἐν ὑπογυίῳ καὶ πρόχειρον καὶ ὡς εἰπεῖν ἐν χερσί. πρὸ δὲ τούτων καὶ μάλα ἄγχι εἶπε. τοῦτο δὲ καὶ ἄγχιστα λέγεται. δι' οὗ θανάτῳ ἄγχιστα ἐοικώς. Παισὸς δέ, πόλις μεταξὺ Παρίου καὶ Λαμψάκου. ἥτις ὡς προδεδήλωται, καὶ μετὰ τοῦ α λέγεται Ἀπαισός. δι' οὗ δῆμον Ἀπαισοῦ. λέγεται δέ φασι Παισός, διότι ἐκεῖ που ἡ Ἀργὼ ὑπὸ πνευμάτων ἀντιπνόων ἀνεπαίσθη ἤτοι ἀντεκρούσθη, ὅτε καὶ τῇ Κίῳ προσωρμίσθη.

Τόν ῥα κατὰ ζωστῆρα βάλεν Τελαμώνιος Αἴας.
Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ πάγη δολιχόσκιον ἔγχος.
Δούπησεν δὲ πεσών, ὁ δ' ἐπέδραμε φαίδιμος Αἴας
Τεύχεα συλήσων. Τρῶες δ' ἐπὶ δούρατ' ἔχευαν,
Ὀξέα παμφανόωντα. σάκος δ' ἀνεδέξατο πολλά.
Αὐτὰρ ὁ λὰξ προσβὰς ἐκ νεκροῦ χάλκεον ἔγχος
Ἐσπάσατ'· οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλά,
Ὤμοιιν ἀφελέσθαι, ἐπείγετο γὰρ βελέεσσι.
Δεῖσε, δ' ὅγ' ἀμφίβασιν κρατερὴν Τρώων ἀγερώχων,
Οἳ πολλοί τε, καὶ ἐσθλοὶ ἐφέστασαν ἔγχε' ἔχοντες,
Οἵ ἑ μέγαν περ ἐόντα, καὶ ἴφθιμον, καὶ ἀγαυόν,

Ὦσαν ἀπὸ σφείων. ὁ δὲ, χασσάμενος πελεμίχθη.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τληπόλεμον δ᾽ Ἡρακλείδην, ἠΰν τε, μέγαν τε,
Ὦρσεν ἐπ᾽ ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι μοῖρα κραταιή.
Οἱ δ᾽ ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ᾽ ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Υἱός θ᾽ υἱωνός τε Διὸς νεφεληγερέταο,
Τὸν καὶ Τληπόλεμος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν.

Νείαιραν κἀνταῦθα γαστέρα φησὶν, ἢ τὸ τῆς γαστρὸς νέατον ἤγουν ἔσχατον. ἢ ἐπιθετικῶς δι᾽ ἧς νέονται τὰ σιτία καθὰ προείρηται. καὶ ἔστι τὸ ἀπαθὲς, νείαιρα. ὃ καὶ κύριον ἐστὶ παρὰ τοῖς ὕστερον ὄνομα. παρὰ τὸ νέα μέντοι ἐκεῖνο. ἵνα δηλοῖ τὴν νεαράν. ὅ, τις καὶ ἐπὶ τῆς γαστρὸς ἀστεΐζεται. διὰ τὸ ἐνδελεχῶς νεάζειν αὐτὴν, εἰς ὄρεξιν. ἔστι δὲ καὶ παρ᾽ Ὁμήρῳ ἐν Ὀδυσσείᾳ κύριον ὄνομα, Νέαιρα. Ἐπέδραμε μὲν φαίδιμος Αἴας τεύχεα συλήσων τὰ τοῦ δηλωθέντος Ἀμφίου. Τρῶες δ᾽ ἐπὶ δούρατα χεῦαν ὀξέα παμφανόωντα. σάκος δ᾽ ἀνεδέξατο πολλά. αὐτὰρ ὁ λὰξ προσβὰς, ἐκ νεκροῦ χάλκεον ἔγχος ἐσπάσατο. οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔτ᾽ ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ ὤμοιιν ἀφελέσθαι. ἐπείγετο γὰρ βελέεσσι. δεῖσε δ᾽ ὅγ᾽ ἀμφίβασιν κρατερὴν Τρώων ἀγερώχων. οἳ πολλοί τε καὶ ἐσθλοὶ, ἐφέστασαν ἔγχε᾽ ἔχοντες. οἵ ἑ ἤγουν αὐτὸν μέγαν περ ἐόντα καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγαυὸν, ὦσαν ἀπὸ σφείων. ὁ δὲ, χασσάμενος πελεμίχθη. καὶ ὅρα ὅπως ὁ Αἴας εἴκει, οὐχ ἁπλῶς ἑνί τινι ἀλλ᾽ ἀνδράσι καὶ αὐτοῖς πολλοῖς καὶ οὐ τοῖς τυχοῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἐσθλοῖς. οὐ γὰρ ἂν εἶξεν ἑτεροίοις τισί. καὶ ὅπως διὰ τοῦ, δούρατα ἔχευαν, τὸ πλῆθος τῶν δοράτων δηλοῖ. καὶ σημείωσαι ὅτι ὁ μεθ᾽ Ὅμηρον εἰκάσας τὸ πλῆθος τῶν βελῶν νέφεσιν, ἐξ Ὁμήρου τὸ νόημα ἔλαβεν. ὃς ὄμβρου καταφορᾷ, παραβάλλειν ἔοικε τὴν τῶν πολλῶν δοράτων ἐπάφεσιν. τοῦτο γάρ πως ἐστὶ δηλωτικὸν τοῦ ἔχευαν. τοιαύτης δὲ ἐννοίας ὅσα καὶ μητρὸς ἔκγονον, καὶ τὸ χυδαῖον σαγιτοβρόχον. ὅρα δὲ τὸ καίριον καὶ τὴν συντομίαν τοῦ ἐπιφωνηματικοῦ τοῦ, σάκος δ᾽ ἀνεδέξατο πολλά. οὐκ ἂν γάρ τις κάλλιον εἴπῃ οὔτε στενώσας οὔτε πλατύνας τὸ νόημα. εἴποι δ᾽ ἄν τις αὐτὸ προοιμιωδῶς, καὶ ἐπὶ τοῦ πολλὰ δυσχερῆ ὑπομείναντος. ἀστεϊζόμενος δέ τις κωμικώτερον, καὶ ἐπὶ τῶν τοῦ πολλὰ ἐπισαττομένου διὰ τῆς πείρας, ἐρεῖ διπλασιάσας τὸ κ εἰ βούλεται, ὅτι σάκκος δ᾽ ἀνεδέξατο πολλά. καὶ μὴν οἱ παλαιοὶ καὶ τὸν σάκκον φασὶ, καὶ δι᾽ ἑνὸς γράφεσθαι κ. ὃν καὶ σάκταν φασὶ καθὰ δηλοῖ καὶ ὁ κωμικὸς, ὡς ἀπὸ τοῦ σάττω τὸ φορτίζω. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ ἐπείγετο γὰρ βελέεσσιν, οἰκεῖον εἰπεῖν καὶ ἐπὶ τοῦ πολλὰ ὀχλουμένου, ἢ διαβαλλομένου. ἀφελῶς δὲ ὡς οἷα ἐμψύχοις τοῖς βέλεσιν οἰκειοῦται τὸ ἐπείγειν, ἐξ οὗ καὶ οἱ ἐργεπεῖκται λέγονται. ἀμφίβασιν δὲ καὶ ὧδε, ἐπὶ βοηθείας καὶ σκέπης τέθεικεν. ὡς καὶ ἐν τῷ ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας. τῆς λέξεως ἐκ τῶν τετραπόδων ζώων καὶ νῦν, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις μυρίοις ληφθείσης, ἅπερ ἀμφιβαίνουσιν ἤγουν ἀμφὶ τὰ σκυμνία βαίνουσιν ὑπερμαχοῦντα ἐκείνων. κρατερὴ δὲ ἀμφίβασις, ἡ γενναία. ἢ βιαία. ἢ καθ᾽ Ὅμηρον εἰπεῖν κρείσσων. οὕτω δὲ καὶ μετ᾽ ὀλίγα ὑσμίνην ἐρεῖ κρατερήν. ὁμοίως δὲ καὶ μοῖραν κραταιήν. ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸν Αἴαντα τοῖς ἐπιθέτοις σεμνύνει. οὐ γὰρ κατὰ φυσικὴν κακίαν, ἀλλ᾽ ἀναγκαίαν περιπέτειαν ἔπαθε τὴν φυγήν. καὶ εἴρηκε μὲν εἰς ἔπαινον καὶ μόνον τὸ μέγαν, ἐπεὶ καὶ μέγας Αἴας αὐτὸς καὶ μείζων κατ᾽ ἐξοχὴν ἐλέγετο. πρὸς διαστολὴν δὲ ὅμως τοῦ κατὰ Βουγάϊον μεγάλου προσεπήχθησαν τὸ, ἴφθιμον καὶ τὸ, ἀγαυόν. περὶ δὲ τοῦ χασσάμενος πελεμίχθη, προγέγραπται. περὶ δὲ τοῦ λὰξ ὃ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ κεῖται, δηλωθήσεταί που ἐν τοῖς ἑξῆς.

Σαρπῆδον Λυκίων βουληφόρε, τίς τοι ἀνάγκη
Πτώσσειν ἐνθάδ᾽ ἐόντι μάχης ἀδαήμονι φωτί.
Ψευδόμενοι δέ σέ φασι Διὸς γόνον αἰγιόχοιο
Εἶναι. ἐπεὶ πολλὸν κείνων ἐπιδεύεαι ἀνδρῶν,
Οἳ Διὸς ἐξεγένοντο, ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων.
Ἀλλ᾽ οἷόν τινά φασι βίην ἡρακληείην
Εἶναι ἐμὸν πατέρα θρασυμέμνονα θυμολέοντα.
Ὅς ποτε δεῦρ᾽ ἐλθὼν, ἕνεχ᾽ ἵππων Λαομέδοντος,
Ἐξ οἴῃς σὺν νηυσὶ, καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν,
Ἴλιον ἐξαλάπαξε πόλιν. χήρωσε δ᾽ ἀγυιάς.
Σοὶ δὲ κακὸς μὲν θυμὸς, ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί.
Οὐδέ τί σε Τρώεσσιν ὀΐομαι ἄλκαρ ἔσεσθαι,

Ἐλθόντ' ἐκ Λυκίης, οὐδ' εἰ μάλα καρτερός ἐστι,
Ἀλλ' ὑπ' ἐμοῦ δμηθέντα, πύλας ἀΐδαο περήσειν.
Τὸν δ' αὖ Σαρπηδὼν Λυκίων ἀγὸς ἀντίον ηὔδα.
Τληπόλεμ' ἤτοι κεῖνος ἀπώλεσεν Ἴλιον ἱρὴν,
Ἀνέρος ἀφραδίῃσιν ἀγαυοῦ Λαομέδοντος.
Ὅς ῥά μιν εὖ ἔρξαντα, κακῷ ἠνίπαπε μύθῳ.
Οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους, ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθε.
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
Ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι. ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα,
Εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' ἄϊδι κλυτοπώλῳ.

Διδάσκει καὶ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς, μὴ ἐπὶ μόνοις τοῖς ἐκ πατέρων ἀγαθοῖς ἐπαίρεσθαί τινα ἐνδεέστερῳ τῆς ἀνδραγαθίας τὴν πατραγαθίαν τιθέμενον. τὸν γοῦν μὴ γενναῖον Τληπόλεμον, ἐπὶ τῷ ἀνδρειοτάτῳ πατρὶ Ἡρακλεῖ μέγα φρονοῦντα ἱστορήσει ὑπὸ Σαρπηδόνος ἀναιρεθῆναι. ὃν διεξευτελίζων ὡς δειλὸν καὶ ἀπειροπόλεμον ὁ Τληπόλεμός φησι Σαρπηδὸν, Λυκίων βουληφόρε. τίς τοι ἀνάγκη πτώσσειν ἐνθάδε ἐόντι μάχης ἀδαήμονι φωτί. λέγων, καὶ ὅτι ψευδόμενοι δέ σε φασὶ Διὸς γόνον εἶναι. ἐπεί φησι πολὺ κείνων ἐπιδεύεαι ἀνδρῶν οἳ Διὸς ἐξεγένοντο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων. καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ οὕτως ἐλέγχει ὁ ποιητὴς ἠρέμα τοὺς ἄλλως μὲν εὐγενεῖς, ἐπὶ δὲ πατράσι καὶ μόνοις αὐχοῦντας κἀντεῦθεν προτεύειν ἐθέλοντας. Ὅρα δὲ καὶ τὴν τοῦ Ὁμήρου ἀμφίσοφον κἀνταῦθα ῥητορικήν. καὶ τὸ δι' εἰπεῖν ἐκείνου ἀμφοτερόγλωσσον. τὸν Ἡρακλέα γὰρ ἐγκωμιάζει μὲν ὁ υἱὸς ἐκείνου Τληπόλεμος. ἐν οἷς λέγει ἀλλ' οἷόν τινά φασι βίην Ἡρακληείην εἶναι ἐμὸν πατέρα θρασυμέμνονα θυμολέοντα. ἐκτίθεται δὲ καὶ ὅπως Ἡρακλῆς ποτε ἐλθὼν εἰς Τροίαν ἕνεκα ἵππων Λαομέδοντος ἐξ οἴης ἤγουν μόναις σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν, Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δὲ ἀγυιὰς ὅ ἐστιν ἐρήμους ἀνδρῶν ἐποίησε καὶ ἑξῆς. ἔνθα ὅρα ὅπως τὸ ἐχήρωσεν, οὐκ ἐπὶ λογικῶν ἢ ὅλως ἐμψύχου τινὸς τέθειται. οὕτω καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ νῆσος ἔρημος, ἡ πρὸ τῶν κυκλώπων χηρεύειν εἴρηται ἀνδρῶν. κυρίως μέντοι χήρα γυνὴ ἡ μετὰ θάνατον ἀνδρὸς ἢ καὶ γάμου διάλυσιν μηδενὶ συνοικοῦσα. οὕτω δὲ χῆρος ἀνὴρ, ὁ μηκέτι γυναῖκα ἔχων. ὡς ὁ γραμματικὸς Ἀριστοφάνης φησὶ, λέγων καὶ ὡς χηρωσταὶ ὁ ἀγχιστεὺς ὃ καὶ σημείωσαι. καὶ οὕτω μὲν ὁ Τληπόλεμος ὑπὲρ τοῦ πατρὸς Ἡρακλέους λαλεῖ. ὁ δέ γε Σαρπηδὼν καταψεύσασθαι μὲν τῆς Ἡρακλέους στρατηγίας ἢ ἀνδρείας, οὐκ ἔχει. ἵνα μὴ τοῖς ὡμολογημένοις ἀναισχύντως ἀντιβαίνῃ. σμικρύνει δὲ ἄλλως καὶ διεξευτελίζει τὸ μεγαλεῖον ἐκείνης τῆς πράξεως. λέγων Τληπόλεμ' ἤτοι κεῖνος ἀπώλεσεν Ἴλιον ἱρὴν ἀνέρος ἀφραδίῃσι ἤγουν κακοβουλίαις ἀγαυοῦ Λαομέδοντος. ὅς ῥά μιν εὖ ἔρξαντα, ἤγουν εὐεργετήσαντα διὰ τοῦ ἀνελεῖν μὲν τὸ κῆτος, περισώσασθαι δὲ τὴν θυγατέρα Ἡσιόνην, κακῷ ἠνίπαπε μύθῳ. ἤγουν λόγοις ἐπέπληξεν οὐκ ἀγαθοῖς. οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθε. τοιαῦτα καὶ τὰ τοῦ Σαρπηδόνος. ἐν οἷς συνελόντα εἰπεῖν, οὐ τοσοῦτον τὴν Ἡρακλέους ἀνδρίαν αἰτίαν τοῦ τὴν Τροίαν τότε ἁλῶναι δηλοῖ, ὅσον τὴν Λαομέδοντος ἀδικίαν. καὶ ἐχρῆν μὲν ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ, τὸν Σαρπηδόνα εἰπεῖν ὅτι τότε ὁ Λαομέδων δικαίως πολεμούμενος ἔπαθεν. εἶτα ἐπαγαγεῖν ὅτι σὺ δὲ νῦν ἀδίκως πολεμῶν, οὐκ ἀνύσεις. ὁ δὲ, θυμῷ ἐχόμενος, ἐγκόπτει τὸν λόγον καὶ ἀφίησιν ἀτελῆ. τάχα δὲ οὐδὲ εἶχεν εἰπεῖν τοῦτο. οὐ γὰρ ἀδίκως ὑπερμαχεῖ ὁ Τληπόλεμος τοῦ Μενελάου. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ, ἐκεῖνος ἀπώλεσεν Ἴλιον, ἔοικεν ὁ Σαρπηδὼν ὀκνεῖν διὰ ὀνόματος μνησθῆναι τοῦ Ἡρακλέους ἀχθόμενος ἐπὶ τοῖς ἐκείνου. διὸ αὐτὸν μὲν, οὐδ' ὅλως ὠνόμασε. τοῦ δὲ Λαομέδοντος μετὰ ἐπαίνου ἐμνήσθη, εἰπὼν ἀγαυὸν Λαομέδοντα. ἀναμνηστέον δὲ καὶ ἐνταῦθα τῶν προρρηθέντων περὶ τοῦ τὸν Ὅμηρον μὴ μόνον τὰ πρὸ τοῦ δεκάτου ἔτους τῆς μάχης καὶ τὰ μετ' αὐτὸ, ἐνείρειν τῇ Ἰλιάδι, ἀλλὰ καὶ ἑτέρας ἱστορίας ὧν οὐδέν τι μέτεστι τῷ Τρωϊκῷ τούτῳ πολέμῳ. ἰδοὺ γὰρ καὶ τὰ κατὰ Ἡρακλέα καὶ Λαομέδοντα πρὸ τούτων μὲν γέγονε τῶν πολέμων. δεξιώτατα δὲ τοῖς νῦν πραττομένοις παρενεβλήθη ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι διάφοροι Ἡρακλέες ἱστοροῦνται, ὡς δηλοῖ ὁ εἰπὼν ὅτι ἐν τῷ, ἄλλος οὗτος Ἡρακλῆς ὅπερ ἐπὶ Θησεῖ παροιμιωδῶς ἐλέχθη, ἄδηλον ἢ ἐπὶ τῷ Ἰδαίῳ δακτύλῳ Ἡρακλεῖ ἐρρέθη, ἢ τῷ τῆς Ἀλκμήνης. Αἴλιος δὲ Διονύσιος τοῦτό φησι. Παυσανίας δὲ ἱστορεῖ ὅτι τὸ, ἄλλος οὗτος Ἡρακλῆς παροιμία ἐστὶν ἐπὶ Θησεῖ ἢ ἑνὶ τῶν Ἰδαίων δακτύλων. οἱ δὲ, ἐπὶ τῷ Αἰγυπτίῳ Ἡρακλεῖ. οἱ δὲ, ἐπὶ τῷ τῆς Ἀλκμήνης. καὶ ὧδε μὲν ταῦτα. ὁ δὲ Σαρπηδὼν ἁρπάσας δι' οὗ τὸ μονομαχῆσαι κατὰ τοῦ ἀλαζόνος καὶ εἰπὼν, σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι. ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα, εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' ἄϊδι κλυτοπώλῳ, καὶ οὕτω μερίσειν ὡς ἐπιθανάτιόν τινα δωρεὰν ταύτην ἐμοί τε καὶ τῷ ᾅδῃ, ὡς ἐμὲ μὲν εὖχος ἔχειν ἐπὶ σοὶ, ἐκεῖνον δὲ τὴν σὴν ψυχὴν κάτω γενομένην, εὐθὺς ἔργου γίνεται. καὶ Τληπόλεμος μὲν, ἀνέσχετο μείλινον ἔγχος. καὶ αὐτὸς δὲ ὁμοίως. ἀποβαίνει δὲ τὰ κατ' αὐτοὺς ὡς ἐν τοῖς

ἑξῆς

ἑξῆς ἱστορεῖται. ἱστέον δὲ ὅτι οὐδὲν θαυμαστὸν ἐὰν Γλαῦκος μὲν καὶ Διομήδης ἐν τοῖς ἑξῆς ἀναγνωρίζοντες ἀλλήλοις ξένοις ἀλλήλων πατρῴοις σπένδονται. υἱὸς δὲ διὸς καθ' Ὅμηρον καὶ υἱωνὸς ὁ Σαρπηδὼν δηλαδὴ καὶ ὁ Τληπόλεμος, μάχονται, παρ' οὐδὲν θέμενοι τὴν συγγένειαν. ὅτε γοῦν μιαρὸς ἐδόκει ὁ ἐν πολέμῳ θάνατος, καὶ ὅμως δὲ, αὐτὴν τὴν συγγένειαν ἀπηρνήσαντο. εἶπε γὰρ ὁ Τληπόλεμος ὅτι ψευδόμενοι δέ σε φασὶν υἱὸν διός. σημειῶσαι δὲ ὡς οἱ καυχησάμενοι, οὐδὲ νῦν ἐπὶ καλοῖς ἀπαλλάττουσιν. ἀλλ' ὁ μὲν πρότερος ἀλαζονευσάμενος, ἀναιρεῖται. ὁ δὲ ἀνταλαζονευσάμενος, τιτρώσκεται μόνον. ὅρα δὲ ὅσην καὶ τὸ παρὸν χωρίον πλουτεῖ χρηστομάθειαν. ἱστορίαν τε γὰρ ἤδη ἀλλοδαπὴν παραπλέκει τοῖς Τρωϊκοῖς, διανιστῶν συνήθως τὸν ἀκροατὴν ἐκ τῆς μονοειδοῦς ὑπτιότητος. ἡ δὲ ἱστορία ἐστὶν ἅλωσις Τροίας παλαιά. ἧς καὶ τὰ περιστατικὰ ἐκτίθησιν ὁ ποιητής. πρόσωπον μὲν, τὸν Ἡρακλέα, αἰτίαν δὲ, τὸ μὴ τοὺς ἵππους ἀπολαβεῖν. χρόνον δὲ ἀόριστον. φησὶ γοῦν ὅς ποτε δεῦρ' ἐλθών. τρόπον δὲ τοῦ ἐγχειρήματος, τὸ ἐξ μόναις σὺν νηυσί. καὶ τὴν ἀνδρίαν δὲ τοῦ Ἡρακλέους ἐνταῦθα ἱστορεῖ. καὶ φίλιππον εἶναι παραδηλοῖ. καὶ ἅλωσιν ἐκείνην Τροίας, τῇ νῦν ἐλπιζομένῃ συγκρίνει πάνυ γοργῶς. καὶ δείκνυσιν ἐκείνην πιθανῶς κρείττονα, ἔκ τε τοῦ χρόνου διὰ συντομίαν ταχὺ κατεργασθῆναι, καὶ ἐκ τοῦ λαοῦ. ἐνταῦθα μὲν γὰρ χιλιόναυς ὁ στόλος. ἐκεῖ δὲ ἓξ νῆες καὶ ἄνδρες παυρότεροι. ἤγουν ἁπλῶς παῦροι καὶ ὀλίγοι. ὡς πού καὶ ἀλλαχοῦ ἐγράφη. ἢ ὀλιγώτεροι τῶν ἀνηκόντων ταῖς ἓξ ναυσί. διδάσκει δὲ ἐνταῦθα ὡς προερρέθη, καὶ ὅτι οὐδὲν ἡ πατραγαθία δίχα τῆς ἀνδραγαθείας. καὶ ὅτι οὐκ ἀεὶ τὰ τέκνα πατρῴζουσι. ποιεῖται δὲ καὶ σύγκρισιν δύο παίδων τοῦ διὸς διὰ ἐγκωμίου συγκειμένην καὶ ψόγου. καὶ τὴν ἀλαζονείαν κολάζει ὡς καὶ πρὸ τούτου προείρηται. δείκνυσι δὲ καὶ τὸ ψεῦδος, οὐ πρὸς καλοῦ γίνεσθαι. οὐδὲ τὸ τοὺς εὐεργέτας κακῶς ποιεῖν. εἶπε γοῦν ἀλλὰ ταῦτα ὁ Λαομέδων τὴν Ἴλιον ὤλεσε. παραδηλοῖ δὲ καὶ ὡς εἰ διὰ ψεῦδος καὶ μικρὰν ἀδικίαν ἑάλω ἡ Τροία πολλῷ πλέον διὰ παρασπόνδησιν ἄρτι καὶ ἀδικίαν μεγάλην. καὶ ὅτι πολλάκις διὰ μικρὰν αἰτίαν, πολλὰ γίνεται κακά, εἴγε διὰ ἵππους ἑάλω ποτὲ ἡ Τροία ὡς καὶ ὕστερον διὰ γυναῖκα. καὶ ὅλως Ὁμηρικῆς πολλῆς δεινότητος καὶ ὁ τόπος οὗτος πέπλησται. σημειῶσαι δὲ εἰς τὸ ἐχήρωσεν ἀγυιὰς καὶ τὸ τοῦ γεωγράφου, εἰπόντος διὰ Ἰλιεῖς Ἀχιλλεῖ μὲν καὶ Αἴαντι καὶ Πατρόκλῳ καὶ Ἀντιλόχῳ ἐναγίζουσιν. Ἡρακλέα δὲ οὐ τιμῶσι. καί τοι ὁ μὲν, οὐκ ἠφάνισε τελέως τὴν Τροίαν. ἀλλὰ διαλαπάξας, ἐχήρωσεν ἀγυιάς. ἡ δὲ χηρεία, λειπανδρία τίς ἐστιν οὐ μὴν ἀφανισμός. οὗτοι δὲ οἷς ἐναγίζουσι, τελείως αὐτὴν ἠφάνισαν. εἰ μὴ ἄρα φησὶ διότι οὗτοι μὲν δίκαιον πόλεμον διήνεγκαν. ἐκεῖνος δὲ, ἀδίκως ἕνεκεν ἵππων Λαομέδοντος. ἔχομεν οὖν καὶ ἐντεῦθεν, μαρτυρίαν τοῦ περὶ Ἡρακλέα Τρωϊκοῦ μίσους ὃς μισοῖτο ἂν καὶ ὅμως, πρὸς Τρώων πλέον ἤπερ οἱ Ἕλληνες. ἐπειδὴ αὐτοὶ μὲν, οἷά τι μεγαλεῖον τοῖς ἐπιγόνοις τὴν Τροίαν ἀφῆκαν περιάδεσθαι, μόγις ὀψέ ποτε καὶ μετὰ πολλῶν ἡρώων θανάτοις αὐτῆς περιγενόμενοι. ὁ δὲ, αὐτοβοεὶ τὴν τοσαύτην ἑλὼν, ἐξεθέρισεν. ὄντων δὴ καὶ τούτων ἐν τούτοις τὰ κατὰ μέρος τοῦ ῥηθέντος χωρίου διάκειται οὕτω. τὸ, Σαρπηδὸν Λυκίων βουληφόρε τίς τοι ἀνάγκη πτώσσειν ἐνθάδε, δύναται μὲν γράφεσθαι καὶ Σαρπηδὼν ὀξυτόνως, ἀρέσκει δὲ τοῖς παλαιοῖς περισπᾶν αὐτό. ἔστι γὰρ εὐθεῖα ὁ Σαρπηδὼν ὀξυτόνως. καὶ ἑτέρα αἰολικὴ ἴσως ὁ Σαρπήδων παροξυτόνως. διφορεῖται γὰρ τὸ ὄνομα. καὶ τοῦ μὲν, ἡ γενικὴ, Σαρπηδόνος ὡς ἀηδόνος. καὶ ἡ κλητικὴ ὁμόφωνος τῇ εὐθείᾳ, τῷ κανόνι τῶν εἰς δὼν ὀξυτόνων. τοῦ δὲ, ἡ κλίσις Σαρπήδοντος ὡς λέοντος. καὶ ἡ κλητικὴ ἀποβολῇ τῆς ληγούσης Σαρπῆδον περισπωμένως μετὰ συστολῆς τῆς ληγούσης. καὶ πολλαχοῦ ἡ τοιαύτη κλίσις εὑρεθήσεται παρὰ τῷ ποιητῇ. τὸ δὲ βουληφόρε, ὑποκρύπτει σκῶμμά τι, ὡς δῆθεν μὴ ἀνδρείου τοῦ Σαρπηδόνος ὄντος ἀλλὰ μόνον βουλευτοῦ. διὸ καὶ ὑποκαλῶν, ἀδαήμονα μάχης αὐτὸν λέγει. καὶ ἀντὶ τοῦ, τίς ἀνάγκη ἐνταῦθα σε εἶναι, τίς τοι ἀνάγκη φησὶ πτώσσειν ἐνθάδε. τὸ διατρίβειν, εἰς τὸ πτώσσειν μεταλαβών. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐνθάδε ἔρξων φησὶν ἀντὶ τοῦ ἐπὶ φθορᾷ διατρίβων. τὸ δὲ τίς τοι ἀνάγκη, φανερῶς δηλοῖ μὴ ἀναγκαστὸν ἀλλ' ἑκούσιον εἶναι τὸν Σαρπηδόνα σύμμαχον τοῖς Τρωσίν. ἱστέον δὲ καὶ ὅτι ἐπὶ παντὸς ἀνάνδρου μάτην παρόντος τῇ μάχῃ, δύναται λέγεσθαι τὸ, τίς τοι ἀνάγκη πτώσσειν ἐνθάδ' ἐόντι μάχης ἀδαήμονι φωτί. ὃ καὶ κατὰ αἰτιατικὴν πτῶσιν λεχθὲν, ἀσολοίκιστόν ἐστι διὰ τὸ πτώσσειν. ἵνα ᾖ τίς σοι ἀνάγκη πτώσσειν σε ὧδε ἀπόλεμον ὄντα. καὶ ὅρα ὅτι οὐ λέγει πτήσσειν ἀλλὰ πτώσσειν ἐξ οὗ καὶ τὸ πτωσκάζειν καὶ πτὼξ λαγωός. καὶ σημειῶσαι τὸ σφοδρὸν καὶ καταφορικὸν τῆς λέξεως. πρὸς δὲ τὸν μάτην ἐξισούμενον παλαιοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι, προσθήσας μικρὸν, εἴπῃ ἄν τις τὸ, ψευδόμενοι δέ σε φασὶ τοιόνδε ἵνα εἶναι, ἐπεὶ πολλὸν κείνων ἐπιδεύεαι ἀνδρῶν οἳ τοιοίδε ἐγένοντο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων. τὸ δὲ ἀλλ' οἷόν τινά φασιν εἶναι ἐμὸν πατέρα θρασυμέμνονα θυμολέοντα, υἱὸς ἂν εἴποι σεμνυνόμενος ἐπὶ πατρὶ ἀνδρείῳ ἀποιχομένῳ. ἐνταῦθα δὲ σημειῶσαι καὶ ὅτι τὸ θρασυμέμνων ἤγουν θρασὺς καὶ μένων, σύνθεσίς ἐστι τοῦ μένος καὶ θάρσος, ὃ φθάσας εἶπεν ἐπὶ τοῦ Διομήδους. καὶ ὅτι τὸ θρασὺς ἐνταῦθα οὐ ψόγον ἔχει ἀλλ' ἴσον ἐστὶ τῷ θαρραλέος. ἡ δὲ ἀνάγνωσις τοῦ θρασυμέμνων, ὡς τὸ ἀγαμέμνων. δῆλον δὲ ἐκ τούτων ὡς καὶ τὸ ἁπλοῦν ὁ μέμνων καθὰ καὶ ὁ μένων, ἀνδρείους ὑποδηλοῦσι. τὸ δὲ βίην Ἡρακληείην, κεῖται καὶ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ. καὶ ἐγράφη περὶ αὐτοῦ ἐκεῖ. ἔνθα κεῖται καὶ σχῆμα καινοπρεπὲς ὅμοιον τῷ ψυχὴ Τειρεσίαο χρύσεον σκῆπτρον ἔχων. τοιοῦτον γὰρ καὶ ἐκεῖ τὸ βίην Ἡρακληείην πέρσας πόλεις. ἤγουν Ἡρακλῆς πέρσας. ἵνα καὶ αὐτόθι μὴ πρὸς τὸ ῥηθὲν θῆλυ, ἀλλὰ πρὸς τὸ νοούμενον ἄρρεν, ἡ σύνταξις γένηται.

ὅμοιον δὴ κἀνταῦθα τὸ ἀλλ' οἷόν τινα φασὶ βίην ἡρακληείην εἶναι. τὸ μὲν γὰρ εὐθὺ καὶ κοινὸν ἦν εἰπεῖν, ἀλλ' οἵαν τινά φασι τὴν Ἡρακλέους εἶναι βίαν. ὁ δὲ, πρὸς τὸ νοούμενον ἄγων πρὸς τὸν Ἡρακλῆν ἀποτεινάμενος, ἔφη τὸ, ἀλλ' οἷόν τινα. εἰ μὴ ἄρα θηλυκοῦ γένους ἐστὶ τὸ οἷον ἀττικῶς. τὸ δὲ φασὶ περίφημον καὶ ὡς εἰπεῖν περίφαντον εἶναι τὸν Ἡρακλέα δηλοῖ. ἰστέον δὲ καὶ ὡς ἐν μέσῳ τῶν τοῦ Τληπολέμου λόγων, κεῖται ψόγος ἐπὶ δειλίᾳ στρατηγοῦ τὸ, σοὶ δὲ κακὸς μὲν θυμὸς ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί. τὸ δὲ ἐφεξῆς ἀπειλητικόν ἐστι κατὰ βοηθοῦ ἀλλοτρίοις προσελθεῖν. δι' οὐδέ τι σε τοῖς δεῖνα οἴομαι ἄλκαρ ἔσεσθαι. οὐδ' εἰ μάλα καρτερός ἐσσι. εἶτα ὅρα ὅτι πολλαχοῦ φιλοτίμως ἔχων εἰς τὸ φράζειν ὁ ποιητής, ποιεῖ αὐτὸ καὶ ἐνταῦθα τὸ ἀποθανεῖν, διὰ μὲν τοῦ γλαύκου εἰπὼν, πύλας ἀΐδαο περήσειν. διὰ δὲ Σαρπηδόνος, ψυχὴν ἄϊδι δοῦναι. ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ, πύλας ᾅδου περήσειν ἄγων εἰς ᾅδην ἀπελθεῖν, μύθου ἤρτηται τοῦ πέραν περὶ τὰ τοῦ ὠκεανοῦ ἑσπέρια πλάττοντος εἶναι τὸν ᾅδην ὡς καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ φαίνεται. τὸ δὲ ἀπέδωκε, τὸ χρεωστικῶς δοῦναι δηλοῖ. τὸ δὲ κλυτοπώλῳ, ἡ εὐθεῖα ἔοικε παροξύνεσθαι κατὰ τὸ εὔπωλος. ἔστι δὲ τοιοῦτος ᾅδης οὗ κλυτὴ ἡ ἐπιπώλησις ἤτοι ἔφοδος. μηνύουσι γὰρ τοὺς θανόντας, οἱ ἐπ' αὐτοῖς θρῆνοι. ἢ ὁ κλυτοὺς ἔχων ἵππους. πανταχοῦ γοῦν οἶδε φθάνειν ὁ θάνατος. εἰκασθείη δ' ἄν ποτε κλυτοπώλῳ ᾅδῃ ἀστείως καὶ ὁ διὰ ἱπποτροφίας ἐκτρίβων τινάς. τὸ δὲ ἀνέσχετο ἔγχος Ὁμήρῳ ἀρέσκει παθητικῶς λέγειν. ἡ δὲ κοινὴ χρῆσις, ἀνέσχε χεῖρά φησι καὶ ἔγχος καὶ τὰ ὅμοια. λέγει δὲ καὶ μετοχὴν παθητικὴν ἀνασχόμενος. δῆλον δὲ ὡς οἶδε καὶ τὰ ἐνεργητικά. ἤγουν τὸ ἀνέσχε, καὶ τὸ ἀνασχών.

Ὣς φάτο Σαρπηδών. ὁ δ' ἀνέσχετο μείλινον ἔγχος
Τληπόλεμος. καὶ τῶν μὲν ὁμαρτῇ δούρατα μακρὰ
Ἐκ χειρῶν ἤϊξαν. ὁ μὲν βάλεν αὐχένα μέσσον
Σαρπηδὼν, αἰχμὴ δὲ διαμπερὲς ἦλθ' ἀλεγεινή.
Τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψε.
Τληπόλεμος δ' ἄρα μηρὸν ἀριστερὸν ἔγχεϊ μακρῷ
Βεβλήκει. αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαιμώωσα
Ὀστέῳ ἐγχριμφθεῖσα. πατὴρ δέ τι λοιγὸν ἄμυνεν.
Οἱ μὲν ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι,
Ἐξέφερον πολέμοιο. βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρὸν
Ἑλκόμενον. τὸ μὲν, οὔτις ἐπεφράσατ', οὐδ' ἐνόησε
Μηροῦ ἐξερύσαι δόρυ μείλινον, ὄφρ' ἐπιβαίη
Σπευδόντων. τοῖον γὰρ ἔχον πόνον ἀμφιέποντες.

Ὁμαρτῇ τουτέστιν ὁμοῦ ὅ, τε Σαρπηδὼν καὶ ὁ Τληπόλεμος, ἀφῆκαν δούρατα μακρὰ κατ' ἀλλήλων. καὶ ὁ μὲν, αὐχένα μέσον βληθεὶς, τέθνηκε. Σαρπηδὼν δὲ μηρὸν ἀριστερὸν βάλλεται, καὶ ἡ αἰχμὴ, τῷ ὀστέῳ ἐγχρίπτεται. οὐ θνήσκει δὲ, ἀλλὰ δῖοι ἑταῖροι ἐξέφερον αὐτὸν πολέμοιο ταμιευόμενον ἀλλαχοῦ εἰς ἀναίρεσιν τῷ Πατρόκλῳ. διό φησι. πατὴρ δ' ἔτι λοιγὸν ἄμυνε. βάρυνε δέ φησιν αὐτὸν δόρυ μακρὸν ἑλκόμενον. οὐ γάρ τις ἐπεφράσατο οὐδ' ἐνόησε μηροῦ ἐξελκύσαι αὐτό. ὄφρ' ἐπιβαίη σπευδόντων τουτέστιν ὀρθὸς σταίη. τοῖον γὰρ ἔχον πόνον ἀμφιέποντες. καὶ σημείωσαι ὅπως ἡ σπουδὴ καὶ ἀγωνία ἐκκρούει τινὰς τοῦ δέοντος. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἁμαρτῇ ὃ γίνεται ἀπὸ τοῦ ἅμα καὶ τοῦ ἄρω, ἡ μὲν συνήθεια περισπᾷ, ὡς τὸ εἰκῇ, πολλαχῇ, καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἐν οἷς καὶ τὸ ἡσυχῇ καὶ βῆ. ὄνομα φωνῆς προβάτου. ὀνοματοποιηθὲν ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. Ἀρίσταρχος δὲ ὀξύνει ὡς ἐν τοῖς Ἀπίωνος καὶ Ἡροδώρου φέρεται. λέγων ἐκ τοῦ ἁμαρτήδην συγκοπῆναι αὐτό. ἰστέον δὲ ὡς εἰ καὶ ὁμαρτῇ τὸ ῥηθὲν ἐπίρρημα γράφεται κατά τινα τῶν ἀντιγράφων, ἔχεται λόγου. διὰ τὸ καὶ τὸ ἀκολουθεῖν, ἁμαρτεῖν τε λέγεσθαι διὰ τοῦ α, καὶ ὁμαρτεῖν διὰ τοῦ ο ἐκ τῆς αὐτῆς ἐτυμολογίας τῷ ἐπιρρήματι. ὡς ἔστι γνῶναι καὶ αὐτὸ ἐκ τῶν παλαιῶν. ὅρα δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ ἐξέφερον ἤτοι φοράδην ἀπῆγον τὸν Τληπόλεμον καὶ τὸν Σαρπηδόνα. τὸ δὲ οὐκ ἐπεφράσατο οὐδ' ἐνόησε, δοκοῦσι διαφορὰν ἔχειν τινά. ἐπιφράσασθαι μὲν γὰρ τὸ βουλεύσασθαι καὶ χρόνον τινὰ τρίψαι τῇ καταλήψει. νοῆσαι δὲ, τὸ δίχα βουλῆς ἀχρόνως οἷον τὸ δέον καταλαβεῖν. δι' ὃ νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς. ὃ μετ' ὀλίγα ὀξὺ νόησε φησὶν ἐπὶ Ἕκτορος. ἢ καὶ ἄλλως διαφέρει τὸ νοῆσαι τοῦ ἐπιφράσασθαι, ᾧ λόγῳ καὶ Προμηθεὺς καὶ Ἐπιμηθεύς. ὡς προηγεῖσθαι μὲν τὸ νοῆσαι. δευτερεύειν δὲ τὸ ἐπιφράσασθαι. εἰ καὶ ὁ ποιητὴς ἄλλως κατὰ ὑστερολογίαν ἐσχημάτισεν. ἐν δὲ τοῖς εἰρημένοις, καὶ τὸ τάχος τῶν ἀφεθέντων δοράτων ἐμφαίνων, οὐχ ἁπλῶς κινηθῆναι αὐτὰ εἶπεν, ἀλλὰ συντόνως ὡσεὶ καὶ ἄημα ὅ ἐστι πνεῦμα. οὗ θέμα τὸ ἄω. οὗ παράγωγον τὸ ἀΐσσω. ἔφη γὰρ τῶν μὲν, ἁμαρτῇ δούρατα μακρὰ ἐκ χειρῶν ἤϊξαν. ὡς εἰ καὶ ἀκόντων ἐκείνων ἐξώρμησαν οἷά τινα ἔμψυχα. οὕτω δὲ ὑποκαταβὰς ἔφη ὡς ἐπὶ ἐμψύχου τὸ, αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαιμώωσα. ὅπερ ἐστὶ Ὀδυσσέως μετ' ὀλίγα κυριολεκτῶν

ἐρεῖ

ἐρεῖ. ἐν τῷ, μαίμησε δέ οἱ φίλον ἦτορ. ψυχροῖ γὰρ δι' αὐτονόμως πολλαχοῦ τὰ βέλη ὁ ποιητὴς ὅτε ἄκος ἐνθέρμως καὶ μετὰ συντονίας πέμπονται.

Τληπόλεμον δ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες ἀχαιοὶ
Ἐξέφερον πολέμοιο. νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Τλήμονα θυμὸν ἔχων, μαίμησε δέ οἱ φίλον ἦτορ.
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμὸν
Ἢ προτέρω διὸς υἱὸν ἐριγδούποιο διώκοι,
Ἢ ὅγε τῶν πλεόνων λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Οὐδ' ἄρ Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μόρσιμον ἦεν,
Ἴφθιμον διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Τῷ ῥα κατὰ πληθὺν λυκίων τράπε θυμὸν ἀθήνη.
Ἔνθ' ὅγε κοίρανον εἷλεν ἀλάστορά τε, χρόμιόν τε,
Ἄλκανδρόν θ' ἅλιόν τε, νοήμονά τε, πρύτανίν τε.

Ὀδυσσεὺς ἀλλαχοῦ μὲν τλήμων ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ὀνομάζεται. ἐνταῦθα δὲ τλήμονα θυμὸν ἔχειν λέγεται. ὃ καὶ αὐτὸς ἐκεῖνος δηλοῖ ἐν τῷ τέτλαθι κραδίη, καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης. ἐξ οὗπερ ἄλλοι τὸν τλησικάρδιον συντεθείκασι. Σημείωσαι δὲ ὅτι κυρίως μὲν τλήμων ὁ εὔτολμος ὡς καὶ ἄτλας ὁ οἱονεὶ πολύτλας. ῥαγικοὶ δὲ ἐπὶ δυστυχοῦς τὴν λέξιν τεθείκασιν. ὡς καὶ τὸ τάλας. φράζει δ' ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς οὕτω. νόησε δῖος Ὀδυσσεὺς τλήμονα θυμὸν ἔχων μαίμησε δέ οἱ φίλον ἦτορ. μερμήριξε δὲ, καὶ ἑξῆς. ταῦτα δὲ ἀνδρείῳ βουλευτῇ οἰκεῖά εἰσιν. ἐν οἷς τὸ μερμήριξε, διασαφητικόν ἐστι τοῦ μαίμησε δέ οἱ φίλον ἦτορ. ἐνθυμητέον δ' ἐνταῦθα καὶ ὅτι τὸ ἔχειν καὶ τὸ τλῆναι τὴν γεωργικὴν ἐχέτλην συντίθησιν ἣν δηλαδὴ ὁ ἔχων τάλας τὸν βίον ἐστὶν, ἢ καὶ ἄλλως εἰπεῖν τλήμων, διὰ τὸ ἐργατικόν. Πολλαχοῦ ὁ ποιητὴς τὴν τοῦ λόγου προθεωρίαν ἑτέροις δῆθεν ἀνατιθεὶς, ποιεῖ οὕτω καὶ ἐνταῦθα. καὶ σκοπῶν αὐτὸς πότερον ἂν εἴη κάλλιον ἆρά γε τὸ ποιῆσαι τὸν Ὀδυσσέα ἐπιτρέχοντα τῷ σαρπηδόνι ἢ κατὰ τῶν λυκίων ἀνδραγαθοῦντα, κρίνει δὴ τῆς ῥητορικῆς ἀθηνᾶς ἤτοι τῆς κατὰ τὸν δεινότητος κάλλιον εἶναι. τὸ μὲν ἐπιδραμεῖν τῷ σαρπηδόνι, ἀλυσιτελές. οὐ γὰρ μόρσιμον ἦν φησι θανεῖν ἐκεῖνον ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως. καὶ οὕτω σκοπήσας αὐτὸς καὶ ἐπικρίνας ἐν σχήματι κατασκευῆς καὶ προεκθέσεως, εἶτα πλάττει τὸν Ὀδυσσέα σκοποῦντα ἢ προτέρω ἤτοι προσωτέρω περαιτέρω διώκοι τὸν σαρπηδόνα, ἢ πλεόνων λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο. καὶ λέγει ὅτι ἡ ἀθηνᾶ τουτέστιν, ἡ ἐν τῷ Ὀδυσσεῖ φρόνησις κατὰ πληθὺν λυκίων πάντων ἤγουν ἔτρεψε, τὸν τοῦ Ὀδυσσέως θυμόν. οἷς καὶ ἐμπεσὼν ἀναιρεῖ κοίρανόν τέ τινα καὶ ἀλάστορα. χρόμιόν τε. Ἄλκανδρόν τε καὶ Ἅλιον. καὶ Νοήμονα. καὶ Πρύτανιν. καὶ ὅρα ὡς ὁ κοίρανος, καὶ ἀλάστωρ, καὶ νοήμων, καὶ πρύτανις, τὰ προσηγορικὰ, εἰς κύρια ἐχρησίμευσαν τῷ ποιητῇ. καὶ ὅτι συντόμως ἐπιδραμὼν, δισὶ στίχοις ἑπτὰ κύρια ἐμπεριέλαβε. κατωτέρω μέντοι, ἐπὶ Ἕκτορος τρισὶ στίχοις ἓξ κύρια ἐντίθησιν ἀνὰ δύο ἐν ἑκάστῳ στίχῳ. διὰ τὸ καὶ ἐπιθέτοις ἐκεῖ κοσμεῖν σεμνότερον τοὺς πίπτοντας ἕλληνας. ἐν δὲ τῷ πλεόνων λυκίων θυμὸν, πλέονας τὴν πληθὺν λέγει. ἐπάγει γοῦν κατὰ πληθὺν λυκίων. τοῦτο δὲ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ἑνὸς τοῦ σαρπηδόνος. ὥστε ἐκ τούτου νοητέον ληφθῆναι τὸν μέγαν μὲν, ἕνα λέγεσθαι, πολλοὺς δὲ καὶ πληθὺν, τὸν χυδαῖον λαόν. εἰ δὲ καὶ τοὺς ἀποιχομένους πλείονας φαμὲν, οἳ ἐκινδύνευσαν παρὰ τοὺς πλείονας ἀπελθεῖν. ἤγουν θανεῖν, εἴη ἂν καὶ αὐτὸ ἐξ Ὁμήρου ἀπορρυηθέν. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ τὸ μὲν χρόμιος κύριον προπαροξύνουσιν οἱ παλαιοί. τὸ δὲ ἅλιος προπαροξύνουσι. λέγοντες ὅτι κἂν ἐπὶ κυρίων προπαροξύνεται τὰ τριβράχεα ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐρρέθη, οἷον Δόλιος, τύχιος, Χρόμιος, ἀλλὰ σημφώδη τὸ Ἅλιος. Ξένιος. Ἄνιος. καὶ Κρόνιος. κύρια μὲν ὄντα καὶ τριβράχεα προπαροξυνόμενα δέ. τινὲς δὲ καὶ τὸ Ἅλιος κύριον, ἐνταῦθα προπαροξύνουσι.

Καί νύ κ' ἔτι πλέονας λυκίων κτάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ
Δεῖμα φέρων δαναοῖσι. χάρη δ' ἄρα οἱ προσιόντι
Σαρπηδὼν διὸς υἱὸς, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπε.

Ἀνδρείων στρατηγῶν τὸ, καὶ νύ κ' ἔτι πλέονας κτάνε δῖος ὁ δεῖνα, εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε μέγας κορυθαίολος ὁ δεῖνα. Βῆ δὲ δὴ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ, δεῖμα φέρων, καὶ τὰ ἑξῆς. ἐν οἷς καὶ σχῆμα κεῖται ἀντίθετον ἐπὶ Ἕκτορι τὸ, δεῖμα φέρων δαναοῖσι. χάρη δ' ἄρα οἱ προσιόντι σαρπηδών. λέγει γὰρ ὅτι φόβον μὲν ἀχαιοῖς χαρὰν δὲ τῷ σαρπηδόνι ἐνεποίησεν ἡ τοῦ Ἕκτορος ὁδός. ἐσχημάτισαι δέ πως καὶ καινότερον. ἦν γὰρ ἄλλος τὸ ἀκόλουθον εἰπεῖν, δεῖμα φέρων δαναοῖς χαρὰν δὲ τῷ σαρπηδόνι. τοιοῦτο καὶ προμι-

μηροῦ περὶ ἐννοῦς καὶ ἄρεος δὲ, ἡ μὲν ἔγχεα κυδοιμὸν ἄρης δὲ ἔγχος ἐνώμα. καὶ ἐκεῖ γὰρ ἡ σύνταξις ἀπὸ μετοχῆς εἰς ῥῆμα μετέπεσεν.

Πριαμίδη, μὴ δή με ἕλωρ Δαναοῖσιν ἐάσῃς
Κεῖσθαι. ἀλλ' ἐπάμυνον, ἔπειτά με καὶ λίποι αἰὼν
Ἐν πόλει ὑμετέρῃ. ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἔγωγε
Νοστήσας οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Εὐφρανέειν ἄλοχόν τε φίλην, καὶ νήπιον υἱόν.
Ὣς φάτο. τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Ἀλλὰ παρήϊξεν λελιημένος ὄφρα τάχιστα
Ὤσαιτ' Ἀργείους. πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.

Κείμενος ὁ Σαρπηδὼν λέγει πρὸς τὸν Ἕκτορα. μὴ δή με ἕλωρ Δαναοῖσιν ἐάσῃς κεῖσθαι, ἀλλ' ἐπάμυνον, ἔπειτά με καὶ λίποι αἰὼν ἤγουν ἡ ζωὴ, ἐν πόλει ὑμετέρῃ. ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἔγωγε νοστήσας οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν, εὐφρανέειν ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν. οἰκτρὸν δὲ πολὺν ἔχει ὁ λόγος ὀρφανίαν φράζων παιδὸς, καὶ χηρείαν γυναικὸς, καὶ τάφον ἐπ' ἀλλοδαποῖς. διὸ καὶ Ὅμηρος ἐπισημειώσασθαι ὀλοφυδνὸν ἔπος εἶναι τὸ τοιοῦτον. καὶ ὅρα οἷα ἔτυχεν αὐτῷ τὰ τοῦ πράγματος. ὁ γὰρ πρὸ μικροῦ πολὺς καὶ μακρὰ ὀνειδίζων τὸν Ἕκτορα, ἐνταῦθα οἰκτρὸς ἱκέτης αὐτοῦ γίνεται. ὁ δὲ, οὐκ ἐγκοτεῖ, ἀλλὰ ἐλεεῖ ἄνθρωπον ἐν δευτέρῳ τῷ τῶν Τρώων συμμαχίας τὰ φίλτατα θέμενον. καὶ οὕτως ἐπαμύνειν σπεύδει ὡς διὰ τὸ τάχος, μὴ δὲ προσειπεῖν τὸν Σαρπηδόνα. ἵνα μὴ λάθῃ ἐν τῷ ὁμιλεῖν, προληψάμενος τὸν καιρόν. φησὶ γὰρ ὁ ποιητής. τὸν δ' οὔτι προσέφη Ἕκτωρ, ἀλλὰ παρήϊξε, λελιημένος ὄφρα τάχιστα ὤσαιτ' Ἀργείους. καὶ ὅρα κἀνταῦθα σιγὴν εὔλογον διὰ σπουδήν. σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι οὐ τὸ θανεῖν, τὸν Σαρπηδόνα λυπεῖ. ἀλλὰ τὸ ἀνεκδίκητον κεῖσθαι καὶ ἀβοήθητον. διὸ λέγει ἐπάμυνον. ἔπειτά με καὶ λίποι αἰὼν περὶ οὗ προείρηται. τοῦτο δὲ εἴποι ἂν ὁ θερμῶς προκαλούμενός τινα εἰς βοήθειαν. Ἱστέον δὲ ὅτι τοῦ ὀλοφυδνὸν, προϋπόκειται θέμα τὸ ὀλοφύζω. ὅμοιον τῷ ὀλολύζω. ἵνα ὡς παίζω παιδνὸν, οὕτως ᾖ καὶ ὀλοφύζω ὀλοφυδνόν. καὶ ὥσπερ ὀλολύζω ὀλολυγὼν, λύζω λυγὼν, οὕτω καὶ ὀλοφύζω ὀλοφυγδών. ὡς τὸ, ὀλοφυγδόνα φύσεις. εἰ δὲ καὶ τὸ ἔθνος οἱ ὀλοφύξιοι, ἐκ τοῦ τοιούτου παράγονται ῥήματος, ἀφ' ὧν παίζει τοὺς ὀτοτυξίους ὁ κωμικὸς, οὐκ ἔστι στερεῶς εἰπεῖν. πόλις δέ φασι θρακικὴ περὶ ἄθων ὀλόφυξος. ἀφ' ἧς ἱστορεῖταί τις Ἡρόδοτος γράψας περὶ νυμφῶν. τὸ δὲ λελιημένος, ὡς τὸ πεπιημένος. ποικίλα δὲ ἄμφω οὐ μὴν τὰ τε πεζά. Τὸ πολλοὺς φονεῦσαι περιφράζων, πολέων θυμὸν ἀφελέσθαι φησίν.

Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι,
Εἷσαν ὑπ' αἰγιόχοιο Διὸς περικαλλέϊ φηγῷ.

Οἱ παλαιοὶ διὰ τὸ τὸν Δία ἤγουν τὸν ἀέρα ζωῆς εἶναι αἴτιον, τοιοῦτον δὲ καὶ τὴν δρῦν πάλαι ποτὲ χρηματίσαι ὅτε οἱ ἄνθρωποι δρυκάρποις ἀπετρέφοντο, διὸ καὶ φηγὸς ἡ δρῦς λέγεται παρὰ τὸ φαγεῖν, διὰ ταῦτα, τῷ Διῒ τὴν δρῦν ἀνιέρωσαν. τὸ ζωοτρόφον φυτὸν, τῷ ζωογόνῳ. ἦν τοίνυν καὶ πρὸ τῆς Τροίας δρῦς ἱερὰ τῷ Διῒ ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. ὑφ' ἣν διὰ τὴν σκιὰν καθίζουσι νῦν οἱ Λύκιοι τὸν τοῦ Διὸς Σαρπηδόνα. ἣν καὶ περικαλλέα λέγει φηγὸν, διότι ὡς εἰκὸς ἀθιγὴς ἦν ὡς οἷα τις τεμένια. καὶ διὰ τοῦτο ἀμφιλαφὴς καὶ ἀμφιθαλὴς, ὡς μηδενὸς ἐκεῖθεν τολμῶντος δρέπεσθαι. οὐ μόνον δὲ διὰ σκιὰν ὑπὸ τῇ δρυῒ τὸν Σαρπηδόνα καθίζουσιν, ἀλλὰ καὶ ὡς εἰς ἱερόν τινα τόπον. καθὰ καὶ τὸν Αἰνείαν ἐν τῷ τοῦ Ἀπόλλωνος ἀδύτῳ. ἐνταῦθα δὲ ὅρα καὶ τὸ ὑπὸ Διὸς φηγῷ. τὴν γὰρ ὑπὸ πρόθεσιν καὶ νῦν δοτικῇ συνέταξεν.

Ἐκ δ' ἄρα οἱ μηροῦ δόρυ μείλινον ὦσε θύραζε
Ἴφθιμος Πελάγων, ὅς οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος.
Τὸν δ' ἔλιπε ψυχή, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς.
Αὖθις δ' ἀμπνύνθη, περὶ δὲ πνοιὴ Βορέαο
Ζώγρει ἐπιπνείουσα, κακῶς κεκαφηότα θυμόν.

Ἐν τῷ, ἐκ δ' ἄρα μηροῦ δόρυ μείλινον ὦσε θύραζε, ἁπλοϊκῶς εἶπε τὸ θύραζε ἀντὶ τοῦ ἔξω. ὥς που καὶ ἰχθὺς ἐκ θαλάττης ῥίπτεται θύραζε ἤτοι ἔξω. Ὅρα δὲ τὸ ὦσεν, οὐκ ἐπὶ τῆς συνήθους τεθὲν σημασίας ἤγουν τῆς ἐκ τῶν κάτω ἐπὶ τὰ ἄνω κινήσεως, ἀλλὰ ληφθὲν ἀντὶ τοῦ ἐξήγαγε. μετὰ τῆς ἐξ μέντοι προθέσεως. ἵνα ᾖ τὸ ἐντελὲς, ἐξῶσεν, ᾧ ἐναντίον τὸ, προσῶσε καὶ διῶσεν. Ἐξελκυσθέντος τοῦ δόρατος ἐκ τοῦ μηροῦ τοῦ Σαρπηδόνος ἔλιπεν αὐτὸν ἡ ψυχὴ, ὅπερ ἐστὶ νῦν οὐ θανεῖν, ἀλλὰ λειποψυχῆσαι, ὃ καὶ λειποθυμεῖν συνήθως φαμέν. εἶτα διασαφῶν ἐπάγει. κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς. αὖθις δ' ἀμπνύνθη, ἤγουν ἀνέπνευσεν, ἀναλαβὼν ἑαυτόν. περὶ δὲ πνοιή φησι Βορέαο ζώγρει ἐπιπνείουσα, κακῶς κεκαφηότα θυμόν.

καὶ

καὶ σημείωσαι ἔπαινον τοῦ βορρᾶ. ὁ μὲν γὰρ ἐν τοῖς τοιούτοις πυκνοῖ τὴν τῆς σαρκὸς ἐπιφάνειαν, καὶ οὕτως ἔσω ἀντιπεριΐστα τὸ θερμόν. ὁ δὲ νότος διάπνοιαν ἐργαζόμενος, εὔοδα τὰ τῆς λειποψυχίας ποιεῖ. ὅθεν καὶ εἰς νόσον ὁ νότος παραλαλεῖσθαι δοκεῖ. ὡς εἶναι μὴ ἀφυὲς εἰπεῖν τὴν νόσον εἰς νότον ἀττικίζεσθαι. Ὅρα δὲ τὸ ἐζώγρει ἐνταῦθα, ἀντὶ τοῦ ἀνεζωπύρει ἀγείρουσα τὴν ζωήν. ἀλλαχοῦ δὲ ζωγρεῖν λέγει, τὸ ζῶντάς τινας ἀγρεύειν αἰχμαλωσίας νόμῳ. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου, καὶ τὸ ζωγρεῖον πέπηκται, λέξις εἰς ῥητορείαν ἀγαθή. τὸ δὲ ἐζώγρει θυμόν, ἀλλαχοῦ συνθέτως θυμηγερέειν φησί. τὸ δὲ κατ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς, πρὸ ὀλίγου ἄλλως ἔφρασεν εἰπών. κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψε. τὸ δὲ ἀμπνύνθη, πρωτότυπον τὸ πνύω ἔχει, οὗ καὶ ὁ πεπνυμένος. αὐτοῦ δὲ προϋπάρχει τὸ πνέω πνῶ. ἵνα ᾖ ὡς θέω θῶ θύω, ῥέω ῥῶ ῥύω. οὕτω πνῶ πνύω. ἤγουν κατὰ πλεονασμόν, καὶ τὸ πινύω ὅθεν πινυτὸς ὁ συνετός. ἐκ δὲ τοῦ πινύω κινεῖται τὸ πινύσσω ὅ ἐστι συνετίζω. οὗ στέρησις ἀπινύσσειν τὸ ἀσυνετεῖν ἤτοι ἀφραίνειν. τὸ δὲ κεκαφηότα, ὅ ἐστιν ἐκπεπνευκότα, πρὸ ἔστι τὸ κάπτω ἢ καπύω ἤγουν καὶ κῆπος καὶ κάπη ἡ καταπνεομένη τοῖς περὶ αὐτὴν ἀλόγοις. ἐκεῖθεν παρακείμενος κέκαφα. ὃς ἀναβὰς εἰς ἐνεστῶτα, γίνεται καφῶ καφήσω. οὗ μετοχὴ Ἰωνικὴ διὰ τοῦ η. κεκαφηώς. ὃ ἀντίθετόν ἐστι πρὸς τὸ ἀμπνύνθη. λέγει γὰρ ὡς ἐκπεπνευκὼς ὁ Σαρπηδών, αὖθις ἀνέπνευσεν εἴτ' οὖν ἐπανῆλθεν εἰς τὸ πνεῖν. οὐκ ἀσχολεῖται δὲ πεζὸς ῥήτωρ οὔτε περὶ τὸ ἀμπνύνθη, οὔτε περὶ τὸ κεκαφηώς. Ὅρα δὲ μή ποτε οὐκ ἀρκεῖ πρὸς τὸ ἐκπνεῦσαι, τὸ, κεκαφηότα μόνον, δίχα τοῦ κακῶς ἐπιρρήματος. ἔστι γοῦν εἰπεῖν κεκαφηότα μέν, τὸν ἁπλῶς πνεύσαντα. κακῶς δὲ κεκαφηότα, τὸν δυσπνοήσαντα ὡς μικροῦ καὶ ἐκπνεῦσαι. ὅτι δέ τινες, καπῶ καπήσω εἶπον περισπωμένως ἤγουν οὐκ Ἰωνικῶς κεκαπηὼς ἢ μεταθέσει τοῦ ψιλοῦ εἰς δασὺ κεκαφηώς, δηλοῦται καὶ αὐτὸ ἀλλαχοῦ.

Ἀργεῖοι δ' ὑπ' Ἄρηϊ, καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
Οὔτε ποτε προτρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
Οὔτε ποτ' ἀντεφέροντο μάχῃ, ἀλλ' αἰὲν ὀπίσω
Χάζονθ' ὡς ἐπίθοντο μετὰ Τρώεσιν Ἄρηα.

Ἀργεῖοι ὑπ' Ἄρηϊ καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ, οὔτε ποτὲ προτρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν. οὔτε ποτ' ἀντεφέροντο μάχῃ. τουτέστιν οὔτε προτροπάδην κατὰ κράτος ἔφευγον, οὔτε ἀντίαν ἐφέροντο. ἀλλὰ τὸ μέσον ἀμφοῖν ποιοῦντες αἰὲν ὀπίσω χάζοντο καθὰ φθάσας παρήγγειλεν ὁ Διομήδης. ὅπερ οὔτε φεύγειν ἀντικρύς ἐστιν, οὔτε ἀνθίστασθαι. ἀττικὸν δὲ τὸ ὑπ' Ἄρηϊ καὶ Ἕκτορι καί ἐστιν ἀντίπτωσις. ληφθὲν ἀντὶ τοῦ ὑπ' Ἄρεος καὶ Ἕκτορος. οὕτω δὲ καὶ πρὸ ὀλίγου ἔλεγεν ἐν τῷ, ὑπ' ἐμοὶ δμηθέντα. καὶ ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντα. τὸ δὲ οὔτε ποτε προτρέποντο, οὔτε ποτε ἀντεφέροντο, σχῆμά ἐστι κάλλιστον, διὰ τὴν ἐπαναφορὰν καὶ τὰ πάρισα. ἔστι δὲ ἐπαναφορὰ μὲν ἐνταῦθα, ἡ ἐν ἀρχῇ διπλολογία τοῦ, οὔτε ποτε. πάρισα δὲ ἤγουν ὁμοιοτέλευτα καιριώτατα καὶ ἀνεπιβούλευτα, τὸ προτρέποντο καὶ ἀντεφέροντο. ἐκ δὲ τοῦ ἀντιφέρεσθαι, τὸ ἀντιφερίζειν παράγεται.

Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν
Ἕκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς, καὶ χάλκεος Ἄρης;
Ἀντίθεον Τεύθραντ' ἐπὶ δὲ πλήξιππον Ὀρέστην,
Τρῆχόν τ' αἰχμητὴν Αἰτώλιον, Οἰνόμαόν τε,
Οἰνοπίδην θ' Ἕλενον, καὶ Ὀρέσβιον αἰολομίτρην.

Ἄκραν τοῦ Ἕκτορος ἀνδραγαθίαν ἐνδείξασθαι θέλων ὁ ποιητής, ἐρωτᾷ δι' ἑαυτὸν καὶ τὴν οἰκείαν μοῦσαν, ἔνθα τίνα πρῶτον τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν Ἕκτωρ τε καὶ χάλκεος Ἄρης. ὡς δῆθεν ὑπὸ πολυπληθείας μὴ δὲ ἔχων κατ' ὄνομα φράζειν τοὺς ἀνῃρημένους. Σημείωσαι δὲ ὅτι καί τοι γε οὕτω σχηματίσας μεγαλοπρεπῶς τὸν λόγον, ὅμως ὀλιγοστοὺς ποιεῖ πίπτοντας ὑπὸ τούτων τῶν δύο, ἤπερ ἀνωτέρω, ὑπὸ μόνου τοῦ Ὀδυσσέως. ἐκεῖνοι μὲν γοῦν, ἑπτὰ ἦσαν. οὗτοι δὲ ἕξ. ὧν τέσσαρες μὲν μετ' ἐπιθέτων προάγονται. ἀντίθεος Τεύθρας. πλήξιππος Ὀρέστης. Τρῆχος αἰχμητὴς Αἰτώλιος, καὶ Ὀρέσβιος αἰολομίτρης. τῶν δὲ λοιπῶν δύο, Οἰνόμαος μὲν ἁπλῶς οὕτω καὶ ψιλῶς προάγεται. Ἕλενος δέ τις, ὡς Οἴνοπος μόνον υἱὸς γενεαλογεῖται. τὸν μέντοι Ὀρέσβιον, καὶ πλείονος λόγου ἀξιοῖ, ὡς κατωτέρω ῥηθήσεται. οὕτω καὶ ἐνταῦθα ποικίλος ὁ ποιητὴς καὶ πολύφωνος. Ὅρα δὲ τὴν ἡρωϊκὴν καὶ ἐν τούτοις ὁμωνυμίαν. τὸν Οἰνόμαον ὁμωνυμοῦντα τῷ τοῦ Πέλοπος πενθερῷ. τὸν Ὀρέστην ὁμώνυμον τῷ Ἀγαμεμνονίδῃ. καὶ τὸν Ἕλενον, ὃς τῷ ἀδελφῷ τοῦ Ἕκτορος ὁμωνυμεῖ. ὅθεν χώρα δίδοται τοῖς βουλομένοις παίζειν ἐν αἰνίγμασι. αἰνίξαιτο γὰρ ἄν τις εἰς τὸν Ἕκτορα, ὡς δῆθεν ἀδελφοκτόνον διὰ τὸ ἑλεῖν τὸν Ἕλενον. ὁμοίως δὲ διὰ αἰνίγματος ἐκπλήξει ἀκοήν, γράψας Ὀρέστην, καὶ Οἰνόμαον ἀναιρεθῆναι ὑπὸ Ἕκτορος. ὡς τοῦ ἀκροατοῦ δυναμένου παρανοῆσαί τι διὰ τὴν ὁμωνυμίαν. τοιοῦτόν τι ἐπεχνήσατο καὶ ὁ εἰπὼν περί τινος ὃν οὐκ ἀνεῖλεν ὁ Διομήδης, τὸ, τὸν κτάνε Διομήδης ἀνήρ. Διομήδης γὰρ ἀνὴρ ἐν τῷ τοιούτῳ αἰνίγματι ὁ Ἀχιλλεὺς ὅπερ παλλακὴ ἦν ἡ Διομήδη. τὸ δὲ Ὀρέστης, βαρύνεται κα-

νόνι

σόνι τοιούτῳ κατὰ τοὺς παλαιούς. τὰ εἰς της δὲ τοῦ ε παραληγόμενα ἀπὸ ὀνομάτων ὄντα ἤτοι πατρώνυμα, ὀξύνονται μὲν ἐπιθετικώτερα ὄντα. βαρύνονται δὲ οὐχ οὕτως ἔχοντα. διὸ ἄργος ἀργέστης ἄνεμος. κῆδος κηδεστής. τὸ Ὀφελέτης εἰ μὲν πατρώνυμον παρὰ τὸ ὄφελος, ἀλλ' οὐκ ἐπίθετον, κύριον δὲ διὸ οὐδὲ ὀξύνεται. ἀλλὰ βαρύνεται ὡς κύριον. ὡσαύτως καὶ Ὀρέστης παρὰ τὸ ὄρος. οὕτω δὲ καὶ παρὰ τὸ μένος μενέστης κύριον. ἡ δὲ κοινὴ παράδοσις ἔτρεψε τὸ τ εἰς θ. ὡς πρὸ μικροῦ ἔφη Μενέσθην ἀγχίαλόν τε. ἀρίσταρχος δὲ, μενεσθῆν λέγει ὡς ἀπελλῆν. χάλκεον δὲ καὶ νῦν τὸν ἄρην φησὶν, ὡς καὶ τὴν ἀφροδίτην χρυσῆν, ἀπὸ τοῦ φορήματος.

Ος ῥ' ἐν ὕλῃ ναίεσκε μέγα πλούτοιο μεμηλὼς,
Λίμνῃ κεκλιμένος κηφισίδι. πὰρ δέ οἱ ἄλλοι
Ναῖον βοιωτοὶ μάλα πίονα δῆμον ἔχοντες.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος ἥρη
Αργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
Αὐτίκ' ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

Σαφηνείας καὶ ἐνταῦθα πεφροντικῶς ὁ ποιητὴς ἐν οἷς μέμνηται τόπου τινὸς ὕλης λεγομένου, ἵνα μὴ ἐπὶ δάσους ὀρφνοῦ νοεῖν ἔχοι τις αὐτοῦ, πρῶτα μὲν συστέλλει τὸ δίχρονον πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς ὀρφνῆς ὕλης. ἐκείνη γὰρ ἐκτείνει τὴν ἀρχουσαν. εἶτα καὶ πλησιάζειν τὴν τοιαύτην ὕλην λέγει τοῖς περὶ κηφισσὸν τόποις. περὶ οὗ ἱκανῶς ἐν τοῖς περιηγητῇ εἴρηται, ἀφ' οὗ καὶ λίμνη κηφισσίς. παραδηλῶν δὲ καὶ τοὺς τόπον τοῦ κηφισσοῦ, ἐπάγει ὅπου ἄλλοι βοιωτοί. μονονουχὶ λέγων καὶ τοὺς κηφισσὸν, βοιώτιος. καὶ τὴν τοιαύτην δὲ ὕλην διὰ τοῦτο περὶ τὴν βοιωτίαν εἶναι. περὶ δὲ τούτων, καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν βοιωτίαν γέγραπται. ἣν δέ φασι καὶ λοκρικὴ πόλις ὕλη. καὶ ἄλλη κύπρου ἀφ' ἧς καὶ ὑλάτης ἀπόλλων παρὰ λυκόφρονι. τοὺς δὲ βοιωτοὺς, μάλα πίονα δῆμον ἔχειν φησὶ, διότι εὔκαρπος αὐτοῖς ἡ γῆ. καὶ τὸν ἀνωτέρω δὲ ῥηθέντα Ὀρέσβιον ἄνδρα ὑλαῖον ἤτοι βοιώτιον, μέγα πλούτοιο μεμηλότα ἱστορεῖ, ἤτοι φροντίδα πλούτου ἔχοντα, καὶ οὐκ ἐκ τύχης πλούσιον ἢ διαδοχῆς. Ἱστέον δὲ ὅτι δοκεῖ μὲν ὁ Ὀρέσβιος οὕτω κληθῆναι κατά τινα φερωνυμίαν τοπικὴν, ἀστείως ὡς ἐν τῇ ὕλῃ βιοὺς καὶ ἀνατραφείς. ταυτὸν γὰρ εἰπεῖν ὑλαῖον καὶ ὀρέσβιον. οὐ πάνυ δὲ ἀστεῖον τοῦτο. ἀλλ' ἔχει τινὰ διθυραμβώδη ψυχρότητα. ὁ μὲν γὰρ ἐξ ὕλης ὀρφνῆς, οὐκ ἀπεικότως ἂν ὀνομασθείη ὀρέσβιος, ἀλλὰ προσφυῶς. οὐ μὴν δὲ καὶ ὁ ἐξ ὕλης πόλεως. εἰ μὴ τάχα διὰ μόνην ὁμωνυμίαν τῆς ὕλης. ἔστι δὲ τὸ περὶ τῆς τοιαύτης ὕλης ὁμηρικὸν ῥητὸν, τοιοῦτον. Ὀρέσβιος ὅς ῥ' ἐν ὕλῃ ναίεσκε λίμνῃ κεκλιμένος κηφισίδι. τουτέστι περιεχόμενος. πὰρ δέ οἱ ἄλλοι ναῖον βοιωτοὶ καὶ ἑξῆς. τὸ δὲ ἄλλοι, ὡς καὶ αὐτοῦ βοιωτοῦ ὄντος. ἐνταῦθα δὲ ἱστορεῖ ὁ γεωγράφος ὅτι κηφισσίδα λίμνην, οὐ τὴν κωπαΐδα λέγει κατά τινας ὁ ποιητής. ἀλλὰ τὴν ὑλικὴν προσαγορευομένην, διὰ τὸ ἐν ὕλῃ ναίεσκε. λίμνῃ κηφισίδι κεκλιμένος. λέγει δὲ καὶ ὅτι οὐ γραπτέον ὕδῃ ὥς τινες ἔγραψαν. ὕδη μὲν γὰρ, ἐν λυδίᾳ ὡς δηλοῖ τὸ, τμώλῳ ὑπὸ νιφόεντι ὕδης ἐν πίονι δήμῳ. ἡ δὲ ὕλη, βοιωτικὴ ὅπου ὁ κηφισσός. διό φησιν ὁ ποιητὴς, λίμνῃ κηφισίδι πὰρ δέ οἱ βοιωτοὶ ἄλλοι.

Ω πόποι αἰγιόχοιο διὸς τέκος ἀτρυτώνη.
Η ῥ' ἅλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάῳ
Ιλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
Εἰ οὕτω μαίνεσθαι ἐάσομεν οὖλον ἄρηα.
Αλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.
Ως ἔφατ' οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.
Η μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους
Ηρη πρέσβα θεὰ θυγάτηρ μεγάλοιο κρόνοιο.

Συμμαχίας εὐπερίληπτον φραστικὸν τὸ τῆς ἥρας πρὸς ἀθηνᾶν περὶ Μενελάου, τοιοῦτον ὄν. ὢ πόποι ἦ ῥ' ἅλιον ἤγουν ἄρα δὴ ἢ ὄντως δὴ μάταιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν ἤγουν ὑπεσχόμεθα τῷ δεῖνι, εἰ οὕτω μαίνεσθαι ἐάσομεν οὖλον ἄρηα. ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς. ὅ ἐστιν ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ ἡμεῖς βουλευσώμεθα περὶ βοηθείας. ἐξευτελίζει δὲ ἡ ποίησις ἐνταῦθα τὴν ἕκτορος ἀριστείαν, εἰ διὰ ἄρεος γίνεται. καὶ ἅμα προκατασκευάζει εὐαφόρμως προεκθέσεως λόγῳ, τὸ πληγῆναι μικρὸν ὕστερον τὸν ἄρην. ὃν καὶ προσφυῶς ὡς καὶ προείρηται μαίνεσθαι φησίν.

Ηβη δ' ἀμφ' ὀχέεσσι θοῶς βάλε καμπύλα κύκλα
Χάλκεα ὀκτάκνημα σιδηρέῳ ἄξονι ἀμφίς.
Τῶν ἤτοι χρυσέη ἴτυς ἄφθιτος. αὐτὰρ ὕπερθεν

χάλκ

Χαλκ' ἐπίσσωτρα προσαρηρότα θαῦμα ἰδέσθαι.
Πλῆμναι δ' ἀργύρου εἰσὶ περίδρομοι ἀμφοτέρωθεν.
Δίφρος δὲ χρυσέοισι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμᾶσιν
Ἐντέταται. δοιαὶ δὲ περίδρομοι ἄντυγές εἰσι.
Τοῦ δ' ἐξ ἀργύρεος ῥυμὸς πέλεν. αὐτὰρ ἐπ' ἄκρῳ
Δῆσε χρύσειον καλὸν ζυγόν. ἐν δὲ λέπαδνα
Κάλ' ἔβαλ' χρύσει', ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν Ἥρη
Ἵππους ὠκύποδας μεμαυῖ' ἔριδος καὶ ἀϋτῆς.

Τὸ τῆς Ἥρας ἅρμα συντιθεὶς Ὅμηρος, ἐκ τῶν κάτω καὶ τῶν ὡσανεὶ ποδῶν τοῦ ἅρματος ἄρχεται. ἡ τοίνυν Ἥβη πρῶτα μὲν ἀμφὶ τῷ ἅρματι θοῶς βάλε καμπύλα κύκλα ἤτοι τροχοὺς, χάλκεα ὀκτάκνημα. καὶ ἑξῆς. εἶτα ἐπ' ἄκρῳ ῥυμῷ δῆσε χρύσειον καλὸν ζυγόν. ἐν δὲ λέπαδνα καλὰ ἔβαλε χρύσεια. ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν Ἥρη ἵππους ὠκύποδας μεμαυῖα ἤγουν ἐπιθυμοῦσα ἔριδος καὶ ἀϋτῆς. ἡ καὶ προετοιμάσασα τοὺς τοιούτους ἵππους. ἔφη γὰρ ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους, Ἥρη πρέσβα θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο. μεθ' ἣν ἐπήγαγε τὰ εἰρημένα περὶ τῆς Ἥβης. ἐν οἷς ὅρα τὸ ἔβαλε κύκλα τῷ ἄξονι. καὶ ἔβαλεν ἐπὶ τῷ ῥυμῷ λέπαδνα. οὐ γὰρ τὸ σύνηθες βάλλειν ἡ λέξις ἐν τούτοις, ἀλλά τινα θέσιν δηλοῖ καινοτέραν. ὡς εἶναι κἀντεῦθεν ἐκδηλότατον ὡς οὐκ ἀεὶ πολεμικὴ λέξις τὸ βάλλειν ἐστίν. εἰσὶ δὲ ὀκτάκνημα μὲν, τὰ ὀκτάραβδα διὰ πλείω στερρότητα. κνῆμαι γὰρ νῦν, αἱ ἀπὸ τῶν ἔσω χοινικίδων ἕως τῆς ἔξω περιφερείας ῥάβδοι. οὕτω ῥηθεῖσαι, πρὸς ὁμοιότητα ζωϊκῆς κνήμης ὑπανεχούσης τὰ ἐπικείμενα. χάλκεα δὲ ἐκ τῆς ἐπιπολαζούσης ὕλης. ἐρεῖ γὰρ τὰ ἐπίσσωτρα ἤτοι τοὺς ἐπικειμένους κύκλους τοῖς τροχοῖς χαλκᾶ εἶναι, εἰ καὶ τὰ ἐντὸς, ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ συγκεκρότηνται. ποικίλως γὰρ ὁ ποιητὴς αὐτὰ χαλκεύει. χρυσῆν μὲν αὐτοῖς καὶ ἄφθιτον ἱστορῶν τὴν ἴτυν ἤγουν τὴν περιφέρειαν. φησὶ γὰρ τῶν ἤτοι χρυσέη ἴτυς ἄφθιτος. ὕπερθε δὲ τὰ ῥηθέντα ἐπίσσωτρα ἤγουν οἱ τὴν ἴτυν περιέχοντες κύκλοι ἤτοι οἱ κανθοὶ, χάλκεα προσαρηρότα θαῦμα ἰδέσθαι. αἱ πλῆμναι δέ φησιν ἐξ ἀργύρου εἰσὶ περίδρομοι ἀμφοτέρωθεν. ἤγουν ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἀριστερῶν τοῦ ἅρματος ὅπερ ἀμφὶς ἐπὶ τοῦ ἄξονός φησιν. εἰσὶ δὲ πλῆμναι, αἱ τῶν τροχῶν χοινικίδες ἤτοι σύριγγες ὅ ἐστιν ὀπαὶ ἅς τινες καὶ χνόας φασὶ ὡς δηλοῖ καὶ Σοφοκλῆς. ἤγουν τὰ μέσα τῶν εἰρημένων συρίγγων εἰς ἃς ἐντίθενται τὰ τοῦ ἄξονος ἄκρα, πλῆμναι καλούμεναι διὰ τὸ πλήθεσθαι ἢ πληροῦσθαι ὑπὸ τοῦ ἄξονος. ἰστέον δὲ ὅτι πλεονασμὸν τοῦ ν ἔχει ἡ ὁμηρικὴ πλήμνη. ὡς δῆλον ἔκ τε τῆς πλήμης τῆς ἐν ὕδασι. ὁποῖαι καὶ περὶ τὸν ὠκεανὸν μάλιστα ἱστοροῦνται γίνεσθαι. ἧς πλήμης παράγωγον ἡ πλημύρα. ἔτι δὲ καὶ ἀπὸ τῆς παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ πλημοχόης. ἧς προϋπάρχει ἁπλοῦν ἡ πλήμη. σκεῦος δέ φησιν ἡ πλημοχόη, κεραμεοῦν βεμβικῶδες ἑδραῖον ἠσυχῇ. ἀπὸ τοίνυν τοῦ πλῶ πλήσω ἐξ οὗ καὶ τὸ πλήθω, πλήμη. καὶ ἐξ αὐτοῦ πλήμνη. οὕτω δὲ καὶ πόρνη καὶ μισάχνη καὶ αἴτνη καὶ ἄλλα, πλεονασμὸν τοῦ ν, ἔχειν δεδήλωνται. σημείωσαι δὲ ὡς ἡ πλήμνη, καὶ τόρμη λέγεται καθὰ δηλοῖ ὁ γράψας. τόρμη, ἡ πλήμνη εἰς ἣν ὁ ἄξων ἐνήρμοσται. καὶ ὁ ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ δὲ δρόμος. ἢ ἡ καμπὴ καὶ ὁ ὕσπληξ. ἔστι δ' ἐνταῦθα προσθεῖναι καὶ τὴν κατὰ Λυκόφρονα τυπωτὴν τῷ τροχῷ τόρμαν. ἤγουν αὐλακοειδῆ γραμμήν. οἴδαμεν δὲ καὶ ὡς ἡ τῶν Κρητῶν γλῶσσα, τόρμαν. οἶδεν ἰδίαν καθ' ὁμοιότητα τῶν ἐνταῦθα ἧς ὁ προάρχων τορμάρχης λέγεται παρ' αὐτοῖς. Παυσανίας δὲ ἐκ τῆς τόρμης, καὶ ἐκτορμεῖν λέγει, τὸ τοῦ καθήκοντος δρόμου ἐκβαίνειν. προσενθυμητέον δὲ τοῖς ἀνωτέρω ῥηθεῖσι καὶ ἃ εἶπον οἱ παλαιοί. παρ' Εὐριπίδῃ ἐν τῷ, σύριγγες ἵππων καὶ ἐνήλατα, ὡς χρήσιμα πρὸς εἴδησιν καὶ αὐτά. φασὶ γὰρ ὅτι σύριγγες, χοινικίδες πλῆμναι. ἐνήλατα δὲ, τὰ ταῖς χοινικίσιν ἐμβαλλόμενα. ἢ πασσαλίσκοι κωλύοντες ἐξιέναι τὸν τροχόν. τὰ καλούμενά φασιν ἁμαξηδόνια. καὶ οὕτω μὲν ἐν τούτοις ἄξονος μέρος τι τὰ ἐνήλατα. λέγεται δὲ παρὰ τῷ αὐτῷ ποιητῇ οὕτω καθ' ὁμωνυμίαν, καὶ κλιμάκων ἐνήλατα τὰ τῶν βαθμίδων ἄκρα ὡς ἐνφερόμενα τοῖς μηροῖς τῶν κλιμάκων τῶν τε πολεμικῶν καὶ τῶν αὐταῖς ὁμοίων. καὶ οὕτω μὲν Ὅμηρος κατήρτισε τοὺς τροχούς. ὧν τὰ ἐπίσσωτρα οὕτω λέγονται, ἀλλ' οὐ ἐπιτρέχειν. ἢ παρὰ τὸ σώζειν ὡς ἀπὸ τῆς ἐπὶ προθέσεως καὶ τοῦ σῶ τὸ ὁρμῶ ἢ τοῦ σώζω. σωστικοὶ γὰρ τῆς ἔσω περιφερείας εἰσὶν οἱ κανθοί. τὸν μὲν δὴ τοῦ ἅρματος τούτου ἄξονα, σιδήρεον εἶναι λέγει. εἰπών. σιδηρέῳ ἄξονι ἀμφίς. ταυτὸν δ' εἰπεῖν ἀμφοτέρωθεν ὡς πρὸ ὀλίγου ἐρρέθη. δίφρος δέ φησι χρυσέοισι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμᾶσιν ὡς οἷα δι' ἐκείνων πλεκτὸς ἐντέταται. δοιαὶ δὲ περίδρομοι ἄντυγές εἰσι καὶ ῥυμὸς ἀργύρεος. ἐπ' ἄκρῳ δὲ εἶχε χρύσεον ζυγὸν καλόν. καὶ λέπαδνα ὡς ἐρρέθη καλὰ χρύσεα. αἰνίττεται δὲ ταῦτα κατὰ τὴν ἀλληγορίαν τῆς Δημοῦς, εἰς τὴν τοῦ ἀέρος φύσιν ὁ ποιητής. οὗ τὰ μὲν περὶ γῆν παχύνεται. καὶ οὐ πολὺ μὲν ἔχουσι τὸ λαμπρόν. ὡς οὐδὲ ὁ χαλκὸς οὐδὲ ὁ σίδηρος. ἔχουσι δ' ὅμως καί τι φαιδρὸν καὶ δι' οὗ χρύσεον ἐξ ἡλίου φῶς ἀνάπτεται ὁ χρυσός. τὰ δὲ ἀνωτάτω καθαρώτατά εἰσι καὶ ἀρρύπαντα, ἀλλὰ τὸ πάντη ἀνέφελον, καὶ διὰ τοῦτο ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ. οὕτω γοῦν καὶ ὁ χρυσὸς ἰοῦ ἀνεπίδεκτός ἐστι καὶ λαμπρός. διὸ καὶ ἄφθιτος καὶ κα-

λός

λὸς λέγεται. καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ ἔργα καλά. ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ἐν τῷ ἀργυρέοις ἱμᾶσι, παρήχησιν ἔχει τὸ ἱμᾶσι, δι' ἀπορίαν ἄλλης λέξεως. κυρίως γὰρ ἀπὸ δερμάτων οἱ ἱμάντες. ἐξ ὧν καὶ ἱμάσθλη καὶ ἱμονιά. τὸ δ' αὐτὸ νοητέον, καὶ εἰς τὰ χρυσᾶ λέπαδνα. λέπαδνα γὰρ κυρίως, πλατεῖς ἱμάντες. οἷς ἀνεδεσμοῦντο οἱ τράχηλοι τῶν ἵππων πρὸς τὸν ζυγόν. παρὰ τὸ λέπω τὸ λεπίζω λέπανον. ὡς ξέω ξόανον. καὶ κόπτω κόπανον. καὶ πλεονασμῷ τοῦ δ' λέπαδνον. τινὲς δὲ λέπαδνα, τοὺς μασχαλιστῆρας φασίν. ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι καὶ ὅτι τὲ ἔκφρασιν δεξιωτέραν ἅρματος Ομηρος πεποίηται, οἷα μὴ θελήσας εἰς εὐτελὲς ἅρμα καὶ θνητὸν ἑαυτὸν ἀπασχολῆσαι, καὶ ὅτι μέρη ἅρματος προέθετο διασκευαστικῶς διδάξαι ἅ εἰσι, τὰ κύκλα, ὁ ἄξων. καὶ τὰ ἑξῆς. ἵνα καὶ τῶν τοιούτων ἐπιστήμων εἴη ὁ ἀκροατὴς διὰ πολυμάθειαν. οὐχ ὑπόκειται δέ τι ξύλον τῷ τῆς ἥρας ἅρματι. θεῖον γάρ ἐστιν. ὅθεν οὐδὲ ὁ ἥφαιστος, ἀπὸ ξύλων σκευάζει τὰ ὀλύμπια δώματα. ὑπηρετικὴ δὲ καὶ ἐνταῦθα ἡ ἥβη. καὶ ἥρη μὲν, περὶ τοὺς καὶ ἀλλαχοῦ κειμένοις χρυσάμπυκας ἵππους, ἥβη δὲ περὶ τὸ ἅρμα πονεῖται. ἔνθα ἑνὸς μὲν στίχου προκεῖται τὸ ἥρη, ἑτέρου δὲ τὸ ἥβη. ὅπερ ἔχει τι κάλλους διὰ τὸ ἰσοφωνεῖν παρὰ γράμμα ἕν, τὴν ἥβην καὶ τὴν ἥρην. καθάπερ ἴσως καὶ τὸ, ἤτοι χρυσέη ἴτυς διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ψευδοπαρήχησιν τοῦ, ἤτοι καὶ τοῦ ἴτυς. ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ ἔντυον ἵπποις ὅ ἐστιν εὐτρεπίζον ὥπλιζον ὡς ἀπὸ τοῦ ἔντεα τὰ ἁπλῶς ὅπλα τῶν εἰς ἀνθρώποις ἔργοις ἤτοι ὄργανα, ἐκ θέματός ἐστι τοῦ ἐντύω. ἐξ οὗ τὸ ἐντύνω κατὰ τὸ θύνω δύνω. τὸ δὲ πρέσβα, συγκέκοπται ὡς ἀλλαχοῦ δηλαδή. τοῦ δὲ καμπύλα κύκλα, προϋπάρχουσιν οἱ καμπύλοι κύκλοι ἐξ ὧν αὐτὰ μετεπλάσθη. ὡς καὶ τοῦ τράχηλα καὶ λύχνα καὶ δόρπα καὶ ταρσά, οἱ τράχηλοι καὶ οἱ λύχνοι καὶ οἱ δόρποι καὶ οἱ ταρσοί. περὶ δὲ ἄντυγος, σημείωσαι ὡς οὐ μόνον ἐπὶ ἅρματος ἡ λέξις ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ζυγοῦ κιθάρας κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἢ πήχεως. καθὸ σημαινόμενον ἄντυγα χορδῶν Εὐριπίδης φησὶν ἐν Ιππολύτῳ. ἔνθα κεῖται καὶ ἀρβύλη οὐκ ἐπὶ ὑποδήματος, ἐν τῷ, αὐταῖσιν ἀρβύλαισιν ἁρμόσας πόδα. αἳ δηλοῦσι τὸ περὶ τὴν ἄντυγα τοῦ ἅρματος μέρος. ἔνθα φασὶν ἡ τοῦ ἡνιόχου στάσις ἐστί. δῆλον δὲ ὅτι τέ εἰς ἐν ἥκει ἐννοίας ἄντυγα καὶ ἴτυν καὶ κύκλον ἀρσενικῶς ἢ οὐδετέρως καὶ ἀψῖδα ἢ ἄψιν εἰπεῖν, καὶ ὅτι καὶ οὐρανοῦ ἄντυξ, ὥσπερ καὶ ἀψὶς εὕρηται τροπικώτερον.

Αὐτὰρ ἀθηναίη κούρη διὸς αἰγιόχοιο
Πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει
Ποικίλον ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο, καὶ κάμε χερσίν.
Η δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα διὸς νεφεληγερέταο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.

Αθηνᾶ πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει ποικίλον ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσί. τουτέστιν ὃν καμοῦσα ἐποίησεν. ἐνδῦσα δὲ τὸν τοῦ διὸς χιτῶνα ἐθωρήσσετο εἰς πόλεμον. καὶ τιθέασιν ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ, ἀστερίσκον, ὅς ἐστιν ἀστέρος σημεῖον χιαστόν. ἔχων ἐν ταῖς τέσσαρσι γωνίαις στιγμάς, οὕτω ※ καὶ τίθεται ἐπὶ τῶν ἄριστα ἐχόντων ἐπῶν καὶ ἀστεροειδῶς οἱονεὶ λαμπόντων ὡς ἐν καλῷ τόπῳ κειμένων. καὶ λέγουσιν ὅτι ἐνταῦθα μὲν, καλῶς ταῦτα λέγει καὶ κατὰ καιρὸν ὁ ποιητής. ἐν δὲ τῇ κόλῳ μάχῃ ἤγουν τῇ θ' ῥαψῳδίᾳ, οὐδεόντως. ἀριστεία γὰρ ἐκεῖ τῆς ἀθηνᾶς μεγάλη οὐ φαίνεται. κόλον δὲ μάχην ἤτοι κολοβὴν, τὴν θ' ῥαψῳδίαν καλοῦσι, διὰ τὴν ἐκεῖ ῥηθησομένην αἰτίαν. ἔστι δὲ πέπλος καὶ ἐνταῦθα γυναικεῖος χιτὼν ὃν οὐκ ἐνεδύοντο ἀλλ' ἐπερονῶντο. καὶ τῆς περόνης ἀρθείσης καταρρέων αὐτὸς εἰς τὸ ἔδαφος φαίνεται. διὸ καὶ Ομηρος ἐνταῦθά φησι πέπλον ἑανὸν περὶ οὗ προείρηται, κατέχευεν ἐπ' οὔδει. καὶ ἄλλως δὲ τὸ κατέχευε, τὴν ῥυφερότητα τοῦ πέπλου δηλοῖ. γίνεται δὲ παρὰ τὸ πρέπω πρέπαλος ὁ ἐκπρεπὴς καὶ λαμπρός. καὶ ἀφαιρέσει πέπαλος. καὶ συγκοπῇ πέπλος. ὅτι δέ ποτε καὶ ἐπὶ ἀνδρείου ἱματίου ὁ πέπλος τίθεται, δηλοῖ που Εὐριπίδης. καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἐν τραχινίαις. ὅς τὸν Ηρακλέους χιτῶνα ὃν ἔβαψε δηιάνειρα τῷ ἐκ Νέσσου φαρμάκῳ, καὶ εὐαφῆ πέπλον λέγει. καὶ καινὸν πέπλωμα. καὶ ἐνδυτῆρα πέπλον, καὶ θανάσιμον πέπλον. ὁ μέντοι ῥηθεὶς ἐν τοῖς περὶ Πανδάρου, πέπλος καὶ ἡ ἐπ' αὐτῷ ἐτυμολογία, ἑτεροιοῦνται πρὸς τὰ ἐνταῦθα. ὡς ἐκεῖ δεδήλωται. σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ ὁ τοῦ διὸς χιτὼν, ὡς οἷά τι τεῦχος ἤτοι ὅπλον, ὑπόκειται εἶναι. διό φησιν. ἡ δὲ, χιτῶνα ἐνδῦσα διὸς, τεύχεσιν εἰς πόλεμον θωρήσσετο. καὶ αὐτοῖς οὐ τομοῖς τισιν, ἀλλ' ἢ σειστοῖς κατὰ τὸ, ἐρεμνὴν ἐπισείει αἰγίδα καὶ δυναμένοις βλάπτειν ἐν μόνῳ τῷ σείεσθαι, ἢ δεινοῖς καὶ σμερδνοῖς καὶ τῇ θέᾳ καὶ μόνῃ βλάπτουσιν. ὅρα δὲ καὶ ὡς κοινὰ τὰ τοιαῦτα τῷ διὶ καὶ τῇ ἀθηνᾷ. μυθικῶς μὲν, διὰ τὸ φιλτάτην εἶναι αὐτὴν τῷ διί. κοινὰ δὲ τὰ τῶν φίλων. ἀλληγορικῶς δὲ διὰ τὸ τῆς φρονήσεως ἀθηνᾶς οἰκεῖον πρὸς δία νοῦν. τὸ δὲ πατρὸς ἐπ' οὔδει, πρὸς διαστολὴν ἔφη. οὐ γὰρ ἁπλῶς εἰς ἔδαφος ἔχευεν, ἀλλ' εἰς τὸ τοῦ διός. ὅτι δὲ καθάπερ ὕδας καὶ ὕδος, οὕτω καὶ οὖδας οὖδος, πολλαχοῦ δηλοῦται. οὕτω καὶ δέρας δέρος. δι' ὃ πάγχρυσον δέρος. καὶ γῆρας γῆρος. ἐξ οὗ τὸ γηροβοσκήσειν παρ' Εὐριπίδῃ, καὶ τὸ γηροβοσκὸς παρὰ Σοφοκλεῖ, ἐν συστολῇ τοῦ ο. εἰ καὶ οἱ μετ' αὐτοὺς ἐκτείνουσιν ἐν τοῖς τοιούτοις τὴν ρω συλλαβὴν ἀπὸ γενικῆς ἀττικῆς τοῦ γήρως.

Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετ' αἰγίδα θυσανόεσσαν
Δεινήν, ἣν περὶ μὲν πάντῃ φόβος ἐστεφάνωται,
Ἐν δ' ἔρις, ἐν δ' ἀλκή, ἐν δὲ κρυόεσσα ἰωκή.
Ἐν δέ τε γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου.
Δεινή τε, σμερδνή τε Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
Κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον
Χρυσείην, ἑκατὸν πολέων πρυλέεσσ' ἀραρυῖαν.

Τὴν αἰγίδα τῆς Ἀθηνᾶς, ἣν καὶ θυσανόεσσαν λέγει ὅ ἐστι κροσσωτήν, θύσανοι γάρ, οἱ διὰ τοῦ ο μικροῦ γραφόμενοι κροσσοί, οὐ μὴν οἱ διὰ τοῦ ω μεγάλου οἱ τὰ ὑδροφόρα δηλοῦντες ἀγγεῖα, οὕτως ἐκφράζει. ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισι βάλετο αἰγίδα θυσανόεσσαν. δεινήν. ἣν περὶ μὲν πάντη φόβος ἐστεφάνωται ἤτοι κύκλῳ περιέχει. ἐν δ' ἔρις. ἐν δ' ἀλκή. ἐν δὲ κρυόεσσα ἰωκή. ἐν δέ τε γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου. δεινή τε σμερδνή τε Διὸς τέρας αἰγιόχοιο. ταῦτα δέ, ἢ ὡς εἴδωλα ἐντετύπωταί φασι τῇ αἰγίδι. ἢ ὡς διαθέσεις καὶ δυνάμεις ἄρρητοι καὶ θεῖαί τινες. δηλοῖ δὲ διὰ τούτων ὁ μῦθος τὰ πολύτροπα τῆς φρονήσεως ἐνεργήματα, ἥτις ἐριστικὴ τοῖς ἐχθροῖς ἐπαιγίζουσα, δέος τε ἐμποιεῖ, καὶ εἰς φόβον ἤτοι φυγὴν διώκει, καὶ ἀλκὴν ἐνδείκνυται. καὶ τὸ γοργὸν δὲ ὀξὺ πρὸς ἐνέργειαν καὶ τὸ καταπληκτικόν, ἔχει πολύ. λέγει δὲ ἐκφραστικῶς ὁ ποιητὴς καὶ τὸ κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον χρυσείην. ἑκατὸν ἤτοι πολλῶν πόλεων πρυλέεσσιν ὅ ἐστι πεζοῖς ὁπλίταις ἀραρυῖαν. καὶ ὅρα ὡς μεγίστην κατὰ μῦθον πλάττει τὴν ῥηθεῖσαν κυνέην, εἴγε τοσούτων πόλεων ὁπλίτας καλύπτειν δὲ σκέπειν ἠδύνατο. καὶ ἔστι καὶ τοῦτο συλλογισμὸς τὸ σχῆμα εἴτ' οὖν ἔμφασις. συλλογιστέον γοῦν οἵα κεφαλὴ καὶ τὸ λοιπὸν ἀναλόγως τοῦ σώματος μέγεθος τῇ Ἀθηνᾷ, εἰ τοιαύτην περικεφαλαίαν περιέκειτο. τινὲς δέ φασιν οὐχ ὅτι ἑκατὸν πόλεων ὁπλίτας ἠδύνατο σκέπειν ὡς τοσούτοις ἀριστεῦσιν ἁρμόσαι δυναμένη. ἀλλ' ὅτι ἑκατὸν πόλεων ὁπλίτας εἶχεν ἐντετυπωμένους ἑαυτῇ. τοῦτο δὲ καὶ ἀλληγορίαν ἔχειν ἐθέλει τοῦ προνοητικοῦ τῆς τελείας καὶ μάλιστα βασιλικῆς φρονήσεως. ἥτις ὥσπερ ὁ παρὰ τῷ Ἰουλιανῷ Τραϊανός, ἐπὶ τῶν ὤμων φέρει τὰ τρόπαια, οὕτως αὐτὴ ἀναδέδεκται ὡς οἷον εἰς κεφαλὴν φροντίδας πολλῶν πόλεων. ἧς δὴ βασιλικῆς προνοίας καὶ τὰ κατωτέρω δὲ ταπεινὰ καὶ ὡς εἰπεῖν περὶ ποδῶν φροντίσματα, ὧν οἱ θύσανοι σύμβολον, πολλὰ τυγχάνει. καὶ ὡς ἄν τις καιρίως εἴποι πολυσχιδῆ. σχίσματα γάρ τινα δὲ οἱ θύσανοι. ὅθεν ἀρτιθύσανοι κατὰ Παυσανίαν, ἄρτι θύσανοι οἱονεὶ ἀπεσχίσματα παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Προμηθεῖ λυομένῳ. τινὲς δὲ τὸ ἑκατὸν πόλεων πρυλέεσσιν ἀραρυῖαν, οὕτως ἔφρασαν. ἑκατὸν πόλεων ἀριστεῦσιν ἔχουσαν. ἢ κεκοσμημένην τοῖς τῆς Κρήτης ὁπλίταις. τουτέστι τὰ τῶν Κορυβάντων ἔργα ἔχουσαν ἐντετυπωμένα. ὅτι δὲ ἑκατόμπολις ἡ Κρήτη καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δηλοῦται. ὡς δὲ καὶ Κρῆτες οἱ Κορύβαντες, δῆλον δὲ αὐτό. εὐθεῖαν δέ φασί τινες τοῦ πρυλέεσσι, πρύλις. γινομένην ἐκ τοῦ πορῶ πορύω τὸ ὁδεύω. πορύσω πόρυλις καὶ πρύλις. ὡς δαμάσω δάμαλις. ἴσως δὲ συντελεῖ τι πρὸς τὴν τοιαύτην κλίσιν καὶ τόνωσιν καὶ τὸ κύριον ὁ πρύλις ὁ παρὰ Λυκόφρονι. καὶ μὴν ἄλλοι ἐν οἷς καὶ Ἡρωδιανός, πρυλὴς γράφουσιν ὀξυτόνως. καὶ κλίνουσι κανονικῶς πρυλέος πρυλοῦς ὡς που καὶ προείρηται. καὶ ἔστιν ἀσφαλέστερος οὗτος. ἀπὸ γάρ τοι τοῦ πρύλις, πρύλεες ὤφειλεν εἶναι ὡς ὄφιες. ἀλλ' ἅμα μὴν εὕρηται πρυλέες ὡς εὐσεβέες. τὸ δὲ τετραφάληρον, καὶ ἀμφίφαλον ἐξηγούμενοι οἱ παλαιοί, φασὶν ὅτι φάλοι μὲν οἱ κατὰ τὸ μέτωπον τῆς περικεφαλαίας ἀσπιδίσκοι. φάλαρα δέ, κρίνουσί τινες τῆς περικεφαλαίας ἐν ταῖς παραγναθίσιν. ὡς εἶναι διαφορὰν ταύτην, φάλων καὶ φαλάρων. τινὲς μέντοι ταυτὰ ὑπέλαβον ἀμφότερα. ὡς εἶναι τὸ τετραφάληρον ἐξηγητικὸν τοῦ ἀμφίφαλον. ἡ γὰρ ἐκ δεξιῶν δὲ ἀριστερῶν ἔχουσα τοιαῦτα, καὶ αὖ πάλιν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν, ἀμφίφαλος μέν, ἤγουν δίφαλός ἐστι τῇ συζυγίᾳ. τετραφάληρος δέ, τοῖς καθ' ἕν. ὅτι δὲ φάλαρα καὶ ἵππων ἐστὶ κόσμος προμετωπίδιος, ὁμολόγηται. γινόμενος καὶ αὐτὸς ἀπὸ τοῦ φάω τὸ λάμπω. ὅθεν φάλιον τὸ λευκόν. ἐξ οὗ ἵππος τε φάλιος ὁ τὸ μέτωπόν φασιν, ἔχων λευκόν. καὶ ἄνθρωπος φάλιος οὗ αἱ περὶ τὸ μέτωπον τρίχες λευκαί. τινὲς δὲ καὶ ἄλλως περὶ τοῦ φάλου φράζοντες, ἀνάστημά φασιν αὐτοὺς περικεφαλαίας προμετωπίδιον. καὶ ἀσπιδίσκιόν τι μικρὸν καὶ λαμπρὸν ἢ ἧλον λαμπρόν. ἐν δὲ τῷ χωρίῳ τούτῳ ὅρα καὶ τὴν ἐπιμονὴν τῆς ἐν προσθέσεως. καὶ τὸ ἐν τῇ ἐπιμονῇ γοργόν. φησὶ γοῦν ἐν δ' ἔρις ἐν δ' ἀλκὴ καὶ τὰ ἑξῆς. ὡς δὲ ἀλλαχοῦ ἐν τῷ, ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαριστύς. τὸ δὲ σχῆμα, ἔστι περικαλλές. καὶ καλεῖται ἐπαναφορὰ διὰ τὸ τὰ κῶλα ἐπαναφέρειν, καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς λέξεως ἄρχεσθαι. εἰσὶ δὲ καὶ παρ' ἑτέροις ὅμοιαι ἐν προσθέσεσιν ἐπιμοναί. ὡς καὶ παρ' Ἡροδότῳ τό, κατὰ μὲν ἔλυσαν αὐτοῦ τὴν γυναῖκα κατὰ δὲ τὰ τέκνα. ἡ δὲ ῥηθεῖσα ἔκφρασις κεκαλλώπισται καὶ ἄλλως παρίσοις ἤγουν ὁμοιοτελεύτοις, τῷ ἀλκή. ἰωκή. κεφαλή. δεινή. σμερδνή. κάλλους δὲ σχῆμα, καὶ τό, αἰγίδα δεινὴν ἣν περὶ φόβος. ὅμοιον τῷ αὐτίκα βοὴν ἣν, καὶ τοῖς ὁμοίοις. ἔνθα καὶ σημείωσαι ὅτι ἑρμηνεύων, πῶς δεινὴ ἡ αἰγίς, ἐπήγαγε τό, ἣν περὶ μὲν φόβος ἐστεφάνωται καὶ τὰ ἑξῆς. τὸ μέντοι γοργεία κεφαλὴ δεινή, ἀνεπεξέργαστον εἴασεν ὡς γνωριμωτέραν

μώτερον. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὴν τερατώδη σκυθρωπότητα τῆς ἐκφράσεως, κάλλους ἐφαίδρυνε σχήμασι. περὶ δὲ τῆς γοργείας κεφαλῆς, ζητητέον καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. ὅλον δὲ τὸ γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου, ὅμοιόν ἐστι τῷ, νεστορέῃ παρὰ νηὶ πυλοιγενέος βασιλῆος. ὡς γὰρ ἐκεῖνο τῇ τοῦ κτητικοῦ ἀναλύσει εὐοδοῦται εἰς σύνταξιν, οὕτω καὶ τοῦτο. τὸ γὰρ νεστορέῃ, ἀναλυθὲν εἰς τὸ, τῇ τοῦ Νέστορος, εὖ ἔχει πρὸς τὸ εἰπεῖν παρὰ τῇ Νέστορος βασιλῆος νηί. οὕτω δὲ καὶ τὸ γοργείη κεφαλὴ δεινοῦ πελώρου, λέγει κατ' ἀνάλυσιν ὅτι ἡ κεφαλὴ τῆς γοργοῦς τοῦ δεινοῦ πελώρου. ὁμοίως καὶ τὸ θηβαίας ἐπισκοποῦντ' ἀγυιὰς τὰν ἐκ πασᾶν τιμᾶς, μεταποιηθὲν ἀναλυτικῶς, εὐοδοῦται εἰς τὸ, τὰς τῆς θήβης ἀγυιάς. τὴν ὑπερέκεινα πασῶν πόλεων τιμᾶς. ἐκεῖνο μέντοι καὶ ἄλλως καθίσταται. δύναται γὰρ εἶναι τὸ θηβαίας, ἀντὶ τοῦ θήβης. ἵνα ᾖ ὥσπερ σελήνη σεληναία, οὕτω καὶ θήβη θηβαία, αὐτὴ ἡ θήβη. ὅμοιον δὲ πρὸς τὸ γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου, καὶ ἐκ τοῦ Σοφοκλέους τὸ, λαβδακείῳ παιδὶ πολυδώρου τε καὶ κάδμου καὶ ἀγήνορος. καὶ ἐκεῖ γὰρ εὔοδος ἡ σύνταξις δι' ἀναλύσεως τοῦ λαβδακείῳ παιδί. ἵνα ᾖ τῷ παιδὶ τοῦ λαβδάκου, καὶ τῶν ἑξῆς. χρῆσις δὲ τῆς γοργοῦς πολλαχοῦ εἰ καὶ κοινῶς εὐθεῖα ταύτης ἡ γοργὼν ὡς τρυγών. οὕτω δὲ καὶ ἀηδὼν μὲν τὸ κοινόν. εὕρηται δὲ καὶ ἀηδοῦς γενική, ὡς λητοῦς. καὶ κλητικὴ ἀηδοῖ ὡς χελιδοῖ, παρὰ τῷ κωμικῷ. τὸ δὲ πέλωρον τρεῖς πολλαχοῦ ἔχει κινήσεις. λέγεται γὰρ πελώριον καὶ πέλωρ καὶ πέλωρον. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀμφιβάλλεται εἴτε ἴδιον φόρημα τῆς ἀθηνᾶς ἡ αἰγίς, εἴτε καὶ ὥσπερ τὸν χιτῶνα τοῦ πατρὸς διός, οὕτω καὶ τὴν ἐκείνου αἰγίδα φορεῖ. πρὸς ὃ δοκεῖ συντελεῖν ἐνταῦθα τὸ, διὸς τέρας αἰγιόχοιο. ὡς αὐτοῦ μάλιστα ταύτην ὅπλον αὐχοῦντος ὃς καὶ παρωνυμεῖται αὐτῇ. Σημείωσαι δοκεῖ καθ' ὑπερβατὸν λέγειν. ὅτι ἀμφὶ ὤμοισι βάλετο αἰγίδα διὸς τέρας αἰγιόχου. ὁ δὲ περὶ τῆς αἰγίδος λόγος ἵνα τις ἐπιτεμὼν καὶ νῦν εἴπῃ τὰ καίρια, τοιοῦτός ἐστιν. ἡ τοῦ διὸς αἰγίς, μυθικῶς μὲν κατὰ τὰς λεγομένας τραγέας καὶ κατὰ κρούσεις τραγᾶς, οὕτω καὶ αὐτὴ εἴη ἂν αἰγείη τουτέστιν αἰγὸς δέρμα, ὅπερ ὁ ζεὺς ἀνῆπτο εἰς ἀνάμνησιν αἰγὸς ἧς αὐτὸς ἔσπασέ ποτε τὴν θηλήν. ἀφ' ἧς καὶ ἐπεκλήθη αἰγίοχος ὡς εἰς ὀχὴν ἤγουν τροφήν, αἰγὶ χρησάμενος. οὕτω δέ τις καὶ λεοντῆν ἢ λυκέην, ἢ παρδαλέην ἀνάπτεται, εἰς μνήμην τινὸς πράξεως. καὶ ἄλλως δὲ ἡ τοῦ διὸς αἰγὶς σκευάσματι κατὰ τὸν μῦθον πλάττεται ἀπὸ ὕλης τιμίας, αἰγιδῶδες ἤτοι μηλωτῇ ἐοικός. καὶ ὡς ἄλλως ἀμαθέστερόν πως κατὰ τὴν κωμῳδίαν ῥηθῇ καὶ σαφέστερον, φόρημά τι δοκεῖ σαγοειδές, θυσάνοις τε ἔχον χρυσέοις ἀπῃωρημένους κατὰ τὰ κράσπεδα, καὶ δι' ὅλου τοῦ κύτους λεπτά τινα καὶ ἰσχνὰ τριχώδη ἐξ ὕλης καὶ αὐτὰ ὁμοίας, πρὸς ἔμφασιν αἰγίδος τῆς ἀληθοῦς. ὅπλον δὲ διὸς ἡ τοιαύτη μυθικὴ αἰγίς, οὐχ ὡς δι' ἧς βαλεῖν, ἢ τραῦμα ἐντρῖψαι τινί, ἀλλὰ μόνον φοβῆσαι ἐν τῷ διατινάσσεσθαι καὶ ἐπισείεσθαι. καὶ αὕτη μὲν ἡ τοῦ μυθικοῦ διὸς αἰγίς. ἡ δὲ ἀλληγορουμένη, συμμετατίθεται ταῖς τοῦ διὸς μεταλήψεσι. καὶ εἰ μὲν εἰς ἀέρα ὁ ζεὺς ἐκλαμβάνεται, αἰγὶς νοεῖται τὰ κατὰ τὸν ἀέρα πάθη καὶ φόβητρα. ἅτινα οὐ μόνον καταιγίδες λέγονται, ἀλλὰ καὶ αἰγίδες ἀσυνθέτως. τινὰ δὲ καὶ αὐτὸ τοῦτο αἶγες οὐ ζῷα πάντη. ἀλλὰ ἐκ πυκνότητος ἀέρος ποιά τινα πάθη οὐράνια τὴν ἀλληγορουμένην συγκροτοῦντα αἰγίδα. ἐν οἷς πάντη φόβος ἐστεφάνωται, καὶ τῷ περιέχοντι συνεσφαίρωται, καὶ τοῖς περὶ γῆν οὐ φορητῶς καταρρήγνυται διὰ τὴν ἐν αὐτοῖς ἀλκὴν καὶ δεινότητα καὶ γοργότητα. καὶ οὗτος μέν, εἷς τρόπος ἀλληγορίας ἐπὶ τῇ αἰγίδι ὁ φυσικώτερος. ἔνθα καὶ τὸ πρὸ ὀλίγου ῥηθὲν ἐνθυμητέον τὸ, ἐρεμνὴν ἐπισείει αἰγίδα ὁ ζεύς, ὡς τῶν ἐν ἀέρι καταιγίδων οὐχ ἁπλῶς ἀεὶ μελαινομένων. ἀλλά ποτε καὶ ἠΰτε πίσσα κατὰ τὸν ποιητήν. εἰ μέντοι νοῦς ὁ ζεὺς νοοῖτο, ἀνάλογος ἂν αὐτῷ καὶ ἡ αἰγὶς ἐκλαμβάνοιτο, δύναμις δηλαδή τις νοερὰ οὐ μόνον ὑψηλὴ καὶ ἀνωφορουμένη, ἀλλὰ καὶ πολὺ τὸ πυκνὸν ἔχουσα καὶ ὡς ἂν εἴποι τις λάσιον. ὁποῖα λάσια καὶ τὰ τοῦ ἀχιλλέως στήθη ὡς δασυστέρνου, ἐν τῇ ἄλφα ῥαψῳδίᾳ νοοῦσί τινες. ἡ δὲ τοιαύτη αἰγὶς κατὰ τὸν ποιητὴν φόβῳ τε ἂν στεφανοῖτο. φοβερὰ δηλαδὴ τοῖς ἀντιμάχοις ἐπαιγίζουσα. στεφανοίη δ' ἂν αὐτὴν καὶ ἡ ἔρις. ἡ ἐπ' ἀγαθῷ πάντως. ἔχοι δ' ἂν καὶ ἀλκήν. ἀλλὰ καὶ γοργότητα τὴν ἐπὶ τοῖς πρακτέοις. τοιαύτης οὖν οὔσης τῆς κατὰ νοῦν θεωρουμένης αἰγίδος εἴη ἂν καὶ ἡ τῆς ἀθηνᾶς αἰγὶς ὁμοία τῇ ἠθικευομένῃ ταύτῃ αἰγίδι τοῦ διός. ἐκεῖνός τε γὰρ νοῦς τεθεώρηται, καὶ αὐτὴ θυγάτηρ ἐκείνου. ἡ φρόνησις γὰρ νοός ἐστι προβολή. ὅθεν καὶ ἡ αἰγὶς ἐπ' ἀμφοῖν τούτοιν συγγενής. Σημείωσαι ὅσα ἐπὶ μιᾶς τῆς τοῦ νοός, ταῦτα καὶ ἐπὶ τῆς ἑτέρας συμβιβάζοιτο ἄν, ἣν ἡ ἀθηνᾶ φορεῖ. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐὰν καὶ εἰς ἀέρα ἡ ἀθηνᾶ ἐκλαμβάνηται ὡς ἐν τῇ ἄλφα ῥαψῳδίᾳ εἴρηται, εἴη ἂν οὕτω καὶ φυσικῶς ἡ αἰγὶς τῇ ἀθηνᾷ, ὡς καὶ τῷ πατρὶ διὶ προσαρμόζουσα. κἀκεῖνο δὲ ἰστέον ὅτι νομοθετοῦσα μὲν ἡ ἀθηνᾶ ἤγουν ἡ φρόνησις καὶ οἰκονομοῦσα καὶ δικάζουσα, καὶ ὅλως εἰρήνην πραγματευομένη καὶ ἡσυχάζουσα. καὶ εἰς θεωρίαν ἀπασχολοῦσα ἑαυτὴν καὶ διὸ οἰκουρίαν πολιτικήν ἧς παρώνυμον τὰ οἰκούρεια παρὰ Σοφοκλεῖ. ἅπερ εἰσὶν ὑπὲρ οἰκουρίας μισθοί, θήλεια τάχα πως ἐστί. καὶ μαλακῶς ἔχει. καὶ τὸν ἑανὸν πέπλον ἐνδέδυται. ὅτε δὲ πολέμοις ἐπέξεισι καὶ μάχας τάττει. καὶ ἀντεπεξάγεται τῷ βροτολοιγῷ, τηνικαῦτά γε τὸν πέπλον μὲν εἰς ἔδαφος καταχέει, μετασκευάζεται δέ, πρὸς τὸ ἀρρενωπότερον. καὶ ὥσπερ ἐπαιγίζει τοῖς ἀντιπάλοις. καὶ οὐκέτι γαληνόν τε καὶ μαλακόν, ἀλλὰ γοργὸν ἐμβλέπει. καὶ τὴν σμερδαλέαν καὶ δεινὴν αἰγίδα φορεῖ. ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι ὁ παλαιὸς λόγος, τοὺς θυσάνους οἵ εἰσι κράσπεδα τῆς ῥηθείσης αἰγίδος, ὄφεις βούλεται εἶναι ἢ ὀφιώδεις. φησὶ γοῦν Ἡρόδοτος ὅτι

τὴν

τὴν ἐσθῆτα καὶ τὰς αἰγίδας τῶν ἀγαλμάτων τῆς Ἀθηνᾶς, ἐκ τῶν Λιβυσσῶν ἐποιήσαντο οἱ Ἕλληνες. πλὴν ὅτι σκυτίνη ἡ ἐσθὴς τῶν Λιβυσσῶν ἐστι. καὶ οἱ θύσανοι οἱ ἐκ τῶν αἰγίδων, οὐκ ὄφιές εἰσιν, ἀλλὰ ἱμάντινοι. ὁ δὲ αὐτὸς λέγει καὶ, ὅτι δὲ ἐκ Λιβύης ἥκει ἡ στολὴ τῶν Παλλαδίων, δῆλον. αἰγέας γὰρ περιβάλλονται ψιλὰς περὶ τὴν ἐσθῆτα θυσανωτὰς αἱ Λίβυσσαι κεχρισμένας ἐρευθεδάνῳ. ἐκ δὲ τῶν αἰγέων τούτων, αἰγίδας οἱ Ἕλληνες μετωνόμασαν. λέγει δὲ Ἡρόδοτος ἐν τούτοις, αἰγέας μὲν, δορὰς αἰγῶν ὡς καὶ προείρηται. ἐρευθεδάνῳ δὲ ἤτοι ἐρυθροδάνῳ κεχρισμένας τὰς ἐρυθροβαφεῖς. σημείωσαι δὲ καὶ ὡς εἴπερ αἱ πρῶται καὶ κυρίως αἰγίδες αἱ Λίβυσσαι θυσανοὺς εἶχον φοινικοῦς ὁποίους Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, ἔστιν αὐτόθεν νοῆσαι τὸ ἐπὶ τῇ ποιητικῇ αἰγίδι φοβερὸν καὶ δεινὸν καὶ σμερδνὸν, διὰ τοὺς ῥηθέντας δηλαδὴ ὄφεις. τὸ δὲ πλὴν ὅτι σκυτίνη ἡ ἐσθὴς τῶν Λιβυσσῶν. δηλοῖ τὰς παρ' Ἕλλησιν αἰγίδας ἐν ἀγάλμασι τυχὸν Διὸς ἢ Ἀθηνᾶς ὑφαντὰς ἢ πλεκτάς τινας εἶναι καὶ διὸ σαργεδεῖς μαλλωτάς. τυχὸν μὲν ἐξ εὐπορίστου ὕλης. τυχὸν δὲ καὶ ἐκ τιμιωτέρας. οὐ μὴν αὐτόχρημα αἰγᾶς, ἤτοι αἰγίδας ὅ ἐστιν αἰγῶν δοράς. Σημείωσαι δὲ ὅτι οὐ μόνον αἰγίδες τὰ ῥηθέντα λέγονται, ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι ἡ λέξις δηλοῖ. Αἴλιος μὲν γὰρ Διονύσιός φησιν. αἰγὶς τὸ ἐκ τῶν στεμμάτων δίκτυον. Παυσανίας δὲ, τὸ ἐκ τῶν στεμμάτων πλέγμα. καὶ τὸ διὰ τῶν στεμμάτων πεπλεγμένον δίκτυον. καὶ αὐτοὶ μὲν οὕτω. διὸ δὲ ἔργον ἡ τοιαύτη αἰγὶς, οὐκ ἐδήλωσαν σαφῶς. εἰκὸς δὲ τά τε εἰρημένα στέμματα ἐξ ἐρίων εἶναι κατὰ τὸ, στέμματα ξιώασα. καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν δὲ πλεκόμενα, μὴ αὐτόχρημα δίκτυα γίνεσθαι ἁλιευτικά, ὁποῖα δὲ τὰ εἰς ζώνην παρὰ τοῖς ὕστερον χρήσιμα οἷς ἐπανθοῦντι χνοῶδες ἐν τῷ γναφεύεσθαι, ἀποτελοῖεν ἂν αἰγιδώδη αὐτά. τῶν δὲ μνημονευθέντων κροσσῶν, διὰ τοῦ ο μικροῦ ἡ παραλήγουσα. οἷς δηλαδὴ τὸ ἄκρον σείεται. ὁ μέντοι παρὰ Σοφοκλεῖ κρωσσὸς ὅ ἐστι κρατὴρ γινόμενός φασι παρὰ τὸ κερῶ καὶ ἐν συγκοπῇ κρῶ τὸ σαλάσσω καὶ ἐπιχέω. καὶ οἱ παρὰ Λυκόφρονι δὲ καὶ ἑτέροις κρωσσοὶ ἀγγεῖα ἐκεῖνα δεξιὰ ὑδρεύεσθαι λάγυνοι ἴσως ἢ ξέσται καὶ τοιαῦτά τινα, τῷ ω μεγάλῳ παραλήγεται. ἔτι ἰστέον ὅτι καὶ Ἀπόλλωνος ἡλίου ἐστὶν αἰγὶς, ὃν τρόπον καὶ Διὸς τοῦ εἰς ἀέρα ἐκλαμβανομένου. ἐπεὶ δὴ καὶ τῷ τοιούτῳ Διῒ, αὐτός ἐστιν αἴτιος τοῦ αἰγίζειν, ἢ καταιγίζειν, ἢ καθ' Ὅμηρον ἐπαιγίζειν. ὡς ἀνάγων γῆθεν ὑψοῦ τὰς ἀναθυμιάσεις. καὶ τοιαῦτα μὲν ταῦτα. ὁ δὲ γραμματικὸς Ἀριστοφάνης ἴδιόν τι σύγγραμμα περὶ αἰγίδος προσενεγκὼν, ἄλλα τέ τινα λέγει, οὐ πάνυ γλαφυρὰ, καὶ ὅτι Ὅμηρος τοῖς πάθεσι καὶ τοῖς δι' αὐτῶν ἀποτελουμένοις πράγμασιν, ὁμωνύμους τινὰς ἐφιστᾷ δαίμονας εἰδωλοποιουμένους μυθικῶς. ἐφ' ὧν καὶ τὸ ἀποτελοῦν ἤγουν παρασκευαστικὸν νοεῖται, καὶ τὸ ἀποτελούμενον κακὸν ἐναργῶς. ἔρως γοῦν καὶ πλοῦτος καὶ ἔρις καὶ ὕβρις καὶ δεῖμος καὶ φόβος καὶ κυδοιμὸς καὶ βροντὴ καὶ ἀστραπὴ καὶ ἄλλα μυρία ὁμωνύμως δηλοῦσι τὴν εἰδωλοποιΐαν τε δαιμονιώδη καὶ τὸ ἐκεῖθεν σύμπτωμα. ἐν δὲ τοῖς τοιούτοις λέγει ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι τὸ συνεστραμμένον πνεῦμα καὶ καταράσσον, ἄνεμον κατάρη λέγουσιν ὁ Ἀλκαῖος καὶ ἡ Σαπφὼ, διὰ τὸ καταφερῆ ὁρμὴν ἔχειν.

Ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσατο. λάζετο δ' ἔγχος,
Βριθὺ, μέγα στιβαρὸν τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
Ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.

Ὄχεα φλόγεα ὁ Ὁμηρικὸς μῦθος τῇ φωσφόρῳ δίδωσιν Ἀθηνᾷ τουτέστι λαμπρά. καὶ ὅρα σύντομα πάρισα ἤτοι ὁμοιοτέλευτα τὸ, ὄχεα φλόγεα. τοῦτο δὲ καὶ διὰ τὸ τοῦ χρυσοῦ εἶπε πυροειδές, ὃ τάχα καὶ τῷ Διομήδει πρὸ μικροῦ ἐνήστραπτε. τοιοῦτον γὰρ τὸ χρύσεον χρῶμα. ὅθεν καὶ Πίνδαρος αἰθομένῳ πυρὶ, τὸν χρυσὸν εἴκασεν. εἰ δὲ καὶ ἔμπρακτος εἴη ἡ Ἀθηνᾶ, τότε καὶ ἔγχος λαμβάνει βριθὺ μέγα στιβαρόν. ᾧ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν ἡρώων οἷς ἂν κοτέσηται. ταῦτα δὲ χρήσιμα καὶ εἰς ἄνδρα τινὰ βριαρὸν πολεμιστὴν, κεῖνται καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ. ὅτι δὲ τὸ λαμβάνειν, λάζεσθαι οἶδε λέγειν ἡ ποίησις ἀεὶ, οὗ παράγωγον τὸ λαζύω λάζυμι ὡς ζεύγνυμι, καὶ ὅτι ἔγχος οὐ μόνον δόρυ δηλοῖ, ἀλλά που καὶ ξίφος ὡς καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, δῆλόν ἐστι.

Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους.
Αὐτόμαται πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον ὧραι,
Τῇς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς Οὔλυμπός τε,
Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.
Τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους.
Εὗρον δὲ Κρονίωνα θεῶν ἄτερ ἥμενον ἄλλων,
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
Ἔνθ' ἵππους στήσασα θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ζῆν' ὕπατον Κρονίδην ἐξείρετο, καὶ προσέειπε.

Τὸ ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετο ἵππους, ποιητικῶς περίφρασις ἀντὶ τοῦ ἡνιόχει. ἔστι δὲ ἐπιμαίεσθαι κοινῶς μὲν τὸ ζητεῖν, ὅθεν καὶ ἡ μαῖα, καὶ μαίων τὸ κύριον. ἄλλως δὲ τὸ μεταχειρίζεσθαι καὶ ἅπτεσθαι. ἐπεὶ καὶ μάσασθαι τὸ ἅψασθαι, ἀπὸ τοῦ μῶ, ἐξ οὗ τὸ μαίω, παράγεται. μάστιγι οὖν ἐπιμαίεσθαι ἵππους ἐστὶ τὸ ὡσεὶ καὶ χειρὶ ἅπτεσθαι. τὸ δέ ἐστι μαστίζειν. διὸ ἐπάγει. μάστιξε δ' ἵππους. οὓς καὶ κεντρηνεκέας μετ' ὀλίγα φησὶν, εἰς ταυτὸν ἄγων τὴν μάστιγα καὶ τὸ κέντρον. ὧν παραγωγὴ κατὰ τὸ, ἀστραπαὶ διηνεκέες. ἄμφω γὰρ, ἀπὸ τοῦ ἐνεγκεῖν γίνονται. ἐν τούτοις δὲ πλανήσει καὶ τὸν Δία, θεῶν ἄτερ ἥμενον ἄλλων, ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Ὀλύμποιο, καθὰ καὶ ἐν τῇ ἀ ῥαψῳδίᾳ ταυτολογῶν συνήθως οἷα εἰκός. καὶ οὕτω καθ' ἡσυχίαν καὶ ἡ Ἥρα ἐντυγχάνει αὐτῷ, καὶ τυγχάνει οὗ θέλει. Ἱστέον δὲ ὡς ὁ μεγαλόνους Πίνδαρος ἐπαινεῖ τινα ἵππον, ὡς μὴ κεντρηνεκέα, δέμας δὲ ἀκέντητον δρόμῳ παρέχοντα. καὶ εἰσὶ μέν τινες τοιοῦτοι. Ὅμηρος δὲ ἐκ τοῦ πλεονάζοντος ἔφρασεν. Τὰς ὥρας φιλοσοφῶν ὁ ποιητὴς, πυλωροὺς αὐτὰς λέγει τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐπιτετράφθαι αὐταῖς φησι, μέγαν οὐρανὸν Οὔλυμπόν τε. οὐ διὰ τὰ ἐκ τῶν ὡρῶν ἀποτελέσματα ὡς ἄν τις εἴποι ἀστειζόμενος. ἀλλὰ ὥς τε ἡμὲν, ἀνακλῖναί φησι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι. τουτέστι καὶ ἀνοῖξαι νέφος, οἷα τινὰ πύλην, καὶ αὖθις ἐπιθεῖναι. τῷ ὄντι γὰρ ὧραί τινές εἰσιν ὡς ἐπιπολὺ, καὶ καιροὶ τεταγμένοι τοῦ νεφελοῦσθαι τὸν οὐρανὸν εἴτε καὶ μή. ὅτι δὲ πύλαι δὴ, τῷ οὐρανῷ τὰ νέφη, δηλοῖ ὁ ποιητὴς εἰπὼν τὸ, αὐτόματοι δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ὃ ἐστὶν ἤχησαν καὶ ἠνοίγησαν ἀξιούσαις τῇ Ἥρᾳ καὶ τῇ Ἀθηνᾷ. καιριωτάτη δὲ λέξις ἐπὶ ἀνοίξεως πυλῶν, τὸ ἀνακλίνειν ὡς πολλαχοῦ φαίνεται, ἵνα ᾖ κλίνειν μὲν τὸ κλείειν ἀνακλίνειν δὲ τὸ ἀνάπαλιν. Ὅρα δὲ ὅπως τὸ ἔμυκον ἐπὶ βοὸς κυρίως κείμενον, ἐπὶ πύλης εἶπε τῆς διὰ τὴν ἄγαν ἁρμογὴν ἠχητικῆς, καὶ δι' αὐτὸ μυκητικῆς, ὀνοματοποιῶν καὶ ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος ἤχου πυλῶν τε μέγεθος καὶ στερεότητα δηλῶν, καὶ ἄνοιξιν αὐτῶν. καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δέ πού φησι. τάδ' ἀνέβραχεν ἠύτε ταῦρος. τὰ θύρετρα δηλαδή. καὶ σημείωσαι ὅτι ὁ παραβολικῶς δεξάμενος ταύρου δίκην ἠχεῖν θύρας δέξαιτ' ἂν καὶ τὸ μυκᾶσθαι αὐτάς. καὶ οὕτω τὸ ἀναιδὲς ταύτης τῆς λέξεως, διὰ παραβολῆς ἐπόρωθι συνήθως τεθεράπευται. εἰ καὶ μὴ παράκεινται ἀλλήλαις ἥτε λέξις καὶ ἡ ῥηθεῖσα παραβολή. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἐντεῦθεν οἱ μεθ' Ὅμηρον λαβόντες, μυκᾶσθαί φασι καὶ βροντάς. ἐπεὶ καὶ αἱ Ὁμηρικαὶ αὗται πύλαι, νέφη εἰσὶ βροντώδη μυκηθμόν ποτε ἀφιέντα. ἀκόλουθον δὲ πάντως τὸν ἐν Ὀλύμπῳ οἶκον πλασάμενον, καὶ πύλας αὐτοῖς τολμῆσαι εἰπεῖν. ἔστι δὲ τὸ ἔμυκον, δεύτερος ἀόριστος τοῦ μυκῶ ῥήματος. κατὰ τὸ χραισμῶ, ἔχραισμον. δουπῶ ἔδουπον. κτυπῶ ἔκτυπον, ληκῶ ἔλακον. τὸ δὲ αὐτόματοι, ἀντὶ τοῦ μόναι, ἀφ' ἑαυτῶν, δίχα πυλωρῶν ὡς ἐὰν ἦσαν αἰσθητικαί. εἴρηται δὲ καθ' ὁμοιότητα τοῦ αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος. παρὰ δέ γε τοῖς μεθ' Ὅμηρον σοφοῖς, ἄλλως ἡ λέξις αὕτη λαμβάνεται. ἧς καὶ εὐθεῖα ἡ ἑνικὴ, οὐ μόνον εἰς ὅς λήγει, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ η προφέρεται. ἡ αὐτομάτη γάρ. τὸ δὲ ἐπιτέτραπται, λέξις ἀθηναϊκὴ καιρία κατὰ τὸ, ᾧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ ὅσα τοιαῦτα. τὸ δὲ μέγας οὐρανὸς Οὔλυμπός τε, ἢ ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτὸ λέγουσι κατὰ ἀλληγορικὴν ἀλήθειαν, ἢ καὶ ἄλλως ὡς καὶ ἀλλαχοῦ, ὄλυμπον μὲν νοητέον, τὸ μακεδονικὸν ὄρος. οὐρανὸν δὲ, τὸν ὑπὲρ τὰ νέφη τόπον. ὃς ποτὲ μὲν κλείεται ὅσα καὶ πύλαις τοῖς νέφεσι. ποτὲ δὲ ὡς δι' ἀνοιγομένων διεκφαίνεται. Παρὰ μὲν τοῖς ὕστερον διαφορά ἐστιν ἐρωτήσεως καὶ πεύσεως. Ὅμηρος δὲ καὶ τὴν πεῦσιν ἐρώτησιν οἶδε. φησὶ γὰρ ὅτι ἡ Ἥρα τὸν Δία ἐξείρετο καὶ μετέειπεν. ἡ δὲ τοιαύτη ἐρώτησις, πεῦσις ἐνταῦθά ἐστι. δύο γὰρ στίχους δαπανᾷ ὁ Ζεὺς εἰς ἀπόκρισιν. ἴδιον δὲ πάντως πεύσεως. τὸ ἐν τῇ ἀποκρίσει μακρολογεῖν. ὥσπερ ἐρωτήσεως τὸ θεραπεύεσθαι τὴν ἐρώτησιν διὰ τοῦ ναὶ ἢ οὔ. ἢ διὰ κατανεύσεως μόνης καὶ ἀνανεύσεως.

Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ Ἄρῃ τάδε καρτερὰ ἔργα;
Ὁσσάτιόν τε καὶ οἷον ἀπώλεσε λαὸν Ἀχαιῶν
Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον. ἐμοὶ δ' ἄχος. οἱ δὲ ἕκηλοι
Τέρπονται Κύπρις τε, καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Ἄφρονα τοῦτον ἀνέντες, ὃς οὔ τινα οἶδε θέμιστα.
Ζεῦ πάτερ ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, αἴκεν Ἄρηα
Λυγρῶς πεπληγυῖα μάχης ἐξαποδίωμαι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
Ἄγρει μάν οἱ ἔπορσον Ἀθηναίην ἀγελείην,
Ἥ ἑ μάλιστ' εἴωθε κακῇς ὀδύνῃσι πελάζειν.
Ὣς ἔφατ' οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Μάστιξεν δ' ἵππους. τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.

Νεμεσῶν τις ἀνδρὶ ἄφρονι ἐρεθισθέντι πρός τινων εἰς πολλῶν μάτην ὀλέθρους, ἐρεῖ παρῳδήσας τὰ ῥηθησόμενα, ἔχοντα οὕτω. Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ ἄρῃ τάδε καρτερὰ ἔργα, ὁσσάτιόν τε καὶ οἷον ἀπώλεσε λαὸν ἀχαιῶν μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον. ἐμοὶ δ' ἄχος. οἱ δὲ ἕκηλοι τέρπονται, κύπρις τε, καὶ ἀπόλλων ἄφρονα τοῦτον ἀνέντες, ὃς οὔ τινα οἶδε θέμιστα. εἰ δὲ καὶ θαρρεῖ ὁ νεμεσῶν τίσασθαι τὸν τοιοῦτον, ἁρμόττει κατὰ παρῳδίαν καὶ τὸ ἐφεξῆς, τό, Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι αἴ κεν ἄρηα λυγρῶς πεπληγυῖα μάχης ἐξαποδίωμαι, ἤγουν ἐκδιώξω. ὁ δὲ ταῦτα ἀκούσας καὶ παραινῶν τὴν μετὰ φρονήσεως ἄμυναν, ὀρθῶς ἂν ἐρεῖ τό, ἄγρει μάν οἱ ἔπορσον ἀθηναίην ἀγελείην, ἥ ἑ ἤγουν ἥτις αὐτὸν τὸν ἀλόγιστον ἄρην, μάλιστ' εἴωθε κακῇς ὀδύνῃσι πελάζειν. ὅπερ ἐστὶ περιφραστικῶς ἴσον τῷ, κακύνειν. λέγει δὲ τοῦτο μὲν ὁ τοῦ μύθου ζεύς. ἐκεῖνα δὲ ἡ ἥρα, λυπουμένη ἐὰν ὁ ἀθέμιστος ἄρης κακὰ ποιῇ παροξυνθεὶς ὑπὸ κύπριδος καὶ ἀπόλλωνος. Ὅρα δὲ ὅτι τὸ Ζεῦ πάτερ, δὶς ἡ ἥρα προσφωνεῖ, κολακεύουσα καιρίως τὸν δία. καρτερὰ δὲ καὶ νῦν ἔργα, τὰ βίαια. τὸ δὲ ὁσσάτιον, δύο ἔχει παραγωγὰς ἐκ τοῦ ὅσος. ὅσσατος γοῦν εἶτα ὁσσάτιος. τὸ δὲ ἐμοὶ δ' ἄχος οἱ δὲ τέρπονται, σχῆμά ἐστι γοργὸν ἀντιθετικὸν συνήθης καὶ αὐτὸ ῥήτορσι. τὸ δὲ ἀνέντες, ἀντὶ τοῦ ἐρεθίσαντες, παροξύναντες, ἀναπείσαντες. λέξις δὲ καὶ αὕτη ἀγαθὴ καὶ τοῖς πεζολογοῦσι ληφθεῖσα ἐκ χορδῶν ἀνιεμένων. ἢ μᾶλλον ἐκ κυνῶν λυθέντων ἐπὶ ἄγρα. ταύτῃ δὲ σύστοιχον καὶ τό, ἀνῆκεν ἀντὶ τοῦ ἀνέπεισε. τὸ δὲ δίωμαι, προστόθετον τοῦ διώκω ἐστί. τὸ δὲ ἄγρει, ἀντὶ τοῦ ἄγε, σπουδὴν παρακελεύεται ὁποία πρέπει καὶ εἰς ἄγραν. ὡς ἀπὸ τοῦ ἀγρεῖν ἐξ οὗ καὶ τὸ ζωγρεῖν καὶ τὸ ἀγρεύειν. πελάζειν δὲ ὀδύναις κακαῖς ἤγουν κακωτικαῖς τὸν ἄρην λέγεται ἀθηνᾶ. ἐπείπερ ἀθηνᾶ μέν ἐστιν ἡ φρόνησις. ἄρης δὲ εἰς ἀλογίαν μεταλαμβάνεται. περιγίνεται δὲ φύσει τοῦ τοιούτου ἄρεος, ἡ ἀλληγορουμένη ἀθηνᾶ. οὐ μὴν ἡ ἥρα τουτέστιν ὁ ἀήρ. ἀσυμβίβαστοι γὰρ τοῦτό γε. διὸ καὶ τὴν ἀθηνᾶν ὁπλίσει ὁ ποιητὴς κατὰ τοῦ ἄρεος, οὐ μὴν τὴν ἥραν, ἵνα μὴ ἀχρειώσῃ τὴν κατὰ φύσιν ἀλληγορίαν. ἐκθετικὴ δέ τις μέθοδος ἐννοίας τὰ εἰρημένα. προαναφωνοῦσα οἷα μετ' ὀλίγον πείσεται ὁ ἄρης. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ οὐ νεμεσίζῃ τῷ ἄρει τάδε ἔργα, ἤγουν διὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ πραττόμενα, ἀττικὸς ἀνὴρ φράσοι ἂν ὡς οὐ νεμεσίζῃ τῶνδε ἔργων, ἤγουν ἕνεκεν ὧν ποιεῖ. τὸ δὲ μάλιστα καὶ τὸ εἴωθεν ἀκρίβειαν ἔχει. κακύνει μὲν γοῦν ὁ μῦθος καὶ ὑπό τισιν ἄλλοις τὸν ἄρην. δι' ὃν ὑπὸ τοῖς ἀλωείδαις. οὔτε δὲ μάλιστα οὔτε εἰωθότως ὡς ὑπὸ τῇ ἀθηνᾷ. τὸ δὲ ὀδύναις πελάζειν, οὐ μακράν ἐστι τοῦ ὀδύναις μιγνύειν. ὃ δὴ φράζειν φιλεῖ Ὅμηρος καθὰ καὶ Πίνδαρος. Ἐμφαίνων καὶ ταῦτα ὁ ποιητὴς τὴν εἰς ἀέρα τῆς ἥρας ἀλληγορίαν, φησὶν ὡς ἡ ἥρα μάστιξεν ἵππους. τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος. τὸ μὲν γὰρ μέσον οὐρανοῦ καὶ γῆς, τόπος ἀέρος ἐστὶ περὶ ὃν ἐλαύνει ἡ ἥρα τὸ ἅρμα. Ὅρα δὲ ὡς καὶ ἐνταῦθα συνήθως τῷ πληθυντικῷ συνέζευξε δυϊκὸν ἐν τῷ, μάστιξε δ' ἵππους, τὼ δὲ πετέσθην.

Ὅσσον δ' ἠεροειδὲς ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν
Ἥμενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσων ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Τόσσον ἐπιθρώσκουσι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι.

Μετρῶν ὁ ποιητὴς κίνησιν δαιμονίων ἵππων ποιητικώτερον, καὶ τερατωδέστερον λέγει ὅσον δ' ἠεροειδὲς διάστημα δηλαδὴ ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν ἥμενος ἐν σκοπιῇ λεύσσων ἐπὶ οἴνοπα πόντον. ἔνθα τὰ τῆς ὄψεως ἀνεπιπρόσθητα, τόσον ἐπιθρώσκουσι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι. ὅ ἐστιν ὑψαύχενες ἢ ὧν ὁ κρότος ὑψοῦ ἠχεῖ. καὶ οὕτω μὲν ἐνταῦθα μετρεῖ κατὰ ἀόριστον σχῆμα τὸ ὅσον, καὶ τὸ τόσον, ἵνα δηλώσῃ ταχυτάτην ἐξ ὀλύμπου τοῦ μακεδονικοῦ, κίνησιν ἵππων εἰς τὴν τροίαν. ἀλλαχοῦ δὲ ἐξ ἀριθμοῦ ὡρισμένου τὸ αὐτὸ παριστῶν, φησὶν ὡς τρία βήματα διαβάντες οἱ τοῦ ποσειδῶνος ἵπποι, τόπον καὶ αὐτοὶ διίππευσαν πάνυ πολύν. Πίνδαρος δὲ ἐπὶ πλέον Ὁμήρου τερατευσάμενος ἐπὶ ἀπόλλωνος, ἑνὶ θείῳ βήματι πλείονα συντέμνει ὁδόν. Σημείωσαι δὲ τὴν ἐν τῷ λόγῳ αὔξησιν. οὐ γὰρ εἶπεν ἁπλῶς ὅσον τις ἴδεν, ἀλλὰ ὅσον ἴδεν καὶ ἠεροειδὲς καὶ καθήμενος ἐν σκοπιᾷ καὶ βλέπων εἰς πόντους. ὁ γὰρ τοιοῦτος εἰς πολὺν ἄλλως ἀέρος βλέπει διάστημα ἐν ἡμέρᾳ δηλαδὴ ἀνεφέλῳ. εἰ γάρ τοι μὴ ἀέρα καθαρὸν ὁρᾷ μὴ δὲ ἐκ περιωπῆς ἀλλά ποθεν κάτωθεν, μὴ δὲ διὰ πελάγους, οὐ τοσούτους ἂν ὀφθαλμοῖς ἴδοι. Ἐν τῷ, τροίην ποταμώ τε ῥέοντε, ἀποχρήσαιτο ἄν τις ἀργὸν κεῖσθαι περιττῶς τό, ῥέοντε, πρὸς ἔπος ἐντείλαι, εἰ μὴ ἄρα βούλεται δηλῶσαι ποταμοὺς οὐ λειψυδροῦντας ἀλλὰ πλήθοντας.

Ἀλλ' ὅτε δὴ τροίην ἷξον ποταμώ τε ῥέοντε,
Ἧχι ῥοὰς σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ σκάμανδρος,
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε θεὰ λευκώλενος ἥρη
Λύσασ' ἐξ ὀχέων, περὶ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευε.
Τοῖσι δ' ἀμβροσίην σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθαι.
Αἱ δὲ βάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι,
Ἀνδράσιν ἀργείοισιν ἀλεξέμεναι μεμαυῖαι.

Τὸ ἧχι τουτέστιν ὅπου ῥοὰς σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ σκάμανδρος, ἀλκμανικὸν σχῆμα λέγεται. οὐχ ὅτι ἀλκμὰν εὗρε τοῦτο, ἀλλὰ διότι ἐκεῖνος αὐτῷ ἔχαιρε μάλιστα μέσον δύο ὀνομάτων τιθεὶς ῥῆμα τὸ μετ' αὐτὰ κεῖσθαι ὀφεῖλον. καλεῖται δὲ τὸ σχῆμα τοῦτο καὶ προεπίζευξις. τοιοῦτον καὶ τὸ ἔνθα μὲν εἰς ἀχέροντα πυριφλεγέθων τε ῥέουσι κωκυτός τε. καιριωτάτη δὲ λέξις κἀνταῦθα τὸ συμβάλλειν ἐπὶ μίξεως ποταμῶν. οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ ἐπὶ στρατευμάτων. λέγεται δ' ἐκ τοῦ τοιούτου ῥήματος τροπικῶς ξυμβολή, καὶ ἡ ἐκ κοινοῦ κατὰ Ἡσίοδον εἰπεῖν δαπάνη. ὅθεν καὶ ἀξύμβολον δεῖπνον εἰς ὅπερ οὐδὲν δεδαπάνηκεν ὁ φαγών.

Λύσασα τοὺς ἵππους ἐξ ὀχέων ἥρα, ἠέρα πουλὺν ἔχευε περὶ αὐτοὺς ὡς ἂν μὴ ὁρῶνται. τοῖσι δ' ἀμβροσίην σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθαι. αὐτὴ δὲ καὶ ἡ ἀθηνᾶ βήτην ὅ ἐστιν ἔβησαν, τρήρωσι πελειάσιν ἴθματα ὁμοῖαι. ἤγουν ὅμοιαι κατὰ τὰ κινήματα περιστεραῖς. ὧν τὰ ἴχνη ἀφανῆ εἶναι ἱστοροῦσιν οἱ παλαιοί, καὶ οὐ κατὰ λόγον τοῦ μεγέθους διηρθρωμένα. Ὅρα δὲ ὅτι ὁ μῦθος τοῖς δαιμονίοις ἵπποις αὐτόματον ἀμβροσίαν παραβάλλει. καὶ ταύτην οὐ φύεσθαί φησι τοῦτο γὰρ ταπεινὸν εἰπεῖν, ἀλλ' ἀνατέλλειν ἐκ γῆς. σεμνοτέρα γὰρ καὶ θεοτέρα ἡ τοιαύτη λέξις. ξηρὰ δὲ κἀνταῦθα βρῶσις ἡ ἀμβροσία. εἶδαρ γάρ φησιν οὐ μὴν ποτόν. εἰ μὴ ἄρα καὶ αὕτη δεόντως ἐρρέθη ὁμοίως κρᾶμα ἦν πρὸς ὁμοιότητα τοῦ ὁμηρικοῦ κυκεῶνος ὃς ἔκ τε στερεῶν, ἔκ τε ὑγρῶν ἐκέκρατο. αἱ δὲ πελειάδες, εἶδός τι περιστερᾶς. τὸ δὲ ἴθμα, οὐ συνήθες ὂν φράζεσθαι, ἐκ τοῦ ἰέναι γίνεται πλεονασμῷ τοῦ θῆτα ὡς καὶ ἐν τῷ μισθὸς μισθμός καὶ παρὰ κοίντῳ δέ, ὠρυθμός. τὸ μέντοι διὰ τοῦ σ' ἴσμα ὃ καὶ δασύνεται, ἵδρυμα δηλοῖ παρὰ Λυκόφρονι. ἀπὸ τοῦ ἵζω γινόμενον. Ἰστέον δὲ ὅτι οἰκεῖον τῇ ἥρᾳ, τὸ ἠέρα πουλὺν χεύειν, περὶ ἧς καὶ ἀλλαχοῦ ῥηθήσεται. ὅτι ἠέρα τίνα πρόσθε βαθεῖαν ἀορασίαν δηλαδή τινα ἐξ ὁμίχλης, ἥτις ἐπιπαθεῖσα, καὶ νυκτὶ ἔοικε. θηλυκοῦ δὲ γένους ἰωνικῶς κἀνταῦθα εἶναί φασιν οἱ παλαιοὶ τὸ ἠέρα πουλύν. τοιοῦτον δέ που καὶ τὸ θῆλυς ἐέρση, καὶ ἡδὺς ἀϋτμή.

> Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
> Ἕστασαν. ἀμφὶ βίην διομήδεος ἱπποδάμοιο
> Εἰλόμενοι, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
> Ἢ συσὶ κάπροισιν, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν,

Τοὺς περὶ τὸν Διομήδην ἐπαινῶν, φησὶν ὡς πλεῖστοι καὶ ἄριστοι, ἔστασαν περὶ αὐτὸν λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν ἢ συσὶ κάπροισι τῶν τὸ σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν. καὶ σημείωσαι καὶ ἐνταῦθα τὴν συζυγίαν τῶν παραβολῶν. καὶ ὅτι καλῶς εἶπε προσθεὶς τὸ, κάπροις. οὐ γὰρ ἁπλῶς οἱ σύες, ἄλκιμοι. ἀλλὰ οἱ κάπροι. τὰ δὲ ἔπη ταῦτα, χρήσιμα καὶ εἰς ἐγκώμιον παρατάξεως.

> Ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ λευκώλενος ἥρη,
> Στέντορι εἰσαμένη μεγαλήτορι χαλκεοφώνῳ,
> Ὃς τόσον αὐδήσασχ', ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα.

Στᾶσα ἡ ἥρα, ἐβόησε Στέντορι εἰσαμένη ὅ ἐστιν ὁμοιωθεῖσα, μεγαλήτορι χαλκεοφώνῳ. ὃς τόσον αὐδήσασκεν, ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα. καὶ σημείωσαι τὴν τοῦ Στέντορος μεγαλοφωνίαν. φασὶ δὲ αὐτὸν τινὲς μὲν ἀρκάδα. τινὲς δὲ θρᾷκα εἶναι, ἑρμῇ δὲ περὶ μεγαλοφωνίας ἐρίσαντα ἀναιρεθῆναι. εὑρεῖν δὲ αὐτὸν λέγουσι καὶ τὴν ἐκ κόχλου βαφήν. ἢ μᾶλλον τὴν διὰ κόχλου βοὴν ἐν ταῖς μάχαις. ἄλλοι δέ φασιν ἐν πολλοῖς τῶν ἀντιγράφων μὴ κεῖσθαι τὸν τελευταῖον περὶ Στέντορος στίχον τὸν περὶ τῆς φωνῆς, διὰ τὴν ὑπερβολήν. μέμνηται δὲ καὶ Ἡρόδοτος εὐρυβόα τινὸς φωνοῦντος ὑπὲρ τοὺς τότε ἀνθρώπους. λέγων ὡς ἦν περὶ δαρεῖον ἀνὴρ αἰγύπτιος φωνέων μέγιστον ἀνθρώπων. πάνυ δὲ παρατετηρημένον, τὸ, χαλκεοφώνῳ. οὐ διὰ τὸ στερρὸν ὅπερ ἀλλαχοῦ φωνὴν εἶπεν ἄρρηκτον, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐξάκουστον τῆς βοῆς. ἠχητικώτατος γὰρ ἐν μετάλλοις χαλκός, διὸ καὶ οἴνοπα λέγει ὁ ποιητὴς χαλκόν, ὡς ἀλλαχοῦ φανήσεται. τὸ δὲ κύων χαλκεόφωνος, καὶ ἕτερον ἔχει λόγον κατὰ ποιότητα φωνῆς. ὁποία καί τισιν ἀνθρώποις καὶ πλείοσι δὲ ἐμφαίνεται. προσφυῶς δὲ Ὅμηρος μὴ ἔχων ἀριστείαν τινὰ τῇ ἥρᾳ προσάψαι ὡς ἀρεῖ, ποιεῖ γοῦν αὐτὴν μέγα βοῶσαν καὶ καιρίως εἰπεῖν στεντόρειον. ἐπεὶ πᾶσα φωνή, ἀήρ ἐστι πληγή, ἢ πεπληγμένος ἀήρ.

> Αἰδὼς ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί,
> Ὄφρα μὲν ἐς πόλεμον πωλέσκετο δῖος Ἀχιλλεύς,
> Οὐδέ ποτε τρῶες πρὸ πυλάων δαρδανιάων
> Οἴχνεσκον. κείνου γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος.
> Νῦν δ' ἕκαθεν πόλιος κοίλῃς ἐπὶ νηυσὶ μάχονται.
> Ὣς εἰποῦσ' ὤτρυνε μένος, καὶ θυμὸν ἑκάστου.

Γοργότης ἐννοιῶν ἐν τῷ αἰδὼς ἀργεῖοι κάκ' ἐλέγχεα εἶδος ἀγητοί. διότι καιρὸς ἐνταῦθα ἦν τῇ λεγούσῃ ἥρᾳ κατεπείξεως καὶ βραχυλογίας. διὸ σὺν τῷ ἀσυνδέτῳ καὶ ἐλλειπτικῶς εἶπεν, αἰδὼς ἀργεῖοι.

λείπεται γὰρ τὸ ἐστίν. ὀνειδίζει δὲ εἰ μὴ αἰδοῦνται ῥαθυμοῦντες ἀλλὰ ἐλέγχουσιν, ἤτοι αἰσχύνουσι τὸ εἶδος τοῖς ἔργοις. Κατὰ τὸν τῆς ἥρας λόγον, ὄφρα μὲν ἐς πόλεμον πωλέσκετο ἀχιλλεύς, οὐδέ ποτε τρῶες πρὸ πυλάων δαρδανιάων οἴχνεσκον ἤγουν ἤρχοντο. κείνου γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος. αὐτοῦ δὲ μηνίσαντος, ἑκὰς πόλιος κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχονται. καὶ ὅρα ὡς δεξιώτατα καὶ ἐνταῦθα τὸν ἀκροατὴν εἰς συνήθη ἀνάμνησιν ἄγει τοῦ ἀχιλλέως. ψευδοπαρήχησις δὲ τὸ ἐς πόλεμον πωλέσκετο. αἱ δὲ πολλαχοῦ δηλούμεναι δαρδάνιαι πύλαι, ἐπωνομάζοντο μὲν ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου δαρδάνου τοῦ τοῦ Πριάμου προγόνου. ἐλέγοντο δὲ καὶ σκαιαὶ ὡς ἀλλαχοῦ εἴρηται. ἔοικε δὲ ὁ ἑλληνικὸς ναύσταθμος πόῤῥω τῆς πόλεως εἶναι. ὡς δηλοῖ τὸ ἑκάς. οὐ διασαφητικὸν τὸ, κοίλαις ἐπὶ ναυσίν. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ γεωγράφος τοπογραφῶν τὸ ἑλληνικὸν ναύσταθμον, λέγει ὅτι τὸ ναύσταθμον πρὸς τῷ σιγείῳ δῆλον ὂν παρὰ τὸν ἀχαιῶν λιμένα. καὶ ὅτι σίγειον πόλις κατεσπασμένη. ἔνθα καὶ τὸ ναύσταθμον καὶ ὁ ἀχαιῶν λιμὴν καὶ τὸ ἀχαιϊκὸν στρατόπεδον. ἀποφαινόμενος δὲ καὶ μὴ κατὰ τὸ ὕστερον ἴλιον ἀφεστάναι τοῦ ἑλληνικῆς ναυστάθμου, τὸ παλαιὸν ἴλιον λέγει πρὸς ἄλλοις, καὶ ὅτι τὸ ναύσταθμον οὕτω πλησίον ἐστὶ τῆς νῦν πόλεως ὥστε θαυμάζειν ἄν τινα τῶν μὲν ἑλλήνων τὴν ἀπόνοιαν εἰ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἀτείχιστοι ἦσαν πλησίον οὔσης τοιαύτης πόλεως. τῶν δὲ τρώων, ἀψυχίαν εἰ γενομένου μὲν τείχους, τοιαῦτα ἤνυσαν. ἀτείχιστον δὲ τὸν ναύσταθμον ἔχοντες, οὐδὲν ἐποίουν.

Τυδεΐδῃ δ' ἐπόρουσε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.
Εὗρε δὲ τόν γε ἄνακτα παρ' ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν
Ελκος ἀναψύχοντα, τό μιν βάλε πάνδαρος ἰῷ.
Ιδρὼς γάρ μιν ἔτειρεν ὑπὸ πλατέος τελαμῶνος
Ασπίδος εὐκύκλου. τῷ τείρετο κάμνε δὲ χεῖρα.
Ανδ' ἴσχων τελαμῶνα κελαινεφὲς αἷμ' ἀπεμόργνυ.
Ιππείου δὲ θεὰ ζυγοῦ ἥψατο, φώνησέν τε.
Η, ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα γείνατο τυδεύς.
Τυδεύς τι μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής.

Ἐπορούειν οὐ μόνον τὸ πολεμικῶς ἐφορμᾶν. ἀλλ' ἔστιν οὗ καὶ προσηνῶς. ἀθηνᾶ γοῦν τυδείδῃ ἐπόρουσεν. ἤγουν ἁπλῶς εἰς αὐτὸν ἦλθεν ὅτε καὶ εὗρεν αὐτὸν ἕλκος ἀναψύχοντα. τό, μιν ἤγουν καθ' ὃ αὐτὸν βάλε πάνδαρος ἰῷ. ἱδρὼς γάρ μιν ἔτειρεν ὑπὸ πλατέος τελαμῶνος ἀσπίδος εὐκύκλου ἢ ἀμφιβρότης. τῷ, ἤγουν ᾧ τινι τείρετο ἢ τρίβετο κάμνε δὲ χεῖρα. ἀνδ' ἴσχων τελαμῶνα, τουτέστιν ἀνέχων ἀνατείνων, κελαινεφὲς αἷμ' ἀπομόργνυ ὅ ἐστιν ἀπεμάσσετο ἀπεπίεζε περὶ οὗ προείρηται. καὶ τοιούτῳ λόγῳ ἡ ἀθηνᾶ τὸν Διομήδην ἀπὸ μάχης ἔξω τὰ εὑροῦσα, ὠνείδισεν ὑπειποῦσα ὡς ἄρα ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς. τυδεύς τοι, μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής. εἶτα δεικνῦσα τὸ τοῦ Τυδέως θάρσος, λέγει ὡς ἐκεῖνος μὲν καὶ ἐπεχόμενος ὑπ' ἐμοῦ πολεμεῖν, ὅμως προκαλούμενος τοὺς θηβαίους ἤριζε. σὺ δὲ καὶ ἐρεθιζόμενος ὑπ' ἐμοί φύλακι, ὄκνον ἔχεις. ἐξ οὗ συνάγει μὴ τυδέως ἐκγεγεννῆσθαι αὐτόν. πιθανῶς κεφαλαιωσαμένη τὴν ἀνομοιότητα, ἐκ τοῦ ἐκεῖνον μὲν ἀθηνᾶς κωλυούσης, μάχεσθαι καὶ νικᾶν. τοῦτον δὲ κελευόμενον, ἀνηκουστεῖν.

Καί ῥ' ὅτε πέρ μιν ἐγὼ πολεμίζειν οὐκ εἴασκον,
Οὐδ' ἐκπαιφάσσειν, ὅτε τ' ἤλυθε νόσφιν ἀχαιῶν
Αγγελος ἐς θήβας πολέας μετὰ καδμείωνας
Δαίνυσθαί μιν ἄνωγον ἐνὶ μεγάροισιν ἕκηλον.
Αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἔχων ὃν καρτερὸν ὡς τὸ πάρος περ,
Κούρους καδμείων προκαλίζετο πάντα δ' ἐνίκα
Ρηϊδίως. τοίη τι ἐγὼν ἐπιτάρροθος ἦα.
Σοὶ δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παρά θ' ἵσταμαι ἠδὲ φυλάσσω,
Καί σε προφρονέως κέλομαι τρώεσσι μάχεσθαι.
Αλλά σευ ἢ κάματος πολυάϊξ γυῖα δέδυκεν,
Ηύ σέ που δέος ἴσχει ἀκήριον. οὐ σύ γ' ἔπειτα
Τυδέος ἔκγονός ἐσσι δαΐφρονος οἰνείδαο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς διομήδης.
Γινώσκω σε θεὰ θύγατερ διὸς αἰγιόχοιο.
Τῷ τι προφρονέως ἐρέω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω.

Οὔτε τί με δέος ἴσχει ἀκήριον, οὔτε τις ὄκνος,
Ἀλλ' ἔτι σῶν μέμνημαι ἐφετμέων, ἃς ἐπέτειλας.
Οὔ μ' εἴας μακάρεσσι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
Τοῖς ἄλλοις. ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
Ἔλθησ' ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Τοὔνεκα νῦν αὐτός τ' ἀναχάζομαι, ἠδὲ καὶ ἄλλους
Ἀργείους ἐκέλευσα ἀλήμεναι ἐνθάδε πάντας.
Γινώσκω γὰρ Ἄρηα μάχην ἀνακοιρανέοντα.

Εἰσὶ δὲ τὰ τῆς Ἀθηνᾶς, τοιαῦτα. καί ῥ' ὅτε περ μιν ἐγὼ πολεμίζειν οὐκ εἴασκον, οὐδ' ἐκπαιφάσσειν· ὅτε τ' ἤλυθε νόσφιν Ἀχαιῶν ἄγγελος ἐς Θήβας, δαίνυσθαί μιν ἄνωγον ἐνὶ μεγάροισιν ἕκηλον. αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἔχων ὃν καρτερὸν ὡς τὸ πάρος περ, κούρους Καδμείων προκαλίζετο. πάντα δ' ἐνίκα ῥηϊδίως. τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάρροθος ἦα. σοὶ δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παρά θ' ἵσταμαι ἠδὲ φυλάσσω. καί σε προφρονέως κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι. ἀλλά σευ ἢ κάματος πολυάιξ γυῖα δέδυκεν. ἤ νύ σέ που δέος ἴσχει ἀκήριον. οὐ σύ γ' ἔπειτα Τυδέος ἔκγονός ἐσσι δαΐφρονος Οἰνεΐδαο. τούτων δὲ πολλὰ παραπλακῆναι δύναταί ποτε εἰς λόγον τὸν περὶ ἀνδρὸς εὐγενοῦς μὲν καὶ ἀνδρείου, ὀκνοῦντος δὲ εἰς ἔργον σπουδαῖον κατά τινα περιπέτειαν. ἐν τούτοις δὲ φαίνεται ὅτι τε, οὐκ ἐνστατικῶς ἡ Ἀθηνᾶ τὸν Τυδέα ἐκώλυε πολεμεῖν, ἀλλ' ἐπεῖχε κηδεμονικῶς, καὶ ὅτι τὰ κατὰ Θήβας ὁ Τυδεὺς τὴν μὲν ἀρχὴν, θρασύτερον διεχειρίσατο. εἶτα συνετώτερον ὅτε πρὸς αὐτοῖς τοῖς ἔργοις ἦν. διὸ καὶ εὐτυχῶς αὐτῷ ἀπέβη ἐκεῖνα. καὶ οὕτω μὲν πρὸς τὸν Διομήδην ἡ Ἀθηνᾶ. ἐκεῖνος δὲ ἐφ' οἷς ὠνείδισται, φησὶν ἀρξάμενος ἐκ τῶν τοῦ ὀνειδισμοῦ τελευταίων διὰ συνέχειαν λόγου· ὡς οὔτε δέος ἔχει αὐτὸν, οὔτε ὀκνεῖ, ἀλλὰ μέμνηται ὧν ἔφθη προσεντείλασθαι αὐτῷ ἡ Ἀθηνᾶ κωλύουσα θεομαχεῖν. καὶ οὕτω ῥητορικῶς τὸ αἴτιον περιτρέπει τῇ μυθικῇ Ἀθηνᾷ τὴν αἰτίαν καθά φασιν οἱ ῥήτορες εἰς αὐτὴν μεθιστῶν ὡς κωλύουσαν. καὶ λεληθότως κατασκευάζει, μήτε ἠλαττῶσθαι τοῦ πατρὸς, ἀλλὰ καὶ θεοφιλέστερος ἐκείνου εἶναι, εἰ Τυδεὺς μὲν κωλυόμενος οὐχ ὑπήκουεν. οὗτος δὲ μέμνηται τῆς μὴ ἐώσης θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι καὶ πείθεται αὐτῇ. ἔχει δὲ οὕτω καὶ τὰ τοῦ Διομήδους. γινώσκω σε θεὰ θύγατερ Διός. τῷ τοι προφρονέως ἐρέω ἔπος οὐδ' ἐπικεύσω. οὔτε τί με δέος ἴσχει ἀκήριον. οὔτε τις ὄκνος. ἀλλ' ἔτι σῶν μέμνημαι ἐφετμέων ἃς ἐπέτειλας. οὔ μ' εἴας μακάρεσσι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι τοῖς ἄλλοις. ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη ἔλθησ' ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ. τοὔνεκεν αὐτός τ' ἀναχάζομαι ἠδὲ καὶ ἄλλους Ἀργείους ἐκέλευσα ἀλήμεναι ἐνθάδε πάντας. γινώσκω γὰρ Ἄρηα μάχην ἀνακοιρανέοντα. χρήσιμα δέ τινι καὶ ταῦτα κατὰ καιρὸν περιπλεκόμενα καὶ παρῳδούμενα ὅτε αὐτὸς μὲν καλῶς εὐλαβεῖται ποιεῖν τι, πάσχει δὲ μέμψιν ὡς ἢ δειλὸς, ἢ ὀκνηλός. καὶ ὅρα τό, τε φιλάλληλον τοῦ Διομήδους εἴπερ οὐ μόνον αὐτὸς ἀπέχεται οὗπερ ἡ Ἀθηνᾶ παρῄνεσεν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους τοῦτο αὐτὸ ποιεῖν ἐθέλει. καὶ ὅτι καὶ διὰ τῆς Ἀθηνᾶς ὁ ποιητὴς δηλοῖ τὸ τῆς συμβουλῆς ἐν πολλοῖς οὐκ εὐσυντέλεστον. καὶ ὡς αἱ δεύτεραί πως φροντίδες σοφώτεραι. ἡ γὰρ κωλύσασα τὸν Διομήδην μηδενὶ θεῷ ἐπιθέσθαι, ὅτι μὴ μόνῃ τῇ Ἀφροδίτῃ, νῦν μέμφεται αὐτὸν ὅτι τὸν Ἄρην ὑποστέλλεται. ὅρα δὲ ἐν τῷ εἰρημένῳ χωρίῳ καὶ ὅπως ὁ ποιητὴς ἑρμηνεύων τὸν ῥηθέντα τελαμῶνα, ἐπήνεγκε τὸ ἀσπίδος. ἵνα νοοῖτο νῦν τελαμὼν, ὁ ταύτης ἀναφορεύς. οὐ μὴν ὁ τῆς σπάθης. τὸ δὲ ὀλίγον, ταὐτόν ἐστι νῦν τῷ, ἧττον. αὐτὸ δὲ ἀντὶ τοῦ οὐδαμῶς. διὸ ὑποκαταβᾶσά φησιν, οὐ σύ γ' ἔπειτα Τυδέος ἔκγονός ἐσσι. οὐκ ὀλίγην εἰποῦσα ὁμοιότητα. πάντη δὲ ἀποφήσασα. ἐντεῦθεν δὲ καὶ Σοφοκλῆς λαβὼν, λέγει βαιὸν ἐντρέπεσθαι, τὸ οὐδόλως ἐπιστρέφεσθαι. καὶ, μείων λόγος, ἀντὶ τοῦ οὐδείς. σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ ἐν τούτοις ἡ τῷ Διομήδει λαλοῦσα Ἀθηνᾶ, ἡ φρόνησίς ἐστιν ἡ ἔμφυτος αὐτῷ καὶ ἀεὶ συμπαρομαρτοῦσα. δι' ἧς ἀναπολεῖ τὰ τοῦ πατρὸς καὶ ἐκεῖθεν εἰς μάχην ἐρεθίζεται. καὶ μέμφεται ἑαυτὸν ὅτι καὶ βραχὺ γοῦν τι ἀνεπαύσατο. καὶ μεμψάμενος εἶτα καὶ ἀναπολήσας εἰς νοῦν οἷα μεγάλα κατώρθωσε σπεύδων κατὰ συνασπισμὸν τεράστιον καὶ ὡς εἰπεῖν δαιμόνιον, ἐρεθίζει ἑαυτὸν ἀγχινούστατα καὶ κατὰ τοῦ φρικτοῦ Ἄρεος. ἀνδρὶ δὲ βραχυήλικι μὲν ἐνεργεστάτῳ δὲ πρέπει τό, μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής. ὁποῖον ἡ ἱστορία τὸν Τυδέα παραδίδωσιν. ὁ δὲ τοιοῦτος μικρὸς καὶ ὀλίγος λέγοιτ' ἄν. οὕτω γὰρ ἐν Ὀδυσσείᾳ ὁ Κύκλωψ ὀλίγον τὸν Ὀδυσσέα φησί. καὶ Ἡσίοδος δὲ πλοῖον ὀλίγον τὸ μικρὸν, ἐν τῷ, νῆ' ὀλίγην αἰνεῖν. ἤγουν μικράν. διαστελλομένην πρὸς τὴν μεγάλην. διὸ ἐπάγει. μεγάλῃ δ' ἐνὶ φορτία θέσθαι. ἀντίκειται δὲ τῷ μὲν μικρῷ, ὁ μέγας. οὕτω γὰρ ὁ Σαλαμίνιος Αἴας μέγας καὶ μείζων ἐλέγετο. τῷ δὲ ὀλίγῳ, ὁ πολλὸς καὶ αὐτός, πολλὸς γάρ τις ἔκειτο τουτέστι μέγας. εἰ δὲ καὶ ἐν πολλοῖς ὁ μικρὸς καὶ ὀλίγος καὶ τυτθὸς εἰς ἴσον ἄγονται πολυωνυμίας λόγῳ, ἀλλ' ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἄλλως πολλὴ διαφορά. μικρὸς μὲν γὰρ Τυδεὺς ἢ εἴ τις ἄλλος. ὀλίγος δὲ ὄχλος. τυτθὸς δὲ παῖς. καὶ βρέφος τυτθὸν, τὸ ἐπιτύτθιον. ὅτε μέντοι πολυωνυμοῦσι μετ' αὐτῶν ἐστι καὶ τὸ βραχὺ καὶ τὸ μέτριον. καὶ πρὸ αὐτῶν τὸ μικκὸς ὅπερ ἐστὶ μικρός.

ὀξυνόμενον μὲν, κατὰ τὸ μικρός. διπλάζον δὲ τὸ κάππα ὡς δῆθεν αἰολικὸν καθὸ, Ἰκκός, ὅπερ ἐστὶ κύριον ὄνομα σοφοῦ ἰατροῦ ῥηγίνου. ἐξ οὗ παροιμία τὸ δεῖπνον Ἴκκου διὰ τὸ εὐτελὲς τῆς ἐκείνου ζωῆς. ἐκ δὲ τοῦ ῥηθέντος μικκοῦ ὅ ἐστι μικροῦ, ὑποκοριστικὸν ὁ μικκύλος. ὅθεν μικκύλα χερύδρια αἱ παιδικαὶ μικραὶ χεῖρες παρὰ τῷ συρακουσίῳ Μόσχῳ. δοκεῖ δὲ τὸ μικρὸς ἔην δέμας, πρὸς διαστολὴν εἰρῆσθαι τῆς κατ᾽ ἄλλο τι μικρότητος. δι᾽ ἣν κατά τι μέλος ἢ ψυχῆς ἀρετὴν. εἰκὸς γὰρ εἶναί τινα βραχύχειρα. ὃ ἀνάπαλιν εἶχεν ὁ μακρόχειρ Ἀρταξέρξης. οὕτω δέ πως καὶ μικροψυχεῖ τις. καὶ ἄλλος ἐκπεσὼν τοῦ μεγαλοπρεποῦς εἶναι, μικροπρεπὴς λέγεται. ἐκ τοῦ, μείων δὲ τὸν μικρὸν παράγουσιν οἱ παλαιοί. χορηγία δέ τις ἐτυμολόγοις καὶ τὸ, Τυδεὺς μικρὸς ἔην. οἱ ἐκ τοῦ τυτθὸν ὅ ἐστι μικρὸν, τὸν Τυδέα παρωνυμοῦσι. μῶμον δέ τι ἔχειν φαίνεται καὶ τὸ, μικρὸν ἵνα εἶναι τὸ δέμας. διὸ καὶ ὁ ποιητὴς ἔοικε λέγειν ὡς εἰ καὶ μὴ ἀρετὴν κατὰ σῶμα εἶχε Τυδεὺς ἀφανὴς ὢν καὶ δι᾽ ὃ καταχωσμένος, τῇ γοῦν ἀνδρίᾳ περιεβλέπετο. ὁ μέντοι Διομήδης εὐμεγεθέστερος ὑπονοεῖται ὡς εἰκὸς εἶναι τοῦ πατρός. τὸ δὲ Τυδεὺς κείμενον ἐν τέλει στίχου καὶ πάλιν κατάρχον ἑτέρου στίχου ὡς προείρηται, δόξοι μὲν ἂν ἐπαναληπτικῶς εἰρῆσθαι. ποιεῖ δὲ μᾶλλον σχῆμα ἀντιστροφῆς κατὰ τοὺς ῥήτορας. ὅρα δὲ καὶ ὡς τὴν θηβαϊκὴν ἱστορίαν τόποις διαφόροις ὁ ποιητὴς μερίσας, ἐν μὲν τῇ βασιλικῇ ἐπιπωλήσει, ἐπλάτυνεν αὐτὴν, ἐνταῦθα δὲ βραχυλογεῖ. περὶ δὲ τοῦ ἐκπαιφάσσειν, δηλοῦται ἀλλαχοῦ. τὸ δὲ ἐλθεῖν ἄγγελον τὸν Τυδέα ἐς Θήβας, ἄλλως ἔφρασε φθάσας Ὅμηρος ἐν τῷ ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί. τὸ δὲ θυμὸν ἔχειν καρτερὸν, συντίθησι τὸν ἀλλαχοῦ καρτερόθυμον. τοὺς δὲ Καδμείους, ἀνωτέρω Καδμείωνας ἔφη κατὰ παρωνυμίαν τὴν ἀλλαχόθι δηλωθεῖσαν. τὸ δὲ πάντα ἐνίκα, διχῶς κἀνταῦθα νοεῖται. ἢ γὰρ πάντα τὸν ἀντιστάντα, ἢ πάντα τὰ ἄθλα. τὸ δὲ παρίστασθαι, οὐκ ἐξ ἀνάγκης ἀεὶ ἐπικουρίαν δηλοῖ. διὸ ἐδέησεν ἐνταῦθα προσθήκης διὰ σαφήνειαν ἐν τῷ, παρά θ᾽ ἵσταμαι ἠδὲ φυλάσσω. ἔστι δὲ τὸ τοιοῦτον παρίστασθαι, ὅμοιόν τι τῷ προΐστασθαι. τὸ δὲ προφρονέως δὶς ἐνταῦθα ῥηθὲν, ποιητικώτερόν ἐστι. κοινότερον δὲ καὶ ἀναλογώτερον ἀπαθῶς τὸ προφρόνως. τὸ δὲ πολυάϊξ, κύριον ἐπίθετον καμάτου πολεμικοῦ. ἐν ᾧ αἱ πολλαὶ κινήσεις ἀνιῶσι τὸν μαχητήν. δέος δὲ ἀκήριον, τὸ ἀψυχοποιόν. ταὐτὸν δ᾽ εἰπεῖν νεκροποιόν. καὶ εἰσὶ τρεῖς αὗται λέξεις ἰσοδύναμοι. καὶ τέταρτον τὸ, νῶκαρ, ἐν αἷς ἡ ἐτυμολογία στέρησιν ἀναπτύσσει ψυχῆς καὶ κῆρος ἃ ταὐτὸν σημαίνουσιν. ἐν τούτοις δὲ καὶ ὁρισμὸς ὑπανακύπτει ὄκνου. ὡς δοξάζοντος Ὁμήρου ὄκνον εἶναι, τὴν μετὰ κάματον ἀργίαν. ὅρα δὲ καὶ τὸ Τυδέως ἔκγονος, διὰ τοῦ κ, γράφειν. ὅπερ διασαφῶν ὁ ποιητὴς μετ᾽ ὀλίγα ἐν τοῖς περὶ τοῦ Ἄρεος, φησίν. ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένος ἐσσί. τρόπον τινὰ διὰ τοῦτο καὶ τὸν Ἄρην Διὸς ἔκγονον λέγων. καὶ μετ᾽ ὀλίγα. εἰ δέ κεν ἐξ ἄλλου θεῶν ἐγένου. ὁ μέντοι διὰ τῶν δύο γάμμα ἔγγονος, οὔτε ὁμηρικός ἐστι καὶ δηλοῖ γόνον παρὰ τοῖς μεθ᾽ Ὅμηρον. τὸ δὲ γινώσκω σε θεὰ, ὑπόμνησίς ἐστι τοῦ ἔτι ἐξ ὀφθαλμῶν ἀφῃρῆσθαι τὴν ἀχλὺν τῷ ἥρωϊ. ὡς οὕτω γινώσκεσθαι ὑπ᾽ αὐτοῦ ἠμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα. εἰκὸς δὲ καὶ κατὰ τὸν σοφόκλειον Ὀδυσσέα, εὐμαθὲς εἶναι καὶ τῷ Διομήδει, τὸ τῆς Ἀθηνᾶς φώνημα. ἀλήμεναι δὲ, ταὐτὸν δ᾽ εἰπεῖν ἀλῆναι, δηλοῖ μὲν τὸ συστραφῆναι. ἀφίλητον δὲ πεζολόγοις ἔρριπται. ὅθεν δὲ γίνεται φανεῖται ἀλλαχοῦ. τὸ δὲ γινώσκω Ἄρηα, ὡς καὶ πρὸ αὐτοῦ τὸ, γινώσκω σε θεὰ λεχθέντα οὕτω καθ᾽ αὑτὰ δηλοῦσιν. ὅτι καὶ πρὸ τούτων ἐν τῷ, κύπριν Διομήδης ἐπῴχετο γινώσκων ὅτ᾽ ἄναλκις ἦν, ὀρθῶς ἐτίθετο στιγμὴ εἰς τὸ γινώσκων. εἶτα ὡς ἀπ᾽ ἄλλης ἀρχῆς ἀνεγινώσκετο τὸ, ὅτ᾽ ἄναλκις ἦν. καθὰ καὶ ἐκεῖ γέγραπται. κοιρανέων δὲ καὶ ἐνταῦθα, ὁ ἀρχικῶς διατασσόμενος ὡς καὶ πρὸ τούτων Ὀδυσσεὺς, κοιρανέων δίεπε στρατόν. οὕτω καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἑτεροιοῦται τοῦ τυραννεῖν, τὸ τύραννα δρᾶν. καθὰ καὶ τοῦ βασιλεύειν ἑτεροῖον ἂν εἴη, τὸ βασιλικὰ πράττειν.

Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα θεὰ, γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τυδείδη Διόμηδες ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Μήτε σύ γ᾽ Ἄρηα τόνδε δείδιθι, μήτε τιν᾽ ἄλλον
Ἀθανάτων, τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάῤῥοθός εἰμι.
Ἀλλ᾽ ἄγ᾽ ἐπ᾽ Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους.

Ὀτρυντικὸν εἰς θάῤῥος μάχης τὸ μήτε σύ γε Ἄρηα τόν γε δείδιθι μή τέ τινα ἄλλους καὶ ἑξῆς. ἔνθα καὶ τὸ, ἀλλ᾽ ἄγ᾽ ἐπ᾽ Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε ἵππους, ἤγουν ἔλαυνε ὃ πολλαχοῦ κεῖται. τὸ δὲ δείδιθι, χρηστόν ἐστιν εἰς μέτρον δακτυλικόν. ἄλλως δέ γε κοινότερον δέδιθι λέγεται ἐν τρισὶ βραχείαις λέξεσι. μεταπλασμὸν δὲ ἔπαθε, καὶ τὸ δείδιθι. ὡς γὰρ ἴε ἴθι. κλῦε κλῦθι. οὕτω δέδιε δέδιθι καὶ ἐπενθέσει δείδιθι. ὅτι δὲ τὰ συχνὰ βραχέα οὐ μόνον ἐπενθέσεις διχρόνων πάσχουσι κατὰ τὸ Μούλιος. δούρατος. εἴειον. δείδιθι καὶ τὰ τοιαῦτ᾽ ἐν οἷς καὶ ὁδοιπόρος. καὶ ὁδοιδόκος. καὶ Πυλαιμένης. καὶ τὰ κατ᾽ αὐτόν. ἀλλὰ καὶ τροπὰς καὶ ἐκτάσεις καὶ συμφώνων πλεονασμοὺς. δῆλόν ἐστι. τροπὰς μὲν, ὡς τὸ θεητόκος. καὶ ὅσα τοιαῦτα ἐδηλώθη. ἐκτάσεις δὲ, ὡς τὸ ὠλεσίκαρπος. διωλύγιον. ἐτώσιον. περιώσιον. πλεονασμοὺς δὲ συμφώνων, ὡς τὸ φερέσβιος. θεσπέσιος. οὐκ ἄδηλον δὲ ὅτι καὶ τὸ ἢ ἐν ἐνίοις ἐπεντεθὲν, παχύνει τὴν τῶν βραχέων ἰσχνότητα. ὁποῖόν τι καὶ ὁ ἐπίβολος, καὶ ὁ ἐπηετανός.

Τύψον

Τύψον δὲ σχεδίην, μηδ' ἅζεο θοῦρον ἄρηα
Τοῦτον μαινόμενον τυκτὸν κακὸν ἀλλοπρόσαλλον.
Ὃς πρώην μὲν ἐμοί τε καὶ ἥρῃ, στεῦτ' ἀγορεύων
Τρωσὶ μαχήσασθαι, ἀτὰρ ἀργείοισιν ἀρήξειν.
Νῦν δὲ μετὰ τρώεσσιν ὁμιλεῖ τῶν δὲ λέλασται.

Τὸ σχεδὸν, καὶ σχεδίην λέγεται. διὸ τύψον δὲ σχεδίην. ἔστι δὲ ὀνοματικὸν ἐπίρρημα ἀπὸ τοῦ σχέδιος σχεδία ἢ σύνεγγυς. ἵνα λέγῃ ἐλλειπτικῶς, τύψον σχεδίην τυπὴν ἢ πληγήν. καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ ἀμφαδίην ἐκ τοῦ ἀμφαδόν. Τὸ θοῦρον ἄρηα, περὶ οὗ ὁ ζεὺς, ἀλλοπρόσαλλον καλέσει. ἐνταῦθα δὲ ἡ ἀθηνᾶ ἐπὶ πλέον κακολογοῦσα σφοδρῶς κατὰ κόμματα, λέγει αὐτὸν μαινόμενον. τυκτὸν κακὸν, ἀλλοπρόσαλλον. μαινόμενον μὲν, διὰ τὸν ἐν ταῖς μάχαις θυμόν. ἐξ ὧν καὶ ὁ ἀρειμάνιος εἴρηται. ἡ γοῦν καὶ πρὸ ὀλίγου ἔφη. εἰ οὕτω μαίνεσθαι ἐάσομεν ἄρηα. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ ἀκουσόμεθα, ὁ δὲ μαίνεται οὐκέτ' ἀνεκτῶς. καὶ ἡ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃ. τυκτὸν δὲ κακὸν ὡς ὑφ' ἡμῶν αὐτῶν τευχόμενον, καὶ μὴ φύσει ἡμῖν ἐγγινόμενον καθὰ τὸ ἐσθίειν τὸ πίνειν τὸ ὑπνοῦν καὶ τὰ ἄλλα. ἡ γὰρ φύσις, ἥμερον ἔτευξε ζῶον τὸν ἄνθρωπον. εἰ καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν εἰς μάχιμον μετατεύχει. καὶ κακοποιὸς δὲ ἄρης γίνεται ἀπειπάμενος τὸν ἀκάκητα ἑρμῆν. ἀλλοπρόσαλλον δὲ, ὡς ἀστατοῦντα καὶ ἄλλοτε ἄλλῳ χαριζόμενον. ὡς δηλοῖ τὸ, ὃς πρώην μὲν ἐμοί τε καὶ ἥρῃ στεῦτο ἤγουν ὑπισχνεῖτο ἀγορεύων τρωσὶ μαχήσασθαι ἀτὰρ ἀργείοισιν ἀρήξειν. νῦν δὲ μετὰ τρώεσσιν ὁμιλεῖ. τῶν δὲ λέλασται, ἤγουν τῶν ἀργείων, ἢ ὧν ὑπέσχετο. ἡ γοῦν ὡς εἴρηται, ἀλλοπρόσαλλός ἐστι κατὰ τὸ φαινόμενον, ὁ ἄλλος πρὸς ἄλλους γινόμενος κατὰ τὴν ὁμηρικὴν ἑρμηνείαν. καὶ κατὰ τοὺς παλαιοὺς εἰπεῖν, ἕτερον πρὸς ἕτερον διαβάλλων. καὶ ἄλλοτε ἄλλῳ φίλος. ἢ κατὰ ἀλληγορίαν, ὅτι οὐ τῶν αὐτῶν ἀεὶ ἡ νίκη ἐστὶν ἡ κατὰ πόλεμον, ἀλλ' ἄλλοτε ἄλλῳ ἐκ πολέμου προστίθεται γινομένη ἑτεραλκής. ξυνὸς γὰρ ἐνυάλιος καί τε κτανέοντα κατέκτα ὡς ἐν ἄλλοις λέγεται. σὺ δ' ἂν ὦ οὗτος ἀλλοπρόσαλλον ἐρεῖς καὶ ξυνὸν ἐνυάλιον, καὶ τὸν πολύφιλον καὶ κακόφιλον. καὶ ἄλλως δὲ ἀλλοπρόσαλλον ἐροῦμεν, τὸν σκολιὸν ἢ καὶ κολακικόν. Εὐριπίδης δὲ, τὸν ὁμηρικὸν παραποιήσας νοῦν λέγει που διδύμεως κοινὸν ἐνυάλιον, τὸν ἀδελφικόν. καθ' ὁμοιότητα τοῦ κοινὸν αὐτάδελφον κάρα. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐς τοσοῦτον φευκτέος ὁ καθ' Ὅμηρον ἀλλοπρόσαλλος, ὥς τε καὶ ὁ τοῦ μύθου ζεὺς ἐν τῇ ἄλφα ῥαψῳδίᾳ εὐλαβεῖται σκωφθῆναι τοιοῦτος. ἔνθα βαρὺ κρίνει ὡς ἥρα νεικεῖ αὐτὸν, καί τε φησὶ μάχῃ τρώεσσιν ἀρήγειν, ὡς ἐκ τούτου ὑπονοεῖσθαι οὐκ ἀφυῶς ἀλλοπρόσαλλον καὶ τὸν δία, ὅτε εἰς εἱμαρμένην ἐκληφθεὶς, ἄλλοτε πρὸς ἄλλους ῥέπει καὶ αὐτὸς κατὰ τύχης μεταβολὰς, οὐ μὴν ὡς μαινόμενος καὶ ὡς τυκτὸν κακόν.

Ὡς φαμένη, σθένελον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε
Χειρὶ πάλιν ἐρύσασ', ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ἀπόρουσε.
Ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε παραὶ Διομήδεα δῖον
Ἐμμεμαυῖα θεὰ, μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄξων
Βριθοσύνῃ. δεινὴν γὰρ ἄγεν θεὸν, ἄνδρα τ' ἄριστον.
Λάζετο δὲ μάστιγα καὶ ἡνία παλλὰς ἀθήνη,
Αὐτίκ' ἐπ' ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους.

Τὸ ἁπλῶς καταγαγεῖν τοῦ ἅρματος, ἀφ' ἵππων ὠθεῖν λέγει. οὕτω γοῦν ἡ ἀθηνᾶ τὸν Σθένελον ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε. χειρὶ πάλιν ἐρύσασα ἤγουν εἰς τοὐπίσω ἑλκύσασα. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ τὸ χωρίον τοῦτο, παντελῶς ἐστιν ἀναλληγόρητον, καὶ ποιητικῇ μάλιστα τερατείᾳ πρέπον. οὐ γάρ ἐστι νοεῖν ἰσοεικῶς, ὅτι ὁ Σθένελος κατά τινα σύνεσιν κατῆλθε τοῦ ἅρματος ὡς εἶναι τὸν διομήδην παραιβάτην ἅμα τὸν αὐτὸν καὶ ἡνίοχον, εἰ μὴ ἄρα ἐστί τις θεραπεία τοῦ τοιούτου μύθου, τὸ, πᾶσαν οὕτω καταπλαχθῆναι δεξιώτατα περὶ Διομήδους τὴν διφρηλασίαν ὡς μὴ δὲ προσλογισθῆναι τοῖς ἔργοις ὅλως τὸν ἡνίοχον Σθένελον. Ἐν τῷ, ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ἀπόρουσε, τὸ ἐμμαπέως, λέξις ἐστὶ ποιητικὴ δηλοῦσα τὸ σπουδαίως οἱονεὶ ἀμεπέως ἤγουν ἅμα ἔπει καὶ λόγῳ κατὰ φιλόξενον καὶ κατὰ μετάθεσιν ἐμμαπέως. ἵνα λέγῃ ὅτι κατέβη τοῦ ἅρματος ὁ Σθένελος ἅμα τῷ, λαλούσης αἰσθέσθαι τῆς ἀθηνᾶς. μεθ' ὃ ἀθηνᾶ μὲν, ἐς δίφρον ἔβαινε παραὶ Διομήδεα δῖον, μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄξων βριθοσύνῃ. δεινὴν γὰρ ἄγεν θεὸν ἄνδρα τ' ἄριστον. καὶ σημείωσαι τὸ ἔβραχεν ὡς οὐ μόνον ἐπὶ ὅπλων λέγεται, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ ἐπὶ ἄξονος βαρυνθέντος, ὥσπερ που καὶ ἐπὶ θυρέτρων εὐαρμόστως. καὶ ἀπορεῖται μὲν, πῶς βάρους αἰτία ἡ ἀβαρὴς ἀθηνᾶ. λύει δὲ αὐτὸ φιλόσοφος ὁ Συμπλίκιος τῇ αἰσθήσει προσχρώμενος εἰς λύσιν τῆς ἀπορίας. τὸ γὰρ νοητὸν, ἀληθῶς μὲν ἀβαρές. βάρος δὲ ἔχειν φαίνεται ὡς αἰσθητοῖς, ὅτε κατ' αἴσθησιν ἐπιφαίνοιτο. τὸ δὲ φήγινος ἄξων, φιλοτίμως παρέρριψεν ὁ ποιητὴς, ὡς τεχνικὸν παράγγελμα. μονονουχὶ λέγων, δεῖν φήγινον εἶναι τὸν τοιοῦτον ἄξονα. οὐ κατὰ

τὴν

τὴν Ἡσιόδου μικροπρέπειαν ἐν ἔργῳ τὰ τοιαῦτα παραγγέλματα θέμενος, ἀλλ᾽ αὐτὰ μὲν ἐπιτρέχων καὶ ἐν παρέργῳ τιθείς. τῶν δὲ μεγαλοπρεπῶν ἡρωϊκῶν καὶ καιρίων γνώμενος. οἱ δὲ παλαιοὶ ἀντὶ τοῦ φήγινος, πήδινος γράφουσιν, εἰπόντες ὅτι πῆδος, εἶδος ξύλου. ὅθεν καὶ πηδὸς ἡ πλάτη ὡς ἐκ τοιούτου ξύλου σκευασθεῖσα. τῆς δὲ βειθοσύνης ἡ ἀναλογία, κατὰ τὴν τοξοσύνην καὶ δηποσύνην καὶ παλαισμοσύνην. καὶ τὴν τραγικὴν ἀπιστοσύνην, καὶ βιότου ἀπειροσύνην. τὸ δὲ φηγινὸν θεὸν χρήσιμόν ἐστι καὶ εἰς τὴν φηγινὴν τῆς ἀθηνᾶς αἰγίδα. Ορα δὲ ὡς παρὰ τὴν προδηλωθεῖσαν τοῦ σοφοῦ Νέστορος ἐπαγγελίαν ἡ ἀθηνᾶ, εἰς τὸ τοῦ Διομήδους ἱκομένη ἅρμα, οὐκ ἔγχει ὀρέγεται ὡς ἐκεῖνος ἔφη. ἀλλὰ μάστιγα καὶ ἡνία λάζεται ὅ ἐστι λαμβάνει. αἴτιον δ᾽ ὅτι οὐ κατ᾽ ἄνθρωπον ἡ πρᾶξις. διὸ οὐδ᾽ ἀνθρωπίνως μεθοδεύεται.

Ἤτοι ὁ μὲν περίφαντα πελώριον ἐξενάριξεν.
Αἰτωλῶν ὄχ᾽ ἄριστον ὀχησίου ἀγλαὸν υἱόν.
Τὸν μὲν ἄρης ἐνάριζε μιαιφόνος. αὐτὰρ ἀθήνη
Δῦν᾽ ἄϊδος κυνέην, μή μιν ἴδοι ὄβριμος ἄρης.

Η ἀθηνᾶ ἔλαθε τὸν ἄρην ἐν τῷ τοῦ διομήδους ἅρματι οὖσα. διότι δῦσεν ἄϊδος κυνέην μή μιν ἴδοι ὄβριμος ἄρης. ἥτις μελαντάτη ὑπὸ τοῦ μύθου λέγεται εἶναι ὑπὲρ πᾶν ὃ ἄν εἴπη τις μέλαν. διὸ καὶ πᾶς ἀφανὴς ὢν ἐν τῷ δολίως τι πράττειν, καὶ δι᾽ ὑπὸ ᾅδη καὶ τῷ ἐκεῖσε σκότῳ, ᾅδου λέγεται παροιμιωδῶς κυνέην φορεῖν. ἔστι δὲ κατὰ τοὺς παλαιούς, νέφος τι πυκνότατον ἡ τοῦ ᾅδου κυνῆ. δι᾽ οὗ καὶ θεοὶ ἀφανεῖς, ἀλλήλοις γίνονται. ὡς εἶναι ταυτὸν κυνῆν ᾅδου δῦναι, καὶ ὑπὸ παχυτάτῳ νέφει γενέσθαι. ἴσως δὲ καὶ ἐκ τοῦ ὑπὸ γῆν ἀΐδου ἤτοι σκότου εἴρηται τό, δῦν᾽ ἄϊδος κυνέην. ὃν δηλαδὴ περιβαλλόμενός τις, οὐκ ἂν ὁραθείη. διὸ καὶ ἀθηνᾶ ἔδυσεν αὐτήν, ἵνα μὴ αὐτὴν ἴδοι ὁ ἄρης. καὶ σημείωσαι ὅτι ἡ φύσει φωσφόρος ἀθηνᾶ, νῦν διὰ χρείαν ἐπικτήτῳ σκότῳ καλύπτεται. δηλοῖ δὲ καὶ ταῦτα τὴν τῆς φρονήσεως φύσιν. ἥτις ἐν Ὀδυσσείᾳ μέν, ἐξέλαμψε δίκην φωτός, ἐνταῦθα δὲ ἑαυτὴν ὡς ἐν σκοτίᾳ ἀπέκρυψε. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ὥσπερ νῦν ἡ ἀθηνᾶ ἑαυτὴν τῷ ἄρει δοκεῖ διὰ σκοτεινοῦ νέφους ἐπικρύψαι, τοῦτο γὰρ ὡς εἴρηται ἐστὶν ἡ τοῦ ᾅδου κυνῆ, οὕτω πρός τινα σαφήνειαν ὑπονοητικὴν τῆς τοιαύτης κυνέης, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ ἄρης ἀφανὴς ἔσται τῷ Διομήδει ὡς εὐθὺς μετ᾽ ὀλίγα φανήσεται. δῆλον δὲ ὅτι ὥσπερ πρὸ μικροῦ ἱμάντας καὶ λέπαδνα οὐ κυριολεκτῶν εἶπεν, ἐπὶ τοῦ τῆς ἥρας ἅρματος, οὕτως οὐδὲ ἐνταῦθα ἐπὶ κατάστασεως νεφώδους τὴν τοῦ ᾅδου κυνέην κυριολεκτεῖ ὁ ποιητής, οἷα κατ᾽ ἀνάγκην μεταφορᾶς καὶ τούτων παθῶν. ἄλλως μέντοι μυθικώτερόν ἐστι κυριολεξίαν ἐνταῦθα ὑπονοῆσαι, ἥτις κατὰ τὸ σιωπώμενον ἐκ Πλούτωνος εἴη τὴν ἀθηνᾶν λαβεῖν τὴν ἐκείνου κυνέην. τέως γε μὴν θεωρητέον ὡς εὐλόγως ὁ ποιητὴς οὐδέν τι ὅλως περὶ τῆς τοιαύτης ἔφη κυνέης. ἀλλ᾽ ὀνομάσας μόνον αὐτήν, οὐδέν τι πλέον ἐπεσημήνατο εὖ ποιήσας. σκοπητέον δὲ καθ᾽ οἵαν καὶ ὅσην παράχρησιν, ᾅδου κυνέην ἔφη ὁ ποιητὴς τὸ τῆς κεφαλῆς ἀέριον κάλυμμα δι᾽ οὗ κρύπτεται τις τὸ βλέπεσθαι ἢ ἐς τὸ πᾶν ἢ κατὰ μόνον πρόσωπον. ἔστι δ᾽ εὑρεῖν παρὰ τοῖς παλαιοῖς ὡς κυνέη καλεῖται, καὶ τὸ κοινῶς λεγόμενον σκιάδιον. ὅπερ Ἡσίοδος πῖλόν φησιν ἀσκητόν. Οὐκ ἀργῶς βροτολοιγὸν πολλαχοῦ λέγει τὸν ἄρην ὁ ποιητὴς κατὰ μόνην ἀλληγορίαν, ἀλλὰ καὶ σωματικῶς. ἰδοὺ γὰρ ἐνταῦθα καὶ κατὰ μῦθον κτείνας ὁ ἄρης καὶ θυμὸν ἐξαινύμενος ἤγουν ἀφελόμενος, ἐξεναρίζει τινὰ πελώριον Περίφαντα. καὶ χειρουργεῖ τὸν φόνον, ἵνα πιθανὸν οὕτως εἴη ἐνταῦθα καὶ τὸ κατὰ Διομήδους αὐτὸν ἔγχεϊ χαλκείῳ ὀρέξασθαι. καὶ πρὸ ὀλίγου δὲ πολλοὺς ἐξενάριξεν Ἕκτωρ τε καὶ χάλκεος ἄρης. ὅλως γὰρ ἐν δευτέρῳ τὰ τῶν ἀλληγοριῶν τίθεται ὁ ποιητής. καὶ οὐδὲ δεῖ ἀλληγορεῖν εἰ μὴ πρότερόν τις κατασκήσει καὶ κρατυνεῖ τὸν μῦθον εἰς πιθανότητα. ἀρίσταρχος μέντοι μηδέν τι τῶν ὁμήρου ὡς καὶ προερρέθη ἀλληγορεῖν ἀξιῶν, οὐ μόνον ὑπερβολικόν τι λέγει, ἀλλὰ καὶ σοφίας μεγάλης ἀφαιρεῖται τὸν ποιητήν. ὅρα δὲ καὶ ἐνταῦθα τό, ὠρέξατο ἔγχεϊ χαλκείῳ. ἤτοι ἀνέτεινεν ἔγχος. ἢ ἔτεινεν ἑαυτὸν τῷ ἔγχεϊ. καί ἐστιν ὅμοιον τῷ, ἔγχει ὀρεξάσθω. τοῦτο δέ, παρακατιὼν σαφέστερον λέγει, ὥρμα τῷ ἔγχεϊ χαλκείῳ. ἐνταῦθα δὲ εἰπὼν ὁ ποιητὴς καὶ ζυγὸν ἡνία θ᾽ ἵππων, τὸν ἵππειον ζυγὸν ὃν πρὸ τούτων ἔφη πρὸς διαστολὴν ἑτέροιων ζυγῶν, δήλωσιν εἰς τὸ ζυγὸν ἵππων. τοῦ δὲ αἴνυτο θέμα αἴνυμι. ὅπερ ἁπλῶς μὲν ληφθεὶς ἀντὶ τοῦ ἀφαιρῶ, λέγεται γίνεσθαι ἀπὸ τοῦ αἴρω αἴρνω αἰρνύω. αἴρνυμι. ἐξ οὗ τό, τυρῶν αἰνύμενοι ἐν Ὀδυσσείᾳ. εἰ δὲ φονία λέξις ἐστί, πεπόνηται φασὶν αὐτοῦ τὸ κτῶ κταίνω. ἀφ᾽ οὗ ἀποβολῇ τοῦ τ, καίνω ἐξ αὐτοῦ δὲ ὁμοίως αἴνω. ὅθεν αἰνύω αἴνυμι καὶ θυμὸν αἰνύμενος.

Ὡς δὲ ἴδε βροτολοιγὸς ἄρης διομήδεα δῖον
Ἤτοι ὁ μὲν περίφαντα πελώριον αὐτόθ᾽ ἔασεν
Κεῖσθαι. ὅθι πρῶτον κτείνων ἐξαίνυτο θυμόν.
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ᾽ ἰθὺς Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Οἱ δ᾽ ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ᾽ ἀλλήλοισιν ἰόντες,

Πρόσθεν

Πρόσθεν ἄρης ὠρέξαθ' ὑπὲρ ζυγὸν ἡνία θ' ἵππων
Ἔγχεϊ χαλκείῳ, μεμαὼς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι.
Καὶ τό γε χειρὶ λαβοῦσα θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη
Ὦσεν ὑπὲκ δίφροιο ἐτώσιον ἀιχθῆναι.
Δεύτερος αὖθ' ὡρμᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
Ἔγχεϊ χαλκείῳ, ἐπέρεισε δὲ παλλὰς ἀθήνη
Νείατον ἐς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μίτρην.
Τῇ ῥά μιν οὖτα τυχὼν, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψεν.
Ἐκ δὲ δόρυ σπάσεν αὖτις. ὁ δ' ἔβραχε χάλκεος ἄρης
Ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον, ἢ δεκάχιλοι
Ἄνδρες ἐν πολέμῳ, ἔριδα ξυνάγοντες ἄρηος.

Τὸν Διομήδην σεμνολογῶν ὁ ποιητὴς ὡς εὐθὺς ἀριστεύσοντα, φησὶν Διομήδεα δῖον. Τὸ μὲν τοῦ ἄρεος ἔγχος χειρὶ λαβοῦσα ἡ ἀθηνᾶ, ὦσεν ὑπὲκ δίφροιο ἐτώσιον ἀιχθῆναι. τὸ δὲ τοῦ Διομήδους, ἐπέρεισε νείατον ἐς κενεῶνα ὅθι ζωννύσκετο μίτρην ὁ ἄρης. ἔνθα μιν οὖτα τυχών. διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψεν. ἐκ δὲ δόρυ σπάσεν αὖτις. ὁ δ' ἔβραχε χάλκεος ἄρης ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον ἢ δεκάχιλοι ἀνέρες ἐν πολέμῳ ἔριδα συνάγοντες ἄρηος. καὶ ἔοικεν ὁ Διομήδης ἐν πλήθει τοσούτων χιλιάδων τὴν ἀρρενωπὸν ἀριστείαν ἄρτι ἐνδείξασθαι, καίτοι μάτι εὑρὼν ἐν ἄκροις καὶ ἀραίωσιν λαοῦ. τοῦτο γάρ φησιν αἰνίττεται ὁ νείατος κενεών. καὶ δοκεῖ τοῖς παλαιοῖς ἐν πλείονι συναπισμῷ ἀριστεῦσαι νῦν ὁ ἥρως ἢ ὅτε τὴν θήλειαν ἀφροδίτην ἔτρωσεν. ὡς καὶ ἡράκλειτος πλατύτερον ἀλληγορεῖ. καί ἐστι μείζων αὕτη ἀριστεία. ἐκεῖ μὲν γὰρ, οὐ παρῆν τις γενναῖος τῶν τρώων πρόμαχος, τοῦ αἰνείου κειμένου. ἐνταῦθα δὲ ὁ Ἕκτωρ ὁμιλεῖ ὁ τῶν τρώων ἄριστος. καὶ οὕτως εὐδοκιμεῖ ὡς καὶ τὸν ἄρην δοκεῖν σὺν αὐτῷ εἶναι. ὁ τοίνυν διομήδης κατὰ τοῦ τοιούτου πολέμου δράσας γενναῖα μέγα τι ποιεῖ. διὸ καὶ αὐτὸν τὸν ἄρην λέγεται βαλεῖν. τὸ δὲ ἐννεάχιλοι ἢ δεκάχιλοι διὰ μὲν δίχρόνου γραφόμενον, ἔχει τερατείαν ποιητικὴν καὶ μεγαλοπρέπειαν. ἐὰν δὲ διὰ διφθόγγου κατά τινας γράφεται, οὐ μόνον ἀδιανόητόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ πάνυ σμικροπρεπές. τί γὰρ μέγα ἐὰν ἐννέα χειλέων ἢ δέκα φωνὴν ὁ τοιοῦτος ἄρης ἀφίησιν, ὅπου γε ὁ θνητὸς στέντωρ αὐδᾶν ἔχει ὅσσον ἄλλοι πεντήκοντα. πῶς δὲ καὶ τρόμος εἷλεν ἀχαιούς τε τρῶας τε δείσαντας ἐκ τῆς βοῆς ἐὰν δεκάστομος ἦν. ἐφ' οἵῳ δὲ μεγαλείῳ δεκαστόμου βοῆς ἐπεσημάνθη τὸ, τόσον ἔβραχ' ἄρης ἆτος πολέμοιο. τουτέστιν ἀκόρεστος. κραθεὶς ἐκ τοῦ ἄατος ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. ἑρμηνεύεται δὲ ὅμως ἡ διὰ διφθόγγου ἀλλόκοτος γραφὴ ἐκ τοῦ οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν στόματ' εἶεν. καὶ ἔχοι ἂν ἴσως οὕτω τερατῶδές τι ὁ λόγος ὡς οὕτως ἑκάστου τῶν ἰαχόντων ἡρώων χιλιοστόμου φθεγγομένου, καθάπερ ἂν εἰ καὶ πολλοῖς ἐχρᾶτο στόμασιν. ὧν δηλοῦν πύλαι τὰ χείλη. ὅρα δὲ τὸ, ζωννύσκετο μίτρην διασαφητικὸν ὂν καὶ αὐτὸ τῆς πολεμικῆς ζώνης καὶ τοῦ ἑτεροιοῦσθαι αὐτὴν πρὸς τὴν μίτραν. ἄλλως γὰρ εἴπερ ζώνη ἡ μίτρα, πῶς ἂν ζωννύσκοιτο. τοῦ δὲ δάπτειν, ἐξ οὗ καὶ τὸ δαρδάπτειν καὶ δαπταὶ αἱ μυῖαι ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται, πρωτότυπον τὸ δάω. ἐξ οὗ τὸ δαΐω καθ' ὃ δηλοῦν ἄντις ἐρεῖ σημαινόμενον. ὡς τὸ βῶ βάπτω, ῥῶ ῥάπτω, κνῶ κνάπτω τὰ ἑτέρωθι σαφῶς δηλωθέντα, οὕτω καὶ δῶ δάπτω. τὸ δὲ βράχειν, ἰδοὺ καὶ ἐπὶ μεγάλης βοῆς ὁπλιτῶν μέντοι. τὸ δὲ ἔριδα συνάγοντες ἄρηος, ἔχει μὲν διαστολὴν πρὸς ἑτέρας ἔριδας, ἐπιτείνει δὲ συγκριτικῶς τὴν ἐνταῦθα πολεμικὴν ἰαχὴν, ὡς μὴ κατὰ τὰς ἄλλας οὖσαν τὰς ἁπλῶς βοωμένας, ἀλλ' ὁποίαν ἰαχήσειεν ἂν μυριοπληθεῖς ἄνδρες πόλεμον συρρηγνύντες. ὥσπερ δὲ ξυνάγεται πόλεμος ὁ ἐκ πολλῶν ἀνδρῶν τῶν καθ' ἕκαστα, δηλοῦν ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα, ταυτὸν δ' εἰπεῖν συμφέρετε κατὰ τὸ συμφερτὴ δ' ἀρετὴ πέλει ἀνδρῶν, οὕτω ξυνάγεται καὶ ἔρις ἡ κατὰ πόλεμον.

Τούς δ' ἄρ' ὑποτρόμος εἷλεν ἀχαιούς τε τρῶάς τε
Δείσαντας, τόσον ἔβραχ' ἄρης ἆτος πολέμοιο.

Ἐν Ὀδυσσείᾳ μὲν τὸν Κύκλωπος βαρὺν φθόγγον, ὀλίγοι τινὲς ἔδεισαν. ἐνταῦθα δὲ ἄρεος βοήσαντος λαοὶ τρέμουσι. φησὶ γὰρ τοὺς δ' ἄρ' ὑπότρομος εἷλεν ἀχαιούς τε τρῶάς τε δείσαντας. τόσον ἔβραχ' ἄρης ὡς εἴρηται. οὐ βοὴν ἀγαθὸς αὐτὸς ὤν, ἀλλὰ καὶ τὸν φθόγγον οὖλος.

Οἵη δ' ἐκ νεφέων ἐρεβεννὴ φαίνεται ἀὴρ
Καύματος ἐξ ἀνέμοιο δυσαέος ὀρνυμένοιο,
Τοῖος τυδείδῃ Διομήδεϊ χάλκεος ἄρης
Φαίνεθ' ὁμοῦ νεφέεσσιν ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.

Ὁπηνίκα καυματηρᾶς οὔσης τῆς ἡμέρας, πρὸς ἀνατολὴν ἢ δύσιν μελαίνεται ὁ ἀὴρ, ἄνεμος προσδο-

κεῖται ὃ καὶ Ὅμηρος ἐκ παρέργου ἐν παραβολῇ δηλοῖ. φιλοσοφῶν ὡς δι' αὐτῶν ἐκ παρόδου. καὶ λέγων ὅτι, οἵη δ' ἐκ νεφέων ἐρεβεννὴ φαίνεται ἀὴρ καύματος ἔξ, ἤγουν μετὰ καῦμα ἀνέμοιο δυσαέος ὀρνυμένοιο, τοῖος Διομήδει χάλκεος ἄρης φαίνεθ' ὁμοῦ νεφέεσσιν ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν. τουτέστιν εἰς νέφος ἔδοξεν ἐσχηματίσθαι ὁ μυθικὸς ἄρης φεύγων ἐκ τοῦ πολέμου. καὶ σημείωσαι ὅτι ἐπὶ μὲν τῆς ἀφροδίτης, ἀσφαλέστερον εἶπε τὸ, μελαίνετο δὲ χρόα καλόν. ἐνταῦθα δὲ ἄλλως τερατώδη ταύτην τῷ ἄρει μελανίαν τὴν διὰ τοῦ νέφους προσέπλασεν. ὅθεν ἔμφασιν τινὰ δίδωσι τὸ, νέφος τι νοεῖν καὶ τὴν τοῦ ἅδου κυνῆν ὡς προγέγραπται, εἴγε καὶ ὁ ἄρης νῦν ἀφανὴς γίνεται νεφωθεὶς δι' αὐτῆς ζοφωθείς. οἵα δέ τις ἐκ νεφέων ἐρεβεννὴ ἀὴρ φαίνεται. εἴη δὲ ἂν αὕτη νέφωσις ἐκ παχείας κόνεως ὑψοῦ ἀρθείσης ἐν τῇ συντόνῳ κινήσει τῶν μαχομένων ὅτε ἡ μάχη ἐκλίνθη γενομένης τροπῆς. ὅρα δὲ καὶ σχῆμα παραβολῆς καινότερον. οὐ γὰρ ἐκ παραβολικοῦ ἄρχεται ἐπιρρήματος. ἀλλ' ἐξ ἀντωνυμίας ἀναφορικῆς. φησὶ γὰρ, οἵα ἐρεβεννὴ ἀὴρ, τοῖος ἐφαίνετο ἄρης. ὅρα δὲ καὶ τὸ ἀὴρ θηλυκῶς καὶ νῦν λεχθὲν καὶ ἐκτεῖνον τὴν ἀρχοῦσαν. ἡ δὲ ἐξ πρόθεσις, οὐ μόνον ἐνταῦθα εἴληπται ἀντὶ τῆς μετὰ προθέσεως, ἀλλὰ καὶ ἀλλαχοῦ δι' αὐτῶν τόμενα ἐκ βοτάνης. ἤτοι μετὰ τὴν βοσκήν. καὶ ἐκ νυκτῶν δ' ἄνεμοι χαλεποί. ἤτοι μετὰ τὰς νύκτας. διπλάζεται δὲ τὸ ἀμετάβολον ἐν τῷ ἐρεβεννὴ, ἀναγκαίως εἰς μέτρου χρείαν. πάσχει δ' αὐτό ποτε καὶ ἡ φαεννὴ καὶ ἡ κλεεννή. ἅπερ εἰσὶν ἡ φαεινὴ καὶ ἡ κλεινή.

Καρπαλίμως δ' ἵκανε θεῶν ἕδος αἰπὺν ὄλυμπον.
Πὰρ δὲ διὶ κρονίωνι καθέζετο θυμὸν ἀχεύων.
Δεῖξαι δ' ἄμβροτον αἷμα καταῤῥέον ἐξ ὠτειλῆς.
Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

Διασαφῶν ἐνταῦθα τὴν τοῦ ὀλύμπου λέξιν φησίν. ἵκανε θεῶν ἕδος, αἰπὺν ὄλυμπον. Διδάσκων κἀνταῦθα ὁ ποιητὴς περὶ τρίκησιν ἐπῶν, φησὶ περὶ ἄρεος. πὰρ δὲ διὶ κρονίωνι καθέζετο θυμὸν ἀχεύων. ὃν δὴ στίχον ἔφη, ἐν τῇ ἄλφα ῥαψῳδίᾳ περὶ αἰγαίωνος. θεὶς ἐκεῖ ἀντὶ τοῦ θυμὸν ἀχεύων, τὸ, κύδεϊ γαίων. Καὶ ἐνταῦθα ὡς καὶ ἐπὶ ἀφροδίτης ἄμβροτον αἷμα καταῤῥέειν ἐξ ὠτειλῆς λέγει τοῦ ἄρεος. ἐπαναπαυσάμενος ἤδη τῇ λέξει τοῦ αἵματος μᾶλλον ἤπερ τῇ τοῦ ἰχῶρος περὶ οὗ προείρηται. δεῖξαι γάρ φησιν ἄμβροτον αἷμα καταῤῥέον ἐξ ὠτειλῆς.

Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ ὁρῶν τάδε καρτερὰ ἔργα.
Αἰεί τοι ῥίγιστα θεοὶ τετληότες εἰμὲν
Ἀλλήλων ἰότητι, χάριν δ' ἄνδρεσσι φέροντες.

Ὥσπερ προκαλῶ προκαλίζω. καναχῶ καναχίζω. στοναχῶ στοναχίζω. μηρυκῶ μηρυκίζω. μοχθῶ μοχθίζω παρὰ θεοκρίτῳ, οὕτω πολλαχοῦ καὶ νεμεσῶ νεμεσίζω. εὕρηται δὲ καὶ τὸ ἠρεμίζω καὶ αἰτίζω ὥσπερ καὶ πτολεμίζω. Ἡρόδοτος δὲ καὶ ἀτρεμίζειν φησίν. ἰστέον δὲ ὅτι ὁ ἐκ τραγῳδῶν πρός τινα ὑπερέχοντα παθὸς οἰκεῖον ὅπερ ἔπαθε παρά τινος τῶν συνήθων, εἴποι ἂν οὐ νεμεσίζῃ ὁρῶν τάδε καρτερὰ ἔργα. αἰεί τοι ῥίγιστα τετληότες εἰμὲν ἤγουν ἐσμὲν ἀλλήλων ἰότητι τουτέστι βουλῇ, χάριν ἄνδρεσσι φέροντες. παρῴδηται δὲ ἡ ἀρχὴ τῶν ῥηθέντων κατὰ μίαν λέξιν, ἐκ τῶν πρὸ ὀλίγου ῥηθέντων ἔνθα ἔφη, ζεῦ πάτερ οὐ νεμεσίζῃ ἄρει τάδε καρτερὰ ἔργα. καὶ σημείωσαι ὅτι καὶ ἐνταῦθα τὸ, καρτερὰ ἔργα, οὐκ ἐπὶ ἐπαίνου κεῖται. ἀλλ' ἀντὶ τοῦ βιαστικά. καθ' ὃ καὶ βέλος λέγεται καρτερόν. πάντως γὰρ οὐκ ἐπαινεῖ ὁ ἄρης, ἃ κακῶς ἔπαθε, διὰ τὴν ἀθηνᾶν. οὕτω δὲ καὶ λόγος κρατερὸς ὁ ἀπειλητικὸς καὶ βίαν δηλῶν.

Σοὶ πάντες μαχόμεσθα. σὺ γὰρ τέκες ἄφρονα κούρην
Οὐλομένην, ᾗ τ' αἰὲν ἀήσυλα ἔργα μέμηλεν
Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν ὀλύμπῳ
Σοί τ' ἐπιπείθονται, καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος.
Ταύτην δ' οὔτ' ἔπεϊ προτιβάλλεαι, οὔτε τι ἔργῳ,
Ἀλλ' ἀνιεῖς. ἐπεὶ αὐτὸς ἐγείναο παῖδ' ἀΐδηλον,
Ἣ νῦν τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον διομήδεα
Μαργαίνειν ἀνέηκεν ἐπ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.

Τὸ, σοὶ πάντες μαχόμεθα ἤγουν διὰ σὲ ὅμοιον τῷ σοὶ ζῶ ἤτοι διὰ σέ. ἐνταῦθα δὲ ὅρα ὡς ἀδιανόητα δοκεῖ πρὸς τὸν δία λέγειν ὁ ἄρης ἐν τῷ, σοὶ μαχόμεθα. οὐ γὰρ ἔτεκες ἄφρονα κούρην. οὐ γὰρ αἴτιος μάχης ὁ ἄφρονα παῖδα γεννήσας. οὐδὲ αἰτιατέος ἁπλῶς. διὸ καὶ τὸν λόγον ἐπιδιορθούμενος ἐπάγει. ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν ὀλύμπῳ σοί τ' ἐπιπείθονται, καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος. ταύτην δὲ οὔτ' ἔπεϊ προτιβάλλεαι οὔτέ τι ἔργῳ, ὅ ἐστιν οὔτε λόγῳ οὔτε ἔργῳ λυπεῖς. ἀλλ' ἀνιεῖς ἤγουν ἀναπείθεις ἐπεὶ

αὐτὸς ἐγείναο. καὶ ἑξῆς. καὶ οὕτως γίνεται ὀρθὸς καὶ σπουδαῖος ὁ τοῦ ἄρεος λόγος. τῷ ὄντι γὰρ αἴτιος ὁ τοιοῦτος πατὴρ, ὃς γεννήσας ἄφρονα παῖδα, οὐκ ἐπέχει τῆς ἀφροσύνης αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ προσερεθίζει. ἰστέον δὲ ὡς ἡ ῥηθεῖσα κατὰ τοῦ διὸς αἰτίασις ὅς ἐστι ποτὲ καὶ νοῦς, αἴνιγμά ἐστι τοῦ ἐν ταῖς ἐφαμαρτοις πράξεσιν ἃς οὐκ ἂν ἐν ζώοις ἀλόγοις εὕρη τις, τὸν νοῦν αἴτιον εἶναι βαθέα κυβιστῶντα, καί που πονηρευόμενον καὶ οὐ διευκρινοῦντα τὸ δέον ἀεί. ὅρα δὲ τὸ δεδμήμεσθα ἕκαστος, ὅ ἐστιν ἔχον ἐπιδιορθωτικὴν τοῦ, σοί τ᾽ ἐπιπείθονται. εἰ γὰρ κατὰ τὸ σοὶ πείθονται ἐσχημάτισε καὶ τὸ δέδμηνται, οὐ καλῶς ἐλάλει, ὡς δοκῶν ὑπεξάγειν ἑαυτὸν τοῦ πείθεσθαι ἢ δεδμῆσθαι κατὰ τοὺς λοιπούς. δῆλον δὲ ὅτι διαφορά ἐστι τοῦ πείθεσθαι καὶ δεδμῆσθαι. οὔτε γὰρ πᾶς ὁ πειθόμενος ἄρχοντι ἐξ ἀνάγκης καὶ δεδμημένος ἐστὶν ἐκείνῳ, οὔτε πᾶς ὁ δεδμημένος τινὶ, ἤδη καὶ πείθεται. πολλοὶ γοῦν ἀπειθεῖν τοῖς ἄρχουσι βούλονται. ὅτι δὲ καὶ εὐοδώτερον εἰς μέτρον τὸ, ὅσοι θεοί εἰσι καὶ τὸ πείθονται καὶ τὸ δεδμήμεσθα, ἤπερ τὸ ἐσμὲν καὶ πειθόμεθα καὶ δεδμήμεθα οὐδ᾽ αὐτὸ ἄδηλόν ἐστι. τὸ δὲ ὅσοι θεοὶ ἐν ὀλύμπῳ, πρὸς διαστολὴν εἶπε τῶν ὑποταρταρίων οἳ διὰ τὸ μὴ πείθεσθαι δεῖ καὶ δεδμῆσθαι, κάτω ἐρρίφησαν. τὸ δὲ προτιβάλλεαι ὅ ἐστι προσβάλλοι, μάχιμος λέξις ἄρει φίλη. ἀφ᾽ ἧς ἡ κατὰ πόλεμον προσβολή. ἴσον ὂν τῷ ἐπιπλήττεις. τῷ δὲ προτιβάλλεαι παθητικῶς ῥηθέντι, ὅμοιον καὶ τὸ, σὺ δ᾽ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν. ἐν τούτοις δὲ οὐ μόνον ἄφρονα κούρην, ἀλλὰ καὶ οὐλομένην καὶ ᾗ ἀήσυλα ἔργα μέμηλε καὶ ἀΐδηλον καὶ μεγαίρειν πείθουσαν καὶ τοιαῦτά τινα τὴν ἀθηνᾶν ὁ ἄφρων ἄρης ἀποκαλεῖ. καὶ τί γὰρ ἄλλ᾽ ἢ κανών τις ἐστὶ διεστραμμένος, ἅπας ἄφρων, πρὸς ἑαυτὸν μετάγειν καὶ στρεβλοῦν ἐθέλων, καὶ τὰ ὀρθά, καὶ μηδὲν αὐτοῦ ἀποικένναι κρίνων καὶ τοὺς εὖ ἔχοντας λόγου καὶ φρονήσεως. καὶ τοιαῦτα μὲν, ὁ ἀλόγιστος ἄρης. ὁ δὲ ζεὺς ὃς εἰς νοῦν λαμβάνεται, τὰ μὲν πρῶτα ἐξουθενῶν αὐτὸν, φησί. μή μοι ἀλλοπρόσαλλε παρεζόμενος μινύριζε. καὶ τὰ ἑξῆς ὅσα πρέπει παραδεθῆναι εἰς ἄλογον θυμόν. ἐπάγει γὰρ παρατρίων στίχον προπεπτικημένον. ἔχθιστος δέ μοι ἐσσὶ θεῶν, οἳ ὄλυμπον ἔχουσιν. αἰεὶ γάρ τοι ἔρις φίλη, πόλεμοί τε μάχαι τε. μητρός τοι μένος ἐστὶν ἀάσχετον καὶ ἑξῆς. ὡς ῥηθήσεται. εἶτα ἐφιστᾶ καὶ αὐτῷ τὸν παρὰ θεοῖς ἰατρὸν παιήονα. καὶ ἰᾶται τὸ τραῦμα. διότι φησὶν ἐξ ἐμοῦ γένος ἐσσί. τῷ ὄντι γὰρ προσδεῖται καὶ τοῦ ἀλόγου μέρους τῆς ψυχῆς τοῦ θυμικοῦ διά τι συγγενὲς, ὁ νοῦς καὶ ἡ φρόνησις, καθὰ καὶ δορυφόρων οἱ βασιλεῖς. διὸ καὶ ἄγχουσι μὲν αὐτὸ καὶ ἐπιπλήττουσι καὶ ὑπείκειν ποιοῦσιν οὐ μέντοι καὶ τέλεον ἐξαφανίζουσιν. ἀήσυλα δὲ ἔργα, ἢ τὰ βλαπτικὰ παρὰ τὸ ἄσαι ἤτοι βλάψαι πλεονασμῷ τοῦ η ὡς καὶ ἐν τῷ ὑπέρφανος ὑπερήφανος καὶ ἐν ἄλλοις. ἢ τὰ ἀηδῆ, παρὰ τὸ α στερητικὸν καὶ τὸ ἧσαι τὸ εὐφρανεῖν. ποιητικὴ δὲ ἡ λέξις, καὶ πεζῷ λόγῳ οὐκ εὔχρηστος. ἰστέον δὲ καὶ ὡς περὶ ἀπειθοῦς τινος ἐροῦμεν ἂν πρὸς ἐπιεικῆ ἄρχοντα τὸ, ἄλλοι μὲν πάντες σοί τ᾽ ἐπιπείθονται καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ ὅτι ἐν τῷ αὐτὸς ἐγείναο παῖδ᾽ ἀΐδηλον ὃ περίφρασίς ἐστι τοῦ, σὺ γὰρ ἔτεκες ἄφρονα κούρην, ὑποδηλοῖ ὁ Ὅμηρος ὁμοίως τοῖς ἄλλοις ποιηταῖς, ὡς ἐκ μόνου διὸς ἐγένετο ἡ ἀθηνᾶ. καὶ οὐχ ὥσπερ ὁ ἄρης ἐξ αὐτοῦ καὶ ἥρας. τὸ δὲ ἀνιέναι ἤτοι ἀναπείθειν, λέξις ὁμήρῳ συνήθης πολλαχοῦ κειμένη. διὸ καὶ μετ᾽ ὀλίγα τὸ, μεγαίρειν ἀνέηκεν ἡ ἀθηνᾶ δηλαδὴ τὸν διομήδην ταυτόν ἐστι τῷ, ἀνέπεισε. διήγειρεν. ἠρέθισε. τὸ δὲ μεγαίρειν ὅ ἐστι μαίνεσθαι. καὶ ὁ πρωτότυπος αὐτοῦ μάργος βαρυτόνως ἢ μαργὸς ὀξυτόνως κατὰ τυραννίωνα, ἢ ἐκ τοῦ μὴ ἀρνητικοῦ καὶ τοῦ ἔργον γίνεται κατὰ τοὺς παλαιούς, ἢ ἐκ τοῦ μὴ ἀρήγειν. οὔτε γοῦν ἔργον τι σπουδαῖον τῷ μεγαίνοντι, οὔτε ἀρήγεται ὡς ἀπροδυναστευτῶν. Σημείωσαι δὲ ὡς εἰ καὶ ἡ ἄλλως αὐτῶν μία οὐκ ἔχει κλητικὴν ἀναγκαίῳ λόγῳ κατὰ τοὺς τεχνικοὺς, ἀλλ᾽ ἰδοὺ ἐν τῇ συνθέσει τοῦ ἀλλοπρόσαλλε ἔσχεν ὅπερ ἐνέλειπε τῇ ἁπλότητι. ἔτι δὲ εἰ καὶ τὸ οὐδέτερον αὐτοῦ ὀφεῖλον εἶναι ἄλλον μετὰ τοῦ ν ἀναλόγως, ὅμως πέπονθεν αὐτοῦ ἔνδειαν, ὡς καὶ τὸ τοιοῦτο. καὶ τοσοῦτο, ἀλλ᾽ ἐπαναλαμβάνει αὐτὸ καθ᾽ Ἡρωδιανὸν εἰπεῖν, ἐν τῷ ἀλλοπρόσαλλον, οὕτω δὲ καὶ ἐν τῷ, ἔξαλλον καὶ ἄναλλον.

Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ᾽ ἐπὶ καρπῷ.
Αὐτὰρ ἔπειτ᾽ αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος.
Ἀλλά μ᾽ ὑπήνεικαν ταχέες πόδες. ἦ τέ κε δηρὸν
Αὐτοῦ πήματ᾽ ἔπασχον ἐν αἰνῇσιν νεκάδεσσιν,
Ἤ κεν ζὼς ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυπῇσι.

Συγκεφαλαιούμενος ὁ ποιητὴς διὰ τοῦ ἄρεος ἐν βραχυτάτῳ τὰ εἰς πλάτος ἤδη τερατευθέντα, φησί. κύπριδα μὲν πρῶτον οὔτασε χεῖρ᾽ ἐπὶ καρπῷ. αὐτὰρ ἔπειτ᾽ αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος. ὁ διομήδης δηλαδή. Τὸ φυγεῖν παραφράζων φησὶν, ἀλλά μ᾽ ὑπήνεικαν ἤγουν ὑπήνεγκαν ὑπεξήγαγον ταχέες πόδες. ἄρης δὲ καὶ τοῦτό φησιν, λέγων καὶ ὡς εἰ μὴ ταχὺ ἔφυγον, αὐτοῦ ἂν πήματ᾽ ἔπασχον ἐν αἰνῇσιν ὅ ἐστι δειναῖς ἢ αἰαναῖς νεκάδεσσιν, ἤ κεν ζὼς, ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυπῇσιν. ἤγουν ἐὰν ζῶν ἀσθενῶς εἶχον ταῖς ἐκ σιδήρου πληγαῖς. τὸ γοῦν ἦκεν, γράφεται μὲν διὰ τοῦ η, παρὰ τοῖς ἀκριβεστέροις. ἑρμηνεύεται δὲ ἀντὶ τοῦ εἰ δισταντικοῦ. ὡς καὶ τὸ, ἢ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσι. καὶ ἄλλα δέ τινα περὶ ὧν προείρηται. λέγει δὲ νεκάδας τὰς τάξεις τῶν νεκρῶν. τὸ δὲ ζὼς, ἐκ τοῦ ζωὸς γίνεται κατὰ συναίρεσιν. οἷον ζωὸς ἔην. καὶ ἄδμητον ζωὸν ἔλε. διὸ καὶ ὀξύνεται ὡς ἐκ βαρείας καὶ ὀξείας συναιρεθέν. εἰ καὶ ὁ ἀσκαλωνίτης αὐτὸ

ποιεῖ

ἀνατεῖναι ὡς ἐξ ὀξείας καὶ βαρείας κραθέν. τὸ δὲ ἔα ἰωνικὸν, οὐ κοινὸν τὸ ἦα ὃ δηλοῖ τὸ ἦν, κεῖται ἐν ἄλλοις, καί που ῥηθήσεται σαφῶς περὶ αὐτοῦ.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
Μή τί μοι ἀλλοπρόσαλλε παρεζόμενος μινύριζε.
Ἔχθιστος δέ μοί ἐσσι θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τε.

Πρὸς ἐλεγκτικὸν ἢ ἄλλως ἀλλόκοτον ἄνθρωπον δυσωποῦντα πρέπει ῥηθῆναι τὸ τοῦ Διὸς ὡς ἐρρέθη πρὸς Ἄρην, τὸ, μή τί μοι ἀλλοπρόσαλλε παρεζόμενος μινύριζε. ἔχθιστος δέ μοι ἐσσί. αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη πόλεμοί τε μάχαι τε. ὃ ἐκ τῆς Α ῥαψῳδίας παρελκυσθὲν, ἀπαράτρεπτον κεῖται. τὸ μέντοι πρὸ αὐτοῦ ἔπος παρῳδηται. ἀντὶ γὰρ τοῦ, ἔχθιστος δέ μοί ἐσσι διοτρεφέων βασιλήων ὃ ἐκεῖ ἐρρέθη, ἐνταῦθά φησιν ἔχθιστος θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι μινυρίζειν ἐστὶ τὸ μινυὸν κατὰ ἠχοὺς ἤτοι μικρὸν καὶ ἠρέμα κλαίειν. παλαιὸς δέ τις γράφει οὕτω ῥητῶς. μινυρίζειν τὸ ἠρέμα καὶ λεπτὸν ᾄδειν, οἱ δέ τινες, τὸ θρηνεῖν ἢ ἀποδύρεσθαι. ἡ δὲ χρῆσις τοῦ μινυοῦ, φυλάττεσθαι δοκεῖ καὶ εἰσέτι νῦν ἐν Ἀθήναις. εἰ δὲ ἐκ τοῦ μινυὸς ὁ μινύας τὸ κύελον καθάπερ ἐκ τοῦ τυτθὸς ὁ Τυδεὺς, στοχάσασθαι μὲν ἔστιν, ἀποφήνασθαι δὲ οὔ. ἐν δὲ τῷ, αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη ἢ τὸ ἑξῆς. ἀστέρα τὸν καὶ πρὸ ὀλίγου ῥηθέντα, παρατιθέασιν οἱ παλαιοί. ὡς ὧδε κάλλιστα κειμένου τοῦ λόγου ἤπερ ἐπὶ τοῦ Ἀχιλλέως ἐν τῇ Α ῥαψῳδίᾳ. ὅπως δ' ἂν ἔχοι τὸ πρᾶγμα, οὐκ ἐν ἐπαίνῳ κεῖται τὸ ἀεὶ φιλεῖν. χρὴ γὰρ κατὰ τοὺς σοφοὺς πολεμικὸν εἶναί τινα, οὐ μὴν φιλοπόλεμον.

Μητρός τοι μένος ἐστὶν ἀάσχετον, οὐκ ἐπιεικτὸν
Ἥρης. τὴν μὲν ἐγὼ σπουδῇ δάμνημ' ἐπέεσσιν.
Τῷ σ' ὀΐω κείνης τάδε πάσχειν ἐννεσίῃσιν.

Τὸ τῆς Ἥρας ἀνένδοτον πρὸς τὸν Δία, δηλοῦται μὲν καὶ ἐν τῇ Α ῥαψῳδίᾳ. ἐνταῦθα δὲ ἀειδηλότατα. ἐν οἷς αὐτὸς ὁ Ζεὺς ἀάσχετον λέγει τὸ μένος ἐκείνης καὶ οὐκ ἐπιεικτὸν, εἰ ἢ ὑπ' αὐτοῦ σπουδῇ δάμναται ἔπεσι. διασαφητικὸν δέ ἐστι τοῦ ἀάσχετον τὸ ἐπιεικτὸν, εἴπερ καὶ ταυτὸν σχέσθαι καὶ εἴκειν. οὐ δύο δὲ στερήσεις ἔχει τὸ ἀάσχετον κατὰ τὸ ἀάατον. οὐ γὰρ ὥσπερ ἀάατόν ἐστιν ὅτε τὸ ἀτηρὸν, οὕτω ἢ ἀάσχετον τὸ σχετόν. ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον α ἐπιτείνει. τὸ δὲ δεύτερον, στερεῖ. ὡς δηλοῦν τὸ ἄγαν ἀκατάσχετον. ἐνταῦθα δὲ καίτοι κεῖται παιδευτικὸν τοῦ φυλάττειν μνησικακία. ὁ γὰρ τὴν Ἥραν ἐρεθισθεῖσαν κατὰ τοῦ Ἄρεος Ζεὺς εὖ εἰδὼς λέγει διστακτικῶς, οἴεσθαι τὸν Ἄρην κείνης τάδε πάσχειν ἐννεσίῃσιν ἤγουν συμβουλαῖς. αἳ γίνονται, οὐκ ἀπὸ τοῦ ἐννέπω. ἀλλ' ἢ ἀπὸ τοῦ ἔννοια κατὰ τοὺς παλαιοὺς πρὸς ὁμοιότητά φασι τοῦ πηγόμαλλος πηγεσίμαλλος. ἢ μᾶλλον ἀπὸ τοῦ ἐνίημι τὸ ἐμβάλλω. κατὰ τὸ, ἐν φρεσὶ βάλλεο σῇσιν. ἵνα ἐκ τοῦ ἐνίημι, ἐνέσιμαι ἐνέσεως, γίνεται ἐνεσία ἢ διπλασιασμῷ τοῦ ν, ἐννεσία, ἡ εἰς νοῦν ἐνιεμένη συμβουλή.

Ἀλλ' οὐ μάν σ' ἔτι δηρὸν ἀνέξομαι ἄλγε' ἔχοντα.
Ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένος ἐσσί. ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ.
Εἰ δέ τευ ἐξ ἄλλου γε θεῶν γένευ ὧδ' ἀΐδηλος,
Καί κεν δὴ πάλαι ἦσθα ἐνέρτερος οὐρανιώνων.

Τὴν φύσει πατρικὴν σχέσιν καὶ ἐν μύθοις ὑπεμφαίνων ὁ ποιητὴς, πλάττει τὸν πατέρα Δία λέγοντα πρὸς τὸν Ἄρην, ὡς εἰ καὶ φιλεῖς ἔριν ἀεὶ ἢ μάχιμος καὶ ἀΐδηλος ὃ φθάσας Ἄρης εἶπε κατὰ Ἀθηνᾶς, καὶ διὰ τοῦτο ἀνόμοιος τῷ πατρί, ἀλλ' οὐ μάν σ' ἔτι δηρὸν ἀνέξομαι ἄλγε' ἔχοντα. ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένος ἐσσί. ὃ διασαφῶν ἐπάγει. ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ. ἤγουν οὐχ ἁπλῶς ὁμογενὴς εἶ, ἀλλὰ καὶ υἱός. ὡς εἴπερ φησὶν ἐξ ἄλλου γε θεῶν γένευ ὅ ἐστιν ἐγένου ὧδ' ἀΐδηλος ὃ σὺ ὠνείδισας εἰς Ἀθηνᾶν, καί κεν δὴ πάλαι ἦσθα ἐνέρτερος οὐρανιώνων. κατὰ τοὺς Τιτᾶνας δηλαδή. χείριστος ἄρα ὁ μυθικὸς Ἄρης. διὸ καὶ καλῶς Ὅμηρος εἰπεῖν τό, σοί τ' ἐπιπειθόμεσθα. οὐ γὰρ οἶδε πείθεσθαι εἰ καὶ ἄκων δέδμηται. ὅρα δὲ τὸ γένευ πρὸς ὄγκον λόγου φρασθέν. ἄλλως γὰρ ἦν γένου εἰπεῖν. τὸ δὲ ἐνέρτερος, ἢ ἐν τέλει ἐστι, τοῦ νέρτερος. καὶ ταῦτα μὲν μυθικῶς ἐκ Διὸς πρὸς Ἄρην. ἐν οἷς τὸ ἀνέξομαί σε, ἀσυνήθως τοῖς ὕστερον αἰτιατικῇ συντάσσεται. ἀλληγορικῶς δὲ τί αὐτὰ βούλονται προείρηται.

Ὣς φάτο καὶ Παιήον' ἀνώγει ἰήσασθαι.
Τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων,
Ἠκέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο.

Ἄνωγε μὲν, τὸ ἐκέλευε προπαροξυτόνως, δι' ὃ Παιήον' ἄνωγεν ἰήσασθαι. ὃ καὶ ἀνώγει γράφεται, ἀπὸ τοῦ ἀνώγω ῥήματος, οὗ ὁ μέλλων ἀνώξω. ἐπὶ δὲ τοῦ ἤνοιγε, προπερισπᾶται. δι' οὗ πις θεὸς ἄλλος ἄνωγεν.

ἐκ τοῦ ὠχλεῖν. ὡς ἤχλευ ἀνήχλευ. εὕδε καθεῦδε. καὶ ὅσα τοιαῦτα. ὡς καὶ προείρηται βοχαϊκὰ ῥήματα. Ἐν δὲ, τῷ δ᾽ ἐπὶ παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων ἠκέσατο, φάρμακα μὲν πάντως, τὰ ἐπ᾽ ἀγαθῷ. δι᾽ ὧν ὀδυνῶν πέφασαι ἤγουν πεφόνευνται. ὅπερ ταυτόν ἐστι τῷ, ἀκεσώδυνα καὶ φέροντα ἄκος. τὸ δὲ πάσσειν, ἐμφαίνει ῥιζικὸν ἰατρὸν εἶναι καὶ τὸν παιήονα τρίβοντα βοτάνας καὶ καταπάσσοντα ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐφ᾽ ἑτέρων οἶδεν ὁ ποιητής.

Ως δ᾽ ὅτ᾽ ὀπὸς γάλα λευκὸν ἐπειγόμενος συνέπηξεν
Υγρὸν ἐὸν, μάλα δ᾽ ὦκα περιστρέφεται κυκόωντι,
Ως ἄρα καρπαλίμως ἰήσατο θοῦρον ἄρηα.

Τὸ τάχος τῆς τῶν φαρμάκων ὡς εἰκὸς τοῦ μυθικοῦ παιήονος θεραπείας ὁ ποιητὴς τερασίως ὑποδηλῶν, λαμβάνει παραβολὴν ἐκ τυροποιΐας. καὶ λέγει οὕτω ταχέως αὐτὰ ξηρᾶναι τὸ τοῦ ἄρεος ἕλκος καὶ συμπῆξαι τὸ αἷμα, ὡς ὅτε ὀπὸς γάλα λευκὸν ἐπειγόμενος συνέπηξεν ὑγρὸν ἐόν. μάλα δ᾽ ὦκα περιστρέφεται κυκόωντι. τουτέστιν οὕτω ταχέως ὁ Παιήων τὸν ἄρην ἰάσατο συμπήξας τὸ ἕλκος, ὥσπερ ὀπὸς γάλακτι ἐμβληθεὶς καὶ ὡς οἱ ἔμψυχός τις αὐτὸς κατὰ σπουδὴν ἐπειγόμενος. ἢ καὶ ἄλλως ὡς μάλα ὦκα τῷ κυκῶντι περιστρεφόμενος ὑγρὸν ὂν τὸ γάλα συνέπηξεν. ἢ κατὰ ἑτέραν γραφὴν, ὥσπερ ὑγρὸν γάλα ἐπειγόμενον ὑπὸ τοῦ κυκῶντος, συνέπηξεν ὁ ὀπός. ὡς τε ὀπὸς, οὐ τὸ γάλα ἐστὶν, ὡς μανθάνουσιν οἱ βόσκοι τῶν σχεδικῶν αἰνιγμάτων. οἷα τοῦ ὀποῦ τούτου καθὰ γάλακτος παραβάλλοντες ἰδιωτικώτερον. ἀλλὰ κυρίως ὀπὸς καλεῖται ἡ τὸν τυρὸν συμπήττουσα πυετία. ὅθεν καὶ ὀπίας τυρὸς ὁ πεπηγὼς ὑπὸ ὀποῦ. λέγεται μέντοι ὀπὸς καὶ τὸ γαλακτῶδες τῆς συκῆς. ναὶ μὴν καὶ τὸ ὑγρὸν ὃ τὰ φύλλα πρὸς τοῖς κλάδοις συνέχει. ὅθεν καὶ ἡ ὀπώρα παρωνόμασαι. τῶν τις δὲ παλαιῶν φησιν ὀπὸς ἡ πυτία. τὸ τῶν δένδρων δάκρυον. τὸ γαλακτῶδες τῆς συκῆς. ὅτι δὲ τάχους ἐστὶ δηλωτικὴ ἡ ῥηθεῖσα παραβολὴ, δηλοῖ ὁ ποιητὴς εἰπών. ὡς ἄρα καρπαλίμως ἰήσατο θοῦρον ἄρηα. τίς δὲ ὁ παιήων καὶ πόθεν ἡ λέξις εἴληπται καὶ ποσαχῶς λέγεται, προείρηται. ἰστέον δὲ ὅτι τε ἐπέτεινεν ὁ ποιητὴς τὸ πολὺ τάχος τῆς συμπήξεως, διὰ τοῦ ἐπείγεσθαι καὶ τοῦ ὦκα καὶ τοῦ μάλα. καὶ ὅτι ἔχει γλυκύτητος ἡ λέξις τοῦ ἐπείγεσθαι ὡς ἐπὶ ἐμψύχου καθὰ ἐδηλώθη λεχθεῖσα, εἴτε ἐπὶ τοῦ ὀποῦ νοηθείη, εἴτε ἐπὶ τοῦ γάλακτος. καὶ ὅτι ὑγρὸν γάλα εἶπε, πρὸς διαστολὴν τοῦ τυροῦ ὅς γάλα ἐστὶ πεπηγὸς ὀπῷ καθὰ παραδηλοῖ ὁ ποιητής. ἢ τοῦ γάλα καθ᾽ ἑτέρους ξηρόν. ὅρα δὲ τὸ κυκᾶν ἁπλῶς οὕτω τεθὲν ἀντὶ τοῦ ταράττειν καὶ στρέφειν. καὶ οὐ μόνῳ τῷ κατὰ τὴν κίρκην κυκεῶνι προσαρμόττον. ὅς ἀπὸ τοῦ χύειν καὶ χέειν, κατὰ τοὺς παλαιοὺς πεποίηται διὰ τὸ ὑγρὸς εἶναι τοῦ πόσιμος. εἰ δὲ καὶ πράγματα κυκᾶν τις λέγεται καὶ διὰ τοῦτο κυκεὼν σκώπτεται, μεταφορικῆς τούτου μεθόδου ἐστίν. εἴη δ᾽ ἂν οὐκ ἄκομψον εἰπεῖν ὡς ὁ οὕτω κυκῶν σκωπτικῶς καὶ ἐπιψόγως, ἐκεῖνος καὶ τυρεύειν λέγεται κατὰ τὸν ἐνταῦθα ὁμηρικῶς ἐπὶ τυροποιΐᾳ κυκῶντα. καὶ μετὰ τυρήσει καὶ ὁ κωμικὸς, ἐκ τοῦ τυροῦ παρετυμολογῶν τὸ τύρευμα. ἐξ οὗ καὶ τὸ τυρβάζειν γίνεται. σημειῶδες δ᾽ ἐν τούτοις, ὡς τὸ κυκᾶν μὲν καὶ ὁ κυκεὼν, διλογεῖται. λαμβανόμενα ἐπί τε ψόγῳ. καὶ ἄλλως δὲ δίχα ψόγου πραγματικῶς. τὸ δὲ τυρεύειν καὶ ἡ τυρεία, μοναχῶς ἐπὶ φαυλότητος τίθεται. σημείωσαι δὲ ὅτι ὁ σοφὸς Ἡρωδιανὸς τὸ, περιστρέφεται κυκόωντι, περιτρέφεται γράφει πάνυ ὀρθῶς. ἐν γοῦν τοῖς περὶ τροφαλίδος, φησί. τροφαλίδα ῥητέον διὰ τοῦ ο, οὐ τρυφαλίδα διὰ τοῦ υ. ἡ γὰρ λέξις, εἴρηται παρὰ τὸ τρέφεσθαι ὅ ἐστι πήγνυσθαι. καὶ παράγει χρῆσιν αὐτίκα τὸ, ὡς δ᾽ ὅτε τις γάλα ἕως τοῦ, περιτρέφεται τὸ γάλα δηλαδὴ κυκόωντι ἀντὶ τοῦ πήγνυται φησίν. ὡς δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ τηρῶ γίνεται τυρὸς ὁ τηρούμενος εἰς ἀπόθεσιν πλέον γάλακτος, οὐκ ἔστιν ἐνστῆναι τὸν ἐνθυμηθέντα ὁμοίαν τροπὴν τοῦ η εἰς υ ἐν τῷ στήσω στῦλος. καὶ ἅλμη ἁλμυρός.

Τὸν δ᾽ ἥβη λοῦσεν χαρίεντα δὲ εἵματα ἕσσε.

Καὶ ἐνταῦθα ὑπηρετικὴ ἐστὶν ἡ ἥβη. καὶ γὰρ τὸν ἄρην ἰατρικῇ μεθόδῳ μετὰ τὴν τοῦ τραύματος θεραπείαν αὐτὴ λούει. χαρίεντα δὲ εἵματα ἕσσεν ὅ ἐστιν ἐνέδυσεν. ἀδελφὴ δέ ἐστιν ἄρεως ἡ ἥβη, ὡς καὶ Θεόκριτος μυθολογεῖ.

Πὰρ δὲ διῒ κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
Αἶψ᾽ αὖθις πρὸς δῶμα διὸς μεγάλοιο νέοντο,
Ηρη τ᾽ ἀργείη, καὶ ἀλαλκομενηῒς ἀθήνη
Παύσασαι βροτολοιγὸν ἄρην ἀνδροκτασιάων.

Καὶ ἐνταῦθα βραχὺ παρῳδήσας, τίθησιν ἔπος ἐκ τῶν πρὸ τούτου. ἐκεῖ μὲν εἰπών. ὅς ῥα παρὰ κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων. ἐνταῦθα δὲ, πὰρ δὲ διῒ κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων. Ανδρείῳ στρατηγῷ πρέπει τὸ παύσας βροτολοιγὸν ἄρην ἀνδροκτασιάων.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ζ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΤΩΝ ΘΕΩΝ ἀποστάντων τῆς μάχης, οἱ Ἕλληνες πολλοὺς ἀναιροῦσι τῶν Τρώων. Ἑλένου δὲ συμβουλεύσαντος, Ἕκτωρ εἰς τὴν πόλιν ἄνεισι, καὶ τῇ μητρὶ κελεύει Ἑκάβῃ εὔξασθαι τῇ Ἀθηνᾷ, καὶ ὑποσχέσθαι αὐτῇ δώδεκα βοῶν θυσίαν, ὅπως τὸν Διομήδην ἀποστήσειε τῆς μάχης. Τέως δὲ, ὄντων αὐτῶν ἐν τῷ πεδίῳ, Γλαῦκος καὶ Διομήδης ἀναγνωρίσαντες πατρῴαν φιλίαν, διαλλάσσουσι τὰ ὅπλα ἀλλήλοις. Ἕκτωρ δὲ διαλεχθεὶς τῇ μητρὶ Ἑκάβῃ, καὶ τῇ γυναικὶ Ἀνδρομάχῃ, σὺν τῷ ἀδελφῷ Ἀλεξάνδρῳ εἰς τὸν πόλεμον ἔξεισιν.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ Ζ ΡΑΨΩΔΙΑΣ

ΟΤΙ ἐπιγράφεται ἡ ζῆτα ῥαψῳδία, κατὰ μὲν σύντομον πεζολογίαν, ΕΚΤΟΡΟΣ ΚΑΙ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗΣ ΟΜΙΛΙΑ. Ἐμμέτρως δὲ, ΖΗΤΑ Δ' ΑΡ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΡΟΣ ΕΣΤ' ΟΑΡΙΣΤΥΣ. Λέγει δὲ ὁ ποιητὴς ἐν καταρχῇ ταύτης τὸ, Τρώων δ' οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή. πολλὰ δὲ ἔνθα καὶ ἔνθ' ἴθυσε μάχη πεδίοιο, ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα, ἤγουν ἀκοντιζόντων κατ' ἀλλήλων, μεσσηγὺς, ὅ ἐστι μέσον Σιμόεντος καὶ Ξάνθοιο ῥοάων, τῶν τρωϊκῶν ποταμῶν. Τοῦ δὲ ἰθῦσαι, ὅ ἐστιν ὁρμᾶν, ἡ χρῆσις καὶ παρ' Ἡροδότῳ παθητικῶς ἐν τῷ, ἰθύοντο στρατεύεσθαι. ἀφ' οὗ καὶ ἰθὺς ἡ ὁρμή. δι' ἣν, ἄριστοι πάντες ἐπ' ἰθὺν μάχεσθαί τε, φονέειν τε. ἐν δὲ τῷ οὕτω τὴν μάχην ἰθῦσαι, πρῶτός φησιν Αἴας Τελαμώνιος ἕρκος Ἀχαιῶν, Τρώων ῥῆξε φάλαγγα, φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκεν, ἄνδρα βαλὼν ἠΰν τε μέγαν τε Ἀκάμαντα, ὃς ἄριστος ἦν ἐνὶ Θρῄκεσσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὴν μάχην θεῶν μονωθῆναι λέγει, Ἄρεος δηλαδὴ καὶ Ἀθηνᾶς, καὶ ὅλως τῶν δαιμονιωδῶν ἐπεισοδίων, ὥστε μόνην αὐτὴν μεῖναι καθ' ἑαυτήν. ποιεῖ δὲ τοῦτο, ἵνα μὴ τῇ συνεχείᾳ τῶν τοιούτων μύθων, κατασμικρύνῃ τοὺς ἥρωας, ὡς μὴ ἀριστοπραγοῦντας οἴκοθεν. ἔχει δέ τι μυθικὸν καὶ οὕτω πάλιν ὁ λόγος. βούλεται γὰρ τοὺς μὲν ἄλλους θεοὺς ἀπελθεῖν, μόνην δ' αὐτὴν τὴν σωματοειδῆ μάχην παρεῖναι τοῖς Τρωσὶ καὶ τοῖς Ἕλλησιν. ἔοικε δέ πως ὁ προεκθέ-

ΤΡΩΩΝ δ' οἰώθη καὶ ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή.
Πολλὰ δ' ἄρ' ἔνθα καὶ ἔνθ' ἴθυσε μάχη πεδίοιο
Ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα,
Μεσσηγὺς σιμόεντος ἰδὲ ξάνθοιο ῥοάων.
Αἴας δὲ πρῶτος τελαμώνιος ἕρκος ἀχαιῶν,
Τρώων ῥῆξε φάλαγγα, φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκεν,
Ἄνδρα βαλὼν, ὃς ἄριστος ἐνὶ θρῄκεσσι τέτυκτο,
Υἱὸν Εὐσώρου Ἀκάμαντ' ἠΰν τε μέγαν τε.
Τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης,
Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
Αἰχμὴ χαλκείη. τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Ἄξυλον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
Τευθρανίδην, ὃς ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐν ἀρίσβῃ,
Ἀφνειὸς βιότοιο, φίλος δ' ἦν ἀνθρώποισιν,
Πάντας γὰρ φιλέεσκεν ὁδῷ ἔπι οἰκία ναίων.
Ἀλλά οἱ οὔ τις τῶν γε τότ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Πρόσθεν ὑπαντιάσας, ἀλλ' ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα,
Αὐτὸν καὶ θεράποντα Καλήσιον, ὅς ῥα τόθ' ἵππων
Ἔσκεν ὑφηνίοχος. τὼ δ' ἄμφω γαῖαν ἐδύτην.

σει. προαναφωνεῖ γὰρ ὡς ἡ παροῦσα ῥαψῳδία οὐκ ἔχει δαιμόνια πρόσωπα. φαίνεται δὲ ἄλλως καὶ ἄλλοις, προεκτίθεται ὁ ποιητής, ὡς εἰ καὶ καλῶς ἐνταῦθα καὶ γλυκέως καὶ σεμνῶς γράφει, καὶ ὡς οὐκ ἂν ἄλλος τις. ὅμως πρὸς ἱστορίαν ὑπτιώτερον λαλήσει, καὶ ὡς εἰπεῖν ἀνθρωπίνως, οὐ μὴν καθ' ὕψος δαιμόνιον τερατευσάμενος, ἐκπλήξει τὸν ἀκροατὴν ὡς αὐτῷ σύνηθες. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἔνθα καὶ ἔνθα ἴθυσεν ἡ μάχη, ἐξήγησις οἷόν ἐστι τοῦ πολυάϊκος πολέμου. ταυτὸν γὰρ τὸ πολυάϊξ, καὶ τὸ ἔνθα καὶ ἔνθα τὴν μάχην ἰθύειν. Σημειῶσαι δὲ καὶ ὅτι εἰπὼν ἴθυσεν ἡ μάχη, ἐπάγει. ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα, οἱονεὶ λέγων ὅτι τοῦτό ἐστιν ἰθύειν τὴν μάχην, τὸ τοὺς μαχομένους κατ' ἀλλήλων, ὡς ἐρρέθη, ἰθύνειν τὰ δόρατα. Ἐνταῦθα δὲ δῆλον καὶ ὅτι τὸ ἰθύνω, ἐκ τοῦ ἰθύω γίνεται, ὡς δύω δύνω, πλύω πλύνω, χύω χύνω. ἀττικῶς δὲ εἴρηται τό, ἰθυνομένων κατ' ἀλλήλων δοῦρα, ἤγουν ἰθυνόντων. δῆλον οὖν ὡς ὁμηρικῶς ἔγραψεν Ἡρόδοτος τό, ἰθύνοντο μάχεσθαι, ἤγουν ὥρμων. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι μεταξὺ σιμόεντος καὶ ξάνθου τὰ τῆς μάχης διάκεινται ἐν τῷ λειμῶνι, ὃν φθάσας πεδίον εἶπε σκαμάνδριον, ἀπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν δύο ποταμῶν, ἤγουν ξάνθου τοῦ καὶ σκαμάνδρου. ἐνταῦθα δὲ μνηστέον καὶ τοῦ γεωγράφου, εἰπόντος ὅτι ἰδίως τρωϊκὸν πεδίον τὸ σιμοείσιον, καὶ τὸ σκαμάνδριον, ἔνθα οἱ πλεῖστοι ἀγῶνες, ὡς καὶ προγέγραπται. Ὅρα δὲ καὶ ὡς τῆς μάχης μονωθείσης, εὐδοκιμεῖ ὁ τελαμώνιος, οἷα τῶν μὲν ἄλλων, προνοίᾳ θεοῦ ἀνδριζομένων. τοῦ δὲ αἴαντος, καθ' ἑαυτόν. διὸ ὁ καὶ Σοφοκλῆς πλάττει αὐτὸν ἀλαζονευόμενον καὶ λέγοντα πρὸς ἀθηνᾶν, ὡς ἄλλοις πέλας παρίστασο, καθ' ἡμᾶς δ' οὔποτ' ἐκρήξει μάχη. Τὸ δὲ ἕρκος ἀχαιῶν, ἐλλειπτικῶς εἴρηται, ἀντὶ τοῦ, ἕρκος ἑλλήνων ἐν μάχῃ. διὸ καὶ ἀλλαχοῦ ἐντελέστερον λέγει. ἕρκος ἔμεν πολέμοιο. ἕρκος δέ, τὸ τεῖχος ὅθεν μεταλαβὼν ὁ Θεόκριτος, φησὶ τὸν ἀχιλλέα πύργον αὐτῆς, ἤγουν τεῖχος πολέμου, παρασυλήσας τοῦ Ὁμήρου, εἰπόντος ὡς μέγα πᾶσιν ἀχαιοῖσιν ἕρκος ἐστὶ πολέμου. Ὅρα δὲ καὶ ὅπως ἑνὸς ἀριστέως πεσόντος, μέγα γίνεται τοῖς ὁμοεθνέσι κακόν. ἄριστον γάρ τινα, ὡς ἐρρέθη, βαλὼν ὁ αἴας, ὅλην ἔρρηξε φάλαγγα τρώων, ἤγουν διέλυσε, διέρρηξε τρωϊκὸν πολὺν συνασπισμόν. ἐκ τούτου δὲ δῆλον, ὅτι καὶ αὐτὸς ῥηξήνωρ δύναται νῦν κατὰ τὸν ἀχιλλέα λέγεσθαι. Ἐν δὲ τῷ, φόως ἑτάροισιν ἔθηκε, φῶς τὴν νίκην φησί, διότι οἱ νικώμενοι ὡς ὑπὸ σκότῳ εἰσί. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δέ, ἐρεῖ. αἴκέν τοι φόως ἑτάροισι γένοιο. φῶς καὶ ἐκεῖ τὴν νίκην λέγων. ζητητέον δὲ ἐνταῦθα καὶ τὰ τοῦ Πινδάρου περὶ τῶν ἡττωμένων, οἷς ἐπίκρυφον οἶμον ἐκεῖνος εἶναί φησι, διὰ τὸ κεκρύφθαι καὶ ὀκνεῖν ὑπὸ φωτὶ ζῆν ἐν τῷ αἰσχύνεσθαι τοὺς ὁρῶντας. τὸ δὲ φόως τὸ σκευώρημα, κατὰ τὸ γαλόως. ὡς γὰρ φῶς φόως, οὕτω καὶ γάλως γαλόως. ἴσως δὲ καὶ κῶς κόως. κόωνδε εὖ ναιομένην. Ὅτι πλούσιος καὶ πάνυ φιλόξενος ὁ τῆς ἀρίσβης τευθρανίδης ἄξυλος. φησὶ γάρ, ἀφνειὸς βιότοιο, φίλος δ' ἦν ἀνθρώποισι, πάντας γὰρ φιλέεσκεν, ὁδῷ ἔπι οἰκία ναίων. διὸ καὶ ἀπὸ τοῦ ἄγω ἄξω ἐτυμολογοῦσιν αὐτόν, ὡς πάντας εἰς ξενίαν ἄγοντα, ταυτὸν δ' εἰπεῖν ξεναγοῦντα καὶ καλοῦντα. ὅθεν καὶ ὁ θεράπων αὐτοῦ Καλήσιος, ἐκ τοῦ καλῶ καλήσω, ὡς αἰνῶ αἰνήσω. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ τευθρανίδης, ἔλλειψιν ἔχει τοῦ τ, δηλοῖ γοῦν τὸν υἱὸν τοῦ τεύθραντος. τοιοῦτον καὶ τὸ τάλανος, ἀπὸ τοῦ τάλας. καὶ τὸ μέλανος, ἐκ τοῦ μέλας. ἐλλείπει γὰρ καὶ ἐκεῖ τὸ τ, ὡς δηλοῖ τὸ ταλάντατος, καὶ τὸ μελάντερον. Ἀρίσβη δέ, ἦν μὲν καὶ ἐν λέσβῳ, πόλις ὁμώνυμος Ἀρίσβῃ τῇ μάκαρος θυγατρί. ἐνταῦθα δὲ πόλιν τινὰ τρωάδα δηλοῖ ἄποικον ὡς λόγος μιτυληναίων, κειμένην μεταξὺ περκώτης καὶ ἀβύδου, ὁμώνυμον Ἀρίσβῃ τῇ τοῦ κρητὸς Τεύκρου. εἴρηται δὲ περὶ Ἀρίσβης καὶ ἐν Βοιωτίᾳ. Τὸ δὲ ἀφνειὸς βιότοιο, καινότερον πέφρασται, ὡς εἴπερ εἶπεν, εὔπορος βίου. τὸ δέ γε κοινότερον ἦν, ἀφνειὸς βίοτον. κατὰ τό, ἀνὴρ φρένας ἀφνειός. Τὸ δὲ φίλος, παρηχεῖ μετὰ τοῦ φιλέεσκε. Τὸ δὲ ὁδῷ ἔπι οἰκία ναίων, ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ λεωφόρῳ οἰκῶν. ὃς δὴ τόπος, πρόσφορος ξενοδόχῳ. τοῦτον δὲ Ἄξυλον ὁ ποιητὴς ἀναιρῶν ὑπὸ τοῦ Διομήδους, φησὶν ὡς εἰ καὶ πάντας ἐφίλει, ἤτοι ἐφιλοφρονεῖτο, ἀλλά οἱ οὔτις τῶν γε, ἤγουν τούτων, τότ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον, πρόσθεν ὑπαντιάσας. τοῦτο δὲ οὐκ ἐπὶ ὀνείδει ὁ ποιητὴς λέγει καὶ φαυλισμῷ τῆς φιλανθρώπου φιλοξενίας ὥς που καὶ προεγράφη, ἀλλὰ τὴν τοῦ μοιριδίου ἀνάγκην ὑποδηλοῖ. ὥσπερ οὖν ἐν ἄλλοις, οὕτω καὶ ἐν τούτοις ἁπλοϊκῶς τὸ κατὰ φύσιν τῆς ζωῆς τέλος ἀναφωνεῖ, ὡς τοῦ θανάτου πάντας ἀπάγοντος. κατά τινας δέ, φαυλιστικὸς ὁ λόγος. ἀποδοκιμάζει γάρ φασι τὴν ἄκριτον φιλοξενίαν ὁ ποιητὴς οἷα χυδαίαν καὶ ἀσυντελῆ, ὡς μὴ καλὸν ὂν πάντας ἀκρίτως ξενίζειν, καὶ αὐτοὺς εἴπου τύχῃ τοὺς φαυλοτάτους. διὸ καὶ ὁ Πλάτων παρά τινι ξενιαθεὶς ἀλλοδαπῷ καὶ θαυμάσας τὸν ἄνδρα, ὡς εἶδεν ἐκεῖνον καὶ εἰς δευτέρους τινά, καὶ εἰς τρίτον, καὶ εἰς πλείονας ἔπι τὸ αὐτὸ ποιοῦντα, ἀπεπήδησε, καὶ τὴν ξενίαν ἀπείπατο. οὐ γὰρ ἤθελε τοὺς τυχόντας ἀνθρώπους τῶν αὐτῶν τῷ σπουδαίῳ ἀξιοῦσθαι, καὶ πάντας ἐν ἴσῳ κεῖσθαι παρὰ τῷ φιλοφρονουμένῳ. Ὅρα δὲ τὸ ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον, ἐντελῶς ῥηθέν. δοκεῖ γὰρ τὸ ἤρκεσεν ἁπλῶς οὕτω λεγόμενον, λείπεσθαί τινος αἰτιατικῆς. δι' ὅ, οὔτις οἱ ἤρκεσεν ὄλεθρον, ἢ θάνατον, ἢ τοιοῦτόν τι. οὕτω καὶ τὸ μὲν ἐτελεύτησε τὴν ζωήν, πλῆρές ἐστι. καὶ τὸ ἀπέψυξε βίον παρὰ Σοφοκλεῖ. τὸ δὲ ψιλῶς εἰπεῖν ὡς ἐτελεύτησέ τις, ἢ ἀπέψυξεν, ἐλλιπῶς ἔχει. Ὅτι τὸ ἀνεῖλε, θυμὸν ἀπηύρα, ὅ ἐστιν ἀφείλετο λέγει, καὶ ὑπέλυσε μένος καὶ φαίδιμα γυῖα. Τὸ δὲ ἔθανε, γαῖαν ἔδυ φησίν. ὅθεν καὶ δύσις βίου, οἷά τινος ἡλίου, ὁ θάνατος λέγεται. Ὅτι τὸν ἡνίοχον, ὑφηνίοχον λέγει, πλεοναζούσης καὶ ἐνταῦθα τῆς προθέσεως. ἴσως δὲ καὶ

ταυτὸν

ταὐτόν ἐστι δ' ὑφηνίοχος, τῷ δεύτερος ἡνίοχος. ὑποβεβηκὼς, ὑφειμένος, ὑπό τινι μεγάλῳ καὶ πρώτῳ ἡνιόχῳ ταττόμενος, τοῦ παραιβάτου δηλαδὴ, ὃς καὶ αὐτὸς ἡνίοχος ἐλέγετο. τὸν γοῦν Ἕκτορα, θεράποντα ἡνίοχον καλεῖ. διὸ καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ τοιούτου ἡνιόχου, καλῶς ἂν ὑφηνίοχος λέγοιτο.

Δρῆσον δ' Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλτιον ἐξενάριξε.
Βῆ δὲ μετ' Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὕς ποτε νύμφη
Νηῒς Ἀβαρβαρέη τέκ' ἀμύμονι Βουκολίωνι.
Βουκολίων δ' ἦν υἱὸς ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
Πρεσβύτατος γενεῇ, σκότιον δέ ἑ γείνατο μήτηρ.
Ποιμαίνων δ' ἐπ' ὄεσσι μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ.
Ἡ δ' ὑποκυσαμένη, διδυμάονε γείνατο παῖδε.
Καὶ μὲν τῶν, ὑπέλυσε μένος, καὶ φαίδιμα γυῖα
Μηκιστιάδης, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.
Ἀσύαλον δ' ἄρ' ἔπεφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης.
Πιδύτην δ' Ὀδυσεὺς Περκώσιον ἐξενάριξεν,
Ἔγχεϊ χαλκείῳ, Τεῦκρος δ' Ἀρετάονα δῖον.
Ἀντίλοχος δ' Ἄβληρον ἐνήρατο δουρὶ φαεινῷ
Νεστορίδης. Ἔλατον δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ναῖε δὲ Σατνιόεντος ἐϋῤῥείταο παρ' ὄχθας
Πήδασον αἰπεινήν. Φύλακον δ' ἕλε Λήϊτος ἥρως
Φεύγοντ'. Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἐξενάριξεν.
Ἄδρηστον δ' ἄρ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ζωὸν ἕλ'. ἵππω γάρ οἱ ἀτυζομένω πεδίοιο
Ὄζῳ ἐνὶ βλαφθέντε μυρικίνῳ, ἀγκύλον ἅρμα
Ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ. αὐτὼ μὲν ἐβήτην
Πρὸς πόλιν, ᾗ περ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο,
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη
Πρηνὴς ἐν κονίῃσιν ἐπὶ στόμα. πὰρ δέ οἱ ἔστη
Ἀτρεΐδης Μενέλαος, ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος.
Ἄδρηστος δ' ἄρ' ἔπειτα λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων.
Ζώγρει Ἀτρέος υἱέ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα.
Πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κεῖται,
Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος.
Τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
Αἴκεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.

Ὅτι τὰς μὲν Νηρηΐδας ὁ μῦθος θαλασσίας δαίμονας ὑφίστησι, τὰς δὲ νηΐδας, τῶν γλυκέων ναμάτων ποιεῖ. ὧν μία τις καὶ Ἀβαρβαρέη, ἥτις διδυμάονας ἔτεκε τινὰς, Αἴσηπον καὶ Πήδασον, ὑπὸ τοῦ ῥηθησομένῳ Λαομεδοντιάδῃ Βουκολίωνι. ὧν Αἴσηπος μὲν, ὁμώνυμός τινι ποταμῷ. Πήδασος δὲ, πολιχνίῳ τῷ μετ' ὀλίγα ῥηθησομένῳ. Ὅτι διήγημα κἀνταῦθα μικρὸν ἐξ ἱστορίας καὶ μύθου παρεισάγει ὁ ποιητὴς, ὀλιγόστιχον μὲν, γοργότητα δὲ τριοῦ ἐξαιρετικὴν τοῖς ἐν λόγῳ ὑψηλότητος, ἀρχόμενος καὶ αὐτὸ συνήθως ἀπὸ ῥήματος ὑπαρκτικοῦ. φησὶ γάρ. Βουκολίων δ' ἦν υἱὸς ἀγαυοῦ Λαομέδοντος, πρεσβύτατος γενεῇ. σκότιον δέ ἑ ἤγουν αὐτὸν ἐγείνατο μήτηρ, ἤτοι ἐκ λαθραίας μίξεως. ὅπερ ὁ Ἀπίων ἐκ δᾳδουχήτων γάμων φησί. ποιμαίνων δ' ἐπ' ὄεσι καὶ αὐτὸς, ὡς καὶ ὁ τοῦ Πριάμου Ἀλέξανδρος καὶ ἄλλοι πολλοὶ, μίγη τῇ προρρηθείσῃ Ἀβαρβαρέῃ νύμφῃ, φιλότητι καὶ εὐνῇ. ἣ δ' ὑποκυσαμένη, τουτέστιν ὑπ' αὐτοῦ ἔγκυος γενομένη, διδυμάονε γείνατο παῖδε. Ὅτι δὲ ἕτερός ἐστιν ὁ σκότιος τοῦ παρθενίου καὶ τοῦ γνησίου, προείρηται. Ὅρα δὲ καὶ τὴν περιπέτειαν τοῦ Βουκολίωνος. ἡ μὲν γὰρ κλῆσις αὐτῷ, ἐκ τοῦ βουκολεῖν. ἡ δὲ τύχη, ποιμαντική. ποιμαίνων γάρ φησιν ἐπ' ὄεσι. καὶ ἴδε καὶ νῦν ὅτι τὸ ποιμαίνειν, ἐπὶ προβάτων κυριολεκτεῖ ὁ ποιητής. Τὸ δὲ μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ, διαστολὴν ποιεῖ πρὸς τὰς λοιπὰς μίξεις, ὅ ἐστι συνουσίας, ἃς οἱ σοφοὶ, ἐπὶ τῶν ἁπλῶς ὁμιλιῶν τιθέασι. Περὶ δὲ τοῦ διδυμάονες, κεῖται ἐν ῥητορικῷ λεξικῷ, ὅτι διδυμάονες μὲν, οἱ κεχωρισμένοι τοῖς σώμασι. δίδυμοι δὲ, οἱ συμφυεῖς, ὁποίους ὁ μῦθος πλάττει τοὺς Ἀκτορίωνας. Σημείωσαι δὲ ὡς καὶ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς ἱστορίας παρεμπλέκει τοῖς φονευομένοις προσώποις, ὡς καὶ πρὸ τούτου, δυνάμενος μέν τινας αὐτῶν ἐν τῷ καταλόγῳ θεῖναι, ἤγουν ἐν τῇ Βοιωτίᾳ, μὴ ποιήσας δὲ τοῦτο, ἀλλὰ ταμιευσάμενος αὐτὰς ἑκασταχοῦ ἔνθα καιρὸς, εἰς ποικιλίαν τε τῆς ποιήσεως, καὶ ἵνα μὴ ὁ κατάλογος ἐκεῖνος μακρότερος τοῦ δέοντος γένοιτο. φιλοτιμεῖται δ' ἐνταῦθα καὶ τὸ τῆς φράσεως λακωνικὸν, ἤγουν γοργὸν, τιθεὶς ἐν ἔπεσιν ἑπτὰ κατὰ ἕκαστον στίχον, τόν τε πεφονευμένον καὶ τὸν φονεύσαντα, καὶ τοῦτο μετὰ τῆς συνήθους ποικιλίας. τῶν

μὲν δὲ, μετ' ἐπιθέτων προάγει ὅπως ἂν τύχῃ. τοὺς δὲ, ἁπλῶς οὕτως ἐν μόνῳ ὀνόματι. καὶ στίχον μὲν ἕνα ἐκ τῶν ἑπτὰ, συναπαρτίζει τῷ πεσόντι καὶ τῷ ῥίψαντι, εἰπών. ἀστύαλον δ' ἄρ ἔπεφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης. τῶν δὲ λοιπῶν στίχων, οἱ μὲν, καὶ δευτέρου ἔπους εἰς ἀπαρτισμὸν ἐννοίας προσεφάπτονται, ὡς καὶ ὁ περὶ Ὀδυσσέως. οἱ δὲ, συντομώτερον ἐν ἡμιστιχίῳ τὴν ἔννοιαν ἀπαρτίζουσιν. οἷον. φύλακον δ' ἕλε Λήϊτος ἥρως. καὶ, Τεῦκρος δ' ἀρετάονα δῖον. ἢ Τεῦκρος δ' ἄρ Ἐτάονα δῖον. καὶ, Ἔλατον δὲ, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων. καὶ, Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἐξενάριξεν. ἔχουσι δὲ οἱ τοιοῦτοι στίχοι, καὶ ῥημάτων ὁμοτίμων πλοῦτον, ἐν τῷ ἔπεφνε, καὶ ἐξενάριξε, καὶ ἐνήρατο, καὶ εἷλε. τινὲς δὲ καὶ ἄνευ ῥημάτων προάγονται κατὰ τὸ ἀπὸ κοινοῦ σχῆμα. οἷον, Τεῦκρος ἀρετάονα. καὶ, Ἔλατον ἀγαμέμνων. οὕτω καὶ ἐν τούτοις ποικίλος ὁ ποιητής.

Ὅτι ἡ μὲν πρὸς Καρίᾳ καὶ Ἁλικαρνασσῷ Πήδασος, ἀπὸ Πηγάσου τοῦ ἵππου ὥς φασι καλεῖται, ὑφ' οὗ καὶ περιεγράφη. ὑπέσχοντο γὰρ οἱ ἐκεῖ κατὰ τὴν ἱστορίαν τῷ Βελλεροφόντῃ χώραν δώσειν, ἣν ὁ ἵππος νυχθημέρῳ περιτροχάσει, διὸ καὶ χάραγμα ἵππου ἔχουσιν οἱ ἐκεῖ. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλη Πήδασος τρωϊκὴ ὀχυρωτάτη, ἡ πάλαι Μονηνία, ἧς ἐνταῦθα κατὰ τοὺς ἀκριβεστέρους μεμνῆσθαι δοκεῖ ὁ ποιητής. ἣν πολιορκῶν Ἀχιλλεὺς, καὶ διὰ ὀχυρότητα μέλλων ἄπρακτος ὑποχωρεῖν, εἷλεν ἄλλως ἐκ προδοσίας. παρθένος γὰρ ἔσω τειχῶν οὖσα, καὶ τοῦ Ἀχιλλέως ἐρασθεῖσα, ἐπέρριψε μῆλον, ἐν ᾧ ἔγραψε τάδε. μὴ σπεῦδ' Ἀχιλλεῦ πρὶν Μονηνίαν ἕλῃς, ὕδωρ γὰρ οὐκ ἔνεστι, διψῶσι κακῶς. ὁ δ' ἐπιμείνας, εἷλε τὴν πόλιν σπανίζουσαν ὕδατος. ἔστι δὲ ἐνταῦθα τὸ περὶ Πηδάσου Ὁμηρικὸν ῥητὸν, τοιοῦτον. ναῖε δὲ Σατνιόεντος ἐϋρρείταο παρ' ὄχθας Πήδασον αἰπεινήν. καὶ περὶ μὲν Σατνιόεντος, ὁ γεωγράφος φησὶν ὅτι τινὲς Σαφνιόεντα λέγουσιν, ἔστι δὲ χείμαρρος μέγας, ὃν ὁ ποιητὴς φησὶν ὀνομάσας, ἄξιον μνήμης πεποίηκε. περὶ δὲ Πηδάσου ἱστορεῖ, ὡς οἱ περὶ Πήδασον Λέλεγες μεταξὺ οἰκοῦντες Δαρδανίων καὶ Κιλίκων τῶν Τρωϊκῶν, ἐκπορθηθέντες ὑπ' Ἀχιλλέως, μετέστησαν εἰς Καρίαν, καὶ κατέσχον χωρία περὶ Ἁλικαρνασσόν. καὶ ἡ μὲν Πήδασος ἡ ἐκλειφθεῖσα ὑπ' αὐτῶν, οὐκ ἔστιν. ἐν δὲ τῇ μεσογείᾳ τῆς Ἁλικαρνασσοῦ, πόλις τὰ Πήδασα, καὶ χώρα Πηδασίς. ἐφαίνοντο γοῦν ἐν Καρίᾳ καὶ Μιλήτῳ, Λελέγων τάφοι καὶ ἐρύματα. μετὰ δὲ τοὺς Λέλεγας, οἱ καθ' Ὅμηρον Κίλικες. ὁ δ' αὐτὸς ἐν ἄλλοις λέγει καὶ ὅτι Πήδασον τὴν τῶν Λελέγων καὶ Θήβην καὶ Λυρνησσὸν τὰ ἀντικείμενα τῇ Λέσβῳ, εἷλεν Ἀχιλλεύς. Ὅτι δὲ καὶ εὐρωπαία πόλις Πήδασος, ἡ νῦν Μεθώνη, ἢ Κορώνη, ἐν ἄλλοις δεδήλωται. ἥτις καὶ μία ἦν τῶν ἑπτὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος πόλεων ἐν Πελοποννήσῳ.

Ὅτι βλάπτεσθαι καὶ βλαφθῆναι, κυρίως ἐπὶ τοῦ προσκόπτειν, καὶ ἐμποδίζεσθαι. οἷον, ὄζῳ ἔνι βλαφθέντε μυρικίνῳ. ἐξ αὐτοῦ δὲ καὶ τὸ πτώματος ἢ νόσου ἀναστῆναι, ἀνασφῆλαι λέγεται. ἀντίκειται δὲ τῷ σφάλλεσθαι, τὸ ὀρθοῦσθαι, ταυτὸν δ' εἰπεῖν κατορθοῦσθαι. ὡς δηλοῖ καὶ Σοφοκλῆς ἐν τῷ, ἔσφηλαν ἤδη καὶ κατώρθωσαν βροτούς. χρηστότερον δὲ πολλάκις ποιηταῖς τὸ βλαφθῆναι ἤπερ τὸ βλαβῆναι, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις δηλοῦται. δηλοῖ δ' αὐτὸ καὶ τὸ, τοῦ δ' ἀποβλαφθεῖσαν ἀρτίως φίλου. Μυρίκη δὲ, φυτόν ἐστιν αὐτομάτως ἐν πεδίῳ φυόμενον. ὅπερ καὶ εἰσέτι παρὰ Πελοποννησίοις, καὶ ἑτέροις, φυλάσσει τὸν τῆς κλήσεως ἀρχαϊσμόν. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, κεῖνται τρεῖς ἐφεξῆς μετοχαὶ ἀσύνδετοι, φησὶ γάρ. ἵππω ἀτυζομένω πεδίοιο, ἤγουν σκιρτῶντες καὶ ἅλλοντες κατὰ πεδιάδος, ἢ ἀτώμενοι ὡς μετ' ὀλίγα φανεῖται, ὄζῳ ἔνι βλαφθέντε μυρικίνῳ, ἀγκύλον ἅρμα ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ. ὅ ἐστι θραύσαντες, κλάσαντες κατὰ ῥυμόν. αὐτὼ μὲν, ἐβήτην καὶ ἑξῆς. Σημείωσαι δὲ ὡς ἐπὶ ἅρματος μὲν, ῥυμὸς λέγεται παρὰ τὸ ῥύω τὸ ἑλκύω, οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ ἀπήνης. ἐπὶ δὲ ἀρότρου, ἱστοβοεὺς παρὰ Ἡσιόδῳ, βαρβαριζόμενος νῦν παρὰ πολλοῖς, οἵ φασιν αὐτὸν σταβάειον, ὡς οἷον ἱστοβάειον. ξύλινα δὲ καὶ ἀμφότερα ὁ ῥυμός τε, καὶ ὁ ἱστοβοεύς. τὸ μέντοι ἄμπρον, ἐξ οὗ παρὰ Λυκόφρονι τὸ ἀμπρεύειν, οὐ τοιοῦτόν ἐστιν. ἄμπρον γάρ φασι σχοινίον ᾧ ἐχρῶντο ἀντὶ ῥυμοῦ, μέσῳ πεταμένῳ τῶν ἑλκόντων ζευγῶν. Ὅρα δὲ τὸ ἐν πρώτῳ ῥυμῷ, ἀντὶ τοῦ ἐν ἄκρῳ. οὐ γὰρ δήπου νοητέον ἅρμα πολύρρυμον. τοιαῦτα γὰρ οὐκ οἶδεν ὁ ποιητὴς, ἀλλὰ παρὰ τοῖς ὕστερον ἐπινενόηνται, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. Ὥσπερ δὲ φέβεσθαι, οὕτω καὶ τὸ φοβεῖσθαι, ἀντὶ τοῦ φεύγειν ἀεὶ κεῖται παρὰ τῷ ποιητῇ. ὁποῖον καὶ ἐνταῦθα τὸ, ὅπῃ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο.

Ὅτι ἑρμηνεύων ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς τίς ἐστιν ὁ πρηνὴς, λέγει. ἐκ δίφρου παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη πρηνὴς ἐν κονίῃσιν ἐπὶ στόμα. παραδηλῶν ὡς ὁ ἐπὶ στόμα κείμενος, πρηνὴς κεῖσθαι λέγεται. ὁ δὲ ἀνάπαλιν, ὕπτιος. δοκεῖ δὲ τὸ μὲν πρηνὴς, ὃ καὶ πρανὴς διὰ τοῦ ἄλφα λέγεται, ἀπὸ τοῦ παρανεύειν γίνεσθαι, ὅ ἐστι παρανήχεσθαι. παρανέοντι γὰρ ἔοικεν ὁ πρηνής. τὸ δὲ ὕπτιος, ἀπὸ τοῦ ὄπτω αἰολικῶς. γνωρίζεται γὰρ κατ' ὄψιν ὁ οὕτω κείμενος, καὶ οὐ λανθάνει κατὰ τὸν πρανῆ. ἐναντιοῦται δὲ τῇ τοιαύτῃ ἐτυμολογίᾳ, τὸ πνεῦμα. εἰ γὰρ ἦν ἡ λέξις καθαρῶς αἰολικὴ, ἐψιλοῦτο ἄν.

Ὅτι δολιχόσκιον ἔγχος ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐρρέθη, τὸ εἰς δολιχὸν διάστημα καὶ μακρὸν κτείνειν δυνάμενον, πλεονάσαντος τοῦ σ ὡς καὶ ἐν τῷ θεόσδοτος. ἢ οὗ σκιὰ δολιχὴ, ἵνα ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος δηλοῖ τὸ μακρόν. ἢ ὅπερ διὰ τὸ ἐν σκιᾷ ἐκτραφῆναι, γέγονε δολιχόν. ὃ καὶ ἀνεμοτρεφὲς Ὅμηρος καλεῖ. κραταιὰ μὲν γὰρ τὰ εἱληθερούμενα, εὐφυέστερα δὲ τὰ σκιατραφούμενα.

Ὅτι ζωγρεῖν καὶ ἐνταῦθα, τὸ ζῶντα ἀγρεύειν τινά. οἷον ζώγρει Ἀτρέως υἱέ. καὶ τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ λύτρα, ζωάγρια λέγονται. καὶ τὸ τῶν ἰχθύων δὲ ζωγρεῖον, ἐντεῦθεν εἴληφε τὴν ἀρχήν. Ὅτι μέντοι τὸν Σαρπηδόνα ἡ τοῦ Βορέου πνοὴ ζωγρεῖ, τότε τὸ ζωγρεῖν, ἀντὶ τοῦ ζωὴν

ἀγείρειν

ἀγγέλλειν λέγεται, καὶ τὴν λιποθυμίαν ἐπαναγκάζεσθαι ὡς προείρηται. Τὸ δὲ ἀτρεΐδης, ἰωνικῶς συνέσταλται τὴν λῆξιν. Ὅτι πολυτελῶς ὑποσχομένῳ δόσιν, οἰκεῖον τὸ, ζώγρει ὦ δεῖνα, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα. πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κεῖται, χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος, τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα, αἴ κεν ἐμὲ ζωὸν, καὶ τὰ ἑξῆς. Ἄδρηστος δέ τις ταῦτα λέγει πρὸς τὸν Μενέλαον ἁλοὺς καὶ προορώμενος θάνατον, καὶ δὴ τοῦτον δυσωπῶν ζωγρηθῆναι διὰ δόσιν χρημάτων, οἷς οἱ τοιοῦτοι πεπείθασιν. ἀττικὸν δὲ τὸ, ἐν ἀφνειοῦ πατρὸς, καὶ ἔστι τὸ σχῆμα ἔλλειψις καιρία δυσωποῦντος ἀνδρὸς καὶ ἀγωνιῶντος, καὶ διὰ τοῦτο μὴ ἔχοντος λαλεῖν διεξοδικῶς. Ὅτι δὲ ὁ ἀφνειὸς, δύναται καὶ ἀφνεὸς λέγεσθαι, δῆλον καὶ ἐκ τοῦ, χερσὶν ἀφνεωτέραις παρὰ Σοφοκλεῖ. οὕτω δὲ καὶ ὁ θεότερος, θεώτερος εἰς τὸν ποιητήν. Τὸ δὲ κειμήλια κεῖται, ἀττικόν ἐστιν ὡς καὶ τἄλλα τὰ ὡς αὐτό. δῆλον δὲ ὡς ἐκ τοῦ κεῖσθαι παρῆκται τὸ κειμήλιον. Τὸ δὲ χαλκός τε, χρυσός τε, διήγησίς ἐστι τοῦ κειμήλια. Σίδηρος δὲ πολύκμητος, ἢ ὁ ἤδη κατειργασμένος, καὶ ἐφ' ᾧ οἱ τεχνῖται πολλὰ ἔκαμον, ἢ ἀνάπαλιν ὁ ἀκατέργαστος καὶ εἰς ὃν πολλὰ ἂν κάμωσιν οἱ εἰδοποιοῦντες αὐτόν. ἢ δι' οὗ πολλοὶ ἂν κάμοιεν, ἤτοι θάνοιεν. κατὰ τὸ, εἴδωλα καμόντων. ἤτοι τεθνεώτων. Τὸ δὲ χαρίσαιτο, ἀστείως εἴρηται καὶ κολακικῶς. ὡς τοῦ πατρὸς πολλὰ μὲν δώσοντος λύτρα καὶ ἄξια ἄποινα, οὐ πρὸς ὦνον δὲ ἀλλ' εἰς χάριν. Ὅρα δὲ καὶ ἐνταῦθα ὡς δηλὸν ὁ πλοῦτος καὶ φιλόψυχον κακόν. πλούσιος γοῦν ὢν ὁ Ἄδρηστος, ἀγεννῶς πρὸς θάνατον μαλακίζεται.

Ὣς φάτο. τῷ δ' ἄρα θυμὸμ ἐνὶ στήθεσιν ἔπειθε.
Καὶ δή μιν τάχ' ἔμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας ἀχαιῶν
Δώσειν ᾧ θεράποντι καταξέμεν, ἀλλ' Ἀγαμέμνων
Ἀντίος ἦλθε θέων, καὶ ὁμοκλήσας, ἔπος ηὔδα.
Ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, τίη δὲ σὺ κήδεαι αὔτως
Ἀνδρῶν; ἦ σοὶ ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον
Πρὸς Τρώων. τῶν μήτις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
Χεῖράς θ' ἡμετέρας. μὴ δ' ὅν τινα γαστέρι μήτηρ
Κοῦρον ἐόντα φέροι, μὴ δ' ὃς φύγοι, ἀλλ' ἅμα πάντες
Ἰλίου ἐξαπολοίατ' ἀκήδεστοι, καὶ ἄφαντοι.
Ὣς εἰπὼν, ἔτρεψεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
Αἴσιμα παρειπών. ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ὤσατο χειρὶ
Ἥρω' Ἄδρηστον. τὸν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
Οὖτα κατὰ λαπάρην. ὁ δ' ἀνετράπετ'. ἀτρείδης δὲ
Λὰξ ἐν στήθεσι βὰς, ἐξέσπασε μείλινον ἔγχος.
Νέστωρ δ' ἀργείοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας.
Ὦ φίλοι ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,
Μήτις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος, μετόπισθε
Μιμνέτω, ὥς κεν πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται,
Ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν. ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἕκηλοι,
Νεκροὺς ἀμπεδίον συλήσετε τεθνειῶτας.

Ὅτι τὸν Μενέλαον καὶ ἐν ἄλλοις μὲν, ἀκούομεν μαλθακὸν εἶναι πολεμιστὴν, ὧδε δὲ, καὶ ἁπαλὸν αὐτὸν τὰ εἰς ἦθος εὑρίσκομεν. ὃς τοῦ Τρωὸς Ἀδρήστου ζωγρηθέντος, καὶ ἀγεννῶς οὕτω καθὰ εἴρηται, λιταζομένου αὐτὸν, ὅπερ μηδεὶς τῶν ἑλλήνων ἐποίησε, καὶ δῶρα δὲ πολλὰ ὑπισχνουμένου, κάμπτεται πρὸς ἔλεον, καὶ ἐθέλει περιποιήσασθαι τὸν ἱκέτην. ἴσως μὲν καὶ διὰ τὰ ὑπεσχημένα δῶρα, ἴσως δὲ καὶ αἰδεσθεὶς τὸν ἱκέσιον. καὶ δή μιν τάχ' ἔμελλέ φησι θοὰς ἐπὶ νῆας ἀχαιῶν δώσειν ᾧ θεράποντι καταξέμεν, ἀλλ' Ἀγαμέμνων ἀντίος ἦλθε θέων. καὶ ταχύτερον, καὶ εὐγενέστερον προσενεχθεὶς, οὐ μόνον οἷς καιρίως ἐρρητόρευκε, τὰς τοῦ ἀδελφοῦ φρένας ἔτρεψεν, ἀλλὰ καὶ ἀνεῖλεν αὐτὸς τὸν Ἄδρηστον, σκώψας πρῶτα τὸν Μενέλαον ὡς χαῦνον καὶ ἔκλυτον, ἐν τῷ εἰπεῖν. ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε. καὶ ὀνειδίσας διὰ τοῦ, τίη δὲ σὺ κήδεαι αὔτως ἀνδρῶν; καὶ βαρέως δὲ εἰρωνευσάμενος τὸ, ἤτοι ἦ σοὶ ὄντως σοι ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον πρὸς Τρώων, ἤγουν ἀνάπαλιν, χείριστα πεπρίηται. τοῦτο δὲ, εἰρωνείας ἐστὶ τῆς κατὰ βαρύτητα. βαρυνομένου γὰρ ἤθους ὥσπερ τὸ χρηστοὺς εἰπεῖν τοὺς πονηροὺς, οὕτω καὶ ἄριστα βαρέως ἀντιφράζεσθαι τὰ κάκιστα. καὶ ἐπὶ πᾶσι τραγικῶς ἐρεθίσας διὰ τοῦ φάναι, τῶν μήτις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον, χεῖράς θ' ἡμετέρας. μὴ δ' ὅν τινα γαστέρι μήτηρ κοῦρον ἐόντα φέροι, μὴ δ' ὃς φύγοι. οὕτω βαρὺς ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐπιόρκοις ἐχθροῖς. ὁ τοῖς ἀρχομένοις πρᾶος. καὶ σημείωσαι ὅτι τοὺς ἄνδρας τε ἀναιρεῖσθαι βούλεται, καὶ τοὺς ἄρρενας παῖδας. τὸ γοῦν θῆλυ, ὡς τὰ πολλὰ περιποιοῦνται οἱ πολιορκοῦντες. Τὸ δὲ γαστέρι, ἐνταῦθα νοητέον ἀντὶ τοῦ κόλπῳ. τὸ γοῦν ἔνδον ὑπὸ τῇ γαστρὶ νοῆσαι, οὐ μόνον θηριῶδες διὰ τὸ ἀπάνθρωπον τοῦ τοιούτου φόνου, ἀλλὰ καὶ γελοῖον σὺν τῷ ὑπερβολικῷ. τί γὰρ ἔδει τοῦ μητρὸς ἀναιρεθείσης, ἐπιβουλεύειν ἰδίᾳ ἐμβρύῳ τῷ κατὰ γαστρός; δῆλον δὲ τοῦτο ἐκ τοῦ ποιητοῦ. οὐ γὰρ εἶπεν ὅν τινα ἡ μήτηρ ἔμβρυον φέρει, ἀλλὰ κοῦρον. ὁ δὲ κοῦρος, οὐκ ἔμβρυον. ἔχει δὲ τὸ

δὲ τὸ εὔλογον ἡ τοιαύτη ἔννοια, καὶ ἀπὸ τοῦ Πριάμου. προμηθεῖται γὰρ νῦν ὁ τῶν ἀχαιῶν βασιλεὺς, μή ποτε κοῦρός τις ἐλεηθεὶς, ὡς πάλαι ὁ κοῦρος Ποδάρκης, εἴτουν Πρίαμος, οἰκίσῃ τὴν τροίαν ἐπὶ κακῷ τῶν ἐπιγόνων. Ἱστέον δὲ ὅτι τὸ βασιλικὸν τοῦτο παράγγελμα, δέδωκε τοῖς ὕστερον ἀφορμὴν, τοῦ ἱστορῆσαι καὶ τὸν τοῦ Ἕκτορος κοῦρον τὸν ἀστυάνακτα, ἐν τῇ τῆς τροίας ἁλώσει βρέφος ὄντα ἀναιρεθῆναι. Τὸ δὲ καταξέμεν, ἤγουν καταγαγεῖν, ᾠκείωται τῇ ὑψηλοτέρᾳ τροίᾳ. ὁ γὰρ ἐκεῖθεν ἥκων εἰς τὸν ναύσταθμον, καταβαίνειν καὶ κατάγεσθαι καὶ κατέρχεσθαι λέγεται κατὰ κυριολεξίαν. ἀκολούθως δὲ πάλιν ὁ ἐκεῖθεν πλέων, καὶ μὴ εἰς πλέον γινόμενος τοῦ καταφορεῖσθαι, ἀναβαίνει καὶ ἀνάγεται ὥσπερ καὶ ἀναπλεῖ, καθὰ καὶ ἐν ἄλλοις ἐρρέθη. αὐτὰ δὲ καὶ τὸ κατὰ τοὺς παλαιοὺς σφαιροειδὲς τῆς θαλάσσης ἐμφαίνει, δι' οὗ κυρτουμένης τρόπον τινὰ, ἀναβαίνει ναῦς ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἀναπλεῖ, καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως. Τὸ δὲ πεποίηται, φανερῶς εἴρηται ἀντὶ τοῦ πέπρακται, εἰ καὶ ἄλλως καθ' ὁμωνυμίας λόγον, ποιεῖν λέγεται καὶ τὸ ποικιλτικῶς γράφειν, ὡς προδεδήλωται. Τὸ δὲ μὴ δ' ὃς φύγοι, κόμμα ἐστὶ θυμικὸν, ταυτολογοῦν τὴν πρὸ αὐτοῦ ἔννοιαν ἐπαναληπτικῶς, ἵνα ἐμφήνῃ ὡς οὐχ ἁπλῶς οὕτως ἔφη φθάσας τὸ, μή τις ὑπεκφύγοι ὄλεθρον, ἀλλ' ἐσκεμμένως, οἷα ἐθέλων πανώλεις οἴχεσθαι τοὺς τρῶας, διὸ ἐπάγει. ἀλλ' ἅμα πάντες ἰλίου ἐξαπολοίατο ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι. δῆλον γὰρ ὡς τὸ πάντες ὀλοίατο, πανωλεθρίαν δηλοῖ. Τοῦ δὲ ἀκήδεστοι, πρωτότυπον τὸ κηδῶ κηδέσω, ἐξ οὗ καὶ ὁ κηδεστὴς καὶ ὁ κηδεμών. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος μέλλων ἐκ περισπωμένου ῥήματος ἀῤῥήτου τοῦ, κηδήσω. οὕτω καὶ οὐ μόνον ἡγῶ ἡγήσω, ἀλλὰ καὶ ἡγέσω, ὅθεν ὁ ἡγεμών. ἐκ δὲ τοῦ ῥηθέντος ἀχρήστου κηδῶ, οὗ ὁ μέλλων κηδήσω, γίνεται καὶ τὸ ἀκηδιῶ, ὡς μηδῶ μηδιῶ, καὶ ἡ ἀκηδία. Σημειῶσαι δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ, ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, περισσὸν φαίνεται κεῖσθαι τὸ δεύτερον ὦ τῆς κλήσεως. ἴσως δὲ ὁ Ἀγαμέμνων ἔοικεν ἐθέλειν μὲν καὶ ἕτερον ἐπίθετον ὀνειδιστικὸν εἰπεῖν πρὸς τὸν ἀδελφὸν, φείσασθαι δὲ, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐκπεσεῖν εἰς τὸ κύριον ὄνομα. ἴσως δὲ καὶ ὡς κύριον παραλαλεῖ σκωπτικῶς τῷ ἀδελφῷ, καθὰ τὸ, ὦ πέπον, οὕτω καὶ τὸ, ὦ Μενέλαε. Δεῖ δὲ καὶ νῦν εἰδέναι, ὅτι ὁ πέπων, ποτὲ μὲν ἐπὶ φιλίας λαμβάνεται, ποτὲ δὲ ἐπὶ τοῦ χαύνου καὶ ἁπαλοῦ. ἀμφότερα δὲ εἴληπται ἀπὸ τοῦ πέπονος καρποῦ. πᾶς γὰρ πέπων ὑγρὸς καρπὸς, φίλος μέν ἐστι διὰ τὸ ὡραῖον, ἔκλυτος δὲ διὰ τὸ ἤδη πεπανθῆναι, καὶ μὴ πολὺ πνευματῶδες καὶ φυσῶδες ἔχειν, ὅπερ εἶχεν ἐν καιρῷ ὠμότητος. καὶ τὸ ὠμὸν δὲ, ὁμοίως ἐπαμφοτερίζει. καθό τι μὲν γὰρ ἄβρωτον, οὐκ ἐν ἐπαίνῳ κεῖται οὔτε αὐτὸ, οὔτε τὰ ἀπ' αὐτοῦ λεγόμενα, δι' ὃ ὠμηστὴς, καὶ ἡ ὠμότης, καὶ τὰ τοιαῦτα. καθὸ δὲ στεῤῥὸν καὶ οὐκ ἔκλυτον, ἔχει τι μικρὸν ἐπαίνου. Αἴας γοῦν ὁ παρὰ Σοφοκλεῖ στερεόφρων, ὠμοὺς νόμους τοὺς ἑαυτοῦ τρόπους καλεῖ, ὡς ἀνενδότους καὶ στερεούς. ὅλως οὖν, διὰ τοῦτο ἐναντία εἰσὶν ἀεὶ τό, τε πέπον καὶ τὸ ὠμὸν, δίχα γε τοῦ ἀμολίνου, οὗ μνησθείς τις τῶν παλαιῶν, φησὶν ὅτι οὐκ οἶδα εἴ τις τοῦτο εἴρηκε τῶν ἀκριβῶν. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι κοινὸν τῶν γενῶν ἐστὶ τὸ ῥηθὲν ὄνομα, εὕρηται γὰρ καὶ οὐδέτερον, τὸ πέπον. δι' ὃ, πέπονα φαρμακεύειν. καὶ Ἡρόδοτος, ἐπὰν γένηται πέπον. καὶ ὅτι ἐντεῦθεν καὶ τὸ πεπαίνειν, οὐ μόνον τὸ κοινὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ παρὰ Θεοκρίτῳ λεχθὲν ὡς ἐν λόγῳ ἀσέμνῳ τὸ, ἐπὶ χρωτὶ χρὼς ἐπεπαίνετο, ἤγουν ἐρωτικῶς ἐμαλθάσσετο. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. ἡ δὲ κοινοτέρα ὁμιλία, τὸ τοῦ πέπονος ὄνομα ἐπί τινος εἴδους ἀφορίζει σικύων ἡδέως εἰς γεῦσιν καὶ φιλουμένων βρωθῆναι. πολλοὶ δέ τινες τῶν ἠῴων ποντικῶν τῶν γε ὑψηλοτέρων, καὶ ἀπίους καὶ μῆλα κυδώνια ἤδη πρὸς σῆψιν τραπέντα, ὡς τὰ ἐντὸς ἔχειν ἥπατι παρόμοια τὴν χρόαν, χρηστὰ μέν τοι ἔτι ὄντα πρὸς βρῶσιν, πέπονα φασί, συνεισφέροντές τι καὶ αὐτοὶ καλὸν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ πέπονος. Τὸ δὲ, μηδ' ὃς φύγοι, περιττῶς μὲν κεῖται ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐρρέθη, δηλοῖ δὲ τὸ ἐνδιαθέτως τὸν βασιλέα λαλεῖν, καὶ ἅμα εὐοδεῖ τὸ, ἀλλ' ἅμα πάντες ἐξαπόλοιντο, μὴ φθάσαν ἄνω τεθῆναι. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι ὁ κηδόμενος τῶν βλαπτόντων, ἀκούσοι ἂν παρὰ τοῦ εἰς θυμὸν ἐρεθίζοντος κατὰ τὸν Μενέλαον, τὸ, ὦ πέπον, τί σὺ κήδεαι οὕτως ἀνδρῶν; καὶ τὰ ἑξῆς. Ὅτι τὸ, ἔτρεψεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως, ὁ βασιλεὺς δηλαδὴ αἴσιμα παρειπὼν, ἀντὶ τοῦ μετέπεισεν. ὅθεν καὶ τρεπτὸν ζῶον ὁ ἄνθρωπος. ἐξ αὐτοῦ, καὶ στρέψαι λέγεται. καὶ ὁ τοῦτο πάσχων, στρεπτὸς, κατὰ τὸ, στρεπτοὶ καὶ θεοὶ αὐτοί. καὶ, στρεπταὶ δέ τοι, φρένες ἐσθλῶν. Ὅρα δ' ἐν τῷ παρειπὼν, ἐκτεταμένην οὐκ ἀναλόγως τὴν τῆς προθέσεως παραλήγουσαν. οὕτω δ' εὐθὺς ἐφεξῆς καὶ τῆς ἀπὸ προθέσεως ἐκτείνεται ἡ λήγουσα ἐν τῷ, ὃ δ' ἀπὸ ἕθεν ὤσατο χειρί. τινὲς δὲ θεραπεύοντες αὐτὸ, μεταγράφουσιν, ἀπαὶ ἕθεν. καὶ οὕτω τὸ μέτρον ἀναπληροῦσιν. οἱ μέντοι ἀκριβέστεροι, ἐκτείνουσιν ὡς ἐρρέθη τὸ ο ἐνταῦθα τῆς προθέσεως διαφόροις λόγοις τῆς κοινῆς συλλαβῆς. μέρους τε γὰρ λόγου καταπεραίωσίς ἐστι, καὶ δασεῖα καὶ ὀξεῖα τοῦ ἕθεν ἐπιφέρονται, δυνάμεναι τὴν λήγουσαν ἐκτείνειν τῆς προθέσεως, ὡς οἱ γραμματικοὶ δεικνύουσιν ἐν τῷ περὶ κοινῆς συλλαβῆς. Τὸ δὲ ὤσατο, νῦν μὲν ἀττικῶς προηνέχθη κατὰ πάθος. πλείων δὲ ἡ χρῆσις τοῦ ἐνεργητικοῦ, τοῦ ὦσε δηλαδή. Ὅτι τὴν λαγόνα, ἣν καὶ κενεῶνα καλοῦμεν, ἤγουν τὸν ὑπὸ τὰς πλευρὰς τόπον, λαπάραν καὶ ἐνταῦθα καλεῖ, εἰπών. οὖτα κατὰ λαπάρην. καὶ γίνεται λαγὼν μὲν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐρρέθη, παρὰ τὸ λήγειν, ἔνθα λήγουσι τὰ ὀστώδη πλευρά. κενεὼν δὲ, ὡς κενὸς ὀστῶν. λαπάρα δὲ, παρὰ τὸ λάπτειν, ὃ ταυτόν ἐστι τῷ ἐκκενοῦν. ἀφ' οὗ καὶ λάφυρα, τὰ ἐκ τῶν πολεμίων σκευῶν καὶ

πόλεων

πόλεων ἐκκενούμενα. ταῦτα δέ τινες, καὶ ἀπὸ τοῦ λαῷ φύρεσθαι συντιθέασιν. Ὅτι τὸ ὕπτιον ποιεῖσθαι ἀνατραπῆναι λέγει, εἰπών. ὁ δ' ἀνετράπετο, καὶ ἐπάγει. ἀτρείδης δὲ λὰξ ἐν στήθεσι βὰς, ἐξέσπασεν ἔγχος. Ὅρα δὲ ὅτι λὰξ ἐμβῆναι λέγει τοῖς στήθεσι, τὸ ποδὶ πατῆσαι εἰς τὸ στῆθος. ἐξ οὗ παρὰ Σοφοκλεῖ, τὸ, λὰξ πατήσας ἀντρέπων χαρὰν. ὅ, τινες λακπάτητον διὰ τοῦ κ γράφουσι. τὸ μέντοι λὰξ ἐμπηδῆσαι, κωμικότητά τινα ἔχειν δύναταί ποτε, ὡς δηλοῖ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ, λὰξ ἔνθορεν ἀφραδίῃσι. Γίνεται δὲ τὸ λὰξ, ὡς πολλαχοῦ φαίνεται, ἀπὸ τοῦ λήγω λήξω. ὡς γὰρ ἀπὸ τοῦ παύω παύσω ὁ ποὺς, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ λήγω λήξω τὸ λάξ. ὅπερ ἐστὶ ταυτὸν τῷ ληκτικῶς, παυστικῶς, καὶ ὡς εἰπεῖν ποδικῶς. ποὺς δὲ πάντως, τὸ πατοῦν εἰς γῆν. οὗ τὸ μὲν ἄνω, κνήμη. τὸ δὲ ἀνωτέρω, μηρός. ὅτε μέντοι τὰ μέχρι τὴν ὀσφὺν, πόδες λέγονται, ἀπὸ μέρους τοῦ κατωτάτω δηλαδὴ ὀνομάζονται. κυρίως γὰρ ποὺς, ἐκεῖνό ἐστι. Ἰστέον δὲ ὅτι ἕνα μέν τινα ἀνατραπῆναι ἄνθρωπον, ἢ σκεῦος, ἢ τράπεζαν, καίριον εἰπεῖν. μεταφορικῶς δὲ καί τι πρᾶγμα. πόλιν δὲ ὅλην, ἢ ἔθνος ἀνατραπῆναι, τολμηρὸν ἂν δόξῃ. τῶν τινὸς γοῦν παλαιῶν ῥητόρων γράψαντος, ὡς Θηβαῖοι ἐν μάχῃ τῇ πρὸς μακεδόνας, ὑπὲρ μυρίους ἀνετράπησαν, σκώπτων ἀγαθαρχίδης, φησίν. ὢ καλῆς ἐμφάσεως, ἄνθρωποι τοσοῦτοι παραλόγως ἀνατετραμμένοι. Ὅτι συνήθως προσφωνήσας ὁ τακτικώτατος Νέστωρ, τὸ, ὦ φίλοι ἥρωες δαναοὶ, θεράποντες ἄρηος, εἶτα στρατηγικὸν παράγγελμα τίθεται τὸ, μήτις νῦν ἐν τῇ τῶν πολεμίων δηλονότι διώξει, ἐνάρων ὅ ἐστι λαφύρων ἐπιβαλλόμενος, μετόπισθε μιμνέτω, ὡς ἂν πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται, ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν, ἔπειτα δὲ καὶ ταῦτα ἕκηλοι, τουτέστι καθ' ἡσυχίαν, νεκροὺς ἀμπεδίον συλήσετε τεθνειῶτας. τοῦτο δέ φασι καὶ Λακεδαιμόνιοι ἐνομοθέτησαν ὕστερον, τριακοσίους ἄνδρας τετταχότες φύλακας τοῦ τοιούτου θεσπίσματος. Σημείωσαι δὲ τὸ ἐπιβάλλεσθαι, ἀντὶ τοῦ ἐφίεσθαι καὶ ἐπιθυμεῖν, διὸ καὶ γενικῇ συντάσσεται. κεῖται δὲ ἡ τοιαύτη λέξις ὁμοίως καὶ παρ' ἄλλοις, ὧν ἐστι καὶ Ἀριστοτέλης. ἔστι δὲ καὶ ἄλλως φράσαι περιφραστικώτερον, ὅτι ἐπιβαλλόμενος ἐνταῦθα, ὁ θέλων ἐπιτυχεῖν. καθότι καὶ νηὸς ἐπήβολος ἐν Ὀδυσσείᾳ, ὁ ἐπιτυχής. οὕτω δὲ καὶ φρενῶν ἐπήβολος. Ὅρα δὲ ὅπως θαυμασίως ὁ γέρων, τοῦ μὲν καμάτου, συνεφάπτεσθαι καὶ αὐτὸς θέλει ὡς δηλοῖ τὸ κτείνωμεν ῥῆμα πρώτου προσώπου πληθυντικοῦ. τὸ δὲ κέρδος, ἴδιον ποιεῖται τῶν στρατιωτῶν. οὐ γὰρ συλήσομεν φησὶν, ἀλλὰ συλήσετε. συνήθης δὲ Ὁμήρῳ ὁ τοιοῦτος χαρακτὴρ, οἷον καὶ τὸ, ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάντες. νῦν μὲν, δόρπον ἕλεσθε. δῆλον δὲ ὅτι ἔθος Ὁμήρῳ τὰ πολλὰ ὅτε ἄλλοι ἀριστεύουσι, ποιεῖν τὸν γέροντα Νέστορα ἐν λόγοις μόνοις καὶ ὑποθήκαις στρατηγικαῖς ἱστῶντα τρόπαιον, ἐπεὶ μὴ δύναται ταῖς χερσί.

Σημείωσαι δὲ καὶ ἐνταῦθα, ὅπως ἡ διὰ λόγου παραίνεσις, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις, εὐθὺς ἔχει τὸ ἐνεργόν. καὶ ὅτι ὁ μὲν ἐν διώξει μένων ὄπισθε, πάντως τοῦτο ποιεῖ, ὡς ἂν πλεῖστα φέρῃ λάφυρα. ὅπερ ἐστὶν ἀγαθὸν τῆς τοιαύτης μονῆς. ὁ δὲ μετὰ τὴν παντελῆ τῶν πολεμίων φυγὴν σκυλεύων, ὀλίγα μὲν λήψεται ἐν τῷ κοινῷ, ἀσφαλέστερον δέ. κρεῖττον δὲ τοῦτο τοῦ σὺν φόβῳ πολλὰ λαβεῖν. διὸ καὶ ὁ Νέστωρ γοργῶς ἐπιδραμὼν διὰ τὸν καιρὸν, ἄμφω συνέφηνεν, εἰπών. μήτις μιμνέτω ὡς ἂν πλεῖστα φέρῃ, ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν. ἔπειτα δὲ, καὶ τὰ τῶν νεκρῶν, ἕκηλοι συλήσετε. μονονουχὶ λέγων, ὅτι κρεῖττον ἐν ἡσυχίᾳ συλᾶν, ἢ ἄλλως φέρειν πολλά. Ὅρα δὲ τὸ, καὶ ταῦτα νεκροὺς συλήσετε, ἤγουν ἀφαιρήσεσθε συλῶντες, ὅ ἐστι σκυλεύοντες. τὸ μέντοι χυδαιότερον ἦν εἰπεῖν, ὡς καὶ ταῦτα ἐκ τῶν νεκρῶν συλήσετε.

Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος, καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ἔνθα κεν αὖτε τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσανέβησαν, ἀναλκείῃσι δαμέντες,
Εἰ μὴ ἄρ' αἰνείᾳ τε, καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστὰς
Πριαμίδης Ἕλενος, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος.
Αἰνεία τε, καὶ Ἕκτορ, ἐπεὶ πόνος ὔμμι μάλιστα
Τρώων, καὶ λυκίων ἐγκέκλιται, οὕνεκ' ἄριστοι
Πᾶσαν ἐπ' ἰθύν ἐστε μάχεσθαί τε φρονέειν τε,
Στῆτ' αὐτοῦ, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων,
Πάντῃ ἐποιχόμενοι, πρὶν αὖτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν
Φεύγοντας πεσέειν, δηΐοισι δὲ χάρμα γενέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεί κε φάλαγγας ἐποτρύνητον ἁπάσας,
Ἡμεῖς μὲν δαναοῖσι μαχησόμεθ' αὖθι μένοντες.
Καὶ μάλα τειρόμενοί περ, ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει.
Ἕκτορ, ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο, εἰπὲ δ' ἔπειτα

Ὅτι Πριάμου παῖδες μαντικοί, Κασσάνδρα καὶ Ἕλενος, ὃν Ὅμηρος οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστον καλεῖ, καθὰ καὶ τὸν παρ' ἕλλησι Κάλχαντα. διὸ καὶ πείθεται ὁ Ἕκτωρ αὐτῷ νῦν τε συμβουλεύοντι ἀφεῖναι τὴν μάχην, καὶ ἀνελθεῖν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ ὑποτιθεμένῳ τὸ πρὸς τὸν τελαμώνιον μονομάχημα. ἐκβάλλει δὲ πρὸς βραχὺ τῆς μάχης ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα τὸν Ἕκτορα, διά τε ἄλλα οὐκ ὀλίγα, καὶ ὡς ἂν τοῦ πολέμου ἀνακωχὴν ἵνα ποιήσῃ τοῖς στρατεύμασι, καὶ χώραν οὕτω χώραν καὶ ὁ τοῦ Διομήδους καὶ γλαύκου ἀναγνωρισμός. καὶ

Μητέρι σῇ, καὶ ἐμῇ. ἡ δὲ, ξυνάγουσα γεραιὰς
Νηὸν ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἐν πόλει ἄκρῃ,
Οἴξασα κληῗδι θύρας ἱεροῖο δόμοιο,
Πέπλον, ὅς οἱ δοκέει χαριέστατος, ἠδὲ μέγιστος
Εἶναι ἐνὶ μεγάροις, καί οἱ πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
Θεῖναι ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο,
Καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
Ηνις, ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ
Ἄστυ τε, καὶ τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα.
Αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ ἰλίου ἱρῆς,
Ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο,
Ὃν δὴ ἐγὼ κάρτιστον ἀχαιῶν φημι γενέσθαι.
Οὐδ' ἀχιλῆά ποθ' ὧδέ γ' ἐδείδιμεν ὄρχαμον ἀνδρῶν,
Ὅν περ φασὶ θεᾶς ἐξέμμεναι. ἀλλ' ὅδε λίην
Μαίνεται, οὐδέ τις οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν.

καὶ παρεισδύειν τὸ ἐντεῦθεν ἐπεισόδιον, ψυχαγωγήσῃ τὸν ἀκροατὴν, τῇ τε καθ' ἱστορίαν γενεαλογίᾳ, καὶ τῇ τοῦ μύθου γλυκύτητι. ὅσα δὲ καὶ ἄλλα λόγου ἄξια ὁ ποιητὴς ἐκ τῆς τοῦ Ἕκτορος ἀναχωρήσεως πορίσεται, δηλώσει τὰ ἐφεξῆς. πάνυ δὲ δεξιώτατα εἰς τοιαύτην συμβουλὴν ἐπελέγη ἐνταῦθα ὁ Ἕλενος. οὐ γὰρ πιθανὸν ἦν ἑτέρῳ τινὶ πεισθῆναι τὸν μεγάθυμον Ἕκτορα ἐπὶ οὕτως ἀγεννεῖ δοκοῦντι πράγματι. φυγῇ γὰρ ἔοικεν ἡ ἀναχώρησις, καὶ δειλίαν κατηγορεῖ, καὶ ἀπόγνωσιν σωτηρίας. ἄνεισι γὰρ ὁ Ἕκτωρ, ὡς ἂν ἡ μήτηρ εὔξηται τῇ ἀθηνᾷ κατὰ ἑνὸς ἀχαιοῦ τοῦ Διομήδους, οἷα μὴ ὂν ἑτέρως σώζεσθαι. οὐκοῦν ἂν ἐπείσθη ἑτέρῳ τοιαῦτα συμβουλεύοντι. Ἕλενος δὲ, καὶ ὡς ἀδελφὸς εὐνοεῖ, καὶ ὡς μάντις οἶδε τὰ θεῖα, διὸ καὶ πείθει τὸν Ἕκτορα ὡς σύμβουλος ἀγαθός. Ἐν δὲ τῷ χωρίῳ τούτῳ, καὶ τὸ διττὸν τῆς εἱμαρμένης δηλοῖ ὁ ποιητὴς, καὶ τὸ χρήσιμον τῆς εὐχῆς. ἀπώλοντο γὰρ ἂν οἱ τρῶες σήμερον, εἰ μὴ εὔξαντο. ἱερεύσαντες δὲ, καὶ εὐξάμενοι, δυστυχοῦσι μόνον. φησὶ γάρ. ἔνθα κεν αὖτε τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' ἀχαιῶν ἴλιον εἰσανέβησαν ἀναλκείῃσι δαμέντες, εἰ μὴ Ἕλενος εἶπε τάδε. ἴσως οὖν καὶ Ἰάμβλιχος ἐξ Ὁμήρου λαβὼν, ἐφιλοσόφησεν ὡς ἀναστρέφεται ἡ εἱμαρμένη θυσίαις καὶ εὐχαῖς. καὶ ὅρα ὡς μεμονωμένης τῆς τῶν τρώων καὶ ἀχαιῶν φυλόπιδος καθὰ εἴρηται, καὶ μηδετέροις χαριζομένης, κακῶς πάσχουσιν οἱ τρῶες. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι περὶ Ἑλένου ἱστορία τοιαύτη φέρεται παρὰ ἀρριανῷ. Ἠδωνοῦ θρᾳκὸς ἀνδρὸς παῖς Ἕλενος, μάντεων διαπρεπέστατος, παρὰ τοῦτον ἐξ ἀσίας φοιτῆσαι τὸν Πριάμου παῖδα Σκαμάνδριον, ὃν ἀπονοστήσαντα οἴκαδε, μνήμην θέσθαι τοῦ τὴν μαντικὴν ἐκπαιδεύσαντος, Ἕλενον ἀπὸ Σκαμανδρίου μετονομασθέντα. Ὅτι ἀρετὴ στρατηγοῦ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, βουλεύεσθαι μὲν ἄριστα τὸ συμφέρον, πράττειν δὲ κάλλιστα τὸ βεβουλευμένον. διὸ καὶ ὁ παρὰ τῷ ποιητῇ Ἕλενος τὸν Αἰνείαν ἐπαινῶν, καὶ τὸν Ἕκτορα, φησὶν ὡς ἄριστοι πᾶσαν ἐπ' ἰθύν ἐστε, μάχεσθαί τε φρονέειν τε, ἤγουν ἐπὶ πᾶσαν ὁρμὴν τοῦ μάχεσθαι καὶ τοῦ φρονεῖν, καὶ διὰ τοῦτο ὑμῖν πόνος μάλιστα τρώων καὶ λυκίων ἐγκέκλιται, ἤτοι ἀνάκειται. λυκίους δὲ καὶ νῦν, πάντας λέγει τοὺς τῶν τρώων ἐπικούρους, ὡς ἀπὸ μέρους ἀξιολόγου τοῦ τῶν λυκίων. Ἰστέον δὲ ὅτι Ὁμήρου εἰπόντος ἐγκεκλίσθαι τῷ Ἕκτορι τὸν ὑπὲρ πάντων πόνον, ἐντεῦθεν ἔλαβεν ἀφορμὴν ὁ εἰπὼν αὐτὸν ἀστραβῆ κίονα τροίας. κίονος γὰρ ἔργον, βάρους τινὸς ὑποδοχή. καί ἐστιν ἐγκεκλίσθαι, οὐ τὸ ἁπλῶς ἐγκεῖσθαι, ἀλλὰ τὸ ἐπικεῖσθαι. ἄλλως μέντοι ἐγκεῖσθαι, ἢ τὸ ἐντὸς κεῖσθαι, ἢ μᾶλλον τὸ σφοδρῶς ἐνίστασθαι. ἔγκειται γοῦν τις ὀχλῶν, ἢ ἔγκειται μαχόμενος. Ἡ δὲ ἰθὺς, ἐκ τοῦ ἰθύω ἰθύσω γέγονε ῥήματος, ἔφη τε πρὸ ὀλίγου, ἔνθα καὶ ἔνθα ἴθυσε μάχη. ἐξ οὗ καὶ τὸ ἰθὺ ἐπίρρημα γίνεται. Ὅτι τὸ, στῆτ' αὐτοῦ, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων πάντῃ ἐποιχόμενοι, πρὶν αὖτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν φεύγοντας πεσέειν, δηΐοισι δὲ χάρμα γενέσθαι, ἔχει τι παρὰ τῷ Ἑλένῳ καὶ σκώμματος, ὡς τῶν τρώων ἀγεννῶς φευγόντων εἰς τὴν πόλιν, ἔνθα ἢ γέροντες νῦν ἦσαν, ἢ γυναῖκες ἢ παῖδες ἀπόλεμοι. τρόπον οὖν τινα ὀνειδίζει τοῖς στρατιώταις ὁ Ἕλενος, τὸ εἰς τὴν ἄχρηστον ἡλικίαν καταφεύγειν, ἣν ἔδει μᾶλλον ὑπ' αὐτῶν ἐκδικεῖσθαι. Γυναικῶν δὲ εἶπεν, οὐ μὴν γερόντων, ἢ παίδων, ἵνα πλέον εἴη τὸ ἐντρεπτικὸν ἐὰν εἰς γυναικῶν πεσοῦνται χεῖρας. Ἐνταῦθα δὲ σημειοῦνται οἱ παλαιοὶ, ὅτι Ὅμηρος μὲν, πάνυ σεμνῶς εἶπεν ὡς βοηθητέον, πρὶν φεύγοντας τοὺς τρῶας εἰς τὴν πόλιν, χάρμα τοῖς δυσμενέσι ἐν χερσὶ πεσόντας γυναικῶν, καὶ δι' ἀγκαλισθέντας ὑπ' αὐτῶν τὰ ἐπιθανάτια. τὸ δὲ τοῦ Ἡροδότου, οὐχ ὅμοιον εἶναί φασι, παρ' ᾧ σκυθίδες τινὲς γυναῖκες τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας φεύγοντας ὁρῶσαι προτροπάδην, ἀνασυράμεναι τὰ κάτω, πῇ φεύγετε εἶπον, ἢ ἵνα κρυβῆτε εἰς τὰ ἐξ ἀρχῆς; ὅθεν αἰδεσθέντες ἐκεῖνοι, ἐθάρρησαν. καὶ ἀναμαχεσάμενοι, ἐνίκησαν. Ἑτέρα δὲ ἱστορία λέγει, ὅτι γυναῖκας γαλατῶν τῶν εἰς ἀσίαν διαβάντων, ἐπέρρωσαν φεύγοντας τοὺς ἄνδρας, ὀλολύξουσαι καὶ τὰ τέκνα ἐν ἀγκάλαις φερόμεναι, ἃ καὶ προϊσχόμεναι, αὐτά τε εἰς ὕβριν ἐκδώσειν ἔλεγον τοῖς πολεμίοις, καὶ αὐταὶ εἰς τὴν τῶν ἐναντίων ὤσεσθαι φάλαγγα. ὅθεν αἰσχυνθέντες ἐκεῖνοι, ὑπέστρεψαν, εἰ καὶ μηδέν τι γενναῖον ἤνυσαν. Ὅτι οἱ κατ' ἀνάγκην μαχόμενοι, καλῶς ἂν εἴποιεν καθ' Ἕλενον τὸ, ἡμεῖς μὲν μαχησόμε-

θαι καὶ μάλα τειρόμενοί περ, ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει, ἤγουν, ὡς περιγραφή, ἀνάγκη. Ὅτι ταὐτὸν μὲν, εἰπεῖν μετέρχεσθαι καὶ μετοίχεσθαι, ὡς δηλοῖ τὸ, ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετοίχεο. Ὅτι διάλυσις, ἢ μετατύπωσις λέγεται τοῖς παλαιοῖς, τὸ ἐν πόλει ἄκρῃ, ληφθὲν ἀντὶ συνθέτου ὀνόματος τοῦ ἀκροπόλει. τοιοῦτον καὶ τὸ, τὴν μεσοποταμίαν, μέσην ποταμῶν εἰπεῖν. οὕτω καὶ ὁ περιηγητὴς τὴν ῥηγίνην λευκοπέτραν, λευκὴν πέτραν καλεῖ. ὅμοια δὲ τούτοις, καὶ ἡ κοινὴ δόξα, ἡ κοινοδοξία. καὶ παρ' Ἡροδότῳ τὸ, ὁ δὲ νεκρὸς ἦν θέης ἄξιος, ἤτοι ἀξιοθέατος, μεγέθεος ἕνεκα καὶ κάλλεος. καὶ ζῷα γεγραμμένος, ἤγουν ζωγραφήσας. καὶ παρὰ Θεοκρίτῳ τὸ δρυὸς ἄκρα, ἤτοι ἀκρόδρυα. καὶ Σοφοκλῆς δὲ, οὕτω τὸ λυσιτελεῖ, τέλη λύει φρονοῦντί φησι. καὶ τὸν ὁδηγὸν δὲ εἰπὼν ὁδοῦ ἡγούμενον, εἰς τοιαύτην ὁμοιότητα ἦλθε. καὶ ὁ τὸ σιταρκεῖς, φαμένος σῖτον ἐπαρκεῖς. καὶ τὸν εὐγενῆ, εὖ γεγονότα. καὶ τὸν ἀγεννῆ, μηδὲν ὄντα γονεῦσι. τὸ γὰρ μηδὲν, τῇ τοῦ ἄλφα ἰσοδυναμεῖ στερήσει. δῆλον δὲ ὅτι αἱ ἀκροπόλεις τῇ ἀθηνᾷ ὡς ἐπὶ πολὺ ἀνέκειντο, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ παραβάτης ἐν οἷς εἰπὼν ἔργα ἀθηνᾶς ὡς φρονήσεως, σοφίαν τε καὶ δημιουργικὰς τέχνας, λέγει καὶ ὅτι κατοικεῖ τὰς ἀκροπόλεις, ὡς αὐτὴ διὰ σοφίας κατασκευασαμένη τὴν πολιτικὴν κοινωνίαν. Ὅτι ταὐτὸν κατὰ πολυωνυμίαν, ναὸν εἰπεῖν, καὶ ἱερὸν δόμον. εἰπὼν γοῦν Ἕλενος νηὸν ἀθηναίης, ἐπάγει. οἴξασα κληῖδι θύρας ἱεροῖο δόμοιο. Ὅτι τὸν πέπλον τὸν ἀνατεθησόμενον τῷ παλλαδίῳ, χαριέστατον εἶναι ὁ Ἕλενος ἐθέλει καὶ μέγιστον καὶ πολὺ φίλτατον τῇ ἑκάβῃ. ὑπερθετικὰ δὲ ταῦτα πάντα, ἵνα δειχθῇ ὅτι τὰ κρείττω τῶν παρ' ἡμῖν, θετέα θεῷ. ποῖον δὲ, ἐρεῖ καὶ ἄλλα τινὰ περὶ αὐτοῦ. ἀνατίθησι δὲ τῇ μητρὶ τὴν τοῦ πέπλου ἐπιλογὴν, φράσας οὕτω. πέπλον, ὅς οἱ δοκεῖ χαριέστατος, ἠδὲ μέγιστος εἶναι ἐνὶ μεγάροισι, καὶ οἱ πολὺ φίλτατος αὐτῇ, θεῖναι ἀθηναίης ἐπὶ γούνασι. Καὶ ὅρα τὸ ἐνὶ μεγάροισιν. οὐ γὰρ ἔξωθέν ποθεν, ἀλλ' οἴκοθεν ἀναληπτέον τὸν πέπλον, τὸν οὐχ ἁπλῶς χαρίεντα καὶ μέγαν καὶ φίλον, ἀλλὰ χαριέστατον καὶ μέγιστον καὶ φίλτατον. καὶ οὐδὲ τοῦτο ἁπλῶς, ἀλλὰ καὶ πολὺ φίλτατον. εὔδηλον δὲ, ὡς οὐχ ἱμάτιον ὁ τοιοῦτος πέπλος, ἀλλὰ ὕφασμα. καὶ ὅτι τὸ θεῖναι ἐν γούνασιν, ὁμοίως δὲ κατωτέρω τὸ, καί οἱ ὑποσχέσθαι, ἀντὶ προστακτικῶν μὲν λαμβάνονται, πλὴν οὐ συνήθως ἀντὶ δευτέρων, ἤγουν ἀντὶ τοῦ θὲς καὶ ὑπόσχου, ἀλλ' ἀντὶ τρίτων. θέτω γὰρ ἡ ἑκάβη πέπλον, καί οἱ ὑποσχέσθω θυσίαν. φασὶ δὲ τὸ ἐν τροίᾳ παλλάδιον, διοπετὲς μὲν εἶναι, ἤγουν ἐξ ἀέρος ἄνωθεν οὐρανόθεν πεσὸν, ἀνδρὸς δὲ δορὰν ἠμφιέσθαι, στέμμα τε ἔχειν καὶ ἠλακάτην, ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ πῖλον, καὶ δόρυ ἐν τῇ δεξιᾷ. Ἐνταῦθα δὲ τὸ ἀναθεῖναι, ἀφ' οὗ γίνεται τὸ ἀνάθημα, θεῖναι λέγει χωρὶς προθέσεως. θεῖναι γάρ φησιν ἀθηνᾶς ἐπὶ γούνασιν, ὡς καθημένου δηλαδὴ τοῦ παλλαδίου, ἢ θεῖναι παρὰ γόνασιν εἴπερ ἵσταται. δύναται δέ φασι τὸ ἐπὶ γούνασι, νοηθῆναι καὶ ἀντὶ τοῦ ἐπὶ γουνασμῷ καὶ ἱκετείᾳ. Ὁ δὲ γεωγράφος ὅπου λέγει τὴν μὲν παλαιὰν ἴλιον ἠφανίσθαι, τὴν δὲ νῦν βλεπομένην νεωτέραν εἶναι, μὴ ἀποδεχόμενος τοὺς νοοῦντας τὸ ἐπὶ γούνασιν ἀντὶ τοῦ παρὰ τοῖς γούνασι, φησὶν ὅτι τὸ τῆς ἀθηνᾶς ξόανον, νῦν μὲν ἑστηκὸς ὁρᾶται. Ὅμηρος δὲ καθήμενον ἐμφαίνει ἐν τῷ, πέπλον θεῖναι ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν. ὡς καὶ τὸ, γούνασιν ἐφέζεσθαι φίλον υἱόν. βέλτιον γὰρ οὕτως, ἢ παρὰ τοῖς γόνασιν. ὡς τὸ, ἡ δ' ἧσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ. κάθηνται δὲ ἀθηνᾶς ξόανα, καὶ ἐν φωκαίᾳ, καὶ μασσαλίᾳ, καὶ ῥώμῃ, καὶ χίῳ. Ὅτι βοῦς ἤνις, ἠκέστας Ἕλενος θύσειν τῇ ἀθηνᾷ βούλεται, ἤγουν ἐνιαυσιαίας, ἀκεντήτους. καὶ εἴη ἂν καὶ ἡ τοιαύτη θυσία, βούτας φόνος, εἰπεῖν τραγικῶς. ὃ καὶ εἰς τὸν περὶ ἑκατόμβης λόγον συντελεῖ. Γίνεται δὲ ἡ ἦνις μὲν, ἀπὸ τοῦ ἔνου, ὅ ἐστιν ἐνιαυτοῦ. ἧς ἡ γενικὴ ἤνιδος, καὶ ἰωνικῶς ἤνιος. ἡ πληθυντικὴ αἰτιατικὴ ἤνιας, καὶ κατὰ κρᾶσιν ἦνις. Ἠκέστη δὲ, ἀπὸ τοῦ α στερητικοῦ μορίου, καὶ τοῦ κένσαι ὃ δηλοῖ τὸ κεντῆσαι, ἀφ' οὗ καὶ ὁ κεστὸς γίνεται, καὶ ὁ πολύκεστος ἱμάς. χρῆσις δὲ τοῦ κένσαι παρ' Ὁμήρῳ. δοκεῖ δὲ χαίρειν ἡ παλλὰς τοιαύταις βουσὶν, οἰκεῖον γὰρ τῇ νεαζούσῃ καὶ κατὰ τὸν μῦθον παρθένῳ σφριγῶσαι βοῦς καὶ ἀδάμαστοι. Οὐκοῦν δὲ αὐτίκα γίνεται ἡ θυσία, διδάσκοντός τι τοῦ ποιητοῦ τὰ κατ' ἀνθρώπους, ὅτι οὐ πάντα εὐθὺς ποιοῦσιν, ἀλλ' ἔνια καὶ εἰς τὸ μέλλον ἀναρτῶσι. καὶ διότι οὐδὲ ἔστι καιρὸς ἄρτι τοῖς ἐν τροίᾳ, εἰς τοιαύτην ἀπασχοληθῆναι θυσίαν. Σκοπητέον δὲ ἐπὶ τῆς ἠκέστη, ὅ ἐστιν ἀκέντητος, διατί καὶ τὸ στερητικὸν α εἰς η ἐτράπη, ὅπερ οὐ γέγονεν ἐν τῷ ἀκάμαστος καὶ ἀθάνατος, καὶ διατί τὸ ν τοῦ κένσαι, ἐξέπεσεν, εἰωθὸς ἄλλως πολλαχοῦ πλεονάζειν ὡς προσεσημείωται. καὶ ἴσως ἡ μὲν τροπὴ τοῦ α εἰς η ἐγένετο, ἵνα μὴ ἔμφασις εἴη τις ἐκ τοῦ ἀκεῖν γενέσθαι τὴν ἠκέστην. ὅθεν τὸ ἀκεσταὶ φρένες. τὸ δὲ ν ἀπῆλθε, διότι τε οὐ συντελεῖ εἰς εὔφωνον, καὶ ἵνα μὴ φαντάζῃ ἐγκεῖσθαι τὴν ἐν πρόθεσιν τῇ λέξει, καὶ πλανᾷ τοὺς ἀκροατάς. Ὁ δὲ ὁμηρικὸς οὗτος τόπος, ἔχει τι παρηχήσεως ἐν τῷ ὑποσχέσθαι, καὶ ἐν τῷ ἀπόσχῃ. φησὶ γάρ. καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς εἴπερ ἀπόσχῃ ἰλίου τὸν ῥηθησόμενον. Ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸ ἐλεήσῃ ῥῆμα κεῖται κοινότερον ἐν τῷ, ἱερευσέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ ἄστυ τε, καὶ τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα. ὃ δὴ φρασθεὶς δίχα τοῦ τρώων, ἱερά ἐστι πολιτικὴ εὐχή. ἑτέρωθι δὲ, ἐλεαίρειν λέγει τὸ ἐλεεῖν, ποιητικώτερον. Ἱστέον δὲ ὅτι ἀπέχειν ἐνεργητικῶς, τὸ διῶξαι ἐστί. φησὶ γοῦν. αἴ κεν τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ ἰλίου. Καὶ ὅρα ὅπως οὕτω φοβερὸς ὁ Διομήδης νῦν ἔδοξε τοῖς τρωσὶν, ὥστε τὸν Ἕλενον κατ' αὐτοῦ μόνου εὐχὴν ἐνστῆσαι. καὶ ἄγριον αἰχμητὴν αὐτὸν καλεῖν. κρατερὸν μήστωρα φόβοιο, ὃν δή φησιν ἐγὼ κάρτιστον ἀχαιῶν φημι γενέσθαι. λέγει δ' αὐτὸν καὶ αὐτοῦ ἀχιλλέως φρικτότερον. φησὶ γὰρ ὅτι οὐδ' ἀχιλῆά ποθ' ὧδέ γ' ἐδείδιμεν ὄρχαμον ἀνδρῶν, ὅνπερ φασὶ

θεᾶς ἐξέμμεναι. ἀλλ' ὅδε λίην μαίνεται, οὐδέ τις οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν. ὅπερ ἐστὶν ἑρμηνεία τοῦ μαίνεται. Τὸ δὲ, ὅνπερ φασὶ θεᾶς ἐξέμμεναι, ἤγουν ἐκ θεᾶς μητρὸς εἶναι, τοῦ νοήματός ἐστιν ἐπίτασις. οὐ γὰρ οὕτω φησὶ φοβερὸς ὁ ἐκ θεᾶς Ἀχιλλεὺς, ὡς Διομήδης ὁ θνητογενής. Τὸ δὲ ἄγριον αἰχμητὴν, ὑφ' ἓν ἀναγνωστέον κατὰ τοὺς παλαιούς. δηλοῖ γὰρ τὸν ἐν πολέμῳ ἄγριον. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι οὐκ ἀληθῶς οἱ Τρῶες ὑπερτιθέασι τοῦ Ἀχιλλέως τὸν Διομήδην, ἀλλὰ τοὺς δυσπραγοῦντας εἴωθε τὰ ὑπόγυα κακὰ μᾶλλον λυπεῖν. οὕτω καὶ τὸν Τηλέμαχον ἐν Ὀδυσσείᾳ τὰ τῶν μνηστήρων κακὰ λυπεῖ μᾶλλον, ἤπερ ὁ τοῦ πατρὸς θάνατος. Ὅρα δὲ ὡς κἀνταῦθα τοῦ Ἀχιλλέως ἀναμιμνήσκει τὸν ἀκροατὴν ὁ ποιητὴς, ὡς μνήμης ἀξίου, εἰωθὼς αὐτὸ πολλαχοῦ ποιεῖν κατά τινα τὰ διαστήματα. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι χρήσιμα σχεδὸν ὅλα τὰ τοῦ χωρίου τοῦδε, προσδηθῆναι εἰς ἱκεσίαν τὴν ἐν κινδύνῳ. ἔστι γὰρ ὅτε καὶ ἐξ αὐτοῦ δὴ τοῦ πέπλου μέχρι τέλους. δοῦ, πέπλος, ὃς οἱ δοκεῖ χαριέστατος εἶναι, καὶ τοιόσδε, καὶ τοιόσδε, θεῖναι ἐπὶ γούνασι τοῦ δεῖνος, ἢ τῆς δεῖνος. καί οἱ ὑποσχέσθαι τόδε τι, αἴκ' ἐλεήσῃ ἄστυ τε, καὶ ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα. αἴκεν τὸν δεῖνα ἡμῶν ἀπόσχῃ, ἤγουν ἀποσχοίη, ἀφέξει, ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο, ὃν δὴ ἐγὼ κάρτιστον πάντως, ἢ ἄλλων φημὶ γενέσθαι. οὐδὲ τὸν δεῖνά ποθ' ὧδέ γ' ἐδείδιμεν ὄρχαμον ἀνδρῶν, ὅνπερ φασὶ θεῖόν τινα εἶναι. ἀλλ' ὅδε λίην μαίνεται, κατὰ πόλεμον δηλαδή. οὐδέ τις οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ μὲν, ὃν ἐγώ φημι, ἀξιωματικῶς ἐρρέθη καὶ ἀποφαντικῶς καθὰ πολλαχοῦ ποιεῖται. τὸ δὲ, ὅνπερ φασὶ, δοκεῖ δισταγμόν τινα ἔχειν.

Ὣς ἔφαθ'. Ἕκτωρ δ' οὔτι κασιγνήτῳ ἀπίθησεν.
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ,
Ὀτρύνων μαχέσασθαι. ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, λῆξαν δὲ φόνοιο.
Φὰν δέ τιν' ἀθανάτων ἐξ οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Τρωσὶν ἀλεξήσοντα κατελθέμεν. ὡς ἐλέλιχθεν.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας.
Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλεκλητοί τ' ἐπίκουροι,
Ἀνέρες ἐστὲ φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ βείω προτὶ Ἴλιον, ἠδὲ γέρουσιν
Εἴπω βουλευτῇσι, καὶ ἡμετέρῃς ἀλόχοισι,
Δαίμοσιν ἀρήσασθαι, ὑποσχέσθαι δ' ἑκατόμβας.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα δέρμα κελαινὸν,
Ἄντυξ, ἣ πυμάτη θέεν ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης.

Ὅτι ἀγαθὸν διαζωγραφεῖ στρατηγὸν τὸ, αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε. πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ, ὀτρύνων μαχέσασθαι. ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν. ὡς οἷα πρὸ τούτου ἢ κοιμωμένην, ἢ καθημένην. Ὅτι προθυμίαν Τρώων ὁ ποιητὴς πολλὴν εἰς μάχην ἐμφαίνων, ἣν ἔσχον ὀξὺν θέντες ὑπὸ Ἕκτορος, φησὶν ὡς αὐτοὶ μὲν ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν, Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, λῆξαν δὲ φόνοιο. φὰν δέ τιν' ἀθανάτων ἐξ οὐρανοῦ ἀστερόεντος τρωσὶν ἀλεξήσοντα κατελθέμεν. εἶτα ἐπάγει ἐπιφωνηματικῶς ὡς ἐν ἀποδόσει παραβολικῇ κομματικῶς κατὰ γοργότητα, τὸ, ὡς ἐλέλιχθεν. μονονουχὶ λέγων, ὅτι ὥσπερ θεὸς οὐρανόθεν ἐπελθὼν ἐφόβησέ τινας, οὕτω καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς ἐλελιχθέντες οἱ Τρῶες. Ὅρα δ' ἐν τούτοις ὅτι καὶ κοινῶς εἶπεν ἐλελίχθησαν, καὶ ποιητικῶς ἐλέλιχθεν. οὐ κατὰ τὸ φὰν ἡ συνήθης κίνησις. ὡς γὰρ φὰς φάντος, φὰν τὸ γ' πληθυντικὸν, οὕτως ἐλελιχθέντος ἐλέλιχθεν. Ὅτι εἰπὼν ἐνταῦθα τοῖς Τρωσὶν ὁ Ἕκτωρ, ὡς εἰς Τροίαν ἐλθὼν γέρουσιν εἴπω βουλευτῇσι, καὶ ἡμετέρῃς ἀλόχοισιν ἀρήσασθαι, ὑποσχέσθαι θ' ἑκατόμβας, οὐ φαίνεται ὕστερον εἰπών τι τοῖς ἀνδράσι, διότι οὐδὲ παρηγγέλθη τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ἑλένου. ἐψεύσατο οὖν τοῦτό γε τοῦ εὐπρεποῦς χάριν, ἵνα μὴ ἐπὶ μέσου τοῦ στρατοπέδου μεμνημένος μόνων τῶν γυναικῶν, αἰσχύνην ὄφλῃ, ὡς αὐταῖς ἀναθεὶς τὸ κοινὸν ἀγαθόν. ψεύδεται ἄρα ἐν καιρῷ δεόντως ὁ στρατηγός. κατὰ γὰρ τὸν Ἡρόδοτον, ἔνθα τι δεῖ ψεῦδος λέγεσθαι, λεγέσθω. τυχὸν δὲ καὶ κατὰ τὸ σιωπώμενον, σχῆμα δέ ἐστι καὶ τοῦτο ποιητικὸν, νοητέον καὶ τοῖς ἀνδράσιν ὁμιλῆσαι τὸν Ἕκτορα. οὐκ αἰδεῖται δὲ ὁ Ἕκτωρ ἐν ἐπηκόῳ τῶν ἐχθρῶν ὁμολογεῖν εὔξεσθαι, διὰ τὸ τῶν ἔργων ἀνεμέσητον. οὕτω καὶ ὁ Σαλαμίνιος Αἴας ἐν τοῖς ἑξῆς εἰπὼν, εὔχεσθε διὶ σιγῇ ἐφ' ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῶές γε πύθωνται, ἐπάγει. ἠὲ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὔ τινα δείδιμεν. Ὅτι ἣν ἐν ἄλλοις φησὶν Ὅμηρος ἀμφιβρότην ἀσπίδα καὶ ποδηνεκῆ, ταυτὸν δὲ εἰπεῖν ἀνδρομήκη, ταύτην ἑρμηνεύων ἐνταῦθα, φησίν. ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα, ἤγουν ἐκ τοῦ αὐχένος καθῆκεν ἕως ἄκρων ποδῶν. λέγει δὲ καὶ ἄντυγα εἶναι τῇ τοῦ Ἕκτορος ἀσπίδι, δέρμα, οὐ πρὸς

ἀσφά

ἀσφάλειάν τινα, πρὸς στρατείαν δὲ μᾶλλον καὶ ἀγλαΐαν καὶ καινοπρέπειαν ὁπλισμοῦ. φησὶ γοῦν τὸ ὅλον οὕτως. ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα δέρμα κελαινὸν, ἄντυξ, ἣ πυμάτη θέεν ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης. καὶ σημείωσαι τὸ καινὸν τοῦ σχήματος. ἔδει γὰρ εἰπεῖν, ἄντυξ, ὃ πυμάτη, τουτέστιν ὅπερ δέρμα ἐσχάτη ἦν ἄντυξ. ὁ δὲ, πρὸς τὸ ἄντυξ ἐποίησε τὸν κατὰ γένος σχηματισμόν. τοιοῦτόν τι καὶ τὸ, ἐγένοντο τάδε καὶ τάδε, ὅσπερ δὴ τρόπος οἰκονομίας θεοῦ. καὶ ἐνελάλησεν ὁ κακὸς, ἥπερ ἐστὶ δίκη θεοῦ. καὶ ὅσα τοιαῦτα. γινομένης τῆς ἀποδόσεως ἐν τοῖς τοιούτοις οὐ πρός τι πρᾶγμα προηγούμενον, ἀλλὰ πρὸς τὸ ὕστερον ἐπαχθὲν, ἤγουν πρὸς τὸ ἄντυξ, ἢ πρὸς τὸ τρόπος, ἢ νόμος, ἢ λόγος, ἢ δίκη θεοῦ. Ὅρα δὲ ὅτι ἐσίγησεν ὁ ποιητὴς οὕτω δόξαν αὐτῷ, οἵου ζώου ἦν τὸ ῥηθὲν δέρμα, εἰωθὼς πολλαχοῦ παρατρέχειν τὰ μὴ καίρια. καὶ ὅτι ἐκ τοῦ δέρω μὲν, καὶ τὸ δέρτρον, ὥσπερ καὶ τὸ δέρμα. πολλὴ δὲ ἐν ἀμφοῖν ἡ κατὰ σημασίαν διαφορὰ, ὡς ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν δηλοῦται. Πυμάτη δὲ ἄντυξ, τὸ δέρμα, πρὸς διαστολὴν τῶν λοιπῶν κύκλων, εἰς οὓς ἀναλυόμενον δύναται τὸ τῆς ἀσπίδος ἐπίπεδον τέμνεσθαι. σημειωτέον δ' ἐντεῦθεν, καὶ ὡς οὐ μόνον ἅρματος ἄντυξ ἐστὶν, εἴγε καὶ ἀσπίδος λέγεται. ἡ μεταφορὰ δὲ καὶ οὐρανοῦ ἄντυγα ἐγύρωσεν, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ, ἐξ ἀντύγων οὐρανίων. Τὸ δὲ πυμάτη θέεν, ἀντὶ τοῦ περιέθεεν, ἀστείως ὡς ἀπὸ καμπτῆρος θεωρικοῦ ἐρρέθη ἐπὶ σχήματος κυκλοτεροῦς. καὶ ἔστι πως τοῦτο χρήσιμον εἰς τὸ καὶ τὴν ἴτυν ἐτυμολογεῖν ἀπὸ τοῦ ἰέναι, διὰ τὸ καὶ τὸ θέειν καὶ τὸ ἰέναι, ὥσπερ δὴ καὶ τὸ φέρεσθαι ἀφ' οὗ ἡ περιφέρεια, καὶ τὸ ἄγειν δὲ ἀφ' οὗ τὸ περιηγὲς, ὁμογενῶς ἔχειν ἀλλήλοις. Ὀμφαλόεσσα δὲ καὶ νῦν ἀσπὶς, ἡ ἔχουσα μέσον αὐτῆς ὀμφαλὸν, ὅς ἐστι κάλλος ὑπερανεστηκὸς ἐπίθετον συγκεκροτημένον ἔκ τινος ὕλης στερεᾶς. ἐν ἀσπίσι μὲν, χαλκῆς, ἢ ἀργυρᾶς, ἢ καὶ χρυσῆς. ἐν ἄλλοις δὲ, καὶ ἀπό τινος ἑτεροίας. ἐν βίβλοις γοῦν καὶ ἐξ ἐλέφαντος ἀπέχρησεν ὕλη πρὸς κόσμον ὀμφαλόεντα.

Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς, καὶ Τυδέος υἱὸς,
Ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην, μεμαῶτε μάχεσθαι.
Οἳ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Τίς δὲ σύ ἐσσι φέριστε καταθνητῶν ἀνθρώπων;
Οὐ μὲν γάρ ποτ' ὄπωπα μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
Τοπρίν. ἀτὰρ μὲν νῦν γε πολὺ προβέβηκας ἁπάντων
Σῷ θάρσει, ὅτ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔγχος ἔμεινας.
Δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσιν.
Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθας,
Οὐκ ἂν ἔγωγε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.
Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόοργος
Δὴν ἦν, ὅς ῥα θεοῖσιν ἐπουρανίοισιν ἔριζεν.
Ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας
Σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσήϊον. αἳ δ' ἅμα πᾶσαι
Θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν ὑπ' ἀνδροφόνοιο Λυκούργου
Θεινόμεναι βουπλῆγι. Διώνυσος δὲ φοβηθεὶς,
Δύσεθ' ἁλὸς κατὰ κῦμα. Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ
Δειδιότα, κρατερὸς γὰρ ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὁμοκλῇ.
Τῷ μὲν ἔπειτ' ὀδύσαντο θεοὶ ῥεῖα ζώοντες.
Καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου πάϊς. οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Ἦν, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν.
Οὐδ' ἂν ἐγὼ μακάρεσσι θεοῖς ἐθέλοιμι μάχεσθαι.
Εἰ δέ τίς ἐσσι βροτῶν, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν,
Ἆσσον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.

Ὅτι τὸν ἄγριον αἰχμητὴν Ἕκτορα τῆς μάχης ἀποστήσας, ὡς καὶ πρὸ βραχέων ἐρρέθη, ὁ ποιητὴς, καὶ οὕτω μονώσας καὶ θείου τούτου προσώπου τὴν φύλοπιν, ἀνίησι τὸ τοῦ πολέμου ἀκμαῖον, καὶ ἀναπαύει τὸν ἀκροατὴν, μεταπεσὼν ἐκ τῶν ἀγωνίων εἰς γλυκύτητα ἱστορικῆς ὑπηγήσεως. καὶ τὸν Λύκιον Γλαῦκον εὑρὼν λαβὴν λόγου, καὶ αὐτὸν ἐπεισοδιάσας, πολλὰ δι' αὐτοῦ θαυμάσια τῇ ποιήσει παρεμβάλλει. δι' ὧν μύθοις, ἐξ ὧν τὸ τῆς ἀλληγορίας ἀνακύπτει καλόν. ἱστορίας, γενεαλογίας, γνωμολογίας, ἔθη παλαιὰ, καὶ ἄλλα οὐκ ὀλίγα. δι' ὧν τό, τε μονοειδὲς τῆς γραφῆς ἐξαιρεῖ τῆς ποιήσεως, καὶ πολυμαθῆ ποιεῖ τὸν ἀκροατήν. Ὅτι μονομαχικὸν τὸ, ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι. περὶ Γλαύκου δὲ καὶ Διομήδους ὁ λόγος. ἀμφοτέροις δὲ λέγει, τὸν ἀχαϊκὸν στρατὸν καὶ τὸν τρωϊκόν. Ὅτι πρὸς τὸν ἐξαίφνης ἐκ μὴ δοκοῦντός τινος θρασυνόμενον εἰς ἔριν κατὰ τῶν εἶναί τι δοκούντων, καλῶς ἂν ἐρεῖ τις τὸ Διομήδους πρὸς Γλαῦκον. τίς δὲ σύ ἐσσι φέριστε καταθνητῶν ἀνθρώπων; οὐ μὲν γάρ ποτ' ὄπωπα μάχῃ ἐνὶ κυδιανείρῃ τοπρίν. ἀτὰρ μὲν νῦν γε πολὺ προβέβηκας ἁπάντων σῷ θάρσει, ὅτ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔγχος

ἔμεινας. ὃ δὴ σαφηνιστικόν ἐστι τοῦ κατὰ τὸν Γλαῦκον θάρσους εἰπόντος ὑπέμεινεν ἀντιστῆναι τῷ τηλικούτῳ Διομήδει. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ κατὰ θνητῶν ἀνθρώπων, περιττὴν ἔχει τὴν κατὰ πρόθεσιν, ἢ ἀντὶ τῆς ἀπό κεῖται. ἐν πολλοῖς γὰρ λαμβάνονται προθέσεις ἀντὶ προθέσεων. Ὅτι Διομήδης τοὺς τῷ αὐτοῦ ἔγχει ὑπομένοντας, δυστήνων πατέρων παῖδας λέγει, τουτέστιν υἱοὺς πατέρων δυστυχῶν, οἳ ταχὺ ἄπαιδες γίνονται. φησὶ γάρ. δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσι, ταὐτὸν δ' ἂν εἴη εἰπεῖν, ἐμὸν ἔγχος μένουσιν. ἃ καὶ πᾶς ἄλλος ἂν εἴποι κατὰ ταπεινοτέρων ἀντιπάλων θρασυνόμενος. καὶ ἔστιν ἰδοὺ τὸ ἀντιᾶν, λαμβανόμενον καὶ ἐπὶ τοῦ συναντᾶν. δῆλον δὲ ὅτι λέγεται καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπολαύειν, ὡς τὸ, ἀντιόων ἑκατόμβης. καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιμελείας ἀξιοῦν, ὡς τὸ, ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν. Ὅτι εὐσέβειαν διδάσκει ὁ Διομήδης, πρὸς Γλαῦκον εἰπὼν τὸ, εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθας, ἤγουν κατῆλθες οὐρανοῦ, οὐκ ἂν ἔγωγε θεοῖς ἐπουρανίοισι μαχοίμην. καὶ ἔστι τὸ, θεῷ μάχεσθαι, διάλυσις Ἰωνικὴ τοῦ θεομαχεῖν. εἶτα δεικνὺς ὁ ἥρως κακὸν εἶναι τὸ θεομαχεῖν, ἐπιχειρεῖ προσωπικῶς ἐκ τοῦ ῥηθησομένου Λυκούργου, δι' οὗ φανεῖται κακῶς ἀπαλλάσσειν τοὺς θεομάχους. Καὶ ὅρα ὡς ἀπὸ τῆς ἄρτι ὁ Διομήδης οὐκ ἔχει ἀκούειν ἐκ τῆς φωσφόρου Ἀθηνᾶς τὸ, ἀχλὺν αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ἤδη γὰρ ἀχλύεται ἀμφιβάλλων μή ποτε θεὸς οὐρανόθεν εἴη ὁ Γλαῦκος. ἐναργείας δὲ πάντως θείας δηλωτικὸν τὸ, εἴ τις ἀθάνατος οὐρανόθεν ἦλθες. ἣν δὴ ἐνάργειαν, καὶ ἡ Ὀδύσσεια δηλοῖ, ὡς εἰωθυῖαν γίνεσθαι, ὅπου τοῦ Ὀδυσσέως περιυβριζομένου, εὐλαβεῖταί τις τῶν μνηστήρων μή ποτε θεὸς ὀλύμπιός ἐστιν ὁ τὰς ὕβρεις πάσχων, ἐλθὼν ἐξ οὐρανοῦ καὶ τοῦ κατὰ τοὺς μνηστῆρας ἤθους ἀποπειρώμενος. Ὅτι λέγομεν ἐνταῦθα διὰ τοῦ Διομήδους ὁ ποιητὴς, οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόοργος δὴν ἦν, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ πολὺ ἔζη, ἐπίρρημα συντάσσει τὸ δὴν, μετὰ ῥήματος ὑπαρκτικοῦ. καὶ οὕτως ἐμφαίνει δύνασθαι εἶναι καὶ ἐν τῷ, ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, νοεῖσθαι τὸ ἀκέων, ἀντὶ ἐπιρρήματος, κἂν πολλοῖς ἀπαρέσκῃ. τοιοῦτον δέ ἐστι καὶ τὸ, τόφρα δὲ Κουρήτεσσι κακῶς ἦν. Σκοπητέον δὲ ὅτι τὸ Λυκόοργος, ἐντελές ἐστι τοῦ Λυκοῦργος, οὐ μὴν τὸ Λυκόεργος. λύκου γὰρ ὀργὴν μὲν, ἔστιν εἰπεῖν. ἔργον δὲ, οὔ. ἐπὶ γὰρ ἀνθρώπων μόνων κυριολεκτεῖται τὸ ἔργον. Ἰστέον δὲ ὅτι μεμνήσεται καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς Λυκούργου τινὸς ὁ ποιητὴς γενναίου ἀνδρός. ὃν δὲ νῦν λέγει, Δρύαντος ἦν υἱὸς Ἠδωνὸς, ἤγουν περί που τὰ κατὰ Θρᾴκην βασιλεύων, θεομαχεῖν δεινὸς, κρατερὸς, θεοῖς ἐπουρανίοις ἐρίζων, ἀνδροφόνος. διὸ δυστυχήσας, καὶ ἀφῃρέθη τῶν ὀφθαλμῶν πρὸς Διὸς, τυφλὸν γάρ φησιν αὐτὸν ἔθηκε, καὶ οὐδὲ ἐπὶ πολὺ ἐβίω. λέγεται δὲ αὐτὸς διώκειν μικρὸν ἔτι ὄντα τὸν Διόνυσον, καὶ τὰς ὀργιαζούσας αὐτῷ τιθήνας, παύσασθαι δὲ τοῦτο ποιῶν, ὅτε φοβηθέντα τὸν Διόνυσον ἡ νηρηῒς Θέτις καθυπεδέξατο κόλπῳ, οἷα δηλαδὴ ἁπαλόν τινα παῖδα. τοὺς τοιούτους γάρ ἐστι κόλπῳ δέχεσθαι. δηλοῖ δὲ ὁ τοιοῦτος μῦθος καθ' ἱστορίαν θεραπευόμενος, ὅτι ὁ ῥηθεὶς Λυκοῦργος κηδόμενος τῶν ὑπὸ χεῖρα κακῶς πασχόντων ὑπὸ τῆς τοῦ ἀκράτου πλησμονῆς, ὅτε πρῶτον οἴνου χρῆσις παρ' αὐτοῖς ἐπεπόλασε, τάς τε ἀμπέλους ἐξέκοψε, αἳ δὴ βάκχαι λέγονται καὶ τιθῆναι ἤτοι τροφοὶ Διονύσου τουτέστιν οἴνου, καὶ ὀπαδοὶ, καὶ τοὺς μεθύοντας ἐκόλαζε, καὶ τὰς αὐτῶν συνόδους ἐσκέδαζε, καὶ τὸν οἶνον οὐκ εἴα ἐπιχωριάζειν. ὕστερον δὲ ἀφῆκε τὴν σπουδὴν ταύτην, ὅτι ἡνίκα ἡ τοῦ οἴνου ἐπενοήθη μετὰ ὕδατος κρᾶσις, ἣν αἰνίττεται ἡ τοῦ Διονύσου ῥίψις κατὰ τοῦ ὕδατος. ὅπερ ὕδωρ, δηλοῦται διὰ Θέτιδος, ὑγροβίου δαίμονος. κἀντεῦθεν ἐπαύσαντο οἱ ἐγχώριοι τῆς τε ἀκρατοποσίας καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς κακῶν. ἐνταῦθα δὲ, καὶ τὸν Διόνυσον μαινόμενον εἶπεν ὁ ποιητὴς, καθὰ καὶ τὸν ἄρην, ἤτοι μανιοποιόν. μεμήνασι γάρ πως οἱ μεθύοντες, ὡς καὶ οἱ κατὰ μάχην ἐναγώνιοι. ὅθεν τούτους μὲν, ἀρειμανίους φαμέν. τοὺς δὲ μεθύσους, οἰνομανεῖς, ἐπεὶ καὶ τὸν Διόνυσον μαινόλην, καὶ μαινάδας τὰς ὀπαδοὺς αὐτοῦ, καθὰ καὶ βάκχας. ἐπεὶ ἐκεῖνος ἀπὸ τοῦ βάζω βέβαχα, πλεονάζοντος τοῦ κ διὰ τραχυφωνίαν καιρίαν. ὃ δὴ καὶ ἐπὶ τοῦ ἴακχος γίνεται, οὗ ἡ ἀρχὴ τὸ ἰάχω ῥῆμα. αἱ δὲ ῥηθεῖσαι, καὶ ληνίδες λέγονται, διὰ τὸν ὑποδεκτικὸν ληνὸν τοῦ οἴνου, ὃν αὗται τρέφουσι. φράζει δὲ περὶ τὸν κατὰ Λυκοῦργον Ὅμηρος, οὕτω. ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας σεῦεν, ὅ ἐστιν ἐκίνει, ἐδίωκε, κατ' ἠγάθεον Νυσήϊον. αἳ δ' ἅμα πᾶσαι θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν, ἤγουν ῥᾷον καὶ ταχὺ κατέρριψαν, ὑπ' ἀνδροφόνοιο Λυκούργου θεινόμεναι βουπλῆγι. Διώνυσος δὲ φοβηθεὶς, δύσεθ' ἁλὸς κατὰ κῦμα. Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ δειδιότα. καὶ ἑξῆς ὡς μετ' ὀλίγα γραφήσεται. εἶτα λέγει καὶ ὡς ὀδύσαντο αὐτῷ θεοὶ ῥεῖα ζώοντες, καὶ ὡς ἐτυφλώθη, οὐδ' ἄρ ἔτι δὴν ἦν, ὡς ἐῤῥέθη, ἐπεί φησιν ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι. Τὸ δὲ Διώνυσος ἐνταῦθα, πολλὰ τῶν ἀντιγράφων διὰ μεγάλου τοῦ ω γράφουσιν, οὐ δι' ἀνάγκην μέτρου κατά τινας, δύναται γὰρ καὶ μικρὸν ὂν διὰ τῆς ὀξείας ἐκτείνεσθαι, ἀλλὰ κατά τινα διάλεκτον. Ὅτι δὲ ὁ μυθικὸς Διόνυσος εἰς οἶνον ἀλληγορεῖται, καὶ ὅτι καθ' ἱστορίαν, δοτὴρ οἴνου, ἢ ἐφευρετὴς λέγεται, καὶ ὅτι διάφοροι διόνυσοι, ἀλλαχόθεν ἐστὶ γνῶναι. Ἡρόδοτος δὲ λέγει, καὶ ὅτι Ὄσιρις καθ' Ἑλλάδα γλῶσσαν, ὁ Διόνυσος. Ὅρα δὲ καὶ ὡς πιθανολογῶν Ὅμηρος τὴν τοῦ Διονύσου κατὰ θαλάσσης φυγὴν, οὐ μόνον φοβηθῆναι, τουτέστι φυγεῖν αὐτὸν εἶπεν, ἀλλὰ καὶ δεδιότα ἔφη. καὶ ὅτι κρατερὸς αὐτὸν εἶχε τρόμος ἀνδρὸς ὁμοκλῇ. ἐξ ὧν λαβόντες οἱ μεθ' Ὅμηρον, δειλόν τε τὸν Διόνυσον πλάττουσι, καὶ θηλυστολοῦντα. ὅθεν καὶ διόννυς παρ' αὐτοῖς, ἡ γυναικεία καὶ θῆλυς ἐσθὴς, ἢ ἄλλο τι. Νύσσιον δὲ ἐνταῦθα, ὄρος τι Θρᾴκης, ὃ καὶ Νύσσα λέγεται, ἀφ' ἧς ὁ Διόνυσος ὀνομάσθαι δοκεῖ. περὶ ἣν ὁ δη-

λωθεὶς

λωθεὶς Λυκοῦργος ἔσευε τὰς βάκχας. δηλοῖ δὲ τὸ νυσήιον κτητικῷ λόγῳ, διατριβήν τινα οὐ νύσης, ἀλλὰ Διονύσου, κατὰ τὰ νύσια, ὅπερ ἐστὶ διονυσιακά. καί πως ἔοικε πρὸς τὸ, ποσειδήιον, ὃ σημαίνει ποσειδῶνος διατριβήν. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεραι νύσαι κατὰ τὰς ἱστορίας. αἱ μὲν, ὄρη, ὡς ἐν Βοιωτίᾳ, καὶ Ἀραβίᾳ, καὶ Ἰνδικῇ, καὶ Λιβύῃ. ἡ δέ τις, καὶ νῆσος ἐν τῷ καυκασίῳ ὄρει, καὶ τῷ ποταμῷ νείλῳ. Ἠγάθεον δὲ, τουτέστιν ἀγαστὸν, ἢ ἄγαν θεῖον τὸ ῥηθὲν ὄρος ὁ ποιητὴς λέγει, διὰ τὰς ὡς εἰκὸς ἐν αὐτῷ τελουμένας τῷ Διονύσῳ θυσίας. ὅθεν δὲ παρῆκται τὸ ἠγάθεον, ἐκεῖθεν πάντως καὶ τὸ ἀγαθόν. Θύσθλα δὲ, ἢ τελεστικά τινα θύματα οἷα καὶ χέεσθαι, ἢ ῥάβδοι τινὲς ἐν οἷς καὶ νάρθηκες, φορήματα διονυσιακά. ἢ κλάδοι τινὲς ὁποῖοι καὶ οἱ περὶ τὸν Διόνυσον βακχικοὶ θύρσοι οἱ βαρυτονούμενοι. οἱ γάρ τοι ὀξυνόμενοι θυρσοὶ, χαμαὶ δηλοῦσι στέμματα. Βουπλὴξ δὲ, βούκεντρον, ἢ πέλεκυς βοὸς ἀναιρετικὸς, ἢ μάστιξ γινομένη ἀπὸ τμήματος βύρσης. ὀξύνεται δὲ κανόνι τοιούτῳ. τὰ κατὰ παρακείμενον συντεθειμένα ὀνόματα, εἰς ης ἢ εἰς ξ λήγοντα, ὀξύνονται κατὰ μίαν φυλάττοντα τοῦ ῥήματος συλλαβήν. οἷον ἀδμὴς, ἀβλὴς, ἡμιθνὴς, κυαμοτρώξ. βουπλὴξ, ἀφ' οὗ σεσημείωται τὸ ὕσπληξ. ἐν δὲ ῥητορικῷ λεξικῷ, εὕρηται καὶ ὀρθοπλὴξ ἵππος, ὁ ὀρθὸς αἱρόμενος καὶ πλήσσων. προφέρεται δὲ καὶ ἀκανθοπλὴξ, καὶ νωτοπλὴξ, καὶ οἰστροπλήξ. ὡς τὸ, τῆς οἰστροπλῆγος ἄλσος ἰνάχου κόρης. καὶ μυθοπλὴξ, ὡς Καλλίμαχος. τοῦ μυθοπλῆγος φροίμιον Ἀντιλόχου. περίεργον οὖν φασὶ λέγειν ὅτι τὰ μὲν δραστικὰ, ὀξυτονεῖται. τὰ δὲ παθητικὰ, βαρύνεται. πάντα γὰρ οἱ ἀττικοὶ ὀξύνουσι δίχα τοῦ ὕσπληξ. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ δειδιότα, κρατερὸς γὰρ ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὁμοκλῇ, παρῳδηθήσεταί ποτε ἐπὶ ἀνδρὶ περιποιηθέντι ὑπό τινος ἐν καιρῷ φόβου. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸ δειδιότα, δὶς ἐν τοῖς ῥηθεῖσι κεῖται. καὶ ὅτι ἔχθροισ' ἀεὶ αἴτιον ἡ φαύλη ἕξις. ὁ γοῦν ἀθανάτοις ἐρίζων, ἀπήχθετο οὐ τισὶν, ἀλλὰ πᾶσιν αὐτοῖς. Τοῦ δὲ ὀδύσσω ῥήματος, πολλαχοῦ ἡ χρῆσις, ἐξ οὗ καθ' Ὅμηρον καὶ ὁ Ὀδυσσεύς. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ, ἡ κατὰ τὸν μῦθον δηλαδὴ θαλασσία δαίμων, ἔφασάν τινες αἴνιγμα εἶναι τοῦ χρησιμεύειν τὸ ἐκ θαλάττης ὕδωρ εἰς τὸ περισώζειν οἴνους, ὃ καὶ δεδοκίμασται μὴ ψευδὲς ὄν. Ὅτι εὐλαβοῦς ἤθους, παρῳδηθεὶς ἐξ Ὁμήρου τὸ, οὐδ' ἂν ἐγὼ μάκαρι τῷ δεῖνι ἐθέλοιμι μάχεσθαι.

Ὅτι πηγὴ τοῖς ἀρχαίοις ὁ ποιητὴς, οὐ σπουδαίων μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅσα ἐν ἀστεϊσμασι. τὸ γοῦν ἆσσον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι, ὅ φησι πρὸς Γλαῦκον ὁ Διομήδης, εἴρηκέ τις παλαιὸς ἀστεϊζόμενος, ἐπὶ σκώμματι πόλεως ἀσιανῆς, καλουμένης μὲν Ἄσσου, ἐν τόπῳ δὲ κειμένης ὑψηλοκρήμνῳ, ἔνθα δυσχερὲς καὶ ἐπικίνδυνον ἦν ἀνελθεῖν, οἱονεὶ παίζων ἐκεῖνος ὁ παλαιὸς, ὅτι εἰ βούλει θᾶσσον θανεῖν, εἰς τὴν Ἄσσον πόλιν ἐλθέ. ὡσαύτως δὲ καὶ μετ' ὀλίγα κείμενον τὸ, οἵη περ φύλλων γενεὴ, τοίηδε καὶ ἀνδρῶν, ἐπί τινας μετήνεγκεν ὁ αὐτὸς δυσπροσώπως ἔχοντας, καὶ τὴν ὄψιν χλωροὺς ἐκ νόσου, καὶ φύλλοις διὰ τοῦτο ἐοικότας, σκώπτων ὡς ἡ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων γενεὰ, φύλλων ἔοικε γενεᾷ. εἰ δέ τις καὶ ἐπὶ ἀστατούντων τινῶν καὶ κούφων καὶ εὐμεταφόρων ἐρεῖ τὸ, οἵη περ φύλλων γενεὴ, τοίηδε καὶ ἡ τῶν δεῖνα, εὖ πάντως ἀστεΐσεται καὶ αὐτός. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. Σημείωσαι δὲ, ὅτι τὸ ὅλον Ὁμηρικὸν ἔπος, τό. εἰ δέ τις ἐσσὶ βροτῶν, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν, ἆσσον ἴθ', ὥς κε θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι, εἴποι ἂν ἀριστεὺς προκαλούμενος ἄνδρα εἰς μονομαχίαν, ὃν οὐ πάνυ γενναῖον λογίζεται. Τὸ δὲ, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσι, πρὸς διαστολὴν εἶπε τῶν ἀπολελυμένων σώματος ἡρώων, οἳ κἂν βροτοὶ λέγοιντο, ἀλλ' οὐ καρποφαγοῦσι. Τὸ δὲ ἀρούρης καρπὸν ἔδειν, περίφρασίς ἐστι τοῦ, σῖτον ἔδειν, ὅπερ καὶ ἐν Ἰλιάδι κεῖται. καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δὲ πολλαχοῦ. ἡ δὲ τοιαύτη ἄρουρα, ἧς ἔδουσί τινες τὸν καρπὸν, ὀρθῶς ἂν καὶ ζείδωρος λέγοιτο. δοκεῖ δὲ τὸ καρπὸν ἀρούρης ἔδειν, διαστέλλειν τε τὸν τοιοῦτον καρπὸν τοῦ ἐξ ἀγρίας γῆς, ὃς θηρία διοικεῖ, καὶ σεμνολογεῖν τὸν γεωργικὸν ἄνθρωπον κατά τι ἐξαίρετον, ὡς διενηνοχότα τῶν μὴ ἀροῦν θελόντων, ἀλλὰ ζῆν ἀγρίως. Ὅρα δὲ ἐνταῦθα καὶ τὴν ὁμηρικὴν ταχεῖαν παρίσωσιν ἐν τῷ, ἆσσον ἴθι, ὅπως θᾶσσον ἀπέλθῃς. ἥτις ἐὰν μεταπέσῃ, ποιεῖ καὶ ἐπαναστροφήν. εἰ γάρ τις τυχὸν εἴπῃ, θᾶσσον ἆσσον ἴθι, ἐπαναστροφὴ τὸ σχῆμά ἐστι. Γίνεται δὲ τὸ ἆσσον ἀπὸ τοῦ ἐγγὺς ἐγγίων, οὗ τὸ οὐδέτερον ἔγγιον, καὶ ἐξ αὐτοῦ δευτέρα παραγωγὴ συγκριτικὴ, ἔσσον. καὶ κατὰ τροπὴν, ἆσσον, ὅ ἐστιν ἔγγιον, ἤτοι πλησίον. οὕτω δὲ, καὶ ταχὺς ταχίων, τάσσων καὶ θάσσων πρὸς διαστολὴν τῆς τάσσων μετοχῆς. καὶ τὸ οὐδέτερον, ἔτι δὲ καὶ τὸ ἐπίρρημα, θᾶσσον. ὁμοίως καὶ μακρὸς μακρίων μᾶσσον. καὶ βραδὺς βραδίων βράσσον. καὶ παχὺς παχίων πάσσον. καὶ ἐλαχὺς, ἢ κατὰ Καλλίμαχον ἐλαχὸς, ἐλαχίων ἐλάσσον. οἷς ἀναλογίας δίκην συνεξακολουθῆσαν καὶ τὸ ἔσσον, κατὰ τροπὴν τῆς ἀρχούσης γέγονεν ἆσσον. ὡς δὲ πολλὰς λέξεις καινοτομεῖ καὶ ἡ συνεξακολούθησις, δῆλον καὶ ἐκ τοῦ υἱάσι. δέον γὰρ υἱέσιν ὀφεῖλον εἶναι ὡς ἀπὸ τοῦ υἱεὺς υἱέος, ὅμως συνεξέδραμε τοῖς συγγενικοῖς τοῖς πατράσι καὶ μητράσιν. οὕτω καὶ τὸ πάτερ ὀφεῖλον ὀξύνεσθαι κατὰ τὴν οἰκείαν εὐθεῖαν, βαρύνεται διὰ τὰ οἰκεῖα συγγενικὰ τὸ μῆτερ, καὶ θύγατερ. καὶ τὸ σῶτερ δὲ, ἡ πρὸς τὸ πάτερ συνεκδρομὴ ἐβάρυνε. καθ' ὅμοιον δὲ λόγον, καὶ τὸ χωρὶς ἐπίρρημα ὀξυνόμενον ὡς τὸ λικριφὶς, ὅμως εὕρηται, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐρρέθη, μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ σ, χῶρι λεγόμενον βαρυτόνως, καθ' ὁμοιότητα τοῦ αὐτόθι καὶ ὅθι καὶ τῶν ὁμοίων. ἴσως οὖν καὶ τὸ οὕτως ἐπίρρημα ἐξῶσε τὸ σ πρὸς ὁμοιότητα δι' ἀναλογικὴν τοῦ ἰὼ καὶ ἐπισχερὼ καὶ τῶν ὁμοίων ἐπιρρημάτων, εἰ καὶ μὴ τονοῦνται ὁμοίως ἐκείνοις. καὶ μὴν εἰ καὶ ἐνταῦθα τὴν φυσι-

κὴν ἐτήρησε βαρυτόνησιν, ἀλλ' ἑτέρᾳ συνδρομῇ περιεκλάσθη εἰς περισπασιν. δωελεῖς γὰρ κατὰ τὸ καλῶς, σοφῶς, δυνατῶς, φασὶ καὶ οὕτως οἱ, παίνεται ὁ στάχυς οὕτως.

Τὸν δ' αὖθ' Ἱππολόχοιο προσηύδα φαίδιμος υἱός.
Τυδείδη μεγάθυμε τίη γενεὴν ἐρεείνεις;
Οἵη περ φύλλων γενεή, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.
Φύλλα, τὰ μέν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη
Τηλεθόωσα φύει, ἔαρος δ' ἐπιγίνεται ὥρη.
Ὣς ἀνδρῶν γενεή, ἡ μὲν φύει, ἡ δ' ἀπολήγει.
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
Ἡμετέρην γενεήν, πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν.
Ἔστι πόλις Ἐφύρη μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο.
Ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν, ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
Σίσυφος Αἰολίδης, ὁ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἱόν.
Αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην,
Τῷ δὲ θεοὶ κάλλος τε, καὶ ἠνορέην ἐρατεινὴν
Ὤπασαν. αὐτάρ οἱ Προῖτος κάκ' ἐμήσατο θυμῷ,
Ὅς ῥ' ἐκ δήμου ἔλασσεν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν
Ἀργείων. Ζεὺς γάρ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ ἐδάμασσε.
Τῷ δὲ γυνὴ Προίτου ἐπεμήνατο δῖ' Ἄντεια
Κρυπταδίῃ φιλότητι μιγήμεναι. ἀλλὰ τὸν, οὔτι
Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέοντα δαΐφρονα Βελλεροφόντην.
Ἡ δὲ ψευσαμένη, Προῖτον βασιλῆα προσηύδα.
Τεθναίης ὦ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην,
Ὅς μ' ἔθελεν φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ.

Ὅτι γνώμη ἐστὶν ἐν δέοντι καὶ τῆς ἀνθρωπίνης εὐτελείας, τὸ, ὦ δεῖνα μεγάθυμε, τίη, τουτέστι διατί γενεὴν ἐρεείνεις; οἵη περ φύλλων γενεὴ, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν. φύλλα, τὰ μέν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη τηλεθόωσα φύει, ἔαρος δ' ἐπιγίνεται ὥρη. ὣς ἀνδρῶν γενεὴ, ἡ μὲν φύει, ἡ δ' ἀπολήγει, τουτέστι καὶ φύει καὶ ἀπολήγει. ἢ καὶ ἄλλως, αὕτη μὲν φύει, ἐκείνη δὲ ἀπολήγει. καὶ λέγει μὲν καλῶς ὁ ποιητικὸς Γλαῦκος, φύλλοις τὰ καθ' ἡμᾶς εἰκάζων. ἃ νῦν μὲν, ἤρτηται ἄνω καὶ μετέωρα σαλεύει, μικρὸν δ' ὕστερον ἔραζε πίπτει. νικᾷ δὲ μᾶλλον ὁ ὡς ἄνθος ἀγροῦ θάλλειν γνωματεύων τὰ ἡμέτερα. Σημείωσαι δὲ ὅτι τετράκις ἐνταῦθα κεῖται τὸ γενεὴ, ἐπιμένοντος τοῦ ποιητοῦ συνήθως διὰ τὸ τῆς λέξεως καίριον. φύλλων δὲ γενεὴ, περιφραστικῶς νοεῖται, ἀντὶ τοῦ φύλλα πληθυντικῶς οὐδετέρου ὀνόματος. διὸ καὶ ἡ ἐπανάληψις καινοπρεπέστερον, καὶ ὥς τινές φασι σολοικοφανῶς οὐχ ὁμοιοπτώτως ἐκφέρεται κατὰ πληθυντικὴν γενικὴν, ἀλλὰ κατὰ εὐθεῖαν πληθυντικήν, φησὶ γάρ. φύλλα, τὰ μὲν ἄνεμος χαμαὶ χέει. οὐ πρὸς τὸ ῥητὸν τὸ, φύλλων γενεὴ, ποιησάμενος τὴν ἐπανάληψιν, ἀλλὰ πρὸς τὸ νοητὸν, ἤγουν πρὸς τὰ φύλλα τὰ νοούμενα, ἀντὶ τοῦ τῶν φύλλων γενεῆς. φύλλων γὰρ γενεὴ περιφραστικῶς, καὶ φύλλα, ταυτόν εἰσι τῷ ἀριθμῷ, διὰ τὴν τῆς ἐννοίας ταυτότητα. ὅτι δὲ πολλαχῶς ἡ γενεὰ, δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. δῆλον δὲ ὅτι οὐκ ἐπὶ μόνων ἀνθρώπων λέγεται, εἴγε καὶ ἵππων ἔφη γενεὰν ἐν τοῖς πρὸ τούτου. καὶ νῦν δὲ, φύλλων λέγει γενεάν. φύλλοις δὲ τὴν τῶν ἀνθρώπων εἰκάζει γενεὰν, καὶ πᾶσι μὲν ἴσως, μάλιστα δὲ τοῖς τῶν ἀειθαλῶν. ὧν ἔτι προσισχομένων τῷ δένδρῳ, ἄλλα νέα ἐν ὥρῃ ἔαρος, καὶ ὅ φασι καθ' ὥραν, φύεται, ὅπερ Ὅμηρός φησιν ἐπιγίνεται. ἀφ' οὗ ῥήματος, καὶ ὁ ἐπίγονος παράγεται, ὅ ἐστιν ἀπόγονος. οὕτω γὰρ καὶ γονέων οὐ πάντων ἐκλειπόντων, ἀλλά τινων ἔτι παραμενόντων, οἱ ἐπίγονοι γίνονται κατὰ τὴν τῶν ἀειθαλῶν ὁμοιότητα. ἣν ὑποδηλοῖ καὶ τὸ ὕλη τηλεθόωσα, ὅ ἐστι θαλέθουσα, ἤτοι θάλλουσα, ὃ δὴ μάλιστα τῶν ἀειθαλῶν ἐστιν. Ὅρα δὲ καὶ ἐνταῦθα σύντομα πάρισα ἐν τῷ χέει φύει, καὶ αὖθις, φύει καὶ ἀπολήγει. καὶ ὅπως προτάξας τὸ χέει τοῦ φύει, μετ' ὀλίγα πρῶτον τίθησι τὸ φύει, εἶτα τὸ λήγει. ὡς ἀδιάφορον ὂν, οὕτως ἢ ἐκείνως εἰπεῖν. καὶ ὅτι τῷ μὲν φύειν, οὐκ εἶχε καιριωτέραν λέξιν εἰπεῖν. τὸ δὲ χέειν, εἰς τὸ ἀπολήγειν μετέλαβε κατὰ τρόπον πολυωνυμίας. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι κἂν οἱ μεθ' Ὅμηρον, πρέπειν φύλλοις ἐθέλωσι τὸ ῥέειν, ὅθεν καὶ τὸ φυλλορροεῖν συντιθέασιν, ἀλλ' ὁ ποιητὴς τὸ χέειν προκρίνει ὡς λειότερον, καὶ διὰ τοῦτο οἰκειότερον. διὸ καὶ οἱ μεθ' Ὅμηρον, φυλλοχόον μῆνα φασὶ, καθ' ὃν τὰ φύλλα εἰς γῆν χέονται. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι παρατετηρημένως εἶπε τὸ ἄνεμος χέει. ἀθρόα γὰρ φύλλων χύσις, ὑπὸ ἀνέμου πνοῆς γίνεται. καὶ ὅτι ἐνταῦθα μὲν τὸ, ἔαρος ἐπιγίνεται ὥρη, ἐντελῶς εἴρηται. ἐν δὲ τῷ, ὅσα φύλλα καὶ ἄνθεα γίνεται ὥρῃ, λείπει τὸ ἔαρος. Τὸ δὲ τίη, ὡς ἀττικῶς ἔχει τὴν διὰ τοῦ η ἐπέκτασιν καθὰ καὶ τὸ ἐπειή, δηλοῦται καὶ ἀλλαχοῦ. ὁμοιοῦται δὲ τούτοις καὶ τὸ ὠή, γενόμενον ἐκ τοῦ ὦ. Ὅτι δὲ τὸ τίη, ὃ κεῖται καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ, παροξύνουσιν οἱ παλαιοὶ τεχνικοὶ, καὶ ὅτι τὸ ἐπειὴ περισπῶσιν, ἐν τοῖς εἰς τὴν ἄλφα ῥαψῳδίαν δεδήλωται. Οὐ θαρρῶν ἂν εἴποι τις τὸ ἔκποθεν ἀνα

κρίσεως ὁ εὐγενὴς τὸ, εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς ἡμετέρην γενεὴν, πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν. ἔστι δὲ ἐνταῦθα τὸ δέ, ἀντὶ τοῦ δή, ὡς καὶ μετ' ὀλίγα ἐν τῷ, ἔνθα δὲ Σίσυφος. ὁ παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον ἔνθα δὴ λέγεται. Ὅτι σαφῶς καὶ νῦν κατὰ σχῆμα συνήθες ἀφηγούμενος διὰ τοῦ Γλαύκου ὁ ποιητὴς, φησίν, ἔστι πόλις Ἐφύρη μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο. ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκε. καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ ἔστι φυσικὴ καὶ ἁπλῆ καὶ τοῦ διηγήματος τούτου ἡ καθ' ὑπαρκτικὸν ῥῆμα εἰσβολή. Ὅτι δὲ καὶ ἄλλαι εἰσὶν Ἔφυραι, δηλοῦται μὲν καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. εἴρηται δὲ καὶ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ. Ἄργος δὲ καὶ ὧδε ἡ Πελοπόννησος, οὗ ἡ Κόρινθος ἐν μυχῷ, τουτέστιν ἔνδον, οὐ μὴν ἐν μυχαιτάτῳ καὶ ἐνδοτάτῳ, ὅπερ ἦν ψεῦδος ἁπλῶς οὕτω εἰπεῖν, διὰ τὸ Ἰσθμίαν εἶναι τὴν Κόρινθον, περὶ ἧς καὶ ἡ Βοιωτία δηλοῖ. ἥδοιτο δ' ἄν, ὡς εἰκὸς, ὁ Διομήδης ἐνταῦθα, ὁ τὰ κατὰ Πελοπόννησον εὖ εἰδὼς, ἀκούων τοῦ ξένου Γλαύκου διδασκαλικῶς παρεκτεινομένου κατ' ἦθος ἀφελὲς, ποῦ ἡ Κόρινθος. πλατὺ δ' ἐνταῦθα τὸ τοῦ Γλαύκου ἀφήγημα καὶ ἡδὺ ὡς τὸ πολυειδές. δι' οὗ, ὡς τὰ κατὰ μέρος δηλώσει, πολλὰ ἱστορεῖται. διὸ περὶ Σισύφου, οἷος, καὶ ὅθεν ἦν, καὶ τίνες οἱ ἐξ αὐτοῦ, περὶ τοῦ ἐγγόνου Βελλεροφόντου, τοῦ καὶ καλοῦ καὶ ἀνδρείου καὶ σώφρονος, εἰ καὶ ἄλλως καθ' Ἡρακλῆν ἐδυστράγει δεδμημένος ὑπὸ σκήπτρῳ τῷ τοῦ Προίτου, ἀνὴρ πολὺ φέρτερος ἐκείνου. περὶ τοῦ κατὰ τὴν δύσεδρων ἄντειαν ἔρωτος. καὶ ὡς ὑπ' ἐκείνης ὁ καλὸς διεβλήθη ἀτυχησάσης οὗ κακῶς ἐπεθύμει. καὶ ὡς διὰ τοῦτο εἰς Λυκίαν ἀφωρίσθη φέρων τὸν καθ' ἑαυτοῦ πίνακα τῷ τοῦ Προίτου πενθερῷ Ἰοβάτῃ. καὶ ὡς ἐκεῖ ἀριστεύσας κατὰ Χιμαίρας καὶ Σολύμων καὶ Ἀμαζόνων καὶ λόχου τῶν Λυκίων, καὶ θαυμασθεὶς, ἔγημεν ἀδελφὴν τῆς διαβόλου Ἀντείας. καὶ ὡς τέμενος γῆς ἔλαβε πρὸς τοῦ δήμου καλόν. καὶ τίνας ἔτεκε. καὶ οἷον τέλος ἀπέβη αὐτῷ καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ, ὧν ἑνὸς υἱὸς ὁ Γλαῦκος ἦν. Ὅτι ἐπαναλαμβάνει ὁ ποιητὴς ὥσπερ πρὸ μικροῦ τὰ φύλλα διὰ σύστασιν καὶ διδασκαλίαν σαφῆ, οὕτω καὶ νῦν πρὸς θαῦμα τὸν Σίσυφον, δὶς ὀνομάσας αὐτὸν, οὐκ ἀνομοιοπτώτως μέντοι ὡς ἐκεῖ τὸ φύλλα, ἀλλὰ κατὰ ὁμοιότητα πτώσεως, ὅσπερ δὴ συνήθης τρόπος ἐστὶν ἐπαναλήψεως. καθόλου γὰρ ἡ ἐπανάληψις εἰ μὴ καινοπρέπειαν ἔχει, συντρέχει τῇ φθασάσῃ λέξει κατὰ τὸ ἀπαράλλακτον, οἷον, ἔνθα Σίσυφος ἦν, Σίσυφος Αἰολίδης. καὶ, Αἰθίοπας μετεκίαθεν. Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ὃ δὴ ἐν Ὀδυσσείᾳ κεῖται. ὅπου καὶ σημειοῦνται οἱ παλαιοὶ, ὡς ἅπαξ ἐκεῖ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἐπανέλαβεν Ὅμηρος, πολλάκις τοῦτο ποιήσας ἐν τῇ Ἰλιάδι. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸν αἰόλον τὸ κύριον, ἐξ οὗ Αἰολίδης Σίσυφος, βούλεται ἡ τέχνη τῶν διαφόρως τονουμένων λέξεων προπαροξύνεσθαι πρὸς διαφορὰν τοῦ αἰόλος ὁ ποικίλος. αἴολος γάρ φασι τὸ κύριον. Ὅτι ὁ Αἰολίδης Σίσυφος ὁ τοῦ Λυκίου Γλαύκου πρόγονος, κέρδιστος ἦν ἀνδρῶν, ὃ ἐστὶν ἐντρεχέστατος, συνετώτατος, ὡς ὁ Γλαῦκός φησι. μέση δὲ λέξις ἐστὶ τὸ κέρδιστος. οὐ γὰρ ἐθέλει βλασφημεῖν ὁ Γλαῦκος τὸν πρόγονον κλεπτίστατον ἀληθῶς ὄντα, καὶ ὑπὲρ τὸν τοῦ Ὀδυσσέως πάππον Αὐτόλυκον ὡς ἡ ἱστορία βούλεται. ὃς καὶ τὸν θάνατον δεσμοῖς, ὡς ὁ μῦθός φησι, καρτεροῖς ἔδησεν ἐπιπεμφθέντα αὐτῷ, ὅτε τῷ Ἀσωπῷ ζητοῦντι τὴν θυγατέρα Αἴγιναν, ἁρπαγῆναι αὐτὴν ὑπὸ Διὸς κατεμήνυσεν. ὅτε ἡνίκα καὶ συνέβαινέ φασι μηδένα τῶν ἀνθρώπων θνήσκειν, ὡς τοῦ θανάτου ἐν δεσμοῖς ὄντος, ἕως αὐτὸν ὁ Ἄρης ἔλυσεν. ἔοικε δὲ ὁ Σίσυφος εἰρηναίαν ἀρχὴν ἄρξαι καὶ τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἀκίνδυνον, διὸ καὶ δῆσαι τὸν θάνατον λέγεται. ὁποίῳ δή τινι λόγῳ, καὶ Ὦτος καὶ Ἐφιάλτης τὸν Ἄρην δῆσαι ᾄδονται, ἄχρις οὗ πάλιν τῆς εἰρήνης λυθείσης, παρεισεφθάρη ὁ βροτολοιγός. τυχὸν δὲ καὶ ἀκεσώδυνα ἐξεῦρέ τινα, καὶ νόσων ἀντίπαλα, ὡς δοκεῖν καὶ οὕτω δῆσαι τὸν θάνατον. ὅτι δὲ σοφὸς ἦν, καὶ ἡ κλῆσις ὑπεμφαίνει. τὸ γὰρ Σίσυφος, ταυτὸν κατὰ τοὺς παλαιοὺς δύναται τῷ θεόσοφος, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δηλοῦται. σιοῦ μὲν, τοῦ θεοῦ παρὰ Πελοποννησίοις καλουμένου, ὡς καὶ ὁ κωμικὸς δηλοῖ. τοῦ δὲ σοφοῦ, συφοῦ λεγομένου αἰολικῶς, καθὰ καὶ τὸ ὄνομα, ὄνυμα. καὶ τὸ ἀσσότερον, ἀσσύτερον. καὶ ἀγορὰ, ἄγυρις. ὅθεν καὶ ἡ ὁμήγυρις, καὶ πανήγυρις. καὶ Τανάοποδα, Τανύποδα. καὶ ὄπιος, ὕπιος. ὅσα δὲ καὶ θανὼν μυθεύεται δολεύσασθαι Σίσυφος, καὶ ὡς ἐν ᾅδου λίθον δι' αὐτὰ κυλίει, καὶ ὡς ἐξ αὐτοῦ, Σισυφεὺς παρὰ Λυκόφρονι ὁ σοφὸς ἀριθμητὴς, δῆλα ἐν ἄλλοις. τούτου υἱὸς, Γλαῦκος ὁ παλαιός. οὗ ἀμύμων Βελλεροφόντης. ᾧ φησι θεοὶ, κάλλος τε καὶ ἠνορέην ἐρατεινὴν ὤπασαν, ἃ περ σπανίως ἐστὶν ἐφ' ἑνὶ συνδεδραμηκότα ἰδεῖν. τούτῳ γυνὴ Προίτου ἐπεμήνατο δῖ' Ἄντεια, ἤτοι κοινότερον εἰπεῖν καὶ μὴ ἀττικῶς, ἐπεμάνη ἐν ὑπερβάλλοντι ἔρωτι, ὡς τε κρυπταδίῃ φιλότητι μιγήμεναι. μανία γὰρ ὄντως καὶ ὁ τοιοῦτος ἔρως. ὡς δὲ τοῦτον οὐκ ἔπειθεν ἀγαθὰ φρονέοντα, κατεψεύσατο αὐτοῦ πρὸς τὸν ἄνδρα Προῖτον. ὁ δὲ, σεβασσάμενος κτεῖναι αὐτὸν διὰ τὸ ὁμόσεχον, πέμπει Λυκίηνδε τῷ πενθερῷ. ἔδωκε δὲ σήματα λυγρὰ, γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλά. καὶ τὰ ἑξῆς δὲ ἐκτίθεται σαφῶς Ὅμηρος, ἤγουν τὰ περὶ Χιμαίρας. τὰ περὶ Σολύμων τῶν πολεμιζομένων. τὰ περὶ Ἀμαζόνων, αἳ τότε τὴν Ἀσίαν κατέτρεχον. τὰ περὶ τῆς ὑποκαθημένης τῶν Λυκίων ἐνέδρας, καὶ ὡς γαμβρὸς καὶ αὐτὸς τῷ Ἰοβάτῃ κατὰ Προῖτον γέγονε δασαμένῳ τὴν βασιλείαν. καὶ ὡς τέμενος ἐδωρήθη γῆς αὐτῷ, καθὰ καὶ προεκτέθειται. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐν μὲν τῷ, ἠνορέην ὤπασαν, ἡ λέξις τὸ ἔδωκαν σημαίνει. ἐν ἄλλοις δὲ, ὀπάζειν, τὸ κατόπιν διώκειν λέγεται. Ἐρατεινὴ δὲ ἠνορέη, πρὸς διαστολὴν τῆς ἀνεράστου, ἐξ ἧς ὁ φαῦλος ἀγήνωρ. Ὁ δὲ Προῖτος, τῇ ἐτυμολογίᾳ προϊτικὸς φαίνεται εἶναι καὶ ὁρμητικὸς ἀπὸ τοῦ προϊέναι, διὸ καὶ διὰ διφθόγγου γράφεται. Τὸ δὲ δῖ' Ἄντεια,

σκληρά ἐστι συναλοιφὴ, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ δῖ' Εὔμαιε, ἤγουν ἐνδοξότατε. Ἡ δὲ κρυπταδία φιλότης, ἡ κατὰ μοιχείαν δηλαδὴ, διέσταλται τῆς ἀμφαδίης, ἥδε ἐστιν, ἡ τοῦ γάμου. ὥσπερ καὶ τὸ κρυπτάδια φρονέειν, τῷ ἀμφαδὰ ἐμφαίνειν τὸ κατὰ νοῦν. Σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα κεῖται σχῆμα πρωθύστερον περιφανές. εἰπὼν γοῦν ὁ ποιητὴς, αὐτάρ οἱ Προῖτος, ἤγουν τῷ Βελλεροφόντῃ κακὰ ἐμήσατο θυμῷ, ὅς ῥ' ἐκ δήμου ἔλασσεν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν ἀργείων, Ζεὺς γοῦν ὑπὸ σκήπτρῳ τῷ τοῦ Προίτου ἐδάμασσεν, εἶτα ἐπάγει ὡς ἡ γυνὴ τοῦ Προίτου αὐτῷ ἐπεμήνατο. τοῦτο δὲ φύσει πρότερόν ἐστι τῆς ῥηθείσης ἐξελάσεως τοῦ Βελλεροφόντου, διὰ ἔρωτος γὰρ διαβολὴν ἀπηλάθη. λέγει δ' ἐν τοῖς ῥηθεῖσι, δῆμον μὲν, τὸν ἀργείους. Δία δὲ, τὴν εἱμαρμένην. ἢ καθὰ τὸν μέγαν Ἡρακλῆν τῷ οὐτιδανῷ τὴν ἰσχὺν Εὐρυσθεῖ, οὕτω καὶ Προίτῳ τὸν μέγαν ὑπήγαγε Βελλεροφόντην, ὅν φασιν Ἱππόνουν τὰ πρῶτα κυριολεκτεῖσθαι, ἢ Λεωφόντην. ἀνελόντα δὲ Βέλλερον δυνάστην Κορινθίων, μεταθέσθαι τὸ ὄνομα καὶ φυγεῖν εἰς ἄργος, καὶ τυχεῖν παρὰ Προίτῳ τῶν συνήθων καθαρσίων. εἶτα παθεῖν ἃ ἔπαθε τῇ τῆς ἀντείας διαβολῇ. Ἱστέον δὲ ὅτι τὴν παρ' Ὁμήρῳ ταύτην ἄντειαν, Σθενέβοιαν ἄλλοι καλοῦσιν, ὡς καὶ Εὐριπίδης, καθά που μέμνηται καὶ ὁ κωμικός. Ὅτι δὲ ὁ Βελλεροφόντης καὶ Βελλεροφῶν τετρασυλλάβως λέγεται, ποιητὴς ἕτερος δηλοῖ. δῆλον δὲ, ὡς ἐκ τοῦ Βελλεροφόων κατὰ συναίρεσιν, ὡς Ξενοφόων Ξενοφῶν. Ἱστέον δὲ ὅτι καὶ Ἐλλεροφόντην τοῦτον ἱστορήσασί τινες καλεῖσθαι, ὡς καὶ μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται. ἐν δὲ ῥητορικῷ λεξικῷ εὕρηται καὶ Βέλλερος λεγόμενος. Ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι ὁ πτυκτὸς πίναξ, περὶ οὗ ἀναγκαίως καὶ μετ' ὀλίγα εἰρήσεται, τὴν παρὰ τοῖς ὕστερον δηλοῖ ἐπιστολὴν, εἰς ἣν γριφεύουσα ἡ Σαπφὼ, ἔγραψεν οὕτω. ἔστι φύσις θήλεια, καὶ βρέφη σώζουσ' ὑπὸ κόλποις αὐτῆς. ταῦτα δ' ἄφωνα βοὴν ἵστησι γεγωνὸν καὶ διὰ πόντιον οἶδμα. ὃν δὴ γρῖφον μὴ λύσαντος καλῶς τοῦ ἀκούσαντος, ἀλλὰ νενοηκότος εἰς πόλιν καὶ ῥήτορας δωρολήπτας, ἡρμήνευσεν ἐκείνη, ὡς θήλεια μὲν φύσις ἐστὶν ἡ ἐπιστολὴ, βρέφη δὲ τὰ γράμματα περιφέρει, ἅπερ ἄφωνα ὄντα, τοῖς πόῤῥω λαλεῖ. Ὅτι ἡ τῆς ἀντείας ψευσαμένης διαβολὴ, τοιαύτη τις ἦν. Τεθναίης ὦ Προῖτ', ἢ κάκτανε, ἤγουν κατάκτανε Βελλεροφόντην, ὅς μ' ἔθελε φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ. τοιοῦτον δέ τι ἴσως καὶ Ἱπποδάμεια πρὸς Πέλοπα τοῦ Μυρτίλου κατεῖπε, καὶ τοῦ Πηλέως ἡ ἀκάστου γυνὴ, καὶ ἄλλαι ἄλλων, μισήσασαι τοὺς μὴ ἐπακούσαντας. ὡς γάρ φασιν οἱ σοφοὶ, τόκος ἀπεχθέντος ἔρωτος, μῖσος ἐστίν. Ἐνταῦθα δὲ ἐνθυμητέον τὸ τοῦ Πορφυρίου, ὡς ἢ ἐθέλων ἐθέλουσαν τις εὑρίσκει, καθὰ ἡ Ὀδύσσεια περὶ αἰγίσθου καὶ Κλυταιμνήστρας φησίν. ἢ ἐθέλοντας μὴ ἐθέλουσαι, ὁποῖαί εἰσιν αἱ ἀπαναινόμεναι ἀεικὲς ἔργον, καθά ποτε καὶ ἡ Κλυταιμνήστρα. ἢ οὐκ ἐθέλων ἐθέλουσαν, ὡς ἐνταῦθα Βελλεροφόντης τὴν ἄντειαν. ἔνθα δὲ οὐκ ἐθέλων καὶ οὐκ ἐθέλουσα, ἐκεῖ πάντη ἄχετος ἡ διάθεσις, εἰ μὴ ποθὲν ἄμφω βιάζοιντο. Τὸ δὲ κάκτανε, ἢ τὸ τ' ὤφειλεν ἔχειν κατὰ φύσιν μετὰ τὴν ἀποκοπὴν τοῦ α τῆς κατὰ πρόθεσιν, ἢ οὐκ ἀλλὰ τρέπεται αὐτὸ συνήθως εἰς τὸ ἐπαγόμενον σύμφωνον, ὡς ἐν τῷ κάββαλε, κάλλιπε, καὶ τοῖς ὁμοίοις. ἐκώλυσε δὲ καὶ εἰς ἄμφω ἡ ἑκατέρωθεν κακοφωνία.

Ὅτι πρᾶον βασιλέα κατὰ Προῖτον χαρακτηρίζει τὸ, τόν δ' ἄνακτα χόλος λάβεν, οἷον ἄκουσε. κτεῖναι μέν ῥ' ἀλέεινε, σεβάσσατο γοῦν τό γε θυμῷ, ἤγουν ἐξεπλάγη, ὡς φιλικὸν ὄν. ἢ καὶ ἄλλως, σεβάσσατο ἐν θυμῷ κατά γε τοῦτο τὸν Βελλεροφόντην. εἰ καὶ ἄλλως, ἐμελέτησε κατ' αὐτοῦ. ἐκ τοῦ σέβω δὲ, τὸ σεβάζω. καθὰ ἐκ τοῦ σκέπω, τὸ σκεπάζω. καὶ τοῦ λίτω, τὸ λιτάζω, καὶ τοῦ μίμνω, τὸ μιμνάζω. καὶ τοῦ στέγω, τὸ στεγάζω. ἀφ' οὗ παρὰ Σοφοκλεῖ τὸ, ὕπνον ἐμὲ στεγάζειν ἡδὺν, μεταποιηθὲν ἐξ ὁμηρικοῦ τοῦ, ἀμφικαλύπτεσθαι νήδυμον ὕπνον. Ὅτι ἐν τῷ, πέμπε δέ μιν, ὡς ἐῤῥέθη, λυκίηνδε, ὁ Προῖτος δηλαδὴ τὸν Βελλεροφόντην,

Ὣς φάτο, τὸν δ' ἄνακτα χόλος λάβεν, οἷον ἄκουσε.
Κτεῖναι μέν ῥ' ἀλέεινε, σεβάσσατο γὰρ τό γε θυμῷ,
Πέμπε δέ μιν λυκίηνδε, πόρεν δ' ὅγε σήματα λυγρὰ,
Γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλά.
Δεῖξαι δ' ἠνώγει ᾧ πενθερῷ, ὄφρ' ἀπόλοιτο.
Αὐτὰρ ὁ, βῆ λυκίηνδε θεῶν ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ λυκίην ἷξε, ξάνθον τε ῥέοντα,
Προφρονέως μιν τῖεν ἄναξ λυκίης εὐρείης.
Ἐννῆμαρ ξείνισσε, καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Καὶ τότε μιν ἐρέεινε, καὶ ᾔτεε σῆμα ἰδέσθαι,
Ὅττι ῥά οἱ γαμβροῖο παρὰ Προίτοιο φέροιτο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σῆμα κακὸν παρεδέξατο γαμβροῦ,
Πρῶτον μὲν ῥα Χίμαιραν ἀμαιμακέτην ἐκέλευσε
Πεφνέμεν. ἣ δ' ἄρ' ἔην θεῖον γένος, οὐδ' ἀνθρώπων.
Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα,
Δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.

γράμ

Καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
Δεύτερον αὖ, Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισι,
Καρτίστην δὴ τήν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν.
Τὸ τρίτον αὖ κατέπεφνεν Ἀμαζόνας ἀντιανείρας.
Τῷ δ' ἄρ' ἀνερχομένῳ, πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινε.
Κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους,
Εἷσε λόχον. τοὶ δ' οὔ τι πάλιν οἶκον δὲ νέοντο,
Πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ γίνωσκε θεοῦ γόνον ἠῢν ἐόντα,
Αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅγε θυγατέρα ἥν.
Δῶκε δέ οἱ τιμῆς βασιληΐδος ἥμισυ πάσης.
Καὶ μέν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων,
Καλὸν φυταλιῆς, καὶ ἀρούρης. ὄφρα νέμοιτο.
Ἡ δ' ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφρονι Βελλεροφόντῃ,
Ἴσανδρόν τε, καὶ Ἱππόλοχον, καὶ Λαοδάμειαν.
Λαοδαμείῃ μὲν, παρελέξατο μητίετα Ζεύς.
Ἡ δ' ἔτεκ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυστήν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κἀκεῖνος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν,
Ἤτοι ὃ καππεδίον τὸ Ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο,
Ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων.
Ἴσανδρον δέ οἱ υἱὸν Ἄρης ἆτος πολέμοιο,
Μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισι.
Τὴν δὲ, χολωσαμένη χρυσήνιος Ἄρτεμις ἔκτα.
Ἱππόλοχος δέ μ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημὶ γενέσθαι.
Πέμπε δέ μ' ἐς Τροίην, καί μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων,
Μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν, οἳ μέγ' ἄριστοι
Ἔν τ' Ἐφύρῃ ἐγένοντο, καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ.
Ταύτης τοι γενεῆς τε, καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι.

γράμματα καθ' ἑαυτοῦ κομίζοντα, καὶ ταῦτα οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὐτοῦ, τραγωδικῶς εἰπεῖν, ἁλισκόμενον πτεροῖς. πόρεν δ' ὅγε σήματα λυγρά, γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλά. δεῖξαι δ' ἠνώγει ᾧ πενθερῷ, ὄφρ' ἀπόλοιτο. καὶ ἑξῆς. τὸ σήματα γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ, δίεσαλη μὲν τὸ ἀπὸ στόματος ἤδη δηλοῦν, οὗ χρῆσις παρὰ Πλάτωνι ἐν τῷ, οὐκ ἔχω διηγεῖσθαι οὕτω γε ἀπὸ στόματος, ἀλλὰ ἐγραψάμην τότ' εὐθὺς οἴκαδ' ἐλθὼν ὑπομνήματα. ἀπὸ παλαιτάτης δὲ εἴληπται χρήσεως. ἡ μὲν γὰρ τῶν κυρίως λεγομένων ἀπὸ τοῦ γράφειν ὅ ἐστι ξέειν γραμμάτων χρῆσις, νεωτέρα ἐστίν. ὡσαύτως καὶ τὸ ἄξεστα σημεῖα διὰ χρωμάτων ἐντυπῶσαι, ὕστερον εὑρέθη. καὶ ἡ τῶν χαρταρίων δὲ χρεία, τοῦ κάτω χρόνου εὕρημα. οἱ δὲ γε παλαιοί, ὁποῖόν τι καὶ οἱ αἰγύπτιοι ἐποίουν, ζώδιά τινα ἱερογλυφοῦντες καὶ λοιποὺς δὲ χαρακτῆρας εἰς σημασίαν ὧν λέγειν ἐβούλοντο, οὕτω καὶ αὐτοὶ καθὰ καὶ τῶν τινες ὕστερον σκυθῶν, ἐσήμαινον ἃ ἤθελον, εἴδωλά τινα καὶ πολυειδῆ γραμμικὰ ξέσματα ἐγγράφοντες, ἤτοι ἐγγλύφοντες πίναξι τουτέστι σανίσιν, ἀλλοίαις τε, καὶ ταῖς ἐκ πύξων, ἐξ ὧν αἱ λεγόμεναι πυξίδες. ἔστι δὲ ὅτε καὶ κατά τινα χρείαν πτυκτὰ ποιοῦντες, ἤγουν πτύσσοντες τὰ τοιαῦτα πυξία, καὶ ἀλλήλοις ἐπιτιθέντες διὰ διπλώσεως, ὁποῖα καὶ νῦν ἐπιχωριάζει ξύλινα βιβλίδια ἑτέροις τέ τισι, καὶ τοῖς οἰκοῦσι τὴν ταυρικήν. κἀντεῦθεν καὶ ὁ ποιητὴς τὴν τοῦ Προίτου ἐπιστολὴν, σήματά φησιν, ἤτοι σημαντικά τινα ἐγκεκολαμμένα πίνακι πτυκτῷ κατὰ τὴν ἀρχαιοτάτην χρῆσιν, ἧς ἐγκατάλειμμά ἐστι παρὰ τοῖς ὕστερον πρὸς μόνον ὄνομα ὡς προεγράφη, καὶ τὸ τὴν χαλκῆν κόρυθα κυνέην λέγειν, διὰ τὴν πάλαι ποτὲ κατασκευὴν τὴν ἐκ κυνέης δορᾶς. καὶ τὰ ἐκ σιδήρου ὅπλα, χαλκᾶ, ὡς ἦν ὅτε ἀπὸ χαλκοῦ συγκροτούμενα. εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ πτύσσω πτύξω ἐξ οὗ τὸ πτυκτὸν, ἐκεῖθεν ἐκβολῇ τοῦ τ δι' εὐφωνίαν γίνεται ὥσπερ τὸ πυκτίον ὅπερ ἐστὶ βιβλίον, οὕτω καὶ ἡ πυξὶς καὶ τὸ πυξίον, οὐδὲ τοῦτο μακρὰν τοῦ εἰκότος λόγου κεῖται. Τινὲς μέντοι φασί, δύνασθαι τὰ μὲν γράμματα ἐνταῦθα, σήματα φιλοσοφώτερον καλεῖσθαι. σημεῖα γὰρ φωνῶν καὶ νοημάτων καὶ πραγμάτων εἰσὶ τὰ γράμματα. Πίνακα δὲ πτυκτὸν, ὃ φαμὲν ἡμεῖς δέλτον ἤτοι βιβλίον, ἢ πιττάκιον. δέλτον μὲν, διὰ τὸ κατὰ σχῆμα τοῦ δέλτα γράμματος καὶ τῶν λεγομένων δελτωτῶν ἔστιν ὅτε τὰ τοιαῦτα σχηματίζεσθαι, πτυσσόμενα τριγωνοειδῶς, ὅπερ ἐν πολλοῖς ὁρῶμεν εἰσέτι γινόμενον. βίβλον δὲ, ἢ βιβλίον οὐδετέρως, ἀπὸ τοῦ φυτοῦ τῆς βύβλου κατ' ἐναλλαγὴν γράμματος. ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης βύβλου κατεργαζομένης ποτὲ εἰς ὑποκείμενον γραμματ(ικόν), καθὰ καὶ ὁ ἀπὸ ξύλου πίναξ. ὡς εἶναι τῆς παλαιτάτης χρήσεως καὶ τὴν βίβλον, ὁμοίως τῷ πίνακι καὶ τῇ πυξίδι. πιττάκιον δὲ ἰδιωτικώτερον, διὰ τὸ ῥότερον καὶ αὐτὸ τῆς πτύξεως, ἤτοι διπλώσεως. ὡς γὰρ δέλτος διὰ τὸ δελτωτὸν σχῆμα, οὕτω πιττάκιον διὰ τὸ τετραγωνίζεσθαι πτυσσόμενον ὁμοίως πως τῷ τοῦ χυτοῦ πίσσης σχηματισμῷ. οἱ δὲ παλαιοί, καὶ ἐν τῇ κατ' Εὐριπίδην Φαίδρᾳ, ἔνθα μνήμη πτύκης κεῖται. φασὶ

πτύκην

πτύχην ἐκεῖ ῥηθῆναι, τὴν ἐν τῇ χειρὶ τῆς Φαίδρας δέλτον, τὴν κατὰ τοῦ Ἱππολύτου, ὡς ξυλίνην οὖσαν καὶ ἴσως ἐκ πεύκης διὰ τὸ τῆς γραφῆς ἐν τοιούτῳ ξύλῳ εὐτύπωτον. ἔχοι δὴ ἄν τις καὶ τοῦτο εἰς μαρτυρίαν, τὸ ξύλοις ἐγχαράσσεσθαί ποτε γράμματα, ὃ μάλιστα ἐπὶ μαρμάρων λίθων ἐπεχειρήθη, ἐφ' ὧν καὶ ἡ τοῦ γράφειν ἁρμόττει ὀνοματοποιία. εἰ δὲ καὶ συνήγετο ἡ τοιαύτη δέλτος ἡ ἐκ πεύκης τετραγωνοειδῶς, κατὰ τοὺς ὕστερον Ἀττικοὺς ἄξονας, ἐν οἷς ἐπινακογραφοῦντο νόμοι, κυριολεκτοῖτο ἂν ἐπ' αὐτῆς καὶ ὁ καθ' Ὅμηρον πίναξ, καὶ ἡ παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον δέλτος. πίναξ γάρ, ἐξ οὗ καὶ πινακίσκιον, οὐ μόνον σκεῦος δεξιὸν εἰς τὸ πίνειν κατὰ ἀτρεκὲς ὄνομα εἴποι ἂν ὁ Κίλιξ σοφός, ἤγουν κατὰ ἐτυμολογίαν, ἀφ' οὗ καὶ κρεῶν πίνακες πρὸς ὁμοιότητα ὡς εἰκὸς ὂν καὶ δι' αὐτῶν πίνειν, ἀλλὰ καὶ ἡ σανίς, πίναξ λέγεται. ὡς δηλοῖ καὶ ἐκ τοῦ, νεῶν εἰρῆσθαι πίνακας. καὶ ἐκ τοῦ, πινακηδὸν ἀποσπᾶσθαι, ἤγουν δίκην σανίδων, ὅθεν καὶ πινακίδια γραμμάτων. καὶ βιβλίου δὲ πίναξ, τὸ ἐπίπεδον, ᾧ περ αἱ κατ' αὐτὸ ὑποθέσεις ἐπιπολοῦνται, ῥηθεὶς οὕτω μεταφορικῶς. Χρήσιμον δὲ εἰς τὸν παρόντα τόπον καὶ τὸ παλαιὸν ἔθος, καθ' ὃ δένδροις ὅσα καὶ πίναξιν ἐνεκόλαπτον οἱ παλαιοὶ τὰ τῶν φιλουμένων ὀνόματα, ὡς εἴπερ ἔρωτες, ἢ νύμφαι ὀρειναὶ τοῦτο ἐποίουν. οἷον, ἡ δεῖνα καλή. ὁ δεῖνα καλός. ὅθεν λαβὼν Εὐελπίδης, ἔφη τό, μὴ ἂν ἀγαθὰς εἰπεῖν τὰς γυναῖκας, οὐδ' εἰ περὶ τούτου τὴν ἐν Ἴδῃ γραμμάτων πλήσειέ τις πεύκην. ἔνθα ὁ νοῦς μέν, ὡς οὐκ ἂν εὐλογήσοι τὰ γυναικῶν, οὐδ' εἰ πάντα τὰ Ἰδαῖα δένδρα καταγραφεῖεν καλὰς εἶναι τὰς γυναῖκας. Ἴδην δέ, ὄρος πᾶν φασὶν ὑψηλόν, ὡς ἐκ μέρους καὶ κατ' ἐξοχήν τινα. Πεύκην δέ, ὁμοίως ἅπαν δένδρον, καθ' ὅμοιον καὶ αὐτὸ τρόπον. ὥσπερ καὶ ἡ δρῦς καὶ ὁ δρυμών, καὶ λοιπὰ συνεισάγουσι ξύλα, καθὰ πολλαχοῦ καὶ φαίνεται καὶ δηλοῦται. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. Εὐελπίδης δέ που τὰ ὁμηρικὰ σήματα εἰς ξύμβολα μεταλαβών, φησὶ ξένοις τε πέμπειν σύμβολα, οἳ δράσουσί σ' εὖ. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι γράψαι μέν, παρ' Ὁμήρῳ εὕρηται. τὸ δὲ ἐξ αὐτοῦ ὄνομα τὸ γράμμα, οὐκ οἶδεν ὁ ποιητής. εἰ γὰρ ἐπ' αὐτοῦ ἦν ἐν χρήσει, καθὰ καὶ ἡ ἐν Ὀδυσσείᾳ γραπτύς, ὅπου καὶ περὶ τοῦ γράψαι εἴρηταί τινα οὐκ ἀχρεῖα, οὐκ ἂν τρὶς εἶπε τὸ σῆμα, ἐπιμείνας τῇ λέξει διὰ τὸ μονῆρες καὶ καίριον. οὕτω καὶ λέγειν μέν, εἰ καὶ σπανίως που φησὶν ὁ ποιητής, λόγον δέ φασι τὸ ἐξ αὐτοῦ ὄνομα, οὐδαμοῦ. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι καθὰ τὸ γράφειν, οὕτω καὶ τὸ χαράσσειν ἐξ ὀνοματοποιίας παρῆχθαι δοκεῖ ἐπὶ σημασίας ὁμοίας. διὸ καὶ τό, κείνῳ τόδε μὴ χαράσσου, ἀντὶ τοῦ μὴ ἐπίγραφε ἑρμηνεύουσιν οἱ παλαιοί. καὶ ἔοικεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ὁ χάρτης εἶναι. καὶ ὁ κατὰ πρόσωπον δὲ χαρακτήρ, ἐκεῖθεν μετῆκται. φασὶ δ' οἱ παλαιοί, καὶ ἐκ τοῦ γρῶ τὸ ἐσθίω καὶ φθείρω εἶναι τὸ γράφειν. ὡς καὶ ἐκ τοῦ γλῶ, τὸ γλάφειν καὶ γλύφειν. οἱ δ' αὐτοί, καὶ τὸ δίκτυον τὸν γρῖπον τὸν καὶ γρῖφον, ἐκ τοῦ αὐτοῦ γρῶ παράγουσιν. ἑλκόμενος γὰρ καὶ αὐτὸς ξύει τὰ ὑπ' αὐτόν. ἐκ δὲ τοῦ αὐτοῦ γρῶ, καὶ ἡ παρὰ Λυκόφρονι γρώνη πέτρα, καὶ ἡ χρόνῳ διεφθαρμένη γραῦς, καὶ ἡ τοῖς ἀλόγοις φίλη γράστις, ἣν καὶ κράστιν γράφουσιν οἱ παλαιοί, φάμενοι τὸν ἡμίξηρον χόρτον οὕτω καλεῖσθαι. ὅθεν καὶ ῥῆμα τὸ κραστίζεσθαι. ὅτι δὲ τοῦ γρῶ προϋπάρχει τὸ ῥῶ, ἐξ οὗ ῥαίω τὸ φθείρω, καὶ ὅτι καθὰ δοῦπος καὶ πλεονασμῷ τοῦ γ γδοῦπος, ὡς τό, ἐπὶ δ' ἐγδούπησαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη, οὕτω καὶ ῥῶ γρῶ, οὐκ ἔστιν ἀμφιβαλεῖν τὸν ἔσω λόγου ὄντα. οὕτω δὲ καὶ τοῦ γραικός, προϋπάρχει ῥαικὸς κατὰ τοὺς τεχνικούς. Ὅρα δὲ ἐν τούτοις καὶ ὁμοιοτελεύτου στίχους ἐν τῷ, πόρε σήματα λυγρά. καί, γράψας θυμοφθόρα πολλά. τῷ γὰρ τόπῳ σκυθρωπῷ ἄλλως ὄντι διὰ τὸ τῆς ἱστορίας φορτικόν, ἐνεποίησεν οἷόν τι μειδίαμα τὸ τῆς παρισώσεως κάλλος. ἔχει δέ τι κάλλος καὶ τό, λυγρὰ γράψας. ὁποῖον καὶ τό, ἦλθε θέων. καὶ τό, σαμία μία ναῦς. Τὸ δὲ θυμοφθόρα πολλὰ ἑρμηνεύων ὁ ποιητής, φησί. ὄφρ' ἀπόλοιτο. θυμοφθόρα γὰρ πάντως, τὰ ἀπολλύντα. ἐκ τούτων δὲ καὶ παροιμία παρέξεσται ὕστερον τό, Βελλεροφόντης καθ' ἑαυτοῦ γράμματα, ἐπὶ τῶν τοιαῦτά που ἀγγελλόντων ἐξ ὧν βλάπτονται. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐκ τοῦ γράφειν, εὕρηται παρὰ τοῖς παλαιοῖς, καὶ γραπτὴς ὁ ῥυσσός, καὶ ὡσανεὶ καταγεγραμμένος, ἤγουν γραμμάς τινας ἔχων ἐκ τῶν ῥυτίδων. καὶ ὅτι ὡς ξύσμα ξυσμή, οὕτω καὶ γράμμα γραμμή, οὐ μόνον ἡ ἐν μαθήμασιν, ἀλλὰ καὶ ὁποίαις ἔπαιζον οἱ κυβεύοντες, ὧν μία τις μέση γραμμή, ὠνομάζετο ἱερά, ἐπεὶ δὴ ὁ ἡττώμενος, ἐπ' ἐσχάτην αὐτὴν ἵετο. ὅθεν καὶ παροιμία, κινεῖν τὸν ἀφ' ἱερᾶς, ἐπὶ τῶν ἐν ἀπογνώσει, δεομένων βοηθείας ἐσχάτης. χρῆσις δὲ ταύτης καὶ παρὰ Σώφρονι ἐν τῷ, κινήσω δ' ἤδη καὶ τὸν ἀφ' ἱερᾶς. ἔνθα λείπει τό, πεσσόν, ἢ λίθον. Ἀλκαῖος δὲ ἐκ πλήρους ἔφη τό, κινήσας τὸν ἀπ' ἴρας πυκινὸν λίθον. κωμικευσάμενος ἐκεῖνος, καὶ ἀντὶ τοῦ ἱερᾶς, ὡς ἐν προόδῳ γράψας τὸ ἀπ' ἴρας. Θεόκριτος δὲ ἐν ᾧ, καὶ τὸν ἀπὸ γραμμᾶς κινεῖ λίθον, ἰδίως τῇ ἐλλείψει χρῆται. παραπέμψας φασὶν ἤγουν σιωπήσας τὴν ἱεράν. δοκεῖ δὲ παρὰ τὸ γράμμα καὶ ῥῆμα εἶναι γραμμίζειν, ἀφ' οὗ παιδιά τις ὁ διαγραμμισμός. Ἐγίνετο δέ φασιν αὕτη κυβείας οὖσα εἶδος, διὰ τῶν ἐν πλινθίοις ψήφων ἑξήκοντα, λευκῶν τε ἅμα καὶ μελαινῶν. χρῆσις τοῦ παιγνίου τοῦδε παρὰ Φιλήμονι ἐν τῷ, μεθύει, διαγραμμίζει, κυβεύει. Ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι ὥσπερ ἐκ τοῦ γράφειν γίνεται ὁ ῥηθεὶς γραπτής, οὕτω καὶ ἡ γραπτύς, ἧς χρῆσις ἐν Ὀδυσσείᾳ. Ὅτι ἐν οἷς περὶ Βελλεροφόντου λέγει ὁ ποιητής, αὐτὰρ ὅ, ἤγουν οὗτος βῆ Λυκίηνδε θεοῦ ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ, ἤγουν ὑπὸ θείᾳ ἀμέμπτῳ ὁδηγίᾳ, διδάσκει ὡς εἰ καὶ πρὸς βραχὺ ἀνύσει τι ὁ διαβάλλων, ὅμως οὐ μέχρι τέλους εὔοδα γίνεται τῇ διαβολῇ. καὶ ὁ Βελλεροφόντης γὰρ διαβληθείς, περιπέπτωκε μὲν κακοῖς, θείᾳ δὲ πομπῇ περιγέγονε, τεράεσσι θεῶν πιθήσας, ὡς ἐν

τοῖς

τοῖς ἑξῆς ἐρεῖ. Ἴσως γοῦν καὶ σημεῖά τινα τῇ ἠκολούθηκε, διαφέροντα τὸν Βελλεροφόντην εἰς τοὺς ἀγῶνας, οἷς περιπέπτωκεν. Ὅρα δὲ καὶ ἐνταῦθα τὴν ὑπὸ πρόθεσιν δοτικῇ συνταχθεῖσαν ἐν τῷ, ὑπὸ πομπῇ. σεμνὴ δὲ λέξις ὥσπερ τὸ πέμπειν, οὕτω καὶ ἡ πομπή, διὸ καὶ ὁ ποιητὴς φιλεῖ αὐτήν. πλέκεται δὲ τὸ σεμνόν, καὶ εἰς θριαμβικὴν πομπήν. Εἰ δέ τινες κοινότερον ἀντιφράζοντες, ψογερῶς ποτε προφέρονται τὴν πομπήν, ἐοικέτω τὸ τοιαῦτα τῷ εὐλογεῖν, ὃ ἀντεμφαίνει ποτὲ ὕβριν. ἔτι δὲ καὶ τῷ ὑμνεῖν, φαύλως ἐκλαμβανομένῳ ποτέ, κατὰ βαρεῖαν ἀντίφρασιν. Σοφοκλῆς, ὑμνήσεις κακά, ἤγουν ὑβρίσεις. καὶ ἐν Οἰδίποδι τῷ τυράννῳ, τοιαῦτ᾽ ἐφυμνῶν, ἤγουν δυσφημῶν. Αἰσχύλος, ὑμνεῖται ὑπ᾽ ᾠδῶν φροιμίοις πολυρρόθοις. Εὐριπίδης, τὴν ἐμὴν ὑμνοῦσαι ἀπιστοσύνην, ἤγουν κακολογοῦσαι. καὶ, ἐπεὶ αὐτάχησαν ὕμνοι, αἱ κατὰ τῶν ἀρρένων ὕβρεις δηλαδή. Ὁ δὲ ποταμὸς ἐν Λυκίᾳ μέχρι καὶ νῦν σώζων τοὔνομα ὁ Ξάνθος, ὁμώνυμος τῷ τρωϊκῷ. φησὶν οὖν. ἀλλ᾽ ὅτε δὴ Βελλεροφόντης Λυκίην ἷξε, Ξάνθον τε ῥέοντα. προσέθηκε δὲ νῦν τὸ ῥέοντα κατὰ Πορφύριον, πρὸς διαστολὴν Ξάνθου Λυκιακῆς πόλεως. τὴν δὲ τοιαύτην Λυκίαν, εὐρεῖαν λέγει, διαστέλλων αὐτὴν τῆς μικρᾶς Λυκίας, ἧς ἦρχεν ὁ Πάνδαρος, ὡς προγέγραπται. ἐπάγει οὖν, προφρονέως μιν τῖεν ἄναξ Λυκίης εὐρείης, ἤγουν οὐ πρὸς ἀφοσίωσιν μόνην, ἀλλὰ ὁλοψύχως ἐτίμα. Ὅτι ἐν Ὀδυσσείᾳ μὲν, αὐθημερὸν ἐρωτῶνταί τε καὶ ἀνακρίνονται οἱ ἐνδημοῦντές που ξένοι. ἐνταῦθα δὲ ὁ Βελλεροφόντης, μετ᾽ ἐννέα ἐρωτᾶται ἡμέρας ἐν Λυκίᾳ ὑπὸ τοῦ Ἰοβάτου. Ἴσως γάρ φασιν οὐδὲ ἐνεφάνισε πρὸ τούτων τὰ τοῦ Προίτου σήματα, ὀκνῶν μὴ καὶ παλιννόστησιν ταχὺ πρὸς τὴν δύσερων Ἄντειαν. Οἱ δὲ καὶ ἀρχαῖον ἔθος φασὶ τὸ τῇ δεκάτῃ ἐρωτᾶσθαι τοὺς ξένους, ὃ καὶ ἐπὶ Ἀλεξάνδρου γενέσθαι φασὶν, ὅτε τῷ Μενελάῳ ξενωθεὶς, ἀφήρπασε τὴν Ἑλένην. Ὅρα δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ ἐννῆμαρ ξείνισσεν, ὁ Ἰοβάτης δηλαδὴ τὸν Βελλεροφόντην, καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσεν. ἀριθμὸς γὰρ οὗτος φίλος διὰ τὰς μούσας τῷ ποιητῇ, ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. Ὅτι ζήτησιν πιθανοῦ δηλοῖ τό, καὶ τότε μιν ἐρέεινε, καὶ ᾔτεε σῆμα ἰδέσθαι, ὅττι ῥά οἱ παρὰ τοῦ ἐνὸς φέροιτο, οὐκ ἔχει δὲ κυριωτέραν λέξιν εἰπεῖν τοῦ σήματος. διὸ καὶ φθάσας, σήματα λυγρὰ ἔφη. καὶ μετ᾽ ὀλίγα δὲ ἐπιμένων, φησίν. αὐτὰρ ἐπειδὴ σῆμα κακὸν ἐξῆς. Τοῦτο δὲ πάντως νῦν σήματα λυγρὰ πληθυντικῶς εἰπεῖν, καὶ σῆμα κακὸν ἑνικῶς. Ἔκδηλον δὲ, ὅτι ὁμώνυμος φωνὴ καὶ τὸ σῆμα, τιθέμενον ἐπί τε ἄλλων οὐκ ὀλίγων, καὶ ἐπὶ τάφου, ὃς τάφος μὲν λέγεται, διὰ τὸ ἐκπλήττειν τοὺς μετὰ οἴκτου βλέποντας, ἐπειδὴ καὶ ἡ ἔκπληξις τάφος καλεῖται. σῆμα δὲ ὁ αὐτὸς, ἐπεὶ σημεῖόν ἐστι τοῦ νεκρὸν αὐτόθι κεῖσθαι. ὥσπερ καὶ μνῆμα, διὰ τὸ μνήμην ἀνακινεῖν τοῦ ποτὲ ζῶντος. Τὸ δὲ σῆμα σημεῖον λέγειν, καθὰ καὶ τὸ μνῆμα μνημεῖον, τῶν μεθ᾽ Ὅμηρόν ἐστιν. Κυρία δὲ λέξις τὸ φέροιτο ἀντὶ τοῦ φέρει, ὥσπερ τὸ παραδέξασθαι προσφυὲς τῷ λαβόντι τὸ σῆμα, δι᾽ ὅ, αὐτὰρ ἐπειδὴ σήματα κακὰ παρεδέξατο γαμβροῦ. ἀπὸ δὲ τοῦ σῆμα φέρεσθαι, ἤτοι φέρειν, ὁ γραμματοφόρος παρὰ τοῖς ὕστερον ἐπινοοῦνται λέγεσθαι. Ὅτι τὴν χίμαιραν ἱστορῶν ὁ ποιητής, φράζει οὕτως. ἡ δ᾽ ἄρ᾽ ἔην θεῖον γένος, οὐδ᾽ ἀνθρώπων, τουτέστιν ὑπερφυές. ὀκνεῖ γὰρ τερατῶδες εἰπεῖν καὶ παρὰ φύσιν. Λέγει δὲ αὐτὴν καὶ ἀμαιμακέτην, ἤτοι ἄγαν μαιμῶσαν, ἢ περιμήκετον, ἐκ τοῦ ἃ ἐπιτατικοῦ καὶ τοῦ μῆκος διφορικοῦ, ὃ δηλοῖ τὸ μῆκος, τῆς μαι συλλαβῆς παρενθείσης, πλεονασμῷ τῆς μα συλλαβῆς, εἶτα καὶ ἐπενθέσει τοῦ ι καθ᾽ ὁμοιότητα τοῦ παιπαλόεις, καὶ τοῦ παιφάσσω, καὶ τῶν ὁμοίων. φησὶ γάρ. πρῶτον μέν ῥα χίμαιραν ἀμαιμακέτην ἐκέλευσε πεφνέμεν. Ταύτην δὲ, οἱ μὲν, τρικέφαλον ἀνέπλασαν Ἡσιόδῳ ἀκολουθήσαντες, εἰπόντι. τῆς δ᾽ ἦν τρεῖς κεφαλαί. Οἱ δὲ, δύο ἔχειν ἐτερατεύσαντο κεφαλάς, λέοντός τε καὶ δράκοντος. εἰσὶ δὲ, οἳ καὶ μιᾷ ἠρκέσθησαν κεφαλῇ τῇ τοῦ λέοντος, λεοντοπρόσωπον εἰπόντες αὐτήν, οὐρὰν ἔχειν ἴσασιν δράκοντος, καὶ μέσον σῶμα χιμαίρας. λαμβάνουσι δὲ πάντες τὰς ἀφορμὰς ἐξ Ὁμήρου, διὰ τὸ μὴ πάνυ σαφῶς αὐτὸν τὰ περὶ ταύτης εἰπεῖν. καὶ νικῶσιν οἱ τὸν τρίτον λόγον κρατύνοντες, εἰ καὶ οἱ ζωγραφοῦντες τῷ τερατωδεστέρῳ προσέχουσι. καὶ ζητητέον τὸν Πορφύριον, καλῶς τοῖς περὶ τούτων διαιτῶντα. Ἦν δὲ ἡ χίμαιρα κατὰ τὸν ποιητὴν, πρόσθε λέων, ὄπισθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα. δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο, ἤγουν οὐ ζωτικῶς ἐγκειμένου τῇ καρδίᾳ τῇ τοῦ κατὰ φύσιν πυρὸς ἑστίᾳ, ἐξακοντιζομένου δὲ σωματικῶς κατὰ μύθου τέρας. ὃ δὴ ἄλλως ἐπὶ τὴν καθ᾽ ἱστορίαν κατώβλεπος λέγεσθαι γίνεται. Ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι ὅτι λέοντα λέγει τὴν τοῦ λέοντος κεφαλήν. πάντως γοῦν κεφαλὴ νοηθείη ἂν τὸ ἀποπνέον τὸ πῦρ. ὠνόμασεν οὖν τὸ μέρος, τῷ τοῦ ὅλου ὀνόματι. ὡς που καὶ ἐλέφαντα, τὸ ἐξ ἐλέφαντος εἶπεν ὀστοῦν. εἰ δὲ τυχὸν καὶ ὁ δράκων, ἡ καὶ ἡ χίμαιρα, κεφαλαὶ νοηθήσονται καθ᾽ Ἡσίοδον χιμαίρας καὶ δράκοντος, ὁμοίως καὶ ἐν τούτοις ἐκ τοῦ ὅλου τὰ μέρη ὠνόμασαι. Κἂν δράκοντά τις τὸ οὐραῖον νοήσῃ τοῦ δράκοντος, χίμαιραν δὲ τὸ τῆς θηλείας χιμαίρας σῶμα, τὸ μέσον τῆς λεοντείας κεφαλῆς καὶ τῆς δρακοντείας οὐρᾶς, καὶ οὕτω πάλιν τὰ μέρη ὡς ὅλα λέγεται. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ δεινὸν ἀποπνέειν πυρὸς μένος, δύναται καὶ ἐπὶ παντὸς λέγεσθαι θυμώδους καὶ θηριώδους ἀνδρὸς, ἢ καὶ βλασφήμου καὶ λοιδόρου. εἴρηκε δέ τις ἀστείως αὐτὸ καὶ ἐπὶ ῥήτορος, ἐν τῷ πάνυ πυρέττειν πνεύσαντος οὐ φαῦλόν τι ἐπιστόλιον. Ὁ δὲ τὴν ῥητορικὴν, μένος πυρὸς πνέειν εἰπὼν, πάνυ δεξιώτατα εἶπεν, ἀφελόμενος τὸ δεινόν. Δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι τὴν χίμαιραν οἱ μὲν ἀλληγοροῦσιν ἠθικῶς, εἰς κακόνοιαν ψυχικὴν παλινδρομοῦντες, ὅ ἐστιν, εἰς λιχνείαν, εἰς ἐπιθυ

μίαν

μίαν ἀκρατῆ, εἰς ἀναίδειαν, εἰς θυμὸν ἔμπυρον, καὶ εἰς τοιαῦτά τινα. ἢ γοῦν τὴν τελείων θηρίων εἰς ἓν ζῶον συναγωγὴ, ἐπιπλοκὴν τοιαύτην ὑπεμφαίνει κακῶν. Οἱ δὲ, θηρία εἶναι ἀπρόσμαχα ἱστοροῦσι τρία περὶ τὸ λυκιακὸν ὄρος, ἐγχώριον λέοντα, καὶ χίμαιραν ὑπερφυῆ τινα, ὅτι καὶ ἡ κατὰ Πτολεμαῖον ἡ μεγαλόκερως, καὶ δράκοντα. φύσει μὲν διεστῶτα καὶ τόπῳ, διὰ δὲ τὸ συγγενὲς τῆς ἐξ αὐτῶν βλάβης, καὶ τὸ εἰς κάκωσιν συντρέχειν, εἰς ἓν δι' σῶμα ὑπὸ τοῦ μύθου συναγόμενα καὶ συμφυόμενα. Ἕτεροι δὲ, ξενοδόχους εἶναί φασι τρεῖς, ἄνδρας μὲν δύο, γυναῖκα δὲ μίαν, τοὺς ἐκείνοις ξενοδοχουμένους εἰς οἰκείαν πανδαισίαν σφίσι τε αὐτοῖς, καὶ ἑτέροις δὲ ὡς εἰκὸς ἀνθρωποφαγικῶς παραβάλλοντας, ὅτι καὶ πολλὰ ἱστόρηνται. Ἄλλοι δὲ, ὄρος κατὰ τὴν λυκίαν εἶναι τὴν χίμαιράν φασιν. ἐν ᾧ τῷ μέσῳ μὲν ἀναφυσήματα ἔχειν πυρὸς τὰ μέχρι καὶ νῦν βλεπόμενα. κατὰ δέ γε τὰ ἄκρα, πολύθηρον. Ὅτι δὲ καὶ φυσική τις ὑπέστιν ἀλληγορία, τοῦ Βελλεροφόντου ἀναγομένου εἰς ἥλιον, ἔστιν ἐξ ἄλλων γνῶναι. οὕτω τοῦ πολυσυνθέτου μυθικοῦ τῆς χιμαίρας κακοῦ, καὶ ἡ θεραπεία ἐστὶ πολύμορφος. ταύτην τὴν χίμαιραν ὅτι ἄν τις καὶ νοοίη, κατεμαχήσατο Βελλεροφόντης, τῇ πολυλεγομένῃ χιμαίρᾳ συμμεταπίπτων καὶ αὐτὸς, καὶ πολυειδῶς συμβιβαζόμενος. ὁποίαν γὰρ λάβοι ἄν τις τὴν χίμαιραν, προσφυῶς αὐτῇ καὶ ὁ ἥρως συσχηματίζεται. καὶ εἰ μὲν μῦθος τὸ λεγόμενον, νικᾷ καὶ αὐτὸς νίκην μυθώδη τὴν διὰ τοῦ πτερωτοῦ πηγάσου, καὶ διὰ μολύβδου ἐγχυθέντος εἰς τὸ τῆς χιμαίρας στόμα. οὗ δή φασι μολύβδου τῷ ἐκεῖθεν ἀποπνεομένῳ πυρὶ τακέντος, ἐκείνη ὤλετο. εἰ δὲ κατὰ ἠθικὴν ἀλληγορίαν, εἰς κακόν τι τρικέφαλον ἐκλάβηταί τις χίμαιραν, τὴν κακὰ ταῦτα νοεῖται Βελλεροφόντης ἠθικῶς, ὁ σπουδαῖος ἀνὴρ, ὁ τὴν τοιαύτην χίμαιραν κτείνων, καὶ ὡς εἰπεῖν παθοκτόνος, καὶ ὡς ἄν τις ἐρεῖ, Ἑλλεροφόντης, ἤτοι φονεὺς κακίας. ἔλλερα γάρ φασι κατὰ διάλεκτον τὰ κακά. καὶ μέμνηνταί τινες καὶ τοῦ ἥρωος. οὕτω κυριωνυμουμένου κατ' ἔλλειψιν, ὡς καὶ προβραχέως ἐρρέθη, τοῦ ἐν ἀρχῇ βῆτα. Ἐὰν δὲ θηρία τινὰ, ἢ κακόξενοι ἄνθρωποι διὰ τῆς χιμαίρας δηλοῖντο, τότε δὴ ἀνδρεῖος ἀνὴρ κατὰ ἱστορίαν ὁ Βελλεροφόντης φανήσεται, τῆς ἱστορουμένης χιμαίρας περιγενόμενος. ὥσπερ καὶ ὅτε εἰς ἥλιον ὁ Βελλεροφόντης ληφθήσεται, πάντως κατὰ ὁμοίαν ἐπιβολὴν, φυσικόν τι πάθος ἀέριον ἔσται ἡ χίμαιρα, οὗ περ ὁ ἥλιος περιγενήσεται. Ἱστέον δὲ ὡς τὸ τὴν μυθικὴν χίμαιραν θεῖον εἶναι γένος, οὐδ' ἀνθρώπων, οὐκ ἀκριβῶς εἰρῆσθαι δοκεῖ. οὐ γοῦν εἰ μὴ ἀνθρώπων ἦν χίμαιρα, διὰ τοῦτο θεῖον ἂν εἴη γένος. τούτῳ γὰρ τῷ λόγῳ, θεῖον γένος καὶ πάντα τὰ θηρία μὴ ἀνθρώπων ὄντα. λυθήσεται δὲ τὸ ἄπορον, ἐκ τοῦ προσώπου. ὁ Γλαῦκος γὰρ μὴ λόγιος ὢν, οὕτω πως συλλογίζεται. ἡ χίμαιρα, οὐκ ἀνθρώπων. τὸ μὴ ἀνθρώπων, θεῖον. ἡ χίμαιρα ἄρα, γένος θεῖον. ἤδη δὲ καὶ οὕτω νοεῖται τὸ οὐδ' ἀνθρώπων, ὅτι οὐ τῶν παρ' ἀνθρώποις ζώων ἡ χίμαιρα, θεῖον δέ τι γένος, τουτέστι τεράστιον καὶ, ὡς ἐρρέθη, ὑπερφυές. Ὅρα δὲ ἐνταῦθα καὶ τὸ ὄπιθεν δίχα τοῦ σ' λεχθὲν ἐν τῷ, ὄπιθεν δὲ δράκων. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι περὶ χιμαίρας, τοιαῦτά τινα ὁ γεωγράφος φησί. Δαίδαλος, λυκίων ὄρος. μεθ' ὃ πλησίον τελμισσὸς, πολίχνη λυκίων, καὶ τελμισσὶς ἄκρα. εἶτα ὁ ἀντίκραγος. ὄρθιον ὄρος μεθ' ὃν ὁ κράγος. ἔχων ἄκρας δύο καὶ πόλιν ὁμώνυμον. περὶ ταῦτα τὰ ὄρη, μυθεύεται τὰ περὶ τῆς χιμαίρας. ἔστι δ' οὐκ ἄπωθεν καὶ ἡ χίμαιρα, φάραγξ τις ἀπὸ αἰγιαλοῦ ἀνατείνουσα. εἰ δέ τις βούλοιτο εἰδέναι που τῆς γῆς ὁ ῥηθεὶς ἀντίκραγος κεῖται, μάθοι ἂν αὐτὸ, ἐκείνοις τοῖς τοῦ γεωγράφου προσέχων. ἔνθα φησὶν, ὅτι ὑπόκειται τῷ κράγῳ πίναρα, μεγίστη πόλις λυκίας, καὶ τὰ ἑξῆς. ἱστοροῦσι καὶ ὄρος λύκιον, πῦρ τίκτον αὐτόματον. οὐκ ἂν δὲ ἦν οὐδὲ τὸ προφαινόμενον τοῦ μύθου μέμψηται, πλάττοντος ἐλαττικὴν χίμαιραν, ἢ ἐκ γενετῆς ἀγρίαν οὖσαν, ἢ καὶ ἐξ ἡμέρων θηλοβεῖσαν. οὐκ ἀπίθανον γοῦν οὐδὲ τοῦτο ἐξ ἑτέρων ὁμοίων ἱστορουμένων φαίνεται. φέρεται δὲ καί τις παρ' Ὁμήρῳ ἐν τοῖς ἑξῆς Ἀμισώδαρος ἐκθρεψάμενος τὴν τοιαύτην χίμαιραν. Ἡ δὲ γραφὴ τῆς κατὰ τὴν χίμαιραν ἀρχούσης, ὁμοία τῇ τῶν χιμέτλων. ἐκεῖνά τε γοῦν παρὰ τὸν χειμῶνα γενόμενα, διὰ μόνου διχρόνου γράφεται. χίμαρος δὲ ὁμοίως ὁ τράγος, καὶ χίμαιρα τὸ αὐτοῦ θηλυκὸν, ἢ ἐν χειμῶνι φασὶ κυρίως τεχθεῖσα. Ὅτι δὲ καὶ ἐπὶ ἑτέρων διφθόγγων τὸ αὐτὸ πάθος ἐξέδραμεν, δι' καὶ ἐπὶ τῆς χεράδων, αἳ δηλοῦσι ῥαγάδας χειρῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ θιάσου, ὃς ἀπὸ τοῦ θεάζω γίνεται, κεῖται καὶ ἀλλαχοῦ, ὡς καὶ ἐν τοῖς τῆς περιηγητοῦ. Ὅτι σόλυμοι, ὅμορον ἔθνος λυκίοις, πολέμιον αὐτοῖς. διὸ καὶ Βελλεροφόντης σταλεὶς ὡς εἴρηται ὑπὸ Ἰοβάτου, ἠρίστευσε κατ' αὐτῶν, γενναίως πολεμήσας. φησὶ γοῦν ὁ ἀπόγονος ἐκείνου Γλαῦκος, οὕτω. δεύτερον αὖ σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισι. καρτίστην δὲ τήν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν. καὶ ὅρα ὅπως ὁ Βελλεροφόντης φιλοτίμως καὶ μεγαλοπρεπῶς ἐνεκαυχᾶτο τῷ κατορθώματι. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ τοὺς παρὰ τῷ Ὁμήρῳ σολύμους, εἶναι τοὺς ὕστερον λεγομένους πισίδας, ἢ πισιδεῖς. ἔνδοξον δὲ τὸ ἔθνος, ὡς δηλοῖ τὸ κυδαλίμοισιν. ἔνθα καὶ ὅρα τὰ καίρια πάρισα, τὸ σολύμοισι, καὶ τὸ κυδαλίμοισι. ὅπερ καὶ μετ' ὀλίγα ἐρεῖ. οὐδετέρως μέντοι σόλυμα, πόλις φασὶν ἀσσυρίων, κτισθεῖσα μετὰ τὴν ἅλωσιν τοῦ ἐν ἱεροσολύμοις ἱεροῦ. καὶ ὄνομα δὲ ὄρους λυκιακοῦ, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ τοῦ γεωγράφου. κώρυκος, αἰγιαλὸς περὶ λυκίαν. εἶτα φάσηλις, τρεῖς ἔχουσα λιμένας, πόλις ἀξιόλογος καὶ λίμνη. ταύτης ὑπέρκειται ὄρος, τὰ σόλυμα. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι μέχρι καὶ νῦν σώζεταί πως διὰ τῶν ῥηθέντων σολύμων ἐθνικὸν ὄνομα. τόπος γάρ ἐστιν ὀχυρώτατος περί που τὴν λυκίαν, οὗ οἱ ἐγχώριοι, βαρβαρικώτερον τοῖς ἐκεῖ καλοῦνται τζέλυμοι. καὶ ὅτι τοὺς ἐν Ὀδυσσείᾳ σολύμους, ὡς ὁ γεωγράφος λέγει

λέγει, ἔπλασεν ὁ ποιητὴς ἀναλόγως τῇ πλάνῃ καὶ τοῖς τόποις ἔνθα ὁ Ὀδυσσεὺς ἔπλεε, καὶ οὐ τούτοις τοὺς ἐν πισιδίᾳ λέγει. περὶ δὲ τῶν ῥηθέντων λυκίων σολύμων, φασὶ καὶ ὅτι σόλυμοι οὗτοι, μινύαι ἀπὸ Μίνωος ἐκαλοῦντο, οὗ ἀδελφοὶ Σαρπηδὼν καὶ Ῥαδάμανθυς. Λύκος δὲ ὁ Λύκου ὁ Πανδίονος ἐπελθὼν, λυκίους αὐτοὺς προσηγόρευσεν. Ὅρα δὲ ὅτι τὰ μὲν τῆς γενεαλογίας διεξοδικώτερον ὁ γλαῦκος διῆλθεν, ἐμπλατυνάμενος αὐτοῖς λαμπρότερον. τὰ μέντοι κατὰ τὴν χίμαιραν καὶ τοὺς σολύμους, ἔτι δὲ καὶ τὰς ἀμαζόνας, ὧν καὶ αὐτῶν ὁ Βελλεροφόντης περιεγένετο, πάνυ ἀργῶς ἐπέτεμεν. οὐ γὰρ ἔδει ἐν ἀκμῇ πολέμου, τοιούτοις αὐτὸν μάτην ἐναδολεσχεῖν, παραγαθίας ἐκτιθέμενον ἔξω καιροῦ, ἐφ' οἷς οὐ περὶ τοιούτων τινῶν ἠρώτηται, ἀλλὰ τίς δὲ σύ ἐσσι φέριστε. εἶπεν οὖν τὰ μὲν τῆς χιμαίρας, ἐν στίχοις τέσσαρσι. τὰ δὲ τῶν σολύμων, ἐν δυσί. τὰ δὲ τῶν ἀμαζόνων, ἐν ἑνί. φησὶ γάρ. τὸ τρίτον αὖ, κατέπεφνεν ἀμαζόνας ἀντιανείρας. συνώσας μὲν τὸ περὶ τῶν ἀμαζόνων διὰ τὸ μὴ πάνυ ἔνδοξον τοῦ πρὸς γυναῖκας πολέμου, εἰ καὶ ἀντιάνειραι ἦσαν. πλεῖον δέ τι περὶ τῶν σολύμων εἰπὼν, διὰ τὸ ἐνδοξότερον. οὓς, ὡς ἐδηλώθη, κυδαλίμοισι ἔφη, καὶ κρατίστην εἶπε μάχην τὴν πρὸς αὐτούς. Ἐπὶ δὲ πλείω περὶ τῆς χιμαίρας λαλήσας, διὰ τὸ τεράστιον αὐτῆς καὶ ἀλλόκοτον. Ἐνταῦθα δὲ ὅρα καὶ τὸ εὐκρινὲς τῶν σχημάτων κατὰ ἀπαρίθμησιν. πρῶτον μὲν γάρ φησι κατέπεφνε χίμαιραν. δεύτερον αὖ, σολύμοισι μαχέσατο. τὸ τρίτον αὖ κατέπεφνεν ἀμαζόνας, περὶ ὧν καὶ προγέγραπται. τὸ δὲ τοῦ λόχου, δίχα τινὸς τοιούτου σχήματος ἐπήγαγεν, εἰπών. τῷ δ' ἄρ ἀνερχομένῳ, πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινεν, ὁ πενθερὸς δηλαδὴ τοῦ Προίτου. κρίνας ἐκ λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους, εἷσεν, ἤγουν ἐκάθισε λόχον. τοὶ δ' οὔτι πάλιν οἶκονδε νέοντο, τουτέστιν οὐκ ἐπαλιννόστησαν εἰς τὰ οἰκεῖα. πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντης. Καὶ ὅρα ὅτι τετράκις ἐν τῷ παρόντι χωρίῳ, τοῖς ἀπὸ τοῦ πέφνω ῥήμασιν ὁ ποιητὴς ἐχρήσατο, ἐπιμείνας τῇ λέξει. ἀντιάνειραι δὲ ἀμαζόνες ὡς καὶ προείρηται, ἢ ἐναντιούμεναι ἀνδράσι καὶ ὡς εἰπεῖν Δηϊάνειραι, ἢ ἐξισούμεναι ἀνδράσι τὰ εἰς πόλεμον, καὶ ὡς οἷον εἰπεῖν ἰσάνδραι. ὁποῖόν τι δηλοῖ καὶ τὸ Ἀντήνωρ ὄνομα. ἐκ τοιαύτης δὲ ἐννοίας, καὶ Ἴσανδρος κύριον ὄνομα μετ' ὀλίγα ἐρεῖ ὁ ποιητής. σεμνότερον δὲ τούτων πάντων τὸ ἀντίθεος, ὅτε τὸ ἰσόθεον δηλοῖ. Τὸ δὲ δόλον ὕφαινεν, ᾧ συγγενὲς τὸ, κακὰ ῥάπτειν, φανερῶς δόλου εἶδος ἐνταῦθα λέγει καὶ τὸν λόχον εἶναι. Τὸ δὲ κρίνας, ὃ ἀποστατικῶς, ἤγουν ἀσυνδέτως ἐπισυνέχθη ὁποῖα καὶ ἄλλα πολλαχοῦ κεῖνται, ἔοικε παρεμφαίνειν ἐτυμολογίαν τινὰ τοῦ λόχου. ταυτὸν γάρ ἐστι τὸ κρίνειν καὶ τὸ ἐπιλέγεσθαι, ἀφ' οὗ ὁ λόχος παράγεται, ὡς ἐκ κρίτων καὶ ἐπιλέκτων ὀφειλόντων εἶναι τῶν ἐλλοχησόντων. καὶ μὴν, ἄλλως καὶ τὸ εἷσε λόχον, συντελεῖ πρὸς ἐτυμότητα λόχου. εἰ γὰρ κάθηται λόχος, καὶ λέγεται ἄρα, ὃ ἐστι κεῖταί πως χάριν ἐπικρύψεως. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἀριστέως αὔχημα δηλοῖ τὸ, καρτίστην δὴ τήν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν, ἤγουν ἔλεγε κράτιστον τοῦτον ἀνύσαι πόλεμον. Τὸ δὲ πάντας γὰρ κατέπεφνε, διασαφητικόν ἐστι τοῦ, οὐκ οἶκονδε νέοντο. ὡς εἰκὸς ὂν, νοηθῆναι τοὺς μὴ ἐπανελθόντας οἴκαδε, ἀλλαχοῦ που τραπέσθαι, εἰ μὴ σαφῶς ἱστορηθεῖεν ὅτι ἔθανον. Τὸ δὲ οἶκονδε, ταυτόν ἐστι τῷ οἴκοι καὶ οἴκαδε ὡς ἐπίρρημα. οὐ γὰρ ἂν ἄλλως ὀνοματικῶς εἰς οἶκος ἦν πάντων τῶν λοχιτῶν. Ὅτι τέλος τῷ Βελλεροφόντῃ τὸ ὑπὲρ ἀρετῆς γέρας, εἴπερ ὁ τοῦ Προίτου πενθερὸς γνοὺς αὐτὸν διαβληθέντα, ὅμως μετὰ πεῖραν δίδωσιν αὐτῷ τὸ τῆς κατ' αὐτὸν βασιλείας ἥμισυ, καὶ τὴν θυγατέρα εἰς γάμον. φησὶ γὰρ ὁ ποιητής. ἀλλ' ὅτε δὴ γίνωσκε θεοῦ γόνον ἠὺν, ἤγουν ἀγαθὸν ἐόντα, αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅγε θυγατέρα ἥν. δῶκε δέ οἱ τιμῆς βασιληΐδος ἥμισυ πάσης. πῶς δὲ θεοῦ γόνος ὁ Βελλεροφόντης, οὐκ ἐκτίθεται Ὅμηρος, ἀφεὶς νοεῖν θεῖον γόνον τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας. ἐκ τοῦ βασιλεὺς δὲ, ἡ βασιληῒς τιμή, ὁμοίως τῷ, Νηρεὺς Νηρηΐς. Θησεὺς Θησηΐς. καὶ τοῖς ὁμοίοις. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐνταῦθα μὲν, τιμὴ συνήθως ἡ εὔκλεια. καθὰ καὶ ἐν τῷ, τιμήν περ μοι ὄφελλεν Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι. καὶ ἐν τῷ, οὔτι με ταύτης χρεὼ τιμῆς, ὅθεν καὶ τὸ τιμᾶν. ὡς τὸ, οἵ κέ με τιμήσουσιν. ἀλλαχοῦ δὲ, τιμωρίαν δηλοῖ καὶ πρόστιμον. οἷον, εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος τίνειν οὐκ ἐθέλει. ἣν δέ φασιν ἔθος λαμβάνειν τοὺς οὕτως ἀδικηθέντας παρὰ τῶν ἀδικησάντων εἰς μερίδα, χρήματα πολιτικὰ, ἄνδιχα πᾶσαν κτῆσιν δασαμένους, ὡς ἡ ὁπλοποιΐα λέγει. Ὅτι τέμενος παρὰ μὲν τοῖς ὕστερον, ὁ ναὸς καθ' ὑπεροχήν, παρ' Ὁμήρῳ δὲ, τόπος ἁπλῶς ἀφορισμένος, τουτέστιν ὅρῳ ἰδίῳ περιγεγραμμένος, καὶ ὡς ὁ ποιητὴς ἐτυμολογεῖν βούλεται, ἀποτετμημένος τῶν ἐγγύς. φησὶν οὖν, ὅτι τῷ Βελλεροφόντῃ, λύκιοι τέμενος τάμον, ἤγουν ἀφώρισαν εἰς κτῆσιν ἰδίαν, ἔξοχον ἄλλων ὡς ἀριστεῖον, οἷα καὶ σολύμους τοὺς ἐναντίους αὐτοῖς καταπολεμήσαντι. Καὶ ὅρα καὶ νῦν ὅπως ἐν μεγάλῳ ἦν τοῖς παλαιοῖς ἡ τῆς γῆς κτῆσις. οὐ γὰρ χρήματα ἔδοσαν οἱ λύκιοι τῷ εὐεργετήσαντι, ἀλλὰ τέμενος καλὸν φυταλιῆς φησι καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμοιτο. Καὶ ὅρα τὸ νέμοιτο ἐπὶ ἀνθρώπων λέγεσθαι, λαβὸν ἐξ Ὁμήρου ἀρχήν. ἀπὸ τούτου δὲ καὶ τὸ νέμος παρῆχθη οὐδέτερον ὄνομα. Σημείωσαι δὲ καὶ τὸ καλὸν, ὡς δέον ὂν τοῖς εὐεργέταις μὴ τὰ τυχόντα διδόναι, ἀλλὰ τὰ καλά. Ἔστι δὲ φυταλιὰ μὲν, ἡ φυτοφόρος γῆ. ἄρουρα δὲ ἡ ψιλὴ ἄροσις. ὡς δὲ καὶ μέτρον γῆς ποτε ἡ ἄρουρα καθὰ καὶ τὸ πλέθρον, δηλοῦται ἀλλαχοῦ. Σημείωσαι δὲ ὡς βασιλέως τιμήσαντος μεγάλα τὸν Βελλεροφόντην, εἶτα καὶ ὁ εὐεργετηθεὶς δῆμος δώροις τὸν τοιοῦτον τιμᾷ τοῖς κατὰ τὸ ῥηθὲν τέμενος. ἄλλως τε, οὐκ ἂν ἴσως τοιοῦτον ποιῆσαι ἐθάρρησαν, εἰ μὴ προκατῆρξεν ὁ βασιλεύς. Ὅτι ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ τίκτειν λέγεται, διὰ τὸ ἐκ τοῦ πατρὸς κύριον τῆς γεννήσεως. φησὶν οὖν Ὅμηρος. ἡ δ' ἔτεκε τρία τέ-

κνα δαΐφρονι Βελλεροφόντῃ. καὶ ἀλλαχοῦ, οὓς ποτε νύμφη τέκεν ἀμύμονι Βουκολίωνι. ἐν ἄλλοις δὲ, ὡς καὶ προεγράφη, παράκειται τῇ τοιαύτῃ δοτικῇ καὶ ἡ ὑπὸ πρόθεσις. οἷον, ἡ δεῖνα ὑπὸ τῷ δεῖνι ἔτεκε τόνδε τινά. ἐὰν δὲ τό, ἡ δ' ἔτεκε, δοκοίη ἀποκληροῦν γυναιξὶ τὸ τίκτειν κατὰ παρατήρησιν παλαιάν, ἀλλ' ὁ ποιητὴς μετ' ὀλίγα φησίν. Ἱππόλοχος δέ μ' ἔτικτεν. Ὅτι τὸν Σαρπηδόνα οὕτω διὰ τοῦ Γλαύκου γενεαλογεῖ ὁ ποιητής. Βελλεροφόντου παῖδες, Ἴσανδρος καὶ Ἱππόλοχος καὶ Λαοδάμεια. τούτων, Ἴσανδρος μὲν, ἀνῃρέθη ὡς καὶ μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται μαχόμενος. Ἱππολόχου δὲ παῖς, ὁ Γλαῦκος οὗτος. Λαοδαμείῃ δὲ, παρελέξατο Ζεύς. ἡ δ' ἔτεκεν ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυστήν. ὥστε αὐτανέψιος ὁ Γλαῦκος τῷ Σαρπηδόνι. καὶ οὕτω μὲν ὁ ποιητής. οἱ δὲ νεώτεροι, Εὐρώπης καὶ Διὸς υἱὸν Σαρπηδόνα λέγοντες καὶ ἀδελφὸν αὐτὸν ἱστοροῦντες τοῦ Μίνωος, ἄλλον ἐκεῖνον Σαρπηδόνα γενεαλογοῦσι παλαιότερον ὥς φασιν οἱ ἀκριβέστεροι, καὶ προείρηται. Ὅτι περὶ τὰ τελευταῖα, καὶ ὁ Βελλεροφόντης ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖς, Ἴσανδρον μὲν τὸν υἱὸν πολέμῳ ἀποβαλών, Λαοδάμειαν δὲ τὴν θυγατέρα, θανάτῳ τῷ ἐξαίφνης. οὗ δηλωτικὸν τό, τὴν δὲ Ἄρτεμις ἔκτα, ἡ τοῦ θνήσκειν οὕτω αἰτία ταῖς γυναιξὶ κατὰ τὴν ποίησιν. ὧν δὴ παίδων ὁ Βελλεροφόντης τῇ ἀπωλείᾳ ἐπιστυγνάζων, κατὰ πεδίον, ἤγουν κατὰ πεδίον τὸ Ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο, τουτέστι μόνος ἐπλανᾶτο, ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων, ἤγουν ἐκφεύγειν τὴν μετ' ἀνθρώπους συνδιατριβὴν, οἷα εἰς μελαγχολίαν ἐκκυλισθείς, καθὰ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς οἰκείοις ἱστορεῖ προβλήμασι. τοιοῦτον γὰρ ἐπὶ παίδων στερήσει πάθος τοῖς φιλοτέκνοις. ὃ καὶ Λαέρτην ἐρημάζειν ἠνάγκαζεν οἰόμενον τεθνάναι τὸν υἱὸν Ὀδυσσέα. Σκοπητέον δὲ καὶ ὅπως θυμοβόρον ὁ μονασμός. ὁ γὰρ Βελλεροφόντης, τὸν θυμὸν κατέδει ἐρημωθείς. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι δεινότερον τοῦ θυμοδακοῦς, τὸ τὸν θυμὸν ἔδεσθαι. τὴν δέ γε τοῖς ὕστερον ποιουμένην τοῦ Βελλεροφόντου ἐκ μετεωροπορίας τῆς διὰ Πηγάσου κατάπτωσιν, καὶ τὴν ἐκεῖθεν χώλωσιν οὐκ οἶδεν ὁ ποιητής. οὐδ' ὅτι Γοργόνος ἐξέφυ ὁ Πήγασος ἵππος, καὶ ὅτι πτεροῖς αἴρεσθαι εἶχε. καὶ ὅτι βληθεὶς οἴστρῳ χόλῳ Διὸς, ἐν Κιλικίᾳ, ἢ Λυκίᾳ τὸν ἀναβάτην Βελλεροφόντην κατέρριψεν ἐς Διὸς ἱέμενον. ἢ ὅτι ὁ Βελλεροφόντης Πηγάσῳ ἀέριος ἀρθεὶς, μόλυβδον ἐνέρριψε τῷ τῆς Χιμαίρας στόματι, ὃς τακεὶς, κατειργάσατο ἐκείνην. καὶ ὅσα ἄλλα μῦθοι ἐθρύλλησαν ἀναιδεῖς. Τὸ δὲ, ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖνος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν, ἄκραν τοῦ ἥρωος δυσπραγίαν ἐμφαίνει. ὡς μὲν γὰρ τῷ Διὶ ἀπήχθετο καὶ τῇ Ἥρᾳ, ἡ τῆς βασιλείας δηλοῖ ἔκπτωσις. ὡς δὲ Ἄρει καὶ Ἀθηνᾷ τοῖς ἐπιστάταις τῆς μάχης, ὁ φόνος παρίστησι τοῦ υἱοῦ. Ἄρτεμις δὲ τὴν θυγατέρα κτείνασα, οὐκ ἂν εἴη τὸν πατέρα στέργουσα. οὐ μὴν οὐδὲ Δημήτηρ φιλεῖ τὸν τῇ ἐρημίᾳ κληρωθέντα, οὐδ' Ἀπόλλων τὸν κακόμοιρον. ὅμοια δέ τινα καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐστὶν εἰπεῖν. σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ μὲν ἐφεξῆς τοῦ λόγου καὶ ἀκόλουθον ἦν, μετὰ τὴν Λαοδάμειαν περὶ τῶν λοιπῶν ἀπερικόπως εἰπεῖν ἀδελφῶν. οἷον, ὅτι Λαοδάμεια μὲν, ἔτεκε Σαρπηδόνα, Ἴσανδρον δὲ, Ἄρης ἀνεῖλεν. Ἱππόλοχος δέ μ' ἔτικτεν. Ὅμηρος δὲ βραχὺ περικόψας τὴν τοιαύτην γενεαλογίαν, ἐπενέβαλε τὴν τοῦ Βελλεροφόντου δυσδαιμονίαν, εἶτα πάλιν εἰς τὴν γενεαλογίαν ἐπανέβη, οὐ μόνον διὰ ποικιλίαν γραφῆς, ἀλλὰ καὶ ἄλλας πολλὰς αἰτίας, ἃς ὁ ἐχέφρων ἐπινοήσεται. Τὸ δὲ Ἀλήϊον πεδίον, κατὰ τοὺς παλαιούς, ἢ παρὰ τὴν ἐκεῖ τοῦ ἥρωος ἄλην, ὅ ἐστι πλάνην ὠνομάσθη, διὸ καὶ ὥσπερ ἀνωτέρω ἐν τῷ, τέμενος ἔταμον, καὶ, ἔτεκε τέκνα, οὕτω καὶ ὧδε χρησάμενος ἐτυμολογίας τρόπῳ, φησὶ, κατὰ πεδίον Ἀλήϊον ἀλᾶτο. ἢ διότι ἐστέρηται λήϊων διὰ τὴν ἐρημίαν. τινὲς δὲ ἐδάσυναν τὴν ἄρχουσαν, παρὰ τὴν ἅλα, φάμενοι ἅλας φέρειν τὸν τόπον ἐκεῖνον. τοῦ δὲ τοιούτου πεδίου, σὺν ἄλλοις μέμνηται καὶ Ἡρόδοτος, τῆς Κιλικίας τε αὐτὸ εἰδὼς, καὶ στρατοπεδεύσασθαί ποτε εἰπὼν περὶ αὐτὸ στρατηγοὺς Δαρείου σὺν κατὰ Ἑλλήνων. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ ὡς ἐρρέθη ἀλῶ οὗ παράγωγον ἡ ἄλη, ὧν πρωτότυπα, ὡς ἀλλαχοῦ δηλοῦται, τὸ πλανῶ καὶ ἡ πλάνη, καὶ ὁ ἠλεὸς γίνεται, ὅπερ ἐστὶ μάταιος, οὗ κλητικὴ, ἠλεὲ, καὶ κατὰ ἀποκοπὴν ἠλὲ, ὡς τὸ, μαινόμενε φρένας ἠλέ. καὶ ὁ παρὰ τῷ Ὀππιανῷ ἠλέματος, ἔτι δὲ καὶ ὁ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ κοάλεμος, ἤγουν ἐν τῷ κοεῖν ἤτοι νοεῖν ἀλώμενος. ὁποίου σημαινομένου ἐστὶ καὶ ἡ Ἀκκὼ τὸ παροιμιῶδες κύριον. καὶ τὸ κωμικῶς εἰπεῖν μακκοᾶν, ἴσον ὂν τῷ μὴ νοεῖν. ἐκ δὲ τοῦ εἰρημένου κοαλέμου, ὃς τὸν εὐήθη δηλοῖ, καὶ Κοάλεμός φασιν, ὁ τοῦ Κίμωνος πρόπαππος, δι' εὐήθειαν. Ἴσως δὲ παρὰ τὸ ἀλᾶσθαι καὶ ὁ Ἰάλεμος, ὅθεν παροιμία εἵλκυσται τό, Ἰαλέμου ψυχρότερος. Ὁ δὲ πάτος ὃ δηλοῖ κατὰ ὀνοματοποιΐαν ὁδὸν ὅ ἐστι τρίβον, βαρύνεται κανόνι τοιούτῳ. τὰ εἰς ος δισύλλαβα βραχυπαράληκτα μονογενῆ, βαρύνονται. κρότος, κότος, μίτος, ὅ, τε τῶν ὑφαινόντων, καὶ ὄνομα ποταμοῦ, νότος, πότος, οὕτω καὶ πάτος. ἀντίκειται τὸ στρατός. τὸ βροτὸς, διχῶς φασιν ἐκπίπτειν τοῦ κανόνος, ὅτι τε κοινόν ἐστι καὶ οὐ μονογενὲς, καὶ ὅτι ἀντέμφασιν ἔχει πρὸς τὸ βρότος, ὃ δηλοῖ τὸν μολυσμόν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ πάτος, γίνεται καὶ τὸ ἀναπατεῖν, ἤγουν ἄνω τοῦ οἰκήματος ἀργοῦντα κινεῖσθαι. καὶ τὸ ἀποπατεῖν δὲ, καὶ ὁ ἀπόπατος. ἐπεὶ γὰρ ταὐτὸν πάτος καὶ ὁδὸς, ὡς ἀπὸ τοῦ ὁδοῦ τὸ ἀφοδεύειν, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ πάτου τὸ ἀποπατεῖν, ὅπερ ἐκτὸς ὁδοῦ εἶπεν Ἡσίοδος. ἐκ δὲ τοῦ πάτου καὶ τὸ περιπατεῖν, καὶ ὁ περίπατος. ἐκεῖθεν δὲ καὶ ἀπάτη καὶ ἀπατᾶν, οἱονεὶ τὸ μὴ εὐθείας ὁδοῦ ἔχεσθαι, καὶ ὡς ἐπὶ ἀτραποῦ βαδίζειν, ἀλλὰ καμπὰς ἑλίττειν, καὶ παράγειν ὧδε κἀκεῖ. εἴη δὲ ἂν τούτῳ τῷ λόγῳ, καὶ ἐναντία ἡ ἀπάτη καὶ ἡ ὁδηγία. ἀπατᾶν μὲν γὰρ, τὸ ἀπάγειν τοῦ πάτου. ὁδηγεῖν δὲ, τὸ ἐνάγειν εἰς ὁδόν. ἐκ τοῦ πάτου δὲ, καὶ τὸ πατάσσειν. καὶ τοιοῦτος μὲν ὁ Ὁμηρικὸς πάτος. ὁ δὲ παρὰ τοῖς κωμι-

κῶ

κῷ βάδος, οἷον, ἀλλὰ σὲ τόνδε τὸν βάδον βαδίζομεν, ἴσως πεποίηται. καὶ ἔστιν ὡς ἐκ τοῦ κινῶ ὁ ἀπόκινος παρὰ τοῖς αὐτοῖς, οὕτω καὶ ὁ βάδος ἐκ τοῦ βάδω, οὗ παράγωγον τὸ βαδίζω. Τὸ δὲ ἀλεείνων, καὶ τὸ ἀλήιον, καὶ τὸ ἀλᾶτο, διὰ τὴν τοῦ ἤχου ἐγγύτητα, παρήχησιν φασὶν οἱ παλαιοί. αἱ γὰρ λέξεις ἀπὸ τοῦ ἀ καὶ λ' ἀρχόμεναι, ὁμοιότητα ἤχου προβάλλουσι. Ὅρα δὲ καὶ παρίσωσιν τοῦ κατέδων, καὶ ἀλεείνων. ἐπίτηδες κἀνταῦθα τοῦ ποιητοῦ ἱλαρύναντος διὰ παρηχήσεως τὴν ἰσοελκὴν σκυθρωπότητα. ἐν τούτοις δὲ ἱστορεῖ καὶ ὡς ὑπὸ Σολύμων, οὓς ὁ πατὴρ Βελλεροφόντης κατηγωνίσατο, ἀνῃρέθη μαρνάμενος ὁ υἱὸς Ἴσανδρος, δυστυχῶς τοῦτό γε, πράξας. τὸ τοιοῦτον λυπεῖ καὶ τὸν παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ Αἴαντα, ὃς οὐκ ἤνεγκεν εἰ τοῦ πατρὸς μεγάλα κλεισθέντος ἐν Τροίᾳ, δεύτερος ἔλθοι ἐκεῖσε αὐτὸς τῆς πατρικῆς ἀρετῆς. καὶ ἔχει φύσεως οὕτω τὸ πρᾶγμα. εἰ γὰρ πατὴρ εὔχεται ὅμοιον ἑαυτῷ γενέσθαι παῖδα, ὡς ὁ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ Αἴας, ἢ καὶ ἀμείνονα, ὡς ὁ παρ' Ὁμήρῳ Ἕκτωρ, εἰκότως ἂν λυποῖντο παῖδες ἀτελεσφορήτους ὁρῶντες τὰς τῶν πατέρων εὐχάς. Ὅτι δὲ τῇ Ἀρτέμιδι, τουτέστι τῇ σελήνῃ, τοὺς αἰφνιδίους θανάτους τῶν γυναικῶν ἀνατίθησιν ἡ Ἑλληνικὴ δόξα, δῆλόν ἐστιν. ὥσπερ ὁ Ἀπόλλων ἥλιος αἴτιος λέγεται τοῦ αἴφνης θνήσκειν τοὺς ἄνδρας, ὡς καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ σαφῶς φαίνεται. διὸ καὶ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς θέλων εἰπεῖν ὡς ἡ Λαοδάμεια, καθὰ ἐρρέθη, αἴφνης τέθνηκε, φησί. τὴν δὲ, χολωσαμένη χρυσήνιος Ἄρτεμις ἔκτα, ὅ ἐστιν ἔκτανε κατὰ ἀποκοπήν. Ὅτι δὲ ἡ Ἄρτεμις ἡ αὐτή ἐστι τῇ σελήνῃ, καθωμίληται. Σημείωσαι δὲ ὅτι Ὁμήρου χρυσήνιον εἰπόντος Ἄρτεμιν, Σοφοκλῆς ἐντεῦθεν λαβὼν, χρυσόνωτον ἡλίου ἡνίαν φησίν. Ἡ δὲ Λαοδάμεια, καθὰ καὶ ὁ ἐν Ὀδυσσείᾳ Λαοδάμας, ἀρχικοῦ κληρονομοῦσιν ὀνόματος. καὶ Ἀγαμέμνων δὲ τοιοῦτος ὑπολαλεῖται ἐν τῷ, ἦ ῥά νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι Ἀχαιῶν. ᾧ γὰρ πολλοὶ δέδμηνται κοῦροι, Λαοδάμας ἂν εἴη καὶ ἐκεῖνος, ταὐτὸν δ' εἰπεῖν λαγέτας καθ' ἕτερον ποιητήν. ἐπαύξει δ' ἐνταῦθα τὴν δυσπραγίαν τοῖς προσοῦσιν, εἰ καὶ ὑπὸ θείοις προσώποις πίπτουσι. Λαοδάμεια μὲν, ὑπ' Ἀρτέμιδι, Ἴσανδρος δὲ, ὑπὸ Ἄρει. ὃς αὐτὸν μαρνάμενον Σολύμοισι, κατέκτανε. καὶ ὅρα τὸ κατέκτανεν ἐντελῶς ῥηθὲν, καὶ οὐ κατὰ τὸ, Ἄρτεμις ἔκτα, ὃ ἀνωτέρω κεῖται. Ὅτι τῆς αὐτῆς ἐννοίας τὸ, Ἱππόλοχος δέ μ' ἔτικτε. καὶ τὸ, ἐκ τοῦ φημι γενέσθαι. ἀξιωματικῶς κειμένου καὶ ἐνταῦθα τοῦ φημὶ, καὶ κατὰ κριτικὴν ἀπόφανσιν. ἔχει δέ τι καὶ σεμνὸν ὁ λόγος, φαμένου τοῦ Γλαύκου, ὡς καὶ ἔτικτέ με ὁ Ἱππόλοχος, καὶ ἐγὼ κηρύττω τοῦτο, οἷα μὴ αἰδούμενος τὴν ἐκ τοιούτου ἀνδρὸς γέννησιν. καταστατικὴ δὲ τοῦτο ἔννοια, συμπληροῦσα τὴν τοῦ Γλαύκου ἐπὶ τῇ κατ' αὐτὸν γενεαλογίᾳ διήγησιν. τὸ δὲ μάλιστα συμπληρωτικὸν ταύτης, μετ' ὀλίγα κείσεται. Ὅτι Ἱππόλοχος πέμπων εἰς Τροίαν τὸν υἱὸν Γλαῦκον, μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν, αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων, μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν, οἳ μέγ' ἄριστοι γένοντο. καὶ ἔστιν ἡ παραίνεσις, πρέπουσα εὐγενέσι καὶ ἀγαθοῖς πατράσι πρὸς ὁμοίους υἱούς. εἴρηκε δὲ καί τις παλαιὸς ῥήτωρ πρὸς Ῥωμαῖον στρατηγὸν ἐρωτήσαντα ὅ,τι θέλει ἐξ αὐτοῦ, τὸ Ὁμηρικὸν τοῦτο ἔπος, τὸ, αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων, ὡς καὶ ὁ Στράβων ἱστορεῖ. ἔοικε δὲ ἀνενδεὴς ἐκεῖνος ὁ ῥήτωρ εἶναι, διὸ καὶ μηδενὸς ἔφη ἑτέρου προσδεῖσθαι, ἢ τοῦ εἰσαεὶ τὸν στρατηγὸν προέχειν τῶν κατ' αὐτὸν, ὡς οἷα καὶ φιλούμενον αὐτῷ. Ὅτι τὸ, ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι, ἔννοιά ἐστι τῷ Γλαύκῳ συμπληρωτικὴ καὶ αὐτὴ γενεαλογίας. Ἐντεῦθεν καὶ ὁ κυνικὸς Ἀντισθένης χρησάμενος, πρὸς τὸν ἀνακρίνοντα τὸ γένος αὐτοῦ εἰπὼν, ὡς ἐμοὶ πατὴρ μὲν ἦν τῷ ἀγκῶνι ἀπομυσσόμενος, ἤγουν ταριχέμπορος καὶ τὰ ἑξῆς, ἐπάγει τὸ, ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι. τὸ δὲ αἵματος, ἀντὶ τοῦ σπέρματός φασιν οἱ σοφοὶ, ὡς τοῦ σπέρματος, ὕλην τὸ αἷμα ἔχοντος.

Ὣς φάτο. γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Ἔγχος μὲν κατέπηξεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Αὐτὰρ ὁ, μειλιχίοισι προσηύδα ποιμένα λαῶν.
Ἦ ῥά νύ μοι ξεῖνος πατρώϊός ἐσσι παλαιός.
Οἰνεὺς γάρ ποτε δῖος, ἀμύμονα Βελλεροφόντην
Ξείνισ' ἐνὶ μεγάροισιν, ἐείκοσιν ἤματ' ἐρύξας.
Οἱ δὲ, καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήϊα καλά.
Οἰνεὺς μὲν, ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν.
Βελλεροφόντης δὲ, χρύσεον δέπας ἀμφικύπελλον.
Καί μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν ἐν δώμασ' ἐμοῖσι.
Τυδέα δ' οὐ μέμνημαι, ἐπεί μ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα
Κάλλιφ', ὅτ' ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸς Ἀχαιῶν.
Τῷ, νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνος φίλος Ἄργεϊ μέσσῳ

Ὅτι ἐγήθησεν ὁ Διομήδης ἀναγνωρίσας τὸν Γλαῦκον, ξένον πατρῷον, διὸ καὶ τὸ ἔγχος καταπήξας ἐπὶ χθονὶ καὶ ἀργίαν αὐτοῦ καταγνοὺς, μειλιχίοις λόγοις δηλαδὴ, προσηύδα ποιμένα λαῶν, ἦ ῥά νύ μοι ξεῖνος πατρώϊος ἐσσὶ παλαιός. εἶτα ἐπεξηγούμενος πῶς ξένος πατρῷος ὁ Γλαῦκος αὐτῷ, ἑταῖρος δηλαδὴ ἀπὸ ξενίας τῆς οὐκ ἐξ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἐκ πατέρων ἤτοι προγόνων, διηγεῖται οὕτω, γνώρισμα λέγων, καὶ διὰ τοῦτο πιστευόμενος. Οἰνεὺς γάρ ποτε δῖος ἀμύμονα Βελλεροφόντην πρὸ

Εἰμί, σὺ δ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἵκωμαι·
Ἔγχεσι δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι' ὁμίλου.
Πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες, κλειτοί τ' ἐπίκουροι
Κτείνειν, ὅν κε θεός γε πόροι, καὶ ποσσὶ κιχείω.
Πολλοὶ δ' αὖ σοὶ Ἀχαιοὶ ἐναιρέμεν, ὅν κε δύνηαι.
Τεύχεα δ' ἀλλήλοις ἐπαμείψομεν, ὄφρα καὶ οἵδε
Γνῶσιν ὅτι ξεῖνοι πατρώιοι εὐχόμεθ' εἶναι.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, καθ' ἵππων ἀΐξαντε,
Χεῖράς τ' ἀλλήλων λαβέτην, καὶ πιστώσαντο.
Ἔνθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεύς,
Ὃς πρὸς Τυδεΐδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβε,
Χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.

τῆς εἰς Λυκίαν ὁδοῦ, ξείνισ' ἐνὶ μεγάροισιν, ἐείκοσιν ἤματ' ἐρύξας, ἤγουν παρακατασχών, καθὰ καὶ Ἰοβάτης ἐφ' ἡμέρας τινὰς τὸν Βελλεροφόντην παρ' ἑαυτῷ κατέσχηκεν. οἱ δὲ, καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήϊα καλά. Οἰνεὺς μὲν, ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν, ἤγουν φοινικῷ χρώματι, ὃ ἐκ καρποῦ ἴσως τοῦ πρίνου. Βελλεροφόντης δὲ, χρύσεον δέπας ἀμφικύπελλον. καὶ διὰ τοῦτό φησι, νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνος φίλος Ἄργεϊ μέσσῳ εἰμὶ, σὺ δ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἵκωμαι. Ὅρα δὲ τὸ, ἐείκοσιν ἤματα, ῥηθὲν ἁπλῶς, καὶ οὐ κατά τινα παρατήρησιν ἀναγκαίαν. ἐνταῦθα δὲ ἀναγκαία κεῖται στιγμὴ μετὰ τὸ μεγάροισιν, ἵνα μή τις ἴσως ἐρεῖ σοφιζόμενος, μεγάροισιν εἴκοσι. Τὸ δὲ μειλιχίοις, διαστολὴν ἔχει πρὸς τὰ φθάσαντα ῥηθῆναι, ἐν τῷ, εἰ δέ τίς ἐσσι βροτῶν, ἴθι, ὡς ἄν ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι. ἐκεῖ γοῦν οὐ μειλιχίοις ὁ ἥρως προσηύδα. Ξένια δὲ καλὰ, τὰ εὐειδῆ καὶ ἀξιοθέατα. τὸ μὲν γοῦν χρύσεον δέπας, καὶ καλὸν καὶ τῇ ὕλῃ τίμιον. ὁ δὲ φαεινὸς φοίνικι ζωστὴρ, καλὸς διὰ τοῦ τοῦ ἱμάντος φοινικοῦν. ταῦτα δὲ δεινῶς ὁ Διομήδης καὶ δεξιῶς ταῦτα προεκτίθεται, ἵνα εὐλόγως καὶ αὐτὸς τὴν τῶν ὅπλων ζητήσῃ ἄμειψιν ὡς ῥηθήσεται, καὶ δοκιμάσῃ τὸν Γλαῦκον, εἰ μὴ ἐθέλει τὴν τῶν πατέρων αἰσχύνειν ἀρετήν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τῷ ἔχοντι φίλον ἐξ ἀλλοδαπῆς, χρήσιμος μετατρεπθεὶς ὁ ῥηθεὶς τοῦ Διομήδους λόγος, μέγα φρονοῦντος καὶ σεμνυνομένου, διότι αὐτὸς Ἀργεῖος ὢν, ἔχει ξένον φίλον ἐν Λυκίᾳ. ἔφη γάρ. σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνος φίλος Ἄργει, καὶ ἑξῆς. ἔνθα τὸ ἐν Λυκίῃ, ἐλλειπτικῶς ἐσχημάτισαι κατὰ τὸ ἀπὸ κοινοῦ σχῆμα. τὸ γοῦν ὅλον, οὕτως ἐστί. σὺ δ' ἐν Λυκίῃ ξεῖνος φίλος ἐμοί. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ Ἄργεϊ μέσσῳ, ταυτόν ἐστι τῷ ἐν Ἀργείοις, διὸ ἐπάγει. ὅτε ἂν τὸν, δῆμον ἵκωμαι, ἤγουν ὅτε εἰς τὸν δῆμον τῶν Ἀργείων ἐπανέλθω. καὶ ἔστι τὸ σχῆμα, καινόν. ἡ γοῦν σύνταξις, οὐ πρὸς τὸ ῥητὸν Ἄργος, ἀλλὰ πρὸς τὸ δι' αὐτοῦ νοούμενον, ἤτοι τοὺς Ἀργείους. πόλις γοῦν, οἱ πολῖταί εἰσιν. ὥσπερ καὶ ναῦς, οἱ ναῦται. καθὰ καὶ Σοφοκλῆς δηλοῖ, λέγων. ὡς οὐδέν ἐστιν οὔτε ναῦς, οὔτε πόλις ἔρημος ἀνδρῶν μὴ συνοικούντων ἔσω. τοιοῦτόν τι σχῆμα ἐσημειώθη καὶ κατὰ τὸν ἀνάπλουν τῆς α ῥαψῳδίας ἐν ᾧ, οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος ἐντὸς ἵκοντο. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅλον τὸ, ὅτε τὸν, δῆμον ἵκωμαι, πρὸς ἀκρίβειαν κεῖται. νῦν μὲν γὰρ, ἄμφω ξένοι εἰσὶν ἀλλήλοις οὐκ ἐν Λυκίᾳ καὶ Ἄργει, ἀλλ' ἐν τόπῳ ἑνὶ τῷ περὶ Τροίαν. ὅτε δὲ ἐπανέλθωσιν οἴκαδε, τότε Διομήδης μὲν, ἐν μέσῳ Ἄργει φίλος ἔσαι τῷ Λυκίῳ Γλαύκῳ, Γλαῦκος δὲ αὖ, ἐν Λυκίᾳ μέσῃ ξένος ἔσαι τῷ ἐξ Ἄργους Διομήδει. καὶ ἔστι σχῆμα συντομίας καὶ ἐνταῦθα. εἰπὼν γὰρ ὁ Διομήδης ὅτε Ἀργείων δῆμον ἵκωμαι, ἀφῆκε τῷ Γλαύκῳ νοεῖν τὸ ὅμοιον, δηλαδὴ τὸ, ὅτε καὶ σὺ Λυκίων δῆμον ἵκῃ. ἐσίγησε δὲ αὐτὸ ἀστείως ὁ ποιητὴς, οὐ μόνον ὡς δισσοτονίστον λόγον τῷ φίλῳ, ἀλλὰ καὶ ὅτι τὸν Γλαῦκον οἶδεν οὐκ ἐπανελθόντα εἰς τὰ οἰκεῖα. Ἐπιστέον καὶ ὅτι τὰ ξένια, ἤτοι τὰ τῆς ξενίας δῶρα, κειμήλια τοῖς παλαιοῖς ἀπετίθεντο εἰς ἀνάμνησιν πατρώας φιλίας τοῖς ἐπιγόνοις. Διομήδης γοῦν φησιν, ὅτε εἰς Τροίαν ἰὼν, οἴκοι κατέλειψεν ἀποκεῖσθαι τὸ ῥηθὲν τοῦ Βελλεροφόντου κύπελλον. καὶ Ὀδυσσεὺς δὲ, τὸ τοῦ Ἰφίτου τόξον ἐν Ἰθάκῃ ἔλειψεν εἰς μνῆμα ξενίας. ταμιεύεται γὰρ καθάπερ ἐν θαλάμοις τὸ ξένιον, οὕτως ἐν ταῖς τῶν ὁρώντων ψυχαῖς ἡ μνήμη τοῦ δόντος. καὶ γίνεται κειμήλιον, ταμεῖον μὲν, τὸ δῶρον ἡ δὲ μνήμη, ψυχῆς. διὸ καὶ Διομήδης πιθανολογῶν τὴν πατρῴαν ξενίαν, ἐκ τοῦ κυπέλλου λέγει εἰδέναι αὐτὴν καὶ μεμνῆσθαι, οὐ μὴν ἐκ πατέρων. Τυδέα γάρ φησιν οὐ μέμνημαι, πολλῷ δὴ πλέον τὸν πάππον Οἰνέα. ἐνταῦθα δὲ εὐμεθόδως ὁ ποιητὴς καὶ τὴν τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας ἱστορίαν παρενέθετο, κομιδῇ ἀποστενώσας αὐτὴν, ἐν οἷς ὁ Διομήδης φησὶν, ὅτι Τυδέα οὐ μέμνημαι, ἐπεί μ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα κάλλιφ', ὅτ' ἐν Θήβαις ἀπώλετο λαὸς Ἀχαιῶν. Καὶ ὅρα τὸ μέμνημαι, αἰτιατικῇ συνταχθέν. Ὅτι συνέθεντο Διομήδης καὶ Γλαῦκος, ἀλλήλων ἐν πολέμῳ ἀπέχεσθαι καθ' ἑαυτούς τε, καὶ δι' ὁμίλου, ἤγουν κατὰ τὸν ὑπ' αὐτοὺς πάντα ὅμιλον. ἀξιοῖ γὰρ ὁ Διομήδης οὕτω. ἔγχεσι δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι' ὁμίλου. πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες, καὶ ἐπίκουροι κτείνειν, ὃν ἂν θεός γε πόροι, καὶ ποσσὶ κιχείω. πολλοὶ δ' αὖ σοὶ Ἀχαιοὶ ἐναιρέμεν, ὅν κε δύνηαι. καὶ ἐπὶ τῇ συνθήκῃ ταύτῃ, χεῖράς τ' ἀλλήλων λαβέτην καὶ ἐπιστώσαντο, ἤγουν πίστιν ἀλλήλοις ἐποίησαν διὰ τῆς συνήθους δεξιώσεως. πιστώσεως γὰρ δηλωτικὸν τῶν δεξιῶν χειρῶν ἡ συμβολὴ, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δηλοῦται. καὶ σημείωσαι ὅπως αἰδέσιμος ἦν ἡ φιλία, οὐκ αὐτοῖς μόνοις τοῖς ξενωθεῖσιν, ἀλλὰ κατὰ διαδοχὴν καὶ τοῖς ἐξ αὐτῶν. ἰδοὺ γοῦν Βελλεροφόντου καὶ Οἰνέως πάλαι ποτὲ ξένων ἀλλήλοις γενομένων, οἱ αὐτῶν ἔγγονοι τὸ τῆς ξενίας ἀγαθὸν αἰδεσθέντες, εἰ-

ρηναῖα

εἰρηναῖα σπένδονται. καί πως, τοῦ συγγενικοῦ θεσμοῦ, κρείττω τοῖς παλαιοῖς ἦν ὁ κατὰ τὴν ξενίαν. Τεῦκρος μὲν γὰρ τρωϊκὸς ὢν ἀνέκαθεν, καὶ τῷ Πριάμῳ προσγενής, αὐτανέψιος γὰρ ἦν Ἕκτορος, πολεμεῖ τοῖς Τρωσὶ, καὶ ὁμοφύλοις αἵμασι χραίνεται. Γλαῦκος δὲ καὶ Διομήδης, ὡς πατρῷοι ξένοι, ἀλλήλων καὶ δι' ὁμίλου ὡς εἴρηται ἀλέονται, ἤτοι ἐκκλίνουσιν, ἀπέχονται. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ὁ Διομήδης ἐν τῷ, ὃν ἂν θεός γε πόροι καὶ ποσὶ κιχείω, ἐσέμνυνεν ἑαυτὸν, ὡς καὶ θεοφιλῆ καὶ ποδώκη. τὸν μέντοι Γλαῦκον, οὐ πάνυ σεμνύνει τὸ, ὃν ἂν δύνωμαι. Ἴσως δὲ τὸ μὲν, ὃν ἂν θεὸς πόροι, σταδαίαν μάχην δηλοῖ τὴν καὶ ἐπὶ πλέον ἐναγώνιον, καὶ θείας δεομένην συναιρέσεως. Τὸ δὲ ὃν ποσὶ κιχείω, φεύγοντος ἐχθροῦ πτῶμα ἐμφαίνει, ὃν οὐκ ἐξ ἀνάγκης αὐτὸς ὁ διώκων ἔτρεψεν εἰς φυγήν. Ὅτι τὰ τεύχεα ὁ Γλαῦκος καὶ ὁ Διομήδης ἀλλήλοις ἐπαμείβουσιν, ἀξιώσαντος Διομήδους οὕτω ποιῆσαι. τεύχεα γάρ φησιν ἀλλήλοις ἐπαμείψομεν, ὄφρα καὶ οἵδε γνῶσιν ὅτι ξεῖνοι πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι. καὶ οὕτως εἴη ἀνύποπτον τὸ ἀλλήλων ἡμᾶς καὶ δι' ὁμίλου ἀπέχεσθαι. ἄλλως γὰρ, προδοτικοῦ ἂν ἤθους ἐκρίνοντο, καὶ δολερᾶς καθυφέσεως τῆς εἰς πόλεμον. καὶ δίδωσι μὲν ὁ Διομήδης εὐτελῆ τινα ὡς ῥηθήσεται ὅπλα, λαμβάνει δὲ τιμιώτατα. Καὶ σημείωσαι ὅτι ὥσπερ ἐπὶ τῶν προγόνων, οὕτω κἀνταῦθα γίνεται. Οἰνεύς τε γὰρ ζωστῆρα δοὺς φοίνικι φαεινὸν ὡς προείρηται, χρύσεον δέπας ἀντέλαβεν ἐκ τοῦ Βελλεροφόντου φιλοτιμότερον διατεθέντος, καὶ Διομήδης ὁ τοῦ Οἰνέως ἀπόγονος, χάλκεα νῦν δοὺς ὅπλα, χρύσεα ἔλαβε. καὶ ὅρα ὅπως ὁ Γλαῦκος προγονικὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ φιλοτιμίαν μιμούμενος, καὶ κατὰ πατρικὴν προαίρεσιν μὴ θέλων πατέρων γένος αἰσχύνειν, ἄλλως τε καὶ τοῦ Διομήδους ἀπαιτήσαντος, ἤμειψεν αὐτῷ τὰ οἰκεῖα ὅπλα, ὑπερδεκαπλάσιον ὄντα τῶν τοῦ Διομήδους τιμιώτερα. φησὶ γοῦν. ὃς πρὸς Τυδείδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβε, χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων. ἀσφαλείας γὰρ ὁ Γλαῦκος μόνης ἐδεῖτο τῆς ἐκ τῶν ὅπλων, οὐ μὴν ὕλης τιμίας. πάντως δὲ, οὐχ ἧττόν τι τῶν χρυσέων ἀσφαλῆ καὶ τὰ χάλκεα, διὸ καί φησιν ὁ ποιητής. ἔνθ' αὖτε Γλαύκῳ φρένας ἐξέλετο Ζεύς, ὃ ἐστὶν ἐξαιρέτους ἐποίησεν, ὡς τῷ Πορφυρίῳ δοκεῖ, διὰ τὸ τοιαύτην φιλοτιμίαν ἐνδείξασθαι καὶ μὴ γλισχρεύσασθαι περὶ τὴν τοῦ ξένου ἀξίωσιν, καὶ οὕτως αἰσχῦναι τὴν τοῦ πάππου ἀρετήν. εἰ δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ φρένας ἐξείλετο Ζεύς, φανερῶς ἐπὶ ἀφροσύνης κεῖται, ῥηθήσεται τὰ εἰκότα ἐκεῖ. δῆλον δὲ ὅτι, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐγράφη, πρὸς διάφορον σημασίαν ὁ Γλαῦκος βαρύνεται. πρὸς διαστολὴν γὰρ τοῦ, ὁ γλαυκὸς ἐπιθέτου. τοιοῦτον δὲ ἐγνώσθη καὶ τὸ λεῦκος πρὸς τὸ λευκός. ὅμοιον καὶ τὸ ἀρκτὸς καὶ ἄρκτος, καὶ ἄλλα μυρία. ἐν οἷς καὶ τὸ διηνεκής καὶ Διηνέκης κύριον κατὰ θ' Ἡρόδοτον, σπαρτιάτης ἄριστος γενόμενος ἐν τῇ μάχῃ τῶν Θερμοπυλῶν. καὶ δρυμὸς δὲ, ὁ δρυώδης τόπος. καὶ Δρύμος πόλις. φησὶ γοῦν ὁ αὐτὸς, ὅτι κατέκαυσαν πόλεις οἱ Θεσσαλοὶ ὁδηγοῦντες τοὺς Πέρσας, ἄλλας τε, καὶ Δρύμον, καὶ Θρόνιον, καὶ τὰ ἑξῆς. διαφόρου δ' εὐλόγου τονώσεως καὶ ὁ Πυῤῥὸς ὁ πυρσόθριξ, καὶ Πύῤῥος κύριον. καὶ γῦρος ὁ κατὰ κύκλον, καὶ γυρὸς ὤμοισιν ἐν Ὀδυσσείᾳ, ὅθεν καὶ πέτραι γυραί. καὶ κυρτὸς ὁ κατὰ πάθος, καὶ κύρτος ὁ ζωγρητικός. Ὅτι δὲ καὶ ἕτεροι Γλαῦκοι διάσημοι, δῆλον καὶ αὐτὸ, ἐν οἷς καὶ ὁ ἀνθηδόνιος, καὶ ὁ παρὰ Ἡροδότῳ, καὶ ὃν δὲ γλαύκωνα ὁ Λυκόφρων καλεῖ παρωνύμως. δῆλον δὲ ὡς καὶ ἰχθύος εἶδος ὁ γλαῦκος παραδίδεται. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι οὐχ ὡς κερδαλέος ὁ Διομήδης αἰτεῖ τὰ χρυσᾶ ὅπλα, προΐσχεται δὲ αἰτίαν εὐσχήμονα, ἵνα φησὶ πάντες γνῶσιν, ὡς ἐῤῥέθη, ὅτι ξένοι ἀλλήλων πατρῷοι ἐσμὲν, καὶ διὰ τοῦτο ἀπεχόμεθα τῆς πρὸς ἀλλήλους μάχης, καὶ οὐ διά τινα φαύλην ὑπόληψιν, ἀλλὰ διὰ τὸν πατρῷον, καὶ ἑταιρεῖον, καὶ ξένιον. ἦν δὲ ἄρα ἡ τῶν ὅπλων ἄμειψις, καὶ σημεῖον τῆς κατὰ παράταξιν ἀμείψεως. οὐκέτι γὰρ ἀλλήλοις ἀντεμάχοντο, διὸ καὶ ἐν ὄψεσι πάντων τὰ ὅπλα ἀλλάξαντο, ἵνα διὰ φιλίαν ἀλλήλων ἀπέχεσθαι φαίνωνται, καὶ μὴ τοὺς οἰκείους προΐεσθαι. εἰ δὲ καὶ Λυκάων ὁ τρωϊκὸς ἤμειψε θώρακα τῷ ἀδελφῷ Πάριδι, καὶ Ἀχιλλεὺς ὅπλα τῷ φίλῳ ἑταίρῳ Πατρόκλῳ, ἀλλ' ἐκεῖνα πρὸς ὥραν γεγονότα, πάντη ἑτεροιοῦνται πρὸς τὰ ἐνταῦθα. Ὅρα δὲ ὅπως εὐτυχῶς τῷ κρείττονι τὰ κρείττονα ὅπλα ἐγένοντο, τῷ δὲ χείρονι Γλαύκῳ τὰ προσήκοντα. ὅπερ οἱ Ἕλληνες μετὰ ταῦτα ποιοῦσι κατὰ συμβουλήν. ὅπου ἐσθλὰ μὲν, ἐσθλὸς ἔδυνε. χείρονα δὲ, χείρων. Ἑκατόμβοιον δὲ καὶ ἐννεάβοιον, ὥσπερ καὶ δωδεκάβοιον, καὶ εἰκοσάβοιον, καὶ εἴ τι τοιοῦτον, οἱ μὲν, ἐπὶ νομισμάτων ἀκούουσι, βοῦν εἰρῆσθαι τὸ νόμισμα λέγοντες, διὰ τὸ, ὡς καὶ προεγράφη, ἐν αὐτῷ τοῦ βοὸς ἔκπαλαι τύπον κατὰ τιμὴν τοῦ ζώου. οἱ δὲ, ὡς καὶ αὐτὸ εἴρηται, σταθμόν τινα τὰ τοιαῦτα νοοῦσι, δι' οὗ βόας ἑκατὸν ὡς τυχὸν, ἢ ἐννέα, ἢ δώδεκα, ἢ εἴκοσιν, ἢ ἁπλῶς τοσούσδε ὠνησάμενός τις κτήσεται.

Ἕκτωρ δ' ὡς σκαιάς τε πύλας, καὶ φηγὸν ἵκανεν,
Ἀμφ' ἄρα μιν Τρώων ἄλοχοι θέον, ἠδὲ θύγατρες,
Εἰρόμεναι παῖδάς τε κασιγνήτους τε, ἔτας τε,
Καὶ πόσιας. ὁ δ' ἔπειτα θεοῖς εὔχεσθαι ἀνώγει
Πάσας ἑξείης, πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλέ' ἵκανε,
Ξεστῇς αἰθούσῃσι τετυγμένον, αὐτὰρ ἐν αὐτῷ

Ὅτι σχῆμα ὑστερολογίας καὶ ἐν τῷ, Ἕκτωρ δ' ὡς σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν. ἀνιὼν γὰρ εἰς τὴν πόλιν, πρῶτον φηγὸν ἵκανε περὶ τὸ πεδίον οὖσαν, εἶτα τὰς σκαιὰς πύλας. Ὅρα δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ τῆς ἱστορίας εὐκρινές. μεσολαβήσας γὰρ ὁ ποιητὴς τῇ τοῦ Ἕκτορος εἰς Τροίαν ἀνόδῳ τὰ κατὰ Διομήδην

Πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι, ἔνθα δὲ παῖδες
Κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῇς ἀλόχοισι.
Κουράων δ' ἑτέρωθεν ἐναντίοι ἔνδοθεν αὐλῆς,
Δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι, ἔνθα δὲ γαμβροὶ
Κοιμῶντο Πριάμοιο παρ' αἰδοίῃς ἀλόχοισιν.
Ἔνθά οἱ ἠπιόδωρος ἐναντίη ἤλυθε μήτηρ,
Λαοδίκην ἐσάγουσα θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Τέκνον, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας.
Ἦ μάλα δὴ τείρουσι δυσώνυμοι υἷες Ἀχαιῶν
Μαρνάμενοι περὶ ἄστυ. σὲ δ' ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν,
Ἐλθόντ' ἐξ ἄκρης πόλιος Διὶ χεῖρας ἀνασχεῖν.
Ἀλλὰ μέν' ὄφρα κέ τοι μελιηδέα οἶνον ἐνείκω,
Ὡς σπείσῃς Διὶ πατρὶ, καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
Πρῶτον. ἔπειτα δέ κ' αὐτὸς ὀνήσεαι, αἴ κε πίησθα.
Ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι, μένος μέγα οἶνος ἀέξει,
Ὡς τύνη κέκμηκας ἀμύνων σοῖσιν ἔτῃσι.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ.
Μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα πότνια μήτηρ,
Μή μ' ἀπογυιώσῃς μένεος, ἀλκῆς τε λάθωμαι.
Χερσὶ δ' ἀνίπτοισι Διὶ λείβειν αἴθοπα οἶνον,
Ἅζομαι. οὐδέ πῃ ἔστι κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Αἵματι, καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάασθαι.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
Ἔρχεο σὺν θυέεσσιν, ἀολλίσσασα γεραιάς.
Πέπλον δ' ὅς τίς τοι χαριέστατος, ἠδὲ μέγιστος
Ἔστιν ἐνὶ μεγάρῳ, καί τοι πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
Τὸν θὲς Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο,
Καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ,
Ἤνις, ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ
Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα,
Αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
Ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
Ἔρχευ, ἐγὼ δὲ Πάριν μετελεύσομαι, ὄφρα καλέσσω,
Αἴ κ' ἐθέλῃσ' εἰπόντος ἀκουέμεν. ὥς κέ οἱ αὖθι
Γαῖα χάνοι, μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα
Τρωσί τε, καὶ Πριάμῳ μεγαλήτορι, τοῖό τε παισίν.
Εἰ κεῖνόν γε ἴδοιμι κατελθόντ' Ἄϊδος εἴσω,
Φαίην κεν φρέν' ἀτέρπου ὀϊζύος ἐκλελαθέσθαι.

καὶ γλαυκὸν, εἶτα τούτων ἀπαλλαγεὶς, ἀνατρέχει πάλιν εἰς τὸν Ἕκτορα, καὶ γίνεται εὐτάκτως τῶν ἐφεξῆς. Ὅτι παιδεύει τὸν ἀκροατὴν καὶ ὁ παρ' Ὁμήρῳ Ἕκτωρ, μὴ ἀεὶ πρὸς τὰς ἐρωτήσεις λεπτομερῶς ἀποτείνεσθαι, ὅπου ἂν μὴ συμφέρον εἴη. ἐρωτᾶται μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν Τρῳάδων, πῶς ἂν ἔχοιεν ἐν τῷ πολέμῳ οἱ προσήκοντες αὐταῖς, ὁ δὲ, οὐδὲν ἄλλο ἔφη ἀλλ' ἢ θεοῖς μόνον ἐκέλευσεν εὔχεσθαι πάσας ἑξείης. καί τοι πολλαῖς αὐτῶν, ὡς ὁ ποιητής φησι, κήδεα ἐφῆπτο δηλαδὴ τὴν τῶν οἰκείων ἀπώλειαν. Καὶ ὅρα τὸ, πολλαῖς κήδε' ἐφῆπτο, ἤτοι πολλῶν ἥπτετο ἡ βλάβη, καὶ ἤδη αὐταῖς ἐπέκειτο. ἴσον τούτῳ καὶ τὸ, ὀλέθρου πείρατα ἐφῆπται, ἤγουν τέλος ὀλέθρου ἐπίκειται. προσήκοντας δὲ ταῖς γυναιξὶ μερίζει Ὅμηρος παῖδάς τε κασιγνήτους τε ἔτας τε καὶ πόσιας, περὶ ὧν πολλαχοῦ δηλοῦται. Ἐνταῦθα δὲ ὅρα ὅτι καθάπερ ἐν συμποσίοις ἄκροι κάθηνται οἱ ἄριστοι, οὕτω κἀνταῦθα τὰ φίλτατα μὲν ἐν ἄκροις ὁ ποιητὴς ἔταξε, τὰ δὲ μὴ πάνυ τοιαῦτα, τοὺς κασιγνήτους, καὶ τοὺς ἔτας εἰς μέσον ἤλασεν. Ὅτι περικαλλέα λέγει τὸν τοῦ Πριάμου οἶκον, ξεσταῖς αἰθούσαις τετυγμένον, ἤτοι λιθίνοις ὑπαίθροις, στοαῖς αἰθομέναις ἡλίῳ, καθὰ δηλοῖ τοὔνομα τῆς αἰθούσης. ὅθεν τῇ δημώδει γλώσσῃ παρετρίβη τὰ ἡλιακά. Ὅτι δὲ ξεστὰς λέγει τὰς ἐκ λίθων ἐξεσμένων, δηλοῦσι καὶ οἱ ἐπαγόμενοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο δεδμημένοι. περὶ δὲ αἰθούσης, δηλοῖ μὲν σαφῶς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ, ῥηθήσεται δέ που καὶ ἐν τοῖς ἐφεξῆς. Ὅτι ἐν τῷ τοῦ Πριάμου δόμῳ πεντήκοντα ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο, πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι, ἤγουν δεδομημένοι, ἔνθα δὲ παῖδες κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῇς ἀλόχοισι. κουράων δ' ἑτέρωθεν ἐναντίοι ἔνδοθεν αὐλῆς, δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,

πλη-

πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι, ἔνθα δὲ γαμβροὶ κοιμῶντο Πριάμοιο παρ' αἰδοίῃς ἀλόχοισι. Καὶ ὅρα τὴν ταυτολογίαν τοῦ ποιητοῦ, δὶς ἐνταῦθα εἰπόντος ἀπαραιτήτως τό, θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο, πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι. Σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ τὰς τοιαύτας τοῦ Πριάμου θυγατέρας, κόρας εἶπεν, οὐχ ὡς παρθένους, πῶς γὰρ τὰς ὑπὸ ἀνδράσιν οὔσας, ἀλλὰ ἁπλῶς ἀντὶ τοῦ νέας. ὡς ταυτὸν ὂν ἐνταῦθα εἰπεῖν κούρας τε καὶ νέας ἀλόχους. κρατεῖ δὲ καὶ μέχρι νῦν παρά τισι τῶν ἑῴων, τὸ κόρας λέγεσθαι καὶ μετὰ γάμον τὰς ἐν ἡλικίᾳ νέᾳ. ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν πεντήκοντα θαλάμων, ἔοικεν εἰς ποσὸν συνδιήκειν παίδων Πριάμου ἀρρένων κατὰ τό, ἡμεῖς δὲ πεντήκοντά γ' ἄμμοροι τέκνων. Τὸ δὲ ἔνεσαν, μέσου χάριν ῥηθὲν μετὰ προθέσεως, μετ' ὀλίγα ἐν τῷ, δώδεκ' ἔσαν δίχα προθέσεως εἴληπται. Τὸ δὲ πλησίοι, ἀμέμπτως ἔχει, πολλαχοῦ γὰρ ἡ τοιαύτη κλίσις διαφαίνεται, ἐπεὶ προϋπάρχει ὁ πλησίος, οὗ ἡ αἰτιατικὴ γεννᾷ τὸ πλησίον ἐπίρρημα. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τοὺς γυναικείους θαλάμους, οὐ μὴν καὶ τοὺς τῶν ἀνδρῶν ὀνόμασε τεγέους, ἀντὶ τοῦ ἀνωγείους, ἐπὶ τέγει ἤτοι οἴκου ἀνασάντας, ὑπερῴους, πολυστέγους, πολυωρόφους, ἵνα μὴ διοδευομένων φασὶ κατοπτεύωνται αἱ γυναῖκες. Γίνεται δὲ τὸ τέγεος ἀπὸ τοῦ τέγος τέγεος καὶ ἀποβολῇ τέγεος, ὡς τέλος τέλεος τέλεος. ὥσπερ δὲ μικρὸς καὶ σμικρὸς, οὕτω καὶ τέγος καὶ στέγος, ἐξ οὗ τὸ στέγω ῥῆμα. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα ὀνόματα, ὡς ἀλλαχοῦ δεδήλωται. Ἰστέον δὲ ὡς εἰ καὶ ἀπὸ τοῦ τέγους, ὃ γίνεται ἀπὸ τοῦ τέγγω, παράγεται τὸ στέγος, ἀλλ' ἐξ αὐτοῦ αὖθις ὁ ὅλος οἶκος παρονομάζεται διὰ μέσου τοῦ στέγειν ῥήματος, ὡς ὑποδηλοῖ καὶ Εὐελπίδης ἐν οἷς που λέγει, ὅτι ὄχλον στέγει δόμος. θάλαμοι δὲ παρὰ μὲν τοῖς ὕστερον, αἱ γυναικωνίτιδες. παρὰ δὲ Ὁμήρῳ, καὶ οἱ ἁπλῶς ἐνδοτάτω οἶκοι, ἀπὸ τοῦ θάλπειν ἐτυμολογούμενοι. ἡ δὲ θαλάμη, οὐ δόμον δηλοῖ, κατάδυσιν δέ τινα ζώων ἀλόγων οἷον πολυπόδων καί τινων τοιούτων. ὅθεν μεταφορικῶς καὶ θαλαμῖται καὶ θαλάμακες, ἐρέται οἱ ὑπὸ τοὺς θρανίτας. Ἐνταῦθα δὲ ὅρα καὶ ὅπως ὁ ποιητὴς τὴν συγγενικὴν ἐγγύτητα, βούλεται καὶ τῇ κατὰ τόπον σχέσει ἐνδεῖξαι ὡς ἐγχωρεῖ, τὸ γένος ἅπαν τοῦ Πριάμου εἰς ἕνα τόπον συναγαγών. ὃ καὶ βουλόμενος ἐγκαθίσαι τῇ ψυχῇ τοῦ ἀκροατοῦ, ἐπιμονὴν ἐποίησε, διὰ τῆς ἀνωτέρω παρασημειωθείσης ταυτολογίας. Ὅτι τὸ ἠπιόδωρος, οἰκεῖον ἐπίθετον ἀγαθῇ μητρί, ὁποία καὶ ἡ Ἑκάβη ἐνταῦθα τῷ Ἕκτορι, ἐλεοῦσα τὸν παῖδα ἐκ μάχης ἐλθόντα, καὶ ἠπίως δεξιουμένη αὐτὸν, ὡς μετ' ὀλίγα φανήσεται. προκλητικὴ γάρ πως ἡ τοιαύτη λέξις ἐνταῦθα, τῶν ἐν τοῖς ἑξῆς δώρων τῆς μητρός. ἔχει δ' ἐνταῦθα τὸ Ὁμηρικὸν, οὕτως. ἔνθα οἱ ἠπιόδωρος ἐναντίη ἤλυθε μήτηρ, κατὰ τύχην δηλαδὴ καὶ οὐκ ἔκ τινος προμηθείας, ὡς εὐθὺς φαίνεται. Ἰατροῖς δὲ καὶ τοῖς κατ' αὐτοὺς πρέπουσα ἡ τοῦ ἠπίου λέξις, ὡς καὶ ἡ τοῦ Ἀσκληπιοῦ δηλοῖ σύνθεσις, καὶ τό, ἐπ' ἄρ' ἤπια φάρμακα πάσσεν, καὶ τό, ὀδύναι δὲ κατηπιόωντο βαρεῖαι. διὸ εἰκότως οἰκειοῦται καὶ μητρὶ ἀκεσωδύνῳ, ἣ ἐς τοσοῦτον οἶδε φύσει τοὺς ἐξ αὐτῆς κήδεσθαι, ὡς μηδὲ μυῖαν ἐᾶν δάκνειν τὸ φίλον βρέφος ὑπνοῦν. οὐκ ἐστέρηται δὲ τῆς τοῦ ἠπίου προσηγορίας οὐδὲ ὁ πατήρ, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ, πατὴρ δ' ὡς ἤπιος ἦεν. ἀγαθὴ δὲ πανταχοῦ λέξις ὁ ἤπιος, δίχα γε τοῦ κακοῦ ἠπιάλου, περὶ οὗ προδεδήλωται, ὃς φαῦλος ὢν, ὅμως εὐωνυμεῖται λόγῳ ἀντιφράσεως. Τὸ δὲ ἐναντίη, οὐ δηλοῖ ἐναντίωσιν, ἀλλὰ εἴληπται ἀντὶ τοῦ ἀντιπρόσωπος. ὅμοιον δὲ καὶ τό, θάλαμοι κουράων ἑτέρωθεν ἐναντίοι, ὃ πρὸ ὀλίγων εἴρηται. Ὅτι ἡ Λαοδίκη εἰς ἣν ἡ Ἑκάβη ἀπιοῦσα ἐντυγχάνει τῷ Ἕκτορι, εἶδος ἀρίστη τῶν Πριάμου θυγατέρων ἦν, αἳ δηλονότι ἄνδρας εἶχον, ἐν ἄλλοις δὲ τὴν Κασάνδραν οὕτω καλεῖ, ταῖς ἔτι παρθένοις ἐκείνην συγκρίνων. Ἐνταῦθα δὲ κεῖται καὶ τὸ εἰσάγειν, ἀντὶ τοῦ εἰσιέναι, ἢ ὑπάγειν. φησὶ γάρ. Λαοδίκην ἐσάγουσα θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην. χρήσιμον δ' ἐνταῦθα καὶ τὸ παρὰ τῷ κωμικῷ παροιμιῶδες ἐπὶ τῶν εἰς οὐδὲν δέον ἀχθοφορούντων, τό, ὄνος ἄγων μυστήρια. καὶ ἐκεῖ γὰρ ἄγειν, οὐ τὸ φέρειν ἀλλὰ τὸ ἀπιέναι, ἵνα ᾖ ὄνος ἄγων μυστήρια, ὁ ἀπιὼν εἰς τὴν τῶν μυστηρίων ἑορτήν. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα ἐμφῦναι χειρί, τὸ χειρὸς λαβέσθαι καὶ στερεῶς αὐτῆς ἅψασθαι. καὶ ἔστι πως ὅμοιον τῷ ἐμφῦναι χείλεσιν, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ γέγραπται. Ὅτι τῆς Ἑκάβης τό, τί πτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας, λεχθείη ἂν ἐπὶ τοῦ παρ' ἐλπίδα τῆς μάχης ἀναχωρήσαντος. Τὸ δὲ ἐφεξῆς, βίαν μάχης δηλοῖ, τό, ἦ μάλα δὴ τείρουσι δυσώνυμοι υἷες Ἀχαιῶν μαρνάμενοι. λέγει δὲ δυσωνύμους τοὺς Ἀχαιοὺς, ἢ κατὰ τὸ δύσπαρι, καὶ τὸ κακοΐλιον. ἢ δυσφημοῦσα ὡς δῆθεν κακωνύμους, διὰ τὸ δοκεῖν παρηχεῖσθαι αὐτοὺς τῷ ἄχει. διχῶς γὰρ τὸ κακώνυμον, ἢ τὸ οὐδ' ὀνομάζεσθαι ἄξιον, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ, κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν. ἢ τὸ δυσοιώνιστον καὶ τῇ προφορᾷ δύσφημον, ὡς καὶ εἴ τις εἴποι κατὰ Σοφοκλῆν, δυσώνυμον τὸν Αἴαντα, ὡς δοκοῦντα παρὰ τὸ αἶ, ἢ παρὰ τὸ αἰάζειν ὀνομασθῆναι. ὅτι τὸ τοῦ Ἕκτορος ἀνδρεῖον ἡ μήτηρ γινώσκουσα, καὶ ὡς οὐκ ἂν ἔφυγε πρὸ τῶν ἄλλων τὴν μάχην, ὑπονοεῖ τὴν αἰτίαν τῆς εἰς πόλιν αὐτοῦ ἐλεύσεως, ὅτι δηλαδὴ ἦλθεν ἐξ ἄκρης πόλεως ἤγουν ἐκ τῆς ἀκροπόλεως Διὶ χεῖρας ἀνασχεῖν ὅ ἐστιν ἀνατεῖναι, ὡς πολλαχοῦ λέγεται. διὸ καὶ οἶνον αὐτῷ θέλει χειρίσαι ὡς ἐπὶ σπονδῇ. ὅτι γνωμικὸν τό, ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι, μένος μέγα οἶνος ἀέξει, τουτέστι τὸ τοῦ κεκμηκότος μένος, μεγάλως ὁ οἶνος αὔξει, κατὰ καιρὸν δηλαδὴ προσφερόμενος. καὶ οὕτω μὲν ἐνταῦθα λέγει διὰ τῆς τῷ Ἕκτορι λαλούσης Ἑκάβης ὁ ποιητής. μετ' ὀλίγα δὲ οἷά τις ἀμφοτερόγλωσσος, ἄλλως τὸν λόγον μεταχειρίζεται διὰ τοῦ Ἕκτορος, εἰπόντος. μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα πότνια μῆτερ, καὶ ἐπαγαγόντος, μή μ' ἀπογυιώσῃς μένεος ἀλκῆς τε λάθωμαι, ὡς τοῦ ἀκαίρου πόσεως αὖθις τοῦ οἴνου μελῶν ποιούσης πάρεσιν. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἡ μὲν Ἑκάβη, πάνυ δεξιῶς καὶ εὐσχημόνως προτρέπεται τὸν υἱὸν λαβεῖν μελιηδέα οἶνον, ὡς σπείσῃ φησὶ Διὶ πατρὶ πρῶτον, ἔπειτα δὲ κ' αὐτὸς ὀνήσεαι, αἴ κε πίῃσθα, καὶ αὔξησιν οὕτω λάβῃς μένεος. μονονουχὶ οὕτω πως ἐπιχέουσα. σὺ κέκμηκας

τειρόμενος πολέμῳ, ἀντὶ δὲ κεκμηκότι τὸ μένος οἶνος αὔξει, καὶ οὐκ ἄρα τὸ μένος οἴνῳ αὐξηθήσεται. καὶ οὕτω μὲν συλλογίζεται ἡ Ἑκάβη. ὁ δὲ Ἕκτωρ, παραιτεῖται τὸν οἶνον ῥητορικώτατα. πρὸς μὲν τὸ ἓν τῆς Ἑκάβης, λέγων ὅτι οὐ πίωμαι, ἵνα μὴ ἀντὶ ἐπαυξήσεως μένους, πάρεσιν μᾶλλον πάθω μελῶν, καὶ ὡς ἐῤῥέθη λάθωμαι ἀλκῆς. πρὸς δὲ τὸ ἕτερον, ὅτι αἵματα ἔχων, ὀκνοῦμαι ἄνιπτος σπένδειν. φράζει δ' ἐνταῦθα Ὅμηρος οὕτω. χερσὶ δ' ἀνίπτοισι Διὶ λείβειν αἴθοπα οἶνον ἅζομαι. οὐδέ τη ἐστὶ Διὶ αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένους εὐχετάασθαι. ἐν οἷς ὅρα ὅτι τε εἶδος εὐχῆς καὶ ἡ λοιβὴ, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ εὐχετάασθαι, καὶ ὡς ἀδιάφορον σπένδειν εἰπεῖν κατὰ τὸ, ὡς σπείσῃς Διὶ πατρὶ, καὶ λείβειν κατὰ τὸ, Διὶ λείβειν οἶνον. Οἱ δὲ παλαιοὶ ἐνταῦθά φασι καὶ ὅτι οὐδὲν καινὸν ἐὰν ἐναντίοι λόγοι λέγονται περὶ τοῦ οἴνου ὑπὸ διαφόρων προσώπων. εἰ μὲν γὰρ αὐτὸς ὁ ποιητὴς ἀφ' ἑαυτοῦ ταῦτα ἐλάλει, πάντα ἦν ἂν ἀλλήλοις ἀνακόλουθα. νῦν δὲ προσώποις τὴν περὶ τοῦ οἴνου δόξαν ἀνατίθησιν, ὧν ἡ Ἑκάβη μὲν οἷα γυνὴ μὴ τὸν κάματον ἐπισταμένη τῶν ἀνδρῶν, ἄλλα λέγει. Ἕκτωρ δὲ εἰδὼς, ἀντιλέγει. Ἔτι δὲ ἡ μὲν Ἑκάβη, πρεσβυτικῆς ἐστὶν ἡλικίας, ἡ δὲ τοιαύτη, χαίρει τῷ οἴνῳ θερμῷ τε ὄντι καὶ ὑγρῷ. ὁ δὲ Ἕκτωρ ἀκμαῖος, καὶ διὰ τοῦτο οὐ πάνυ προσήκων τοιούτῳ ποτῷ, τῷ τοῦ ἀκράτου δηλαδὴ οἴνου. πάντως γὰρ ἀκράτῳ ἔσπενδον, κατὰ τὸ, σπονδαί τ' ἄκρητοι. Ἡ δὲ ἑρμαϊκὴ κύλιξ ἴσον ἴσῳ κεκραμένη, λόγον ἑτεροῖόν τινα ἔχει, ὡς ἐν τοῖς τοῦ Ἀριστοφάνους κεῖται. κεφάλαιον δὲ αὐτῆς, τὸ διπλὸν τοῦ εἰς λόγον ἀλληγορουμένου ἑρμοῦ. παραδέδονται δέ τινες σπονδαὶ καὶ παντελῶς ἄοινοι, ὡς καὶ ἡ ἐπὶ τῷ ἡλίῳ διὰ μέλιτος, καθὰ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν γέγραπται. Καὶ ἄλλως δὲ, περὶ τὸν καιρὸν ἡ Ἑκάβη σφάλλεται. ἄμεινον γάρ φασιν ἐν ἅπασιν ὁ καιρὸς, ἄρτι δὲ οὐ καιρὸς οἴνου πόσεως. οὐ γὰρ ἁπλῶς οἴνου πόσις εἰς ἰσχὺν ἔχει συμβάλλεσθαι, εἴγε κατὰ τὸν εἰπόντα, οἱ παλαιοὶ οὐδὲ ὕδωρ πρὶν ἐντραγεῖν ἔπινον, ἀλλὰ ἡ τροφὴ σὺν τῷ οἴνῳ μεγάλα συντελεῖ ἀνδρὶ, ὃς ἂν οἴνου κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς, πανημέριος πολεμίζῃ, ὡς ὁ ποιητὴς ἐν ἄλλοις φησί. καὶ ὁ τοιοῦτος οἶνος, ὤνησε τὸν πόντα κατὰ τὸ, ἔπειτα δὲ καὶ αὐτὸς ὀνήσεαι πιών. ἔνθα καὶ φαίνεται παρετυμολογῶν τὸν οἶνον ὁ ποιητὴς κατ' ἐξοχήν τινα, ἐκ τοῦ ὀνεῖν ὅ ἐστιν ὠφελεῖν, ἐξ οὗ καὶ τὰ βρώματα ὀνείατα λέγεται. τινὲς μέντοι, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις δηλοῦται, παρὰ τὸ οἴω τὸ κομίζω καὶ τὸν νοῦν, ἐτυμολογοῦσι τὸν οἶνον, ἀκολούθως τῷ τε δειπνοσοφιστῇ καὶ τῷ κωμικῷ, εἰπόντι ἄρδεσθαι οἴνῳ τὸν νοῦν ὡς λέγειν τι δεξιόν. ἄλλοι δὲ, παρὰ τὸ αἴτιον εἶναι οἰήσεως τὸν οἶνον τοῖς πίνουσι. φρονηματίζει γὰρ ἀλαζονικῶς ὁ οἶνος τοὺς ἀμέτρως φιλοῦντας αὐτόν. Τὸ δὲ κεκμηῶτι, δῆλον ὅτι ἰωνικόν ἐστι, ταυτὸν ὂν τῷ κεκμηκότι, ἀποβολὴν τοῦ κ' πεπονθὸς ἰωνικῶς, καὶ ἔκτασιν τοῦ ο. Ἴσως δὲ καὶ αὐτὸ ἐφύλαξεν, ὡς ἀλλαχοῦ ἐῤῥέθη, τὸ ω τῆς εὐθείας, ᾧ λόγῳ καὶ ὁ γέλως, καὶ ὁ ἔρως, καὶ τὰ ὅμοια ὀνόματα. Σημείωσαι δὲ ὅτι οὐ κατὰ τὴν κοινοτέραν παρατήρησιν, μόνα τὸ βεβῶτος, γεγῶτος, ἑστῶτος, καὶ τεθνεῶτος, ἐκτείνουσι τὰς παραληγούσας, ἀλλὰ μυρίος ἕτερος ὁρμαθὸς τοιοῦτός ἐστι παρά γε τοῖς ποιηταῖς, ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. οὕτω καὶ τοῦ τύπτομαι, γράφομαι, καὶ τῶν ὁμοίων πάντων, ἐχόντων τὰ δεύτερα ἐν αὐτοῖς πρόσωπα εἰς ει δίφθογγον λήγοντα ἀττικῶς. εἰ καὶ ὕστερον ἀναλογώτερον διὰ τοῦ η, καὶ προσγεγραμμένου ι γράφεται ἅπαντα τὰ τοιαῦτα, ὅμως ἐναπέμεινε τὸ ὄψομαι, βούλομαι, καὶ τὰ λοιπὰ δύο, πρὸς ἀνάμνησιν τῆς παλαιᾶς γραφῆς, ἔχοντα ἐν τοῖς δευτέροις αὐτῶν προσώποις τὴν ει δίφθογγον. ὄψει, βούλει, οἴει, καὶ εἶ. Ὅτι δὲ κέκμηκεν ὡς εἰκὸς ὁ Ἕκτωρ, δῆλον, ὃς ἐκ τῆς κατὰ τὴν πεδιάδα μάχης, ἔκαθεν πόλεως, εἰς τὴν ἠνεμόεσσαν Ἴλιον ἔνοπλος ἀνέδραμε κατὰ σπουδήν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐκ τοῦ τοῦ χωρίου τούτου, ὁ μὲν ποτίζων φιλοφρονικῶς οἶνον ὡς ἐπ' ὠφελείᾳ, ἐρεῖ αὐτὸ, ἀλλὰ μένε ὄφρα κέ τοι μελιηδέα οἶνον ἐνείκω, καὶ ἑξῆς εἴ τι χρήσιμον, δι' ὃ καὶ τό. ἔπειτα δὲ αὐτὸς ὀνήσεαι αἴκε πίῃσθα. ὁ δὲ παραιτούμενος δόσιν οἴνου, εἴποι ἂν τό, μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα, μή μ' ἀπογυιώσῃς, καὶ τὸ ἑξῆς. Τὸ δὲ χερσὶ δ' ἀνίπτοις λείβειν ἅζομαι, καὶ ἑξῆς ὡς προέκκειται, εὐλαβοῦς ἤθους καὶ θεοφιλοῦς. καὶ οἵου ἀμοιροῦσιν ὅσοι τῆς ἱερωτάτης ὄντες τάξεως, αἱμάτων ἀνδρὸς καὶ φαύλων ἐπιθυμιῶν γίνονται. διὸ τὸ ἀνίπτοις χερσὶ λείβειν, ἢ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον, καὶ εἰς παροιμίαν ἔπεσε παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον, ἐπὶ τῶν μὴ θείως τοῖς θείοις ἐγχειρούντων. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν ἀέξει μένος, μεταφορικῶς εἴληπται ἀπὸ τῶν κατὰ φύσιν αὐξομένων σωμάτων. καθὰ καὶ τὸ, θυμὸς ἀέξεται, ἤγουν ψυχὴ, ὅπερ ἐν Ὀδυσσείᾳ κεῖται. Τὸ δὲ ἄειρε, ἀντὶ τοῦ πρόσφερε εἴρηται, ἀφ' οὗ καὶ ὁ ἄρτος, καὶ τὰ προσάρματα, ἤγουν αἱ τροφαί. Τὸν δὲ μελίφρονα οἶνον, ἀνωτέρω μελιηδέα εἶπεν. ὡς ταυτὸν ὂν, οὕτως ἢ οὕτως εἰπεῖν. οὐ κατὰ τὸ περίφρων τοίνυν, καὶ ἀλκίφρων, καὶ δαΐφρων, καὶ τοιαῦτα, οὕτω καὶ μελίφρων οἶνος. ἐκείνοις μὲν γὰρ, ἔγκειται τὸ φρονεῖν. ἐνταῦθα δὲ, τὸ εὐφραίνειν. ἵνα ᾖ, κατὰ τὸ, εὔφρονα καρπὸν ἀρούρης. διὰ εὐφωνίαν δὲ συγκέκοπται ὁ μελίφρων. τὸ γοῦν πλῆρες ὁ μελιεύφρων, ἀηδῶς ἀπηχεῖται. Τὸ δὲ ἀπογυιώσῃς, ἀντὶ τοῦ εἰς ἄνεσιν ἀγάγῃς, καὶ ὡς δι' ὃν εἰπεῖν ἀπομελίσῃς, γυῖα γὰρ τὰ μέλη. ὥστε οὐ μόνον λυσιμελὴς ὕπνος καὶ θάνατος, ἀλλὰ καὶ ὁ παρὰ καιρὸν ἀφρόμενος οἶνος. καὶ οὕτω μὲν ἡ κοινότης. κρεῖττον δέ ἐστιν εἰπεῖν, ὅτι Ὁμήρου εἰπόντος. γυιώσω μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους, ἤγουν χωλανῶ, βλάψω τὰ γυῖα, δύναται καὶ τὸ ἀπογυιῶσαι, τῆς αὐτῆς εἶναι σημασίας. ἵνα εἴη ὥσπερ μάχομαι καὶ ἀπομάχομαι, καρτερῶ ἀποκαρτερῶ, ἀμύνω ἀπαμύνω, καὶ ἄλλα μυρία τοιαῦτα ταυτόσημα, οὕτω καὶ γυιῶ καὶ ἀπογυιῶ τὴν αὐτὴν ἑρμηνείαν ἔχον καὶ ἐν προθέσει καὶ δίχα προθέσεως. Τὸ δὲ μένος, ἐκτείνει μερικῶς ἐνταῦθα τὴν λήγουσαν

τὴν διὰ τὴν ἀρέσκουσαν Ἀριστάρχῳ τελείαν στιγμὴν, καὶ τὸ ἐν αὐτῇ οὕτω χρονίζον καὶ στάσιμον τῆς φωνῆς λόγῳ κοινῆς συλλαβῆς. ἄλλως δέ γε δύο παθῶν ὥσπερ κεφαλικῶν τῶν ἐν τῇ ε ῥαψῳδίᾳ ῥηθέντων, οὕτω καὶ κοιλιακῶν ὡς ἄν τις ἐρεῖ ἐν τοῖς ὁμηρικοῖς ἔπεσιν ὄντων. ἑνὸς μὲν, κατὰ μέγεθος εἴτουν πλεονασμὸν, ὃ δὴ προκοίλιον ἐκ μεταφορᾶς τῶν τοιούτων λέγεται ζώων. ἑτέρου δὲ κατ᾽ ἔνδειαν ἤτοι ἔλλειψιν, ὃ σφηκῶδές τε καὶ σφηκοειδὲς λέγεται κατὰ μεταφορὰν τὴν ἐκ τῶν σφηκῶν, ἔτι δὲ καὶ λαγαρὸν τὸ αὐτὸ ἐκ τοῦ κατὰ λαγόνας ἀπαχέας. εἴη ἂν ὁ παρὼν στίχος τοῦ τοιούτου εἴδους, ὡς τρίχρονος τὸ μέσον, ἤγουν τὸν τέταρτον πόδα, ἰαμβικῶς, καὶ μὴ τετράχρονος σπονδειακῶς, ἢ δακτυλικῶς ὡς ἐχρῆν ἐν μέτρῳ ἡρωϊκῷ. τοιοῦτον καὶ τὸ, βῆν εἰς Αἰόλου κλυτὰ δώματα. ἡ γὰρ ἄρχουσα τοῦ Αἰόλου καὶ ἡ μετ᾽ αὐτὴν εἰ καὶ μὴ κατὰ ἴαμβον, ἀλλ᾽ οὖν κατὰ τροχαῖον σφηκικὴ καὶ ἀπαχής ἐστι λαγαρουμένη. καὶ τοιαῦτα μὲν ταῦτα. προκοιλίου δὲ παράδειγμα τὸ, ὦ Ἀχιλεῦ Πηλέος υἱέ. ὁ γὰρ τρίτος πους τετρασύλλαβος ὢν, ὤγκωται διὰ τὴν κοιλίαν, καὶ δέεται συστολῆς μετρικῆς. τοιοῦτον καὶ τὸ, θώρηκας ῥήξειν δηΐων ἀμφὶ στήθεσφι. καὶ αὐτὸ γὰρ ἐν τῷ τρίτῳ ποδὶ ἀσυμμετρίαν ἔχειν, ἐθέλει σφίγγεσθαι τῇ συνιζήσει. ὅμοιον καὶ τὸ πρῶτον ἔπος τῆς Ἰλιάδος. καὶ τὸ πρὸ ὀλίγων ῥηθὲν, Βελλεροφόντης δὲ χρύσεον δέπας ἀμφικύπελλον. καὶ τὸ, Πατρόκλου ποθέων ἀνδροτῆτα. καὶ οὕτω μὲν καὶ τάδε. οἱ δὲ τὸ προκοίλιον λαγαρὸν καλέσαντες διὰ τὸ ἀκούειν ἴσως λαγαρὸν εἶναι οὗ τὸ πάχος ἐκκεκένωται εἰς πλάτος, οὐκ ἂν ἀρέσκοιεν τοῖς παλαιοῖς. Τὸ δὲ ἀλκῆς λάθωμαι, ὅ ἐστιν ἀμελήσω τοῦ ἀνδρίζεσθαι, ἀνάπαλίν ἐστι πρὸς τὸ, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς. ἐπεὶ καὶ τὸ λαθέσθαι ἀντίκειται φύσει τῷ μνήσασθαι. αἴθοψ δὲ οἶνος, ὁ μέλας, ἢ ὁ θερμὸς ὡς ἐν ἄλλοις εἴρηται. Τὸ δὲ ἅζομαι, τί δηλοῖ, καὶ διατί δασύνεται, προείρηται. Τὸ δὲ οὐδέ πη ἐστὶν, ἐλλειπτικῶς ἔχει, καὶ ὡς δοκεῖ εἰπεῖν μυστικῶς, ἵνα λέγῃ, οὐδέ πη ἐστὶ δέον, ἢ πρέπον, ἢ ὅσιον, ἢ θεοφιλὲς, ἢ τι τοιοῦτον. Λύθρον δὲ, ὁ τοῦ αἵματος μιασμὸς ἀναμεμιγμένος τῇ κόνει, ἀπὸ τοῦ λύω ῥήματος, διὰ τὸ δέεσθαι λύματος, ἤτοι καθάρσεως. ἔχει δὲ τὸ θῆτα, πρὸς διαστολὴν τοῦ λύτρου, ὃ δηλοῖ τὸ ἄποινον. ἀντιστοιχίας γινομένης, ὁποία τίς ἐστι καὶ ἐν τῷ ἀμφιέχειν, ἀμπέχειν. ὅθεν καὶ τὸ ἀμπίσχειν καὶ τὸ ἀμπέχεσθαι, καὶ ἡ ἀμπεχόνη καὶ τὸ ἀμπέχονον παρὰ τῷ Κωμικῷ. πρὸς ἅπερ ἐστοίχισται τὸ σπεύδω, ἐξ οὗ τὸ σφεδανὸν καὶ τὸ σφόδρα. ἔτι δὲ καὶ τὸ ἄντα, ὡς τὸ, ἀνάτ᾽ ἄντα. ὅθεν αὐτοέντης καὶ αὐθέντης. τοιαῦτα δὲ καὶ ἄλλα πολλά. Πεπαλαγμένον δὲ, ἀντὶ τοῦ μεμολυσμένον, ἐκ τοῦ παλάσσω. ἀφ᾽ οὗ καὶ ὁ πηλός. Σημείωσαι δὲ ὅτι Ἕκτωρ μὲν χερσὶν ἀνίπτοις διὰ λείβειν οἶνον οὐ θέλει. Τηλέμαχος δὲ ἐν Ὀδυσσείᾳ καὶ εὔχεσθαι μέλλων, τὰς χεῖρας νίπτεται. Κεῖται δ᾽ ἐν τοῖς ῥηθεῖσι, καὶ τὸ τύνη δωρικὸν, ἀντὶ τοῦ σὺ καθὰ καὶ προβραχέων, πλεοναζούσης τῆς νη συλλαβῆς, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἐγὼ ἐγώνη κατὰ τοὺς παλαιούς. πιστούμενος δὲ ὁ ποιητὴς ἐκ μερικοῦ, καθολικὴν γνώμην τὸ, ἀνδρὶ κεκμηκότι αὔξεσθαι διὰ οἴνου τὸ μένος, φησίν. ὡς τύνη κέκμηκας ἀμύνων σοῖσιν ἔτῃσιν, ὅ ἐστι πολίταις. πλεονάζει δὲ ἡ νη συλλαβὴ, οὐ μόνον ἐν τέλει λέξεων ὡς εἴρηται, ἀλλὰ καὶ ἐν μέσῳ. δηλονότι, ἐκ τοῦ μένος ἡ δύναμις, γίνεται ἀμενὸς ὁ ἀσθενὴς, καὶ πλεονασμῷ, ἀμενηνός. οὕτω δὲ καὶ νῶ τὸ σωρεύω, καὶ προσθέσει τῆς νη συλλαβῆς ἐν καταρχῇ, νηνῶ. ἐξ οὗ τὸ, ἐπενήνεον ἐν κανέοισιν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἔτης, πολλὰ μὲν σημαίνει κατὰ τοὺς παλαιούς, ἐφ᾽ οὗ δ᾽ ἂν τάσσηται σημαινομένου, ψιλοῦται. εἰ γοῦν καὶ ὁ Ἀλεξίων φασὶ δασύνει αὐτὸ, ὡς ἀπὸ τοῦ ἑταῖρος συγκοπὲν, ἀλλ᾽ ἐκ τῆς συναλοιφῆς κρινόμενον ὡς Ἀπίων φησὶ καὶ Ἡρόδωρος, τὸ ψιλὸν πνεῦμα κεκλήρωται. Αἰσχύλος γάρ φησιν. οὔτε δῆμος, οὔτ᾽ ἔτης ἀνήρ. καὶ Εὐελπίδης. πόλει μὲν ἄρχων, φωτὶ δ᾽ οὐκ ἔτῃ πρέπων. συγκαταθετέον οὖν φησι τῷ Ἀσκαλωνίτῃ ψιλοῦντι τὸ ἔτης. Ὅτι τὸ ἔρχεο σὺν θυέεσσιν, ἀντὶ τοῦ, σὺν θυμιάμασι. καὶ ἔστιν εὐθεῖα τὸ θύος. ἐκ τούτου δὲ παρήχθη ἡ τῶν ζώων θυσία, κληθεῖσα καὶ αὐτὴ οὕτω, διὰ τὴν ἀναθυμιωμένην κνίσσαν. Ὅτι ἐκ τοῦ α ἐπιτατικοῦ, ἢ ἀθροιστικοῦ, οὐ μόνον ἀολλέες οἱ ὁμοῦ ἠθροισμένοι καὶ συνειλημμένοι, ἀλλὰ καὶ ἀολλίζω ῥῆμα. φησὶ γοῦν, ἀολλίσασα γεραιάς. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα ταυτολογία κεῖται πλατεῖα, ἐκθεμένου Ἕκτορος τῇ μητρὶ Ἑκάβῃ δίχα παρατροπῆς, ἅπερ ἐκ τοῦ ἀδελφοῦ Ἑλένου ἤκουσε περὶ τῆς ἐν τῇ ἀκροπόλει εὐχῆς. Ὅτι τὸ Πάριν μετελεύσομαι, ταὐτόν ἐστι τῷ, μετὰ σὲ εἰς τὸν Πάριν ἐλεύσομαι. οἱ δὲ μετὰ Ὅμηρον ἐπὶ ἀμύνης καὶ ἐκδικήσεως τὴν λέξιν τεθείκασιν. δηλονότι, μετῆλθεν ἡ δίκη τὸν κακόν. δύναται δὲ τὸ, Πάριν μετελεύσομαι, καὶ ἁπλῶς νοηθῆναι ἀντὶ τοῦ, εἰς τὸν Πάριν ἐλεύσομαι. ἐν μέντοι τοῖς ἑξῆς ἔνθα ἐρεῖ ὅτι ἔβη ἡ Ἑκάβη, πολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαί, φανερῶς ἡ μετὰ πρόθεσις ὑστεροχρονίαν δηλοῖ, ἵνα λέγῃ ὅτι μετὰ τὴν Ἑκάβην ὁρμῶσαι ἠκολούθουν αὐτῇ. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐνδοιασμὸν ἐπὶ ὑπακοῇ φράζει τὸ, ἐγὼ δὲ τὸν δεῖνα μετελεύσομαι ὄφρα καλέσσω, αἴκ᾽ ἐθέλησ᾽ εἰπόντος ἀκουέμεν. Ὅτι ἐπαρᾶται πάνυ ἀδιαθέτως ὁ Ἕκτωρ τῷ Πάριδι, οὕτως. ὥς κέν οἱ αὖθι, τουτέστιν εἴθε οἱ αὐτόθι ἔνθα νῦν διάγει, γαῖα χάνοι. διατί; μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα Τρωσί τε καὶ Πριάμῳ τοῖό τε παισίν, ἤγουν τῷ πατρὶ, καὶ τῷ ἔθνει, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς. ἐξ ὧν ὡς μέρους, καὶ τὴν λοιπὴν ἅπασαν δηλοῖ συγγένειαν. λέγει δὲ καὶ ὅτι εἰ κεῖνόν γε ἴδοιμι κατελθόντα Ἄϊδος εἴσω, φαίην κεν φρέν᾽ ἀτέρπου ὀϊζύος ἐκλελαθέσθαι. τουτέστιν, εἴποιμι ἂν, μηδέποτε παθεῖν ἀτερπὲς, καὶ ἀηδῆ κακοπάθειαν. αἱ δὲ τοιαῦται ἀραὶ, καὶ εἰς ἑτέρους φαύλους παρατεθήσονται. Σημείωσαι δὲ ὅτι Ὁμήρου εἰπόντος, εἴθε οἱ γαῖα χάνοι. καὶ πάλιν μετ᾽ ὀλίγα, τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθὼν, ὁ Ξενοφῶν χαίνουσαν εἰς εὖρος παρ᾽ Ὁμήρῳ τὴν γῆν εὑρηκὼς, αὐτὸς καταβαίνει τῷ λόγῳ πρὸς βάθος, καὶ φησί που ὅτι ἐπεύχομαι πρὶν ταῦτα ἰδεῖν μυρίας ἐμέ γε κατὰ γῆς ὀργυιὰς γενέσθαι,

γῆν

γλυκέως εἰπὼν καὶ ἀφελῶς. μετ' ὀλίγα δὲ ἄλλως ἐρεῖ τὸ νόημα ὁ ποιητής. ἐμοὶ δὲ κέρδιον εἴη χθόνα δῦναι, ὃ ταὐτόν ἐστι τῷ, χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι. Ὅτι δὲ οὐ μόνον ἄτερπος ὡς νῦν, ἀλλὰ καὶ ἀτερπὴς ἐστρώθη, δῆλον ἐν τῷ, χῶρον ἀτερπέα. καὶ, ἀτερπέα δ' αὖλιν ἔκυρσεν. Ἰστέον δὲ ὅτι τε οἱ γράφοντες ἀτέρπου ὀϊζύος, ἤγουν δίχα κακοπαθείας, ἐννοίας οὐκ ἀστείας προΐστανται, καὶ ὅτι ἡ ἄτερπος ὀϊζὺς, δοκεῖ διαστολὴν ἔχειν πρός τινας ὑποτερπούσας, ὁποία καὶ ἡ κατὰ ἔρωτας. καθὰ δηλοῖ Ἑλένη ἔνθα ἔφη πρὸς Ἀφροδίτην τὸ, περὶ κεῖνον, ἤγουν περὶ τὸν Πάριν ὀΐζυε. καὶ ὁποία ἡ περὶ τῶν τέκνων γλυκεῖα κατὰ τὸν εἰπόντα μέριμνα. καὶ ὅσαι δὲ ἄλλαι κατὰ προαίρεσιν ἐπί τινι δοκοῦντι καλῷ. Ὅρα δὲ ὅτι τε, ἐντελῶς ἐρρέθη νῦν τὸ ἄϊδος εἴσω, καὶ οὐ κατὰ τὸ ἄϊδος δὲ κατῆλθε. καὶ ὅτι γενικῇ συντέτακται τὸ εἴσω, ληφθὲν ἀντὶ τοῦ εἰς ᾅδου, εἰ καὶ ἐν τῷ, δόμον εἴσω, ἄλλως ἀντὶ τοῦ εἰς δόμον εἴληπται.

Ὣς ἔφαθ'. ἡ δὲ, μολοῦσα ποτὶ μέγαρ', ἀμφιπόλοισι
Κέκλετο. ταὶ δ' ἄρ' ἀόλλισσαν κατὰ ἄστυ γεραιάς.
Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα,
Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Ἤγαγε Σιδονίηθεν ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον,
Τὴν ὁδὸν, ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν.
Τῶν ἕν' ἀειραμένη Ἑκάβη, φέρε δῶρον Ἀθήνῃ,
Ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγιστος.
Ἀστὴρ δ' ὣς ἀπέλαμπεν. ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
Βῆ δ' ἰέναι, πολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαί.
Αἱ δ' ὅτε νηὸν ἵκανον Ἀθήνης ἐν πόλει ἄκρῃ,
Τῇσι θύρας ὤϊξε Θεανὼ καλλιπάρῃος,
Κισσηΐς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο.
Τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ἱέρειαν.
Αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον.
Ἡ δ' ἄρα πέπλον ἑλοῦσα Θεανὼ καλλιπάρῃος,
Θῆκεν Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο.
Εὐχομένη δ', ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο.
Πότνι' Ἀθηναίη, ἐρυσίπτολι, δῖα θεάων,
Ἆξον δὴ ἔγχος Διομήδεος, ἠδὲ καὶ αὐτὸν
Πρηνέα δὸς πεσέειν Σκαιῶν προπάροιθε πυλάων,
Ὄφρα τοι αὐτίκα νῦν δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ,
Ἤνις, ἠκέστας ἱερεύσομεν, αἴκ' ἐλεήσῃς
Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα.

Ὅτι ποιητικὴ φίλη λέξις τὸ ἀολλίζειν, διὸ προσμένων αὐτῇ Ὅμηρος, φθάσας τε ἔφη, ἀολλίσασα γεραιάς. καὶ αὖθις, αἱ δ' ἄρ' ἀόλλισσαν κατὰ ἄστυ γεραιάς. Ἰστέον δὲ ὅτι ὅπερ τοῖς βασιλεῦσιν οἱ κήρυκες, τοῦτο ἐνταῦθα τῇ Ἑκάβῃ αἱ ἀμφίπολοι, ἃς αὐτὴ στέλλει ἀθροῖσαι κατὰ τὸν τοῦ Ἕκτορος λόγον, εἰς εὐχὴν τὰς γεραιάς, ἤτοι τὰς ἐντίμους, κἂν οὔπω τινὲς εἰς γῆρας ἦλθον. διὸ καὶ ὁ Ἕκτωρ τὴν ἄλοχον Ἀνδρομάχην οἴκοι μὴ εὑρὼν, οἴεται ὡς οὕτω γεραιὰς εἰς Ἀθηνᾶς αὐτὴν ἐλθεῖν. Ὅτι δὲ ἀμφίπολος οὐ μόνον ὄνομα δουλικὸν, ἀλλά που καὶ τύμβου ἐπίθετον ἀμφιπολουμένου, ὅ ἐστι κύκλῳ περιοδευομένου. καὶ ὅτι ἡ ἀμφίπολος, καὶ πρόσπολος λέγεται κατὰ τὸ, προσπόλων τινὸς ὑποστενούσης παρὰ Σοφοκλεῖ. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἀρσενικῶς ὡς δηλοῖ παρὰ τῷ αὐτῷ τὸ, ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν προσπόλων, καὶ ὅτι καὶ πρόσπολος ὁ τοιοῦτος λέγεται κατὰ τὸν κωμικὸν, οὐκ ἄδηλόν ἐστι. περὶ δὲ τούτων καὶ προείρηται. ὁ μέντοι ἐπίπολος, οὐ δουλικὸν ὄνομά ἐστιν, ἀλλὰ διαφέρει τῶν προρρηθέντων. δηλοῖ γὰρ τὸν μέχρι τέλους πολοῦντα, καὶ παραμένοντά τινι. οἷον, σὺ μὲν, ἐμὸς ἐπίπολος ἔτι μόνιμος. Ἴσως δὲ ἔχοι ἂν ἀπορίαν, διατί μὴ ὥσπερ πρωτότοκος ἐν σημασίᾳ παθητικῇ, ὁ πρῶτος τεχθεὶς προπαροξυτόνως, πρωτοτόκος δὲ ἐν παροξυτονήσει ἡ πρώτως τεκοῦσα, οὕτω κατὰ διαφορὰν σημασίας παθητικῆς τε καὶ ἐνεργητικῆς, ἀμφίπολος μὲν τάφος ὁ ἀμφιπολούμενος, προπαροξύνεται διὰ τὸ πάθος εὐλόγως εἰς ὃ ἀναλύεται. ἀμφιπόλος δὲ ἡ ἀμφιπολοῦσα, πρὸ μιᾶς ἔχει τὸν τόνον διὰ τὴν ἐνέργειαν ἣν δηλοῖ. τὴν δὲ τούτου λύσιν, οὐχ ὑπερδύσκολόν ἐστιν εὑρεῖν. Ὅτι τὸ βασιλικὸν ταμεῖον, θάλαμον κηώεντα λέγει. εἰπών. αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα, ὅ ἐστι τεθυμιαμένον, εὐῶδες ὄζοντα, ἐκ τοῦ κῆαι, ὃ δηλοῖ τὸ καῦσαι. κυρίως δὲ κηώεις ναὸς, ἢ βωμὸς, ἐν ᾧ ἐκαίοντο θύματα, ὧν ἡ κνίσσα ἐποίει ὀδωδέναι τὰ ἐκεῖ. Ἰστέον δὲ ὅτι παρὰ τῇ ποιήσει, τὰ διὰ τοῦ όεις ὀνόματα, βραχεῖα μὲν παραληγόμενα, συστέλλονται, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐρρέθη. οἷον σκιόεις, ἠερόεις, ἐρόεις, καρόεις, οὐατόεις, ἀνεμόεις. μακρὰν δὲ τὴν παραλήγουσαν ἔχοντα, ἐκτείνεται. οἷον κητώεσσα, ὠτώεσσα. οὕτως οὖν καὶ κηώεσσα. Τὸ δὲ ἐς θάλαμον κατέβη, οὐ βαθύτητα μόνον, ἀλλὰ καὶ μέγεθος βασιλικοῦ θαλάμου δηλοῖ, ταὐτὸν ὂν τῷ, κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν. Ὅτι τὰς Σιδωνίας γυναῖκας

ναῖκας ἐπαινεῖ ἐπὶ ἱστουργίᾳ ὁ ποιητὴς, ἐν οἷς λέγει. ἔνθ᾽ ἔσαν οἱ, τουτέστι τῇ Ἑκάβῃ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν Σιδονίων, τὰς, ἤγουν ἃς, αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδὴς ἤγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον, οὐ δὴ αὐτὰς, ἀλλὰ τὴν ὁδὸν, ἤτοι κατὰ τήνδε κέλευθον, τὴν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν. Ὅρα δὲ ὅπως εὐμεθόδως κἀνταῦθα ἱστορίαν παρενέθετο ἑλληνικὴν πρὸ τοῦ δεκαετοῦς χρόνου πραχθεῖσαν. Καὶ ὅτι τὴν Ἑλένην ἁρπάσας ὁ Πάρις, οὐ διὰ τῆς αὐτῆς ἐπανῆλθε δι᾽ ἧς τὰ πρῶτα ἔπλευσεν, ἀλλὰ δι᾽ Αἰγύπτου, καὶ Φοινίκης, καὶ τοῦ Φαρίου καὶ Ἰσσικοῦ πελάγους περιοδεύσας, καὶ πολὺν πλοῦν ἑλίξας, ἵνα μὴ ἐπιδιωχθεὶς καταληφθῇ, ἦλθεν εἰς Τροίαν, καὶ οὕτως ἐκ τῆς κατὰ Φοινίκην Σιδῶνος, τὰς γυναῖκας εἴληφε. τυχὸν μὲν ὠνησάμενος, ἴσως δὲ καὶ λῃσάμενος. οὕτω ποτὲ καὶ οἱ Ἀργοναῦται διὰ τοῦ Ἑλλησπόντου εἰς Κολχίδα ἐξ Ἑλλάδος πλεύσαντες, περιώδευσαν. καὶ διὰ τοῦ Ἴστρου εἰς τὴν Ἀδριάδα διεκπεσόντες, μόλις ἐπανεσώθησαν, φόβῳ τοῦ Αἰήτου μακρὰ πλανηθέντες. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ὁ μὲν ποιητὴς φησὶν ὡς ἐπλάζετο Ἀλέξανδρος ἄγων τὴν Ἑλένην, ὁ δὲ τὰ Κύπρια ποιήσας, λέγει ὡς τριταῖος ἐκ Σπάρτης Ἀλέξανδρος ἀφίκετο εἰς τὸ Ἴλιον ἄγων Ἑλένην, εὐαεῖ τε πνεύματι χρησάμενος καὶ θαλάσσῃ λείᾳ. θᾶττον οὖν κατὰ τὸν τοιοῦτον ἐκεῖνος εἰς Τροίαν ἀνέπλευσεν, ἤπερ ὁ Νέστωρ καὶ ὁ Διομήδης ὕστερον ἐκ Τροίας ἐνόστησαν, οἳ τετάρτῃ ἡμέρᾳ οἴκοι ἐγένοντο, ὡς ἡ Ὀδύσσεια ἱστορεῖ. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι τὴν Σιδῶνα ὁ ποιητὴς οὐ καθ᾽ ἡμᾶς ἐκτείνει ἐπὶ τῶν πλαγίων, ἀλλὰ συστέλλει ὁμοίως τῷ χελιδὼν χελιδόνος, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ φαίνεται. καὶ ἔοικε χρόνῳ γενέσθαι κἀνταῦθα μετάθεσιν, ὡς παρ᾽ ἡμῖν μὲν, συστελλομένης τῆς ἀρχούσης τοῦ Σιδῶνος, ἐκτεινομένης δὲ τῆς μετ᾽ αὐτὴν συλλαβῆς. παρὰ δὲ τῷ ποιητῇ, ἀνάπαλιν. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι πέπλος καὶ ἐνταῦθα, οὐκ ἐπὶ ἱματίου, ἀλλὰ ἁπλῶς ἐπὶ ὑφάσματος, καὶ ὡς ἀπειρόκαλος ὁ Ἀλέξανδρος, οὐ γὰρ ὠνήσατο πέπλους Σιδωνίους, ἀλλὰ τὰς ἐργαζομένας ἔχειν, ὡς ἂν ἔχῃ τὸ καλὸν ἀνέκλειπτον. Τὸ δὲ ἀνήγαγεν, ὕψους ἐστὶ δηλωτικὸν, καὶ καλῶς εἴρηται, ὡς τοῦ εἰς Τροίαν ἐκ τῶν νοτίων πλόου, ἀναγωγῆς ὄντος, ἤτοι ἀναβάσεως καὶ ὡς εἰπεῖν ἀνάπλου ὄντος. ὅπερ καὶ ὁ ἐκεῖθεν ἀγάῤῥοος Ἑλλήσποντος κατάῤῥους δηλοῖ. διὸ καὶ κατωτικὰ τὰ καθ᾽ Ἑλλάδα ὁ κοινὸς λόγος φησὶν, ὡς κάτω κειμένων τῶν ἐκεῖ πρὸς τὰ καθ᾽ ἡμᾶς. Τὸ δὲ, αὐτὸς Ἀλέξανδρος, ἐῤῥέθη μὲν πάντως ἐξοχικῶς, ὑποκρύπτει δέ τι καὶ θαυμασμοῦ εἰ οὕτω φεύγων ἐναγώνιος, τοιάδε περιεργάζεται. Τὸ δὲ εὐπατέρειαν ὃ δηλοῖ τὴν εὐγενῆ, ἀπὸ εὐθείας παρῆκται τῆς εὐπάτηρ εὐπατέρος. Τὸ μέντοι εὐπάτωρ, τῆς μεθ᾽ Ὅμηρόν ἐστι χρήσεως. Τὸ δὲ ἐπιπλὼς, περὶ οὗ καὶ προεῤῥέθη, μετοχή ἐστι κατὰ ἀποκοπὴν τοῦ ἐπιπλώσας, ὡς ἀρέσκει τοῖς παλαιοῖς. οὐ γὰρ διδόασιν εἰπεῖν ὅτι ἀπὸ τοῦ πλῶμι ῥήματος γίνεται. Ὅτι οἶνον ἄειρε ἀντὶ τοῦ πρόσφερε εἰπὼν ἐνεργητικῶς, ἐνταῦθα παθητικῶς πέπλον ἀειραμένη φησὶ, τουτέστιν ἄρασα. καὶ σημείωσαι τὴν τῶν τοιούτων διαθέσεων διαφοράν. Ὅτι σεμνύνων κομματικῶς καὶ πρὸς κάλλος παρισωτικὸν ὁ ποιητὴς τὸν τῇ Ἀθηνᾷ ἀνατεθέντα πέπλον, φησίν. ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν ἠδὲ μέγιστος. ἀστὴρ δ᾽ ὡς ἀπέλαμπεν. ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων, ἤγουν ἔσχατος καὶ ἰδιάζων ὡς ἔκκριτος δηλαδή. χρήσιμα δὲ ταῦτα εἰς ἔπαινον ἀγαθοῦ πέπλου.

Ὅρα δὲ τὸ ἔκειτο, ἐξ οὗ πέπηκται τὸ κειμήλιον. Σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸν ὑπὸ τῆς Ἑλένης τῷ Τηλεμάχῳ δοθέντα πέπλον, ὁμοίως ἐκφράζει. ὃς ἔργον ἦν τῶν Ἑλένης χειρῶν, δηλοῖ δὲ τὸ, κάλλιστος ποικίλμασι, ποιότητα ποικιλμοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὅμοιον τῷ παμποίκιλος, ὅπερ μόνον πλῆθος ποικιλμάτων δηλοῖ. Ὅτι πάρα μὲν τοῖς ὕστερον αἱ ἱέρειαι, παρθένοι ἦσαν. καὶ θάνατος ἦν αὐταῖς ἐπιτίμιον διακορηθείσαις, ὡς ἱστόρηται ἐπί τε ἄλλαις καὶ τῇ τοῦ Ῥώμου καὶ Ῥωμύλου μητρὶ, ἣ παραβραχὺ ἦλθε θανεῖν, διὰ τὸ ἐλσ ἀξίᾳ ἱερείας οὖσα τεκεῖν. Ὅμηρος δὲ τὴν Κισσέως Θεανὼ τὴν Ἀντήνορος γυναῖκα, ἱέρειαν παραδίδωσι τῆς Ἀθηνᾶς, οὔτε κληρωτὴν, οὔτ᾽ ἐκ γένους, οὔτε ἑνὸς ψήφῳ. ἀλλ᾽ ἣν, ὡς οἱ παλαιοί φασι, τὸ πλῆθος εἵλετο. φησὶ γάρ. θύρας ὦιξε Θεανὼ καλλιπάρῃος Κισσηῒς, ἄλοχος Ἀντήνορος. τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ἱέρειαν. ἧς ἀρσενικὸν, ἱερεύς. ἀναλόγως τῷ βασιλεὺς βασίλεια. Ζητητέον δὲ περὶ τῆς Κισσηΐδος Θεανοῦς εἴτε Κισσέως ἦν θυγάτηρ, οὗ κατ᾽ Εὐριπίδην καὶ ἡ Ἑκάβη, εἴτε ἑτέρου. Τὸ δὲ ἔθηκαν, κυρία λέξις, ἐξ ἧς καὶ ὁ θεσμοθέτης. Ὅτι ὀλολυγὴν, τὴν τῶν γυναικῶν εὐχὴν καλεῖ ὁ ποιητής. καὶ τὸ σὺν οἴκτῳ αὐτὰς εὔχεσθαι, ὀλολύζειν φησίν. Ἐνταῦθα γοῦν εἰπὼν, αἳ δ᾽ ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον, ἐπάγει μετ᾽ ὀλίγα. ὡς αἱ μὲν εὔχοντο. Οἱ δὲ νεώτεροι, ἐπὶ τοῦ κλαίειν τὸ ὀλολύζειν ἔθεντο κατὰ τὸ, ἀνωλόλυξε τὸν νεανίαν, ἐξ οὗ καὶ ὄρνεον ἡ ὀλολυγὼν, ὡς ἐκ τοῦ βύζειν, ἡ βυγὼν. ἣν λαλίστατον, κατὰ καὶ τὴν κερκώπην, ἡ παροιμία οἶδεν. οὕτω δὲ καὶ ἐκ τοῦ ὀλοφύζειν ὀλοφυγὼν, καὶ πλεονασμῷ τοῦ δ ὀλοφυγδὼν ἡ παρὰ Θεοκρίτῳ. εἰ μὴ ἄρα ὥσπερ ὀλοφύζω ὀλοφυδνὸν, οὕτω καὶ ὀλοφυδὼν, καὶ προσθήκῃ τοῦ γ ὀλοφυγδὼν, κατὰ τὸ ἐδούπησαν ἐγδούπησαν. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι καθ᾽ Ἡρόδοτον ἐκ Λιβύων ἦλθεν εἰς Ἕλληνας τὸ ὀλολύζειν ἐπὶ ἱεροῦ. λέγει γὰρ ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι δοκεῖ μοι, ὡς ἡ ὀλολυγὴ ἐπὶ τῶν ἱερῶν, ἐν Λιβύῃ πρῶτον ἐγένετο. κάρτα γὰρ ταύτῃ χρῶνται αἱ Λίβυσσαι. Καὶ ὅρα τὸ ἐπὶ ἱεροῦ, καὶ τὸ ἐπὶ τῶν ἱερῶν. ἔοικε γὰρ καὶ ἔξω ἱερῶν γίνεσθαι τὴν λιβυκὴν ὀλολυγὴν, ποιὰν οὖσαν γυναικείαν φωνὴν ἐξηλλαγμένην τῆς συνήθους, τὰ μὲν πρῶτα, ὡς εἰκὸς, καὶ ἐν ἑτέροις τόποις ἀπηχουμένην, ὕστερον δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἱερῶν ἐν εὐχαῖς. Ἱστέον δὲ ὅτι καὶ Εὐριπίδης ἀντίμολπον ὀλολυγῆς κωκυτὸν εἰπὼν, δηλοῖ ὡς ὁ μὲν κωκυτὸς, αὐτόχρημα θρῆνός ἐστιν. ἡ δὲ ὀλολυγὴ ἀπεναντίας αὐτῷ, θεοῦ ἐπίκλησις καὶ εὐχὴ μετ᾽ ἐμμελοῦς τινος

γυναι

γυναικείου ἐνθεασμοῦ ἀτραχύντου οἶμαι καὶ λειοτάτου, ὡς καὶ ἡ τῆς λέξεως ὀνοματοποιΐα δηλοῖ. Ὅτι δὲ καὶ ἕτερόν ἐστιν εὐχῆς τῆς ἁπλῶς ἡ ὀλολυγή, καὶ ὅτι διαφέρει τοῦ κλαίειν, καὶ τοῦ αἰάζειν, δηλοῖ καὶ τὸ περιφορούμενον Ἱπποκράτειον συμβολικόν, ἐν ᾧ φέρεται, ὅτι ἀσπαζόμενοι, ὑπισχνούμενοι, κελεύοντες, εὐφημέοντες, εὐχόμενοι, ὀλολύζοντες, εὐαγγελιζόμενοι, ἐς πᾶσαν ἴησιν ἀγαθοί. αἰάζοντες δὲ, ἢ κλαίοντες, ἢ συμπεπλεχότες τὰς χεῖρας, ἢ περιηγκωνισμένοι καὶ ἑξῆς, ἐς πᾶσαν ἰατρείην κακοί. Ὅτι ὥσπερ ὁ ἐφιέμενος λείας, ἀγελείαν ἀθηνᾶν ἐπεκαλεῖτο, οὕτως οἱ περὶ σωτηρίας πόλεως χεῖρας αὐτῇ ἀνέχοντες, ὡς νῦν οἱ τρῶες, ἐρυσίπτολιν ἀθηνᾶν ἐπεβοῶντο, ἤγουν φύλακα πόλεως. ἀπὸ τοῦ ἐρύω τὸ φυλάσσω. Ἰστέον δὲ ὅτι οὕτως ἡ Θεανὼ κατεύχεται Διομήδους πρὸς ἀθηνᾶν. πότνια ἐρυσίπτολι, δῖα θεάων, ἆξον δὴ ἔγχος Διομήδεος, ἠδὲ καὶ αὐτὸν πρηνέα δὸς πεσέειν, καὶ τὰ ἑξῆς. ἐν οἷς κεῖται παράλληλα τὸ αὐτίκα καὶ τὸ νῦν, εἰς ἔνδειξιν σαφῆ τοῦ, κατὰ ταύτην τὴν ὥραν. φησὶ γάρ. ὄφρα τοι αὐτίκα νῦν ἱερεύσομεν. πολλαχοῦ δὲ τὰ ῥηθέντα ἐπὶ συμμαχίᾳ προδεδήλωνται. εἰ δὲ δοκεῖ ἀλογίστως εὔχεσθαι ἡ Θεανὼ πρηνέα πεσεῖν τὸν Διομήδην, τί γάρ φασιν ἐὰν ὕπτιος πέσῃ, ἀλλ' ἡ εὐχὴ βούλεται φεύγοντα πεσεῖν τὸν ἥρωα, ἵνα μὴ εὐγενῶς ἀποθάνῃ ἀνδριζόμενος, καὶ οὕτω κατὰ στέρνων δεξάμενος τὴν πληγήν. καὶ ὅτε δὲ εἴπῃ, ὅτι πολλοὶ ἔπεσον πρηνέες τε καὶ ὕπτιοι, πρηνεῖς μὲν λέγει ὡς καὶ ἑτέρωθι ἐγράφη που, τοὺς ἐν φυγῇ πεσόντας. ὑπτίους δὲ, τοὺς ἐξ ἀντιπροσώπου μάχης. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, ἆξον δὴ ἔγχος Διομήδεος, γυναικείου ἀφελοῦς ἤθους ἐστὶν εὐχή. εἰς τί γὰρ εὔχεται ἀχρειωθῆναι τὸ ἡρωϊκὸν ἔγχος εἴπερ αὐτὸν ἐχρῆν πεσεῖν, ὃ δὴ κεφάλαιον ἦν τῆς εὐχῆς, εἰ μὴ ἄρα εὔχεται πρὸ κατοργασθῆναι τὸν ἥρωα λύπῃ διὰ τὸ κάταγμα τοῦ ἔγχους, εἶτα καὶ πρηνιχθῆναι ὥς τις ἔφη.

Ὅτι τὸ, ὡς ἔφατ' εὐχομένη, ἀνένευε δὲ παλλὰς ἀθήνη, προαναφώνησίς ἐστι παραμυθουμένη ἀκροατὴν φιλέλληνα, ὡς οὐδέν τι πείσεται ὁ καλὸς Διομήδης ἐξ ὧν ἐκείνου ἡ Θεανὼ κατηύξατο. πῶς δ' ἂν καὶ ἐπακοποιήθη πρὸς ἀθηνᾶς, ἢ πρὸ βραχέων ἀριστέα ἐκεῖνον κατὰ τρώων ἐξέφαινε; εἰ δὲ δοκεῖ σφαλῆναι ὁ σοφὸς τὰ μαντικὰ Ἕλενος, ἐφ' οἷς τὴν ἐπὶ εὐχῇ συμβουλὴν ἔθετο, ἴστω εἰπεῖν ὅτι οὐ πρὸς τὰ τοῦ Ἑλένου ἀνανεύει, ἀλλὰ πρὸς τὰ τῆς Θεανοῦς ἡ ἀθηνᾶ. οὐ γὰρ ηὔξατο ἁπλῶς ἀπείργειν ἐκεῖνον τῆς ἰλίου κατὰ τὸν τοῦ Ἑλένου λόγον, ἀλλὰ καταρρῖψαι πρὸ τῶν σκαιῶν πυλῶν. οὔκουν ὁ Ἕλενος φαύλως παρῄνεσεν, ἀλλ' ἡ Θεανὼ κακῶς εὔξατο, διὸ οὐδὲ εἰσήκουσται. Ἰστέον δὲ ὅτι τῇ ἀνανεύσει, ἐναντίον ἡ ἐπίνευσις, ὡς δηλοῖ τὸ, κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε κρονίων. εἴη δὲ ἂν αὖθις τὸ ἐπινεῦσαι, ὡς ἐπὶ δόσει, κατὰ τὸ, ἕτερον μὲν δῶκε θεὸς, ἕτερον δ' ἀνένευσεν. Ὅτι τὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου τεκμηριοῦσιν ἀπειρόκαλον, καὶ οἱ οἶκοι αὐτοῦ. φησὶ γάρ. πρὸς δώματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκει καλά, τά ῥ' αὐτὸς ἔτευξε σὺν ἀνδράσιν, οἳ τότ' ἄριστοι ἦσαν ἐνὶ

Ως ἔφατ' εὐχομένη. ἀνένευε δὲ παλλὰς ἀθήνη.
Ως αἱ μέν ῥ' εὔχοντο διὸς κούρῃ μεγάλοιο.
Εκτωρ δὲ πρὸς δώματ' ἀλεξάνδροιο βεβήκει
Καλὰ, τά ῥ' αὐτὸς ἔτευξε σὺν ἀνδράσιν, οἳ τότ' ἄριστοι
Ησαν ἐνὶ τροίῃ ἐριβώλακι τέκτονες ἄνδρες,
Οἵ οἱ ἐποίησαν θάλαμον, καὶ δῶμα, καὶ αὐλὴν,
Εγγύθι τε Πριάμοιο, καὶ Εκτορος, ἐν πόλει ἄκρῃ.
Ενθ' Εκτωρ εἰσῆλθε διῒ φίλος. ἐν δ' ἄρα χειρὶ
Εγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ, πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
Αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.
Τόν δ' εὗρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τεύχε' ἕποντα,
Ασπίδα, καὶ θώρηκα, καὶ ἀγκύλα τόξ' ἁφόωντα.
Αργείη δ' Ελένη μετὰ ἄρα δμωῇσι γυναιξὶν
Ηστο, καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλευε.
Τόν δ' Εκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσι.
Δαιμόνι', οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ.
Λαοὶ μὲν φθινύθουσι, περὶ πτόλιν, αἰπύ τε τεῖχος
Μαρνάμενοι. σέο δ' εἵνεκ' ἀϋτή τε, πτόλεμός τε
Αστυ τόδ' ἀμφιδέδηε. σὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλῳ,
Εἴ τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ πολέμοιο.
Αλλ' ἄνα, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δηΐοιο θέρηται.
Τόν δ' αὖτε προσέειπεν Αλέξανδρος θεοειδής.
Εκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,
Τοὔνεκά τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον.
Οὔτι ἐγὼ τρώων τόσον χόλῳ, οὐδὲ νεμέσσει
Ημην ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι.
Νῦν δέ με παρειποῦσ' ἄλοχος μαλακοῖς ἐπέεσσιν,
Ωρμησ' ἐς πόλεμον, δοκέει δέ μοι ὧδε καὶ αὐτῷ
Λώϊον ἔσεσθαι. Νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.

Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἀρήϊα τεύχεα δύω,
Ἢ ἴθ', ἐγὼ δὲ μέτειμι. κιχήσεσθαι δέ σ' ὀΐω.

Τροίῃ ἐριβώλακι τέκτονες ἄνδρες, οἵ οἱ ἐποίησαν θάλαμον, καὶ δῶμα, καὶ αὐλὴν, ἐγγύθι τε Πριάμοιο καὶ Ἕκτορος, ἐν πόλει ἄκρῃ. ἤτοι ἐν ἀκροπόλει, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται. Τέκτονας δὲ κατὰ ὄνομα γενικὸν καὶ τοὺς οἰκοδόμους λέγει, ὧν πρωτότυπον τὸ τεύχειν, ἔνθεν ἀνωτέρω κατὰ τρόπον ἐτυμολογίας ἐν τῷ, αὐτὸς ἔτευξεν. ὃ ταυτόν ἐστι τῷ ἐποίησεν. ὡς δηλοῖ ἐπαχθὲν τὸ, ἐποίησαν θάλαμον, τουτέστιν ἔτευξαν. Ἔνθα σημειωτέον τὸ, ἐποίησαν αὐλὴν, χρήσιμον ὂν εἰς τὸ ἐν Ὀδυσσείᾳ τυκτὸν δάπεδον. δῆλον γὰρ ὡς οὐκ ἂν εἴη ἀπεοικὸς, ποιητὴν αὐλὴν εἰπεῖν καὶ τυκτὸν δάπεδον, τουτέστιν οὐ φύσει τοιοῦτον ὂν ὁποῖον ἦν, ἀλλ' ἐξ ἐπιτεχνήσεως τεκτόνων. οἱ περιγράφοντες αὐλὰς πρὸς συμμετρίαν τοῦ περιέργοντος ἕρκους, οὕτω τεύχουσιν αὐτάς, οὐ γὰρ ἂν ἄλλως. Ὅρα δὲ καὶ τὸ ἐν τρυφῇ ἀπερίττον τῶν ἡρώων. εἰ γὰρ καὶ καλὰ τὰ δώματα τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀλλ' οὐ πολλά. θάλαμος δὲ εἷς ὁ ἐνδότατος. καὶ τὸ ἐξωτέρω αὐτοῦ δῶμα, καὶ μετ' αὐτὰ, ἡ αὐλή. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι δυνάμενος εἰπεῖν, τὰ αὐτὸς ποίησεν, ὤκνησε τὴν ἄκαιρον χάσμην, συμμύσας αὐτὴν συνδέσμου φίλου ἐνθέσει τῇ τοῦ ῥα. Τὸ δὲ ἐγγύθι Πριάμοιο καὶ Ἕκτορος, παραγγελία ἐστὶ τοῦ χρῆναι εἰ δυνατὸν τοὺς συγγενεῖς ξυνοικεῖν τοῖς χρηστοτέροις ἐπὶ συγκροτήσει βίου. Ὅτι τὸν Ἕκτορα ἐπιστάντα τῷ Ἀλεξάνδρῳ εἰς τὴν ἀκρόπολιν ὁ ποιητὴς οὕτω διαζωγραφεῖ. ἐν δ' ἄρα χειρὶ ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ, πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης. Ὅρα οὖν τὸ σχῆμα τοῦ ἥρωος ὡς ἐν γραφῇ. οὐ γὰρ οἷά τις μαλθακὸς καθέζεται ὡς ἀπὸ μόχθου, ἀλλὰ φερεπονῶν, ἐπερείδεται μόνον τῷ δόρατι. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, ἔγχος ἔχε, τρόπος ἐτυμολογίας ἐστὶν, ὡς τοῦ ἔγχους ἀπὸ τοῦ ἔχειν ὀνομαζομένου. καὶ ὅτι τὸ, ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ, οἱ μὲν ἀσυναλείπτως γράφοντες, νοοῦσι δεκάπηχυ τὸ τοῦ Ἕκτορος ἔγχος. οἱ δὲ, μετὰ συναλοιφῆς λέγουσιν, ἑνδεκάπηχυ, ᾧ καὶ ἀρέσκονται οἱ παλαιοί, λέγοντες καὶ ὅτι τὸ ναύμαχον, διπλάσιον τούτου ὡς ἐκ δύο συμβληθὲν, ὅπερ δύο καὶ εἰκοσίπηχυ λέγει ὁ ποιητής. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἐνταῦθα μὲν λάμπεσθαι λέγει ἁπλῶς τὴν αἰχμὴν τοῦ Ἕκτορος· ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ, τὰ τῶν Ἀργείων ἔγχεα, λάμπειν ἐρεῖ ὡς ἀστραπὴν Διός. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸ ἔγχος μερίσας εἰς δύο, δόρυ μὲν εἶπε, τὸ ξύλον αὐτοῦ. αἰχμὴν δὲ, αὐτὸν τὸν περιλάμποντα σίδηρον. τὸν μέντοι κρίκον, ὃς περιτίθεται καὶ περιάγεται ἑλίσσων τὸ ξύλον εἰς ὃ ἐμβέβληται ἡ αἰχμὴ, ὃν ἡ ἀπερινόντος γλῶσσα κουσπίους φησὶ, ἐκ μεταφορᾶς τοῦ περὶ τοὺς πόδας ξυλίνου δεσμοῦ, πόρκην ὁ Ὅμηρος καλεῖ. Ὅτι δὲ τὸ περιθέειν κυκλοτέρειαν δηλοῖ, διαδείκνυσι καὶ ὁ ἐν Ὀδυσσείᾳ θόλος ἐκ τοῦ θέειν ἐτυμολογούμενος, ὡς ἐρρέθη ἐκεῖ. Ἐτυμολογεῖται δὲ ὁ πόρκης, ἐκ τοῦ περικεῖσθαι, ἢ ἐκ τοῦ περιέχειν, τραπέντος ἰωνικῶς τοῦ δασέος χ', εἰς τὸ ἀντίστοιχον ψιλόν. Σκοπητέον δὲ εἴπερ τὸ ἑνδεκάπηχυ καὶ πρὸς διαστολήν τινα εἴρηται, καὶ σαφήνειαν, ὡς ἔγχους δυναμένου καὶ τοῦ ξίφους λέγεσθαι. Σοφοκλῆς γὰρ, ἔγχος περιπετὲς εἰπεῖν ἐτόλμησεν, ᾧ περιπέπτωκεν Αἴας, ξίφος ὂν ἐκεῖνο πάντως. τὸ δ' αὐτὸ, καὶ βέλος τολμηρῶς ἔφη ἐν τῷ, ἔγχος ἔχθιστον βελῶν, ὡς δοθὲν παρὰ ἐχθροῦ τοῦ Ἕκτορος. δῆλον δὲ ὡς οὔτε Ἕκτωρ δόρυ ἔδωκεν Αἴαντι, ὃ ταυτίζεται πρὸς ἔγχος. καὶ ὅτι οὐ βάλλεται ἔγχος καθὰ τὸ ξίφος. ἐκηβολίαν γὰρ ἡ τοῦ βέλους λέξις δηλοῖ. ἴσως οὖν καὶ ἐπ' ἀμφοῖν τετόλμηκεν ὁ Σοφοκλῆς καινότερον. Ὅτι τὸν περί τι πεπαιδευμένον, οὐδὲ ἐν ἀργείας καιρῷ τοῦ ἔργου χρὴ ἀπέχεσθαι εἰς τὸ παντελές. Ἀλέξανδρον γοῦν κατὰ τὴν Ὁμηρικὴν ἱστορίαν εὗρεν ὁ Ἕκτωρ ἐν τῷ θαλάμῳ, καὶ τῇ γυναικωνίτιδι, οὐ πεσσοῖσι τερπόμενον, ἢ ἄλλως ἀνειμένον, ἀλλὰ περικαλλέα τεύχε' ἕποντα. ὃ διασαφῶν ὁ ποιητὴς, ἐπάγει. ἀσπίδα, καὶ θώρηκα, καὶ ἀγκύλα τόξ' ἁφόωντα, ὅ ἐστι ψηλαφῶντα, χειριζόμενον, φιλοκαλοῦντα. ἐπεὶ δὲ τοῦτο, ἴσως μὲν καὶ ταῖς γυναιξὶν ἐνδεικνύμενος. οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ φύσει ἐπιρρεπῶς ἔχειν πρὸς αὐτά. εἶχε δέ που καὶ αἰδημόνως ἐὰν ἡ μὲν Ἑλένη ταῖς ἀμφιπόλοις ἐκέλευεν ἔργα, αὐτὸς δὲ ἀργῶς ἐκάθητο. τίνες δὲ αἱ ἀμφίπολοι, ὁ ποιητὴς καὶ ἐνταῦθα ἡρμήνευσεν, εἰπών. Ἑλένη δὲ μετ' ἄρα δμῳῇσι γυναιξὶν ἧστο, καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλευε, δηλῶν ὡς ταὐτὸν γυναῖκες δμωαὶ καὶ ἀμφίπολοι. Ἐνταῦθα δὲ ὅρα καὶ ποιητικὰ πάρισα τὸ, τεύχε' ἕποντα. καὶ τὸ, τόξ' ἁφόωντα. ἐκ δὲ τοῦ ἀφόω, γίνεται καὶ τὸ ψηλαφῶ, λέξις αὕτη μουσικὴ, ἐπεὶ καὶ κυρίως ἐπὶ χορδῶν τὸ ψηλαφᾶν λέγεται, παρὰ τὸ τοὺς ψαλτηρίους ἀφᾶν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ μὲν τεύχε' ἕποντα, ταὐτόν ἐστι τῷ ἀμφέποντα, περιέποντα, περὶ αὐτὰ πονούμενον. Τοῦ δὲ δμῳῇσι, εὐθεῖα ἑνικὴ μὲν, ἡ δμωή. πληθυντικὴ δὲ, αἱ δμωαί. οὐκ ἄδηλον δὲ ὅτι ἐν ἄλλοις ἐστὶ γράψαι ποτὲ καὶ δμωαῖσι διὰ τοῦ ι, ἐκ τοῦ δμωὶς δμωΐδος. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα τὸν ἀδελφὸν Πάριν Ἕκτωρ ἐνείκεσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσιν, εἰπών. δαιμόνιε, οὐ μὲν καλὰ ἀντὶ τοῦ οὐ καλῶς, χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ, ἤγουν ἐνέθου τῇ ψυχῇ καὶ τὰ ἑξῆς. Καὶ σημείωσαι ὅπως τὴν τοῦ ἀδελφοῦ δειλίαν συσκιάζων καὶ μὴ ἀνέδην ἐξονειδίζων, χόλον αὐτὴν εὐσχημονέστερον λέγει, ὡς δῆθεν χολουμένου τοῦ Πάριδος κατὰ τῶν Τρώων, οἷα μισούντων αὐτὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἐκδεδωκότων εἰς μονομαχίαν τῷ Μενελάῳ, καὶ οὕτω μὲν ὁ Ἕκτωρ. ὁ δὲ Πάρις καὶ ἐν τούτοις, ὡς καὶ ἐν τῇ γ' ῥαψῳδίᾳ, κατ' αἶσαν ὁμολογεῖ νεικεσθῆναι οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν, καὶ οὐκ ἔχει τι ἀντειπεῖν γενναῖον. δεξάμενος δὲ ὡς ἀλη-

θὴ τὸν τοῦ ἀδελφοῦ λόγον, λέγει ὅτι οὔτοι ἐγὼ τρώων τόσσον χόλῳ, οὐδὲ νεμέσσι ἥμην ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ' ἄχει προτραπέσθαι. ἤγουν εἰ καὶ ἐγκαλούμην, καθὰ καὶ σὺ λέγεις, τοῖς Τρωσίν, εἶχε δὲ καὶ ἐνεμέσων, ἀλλ' οὐ τοσοῦτον διὰ ταῦτα ἐκαθήμην οἴκαδε, ἀλλὰ διὰ λύπην ἁπλῶς θέλων ἄχει προτραπέσθαι, ἤγουν χώραν, ἢ μᾶλλον ἐκ ῥοπὴν δοῦναι τῇ λύπῃ. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, ἤθελον μὴ αὐτὴν ἰέναι τῷ ἄχει, ἀλλὰ προτραπέσθαι αὐτῷ καὶ οἷον τραπῆναι εἰς φυγήν, καὶ καταινωτίσασθαι ἐν τῷ ἀποστῆναι μὲν τῆς μάχης, καθεσθῆναι δὲ πρὸς ὥραν ἐν τῷ οἴκῳ. Καὶ σημείωσαι ὅπως τοῦ ἀδελφοῦ δόντος εὐπρόσωπον αἰτίαν γυναικισμοῦ τῷ Πάριδι, καὶ ἐπίτηδες εἰπόντος, μὴ ὀφλισκάνειν αὐτὸν τὴν μάχην, ἀλλὰ χολοῦσθαι τοῖς Τρωσίν, ὁ Πάρις οὐ μόνον αὐτὸ δέχεται ὡς ἀληθές, ἀλλὰ καὶ νεμεσᾶν τοῖς Τρωσὶ λέγει, τουτέστιν οὐ μόνον χολοῦσθαι τὴν ἁπλῶς χολήν, ἀλλὰ καὶ τὴν μετὰ δικαίας μέμψεως. εἰ δὲ καὶ τὸν χόλον καὶ τὴν νέμεσιν ἀπελέξατο, τὸ γοῦν ἔχειν ἄχος ὅ ἐστι λύπην, ὀκνεῖ ἀρνήσασθαι. οὕτω δεινὸς ὁ Πάρις αἰτιᾶσθαι τοὺς οὐδὲν αἰτίους. τὸ δὲ ἐπαγόμενον, ἔχει τι καὶ καταγέλωτος. φησὶ γὰρ ὅτι, νῦν δέ με παρειποῦσ' ἄλοχος μαλακοῖς ἐπέεσσιν, ὥρμησεν εἰς πόλεμον. γελοῖος γὰρ ὁ ὑπὸ γυναικὸς εἰς μάχην ἐρεθιζόμενος. ὅπερ καὶ ὁ Πάρις ἐπιγνούς, ἐπάγει. δοκεῖ δέ μοι ὧδε καὶ αὐτῷ λώϊον εἶναι. ἦν γὰρ ἂν πάνυ μεμπτέος, εἰ μὴ δοκοίη αὐτῷ, ὑπὸ τῆς Ἑλένης εἰς μάχην ὥρμητο. Ἰστέον δὲ ὅτι τὲ τὸ, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν, ταυτόν ἐστι τῷ κατ' αἶσαν. διὸ καὶ ἐπιμονὴν ὁ λόγος ἔχει τὴν κατ' ἦθος ἀληθευτικήν. Καὶ ἔστιν ὅμοιον καὶ παρὰ τῷ φιλομήρῳ Σοφοκλεῖ, τὸ, γνωτὰ, κοὐκ ἄγνωτά μοι. καὶ τὸ, ἡδὺς, οὐδὲ μηδὲν δυσχερής, καὶ τὸ, οὔπετι τοῦ μὴ θανεῖν προμηθής, τό, τε μὴ βλέπειν, ἐτίμα. καὶ ὅτι τὸν Πάριν ψευσάμενον ἐν τῷ νέμεσιν ἔχειν κατὰ Τρώων, ἡ Ἑλένη μετ' ὀλίγα αἰτιάσεται, ὡς νεμέσεως ἀνεπιστήμονα. Ὅρα δὲ καὶ τὸ, χόλον ἔνθεο θυμῷ, τουτέστιν ἐνεκόπτου ὁ γοῦν ἀπόθετος χόλος, κότος ἐστί. Τὸ δὲ παρειποῦσα, ταυτόν ἐστι τῷ παραπείσασα, ὡς καὶ ἐν τῇ ἄλφα ῥαψῳδίᾳ κεῖται. Μαλακὰ δὲ ἔπη λέγει, τὰ παραμυθητικά, ὡς τῆς λύπης σκληρυνούσης. ἢ μᾶλλον τὰ πειστικά. εἶτα ὁ Πάρις τὴν ἀγαθὴν ἐλπίδα προβεβλημένος, ἐπάγει. νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας. γνωμικὸν δέ ἐστι τοῦτο. ἐν ᾧ ἄνδρας ὁ ποιητὴς λέγει, ἢ τοὺς ἀνδρείους, ἢ ἁπλῶς τοὺς πολεμιστάς. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν ἐνταῦθα μὲν εὐθὺς ἀποδίδωσι τὰ ἐξῆς τῆς συντάξεως, ἐπάγει γάρ, τοὔνεκά τοι ἐρέω, ἐν δέ γε τῇ γάμμα ῥαψῳδίᾳ, τοιοῦτον κεῖται οὐδὲν εἰς ἔννοιαν ἀπόδοσιν, καί τι ὀφειλόμενον κεῖσθαι. διὸ καὶ ταραχήν τινα ἡ ἀπόδοσις ἐκεῖ ἔχει ἀμφίβολον. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ὁ Ἕκτωρ ἀκούσας τοῦ ἀδελφοῦ, ὅτι γυνὴ παρορμᾷ εἰς μάχην αὐτόν, καὶ ὥσπερ ὑπὸ στρατηγῷ τῇ γυναικὶ τάττεται, ἀστείως μετ' ὀλίγα αὐτῇ ἐπιτρέπει τῇ Ἑλένῃ διεγείρειν τὸν ἄνδρα εἰς μάχην, εἰπών. ἀλλὰ σύ γ' ὄρνυθι τοῦτον καὶ οἷον ὑπάλειφε ἀναπεπτωκότα εἰς μάχην, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτός. οὕτω καὶ ἐκεῖνος ἔφη ἐν οἷς εἶπεν ὅτι ἄλοχος ὥρμησέ με εἰς πόλεμον, δοκεῖ δέ μοι καὶ αὐτῷ λῷον εἶναι. Καὶ ὅρα ὅπως ἡ Ἑλένη οὕτω δύναται πείθειν, ὡς καὶ εἰς πόλεμον ἐξάγειν, οὐδὲν ἧττον τοῦ θρυλλουμένου Τυρταίου ἐρεθίζειν εἰς μάχην λόγοις ἔχουσα. εἴποις ἂν οὖν ὅτι καὶ ἐνταῦθα, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ κρατήρ τις τῇ Ἑλένῃ ἐστίν, οὗπερ ὁ πιὼν κἂν ἐντύχῃ πολλοῖς πτώμασι νεκρῶν, οὐ δεδίττεται. ὁ δὲ τοιοῦτος κρατήρ, ἡ συμβουλευτικὴ τῆς ἡρωΐδος ὁμιλία ἐστίν. Ὅτι ὁ μάχης αἴτιος, ἀκούσει ἂν πρὸς τὸν αὐτὸν μεμφομένου τὸ, δαιμόνιε, λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν, αἰπύ τε τεῖχος μαρνάμενοι. σέο δ' εἵνεκ' ἀϋτή τε πτόλεμός τε ἄστυ τόδ' ἀμφιδέδηεν, ἤγουν ἀνάπτεται. ἐξ οὗ ῥήματος, καὶ δαῒς καὶ δηῒς ἡ μάχη. καὶ ἔστι τὸ, πόλεμος ἀμφιδέδηεν, ἐμφαντικώτερον, καὶ διὰ τοῦτο καιριώτερον τοῦ συνέστηκε, καὶ τοῦ ἐγήγερται, καὶ τοῦ συνέρρηκται, ἢ συνέρρωγε, καὶ τῶν ὁμοίων, ληφθὲν ἐκ τοῦ, ἐμάρναντο δέμας πυρός, ἤγουν ὡς πῦρ δαιόμενον δηλαδή, ἐξ οὗ καὶ τὸ, μάχη δέδηε. καὶ πῦρ δήϊον. Ὅτι τὸ μάχεσθαι καὶ ἐπὶ τοῦ φιλονεικεῖν καὶ ὀνειδίζειν ἐπιπληκτικῶς ἔστιν ὅτε λαμβάνεται. φησὶ γοῦν Ἕκτωρ πρὸς Ἀλέξανδρον. σὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλῳ εἴ τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ πολέμοιο. τοῦτο δὲ καὶ ὀτρυντικὸν εἰς μάχην ἐστίν, ὥσπερ καὶ ἐφεξῆς τὸ, ἀλλ' ἄνα, τουτέστιν ἀνάστηθι, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δηΐοιο θέρηται, ἤγουν θερμανθῇ διὰ πυρός, ὅ ἐστι καυθῇ, παρακέλευσμα δὲ τοῦτο ἀλώσεως πόλεως, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς που σαφέστερον δηλώσει ὁ ποιητής. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου ἴσως πάθους, καὶ τὸ πέρθειν ἐρρέθη. πρήθειν γοῦν, καὶ ἐν συστολῇ, καὶ μεταθέσει πέρθειν. Ὅτι ἐν τῷ, ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἀρήϊα τεύχεα δύω, λείπει τὸ ἵνα, ἤτι τοιοῦτον. βούλεται γοῦν εἰπεῖν ὅτι ἐπίμεινον ἵνα ὁπλίσωμαι. Καί σημείωσαι ὅτι καὶ νῦν οἰκείως τῷ σπεύδοντι προσώπῳ, καὶ τὸ σχῆμα τοῦ λόγου τῇ ἐλλείψει κατέσπευσται. οἰκεῖον δὲ τοῦτο, ἀνδρὶ ἐθέλοντι ἕπεσθαι εἰς μάχην ῥωμαλέῳ τινί. ὥσπερ καὶ ἐφεξῆς τὸ, ἢ ἴθ', ἐγὼ δὲ μέτειμι, κιχήσεσθαι δέ σ' ὀΐω. Ἔστι δὲ καὶ ὧδε μέτειμι, τὸ μετὰ ταῦτα ἔρχομαι. ὁποῖόν τι πρὸ ὀλίγου ἐδήλου καὶ τὸ μετελεύσομαι, καὶ τὸ μετασεύοντο καθὰ προγέγραπται.

Ὁ Ἕκτωρ ἀκούσας μὲν τοῦ ἀδελφοῦ Πάριδος λαλήσαντος οὐκ εὐγενῶς, οὔτι προσέφη αὐτόν, μὴ καὶ λυπήσῃ ἀμφάμενος. τὴν δὲ Ἑλένην προσφωνήσασαν σπουδαίως ἅπερ εὐθὺς εἰρήσεται, ἀμείβεται,

Ὣς φάτο. τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισι προσηύδα μειλιχίοισι.
Δᾶερ ἐμεῖο κυνὸς κακομηχάνου, ὀκρυοέσσης,
Ὥς μ' ὄφελ' ἤματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ,
Οἴχεσθαι, προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα

Εἰς ὄρος, ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Ἔνθα με κῦμ' ἀπόερσε πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,
Ἀνδρὸς ἔπειτ' ὤφελλον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις,
Ὃς ᾔδη νέμεσίν τε, καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων.
Τούτῳ δ' οὔτ' ἂρ νῦν φρένες ἔμπεδοι, οὔτ' ἂρ ὀπίσω
Ἔσονται, τῷ καί μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀΐω.
Ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, καὶ ἕζεο τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ
Δᾶερ, ἐπεί σε μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν,
Εἵνεκ' ἐμεῖο κυνὸς, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἄτης.
Οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, ὡς καὶ ὀπίσω
Ἀνθρώποισι πελώμεθ' ἀοίδιμοι ἐσομένοισι.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ.
Μή με κάθιζ' Ἑλένη φιλέουσά περ, οὐδέ με πείσεις.
Ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσυται ὄφρ' ἐπαμύνω
Τρώεσσ', οἳ μέγ' ἐμεῖο ποθὴν ἀπεόντος ἔχουσιν.
Ἀλλὰ σύ γ' ὄρνυθι τοῦτον, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτὸς,
Ὥς κεν ἔμ' ἔντοσθεν πόλιος καταμάρψῃ ἐόντα.
Καὶ γὰρ ἐγὼν οἶκον δ' ἐλεύσομαι, ὄφρ' ἂν ἴδωμαι
Οἰκῆας, ἄλοχόν τε φίλην, καὶ νήπιον υἱόν.
Οὐ γάρ τ' οἶδ' εἰ ἔτι σφιν ὑπότροπος ἵξομαι αὖτις,
Ἢ ἤδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμόωσιν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἀπέβη κορυθαιόλος Ἕκτωρ.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας.
Οὐδ' εὗρ' Ἀνδρομάχην λευκώλενον ἐν μεγάροισιν,
Ἀλλ' ἥ γε ξὺν παιδὶ καὶ ἀμφιπόλῳ εὐπέπλῳ
Πύργῳ ἐφεστήκει, γοόωσά τε, μυρομένη τε.
Ἕκτωρ δ' ὡς οὐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,
Ἔστη ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, μετὰ δὲ δμωῇσιν ἔειπεν.
Εἰ δ' ἄγε μοι δμωαὶ νημερτέα μυθήσασθε,
Πῆ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἐκ μεγάροιο.
Ἠέ πη ἐς γαλόων, ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων,
Ἢ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρωαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται.
Τὸν δ' αὖτ' ὀτρηρὴ ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν.
Ἕκτωρ, ἐπεὶ μάλ' ἄνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι,
Οὔτε πη ἐς γαλόων, οὔτ' εἰνατέρων εὐπέπλων,
Οὔτ' ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρωαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται,
Ἀλλ' ἐπὶ πύργον ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὕνεκ' ἄκουσε
Τείρεσθαι Τρῶας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν.
Ἡ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπειγομένη ἀφικάνει,
Μαινομένῃ εἰκυῖα. φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη.
Ἦ ῥα γυνὴ ταμίη. ὁ δ' ἀπέσυτο δώματος Ἕκτωρ

Εὐσαθ.

ὡς αὐτίκα δηλωθήσεται καὶ αὐτό. Ὅτι συχνὰ ἡ Ἑλένη ἐπὶ τῇ ἁρπαγῇ μεταμελομένη ὡς πολλαχοῦ φαίνεται, καὶ ἐνταῦθα κακολογεῖ ἑαυτὴν ἐν τῷ πρὸς Ἕκτορα εἰπεῖν. Δᾶερ, ἤτοι ἀνδράδελφε ὡς πολλαχοῦ κεῖται, ἐμεῖο κυνὸς κακομηχάνου, ὀκρυοέσσης. δυσχεραίνει τοίνυν ὅτι μὴ ἅμα τῷ γεννηθῆναι ὤλετο. φησὶ γοῦν. ὥς μ' ὄφελ' ἤματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ, οἴχεσθαι, προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα. οὐ μὴν πνοή τις εὐλύεμος, εἰς ὄρος ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης, ἔνθα με κῦμα ἀπόερσε πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι. ταῦτα δὲ τὰ τῆς Ἑλένης καὶ πᾶς αὐτῆς ἕτερος εἴποι ἀχθόμενος ὅτι ζῇ ἐν κακοῖς. Κύνα δὲ καὶ ἐνταῦθα ὁ κατωτέρω ἑαυτὴν ἡ Ἑλένη καλεῖ, ὥσπερ ὁ ἀλλαχοῦ κυνώπιδα, διότι τὴν ἀρχὴν ἀναιδῶς ἐθρασύνθη τῆς Ἑλλάδος ἀκολουθῆσαι τῷ ἁρπαγι, διὸ καὶ κακομήχανός ἐστιν. ὅπερ ἀλλαχοῦ, ἀμήχανος λέγεται ἐν τῷ, ἀμήχανε ἐσσι Ἥρη, ἄλλον τρόπον ἤπερ Εὐριπίδης ἀμήχανον γυναῖκα τὴν εὐήθη λέγει καὶ ἐναντίαν τῇ πολυμηχάνῳ, ἧς δὴ πολυμηχάνου προσόμοιότητα, ἡ παρὰ τῇ κωμῳδίᾳ διὸ δεκαμήχανος Κυρήνη. Ὀκρυόεσσαν δὲ λέγει, τὴν πολλοὺς νεκρώσασαν τοῖς δι' αὐτὴν πολέμοις ὁ κρυερῷ ᾅδῃ προπέμψασαν. τὴν δ' αὐτὴν, διὰ τοῦτο καὶ ῥιγεδανήν φησιν ἀλλαχοῦ. Τὸ δὲ ὄφελον, ἐνταῦθα μὲν συστέλλει τὴν ἀρχουσαν, ἰωνικῶς γράφειν εἰς ἓν λ. μετ' ὀλίγα δὲ ἐκτείνει, ὡς καὶ πρὸ τούτου, κοινότερον πρὸς νεαρὸν ἐν δυσὶ λλ. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι θύελλα τοιαύτη ὁποίαν ἡ Ἑλένη φησὶν, ἣ κατὰ τὰς ἅρπυιας μυθευομένη ἀλλ' εἴη. ὡς εἶναι τὸ ἐνταῦθα νόημα, ὅμοιον πρὸς τὸ, ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο. Ὅτι δὲ καὶ ἀληθῶς

ἄνεμοι ἀπηλιῶτες δεινὰ πολλὰ ποιοῦσι κουφίζοντες ἐκ γῆς ἢ μακρὰν ἀπάγοντες δυσβάστακτα σωμάτων βάρη, καὶ ἱστόρηται, καὶ εἰς πεῖραν ἦλθε τοῖς καθ' ἡμᾶς. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὁ Λιβάνιος τὴν τῆς Ἑλένης ὑπερβαλὼν ἔννοιαν, ὡς ἐντεῦθεν ὠφελημένος, τερατωδέστερον λαλεῖ, ἐν οἷς ἀστείως λέγει ὅτι φόβοις ἐταραττόμεν μὴ τὴν πόλιν ἡμῶν ἁρπάσαντες ἄνεμοι, φέροντες εἰς Ὠκεανὸν ἐμβάλωσι. Τὸ δὲ ἀπόερσεν, ἀντὶ τοῦ ἔφθειρεν ἀπὸ τοῦ ἔρρω ἔρσω αἰολικοῦ. εὑρεθήσεται δὲ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που ἡ τοιαύτη λέξις. φθορᾶς δὲ ἐμνήσθη τῆς ἐκ τοῦ κύματος μόνου, ἀκριβῶς. τὸ γάρ τοι ὄρος, γῆς καὶ αὐτὸ μέρος ὂν, οὐκ ἐξ ἀνάγκης οὐδὲ ταχὺ οὕτω φθερεῖ τὸν ὑπὸ θυέλλης ἀνέμου ἡρπαγμένον ἕως ἐκεῖ. πρὸς διαστολὴν δὲ ἁρπαγῆς ἑτεροίας ἐῤῥέθη τὸ, εἰς ὄρος, ἢ εἰς κῦμα. μυθεύεται γάρ τις καὶ ἄλλοία. ὁποῖον καὶ τὸ, ὃν καὶ ἀνηρείψαντο θεοὶ Διὶ οἰνοχοεύειν. ἡρπάγη δὲ καὶ ὁ Τιθωνὸς ὑπὸ τῆς ἠοῦς, πλὴν οὔτε εἰς ὄρος, οὔτε εἰς κῦμα. ληροῦσι δὲ οἱ μῦθοι καὶ ἄλλα τοιαῦτά τινα. Ὅτι ψέγουσα πρὸς τὸν Ἕκτορα τὸν Πάριν ἡ Ἑλένη, λέγει. ὡς ἀνδρὸς ἔπειτ' ὤφελλον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις, ὃς ᾔδη τουτέστιν ἠπίστατο, νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων. τούτῳ δ' οὔτ' ἂρ νῦν φρένες ἔμπεδοι, οὔτ' ἂρ ὀπίσω ἔσονται, τῷ κέν μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀίω, τουτέστιν οἶμαι αὐτὸν ἀπολαύσεσθαι ἑαυτοῦ δηλαδὴ καὶ ὧν φρονεῖ. εὐφήμως δὲ τοῦτο ἐῤῥέθη, κατὰ τὸ, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος. συνιστᾷ δὲ καὶ ἐν τούτοις ἡ Ἑλένη ἑαυτὴν, αἰσχυντηλὴν καὶ αἰδήμονα καὶ νεμεσητικὴν ἑαυτῆς ἐφ' οἷς ἐσφάλη, τὸν δὲ Ἀλέξανδρον, τούτων ἁπάντων ἀποστερεῖ, καὶ ἐνδείκνυται ὅτι κατ' ἀνάγκην σύνεστιν ᾧ οὐκ ἀρέσκεται ἀνδρί. Τὸ δὲ φρένες ἔμπεδοι, ἐναντίον τοῦ, φρένες ἠερέθονται· περὶ οὗ προείρηται. Σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ σοφὴ ἐν τούτοις ἡ Ἑλένη διαδείκνυται. Ἀλέξανδρος μὲν γὰρ, πεπίστευκε τῷ Ἕκτορι χόλον εἰπόντι τὴν αὐτοῦ ἄρτι ἀργίαν. προελάλησε δὲ καὶ νεμεσᾶν τοῖς Τρωσὶν ὡς εἴρηται, μάταια καὶ νοῶν, καὶ λέγων, καὶ ἀδιανόητα. τί γὰρ ἂν καὶ χολοῖτο κατὰ τῶν ἀναιτίων, οἳ δι' αὐτὸν ἀναιροῦνται, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου ὁ Ἕκτωρ εἶπε, καὶ μετὰ μικρὸν αὖθις ἐρεῖ; πῶς δ' ἂν καὶ νεμεσῴη τοῖς κατ' αὐτοῦ δικαιότατα νεμεσῶσιν; ἄφρων οὖν ὁ Πάρις, οὔτε νοήσας ὅτι ὁ Ἕκτωρ αἰσχύνων αὐτὸν καὶ εἰρωνευόμενος, εἰς χόλον ἐχρωμάτισε τὴν αἰτίαν τῆς αὐτοῦ ἀργίας, ἀλλὰ καὶ νεμεσᾶν εἰπὼν τοῖς Τρωσὶ, καὶ ἔοικε μὴ δὲ εἰδέναι τί ποτε ἐστὶν ἡ νέμεσις. καὶ οὕτω μὲν ὁ ἀνήρ. ἡ δὲ σοφὴ γυνὴ, αἰτιᾶται αὐτὸν, ἐπεὶ μὴ οἶδε νέμεσιν καὶ αἴσχεα, τουτέστι διότι οὔτε τὴν νέμεσιν οἶδε τί ἐστιν, καὶ οὐδὲ τὸν χόλον ἔγνω, πρὸς αἶσχος αὐτοῦ σχηματισθέντα ὑφ' Ἕκτορος. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὴ νέμεσιν εἰδέναι καὶ αἴσχεα, καὶ τὸ ἑξῆς, ὡς ἀνωτέρω κεῖται, χαρακτήρ ἐστιν ἤθους θρασέος καὶ οὐδὲ ἔμφρονος. καὶ ὅτι ὡς τὰ πρός τι δοκεῖ ἀντικεῖσθαι ἡ νέμεσις καὶ τὸ αἶσχος, ὅ, τε γὰρ νεμεσῶν, ἐπ' αἰσχροῖς νεμεσᾷ. καὶ ὁ αἰσχυνόμενος, νεμεσῶντα αἰσχύνεται. Ὅτι Ἑλένη μὲν κολακεύουσα τὸν Ἕκτορα, φησί, ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, καὶ ἕζεο τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ δᾶερ, ἐπεί σε μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν, εἵνεκ' ἐμοῖο κυνὸς, καὶ Ἀλεξάνδρου εἵνεκ' ἄτης. ὁ δὲ, οὕτως ἀκάμας ἐστὶν, ὥσπερ καθὰ περιεῖδε τὴν μητέρα οἰνοχοοῦσαν, οὕτω καὶ τὴν Ἑλένην καθίζουσαν. φησὶ γοῦν. μή με κάθιζ' Ἑλένη φιλέουσά περ, οὐδέ με πείσεις, ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται ὄφρ' ἐπαμύνω, καὶ ἑξῆς. ὁ δὲ λόγος οὗτος πρέπει κατὰ μικράν τινα παρῳδίαν καὶ ἑτέροις, οἳ σπεύδοντες εἰς ἔργον, ἐπέχονται πρός τινων οἰκείων αὐτοῖς. ἔοικε δὲ ὁ Ἕκτωρ ἐν τούτοις ὑποπτεύειν τὸ τῆς Ἑλένης αἱμύλον, καὶ αἰδεῖσθαι εἰ τὸν μὲν μαλθακὸν Πάριν ἠρέθισεν ἐκείνη λόγοις πρὸς πόλεμον, αὐτὸν δὲ ἐκθηλυνεῖ καθίσασα, διὸ οὐδὲ ὑπακούει. Ὅρα δὲ καὶ νῦν τὸν δίφρον, ἐπὶ θρόνου, ἐν δὲ Ὀδυσσείᾳ, καὶ ἀεικέλιος δίφρος εὕρηται, εἰς ὃν οἱ εὐτελέστεροι κάθηνται. τῷ δὲ τοῦ δαέρος ὀνόματι, κολακευτικῶς ἡ σοφὴ Ἑλένη ἐναβρύνεται, δὶς ἤδη τοῦτο εἰποῦσα κατ' ἐπιμονὴν καιρίως φίλην αὐτῇ. Ὅρα δὲ καὶ τὸ, πόνος ἀμφιβέβηκεν, ἤγουν κατέλαβε, περιῆλθεν, ὥστε οὐ πάντοτε ἡ λέξις τὸ σκέπειν καὶ βοηθεῖν δηλοῖ. ὡς οὐδὲ ἐν τῷ, ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει. ὁμοίως οὐδὲ παρ' Εὐριπίδῃ ἐν τῷ, πολὺν ταραγμὸν ἀμφιβάντ' εἶχον μάχης

Τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὖτις ἐϋκτιμένας κατ' ἀγυιάς.
Εὖτε πύλας ἵκανε διερχόμενος μέγα ἄστυ
Σκαιάς, τῇ γὰρ ἔμελλε διεξίμεναι πεδίονδε,
Ἔνθ' ἄλοχος πολύδωρος ἐναντίη ἦλθε θέουσα
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος.
Ἠετίων, ὃς ἔναιεν ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ,
Θήβῃ ὑποπλακίῃ, κιλίκεσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων.
Τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ,
Ἥ οἱ ἔπειτ' ἤντησ', ἅμα δ' ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ,
Παῖδ' ἐπὶ κόλπῳ ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νήπιον αὔτως.
Ἑκτορίδην ἀγαπητὸν, ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ.
Τόν ῥ' Ἕκτωρ καλέεσκε σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι,
Ἀστυάνακτ', οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ.
Ἤτοι ὁ μὲν μείδησεν ἰδὼν ἐς παῖδα σιωπῇ.
Ἀνδρομάχη δέ οἱ ἄγχι παρίστατο δακρυχέουσα.
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε.

χης, ἤγουν ἀμφοτέρωθεν βάντες ἀντιπάλων δίκην κατ' ἀλλήλων. Σημείωσαι δὲ καὶ τὸ, μή με κάθιζε, ἀλλοπαθὲς καὶ ἐνταῦθα ὄν. ὅτε μέντοι ἐρεῖ τις ὅτι ὁ δεῖνα ἵζεν, ἢ ἐκάθιζεν, ἀντὶ τοῦ ἐκάθητο, αὐτοπαθὲς τότε τὸ τοιοῦτον ῥῆμα λέγεται. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, εἵνεκ' ἐμεῖο κυνὸς καὶ Ἀλεξάνδρου εἵνεκ' ἄτης, παρατετηρημένως ἐρρέθη. αὐτὴ μὲν γὰρ ἁρπαγεῖσα, ὠνείδισεν εἰς κύνεον ἦθος. ὁ δὲ Πάρις, καὶ ἄτην ἔσχε, παγγενῆ ὀλεθρευόμενος. καὶ ἄλλως δὲ, ἄτην λέγει τὴν ὑπ' ἐκείνου ἁρπαγήν. Ὅτι τὸ ἀοίδιμος, μέση λέξις ἐστὶ, καὶ οὐκ ἀεὶ ἐπὶ ἐπαίνου λαμβάνεται. φησὶ γοῦν ἡ Ἑλένη ὅτι κακὸς μόρος, ὅ ἐστι κακὴ τύχη ἐμοί τε καὶ Ἀλεξάνδρῳ πρὸς Διὸς ἤτοι εἱμαρμένης ἐτέθη, ὡς καὶ ὕστερον ἀνθρώποισι πελώμεθα ἀοίδιμοι ἐσσομένοισιν, ὅ ἐστιν ἐν ᾠδαῖς φερόμενοι ταῖς ἐπὶ δυσκλείᾳ δηλαδή. Τὸ δὲ πέλεσθαι, πολλαχοῦ μὲν παθητικῶς προφέρεται, ὡς καὶ ἐν τῷ, ἤματα μακρὰ πέλονται. οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ ἐνεργητικῶς, ὡς ἔν τε ἄλλοις, καὶ ἐν τῷ, κακοῦ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή. Ὅτι τὸ, μή με κάθιζε φιλέουσά περ, ἢ φιλέων περ, οὐδέ με πείσεις, ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται ὄφρ' ἐπαμύνω τοῖς δεῖνα, οἳ μέγ' ἐμεῖο ποθὴν ἀπεόντος ἔχουσιν, ἐρεῖ ἄν τις γενναῖος ἀνὴρ βραχύ τι ἀναπαυσάμενος τοῦ βοηθεῖν τισὶν ἐν κινδύνῳ, καὶ προκαλούμενος μὲν εἰς ἀνάπαυσιν, ἀπαναινόμενος δέ. Σημείωσαι δ' ἐνταῦθα καὶ ὡς εἰ καὶ κατὰ τὴν παροιμίαν, εἷς ἀνὴρ οὐδεὶς ἀνὴρ, ἀλλ' ἰδοὺ εἷς καὶ οὗτος κατὰ τὸν Ἀχιλλέα, οὗ ἀπεόντος, ποθὴν ἔχουσιν οἱ ὁμόφυλοι. Ὅτι ἀλειπτικὸν εἰς ἔργον, τὸ, ἀλλὰ σύ γ' ὄρνυθι τοῦτον, ἤγουν διέγειρε, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτός. Ὅτι Ἕκτορος εἰπόντος πρὸς Ἑλένην τὸ, καὶ γὰρ ἐγὼν οἶκον δ' ἐλεύσομαι ὄφρα ἴδωμαι οἰκῆας, ἄλοχόν τε φίλην, καὶ νήπιον υἱόν, σημειοῦνται οἱ παλαιοί, καὶ νῦν οἰκῆας ῥηθῆναι οὐ μόνον δούλους, ἀλλὰ καὶ πάντας ἁπλῶς τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ. λέγει δὲ ὁ Ἕκτωρ καὶ ὡς οὐ γάρ τ' οἶδ' εἰ ἔτι σφιν ὑπότροπος ἵξομαι αὖτις, ἢ ἤδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμόωσιν Ἀχαιῶν, προλέγων κατά τι θεῖον ὡς εἰκὸς, τὸ μετ' ὀλίγον ἐσόμενον ἐπ' αὐτῷ. καὶ ἔστι καὶ τοῦτο εἶδός τι προαναφωνήσεως Ὁμηρικῆς, οὐχ ὑπ' αὐτοῦ ῥηθὲν τοῦ ποιητοῦ, ἀλλὰ στοχαστικῶς ἀνατεθὲν ποικιλίας χάριν τῷ πεισομένῳ Ἕκτορι. καὶ εἶεν ἂν ἅπερ ἐνταῦθά φησι, καὶ ἃ δὲ πρὸς τὴν Ἀνδρομάχην ἐρεῖ μετ' ὀλίγα, ἐπιτελεύτιά πως κατ' οἶκτον καὶ συντακτήρια. ἔστι δὲ ὑπότροπος, ὁ ἐν καλῷ νοστήσας, καὶ σῶος ἐξ ὑποστροφῆς ἐπανελθών. ὅθεν ἄλλως παρ' Ἱπποκράτει, τὸ ἐπ' οὐκ ἀγαθῷ ὑποτροπιάζειν νόσους. Ἰστέον δ' ὅτι τε πρὸ ὀλίγων αὐτὸς ὁ ποιητὴς διασαφεῖ τὸ ὑπότροπος, εἰπών. οὐ γάρ μιν ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμου ἵξεσθαι. Καὶ ὅτι πολλαὶ καὶ ἄλλαι μέσαι λέξεις, ὡς καὶ ἡ τύχη, καὶ ὁ κατ' αὐτὴν δαίμων, καὶ ὁ πανοῦργος, ὃ οὐ μόνον ἐπὶ θεοῦ κεῖται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πανούργου κατὰ τὸ, ἀνδρὶ πανούργῳ φρένας. καὶ ἡ καθοσίωσις δὲ καὶ ἡ καθωσιωμένη, ὁσιότητά τε παρὰ τοῖς παλαιοῖς δηλοῦσι καὶ πίστιν, καὶ ἀντίθεσιν δὲ παρὰ τοῖς ὕστερον, κατὰ τῶν ὁσίων τῷ θεῷ βασιλέων. καὶ ἡ συνωμοσία δὲ, πάλαι μὲν ὅτε, σύμπνοιαν ἁπλῶς ἐδήλου ἔνορκον. ὕστερον δὲ, φατριασμὸν στασιωτικόν. καὶ τὸ ἄγος δὲ, μέσον τι. ἀφ' οὗ περ οὐ μόνον ὁ ἅγιος, καὶ τὸ ἁγιάζειν, καὶ ἡ ἁγιστεία, καὶ ἡ παναγὴς θυσία, καὶ ὁ εὐαγὴς, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐναγὴς, καὶ ὁ ἐξάγιστος, καὶ τὸ ἀγηλατεῖν. ἔτι καὶ οἰωνὸς ὁ μέν τις, αἴσιος, ὁ δὲ, μὴ τοιοῦτος. καὶ ὄνειδος δὲ, τὸ μὲν, καλόν. τὸ δὲ, ἑτεροῖον ὡς οἱ ῥαγῳδοῦντες δηλοῦσι. καὶ ἡ φύσις δὲ, πῆ μὲν μέγα κακὸν τοῖς κακῶς, πῆ δὲ σωτήριον τοῖς καλῶς χρωμένοις κατὰ τὸν εἰπόντα. καὶ ἡ συμφορὰ δὲ, οὐ μόνον ἀποτρόπαιος, ἀλλὰ καὶ ἀγαθὴ ὡς δηλοῖ σὺν ἄλλοις καὶ ὁ εἰπὼν ἐπ' ἀγαθῷ, τὸ, ἐπὶ συμφοραῖς γηθὸς ἕρπει δάκρυον ὀμμάτων ἄπο. πολλὰ δὲ τοιαῦτα καὶ ἕτερα. Ὅτι ἀνδρείαν γυναῖκα τὴν Ἀνδρομάχην Ὅμηρος ἐν διαφόροις ποιεῖ, ἧς καὶ αὐτὸ τοὔνομα, παρὰ τὸ ἀνδρεῖον καὶ μάχιμον φερωνύμως σύγκειται. αὕτη καὶ νῦν ἀκούσασα τείρεσθαι τοὺς Τρῶας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν, καὶ περὶ τῷ ἀνδρὶ δείσασα, πρὸς τεῖχος ἐπειγομένη ἀφικάνει μαινομένῃ εἰκυῖα, ἤγουν ἐοικυῖα. καὶ ξὺν παιδὶ, καὶ ἀμφιπόλῳ εὐπέπλῳ πύργῳ ἐφέστηκε γοόωσά τε μυρομένη τε. διὸ οὐδὲ εὗρεν αὐτὴν ὁ Ἕκτωρ ἔσω. ἡ δ' αὐτὴ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς στρατηγικῶς τὸ ποιητέον τῷ Ἕκτορι συμβουλεύει, τρόπον ὑποτιθεῖσα τῆς πρὸς Ἕλληνας παρατάξεως. οὕτω δέ πως καὶ ἡ Ἑλένη ἀνδρεία ἀρρενολογεῖται εἴγε ὡς προερρέθη, τὸν Πάριν αὐτὴ ὀτρύνει πρὸς πόλεμον. καὶ τοῦτο μὲν, ὅμοιαί πως ἡ Ἑλένη καὶ ἡ Ἀνδρομάχη. ἀλλ' ἡ μὲν, φίλανδρος ὑπερλίαν. Ἑλένη δὲ, οὔτε τὸν Μενέλαον ἔστερξε, καὶ τὸν Πάριν δὲ οὐ πάνυ τι φιλοῦσα φαίνεται. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι καινότερον ὁ ποιητὴς τὰς τῶν πραγμάτων περιπετείας διασκευάζων, οὐκ ἔκρινε δεῖν πλάσασθαι ὡς τὴν Ἀνδρομάχην οἴκοι εὗρεν ὁ ἀνὴρ, ἁπλοῦν τι τοῦτό γε καὶ οὐκ ἐπιστρεπτικὸν ἀκοῆς. ποιεῖ δὲ αὐτὴν ἔξω οὖσαν τοῦ οἴκου ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, τοῦτο δὲ πάνυ ἐπιστρέφει τὸν ἀκροατὴν, τάχα που καὶ ἀχθόμενον, εἴπερ ὁ καλὸς Ἕκτωρ ἃ μὲν οὐ πάνυ ἔστεργεν, εὗρε. τὰ δὲ φίλτατα οὐχ εὑρίσκει. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐχρῆν τοῦτο διόλου γενέσθαι, χρεία γὰρ καὶ τῆς Ἀνδρομάχης ἐνταῦθα ἐπὶ ῥητορείᾳ, μεθοδεύει ὁ ποιητὴς ἄλλως τὴν τοῦ ζητουμένου εὕρεσιν, δεξιώτατα. παλιννοστῶν γὰρ εἰς τὸν πόλεμον ἔτυχε τῆς ποθουμένης ἐντεύξεως, δι' ἧς ἱκαναὶ χάριτές τινες τῇ ποιήσει παρεισκυκλοῦνται ὡς δηλωθήσεται. Καὶ ἄλλως δὲ θεωρῆσαι, ἡ Ὁμηρικὴ μέθοδος ἐπὶ τῇ τοῦ Ἕκτορος εἰς τὸ ἄστυ ἐλεύσει, τοιάδε τις ἐστὶ, κεστὸν χαρίεντα λόγου ποικίλλουσα. πέντε πρόσωπα ἐκφαίνονται ἀναγκαῖα τῷ ἥρωϊ. ὧν δύο μὲν, ἄρρενα. τὰ δὲ λοιπὰ, θατέρου γένους. καὶ ἡ διαφορὰ ἐν αὐτοῖς, φανερά. τῶν μὲν γὰρ ἀρρένων, ἅτερος μὲν, πληρέστατος εἰς ἔργον, καὶ οἷος προσφωνεῖν τὸν Ἕκτορα, ὁ Πάρις γάρ. ὁ δὲ ἕτερος ὁ παῖς Ἀστυάναξ, ἐστέρηται τούτοιν ἀμφοῖν. τῶν δὲ γυναικῶν, μία μὲν, μήτηρ. εἰς ἣν πρὸ ἔργου ἥκει κατ' εὐθὺ ὁ Ἕκτωρ χάριν εὐχῆς ὡς προείρηται. ἡ δὲ ἑτέ-

ρα, ἡ Ἑλένη, ὅθεν περ ἀρχόμενον εἰς ὄψιν ἐλθοῦσα τῷ Ἕκτορι. ἐλθὼν γὰρ διὰ τὸν ἀδελφὸν καὶ ἰδὼν, συνηκατέθε καὶ αὐτήν. ἡ δὲ τρίτη, ἡ ἄλοχος Ἀνδρομάχη ἐστίν. Ὡς δὲ καὶ ἡ ὁμιλία τῶν πέντε τούτων προσώπων ποικίλλεται, οὐδὲ τοῦτο ἀμφιγνοεῖται. τὰ μὲν γὰρ τῆς Ἑκάβης πάντα, σεμνά, ἔτι δὲ καὶ ἀπεριλάλητα. τὰ δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου, πλατύτερα καὶ ὑπόκενα ὡς δεδήλωται. τὰ δὲ τῆς Ἑλένης, οὔτε οἴκτου μακρὰν εἰσί, καὶ πρὸς κολακείαν δὲ κωτίλλονται. τὰ δὲ τῆς Ἀνδρομάχης, διαλάμπουσιν εὖ μάλα πρός τε σεμνότητα ἰσοεικῆ καὶ γλυκύτητα τὴν κατὰ ἀφέλειαν. ἡ δὲ τοῦ παιδὸς ὁμιλία, ἐν γλώττης ἀργίᾳ ἑτέραν ἡδονὴν φύσει προβάλλεται ὁποίαν ἐν τοῖς ἐφεξῆς εἰσόμεθα. Ἐπεὶ δὲ καὶ δουλικὰ τῷ ῥηθέντι τόπῳ ἔγκειται πρόσωπα, ἔχει τι καὶ αὐτὰ ποικίλον. αἱ μὲν γοῦν περὶ τὴν Ἑκάβην ἀμφίπολοι, τί ἂν εἶπον ἀολλίζουσαι τὰς γεραιάς, οὐ δεδήλωνται ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ. αἱ δὲ τῆς Ἀνδρομάχης, λαλοῦσι βιωτικῶς τῷ δεσπότῃ ἐκεῖ πρὸς ἅπερ ἠρώτηνται. ἡ δὲ τὸν Ἀστυάνακτα φέρουσα, λαλεῖ οὐδὲν οὐδ' αὐτὴ καθάπερ οὐδὲ τὸ φερόμενον βρέφος. Καὶ αἱ ἐντυχίαι δὲ τῶν προσώπων, οὐκ ἀδιάφοροι. Ἑκάβη μὲν γάρ, Λαοδίκην ἐσάγουσα ἐναντίη τῷ Ἕκτορι ἦλθε πρὸς ἐντυχίαν, κατὰ τύχην αὐτὸν εὑρηκυῖα. ὁ δὲ Πάρις ἐπίτηδες ἐρευνηθεὶς, εὑρίσκεται. ἡ δὲ Ἑλένη ὡς παρακαθημένη τῷ Πάριδι, τυχαίως εὕρηται. ἡ δὲ Ἀνδρομάχη σὺν τῷ βρέφει, ἐξ ἀποτυχίας εἰς ὁμιλίαν ἥκει τῷ ἀνδρί. μὴ γὰρ εὑρεθεῖσα οἴκαδε, καταλαμβάνει δρόμῳ τὸν Ἕκτορα ἤδη ἐξιόντα τῆς πόλεως. ἐναντίη γάρ φησι κατὰ τὴν Ἑκάβην ἦλθε, πλὴν οὐχ ἁπλῶς ἀλλὰ θέουσα. καὶ τοιαῦτα μὲν καὶ ταῦτα. Ὁ δὲ ποιητὴς κατὰ τὴν αὐτοῦ συνήθη δεξιότητα ἑρμηνευτικῶς ὑποδηλοῖ ἔνθα ὁ Ἕκτωρ ἐρωτᾷ τὰς δμωὰς πῆ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἐκ μεγάροιο, ἠέ πη ἤγουν ἤπου ἐς γαλόων, ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων, ἢ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι Τρωαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται. μονονουχὶ γοῦν λέγει ὡς ἐδύνατο μὲν πλάσαι τὴν Ἀνδρομάχην ἀπελθοῦσαν ἐκ τοῦ οἴκου, ἢ εἰς ἀδελφήν τινα τοῦ ἀνδρὸς οἷον τὴν Κασάνδραν, ἢ τὴν Λαοδίκην. ἢ εἰς μίαν τῶν συννύμφων. ἢ ἀλλ' εἰς τὴν Ἀθηνᾶν ὅπου καὶ αἱ λοιπαὶ Τρῳάδες. οὐκ ἔκρινε δὲ οὕτως, ἀλλὰ τὸ ξενίζον ἐπελέξατο, τουτέστι τὴν εἰς τὸ τεῖχος ἀπέλευσιν. ἡ δὲ τοιαύτη μέθοδος, ἤγουν ἡ ἀποτυχία μὲν τῶν προληφθέντων ἐρωτηθέντων, μάθησις δὲ τοῦ ἐρωτωμένου ἑνός τινος πράγματος ἑτέρωθεν, πλατυσμόν τε τῇ ποιήσει ἐργάζεται φανερῶς, καὶ τὸν νέον δὲ ἀκροατὴν, τὰ πραγματικὰ εἰκότα διδάσκει, ἤγουν ὅτι τὸ αὐτὸ καὶ ἓν πρᾶγμα, ἔστιν ὅτε κατὰ πολλοὺς τρόπους εἰκὸς γίνεσθαι. ἐπίτηδες δὲ καὶ τὸν Ἀστυάνακτα τὸ βρέφος τοῦ οἴκου συνεκβάλλει ὁ ποιητής, ἵνα καὶ ἀπ' αὐτοῦ χάρις τις ἐπανθήσῃ τῷ ποιήματι ἀφελέστερον ὡς βρέφους. ὅ γε οὐδὲ ἕπεται τῇ μητρὶ κατὰ τὴν ἀμφίπολον, ἀλλὰ φέρεται καθὰ διασαφεῖ ὁ ποιητὴς ἐν τῷ, φέρε δ' ἅμα παῖδα τιθήνη. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ γοόωσα, καθὰ καὶ τὸ αὐτοῦ θέμα τὸ γοάω, ἐστὶ μὲν ἐξ ὀνοματοποιΐας ἀφ' ἧς καὶ ὁ γόος, παράγει δὲ καὶ τὸν παρὰ τοῖς ὕστερον γόητα, εἰπεῖν δὲ ταυτὸν, θρηνώδη ἐπαοιδὸν καθὰ Σοφοκλῆς ὑποδηλοῖ ἐν τῷ, οὐ πρὸς ἰατροῦ σοφοῦ θρηνεῖν ἐπῳδὰς πρὸς τομῶντι πήματι. δῆλον γοῦν ὡς ταυτὸν, θρηνεῖν ἐπῳδὰς, καὶ γοᾶσθαι ἐπῳδάς. τοῦτο δὲ σοφοῦ γόητος ἔργον. κεῖται δ' ἐν τούτοις καὶ τὸ τέτμε, λέξις παντῃ ἄχρηστος τοῖς πεζὰ λαλοῦσιν. οἷον, οὐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν. καὶ εἴρηται μὲν περὶ αὐτοῦ καὶ ἀλλαχοῦ πλατύτερον, ἐνταῦθα δὲ ἀρκεῖ φάναι, καὶ ὡς ἐκ τοῦ τέμω τέτομα μέσου παρακειμένου γέγονε κατὰ συγκοπὴν, ἵνα ᾖ τὸ τέτμεν, ἀντὶ τοῦ συντόμως καὶ ὡς εἰπεῖν ἐν ἐπιτομῇ κατέλαβεν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἀττικίζεται τό, ἐς γαλόων καὶ ἑξῆς, κατὰ τὸ, ἐς διδασκάλων, ἵνα λέγῃ, ἐς δόμους γαλόων, ἢ ἐς θαλάμους εἰνατέρων, ἢ ἐς ναὸν Ἀθηναίης. καὶ ὅτι συγγενικαὶ λέξεις παρ' Ὁμήρῳ ὥσπερ τὸ δαήρ, καὶ τὸ ἑκυρὸς, καὶ τὸ πενθερὸς, οὕτω καὶ ἡ γάλως, καὶ ἡ εἰνάτηρ. δηλοῖ δὲ ἡ μὲν γάλως, τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἀδελφὴν, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ δεδήλωται, ὁποία ἐστὶ τῇ Ἑλένῃ ἡ Κασάνδρα. κατὰ δὲ Αἴλιον Διονύσιον καὶ τὴν τοῦ ἀδελφοῦ γυναῖκα. πρὸς ἀλλήλας γάρ φησι λέγονται. ταύτην δὲ Ὅμηρος τρισυλλάβως λέγει μεσολαβηθέντος τοῦ ο. ὡς τὸ φῶς φόως, οὕτω γάλως γαλόως. κλίνεται δὲ ἡ γάλως, ἢ ἰσοσυλλάβως ἀποβολῇ τοῦ σ, ἢ περιττοσυλλάβως ὡς ἥρως. παράγεται δὲ ἢ παρὰ τὸ γάλα διὰ τὸ γαλήνιον, καὶ προσηνὲς τῆς κατὰ ἀγχιστείαν ἐγγύτητος. ἢ παρὰ τὸ καλεῖν, ἡ μάλιστα τῶν ἀγχιστευόντων καλουμένη ὑπὸ τῆς γυναικός. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἑτερώνυμόν ἐστι συγγενικὸν καὶ ἡ γάλως ἤτοι γαλόως, ἐχρῆν γὰρ εἶναι δάειρα, ἐκ τοῦ δάερος, καὶ εἰσὶν οἱ τὴν χρῆσιν ταύτην εἰδότες, ὡς εὐθὺς δηλωθήσεται. Ὅμηρος δέ γε οὐκ εἰδὼς τὴν λέξιν ταύτην, γάλως λέγει ἑτερωνύμως οὐ δάειρα. Λυκόφρων δὲ μέμνηται μὲν Δαείρας, ἣν καὶ παρατίθησι τῇ Περσεφόνῃ ἐν στίχῳ ἑνί. οὐ συγγενικὴν δὲ λέξιν οἶδεν αὐτὴν, ἀλλὰ δαιμονίαν. καὶ δοκεῖ προληπτικῶς ἡ λέξις ὡς θεία ληφθεῖσα, συνηθῆναι παρὰ τῷ ποιητῇ ἐπὶ ἀνθρωπίνης συγγενείας. ὁποῖόν τι καὶ ἐπὶ τῆς τοῦ Διὸς Ἀθηναίας, καὶ ἐπὶ γυναικὸς Ἀθηναίας προεδηλώθη. Ὅτι δὲ θεία λέξις ἡ δάειρα, δηλοῖ ὁ εἰπών. δάειραν Φερεκύδης ἱστορεῖ Στυγὸς ἀδελφὴν, καὶ ἔοικέ φησιν οὕτως ἔχειν. ἐπὶ γὰρ ὑγρᾶς οὐσίας τάττουσιν οἱ παλαιοὶ τὴν δάειραν. διὸ καὶ πολεμίαν τῇ Δήμητρι νομίζουσι. ὅταν γὰρ θύηται αὐτῇ, οὐ πάρεστιν ἡ τῆς Δήμητρος ἱέρεια. καὶ οὐδὲ τῶν τεθυμένων γεύεσθαι αὐτὴν ὅσιον. φαύλως οὖν ὁ Φανόδημος, Ἀφροδίτην φησὶ νομίζειν τὴν δάειραν, καὶ τὴν αὐτὴν τῇ Δήμητρι λέγει. ἔτι δὲ φαυλότεροι, οἱ τὴν Ἥραν δάειραν τῆς Δήμητρος ἀποδιδόντες, δάειρα γάρ φασιν ἡ τοῦ ἀνδρὸς ἀδελφή. τινὲς δὲ φύλακα Περσεφόνης ὑπὸ Πλούτωνος ἀποδεδεῖχθαί φασι τὴν δάειραν. Αἴλιος μέντοι Διονύσιος, δαῖραν γράφων δισυλλάβως τὴν δάειραν φησὶν ὅτι οἱ περὶ τελετὰς καὶ μυστήρια, τὴν ὑγρὰν οὐσίαν δαῖραν ὀνομάζουσι. δῆλον δὲ ὅτι ἀπὸ δαίρας γρα-

φομένης

φομένης διὰ τὸ ι ἡ ῥηθεῖσα δεῖρα συνήρηται, ὁμοίως κατά τινας τῷ, κάϊρα καῖρα. καὶ ταύτῃ μὲν ἡ καὶ γαλ λως καὶ γαλόως. Ἡ δὲ εἰνάτειρ, τὴν σύνυμφον δηλοῖ, ὁποία ἡ Ἑλένη τῇ Ἀνδρομάχῃ. γίνεται δὲ παρὰ τὸ εὐνάζειν, οἱονεὶ ἡ συνευνάτειρα πρὸς ἄλλην. Αἴλιος δὲ Διονύσιος οὕτω φράζει. εἰνάτερες, αἱ τοῖς ἀλλήλων ἀδελφοῖς γεγαμημέναι, ἃς συνύμφους τινές φασιν. ὥσπερ δὲ εἰνάτερες αἱ ἐπὶ ἀδελφοῖς σύνυμφοι, οὕτω καὶ ἀέλιοι κατὰ τοὺς παλαιοὺς, οἱ ἀδελφὰς γυναῖκας ἔχοντες, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι αἰέλιοι. κατὰ τὸ, ἀεὶ αἰεί. καὶ κατὰ τὸ, ἀζόνυρτος, αἰζόνυρτος ἡ ξηρασία παρὰ τὴν ἄζην. καὶ ἄψα αἶψα. καὶ ἀζηὸς αἰζηός. δαὴρ δέ ἐστιν ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου ἐῤῥέθη, ὁ τοῦ ἀνδρὸς ἀδελφός. καὶ παρῆκται ἀπὸ τοῦ δαΐω τὸ μανθάνω, ὃν μάλιστα τῶν ἄλλων ἀγχιστέων δέδαεν ἤτοι μεμάθηκεν ἡ γυνή. Ἑκυρὸς δὲ ὁ αὐτὸς μέν ἐστι τῷ πενθερῷ. λέγεται δὲ ἑκυρὸς μὲν, ὡς εἰς ἓ ἤτοι εἰς ἑαυτὸν ἔχων τὴν κόρην, ἢ ὁ τῆς ἀγχιστείας κῦρος, διὸ καὶ δασύνεται κατὰ τὴν ἀρχὴν, ταῦτα παρά γε τοῖς πλείοσιν. ὁ δέ γε συνθεὶς τοὺς κατὰ στοιχεῖον πνευματισμοὺς, ψιλοῖ αὐτὸ κατὰ τὸ ἐκεῖνος. καὶ φασί τινες παρὰ τὸ κῦρος γενέσθαι τὴν λέξιν κατὰ πλεονασμὸν, διὸ καὶ ψιλοῦσθαι. Πενθερὸς δὲ ἴσως διὰ τὸ περὶ τοὺς νομίμους πένεσθαι ἔρωτας, ἤτοι ἀσχολεῖσθαι καὶ ἐνεργεῖν, ἐπενθέντος τοῦ θ διὰ τὸ εὔφωνον. ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τοῖς Ἀριστοφάνους τοῦ γραμματικοῦ συγγενικοῖς, εὕρηταί τις διαφορὰ τοῦ ἑκυρὸς καὶ πενθερός. φησὶ γοῦν ὡς πενθερὸς μὲν, ὁ τῆς γυναικὸς πατὴρ τῷ νυμφίῳ, καὶ πενθερὰ ἡ μήτηρ. ἑκυρὸς δὲ, ὁ τοῦ ἀνδρὸς πατὴρ τῇ νύμφῃ, καὶ ἑκυρὰ ἡ μήτηρ, οἷοι τῇ Ἑλένῃ φησὶν ὁ Πρίαμος καὶ ἡ Ἑκάβη. ἔνθα κεῖται καὶ τὸ, τινὲς δὲ τρικτοὶ καταφέρονται πολλάκις ἐπὶ τὸ καὶ τοὺς πενθεροὺς γαμβροὺς ὀνομάζειν. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς, καὶ ὅτι ἡ μὲν Κασάνδρα, τῇ Ἑλένῃ γάλως ἐστὶ, ὁ δὲ Ἕκτωρ δαήρ. αὐτῆς δὲ, ἤγουν τῆς Ἑλένης, ὄνομα οὐχ εὑρίσκεται. καταλείπεται δή φησιν ὁριστικῷ λόγῳ ἀδελφοῦ λέγεσθαι γυνή. εἰ δέ τις οἴεται νυὸν αὐτὴν καλεῖσθαι Κασάνδρας καὶ Ἕκτορος, ἀλλ' ὁ αὐτὸς γραμματικός φησι, ὅτι νυὸς ὡς ἐπὶ πλεῖστον, υἱοῦ γυνὴ τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ, ὡς ἡ Ἑλένη φησὶ τῷ Πριάμῳ, καὶ τῇ Ἑκάβῃ. Σημείωσαι δὲ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ εὐλάβειαν τοῦ Ἕκτορος. Ἀλέξανδρος μὲν γοῦν ὁ μαλακὸς θαῤῥεῖ νικῆσαι διὰ τὸ τὴν νίκην ἐπαμείβεσθαι ἄνδρας ὡς προεῤῥέθη, νοῶν ἴσως ἐκεῖνος ἄνδρας, οὐ τοὺς ὡς ἐῤῥέθη ἀνδρείους, ἀλλὰ τοὺς φύσει ἁπλῶς ἄῤῥενας. Ἕκτωρ δὲ ὁ τηλικοῦτος, ἀμφιβόλως ἔχει ἐὰν ὡς προεῤῥέθη ὑπότροπος ἔλθῃ, ἢ ὑπὸ χερσὶ Δαναῶν δαμασθῇ. Ὅρα δὲ καὶ ἁπλότητα ἡρωϊκὴν ἐν τοῖς Ἕκτορος πρὸς τὴν Ἑλένην λόγοις, ἔτι δὲ καὶ σύνεσιν. δυνάμενος γὰρ λαθεῖν, ὅμως ἐκφαίνει τῇ Ἑλένῃ ὡς εἰσελεύσεται οἴκαδε ὄφρα ἴδηται ὡς εἴρηται, οἰκῆας ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν. εὖ εἰδὼς ὅτι οὐ μεμπτέος ἔσται ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ ἐπὶ τοσοῦτον παρ' ἀλλήλοις μένουσιν, ὁ πρὸς βραχὺ τοῖς οἰκείοις ἐντυξόμενος. καὶ ἄλλως γὰρ, οἱ μὲν εἰκῇ συμμένουσιν, αὐτὸς δὲ τοὺς οἰκείους ἰδεῖν θέλει οὐ κατὰ τρυφὴν, ἀλλά που ὡς ἐῤῥέθη συνταξόμενος τὰ ἐπιθανάτια διὰ τὸ μὴ θαῤῥεῖν ὡς ὑπότροπος ἵξεται, διὸ καὶ τοὺς οἰκῆας προέθετο τῆς ἀλόχου καὶ τοῦ παιδίου, ὡς οὐ κατὰ ἔρωτα εἰς οἶκον ἐλευσόμενος, ἀλλ' ἐφῶ συντάξασθαι ἅπασιν. ἐνταῦθα δὲ καὶ σχῆμά ἐστι συνήθες προεκθέσεως, προαναφωνοῦν τί ποιῆσαι μέλλει ὁ Ἕκτωρ μετὰ τὴν ἐντυχίαν τοῦ Πάριδος. Εὐπλόκαμον δὲ δεινὴν θεὸν, τὴν Ἀθηνᾶν λέγει, ἐνδεικνύμενος μὴ καταῤῥιπτεῖσθαι τὸ φοβερὸν τῷ περιουσιασμῷ τῶν τειχῶν. διὸ καὶ οἱ Ἀχαιοὶ οὐκ ἀπηξίουν εἶναι καρηκομόωντες. τινὲς δέ γε οὐ τὴν Ἀθηνᾶν ἀξιοῦσιν εὐπλόκαμον λέγεσθαι, ἀλλὰ γράφουσι Τρωαὶ εὐπλόκαμοι. δῆλον δὲ ὡς προϋπάρχει τοῦ πλοκάμου ὁ πλόκος. ὡς καὶ τοῦ ὀρχάμου ὁ ὄρχος. ἐξ οὗ διχῆ νοουμένου, πῆ μὲν ὄρχαμος, πῆ δὲ ὄρχατος παράγεται. χρῆσις δὲ πλόκου, καὶ παρὰ Σοφοκλῇ ἐν τῷ, τὸν δ' ἐγὼ τέμνω πλόκον. Τὸ δὲ δεινὴν προσρηθῆναι τὴν Ἀθηνᾶν, συντελεῖ τι καὶ εἰς τὸ τὴν δεινότητα ὑπὸ τῶν ὕστερον σοφῶν δοξασθῆναι εἰς ταυτὸν τῇ φρονήσει ποτὲ ἥκειν. δεινότης γοῦν ἡ μὲν ἐπ' ἀγαθῷ, φρόνησιν ὅσα καὶ μήτηρ ἀπογεννᾷ, ἧς θεράποντες Νέστωρ καὶ Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ κατ' αὐτούς. ἡ δὲ ἀνάπαλιν, πονηρίαν ἀποκυΐσκει ὁποῖα καί τι ἀμβλωθρίδιον, ἧς ὑπεδρηστὴρ Πάνδαρος, εἰς οὐκ ἀγαθὸν τῆς κατ' αὐτὸν Ἀθηνᾶς ὡς ἔγνωσαι ἀπονάμενος. ὡς οὐδὲ οἱ λοιποὶ τοιοῦτοι ὄναιντο ἄν ποτε. Ἄλλως δὲ ῥητορικώτερον, δεινὴν Ἀθηνᾶν κατὰ ἦθος βαρὺ ὁ Ἕκτωρ φησὶν, ὡς τοιαύτην οὖσαν τοῖς Ἰλιεῦσι, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἱκετευομένην. διὸ καὶ εἰπὼν αὐτὴν δεινὴν, ἐπήγαγεν εὐθὺς τὸ ἱλάσκονται, ὡς μὴ ἂν ἱλασμοῦ γινομένου εἰ μὴ δεινὴ θεὸς ἦν αὐτή. πρωτότυπον δὲ τοῦ ἱλάσκεσθαι τὸ ἱλάεσθαι. ἱλάω γὰρ, οὗ μέλλων ἱλάσω, ἐξ οὗ πλεονασμῷ συνήθει τοῦ κ, ἱλάσκω. θεῖαι δὲ λέξεις ὥσπερ τὸ ἱλάω, οὕτω καὶ τὸ ἱλάσκω, καὶ τὸ ἵληθι, καὶ ὁ ἵλαος κοινῶς, καὶ ὁ ἵλεως ἀττικῶς. ἐξ ὧν καὶ τὸ ἱλαρύνειν καὶ ὁ ἱλαρός. διασημαίνεται γὰρ ἐν τούτοις, θειοτέρα τις ἐπισκοπὴ, καὶ ὡς εἰπεῖν, ἐποπτεία ἢ ἐφορεία. ἱλάω γὰρ τὸ ἵεμαι λάειν, ἤγουν ἐφίεμαι καὶ ὁρμῶ ἐπιβλέπειν. λάειν γοῦν τὸ βλέπειν, καὶ ἵλαος ἐντεῦθεν ὁ πρόθυμος ἐποπτεύειν τοὺς δεομένους. τοιαύτης δὲ σημασίας καὶ τὰ τούτοις σύστοιχα. Μέγαν δὲ πύργον Ἰλίου λέγει ἐφ' ὃν ἡ Ἀνδρομάχη ἔβη, ὡς καὶ τὸ ἄστυ παρακατιὼν μέγα φησί. πλὴν πύργος μὲν, καθ' ὕψος μέγας. ἄστυ δὲ, κατὰ τὸ καὶ εἰς πλάτος εὐρύχωρον. Τὸ δὲ μαινομένη ἐνθουσιῶσαν δηλοῖ τὴν γυναῖκα πρὸς ὁρμὴν τῷ τοῦ ἀνδρὸς πόθῳ. οὗ ἡ ἐπίτασις, μανία ἔοικε, καθὰ δηλοῖ καὶ τὸ, μαίνεται δ' ὑφ' ἡδονῆς παρὰ Σοφοκλῇ. ὅτι δὲ οὐκ ἐν τάξει ἐβημάτιζεν ἡ Ἀνδρομάχη ἐπὶ πύργον ἀναβαίνουσα, δρόμῳ δὲ συντόνῳ ἐχρᾶτο ὡς εἰ καὶ ἐμαίνετο, δηλοῖ καὶ μετ' ὀλίγα Ὅμηρος ἐν τῷ, ἐναντίη ἦλθε θέουσα Ἀνδρομάχη. παραβολικὸν δέ ἐστι τὸ μαινομένη, γοργότατα φρασθὲν, διὰ τὸ μὴ δεῖν χρῆναι πλατυνθῆναι. διασαφητικὸν δὲ αὐτοῦ τὸ ἐπειγομένη ἀφικάνει ἐπὶ τὸ τεῖχος δηλαδὴ ἡ Ἀνδρομάχη. Οἱ πολύδωρον ἄλοχον

τὴν Ἀνδρομάχην λέγει, ὡς πολύπροικον. ἐπίθετον γὰρ τοῦτο θέμενος αὐτῇ, πρέπον πολυκάστῃ γυναικί, καὶ ἐξ εὐγενῶν καὶ πλουτούντων καταγομένῃ, καὶ οἵων τε δῶρα προικῷα πολλὰ διδόναι φίλῃ θυγατρί. τὸ μέντοι κύριον ὁ Πολύδωρος, ἄλλον τρόπον οὕτω καλεῖται, ὡς πολλὰ δῶρα λαβὼν ἐκ φύσεως κατὰ τὴν παρειλημμένην Πανδώραν. καὶ ἐνταῦθα μὲν, ἄοινα τὰ δῶρα, ἐν δὲ τῷ, γυναῖκες ἀλφεσίβοιαι, εἰδοπεποίηται. Ἔτι δὲ εἰς πλέον ἐν τῷ, πρῶθ' ἑκατὸν βοῦς δῶκεν, ἔπειτα δὲ χίλι' ὑπέστη, πολλὰ δ' ἔδωκε. πολυδάπανοι γὰρ ἀληθῶς αἱ κόραι. ὅθεν παροιμία ἀστεία τὸ, παῖς μοι τριτογενὴς εἴη μὴ τριτογένεια, ἤγουν υἱός, μὴ θυγάτηρ. χρήσιμον δ' ἐνταῦθα καὶ Ἡσιόδου τὸ, μουνογενὴς δὲ πάϊς εἴη φερβέμεν, καὶ ἑξῆς. Ὅτι καινοπρεπεῖ ἐπαναλήψεως ὁ ποιητὴς κἀνταῦθα κέχρηται σχήματι, ὅπερ σόλοικον μὲν, οὐκ ἂν, οὐ γὰρ ἄκοντος Ὁμήρου ἐκπίπτει, οὐδὲ τὸ τῶν ὀδόντων ἕρκος ἐκφεύγει, σολοικοφανὲς δὲ εἴποι τις ἄν. ἔστι δὲ τοιοῦτον. Ἀνδρομάχη θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος. εἶτα ἐπιφέρει ἀκαταλλήλως εὐθεῖαν. Ἠετίων, ὃς ἔναιεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ, Θήβῃ Ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσιν ἄνδρεσσιν ἀνάσσων. ὤφειλε γοῦν ὁμοιοπτώτως ἐπαναλαβεῖν. Ἠετίωνος, ὃς ἔναιεν ἐν Θήβῃ. ὁ δὲ, τὸν ἀκροατὴν ἐπιστρέφων τῷ καινῷ τοῦ σχήματος, ἤρξατο ὡς δῆθεν ἀπ' ἀρχῆς διηγούμενος οὕτως. Ἠετίων ἦν τις, ὃς ἔναιε. καὶ τὰ ἑξῆς. Τοιοῦτον σχῆμα καὶ τῆς δευτέρας ῥαψῳδίας ἐν τῷ, φημὶ κατανεῦσαι τὸν Δία ἀστράπτων ἐπιδέξια. ἔδει μὲν γὰρ εἰπεῖν, ἀστράπτοντα. ὁ δὲ, καινῶς ἐπέβαλε καὶ ἐκεῖ ὡς ἀπ' ἀρχῆς ἄλλης ἀφηγηματικῶς, δῆθεν ὅτι ἀστράπτων ἦν ὁ Ζεὺς ἐκ τῶν δεξιῶν. Καὶ ὅτι δὲ τοὺς τοῦ Ῥήσου ἵππους ἐκφράζει ὁ ποιητὴς, ὁμοίῳ χρῆται σχήματι, ὡς κατὰ τόπον ῥηθήσεται, διὰ τὸ καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις ἵπποις ξενίζον. σημειοῦνται δὲ οἱ παλαιοὶ, ὅτι τὰ καινὰ, καινῶς φράζει ὁ ποιητής. Θήβην δὲ Ὑποπλακίην, μὴ τὴν αὐτὴν μὲν τῷ Ἀτραμυττείῳ νομιστέον κατά τινας, ἐγγὺς δ' ὅμως ἐκείνου. καὶ ὡς εἰπεῖν Ἀτραμυττηνὴν, κατὰ χώρας περιοχήν. λέγει οὖν καὶ ὁ Γεωγράφος, Ἀτραμυττηνὴν καὶ αὐτὴν καὶ τὴν Χρύσαν. ἠρημῶσθαι δὲ ἀμφοτέρας. καὶ Ἡρόδοτος δὲ διαιρεῖ, Θήβης πεδίον εἰπὼν. καὶ Ἀδραμύττειον πόλιν. Ἕτεροι δὲ καὶ τοιαῦτα ἱστοροῦσι. Θήβη, θυγάτηρ γέγονεν Ἀδραμύσιος, ἀνδρὸς Πελασγοῦ, τοῦ τὴν Ἀδραμυσίαν ὁμώνυμον ἑαυτῷ κτίσαντος, ἣν οἱ ὕστερον Ἀδραμύττιον μετεκάλεσαν εὐφωνότερον. ταύτης τῆς Θήβης τὸν γάμον ἐν γυμνικῷ ἀγῶνι ὥρισεν ὁ πατὴρ τῷ ἀριστεύσαντι. περιτυχόντα δὲ Ἡρακλέα, νικῆσαί φασι, καὶ λαβεῖν τὴν Θήβην εἰς γυναῖκα, καὶ κτίσαι πόλιν ὁμώνυμον αὐτῇ, Πλακίαν τε ἐπικαλουμένην καὶ Ὑποπλακίαν διὰ τὸ κεῖσθαι ὑπὸ ὄρος τὸ Πλάκιον. ἀφ' οὗ ὄρους, καὶ ἡ χώρα Ὑπόπλακος ὑλήεσσα κατὰ τὸν ποιητήν. Ὅρα οὖν ὅτι τὸ μὲν, ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ, τοῦ ὅλου ἐστὶ δηλωτικόν. τὸ δὲ, Θήβῃ Ὑποπλακίῃ, τὸ μέρος δηλοῖ, τουτέστι τὴν πόλιν. περὶ δὲ Θηβῶν Ὑποπλακίων, καὶ ἐν Βοιωτίᾳ εἴρηταί τι. ἔνθα καὶ ἀπαρέσκεται ὁ Πορφύριος ὄρος εἶναι Πλάκιον, εἴπερ δέ ἐστιν ὡς ὁ πλείων λόγος κρατεῖ, ἀπὸ τοῦ πλακὸς ἔχει τὴν κλῆσιν. ὡς καὶ ἡ Ὑποπλακία Θήβη, καὶ ὑλήεσσα ὑπόπλακος, ὅ ἐστιν ἡ ὀρεινὴ καὶ δασεῖα. πλάκας δέ φασι πάντα τὰ πλατέα. ὅθεν καὶ τὸ πέμμα ὁ πλακοῦς καὶ ἐν συναιρέσει πλακοῦς. διὸ οὐδ' ἐξ ἀνάγκης λιθώδεις πᾶσαι πλάκες, κατὰ τὸ, ἱερὴν ὑπὸ πλάκα σουνίου, ἀλλὰ καὶ ἑτέρως, πλατεῖαι καὶ γόνιμοι, ὁποία καὶ ἡ παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ φερομένη ἀρίστη Χερρονησία πλάξ. Κίλικες δὲ οὗτοι ὧν Ἠετίων ἄρχει καθ' Ὅμηρον, πάντως ἕτεροί εἰσι τῶν περὶ τὴν νῦν μεγάλην Κιλικίαν, περὶ ὧν καὶ προείρηται. ὁ δὲ Γεωγράφος περὶ τῆς τοιαύτης Κιλικίας, καὶ τοιαῦτά φησιν, Ἀδραμυττηνὴ ἡ Θήβη διέχουσα Ἀδραμυττείου σταδίους ἱκανοὺς, πλησίον δὲ αὐτῆς ἡ Κίλλα. καὶ ὅτι Κίλλας ἡνίοχος ἡγήσατο τῶν τόπων, ἀφ' οὗ ἴσως ἡ ἐκεῖ Κίλλα ὠνόμασται. ὁ δ' αὐτός φησι καὶ ὅτι κάμψαντι τὸ Λεκτὸν, ἐλλογιμώταταί εἰσι πόλεις Αἰολέων, καὶ ὁ Ἀδραμυττηνὸς κόλπος, ἐν ᾧ πολλοὶ τῶν Λελέγων, καὶ οἱ διττοὶ Ὁμηρικοὶ Κίλικες. ἐνταῦθα δὲ καὶ ὁ Μιτυληναίων αἰγιαλός. πῶς δὲ διττοὶ οἱ ῥηθέντες Κίλικες, ὁ αὐτὸς δηλοῖ λέγων, ὅτι μετὰ τοὺς Λέλεγας τοὺς Τρωϊκοὺς δηλαδὴ, περὶ ὧν ἐρρέθη οὐ πρὸ πολλοῦ ἐν τοῖς περὶ Πηδάσου, οἱ καθ' Ὅμηρον Κίλικες κατὰ τὴν Ἀτραμυττηνὴν παραλίαν. διῄρηντο δὲ εἰς δύο δυναστείας τὴν ὑπὸ τῷ Ἠετίωνι, καὶ τὴν ὑπὸ τῷ Μύνητι, ὃς ἦρχε Λυρνησσοῦ. ἣν δὴ τοῦτο καὶ πόλιν Μύνητός που ἐρεῖ ἡ πατριῶτις αὐτοῦ Βρισηΐς. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι διαφόρους γραφὰς ἀναφέρεται τὸ ῥηθὲν Ἀδραμύττειον καθὰ καὶ Στέφανος παραδίδωσιν ἐν τοῖς ἐθνικοῖς. καὶ γὰρ καὶ μετὰ τοῦ δ' λέγεται Ἀδραμύττειον. καὶ μετὰ τοῦ τ' Ἀτραμύττειον, ὡς καὶ τοῦ ῥηθέντος κτίτορος αὐτοῦ ἴσως οὕτω διφορουμένου. καὶ τὴν παραλήγουσαν δὲ, διά τε δύο τ' ἔχει καὶ δι' ἑνός. ἔτι δὲ καὶ διὰ διφθόγγου καὶ διὰ μόνου διχρόνου. Ὅτι ἔχει μὲν ὁ ἀνὴρ γυναῖκα, ἔχεται δὲ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ, ὡς ἡ Ἀνδρομάχη ἐνταῦθα τῷ Ἕκτορι. Ὅτι εἰ καὶ Ἀλέξανδρος ἐπὶ μακρὸν ἔμενε παρὰ τῇ γυναικί, ἀλλ' ὁ καλὸς Ἕκτωρ οὐχ εὑρὼν οἴκοι καθὰ καὶ προείρηται τὴν γυναῖκα, οὐκ ἀναμένει, ἄπεισι δὲ κατὰ σπουδὴν, προτιμώμενος τῶν ἰδίων τὴν κοινὴν βοήθειαν. αὐτομάτως μέντοι εὑρίσκει τὴν γυναῖκα καὶ τὸ αὐτοῦ βρεφύλλιον, οὐ κατὰ ἔργον ὁδοῦ. καὶ οὕτως ὁ ποιητὴς οἷος αὐτὸς καινῶν θεωρημάτων εὑρετὴς, παρεντίθησιν ὡς οὐκ ἂν ἐλπίσῃ τις τῇ κρίσει καὶ τὸ τῆς ἡρωΐνης ταύτης ἐπεισόδιον. καὶ γλυκαίνει ὡς ἐρρέθη τὸν ἀκροατὴν πολυειδῆ τινα ὁμιλίαν παρεντιθείς. εἰς μυρία γοῦν τῷ ποιητῇ ἐχρησίμευσε τὸ ἀπελθεῖν τὸν Ἕκτορα εἰς τὴν πόλιν. δίχα γὰρ τῶν ἄλλων, παρεισέδυ οὕτως ἀναγνωρισμὸς Γλαύκου καὶ Διομήδους, ὅθεν ἱστορίας πολὺ χύμα ἐρρύησαν. ἐκεῖθεν δὲ καὶ περὶ οἴνου ἐφιλοσοφήθη τὰ δέοντα, καὶ περὶ Σιδωνίων ἱστορήθη τινά. Ἔτι δὲ καὶ περὶ Ἑλένης, καὶ περὶ Ἠετίωνος. καὶ περὶ Ἀνδρομάχης. γλυκαίνει δὲ τὴν κρίσιν καὶ τὸ βρεφύλλιον τοῦ Ἕκτορος. καὶ τὸ ὅλον εἰπεῖν,

οὐ πεποίηται ὁ Ἕκτωρ ἀπελθὼν τῆς μάχης. ἱλαρύνθη γὰρ οὕτω τῆς ποιήσεως ἡ σκυθρωπότης καὶ ἀπονιψαμένη τοῦ λύθρου τῶν πιπτόντων, τοῖς ἐπεισοδίοις διεγέλασεν. Ὅτι περὶ τοῦ ὑπερτιθίου Ἑκτορέου παιδὸς, οὕτω φράζει ὁ ποιητής. ἅμα δ' ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ, παῖδ' ἐνὶ κόλπῳ ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νήπιον αὕτως, Ἑκτορίδην ἀγαπητὸν, ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ. οὐ μὴν ἡλίῳ εἶπε σελήνῃ, οὐ γὰρ ἔπρεπε βρεφυλλίῳ τοιοῦτον ἐπίθετον. Καὶ σημείωσαι ὅτι τὲ καθὰ τῇ Ἀνδρομάχῃ ἀμφίπολος ἀκολουθεῖ ἔξω, οὕτω κατὰ τοὺς παλαιοὺς, καὶ ἐν τοῖς ὕστερον ἠκολούθει ἐξιούσῃ τῇ δεσποίνῃ μία θεραπαινίς. καὶ ὅτι χρήσιμα εἰς ἀγαθοῦ βρέφους ἔπαινον, τὸ ἀταλάφρονα νήπιον ἀγαπητὸν ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ. Τὴν δὲ ῥηθεῖσαν ἀμφίπολον, καὶ τιθήνην ἀνωτέρω ἔφη καὶ ταμίην. τὸ μὲν ἐκ τῆς κατ' οἶκον ἐνεργείας, ὁποία ἐν Ὀδυσσείᾳ ἡ τῆς Εὐρυκλείας καὶ τῆς Εὐρυνόμης. τὸ δὲ, διὰ τὸ θηλάζειν τὸν βασιλικὸν παῖδα. ἔφη γάρ. φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη, γυνὴ ταμίη. γίνεται δὲ ἡ τιθήνη παρὰ τὸ θῶ θήσω τὸ θηλάζω ἀναδιπλασιασμῷ δισφόνῳ, καὶ τροπῇ τοῦ δασέος εἰς ψιλὸν διὰ καλλίονα φωνήν. τὴν δ' αὐτὴν, καὶ τιθηνὸν φασὶν οἱ παλαιοί. λέγοντες καὶ ὅτι τιτθὴ, καὶ τροφὸς, καὶ τιθήνη διαφέρουσι παρὰ τοῖς μὴ πενιχροῖς. τίτθαι μὲν γὰρ βαρυτόνως, ἢ τιτθαὶ ὀξυτόνως αἱ τοὺς τιτθοὺς παρέχουσαι ὅπερ ἐστὶ μαστοὺς, ἐξ ὧν καὶ βρέφος ὑποτίτθιον, τὸ ὑπομάζιον. τιθηναὶ δὲ, ἔτι δὲ καὶ τροφοὶ, ὧν τὸ ἀρσενικὸν οἱ τροφεῖς, αἱ τὸν ἄλλον φασὶ πόνον μετὰ τὸν ἀπογαλακτισμὸν ἀναδεχόμεναι, ἤγουν περιφέρουσαι καὶ προσπαίζουσαι τοῖς τροφίμοις, καὶ ἄλλως ἐπιμελῶς ἐκτρέφουσαι. καὶ τοιαῦτα μὲν ταῦτα. Ὁ δὲ τιτθὸς πλεονασμὸν ἔχει τοῦ τ ἐπίτηδες διὰ τραχυφωνίαν, γίνεται γὰρ ἀπὸ τοῦ ἐντίθεσθαι στόμασι βρεφικοῖς. Ἔστι δὲ ἀταλάφρων, ὁ μὴ τάλας ἢ τλήμων, ἀλλ' ἔτι φρονεῖν ἁπαλός. Τὸ δὲ αὕτως, εἰ μὲν ἀντὶ τοῦ οὕτω λαμβάνοιτο, περιττὸν κεῖται, ὃ καὶ ἄλλαι ὡς καὶ προεδηλώθη λέξεις πάσχουσιν, εἰ δὲ μάλιστα τὸ ὡσαύτως σημαίνει, ἐκ παραλλήλου ἑρμηνεύει κεῖσθαι τὸ ἀταλάφρονα, καὶ τὸ νήπιον. ἵνα εἴη ὁ παῖς, καὶ ἀταλάφρων ὁμοίως καὶ νήπιος. ἀντὶ τοῦ μάτην γὰρ αὐτὸ νοῆσαι, οὐκ ἐγχωρεῖ. λέγει δ' ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς, καὶ ὅτι ὁ Ἕκτωρ μὲν μετεωροφρονῶν, Σκαμάνδριον ἐκάλει τὸν παῖδα ὁμωνύμως ἀνδρί τινι Τρωϊκῷ, οὗ καὶ αὐτοῦ ἐμνήσθη ὁ ποιητὴς, κατὰ παρωνυμίαν τὴν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Σκαμάνδρου. ὥσπερ καὶ Σιμοείσιός τις παρὰ τῷ ποιητῇ παρωνυμεῖται τῷ Σιμόεντι ποταμῷ. καί τις Ἰδαῖος, τῇ Ἴδῃ τῷ ὄρει. καὶ οὕτω μὲν ὁ Ἕκτωρ. οἱ δὲ Τρῶες χαριζόμενοι τῷ προμάχῳ πατρὶ, Ἀστυάνακτα τὸν υἱὸν ἐκάλουν τρόπῳ διωνυμίας, ὡς καὶ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα δηλωθήσεται. οὐχ ὅτι ὁ οὕτω νήπιος, τοῦ ἄστεος ἄναξ ἦν τῆς Ἰλίου, ἤτοι φροντιστής. καὶ ἀνακῶς, ἤγουν ἐπιμελῶς ἔχων αὐτῆς, εἰ καὶ ὁ Ἕκτωρ ἐπεύξεται Ἰλίου ἶφι ἀνάσσειν αὐτὸν, ἀλλὰ διὰ τὸν πατέρα. ἐπειδή φησι μόνος ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ. καὶ ὅρα ὅπως ἐτυμολογεῖ καὶ τὸν Ἀστυάνακτα τρόπῳ ποιητικῷ. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ διὰ τὰ τῶν πατέρων καὶ προγόνων ἔργα, ἐτίθετό ποτε ὀνόματα τοῖς ἐπιγόνοις. τὴν γοῦν Μαρπήσσαν, Ἀλκυόνην καλεῖσθαί φησί που Ὅμηρος, ἐπώνυμον, διὰ τὸ τὴν μητέρα αὐτῆς ποτε, πολλὰ πενθῆσαι δίκην ἀλκυόνος. καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ δὲ ὁ πάππος Αὐτόλυκος τὸ τοιοῦτον ὄνομα ἔθετο, διότι πολλοί φησιν ἐμοὶ ὀδύσσαντο τουτέστιν ὠργίσθησαν κατὰ γῆν, ὡς κλέπτοντι τὰ ἐκείνων. οὕτω γὰρ βούλεται ὁ ποιητὴς ἐτυμολογεῖσθαι τὸν Ὀδυσσέα, ὡς ἡ Ὀδύσσεια δηλοῖ. ὅτι δὲ χαίρουσιν ἐτυμολογεῖν ἐν καιρῷ καθάπερ οἱ ἄλλοι σοφοὶ, οὕτω καὶ οἱ ποιηταὶ, οὐκ ἄδηλόν ἐστιν. οἳ τὰ μὲν, ὡς ἐκ παρόδου καὶ οὐ κατὰ πλάτος ἐτυμολογοῦσιν, ἀλλ' ὡς ἂν συνήσει ἀγχίνοος ἀκροατής. τὰ πολλὰ καὶ ἐν προσώποις φράζοντες ἐτυμολογικῶς, ὡς ἔστι μυρία ἐκ τῶν Ὁμηρικῶν ἀναλέγεσθαι, καθὰ καὶ Πορφύριος ἐπισημαίνεται. τὰ δὲ, καὶ πλατικώτερον προάγουσιν. ὡς ἔχει καὶ τὰ προσεχῶς εἰρημένα. Τοιοῦτος δὲ καὶ Ἡσίοδος ἐν τε ἄλλοις, καὶ ἐν οἷς τὴν Πανδώραν ἐτυμολογεῖ. καὶ ἔνθα δὲ τὴν φιλομμειδῆ καὶ τὴν Κυθέρειαν. τὸ μὲν, ὅτι Κυθήραν προσέπλασε. τὸ δ', ὅτι μηδέων ἐξεφαάνθη. ὅ ἐστιν αἰδοίων τῶν τοῦ Κρόνου. καὶ ὅπου δὲ τὸν παρὰ τοῖς ἄλλοις Οἰλέα τετρασυλλάβως καλούμενον, Ἰλέα τρισυλλάβως αὐτὸς λέγειν ἐθέλων, φησὶν οὕτως αὐτὸν κληθῆναι, οὕνεκα νύμφην εὑράμενος ἵλεων, μίχθη ἐρατῇ φιλότητι. ὅθεν ἐστὶ συνιδεῖν ὅτι κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ὀ, ἐκ τοῦ Ἰλεὺς γέγονεν ὁ Οἰλεύς. ὁμοίως τῷ κέλλω ὀκέλλω. κλῶ κλάζω ὀκλάζω. ἔτι δὲ καὶ ἐν τῷ βριάρεως ὀβριάρεως, ὡς τεχνογραφεῖ Ἡρωδιανός. καὶ οὕτω μὲν Ἡσίοδος. Εὐριπίδης δὲ τὸν Οἰδίπουν ἐτυμολογῆσαι θελήσας, ἐπέκρυψε μὲν τὸ σαφὲς, ὃ δὴ ἀρετὴ ἐτυμολογίας ἐστίν. ἀσαφῶς δὲ χρυσοδέτοις αὐτὸν περόναις ἐπίσημον ἔφη, δι' ὧν δηλαδὴ ἐξοιδηθέντες οἱ πόδες, ὄνομα πεποιήκασιν αὐτῷ. Ὅτι μὴ ἔχων ὁ Ἕκτωρ τὸν νήπιον Ἀστυάνακτα προσειπεῖν, μειδιάματι φιλοφρονεῖται αὐτὸν, ᾧ καὶ μόνῳ δεξιούμενοι τὰ βρέφη προσαγορεύομεν, λόγου μὲν οὐ συνιέντα, τὴν δὲ ὄψιν γνωρίζοντα. φησὶ γάρ. μείδησεν ἰδὼν ἐς παῖδα, σιωπῇ. Ἀνδρομάχη μέντοι ἄγχι παρίστατο δακρυχέουσα. καὶ οὕτω μερίζονταί πως οἱ ἀμφότεροι τὸν κλαυσίγελων. ἀλλ' ὅτε ἰδὼν τὸν τῆς περικεφαλαίας λόφον ὁ παῖς μετ' ὀλίγα ἐταρβήθη, καὶ πτοηθεὶς συνεστάλη, τότε δὴ ὁ πατήρ τε καὶ ἡ μήτηρ ἐξεγέλασαν, τῷ δέει τοῦ παιδὸς αὐτοὶ ἀντεπεξαγαγόντες τὸν γέλωτα. Καὶ ὅρα ὅπως πιθανῶς ὁ ποιητὴς διαφόροις πάθεσι τὸ χωρίον τοῦτο κατεκέρασε. μειδιάματι, δάκρυσι, δέει, γέλωτι. ἡ δὲ γλυκύτης καὶ τὸ ἐνδιάθετον, ῥητορείαν ἐθέλει μακράν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὲ καθὰ μειδιάματι, οὕτω δὴ καὶ δακρύοις ἐστί πως προσφωνεῖν κατὰ τὸ, προσεῖπε δακρύοις ὥστε σημῆναι φίλα, καὶ ὅτι καὶ διὰ νεύματος ἔστι γενέσθαι τὸ αὐτό. καὶ ὅτι τὸ μὲν Ὁμηρικὸν βρέφος, ἔδεισεν ὡς

ἐῤῥέθη. παρὰ δὲ Ἡροδότῳ, φέρουσα γυνὴ δέδωκέ τινι παιδίον, τὸ δὲ, προσεγέλασέ φησι τῷ λαβόντι. ὅτι τὸ μείδησεν, ἀπὸ ἐνεστῶτος γίνεται διφορουμένου. λέγεται γὰρ καὶ μειδῶ μειδιῶ, ὥσπερ κατηφῶ καὶ κατηφιῶ, καθὰ καὶ πρὸ μικροῦ γέγραπται.

Ὅτι τὸ, δαιμόνιε φθίσει σε τὸ σὸν μένος, ὃ Ἀνδρομάχη πρὸς τὸν ἄνδρα φησὶ, ἁρμόζει παντὶ θρασυνομένῳ ὑπὲρ τὸ δέον. ἐφεξῆς δὲ τὸ, οὐδ' ἐλεαίρεις παῖδά τε νηπίαχον, καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἣ τάχα χήρη σεῦ ἔσομαι, γυναικὸς λόγοι πρὸς ἄνδρα ὁρμῶντα εἰς κινδύνους. Ὅρα δέ φασι πῶς τὸ σὸν εἶπε μένος, οὐ μὴν τὸ πολέμιός τις καὶ ἀριστεύς, ὡς εἴγε προσεῖπε τὸν Ἕκτορα ἐν πολέμοις ἀνάγκη, οὐχ ἕνα τινὰ τούτων ποιήσειν ἡ Ἀνδρομάχη φησὶν, ἀλλὰ τὸ πανελλήνιον. τάχα γάρ σε κατακτανέουσί φησιν ἀχαιοὶ, πάντες ἐφορμηθέντες. οὕτω μεγάλα φρονεῖ περὶ τοῦ ἀνδρός. ἐπαινοῦσι δ' ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ, καὶ τὸ δαιμόνιε. παρασημειούμενοι ὡς οὔτε Ἕκτωρ, οὔτε ἄνερ, οὔτε τι τοιοῦτον ἕτερον προσεῖπεν αὐτὸν, ἀλλὰ δαιμόνιε, ὅπερ θυμὸν ἐμφαίνει καὶ εὔνοιαν. θαυμάζει μὲν γάρ φασι τὴν ἰσχὺν τοῦ ἀνδρὸς, τὸ δὲ θράσος οὐκ ἐπαινεῖ. ὃ καὶ ὀκνήσασα ὀνομάζειν διὰ τὸ δύσφημον, μένος εἶπεν ἀντ' αὐτοῦ. οὐκοῦν ἀληθῶς μέσος ἐνταῦθα εἴρηται τὸ δαιμόνιε, ὥσπερ καὶ μετ' ὀλίγα τὸ δαιμονίη, ἐν τῷ, δαιμονίη, μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο. οὔτε γοῦν μακαριότητα μόνην, οὔτε μὴν ἀθλιότητα καταμόνας ἐν τούτοις ἐστὶ νοεῖν, ἀλλά τι κρᾶμα ἐξ ἀμφοῖν, ὃ μέντοι δαίμων, ὥσπερ δὴ καὶ ἡ μοῖρα, καὶ ἡ τύχη, ἄλλως λέγονται μέσαι λέξεις. καὶ ὡς ἐπὶ πολὺ μὲν, τῷ εὖ καὶ τῷ δυς, διακρίνονται εἰς ὃ νοοῦσιν. ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἁπλᾶ ὄντα τῇ κατ' ἔννοιαν ἀκολουθίᾳ διευκρινοῦνται. δαίμων γοῦν εὐροεῖν, καὶ δαιμόνιος δὲ ἀριστοτέλης, ἐπὶ καλῷ λέγονται. δαίμων δὲ βαρὺς, τὸ ἀνάπαλιν.

Δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος, οὐδ' ἐλεαίρεις
Παῖδά τε νηπίαχον, καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἣ τάχα χήρη
Σεῦ ἔσομαι. τάχα γάρ σε κατακτανέουσιν ἀχαιοί,
Πάντες ἐφορμηθέντες. ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη,
Σεῦ ἀφαμαρτούσῃ, χθόνα δύμεναι. οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη
Ἔσται θαλπωρὴ, ἐπεὶ ἂν σύ γε πότμον ἐπίσπῃς,
Ἀλλ' ἄχε'. οὐδέ μοι ἔστι πατὴρ, καὶ πότνια μήτηρ.
Ἤτοι γὰρ πατέρ' ἐμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς,
Ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν κιλίκων εὖ ναιετάουσαν,
Θήβην ὑψίπυλον, κατὰ δ' ἔκτανεν Ἠετίωνα,
Οὐδέ μιν ἐξενάριξε, σεβάσσατο γὰρ τό γε θυμῷ,
Ἀλλ' ἄρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν,
Ἠδ' ἐπὶ σῆμ' ἔχεεν. περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν
Νύμφαι ὀρεστιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.
Οἱ δέ μοι ἑπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν.
Οἱ μὲν πάντες ἰῷ κίον ἤματι ἄϊδος εἴσω.
Πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
Βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι, καὶ ἀργεννῇς ὀΐεσσι.
Μητέρα δ', ἣ βασίλευεν ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ,
Τὴν, ἐπεὶ ἂρ δεῦρ' ἤγαγ' ἅμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,
Ἂψ ὅ γε τὴν ἀπέλυσε, λαβὼν ἀπερείσι' ἄποινα.
Πατρὸς δ' ἐν μεγάροισι βάλ' ἄρτεμις ἰοχέαιρα.
Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοι ἐσσὶ πατὴρ, καὶ πότνια μήτηρ,
Ἠδὲ κασίγνητος. σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε, καὶ αὐτοῦ μίμν' ἐπὶ πύργῳ,
Μὴ παῖδ' ὀρφανικὸν θείης, χήρην τε γυναῖκα.
Λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἐρινεὸν, ἔνθα μάλιστα
Ἀμβατός ἐστι πόλις, καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος.
Τρὶς γὰρ τῇ γ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι,
Ἀμφ' αἴαντε δύω, καὶ ἀγακλυτὸν ἰδομενῆα,
Ἠδ' ἀμφ' ἀτρείδας, καὶ Τυδέος ἄλκιμον υἱόν.
Ἤ πού τις σφιν ἔνισπε θεοπροπίων εὖ εἰδὼς,
Ἤ νυ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει, καὶ ἀνώγει.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει γύναι, ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Αἰδέομαι τρῶας, καὶ τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
Αἴ κε κακὸς ὣς, νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο.
Οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
Αἰεὶ, καὶ πρώτοισι μετὰ τρώεσσι μάχεσθαι,
Ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος, ἠδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
Εὖ μὲν γὰρ τόδε οἶδα κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμόν,

Ἔσσεται ἦμαρ, ὅτ' ἄν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρή,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίου Πριάμοιο.
Ἀλλ' οὔ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος ὀπίσσω,
Οὔτ' αὐτῆς Ἑκάβης, οὔτε Πριάμοιο ἄνακτος,
Οὔτε κασιγνήτων, οἵ κεν πολέες τε, καὶ ἐσθλοὶ,
Ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
Ὅσσον σεῖ', ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Δακρυόεσσαν ἄγηται, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας.
Καί κεν ἐν Ἄργει ἐοῦσα πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις.
Καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος, ἢ Ὑπερείης.
Πόλλ' ἀεκαζομένη. κρατερὴ δ' ἐπικείσετ' ἀνάγκη.
Καί ποτέ τις εἴπῃσιν ἰδὼν κατὰ δάκρυ χέουσαν.
Ἕκτορος ἥδε γυνὴ, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι
Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο.
Ὥς ποτέ τις ἐρέει. σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλγος
Χήτεϊ τοιοῦδ' ἀνδρὸς ἀμύνειν δούλιον ἦμαρ.
Ἀλλά με τεθνειῶτα, χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι,
Πρίν γ' ἔτι σῆς τε βοῆς, σοῦ θ' ἑλκηθμοῖο πυθέσθαι.

οὕτω δὲ καὶ ἡ μοῖρα εἰς τοὺς χρήσεσι θεωρεῖται. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ τύχη. τὸ μὲν γὰρ, θέλω τύχης σταλαγμόν. καὶ τὸ, τύχη Καίσαρος, ἀγαθὰ νοοῦσι. τὸ δὲ, οὐκ ἔστιν εἰ μὴ τὴν τύχην αὐτὴν λέγεις. καὶ ἡ παρὰ Σοφοκλεῖ ἀναγκαία τύχη, τὴν μὴ εὖ πίπτουσάν τινι δηλοῦσιν. Ἱστέον δὲ καὶ ὡς διαφέρει νήπιος καὶ νηπίαχος, οὐ κατὰ μόνον τὸ ἁπλοῦν, καὶ τὸ σύνθετον, ἀλλὰ καὶ ὅτι νήπιος μὲν, δηλοῖ ὅτε μὲν, ἡλικίαν. ὅτε δὲ, ἦθος. νηπίαχος δὲ, συνεμφαίνει τῇ ἡλικίᾳ καὶ τὴν βρεφικὴν ἰαχὴν, ἥτις ἐστὶ κλαυθμυρισμός. ἧς δὴ νηπιέης ἰαχῆς, μαρτύριον μετ' ὀλίγα τὸ, πρὸς κόλπον τιθήνης ἐκλίνθη, ἰάχων. ἔφη δ' ἐν τούτοις περὶ Ἀστυάνακτος τὸ μὲν νήπιον, ὁ ποιητὴς ἀπαθῶς, εἰπών. ἀταλάφρονα νήπιον. τὸ δὲ νηπίαχον, ἡ μήτηρ Ἀνδρομάχη περιπαθῶς. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι συνεχῶς δὶς ἐν τοῖς ῥηθεῖσι κεῖται ταυτολογικῶς τὸ τάχα, ὃ δηλοῖ τὸ ταχέως. ἔφη γὰρ ἡ Ἀνδρομάχη. ἣ τάχα χήρη σεῦ ἔσομαι. τάχα γάρ σε κατακτανέουσιν. ἐντελῶς δὲ πέφρασται τὸ, χήρη σεῦ. ἡ γὰρ χήρα, τινός ἐστι χήρα. κατωτέρω δὲ τὸ, παῖδ' ὀρφανικὸν, χήρην τε γυναῖκα, ἐλλέλειπται. οὕτω καὶ πολιὰν μὲν εἰπεῖν, ἐλλιπῶς ἔχει. τὸ δὲ πολιὰς ἕλκειν τρίχας, καὶ πολιᾶς ἀμύγματα χαίτης, ἀνελλιπῶς ἔχει. Ὅτι ὁ λυπούμενος ἐπὶ στερήσει φίλου, ἢ εὐεργέτου, εἴποι ἂν τὸ τῆς Ἀνδρομάχης πρὸς Ἕκτορα. ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη σεῦ ἀφαμαρτούσῃ χθόνα δύμεναι. οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη ἔσται θαλπωρὴ, ἐπεὶ ἂν σύγε πότμον ἐπίσπῃς, ἀλλ' ἄχεα. εἰ δὲ καὶ γονέων ἐστέρηται ὁ ταῦτα λέγων, ἁρμόττει καὶ τὸ ἐφεξῆς. οὐδέ μοι ἐστὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ. λέγει δὲ θαλπωρὴν μὲν, τὴν ὑπὸ ἡλίῳ διαγωγὴν ὅ ἐστι ζωήν. χθόνα δὲ δῦναι, τὸ τεθνάναι ὅτε οὐκ ἔστι θάλπεσθαι, εἴγε κρυερὸς ὁ ᾅδης λέγεται. καὶ ἄλλως δὲ ἡ θαλπωρὴ, ἔοικε βεβαίαν ἐλπίδα δηλοῦν καὶ οὐκ ἐν κενοῖς θάλπουσαν. ἣν ὁ μὴ ἔχων, ἀνηκέστῳ πυρὶ θάλπεται. καὶ ἄλλως δὲ, κεναῖς ἐλπίσι θερμαίνεται κατὰ τὸν εἰπόντα τραγικόν. κοινότερον δὲ θαλπωρὴ, ἡ θάλπουσα ἡδονή. ᾗ ἀντίκειται τὰ ὡς εἰπεῖν ψυχρὰ ἄχεα. Τὸ δὲ ἀφαμαρτούσῃ, ἀρίστη λέξις ἐπὶ ἀνδρὸς φίλου θανάτῳ, καὶ οὐδεμία ἑτέρα κυριωτέρα ταύτης εὑρεθήσεται. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ χθόνα δῦναι, ταυτόν ἐστι τῷ δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω. ἤδη δὲ καὶ τῷ, χυτῇ γαίᾳ καλυφθῆναι, καὶ τοῖς τοιούτοις. Τὸ δέ γε χανεῖν τινι εὐρεῖαν χθόνα, ἑτεροῖόν ἐστι. πρὸς δὲ γράψας τις τολμηρότερον, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ παρεσημάνθη ἔφη τὸ, οὕτω τοι δεῖ ζῆν τὸν ἐλεύθερον, ἢ κατὰ τῆς γῆς, καὶ τοῦ βαράθρου, καὶ τοῦ ταρτάρου εἰς τὸν ὄλεθρον ἥκειν, καὶ κατωρύχθαι σταδίους ἀναριθμήτους. Τὸ δὲ ἐπεὶ ἂν, τὸ ἐντελές ἐστι τοῦ παρὰ τοῖς ὕστερον λεγομένου ἐπάν. παρ' οἷς συνθετώτερον τοῦ ἐπεὶ ἂν, τὸ ἐπειδάν. Ὅτι Ἀνδρομάχη τὰ κατὰ τοὺς οἰκείους γονεῖς διηγεῖται τῷ Ἕκτορι καὶ ταῦτα πάντως εἰδότι, παρέλκον τι καὶ αὐτὴ ποιοῦσα κατὰ γυναικείαν ἀφέλειαν, εἰς οὐδὲν κατεπεῖγον. οὐ γάρ ἐστί φασιν ἀναλογισμὸς τοῦ δέοντος ἀσθενούσαις ψυχαῖς, ἢ πενθούσαις καὶ τεταραγμέναις. Ἔτι δὲ, οἱ ἀτυχοῦντες φιλοῦσι καὶ πρὸς εἰδότας ἀδολεσχεῖν, ὡς καὶ Ἀχιλλεὺς ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ πρὸς τὴν μητέρα ποιεῖ. καὶ ἄλλως δὲ, τῷ φιλοπενθεῖ συγχωρητέον μακρολογεῖν. Σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ ταῦτα δεινῶς μεθοδεύει ὁ ποιητὴς, ἵνα εἰ καὶ ἀπὸ τῶν τελευταίων τῆς μάχης ἤρξατο, μὴ δὲ τῶν παλαιοτέρων ἔργων τῶν ἀξίων λόγου παραλείψῃ μηδέν. λέγει δὲ ἡ Ἀνδρομάχη, οὕτως. οὐδέ μοι ἐστὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ. ἤτοι μὲν γὰρ πατέρα ἐμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς. ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλίκων εὖ ναιετάουσαν, ἤτοι ναιομένην, Θήβην ὑψίπυλον, τὴν πατρίδα μου δηλαδή. κατὰ δ' ἔκτανεν Ἠετίωνα, οὐδέ μιν ἐξενάριξε, σεβάσσατο γὰρ τόγε θυμῷ. ἀλλ' ἄρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν, ἠδ' ἐπὶ σῆμ' ἔχεεν, ἤγουν διὰ χώματος ὑψηλοῦ ἐσήμανε τὸν τόπον τῆς ταφῆς. περὶ δὲ τὸ σῆμα, πτελέας ἐφύτευσαν νύμφαι ὀρεστιάδες κοῦραι Διός. οἳ δέ μοι ἑπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν, οἱ μὲν πάντες ἰῷ κίον ἤματι

μαλι ἄϊδος εἴσω. πάντας γὰρ κατέπεφνεν Ἀχιλλεὺς βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι, καὶ ἀργεννῇς ὀΐεσσιν. ὥστε βουκολοῦντες παλαιῷ ἔθει καὶ οἶς νέμοντες ἐκεῖνοι, ἔπεσον ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως. μητέρα δέ φησιν, ἣ βασίλευεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ, τὴν, ἐπεὶ ἂρ δεῦρ' ἤγαγεν ἅμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν, ἂψ ὅγε τὴν ἀπέλυσε λαβὼν ἀπερείσι' ἄποινα, πατρὸς δ' ἐν μεγάροισι βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα, τουτέστιν αἴφνης μετὰ τὴν λύσιν τέθνηκεν, ἴσως διὰ λύπης ὑπερβολήν. ὅτι γὰρ τῶν αἰφνιδίων θανάτων ταῖς γυναιξὶν ἡ Ἄρτεμις ἐπιστατεῖ, καὶ πρὸ ὀλίγου εἴρηται. Πόλιν δὲ Κιλίκων, ἀκριβῶς λέγει τὴν ὑπὸ τῷ Ἠετίωνι Θήβην, ὃν πρὸ βραχέων, Κιλίκεσσιν ἔφη ἀνάσσειν. Τὴν δὲ Θήβην, ὑψίπυλον λέγει, ἀντὶ τοῦ μεγάλην ὡς ἀπὸ μέρους, χρεία γὰρ τῇ μεγάλῃ πόλει τοιούτων πυλῶν, οὐ μὴν τῇ φαυλοτάτῃ. ὡς ἂν μὴ ἐπισκώψῃ τις τὸ ᾀδόμενον, κλείσατε τὰς πύλας ἵνα μὴ ἐξέλθῃ ἡ πόλις. ἴσως δὲ ταυτὸν ὑψίπυλον εἰπεῖν ποτε καὶ τηλέπυλον, ὅπερ ἐν Ὀδυσσείᾳ κεῖται. Σημείωσαι δὲ καὶ ὡς ἐνταῦθα φανερῶς ἐδήλωσεν, ὅτι ἐναρίζειν, οὐ τὸ κτείνειν ἐστὶν, ἀλλὰ τὸ σκυλεύειν. φησὶ γάρ. κατέκτανεν, οὐδέ μιν ἐνάριζεν, ἀλλ' ἔκηε σὺν ἔντεσιν. ὅθεν καὶ ἔναρα τὰ σκῦλα ὅ ἐστι τὰ λάφυρα. ἔνθα ὅρα καὶ ὅπως ὁ Ἀχιλλεὺς τὴν τοῦ πολεμίου Ἠετίωνος ἀρετὴν ᾐδέσατο τιμήσας ἐκεῖνον μετὰ θάνατον. τὸ γοῦν σεβάσσατο, ἀντὶ τοῦ ἐτίμησεν. ἀφ' οὗ καὶ ὁ παρὰ τοῖς ὕστερον σεβαστός. Τὸ δὲ σῆμα ἐπέχευε, παραφράσας ὁ Σοφοκλῆς, τάφον χῶσαι εἶπεν, ὅ ἐστιν ἀναχωματίσαι. ὅθεν καὶ τὰ ἱστορούμενα πολλαχοῦ χώματα. Αἱ δὲ πτελέαι, προσήκουσι νεκρῶν καὶ αὐταὶ μνήμασι διὰ τὸ ἄκαρπον, καθὰ καὶ αἱ ἰτέαι, καὶ ὅσα ἕτερα δηλοῖ καὶ ἡ Ὀδύσσεια. Νύμφαι δὲ ὀρεστιάδες, φυσικαὶ καὶ φυτικαὶ νοοῦνται δυνάμεις διοικοῦσαι τὰ φυόμενα ἐκ γῆς, καὶ εἰς αὔξην προκαλούμεναι, καὶ ἁδρύνουσαι δι' ὑγρότητος, καὶ θερμότητος τὰ ἐν ὄρεσι καὶ ἄγρια. ὧν εἶδος, καὶ αἱ πτελέαι. εἰ δὲ καὶ δρύες δι' αὐτῶν γίνονται καὶ μηλέαι καὶ τὰ ἐν λειμῶσιν, οὐδὲ τοῦτο ἀφῆκεν ἡ ποίησις ἀπαραλάλητον, ἁμαδρυάδας νύμφας τινὰς πλασαμένη, καὶ μηλίδας, καὶ λειμωνιάδας. αἱ δὲ τοιαῦται δυνάμεις, νύμφαι μὲν λέγονται, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ σαφέστερον εἴρηται, διὰ τὸ κατὰ τὸ νέον, ὅ ἐστι κατὰ τὸ ἔαρ μάλιστα ἐκφαίνεσθαι. Διὸς δὲ θυγατέρες, ὅ ἐστιν ἀέρος καὶ αἰθέρος, διὰ τὴν ἄνωθεν ἐπομένην αὐταῖς ὑγρότητα καὶ θερμότητα. Ἰστέον δὲ ὅτι καθάπερ ὁμώνυμος γυναικὶ κόρη τουτέστι παρθένῳ, ἡ μυθευομένη τῆς Δήμητρος κόρη, οὕτω καὶ αἱ μυθικαὶ νύμφαι ὁμωνυμοῦσι ταῖς παρ' ἀνθρώποις. Ἔτι δὲ, καθὰ αἱ παρθένοι κόραι, καὶ μετὰ τὸν γάμον κόραι καὶ κοῦραι λέγονται διὰ τὸ νεάζειν, ὡς καὶ Ὅμηρος οἶδεν, οὕτω καὶ αἱ τοῦ μύθου νύμφαι, ὧν πολὺ πλῆθος ἐν τῇ ποιήσει, καὶ γάμῳ ὑποπεσοῦσαι καὶ τεκοῦσαι, νύμφαι καλοῦνται κατά τινα κυριωνυμίαν. Ὅτι δὲ καὶ συγγενικόν ἐστιν ὄνομα ἡ νύμφη. καὶ ὅτι καὶ προβεβηκυῖάν τινα τῇ ἡλικίᾳ, νύμφην ὁ ποιητὴς καλεῖ, δι' οὗ, δεῦρ' ἴθι νύμφα φίλη. καὶ ὅτι παρώνυμος τῇ νύμφῃ ὁ νυμφίος. καὶ ὅτι ὁ παράνυμφος εἰκαιότερον οὕτω λέγεται, ὀρθότερον γάρ ἐστι παρανυμφίον καλεῖσθαι τὸν συναπάγοντα τῷ νυμφίῳ τὴν νύμφην, ἢ πεζῇ, ἢ ἐφ' ἁμάξης ὡς παρ' Ἀθηναίοις, ὑφ' ὧν καὶ πάροχος καλεῖται διὰ τὸ μόνος αὐτὸς συναναβαίνειν, καὶ ὀχουμένῳ τῷ νυμφίῳ παροχεῖσθαι. καὶ ὅτι νυμφεῖον περιεκτικῷ λόγῳ, ὁ τόπος ἐν ᾧ οἱ νυμφίοι. καὶ ὅτι νυμφαγωγὸς, ὁ τὴν νύμφην ἄγων ἐκ τῆς πατρικῆς οἰκίας τῷ νυμφίῳ, καὶ μάλιστα ὁ τὴν κατὰ δεύτερον γάμον, καθ' ὃν οὐ θέμις τὸν νυμφίον μετιέναι, ἀλλ' ἀποστέλλεσθαι φίλον, ὃς οὕτω προσονομάζεται, δηλοῦσι οἱ παλαιοί. καὶ οὕτω μὲν καὶ ταῦτα. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι προσθήκη τις πένθους τῇ Ἀνδρομάχῃ, οὐ μόνον ὅτι ἑπτὰ ἔπεσον αὐτῇ ἀδελφοὶ, ἀλλ' ὅτι καὶ ἐν ἰῷ, ἤγουν ἑνὶ ἤματι. καὶ ὅτι οὐδὲ μαχόμενοι ἔπεσον, ἀλλ' ἐπὶ βουσὶ καὶ ὀΐεσσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἄτερον μὲν τοῖς παλαιοῖς διατὶ κλίνεται μία μιᾶς μιᾷ ἐν ἀνομοιότητι τόνων. ἔοικε δὲ παθεῖν τοῦτο, ἐξ ἀναλογίας τοῦ πρὸς αὐτὸ οἰκεῖον ἀρσενικὸν καὶ οὐδέτερον. ἰδοὺ γὰρ ἐνταῦθα ἰῷ ἤματί φησιν ὁ ποιητὴς ἀντὶ τοῦ μιᾷ ἡμέρᾳ μετὰ περισπωμένου τόνου. Ἀριστάρχειος δέ φασιν ἡ τοιαύτη ἀνάγνωσις. τινὲς δὲ καὶ ἀττικὸν αὐτὸ εἶναι ἠθέλησαν. τὸν δὲ Ἀρίσταρχόν φασι καὶ ἄλλα πολλὰ παρὰ τὴν ἀναλογίαν καινοτέροις τόνοις ὑποβαλεῖν. ὃς καὶ μέσην ἐς ἄγυιαν παροξυτόνως ἀναγνώσκων ἐν τοῖς ἑνικοῖς, τὸ εὐκτιμένας κατ' ἀγυιάς, ὀξυτόνως προέφερεν. ὁποῖόν τι πάσχει κατ' ἄλλους, ὡς προγέγραπται, καὶ τὸ θέσπια καὶ θεσπιαὶ, καὶ πλάταια καὶ πλαταιαί. τούτων δὲ εἴ τις ἀποδοῦναι σχοίη σταθηρὰς αἰτίας, ἔχοι ἂν λῦσαι καὶ τὸ περὶ τοῦ, ἡ μία τῆς μιᾶς ἄπορον. περὶ δὲ τοῦ ἰῷ ἤματι, καὶ ἄλλα τινὰ ἐν τοῖς ἑξῆς γεγράψεται. Τὸ δὲ, ἣ βασίλευε, σεμνώματος χάριν εἶπεν, ἐπειδὴ πολλαὶ γυναῖκες ὑπὸ βασιλεῦσιν οὖσαι, ὅμως αὐταὶ παλλακαὶ οἷα οὐ βασιλεύουσι. Τὸ δὲ, τὴν ἐπεὶ ἂρ δεῦρ' ἤγαγεν, ἐπανάληψιν ἔχει οὐκ ἀναγκαίαν διὰ τὴν ἐξεγγυτάτου ἀπόδοσιν τῆς συντάξεως. ἦν γὰρ ἀσφαλῶς εἰπεῖν ὅτι μητέρα ἣ βασίλευε δεῦρο ἀγαγὼν, ἀπέλυσεν. οὔτε δὲ καὶ ἐν τῷ, ἂψ ὅγε τὴν ἀπέλυσεν, οὐ κατά τι ἀναγκαῖον κεῖται τὸ τὴν, ἀλλὰ περιττεύει πρὸς μέτρου πλήρωσιν. Τοῦ δὲ ἐπεὶ ἄρ, κοινότερον τὸ ἐπειδή. Τοῦ δὲ ἀπέλυσεν, οὐκ ἔχει καιριωτέραν λέξιν, ἀφ' ἧς δηλαδὴ καὶ τὰ λύτρα. Ἐνταῦθα δὲ ὅρα καὶ ὅτι σὺν ἄλλοις κτεάτεσσιν ἀγαγὼν Ἀχιλλεὺς τὴν τῆς Ἀνδρομάχης μητέρα, εἶτα καὶ ἀπερείσια λαβὼν, ἀπέλυσεν ἐκείνην, οὐ προσλογισάμενος ἃ ἐληΐσατο. ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν, πολέμου δῶρον κρίνας, τῆς δὲ γυναικὸς ἀντιλαβὼν ἕτερα, ὃ δὴ καὶ τοῖς ὕστερον συνήθες. Ὅτι πάνυ περιπαθὴς καὶ ἐνδιάθετος ὁ τῆς Ἀνδρομάχης ὅλος πρὸς Ἕκτορα λόγος, καὶ μάλιστα ὁ μετὰ τὴν εἰρημένην συγγενικὴν ἱστορίαν. ἐν ᾧ μόνου τοῦ Ἕκτορος ἑαυτὴν ἐξαρτῶσα καὶ οὕτως εἰς οἶκτον κινοῦσα, οὕτω φησίν. Ἕκτωρ, ἀτὰρ σύ μοί ἐσσι πατὴρ

καὶ

καὶ πότνια μήτηρ, ἠδὲ κασίγνητος. σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης. ἀλλ᾽ ἄγε νῦν ἐλέαιρε, καὶ αὐτοῦ μίμν᾽ ἐπὶ πύργῳ, καὶ ἑξῆς. πρὸς ἅπερ ἀντιδιδοὺς ὁμοίαν εὔνοιαν ὁ ἀνὴρ, ἢ μείζονα, ἐρεῖ. ἀλλ᾽ οὔ μοι τρώων τόσσον μέλει ἄλγος ὀπίσσω, οὔτ᾽ αὐτῆς ἑκάβης, οὔτε Πριάμοιο ἄνακτος, οὔτε κασιγνήτων. οἳ οὐ κατὰ τοὺς σοὺς ἀδελφοὺς ἑπτὰ μόνοι, ἀλλὰ πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ᾽ ἀνδράσι δυσμενέεσσιν. οὔκουν αὐτῷ μοι τόσσον μέλει ἄλγος, ὅσσον σεῖο, ὅτε κέν τις ἀχαιῶν δακρυόεσσαν ἄγηται, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας, ἤγουν ἀφελόμενος. καί κεν ἐν ἄργει ἐοῦσα, πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις. καί κεν ὕδωρ φορέοις μεσσηΐδος, ἢ ὑπερείης, πόλλ᾽ ἀεκαζομένη, καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ σημείωσαι ὅτι Ἀνδρομάχη μὲν τὸν ἕκτορα τῶν οὐκ ἔτ᾽ ὄντων αὐτῇ συγγενῶν προτιμᾶται, αὐτὸς δὲ ἐκείνην τῶν ζώντων ὑπέρθεν τίθησιν. ἀλλὰ περὶ τούτων μὲν εἰρήσεται μετ᾽ ὀλίγα ἐν τοῖς ἑξῆς. Ἐνταῦθα δὲ ἡ γυνὴ προβάλλεται εἰς οἶκτον τὸ, μὴ παῖδα ὀρφανικὸν θείης, χήρην τε γυναῖκα. παραγγέλει δὲ σὺν τῷ μεῖναι ἐπὶ πύργῳ, καὶ τὸ, λαὸν δὲ στῆσον παρ᾽ ἐρινεὸν, ἔνθα μάλιστα ἀμβατός ἐστι πόλις, καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος. ἔνθα φησὶ τρὶς ἐλθόντες ἐπειρήσαντο οἱ ἄριστοι, ἀμφ᾽ Αἴαντε δύο, καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενέα, καὶ ἀμφ᾽ Ἀτρείδας, καὶ Τυδέος ἄλκιμον υἱόν. Καὶ ὅρα ὅπως κἀνταῦθα περίνοος ὁ ποιητὴς καὶ ποικίλος. Ἑλένη μὲν γὰρ, ἐκπέμπει τὸν ἄνδρα εἰς μάχην ὡς προείρηται, τάχα που καὶ ἐπευχομένη θάνατον. Ἀνδρομάχη δὲ, τὸν οἰκεῖον κατέχει ὡς φιλοκίνδυνον. ἐδέοντο γὰρ οὗτος μὲν, χαλινοῦ κατὰ τὴν παροιμίαν. ἐκεῖνος δὲ, κέντρου. οἴονται δὲ οἱ παλαιοὶ τὸ τρὶς ἐλθόντας ἐπὶ τὸ τεῖχος πειράσασθαι τοὺς ἀρίστους, σχῆμα εἶναι κατὰ τὸ σιωπώμενον, ὡς ἀληθῶς νῦν ἐλθόντων ἐκεῖ τῶν ἑλλήνων εἰ καὶ μὴ ἱστόρησεν Ὅμηρος. ἐμφαίνει δὲ αὐτὸ καὶ ὁ ἕκτωρ ἐν οἷς πρὸ μικροῦ εἶπεν ὅτι λαοὶ φθινύθουσι, περὶ πόλιν αἰπύ τε τεῖχος μαρνάμενοι. καὶ οὕτω μέν τινες. οἱ δὲ ἀκριβέστεροι, καὶ ἐκεῖνο πλάττεσθαί φασιν ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος ὡς ἂν αἰσχύνῃ τὸν Ἀλέξανδρον. καὶ τοῦτο δὲ, πλάσμα εἶναι τῆς γυναικὸς νοοῦσιν ὡς ἂν ἀποστήσῃ τοῦ πεδίου τὸν ἕκτορα. ψεύδεται γάρ ποτε ὡς που καὶ προεῤῥέθη, καιρίως ὁ φρόνιμος, κατὰ τὸν εἰπόντα, ἔνθα τι χρὴ ψεῦδος λέγεσθαι, λεγέσθω. ὅλως οὖν, καὶ ἀστεία εἰπεῖν καὶ ἀνδρεία δὲ φερωνύμως ἡ Ἀνδρομάχη, ἥτις καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, ὑπὸ Ἕκτορος ἐπαινεῖται ὡς δεξιῶς ἔχουσα ἱπποκομεῖν. Τινὲς δὲ τὸ τοὺς ἀχαιοὺς ἀπὸ τοῦ ἐρινεοῦ ἐπιθέσθαι τῇ τροίᾳ, οὐχ ὡς γενόμενον ἄρτι νοοῦσιν, ἀλλ᾽ ὡς πάλαι ποτὲ ἐπιχειρηθέν. ὥς τε οὐ διδάσκει αὐτὸ ἡ γυνὴ τὸν ἕκτορα, ἀλλ᾽ ἀναμιμνήσκει. οὕτω δὲ καὶ τὸ περὶ πόλιν αἰπύ τε τεῖχος μαρνᾶσθαι τοὺς ἀχαιοὺς, οὐ νῦν γενέσθαι φασὶν, ἀλλ᾽ ἐν ἄλλοις καιροῖς. ἔφη γὰρ πρὸ ὀλίγου ὁ ποιητὴς ὅτι ἔνθα κε τρῶες ὑπ᾽ ἀχαιῶν Ἴλιον εἰσανέβησαν εἰ μὴ ὁ ἕλενος εἶπεν ἃ εἶπεν. ὥς τε οὔπω σήμερον ἤγγιζον οἱ ἕλληνες τῷ τείχει. Ὅρα δὲ ὅπως τὰ καίρια λεπτολογῶν ὁ ποιητὴς, καὶ αὐτὸ τοῦτο ἱστόρησεν, ὅθεν ἀναβατὸς ἦν μάλιστα ἡ πόλις καὶ τὸ τεῖχος ἐπίδρομον καὶ διὰ τοῦτο εὐεπιβούλευτον. ἔστι δὲ ἁπλικὸν τὸ ἀμβατὸς, ἀντὶ τοῦ ἀμβατὴ, ὅ ἐστιν ἀναβαινομένη. Ὅρα δὲ καὶ τὸ, ἕκτωρ, σύ μοι πατὴρ καὶ τὰ ἑξῆς. ἠρκέσθη γὰρ ἡ γυνὴ περιπαθῶς ἅμα καὶ ἀφελῶς μόνῃ τῇ κυριωνυμίᾳ τοῦ ἀνδρὸς, μηδέν τι ἐκεῖνον σεμνολογήσασα. πολλὰ δὲ καὶ ἕτερα τοιαῦτά ἐστιν εὑρεῖν. καὶ νῦν μὲν ἀφελείας τὸ τοιοῦτον, ἔστι δ᾽ ὅπου καὶ βαρύτητος. ὡς ὅτε ἡ παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ Ἠλέκτρα εἴπῃ τὸ, Ἑλένη, τί σοι λέγοιμ᾽ ἄν. ἐκεῖ γὰρ ἡ τοῦ κυρίου ὀνόματος χρῆσις, βαρυνόμενον ἦθος δηλοῖ κατὰ τοὺς παλαιούς. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ, σύ μοι πατήρ ἐστι καὶ πότνια μήτηρ, ἀπήχησέ τινι τοιοῦτον εἰπεῖν περὶ Διονύσου τὸ, Δία, γράψαντι οὕτως. ἄρσενι γαστρὶ λόχευσε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ. ἐνταῦθα δὲ ὅρα τὴν γυναῖκα, τὸν μὲν πατέρα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς, ἁπλῶς εἰπούσαν. τὰ δὲ φίλτρα, μετὰ σεμνῶν ἐπιθέτων προενεγκοῦσαν. πότνια γάρ φασι μήτηρ, καὶ θαλερὸς παρακοίτης. ὁ ταυτόν ἐστι τῷ ἀκοίτης, καὶ τῷ ὁμόλεκτρος, κατὰ τὸ, ξυνὸς ὁμόλεκτρον κάρα. καὶ τῷ κοινολεχὴς, κατὰ τὸ, κοινολεχὴς Αἴγισθος. τούτοις δὲ ἰσοδυναμεῖ κατὰ πολυωνυμίαν καὶ ὁ γαμέτης, καὶ ὁ εὐνέτης, καὶ τὰ ἐκ τούτου σύνθετα. ἔτι δὲ μεταφορικῶς παρὰ τοῖς ὕστερον, καὶ ὁ σύζυγος, καὶ ἔτι κατὰ τοῦτο προφέρεται. καὶ ὁ ξυνάορος δέ. τὰ δὲ τοιαῦτα καὶ θηλυκὰ γίνονται κατὰ σχηματισμοὺς ἰδίους, ἐξιδιουμένως τοῖν γενοῖν, ἰδίᾳ μὲν τοῦ, πόσις, καὶ ἀνήρ. ἰδίᾳ δὲ τοῦ, ἄλοχος, γυνή, δάμαρ. Τὸ δὲ χήρην γυναῖκα ὡς καὶ προεδηλώθη, ἐλλειπτικῶς εἴρηται, πρὸ ὀλίγου ῥηθέντος ἐντελῶς ἐν τῷ, τάχα χήρη σεῦ ἔσομαι. ἡ γὰρ χήρα, τινός ἐστι χήρα. τὸ δὲ ὅμοιον νοητέον καὶ ἐπὶ τοῦ, ὀρφανικὸν παῖδα. τινὸς γὰρ ὀρφανικός ἐστιν ὁ τοιοῦτος ὀρφανός. ὥσπερ δὲ παρθενικὴ πολλαχοῦ ἡ παρθένος, λαμβανομένου τοῦ κτητικοῦ ἀντὶ πρωτοτύπου, οὕτω καὶ νῦν ὀρφανικὸς, αὐτὸς ὁ ὀρφανὸς παῖς. Τὸ δὲ θείης, ὃ δὴ κοινῶς τῇ ει διφθόγγῳ παραλήγεται, πολλὰ τῶν ἀντιγράφων διὰ τοῦ η γράφουσιν ἐν τῇ παραληγούσῃ. καὶ αὐτοῦ, ἢ δίχα τοῦ ι ὡς ἐκ τοῦ θῆς πλεονασμῷ τοῦ η κατ᾽ ἐπένθεσιν, ἢ σὺν τῷ ι ἐκ τοῦ θείης, τραπέντος τοῦ ε εἰς η. Ἐρινεὸς δὲ περὶ οὗ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που ῥηθήσεται, μέρος τι τοῦ τείχους κατά τινας, ἔχον παραπεφυκότας ἐρινεούς. οἱ δὲ τοιοῦτοι, οὐκ ἀκριβῶς λέγουσιν. ὁ μέντοι γεωγράφος οὕτω περὶ τούτου φησί. ὁ ἐρινεὸς, τραχύς ἐστι τόπος ἐρινεώδης, τῷ μὲν ἀρχαίῳ κτίσματι ὑποπεπτωκὼς, τῆς δὲ νῦν πόλεως ἀφεστηκώς. ὥστε φησὶ τὸ, λαὸν στῆσον παρ᾽ ἐρινεὸν, οἰκείως λέγει ἡ Ἀνδρομάχη, πρὸς ἐκεῖνο τὸ ἀρχαῖον δηλαδὴ κτίσμα. καὶ ἡ φηγὸς δέ φησι, μικρὸν κατωτέρω τοῦ ἐρινεοῦ. διὸ φησὶν ὁ ποιητὴς ὅτι Ἀχιλλεὺς ἦλθεν ὅσσον ἐς σκαιάς τε πύλας καὶ φηγόν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπεὶ τόπος ἐρινεώδης ὁ ῥηθεὶς ἐρινεὸς, περιεκτική ἐστί πως ἡ

ἡ λέξις αὕτη, ὡς καὶ τὸ ἄστρον προσδηλώσει ὅπερ ἐξ ἀστέρων ἐστὶ πλειόνων. καὶ ὁ ἀσφοδελὸς ἐν Ὀδυσσείᾳ λειμὼν, ἐν ᾧ πολλοὶ ἀσφόδελοι. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς γεωγράφος, καὶ ὅτι τῆς ἀρχαίας Ἰλίου, οὐδὲ ἴχνος σώζεται, καθὰ ἐν τῇ δ' ῥαψῳδίᾳ εἴρηται πλατύτερον. καὶ ὅτι οἱ ὕστερον οἰκίσαι αὐτὴν ἐννοησάμενοι, οἰωνίσαντο, ἢ διὰ τὰς ἐκεῖ συμφορὰς, ἢ καὶ ὡς τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀρὰς θεμένου κατὰ τῶν τειχιούντων αὐτήν. διὸ ἀποστάντες, ἑτέραν ἐτείχισαν. Ἐρινεὸς δὲ κατὰ μέν τινας καὶ ἡ ἀγρία συκῆ, καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς. ὥσπερ καὶ ἐλαία τό, τε φυτὸν καὶ ὁ καρπός. Ἀριστοτέλης δὲ, ἐρινεοὺς μὲν, τὸ φυτὸν ἐν τοῖς περὶ ζώων. ἐρινοὺς δὲ, τοὺς καρπούς. ἀφ' οὗ κατὰ Παυσανίαν, ἐρινάζειν, τὸ περιάπτειν ταῖς ἡμέροις συκαῖς ὀλύνθους, ἤγουν ἐρινεούς. φησὶν. ἐκ τῶν οἱ λεγόμενοι ψῆνες μετεισέρχονται εἰς τὸν τῶν ἡμέρων συκῶν καρπὸν, καὶ κρατύνουσιν αὐτὸν ὥστε μὴ ἀπορρυῆναι τοῦ δένδρου. Ἐπίδρομον δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, τὸ εὐάλωτον, ὅθεν ἐστὶν ἐπιδραμεῖν, καὶ ἐπιβῆναι. ἵνα ᾖ τὸ ἐπίδρομον, εἴη πως ἀμβατόν. περίδρομον δέ γε τεῖχος, τὸ στρογγύλον φασίν. ὥσπερ ἀμφίδρομον τὸ ἑκατέρωθεν δρόμον ἔχον. Τὸ δὲ ἀμφ' Αἴαντε δύο καὶ Ἰδομενέα ἠδ' ἀμφ' Ἀτρείδας, καὶ Τυδέος υἱὸν, σχῆμά ἐστιν ἐπαναφορᾶς καλλωπίζον τὸν λόγον. ἀπὸ γὰρ τῆς ἀμφὶ προθέσεως οἱ δύο στίχοι ἄρχονται. κεκόλασται δέ πως τὸ σχῆμα, καὶ οὐ λίαν καθαρῶς ἐπαναφέρει, προηγουμένου συνδέσμου ἐν τῷ δευτέρῳ στίχῳ. ἐπεὶ οὐδὲ ἔδει τὴν Ἀνδρομάχην παθαινομένην, καλλωπίζειν ἐμφανῶς τὸν λόγον. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸν μὲν Ἰδομενέα, ἐξ ὀνόματος εἶπεν ἡ Ἀνδρομάχη. τὸν δὲ Διομήδην, ἐκ τοῦ πατρὸς ἐδήλωσε. μισοῦσα ἴσως τὸν ἐν Ἀχαιοῖς μέγαν ἀριστέα καὶ αὐτὴ, καὶ μὴ δὲ ὀνομάζειν ἐθέλουσα. ἐν οἷς δὲ περὶ τῶν γνησίων ὁ Ἕκτωρ λέγει, ὑπαλλάττει τὴν φράσιν Ὅμηρος. Ἀνδρομάχη μὲν γὰρ, τὴν μητέρα ἐσέμνυνε, τὸν δὲ πατέρα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς, ἁπλῶς ὠνόμασεν. Ἕκτωρ δὲ τὴν μητέρα ἐπιθέτου δίχα ἐπιδραμὼν, τὸν πατέρα τε σεμνολογεῖ ἄνακτα καὶ ἐϋμμελίην εἰπὼν, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς ἐσθλοὺς φάμενος. ἴσως δὲ καὶ τὴν Ἑκάβην, ἡ ὑπεροχὴ σεμνύνει. ἔφη γοῦν, οὔτ' αὐτῆς Ἑκάβης. τοῦτο δὲ ὑπεροχικῶς εἴρηται. Ὅρα δὲ καὶ ἐν τοῖς ῥηθεῖσι καὶ τὸ ἄγειν μὲν, ἐπὶ ἐμψύχου τῆς Ἀνδρομάχης τεθέν. τὸ δὲ φέρειν, ἐπὶ ἀψύχου τοῦ ὕδατος. ἔνθα σημειῶσαι καὶ τὸ, πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις. ἀντὶ τοῦ ὑπ' ἄλλης εἴτ' οὖν παρ' ἑτέρας τινὸς προστασσομένη, καὶ οὐ τὰ ἑαυτῆς ἔργα κομίζουσα κατὰ τὸ, εἰς οἶκον ἰοῦσα, τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε. οὐδ' ἑαυτῇ ταλασιουργοῦσα τὸ ὑφαινόμενον. οἱ μέντοι μεθ' Ὅμηρον, τὸ τοιοῦτον σχῆμα ἐπὶ ἑτέρας ἐννοίας τιθέασιν, ὡς δηλοῖ τὸ, πρὸς καλῶν. καὶ τὸ, πρὸς κακῶν. τὸ μέντοι πρὸς σοῦ εἰμὶ, ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ σοῦ, ἔοικέ πως τῷ Ὁμηρικῷ. τὸ δέ γε ἐπὶ δυσωπίας, οἷον, πρὸς τῶν λόγων, πρὸς τῆς φιλίας, καὶ ὅσα τοιαῦτα, παντελῶς ἑτεροιοῦνται πρὸς τὰ προειρημένα. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι Ὁμήρου διαλελυμένως εἰπόντος ὕδωρ φορέοις, οἱ μετ' αὐτὸν συνέθεντο ἐντεῦθεν τὸ ὑδροφορεῖν. Μεσσηῒς δὲ καὶ Ὑπέρεια, κρῆναί εἰσι ῥηθεῖσαι καὶ ἐν Βοιωτίᾳ. ὧν Ἕκτωρ ἐνταῦθα μέμνηται, ἀπὸ αἰχμαλώτων ὡς εἰκὸς ταύτας μαθών. φιλομαθὴς ἄρα ὁ ἄνθρωπος. ὃς καὶ τοῦ Ἄργους ἐνταῦθα μόνου μέμνηται, παραμυθούμενος ἴσως τὴν γυναῖκα ἐν αἰχμαλωσίᾳ περισπούδαστον ἐσομένην. οὐ γοῦν νησιώτης αὐτὴν ἀπάξεταί τις, ἢ ἕτερος τῶν τυχόντων, ἀλλ' εἰς βασιλικὸν γέρας ἐν Ἄργει ἐξαιρεθήσεται. τὸ δὲ τοῦ Ἕκτορος φιλομαθὲς, καὶ Εὐριπίδης Ὁμηρικῷ ζήλῳ ἐν τῇ κατ' αὐτὸν Ἑκάβῃ, τῷ γυναικικῷ χορῷ περιτίθησιν, ἀπαριθμουμένῳ πως στοχαστικῶς, εἰς οἵους τόπους ἀπελεύσεται λαχοῦσα ἑκάστη γέρας οἷς ἂν τύχοι. Ἱστέον δὲ ὅτι τὸ ἐν Ἄργει ἐοῦσα, δύναται μὲν νοηθῆναι καὶ διὰ τὸ Πελοποννήσιον Ἄργος, κρεῖττον δὲ εἰς τὸ Θετταλικὸν ἐκλαβέσθαι αὐτὸ, ἵνα μὴ διεσπασμένως οὕτω ἐν ἄλλῳ μὲν τόπῳ τῇ Πελοποννήσῳ δηλαδὴ, στοχάσηται Ἀνδρομάχην ὑφαίνειν ἱστόν. ἐν ἑτέρῳ δὲ ὑδροφορεῖν, ἐν τῇ Θετταλίᾳ δηλονότι. Θετταλικαὶ γὰρ εἶναι κρῆναι μεμαρτύρηνται ἥ, τε Μεσσηῒς καὶ ἡ Ὑπέρεια, περὶ τὴν ἐν Βοιωτίᾳ ῥηθεῖσαν Ἑλλάδα οὖσαι. ὧν ἡ Ὑπέρεια, πλησίον Φερῶν πόλεως Θετταλικῆς κατὰ τὸν γεωγράφον. εἰ δὲ καὶ ἐν Πελοποννήσῳ οἴσεταί τις ὁμωνύμους ταύταις κρήνας ἵνα συναπτῶς ἐκεῖ νοοῖτο τὸ ὑφαίνειν καὶ ὑδροφορεῖν, ζητητέον πάντως καὶ ἱστορίαν δι' ἧς ὁ λόγος συγκροτηθήσεται. Κρατερὰ δὲ ἀνάγκη, ἡ κατὰ τὸ ἀκούσιον. διὸ καὶ ὁ ποιητὴς διασαφῶν, φησί. πόλλ' ἀεκαζομένη, κρατερὴ δ' ἐπικείσεται ἀνάγκη. ἔνθα ἐνθυμητέον εἰπεῖν ἐστὶ πρωτότυπόν τι τοῦ ἀεκάζεσθαι ἐν χρήσει. ἡ γοῦν ἑκὼν μετοχὴ, καὶ μάλιστα ἡ ἀέκων, ἐμφαίνουσι τοιοῦτόν τι. Ὅρα δ' ἐν τοῖς κατὰ τὴν Ἀνδρομάχην καὶ ὡς τοῦ φίλου Ἀχιλλέως μνήμην παρέρριψεν ὁ ποιητὴς, ὡς εἴωθεν ἐν διαφόροις εὐμεθόδως ποιεῖν. Ὅτι δυνατόν ἐστι πολλάκις καὶ κατὰ τύχην μέγα τι γενέσθαι καὶ καίριον. φησὶ γοῦν ἡ Ἀνδρομάχη ὡς οἱ ἄριστοι τῶν Ἀχαιῶν τρὶς ὡς ἐρρέθη ἐλθόντες ὅπου ἡ πόλις μάλιστα ἦν ἀναβατὸς, ἐπειράσαντο. καὶ ἡ αἰτία τῆς πείρας, ὅτι ἢ θεοπρόπος τις εὖ εἰδὼς εἶπεν αὐτοῖς τοιοῦτον ἐκεῖ τὸ τεῖχος εἶναι, ἢ καὶ αὐτῶν φησι θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει, ὡς τῆς προθυμίας ἐπιτυχῶς ἐπιβεβληκυίας τῷ πράγματι. τὸ δὲ σχῆμα, δισταγμὸς, ὅμοιον τῷ, ἤ τι ὀϊσάμενος, ἢ καὶ θεὸς ὣς ἐκέλευε. καὶ ὅρα ὡς οὐδὲν ὕποπτον ἐνταῦθα κατὰ τῶν Τρώων, ἢ γὰρ θεός φησιν εἶπεν, ἢ οἱ ἐχθροὶ κατὰ τύχην οὕτως ἐποίησαν, οὐ μὴν ἐκ τῶν Τρώων ὕπεστί τι αἴτιον κατ' ἦθος προδοτικόν. ἀγαθοὶ ἄρα κατὰ Τροίαν, ἅπαν τό, τε ἐφέστιον καὶ τὸ ἐπικουρικόν. Ὅτι τὸ δυσαπόβλητον τῆς καθ' ἕξιν ἀρετῆς ὑποδηλοῖ ὁ ποιητὴς ἐν τῷ τοῦ Ἕκτορος λόγῳ τῷ τοιούτῳ. ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει γύναι. ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους, αἴ κε κακὸς ὣς, νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο. οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς αἰεί. καὶ ἐν πρώτοισι μάχεσθαι

χεσθαι. ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος, ἠδ' ἐμὸν αὐτοῦ. καὶ σημείωσαι ὅτι ἐκ μαθήσεως οἶδε τὰς ἀρετὰς περιγίνεσθαι ὡς διδακτὰς οὔσας τῷ συνεθισμῷ, καὶ μονίμους δὲ δοξάζει αὐτὰς ὡς προείρηται, καθότι ἐπίσταμαι. πρός τινων ἐλέγοντο διὰ τὸ κατ' αὐτὰς στάσιμον. ἰδοὺ γὰρ ὁ Ἕκτωρ μαθὼν ἐσθλὸς εἶναι, οὐκ ἔχει μεταβαλέσθαι. ἀλλὰ καὶ αἰδεῖται, οὐ μόνον Τρῶας, ἀλλὰ καὶ Τρῳάδας, εἴπερ οἷα κακὸς ἐκκλίνει τὸν πόλεμον. ὅτι δὲ ἀγαθὸν ἐν τοῖς τοιούτοις ἡ αἰδώς, μυριαχοῦ δηλοῦται. ὡς καὶ ἐν τῷ, αἰδὼς Ἀργεῖοι. καὶ, ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε. καὶ, αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μέλειν ἐπὶ φροντίδος, ποτὲ μὲν μονάζει, οἷον. οὔ μοι μέλει. ποτὲ δὲ καὶ σύνταξιν ἐπιφέρεται. καὶ ταύτην, ἢ κατ' εὐθεῖαν, ὡς τὸ, τάδε πάντα μέλει, ἤγουν ἐν φροντίδι ἐστί. καὶ, οὔ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος. καὶ, οὐδέν μοι μέλον. ἢ κατὰ γενικήν. οἷον, μέλει μοι τοῦ δέ τινος, ἤγουν φροντίς μοι ἐστί. Τὸ δὲ ἑλκεσίπεπλον τῶν γυναικῶν, βαρβαρικόν ἐστιν ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φανήσεται. προϋπάρχει δὲ αὐτοῦ ῥῆμα τὸ ἑλκῶ ἑλκέσω, τὸ καὶ διὰ τοῦ η προφερόμενον ἐπὶ βίας, ὡς καὶ μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται. φιλότιμον δὲ ἦθος τὸ μὴ μόνους ἄνδρας, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας αἰδεῖσθαι, διότι καὶ ἐξ ἀμφοτέρων τοῖς ἀριστεύουσιν ἡ τιμή. οὕτω γάρ που καὶ κορυνήτην τινὰ ἐπίκλησιν, ἣν τοι ἐκάλουν, οὐ μόνον ἄνδρες ἀλλὰ καὶ γυναῖκες καθ' Ὅμηρον. Σημείωσαι δὲ ὅτι οὐκ ἀγαθὴ αὕτη αἰδὼς τῷ Ἕκτορι, διὸ οὐδὲ ἐπανήξει τοῦ πολέμου, ἀλλὰ πείσεται τὰ ἱστορούμενα, διότι οὐδὲ πάντες οἱ αἰδούμενοι σώζονται, ἀλλὰ πλέονες, κατὰ τὸν ποιητήν. τινὲς δὲ, καὶ πέφανται. Σημείωσαι δὲ ὅτι τε τὸ κακὸς ὥς, γράφεται καὶ κακὸς ὥς, ἤγουν καθὰ κακός. καὶ ὅτι τὸ κακὸς δι' οὗ λαγαροῦται ὁ στίχος, ἐκτείνει ἐνταῦθα τὴν λήγουσαν λόγῳ κοινῆς συλλαβῆς, διότι τε φύσει ὀξύνεται, καὶ διὰ τὸ καταπραοῦσθαι, καὶ ἔχειν τὴν ἑξῆς συλλαβὴν ἀρχομένην ἀπὸ φωνήεντος, καὶ δὴ τὴν ἐπαγομένην δασεῖαν, καὶ δι' ἕτερα. Τὸ δὲ ἀλυσκάζω, δύο ἔχει παραγωγάς. ἔστι γὰρ ἀλύω ῥῆμα, οὐ τὸ ἀδημονῶ, ἀλλ' ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ φαίνεται, τὸ χαίρω καὶ ἀνίημαι καὶ ἐκλέλυμαι, οὗ μέλλων ἀλύσω, καὶ παράγωγον, ἀλύσκω. ἐξ οὗ αὖθις παρῆκται τὸ ἀλυσκάζω. εἰ δ' ἴσως κατὰ τοὺς παλαιοὺς τὸ ῥηθὲν ἀλύω τὸ καὶ δασυνόμενον, τὴν διὰ τοῦ υι διφθόγγου ἔχει γραφὴν, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἔχει μέλλοντα, ζητητέον ἑτέραν ἐτυμολογίαν τοῦ ἀλυσκάζειν, εὐχερῆ οὖσαν. οἱ δὲ παλαιοὶ, λέγουσι καὶ ταῦτα. ἀλύειν ἐκτεταμένως, ἤγουν μιᾶς μακρᾶς παραληγούσης, ἐπὶ τοῦ μετὰ λύπης περιπατεῖν, εἰς ὃ καὶ παράγουσι χρήσεις ὁμηρικὰς μὲν, συστελλούσας δὲ τὴν λυ συλλαβὴν, ταύτας. ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσατο. καὶ, δινεύεσκ' ἀλύων παρὰ θῖν' ἁλός. καὶ μήποτέ φασι τοῦτο ἐσχημάτισται παρὰ τὸ ἀλύτως ἔχειν τὴν ψυχήν. προστιθέασι δὲ καὶ τὸ, τὸν μὲν, ἔπειτ' ἔρριψεν ἀπὸ ἕο χερσὶν, ἀλύων, ἤγουν ἀνιώμενος. κεῖται δέ φασι καὶ ἐπὶ χαρᾶς, οὐκ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐννοίας, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἀλεαίνεσθαι ψυχὴν καὶ διαχεῖσθαι. οἷον, ἢ ἀλύεις ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην. Τὸ δέ γε θυμὸς ἄνωγεν, ὃ καὶ πρὸ ὀλίγου ἐρρέθη, ἀλλαχοῦ τῇ καρδίᾳ συνδυασθὲν, ποιεῖ τὸ, ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ. καὶ, κραδίη καὶ θυμὸς ἄνωγε. φιλοπάτωρ δὲ ὁ Ἕκτωρ εἴ γε πραγματεύεται πρόμαχος εἶναι οὐ μόνον ἑαυτοῦ χάριν, ἀλλὰ καὶ πατρὸς μέγα κλέος ἀρνύμενος, ἤγουν ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ εἴρηται, ἀντικαταλλασσόμενος. ἔστι δὲ τὸ ἀρνύμενος κλέος πατρὸς, ὅμοιον τῷ, τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ. ἐκεῖ μέντοι οὐ κλέος τὴν τιμὴν ἐθέλουσί τινες νοεῖν, ἀλλὰ τὴν ποινὴν, ὡς ἐκ τοῦ τίω, τὸ τιμωρῶ. Ὅτι φασὶν οἱ παλαιοὶ ὡς τῶν δεινῶν ὧν ὁ χρόνος οὐχ ὥρισται, τούτων ἡ προσδοκία ἔλαττον λυπεῖ. οὕτω γὰρ προειδότες ὡς τεθνηξόμεθα, ὅμως διὰ τὸ τῆς ὥρας ἄδηλον, ἧττον λυπούμεθα. οὐκοῦν καὶ Ἕκτωρ εἰδέναι λέγων τῇ γυναικὶ ὡς ἁλώσεταί ποτε ἡ Ἴλιος, οὐ πάνυ ἐκφορεῖ αὐτὴν τῷ τέλει, ὡς τῷ ἀορίστῳ τοῦ χρόνου παραμυθούμενος. Σημείωσαι δὲ ὅτι ὁ Ἕκτωρ ἐνταῦθα εἰδὼς ἀκριβῶς τὴν ὑπὸ Ἑλλήνων τῆς Τροίας ἅλωσιν, ἐν τοῖς ἑξῆς οὕτω τῇ εὐτυχίᾳ μετεωρίζεται, ὡς ἐλπίζειν ἐξελάσαι τῆς Τρωϊκῆς τοὺς Ἕλληνας. Καὶ ὅρα ὅπως τὰς τῶν ἀνθρώπων γνώμας, αἱ τύχαι μεταποιοῦσιν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὁ ἀκριβῶς εἰδὼς τὸ μέλλον, ἐρεῖ ἂν τὸ, εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν, ἔσσεται ἦμαρ ὅτ' ἄν ποτε γενήσεται τόδε. καὶ ὅτι ἅλωσιν μὲν Τροίας, οὐκ ἔγραψεν ὁ ποιητὴς, οἷα ὀλιγοημέρῳ μάχῃ προθέμενος ἀπασχολῆσαι τὴν ποίησιν. εἰς δὲ παραμυθίαν τοῦ φιλέλληνος ἀκροατοῦ, καὶ διὰ τὸ τῆς ἱστορίας ἀπαράλειπτον, πολλαχοῦ ἐν στοχῷ προαναφωνεῖ ἁλώσεσθαι τὴν Τροίαν. ὡς καὶ νῦν τὸν Ἕκτορα ποιεῖ λέγοντα ὅτι εὖ οἶδα ὡς ἔσσεται ἦμαρ ὅτ' ἄν ποτε ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ, καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς Πριάμου. ἔστι δὲ τὸ μὲν ὀλώλῃ, ὑποτακτικὸν τοῦ ὄλωλα ὡς καὶ προεγράφη. ἱερὰ δὲ ἡ Τροία, διὰ τὰ πολλαχοῦ ῥηθέντα. τὰ δὲ ὁμηρικὰ ταῦτα ἔπη, ἀπαραποίητα κατὰ λόγον ταυτολογίας καὶ ἐν τῇ δ' ῥαψῳδίᾳ κεῖνται. ἔνθα καὶ οἷα ἡ Τροία ἔπαθεν ἁλοῦσα εἴρηται. Ἔτι ἰστέον καὶ ὡς τοῦ ἔσεται συγκοπτομένου εἰς τὸ ἔσται, λέγει τις παλαιὸς τεχνικὸς, ὅτι δοκεῖ μοι μέμφεσθαι τῇ συνηθείᾳ, ἔσται λεγούσῃ. οὐδέποτε γὰρ τὸ τρίτον τῶν τοιούτων μελλόντων χρεωκοπεῖται παραλήγεσθαι φωνήεντι, ἵνα τις εἴπῃ τὸ καλέσεται, καλέσται. ἢ τὸ τελέσεται, τελέσται. λέγει δὲ καὶ σικελικὸν εἶναι τὸ ἔσσεται οὐ μὴν αἰολικόν. σικελοὶ γάρ φησι διπλάζουσιν ἐν τοῖς τοιούτοις τὸ σ. δωριεῖς δὲ τοὺς τοιούτους μέσους παρενθέσει τοῦ ι προφερόμενοι, πλευσοῦσι, πλευσεῖται, περδυσεῖται, ῥευσεῖται. οὕτω γοῦν καὶ ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν. Δίων μέντοι ἔσσεται προπαροξυτόνως φησὶ, λέγων ὅτι τὰ εἰς μακρὸν λήγοντα, τῷ αὐτῷ λέγεται τόνῳ τοῖς ὁλοκλήροις καὶ ἐν τῇ τοῦ ι παρενθέσει. οἷον, σφέων σφείων. σπέος σπεῖος, δέος δεῖος. ὅθεν εἰ καὶ τὸ ἔσσεται εἰς μακρὸν περαιοῦται, εἰς δίφθογγον γὰρ, πάλιν

ἐν τῇ τῆς Ι περιθέσει, ἔσεσθαι γενήσεται ἐν τῷ αὐτῷ τόνῳ. νικῶσι δὲ ὅμως τὴν Δίωνα οἱ περισπῶντες τὸ ἐσεῖται. Οὐ ὁ Ἕκτωρ εἰπὼν οὐ τοσοῦτον αὐτῷ μέλειν τῶν ἄλλων, ὅσον τῆς Ἀνδρομάχης ὅτε τάδε πάθοι ὡς προείρηται, μετ' ὀλίγα εὔχεται τό, ἀλλά με τεθνειῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι, πρίν γ' ἔτι σῆς τε βοῆς, σοῦ θ' ἑλκηθμοῖο πυθέσθαι. λυπεῖ δὲ αὐτὸν σὺν ἄλλοις καὶ εἴ ποτέ τις εἴπῃσι τὴν Ἀνδρομάχην ἰδὼν δακρυχέουσαν, Ἕκτορος ἥδε γυνή, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι Τρώων ἱπποδάμων ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο, καὶ ἐπάγει. ὥς ποτέ τις ἐρέει, σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλγος χήτει τοιοῦδ' ἀνδρὸς ἀμύνειν δούλιον ἦμαρ. Καὶ ὅρα τὸ τοῦ Ἕκτορος καὶ ἐν τούτοις μεγαλόφρον καὶ φίλαυτον. ἐν πολλοῖς γὰρ τῶν ἄλλων ἑαυτὸν ὑπεξαιρεῖ, καὶ περιαυτολογεῖ, καὶ φιλοτιμεῖται τὴν παρὰ τοῖς ὀψιγόνοις μνήμην αὐτοῦ. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι οὐκ εἶπεν ἐνταῦθα ὁ Ἕκτωρ ὡς οὐδενός μοι μέλει τῶν ἄλλων, οὔτε Τρώων, οὔτε αὐτῆς Ἑκάβης, οὔτε Πριάμου, ἀνάλγητος γὰρ ὁ τοιοῦτος λόγος, ἀλλ' ὅτι ἔχει μὲν καὶ ἐκείνων μέλημα, οὐ τοσοῦτον δὲ ὅσον τῆς γυναικός. καὶ μὴν φιλομήτωρ ὁ Ἕκτωρ ὡς ὑπεμφαίνεται καὶ ἐκ τοῦ εἰπεῖν, αὐτῆς Ἑκάβης κατ' ἐξοχήν. ἀλλὰ τὴν Ἀνδρομάχην πλέον πάντων οἰκτίζεται, διότι καὶ αὐτὴ ἀντὶ πάντων αὐτῷ ἐπιγράφεται. ὅτι δὲ καὶ φιλοπάτωρ ὁ Ἕκτωρ, πρὸ ὀλίγου δέδεικται. Τὸ δὲ νέον ἄλγος, σύστοιχόν ἐστι τῷ θαλερῷ δακρύῳ, οὗ μέμνηται ὁ ποιητὴς μετ' ὀλίγα ἐν τῷ, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα. ἐκ γὰρ τοῦ νέου ἄλγους, θαλερὸν δάκρυ καταχέεται. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, τὸ ὡς προσεχῶς ἐρρέθη δακρυχέειν, καὶ τὸ νέον ἄλγος, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέειν λέγεται. Τὸ δὲ τοιοῦδ' ἀνδρὸς, οὐχ ἁπλῶς τὸ ἐνδυνάμον δηλοῖ τοῦ ἥρωος, ἀλλ' ἐπεικέστερον φράζεται κατὰ τό, πῇ δύνασθαι. ἵνα λέγῃ ἀνδρὸς τοιοῦδε, ἤγουν ἐνδυνάμου καὶ ἰσχυροῦ ἀμύνειν ἀπὸ σοῦ τὸ δουλεύειν. δούλιον δὲ ἦμαρ, περιφραστικῶς αὐτὴ ἡ δουλεία. ὥσπερ καὶ ἐλεύθερον ἦμαρ ἀνωτέρω, ἡ ἐλευθερία. ἄλλως γὰρ ἐνταῦθα νοῆσαι ἀδύνατον. Ὅρα δὲ καὶ τὴν συντομωτάτην ἠθοποιΐαν, ἐν τῷ, καί ποτέ τις εἴπῃσιν, Ἕκτορος ἥδε γυνὴ καὶ ἑξῆς. δισσοῖς γοῦν ἔπεσι περιγέγραπται, ὅτι μὴ δὲ ἐνεχώρει πολυλογεῖν τὸν εἰπόντα ταύτην Ἕκτορα, οἷα εἰσάγων σπεύδοντα. Χυτὴ δὲ γαῖα, τὸ χῶμα, ἤτοι ὁ κατὰ τύμβον ἀναχωματισμός. χυτὴ γάρ φησιν, οὐχ ἁπλῶς ἅπασα γῆ, ἀλλ' ἡ ἐπὶ νεκροῖς χεομένη. Τὸ δὲ πρίν γ' ἔτι, εἰ μὲν κατὰ συναλοιφήν ἐστιν, ἀντὶ τοῦ πρίν γε ἔτι, περιττεῦον ἔχει τὸ ἔτι, ὃ δὴ καὶ ἐν ἄλλοις γίνεται ὡς καὶ προσεσημείωται. εἰ δὲ τρεῖς εἰσι λέξεις τὸ πρίν, τό γέ, καὶ τό τί. περιττεύει τὸ τί, ὡς καὶ ἐν τῷ χελιδόνι, καὶ ἐν ἑτέροις. Ἑλκηθμὸς δέ, ἡ βία, ὡς καὶ πρὸ βραχέων ἐρρέθη, ἀπὸ τοῦ ἑλκῶ ἑλκήσω. ὅθεν ἡ χρῆσις ἐν Ὀδυσσείᾳ. Λητὼ γὰρ ἥλκησεν. Ἰστέον γὰρ ὡς οὐ μόνον ἕλκω ἑλκύω, ἀλλὰ καὶ ἑλκῶ περισπωμένως. τούτου δὲ διχῶς ὁ μέλλων παρὰ τοῖς ποιηταῖς, διά τε τοῦ ε ἑλκέσω, ἐξ οὗ ἑλκεσίπεπλοι Τρῳάδες αἱ βαθύζωνοι. καὶ δὲ τοῦ η ἑλκήσω, ἐξ οὗ ἑλκηθμὸς ὁ βίαιος τῶν γυναικῶν ἑλκυσμός. τὸ μέντοι ἑλκῶ ἑλκώσω, ἤγουν ἕλκος ποιήσω, κοινόν τέ ἐστι καὶ ὕστερον. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸ πυθέσθαι, ὃ δηλοῖ τὸ μαθεῖν, ἢ ἀκοῦσαι, γενικῇ ἐν τοῖς ῥηθεῖσι συνέταξεν ὁ ποιητής. Σημείωσαι δ' ἐν τοῖς ῥηθεῖσι, καὶ τὸ ἀληθευτικὸν τοῦ Ἕκτορος. οὐ γὰρ πάντως ἔφη ἄριστος εἶναι μάχεσθαι, ἀλλὰ μόνων Τρώων. ἔφη γάρ. ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι Τρώων καὶ ἑξῆς. οὔτε Ἀχαιῶν μνησθείς, οὐδὲ μὴν Λυκίων, ἢ ἐπικούρων, ἵνα μὴ καὶ ὑπερφρονῇ. καλῶς δὲ γενικῇ συνέταξε τὸ ἀριστεύεσκε, διὰ τὸ ὑπερθετικῶς ἔχειν τὸν ἄριστον, ὅθεν τὸ ἀριστεύειν γίνεται καὶ ὁ ἀριστεύς.

Ὅτι ἐν ἄλλοις τὸ ὀρέγεσθαι δοτικῇ συντάξας, οἷον, ἔγχει ὀρεξάσθω, ἐνταῦθα γενικῇ συντάσσει. φησὶ γάρ. ὣς εἰπὼν, οὗ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἕκτωρ, ἤγουν ἐκταθεὶς ἥψατο.

Ὅτι πάνυ ἀφελῶς καὶ γλυκέως φράζει Ὅμηρος ὡς ἐν γραφικῇ ὄψει, ὅπως τὸν πατέρα ὡπλισμένον ἰδὼν τὸ βρέφος ὁ Ἀστυάναξ διετέθη. φησὶ γάρ. ἂψ δ' ὁ παῖς πρὸς κόλπον ἐϋζώνοιο τιθήνης, ἤτοι τῆς τροφοῦ, ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθείς. ταρβήσας χαλκόν τε, ἠδὲ λόφον ἱπποχαίτην, δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας. ὅθεν καὶ οὐκ ἄλλως ἐθέλει φιληθῆναι τῷ πατρὶ ὁ παῖς, εἰ μὴ κόρυθος γυμνώσας τὴν κεφαλὴν γνωρισθείη, αὐτὸς ὁ

Ὣς εἰπὼν, οὗ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ἂψ δ' ὁ πάϊς πρὸς κόλπον ἐϋζώνοιο τιθήνης
Ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθείς,
Ταρβήσας χαλκόν τε, ἠδὲ λόφον ἱππιοχαίτην,
Δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας.
Ἐκ δ' ἐγέλασσε πατήρ τε φίλος, καὶ πότνια μήτηρ.
Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ.
Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανόωσαν,
Αὐτὰρ ὅγ' ὃν φίλον υἱὸν ἐπεὶ κύσε, πῆλέ τε χερσίν,
Εἶπεν ἐπευξάμενος Διΐ τ', ἄλλοισί τε θεοῖσι.
Ζεῦ, ἄλλοι τε θεοί, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
Παῖδ' ἐμόν, ὡς καὶ ἐγώ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσιν,
Ὧδε βίην τ' ἀγαθόν, καὶ Ἰλίου ἶφι ἀνάσσειν.
Καί ποτέ τις εἴπῃσι, πατρός δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων,
Ἐκ πολέμου ἀνιόντα, φέροι δ' ἔναρα βροτόεντα,
Κτείνας δήϊον ἄνδρα. χαρείη δὲ φρένα μήτηρ.
Ὣς εἰπὼν, ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκε

παῖδ'

Παῖδ' ἑόν. ἡ δ' ἄρα μιν κηώδεϊ δέξατο κόλπῳ,
Δακρυόεν γελάσασα. πόσις δ' ἐλέησε νοήσας.
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε.
  Δαιμονίη, μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ.
Οὐ γάρ τις μ' ὑπὲρ αἶσαν ἀνὴρ ἄϊδι προϊάψει.
Μοῖραν δ' οὔ τινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
Οὐ κακόν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται.
Αλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα, τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
Ιστόν τ', ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Εργον ἐποίχεσθαι. πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν.
  Ως ἄρα φωνήσας, κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Εκτωρ
Ιππουριν. ἄλοχος δὲ φίλη, οἶκονδε βεβήκει
Εντροπαλιζομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Εκτορος ἀνδροφόνοιο. κιχήσατο δ' ἔνδοθι πολλὰς
Αμφιπόλους. τῇσιν δὲ γόον πάσῃσιν ἐνῶρσεν.
Αἱ μέν, ἔτι ζωὸν γόον Εκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Οὐ γάρ μιν ἔτ' ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο
Ιξεσθαι, προφυγόντα μένος, καὶ χεῖρας ἀχαιῶν.

πατὴρ ἐστίν. Κόλπος δὲ ἐστὶ νῦν κατὰ τοὺς παλαιούς, ἡ ἀγκάλη. σημαίνει δέ ποτε καὶ τὸ ἄνω τοῦ πέπλου, ὡς δηλοῖ καὶ Ηρόδοτος, εἰπών. ἐνδὺς χιτῶνα μέγαν, καὶ κόλπον πολὺν καταλιπόμενος τοῦ χιτῶνος. εἴληπται δὲ ἴσως ἐξ ὁμοιότητός τινος, ἀπὸ τοῦ θαλασσίου κόλπου, ὅς ἐστι θάλασσα μεταξὺ δύο ἀκρωτηρίων, ἐτυμολογούμενος ἀπὸ τοῦ κέλλω. ἐξ οὗ τὸ ὀκέλλω καὶ τὸ προσώκειλε, καὶ τὸ ἐξώκειλε. Τὸ δὲ παῖς ἰάχων, ἀσφαλῶς ἂν συνθήσει τῷ προρρηθέντα νηπίαχον. ἐν δὲ τῷ, πατρὸς ὄψιν ἀτυχθείς, λείπει πρόθεσις ἡ πρός, ἢ ἡ διά, ἵνα λέγῃ ὅτι ταραχθεὶς καὶ ἐκπλαγείς, διὰ τὴν ὄψιν, ἢ πρὸς τὴν ὄψιν τοῦ πατρός. διὸ καὶ ἐν τῷ, ἵπποι ἀτυζόμενοι πεδίοιο, λείπει διὰ τοῦ τόν. ἵνα λέγῃ ὅτι ταρασσόμενοι ἐπὶ πεδιάδος, διὰ στέρησιν ἡνιόχου, ἢ ποίαν τινά. διασάφησις δὲ τοῦ ἀτυχθείς, οὐ μόνον τὸ ἐκλίνθη, ἐγκλίνει δὲ τὸ κατ' εὐθὺ ὁ ἀτυζόμενος, ἀλλὰ καὶ τό, ταρβήσας χαλκὸν καὶ ἑξῆς. ἐν οἷς ὅρα ὅτι τε καιρίως εἶπε δεινόν, ἤτοι φοβερὸν νεύειν τὸν λόφον, εἴγε ὁ παῖς βλέπων ἐτάρβησε. καὶ ὅτι τὸ ἐν ἄλλοις ῥηθέν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν, ἐνταῦθα πραγματικῶς ἐξηγήθη. ἐκφοβεῖ γὰρ καὶ τὸν Ασυάνακτα ὁ τῆς πατρικῆς περικεφαλαίας λόφος. Τὸ δὲ ἱππιοχαίτης ὡς καὶ πρὸ τούτου τὸ Ιππιοχάρμης, ἔοικεν ἔχειν καινότερον ἐν τῇ προπαραληγούσῃ τὸ ἰ κατὰ ἔλλειψιν τοῦ ε, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἱππεία χαίτη γέγονεν. ἐνταῦθα δὲ χρήσιμον καὶ τό, ἵππιος Ποσειδῶν. καὶ τό, μὰ τὴν ἄνασσαν ἱππίαν ἀμαζόνα, ὧν διὰ τοῦ ι ἡ παραλήγουσα. ζητητέον δὲ εἰ τοιαύτην ἔχει γραφὴν καὶ ὁ ἵππιος κολωνός, ὃς ἀπὸ τοῦ ἱππίου Ποσειδῶνος ἔσχε τὸ οὕτω κληθῆναι, ὅπου φασὶ καὶ οἱ ὀρεωκόμοι ἵσταντο, παράσημον αὐτοῖς διὰ τὴν ἐξ ἵππου παρωνυμίαν, τὸν τόπον ὡς εἰκὸς κρίναντες. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι νῦν λόφον εἰπὼν ἱππιοχαίτην, κατωτέρω ἱππούριν κόρυθα λέγει τὴν ἔχουσαν τοιοῦτον λόφον, δηλῶν ὅτι εἰκὸς ἦν καὶ ἀπὸ χαίτης, καὶ ἐξ οὐρᾶς δὲ ἵππου, τῷ λόφῳ τρίχας ἐνίεσθαι. ἱππιοχαίτην δὲ εἶπε λόφον, πρὸς διαστολὴν τῶν τῆς γῆς λόφων, ὡς εἴγε μὴ οὕτως εἶπεν, ἀδιάρθρωτόν τι ἔλεγεν. Ορα δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ τέσσαρας εἶπεν ἐφεξῆς ἀσυνδέτους μετοχάς. τὸ ἰάχων. τὸ ἀτυχθείς. τὸ ταρβήσας. καὶ τὸ νοήσας. ὃ καὶ σημείωσαι εἰς σέμνωμα τοῦ βρεφυλλίου. οὐ γὰρ ἁπλῶς εἶδεν, ἀλλὰ τῇ ὄψει καὶ τὸ νοῆσαι παρηκολούθησε κατὰ τό, νοῦς ὁρᾷ. Οτι ἐν τῷ, ἐκ δ' ἐγέλασσε πατήρ τε φίλος καὶ πότνια μήτηρ, τὸ ἐξεγέλασεν, ἢ ἀντὶ τοῦ ἔξω κατὰ τὸ φαινόμενον ἐγέλασεν, δ' ἄλλως ὅπερ παρ' Ησιόδῳ εὕρηται, ἢ ἀντὶ τοῦ πάνυ ἐγέλασε, πρὸς διαστολὴν τοῦ πρὸ μικροῦ μειδιάματος. καὶ σημείωσαι ὅτι τε πρὸ ὀλίγου μέν, ὁ ἀνὴρ ἐμειδία διὰ τὸν παῖδα, δακρυχέουσα δὲ ἦν ἡ γυνή, μειζομένη τὸν παρὰ τοῖς ὕστερον κλαυσίγελων. ἐνταῦθα δέ, γελῶσιν ἀμφότεροι. μετὰ μικρὸν δὲ ἡ γυνὴ δακρυόεν γελάσασα, κεράσει αὐτὴ δακρύοις τὸν γέλωτα. καὶ ὅτι τό, πατήρ τε φίλος, οὐκ ἀφίησι νῦν τὸ ἐκγελάσαι νοηθῆναι ὅλως κατὰ τὸ ὡς ἐρρέθη ἐν Ησιόδῳ κείμενον. ἐκεῖ μὲν γὰρ κατὰ ὀργὴν ὁ Ζεὺς ἐξεγέλασεν. ἐνταῦθα δὲ ὁ φίλος πατήρ, οὐκ ἂν οὕτως ἐκγελάσοι ἐπὶ τῷ φίλῳ υἱῷ. Οτι ἀτυχθέντα ὡς εἴρηται ὁ πατὴρ τὸν παῖδα ἰδών, αὐτίκα ἀπὸ κρατὸς καθὰ δεδήλωται κόρυθ' εἵλετο. καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανόωσαν, ὃ καὶ αὐτὸ τὸν νηπίαχον ἐξεδειμάτου, ὡς οἷα καταστραπτόμενον τῇ ἐκεῖθεν λαμπηδόνι. αὐτὰρ ὅγε ὃν φίλον υἱόν, ἤγουν τὸ ἴδιον τέκνον ἐπεὶ κύσε, πῆλέ τε χερσίν, εἶπεν ἐπευξάμενος. θεοί, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι παῖδ' ἐμόν, ὡς καὶ ἐγώ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσιν. ὧδε βίην τ' ἀγαθόν, καὶ Ἰλίου ἶφι ἀνάσσειν, καί ποτέ τις εἴπῃσι, πατρός δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων, ἐκ πολέμου ἀνιόντα, φέροι δ' ἔναρα βροτόεντα, κτείνας δήϊον ἄνδρα, χαρείη δὲ φρένα μήτηρ. ὡς τοιούτου δηλαδὴ τυχοῦσα παιδὸς ἴσου τῷ πατρί, ἢ καὶ ὡς πολλὸν ἀμείνονος. Καὶ ὅρα ὅπως

καὶ νῦν ὁ Ἕκτωρ περὶ ταυτολογεῖ. καὶ ὅτι ὁ μὲν τοῦ Σοφοκλέους Αἴας, ὑπέρφρων πλαττόμενος, γένοιο πατρὶ ὅμοιος ἐπεύχεται τῷ υἱῷ, τὴν δὲ τοῦ ἀμείνονος αὔξησιν, εἰπεῖν ὀκνεῖ, ὡς μὴ ἐγχωροῦν γενέσθαι οὕτω, διὰ τὸ μεγαλεῖον τοῦ πατρός. Ἕκτωρ δὲ τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν, καὶ ἀμείνονα γενέσθαι αὐτοῦ ἐθέλει. καὶ οὐχ ἁπλῶς ἀμείνονα, ἀλλὰ καὶ κατὰ πολύ. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι φύσει οἱ ἄνθρωποι τῶν μὲν ἄλλων οὐδενὸς ἐθέλομεν ἐκπίπτειν δεύτεροι, τῶν οἰκείων δὲ παίδων ὕστεροι παραπολὺ ἐρχόμενοι, χαίρομεν. ὅθεν καὶ ὁ πατὴρ Ἕκτωρ πρῶτα μὲν, ὅμοιον αὐτῷ εὔξατο γενέσθαι τὸν παῖδα, εἶτα καὶ πολλὸν ἀμείνονα. Τὸ δὲ κύσεν ἤγουν ἐφίλησε, καὶ τὸ πῆλε χερσὶν, ἤγουν διεκίνησεν εἰς ἀέρα ὧδε καὶ ἐκεῖ, ἀφελεῖς ὑπογραφαὶ πατρὸς φιλόπαιδος καταμόνας χειριζομένου φίλον βρεφύλλιον, καὶ διακινοῦντος εἰς ἀέρα ἐπὶ συμβόλῳ πετάσματος καὶ ὕψους τινός. ἀφελείας δὲ πατρικῆς περὶ βρέφος παράδειγμα, καὶ ὁ Λάκων βασιλεὺς Ἀγησίλαος, ὃς οἰκείῳ βρέφει περιβεβηκότι κάλαμον, καὶ προβεβλημένῳ καλαμίσκον ἕτερον ὡς ἐν σχήματι αἰχμητοῦ ἱππέως, τοιοῦτος καὶ αὐτὸς ἀντεπεξιὼν πολεμικῷ νόμῳ ἐν τῇ κατ' οἶκον αὐλῇ, καὶ εἰς τοσοῦτον δὴ φίλτρον ὑποκαταβὰς τοῦ βασιλείου ὕψους, φύσεως οὕτω κατασπώσης ὥσπερ αὐτὸν, οὕτω καὶ ἄλλους.

Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ κύω ῥῆμα, ἐνταῦθα μὲν, φίλημα σημαίνει. ἀλλαχοῦ δὲ, τὸ κατὰ γαστρὸς ἔχειν. ὅθεν, ὑποκυσαμένη τέκεν. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου κύειν, καὶ ἡ ἐγκύμων, καὶ τὸ ἐγκυμονεῖν, καὶ κῦμα τὸ γέννημα, ὡς ἐκ τοῦ κύημα κατὰ κρᾶσιν, ὡς δηλοῖ παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Κερκυόνι τὸ, γέμουσαν κύματος θεοσπόρου, ἤγουν ἐγκυμονοῦσαν ἐκ Ποσειδῶνος. λέγεται δὲ κύειν ἀποτελεσματικῶς, καὶ αὐτὸ τὸ γεννᾶν. Τὸ δὲ πῆλεν, ἔχει καὶ ἀπαρέμφατον κείμενόν που ἐν τοῖς ἑξῆς, καθ' ὁμοιότητα τοῦ σφῆλαι καὶ τοῦ ἶλαι καὶ τοῦ ἀγῆλαι. ὅθεν, εὐνὰς ἀγῆλαι παρ' Εὐριπίδῃ, ἀντὶ τοῦ τιμῆσαι, τελέσαι μετὰ ἀγαλλιάσεως. ὥσπερ δὲ πάλλω ἔπηλα, οὕτω καὶ ψάλλω ἔψηλα, ἐξ οὗ καὶ τὸ ψηλαφᾶν κυριολεκτεῖται ὡς ἀλλαχοῦ δηλοῦται. Τὸ δὲ καὶ Ἰλίου ἶφι ἀνάσσειν, εὐχή ἐστι τοῦ φερωνυμηθῆναι τὸν Ἀστυάνακτα κληθέντα παρὰ τὸ ἄστεος ἀνάσσειν. εἰ καί τις παλαιὸς παίζων κωμικώτερον, ἑτέρῳ λόγῳ Ἀστυάνακτα ἔφη που, ὡς μὴ στύοντα, τουτέστι μὴ πεφυκότα ἐντείνειν τὸ αἰδοῖον κατὰ ἔρωτα. ὅπερ ἄλλος τις Ῥωμαῖος ἀνὴρ ὁμηρικῶς ᾐνίξατο, εἰπών. οὐ δύναμαι τανύσαι, παίξας τὸ τοιοῦτον ὡς ἐπὶ νευρᾶς τόξου. ὀνόματι δὲ ἰσοδυναμεῖ συνήθως καὶ τὸ τοιοῦτον ἀπαρέμφατον, ἵνα ᾖ, βίην τ' ἀγαθὸν καὶ βασιλέα Ἰλίου. Τὸ δὲ ἐκ πολέμου ἀνιόντα, σολοικοφανές ἐστιν εἰ μή τις ἔξωθεν νοήσει τὸ ἰδὼν, ἢ μαθὼν, ἢ τοιοῦτόν τι, ἢ προσλάβῃ πρόθεσιν καὶ συντάξει ὑπερβατῶς, ὅθεν, καί ποτέ τις εἴπῃ πρὸς αὐτὸν, ἢ διὰ αὐτὸν ἐκ πολέμου ἀνιόντα. Καὶ σημείωσαι ὅτι καὶ νῦν σπεύδοντι καὶ ἀγωνιῶντι προσώπῳ τὸ καινοφανὲς δέδωκε τῆς συντάξεως, διὸ καὶ τὴν ἠθοποιΐαν ὥσπερ πρὸ ὀλίγου, οὕτω κἀνταῦθα ἐσμίκρυνε, καὶ μᾶλλον ἐνταῦθα, ἡμιστιχίῳ αὐτὴν ἐμπεριγράψας, εἰπών. καί ποτέ τις εἴπῃσι, πατρὸς δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων. ἴσως δὲ οὐδ' ἀνέχεται διὰ φιλαυτίαν, πλατῦναι αὐτήν. διὸ οὐδὲ ηὔξατο ἀμείνω αὐτοῦ τὸν παῖδα γενέσθαι, ἀλλά φησι καί ποτέ τις εἴπῃ. καὶ οὐδὲ ἔφη καί ποτέ τινες εἴπωσιν, ἀλλά τις εἷς δηλαδή. οὐ γάρ που οἴεται οὐδ' αὐτὸν δυνατὸν εἶναι ἀμείνω αὐτοῦ γενέσθαι τὸν παῖδα. Ὅτι δὲ ἐν τῷ, καί ποτέ τις εἴπῃσιν, ἐκτείνεται τὸ τίς μετρικῶς διὰ τὸ καταπεραιοῦσθαι μέρος ὂν λόγου. καὶ ὅτι τὸ εἴπῃσι, δύναται εἶναι καὶ ἀντὶ τοῦ προσείπῃ ὅπερ αἰτιατικῇ συντάσσεται, καὶ ὅτι ἐν τῷ, πατρὸς δ' ὅγε ἀμείνων, ὁ δὲ σύνδεσμος ἀντὶ τοῦ δὴ νοεῖται, δῆλον ἂν εἴη. Ἔναρα δὲ βροτόεντα, ἢ παρὰ τὸ βροτὸς ὃ δηλοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἵνα δηλοῖ τὰ ἐξ ἀνθρώπων σκῦλα, ἢ παρὰ τὸ βρότος βαρύτονον, ὃ δηλοῖ τὸν μολυσμὸν, ἵνα λέγῃ τὰ ᾑματωμένα. Ὅτι τὸ ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκε παῖδ' ἑὸν, ἡ δ' ἄρα μιν κηώδεϊ δέξατο κόλπῳ, φιλοφροσύνην φράζει γονέων περὶ βρέφος φίλον. Ὅτι τὸ δακρυόεν γελάσαι τὴν Ἀνδρομάχην, πάθος ψυχῆς δηλοῖ χαρᾷ καὶ λύπῃ σύμμικτον, χαρᾷ, διὰ τὰ παρόντα. λύπῃ, διὰ τὰ μέλλοντα. φησὶ γάρ. ἡ δ' ἄρα μιν δέξατο κόλπῳ δακρυόεν γελάσασα. καί φασιν οἱ παλαιοὶ ὅτι ἐν τῷ, δακρυόεν γελάσασα, δυνατῶς εἰπὼν ὁ ποιητὴς, οὐχ ἡρμήνευσε, τουτέστιν οὐκ ἔφρασε τὸ νόημα πρὸς σαφήνειαν. καὶ λέγουσιν αὐτοὶ, ὅτι οὐχ ἁπλοῦν τῇ γυναικὶ τὸ πάθος, ἀλλ' ἐξ ἐναντίων σύνθετον, ἡδονῆς τε καὶ λύπης. γελᾷ μὲν γὰρ, διὰ τὸ βρέφος. ἡ δὲ περὶ Ἕκτορος ἀγωνία εἰς δάκρυα προκαλεῖται αὐτήν. διὸ ὃ οἶκτον κινεῖ τῷ ἀνδρὶ, ὡς δηλοῖ εὐθὺς ἐπαχθὲν τὸ, πόσις δ' ἐλέησε νοήσας. Ὅτι καὶ ὁ Ἕκτωρ ἐνταῦθα χειρὶ κατέρεξε τὴν ἄλοχον, ὡς που τὸν υἱὸν ἡ Θέτις, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν. Ὅτι παραμυθητικὸν ἐξ ἀνδρὸς γυναικὶ τὸ δαιμονίη, μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ, οὐ γάρ τίς μ' ὑπὲρ αἶσαν ἀνὴρ καὶ ἑξῆς, ὡς κατωτέρω κεῖσεται. ἔνθα τὸ ἄϊδι προϊάψει, φιλούμενον εἰς φράσιν τῷ ποιητῇ, ἔχει ἐν τοῖς πρὸ τούτων που ἀντιπαρακείμενον τὸ, ἐφάμην ἀΐδωνῆϊ προϊάψειν. Τὸ δὲ μή μοί τι, διεκόπη, τὸ γὰρ συνεχὲς, μή τί μοι λίην ἀκαχίζεο, ἀντὶ τοῦ μηδαμῶς. ἀποτροπὴ δὲ καὶ ἐνταῦθα σοφὴ τοῦ λίαν εἴτουν ἄγαν, ἀντεισάγουσα τὸ μέτριον. Ὅτι γνωματεύει ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς οὕτω. μοῖραν δ' οὔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν, οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται. σώζει δέ τινα ὁμοιότητα πρὸς τὸ προσεχῶς ἀνωτέρω κείμενον, καὶ τὸ, οὐ γάρ τίς μ' ὑπὲρ αἶσαν ἄϊδι προϊάψει. λέγει δὲ μοῖραν, τὸν ἐξ ἀνάγκης θάνατον. φιλόσοφος δὲ ὁ ῥηθεὶς γνωμικὸς λόγος, δεικνύων ὅτι ὁ γεγονὼς, φθείρεται. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐντεῦθεν παρέξεσαι ὁ χρησμὸς ὁ παρὰ τῷ Αἰλιανῷ ἐν τῷ περὶ προνοίας, λέγων οὕτω. μοῖραν μὲν θνητοῖσιν,

ἀμήχανόν ἐστιν ἐξαλέασθαι, ἣν ἐπὶ γιγνομένοισι πατὴρ Ζεὺς ἐγγυάλιξεν. οὕτω κἀρδαίνει ἡ τῶν τοῦ ποιητοῦ καὶ ὁ Πύθιος, ὥσπερ καὶ ἕτεροι τῶν σοφῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ γνωματεύσας τὸ μηδὲν ἄγαν, ὃ καὶ αὐτὸ ἐξ Ὁμήρου ἀπεσκοσφίσθη προσεχῶς τε εἰπόντος τὸ, μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ, μήτ' ἄρ με μάλ' αἴνεε. Τὸ δὲ πεφυγμένον, ὃ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ κεῖται, ἐκ τοῦ πεφυγμένον γέγονεν, ἀπελθόντος τοῦ ε διὰ τὸ λειότερον τῆς φωνῆς. Τὸ δὲ ἐπὴν, ταυτόν ἐστι τῷ ἐπὰν, καὶ ἐπειδὰν, καὶ ἐπεὶ ἂν, ὃ πρὸ ὀλίγου ἐρρέθη. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς διὰ τοῦ Ἕκτορος, γυναιξὶ πρέπειν φησὶ, τὰ ἑαυτῶν ἔργα κομίζειν κατ' οἶκον, ἅπερ καὶ ἐν ὀλιγίστῳ ἐκτίθεται, εἰπών. ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα, τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε, ἱστόν τ' ἠλακάτην τε. καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε ἔργον ἐποίχεσθαι. πόλεμος δὲ ἄνδρεσσι μελήσει πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ, ἤγουν οἵ τινες Ἰλίῳ ἐγγεγάασι. πολέμαρχος γὰρ ἐν Τρωσὶν ὁ Ἕκτωρ ὡς ἐν Ἕλλησιν Ἀχιλλεύς, διὸ καὶ πρότερον ἀνδροφόνον αὐτὸν ὁ ποιητὴς καλέσει, καθά που καὶ τὸν Ἀχιλλέα. ἐνταῦθα δὲ καὶ οἰκεῖον εἶναι γυναιξὶ τὴν οἰκουρίαν γνωματεύει ὁ ποιητής, ταυτὸν γὰρ τὸ ἐν οἴκῳ ἔργα κομίζειν, καὶ τὸ οἰκουρεῖν. ἔστι δὲ κομίζειν, τὸ ἐπιμελείας ἀξιοῦν, ἐξ οὗ καὶ ἡ κομιδή. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ κομῶ, ὡς ἐκ τοῦ νεμεσῶ τὸ νεμεσίζω, καὶ τὸ πολεμίζω ἐκ τοῦ πολεμῶ. Σημείωσαι δὲ ὅτι τῆς πρὸς γυναῖκας ὁμηρικῆς ταύτης παραγγελίας, εἴρηται καὶ παρὰ Ἡροδότῳ παράδειγμα, ἔνθα φασὶν ὅτι Φερετίμη γυνὴ Βάττου τοῦ χωλοῦ ἀφικομένη παρὰ τὸν Σαλαμίνιον, ἤτοι Κύπριον Εὐέλθοντα, ἐδέετο στρατιᾶς ἐπί τινα πόλεμον. ὁ δὲ, πολλὰ πρότερον δοὺς καὶ μὴ θεραπεύων, ἀεὶ γὰρ ἐκείνη τὸ μὲν διδόμενόν φησιν ἐλάμβανε, καὶ καλὸν ἔλεγε, κάλλιον δὲ ἔκρινε τὸ στρατιὰν λαβεῖν. τελευταῖον ἐξέπεμψεν αὐτῇ δῶρον, ἄτρακτον χρύσεον καὶ ἠλακάτην, ᾗ καὶ εἴριον προσέκειτο, καὶ προσέπεμψεν, ὅτι γυναῖκα τοιούτοις δωρεῖσθαι χρὴ ἀλλ' οὐ στρατιᾷ θνησκούσῃ ἐκ τῶν τραυμάτων. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι καθ' ὁμοιότητα τοῦ, πόλεμος ἄνδρεσσι μελήσει πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, εἴρηται ἀλλαχοῦ παρῳδηθὲν τὸ, μῦθος δ' ἄνδρεσσι μελήσει πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί. καὶ ἐν ἄλλοις, τόξον δ' ἄνδρεσσι μελήσει. οὕτως ἑαυτὸν ὁ ποιητὴς παρῳδεῖ ἐν πολλοῖς. Ὅρα δέ φασι ἠθῶν διαφοράν. Ἕκτωρ μὲν γὰρ, τὸν πόλεμον ἄνδρεσσί φησι μελήσειν. Ἀλέξανδρος δὲ, τῇ γυναικὶ Ἑλένῃ μέλειν τοῦ πολέμου φησὶ, ἐν οἷς ἔφη ὡς ἡ ἄλοχος παρειποῦσα μαλακοῖς λόγοις, ὥρμησεν αὐτὸν εἰς τὸν πόλεμον. Ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι ἡ νῦν προαναφωνητικῷ τρόπῳ ῥηθεῖσα παραίνεσις, ἔπεισε τὴν Ἀνδρομάχην οἰκουρεῖν, καὶ μηκέτι ἐξελθεῖν εἰς τὸν πύργον. ὡς εἴγε ἐξῆλθεν ἐν τοῖς ἑξῆς, οὐκ ἂν ἤνεγκεν ἰδοῦσα τὸν Ἕκτορα νεκρὸν ἑλκόμενον, μὴ οὐχ ἑαυτὴν καταρρίψαι τοῦ πύργου. ὅπερ οὐκ ἔχων καθ' ἱστορίαν ποιῆσαι Ὅμηρος μὴ καὶ εἰς κακόζηλόν τι ἀπεκβῇ, κατέσχεν αὐτὴν ἔσω τοῦ οἴκου ἀπὸ τῆς ἄρτι πειθαρχησάσης τῷ ἀνδρί. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, οἳ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν, ἢ πρὸς τὸ πᾶσι κολλητέον καθ' ὑπερβατὸν, ἵνα λέγῃ ὅτι πόλεμος μελήσει πᾶσι τοῖς Ἰλιεῦσιν, ἢ συνοητέον αὐτῷ εἰς τὸ μάλιστα, ἵνα ᾖ, ἐμοὶ δὲ πόλεμος μελήσει μάλιστα καὶ ἐπέκεινα τῶν ὅλων Τρώων. Τὸ δὲ τὰ σαυτῆς ἔργα, πρὸς διαστολὴν ἑτεροίων ἔργων ἐρρέθη. ἔστι γὰρ πολέμου ἔργον, καὶ ἔργα καλὰ αἰζηῶν, καὶ ἄλλα δὲ μυρία. Ὅτι οὕτω φίλανδρος ἡ Ἀνδρομάχη, ὥς τε καὶ ὑποχωροῦσα τῷ Ἕκτορι, συνεφέπεταί πως καὶ δι' οὗ συνεκδημεῖ, τῇ ὁράσει ἑπομένη αὐτοῦ. φησὶ γὰρ ὅτι οἶκόνδε βεβήκει ἐντροπαλιζομένη, ἤτοι συχνὰ ἐπιστρεφομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα, περὶ οὗ πρὸ βραχέων εἴρηται. ἀπάγει μὲν γὰρ αὐτὴν ἡ παραίνεσις, ἐπιστρέφει δὲ ἡ εὔνοια. καὶ ἔσω γινομένη, θρῆνον παρὰ ταῖς ἀμφιπόλοις ἁπάσαις ἤγειρε, ζῶντα ὀδυρομέναις τὸν Ἕκτορα. φησὶ γάρ. τῇσι δὲ γόον πάσῃσιν ἐνῶρσεν. αἱ μὲν ἔτι ζωὸν γόων, ὅ ἐστιν ἐθρήνουν Ἕκτορα. οὐ γάρ μιν ἔτ' ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο ἵξεσθαι, προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν, οὐ τούτων, ἢ ἐκείνων, ἀλλὰ δηλαδὴ πάντων, κατὰ τὸ, τάχα γάρ σε κατακτανέουσιν Ἀχαιοὶ πάντες ἐφορμηθέντες. καὶ ὅρα ὅπως εὐνοοῦσιν ἐνταῦθα αἱ ἀμφίπολοι τοῖς δεσπόταις, καὶ φασὶν οἱ σοφοὶ χρῆναι τοὺς δεσπότας οὕτω δεσπόζειν ὅπως εὐνοῶνται. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι καθὰ πρὸ τούτων, οὕτω καὶ νῦν προεκθετικῶς ἀναπεφώνηται τὸ μὴ ὑπότροπον ἐπαναλεύσεσθαι τὸν Ἕκτορα. καὶ ὅτι οὐχ ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς ἀμφίπολοι Πάτροκλον πρόφασιν κλαίουσιν ἀληθῶς δὲ τὰ ἑαυτῆς ἑκάστη κήδεα, οὕτω καὶ ἐνταῦθα αἱ οἰκεῖαι, πρόφασιν Ἕκτορα θρηνοῦσιν. ἀλλ' ἐνδιαθέτως οἰκτίζονται ὡς μηκέτι αὐτὸν ὀψόμεναι. Τὸ δὲ ἐντροπαλίζεσθαι, κείσεταί που καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπὶ ἥρωος. Περὶ δὲ τοῦ ὑπότροπος, προγέγραπται. Τὸ δὲ γόον ὅ ἐστι θρῆνον, καὶ γόων αὐτὶ τοῦ ἐθρήνουν ἔχει τι ψευδοπαρηχήσεως, ὁποῖαι καὶ ἕτεραι προδεδήλωνται ταυτοφωνίαν ἔχουσαι ἐν ἀνομοιότητι γραφῆς.

Οὐδὲ Πάρις δήθυνεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν.
Ἀλλ' ὅγ' ἐπεὶ κατέδυ κλυτὰ τεύχεα ποικίλα χαλκῷ,
Σεύατ' ἔπειτ' ἀνὰ ἄστυ, ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς.
Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
Δεσμὸν ἀπορρήξας, θείει πεδίοιο κροαίνων,

Ὅτι τὸν Πάριν ἀναπαυσάμενον, εἶτα κατόπιν τοῦ ἀδελφοῦ σπουδαίως εἰς μάχην ἐξορμήσαντα, ἵππῳ εἰκάζει στατῷ. ὃς εἰωθὼς λούεσθαι ἐπὶ ποταμοῦ καὶ ἐν τῷ ἵστασθαι ἀναπολήσας

Εἰωθὼς λούεσθαι ἐϋρρεῖος ποταμοῖο,
Κυδιόων, ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
Ὤμοις ἀΐσσονται. ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθὼς,
Ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα, καὶ νομὸν ἵππων,
Ὣς υἱὸς Πριάμοιο Πάρις κατὰ Περγάμου ἄκρης
Τεύχεσι παμφαίνων ὥστ' ἠλέκτωρ, ἐβεβήκει
Καγχαλόων. ταχέες δὲ πόδες φέρον. αἶψα δ' ἔπειτα
Ἕκτορα δῖον ἔτετμεν ἀδελφεὸν, εὖτ' ἄρ' ἔμελλε
Στρέψεσθ' ἐκ χώρης, ὅθι ᾗ ὀάριζε γυναικί.
Τὸν πρότερος προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής.
Ἠθεῖ', ἦ μάλα δή σε καὶ ἐσσύμενον κατερύκω
Δηθύνων. οὐδ' ἦλθον ἐναίσιμον, ὡς ἐκέλευες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Δαιμόνι', οὐκ ἄν τίς τοι ἀνὴρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
Ἔργον ἀτιμήσειε μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι.
Ἀλλὰ ἑκὼν μεθιεῖς τε, καὶ οὐκ ἐθέλεις. τὸ δ' ἐμὸν κῆρ
Ἄχνυται ἐν θυμῷ, ὅθ' ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω
Πρὸς Τρώων, οἳ ἔχουσι πολὺν πόνον εἵνεκα σεῖο.
Ἀλλ' ἴομεν, τὰ δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', αἴ κέ ποθι Ζεὺς
Δώῃ ἐπουρανίοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσιν
Κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν,
Ἐκ Τροίης ἐλάσαντες ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.

φανταστικῶς τὰ λουτρὰ καὶ ποθήσας, θείει δὴ πεδίου ἀπορρήξας τὰ δεσμά. φησὶ γάρ. οὐδὲ Πάρις δήθυνεν ἤγουν δηθὰ καὶ ἐπὶ πολὺ διέτριψε καὶ ὡς εἰπεῖν ἐβράδυνεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισι μετὰ τὸν Ἕκτορα. ἀλλ' ὅγ' ἐπεὶ κατέδυ κλυτὰ τεύχεα ποικίλα χαλκῷ, σεύατ' ἔπειτα ἤγουν ὥρμησεν, ἀνὰ ἄστυ. ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς. εἶτα ἐπάγων τὴν ῥηθεῖσαν παραβολὴν, φησίν. ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ, δεσμὸν ἀπορρήξας, θείει πεδίοιο κροαίνων, εἰωθὼς λούεσθαι ἐϋρρεῖος ποταμοῖο, κυδιόων, ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει. ἀμφὶ δὲ χαῖται ὤμοις ἀΐσσονται. ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθὼς, ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων, ὡς υἱὸς Πριάμοιο Πάρις κατὰ Περγάμου ἄκρης τεύχεσι παμφαίνων ὥστ' ἠλέκτωρ, ἐβεβήκει καγχαλόων. ταχέες δὲ πόδες φέρον. καὶ σημείωσαι ὅτι γραφικῶς, ἤτοι ὡς ἐν ζωγραφίας τύπῳ, φράζει καὶ τὴν τοῦ ἵππου παραβολὴν ὁ ποιητής. ἤ τι ὧδε. οὗτος ἀκούων ταῦτα, οὐ δοκεῖς ἵππον ὁρᾶν κροαίνοντά τε καὶ κυδιόωντα ὁποῖα τὰ τῶν εὐγενῶν ἵππων, οἳ καὶ αἰσθάνονται τῆς ἑαυτῶν ἀγλαΐας ἕκαστος. εἴποις δ' ἂν καὶ ἀγέρωχον κεφαλὴν βλέπειν ὑψοῦ αἰρομένην, καὶ χαίτας ἀγαθοῦ ἵππου ἐν ᾧ οὕτω θέει ἐπικυμαινομένας τοῖς ὤμοις. οὕτω καλλιγραφεῖ καὶ τὰ τοιαῦτα Ὅμηρος. Ἰστέον δὲ ὅτι πρὸς μόνην προθυμίαν ἡ παραβολὴ καὶ σπουδὴν δρόμου. διὸ καὶ εἰπὼν ὅτι ὥρμησεν ὁ Πάρις ἀνὰ ἄστυ ποσὶ κραιπνοῖς πεποιθὼς, εὐθὺς ἐπάγει τὴν ῥηθεῖσαν παραβολήν. ἀνδρεῖον μέντοι οὐδὲ νῦν οὐδὲν ἔχει ὁ Πάρις, ἀλλὰ καὶ εἰς μάχην ἐκτρέχων, μετὰ τῆς συνήθους ἀγλαΐας πρόεισι. καὶ ἔστιν ὡς αὖτις σκῶψαι τὸ τοῦ κωμικοῦ, ἡ παλαιὰ γυνή. Ὅρα δὲ καὶ νῦν τὸ, κατέδυ τεύχεα, ὁμοίως ῥηθὲν τῷ, κατέδυ πόλιν, τὸ δὲ ἁπλοῦν αὐτοῦ, πρὸ βραχέων ἐγράφη. Τὸ δὲ ποικίλα χαλκῷ, πρὸς διαστολὴν ἔφη τῶν ἄλλως πολυτρόπως ποικιλλομένων. Στατὸς δὲ ἵππος, ὁ τῆς ἀγέλης ἀποσπασθεὶς, καὶ ἐν φάτνῃ ἐφ' ἱκανὸν στὰς, καὶ ἀναπαυθείς. τὸ δὲ τοιοῦτον στῆναι, καὶ τὸ ἱπποστάσιον ποιεῖ, καὶ τὸ βουστάσιον, καὶ τὸ βούσταθμον, ἃ καὶ ἐν ἁπλότητι σταθμοὶ λέγονται, καὶ σταθμὰ δὲ κατὰ γένους μεταπλασμόν. καὶ τὸ ζωϊκὸν δὲ σηκὸν, ὡς δηλοῖ, σηκόν τινα εἶναι, ἀφ' οὗ καὶ ὁ ναὸς σηκὸς, περὶ ὃν δηλαδὴ ἱερεῖα ἵστανται. Ἀκοστῆσαι δὲ, τὸ πολυκριθῆσαι κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἤγουν τὸ κριθιάσαι. ἀκοσταὶ γὰρ αἱ κριθαί. ὅπερ φασὶν ἐκ Ὁμήρου μὲν οὐ δείκνυται. παρὰ δέ γε Νικάνδρῳ, καὶ ἄλλοις, κεῖται. οἱ δὲ παλαιοὶ φασὶ καὶ πάσας τὰς τροφὰς παρὰ Θεσσαλοῖς, ἀκοστὰς λέγεσθαι. ἄλλοι δὲ, ἀκοστῆσαί φασι, τὸ χεῖν ἄχος ἐν ᾧ ἵστασθαι. ἔνιοι δὲ, τὸ λαβεῖν ἄκος, ἢ μᾶλλον κατ' αὐτοὺς καὶ τοῦτο εἰπεῖν, ἄκος τῇ στάσει καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει. ὡς τὸ, πίοντ' ἀκέοντό τε δίψαν. ἕτεροι, τὸ ἀκολάστως διατεθῆναι, ἵνα ᾖ, ἀκολαστῆσαι καὶ ἐν συγκοπῇ ἀκοστῆσαι. ἄλλοι δὲ, τὸ ἡσυχάσαι, παρὰ τὴν ἀκὴν, ἤγουν ἡσύχως στῆναι. τινὲς δὲ, γράφουσιν ἀγοστήσας, ὅ ἐστι ῥυπανθεὶς καὶ δὴ τοῦτο φαντασάμενος τὰς συνήθεις νομὰς καὶ τὰ πρώην λουτρά. καί φασιν, ὅτι γοῖτος λέγεταί που ὁ ῥύπος ὅθεν καὶ τὸ ἀγοστήσας γίνεται. Ἡ δὲ φάτνη, παρὰ τὸ φαγεῖν γίνεται, ὥσπερ αὖ ἡ κάπη ἐκ τοῦ κάπτειν ὅπερ ἐστὶν ἐσθίειν. διὸ, ἱππείῃσι κάπῃσι. χρῆσις δὲ τοῦ κάπτειν, καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ. ἐνέκαψε γάρ φησιν ἐκεῖνος. Τὸ δὲ ἀπορρήξας δεσμὸν, γενναιότητα ἵππου δηλοῖ οὕτω βιασαμένου τὸ ἐλεύθερον. Τὸ δὲ θείει, διὰ μέτρον οὕτω γράφεται. καθὰ καὶ τὸ πλέειν πλείειν λέγεται. Τὸ δὲ πεδίοιο, ἢ τῷ θείει συντακτέον, ἵνα λέγῃ, θείει διὰ πεδίου, ἢ τῷ κροαίνων, ἵνα ᾖ, κατὰ πεδίου κροαίνων, ὅ ἐστι κρούων καὶ κροτῶν κατὰ τοῦ πεδίου. ἵππος γάρ φασιν εἰς πεδίον. Τὸ δὲ εἰωθὼς, κυρίως μὲν ἐπὶ ἀνθρώπων ὡς καὶ τὸ ἔθος καὶ τὸ ἦθος. καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ ἀλόγων. διὸ καὶ θαρρήσας εἰπεῖν ὁ ποιητὴς ἐπὶ ἵππου τὸ εἰωθὼς, παρακατιὼν φησιν, ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων, ὡς τοῦ εἰωθέναι καὶ τοῦ ἤθους συστοίχων ὄντων. τὸ δὲ εἰωθὼς λούεσθαι ἐπὶ ποταμοῦ, ἡ συνοχή ἐστι τοῦ ὁ-

λκοῦ

λῆς παραβολῆς. εἰ μὴ γὰρ τοιοῦτος ἵππος ὑποτεθείη, οὐδὲ τὰ λοιπὰ γίνεται τῆς παραβολῆς. Ὅτι δὲ φιλεῖ λούεσθαι ὁ ἵππος, δηλοῖ καὶ Ἀριστοτέλης, γράψας ὅτι φιλόλουτρον ζῶον ὁ ἵππος, καὶ φίλυδρον, καὶ χαίρει λίμναις καὶ ἕλεσι. Τὸ δὲ ἐϋρρεῖος, δηλοῖ μὲν τὸ, εὖ ῥέοντος. πάνυ δέ ἐστι τραχὺ καὶ πεζῷ λόγῳ δύσχρηστον· λειότερον δὲ αὐτοῦ, τὸ εὐρείτης, τραχὺ δὲ ὅμως καὶ αὐτό. Σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ νῦν τέσσαρες ἀσύνδετοι παράκεινται μετοχαί. τὸ ἀπορρήξας, τὸ κροαίνων, τὸ εἰωθὼς λούεσθαι, καὶ τὸ κυδιόων. ἐν ᾧ ἔστιν ἐνθυμηθῆναι, ὡς κυδᾶν μὲν ἴσως καὶ κυδροῦσθαι λέγοιτ' ἄν, ἵππος οἷά τις φιλητός. ἐπεὶ καὶ ἐκ τοῦ κύω τὸ φιλῶ, τὸ κῦδος. κύδιμος δὲ, ἢ κυδάλιμος, ἢ κύδιστος, οὐκ ἂν λέγοιτο. Τὸ δὲ ὑψοῦ κάρη ἔχει ὅ ἐστιν ὑψαυχενεῖ. καὶ τὸ, χαῖται ὤμοις ἀΐσσονται, τοῦ κυδιόων εἰσὶν ἑρμηνευτικά. ἵππος γὰρ κυδιᾷ, οὗ ἡ κεφαλή τε ὑψοῦ αἴρεται, καὶ αἱ χαῖται ὤμοις ἀΐσσονται.

Τὸ δὲ, ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθὼς, ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει, σχῆμά ἐστι καινοπρεπὲς ἐπὶ καινῷ ῥηθὲν καὶ αὐτὸ πράγματι. ταὐτὸν δ' εἰπεῖν, σολοικοφανές. ὤφειλε μὲν γὰρ ἢ εἰπεῖν, ὅτι ὁ δ' ἀγλαΐᾳ πεποιθὼς ῥίμφα θέει, ἢ κροαίνει, ἢ φέρεται γόνασιν, ἢ τοιοῦτόν τι. ἢ καὶ ἄλλως ἀπὸ αἰτιατικῆς ἀρξάμενος, οὕτω τι φράσαι· τὸν δ' ἀγλαΐᾳ πεποιθότα, ῥίμφα ὅ ἐστιν εὐκόλως καὶ κούφως τὰ γοῦνα φέρει. ὁ δὲ καινοπρεπῶς κἀνταῦθα σχηματίζων ὡς ἐν σχεδιασμῷ, ἔμιξεν ἀμφοτέρας τὰς συντάξεις, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς μιᾶς ἧς ἡ εὐθεῖα κατάρχει, καὶ καταλήξας εἰς τὸ τέλος τῆς ἑτέρας τῆς κατ' αἰτιατικὴν προϊούσης, συναγλαϊζόμενος δῆθεν τῷ φραζομένῳ πράγματι, καὶ ὅλος αὐτοῦ γενόμενος, καὶ τῆς ἀκολουθίας οὕτω λαθόμενος, οἷς γέγηθε, καὶ ἀγάλλων τὸν ἀκροατὴν τῇ καινοπρεπείᾳ τοῦ σχήματος. Τινὲς δέ γε ὑπερπαθοῦντες διότι Ὅμηρος εἰ σόλοικα φθέγγεται, θεραπεύουσι διὰ προθέσεως τὸ σολοικοφανὲς, φάμενοι ὅτι ὁ ἵππος ῥίμφα ἑ κατὰ γοῦνα φέρει, ἵνα λέγῃ ὅτι ὁ ἵππος τῇ ἀγλαΐᾳ θαῤῥῶν, εὐκόλως ἑαυτὸν φέρει τοῖς γόνασι. καὶ ἴσως ὥσπερ ἐν τῷ, πεδίοιο κροαίνων, λείπει πρόθεσις ὡς ἐῤῥέθη, καὶ ἐν τῷ, λούεσθαι ποταμοῖο, οὕτω καὶ ἐν τῷ γοῦνα ἐνόμισαν ἐνδεῖν τὴν κατὰ πρόθεσιν. Ἕτεροι δὲ μεταγράφουσι, ῥίμφ' ἑὰ γοῦνα φέρει. οἱ δὲ τοιοῦτοι, λέγουσιν οὐδέν. οὔτε γὰρ τὸ ἑ ἀντὶ τοῦ ἑαυτὸν, Ὁμηρικόν ἐστιν, ἢ ὅλως ὀρθὸν, ὅπερ οἱ προσεχῶς ἀνωτέρω πρῶτοι θεραπευταὶ εἶπον. οὔτε ὅπερ οἱ μετ' αὐτοὺς οὗτοι δεύτεροι, ὅτι δηλαδὴ ὁ ἵππος τὰ οἰκεῖα γόνατα φέρει, ἐμφαίνει Ὁμηρικὴν ἰδιότητα. αὐτὸν γὰρ μᾶλλον φέρουσι τὰ γόνατα συντόνως θέοντα, ὡς Ὁμήρῳ ἀρέσκει. δεῖ γὰρ εἰδέναι ὅτι ὁ ποιητὴς εἴωθε τὰ σπουδαίως θέοντα, λέγειν ὑπὸ τῶν ποδῶν φέρεσθαι, ὡς ἐν ἄλλοις τε δηλοῖ, καὶ μετ' ὀλίγα ἐν τῷ, ταχέες δὲ ὡς ἐῤῥέθη πόδες ἔφερον τὸν Ἀλέξανδρον. Τινὲς δέ φασι τὸν τοῦ Ἀριστάρχου ἀναγνώστην Ποσειδώνιον, ῥίμφα ἑ λέγειν ἐν ἑνὶ τρισυλλάβῳ μέρει λόγου, πλεονάσαντός φησιν ἐν παρολκῇ τοῦ ε, ὡς ἐν τῷ, ἠὲ σὺ τόνδε δέδεξο. καὶ αὐτοὶ μὲν τοιαῦτα. ὁ δὲ Ὁμηρικὸς ἀνὴρ, ἥδιον ἀκούοι ἂν καὶ νῦν καινοφωνοῦντος ἐλλογίμως τοῦ ποιητοῦ τὰ ἀστεῖα ταῦτα σολοικοφανῆ, ἤπερ ἀνέχοιτο ἀττικῶς φθεγγομένων ἀκροᾶσθαι τῶν ἐπιδιορθουμένων αὐτόν. Σημείωσαι οὖν ὅτι ἐν τῷ, ὁ δ' ἀγλαΐᾳ πεποιθὼς, λείπει ῥῆμα τῆς τοιαύτης εὐθείας, καὶ ἔμεινεν ἀνταπόδοτος ἡ ἔννοια, ὡς οἷα μὴ εὐπορήσαντος τοῦ ποιητοῦ ἐκ τοῦ παραυτίκα δῆθεν τὸ σχεδιάζειν, εἰπεῖν ῥῆμα καιριώτερον, καὶ διὰ τοῦτο τραπέντος εἰς ἕτερον νόημα, ὅπερ ἐστὶ τὸ, φέρει αὐτὸν τὰ γόνατα, καὶ τοῦτό ἐστι τὸ τῆς καινοπρεπείας τοῦ σχήματος αἴτιον.

Τὸ δὲ ἀγλαΐᾳ πεποιθὼς καὶ ποσὶ πεποιθὼς, ὅμοιον τῷ, ἀλκὶ πεποιθώς. ὡς γὰρ οἶδε λέων ἄλκιμος ὤν, οὕτω ὁ ῥηθεὶς ἵππος, ὅτι ἀγλαός. καὶ ὁ Πάρις, ὅτι ποδώκης. Τὸ δὲ καταβεβήκει Περγάμου ἄκρης, μετάληψίς ἐστι τοῦ, ἄκρης πόλεως. ἐν ἑκατέροις γὰρ ἡ ἀκρόπολις νοεῖται. φανερῶς δ' ἐνταῦθα θηλυκῶς ἡ Πέργαμος, εἰ καὶ ἐν ἄλλοις οὐδετέρως τὸ Πέργαμον. Τὸ δὲ τεύχεσι παμφαίνων, νεόσμηκτά τε δηλοῖ τὰ ὅπλα τοῦ Πάριδος, ἐπεὶ πρὸ ὀλίγου ὡς ἐῤῥέθη ἐπεμελεῖτο αὐτῶν. καὶ ὁπλίτην δὲ νῦν ἀντὶ τοξότου αὐτὸν παριστᾷ. ἔοικε γὰρ καὶ αὐτὸς τοῦ τοξεύειν καταγνῶναι. διὸ ῥίψας τὰ τόξα, παμφαίνει τεύχεσιν. Ἠλέκτωρ δὲ, ἀντὶ τοῦ, ἥλιος. ὡς δὲ Ἀπίων φησὶν, ὁ λάμπων ὡς ἤλεκτρον. ὅπερ οὐκ ἄν τις ῥᾷον ἀποδέξαιτο, τά τε ἄλλα, καὶ ὅτι οὐκ ἔδει τὸν μὲν τοῦ Ἕκτορος βρεφύλλιον, ἀστέρι εἰκάσαι, ἠλέκτρῳ δὲ τὸν θεοειδῆ Ἀλέξανδρον. μάλιστα μὲν οὖν θαυμαστέον τὴν παραβολὴν ταύτην, ὅτι ἐκ ταπεινοῦ τοῦ κατὰ τὸν ἵππον λόγου, μετέωρος ἦρται ὁ Πάρις τῇ κατὰ τὸν ἠλέκτορα ἥλιον παραβολῇ. ὥσπου καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα ἀπὸ ζῳϊκῆς παραβολῆς, θειοτέραις εἰκασίαις ἐσεμνολόγησεν ἡ ποίησις. τεχνικῶς δὲ ὁ ποιητὴς τὴν μὲν κατὰ τὸν ἀγλαὸν ἵππον παραβολὴν, πλατὺ διεσκεύασεν, ἀπεστένωσε δὲ τὴν κατὰ τὸν ἥλιον. ἡ μὲν γὰρ ταπεινὴ οὖσα, ἤθελε τριβὴν λόγου ἐκφραστικήν. ἡ δὲ κατὰ τὸν ἥλιον, οὐχ οὕτω ῥᾴδιον ἁπλῶς ἐνταῦθα ἦν. καὶ ἄλλως δὲ, ἐκκλίνων τὸ κατὰ τὴν φράσιν ὁμοειδὲς, τὴν μὲν τῶν παραβολῶν ἐπλάτυνε. τὴν δὲ ἑτέραν κατεσμίκρυνε μυστηριωδῶς, ὡς οὐκ ἄν τις φράσῃ γοργότερον. Γίνεται δὲ ἠλέκτωρ ἥλιος, ἢ παρὰ τὸ χρυσοφανὲς ἤλεκτρον, ἢ καὶ ὅτι ἀνατέλλων, ἀποστερεῖ λέκτρου, ἤτοι λέχους καὶ κοίτης τοὺς ἐργατικούς. ὡς οἷον τις ἀλέκτωρ ὤν, εἶτα ἠλέκτωρ κατὰ τροπὴν ἐκφεύγουσαν τὴν πρὸς τὸν ἀλέκτορα συνέμπτωσιν. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅπως ὁ Ἀλέξανδρος λόγῳ ἐρεθισθεὶς, οὐ μόνον τοῦ οἰκουρεῖν ἀπηλλάγη, ἀλλὰ καὶ ἀνδραγαθήσει μετ' οὐ πολύ. Τὸ δὲ καγχαλόων, ὅ ἐστι χαίρων, εἰς χάρμην τὴν ἀληθῶς ἀπιέναι τὸν Πάριν δηλοῖ. ἔστι γὰρ κυρίως χάρμη, μάχη ἣν ὑποδύεταί τις οὐχ ὑποπτήσσων, ἀλλὰ καγχαλόων, καὶ χάρμα ἔχων, καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν μελπόμενος Ἄρηϊ. Ὅτι ὀαρίζειν, τὸ ὁμιλεῖν ἐν λόγοις. φησὶ γάρ. ἔνθα Ἕκτωρ ᾗ ὀάριζε γυναικὶ, τουτέστι διὰ λόγων ὡμίλει. πολλαχοῦ δὲ περὶ τῆς τοιαύτης δηλοῦται λέξεως ἔν τε τῇ Ἰλιάδι, καὶ τῇ Ὀδυσσείᾳ. παράγωγον δὲ αὐτοῦ, ἡ ὀαριστὺς, καὶ ὀαριστὴς ὁ ὁμιλητής. προϋ-

πάρχει

πάρχει δὲ τῶν τοιούτων τὸ ἀείρειν, καὶ ἡ ἀπ' αὐτοῦ ἄωρ, καὶ ἡ ξυνάορος, καὶ ὁ ξυνάορος, ὅθεν ἐν μεταθέσει τοῦ ὁ ἄορ ξιφίον καὶ τὰ ὡς ἐῤῥέθη ἐξ αὐτοῦ. Οἷς ἐνταῦθα ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ ἠθεῖος, περὶ οὗ καὶ ἀλλαχοῦ κεῖται, λέξις ἐστὶ συγγενική, ὡς καὶ τὸ θεῖος. ἔστι δὲ προσφώνησις νεωτέρου ἀδελφοῦ πρὸς παλαιότερον. ἐλήφθη δὲ κατὰ παράχρησιν ὕστερον παρά τισι, καὶ ἀντὶ τοῦ θεῖος. ὃ δηλοῖ τὸν θαυμαστὸν, πλεονάζοντος τοῦ η, ὡς καὶ ἐν τῷ ἠβαιὸν, καὶ ἠλύγη, καὶ ἠμύω. ἐν δὲ τοῖς τοῦ γραμματικοῦ Ἀριστοφάνους, κεῖται καὶ ὅτι ἠθείους, τοὺς ὁμοτρόπους φαμὲν, ὧν τὰ αὐτὰ ἤθη ἔχειν, καὶ ἐν ὁμοίοις ἤθεσι καταγεγονέναι. παρ' ἐνίοις γάρ φησι τὰ ἔθη ἤθη λέγεται. Τινὲς δέ φησι, τὴν φωνὴν ἐκ συγγενοῦς λέγουσι πρός τινα πρεσβύτερον φιλοφρόνως ἀναφέρεσθαι. ἀντισπᾷ δέ πως τὴν ἔννοιαν Εὔμαιος λέγων περὶ Ὀδυσσέως τὸ, ἀλλά μιν ἠθεῖον καλέω. ἐν δὲ τοῖς Ἀπίωνος καὶ Ἡροδώρου, κεῖται, ὅτι ἴσως τὸ θεῖος τὸ σημαντικὸν ἐπαίνου, πλεονασμῷ τοῦ η ἠθεῖος γέγονε, καὶ ἔστι προσφώνησις ἔχουσά τινα σεβασμόν. Συγχέεται δὲ παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον ἡ λέξις. ἔστι δὲ τὸ μὲν τέττα, φίλου. τὸ δὲ ἄττα, τροφέως. τὸ δὲ πάππα, πατρός. τὸ δὲ ἠθεῖε, ἀδελφοῦ. φησὶ γοῦν ὁ Πάρις πρὸς Ἕκτορα. ἠθεῖ', ἦ μάλα δή σε καὶ ἐσσύμενον κατερύκω δηθύνων, ἤγουν βραδύνων ἐγὼ, κωλύω σε σπεύδοντα. Ὅρα δὲ ὅτι κολακεύων καιρίως καὶ ὁ Πάρις, ψεύδεται. εἰδὼς γὰρ ὅτι ὁ Ἕκτωρ διὰ τὰ φίλτατα ἤργησεν, ὡς ἐκείνου τοῦτο προφθάσαντος, ὅμως ἐνταῦθα εἶπεν ἐπέχεσθαι τὸν Ἕκτορα σπεύδοντα, ὡς αὐτοῦ δὴ τοῦ Πάριδος δηθὲν βραδύνοντος. Τὸ δὲ, ἦ μάλα δή σε καὶ ἐσσύμενον κατερύκω, ἐρεῖ ἄν, ὁ ἐμποδών τινι πρὸς ἔργον γινόμενος. ἐνταῦθα δὲ κεῖται καὶ τὸ ἐναίσιμον ἀντὶ τοῦ καθῆκον. φησὶ γάρ. οὐδ' ἦλθον ἐναίσιμον, ὡς ἐκέλευες. μετ' ὀλίγα δὲ ἐν τῷ, ἀνὴρ ὃς ἐναίσιμος εἴη, τὸν δίκαιον, ἡ συνετὸν ἡ λέξις δηλοῖ. Ἐνταῦθα δὲ ὅρα, ὡς εἰ καὶ αἶσα τετραχῶς λέγεται ἐπί τε εἱμαρμένης, ὡς μυριαχοῦ φαίνεται. καὶ ἐπὶ τοῦ καθήκοντος εἴτουν προσήκοντος, ὡς καὶ αὐτὸ πολλαχοῦ κεῖται. καὶ ἐπὶ μερίδος δὲ, ὡς τὸ, λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἶσαν, ἥτις αἶσα καὶ μοῖρα λέγεται, καθ' ὃ σημαινόμενον, καὶ μοίρας κρεῶν φαμέν. εἰ γοῦν καὶ τετραχῶς οὕτως ἡ αἶσα νοεῖται, ἀλλὰ τὸ ἀπ' αὐτοῦ σύνθετον τὸ ἐναίσιμον, μοναχῶς δοκεῖ. οὔτε γοῦν μόρσιμόν τι δηλοῖ, οὔτε μερίδα. μόνον δὲ τὸ κατ' ἀρετὴν καθῆκον. ὁ μέντοι αἴσιος οἰωνὸς καὶ ὁ ἀπαίσιος, ἐκ τοῦ καθ' εἱμαρμένην αἴσης παρονομάζονται. ὥσπερ καὶ ὁ αἴσιος ὄρνις, καὶ ἡ αἰσία τύχη, καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον. ἔστι δέ που τοῦτο καὶ κατὰ τὸ ἐναίσιμον, ὡς καὶ ὅτε φησὶν, ὡς πολλοὶ ὄρνιθες πέτονται, οὐδέ τε πάντες ἐναίσιμοι, ἤγουν σημαίνοντές τι μέλλον. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι κολακευθεὶς ὡς εἴρηται ὁ Ἕκτωρ, ὃν μέγαν ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς φησὶν ἐν τῷ, μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ, ἀνταποδίδωσιν εὐθὺς τὸ ὅμοιον, καὶ ἀντικολακεύων, ψεύδεται καὶ αὐτὸς, ἐπικρύπτων δὲ καὶ πάλιν ὑπούλως τὸ πρὸς μάχην ἀχρεῖον τοῦ ἀδελφοῦ. οὐκέτι μὲν χόλον αὐτὸ καλεῖ, ὡς πρὸ μικροῦ ὠνόμασεν εὐφημότερον, ἑκούσιον δὲ ἀμέλειαν αὐτὸ λέγει. καὶ ἄλκιμον αὐτὸν καλέσας, ὅμως οὐκ ἐθέλειν φησὶ μάχεσθαι. τοῦτο δὲ ποιεῖ στρατηγικῶς, εἰς μάχην θαῤῥύνων αὐτὸν ἀμφοτέρωθεν, οἷός τε φθάσας ὡμίληκας σφοδροτέροις, καὶ οἷς ἄρτι μειλίχιος προσφέρεται. καὶ τοίνυν ἀνύει τι μέγα μετὰ μικρὸν Ἀλέξανδρος, ἀνελὼν τὸν τοῦ κορυνήτου Μενέσθιον. οὐ τοσοῦτον ὡς προπετὴς, καὶ ὡς ἀναπεπεισμένος, ἀλλ' ὡς λόγῳ συνήθως ἐρεθισθείς. τοιοῦτον γὰρ ὡς πολλαχοῦ φαίνεται ἡ παραίνεσις. ἔστι δ' ἐνταῦθα τὰ τοῦ Ἕκτορος πρὸς τὸν Πάριν, τοιαῦτα. δαιμόνιε, οὐκ ἄν τίς τοι ἀνὴρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη, ἔργον ἀτιμήσειε μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι. ἀλλὰ ἑκὼν μεθιεῖς τε καὶ οὐκ ἐθέλεις. εἶτα καὶ ἑαυτοῦ ὑπεραλγῶν ἐφ' οἷς ἤδη προκατηγόρησε τοῦ Πάριδος, φησὶ διὰ λύπην ἐκεῖνο ποιῆσαι, ὡς δι' αὐτὸν καθὰ κατωτέρω κείσεται αἰσχυνόμενος. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, δαιμόνιε, οὐκ ἄν τίς τοι ἀνὴρ καὶ ἑξῆς ὅλον τὸ ῥηθὲν χωρίον, πρὸς ἀμέλειαν τὴν ἀνδρείαν οἰκεῖον ῥηθῆναι. καὶ ὅτι τὸ, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι, κομματικὴ παράφρασίς ἐστι τοῦ, οὐκ ἄν τίς σοι ἀνὴρ ἔργον ἀτιμήσειε μάχης. ὥσπερ τὸ, καὶ οὐκ ἐθέλεις, ἑρμηνεία ἐστὶ τοῦ, ἀλλὰ ἑκὼν μεθιεῖς, ἤγουν ἀμελεῖς. ὅθεν καὶ μεθήμων, ὁ ἀμελητής. καὶ μεθημοσύνη, ἡ ἀμέλεια. καὶ μέθυ, ὁ εἰς μεθημοσύνην ἄγων οἶνος. καὶ μέθη, τὸ ἐκεῖθεν πάθος. γράφεται δὲ καὶ νῦν τὸ μεθιεῖς ἐν τῇ λήγουσῃ, καὶ διὰ τοῦ η, ὡς τὸ τίθημι τίθης κατὰ λόγον ἐνεστῶτος, καὶ διὰ διφθόγγου δὲ ὡς παρατατικὸς ὁμοίως τῷ ἐτίθεις. Ἐναίσιμος δὲ, ὁ κατὰ τὸ δέον φρονῶν. Τὸ δὲ ἔργον μάχης, πρὸς διαστολὴν ἑτέρων ἔργων εἴρηται. ὧν ἐστι καὶ τὸ δηλοῦν τὴν γεωργίαν κατ' ἐξοχὴν, ἐξ οὗ καὶ ἐργάζεσθαι, τὸ γεωργικῶς πονεῖσθαι. καὶ ὁ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐργάτης, καὶ ὁ παρὰ Θεοκρίτῳ ἐργατίνας. Τὸ δὲ ἀτιμήσει, πρωτότυπόν ἐστι τοῦ ἀτίμητος, ὃ δηλοῖ παρ' Ὁμήρῳ τὸν ἄτιμον ἐν τῷ, ὡσεί τιν' ἀτίμητον μετανάστην. καὶ ἔστι τὸ θέμα αὐτοῦ δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων, ὡς ἡ Ὀδύσσεια σαφῶς δηλοῖ. οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον ἐν τρίτῃ συζυγίᾳ τὸ ῥῆμα τοῦτο τιθέασιν, ἀτιμῶ γὰρ ἀτιμώσω φασίν. Ὅτι γοργὸς λόγος ἐνταῦθα καὶ καίριος ἐν οἷς ὁ Ἕκτωρ ὡς ἐῤῥέθη ἀπολογεῖται, ἀνθ' ὧν φθάσας ἤσχυνε τὸν Ἀλέξανδρον. φησὶ γάρ. τὸ δ' ἐμὸν κῆρ, ἄχνυται ἐν θυμῷ, ὅθ' ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω πρὸς Τρώων, οἳ ἔχουσι πολὺν πόνον εἵνεκα σεῖο. συντομώτατα γὰρ ἐνταῦθα ὁ Ἕκτωρ καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καὶ ὑπὲρ τῶν Τρώων λαλεῖ. μονονουχὶ λέγων, ὡς οὔτε οἱ Τρῶες μεμπτέοι καταλέγοντές σου, ὡς πολλὰ πονοῦντες διὰ σὲ, οὔτ' αὖθις ἐγὼ ὁ ἀντὶ σοῦ ἀκούων ἐξ ἐκείνων αἰσχύνης ἄξια, ὡς δυνάμενος μὲν ἐκθεραπεῦσαι τὸ σὸν κακὸν, μὴ ἐθέλων δὲ διὰ τὸ πρὸς σὲ φίλτρον. Ὅρα δὲ τὸ, ἐμὸν κῆρ ἄχνυται ἐν θυμῷ. ἔοικε γὰρ νῦν διαφοράν τινα ἔχειν τὸ κῆρ, ἤγουν ἦτορ, καὶ ὁ θυμὸς, ἤγουν ἡ ψυχή. καὶ τοίνυν τινὲς, ἦτορ καὶ ἐνταῦθα τὴν καρδίαν νοοῦσι. δύναται

μέντοι

μαι τοι τὸ ἐν θυμῷ, καὶ ἀντὶ τοῦ ἐν ὀργῇ νοηθῆναι. ἄλλοι δὲ τῶν παραφραζόντων, ἦτορ μὲν συνήθως τὴν ψυχήν φασι, θυμὸν δὲ τὴν διάνοιαν. Ὅρα δὲ καὶ τὸ, ὑπὲρ σοῦ αἴσχε᾽ ἀκούω. ληφθὲν ἀντὶ τοῦ διὰ σὲ, καὶ ὡς ἄν τις εἴποι χάριν σοῦ. Ὅτι ὁ μετὰ ἔχθραν σπενδόμενος, εἴποι ἂν τὸ, ἀλλ᾽ ἴομεν, τὰ δ᾽ ὄπισθεν ἀρεσσόμεθα, ἤγουν ὕστερον φιλιωσόμεθα, ἐκ τοῦ ἀρῶ ἀρέσω, ἤγουν εἰς φιλίαν συναρμόσω. ἐξ οὗ καὶ ἀρεστὴρ, εἶδος πέμματος ἀρέσκοντος ὡς εἰκὸς, καὶ ἀρθμὸς ἡ φιλία, καὶ ἄρθμιος ὁ φιλιωθείς. πολλαχοῦ δὲ ἡ τοιαύτη λέξις κεῖται, ἀφ᾽ ἧς καὶ ἀρέσαι παρὰ τοῖς ὕστερον τὸ συγκαταθέσθαι. ὅθεν καὶ τὸ εὐαρεστεῖν καὶ τὸ ἀρέσκειν καὶ ὁ ἄρεσκος. Ὅρα δὲ καὶ νῦν τὸ ἴομεν ἀντὶ τοῦ ἔλθωμεν, ληφθὲν ἀντὶ ἐνεστῶτος, ὡς τὸ τίομεν, κυλίομεν, καὶ τὰ τοιαῦτα. Ὅτι κρατῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον λέγει, τὸ ἐν εἰρήνῃ παυσάμενοι πολέμου, καθ᾽ ἡσυχίαν τρυφῆσαι. ἐνταῦθα δὲ σημειῶσαι τὸ τοῦ Ἕκτορος ἐμβριθὲς καὶ φιλάληθες. ἐκολάκευσε μὲν γὰρ τὸν ἀδελφὸν, ὡς προσεχῶς ἐρρέθη, καὶ ἀρέσασθαι ὑπέσχετο, πλὴν οὐ σήμερον, ἢ αὔριον, ἢ ἐγγύς που ἡμερῶν, ἀλλ᾽ ὅτε κρατῆρα στήσονται ἂν ἐλεύθερον ἐκ Τροίας ἐλάσαντες Ἀχαιούς, ἤτοι ἐξελάσαντες. δῆλον γὰρ ὡς πρὶν ἢ τοῦτο γενέσθαι, οὐ παύσηται ἂν ἐν καιρῷ αἰσχύνων εἰ δεήσει τὸν ἀδελφὸν, καὶ τὸ ἀρέσασθαι ἀπολεγόμενος. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἐκ τοῦ στῆσαι κρατῆρα, τὸ πιεῖν δηλοῦται, ὡς καὶ ἐκ τοῦ στῆσαι τράπεζαν, τὸ φαγεῖν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Η ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΕΚΤΩΡ σὺν Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἀδελφῷ κατελθὼν εἰς τὴν μάχην, ἐβοήθει τοῖς Τρωσὶ κεκμηκόσιν ἤδη, καὶ συμβουλεύσαντος Ἑλένου τοῦ ἀδελφοῦ μάντεως ὄντος, προκαλεῖται αὐτὸς τίς αὐτῷ βούλοιτο τῶν Ἑλλήνων μονομαχῆσαι. πολλῶν δὲ προαιρουμένων, Αἴας ὁ Τελαμώνιος κληρωθεὶς, συνίσταται. μαχομένοις δὲ αὐτοῖς, κήρυκες καταπαύουσι. καὶ νὺξ διαλύει τὴν μάχην. καὶ οἱ μὲν, ἀλλήλοις δῶρα διδόασιν. ἐπικηρυκευσαμένων δὲ Τρώων περὶ νεκρῶν ἀναιρέσεως, τὰ αὐτὰ γίνεται παρ᾽ ἀμφοτέροις τοῖς στρατοῖς, οἵ τε Ἕλληνες τάφου πολυάνδριον κατασκευάζουσι, καὶ τεῖχος τοῦ ναυστάθμου, ἐφ᾽ ᾧ ὁ Ποσειδῶν ἠγανάκτησε. Ζεύς τε αὐτοῖς διὰ νυκτὸς σημεῖα οὐκ αἴσια τῶν μελλόντων δείκνυσιν.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ Η ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ὍΤΙ τῆς ἦτα ῥαψῳδίας ἡ μὲν ἔποχος ἡρωϊκῷ ὕψει ἐπιγραφὴ, τοιαύτη. Ἦτα δ᾽ Αἴας πτολέμιξε μόνῳ μόνος Ἕκτορι δίῳ. Ἡ δὲ πεζεύουσα, αὕτη. Ἕκτορος καὶ Αἴαντος μονομαχία.

Ὅτι προθυμίας πολεμικῆς φραστικὸν τὸ, ἐν δ᾽ ἄρα θυμῷ ἀμφότεροι μέμασαν πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι. Καὶ ὅρα τὴν τῶν ῥημάτων τούτων παράλληλον θέσιν, ὡς καὶ τὴν τῶν ὀνομάτων ἐν τῷ, πόλεμόν τε μάχην τε. τοῦ δὲ μέμασαν, θέμα οὐ τὸ μαιμῶ, οὗ ὁ μέλλων μαιμήσω, ἀλλὰ τὸ μῶ τὸ πρωτότυπον τοῦ μαιμῶ. τοῦ δὲ τοιούτου μῶ, παράγωγα καὶ ἡ μαῖα καὶ ἡ μήτηρ, ἤδη δὲ καὶ ἡ μοῦσα. οὐ γὰρ ἀξύμβατα τὸ μῶ, ἤγουν ζητῶ, καὶ τὸ μῶ, ὅ ἐστι προθυμοῦμαι.

Ὣς εἰπὼν, πυλέων ἐξέσσυτο φαίδιμος Ἕκτωρ.
Τῷ δ᾽ ἅμ᾽ Ἀλέξανδρος κί᾽ ἀδελφεός. ἐν δ᾽ ἄρα θυμῷ
Ἀμφότεροι μέμασαν πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι.
Ὡς δὲ θεὸς ναύτῃσιν ἐελδομένοισιν ἔδωκεν
Οὖρον, ἐπεί κε κάμωσιν ἐϋξέστῃς ἐλάτῃσι
Πόντον ἐλαύνοντες, καμάτῳ δ᾽ ὑπὸ γυῖα λέλυνται,

Ὅτι τὸν Ἕκτορα καὶ τὸν Πάριν βραχύ τι ἀποχωρήσαντας τοῦ πολέμου, εἶτα ἐπανελθόντας, φανῆναι λέγει τοῖς Τρωσὶν, ὡς ὅτε θεὸς ναύτῃσιν ἐελδομένοις ἔδωκεν οὖρον, ἐπεί-

κε

Ὡς ἄρα τὼ Τρώεσσιν ἐελδομένοισι φανήτην.
Ἔνθ' ἑλέτην, ὁ μὲν, υἱὸν Ἀρηϊθόοιο ἄνακτος
Ἄρνῃ ναιετάοντα Μενέσθιον, ὃν κορυνήτης
Γείνατ' Ἀρηΐθοος, καὶ Φιλομέδουσα βοῶπις.
Ἕκτωρ δ', Ἠϊονῆα βάλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι
Αὐχέν' ὑπὸ στεφάνης εὐχάλκου, λῦσε δὲ γυῖα.
Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν,
Ἰφίνοον βάλε δουρὶ κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην
Δεξιάδην, ἵππων ἐπιάλμενον ὠκειάων,
Ὦμον. ὁ δ' ἐξ ἵππων χαμάδις πέσε, λῦντο δὲ γυῖα.

κε, ἤγουν ἐπειδὰν κάμωσιν, εὐξέστῃς ἐλάτῃσι πόντον ἐλαύνοντες, καμάτῳ δ' ὑπὸ γυῖα λέλυνται. Καὶ ὅρα παρήχησιν καὶ ἐνταῦθα, ἔτι δὲ καὶ ἐτυμολογίαν εἰς τὸ, ἐλάτῃς ἐλαύνοντες. καὶ ὅτι τὸ ὑπὸ γυῖα λέλυνται, λισιμελῆ δηλοῖ καὶ τὸν κάματον εἶναι. καὶ ὅτι ὥσπερ ὁ φορὸς ἄνεμος τοῖς πλέουσι, οὕτω καὶ οἱ στρατηγοὶ τοῖς στρατιώταις γίνονται παρόντες τὸ πολὺ τοῦ καμάτου αὐτοῖς παραιρούμενοι, ὡς καὶ ὁ ἄνεμος τοῖς ἐλαύνουσι. καὶ ὅτι ὁ πλείων κάματος στρατιώταις ἔγκειται, ἤπερ στρατηγοῖς, ὡς καὶ τοῖς κωπηλατοῦσιν, ἤπερ τῷ ἀνέμῳ. καλῶς δὲ καὶ ἀνέμῳ εἰκάζονται οἱ ἐκ τῆς ἠνεμοέσσης καταληλυθότες Τροίας. Εὐξέσται δὲ ἐλάται, αἱ κῶπαι, πρὸς διαστολὴν τοῦ φυτοῦ. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὁ τῶν κωπηλατούντων πλοῦς, δεύτερος κατὰ τὴν παροιμίαν λέγεται πλοῦς, ὡς πρώτου ὄντος τοῦ πλέειν πρὸς ἄνεμον. ὅτι δὲ ἐκ τοῦ ῥηθέντος οὔρου καὶ ῥῆμα οὐρίζειν τὸ ἐξ οὐρίων πλεῖν, δηλοῖ καὶ Σοφοκλῆς ἐν τῷ, κατ' ὀρθὸν οὐρίσας. δῆλον δὲ καὶ ὅτι διαφορὰ παρ' Ὁμήρῳ τοῦ, οὖρος, καὶ οὐρός, ὡς ἀλλαχοῦ δηλοῦται. Τὸ δὲ ἐπεί κε κάμωσι, χρησιμεύει καὶ εἰς τὸ, ἐπήν κε κάμω πολεμίζων. Ὅτι Ἄρνη πόλις Βοιωτίας ἡ καὶ ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν νεῶν γραφεῖσα. ταύτης πολίτης ἐνταῦθα Μενέσθιος ὁ τοῦ κορυνήτου υἱὸς Ἀρηϊθόου, ὃν εἷλεν, ἤτοι ἀνεῖλεν ὁ Πάρις. δῆλον δὲ ὅτι κύριον μὲν τὸ Ἀρηΐθοος, ἐπίθετον δὲ τὸ κορυνήτης, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς ἱστορήσει ὁ ποιητής. διὸ ἐνταῦθα εἰπὼν Μενέσθιον υἱὸν Ἀρηϊθόου, ἐπάγει κατ' ἐπανάληψιν. ὃν κορυνήτης γείνατ' Ἀρηΐθοος. Ἱστορεῖται δὲ ὅτι ὁ κορυνήτης οὗτος διαβὰς εἰς Ἀρκαδίαν, ἡνίκα ἐκεῖ ἀμφιμαχία τις Ἀρκάσι καὶ Βοιωτοῖς τοῖς τότε πολίταις περὶ γῆς ὅρων, πολλὴν κατεσύρατο λείαν. καταφρόνησιν δὲ αὐτοῦ μεγάλην ἐμβαλόντος τοῖς Ἀρκάσιν ὥς φασιν οἱ παλαιοί, Λυκοῦργός τις τῶν ἐκεῖ κρατίστων, λόχον καθίσας, αὐτόν τε ἀνεῖλε, καὶ τὴν παντευχίαν μετὰ τῆς κορύνης ἔλαβε, καὶ τὴν λείαν ἐπανεσώσατο. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸν ῥηθέντα Μενέσθιον τὸν τοῦ κορυνήτου, παλαιότερον εἶναι ὑποπτεύουσί τινες τοῦ Νέστορος καὶ θαυμάζουσι πῶς οὐκ ἐπεσημήνατο τὸ τοιοῦτον ὁ ποιητής. ὅπως δὲ κατασκευάζεται τὸ ὕποπτον, καὶ ὅπως αὖθις λύεται, μετ' ὀλίγα ἔστιν εὑρεῖν. ἐν τούτοις δέ, τὸν ἐκ τῆς πρῴην αἰνέσεως θερμὸν Πάριν θελήσας εἰς πλέον σεμνῦναι ὁ ποιητής, αὐτὸν φράζει πρότερον ἀριστεῦσαι κατὰ τοῦ ῥηθέντος Μενεσθίου. εἶτα τὸν μέγαν Ἕκτορα κατὰ Ἠϊονέως. Ὅτι στεφάνη, περικεφαλαίας εἶδος. φησὶ γοῦν. βάλεν ἔγχει αὐχένα ὑπὸ στεφάνης, ἤγουν ὑπὸ κάτω τῆς στεφάνης. καὶ κόσμον δέ ποτε γυναικεῖον ἡ τοιαύτη λέξις δηλοῖ. τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ ἐξοχῆς ὄρους, ὡς ἐν τῷ, ὅν τε κατὰ στεφάνης ποταμὸς χειμάρροος ὤσει. καὶ στεφάναι δὲ πύργων παρὰ τοῖς ῥήτορσι λέγονται. ὅθεν, στεφάναι κέκαρσαι πύργων, διὸ πρὸς διαστολήν, στεφάνης εὐχάλκου ὁ ποιητὴς ἐνταῦθά φησιν. Ὅτι ἀνωτέρω μὲν, ἔφη. καμάτῳ ὑπὸ γυῖα λέλυνται μετὰ τῆς ὑπὸ προθέσεως, ἐπὶ κεκμηκότων ἀνθρώπων. ἐνταῦθα δέ, ἔλυσε γυῖα φησίν, ἀντὶ τοῦ ἀνεῖλεν, ἀπὸ τοῦ προκαταλυθέντος. λύεται γὰρ τὰ μέλη τῷ πίπτοντι. φησὶ γοῦν κατωτέρω. χαμάδις πέσε, λῦντο δὲ γυῖα, ὅ ἐστι τὰ μέλη. ἐκ τούτων δέ, σύγκειται τὸ λυσιμελής. ἐντεῦθεν δὲ λαβόντες οἱ μεθ' Ὅμηρον, καὶ τὸ θανεῖν, καταλῦσαι τὸν βίον φασίν. ἔχει μέντοι καὶ ἑτέρας ἐννοίας ἐξ ὧν εἴληπται, οἷον τὴν ἀπὸ τοῦ ἐνοδίου καταλύματος τοῦ ἐπ' ἀναπαύσει, καὶ τὴν ἀπὸ οἰκοδομῆς. ὡς γὰρ οἰκία, οὕτω καὶ βίος καταλύεσθαι λέγεται. Ὅτι ἐν τῷ, βάλε δουρὶ Ἰφίνοον Δεξιάδην, ἢ Δεξίου τινὸς υἱὸν δηλοῖ πατρωνυμικῶς, ἢ ἐπίρρημά ἐστι τὸ δεξιάδην, ἀντὶ τοῦ κατὰ τὰ δεξιά, ἢ δεξιῶς.

Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
Βῆ ῥα κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα
Ἴλιον εἰς ἱερήν, τῇ δ' ἀντίος ὄρνυτ' Ἀπόλλων
Περγάμου ἐκκατιδών, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην.
Ἀλλήλοισι δὲ τώγε συναντέσθην παρὰ φηγῷ.
Τὴν πρότερος προσέειπεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων.
Τίπτε σὺ δ' αὖ μεμαυῖα Διὸς θύγατερ μεγάλοιο

Ὅτι ἀλληγορικῶς καὶ ἐνταῦθα Ἕλλησι μὲν συμμαχεῖ Ἀθηνᾶ, ἡ συνήθης ἀνδρικὴ φρόνησις. Ἀπόλλων δὲ Τρωσίν, ἡ τῆς μοίρας ἰσχύς. καὶ ταῦτα μὲν τοιοῦτον. ἡ δὲ ὁμηρικὴ δεινότης, καὶ τοιόνδε τι βούλεται. ποιήσας γὰρ τὴν τῆς πρώτης ἡμέρας μάχην, ἀπὸ μονομαχίας ἀρξαμένην τῆς τῶν αἰτίων τοῦ πολέμου, βούλεται

κατα

Ἤλθες ἀπ' οὐλύμποιο; μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν.
Ἦ ἵνα δὴ Δαναοῖσι μάχης ἑτεραλκέα νίκην
Δῶς, ἐπεὶ οὔτι τρῶας ἀπολλυμένους ἐλεαίρεις.
Ἀλλ' εἴ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
Νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα
Σήμερον. ὕστερον αὖτε μαχήσοντ', εἰσόκε τέκμωρ
Ἰλίου εὕρωσιν, ἐπεὶ ὣς φίλον ἔπλετο θυμῷ
Ὑμῖν ἀθανάτῃσι, διαπραθέειν τόδε ἄστυ.
Τὸν δ' αὖθις προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.
Ὧδ' ἔστω ἑκάεργε, τὰ γὰρ φρονέουσα καὶ αὐτὴ,
Ἦλθον ἀπ' οὐλύμποιο μετὰ τρῶας, καὶ ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἄγε πῶς μέμονας πόλεμον καταπαυσέμεν ἀνδρῶν;
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε ἄναξ διὸς υἱὸς Ἀπόλλων.
Ἕκτορος ὄρσωμεν κρατερὸν μένος Ἱπποδάμοιο,
Ἤν τινά που Δαναῶν προκαλέσσεται οἰόθεν οἶος,
Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Οἱ δέ κ' ἀγασσάμενοι χαλκοκνήμιδες ἀχαιοί,
Οἶον ἐπόρσειαν πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.
Ὣς ἔφατ' οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.

καταπαύσειν αὐτὴν καινότερον, ὁμοίως. ἤγουν εἰς τὴν τῶν ἀριστέων μονομαχίαν. οὐ τοίνυν ἱστορεῖ τοῦτο ἄλλως γενέσθαι ἀλλ' ἢ θείᾳ τινὶ βουλῇ, ἀθηνᾶς εἰς τοῦτο συμπνευσάντων καὶ ἀπόλλωνος· διὸ συνάγει αὐτοὺς εἰς ἕν, καὶ οὕτω κυροῦται αὐτοῖς τὸ βούλημα, καὶ ξυνίησιν αὐτοῦ ὁ προμνημονευθείς που μάντις ἕλενος, καὶ συμβουλεύει τῷ ἕκτορι, καὶ οὕτω πιθανῶς ἡ μονομαχία κατά τι θεῖον συνίσταται. Σημειῶσαι δὲ ὅτι τὸ μονωθῆναι ὡς προδεδήλωται τὴν μάχην τῶν τρώων καὶ τῶν ἀχαιῶν, μόνης ἦν τῆς ζ' ῥαψῳδίας, ἔνθα ὕπτια τὰ τοῦ πολέμου ὡς προτεθεώρηται, καὶ ἀνειμένα, καὶ οὐδέν τι γενναῖον ἔχοντα. καὶ μᾶλλον μετὰ τὴν ἕκτορος ἀνέλευσιν. ἐνταῦθα δὲ, πάλιν ἐπεισοδιάζονται οἱ ποιητικοὶ θεοὶ διὰ τὸ ἐν τοῖς ἔργοις μεγαλεῖον καὶ καινόν. Ὅτι πρὸς ἀκολουθίαν τοῦ ἄντω ἄντιμαι βαρυτόνου, φησὶν ἐνταῦθα Ὅμηρος τὸ, ἀλλήλοισι συναντέσθην. ἣν δ' αὖ οὐκ ἔξω ἀναλογίας οὐδὲ τὸ, ἀλλήλοισι συναντήσθην, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀντῶ ἀντήσω. οὗ καὶ αὐτοῦ χρήσεις παρὰ τῷ ποιητῇ. Ὅτι μεγαλοθύμῳ ἢ μεγαθύμῳ ἀνδρὶ ὑψηλῷ ἐμπρέπει παρῳδηθὲν, τὸ, τίπτε σύ δ' αὖ μεμαὼς ἦλθες ἀπ' Οὐλύμποιο; μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν. ὃ δὴ ὁ μυθικὸς ἀπόλλων ἔφη πρὸς ἀθηνᾶν. Ὅτι τὸν μὲν πόλεμον, ὁμοίιον πολλαχοῦ φησιν ὁ ποιητὴς, οὐ μόνον διὰ τὸ χαλεπὸν ὡς προγέγραπται, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ὁμοιότητα καὶ ἰσοπραξίαν τῶν ἐπιμαχομένων καὶ τὴν τοῦ τέλους ἀδηλίαν, καὶ ἀπὸ τοῦ ὁμοῦ ἰέναι τοὺς πολεμοῦντας, ὡς καὶ ὁμοίιον κακὸν, τὸ ὁμοῦ ἢ ὁμοίως πᾶσιν ἰόν. τὴν δέ γε νίκην, ἑτεραλκέα καλεῖ, ὡς ἑτεροκλινῆ, καὶ τῷ ἑτέρῳ μέρει τὴν ἀλκὴν ἀεὶ προσνέμουσαν. φησὶ γὰρ μάχης ἑτεραλκέα νίκην. καὶ οὐκ ἔστι γενέσθαι νίκην, ἀντιπάλων, ὅ ἐστιν ἰσοπαλῶν ὄντων τῶν μαχομένων, εἰ μὴ θάτερον μέρος ἀλκιμώτερον γένηται, διὸ καὶ ἡ νίκη περὶ τὸ ἑνὶ εἰκότως γίνεται, ὃ δὴ ἑτεραλκείας ἐστίν. Ἐνταῦθα δὲ κεῖται καὶ σχῆμα ἐλλειπτικὸν, ἐν τῷ, τίπτε σὺ ἦλθες ἀπ' Οὐλύμποιο, ἢ ἵνα δὴ δαναοῖσι μάχης ἑτεραλκέα νίκην δῶς; ἐπεὶ οὔτοι τρῶας ἀπολλυμένους ἐλεαίρεις. πρὸ γὰρ τοῦ ἐπεὶ συνδέσμου, λείπει λόγος, δι' οὗ τὸ, ναὶ πάντως, ἢ τοιοῦτόν τι, ἵνα λέγῃ ὅτι τί ποτε ἦλθες ἄνωθεν, ἢ ἵνα τοῖς δαναοῖς νίκην δῶς; ναὶ τοῦτο πάντως. ἐπεὶ οὐκ ἐλεεῖς αὐτούς. ἐν τούτοις δὲ τὸ, μάχης νίκην, πρὸς διαστολὴν ἑτεροίων ἐκνικημάτων κεῖται. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπεὶ πάνυ προσφυῶς τὸ ἑτεραλκὲς, νίκης ἐστὶν ἐπίθετον, διὰ τὸ μὴ ἄλλως εἶναι νικᾶν ἐν πολέμοις εἰ μὴ θάτερον μέρος ἀλκιμώτερον γένηται, οὐκ ἂν ἀφυῶς ἡ νίκη κληθείη ἂν τολμηρῶς καὶ ἑτεράλκεια, ἢ ἑτεραλκείη πρὸς ὁμοιότητα τοῦ ἀναλκείη. ὡς τὸ, ἀναλκείῃσι δαμέντες. Ὅτι ἐπὶ τῶν εἰρηνεῦσαι καλῶς ἐθελόντων πρὸς μικρὸν εἰσαῦθις δὲ στασιασόντων, οἰκεῖον τὸ, ἀλλ' εἴ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη. νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον σήμερον. ὕστερον δ' αὖ μαχήσονται, εἰσόκε τέκμωρ εὕρωσι. καὶ ὁ συγκατατιθέμενος πρὸς τοῦτο, ἐρεῖ ἂν τὸ, ὧδ' ἔστω. τὰ γὰρ φρονέω καὶ αὐτός. προέκθεσις δὲ Ὁμηρικὴ ταῦτα τῶν ἐφεξῆς, οἷα τοῦ κατὰ μῦθον ἀπόλλωνος καὶ τῆς ἀθηνᾶς, κυρωσάντων οὕτω γενέσθαι. μάλιστα δέ γε ὡς ἐρρέθη, τῆς Ὁμηρικῆς δεινότητος οὕτω μεθοδευούσης ὡς αὐτὴ ἄρτι ἀπέκρινεν. Ὅρα δὲ ὡς εἰπὼν ὁ ποιητὴς τὸ νῦν, ἐπάγει διασαφητικῶς τὸ σήμερον, ἵνα μὴ λοξὸς εἴη ὁ λόγος τῷ ἀπόλλωνι καὶ ἀσαφὴς, ὡς ὁ τοῦ ὀνείρου ἐν τῷ, νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν τρώων. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα διὰ ἐνδοξοτάτου προσώπου τοῦ ἀπόλλωνος προαναφωνεῖ ὁ ποιητὴς καὶ τὴν τῆς τροίας ἅλωσιν, εἰπόντος ὅτι φίλον ἔπλετο θυμῷ ὑμῖν ἀθανάτῃσιν, ἤγουν τῇ ἀθηνᾷ καὶ τῇ ἥρᾳ, διαπραθέειν τόδε ἄστυ. δηλοῦται γὰρ πολλαχοῦ ὅτι μὴ βουλόμενος ὁ ποιητὴς εἰς πλάτος ἐνδιατρίψαι τῇ ἁλώσει τῆς ἰλίου, ἄλλως γοῦν ἐν στενῷ οὕτω παραμυθεῖται τὸν φιλέλληνα ἀκροατήν. Ὅτι ὁ μὲν ἀκροατὴς δεινά τυχὸν καὶ νῦν ἐλπίζει ἐπὶ τῇ τοῦ ἀπόλλωνος καὶ τῆς ἀθηνᾶς εἰς μάχην καθόδῳ, καὶ τῇ τοῦ ἕκτορος καὶ ἀλε

ξαίφνης καταλύσει. Ὅμηρος δὲ παρὰ προσδοκίαν εἰωθὼς γράφειν καὶ διασκευάζων ὡς οὐκ ἄν τις ἐλπίσοι τὰ πράγματα, οὐχ οὕτω ποιεῖ. ἀλλὰ τὴν μὲν Ἀθηνᾶν καὶ τὸν Ἀπόλλωνα, ὄρνισιν ἐοικότας αἰγυπιοῖς, φηγῷ ἐφ' ὑψηλῇ τῇ τοῦ Διὸς καθίζει. καταπαύει δὲ τὴν μάχην ὡς οὐκ ἂν ὁ ἀκροατὴς προσεδόκησε. τοῦτο δὲ καὶ ἐν τῇ τοῦ πρώτου πολέμου εἰσβολῇ κατὰ τὴν γ´ ῥαψῳδίαν ἐποίησε. καὶ ἐκεῖ γὰρ ὁ μὲν ὁμηρίδης, ὁμιλαδὸν ἀλλήλοις ἤλπισε συῤῥῆξαι τοὺς πολεμίους. Ὅμηρος δὲ πάντας καθίσας, μονομαχίαν ὡς ἐῤῥέθη ποιεῖ. καὶ ὅλως, ἡ τῆς πρώτης ἡμέρας μάχη ὡς δεδήλωται, ὁμοίοις παραπαίζεται πέρασιν, ἐκ μονομαχίας ἀρξαμένη, καὶ εἰς μονομαχίαν καταλήξασα, ὡς εἶναι τοῦ σήμερον πολέμου, ὀξέα μὲν τὰ μέσα, τὰ δὲ ἄκρα ἀμβλύτερα. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς ὑποσχόμενος παύσασθαι τὸν πόλεμον, εἶτα ὡς ἐν ἑτέρᾳ προεκθέσει, ἢ καὶ ὡς ἐν προθεωρίας τύπῳ, πλάττει τὴν Ἀθηνᾶν, ἐρωτῶσαν τὸν Ἀπόλλωνα τὸ, ἀλλ' ἄγε πῶς μέμονας καταπαῦσαι τὸν ἄρει πόλεμον. ὁ δὲ, συμβουλεύει διὰ μονομαχίας αὐτὸν καταλῦσαι, εἰπών. Ἕκτορος ὄρσωμεν κρατερὸν μένος ἤν τινά που Δαναῶν προκαλέσσεται οἰόθεν οἶος, ἀντίβιον μαχέσασθαι. οἱ δέ κ' ἀγασσάμενοι χαλκοκνήμιδες Ἀχαιοί, οἶον ἐπόρσειαν πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ. ὃν καὶ ἴσως πόδαμον αὐωτέρω ἔφη. καὶ τοιοῦτον μὲν τὸ μυθικόν. τῇ δὲ ἀληθείᾳ, ὁ ποιητὴς ἑαυτὸν ἐρεθίζει πρὸς ζήτησιν τοῦ, πῶς ἂν παύσῃ τὴν μάχην τῆς πρώτης ἡμέρας. καὶ νοεῖ, καλὸν εἶναι τὸ διὰ μονομαχίας αὐτὴν λῦσαι. διὸ εἴη ἂν, Ἀθηνᾶ μὲν, ἡ παρ' αὐτῷ δεινότης, ἤτοι φρόνησις. Ἀπόλλων δὲ, ἡ ἐν αὐτῷ ἐμμελὴς τέχνη, καὶ ὡς εἰπεῖν μουσικὴ καὶ ἀπῳδὸν μηδὲν ἔχουσα. συνήθως δὲ τῷ ποιητῇ, ὄρνισιν ἐξομοιοῦν τοὺς παρ' αὐτῷ θεοὺς, ταὐτὸν δ' εἰπεῖν οἰωνοῖς. οἷς ὁμώνυμοι καὶ οἱ θείως ἐμφανιζόμενοι ὄρνιθές τε καὶ οἰωνοί, τὰ τῶν μελλόντων δηλαδὴ σημαντικὰ σύμβολα. καὶ ἔστι τοῦτο σεμνότερον τοῦ, πεζοῖς αὐτοὺς εἰκάζεσθαι ζώοις. οἰκεῖα γὰρ τοῖς οὐρανίοις τὰ ὑψιπετῆ, καὶ μάλιστα τὰ ἀετώδη, ὁποῖόν τι καὶ ὁ αἰγυπιός. εἶδος γοῦν ἀετοῦ καὶ αὐτὸς, μέγιστος ὤν, φυλάσσων καὶ παρὰ τοῖς νῦν τὸ ὄνομα. Ὅρα δὲ τὸ, ἤν τινά που προκαλέσσεται, ἀντὶ τοῦ, εἴπως τουτέστιν ὅπως. περὶ οὗ προδεδήλωται. καὶ τὸ, οἰόθεν οἶος μαχέσασθαι, ἤγουν μονομαχῆσαι, καὶ οἶον πολεμίζειν, ἤγουν μόνον. οὔπω γὰρ τότε τὸ μονομαχεῖν ῥῆμα συνέκειτο, οὐδὲ ὁ πρόμαχος. ἀλλ' αὐτὸς, πρόμος ἐλέγετο ἢ κατασυγκοπὴν, ἢ ἐκ τοῦ πρὸ προθέσεως καὶ τοῦ μῶ τὸ προθυμοῦμαι, ἵνα ᾖ πρόμος, ὁ πρὸ τῶν ἄλλων προθυμούμενος. διὸ περὶ ὧν ἐρεῖ. ἴτω ἐκ πάντων πρόμος εἶναι Ἕκτορι δίῳ. ἔστι δὲ τὸ οἰόθεν οἶος, ταὐτὸν τῷ, μόνος ἐκ μόνου, τουτέστιν εἷς ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν μονομαχεῖν καὶ ἡ μονομαχία, ἐλλιπῶς δὴ συνθεμίαν ἔχει. σύγκειται μὲν γοῦν ἐκ δύο λέξεων, δηλοῖ δὲ πλείονας. οὐ γοῦν μονομάχος, ὁ μόνος ὡς ἐν σκιαμαχίᾳ μαχόμενος, καὶ ὁ φασιν ἀέρα δαίρων, ἀλλ' ὁ μόνος πρὸς μόνον, ἤγουν εἷς πρὸς ἕνα μαχόμενος ἐχθρόν. Ὅμηρος μέντοι τὴν τοῦ μονομαχεῖν λέξιν ὡς εἴρηται μὴ ἔχων ἐν παλαιᾷ χρήσει, διαλελυμένως εἰπὼν καὶ ἐν παραφράσει, ἀκριβέστατα ἔφρασεν. ἐπεὶ γὰρ ἐν μονομαχίᾳ ὁ μέν τις προκαλεῖται, ὁ δέ τις δεύτερος ἥκει, τὸ μὲν προκατάρξαι, οὕτω φράζει, ἤν τινά που Δαναῶν ὁ Ἕκτωρ προκαλέσσεται οἰόθεν οἶος, ἀντίβιον μαχέσασθαι. τὸ δὲ ἀντιστῆναί τινα τῷ τοιούτῳ, οἶον πολεμίζειν Ἕκτορι λέγει. καὶ ἰδοὺ τὸ τὸν μὲν Ἕκτορα προκαλέσασθαί τινα ὥστε οἰόθεν οἶον μαχέσασθαι, αὖθις δὲ ἐκεῖνον τῷ Ἕκτορι μόνον πολεμίσαι, ἄμφω ταῦτα μονομαχία ἐστί. καὶ οὕτω τῆς ἐν μιᾷ λέξει προφερομένης μονομαχίας, γλαφυρωτέρα καὶ σαφεστέρα δείκνυται ἡ ὁμηρικὴ λεκτική. οἶος δὲ ὁ μόνος, ἤγουν ὁ εἷς, ἀπὸ τοῦ ἴος ἀῤῥήτου γίνεται κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ο, ὡς ἴετεας οἰέτεας, ὃ δηλοῖ τοὺς ὁμοχρόνους, ὡς ἐν τῇ Βοιωτείᾳ εἴρηται. ἴσως δὲ καὶ πρὸς διαστολὴν τοῦ ἴος ὃ δηλοῖ τὴν νῆσον, ὁ ῥηθεὶς πλεονασμὸς τοῦ ο γέγονεν. ἣν δὲ τότε περίπυστον καὶ ὡς ἀπὸ χρησμοῦ μάλιστα τοῖς Ἴωσι, τὸ τῆς Ἴου ὄνομα, ἣν καὶ Ὁμήρου μητρίδα ὁ χρήσας ὠνόμασεν. ἀπὸ δὲ τοῦ ἀσσιγημένου ἴος ὅ ἐστιν εἷς, καὶ ἴα ἡ μία λέγεται, καὶ ἴον τὸ ἕν. ἐξ οὗ τὸ, ἰῷ ἤματι ἤγουν μιᾷ ἡμέρᾳ ὡς ἐν τῇ πρὸ ταύτης ῥαψῳδίᾳ γέγραπται. Τὸ δὲ ἀγασσάμενοι, οὐχ οὕτω δηλοῖ τὸ ἐκπλαγέντες, ὅσον τὸ τεθαυμακότες. ἀγῶ γὰρ καὶ τὸ θαυμάζω. ὅθεν καὶ εἶδος ἀγητοὶ οἱ ἀξιοθέατοι. καὶ ἀγήνωρ ὁ ἀγαστὸς τὴν ἠνορέην. τοῖς δὲ τοιούτοις, καὶ τὸ ἐκπλήττειν παρακολουθεῖ.

Ὅρα δὲ καὶ ὡς τοὺς ἀλλαχοῦ εὐκνήμιδας, ἐνταῦθα χαλκοκνήμιδας λέγει. ἐκεῖνο μὲν, κατὰ ποιότητα. τοῦτο δὲ, καθ' ὕλην φράσας. ἐν δὲ τῷ, οἶον ἐπόρσειαν, λείπει τὸ τινά. ἵνα ᾖ, μόνον τινὰ τῶν Ἑλλήνων δηλαδὴ ἐπόρσειαν. ὃ ἀνωτέρω ἐντελῶς εἶχεν ἐν τῷ, ἤν τινά που Δαναῶν.

Ὅτι καθὰ πρὸ ὀλίγων, οὕτω κἀνταῦθα μαντικὸς ὁ Ἕλενος. ὅς γε Ἀθηνᾶς καὶ Ἀπόλλωνος ἄρτι βουλευομένων περὶ μονομαχίας, σύνθετο τουτέστιν ἔγνω διὰ τέχνης μαντικῆς θυμῷ οἷά τις θυμόσοφος, βουλὴν, ἣ θεοῖς ἤρεσκε, τῇ Ἀθηνᾷ δηλαδὴ καὶ τῷ Ἀπόλλωνι. καὶ σημείωσαι ὅτι

Τῶν δ' Ἕλενος Πριάμοιο φίλος παῖς σύνθετο θυμῷ
Βουλὴν, ἥ ῥα θεοῖσιν ἐφήνδανε μητιόωσι.
Στῆ δὲ παρ' Ἕκτορ' ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν.
Ἕκτωρ, υἱὲ Πριάμοιο, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε.
Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο, κασίγνητος δέ τοι εἰμί.
Ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας, καὶ πάντας Ἀχαιούς.
Αὐτὸς δὲ, προκάλεσσαι Ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριστος

Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι.
Οὐ γάρ πώ τοι μοῖρα θανεῖν, καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
Ὣς γὰρ ἐγὼν ὄπ' ἄκουσα θεῶν αἰειγενετάων.

συνθέσθαι, οὐ μόνον τὸ συμφωνῆσαι ὡς ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ ἔγνωσται, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ τὸ νοῆσαι. Ὅτι δὲ Ἕλενος καὶ Κασάνδρα βρεφῶν ἄγοντες ἡλικίαν, καὶ τεθέντες που ἐν ἄλσει Ἀπόλλωνος, γλώσσαις ὄφεων τοὺς τῆς ἀκοῆς ἐκαθάρθησαν πόρους, κἀντεῦθεν τὴν μαντικὴν ἄκρως ἐπελέσθησαν ὡς καὶ φωνῶν θείων ἐπαΐειν, θρυλλοῦσι πλατύτερον οἱ παλαιοί. φαίνεται δὲ διὰ οἰωνοσκοπίας γνῶναι τὸ μέλλον ὁ Ἕλενος, ὡς ἐμφαντικῶς παραδηλοῖ τὸ, τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τὸν Ἀπόλλωνα, ὧν ἡ βουλὴ ἡ τῷ Ἑλένῳ ἀκουσθεῖσα, ἐοικέναι ὄρνισιν αἰγυπιοῖς. Ὅτι δὲ σκαμάνδριος ὁ Ἕλενος ἐκαλεῖτό ποτε, προείρηται. ἴσως δὲ καὶ πυθωνικοί τινες ὄντες ὁ Ἕλενος καὶ ἡ Κασάνδρα, δίχα σκέψεως καὶ μεθόδων ἀπεφοίβαζον ὡς δῆθεν ἐμπνεόμενοι καὶ κάτοχοι δαιμονίοις, καὶ ὑποφητεύοντες αὐτοῖς. διὸ καὶ τὰς ἀκοὰς ὡς ἐρρέθη κεκαθάρθαι μυθεύονται. Ὅτι ἐν τῷ, στῆ δὲ παρ' Ἕκτορ' ἰὼν, ἄδηλον εἴτε λέγει ὅτι παρέστη τῷ Ἕκτορι, εἴτε ἔστη παρὰ τὸν Ἕκτορα. Ὅτι πιθανῶς καὶ νῦν ὁ ποιητὴς πλάττει τὸν Ἕλενον παραινοῦντα τὴν μονομαχίαν τῷ Ἕκτορι, ὡς καὶ μάντιν ἄριστον καὶ ὡς ἀδελφόν. ὃ καὶ αὐτὸς ἐπισημαίνεται, εἰπών· κασίγνητος δέ τοι εἰμί. ὡς μὲν οὖν μάντις, οἶδε τὸ μέλλον. ὡς δὲ ἀδελφὸς, εὐνοεῖ. οὔτε οὖν ψεύσεται, οὔτε ἀκλεές τι τῷ εὐνοουμένῳ ἐρεῖ. Οἷα δέ τις ἂν τὰ διὰ ἀδελφοῦ ἀγαθοῦ λεγόμενα, δηλοῖ μετ' ὀλίγα καὶ ὁ βασιλεύς, ἐν οἷς ἀκολακεύτως τῷ Μενελάῳ προσφερόμενος, ἀφραίνειν ἐκεῖνόν φησι θέλοντα μονομαχῆσαι τῷ κρείττονι Ἕκτορι, καὶ κωλύει. ὁ δὲ, πείθεται. καὶ ὅρα περιπέτειαν ταύτην. Ἕλενος μὲν γὰρ, τὸν ἀδελφὸν ὀτρύνει μονομαχεῖν, φιλῶν αὐτόν. τὸν δὲ Μενέλαον ὁ ἀδελφὸς φιλῶν καὶ αὐτὸς, ἐπέχει τῆς μονομαχίας. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ὁ Ἕλενος κασίγνητος μὲν εἶναί φησι, τοῦτο δὴ τὸ φιλικὸν καὶ ἄτυφον. μάντις δὲ ἄριστος εἶναι, οὐ λέγει, ὡς μὴ δόξῃ περιαυτολογεῖν. ἄλλως μέντοι ἐμφαίνει αὐτὸ ἐν τῷ, ὡς γὰρ ἐγὼν ὄπ' ἄκουσα θεῶν, ὡς δῆθεν καλούντων σωματικῶς. ἢ καὶ διότι ἀνωτέρω εἶπεν ὅτι θεῶν συνθεῖσαν βουλὴν ἤγουν ἐνόησε. νοῦς γὰρ ὥσπερ ὁρᾷ, οὕτω καὶ ἀκούει. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι σμικρύνεταί πως ἐνταῦθα τὸ θάρσος καὶ ἡ ἀνδρία τοῦ Ἕκτορος, οὐ γὰρ ἁπλῶς εἰς μονομαχίαν ὁρμᾷ, ἀλλὰ πρότερον μαθὼν ὅτι οὔπω σοι μοῖρα θανεῖν καὶ πότμον ἐπισπεῖν, ἅπερ ἐκ παραλλήλου ταυτὸ δηλοῦσι, καὶ οὕτω προβεβλημένος ἐλπίδα ἀκινδύνου. ὁ μέντοι Αἴας, οὐδέν τι τοιοῦτον εἰδὼς, θαρρεῖ τὴν μονομαχίαν. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι ὥσπερ ἐν τῇ τοῦ Πάριδος μονομαχίᾳ ἐχάρη ὁ Ἕκτωρ, οὕτω καὶ νῦν ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας. ἐκεῖ μὲν, ὡς μισῶν τὸν ἀδελφὸν, καὶ ὡς λύσιν τοῦ πολέμου καραδοκῶν. ἐνταῦθα δὲ, διὰ μόνην φιλοτιμίαν, ἐλπίζει γὰρ εὐκλεῖσαι. Τὸ δὲ ὄπ' ἄκουσα θεῶν, ὀαριστὰς ὅ ἐστιν ὁμιλητὰς δαιμόνων εἶναί τινας ὑπεμφαίνει. ὁποῖος καὶ ὁ παλαιὸς Σωκράτης, ὃς ὁμιλεῖν αὐτῷ καὶ ἔλεγε καὶ ἐπιστεύετο τὸ δαιμόνιον. τοιοῦτοι δὲ ἦσαν καὶ ἕτεροι πολλοί. καὶ ἄλλως δὲ παραλαλεῖ ὁ ῥηθεὶς τοῦ Ἑλένου λόγος, ὡς οἱ τοῦ μέλλοντος θεωρητικοὶ, ἐκ θεῶν οἴδασιν αὐτὸ, ἢ πρὸς διδασκαλίαν φθεγγομένων, ἢ ὁμιλούντων ἀλλήλοις. ἐν τούτοις δὲ ὁ Ἕλενος προσφωνήσας τὸν ἀδελφὸν, Ἕκτορ υἱὲ Πριάμοιο, διὶ μῆτιν ἀτάλαντε, ὡς εἴπερ ξένον τινὰ προσφωνεῖ, ἐπάγει ὡς δέον οὖν, κασίγνητος δέ τοι εἰμί. ὁ δ' αὐτὸς καὶ τὸν κατὰ μῦθον Ἀπόλλωνος εἰπόντος ἀορίστως, ἤν τινα που δαναῶν προκαλέσσεται ὁ Ἕκτωρ μαχέσασθαι, μεῖζόν τι διηρθρωμένως λαλεῖ οἷα ἐπιστήμων πρὸς τὸν ἀδελφὸν, εἰπών· ἄλλους μὲν κάθισον τρῶας καὶ πάντας ἀχαιούς. αὐτὸς δὲ, προκάλεσσαι οὐ τυχόντα τινὰ, ἀλλ' ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος. ἔνθα καὶ διαστέλλεται στίχος ὁ καὶ ἀνωτέρω ῥηθεὶς, ὁ, ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι.

Ὣς ἔφαθ'. Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας.
Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
Μέσσου δουρὸς ἑλὼν, τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
Κὰδ δ' Ἀγαμέμνων εἷσεν ἐϋκνήμιδας ἀχαιούς.
Κὰδ δ' ἄρ' Ἀθηναίη τε, καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Ἑζέσθην, ὄρνισιν ἐοικότες αἰγυπιοῖσι,
Φηγῷ ἐφ' ὑψηλῇ πατρὸς διὸς αἰγιόχοιο,
Ἀνδράσι τερπόμενοι. τῶν δὲ στίχες εἵατο πυκναὶ,
Ἀσπίσι, καὶ κορύθεσσι, καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
Οἵη δὲ ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἔπι φρὶξ,
Ὀρνυμένοιο νέον, μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς,
Τοῖαι ἄρα στίχες εἵατ' ἀχαιῶν τε τρώων τε
Ἐν πεδίῳ. Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπεν.

Οἷα καὶ ἐνταῦθα ὡς καὶ ἐν τῇ γ ῥαψῳδίᾳ ἐς μέσσον ἰὼν ὁ Ἕκτωρ, τρώων ἀνέεργε φάλαγγας, μέσσου δουρὸς ἑλὼν, ἤτοι ἁψάμενος. ἐποίουν δὲ τοῦτο ἐν τούτοις καιροῖς οἱ παλαιοὶ, ὡς μὴ ἔχοντες βοᾶν διὰ ἀκουστὸν διὰ τὸ ἀκμάζειν ἔτι τὸν πόλεμον. καὶ ἐδείκνυον τῇ μεσολαβήσει τοῦ δόρατος, πολέμου σχολὴν, οἷα μὴ πρὸς σχῆμα μάχιμον αὐτὸ χειριζόμενοι. λέγει δὲ ὁ ποιητὴς καὶ ὅτι ἱδρύνθησαν νῦν οἱ τρῶες εὐπειθέστατα, οὕτω δὲ καὶ οἱ Ἕλληνες. οὗτοι μὲν, Ἀγαμέμνονος κελεύσαντος. ἐκεῖνοι δὲ,

Ἕκτορος. οὐκ ἐκδύεσθαι δὲ ὡς καὶ ἐκεῖ, τὰ ὅπλα δοκοῦσιν. ὡς μέντοι ἄλλοι φασὶ κατὰ σιωπώμενον σχῆμα, ποιεῖσθαι καὶ τοῦτο νοοῦνται, ὡς μετ' ὀλίγα φαίνεται ὅπου ὁ Μενέλαος ἀγασάμενος καὶ φιλονεικήσας εἰ μηδεὶς ἀνίσταται μονομαχήσων Ἕκτορι, αὐτὸς τεύχεα καταδύσατο. δῆλον γὰρ ὅτι φθάσας καὶ αὐτὸς ἀπεκδύσασθαι αὐτά, εἶτα ἐνεδύσατο. γίνονται δὲ καὶ συνθῆκαι ἄρτι, πλὴν οὐχ ὅτε ἔνορκοι ὡς ἐν τῇ πρώην μονομαχίᾳ, οὔτε ἐπὶ μεγάλῳ τῷ τέλει, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς ὅπλοις μόνοις τοῦ πεσουμένου καὶ ἐπὶ τῷ ἐκείνου νεκρῷ. εὔχονται δὲ καὶ νῦν οἱ ἕλληνες, καὶ τελειοῦνται τὰ τῶν εὐχῶν. οὐ γὰρ οὕτω φλήναφος ὁ ποιητὴς κατὰ τοὺς μετ' αὐτὸν σοφούς, ὡς ἀτελεῖς δοξάζειν τὰς εὐλόγους εὐχάς. Ὅτι κάλλος ποιήσει πρέπον ἔχουσιν ἐνταῦθα δύο στίχοι. ὧν ἐν ἀρχαῖς τό, κὰδ δ' Ἀγαμέμνων. κὰδ δ' ἄρ' Ἀθηναίη. Ὅτι ἔοικέ τι μεγαλεῖον ἔχειν ἡ πολλαχοῦ ῥηθεῖσα τοῦ διὸς ἐν Τροίᾳ φηγός, ὅ ἐστι δρῦς, ἣν καὶ ὑψηλὴν λέγει. διὸ καὶ οἷα ἐπίσημον προετίμων ὡς εἰκὸς αὐτὴν οἱ Τρῶες, ὡς που καὶ Ξέρξης τὴν ἐρωμένην πλάτανον. ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν, ἄλλως. οἱ δὲ Τρῶες, ὡς τοῦ διὸς ἱεράν. καὶ ὡς τά τε ἄλλα τίμιον φυτόν, καὶ ὡς ἰσχυρὸν καὶ πολυχρόνιον. καί πως κατὰ τὸ ὕψος συγγενὲς τῇ ὑψηλῇ Τροίᾳ. ἦν δὲ καὶ ἄλλως αἰδέσιμος ἁπλῶς ἡ δρῦς, διὰ τὸ ἀρχέγονον τῆς τροφῆς, ἣν ἐπόριζεν ὅτε οἱ παλαιοὶ βαλανηφαγεῖν εἶχον ἀνάγκην, ὁποῖοι καὶ οἱ Ἀρκάδες, οὓς ὁ χρησμὸς κατ' ἐξαίρετόν τι βαλανηφάγους ἐκάλεσεν. εἰ δὲ ζωογόνος ὁ ἀὴρ Ζεύς, εἴη ἂν αὐτοῦ καὶ ἡ ζωογονοῦσα δρῦς, διὰ τὸ τρέφειν τοὺς προσιεμένους. Ὅτι δὲ ὥσπερ τοῖς ζώοις τροφῆς, οὕτω καὶ τοῖς δένδροις κλήσεως ἡ δρῦς μετέδωκε, δηλοῖ ὡς ἔστιν ὀλιγίστῳ φάναι, ὁ δρυμών, ὃς καὶ δρυμὸς λέγεται, καὶ οὐδέτερον τὸ δρυμόν. καὶ ὁ δρυοκολάπτης. καὶ τὰ δρύκαρπα. καὶ τὰ δρύφακτα. καὶ αἱ δρυπέτεις ἐλαῖαι. ὧν δὴ δύο λέξεων, αἱ μὲν δρυπέτεις, ἢ κατά τινας προτεταμένως δρυπετεῖς, οὕτω λέγονται παρὰ τὸ ἐν δρυΐ πεπανθῆναι, ἤγουν ἐν φυτῷ ἐλαίνῳ. αἵτινες ἐλαῖαι καὶ γεργέριμοι κατά τινας ἐλέγοντο. τὰ δὲ δρύφακτα, παρὰ τὸ δρυσίν, ὅπερ ἐστὶ ξύλοις φράσσεσθαι, διὰ κλίσιν, ἢ τοῖς δέ πισιν, ἀπελθόντος τοῦ δευτέρου ρ΄ πρὸς ἔκκλισιν τραχυφωνίας. ἣν πέφευγε καὶ ὁ τὴν τετράπεζαν καλλιφωνήσας εἰς τράπεζαν, καὶ τὸ τετράδραχμον, εἰς τέτραχμον. ἤδη δὲ καὶ τὸν ἐν τοῖς φρουρίοις συριγγοέμβολον, συρέμβολον. ὃν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται, ἡ παράκοπος ὁμιλία τζιρέμβολον παραλαλεῖ. δι' οὗ ὡς ἐπὶ πολὺ ὕδωρ πορίζονται οἱ πολιορκούμενοι, συγκειμένου ἀπὸ λέξεων ἰσοδυνάμων ῥηθεικῶν τῆς τε σύριγγος καὶ τοῦ ἐμβόλου. καὶ τοιαῦτα μὲν ταῦτα. οἱ δὲ βαλανηφάγοι λαλοῦσιν δι', ὅτι τοὔνομα κεῖται τῷ φυτῷ ἐξ αὐτῶν, ἀπὸ τοῦ φαγεῖν γὰρ ἡ φηγός. ὡς δὲ καὶ φήγινος ὄρος ἡ φηγὸς παράγει, ὃ πολλὰς δρῦς εἶχεν, εἶδεν ἡ ἱστορία. ὑπονοεῖται δὲ κατ' ἀλληγορίαν καὶ ὁ φηγαλεὺς Διόνυσος, τῇ φηγῷ παρωνυμεῖσθαι διὰ τὰς ἀναδενδράδας ἀμπέλους. ὁ δὲ Ὁμηρικὸς ἐνταῦθα μῦθος τὴν τοιαύτην φηγὸν σεμνύνει, καθίσας ἐπ' αὐτῇ τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τὸν Ἀπόλλωνα, αἰγυπιοῖς ὡς ἐρρέθη ἐοικότας. οἳ καὶ ἕζοντο εἰς αὐτήν, ἀνδράσι φησὶ τερπόμενοι, τούτοις δηλαδὴ τοῖς μαχηταῖς. Ἱστέον δὲ ὅτι ἐκ τούτου δὴ τοῦ, ἑζέσθην οἱ ῥηθέντες θεοί, ἀνδράσι τερπόμενοι, ἔοικεν ἀρχὴν λαβεῖν ὁ τὸν ἄνθρωπον ὁρισάμενος παίγνιον θεοῦ. παραξέσας ἐκεῖνος τὴν τέρψιν εἰς παίγνιον, καὶ τὸ σπουδαῖον νόημα, εἰς γελοῖον μεταγαγών. εἰ δὲ καὶ θεοὶ ἀνδράσι μαχομένοις τέρπονται, οὐκέτι οὐδὲ τῷ Ἀχιλλεῖ πρὸς μῶμον κατὰ τὸ βασιλικὸν ὄνειδος εἴπερ αὐτῷ φίλος ὁ πόλεμος. Ὅτι φρίκα ζεφύρου καλεῖ, τὴν πρώτην ἠρεμαίαν αὐτοῦ κατὰ θαλάσσης ἐπίπνοιαν, ὑφ' ἧς ὁ πόντος γαληνότερον σαλευόμενος, μελαίνεται. ἣ καὶ ἀπεικάζει τὰς τάξεις ὅτε μονομαχούντων Ἕκτορός τε καὶ Αἴαντος, ἐκάθηντο ἔνοπλοι. ὡς δοκεῖν τὰς πολεμικὰς φάλαγγας διὰ τὸ συνεχὲς μελαινομένας καὶ ἐπανεστηκυίας, φρίκα κύματος εἶναι, οὐκ αἰρομένου καὶ ἀφρίζοντος, ἀλλ' ἠρέμα μελαινομένου καὶ ὑποφρίσσοντος. φησὶ γάρ. τῶν δὲ στίχες εἵατο πυκναί, ἀσπίσι, καὶ κορύθεσσι, καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι. οἵη δὲ ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἔπι φρίξ, ὀρνυμένοιο νέον, μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς, τοῖαι ἄρα στίχες εἵατ' Ἀχαιῶν τε Τρώων τε ἐν πεδίῳ. καὶ οὕτω μὲν ἐπὶ τῶν καθημένων ἔφη. ἀλλαχοῦ δέ, νέφει παρείκασε πυκνῷ καὶ μέλανι τὴν τοιαύτην μελανίαν καὶ πύκνωσιν ἱσταμένων στρατιωτῶν. τοῖς μὲν προσγειοτέροις, προσαρμόσας ταπεινοτέραν παραβολήν. τοῖς δὲ ὀρθοῖς, τὴν ἐκ μετεώρων. Σημείωσαι δὲ ὅτι ὥσπερ τὸ λήϊον φρίσσει ἀσταχύεσσι, καὶ ἄλλα ἄλλως ὡς ἐν ἑτέροις εἴρηται, οὕτω καὶ νῦν αἱ στίχες φρίσσουσιν ἀσπίσι, καὶ κορύθεσσι, καὶ ἔγχεσιν. ἔνθα καὶ ὅρα τὰ συνεχῆ πάρισα, τὸ ἀσπίσι, κορύθεσσι, καὶ ἔγχεσι, δι' ὧν φαιδρύνεται τὸ δεινὸν τῆς παραβολῆς. δηλοῖ δὲ καθόλου τὸ φρίσσειν, πύκνωσίν τινα ὀρθωτικὴν κατὰ ἡσύχιον κίνησιν. οὕτω γὰρ τρίχες φρίσσουσιν, οὕτω λήϊα, καὶ τὰ λοιπά. δῆλον δὲ ὡς εἰ καὶ τὰ ἄλλα ὅπλα νῦν οἱ καθήμενοι ἐξεδύσαντο, αἱ γοῦν κόρυθες ἐφοροῦντο. Τὸ δὲ ἐχεύατο, ἤρεμον ὑποκίνησιν δηλοῖ τῆς κατὰ θάλασσαν ἐπιφανείας ὅτε γίνεται μέλαινα φρίξ. Ἐν δὲ τῷ ἐπιφρίξ, πλεονάζει ἡ πρόθεσις. φρὶξ γὰρ τὸ κοινόν. εἰ μὴ ἄρα κατ' ἀναστροφὴν ἀναγνώστης, χεύατο πόντον ἔπι, φρίξ. Τὸ δὲ νέον ὀρνυμένου, πρὸς διαστολὴν εἴρηται τοῦ ὕστερον ἐπιτεινομένου ζεφύρου, καὶ οὐκέτι χέοντος φρίκα, κορθύοντος δὲ καὶ μέγα κῦμα, ὅπερ οὔτε μελαίνεται ἀλλ' ἤδη ἀφρεῖ, καὶ οὐδὲ ἐπιφρὶξ λέγεται, ἀλλὰ κῦμα φαληριῶν. ἡ γὰρ φρίξ, ἢ ἐπιφρίξ, προοίμιόν ἐστι κύματος. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τρόπον τινά, ἐνταῦθα τὴν φρίκα οὕτως ὁρίζεται. φρὶξ ἐστὶ μελανία πόντου ὅτε ἄνεμος χέεται νέον ὀρνύμενος. καὶ ὅτι ὥσπερ ἀπὸ αἰτιατικῆς τοῦ, πατέρα, μητέρα, γαστέρα, γίνονται εὐθεῖαι πάτρα, μήτρα, γάστρα. οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ φρὶξ φρικὸς φρίκα, παρὰ

τοῖς ὕστερον ἡ φρίκη. καὶ ὥσπερ γάστρα γάστρη, ὡς τὸ, γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπεν, οὕτω καὶ φρίκα φρίκη ἰωνικῶς. καὶ ὅτι προειπὼν, ὡς στίχες ἐκάθηντο πεφρικυῖαι ὅπλοις, εἶτα εὐθὺς ἐπήγαγε τὴν τῆς φρικὸς παραβολὴν, ὡς ἂν δείξῃ δι' αὐτῆς ὅτι τὸ φρίσσειν οἰκείως ἐνταῦθα προσήρμοσε, ὅπερ καὶ εἰς ἄλλοις ποιεῖ, θεραπεύων τὴν τῶν λέξεων τολμηρίαν διὰ παραβολῶν. ἡ δὲ τοιαύτη μέθοδος, ἵνα τι καὶ ἐκ τῆς πλατείας ἥδυσμα τοῖς Ομηρικοῖς δαιτυμόσι παρεισώμεθα, καὶ χυδαΐζουσάν τινα παραβολικὴν ἔφηνεν ἔννοιαν. ἡ γὰρ χυδαία γλῶσσα ἐκ τοῦ, ἄνεμος ποιμένων ἅλα, καὶ ἐκ τοῦ, θρασκίας κύων, ἃ δὴ ποιητικῶς ἐῤῥέθησαν, ὡρμημένη, ἐτόλμησεν αὐτὴ ἀσφαλῶς δῆθεν, εἰπεῖν πρόβατα τὰ ἐν θαλάσσῃ λευκὰ τοῖς ἀφροῖς κύματα. ὡς εἶναι παραβολὴν πλακῆναι τοιάνδε τινα. ὡς δ' ὅτ' ὄϊς λευκοὶ περιοῖεν τάδε τινα περὶ χέρσον, οὕτω κύματα περὶ θάλασσαν ἀφρῷ μορμύροντα. Ἐπισημείωσαι καὶ ὅτι ὥσπερ οὐλαμὸς, ποτὲ μὲν ἁπλῶς ἡ τυχοῦσα τάξις καὶ συστροφὴ τῶν στρατιωτῶν, ποτὲ δὲ ὡρισμένως ἡ τῶν ἀνδρῶν τεσσαράκοντα. καὶ λόχος ὁμοίως ἐστὶ μὲν ὅτε στρατιωτική τις ἁπλῶς σύνταξις, ποτὲ δὲ ἀνδρῶν σύνταγμα πεντήκοντα, ὡς ἐν οἷς εἴπεν ἐν τῇ γ' περὶ Τυδέως ἐμφαίνεται, οὕτω καὶ στίχες ὧδε μὲν, αἱ τῶν ἀχαιῶν ἁπλῶς καὶ τῶν τρώων τάξεις. ἐν δὲ τοῖς περὶ μυρμιδόνων λόγοις, πεντακοσίων ἀνδρῶν ἄθροισμα εἶναι ἡ στίξ φανήσεται. τὸ δὲ μελάνει, παθητικὴν ἑρμηνείαν ἔχει, δηλοῖ γὰρ τὸ μελαίνεται. πέπονθε δὲ ἀπέλευσιν τοῦ ι, ὡς καὶ τὸ οἰδάνει ἀντὶ τοῦ οἰδαίνει.

Κέκλυτέ μευ τρῶες, καὶ εὐκνήμιδες ἀχαιοί,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Ὅρκια μὲν κρονίδης ὑψίζυγος οὐκ ἐτέλεσσεν,
Ἀλλὰ κακὰ φρονέων τεκμαίρεται ἀμφοτέροισιν,
Εἰς ὅκεν ἢ ὑμεῖς τροίην εὔπυργον ἕλητε,
Ἢ αὐτοὶ παρὰ νηυσὶ δαμείετε ποντοπόροισιν.
Ὑμῖν μὲν γὰρ ἔασιν ἀριστῆες παναχαιῶν,
Τῶν νῦν ὅν τινα θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει,
Δεῦρ' ἴτω ἐκ πάντων πρόμος ἔμμεναι Ἕκτορι δίῳ.
Ὧδε δὲ μυθέομαι, ζεὺς δ' ἄμμ' ἐπιμάρτυρος ἔστω.
Εἰ μέν κεν ἐμὲ κεῖνος ἕλῃ ταναήκεϊ χαλκῷ,
Τεύχεα συλήσας, φερέτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
Σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
Τρῶες, καὶ τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα.
Εἰ δέ κ' ἐγὼ τὸν ἕλω, δώῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων,
Τεύχεα συλήσας, οἴσω προτὶ ἴλιον ἱρὴν,
Καὶ κρεμόω προτὶ νηὸν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο.
Τὸν δὲ νέκυν, ἐπὶ νῆας ἐϋσσέλμους ἀποδώσω,
Ὄφρα ἑ ταρχύσωσι καρηκομόωντες ἀχαιοί,
Σῆμά τέ οἱ χεύωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.
Καί ποτέ τις εἴπῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
Νηὶ πολυκλήϊδι πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος,
Ὅν ποτ' ἀριστεύοντα κατέκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ὥς ποτέ τις ἐρέει, τὸ δ' ἐμὸν κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.

Ὅτι ὁ λέγων ἅπερ ἐθέλει πρὸς τοὺς μὴ πάνυ αὐτὰ βουλομένους, ἐρεῖ ἂν τὸ, κέκλυτέ μευ ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει. Ὅτι ζεὺς καὶ ἐνταῦθα ὑψίζυγος, ὁ ἀφ' ὕψους τὰ κάτω κυβερνῶν, ὡς ἀπὸ ζυγῶν κυβερνητικῶν. ἢ ὁ ἄνωθεν ταλαντεύων δίκην τὰ κατ' ἀνθρώπους. διὸ ἐρεῖ κατωτέρω, ὅτι ὕπερθεν, ἤγουν ἐκ θεοῦ νίκης πείρατα ἔχονται. καὶ γίνεται τοῦτο ἀφορμὴ τοῦ εἰς τοῖς ἑξῆς γραφῆναι τὸν δία μεταχειριζόμενον τάλαντα, ὡς ἐν ζυγοστατήματι. τοῦτο δὲ νοεῖν, οὐ πάνυ φιλοῦσιν οἱ παλαιοὶ, ζυγὸν εἰδότες ἅρματος καὶ ἁμάξης, ὅθεν καὶ ζυγόδεσμον Ομηρός φησιν ἱμάντα τοὺς ζυγοὺς φασὶ τῶν ζώων ζευγνῦντα. εἰδότες δὲ καὶ ζυγὰ, καθέδρας ἐρεσσόντων. ὅθεν φασὶν ὑψίζυγος, ὁ ὑψηλὴν καθέδραν ἔχων. καὶ ὅμως οἱ μεθ' Ομηρον οἴδασι ζυγὸν, καὶ ἐπὶ σταθμοῦ. καὶ αὐτὸν, παρὰ τὸ δύο ἄγειν ἐτυμολογικῶς, τὰς ἑκατέρωθεν δηλαδὴ πλάστιγγας. ἀφ' οὗ καὶ παροιμία τὸ, ζυγοῦ πρὸς δίκην εὐθέστερος. Ὅτι περὶ τινος παρὰ τὸ ἠλπισμένον βλάπτοντος τὰ μέρη, ἐρεῖ τις τὸ, οὐκ ἐτέλεσσεν, ἀλλὰ κακὰ φρονέων τεκμαίρεται ἀμφοτέροισιν. Ἕκτωρ δὲ τοῦτό φησιν ἐν οἷς τῶν ἐπὶ Μενελάῳ καὶ Πάριδι ὁρκίων μὴ τελεσθέντων, κακὰ φρονεῖν λέγει τὸν δία τρωσί τε καὶ ἕλλησιν, ἕως ἢ ὑμεῖς φησι τροίην εὐπύργους ἕλητε, ἢ αὐτοὶ παρὰ νηυσὶ δαμείητε. ἔνθα καὶ αἰτιᾶται τὸν δία, εἰπών. ὅρκια μὲν κρονίδης οὐκ ἐτέλεσε, διὰ τῆς πεπτωμένης δηλαδὴ λόγῳ. ἄλλως γὰρ, ὁ Πρίαμος καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν οὐκ ἐτέλεσαν τοὺς ὅρκους, ὧν ταμίας ὁ ζεύς. λέγει δὲ τεκμαίρεσθαι, τὸ τελεῖν, ἀπὸ τοῦ τέκμωρ, ὃ δηλοῖ τὸ τέλος. τὸ μέντοι τεκμαίρεσθαι, ἀντὶ τοῦ σημειοῦσθαι

ἀφ' οὗ καὶ τέκμαρ τὸ σημεῖον, οἱ μεθ' Ὅμηρον λέγουσιν. Εὔπυργος δὲ Τροία, ἀπὸ μέρους ἡ ὀχυρά. εἰ δὲ φθάσας εἰπεῖν Ἕκτωρ, εὖ εἰδέναι ὡς ἔσσεται ἦμαρ ὅτε ἂν ἁλῷ ἡ Τροία, νῦν λαλεῖ, ὡς ἢ ἕλωσι Τροίην Ἀχαιοί, ἢ δαμασθῶσι παρὰ νηυσίν, οὐχ ἑξῆς τὸν ἐναντιωσόμενον. ὅμως γὰρ λαλήσας τῇ φίλῃ γυναικί, ὅμως ἐνταῦθα ὁμιλεῖ τοῖς ἐχθροῖς. Ὅτι δοκεῖ ἐν τοῖς τοῦ Ἕκτορος λόγοις, κεῖσθαι περιττὸς ὁ γὰρ σύνδεσμος. εἰπὼν γάρ. κέκλυτέ μευ ὄφρ' εἴπω, ἐπάγει. ὑμῖν μὲν γὰρ ἔασιν, ἤγουν εἰσὶν ἀριστῆες Παναχαιῶν, τῶν, νῦν ὅν τινα θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει, δεῦρ' ἴτω καὶ ἑξῆς. ἔστι δὲ εἰπεῖν ἀληθῶς, ὅτι οὐ περιττὸς ὁ ῥηθεὶς σύνδεσμος, ἀλλὰ κατ' ἔθος Ὁμηρικὸν ἐν καταρχῇ ἐννοίας τέθειται, ὡς ἰσοδυναμῶν τῷ ἐπειδή. ἵνα λέγῃ, ἐπειδὴ ὑμῖν εἰσιν ἀριστέες, τούτων ὁ προθυμούμενος, ἀντεπεξελθέτω μοι εἰς μονομαχίαν. Ὅρα δὲ καὶ ὡς ὀφείλων ἐνταῦθα ὁ Ἕκτωρ εἰπεῖν, δεῦρ' ἴτω τις ἐκ πάντων πρόμος ἔμμεναι ἐμοί. ὁ δὲ, εἶπεν ἀντὶ τοῦ ἐμοί, τὸ, Ἕκτορι δίῳ, ἑαυτὸν ἐπαινῶν. οὐκ Ἀστυδάμας κατὰ τὴν παροιμίαν, ἀλλ' ἐκ μεγαλοψυχίας καὶ φιλοτιμίας ἐνδεικνύμενος ὡς τὴν ἀγαθὴν ἐλπίδα προβέβληται, καθὰ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δειχθήσεται. ὅμως δέ γε εἰπεῖν, ἔφθη ἀνωτέρω καὶ τὴν ῥηθεῖσαν ἀντωνυμίαν θεῖναι ἐν τῷ, ὅν τινα θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει. καὶ ἔστιν οὐδὲν ἧττον καὶ οὕτω ἐπαινετικὸς ἑαυτοῦ ὁ Ἕκτωρ, ὃς καὶ μετ' ὀλίγα, φαίδιμον ἑαυτὸν καλέσει. Ὅτι κεῖται καὶ ἐνταῦθα παρὰ Ἕκτορι, εὐθεῖα ὁ μάρτυρος. φησὶ γάρ. Ζεὺς δ' ἄμμιν ἐπιμάρτυρος ἔστω. ἐκ τούτου δοκεῖ κατὰ συγκοπὴν, ὡς καὶ προεδηλώθη, ὁ μάρτυς γενέσθαι. διό φασιν οὐδὲ κλίνεται ὁ μάρτυς, διὰ τὸ ἀπὸ πάθους ἔχειν τὴν γένεσιν. περιττὴ δὲ ἡ πρόθεσις ἐν τῷ ἐπιμάρτυρος. ὡς καὶ ἐν τῷ ἐπιβουκόλος, καὶ ἐπίουρος, καὶ ἐπιφρίξ, καὶ ἄλλοις πολλοῖς. εἶπε δ' ἄν τις τότε πρὸς τὸν Ἕκτορα, ὡς τί ὄφελος μάρτυρον εἶναι τὸν Δία; εἰ γὰρ ὅρκους ἐκείνους οὓς ἔφης οὐκ ἐτέλεσεν, εἰκὸς οὐδὲ τὰ νῦν ὑπὸ σοῦ κυρούμενα τελεσθῆναι, ἀλλὰ μεῖναι ὑπὸ Διὸς ἀτέλεστα. Ὅτι ὁ Ἕκτωρ ἐνταῦθα μονομαχίαν ζητήσας, τοιαῦτα συντίθεται, εἰ μέν κεν ἐμὲ κεῖνος. ἤγουν ὁ ἐν Ἀχαιοῖς ἀριστεὺς ἕλῃ ταναήκεϊ χαλκῷ, τεύχεα συλήσας, φερέτω κοίλας ἐπὶ νῆας. σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα. εἰ δέ κ' ἐγὼ τὸν ἕλω, δώῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων, τεύχεα συλήσας, οἴσω προτὶ Ἴλιον ἱρήν, καὶ κρεμόω ποτὶ νηὸν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο. τὸν δὲ νέκυν, ἐπὶ νῆας ἐϋσσέλμους ἀποδώσω, ὄφρα ἑ ταρχύσωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί. σῆμά τέ οἱ καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ σημείωσαι ὅτι ὁ μὲν ἀδελφὸς Ἕλενος, ἀπήγαγε τοῦ Ἕκτορος τὴν τοῦ θανεῖν δειλίαν, ὁ δὲ ὅμως οὐκ εἰς τέλος ἀλαζονεύεται, ἀλλὰ παραλαλεῖ καὶ τὸ τοῦ ζῆν ἔμπαλιν. καὶ ὅτι οἰκτοῦ ἄξιος ὁ Ἕκτωρ, ὃς νῦν μὲν φιλοτιμούμενος, καὶ δῖον ἑαυτὸν, καὶ φαίδιμον ἀποκαλῶν, συντίθεται θανόντος αὐτοῦ τὸ σῶμα οἴκαδε ἀποδοθῆναι ὡς ἂν σεμνῆς τύχῃ ταφῆς. ὅτε δὲ ὑπ' Ἀχιλλέως θάνοι, παρὰ βραχὺ ἔρχεται τοῦ καὶ ἄταφος ῥιφῆναι. Καὶ σημείωσαι δὲ καὶ ὅπως ἀλαζονικῶς ἑαυτὸν μὲν ἀξιοῖ ἐν Ἰλίῳ ταφῆναι πόρρω θαλάσσης εἴπερ ἀναιρεθείη, ὡς μὴ βλέποιτο πρός τινος τῶν παραπλεόντων. τὸν Αἴαντα δὲ, πρὸς ᾧ Ἑλλησπόντῳ ταφήσεσθαι λέγει πρὸς οἰκεῖον κλέος, ὡς μετὰ βραχὺ δηλωθήσεται. πλὴν εἰ καὶ οὕτω δοκεῖ ἀλαζονικὸς ὁ ἥρως, ἀλλ' ὑφίεται ὅμως τοῦ μεγαλοφρονεῖν, ἐν οἷς τὸ μὲν αὐτὸν ἀναιρεθῆναι, οὐδὲν μέγα οἴεται. τὸ δὲ τὸν ἀντίπαλον ἀριστέα πεσεῖν, θεῖόν τι νομίζει καὶ εὖχος αὐτῷ θεόσδοτον, ἐξ Ἀπόλλωνος γάρ. οὗ καὶ εἰς τὸν ναὸν ἀναθήσειν τὰ ὅπλα φησί, καὶ ταῦτα μὲν, τοιαῦτα. Τὸ δὲ ἕλῃ καὶ τὸ ἕλω, ταυτόν ἐστι τῷ ἀνέλω, καὶ ἀνέλῃ, ᾧ πλεονάζουσιν οἱ ὕστερον. Ταναήκεα δὲ χαλκὸν, τὸ ξίφος λέγει, κἂν μὴ ἐχρήσαντο ξίφει μήτε ὁ Ἕκτωρ, μήτε ὁ μονομαχήσας αὐτῷ. καὶ ἔστι ταυτὸν ταναήκεα χαλκὸν εἰπεῖν, καὶ τανύηκες ἄορ. ὧν δηλαδὴ ταναὸν τὸ ἀκόνημα διὰ τὸ τοῦ σιδήρου πρόμηκες, ἢ τὰ εἰς τανυσμὸν ἥκοντα, ἢ ὧν ταναὴ διόλου ἀκὴ, τουτέστιν ὀξύτης τοῦ στομώματος. Ὅρα δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα συλᾶν τεύχεα φανερῶς ὁ ποιητής φησι, τὸ ἐκδύειν ὅπλων τὸν κείμενον, δὶς ἐπιμονῆς λόγῳ τὴν λέξιν φράσας διὰ τὸ καίριον. καὶ ὅτι τὸ φερέτω, ἐπὶ τοῦ βαστάζειν εἴρηται κυριολεκτικῶς, καὶ ὅτι ταυτόν ἐστι σῶμα καὶ νέκυν εἰπεῖν. εἰπὼν γὰρ, σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δοῦναι, παρακατιὼν φησί. τὸν δὲ νέκυν, ἐπὶ νῆας ἀποδώσω. ἔνθα καὶ χρὴ ἐπιστῆσαι, ὡς εἰ καὶ ἐν ἄλλοις διαφορά ἐστι τοῦ δοῦναι, καὶ τοῦ ἀποδοῦναι, ἀλλ' ἐνταῦθα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου κεῖνται ἀμφότερα. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ εἰπὼν ἐν τῷ περὶ τοῦ σώματος λόγῳ, ὅτι δέμας μὲν, ἐπὶ ζώντων ἀεὶ, παρὰ τὸ δῶμα εἶναι ψυχῆς, σῶμα δὲ, ἐπὶ ἀλόγων. εἰς μὲν τὸ πρῶτον, εὐστοχώτερον ἔφη, ἀλλοῖος δὲ διεξέπεσε κατὰ τὸ δεύτερον. ἐχρῆν γοῦν ἀκολουθοῦντα τοῖς παλαιοῖς, εἰπεῖν ὅτι σῶμα δὲ ἐπὶ ἀψύχων, ὡς δηλοῖ αὐτὸς ἐκεῖνος ἐπαγαγὼν παραδείγματα τὸ, μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας. καὶ, σῶμα γὰρ ἐν Κίρκης κατελείπομεν. καὶ, σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δοῦναι. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸ δοῦναι ἐνταῦθα φανερῶς ἀντὶ τοῦ δότω εἴρηκεν ἀκολούθως τῷ φερέτω. καὶ ὅτι τὴν ταφὴν διαφόρως ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα ἔφρασεν, ἐπὶ μὲν τοῦ Ἕκτορος εἰπὼν, ὄφρα πυρός με λελάχωσιν οἱ ἐν τῇ Τροίᾳ, ἤγουν ταφῆς ἀξιώσωσι, λάχος πυρὸς δόντες μοι. ἐπὶ δὲ τοῦ Αἴαντος, ὅπως αὐτὸν ταρχύσωσιν Ἀχαιοί, ὅ ἐστιν ἐνταφιάσωσι μετὰ συνήθους ταράχου. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ, λελάχωσι πυρὸς, ἀλλοπαθῶς ἐνταῦθα συντέτακται. λαχεῖν μὲν γάρ τοι ἁπλῶς τοὺς Τρῶας, αὐτοπαθῶς ἐρρέθη. λαχεῖν δὲ αὐτοὺς τὸν δεῖνα τοῦ δέ τινος, ἀλλοπάθειαν ἔχει. καὶ ἔστι μὲν τὸ πρῶτον λαχεῖν ἴσον τῷ εὑρεῖν. τὸ δὲ δεύτερον, ὅμοιον τῷ ἀξιῶσαι λάχους ὡς εἴρηται. Τὸ δὲ ἐν ναοῖς κρεμᾶν τὰ σκῦλα τῶν νενικημένων, ἔθος ἦν ἀρχαῖον καὶ δηλοῖ αὐτὸ καὶ Εὐριπίδης ἐν Φοινίσσαις, καὶ ὁ κωμικὸς δὲ ἐν τοῖς Ἱππεῦσι. Τὸ δὲ κρεμόω, πλεο

νασμὸν

νασμὸν ἔχει τὸ ὁ τῆς παραληγούσης, εἴληπται δὲ ἀντὶ μέλλοντος τοῦ κρεμάσω. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ δῴη, περιττοῦ ὑπάρχει τὸ δοίη. αὐτοῦ δὲ πρόκειται κοινὸν πρῶτον τὸ δοῖμι, ἐξ οὗ τὸ δοῖεν, ὡς γνοῖεν. ὅτι δέ ποτε τὰ εἰς μι εὐκτικὰ εἰς ην μεταπλάττονται, προδεδήλωται. καὶ δηλοῖ αὐτὸ σὺν ἄλλοις ἀειδήλως, καὶ τὸ πεφεύγοιμι πεφυγοίην. Σοφοκλῆς, ἐκπεφυγοίην πάθος. Ἔτι δὲ καὶ τὸ εἰδείην, ἐκ τοῦ εἰδήοιμι μεταπλασθὲν κατά τε συγκοπὴν καὶ ὁμοιότητα τὴν πρὸς τὸ τυφθείην καὶ τὰ τοιαῦτα. Ὅτι ἐνδέον μὲν τὸν ἔνθα παῦσαι τὸν λόγον εἰς τὸ, ὄφρα ἑ, ὡς ἐγράφη, ταρχύσωσιν Ἀχαιοί. ὁ δὲ, συμμετεωριζόμενος τῇ μνήμῃ τῆς ἀριστείας, ἐπάγει. σῆμά τέ οἱ χεύωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ. εἶτα καὶ δίστιχον ὡς ἐν σχεδισμῷ συντίθησιν ἐπίγραμμα τῷ τάφῳ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ νικηθέντος, τοιοῦτον, ἐξ ἀορίστου ἐπιγραμματοποιοῦ. καί ποτέ τις εἴπῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων, ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνειῶτος, ὅν ποτ' ἀριστεύοντα κατέκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ. οὕτω μεγαλόφρων ὁ ἥρως, καὶ ταῖς εὐτυχίαις συνεξαιρόμενος. Καὶ ὅρα ὅπως καὶ ἐν ἐπιγράμμασιν ὁ ποιητὴς εὐδοκιμεῖ. ἐπὶ τούτοις ὁ Ἕκτωρ καὶ τὸ τέλος τῆς ἑαυτοῦ ἐφέσεως ἐκτίθεται, δηλαδὴ τὴν τιμὴν, εἰπών. ὥς ποτέ τις ἐρέει, τὸ δ' ἐμὸν κλέος οὔποτ' ὀλεῖται. ὃ δὴ παρέφρασε καὶ ὁ ἐν τῇ ῥαγῳδίᾳ εἰπὼν ἐθέλειν τὸν αὐτοῦ τύμβον μετὰ θάνατον στεφανοῦσθαι. διὰ μακροῦ γάρ φησιν ἡ χάρις. ἐκεῖνος δὲ καὶ ἄλλως τὴν τιμὴν προάγων, παράγει τινὰ λέγοντα μήτε χρυσὸν ἐθέλειν, ὡς καὶ προεγράφη, μήτ' Ὀρφέως κάλλιον ὑμνῆσαι μέλος, ἢν μὴ ἐπίσημος ἡ τύχη γένοιτό μοι. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐξ ἱστορίας ἔχων ὁ ποιητὴς, λαλεῖ τὴν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ ταφὴν τοῦ Αἴαντος. πολλοῖς γὰρ τῶν ἡρώων ἦσαν αὐτόθι τύμβοι ἄποπτοι τοῖς πλέουσιν ἐπὶ οἴνοπα πόντον. φησὶ γοῦν καὶ ὁ γεωγράφος ὅτι Ῥοίτειον, πόλις ἐπὶ λόφῳ. συνεχὴς δὲ τῷ Ῥοιτείῳ, ἠιών. ἐφ' ᾗ μνῆμα καὶ ἱερὸν Αἴαντος, καὶ ἀνδριάς, ὃν Ἀντώνιος μὲν εἰς Αἴγυπτον ἐκόμισε χαριζόμενος τῇ Αἰγυπτίᾳ Κλεοπάτρᾳ, σὺν ἄλλοις ἀναθήμασιν. Ἄρατος δὲ ἐπαναγαγὼν, τοῖς Ῥοιτειεῦσιν ἀπέδωκεν. ὃ καὶ ὁ Σεβαστὸς Καῖσαρ ἐποίησεν ἐπὶ ὁμοίων τινῶν. λέγει δὲ καὶ ὅτι μετὰ Ῥοίτειον, τὸ Σίγειον, πόλις κατεσπασμένη, καὶ τὸ ναύσταθμον, καὶ τὸ Ἀχαϊκὸν στρατόπεδον. καὶ ὅτι ἡ παραλία ἀπὸ Ῥοιτείου μέχρι Σιγείου καὶ τοῦ μνήματος Ἀχιλλέως ἐάν τις εὐθυπλοῇ, ἑπτὰ στάδια. πρὸς δὲ τῷ Σιγείῳ, Ἀχιλλέως μνῆμα καὶ Πατρόκλου καὶ Ἀντιλόχου, καὶ ἐναγίζουσιν οἱ Ἰλιεῖς τούτοις καὶ τῷ Αἴαντι. Ἔτι ἰστέον καὶ ὡς τὸ, σῆμα χεύωσι, ταυτόν ἐστι τῷ, τυμβοχοήσωσι. δηλοῖ δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ χέειν, τὴν ἐν τοῖς τάφοις τότε τοῦ χοὸς ἐπιφόρησιν. ὃς δὴ καὶ χυτὴ ἐλέγετο γῆ, ὡς προείρηται. οὗ πρὸς μίμησιν ἐρρέθη καὶ τὸ, διψία κόνις παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ. τὰ μέντοι πρὸ τῆς πόλεως λεγόμενα χώματα, ἑτεροῖα εἰσὶν, ὡς αἱ ἱστορίαι φασί. Σῆμα δὲ ὡς καὶ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ ἐρρέθη λέγεται διὰ τὸ σημαίνειν τεθάφθαι τινὰ ἐκεῖ. ὥσπερ καὶ μνῆμα, διὰ τὸ μνήμην τοῦ ποτὲ ζῶντος ἀνακινεῖν. κεῖται δέ ποτε τὸ μνῆμα ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ, ἐπὶ τοῦ κατὰ τὴν Ἑλένην δώρου πρὸς Τηλέμαχον, καὶ ἐπὶ τῆς ἁπλῶς μνήμης, δι' οὗ, μνῆμα χειρῶν Ἑλένης. ἵνα ᾖ ὡς χάρμη καὶ χάρμα, καὶ βρώμη καὶ βρῶμα, οὕτω καὶ μνήμη καὶ μνῆμα. ὁμώνυμον ἄρα καὶ τὸ μνῆμα καθὰ καὶ τὸ σῆμα, κείμενον ὡς τὰ πολλὰ καὶ ἐπὶ σημείου, ὡς καὶ προδεδήλωται, καὶ μετ' ὀλίγα δὲ δηλοῦται ἐν τῷ, κλήρου σῆμα. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ μνημεῖον, μνήμην σαφῶς δηλοῖ παρὰ Σοφοκλεῖ, ἐν τῷ, μνημεῖον ψυχῆς Ὀρέστου.

Πλατὺν δὲ Ἑλλήσποντον λέγει, οὐ τὸν ἁπλῶς διόλου τοιοῦτον, ἔχει γὰρ στενὰ πολλά, καί τι λίαν στενότατον καὶ οὐ πλέον ἑπτασταδίου πλατυνόμενον, ἀλλὰ τὸ διεκπίπτον αὐτοῦ ἔξω πρὸς τῷ Αἰγαίῳ ἕως καὶ εἰς τὸ ναύσταθμον καὶ εἰς τὸ Ῥοίτειον καὶ εἰς τὸ Σίγειον τὰ ἀνωτέρω ῥηθέντα, ἐκεῖνο πλατὺν Ἑλλήσποντον λέγει. ἐκεῖ γὰρ εἰς πλάτος ὁ τῆς Ἕλλης πόντος ἀνοίγεται. οἱονεὶ γοῦν φησιν ὁ ποιητὴς, ὅτι σῆμα χεύωσι περὶ τὸ πλατὺ μέρος τοῦ Ἑλλησπόντου. ὥσπερ καὶ ἀλλαχοῦ ἁπαλὸν αὐχένα φησὶν, οὐ τὸν ἁπλῶς ἁπαλὸν, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον μέρος αὐτοῦ. Τὰ δὲ περὶ Ἕλλης θρυλλούμενα, δῆλα. ὅτι δηλαδὴ ἀδελφὴ αὕτη Φρίξου, θυγάτηρ Ἀθάμαντος καὶ Νεφέλης. ἣν δὴ Νεφέλην ὁ Ἀθάμας γυναῖκα δευτέραν ἐπεισηγάγετο, τὴν προτέραν Ἰνὼ ἐκπεμψάμενος. καὶ ὅπως ἡ Ἰνὼ αὖθις ἀναληφθεῖσα ἐνεκότει τοῖς ἐκ Νεφέλης παισί. καὶ ὡς μηχαναῖς τισι φρύξασα τὰ ἐγχώρια σπέρματα καὶ ἄκαρπα ποιήσασα, χρησμὸν κατὰ τῶν παίδων ὑπέκλεψεν, ὡς τοῦ κακοῦ λυθησομένου τῷ ἐκείνων φόνῳ. καὶ ὅπως αὐτοῖς ἐπιβουλευθεῖσι, κριὸς τὴν ἐπιβουλὴν κατεμήνυσε, καὶ ὡς ἀναδεξάμενος αὐτοὺς ὁ τοιοῦτος κριὸς καὶ κατά τι θεῖον ἀέριος ἀρθεὶς, τὸν μὲν Φρίξον περιεσώσατο εἰς τὴν Κολχίδα γῆν, τὴν δὲ Ἕλλην οὐκ ἴσχυσε, καταπεσοῦσαν εἰς τὸν ἀπ' αὐτῆς κληθέντα Ἑλλήσποντον. καὶ ὅτι ἐν Κόλχοις ἀπεδάρη παρὰ τοῦ Φρίξου ὁ κριὸς οὗτος, θυθεὶς Φυξίῳ Διί, καὶ τὸ αὐτοῦ κῶας χρυσωθὲν, ἐφυλάττετο ὑπὸ ἀΰπνου δράκοντος. εἰς ὃ οἱ Ἀργοναῦται ἔπλευσαν. καὶ ὅτι οὐδὲ ἡ κακοῦργος Ἰνὼ καλῶς ἀπήλλαξε, καταπεσοῦσα σὺν ἅμα τῷ παιδὶ Μελικέρτῃ εἰς θάλασσαν, ἐν τῷ τὸν ἄνδρα μανῆναι κατὰ χόλον Ἥρας, καὶ ξιφήρη διώκειν αὐτήν, καὶ τοιάδε μὲν ταῦτα. Ἡ δὲ ἀκριβὴς ἱστορία μητρυιὰν εἰδυῖα τὴν Ἰνὼ δύσνουν τῷ Φρίξῳ τε καὶ τῇ Ἕλλῃ, πλοιάριόν τί φησιν εἶναι τὸν κριὸν, ἐκτύπωμα φέρον κριοῦ ἐν ἄκρῳ, ὁποῖόν τι καὶ παρὰ Λυκόφρονι τὸ ταυρόμορφον τύπωμα τὸ τὴν Εὐρώπην ἁρπάσαν. καὶ ὁποῖα πλοῖα τὰ σὺν ἑτέροις γλύμμασι, καὶ χηνίσκους ἐν τοῖς ἄκροις ἔχοντα, ἤγουν τύπους χηνῶν. καὶ βούλεται διὰ τοιούτου κριοῦ, σὺν ἀδελφῷ πλέουσαν τὴν Ἕλλην, ἐκπεσεῖν καὶ κινδυνεῦσαι. Ἑτέρα δέ τις ἱστορία, εὐνοῦν ὑπηρέτην φησὶ τὸν Κριόν. ὃς τὴν τῆς μητρυιᾶς βουλὴν ἀνακαλύψας καὶ περισώσασθαι τοὺς δεσπότας παῖδας προθέμενος, ἐδυστύχησε κατὰ τὸν Ἑλλήσποντον. λέμβῳ γὰρ βραχυτάτῳ πιστεύσας αὐτοὺς, οὐκ ἔσχεν ἀμφοτέρους περιποιή-

σασθαι. ἀλλ' ὁ μὲν φρίξ, παρεγένετο. ἡ δὲ Ἕλλη κατὰ πάθος ἴλιγγος, ἢ ἄλλου τινὸς τοιούτου καταπεσοῦσα, μόνον αὐτὸν ἄνω ἀφῆκε τὸ νῶμα φέρεσθαι, αὐτὴ καταδῦσα εἰς βυθόν. διαπλάζεται δὲ τῇ Ἕλλῃ τὸ ἀμετάβολον, πρὸς διαστολὴν τοῦ ἕλη ἡ θερμασία. ἐξ ἧς καὶ τὰς λαμπάδας, ἑλάνας λεχθῆναί πού ὁ ναυκρατίτης ἱστορεῖ Ἀθηναῖος. καὶ ὁ Ἑλλὴν δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἐν δυσὶ λλ γράφεται. τὸ δ' αὐτὸ γίνεται, καὶ ἐπὶ τοῦ, Ἄλος πόλις, καὶ Ἄλλος ἡ ἀντωνυμία, ὡς ἐν βοιωτίᾳ εἴρηται. Τὸ δὲ, ὥς ποτέ τις ἐρέει, τὸ δ' ἐμὸν κλέος οὔποτ' ὀλεῖται. πλαγίως ἔπαινόν τε τοῦ Ὁμήρου ἐμφαίνει ποιήσεως, καὶ τὴν αὐτοῦ μαντικὴν ἐνδείκνυται, δεξιῶς οὕτω σχηματίσαντος. τῷ ὄντι γὰρ ἕως τὸ Ὁμηρικὸν τοῦτο ἐπίγραμμα εἰς ἀνάγνωσιν ἔρχοιτ' ἄν, οὐκ ἂν ὀλεῖται τὸ κλέος τῷ Ἕκτορι. ἔρχεται δὲ δοκεῖ εἰσαεί. ἀεὶ ἄρα ἔσται καὶ τὸ ῥηθὲν κλέος καὶ οὐδέ ποτε ὀλεῖται. οὕτω δέ πως καὶ ἀλλαχοῦ σεμνολογεῖ τὴν Ἰλιάδα ὁ ποιητής, ἔνθα τοῦ ἑλληνικοῦ τειχίσματος τὸ κλέος, παρελθεῖν λέγει τὸν ὑφ' ἥλιον, διὰ τὸ κατὰ τὴν Ἰλιάδα παριάδεσθαι. ἄλλως γὰρ, ἀφανισθὲν ἀκλεὲς ἦν.

Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.
Ὀψὲ δὲ δὴ Μενέλαος ἀνίστατο, καὶ μετέειπε,
Νείκει ὀνειδίζων, μέγα δὲ στοναχίζετο θυμῷ.
Ὤμοι ἀπειλητῆρες, ἀχαιΐδες, οὐκέτ' ἀχαιοί,
Ἦ μὲν δὴ λώβη τάδε γ' ἔσσεται αἰνόθεν αἰνῶς,
Εἰ μή τις Δαναῶν νῦν Ἕκτορος ἀντίος εἶσι.
Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ, καὶ γαῖα γένοισθε,
Ἥμενοι αὖθι ἕκαστοι ἀκήριοι, ἀκλεὲς αὔτως.
Τῷδε δ' ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι. αὐτὰρ ὕπερθεν
Νίκης πείρατ' ἔχονται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, κατεδύσατο τεύχεα καλά.
Ἔνθα κέ τοι Μενέλαε φάνη βιότοιο τελευτὴ
Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν,
Εἰ μὴ ἀναΐξαντες ἕλον βασιλῆες ἀχαιῶν.
Αὐτός τ' ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Δεξιτερῆς ἕλε χειρὸς, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
Ἀφραίνεις Μενέλαε διοτρεφὲς, οὐδέ τί σε χρὴ
Ταύτης ἀφροσύνης, ἀνὰ δ' ἴσχεο κηδόμενός περ,
Μηδ' ἔθελ' ἐξ ἔριδος σεῦ ἀμείνονι φωτὶ μάχεσθαι,
Ἕκτορι Πριαμίδῃ, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι.
Καὶ δ' Ἀχιλλεὺς τούτῳ γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
Ἔῤῥιγ' ἀντιβολῆσαι, ὅπερ σέο πολλὸν ἀμείνων.
Ἀλλὰ σὺ μὲν, ἵζευ ἰὼν μετὰ ἔθνος ἑταίρων,
Τούτῳ δὲ πρόμον ἄλλον ἀναστήσουσιν ἀχαιοί.
Εἴπερ ἀδειής τ' ἐστὶ, καὶ εἰ μόθου ἔστ' ἀκόρητος,
Φημί μιν ἀσπασίως γόνυ κάμψειν, αἴκε φύγησι
Δηΐου ἐκ πολέμοιο, καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.

Ὅτι ὑποδέξασθαι καὶ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς κοινότερον, τὸ ἀντιστῆναί φησιν, ὁμοίως τῷ, σὺ μὲν τόνδε δέδεξο, μελήσουσι δέ μοι ἵπποι. φησὶ γοῦν, ὥς ἔφατο Ἕκτωρ. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ. αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι, τουτέστιν ἀπειπεῖν μὲν τὴν πρὸς Ἕκτορα μονομαχίαν οἱ ἀχαιοί, αἰδημόνως ἔχοντες. εὐλαβήθησαν δὲ αὖ πάλιν τὴν πρὸς ἐκεῖνον ἔνστασιν, οὕτω φοβερὸς αὐτοῖς γέγονε. τινὲς δέ φασιν ὅτι οὐ τὸν Ἕκτορα ἔδεισαν οἱ ἀχαιοί, ἀλλὰ τὸν βασιλέα, διὰ τὸ ἀναμένειν κέλευσιν καὶ μὴ ἐθέλειν θρασύτερον προπετεύεσθαι. θρασὺς γὰρ πρὸς ἔργον, ἐκ πολλοῦ κακός, κατὰ τὴν παροιμίαν. λέγει δέ φασι καὶ Ἐπίχαρμος. κακὸς, θαῤῥεῖ μάλ' αὐτόθεν, ἔπειτα δὲ φεύγει. καὶ οὕτω μὲν οἱ ἄλλοι Ἕλληνες, αἰδῶ τε καὶ δέος ἔπαθον. ἄλλως δέ γε ὕπερ ἡ προσειποῦσα τὸν Πρίαμον αἰδοῖόν τε ἑαυτῇ καὶ δεινόν. ἐγγὺς δέ πως τῷ εἰπόντι ὅτι δέος ὧ πρόσεστιν, αἰσχύνη θ' ὁμοῦ, σωτηρίαν ἔχοντα τόν δ' ἐπίσταται. Μενέλαος δὲ ἰσχυροπαθήσας, ἀνέστη καὶ ὑπέστη τὴν μονομαχίαν. φησὶ γὰρ ὁ ποιητής, ὅτι ὀψὲ δὲ δὴ Μενέλαος ἀνίσταο. καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ ὅρα τὸ ὀψὲ, οὐ γὰρ χρὴ τὸν νοῦν ἔχοντα, παραχρῆμα ποιεῖν τὸ παρατυχὸν καὶ τοῖς κινδύνοις ἐπιπηδᾶν. τὰ δὲ ὡς ἐῤῥέθη ἑξῆς τοῦ λόγου, τοιαῦτα. ἀναστὰς ὁ Μενέλαος, νείκει ὀνειδίζων, μέγα δὲ στοναχίζετο θυμῷ. ἤγουν στεναχτικῶς ἐλάλει, ὤμοι ἀπειλητῆρες, ἀχαιΐδες οὐκέτ' ἀχαιοί. ἦ μὲν δὴ λώβη τάδε γ' ἔσσεται αἰνόθεν αἰνῶς, εἰ μή τις δαναῶν νῦν Ἕκτορος ἀντίος εἶσιν. ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε, ἥμενοι αὖθι ἕκαστοι ἀκήριοι, ἀκλεὲς αὔτως. τῷ δὲ ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι. καὶ οὕτω μὲν ὁ Μενέλαος θαῤῥεῖ τὴν μονομαχίαν, ἐπαγαγὼν καὶ γνωμικὸν τοῦτο. αὐτὰρ ὕπερθε νίκης πείρατ' ἔ-

ρατ' ἔχονται ἐν θεῶν. καὶ οὕτω μὲν ὁ βασιλεύς. Ὅμηρος δὲ ἐνδεικνύμενος οὐκ ἀξιόμαχον αὐτὸν ἀντίμαχον εἶναι τῷ Ἕκτορι, ἀποτείνει τὸν λόγον εἰς αὐτὸν ἐνδιαθέτως κατὰ σχῆμα ἀποστροφῆς, καί φησιν ὡς δι' οἰκτιζόμενος. ἔνθα κέ τοι Μενέλαε φάνη βιότοιο τελευτή, Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν, εἰ μὴ ἀναΐξαντες ἕλον, τουτέστιν ἐκώλυσαν βασιλῆες ἀχαιῶν. καὶ ὅρα τὸ φιλάληθες τοῦ φιλέλληνος ποιητοῦ, πολὺ φέρτερον τοῦ Μενελάου εἰπόντος τὸν ἕκτορα. ὅπερ ταυτόν ἐστι τῷ κατωτέρω εἰρησομένῳ περὶ Ἀχιλλέως, τῷ, ὅσπερ σέο πολλὸν ἀμείνων. ὁ μὲν ποιητὴς οὕτω πρὸς οἶκτον λαλεῖ. Ἀγαμέμνων μέντοι καὶ δριμύτερον εὐθὺς ἐπιπλήττει τῷ ἀδελφῷ. δεξιτερῆς γὰρ ἕλε χειρός, καὶ ἀφραίνεις ἔφη Μενέλαε διοτρεφές, οὐδέ τί σε χρὴ ταύτης ἀφροσύνης. ἀνὰ δ' ἴσχεο τουτέστιν ἀνέχου, ἢ ἀνὰ δὲ σχέο, τουτέστιν ἀνάσχου, κηδόμενός περ. εἶτα τρόπον τινὰ καὶ τὸ γνῶθι σαυτὸν ὑποτιθείς, φησί. μηδ' ἔθελ' ἐξ ἔριδος σεῦ ἀμείνονι φωτὶ μάχεσθαι Ἕκτορι, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι, καὶ δ' Ἀχιλλεὺς τούτῳ γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ ἔρριγ' ἀντιβολῆσαι, ὅπερ ἤγουν ὅς, σέο πολλὸν ἀμείνων. Καὶ ὅρα ὡς εὐμεθόδως καὶ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς μνήμην τοῦ Ἀχιλλέως παρέρριψε. καὶ ὅτι οὐ μόνον ὁ ἀδελφὸς, ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ βασιλεῖς ἐπέχουσι τῆς μονομαχίας τὸν Μενέλαον ἐλεοῦντες ὡς ἀδικουμένους. τὸν μέντοι Πάριν ὁ ἀδελφὸς Ἕκτωρ ὑπόψιον ἅπασιν ὄντα, ἐχάρη ἂν ἰδὼν καὶ πεσόντα. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὲ πρὸς συμφέρον ἐνταῦθα νόμῳ στρατηγικῷ ψεύδεται ὁ βασιλεύς, οὐ γὰρ ὁμολογουμένως ἔρριγεν Ἀχιλλεὺς τὸν Ἕκτορα, λαλεῖ δὲ αὐτὸ ἐπίτηδες, ἵνα τὸ ἀδελφικὸν καταστείλῃ θράσος. καὶ ὅτι ἐνταῦθα μὲν, ἐν ὑποθήκης λόγῳ ἔοικεν ὡς εἴρηται λέγεσθαι τὸ γνῶθι σαυτόν. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς, καὶ πραγματικῶς ἐνεργεῖται ἡ παραίνεσις, ὅπου ἑαυτὸν εἰδὼς ὁ ἕκτωρ. τοῖς μὲν ἄλλοις μάχεται, Αἴαντος δὲ ἀλεείνει μάχην τελαμωνιάδαο. ὥς τε νῦν οὐ πάνυ τι ἑαυτὸν οἶδεν ὁ ἕκτωρ εἴγε τῷ τοιούτῳ αἴαντι ἀντιστήσεται. καὶ ὅτι κἂν φοβεῖ τὸν Ἕκτορα λεγόμενα παρὰ τοῦ βασιλέως τὰ σεμνύνοντα ἐκεῖνον, ἀλλὰ κατωτέρω ῥίψει τὴν αὐτοῦ ὀφρὺν ὁ βασιλεύς, ἔνθα ἐρεῖ ὅτι τούτῳ, ἤγουν τῷ ἕκτορι, πρόμον ἄλλον ἀναστήσουσιν ἀχαιοί, ὃν ἐὰν φύγῃ, ἀσπασίως γόνυ κάμψει. ἔνθα καὶ δείκνυται ὅτι τὰ περὶ ἀχιλλέως ψευδῶς ἔλεγεν ὁ βασιλεὺς ἵνα πείσῃ τὸν ἀδελφόν. εἰ γὰρ ὁ ἀχιλλεὺς ἀληθῶς ἔρριγε τὸν ἕκτορα, ποῖος ἄλλος εὑρεθήσεται πρόμος ἀντίπαλος τῷ ἕκτορι; ἣν δὲ εἰς τῷ περὶ ἀχιλλέως λόγῳ, ἐκ τοῦ μείζονος τὸ ἐπιχείρημα. μείζων γὰρ πάντως τοῦ Μενελάου ὁ ἀχιλλεύς. εἰ δὴ αὐτὸς ἔρριγε τὴν μετὰ Ἕκτορος μάχην, πολλῷ πλέον ῥιγήσει ὁ Μενέλαος. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὁ εὔελπις ἀγωνιστὴς, καλῶς ἂν εἴποι τὸ, τῷ δὲ δὲ ἤγουν ἐπὶ τούτῳ, ταυτὸν δ' εἰπεῖν κατὰ τοῦτο, ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι, αὐτὰρ ὕπερθε νίκης πείρατ' ἔχονται. Τὸ δὲ ἀφραίνεις, οὐδέ τί σε χρὴ ταύτης ἀφροσύνης, ἀνάσχεο δὲ κηδόμενός περ ὅ ἐστι βλαπτόμενος. οἰκεῖον ῥηθῆναι πρός τινα θρασέως κινδυνεύειν ἐθέλοντα. Τὸ δὲ μηδ' ἔθελ' ἐξ ἔριδος σεῦ ἀμείνονι φωτὶ μάχεσθαι, δύναται καὶ γνωμικὸν εἶναί ποτε, οὕτως ἁπλῶς ἐν τῷ καθόλου ῥηθέν. καὶ τοιοῦτον μὲν ὁλικῶς εἰπεῖν ἐν νοήμασι τὸ ῥηθὲν ὁμηρικὸν χωρίον. τὰ δὲ κατὰ μέρος αὐτοῦ, τοιάδε εἰσί. σιωπῶσιν ἐνταῦθα οἱ ἀχαιοὶ ἀκὴν γενόμενοι ἐξ ἀμηχανίας, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις γίνεται. κρείττων γὰρ σιωπὴ καίριος, παρακινδυνευμένου λόγου. Τὸ δὲ ἀκὴν, περὶ οὗ ἀλλαχοῦ εἴρηται, εὕρηται λεγόμενον καὶ ἀκασκᾶ. αἴλιος δὲ διονύσιος, καὶ χρῆσιν παράγει Κρατίνου, ταύτην. σκήπτροισιν ἀκασκᾶ προβιβῶντα. Τὸ δὲ ἀνήνασθαι, δηλοῖ μὲν τὸ ἀρνήσασθαι, γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἀναίνω. αὐτὸ δὲ κατὰ μέν τινας ἀπὸ τοῦ ἀ στερητικοῦ καὶ τοῦ ναί, ἵνα εἴη ἀναίνεσθαι, τὸ μὴ διὰ τοῦ ναί ἐπιρρήματος κατατίθεσθαι. κατὰ δὲ ἑτέρους, ἀπὸ τῆς ἀ στερήσεως καὶ τοῦ αἶνος, ὃ δηλοῖ τὴν συγκατάθεσιν. Τὸ δὲ νείκει, τῆς παλαιᾶς ἐστι χρήσεως. ὡς γὰρ βλάβος καὶ δίψος, οὕτω καὶ νεῖκος. ἐξ οὗ καὶ ἡ φιλονεικία. τὰ μέντοι κοινὰ, βλάβη καὶ δίψα καὶ νείκη. οὕτω δὲ καὶ ἡ νάπη, νάπος παρά τε Εὐριπίδῃ καὶ ἑτέροις. καὶ ἡ κνίσση δὲ, κνίσος, καθὰ δηλοῖ ὁ γράψας ἀντὶ τοῦ κνίσσην μεμψάμενος, κνίση δίχα τοῦ ν', ὡς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτά που κεῖται. εἰ καί τινες τῶν παλαιῶν ἀπαρέσκονται ὡς μὴ ἐντετυχηκότες τῇ χρήσει τοῦ, κνίσος. εὕρηται δὲ καὶ ἡ ἑτέρα νίκη, νῖκος λεγομένη, ὡς καὶ ἡ σκάφη σκάφος, καὶ ἡ πάθη πάθος. ἐν δὲ τῷ, ἀπειλητῆρες, ἀχαιΐδες, οὐκέτ' ἀχαιοί. ἀπειλητῆρες μὲν, οἱ μόνον καυχώμενοι καὶ εἰς κενὸν αὐχοῦντες ὡς εἰ καὶ ἀχαιΐδες ἦσαν. κατὰ τὸ, γυναικῶν μὲν τὸ λαλεῖν, ἀνδρῶν δὲ τὸ πράττειν. ἢ οἱ ἐκφοβοῦντες λόγοις. ἐπ' ἀμφοτέρων γὰρ λέγεται τὸ ἀπειλεῖν. ἀχαιΐδες δὲ, ἀντὶ τοῦ γυναῖκες, ὃ παραφράζων ὁ Σοφοκλῆς, φησί. μὴ γυναῖκες ἀντ' ἀνδρῶν πέλας ἔστατε. ἔστι δὲ τοῦτο σφοδρότερον τοῦ Ὁμηρικοῦ. λειότερον γὰρ τὸ ἀχαιΐδες, τοῦ, γυναῖκες ἀντ' ἀνδρῶν, ἐξ οὗ ὁ ἀνδρόγυνος σύγκειται. καὶ ταῦτα μὲν ἐν λόγοις. τὸ δὲ τοῦ Σεσώστριδος ἔργον, ἔχει πλεῖον τὸ ἀναιδές. ἱστορεῖ γὰρ Ἡρόδοτος, ὅτι Σέσωστρις εἴ ποτε ἀνδρῶν εὐπετῶς καὶ ἀμαχητὶ περιγένοιτο, στήλας στήσας, αἰδοῖα γυναικῶν τοῖς ἀνδρείοις προσενέγραφε, δηλῶν ὡς ἦσαν ἀνάλκιδες. ἔτι σφοδρὸν παρὰ τῷ αὐτῷ καὶ τὸ, οἱ μὲν ἄνδρες, γεγόνασί μοι γυναῖκες. αἱ δὲ γυναῖκες, ἄνδρες. τὸ μέντοι, πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἰσὶν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες, σεμνότερον τῶν προρρηθέντων. ὅτι δὲ μέγα εἰς ὕβριν ἀνδράσι τὸ γυναῖκας καλεῖσθαι, δηλοῖ ὁ αὐτὸς ἔν τε τῷ, προσβάλλοντες, κακὰ μεγάλα εἰργάζοντο καὶ γυναῖκας ἀπεκάλεον. καὶ ἐν τῷ, παρὰ πέρσαις, γυναικὸς κακίω ἀκοῦσαι, δέννος μέγιστός ἐστι. δέννον δὲ λέγει τὴν ὕβριν, ἐξ οὗ τὸ δεννάζειν παρὰ Σοφοκλεῖ. ἀστεῖον δέ πως τὸ, οὐκέτ' ἀχαιοί, ὡς ἕως μὲν τοῦ ἄρτι, ἀνδρῶν ὄντων τῶν ἀχαιῶν, νῦν δὲ μεταβεβλημένων οἱονεὶ εἰς ἀχαιΐδας, κατὰ τὰς θρυλλουμένας μυθικὰς μεταμορφώ-

μορφώσεις, ἢ καὶ κατὰ τὴν ἐμφιλοχωροῦν λαγῴαν ἱστορίαν, εἴ τι χρὴ προσπαῖξαι τῷ γριφικῷ αἰνίγματι. ὅθεν δοκεῖ καί τις ποιητὴς λαβὼν, σκῶψαι εἰς λαγνείαν βασιλέως λιβυκοῦ δειμαίως. τὸ βαινόμενος βαίνων, οὗ πρὸς σαφήνειαν ἐπάγει τὸ, ὁ τέ νυμφίος, ἄλλο τε νύμφη. καὶ ἄλλως δὲ, καθὰ τὸ, κατ' αἶσαν ἐνείκεσας οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν, καὶ τὰ ἄλλα ὅσα ἐκεῖ ἐγράφησαν, οὕτω καὶ τὸ ἀχαιΐδες οὐκέτ' ἀχαιοὶ, ἐσχημάτισται. ὅπερ μέντοι κατὰ ἦθος ὀργίλον. ὡς γὰρ μὴ ἀρκοῦν τὸ ἀχαιΐδες εἰς ὕβριν, ἐπῆκται πρὸς πλείω αὐτοῦ ἔνδειξιν τὸ, οὐκέτ' ἀχαιοί. καὶ τοιοῦτον μὲν καὶ τοῦτο. Τὸ δὲ αἰνόθεν αἰνῶς, δηλοῖ τὸ, ἀπὸ δεινοῦ δεινῶς, ὅ ἐστιν ἐκ δεινῶν δεινοτέρως. Τὸ δὲ ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε, ἀντὶ τοῦ νεκρωθείητε, καὶ τοῦ μὲν ζωογόνου πνευματώδους θερμοῦ στερηθείητε. γένοισθε δὲ ὕδωρ καὶ γῆ, ἃ δὴ ἐναπομένει τοῖς νεκροῖς σώμασι. διὸ καὶ ἐπάγει, ἥμενοι αὖθι ἀκήριοι, τουτέστι καθήμενοι αὐτόθι ὡς νεκροί. νεκρός τε γὰρ ἀπὸ τοῦ νέ στερητικοῦ, καὶ τοῦ κὴρ ἡ ψυχὴ, καὶ ἀκήριος ὁμοίως ὁ μὴ ἔχων κῆρ. οἷς καὶ ὁ νέκταρ συστοιχεῖ παρὰ τὴν νῶ στέρησιν καὶ τὸ κὴρ, ὅ ἐστι κὴρ ἡ ψυχή. Καὶ ἄλλως δὲ ὑποδείκνυσιν ὁ λόγος τοὺς Ἕλληνας, ὡς μὴ ἀνωφορουμένους, ἀλλὰ καθῆσθαι, ἢ κεῖσθαι ὀρεγομένους, καὶ κάτω βρίθοντας κατὰ τὰ βαρέα στοιχεῖα, καὶ μὴ ἐοικότας μετέχειν ζωτικῆς τινος κουφιζούσης θερμότητος. Τινὲς δὲ, ἄλλως φράζουσι τὸ ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε, ἀντὶ τοῦ ἀναστοιχειωθείητε, τουτέστιν εἰς τὰ βαρύτερα τῶν στοιχείων καὶ ἀκίνητα καὶ ὑμῖν ὅμοια ἀναλυθείητε. Ἕτεροι δέ φασιν, ὅτι συνεπινοητέον τοῖς δυσὶ τούτοις στοιχείοις, καὶ τὰ λοιπὰ δύο, καθὰ εὕρηται καὶ παρ' Ἡσιόδῳ, ἐν οἷς γαῖαν ὕδει φύρων Ἥφαιστος τὴν γυναῖκα πλάττει. οὕτω δὲ καὶ ξενοφάνης που λέγεται εἰπεῖν. πάντες γὰρ γαίης τε καὶ ὕδατος ἐκγενόμεσθα. καθ' ὅμοιον λόγον καὶ ἐν τῷ, μήθ' αἷμά μου δέξαιτο κάρπιμον πέδον, μὴ λαμπρὸς αἰθὴρ, καὶ τὰ λοιπὰ δύο στοιχεῖά ἐστι συνεπινοῆσαι. οὐ μὴν καὶ ἐν τῷ, μήτε πόντος, μήτε γῆ δέξαιτό μου σάρκας. ἦν δ' ἂν τὸ ὅμοιον καὶ ἐκεῖ, εἰ μὴ σάρκας ἔφη. ἀλλ' ὅτι μήτε πόντος, μήτε γῆ δέξαιτό με, κατὰ φυσικὴν δηλαδὴ ἀνάλυσιν. Τὸ δὲ ἀκλεὲς, εὐθεῖα ἐστὶ πληθυντικὴ ἀντὶ τοῦ ἀκλεεῖς, ἀπελθόντος τοῦ ἑνὸς ε, ὡς καὶ ἐν τῷ, ἐρέτας ἐπιτηδές. κεῖται δὲ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ χρῆσις τοιαύτης λέξεως. τινὲς μέντοι ἐπίρρημα τοῦτό φασιν εἶναι. ἄλλοι δὲ παροξύνουσιν. ὡς γὰρ ἀγακλέες κατὰ ἔκθλιψιν τοῦ ἑνὸς ε, οὕτω φασὶ καὶ ἀκλέες. Τὸ δὲ νίκης πείρατα, περιφραστικῶς ἀντὶ τοῦ ἡ νίκη, τὸ τέλος δηλαδὴ τῶν ἀγωνιζομένων. Σημείωσαι δὲ ὅτι νῦν μὲν, ἁπλοϊκῶς εἴρηται τὸ ὕπερθεν ἔχεσθαι τὰ τῆς νίκης πείρατα, τραπὲν μεταφορικῶς ἀπὸ σχοίνων, ἢ τινων ἑτέρων τοιούτων σωμάτων, ὧν καὶ ἀρχή τις καὶ πέρας ἐστίν. ἐν τοῖς ἑξῆς δέ που, διὰ ταλάντων ὕπερθεν ἐχομένων πρὸς Διὸς τὴν νίκην ἐρεῖ διεξάγεσθαι. Εὐθεῖα δὲ ἑνικὴ τοῦ πείρατα οὐ τὸ πέρας, ἀλλὰ τὸ πεῖραρ. ἔστι δὲ αὐτοῦ καὶ ῥῆμα τὸ πειραίνω ἀντὶ τοῦ περαίνω. Τελευτὴ δὲ εἰ καὶ φανερῶς τὸ ἁπλῶς τέλος, ἀλλὰ συνδυάζεταί ποτε μετὰ ζωῆς, ἢ βίου, ὁποῖον καὶ ἐνταῦθα τὸ, βιότοιο τελευτὴ δηλοῖ τὴν κατ' αὐτὰ θάνατον. Τὸ δὲ ἀφραίνεις Μενέλαε διοτρεφὲς, μίγμα ὕβρεως καὶ ἐπαίνου. καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ, κύδιστε φιλοκτεανώτατε. καὶ ἐκεῖ γὰρ ἔπαινος μὲν, τὸ κύδιστε. ψόγος δὲ, τὸ φιλοκτεανώτατε. ἔχει δέ τι καὶ ἀστεῖον ἐνταῦθα ὁ λόγος κατὰ ἀλληγορίαν. εἰ γὰρ Ζεὺς ὁ νοῦς, οὐ δεῖ ἀφραίνειν τὸν ἀπὸ Διὸς ἐπώνυμον, ἤγουν τὸν διοτρεφῆ. Τὸ δὲ, οὐδέ τί σε χρὴ ταύτης ἀφροσύνης, δηλοῖ μὲν τὸ, οὔ σοι χρεία τοῦ ἀφραίνειν οὕτως. εἴρηται δὲ καὶ αὐτὸ ἀστείως, ὡς ἔστιν ὅτε πολλῶν ἀφραινόντων καὶ ἐπίτηδες ἔν τε ὕβρεσι ταῖς πρὸς τοὺς ἰσχυροτέρους, καὶ ἀπειλαῖς, καὶ προκλήσεσι δὲ, ὅτε μὴ κίνδυνός ἐστι προφανής. αὐτὸς γοῦν, ἀφρονεύσατο φθάσας πρὸς τὸν Ἀχιλλέα ὁ τοῦτο ἐνταῦθα εἰπών. Μενέλαος μέντοι ἀφρονευόμενος ἄρτι πρὸς μονομαχίαν Ἕκτορος κινδυνεύσει μὴ ζῆν. οὐκοῦν αὐτῷ χρεία τοιαύτης ἀφροσύνης, ἀλλά τινος ἑτεροίας, δι' ἧς ἀπειλεῖσθαι ὑπὸ Ἕκτορι, τὸ θρασύνεσθαι, οὐ μὴν τὸ εἰς τὴν μονομαχίαν ἀντικαθίστασθαι. καὶ ταῦτα, οὐκ ἐξ αὐτομάτου ἤ τινος ἑτεροίας ἀνάγκης, ἀλλὰ ἐξ ἔριδος. Τὸ δὲ στυγέουσι, ταὐτὸν τῷ φρίσσουσιν. αὐτὸ δὲ, ἴσον τῷ ἐρρίγασι. διὸ εἰπὼν στυγέουσι καὶ ἄλλοι, παρακατιὼν λέγει. καὶ Ἀχιλλεὺς δὲ ἔρριγεν, ὅ ἐστι φρίσσει, στυγεῖ. ὅτι δὲ τὸ στυγεῖν ἀπὸ τῆς ψυχροτάτης παρῆκται στυγὸς, πολλαχοῦ εἴρηται. Τὸ δὲ ἔρριγε, μέσος παρακείμενός ἐστι τοῦ ῥιγῶ ῥιγήσω ἐρρίγηκα. δῆλον δὲ πολλαχόθεν ὡς ἐπὶ μὲν βαρυτόνων, ἰσοσυλλαβεῖ ὁ μέσος παρακείμενος τῷ ἐνεργητικῷ, οἷον λέλειφα λέλοιβα. πέπεικα πέποιθα. ἐπὶ δὲ περισπωμένων, μιᾷ φασιν ἐνδεῖ ὁ μέσος τοῦ προτέρου, οἷον, δουπῶ. δεδούπηκα δέδουπα. οἷον, δεδουπότος οἰδιπόδαο. κτυπῶ ἐκτύπηκα ἔκτυπα. οἷον, μέγα δ' ἔκτυπε μητίετα Ζεύς. τοῦτο δέ τινες, ἤγουν τὸ ἔκτυπε καὶ δευτέρου ἀορίστου φασίν. ἔστι γὰρ ἀληθῶς ὥσπερ ἔδουπον, οὕτω καὶ ἔκτυπον, κατὰ τὸ ἔχραισμον καὶ τὰ ὅμοια. Ἀντιβολῆσαι δὲ καὶ νῦν, τὸ συναντῆσαι, καὶ ἄντην τὰς ὄψεις βαλεῖν. παρὰ μέντοι τοῖς μεθ' Ὅμηρον, ἱκέσιος ἡ λέξις, καὶ σημαίνει τὸ ἄντην καὶ πρὸ ποδῶν τινος ῥίπτεσθαι. Ὅτι κατασταλτικὸν θρασέος μὲν, οὐκ ἀξιομάχου δὲ προμάχου, τὸ, ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἵζευ ἰὼν μετὰ ἔθνος ἑταίρων, τούτῳ δὲ πρόμον ἄλλον ἀναστήσουσιν οἱ δεῖνα. Ὅτι σεμνύνων ὁ βασιλεὺς τὸν ἀναστησόμενον ἀντίμαχον τῷ Ἕκτορι, φησίν. εἴπερ ἀδειής τ' ἐστί, καὶ εἰ μόθου ἐστὶν ἀκόρητος, φημί μιν ἀσπασίως γόνυ κάμψειν, ἤτοι καθεσθῆναι, αἴ κε φύγησι δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος. Καὶ ὅρα τὸ φύγῃ. οὐ γὰρ ἀπέλθῃ φησίν, ἢ ἄλλο τι ῥῆμα τοιοῦτον, ἀλλὰ φύγῃ, τὴν ἧτταν αὐτῷ οἰωνιζόμενος. ᾧ δὲ φυγεῖν, ἀκόλουθον καὶ τὸ ἀσπασίως γόνυ κάμψει. κεκμηκὼς γὰρ ἐν τῷ συντόνως φεύγειν, ἀσπασίως κατακλιθήσεται. προσκεῖται δ' ἐνταῦθα τὸ ἀσπασίως, πρὸς διαστολὴν ἑτεροίας καμπῆς γόνατος, ὁποῖαι πολλαί εἰσι καὶ ἀκούσιοι καὶ φορτι-

καὶ

καί. κάμπτεται δὲ γόνυ ἔστιν ὅτε καὶ ἱκετευτικῶς, ὃ καὶ γονυπετεῖν λέγεται, καὶ γόνυ κλίνειν, καὶ συνθέτως γονυκλινεῖν. κάμπτει δέ τις γόνυ, καὶ ἐπὶ τιμῇ ἀνδρὸς ὑπερέχοντος, καὶ ἐπὶ σώματος δέ ποτε ἰατρείᾳ. οὕτω γοῦν ἐν Ὀδυσσείᾳ ὁ Λαερτιάδης μετὰ νῆξιν πολυήμερον, κάμπτει σὺν χερσὶ καὶ γόνατα, δι᾽ αἰτίαν ἀναγκαίαν τὴν ῥηθεῖσαν ἐκεῖ. Ιστέον δὲ ὅτι ὁ ῥηθεὶς τοῦ βασιλέως λόγος τό, εἴπερ ἀδδειής τ᾽ ἐστὶ καὶ ἑξῆς, ἐκφοβητικός ἐστι παντὸς τοῦ ἐν προκλήσει μονομαχίας θρασυνομένου. ἐπαναφορικὸν δὲ τὸ εἴπερ ἀδδειής ἐστι καὶ εἰ μόθου ἔστ᾽ ἀκόρητος, ἐπίτηδες καλλωπισθέν. ἄλλως γὰρ ἀσφαλὲς εἰς φράσιν ἦν τό, εἴπερ ἀδεής ἐστι καὶ μόθου ἀκόρητος. καὶ οὐκ ἀναγκαίως ὢν ἀδεής, ἐπιλύεται τό, καὶ εἰ μόθου ἀκόρητος. οὐ γὰρ ἐξ ἀνάγκης πᾶς ἀδεής, καὶ μάχης ἐστὶν ἀκόρεστος. Ορα δὲ καὶ ὅτι τοῦ κορῶ, μέλλων, οὐ μόνον διὰ τοῦ ε κορέσω, ἐξ οὗ ἀκόρεστος, ἀλλὰ καὶ κορήσω, ἐξ οὗ ἐνταῦθα τό, ἀκόρητος μόθου, ἤτοι μάχης ἀκόρεστος. τοῦτο δὲ τὸ νόημα ὁ ποιητὴς πλατυνεῖ ἐν τῷ, πάντων μὲν κόρος ἐστὶ καὶ ἑξῆς. ἀττικοὶ δέ, ἀκόρητον τὸ ἀκαλλώπιστόν φασιν, ὅθεν καὶ βίον ἀκόρητον λέγουσι, τὸν ἀφιλοκάλητον. ὥσπερ δὲ ἀκόρητος καὶ ἀκόρεστος, οὕτω καὶ ἀπόθητος καὶ ἀπόθεστος. ἡ δὲ λέξις ἐν Ὀδυσσείᾳ. Τὸ δὲ καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος, ταυτολογικόν ἐστι πρὸς τό, δηΐου ἐκ πολέμου, φιλοτιμησαμένου τοῦ ποιητοῦ ἐνταῦθα πολλαχῶς ὀνομάσαι τὴν μάχην. μόθον τε γὰρ ἔφη παρὰ τὸ ὁμοῦ φασὶ θεῖν τοὺς μαχομένους. καὶ πόλεμον παρὰ τὸ τὰς πόλεις μειοῦν. καὶ δηϊοτῆτα παρὰ τὸ δαΐειν, ἤτοι καίειν. ὅθεν καὶ Πλούταρχος λαβὼν, ἐξάψαι πόλεμον λέγει τὸ ἐξεγεῖραι μάχην. διὰ καὶ οἱ παλαιοὶ πρὸς σύμβολον τοῦ κατὰ τὴν μάχην πυρώδους, οὐ σάλπιγγι μόνον ἐν πολέμοις ἐχρῶντο, ἀλλὰ καὶ δαλῷ ἀφιεμένῳ συνίστων μάχην. ὡς καὶ Εὐριπίδης δηλοῖ ἐν τῷ, ἐπεὶ δ᾽ ἀφείθη πυρσός, ἤτοι λαμπάς, ὡς τυρσηνικῆς σάλπιγγος ἠχή, σῆμα φοινίου μάχης. περὶ δὲ τοῦ τόνου τῆς δηϊοτῆτος, ὥσπερ καὶ τῆς ταχυτῆτος, καὶ τῆς βραδυτῆτος, καὶ τῶν ὁμοίων περισπωμένων, ἀμφιλογεῖται. οἱ μὲν γάρ, συνηγοροῦσιν ὀξέως τονοῦσθαι τὰς αὐτῶν εὐθείας, δηϊοτής γάρ φασι καὶ ταχυτὴς καὶ βραδυτής. πλείους δὲ ἀντιλέγουσι γενναιότερον, βαρυτονοῦντες καὶ αὐτὰ κατὰ τό, φιλότης φιλότητος. κακότης κακότητος. Ορα δὲ καὶ ὅτι τὸ δήϊον, μάχης ἐπίθετον ὂν ἐν τῷ, δηΐου ἐκ πολέμου, εἰς ὄνομα γέγονεν αὐτῇ, ἐν τῷ, καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος. Γόνυ δὲ κάμψειν, ὅτι οὐ μόνον ἐπὶ ἀναπαύσεως λέγεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ὑποταγῆς, καὶ ἐπὶ ἱκετείας, καὶ ἄλλως δέ, ἤδη ἔγνωσται.

Ως εἰπὼν, παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
Αἴσιμα παρειπὼν, ὁ δ᾽ ἐπείθετο. τοῦ μὲν ἔπειτα
Γηθόσυνοι θεράποντες ἀπ᾽ ὤμων τεύχε᾽ ἕλοντο.
Νέστωρ δ᾽ ἀργείοισιν ἀνίστατο, καὶ μετέειπεν.
Ω πόποι. ἦ μέγα πένθος ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει.
Ηκε μέγ᾽ οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεύς,
Εσθλὸς μυρμιδόνων βουληφόρος, ἠδ᾽ ἀγορητής,
Ος ποτέ μ᾽ εἰρόμενος, μέγ᾽ ἐγήθεεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
Πάντων ἀργείων ἐρέων γενεήν τε, τόκον τε.
Τούς, νῦν εἰ πτώσσοντας ὑφ᾽ Εκτορι πάντας ἀκούσει,
Πολλά κεν ἀθανάτοισι φίλας ἀνὰ χεῖρας ἀείραι,
Θυμὸν ἀπὸ μελέων δῦναι δόμον ἄϊδος εἴσω.
Αἲ γὰρ ζεῦ τε πάτερ, καὶ ἀθηναίη, καὶ ἄπολλον,
Ηβῷμ᾽ ὡς ὅτ᾽ ἐπ᾽ ὠκυρόῳ κελάδοντι μάχοντο
Αγρόμενοι πύλιοί τε, καὶ ἀρκάδες ἐγχεσίμωροι,
Φειᾶς πὰρ τείχεσιν, ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
Τοῖσι δ᾽ ἐρευθαλίων πρόμος ἵστατο ἰσόθεος φώς,
Τεύχε᾽ ἔχων ὤμοισιν ἀρηϊθόοιο ἄνακτος,
Δίου ἀρηϊθόου, τὸν, ἐπίκλησιν κορυνήτην
Ανδρες κίκλησκον, καλλίζωνοί τε γυναῖκες,
Οὕνεκ᾽ ἄρ᾽ οὐ τόξοισι μαχέσκετο, δουρί τε μακρῷ,
Αλλὰ σιδηρείῃ κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας.
Τόν, λυκόοργος ἔπεφνε δόλῳ, οὔ τι κράτεΐ γε,

Οτι διττολογεῖ καὶ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς φανερῶς ἐν τῷ, ὡς εἰπὼν, παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας αἴσιμα παρειπὼν, ὁ δ᾽ ἐπείθετο. ἤρκει γὰρ καὶ τὸ ἓν μόνον εἰπεῖν. καὶ τὸ μὲν εἰπὼν καὶ παρειπὼν, ἔχουσι πολλὴν διαφορὰν, ὡς τὸ παρειπεῖν λαμβανομένου ἐπὶ παραινέσεως. τὸ δὲ παρέπεισε, καὶ τό, ὁ δ᾽ ἐπείθετο, κατὰ μόνην διαφέρουσι τὴν σχέσιν τοῦ πείθοντος καὶ τοῦ πειθομένου. ὁ γὰρ πείθων, πειθόμενον πείθει. καὶ οὐδεὶς ἂν ἐρεῖ πεῖσαι τὸν μὴ αὐτῷ πεισθέντα, ἵνα μὴ καὶ ἐπ᾽ αὐτοῦ ῥηθῇ τὸ τοῦ κωμικοῦ, τό, οὐ πείσεις οὐδ᾽ ἢν πείσῃς. ἔστι δ᾽ εἰπεῖν καὶ ὅτι τό, παρέπεισεν ὁ δ᾽ ἐπείθετο ἐν ταυτολογίᾳ εἶπεν ὁ ποιητὴς, διὰ τὸ τοὺς δοκεῖν μὲν πείθοντας, οὐ μὴν καὶ τῇ ἀληθείᾳ πείθοντας. ἵνα εἴπῃ, ὅτι ὁ βασιλεὺς οὐ μόνον ἔδοξε πεῖσαι, ἀλλὰ καὶ ἀληθῶς ἔπεισε τὸν ἀδελφόν. ἐκτείνει δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ παρειπὼν, τὴν παραλήγουσαν τῆς παρὰ προθέσεως

Στεινωπῷ ἐν ὁδῷ, ὅθ' ἄρ οὐ κορύνη οἱ ὄλεθρον
Χραῖσμε σιδηρείη, πρὶν γὰρ Λυκόοργος ὑποφθάς,
Δουρὶ μέσον περόνησεν. ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη.
Τεύχεα δ' ἐξενάριξε, τά οἱ πόρε χάλκεος Ἄρης.
Καὶ τά, μὲν αὐτὸς ἔπειτα φόρει μετὰ μῶλον Ἄρηος.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Λυκόοργος ἐνὶ μεγάροισιν ἐγήρα,
Δῶκε δ' Ἐρευθαλίωνι φίλῳ θεράποντι φορῆναι,
Τοῦ, ὅγε τεύχε' ἔχων, προκαλίζετο πάντας ἀρίστους.
Οἱ δέ, μάλ' ἐτρόμεον, καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη.
Ἀλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν
Θάρσεϊ ᾧ. γενεῇ δὲ νεώτατος ἔσκον ἁπάντων.
Καὶ μαχόμην οἱ ἐγώ, δῶκεν δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
Τόν, δὴ μήκιστον, καὶ κάρτιστον κτάνον ἄνδρα.
Πολλὸς γάρ τις ἔκειτο παρήορος ἔνθα, καὶ ἔνθα.
Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη.
Τῷ, κε τάχ' ἀντίσειε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὑμέων δ' οἵπερ ἔασιν ἀριστῆες παναχαιῶν,
Οὐδ' οἱ προφρονέως μέμαθ' Ἕκτορος ἀντίον ἐλθεῖν.

ἀφέως. Ἰστέον δὲ ὅτι τε τὸ εἰπὼν καὶ τὸ παρεστὼν κατὰ τὴν θέσιν ἴσα ἔχουσι, παρίσωσιν ποιοῦσι. καὶ ὅτι καθὰ ἐκ τοῦ εἶπον δευτέρου ὅρου γίνεται ἀναλόγως ὁ εἰπών, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ εἶπα πρώτου ὅρου, ὁ εἴπας. οὗ χρῆσις πλατεῖα. τούτου δέ, πλάγιοι οὐκ ἐντρίβονται ὡς τοῦ, εἰπών. Ὅτι ἐν οἷς μὲν ἔλεγεν ὁ ποιητὴς ὅτι ἐκάθηντο αἱ στίχες πεφρικυῖαι κορύθεσιν, ἐοίκασιν αἱ τάξεις μὴ ἀφοπλισθῆναι. οἷς δὲ ἐνταῦθα λέγει ὅτι γηθόσυνοι οἱ τοῦ Μενελάου θεράποντες ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο, δηλοῖ ἀφοπλίσθαι τὰς στίχας. εἰ γὰρ ὁ βασιλεὺς ἀφωπλίσθη, καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἄρα. καὶ πρὸ τούτου δὲ εἰπὼν ὁ Μενέλαος ἃ εἶπεν, εἶτα καταδύσατο τεύχεα καλά. καὶ ὁ Αἴας δὲ μετ' ὀλίγα, κορύσσεται νώροπι χαλκῷ. οἷα δηλονότι ἀποδὺς πρὸ τούτου τὰ ὅπλα. ἔστιν οὖν καὶ ταῦθά τις ἀμφιβολία, οἷα τοῦ Ὁμήρου μὴ ἐπισημηναμένου τὸ πρᾶγμα σαφῶς. Σημείωσαι δὲ ὡς ἠδύνατο μὲν ὁ ποιητὴς ἅμα τῷ λόγῳ τοῦ Ἕκτορος, ἀναστῆσαι τοὺς πρὸς ἐκεῖνον ἀντιπάλους. ὁ δέ, ἐπίτηδες ἄλλως ἐποίησεν, ἵνα καὶ τὸ πρᾶγμα καινότερον εἴη. καὶ χώραν δὲ σχοίη ποικιλίας χάριν τό, τε γινωσθὲν ἐπεισόδιον τοῦ Μενελάου, καὶ ἑξῆς δὲ τὸ τοῦ Νέστορος. καὶ πλατυνθείη κατά τι σχῆμα δαιδάλεον δὴ αὐτῶν ἡ ποίησις. περὶ μὲν οὖν Μενελάου, ἔγνωσται τὰ προειρημένα. ὁ δὲ Νέστωρ, εὐθὺς ὀνειδίσει τε τοὺς Ἕλληνας, καὶ μονομαχίαν ἑαυτοῦ παλαιὰν ἱστορήσει λαμπράν. ἀποσεμνυνόμενος, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις ποιεῖ, καὶ οὕτως ἐρεθίσει ἐννέα πάντας ἀναστῆναι κατὰ τοῦ Ἕκτορος ὡς ἐν τοῖς ἐφεξῆς φανήσεται. Ὅτι δυσαναχετῶν ὁ γέρων ἐφ' οἷς οἱ Ἀχαιοὶ ὀκνοῦσι τὴν ἐζητημένην μονομαχίαν, φησὶ τὸ καὶ ἀλλαχοῦ κείμενον. ὢ πόποι ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει. εἶτα τὸν Πηλέα ἐπαινῶν ἐπάγει. ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς ἐσθλὸς Μυρμιδόνων βουληφόρος ἠδ' ἀγορητής. τοῦ πολεμεῖν γὰρ ἤδη καὶ ὁ Πηλεὺς διὰ γῆρας πεπαυμένος καθὰ καὶ ὁ Νέστωρ, λόγοις μόνοις ἐνέπρεπεν, εἰδὼς δέ, ταῦτα λέγει ὁ Νέστωρ. πειραθῆναι γὰρ τοῦ Πηλέως αὐτὸς ἐρεῖ. ὃν καὶ ἱππηλάτην ἔφη, ὡς ἦν ὅτε τοιοῦτον ὄντα καθά που καὶ ὁ Πρίαμος ἐϋμμελίης λέγεται. ἐν δὲ τούτοις, λεληθυῖά τις παρήχησις τό, ἱππηλάτα Πηλεύς. καὶ ταῦτα μέν, οὕτως. Ἰστέον δὲ ὡς μέγα κακὸν κρίνουσιν οἱ λογισμῷ διοικούμενοι, ἐφ' ᾧ οἱ μὲν ἐχθροὶ χαίρουσιν. οἱ δὲ φίλοι βαρέως φέρουσιν. ὡς καὶ ἐν τῇ ά ῥαψωδίᾳ ὁ Ὁμηρικὸς ῥήτωρ ἔφη. μέγα μὲν πένθος εἰπὼν τὴν Ἀχαιΐδα γαῖαν ἵξειν, γηθήσειν δὲ τοὺς περὶ Πρίαμον, ἐὰν Ἀχιλλεὺς καὶ Ἀγαμέμνων, μάχωνται. εἰ δὲ καὶ τοιοῦτον εἴη τὸ κακόν, ὡς μὴ μόνον τοὺς φίλους βαρύνεσθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐχθροὺς δυσχεραίνειν, ὑπερβολὴ πάντως τοῦτό ἐστι δυστυχήματος, ὡς ὁ αὐτὸς ῥήτωρ ἐπιτείνων τὸ νόημα ἐνταῦθά φησι. λέγει γάρ. ὡς καὶ πᾶσα μὲν ἡ Ἀχαιῒς γῆ, λυπηθήσεται ἐπὶ τοῖς νῦν γινομένοις. καὶ αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἧττον ὁ Πηλεύς. ὃς διὰ τὸν υἱὸν Ἀχιλλέα ἐχθαίρων τοὺς Ἀχαιούς, χαίρειν ὀφείλει ἐπὶ δυστυχοῦσιν αὐτοῖς. μονονουχὶ λέγων, ὡς δεινὸν μέν, εἰ γελώμεθα τοῖς ἐχθροῖς. μεῖζον δὲ δεινὸν εἰ καὶ αὐτοὶ συλλυποῦνται διὰ μέγεθος τοῦ κακοῦ. δῆλον οὖν ὅτι ἐν τῇ ά μὲν ῥαψωδίᾳ ὑπέθετο φίλους λυπουμένους καὶ ἐχθροὺς χαίροντας. ἐνταῦθα δέ, λυπουμένους καὶ φίλους τὴν Ἀχαιΐδα δηλαδὴ γῆν, καὶ ἐχθροὺς δέ, τοὺς ἀμφὶ τὸν Πηλέα δηλονότι. ὅς ποτέ με φησὶν εἰρόμενος, ὅ ἐστιν ἐρωτῶν, μέγ' ἐγήθεεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ, πάντων Ἀργείων ἐρέων τουτέστιν ἐρευνῶν γενεήν τε τόκον τε, τούς, νῦν εἰ πτώσσοντας ὑφ' Ἕκτορι πάντας ἀκούσει, πολλά κεν θεῷ φίλας ἀνὰ χεῖρας ἀείραι θυμὸν ἀπὸ μελέων δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω. ὅπερ τοῦ θανεῖν ἐστι περίφρασις. οἰκεῖον ὂν ἐπὶ παντὸς λέγεσθαι ἀποδυρομένου τὸ ζῆν. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ἐν τῇ ά ῥαψωδίᾳ ὁμοίως τοῖς ἐνταῦθα ὁ σοφὸς γέρων προοιμιασάμενος, τὸ ἐφεξῆς διαφόρως ἐξήνεγκεν. ἐκεῖ μὲν αὐξήσας τὸ Ἑλληνικὸν κακὸν ἐκ τοῦ γηθῆσαι ἂν τὸν Πρίαμον. ὧδε δέ, ἀπὸ τοῦ λυπηθῆναι ἂν τὸν Πηλέα. Ἔτι ἰστέον ὅτι καὶ παρ' Ἡροδότῳ εὕρηται σχῆμα ὅμοιον τῷ ὁμηρικῷ ἐν τῷ, ἦ κε μέγ' οἰμώξειεν ὁ Πε-

λοπίδης Ἀγαμέμνων, εἰ πύθοιτο ἁρπάτας τὴν ἡγεμονίαν ἀφαιρεῖσθαι ὑπὸ Συρακουσίων ὁ Γέλων. δοκεῖ δὲ ὁ Νέστωρ πεῖραν ὡς ἐῤῥέθη ἐσχηκέναι τοῦ Πηλέως, ὅτε περὶ Ἀχιλλέως εἰς ἐκεῖνον ἐπρέσβευσε. βαρύνεται δὲ ὁ γέρων, οὐ μόνον διὰ τὸ ἑλληνικὸν αἶσχος, ἀλλ' ὅτι καὶ αὐτὸς ψευσάμενος τῷ Πηλεῖ, ἀπελεγχθήσεται ἐφ' οἷς ἐκείνου ἐρωτῶντος, αὐτὸς ἀπεσέμνυνεν ὡς εἴρηται τοὺς Ἕλληνας. Ἐν δὲ τοῖς ῥηθεῖσι, τὸ μὲν ἐγήθεεν, ὥσπερ καὶ τὸ ἐγήθησε, καὶ τὸ γηθῆσαι, καὶ τὸ γηθήσειν, περισπωμένου ἐστὶν ἐνεστῶτος, τοῦ γηθῶ οὗ ὁ μέλλων γηθήσω, δωριεῖς δὲ γαθεῖν αὐτό φασι. τὸ δὲ γήθω, οὐ πάνυ σύνηθες. τὸ δὲ ἐρέων καὶ τὸ αὐτοῦ θέμα, πρωτότυπά εἰσι τοῦ ἐρευνῶ καὶ ἐρευνῶν. παραγωγὴ δὲ αὐτῶν κατὰ τὸ, ἱκνῶ καὶ οἰχνῶ. ὡς γὰρ ἵκω ἱκνῶ, οἴχω οἰχνῶ, οὕτω ἐρέω ἐρεύω, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν δωρικῶς ἐρευνῶ κατὰ χρῆσιν κοινήν. ἄλλως τε κατὰ Ἡρακλείδην βαρύνεσθαι ὤφειλεν. οὐ μόνον διότι αἰολικόν φησι τὸ ἐρεύνω, ἀλλὰ καὶ ὅτι πάντα τὰ πλεονάζοντα τῷ ν ὁμοτονεῖ τοῖς πρωτοτύποις. οἷον ἐλάω ἐλαύνω αἰολικῶς, καὶ ἐλαύνω κατὰ δωριεῖς. θύω θύνω. δύω δύνω. τὸ δὲ πτώσσειν, πτήσσειν φασὶν οἱ μεθ' Ὅμηρον. καὶ γίνεται ἀπὸ μὲν τοῦ πτώσσειν, ὁ πτωχὸς καὶ ὁ πτώξ. ἀπὸ δὲ τοῦ πτήσσειν, τὸ καταπεπτηχέναι καὶ ὁ καταπεπτηχώς. τοιαύτης δὲ συζυγίας καὶ τὸ ἔῤῥωγε, καὶ διεῤῥηχώς, καὶ ῥῆγμα, καὶ ῥωγμός, καὶ ῥωγαλέος. καὶ ὧδε μὲν καὶ ταῦτα. ὁ δὲ γέρων Νέστωρ καταιδέσας τοὺς Ἀχαιοὺς ἐν οἷς φθάσας εἶπε λυπηθήσεσθαι ἂν καὶ τὸν ἐχθρὸν Πηλέα, εἰ μάθῃ τὰ κατ' αὐτούς, μεταχειρίζεται τὴν δημηγορίαν ἄλλως, ἀνδραγαθίαν καιρίως οἰκείαν ἱστορῶν μονομαχικὴν δι' ἧς ἐντρέψει τοὺς Ἕλληνας. φησὶ γοῦν. αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ ἡβῶμι ὡς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόῳ Κελάδοντι μάχοντο ἀγρόμενοι Πύλιοί τε καὶ Ἀρκάδες ἐγχεσίμωροι, Φειᾶς πὰρ τείχεσσιν, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα. τοῖσι δ' Ἐρευθαλίων πρόμος καὶ τὰ ἑξῆς. Ὅρα δὲ ὡς τοῦ, ὠκυρόῳ τοῦ μέτρου μὴ ἀπαιτήσαντος, οὐκ ἐδίπλασε τὸ ρ κατὰ τὴν ἐν τοῖς τοιούτοις ἀττικὴν ἀναλογίαν. ἐν δὲ λόγῳ πεζῷ καθὰ τὸ χρυσοῤῥόας, καὶ τὸ γλυκύῤῥοον, καὶ τὸ πολύῤῥυτος καὶ ὅσα τοιαῦτα, οὕτω καὶ τὸ, ὠκύῤῥοος διπλάζει τὸ ἀμετάβολον. Ὁ δὲ ῥηθεὶς Κελάδων, ποταμοῦ κλῆσίς ἐστι. ἄλλως γὰρ οὐ δύναται δύο ἐπίθετα ὁμοῦ κεῖσθαι δίχα κυρίου, ἢ προσηγορικοῦ. ἐν δέ γε τῷ, πόντος κελάδων, ἐπίθετόν ἐστιν ἡ τοιαύτη λέξις. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι καθ' ὃν λόγον ἐν τῇ δ' ῥαψῳδίᾳ τὸ ἰόμωροι ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα τὸ ἐγχεσίμωροι, καὶ τὰ ἐκεῖ γραφέντα χρήσιμα καὶ ἐνταῦθά εἰσι. Φειὰ δὲ, πόλις περὶ τὴν Ἦλιν περὶ ἣν Ἰάρδανος ῥεῖ ποταμός, ὁ χρησιμεύσας εἰς Ἰορδάνην τοῖς τοὺς Ὁμηρικοὺς συῤῥάψασι θεότορον κέντρωνας. ταύτης τε Φειᾶς ἡ παραλήγουσα διφορεῖται. φέρεται γὰρ ἐν τῇ κατὰ στοιχεῖον ἀναγραφῇ τῶν ἐθνικῶν τοιαῦτά τινα. Φειά πόλις Ἠλείας, ἣν Ὅμηρος μετὰ τοῦ ι γράφει, Φειᾶς πὰρ τείχεσι. ταύτης ὁ πολίτης Φειαῖος. παρακατιὼν δὲ ὁ ταῦτα ἐκεῖ γράψας καὶ οἷον ἐκλαθόμενος, φησὶ τὸ αὐτὸ ἄλλως. Φεά, πόλις τῶν περιμάχων μεσσηνίοις καὶ λάκωσιν. Ὅμηρος, Φεᾶς πὰρ τείχεσι. τὸ δὲ ἐθνικὸν ταύτης Φεεὺς καὶ Φεάτης, καὶ Φεαῖος. καὶ οὕτω μὲν ἐκεῖνος. αἱ μέντοι ἀλλαχοῦ φερόμεναι Φηραί, γερηνίοις ὁμοροῦσι κατὰ τὸν γεωγράφον, ἀφ' ὧν ὁ Νέστωρ Γερήνιος. Τὸν δὲ Ἰάρδανον, οὐ μέγαν ποταμὸν ἡ ἱστορία ἔχει, ὡς ὁ αὐτὸς γεωγράφος δηλοῖ ἐν οἷς λέγει. Φειά, ἄκρα καὶ πολίχνη. ἔστι δὲ καὶ ποτάμιον πλησίον ὁ Ἰάρδανος. λέγει δ' ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι μετὰ τὸν αἰγιαλὸν τῶν Πισατῶν, ἄκρα Φειά. ἣν δὲ καὶ πολίχνη, ὡς ὁ ποιητής, Φειᾶς πὰρ τείχεσι. τοῦτο δέ τινες χάος φασὶ δεῖν γράφειν. πόλις δὲ ὑπῆρξε πλησίον Λεπρέου, περὶ ἧς γενέσθαι φασὶ πόλεμον, ὃν ἔφρασεν Ὅμηρος, Ἀρκάσι πρὸς Πυλίους. ἐχόντων δὴ καὶ τῶν εἰρημένων οὕτως, ὁ Νέστωρ προσφυῶς τῷ παρόντι τόπῳ παλαιὰν μονομαχικὴν ὡς προσεχῶς ἐλέχθη ἀνδραγαθίαν ἐκτίθεται, ἀφηγούμενος ὅπως Πυλίων καὶ Ἀρκάδων μαχομένων, ἀνεῖλεν αὐτὸς ἐν μονομαχίᾳ τὸν ἀρκάδα Ἐρευθαλίωνα. φησὶ γάρ, τοῖσι δ' Ἐρευθαλίων, τοῖς δηλωθεῖσι δηλαδὴ ἀρκάσι, πρόμος ἵστατο ἰσόθεος φώς. τεύχε' ἔχων ὤμοισιν Ἀρηϊθόοιο ἄνακτος, δίου Ἀρηϊθόου. τὸν ἐπίκλησιν κορυνήτην ἄνδρες κίκλησκον, καλλίζωνοί τε γυναῖκες, οὕνεκ' ἄρ' οὐ τόξοισι μαχέσκετο δουρί τε μακρῷ, ἀλλὰ σιδηρείῃ κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας. εἶτα καθ' ἱστορίαν λεπτολογῶν, λέγει καὶ πῶς τὰ τοῦ Ἀρηϊθόου τεύχεα ἦσαν παρὰ τῷ Ἐρευθαλίωνι. καί φησιν ὅτι τὸν Ἀρηΐθοον, Λυκόοργος ἔπεφνε δόλῳ, οὔτι κράτεΐ γε, στεινωπῷ ἐν ὁδῷ, ὅθ' ἄρ' οὐ κορύνη οἱ ὄλεθρον χραῖσμε σιδηρείη. πρὶν γὰρ Λυκόοργος ὑποφθάς, δουρὶ μέσον περόνησεν. ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη. τεύχεα τ' ἐξενάριξε, τά οἱ πόρε χάλκεος Ἄρης. καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἔπειτα φόρει μετὰ μῶλον Ἄρηος. αὐτὰρ ἐπεὶ Λυκόοργος ἐνὶ μεγάροισιν ἐγήρα, δῶκε δέ, ἤγουν ἔδωκε δὴ Ἐρευθαλίωνι φίλῳ θεράποντι φορῆναι, ἤγουν φορεῖν ὡς πολλαχοῦ κεῖται, καὶ οὕτω τῇ ἱστορίᾳ περιεκβάς, ἔχεται αὖθις τῶν προκειμένων. καὶ φησί. τοῦ, ὅγε τεύχε' ἔχων, ὁ Ἐρευθαλίων δηλαδὴ προκαλίζετο πάντας ἀρίστους. οἱ δέ, μάλα ἐτρόμεον ὡς καὶ νῦν δηλαδὴ τὸν Ἕκτορα οἱ Ἀχαιοί, καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη. ἀλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν θάρσεϊ ᾧ, ἤγουν κατὰ ἴδιον θάρσος καὶ οὐχ ἑτέρωθεν μοι ἐντεθέν, ὡς νῦν ἐγὼ θαρσοποιεῖν τοὺς Ἀχαιοὺς βούλομαι. γενεῇ δέ φησι νεώτατος ἔσκον ἁπάντων καὶ μαχόμην οἱ ἐγώ. δῶκε δέ μοι εὖχος Ἀθήνη. εἶτα ὁ γέρων τὴν ἑαυτοῦ ἀνδραγαθίαν αὔξων, φησί. τὸν, δὴ μήκιστον καὶ κάρτιστον κτάνον ἄνδρα. καὶ ἑρμηνεύων τὸ μήκιστον, ἐπάγει. πολλὸς γάρ τις ἔκειτο παρήορος ἔνθα καὶ ἔνθα. ἐπὶ δὲ τούτοις, ἐπιφέρει τὸν τῆς ἱστορίας σκοπόν, ὅ ἐστι τὴν καὶ προδηλωθεῖσαν ἀξίωσιν τοῦ διηγήματος, εἰπών, εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη. τῷ κε τάχ' ἀντήσειε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ, ἤγουν ταχὺ ἂν εὕρε τὸν ἀντιστησόμενον ἐμὲ δηλαδή. ὡς

μὴ δεησόμενον τοῦ ἐρεθίσοντος. ὑμέων δέ φησιν οἳ περ ἔασιν ἀριστῆες παναχαιῶν, οὐδ' οἳ προφρονέως μέμαθ' Ἕκτορος ἀντίον ἐλθεῖν, ὀνειδίζων ἐνταῦθα ὡς αὐτὸς μὲν καὶ νεώτατος ὢν καὶ μή πω ἀριστεὺς, ἐτόλμησέ ποτε κατὰ μηκίστου καὶ καρτίστου ἀνδρός. τῶν δὲ ἀχαιῶν, τό, τε πλῆθος κάθηται νῦν ὑποτρέμον, καὶ οἱ ἀριστεῖς δὲ ὀκνοῦσιν ἀντιστῆναι τῷ Ἕκτορι. Καὶ ὅρα ὅτι ἐν τῷ ῥηθέντι διηγήματι ὁ ποιητὴς τῆς εὐκτικῆς ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ, αἲ γὰρ ἡβῷμι ἀντὶ τοῦ εἴθε ἀκμάζοιμι, καὶ μεταξὺ διηγησάμενος ἃ ἤθελεν, εἰς ὁμοίαν πάλιν εὐχὴν κυκλικῶς τὸν λόγον συνέκλεισεν, εἰπών. εἴθε. ὡς ἡβώοιμι καὶ ἑξῆς, ὡς ἀνωτέρω κεῖται. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐπίτηδες τὴν ἱστορίαν ταύτην καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ εἰς παράδειγμα ὁ ποιητὴς παρήγαγε. δεικνὺς ὡς οὐδέν τι καινὸν ποιεῖ πλάττων μονομαχίας, εἴγε καὶ οἱ παλαιοὶ οὕτω ποτὲ ἐποίουν. Ἱστέον δὲ ὅτι τὸν Μενέσθιον ὡς ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ῥαψῳδίας ταύτης ἐῤῥέθη τὸν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου πεσόντα, πρεσβύτερον τοῦ Νέστορος νομισθῆναι, οὕτω συνῆκται παρά τινων. Μενέσθιος ὁ ῥηθεὶς υἱὸς ἦν Ἀρηϊθόου τοῦ κορυνήτου, ὡς ἐκεῖ ἐῤῥέθη, ὃν κορυνήτην ὁ Λυκοῦργος δόλῳ ἀνελὼν, εἶχε τὰ ὅπλα. τὰ δὲ, γηράσκων μετὰ ταῦτα ὁ τοιοῦτος Λυκοῦργος, Ἐρευθαλίωνι δέδωκε φορεῖν, τοῦτον δὲ ὁ Νέστωρ νεώτατος ὢν, ἡβάσκων γὰρ ἦν, ἀνεῖλεν. ὥστε φασὶ προγεγένηται τοῦ τότε νεωτάτου Νέστορος ὁ ῥηθεὶς Μενέσθιος. καὶ εἴη ἂν, οὐχ ὁ Νέστωρ καθ' Ὅμηρον πρεσβύτατος τῶν στρατευσάντων εἰς Ἴλιον, ἀλλὰ μᾶλλον ὁ Μενέσθιος. λύεται δὲ παρὰ τῶν παλαιῶν τὰ τῆς τοιαύτης ἀπορίας πιθανώτατα, δεικνύντων τὸν Νέστορα παλαιότατον. φασὶ γοῦν οὕτω πως ἐν ὑποθέσεως σχήματι, ὅτι θετέον, ὡς ἔτι βρέφει τῷ υἱῷ Μενεσθίῳ τέθνηκεν ὁ πατὴρ Ἀρηΐθοος, φονευθεὶς ὑπὸ Λυκούργου, οὐ κατ' ἀνδρίαν ἀλλὰ δόλῳ, οἷα γηραιοῦ ὡς εἰκὸς ὄντος, καὶ μὴ δυναμένου κράτει περιγενέσθαι. τεθνηκότος δὲ τοῦ Λυκούργου, μετ' οὐ πολὺ διὰ τὸ ἔτι πλεῖον τοῦ γήρως, διάδοχος τῶν Ἀρηϊθόου ὅπλων Ἐρευθαλίων γενόμενος ἀναιρεῖται ὑπὸ Νέστορος, εἰ μὴ βρεφύλλου ὄντος τοῦ Μενεσθίου, ἠδύνατο Νέστωρ ὅπλα αἴρειν κατὰ Ἐρευθαλίωνος, εἴη ἂν χρόνοις πολλοῖς τοῦ Μενεσθίου πρότερος, διὸ καὶ γηραιότατος. οὐδὲν γοῦν ἀπεικὸς τὸν Μενέσθιον οὔπω οὐδὲ δύο ἐτῶν εἶναι, ὅτε ὁ Νέστωρ ἀνεῖλε τὸν καὶ ἐν τῇ γ' ῥαψῳδίᾳ κείμενον Ἐρευθαλίωνα. ὃς καθὰ τὸ κύριον ὁ φοῖνιξ ἀπὸ τοῦ ὡς εἰκὸς πεφοινίχθαι τὴν ὄψιν χυμῷ ἡλίῳ καλεῖσθαι δοκεῖ, οὕτω καὶ αὐτὸς ἀπὸ τοῦ ἐρεύθεσθαι, φυλαχθείσης τῆς ευ διφθόγγου, ὡς καὶ ἐν τῷ ἐρευθέδανον, καὶ ἐνέρευθες, διὰ τὸ μὴ ἔχειν κακοφωνίαν. ἔνθα δὲ κακοφωνεῖται ἡ παραγωγὴ, ἐκεῖ ἐκτρέχει τὸ ε τῆς διφθόγγου, ὡς καὶ ἐν τῷ ἐρυθρόν. ἐρύθω δὲ ἐρευθερὸν καὶ ἐν συγκοπῇ ἐρευθρὸν, καὶ ἀπελεύσει τοῦ ε διὰ εὐφωνίαν ἐρυθρὸν ὁμοίως τῷ ψεύδω ψευδηρὸς ψευδρὸς καὶ ψυδρὸς, ὡς τὸ, ψυδραῖσι φήμαις. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, ἐκ μὲν τοῦ ἐρεύθω ἐνεστῶτος, γίνεται τὰ εἰρημένα καὶ ἔτι κατ' αὐτὰ φυλάττει τὴν ευ δίφθογγον. ἐκ δὲ τοῦ ἤρυθον β' ἀορίστου ὁμοίου τῷ ἐλεύθω ἤλυθον, γίνεται καὶ τὸ ἐρυθηρὸν, καὶ ἐν συγκοπῇ ἐρυθρὸν, καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ κοινότερον λεγόμενον ἐρυθρόδανον, καὶ τὸ ἐρύθημα. ἤδη δὲ καὶ νῆσος ὠκεανῖτις ἡ ἐρύθεια ἡ τοῦ Γηρυόνου, ὁμωνυμοῦσα μιᾷ τῶν μυθικῶν πολλῶν ὠκεανίδων. δῆλον δὲ καὶ ὅτι ἐρευθίων ἐστὶ τὸ πρωτότυπον, ἡ δὲ αλ συλλαβὴ ἐπλεόνασε διὰ λειότητα φωνῆς. ὅπερ ἔν τε ὀνόμασι γίνεται τοῖς διὰ τοῦ ἀλέος, καὶ ἐν τῷ μάσσω μαλάσσω, καὶ στάζω, σταλάζω. Ὅρα δὲ καὶ τὸν ἀρηΐθοον δὶς ὠνόμασεν ἐπαναληπτικῶς ἐν ἑνὶ τόπῳ, διὰ τὸ ἔνδοξον τοῦ ἀνδρός. εἰπὼν ὁμοιοπτώτως, ὡς ἔθος, ἀρηϊθόου ἄνακτος, δίου ἀρηϊθόου. Τὸ δὲ ἐπίκλησιν παρὰ τοῖς ὕστερον συγκοπεὶς, τὸ ἐπίκλην ἐπίῤῥημα πεποίηκεν, ὃ δηλοῖ κλῆσιν τινὰ ἑτέραν ἐπὶ κυρίῳ ὀνόματι νόμῳ ἐπιθέτου. ἐνταῦθα δὲ καὶ τρόπος ἐτυμολογίας ὑποφαίνεται ἐν τῷ ἐπίκλησιν κίκλησκον. τὸ γὰρ καλεῖν, ἐν ἀμφοτέραις ἐτυμολογικῶς παρηχεῖται ταῖς λέξεσιν. Ὁμοίου δὲ τρόπου καὶ τὸ, κορυνήτην ἐκάλεον ἄνδρες καὶ καλλίζωνοι γυναῖκες, διότι σιδηρεῖ κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας. ἐτυμολογία γοῦν ἐνταῦθα τοῦ κορυνήτου ἐστί.

Κορύνη δὲ, ἣν καὶ αὐτὴν δὶς ἔφη ἐπιμείνας διὰ τὸ τῆς λέξεως καίριον, ἁπλῶς μὲν πᾶσα ῥάβδος κεφαλωτὴ, παρὰ τὴν κάραν, ὅθεν καὶ ἡ κόρυς. εἰ δὲ τὸ τοῦ ξύλου ἐξ ἄκρου παχὺ σιδηροῦν εἴη, τότε καὶ σιδηρείη κορύνη λέγεται, ἀπὸ τοῦ κεφαλωτοῦ μέρους οὕτω κληθεῖσα. ὥσπερ καὶ ῥόπαλόν τι λέγεται, ἀπὸ τοῦ ἄκρου μὴ ὀρθοῦ ὄντος, ἀλλὰ ῥέποντος. οὕτω καὶ ἡ πολεμικὴ κάμαξ, ἀπὸ ξύλου συγκειμένη καὶ σιδήρου, δόρυ μὲν λέγεται διὰ τὸ ξύλον, αἰχμὴ δὲ διὰ τὸν σίδηρον. Ἱστέον δὲ ὡς οὐ δῆλον εἴτε ἡ κεφαλὴ τῆς ῥηθείσης κορύνης μόνη σιδηρᾶ ἦν, εἴτε καὶ ὅλην αὐτὴν σίδηρος συνεκρότει. ὥσπερ καὶ δόρυ τὸ μὲν, αἰχμὴν μόνην εἶχε σιδηρᾶν. τὸ δὲ, ὁλοσίδηρον ἦν κατὰ τὸ σίγυννον, ἢ μᾶλλον σύγυνον, περὶ οὗ προδεδήλωται. Τὸ δὲ καλλίζωνοι, ταυτόν ἐστι τῷ εὔζωνοι. τὸ μέντοι βαθύζωνοι, ἑτεροῖόν ἐστι. τὸ δὲ καλλίπεπλοι, περιττότερον τούτων ἐστί. περίπτυστον δὲ δηλοῖ ἄνδρα, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται, τὸ καὶ ἀνδράσι καὶ γυναιξὶ περιᾴδεσθαι. Τὸ δὲ ῥήγνυσκε φάλαγγας, ἀφορμή ἐστι καὶ αὐτὸ συνθέτου ὀνόματος τοῦ ῥηξήνωρ, ὃς φάλαγγας ῥήγνυσιν ἀνδρῶν. Λυκοῦργος δὲ ὁ ἐνταῦθα, ἕτερός ἐστι παρὰ τὸν προδηλωθέντα θρᾶκα, τὸν τοῦ Διονύσου διώκτην. Τὸ δὲ δόλῳ, οὔτι κράτεΐ γε, περιττῶς διπλάζεται. δῆλον γοῦν ὡς ὁ δόλῳ ἀνελὼν, οὐ κράτει ἀναιρεῖ. Τὸ δὲ στεινωπῷ ἐν ὁδῷ, ἐντελῶς εἴρηται. ὅτε μέντοι ἐρεῖ τις μόνον τὸ στεινωπῷ, οἷον ἔπεφνεν ἐν στεινωπῷ, ἢ διέτριβεν ἐν στεινωπῷ, τηνικαῦτα ἐλλιπῶς λέγεται. οὕτω δὲ καὶ τὸ μὲν ἔχραισμεν ὄλεθρον, ἐντελὲς ἔοικεν εἶναι. τὸ δὲ οὐκ ἄν σοι χραίσμῃ σκῆπτρον καὶ τὰ ὅμοια, ἐλλιπῶς ἔχειν. ὡσαύτως καὶ τὸ μὲν μῶλον ἄρηος, ἐντελές ἐστιν ὡς καὶ ἀλλαχοῦ κεῖται, μῶλον δὲ ἁπλῶς εἰπεῖν τὸν πόλεμον ἐλλέλειπται. λέγονται δὲ καὶ πόλεων στενωποὶ, αἱ στεναὶ ἄμφοδοι, διὰ τὸ ἐν αὐ

ταῖς

τοὺς ἀπὸ στενοῦσθαι τοὺς ὦπας εἰς τὸ βλέπειν. ἀντίκειται δὲ πάντως τῷ στενωπῷ, τὸ εὐρωπόν. οὗ χρῆσις καὶ παρὰ Ὀππιανῷ εἰπόντι που εὐρωπὸν σπήλαιον, τὸ πλατύ. Τὸ δὲ ὅτι οὐ κορύνη ὄλεθρον ἔχραισμεν, οὐκ εὐτελίζων τὴν κορύνην ἔφη, ὡς μὴ εὔχρηστον οὖσαν, ἀλλ᾽ ἁπλῶς καὶ νῦν αὐτὸ εἶπε τὸ πρᾶγμα, ὅτι δηλαδὴ τοῦ Λυκούργου ὑποφθάντος περονῆσαι τὸν Ἀρηΐθοον, οὐκ ἐχρησίμευσεν αὐτῷ ἡ κορύνη. Τὸ δὲ περονῆσαι, τὸ ῥᾴδιον δηλοῖ τῆς διελάσεως τοῦ δόρατος, ὡς ἐὰν περόνη διά τινος ἦλθεν ὀπῆς. τοῦτο δὲ οὐ μόνον διαμπερὲς πλῆξαι, ἀλλὰ καὶ ἀντιπορῆσαι εἴποι τις ἄν, λαβὼν ἀφορμὴν ἐξ ἑτέρου ῥήτορος. εἰ καὶ Ὅμηρος ἐν τοῖς μετὰ ταῦτά που, ἐπὶ ἐκρυπτήσεως τοίχου τὴν ἀντιτόρησιν τίθησι. Τὸ δὲ ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη, οὐ φεύγοντα δηλοῖ πεσεῖν τὸν κορυνήτην, ἀλλ᾽ ἐξ ἀντιμετώπου μάχης, ἄλλως γὰρ πρηνὴς ἂν ἔπεσεν εἰ ἔφευγεν. ἄρης δὲ δοῦναι τὰ ὅπλα τῷ Ἀρηϊθόῳ λέγεται, ὡς καὶ τόξον ὁ Ἀπόλλων Πανδάρῳ, ἢ Εὐρύτῳ. χάλκεος δὲ ἄρης καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται, ὡς καὶ Ἀφροδίτη χρυσῆ. Τὸ δὲ φορεῖν, διφορεῖσθαι καὶ ἐνταῦθα δηλοῦται. ἔστι γοῦν ἐνεστὼς αὐτοῦ, φορῶ καὶ φοραίνω, ἢ φόρημι ἐξ οὗ τὸ φορῆναι. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι οὐ συγγενεῖ, οὐδὲ ἑταίρῳ, ἀλλὰ φίλῳ θεράποντι δέδοται φορεῖσθαι ἡ τοῦ δεσπότου πανοπλία, προτιμητέοι γὰρ ἐν πολλοῖς καὶ οἱ ἀγαθοὶ θεράποντες. Τὸ δὲ ἐδείδισαν, ἀπὸ τοῦ δεδίω ῥήματος γίνεται δεδιπλασιασμένου. τὸ γὰρ πρωτότυπον, δίω ἐξ οὗ καὶ διώκω. χρῆσις δὲ αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ, παρὰ γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν, ἤγουν ἐδεδίει περὶ ταῖς ναυσί. καὶ ἄλλως δὲ γίνεται τὸ ἐδείδισαν, ἀπὸ τοῦ ἐδεδίεσαν κατὰ συγκοπήν. δῆλον δέ, ὡς διαφέρει τρέμειν καὶ δεδιέναι, εἴγε καὶ μὴ δεδιώς τις, ὅμως τρομέει ποτὲ ῥιγῶν, ἢ καὶ διὰ νόσον. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ τρομέειν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται, γενόμενον ἀπὸ τοῦ τρέμω τρόμος τρομῶ, ὅμως οὐκ ἔσχεν ὀγκῶσαι τὴν ἄρχουσαν κατὰ τὸ τρέχω τρόχος τρωχῶ, καὶ στρέφω στρόφος στρωφῶ, καὶ τὰ ὅμοια, ἀλλ᾽ ἐφύλαξε τὴν γραφὴν τοῦ τρόμου δίχα μεγεθυσμοῦ. καὶ ἴσως ἐποίησε τοῦτο, διὰ τὸ μὴ δευτέρας εἶναι συζυγίας κατὰ τὸ τρωχῶ καὶ στρωφῶ, καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἡ δ᾽ αὐτὴ αἰτία τοῦ ὀ συστολῆς καὶ ἐν τῷ δέμω δόμος δομῶ δομήσω. καὶ ἐν ἄλλοις δὲ ὁμοίοις.

Τὸ δέ, οἱ δέ, μάλ᾽ ἐρρίγεον, οὐδέ τις ἔτλη, ἀλλ᾽ ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν, πρέπει ῥηθῆναι περὶ ἀνδρὸς θαρσαλέως μονομαχήσαντος. ἔνθα σημείωσαι ὅτι πολυτλήμων καὶ ὁ Νέστωρ, καθά που καὶ ὁ Ὀδυσσεύς. καὶ ὅτι τὸ οὐδέ τις ἔτλη, τὸ ἐναντίον ἐστὶ τοῦ πολυτλήμων. καὶ ὅτι ἐν τούτοις πάνυ σεμνύνει ὁ Νέστωρ ἑαυτόν. εἰ γὰρ ἀγεννὲς τό, οὔ τέτληκέ ποτε θυμῷ πόλεμον ὁ βασιλεὺς κατὰ τὸν τοῦ Ἀχιλλέως λόγον. γενναῖος ἄρα ὁ καὶ ἐν ἁπαλῇ ἡλικίᾳ καὶ οὕτως ἀτελεῖ, πολυτλήμων. ἐνταῦθα δὲ ὅρα καὶ τὸ οὐδέ τις ἔτλη ἐλλιπῶς λεχθέν, λείπει γὰρ τὸ πολεμίζειν. ἴσως δὲ καὶ καθ᾽ ὑπερβατὸν αὐτὸ νοεῖται ἀπὸ κοινοῦ. ἐπάγει γάρ. ἀλλ᾽ ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων, πολεμίζειν. ἔνθα τὸ πολυτλήμων, ἀντίκειται πρὸς τὸ οὐδέ τις ἔτλη. Τὸ δὲ πολεμίζειν θάρσει ᾧ, τουτέστιν ἰδίῳ, ταυτόν ἐστι περιφραστικῷ νοήματι τῷ πεισθῆναί τινα ἐφ᾽ αὐτοῦ θυμῷ τολμήσαντι, παρακινδυνεῦσαι εἰς ἔργον, ὅπερ ἐν τοῖς ἑξῆς που ὁ γέρων ἐρεῖ. Ἐν δὲ τῷ μαχόμην οἱ ἐγώ, κατ᾽ ἐξοχήν τινα εἴρηται τὸ ἐγώ, ὥς που καὶ τὸ αὐτός, οὕτω δέ ποτε καὶ τὸ ἐκεῖνος. ἴσως δὲ καὶ θαῦμα ἡ λέξις δηλοῖ εἴπερ νεώτατος ὢν ὁ Νέστωρ ἐν ἥβῃ ἐθάρσει. ἄλλως μέντοι περιττῶς κεῖται. ἤρκει γὰρ εἰς τελείαν ἔννοιαν καὶ μόνον τὸ ἐμαχόμην δίχα τοῦ ἐγώ. τοιοῦτον καὶ ἀλλαχοῦ τό, καὶ μαχόμην κατ᾽ ἔμ᾽ αὐτὸν ἐγώ.

Τὸ δὲ δῶκε δέ μοι εὖχος Ἀθήνη, ταυτὸν δ᾽ εἰπεῖν φρόνησις, καθυποφαίνει διὰ συνέσεως περιέργου πῶς περιεγένετο τοῦ Ἐρευθαλίωνος Νέστορα τὸν νεώτατον. Τὸ δέ, πολλὸς γάρ τις ἔκειτο παρήορος ἔνθα καὶ ἔνθα, ἐπὶ μεγαλοσωμάτων καὶ ἐκλύτων ῥηθήσεται. δηλοῖ δὲ τὸ μὲν ἔνθα καὶ ἔνθα, τὸ εἰς μῆκος καὶ εἰς πλάτος. τὸ δὲ παρήορος, ἀντὶ τοῦ παρηρτημένος, ὅ ἐστι κεχυμένος ὧδε καὶ ἐκεῖ, ἔκλυτος, χαῦνος, καὶ οὕτω πολὺν ἐπέχων τόπον τῷ σώματι. εἴληπται δὲ ἡ λέξις ἐκ μεταφορᾶς τοῦ παρηόρου ἵππου, περὶ οὗ ἀλλαχοῦ ῥηθήσεται. τέως δ᾽ οὖν, δῆλον ὡς ὁμωνύμως οὐ μόνον ἵππος παρήορος, ἀλλ᾽ ἰδοὺ καὶ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τὸν Ἐρευθαλίωνα μετὰ τὸ πεσεῖν κείμενος οὐκ ἐν συνοχῇ τινι καὶ συστολῇ, ἀλλὰ παρειμένος, ἐκτεταμένος κατὰ τὸν εἰπόντα τραγικόν, τό, ἐν γὰρ ἐκτενεῖς ἔπος, ἤγουν εἰς λόγον ἐκτάδην ῥίψεις. ὁ δέ γε παρὰ τῷ Θεοκρίτῳ πάραρος, ἑτεροῖός ἐστι παρὰ τὸν παρήορον ὁποῖος ἂν καὶ λαμβάνοιτο. δηλοῖ γὰρ τὸν μὴ φρενήρη, ταυτὸν δ᾽ εἰπεῖν. εὖ ἀρηρότα κατὰ νοῦν, ἀλλὰ ψευδόμενον τὴν νοερὰν ἁρμονίαν, καὶ παρατετραμμένον τοῦ οὕτως ἀρηρέναι. Πρωτότυπον δέ ἐστιν ὁ πολλός, τοῦ πολλὸν ἐπιρρήματος, γενομένου ἐκ τοῦ τούτου ἐνικῆς αἰτιατικῆς, διὸ καὶ ἐν δυσὶ λ γράφεται καὶ αὐτὸ καθὰ καὶ αἱ πᾶσαι πλάγιοι τοῦ πολλός, ἀνάπαλιν ἤπερ ἐπὶ τοῦ ὁ πολὺς καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ. Σημείωσαι δὲ ὅτι πάνυ καίριόν τε καὶ ἀστεῖον ἐνταῦθα τὸ πολλός, δηλοῦται γοῦν δι᾽ αὐτοῦ διωρισμένου ποσοῦ ὄντος, εἴτουν διεχοῦς οὐ μὴν συνεχοῦς, τὸ μὴ ἂν δοκεῖν τὸν Ἐρευθαλίωνα, ἔτι σῶμα εἶναι συνεχές, ἀλλ᾽ ὡς οἱ διεσπάρθαι ὧδε καὶ ἐκεῖ τῇ παρέσει τῶν μελῶν τοῦ τοσούτου σώματος. ᾧ ἐναντίος, ὁ κατὰ τὸν Κύκλωπα ὀλίγος Ὀδυσσεύς. Ἐν δὲ τῷ ἡβώοιμι, σημειοῦνται οἱ παλαιοί, ἔφεσιν ταύτην ἀνθρωπίνην εἶναι, τὸν ἡβῶντα μέν, εἰς γῆρας ἐλάσαι. τὸν δὲ γέροντα, εἰς ἡβῶντα ἐπανακάμψαι. γίνεται δὲ τὸ μὲν ἡβῶμι, ἐκ τοῦ ἡβῶ δισυλλάβου ῥήματος. τὸ δὲ ἡβώοιμι, ἐκ τοῦ ἡβώω τρισυλλάβου. Τὸ δὲ βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη, τοῦ ἡβώοιμι ἔχεται, ὡς τῆς ἀνδρικῆς ἥβης ἐχούσης τὴν ἔμπεδον βίαν, οὐ μὴν τῆς ἁπλῶς ἥβης. Τὸ δὲ ἀντήσειε μάχης, εἴρηται συνήθως ἀντὶ τοῦ ἐπιτύχῃ, αὐτὴν γένηται. καιριώτερον δὲ εἰπεῖν, ἀντίον ἔλθοι, ὡς εὐθὺς μετὰ βραχέα φανεῖται. τοιοῦτον σὺν ἄλλοις καὶ τό, οὐ γὰρ ἔγωγε ἤντησα οὐδὲ ἴδον. ἐν δὲ τῷ,

ὑμῶν οἵπερ ἔασιν ἀριστῆες, οὐδὲ αὐτοὶ προφρονέως μέματε ἀντιστῆναι, καινότης ἐστὶ σχήματος. ἡ γὰρ κατὰ τὸ ἔασιν ὤφειλεν εἶναι καὶ τὸ μεμάασιν ἐν τρίτῳ προσώπῳ πληθυντικῷ, ἢ κατὰ τὸ μέματε δεύτερον πληθυντικὸν ὤφειλεν εἶναι καὶ τὸ, οἵ ἐστε ἀριστεῖς. ἐσχημάτισε δὲ οὕτως ὁ γέρων, οὐ μόνον διὰ καινοτροπίαν ἐπιστρέφουσαν ἀσφαλῶς τὸν ἀκροατὴν, ἀλλὰ καὶ δι' εὐχρησίαν μέτρου. καὶ ἄλλως δὲ διὰ κρᾶμα τραχύτητος καὶ ἐπιεικείας. σφοδρὸν μὲν γοῦν τὸ οὐ μέματε, ἤγουν οὐ προθυμεῖσθε εἰς μονομαχίαν, οἷα ἐν σχήματι ἀποστροφῆς λεχθὲν κατὰ προσώπων ἡρωϊκῶν. λαφότερον δὲ, τὸ οἵπερ ἔασι, καὶ οὐ κατὰ τὸ, οἵπερ ἐστέ. αὐτὸ γὰρ σφοδρῶς ἂν οὕτως ἐῤῥέθη. Τὸ δὲ ἀντίον ἐλθεῖν, ταυτόν ἐστι τῷ ἀντιστῆναι, ὃ ἀνωτέρω εἴρηται.

Ὡς νείκεσσ' ὁ γέρων. οἱ δ' ἐννέα πάντες ἀνέσαν.
Ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Τῷ δ' ἔπι, Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης.
Τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν.
Τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεὺς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.
Τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
Ἂν δὲ Θόας Ἀνδραιμονίδης, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς.
Πάντες ἄρ' οἵ γ' ἔθελον πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.
Τοῖσι δ' αὖτις μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερὲς, ὅς κε λάχῃσι.
Οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς,
Καί δ' αὐτὸς ὃν θυμὸν ὀνήσεται, αἴ κε φύγῃσι
Δηΐου ἐκ πολέμου, καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Ὡς ἔφαθ'. οἱ δὲ, κλῆρον ἐσημήναντο ἕκαστος,
Ἐν δ' ἔβαλον κυνέῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο.
Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
Ζεῦ πάτερ, ἢ Αἴαντα λαχεῖν, ἢ Τυδέος υἱὸν,
Ἢ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης.

Οὐ μέγα τι ἔδρασεν ἐν τοῖς ἄρτι, οὐ μόνον ἡ προῤῥηθεῖσα σφοδρὰ τοῦ Μενελάου ἐπιφορὰ κατὰ τῶν ἀριστέων, καὶ ἡ τοῦ βασιλέως μετ' αὐτὸν ἀμυδρὰ κολακεία ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ μάλιστα ὁ Νέστορος ἐρεθισμός. ὅτι μὴ δέ ἐστιν ἀγαθὴν παραίνεσιν ἀπρακτῆσαί ποτε παρὰ τῷ ποιητῇ, ἀλλ' ἅμα ἐκείνη, ἅμα ἔργον, καθὰ δηλοῖ καὶ νῦν τὸ, ὡς νείκεσσ' ὁ γέρων, οἱ δ' ἐννέα πάντες ἀνέστην. ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων. τῷ δ' ἔπι, Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης, τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν. τοῖσι δ' ἔπ' Ἰδομενεὺς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος Μηριόνης, ἀτάλαντος ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ. τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός. ἂν δὲ Θόας Ἀνδραιμονίδης, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς. πάντες ἄρ' οἵ γ' ἔθελον πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ. ἔνθα καὶ σημαίνει τίνας ὁ ποιητὴς τῶν ἡγεμόνων κρίνει μετὰ τὸν Ἀχιλλέα ἐν Ἕλλησιν ἀριστεῖς. καὶ ὅτι κἀνταῦθα, τῷ ἐννέα ἀριθμῷ συνήθως ἐχρήσατο, ὃν διὰ τὰς μούσας φιλεῖ. τῶν δὲ ἐννέα, ὑπερεξαίρει τρεῖς μόνους ὡς μετ' ὀλίγα εἰρήσεται. οὕτως ἡ τοῦ Νέστορος συμβουλὴ, καὶ τὸ τῆς παλαιᾶς ἀριστείας διήγημα, ἠρέθισεν ἀναστῆναι τοὺς οἵους τε ὄντας Ἕκτορι ἀντιμάχεσθαι. ὡς εἶναι καὶ νῦν ἀληθῆ τὴν λεγομένην παροιμίαν, ὡς βουλὴ μὲν ἄρχει, χεὶρ δ' ἐπεξεργάζεται. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τῶν ἐννέα ἀριστέων τούτων, ἕνα μόνον τὸν Ἰδομενέα ψιλῶς ἐκφέρει ὡς προείκηται, καὶ ἕτερον μετὰ παρωνυμίας τὸν Ἀνδραιμονίδην Θόαντα, τοὺς δὲ λοιποὺς, μετὰ καί τινων ἐπαίνων φράζει ὡς προσεχῶς γέγραπται, ποικίλος καὶ ἐνταῦθα ὤν. Ὅρα δὲ ὅτι τε τὸ πάντες, κατὰ παρολκὴν καὶ νῦν συνήθως κεῖται ἐν τῷ, ἐννέα πάντες ἀνέσαν. καὶ ὅτι καιρία λέξις ὡς ἐν ποιήσει τὸ ὦρτο, διὸ καὶ δὶς ἐνταῦθα ἐτέθη. καὶ ὅτι τὸ τοῖσι, κατὰ σχῆμα κάλλους ἐν στίχοις προκατάρχει τρισί. καὶ ὅτι τὸ ἐπιειμένοι ἀλκὴν, ὁμοίως ἐσχημάτισται τῷ ἀναιδείην ἐπιειμένος, περὶ οὗ ἐν τῇ ἄλφα ῥαψῳδίᾳ εἴρηται. Ἐνυάλιος δὲ κατὰ μὲν τοὺς πλείους, ὁ πολεμικὸς, ἀπὸ τῆς ἐνυοῦς. τινὲς δὲ ὥσπερ τὴν Παλλάδα διὰ φόνον τοῦ Πάλλαντος, οὕτω καὶ τὸν ἐνυάλιον διά τι τοιοῦτον κεκλῆσθαι φασίν. Ἀῤῥιανὸς γοῦν ἱστορεῖ, ὅτι ἐλθὼν ἄρης εἰς τὰ τῆς Θρᾴκης χωρία ὅπου τὰ οἰκεῖα ἦν τῷ Ἐνυαλίῳ, ἤθελε ξενισθῆναι. ὁ δὲ, οὐκ ἤθελε δέχεσθαι, φάμενος, οὐκ ἂν ξενίσαι ἄλλον, ἢ ὃς κρείσσων αὐτοῦ τὰ πολέμια ἔλθοι. καὶ ὃς, ὥρα σοι ξενίζειν ἐμὲ, καθότι κρείσσων σου φημὶ τὰ πολέμια εἶναι. τοῦ δὲ Ἐνυαλίου ἀποφάσκοντος, ἔρχεται εἰς χεῖρας, καὶ ἐπὶ πολὺ τῆς μάχης ἐκταθείσης, τέλος ὁ Ἐνυάλιος πίπτει ὑπὸ τῷ ἀρεϊ, πληγεὶς ὅπλῳ τῇ ῥομφαίᾳ. διὸ καθότι μέγα τοῦτο ἆθλον ὁ ἄρης νέος ὢν ἐξετέλεσεν, ἐκαλεῖτο ἐπ' αὐτῷ Ἐνυάλιος. Τὸ δὲ ἀνδρειφόντης, διφορεῖται ὡς ἐν ἄλλοις ἐστὶ δῆλον. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ἀνδρειφόντης, ἐστὶ μὲν ταυτὸν τῷ βροτολοιγὸς καὶ ἀνδροφόνος, ἀποκεκλήρωται δὲ εἰς ὄνομα τῷ ἀρεϊ. τὸ μέντοι ἀνδροφόνος, ἀνθρώπινον, εἴγε καὶ ὁ Ἕκτωρ ἀνδροφόνος που λέγεται. Ὅρα δὲ καὶ ὅπως τὸν βασιλέα σεμνύ-

νει ὁ ποιητής, οὐχ ἁπλῶς εἰπὼν ὅτι πρῶτος ὦρτο, ἀλλὰ πολὺ πρῶτος. καὶ ἔχει ὁ βασιλεὺς τοῦτο τῶν ἄλλων σεμνότερον, εἰ καὶ ὁ αἴας κρείττων ἐστὶν ἄλλως αὐτοῦ ὡς φανήσεται. εἰκότως δὲ προανίσταται, ἵνα μὴ φιλοψυχεῖν δόξῃ ὁ τὸν ἀδελφὸν ἤδη κωλύσας τοῦ μονομαχῆσαι, καί τοθεν ἀκούσῃ ὡς εἴπερ οἱ βασιλεῖς ἀπόμαχοι φιλοῦσιν εἶναι, τί δὴ τοὺς ἄλλους εἰς κίνδυνον παραβάλλονται; καὶ δοκεῖ μεμελετῆσθαι ἤδη τὸ τοιοῦτον θάρσος τῷ βασιλεῖ. φάμενος γὰρ πρὸ βραχέων ἀναστήσεσθαί τινα πρόμαχον ἀξιόλογον τῷ Ἕκτορι, αὐτὸς ἄρτι πρῶτος εἰς ἔργον ἀναπηδᾷ, ὡς οὕτω κατὰ ζῆλον ἐπαινετὸν καὶ ἄλλους ἐποτρυνθῆναι πεισθέντας ἐῷ θυμῷ τολμῆσαι. καθά που καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ γέρων Νέστωρ τοῦ βασιλέως Μενελάου νύκτωρ προεξαναστάντος καὶ πονουμένου φησίν. οὕτως οὔτις οἱ ἀπιθήσει ἀργείων, ὅτε κέν τινα ἐποτρύνῃ καὶ ἀνώγῃ. Τὸ δὲ πολὺ πρῶτος, μὴ συναναστῆναί τινι τὸν βασιλέα δηλοῖ, ἀλλὰ τῶν ἄλλων τοῦ δέ τινος πρὸ τοῦδε ἀνισταμένων, αὐτὸν πολὺ πρῶτον ἀναπηδῆσαι. Τὸ δὲ ἤθελον πτολεμίζειν Ἕκτορι, ἢ τὸ ἐβούλοντο δηλοῖ κοινότερον, ἢ ἀντὶ τοῦ ἠδύναντο εἴληπται. πολλάκις γοῦν καὶ ἐπὶ τοιούτου σημαινομένου ἡ λέξις λαμβάνεται. ὡς καὶ ἐν τῷ, οὐδέ τις ἤθελεν ὁμοιωθῆναι τῷ Ὀδυσσεῖ. καὶ, οὐδ' ἤθελε προρρέειν ὁ ποταμὸς δηλαδή. Ὅτι βούλεται ὁ Νέστωρ τοὺς ῥηθέντας ἐννέα προμάχους κλήρῳ λαχεῖν, εἰπών, κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερές, ὅς κε λάχῃσιν. οὗτος γοῦν δὴ ὀνήσει ἀχαιούς, καὶ δ' αὐτὸς ὃν θυμὸν ὀνήσεται, αἴκε φύγῃσι δηΐου ἐκ πολέμοιο, καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος. δῆλον δὲ ὅτι ὀνήσει τοὺς ἀχαιοὺς ὁ τοιοῦτος, τιμήσας αὐτούς. καὶ τῷ αὐτῷ αὖθις ὀνηθήσεται τιμηθεὶς οἷα νικητής. καὶ ἄλλως δὲ κατὰ τὸν λόγον τοῦ Νέστορος, ὀνηθήσεται τὴν ἰδίαν ψυχὴν, ὡς περισωσάμενος ἑαυτὸν, καὶ γέρας δι' οὗ τοῦτο χῶν πολυτίμητον. Σημειῶσαι δὲ ὅπως τῇ τύχῃ ἐπέρριψε τὴν τοῦ ἀρίστου ἐπιλογὴν ὁ συνετώτατος, καὶ οὐκ αὐτὸς ἐπικρίνει. οὐ μόνον ἵνα μὴ λυπήσῃ τοὺς λοιποὺς ἕνα τινὰ ἐπιλεξάμενος, ἀλλὰ καὶ ὅτι πάντας ἀξιομάχους οἶδε πρὸς ἕκτορα. διὸ σεμνότερόν τι καὶ ἐνδοξότερον ποιῶν, τῇ τύχῃ ἐπιτρέπει τὴν ἐπίκρισιν, εὖ εἰδὼς ὡς ὁποῖος ἂν ἐκπεσεῖται πρῶτος τῶν κλήρων, ἀξιόλογος ἂν ἐκβαίη ἀντίμαχος τῷ Ἕκτορι. τὴν δὲ ῥηθεῖσαν αἰτίαν τοῦ κλήρου, ἀναπτύσσει που καὶ ὁ Ἀρριανός, λέγων περί τινος, ὅτι εἰς κλῆρον τοὺς δεῖνα καθίστασθαι ἐδικαίου, οὐ θέλων ὡς γέρας αὐτὸ τῷ ἑτέρῳ ἀπονέμεσθαι, οὐδὲ ἀτιμάσαι τὸν οὐ προκριθέντα εἰς μάχην. Ἰστέον δὲ ὅτι παλάσσειν, οὐ μόνον ὡς πολλαχοῦ φαίνεται τὸ μολύνειν, ἀλλὰ καὶ τὸ κληροῦσθαι καὶ λαγχάνειν, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ, κλήρῳ πεπάλαχθε. παράγεται δὲ ἀπὸ τοῦ πάλλω τὸ κινῶ, ἐξ οὗ καὶ πάλος ὁ κλῆρος, ὅθεν ἀντίπαλος, ὁ κατὰ πάλον ἐναντίος. ἢ καὶ ἰσοπαλὴς ὡς προδεδήλωται καὶ κατὰ πάλον ἴσος. καὶ παλτὸν, εἶδός τι ὅπλου, ἐξ οὗ καὶ ὁ παρὰ Σοφοκλεῖ δίπαλτος φονεύς. καὶ παλτὸν πῦρ, τὸ κεραύνιον. ἐκ τοῦ πάλλω δὲ καὶ τὸ παρὰ Πινδάρῳ δυσπαλὲς, καὶ ἄλλα οὐκ ὀλίγα.

Κλῆρος δὲ λέγεται νῦν μὲν, ἀπὸ τοῦ καλεῖν τινα εἰς ἔριν πολέμου. ἄλλως δὲ ἁπλῶς ἐν τῷ καθόλου, ἀπὸ τοῦ καλεῖν τινα, εἰς προκείμενον ἔργον, ἢ πρᾶγμα. ὡς δὲ καὶ ἀπὸ κάλου, ὅ ἐστι ξύλου παράγεσθαι ὁ κλῆρος λέγεται, προγέγραπται καὶ αὐτό. οὐκ ἔχει δὲ καιριωτέραν τοῦ κλήρου λέξιν ὁ ποιητής, διὸ πεντάκις ἐνταῦθα λέγει αὐτήν. κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε. καὶ κλήρους ἐσημήναντο ἕκαστος. καὶ, ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος αἴαντος. καὶ, γνῶ δὲ κλήρου σῆμα ἰδών. καὶ, ὦ φίλοι, ἤτοι κλῆρος ἐμός. καὶ ἡ τοῦ λαχεῖν δὲ λέξις, δὶς ἐνταῦθα λέγεται διὰ τὸ καίριον, εἰωθυῖα λέγεσθαι ἐπὶ τῶν ἀπὸ τοιούτου κλήρου ἐρχομένων τινί. παρὰ μέντοι τοῖς ὕστερον, καὶ ἀπὸ ψήφου λαχεῖν τις ἐλέγετό τι. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ λαχεῖν ἀποτέλεσμά ἐστι τοῦ κληροῦσθαι, ὡς δηλοῖ τό. κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε ὅς κε λάχῃσι, τουτέστι κληρώσασθε, ὅ ἐστι κλήρους βάλετε, τίς ἂν λάχῃ πρῶτος δηλαδὴ ἀντιστῆναι τῷ Ἕκτορι. ἄλλως μέντοι, καὶ εἰς ἴσον ἔρχεταί ποτε τὸ κληροῦσθαι καὶ τὸ λαγχάνειν, ἐφ' οἵου ἄν τις ἐρεῖ σημαινομένου αὐτὰ, εἴτε ἐπὶ τοῦ πάλαι κατὰ τὸν ἱστορούμενον λαχμὸν, εἴτε ἐπὶ τοῦ παρὰ τοῖς ὕστερον καθ' ἑτεροῖον εἱρμὸν ἀκολουθίας. ὄνομα δὲ τοῦ λαχεῖν, οὐ μόνον τὸ λάχος, ἀλλὰ καὶ τὸ λαχμητήριον καὶ ὁ λαχμός. λαχμὸς δὲ οὗτος, ἑτεροῖος τοῦ ἐν Ὀδυσσείᾳ. ἐκεῖνος γὰρ, δάσος ἐρίων δηλοῖ. ᾧ δάσει, ἀνάπαλιν ἡ λάχνη ἔχει. ἀπὸ δέ γε τοῦ κλήρου, γίνεται οὐ μόνον ἡ κληρονομία κλήρου δίκην καθήκουσά τινι ὡς λάχος, ἀλλὰ καὶ ἡ παροιμιώδης ἀποκλήρωσις, τύπωμά τι οὖσα ψυχῆς μοιρᾶς. καθ' ὃ φαμὲν τὸ, τίς ἡ ἀποκλήρωσις τοῦ τόδε τι εἰπεῖν. ὁ κλῆρος δὲ παράγει καὶ τὰς παρὰ ἀττικοῖς ἐπικλήρους. ἐλέγετο δὲ ἐπίκληρος, οὐ μόνον ἡ ἐκδοθεῖσά τινι πρὸς γάμον ὡς μετ' οὐ πολὺ δηλωθήσεται, ἀλλὰ καὶ ἡ παρὰ τῷ πατρὶ μὲν ἔτι οὖσα, ἐλπιζομένη δὲ καθήκειν αὐτῇ πᾶσαν τὴν πατρόθεν οὐσίαν. ἐκαλοῦντο δὲ οὕτω, κἂν δύο ἦσαν, ἢ καὶ πλείονες. ἡ δὲ ἐπίκληρός φασι, καὶ μάνδα πρός τινων ἐκαλεῖτο, ὑπ' ἐνίων δὲ, πατροῦχος. ἔτι ἐκ τοῦ Ὁμηρικοῦ κλήρου, ἔλαχε τοῖς ὕστερον ποιητικώτερον καὶ ἡ σύνθεσις τῆς κληρουχίας, καὶ τῆς ὁλοκληρίας, καὶ τῶν ὁμοίων. Τὸ δὲ διαμπερὲς, ἀντὶ τοῦ διὰ πάντων τῶν ἐννέα. διὸ ἐπάγει, οἱ δὲ, κλῆρον ἐσημήναντο ἕκαστος. Ὁ δὲ δήϊος πόλεμος, καὶ ἡ αἰνὴ δηϊοτὴς, ὡς καὶ προείρηται, ταυτὸ σημαίνουσι. Κλήρου δὲ σῆμα, ἢ περιφραστικῶς τὸν κλῆρον λέγει, ἢ κλῆρον μὲν, τὸ σῶμα τὸ διδόμενον πάλλεσθαι, σῆμα δὲ, τὸ ἐν αὐτῷ τυπωθὲν σημεῖον. διό φησι. κλῆρον ἐσημήναντο ἕκαστος. οὐ γράμματα δὲ νοητέον ἐξ ἀνάγκης τὰ τοιαῦτα σήματα, εἴδωλα δέ τινα, ἢ ἁπλῶς ἐκτυπώματα ἐν ὑποκειμένῳ εὐτελεῖ, λιθιδίῳ τυχὸν, ἢ ξυληφίῳ, ἢ τοιούτῳ τινί. αἴας οὖν τὸν αὐτοῦ κλῆρον ἐν τοῖς ἑξῆς ἐκ τοῦ κήρυκος λαβὼν, ὃν αὐτὸς ἐπιγράψας κυνέῃ ἔβαλε, παρὰ πόδα χαμάδις ἔρριψεν, ὡς εὐτελῆ τινα ὄντα. ζητητέον δ' ἐνταῦθα καὶ τὸν παρὰ Σοφο-

κλεῖ δραπέτην κλῆρον, ὃς εὐτελὴς ἦν καὶ αὐτός. ὅτι δὲ γράψαι μὲν λέγει ὁ ποιητής, γράμμα δὲ οὔ, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ τὸ σῆμα, προγέγραπται. Οτι ἕκαστος τῶν ῥηθέντων ἀριστέων, κλῆρον καθὰ ἐῤῥέθη ἐν σημηνάμενοι, ἐνέβαλον τῇ τοῦ βασιλέως κυνέῃ. Καὶ ὅρα ὅτι παλλόμενόν τι σῶμα ἐνσεσημασμένον ὁ κλῆρος ἦν. Οτι παλλομένων τῶν κλήρων, εὔξαντο ἀχαιοί. φησὶ γάρ. λαοὶ δ' ἠρήσαντο. θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον. ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν. ζεῦ πάτερ, ἢ αἴαντα λαχεῖν, ἢ Τυδέος υἱόν, ἢ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο μυκήνης. Καὶ ὅρα τίνας ἐπικρίνει ὁ ποιητὴς κρείττους εἶναι τῶν ἐννέα παρ' ἕλλησιν ἀριστέων. Καὶ ὅτι ἐν τῇ ἀπαριθμήσει προτάξας τὸν βασιλέα ὡς προεξαναστάντα, ὅμως ἐν τῇ τῶν ἑλλήνων εὐχῇ, καὶ τῇ τῶν ἀρίστων ἐπιλογῇ, προτάττει μὲν τὸν αἴαντα, ὕστερον δὲ τάσσει τὸν βασιλέα. καὶ ὅτι εἰς οὐρανὸν ὁρῶντες ἕλληνες εὔχονται, ἔνθα ἱδρύσθαι τὸ θεῖον δοκεῖ. καὶ ὅτι τὸ εὐξάμενον μέρος κἀνταῦθα εὐτυχεῖ. καὶ ὅτι τὸ θεοῖσι δέ, διαιρεθὲν γράφεται καὶ οὕτως. ἠρήσαντο θεοῖς, εἶτα, ἠδὲ χεῖρας ἀνέσχον, τουτέστιν ἀνέτειναν εἰς ἐκείνους, ὃ δὴ παρακολούθημά ἐστιν εὐχῆς, ὡς δῆθεν ἐχομένων τοῦ θείου τῶν εὐχομένων. διὸ καὶ δοκεῖ παρὰ τὸ τοῦ εὔχεσθαι συντεθεῖσθαι ἡ εὐχή, ἢ καὶ ὡς προκαλουμένων τὴν ἐκεῖθεν ἀντοχήν. τὸ δὲ σχῆμα κἀνταῦθα τῆς εὐχῆς, ἀττικῶς ἤπειγται κατ' ἔλλειψιν, λείπει γὰρ τὸ δός. ἵνα λέγῃ ὅτι δὸς τὸν δεῖνα, ἢ τὸν δεῖνα λαχεῖν. παρὰ κἀπὼν τοῦ φησιν ἐντελέστερον. δὸς νίκην αἴαντι, καὶ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσθαι. Βασιλεὺς δὲ μυκήνης ὁ Αγαμέμνων, ὡς ἄργους ὁ Διομήδης, καὶ Νέστωρ πύλου, καὶ σπάρτης Μενέλαος, καὶ ἄλλος ἄλλου τόπου. εἰ δ' ἐν ἄλλοις εὐρυκρείων ὁ αὐτός, ῥητέον ὡς ἐν ἑνὶ μὲν τόπῳ ἦν διαιτώμενος, τῶν δὲ ἄλλων, ψυχῇ δεσπόζων. ὡς διὰ μὲν τὴν μυκήνην, βασιλεὺς λέγεσθαι ἁπλῶς καὶ αὐτός, διὰ δὲ τοὺς ἄλλους, εὐρυκρείων. τισὶ δὲ ἀρέσκει, αἱρετὸν εὐρυκρείοντα τὸν Αγαμέμνονα χειροτονηθῆναι τοῖς ἀχαιοῖς ἐν μόνῳ τῷ ἰλιακῷ πολέμῳ, καθάπερ καὶ Εὐριπίδης ἱστορῶν σαφῶς εὕρηται. ἄλλως δέ γε μικροβασιλέα εἶναι καὶ αὐτόν, καὶ οὐ βασιλέα βασιλέων. διὸ καὶ ἐν τῇ δ' ῥαψωδίᾳ, φησί, τοὺς ἀχαιοὺς αὐτίκα μνήσεσθαι νόστου εἰ πέσοι Μενέλαος, ὡς οὕτω συντεθὲν αὐτοῖς, καὶ μηκέτι ἀνάγκης οὔσης παραμένειν. καὶ Διομήδης δέ που ἐρεῖ κἂν πάντες ἀχαιοὶ ἀπονοστήσωσι, μόνος αὐτὸς Σθένελός τε παραμενεῖν καὶ πολεμήσειν, ὡς μὴ ἀνάγκην ἔχοντες συναπονοστεῖν. καὶ περὶ Αχιλλεῖ δὲ ἐξὸν εἰπεῖν, ἄπειμι φθίηνδε. ἤδη δέ, καὶ περὶ Πατρόκλῳ. τάχα γοῦν ἦν καὶ αὐτῶν ἑκάστῳ λέγειν, ὡς οὐκ οἶδα δεσπότας κεκτημένος, τοὺς ἀτρείδας δηλαδή. Πολύχρυσον δὲ τὴν μυκήνην λέγει, ἢ ὡς τοιαύτην ἀληθῶς οὖσαν διὰ τὸν ἐν αὐτῇ εὐρυκρείοντα, δεῖ γοῦν ὄντως χρημάτων τῷ εὐρυκρείοντι εἴπερ τινὶ ἄλλῳ. ἢ κατὰ τοὺς νεωτέρους, πολύχρυσος λέγεται, ὡς εἴ τις εἴποι πολύφθορος, οἷα τοῦ χρυσοῦ βιοφθόρου ῥηθέντος παρά τινων. τοῦτο δέ, διὰ τὰς ἐν αὐτῇ δυσπραγίας τῶν ἀρχόντων, τοῦ, τε ἀτρέως καὶ τοῦ θυέστου, καὶ τῶν μετ' αὐτούς. περὶ ὧν Σοφοκλῆς ἔφη τό, πολύφθορόν τε δῶμα πελοπιδῶν τόδε. ὅτι δὲ μυκήνη ἡ πόλις καλεῖται, ἢ ἀπὸ γυναικὸς ἡρωΐδος, ἢ διὰ τὸν μύκητα τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους τοῦ Βελλεροφόντου. καὶ ὅτι πάλαι ποτὲ λαμπρὰ οὖσα, ὕστερον ἐξήλειπται, καὶ ἐν ὀνόματι μόνῳ κεῖται, γέγραπται καὶ ἀλλαχοῦ. Τὸ δὲ ἢ αὐτὸν βασιλῆα, ἐξοχικῶς ἐῤῥέθη, σεμνύνοντος οὕτω τοῦ ποιητοῦ τὸν βασιλέα, καί πως ἐξαίροντος τὸ ταπεινὸν τοῦ τρίτον αὐτὸν ταχθῆναι μετὰ τὸν αἴαντα καὶ τὸν διομήδην. Ορα δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ σύντομον τῆς ὀχλικῆς ἠθοποιΐας. δυσὶ γοῦν ἔπεσιν ἡ τοῦ ὁμίλου εὐχὴ περιγέγραπται, καὶ εἴωθεν οὕτω ποιεῖν Ομηρος πανταχοῦ εἰς τὰς κατὰ πλῆθος ἠθοποιΐας, καὶ ἡ αἰτία δήλη. οὕτω δὲ καὶ κατωτέρω ποιήσει, ὀλίγον τι πλατύνας τὴν ἠθοποιΐαν ἐκεῖ ἀναγκαίως, διὰ τὸ μὴ μόνον περὶ αἴαντος εἶναι τὴν εὐχήν, ἀλλὰ καὶ περὶ Εκτορος.

Οτι τοὺς κλήρους ἔπαλλεν οὐχ ἕτερός τις, ἀλλὰ γερήνιος ἱππότα Νέστωρ, ὡς καὶ τοῦ τοιούτου ἔργου πολυπειρίας τινὸς γεροντικῆς δεομένου. Οτι κατὰ τὴν εὐχὴν τῶν ἀχαιῶν, οὐ γάρ ἐστι παρὰ τῷ ποιητῇ εὑρεῖν ἀτελεσφόρητον δικαίαν εὐχήν, ἐξέβη τὰ τοῦ ῥηθέντος κλήρου. φησὶ γάρ. ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης, ὃν ἄρ ἤθελον αὐτοί, αἴαντος. ὃ δὴ ἑρμηνεία ἐστὶ τοῦ, ὃν ἤθελον αὐτοί. κῆρυξ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον ἅπαντη, δεῖξ' ἐν δέξια πᾶσιν ἀριστήεσσιν ἀχαιῶν. οἱ δ' οὐ γινώσκοντες, ἀπηνήναντο ἕκαστος. ὃ παρισοῦται

Ως ἄρ' ἔφαν. πάλλεν δὲ γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Εκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης, ὃν ἄρ ἤθελον αὐτοί,
Αἴαντος. κῆρυξ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ,
Δεῖξ' ἐνδέξια πᾶσιν ἀριστήεσσιν ἀχαιῶν.
Οἱ δ' οὐ γινώσκοντες, ἀπηνήναντο ἕκαστος.
Αλλ' ὅτε δὴ τὸν ἵκανε, φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ,
Ος μιν ἐπιγράψας κυνέῃ βάλε φαίδιμος αἴας,
Ητοι ὑπέσχεθε χεῖρ', ὁ δ' ἄρ ἔμβαλεν ἄγχι παραστάς.
Γνῶ δὲ κλήρου σῆμα ἰδών, γήθησε δὲ θυμῷ.
Τὸν μὲν πὰρ πόδ' ἑὸν χαμάδις βάλε, φώνησέν τε.
Ω φίλοι, ἤτοι κλῆρος ἐμός, χαίρω δὲ καὶ αὐτὸς
Θυμῷ, ἐπεὶ δοκέω νικησέμεν Εκτορα δῖον.
Αλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἂν ἐγὼ πολεμήϊα τεύχεα δύω,
Τόφρ' ὑμεῖς εὔχεσθε διῒ κρονίωνι ἄνακτι

πρὸς

Σιγῇ ἐφ' ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῶές γε πύθωνται,
Ἠὲ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὔ τινα δείδιμεν ἔμπης.
Οὐ γάρ τίς με βίῃ γε ἑκὼν ἀέκοντα δίηται,
Οὐδέ τ' ἀϊδρείῃ, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νήϊδά γ' οὕτως
Ἔλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι, τετραφέμεν τε.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' εὔχοντο Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Δὸς νίκην Αἴαντι, καὶ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσθαι.
Εἰ δὲ καὶ Ἕκτορά περ φιλέεις, καὶ κήδεαι αὐτοῦ,
Ἴσην ἀμφοτέροισι βίην, καὶ κῦδος ὄπασσον.

πρὸς τοῦ, ἐσημήναντο ἕκαστος. ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν ἵκανε φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ, ὅς μιν ἐπιγράψας, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου ἐρρέθη, κυνέῃ βάλε φαίδιμος Αἴας. αὐτὸς μὲν ὑπέσχεθε χεῖρα, ὁ δὲ κῆρυξ ἔμβαλεν ἄγχι παραστάς. γνῶ δὲ κλήρου σῆμα ἰδών, γήθησε δὲ θυμῷ. τὸν μὲν, ὡς προδεδήλωται, πὰρ πόδ' ἑὸν χαμάδις βάλε, φώνησέν τε. ὦ φίλοι, ἤτοι κλῆρος ἐμὸς, χαίρω δὲ καὶ αὐτὸς θυμῷ, ἐπεὶ δοκέω νικησέμεν Ἕκτορα δῖον. κάλλιον ἄρα Αἴας τὴν κρείττω ἐλπίδα προβέβληται, ἤπερ ὁ Ἕκτωρ. ὁ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ Ἑλένου μαθὼν, ὡς προείρηται, ὅτι οὔπω σοι μοῖρα θανεῖν, οὕτως ἀνδρίζεται. ὁποῖον δή τι καὶ ἐπὶ Κόδρου τοῦ Ἀθηναίου ἱστόρηται. ὃς εἰ καὶ ἄλλως ἔχει τὰ κατ' ἐκεῖνον, ἤπερ τὰ κατὰ Ἕκτορα, ὅμως χρησμῷ θαρρήσας, ἠνδρίσατο ἕως καὶ εἰς θάνατον τὸν ὑπὲρ πατρίδος. Αἴας δὲ σφετέρᾳ πεποιθὼς ἀρετῇ, λέγει ἃ λέγει.

Ὅρα δὲ ὅτι τὸ, ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης, ταυτόν ἐστι τῷ, ἅλμα ἐκούφισεν, ὃ Σοφοκλῆς παρέφρασεν εἰς τὸ, πρῶτος ἔμελλεν ἅλμα κουφιεῖν. καὶ ὅτι τὸ, φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ, δὶς εἶπεν ὁ ποιητὴς, οὐκ ὀκνήσας οὐδὲ νῦν τὴν διττολογίαν. καὶ ὅτι τὸ ἁπάντῃ, οὐ σύνηθες τοῖς μεθ' Ὅμηρον, δισυλλάβως γὰρ ἐκεῖνοι πάντῃ φασί. καὶ ὅτι σεμνὰ κἀνταῦθα τὰ δεξιά. τὸν γοῦν κλῆρον, ἐπ' ἀγαθῷ οἰωνῷ, ἐν δέξια πᾶσιν ἔδειξεν ὁ κῆρυξ, ἤγουν δεξιᾷ χειρὶ φέρων αὐτὸς ἐκεῖνον, ἢ ἐκ δεξιῶν ἱστάμενος τοῖς ἀριστεῦσιν ἐν τῷ δεικνύειν αὐτόν. ἴσως δὲ καὶ ἀμφότερα, εἰς ἃ χρήσιμον σὺν ἑτέροις μυρίοις καὶ τὸ, ἐν δεξίᾳ πᾶσιν ἐκίρνα. καὶ ἡ παρὰ τοῖς παλαιοῖς δεξίωσις, καὶ ὁ τραγῳδικὸς δεξιόσειρος ἄρης. ὅτι δὲ καὶ ὁ ἐκ δεξιῶν πταρμὸς, οἰωνίζετό τι ἀγαθὸν, παλαιὰ νόμησίς ἐστι καὶ αὐτό, οὕτω δὲ καὶ ὁ παλμὸς τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ, κατὰ τὸ, ἄλλεται ὀφθαλμός μευ ὁ δεξιός. καὶ ὅτι τὸ ἀπηνήναντο, διαφοράν τινα βραχεῖαν ἔχει πρὸς τὸ αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι. ἄλλο γὰρ ἐκεῖνο, καὶ ἄλλο τοῦτο κατ' ἔννοιαν. καὶ ὅτι τὸ, ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν ἵκανε, καὶ ἑξῆς ἕως τοῦ φαίδιμος Αἴας, παραπέφρασται εἰς τιμὴν τοῦ Αἴαντος. ἄλλως γὰρ, ἤρκει φάναι. ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν Αἴαντα ἵκανε. καὶ ὅτι φανερῶς ἐνταῦθα ὁμωνυμία κεῖται τοῦ βαλεῖν. Αἴας γὰρ ἐν κυνέῃ μὲν κλῆρον ἔβαλεν, ἀντὶ τοῦ ἔθετο, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἔμβαλεν ἄγχι παραστάς. παρὰ πόδα δὲ χαμάδις ἔβαλεν, ἀντὶ τοῦ ἔρριψε. Χεῖρα δὲ ὑποσχέθειν, ὅ ἐστιν ὑποσχεῖν, τὸ ὑπτιάσαι τὴν δεξιὰν εἰς ὑποδοχὴν, καὶ ὡς εἰπεῖν, ὑποκάτω σχεῖν τοῦ διδομένου. Τὸ δὲ ἤτοι κλῆρος ἐμὸς, ἐχρησίμευσεν ἡμετέρῳ θείῳ μελῳδῷ, ἐν τῷ, οὐ κλῆρος γὰρ ἐμός. ὥσπερ καὶ ἕτερός τις ἐκ Πινδάρου ἔλαβε τὸ, μόνη καὶ μόνον. ἄλλῳ δέ τινι ἐχρησίμευσεν εἰς μέλος ἐξ Αἰσχύλου τὸ, τοιαῦτ' ἀπηύρω τοῦ φιλανθρώπου τρόπου. οὕτω δὲ καὶ Σοφοκλέους τὸ, μιᾶς τρέφῃ πρὸς νυκτὸς, ἐπὶ Τειρεσίᾳ ῥηθὲν, ἐλυσιτέλησεν εἰς τὸ, νύκτα τὸ ἐκ γενετῆς τυφλῷ εἶναι τὸν ὅλον βίον. πολλὰ δὲ καὶ ἕτερα τοιαῦτά ἐστιν εὑρεῖν. Ἰστέον δὲ ὅτι κλῆρος ἐλέγετο παρὰ τοῖς παλαιοῖς, καὶ ἡ κατὰ βίον οὐσία, ὅθεν καὶ ἡ προειρημένη ἐπίκληρος γυνὴ, θυγάτηρ αὕτη, γεγαμημένη τινὶ ἐπὶ ὅλῃ τῇ τοῦ πατρὸς οὐσίᾳ. ἐπίπροικος δὲ, ἡ ἐπὶ προικί. Ἔτι ἰστέον, καὶ ὅτι ἐλέγετό τις Ἑρμοῦ κλῆρος, ἐπεὶ αὐτῷ τὰ κατὰ τοὺς κλήρους ἀνέκειτο ἵνα εὐτυχοῖεν οἱ κληρούμενοι εὐερμίαν ἔχοντες, ὅ ἐστιν εὐτυχίαν, ἐξ οὗ καὶ ῥῆμα τὸ εὐερμεῖν. ἦν δὲ ὁ ῥηθεὶς κλῆρος, φύλλον ἐλαίας, ὃ κατὰ τιμὴν τοῦ θεοῦ φασὶν εἰώθεσαν ἐμβάλλειν καὶ πρῶτον ἀνέλκειν. ὅτι δὲ εἰς εὐτυχίαν ὁ Ἑρμῆς ἐλαμβάνετο, δηλοῖ καὶ τὸ ἕρμαιον, καὶ τοιαῦτα μὲν ταῦτα. εἰ δὲ χαίρει ἐνταῦθα ὁ Αἴας τῇ πρὸς Ἕκτορα μάχῃ, ἔχομεν καὶ νῦν ἀφορμὴν, ἐντεῦθεν ἐτυμολογεῖν τὴν χάρμην, ὅ ἐστι τὴν μάχην, ὡς τῶν ἀνδρείων χαιρόντων αὐτῇ. καί τοι ἕτεροι ὥσπερ φάσγανον ἀπὸ τοῦ σφαγαῖς γάννυσθαι, καὶ μάχαιραν ἀπὸ τοῦ αἵμασι χαίρειν, οὕτω καὶ χάρμην ἀπὸ τοῦ χαίρειν αἵμασιν εἰρῆσθαί φασι. Τὸ δὲ χαίρω θυμῷ, ἀντὶ τοῦ ἐκ ψυχῆς, καὶ οὐ κατά τι ἐπιπόλαιον καὶ προσποίητον. ἐπιεικῶς δὲ τὸ δοκέω νικησέμεν Ἕκτορα, ὥσπερ μεγαλορρημοσύνην εἶχεν ἂν, τὸ εἰπεῖν ὅτι νικήσω, ἢ πέποιθα νικήσειν, οὗ δὴ πάθους ἐντὸς ὁ Ἕκτωρ, ὃς ἐν τοῖς ἑξῆς, ἐμπρήσω φησὶ νῆας, κτενέω δὲ καὶ αὐτούς. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ, χαίρω δὲ καὶ αὐτὸς θυμῷ, οὐ πάντῃ ἀργός ἐστιν ὁ καί σύνδεσμος, ἀλλὰ δηλοῖ ὡς οὐδὲν ἧττον τοῦ προπηδήσαντος Ἕκτορος, χαίρει καὶ αὐτὸς τῇ μονομαχίᾳ. Ὅτι προτρέπων εἰς εὐχὴν ὁ Αἴας τοὺς Ἕλληνας, φησίν. ἀλλ' ἄγετ' ὄφρ' ἂν ἐγὼ πολεμήϊα τεύχεα δύω, τόφρ' ὑμεῖς εὔχεσθε Διὶ ἄνακτι, σιγῇ ἐφ' ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῶές γε πύθωνται, καὶ δόξωμεν δηλαδὴ θορυβεῖσθαι, ἠὲ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὔ τινα δείδιμεν ἔμπης, τουτέστιν ἢ καὶ ἀμφαδὸν εὔχεσθε, ἐπεὶ οὔ τινα δεδίαμεν. τοῦτο δὲ καὶ πᾶς τις ἂν εἴποι, εὐλαβηθεὶς μὲν εἰπεῖν τι ὡς ἄξιον αἰδοῦς,

θαῤῥήσας δὲ αὖθις φάναι αὐτοῦ, διὰ τὸ μὴ εἶναι αἰσχρόν. ἄλλως δὲ, τὸ μὲν σιγῇ ἐφ' ὑμείων ἵνα μὴ Τρῶές γε πύθωνται, πρόσφορόν ἐστι προοιμιακῶς τοῖς μυστηριάζεσθαι θέλουσιν. ὁ δὲ μὴ ἔχων ἀνάγκην κρύφα λαλεῖν, προσθείη ἂν καὶ τὸ, ἢ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὔ τινα δείδιμεν. ἐπὶ δὲ τούτοις ὁ αἴας ἀντιμεγαλοφρονῶν τῷ ἕκτορι, καὶ τῇ μὲν εὐχῇ τὸν φθόνον ἐκδυόμενος, οἷς δὲ αὐχήσει, θαῤῥύνων ἑαυτόν τε καὶ τοὺς ἀχαιοὺς, ἐπάγει. οὐ γάρ τίς με βίῃ γε ἑκὼν ἀέκοντα δίηται, οὐδέ τ' αἰδρείῃ, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νήϊδά γε οὕτως ἔλπομαι ἐν σαλαμῖνι γενέσθαι τετραφέμεν τε. τῇ θρεψαμένῃ πατρίδι ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ τὴν ἐκ τῆς παιδείας ἀρετὴν ἀνατιθείς. Ορα δὲ ὡς οὐκ αἰδεῖται μικρόπατριν ἑαυτὸν ὁ αἴας ὁμολογῶν, ὡς οὐδὲ Οδυσσεὺς τὴν κραναὴν ἰθάκην ἑαυτοῦ πατρίδα σεμνολογῶν. οὐδὲ γάρ ἐστιν ἐμποδὼν λυπρότης τόπων, εἰς ἀνδρὸς ἀρετήν. Τὸ δὲ ἀέκοντα, ὑπεμφαίνει ὡς φεύξεταί τις ποτὲ καὶ ἑκὼν, ἐφ' οἷς οὐχ ἡττᾶται μὲν ὑπὸ τοῦ ἀντιπάλου, δέδιε δὲ ἄλλο τι μεῖζον κακὸν, ὅπερ οὐδὲ ὁ ἀντίπαλος οἶδε. Τὸ δὲ ἔλπομαι, ταυτόν ἐστι τῷ δοκέω. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι δύο τούτων ἐξ ἀνάγκης χρεία τῷ ἀγαθῷ στρατηγῷ, βίας τε, ἤτοι ῥωμαλεότητος, ἔτι δὲ ἐπιστήμης τῶν πολεμικῶν, ἅπερ ἄμφω ἑαυτῷ ἐπιμαρτύρεται νῦν ὁ αἴας. λέγων ὅτι οὔτε βίᾳ ἡττηθήσεται πρός τινος, οὔτε αἰδρείᾳ, τουτέστιν ἀνεπιστημοσύνῃ, ἀλλὰ δηλονότι ἐὰν θεὸς ἐναντιωθείη. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ αἰτία, δι' ἣν ὀτρύνει εὔξασθαι τοὺς ἀχαιοὺς ὑπὲρ ἑαυτοῦ. τὰ μὲν γὰρ ἀνθρώπινα φησὶν ἱκανῶς ἡμῖν ἔχει, ἐξευμενιστέον δὲ θεοὺς εἴ τί που χολοῦνται. Ἰστέον δὲ ὅτι προϋπόκειται ἴδρις ὁ ἐπιστήμων. οὗ στέρησις, ὁ ἄϊδρις. τούτου γενικὴ, ἀΐδρεως ὡς ὄφεως, καὶ ἐξ αὐτοῦ αἰδρεία, ἔχουσα τὴν δίφθογγον διὰ τὸ προϋπάρχον ἔ, ὅπερ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐγχείη καὶ ἐλεγχείη γίνεται, Τὸ δὲ νῆϊς νήϊδος, ταυτόν ἐστι τῷ ἀνεπιστήμων, καὶ γίνεται παρὰ τὸ νὴ στερητικὸν μόριον, καὶ τὸ εἴδω εἴσω τὸ γινώσκω. καὶ τούτου τεκμήριον, ἃ λέγει ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ ἕκτωρ. εἰπόντος γὰρ αἴαντος μετριώτερον ἐν σχήματι ἀποφατικῷ, ὡς οὐκ εἰμὶ νῆϊς, ἐπάγει ἐκεῖνος ἀλαζονικώτερον καταφατικῶς, ὅτι εὖ οἶδα μάχας. οἱονεὶ λέγων ὅτι σὺ μὲν, οὐκ ἀνεπιστήμων φὴς εἶναι. ἐγὼ δὲ, τὸ μεῖζον φημὶ εὖ εἰδέναι. καθόλου δὲ παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ νῆϊς στέρησιν τοῦ εἰδέναι δηλοῖ, ἵνα ᾖ νῆϊς, ὁ ἄπειρος, ὁ ἄτεχνος, ὁ μὴ εἰδώς. ὥσπερ καὶ τῷ ἄϊς ἄϊδος, στέρησις ἔγκειται τοῦ ἰδεῖν. τὸ δὲ νήϊδα οὕτως, καταῤῥιπτεῖ πως τὴν τοῦ ἕκτορος ἀρετὴν, οἱονεὶ γάρ φησιν ὅτι οὐχ οὕτω νῆϊς εἰμὶ ὡς μὴ δύνασθαι ἀντιστῆναι τῷ ἕκτορι. Τὸ δὲ γενέσθαι τε τραφέμεν τε, κατὰ φύσιν ἐνταῦθα κεῖται, καὶ οὐκ ἔχει ὑστερολογίαν τὴν ἐν τῷ, ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο. Περὶ δὲ σαλαμῖνος ὅτι τε πρόκειται τῆς ἀττικῆς καὶ οἷα σεμνολογεῖται, δεδήλωται ἐν ἄλλοις, ὥσπερ καὶ ὅτι καὶ κυπρία ἐστὶ σαλαμίν. οὐδὲν χρὴ τι νῦν πλέον ῥητέον περὶ αὐτῆς. ὥσπερ οὐδὲ περὶ τοῦ δίηται, ὅ ἐστι διώξῃ, πολλαχοῦ γὰρ ἐφάνη ὡς τὸ δίω, καὶ ταυτὸν καὶ πρωτότυπον τοῦ διώκω ἐστίν. Ὅτι ἕλληνες ἐπεύχονται τὸ, δὸς θεὲ, ὡς ἐῤῥέθη, νίκην αἴαντι. εἰ δὲ καὶ ἕκτορά περ φιλέεις, καὶ κήδεαι αὐτοῦ, ἴσην ἀμφοτέροισι βίην καὶ κῦδος ὄπασσον, ὅπερ καὶ ἀποβαίνει. καὶ ἔστι τοῦτο ὁμοῦ προέκθεσίς τε τοῦ μέλλοντος, καὶ δήλωσις τοῦ δραστήριον εἶναι τὴν εὔλογον εὐχήν. στενολεσχεῖται δὲ τεχνικῶς καὶ ἡ εὐχὴ αὕτη, καθὰ καὶ αἱ κατὰ πλῆθος ἠθοποιΐαι, περὶ ὧν πολλαχοῦ δηλοῦται.

Ὅτι εἰπὼν, Αἴας δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ, ὅ ἐστι λαμπρῷ καθὰ πολλαχοῦ κεῖται. εἶτα παραβολικῶς αὐτὸν σεμνύνων ὁ ποιητὴς, φησὶν ὡς ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῒ ἕσσατο τεύχη. σεύατ' ἔπειτα οἷός τε πελώριος ἔρχεται ἄρης, ὅς τ' εἶσι πόλεμόνδε μετ' ἀνέρας, οὕς τε θεὸς θυμοβόρου ἔριδος μένεϊ ξυνέηκε μάχεσθαι. ὃ παράφρασίς ἐστι τοῦ, ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι. ἀποδιδοὺς δὲ τὴν ῥηθεῖσαν παραβολὴν, ἐπάγει. τοῖος ἄρ αἴας ὦρτο πελώριος, ἕρκος ἀχαιῶν, μειδιόων βλοσυροῖσι προσώπασι. νέρθε δὲ ποσὶν ἤϊε μακρὰ βιβὰς, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος. καὶ σημείωσαι ταῦτα εἰς ἔκφρασιν στρατιωτικῆς ἐκτάξεως. Ορα δὲ καὶ

Ὣς ἄρ' ἔφαν. Αἴας δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῒ ἕσσατο τεύχη,
Σεύατ' ἔπειθ' οἷός τε πελώριος ἔρχεται ἄρης,
Ος τ' εἶσιν πόλεμόνδε μετ' ἀνδρας, οὕς τε κρονίων
Θυμοβόρου ἔριδος μένεϊ ξυνέηκε μάχεσθαι,
Τοῖος ἄρ αἴας ὦρτο πελώριος, ἕρκος ἀχαιῶν,
Μειδιόων βλοσυροῖσι προσώπασι. νέρθε δὲ ποσὶν
Ἤϊε μακρὰ βιβὰς, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
Τὸν δὲ καὶ ἀργεῖοι μέγ' ἐγήθεον εἰσορόοντες.
Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον,
Εκτορί τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν.
Ἀλλ' οὔπως ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι, οὐδ' ἀναδῦναι
Ἂψ λαῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ προκαλέσσατο χάρμῃ.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σάκος ἠΰτε πύργον,
Χάλκεον, ἑπταβόειον, ὅ οἱ Τυχίος κάμε τεύχων,
Σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος, ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων.
Ὅς οἱ ἐποίησεν σάκος αἰόλον, ἑπταβόειον

Ταύρων ζατρεφέων, ἐπὶ δ᾽ ὄγδοον ἤλασε χαλκόν.
Τὸ πρόσθε στέρνοιο φέρων Τελαμώνιος Αἴας,
Στῆ ῥα μάλ᾽ Ἕκτορος ἐγγύς. ἀπειλήσας δὲ, προσηύδα.
Ἕκτορ, νῦν μὲν δὴ σάφα εἴσεαι οἰόθεν οἶος,
Οἷοι καὶ Δαναοῖσιν ἀριστῆες μετέασι,
Καὶ μετ᾽ Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα, θυμολέοντα.
Ἀλλ᾽ ὁ μὲν, ἐν νήεσσι κορωνίσι, ποντοπόροισι
Κεῖτ᾽ ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν.
Ἡμεῖς δ᾽ εἰμὲν τοῖοι, οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν,
Καὶ πολέες. ἀλλ᾽ ἄρχε μάχης, ἠδὲ πτολέμοιο.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Αἶαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Μή τί μευ ἠΰτε παιδὸς ἀφαυροῦ πειρήτιζε,
Ἠὲ γυναικὸς, ἣ οὐκ οἶδε πολεμήϊα ἔργα.
Αὐτὰρ ἐγὼν εὖ οἶδα μάχας τ᾽ ἀνδροκτασίας τε.
Οἶδ᾽ ἐπὶ δεξιὰ, οἶδ᾽ ἐπ᾽ ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν
Ἀζαλέην, τό μοι ἔστι ταλαύρινον πολεμίζειν.
Οἶδα δ᾽ ἐνὶ σταδίῃ δηΐῳ μέλπεσθαι Ἄρηϊ.
Οἶδα δ᾽ ἐπαΐξας μόθον ἵππων ὠκειάων.
Ἀλλ᾽ οὐ γάρ σ᾽ ἐθέλω βαλέειν τοιοῦτον ἐόντα,
Λάθρῃ ὀπιπεύσας, ἀλλ᾽ ἀμφαδὸν, αἴ κε τύχοιμι.
Ἦ ῥα. καὶ ἀμπεπαλὼν, προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον,
Ἀκρότατον κατὰ χαλκὸν, ὃς ὄγδοος ἦεν ἐπ᾽ αὐτῷ.
Ἓξ δὲ διὰ πτύχας ἦλθε δαΐζων χαλκὸς ἀτειρής.
Ἐν τῇ δ᾽ ἑβδομάτῃ, ῥινῷ σχέτο. δεύτερος αὖτε
Αἴας διογενὴς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ᾽ ἀσπίδα πάντοσε ἴσην.
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο.
Ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
Ἔγχος. ὃ δ᾽ ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Τὼ δ᾽ ἐκσπασσαμένω δολίχ᾽ ἔγχεα χερσὶν ἅμ᾽ ἄμφω,
Σύν ῥ᾽ ἔπεσον. λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
Ἢ συσὶ κάπροισι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν.
Πριαμίδης μὲν ἔπειτα μέσον σάκος οὔτασε δουρὶ,
Οὐδ᾽ ἔρρηξε χαλκὸν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμή.
Αἴας δ᾽ ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος. ἣ δὲ διαπρὸ
Ἤλυθεν ἐγχείη. στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα.
Τμήδην δ᾽ αὐχέν᾽ ἐπῆλθε. μέλαν δ᾽ ἀνεκήκιεν αἷμα.
Ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὧς, ἀπέληγε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ἀλλ᾽ ἀναχασσάμενος, λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ
Κείμενον ἐν πεδίῳ μέλανα, τρηχύν τε, μέγαν τε.
Τῷ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον,

τὸ ἔρχεται πόλεμόνδε. οὐ γὰρ ἐῴκει ὁ Αἴας Ἄρει θρυπτομένῳ τυχὸν τὰ εἰς τὴν ἐρωμένην Ἀφροδίτην, ἢ ἄλλως ἀνειμένῳ, ἀλλὰ εἰς μάχην ἰόντι, καὶ ταύτην σφοδρὰν, θυμοβόρου ἔριδος μένει συγκροτουμένην. ἐπὶ δὲ τῇ διαθέσει ταύτῃ τοῦ Αἴαντος, Ἀργεῖοι μέν φησι μέγα ἐγήθεον εἰσορόωντες. Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον, Ἕκτορί τ᾽ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν. Ἐν τούτοις δὲ σημείωσαι ὅτι τε πελώριον τὸν Ἄρην εἰπὼν, μετ᾽ ὀλίγα καὶ τὸν Αἴαντα οὕτως ἐκάλεσεν, ὡς ἤδη ἐξωμοιωμένον τῷ Ἄρει διὰ τῆς παραβολῆς. καὶ ὅτι τὸ μειδιᾶν, γέλωτος μὲν αὐστηρότερόν ἐστι, σκυθρωπότητος δὲ φαιδρότερον. καὶ ὅτι ἐὰν μειδιᾷ βλοσυροῖς ὁ Αἴας προσώποις, κέκραται ἄρα θυμῷ καὶ χαρᾷ. καὶ ὅτι πληθύνει τὰ πρόσωπα τῷ ἥρωϊ ὁ ποιητὴς, οὐ μόνον ἀφελῶς κατὰ τὸν γράψαντα τὸ, πτὺξ παύει αὐτὸν κατὰ τῶν προσώπων, ἤγουν κατὰ τῆς ἔνθεν καὶ ἐκεῖθεν παρειᾶς, ἀλλὰ καὶ ὡς θαρσαλέῳ. τὸ μὲν γὰρ θάρσος, διαχέει. συστέλλει δὲ ὁ φόβος. διὸ καὶ ὁ μὲν θαρσῶν, μακρὰ βαίνει, οὐ συμποδιζόμενος τῷ δέει. ὁ μέντοι δειλιῶν, ὀκλάζει, καὶ ἐπ᾽ ἀμφοτέρους ἵζει πόδας. ἔοικε δέ πως ἀρχὴν ἐντεῦθεν λαβεῖν ὁ εἰπὼν ὄρεγμα παρειῶν, τὴν τοῦ προσώπου ἔκτασιν καὶ πλατύτητα. καὶ ὁ τὸ στόμα πληθύνας Ὁμηρικῷ ζήλῳ, ἐν τῷ, ἀμφιπίπτων στόμασι. Τὸ δὲ βλοσυρὸν, δηλοῖ μὲν δεινότητα προσώπου, ἐξ οὗ καὶ βλοσυρωπός. γράφεται δὲ δι᾽ ἑνὸς σ καὶ τὸ μέτρον δηλοῖ. ἐτυμολογεῖται δὲ παρὰ τὸ τὸ βλέμμα ὑποσύρειν. οἱ δὲ παλαιοὶ, βλοσυρὸν φασὶ καὶ τὸ

ἀσμενόν

Μέσσον ἐπομφάλιον. περιήχησε δ' ἄρα χαλκός.
Δεύτερος αὖτ' Αἴας πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,
Ἧκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ ἶν' ἀπέλεθρον.
Εἴσω δ' ἀσπίδ' ἔαξε βαλὼν μυλοειδέϊ πέτρῳ.
Βλάψε δέ οἱ φίλα γούναθ'. ὁ δ' ὕπτιος ἐξετανύσθη,
Ἀσπίδι ἐγχριμφθείς. τὸν δ' αἶψ' ὤρθωσεν Ἀπόλλων.
Καὶ νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν οὐτάζοντο,
Εἰ μὴ κήρυκες Διὸς ἄγγελοι, ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
Ἦλθον, ὁ μὲν Τρώων, ὁ δ' Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ταλθύβιός τε, καὶ Ἰδαῖος, πεπνυμένω ἄμφω.
Μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων σκῆπτρα σχέθον, εἶπέ τε μῦθον
Κῆρυξ Ἰδαῖος, πεπνυμένα μήδεα εἰδώς.
Μηκέτι παῖδε φίλω πολεμίζετε, μὴ δὲ μάχεσθον.
Ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεύς.
Ἄμφω δ' αἰχμητὰ, τό γε δὴ καὶ ἴδμεν ἅπαντες.
Νὺξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη Τελαμώνιος Αἴας.
Ἰδαῖ', Ἕκτορα ταῦτα κελεύετε μυθήσασθαι.
Αὐτὸς γὰρ χάρμῃ προκαλέσσατο πάντας ἀρίστους,
Ἀρχέτω. αὐτὰρ ἐγὼ μάλα πείσομαι, ᾗπερ ἂν οὗτος.

σεμνὸν, παρ' οἷς καὶ χρῆσις Νικοστράτου φέρεται αὕτη, νὴ τὴν Ἀφροδίτην ὦ ξένη βλοσυράν γε τὴν ψυχὴν ἔχεις. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸ προσώπεσι μεταπλάσας ὁ ποιητὴς, προσώπασι λέγει. ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ ἐγκάτοις, εἰς τὸ ἔγκασι μεταπέπλασαι. Σημείωσαι δὲ ὅτι οὐχ ὥσπερ ἐν τῷ λιτὶ λιτί, καὶ κλάδῳ κλαδί, καὶ ἐρισάρμασι ἐρισάρματες καὶ τοῖς ὁμοίοις, τὸ κατάρχον μὲν σύμφωνον τῆς ληγούσης μένει, ὁ δὲ ἐφεξῆς μεταπλασμὸς τὴν τῆς ἀπαθοῦς λέξεως ἰσοσυλλαβίαν τηρεῖ, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν προκειμένων γέγονεν, ἀλλὰ δισυλλαβίαν ἀπετέλεσεν ἡ τῶν εἰρημένων ποιητικῶν δοτικῶν μετάπλασις, ἀναγκαίως, πρὸς ἀναλογίας ἔμφασιν. τοῖς δὲ εἰρημένοις, ὅμοιον καὶ τὸ ὀνείρασι, ἔτι δὲ καὶ τὸ ἄστρασι, ὅπερ εἰ ἀπὸ τοῦ ἀστὴρ ἀστέρος ἐκλίθη, ἀστράσιν ἂν ἦν, ὡς τὸ πατράσιν, ἀνδράσιν. οὕτω δ' ἂν καὶ τοῖς μήλοις, μήλασιν εἴποι ἂν ὁ φάσας τὸ, μηλάτων ἀπάργματα, ἤγουν μήλων, ὅ ἐστι θρεμμάτων ἀπαρχάς. εἰ δέ τις νοήσει καὶ ἄρρητον εὐθεῖαν τὸ πρόσωπας, οὗ δοτικὴ πληθυντικῶς τὸ προσώπασιν, οὐκ ἂν καινοπραγοίη ἐνθυμούμενος τὸ γόνας γόνατος, καὶ δόρας δόρατος καθ' Ἡρωδιανόν. εἰ δὲ καινὸν τὸ πρόσωπας, τί ἂν εἴη ὁ πρόσωπος, οὗ μνεία ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. Τὸ δὲ μακρὰ βιβὰς, ἀντὶ τοῦ διϊστῶν εἰς μῆκος πολὺ τὰ σκέλη διὰ θάρσος, ἀνάπαλιν ἔχει πρὸς τὸ, ὀλίγον γόνυ γουνὸς ἀμείβων, ὃ καὶ ἐπὶ σκέλος χωρεῖν λέγεται. Τὸ δὲ κραδαίνων, πρωτότυπον τοῦ κραδαίνειν ἐστίν. αὐτὸ δὲ, τῆς κράδης ἐξηχεῖται, δι' ἧς ἢ φύλλον δηλοῦται ἁπλῶς, ἢ φύλλον συκῆς. Τὸ δὲ Τρῶας ἕκαστον, ἀττικῶς ἔχει, ἐκφωνουμένων, ἰδίᾳ μὲν τοῦ, Τρῶας. ἰδίᾳ δὲ τοῦ, ἕκαστον. τὸ μέντοι κοινὸν, Τρώων ἕκαστον. Τὸ δὲ πατάσσειν ἐν στήθεσι θυμὸν, ὅ ἐστι τὰ κατὰ τὴν καρδίαν, ὠνοματοπεποίηται κατὰ μίμησιν ἤχου. ἀφ' οὗ καὶ τὸ πατεῖν, καὶ ὁ περίπατος, καὶ πάτος ἡ ὁδὸς, καὶ πάταγος. δηλοῖ δὲ ἡ λέξις, τὸ ποιὸν ἦχον τὴν καρδίαν ἀποτελεῖν ἐν τῷ κραδαίνεσθαι, ἀφ' οὗ καὶ παράγεσθαι αὐτὴ δοκεῖ. τὴν δὲ τοιαύτην καρδιακὴν κίνησιν διασαφῶν ἐν ἄλλοις ὁ ποιητὴς, φησί. κραδίη δὲ ἔξω στηθέων ἐκθρώσκει, πατάσσουσα δηλαδή. λέγεται δέ ποτε ἡ λέξις καὶ ἐπὶ τοῦ πλήσσειν, δι' ὃ, ἐπάταξε μαχαίρᾳ, οἱονεὶ ἐθορύβησεν, ἐπατάγησε, κτύπον ἐποίησε πλήξας. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι ῥητορικῶς, οὐ μόνον τὴν μονομαχίαν τῶν ἡρώων τούτων ὑψοῖ ἐν τοῖς ἑξῆς, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸ τῆς μονομαχίας, ἐνταῦθα καινὰ ποιεῖ. τὸν μὲν Αἴαντα, μειδιᾶν εἰπὼν βλοσυροῖς προσώπεσι, καὶ ὅσα προερρέθη, τῷ δὲ Ἕκτορι, πατάσσειν τὸν θυμόν. συνδιατίθησι δὲ αὐτοῖς καὶ τὸν λαὸν, λέγων ὡς οἱ μὲν Ἕλληνες, μέγα ἔχαιρον τὸν Αἴαντα εἰσορῶντες. Τρῶας δὲ, τρόμος ὑπήλυθεν. ἔνθα ὅρα καὶ τὴν καθ' Ὅμηρον τῶν προσώπων τάξιν, τῶν Ἑλλήνων μὲν γὰρ, προέταξε τὸν μέγαν Αἴαντα. εἰπὼν ὅτι ὁ Αἴας μὲν ἐποίει τὰ ῥηθέντα, Ἀργεῖοι δὲ ὁρῶντες ἔχαιρον. κατωτέρω δὲ προέταξε μὲν τοὺς Τρῶας, ἐπήγαγε δὲ τὸν Ἕκτορα. ἔφη γὰρ, Τρῶας τρόμος ὑπήλυθεν, Ἕκτορί τε θυμὸς ἐνὶ στήθεσι πάτασσε. τοῦτο δὲ ἐποίησεν Ὅμηρος, οὐ μόνον διὰ ποικιλίαν, καὶ τὸ ἐκκλίνειν τὴν ὁμοιοσχημοσύνην, ἀλλὰ καὶ ἵνα συνεχὴς αὐτῷ εἴη ὁ λόγος. αὐτίκα γὰρ τῷ Ἕκτορι συνάπτει τὸν Αἴαντα, ὃς τῷ μὲν μειδιᾶν, ἀγάλλει τοὺς Ἕλληνας. τῷ δὲ βλοσυρῶς ἔχειν, καταπλήττει τοὺς ἐναντίους. ἐνταῦθα δὲ ὅρα καὶ τὸ, Τρῶας τρόμος ὑπήλυθεν, ὡς κάλλος τι ἐμφαίνει κατὰ τὴν προφορὰν, ὅμοιον τῷ, προσήκει προθύμως, καὶ τοῖς τοιούτοις. καὶ ὅτι τρόμος μὲν, ἐπὶ δειλίας, ὁμοίως καὶ τὸ τρομέειν. τὸν γὰρ Ἐρευθαλίωνα ἐτρόμεον οἱ Πύλιοι, ὡς προγέγραπται. καὶ τοὺς Τρῶας τρόμος νῦν ὑπήλυθεν, ὅπερ καὶ ὁ Αἴας ἔπαθε. τὸ μέντοι τρέσαι, καὶ ἀναποδισμόν τινα ἐνταῦθα δηλοῖ καθὰ καὶ τὸ ἀναδῦναι, εἴγε τῷ Ἕκτορι πατάσσει μὲν θυμὸς, οὐκ ἔχει δὲ τρέσαι οὐδ' ἀναδῦναι εἰς ὅμιλον. ἔνθα καί φασιν οἱ παλαιοὶ ὅτι πρώτη αὕτη Ἕκτορος ἧττα τὸ πατάσσειν αὐτῷ τὸν θυμὸν, ὡς καὶ φυγεῖν ἂν, εἰ μὴ προκαλέσατο χάρ-

μη

μὴ φθάσαιο αὐτός. δῆλον δὲ ὅτι τὸ ἀναδῦναι ἀνάπαλιν ἔχει πρὸς τὸ καταδῦναι εἰς πόλιν ἐχθράν, ἢ ὅμιλον. Ὅτι ὁ Αἴας ὃν καὶ Ἀχαιῶν ἕρκος ἔφη, προδραμών, Ἕκτορος ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σάκος ἠΰτε πύργον, χάλκεον, ἑπταβόειον. ὅ οἱ φησὶ Τυχίος κάμε τεύχων, σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος, Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων, τουτέστι κατοικῶν περὶ τὴν Ὕλην. καὶ σημείωσαι τὴν τοῦ νοήματος ἀστειότητα. ἕρκος γὰρ Ἀχαιῶν, ὅ ἐστι τεῖχος, εἰπὼν τὸν Αἴαντα, πύργον ἔφη τὸ περὶ αὐτὸν σάκος. μέρος δὲ τείχους ὁ πύργος. Ὕλη δὲ νῦν πόλις Βοιωτίας, περὶ ἧς καὶ προεγράφη ἀλλαχοῦ τε καὶ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ. Τινὲς δὲ γράφοντες Ὕδῃ διὰ τοῦ δ, φασὶ πόλιν εἶναι Ὕδην, ἐν ᾗ ᾤκει Ὀμφάλη, βασίλειον Λυδῶν, τὰς νῦν Σάρδεις. ἱστοροῦντες ὅτι πηρωθεὶς Ὅμηρος, μετοικίζεται εἰς Σμύρναν ἐκ Κολοφῶνος. ἐλθὼν δὲ εἰς τὸ νέον τεῖχος, ὃ ἦν ἀποικία Κυμαίων, καὶ μεταλαβὼν ἐκεῖ τῆς τοῦ Κυμαίου Τυχίου φιλοφροσύνης, ἐνέθετο αὐτὸν τῇ ποιήσει εἰς μνήμην τοῖς ἐντυγχάνουσιν. ὃ δὴ καὶ μόνον ᾧ Τυχίῳ ἀντιδοῦναι ἴσχυεν. ἔστι δὲ καλλίων ἡ πρώτη γραφή. ἐξ Ὕλης μὲν γάρ φασιν εἰκὸς ὁ Αἴας κτήσασθαι ἀσπίδα, χώρας εὐρωπαίας, ἔνθα εἰκὸς ἦν καὶ Τυχίον εἶναί τινα σκυτοτόμον γνώριμον. ἐξ Ὕδης δὲ τῆς Λυδίας, ἄπορον πῶς εὐπόρησεν. ὅθεν δὲ ἂν ἦν ὁ Τυχίος, λέγει ὁ ποιητὴς ὅτι αὐτὸς ἀπετέλεσε τῷ Αἴαντι σάκος. φησὶ γάρ. ὅς οἱ ἐποίησε σάκος αἰόλον, ἑπταβόειον, τὸ πρόσθε στέρνοιο φέρων Τελαμώνιος Αἴας, στῆ ῥα μάλα Ἕκτορος ἐγγύς. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς, καὶ ὅπλον τὸ αὐτὸ σάκος καλεῖ. Ὅρα δὲ ὅπως τὸ τοῦ Αἴαντος αὔξει θάρσος, εἰπὼν Ἕκτωρ μὲν, ἔτρεσεν ἂν ὡς εἴρηται, εἰπὼν εἶχεν. Αἴας δὲ οὐ μόνον ἐγγύθεν ἦλθεν ὡς ἀνωτέρω ἔφη, ἀλλὰ καὶ μάλα ἐγγὺς ἦλθεν Ἕκτορος, ὃ δὴ ἐπίτασίς ἐστι τοῦ ἐγγύθεν ἦλθε. Ἰστέον δὲ ὅτι χάλκεον μὲν τὸ Αἴαντος ἔφη σάκος, ἀπὸ μέρους τῆς ἐξωτάτω πτυχός, τέτριπται γοῦν καὶ ἡ τῶν τοιούτων ἀσπίδων χρῆσις. εἰ δ' ἴσως κἀνταῦθα ὁ χαλκὸς, σίδηρον συνήθως ἐμφαίνει, εἴη ἂν οὕτω σιδηρόνωτος ἡ τοῦ Αἴαντος ἀσπὶς κατὰ τὴν τοῦ τραγῳδικοῦ Καπανέως. Τοῦ δὲ οἰκία, ὅ ἐστιν οἶκος, εὐθεῖα μὲν τὸ οἰκίον. ὥσπερ δὲ οὔτε τὸ θηρὸς θηρίον, οὔτε τὸ ἴχνος ἴχνιον ὑποκοριστικῶς ἔχει παρὰ τῷ ποιητῇ, ἀλλὰ παρώνυμά εἰσι κατὰ τοὺς παλαιούς, οὕτως οὐδὲ τὸ οἶκος οἰκίον, ὅθεν παρὰ τοῖς ὕστερον ὑποκοριστικὸν, οἰκίδιον. κατὰ τὸ ἄργυρος ἀργύριον ἀργυρίδιον. χρῆσις δὲ τοῦ οἰκία, καὶ παρὰ τῷ πεζογράφῳ Ἀρριανῷ, ὡς πρὸ ὀλίγων μεμνημόνευται. αἰόλον δὲ σάκος, ἢ τὸ δαιδαλθὲν ὡς εἰκὸς ἐπιπολῆς εἴς τι κάλλος, ἢ καὶ τὸ ταχύ. οὐχ ὅτι πάντως αὐτὸ τοιοῦτον, ἀλλ' ὅτι ταχὺ καὶ πρόθυμον εἰς μάχης ὁρμὴν ποιεῖ τὸν στερεούμενον ὑπ' αὐτοῦ. καθὰ καὶ ζυγός που θοὸς εἰρεσίας, ὁ ἐπιταχύνων τὴν ναῦν διὰ τῶν ἐρεσσόντων ἐπ' αὐτοῦ. Ἑπταβόειον δὲ ὡς ἑπτάβυρσον. βόες γὰρ νῦν τὰ ὁμοβόεια, ἤγουν αἱ βύρσαι, ὅθεν καὶ βόας αὔας, ἤγουν ξηρὰς τὰς ἐκ τοιούτων βυρσῶν λέγει που ὁ ποιητής, κληθέντος τοῦ μέρους τῷ τοῦ ὅλου ὀνόματι, ὡς που καὶ ἐλέφας, τὸ τοῦ ἐλέφαντος εἴρηται ὀστοῦν. ἐπάγει οὖν πρὸς σαφήνειαν τοῦ σάκος, χάλκεον ἑπταβόειον, τὸ σάκος αἰόλον ἑπταβόειον ταύρων ζατρεφέων, ἐπὶ δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκόν. οὐκ αὐτὸς ὁ Τυχίος ἐλάσας, εἴγε σκυτοτόμος ἦν, ἀλλὰ διά τινος χαλκέως τοῦτο ποιήσας. οὐκ ἀργὸν δὲ κεῖται, οὐδὲ τὸ ζατρεφέων, ἀλλ' ὡς δέον ὂν τοιούτων βοῶν εἶναι καὶ τὰς ἐν τοιαύτῃ ἀσπίδι βύρσας, οὓς ἶφι κταμένους φησὶν ἡ ποίησις. ὅτι δὲ ζατρεφεῖς οὐ μόνον ταῦροι, ἀλλὰ καὶ σύες, καὶ αἶγες, καὶ φῶκαι, δηλοῖ ἡ Ὀδύσσεια. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τὰς ἔξω τοῦ προκειμένου ἔργου ἱστορίας, οὐ μόνον διὰ πλατυσμὸν καί τινα πληθυσμὸν καὶ εὐπορίας ἐπίχυσιν ὁ ποιητὴς παρεντίθησιν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐργασίαν ἐστὶν οὗ ἐπιχειρηματικήν, καὶ εἰς πολυπειρίας ἔνδειξιν, καὶ ἀκροάσεως παίδευσιν. πολλάκις δὲ, καὶ εἰς μνήμην τινῶν συνήθων αὐτῷ. καὶ ταύτην, ἢ ἀγαθὴν ὡς ἐπί τε ἄλλων φαίνεται, καὶ ἐνταῦθα ἐπὶ Τυχίου ὃν ἐφίλει ὡς εἴρηται, ἢ φαύλην ὡς ἐπὶ Θερσίτου ἐρρέθη, τοῦ μεμισημένου αὐτῷ ἐκ τρόπου. Ὅτι δὲ τὸ Τυχίος παροξύνεται, ὡς τρίβραχυ κύριον δηλοῦται πολλαχοῦ. Ὅτι ὁ Αἴας μὲν ἀπειλησάμενος κατὰ τὸ, ἀπειλήσας δὲ προσηύδα. διχῶς δέ φαμεν, καὶ κατὰ πάθος ἀπειλησάμενος καὶ κατ' ἐνέργειαν ἀπειλήσας. μετρίως εἶπε πρὸς Ἕκτορα τὸ, Ἕκτορ, νῦν μὲν δὴ σάφα εἴσεαι οἰόθεν οἶος, ἤγουν μόνος ἐκ μόνου ἐμοῦ, ὡς καὶ προερρέθη· οἷοι καὶ Δαναοῖσιν ἀριστῆες μετέασι, καὶ μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα, θυμολέοντα. καὶ ἔστι τὸ, μετ' Ἀχιλλῆα, ἑρμηνεία τοῦ μετέασιν, ἤγουν μετὰ τὸν Ἀχιλλέα εἰσίν. εἶτα ἐπάγει. ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν. ἡμεῖς δ' εἰμὲν, ἤγουν ἐσμὲν τοῖοι, οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν, καὶ πολέες. καὶ οὕτω μὲν αὐτὸς μετριολογεῖ. οὐδὲν γὰρ μέγα εἶπε δι' ἑαυτόν, ἀλλὰ σωφρόνως ἐλάλησε περί τε ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἀριστέων, κοινοποιήσας τὸ ἐγκώμιον. Ἕκτωρ δὲ μεγάλα φρονῶν, φησίν. Αἶαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν, μή τί μευ ἠΰτε παιδὸς ἀφαυροῦ πειρήτιζε, ἠὲ γυναικός, ἣ οὐκ οἶδε πολεμήϊα ἔργα. εἶτα ἐπιτείνων τὸ αὔχημα, ἐπάγει. αὐτὰρ ἐγὼ εὖ οἶδα μάχας τ' ἀνδροκτασίας τε. οἶδ' ἐπὶ δεξιά, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν ἀζαλέην. τό μοί ἐστι ταλαύρινον πολεμίζειν. οἶδα δ' ἐν σταδίῃ δηΐῳ μέλπεσθαι Ἄρηϊ. οἶδα δ' ἐπαΐξαι μόθον ἵππων ὠκειάων. καὶ ὅρα ὅτι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ πεντάκις ὁ Ὅμηρος εἶπε τὸ οἶδα, οὔτε συνδήσας ἐν τόποις δυσί, καὶ ἐπιμείνας τῇ λέξει διὰ τὸ καίριον. εἰ καί τινες πειρῶνται τὸ οἶδ' ἐπὶ δεξιά, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ μεταγράψαι, ἠδ' ἐπὶ δεξιὰ ἠδ' ἐπ' ἀριστερά. καὶ ὅτι ἐν ἄλλοις τὸ εὖ εἰδὼς γενικῇ συντάσσων, ἐνταῦθα τὸ οἶδα κατὰ σύνταξιν αἰτιατικὴν προάγει, εἰπὼν εὖ οἶδα μάχας καὶ ἑξῆς, καὶ ὅτι οὐκ ἐμνήσθη ἐνταῦθα τοξικῆς ὁ ἀριστεύς, ἀλλ' αὐχεῖ ἀσπιστὴς εἶναι σταδαῖός τε καὶ ἱππότης. καὶ ὅτι τὸ εὖ οἶδα μάχας ἕως τοῦ μόθον ἵππων, ἃς καὶ θηλυκῶς προά-

γει

γῃ εἰπὼν, ἵππων ὠκειάων, ἔπαινός ἐστιν ἐπιστήμονος στρατηγοῦ. καὶ ὅτι δεξιώτατα καὶ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς παρέῤῥιψε μνήμην τοῦ ἀχιλλέως, ὃν καὶ ὑπερεξαίρει τῶν ἄλλων ἀριστέων, μετ' ἀχιλλέα λέγων αὐτὸν εἶναι, ὀνομάζων αὐτὸν καὶ ῥηξήνορα, θυμολέοντα. ἔνθα σημείωσαι ὅτι τὸ ῥηξήνωρ, ἐλλειπτικῶς ἔχει διὰ ἀνάγκην συνθέσεως. εἴτε γάρ ἐστι ῥηξήνωρ ὁ ῥήσσων ἐν ἠνορέῃ, συνυπακουστέον τὸ φάλαγγας ἀνδρῶν, ῥηξήνωρ γὰρ πάντως, ὁ ῥηγνύων ἀνδρῶν φάλαγγας, εἴτε ῥηξήνωρ ἐστὶν ὁ ῥήσσων ἀνέρας, προσληπτέον τὸ πεπυκνωμένους τῇ παρατάξει. μόνος γὰρ ὁ τοιοῦτος ἐστὶ ῥηξήνωρ. οὕτω δὲ καὶ πρὸ ὀλίγων ἐν τῷ, ῥήγνυσκε φάλαγγας, ἔλειπε τὸ ἀνδρῶν, οἳ ἐξ ἀνάγκης συνεμπνοοῦνται τῇ φάλαγγι. φάλαγξ γὰρ, οὐκ ἐπὶ μόνων ἀνδρῶν λέγεται, ἵνα εὐθὺς τῇ φάλαγγι συνεπινοοῖντο καὶ αὐτοί, εἴγε καὶ ζώων ἑτεροίων, καὶ δένδρων δὲ φάλαγξ λέγεται. Θυμολέων δὲ, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ, ἢ ὁ ψυχικὴν προθυμίαν ἔχων λέοντος, ἢ ὁ θυμὸν ἀγήνορα ἔχων κατὰ λέοντα, ἢ ὁ μὴ φύσει λέων, ἀλλὰ θυμῷ τουτέστιν οἴκοθεν καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ τοιοῦτος. ὡς καὶ θυμόσοφος, ὁ μὴ ἄλλοθεν ἀλλὰ φυᾷ ὅ ἐστιν εὐφυΐᾳ τῇ κατ' αὐτὸν, σοφός, Πινδαρικῶς εἰπεῖν. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐν τῷ γνώσεαι οἰόθεν οἶος, οἷοι καὶ δαναοῖς ἀριστῆες, τὸ οἰόθεν οἶος οἷοι παρηχητικῶς ἐστι. τὸ γὰρ οἶος ὁ μόνος, καὶ οἷος ὁ ὁποῖος, ἤχῳ μόνῳ ἀλλήλοις ἐπικοινωνοῦσι. μιμεῖται δὲ ἐν τούτοις, ἀγωνιῶντα ὁ ποιητὴς τὸν αἴαντα, καὶ διὰ τοῦτο τὸν λόγον εἰς ταυτολογίαν ἄγει παρηχητικήν. Τὸ δὲ κορωνίσι ποντοπόροισιν, ἐκ παρέλκοντος κεῖται κόσμου χάριν φραστικοῦ καθὰ καὶ τὸ, ποιμένι λαῶν. Τὸ δὲ κεῖσθαι τὸν ἀχιλλέα ἐν ταῖς ναυσὶ, καὶ τὸ ἀπομηνίσαι, κεῖται καὶ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ, καὶ εἴρηται τὰ δέοντα ἐκεῖ. Τὸ δὲ ἐσμὲν τοῖοι καὶ ἑξῆς, μετριοφροσύνην ἔχει. οὔτε γὰρ λέγει ὡς ἐγὼ τοιόσδε εἰμί, οὔτε ὁρίζει ποταπός ἐστιν αἴας, ἀλλὰ κοινοποιούμενος λέγει ὡς τοιοῦτοι ἐσμὲν οἱ ἀχαιοὶ, οἷοι ἀντιστῆναί σοι, ὁποῖος ἂν δηλονότι καὶ εἶ, καὶ ὁποῖοι ἂν ἡμεῖς ὦμεν. οὐκ εἰς μονάδα ἐστενοχωρημένοι, ἀλλὰ πολλοὶ ὄντες. Τὸ δὲ ἀντιάσαιμεν σέθεν, ταυτόν ἐστι τῷ ἀντήσομεν καὶ ἀντίοι ἔλθωμεν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι νῦν μὲν ὁ ἕκτωρ ἀσεμνολογεῖ τὸν Αἴαντα, ὡς ἀνωτέρω ἐῤῥέθη, καὶ μετ' ὀλίγα δὲ τοῦ αὐτοῦ πειραθεὶς ἀνδρίας, μέγεθος αὐτοῦ προσμαρτυρήσει, καὶ βίαν, καὶ φρόνησιν. ἀλλαχοῦ μέντοι εὐτυχήσας ἐξουδενώσει αὐτὸν, ὡς ἐκεῖ φανήσεται. ὅτε δὲ βραχὺ προελθὼν, ἐρεῖ. ἀλλ' οὐ γάρ σ' ἐθέλω βαλέειν τοιοῦτον ἐόντα, λάθρα ὀπιπεύσας, ἀλλ' ἀμφαδὸν αἴκε τύχωμι, συνεσκίασται ὁ λόγος. ἄδηλον γὰρ τί βούλεται τὸ τοιοῦτον ἐόντα. Τὸ δὲ παιδὸς ἀφαυροῦ καὶ γυναικὸς, ἣ οὐκ οἶδε πολεμήϊα ἔργα, πρὸς διαστολὴν εἴρηται. ὡς καὶ παίδων ὄντων τινῶν ποτὲ μὴ ἀφαυρῶν, ἤγουν ἀσθενῶν, καὶ μάλιστα γυναικῶν, αἳ οἴδασι πόλεμον, ὁποῖαί τινες καὶ αἱ ἀμαζόνες. Τὸ δὲ πειρητίζειν, ἐκ τοῦ πεῖραρ πείρατος ἔχει παραγωγήν. Τὸ δὲ ἐπὶ δεξιὰ καὶ ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι τὴν βῶν, ἢ ἀμφιδέξιον ταυτόν δ' εἰπεῖν, ἀμφοτεροδέξιον εἶναι δηλοῖ τὸν ἕκτορα, ὁποῖός τις καὶ ὁ ἐν τοῖς ἑξῆς Ἀστεροπαῖος. ἢ τὸ μὲν νικᾶν καὶ διώκειν, ἐπὶ δεξιὰ κινεῖν εἶπε τὴν ἀσπίδα διὰ τὸ πρακτικὸν τῶν δεξιῶν. τὸ δὲ φεύγειν καὶ ἡττᾶσθαι, ἐπ' ἀριστερὰ κινεῖν φησιν εὐφημότερον. ἢ καὶ ἄλλως συμβολικῶς, ἐπὶ δεξιὰ μὲν κινεῖν φασι, τὸ ἀνθίστασθαι, τότε γάρ τις τὴν ἐξ ἀριστερῶν ἀσπίδα εἰς δεξιοῖς ἔχει τοῦ ἀντιπάλου. τὸ δὲ φεύγειν, ἐπ' ἀριστερὰ λέγει νωμᾶν, τηνικαῦτα γὰρ ἐξ ἀριστερῶν αὐτὴν ἔχει τοῦ διώκοντος. Βῶν δὲ ἀζαλέην, ἤγουν ξηρὰν ἔφη, πρὸς διαστολὴν τῆς ὑγρᾶς, ἤτοι ζώσης βοός. ὥσπερ καὶ ἀλίβαντες μὲν, οἱ νεκροί. διερὸς δὲ βροτὸς, ὁ ζῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐχ ἁπλῶς οὕτω ἐπὶ βύρσης τέθειται τὸ βοῦς ὄνομα, ἀλλὰ μετὰ προσθήκης τινὸς, ὡς ἔχει τὸ, βόας αὔας, ὃ ταυτόν ἐστι τῷ, βῶν ἀζαλέην. καὶ τὸ, βοῶν εὐποιητάων, ἤγουν εὖ τετεχνιτευμένων, ὃ πρὸς διαστολὴν τῶν ὠμοβοείων εἴρηται. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ὁ εἰδὼς νωμᾶν βῶν ἀζαλέην, εἰκότως καὶ ταλαύρινος λέγοιτ' ἂν πολεμιστὴς, ὥς που καὶ αὐτός φησιν ὁ ποιητής. ἔνθα καὶ διασαφεῖται ἡ τοιαύτη λέξις πρὸς ἀκρίβειαν. ἡ γὰρ ἀζαλέα βοῦς, ταλαὸς ἐστὶ ῥινὸς, ὅ ἐστι καρτερικὸν καὶ στερεὸν δέρμα, ἐξ ὧν σύγκειται τὸ ταλαύρινον. διὸ καὶ ὁ ποιητικὸς ἕκτωρ ἐνταῦθα εἰπὼν, εἰδέναι νωμᾶν βῶν ἀζαλέην, καὶ δηλῶν πολεμιστὴς καὶ αὐτὸς εἶναι διὰ τοῦτο ταλαύρινος, ἐπάγει. δ τό μοι ἐστὶ ταλαύρινον πολεμίζειν. Τὸ δὲ ἐν σταδίῃ δηΐῳ μέλπεσθαι ἄρει, ἔχει μέν τι καὶ ψευδοπαραχήσεως, ἐν τῷ σταδίῃ, καὶ δηΐῳ. δηλοῖ δὲ τὸ εὐχερῶς κινεῖσθαι, καὶ οἷον παίζειν καὶ ᾄδειν, ἐν τῇ κατὰ συστάδην καὶ πεζῇ μάχῃ, διὰ τὸ πολλὴν ἐν τοῖς δεινοῖς ἔχειν εὐχέρειαν. καὶ τὸ μὲν σταδίῃ, λείπεται τοῦ ὑσμίνῃ, ἢ μάχῃ, ἢ τοιούτου τινός. Τὸ δὲ μέλπεσθαι, εἴληπται ἀπὸ τῶν καθ' ἡσυχίαν μελπόντων παιανικῶς τῷ ἄρει, λόγῳ ἑορτῆς, ἢ καὶ τῶν πρὸ μάχης καταυλουμένων ὡς μὴ δειλιᾶν. ὅτι δὲ ὁ σταδαῖος, ἀπὸ τοῦ στάδην γίνεται ἀφ' οὗ τὸ συστάδην, καθὰ ἐκ τοῦ χύδην ὁ χυδαῖος, δῆλόν ἐστιν. ὁμοίως δὲ, καὶ ὅτι σταδαῖος μέν ἐστιν ὁ ἤδη ῥηθεὶς, σταδαῖος δὲ τετρασυλλάβως, τῷ παρὰ τοῖς ὕστερον σταδίῳ παρωνυμεῖται. ὅπερ δόξει μὲν ἀπὸ τοῦ στάδην, γίνεσθαι, διὰ τὸ τοὺς περὶ αὐτὸ ἀγωνιζομένους, μὴ πρὸς θέαν μόνην ἀθροισθῆναι, ὥστε καθημένους θεᾶσθαι, ἀλλ' ὥστε πρὸς ἄθλα ἑστάναι. οἱ μέντοι παλαιοὶ, στάδιόν τι αὐτὸ βούλονται εἶναι. ἱστοροῦντες ἐπ' αὐτῷ καί τι ἀττικὸν ἀνάπασμα. τοῦ δὲ σταδίη, ἀρσενικὸν στάδιος, παραγόμενος ἐκ τοῦ στάδην. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι πρὸς ἀγέρωχον ἀντίπαλον, καλῶς ἂν εἴπῃ ὁ σωφρονῶν, ὅτι ἡμεῖς ἐσμὲν τοῖοι, οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν. ἀλλ' ἄρχε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο. Αἴας δὲ τοῦτο λέγει παραχωρῶν μεγαλοψύχως καὶ φιλοτίμως τῆς πρώτης βολῆς τῷ ἕκτορι. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ μὴ ἐθέλειν κλέπτειν τὴν νίκην, ἐξ Ὁμήρου ὁ μακεδὼν Ἀλέξανδρος μαθὼν ἐκέρδησε. πλάσαντος τὸν ἕκτορα, ὡς ἐῤῥέθη, λέγοντα τῷ Αἴαντι, ὡς οὐ σ' ἐθέλω βαλέειν καὶ ἑξῆς.

Οτι-

Ὅτι πτεύσθαι, τὸ ἐπιπτεύσθαι καὶ ἐπιτηρεῖν, καὶ ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ εἴρηται, ἐπόπτεσθαι. ὅθεν καὶ ὁ περισκοπίτης, καὶ ὁ πυρσοπίτης δὲ παρὰ τῷ κωμικῷ. καὶ ὁ Ὀππιανὸς δὲ, κατὰ συγκοπήν. Τὸ δὲ τύχοιμι, δηλοῖ μὲν ἐπιτυχίαν. γράφεται δὲ καὶ τύχωμι ἐκταθέντος τοῦ ο, καθὰ καὶ ἐπὶ τοῦ κτένοιμι κτένωμι, καὶ τῶν ὁμοίων, ὡς καὶ ἐν τοῖς κατὰ τὴν Ὀδύσσειαν δεδήλωται. Ὅτι τῶν ἀριστέων ἀκοντισάντων ἀλλήλοις, τὸ μὲν Ἕκτορος δόρυ, ἓξ πτύχας, ἤγουν θέσεις διῆλθε τῆς τοῦ Αἴαντος ἀσπίδος. φησὶ γάρ. προΐει δολιχόσκιον ἔγχος, καὶ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον, ἀκρότατον κατὰ χαλκὸν, ὃς ὄγδοος ἦεν ἐπ' αὐτῷ, ἓξ δὲ διὰ πτύχας ἦλθε δαΐζων χαλκὸς ἀτειρὴς, ἐν τῇ δ' ἑβδομάτῃ ῥινῷ σχέτο. καὶ ὅρα ὡς κἀνταῦθα θηλυκῶς ἔφη τὴν ῥινὸν, καὶ οὕτω μὲν τὸ τοῦ Ἕκτορος δόρυ. τὸ δὲ τοῦ Αἴαντος ἔγχος, διά τε φαεινῆς ἀσπίδος ἦλθε τῆς τοῦ Ἕκτορος. καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο, ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα. ταῦτα δὲ καὶ ἐν τῇ γ΄ ῥαψῳδίᾳ ὁ Πάρις ὑπὸ τοῦ Μενελάου ἔπαθεν. ἐκφεύγει δὲ καὶ ἐνταῦθα ὁ Ἕκτωρ τὸν θάνατον, ὡς καὶ ἐκεῖ ὁ Πάρις. ἐκλίνθη γὰρ καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν. αἱ δὲ πτύχες, καὶ τὰς πολυπτυχὰς παράγουσιν, ὡς τὸ, ναύλοχοι πολύπτυχοι, καὶ τὰς αὐταῖς ἀντικειμένας ἀναπτυχὰς, ὡς τὸ, ἡλίου ἀναπτυχαὶ, τοῦ ἀναπτύσσοντος δηλαδὴ τὰ ἐν σκότῳ, διὸ καὶ ἥλιος ὁ αὐτὸς κατ' ἀλληγορίαν, ὡς δηλοῖ τις. ὅθεν καὶ τὰ τῶν ὀνείρων σκοτεινότερα, ὑπὸ ἡλίῳ ἀνατέλλοντι ἐκκαλυπτόμενα ἐκρίνοντο. ἡ δὲ ἑβδομάτη ῥινὸς, δηλοῖ, δύνασθαι τὸ ῥηθὲν σάκος καὶ ἑπτάρινον λέγεσθαι. σαφέστερον μέντοι ἑπταβόειον. οὗ πάλιν διασαφητικὸν, τὸ, ταύρων ζατρεφέων, ὡς καὶ ἐν τῷ ταῦρος βοῦς, ἀειδηλότερον τοῦ βοῦς, τὸ ταῦρος, ὡς εἶδος γένους. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα δισσαῖς συντομωτάταις Ὅμηρος χρᾶται παραβολαῖς προσηκόντως τῷ καιρῷ, συνεπιτρέχων δι' αὐτῶν τῷ λόγῳ καὶ συστενοχωρῶν αὐτὸν τοῖς φραζομένοις πράγμασι. λέγει γὰρ ὅτι ἐκσπασσάμενοι δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἅμ' ἄμφω, ἤγουν ὁ Ἕκτωρ καὶ ὁ Αἴας, σύν ῥ' ἔπεσον λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν, ἢ συσὶ κάπροισι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνὸν, ὡς τῶν θηλέων δηλαδὴ συῶν ἀλαπαδνῶν οὐσῶν. καὶ ὅρα τὸ ἐκσπασσάμενοι, ἀπὸ τῶν φυτῶν ληφθὲν μέσως πως, ἤγουν ἢ σεμνῶς, ἐὰν ἀπὸ δένδρων μετήνεκται, ἢ μικροφυῶς, ἐὰν ἀπὸ φυταρίων ἴσως γέγονεν ἡ τροπὴ, ὅπερ οὐκ ἂν εἴη ὡς δηλοῖ καὶ τὸ, σύν ῥ' ἔπεσον. τὸ γοῦν συμπεσεῖν, ὡς ἐπὶ μεγάλων σωμάτων καὶ αὐτὸ εἴρηται ὑψόθεν καταρασσομένων εἰς ἄλληλα. δι' ὧν νεφελῶν, ἢ λίθων ὀρεινῶν, ἢ τοιούτων τινῶν. οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, τὴν λέξιν καὶ ἐπὶ τυχηρῶν ἀποβάσεων τιθέασι. λέγεται δέ ποτε συμπεσεῖν, καὶ τὸ ἅμα πεσεῖν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ σπᾶν ἐξ οὗ τὸ ἐκσπάσασθαι, οὐ μόνον ἐπὶ φυτῶν τὸ ἀνασπᾶν λέγεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἀλαζονείας, ὡς δηλοῖ παρὰ Σοφοκλεῖ τὸ, λόγον ἀνέσπα. ᾧ ὅμοιον καὶ τὸ, ὀφρῦς ἀνασπᾶν. οὗ ἐναντίον, τὸ κατασπᾶν. ἐκεῖθεν δὲ καὶ τὸ προσανεσπάσθησαν κλίμακες, ἤγουν ὑψώθησαν κτισθεῖσαι. δῆλον δὲ καὶ ὡς ἕτεραι προθέσεις τῷ αὐτῷ ῥήματι συντεθεῖσαι, διάφορα ποιοῦσι νοήματα, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ συσπᾶν, καὶ διασπᾶν, καὶ περισπᾶν τὸ ἀφαιρεῖσθαι γῆν τυχὸν, ἢ ἕτερόν τι, καὶ ἐκ τοῦ ἀντισπᾶν, καὶ τῆς ἐπισπάσεως, καὶ τοῦ περισπασμοῦ, καὶ ἑτέρων. Ἐν δὲ τῷ, λείουσιν ὠμοφάγοισιν, ἢ συσὶ κάπροισι, συχνὰ διὰ κάλλος τὰ παρισα. καὶ ἐνταῦθα δὲ, γενικὸν μὲν τὸ συσίν. εἰδικὸν δὲ τὸ κάπροισι. καὶ ἔστι καὶ αὐτὸ ὅμοιον τῷ, βοῦς ταῦρος, καὶ τοῖς τοιούτοις. Ὅτι ἐπὶ ἀλλήλοις οἱ μονομάχοι ἐκσπασσάμενοι τὰ ἔγχεα συνέπεσον, ὁ μὲν Ἕκτωρ ἤνυσεν οὐδὲν, οὐτάσας γοῦν τὸ τοῦ Αἴαντος μέσον σάκος δουρὶ, οὐκ ἔρρηξε χαλκὸν τὸν ἐξ ἐπιπολῆς δηλαδὴ ὄγδοον, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμή. Αἴας δ' ἀσπίδα νύξε τὴν τοῦ Ἕκτορος, ἐπαλμένος. ἡ δὲ διαπρὸ ἤλυθεν ἐγχείη. στυφέλιξε δέ μιν, ἤτοι διέσεισε μεμαῶτα. τμήδην δ' αὐχένα ἐπῆλθε, μέλαν δ' ἀνεκήκιεν αἷμα. ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μάχης Ἕκτωρ, ἀλλ' ἀναχασσάμενος, ὅτε δηλαδὴ καὶ τὸ ἔγχος αὖθις ἐξεσπάσθη τῆς τοῦ Ἕκτορος ἀσπίδος, λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ, κείμενον ἐν πεδίῳ μέλανα, τρηχύν τε μέγαν τε. ᾧ βάλεν Αἴαντος, τὸ καὶ ἀνωτέρω ῥηθὲν, δεινὸν σάκος ἑπταβόειον, μέσσον ἐπομφάλιον. περιήχησε δ' ἄρα χαλκός. δεύτερος αὖτ' Αἴας πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας, ἧκεν ὃ ἔστιν ἀφῆκεν ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ ἶν' ἀπέλεθρον, ὃ καὶ ἐν ἄλλοις κεῖται, ἤγουν ἐνεσκήριξε τῷ λίθῳ ἰσχὺν πολλὴν τῇ ἐπιδινήσει. εἴσω δ' ἀσπίδ' ἔαξε βαλὼν μυλοειδέϊ πέτρῳ, βλάψε δέ οἱ φίλα γούνατα. ὁ δ' ὕπτιος ἐξετανύσθη, ἀσπίδι ἐγχριμφθεὶς, ἤτοι ἐν χρῷ κρουσθεὶς, προσπελασθεὶς κατὰ χροῦν. τὸν δ' αἶψ' ὤρθωσεν Ἀπόλλων. καὶ ὅρα τὴν πολλὴν δυστυχίαν Ἕκτορος, καὶ ὡς τεράστίως ἐξέφυγε τὸ πεσεῖν. καὶ ὅτι καὶ ἐν τῷ, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ, φανερῶς αἰχμὴν λέγει τὸν τοῦ δόρατος σίδηρον, ὡς καὶ ἐπιδορατὶς λέγεται. ἄλλως μέντοι, ὥσπερ τὸ δόρυ ἐστὶν ὅτε πόλεμον σημαίνει ὡς δηλοῖ τὸ, δουρικλυτὸς, ἤγουν περιώνυμος ἐν πολέμῳ, οὕτω καὶ τὸ αἰχμὴ, διὸ καὶ ταὐτὸν δορυάλωτον εἰπεῖν, καὶ αἰχμάλωτον, ἐν οἷς δηλοῦται ὁ ἐν πολέμῳ ἁλούς. λέγει δέ που καὶ Ἡρόδοτος περί τινων ὡς κακῶς αὐτοῖς ἡ αἰχμὴ ἔστηκε πρὸς τὸν δεῖνα, ἤγουν ἐδυστυχήθη αὐτοῖς ὁ πόλεμος. τοῦτο δὲ καὶ ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος εἴρηται. παρακολουθεῖ γοῦν τοῖς ἐν μάχῃ δυστυχοῦσι κακῶς αὐτοῖς ἑστάναι τὴν αἰχμήν. Τὸ δὲ νύξεν, οὐ δοκεῖ διαφέρειν τοῦ οὔτασεν, ἀμφοῖν δὲ διέσταλται τὸ ἔρρηξε. Τὸ δὲ τμήδην παραχθὲν ἀναλόγως τῷ παραβλήδην καὶ ὑποβλήδην καὶ τοῖς ὁμοίοις, τὸ ἐπιπολάζον δηλοῖ τῆς πληγῆς. ἀνακηκίειν δὲ, τὸ ἀναπιδᾶν, ἀπὸ τοῦ κίω, καὶ ἀναδιπλασιασμῷ κακίω, καὶ τροπῇ κηκίω. ἄλλως τε, οὐκ ἔστιν εὑρεθῆναι ἀναδιπλασιασμὸν ἐκτεταμένον. τοιοῦτον δέ τι γίνεται καὶ ἐπὶ τοῦ τητῶ τὸ στερίσκω, καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπαινέτου, περὶ οὗ μετ' ὀλίγα εἰρήσεται. καὶ ἐπὶ τοῦ κηκάζω, περὶ οὗ ἐν Ὀδυσσείᾳ δεδήλω-

ται. Ἰστέον δὲ ὡς οὐ πολὺ ἀνάπηδημα αἵματος δηλοῖ τὸ ἀνακηκίειν, οὐδὲ ὁποῖον τὸ ἀνακοντίζειν ἐν τῷ, αἷμα δ' ἀνηκόντιζεν ἀπὸ στερεοῖο χιτῶνος, ἠρεμαίαν δὲ σημαίνει ἀνάδοσιν, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ, μυδῶσα κηκὶς μηρίων ἐτήκετο παρὰ Σοφοκλεῖ. ἡ γοῦν τηκομένη κηκὶς, οὐκ ἂν ὑψοῦ ἀναπηδῴη. ἡ δὲ τοιαύτη, ἀπὸ τοῦ κάειν δοκεῖ λεχθῆναι, καιομένη γοῦν ἐτήκετο. Ὅρα δὲ καὶ τὸ ἀναχασσάμενος, ὅ ἐστιν ἀναποδίσας, δι' οὗ ἡρμήνευσε τὸ συνέπεσον, οἱονεὶ εἰπὼν, ὅτι διὰ τὴν ἄγαν ἐγγύτητα εἴρηται συμπεσεῖν ἀλλήλοις τοὺς ἥρωας καὶ τοῦτο ἐμπεσεῖν. ἰδοὺ γὰρ εἰ μὴ ἀνεπόδισεν ὁ Ἕκτωρ, οὐκ εἶχε βαλεῖν. Τὸ δὲ εἵλετο, τουτέστιν ἔλαβεν, ἐνεργητικῶς εἶλεν ὡς ἐπιπολὺ λέγεται. εὐτυχεῖ δὲ λίθον εὑρὼν εἰκῇ ἐν πεδίῳ κείμενον ὁ Ἕκτωρ φίλον αὐτῷ. μέλανα δὲ καὶ τραχὺν λίθον ἔφη, πρὸς διαστολὴν τοῦ μαρμάρου, ὃν ἐρεῖ ἐν τοῖς ἐφεξῆς. ὁ γὰρ μάρμαρος λίθος, ἐπειδὴ μαρμαίρει, λεῖός ἐστι καὶ οὐ τραχὺς, τάχα δὲ οὐδὲ μέλας. πιθανότητος δὲ ἐργαστικὸν τὸ καὶ σχῆμα καὶ χρῶμα λίθου καὶ μέγεθος εἰπεῖν. Τὸ δὲ μέσσον ἐπομφάλιον, ἀλλήλων εἰσὶν ἑρμηνευτικὰ, ὡς τῆς ἀσπίδος ἐν τῷ μέσῳ ἐχούσης ὀμφαλόν. ὃς καὶ ἔοικε διὰ τοῦτο λέγεσθαι ὀμφαλὸς, ὡς καὶ τοῦ φυσικοῦ ὀμφαλοῦ μεσάζοντος τὸ ζῶον. καὶ ἔστιν ἐνταῦθα ὁ λόγος τῷ ποιητῇ. ὡς ἔβαλεν Ἕκτωρ τὸ τοῦ Αἴαντος σάκος, κατὰ μέσον τὸ ἐπομφάλιον. ὃ δὴ σάκος, οὐδ' ἐνταῦθα ὤκνησεν ἑπταβόειον εἰπεῖν, ἐγκαθίζων οὕτω τὴν τούτου μνήμην τῷ ἀκροατῇ. ὅτι δὲ τῷ ἐπιδινῆσαι τὸν λίθον πρὸ τῆς ἀφέσεως, ἰσχὺν ἐπερείδει τῇ βολῇ, ὡς καὶ ὁ ποιητὴς δηλοῖ, οὐκ ἔστιν ἀμφιβαλεῖν. οὕτω δὲ καὶ ὁ τὸ δόρυ ἀμπεπαλὼν, ὡς ἀλλαχοῦ εἴρηται, ἰσχυρὰς ποιεῖ τὴν βολήν. Τὸ δὲ ἔσω κάταγμα τῆς ἀσπίδος, οὐ μόνον τὸ ἐμβριθὲς τῆς βολῆς δηλοῖ, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς ἀσπίδος εὐπαγές. οὐ γοῦν κατεάγη πρὸς μῆκος, ἀλλὰ μόνον ὅπου ὁ μυλοειδὴς πέτρος ἔκρουσε, τουτέστιν ὁ στρογγύλος, καὶ ἴσως οὐδὲ εἰς τὸ πᾶν σφαιροειδής. οὐδ' αὐτὸ τοῦτο μυλίας κατὰ τοὺς ῥήτορας, ἀλλὰ ἐοικὼς τούτῳ λίθῳ. οὔτε γοῦν ὁ θεοειδὴς, θεὸς ἂν εἴη. οὔτε ὁ μυλοειδὴς, μύλος νοηθείη αὐτόσχημα, ἤτοι λίθος μυλωνικός. Τὸ δὲ βλάψαι γούνατα, ταυτὸν καὶ ἐνταῦθα τῷ συνεπόδισε, καὶ τῆς κατὰ φύσιν ἐνεργείας ἔσφαλεν, ὡς ὕπτιον ἐκτανυσθῆναι τὸν οὕτω βλαβέντα. ἐν δὲ τῷ, φίλα γοῦνα, περιττεύει τὸ φίλα συνήθως. καθὰ καὶ ἐν τῷ, φίλα γυῖα. οὕτω δὲ καὶ φίλαι χεῖρες. ὁ δὲ ὀρθώσας Ἀπόλλων τὸν Ἕκτορα, εἱμαρμένη τίς ἐστιν, ὡς πολλάκις εἴρηται. διὸ καὶ ὁ Ἕλενος πρὸ μικροῦ ἐξ Ἀπόλλωνος γνοὺς, εἶπε τὸ, οὐ γάρ πώ τοι μοῖρα θανεῖν. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἐν ταῖς τρισὶν ὁρμαῖς ὁ Ἕκτωρ κατάρχει, πρῶτος γὰρ καὶ ἔβαλεν ἔγχει τὸ τοῦ Αἴαντος σάκος, καὶ αὖθις ἐν τῷ συμπεσεῖν οὔτασε, καὶ λίθον δὲ ἐπαφῆκεν. οὕτω πάνυ σύντομος ἦν καὶ ὀξύς. στερεώτερος μέντοι ὁ Αἴας, ὃς οὐ μόνον ἤνεγκεν τὰς τρεῖς προεξορμήσεις, ἀλλὰ καὶ τοσαυτάκις ἐνήργησεν.

Ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι καὶ ὅτι δυνάμενος ὁ ποιητὴς καὶ διὰ ξιφῶν ἀγῶνα τοῖς ἥρωσι πλάσασθαι, παρεῖκε τοῦτο, ἐμφήνας μόνον ὅτι δύναται. φησὶ γὰρ ὅτι καὶ ξίφεσιν ἂν αὐτοσχεδὸν οὐτάζοντο, εἰ μὴ ἐκώλυσαν οἱ κήρυκες. καὶ ὅρα τὸ αὐτοσχεδὸν οὐτάζοντο, πρὸς διαστολὴν λεχθὲν τῶν πόρρωθεν βολῶν. Ὅτι μέσσοι ἀμφοτέρων κήρυκες ἐλθόντες, Ἑλλήνων μὲν Ταλθύβιος, Ἰδαῖος δὲ Τρώων, πεπνυμένω ἄμφω, καὶ ἀνασχόντες τὰ σκῆπτρα, ὡς ἂν φαίνοιντο παντὶ τῷ στρατῷ, ἔπαυσαν τὴν μονομαχίαν. τούτων δὲ τῶν δύο κηρύκων, οἳ καὶ Διός εἰσιν ἄγγελοι, ὁ Ἰδαῖος, παῖδάς τε φίλους τοὺς μονομάχους προσεῖπε, γέρων δηλαδὴ αὐτὸς ὤν. καὶ ἄμφω αἰχμητὰς εἶπεν εἶναι. καὶ ὅτι νὺξ ἤδη τελέθει. ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι. ὅπερ προϊὼν καὶ ὁ Ἕκτωρ λέγει, οὐκ αἰδεσθέντος οὐδ' ἐνταῦθα τοῦ ποιητοῦ, τὴν καίριον ταυτολογίαν, ἥτις καὶ εἰς παροιμίαν ἦλθε παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον, γλυκέως λεχθεῖσα ὡς περὶ ἐμψύχου τῆς νυκτὸς καὶ συμβουλευομένης τὰ πρὸς ἀνάπαυσιν. ὅτι δὲ ἡ ποίησις τίμιόν τι τὴν νύκτα οἶδε, φανήσεται καὶ ὅπου ἐρεῖ ὁ ποιητὴς τὸ, ἅζετο γὰρ Ζεὺς μὴ νυκτὶ θοῇ ἀποθύμια ἔρδοι. πείθεται δέ τις νυκτὶ, δηλαδὴ ἀλαλήτως ὑποτιθεμένῃ παύσασθαι ἔργων. οὐ τὸ ἀνάπαλιν ἡ ἠὼς ποιεῖ ἐν ᾗ, φῶς ἀγγέλλειν δεῖ καὶ ἑτέροις. αὐτὴ γὰρ οὐκ ἀναπαύεσθαι βούλεται, ἀλλὰ προφέρει μὲν ὁδοῦ, προφέρει δὲ καὶ ἔργου καθ' Ἡσίοδον, ὀρθοῦσα εἰς τὸ ἐργάζεσθαι. ὅθεν καὶ ὄρθρος παρῆκται. ἡ μέντοι νὺξ, οὐ τοιαύτη, ἀλλὰ γίνεται μὲν ἀπὸ τοῦ νύσσω νύξω ἀποβολῇ τοῦ ω. λαλεῖται δέ φασι τοῦτο ἀντιφραστικῶς, οὐ γὰρ νύσσει πρὸς ἔργον, ἀλλὰ μᾶλλον κατατίθησιν. ὡς δηλοῖ φασι καὶ τὸ, θοὴ νὺξ ἡ κατατιθετική. εἰ μὴ ἄρα τοὺς φιλεργοὺς νύσσει κεντοῦσα δηλονότι καὶ πλήττουσα ὅτι καταργοῦσι τὸν καιρὸν αὐτῆς. καὶ τοιαῦτα μὲν ὁ Ἰδαῖος. Αἴας δὲ οὐ πείθεται, εἰ μὴ ὥσπερ μάχης, οὕτω καὶ φιλοφροσύνης ὁ Ἕκτωρ κατάρξεται. Ἰδαῖε γάρ φησιν Ἕκτορα ταῦτα κελεύετε μυθήσασθαι, αὐτὸς γὰρ χάρμῃ προκαλέσσατο πάντας ἀρίστους. ἀρχέτω, ἐγὼ δὲ μάλα πείσομαι ᾧ Ἕκτορι δηλαδὴ, ἢ τῇ νυκτί. τοῦτο δὲ, καὶ πρὸ τοῦ ἔργου εἶπεν ἐν ᾧ, ἀλλ' ἄρχε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο. ἐπὶ γοῦν τούτοις ὁ Ἕκτωρ πείθεται. καὶ ἀπαγορεύσας τρόπον τινὰ, ὁμολογεῖ τὴν ἧτταν. Ἰστέον δὲ ὡς οὐ νυκτὶ μόνον πείθεταί τις εἰς τὸ σχολάζειν ἀπ' ἔργου, ἀλλὰ καὶ ταῖς μετὰ σταθερὰν μεσημβρίαν ὥραις, εἴ τι προσεκτέον τῷ ἀποφηναμένῳ. ὡς αἱ μὲν ἓξ πρῶται τῆς ἡμέρας ὧραι, ἔργων εἰσίν. αἱ δ' ἄλλαι, ζῆθι λέγουσι βροτοῖσιν. ὡς τοῦ μὲν ἄχρι μεσημβρίας κόπου, δηλονότι θανατοῦντος. τῆς δὲ ἐφεξῆς ἀνέσεως, ζωογονούσης. τοῦτο δ' ἐσοφίσατο ἐκεῖνος, ἐκ τοῦ τὰ ἀριθμητικὰ σημεῖα τῆς ἑβδόμης ὀγδόης ἐνάτης καὶ δεκάτης ὥρας ὁμοῦ παρακείμενα, δοκεῖν ἐπιτάσσειν τοῖς ἐργατίναις ἑκάστῳ τὸ ζῆθι, ὅπερ δίχα τῆς θι συλλαβῆς, ζῆ λέγει ἡ τραγῳδία. δηλονότι, πλούτει κατ' οἶκον καὶ ζῆ. ὥσπερ καὶ τὸ δρᾶ μονοσυλλάβως καὶ αὐτὸ, αἰτεῖ τὸ πράττε· δηλονότι, ἄνθρωπε, μὴ δρᾶ τοὺς τεθνηκότας κακῶς. Σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα σχῆμά ἐστι

τὸ κατὰ τὴν σιωπώμενον, ἐπινοηθὲν διὰ συντομίαν. νοητέον γάρ, ὅτι κληθέντες οἱ κήρυκες ὑπὸ τῶν ἀριστέων, ἦλθον μέσσοι. εἰ μὴ ἄρα καὶ ἄλλως ὡς θεῖον γένος, εἶχον καὶ οἴκοθεν οὕτω ποιεῖν. ἄγγελοι γάρ φησι Διὸς καὶ ἀνδρῶν, ὡς καὶ ἐν τῇ Α ῥαψῳδίᾳ εἴπε. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ὁ Ταλθύβιος, ἐνταῦθα σιωπᾷ καιριώτατα, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἕτερα πρόσωπα, οὔτε τι ἐθέλει τὴν μονομαχίαν παῦσαι νικῶντα τέως ὁρῶν τὸν Αἴαντα, οὔτε μὴν προτρέπειν εἰς μάχην θαρρεῖ, δεδιὼς τὸ ἄδηλον, οὔπω γὰρ ἀκριβὴς ἡ νίκη. ἄλλως τε, καὶ διότι νὺξ ἤδη ἐστίν, ἐν ᾗ πάθοι ἂν ὁ Αἴας ἐπιβουλὴν μᾶλλον, ἤπερ ὁ Μενέλαος μεθ' ἡμέραν ἔπαθε. καὶ διότι ἐν νυκτί, κρίσις τύχης οὐ τέχνης ἐστίν. ὁ πᾶς οὖν λόγος τῷ Ἰδαίῳ νενέμηται περισώζοντι τὸν Ἕκτορα κινδυνεύοντα. τάχα δὲ καὶ προεπήδησε τοῦ Ταλθυβίου δεδοικὼς περὶ τῷ Ἕκτορι μὴ καὶ εἰς οὐδὲν δέον ἀπολεῖται, ὅθεν καὶ λαλεῖ ὡς προμελετήσας. Ταλθύβιος δέ, οὔ. Ὅρα δὲ καὶ ὡς εἰς ταὐτὸν ἄγει τὸ κήρυκες, καὶ τὸ ἄγγελοι. εἰ δὲ Διὸς ἄγγελοι, Ζεὺς δέ ἐστι καὶ ὁ νοῦς, καλῶς ἄρα καὶ πεπνυμένους ἄμφω τούτους λέγει. καὶ αὖ πάλιν τὸν Ἰδαῖον πεπνυμένα μήδεα, ἤτοι βουλεύματα εἰδότα. ἐν ἑτέροις δέ, καὶ ἐσθλὸν εἶναί φησι τὸ τοὺς ἀγγέλους αἴσιμα εἰδέναι, ὡς μὴ δέον ὂν τοὺς τοιούτους ἀφραίνειν. Ἰστέον δ' ἐν τούτοις καὶ ὅτι εἰρηνοποιὸν ἐκ παλαιοτέρου τινὸς ἀνδρὸς πρὸς νεωτέρους μονομάχους τό, μηκέτι παῖδε φίλω πολεμίζετε, μηδὲ μάχεσθε. εἰ δὲ καὶ ἀγαθοί, ἔτι δὲ καὶ γενναῖοι ἐκεῖνοι, ἐπιφωνηθήσεται καὶ τὸ ἑξῆς μικρόν τι παρῳδηθέν, ἀμφοτέρω δὲ σφῶϊ φιλεῖ θεός, ἄμφω δ' αἰχμητά, τό γε δὴ καὶ ἴδμεν ἅπαντες. ὁ δὲ ὀκνῶν εἰρηνεῦσαι πρὶν ἢ ἐθελήσει ὁ προκατάρξας ἐχθρός, εἴποι ἄν, ὅτι τῷ δεῖνι ταῦτα κελεύετε μυθήσασθαι, οὗτος γὰρ χάρμη προεκαλέσατο. καὶ ὅτι ἀρχέτω, αὐτὰρ ἐγὼ μάλα πείσομαι ἥπερ ἂν οὗτος. Ἔνθα καὶ σημείωσαι τὴν ἔλλειψιν καιρίως γινομένην ὑπὸ τοῦ Αἴαντος διὰ τὸ μὴ ἔχειν πολυλογεῖν. λέγει γὰρ ὅτι ἀρχέτω, εἰρήνης δηλαδὴ ὁ Ἕκτωρ. ἐγὼ δὲ πείσομαι, ὅπου ἂν οὗτος δηλονότι ἄρχῃ. καὶ ὡς ἐπείσθην μονομαχῆσαι, οὕτω καὶ μή. γοργότητος δὲ τὸ ἀρχέτω, ἀσυνδέτως λεχθέν. Ὅρα δὲ ὅτι τε τό, ἥπερ ἂν οὗτος, δικαιολογικόν τι ἔχει, ὡς δίκαιον ὄν, μὴ τὸν Ἰδαῖον παύειν τὴν μάχην εἰρηνικῶς, ἀλλ' αὐτὸν δὴ τὸν προκαλεσάμενον Ἕκτορα. καὶ ὅτι τό, χάρμη προκαλέσσατο πάντας ἀρίστους, μυκτῆρα ὑποκρύπτει σκωπτικόν τινα. δάκνει γάρ πως ὁ Αἴας τὸν Ἕκτορα, τωθάζων, εἰ πάντας τοὺς κρατίστους προκαλεσάμενος εἰς μάχην, εἶτα νῦν οὐδὲ πρὸς ἕνα γοῦν τούτων αὐτάρκης ἐστὶν ἀντιμάχεσθαι.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Αἶαν, ἐπεί τοι δῶκε θεὸς μέγεθός τε, βίην τε,
Καὶ πινυτήν. περὶ δ' ἔγχει Ἀχαιῶν φέρτατός ἐσι,
Νῦν μὲν παυσώμεθα μάχης, καὶ δηιοτῆτος,
Σήμερον, ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.
Νὺξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.
Ὡς σύ τ' εὐφρήνῃς πάντας παρὰ νηυσὶν Ἀχαιούς,
Σούς τε μάλιστα ἔτας, καὶ ἑταίρους, οἵ τι ἔασιν.
Αὐτὰρ ἐγὼ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Τρῶας εὐφρανέω, καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
Αἵ τέ μοι εὐχόμεναι, θεῖον δύσονται ἀγῶνα.
Δῶρα δ' ἄγ' ἀλλήλοισι περικλυτὰ δώομεν ἄμφω,
Ὄφρα τις ὧδ' εἴπησιν Ἀχαιῶν τε, Τρώων τε.
Ἠμὲν ἐμαρνάσθην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο,
Ἠδ' αὖτ' ἐν φιλότητι διέτμαγεν, ἀρθμήσαντε.
Ὣς ἄρα φωνήσας, δῶκε ξίφος ἀργυρόηλον,
Σὺν κολεῷ τε φέρων, καὶ εὐτμήτῳ τελαμῶνι.
Αἴας δὲ ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν.
Τὼ δὲ διακρινθέντε, ὁ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν
Ἤϊ', ὁ δ' ἐς Τρώων ὅμαδον κίε. τοὶ δ' ἐχάρησαν
Ὡς εἶδον ζώοντε, καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
Αἴαντος προφυγόντα μένος, καὶ χεῖρας ἀάπτους.

Ὅτι οἶδεν ἡ τύχη τὰς τῶν ἀνθρώπων, ὡς καὶ προερρέθη, γνώμας ἑαυτῇ συνεξαλλάττειν ὡς τὰ πολλά. Ἕκτωρ οὖν ὁ ἐν τοῖς ἑξῆς ὑπὸ εὐτυχίας αἰρόμενος, καὶ ἀμετροεπής, καὶ βουγάϊον ἐκεῖ λέγων τὸν Αἴαντα, νῦν θωπεύων αὐτὸν διὰ τὸ ὑπογυίως τῆς αὐτοῦ ἀρετῆς πειραθῆναι, πολλὰ καθὰ καὶ προεδηλώθη ἐπιμαρτύρεται αὐτῷ ἀγαθά, λέγων. Αἶαν, ἐπεί τοι δῶκε θεὸς μέγεθός τε βίην τε καὶ πινυτήν, περὶ δ' ἔγχει Ἀχαιῶν φέρτατός ἐσι, νῦν μὲν παυσώμεθα καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ σημείωσαι ὅτι οἱονεὶ τρόπαιον ζῶν καὶ λαλοῦν ὁ Ἕκτωρ ἀνίσταται τῷ Αἴαντι. Ὅρα δὲ καὶ νῦν τὸ τοῦ Ἕκτορος μεγαλόφρον, οὐ γὰρ ἑαυτοῦ, ἢ τῶν Τρώων φέρτερον τὸν Αἴαντα λέγει, ἀλλὰ τῶν ὁμοφύλων Ἀχαιῶν. Πινυτὴν δέ, νῦν μὲν τὴν σύνεσιν ἔφη, ἐν ἄλλοις δὲ ἐπιθετικῶς, τὴν μετέχουσαν πινυτότητος. ἧς ἀρσενικόν, ὁ πινυτός. ὃς καὶ κύριον εὕρηται ὄνο-

Καὶ ῥ' ἦγον προτὶ ἄστυ, ἀέλποντες σόον εἶναι.
Αἴαντ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον κεχαρηότα νίκῃ.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρείδαο γένοντο,
Τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἄρσενα, πενταέτηρον, ὑπερμενέϊ Κρονίωνι.
Τὸν δέρον, ἀμφί θ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα,
Μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Νώτοισι δ' Αἴαντα διηνεκέεσσι γέραιρεν
Ἥρως Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν.

μα. Ὅτι καὶ φιλικῆς ἀγάπης ἐνταῦθα τὰ τοῦ Ἕκτορος, ἤγουν τό, νῦν μὲν παυσώμεθα μάχης καὶ δηϊοτῆτος, σήμερον, ὕστερον αὖτε μαχησόμεθα, εἰσόκε θεὸς ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην. καὶ ὅρα ὡς τὸ νῦν διεσάφησεν, ἐπαγαγὼν τὸ σήμερον, ἵνα μὴ ἀμφίβολος ὁ λόγος εἴη ὡς ἐν τῇ β' ῥαψῳδίᾳ. ἐν δὲ τῷ, δώῃ ἑτέροις νίκην, ἔοικε τὸ τῆς νίκης ὁ ποιητὴς ἑρμηνεύειν ἑτεραλκές. ἀεὶ γὰρ ἑτέρῳ μέρει δίδοται νίκη ἀλκίμῳ φανέντι. Τὸ δὲ διακρῖναι, διατμῆξαι περὶ ὧν ἐρεῖ ὁ ποιητής. Ὅτι ἐστὶ διαφορὰ ἔτου καὶ ἑταίρου, ὡς δηλοῖ καὶ τό, σούς τε μάλιστα ἔτας καὶ ἑταίρους. ἰθάδες μὲν οὖν καὶ ὁ ἔτης καὶ ὁ ἑταῖρος, ὡς καὶ ἡ ἐτυμολογία δηλοῖ, συνηθέστερος δὲ ὁ ἑταῖρος. ὅτι δὲ τὸ ἔτης ἡ πλείων χρῆσις ψιλοῖ, ἀλλαχοῦ προρρηθὲν εὑρεθήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι κοινήν τε καὶ ἰδικὴν εὐφροσύνην τὴν ἐπί τινι ἀγαθῷ ἀνδρὶ δηλοῖ τό, ὡς σύ τ' εὐφρήνῃς πάντας Ἀχαιούς, σούς τε μάλιστα ἔτας καὶ ἑταίρους, οἵ τοι ἔασιν. αὐτὰρ ἐγὼ κατὰ ἄστυ καὶ ἑξῆς. ἔστι δὲ καὶ νῦν τὸ ἔασι, ταυτὸν τῷ εἰσί. καθ' ὁμοιότητα τοῦ τιθέασι τιθεῖσιν. Ὅτι ἑλκεσίπεπλοι Τρῳάδες καὶ ἐνταῦθα, ἀντὶ τοῦ μακρόπεπλοι, ὃ δὴ καὶ Ῥωμαίοις ἐπεχωρίασεν, ὡς ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν παρασημείωται. Ὅτι θεῖον ἀγῶνα ἐνταῦθά φησιν ὁ ποιητής, ἢ τὸν ἀγωνίως καὶ προθύμως εὐχαῖς, ἢ τὸν ναὸν αὐτόν, ὡς θεῖον κατάγαιον καὶ ἀθροιστήριον διὰ τὰ ἐν αὐτῷ ἀγάλματα. ὅτι δὲ πενταχῶς λέγεται ὁ ἀγών, ἀριθμοῦσιν οἱ παλαιοί. ἐνταῦθα δὲ εἰπὼν ὁ Ἕκτωρ, ὅτι αἱ Τρῳάδες εὐχόμεναί μοι θεῖον δύσονται ἀγῶνα, ὑπερεξαίρει ἑαυτὸν τοῦ Αἴαντος. μονονουχὶ λέγων ὅτι σὺ μὲν ἁπλῶς εὐφρανεῖς, ὡς ἐρρέθη, τοὺς Ἀχαιούς. ὑπὲρ ἐμοῦ δέ, καὶ εὔξονται οἱ ἐν τῇ Τροίᾳ, ἢ καὶ ὅσα θεῷ τινι εὔξονταί μοι. ὡς ἐκεῖ μέν, μὴ ὄντος ἑτέρου τοιούτου. παρὰ δὲ Ἕλλησι, πολλῶν ὄντων ἀντιπάλων τῷ Ἕκτορι κατὰ τὰ πρὸ μικροῦ εἰρημένα. ἴσως δὲ καὶ ἔκφυγεν ἔπος τοῦτο ἕρκος ὀδόντων τὸν Ἕκτορα. καὶ οὐκ οἶδεν ὁμολογῶν εὐκτὸν εἶναι Τρωσὶ περισωθῆναι αὐτόν. δοκεῖ γὰρ λέγειν, ὅτι εὐχόμεναι ὑπὲρ ἐμοῦ εἰσελεύσονται εἰς τοὺς ναούς, ὡς μέγα ὂν καὶ ἐν θεῶν γούνασι κείμενον εἰ περισωθήσεται. οὕτω σχηματίζειν οἶδεν ὁ ποιητὴς δεξιῶς. Ὅτι φιλότιμος ὁ Ἕκτωρ κἀνταῦθα, ὃς οὐ μόνον προκατάρχει τοῦ δῶρα δοῦναι, ἀλλὰ καὶ ὁρίζει τί ἂν εἴποιεν οἱ θεαταί. φησὶ γάρ. δῶρα δέ γε, ἢ δῶρα δ' ἄγ' ἀλλήλοισι περικλυτὰ δώομεν ἄμφω, ὄφρα τις ὧδ' εἴπῃσιν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε κατὰ ἠθοποιΐαν τὴν ἐν κοινῷ, ἤ μὲν ἐμαρνάσθην, ὅ ἐστιν ἐμάχοντο ἔριδος πέρι θυμοβόροιο, ἠδ' αὖτ' ἐν φιλότητι διέτμαγεν ἀρθμήσαντε. ὅτι δὲ καὶ ἔπαθέ τι γενναῖον ὑπὸ τοῦ Αἴαντος, ἐσίγησεν ἐξ ἀγερωχίας, καὶ αὐτὸς μὲν οὕτω. οἱ δὲ Τρῶες, εἰδότες τὴν τοῦ Αἴαντος ἀρετήν, καὶ ἐχάρησαν ὡς εἶδον Ἕκτορα ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα, Αἴαντος προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους. καὶ δὴ ἦγον προτὶ ἄστυ, ἀελπέοντες, ἢ ἀέλποντες, τουτέστι δυσελπιστοῦντες σόον εἶναι. καί που ὡς εἰκὸς διὰ τοῦτο εὐχόμενοι καὶ αὐτοὶ τῷ Ἕκτορι διαφυγεῖν μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους τὰς τοῦ Αἴαντος. καὶ οἱ Ἕλληνες δέ, οὐκ ἀπεικότως, καθὰ καὶ ὁ Αἴας, χαίρουσι τῇ νίκῃ, ἣν ὁ ποιητὴς αὐτῷ ἐπιμαρτύρεται ἐν τῷ, Αἴαντα ἑτέρωθεν Ἀχαιοὶ εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον κεχαρηότα νίκῃ, χαίροντες οἷα εἰκὸς καὶ αὐτοί. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου χαίρειν, ὡς καὶ προεδηλώθη, καὶ ἡ χάρμη. κατὰ δέ τινας καὶ ἡ μάχη, παρὰ τὸ μὴ ἄχνυσθαι, πάντως γὰρ ἐλπίδι τῆς κατὰ τὴν νίκην χαρᾶς, ἡ μάχη συνίσταται. Ὅρα δὲ τὸ διέτμαγεν ἐν φιλότητι, ἀντὶ τοῦ φιλίως διεκόπησαν χωρισθέντες ἀλλήλων. καὶ εἰπεῖν κυρίως, διακριθέντες. ὡς δηλοῖ τό, τὼ δὲ διακριθέντε, ὁ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν καὶ ἑξῆς. ἄλλως γάρ, τὸ διέτμαγε, στασιώδης λέξις ἐστίν. εἶτα ἐν ὀλίγῳ τὸ αὐτὸ ἑρμηνεύων ὁ ποιητής, ἐπάγει τὸ ἀρθμήσαντες, ἤτοι φιλιωθέντες. καὶ διὰ τοῦ φιλότητι διατμαγῆναι, εἰς ἀρθμόν, ἤγουν ἁρμονίαν φιλικὴν ἐλθόντες ἀλλήλοις. ὡς γάρ ἐστι συμπλοκὴ μάχιμος, οὕτω φιλικὴ διάτμηξις. Ἀρτεμέα δὲ λέγει, τὸν ὑγιῆ καὶ ἄρτιον. ἐξ οὗ παρῆχθαι δοκεῖ καὶ ἡ Ἄρτεμις ὡς προείρηται. Ὅρα δὲ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ τὸ ἄγειν. δι',

οἷον ἤγουν προτὶ ἄστυ, οὐ δηλοῦν ἀφορμήν τινα, ὁποῖόν τι ἐστὶ τὸ κρατεῖν, ἢ βαστάζειν, ἢ εἴ τι τοιοῦτον, ἀλλ' ἁπλῶς ληφθὲν ἀντὶ τοῦ περιάγειν, ἢ εἴργειν σιωπῶντα καὶ ἐφεπόμενον. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου ἄγειν, καὶ ὁ ἀρχηγὸς γίνεται, καὶ ὁ στρατηγὸς, καὶ τὰ ὅμοια. πολλὴ δὲ τοιαύτη χρῆσις ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν νηῶν. Τοῦ δὲ κεχαρηκότα, ὁ ἐνεστὼς χαρῶ χαρήσω. οὗ πατὴρ, δεύτερος μέλλων ὁ χαρῶ, ἐκ τοῦ χαίρω. ἀναδραμὼν εἰς ἐνεστῶτα ὡς ἐν πολλοῖς γίνεται. ὁποῖόν τι καὶ τὸ δραμῶ δραμήσω, ἐξ οὗ τὸ συνδεδραμηκέναι, καὶ τὸ τυχῶ τυχήσω, καὶ ἄλλα ὅμοια. ἐν δὲ τοῖς ῥηθεῖσι κεῖται καί τι καινότροπον σχῆμα σύνηθες Ὁμήρῳ τὸ, οἱ δὲ διακριθέντες, ὁ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν ἤϊεν, ὁ δ' ἐς Τρώων ὅμαδον κίεν. ἔνθα ταυτὸν λαὸς παρὰ τὸ λίαν αὐδᾶν, καὶ ὅμαδος παρὰ τὴν ὁμοῦ αὐδήν. σεμνοτέρα δὲ λέξις ὁ λαὸς, ἤπερ ὁ ὅμαδος, διὸ λαὸν μὲν ἔφη ἐπὶ Ἀχαιῶν, ὅμαδον δὲ ἐπὶ τῶν βαρβάρων Τρώων. Ὅτι δώροις ἀλλήλους δεξιοῦνται ὅ, τε Ἕκτωρ καὶ ὁ Αἴας μετὰ τὴν μονομαχίαν, οὐκ ἐπὶ ξενίᾳ μέντοι ὡς ἐπὶ Γλαύκου καὶ Διομήδους ἐγένετο, ἀλλ' εἰς μνήμην τῆς μονομαχίας, καὶ τοῦ ἐπὶ ἴσοις ἀπαλλαγῆναι τοὺς ἥρωας. Ἕκτωρ μὲν οὖν ὁ καὶ προκαλεσάμενος ὡς εἴρηται εἰς δῶρα, ἀφοπλίσας δι' ἑαυτὸν, δῶκε ξίφος ἀργυρόηλον σὺν κολεῷ τε φέρων καὶ ἐϋτμήτῳ τελαμῶνι. Αἴας δὲ, ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινὸν, ὅ ἐστιν ἐρυθροβαφῆ, φοινικῷ ἄνθει φαιδρόν. ὅτι δὲ τὸ τοῦ Σοφοκλέους εἰπεῖν, δύσδωρα τὰ δῶρα ταῦτα τούτοις ἀπέβησαν ὡς ἐχθροῖς, καὶ ψευσαμένοις τὸν φίλιον, ἡ ἱστορία διδάσκει. ἐπειδὴ καὶ κατ' Εὐριπίδην εἰπεῖν, κακοῦ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει. Αἴας μὲν γοῦν τῷ τοιούτῳ ξίφει ἑαυτὸν κατειργάσατο. Ἕκτωρ δὲ τῷ δωρηθέντι ζωστῆρι ἅρματος ἐκδεθεὶς, ἀπελωβήθη μετὰ θάνατον. Σημειῶσαι δὲ ὅτι μέγα δῶρον λαβὼν ὁ Αἴας, μικρὸν ἔδωκεν, ὥς που καὶ ἐπὶ Διομήδους καὶ Γλαύκου γέγονε. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι ὁ ποιητὴς ἔχων ἐνταῦθα παρηχῆσαι τὸν Τελαμώνιον Αἴαντα τῷ ῥηθέντι ἴσως πρὸς διαστολὴν ἐϋτμήτῳ τελαμῶνι, οὐκ ἠθέλησε κατὰ τοὺς ψυχροὺς ἀχρειῶσαι παιγνίῳ τὸ σπουδαῖον τῆς ποιήσεως. Ὅτι βοῦν ἱέρευσε δὴ Ἀγαμέμνων ἄρσενα πενταέτηρον, νώτοισι δ' Αἴαντα διηνεκέεσσι γέραιρε, διότι φασὶν οὐκ ἔκλινε νῶτα τῷ πολεμίῳ, ἢ καὶ τοῖς αὐτῷ παρατιθεμένοις ὁ βασιλεὺς δεξιοῦται τὸν νικητήν. ἔοικε γὰρ τοῖς ἐν ὑπεροχῇ τὰ νωτιαῖα κρέα παρατίθεσθαι. φησὶ γοῦν καὶ Ἡρόδοτος γέρα εἶναι τοῖς βασιλεῦσιν ἐν Σπάρτῃ, τῶν θυομένων τὰ δέρματα καὶ τὰ νῶτα λαμβάνειν, καὶ πρώτους ἵζειν ἐπὶ τῷ δείπνῳ, καὶ διπλάσια νέμειν αὐτοῖς τὰ πάντα. Ὅρα δὲ καὶ νῦν οἷα εὐτελῆ τὰ τῆς ἀνδραγαθίας ἔπαθλα τοῖς ἥρωσιν. ὅπου γε καὶ τοῖς ὕστερον, πίτυς, ἢ σέλινον, ἢ κότινος, ἀγώνων μεγάλων ἦσαν ἔπαθλα. ὅλως δὲ, πολλαχοῦ παρά τε ἄλλοις καὶ ἱστορικοῖς καὶ ποιηταῖς κατὰ τὰ δεῖπνα τιμαὶ ἦσαν τοῖς ἀρίστοις, καὶ παρ' Ὁμήρῳ δέ. καὶ δῆλον ἔκ τε Σαρπηδόνος, ὃς παρὰ Λυκίοις ἕδρῃ, καὶ κρέασι τιμᾶται. καὶ ἐκ τοῦ κρέασι τὸν Τυδείδην καὶ πλείοις δεπάεσσι δεξιοῦσθαι. καὶ ἐκ τοῦ τὸν Μενέλαον νῶτα βοὸς χαρίζεσθαί τινι, τά ῥά οἱ πάρθεσαν αὐτῷ. ἐπεχωρίαζε δὲ τοῖς τότε τιμῆς χάριν, καὶ ὁ διὰ προπόσεως ἀσπασμός. οὐ μόνον οὖν οἱ τοῦ μύθου θεοὶ χρυσέοις δεπάεσσι δειδέχατ' ἀλλήλους, ἤγουν ἐδεξιοῦντο προπίνοντες ἑαυτοῖς ταῖς δεξιαῖς, ἀλλὰ καὶ τοὺς καθ' ἱστορίαν. οὕτω δείδεκτ' Ἀχιλλῆα, ἤγουν ἐδεξιοῦτο, τουτέστι προὔπινεν αὐτῷ, τῇ δεξιᾷ φασι διδοὺς τὸ ποτήριον. ἐνταῦθα δὲ ἡ διασκευὴ στενὴ ἐπιλυτικῶς κεῖται συγκατεπειγομένη τῷ καιρῷ. λέγουσα ὅτι τὸν βοῦν δέρον, ἀμφί θ' ἕπον, ἤγουν καὶ ἀμφεῖπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα, μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν, ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα. λέγει δὲ διαχέειν μὲν, τὸ μελίζειν. μιστύλλειν δὲ, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ προγέγραπται, τὸ εἰς μικρὰς μερίδας κόπτειν, καὶ ὡς ἐν ἀνθ' ἑνὸς εἰπεῖν, σμικρύνειν. Τὸ δὲ ἐπισταμένως καὶ περιφραδέως, ταυτὸ καὶ νῦν δηλοῦσι. Τὸ δὲ διηνεκέεσσιν, ἢ ἀντὶ τοῦ διόλου, καθ' ὅλον τὸν τοῦ συμποσίου καιρὸν, ἢ ἀντὶ τοῦ ἀκεραίοις, ἢ ἐπιμήκεσιν. ᾧ λόγῳ, καὶ διηνεκεῖς που λέγονται ἀτραποί.

Ἀτρείδη τε, καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν,
Πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
Τῶν νῦν αἷμα κελαινὸν ἐΰρροον ἀμφὶ Σκάμανδρον
Ἐσκέδασ' ὀξὺς Ἄρης, ψυχαὶ δ' Ἄϊδόσδε κατῆλθον.
Τώ σε χρὴ πόλεμον μὲν ἅμ' ἠοῖ παῦσαι Ἀχαιῶν.
Αὐτοὶ δ' ἀγρόμενοι, κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκρούς,
Βουσὶ, καὶ ἡμιόνοισιν. ἀτὰρ κατακείομεν αὐτοὺς
Τυτθὸν ἀποπρὸ νεῶν, ὥς κ' ὀστέα παισὶν ἕκαστος
Οἴκαδ' ἄγῃ, ὅτ' ἂν αὖτε νεώμεθα πατρίδα γαῖαν.
Τύμβον δ' ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες,
Ἄκριτον ἐν πεδίῳ, ποτὶ δ' αὐτὸν δείμομεν ὦκα
Πύργους ὑψηλοὺς, εἶλαρ νηῶν τε, καὶ αὐτῶν.

Ὅτι εἰ μὲν τετέλεσται σιωπηρῶς ἡ περὶ τοῦ κενοταφίου τῶν νεκρῶν ἐνταῦθα γενομένη συμβουλὴ, οὐκ ἀναγκαῖον ἐξετάζειν. Συμβουλεύει δ' οὖν ὁ Νέστωρ μάλιστα ἕωθεν παύσαντας, βραχύ τι πρὸ τῶν νηῶν πυρὰν καῦσαι, καὶ ἕνα τύμβον χέασθαι εἰς πολυάνδριον τοῖς ἐν πολέμῳ θανοῦσιν Ἕλλησιν. ἵνα φησὶ ἐν τῷ νόστῳ ἕκαστος τῶν περισεσωσμένων, οἴκαδε ἄγῃ τοῖς παισὶ τὰ τῶν προγόνων ὀστᾶ. ἀρίστη δὲ ἡ τοῦ γέροντος συμβουλὴ, διὸ καὶ ὁ ποιητὴς ἐπεσημήνατο, εἰπὼν

Ἐν δ' αὐτοῖσι, πύλας ποιήσομεν εὖ ἀραρυίας,
Ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη.
Ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ὀρύξομεν ἐγγύθι τάφρον,
Ἥ χ' ἵππους, καὶ λαὸν ἐρυκάκοι ἀμφὶς ἐοῦσα,
Μή ποτ' ἐπιβρίσῃ πόλεμος τρώων ἀγερώχων.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνησαν βασιλῆες.
Τρώων αὖτ' ἀγορὴ γένετ' Ἰλίου ἐν πόλει ἄκρῃ
Δεινή, τετρηχυῖα, παρὰ Πριάμοιο θύρῃσι.
Τοῖσι δ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν.

εἰπών, ὅτι τε ὁ Νέστωρ εἶπεν εὖ φρονέων, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή. καὶ ἐν τῷ τέλει δὲ τῆς συμβουλῆς, λέγει. ὣς ἔφατο. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνησαν βασιλῆες, ἐπικρίνων πάνυ ἐπαινετὸν εἶναι τὸ τοῦ γέροντος βούλευμα, καὶ ἑαυτὸν δὲ ἀναμιμνήσκων ὡς ἐπαινετὰ γράφοντα. τῷ ὄντι τε, χρὴ τοὺς ζῶντας ἐπιμέλεσθαι τῆς τῶν τεθνεώτων εἰς προθυμίαν τῶν ἔτι περιόντων. ὃ καὶ εἰώθει γίνεσθαι μάλιστα παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ἵνα μὴ ἐθελοκακῶσιν ὡς μηδὲ θάνατον ὁσίας μὴ τευξόμενοι. συμβουλεύει δὲ ὁ Νέστωρ καὶ ἕτερον, εἰκὸς καὶ αὐτὸ γενέσθαι, ἤγουν πύργους δείμαι πρὸ τῶν νηῶν, καὶ τάφρον ὀρύξαι. ὃ δὴ καὶ γενέσθαι ἡ ἐφεξῆς γραφὴ δηλοῖ. φράζει δ' ἐν τούτοις ὁ ποιητὴς οὕτω τὰ τοῦ Νέστορος. ἀτρείδη τε, καὶ ἄλλοι ἀριστῆες παναχαιῶν, πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσιν ἀχαιοί, τῶν νῦν αἷμα κελαινὸν ἐΰρροον ἀμφὶ σκάμανδρον ἐσκέδασ' ὀξὺς ἄρης, ψυχαὶ δ' ἄϊδόσδε κατῆλθον, τῷ σε χρὴ πόλεμον μὲν ἅμ' ἠοῖ παῦσαι ἀχαιῶν. αὐτοὶ δ' ἀγρόμενοι, κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκρούς, βουσί, καὶ ἡμιόνοισιν. ἀτὰρ κατακείομεν αὐτοὺς τυτθὸν ἀπὸ πρὸ νεῶν. ἢ μᾶλλον, τυτθὸν ἀπόπρο νεῶν. ὥς κεν, ἤγουν ὡς ἂν ὀστέα παισὶν ἕκαστος οἴκαδ' ἄγῃ, ὅτ' ἂν αὖτε νεώμεθα πατρίδα γαῖαν, ὅπερ ἐστὶ περίφρασις τοῦ νοστήσωμεν. τύμβον δ' ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες, ἄκριτον ἐκ πεδίου, ἢ μάλιστα ἐν πεδίῳ. ποτὶ δ' αὐτόν, δείμομεν ὦκα πύργους ὑψηλούς, εἶλαρ νηῶν τε, καὶ αὐτῶν, ἤγουν ἡμῶν. ἐν δ' αὐτοῖσι, πύλας ποιήσομεν εὖ ἀραρυίας, ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη. ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ὀρύξομεν ἐγγύθι τάφρον, ἥ χ' ἵππους καὶ λαὸν ἐρυκάκοι ἀμφὶς ἐοῦσα, μήποτ' ἐπιβρίσῃ πόλεμος τρώων ἀγερώχων. ἀρίστη δὴ καὶ ἡ δευτέρα βουλὴ αὕτη κατὰ τὸν ποιητήν, καὶ οἷα πιθανολογῆσαι ὅπως ἐκ βαρυτάτου πολέμου τοῦ ἐφεξῆς, αἱ ἀχαϊκαὶ νῆες περιεσώθησαν. Ὅρα δ' ἐν τῷ, πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσιν, ὅτι ὁ γὰρ σύνδεσμος ἐν ἀρχῇ δημηγορίας κεῖται. αἴτιος δὲ καὶ νῦν τούτου, ὅτι θέλει κατὰ μέθοδον παραβολῆς, τὸ δεύτερον θεῖναι πρῶτον, ἤγουν τὴν αἰτίαν πρὸ τοῦ αἰτιατοῦ, ὡς καὶ εἴ τις εἴποι. ἄνθρωπε, καὶ γὰρ ἠδίκησάς με, παῦσαι λαλῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι ὥσπερ ἄμεμπτόν ἐστι τὸ ἄρχεσθαι ἀπὸ τοῦ ἐπεὶ συνδέσμου, οὕτως καὶ ἀπὸ τοῦ γάρ. ἰσοδυναμοῦσι γὰρ ἀλλήλοις οἱ σύνδεσμοι οὗτοι. ταὐτὸν γὰρ εἰπεῖν, ἄνθρωπε, ἐπεὶ ἠδίκησάς με λυποῦμαι, καί, ἄνθρωπε, καὶ γὰρ ἠδίκησάς με λυποῦμαι. οὕτω δὲ ταὐτόν, φάναι, χρὴ βασιλεῦ τύμβον θέσθαι κοινόν, πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσιν ἀχαιοί. καὶ αὖ πάλιν εἰπεῖν, ὦ βασιλεῦ, πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσιν ἀχαιοί, χρὴ τύμβον γενέσθαι κοινόν. ἔστι δὲ τὸ μὲν πρῶτον, καινότερον. τὸ δὲ δεύτερον, ἀσύνηθες τοῖς πολλοῖς. Τὸ δὲ τεθνᾶσι, κρᾶσιν ἔπαθεν ὁποίαν καὶ τὸ βεβάασι βεβᾶσι, καὶ ἑστάασιν ἑστᾶσι. Ὅρα δὲ ὅτι πρὸς τὸ κελαινὸν αἷμα, ὃ ἐρεμνὸν ἡ τραγῳδία φησί, δυνάμενος ὁ ποιητὴς παραθεῖναι μελανδίνην σκάμανδρον, ἢ ἀντιθετικῶς ἀργυροδίνην, ἢ λευκὸν ὕδωρ σκαμάνδρου, ὁ δὲ ὅμως ἠρκέσθη ἁπλούστερον ἐΰρροον εἰπὼν σκάμανδρον, ὡς οἷα τοῦ κελαινοῦ αἵματος μὴ εὖ ῥέοντος, ἀλλ' ἐπὶ κακῷ. Τοῦ δὲ ἐσκέδασεν, οὐκ ἔστι κυριωτέρα λέξις ἐπὶ τοῦ κατὰ πόλεμον αἵματος ἐν πεδίῳ χυθέντος ὧδε καὶ ἐκεῖ. Ὀξὺς δὲ ἄρης, ὁ ταχὺς πόλεμος καὶ σφοδρός. ἴσως δὲ καὶ ὁ τὸ αἷμα ἐκχέας σίδηρος, οὕτως ἐκλήθη. Τὸ δὲ ἄϊδόσδε, ὅτι ταὐτόν ἐστι τῷ εἰς ᾅδου, καὶ ὅτι ἀττικῶς ἐκλέλειπται καθὰ καὶ τὸ ἐς μυσαγωγοῦ, δῆλόν ἐστιν. ὡς δὲ καὶ οὐ μόνον ἀντὶ προθέσεως κἀνταῦθα κεῖται ὁ δέ, ἀλλὰ καὶ ὡς οἷά τις ἐπέκτασις, προδεδήλωται. Τὸ δὲ αὐτοὶ ἀγρόμενοι, αὐτοδιακονεῖν ἐν καιρῷ καὶ τοὺς ἀρίστους βούλεται. καὶ δηλοῦται τοῦτο ἔκ τε ἄλλων μυρίων τῶν κατὰ τοὺς ἥρωας, καὶ οἷς δὲ Πάτροκλος καὶ ἀχιλλεὺς ἐν ταῖς λιταῖς αὐτοὶ τὰ τῆς δεξιώσεως τῶν φίλων πρέσβεων εὐτρεπίζουσι, καὶ οἷς Μενελάου φασὶ πλοῦτος γάμοις ὁ νυμφίος οἰνοχοεῖ. καὶ Ὀδυσσεὺς δεῖπνου δαιτρεῦσαι, καὶ πῦρ ἐκνῆσαι, καὶ ξύλα κεάσαι δεξιὸς εἶναι λέγει. τὸ πᾶν δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς εἰπεῖν, ἐπετήδευον οἱ ἥρωες τὴν αὐτοδιακονίαν, καὶ ἐκαλλωπίζοντο τῇ ἐν τοῖς τοιούτοις εὐστροφίᾳ. καὶ ἔστιν εἰπεῖν ὡς ἐφιλοτιμοῦντο οὕτω αὐτάρκεις εἶναι δοκεῖν, καὶ τέλειοι, καὶ ἀνενδεεῖς, οἷα μὴ ἐθέλοντες ὀφλεῖν χάριτας ἑτέροις εἰ τῶν ἔργων συνεφάπτονται αὐτοῖς ἐπὶ οὕτω μικροῖς καὶ οὐ πολλοῦ λόγου ἀξίοις, καὶ ἅμα πραγματευόμενοι τὸ πολιτικώτερον. Τὸ δὲ κυκλήσομεν νεκρούς, ἀντὶ τοῦ τροχοῖς ἀγάγωμεν, ἢ μάλιστα ἐφ' ἁμαξῶν κομίσομεν, ὡς ἀπὸ μέρους. τὰ γὰρ κύκλα, ἤγουν οἱ τροχοί, μέρος ἁμάξης. πρὸ ὀλίγων οὖν ἐρεῖ, ἁμαξάων ἐπάειραν. Ἰστέον δὲ ὡς οὐκ ἦν ἂν ἀπᾷδον καὶ κυκλώσομεν εἰπεῖν καινότερον, εἴγε τὸ Εὐελπίδη κύκλωμα Ἰξίονος φέρεται, ῥηθὲν ἐπὶ τροχοῦ κινήσεως κατὰ τὸν ἐπὶ τῷ Ἰξίονι τοῦ μύθου λῆρον. Ὁμήρῳ μέντοι εὐηρέστητο κυκλήσομεν εἰπεῖν. ἐξ οὗ παρὰ τοῖς ὕστερον τὸ περικυκλεῖν λόγους, τὸ ὡς ἐκ περιόδου τινὸς κυκλικῶς περιάγειν, καὶ στρογγύλλειν τὸ φραζόμενον. ἔτι δὲ καὶ ἄλλως, τὸ πολλάκις περὶ τὸ αὐτὸ στρέφεσθαι, καὶ δι' προ-

χείρως

προσδοκωμένως εἰλεῖσθαι. διασάφησις δὲ ὑποδιστολῆς τοῦ ῥήματος τοῦ κυκλήσομεν, τὸ, βουσὶ καὶ ἡμιόνοισιν. ὧν μὴ προστεθέντων, πάνυ ἀσαφὴς ἦν ὁ καθ' Ὅμηρον νοῦς τῆς τοιαύτης λέξεως. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι οὐ μόνον βόες, ἀλλὰ καὶ ἡμίονοι ὑπὸ ζυγὸν ἤγοντο, καθά που καὶ ἵπποι, διὸ καὶ ὑποζύγια λέγονται. Ἐν δὲ τῷ κατακείομεν, φαίνεται καὶ διὰ τοῦ ἐ ψιλοῦ εἶναι τὸ καίω τὸ ἐπὶ τοῦ πυρὸς παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ εἴρηται, ἐξ οὗ καὶ ἐνταῦθα τὸ κατακείομεν αὐτούς. καὶ μετ' ὀλίγα, νεκροὺς κείομεν. ἐκ τούτου δὲ καὶ τὸ θυοσκόος ἐν Ὀδυσσείᾳ. καὶ ἔοικεν οὕτω πως ἔχειν τοῦ ῥήματος ἡ διάθεσις, κέω καὶ πρωτότυπον, ἐξ οὗ παράγωγον τὸ ἕτερον καίω τὸ ἀσυναίρετον τὸ διὰ τῆς αἰ διφθόγγου, ὡς κλάω κλαίω. λάω λαίω. ἐξ οὗ τὸ λιλαίω, καὶ τὰ τοιαῦτα. εἰ δέ τις τὸ κείομεν ἐθέλει γράφειν διὰ τοῦ η καὶ μεγάλου ω, ὡς ἀπὸ τοῦ κῆαι τὸ καῦσαι τῷ λόγῳ τῶν αὐθυποτάκτων, οὐ σφάλλεται μὲν ὀρθότητος, ἀπεῤῥαπίζει δὲ τὰ πλείω τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων, ἐν οἷς διὰ διφθόγγου καὶ ὁ μικροῦ ἐμφέρεται ἡ γραφὴ τοῦ κείομεν. Τὸ δὲ ἄγειν, οὐ μόνον ἐνταῦθα ἐπὶ ἀψύχων κεῖται ἐν τῷ, ὀστέα οἴκαδε ἄγῃ, ἀλλὰ καὶ μετ' ὀλίγα ἐν τῷ, νέκυάς τε ἄγειν, καὶ κτήματα ὅσα ἠγόμην. οὕτω δὲ καὶ ἄγειν μέθυ χίλια μέτρα. Τὸ δὲ νεώμεθα, δῆλον ὡς θέμα ἐστὶ τοῦ νόστου. ἐκ τοῦ νέεσθαι γὰρ, νότος, καὶ πρὸς διαστολὴν τοῦ ἀνέμου, νόστος. Τὸ δὲ πατρίδα γαῖαν, ἐντελῶς καὶ νῦν πέφρασται. πατρίδα δὲ μόνον εἰπεῖν, ἐλλιπῶς ἔχει. Τὸ δὲ χεύομεν τύμβον, ταυτὸν τῷ, διὰ χυτῆς γῆς ἀναχωματίσομεν. οἱ δὲ παλαιοί, χώσομεν αὐτὸ ἑρμηνεύουσι. Τὸ δὲ ἐξαγαγόντες, ἀντὶ τοῦ ἐξελθόντες, ἐκπορευθέντες. οὗ τὸ ἀνάπαλιν ἐν τῷ, Λαοδίκην εἰσάγουσα, ἤγουν εἰσπορευομένη, εἰσιοῦσα. Ἀκριτὸν δὲ τύμβον λέγει, τὸν μὴ διακεκριμένον εἰς ἕνα τινὰ νεκρὸν, ἀλλὰ δηλονότι κοινὸν ὄντα πολλῶν, ὁποῖα τὰ κυρίως πολυάνδρια. Τὸ δὲ ἐκ πεδίου, ἀντὶ τοῦ ἔξω που τοῦ πεδιάδος, πλὴν οὐ πάνυ μακράν. τὸ γοῦν τεῖχος, ποτὶ αὐτὸν, ἤγουν περὶ αὐτὸν τὸν τύμβον ἔδειμαν, καὶ ἐγγὺς αὐτοῦ. ἔνθα ἰστέον ὅτι ποιητικαὶ προθέσεις ἰσοδυνάμοι οὖσαι ἡ προτὶ, καὶ ἡ ποτὶ, ἐκθλίβουσί ποτε καὶ ἀμφότεραι τὸ ἐπεκτατικὸν ἰῶτα. ἡ μὲν ποτὶ, ἐν τῷ πόταγε, ἤγουν πρόσαγε. καὶ ἐν τῷ ποτάνιον, περὶ οὗ ἀλλαχοῦ κεῖται. καὶ ἐν τῷ πόποτερ δωρικῶς, ἤγουν πρόσωπον. ἡ δὲ προτὶ, ἐν τῷ προταυνί. Τὸ δὲ δείμομεν, αὐθυπότακτον μέν ἐστι παρὰ τοῖς ὕστερον, χρόνου ἀορίστου πρώτου ἐνεργητικοῦ, Ὅμηρος δὲ αὐτῷ ἀντὶ ἁπλῶς θεματικοῦ ἐνεστῶτος χρᾶται, καὶ συστέλλει ἐνταῦθα μετρήσας δακτυλικῶς. Τὸ δὲ ὦκα, προαναφώνησίς ἐστι τοῦ ταχὺ δομηθήσεσθαι ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα τὸ πλαστὸν τεῖχος. Τὸ δὲ πύργους ὑψηλοὺς, ἐκ μέρους δηλοῦν τὸν ὅλον τειχισμὸν, παρατετηρημένως κεῖται, ὡς μὴ καὶ τοῦ τείχους δι' ὅλου ὑψηλοῦ ὄντος καθὰ ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται. Εἶλαρ δὲ, παρὰ τὸ εἰλεῖν καὶ ἔσω συγκλείειν, ἀσφάλεια, φυλακὴ, φραγμός. οὕτω καὶ κύματος εἶλαρ, τὸ περὶ τοὺς τείχους τῆς νεὼς αἴω πλέγμα. Τὸ δὲ πύλας ἱππηλάτους πύλας τῷ ἑλληνικῷ γενέσθαι τείχει, ἀντιλέγεται. Ἀρίσταρχος γὰρ οὐ συγκατατίθεται, ὡς καὶ αὐτό που ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθήσεται. Τὸ δὲ εὖ ἀραρυίας, ταυτὸν τῷ πυκινάς, ὃ ἐν ἄλλοις κεῖται. Τὸ δὲ ἱππηλασίη ὁδὸς, ἐντελῶς ἐφράσθη, ἄλλως δὲ, ἱππηλασία παρὰ τοῖς ὕστερον ἀπολύτως, τὸ ἐλαύνειν ἵππους. Τὸ δὲ βαθεῖαν, ἀρετὴ τάφρου, καθὰ καὶ τὸ εὐρεῖαν ὡς μετ' ὀλίγα ἐρεῖ ὁ ποιητής. ὡς δὲ καὶ μακρὰ ἡ τάφρος ἦν, δῆλον ἐκ τοῦ συνδιήκειν τοσαύταις ναυσὶν εἰς ἀσφάλειαν. διὸ πληθύνει αὐτὴν τῇ φράσει ὁ Σοφοκλῆς, τάφρους εἰπών. ὥσπερ καὶ τὸ τεῖχος, ἔρκη πληθυντικῶς νηῶν, αἳ ὅτι διαφέρουσι τῶν ὕστερον κοινότερον λεγομένων πλοίων, δηλοῖ ὁ γράψας οὕτω. Δίδυμος ἐν ἱστορικῷ φησιν, ὡς διαφέρουσι νῆες πλοίων, ὅτι αἱ μέν εἰσι στρογγύλαι, αἱ δὲ στρατιώτιδες. Ἀριστοτέλης δέ φασιν ἱστορεῖ ἐν δικαιώμασι πόλεων, οὕτως. ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἀλέξανδρος ὁ Μολοττὸς, αὐτὸν μεταπεμψαμένων Ταραντίνων ἐπὶ τὸν πρὸς βαρβάρους πόλεμον, ἐξέπλευσε ναυσὶ μὲν πεντεκαίδεκα, πλοίοις δὲ συχνοῖς ἱππαγωγοῖς καὶ στρατιωτικοῖς. Τὸ δὲ ἐγγύθι, ἀκριβῶς ἔχει, οὐ μακρὰν γὰρ τοῦ τείχους εἶναι χρὴ τὴν τάφρον, ὡς δεδοκίμασται. Τὸ δὲ ἀμφὶς ἐοῦσα, ἀντὶ τοῦ κύκλῳ, εἴτουν πέριξ. ταυτὸν γὰρ ἡ ἀμφὶ καὶ ἡ περὶ, ἀφ' ἧς τὸ πέριξ γίνεται, ἢ μᾶλλον ἀντὶ τοῦ ἀμφὶ τὸ τεῖχος οὖσα. ἵνα ᾖ ἀντὶ προθέσεως ἐπίῤῥημα τὸ γενόμενον ἐξ αὐτῆς. Τὸ δὲ ἐπιβρίσει πόλεμος Τρώων, ζαχρηεῖς ἐν πολέμῳ καὶ τοὺς Τρῶας εἶναι βούλεται. τοιοῦτον γάρ τι ποιητικῶς οἱ ζαχρηεῖς, δηλοῦντες τοὺς ἄγαν βαρεῖς, ὅ ἐστιν ἐπιθετικῶς βρίθοντας. Τὸ δὲ ἐπήνησαν, ἀσυνηθέστερον μὲν τοῦ ἐπῄνεσαν, πολλαχοῦ δὲ ὅμως ἐν χρήσει κείμενον, ὡς καὶ παρ' Ἡσιόδῳ. Ὅτι ὥσπερ ἀλλαχοῦ ἔφη, τετρήχει δ' ἀγορὴ, οὕτω καὶ ἐνταῦθα λέγει ὅτι ἀγορὰ ἐγένετο Ἰλίου ἐν πόλει ἄκρῃ, τουτέστιν ἀκροπόλει ὡς πολλαχοῦ κεῖται, δεινὴ, τετρηχυῖα, ὅ ἐστι ταραχώδης, τοιαύτη γὰρ ἡ δημοτικὴ ἄθροισις. ἐγένετο δέ φησιν ἡ τοιαύτη ἀγορὰ, παρὰ Πριάμοιο θύρῃσιν, οὐ μὴν ἔξω παρὰ τῇ σκηνῇ τοῦ Ἕκτορος, οὐ γὰρ ἦν εἰκὸς αὐτὸν βουλεύσασθαι τὰ ῥηθησόμενα, δημογέροντας δέ τινας πεπνυμένους κατὰ τὸν Νέστορα. δεινὴ δὲ ἡ προκειμένη Τρωϊκὴ ἀγορά, οὐκ ἐν τῷ καθόλου, ἀλλ' ὅτι νῦν δέδοικε περὶ τῷ μέλλοντι ἕκαστος τῶν περὶ τὴν ἀγορὰν ἠθροισμένων καθὰ καὶ ὁ Ἀντήνωρ, ὡς εὐθὺς φανεῖται,

Κέκλυτέ μευ Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.

Ὅτι ὁ τῶν ἑλλήνων πρόξενος Ἀντήνωρ ὁ τρωϊκὸς, μαθὼν ὡς εἰκὸς καὶ αὐτὸς τὴν κατὰ τοῦ Ἕκτορος ἀριστείαν τοῦ

Δεῦτ' ἄγετ' ἀργείην Ἑλένην, καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
Δώομεν ἀτρείδῃσιν ἄγειν. νῦν δ' ὅρκια πιστὰ
Ψευσάμενοι μαχόμεσθα, τῶ οὔ νύ τι κέρδιον ὑμῖν
Ἔλπομαι ἐκτελέεσθαι, ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
Δῖος Ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο.
Ὅς μιν ἀμειβόμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ἀντήνωρ, σὺ μὲν οὐκέτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις.
Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.
Εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
Ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί.
Αὐτὰρ ἐγὼ τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω.
Ἀντικρὺ δ' ἀπόφημι, γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω.
Κτήματα δ' ὅσσ' ἀγόμην ἐξ ἄργεος ἡμέτερον δῶ,
Πάντ' ἐθέλω δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
Δαρδανίδης Πρίαμος θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
Ὅ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπε.

αἴαντος, καὶ ἐντεῦθεν περὶ τῷ παντὶ δεδιώς, συμβουλεύει δικαιότατα τοῖς πολίταις, οὕτω. δεῦτ' ἄγετ' ἀργείην ἑλένην, καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ, δώομεν ἀτρείδῃσιν ἄγειν. νῦν δ' ὅρκια πιστὰ ψευσάμενοι, ἤγουν ἐπιορκήσαντες, μαχόμεθα. τῶ, ἤγουν διὸ, οὔ νύ τι κέρδιον ἡμῖν, ἢ ἡμῶν ἔλπομαι ἐκτελέεσθαι, ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε, ἀντὶ τοῦ ἐὰν μὴ ῥέξομεν οὕτω. σύνδεσμος γὰρ ἀντὶ συνδέσμου εἴληπται ὥς που καὶ προδεδήλωται. καὶ οὕτω μὲν ὁ ἀντήνωρ εἰπὼν, ἕζετο. ἀλέξανδρος δέ. βαρὺ γὰρ τοῖς ἀδικοῦσιν ὁ ἔλεγχος, οὕτως ἄδικος φαίνεται, ὥστε καὶ τὸν ἀντήνορα, εἰ ταῦτα σπουδάζων λέγει, ἐκπεσεῖν φησι τῶν φρενῶν. καὶ τὴν μὲν γυναῖκα φησὶν οὐκ ἀποδώσειν, κτήματα δὲ δοῦναι κατὰ τὸν λόγον τοῦ Ἀντήνορος, ἵνα δόξῃ πεισθῆναι αὐτῷ. ἀναστὰς γάρ φησιν οὕτω. Ἀντήνωρ, σὺ μὲν οὐκέτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις. οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι. εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις, ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί. αὐτὰρ ἐγὼ τρώεσσιν ἀγορεύσω. ἀντικρύ δ' ἀπόφημι, γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω, κτήματα δ' ὅσσ' ἀγόμην ἐξ ἄργεος ἡμέτερον δῶ, πάντ' ἐθέλω δόμεναι, καὶ ἔτι οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι, ὅ ἐστι προσεπιβαλεῖν, ἐπέκεινα δοῦναι. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀργεία μὲν νῦν Ἑλένη, ἡ Πελοποννησία, ἡ ἐξ ἄργους δηλαδὴ, ὅθεν τὰ ῥηθέντα κτήματα ἦγεν ὁ Ἀλέξανδρος.

Τὸ δὲ σὺ μὲν οὐκέτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτα καὶ ἑξῆς ἕως τοῦ, θεὸς φρένας ὤλεσεν αὐτὸς, πᾶς ἐρεῖ ἂν ὁ μὴ ἀρεσκόμενος ἐφ' οἷς λέγει καταδεέστερός τις αὐτοῦ. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ἐν τῷ, γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω, τολμᾷ οἱονεὶ λέγειν ὁ ἄδικος, ὅτι καὶ ἐγὼ ὡς γυναικὸς τῆς Ἑλένης ἀντέχομαι καθὰ καὶ ὁ Μενέλαος, ὃ καὶ ὁ ποιητὴς ἐν τούτοις ὑπαινίττεται, εἰπὼν πρὸ βραχέων τὸ, ἀνέστη δῖος Ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο. καὶ ὅτι βούλεται ὁ Πάρις καὶ τὸν δίκαιον καὶ συνετὸν ἀντήνορα, συναινέσαι αὐτῷ, καὶ συνδιαστρέψαι τὸν τῆς δίκης κανόνα, καὶ τοιοῦτόν τι καὶ αὐτὸν συνδικαιολογήσασθαι. διὸ ταῦτα μὲν, οὐ φίλα κρίνει. ἐθέλει δὲ ἄλλο τι νοηθῆναι τῷ ἀντήνορι ἄμεινον, ὡς οἷα πονηροτάτῳ ῥήτορι. καὶ μὴν οὐδὲν δικαιότερον τοῦ δεῖν τὸ ἀλλότριον ἀναδοῦναι. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι οὐ ψέγει τὸν τοῦ Ἀντήνορος λόγον ὁ φαυλότατος, ἀλλὰ καλὸν μὲν εἶναι νοεῖ, διὰ τὸ κοινῇ συμφέρον. ἐθέλει δὲ τὸν Ἀντήνορα νοῆσαι ἄμεινον ἄλλον νόημα, τῇ αὐτοῦ κακίᾳ σύμφωνον. Ἔτι σημείωσαι καὶ ὡς τοῖς οἰκείοις λόγοις περιπετὴς ὁ Πάρις γίνεται. ὁ γὰρ ἐν τοῖς πρὸ τούτων ἐθέλων ἀποδοῦναι γυναῖκα καὶ κτήματα πάντα, νῦν φησιν ὅτι γυναῖκα μὲν, οὐκ ἀποδώσω, κτήματα δὲ πάντα. καὶ οἴκοθεν δὲ ἄλλα ἐπιθήσω, ἀντισηκῶν δι' αὐτῶν τῇ Ἑλένῃ τὰ οἴκοθεν κτήματα. τάχα δὲ καὶ αὐτὸς προσπαίζων ὡς φιλοκτεάνῳ τῷ βασιλεῖ, ὃς φθάσας, ἑλένην ἐζήτησε, καὶ κτήματα πάντα, καὶ τὰ λοιπὰ. ὅτι δὲ οὐ δίκαια λαλεῖ ὁ Ἀλέξανδρος, ἐπικρινεῖ μετ' ὀλίγα σεμνῶς αὐτὸς ὁ Πρίαμος. φιλόπαις μὲν ὤν, ἀλλ' ὡς μετ' ὀλίγα κεῖται, καὶ θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος, καὶ εὖ φρονέων, καὶ δίκαιος. τὰ μὲν δὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου ταῦτα, μῦθον ἁπλῶς ἐρεῖ μισυνθησόμενον ἕλλησι. τὸ δὲ παῦσαι τὸν πόλεμον καὶ θάψαι τοὺς νεκροὺς, πυκινὸν ἔπος ὀνομάσει, ὡς τοῦ λόγου τοῦ Ἀλεξάνδρου μὴ πυκινοῦ ὄντος. πῶς γὰρ ἂν εἴη πυκινὸν τὸ φάναι, ὡς οὐκέτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις, εἰ καὶ τοῖς ἄλλοις δηλαδὴ φίλα δημηγορεῖς. τὸ γὰρ ἐμοὶ, διαστέλλει τὸν ἕνα Πάριν τοῦ τε βασιλέως Πριάμου καὶ τῶν λοιπῶν ὅλων ἰλιέων, ὡς εἴπερ αὐτὸς ἦν τὸ πᾶν τῇ τροίᾳ. Ὅρκια δὲ πιστὰ, τὰ πιστοποιά. ὅθεν καὶ πιστωθῆναι ὅρκῳ, τὸ πίστιν δοῦναι δι' ὅρκου. Τὸ δὲ ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε, ἠθέλησάν τινες εἰπεῖν ἀντὶ τοῦ, ὅπου μὴ ποιήσομεν οὕτω. οὐκ εὖ δέ. στέργεται γὰρ μᾶλλον ἡ προῤῥηθεῖσα ἐξήγησις. Δῖον δὲ τὸν Ἀλέξανδρον, ἀνεμεσήτως καλεῖ ὁ ποιητὴς, μὴ δ' ἐνταῦθα ἐθελήσας κακολογῆσαι τὸν ἄδικον. Τὸ δὲ ἀπὸ σπουδῆς, ἀντὶ τοῦ σπουδαίως καὶ οὐχ ὡς ἐπὶ πεῖρᾳ τινί. ὡς εἰ καὶ εἶπεν ὅτι ἀπόλωλέ σοι τὸ φρονεῖν εἰ ταῦτα μὴ παίζων, ἀλλὰ σπουδάζων λέγεις. ἐν τούτοις δὲ σημείωσαι ὡς τὸ τῆς ἀποφάσεως

φιλόσο

φιλόσοφον ὄνομα, ὃ ἐξ Ὁμήρου εἴληπται, εἰπόντος. ἀντικρὺ δ' ἀπόφημι, γυναῖκα μὲν, οὐκ ἀποδώσω. τὸ γὰρ γυναῖκα οὐκ ἀποδώσω, ἀπόφασίς ἐστιν. ὥσπερ κατάφασις τὸ ἀποδώσω γυναῖκα. ἀπὸ γοῦν τοῦ ὁμηρικοῦ ἀπόφημι, παρῆκται καὶ τὸ ἀποφάσκειν καὶ ἡ ἀπόφασις. Τὸ δὲ ἀντικρὺ, τὸ φανερῶς δηλοῖ, καὶ ὡς ἄν τις εἴποι, ἐξ ἐναντίας ἢ κατ' ἀντίκρουσιν. τὸ μέντοι ἄντικρυς, τοῦ μεθ' Ὅμηρόν ἐστι, καὶ ἑτέραν σημασίαν ἔχει. Κτήματα δὲ, οἱ μὲν μεθ' Ὅμηρον, ἰδίως ἐπὶ ἀγρῶν καὶ οἴκων φασίν. Ὅμηρος δὲ, ἐπὶ πάντων ἁπλῶς τῶν ὑπαρχόντων, ὡς καὶ ἐνταῦθα φαίνεται. καὶ ἐν τῷ, ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες. καὶ ἐν τῷ, ἐπὶ κτεάτεσσιν ἀνάσσω. Ὅρα δ' ἐν τοῖς ῥηθεῖσι, καὶ ὅτι ταυτόν ἐστι τὸ ἀποδώσειν μετὰ περιθέσεως, καὶ δοῦναι χωρὶς περιθέσεως.

Κέκλυτέ μευ Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε κατὰ στρατὸν ὡς τὸ πάρος περ,
Καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος.
Ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἴτω κοίλας ἐπὶ νῆας
Εἰπέμεν Ἀτρεΐδῃσ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.
Καὶ δὲ τόδ' εἰπέμεναι πυκινὸν ἔπος, αἴκ' ἐθέλωσι
Παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς
Κείομεν. ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν.
Ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἔβη κοίλας ἐπὶ νῆας.
Τοὺς δ' εὗρ' εἰν ἀγορῇ Δαναοὺς θεράποντας Ἄρηος,
Νηῒ παρὰ πρύμνῃ Ἀγαμέμνονος. αὐτὰρ ὁ τοῖσι
Στὰς ἐν μέσσοισι, μετεφώνεεν ἠπύτα κῆρυξ.
Ἀτρεΐδαι τε, καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Ἤνωγει Πρίαμός τε, καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοὶ
Εἰπεῖν' αἴκε περ ὔμμι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.
Κτήματα μὲν, ὅσ' Ἀλέξανδρος κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν
Ἠγάγετο Τροίηνδ', ὡς πρὶν ὤφελλ' ἀπολέσθαι,
Πάντ' ἐθέλει δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι.
Κουριδίην δ' ἄλοχον Μενελάου κυδαλίμοιο,
Οὔ φησιν δώσειν, ἦ μὴν Τρῶές γε κέλονται.
Καὶ δὲ τόδ' ἠνώγειν εἰπεῖν ἔπος, αἴκ' ἐθέλητε
Παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς
Κείομεν, ὕστερον αὖτε μαχεσσόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.

Ὅτι στρατηγικὸν παράγγελμα νυκτερινοῖς εἰς ὠφέλειαν στρατοῦ, τὸ, νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε κατὰ στρατὸν ὡς τὸ πάρος περ, καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος. Πρίαμος δὲ ταῦτά φησι μετὰ τοὺς λόγους τοῦ Πάριδος. γίνεται δὲ τὸ ἐγρήγορθε, ἐκ τοῦ ἐγρηγόρετε προστακτικοῦ κατὰ συγκοπὴν, καὶ τροπὴν τοῦ ψιλοῦ εἰς δασύ. Ὅτι ἀρχέκακον ἐμφαίνων δεῖν εἶναι λέγεσθαι καὶ τὸν Πάριν ὁ ποιητὴς, φησὶ διὰ τοῦ Πριάμου. εἰπέμεν Ἀτρεΐδῃσι μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν. ὁ γὰρ τοιοῦτος ἐγείρας νεῖκος, πάντως ἀρχέκακός ἐστι μᾶλλον, ἤπερ αἱ προρρηθεῖσαι νῆες αὐτοῦ. ἐνταῦθα δὲ ὑπολαλεῖ ὁ γέρων, καὶ ὅτι ὁ τὸ νεῖκος ἐγείρας Πάρις, καὶ εἰσέτι περιστατεῖ αὐτὸ διὰ τῆς δημηγορίας, ἣν ἀφρόνως ἄρτι ἐλάλησεν. Ὅρα δὲ ἢ τὴν φιλοτεκνίαν τοῦ Πριάμου, ἢ τὴν τοῦ μοιριδίου ἀνάγκην, εἰ δυνάμενος ὁ Πρίαμος ἐπικρῖναι ὡς εὖ ὁ Ἀντήνωρ λέγει, καὶ ἐκθεραπεῦσαι τὸ κακὸν, ὁ δὲ, ἁπαλῶς προσφέρεται τοῖς φαύλοις τοῦ υἱοῦ λόγοις. καὶ ἀρκεῖται εἰπὼν, ὡς ὁ Ἰδαῖος κῆρυξ εἰπάτω τοῖς Ἀτρείδαις τὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου ἄδικον λόγον, εἴπως δὴ θέλειν ἐκεῖνοι ἀρκεσθεῖεν αὐτῷ. Ὅρα δ' ἐνταῦθα καὶ ὅτι Ἀτρείδας εἰπὼν ὁ Πρίαμος, ἐπάγει ἐν ἁπλότητι ἀφελῶς τῷ Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ, ὡς εἴπερ οὐκ αὐτόθεν ἐγνωρίζοντο διὰ τοῦ ὀνομασθῆναι Ἀτρεῖδαι. Ὅτι δηλοῖ καὶ ἐνταῦθα Ὅμηρος, οὐκ ἀδύνατον εἶναι τὸ αὐτὸ νόημα κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν εἰς διαφόρους ἐλθεῖν. ἐν μιᾷ γοῦν ἡμέρᾳ πρὸς ἑσπέραν, καὶ ὁ Νέστωρ τοῖς Ἀχαιοῖς, καὶ ὁ Πρίαμος δὲ μετ' αὐτὸν τοῖς Τρωσί, τὰ περὶ ταφῆς νεκρῶν συνεβούλευσαν. δηλοῦντος δὲ καὶ τοῦτο ποιητικῇ, ἵνα μὴ φθάσωσιν οἱ Ἕλληνες διαπρεσβεύσασθαι περὶ τῶν οἰκείων νεκρῶν, ἀλλὰ διαπρεσβευσαμένων τῶν ἐκ Τροίας, ὑπακούσωσιν εὐκλεῶς εἰς ὃ δὴ πρὸς θελήσεως ἦν αὐτοῖς. κεῖται δ' ἐν τούτοις καὶ ἐπίθετον συνήθες πολέμου, τὸ δυσηχὴς, ἐν τῷ, αἴκ' ἐθέλωσι παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος. ὅπερ ὅμοιον, καὶ τὸ πολυηχὴς πολυηχέος. ἣν δὲ οὐκ ἔξω ἀναλογίας, οὐδὲ τὸ δύσηχος δυσήχου, κατὰ τὸ εὔηχος. ἵνα ᾖ ὥσπερ ἀτερπὴς καὶ ἄτερπος,

ἀπορ

ἅπερ ἄμφω οἶδεν Ὅμηρος, οὕτω καὶ δίστιχος καὶ δύστιχος. δῆλον δὲ ὡς ἡ τοιαύτη Τρωϊκὴ πρεσβεία, οὐ λύει τὴν μάχην εἰς τὸ πᾶν. φησὶ γοῦν ὁ ταύτην ὁρίσας Πρίαμος. ὕστερον αὖτε μαχεσόμεθα, εἰσόκε δαίμων, ἤγουν τύχη, ἢ μοῖρα, ἄμμε Ἀχαιοὺς δηλαδὴ καὶ Τρῶας, διακρίνῃ. δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην. ὃ καὶ πρὸ βραχέων πέφρασται. Καὶ ὅρα τὸ διακρίνειν, οἱ μὲν γὰρ πολεμοῦντες κρίνονται ἄρηϊ, ἤγουν συγχέονται, συγκέκρανται ἀναμεμιγμένοι. οἱ δὲ παυσάμενοι μάχης, διακέκρινται, χωρὶς ἀλλήλων γενόμενοι. Τὸ δὲ εἰσόκε, πολλαχοῦ κεῖται ἀντὶ τοῦ, ἕως οὗ, τουτέστιν εἰς ὃ χρονικὸν διάστημα. Ὅτι τέλη τὰ στρατιωτικὰ λέγει τάγματα, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ κεῖται. φησὶ γάρ. δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν. ὅπερ ἐχόμενον τοῦ, δόρπον ἕλεσθε κατὰ στρατὸν ὡς τὸ πάρος περ, ἔχει τι καὶ διασαφητικὸν ἐκείνου. Τὸ γὰρ ἐν τελέεσσιν, ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ πάρος, καὶ τοῦ κατὰ στρατόν. οὐ γὰρ μονὰξ ἐδόρπουν, ἀλλὰ στρατευτικῶς κατ' ἴλας καὶ τάγματα, ὡς καὶ νῦν δηλαδὴ ποιήσουσιν. Ὅτι δὲ καὶ τὸ πέρας παντὸς πράγματος τέλος λέγεται, καὶ ἡ ὑπεροχικὴ ἀξία ὡς τὸ, τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι, καὶ τὸ, χρὴ κλύειν τῶν ἐν τέλει, καὶ ὡς θεία λέξις ἐστί ποτε καθὰ καὶ ἡ μυστηριώδης τελετή, οὐκ ἄδηλόν ἐστι. Σοφοκλῆς δὲ, καὶ τὰς στρατιωτικὰς παντευχίας, ἐν Ἀντιγόνῃ πάγχαλκα τέλη λέγει, διὰ τὸ τελεωτέρους ἴσως ποιεῖν τοὺς ἔχοντας αὐτήν. εἰ μή τι ἄρα καὶ ἐκεῖ οὕτως ἐκάλεσε τὰ ὁπλιτικὰ τάγματα. Ὅτι τὸ μετεφώνεεν ἠπύτα κῆρυξ, ὅ ἐστι φωνητικός, ὁ τρόπος ἐστὶν ἐτυμολογικός. κῆρυξ τε γὰρ, ἀπὸ τοῦ γηρύειν λέγεται, ὅ ἐστι φωνεῖν. καὶ ἠπύτης ἀπὸ τοῦ ἠπύειν. καὶ τὸ μετεφώνεε δὲ, τούτοις ἐστὶ σύστοιχον. ἐπὶ λογικῶν δὲ μόνων τὸ ἠπύειν, ὡς καὶ τὸ αὐδᾶν καὶ ἐνέπειν, ὅ ἐστι λέγειν, ἐξ οὗ τὸ ἠπύειν καὶ δωρικῶς ἀπύειν. ἐκ δὲ τοῦ ἠπύειν, καὶ ὁ βελήπυος ἄρης. καὶ ὄρος Θρακικὸν Ἤπυτον. ἔνθα φασὶ Πρωτεὺς ἀναβὰς φονευθέντων τῶν παίδων, ἤπυε θεοῖς ἀποκαταστῆναι εἰς Αἴγυπτον. καθά δὲ ἱππότης ἱππότα, ἱππηλάτης ἱππηλάτα, οὕτω καὶ ἠπύτης ἠπύτα. πρὸς χρησιμότητα μέτρου δακτυλικοῦ ἐξαλλαχθέντος ἐν τούτοις τοῦ τελευταίου ἀχρήστου τοῖς ἡρωΐζουσιν ἀμφιμάκρου, εἰς δάκτυλον. Ὅτι ἀγγέλου συνετοῦ προοίμιον, τὸ, ἤνωγεν ὁ δεῖνα εἰπεῖν, αἴ κε περ ἤγουν εἴπερ ὔμμι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο, μῦθον τοῦ δεῖνος, τοῦ εἵνεκα τόδε γέγονε. καὶ ὅρα τὸ φίλον καὶ ἡδὺ, ἴσως μὲν ἀδιάφορα ὄντα κατὰ τὸ, ἀλλ' ἄρχε μάχης, ἠδὲ πτολέμοιο, τὸ πρὸ ὀλίγων ῥηθέν. ἴσως δὲ καὶ διαφέροντα, πολλὰ γὰρ, φίλα μέν εἰσι κατὰ περιπέτειάν τινα, οὐχ ἡδέα δέ. οὐκ ὀλίγα δέ, καὶ ἡδύνουσι μὲν, οὐ φιλοῦνται δὲ πάντη ἁπλῶς. καὶ αὐτῇ δὲ τῇ μάχῃ καὶ τῷ πολέμῳ, διαφορά τις παρὰ πολλοῖς ἐνθεωρεῖται, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. Ὅτι παραπρεσβεύειν δοκεῖ ὁ Ἰδαῖος ἐν οἷς Ἀλεξάνδρου εἰπόντος, κτήματα ὅσσ' ἀγόμην ἐξ Ἄργεος ἡμέτερον δῶ, πάντ' ἐθέλω δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι, αὐτὸς λέγει, ὅτι κτήματα πάντα ἐθέλει δώσειν Ἀλέξανδρος ὅσα ἐνὶ νηυσὶν ἠγάγετο Τροίηνδε. ἐκεῖνος γὰρ οὐ μόνον ἐξ Ἄργεος, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ Σιδῶνος ὡς προείρηται, τυχὸν δὲ καὶ ἄλλοθεν, ἠγάγετό τινα εἰς τὴν Ἴλιον. ἔτι δὲ καὶ ἐν οἷς λέγει ὁ αὐτὸς κῆρυξ, ὅτι Ἑλένην οὔ φησι δώσειν, ἦ μὲν Τρῶές γε κέλονται, ψεύδεται. οὐ γὰρ φαίνονται οἱ Τρῶες κελεύσαντες ἀποδοῦναι τὴν γυναῖκα. ἔστι δὲ πρὸς μὲν τοῦτο εἰπεῖν, ὅτι τε κατὰ τὸ σιωπώμενον νοητέον ὡς καὶ οἱ Τρῶες ἠναντιώθησαν τῷ Ἀλεξάνδρῳ, καὶ ὅτι τοῦ ῥήτορος Ἀντήνορος ἀποδοῦναι τὴν Ἑλένην δημηγορήσαντος, καὶ μηδενὸς ἀντειπόντος, δοκεῖ τὸ πλῆθος τοῖς τοῦ Ἀντήνορος λόγοις συντίθεσθαι, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τοῦ Διομήδους μόνου δημηγορήσαντος, κοινοποιεῖται ὁ λόγος τοῖς Ἕλλησι μηδὲν ὅλως λαλήσασι. καὶ ὅτι τοῦ βασιλέως Πριάμου ἐν τῇ συμβουλῇ τὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἔπος, ὡς προείρηται, οὐ πυκινῶς κρίναντος, κοινὴν τῶν Τρώων ὁ Ἰδαῖος λέγει τὴν βασιλικὴν κρίσιν. περὶ δὲ τῶν κτημάτων ῥητέον ὅτι καὶ ὁ Ἰδαῖος τὰ ἐξ Ἄργεος μόνα λέγει κἂν οὐ διωρίσατο. τὰ γὰρ ἀπὸ Σιδῶνος, καὶ εἴ ποθεν ἄλλοθεν ὁ Πάρις κτήματα εἶχεν, ἐμπορεύματα ἦν. Ἕλληνες δὲ, ἁρπαγῆς αἰτιῶνται τὸν Πάριν, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἀπαιτοῦσιν, οὐ μὴν εἴ ποθεν ἐκεῖνος ἐχρηματίσατο. ἐπεὶ δὲ καὶ κακοήθης φαίνεται ὁ Ἰδαῖος ἐν οἷς τοῦ βασιλικοῦ παιδὸς Ἀλεξάνδρου καταφέρεται εἰπὼν ἐνδιαθέτως παρὰ τοῖς πολεμίοις μετὰ τὸ ἠγάγετο Τροίηνδε, τὸ, ὡς πρὶν ὤφελλ' ἀπολέσθαι, φασὶν οἱ παλαιοὶ μὴ εἰς ἐπήκοον ἐκφωνηθῆναι τὸ τοιοῦτον ὑπὸ τοῦ κήρυκος, εἰ καὶ ἡ ποιητικὴ αὐτοῦ μοῦσα ἐξελάλησεν, ἀλλὰ διὰ λύπην ὑφειμένῃ καθ' αὑτὸν φωνῇ λαληθῆναι, διὰ μέσου ἀναφωνηθέν. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι Ἀλέξανδρος μὲν ἔφη ὅτι γυναῖκα οὐκ ἀποδώσω καθὰ προεγράφη, ὁ δὲ κῆρυξ οὐκ ἀορίστως καὶ ἀσαφῶς λέγει, ἀλλ' ἐκφαίνει τὸ παρ' ἐκείνου σκιασθέν, διαδεικνὺς τὴν τοῦ Πάριδος ἀδικίαν. λέγει γοῦν ὅτι κουριδίην ἄλοχον Μενελάου, οὔ φησι δώσειν, μεταλαβὼν τὸ γυναῖκα, εἰς τὸ κουριδίην ἄλοχον Μενελάου. καὶ τὸ μέσως ἐκεῖ λεχθὲν, τρανώσας αὐτὸς διὰ τὸ μισοπόνηρον. Τὸ δὲ Τροίηνδε, διασαφητικόν ἐστι τοῦ ἡμέτερον δῶ. τῷ Πάριδι γοῦν, ταυτὸν εἰπεῖν εἰς ἡμέτερον δῶ, καὶ Τροίηνδε.

Ὅτι πάνυ μεγαλόφρων ὁ Διομήδης κἀνταῦθα. ὁ μὲν γὰρ Ἀλέξανδρος, διὰ τοῦ Ἰδαίου οὐ δώσειν τὴν Ἑλένην φησὶν, ἀλλὰ μόνα κτήματα. Διομήδης δὲ, συμβουλεύει

Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Μήτ' ἄρ τις νῦν κτήματ' Ἀλεξάνδροιο δεχέσθω,
Μήθ' Ἑλένην. γνωτὸν δὲ καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστιν,

Ως ἤδη τρώεσσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
Ως ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες ἀχαιῶν,
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Καὶ τότ' ἄρ' Ιδαῖον προσέφη κρείων Αγαμέμνων.
Ιδαῖ', ἤτοι μῦθον ἀχαιῶν αὐτὸς ἀκούεις,
Ως τοι ὑποκρίνονται, ἐμοὶ δ' ἐπιανδάνει οὕτως.
Αμφὶ δὲ νεκροῖσιν κατακαιέμεν, οὔτι μεγαίρω.
Ου γάρ τις φειδὼ νεκύων κατατεθνειότων
Γίνετ', ἐπεί κε θάνωσι πυρὸς μειλισσέμεν ὦκα.
Ορκια δὲ ζεὺς ἴστω ἐρίγδουπος, πόσις ἥρης.
Ως εἰπὼν, τὸ σκῆπτρον ἀνέσχεθε πᾶσι θεοῖσι.
Αψορρον δ' Ιδαῖος ἔβη προτὶ ἴλιον ἱρήν.
Οἱ δ' ἕατ' ἐν ἀγορῇ τρῶες, καὶ δαρδανίωνες,
Πάντες ὁμηγερέες, ποτιδέγμενοι ὁππότ' ἂν ἔλθοι
Ιδαῖος. ὁ δ' ἄρ ἦλθε, καὶ ἀγγελίην ἀπέειπε,
Στὰς ἐν μέσσοισιν. τοὶ δ' ὡπλίζοντο μάλ' ὦκα
Αμφότερον, νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.
Αργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐϋσσέλμων ἀπὸ νηῶν
Ωτρυνον νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.
Ηέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
Εξ ἀκαλαρρείταο βαθυρρόου ὠκεανοῖο
Οὐρανὸν εἰσανιών. οἱ δ' ἤντεον ἀλλήλοισιν.
Ενθα διαγνῶναι χαλεπῶς ἦν ἄνδρα ἕκαστον.
Αλλ' ὕδατι νίζοντες ἄπο βρότον αἱματόεντα,
Δάκρυα θερμὰ χέοντες, ἀμαξάων ἐπάειραν.
Οὐδ' εἴα κλαίειν Πρίαμος μέγας. οἱ δὲ σιωπῇ
Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήεον ἀχνύμενοι κῆρ.
Εν δὲ πυρὶ πρήσαντες, ἔβαν προτὶ ἴλιον ἱρήν.
Ως δ' αὔτως ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες ἀχαιοὶ
Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήεον, ἀχνύμενοι κῆρ.
Εν δὲ πυρὶ πρήσαντες, ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Ημος δ' οὔτ' ἄρ πω ἠώς, ἔτι δ' ἀμφιλύκη νύξ,
Τῆμος ἄρ ἀμφὶ πυρὴν κριτὸς ἔγρετο λαὸς ἀχαιῶν.
Τύμβον δ' ἀμφ' αὐτὴν ἕνα ποίεον ἐξαγαγόντες
Ακριτον ἐκ πεδίου, ποτὶ δ' αὐτὸν τεῖχος ἔδειμαν,
Πύργους θ' ὑψηλοὺς, εἶλαρ νηῶν τε, καὶ αὐτῶν.
Εν δ' αὐτοῖσι πύλας ἐνεποίεον εὖ ἀραρυίας,
Οφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη.
Εκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ἐπ' αὐτῷ τάφρον ὄρυξαν,
Εὐρεῖαν, μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν.
Ως οἱ μὲν πονέοντο καρηκομόωντες ἀχαιοί.
Οἱ δὲ θεοὶ πὰρ ζηνὶ καθήμενοι ἀστεροπητῇ,
Θηεῦντο μέγα ἔργον ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε ποσειδάων ἐνοσίχθων.

ὡς μήτ' ἄρης νῦν κτήματ' Αλεξάνδροιο δεχέσθω. μήθ' ἑλένην, ὑπὲρ τέκνων ἢ ἀγαθῆς ἐλπίδος, ὡς ἤδη ἁλίσκεται ἡ τροία. γνωστὸν γάρ φησι ὃ ὃς μάλα νήπιός ἐστιν, ὡς ἤδη τρώεσσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται, ἤγουν ὡς καὶ ἀλλαχοῦ προέγραφη, τέλος ἐπῆλθεν ὀλέθρου. Ορα δὲ ὅτι καὶ νῦν κατὰ τὸν ποιητὴν, ὁ μὲν ὁ Διομήδης λαλεῖ ὡς πάντων σιγώντων ἐφ' ἱκανόν. οὐ γὰρ ἐν βουλῇ τοῖς νεωτέροις δεῖ προπετεύεσθαι, ὃ καὶ Δημοσθένης προοιμιαζόμενος παραδίδωσι. τὸ δὲ ἑλλήνων τὸ μὲν πλῆθος σιγᾷ, ὅτι τῶν βασιλέων ἦν τὸ ἀποκρίνασθαι. οἱ δέ γε βασιλεῖς σιωπῶσιν, οὐ μόνον φειδοῖ τῶν ἑλλήνων, ἵνα μὴ δόξωσιν ἐπὶ καλῷ τῷ ἑαυτῶν οἱ ἀτρεῖδαι παραβάλλειν κινδύνοις τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ καὶ διότι θαρροῦσιν ὡς αἰσχυνόμενοι οἱ ἀρισεῖς, οὐδὲν ἐροῦσιν ἄνανδρον. Σημείωσαι δὲ καὶ νῦν ὅτι δήμου μὲν ἦν τὸ εἰπεῖν, βασιλέως δὲ τὸ ἐπιψηφίσασθαι, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ, Ιδαῖε, ἀκούεις μῦθον ἀχαιῶν ὥς τοι ὑποκρίνονται, ἐμοὶ δ' ἐπιανδάνει οὕτως. εἰ δὲ ὁ μὲν λαὸς εἴπῃ, οὐκ ἀτρείδῃ δὲ ἀγαμέμνονι ἀνδάνει θυμῷ, ἄκυρα γίνεται τὰ τῆς βουλῆς, ὡς ἐπὶ τοῦ Χρύσου πρεσβείας γέγονεν. Ιστέον δὲ καὶ ὅτι οὐκ οἶδεν Ομηρος τὴν λέξιν τοῦ ἀποκρίνασθαι, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις φανεῖται, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ τῷ ὑποκρίνασθαι κέχρηται, φασὶ δὲ καὶ τὸν παρὰ τοῖς δραματικοῖς ὑποκριτὴν οὕτω λέγεσθαι, διὰ τὸ πρὸς τὸν χορὸν ἀποκρίνεσθαι. κεῖται δὲ ἡ λέξις καὶ παρὰ τῷ Ηροδότῳ, ἰωνικὴ οὖσα. γίνονται δὲ ἄμφω αὗται αἱ λέξεις ἐκ τοῦ κρίνειν, ὅ ἐστι διαχωρίζειν. ἑαυτὸν γὰρ ἀποκρίνων, ἢ ὑποκρίνων, ὅ ἐστι τῶν ἄλλων ἀποχωρίζων, καὶ ὁ κατὰ τοὺς ὅμηρον ὑποκρινόμενος.

νόμενος, κατὰ δὲ τοὺς ὕστερον ἀποκρινόμενος, ἔτι δὲ καὶ ὁ κατὰ τοὺς μετ' Ὅμηρον ὑποκρινόμενος, καὶ ἐξ αὐτοῦ παραγόμενος ὑποκριτής, λαλοῦσιν ἅπερ λαλοῦσιν. ἔστι δὲ ὑποκρινόμενος καὶ ὑποκριτὴς παρὰ τοῖς ὑστερογενέσι ῥήτορσι, ὁ μὴ ἐκ ψυχῆς λέγων, ἢ πράττων, μηδὲ ἅπερ φρονεῖ. ὁποῖοι πρώτως μάλιστα οἱ τῆς

Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τίς ἐστι βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
Ὅς τις ἔτ' ἀθανάτοισι νόον, καὶ μῆτιν ἐνίψει.
Οὐχ ὁράας ὅτι δ' αὖτε καρηκομόοντες ἀχαιοὶ
Τεῖχος ἐτειχίσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
Ἤλασαν, οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας;
Τοῦ δ' ἤτοι κλέος ἔσται, ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς.
Τοῦ δ' ἐπιλήσονται, ὅτ' ἐγὼ καὶ φοῖβος Ἀπόλλων
Ἥρῳ Λαομέδοντι πολίσσαμεν, ἀθλήσαντε.

θυμέλης, οἱ σκηνικοί. τοῦ δὲ γνωστὸν ὃ παρὰ τοῖς ὕστερον ἔγνωσται, περὶ οὗ καὶ ἀλλαχοῦ κεῖται, ἀναλογώτερον τὸ γνωτόν, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἀλλόγνωτον. ὡς γὰρ χρυσώσω χρυσωτόν, ἀλυσειδώσω ἀλυσείδωτον, καὶ τὰ ὅμοια, οὕτω καὶ γνώσω γνωτόν. Ὅτι ἀγαθοῦ ῥήτορος ἔπαινος τό, ὡς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες ἀχαιῶν, μῦθον ἀγασσάμενοι τοῦ δεῖνος, ὡς ἐνταῦθα τὸν Διομήδους οἱ Ἕλληνες. ὡς δὲ τὸ ἰάχειν, πρωτότυπόν ἐστι τοῦ ἴακχος, προδεδήλωται. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα ἡ ἀμφί, δοτικῇ σύγκειται, ἐν τῷ, ἀμφὶ δὲ νεκροῖσι, κατακειέμεν οὔτι μεγαίρω. ἤγουν οὐ φθονῶ, ὅ ἐστι μέμφομαι καίειν τοὺς νεκρούς. Ὅτι ἐν τῷ, οὐ γάρ τις φειδὼ νεκύων κατατεθνειώτων γίνεται, ἐπεί κε θάνωσι πυρὸς μειλισσέμεν ὦκα, περισσόν ἐστι καὶ τὸ κατατεθνειώτων, καὶ τὸ ἐπειδὰν θάνωσιν, ἀρκεῖ γὰρ καὶ μόνον τὸ νεκύων. καὶ ἔστι καὶ τοῦτο προσθήκη ἄκυρος. κατὰ γὰρ τοὺς παλαιούς, ἔνια ὁ ποιητὴς ἀκύρως προστίθησιν, ὡς τὸ τῆλε, ἐν τῷ, τῆλ' ἐξ ἀσκανίης. οὐ γὰρ οὕτω φασὶ μακρὰν τροίας ἡ ἀσκανία. ὅμοιον καὶ τό, εἵλετο ἡ Πηνελόπη κληῖδα χειρὶ παχείῃ, τί γὰρ ἔδει φασὶ παχεῖαν χεῖρα γυναικὸς εἰπεῖν. τοιοῦτον καὶ τό, ἀρναῖος ὄνομα ἔσκε, τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ. ἤρκει γάρ φασι τό, ἀρναῖος ὄνομα ἔσκε. τοῦ αὐτοῦ τύπου καὶ τό, οὐδὲν γλύκιον ἧς γαίης, οὐδὲ πατρίδος. ἤρκει γὰρ καὶ τὸ ἧς γαίης, τὴν πατρίδα δηλῶσαι, νοούμενον ἀντὶ τοῦ οἰκείας γῆς, ἐπεὶ καὶ ἡ οἰκεία καταμόνας, τὴν πατρίδα σημαίνει, οὐ μὴν καὶ ἡ ἰδία, οὐ γὰρ οἶδε τοῦτο ἡ κοινὴ χρῆσις. καὶ Εὐριπίδης δὲ ἀκύρως προσέθετο, εἰπὼν τό, σῶμα δ' ἐν γυναιξὶ θηλείαις πρέπειν, ἤρκει γὰρ τὸ γυναιξίν, εἰ μὴ ἐναγώνιος ἦν καὶ ἄσκεπτος ὁ τοῦτο εἰπών. παρέξεσται δὲ ἐκ τοῦ, θηλύτεραι δὲ γυναῖκες. καὶ ἐν τῇ γ' δὲ ῥαψωδίᾳ, ἐν τῷ, ποντοπόροις ναυσὶ πόντον ἐπιπλώσας. ἢ τὸ ποντοπόροις ναυσί, περιελκόντως τέθειται, ἢ τὸ πόντος. οὐκ ἀκριβοῦντος τοῦ Ἕκτορος ἐκεῖ τὴν φράσιν, διὰ τὸν κατὰ τοῦ Πάριδος θυμόν. καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ δέ, ἐν τῷ τυμβεῦσαι τάφῳ, οὐκ ἀναγκαίως κεῖται τὸ τάφῳ. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι σοφιστικώτερόν τις ἐπιβαλὼν τῷ, νεκύων κατατεθνειώτων, εἴποι ἂν μὴ παρέλκειν τὸ κατατεθνειώτων, ἀλλ' ὡς πρὸς διαστολὴν εἰρῆσθαι νεκύων ζώντων. εἶεν δ' ἂν τοιοῦτοι, οἱ ἐν τληπαθείαις βιοῦντες, ὁποῖοι καὶ οἱ κατὰ τροίαν τὸν δεκαετῆ παρατείναντες πόλεμον. οἳ δὴ ζῶντες μέν, λογίζοιντο ἂν εἰς νέκυας διὰ τὸ μὴ καλῶς ζῆν, μὴ ζῶντες δέ, καλοῖντο ἂν νέκυες τεθνεῶτες. τοῦτο δὲ καὶ εἰς πάντας τοὺς ἐν κακοπαθείᾳ τὸν βίον διάγοντας παρελκυσθήσεται. ὧν μέρος, καὶ οἱ ἐν παρέσει καὶ τυφλότητι καὶ σκοτώδει καθείρξει. συντελεῖ δ' ἐνταῦθα καὶ Στρατονίκου τό, ἔνθα καὶ οἱ νεκροὶ περιπατοῦσι, ῥηθὲν ὑπ' ἐκείνου ἐπὶ καχεκτούντων ἀνδρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἀχρείων τὰ ἐς ὄψιν ὅτι μάλα, ὡς καὶ νεκροῖς ἐοικέναι, καί πως ψεύδεσθαι τὴν ζωήν. καθ' ὁμοίαν δέ τινα ἐπιβολήν, καὶ τὸ τυμβεῦσαι τάφῳ, οὐκ ἔχοι ἂν παρολκήν, ἀλλὰ διαστολὴν πρὸς ἕτερα τυμβεύματα. καὶ θαλάσσῃ γὰρ τυμβεύεσθαί τις λέγεται βυθισθεὶς ἐκεῖ, καὶ εἰς θηρίων δὲ γαστέρας εἰ καταφάγοιεν αὐτόν, οὕτω δὲ καὶ γῦπες τυμβεύουσι κατὰ γαστέρων ὡς καί τινων τάφων, τοὺς ὑπ' αὐτῶν διασπωμένους καὶ οὕτω κατασπωμένους. διὸ καὶ τάφους ἐμψύχους ἐτόλμησάν τινες εἰπεῖν αὐτούς. εἰ δὲ καὶ οἱ ἅρπαγες τυμβεύειν πειρῶνται τροπικώτερον τοὺς ἀδικουμένους, ἀλλ' αὐτοὶ τυμβεύοιντο κυριολεκτικῶς, ὡς οὐκ ἂν ἐθέλοιεν. Τὸ δὲ μειλισσέμεν, ἀστείως εἴρηται. ὡς γὰρ παίδων μειλίγματα τὰ ἐκείνων θελήματα, οὕτω νεκροῦ μείλιγμα μὲν ἡ ὠκεῖα ταφὴ μειλισσομένου διὰ πυρός, μήνιμα δὲ τὸ μὴ ταχὺ θάπτεσθαι. διὸ καὶ ὁ Πάτροκλός που ὀνειδίσει τῷ Ἀχιλλεῖ ὅτι μὴ θάπτεται τάχιον. ὡς δὲ καὶ λοιπά τινα μειλίγματα νεκρῶν μηνιώντων ἦσαν, αἱ τῶν παλαιῶν ἱστορίαι δηλοῦσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν πυρὸς μειλισσέμεν, ἔλλειψιν ἔχει τῆς διά προθέσεως, ἵνα δηλοῖ τό, διὰ πυρὸς μείλιγμα. ἡ δὲ ἀπαθὴς σύνταξις, κατὰ δοτικὴν γίνεται, ὡς δηλοῖ παρ' Ἡροδότῳ τό, τραπέζῃ μειλίξαντας. Ὅτι τό, ὅρκια δὲ ζεὺς ἴστω, ἀπορίαν ἔχει. οὐ γὰρ εὕρηται οὔτε ὁ βασιλεὺς ἐνταῦθα, οὔτε πρὸ αὐτοῦ ὁ Πρίαμος ἐπὶ τοῖς συντεθειμένοις ὀμωμοκότες. ὑπονοητέον οὖν σιωπηλῶς, ὡς καὶ ὅρκοι ἐξεφωνήθησαν μέν, οὐκ ἐγράφησαν δὲ τῷ ποιητῇ διὰ τὸ πασίδηλον. Ὅτι ὥσπερ ἐν τῇ ά ῥαψωδίᾳ, τὸ σκῆπτρον τῷ Ἀχιλλεῖ μέγας ὅρκος ἦν, οὕτω καὶ νῦν τὸ σκῆπτρον ἀνέσχεθε πᾶσι θεοῖσι διογενὴς Ἀγαμέμνων ἐφ' οἷς τῷ Ἰδαίῳ εἶπεν, ὡς ἱερὸν καὶ βασιλείας σύμβολον ἐκ Διός, καὶ ἐλογίσθη τοῦτο εἰς ὅρκον. καὶ οἱ κήρυκες δὲ καταλλάσσοντες τοὺς μονομάχους πρὸ βραχέων, τὰ σκῆπτρα ἐν μέσῳ ἐκείνων ἔχον. οἱ δέ, ἐπαύσαν

τὰ σύμβολα θεῖα ἰδόντες μεσολαβήσαντα. εἰ δὲ Ἀχιλλεὺς μὲν ἀλλαχοῦ πρὸς τῇ γῇ τὸ σκῆπτρον ἔβαλεν, ὁ δὲ βασιλεὺς ἀνέσχεν αὐτὸ ἄρτι, ἀναθετέον ἐκεῖνο μὲν θυμῷ, τοῦτο δὲ, λογισμῷ ἔμφρονι. ὥσπερ δὲ σκῆπτρον ὁ βασιλεὺς ἀνέσχεν ἐνταῦθα, οὕτω τις ἑτέρωθι ἀνέσχε χεῖρα, καὶ εὐχὴν ἕτερος, καὶ δόρυ ἄλλος. Ὅρα δὲ ἐν τῷ, ἀνέχεθε πᾶσι θεοῖσιν, ὅτι δυνάμενος κατὰ κάλλος εἰπεῖν ἀνέχεθε θεοῖς, αὐτὸ μὲν διέκοψεν ὡς οὐκ εὔφωνον, ἠρκέσθη δὲ καλλωπίσαι διὰ παρισώσεως. Ὅτι ταυτόν ἐστιν εἰπεῖν Δάρδανοι καὶ Δαρδανίωνες, διὸ πρὸ ὀλίγου εἰπὼν Τρῶες καὶ Δάρδανοι, ἐνταῦθα Τρῶές φησι καὶ Δαρδανίωνες, ἤγουν Δαρδανίδαι, Δαρδάνου ἀπόγονοι. καὶ ἔστι τοῦτο καινότερον, ὡς καθαρῶς πατρωνυμικὸν, καθὰ καὶ τὸ Δαρδάνιοι ὃ προδεδήλωται. πατρωνυμεῖται γὰρ καὶ ὁ Δαρδάνιος κατὰ τὸ Τελαμώνιος. οἱ μέντοι Δάρδανοι, ἢ ὁμωνυμίαν ἔχουσι πρὸς τὸν Δάρδανον, ἢ ἐκ τοῦ Δαρδάνιοι συνεκόπησαν.

Ὅτι τὸ ὅτε, ὁππότ᾽ ἂν ἐνταῦθα Ὅμηρος λέγει, εἰπών. οἱ δὲ, ἐκάθηντο πάντες ὁμηγερέες, ποτιδέγμενοι ὁππότ᾽ ἄν, ἤγουν ὅτε, καὶ κατὰ τοὺς ὕστερον Ἀττικοὺς εἰπεῖν, πηνίκα ἔλθῃ ὁ Ἰδαῖος, ὁ δ᾽ ἄρ ἦλθε, καὶ ἀγγελίην ἀπέειπε στὰς ἐν μέσσοισιν. ἃ δὴ ἁρμόττει εἰς ὑπουργίαν ἀγγέλων πολλαχοῦ. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν ἄλλοις μὲν ὁ ποιητὴς παράγει τοὺς ἀγγέλους ἀνελλιπῶς αὐτὰ δὴ τὰ παραγγελθέντα προφέροντας. ἐνταῦθα δὲ, κατὰ σχῆμα συντομίας ἐπὶ τοῦ Ἰδαίου ἀρκεῖται τοῦτο καὶ μόνον εἰπὼν, ὅτ᾽ ἦλθεν εἰς Ἴλιον, καὶ ἀγγελίην τὴν ἐκ τῶν Ἀχαιῶν ἀπέειπεν, ἤγουν ἁπλῶς εἶπεν, ὡς πλεοναζούσης τῆς προθέσεως, καθὰ καὶ ἐν τῷ, κεῖται ἀπομηνίσας. ἢ μᾶλλον τὸ ὁμηρικώτερον τὴν ἀπόφασιν ἡ λέξις δηλοῖ, τὴν, ὅτι οὔτε τὰ κτήματα, οὔτε τὴν Ἑλένην οἱ Ἀχαιοὶ δέχονται. Καὶ σημείωσαι ὅτι τῆς ἑλληνικῆς ὁμιλίας συγκειμένης ἔκ τε τοῦ εἰπεῖν καὶ τοῦ ἀπειπεῖν. εἰπεῖν μὲν γὰρ ἦν, τὸ συγκαταθέσθαι ταφῆναι τοὺς νεκρούς, ἀπειπεῖν δὲ, τὸ μηδὲν ἐκ τῶν Τρώων δέξασθαι. ἀπειπεῖν ἀγγελίαν ἐνταῦθα εἶπεν, ἀπὸ μέρους τοῦ καιριωτέρου. τί δέ ἐστι τὸ κυρίως ἀπειπεῖν, ἐδηλώθη σαφῶς καὶ ἐν τῷ, ὑπόσχεο καὶ κατάνευσον, ἢ ἀπόειπε. ὅτι δὲ ἀπειπεῖν λέγεται καὶ τὸ σιγῆσαι, εἴτουν ἀπαγορεῦσαι διά τινα βαρύτητα, δηλοῖ καὶ τὸ, ἀπεῖπον ἄλγει. καὶ τὸ, ἕς τε κ᾽ ἀπείπῃς, ἤγουν ἕως ἂν ἀπαγορεύσῃς ὡς ἡττημένος. Ὅτι ὁπλίζεσθαι καὶ ἐνταῦθα, τὸ ἁπλῶς εὐτρεπίζεσθαι. φησὶ γάρ, τοὶ δ᾽ ὡπλίζοντο, ἤγουν οἱ Τρῶες, ἀμφοτέρων, νέκυάς τε ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ᾽ ὕλην, ἀντὶ τοῦ, εἰς τὸ ὀρφνὸν δάσος. τοῦτο δὲ καὶ κατωτέρω εὐθὺς ἐπὶ Ἀργείων λέγει, ταυτολογῶν ὡς ἔθος αὐτῷ, καὶ μὴ ἐθέλων ποικιλίαν φράσεως ἐν οὐ δέοντι περιεργάζεσθαι. Τὸ δὲ ἀμφοτέρων, ἐπίρρημά ἐστι κἀνταῦθα ὡς καὶ ἐν τῷ, ἀμφότερον, βασιλεύς τ᾽ ἀγαθὸς, κρατερός τ᾽ αἰχμητής. δῆλον δὲ ὡς καινόσχημόν ἐστι τὸ, ὡπλίζοντο νέκυάς τε ἄγειν, ἕτεροι δὲ μεθ᾽ ὕλην. ἦν γοῦν κοινότερον τὸ, οἱ μὲν, ὡπλίζοντο εἰς νεκύων ἀγωγὴν, ἕτεροι δὲ εἰς ὕλην. ἢ καὶ ἄλλως, νέκυάς τε ἄγειν καὶ ξύλα. Ὅμηρος δὲ ὁμοιοσχημόνως ἔφρασεν, ὡς οὐκ ἄν τις ἕτερος. Τὸ δὲ νέκυας ἄγειν, τὸ νεκραγωγεῖν παρήγαγεν. οὕτω δὲ καὶ τὸ δάκρυα χέοντες, ὃ μετ᾽ ὀλίγα κεῖται εἰς πιθανὴν ἔνδειξιν πλήθους δακρύων, συντίθησι τὸ δακρυχέειν. Τὸ δὲ ἄγειν, ἰσοδυναμεῖ καὶ νῦν τῷ φέρειν. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ νῦν πάνυ βραχυλογήσας ποιητὴς, τὴν τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ τρωϊκοῦ πολυανδρίου σκευωρίαν, ὡς καὶ μετ᾽ ὀλίγα εὐθὺς φανεῖται, προϊὼν ἐν τοῖς κατὰ τὸν Πάτροκλον πλατυνεῖ τὴν τοιαύτην ἔννοιαν, οὕτω κρίνας αὐτὸς καὶ τοῦτο δέον εἶναι καθὰ καὶ ἐχρῆν. οὐ γὰρ ἔδει νῦν ἐν τοσούτοις ἀγῶσιν ἀβρύνειν τὸν λόγον τοιαύτῃ διασκευῇ. Ὅτι τὸ ἀνατέλλειν τὸν ἥλιον περιφράζων, φησίν. ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας, ἐξ ἀκαλαρρείταο βαθυρρόου Ὠκεανοῖο οὐρανὸν εἰσανιών. τίς δὲ ὁ Ὠκεανὸς, καὶ διατί ἀκαλαρρείτης λέγεται, εἴρηται ἀλλαχοῦ, νῦν δὲ ἐν ὀλιγίστῳ ῥητέον τὸ τοῦ γεωγράφου, εἰπόντος ὅτι τὸ ἀκαλαρρείτης ἔμφασιν ἔχει τῆς τοῦ Ὠκεανοῦ πλημμυρίδος, ἐχούσης τὴν ἐπίβασιν πραεῖαν καὶ οὐ τελείως ῥοώδη. ὥς τε ὁ σοφὸς οὗτος τὸ ἀκαλαρρείτης, ὃ δηλοῖ τὸν ἡσύχως ῥέοντα, οὐχ ὡς ἐπὶ ποταμοῦ τοῦ Ὠκεανοῦ λαμβάνει, ἀλλ᾽ ὡς ἐπὶ θαλάσσης ἐκείνης τῆς ἔξω ἀμπωτιζομένης ἠρέμα, καὶ οὐ καταρρακτικῶς ἐν τῷ πλημμυρεῖν ἐπιβαινούσης εἰς γῆν. Ὅτι χαλεπῶς μέν φησιν ἦν διαγνῶναι ἄνδρα ἕκαστον τῶν τεθνεώτων δηλαδή. ἀλλ᾽ ὕδατι νίζοντες ἄπο βρότον αἱματόεντα. ὅ ἐστιν ἀποκαθαίροντες τὸν ἐκ τοῦ αἵματος μολυσμὸν, καὶ οὕτως ἐπιγινώσκοντες οἱ αὐτοὺς ἀναλεγόμενοι, δάκρυα θερμὰ χέοντες, ἁμαξάων ἐπάειραν· οὐδ᾽ εἴα κλαίειν Πρίαμος μέγας. οἱ δὲ, σιωπῇ νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον, ἤγουν ἐπεσώρευον εἰς πυρκαϊὰν, ἀχνύμενοι κῆρ. καὶ τοῦτο μὲν ἐπὶ Τρώων. εἶτα κατὰ μέθοδον συντομίας, ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων ταυτολογῶν ὡς εἴωθε, λέγει ὡσαύτως ἑτέρωθεν καὶ αὐτοὺς ποιεῖν. Τὸ δὲ ἔνθα διαγνῶναι χαλεπῶς ἦν ἄνδρα ἕκαστον, λεχθήσεταί ποτε ἁπλῶς καὶ ἐπὶ συγχύσεως πλήθους. Σημείωσαι δὲ καὶ ἐνταῦθα ὅτι οὕτω διασκευῶν παραδόξων ἐφευρετικὸς ὁ ποιητὴς, ὥς τε ἤνυσεν ἰδοὺ εὐμεθόδως ἀόπλους εἰς τὸ πεδίον συναγαγεῖν καὶ ἀναμῖξαι Τρῶάς τε καὶ Ἕλληνας ἐν τῇ τῶν νεκρῶν συλλογῇ. πρὸς ἀλλήλους μὲν, οὐδὲν φθεγγομένους. ἐπὶ δὲ τοῖς τεθνεῶσι παθαινομένους. καὶ ὅτι βαρβαρικὸν μὲν τὸ ἀκρατῶς κλαίειν, ὃ καὶ ποιοῦντες, ἢ καὶ ποιεῖν ἐθέλοντες οἱ Τρῶες κωλύονται ὑπὸ τοῦ Πριάμου, ἵνα τε μὴ δόξωσι μαλακοὶ εἶναι διὰ τὸν κλαυθμὸν, καὶ μὴ δὲ ἀμελῶσι τοῦ ἔργου κατακλώμενοι, ὃ δὴ καὶ ἡ τοῦ κλαίειν λέξις βούλεται. οἱ μέντοι Ἕλληνες μόνον ἀχνύμενοι κῆρ, ἐπισωρεύου-

σι τῇ πυρκαϊᾷ τοὺς νεκρούς, διὸ οὐδ' ἂν κωλύοιντο ὑπ' οὐδενός. ὡς γὰρ ὑφεῖται τῷ γέλωτι τὸ μειδίαμα, οὕτω καὶ τῷ κλαυθμῷ τὸ ἄχνυσθαι. περιπαθὲς δὲ τὸ δρᾶμα, καὶ μᾶλλον ἤπερ τὸ ἐπ' Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος. ἐπ' ἐκείνου μὲν γὰρ ὥς φασιν αἱ ἱστορίαι, ἦν ἰδεῖν ποτε πεδίον πλῆρες ἀνδρῶν κεκυφότων εἰς γῆν καὶ λίθους ἀναστρεφόντων, οἷα τοῦ φρονεῖν ἐκστάντων, διά τι φάρμακον ὅπερ ἀγνοίᾳ προσηνέγκαντο. ἐνταῦθα δὲ, τὸ τρωϊκὸν πεδίον ἀνδρῶν γέμει ἐπικυπτόντων νεκροῖς, φρονούντων μὲν φύσει, ἐξεστηκότων δὲ ὥσπερ τῷ πάθει, καὶ φωνούντων ἀλλήλοις οὐδέν. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι συντέμνει, ὡς καὶ προεσημειώθη, τὴν τῆς ταφῆς διασκευὴν ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς, ὥσπερ καὶ τὴν τοῦ τείχους μετὰ βραχέα κατασκευὴν, οὐκ ἐθέλων τοῖς μὴ ἀναγκαίοις ἀκαίρως ἐμφιλοχωρεῖν. ἐν γοῦν στίχῳ τῷ αὐτῷ, ἐπί τε Τρώων καὶ Ἑλλήνων τὰ τῆς πυρκαϊᾶς ἀφοσιοῦται, οἳ τοὺς νεκρούς φησιν εἰς πυρκαϊὰν ἐπενήνεον ἀχνύμενοι κῆρ. τὴν δὲ πολλὴν ἐπιτάφιον διατριβὴν, τῷ τοῦ Πατρόκλου τηρήσει τάφῳ, χαριζόμενος κἀνταῦθα τῷ φίλῳ Ἀχιλλεῖ, ἵνα καὶ ἀγωνοθέτην ἐκεῖνον καθίσῃ τοῖς Ἕλλησιν. ἐνδημεῖ δὲ αὐτὸς ὁ Πρίαμος ἐνταῦθα τῷ ἔργῳ, διά τε τὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀναφώνησιν φαμένου, ὅρκια δὲ Ζεὺς ἴστω, καὶ διὰ τὸ ἀναγκαῖον ἄλλως τοῦ πράγματος, ὅπερ ἐπὶ τῶν φθασάντων ὅρκων οὐκ ἐποίησεν ὁ μὴ κατὰ τὸν Σαλαμίνιον Αἴαντα μέγας, ἀλλὰ καθ' ἑτέρους πολλοὺς τρόπους, οἷα μὴ ἀνασχόμενος τότε παραμεῖναι τῇ μονομαχίᾳ τοῦ υἱοῦ. Τὸ δὲ ἐπενήνεον, ἀπὸ διπλασιασμοῦ γίνεται, ὡς καὶ τὸ ἀνεκήκιε, καθὰ καὶ προδεδήλωται. ἔστι γὰρ νῶ τὸ σωρεύω, καὶ ἀναδιπλασιασμῷ νενῶ, καὶ τροπῇ νηνῶ, ἐξ οὗ τὸ ἐπενήνεον. ἡ δὲ λέξις καὶ παρὰ Ἡροδότῳ ἐν τῷ, συννενέαται φρυγάνων φάκελλοι. κεῖται δὲ καὶ ἐπὶ ἄρτων σωρείας ἐν Ὀδυσσείᾳ. Ὅτι ἀμφιλύκη νὺξ, τὸ παρ' ἡμῖν ἰδιωτικώτερον λεγόμενον λυκόφως, ὅπερ οὔτε ἡμέρα ἤδη ἐστὶν, ἀλλ' οὐδὲ νὺξ ἐστὶν ἁπλῶς, νὺξ δὲ ἀμφιλύκη. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, ἀμφιλύκην νύκτα καλεῖ ὁ ποιητὴς, τὴν ἤδη πρὸς τῇ ἡμέρᾳ οὖσαν, καὶ προηγουμένην τῆς ἠοῦς, ἤτοι τοῦ ὄρθρου. διὸ καί φησιν, ἦμος δ' οὔτ' ἄρ πω ἠὼς, ἔτι δ' ἀμφιλύκη νὺξ, τῆμος δ' ἀμφὶ πυρὴν κριτὸς ἔγρετο λαός. καὶ ἄλλως δὲ καθ' Ὅμηρον, ἀμφιλύκη νὺξ, καθ' ἣν ἥλιος νέον προσβάλλει τῇ γῇ οὔπω διαλύσας τὴν νύκτα. οὐ μὴν ἤδη προσβέβληκεν ὡς καὶ ἠῶ ποιῆσαι. ἐτυμολογεῖται δὲ, ἢ παρὰ τὴν λύγην, ὅ ἐστι τὴν σκοτίαν, λυγαῖον γὰρ, ὅ ἐστι σκοτῶδες τὸ τηνικαῦτα φῶς. ἢ παρὰ τὸ λυκέῃ ἐοικέναι, τουτέστι λύκου δορᾷ, τεφρώδης γὰρ ἡ λυκέη καὶ οὐκ ἄκρατον ἔχει τὸ μέλαν. εἰς τοῦτο δὲ συντελεῖ τι καὶ ἡ παρὰ τοῖς πολλοῖς ἰδιωτικῶς λεγομένη λυκόχροος βαφὴ, κατ' ἐκείνην γάρ πως διάκειται καὶ ἡ ἀμφιλύκη νύξ. εἴη δ' ἂν αὕτη καὶ λυκόφως. λέξις δὲ καὶ αὕτη, γνωστὴ τοῖς παλαιοῖς, οἳ καὶ ἔγραψαν ὅτι λυκόφως, ὁ πρὸ τῆς ἀνατολῆς χρόνος, εἰ καὶ ἡ χυδαία λογιότης, γλυκόφως αὐτὸ λαλεῖ. Ἰστέον δὲ ὅτι πρῶτα μὲν, νύξ. εἶτα ἀμφιλύκη, νὺξ μὲν ἔτι οὖσα, πέρας δὲ ὅμως νυκτός. μεθ' ἣν, ἡ κροκόπεπλος καὶ ἡ ῥοδοδάκτυλος. μετὰ δὲ ταύτας, ἡ ἀπροσδιορίστως λεγομένη ἡμέρα. Ἰστέον δὲ ὅτι σῶφρον κάλλος ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα τῷ λόγῳ μετρίως τεχνώμενος, τὸν μὲν ἀμφὶ τὴν πυρὰν λαὸν, κριτὸν ἔφη, ὅ ἐστιν ἐπίλεκτον. τὸν δὲ τύμβον, ἤτοι τὸ ἑλληνικὸν πολυάνδριον, ἄκριτον ὡς καὶ προερρέθη, ὅ ἐστιν ἀδιαχώριστον διὰ τὴν κοινότητα. ἔχει δέ τι πάντως γλυκὺ ἤγουν τὸ κριτὸν καὶ ἄκριτον, κατὰ τὸ αὐτοῖς ἐμφαινόμενον ἀντιθετικὸν, εἰσὶ δὲ τῶν πρός τι. καὶ ὁ μὲν κριτὸς λαὸς, δηλοῖ οὐ τὸν ἐν συνθέσει ἔκκριτον, ἢ πρόκριτον κατά τι ἐξαίρετον ἀρετῆς, ἢ τὸν λογάδα χαρακτηρίζει, ἀλλὰ τὸν ἁπλῶς χωριστὸν εἴς τι ἔργον. ἄκριτος δὲ τύμβος ἀνάπαλιν ὁ κοινὸς καὶ ἀχώριστος, καὶ μὴ ἰδιάζων ἐν τοῖς καθέκαστον, ἀλλ' ἀδιευκρίνητος. καὶ δῆλον ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης λέξεως ὁ ἀκριτόμυθος σύγκειται, ὁ συμπεφυρμένος δηλαδὴ καὶ μὴ εὐκρινῶς ἔχων ἐν τῇ τῶν νοημάτων τάξει. Ὅτι τὴν τειχοποιΐαν, ἣν ὁ Νέστωρ γενέσθαι ὑπέθετο, οὕτω νῦν φράζει ἀδιασκεύως καὶ ἐπιτροχάδην ὁ ποιητὴς διὰ τὸ μὴ ἀναγκαῖον τῆς πολυλογίας. τεῖχος ἔδειμαν, πύργους θ' ὑψηλοὺς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν, ὡς καὶ προεγράφη. ἐν δ' αὐτοῖσι, πύλας ἐνεποίεον εὖ ἀραρυίας. ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ἐπ' αὐτῷ, ἤγουν τῷ τείχει τάφρον ὤρυξαν εὐρεῖαν, μεγάλην, ὡς καὶ ἐχρῆν. ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν. καὶ ἔστι τοῦτο σκάριφον τειχισμοῦ πεποιημένου εἰς ἀσφάλειαν τῶν ἐντὸς, οὐ μὴν ἀληθὴς κατὰ ἱστορίαν τειχισμὸς, ὡς καὶ μετ' ὀλίγα δηλωθήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, τεῖχος ἔδειμαν, πύργους θ' ὑψηλοὺς, ἐντελὴς ἡ φράσις. πρὸ δὲ τούτων, ἐν τῷ, δείμομεν πύργους ὑψηλοὺς, ἐνέλειπε πρὸς ἐντέλειαν ἐννοίας τὸ τεῖχος, νοούμενον καὶ αὐτὸ ἐκ μέρους, τῶν πύργων δηλαδή. ἐν δὲ τῷ πύλας ἐνεποίεον εὖ ἀραρυίας, γράφουσί τινες, πύλας ἐνεποίεον ἑπτ' ἀραρυίας, ὡς ἑπτὰ πυλῶν οὐσῶν ἐκεῖσε, ἱππηλάτων δηλαδὴ κατὰ τὸν ποιητὴν, εἰπόντα. ὄφρα δι' αὐτῶν ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη. Ἀρίσταρχος μέντοι ὡς καὶ προεδηλώθη, ἐναντιούμενος καὶ δοκῶν παραδοξολογεῖν, ἐπαγωνίζεται δεῖξαι πυλίδας μὲν πολλὰς εἶναι πρὸς διαφόρους χρείας, ἱππήλατον δὲ μίαν ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ τοῦ ναυστάθμου περὶ τὸ προρρηθὲν ῥοίτειον ἀκρωτήριον. τέως μέντοι ἐν τῇ προτέρᾳ γραφῇ περιττὴ κεῖται πρόσθεσις δι' ἐντέλειαν μέτρου, ἢ τοῦ ἐν δ' αὐτοῖσιν, ἢ τοῦ ἐνεποίεον. πάντως γὰρ ἀσφαλὲς εἰπεῖν, ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ἐποίεον, ἢ αὐτοῖσι πύλας ἐνεποίεον. τὸ δὲ ἐποίεον, κοινότερον ἀντὶ τοῦ ἔτευχον εἴρηται. ἡ προσθήκη δὲ τοῦ εὐρεῖαν, ἐν μὲν τοῖς φθάσασιν ἐσιγήθη τῷ Νέστορι αὐτοσχεδιάζοντι, ἐνταῦθα δὲ ἐκφωνηθὲν, ἄριστον

τὸν

τὸν λόγον ποιεῖ. ὥσπερ καὶ τὸ, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν. οὐδ' αὐτὸ γὰρ ὁ γέρων Νέστωρ εἶπεν, Ὁμήρῳ δέ γε ἐκφωνεῖται. ὡς οἷα τοῦ Νέστορος ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ τοῦ τειχισμοῦ προσθεμένου ἅπερ σχεδιάζων ἐνέλιπεν. Εἰσὶ δὲ σκόλοπες, ὀρθὰ ξύλα, ὡς ἀποξυμμένων, ἢ κατὰ γραμμὴν εὐθεῖαν στάσις, ἔοικεν ἡ ἁπλωμένη πτέρυγι. διὸ καὶ σταυροῖσι κορώνῃ τὴν πτέρυγα τὴν τούτους ἔκτασιν ἔφη τις. λέγονται δὲ οἱ τοιοῦτοι σκόλοπες καὶ σταυροὶ παρὰ τὸ ἵστασθαι κατ' εὖρος. ἢ παρὰ τὸ ἀνίστασθαι εἰς ἀέρα ἠρμένους. ἐκ δὲ τούτων, τὸ ἀνασκολοπίζειν καὶ τὸ ἀνασταυροῦν. εἰ δὲ καὶ τὸ σκολύπτειν, ἐκ τῶν σκολόπων λέγεται διὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἄνω καλύμματος, ἐπεὶ καὶ οἱ σκόλοπες γυμνοί εἰσι τὸ ἄνω ὀξὺ, ζητητέον ἀλλαχόθεν. ὡς δὲ τοὺς τοιούτους σταυροὺς οἱ ἀπερίσκεπτα κατὰ παραφθορὰν λαλοῦντες, σταύβαρα καλοῦσι, δῆλόν ἐστι. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τελείων οὐσῶν διαστάσεων μήκους βάθους καὶ πλάτους, ὅταν ὁ ποιητὴς λέγῃ, βαθεῖαν τάφρον ὄρυξαν, εὐρεῖαν, μεγάλην. τὸ μὲν βαθεῖαν, βάθος δηλοῖ. τὸ δὲ εὐρεῖαν, πλάτους ἐστὶ δηλωτικόν, ἅπερ τάφρου εἰσὶν ἀρεταί. τὸ δὲ μεγάλην, τοῦ μήκους. ὃ καὶ παρακατιὼν δηλοῖ ἐν τῷ, ἀμφὶ δὲ τάφρον ἤλασαν, τουτέστιν ἐπὶ μῆκος ἐξέτειναν. Ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι καὶ ὅπως αἱ δεύτεραι φροντίδες σοφώτεραι. Νέστωρ μὲν γὰρ, ἴσως οὐ παρήγγειλε καταπῆξαι σκόλοπας, Ἕλληνες δὲ, ἐποίησαν οὕτω, σκεψάμενοι ὡς εἰκὸς κατὰ τὸ σιωπώμενον πλεῖόν τι τῶν τοῦ γέροντος. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν τοῦτο τεῖχος, ἀρέσκει τοῖς παλαιοῖς πλάσμα εἶναι Ὁμηρικόν. τῇ γὰρ ἀληθείᾳ φασὶν οὐ γέγονεν, ἀλλ' ἐπλάσατο τὴν πρὸς τῷ ναυστάθμῳ τειχοποιΐαν, καὶ τὰ κατ' αὐτὴν ὁ ποιητὴς, οὐχ ἱστορῶν πρᾶγμα γενόμενον, ἀλλ' ὡς γενόμενον ἐκτιθέμενος. οὐδὲ λέγων ἀληθῶς, τὰ εἰκότα δὲ ὑποτιθέμενος, ὡς ἂν ἐγγυμνάσῃ ποιῶν τὴν ἑαυτοῦ ῥητορικὴν καὶ τειχομαχίαις καὶ κινδύνοις τοῖς περὶ αὐτάς, ὅπερ οὐκ εἶχε περὶ αὐτὴν τὴν Τροίαν ἄρτι πιθανῶς ποιῆσαι, τά τε ἄλλα, καὶ μάλιστα διὰ τὴν τοῦ Ἀχιλλέως μῆνιν. οὐ χωρὶς, οὐ δυνατὸν ἦν τοὺς Τρῶας ἐγκλεισθῆναι τῇ πόλει καὶ πολιορκητικὴν τειχομαχίαν παθεῖν, διὰ τὸ δεῖν τελειωθῆναι τὴν προῤῥηθεῖσαν βουλὴν τοῦ Διός. ἐπλάσατο μὲν οὖν οὐκ ἀπιθάνως ὁ ποιητὴς τὴν ἐν τῷ ναυστάθμῳ πυργοποιΐαν, διὰ πάνυ πολλὴν ποικιλίαν καὶ εὐπορίαν γραφῆς τὴν εἰσέπειτα φανησομένην. ἵνα δὲ μὴ ἐλέγχηται ὑπὸ τῶν ὕστερον ὡς ψευσάμενος, ζητούντων μὲν βραχέα γοῦν τινα ἰδεῖν γνωρίσματα τῆς τοιαύτης περιπύστου τειχοποιΐας, μὴ εὑρισκόντων δὲ, παράγει τὸν Ποσειδῶνα ὀργιζόμενον ἐπὶ τῷ ἔργῳ τούτῳ, ἐν ἐπηκόῳ τοῦ Διός. καὶ δι' οὗ φθονοῦντα ὑπέρ τε ἑαυτοῦ, καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος. ἔτι δὲ καὶ ἐπεγκαλοῦντα τοῖς Ἕλλησι, διότι μὴ δὲ θύσαντες ἑκατόμβας, εἶτα τειχοποιεῖν ἐπιβάλλονται. καὶ τὸν Δία ποιεῖ καταψηφιζόμενον τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔργου, καὶ κυροῦντα τὸν τελείως ἀφανισμόν, καλύψει μὲν ψαμάθῳ ὕστερον, πρὸ δὲ τούτου, ἀναῤῥήξει καὶ ἐκμοχλεύσει τῶν θεμελίων τῇ διὰ σεισμῶν δηλαδὴ καὶ ὑδάτων, ὡς εἰκὸς ἐπὶ ἐπικλύσεως, ὧν κύριος Ποσειδῶν σὺν Ἀπόλλωνι. ὥς τε τὸ αὐτὸ, καὶ σεισμοῖς πεσεῖν, καὶ ποταμόκλυστον γενέσθαι, καὶ ἀμμόχωστον. καὶ οὕτω λαμπροτάτην μὲν ἐν τοῖς ἑξῆς τειχομαχίαν ὁ ποιητὴς ἀρτύει ἐπὶ τῷ πλαστῷ τούτῳ τείχει. διὰ δὲ τοῦ παντελοῦς αὖθις ἀφανισμοῦ, διαφεύγει τὸν τοῦ ψεύδους ἔλεγχον, αὐτὸς ποιήσας τὸ τεῖχος, αὐτὸς ἀφαντώσας. ὡς καὶ Ἀριστοτέλης δηλοῖ ὅπου ἔφη ὅτι τὸ τεῖχος ὁ φράσας ποιητὴς ἠφάνισε. διὸ καὶ καθ' Ὅμηρον ἱστορῆσαι, αὐθημερὸν τοσοῦτον τετέλεσται διὰ τὴν πολυχειρίαν τῶν Ἀχαιῶν, ἵνα μὴ ἀπιστοῖτο ἐξατελέσθαι τὸ μέγα μὲν, εἰκαῖον δὲ, καὶ Ὁμηρικῶς εἰπεῖν, οὐδενόσωρον κατάγε τὸ ἀπεριμερίμνως ἔχειν τὰ εἰς κατασκευὴν καὶ οὐκ εὐσταθῶς διὰ τὴν ἄγαν κατέπειξιν. φησὶ γάρ. δύσετο τ' ἠέλιος, τετέλεστο δὲ ἔργον Ἀχαιῶν. ὅπερ καὶ μέγα ἔργον καλεῖ. τοιοῦτον ἂν τῇ ἀληθείᾳ ὄν, εἰ γέγονεν. ὅθεν ὁ περὶ τὴν ὀλίγην πυρὰν τοῦ Πατρόκλου ἐν τοῖς ὕστερον πολὺν λόγον δαπανήσων, καὶ ὀρέας ἀχθοφόρους σκευάσων, καὶ ἄνδρας ὑλοτόμους ἐπιλεξόμενος, καὶ ἄρχοντα τὸν Μηριόνην αὐτοῖς ἐπιστήσων, καὶ ἀρχιτεκτονήσων πυρὰν ἑκατόμπεδον, τῷ τοσούτῳ τείχει οὐκ ἀρχιτέκτονά τινα ἐφιστᾷ, οὐ λατομίαν ὑπονομεύσας ἀνοίγει, οὐ τὴν ἄλλην ὕλην φράζει, οὐ τοὺς τεχνίτας ἱστορεῖ, ὡς εὖ γε καὶ ταῦτα ποιῶν, ἵνα μὴ περιηγησάμενος τὸ μὴ γενόμενον ὡς γεγονὸς, καὶ λόγον πολὺν περὶ αὐτὸ ἀναλώσας, ὕποπτον ποιήσει τὴν ὅλην ποίησιν, καὶ ἀπιστηθείη καὶ περὶ τὰ ὄντως γενόμενα. Ἰστέον δὲ ὅτι ἔχουσι πιθανότητα τοῦ μὲν ταχὺ γενέσθαι τὸ μέγα τεῖχος, αἱ πολλαὶ τοῦ λαοῦ μυριάδες. τοῦ δὲ νῦν μὴ φαίνεσθαι, ὁ διὰ κλοπὴν καιροῦ σχεδιασμὸς οἷα εἰκὸς τοῦ τειχισμοῦ. εὐκατάβλητον γὰρ τὸ οὕτως εἰκαῖον, καὶ αὐτοσχέδιον, καὶ ἐπὶ κόνεως ἀμμώδους ἑστὼς ὡς φαίνεται. ἡ δὲ μυθικὴ τοῦ Διὸς ἐνταῦθα παρενθήκη, ναὶ μὴν Ποσειδῶνος, καὶ Ἀπόλλωνος, καὶ αἴνιγμά ἐστι τοῦ μηδένα ἀθεεὶ γενέσθαι. Ὅμηρος δὲ ἄλλως ἀνθρωπίνως τὰ μυθικὰ διαχειριζόμενος, πλάττει ὡς οὐ μόνον φθονεῖ ὁ Ποσειδῶν τοῖς φίλοις Ἀχαιοῖς διὰ φιλοτιμίαν οἰκείαν, λογιζόμενος ὡς τὸ μὲν Ἑλληνικὸν τεῖχος εὐκλεὲς ἐστήξεται, ὃ δὲ αὐτὸς καὶ Ἀπόλλων ἔκτισε λήθην ἕξει, ἀλλὰ καὶ περιεργότερον εἰς θυμοὺς ἐρεθίζει τὸν Δία τῇ στερήσει τῶν αὐτῷ ἡδέων, ἅπερ εἰσὶν αἱ ἑκατόμβαι. καὶ ἀθείαν δὲ ἀξίαν ἀμύνης τοῖς Ἀχαιοῖς ἐπικαλεῖ, εἰ δίχα χρησμοῦ, ἢ ὅλως θείας βουλῆς τειχοποιοῦσιν. Ὅτι δὲ φθόνος τῶν Ἑλληνίων κα-

πελαλεῖτο θεῶν, διαῤῥήδην φησὶ καὶ Ἡρόδοτος, ἔντε ἄλλοις, καὶ ἐν τῷ, τὸ θεῖον ὥς ἐστι φθονερόν. ὡς δὲ καὶ ἄλλως ἐμπαθῶς παντοίως εἴργειν, καθωμίληται κοινῶς. Ὅτι ἐργαζομένοις, οἰκεῖον τὸ, ὡς οἱ μὲν πονέοντο καρηκομόωντες δεῖνα. μέσως δὲ ἔχει τὸ πονέοντο. ἢ γὰρ ἐμόχθουν, ἢ ἁπλῶς ἐνήργουν. θαυμασμοῦ δὲ τὸ, οἱ δὲ δεῖνα καθήμενοι, θηεῦντο μέγα ἔργον, ἤγουν ἐθαύμαζον. ἐκ τοῦ θῶ θήσω, ἐξ οὗ θητὸν τὸ θέας ἄξιον. καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι καθὰ θεωρεῖν ἐστι κυρίως τὸ βλέπειν οὐ κατὰ νοῦν φιλοσόφως ὀφθαλμοῖς νοεροῖς, ἀλλὰ τοῖς κατὰ σῶμα, οὕτω καὶ θαυμάζειν ἀπὸ θέας καὶ αὐτὸ ὁμοίως. καὶ θάμβος δὲ ὡσαύτως, ὅπερ κατὰ θέαν βαίνει ἐς ψυχήν. καὶ τὸ τεθηπέναι δὲ, τούτοις εἶναι σύστοιχον, ὑπὸ τῶν παλαιῶν λέγεται, οὐκοῦν καὶ τὸ θηητόν. καὶ οὐκ ἔστιν εὑρεῖν ταῦτα ἑτέρως νοούμενα, εἰ μὴ προηγήσεται ὅρασις πορθμεύουσα τὸ θεατὸν ἐς ψυχήν. Ὅτι φθονοπαθῶς ὁ τοῦ μύθου Ποσειδῶν ἐφ᾽ οἷς οἱ Ἀχαιοὶ τειχοποιοῦσι, φησί. Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τίς ἐστι βροτῶν ἐπ᾽ ἀπείρονα γαῖαν, ὅς τις ἔτ᾽ ἀθανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει. τουτέστιν εἰσί τινες ἔτι καὶ μετὰ τοὺς Τιτᾶνας ἐκείνους καὶ τοὺς γίγαντας, οἳ κακολογήσουσι καὶ βλάψουσιν ἡμᾶς, εἴπερ οἱ Ἀχαιοὶ τοιαῦτα δρῶσι δίχα ἡμῶν. ἐπάγει οὖν, οὐχ ὁράας ὅτι δ᾽ αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ τεῖχος ἐτειχίσσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον ἤλασαν, οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας. καὶ οὕτω μέν τινες ἀποφατικῶς τὸ ῥηθὲν ἐνόησαν. ἕτεροι δὲ, οὕτω κατ᾽ ἐρώτησιν. Ζεῦ πάτερ, ἆρα δή ἐστι τις περὶ γῆν ὃς ἐνίψει τουτέστιν ἐνίσπῃ βουλὴν οἰκείαν ἡμῖν τοῖς θεοῖς λόγῳ μαντείας, ἢ καὶ θύσει; ἵνα νοῆται, ὡς οὐδείς ἐστιν ὁ τοῦτο ποιήσων, εἴπερ οἱ Ἀχαιοὶ οὕτω τειχίζουσι μήτε μαντευσάμενοι, μήτε θύσαντες. δοκεῖ δὲ κρείττων εἶναι ἡ πρώτη ἔννοια. τἆτ᾽ ἄλλα, καὶ ὅτι τὸ ἐνίψει, οὐχ ἁπλῶς δηλοῖ τὸ ἐνίσπῃ, ἤγουν ἐρεῖ, ἀλλὰ τὸ κακολογήσει. Ἰστέον δὲ ὅτι γῆν λέγει ἀπείρονα, ἀντὶ τοῦ ἄπειρον ὡς Εὐριπίδης ἐν Φαίδρᾳ φησί. καὶ εἴρηται μὲν καὶ ἀλλαχοῦ περὶ τούτου. καὶ νῦν δὲ, ῥητέον ὅτι τε ἐντεῦθεν παραφράσας Εὐριπίδης, ἀπέρμονα ἔσοπτρα εἶπε τὰ κυκλοτερῆ, ὅπερ ταυτόν ἐστι τῷ ἀπείρονα. ἐπεὶ καὶ τὸ τέρμα καὶ τὸ πέρας, τὸ αὐτὸ δηλοῦσι. καὶ ὅτι καθ᾽ Ὅμηρον μὲν, ἀπείρων ἡ ὅλη γῆ, ὅ ἐστι σφαιροειδὴς καὶ στρογγύλη. τὴν δὲ οἰκουμένην γῆν, Ποσειδώνιος μὲν ὁ στωϊκὸς καὶ Διονύσιος, σφενδονοειδῆ φασι. Δημόκριτος δὲ, προμήκη. τραπεζοειδῆ δὲ, Ἵππαρχος. Νόον δὲ λέγει, τὸ ἁπλῶς νόημα κατ᾽ ἐνθύμησιν, ὃ πληροφορεῖται διὰ μαντικῆς, ἢ θυτικῆς ἐξ ἐρωτήσεως. καὶ ἔστιν ὁ τοιοῦτος νόος, ἀλλοῖος παρὰ τοῖς ἐν Ὀδυσσείᾳ. οἷον, καὶ νόον ἔγνω. ἔτι δὲ καὶ παρὰ τὸ, ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἂν ἀΐξῃ νόος ἀνέρος. μῆτιν δὲ ἔφη, τὸ βουλευθὲν πρῶτα, εἶτα καὶ ἐρωτηθέν. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι χωόμενος ὁ Ποσειδῶν, οὐκ ἐπλάτυνε τὰ περὶ τοῦ τειχισμοῦ. τούς τε γὰρ πύργους ἐσίγησε, καὶ τοὺς σκόλοπας, καὶ οὐδὲ τὴν ποιότητα τῆς τάφρου εἶπεν, ὡς οἷον ἀχθόμενος εἰ καὶ πρὸς ὄνομα μέμνηται τειχισμοῦ. Τὸ δὲ τεῖχος ἐτειχίσσαντο, ἐτυμολογικὸς καὶ αὐτὸ τρόπος.

Τὸ δὲ νεῶν ὕπερ, ἢ ἀντὶ τοῦ ἕνεκεν, ἢ ἀντὶ τοῦ ὑπεράνω τῶν νεῶν. ἣν δὲ καὶ ἐν τῷ, ὑπὲρ σέθεν αἴσχε᾽ ἀκούω, ἡ ὑπὲρ πρόθεσις, ἀντὶ τοῦ ἕνεκεν, ἢ ἀντὶ τῆς διὰ προθέσεως. οὐ γὰρ δήπουθεν ὑπερκειμένην ἐκεῖ δηλοῖ, ὁποία ἐστὶν ἐν τῷ, ὑπὲρ σοῦ λαλῶ, καὶ ὑπὲρ σοῦ ἐνίσταμαι. Τὸ δὲ κλειτὰς ἑκατόμβας, παιδεύει ἔκκριτα εἶναι τὰ τῷ κρείττονι διδόμενα. Ὅτι τῶν παλαιῶν εἰπόντων, δεῖν εἶναι καὶ μαντικῇ χρῆσθαι τοὺς ποιητάς, τοιοῦτος φαίνεται Ὅμηρος ἔντε ἄλλοις, καὶ ἐν οἷς ἐνταῦθα πεποιθὼς τῇ οἰκείᾳ λογιότητι, λέγει ὡς ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος ὅτι τοῦ παρ᾽ αὐτῷ πλαττομένου τείχους τὸ κλέος, ἔσται ὅσον τ᾽ ἐπικίδναται ἠώς, ἤγουν ἐπὶ πᾶσαν τὴν ὑφ᾽ ἥλιον, εἰς ὅσην δηλαδὴ καὶ ἡ αὐτοῦ διαδέδοται ποίησις. ὑπερβολικὸς δὲ ὁ λόγος. τὸ γὰρ ὅσον ἐπικίδναται ἠώς, οὐ τὴν οἰκουμένην μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀοίκητον περιλαμβάνει. ἡ γὰρ τῆς ἡμέρας λαμπηδὼν, καὶ περὶ τὰς ἐρήμους σκίδναται. δύναται δὲ τοῦτο καὶ ἄλλως νοηθῆναι, ἵνα λέγῃ μὴ τοπικῶς τὸ ὅσον, ἀλλὰ χρονικῶς. καὶ καθὰ Εὐριπίδης μιμησάμενος, φράζει, διὰ μακροῦ γὰρ ἡ χάρις, οὕτω κἀνταῦθα νοοῖτο, ὡς ἀΐδιον καὶ ἀείμνηστον ἔσται τὸ κλέος τοῦ τείχους, εἰς ὅσον καιρὸν ἡμέρα λάμπει. δῆλον δὲ τοῦτο ἐκ τοῦ τὸν Ποσειδῶνα εἰπεῖν, ὅτι τοῦ δὲ ἡμετέρου τείχους ἐπιλήσονται. καὶ οὕτως ἀντιδιαστέλλει τῇ μακρᾷ μνήμῃ τὴν λήθην. καὶ ὅρα τὸ ἐπιλήσονται, εἴρηται γὰρ ἐλλειπτικῶς διὰ τὸ ἐναγώνιον τοῦ λέγοντος, δῆλον δὲ ὅτι ἄνθρωποι ἐπιλήσονται. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἐνταῦθα εἰς ἴσον ἄγει ὁ ποιητὴς τὸ ἑαυτοῦ πλαστὸν τεῖχος τῷ ἱστορικῷ καὶ ἀληθεῖ τῷ τῆς Τροίας. κλέος γὰρ μόνον καὶ ἀμφοτέρων φέρεται, πραγματικῶς δὲ οὐδέτερον φαίνεται. ἤδη δὲ καὶ εὐκλεέστερον τὸ Ὁμηρικόν. αὐτὸ μὲν γὰρ διὰ τὴν τοῦ ποιητοῦ λογιότητα, ἐκ μὴ ὄντος ἐστὶ τρόπον τινά. ἡ δὲ ἀληθὴς Τροία, τῇ τοῦ χρόνου φορᾷ ἐκ τοῦ ὄντος ἦλθεν εἰς τὸ μηδὲν, ἀφανισθεῖσα ὡς προείρηται. διὸ καὶ ἀστείως ὁ Ζεὺς τὸν Ποσειδῶνα σοφίζεται, εἰπών, σὸν δή τοι κλέος ἔσται, ὅσον τ᾽ ἐπικίδναται ἠώς. οὐ γὰρ εἶπεν ὅτι τοῦ κατὰ σὲ καὶ τὸν Ἀπόλλωνα τείχους μακρὸν ἔσται τὸ κλέος, ἀλλὰ τὸ σὸν κλέος, ὡς Ποσειδῶνος δηλαδή. Τὸ δὲ κίδναται, δηλοῖ μὲν τὸ σκεδάζεται, ἔλλειψιν δὲ ἔχει τοῦ σ᾽ ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ ὅσον ἐπικίδναται ἠώς λαβὼν Ἡρόδοτος, ἔφη τὸ, ἅμα ἡλίῳ σκιδναμένῳ. ἡ δὲ ἀναλογία τοῦ κιδνῶ, κατὰ τὸ πελῶ πιλνῶ τὸ πλησιάζω, κερῶ κιρνῶ. καὶ

ὅσα

βοαι τοιαῦτα. οὕτω καὶ κιδῶ κιδνῶ. διὸ καὶ ὡς πιλνῶ πίλνημι πίλναται, κιρνῶ κίρνημι κίρναται, οὕτω καὶ κιδνῶ κίδνημι κίδναται. τὸ δὲ κατὰ τὸ κιδῶ κιδνῶ παραγωγῆς, καὶ τὸ ὀρέγω ὀριγνῶ, πέτω πιτνῶ, ῥέπω ῥιπτῶ, καὶ τὰ ὅμοια. Ὅτι δὲ τεῖχος τειχίζειν, διαφέρει τοῦ πολίζειν. οὐ γοῦν πᾶς ὁ τειχίζων ἤδη καὶ πολίζει. διὸ Ἕλληνες μὲν τεῖχος, ὡς ἐρρέθη, ἐτειχίσαντο, Ποσειδῶν δὲ καὶ Ἀπόλλων τεῖχος ἐπόλισαν ἥρῳ Λαομέδοντι ἀθλήσαντες. καὶ σημείωσαι τὸ ἀθλήσαντες, ἀντὶ τοῦ κακοπαθήσαντες. ἔστι γοῦν ὅτε τὸ ἄεθλον, τοὺς μὴ ἐθελητοὺς κόπους σημαίνει, ὡς δηλοῖ καὶ τό, οὐδ' ἔνθα πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων. πῶς δὲ Ποσειδῶν καὶ Ἀπόλλων ἐθήτευσαν τῷ Λαομέδοντι, ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα δηλωθήσεται, καταμερίζοντος Ὁμήρου καὶ τοῦτο διαφόροις, ὡς πολλαχοῦ ποιεῖν εἴωθεν, ὃ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που αὖθις τοῦ ἐνταῦθα τειχισμοῦ εὐμεθόδως μνησόμενος. Τὸ δὲ ἥρῳ, ἢ ἀποκέκοπται ἐκ τῆς ἥρωϊ δοτικῆς, ἢ ἀπὸ ἰσοσυλλάβου κλίσεως γέγονεν.

Τόνδε μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
Ὢ πόποι ἐννοσίγαι' εὐρυσθενές, οἷον ἔειπες.
Ἄλλος κέν τις τοῦτο θεῶν δείσειε νόημα,
Ὃς σέο πολλὸν ἀφαυρότερος χεῖράς τε, μένος τε.
Σὸν δή τοι κλέος ἔσται ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς.
Ἄγρει μὰν ὅτ' ἂν αὖτε καρηκομόωντες ἀχαιοὶ
Οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Τεῖχος ἀναρρήξας, τὸ μὲν εἰς ἅλα πᾶν καταχεῦαι,
Αὖτις δ' ἠϊόνα μεγάλην ψαμάθοισι καλύψαι,
Ὥς κέν τοι μέγα τεῖχος ἀμαλδύνηται ἀχαιῶν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Δύσετό τ' ἠέλιος, τετέλεστο δὲ ἔργον ἀχαιῶν.
Βουφόνεον δὲ κατὰ κλισίας, καὶ δόρπον ἕλοντο.
Νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο παρέστασαν οἶνον ἄγουσαι,
Πολλαί, τὰς προέηκεν Ἰησονίδης Εὔνηος.
Τὸν ῥ' ἔτεχ' Ὑψιπύλη ὑπ' Ἰήσονι ποιμένι λαῶν.
Χωρὶς δ' Ἀτρείδῃς, Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
Δῶκεν Ἰησονίδης ἀγέμεν μέθυ, χίλια μέτρα.
Ἔνθεν ἄρ' οἰνίζοντο καρηκομόωντες ἀχαιοί,
Ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρῳ.
Ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτῇσι βόεσιν,
Ἄλλοι δ' ἀνδραπόδεσι, τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν.
Παννύχιοι μὲν ἔπειτα καρηκομόωντες ἀχαιοὶ
Δαίνυντο. τρῶες δὲ κατὰ πτόλιν, ἠδ' ἐπίκουροι.
Παννύχιος δέ σφιν κακὰ μήδετο μητίετα Ζεύς,
Σμερδαλέα κτυπέων. τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει,
Οἶνον δ' ἐκ δεπάων χαμάδις χέον. οὐδέ τις ἔτλη
Πρὶν πιέειν, πρὶν λεῖψαι ὑπερμενέϊ Κρονίωνι.
Κοιμήσαντ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

Ὅτι ἀνδρὶ μεγάλῳ δειλιάζοντι ἐπὶ δυσκλείᾳ, εὐφυῶς προσφωνηθήσεται τὸ ὦ πόποι εὐρυσθενές, οἷον ἔειπες. ἄλλος δή τις τοῦτό γε δείσειε νόημα, ὃς σέο πολλὸν ἀφαυρότερος χεῖράς τε μένος τε, σὸν δή τοι κλέος ἔσται, ὡς καὶ προεγράφη, ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς, ἤγουν μεταφραστικῷ λόγῳ, ἡμέρα, κατὰ τοὺς εἰπόντας, λαμβάνουσι τὴν ἠῶ, ἡμέραν οἱ μεταφράζοντες, ὃ δὴ ταὐτόν ἐστι τῷ μεταλαμβάνοντες. ἡ γὰρ διασαφητικὴ τῆς λέξεως ἑρμηνεία, μετάληψις καὶ μετάφρασις κυρίως λέγεται. Ὅτι ἐν τῷ, ἄγρει μάν, ἤγουν ἄγε δὴ ὅτ' ἂν αὖτε καρηκομόωντες ἀχαιοὶ οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν, τεῖχος ἀναρρήξας, τὸ μὲν εἰς ἅλα πᾶν καταχεῦαι, ἤγουν κατάχεον, ἠϊόνα δὲ μεγάλην ψαμάθοισι καλύψαι, ὅ ἐστι κάλυψον, ὥς κέν τοι μέγα τεῖχος ἀμαλδύνηται ἀχαιῶν. ἀναρρῆξαι λέγει, τὸ ἀνασαλεῦσαι, ἀναμοχλεῦσαι. ὅθεν καὶ κοιλία πληγεῖσα ξίφει, ἀναρραγῆναί που λέγεται. καὶ θὴρ δὲ βοῦν φθείρει, ἀναρρήξας τὴν αὐτοῦ κοιλίαν. προαναφωνεῖ δέ πως ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς τὸν τοῦ ἑλληνικοῦ τείχους ὕστερόν ποτε ἀφανισμόν. συντομώτατα ὡς ἐν ὀνείρῳ, καὶ σκευάσας αὐτὸ καὶ ἀνασκευάσας, καὶ ὡς αὐτός φησιν ἀμαλδύνας διὰ τοῦ ἀναρρῆξαι καὶ εἰς ἅλα πᾶν καταχεῦαι, ἤγουν ῥᾷον καταγαγεῖν, καὶ τὴν ἠϊόνα ἐφ' ἧς ἵστατο ψαμάθοις καλύψαι. Τὸ δὲ μάν, τειχῶς ἀλλοιοῦται, ὡς καὶ ἑτέρωθι δηλοῦται, κατὰ φύσιν τοῦ η στοιχείου, λέγεται γὰρ καὶ μὴν κοινότερον, καὶ μὰν δωρικῶς, καὶ μὲν ἰωνικῶς. οὕτω καὶ ὁ Πρίηπος οὐ μόνον ἐν τῷ η λέγεται, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ α Πρίαπος, καὶ διὰ τοῦ ε δὲ Πρίεπος παρὰ Ἀρριανῷ ἐν Βιθυνιακοῖς. παρ' ᾧ καὶ εἰς ἥλιον ἀλληγορεῖται ὁ Πρίεπος διὰ τὸ γόνιμον. Τὸ δὲ ἀμαλδῦναι, λέξις μέν ἐστι ποιητικὴ πεζῷ λόγῳ δύσχρηστος, γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἀμαλὸς, ὃ

δηλοῖ τὸ ἁπαλόν, πλεονασμῷ τοῦ δ΄. ὅθεν καὶ ἀμαλάπτειν παρὰ Λυκόφρονι, τὸ οἷον τὸ ἁπαλὸν καὶ εὔφθαρτον ἀφανίζειν, ὡς δηλοῖ τό, ἠμάλαψε κάρχαρος κύων. ἐκεῖθεν δὲ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τό, ἄρν᾽ ἀμαλὴν ἐκ συναλοιφῆς, ἤγουν τὴν ἀμαλὴν ἤτοι ἁπαλὴν ἄρνα. Τινὲς δὲ ἐκεῖ ἄρνα φασὶ μαλὴν ἐντελῶς ἐν δισυλλαβίᾳ. ὅθεν καὶ παρὰ Θεοκρίτῳ μαλοπάρῃος ἢ ἁπαλοπάρῃος, καὶ μαλερόν, τὸ εὔφθαρτον διὰ ἁπαλότητα, ἢ τὸ μαραντικὸν τῶν ἁπαλῶν σωμάτων, ἢ τὸ σκληρὸν κατὰ ἀντίφρασιν. τὸ δὲ τοιοῦτον δισύλλαβον μαλόν, πλεονασμῷ τοῦ ἀ γίνεται καὶ αὐτὸ ἀμαλόν, ἐξ οὗ τὸ ἀμαλδύνειν παράγεται ὡς καὶ ἀνωτέρω εἴρηται. εἰ δὲ ἐκ τοῦ διειλημμένου μαλοῦ καὶ μαῦλις αἰολικῶς ἡ ἀφανιστικὴ μάχαιρα λέγεται, οὐκ ἂν εἴη ἀφυὲς εἰπεῖν. τὸ δὲ ῥηθὲν ἑλληνικὸν τεῖχος, ἔργον τε ἁπλῶς ἔφη καὶ μέγα ἔργον ὁ ποιητής, καὶ νῦν μέγα τεῖχος ἀχαιῶν, μεγεθύνων τὴν αὐτοῦ ἐπίνοιαν. ἔνθα ὅρα καὶ ὡς μονοημέρῳ ἔργῳ οἰκεῖον τό, δύσετο τ᾽ ἠέλιος, τετέλεστο δὲ ἔργον. Οἷα πολυτελοῦς δόρπου φράσις τό, βουφόνεον δὲ κατὰ κλισίας, καὶ δόρπον ἕλοντο. ποίων δέ, φησί. τίθεντο δέ, ἤγουν κατά τινα συνθήκην ἐποιοῦντο δαῖτα θάλειαν. ἀχαιοὶ δὲ οὕτως ἐποίουν, τὸ τεῖχος δείμαντες, οἳ καὶ παννύχιοι δαίνυντο. ἀπαθὲς δὲ πάντως ἐκ φυσικῆς κλίσεως τὸ παννύχιοι, καθὰ καὶ τὸ εἰνάνυχες, καὶ τὸ αὐτονυχί, καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον. τὸ μέντοι ὁλονύκτιος, καὶ τὸ νυκτερινός, καθὰ δὴ καὶ αὐτὸ τὸ νυκτός, διπαθῶς ἔχουσι. τὸ μὲν γὰρ φυσικόν, νὺξ νυχὸς ἐκ τοῦ νύσσω νένυχα, ὡς καὶ ὄνυξ ὄνυχος. ἐξ αὐτοῦ δὲ κατὰ πάθος τροπῆς τε καὶ πλεονασμοῦ, νυκὸς καὶ νυκτός. ὡς ἄναξ ἄνακος ἄνακτος. Ὅτι δὲ ἐκ τοῦ βουφονεῖν ἐπενοήθη τοῖς ἀθηναίοις ὕστερον βουφόνια εἰπεῖν ἑορτήν τινα μεγάλην τῶν παρ᾽ αὐτοῖς, οὐ σφαλερῶς ἂν εἴποι τις. Ὅτι πολύοινος πάλαι ποτὲ δοκεῖ εἶναι καὶ ἡ λῆμνος, διό φησιν ἐνταῦθα ὁ ποιητής, ὅτι νῆες ἐκ λήμνου παρέστασαν οἶνον ἄγουσαι, πολλαί. λήμνιον οἶνος ἴσως καλὸν παρὰ ἑλληνικῷ στρατῷ, ἀνάπαλιν πρὸς τὸ λήμνια κακά, τὸ παροιμιακόν. ἔνθεν ἄρ᾽ οἰνίζοντό φησιν ἀχαιοί, ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ᾽ αἴθωνι σιδήρῳ, ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ᾽ αὐτῇσι βόεσσιν, ἄλλοι δ᾽ ἀνδραπόδεσσιν. ἀμοιβαῖς γὰρ οἱ παλαιοὶ ἐχρῶντο καὶ οὐ νομίσμασιν. οὔπω γοῦν ἦν παῤῥησία νομίσματος δουλοποιοῦ ἐν ἀνθρώποις. εἰ δὲ λυπεῖ τοὺς παλαιοὺς ἐνταῦθα ὁ πλεονασμὸς τοῦ ἄλλοι, ὅμως σημειωτέον τὴν τῆς λέξεως ἐπιμονήν, πεντάκις γὰρ ἐνταῦθα εἴρηται τὸ ἄλλοι. Τὸ δὲ παρέστασαν, ἐγγύς ἐστι τοῦ εἰπεῖν ἐνελιμενίσθησαν, οὐ μὴν καὶ ὡρμίσθησαν. τετραστοιχεὶ γὰρ ἱσταμένων τῶν ἑλληνικῶν νεῶν, ὁ τρίτος πρὸς τῇ θαλάσσῃ στοῖχος ὥρμιστο. αἱ δὲ μετ᾽ αὐτὸν ἄρτι λήμνιοι νῆες, παρέστησαν, ἤγουν κατὰ πλατὺν λιμένα ἐγγὺς ἦσαν ταῖς πρὸς τὸν ὅρμῳ ναυσί. Τὸ δὲ ἄγειν, ἐπὶ ἀψύχου καὶ νῦν τοῦ οἴνου ἔφη, διὰ τὰς νῆας αἷς ᾠκείωται τὸ ἄγειν, ἐξ οὗ αἱ μέν τινες φορτηγοὶ λέγονται, αἱ δ᾽ ἱππαγωγοί. ἀπ᾽ αὐτοῦ δέ, καὶ νηῶν φαμὲν ἀγώγιμα. Τὸ δὲ οἰνίζεσθαι, καθ᾽ ὁμοιότητα λέγεταί τινα τοῦ ὑδρεύεσθαι. ὡς γὰρ ὑδρεύεταί ποθεν ὁ χορηγίαν ἐκεῖθεν ἔχων ὕδατος, οὕτως οἰνίζεται ὁ οἶνον πορίζομενος. Ὅρα δὲ ὡς ἄψογον μὲν τὸ οἰνίζεσθαι, οὐκ ἐπαινετὸν δὲ τὸ οἰνοῦσθαι. μέθην γὰρ ἡ λέξις ἐνδείκνυται, ὡς δηλοῖ καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ τὸ οἰνωθείς. Τὸ δὲ ἀεὶ ἀναύξητον τοῦ οἰνίζοντο, καθὰ καὶ τοῦ οἰωνίζοντο, καὶ ἄλλων δέ τινων, σημειῶδές ἐστι τοῖς παλαιοῖς. Αἴθων δὲ σίδηρος, ἢ ὁ λαμπρὸς ἀπὸ τοῦ αἴθω τὸ λάμπω ἐξ οὗ καὶ ὁ ἀστήρ, ἢ ὁ καυστηρὸς ἐκ τοῦ αἴθω τὸ καίω, καθ᾽ ὃν λόγον καὶ ἡ μάχη καυστειρά, ἢ ὃν δεῖ καυθῆναι ἵνα κατεργασθῇ. Ῥινοὶ δέ, αἱ βύρσαι, βόες ἐστὶν ὅτε καὶ αὐταὶ τῷ τοῦ ὅλου ὀνόματι λεγόμεναι, ὡς πρὸ ὀλίγου ἐφάνη, διὸ ἐπὶ τῶν ζώντων βοῶν φησὶ τό, ἄλλοι δ᾽ αὐτῇσι βόεσσιν. οὐ γὰρ ἡ βύρσα, βοῦς αὐτόχρημα, μέρος δὲ βοός. τὸ δὲ ζῶον, βοῦς αὐτὸ τοῦτό ἐστι. καὶ οὐδὲ ἀπολύτως ἡ βύρσα λέγεται βοῦς, ἀλλὰ ὡς προσγραφὴ μετὰ προσθήκης, καθὰ δηλοῖ τό, βόας αὔας. καὶ τό, βοῶν ἀζαλέην. ἐκ τοῦ ῥέειν δὲ ἡ ῥινός, καθὰ καὶ ἡ ῥίς. διὰ τοῦ δέρματος γὰρ οἱ ἱδρῶτες ἐκρέουσιν. ἰωνικὸν δὲ τὸ αὐτῇσι βόεσσιν. ἰώνων γὰρ ἴδιον τὰς βόας λέγειν, καὶ τὰς ἵππους, καὶ τὰς κύνας, καὶ τὰ τοιαῦτα. οἱ δὲ παλαιοί, φασὶ καὶ ὅτι τὰ τῶν θρεμμάτων πλήθη, κατὰ θηλυκὸν γένος προφέρονται, αἱ βόες, αἱ ἵπποι, αἱ κάμηλοι, αἱ ἡμίονοι. Ἡ δὲ τῶν ἀνδραπόδων λέξις, νεωτερική ἐστι κατὰ τοὺς παλαιούς, διὸ καὶ Ἀριστοφάνης καὶ Ζηνόδοτος, ἠθέτουν τὸ ἔπος ἐν ᾧ κεῖται ἡ λέξις αὕτη. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἀνδραπόδεσσι, μεταπλασμός ἐστιν ὡς τὸ κρίνεσσιν, ἴσως δὲ καὶ τὸ δένδρεσιν. οὐ γάρ ἐστιν εἰπεῖν, ὡς εὐθεῖά ἐστιν αὐτοῦ ὁ ἀνδράπους, ἵνα ἐξ αὐτοῦ γίνεται τὸ ἀνδραπόδεσσιν, ὡς ἐκ τοῦ πούς ποδὸς ποδί, τὸ πόδεσσι. τινὲς δὲ ἀνδραπόδοισι γράφουσιν. ἅπαξ δὲ ἡ λέξις εἴρηται, καὶ δηλοῖ τοὺς δούλους, ὡς ἀνδρῶν ὄντας πόδας, δηλονότι τῶν δεσποτῶν, οἵπερ εἰς κεφαλὰς ἐκείνοις λογίζονται. Ὅτι δὲ οἱ τῶν ἀνδραπόδων περασταὶ τοῖς ἐμπόροις, ἀνδραποδισταὶ λέγονται, οἷς ἡ θετταλία εὐθηνεῖ πάλαι ποτέ, καὶ ὅτι οὐκ αἰχμάλωτα ἐξ ἀνάγκης τὰ ἀνδράποδα εἴγε τὰ πλείω κλέπτονται, δῆλόν ἐστιν. Σημείωσαι δ᾽ ἐν τούτοις καὶ ὅτι καθάπερ οἱ λήμνιοι οἴνου ὠνοῦντο ἀνδράποδα, οὕτω ποτὲ καὶ οἱ θρᾷκες ἅλατος, ὅθεν καὶ ἁλώνητα δουλάρια, τὰ εὔωνα. ἐν τούτοις δὲ καὶ ἱστορίαν παλαιὰν ὁ ποιητὴς ἐπεμβάλλων, καὶ οἰκονομίαν βίου καθυποδεικνὺς φιλικήν, λέγει περὶ τῶν ἐκ λήμνου νεῶν καὶ ταῦτα. τάς, ἤγουν ἅς τινας προέηκεν εἰς τροίαν δηλαδή, ἰησονίδης Εὔνηος. τὸν ῥ᾽ ἔτεχ᾽ Ὑψιπύλη ὑπ᾽ ἰήσονι ποιμένι λαῶν, ἐξ οὗ καὶ ἰησονίδην ἔφη αὐτόν. χωρὶς δέ, τουτέστιν ἰδιαζόντως, ἀτρείδῃς τουτέστι τοῖς ἐξ ἀτρέως Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ, δῶκεν ἰησονίδης ἀγέμεν μέθυ τουτέστιν οἶνον χίλια μέτρα. ὅπερ ἡ κοινοτέρα φράσις, οἴνου χίλια μέτρα φησί. ξέσται δέ τινες

ἦσαν

ἦσαν ταῦτα τὰ μέτρα. δῆλον δὲ ὅτι ὁ τοῦ Εὐνήου πατὴρ Ἰάσων Θετταλὸς ὤν, συνῆλθε τῇ Λημνίᾳ Ὑψιπύλῃ ὅτε τοῖς ἀργοναύταις συμπλέων εἰς Κόλχους τῇ Λήμνῳ προσώκειλε, καὶ εὗρε τὴν νῆσον ἔρημον ἀνδρῶν. πᾶσαι γὰρ τότε πάντας τοὺς ἑαυτῶν ἀνεῖλον ἄρρενας αἱ Λήμνιαι, ὡς καὶ Εὐριπίδης φησίν. ὅθεν καὶ χηρεύουσαι ἀνδρῶν, ἄλλαι μὲν ἑτέροις, Ὑψιπύλη δὲ τῷ ἐξάρχοντι τῶν ἀργοναυτῶν Ἰάσονι συνεζύγη, ἐξ ὧν Εὔνηος βασιλεύς, νηῶν ἐπιμελητής, ὡς ἡ κλῆσις δηλοῖ. Ἰστέον δὲ ὅτι τό, ὃν ἔτικεν Ὑψιπύλη ὑπὸ Ἰάσονι, οὐκ ἔστιν ἁπλῶς ἑρμηνεία τοῦ Ἰησονίδης, ἀλλ' ἱστορία τοῦ, καὶ τίνα ἔσχε μητέρα ὁ Εὔνηος. δῆλον δὲ ὡς ἐπεὶ ὁ Ἰάσων συστέλλων τὴν παραλήγουσαν, δύσχρηστος εἰς μέτρον ἐστὶν ἐν ταῖς πλαγίαις, διὰ τοῦτο ἐτράπη τὸ α εἰς η παρὰ τῷ ποιητῇ ἔνθα, ὑπ' Ἰήσονι, καὶ Ἰησονίδης. Τὸ δὲ Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ, κατὰ τὸ παρέλκον καὶ ἐνταῦθα κεῖται. Μέθυ δὲ συνήθως λέγει τὸν οἶνον, διὰ τὸ τοὺς ἀμέτρως αὐτὸν πίνοντας, μεθίεσθαι, ἤτοι ἀμελεῖν. ἀφ' οὗ καὶ ἡ μέθη, καὶ μεθημοσύνη ἡ ἀμέλεια. Σημείωσαι δὲ ὅτι τό, νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο καὶ ἑξῆς, οὐκ ἐξ ἀνάγκης Λημνίας νῆας δηλοῖ, ἀλλ' ἴσως μὲν τοιαύτας. ἴσως δὲ ἑτέρωθεν μὲν οὔσας, στελλομένας δὲ ἐκεῖθεν ἐμπορικῶς. εἰκὸς δὲ καὶ ἐκ Λήμνου αὐτὰς εἶναι, καὶ ἑτέρωθεν. ὅτι δὲ τό, νῆες ἐκ Λήμνου, δύναται ταυτόν ποτε περιφραστικῶς εἶναι τῷ Λήμνιαι, δῆλον ἐκ τῶν παλαιῶν. οὕτω γὰρ ὁ Ἀθηναῖος καὶ ὁ ἐξ Ἀθηνῶν, καὶ ὁ Ἀντιοχεύς, καὶ ὁ ἐξ Ἀντιοχείας, καὶ ὁ πολίτης καὶ ὁ ἐκ πόλεως εἰς ταυτὸν ἥκουσιν. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἄλλα πάντα τοπικά. ἡ δὲ Ὑψιπύλη, ὅτι καὶ Ὑψιπύλεια λέγεται ὡς Πηνελόπη Πηνελόπεια, οὐκ ἀμάρτυρόν ἐστι. Οἱ παννύχιοι μὲν Ἀχαιοὶ καὶ Τρῶες, οἱ μὲν ἐν ταῖς ναυσίν, οἱ δὲ κατὰ πόλιν δαίνυνται. παννύχιος δέ σφιν κακὰ μήδετο μητίετα Ζεύς, σμερδαλέα κτυπέων, ὅ ἐστι βροντῶν, καὶ οὕτως οἷον ἐπαπειλούμενος. τοὺς δέ, χλωρὸν δέος ᾕρει. οἶνον δ' ἐκ δεπάων χαμάδις χέον, ὡς οἷον ἀποτροπιαζόμενοι, ἢ ἄλλως ἱκέται γινόμενοι. οὐδέ τις ἔτλη πρὶν πιέειν, πρὶν λεῖψαι Διΐ. Καὶ ὅρα γὰρ ἐν τῷ, κακὰ μήδετο, ἤτοι ἐβουλεύετο Ζεὺς κτυπῶν, οἷόν ἐστι τὸ βουλεύεσθαι τὸν Δία, τὸ δίδοσθαι δηλαδὴ ἄνωθεν σημεῖα. Τὸ δὲ μήδετο μητίετα Ζεύς, ἐτυμολογικῶς καὶ αὐτὸ ὡς ἐρρέθη, ἀπὸ τοῦ μήδεσθαι γὰρ ὁ μητίετα, βουλευτικὸς ὤν. Τὸ δὲ σμερδαλέα κτυπέων, τραχείαις λέξεσι κατὰ ὀνοματοποιΐαν συμπληρούμενον, τὴν ἀηδίαν καὶ τὸ φρικτὸν ἐν βραχυτάτῳ δηλοῖ τοῦ τῆς βροντῆς ἤχου. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐκ τοῦ Ζεὺς σμερδαλέα κτυπῶν, λαβὼν ὁ Σοφοκλῆς, ἔφη τό, μέγας κτύπος, ἄφατος, διόβολος. ἐν οἷς δηλοῖ ἐκεῖνος καὶ ὅτι βέλη Διός, οὐ μόνον κεραυνοί εἰσι τὰ τοιαῦτα, ἀλλὰ καὶ βρονταί. ὅμως καὶ τοὺς ῥαγδαίους ὑετοὺς καὶ μάλιστα τοὺς χειμερίους, τῷ τοιούτῳ λόγῳ δύσομβρα βέλη λέγει. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ τὸ σμερδαλέα κτυπῶν, γὰρ Σοφοκλέους τὸ μέγας κτύπος γὰρ ἑξῆς, μεγαλοφωνότερά ἐστι τοῦ μεγάλα κτυπέων. ἐνταῦθα δὲ γὰρ τὸ λείβειν ἑρμηνεύει ὁ ποιητὴς μεταλαβὼν αὐτὸ εἰς τὸ χαμάδις οἶνον χέειν, ὡς ταυτὸν ὂν ἐπὶ σπονδῆς, λείβειν, ἢ χέειν εἰπεῖν. ἧς ὁμοιότητος ἕνεκεν γὰρ ἡ νεκρικὴ χοή, λοιβὴ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, τύμβον λοιβαῖσι στέψω. Ἰστέον δὲ γὰρ ὅτι γένοιτ' ἄν ποτε ψόγος σφοδρᾶς ἀπειλῆς τό, κακὰ μήδετο, σμερδαλέα κτυπέων. τοὺς δέ, χλωρὸν δέος ᾕρει. παρὰ δὲ τῷ ποιητῇ οὐδὲ πόρρω γλυκύτητος ὁ τραχὺς οὗτος λόγος, μονονουχὶ φαμένῳ, ὡς οἱ μὲν Ἕλληνες, ἐξελύοντο πότον στησάμενοι, ὁ Ζεὺς δὲ κτυπῶν, ἐξεδειμάτου αὐτούς. ἢ καὶ ἄλλως, οἱ μέν, παννύχιοι ὡς οἷον εἰπεῖν ὑποβεβρεγμένοι τῷ ἀκράτῳ ἦσαν. ὁ δέ, παννύχιος δεινὸν ἐκτύπει δεινοῖς τοῖς τοιούτοις κτύποις δεινὰ σημαίνων μέλλοντα, καὶ καθ' Ἡσίοδον εἰπεῖν, πόλεμον τεκμαιρόμενος. ἔστι δὲ γὰρ ὑπογραφὴ ἐνταῦθα βροντῆς, δυνατὸν γάρ ἐστιν εἰπεῖν βροντὴν εἶναι, σμερδαλέον κτύπον Διός, ἤγουν ἀέρος. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ, οἶνον δ' ἐκ δεπάων χαμάδις χέον, δυνάμενος εἰπεῖν, ἐκ δεπάων δὲ μέθυ χαμάδις χέον, οὐκ ἔφρασεν οὕτω. ἴσως μὲν ταυτὸν κατὰ πολυωνυμίαν κρίνας εἶναι μέθυ γὰρ οἶνον. ἴσως δὲ καὶ μέθυ μὲν ἔχων τὸν ἁπλῶς οἶνον, δι' οὗ μεθήμονες οἱ πίνοντες γίνονται εἴτε λίαν διὰ μέθης, εἴτε γὰρ ἄλλως κατὰ ῥαστώνην ἔμφρονα, τὸν δὲ ἐν λοιβαῖς μὴ ἀξιῶν τοιούτου ὀνόματος. ἀλλὰ ἐπικρίνων οἶνον λέγειν αὐτόν. καὶ μὴν οὐδ' αὐτοῦ ἀπείρηται, εὕρηται γὰρ ἐν χρήσει καὶ τό, μέθυ λείβειν, οἷα τῆς λέξεως ταύτης δοκούσης μὴ ἐξ ἀνάγκης ἐκ τοῦ μεθιέναι γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ χρηστολογουμένης ἄλλως. ὡς ἀπὸ τοῦ ὕειν, ὅ ἐστι διαβρέχειν τὸ σῶμα, κατὰ τό, τέγγε πνεύμονας οἴνῳ. καὶ κατὰ τό, κίρνα, τὸν νοῦν ἵν' ἄρδω. Ὅτι γὰρ ἐνταῦθα ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ, κοιμηθῆναι μὲν λέγει, τὸ ἀναπεσεῖν καὶ ὡς εἰς ὕπνον ἀνακλιθῆναι, ὅπερ καὶ καθεύδειν ἀλλαχοῦ εἶπεν. ὕπνου δὲ δῶρον λαβεῖν, αὐτὸ τὸ ὑπνῶσαι. ὡς ἄλλο μὲν εἶναι τὸ κοιμᾶσθαι, ἄλλο δὲ τὸ ὑπνοῦν, παρακολούθημα ὂν τοῦ κοιμᾶσθαι. φησὶ γοῦν. κοιμήσαντ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Θ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΖΕΥΣ ἀπαγορεύσας τοῖς θεοῖς μηδετέρῳ βοηθεῖν τῶν στρατῶν, ἐπὶ τὴν Ἴδην κατέρχεται. καὶ πρότερον ἴσον μαχομένους τοὺς Ἕλληνας, ἐλάττονας τῶν Τρώων καθίστησιν. Ἥραν δὲ καὶ Ἀθηνᾶν ἐπὶ βοήθειαν τοῖς Ἕλλησιν ὁρμήσας, ἐπέσχεν Ἶρις, Διὸς κελεύσαντος. ἑσπέρας δὲ γενομένης, Ἕκτωρ ἐδημηγόρησεν ἐν τῷ πεδίῳ, ὥστε στρατοπεδεύεσθαι, καὶ πῦρ δι' ὅλης νυκτὸς καίειν.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ Θ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΟΤΙ τὴν ῥαψῳδίαν τοῦ θῆτα, οἱ μὲν ἡρωΐζοντες, οὕτως ἐπιγράφουσι. Θῆτα, θεῶν ἀγορή, Τρώων κράτος, Ἕκτορος εὖχος. Οἱ δὲ πεζολογοῦντες, θεῶν ἀγορὰν φασίν, ἐξ Ὁμήρου λαβόντες, εἰπόντος. ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν, ὃ δὴ πολλαχοῦ κεῖται, Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν ποιήσατο τερπικέραυνος, ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο. καλοῦσι δὲ αὐτὴν καὶ κόλον μάχην, ὡς καὶ προερρέθη, ὅ ἐστι κολοβήν. καθὰ καὶ βοῦν κόλον, τὸν κεκολουμένον τὰ κέρατα, ὃς καὶ κυρίως λέγεται κολοβός. Ἐκλήθη δὲ κόλος μάχη ἡ παροῦσα ῥαψῳδία, δι' αἰτίαν τοιαύτην. ἡ πρώτη παράταξις, τέσσαρσι ῥαψῳδίαις μεμέρισται. τῇ δ', τῇ ε', τῇ ζ', καὶ τῇ η'. ἡ δὲ τρίτη ἀπὸ τοῦ λ' ἕως τῆς σ' μηκύνεται, διηγήσεων ἐμπλεκομένων πολυειδῶν. ἡ δὲ μέση, τουτέστι δευτέρα μάχη, τῇ θ' ἐμπεριγραφεῖσα, συντέτμηται, ὅλης ἡμέρας ἔργα περικλείσασα ἐν αὐτῇ στενῶς, καὶ ὡς οἷον εἰπεῖν κολοβῶς. τὸ γὰρ ἀπὸ πρωΐας μέχρι μέσης ἡμέρας, παντελῶς παρῆλθε διὰ τὸ μὴ ἐναγώνιον τοῦ μάχης, δισὶν ἐπιτεμὼν αὐτὸ ἔπεσιν, ἐν οἷς, ἕως μὲν ἠὼς ἦν, καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ καὶ ἑξῆς. Ἰστέον δὲ ὡς κροκόπεπλος μὲν ἠώς, ἡ ἔχουσά τι καὶ νυκτερίου ἔτι σκότους, εἰ καὶ τὸ χρυσοφαὲς κροκωτὸν αὐτῇ ἐξ ἡλιακῶν ἀκτίνων ἐμφαίνεται, ὑφ' οὗ χρυσοείμων δοκεῖ κατὰ τὸ κροκοειδές. ῥοδοδάκτυλος δέ, ἡ

ΗΩΣ μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν ποιήσατο τερπικέραυνος,
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
Αὐτὸς δέ σφ' ἀγόρευε, θεοὶ δ' ὑπὸ πάντες ἄκουον.
Κέκλυτέ μευ πάντες τε θεοί, πᾶσαί τε θέαιναι,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Μήτε τις οὖν θήλεια θεὸς τόγε, μήτε τις ἄρσην
Πειράτω διακέρσαι ἐμὸν ἔπος, ἀλλ' ἅμα πάντες
Αἰνεῖτ', ὄφρα τάχιστα τελευτήσω τάδε ἔργα.
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοντα νοήσω
Ἐλθόντ' ἢ Τρώεσιν ἀρηγέμεν, ἢ Δαναοῖσι,
Πληγεὶς οὐ κατὰ κόσμον ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε.
Ἤ μιν ἑλὼν ῥίψω ἐς Τάρταρον ἠερόεντα,
Τῆλε μάλ', ἧχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον.
Ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι, καὶ χάλκεος οὐδός,
Τόσον ἔνερθ' ἀΐδεω, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης.
Γνώσετ' ἔπειθ' ὅσον εἰμὶ θεῶν κάρτιστος ἁπάντων.
Εἰ δ' ἄγε πειρήσασθε θεοί, ἵνα εἴδετε πάντες,
Σειρὴν χρυσείην ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες,

ἐπὶ

Πάντες δ' ἐξάπτεσθε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι.
Ἀλλ' οὐκ ἂν ἐρύσαιτ' ἐξ οὐρανόθεν πεδίονδε
Ζῆν' ὕπατον μήστωρ', οὐδ' εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσσαι,
Αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ', αὐτῇ τε θαλάσσῃ.
Σειρὴν μέν κεν ἔπειτα περὶ ῥίον Οὐλύμποιο
Δησαίμην. τὰ δέ κ' αὖτε μετήορα πάντα γένοιτο.
Τόσσον ἐγὼ περί τ' εἰμὶ θεῶν, περί τ' εἴμ' ἀνθρώπων.

ἐπὶ πλέον πεφωτισμένη, καὶ ῥόδεον δὲ, οἷον πορφύρουσα, καὶ ὡς εἰπεῖν ἐρυθροδάκτυλος, πρωΐαι δὲ ἀμφότεραι. προηγεῖται δ' αὐτῶν, ἡ προδιαληφθεῖσα νὺξ ἀμφιλύκη. εἴρηται δὲ περὶ τούτων καὶ ἀλλαχοῦ. Ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι τὸ, ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν, περιφραστικῶς εἴρηται, ἀντὶ τοῦ ἐνήρξατο ἡμέρα.

Καὶ ὅτι ἡ τῆς ῥαψῳδίας ταύτης ἡμέρα, τεσσαρεσκαιδεκάτη μέν ἐστι μετὰ τὴν τοῦ Ἀχιλλέως μῆνιν, δευτέρα δὲ τοῦ πολέμου. εἰ δέ τις καὶ τὰς ἐννέα τοῦ λοιμοῦ ἡμέρας ταύταις προσλογίσεται, εἴη ἂν ἡ ἐξ ἀρχῆς τῆς Ἰλιάδος ἱστορία ἕως τῶν ὧδε, ἡμερῶν κβ'. ἀριθμουμένων οὕτω. ἡ δεκάτη τοῦ λοιμοῦ, δευτέρα μέν ἐστι τῆς Διὸς ἀπελεύσεως εἰς Αἰθίοπας. χθιζὸς γάρ φησιν ἔβη Ζεὺς εἰς Αἰθίοπας, ἤγουν τῇ ἐνάτῃ μὲν τοῦ λοιμοῦ, πρώτῃ δὲ τῆς μήνιδος. ὅτε δὲ δωδεκάτη μὲν τῷ Διῒ ἐπανελθόντι, ἑνδεκάτη δὲ τῷ Ἀχιλλεῖ μηνίσαντι, τότε δὴ ἱκέτευσεν ἡ Θέτις. ἐπεὶ δὲ πέρας εἶχεν αὕτη, ἐπέστη νυκτὸς ὁ ἐν τῇ β' οὖλος ὄνειρος, καὶ τῇ ἐπαύριον, δωδεκάτῃ οὔσῃ τῆς μήνιδος, συνέστη πόλεμος. ὃς ἐκ μονομαχίας ἀρξάμενος ἐν τῇ γ, εἰς μονομαχίαν ἐν τῇ η ἔληξεν. ὡς εἶναι τὴν τῆς θ, ὡς ἐρρέθη, ἡμέραν, τεσσαρεσκαιδεκάτην μὲν τῆς μήνιδος, δευτέραν δὲ τῆς κατὰ μάχην εἴδους, εἰκοστὴν δὲ δευτέραν τῆς τοῦ βιβλίου τῆς Ἰλιάδος καταρχῆς. Ὅρα δὲ ὅτι οὐ μόνον ἐπὶ ἑτέρων ἔργων τὸ ποιεῖν τίθησιν ὁ ποιητὴς κοινότερον φράζων, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ ἐπὶ δημηγορικῆς ἀθροίσεως, εἰπὼν θεῶν ἀγορὴν ποιήσατο. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὥσπερ οὐκ ἤρκεσεν εἰπεῖν ὄρους κορυφὴν τὸ ἀνωτάτω, ἀλλὰ ἀκροτάτην κορυφὴν Ὀλύμπου ἐνταῦθα ἔφη ὁ ποιητὴς, ὁποία τις ἡ αἰθέρι δὴ ᾠκείωται, οὕτως οὐ μόνον κορυφαῖός τις ἀρκεῖ λέγεσθαι, ἀλλ' ἔχει χρῆσιν παρά τισι καὶ ὁ κορυφαιότατος. προϊὼν δὲ, πληθυντικῶς κορυφὰς ἐρεῖ τὴν ἄρτι ῥηθεῖσαν κορυφὴν, ὑπεραύξων καὶ οὕτω τὴν κορυφήν. περὶ δὲ πολυδειράδος Ὀλύμπου, ἑτέρωθι γέγραπται. Ἔτι ἰστέον ὡς καθίζει μὲν καὶ ἐνταῦθα θεῶν ἀγορὰν ὁ ποιητὴς, καθίζει δέ που καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. ἀλλ' ἐνταῦθα μὲν, ὁ Ζεὺς βασιλικῶς ἑαυτὸν συνιστᾷ κατὰ ἐμβριθεστέραν κρατερὰν ὡς φανήσεται, ἵνα πάντες εἴξωσιν οἷς αὐτὸς βούλεται. ἐκεῖ δὲ, τί ποτε τὸ αἴτιον τῆς ἀγορᾶς, καὶ ὅτι ἄλλο παρὰ τὰ ἐνταῦθα, δηλωθήσεται. ὥσπερ καὶ τὰ πρὸ τούτων, ἔν τε τῇ α καὶ τῇ δ', ἔνθα συμποσιακὸν ἦν τὸ ἄθροισμα. Ὅτι ἐνδόξῳ τινὶ λαλοῦντι πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτὸν, οἰκεῖον παρῳδηθὲν τὸ, αὐτὸς δέ σφιν ἀγόρευεν, οἱ δ' ὑπὸ πάντες ἄκουον. κέκλυτέ μευ πάντες, πᾶσαί τε, ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει. εἰ δὲ καὶ πάνυ ἐνδόξων καὶ θείων ὄντων τῶν ἀκουόντων, κρινεῖ τις εὔκαιρον εἶναι τὸ πᾶν ὁμηρικῶς εἰπεῖν, ἐρεῖ ἂν ἀπαραποιήτως, πάντες θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι. δῆλον δὲ ὅτι συνήθες τοῖς παλαιοῖς, εἰ καὶ μὴ κατὰ ἀκολουθίαν τοῦ δράκαινα καὶ θεράπαινα, καὶ τῶν ὁμοίων, ὅμως θεαίνας λέγειν τὰς θεὰς κατὰ τὸ λύκαινα, φλύκταινα, γάγγραινα, μύραινα, ὕαινα, φάλαινα, σκίαινα. αἱ δ' αὐταὶ καὶ θεοὶ λέγονται, κατὰ τὸ, μήτέ τις οὖν θήλεια θεὸς, ὃ μετ' ὀλίγα κεῖται ἀττικῶς τε καὶ ἰωνικῶς. ὁποῖόν τι καὶ ἡ ἀλιτηρὸς φρὴν παρὰ Σοφοκλεῖ. καὶ ἡ ἀγνὼς δόκησις. Τὸ δὲ ὑπὸ πάντες ἄκουον, ἤγουν πάντες ὑπήκουον, περιάγει μὲν τὸ ὑπήκοον, δοκεῖ δὲ ἡ λέξις ἐνταῦθα, τὸ ἁπλῶς ἀκούειν δηλοῦν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἄρχων βουλευόμενός τι κοινῶς, ἀπαραίτητον, εἴποι ἂν, μή τέ τις θήλεια μή τέ τις ἄρσην πειράτω διακέρσαι ἐμὸν ἔπος, ἀλλ' ἅμα πάντες αἰνεῖτ', ὄφρα τάχιστα τελευτήσω τάδε ἔργα. Καὶ ὅρα καὶ ἐνταῦθα ὅτι τὸ ἁπλῶς τελευτᾶν τὸ τελεῖν, καὶ ὅτι τὸ πειράτω ἐνεργητικῶς ἐλέχθη, ὡς καὶ πρὸ τούτου ἀλλαχοῦ τὸ πειρᾶν. ὅτι δὲ καὶ παθητικῶς οἶδε τὴν λέξιν ὁ ποιητὴς, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ νήχειν καὶ νήχεσθαι, καὶ ἄλλα μυρία, ἐκδηλότατόν ἐστι. γέμει δὲ τοιούτων ἡ παλαιὰ χρῆσις. τὸ γοῦν ἐξαγγέλλειν, ἐξαγγέλλεσθαί φησι Σοφοκλῆς. οἷον, ὧν οὐδ' ἐξαγγέλλεται. οὕτω καὶ τὸ σώζειν, σώζεσθαι. οἷον. ἐσώζετο τὴν εὐλάβειαν, ἤγουν εὐλαβεῖτο. οὕτω καὶ Εὐριπίδης τὸ ἔγημε παθητικῶς ἔφη ἐν τῷ, ἣν ἐγήματο. καὶ ταῦτα τῆς παλαιᾶς παρατηρήσεως, διαφορὰν ἀμφοῖν παραδιδούσης, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ φράσας τὸ, οὐκ ἔγημεν, ἀλλ' ἐγήματο. τοιοῦτον καὶ τὸ βεβουλευκὼς ἔχει παρὰ Σοφοκλεῖ, παρ' ᾧ κεῖται καὶ τὸ, βεβούλευνται ποιεῖν. παρ' αὐτῷ δὲ, καὶ ὁ ὁρῶν, ὁρώμενος Ὁμηρικῷ ζήλῳ. οἷον, τοὺς ἄνωθεν φρονιμωτάτους οἰωνοὺς ὁρώμενοι. καὶ ὁ αἴρων, ἠρμένος. οἷον. τύπωμα χαλκόπλευρον ἠρμένοι χεροῖν. διφορεῖται δ' ὁμοίως καὶ τὸ διορίζεσθαι ὡς δηλοῦται ἐν τῷ, φῆμαι μαντικαὶ διώρισαν. καὶ τὸ νοσφίζεσθαι δὲ τὸ Ὁμηρικὸν, ἐν τῷ, τὰ μεσόμφαλα γᾶς ἀπονοσφίζων μαντεῖα. καὶ τὸ ἅζεσθαι δὲ, ἐξ οὗ παρ' Ὁμήρῳ μὲν οἱ ἁζόμενοι, παρὰ Σοφοκλεῖ δὲ τὸ, οὐδὲν ἅζοντα, ἤγουν σεβόμενον, παρ' ᾧ καὶ ἀπειλεῖν καὶ ἀπειλεῖσθαι. οἷον, ἀπειλεῖ νῦν, καὶ ἀκραιφνεῖς τῶν κατηπειλημένων. καὶ Πίνδαρος δὲ, τὸ δρέπεσθαι, δρέπειν φησίν. οὕτω καὶ καλῶ καὶ καλοῦμαι. καὶ σέβω καὶ σέβομαί τινα καὶ μορμολύττω καὶ μορμολύττομαί σε. καὶ, οὐχὶ προσσοφίσμ', ἀλλά τ' ἄργ' αἰκίζεται, ταυτὸν δ' εἰ-

πεῖν αἰνίζεται. Διακέρσαι δὲ, τὸ διακόψαι τὴν κατὰ τελεσφορίαν ὁλότητα. Τὸ δὲ πάντες αἰνεῖτε, ἀντὶ τοῦ συναινεῖτε, συγκατατίθεσθε. Διὸς δὲ λόγος τὰ ῥηθέντα, δι' ὧν προοικονομεῖ τὰ ἐφεξῆς ὁ ποιητὴς πιθανῶς ἅμα καὶ σεμνῶς, ὡς χρεὼν ὂν, ἀρχικῶς τελεῖσθαι τὴν προδεδηλωμένην βουλὴν τοῦ Διός. Ὅτι ὁ ὑπὸ Ποσειδῶν ποτε ἐπιβουλῶν μικροῦ ἂν καὶ δεθεὶς Ζεὺς, ὡς ἐν τῇ ά εἴρηται, νῦν ἐν φανερῷ, πάντων κρατεῖν ἀλαζονεύεται, πάνυ μεγαλοπρεπῶς καὶ βασιλικῶς δημηγορῶν, καὶ κάρτιστος ἁπάντων εἶναι λέγων, καὶ οὐ συμβουλὴν εἰσφέρων, ἀλλὰ λέγων ἃ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει ὡς εἴρηται. καὶ ἐγκελευόμενος μή τινα διακόψαι οἱ τὸ ἔπος, ἵνα τάχιστα τελευτήσῃ τάδε ἔργα. ἃ σιγᾷ μὲν διὰ σεμνότητα, βούλεται δὲ εἰπεῖν τὴν τοῦ Ἀχιλλέως τιμὴν, ἣν καὶ Διὸς βουλὴν εἶπε φθάσας ὁ ποιητής. εἶτα καὶ ἀρχικῶς ἀπειλεῖται τῷ ἀντιστησομένῳ, θάνατον μὲν οὔ, πῶς γὰρ, τῷ θνήσκειν οὐκ εἰδότι; πληγὰς δὲ δριμυτάτας. φησὶ γάρ. ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοντα νοήσω ἐλθόντ' ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν, ἢ Δαναοῖσι, πληγεὶς οὐ κατὰ κόσμον, ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε. ἤ μιν ἑλὼν, ῥίψω εἰς Τάρταρον ἠερόεντα, τῆλε μάλ', ἧχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον ὁ Ταρτάρου ἐστὶν ὁρισμός. ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι, καὶ χάλκεος οὐδός. τόσσον ἔνερθ' Ἀΐδεω, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης. τοῦτο δὲ φιλοσόφως λέγει, διότι σφαιροειδὴς μὲν ὁ κόσμος, ἡ δὲ γῆ μέση τοῦ παντὸς, κέντρου λόγον ἐπέχουσα πρὸς τὴν σφαῖραν τοῦ οὐρανοῦ, εἰς ὃν μυθικῶς ἀνελεύσεται ὁ πληγεὶς, καὶ πάντοθεν ἐπίσης ἀφεστηκυῖα. ὁ δὲ Τάρταρος κατωτάτω ἔνθα πεσεῖται ὁ ῥιφεὶς, ἀπεναντίας τῷ αἰθέρι ἀφέστηκε. διὸ καὶ ὅσον ὁ περὶ αἰθέρα ἐν ὕψει οὐρανὸς ἀφέστηκε τοῦ μέσου, ἤτοι τῆς γῆς, τοσοῦτον καὶ ὁ κατωτάτω Τάρταρος, ὁ καὶ βάθιστος καὶ ἀδιεξόδευτος. ὧν ὁ μὲν αἰθὴρ καὶ τὰ περὶ Ὄλυμπον, εὐκρινῶς ἔχει καὶ ἀνέφελά ἐστιν, οὐδ' ἀνέμοις τινάσσεται, διὸ καὶ ζωῆς, καὶ ῥᾳστώνης θείας τόποι λέγονται. ὁ δὲ Τάρταρος ἀνάπαλιν, ὃς φερωνύμως τετάρακται, ναὶ μὴν καὶ κατέψυκται, ἀὴρ ὢν καθ' Ὅμηρον καὶ αὐτός. ἠερόεντα γὰρ αὐτὸν λέγει. ἀὴρ μέντοι ὑπόγαιος καὶ ἀνήλιος, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ψυχρός. ἐξ οὗ καὶ τὸ σφόδρα ῥιγοῦν, ταρταρίζειν φασὶ λέγεσθαι. ὁ μὲν οὖν αἰθὴρ καταλάμπεται, διὸ καὶ Ὄλυμπος ἐφάνη λέγεσθαι τὰ ἐκεῖ, διὰ τὸ ὁλολαμπές. ὁ δὲ Τάρταρος ὡς εἴρηται, ἠερόεις ἐστὶν, ἤτοι σκοτεινὸς, καὶ οὐ λάμπεται, οὔτε αὐγαῖς ἠελίοιο τέρπεται, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς ἐρεῖ ὁ ποιητής. ὁ δ' αὐτὸς Ζεὺς μετὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἀπειλὴν, ἐπιδεικνύμενος οἷα δύναται, φησίν. εἰ δ' ἄγε πειρήσασθε θεοὶ, ἵνα εἴδετε πάντες. σειρὴν χρυσείην ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες, πάντες δ' ἐξάπτεσθε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐρύσαιτ' ἐξ οὐρανόθεν πεδίονδε Ζῆν' ὕπατον μήστωρ', οὐδ' εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε. ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσσαι, ὅ ἐστιν ἑλκύσαι, αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ', αὐτῇ τε θαλάσσῃ. σειρὴν μέν κεν ἔπειτα περὶ ῥίον Οὐλύμποιο δησαίμην. τὰ δέ κ' αὖτε μετήορα πάντα γένοιτο, τόσσον ἐγὼ περί τ' εἰμὶ θεῶν, περί τ' εἰμ' ἀνθρώπων, ὅ ἐστι περίειμι καὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων, ὡς καὶ ἀμφοτέρων πατήρ. ὃ δὴ σεμνότερόν ἐστι τοῦ, γνώσεστ' ἔπειθ' ὅσον εἰμὶ θεῶν κάρτιστος ἁπάντων. ταῦτα δὲ προειρηθέντα δεξιῶς, χρήσιμα λεχθῆναί ποτε παρὰ μεγιστᾶνος ἐν καιρῷ, πρὸς ἥττονας. ἔστι δὲ ἡ ἀπειλὴ σαφῶς πεζολογοῦσα, τὸ καθεῖναι ἂν χρυσῆν σειρὰν ἐξ οὐρανοῦ τοῦ εἰς κλῆρον τῷ Διῒ λαχόντος, καὶ ἐκδῆσαι αὐτὴν ἑνὸς τῶν τοῦ Ὀλύμπου ὄρους ἄκρων, οἷα καὶ αὐτοῦ μέρους ὄντος τῆς γῆς καὶ ἐνερριζωμένου αὐτῇ, καὶ τῇ τοιαύτῃ σειρᾷ, πάντα ἑλκύσαι σὺν αὐτῇ γῇ σὺν αὐτῇ θαλάσσῃ, καὶ μετέωρα θέσθαι. καὶ ἴδε φανερὰν κἀνταῦθα διαφορὰν Ὀλύμπου καὶ οὐρανοῦ. ἐν οὐρανῷ γοῦν ἱδρυμένος ὁ Ζεὺς, τῆς σειρᾶς τὸ ἕτερον ἄκρον ἐκδῆσαι τοῦ Ὀλύμπου φησὶ, τοῦ ὄρους δηλαδή. καὶ ὅτι τὴν θάλασσαν ὀχεῖσθαι πᾶσαν οἶδεν ἐπὶ γῆς, μᾶλλον δ' αὐτῇ συνεσφαιρῶσθαι, εἴπερ ἀνελκομένης τῆς γῆς, συναναςπασθήσεται καὶ ἡ θάλασσα. ὁ δὲ ταῦτα λέγων Ζεὺς, ἡ κατὰ τοὺς Στωϊκούς εἱμαρμένη ἐστὶν, ὃς καὶ πάντων περιεῖναι λέγει ἐν τῷ, τόσσον ἐγὼ περί τ' εἰμὶ θεῶν, περί τ' εἰμὶ ἀνθρώπων, τουτέστιν ὑπὲρ πάντα εἰμὶ τὰ περὶ γῆν καὶ τὰ ὑπὲρ αὐτήν. Χρυσῆν δὲ σειρὰν, οἱ μὲν φασὶ τὴν δίκην ἀλύτως ἐπιπλοκὴν τῶν τεσσάρων στοιχείων κατὰ τὰς ἐν αὐτοῖς ποιότητας, λεγομένην χρυσῆν, διὰ τὸ φύσει πολυτίμητον, καὶ δὴ τὴν ἐκ τοῦ ἡλίου ἐν αὐτοῖς χρυσαύγειαν. ἧς δὴ ἐπιπλοκῆς μετακινηθείσης ποτὲ, ἄνω κάτω φασὶ γενήσεσθαι τὸ πᾶν μεταστοιχειωθὲν, ἢ μεγάλῳ χειμῶνι ἄνωθεν ἐκ Διὸς ἐν κατακλυσμῷ καὶ ἐξυδατώσει, ἢ μεγάλῳ θέρει κατὰ ἐκπύρωσιν. Οἱ δὲ χρυσῆν νοοῦσι σειρὰν, τὰς τοῦ αἰῶνος ἡμέρας, αἳ χρυσῷ δίκην κέκρανται τῇ τοῦ ἡλίου λαμπρότητι, καὶ ἀλύσεως δίκην ἀλλήλων ἐξήρτηνται, τὸν καθ' ἡμᾶς βίον συνδέουσαι, ληψόμεναί ποτε πέρας καὶ αὐταὶ, καὶ τὸ πᾶν ἀναστοιχειώσουσαι, τοῦ Διὸς μένοντος ἀπαθοῦς, ὃν ψυχὴν φασὶ τοῦ παντὸς οἱ παλαιοί. Πλάτων δὲ, αὐτὸν τὸν ἥλιον χρυσέαν λέγει σειρὰν, αὐτῷ γὰρ ἐκδεδέσθαι τὸ πᾶν. Ἕτεροι δὲ, τοὺς κύκλους τῶν πλανωμένων νοοῦσι χρυσέαν σειράν. ὧν ἀνωτάτω μὲν, ὁ τοῦ Κρόνου. πρόσγειος δὲ, ὁ τῆς σελήνης. ἐν οἷς κύκλοις ἄλλοτε ἄλλως τῶν πλανητῶν συνιόντων, πολλαὶ περὶ τὸ πᾶν γίνονται μεταβολαί. Οἱ δὲ Στωϊκοὶ, τὴν Διὸς ἀπειλὴν, εἰς μόνην ἀλληγοροῦσιν ἐκπύρωσιν. ἐπεὶ γοῦν Ζεὺς μὲν ὁ αἰθὴρ, χρυσῆ δέ φασι σειρὰ ὁ ἥλιος, εἰς ὃν κάτωθεν ὥσπερ εἰς καρδίαν ἀποχεῖται ἀναδιδομένη ἡ τῶν ὑγρῶν ἀναθυμίασις, ὅταν χρόνῳ ποτὲ ἀνελκομένη δι' ἀναθυμιάσεως ὡς εἰκὸς ἡ θάλασσα ἐπιλίπῃ, τότε δὴ τὸ πῦρ τροφῆς ἐφιέμενον, ἀνελκύσει τὰ ἐν τῷ βάθει τῆς γῆς ὑγρὰ, καὶ λύσει καὶ αὐτὴν τὴν γῆν. καὶ ὁ μὲν Ζεὺς, οὐ καθελκυσθήσεται. τὰ δὲ κάτω, μετέωρα γένηται τοῦ πυρὸς κατισχύσαντος. Τινὲς δὲ οὐ πολυλογεῖν ἐθέλοντες, φασὶ τὴν ἀπειλὴν ταύτην αἴνιγμα μοναρχίας εἶναι, καὶ ὡς ἑνὸς ἐξῆπται τὰ πάντα, καὶ μιᾶς ἀρ-

χῆς

χῆς ἤρτηται. ὡς γὰρ ἐν τοῖς κάτω οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη, οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἄνω, καὶ πολλῷ μάλιστα ἐκεῖ. παρασημειοῦνται δὲ καὶ ὅτι ὥσπερ ὑπὲρ γῆς, ἀὴρ μέχρι νεφελῶν, εἶτα αἰθὴρ ἀνωτέρω ἕως τῶν τοῦ οὐρανοῦ φαινομένων, οὕτω πως καὶ κάτω ἐκ γῆς, ᾅδης. ἀπὸ δ' αὐτοῦ, τάρταρος. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐκ τῶν ῥηθέντων Ὁμηρικῶν ἀπειλῶν, ὁ δεξιώτατος Ἡρόδοτος, εἴρηκε κατὰ παραποίησιν τὸ, ἦ δὴ ὅ, τε οὐρανὸς ἔσται ἔνερθε τῆς γῆς, καὶ ἡ γῆ μετέωρος ὑπὲρ τοῦ οὐρανοῦ. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὁ ταπεινωθεὶς ἐξ ὕψους ἐσχάτως ἐρεῖ ἂν, ἐξ Ὀλύμπου ῥιφθῆναι εἰς τάρταρον ἠερόεντα, τῆλε μάλ', ἔνθα βάθιστον βέρεθρον. εἰ δὲ ἐστὶν ἀμετάβατος ἡ ταπείνωσις, προσθείη ἂν καὶ τὸ, ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι, καὶ χάλκεος οὐδός. καὶ τοιάδε μὲν ταῦτα. Τῶν δὲ τοῦ χωρίου λέξεων, τὸ μὲν, ὃν ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν νοήσω, διχῶς νοεῖται. ἢ γοῦν ὃν ἂν τῶν θεῶν νοήσω, ἢ ὃν αὖ νοήσω ἐθέλοντα ποιεῖν τόδε ἀπάνευθε θεῶν, τῶν ἄλλων δηλαδὴ τῶν πειθομένων μοι. Τὸ δὲ ἐγὼν μετὰ τοῦ ν, συνήθες Ὁμήρῳ, διὰ τὴν τοῦ α ἐπιφοράν. δωριεῖς μέντοι, καὶ ἄλλως τὸ ἐγὼ σὺν τῷ ν προφέρονται, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ ἐγώνγα, ἤγουν ἔγωγε. Τὸ δὲ κωλύειν ἀρῆξαι Τρώεσσιν, ἢ Δαναοῖσι, τὴν βουλὴν ὑπολαλεῖ τοῦ Διός, ἣν ἐκεῖνός τε λέγειν βούλεται. εἰ γοῦν μηδεὶς μηδετέροις ἀρήγει, αὐτοῦ ἄρα ἐστὶ μόνου ἔσται τὸ πέρας τῆς μάχης. Τὸ δὲ πληγεὶς, νῦν μὲν ἀσαφὲς κεῖται, ἀλλαχοῦ δὲ διαρθροῦται πλατύτερον, ἔνθα καὶ ὄργανον φαίνεται πληγῶν τοιούτων, ὁ κεραυνός. Τὸ δὲ οὐ κατὰ κόσμον, ἀντὶ τοῦ ἀκόσμως, οὐκ εὐτάκτως, ἀλλὰ σὺν θορύβῳ. Ἠερόεις δὲ τάρταρος, ὁ σκοτεινὸς, ἐπεὶ φύσει μέλας ὁ ἀήρ. ὅθεν ἐστὶ τὸ, ἠέρα πολλὴν ἔχευεν, ἤτοι σκότος κατέχεεν. ἢ καὶ ἄλλως, ὁ ἀὴρ αὐτόχρημα ὡς πρὸ βραχέως γέγραπται. Τὸ δὲ τῆλε μάλα, ἐπίτασίς ἐστι τοῦ πόρρω. διασάφησις δὲ αὐτοῦ, τὸ, ἧχι βάθιστον ὑπὸ χθονὸς βέρεθρον. βέρεθρον δὲ, τροπῇ τοῦ α εἰς ε γέγονεν, ἐκ τοῦ βάραθρον. ὁμοίως τῷ πάθος πένθος. βάθος βένθος. οἷς ἀνάλογον κατά γε φωνὴν, καὶ τὸ βρένθος ἐπὶ ὑπερηφανίας παρὰ τῷ κωμικῷ. ἐξ οὗ τὸ βρένθειον, μῦρόν τι ἐκεῖνο περιαδόμενον. ἐξ ὧν ῥῆμα τὸ βρενθύεσθαι, ἤγουν καταρυφᾶν ἀλαζονικῶς. Ὅτι δὲ τὸ βέρεθρον ζέρεθρον μακεδόνες φασὶ, καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. αἱ δὲ σιδήρειαι τοῦ μύθου πύλαι καὶ ὁ χάλκεος οὐδὸς, ἅπερ ἐστὶν ὁ ᾅδης ἂν ἔχοι, τὴν διηνεκῆ καὶ δυσεξίτητον τῶν κατὰ γῆς ὑδάτων καὶ πνευμάτων ἔγκλεισιν δηλοῖ, ὧν εἴ ποτε προκύψει ἐν τοῖς ἄνω διὰ σεισμοῦ τυχὸν ἤπως ἑτέρως, δεινὰ γίνονται, ὁποῖα καὶ ὁ τυφὼς ποιεῖ. Τὸ δὲ πάντες, ἐν τῷ, ἵνα εἴδετε πάντες, δύναται ἐστὶ τοῖς ὄπισθεν κολληθῆναι. ἵνα ᾖ, πειρήσασθε πάντες, καὶ οὕτω δὲ κατευθὺ νοηθῆναι, εἴδετε πάντες. καὶ ὅρα τὸ πειρήσασθε, παθητικῶς λεχθὲν ἄρτι. ἔτι δὲ καὶ τὸ εἴδετε, χρόνου ὂν ἐνεστῶτος, χρηστὸν Ὁμήρῳ. ἐξ οὗ περ οὐ τὸ ἰδεῖν, καὶ ἰδέσθαι, καὶ ἰδὼν, καὶ τὰ σὺν αὐτοῖς, ἀλλὰ τὸ εἴδομεν. ἐκεῖνα γὰρ, δευτέρου ἀορίστου εἰσὶ τοῦ φαινομένου μυριαχοῦ. ἔστι δὲ αὐτοῦ, καὶ πρῶτον πρόσωπον, παρὰ τῷ ποιητῇ, δι' οὗ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω. ἡ δὲ ὕστερον χρῆσις, οὐ δεῖται ῥημάτων τοιούτων. Τὸ δὲ ἐξ οὐρανόθεν δὶς λεχθὲν, περιττὴν ἔχει καὶ αὐτοῦ τὴν πρόθεσιν, ὡς καὶ τὸ ἀπ' οὐρανόθεν, καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ἐκ δὲ τοῦ κρεμάσαντες, καὶ ὅλως ἐκ τοῦ κρεμῶ θέματος, καὶ τὸ κρήμνασθαι γίνεται, καὶ τὸ, κρήμνη σεαυτήν. καὶ ὁ κρημνὸς, καὶ ὅσα τοιαῦτα. τροπῇ δηλαδὴ τοῦ η εἰς ε. καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν. Τὸ δὲ ἐξάπτεσθε, ταυτὸν τῷ ἐκκρέμασθε, ἵνα δηλονότι καθελκύσητε τὸν Δία πεδίονδε ὅ ἐστι κάτω εἰς γῆν. ὅπερ οὐκ ἂν δῆθεν γένοιτο. δύναται δὲ εἶναι καὶ ἀντὶ τοῦ ἅπτεσθε, ὅ ἐστιν ἐπιλαμβάνεσθε, περιττῆς οὔσης τῆς ἐκ προθέσεως. Τὸ δὲ ὕπατον μήστωρα, ἢ ὑφ' ἓν νοητέον, ἵνα δηλοῖ τὸν ὕπατον ἐν βουλευταῖς, ἢ ἰδίᾳ μὲν τὸ μήστωρα, ἰδίᾳ δὲ τὸ ὕπατον. αὐτὸ δὲ, διχῶς νοεῖται. ἢ γὰρ ἁπλῶς πάντων ὕπατον, ἢ τῶν ἀρχόντων, κατὰ τὸ, ὕπατε κρειόντων. Μήστωρ δὲ Ζεὺς, ὁ ἐν ἄλλοις μητιόεις ἐστὶ μητίετα. εἰπεῖν δὲ κοινότερον, καὶ οὐδὲ συνήθως, μητιέτης. Τοῖς δὲ τοῦ ἐρύω χρόνοις τεχνῇ ἐνταῦθα χρησάμενος, ἐν τῷ, οὐκ ἂν ἐρύσαιτε. καὶ, ἐθέλοιμι ἐρύσσαι. καὶ, αὐτῇ γαίῃ ἐρύσαιμι, ἐπιμονὴν ἐποίησεν, ὡς καὶ ἐν τῷ, ἐξ οὐρανόθεν. Τὸ δὲ αὐτῇ γαίῃ, αὐτῇ θαλάσσῃ, ἀττικοῖς σύνηθες, ἐλλιπὲς τῆς σὺν προθέσεως. ὁποῖον καὶ τὸ, αὐτοῖς ἀνδράσι βεβύθισται ναῦς. οὗ συνθετὸν, τὸ αὔτανδρος. καὶ ὁποῖον τὸ, αὐταῖς βουλαῖς ἐξόλοιτο. Τὸ δὲ δησαίμην, ἔχει καὶ ἐνεργητικὰ ἐν χρήσει. διφορεῖται γοῦν καὶ τὸ τοιοῦτον ῥῆμα, κατά τε ἐνέργειαν κατά τε πάθος. Μετήορα δὲ, τὰ κοινῶς μετέωρα. ἐστὶ δὲ τοῦτο εὐπαραγωγότερον τοῦ κοινοῦ. ὡς γοῦν ἐκ τοῦ ἀείρω τὸ συζυγῶ, παρήορος ἵππος ὁ παρεζευγμένος, οὕτως ἐκ τοῦ ἀείρω τὸ κουφίζω ἐστὶ ἀναφορῶ, τὸ μετήορον. ἐκεῖθεν δὲ καὶ τὸ μετέωρον κατὰ περίεργον σκευωρίαν. ἐκ τοῦ ἀείρω γάρ φασιν ἄορος ὁ εἰς ἀέρα ἐλαφρισθεὶς, καὶ τροπῇ τοῦ α εἰς ε ἐστὶ τῆς οι διφθόγγου εἰς ω, ἐν συνθέσει μετέωρον. Τὸ δὲ τόσσον ἐγὼ περί εἰμι πάντων, σχῆμά ἐστι συμπληρωτικὸν, οὐ πολὺς νοῦς, διὰ τὸ ἀοριστaίνειν. τῷ γὰρ μεγαλείῳ τῶν εἰρημένων, συμπαραμετρεῖται καὶ ἡ περιουσία τῆς ἰσχύος τοῦ Διός. ἐνταῦθα δὲ καὶ ἐπαναφορὰ κατὰ κόμμα ἐστὶ, τὸν βασιλικὸν πρὸς τῷ τέλει λόγον καλλύνουσα. δῆλον γὰρ ὡς ἐπαναφορικόν ἐστι τὸ, περί τ' εἰμὶ θεῶν, περί τ' εἰμὶ ἀνθρώπων. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ ῥηθεῖσα ἐξ οὐρανόθεν χρυσέα σειρὰ, καὶ εἰς βασιλικὸν γένος μεταλαμβάνεται τοῖς ῥητορικῶς ἐπιβάλλουσιν. οἳ καὶ τῶν ἑξῆς οὐκ ὀλίγα συμβιβάζουσι κατὰ καιρὸν δεξιῶς, εἰς ἐγκώμιον.

Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Μῦθον ἀγασσάμενοι, μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσεν.

Ὅτι ἔκπληξιν ἐπὶ ἀπειλῇ δηλοῖ τὸ, ὡς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ, ὅ ἐστι περιφραστικῶς, ἐσίγησαν μῦθον

Ὀψὲ δὲ δή μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅτοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν.
Ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες, ὄλωνται.
Ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις,
Βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ' ἥ τις ὀνήσει,
Ὡς μὴ πάντες ὄλωνται ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.
Τὴν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
Θάρσει τριτογένεια, φίλον τέκος. οὐ νύ τοι θυμῷ
Πρόφρονι μυθέομαι. ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι.

μῦθον ἀγασσάμενοι. μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευεν, ἤγουν ἀποτόμως ἐλάλει. Δυσωπία δὲ ἄρχοντος τραχυνομένου κατάλληλον τὸ, ὦ πάτερ ἡμέτερε, ὕπατε κρειόντων, εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅτοι ἤγουν ὅτι σοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν. ἀλλ' ἔμπης ὀλοφυρόμεθα ὑπὲρ τῶν δεῖνα, οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες, ὄλωνται, ὅ ἐστι κακῷ θανάτῳ οἰχήσονται. Ὁ δέ γε ζητῶν εἰρηναίαν τοῖς ἑαυτοῦ συμβουλὴν ἐκ τινὸς ὑπερέχοντος, εὖ ποιεῖ ἄν. ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθα εἰ σὺ κελεύεις. βουλὴν δ' ὑποθησόμεθα τοῖς δεῖνα, ἥτις ὀνήσει, ὡς μὴ πάντες ὄλωνται ὀδυσσαμένοιο τεοῖο, ἤγουν σοῦ ὀργισθέντος. Ἀθηνᾶ δὲ ταῦτα πρὸς Δία φησὶν ὑπὲρ Ἀχαιῶν. Ἔστι δὲ ὕπατος μὲν, ὥς που καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται, ὁ ὑπέρτατος. ἐξ οὗ γίνεται αὐτὸς κατὰ συγκοπήν, ἀντικείμενος τῷ νεάτῳ, ταυτὸν δὲ εἰπεῖν νεάτῳ. οὗ πρὸς ὁμοιότητα, καὶ ἡ παρὰ τοῖς μουσικοῖς ὀνόμασιν ὑπάτη τε καὶ νεάτη, καὶ κατὰ κρᾶσιν νήτη. Σθένος δὲ οὐκ ἐπιεικτὸν κατὰ τοὺς παλαιοὺς, δύναμις οὐκ εὐσυγχώρητος, ἤγουν οὐ ῥᾳδίως εἴκουσά τινι. Ὀλοφύρεσθαι δὲ, τὸ ὀλοῶς, ἢ μετὰ ὀλυγῆς φύρεσθαι, δάκρυσι δηλαδή. Κακὸς δὲ οἶτος, ὁ ἀποτυχηκότατος καὶ διαστελλόμενος πρὸς ἑτεροῖον οἶτον, ὅν αὖτις εὔξηταί ποτε. ὃ δὴ σὺν ἄλλοις πολλοῖς εὕρηται καὶ ἡ Πηνελόπη ἐν Ὀδυσσείᾳ ποιοῦσα. ἐκ τοῦ οἴ δὲ θρηνητικοῦ ἐπιρρήματος ὁ οἶτος. ἀναπλῆσαι δὲ οἶτον, τὸ πλεῦσαι τὴν θανάτου ἰδέαν. ταυτὸν γὰρ ἀναπλῆσαι καὶ πλεῦσαι, ὅ ἐστι πληρῶσαι, πληρῶσαι. Τὸ δὲ ὑποθησόμεθα, ἡ ἀρχή ἐστι τῆς ποιητικῆς ὑποθημοσύνης τῆς ἀγαθῆς, ἧ ἀντίκειται ἡ κακοθημοσύνη. ἔτι δὲ καὶ τῆς παρὰ τοῖς ὕστερον ὑποθήκης, καὶ τοῦ νουθετεῖν, ὅπερ ἐστὶ νοῦν ἐντιθέναι, ἤγουν ἐμβάλλειν. ἴσως δὲ καὶ τῆς εὐθημοσύνης. Τοῦ δὲ ὀδύσσω, χρῆσις μάλιστα καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ. Ὅτι ὁ οὕτω σφοδρῶς πρὸ βραχέων δημηγορήσας Ζεὺς, ἥττων γίνεται, μειλιχιόν τι καὶ ὕπουλον φθεγξαμένης τῆς Ἀθηνᾶς. Ἥρα μὲν οὖν εἴπερ ἐλάλησεν, αἰνότατόν τε προσεῖπεν ἂν τὸν Δία καὶ προσηρέθισεν εἰς θυμὸν, τοιοῦτον γὰρ ὁ μῦθος ἦθος αὐτῇ ἀνεπλάσατο καθὰ προδεδήλωται. ἥ τις καὶ μετ' ὀλίγα ἐρεῖ, ὡς εἰ θέλοιμεν ὅσοι Δαναοῖς ἀρωγοὶ ἀντιπαρεσθαι τῷ Διΐ, ἀκάχοιτο ἄν. καὶ ἡ μὲν Ἥρα τοιαύτη. Ἀθηνᾶ δὲ τεχνικῶς ὑπενδίδωσι, καὶ ὀψὲ καὶ αὐτὴ λαλήσασα ὡς καὶ ὁ Διομήδης πρὸ μικροῦ ἐν τοῖς Ἀχαιοῖς, εἰδέναι μὲν τὸ τοῦ Διός φησι σθένος, ὀλοφύρεσθαι δ' ὅμως ὑπὲρ Ἀχαιῶν ὡς ἐρρέθη. καὶ τὴν Διὸς μὲν ἰσχὺν ὁμολογεῖ, προΐσχεται δὲ ἔλεον εἰς βουλὴν, ὡς οὐ θρασυνομένη κατὰ πατρὸς, ἀλλ' οἰκτιζομένη τοὺς ἐλεεινούς. καὶ ὁ πατὴρ ἐπὶ τούτοις προθυμήσας, προσέφη ἐπιμειδήσας ἅπερ καὶ ἑξῆς που ἐρεῖ. θάρσει τριτογένεια. φίλον τέκος. οὐ νύ τοι θυμῷ πρόφρονι μυθέομαι, ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι. ὁποῖόν τι καὶ πᾶς εἴποι ἂν πρὸς φίλον, μεταβαλὼν ἐκ θυμοῦ εἰς πρᾳότητα. Καὶ ὅρα ὅπως θυμὸς κολακευόμενος μαλθάσσεται, καὶ κατὰ τὰ δεινὰ τῶν θηρίων εἴκει τοῖς τιθασσεύουσι. κατὰ γὰρ τὴν τραγῳδίαν, ψυχῆς νοσούσης εἰσὶν ἰατροὶ λόγοι. καὶ τῷ θυμουμένῳ εἴκων ἐν καιρῷ, τύχοι ἂν αὐτοῦ ῥᾳδίως ὅσον θέλει. Τριτογένεια δὲ ἀλληγορικῶς ἡ φρόνησις, ἐπεὶ κατὰ Δημόκριτον τρία γίνεται ταῦτα ἐξ αὐτῆς, τὸ εὖ λογίζεσθαι. τὸ λέγειν καλῶς τὸ νοηθέν. καὶ τὸ ὀρθῶς πράττειν αὐτό. τελείας γὰρ ὄντως φρονήσεως, τὸ νοῆσαι. τὸ εἰπεῖν. τὸ ποιῆσαι. καὶ πάντα, καλῶς. ὁ δὲ μῦθος οὕτω λέγει αὐτὴν, ὡς ἐν τρίτῃ μηνὸς γεννηθεῖσαν. ἢ ὡς ἐκ τοῦ Διὸς κεφαλῆς γενομένην. τριτὼ γάρ φασι κατὰ γλῶσσαν Κρητῶν ἡ κεφαλή. ὡς δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ Τρίτωνος λιβυκοῦ ποταμοῦ καλεῖται οὕτω, ἀλλαχοῦ δηλοῦται. Ὅρα δ' ἐν τοῖς εἰρημένοις, ὅτι καθάπερ καὶ ἀλλαχοῦ ἐρρέθη, οὐ μόνον εἰς πάθος ἀναλύεται ἡ τριτογένεια ὡς γεννηθεῖσά ποθεν. ἀλλὰ καὶ εἰς ἐνέργειαν, ὡς δεδήλωται ἐν τῷ τρία γεννῶσα. οὕτω δὲ διχῶς καὶ ἡ ἠριγένεια, καὶ γὰρ ἡ τὸ ἦρ γεννῶσα, καὶ ἡ ἐν ἦρι γεννωμένη. Ἱστέον δὲ ὅτι ὁ γεννῶν τὸν μῦθον τὴν Ἀθηνᾶν ἐκ τῆς Διὸς κεφαλῆς, ἐχορήγησέ τινι τῶν παλαιῶν ὑπόψυχρον νόημα τὸ καὶ σκωφθὲν τόπον τινὰ τοιοῦτον ὡς Ἀγαθαρχίδης ἱστορεῖ. εἰκὸς γὰρ αὐτὴν ἐκ τῆς Διὸς κεφαλῆς γεννηθεῖσαν, ἔχειν τῶν ἀγαθῶν τὸ κεφάλαιον. Πρόφρονα δὲ θυμὸν, ἢ τὸν πρόθυμον λέγει καθὸ καὶ προϊὼν ἐρεῖ, πρόφρων κατένευσε Κρονίων. ἢ κατὰ Πορφύριον, τὸν ὑπέρφρονα, ἤτοι καταφρονητικόν. οὕτω καὶ πρὸ ὀλίγων, πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσασθαι, ἀντὶ τοῦ πρόθυμος καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ αὐτοῦ φρονῶν, ἢ ἀντὶ τοῦ ὑπέρφρων καὶ τοὺς ἄλλους περιφρονῶν.

Ὡς εἰπὼν, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω,
Ὠκυπέτα, χρυσέῃσιν ἐθείρῃσιν κομόωντε.

Ὅτι ἐν τῷ, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω, ὠκυπέτα, χρυσέῃσιν ἐθείρῃσι κομόωντε, ἅπερ ἔπαινος ἵπ-

Χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροΐ, γέντο δ' ἱμάσθλην
Χρυσείην, εὔτυκτον. ἑοῦ δ' ἐπεβήσετο δίφρου.
Μάστιξεν δ' ἐλάαν. τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Μεσσηγὺς γαίης τε, καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
Ἴδην δ' ἵκανε πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν,
Γάργαρον. ἔνθα δέ οἱ τέμενος, βωμός τε θυήεις.
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε πατὴρ ἀνδρῶν τε, θεῶν τε,
Λύσας ἐξ ὀχέων. κατὰ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευεν.
Αὐτὸς ἐν κορυφῇσι καθέζετο κύδεϊ γαίων,
Εἰσορόων τρώων πόλιν, καὶ νῆας ἀχαιῶν.

ἵππων εἰσὶ, χαλκόποδες μὲν, οἱ στερρόποδες, καὶ ὡς ἀλλαχοῦ ἐρεῖ, κρατερώνυχες. Τὸ δὲ ὠκυπέτα, ἔοικε τὸν ἵππον ἐτυμολογεῖν, ὡς παρὰ τὸ ἵπτασθαι ποσὶ λέγεται. ὁ γὰρ ποσὶν ἱπτάμενος, καλῶς ὠκυπέτης τε εἶναι λέγεται, καὶ οὐκ ἄκρον πέτεσθαι ὡς μετ' ὀλίγα ἐρεῖ. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι ἐπὶ τῆς αὐτῆς κειμένων σημασίας τῆς θρὶξ καὶ ἔθειρα καὶ κόμη, ἀλλαχοῦ μὲν καλλίτριχες λέγονται ἵπποι, οἷς καὶ ψήκτραις αἱ τρίχες κτενίζονται κατά τινα τραγικὸν, ἐνταῦθα δὲ καὶ ἡ κόμη καὶ ἡ ἔθειρα κατὰ μύθου σεμνότητα προσαρμόζεται αὐτοῖς, ἐν τῷ, ἐθείραις κομόωντες. ἔριον μέντοι οὐκ ἂν τολμήσῃ τις ὅλως ἐνταῦθα προσάψαι, εἰ καὶ ὁ κωμικὸς, ὄνου πόκας ἔπαιξε. διαφορὰ δὲ τριχὸς καὶ ἐρίου, καὶ ἐν τῷ τρίχας ἀντ' ἐρίων ἐπεκέξατο. γίνεται δὲ ἡ ἔθειρα, ἐκ τοῦ ἐθείρω ῥήματος, ὅπερ ἐν τοῖς ἑξῆς που ῥηθήσεται, ἀφ' οὗ καὶ ἐθειράδες τὸ γένειον. ἵπποι δὲ Διὸς εἰσὶν οἱ ῥηθέντες, οὓς τεχνηέντως ὑπέζευξεν ἅρμασι, τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ πιτύσκετο, ἡνίκα εἰς τὴν τρωϊκὴν Ἴδην κατῆλθε. διοικήσων τὰ κατὰ τὴν μάχην αὐτὸς μόνος μετὰ τὸ ἀπειλήσασθαι τοῖς λοιποῖς θεοῖς. Ἔστι δὲ τὸ πιτύσκετο, λέξις ἀμεταχείριστος πεζολεκτοῦντι ῥήτορι, γινομένη ἀπὸ τοῦ τύκω τὸ κατασκευάζω, πλεονασμῷ τοῦ σ, καὶ ἀναδιπλασιασμῷ ἰωνικῷ, ἵνα ᾖ λέγων τὸ ζευγνύειν, περιφραστικῶς, πιτύσκειν ὑπ' ὄχεσφιν, ἤγουν σκευάζειν ὑφ' ἅρματι. Ὅρα δὲ ὅπως χρυσῷ περιλάμπεται ὁ Ζεὺς, ὅτε εἰς τὸ κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν Ἴδην Γάργαρον κατήρχετο. ἥ τε ξυνωρὶς τῶν ἵππων αὐτοῦ χρυσέαις ὡς ἐρρέθη ἐθείραις κομᾷ, οὐ μὴν κατ' ἄλλους φαιαῖς, ἢ μελαίναις, ἢ λευκαῖς, ἢ ψαραῖς, χρυσὸν δ' αὐτὸς, ἤγουν χρυσέαν σκευὴν ἔδυνε περὶ χροΐ. γέντο δὲ, τουτέστιν εἵλετο ἱμάσθλην χρυσείην, εὔτυκτον. ὁ δ' αὐτὸς καὶ τὴν οὐρανίαν πρὸ τούτου σειρὰν, ἐξ ὁμοίας ὕλης συνεκρότησε. πρὸ ὀλίγων δὲ καὶ χρύσεα τιταίνει τάλαντα. χρύσειος δὲ καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ. οὕτω χαίρει τῷ χρυσῷ. καί που κατὰ τὸν Μίδαν, καὶ αὐτῷ χρυσὸς ἐστὶ πᾶν οὗ ἂν ἅψηται. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ ἐκ μαθημάτων, ἀνήκειν φασὶν ἡλίῳ τὸν χρυσὸν, ὡς τῇ σελήνῃ ἄργυρον, κρόνῳ δὲ μόλυβδον, καὶ ἄλλῳ τῶν πλανωμένων ἕτερόν τι τῶν μετάλλων. διὸ χαίρειν χρυσῷ λέγεται καὶ ὁ Ζεὺς, καθὸ καὶ εἰς ἥλιον ἀλληγορεῖταί ποτε, κατὰ τὸν εἰπόντα. ὁ μὲν δὴ μέγας ἐν οὐρανῷ Ζεὺς, πτηνὸν ἅρμα ἐλαύνων. καὶ μὴν εἰ καὶ εἰς αἰθέρα ὁ Ζεὺς ἀλληγορεῖται, ἁρμόζει αὐτῷ διὰ τὸ πυρῶδες, εἴτουν πυροειδὲς καὶ οὕτω λαμπρὸν, ὁ χρυσός. ἐπεὶ καὶ ὁ αἰθὴρ διχῇ οὕτω λέγεται, ἢ τῷ παρὰ τὸ αἴθειν ὅ ἐστι καίειν πυρὸς δίκην κατά τινας, ἢ παρὰ τὸ αἰθεῖν ἤγουν λάμπειν, ὅθεν καὶ ὁ ἀστὴρ, εἰ καὶ μάλιστα τοῖς σοφοῖς ἀρέσκει παρὰ τὸ ἀεὶ θεῖν αἰθὴρ λελέχθαι, διὰ τὸ κατ' αὐτοὺς ἀκίνητον, συνεσφαιρωμένον τῷ οὐρανῷ. ἐὰν δὲ καὶ εἰς οὐρανὸν ὁ Ζεὺς μεταλαμβάνηταί ποτε, ᾠκείωται καὶ οὕτως αὐτῷ ὁ χρυσός, ὀρθῶς μὲν, διὰ τὸ ἀνέφελον αὐτοῦ ἀληθῶς αἴθριον. εἰ καὶ καθ' ἕτερον τρόπον χάλκεος λέγεται, κατὰ δέ γε τὸν μῦθον, διὰ τὸ καὶ χρυσέοις δώμασι πλήθειν, καὶ χρύσεον δάπεδον ἐστρωμένον ἔχειν. συντελεῖ δὲ πρὸς νοῦν τοιοῦτον, καὶ εἴ τί που χρύσεον λέγεται νέφος, καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα. Ὅτι δὲ δωρικὴ λέξις τὸ γέντο, γινομένη ἐκ τοῦ ἕλετο, δηλοῦται ἀλλαχοῦ. ὁ δὲ τόπος οὗτος, χρήσιμος καὶ εἰς χρυσοῦ καὶ εἰς πλούτου ἐγκώμιον. Ὅτι τὸ πέτεσθαι τοὺς τοῦ Διὸς ἵππους μεσσηγὺς γαίης τε, καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος, σύμβολόν ἐστι τοῦ ἀλληγορεῖσθαι αὐτὸν, εἴς τε ἀέρα καὶ εἰς αἰθέρα, στοιχεῖα ταῦτα πληροῦντα τὸ μεταξὺ γῆς τε καὶ οὐρανοῦ. τῆς δὲ εἰς ἀέρα τοῦ Διὸς ἀλληγορίας, ἐμφαντικὸν μετ' ὀλίγα καὶ τὸ, κατὰ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευε, τῶν αὐτοῦ ἵππων δηλαδή. ἔνθα τὸ πουλὺν, θηλυκοῦ γένους φασὶν οἱ παλαιοὶ, καθὰ καὶ τὸ ἠέρα, καὶ ἔστιν ἡ λέξις ἰωνικὴ, ὁμοίως τῷ, πουλὺν ἐφ' ὑγρήν. Ὅτι ἐν τῷ, Ἴδην δ' ἵκανε πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν, Γάργαρον. τῷ μέρει τὸ ὅλον συμπεριείληπται, ὡς καὶ πρὸ τούτων πολλὰ τοιαῦτα σεσημείωται. καὶ ἔστι πλατὺς τρόπος ποιητικὸς, προτάσσειν τὸ ὅλον, εἶτα ἐπάγειν τὸ μέρος διὰ σαφήνειαν. ὅλον μὲν γοῦν, ἡ Ἴδη. μέρος δὲ τὸ Γάργαρον, καὶ μέχρι νῦν τηροῦν τοὔνομα. κληθὲν οὕτω διὰ τὰ ἐκεῖ ἀναδιδόμενα ὕδατα, καὶ τὸν ἐντεῦθεν ποιὸν ἦχον. ἐξ οὗ καὶ ἐφ' ἡμῶν τὸ ἀναγαργαρίζειν λέγεται καὶ ὁ γαργαρεών. Οἱ δέ φασι, τρία εἶναι τῆς Ἴδης ἀκρωτήρια. Γάργαρον, Λεκτὸν, Φαλάκραν. τοὺς δὲ Γαργάρου τοὺς οἰκήτορας, Γαργαρεῖς λέγεσθαι. αὐτὸ δὲ οὕτω κληθῆναι, καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἐν ἡμῖν γαργαρεῶνος, λήγοντος ἀπὸ πάχους εἰς ὀξύτερον. τὴν δὲ Ἴδην, πολυπίδακα λέγει, διότι καὶ τοῦ Γαργάρου δίχα, πολυπόταμός ἐστιν ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. κοινότερον δὲ τὸ πολυπίδακα, ἐκ τοῦ πίδαξ πίδακος, οὗ ἀναδραμόντος εἰς εὐθεῖαν ὡς δηλοῖ τὸ πολυπιδάκου, εἴη ἄν ποτε καὶ ἡ αἰτιατικὴ πολυπίδακον. ἐκ τοῦ πιεῖν δέ φασιν ἡ πίδαξ, ἢ ἐκ τοῦ πιδύειν, ὅ ἐστι γῆθεν ἅλλεσθαι. αὐτὸ δὲ κατ' ἐναλλαγήν φασιν αἰολικὴν ἐκ τοῦ πηδᾶν γίνεται, ἀφ' οὗ καθ' ὁμοίαν τροπὴν, καὶ πιδύεσσα ἡ καὶ

θυγρός. ἐκ δὲ τοῦ πιδύειν, καὶ Πιδύτης κύριον. ὡς ἐκ τοῦ ἠπύειν, ὁ Ηπύτης. Μητέρα δὲ θηρῶν τὴν Ἴδην φησὶν, ἀντὶ τοῦ πολύθηρον. θηρίον δὲ παρὰ τοῖς παλαιοῖς πᾶν ἄλογον ζῶον. ὅπου γε καὶ τὴν ἵππον, θηρίδιόν τι λέγουσιν οἱ σοφοί. κυρίως δέ φασι θῆρες, οἱ ἡ θεῖν ῥᾷον δυνάμενοι κατὰ τὴν παρὰ σοφοκλεῖ θῆρα ἔλαφον, ὁποία τις καὶ ἐν Οδυσσείᾳ κεῖται, ἢ τὸ φθείρειν. ὅθεν τὸ ἐτυμολογεῖσθαι ὁ θὴρ λέγεται, ὡς οἷα φθεὶρ, εἰ τὸ ἡ ἀπέλευσις τοῦ φ', μετήλλαξε τὴν τῆς διφθόγγου γραφὴν εἰς τὸ τῆς ἀναλογίας ἠ. Ὅτι δὲ φθεῖρες διὰ διφθόγγου καὶ οἱ θῆρες, ἐν τοῖς εἰς τὴν βοιωτίαν δεδήλωται. ἱστορεῖται δὲ καὶ ὄφεις τὴν Ἴδην ἐνεγκεῖν ποτε, οἳ καὶ ἐλάφοις φασὶν ἀνῄρουν εἰλούμενοι περὶ τὰ σκέλη αὐτῶν, καὶ περὶ τοὺς αὐχένας, καὶ δένδροις προσαρτῶντες αὐτούς. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι γυναικὶ μὲν οὔσῃ, ἀδίκων παίδων μητρὶ, ἁρμόσοι ἄν ποτε τὸ προσρηθῆναι, Ἴδην πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν. καὶ πόλις δὲ, ἢ χώρα γέμουσα ἀνδρῶν ἀδίκων, μήτηρ ἂν θηρῶν λέγοιτο, καθά ποτε καὶ πόλις τοῦ ἦν πονηρῶν ὡς αἱ ἱστορίαι δηλοῦσι. καί τις ἑτέρα, συνηγόρως τοιούτων, ἀφορισθέντων ἐν αὐτῇ διὰ τὸ κακουργεῖν περὶ τὴν δικαιοτάτην θέσιν τῶν νόμων. λέγει δὲ ὁ ποιητὴς, ὡς καὶ τέμενος τῷ διὶ ἐν τῷ γαργάρῳ ἦν, ὁποῖα πολλαχοῦ εἴρηται. βωμός τε θυήεις, ὡς θυσιῶν γινομένων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς καθὰ πολλαχοῦ φαίνεται. ἢ καὶ ὡς εὐώδους τοῦ τόπου ὄντος, παρὰ τὸ θύος, ἐξ οὗ καὶ νέφος θυόεν, οὐ μὴν θυήεν κατὰ τὴν διχῆ οὕτω νοούμενον βωμόν. καὶ εἰσορᾶσθαι δέ φησιν ἐκ τῶν τῆς Ἴδης κορυφῶν, τρώων τε πόλιν καὶ νῆας ἀχαιῶν, ὡς καὶ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ἐρεῖ. καὶ δοκεῖ παράλλημα εἶναι τοῦτο ἐτυμολογικόν. εἰ γὰρ ἐκεῖθεν εἰσορᾷ ὁ ζεὺς τὰ εἰρημένα ὡς τοῦ τόπου δεξιοῦ ὄντος ἰδεῖν, ὀρθῶς ἄρα Ἴδη τὸ ὄρος ἐκεῖνο λέγεται. ὁ δὲ γεωγράφος, γάργαρα οἶδε καὶ πόλιν, εἰπών. γάργαρα τόπος ἐν τοῖς ἄνω μέρεσι τῆς Ἴδης, ἀφ' οὗ γάργαρα πόλις αἰολική. Ἰστέον δὲ ὅτι διὸς κατέλευσις παρὰ τῷ ποιητῇ γίνεται, ὅπου ἄξια λόγου ἔργα τελοῦνται κατὰ εἱμαρμένην τινὰ, ὡς καὶ νῦν καταπραχθήσεται.

Οἱ δ' ἄρα δεῖπνον ἕλοντο καρηκομόωντες ἀχαιοὶ
Ῥίμφα κατὰ κλισίας, ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσοντο.
Τρῶες δ' αὖ ἑτέρωθεν ἀνὰ πτόλιν ὡπλίζοντο
Παυρότεροι. μέμασαν δὲ καὶ ὣς ὑσμῖνι μάχεσθαι,
Χρειοῖ ἀναγκαίῃ, πρό τε παίδων, καὶ πρὸ γυναικῶν.
Πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαός,
Πεζοί θ', ἱππῆές τε. πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο
Σύν ῥ' ἔβαλον ῥινοὺς, σὺν δ' ἔγχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
Χαλκεοθωρήκων. ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
Επληντ' ἀλλήλῃσι. πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ενθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε, καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν,
Ολλύντων τε, καὶ ὀλλυμένων. ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
Οφρα μὲν ἠὼς ἦν, καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πῖπτε δὲ λαός.

Ὅτι καθάπερ ἀλλαχοῦ ἡ ἐκ πρόθεσις ἀντὶ τῆς μετά λαμβάνεται, οὕτως ἐνταῦθα ἡ ἀπό, ἐν τῷ, οἱ δ' ἄρα δεῖπνον ἕλοντο ἀχαιοὶ ῥίμφα κατὰ κλισίας, ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσοντο. τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀνὰ πτόλιν ὡπλίζοντο παυρότεροι. μέμασαν δὲ καὶ ὣς ὑσμῖνι μάχεσθαι, χρειοῖ ἀναγκαίῃ, ὅ ἐστιν ἀναγκαστικῇ, πρό τε παίδων, καὶ πρὸ γυναικῶν. ἐν τούτοις γοῦν τὸ, ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσοντο, ἀντὶ τοῦ μετὰ τὸ δεῖπνον. τὰ δὲ συχνὰ ἐνταῦθα πάρισα, τὸ ἕλοντο, θωρήσσοντο, ὡπλίζοντο, ἀνεπιτηδεύτως κεῖνται πρὸς κάλλος φραστικόν. Ορα δὲ καὶ ὅτι ἀντιπαρέθετο ἀλλήλοις ὡς ἰσοδύναμα τὸ θωρήσσοντο καὶ ὡπλίζοντο. πλεονάζως μέντοι τὸ ὁπλίζεσθαι, ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς εὐτρεπίζεσθαι λέγεται. Ορα δὲ καὶ ὅτι δειπνῆσαι, εἶτα θωρήσσεσθαι τοὺς ἀχαιοὺς εἰπὼν, ἐπὶ τρώων σιγᾷ μὲν τὸ δεῖπνον συντομίας τρόπῳ, λέγει δὲ μόνον καὶ αὐτοὺς ὁπλίζεσθαι. ἔνθα ὅρα καὶ τὸ ἀνὰ πτόλιν, ὡς μὴ πάντως τῶν τρώων ἔξω μεινάντων, εἰ καὶ ὁ ἕκτωρ διὰ τὸ ἀναγκαῖον περιέμεινεν. Ὅτι δὲ παυρότεροι τρῶες ἀχαιῶν, ἤδη πρὸ τούτων σαφῶς δεδήλωται. Τὸ δὲ ὑσμῖνι, ὅτι μεταπλασμοῦ πάθος ἔχει, προείρηται καὶ αὐτό. ἐρρέθη δὲ, ὑσμῖνι μάχεσθαι, πρὸς διαστολὴν τοῦ ἄλλως πως μάχεσθαι, ὁποῖόν τι καὶ τὸ διὰ λόγων ἐρίζειν ἐστί. καὶ ἔστι τὸ ὑσμῖνι μάχεσθαι, ταυτὸν τῷ χερσὶ μάχεσθαι, κατὰ τὸ, χερσὶ μὲν οὔτι μαχέσσομαι. Τὸ δὲ χρειοῖ ἀναγκαίῃ, καὶ τούτοις ἀναγκαίοις ὑπεμφαίνει πολεμιστὰς κατὰ τοὺς ἐν τῇ Οδυσσείᾳ ῥηθέντας τῷ ποιητῇ. ἰωνικὸν δὲ τὸ χρειοῖ, χρεία μὲν γὰρ τὸ κοινόν. ὁ δὲ ἰωνίζων, χρειὼ λέγει. χρέος δὲ οἱ τραγικοί, πολλάκις δὲ καὶ χρῆμα. Τὸ δὲ πρὸ παίδων καὶ γυναικῶν, ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ τῶν φιλτάτων. καὶ εἴληπται νῦν ἡ πρό ἀντὶ τῆς ὑπέρ, ἄλλως ὑπὲρ ἐπὶ τοῦ, θυμῷ πρόφρονι. ἐκεῖ μὲν γὰρ κατὰ Πορφύριον, ὑπερεμφανίας ἡ λέξις δηλωτική. ἐνταῦθα δὲ, φανερῶς προστασίας. δῆλοις δὲ ὡς ὁ πρὸ τοιούτων μαχόμενος, τὸν κυρίως πρόμαχον σωτίθησιν. Ὅτι ἔκχυσιν λαοῦ ἀπὸ πόλεως δηλοῖ τὸ, πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαός, πεζοί θ', ἱππῆές τε, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει. ὃ δὴ καὶ μετ' ὀ-

λίγα

λίγα κεῖται. γίνεται δὲ τὸ ὠΐγνυντο, ἀπὸ τοῦ οἴγω οἴγνω οἰγνύω οἴγνυμι, ὁμοίως τῷ ἀγνύμενος· καὶ τοῖς ὁμοίοις, ἃ πολλαχοῦ ἐδηλώθη. Ὁ ὀρυμαγδὸς δὲ, λέγεται μὲν ὅτι μέτρου χρεία, καὶ ὀρυγμαδός. κεῖται δὲ οὐ μόνον ἐπὶ πολέμου κατ' ὀνοματοποιΐαν, καὶ ἐπὶ ἤχου τομῆς ξύλων κυρίως ἐν ὄρεσιν, ἀλλὰ καὶ ἁπλῶς ἐπὶ θορύβου μεγάλου. Τὸ δὲ πᾶσαι πύλαι, δεδήλωται καὶ ἀλλαχοῦ ὡς οἱ μὲν, ἐπὶ δύο μόνων πυλῶν ἡρμήνευσαν. οἱ δὲ, ἐπὶ πολλῶν. Ὅτι συμβολῆς πολέμου ἐκφραστικόν ἐστιν, οἳ δ' ὅτε δὴ ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο, σύν ῥ' ἔβαλον ῥινοὺς, καὶ ἑξῆς, οἳ καὶ ἐν τῇ δ' ῥαψῳδίᾳ πέντε στίχοι. καὶ σημείωσαι καὶ ἐν τούτοις, ὡς οὐκ αἰδεῖται ταυτολογῶν ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς ἐπιτυχῶς γραφεῖσι, καὶ ἔνθα οὐκ ἔστι φράσαι κάλλιον. δῆλον δὲ ὅτι τοῦ σύνεβαλον ῥινοὺς, περιφραστικὴ ἑρμηνεία ἐν τῷ ἐφεξῆς στίχῳ, τὸ, ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι ἔπληντ' ἀλλήλαις. Ὅτι αὔξησις ἡμέρας λέγεται καθ' Ὅμηρον, τὸ ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἡλιακοῦ μεσουρανήματος, τὸ δ' ἐντεῦθεν, φθίνειν ἡ ἡμέρα δοκεῖ. ὅθεν τὴν δύσιν, αἰσχύλος ἡλίου λέγει φθινάσματα. δηλοῖ δὲ τὴν ῥηθεῖσαν αὔξην ὁ ποιητὴς καὶ νῦν, ἐν τῷ, ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ, τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πίπτε δὲ λαός, διὰ τὸ τῆς μάχης δηλαδὴ ἰσόρροπον. ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει καὶ ἑξῆς. ὃ παραφράζων ὁ Σοφοκλῆς, φησίν. ἐν αἰθέρι μέσῳ κατέστη λαμπρὸς ἡλίου κύκλος. Ἠὼς δὲ ἐνταῦθα, ἡ ἡ πρωΐα, ἵνα λέγῃ, ὅτι ἕως ὄρθρος ἦν. εἶτα, καὶ ἕως οὐ ηὔξετο ἡ ἡμέρα. ἢ καὶ ἄλλως, ἠὼς ἡ μεσημβρία, ἵνα ᾖ ὁ λόγος τοιοῦτος, ἕως μεσημβρία ἦν, τουτέστιν ηὔξετο ἱερὸν ἦμαρ. ὡς τοῦ καί συνδέσμου, διασαφητικοῦ ὄντος τοῦ, ἠὼς ἦν. Τὸ δὲ ἀέξεσθαι, πρωτότυπόν ἐστι τοῦ αὔξεσθαι. ἔχω γὰρ ἕξω τὸ ἐπέχω, καὶ ἀέξω τὸ οὐκ ἐπέχω, καὶ κράσει ἄξω διὰ τὸ ἵνα μὴ συμπίπτῃ πρὸς τὸ ἄγω ἄξω τὸ φέρω, καὶ ἄγω ἄξω τὸ κλῶ, πλεονασμῷ αἰολικῷ τοῦ ύ, γίνεται αὔξω. καὶ ἔστιν ἀέξεσθαι, τὸ μὴ ἐπέχεσθαι τῆς κατὰ φύσιν προκοπῆς, ἀλλ' εἰς μέγεθος προχωρεῖν μεῖζον τοῦ κατ' ἀρχάς. Ἱερὸν δέ φασιν ἦμαρ λέγει, τὸ πρὸ μεσημβρίας, ἐν ᾧ ἔθυον ὡς τὰ πολλά. τὸ γὰρ μεσημβρινὸν, τοῖς κατοιχομένοις ἀπένεμον εἰς χοάς. οὐδὲν δὲ κωλύει νοῆσαι ἦμαρ ἱερὸν ἐνταῦθα, καὶ τὴν ὅλην ἡμέραν, διά τε τὸ ἐντελὲς, καὶ διὰ τὸ κατ' αὐτὴν μάλιστα ἔμπρακτον τῶν ἐθελόντων ἐργάζεσθαι. ὃ δὴ θεοφιλὲς ὂν, ἱερολογεῖσθαι τὴν ἡμέραν ποιεῖ. εἰ δὲ καὶ καθ' Ἡσίοδον μακάρων αἱ νύκτες ἔασιν, εἶεν ἂν τοιαῦται καὶ αἱ ἡμέραι, διόπερ ἱεραὶ καὶ αὐταί. Τὸ δὲ ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πίπτε δὲ λαός, παράφρασίς μέν ἐστι τοῦ, μάλα πολλοὶ ἔπιπτον ἑκατέρωθεν. ἐκ μέρους δὲ συνεκδοχικῶς εἶπε τὸ βέλε' ἥπτετο, οὐ γὰρ πάντες ἐβάλλοντο, ἀλλ' ὡς εἰκὸς, καὶ ἄλλως ἐπλήττοντο.

Ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα.
Ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ἕλκε δὲ μέσσα λαβὼν, ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ ἀχαιῶν.
Αἱ μὲν ἀχαιῶν κῆρες, ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ἑζέσθην. τρώων δὲ, πρὸς οὐρανὸν εὐρὺν ἄερθεν.
Αὐτὸς δ' ἐξ ἴδης μεγάλ' ἔκτυπε. δαιόμενον δὲ
Ἧκε σέλας μετὰ λαὸν ἀχαιῶν. οἱ δὲ, ἰδόντες,
Θάμβησαν, καὶ πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν.
Ἔνθ' οὔτ' Ἰδομενεὺς τλῆ μίμνειν, οὔτ' Ἀγαμέμνων,
Οὔτε δύ' αἴαντες μενέτην, θεράποντες ἄρηος.
Νέστωρ οἶος ἔμιμνε γερήνιος, οὖρος ἀχαιῶν,
Οὔτι ἑκὼν, ἀλλ' ἵππος ἐτείρετο, τὸν βάλεν ἰῷ
Δῖος Ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο.
Ἄκρην κὰκ κορυφὴν, ὅθι τε πρῶται τρίχες ἵππων
Κρανίῳ ἐμπεφύασι, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν.
Ἀλγήσας δ' ἀνέπαλτο, βέλος δ' ἐς ἐγκέφαλον δῦ.
Σὺν δ' ἵππους ἐτάραξε κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.
Ὄφρ' ὁ γέρων ἵπποιο παρηορίας ἀπέταμνε
Φασγάνῳ ἀΐσσων, τόφρ' Ἕκτορος ὠκέες ἵπποι
Ἦλθον ἀν' ἰωχμὸν, θρασὺν ἡνίοχον φορέοντες

Ὅτι αἰνιττόμενος ὁ ποιητὴς τὴν τῆς μοίρας καὶ περὶ τὰ πολεμικὰ διπλόην, ζυγοστατοῦντα πλάττει νῦν τὸν δία, ὃς εἰς μοῖραν ἐκλαμβάνεται, καὶ ἐν πλάστιγγι τιθέντα δύο κῆρας θανάτου τρώων τε καὶ ἀχαιῶν, μίαν δηλαδὴ ὑπὲρ ἑκατέρου στρατεύματος, καὶ εἰς ζυγοῦ ῥοπὰς ἄγει τὸ διστάζομενον, φησὶ γάρ. καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα. ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο, τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων. ἕλκε δὲ μέσσα λαβὼν, ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ ἀχαιῶν. εἶτα ἑρμηνεύων τὸ ἔρρεπεν, ἐπάγει. αἱ μὲν ἀχαιῶν κῆρες, ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ ἑζέσθην. τρώων δὲ, πρὸς οὐρανὸν εὐρὺν ἄερθεν, ἤγουν ἠρθησαν μετέωροι. δηλοῖ δ' ἐν τούτοις ἐστὶν, ὡς ἐρρέθη, τῆς μοίρας διπλοῦν. διχῶς γὰρ αὕτη. καὶ τὸ μὲν αὐτῆς, ἠναγκασμένως εἵμαρται, δι' τὸ δεῖν τὸν γενόμενον θα-

Ἕκτορα. καί νύ κεν ἔνθ' ὁ γέρων ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Σμερδαλέον δ' ἐβόησεν, ἐποτρύνων Ὀδυσῆα.
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Πῇ φεύγεις, μετὰ νῶτα βαλὼν κακὸς ὣς ἐν ὁμίλῳ;
Μή τίς τοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξῃ,
Ἀλλὰ μέν' ὄφρα γέροντος ἀπώσομεν ἄγριον ἄνδρα.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἐσάκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἀλλὰ παρήϊξεν κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Τυδείδης δ' αὐτός περ ἐὼν, προμάχοισιν ἐμίχθη.
Στῆ δὲ πρόσθ' ἵππων Νηληϊάδαο γέροντος.
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὦ γέρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταί,
Σὴ δὲ βίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρας ὀπάζει.
Ἠπεδανὸς δέ νύ τοι θεράπων, βραδέες δέ τοι ἵπποι,
Ἀλλ' ἄγ' ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
Οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
Κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν, ἠδὲ φέβεσθαι,
Οὕς ποτ' ἀπ' Αἰνείαν ἑλόμην μήστωρα φόβοιο.
Τούτω μὲν, θεράποντε κομείτων. τώδε δὲ, νῶϊ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἰθύνομεν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ
Εἴσεται, εἰ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν.

νεῖν, οὐ πρότερον οὐδὲ κρατεῖν ὁ μῦθος δοξάζει τὸν δία. ἕτερον δὲ, τὸ ἢ θᾶττον ἢ βράδιον, ἢ εὐτυχῶς ἢ δυστυχῶς εἱμαρμένον, καὶ οὕτως ἢ ἄλλως γινόμενον, οὐ δεσπόζειν τὸν δία φησὶ, καταλείπων τι καὶ ἐφ' ἡμῖν. τὸν γοῦν Ἀχιλλέα, διτταὶ ὅπω κῆρες λέγονται φέρειν εἰς ᾅδην ὡς πολλαχοῦ εἴρηται. ποιεῖ δὲ ὁ αὐτὸς Ζεὺς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ὁμοίαν ζυγοστάτησιν, ἐπὶ Σαρπηδόνος καὶ Πατρόκλου. καὶ ἐπὶ Ἀχιλλέως δὲ μετὰ ταῦτα καὶ Ἕκτορος, διὰ τὸ τῶν προσώπων ἀξιόλογον. Ὅτι δὲ τάλαντον κυρίως ἐπὶ ζυγοῦ διὰ τὸ τάλαν, ἤγουν καρτερικὸν τοῦ ὀργάνου, καὶ ὅτι ὁμωνύμως τῷ ὀργάνῳ, λέγεται τάλαντον καὶ τὸ ζυγοστατούμενον, καὶ ὅτι τὸ ῥέπειν κυριωτάτη λέξις ἐπὶ τοῦ κάτω βαρεῖσθαι τὸν σταθμὸν, ἀφ' οὗ καὶ ἑτερορρεπὴς πλάστιγξ καὶ δίκη καὶ φιλία, καὶ ὅτι τὰ μὲν κάτω καὶ πρόσγεια, δυστυχίας τίθεται σύμβολα, θνητότητος γὰρ τόπος τὰ περὶ γῆν, ἡ δέ γε μετέωρος πλάστιγξ, εὐτυχίαν δηλοῖ καὶ ἀνηρτημένην ζωὴν διὰ τὸ τῶν ἄνω μακρόβιον, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται. νῦν δὲ παρατηρητέον τοῦ λόγου, ὅτι τε πλείστη τοῦ παντὶ διαφορὰ, εἰπεῖν χρύσεια τάλαντα ὡς ἐνταῦθα, καὶ αὖ πάλιν, χρυσοῖο τάλαντα, ὡς ἀλλαχοῦ. καὶ ὅτι τάλαντον ἑνικῶς, καὶ τάλαντα πληθυντικῶς, κατὰ παλαιὰν παρατήρησιν, οὐκ ἐπὶ ἀργύρου, ἀλλ' ἢ ἐπὶ πλαστίγγων, οἷον, ἀλλ' ἔχον ὥστε τάλαντα γυνὴ χερνῆτις. καὶ, χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα. ἢ ἐπὶ χρυσοῦ, οἷον, θῆκε δύο χρυσοῖο τάλαντα. καὶ, στήσας ἔφερε δέκα πάντα τάλαντα. καὶ ὅτι ὅθεν τὸ τάλαντον, ἐκεῖθεν καὶ ὁ τάλαρος, ἤγουν ὁ καλαθίσκος, ὡς δηλαδὴ τάλας εἰς τὸ αἴρειν τὰ ἐντιθέμενα. οὕτω δὲ καὶ ὁ ἀλλαχοῦ δηλούμενος ταλαπείριος, τάλας γὰρ ἐκεῖνος ἐν τῷ πειρᾶν κατά τινας. καὶ ὁ ταλαίπωρος δὲ, τάλας καὶ αὐτὸς κυριολεκτικῶς περὶ πώρους, ἤγουν λίθους ἐν τῷ λατομεῖν. Ἔτι δὲ καὶ ὁ ἀταλὸς, οἷα μὴ δυνάμενος εἶναι τάλας εἰς ἔργον, καὶ ὡς εἰπεῖν ταλαεργός. ἴσως δὲ καὶ ἡ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ μελλόνυμφος τάλις, τάλαιναν γὰρ αὐτὴν ἡρμήνευσαν τινὲς, εἰ καὶ ἕτεροι ὄνομα ἡλικίας νέας αὐτὸ φασίν. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι κῆρα μίαν Ἀχαιῶν ἑνικῶς ὑποθέμενος, καὶ μίαν Τρώων λόγῳ προσηγορικῷ, εἶτα ἐπλήθυνε καὶ ταύτην καὶ ἐκείνην διὰ τοὺς καθ' ἕκαστον, εἰπών. αἱ μὲν Ἀχαιῶν κῆρες, καὶ ἑξῆς. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ ὅτι Αἰσχύλος, ἐνταῦθα κῆρας, οὐ τὰς εἰς θάνατον μοίρας, ἀλλὰ ψυχὰς νοήσας, ἐποίησεν αὐτὸς ψυχοστασίαν, ἐν ᾗ ὁ Ζεὺς ἵστησιν ἐν ζυγῷ τὴν τοῦ Μέμνονος καὶ τοῦ Ἀχιλλέως ψυχήν. πάνυ δὲ δεξιῶς ὡς ἐπὶ ζυγοστατοῦντος ἀνδρὸς Ὅμηρος ἐνταῦθα τὴν φράσιν διεχειρίσατο. καὶ ἔστιν ἐπὶ νοῦν λαβεῖν ἐν τούτοις ἄνδρα χρυσογνώμονα, ὃς τὸ τάλαντον δι' οὗ σταθμᾶται προχειρισάμενος καὶ ἐκ τοῦ συγκεκλᾶσθαι ἀνεγείρας, τιταίνει ὅ ἐστιν ἐξαπλοῖ, καὶ μέσου λαβόμενος ἀνορθοῖ, καὶ ἐντίθησι τὸ δοκοῦν, καὶ ἡ ῥοπὴ ὅπῃ τύχῃ καθέλκει, ὡς τὴν μὲν πλάστιγγα, ἕζεσθαι. τὴν δὲ, μετεωρίζεσθαι ὑψοῦ. ἔνθα ὅρα τὸ ἕζεσθαι, γλυκέως ὡς ἐπί τινος ἐμψύχου λεχθὲν, οἷα καὶ ἑκατέρας κηρὸς ἐμψύχου πλαττομένης μυθικῶς. ὧν ἡ μὲν ἐπιχθονὶ ἑζομένη διὰ πλεῖον βάρος, τοὺς ἐγχεθησομένους τῇ γῇ καὶ τεθαψομένους ἐμφαίνει. ἡ δὲ πρὸς οὐρανὸν ἀειρομένη, θάτερόν τι αἰνίττεται πρᾶγμα, ὅπερ ἐστὶ τὸ ζῆν κοῦφα βιβῶντας ἐν μάχῃ, καὶ οἷον ἀνωφορουμένους ταῖς ἐλπίσι, καὶ μετέωρα θέοντας, οἷς ἄρει αὐτοὺς τὸ μοιρίδιον. Σημείωσαι δὲ ὅτι τε ἐκ τοῦ ῥέπειν θανασίμως τὰ τοῦ Διὸς τάλαντα, καὶ ἡ τραγῳδία λαβοῦσα ἔφη τὸ, δέδορκε φῶς ὡς ἐπὶ σμικρᾶς ῥοπῆς. καὶ τὸ, σμικρὰ παλαιὰ σώματ' εὐνάζει ῥοπή. ἔνθα τὸ εὐνάζειν, ταὐτὸν τῷ, κῆρας ἐπὶ χθονὶ ἕζεσθαι. καὶ ἡ κοινὴ δὲ γλῶσσα

ἐντεῦθεν

ἐντεῦθεν τοὺς θνήσκοντάς φησιν εἰς τὰ τοῦ ᾅδου κεῖσθαι ζυγά. καὶ ὅτι τῆς μάχης μὲν ἐπὶ ἴσα τεταμένης ὅτε ἀμφοτέρων ἅπτεται τὰ βέλη, ῥοπὴν ἴσην ἔχειν ἐκείνη δοκεῖ. ὅτε δὲ θάτερον ὑπερέχῃ μέρος, ἑτερορρεπεῖν λέγεται. καὶ ὅτι τὸ ἕλκειν ἐξ οὗ καὶ ἡ κατὰ σταθμὸν ὁλκὴ, ἀνάπαλιν ἔχει τὸ καθέλκειν. ὁ μὲν γὰρ ταλαντεύων, ἕλκει μέσα λαβών. τῶν δὲ σταθμωμένων τὸ βαρύτερον, καθέλκει, ῥέπον δηλαδὴ ὡς οἷα ῥιπτούμενον, ἐπεὶ καὶ ἐκ τοῦ ῥέπειν τὸ ῥιπτεῖσθαι παράγεται, ὡς καὶ προδεδήλωται. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι γῆς ἐπιθέτων ὄντων τοῦ πολυβότειρα, βωτιάνειρα, βότειρα, καὶ παμβῶτις, τοῦτο μὲν καθολικώτερον σέμνωμα γῆς τῆς πάντα τρεφούσης. οὕτω δέ πως καὶ τὸ βότειρα. μερικὸν δὲ, ἡ πολυβότειρα. ἔτι δὲ μερικώτερον, ἡ βωτιάνειρα. ἧς πρωτότυπον ἡ βῶτις. ἀφ' ἧς κατὰ σύνθεσιν ἡ παμβῶτις, ἐκτείνουσα διὰ μέτρον τὸ ω, καθὰ καὶ ἡ βωτιάνειρα, καὶ ὁ βώτωρ. τοῦτο μέντοι, καὶ ὡς ἀπὸ τοῦ βούτης δωρικῶς ἐξέτεινε τὴν ἄρχουσαν, ἐξ οὗ καὶ ἡ βῶτις εἶναι δοκεῖ. ὡς γὰρ ὁ δεσπότης καὶ ἡ δεσπότις, οὕτω καὶ ὁ βούτης ἤτοι βώτης, καὶ ἡ βῶτις. ὅθεν καὶ ἡ παμβῶτις καὶ ἡ βωτιάνειρα. Ἰστέον δὲ ὅτι τῶν τῆς γῆς ἐπιθέτων τὸ μὲν ζείδωρος καὶ πολυβότειρα, κοινὰ γῆς ἐπίθετά φασιν οἱ παλαιοί. δῆλον δὲ ὅτι οὕτω κοινὸν καὶ τὸ παμβῶτις, καὶ πρὸ πάντων τὸ ἀπείρων, καὶ ἄσπετος, καὶ ὅσα τοιαῦτα. τὸ μέντοι χυτὴ γαῖα, ἴδιόν φασι, τουτέστι γῆς τινος ἐπίθετον χώδους δηλαδὴ, καὶ οἵας ἐπιχέεσθαι ἢ νεκροῖς, ἢ καὶ ἄλλοις σώμασιν. εἴη δ' ἂν τοιούτου ἐπιθέτου καὶ ἡ κατὰ τοὺς ἐρεμβοὺς παρδαλέη γῆ, καὶ ἡ ἀργιλώδης δὲ, ἤδη δὲ καὶ ἡ μέλαινα. Τὸ δὲ αἴσιμον ἦμαρ, εἰς ταὐτὸν ἄγεται τῇ ταλαντευομένῃ κηρί. ὡς ἴσον ὂν, ῥέπουσαν εἰπεῖν κῆρα, καὶ ῥέπον αἴσιμον ἦμαρ, τὸ κατ' αἶσαν δηλαδὴ κάτω φέρον τοὺς ἀχαιούς. Ὅτι ζεὺς ἐξ ἴδης μεγάλα ἔκτυπεν ἐκφοβῶν τοὺς ὡς εἴρηται καταστάθμηθέντας ἕλληνας, καὶ ὡς δι' ἀπειλητικῶς ἐνδείγματι τῶν, οἷς οὐχ ἁπλῶς ἔκτυπεν, ἀλλὰ μεγάλ' ἔκτυπε. δαιόμενον δὲ ἧκεν, ὅ ἐστιν ἀφῆκε σέλας μετὰ λαὸν ἀχαιῶν, ἤγουν εἰς ἀχαιούς. οἱ δὲ, ἰδόντες, θάμβησαν, καὶ πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν. εἶτα διασαφῶν τί τὸ κατὰ πάντων χλωρὸν δέος, ἐπάγει. ἔνθ' οὔτ' Ἰδομενεὺς τλῆ μίμνειν, οὔτ' ἀγαμέμνων, οὔτε δύ' αἴαντες μενέτην, θεράποντες ἄρηος. Νέστωρ οἶος ἔμιμνε γερήνιος, οὖρος ἀχαιῶν, οὔτι ἑκὼν, ἀλλ' ἵππος ἐτείρετο. τὸν βάλεν ἰῷ δῖος ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο, ἄκρην κὰκ κορυφὴν, ὅθι τε πρῶται τρίχες ἵππων κρανίῳ ἐμπεφύασι, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν. ἀλγήσας δ' ἀνέπαλτο, βέλος δ' εἰς ἐγκέφαλον δῦ. σὺν δ' ἵππους ἐτάραξε κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ, ὄφρ' ὁ γέρων ἵπποιο παρηορίας ἀπέταμνε φασγάνῳ ἀΐσσων, τόφρα ἕκτορος ὠκέες ἵπποι ἦλθον ἀν' ἰωχμὸν, θρασὺν ἡνίοχον φορέοντες ἕκτορα. ὅτε καὶ ἀπώλετο ἂν ὁ γέρων, εἰ μὴ Διομήδης ἐβοήθησε. φησὶ γάρ. καί νύ κεν ἔνθ' ὁ γέρων ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν. εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης, ἔσχατος δηλονότι πάντων φεύγων, καὶ παρεβοήθησεν ἐξ ἀνάγκης μόνος. ὅτε αὐτὸς μὲν, σμερδαλέον ἐβόησεν ἐποτρύνων Ὀδυσῆα τὸν παρὰ τῷ ποιητῇ τλήμονα. Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχανε Ὀδυσσεῦ, πῆ φεύγεις, μετὰ νῶτα βαλὼν καὶ ἑξῆς. οὐκ ἐσάκουσε δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς, ἀλλὰ παρήϊξε κοίλας ἐπὶ νῆας ἀχαιῶν, ὡς οἷα φεύγων. Τυδείδης δ' αὐτός περ ἐὼν, ἤτοι μόνος, προμάχοισιν ἐμίχθη. Σημείωσαι δὲ ὅτι τεράστιος ὢν ὁ ποιητὴς καὶ πολυμήχανος ἐν ταῖς διασκευαῖς, τοιοῦτος κἀνταῦθα εὕρηται. ἀνάγκη μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς ἄρτι ἡττηθῆναι τοὺς ἀχαιοὺς, ἵνα ἡ τοῦ διὸς βουλὴ τελεσθῇ. τόδ' οὐκ ἔστι γενέσθαι, εἰ μὴ συσταλῶσιν οἱ ἄρχοντες. γίνεται δὴ τοῦτο, καὶ οὐδεὶς ἔτλη μένειν. ἐπεὶ δ' ἀγεννέστατον τὸ πάντας φυγεῖν, μένει μόνος ὁ Διομήδης, ἠρεθισμένος ἔτι ἐκ τῶν χθὲς λόγων τοῦ βασιλέως. ἐπεὶ δὲ ἀδύνατον μὴ καὶ αὐτὸν φυγεῖν διὸς βουλομένου, συγχέεται ὡς ἐρρέθη τὸ ἅρμα τοῦ Νέστορος, κἀκεῖθεν εἰς τὸ τοῦ διομήδους ὁ γέρων ἀναβὰς, καὶ γνοὺς οἷα ὁ ζεὺς βούλεται, πείθει τὸν ἥρωα εὐλαβηθῆναι, καὶ φύγαδε τρέπει τοὺς ἵππους. καὶ οὕτως εὐσχημόνως ἡ πάντων φυγὴ οἰκονομεῖται, ἵνα μὴ θεομαχῶσιν ἀνθιστάμενοι τῷ διὶ, τὰ ἑαυτοῦ προβεβλημένῳ βέλη, τοὺς βροντῶν δηλαδὴ κτύπους, καὶ σέλας τὸ δαιόμενον, ὧν αἱ μὲν βρονταὶ, εἶεν ἂν κατὰ σάλπιγγας μάχην συνθηματίζουσας. καθότι καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς οὕτω πως ἐσάλπιγξε μέγας οὐρανὸς ἐν μεγάλῳ πολέμῳ. τὸ δὲ σέλας, κατὰ τὸ ἐν μάχῃ ἐπαφιέμενον πῦρ εἰς σύμβολον τοῦ καυστειρὰν αὐτὴν εἶναι, ὡς δηλοῖ καὶ ἡ τραγῳδία ἐν τῷ, ἐπεὶ δ' ἀφέθη πυρσὸς καὶ ἑξῆς ὡς που προδεδήλωται. Ὅτι δὲ διὸς βέλη, τουτέστιν ἀέρος τὰ τοιαῦτα, δῆλον καὶ ἐκ τοῦ, οὔτε πυρὸς, οὔτ' ἄστρων ὑπέρτερον βέλος. ὅθεν καὶ ἀστροβλῆτες ἄμπελοι. καὶ τάλαντα δὲ διὸς ἄνωθεν τοὺς τοιούτους κτύπους καὶ τὸ δαιόμενον σέλας εἰπών τις, δι' ὧν ἀπαίσια ἐδηλοῦτο τοῖς ἀχαιοῖς, οὐκ ἀφυῶς εἴποι ἄν. ἔστι δὲ νῦν σέλας δαιόμενον, κεραυνός. ἕλη μὲν γὰρ καὶ εἵλη, κυρίως ἡ ἐξ ἡλίου, ὅθεν καὶ παράγεται, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ εἰληθερεῖσθαι. καὶ τοῦ, ὕδωρ εἰληθερές. καὶ τοῦ, θειλόπεδον, ὅθεν καὶ τὸ θειλοπεδεύειν. καὶ τοιοῦτον μὲν ἡ εἵλη. σέλας δὲ, σευομένη ἕλη, ὅ ἐστι σοβουμένη καὶ ἐξορμῶσα πυρὸς δηλαδὴ, ἢ πυρώδους τινός. οὕτω σέλας ἄστρων φαμὲν καὶ πυρὸς καὶ λαμπάδος. καὶ προβάλλεται μὲν ἐκ πυρὸς, ἤ τινος πυρόεντος τὸ τοιοῦτον, ὡς οἷον ἀκοντιζόμενον δι' ἀέρος, οὐ καίει δὲ, ὡς οὐδ' ἀστραπαὶ φῶς ἀφιεῖσαι. ὁ δέ γε κεραυνὸς, καὶ σέλας ἐστὶ καὶ δαιόμενον. φέρεται γὰρ καὶ φωσφορῶν κατὰ τὰ λοιπὰ σέλα, καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν κατακαίων. καὶ οἷς δ' ἂν ἐνσκήψῃ, καυστειρὸς ὢν οἷα καὶ πῦρ. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸν μὲν κεραυνὸν, σεμνῶς καὶ οὐδὲ ταπεινῶς δαιόμενον ἔφη σέλας ὁ ποιητής. τὴν δὲ βροντὴν καὶ τὸ κατ' αὐτὴν τραχὺ κατ' ἐκφώνησιν ἐξ ὀνοματοποιΐας, λεαίνας διὰ τοῦ κτύπου

αὐτὴν εἰπεῖν, λειότερον γὰρ πάντως τοῦ βροντᾶν τὸ κτυπεῖν, ὅμως ὕψωσεν ἄλλως τὸ τῆς λέξεως ταπεινὸν καὶ ὡς οἷον εἰς μεγαλεῖον ἀνήγαγεν, εἰπὼν οὐχ ἁπλῶς ἔκτυπεν, ἀλλὰ μεγάλ' ἔκτυπεν. ὡς που καὶ τὴν ἐξ ὑποκορισμοῦ σμικρότητα τοῦ θηρίου, ἐμεγέθυνέ που ἐν τῷ εἰπεῖν, μάλα γοῦν μέγα θηρίον ἦεν. οὕτω δ' ἐν τοῖς ἑξῆς καὶ τὰ τοῦ ᾅδου οἰκία, ἵνα μὴ δοκοῖεν ὑποκορίζεσθαι, ἀδρύνει πρὸς ὄγκον, σμερδαλέα εἰπὼν ἐκεῖνα καὶ εὐρώεντα. καινὸν δὲ τῆς διασκευῆς ταύτης καὶ τὸ δύο μόνους μεῖναι ἥρωας διαφόρους τόνγε τῆς μονῆς τρόπον. Νέστωρ μὲν γὰρ, ἄκων. Διομήδης δὲ ἑκὼν ἔμεινε. καὶ τοὺς ἄλλους μὲν ὁμοῦ ἐξονομάσαι ἀρίστους φεύγοντας, τὸν δὲ Ὀδυσσέα, ἰδίᾳ θέσθαι χάριν ἐπικρύψεως, δι' ἣν οὐδὲ φυγεῖν ἔφη αὐτὸν, ἀλλὰ παραΐξαι τὸν Διομήδην ἐπὶ νῆας, τὴν φυγὴν οὕτω ὑποσεμνύνων τοῦ πολύτλα καὶ τλήμονος ἥρωος. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐκ ἔστι καιριωτέραν λέξιν εὑρεῖν ἐνταῦθα τοῦ μένειν, διὸ καὶ ἐπέμεινεν αὐτῇ ὁ ποιητὴς, ταὐτὸν δηλῶν διά τε τοῦ μένειν καὶ διὰ τοῦ μίμνειν. ἔνθα περίφρασις τὸ, τλῆ μίμνειν, ὡς τλήμονος ὄντος τοῦ ἐν τοιούτῳ κινδύνῳ μένοντος. ἡ δὲ ῥηθεῖσα τῶν ἡρώων ἀπαρίθμησις, κατὰ τὸ ἐπιτυχὸν ἀφελῶς κεῖται, ἄλλως γοῦν οὐκ ἂν ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ Αἴαντες ὑποτάγησαν τῷ Ἰδομενεῖ, μετ' αὐτὸν κατηριθμημένοι. ἐπιτρέχει δὲ κἀνταῦθα ὁ ποιητὴς ἀναλόγως τῷ καιρῷ, οὐ πάντας μετρήσας τοὺς ἀριστεῖς, ἀλλὰ τοῖς ὀλίγοις καὶ τοὺς λοιποὺς συννοεῖσθαι ἀφείς. Τὸ δὲ οὖρος Ἀχαιῶν, ὅ ἐστι φύλαξ, σέμνωμα τοῦ γέροντός ἐστι, φιλουμένου, ὅτι σώσει τὸν Διομήδην. Γίνεται δὲ ὁ ῥηθεὶς οὖρος, ἢ ἀπὸ τοῦ ὁρῶ τὸ βλέπω, προορῶνται γὰρ τὰ ἐπιόντα οἱ φύλακες, ὅθεν καὶ φρουροὶ λέγονται. ἢ παρὰ τὸν ἐν τοῖς γηδίοις. ὁρίζειν γάρ πως καὶ ὁ φύλαξ τέτακται τὰ φυλασσόμενα, καὶ ἀποδιϊστᾶν τῶν ἐπιόντων βλαβερῶν. Τὸν δὲ τειρόμενον ἵππον, παρήορον νοητέον, ὡς δηλοῖ τὸ, παρηορίας ἀπέταμνε, ὃ σημαίνει τὰς τοῦ παρηόρου ἡνίας. Καὶ σημείωσαι ὅτι καὶ ἑτέρους εἰκὸς παρηόροις ἐν μάχῃ χρᾶσθαι ἀναγκαίως, εἰ καὶ μὴ ὁ ποιητὴς παρασημαίνεται. ὃς οὐδ' ἂν ἐνταῦθα ἐπέστησεν εἰ μὴ ἐχρῆν. εἰ δὲ παρηόρῳ ἑνὶ ἐξῆν τὸν μαχόμενον χρῆσθαι, τί ἐκώλυσε καὶ δισίν; οὐκοῦν οὐ καινοπρεπεῖ Ἕκτωρ, εἰ κατά τινας ἐν τοῖς ἑξῆς τετρώρῳ χρῆται. τάχα γοῦν καὶ εἰς πιθανότητα τῆς τετραορίας ἐκείνης, τὰ ἐνταῦθα ἱστόρηται. εἰ γὰρ ὁ ἀπειρηκὼς καὶ ἀπόμαχος τῷ γήρᾳ Νέστωρ, φιλοτιμεῖται τοὺς τρεῖς ἵππους ἑαυτῷ, δοτέον τῷ καὶ γενναίῳ καὶ θρασεῖ Ἕκτορι τοὺς τέσσαρας. ἀλλὰ περὶ τούτων μὲν, καὶ μετ' ὀλίγα εἰρήσεται. ὁ δὲ παρήορος, ἀπὸ τοῦ παραείρω τὸ παραζευγνύω γίνεται, ἵνα ᾖ παρήορος ὁ παρεζευγμένος, ἤγουν ὁ ἐγγὺς ὢν τοῦ ζυγίτου, ἢ τῶν ζυγίων κατὰ τὸν κωμικόν. ὁ δὲ τοιοῦτος, καὶ παράσειρος λέγεται παρὰ τοῖς ὕστερον, ἔτι δὲ καὶ σειραῖος ὡς δηλοῖ Σοφοκλῆς, ἀπὸ τῆς σειρᾶς. ὅθεν καὶ ἀνασειράζειν ἵππον, τὸ ἀναχαιτίζειν. Ὅτι δὲ ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος ἀείρειν, καὶ ὧρες αἱ γυναῖκες καὶ ξυνωρὶς καὶ τέτρωρον, ἀλλαχοῦ δηλοῦται. ὡς δὲ καὶ ἀπὸ ἑτέρου ἀείρειν τὸ μετήορον γίνεται, πρὸ βραχέων εἴρηται. Τὸ δὲ βάλεν ἰῷ, πρὸς διαστολὴν ἑτέρας κεῖται βολῆς. οἷον, τῆς διὰ δόρατος ἢ λίθου. Τὸ δὲ τῆς Ἑλένης ὄνομα, εἰς μηδὲν δέον καὶ νῦν παρέρριψεν ἐνταῦθα, καὶ οὐ πρὸς μέτρου ἀναπλήρωσιν τοσοῦτον, ὅσον διαθέσει τῆς Ὁμηρικῆς μούσης πρὸς τὴν διογενῆ ἡρωΐδα. Τὸ δὲ ὅθι πρῶται τρίχες ἵππων καὶ ἑξῆς, ἑρμηνεία ἐστὶ τοῦ ἄκρην κατὰ κορυφήν· τὰς δὲ τοιαύτας τρίχας, ἕτεροι προκόμιον ἵππου φασί. πρῶται δὲ λέγονται, ὡς πρὸς τὴν χαίτην, αὕτη γὰρ μετ' ἐκείνας ἐστί. Τὸ δὲ κρανίον, τῆς κεφαλικῆς πολυωνυμίας τμῆμά ἐστιν, ἧς καὶ αἱ κατ' εὐθεῖαν προφοραὶ, καὶ τὸ ἐκεῖθεν δὲ κλίμα κατὰ Ἡρωδιανὸν εἰπεῖν, διαφόρως ἔχουσιν, ἵνα ᾖ καὶ τοῦτο πολυκέφαλόν τι ὡς εἰπεῖν χρῆμα. τὸ μὲν γοῦν πρωτόθετον, ἄκρα ἐστὶν ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἐν τῷ, ἤλασε κῦμα κατ' ἄκρης. ἐξ οὗ κατὰ ἀναγραμματισμὸν, κάρα θηλυκῶς τε καὶ οὐδετέρως. ὡς καὶ ἡ νάφθα καὶ τὸ νάφθα παρά τε ἄλλοις καὶ παρὰ Πλουτάρχῳ, οὕτω καὶ τὸ κάρα παρὰ τοῖς παλαιοῖς καὶ ἡ κάρα παρὰ τοῖς ὕστερον. ἔτι κοινῶς, καὶ κρὰς κρατὸς ἡ κεφαλὴ, ναὶ μὴν καὶ κράας. ὅθεν τὸ, σῷ κράατι τίσεις. ἡ δ' αὐτὴ, καὶ κάρηατος, ἐξ οὗ ἴσως κατὰ συγκοπὴν τὸ κάρηνι παρὰ τῷ ποιήσαντι τὰ Διονυσιακά. οἷον, εὖ εἰδὼς πόνον ἄλλων ἐπὶ στονόεντι κάρηνι, ἤγουν πεπειραμένος ὁ Ζεὺς δηλαδὴ πόνου ὅτι τὴν Ἀθηνᾶν ἐκ τῆς κεφαλῆς ἐγέννα. καὶ διὰ τοῦτο ῥᾴων ἐσόμενος καὶ οὐ τοσοῦτον πονήσων ἐν τῷ γεννᾶν ἐκ τοῦ μηροῦ τὸν μυθικὸν Διόνυσον. τὸ δ' αὐτὸ, καὶ κάρηνον καὶ ἀποκοπῇ κάρη, ἄκλιτον κατὰ τὸ κρῖ καὶ τὸ δῶ, ὧν ἡ ἀποκοπὴ ἐκ τοῦ κρίμνον καὶ δῶμα. παρὰ δὲ Σοφοκλεῖ καὶ τὸ κρᾶτα εὕρηται καινότερον. τὸ δὲ ῥηθὲν κάρηνον, κάρανον ἐν συστολῇ γεγονὸς, εἶτα συγκοπὲν, τὸ κρανίον παράγει. οὐ προϋπάρχειν τὸ κράνον δοκεῖ, ὡς δῆλον ἐκ τῶν συνθέτων, τοῦ, ὠλέκρανον, καὶ ἐπίκρανον, ὅπερ ἐστὶ κεφαλὴ κίονος. καὶ κατ' Εὐριπίδην, κρήδεμνον εἰπόντα, ἐπίκρανον κεφαλῆς. ἐκεῖθεν δὲ καὶ τὸ κράνος καὶ τὸ κραναόν. ὡς δὲ καὶ κόρση ἐστὶν ὅτε ἡ κεφαλὴ, δῆλον ἐκ τοῦ, ὄγκον ἔχων ἐγκύμονι κόρσῃ. ὃ καὶ αὐτὸ ἐν Διονυσιακοῖς κεῖται περὶ Διός. τὸ μέντοι σῷ κράατι ἐν Ὀδυσσείᾳ. καὶ τὸ, ἐπὶ κρατὶ σῷ, παρὰ τῷ κωμικῷ, ἑτέραν ἔχει λόγου τριβὴν τεθεῖσαν ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν.

Τὸ δὲ ἐμπεφύασι, καιριώτατόν ἐστιν ἐνταῦθα ἐπὶ τριχῶν ἐκφυομένων κεφαλῆς. ἐξ αὐτοῦ δὲ τροπικῶς λαλεῖται τὸ, ἔντ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα δηλοῦνται ἀλλαχοῦ. Καίριον δὲ, ἢ τὸ θανάσιμον κατὰ τοὺς παλαιοὺς παρὰ τὴν κῆρα, ἢ τὸ εὔκαιρον εἰς κίνδυνον διὰ τὸν ὑποκείμενον ἐγκέφαλον. βέλος γοῦν εἰς ἐγκέφαλον δῦ. πεπείραται δὲ καὶ ἡ τυχοῦσα βολὴ τὸν τοιοῦτον τόπον λυπεῖν. Τὸ δὲ ἀνέπαλτο, λέξις καὶ αὐτὸ καιρία, δηλοῦσα ὀρθὸν ὑπὸ ἄλγους τὸν ἵππον στῆναι, ἤτοι ἀναπηδῆσαι. Ὁ δὲ ἐγκέφαλος, κοινῶς ἐρρέθη καὶ ἀττικῶς. οἱ δὲ ὕστερον, ἔγκαρον αὐτὸν εἶπον. ὡς δὲ καὶ φοίνικος τοῦ δένδρου ἐγκέφαλος,

λος ἐκλήθη τὸ ἄνω αὐτοῦ κορυφαῖον, ὃ καὶ γλυκύτατόν ἐστι φαγεῖν, αἱ ἱστορίαι φασί. Τὸ δὲ δῦ, ἀναλόγως ἔχει τῷ φῦ. δῖ', ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί. Τὸ δὲ κυλινδόμενος, ἀπὸ βαρυτόνου ἐνεστῶτος τοῦ κυλίνδω, ὃν μόνον οἶδεν ὁ ποιητής. περισπᾶν γὰρ αὐτὸν, τῶν μεθ' Ὅμηρόν ἐστι. Τὸ δὲ περὶ χαλκῷ, ἐπὶ τοῦ ὀϊστοῦ σιδήρῳ δηλαδὴ, καινότερον ἔχει τὴν περὶ πρόθεσιν μετὰ δοτικῆς. Τὸ δὲ ἀπέταμνεν, ἀστείως εἴρηται κατὰ τὴν παρατήρησιν τῶν παλαιῶν, οὐ γὰρ δυνάμενος ὁ οὕτω γέρων ταχὺ ἀποταμεῖν, ἀπέταμνε κατ' ὀλίγον ἐν παρατάσει χρόνου, καί τοι μὴ ἀνιέμενος, ἀλλ' ἀΐσσων, ὅ ἐστι πάνυ σπεύδων. εἰ δὲ καὶ ἦν εἰπεῖν ἀπέτεμνε κοινότερον, ἀλλ' Ὅμηρος τὴν κατ' αὐτὸν Ἰάδα γλῶσσαν τιμᾷ, τὸ τέμνειν τάμνειν λέγουσαν. Ἰωχμὸς δὲ κατ' ἔλλειψιν τοῦ δ, ἡ δίωξις. ὁ δ' αὐτὸς, καὶ διωγμὸς ἂν εἴη, ὁμοίως τῷ, βρέγμα καὶ βρεχμός. καὶ ῥῆγμα καὶ ῥωχμός. ὥσπερ δὲ ἰωχμὸς κατ' ἔλλειψιν τοῦ δ', οὕτω καὶ ἰωκὴ ἡ δίωξις. Ὅτι δὲ λέξεις πολλαὶ τὸ κατ' ἀρχὴν ἐκπίπτουσαι σύμφωνον τὸ αὐτὸ αὖθις νῦν σώζουσιν, ἐδηλώθη ἔν τε τῷ, χλιαρὸς λιαρός, καὶ περὶ καὶ ἐρί τῷ ἐπιταλικῷ, καὶ πήγανον ἤγανον, καὶ σμικρὸν μικρόν. καὶ ἐν ἄλλοις. ὧν ἐστι καὶ τὸ, μῆλα ἦλα ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ μετὰ καὶ χρήσεως. Τὸν δὲ Ἕκτορα, Διομήδης μὲν ἄγριον λέγει ἐν τῷ, ἀλλὰ μὲν, ὄφρα γέροντας ἀπωσόμεθ' ἄγριον ἄνδρα, Ὅμηρος δὲ θρασὺν, σεμνότερον αὐτὸς εἰπών. ὃς καὶ τὸν ἡνίοχον πεσόντος τῷ Ἕκτορι, θρασὺν αὐτῷ ἡνίοχον ἐπιλέξεται. χαίρει γοῦν τῷ ὁμοίῳ τὸ ὅμοιον. θρασὺς γὰρ καὶ αὐτὸς καθ' Ὅμηρον ἡνίοχος, ὅτε δηλαδὴ ἡνιοχεῖν δεήσειε, καὶ οὐ καταπεπληχὼς κατὰ τὸν Νέστορα, ὃν ἡνιοχήσαντα τῷ Διομήδει, ἐκ χειρῶν ἡνία φύγον.

Τὸ δὲ σμερδαλέον ἐβόησεν, οὐ μόνον βοὴν ἀγαθὸν, ὅ ἐστιν εὐρυβόαν παρίστησι τὸν Διομήδην εἶναι, ἀλλὰ καὶ οἷόν τε ἐκπλήττειν τῇ βοῇ, ὅτε καιρός. Πολυμήχανον δὲ οὐχ ἁπλῶς, ἀλλ' ὡς ἀληθῶς τοιοῦτον τὸν Ὀδυσσέα φησίν. ἦν γὰρ, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ σημειοῦνται οἱ παλαιοὶ, οὐ μόνον πύκτης, καὶ παλαιστὴς, καὶ δισκεύειν εἰδὼς, καὶ τόξῳ ἀριστεύειν, καὶ ἀκοντίζειν ὅσον οὐκ ἄλλος τις ὀϊστῷ, ἀλλὰ καὶ γεωργὸς, ὅτε δρέπανον ἐκεῖ ζητεῖ καὶ τὴν κατὰ τὸν ἄροτρον. καὶ κυβερνήτης, ὃς καὶ πόδα νηὸς διόλου νωμᾷ. καὶ τέκτων, ὡς ἡ ἐν τῇ Ἰθάκῃ κλίνη δείκνυσι. καὶ ναυπηγὸς, ὡς ἡ σχεδία δηλοῖ ἣν συνεπήξατο. καὶ κυνηγὸς, ὁ καὶ τὴν ἐπίσημον οὐλὴν ἔχων ἐκ τοῦ συὸς, ὃν ὀδόντι ἐλάσαντα, ὅμως κατέβαλε. καὶ μάντις, φήμην γοῦν ζητεῖ ἐν Ἰθάκῃ ἀφ' ἧς συμβάλλεται τὸ μέλλον. ἔτι δὲ καὶ μάγειρος δαιτρεῦσαι εἰδὼς καὶ ὀπτῆσαι. ἤδη δὲ καὶ ἰατρὸς ἐν οἷς φάρμακόν φασι ζητεῖ ὄφρα οἱ εἴη ἰοὺς χρίεσθαι. ὅτι δὲ καὶ ῥήτωρ ἄκρος ἦν, ἔκδηλον. εἰ δὲ καὶ πληϊάδας ὁρῶν καὶ ὑάδας ναυτίλλεται, ἔστι καὶ ἀστρονόμον νοῆσαι αὐτόν. τῷ δὲ πολυμηχάνῳ, ἀντίκειται ἡ ἀλλαχοῦ δηλουμένη ἀμήχανος, ὅ ἐστιν ἁπλῆ καὶ ἀπόνηρος καὶ ἀπερίεργος, καὶ ἄτεχνος, εἴτουν ἄδολος γυνὴ, καὶ ὁ κατ' αὐτὴν ἀνήρ. αὖθις δὲ πάλιν ἀντιπαρίσταται ἡ ἀμήχανος Ἥρη, καὶ εἴ τις δαίμων ἔοικεν αὐτῇ, ὧν καὶ τὰ ἔργα ἀμήχανα κατὰ τὸ, λοιγὸς ἔην καὶ ἀμήχανα ἔργα. εἰπεῖν δὲ ταυτὸν, κακομήχανα. Τὸ δὲ, οὐδ' ἐσάκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς, οἱ τὸν Ὀδυσσέα ψέγοντες ὡς δειλὸν, ἀντὶ τοῦ οὐχ ὑπήκουσεν οὐδὲ ἐπείσθη νοοῦσι. δειλίαν αὐτοῦ σημειούμενοι, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐν μέσῳ τοῦ ναυσταθμοῦ τὰς αὐτοῦ νῆας εἶναι. οὐκ ἀνάπαλιν αἱ τῶν ἀρίστων, ὡς εἰρήσεται, ἄκραι ἵσταντο. Ἔτι δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐν τῇ μονομαχίᾳ ὕστατον ἀναστῆναι αὐτόν. καὶ ἐν τῇ νυκτεγερσίᾳ δὲ, τὸν Δόλωνα πρὸ τοῦ Διομήδους ἰδεῖν. καὶ μὴ δὲ τοὺς Ῥήσου φονεῦσαι. Ὅτι δὲ ταῦτα συνέσεως μᾶλλον ἔργα καὶ ἀσφαλείας ἤπερ δειλίας, ἑτέροις δέδεικται. τέως γε μὴν, οἱ μὲν τὸ οὐδ' ἐσάκουσεν, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἐπείσθη, ὡς εἴρηται, φασίν. ἕτεροι δὲ, ἀντὶ τοῦ οὐκ ᾔσθετο οἷα θορυβούμενος. εἰ γὰρ καὶ σμερδαλέον ὁ Διομήδης βοᾷ, ἀλλὰ πολλῷ μείζων ἡ τῆς φυλόπιδος καὶ ἐνοπῆς βοή. καὶ κρεῖττον οὕτω νοῆσαι τὸ οὐδ' ἐσάκουσεν. οὐ γὰρ ἂν Ὅμηρος τοὺς οὕτω δειλαινόντας καὶ φυγομαχοῦντας ἐπιθέτοις κοσμίοις ἐσέμνυνε πολύτλαν καὶ δῖον ἀποκαλῶν. βραχεῖα γὰρ ἐπιθέτων προσθήκη τὰς τῶν νοημάτων ἀμφιβολίας ἔλυσεν, ὥς που καὶ χρησμὸς εἰπὼν, ὦ θεία Σαλαμὶς ἀπολεῖς τέκνα γυναικῶν, οὐκ ἂν θείαν ἐκείνην προσεῖπεν εἰ τὰ ἑαυτῆς ἀπολέσειν ἔμελλε τέκνα, καὶ μὴ τὰ τῶν Περσῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ κατηγορητέον Ὀδυσσέως δειλίαν, οὐδὲ εἰ φεύγει ἄρτι, ὅτι μηδὲ τοῦ μεγάλου Αἴαντος κατηγορήσει τις τὸ δειλαίνεσθαι, ὅτε φεύγει καὶ ἐκεῖνος, ἵνα μὴ θεομαχῇ. ὃ καὶ Διομήδης ἄκων συμβουλεύσαντος Νέστορος, μετ' ὀλίγα πείσεται. Τὸ δὲ μετὰ νῶτα βαλὼν, φιλοσόφως εἴρηται. ὁ γὰρ τὰ νῶτα στρέφων τοῖς πολεμίοις, μεταβολῇ χρῆται. προβάλλων γὰρ τὰ στέρνα πρὸ τῆς φυγῆς, μεταβάλλει ἐν τῷ φεύγειν δεικνὺς αὐτὰ τοῖς ἐχθροῖς. Ὅτι ὀνειδισμὸς ἀνδρὸς ἐν μάχῃ προτροπάδην φεύγοντος τὸ, πῆ φεύγεις, μετὰ νῶτα βαλὼν κακὸς ὡς ἐν ὁμίλῳ; μή τίς τοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξῃ. ὃ δὴ πρὸς αἰσχύνης ἦν τοῖς παλαιοῖς, ἐναβρυνομένοις ταῖς κατὰ στέρνων πληγαῖς. Διομήδους δὲ λόγος οὗτος πρὸς Ὀδυσσέα, ὅτε δεινὸς ἐκφοβηθεὶς ἐπὶ νῆας ὡς ἐρρέθη παρήιξεν, οὐκ ἐπιστραφεὶς Διομήδους μετακαλουμένου αὐτὸν ἐπικουρῆσαι κατὰ Ἕκτορος τῷ γέροντι Νέστορι. ἐλλιπῶς δὲ ἔχει ὁ δεύτερος στίχος, λείπει γὰρ τὸ ὅρα, ἢ δέδιθι, ἢ ἄλλο ῥῆμα τοιούτου τρόπου. ἵνα λέγῃ ὅτι ὅρα μή σε φεύγοντά τις πλήξῃ, ἢ βάλῃ τὰ νῶτα. ὃ δυνάμενος οὕτω φράσαι ὁ ποιητὴς, ὅμως ἄλλως ἐποίησεν, ἵνα μὴ εἰπὼν μετὰ νῶτα βαλὼν, εἶτα ἐπαγαγὼν, μή τις βάλῃ, καλλωπίσῃ τὴν φράσιν ἐν οὐ καιρῷ. Τὸ δὲ μετὰ βαλὼν νῶτα, περὶ οὗ καὶ προσεχῶς ἐρρέθη, ταυτὸν δύναται τῷ μεταθέμενος, στρέψας. μεταβολὴ γὰρ ἄν τι προσώπου στάσεως, τὸ στρέψαι τὰ νῶτα. Σημειῶσαι δὲ ὅτι τοῦτο καὶ εἰς παράδειγμα κείσεται ἀναγκαίας διαστολῆς βελτιούσης λόγου διάνοιαν. εἰς γὰρ τὸ φεύγεις ἐξ ἀνάγκης τεθήσεται ὑποδιαστολὴ, ἵνα μή τις νοήσῃ,

πῇ φεύγεις με, εἶτα ἐπιφέρει, τὰ νῶτα βαλών. Τὸ δὲ ἐν ὁμίλῳ, οὐχ οὕτω ψεκτέον δηλοῖ τὸν τοῦ ὁμίλου, ὅ ἐστι τοὺς δημότας εἶναι φεύγοντας οἷα κακούς, ὅ ἐστι δειλούς, ὡς τοὺς ἀριστέας οὓς χρὴ προμάχους εἶναι. Ὅτι ὁ προκαλούμενος βοηθὸν ὑπὲρ γέροντος, εἴποι ἂν ποτε τό, ἀλλὰ μένε, ὄφρα γέροντος ἀπώσομεν ἄγριον ἄνδρα. γέροντι δὲ φαύλως μὲν ὑπηρετουμένῳ, ἐχθροὺς δ' ἀγαθοὺς ἔχοντι, προσαρμόσοι ἂν τό, ὦ γέρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταί, σὴ δὲ βίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρας ὀπάζει, ὅ ἐστι διώκει, καταλαμβάνει ἐκ τῶν κατόπιν. ἠπεδανὸς δέ νύ τοι θεράπων. εἰ δὲ καὶ ἵππους παλαιοὺς ὁ τοιοῦτος ἔχοι, προσρηθήσεται καὶ τό, βραδέες δέ τοι ἵπποι. προσαρμόσει δέ ποτε καὶ τό, ἀλλ' ἄγ' ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο. Διομήδης δὲ ταῦτά φησι τῷ Νέστορι. ὃς ἐπὶ τούτοις καὶ ἀναβιβάζει αὐτὸν ἡνίοχον ἐπὶ τοὺς τρωΐους ἵππους, οὕς ποτε ἀπ' Αἰνείαν φησὶν εἱλόμην, τουτέστιν ἐληϊσάμην, ὡς καὶ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτά που δηλοῖ ὁ ποιητής, εἰπών. οὕς ποτε ἀπηύρα Αἰνείαν. ἀφανῶς δὲ εἴρηται τό, οὕς ποτε ἀπ' Αἰνείαν εἱλόμην. ἤτοι ἄκοντος ἀφειλόμην, ὡς οἷά τι δηλονότι ἐξαίρετον. ἔνθα ὅρα τὸ ποτέ, οὐκ ἀνέκαθεν προχρονίζον, ἀλλὰ τὴν χθὲς ἡμέραν δηλοῦν, ὅτε Διομήδης κατὰ Αἰνείου ἠνδρίσατο. τοιαύτης δυνάμεως καὶ τὸ πάλαι παρά τε τῷ κωμικῷ καὶ ἑτέροις δείκνυται, οὐκ ἀεὶ μακροὺς χρόνους σημαῖνον, ἀλλ' ἔστιν οὗ καὶ πρόσφατον ἀττικῶς. ὡς μάλιστα δῆλον καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἀλλαχοῦ τε καὶ ἐν τῷ, νῦν τε καὶ πάλαι λέγω. νῦν μὲν γὰρ ἔφη, τὸ προσεχῶς ἄρτι. πάλαι δέ, τὸ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἐκεῖ προσεχεῖ στίχῳ. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ὦ γέρον καὶ τὰ ἑξῆς ὡς εἴρηται, λέγοιτο ἂν καὶ πρὸς οἱονοῦν ἄνθρωπον, ἐν νεότητι μὲν πολὺν τεχνίτην ὄντα, γήρᾳ δὲ πεπαυμένον καὶ ὑπὸ νεωτέρων ἡττώμενον. εἰ δὲ καὶ διδάσκαλος γήρᾳ κατάπονος ἐλαττοῖτο μαθητῶν, προσρηθείη ἂν οὕτω. ὦ γέρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταί. εἰ δὲ καὶ λόγιος ὁ σκωπτόμενος γέρων, ἵπποι μὲν βραδέες οἱ ἐκείνου λόγοι νοηθεῖεν ἄν, οὐκέτι πτερόεντες ὄντες εἰς τὸ πᾶν, ἀλλὰ νωθρῶς προϊόντες. θεράπων δέ, ὁ νοῦς, μηκέτι ὀξὺς ὢν καὶ ὑψηλός, ἀλλὰ πεζὸς ἴσως καὶ ταπεινός. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἠπεδανός ἀπὸ τοῦ πέδον πλεονασμῷ τοῦ η, ὡς ἀπὸ τοῦ πάλτος γίνεται κατὰ μετάθεσιν ὁ ταπεινός. Τὸ δὲ βίη λέλυται, πάρεσιν δηλοῖ συνδέσεως νεύρων. Τὸ δὲ χαλεπὸν γῆρας, εἴη ἂν ἐφερμηνευτικὸν τοῦ ὁμοίιον γῆρας, περὶ οὗ προδεδήλωται. Τὸ δὲ ἐπιβήσεο, οὗ κρᾶσις τὸ ἐπιβήσου, ἀσυνήθως καὶ αὐτὸ ἔχει κανονισθὲν ὡς ἀπὸ ἐνεστῶτος τοῦ ἐπιβήσω, οὐκ ἔχοντος δύο σ, ἵνα τε μὴ ὁ βήσω μέλλων ἐξ οὗ ἐκινήθη, ἀπολέσῃ τὸν οἰκεῖον χαρακτῆρα, καὶ ἵνα δὲ ἴσως μὴ συνεμπέσῃ τῷ βήσσω βήξω, ἐξ οὗ τὸ βὴξ βηχός. Ὅτι ἔπαινος πολεμιστηρίων ἵππων τό, ἐπιστάμενοι πεδίοιο κραιπνὰ μάλα ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν, ἠδὲ φέβεσθαι, ἤγουν εἰδότες ὧδε καὶ ἐκεῖ τοῦ πεδιάδος ποτὲ μὲν διώκειν ποτὲ δὲ φεύγειν. καὶ ἄλλως δὲ γοργότερον φράσαι, εἰδότες καιρὸν διωγμοῦ καὶ φυγῆς. θεῖοι δὲ ἵπποι μυθικῶς περὶ ὧν ταῦτα εἴρηται οἱ καὶ προδεδηλωμένοι, διὸ καὶ τετόλμηται ἐπ' αὐτῶν εἰπεῖν τὸ ἐπίστασθαι τὸ κυριολεκτούμενον ἐπὶ λογικῶν, οὓς καὶ κοσμεῖ παρίσοις τέσσαρσι. δισὶ μέν, καθαροῖς. δισὶ δέ, μετὰ συμφώνων, εἰπών. οἷοι τρώϊοι ἵπποι ἐπιστάμενοι. ὁ Διομήδης δὲ καὶ τὸν ῥηθέντα ἱππικὸν ἔπαινον λέγει, φίλιππός γε οὗτος ἀνήρ, ὃς ἐν οὕτω μεγάλῳ κινδύνῳ καὶ ἀλλοιοῦται ἐπαινῶν ἵππους, ὡς αὐτῷ συνήθες. Εἰ δὲ τό, οὕς ποτ' ἀπ' Αἰνείαν εἱλόμην μήστωρα φόβοιο, δοκεῖ ταπεινοῦν τὸν Αἰνείαν ὡς μὴ ἐπιστάμενον καὶ διώκειν καὶ φεύγειν, ἀλλὰ μόνου φόβου μήστωρα, ἴσως μὲν τῷ φόβῳ καὶ τὴν δίωξιν συνυνοητέον, ἵνα μὴ ὁ ἥρως ἐλαττοῖτο ἵππων ἀρετῆς. μάλιστα δὲ νοητέον ἐκεῖνον μήστωρα φόβου, ὡς μηδόμενον, ὅ ἐστι βουλευόμενον, δι' ὧν ἂν φόβον πάθοιεν οἱ ἀντίπαλοι. οἱ δὲ γράψαντες μήστωρε φόβοιο, ἤγουν μήστωρας, δηλαδὴ τοὺς ῥηθέντας ἵππους, πάνυ σφάλλονται τοῦ ὀρθοῦ. Ὅτι ποτὲ μέν, κομῶ τὸ ἐπιμελοῦμαι, ὡς καὶ ἐνταῦθα, θεράποντες κομέτων, ἤτοι ἐπιμελείσθωσαν. καὶ, θεράποντε κομείτην, ὅ ἐστιν ἐπεμελοῦντο. ποτὲ δὲ κομίζω, ἐξ οὗ κομιδὴ ἡ ἐπιμέλεια. τὸ δὲ τοιοῦτον διφόρημα, καὶ ἐπ' ἄλλων μυρίων φαίνεται. εἰ δὲ καὶ κομᾶν οἱ ὕστερον οἴδασιν ἐκ δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων, ἀλλ' ὁ ποιητὴς κομείτην εἰπὼν καὶ κομέτων, οὐ κομᾶν οἶδεν, ἀλλὰ κομεῖν κατὰ ἀκολουθίαν πρώτης συζυγίας. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα κεῖται ἡ ἐπὶ πρόθεσις ἐναντιωματικῶς ἐν τῷ, τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἰθυνόμεν, ἤγουν κατὰ τρώων. ταυτὸν δὲ παρὰ τῷ ποιητῇ, ἰθύνειν ἵππους εἰς πόλεμον, καὶ ἰθὺς μαιμᾶν, ἤγουν ὁρμᾶν. Ὅτι μαίνεσθαι καὶ ἐνταῦθα δόρυ ἐν παλάμαις λέγει, ὡς εἴπερ αὐτὸ ἔμψυχον ἦν. φησὶ γὰρ Διομήδης τὸ καὶ ἀλλαχοῦ ῥηθέν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ εἴσεται, εἰ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν, ἀντὶ τοῦ εἰ καὶ ἐγὼ αἰχμητής εἰμι, καθὰ ἑτέρωθι σαφῶς ἐξηγεῖται. Ὅτι δὲ τὸ μαίνεσθαι, οὐκ ἐπὶ μόνου τοῦ συνήθους ἀεὶ τίθεται, ὡς τό, μαινόμενε φρένας ἠλὲ διέφθορας, ἐξ οὗ καὶ ὁ μαινόλης καὶ ἡ κυριολεκτουμένη μανία, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ σφοδρᾶς κινήσεως καὶ ἐνεργείας, ὡς τό, μαίνεται δ' ὡς ὅτ' Ἄρης, ὁ Ἕκτωρ δηλονότι. ᾧ δὴ λόγῳ καὶ δόρυ μαίνεται ἐν παλάμαις, παρασημειοῦνται οἱ παλαιοί. ὡς δὲ καὶ τὸ καθ' ὑπερβολὴν ἐρᾶν μανίᾳ ἔοικε, καὶ ὁ πάσχων αὐτὸ μαίνεσθαι δοκεῖ, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ κατ' ἄλλην ἄλογον καὶ ἀσύμμετρον ἔφεσιν πλεονάζων, τοιούτῳ ἐνέχεται σκώμματι, δῆλον ἐκ τῶν σοφῶν. μαίνεται γοῦν τις ὑφ' ἡδονῆς παρὰ Σοφοκλεῖ. οὕτω δὲ καὶ ὁ χρυσομανὴς ἐπὶ χρυσῷ, καὶ ὁ οἰνομανὴς ἐπὶ οἴνῳ, καὶ ὁ γυναιμανὴς δὲ καὶ ὁ νοσῶν ἐρωμανίαν, εἰς τοιαύτην ὁμοιότητα πίπτουσι. θεραπεία δέ τις ἀμυδρὰ τῆς τόλμης δόρυ τὸ ἄψυχον μαίνεσθαι, τό, ἐν παλάμῃσι. διὰ γὰρ τὰς ἀρείκας παλάμας τὸ δόρυ μαίνεται, οὐ μὴν αὐτὸ καθ' αὑτό. σκληρᾶς γὰρ τοῦτό γε τρόπου, καὶ κατὰ τὸν τεχνικὸν εἰπεῖν, ἀτηρᾶς.

Ορα

Ὅρα δὲ ὅτι περιήγαγεν ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα μάχιμον τύχην, εἰς τὸ, ἡνιόχους μὲν δύο τόν τε Διομήδους καὶ τὸν τοῦ Νέστορος ἐφ' ἑνὸς ἅρματος γενέσθαι, αὖθις δὲ ἐφ' ἑτέρου ἑνὸς, παραιβάτας τοὺς ῥηθέντας δύο ἀριστεῖς. καὶ ὅτι ἐνταῦθα ἔοικεν ὁ Νέστωρ ἐκλαθέσθαι τῆς οἰκείας παραγγελίας, ὁ γάρ που εἰπὼν ὅτι ὃς ἂν ἀπὸ οἰκείων ὀχέων ἕτερα ἅρματα ἵκηται ἔγχει ὀρεξάσθω, νῦν ἐπιβὰς τοῦ κατὰ Διομήδην ἅρματος, οὐκ ἐθέλει δόρατος ἅπτεσθαι, ἀλλ' ἡνιοχεῖ. φησὶ γάρ. Νέστωρ δ' ἐν χερσὶ λάβ' ἡνία σιγαλόεντα. ἔστι δὲ εἰπεῖν, ἢ ὅτι ὁ κίνδυνος ἐξέκρουσεν αὐτὸν τῆς μνήμης, ἢ μάλιστα ὅτι ἐκεῖνα μὲν πρὸς εὐσθενοῦντας ἐρρέθη, αὐτὸς δὲ ἐς τοσοῦτον ἀπάλαμνος, ὥστε καθὰ προείρηται, μόλις τὰς τοῦ ἵππου παρηορίας ἀπέταμνε, διὸ ἀναγκαίως παραχωρεῖ τοῦ ἔγχους τῷ δυναμένῳ πολεμεῖν, ἔχων καὶ αὐτὸς εἰπεῖν πρὸς τὸν ψέγοντα, ὅτι πρὸς τὰς τύχας τὰς φρένας κεκτήμεθα. Σημείωσαι δ' ἐν τούτοις καὶ σχῆμα καινὸν τὸ, τὼ δ' εἰς ἀμφοτέρω Διομήδεος ἅρματα βήτην, ἤγουν οὗτοι ἄμφω εἰς τὸ τοῦ Διομήδους ἐβήσαν ἅρμα. ἡ γὰρ τοιάδε ὑπέρβασις τῆς προθέσεως, οὐ πάνυ συνήθης. ὡς οὐδὲ τὸ εἰπεῖν, οἱ δ' εἰς ἅπαντες νῆα μίαν ἔβησαν. καὶ ὅμως ἐκ τούτου εἴληπται παρὰ τοῖς ὕστερον τὸ, κατ' ἄλλως ἄλλο μέρος. καὶ τὴν αὐτοῦ ἐμαυτοῦ τύχην, καὶ ὅσα τοιαῦτα.

Ὣς ἔφαθ', οὐδ' ἀπίθησε γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Νεστορέας μὲν ἔπειθ' ἵππους θεράποντε κομείτην
Ἴφθιμοι, Σθένελός τε, καὶ Εὐρυμέδων ἀγαπήνωρ.
Τὼ δ' εἰς ἀμφοτέρω Διομήδεος ἅρματα βήτην.
Νέστωρ δ' ἐν χείρεσσι λάβ' ἡνία σιγαλόεντα.
Μάστιξεν δ' ἵππους. τάχα δ' Ἕκτορος ἄγχι γένοντο.
Τοῦ δ' ἰθὺς μεμαῶτος, ἀκόντισε Τυδέος υἱός.
Καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρτεν, ὁ δ' ἡνίοχον θεράποντα,
Υἱὸν ὑπερθύμου Θηβαίου Ἠνιοπῆα,
Ἵππων ἡνί' ἔχοντα, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων. ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες. τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε, μένος τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο.
Τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
Κεῖσθαι. ὁ δ' ἡνίοχον μέθεπε θρασύν, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Ἵππω δευέσθην σημάντορος. αἶψα γὰρ εὗρεν
Ἰφιτίδην Ἀρχεπτόλεμον θρασύν, ὅν ῥα τόθ' ἵππων
Ὠκυπόδων ἐπέβησε. δίδου δέ οἱ ἡνία χερσίν.
Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο.
Καί νύ κε σήκασθεν κατὰ Ἴλιον ἠΰτε ἄρνες,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε, θεῶν τε.
Βροντήσας δ' ἄρα δεινόν, ἀφῆκ' ἀργῆτα κεραυνόν.
Κὰδ δὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεος ἧκε χαμᾶζε.
Δεινὴ δὲ φλὸξ ὦρτο θεείου καιομένοιο.
Τὼ δ' ἵππω δείσαντε, καταπτήτην ὑπ' ὄχεσφιν.
Νέστορα δ' ἐκ χειρῶν φύγεν ἡνία σιγαλόεντα.
Δεῖσε δ' ὅγ' ἐν θυμῷ. Διομήδεα δὲ προσέειπε.

Ὅτι τὸ, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι, δύναται μὲν ὡς ἐκ τοῦ ὑπερῴου νοηθῆναι, ἀντὶ τοῦ ὀρθοὶ ἔστησαν ὡς εἰς ὕψος, καὶ ὡς εἰπεῖν, ἀνεπάλθησαν, κατὰ τὸ, ὁ δ' ἀλγήσας ἀνέπαλτο. ἀρέσκει δὲ μάλιστα δηλοῦν τὸ ἀφώρμησαν. ἀνεχώρησαν. ἀνεπόδισαν. ἀπὸ τοῦ ἐρωὴ ἡ ὁρμή. ὅθεν ἐρωῶ τὸ ὁρμῶ. Ὅτι τὸ, Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο, ἤγουν τὰς τοῦ Ἕκτορος φρένας ἐκάλυψεν, ἢ ἐπύκνωσε λύπη, συνήθως τῷ ποιητῇ ἐσχημάτισαι. καὶ ζήτει τὴν ἀντιπτωτικὴν ταύτην ὁμοιότητα, καὶ ἐν τῷ περὶ τὸ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε φύλλα. Τὸ δὲ ἄχος πύκασεν ἡνιόχοιο, λείπει προθέσεως τῆς ὑπέρ. οὕτω δ' εὐθὺς καὶ τὸ, ἀχνύμενός περ ἑταίρου, ἤγουν ὑπὲρ τοῦ αὐτοῦ ἡνιόχου. κεῖται δ' ἐν τούτοις τὸ μεθέπειν, τὸ ζητεῖν καὶ ἀνερευνᾶν. φησὶ γάρ. ὁ δ' ἡνίοχον μέθεπε θρασύν, ὃν καὶ ἵππων σημάντορά φησι, ὡς ἀπὸ τοῦ σημαίνειν, ὃ δηλοῖ τὸ ἐπιτάσσειν. φησὶ γοῦν. οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἵππω, τουτέστιν οἱ ἵπποι δευέσθην, ὅ ἐστιν ἐδέοντο σημάντορος. καὶ οὕτω κατὰ ἄρσιν εἰπών, ἐπάγει θέσιν γοργήν, τὸ αἶψα γοῦν εὗρεν. οὔπω γὰρ τὴν ποιητὴν ἔχρῆν ἐν κενοῖς χρόνον τρίβειν, οὔτε τὸν Ἕκτορα εἰκὸς ἦν μὴ ταχὺ εὑρεῖν ὃν ἐζήτει. γλυκέως δὲ ὡς ἐπὶ λογικῶν, ἐρρέθη σημάντωρ ὁ ἡνίοχος. κυρίως γὰρ σημαίνειν, ἐπὶ ἀνθρώπων, οἷον. μὴ γάρ τ' ἔμοιγε σήμαινε. εἰ δὲ καὶ ἵπποι σήμασι πείθονταί τισιν, οὐκ ἀπᾴδει οὐδὲ ἐπ' ἐκείνων ἡ λέξις. Ὅτι Διομήδης βουληθεὶς μὲν πρὸ ὀλίγων Ἕκτορι μονομαχῆσαι, κλήρῳ δὲ τότε ἀποσφαλεὶς, ἐφιλοτιμήσατο νῦν ἀναπληρῶσαι τὸ ἐλλεῖψαν. καὶ πάντων φευγόντων διὰ τὰς διοσημίας, αὐτὸς ὡς ἐρρέθη ἔμφρον ὁρμᾷ κατὰ Ἕκτορος. ἀλλ' ὁ τότε δυσκληρήσας, δυσπραγεῖ καὶ νῦν διὰ τὸν Δία, ὃς καὶ ἐπ' αὐτῷ βροντῶν καὶ κεραυνοβολῶν μόλις ἐπέχει αὐτὸν τῆς ὁρμῆς, τολμῶντα οὐ κατὰ πυρὸς ἁπλῶς, ὡς ἡ παροιμία φησίν, ἀλλὰ κατὰ οὐρανίου πυρός. καὶ ἰδοὺ αἰγὶς δεινὴ αὕτη Διὸς ἀλληγορουμένη, ὅ ἐστι καταιγίς. δι' ἧς ἄνωθεν κινουμένης,

ἵπποι τε καὶ ἄνδρες ὑποπτήσσουσιν. ἐρεῖ γὰρ ὅτι, βροντήσας δ' ἄρα δεινὸν ἀφῆκεν ἀργῆτα κεραυνόν. κὰδ δὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεος ἧκε χαμᾶζε. δεινὴ δὲ φλὸξ ὦρτο θεείου καιομένοιο. τὼ δ' ἵππω δείσαντε, καταπτήτην, ὅ ἐστι κατεπτηξάτην ὑπ' ὄχεσφι. Νέστορα δ' ἐκ χειρῶν φύγεν ἡνία φοινικόεντα ἢ σιγαλόεντα, τουτέστιν ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται κατεστιγμένα πρὸς κάλλος, ἐλλείψει τοῦ τ. ἢ ἁπαλὰ καὶ μὴ ψοφοῦντα. ἢ σιγὴν ποιοῦντα περὶ βλέποντι διὰ τὸ εὖ πεποιῆσθαι, ὅθεν καὶ οἶκοι σιγαλόεντες. οἱ δ' ἄλλως ἠχήεντα δώματα λέγονται, σχήματι ἀντιθετικῷ. τοιοῦτον γὰρ πάντως τό, σιγαλόεντα δώματα, καὶ αὖ πάλιν ἠχήεντα. ἀστείως δὲ εἴρηται ὥσπερ ἀλλαχοῦ τό, ποῖόν σε ἔπος φύγεν, οὕτως ἐνταῦθα τὸ φυγεῖν ἐκ χειρῶν τὰ ἡνία, ὡς εἴπερ ἔμψυχά τινα ἦσαν. αἴτιον δὲ νῦν τὸ δέος, ἐκλῦσαν τὰ νεῦρα. ὅθεν ἐπάγει. δεῖσε δ' ὅγ' ἐν θυμῷ. Σημείωσαι δὲ ὅτι αὔξανει τὸ τοῦ Διομήδους μένος καὶ θάρσος ἐνταῦθα ὁ ποιητής, εἴπερ οὐκ ἂν ἔφυγεν, εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Ζεύς. βροντήσας δέ, ἀργῆτα κεραυνὸν πρὸ τῶν τοῦ Διομήδους ἵππων ἀφῆκεν, ἢ καθῆκεν. ἄμφω γὰρ αἱ λέξεις κυρίως ἐνταῦθα κείσονται. ὡς πρίν γε τὰ ἐκ Διὸς ἐλθεῖν δείματα, φησὶν ὅτι ἔνθα κε λοιγὸς ἔην καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο, καί νύ κε σήκασθεν κατὰ Ἴλιον ἠύτε ἄρνες, οἱ Τρῶες δηλαδὴ παρὰ τοῦ Διομήδους διωκόμενοι. ἅπερ σημείωσαι ὅτι ἐσίγησεν ὁ ποιητής, ἢ συγκατασπεύδων τοῖς πραττομένοις τὴν φράσιν, ἢ διὰ τὸ ἔκδηλον. καὶ ὅρα ὅτι οὓς εἴκασεν ἐν ἄλλοις πρὸς ὄϊς βοώσας ἐν αὐλῇ ἀνδρὸς πολυθρέμμονος, ἐνταῦθα ὡς ἄρνας φησὶ κατ' Ἴλιον σηκάσεσθαι ἄν. λέγεται δὲ τὸ σηκάζεσθαι κατὰ τοὺς παλαιούς, οὐχ ἁπλῶς ἐπὶ πάντων θρεμμάτων, ἀλλὰ κυρίως ἐπὶ ἀρνῶν. καὶ σηκὸς ὁ τόπος τῆς αὐτῶν στάσεως. εἰ καὶ οἱ μεθ' Ὅμηρον, ὡς καὶ ἑτέρωθι δηλοῦται, καὶ ἐπὶ ναοῦ τὴν λέξιν ἔθεντο τοῦ σηκοῦ, εὐλόγως ποιοῦντες. Σημείωσαι δὲ ὡς εἰπὼν ὁ ποιητὴς ἐπὶ Τρώων τὸ σηκάσεσθαι ἀντὶ τοῦ ἐγκλεισθῆναι τῇ πόλει, καὶ τῇ λέξει παραχρησάμενος τολμηρότερον, θεραπεύει αὐτίκα συνήθως διὰ συντόμου παραβολῆς τῆς, καθὰ ἄρνες. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι ἀνδρίας ἐνταῦθα συζυγείσης δὴ τῇ φρονήσει καθὰ καὶ ἐν τῇ ε ῥαψῳδίᾳ, μεγάλα ἔργα ἐγένοντο καὶ ὡς ἀλλήλοις ὁ ἀνδρεῖος Διομήδης, καὶ ὁ συνετώτατος Νέστωρ συνεσώσαντο, συμφερτῆς καὶ ἐπ' αὐτῶν γενομένης ἀρετῆς. Τοῦ δὲ δεινὰ τὸν κεραυνὸν καὶ τὴν φλόγα εἶναι, πίστις, τὸ δέος τῶν ἵππων, καὶ τὸ δεῖσαι τὸν Νέστορα οὐχ ἁπλῶς, ἀλλ' ἐν θυμῷ. ἔστι δὲ διασαφητικὸν τοῦ, δαιόμενον σέλας, ἡ φλὸξ αὕτη τοῦ κεραυνοῦ. Ἐν δὲ τῷ περὶ θεείου. πλεονάζει μὲν τὸ ε. λείπει δὲ τὸ ὡς. ὤφειλε γοῦν εἰπεῖν ὡς θείου καιομένου. ἔνθα γὰρ κεραυνὸς πέσῃ, ἐκεῖ ὡσανεὶ θείου καιομένου ὄζει. τοῦτο δὲ ὡς καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ δηλοῦται σαφέστερον, διὰ τὴν ὕλην γίνεται τοῦ κεραυνοῦ, ἀναθυμίασιν οὖσαν ξηράν, καὶ καπνώδη. ἢ καὶ ἄλλως τὸ ὡς θείου, εἶπεν, οὐ διὰ τὴν ὀδμήν, ἀλλὰ διὰ τὸ οἷα εἰκὸς οὐκ αὐτόχρημα φλόγεον τοῦ κεραυνοῦ ὡς καὶ ἀκοντίζεσθαι ὕψους, ταπεινούμενον δέ, ὡς εἰ καὶ θεῖον ἐφλογοῦτο. παραβολικὸν δὲ τό, θεείου καιομένοιο, ἀντὶ τοῦ ὡς θεαφίου ἐκπυρωθέντος. καὶ ἔστιν ἡ τούτου ἐνεργότης, ἔτι δὲ καὶ ἔλλειψις, κατὰ τό, ἐμάρναντο δέμας πυρός, ἤγουν ὡς πῦρ. παραβολικῶς γοῦν καὶ ἐκεῖνο ἔχει. Τὸ δὲ καταπτήτην, συγκέκοπται καὶ αὐτὸ καθὰ πρὸ ὀλίγου τὸ κιχήτην. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τό, ἔνθα κε λοιγὸς ἔην καὶ τὰ ἑξῆς τῶν εἰρημένων, χρήσιμα εἰς γραφὴν καὶ κατὰ παρατείνωσιν καὶ κατὰ Ὁμηρικὴν φράσιν τεθειμένα.

Ὅτι προσωποποιΐα ἐν λόγῳ φυγῆς καὶ παραμυθία ἥττης, τό, ἄγε δ' αὖτε φόβον δ' ἔχε μώνυχας ἵππους, ἢ οὐ γινώσκεις ὅ, τοι ἐκ θεοῦ οὐχ ἕπεται ἀλκή; νῦν μὲν γὰρ τούτῳ θεὸς κῦδος ὀπάζει σήμερον. ὕστερον αὖτε καὶ ἡμῖν, αἴ κ' ἐθέλῃσι, δώσει. ἀνὴρ δέ κεν οὔτι θεοῦ νόον εἰρύσαιτο, οὐδὲ μάλα ἴφθιμος, ἐπεὶ πολὺ φέρτατός ἐστιν. ὃ δὴ κατασκευή ἐστι τοῦ αἴ κ' ἐθέλῃσιν. ἐθέλων γάρ φησι, δώσει κῦδος, οὐ μὴν ὑπὸ θνητοῦ τινος βιασθείς. γνωμικῶς δὲ ταῦτα εἴρηκε πρὸς Διομήδην ὁ Νέστωρ. ἔστι δὲ τὸ μέν, φόβον δ' ἔχε, ἀντὶ τοῦ εἰς φυγὴν ἔλαυνε, ὡς τοῦ ἔχειν, καὶ ἐπὶ ἐλάσεως ἱππικῆς πολλαχοῦ νοουμένου, ἀλλὰ τὸ δέον εἶναι τοὺς

Τυδείδη, ἄγε δ' αὖτε φόβον δ' ἔχε μώνυχας ἵππους.
Ἦ οὐ γινώσκεις ὅ, τοι ἐκ Διὸς οὐχ ἕπετ' ἀλκή;
Νῦν μὲν γὰρ τούτῳ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει,
Σήμερον. ὕστερον αὖτε καὶ ἡμῖν, αἴ κ' ἐθέλῃσι,
Δώσει. ἀνὴρ δέ κεν οὔτι Διὸς νόον εἰρύσαιτο,
Οὐδὲ μάλ' ἴφθιμος, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γέρον κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος, κραδίην, καὶ θυμὸν ἱκάνει.
Ἕκτωρ γάρ ποτε φήσει ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων.
Τυδείδης ὑπ' ἐμεῖο φοβεύμενος, ἵκετο νῆας.
Ὥς ποτ' ἀπειλήσει. τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Ὤ μοι Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος, οἷον ἔειπες.
Εἴπερ γάρ σ' Ἕκτωρ γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φήσει,
Ἀλλ' οὐ πείσονται Τρῶες, καὶ Δαρδανίωνες,

Καὶ Τρώων ἄλοχοι μεγαθύμων ἀσπιστάων.
Τάων ἐν κονίῃσι βάλες θαλεροὺς παρακοίτας.
Ὣς ἄρα φωνήσας. φύγαδ' ἔτραπε μώνυχας ἵππους
Αὖθις ἀν' ἰωχμόν. ἐπὶ δὲ Τρῶές τε, καὶ Ἕκτωρ
Ἠχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο.
Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ.
Τυδείδη, περὶ μέν σε τίον Δαναοὶ ταχύπωλοι,
Ἕδρῃ τε, κρέασίν τε, ἠδὲ πλείοις δεπάεσσι.
Νῦν δέ σ' ἀτιμήσουσι. γυναικὸς ἄρ' ἀντὶ τέτυξο.
Ἔῤῥε κακὴ γλήνη, ἐπεὶ οὐκ εἴξαντος ἐμεῖο,
Πύργων ἡμετέρων ἐπιβήσεαι, οὐδὲ γυναῖκας
Ἄξεις ἐν νήεσσι, πάρος τοι δαίμονα δώσω.

ἐλαύνονται, οὕτως ἢ οὕτως ἐπέχειν τοὺς ἵππους, ἢ ἔχειν τὰ χαλινά. Τὸ δὲ οὐχ ἕπετ' ἀλκή, ἀστείως ἔχει. ἐθέλει γὰρ εἰπεῖν ὡς ἐπεὶ ἐθέλουσιν ἡμεῖς διώκειν τὸν Ἕκτορα, οὐκ ἐπακολουθεῖ θεόθεν ἰσχύς, στρεπτέον τοὺς ἵππους εἰς φυγήν. Τὸ δὲ σήμερον, τοῦ νῦν ἐστι συνήθως διασαφητικόν, ἵνα μὴ ἀχθεσθῇ ὁ Διομήδης νοήσας ἁπλῶς τό, νῦν κῦδος ἔσται τῷ Ἕκτορι. οὐ γάρ μοι πολλὰς φησὶν ἡμέρας δηλοῖ τὸ νῦν, ἀλλὰ μόνην τὴν σήμερον. Τὸ δὲ εἰρύσσεται, ἀντὶ τοῦ ἐφελκύσει, ἢ κωλύσει. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ φόβονδ' ἔχε, ἤτοι ὡς ἐῤῥέθη ἔλαυνε εἰς φυγήν, ὥρμηται τὸ λέγεσθαι τὸν παραιβάτην ἡνίοχον, ὡς αὐτοῦ δὴ τοῦ παραιβάτου εἰς φυγὴν καὶ δίωξιν δοκοῦντος ἐλαύνειν τῷ πρὸς τὸν ἡνίοχον ἐπιτάγματι. ἐνάγει δὲ εἰς τοῦτο καὶ τὸ ἐφεξῆς. ἔνθα λέγει ὡς μερμήριξε Τυδείδης ἵππους τε στρέψαι καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι. ἡνιόχου μὲν γὰρ τὸ στρέφειν ἵππους· οὐκ ἂν δὲ αὐτὸ γένηται, μὴ τοῦ παραιβάτου τῷ ὑφηνιόχῳ ἐγκελευσαμένου. ἴσως δὲ καὶ θεραπεύει οὕτως ὁ Νέστωρ, ὃ μὴ καλῶς ἤδη πεποίηκε. φθάσας γὰρ παραινέσαι τὸν ἐξ οἰκείου ἅρματος ἀναβάντα εἰς ἕτερον, πολεμεῖν οὐ μὴν ἡνιοχεῖν, αὐτὸς δὲ ἄρτι ἐπὶ ἅρματος τοῦ Διομήδους οὐ πολεμῶν, ἀλλὰ ἡνιοχῶν, προβάλλεται τὸν Διομήδην εἰς ἡνιοχείαν, εἰπὼν τό, φόβονδ' ἔχε ἵππους ὡς εἴρηται, ἵν' οὕτως ἡνίοχος ὁ Διομήδης εἴη, οὐ μὴν αὐτός. Ὅτι ὁ συγκαταθέμενος γεροντικοῖς λόγοις, εἴποι ἄν. ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γέρον κατὰ μοῖραν ἔειπες. λυπουμένου δέ, τό. ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει. μῖσος δὲ δηλοῖ καυχήσεως ἐχθροῦ, τό. ὥς ποτ' ἀπειλήσει, ἤγουν καυχήσεται, τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών. ὃ καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται. Ὡς δὲ ἀπειλὴ καὶ τὸ καύχημα λέγεται, καὶ ἀπειλεῖν τὸ αὐχεῖν, οὐκ ἔστιν ἀμφιβαλεῖν. γίνεται δὲ καὶ ἡ τοιαύτη λέξις, παρὰ τὴν ἀπὸ πρόθεσιν καὶ τὸ εἴλειν, ἀποστρέφεται γὰρ ὁ καυχώμενος τοὺς ὑπερηφανευομένους, καθὰ καὶ ὁ ἄλλως λόγοις τοῖς πρὸς ὀργὴν ἀπειλούμενος. ὁ μέντοι εὐχόμενος, ἀπειλεῖσθαι καὶ αὐτὸς λέγεται, παρὰ τὰς ἱεράς φασι πέλλας, ἤτοι φιάλας, αἷς χρῶνται οἱ θεοκλυτοῦντες, πλεονάσαντος ἐκεῖ τοῦ α. ἵνα ᾖ ἀπελλὴ ἡ εὐχή, καὶ ἐπανθέσει τοῦ ι ἀπειλή. δῆλον δὲ ἐκ τῆς Ὀδυσσείας, ὡς πέλλαι οὐχ ἁπλῶς αἱ φιάλαι, ἀλλ' αἱ πελεκηθεῖσαι. Ὅτι Διομήδης μέν, αἰδεῖται φυγεῖν, λογιζόμενος ὡς ἄρα, οἷα εἰκός, Ἕκτωρ δή ποτε φήσει ἐνὶ Τρώεσσιν ἀγορεύων, Τυδείδης ὑπ' ἐμεῖο φοβεύμενος, ἤτοι οὐχ ὑπὸ Διός, ἀλλ' ἐμοῦ φεύγων, ἵκετο νῆας. καὶ ἐπεύχεται τότε θανεῖν. εἰπὼν ὡς εἴρηται προσεχῶς τό, ὥς ποτ' ἀπειλήσει καὶ ἑξῆς. καὶ οὕτω μὲν ὁ Διομήδης ὀκνεῖ φυγεῖν, μέγα φρονῶν ὡς πρέπει ἥρωϊ. ὁ δὲ ῥήτωρ Νέστωρ, ἀνθυπάγει ἀντιπαραστατικῶς. ὤμοι Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος, οἷον ἔειπες; εἴπερ γάρ σ' Ἕκτωρ γε κακὸν, καὶ ἀνάλκιδα φήσει, ἀλλ' οὐ πείσονται Τρῶες, καὶ Τρώων ἄλοχοι μεγαθύμων ἀσπιστάων, τάων ἐν κονίῃσι βάλες, ἤγουν ἔθου, ἔῤῥιψας, θαλεροὺς παρακοίτας. καὶ εὐθὺς ὁ Νέστωρ ἐπὶ ταῦτα Διομήδους οὐ κατανεύσαντος ὅπερ καὶ σημειῶσαι, φύγαδ' ἔτραπε μώνυχας ἵππους αὖθις ἀν' ἰωχμόν, ἤγουν ὀπίσω ἔνθα ἦν ἡ τῶν λοιπῶν Ἀχαιῶν δίωξις. ὥστε εἰ καί τι μεμπτέον τὸν ἥρωα ὡς φυγόντα, τῷ Νέστορι ἐπιγραπτέον τὸ αἴτιον. Ἰστέον δὲ ὡς εἶχε μὲν ὁ σοφὸς Νέστωρ καὶ ἐνστατικῶς εἰπεῖν, ὡς οὐκ ἂν ὁ Ἕκτωρ ἀλαζονεύσηται κατὰ Διομήδους. ἐπεὶ δὲ φεύγειν σπεύδων οὐκ ἔχει πολυλογεῖν, καὶ οὐδὲ θαῤῥεῖ οὕτως εἰπεῖν, ἀντιπαρίσατο, ὡς εἰ καὶ εἴποι ἀλαζονικόν τι, ἀλλ' οὐδένα ἂν πείσοι. Τὸ δὲ κακὸν καὶ ἀνάλκιδα, ταὐτὸν ἄμφω νοοῦσι, ταυτολογικῶς ῥηθέντα καὶ νῦν πρὸς διασάφησιν, ἵνα μὴ κακόν τις νοήσῃ τὸν κατὰ ψυχὴν οὐ χρηστόν. Τὸν δὲ ἀνάλκιδα, καλῶς ἐνταῦθα εἰπεῖν ἐταμιεύσατο. εἶχε μὲν γοῦν πρὸ βραχέων ἐν τῷ, οὐδὲ μάλ' ἴφθιμος, εἰπεῖν οὐδὲ μάλ' ἄλκιμος, ὤκνησε δὲ εἰπεῖν ἐκεῖ αὐτό, ἐπεὶ προέκειτο τό, οὐκ ἕπετ' ἀλκή. φυγὼν οὖν τὸ κάλλος, ἔθετο ἐκεῖ μέν, τὸ ἴφθιμος. ἐνταῦθα δέ, τὸ ἄλκιμος. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὸ μεγαθύμων ἀσπιστάων, οὐχ ἁπλῶς παρέῤῥιπται, ἀλλὰ πρὸς ἔπαινον, ὡς τοιούτους ἄνδρας ἀνελόντος τοῦ ἥρωος. κάλλους δὲ κινήσει πρέποντος, τὸ ἀσπιστάων, τάων. ἔοικος τῷ, σαμία μία ναῦς, καὶ τοῖς ὁμοίοις. Τὸ δὲ ἐν κονίαις βαλεῖν, τὸ κτεῖναι περιέφρασε. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, παλαιστικὴ ἡ φράσις. ἐν πάλῃ γάρ, οἱ ἀγωνισταὶ ἐν κονίαις βάλλονται. ἴσως δὲ καὶ ταφῆς ἔννοιαν ὁ λόγος ἔχει, ὡς τῶν θνησκόντων ὑπὸ χοῦν βαλλομένων. διὸ καὶ τὸ θαλεροὺς ἔχει τι καὶ οἶκτον. οἰκτρὸν μέντοι τοὺς ἐπιθάλλοντας ὑπὸ κόνιν βαλεῖν. Τὸ δὲ φύγαδε, ταὐτὸν ὂν τῷ φόβονδε,

σχῆμα

ἐσχημάτισται ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται καθὰ τὸ οἴκαδε. ὡς γὰρ οἶκονδε οἴκαδε, οὕτω καὶ φυγὴν φύγαδε.

Ὅτι οὐ μόνον πολεμικὸν ἀλλά ποτε καὶ ἄκρας λοιδορίας φασικόν ἐστι τό, ἠχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο. βέλη δέ φησιν, ὀϊστούς, λίθους, δόρατα, καὶ εἴ τι ἄλλο ἀφίεται μήκοθεν. ὁποῖα Τρῶες καὶ Ἕκτωρ ἀφιᾶσι κατὰ Διομήδους φύγαδε τραπέντος. Τὸ δὲ χέοντο, πολὺ καὶ νῦν πλῆθος δηλοῖ βελῶν, ὡς ἄνωθεν ὄμβρου δίκην χεομένων. Καὶ σημείωσαι ὅτι τὸ παρ' Ἡροδότῳ νέφος βελῶν, ὑφ' οὗ ὡς ὑπὸ σκιᾷ ἐχρῆν μάχεσθαι, συγγενῶς ἔχει τῇ Ὁμηρικῇ ταύτῃ λέξει. δοκεῖ γὰρ ὡς ἐκ νέφους χέεσθαι τὸ χεόμενον ἄνωθεν. εἰπεῖν δὲ καὶ ἄλλως, εἰ νέφος παρ' Ὁμήρῳ ἡ τῆς στρατιωτικῆς συντάξεως πυκνότης κατὰ τό, νέφος πεζῶν, οὐδὲν καινὸν φάναι, ὡς ἐκ τοιούτων νεφέων βέλεα στονόεντα χέοντο. Ὅτι Ἕκτωρ φεύγοντα τὸν Διομήδην μεμφόμενος, ὀνειδίζει, ὡς μέχρι νῦν πολλὰ τιμώμενος ὑπ' Ἀχαιῶν, οὐκ ἔτι ἔσται τίμιος φεύγων οὕτω. φάζει δ' ἐνταῦθα Ὅμηρος οὕτω. ᾧ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ. Τυδείδη, περὶ μέν σε τίον Δαναοὶ ταχύπωλοι. ἕδρῃ τε, κρέασίν τε, ἠδὲ πλείοις δεπάεσσι. νῦν δέ σ' ἀτιμήσουσι. γυναικὸς ἄρ' ἀντὶ τέτυξο. ἔρρε κακὴ γλήνη, ἐπεὶ οὐκ εἴξαντος ἐμεῖο, πύργων ἡμετέρων ἐπιβήσεαι, οὐδὲ γυναῖκας ἄξεις ἐν νήεσσι. πάρος τοι δαίμονα δώσω. Καὶ ὅρα καὶ τούτοις ὡς σμικροπρεπῆ τὰ τῶν ἡρώων γέρα. οἷον προεδρία, καὶ κρέατα, καὶ οἴνου πλήρη ποτήρια. συντομώτατα δὲ νῦν ἔφασε, διὰ τὸ στενὸν τοῦ καιροῦ, καὶ διότι ἀλλαχοῦ σαφῶς ἡρμήνευκε. Τὸ δὲ πλείοις δεπάεσσιν, εὐθεῖαν ἔχει τὸ πλεῖον, ὅ ἐστι πλῆρες. οὗ ἀρσενικὸν μὲν, ὁ πλεῖος. θηλυκὸν δὲ, ἡ πλείη. ὡς τό, πλείη μὲν γαῖα κακῶν. ἁπλᾶ δὲ τούτων, ὁ πλέος. ἤτοι γέμων, καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ πλέον. κοινὰ δὲ ταῦτα καὶ παλαιά. ὕστερον γοῦν ἤγουν μετ' Ὅμηρον, ὁ πλέως ἀττικῶς κατ' ἔκτασιν, καὶ τὸ πλέων ὁμοίως. ὅθεν ὁ ἔμπλεως καὶ τὸ ἔμπλεων. ὁ δὲ αὐτὸς ἡ ποίησις ἐνίπλειον λέγει κοινότερον, ὡς τό. δῶμα ἐνίπλειον βιότοιο. Τὸ δὲ ἀτιμῆσαι ὅτι ἀτιμῶσαι λέγουσιν οἱ μετ' Ὅμηρον, πολλαχοῦ δηλοῦται. Τὸ δὲ γυναικὸς ἀντὶ τέτυξο, σκῶμμα μέν ἐστι δῆλον. κερτομεῖ δὲ ἀντὶ γυναικὸς γενέσθαι τὸν Διομήδην, ἤγουν ἴσον γυναικί. καὶ ἔοικε τῷ ἀχαιΐδες οὐκέτ' ἀχαιοί, περὶ οὗ προγέγραπται γλαφυρότερον. ἐξ αὐτοῦ δὲ παρὰ Σοφοκλεῖ τό, γυναῖκες αἵδ' ἀνδρῶν, ἀντιστρόφως τοῦ Ὁμηρικοῦ. Τὸ δὲ ἔρρε κακὴ γλήνη, ῥηθήσεται μὲν πρὸς τὸν μὴ δὲ βλέπεσθαι ἄξιον, δηλοῖ δὲ τό, κακὴ θέα. περὶ δὲ τούτου καὶ αὐτοῦ, προγέγραπται τὸ ἀρκοῦν, ἔνθα ἐφάνη ὡς μεταληπτικῶς ἡ ἐνταῦθα γλήνη κόρην δηλοῖ, οὐ τὴν κατ' ὀφθαλμὸν ἁπλῶς, ἀλλὰ διὰ μέσης αὐτῆς γυναῖκα παρθενικήν, εἰς ὃ συλλαμβάνεταί τι καὶ τό, ἀντὶ γυναικὸς ἐτέτυξο. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ ἀντὶ γυναικὸς τετύχθαι, ἴσως μὲν, ἀνόμοιόν ἐστι πρὸς τὸ εἶδος ἀγητόν τινα εἶναι. ἴσως δὲ, ὅμοιον. κατὰ τό, ἀχαιοὶ εἶδος ἀγητοί. Τὸ δὲ οὐκ εἴξαντος ἐμοῦ πύργων ἡμετέρων ἐπιβήσῃ, σεμνύνων ἑαυτὸν ὁ Ἕκτωρ φησίν, ὡς αὐτοῦ δὴ καὶ μόνου πολιοῦχοῦντος ἐν τοῖς Τρωσί. Τὸ δὲ οὐδὲ γυναῖκας ἄξεις, δοκεῖ ἀστείως εἰρῆσθαι, ὡς μὴ δυναμένου ἀντὶ γυναικὸς τετυγμένον, γυναῖκας ἀριστέων εἰς αἰχμαλωσίας ἀπάγειν. καὶ ἄλλως δὲ, τὸν Πάριν πλαγίως ὑπερτίθησι τοῦ Διομήδους, ὡς ἐκείνου μὲν καὶ τὴν Ἑλένην καὶ ἄλλας ἐξ Ἑλλάδος ἀγαγόντος, τοῦ δὲ Διομήδους οὐ δυνησομένου τοιοῦτόν τι. ἴσως δὲ καὶ τοῦ Νέστορος ἐθέλει λεληθότως καθάψασθαι, οἷα μαθὼν ὡς εἰκὸς βουλεύσασθαί που τὸν γέροντα τοῖς ἀχαιοῖς μὴ ἐθελήσειν αὐτοὺς οἴκοι νοστῆσαι πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι. δαίμονα δὲ δώσειν φησὶ κακὸν δηλαδὴ, λαβὼν τὸ κακόν, ἀπὸ κοινοῦ ἐκ τοῦ κακὴ γλήνη. μᾶλλον δὲ ἀφεὶς ἀναλόγως τῇ ἀπειλῇ νοηθῆναι τὴν λέξιν, μέσην καὶ αὐτὴν οὖσαν καθὰ καὶ ἡ μοῖρα καὶ ἡ τύχη καὶ ὁ πότμος. μέσως δέ πως εἴρηται τὸ δαίμονα, δηλοῦν οὐ μόνον θάνατον, ἀλλὰ καὶ ἑτεροίαν τινὰ τύχην. οὐ γὰρ οὕτως ἄφρων ὁ Ἕκτωρ, ὡς ἀποφαίνεσθαι περὶ τῶν μὴ ἐπ' αὐτῷ. ἐντεῦθεν δὲ ἴσως οἱ πολλοὶ τὸν θρούσαντά τινας ἐπὶ ἐκπλήξει, δαίμονα δοῦναι τοῖς τεθαμβημένοις φασί. Σημείωσαι δὲ ὅτι κατ' ἦθος θυμικὸν πλεονάζει ἐνταῦθα ὁ Ἕκτωρ τοῖς κατὰ κόμματα συχνὰ νοήμασιν.

Ὅτι ὀνειδίζοντος ὡς ἐρρέθη τοῦ Ἕκτορος, διάνδιχα μερμήριξε Διομήδης. ἵππους τε στρέψαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι, ἀχθόμενος ὡς προείρηται καὶ αἰδούμενος. τρὶς μὲν μερμήριξε κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμόν. τρὶς δ' ἄρ ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων κτύπε μητίετα Ζεύς, σῆμα τιθεὶς Τρώεσσι, μάχης ἑτεραλκέα νίκην. καὶ οὕτω Διομήδης μὲν, ἄπεισιν. Ἕκτωρ δὲ τὴν ἐκ Διὸς γνοὺς ῥοπήν, ἄλλα τε λέγει ὀτρύνων τοὺς ὑπ' αὐτὸν εἰς μάχην, καὶ τό, γνώ-

Ὣς φάτο. Τυδείδης δὲ διάνδιχα μερμήριξεν,
Ἵππους τε στρέψαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
Τρὶς μὲν μερμήριξε κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμόν.
Τρὶς δ' ἄρ ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων κτύπε μητίετα Ζεύς,
Σῆμα τιθεὶς Τρώεσσι, μάχης ἑτεραλκέα νίκην.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας.
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
Ἀνέρες ἐστὲ φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Γινώσκω δ' ὅτι μοι πρόφρων κατένευσε Κρονίων
Νίκην, καὶ μέγα κῦδος, ἀτὰρ Δαναοῖσί γε πῆμα.
Νήπιοι οἳ ἄρα δὴ τάδε τείχεα μηχανόωντο,

σκα

Ἀβληχρ᾽, οὐδενόσωρα. τὰ δ᾽ οὐ μένος ἀμὸν ἐρύξει.
Ἵπποι δὲ ῥέα τάφρον ὑπερθορέονται ὀρυκτήν.
Ἀλλ᾽ ὅτε κεν δὴ νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι γένωμαι,
Μνημοσύνη τις ἔπειτα πυρὸς δηΐοιο γενέσθω,
Ὡς πυρὶ νῆας ἐνιπρήσω, κτείνω δὲ καὶ αὐτοὺς
Ἀργείους παρὰ νηυσὶν, ἀτυζομένους ὑπὸ καπνῷ.

σκω δ᾽ ὅτι μοι πρόφρων κατένευσε Κρονίων νίκην, καὶ μέγα κῦδος, ἀτὰρ Δαναοῖσί γε πῆμα. εἶτα καὶ ἐπιθεὶς, τούς τε Ἀχαιοὺς ἐξουθενοῖ, καὶ τὸ τεῖχος καταλέγει, καὶ ἀπειλεῖται, εἰπών. νήπιοι, οἳ ἄρα δὴ τάδε τείχεα μηχανόωντο, ἀβληχρὰ, οὐδενόσωρα. τάδ᾽ οὐ μένος ἀμὸν ἐρύξει. ἵπποι δὲ ῥέα τάφρον ὑπερθορέονται ὀρυκτήν. ἀλλ᾽ ὅτε δὴ ἐπὶ ναυσὶ γένωμαι, μνημοσύνη τις ἔπειτα πυρὸς δηΐοιο γενέσθω, ὡς πυρὶ νῆας ἐνιπρήσω, κτείνω δὲ καὶ αὐτοὺς Ἀργείους ἀτυζομένους ὑπὸ καπνῷ, ἤγουν ὑπὸ καπνοῦ. οὕτω μεγαλόφρων ὁ Ἕκτωρ καὶ θρασὺς, καὶ φέρειν μετρίως εὐτυχίαν οὐκ εἰδώς. Ὅρα δὲ ἐν τούτοις φανερῶς ἡρμηνευμένην τὴν καὶ ἀλλαχοῦ δηλωθεῖσαν κατάνευσιν τοῦ Διός. ὡς γάρ που ἔφη ὁ Νέστωρ κατανεῦσαι τὸν ἀέρα Δία αἰνέσιμα σήματα φαίνοντα, οὕτω κἀνταῦθα Ζεὺς τοῖς Τρωσὶ σῆμα τίθησι μάχης, κτυπῶν αἴθωθεν, καὶ οὕτω δηλῶν ἑτεροκλινῆ νίκην. ὃ δὴ, κατανεῦσαι νίκην τὸν Δία φησί. καὶ ἰδοὺ κατάνευσις ἐκείνου Διός, τὸ αἴθωθεν σῆμα. ὅπερ πῆμα τοῖς Ἀχαιοῖς ὁ ποιητὴς εἶναι, ἀστείως φησὶν, ἐν ἀρχῇ μὲν στίχου θέμενος τὸ σῆμα, ἄλλον δέ τινα στίχον περατώσας εἰς τὸ πῆμα. ἐρεῖ δὲ καὶ μετ᾽ ὀλίγα ὁ ποιητὴς, ὡς ἔνευσεν ὁ Ζεὺς λαὸν σόον εἶναι πέμψας αἰετὸν, ὃν καὶ ὄρνιν ἐρεῖ, ὡς σημαντικὸν τοῦ μέλλοντος καθὰ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που φανήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν ἵππους τε στρέψαι καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι, οὐκ ἔστι τελεία διασάφησις τοῦ διάνδιχα μερμηρίξαι. οὐ γὰρ εἶπεν, ἢ ἵππους στρέψαι, ἢ μαχέσασθαι, ἀδιανόητον γοῦν στρέψαι ἵππους τὸν ἤδη στρέψαντα εἰς φυγὴν, ἀλλ᾽ ἔντι δηλοῦσι ἀμφότερα, ἤγουν τὸ στραφῆναι καὶ ἀντιστῆναι τῷ διώκοντι. τὸ δέ γε ἕτερον μέρος τοῦ διάνδιχα, ὅπερ ἦν τὸ προτέρω ἀδεῶς φεύγειν ἀφιέντα τὸν Ἕκτορα κομπάζειν, σεσίγηκεν ὁ ποιητὴς, καὶ ὡς δῆλον, καὶ διὰ τὸ οὐκ εὔφημον, ἢ διὰ συντομίαν. Τὸ δὲ μερμήριξε, κυρία ποιητικὴ λέξις ὂν, ἐπιμονὴν καὶ ταῦθα πεποίηκε. Τὸ δὲ ἀπ᾽ Ἰδαίων ὀρέων ἔκτυπε, τοῦ ἐβρόντησεν ἐστὶ περίφρασις. Ἐν δὲ τῷ, σῆμα τιθεὶς μάχης, ἑτεραλκέα νίκην. τὸ μάχης, δύναται καὶ εἰς τὸ σῆμα κεῖσθαι καὶ εἰς τὴν νίκην. ὀρθὸν γὰρ, καὶ μάχης εἰπεῖν σῆμα, καὶ μάχης ἑτεραλκέα νίκην. Τὸ δὲ νήπιοι, ὤφειλε μὲν κατὰ δοτικὴν φραθῆναι ἀκολούθως τῷ, πῆμα Δαναοῖς. εἴρηται δὲ ὅμως καινότερον καὶ αὐτὸ κατ᾽ εὐθεῖαν ἀποστατικῶς, ὡς ἀπὸ ἀρχῆς, ἵνα λέγῃ ὅτι νήπιοί εἰσιν οἱ Ἀχαιοί. Ἀβληχρὰ δὲ τείχη, τὰ ἀσθενῆ. καὶ κεῖται ἡ λέξις πολλαχοῦ, καὶ μάλιστα ἐπὶ σαρκῶν, ἐν δὲ τοῖς Ἡροδώρου καὶ Ἀπίωνος φέρεται, ὅτι Ἡρακλείδης μὲν ὁ Μιλήσιος βαρύνει τὴν λέξιν, λέγων ὡς βληχρόν ἐστι τὸ ἰσχυρὸν, καὶ ἐν συνθέσει ἄβληχρον ὡς ἄκακον. ἡ δὲ παράδοσις, ὀξύνει. βληχρὸν γοῦν τὸ ἀσθενὲς, ὡς Ἀλκαῖος, βληχρῶν ἀνέμων ἀχείμαντοι πνοαί. καὶ Νίκανδρος. βληχρὸν μυὸς οἷα μυληβόρου ἐν χροῒ νύγμα. ἐν τούτῳ πλεονάζειν τὸ ἀ, φυλάττει τὸν αὐτὸν τόνον, ὡς καὶ ἐν τῷ, λαλητὸς ἀλαλητός. στεροπὴ ἀστεροπή. οὐκ ἐκεῖνο μέντοι διηνεκές φασι λέγομεν, ὅτι ὁ πλεονασμὸς τοῦ ἀ φυλάττει τὸν αὐτὸν τόνον ἀεί. εἴδομεν γὰρ τὸ γαῦρος ἄγαυρος. στάχυς ἄσταχυς. καὶ οὕτω μὲν περὶ τούτου αὐτοί. Τὸ δὲ οὐδενόσωρα, προπαροξύνεται μὲν ὡς τὸ κυνόσωρα, δηλοῖ δὲ τὰ οὐδεμιᾶς ὥρας, ὅ ἐστι φροντίδος ἄξια. Μένος δὲ ἀμὸν, ἤθελε μὲν εἰπεῖν ἐμὸν, μὴ ἔχων δὲ ποιῆσαι οὕτω διὰ τὸ μέτρον, ἔθηκε τὸ ἀμὸν, ἀντὶ τοῦ ἡμέτερον, τρέψας τὸ ἰδικὸν εἰς τὸ κοινόν. Τάφρος δὲ ὀρυκτὴ, ἡ εὖ ὀρωρυγμένη, λείποντος τοῦ εὖ, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις. ἢ πρὸς διαστολὴν τῶν μὴ ὀρυκτῶν. αἳ καὶ κυρίως λέγονται τάφροι ἀπὸ τοῦ ἔτραφον, οὗ ἐνεστὼς τρέφω, ὅθεν τράφος ἰδιωτικῶς. εἶτα καὶ τάρφος τὸ δάσος, καὶ ὀρυκτὴ τάφρος κατὰ μετάθεσιν, ἡ ἔχουσα πόας τρέφειν δυναμένας διὰ τὸ χειμαρρῶδες τοῦ ῥωχμοῦ. Τινὲς μέντοι τὸ πρὸ τῶν τειχέων ὄρυγμα τάφρον καλεῖσθαί φασιν, ἀπὸ τοῦ ἀφαιρεῖσθαί τι αὐτοῦ ἀναγκαίως ἐν τῷ ὀρύττεσθαι, ἵνα ᾖ ἄφαιρος καὶ ἐν συγκοπῇ καὶ πλεονασμῷ τοῦ τ΄ τάφρος. ἐνταῦθα δὲ πολὺ τὸ τοῦ Ἕκτορος ἀλαζονικὸν, εἰ καὶ τὴν εὐρεῖαν τάφρον ὑπερθορεῖν τοὺς ἵππους θαῤῥεῖ, οὓς ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπ᾽ ἄκρῳ χείλει ἑστῶτας, ἡ τάφρος ἀποδειδίσσεται. Μνημοσύνη δὲ, ἡ μνήμη. καὶ συντελεῖ τοῦτο εἰς ἀλληγορίαν τῆς τῶν Μουσῶν μητρὸς Μνημοσύνης. Τὸ δὲ πυρὸς δηΐου, διαστέλλει τὸ πολέμιον πῦρ, πρὸς τὰ λοιπὰ πυρά. ἐν οἷς καὶ τὸ θυτικὸν, καὶ τὸ γαμήλιον, καὶ τὸ ἐν θήραις, ἢ τὸ φρυκτωρικόν. Τὸ δὲ πρήσω, ἐκ τοῦ πῦρ γίνεται. ἀφ᾽ οὗ ἐμπυρίσω, καὶ ἐν συγκοπῇ ἐμπρήσω ἐν ἑτεροίᾳ γραφῇ, καθ᾽ ὁμοιότητα τοῦ διαχειρίσασθαι διαχρήσασθαι. σαφέστερον δὲ εἰπεῖν, ἐκ τοῦ πῦρ πυρὸς γίνεται μὲν τὸ ἐν περιθέσεως ἐντελὲς τὸ ἐμπυρίζω, οὗ ὁ μέλλων ἐμπυρίσω. ἐκ δὲ τοῦ αὐτοῦ πυρὸς, γίνεται καὶ περισπώμενον τὸ πυρῶ, καὶ ἐν συγκοπῇ πρῶ, οὗ μέλλων πρήσω διὰ τὸ η ἐξ ἀνάγκης, ἐκ δὲ τοῦ εἰρημένου πρῶ, παράγωγος μὲν τὸ πρήθω. ἐν δὲ ἀναδιπλασιασμῷ καὶ ἐνθέσει τοῦ ν΄, πιμπρῶ τὸ καίω, καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα. Ἐκ δὲ τοῦ χεὶρ χειρὸς, γίνεται ὁμοίως καὶ τὸ διαχειρίζω κατὰ ἐντέλειαν, ὅθεν τὸ διαχειρίσασθαι, καὶ τὸ διαχρῶ, ἀφ᾽ οὗ διαχρήσασθαι. καὶ ἰδοὺ συγκοπαὶ αὗται ἀλλάξασαι προτοτύπου συζυγίας. εἰ δέ τις

ἐνταῦθα ἐνθυμηθῆ καὶ τὸ ἀόργητος καὶ ἀοργησία τὰ ἐκ τοῦ ὀργίζω γινόμενα, ἤγουν αὐτὸς καὶ τὸ παρασημειώσεως ὁμοίας ἄξιον. πλὴν ὅσον οὐ συγκοπὴ ἐνταῦθα ἐποίησεν ἀλλαγὴν συζυγίας, ἀλλὰ σύνθεσις. τὸ μὲν γὰρ ἁπλοῦν, ὀργίζω βαρυτόνως. τὸ δὲ ἀπ' αὐτοῦ σύνθετον, δοκεῖ ἀοργῶ εἶναι, καὶ ἀπ' αὐτοῦ παρῆχθαι, ὥσπερ τὸν ἀόργητον, οὕτω καὶ τὴν ἀοργησίαν. τοιοῦτον δέ τι γίνεται καὶ ἐπὶ τοῦ χειρίζω ἐγχειρῶ. καὶ σκοτίζω ἐπισκοτῶ. καὶ κακίζω ἐκκακῶ. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι παρὰ Ἡροδότῳ, πυρῶσαι κεῖται τὸ ἐμπρῆσαι ἐν τῷ, πυρώσω τὰς Ἀθήνας. κεῖται δὲ ἡ λέξις καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, ἀμφικίονας ναοὺς πυρώσων ἦλθεν, ἤγουν καύσων. ἔνθα ναοὶ ἀμφικίονες ἐρρέθησαν, οἳ ὡς καὶ μέχρι νῦν ἐνιαχοῦ φαίνεται, κύκλῳ ὑπὸ κιόνων περιεχόμενοι, ταυτὸν δ' εἰπεῖν, κυκληδὸν, ὃ κεῖται παρὰ τοῖς παλαιοῖς.

Ὅτι ἐνθουσιῶν ὁ Ἕκτωρ ἐφ' οἷς ἄρτι ἐθάρρησεν, ἢ καὶ ἀφελῶς λαλῶν, ἐγκελεύεται τοῖς ἵπποις ὡς εἴπερ ἦσαν λογικοὶ, ξάνθε τε, καὶ σὺ πόδαργε, καὶ αἴθων, λάμπε τε δῖε. νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον, ἣν μάλα πολλὴν Ἀνδρομάχη θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος, ὑμῖν πὰρ προτέροισι μελίφρονα πυρὸν ἔθηκεν, οἶνόν τ' ἐγκεράσασα πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι, ἢ ἐμοὶ, ὅσπερ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶναι. ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον, καὶ σπεύδετον, ὄφρα λάβωμεν ἀσπίδα Νεστορέην. τῆς νῦν κλέος οὐρανὸν ἵκει, πᾶσαν χρυσείην ἔμεναι, κανόνας τε, καὶ αὐτήν. αὐτὰρ ἀπ' ὤμοιιν Διομήδεος ἱπποδάμοιο, Δαιδάλεον θώρηκα, τὸν Ἥφαιστος κάμε τεύχων. εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἐελποίμην ἂν ἀχαιοὺς αὐτονυχεὶ νηῶν ἐπιβησέμεν ὠκειάων.

Ὣς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε.
Ξάνθε τε, καὶ σὺ πόδαργε, καὶ αἴθων, λάμπε τε δῖε,
Νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον, ἣν μάλα πολλὴν
Ἀνδρομάχη θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος,
Ὑμῖν πὰρ προτέροισι μελίφρονα πυρὸν ἔθηκεν,
Οἶνόν τ' ἐγκεράσασα πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι,
Ἢ ἐμοὶ, ὅσπερ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶναι.
Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον, καὶ σπεύδετον, ὄφρα λάβωμεν
Ἀσπίδα νεστορέην, τῆς νῦν κλέος οὐρανὸν ἵκει,
Πᾶσαν χρυσείην ἔμεναι, κανόνας τε, καὶ αὐτήν.
Αὐτὰρ ἀπ' ὤμοιιν Διομήδεος ἱπποδάμοιο,
Δαιδάλεον θώρηκα, τὸν Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
Εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἐελποίμην ἂν ἀχαιοὺς
Αὐτονυχεὶ νηῶν ἐπιβησέμεν ὠκειάων.

τοιαῦτα καὶ ταῦτα τὰ τοῦ Ἕκτορος, οὐ μακρὰν εὐηθείας εἰρημένα, οἷς ὡς πρὸς νοοῦντας τοὺς ἵππους λαλῶν, ῥοφεῖά τε ἀπαιτεῖ, τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ τὴν κομιδὴν ἀποτίνειν. καὶ κοινοῦται τὸ ἀριστεῖον αὐτοῖς, ἐν τῷ, ὅπως λάβωμεν ἀσπίδα καὶ θώρακα. τῶν δὲ παλαιῶν οἱ μὲν τὰς τέσσαρας τῶν ἵππων κλητικὰς μίσγοντες, εἰς δύο συναλείφουσι συζυγίας, καὶ ξυνωρίδας ποιοῦσιν ἵππων, δύο νοοῦντες ὀνόματα ἐπίθετα, κείμενα, δυσὶν ὀνόμασιν ἵππων κυρίοις. οἳ λόγου χάριν, ξάνθε τε καὶ σὺ λάμπε, πόδαργε, καὶ αἴθων, τουτέστι ταχύτατε καὶ πυῤῥέ. χρῶνται δὲ πρὸς ἀπόδειξιν, καὶ τῷ ἀποτίνετον δυϊκῷ ῥήματι, καὶ τῷ ἐφομαρτεῖτον καὶ σπεύδετον. ὡς ἐπὶ συνωρίδος γάρ φασι κεῖνται τὰ τοιαῦτα δυϊκά. λέγουσι δὲ καὶ οὐδὲ τεθρίππου χρῆσιν εἶναί ποτε τοῖς ἥρωσιν, ἀλλὰ ξυνωρίσι χρᾶσθαι πάντας. καί που καὶ παρηόρῳ ἑνὶ, ὡς ἐφάνη ἐπὶ Νέστορος. Ἔτι δέ φασιν ὡς εἴπερ ἦν τέθριππον, καὶ δύο ἂν εἶχε ῥυμοὺς, ὡς Αἰσχύλος φησὶν. ἐν διῤῥυμίᾳ πώλοι. καὶ οὕτω μέν τινες. Ἕτεροι δὲ, ὡς καὶ προεῤῥέθη, τεθρίππῳ νοοῦσι τὸν Ἕκτορα χρήσασθαι ἐπὶ καταπλήξει τῶν ἀχαιῶν, ἐπαρθέντα τοῖς τέρασι, καὶ παραδόξως ὑπὲρ τοὺς ἄλλους φιλοτιμούμενον. διὸ καὶ δευτέρῳ παρηόρῳ πλείονι τῶν συνήθων τειῶν προσχρήσασθαι. ὅθεν φασὶ καὶ Ὅμηρος θρασὺν ἡνίοχον φθάσας προσεῖπεν αὐτόν. οἱ δὲ ταῦτα εἰπόντες, καὶ ἕκαστον τῶν ἐνταῦθα ὀνομάτων, ὡς κύριον ἵππου τιθέασι, τὸ ξάνθε, τὸ πόδαργε, τὸ αἴθων, τὸ λάμπε, ὧν τὰ τρία μὲν, ἀπὸ χροιᾶς. τὸ δὲ ἓν, τυχὸν μὲν ὁμοίως καὶ αὐτὸ, διὰ τὴν ἐν ποσὶ λευκότητα. ἴσως δὲ ἀπὸ ταχυτῆτος ποδῶν. οἱ δ' αὐτοί φασι, καὶ ὡς εὐχερόν ἐστι νοεῖν, ἐπίθετα μὲν, τὰ δύο. τὰ δὲ λοιπὰ, κύρια. ἐπεὶ κατὰ Ἡρόδωρον καὶ Ἀπίωνα, οἱ σύνδεσμοι παρακείμενοι, χωρίζουσιν αὐτὰ ἀπ' ἀλλήλων. κύρια γὰρ πρὸς ἐπίθετα, οὐδέ ποτε συνδεῖται. οὐδεὶς γὰρ εἰπεῖν θέλων Ἀχιλλεὺς ποδώκης, καὶ αἴας βουγάϊος, συνδήσει τὸν λόγον οὕτως. Ἀχιλλεύς τε, καὶ ποδώκης, καὶ αἴας βουγάϊός τε. ἐκεῖνοι δὲ καὶ τὸ ἀποτίνετον καὶ ἐφομαρτεῖτον, καὶ σπεύδετον, οὐ πρὸς ξυνωρίδα νοοῦσιν, ἀλλὰ πρὸς δύο συστήματα, ἤγουν πρὸς τὴν δεξιὰν συζυγίαν καὶ τὴν ἐξ ἀριστερῶν. ἢ πρὸς τὴν τῶν ζυγίων σύστασιν, ἤγουν τῶν ζυγοφόρων καὶ πρὸς τοὺς δύο παρηόρους. Ἄλλοι δὲ παρασημειοῦνται καὶ ὅτι ὀνόματα ἡρωϊκῶν ἵππων, οὐ παραδέδωκεν ὁ ποιητής. καὶ ὅτι τὰ ἐνταῦθα ὀνόματα, ἐξ ἄλλων συμπεφόρηται. ξάνθος μὲν γὰρ, Ἀχιλλέως. πόδαργος δὲ, Μενελάου. αἴθων δὲ, παρὰ τὴν ἀγαμεμνονέην αἴθην πέπλασται. ὁ δὲ λάμπος, τοῖς νέοις ἐστὶν ἵππος. καὶ ὅλως, πολλὴ σπουδὴ τοῖς τοιούτοις, ἀθετοῦσι τὰ Ὁμηρικὰ ἔπη ταῦτα, ὡς καὶ ἑξῆς εἰρήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι εἰ καὶ μὴ τετραόρῳ ποιεῖ Ὅμηρος

χρωμέ

χρωμένους τοὺς ἥρωας, ἀλλ' αὐτὸς ἐν Ὀδυσσείᾳ οἶδε τετρώρου χρῆσιν. ἔνθα νῆα φαιακικὴν θέειν φησὶν, ὡς ἐν πεδίῳ τετράορες ἵπποι. ἀπὸ τοῦ τετράορες, τέτρωρον δηλοῦται. Ἡρόδοτος δὲ λέγει καὶ ὅτι τέσσαρας ἵππους ζευγνύναι, παρὰ λιβύων Ἕλληνες μεμαθήκασι. καὶ ἐν τούτοις μὲν τὰ κατὰ τοὺς ἑκτορέους ἵππους. Τὸ δὲ κομιδὴν ἀποτίνειν, ὅ ἐστιν ἐπιμέλειαν, ὅμοιόν ἐστι τῷ, θρέπτρα ἀποδιδόναι, ὅ ἐστι τροφεῖα. ἐκεῖνο μέντοι ἐπὶ ἀνθρώπων. τοκεῦσι γὰρ φίλοις θρέπτρα καὶ ὀφείλεται καὶ ἀποτίνεται. Τὸ δὲ μάλα πολλὴν, ἀκουστέον καὶ τοὺς ἕκτορος ἵππους δηλοῖ. ἀγαθοῦ δὲ καὶ ἁπλοῦ ἤθους ἐν τοιούτῳ καιρῷ ἐπαινεῖν ἄνδρα φίλον, ὁποῖος τῷ ἕκτορι ὁ ἐνταῦθα μνημονευθεὶς μεγαλήτωρ Ἠετίων. Τὸ δὲ ὑμῖν προτέροις πυρὸν παρέθηκεν οἶνόν τε καὶ ἑξῆς, οἱ μὲν, οὕτω καθιστῶσιν ἐν ὑπερβατῷ σχήματι. ὑμῖν παρὰ προτέροις ἔθηκε. καὶ ὡς ἀλλαχοῦ φησιν ἔβαλε τὴν ἀνωτέρω λεχθεῖσαν κομιδὴν, ἤπερ ἐμοὶ μελίφρονα πυρὸν ἔθηκεν, οἶνόν τ' ἐγκεράσασα πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγει, ὁ ἐμὸς δηλαδή. ἄλλως γάρ φασιν, ἀδιανόητον τὸ μὴ οὕτω νοούμενον. ἵπποις γοῦν οὔτε πυρὸς παρατίθεται, οὔτε κιρνᾶται οἶνος. καὶ οὕτω μὲν τινές φασιν, εἰ καὶ μὴ εὐσυντάκτως, ἀλλ' οὖν συνήθως καὶ ἀνθρωπίνως. Ἕτεροι δὲ, καὶ τὸ, πυρὸν παρέβαλε, καὶ τὸ, οἶνον ἐνεκέρασε, τοῖς ἵπποις προσαρμόττουσι, διὰ τὸ τῇ συντάξει εὐθὺ καὶ ἀπερίεργον καὶ ἀνυπέρβατον, καὶ τῇ ὀρθῇ φράσει κατάλληλον. τὸ γὰρ ἐπὶ ἕκτορος αὐτὰ νοεῖν, ὀρθὸν μὲν ἐστι τῷ νοήματι, στρεβλὸν δὲ τῇ συντάξει, καὶ οὐ σύνηθες Ὁμήρῳ. εἰ δέ τις λέγει μὴ ἵππων εἶναι τὸ οἰνοποτεῖν, ἢ πυροφαγεῖν, εἰς μὲν τὸ ἓν, πλατέως ψεύδεται. πολλοὶ γὰρ τῶν ἵππων, οὐ μόνον κριθοφαγοῦσι καὶ ὀλύρας ἐρέπτονται, ταῦτα δὴ τὰ συνήθη, ἀλλὰ καὶ πυρούς, καὶ ἄλλα τῶν σιτορίμων προσιέμενοι τρέφονται, οὓς ὁ συνεθισμὸς καὶ ἀρτοφαγεῖν προσκαλεῖται. ἤδη δέ που ἐθιζομένους, καὶ εἰς κρεῶν ἐνάγει βορὰν, καὶ αὐτῶν ὠμῶν, ὡς μηκέτι ἀπίθανον εἶναι τοὺς τοῦ θρακὸς διομήδους ἵππους ἀνθρωποφαγεῖν. εἰς δὲ τὸ μὴ οἰνοποτεῖν τοὺς ἵππους, τὰ μὲν ὡς ἐπίπαν φαινόμενα, συμφωνεῖ. ἡ δὲ τοῦ γίνεσθαι δύναμις ἐὰν εὐοδωθῇ πρὸς συνήθειαν, οὐκ ἂν οὐδὲ τοῦ τοιούτου συνεθισμοῦ ἀπείρξῃ τοὺς ἵππους. καὶ ὤπται καὶ τοῦτο οὐκ εἰς πλάτος μέντοι παραχθέν. οὐκοῦν ἀδύνατον τὴν καὶ φίλανδρον καὶ φίλιππον ἀνδρομάχην, προσιτὸν ποιῆσαι τοῖς ἵπποις κατά τι μέτριον κρᾶμα τὸν οἶνον, ἀφελέστερον καὶ διὰ εὐηθέστερον ἱπποκομοῦσαν. καὶ τοῦτο οὐκ ἀεὶ, ἀλλ' ὅτε αὐτῇ θυμὸς ἀνώγει. ὃς πολλοὺς πρὸς οὐδὲν ἀναγκαῖον φιλοῦντας τὸ ζῷον, πείθει παραμιγνύειν καί τι μελιτόειν τῷ ὕδατι, κολακεύοντας οὕτω τὸ ἄλογον. ὅλως οὖν, ἀμφίβολος καὶ ἡ ἔννοια αὕτη. διὰ τὸ, ἐπὶ μὲν ἵππων νοηθῆναι τὸ πυροφαγεῖν καὶ οἰνοποτεῖν, ἀπεμφαῖνον δοκεῖν εἶναι καὶ γελοῖον, διὸ καὶ ἠθέτουν τοὺς στίχους παρά τινων. ἐπὶ δὲ ἕκτορος, αὐτὰ οὐκ εὖ ἔχειν, διὰ τὸ τῆς συντάξεως ἀγκύλον καὶ οὐκ εὐσύνθετον. καὶ ἔστιν ἀστείως ἐνταῦθα εἰπεῖν, ἐπί τε τῇ στρεβλώσει τοῦ τοιούτου νοήματος, καὶ τῇ κατὰ τοὺς ἵππους αὖθις ἀμφιβολίᾳ, ὡς ἄρα ὁ Ὁμηρικὸς ἕκτωρ, οὐ μόνον τοῖς Ἕλλησι τότε παρέχε πράγματα οἷς ἐποίει, ἀλλὰ καὶ γραμματικῶν παισὶν ὕστερον, οἷς οὐκ εὐκρινῶς ἐνταῦθα λαλεῖ. εἰ δέ τις εἴποι τὸν ποιητὴν ἐπίτηδες νῦν τῷ ἕκτορι περιθεῖναι κακοσύνθετον λόγου σύνταξιν, μιμούμενον τὴν ἐκείνου περὶ τὴν μάχην θερμότητα, ἢ καὶ τὴν ταραχὴν δι' ἣν οὐκ ἔχει ἐπιμεληθῆναι τῆς φράσεως, ἀκούσει ἂν, ὅτι καὶ τοῦ τὴν πυροφαγίαν καὶ οἰνοποσίαν τοῖς ἵπποις προσνεῖμαι, τὸ αὐτὸ αἴτιον. δεῖ γοῦν σπουδὴν ὑποκρίνεσθαι τοῦ ὀρθοῦ νοήματος, καὶ τὰ ἑαυτοῦ, τοῖς ἵπποις προσνέμουσαν. ἔχοι δ' ἂν ἐντεῦθεν ἀπολογίαν καὶ ἡ κατὰ τοὺς ἵππους ἀσάφεια, οἷα τοῦ ποιητοῦ μὴ καθ' ἑαυτὸν ἀεὶ φράζοντος, ἀλλὰ καὶ κατὰ προσώπων ἔστιν οὗ μίμησιν. Ἱστέον δὲ ὅτι γυναικείαν διακονίαν ὁμοίαν τινὰ τῇ κατὰ τὴν ἀνδρομάχην, καὶ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. ἐν οἷς φησιν ὅτι γυνή τις ἐπεὶ ἀφίκετο ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ἦρδε τὸν ἵππον, ὅ ἐστιν ἐπότιζεν. ἀφ' οὗ ἀρδάνιον παρὰ αἰλίῳ διονυσίῳ, τὸ ἀπὸ τοῦ πυθμένος τοῦ κεραμείου ἕως τῆς γαστρὸς, ἐν ᾧ ἄρδουσι θρέμματα. Παυσανίας δέ φησιν ὅτι ἀρδάνια, κεράμων γάστραι, ἀπὸ τοῦ ἄρδειν τὰ βοσκήματα. προετίθεντο δέ φησι τῶν θυρῶν. εἰ δὲ καὶ ὁ ἄρδαλος καὶ τὸ ἀρδαλῶσαι, καὶ ἡ ἀρδαλία, ἐκ τοῦ τοιούτου γίνεται ῥήματος, οὐκ ἔστι σαθρῶς ἐπικρῖναι. τέως δὲ κατὰ Παυσανίαν, φερεκράτης ποιεῖ τινα ἐκμασσόμενον ἀπὸ πυρετοῦ, λέγοντα. τὸν ἱδρῶτα καὶ τὴν ἀρδαλίαν ἀπ' ἐμοῦ σπόγγισον. Τὸ μέντοι ἄρδην ἐπίρρημα, οὐκ ἂν οὐδ' αὐτὸ παραγάγοι τινὰ ὡς ἐκ τοῦ ἄρδω γίνεται, ἀλλὰ μάλιστα ἐκ τοῦ αἴρειν, ὥσπερ ἐκ τοῦ ἀείρειν γίνεται τὸ ἀέρδην. ἔστι γάρ φασι τὸ ἄρδην, ἀντὶ τοῦ φοράδην. Εὐριπίδης ἀλκήστιδι. νέκυν ἤδη πρόσπολοι φέρουσιν ἄρδην ἐς τάφον τε καὶ πυράν. Ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι τινὲς μὲν, τὸ μελίφρονα πυρὸν, ἐπὶ σίτου νοοῦντες, φασὶ διὰ αὐτοῦ ἄρτον σημαίνεσθαι τὸν ἐξ ἀποτελέσματος, ἢ τοῖς ἵπποις, ἢ τῷ ἕκτορι παρατιθέμενον. Τινὲς δὲ, εἶδος ἀντὶ εἴδους λαβόντες, ὃ μάλιστα δι' ἀσάφειαν πλεονάζει παρὰ Λυκόφρονι, κριθὴν ἐνόησαν τὸν πυρὸν, καὶ ἐπὶ μόνων ἵππων τὴν λέξιν συνεβίβασαν. παρὰ μέντοι τῷ γεωγράφῳ, δοκεῖ διαφορά τις εἶναι σίτου καὶ πυροῦ, ἔνθα λέγει γίνεσθαι ἐν ἰνδίᾳ σῖτον αὐτοφυῆ ἐοικότα πυρῷ. πιθανὸν δὲ νοῆσαι νῦν τὸν πυρὸν ἐπὶ σίτου ὃν μελίφρονα λέγει, καθά που καὶ τὸν οἶνον. ἀκόλουθον γὰρ τῇ διὰ οἴνου ἱπποκομούσῃ, καὶ διὰ ἄρτου τρέφειν συζυγοῦντος τῷ οἴνῳ. Τὸ δὲ κερᾶν, ἀπὸ τοῦ κέρατος εἴληπται. οἱ γὰρ παλαιοὶ πρὸ τῆς τῶν ποτηρίων χρήσεως, κέρασιν ἐχρῶντο ἀντὶ ἐκπωμάτων, ὡς ἐξ ἄλλων τε δῆλον, καὶ τοῦ Ξενοφῶντος, λέγοντος. Κέρατα δὲ οἴνου περιέφερον, καὶ πάντες ἐδέχοντο. καὶ φέρων τὸ κέρας ὁ οἰνοχόος ἧκε. καὶ, λαβὼν κέρας μεστὸν, εἶπε. προπίνωσοι, καὶ ἀναστὰς συνεξέπιε, καὶ συγκατεσκεδάσατο μετ' αὐτοῦ τὸ κέρας. Θαλερὸς δὲ πόσις, ὁ ἐκ παρθενίας ἀνὴρ καὶ ἐκ νεότητος κατὰ τοὺς παλαιούς. ὥσπερ καὶ κουριδίη ἄλοχος, ἡ ἐξ ἔτι κόρης. Ἐφομαρτεῖν

μαρτεῖν δὲ ἐνταῦθα τὸ διωκτικῶς ἐπακολουθεῖν. Ἐν δὲ τῷ, Νεστορέην ἀσπίδα καὶ Διομήδεος θώρηκα, ὃς εἰκότως ἡφαιστότευκτος λέγεται, καὶ οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ καμάτῳ κατασκευασθεὶς διὰ τὸ ὡς εἰκὸς φιλοτεχνηθῆναι μετ' ἐπιμελείας πολυπόνου, τὸ σχῆμα ὡς οἱ παλαιοί φασιν, ἀλληγορία. ὁπλίτας γὰρ θέλων εἰπεῖν, λαλεῖ ὅπλα. πάντως γοῦν, οὐ διὰ τὴν ἀσπίδα τοῦ συνετωτάτου Νέστορος, καὶ τὸν θώρακα τοῦ ἀνδρείου Διομήδους ἐπιβήσονται νηῶν αὐτῇ τῇ νυκτὶ καὶ φεύξονται ἀχαιοί, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἔχοντας αὐτά, οὓς ἀνελὼν Ἕκτωρ, τούς τε ἄλλους καιριώτατα βλάψει, καὶ τὰ ὅπλα λήψεται. Καὶ ὅρα ὅτι καθὰ πρὸ βραχέων ἴσω τοῦ ἐλογίσατο τῆς Τροίας τὸ πᾶν ὁ Ἕκτωρ ἔνθα εὔξατο αὐτοῦ ἔφη πύργον ἐπιβήσεσθαι τὸν Διομήδην, οὕτως ἐνταῦθα τοῦ Νέστορος καὶ τοῦ Διομήδους ἐγκεῖσθαι λέγει τὴν τῶν ἀχαιῶν σύστασιν, εἴπερ αὐτῶν ἁλόντων ἐκεῖνοι φεύξονται. Ἔτι ὅρα ὡς καὶ γέρων ὢν ὁ Νέστωρ, ὅμως ἄριστα ὥπλιστο, ἀσπίδα ἔχων οὕτως ἐπίσημον.

Τὸ δὲ κλέος οὐρανὸν ἵκει, ὠφέλησε τὸν Ἡρόδοτον εἰπεῖν, τοῦ τοῦ Διὸς αἰθέρι ὁμορέουσαν. Κανόνας δὲ λέγει, ὡς φασιν οἱ παλαιοί, ῥάβδους τινὰς ἀναφορέας τῆς ἀσπίδος, τορευτοὺς ἴσως ὄντας, καὶ ὡς εἰπεῖν, κανονωτούς. οὔπω γὰρ ἐπενοήθησαν οἱ νῦν ἐξ ἱμάντων πόρπακες, ἤγουν τὰ ὄχανα, δι' ὧν αἱ ἀσπίδες ἔχονται καὶ ἀναβαστάζονται. φασὶ δὲ αὐτοὺς Καρῶν ἐπινοήματα εἶναι, ὡς Ἀνακρέων. καριοεργέος ὀχάνοιο. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ τῆς ῥηθείσης χρυσονώτου ἀσπίδος πρόσημον, εἰς τὴν τοῦ γέροντος ἀλληγοροῦσί τινες πολυτίμητον φρόνησιν, καὶ εἰς τοὺς παρ' ἐκείνῳ μεθοδικοὺς κανόνας, ὧν εἰ στερηθῶσιν οἱ ἀχαιοί, μεγάλα βλαβήσονται. Σημείωσαι δὲ καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ θώρακι τοῦ Διομήδους ποιητικὴν μέθοδον. πάνυ γὰρ σεμνύνας Ὅμηρος τὴν τοῦ Νέστορος ἀσπίδα, τὸν θώρακα ἠρκέσθη πρὸς ἑτεροῖον σέμνωμα, ἡφαίστου ἔργον εἰπεῖν. καὶ οὕτως ὑποκρουσάμενος δύνασθαι καὶ αὐτὸν εἰς πλάτος σεμνολογῆσαι, ὅμως ἀφῆκε πλεῖον εἰπεῖν τι, ὡς μὴ ἔχων καιρόν. Τὸ δὲ αὐτονυχί, ἐν τοῖς Ἀπίωνος μὲν καὶ Ἡροδώρου, διὰ τοῦ ι γράφεται. ἄλλοι δὲ διὰ διφθόγγου αὐτὸ ἔγραψαν. Τὸ δὲ νηῶν ἐπιβησέμεν, χρήσιμον ἐν τοῖς πρὸ τούτων εἰς τό, καὶ κῶν ἐπιβασκέμεν υἷας ἀχαιῶν. εὐλαβῶς δὲ εἶπεν Ἕκτωρ τὸ νηῶν ἐπιβησέμεν, ἤτοι εἰς νῆας ἀναβιβάσαι, οἷα μὴ θαρρῶν καὶ εἰς φυγὴν πλείω τοὺς ἀχαιοὺς κινῆσαι.

Ὅτι ἐφ' οἷς Ἕκτωρ ἀλαζονευόμενος εὔχεται, νεμέσησε πότνια Ἥρη. σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὄλυμπον. δῆλον δὲ ὡς ἀγανακτεῖ ἡ τοῦ μύθου Ἥρα, τὴν ἄγαν προθυμίαν μισοῦσα τοῦ Ἕκτορος, κατὰ τό. μισεῖ θεὸς γὰρ τὰς ἄγαν προθυμίας. Τὸ δὲ ἐλέλιξε διὰ τῶν ὑγρῶν ἀμεταβόλων, ἤγουν τῶν δύο λλ, τὴν τοῦ οὐρανοῦ ταχεῖαν καὶ ἄπονον κἀνταῦθα ἐδήλωσε κίνησιν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐρρέθη. Ἔστι δὲ τὸ λεχθὲν ὡς οἷον προαναφώνησις τοῦ ἐθελήσειν ἂν τὴν Ἥραν κακόν τι διαθέσθαι τοὺς Τρῶας, ἐφ' οἷς δρῶσι τοὺς ἀχαιούς. Ὅτι ἐννοσίγαιος μέν, διὰ δύο ν κατὰ πλεονασμὸν ἀεί, ὡς ἂν ἀπαρτίζῃ ἀναγκαίως ἐξ ἀρχῆς δάκτυλον, διὰ τό. ὢ πόποι, ἐννοσίγαι' εὐρυσθενές. ἐνοσίχθων δέ, δι' ἑνός. δηλοῦσι δὲ ἄμφω τὸν ἐνώθοντα, ἤτοι σεισμοῖς κινοῦντα τὴν γῆν. ὡς δὲ ταὐτὸν ἐννοσίγαιον εἰπεῖν, καὶ ἐνοσίχθονα, καὶ σεισίχθονα, καὶ γαιήοχον, δηλοῦται καὶ ἀλλαχοῦ. λέγοιντο δ' ἂν τοιοῦτοι τροπι-

Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, νεμέσησε δὲ πότνια Ἥρη.
Σείσατο δ' ἐνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὄλυμπον.
Καί ῥα Ποσειδάωνα μέγαν θεὸν ἀντίον ηὔδα.
Ὢ πόποι. ἐννοσίγαι' εὐρυσθενές, οὐδέ νυ σοί περ
Ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμός;
Οἳ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσι,
Πολλά τε, καὶ χαρίεντα. σὺ δέ σφισι βούλεο νίκην.
Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν ὅσοι Δαναοῖσιν ἀρωγοί
Τρῶας ἀπώσασθαι, καὶ ἐρυκέμεν εὐρύοπα Ζῆν
Ν' αὐτοῦ κ' ἔνθ' ἀκάχοιτο καθήμενος οἶος ἐν Ἴδῃ.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κρείων ἐνοσίχθων.
Ἥρη ἀπτοεπές, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Οὐκ ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι Διὶ Κρονίωνι μάχεσθαι·
Ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐστιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Τῶν δ' ὅσον ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργου τάφρος ἔεργε,
Πλῆθεν ὁμῶς ἵππων τε, καὶ ἀνδρῶν ἀσπιστάων,
Εἰλομένων. εἴλει δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκε.
Καί νύ κεν ἔπρησεν πυρὶ κηλέῳ νῆας ἐΐσας,
Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκ' Ἀγαμέμνονι πότνια Ἥρη,
Αὐτῷ ποιπνύσαντι θοῶς ὀτρῦναι ἀχαιούς.
Βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας, καὶ νῆας ἀχαιῶν,
Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ.
Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηῒ μελαίνῃ.

κῶς

Ἡ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
Ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίης τελαμωνιάδαο,
Ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχατοι νῆας ἐΐσας
Εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι, καὶ κάρτεϊ χειρῶν.
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον, δαναοῖσι γεγωνώς.
Αἰδὼς ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί,
Πῇ ἔβαν εὐχωλαί, ὅτε δὴ φάμεν εἶναι ἄριστοι,
Ἃς ὁπότ' ἐν λήμνῳ κενεαυχέες ἠγοράασθε,
Ἔσθοντες κρέα πολλὰ βοῶν ὀρθοκραιράων,
Πίνοντες κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο;
Τρώων ἀνθ' ἑκατόν τε διηκοσίων τε ἕκαστος
Στήσεσθ' ἐν πολέμῳ. νῦν δ' οὐδ' ἑνὸς ἄξιοί εἰμεν
Ἕκτορος, ὃς τάχα νῆας ἐνιπρήσει πυρὶ κηλέῳ.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τιν' ἤδη ὑπερμενέων βασιλήων
Τῇδ' ἄτῃ ἄασας, καί μιν μέγα κῦδος ἀπηύρας;
Οὐ μὲν δή ποτέ φημι τεὸν περικαλλέα βωμὸν
Νηῒ πολυκλήϊδι παρελθέμεν ἐνθάδε ἔρρων,
Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι, βοῶν δημὸν, καὶ μηρί' ἔκηα,
Ἱέμενος τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
Ἀλλὰ ζεῦ, τόδε πέρ μοι ἐπικρήηνον ἐέλδωρ.
Αὐτοὺς δή περ ἔασον ὑπεκφυγέειν, καὶ ἀλύξαι.
Μηδ' οὕτω τρώεσσιν ἔα δάμνασθαι ἀχαιούς.

κῶς καὶ οἱ ἔθνος, ἢ πόλεις ταράσσοντες, ἢ ὅλως λαόν τινα. Τὸν δὲ ποσειδῶνα, καὶ μέγαν θεὸν ἐνταῦθα ἡ ἥρα προσφωνεῖ, διὰ τὸ κατ' αὐτὸν πρεσβεῖον μυθικῶς τε καὶ ἀλληγορικῶς. εἰ δὲ ὁ ποσειδῶν, ποτιδὰν παρὰ δωριεῦσι λέγεται κατὰ τὸν ἀλκμᾶν. οὐδὲν τούτου μέλλον τοῖς οἰωνίζουσι. Ὅτι σκληρῷ ἀνθρώπῳ προσρηθήσεται τό, οὐδέ νύ σοί περ ὀλλυμένων τῶν δεῖνα ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμός; ἥρα δὲ πρὸς ποσειδῶνα καὶ τοῦτό φησιν ἐρεθίζουσα καθ' ἕκτορος ὑπὲρ ἀχαιῶν. ὃν καὶ εὐρυσθενῆ ἔφη, διὰ τὸ ἐνδύναμον τοῦ στοιχειακοῦ ὕδατος. καθὸ καὶ ἐννοσίγαιος ὁ αὐτός, ὡς προαρχῶς ἐρρέθη, συμβαλλομένης αὐτῷ πρὸς τοῦτο καὶ τῆς εἰς ἀέρα ἀλληγορουμένης ἥρας. διὸ καὶ προσφυῶς φιλιοῦται κατὰ τὸν μῦθον αὐτῷ πολλαχοῦ. Ὅτι ἑλίκη μὲν, τόπος περὶ πελοπόννησον, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐδηλώθη. αἰγαὶ δὲ, περὶ εὔβοιαν. ἀφ' ὧν δοκεῖ καὶ πέλαγος αἰγαῖον παρωνομασθῆναι. διαφερόντως δ' αὐτόθι ποσειδῶν ἐτιμᾶτο, διό φησιν ἥρα τῷ ποσειδῶνι προκαλουμένη αὐτὸν ἀμείψασθαι βοηθικῶς τοὺς ἐκεῖθεν ἀχαιούς, τό. οἱ δέ τοι εἰς ἑλίκην τε καὶ αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσι, πολλά τε, καὶ χαρίεντα. σὺ δέ σφισι βούλεο νίκην, ἤγουν θέλε νικήσαντας αὐτοὺς, περιγενέσθαι τῶν τρώων. Καὶ ὅρα τὴν ἐπίτασιν, οὐ γὰρ δῶρα εἶπεν ἁπλῶς, ἀλλὰ καὶ πολλά, καὶ χαρίεντα, ὡς ἂν καταιδέσῃ τὸν λαβόντα, καὶ πείσῃ ἀμείψασθαι. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεραι αἰγαί, ὡς ἱστοροῦσιν οἱ παλαιοί. ὁ μέν τοι γεωγράφος, φησὶν ὅτι ὁμώνυμοι ταῖς ἀχαϊκαῖς αἰγαῖς αἱ ἐν εὐβοίᾳ. καὶ τὴν μὲν ἀχαϊκὴν δηλοῖ Ὅμηρος ἐν τῷ, οἱ δέ τοι, εἰς ἑλίκην τε καὶ αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσιν. ὅταν δὲ φῇ, αἰγὰς ἔνθα δέ οἱ κλυτὰ δώματα βένθεσι λίμνης, τὰς ἐν εὐβοίᾳ λέγει. ἀφ' ὧν εἰκός φησι καὶ τὸ πέλαγος αἰγαῖον κληθῆναι, ὥστε κατὰ τὸν γεωγράφον, αἰγὰς ἐνταῦθα οὐ τὰς ἐν εὐβοίᾳ νοητέον, ἀλλὰ τὰς ἀχαϊκάς, ὧν τοῖς ἐποίκοις ὀφειλέτης βοηθεῖν ὁ ποσειδῶν. Τὸ δὲ ἀνάγουσιν, ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς ἄγουσι. καὶ κεῖνται καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ πολλαχοῦ τοιαῦται λέξεις. Ὡς δὲ διασώζουσι τοὺς τοῦ μύθου θεοὺς εἰς ἄμυναν αἱ θυσίαι κατὰ τό, δῶρα καὶ θεοὺς πείθει, πολλαχοῦ δηλοῦνται. Ὅτι ἀναιδὴς μὲν κἀνταῦθα συνήθως ἡ ἥρα, εὐλαβὴς δὲ ὁ ποσειδῶν, ὃς καὶ κωλύει αὐτὴν θρασύνεσθαι κατὰ διός. παιδεύοντος τοῦ ποιητοῦ. ἓν μέν, μὴ χρῆναι ἁπλῶς κατὰ ἀρχόντων θρασύνεσθαι. ἕτερον δέ, μὴ καταπαίρεσθαι γυναῖκα ἀνδρός. καὶ τρίτον, σωφρονίζεσθαι τοὺς ἀφελεστέρους ὑπὸ τῶν κρειττόνων. ἡ μὲν οὖν ἥρα, ἐθέλει τοὺς τῶν δαναῶν ἀρωγοὺς θεοὺς ἀντιστῆναι τῷ διΐ, εἰποῦσα, εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν, ὅσοι δαναοῖσιν ἀρωγοί, τρῶας ἀπώσασθαι, καὶ ἐρυκέμεν εὐρύοπα ζῆν, αὐτοῦ κ' ἔνθ' ἀκάχοιτο καθήμενος οἶος ἐν ἴδῃ, τουτέστι μονάζει ἂν ἐκεῖ ὡς μηδένα ἔχων ἐπιστρεφόμενον αὐτοῦ. καὶ οὕτω μὲν ἡ ἥρα, θρασεῖα καὶ νῦν οὖσα, καὶ τὰς τοῦ διὸς ἀπειλὰς ἐκβαλοῦσα τῆς μνήμης. ποσειδῶν δὲ μεμφόμενος. καὶ οὐχ ἁπλῶς ἀλλὰ μέγα ὀχθήσας, φησίν. ἥρη ἀπτοεπές, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες; οὐκ ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι διῒ μάχεσθαι ἡμέας τοὺς ἄλλους. ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐστι. τοῦτο δὲ καὶ πᾶς εἴποι ἄν, ὁ κατὰ μεγάλου προσώπου ἔκ τινος οὐχ ὁμοίου ἀκούσας λόγον θρασύν, ἀλλάξας μόνον τὸ ὄνομα τῆς ἥρας καὶ τοῦ διός. Ἰστέον δὲ ὡς τὸ ὀχθῆσαι, ὃ πολλαχοῦ τῆς Ἰλιάδος κεῖται, Ὅμηρος μὲν διὰ τοῦ η γράφει, εὕρηται δὲ καὶ διὰ τοῦ ι, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐδηλώθη. χρῆσις δὲ αὐτοῦ καὶ παρὰ Ὀππιανῷ ἐν τῷ, ὀχθίζων σφακέλῳ. Τὸ δὲ ἀπτοεπές, ἢ δασύνεται καὶ δηλοῖ τὴν καθαπτομένην ἐν ἔπεσι καὶ ὑβριστικήν, ὅθεν ἡ συρφετώδης ἴσως ὑποδεξαμένη γλῶσσα, φησὶν ἅψους τοὺς ἐν λόγῳ θρασεῖς. ἢ ψιλοῦται, καὶ σημαίνει τὴν ἀπτόητον ἐν ἔπεσι καὶ θρασεῖαν. Τὸ δὲ ἐπειὴ

ὅτι περισπᾶται, ἐν τῇ α' γέγραπται. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ εἰπόντος τοῦ ποιητοῦ, τὴν δία, ζῆνα ἐν τέλει στίχου, κατὰ δὲ τὸν ἐφεξῆς στίχον ἀρξαμένου ἀπὸ φωνήεντος τοῦ α, ὡς ἀνωτέρω κεῖται, καὶ ἐκθλίψαντος τὸ α τοῦ ζῆνα, οἱ γραφεῖς, διὰ τοῦ ζηνὸς ν' τὸ ἐναπομεῖναν ἀπὸ τῆς παθούσης τὴν ἔκθλιψιν αἰτιατικῆς, τῷ δευτέρῳ στίχῳ προστιθέασι. καὶ δοκεῖ μέν τισι καινὸν τοῦτο. ἔχεται δὲ κανόνος γραμματικοῦ, λέγοντος ὡς εἰ μέσον δύο φωνηέντων εὑρεθῇ σύμφωνον ἐν ἁπλότητι, ἢ συνθέσει, ἢ καὶ συναλοιφῇ. τῷ δευτέρῳ τουτέστι τῷ ἐπαγομένῳ φωνήεντι ἀκολουθεῖ. ἐφ' ἑνὸς γοῦν τῶν συμφώνων τοῦ τ' παραδείγματι ἔσται ὁ λόγος. ἐν ἁπλότητι μὲν, ἐπὶ τοῦ ἔτι, τὸ τ' τῷ ι συντάττεται. ἐν συνθέσει δὲ, ἐπὶ τοῦ κατάγω, ὁμοίως τῷ μετ' αὐτὸ α συμβιβάζεται. ἐν συναλοιφῇ δὲ, ἐπὶ τοῦ κατ' ἐμὲ, τῷ ἐφεξῆς ε συγγράφεται. δηλοῦται δὲ περὶ τούτου κρειττόνως καὶ ἀλλαχοῦ. Τὸ δὲ αὐτοῦ ἔνθα, ἐκ παραλλήλου θέσεως, δηλοῦσι τὸ αὐτόθι. Τὸ δὲ ἡμέας τοὺς ἄλλους, πολλὴν διαφορὰν τῶν λοιπῶν πρὸς τὸν δία δηλοῖ. ἄλλοι γάρ φησιν ἐσμὲν πρὸς τὸν δία καὶ οὐχ ἁπλῶς ἀλλοῖοι. ἐξ οὗ ἐοίκασι λαβόντες οἱ σοφοὶ, εἰπεῖν τῶν διαφορῶν τὰς μὲν, ἄλλο, τὰς δὲ, ἀλλοῖον ποιεῖν. Ὅτι τὸ μεταξὺ τοῦ τείχεος καὶ τῆς τάφρου περὶ ἣν ὁ ἕκτωρ ἦν, οὕτω φράζει. ὅσσον ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργου τάφρος ἔεργεν, ἔπληθεν ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν ἀσπιστάων. πύργον, ὡς ἐκ μέρους τὸ τεῖχος λέγων. Τὸ δὲ τοιοῦτον διάστημα, καὶ στεῖνος ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ἐρεῖ, διὰ τὴν κατ' αὐτὸ συστολὴν καὶ στενοχωρίαν. Ἡ δὲ χρῆσις ἐνταῦθα ἐν στίχῳ ἑνὶ συναπτῶς εὕρηται τοῦ εἴλω βαρυτόνου, καὶ τοῦ εἰλῶ περισπωμένου. φησὶ γὰρ ὅτι ἔπληθε τὸ ῥηθὲν διάστημα ἀνδρῶν εἰλομένων, εἴλει δὲ ἕκτωρ, ὃν καὶ ἀτάλαντον ἄρηϊ λέγει, ὅτε οἱ ζεὺς κῦδος ἔδωκεν. ὅτι ἦν καὶ ἐνέπρησεν ἂν πυρὶ κηλέῳ νῆας ἐΐσας, εἰ μὴ θεὸς ἐπὶ φρεσὶν ἔθηκε τῷ βασιλεῖ, αὐτῷ ποιπνύσαντι τουτέστι πονήσαντι θοῶς ὀτρῦναι ἀχαιούς. ὃς πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ, στῆ ἐπ' Ὀδυσσέως μεγακήτεϊ νηῒ μελαίνῃ, ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε, ἤγουν κατὰ τὸν ποιητὴν, ἐπὶ τὰς αἴαντος καὶ ἀχιλλέως κλισίας. ἤϋσε δὲ διαπρύσιον, Δαναοῖσι γεγωνὼς τὰ ῥηθησόμενα. δίδωσι δὲ πορφύρεον Ὅμηρος φᾶρος τῷ Ἀγαμέμνονι, ὡς βασιλεῖ. ὃ καὶ ἔχων ἐκεῖνος, ἐπιστρέφει οὕτω πρὸς θέαν τοὺς ἀχαιοὺς, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ παρεσημάνθη, τῷ παραδόξῳ τῆς θέας, κατασείων αὐτὸ καὶ οὕτω κατασιγάζων τὸν ὄχλον, ὡς ἐξακούεσθαι. Μέγα δὲ τοιοῦτον φᾶρος, δηλοῖ κατὰ τρόπον ποιητικοῦ συλλογισμοῦ, ὡς μέγας καὶ ὁ φορῶν, καὶ εὐμήκης. καθὰ καὶ ἡ ἐν τοῖς ἑξῆς ἀπὸ αἰγίλιπος πέτρας καταρρέουσα κρήνη, παραβολικῶς παριστᾷ. Ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸ χειρὶ παχείῃ καιρίως λεχθὲν, ἀνάπαλιν ἐπὶ γυναικὸς ἔχει κατεχούσης κληῗδα χειρὶ παχείῃ, ὡς καὶ προδεδήλωται. Τὸ δὲ κήλεον πῦρ, ὅ ἐστι καυστικὸν, παρὰ τὸ κῆαι, κατὰ τὸ δαιδάλεον καὶ τὸ τέλεον παρῆκται. αὐτά τε γὰρ ἐκ τοῦ δαιδάλλειν καὶ τελεῖν εἰσί, καὶ αὐτὸ ἐκ τοῦ κήλειν. Τοῦ δὲ ποιπνύειν, ὃ πολλαχοῦ κεῖται, ἀρχὴ τὸ πνῶ πνύω. τουτέστιν ἐνεργῶ. καὶ ἔπαθε συγκοπὴν καὶ ἀναδιπλασιασμὸν καὶ ἐπένθεσιν τοῦ ι, καθάφασιν οἱ παλαιοί. Ἰστέον δὲ ὅτι τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ ἀφαιρεθέντος, ἤγουν τῆς ποι συλλαβῆς, τὸ πνύσαντι, σύστοιχόν ἐστι τῷ πεπνυμένος, ὡς ἀπὸ θέματος τοῦ πνύω. Τὸ δὲ μεγακήτεϊ, τὴν μεγάλην σημαίνει, ὡς τοῦ κήτους πολὺ δηλοῦντος μέγεθος. ἀφ' οὗ κατά τινας εἰ καὶ πάνυ σμικροπρεπῶς, ἀλλ' ὅμως καὶ Λακεδαίμων κητώεσσα. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ ἡ τοῦ Ὀδυσσέως ναῦς, οὐ διὰ δειλίαν ὡς οἱ ψέγοντες εἶπον, ἀλλ' ἵνα τῷ στρατῷ οἷον καρδία τις εἴη, ἐκ τοῦ μέσου πᾶσιν ἐπαρκοῦσα τῷ ζωογόνῳ τῆς φρονήσεως, διὸ καὶ ὁ βασιλεὺς ἐπ' αὐτῆς ἵσταται, ὥς τε γεγωνεῖν ἀμφοτέρωσε, ἤγουν ἐξάκουστον βοᾶν. ἐπὶ τοιούτου γὰρ σημαινομένου τὸ γεγωνέναι εἴωθε τίθεσθαι. γνῶ γάρ φασι τὸ νοῶ, οὗ μέσος παρακείμενος γέγνωα, καὶ μεταθέσει γέγωνα τὸ γνωστῶς βοῶ, ἐξ οὗ τὸ γεγωνέναι καὶ ὁ γεγωνὼς, καὶ τὸ γεγώνω παρὰ Σοφοκλεῖ. διὸ, τί γεγώνω. Ὅτι δὲ καὶ γεγωνῶ περισπώμενον ῥῆμά ἐστιν, ἐξ οὗ παρ' οὐ μόνον τὸ γεγωνεῖν, ὅθεν τὸ γεγωνέμεν, ἀλλ' ἀναλόγως καὶ μετοχὴ ἄρρητος γεγωνηκὼς καὶ ἐν συγκοπῇ διὰ εὐφωνίαν γεγωνὼς, ἥ τις εὐφωνία ἐπραγματεύθη καὶ ἐν τῷ δέδοικα καὶ δεδοικὼς ἐκ τοῦ δέδοιδα δεδοιδώς. πολλαχοῦ φαίνεται. τὸ δὲ ἐν μεσσάτῳ, οὗ πρωτότυπον ὁ μέσος, ὡς ὁ τρίτος τοῦ τρίτατος, μεσαιτάτῳ λέγουσιν οἱ μεθ' Ὅμηρον ἀττικῶς. Διαπρύσιον δὲ, ἢ τὸ φανερὸν καὶ διάδηλον, ὡς ἐκ τοῦ πυρσοῦ, ἤγουν φανοῦ κατὰ μετάθεσιν τοῦ ρ, ἢ τὸ εἰς μακρὸν διῆκον καὶ διαπεράσιμον, ἐκ τοῦ περῶ περύω περύσω κατὰ συγκοπήν. δῆλον δὲ ὅτι εὐβόας ἦν ὁ οὕτω βοῶν διαπρύσιον. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι αἴας καὶ ἀχιλλεὺς, ὡς καὶ ἀλλαχόθεν δῆλόν ἐστι, ἔσχατα τουτέστιν ἐν τοῖς ἐσχάτοις καὶ ἄκροις μέρεσι τοῦ ναυστάθμου, νῆας ἐΐσας εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν, κἀντεῦθεν μὴ δεδιότες ὡς ἀφύλακτοι τὰ ἐκ τῆς λείας κακά. Ὅτι δὲ ὕπεστιν ἄρρητος εὐθεῖα ἤνωρ ἤνορος, ὅθεν καὶ ἠνόρειος κτητικὸν, ἐξ οὗ ἠνορέη, ἡ ἀνδρία, καὶ ὅτι συρακουσία λέξις ὁ πίσυνος ἐκ τοῦ πείθω πείσω γινομένη, καὶ ἐν ἄλλοις δηλοῦται. ἀναλογία δὲ τοῦ πίσυνος, κατὰ τὸ δεσπόσυνος. θάρσυνος. τοιαῦτα δέ τινα καὶ τὸ εὐφρόσυνος. καὶ παρὰ τῇ τραγῳδίᾳ δὲ, πρὸς κηδόσυνος. Ὅτι ἡ ῥηθεῖσα τοῦ βασιλέως ἐνταῦθα διαπρύσιος δημηγορία, τοιαύτη ἐστίν. αἰδὼς ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί, πῇ ἔβαν εὐχωλαὶ ὅτε δὴ φάμεν εἶναι ἄριστοι, ἃς ὁπότ' ἐν λήμνῳ κενεαυχέες ἠγοράασθε ἔσθοντες κρέα πολλὰ βοῶν τῶν ὡς πολλαχοῦ δηλοῦται ὀρθοκραιράων. πίνοντες κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο, τρώων ἀνθ' ἑκατόν τε διηκοσίων τε ἕκαστος στήσεσθ' ἐν πολέμῳ. νῦν δ' οὐδ' ἑνὸς ἄξιοί εἰμεν ἤγουν ἐσμὲν, ἕκτορος, ὃς τάχα νῆας ἐνιπρήσει πυρὶ κηλέῳ.

ἐφ' οἷς ὡς εἰκὸς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐφ' οὕτω μεγάλῃ σχετλιάσας λύπῃ, ἐρωτᾷ πάνυ περιπαθῶς στρέψας τὸν λόγον. Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τινα, ἤγουν ἆρα δή τινα ἤδη ὑπερμενέων βασιλήων τῇδ' ἄτῃ ἄασας, ἤγουν τοιᾷδε βλάβῃ ἔβλαψας, καί μιν μέγα κῦδος ἀπηύρας; εἶτα ὑπομνήσας ὧν ἀεὶ ἔθυε διὰ τὴν τῆς Ἰλίου ἅλωσιν, καὶ εἰπὼν, ὡς οὐ μὲν δήποτέ φημι τεὸν περικαλλέα βωμὸν νηὶ πολυκλήϊδι παρελθέμεν ἐνθάδε ἔρρων, ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι βοῶν δημὸν καὶ μηρί' ἔκηα, ἱέμενος Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι, ἐπεύχεται περιπαθῶς ἀντιλαβεῖν μικρὰν γοῦν χάριν, τὸ τοὺς Ἀχαιοὺς περισωθῆναι, φησὶ γοῦν. ἀλλὰ Ζεῦ, τόδε πέρ μοι ἐπικρήηνον ἐέλδωρ. αὐτοὺς δήπερ ἔασον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι, μηδ' οὕτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιούς. καὶ ὁ Ζεὺς κατανεύει ὡς εὐθὺς δηλωθήσεται. Καὶ ὅρα τὸ καὶ ἀλλαχοῦ κείμενον προοίμιον σφοδρῶς ἐξενεχθέν. τρεῖς γὰρ κομματικὰς ἐννοίας ὀνειδιστικὰς ὁ πρῶτος ἔχει στίχος. ὧν ἡ κατάρχουσα, καὶ ἐλλέλειπται διὰ συντομίαν καιρίαν, καὶ μάλιστα τὴν διὰ θυμόν. τὸ γὰρ αἰδὼς Ἀργεῖοι, ῥήματος ὑπαρκτικοῦ ἐλλιπῶς ἔχει, ἵνα λέγῃ, αἰδὼς ἡμῖν ἔστω, ἢ αἰδώς ἐστι τὰ βλεπόμενα. βαρὺς δὲ ὁ πᾶς λόγος τῷ βασιλεῖ, ὀνειδισμόν τε σφοδρὸν ἔχων κατ' Ἀχαιῶν, καὶ ἐξ ἀπρεσάσεως ἐντυχίαν πρὸς Δία, οὐδ' αὐτὴν ἀπηλλαγμένην ὀνείδους, εἰ λαβὼν πολλὰ ἐκεῖνος ὑπέρ τινος τέλειον, εἶτα οὐκ εὐοδοῖ ἐκεῖνο. καὶ ἐπὶ τούτοις ἐντρέπων τὸν Δία βιωτικώτερον, ὡς ἐπεὶ οὐ δίδως τὸ ζητηθὲν, αὐτὸ γοῦν τοῦτο δὸς τὸ μὴ ἐξολέσθαι οὕτως ἡμᾶς, ὃ καὶ γενήσεται, οἷα δικαιότατα αἰτηθέν. Ὅμηρος γοῦν τελεσφορεῖσθαι τὰς δικαίας εὐχὰς οἶδε. Τὸ δὲ εἶδος ἀγητοὶ, ὅ ἐστι θαυμαστοί. ὅτι ψόγον ἐμποιεῖ τοῖς μὴ καὶ τὰ ἔργα θαυμαστοῖς, πολλαχοῦ λέγεται. δῆλον δὲ ὅτι τὸ, κακὰ ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοὶ, ἀντιθέτῳ ἔοικε σχήματι. λέγει γοῦν, ὅτι καλοὶ μὲν τὸ εἶδός ἐστε, κακοὶ δὲ τὰς πράξεις καὶ ἐλέγχιστοι. Τὸ δὲ πῇ ἔβαν εὐχωλαὶ, ἤτοι αἱ καυχήσεις, καὶ ἑξῆς ὁ στίχος ὅλος, καὶ τὸ, ἃς ποτε κενεαύχεες καὶ τὸ ἑξῆς, κατὰ πάντων ἐστὶ καίριον τῶν ἐν συμποσίῳ ἀλαζονευομένων. Ἔτι δὲ τὸ πῇ ἔβαν εὐχωλαὶ, ἀπειλητήριας δηλοῖ τοὺς Ἀχαιοὺς, ὃ καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται. δηλοῖ δέ πως καὶ ὡς εἰς ἀέρα ἐκεῖναι κενῶς ἐσκεδάσθησαν, διὸ καὶ κενεαυχέας αὐτοὺς φησὶν, ἤτοι αὐχοῦντας κενεά. εἶεν δ' ἂν οἱ τοιοῦτοι καὶ προδοσίκομποι κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ὅ ἐστιν εἰς μάτην ὑποσχετικοὶ, οἱ τὰς ἑαυτῶν ὑποσχέσεις ἐν οὐδενὶ τιθέμενοι, ἀλλὰ προδιδόντες. Τὸ δὲ ἔφαμεν, παραμυθητικῶς ἔχει, λεαῖνον τὸ τραχὺ τοῦ λόγου, οἷα τοῦ βασιλέως κοινοποιουμένου τὸ ὄνειδος. διὸ καὶ οὐδ' ἑνὸς ἄξιοί ἐσμεν εἶπεν, ἵνα μὴ ἄγαν ὁ ὄχλος λυπῆται ἀκούσας τὸ ἐστέ. ἣν δὴ τῷ ὄντι σφοδρότατον ἀκοῦσαι, ὡς οὐκ εἰσὶν ἀξιόμαχοι, οὐδὲ πρὸς ἕνα γοῦν οἱ τοσοῦτοι, ὧν ἕκαστος ἀντὶ ἑκατὸν καὶ διακοσίων ἠλαζονεύετο στῆναι, σαβούσης τῆς μέθης ἐν Λήμνῳ, ἣν καὶ πρὸ ὀλίγων πολύοινον ὁ ποιητὴς ἱστόρησε. Τὸ δὲ ἃς ὁπότε, ἀντὶ τοῦ ποτὲ εἴρηται. ἀσυνήθως μέν τοι, διὸ καὶ σημειῶδές ἐστι. Τὸ δὲ κρέα πολλὰ, ἀφειδῆ τε τὸν βασιλέα δαπάνης δηλοῖ, καὶ δίαιταν ὑπογράφει στρατιωτικὴν, ὡς δέον ὂν τοὺς τοιούτους μὴ συντήκεσθαι ὀλιγοσιτοῦντας. Τὸ δὲ ἐπιστεφέας οἴνοιο, ἐκ τοῦ ἐπεστέψαντο ποτοῖο ὥρμηται, ὅπερ προδεδήλωται. ἀφ' οὗ καὶ ὁ ἡμέτερος Χρυσολόγος, κρατῆρας ἐστεμμένους οἴνου φησίν. Ἰστέον δὲ ὡς εἴπερ ἡ τροπὴ, κρατὴρ οἶδε κεφαλὴν τὸ ἄνω αὐτοῦ ἄκρον κατὰ τὸ, κρατήρων κρᾶτα ἐρέψαι θαλλοῖς, κεφαλῆς δὲ ἴδιον τὸ στέφεσθαι, ἀσφαλῶς ἄρα ἔχει τὸ λέγειν. κρατῆρας ἐπιστεφεῖς οἴνου, ὥσπερ καὶ τὸ, κρατῆρας ἐπιστέψασθαι ποτοῖο. Τὸ δὲ πίνοντες κρατῆρας, ἀφελῶς μὲν ἔχει, ὅμως δὲ ἀσφαλῶς διὰ τὸν ἐμπεριεχόμενον οἶνον. οὐ γοῦν κρατὴρ, ἢ ἀμφορεὺς, ἢ πίθος πίνεται, ἀλλὰ τὸ ἐν αὐτοῖς ποτόν. δι' αὐτὸ δὲ λέγεται τὸ ἀγγεῖον πίνεσθαι, νοουμένου τοῦ περιεχομένου διὰ τοῦ περιέχοντος ὀνόματι. Τὸ δὲ ἀντὶ ἑκατόν τε διηκοσίων τε, πάνυ ἐντρέπειν ἔχει τοὺς Ἕλληνας, ὡς ἑκάστου ἀλαζονευομένου μὲν τότε πρὸς ὑπερβολὴν, ἄρτι δὲ εἰς τὸ μηδὲν περιελθόντος. τοῦ δὲ τοιούτου λόγου πλεῖον ἐν Ὀδυσσείᾳ, οὐ μὴν πρὸς ἀλαζονείαν, τὸ, καὶ τριηκοσίοις ἔχειν ἀντιστῆναι τὸν Ὀδυσσέα. Τὸ δὲ οὐδ' ἑνὸς ἄξιοί ἐσμεν, ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου συνείληπται, ἀντὶ τοῦ, οὐδὲ κἂν γοῦν ἑνὸς ἀνδρός. καὶ ἔστιν ἑτεροῖον τοῦτο, πρὸς τὸ ἄλλος μηδεὶς, τὸ ἀορισταῖνον καὶ ὡς ἓν λόγου μέρος λαμβανόμενον. ὅ, τινες τῶν παλαιῶν, οὐδὲ ἐκ τριῶν συγκεῖσθαι εἶπον τοῦ μὴ καὶ δὲ καὶ εἷς, ἀλλὰ τοῦ μὴ καὶ τοῦ δεὶς ἀρρήτου ὀνόματος. διὸ μὴ δεῖν περισπᾶσθαι, ὥρ ἀπὸ τοῦ εἷς ἑνὸς, ἀλλὰ ὀξύνεσθαι, ἵνα ᾖ ὥσπερ κτεὶς κτενὸς, οὕτω καὶ δεὶς δενὸς καὶ μηδενός. ᾧ σύστοιχον καὶ τὸ οὐδεὶς οὐδενός. δοκεῖ δὲ τὸ οὐδ' ἑνὸς ἄξιοι, σαφηνισθῆναι διὰ τοῦ προστεθεῖσθαι τὸ, Ἕκτορος. οὐ μὴν προσκειμένου ῥητῶς, ἣν ἂν τὸ οὐδ' ἑνὸς, νοούμενον τῇ ἐκφωνήσει ὡς ἓν μέρος λόγου ἀσυναλείπτως δίχα δασείας καὶ ἀποστρόφου, ὡς εἴπερ ἔλεγεν, ὅτι τοῦ μηδενός ἐσμεν ἄξιοι. Τὸ δὲ ἐμπρήσει, φαίνεται παρέλκον ἀφελῶς ἔχειν τὸ, πυρὶ κηλέῳ, ὃ καὶ ἐπ' ἄλλων πολλῶν γίνεται. ἴσως δὲ καὶ πρὸς διαστολὴν εἴρηται μάχης, ἥ τις ὡς δέμας πυρὸς εἰκάζεται. ἵνα λέγῃ ὅτι οὐ νικήσει μόνον, καυστειρὰν ἀρτύων μάχην καὶ δέμας πυρὸς μαχόμενος, ἀλλὰ καὶ πυρὶ καύσει. Κῆλον δὲ ὡς καὶ προβραχέων ἐρρέθη πῦρ, καὶ ἰωνικῶς κήλεον, οὐ μόνον παρὰ τὸ κῆαι, ἀλλὰ καὶ παρὰ τὸ κᾶλον ὅ ἐστι ξύλον. ξύλοις γὰρ ὡς τὰ πολλὰ διοικονομεῖται ἡ καῦσις. Τὸ δὲ ὑπερμενέων βασιλήων, διαστολήν τινα ἔχει. πολλοὶ μὲν γοῦν ἀφῄρηνται κῦδος μέγα βασιλεῖς, οὐ μὴν οὕτως ὑπερμενέες κατὰ τὸν Ἀγαμέμνονα. Τὸ δὲ τῇδ' ἄτῃ ἄασας, Ὁμήρῳ δόξαν ἐγράφη οὕτως, ἣν δὲ καὶ κατὰ αἰτιατικὴν εἰπεῖν, τὴν δ' ἄτην ἄασας. κατὰ τὸ, βουλὴν ἐβούλευσας. καὶ, λόγον ἔλεξας. καὶ μυρία ὅσα τοιαῦτα. ἐκ τοῦ ἄασας δὲ καὶ κατὰ κρᾶσιν ἆσας, ὡς τὸ, ἆσέ με δαίμονος αἶσα κακὴ, γίνεται ἀάτη καὶ κράσει ἄτη. τὸ δὲ κῦδος ἀπηύρας ἤγουν ἀφεῖλες, ἐναντίως πρὸς τὸ ἐπαυ-

ρεῖν, ὃ γενικῇ συντάσσεται. Τὸ δὲ περικαλλέα βωμὸν, οὐχ ἁπλῶς οὕτω εἰκαίως ποιεῖσθαι δηλοῖ τοὺς βωμοὺς, ἀλλὰ πρὸς κάλλος διασκευάζεσθαι, ἵνα μὴ μόνον θυσίαις θεραπεύηται ὁ τιμώμενος, ἀλλὰ καὶ κάλλει ἐπισκευῆς. βωμὸν δὲ εἰπὼν, προσηγορικῶς ἔφη, ἀντὶ τοῦ βωμούς. διὸ καὶ ἐπάγει. ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι βοῶν δημὸν καὶ μηρί' ἔκηα, ἤγουν οὐδένα βωμὸν παρῆλθον ἀγέραστον, ἀλλ' ἐπὶ πᾶσιν ἔθυσα. Τοῦ δὲ πολυκληΐδι, εὐθεῖα βαρύτονος διὰ σύνθεσιν ἡ πολυκληΐς, ἐκτείνουσα τὴν λήγουσαν ὡς προδεδήλωται. Τὸ δὲ ἐνθάδε ἔῤῥων, βαρέως εἴρηται, φθορᾷ εἰκάζοντος τοῦ βασιλέως τὴν αὐτοῦ ἐν Τροίᾳ διαγωγήν. μονονουχὶ γὰρ λέγει ὅτι αὐτὸς φθίνων, ὅμως τιμαῖς ηὐξόμην σε, καλλύνων τέ σοι τὸν βωμὸν, ὃν καὶ προϊὼν αὖθις περικαλλέα ἐρεῖ, καὶ θύων. διὰ δὲ τῶν βοῶν, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐκ μέρους δηλοῦται βοσκήματα, καθὰ καὶ ἀνωτέρω ἐν τῷ, βοῶν ὀρθοκραιράων, ἤτοι γαύρων καὶ ὀρθοκεφάλων, ἢ ὀρθοκεράτων. κραῖρα γὰρ ἀττικῶς τὰ περὶ τὴν κεφαλήν. ὅθεν παρὰ τῷ κωμικῷ ἐψίλωταί τις τὴν ἑτέραν ἡμίκραιραν, ἤτοι τὸ ἡμίκρανον. ἐντεῦθεν δὲ καθ' ὁμοιότητα, καὶ νῆες ὀρθόκραιραι, ὧν τὰ ἄκρα εἰς ὀρθὸν ἀνίσχανται. Δημὸς δὲ τὸ λίπος, ὀξύνεται μὲν πρὸς διαστολὴν τοῦ κατ' ἀνθρώπους δήμου. πρὸς ὃ καὶ παίζει που ὁ κωμικὸς, δημὸν βόειον ὡς ἐν παρῳδίᾳ φράσας τὸν ἀττικὸν δῆμον. οὐ διότι βουγάϊον, ἀλλὰ διὰ τὸ ἁπλῶς ἀλόγιστον. καὶ οὕτω μὲν ὀξύνεται. γίνεται δὲ παρὰ τὸ δαίω τὸ καίω, εὐέξαπτον γὰρ τὸ λίπος. Τὸ δὲ δημὸν, καὶ μηρία, χρήσιμον εἰς τὸ, μηροὺς ἐξέταμον κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν. ὃ γὰρ ἐκεῖ μηροὶ καὶ κνίσα, τοῦτο ἐνταῦθα δημὸς καὶ μηρία. Τὸ δὲ εὐτείχεον, παράγωγον τοῦ τεῖχος τείχεος, ὅθεν εὐθεῖα ἡ εὐτείχεος. Τὸ δὲ ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι, φανερῶς ταυτολογοῦνται διὰ σύγχυσιν τὴν τοῦ λέγοντος. Ὅτι δὲ τὸ ἀλύξαι, οὐ μόνον κοινότερον αἰτιατικῇ συντάσσεται, ἀλλὰ καὶ γενικῇ, δηλοῖ Σοφοκλῆς ἐν τῷ, οὐκ ἀλύξετον μόρου κακίστου.

Ὅτι Ζεὺς τὸν βασιλέα ᾤκτειρε κλαίοντα, φησὶ γοῦν. ὡς φάτο. τὸν δὲ πατὴρ ὀλοφύρατο δακρυχέοντα. νεῦσε δέ οἱ λαὸν σόον ἔμμεναι, οὐδ' ἀπολέσθαι. καὶ σημείωσαι τὸ οὐδ' ἀπολέσθαι, ὡς συντελοῦν τι πρὸς τὸ, βούλομαι λαὸν σόον ἔμμεν, ἢ ἀπολέσθαι. Ὅρα δὲ τὸ τοῦ βασιλέως ἑτοιμόδακρυ, ὅπερ ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπιταθήσεται. δακρύει δὲ ἐπιλογικῶς μετὰ τὴν δημηγορίαν ἐν αὐτῇ τῇ ἀξιώσει τῇ πρὸς τὸν Δία, διὸ καὶ εἰσβαλὼν ἔλεον, πείθει αὐτόν. Τὸ δὲ πατὴρ ὀλοφύρατο, ἢ κατ' ἐξοχὴν, ἐλλειπτικῶς ἐῤῥέθη. τὸ μέντοι ἐντελὲς, πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. Κατάνευσις δὲ καὶ νῦν Διὸς ἤτοι νεῦσις, ἡ ἐν διοσημίᾳ δήλωσις ἄνωθεν τοῦ μέλλοντος ὡς καὶ προδεδήλωται. διὸ ἐπάγει. αὐτίκα δ' αἰετὸν ἧκε τελειότατον πετεηνῶν, νεβρὸν ἔχοντ' ὀνύχεσσι, τέκος ἐλάφοιο ταχείης. πὰρ δὲ Διὸς βωμῷ περικαλλεῖ κάββαλε νεβρόν. ἔνθα πανομφαίῳ Ζηνὶ ῥέζεσκον ἀχαιοί. Ἐδήλου δὲ ὁ μὲν αἰετὸς, τοὺς περὶ Ἕκτορα, οἳ σήμερον κρατοῦσι διὰ τὸν Δία. ὁ δὲ κρατούμενος νεβρὸς ὁ τῆς φυξανίνης καὶ δειλῆς ἐλάφου γόνος, τοὺς τεθηπότας καὶ καταπεπληχότας καὶ

Ὣς φάτο. τὸν δὲ πατὴρ ὀλοφύρατο δακρυχέοντα.
Νεῦσε δέ οἱ λαὸν σόον ἔμμεναι, οὐδ' ἀπολέσθαι.
Αὐτίκα δ' αἰετὸν ἧκε τελειότατον πετεηνῶν,
Νεβρὸν ἔχοντ' ὀνύχεσσι, τέκος ἐλάφοιο ταχείης.
Πὰρ δὲ Διὸς βωμῷ περικαλλέϊ κάββαλε νεβρὸν,
Ἔνθα πανομφαίῳ Ζηνὶ ῥέζεσκον ἀχαιοί.
Οἱ δ' ὡς οὖν εἴδονθ' ὅτ' ἄρ' ἐκ Διὸς ἤλυθεν ὄρνις,
Μᾶλλον ἐπὶ τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Ἔνθ' οὔτις πρότερος δαναῶν πολλῶν περ ἐόντων,
Εὔξατο τυδείδαο πάρος σχέμεν ὠκέας ἵππους,
Τάφρου τ' ἐξελάσαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι,
Ἀλλὰ πολὺ πρῶτος, τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν
Φραδμονίδην Ἀγέλαον. ὁ μὲν φύγαδ' ἔτραπεν ἵππους.
Τῷ δὲ μεταστρεφθέντι, μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν,
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Τὸν δὲ μετ' Ἀτρεΐδαι, Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος.
Τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν.
Τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεὺς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.
Τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
Τεῦκρος δ' εἴνατος ἦλθε, παλίντονα τόξα τιταίνων.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπ' Αἴαντος σάκεϊ τελαμωνιάδαο.
Ἔνθ' Αἴας μὲν ὑπεξέφερεν σάκος. αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Παπτήνας, ἐπεὶ ἄρ τιν' ὀϊστεύσας ἐν ὁμίλῳ
Βεβλήκοι, ὁ μὲν αὖθι πεσὼν, ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν.
Αὐτὰρ ὁ αὖτις ἰὼν, πάϊς ὣς ὑπὸ μητέρα δύσκεν
Εἰς Αἴανθ'. ὁ δέ μιν σάκεϊ κρύπτασκε φαεινῷ.

κραδαν-

Ἔνθα τίνα πρῶτον Τρώων ἕλε Τεῦκρος ἀμύμων;
Ὀρσίλοχον μὲν πρῶτα, καὶ Ὄρμενον, ἠδ' Ὀφελέστην.
Δαίτορά τε, Χρόμιόν τε, καὶ ἀντίθεον Λυκοφόντην,
Καὶ Πολυαιμονίδην Ἀμοπάονα, καὶ Μελάνιππον.
Πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Τὸν δὲ ἰδὼν, γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Τόξου ἀπὸ κρατεροῦ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας.
Στῆ δὲ παρ' αὐτὸν ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε.
Τεῦκρε φίλη κεφαλὴ Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Βάλλ' οὕτως, αἴκεν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι,
Πατρί τε σῷ Τελαμῶνι, ὅς ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
Καί σε νόθον περ ἐόντα, κομίσσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὸν, καὶ τηλόθ' ἐόντα, ἐϋκλείης ἐπίβησον.
Σοὶ δ' ἐγὼν ἐξερέω, ὡς καὶ τετελεσμένον ἔσται.
Αἴκεν μοι δώῃ Ζεὺς αἰγίοχος, καὶ Ἀθήνη,
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Πρώτῳ τοι μετ' ἐμὲ πρεσβήϊον ἐν χερὶ θήσω,
Ἢ τρίποδ', ἠὲ δύω ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,
Ἠὲ γυναῖχ', ἥκεν τοι ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι.

κραταιουμένοις Ἕλλησιν. ἡ δὲ παρὰ τῷ βωμῷ τοῦ Διὸς καταβολὴ τοῦ νεβροῦ, ὡς ἐκφυγόντος τοὺς κρατοῦντας οἱ Ἕλληνες, δηλοῖ τὸν Δία, οὗ τὸν βωμὸν οὔποτε ὡς ἐρρέθη παρῆλθεν ἀγέραστον ὁ βασιλεύς. ἔστι γὰρ ἀεὶ ἀμοιβὴ τῇ εὐσεβείᾳ. ὅθεν οὐδὲ μετὰ ὥρας τινὰς, ἀλλ' αὐτίκα ὁ ἀετὸς πέμπεται. ὃν διατὶ τελειότατον λέγει, ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται, ὅπου κείσεται καὶ εἴ τι ἄλλο λεχθῆναι χρὴ περὶ ἀετοῦ. ἐνταῦθα δὲ, ῥητέον ὅτι τε ἀετὸς παρὰ τὸ α ἐπιτατικὸν καὶ τὸ ἐτεὸν ὠνόμασται, οἱονεὶ ὁ ἀεὶ ἀληθὴς καὶ αἴσιος. καὶ ὅτι φέρεται μῦθος ὅτε ὤδινεν ἡ Ῥέα γεννωμένου Διὸς, ἀετὸν φανῆναι. ὅθεν καὶ κατὰ τὴν ἀποκλήρωσιν τῶν Τιτάνων, ὁ Ζεὺς αὐτὸν ἐν τῇ διανεμήσει τῶν πτηνῶν ἐπελέξατο. Νεβρὸς δὲ, οὐ τελεία ἔλαφος, ἀλλ' ὁ νεωστὶ βορὰν δεχόμενος. διὸ πρὸς διασάφησιν τὸ περιφράσας, ἐπήγαγε. τέκος ἐλάφοιο ταχείης, τουτέστιν ἣ τάχος ἐξαίρετον ἡ φύσις ἐφιλοτιμήσατο εἰς ἀποφυγὴν τῶν ἐπιβούλων. φέρεται δὲ καὶ Ἀνακρέοντος χρῆσις αὕτη. οἷά τε νεβρὸν νεοθηλέα γαλαθηνόν. ἑτέρου δέ τις γραφὴ οὕτω. ἐλάφων τὰ μὲν νέα, νεβροί. αἱ δὲ ἀρτίως ἐκ νεβρῶν ἐπ' ἐλάφοις μεταβάλλουσαι, καλοῦνται κεμάδες. τὰ δὲ τέλεια, οὐκ ἄλλο τι ἢ ἔλαφοι. εἰ μὴ ἄρα φησὶν οἱ ἀχαΐναι καὶ οἱ σπαθίναι λεγόμενοι, ἡλικίᾳ τινὶ διαφέρουσιν, ἢ εἴδει, καὶ κεράτων ἰδιότητι, καὶ μεγέθει. λέγει δ' αὐτὸς, καὶ τὰς πρόκας παρὰ Ἀρχιλόχῳ ἐπὶ ἐλάφου τεθεῖσθαι. παρ' ᾧ καί τις διὰ δειλίαν προσωνομάσθη πρόξ. εἰς δὲ τοὺς ῥηθέντας ἀχαΐνας, ἐνθυμητέον τὴν παρ' ἑτέρῳ τρικτῇ ἀχαΐνην ἔλαφον, περὶ ἣν πολλὰ πονοῦνται οἱ ἐξηγηταί. εἰ δὲ καὶ αἱ δορκάδες καὶ αἱ ζόρκες ἐλάφου εἴδη κατὰ τὰς πρόκας, ἄλλοθι ζητητέον. Τὸ δὲ νεβρὸν, κατὰ πτῶσιν αἰτιατικὴν κείμενον ἐν ἀρχῇ στίχου, καὶ αὖθις ἐν τέλει ἑτέρου στίχου, σχῆμα ἐθέλει κύκλου περιαγαγεῖν. Περικαλλέα δὲ καὶ νῦν βωμὸν λέγει, ἐπεὶ ὡς πρὸ ὀλίγου ἐρρέθη, κοσμίως καὶ αὐτὸν ἔχειν ἐφιλοτιμοῦντο οἱ παλαιοί. ᾄδεται γοῦν καὶ περιανὸς βωμὸς ἐπὶ μεγέθει. καὶ ἐφέσιος δὲ κεράτινος. Πανομφαῖος δὲ Ζεὺς, κατὰ μὲν ἀλληγορίαν, εἰς ὃν πᾶσα ὀμφὴ, ἤγουν ἁπλῶς φωνὴ ἀνάγεται, τουτέστιν ὁ πάσης φωνῆς αἴτιος ἀήρ. φωνὴ γὰρ, ἀέρος ἐστὶ πληγή. κατὰ δὲ μῦθον, πανομφαῖος ἐστιν, ὁ πάσης μαντείας αἴτιος. οἱ γὰρ ἄλλοι πάντες, ὑποφῆται Διός εἰσιν εἴτε δαίμονες ἐκεῖνοι, εἴτε ἄνθρωποι. ὀμφὴ δὲ κυρίως, ἡ ἀληθὴς φήμη, ἡ τὸ ὂν φαίνουσα. ὡς καὶ ὄνειρος κατὰ κυριολεξίαν, τὸ ἀληθὲς ἐνύπνιον, διὸ οὗ τὸ ὂν εἴρηται. ἡ δ' αὐτὴ ὀμφὴ, καὶ κληδὼν λέγεται. ὥς τε τὸν ὀμφαῖον, εἶναι πάντως καὶ κληδόνιον. ἅπαξ δὲ τὸ πανομφαῖος εἶπεν ὁ ποιητὴς ὡς παρετήρησαν οἱ παλαιοί. Τὸν δὲ ἀετὸν καὶ ὄρνιν λέγει, τουτέστι σημαντικὸν τοῦ μέλλοντος ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που φανήσεται. φησὶν οὖν. Οἱ δ' ὡς οὖν εἴδοντο ὅτ' ἄρ' ἐκ Διὸς ἤλυθεν ὄρνις, μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, τουτέστι κατὰ Τρώων ὥρμησαν, μνήσαντο δὲ χάρμης. καὶ σημείωσαι τὴν ἑλληνικὴν καὶ ἀνδρίαν καὶ πολυπειρίαν. ταύτην μὲν, ὅτι οὐ δέονται μάντεως ἑρμηνέως, ἀλλ' αὐτοὶ τὸν οἰωνὸν συμβάλλονται, μαντέων ὅ φασιν ὑπέρτερον, ὃ δὴ παροιμιωδῶς κεῖται παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ, καὶ ἀναθαρροῦσιν. ἐκείνην δὲ, ὅτι ἀνδρίζονται οἱ οὕτω κακῶς διατεθειμένοι, ἅμα ῥοπῇ βραχείᾳ τῇ ἐκ τοῦ ὄρνιθος. φησὶ γοῦν. ἔνθ' οὔτις πρότερος Δαναῶν πολλῶν περ ἐόντων, εὔξατο, τουτέστιν ἐκαυχήσατο Τυδείδαο πάρος ἦγον πρὸ τοῦ Διομήδους ἐχέμεν ὠκέας ἵππους, τάφρου τ' ἐξελάσαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι. ἀλλὰ πολὺ πρῶτος, Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν Ἀγέλαόν τινα ὁμώνυμον τῷ ἐν Ὀδυσσείᾳ. μετὰ δ' αὐτὸν οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ ἑξῆς. φησὶ γάρ. Τόνδε μετ' Ἀτρεΐδαι, Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος, τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν. τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεὺς, καὶ Μηριόνης. ὃν καὶ ἐπιθέτοις ἀρεϊκοῖς τιμᾷ. τοῖσι δ' Εὐρύπυλος καὶ ἕτεροι. Τεῦκρος δ' εἴνατος ἦλθε, παλίντονα τόξα τιταίνων. Καὶ ὅρα ὡς κἀνταῦθα εἰς τὸν ἐννέα ἔστησεν ἀριθμὸν τοὺς

ἀριστέας

ἀριστέως, ὁ τὴν ἐννεάδα διὰ τὰς μούσας φιλῶν ποιητής. ἀριστεύει δὲ πρὸ πάντων Διομήδης, οἷα πρῶτος ὑποστρέψας ὡς καὶ ὕστερον φεύγων. Τὸ δὲ εἰς αὐτὸν ποιηθὲν, ἔνθ' οὔτις πρότερος καὶ ἑξῆς, παρῳδηθὲν εὐφυῶς, οἰκεῖον ἔσται παντὶ πρωταγωνιστῇ. Τὸ δὲ πολὺ πρῶτος, οὐκ ἀναγκαίως μὲν ἐπῆκται, μετὰ τὸ, οὔτις πρότερος Διομήδεος ἐξήλασε. ποιεῖ δὲ ὅμως κάλλος τὸ κατὰ ἄρσιν καὶ θέσιν. ἄρσις μὲν γὰρ, τὸ, οὔτις πρότερος, θέσις δὲ, τὸ, ἀλλὰ πολὺ πρῶτος. ἔτι δὲ καὶ ἐνδιαθέτως ταυτολογεῖ ὁ ποιητὴς φιλῶν τὸν ἥρωα. ταὐτὸν γάρ πως τὸ, οὔτις πρότερος Διομήδεος. καὶ τὸ, ἀλλὰ πολὺ πρῶτος αὐτός. κατὰ τοιαύτην δὲ φιλίαν, καὶ ἀτρεΐδας εἰπὼν, οὐκ ἠρκέσθη. ἀλλὰ καὶ νῦν πρὸς ὄνομα ἐξεφώνησε τοὺς φίλους αὐτῷ κοσμήτορας, εἰπὼν, Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος. Τὸ δὲ τοῖσι, τρὶς τεθὲν ἐν καταρχῇ στίχων μετὰ τὸ ἐπὶ προθέσεως καὶ τοῦ δὲ συνδέσμου, κάλλος καὶ αὐτὸ ποιεῖ τὸ κατ' ἐπαναφορὰν, ἁβρύνοντος οὕτω τοῦ ποιητοῦ τὴν φράσιν διὰ τοὺς καλοὺς ἥρωας. Ἐπιειμένοι δὲ ἀλκὴν, ἀντὶ τοῦ περιβεβλημένοι, ὡς πολλαχοῦ κεῖται, καὶ φανερὰν ἀνδρίαν ἔχοντες, ἢ οὐχ ὅπλοις, ἀλλ' αὐτόχρημα τῇ ἀνδρίᾳ σκεπόμενοι. ὃν τρόπον καὶ ὁ βασιλεὺς ἀναιδείην που ἐπιειμένος εἴρηται. Τὸ δὲ εἴνατος καθὰ καὶ ἀλλαχόθι δηλοῦται, ποιητικὴν ἐπένθεσιν ἔχει τοῦ ι, ὡς ἀπὸ τοῦ ἔνατος. ὅπερ οἱ μὲν λόγιοι διὰ ἑνὸς ν γράφουσιν ὡς ἀπὸ τοῦ νέατος, ὃ δηλοῖ τὸν ἔσχατον. παρέσχατος γὰρ ὁ ἐννέα ἐν μοναδικοῖς ἀριθμοῖς. ἢ καὶ ἄλλως, διὰ παραγωγῆς ἀλλοίωσιν. ὡς γὰρ τέσσαρα μὲν ἐν δυσὶ τ, τέταρτος δὲ ἐν ἑνὶ, ἐξ οὗ ὁ τέτρατος, οὕτω καὶ ἐννέα ἔνατος. οἱ δὲ χύδην βάζοντες, διπλασιάζουσι καὶ ἐν τῷ ἔννατος διὰ ἀναλογίαν τὸ ἀμετάβολον, οἷς δοκεῖ καὶ τροπῇ τοῦ ἑνὸς ν εἰς ι, γενέσθαι ἀπὸ τοῦ ἔννατος τὸ εἴνατος, ὡς καὶ αἰεὶ αἰὲν, καὶ ἐνείκω ἐνέγκω. ὅτι δὲ ταῦτα ἀντιλέγονται, δῆλον. Ὅρα δὲ καὶ τὸ, Τεῦκρος ἦλθε. Διομήδης μὲν γὰρ, εἷλεν ἄνδρα. ὁμοίως δὲ καὶ ἕκαστος τῶν μετ' αὐτόν. Τεῦκρος δὲ, οὐχ εἷλεν οὐδένα, ἀλλ' ἦλθε τοξεύσων. Παλίντονα δὲ, δοκεῖ μὲν ἅπαντα εἶναι τὰ τόξα.

Ἡρόδοτος δὲ ἐπιστήσας τινὶ ἔθνει παλίντονα τόξα ἔχοντι, ὑπέβαλε νοεῖν, μὴ πᾶν τόξον εἶναι παλίντονον ἁπλῶς, ἀλλὰ κυρίως καὶ μάλιστα τὸ κατ' ἐπίτασιν ἔμπαλιν τεινόμενον, ὡς καὶ οὕτω κυκλοτερὲς γίνεσθαι, ἢ καὶ ἄλλως φράσαι, τὸ ἐπὶ θάτερα μέρη κλινόμενον, ὥς φασιν οἱ παλαιοί. Τὸ δὲ τιταίνειν, ὅ ἐστι τείνειν, παράγει μὲν καὶ τοὺς τιτᾶνας, κατὰ τὸν Ἡσιόδου μῦθον, καὶ διὰ μέσων αὐτῶν, τὸ προδηλωθὲν ἐν Βοιωτίᾳ τίτανον. κυριολεκτεῖται δὲ, καὶ ἐπὶ ταλάντων, ἃ τὸν ἄλλον καιρὸν ἀνειμένα, ἐν τῇ ζυγοστατήσει τείνονται. διὰ μέσων δὲ τῶν εἰρημένων, κεῖται καὶ διασάφησις μεταφρένου ἡ προδεδηλωμένη οὕτως, μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν, ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν. ταυτολογήσαντος καὶ ἐν τούτοις τοῦ ποιητοῦ ὡς αὐτῷ σύνηθες. Ὅτι Τεῦκρος ὑποδὺς τὸ τοῦ Αἴαντος σάκος, μάχεται νῦν, καινὸν τοῦτον ἐπινοησάμενος ὁπλισμόν. τοξότης γὰρ ἦν καὶ διὰ τοῦτο ἄφρακτος, καὶ ἐλαφρὸς ὁπλίτης, καὶ οὐ προσῆκον τοιούτῳ πολέμῳ. δεξιότης δὲ Ὁμηρικὴ καὶ τὸ ποιῆσαι τὸν μὲν Αἴαντα, τὸ μαχόμενον. τὸν δὲ Τεῦκρον, ἀσπιζόμενον ὑπ' αὐτοῦ καὶ κρυπτόμενον οἷα πύργῳ τινὶ, κἀκεῖθεν ὡς ἀπὸ ἐπάλξεως βάλλοντα. γράφει δ' ἐνταῦθα Ὅμηρος οὕτω. στῆ δ' ἄρ ὑπ' Αἴαντος σάκεϊ Τελαμωνιάδαο. ἔνθ' Αἴας μὲν ὑπεξέφερε σάκος, αὐτὰρ ὅγ' ἥρως, ἤγουν ὁ Τεῦκρος παπτήνας, ἐπεὶ ἄρ τινα ὀϊστεύσας ἐν ὁμίλῳ βεβλήκει, ὁ μὲν, αὖθι πεσὼν, ἀπὸ θυμὸν ὤλεσεν. αὐτὰρ ὁ αὖτις ἰὼν, ἤτοι ἀναποδίζων παῖς ὣς ὑπὸ μητέρα, δύσκεν εἰς Αἴαντα. ὁ δέ μιν σάκεϊ κρύπτασκε φαεινῷ. Καὶ ὅρα κἀνταῦθα σύντομον καιρίως παραβολὴν, ἐν ᾗ τὸ εὐνοϊκόν τε τοῦ Αἴαντος ἐπὶ τῷ Τεύκρῳ δηλοῦται. καὶ τὸ πολὺ τοῦ μεγέθους τοῦ τε σάκους καὶ τοῦ ἥρωος, καὶ τὸ ἄοπλον τοῦ τοξότου, καὶ τὸ δεξιὸν εἰς ἐπίκρυψιν, καὶ ὡς πάνυ ἐφοβεῖτο τὸν Ἕκτορα. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι τῶν ἄλλων ἀριστέων ἀνδραγαθούντων αὐτοχειρίᾳ, ὁ μέγας Αἴας αὐτό τε ἐποίησε μετὰ τοὺς βασιλεῖς, καὶ διὰ τοῦ ἀδελφοῦ δὲ ἀτεχνῶς ὑπασπιζομένου ἀριστεύει, δοκῶν αὐτὸς πράττειν οἷς ἐκεῖνον ἀριστεύοντα συντηρεῖ, ὡς ἀπὸ πύργου τοξεύοντα, στάσιμος καὶ ἄλλως ὢν καὶ οὐχ ὁρμητίας, καὶ εἰς τοὺς ἑξῆς δὲ κινδύνους φυλαττόμενος. Ἡ δὲ ὑπὸ πρόθεσις ἐνταῦθα καὶ δοτικῇ συντέτακται ἀττικῶς ἐν τῷ, ὑπ' Αἴαντος σάκεϊ, καὶ αἰτιατικῇ κοινότερον ἐν τῷ, ὑπὸ μητέρα. Τὸ δὲ στῆ δ' ἄρ, παρεσημάνθη καινότητος χάριν, ὡς τοῦ Τεύκρου μὴ κατακλωμένου ἔσω τοῦ ἀδελφικοῦ σάκους ὑπὸ στενοχωρίας, ἀλλ' ὀρθοῦ ἑστῶτος. Τὸ δὲ ὑπεξέφερεν, οὐδ' αὐτὸ κενῶς ἐστοίβασαι προθέσεσιν, ἀλλ' ἡ μὲν ἐξ, φορὰν δηλοῖ τῆς ἀσπίδος ἐπὶ τὸ ἔξω καὶ πορρωτέρω τοῦ κατὰ τὸν Αἴαντα στήθους. ἡ δὲ ὑπό, τὸ κρυφαῖον σημαίνει καὶ λεληθὸς τοὺς ἐχθρούς. λάθρα γὰρ ἐξανοίγων ὁ Αἴας τὸν ἑπταβόειον θυρεὸν, ἐνεδίδου τῷ ἀδελφῷ βαλεῖν, εἶτ' αὖθις ἔσκεπε, ποιῶν μόνος αὐτὸς διὰ εὐρύτητα ἑαυτοῦ τε καὶ τοῦ σάκους, ὅπερ οἴδαμεν τοὺς ἄλλους σὺν δύο πράττειν ἐπὶ τοῖς οὕτω βάλλουσιν ἀπὸ ἀσπίδων σκεπάσματος. Τὸ δὲ αὐτὰρ ὅγ' ἥρως καὶ ἑξῆς, δόξῃ ἂν σόλοικον εἶναι εἰ μή τις ἀναστρέψας τὴν φράσιν, καταστήσει τὴν σύνταξιν οὕτως. ἐπειδὰν δὲ ὁ ἥρως παπτήνας βάλοι τινὰ ὀϊστεύσας ἐν ὁμίλῳ, ὁ μὲν βληθεὶς, ἔκειτο πεσὼν, Τεῦκρος δὲ ἀναχωρήσας ἐγίνετο ὑπὸ τῷ σάκει τοῦ Αἴαντος. ἐστρύφνωται οὖν ἡ φράσις ἐπίτηδες, ἀκολούθως τῇ ἐνταῦθα συγχυτικῇ ἀγωνίᾳ τῶν ἡρώων. ἴσως δὲ καὶ λόγῳ ποιητικοῦ σχεδιασμοῦ, διὰ τὸ ἀμελέτητον. Τὸ δὲ δύσκεν εἰς Αἴαντα, σεμνότερον τοῦ εἰπεῖν ὑπὸ Αἴαντα. τὸ γοῦν τοιοῦτον, οἰκεῖον ἦν βρέφει τῷ, ὡς εἴρηται, ὑπὸ τὴν μητέρα δύοντι. Οὐκ ἐνδιάθετον σχῆμα, ὡς ἐν θαύματι τὸ ἔνθα τίνα πρῶτον Τρώων ἕλε Τεῦκρος ἀμύμων. καὶ μὴν οὐ πολλοὺς πάνυ, ἀλλὰ ὡς καὶ ἐκεῖνος λέγει, ὀκτὼ μόνους ἀνεῖλε, διὸ οὐδὲ ἠξίωσεν εἰπεῖν καὶ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς, τίνα

πρῶ-

πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον, ὡς ἐποίησεν ἀλλαχοῦ. ἐν δὲ τοῖς ῥηθεῖσιν ὀκτὼ οὓς ἕως νῦν ἔρριψεν ὁ Τεῦκρος, ὀνομάζει τινὰ ὁ ποιητὴς Ἀμοπάονα, ὃν οἱ γράφοντες ἀμ' ὀπάονα ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου, σφάλλονται τῆς ὀρθότητος. Ὅτι δὲ οἰστοῖς θανατῶν, ἀπὸ τόξου ἀπολλύειν φησὶν, ἔνθα τὸν Τεῦκρον ἰδὼν γήθησεν Ἀγαμέμνων, τόξου ἄπο κρατεροῦ τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας. Καὶ ὅρα τὸ κρατεροῦ, ἐξ οὗ καθ' ὁμοιότητα καὶ ἀνὴρ κρατερὸς, καὶ μῦθος κρατερὸς, καὶ ἀΐδης πυλάρτης κρατερός. Ὅτι δεῖ τοὺς στρατηγοὺς περιιέναι ἀναγκαίως τὰ κατὰ τὴν μάχην, καὶ τοὺς πολεμιστὰς ἐφορᾶν, ὡς ἂν καὶ ἐκεῖνοι ἐπιστρεφῶς ἔχοιεν τοῦ ἀριστεύειν, εἰδότες ὡς ἐπιστατοῦσι τοῖς αὐτῶν ἔργοις οἱ στρατηγοὶ, καὶ αὐτοὶ δὲ εἰδέναι, τίς μὲν ὁ ἀριστεύων, τίς δὲ ὁ ἐθελοκακῶν, ἢ καὶ λιποτακτῶν. καὶ τὸν μὲν, γεραίρωσι. τὸν δὲ, ἐρεθίζωσι. τὸν δὲ, κολάζωσι. χρὴ δὲ καὶ ὑποσχέσεσιν ἀγαθαῖς ἐπαίρειν τοὺς μαχομένους, ὡς ἂν ἔχοιεν τὰ ἐν ἐλπίσι δῶρα, δι' ἅπερ ἄτονα λάφυρα. ἃ δὴ πάντα καὶ Ἀγαμέμνων, ὡς εἰκὸς, ἐποίει. οὐκοῦν ἔλαθεν αὐτὸν ἄρτι οὐδ' ὁ Τεῦκρος ἀριστεύων. διὸ στὰς παρ' αὐτὸν, λόγοις τε ἐξαίρει. καὶ δώρων ὑποσχέσεσιν ἐπαίρει διαθερμαίνων εἰς πόλεμον, εἰπών. Τεῦκρε φίλη κεφαλὴ, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν. βάλλ' οὕτως, αἴκεν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι, πατρί τε σῷ Τελαμῶνι, ὅς ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα. καί σε νόθον περ ἐόντα, κομίσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ. τὸν, καὶ τηλόθ' ἐόντα, ἐϋκλείης ἐπίβησον. σοὶ δ' ἐγὼ ἐξερέω, ὡς καὶ τετελεσμένον ἔσται. αἴκεν μοι δώῃ Ζεύς τε καὶ Ἀθήνη Ἴλιον ἐξαλαπάξαι, πρώτῳ τοι μετ' ἐμὲ πρεσβήϊον ἐν χερὶ θήσω, ἢ τρίποδ', ἠὲ δύο ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν. ἠὲ γυναῖκ', ἥκεν τοι ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι. ἐφ' οἷς ὁ Τεῦκρος λαλεῖ καὶ ποιεῖ τὰ δηλωθησόμενα. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, φίλη κεφαλὴ, τὸν ὅλον Τεῦκρον ἐδήλωσεν ἀπὸ τοῦ καιριωτάτου μέρους. καθόλου γοῦν οὐκ ἔστιν ἄλλως ἀπὸ μέρους καλεῖσθαι τὸ ὅλον, εἰ μὴ τὸ μέρος ἐκεῖνο εἴη λόγου ἄξιον. τοιοῦτον ἦν ἄλλοις καὶ τὸ, ὤνησας κραδίην διὸς, ἤγουν αὐτὸν τὸν Δία. καὶ τὸ, ἡγεμὼν ἐνθάδε πάντα. ἐκ μέρους γὰρ τῶν ἀγομένων ἐμψύχων, καὶ τὰ φερόμενα ἐξ αἰχμαλωσίας ὡς ἄψυχα ἐδήλωσε, τουτέστι τὰ φορτίου δίκην βασταζόμενα. Ἰστέον δὲ ὡς Ὁμήρου ἀρχὴν ἐνδόντος, λαλεῖται παρὰ τοῖς ὕστερον, οὐ μόνον τὸ, τιμία κεφαλὴ καὶ ἀξία τοῦ παντὸς καὶ σεβάσμια, καὶ ὅσα τοιαῦτα σεμνὰ, ἀλλὰ καὶ ἀνάπαλιν. καὶ κοινὴ γοῦν κεφαλή ποτε, καὶ ἀναιδὴς, καὶ μισητὴ, καὶ τοιαῦτα ἕτερα. Τὸ δὲ βάλλ' οὕτως καὶ ἑξῆς ὁ στίχος ὅλος, εἴωθεν ἐπιλέγεσθαι τῷ ἐπιτυχῶς εἰς ἔργον ἀπαντῶντι. βάλλειν γοῦν, τὸ ἐπιτυγχάνειν καὶ ἐνταῦθα. οὐ μὴν ἐστὶ νοῆσαι βάλλειν ἄρτι, καὶ τὸ ἁπλῶς ἀφιέναι βέλος ἐκ τόξου, καὶ ὡς ἂν τις εἴποι ῥίπτειν, καὶ συλλαλεῖ τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ καί τις παλαιὸς αἶνος, ἤγουν γρῖφος. εἰπεῖν δὲ σαφέστερον, αἴνιγμα κείμενον παρὰ Κλεάρχῳ, εἰπόντι ἐμμέτρως οὕτω, αἶνός τίς ἐστιν ὡς ἀνήρ τε κοὐκ ἀνὴρ, ὄρνιθά τε κοὐκ ὄρνιθα, ἰδών τε κοὐκ ἰδὼν, ἐπὶ ξύλου τε κοὐ ξύλου, καθημένην τε κοὐ καθημένην, λίθῳ τε κοὐ λίθῳ, βάλοι τε κοὐ βάλοι. ἐνταῦθα γὰρ τὸ μὲν βάλοι, ἀντὶ τοῦ ἀφήσοι, πέμψοι, ῥίψοι. Τὸ δὲ οὐ βάλοι, ἀντὶ τοῦ οὐκ εὐστοχήσοι, οὐκ ἐπιτύχοι. ἵνα λέγῃ τὸ συμποσιακὸν ἐκεῖνο γριφῶδες πρόβλημα, ὅτι εὐνοῦχος νυκτερίδα θεασάμενος καὶ οὐ τελείως ἰδὼν ἐπὶ νάρθηκος κυρίως μὲν οὐ καθημένην, ἄλλως δὲ καθημένην, ἐπειδὴ τὰ πτηνά καθέζεσθαί φαμεν ὅτε μὴ πέτωνται, ψευδολίθῳ κισήρει βάλλοι μὲν κατὰ μόνην ῥίψιν καὶ ἄφεσιν κισήρεως, οὐ μὴν καὶ βάλλοι ἐπιτυχῶς καὶ εὐστόχως. ἵνα νοῆται ὅτι ἀφῆκε μὲν βέλος κίσηριν, οὐκ ἐπέτυχε δέ. ὥστε βαλεῖν ἔσται ποτὲ καὶ τὸ ἁπλῶς ἀφεῖναι βέλος ἐφέσει τοῦ τυχεῖν. Φῶς δὲ καὶ ἐνταῦθα, τὴν νίκην λέγει, ὡς τῶν ἡττωμένων ὑπὸ σκότει δοκούντων εἶναι καθὰ καὶ Πίνδαρος φράζει σαφῶς. κατὰ πλεονασμὸν δὲ τὸ φῶς γίνεται φόως, ὡς καὶ ἡ κῶς κόως. Τὸ δὲ ὃς ἔτρεφε, λείπεται τὸ σέ ἀντωνυμίας. Τὸ δὲ ἐόντα τρὶς ἐνταῦθα κεῖται διὰ τὸ καίριον, τυτθὸν ἐόντα, νόθον ἐόντα, τηλόθι ἐόντα. νόθον δὲ τὸν Τεῦκρον ὁ βασιλεὺς λέγει ἀπλοϊκῶς, αὐτὸ λέγων τὸ ὄν, οὐ μὴν ὀνειδίζων ὅτε καὶ κολακεύειν ἐχρῆν. δῆλον δ' ὅτι οὐδ' ἦν ἐν ὀνείδει τοῖς παλαιοῖς ἡ νοθεία. ἐπεὶ γὰρ νενόμιστο παλλακὰς ἔχειν, διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἐξ αὐτῶν, νόθοι μὲν ἐκαλοῦντο ἀκαταγνώστῳ καὶ ἀνεμεσήτῳ κλήσει, οὐδὲν δὲ ἧττον ἐτιμῶντο τῶν γνησίων οἱ ἐν νόθοις ἀγαθοὶ, ἐπεὶ οὐδὲ ἡ παλλακὴ ἐφύβριστον ἦν ὄνομα. πόθεν δὲ γίνεται ὁ νόθος, ἡ Ὀδύσσεια δηλοῖ. βασιλικὸς δὲ ἦν εὐγενὴς ὁ Τεῦκρος Ἡσιόνῃ γεννηθεὶς τῇ ἀδελφῇ τοῦ Πριάμου. ἣν ὁ Τελαμὼν γέρας ἔλαχε πολέμου ἐν Τροίᾳ ποτὲ ὑφ' Ἡρακλέους, ὅτε διὰ τοὺς ἵππους τοῦ Λαομέδοντος πλεύσας εἷλε τὴν Τροίαν. διὸ καὶ οἰκείως Τεῦκρος ἐκλήθη, ὄνομα τοῦτο ἐπιχώριον τοῖς Τρωσί. Τεῦκροι γὰρ οἱ Τρῶες. ἢ Τευκροὶ ὀξυτόνως, ὡς πολλοῖς δοκεῖ τῶν παλαιῶν, ἀπό τινος ὁμωνύμου ἀνδρός. ὅθεν οἰκεῖόν ἐστι Τεῦκρον καλεῖσθαι τὸν προσεχῶς μὲν Σαλαμίνιον υἱὸν Τελαμῶνος, ἀνέκαθεν δὲ Τρωϊκόν. Τὸ δὲ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ, διασαφητικόν ἐστι τοῦ κομίσατο, ὅ ἐστι κομιδῆς ἠξίωσε. κομίζει μὲν γάρ τις ἄγων τινὰ εἰς οἶκον. ἐπιμελείας δὲ ἀξιοῖ, οὐκ εἰς οἶκον, ἀλλ' ἐν οἴκῳ. Τὸ δὲ ἐπίβησον εὐκλείας, ἀντὶ τοῦ ἐπιβίβασον, ὅμοιόν ἐστι τῷ, αὐτονυχὶ νηῶν ἐπιβησέμεν. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ, κακῶν ἐπιβασκέμεν υἷας ἀχαιῶν. καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ τὸ, εὐσεβείας ἐπιβαίνοντες, ἤγουν εὐσεβοῦντες. λέγει οὖν ὅτι ἀναβίβασον εἰς εὔκλειαν τὸν πατέρα σου, εἰ καὶ τηλόθι ἐστίν. ὡς γὰρ θανὼν πατὴρ κλεΐζοιτ' ἂν ὑπὸ παιδὸς ἀγαθοῦ, ὡς δι' ἀναγόμενος ἄνω τῷ κλέει, φελλοὶ ὅπως δίκτυον ἀνέχουσιν ἄνω κατ' αἰχύλην, οὕτω καὶ τηλόθι ὢν κλέος ἔχει. ἔστι δὲ τὸ εὐκλείης ἐπίβησον, περίφρασις τοῦ κλεΐσον. οὕτω δὲ καὶ τὴν Ἴλιον, περιφραστικῶς Ἰλίου εὐκτίμενον πτολίεθρον λέγει. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον, ἀντὶ τοῦ, Τροίαν. Τὸ δὲ πρώτῳ σοι μετ' ἐμὲ, πρὸς ἀκρίβειαν ὑποσχέσεως κεῖται, ἵνα μὴ καὶ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως

σιλέως λαβεῖν. ἴσως ἐθελήσει πρεσβεῖον ὁ Τεῦκρος, ὅπερ ἐζήτησεν ἄν, εἰ μὴ τὸ μετ' ἐμὲ νῦν προσέκειτο. πρόσκειται δὲ τὸ τοιοῦτον καλῶς, ἵνα τὸ βασιλικὸν καὶ οὕτω φυλάττοιτο σέμνωμα, καὶ μὴ τὸ καθῆκον κλέος εἰς οὐδὲν δέον προοῖτο ὁ βασιλεύς. Τὸ δὲ πρεσβήϊον, ἤτοι πρεσβεῖον, δῶρον δηλοῖ τίμιον, ἤγουν τοῖς πρεσβυτέροις καὶ ἐντίμοις διδόμενον, ὅπερ ἀριστεῖον οἱ μεθ' Ὅμηρόν φασιν. ἵνα ἐπεὶ οἱ αὐτοὶ καὶ γέροντες λέγονται καθ' Ὅμηρον ὡς τίμιοι, καὶ ἀριστεῖς δέ εἰσιν, εἴη καὶ τὸ αὐτῶν γέρας, καὶ ἀριστεῖον δηλαδὴ τῶν ἀρίστων, καὶ πρεσβεῖον διὰ τοὺς κατὰ τιμιότητα γέροντας. μικρὸν μὲν οὖν τρίπους, ἢ ξυνωρὶς, ἢ γυνὴ αἰχμάλωτος, μέγα δὲ ἄλλως ἕκαστον τούτων, ὡς γέρας. ἀχιλλεὺς μὲν οὖν γυναικὸς τοιαύτης στερηθεὶς, τὴν θρυλουμένην μῆνιν ἔπαθε. Τεῦκρος δὲ ἐκ τοιούτου δώρου, Τελαμωνιάδης ἐστί. Τὸ δὲ αὐτοῖσιν ὄχεσφιν, ἀντὶ τοῦ σὺν αὐτοῖς ἅρμασιν ἀττικῶς. ἓν δὲ νοητέον ἅρμα, διὰ τοὺς δύο ἵππους, εἰ καὶ συνήθως ἀττικῷ ἔθει πεπλήθυνται καὶ νῦν τὸ ὄχεσφι. Τὸ δὲ ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι, ἐκερδάνθη μὲν τῷ βασιλεῖ ἐκ τῆς τοῦ φιλοβασιλέως ῥήτορος δημηγορίας, εἰπόντος. ἄλοχοι δὲ, αἱ τῶν Τρώων δηλαδὴ, ἄλλοισι μιγεῖεν. σεμνῶς δὲ πέφρασται, ἀντὶ τοῦ, ἥτις ἂν εἴη συγκοιμωμένη σοι, ὡς μὴ ἁπλῶς αἰχμάλωτος δούλη, ἀλλὰ καὶ οἷα εἶναι σοι εἰς παλλακὴν, καί που ἢ παῖδα τεκέσθαι ὑπὸ σοί, ὁποῖος αὐτὸς τῷ Τελαμῶνι ἐκ τοιαύτης γέγονας. τὸ δὲ λέχος εἰσαναβαίνειν, τὸ εἰς τὴν αὐτὴν κοίτην ἰέναι δηλοῖ σαφῶς καὶ ἄλοχον εἶναι, ἐπείπερ τὸ ὁμὸν λέχος εἰ συντεθῇ, ποιεῖ τὸν ὁμόλεκτρον, τοῦτο δέ ἐστιν ἄλοχος.

Ὅτι ὃ ἐφ' οἷς σπεύδει ἐποτρυνόμενος καὶ ἀκούων τὸ, βάλλ' οὕτως καὶ ἑξῆς ὡς εἴρηται, καλῶς ἂν εἴποι τὸ, τί με σπεύδοντα καὶ αὐτὸν ὀτρύνεις; οὐ μέντοι ὅση δύναμίς γε πάρεστι, παύομαι, ἢ παύσομαι. τοῦτο δ' ἑρμηνεία τοῦ σπεύδειν ἐστί, σπεύδει γὰρ πάντως ὁ μὴ παυόμενος ποιεῖν ὅση δύναμίς γε πάρεστι. τὸ δὲ ῥηθὲν Ὁμηρικὸν ῥητὸν, ὃ Τεῦκρος εἶπεν ὀτρύνοντι τῷ βασιλεῖ, παρεποιήθη τοῖς μεθ' Ὅμηρον εἰς παροιμίαν ἀποφευκτικὴν ταύτην. σπεύδοντα ὀτρύνεις. ἐν τούτοις δὲ κεῖται καὶ τὸ δεδεγμένος, ὁ προσέχων καὶ παρατηρῶν. ἐξ οὗ καὶ ἡ ἀλλαχοῦ ῥηθεῖσα, ὁδοῦ προσδοκή. φησὶ γάρ. τόξοις δεδεγμένος ἄνδρας ἐναίρω. ἴσως δὲ καὶ ταυτόν ἐστιν ἀστείως τῷ φιλοφρονούμενος, δεξιούμενος. ἵνα ὥσπερ δώροις, ἢ δαιτὶ δεξιοῦνταί τινες, οὕτω καὶ Τεῦκρος τοὺς Τρῶας τόξοις οἷς ῥίπτει αὐτούς. οὕτω καὶ τὸν ᾅδην παρὰ Λυκόφρονι καθά τινες νοοῦσι, τόξοις ὁ Ἡρακλῆς ἐδεξιώσατο, βαλὼν ἐκεῖνον. σύστοιχον δὲ τῷ δεδεγμένος, καὶ τό. ἦ σὺ τόνδε δέδεξο. Ὅτι ἐν τῷ, ὀκτὼ δὴ προέηκα τανυγλώχινας ὀϊστοὺς, πάντες δ' ἐν χροῒ πῆχθεν ἀρηϊθόων αἰζηῶν, τοῦτον δ' οὐ δύναμαι βαλέειν κύνα

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε Τεῦκρος ἀμύμων.
Ἀτρείδη κύδιστε, τί με σπεύδοντα καὶ αὐτὸν
Ὀτρύνεις; οὐ μέντοι ὅση δύναμίς γε πάρεστι,
Παύομαι, ἀλλ' ἐξ οὗ προτὶ Ἴλιον ὠσάμεθ' αὐτοὺς,
Ἐκ τοῦ δὴ τόξοισι δεδεγμένος ἄνδρας ἐναίρω.
Ὀκτὼ δὴ προέηκα τανυγλώχινας ὀϊστοὺς,
Πάντες δ' ἐν χροῒ πῆχθεν ἀρηϊθόων αἰζηῶν.
Τοῦτον δ' οὐ δύναμαι βαλέειν κύνα λυσσητῆρα.
Ἦ ῥα, καὶ ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός.
Καὶ τοῦ μὲν ῥ' ἀφάμαρθ', ὁ δ' ἀμύμονα Γοργυθίωνα
Υἱὸν ἐὺν Πριάμοιο κατὰ στῆθος βάλεν ἰῷ.
Τόν ῥ' ἐξ Αἰσύμηθεν ὀπυιομένη τέκε μήτηρ,
Καλὴ Κασιάνειρα, δέμας εἰκυῖα θεῇσι.
Μήκων δ' ὡς ἑτέρωσε κάρη βάλεν, ἥτ' ἐνὶ κήπῳ
Καρπῷ βριθομένη, νοτίῃσί τε εἰαρινῇσιν,
Ὣς ἑτέρωσ' ἤμυσε κάρη πήληκι βαρυνθέν.
Τεῦκρος δ' ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός.
Ἀλλ' ὅγε καὶ τόθ' ἅμαρτε, παρέσφηλεν γὰρ Ἀπόλλων.
Ἀλλ' Ἀρχεπτόλεμον θρασὺν Ἕκτορος ἡνιοχῆα
Ἱέμενον πόλεμόνδε, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες, τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε, μένος τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο.
Τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου.
Κεβριόνην δ' ἐκέλευσεν ἀδελφεὸν ἐγγὺς ἐόντα,
Ἵππων ἡνί' ἑλεῖν. ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανόωντος,
Σμερδαλέα ἰάχων, ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρί.
Βῆ δ' ἰθὺς Τεύκρου, βαλέειν δέ ἑ θυμὸς ἀνώγει.

Ἦτοι ὁ μὲν, φαρέτρης ἐξείλετο πικρὸν ὀϊστὸν,
Θῆκε δ' ἐπὶ νευρῇ. τὸν δ' αὖ κορυθαιόλος Ἕκτωρ
Αὖ ἐρύοντα, παρ' ὦμον ὅθι κληῒς ἀποέργει
Αὐχένα τε, στῆθός τε, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστι,
Τῇ ῥ' ἐπί οἱ μεμαῶτα βάλε λίθῳ ὀκρυόεντι.
Ῥῆξε δέ οἱ νευρὴν, νάρκησε δὲ χεὶρ ἐπὶ καρπῷ,
Στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.

λυσσητῆρα, ἢ λωβητῆρα, κύνα, τὸν Ἕκτορα καλεῖ ὁ Τεῦκρος, διὰ τὸ πολὺ τοῦ θρασύτητος. Ἐνταῦθα δέ τις ψέγειν ἐθέλων τὸν Τεῦκρον, ἐπιχειρήσοι ἂν οὕτως, ὡς ἢ κατὰ τοῦ Ἕκτορος ἀφίησι τοὺς ὀϊστοὺς, ἢ οὔ. εἰ μὲν οὖν οὐ τοξεύει κατ' ἐκείνου, ἀλλ' εἰς ὅμιλον καθὰ προείρηται, τί δή ποτε δυσχεραίνει μὴ βάλλων ὃν οὐ προέθετο εἰς σκοπόν; εἰ δὲ σκοπὸς αὐτῷ τῆς βολῆς ὁ Ἕκτωρ, μάτην αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἐξαίρει, ἐπιτυχῆ νομίζων τοξότην ἐν οἷς δυστυχεῖ μὴ ἐπιτυγχάνων τοῦ σκοποῦ. λυθήσεται δὲ τὸ ἄπορον, εἴ τις εἴποι ὅτι θέλει μὲν ὁ Τεῦκρος βαλεῖν τὸν Ἕκτορα, καὶ δύναται δὲ ὡς τοξότης εὔστοχος. καὶ ἄλλως γε μὴν οὐ δύναται, ὡς ἢ μὴ ἐκκινούμενος τοῦ ἀσυμμέτρου τοῦ διαστήματος, ἢ διὰ τὸ ὑπὸ θεοῦ σφάλλεσθαι. φησὶ γοῦν προϊὼν ὁ ποιητὴς, ὅτι καὶ τόθ' ἅμαρτε, παρέσφηλε γὰρ Ἀπόλλων. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ὀκτὼ, παρῳδήσας τις παλαιὸς καὶ εἰπὼν, πολλοὺς δὴ προέηκα καὶ ἑξῆς τοὺς δύο στίχους τὸν πρῶτον καὶ τὸν τρίτον ἕως τοῦ λυσσητῆρα, προσήρμοσε τὰ ἔπη τῷ κυνικῷ Διογένει, ὡς οἷα τῆς τύχης λεγούσης, ὡς πολλοῖς μὲν βέλεσι δυσπραγιῶν κατεστοχασάμην τοῦ φιλοσόφου τούτου κυνὸς, βλάψαι δὲ οὐκ ἔσχον αὐτόν. Ταυγλώχινες δὲ ὀϊστοὶ, ἀντὶ τοῦ ὀξυγώνιοι, μακρογώνιοι. γλωχὶν γὰρ καὶ ἀλλαχοῦ, ἡ γωνία δηλοῦται. Τὸ δὲ λυσσητῆρα, ἐπίτασίς ἐστι σκώμματος, εἴγε μὴ μόνον κύων ὁ Ἕκτωρ, ἀλλὰ καὶ λυσσητήρ. Ὅτι ἀποτυχίαν τοξότου φράσει ἐν τῷ, καὶ ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλε τοῦ δεῖνος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός. καὶ τοῦ μὲν ἀφάμαρτε. τοῦτο δὲ καὶ μετ' ὀλίγα οὕτω κεῖται διπλολογηθὲν συνήθως. Ὅρα δὲ τὸ ἴαλλε, δηλοῦν φανερῶς τὸ ἔπεμπεν. ἐξ οὗ πάντως καὶ τὸ χεῖρας ἐπὶ σῖτα προΐαλλον λέγεται τροπικώτερον. Ὅτι Γοργυθίων νόθος Πριάμου υἱὸς ὃν ἐξ Αἰσύμηθεν ὀπυιομένη τέκε μήτηρ, καλὴ Κασιάνειρα, δέμας εἰκυῖα θεῇσιν, εἰνατος ὑπὸ Τεύκρου κατὰ τὸ στῆθος ἐβλήθη. μήκων δ' ὡς, ἑτέρωσε κάρη βάλεν, ἥτ' ἐνὶ κήπῳ καρπῷ βριθομένη, νοτίῃσί τε εἰαρινῇσι. νοητέον δὲ τὸν Πριαμίδην, τοῦτον, σφηκώδη τὰ μέσα τοῦ σώματος, καὶ κρέασι μὲν οὐ πεπληθυσμένον. μήκους δὲ διαστάσει περιφιλοτιμημένον ἐκφύσεως, καὶ ἐπιεικῶς ὄρθιον, ταῦτα γὰρ λογίζεσθαι δίδωσιν ἡ παραβολὴ τῆς μήκωνος. ἥτις ἐκ τοῦ μήκους παρωνομασμένη, μάκων εἰσέτι καὶ νῦν παρ' ἐνίοις λέγεται, βαρβάροις μὲν, ἐοικόσι δὲ ἀπήχημα φυλάττειν γλώσσης Ἑλληνίδος παλαιᾶς. εἰ δὲ καὶ ἡρωϊκῶς εἶχέ τι γενναιότητος ὁ ἀνὴρ, αἰγείρῳ ἂν αὐτὸν, ἢ ἑτέρῳ τινὶ φυτῷ μεγαλοφυεῖ παρείκασεν ὁ ποιητής. ἐξ ὧν τοῖς ἥρωσι τεκταίνεται τὰς παραβολάς. ἐνταῦθα δὲ ἀστεία τις περιπέτεια τὸ, κατὰ Πριαμίδου τοῦ Ἕκτορος βαλόντα τὸν Τεῦκρον, ἐκείνου μὲν ἀποτυχεῖν. Πριαμίδην δὲ ὅμως ἕτερον ἀνελεῖν. καὶ αὐτὸν, νόθον τοῦ Πριάμου, ὁποῖος καὶ ὁ Τεῦκρος ἦν τῷ Τελαμῶνι. ὡς εἶναι τὸν Τεῦκρον, εἰπεῖν καὶ αὐτὸν, ὅτι οὐδ' οὕτω κακῶς. ὃ δὴ λέγεται εἰπεῖν καὶ ὁ κατὰ κυνὸς μὲν λίθον ἀφεὶς, κρούσας δὲ τὴν μητρυιάν. Οὐ τοῦτον δὲ μόνον ὁ Τεῦκρος ἔρριψεν ἐρεθισθεὶς οἷς ὁ βασιλεὺς εἶπεν, ἀλλὰ καὶ θρασὺν ἡνίοχον Ἕκτορος ὁμοίως βαλὼν, ἀνεῖλε. καὶ οὕτως, ἐγγὺς μὲν ἥκει τοῦ καὶ εἰς τὸν Ἕκτορα κακοῦ, ἀνελεῖν δὲ αὐτὸν οὐκ ἔχει, ὅτι μὴ δὲ δύναται ὁ ποιητὴς πλάσασθαί τι παρὰ τὴν τῆς ἱστορίας ἀλήθειαν. Τὸ δὲ ἐξ Αἰσύμηθεν, ἀντὶ τοῦ ἐξ Αἰσύμης πόλεως Θρᾳκικῆς, ὡς ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας δηλοῖ. περισσῶς δὲ κεῖται ἡ ἐξ πρόθεσις καὶ ἐν τῷ ἐξ Αἰσύμηθεν, ὡς καὶ ἐν τῷ ἐξ οὐρανόθεν, καὶ ἐν ἄλλοις. Τοῦ δὲ ὀπυίειν, ἐξ οὗ ἡ ὀπυιομένη, οὐ διὰ μόνου τοῦ υ δίχρονου, ἀλλὰ σὺν τῷ ι ἔχει τὴν παραλήγουσαν κατὰ παλαιὰν παράδοσιν. διὸ οὐδὲ κινεῖται ὁ τοιοῦτος ἐνεστὼς εἰς μέλλοντα καὶ τοὺς ἐφεξῆς χρόνους, εἰ καὶ ἡ σχεδικὴ τόλμα ἐθρασύνατο ἐν τῷ, ὠπύθη, νεωτερισαμένη κατὰ τῶν παλαιῶν. Καλὴν δὲ εἰπὼν τὴν ῥηθεῖσαν γυναῖκα, ἑρμηνεύει τὴν λέξιν περιφραστικῶς εἰπών. δέμας ἐοικυῖα θεαῖς, ὡς τοῦ κάλλους ᾧ παρονομάζεται ἡ καλὴ, μὴ προσώπῳ μόνῳ ἐμφαινομένου, ἀλλὰ καθ' ὅλον δέμας, ὡς ἐν συμμετρίᾳ θεωρουμένου τῶν ὅλων μερῶν τοῦ σώματος. Τὸ δὲ εἰκυῖα, ὃ γίνεται ἀπὸ τοῦ εἴκω τὸ ὁμοιῶ κατὰ καὶ ἄλλα ὅμοια, οὐκ ὤφειλε μὲν ἔχειν τὸ σύμφωνον τοῦ ἐνεστῶτος ὡς τὸ ἐοικυῖα ὃ χρόνου μέσου παρακειμένου ἐστιν, ἔχει δὲ ὅμως αὐτὸ διὰ τὸ εὐφωνότερον, ὡς ἀπὸ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου τοῦ εἶκα. Ὅτι δὲ ἀναλογώτερον τὸ εἰκυῖα, δῆλον ἐκ τοῦ εἰκὸς, ἤγουν ἐοικὸς ὃ κεῖται παρά τε Ἡροδότῳ καὶ ἄλλοις. Ὅτι δὲ μήκων, καὶ σηπίας μέρος ἐστὶ, δῆλον, ὡς εἶναι καὶ τὴν λέξιν ταύτην ὁμώνυμον. Ὅρα δὲ καὶ τὸ, κάρη βάλεν, ἀντὶ τοῦ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν καινῶς οὕτω λεχθέν. καὶ ἴσως ἀντὶ τοῦ ἔθηκε συνήθως εἴληπται. εἰκὸς γὰρ κλιθεῖσαν τὴν κεφαλὴν, ἐπιτεθῆναί που τοῖς ἐκ πλαγίων μορίοις. δύναται δὴ εἶναι καὶ ἀντὶ τοῦ ἔρριψε. τὸ δὲ, ἥ ἐν κήπῳ καρπῷ βριθομένη, ὀρθῶς μὲν εἰπεῖν, λείπει τοῦ ἐστιν. ἵνα λέγῃ ὅτι ἥτις τῷ καρπῷ βαρουμένη ἐστί. τῶν τινες δὲ παλαιῶν, ἠθέλησαν τὸ βριθομένη, νοῆσαι ἀντὶ τοῦ βρίθει, εἰπόντες, εἰλῆφθαι μετοχὴν ἀντὶ ῥήματος, καὶ σημειωσάμενοι τὴν λέξιν, ὡς καινοσχήμονα. ἔχει δὲ ὁμοιότητα πρὸς τοῦτο καὶ τὸ, μῦθος δ' ὃς μὲν νῦν εἰρημένος ἔστω, ἤγουν ὃς νῦν

εἴρηται. ὅμοιον καὶ παρὰ τῷ Ὁμηρικῷ ζηλωτῇ Σοφοκλεῖ, τὸ, πρῶτά σε κεκλόμενος. ἢ γὰρ καὶ ἐκεῖ λείπει τὸ εἰμὶ, ἢ τὸ κεκλόμενος, ἀντὶ τοῦ κέκλομαι εἴληπται. χρῆσις δὲ ὁμοία παρασημείωταί που εἶναι καὶ παρὰ τῷ Πινδάρῳ ἐν ὀλυμπιονίκαις. Τὸ δὲ καρπῷ βρίθεσθαι καὶ νοτίαις ἔαρος, πρὸς τὸ τῆς παραβολῆς ἀσφαλὲς εἴρηται. τοιαύτῃ γὰρ μήκωνι ὁ βληθεὶς ἔοικεν, οὐ μὴν τῇ ὀρθοτελεῖ, ἀλλὰ τῇ καὶ ἄκαρπον καὶ ἀνόητον. Τὸ δὲ νοτίαις, ἔπεσε μὲν ἤδη καὶ εἰς κοινολεξίαν παρὰ τοῖς ὕστερον διὰ τὸ σαφῶς πεφράσθαι, ἐλλιπῶς δ' ἔχει. τὸ γοῦν ἐντελὲς, νοτίαις πνοαῖς. ἢ ὑγρότησι ταῖς ἐκ νότου δηλαδή. αἷς κατὰ τὴν ἐκ μέρους δήλωσιν τοῦ ὅλου, συννοοῦνται καὶ αἱ βόρειοι, καὶ αἱ κατὰ ζέφυρον, καὶ αἱ λοιπαὶ πνοαί. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἔβαλεν, ἡμύσε κατωτέρω φησίν. ὃ καὶ αὐτὸ σημαίνει τὸ ἔκλινε. φησὶ γάρ. ὡς ἑτέρωσ' ἤμυσε κάρη, πήληκι βαρυνθέν. Καὶ σημείωσαι τοῦτο πάνυ συστατικὸν τῆς παραβολῆς ὅλης. ὡς γὰρ καρπὸς καὶ ὑγρότης πλαγιάζει τὸ ἄνω τῆς μήκωνος, οὕτω καὶ πήληξ βαρύνασα κεφαλὴν, ἑτέρωσε αὐτὴν βάλλει. Ὅτι δὲ ἡ μήκων, καὶ κώδεια λέγεται ὃ δὴ καὶ αὐτὸ καλεῖται μέχρι καὶ νῦν, δηλοῖ ἀλλαχοῦ ὁ ποιητὴς ἐν τῷ, φῆ κώδεια ἀνασχών. Ὅτι ὡς ἐπιπολὺ μὲν, τὸ σφάλλειν τινὰ καὶ σφάλλεσθαι ὑπό τινος, ἐμποδισμὸν δηλοῖ κατὰ τὸ συνῆθες, ὅθεν καὶ τὸ ἐν Ὀδυσσείᾳ σφῆλας. καὶ ἀνασφάλλειν, τὸ ἀνεγείρεσθαι εἴτε ἀπὸ νόσου, εἴτε ἀπὸ ἑτεροίου πτώματος. ἐνταῦθα δὲ σφάλμα, ἡ τῆς βολῆς ἀποτυχία, ἐν τῷ ἀλλ' ὅγε καὶ τόθ' ἅμαρτε, παρέσφαλε γοῦν Ἀπόλλων, ἤγουν ἐγγὺς τοῦ σφαλῆναι ἤγαγεν. ἐγγύτητα γὰρ ἐνταῦθα δοκεῖ σημαίνειν ἡ παρὰ πρόθεσις. ἴσως δὲ καὶ παρέκνευσίν τινα τῆς ὀρθῆς. Ὅρα δὲ τὸ, καὶ τότε, δι' οὗ δηλοῦται ὅτι καὶ τὰς ἄλλας βολὰς ὁ Ἀπόλλων παρέσφαλεν. Ὅτι τὸ ἔθανε περιφράζων, φησί. τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε. Ὅτι διαχέει μὲν ἡ χαρὰ, ὡς δῆλον καὶ ἐκ τοῦ χαίρειν, ὅπερ ἀπὸ τοῦ χέω χῶ γίνεται, πυκνοποιεῖ δὲ ἡ λύπη, διό φησιν ὁ ποιητὴς, ὅτι τὸν Ἕκτορα αἰνὸν ἄχος πύκασεν, ἤγουν ἐπύκνωσε. πυκάζειν γὰρ, οὐ μόνον τὸ σκεπάζειν καὶ κρύπτειν, ἀλλὰ καὶ τὸ πυκνοῦν, ὡς ἀπὸ τοῦ πτύσσειν. Ὅτι ὁ σπεύδων ἐπί τι μεῖζον, ἀμελήσοι ἂν ὡς εἰκός ποτε τοῦ ἥττονος, οὕτω καὶ Ἕκτωρ ἐνταῦθα ἐπὶ Ἀρχεπτολέμῳ ἡνιόχῳ καίπερ ἄχος βληθεὶς πρὸς Τεύκρου, αὐτὸν μὲν ἀφῆκε κεῖσθαι, ποιεῖ δέ τι ἄλλο τῶν πρὸ ἔργου. φησὶ γοῦν ὁ ποιητής. τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου καὶ ἑξῆς. ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸ ἡνιοχεύειν ἀναλύων περιφραστικῶς, ἵππων ἡνία ἔχειν φησί.

Ὅτι ὀϊστὸν δέκατον ἔβαλε Τεῦκρος ὡς ἐρρέθη Ἀρχεπτόλεμον Ἕκτορος ἡνίοχον, τότε δὴ αὐτὸς ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανόωντος, σμερδαλέα ἰάχων. ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρί. βῆ δ' ἰθὺς Τεύκρου. βαλέειν δέ ἑ θυμὸς ἄνωγεν, ὅπερ ἐστὶ περίφρασις τοῦ προεθυμεῖτο βαλεῖν. ἤτοι ὁ μὲν φαρέτρης ἐξείλετο πικρὸν ὀϊστὸν, θῆκε δ' ἐπὶ νευρῇ. τὸν δ' αὖ κορυθαιόλος Ἕκτωρ αὖ ἐρύοντα, παρ' ὦμον, ὅθι κληῒς ἀποέργει αὐχένα τε, στῆθός τε, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστι, βάλε λίθῳ ὀκρυόεντι. ῥῆξε δέ οἱ νευρὴν, νάρκησε δὲ χεὶρ ἐπὶ καρπῷ, στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός. Ἐνταῦθα δὲ τῶν τις παλαιῶν γραμματικῶν Νεοτέλης τὴν κλῆσιν, λέγων σκυθικὴν εἶναι τὴν τῆς νευρᾶς ἕλξιν, πρὸς τὸν ὦμον αὐτὴν φησὶν ἑλκυσθῆναι νόμῳ σκυθῶν, καὶ ἐκεῖ γενέσθαι τὴν πληγὴν τῷ Τεύκρῳ, καὶ τὴν νευρὰν οὕτω ῥαγῆναι, ὡς εἶναι δεξιὰν χεῖρα τὴν πληγεῖσαν τῷ λίθῳ καὶ ναρκήσασαν. λέγει δὲ οὕτω, διὰ τὸ τὸν Ὅμηρον εἰπεῖν, αὖ ἐρύοντα παρ' ὦμον. καὶ οὕτω μὲν ὁ Νεοτέλης. Ἕτεροι δὲ εἰς τὸ αὖ ἐρύοντα στίζοντες, τὸ δὲ παρ' ὦμον τοῖς ἑξῆς συντάσσοντες, ἵνα λέγῃ ὅτι παρ' ὦμον ἔβαλε λίθῳ, νοοῦσι τὸν μὲν τῆς νευρᾶς ἑλκυσμὸν, εἰς τὸν δεξιὸν γενέσθαι μαζὸν συνήθως τοῖς τότε, κατὰ τὸ, νευρὴν μὲν μαζῷ πέλασε. τὸν δὲ λίθον ἐκ δεξιῶν ὡς εἰκὸς ὑφ' Ἕκτορος ἀφεθέντα, ῥῆξαι μὲν ὡς ἐκ παρόδου τῇ ῥύμῃ καὶ τὴν νευρὰν, ἐμπελάσαι δὲ τῷ ἀριστερῷ τοῦ Τεύκρου ὤμῳ, διὸ καὶ τὸ τόξον ἐκπεσεῖν ναρκησάσης κατὰ συμπάθειαν αὐτῆς δὴ τῆς τοξοφόρου χειρός. καὶ δοκοῦσιν οὗτοι κρεῖττον εἰπεῖν. καὶ γοῦν ἄλλοι τε καὶ ὁ Καισαρεὺς Προκόπιος, τοῖς μὲν παλαιοῖς, παρὰ μαζὸν ἱστοροῦσιν ἑλκύσθαι τὴν νευράν. τοῖς δὲ ὕστερον, παρ' αὐτὸ μάλιστα τὸ δεξιὸν ὠτίον. εἰ μὴ ἄρα παίζειν ἐθέλοντες οἱ περὶ τὸν Νεοτέλην, τρεῖς ἐροῦσιν ἑλκυσμοὺς νευρᾶς. δύο μὲν παλαιὰς τὴν παρὰ μαζὸν καὶ τὴν παρ' ὦμον, τρίτην δὲ τὴν ὡς εἴρηται περὶ τὸ δεξιὸν ὠτίον. καὶ ταῦτα μὲν, οὕτω. Δίφρος δὲ παμφανόων, καθ' ὃ δηλαδὴ μέρος οὐ πέπλεκται. ἄλλως γὰρ, εὔπλεκτοι καὶ εὐπλεκέες λέγονται. παμφαίνει δὲ ὡς εἰκὸς χαλκῷ καί τισι τοιούτοις. Ὅρα δὲ τὸ, ὁ δὲ χερμάδιον λάβε. περιττὸν γοῦν ἐνταῦθα τὸ ὁ δέ. τί γὰρ ἐχρῆν εἰπεῖν αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο θόρεν, ὁ δὲ χερμάδιον λάβε, δυνατὸν ὂν εἰπεῖν, καὶ χερμάδιον λάβε; καὶ ἔστι καὶ τοῦτο σχῆμα, ὡς οἷα ἐπιτετηδευμένον. ἄλλως γὰρ εἶχεν ἀσφαλῶς εἰπεῖν, χαμαὶ θόρεν, ἠδὲ χερμάδιον λάβεν. Ὅτι δὲ πρωτότυπον τοῦ, χερμάδιον, ἡ χερμάς. καὶ ὅτι ἐν τῷ χερμάδιον, λείπει τὸ λίθον, διὸ ὑποκατιὼν, λίθον ὀκρυόεντα τοῦτον λέγει. καὶ ὅτι ἐκ τοῦ χειρὶ μάσασθαι, ὅ ἐστιν ἅψασθαι λέγεται, λίθος γὰρ χειροπληθὴς ὁ χερμάδιος, δῆλόν ἐστι. Τὸ δὲ, βαλέειν δέ ἑ θυμὸς ἄνωγε, πρὸ τούτων ἄλλως ἔφη ἐν δισσοῖς τόποις, βαλέειν δέ ἑ θυμὸς ἵετο, ἔνθα καὶ ἐν ὅλοις στίχοις ἐταυτολόγησε. Τὸ δὲ ἐξείλετο, ἀντὶ τοῦ ἐξήγαγεν, ἢ ἐξελέξατο. Πικρὸν δὲ ὀϊστὸν, ἢ τὸν παικροποιὸν ταῖς ὀδύναις, ἢ τὸν θανάσιμον. ὁποῖον ἀλλαχοῦ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος βέλος ἐχεπευκές. Ἐν δὲ τῷ, ἔθηκεν ἐπὶ νευρῇ, τὰς τοῦ ὀϊστοῦ γλυφίδας πελασθῆναι νοητέον τῇ νευρᾷ. Τὸ δὲ αὖ, δὶς ἐνταῦθα ἐγγυτάτω τεθὲν, διάφορον σημασίαν ἔχει. ἐν μὲν γὰρ τῷ, τὸν δ' αὖ Ἕκτωρ, παραπλήρωσιν ἔχει ἄσημον. ἐν δὲ τῷ, αὖ ἐρύοντα, τὸ ἔμπαλιν καὶ ὀπίσω δηλοῖ. ἐξ οὗ καὶ τὸ σύνθετον αὐερύειν προδεδήλωται. Τὸ δὲ καίριον τί σημαίνει,

προγέγραπται. νῦν δὲ, τοσοῦτον μόνον ῥητέον, ὅτι τε τὴν κλεῖδα ἐνταῦθα ἐγνώρισε, διὰ τοῦ εἰπεῖν ἀπείργειν αὐτὴν τὸν αὐχένα καὶ τὸ στῆθος, μεταλαβοῦσαν οἷα καί τι κλειδίον. καὶ ὅτι θανασίμως δηλοῖ τὴν αὐτόθι σφοδρὰν βολήν. Ὁ δὲ ὀκριόεις λίθος, ἤτοι ἄκρας ἔχων καὶ τραχὺς, πιθανολογεῖ τὴν ῥῆξιν τῆς νευρᾶς. ὁ γὰρ λεῖος, τριβεῖν οὕτως οὐ δύναται. Τοῦ δὲ ῥῆξε νευρὴν, οὐκ ἔστι κρείττων λέξις. οὔτε γὰρ τὸ διέκοψεν, οὔτε τὸ διέκειρεν, οὔτ' ἄλλο τι. Περὶ δὲ καρποῦ τοῦ κατὰ χεῖρα, προγέγραπται. Γνὺξ δὲ πεσεῖν, τὸ ἐπὶ γόνυ, ὅτε δηλαδὴ τὸ λοιπὸν τοῦ σώματος ἀνέστηκε, διὸ ἔφη. στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν, ὅ ἐστι πεσών. ὁ γὰρ οὕτω σχηματισθεὶς, τοῖς κάτω μὲν ἤρειπεν ἕως εἰς γόνυ, τοῖς δὲ ἄνω ἕστηκεν.

Αἴας δ' οὐκ ἀμέλησε κασιγνήτοιο πεσόντος,
Ἀλλὰ θέων, περίβη, καί οἱ σάκος ἀμφεκάλυψε.
Τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μηκιστεὺς Ἐχίοιο πάϊς, καὶ δῖος Ἀλάστωρ,
Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντα.
Ἂψ δ' αὖτις Τρώεσσιν Ὀλύμπιος ἐν μένος ὦρσεν.
Οἳ δ' ἰθὺς τάφροιο βαθείης ὦσαν ἀχαιούς.
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι κίε, σθένεϊ βλεμεαίνων.
Ὡς δ' ὅτε τίς τε κύων συὸς ἀγρίου, ἠὲ λέοντος
Ἅπτηται κατόπισθε, ποσὶν ταχέεσσι πεποιθὼς,
Ἰσχία τε γλουτούς τε, ἑλισσόμενόν τε δοκεύει,
Ὡς Ἕκτωρ ὤπαζε καρηκομόωντας ἀχαιοὺς,
Αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον, οἱ δ' ἐφέβοντο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας, καὶ τάφρον ἔβησαν
Φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν τρώων ὑπὸ χερσὶν,
Οἱ μὲν δὴ παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
Ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι. καὶ πᾶσι θεοῖσι
Χεῖρας ἀνίσχοντες, μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος.
Ἕκτωρ δ' ἀμφιπεριστρώφα καλλίτριχας ἵππους,
Γοργοῦς ὄμματ' ἔχων, ἠδὲ βροτολοιγοῦ ἄρηος.
Τοὺς δὲ ἰδοῦσ' ἐλέησε θεὰ λευκώλενος ἥρη.
Αἶψα δ' ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο διὸς τέκος, οὐκέτι ἡμεῖς
Ὀλλυμένων δαναῶν κεκαδησόμεθ' ὑστάτιόν περ;
Οἵκεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται
Ἀνδρὸς ἑνὸς ῥιπῇ, ὁ δὲ μαίνεται οὐκέτ' ἀνεκτῶς
Ἕκτωρ Πριαμίδης. καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε.

Ὅτι αἴας οὐκ ἠμέλησε κασιγνήτου, ὡς προαρχῶς ἐρρέθη, πεσόντος, ἀλλὰ θέων περίβη, ἤγουν περὶ τῷ κειμένῳ ἐπέστη, ὥστε ὑπερμαχῆσαι. διὸ ἐπάγει. καί οἱ σάκος ἀμφεκάλυψε. δῆλον δ' ὅτι ταυτὸν περιβῆναι καὶ ἀμφιβῆναι, καί εἰσιν ἄμφω λέξεις συμμαχικαί. Ὁ δὲ ῥηθεὶς Ὁμηρικὸς λόγος, προσφυής ποτε παρῳδηθῆναι καὶ εἰς ἁπλῶς φιλικὴν ἐπικουρίαν, ἐφ' οἷς οἰκεῖον καὶ τὸ παροιμιῶδες, γόνυ κνήμης ἔγγιον, ὥς φασιν οἱ τὰς παροιμίας ἀναγραψάμενοι. Ὅτι φέρειν καὶ ἐνταῦθα, τὸ βαστάζειν, φησὶ γάρ. τὸν μὲν ἔπειτα, ἤγουν τὸν τεῦκρον ὑποδύντε δύο ἐρίηρες ἑταῖροι, νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντα. Καὶ ὅρα τὸ ὑποδύντε, ὡς ἑτοιμότητός τι ἐμφαῖνον. ὥσπερ γὰρ ἀριστεύων πρὸ βραχέων, παῖς ὡς ὑπὸ μητέρα δύσκεν εἰς αἴαντα, νῦν δύο ὑποδύντων αὐτὸν, φέρεται. ὧν ὁ ἕτερος, Ἀλάστωρ κατὰ κυριωνυμίαν. Ὅρα δὲ οἷα ἡ τοῦ ἕκτορος ἐν καιρίῳ βολὴ, διὰ χερμαδίου οὕτω ῥίψασα τὸν τεῦκρον. Ὅτι βληθέντος τεύκρου ὡς εἴρηται λίθῳ καὶ πεσόντος, ἂψ τρώεσσιν ὀλύμπιος ἐν μένος ὦρσεν. οἳ δ' ἰθὺς τάφροιο βαθείης ὦσαν ἀχαιούς. οὕτω δὲ καὶ ἐν ἄλλοις, ἀριστέων βλαβέντων, μεταβολαὶ μάχης γίνονται. Ὅρα δὲ τὸ ὦσαν, οὐ τὴν ἐκ τῶν κάτω εἰς τὰ ἄνω ἐνταῦθα συνήθως δηλοῦν κίνησιν, ἀλλὰ τὸν ἁπλῶς ὠθισμόν. Ὅτι σθένεϊ βλεμεαίνειν, κυρίως ἐπὶ λέοντος. δηλοῖ δὲ τὸ καὶ μόνῳ βλέμματι ἐκφοβεῖν. ἢ τὸ ἐνταῦθα καὶ ἐκεῖ ἐπιστρεφῶς περιβλέπεσθαι. οἱ δὲ, ἀπὸ τοῦ βρέμειν τὴν λέξιν παράγουσι, λέγοντες προϋπεῖναι τὸ βρεμεαίνειν, καὶ ἐξ αὐτοῦ γίνεσθαι τὸ βλεμεαίνειν, ὁμοίως τῷ, κρίβανος κλίβανος. τῷ ἕκτορι δὲ νῦν τὴν τοιαύτην λέξιν ἐπιλαλεῖ ὁ ποιητὴς, εἰπών. ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι κίε. σθένεϊ βλεμεαίνων, τουτέστιν οὐχ ἁπλῶς ὢν βλοσυρὸς, ἀλλὰ καὶ μετὰ ἀνδρίας. ὁποῖον καὶ λέοντά που δείξει διὰ παραβολῆς.

Ὅτι κἀνταῦθα κυνὶ παραβάλλει τὸν ἕκτορα, οὐ λυσσητῆρι δὲ, ἀλλ' ὃς τεχνίτης ὢν θηριομαχεῖν, περὶ ἃ ἐκτίθεται ὁ ποιητὴς, εἰπὼν οὕτως. ὡς δ' ὅτε τίς τε κύων συὸς ἀγρίου, ἠὲ λέοντος ἅπτηται κατόπισθε, ποσὶν ταχέεσσι πεποιθὼς, ἰσχία τε γλουτούς τε, ἑλισσόμενόν τε δοκεύει, ὡς ὁ ἕκτωρ ὤπαζε καρηκομόωντας ἀχαιοὺς, αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον, οἱ δ' ἐφέβοντο. οἱ κατὰ τοῦτο μὲν, εἰκάζονται τοῖς ὡς εἴρηται διωκομένοις

ζώοις. καθότι δ᾽ ἔγε καὶ πλήττονται, ὁμοιότητα σώζουσι πρὸς ἐκεῖνα ὧν κύων ὡς ἐρρέθη κατόπιν ἅπτεται.

Ορα δὲ ὅτι καὶ δυσπραγοῦντα τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν συάγρῳ καὶ λέοντι ὁ ποιητὴς εἰκάζει, διὰ τὸ φύσει ἀνδρεῖον. καὶ τὸν αἴαντα δὲ, ἐν τοῖς ἑξῆς ἀναχωροῦντα, ὅτε ὁ ζεὺς αὐτὸν ἐφόβησε, λέοντι παραβαλεῖ. τὸν μέντοι νῦν διώκοντα ἕκτορα, κυνὶ ἀπεικάζει, ὡς διὰ θράσος καὶ τάχος ἐπιτιθέμενον τοῖς καὶ τοσούτοις, καὶ ἀνδρείοις, ὡς ὁ κύων τοῖς γενναιοτέροις θηρίοις. Ορα δὲ καὶ ὅτι τὸ ἅπτεσθαι αἰτιατικῇ συνέταξεν ἐν τῷ, ἅπτηται ἰσχία καὶ γλουτὼ, εἰ μή τις ἴσως τὴν κατὰ πρόθεσιν προσλογίζεται, ἵνα ᾖ κατὰ ἰσχία καὶ γλουτούς. ἐνταῦθα δὲ ὅρα καὶ τὸ ἅπτηται αἰτιατικῶς ἐκτεῖνον τὴν παραλήγουσαν ἰώνων ἔθει, ὁποῖα μυρία ἐκεῖνοι ποιοῦσι. τοιοῦτον δὲ καὶ πρὸ τούτων τὸ, ἀλλὰ σύ τόνγ᾽ ἐπέεσσι καθάπτεσθαι. σύνταξιν γὰρ ὁμοίαν καὶ ἐκεῖνο ἔχει. Γλουτοὶ δέ φασι, περὶ ὧν καὶ προδεδήλωται, σφαίρωμα κοτύλης. ἢ τὸ ὄπισθεν βαθὺ τῶν μηρῶν καὶ ἁπαλὸν καὶ γλοιῶδες. ἵνα ᾖ γλουτὸς, ὡς οἱ γλοιτός. Ισχίον δέ φασι, τὸ ὑπὸ τὴν ὀσφὺν ὀστοῦν εἰς ὃ ἔγκειται τὸ ἱερὸν ὀστοῦν, ὃ καὶ γλουτὸς καλεῖται, καὶ κοτύλη δὲ, διὰ τὴν κοιλότητα. καὶ ἄλλως δὲ ἰσχίον, τὸ κοῖλον τοῦ γλουτοῦ. ἐν ᾧ ἡ κοτύλη στρέφεται. Ροῦφος δὲ εἰπὼν πυγὰς τὰ μετὰ τὴν ὀσφὺν σαρκώδη καὶ ἐφέδρανα, τὰ ἐφ᾽ ὧν καθεζόμεθα, ἐπάγει. ἄλλοι δὲ, γλουτὼ καλοῦσιν, ἰσχίον δέ φησι, καὶ τὸ νεῦρον τὸ πρὸς τὴν κοτύλην, καὶ ὅλον τὸ ἄρθρον. Οπάζειν δὲ καὶ νῦν, οὐ τὸ παρέχειν, ἀλλὰ τὸ κατόπιν διώκειν ἐν τῷ, ὤπαζεν ἀχαιούς. Τὸ δὲ οἱ δ᾽ ἐφέβοντο, διὰ σαφήνειαν κεῖται. ἵνα δηλώσῃ ὅτι ἔκτεινεν Ἕκτωρ τὸν ἐν τοῖς φεύγουσιν ὄπισθεν ὄντα. Σημείωσαι δὲ ὅτι ὡς μὲν ἐκ τοῦ ὄπισθεν, ὀπίσθατος ὤφειλεν εἶναι, οὐχ εὕρηται δὲ τοιαύτη γραφή. καὶ ἔοικε συνεκδραμεῖν ἡ λέξις τῷ, κλεπτίστατος. καὶ λαλίστατος, καὶ τοῖς ὁμοίοις. δύναται δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ὀπίσω εἶναι ὀπισώτατος, καὶ ἐν συγκοπῇ ὀπίστατος. Οτι τροπῆς ἐν μάχῃ καὶ κινδύνου μεγάλου δηλωτικὸν, τό. αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας, καὶ τάφρον ἔβησαν φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν τρώων ὑπὸ χερσὶν, οἱ μὲν δὴ, παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες, ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι, καὶ θεῷ χεῖρας ἀνίσχοντες, μεγάλ᾽ εὐχετόωντο ἕκαστος. Ενθα ὅρα τὸ ἀνίσχοντες, ἤγουν ἄνω ἔχοντες. ὁμώνυμον ὂν τῷ δηλοῦντι τὸ ἀνατέλλειν. ἡ δὴ ὁμωνυμία, καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνέχειν ἐστί. Τὸ δὲ μεγάλα εὔχεσθαι, διέσταλται τοῦ σιγῇ εὐχὴν ποιεῖσθαι, οἷα ὁμοιούμενον τῷ, ἀμφαδίην εὔχεσθε. Οτι Ἕκτωρ συγκλείσας τοὺς ἀχαιοὺς εἰς τὴν τάφρον, ἀμφιπεριστρώφα καλλίτριχας ἵππους, γοργοῦς ὄμματ᾽ ἔχων, ἠδὲ βροτολοιγοῦ ἄρηος, μαινόμενος καὶ πολλὰ κακὰ ἐοργώς. Τὸ δὲ ἀμφιπεριστρωφᾶν, τὴν ἐνταῦθα καὶ ἐκεῖ τῆς τάφρου, καὶ ὡς εἰπεῖν ἀμφὶς καὶ πέριξ στροφὴν δηλοῖ τοῦ Ἕκτορος, οἷα περιεργαζομένου πάροδον ὡς πρὸς τὰς νῆας. ἐκτείνεται δὲ τοῦ στρωφᾶν ἡ παραλήγουσα, κατὰ τὴν ἀλλαχοῦ ῥηθεῖσαν κίνησιν τοῦ στρέφω στρόφος στρωφῶ. τρέχω τρόχος τρωχῶ. τρέπω τρόπος τρωπῶ, καὶ τῶν ὁμοίων ὅσα δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων εἰσί. Τὸ δὲ γοργοῦς, κλίνεται ὡς ἡ Σαπφὼ τῆς Σαπφοῦς. ἴσως δὲ καὶ τὸ ἀηδοῦς, ὅ ἐστι ἀηδόνος παρὰ Σοφοκλεῖ, καὶ τὸ χελιδοῖ παρὰ τῷ κωμικῷ ἀπὸ ὁμοίας εὐθείας ἐκλίθησαν. Ζηνόδοτος δὲ, Γοργόνος ὄμματα ἔχων γράφει. Αρίσταρχος δὲ, γοργοῦς ὄμματα ἔχων, ὅ ἐστιν ὁρμήματα. ἀλληγορικῶς δὲ καὶ ἐνταῦθα λαμβάνει τὴν Γοργόνα ἐπὶ τῆς κατὰ ψυχὴν καὶ σῶμα γοργότητος. ἔοικε γὰρ τοιοῦτος εἶναι ὁ ἕκτωρ, καὶ μάλιστα νῦν ὅτε ἀρεϊκῶς ἠρέθισται, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ, γοργοῦς ὄμματ᾽ ἔχων καὶ ἄρεος. Οτι δὲ ὁ μὲν μῦθος, τεράστιόν τι χρῆμα καὶ δεινὸν τὴν Γοργόνα οἶδε καὶ ὀφεοπλόκαμον, ἡ δὲ ἱστορία σεμνά τινα περὶ γοργόνων λαλεῖ, ἐν ἄλλοις δεδήλωται. Οτι ἐπί τινος ἑνὸς πολλοὺς βλάπτοντος, οἰκεῖον εἰπεῖν τὸ, οἱ δὴ κακὸν οἶτον, ὥς που καὶ ἀλλαχοῦ κεῖται, ἀναπλήσαντες, ὄλωνται ἀνδρὸς ἑνὸς ῥιπῇ. ὁ δὲ, μαίνεται οὐκέτ᾽ ἀνεκτῶς. μαίνεσθαι δὲ καὶ ἐνταῦθα, τὸ ἐνθουσιᾶν ἔφη πρὸς μάχην, ὅπερ ἐπίτασίς ἐστι τοῦ μαιμᾶν, καὶ τοῦ ὁρμᾶν, καὶ τῶν ὁμοίων. περὶ ἕκτορος δὲ, ἡ ἥρα ταῦτά φησιν, ἐλεήσασα διωκομένους τοὺς ἀχαιοὺς ὑπ᾽ αὐτοῦ, ὅτε καὶ προσεταιρίζεται τὴν ἀθηνᾶν εἰς ἐπικουρίαν τῶν διωκομένων, πείσασα καὶ καταιτιπεῖν ἀφελέστερον τοῦ πατρὸς διὸς, καὶ περιτρέψαι αὐτῷ τὴν κατὰ τοῦ ἕκτορος ὕβριν, εἴπερ ἐκεῖνος μὲν κατὰ τοὺς τῆς ἥρας λόγους, μαίνεται οὐκέτ᾽ ἀνεκτῶς, ἀθηνᾶ δὲ τὸν πατέρα ἐρεῖ φρεσὶ μαίνεσθαι οὐκ ἀγαθαῖς. Εν τούτοις δὲ, κεῖται καὶ λέξις ποιητική. τὸ κεκαδησόμεθα, τουτέστι κηδήσομεν, φροντίσομεν. οὐ φιλεῖ δὲ ταῦτα λόγος πεζός. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ κήδω κηδήσω τὸ φροντίζω κατὰ χρόνον μετ᾽ ὀλίγον μέλλοντα. ἐξ οὗ καὶ ἀκηδῆσαι, τὸ ἀφροντιστῆσαι. καὶ ἀκηδέστως, τὸ ἀφροντίστως καθ᾽ ἕτερον μέλλοντα. ἔστι γὰρ οὐ μόνον κήδω κηδήσω, ἀλλὰ καὶ κηδέσω. ἐξ οὗ καὶ κηδεμὼν, καὶ κηδεστής. περιεσπασμένος δὲ τούτων ἐνεστὼς ἐντελὴς, τὸ κηδέω. ἐξ οὗ ἐν προσθέσει τοῦ ὑ, τὸ κηδεύω. ἐπί τε τοῦ θάπτειν ὅθεν καὶ κηδεὸς νέκυς, καὶ τοῦ ἐπιγαμβρεύειν. καθ᾽ ὃ ἔφη Αἰσχύλος, ὥστε τὸ κηδεύειν καθ᾽ ἑαυτὸν, ἀριστεύει μακρῷ. ἡ δὲ ἀκηδία, οὐκ ἂν εἴη δῆλον εἴτε ἀπὸ τοῦ κηδῶ περισπωμένου, εἴτε ἀπὸ βαρυτόνου τοῦ κήδω γίνεται στέρησιν τοῦ φροντίζειν δηλοῦσα. τὸ δὲ χωρίον ἐν ᾧ ἡ ῥηθεῖσα κεῖται λέξις, τοιοῦτον. ὢ πόποι διὸς τέκος, οὐκ ἔθ᾽ ἡμεῖς ὀλλυμένων δαναῶν κεκαδησόμεθα ὑστάτιόν περ; τὸ δὲ σχῆμα, κατ᾽ ἐρώτησιν. ἐρωτᾷ γὰρ ἡ ἥρα τὴν Αθηνᾶν, ὡς οὐκ ἐπιμελησόμεθα ὕστατον γοῦν τῶν ἀχαιῶν, οἳ τάχ᾽ ἂν οἰχήσονται ὑφ᾽ ἕκτορος κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες. δύναται δὲ τὸ αὐτὸ νοηθῆναι καὶ ἀποφαντικῶς, ἵνα λέγῃ, ὡς ἐπεὶ ὄλλυνται νῦν οἱ ἀχαιοί, οὐκέτι ἄρα ἕξομεν φροντίσαι αὐτῶν.

Ὅτι ἀπειλὴ ἐστὶ θανάτῳ τὸ, καὶ λίην οὗτός γε μένος θυμόν τ' ὀλέσειε, φθίμενος ἐν πατρίδι γαίῃ. μικροψύχου δὲ τέκνου λόγος τὸ, ἀλλὰ πατὴρ οὑμὸς φρεσὶ μαίνεται οὐκ ἀγαθῇσι. σχέτλιος, αἰὲν ἀλιτρὸς, ἐμῶν μενέων ἀπερωεὺς, ἤγουν κωλυτὴς τῶν ἐμῶν προθυμιῶν, καὶ δι' ἀναπόδισης, ἐκ τοῦ ἐρωῶ. ἐξ οὗ πολλαχοῦ καὶ τὸ, ἵπποι δ' ἐπερρώησαν. Ἀθηνᾶ δὲ ἡ μυθικὴ ταῦτά φησι περὶ διός. Ἔνθα καὶ ὅρα δι' οὗ ὁ θυμὸς, ἡ τοῦ σώφρων θυγάτηρ οὐκ ἄξια ἑαυτῆς ποιοῦσα, ὑβρίζει νῦν αὐτὸν πατέρα διὰ θυμόν. Ἀλιτρὸς δὲ, ὁ τοῦ δέοντος ἀλιτὼν, ἤτοι ἁμαρτὼν, ἵνα ἡ ἀλιτὸς, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ρ ἀλιτρός. ἢ ἀλιτηρὸς, καὶ ἐν συγκοπῇ ἀλιτρός. ἐκ τούτου δὲ κατά τινας καὶ ὁ ἀλιτήριος. ἔχει δὲ καὶ ἑτέραν ἐτυμολογίαν ἐκεῖνο. ὥσπερ γὰρ ἀπὸ τοῦ ἤλιτον δευτέρου ἀορίστου ἀλιτὸς, ὅθεν ὡς εἴρηται ὁ ἀλιτρὸς, οὕτως ἀπὸ τοῦ ἀλέτω ἐνεστῶτος, ἀλοιτὸς παρὰ Λυκόφρονι, τοῦ ῥηματικοῦ ε μεταπεσόντος εἰς ο, καθὰ καὶ ἐν τῷ λέπω λοιπὸς, καὶ τοῖς ὁμοίοις. Οἷα οὖν δείκνυσιν Ἀθηνᾶ, ὡς αὐτὴ μὲν διὸς χάριν τὸν υἱὸν μάλα πολλάκις τειρόμενόν φησι, σώεσκεν ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων. Ζεὺς δὲ, οὔτι τῶν μέμνηται. ὡς πρὸς ἀντίχαριν δηλαδή. ἐκτίθεται δὲ καὶ σχῆμα ἱκετικὸν Ἡρακλέους, ὡς ὁ μὲν κλαίεσκε πρὸς οὐρανόν. αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς, τῷ ἐπαλεξήσουσαν ἀπ' οὐρανόθεν προΐαλλεν. εἶτα καὶ ὡς οἷα μεταμεμελημένη παθοῦσα ἐφ' οἷς τότε ὑπήκουσε, φησίν. εἰ γὰρ ἐγὼ τάδε ᾔδε' ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσι, περὶ ὧν λέξεως ἀλλαχοῦ δηλοῦται, εὖτέ μιν

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Καὶ λίην οὗτός γε μένος, θυμόν τ' ὀλέσειε,
Χερσὶν ὑπ' ἀργείων φθίμενος ἐν πατρίδι γαίῃ.
Ἀλλὰ πατὴρ οὑμὸς φρεσὶ μαίνεται οὐκ ἀγαθῇσι,
Σχέτλιος, αἰὲν ἀλιτρὸς, ἐμῶν μενέων ἀπερωεύς.
Οὐδέ τι τῶν μέμνηται, ὅ οἱ μάλα πολλάκις υἱὸν
Τειρόμενον σώεσκον ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων.
Ἤτοι ὁ μὲν κλαίεσκε πρὸς οὐρανόν. αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
Τῷ ἐπαλεξήσουσαν ἀπ' οὐρανόθεν προΐαλλεν.
Εἰ γὰρ ἐγὼ τάδε ᾔδε' ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσιν,
Εὖτέ μιν εἰς ἀΐδαο πυλάρταο προὔπεμψεν,
Ἐξ ἐρέβευς ἄξοντα κύνα στυγεροῦ ἀΐδαο,
Οὐκ ἂν ὑπεξέφυγε στυγὸς ὕδατος αἰπὰ ῥέεθρα.
Νῦν δ' ἐμὲ μὲν στυγέει, Θέτιδος δ' ἐξήνυσε βουλὰς,
Ἥ οἱ γούνατ' ἔκυσσε, καὶ ἔλλαβε χειρὶ γενείου,
Λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.
Ἔσται μὰν ὅτ' ἂν αὖτε φίλην γλαυκώπιδα εἴπῃ.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νῶϊν ἐπέντυε μώνυχας ἵππους,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ καταδῦσα διὸς δόμον αἰγιόχοιο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήξομαι, ὄφρα ἴδωμαι
Εἰ νῶϊ Πριάμοιο πάϊς κορυθαιόλος Ἕκτωρ
Γηθήσει προφανείσα ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας.
Ἦ τις καὶ τρώων κορέει κύνας, ἠδ' οἰωνοὺς
Δημῷ καὶ σάρκεσσι πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν ἀχαιῶν.

εἰς ἀΐδαο πυλάρταο προὔπεμψεν, ἐξ ἐρέβευς ἄξοντα κύνα στυγεροῦ ἀΐδαο, οὐκ ἂν ὑπεξέφυγε στυγὸς ὕδατος αἰπὰ ῥέεθρα. νῦν δ' ἐμὲ μὲν στυγέει, Θέτιδος δ' ἐξήνυσε βουλὰς, ἥ οἱ γούνατ' ἔκυσσε, καὶ ἔλλαβε χειρὶ γενείου, λισσομένη τιμῆσαι ἀχιλλῆα πτολίπορθον. εἶτα ἐπάγει ἀφελὲς νόημα καὶ ὡς ἂν εἴποι τις κοινὸν, τὸ ἔσται μὰν ὅτ' ἂν αὖτε φίλην γλαυκώπιδα εἴπῃ, τουτέστιν εἰ καὶ οὕτω με λυπεῖ ὁ πατὴρ, ἀλλ' ἐν καιρῷ ὑποκορίσεταί με συνήθει προσφθέγματι οὕτω, θαρρεῖ Ἀθηνᾶ περιλῆφθαι τῷ διῒ, ὡς φρόνησις νοΐ. ὃς εἰ καί ποτε θυμοῦ ἐπισκοτοῦντος, ἢ ἐπιθυμίας, ἀποστρέφεται τὴν φωσφόρον ἀθηνᾶν, οὐκ εἰς μακρὸν τοιοῦτος μένει, ἀλλὰ ταχὺ ἐπίστροφος αὐτῆς γίνεται. Ἰστέον δὲ ὅτι πολλὴν καὶ τὸ τοιοῦτον χωρίον ποικιλίαν ἔχει. ἱστορία τε γὰρ ἤρτυται καὶ μύθῳ γλυκάζεται, καὶ ἀλληγορίας ὑπόνοιαν ἔχει, καὶ ἤθη διαζωγραφεῖ, ὡς εὐθὺς εἰρήσεται. αὐτίκα γοῦν Ἀθηνᾶ θυμὸν ἔχουσα, υἱὸν διὸς ἔφη ἀντὶ τοῦ Ἡρακλέα, οὐχ οὕτω κατ' ἐξοχὴν, ἀλλ' ὡς μὴ δὲ πρὸς ὄνομα ἐθέλουσα ἐκείνου μνησθῆναι. καί γε ἔχουσα τὴν, ὡς ὁ μῦθος βούλεται, ἀεὶ κόρην, μὴ ἔχειν ἐνδιαθέτως πρὸς τὸν λαγνίσαντα. Τὸ δὲ περὶ τῆς Θέτιδος, ζηλήμονα τὴν Ἀθηνᾶν ἐμφαίνει καὶ βαρύθυμον. εἰ διὰ φίλημα γονάτων, καὶ γενείου ἀφὴν, παρ' οὐδὲν τίθεται τὴν θεραπευτικὴν τῆς Ἀθηνᾶς ὁ πατὴρ Ζεύς. διαγράφει δὲ καὶ σχῆμα παθητικὸν, ἐν οἷς Ἡρακλῆς κλαίει, ὡς εἰκὸς δὲ καὶ εὔχεται ἀναβλέπων εἰς οὐρανόν. ὑποσμύχεται δέ τι καὶ ἀπειλῆς ἐν τῷ. ἔσται μὰν ὅτε φίλην γλαυκώπιδα εἴπῃ. βούλεται γὰρ ὑπολαλεῖν, ὡς διὸς ἀξιοῦντος, ἀκκίσεται καὶ οὐ ῥᾳδίως ὑπακούσεται. κάθοδον δὲ Ἡρακλέους εἰς ᾅδην, καὶ φθάσας μὲν ἐδήλωσεν ὁ ποιητὴς, ἔνθα καὶ ἐρρέθη ὅσον ἐχρῆν. ἐνταῦθα δὲ καὶ αἰτίαν τῆς καθόδου λέγει, τὸν τοῦ ᾅδου κύνα. οὗ τὴν κλῆσιν, Ὅμηρος μὲν σιγᾷ, οἱ δὲ νεώτεροι

Κέρβερον αὐτὸν καλοῦσι, καὶ κυνὸς μὲν κεφαλὰς αὐτῷ προσάπτουσι τρεῖς, οὐρὰν δὲ προσπλάττουσι δράκοντος, ἐπὶ δὲ νώτου προσφύουσιν ὄφεων κεφαλάς. καὶ τὴν τούτου ἐξ ᾅδου ἀναγωγὴν, ἕνα φασὶν εἶναι τῶν Ἡρακλέους ἄθλων, οἳ ἐν μιᾷ καὶ ἔπεσιν ὀκτὼ ἐκείνῳ ἠνύσθησαν. καὶ ταῦτα μὲν ὁ μῦθος. οἱ δὲ ἱστοροῦντες λέγουσιν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐρρέθη, ἄφυκτον εἶναι κύνα τὸν Κέρβερον, Ἀϊδωνέως Θρακῶν βασιλέως. ἔνθα σταλέντα τὸν Ἡρακλέα ὑπὸ Εὐρυσθέως, περιγενέσθαι τοῦ κυνός. καὶ τὸν μῦθον ἐντεῦθεν πλασθῆναι, διὰ τὸ τὸν Ἀϊδωνέα τὸν Θρᾷκα, τῷ ὑπὸ γῆν ᾅδῃ ὁμωνυμεῖν. ἡ δὲ ἀλληγορία εἰς μέθην αὐτὸν ὑπονοεῖ, ἢ δηλονότι τοιοῦτόν τι κακὸν, παρὰ τὸ κέαρ βαρύνειν, ὅ ἐστι τὴν ψυχήν. οὗ δὴ Κερβέρου περιγίνεται Ἡρακλῆς, ὁ εἰς τὸν λόγον ἀναγόμενος, καθὰ καὶ αὐτὸ ἐν ἄλλοις εἴρηται. μέμνηται δὲ Κερβέρου καὶ ὁ περιηγητής. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ, οὐδέ τι τοῦ μέμνηται, ὅτι τὸν δεῖνα μάλα πολλάκις τειρόμενον σώεσκον ὑπ' ἀέθλων. καὶ τὸ, ἤτοι ὁ μὲν κλαίεσκε πρὸς οὐρανὸν, αὐτὰρ ἐμὲ ὁ δεῖνα ἐπαλεξήσουσαν, ἢ ἐπαλεξήσοντα προΐαλλε, χρήσιμά ποτε εἰς ὀνειδισμὸν τοὺς ἐπὶ ἀχαριστίᾳ, ὅτε τῆς βοηθείας οὐ μέμνηται ἧς ἔπαθεν. ἔχεται δὲ τοιαύτης ἐννοίας καὶ τὸ, εἰ γὰρ ἐγὼ τάδε ᾔδεα ἐνὶ φρεσὶν, οὐκ ἂν ὁ δεῖνα ὑπεξέφυγε κινδυνεύων, καὶ τὸ, νῦν δὲ ἐμὲ μὲν στυγέει, τοῦ δεῖνος δ' ἐξήνυσε βουλάς. ἐλπίδα δὲ παρακλήσεως προσδεῖ τὸ, ἔσται μὰν ὅτ' ἂν αὖτε φίλην εἴπῃ, ἤγουν προσείπῃ. Ἔνθα ὅρα ὅτι οὐ μόνον τῷ ἔασε χρᾶται ὁ ποιητὴς ἐντελῶς, ἀλλὰ καὶ τῷ ἔσαι, οὗ τὴν συγκοπὴν, καινὴν κρίνουσιν οἱ παλαιοὶ, καὶ ὡς εἰπεῖν μονήρη καθάπερ προδεδήλωται. θέμα δὲ αὐτῶν, κοινότερον μὲν, ἔω, ἀφ' οὗ καὶ τὸ εἰμὶ, καὶ τὰ κατ' αὐτό. Ἡρακλείδης δὲ πεποιῆσθαι λέγει τὸ ἔσομαι ἀπὸ μονοσυλλάβου τοῦ ὦ, ἤγουν ὑπάρχω. ἵνα ᾖ ὥσπερ καλῶ καλέσω καλέσομαι, οὕτω καὶ ὦ ἔσω ἔσομαι. ὃ καὶ πλατύνει ἐκεῖνος καινότερον. Ὅρα δὲ τό, τε πολλάκις, δι' οὗ δηλοῦται τὸ πλῆθος τῶν Ἡρακλείων ἄθλων, καὶ τὸ σώεσκον, ἐξ οὗ δυνατὸν ὂν τὸ σῶος διὰ τοῦ ω μεγάλου γράφεσθαι, ὅμως ἑτέρῳ λόγῳ συστέλλεται παρὰ τῷ ποιητῇ καθὰ προδεδήλωται. γίνεται δὲ τὸ σώεσκω, οὐκ ἀπὸ τοῦ σώω βαρυτόνου, ἀλλ' ἐκ τοῦ σωῶ σωέσω ἀχρήστου, πλεονασμῷ τοῦ κ. ὁμοίως τῷ ζωέσκω καὶ τοῖς τοιούτοις. ἐν οἷς καὶ τὸ κλαιέσκω, ἀφ' οὗ τὸ κλαίεσκε κατὰ τὸ τιθέεσκε. Τὸ δὲ ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων, ἢ πρόθεσιν ἔχει ἀντὶ προθέσεως, ἵνα ᾖ ἀπὸ ἄθλων ὧν ἐπέταττεν Εὐρυσθεύς. ἢ ἀναστροφὴν ἡ πρόθεσις πάσχει, ἵνα λέγῃ ἡ Ἀθηνᾶ, ὑποσώζουσα τὸν Ἡρακλέα τῶν τοῦ Εὐρυσθέως ἄθλων. ὡς ἂν εἶεν οἱ αὐτοὶ ἆθλοι καὶ Εὐρυσθέως διὰ τὴν ἐπίταξιν, καὶ Ἡρακλέους διὰ τὸ ἐπιτάσσεσθαι. Τὸ δὲ κλαίεσκε πρὸς οὐρανὸν, οὐ μόνον ἤθους ὡς εἴρηται ὁποῖόν ἐστι τὸ ἀνέχειν ἐν εὐχαῖς χεῖρας ὑψόσε, ἀλλὰ καὶ ὅτι μυθικῶς ὁ Ἡρακλῆς ἄνωθεν ἐδόκει εἶναι, ὡς οἷα ἐκ Διὸς, ὅθεν καὶ ἐστέλλετο ἡ Ἀθηνᾶ ἐπαλεξήσουσα. δι' οἷς δηλοῦται μὴ θρασέως, ἀλλὰ μετ' Ἀθηνᾶς φρονήσεως κατορθοῦν ὁ Ἡρακλῆς. δοκεῖ δὲ ἐλλειπτικῶς εἰρῆσθαι τὸ πρὸς οὐρανὸν, τὸ δὲ πλῆρες εἶναι, κλαίεσκε πρὸς οὐρανὸν ἀναβλέπων. Τὸ δὲ ᾔδεα, διάλυσίς ἐστι τοῦ ᾔδειν ἀντὶ τοῦ ἠπιστάμην ἰωνική, ὡς καὶ προδεδήλωται. οὕτω καὶ τὸ πεποιήκειν πεποιήκεα φασὶν Ἴωνες. καὶ τοὺς λοιποὺς δὲ ἐνεργητικοὺς ὑπερσυντελίκους ὁμοίως προφέρουσι. Τὸ δὲ εὖτε, νῦν μὲν χρονικὸν ἐπίρρημα ἰσοδυναμοῦν τῷ ὅτε καὶ ὁπηνίκα. ἡ δὲ γ' ῥαψῳδία καὶ ὁμοιωτικὸν αὐτὸ, ἤτοι παραβολικὸν ἔφηνεν ἐν τῇ περὶ ὁμίχλης παραβολῇ. εὖτ' ὄρεος κορυφῇσι καὶ ἑξῆς. Τὸ δὲ εἰς Ἀΐδαο καθὰ καὶ τὸ Ἄϊδός δε, ἐλλειπτικῶς ἐσχημάτισται κατὰ τὸ, ἐς μυσταγωγῶν, καὶ ἐν κλωπιδῶν καὶ τὰ τοιαῦτα. Πυλάρτην δὲ τὸν ᾅδην φησὶν, ἀντὶ τοῦ ἀδιεξόδευτον, παρὰ τὸ τὰς πύλας ἀραρυίας εἶναι αὐτῷ, τουτέστιν εὖ ἡρμοσμένας. Τὸ δὲ εἰς Ἀΐδαο προὔπεμψε, σημειωτέον ὡς πάντῃ ἑτεροῖον ὂν πρὸς τὸ, ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν. ἔνθα ὡς καὶ προδεδήλωται τὸ προΐαψεν, οὐχ ἁπλῶς δηλοῖ τὸ προΐαλεν, ἢ τὸ προέπεμψεν, ἀλλὰ τὸ μετὰ βλάβης. Τὸ δὲ ἐρέβευς, διὰ τὸ ποιητικώτερον ἔφρασεν, ἄλλως γοῦν εἶχε καὶ ἐρέβοις εἰπεῖν. οὐ μὴν τὸ κοινὸν τῆς γραφῆς φίλον ὡς ἐπιπολὺ ποιηταῖς, ἐξ οὗ οἱ λογάδες γίνονται στίχοι, ἀλλ' εἰς πλέον τὸ ἀσύνηθες καὶ σκληρότερον. Τὸ δὲ στυγεροῦ, καὶ τὸ στυγὸς, καὶ τὸ στυγέει, ἐγγὺς ἀλλήλων παρακείμενα, οὐ μακρὰν εἰσὶν ἐτυμολογίας, ἢ παρηχήσεως. ἣν ὁ ποιητὴς ἐπετήδευσε, καθὰ καὶ τὰ πάρισα τοῦ πυλάρταο καὶ τὸ Ἀΐδαο. ἐθέλει γοῦν οὐ μόνον ὁ μῦθος, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν ὀνομάτων σκυθρωπὰ τοιούτοις ἱλαρύνεσθαι καὶ γλυκάζεσθαι σχήμασιν. Ἡ δὲ Στὺξ ὡς πολλαχοῦ λαλεῖται, πηγὴ ἐν ᾅδου κατὰ τὸν μῦθον, ἀστείως πλασθεῖσα διὰ τὴν τῆς λέξεως δεξιότητα, ἐπειδὴ στυγητά εἰσι τὰ ἐν ᾅδου, τουτέστι φρικτά. ἡ δὲ ἱστορία ὡς δεδήλωται καὶ ἐν ἄλλοις, πηγὴν αὐτὴν οἶδεν ἐν Φενεῷ, ἢ Νωνάκριδι τῇ περὶ Ἀρκαδίαν. Οἶδε δὲ ὁ γεωγράφος λιβάδιον αὐτὴν ὀλεθρίου ὕδατος λέγει, καὶ ὅτι ψυχρότατον τὸ κατ' αὐτὴν ὕδωρ, ὃ μηδὲν ἀγγεῖον στέγειν εἶχεν ἐξ ὀστράκου δηλαδὴ, εἴτε ὑέλου, πλὴν εἴπερ ἀπὸ κέρατος, καὶ αὐτὰ ἐν ἄλλοις ἐρρέθη. προέγνωσαι δὲ καὶ ἄλλην ὑπὲρ γῆς εἶναι Στύγα εἴπερ ἀπορρὼξ αὐτῆς ὁ εἰς τὸν Πηνειὸν ἐμβάλλων Τιταρήσιος, προϊστόρηται. προσφυέστατον δὲ τῷ Ἀΐδῃ τὸ στυγερὸν εἴπερ τινὶ ἄλλῳ, διά τοι καὶ τοῦτο ἐν ᾅδου μεμυθεῦσθαι εἶναι τὴν Στύγα, ἧς παράγωγον καὶ ὁ στυγερός. παράγεται δὲ ἀπὸ τοῦ τοῦ μύθου στυγὸς, οὐ μόνον τὸ στυγεῖν, ὅ ἐστι μισεῖν καὶ φρίσσειν, καὶ ὁ στυγητὸς, ἀλλὰ καὶ ὁ στυγνὸς, ὃς δηλοῖ καὶ τὸν στυγνάζοντα, ὅ ἐστι λυπούμενον, καὶ τὸν μισητὸν δὲ παρὰ Σοφοκλεῖ. παρ' ᾧ καὶ στυγνὸς δόμος, τὰ κάτω. ἐκ τοῦ στυγεῖν δὲ τὸ στυγνάζειν ἐστὶ, πλεονασμῷ τοῦ ν καὶ παραγωγῇ συνήθει. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐνταῦθα τὸ, ἐμὲ μὲν στυγέει, ἀντὶ τοῦ μισεῖ κεῖται. ὅθεν καὶ τὸ, στυγερὸς δέ οἱ ἔπλετο. ἐν δὲ τῷ, στυγέῃ δὲ καὶ ἄλλος, καὶ ἐν τῷ, κατὰ δὲ ἔστυγον αὐτὴν, τὸ φρίσσειν ἡ λέξις δηλοῖ. τὰ αὐτὰ δὲ καὶ ἐν ἄλλοις ὅτι μάλα πολλοῖς. Τὸ δὲ αἰπὰ, βαρύ-

νεται

νεται, ἢ ἀπὸ ἐσιγμένης εὐθείας τοῦ, τὸ αἰπὸν, ὡς κακὸν κακά, ἢ κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἀπὸ τοῦ αἰπεῖα κατὰ συγκοπήν. κεῖται δέ που καὶ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ἡ λέξις ἐπὶ ποταμοῦ τρωϊκοῦ. συζυγεῖ δὲ πρὸς τὸ ὡς ἐρρέθη αἰπὸν, καὶ ἡ αἰπή, ἧς χρῆσις ἀλλαχοῦ. Τὸ δὲ Θέτιδος βουλὰς, αἳ ἦσαν τὸ τιμῆσαι τὸν Ἀχιλλέα, βαρέως εἴρηται. ἦν γὰρ ὀρθὸν εἰπεῖν τὴν Ἀθηνᾶν Διὸς βουλὰς, ἐκείνου γὰρ αὗται, ὡς δηλοῖ καὶ τό, Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή. Τὸ δὲ κύσε γούνατα, μέρος τοῦ γουνάζεσθαι, ὡς τοῦ ἱκέτου μὴ μόνον χειρὶ ἁπτομένου γονάτων, ἀλλά που καὶ φιλοῦντος αὐτά. Τὸ δὲ ἔλλαβε χειρὶ γενείου, ἀλλαχοῦ ὑπ' ἀνθερεῶνος ἑλεῖν εἶπε, καὶ περὶ στόμα χεῖρα ὀρέξαι. πολλαχοῦ δὲ τὸ λαβεῖν γενικῇ συντάσσεται, ταυτὸν ὂν τῷ ἅψασθαι. Ἰστέον δὲ ὅτι τό, γούνατ' ἔκυσε, καὶ ἔλλαβε χειρὶ γενείου, προσφυὲς ἔσαι ποτὲ σκωφθῆναι εἰς πρόσωπα κακοήθη καὶ ὕπουλον, ὃ πῆ μὲν γουνάζεταί τινα ἱκετευτικῶς, πῆ δὲ θρασύνεται ὡς εἰ καὶ καθεῖλκε τοῦ πώγωνος. δῆλον δ' ὅτι γένειον, καὶ ἐπὶ ἀλόγων κεῖται. λῖς γοῦν ἠϋγένειος. καὶ πόρδαλις ἠϋγένειος λέγεται. Ὅρα δὲ καὶ ὡς ἐπιτηδείως παρέρριψεν ὁ ποιητὴς κἀνταῦθα τὴν τοῦ φιλουμένου αὐτῷ Ἀχιλλέως μνήμην. ὡς μυριαχοῦ ποιεῖ. Καὶ ὅτι πτολίπορθον τὸν Ἀχιλλέα λέγει, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που ἐρεῖ, διὰ τὰς πολλὰς πόλεις ἃς εἷλεν, ὡς αὐτὸς Ἀχιλλεὺς ἐν τοῖς ὕστερον ἑαυτοῦ δηλώσει. πολέμαρχος γὰρ ὤν, αὐτὸς αἰτίαν εἶχε τῶν πορθουμένων πόλεων. Ὀδυσσεὺς μέντοι πτολίπορθος διὰ μίαν λεχθήσεται κορυφαίαν πόλιν τὴν Ἴλιον, ἥτις ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ λέγεται, τῇ τοῦ Ὀδυσσέως ἥλω βουλῇ. Τὸ δὲ ἔσαι μάν, ἔλλειψιν ἔχει καὶ αὐτό, λείπει γὰρ τὸ χρόνος, ἢ ἀνάγκη, ἢ τοιοῦτόν τι. τὸ δὲ φίλην γλαυκώπιδα, ποθητὴν εἶναι δηλοῖ τῇ μυθικῇ Ἀθηνᾷ τὸ οὕτω καλεῖσθαι ὑπὸ τοῦ πατρός. διὸ καὶ Ὅμηρος ὡς οἷα ἐκ μουσῶν πεπαιδευμένος καὶ σοφὸς, πλεονάζει τῷ ἐπιθέτῳ τοῦ γλαυκώπιδος. Ὅτι ὁ μὲν θάρρους ὁπλιζόμενος κατὰ ἐχθροῦ, εἴποι ἂν κατὰ τὴν ἐνταυθοῖ Ἀθηνᾶν μικρόν τι παρῳδήσας, τό. ἀλλὰ σὺ μὲν ἐπέντυε, ὅ ἐστιν ὅπλιζε, εὐτρέπιζε μώνυχας ἵππους. ἐγὼ δὲ τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήξομαι, ὄφρα ἴδωμαι εἴ μοι ὁ δεῖνα γηθήσει προφανέντι ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας. ἤ τις καὶ τῶν δεῖνα, ὡς ἐνταῦθα τῶν Τρώων, κορέει κύνας ἠδ' οἰωνοὺς δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσών. λέγει δὲ γεφύρας πολέμου, τὰς διὰ τοῦ ῥεύματος τῶν αἱμάτων διόδους, πᾶσα γὰρ γέφυρα ἐφ' ὑγροῦ διαβάσεως λέγεται. πῶς δὲ καὶ ἄλλως οἱ παλαιοὶ ταύτας φράζουσιν, ἀλλαχοῦ κεῖται. ἔσαι δὲ καὶ μετ' ὀλίγα μνήμη αὐτῶν. τὸ δὲ ἔντυε, πρωτότυπόν ἐστι τοῦ ἐντύνειν. ὡς καὶ τὸ δύειν καὶ θύειν, τοῦ δύνειν καὶ θύνειν. ἐν τούτοις δὲ κεῖται καὶ σχῆμα σολοικοφανὲς τό, ὄφρα ἴδωμαι εἰ νῶϊ Πριάμου παῖς γηθήσει προφανείσα ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας. δυϊκὴ γὰρ πάντως θηλυκῶν εὐθεῖα, ἢ αἰτιατικὴ τὸ νῶϊ καὶ τὸ προφανείσα. τὸ δὲ τοιοῦτον, οὐκ εὐσύντακτον. οὐ γὰρ εἰώθαμεν λέγειν, ὡς ἡμεῖς φανεῖσαι, ἢ ἡμᾶς φανείσας γηθήσει ὁ δεῖνα. ἐπίτηδες δὲ κἀνταῦθα τὴν φράσιν ἐτάραξεν ὁ ποιητής, ἀναλόγως τῷ θυμουμένῳ προσώπῳ. ἢ καὶ ἐκ τροπὴν ὑπεμφαίνων καὶ τάραχον, ἃ πάθοι ἂν ὁ Ἕκτωρ τὰς θεὰς ἰδών. δύναται δὲ θεραπευθῆναι τὸ σολοικοειδὲς, ἢ δι' ἀντιπτώσεως ὡς εἴ τις εἶπεν, εἰ νῶϊν προφανείσαις γηθήσει, ἀντὶ τοῦ ἡμῖν φανείσαις, ἢ προσλήψει τῆς εἰς προθέσεως. ἢ τῆς διά. ἵνα λέγῃ ὅτι ἴδω ἐὰν ὁ Ἕκτωρ εἰς ἡμᾶς, ἢ δι' ἡμᾶς γηθήσει φανείσας ἐν τῷ πολέμῳ. χρήσιμον δὲ εἰς τὴν ῥηθεῖσαν σύνταξιν καὶ τό, τίς ἂν τάδε γηθήσειεν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐπὶ νεκρῷ ἀτάφῳ ῥηθήσεται ὥσπερ τό, ἕλωρ κεῖται κύνεσσιν οἰωνοῖσί τε πᾶσιν, οὕτω καὶ τό, κορέει κύνας ἠδ' οἰωνοὺς δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσών. ἔνθα ὅρα τὸ ὡς διέσταλται σαρκῶν ὁ δημός. Τὸ δὲ κορέει, ἀντὶ μέλλοντός ἐστι τοῦ κορέσει. οὐ κατ' ἀνάγκην τινὰ μέτρου τεθέν, ποίαν γὰρ ἐκείνην; ἀλλὰ κατ' ἔθος ποιητικόν. Ἰστέον δὲ ὅτι τό, Τρώων κύνας ἠδ' οἰωνούς, σαφέστερον ἔχει τοῦ, κύνεσσιν οἰωνοῖσί τε πᾶσι. τοῦτο μὲν γὰρ ἀφορίζει τοὺς οἰωνούς, Τρωϊκοὺς εἶναι λέγον. ἐκεῖνο δὲ διὰ τοῦ πᾶσιν, πλείους εἰσάγον, δέεται διορισμοῦ ἵνα προσθήσει τις τό, οἰωνοῖς ἅπασι τοῖς περὶ Τροίαν. καὶ αὖθις, οὐ τοῖς ἁπλῶς οὖν καὶ τοῖς σπερμοφάγοις, ἀλλὰ τοῖς πρὸς χάριν ὁρῶσι βορᾶς τῆς ἀπὸ σαρκῶν.

Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους
Ἥρη πρέσβα θεὰ θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει,
Ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο, καὶ κάμε χερσίν.
Ἡ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
Ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσετο, λάζετο δ' ἔγχος
Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνυσι στίχας ἀνδρῶν
Ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.

Ὅτι καὶ ἐνταῦθα ὡς καὶ ἐν τῇ ε ῥαψῳδίᾳ, ἡ Ἀθηνᾶ πέπλον μὲν καταχεύει ἑανὸν, τὸν ἑαυτῆς δηλαδὴ, πατρὸς ἐπ' οὔδει, ἤγουν ἐπὶ ἐδάφει Διὸς τῷ κοιτωνικῷ ἴσως, ποικίλον, ὃν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν. ἡ δὲ χιτῶνα ἐνδῦσα Διὸς, τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσεται δακρυόεντα. λέγει δὲ ὥσπερ ἐκεῖ, καὶ φλόγεα Ὅμηρος τὰ αὐτῆς ἅρματα. καὶ τὸ ἔγχος, βριθὺ, μέγα, στιβαρόν. πρώϊον δὲ, καὶ πε-

Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους.
Αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον ὧραι.
Τῇς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς, οὔλυμπός τε,
Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.
Τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους.
Ζεὺς δὲ πατὴρ ἴδηθεν ἐπεὶ ἴδε χώσατ' ἄρ' αἰνῶς.
Ἶριν δ' ὄτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν.
Βάσκ' ἴθι Ἶρι ταχεῖα, πάλιν τρέπε, μηδ' ἔα ἄντην
Ἔρχεσθ'· οὐ γὰρ καλὰ συνοισόμεθα πτόλεμόνδε.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.
Γυιώσω μέν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
Αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέω, κατά θ' ἅρματα ἄξω.
Οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
Ἕλκε' ἐπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνὸς,
Ὄφρ' εἰδῇ γλαυκῶπις ὅτ' ἂν ᾧ πατρὶ μάχηται.
Ἥρῃ δ' οὔτι τόσον νεμεσίζομαι, οὐδὲ χολοῦμαι,
Αἰεὶ γάρ μοι ἔωθεν ἐνικλᾶν ὅττι νοήσω.

λώειον. διηγεῖται δὲ καὶ περὶ τῶν τοῦ οὐρανοῦ πυλῶν καὶ τῶν ὡρῶν ὅσα καὶ ἐν τῇ ε ῥαψῳδίᾳ. καὶ ζητητέον μὲν περὶ τούτων ἐκεῖ. καὶ νῦν δὲ ῥητέον ἐν ἐπιτόμῳ, ὅτι τὸ μὲν ποικίλον τοῦ τῆς Ἀθηνᾶς πέπλου, τὸ πολυειδὲς δηλοῖ τῆς φρονήσεως. διὸ καὶ ὁ συνετὸς Ὀδυσσεύς, πολύμητις καὶ πολυμήχανος καὶ δόλους παντοίους εἰδὼς λέγεται. Τὸ δ' ὅτι αὐτὴ τὸν πέπλον ἐποίησατο, τὸ ἀπροσδεὲς καὶ αὔταρκες δηλοῖ τῆς φρονήσεως. Τὸ δὲ τὸν διὸς ἐνδύεσθαι χιτῶνα, τὸ αὐτῆς ἀγχίστροφον αἰνίττεται. ποτὲ μὲν ὑπενδιδούσης μαλθακώτερον, ὡς καὶ δοκεῖν εἶναι φιλήφρονα, ὅτε καὶ δοκεῖ πέπλον ἔχειν, ὃς γυναικεῖόν ἐστι περίβλημα. ποτὲ δὲ ἀρρενωποῦ φαινομένης καὶ ἀνδρικῆς, ἀνδρώδης γὰρ ὁ χιτὼν τοῦ διὸς καὶ βασιλικὸς καὶ πολεμικός. Τὸ δὲ πύρινον ἅρμα, τὸ κατ' αὐτὴν θερμουργὸν δηλοῖ. καὶ ἄλλως δὲ φράζει, τὸ αὐτῆς ὀξὺ καὶ δραστικόν. ὥσπερ καὶ τὸ ἔγχος τὸ βριθὺ, καὶ πελώριον. Ἐν τούτοις δὲ κεῖται καὶ ῥῆμα ποιητικόν, μαίω τὸ προθυμοποιῶ. ὅθεν, μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετο ἵππους, ὅ ἐστι περιφραστικῶς, ἐμάστιζεν. Εὐριπίδης δ' ἂν εἴποι, κέντρον ἐπῆγεν ἵπποις. οὓς διὰ τοῦτο καὶ κεντρηνεκέας ἡ ποίησις καλεῖ, ὡς διὰ κέντρων ταχύνοντας τὸν δρόμον. οἱ δ' αὐτοὶ καὶ χρυσάμπυκες, περὶ ὧν ἐρρέθη ἀλλαχοῦ. καλεῖ δὲ καὶ τὸν κρόνον συνήθως ἐν τούτοις μέγαν ὁ ποιητής, εἰπών, ἥρη πρέσβα θεά, θυγάτηρ μεγάλοιο κρόνοιο. καὶ ζεὺς δὲ οὕτω μέγας κατὰ τό, διὸς μεγάλοιο ἔκητι. καὶ τίνυ μήσῃ μεγάλε ζεῦ. εἰ καὶ ἡ δημώδης τῷ κρόνῳ τὸ μεγαλεῖον ἀποκληροῖ διὰ τὸ τοῦ ἀστέρος μέγεθος. Λέγει δὲ καὶ τὴν ἶριν, χρυσόπτερον. τὸν μὲν χρυσὸν παραινεθεὶς, διὰ τὴν λαμπρότητα τῶν χρωμάτων τῆς ἀερίας ἴριδος. τὸ δὲ πτερὸν, διὰ τὸ ταχὺ τοῦ γίνεσθαί τε αὐτὴν καὶ ἀπογίνεσθαι. Ὅτι δὲ ἶρις παρὰ τὸ εἴρειν, ὅ ἐστιν ἀγγέλλειν λέγεται, ὡς καὶ ὁ ἶρος καὶ ὁ ἑρμῆς, ὅθεν καὶ Ὅμηρος ἐνταῦθα ἶριν φησὶν ἀγγελέουσαν, καὶ ὅτι διὸς ἄγγελός ἐστιν, ἤγουν ἀέρος, οἷα ποτὲ μὲν εὐδίαν, ὅ ἐστιν εὐαερίαν δηλοῦσα, ποτὲ δὲ ὑετὸν, δῆλόν ἐστιν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ, ὃν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο, ἦν μὲν λείως φρασθῆναι δίχα τοῦ ῥά συνδέσμου, Ὅμηρος δὲ εἵλετο τραχυφωνῆσαι ποιητικῷ ἔθει, οὐ μὴν διὰ μέτρον. ὃ καὶ ἄλλως εἶχε θεραπείαν. Ἰστέον δὲ ὅτι πόλεμος δακρυόεις, ποιητικῶς μὲν κατὰ μῦθον ὁ καὶ τοιούτους ἔχων ὀφθαλμούς, καὶ οὕτω διαζωγραφούμενος συμβολικώτερον. ἄλλως δὲ πραγματικώτερον, ὁ δακρύων αἴτιος. ἔστι δὲ αὖ καὶ διαστολὴ πρὸς τὸν ἄδακρυν, ὁποῖος ὁ ἐν λόγοις ψιλοῖς, ὁ ὡς εἰπεῖν λογομαχικός. Ὅτι γοργὸν πικροῦ θυμοῦ φραστικὸν τὸ, πατὴρ δὲ ἐπεὶ ἴδε χώσατ' ἄρ' αἰνῶς. περὶ διὸς δὲ ὁ λόγος ὀργισθέντος ἐπὶ ἥρᾳ καὶ Ἀθηνᾷ. Ὅτι τὸ, βάσκ' ἴθι ἶρι, πάλιν τρέπε, ἀντὶ τοῦ στραφῆναι ὀπίσω καὶ ἀνακάμψαι τῆς ὁδοῦ ποίησον. ὅμοιον δὲ τούτῳ ἀλλαχοῦ καὶ τὸ, πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινώ. προϊὼν δὲ, τὸ πάλιν τραπῆναι, ἂψ ἱκέσθαι φησί. δῆλον δὲ ὡς ἐκ τοῦ πάλιν τρέπειν, ὁ παλίντροπος σύγκειται καὶ τὸ παλιντροπάασθαι, ὃ καινότερον διὰ τοῦ ο μικροῦ γράφεται, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται, ἀνάπαλιν τοῦ τρωπᾶσθαι, ἴσως διὰ τὴν σύνθεσιν. καθὰ καὶ τὸ, γαστρὶ δὲ πάντας ἐπιτροπόωσι κάλωας. Ἑρμηνεία δὲ τοῦ πάλιν τρέπε, τὸ, μὴ δ' ἔα ἄντην ἔρχεσθαι, ὅπερ εὐθὺς ἐπήγαγεν ὁ ποιητής. ὡς ἐκ μεταφορᾶς δὲ ἅρματος παλινδρομοῦντος εἴρηται τὸ πάλιν τρέπε. κατὰ τὸ, πάλιν τρέπε μώνυχας ἵππους. Τὸ δὲ βάσκ' ἴθι, ὡς καὶ προδεδήλωται, τὸ αὐτὸ νοεῖ παραλλήλως διά τε τοῦ βάσκε καὶ τοῦ ἴθι. ἐκτείνεται δὲ ἀεὶ τὸ ἶ τῆς ἴριδος, καθὰ καὶ τοῦ ἴρου ἡ ἄρχουσα. Ὅτι ἀπειλὴ πρὸς ἀντίδικον τὸ, μὴ δὲ ἔα ἄντην ἔρχεσθαι, οὐ γὰρ καλὰ συνοισόμεθα πόλεμόνδε. Ἔστι δὲ κἀνταῦθα τὸ μὲν καλὰ, ἀντὶ τοῦ καλῶς. τὸ δὲ συνοίσεσθαι, τὸ κατὰ τὰ συμφερτὰ, συγκομισθῆναι καὶ εἰς ἓν ἐλθεῖν καὶ συμβαλεῖν. Ὅτι ὁ τοῦ μύθου ζεὺς τῇ γυναικὶ καὶ τῇ θυγατρὶ Ἀθηνᾷ ζευγνυούσαις ἅρμα καὶ κατὰ τρώων ὁπλιζομέναις, ἀπειλεῖται ταῦτα δι' ἀγγέλου τῆς ἴριδος. γυιώσω μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους. αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέω, κατά θ' ἅρματα ἄξω. τὰ δὲ ἀπὸ κεραυνοβολίας αὐταῖς γενησόμενα ἕλκη μὴ

ἂν

ἂν ταχὺ ἰαθήσεσθαί φησιν. ἐπάγει γάρ. οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός. ὄφρ' εἰδῇ γλαυκῶπις ὅτ' ἂν ᾧ πατρὶ μάχηται. ἥρῃ δ' οὔτι τόσον φησὶ νεμεσίζομαι, οὐδὲ χολοῦμαι. αἰεὶ γάρ μοι ἔωθεν ἐνικλᾶν ὅττι νοήσω, ἤγουν ἀεὶ ἔθος αὐτῇ ἐμποδὼν εἶναι καὶ κατακάμπτειν, καὶ ὡς οἷον κατακλᾶν τὰ εἰς ὀρθὸν ἐμοὶ βουλευθέντα. ἐκ μεταφορᾶς δὲ φυτῶν ὀρθοτενῶν εἴληπται τὸ ἐνικλᾶν, εἰσὶ γὰρ καὶ τῇ ψυχῇ βλαστοὶ εὐγενεῖς, κατὰ τό. ὃς ἂν βλαστοῖ νοῦς παρὰ Σοφοκλεῖ. καὶ παρ' Αἰσχύλῳ τό. κεδνὰ βλαστάνει βουλεύματα. Καὶ ὅρα ὡς τοῖς μὲν ἀγαθοῖς, νεμεσῶμεν εἴ που καὶ σφαλεῖεν, τοὺς δὲ μὴ τοιούτους, οὐ καινοπραγεῖν δοκοῦμεν σφαλλομένους, οἷα ἐν ἕξει ἐθίμῳ γενομένους φαυλότητος. οὕτω γὰρ Ζεὺς Ἀθηνᾶν μὲν σφαλεῖσαν μέμφεται, Ἥραν δὲ οὔ, τὴν ἀεὶ φιλερίν. οὐ γὰρ ἁπλῶς ἀπολύει τὴν Ἥραν ὁ Ζεὺς τῆς αἰτιάσεως, ἀλλὰ φέρει διὰ τὸν μακρὸν συνεθισμόν. αἰεὶ γὰρ τῷ Διὶ τοιαύτη φαίνεται εἶναι. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὰ τέσσαρα ἔπη τῆς ἀπειλῆς, τὸ, γυιώσω μὲν σφῶϊν καὶ ἑξῆς, περιόδων διὰ στίχου ἑνὸς ἐπιτέμνει μετ' ὀλίγα ἐν τῷ, ἐφ' ὑμετέρων ὀχέων πληγέντε κεραυνῷ. Γυιῶσαι δὲ, τὸ χωλῶσαι λέγει. ἀφ' οὗ καὶ γυιὸν ὀξυτόνως τὸν χωλόν. ὡς παρὰ Λυκόφρονι γυιαὶ μοῖραι, αἱ χωλαί. καὶ Ἥφαιστος ἀμφιγυήεις, ὁ ἀμφοτέρους τοὺς πόδας χωλός. Τὸ δὲ ἐκ δίφρου βαλέω, ἀντὶ τοῦ ἐκβαλῶ, ἔξω θήσω, ἐκρίψω, οἷα καὶ κατακλάσας τὸ ἅρμα. Τὸ δὲ εἰς δεκάτους, ἢ ἁπλῶς ἀντὶ τοῦ εἰς δέκα, ἵνα ᾖ παράγωγον ἀντὶ ἁπλοῦ, ἢ ἀντὶ τοῦ εἰς πολλὰς δεκάδας. Περιτελλόμενοι δὲ ἐνιαυτοὶ, ἢ οἱ ἀλλαχοῦ περιπλόμενοι, ὅ ἐστι συντελούμενοι, ἀφ' οὗ ῥήματος καὶ τὸ τέλος γίνεται. ἢ μᾶλλον οἱ ἀπαρτιζόμενοι διὰ τῶν περὶ ξ ἀνατολῶν τοῦ ἡλίου. ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἐπιτέλλειν, καὶ τὸ ἀνατέλλειν λέγεται. Ἀπαλθήσεσθαι δὲ, τὸ θεραπευθήσεσθαι, ἢ καὶ ἐνεργητικῶς θεραπεῦσαι εἰς ὑγίειαν, ἀπὸ τοῦ ἄλδω τὸ αὐξάνω, κατὰ τὴν προδηλωθεῖσαν συγγένειαν τοῦ δ΄ πρὸς τὸ θ΄. ἧς ἔνδειξις καὶ ἐν τῷ προτένθης, ὃ ἐκ τοῦ τένδω γίνεται, τροπῇ τοῦ δ΄ εἰς θ΄, δηλοῦν τὸν προγεύστην. Ἔοικε δὲ, ὡς τῆς νόσου φθίνειν ποιούσης, ὅπερ ἐναντίον τῷ ἀλθαίνεσθαι, ἤτοι αὔξεσθαι. οὗ τὸ πρωτότυπον, ἤγουν τὸ ἄλδω, ἢ παρῳχημένως ἀλδῶ ἀλδήσω, ἐξ οὗ καὶ ἀλδήσκω τὸ αὐξάνω, καὶ Ἀλδήσκος ποταμὸς, ἐκ τοῦ ἄλλω ἄλλομαι γίνεται ἐπενθέσει συνήθει τοῦ δ΄, ἄλλονται γάρ πως ὑψοῦ τὰ αὐξόμενα. Ὅρα δὲ ἐν ταῖς ῥηθείσαις ἀπειλαῖς, ὡς ὁ ἄρχων τὰ δεινότατα ἐν καιρῷ καὶ αὐτοῖς τοῖς οἰκειοτάτοις ἀπειλήσεται. καὶ ὡς λεπτόσωμα τὰ δαιμόνια ἡ ποιητικὴ παχύτης νοεῖν βούλεται, οἷγε ὑπὸ κεραυνῶν ἕλκεα πάσχουσι. καὶ καινὸν οὐδὲν ἔοικε τοῖς λογιζομένοις ὡς καὶ βάλλονται ποιητικῶς καὶ τιτρώσκονται. προκατασκευάζει δ' ἐν τούτοις ὁ ποιητὴς καὶ τὴν ἐν τοῖς ἑξῆς ἀναιδέστερον μυθολογουμένην μάχην τῶν θεῶν, ὡς δυναμένην καὶ αὐτὴν γενέσθαι. Τὸ δὲ μάρπτειν, κυρίως ἐπὶ λογικῶν, ὡς τὸ. μάρπτων ἑξείης ὅς τ' αἴτιος, ὅς τε καὶ οὐχί. ἐπὶ δὲ κεραυνοῦ νῦν ἀφελῶς εἴρηται, ὡς οἷον χεῖρας ἔχοντος. πρὸς διαστολὴν δὲ ἑτέρων ἑλκέων εἴρηται τὸ, ἅ μάρπτῃσι κεραυνός. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν ἔχων Ὅμηρος, ἅ κεν βάλλῃσι κεραυνὸς, ἐπέκρινεν εἰπεῖν μάρπτῃσιν, ὡς τοῦ διοβόλου κατὰ τὴν ῥαγῳδίαν κεραυνοῦ, μὴ ἁπλῶς βάλλοντος κατά τινα μετρίας βολῆς περιγραφὴν, ἀλλὰ μάρπτοντος εἰς πλατύτερον. Τὸ δὲ ὄφρα εἰδῇ γλαυκῶπις ὅτ' ἂν ᾧ πατρὶ μάχηται, ἐλλιπῶς ἔχει διὰ μυθικὴν λόγου ἐγκοπὴν, καὶ ἄδηλον μὲν τί ἐλλείπει τῷ λόγῳ. ἔστι δὲ νοῆσαι, ἵνα εἰδῇ τί ἐσφάλη. ἢ ἵνα εἰδῇ ὅτι ἀφραίνει, ἢ ὅτι κρείττονι ἀντιφερίζει. ἢ τοιοῦτόν τι, ὁποῖον μάλιστα τὸ, ἣν ἄτην. κατὰ τὸ, γνῷ δὲ καὶ Ἀτρείδης ἣν ἄτην. ὃ δὴ Ἀχιλλεὺς ἔφη περὶ τοῦ βασιλέως. καὶ ἄλλως δέ ἐστι νοῆσαι τὸ ῥηθὲν, οὕτως ἀνελλιπῶς. ὄφρα ἡ γλαυκῶπις μάθοι, ὁπότε ἂν μάρνηται ᾧ πατρί. ὡς εἰκὸς ὂν θυγατέρα πατρὶ σωφρόνως ἀνθίστασθαί ποτε, οὐ μὴν ἐπὶ τοιούτοις ὅτε δηλαδὴ ἐκεῖνος ἄλλα σπουδαῖα βούλεται. τὸ δὲ χολοῦσθαι, παρακολούθημά ἐστι νεμέσεως ἀπρακτούσης, διόπερ ὁ μὴ νεμεσιζόμενος, οὐδ' ἂν χολοῖτο. καὶ ἄλλως δὲ ἐπεὶ ὁ μὲν χόλος, ἔστιν ὅτε ἀλόγιστός ἐστιν, ἡ δὲ νέμεσις ἀγαθόν ἐστιν ἄχολον, ὁ ἀπεγνωκὼς διόρθωσιν φαύλου προσώπου, ὀρθῶς ἂν εἴποι, ὡς οὔτε νεμεσίζεται τῷ τοιούτῳ, οὔτε χολοῦται, ὡς οἷα ἐθισθεὶς τὴν ἐκείνου ἀπόνοιαν. Τὸ δὲ ἔωθεν, ἀσυνήθες μὲν, ὀρθὸν δὲ κατὰ Ἴωνας, εἰ καὶ συνεμπίπτει κατὰ μόνην φωνὴν τῷ ἔωθεν ἐπιῤῥήματι. Τὸ δὲ ἐνικλᾶν, κατὰ στερεῶν καὶ ὡς ἐῤῥέθη ἀτενῶν σωμάτων λέγεται, ὁποῖά τινα ὄντα καὶ τὰ τοῦ Διὸς βουλεύματα, ἡ Ἥρα ἐνικλᾶν λέγεται.

Ὣς ἔφατ', ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα.
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὄλυμπον.
Πρώτῃσι δὲ πύλῃσι πολυπτύχου Οὐλύμποιο
Ἀντομένη κατέρυκε, Διὸς δέ σφ' ἔννεπε μῦθον.
Πῇ μέματον; τί σφῶϊν ἐνὶ φρεσὶ μαίνεται ἦτορ;
Οὐκ ἐάᾳ Κρονίδης ἐπαμυνέμεν Ἀργείοισι.
Ὧδε γὰρ ἠπείλησε Κρόνου πάϊς, ᾗ τελέει περ,
Γυιώσειν μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,

Ὅτι οὕτω ταχεῖα κατὰ τὴν ἀλληγορουμένην Ἶριν καὶ ἡ μυθική, ὥς τε ἅμα σταλῆναι πρὸς Διὸς, καὶ εὐθὺς ἅπτεσθαι ταῖς θεαῖς παρὰ πρώταις πύλαις Ὀλύμπου. καὶ μὴν ἐκεῖναι πρὸ τοῦ αὐτὴν σταλῆναι διὰ τῶν πυλῶν ἐξήρχοντο. Πρώτας δὲ πύλας λέγει, τὰ προπύλαια, καθ' ὁμοιότητα τῷ πρώταις θύραις, ὅπερ ἐν τοῖς ἑξῆς πυλ

Αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέειν, κατὰ θ' ἅρματα ἄξειν.
Οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
Ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός,
Ὄφρ' εἰδῇς γλαυκῶπι ὅτ' ἂν σῷ πατρὶ μάχηαι.
Ἥρῃ δ' οὔτι τόσον νεμεσίζεται, οὐδὲ χολοῦται,
Αἰεὶ γάρ οἱ ἔωθεν ἐνικλᾶν ὅττι νοήσῃ.
Ἀλλὰ σύ γ' αἰνοτάτη κύον ἀδδεὲς, εἰ ἐτεόν γε
Τολμήσεις Διὸς ἄντα πελώριον ἔγχος ἀεῖραι.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ', ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις.
Αὐτὰρ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν.
Ὢ πόποι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτ' ἔγωγε
Νῶϊν ἐῶ Διὸς ἄντα βροτῶν ἕνεκεν πολεμίζειν.
Τῶν, ἄλλος μὲν ἀποφθείσθω, ἄλλος δὲ βιώτω,
Ὅς κε τύχῃ. κεῖνος δὲ τὰ, ἃ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι δικαζέτω, ὡς ἐπιεικές.

πυλεχθήσεται. καὶ ἐκεῖ γὰρ προσῶται θύραι τὰ πρόθυρα. φράζει δ' ἐνταῦθα ὁ ποιητής, οὕτω. ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα. βῆ δὲ κατ' ἰδαίων ὀρέων εἰς μακρὸν Ὄλυμπον. πρώτῃσι δὲ πύλῃσι πολυπτύχου Οὐλύμποιο ἀντομένη κατέρυκεν, εἰποῦσα τὰ ἐπιταχθέντα. Ἰστέον δὲ ὅτι ὥσπερ ταυτὸν ποδώκης καὶ τραγικῶς ἀνεμώκης, οὕτω καὶ ποδήνεμος καὶ ἀελλόπους, ἐξ οὗ ἀπελθόντος τοῦ υ, γίνεται ἡ ἀελλόπος ἀναγκαίως. ἄλλως δὲ, ἄχρηστος ἡ λέξις μέτρῳ δακτυλικῷ, καθὰ καὶ ὁ Οἰδίπους, καὶ ὅσα ἀμφίμακρα. Τὸ δὲ βῆ δὲ κατ' ἰδαίων ὀρέων εἰς Ὄλυμπον, οὐκ ἐξ ἀνάγκης τὴν Ἴδην ὑψηλοτέραν τοῦ Ὀλύμπου εἶναι δηλοῖ, ἀλλὰ λέγοι ἂν ὅτι κατέβη τῆς Ἴδης, ὡς τὸ ἐντεῦθεν ἀνελθεῖν εἰς ὁπότερον ἂν εἴποι τις Ὄλυμπον. εἰ δὲ καὶ ἄλλως ἔγνωσται Ὁμήρῳ, ἐξ Ἴδης ὡς ὑψηλοτέρας καταβαίνειν εἰς τὸ ὄρος τὸν Ὄλυμπον ταπεινότερον ἐκείνης ὄντα, οἶδεν αὐτός. Τὸ δὲ πολύπτυχος, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φαίνεται, ὡς ἐπὶ ὄρους τοῦ Ὀλύμπου εἰρῆσθαι δοκεῖ, ὃς πολλὰς πτύχας ἤτοι φαραγγώδεις πτύξεις, ἤγουν περιοχὰς ἔχει. οὐρανῷ γὰρ, οὐκ ἂν οἰκείως τὸ πολύπτυχον ἐπιλέγοιτο. Ὄλυμπος δέ ἐστιν, ὡς μετ' ὀλίγα ἐρεῖ, ἀθανάτων ἕδαφος. φησὶ γάρ. ἐς Ὄλυμπον, ἵνα ἀθανάτων ἕδος ἐστί. παρηχητικῶς δέ πως, ἢ ἐτυμολογικῶς παράκειται ἡ πύλη καὶ ὁ πολύπτυχος, παρὰ τὸ πτύσσειν γὰρ καὶ ἄμφω. ἵνα ᾖ πολύπτυχος, ὁ πολύπυλος. πάντως δὲ ὁ πολυδειρὰς Ὄλυμπος κατά γε τὰς ὀρεινὰς ἐξοχὰς, εἴη ἂν καὶ πολύπτυχος, διὰ τὰς μεταξὺ τῶν πολλῶν δειράδων πολλὰς πτύχας, ἢ πτυχάς. Τοῦ δὲ ἀντομένη ὁ ἐνεργητικὸς ἐνεστὼς τὸ ἄντω, ὅτι καὶ περισπᾶται, δηλοῖ τὸ ἤντησε. καὶ ὅσα τοιαῦτα. σύστοιχα δὲ τούτοις, καὶ τὸ ἀντιᾶν, καὶ τὸ ὑπαντιάζειν. Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὴν Ἶριν ἄρτι, ὅρα καὶ ὅτι ὑπεῖναι χρὴ τοῖς ὑπηκόοις ζῆλον ὑπὲρ τοῦ ἄρχοντος. Ἶρις γοῦν καίτοι μὴ ἐπιταγεῖσα ὑβρίσαι τὴν Ἀθηνᾶν, ὅμως αὐτὴ θερμότητι διαθέσεως, οὐ μόνον μανιώδη καὶ αὐτὴν ἔφη καθὰ καὶ τὴν Ἥραν ἐν τῷ, πῇ μέματον; τί σφῶϊν ἐνὶ φρεσὶ μαίνεται ἦτορ; ἀλλὰ καὶ εἰποῦσα τὰ τοῦ Διὸς, ὡς ἐπετράπη, ἐπάγει. ἀλλὰ σύ γ' αἰνοτάτη κύον ἀδδεὲς, εἰ ἐτεόν γε τολμήσεις, Διὸς ἄντα πελώριον ἔγχος ἀεῖραι. τουτέστι σὺ ὦ κύον ἀπτόητε, αἰνοτάτη εἶ ἐὰν τῷ πατρὶ ἀντιστῇς. ἡ δ' αὐτὴ καὶ ἄλλως δεικνῦσα, ὡς ἀγαθὸν ὁ συνετὸς ἄγγελος, πρὸ τοῦ εἰπεῖν τὴν ἀπειλὴν, ἔφη. ὧδε γὰρ ἠπείλησεν, εἰ τελέει περ. ὑπὲρ τοῦ Διὸς δῆθεν λαλοῦσα, ὡς ἴσως ἐν λογίοις αὐτῷ καὶ μόνοις ἔσται τὰ τῆς ἀπειλῆς. Ἔστι δὲ τοῦτο καὶ Ὁμηρικὴ προαναφώνησις, ὡς ἂν μὴ ἀναρτώη τὸν ἀκροατὴν καραδοκοῦντα πληρώσασθαι τὰς τοῦ Διὸς ἀπειλάς. δύναται δὲ τὸ εἰ τελέει περ, καὶ ἀποφαντικὸν εἶναι κατὰ ἀπειλὴν, ἀντὶ τοῦ ἐπειδὴ τελέσει. κρεῖττον δὲ τὸ πρῶτον νόημα. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, ἀλλὰ σύ γ' αἰνοτάτη, οὐκ ἂν ῥᾳδίως εἶχέ τις τὸ σύ γε, ἐπὶ εὐθείας νοῆσαι, εἰ μὴ ὁ μετρικὸς δάκτυλος αὐτὸ ἐδήλου. ἔστι γὰρ ὁ τῆς Ἴριδος λόγος, τοιοῦτος, Ἥρῃ δ' οὔτι τόσον νεμεσίζεται Ζεὺς, οὐδὲ χολοῦται. ἀλλὰ σύ γε καὶ ἑξῆς. ἔστι δὲ συμβιβάσαι καὶ ἄλλως τὴν τοιαύτην διὰ τῆς ὑψηλοῦ γραφὴν, οὕτω. νοουμένου ἀπὸ κοινοῦ τοῦ νεμεσίζεται καὶ χολοῦται. ἵνα λέγῃ ὅτι ἀλλ' ἀγανακτεῖ ὁ Ζεὺς. εἴπερ σὺ τολμήσεις ἀντιστῆναι αὐτῷ. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ, ἀλλὰ σύ γ' αἰνοτάτη κύον ἀδδεὲς καὶ ἑξῆς, παρῳδηθήσεταί ποτε ὅτε τις μεγάλῳ τινὶ ἀντιβαίνειν βούλεται. ὁμοίως δ' ἐν τούτοις κωλυτικόν τινων ἀπιόντων εἰς ἄμυναν, τὸ, πῇ μέματον; τί σφῶϊν ἐνὶ φρεσὶ μαίνεται ἦτορ; οὐκ ἐᾷ ὁ δεῖνα ἐπαμύνειν. ἔστι δὲ ἐν τῷ ἐάᾳ τὸ παραλῆγον α, ἐκ πλεονασμοῦ. ὡς γὰρ ὁρᾷ ὁράᾳ, βοᾷ βοάᾳ. οὕτω καὶ ἐᾷ ἐάᾳ. Ἡ δὲ διπλόη τοῦ δ ἐν τῷ ἀδδεὲς, ὁμοία τῇ τοῦ, ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων. Ὅτι δὲ ὁ ἀδεὴς καὶ ἀδδεὴς τριχῶς λέγεται, δηλοῦται ἐν τῷ, εἴπερ ἀδδεὴς ἐστίν. Ὅρα δ' ἐν τούτοις καὶ ὅπως τὰ τοῦ Διὸς δεξιῶς ταυτολογεῖ Ὅμηρος διὰ τῆς Ἴριδος, ἐγκλίσεις τε ἀλλάξας καὶ πρόσωπα. τὸ μὲν γὰρ γυιώσω καὶ βαλέω καὶ ἄξω, μετήνεγκεν ἀπαρεμφάτως διὰ τοῦ, ἠπείλησε γυιώσειν, βαλέειν, ἀξέμεν. Τὸ δὲ εἰδῇ γλαυκῶπις, καὶ τὸ μάχηται, καὶ τὸ νεμεσίζομαι, καὶ χολοῦμαι. καὶ, αἰεὶ γάρ μοι. καὶ, ὅττι νοήσω, προσωπικῶς μετέβαλεν ἐν τῷ, ὄφρ' εἰδῇς γλαυκῶπι. καὶ. ὅτ' ἂν μάχηαι, καὶ, Ἥρῃ οὐ νεμεσίζεται οὐδὲ χολοῦται, αἰεὶ γάρ οἱ ἐνικλᾷ, ὅ νοήσει. οὐκ ἂν δὲ οὐδὲ τὰ τοιαῦτα ἐνήλλαξεν Ὅμηρος εἰ μὴ τὸ πρᾶγμα ἠνάγκαζεν, ἀλλ' ἐταυτολόγησεν ἂν ἀπαραποιήτως κατὰ νόμους οἰκείους, οὐκ ἐγκαλυπτόμενος πολλάκις λαλεῖν

τὸ

τὸ γράφειν πάνυ ἐπιτυχῶς. Ὅτι ἀπόγνωσιν βοηθοῦ δηλοῖ τὸ οὐκέτ' ἔγωγε ὑμᾶς ἐῶ ἄντα τοῦ δεῖνος βροτῶν ἕνεκα πολεμίζειν. τὸ δὲ ἐφεξῆς, τῶν ἤτοι τούτων, ἄλλος μὲν ἀποφθείσθω, ἄλλος δὲ βιώτω, ὅς κε τύχῃ, οἰκείως ἐπὶ τοῦ μὴ φροντίζοντος, εἴτε παύσαιντό τινες, εἴτε καὶ μή. πρὸς δὲ ἄρχοντα πεισματικοὺς καλὸν εἰπεῖν τό. κεῖνος δὲ τὰ, ἃ φρονέων ἐνὶ θυμῷ, τοῖς δεῖνα δικαζέτω, ὡς ἐπιεικές. ἥρα δὲ καὶ ταῦτά φησι μετὰ τὰς ἀπειλὰς τοῦ διός, ἀπαγνοῦσα τὴν συμμαχίαν τοῖς ἀχαιοῖς. Ὅτι δὲ τὸ ἀποφθείσθω, διαφορεῖται παρὰ τοῖς παλαιοῖς καθὰ καὶ ὁ γραμματικὸς ἱστορεῖ αὐτοῦ. καὶ ὅτι παρ' Ὁμήρῳ ἐπιεικὲς ἀεὶ τὸ πρέπον λέγεται, πολλαχοῦ δηλοῦται. τοῦ δὲ φθείσθω τὸ ἀπαθὲς καὶ ἄκρατον, φθιέσθω, ἐξ οὗ κατὰ κρᾶσιν, ἢ συγκοπὴν, τὸ φθείσθω. Τὸ δὲ βιώτω, δοκεῖ βιούτω εἶναι, ὡς χρυσούτω. καὶ μεταβολῇ ἐθίμῳ τοῦ ου διφθόγγου εἰς μέγα ω, βιώτω.

Ὣς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τρέπε μώνυχας ἵππους.
Τῇσιν δ' ὧραι μὲν λῦσαν καλλίτριχας ἵππους.
Καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐπ' ἀμβροσίῃσι κάπῃσιν.
Ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα.
Αὐταὶ δὲ χρυσέοισιν ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον,
Μίγδ' ἄλλοισι θεοῖσι, φίλον τετιημέναι ἦτορ.
Ζεὺς δὲ πατὴρ ἴδηθεν ἐΰτροχον ἅρμα, καὶ ἵππους,
Οὔλυμπόν δ' ἐδίωκε, θεῶν δ' ἐξίκετο θώκους.
Τῷ δὲ καὶ ἵππους μὲν λῦσε κλυτὸς ἐννοσίγαιος,
Ἅρματα δ' ἀμβωμοῖσι τίθει, κατὰ λῖτα πετάσας.
Αὐτὸς δὲ χρύσειον ἐπὶ θρόνον εὐρύοπα Ζεὺς
Ἕζετο, τῷ δ' ὑπὸ ποσσὶ μέγας πελεμίζετ' Ὄλυμπος.
Αἱ δ' οἶαι Διὸς ἀμφὶς, Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
Ἥσθην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο.
Αὐτὰρ ὁ, ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε.
Τίφθ' οὕτω τετίησθον Ἀθηναίη τε, καὶ Ἥρη;
Οὐ μέν θην κάμετόν γε μάχῃ ἐνὶ κυδιανείρῃ
Ὀλλῦσαι Τρῶας, τοῖσιν κότον αἰνὸν ἔθεσθε.
Πάντως, οἷον ἐμόν γε μένος, καὶ χεῖρες ἄαπτοι.
Οὐκ ἄν με τρέψειαν ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ.
Σφῶϊν δὲ πρίν περ τρόμος ἔλλαβε φαίδιμα γυῖα,
Πρὶν πόλεμόν τ' ἰδέειν, πολέμοιό τε μέρμερα ἔργα.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.
Οὐκ ἂν ἐφ' ὑμετέρων ὀχέων πληγέντε κεραυνῷ
Ἂψ ἐς ὄλυμπον ἵκεσθον, ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστί.
Ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ἐπέμυξαν, Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη.
Πλησίαι αἵγ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
Ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπε,
Σκυζομένη Διὶ πατρί. χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει.
Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα.
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν ὅ, τι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν.
Ἀλλ' ἔμπης, Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες, ὄλωνται.
Ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις,

Ὅτι καὶ αἱ ὧραι ὡς ὑπηρετικαί τινες πλάττονται δαίμονες. ὧραι γὰρ λύουσι καλλίτριχας ἵππους τῇ ἥρᾳ καὶ τῇ ἀθηνᾷ, θυμωθείσαις ἤδη κατὰ τοῦ διός. καὶ αὐτοὺς μὲν κατέδησαν ἐπ' ἀμβροσίῃσι κάπῃσιν. ἅρματα δ' ἔκλιναν καὶ αὐταὶ πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα. καὶ οὕτω μὲν ὁ μῦθος. ἡ δὲ πρὸς ἦθος ἀλληγορία, αἴνιγμα ἐνταῦθα νοεῖ τοῦ χρῆναι ὥραν εἶναι λύουσαν τοῖς ἐνδόξοις, καὶ λύσεως θυμοῦ, τοῦ ἀλόγου μέρους τῆς ψυχῆς. ὅρα δέ γε δή, μετ' ὀλίγα τοὺς ἵππους κλυτὸς ἐννοσίγαιος λύει, ὡς τοῦ ἀέρος μέχρι τοῦ κατὰ Ποσειδῶνα ὕδατος ἄνωθεν ἥκοντος, ἐκεῖσε δὲ καταλύοντος. ἔνθα εἰπὼν Ὅμηρος, ὅρα δὲ, καὶ ἵππους μὲν λῦσεν ἐννοσίγαιος, ἀργὸν ἐκ πολιτικοῦ ἔθετο τοὺς καὶ συνδέσμους. Τὸ δὲ ἔλυσαν ἵππους καὶ ἔδησαν ἐπὶ φάτναις, ἀντιθετικόν τι σχῆμα ἐστιν, ἐπεὶ τὸ λῦσαι καὶ τὸ δῆσαι ἀντιτέθεινται. οὕτω καὶ τρωάδες εἰς τοῖς ἑξῆς. ἵππους μὲν ἔλυσαν ὑπὸ ζυγοῦ, ἤτοι ὑπέλυσαν τοῦ ζυγοῦ, ἔδησαν δὲ ἱμᾶσιν. ἐντελέστερον δὲ ἐκεῖνο εἴρηται. ἐνταῦθα γὰρ, ἐλλέλειπται τὸ ὑπὸ ζυγοῦ, καὶ τὸ ἱμᾶσιν. τὸ δὲ λύειν, καὶ παθητικῶς μετ' ὀλίγα φησὶν ἐν τῷ, ἵππους λύσασθ' ὑπ' ὀχέων. ἀμβρόσιαι δὲ κάπαι, διὰ τὸν μῦθον παρ' ᾧ πολλὴ ἀμβροσίας χορηγία, ἣν καὶ σκάμανδρος ἵπποις μυθικοῖς ἀνέτειλε τοῦ νέμεσθαι. ὅλως γὰρ ἵπποι ἀπτάλ

Βουλὴν δ' ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥτις ὀνήσει,
Ὡς μὴ πάντες ὄλωνται ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.

ἀτιτάλλονται πιάμῳ ἐϋξέσῳ ἐπὶ φάτνῃ, ὁποία καὶ ἡ ἐν τοῖς ἑξῆς ἱππεία φάτνη. ὥσπερ δὲ φάτνη ἀπὸ τοῦ φαγεῖν, οὕτω καὶ κάπη παρὰ τὸ κάπτειν, ὅ ἐστιν ἐσθίειν, οὗ ἡ χρῆσις καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ. Ἐνώπια δὲ τὰ καὶ ἀλλαχοῦ κείμενα, πολλοὶ μὲν τοὺς παροδίους τῆς οἰκίας λέγουσι τοίχους. τουτέστι τοὺς ἀντικρὺ τῆς εἰσόδου, οἳ ἐν ὀφθαλμοῖς εἰσι τῶν παροδευόντων ἔξωθεν, διὸ καὶ παμφανόωντα τὰ τοιαῦτα. ἡ μέντοι Ὀδύσσεια ἐν τῇ κατὰ τοὺς μνηστῆρας μάχῃ ἐμφαίνει, ἐνώπια μάλιστα τοίχων εἶναι τὰ ἐν τῇ τῶν θυρῶν εἰσόδῳ καὶ ἐξόδῳ πλάγια, ὡς ἐκεῖ δεδήλωται. εἰ δὲ μὴ παμφανόωντα ταῦτα, θετέον ἄρα ἐνταῦθα τὴν λέξιν ταύτην ὑπερβατῶς εἰς τὸ ἅρματα. ὃ καὶ οἰκειότερόν ἐστι μάλιστα. Ὅτι ἀπὸ χρυσοῦ καὶ ἐνταῦθα κοσμῶν τὰ κατὰ τὸν μῦθον θεῖα, φησὶ περὶ ἥρας καὶ ἀθηνᾶς, ὡς αὐταὶ δὲ χρυσέοισιν ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον, μίγδ' ἄλλοισι θεοῖσιν. ἔνθα ὅρα καὶ τὰ συχνὰ ποιητικὰ πάρεισα. καὶ τὸ μίγδα ἐκ τοῦ μίγδην μεταπλασθὲν ὁμοίως τῷ. κρύβδην κρύβδα. ὧν χρῆσις καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ. Ὅτι διώκειν ἐνταῦθα, τὸ ἁπλῶς κατὰ σπουδὴν ἐλαύνειν. φησὶ γοῦν. ζεὺς δὲ, ἴδηθεν ἅρμα καὶ ἵππους ὄλυμπόνδ' ἐδίωκεν. ἀστεία δὲ ἡ λέξις, καθότι δοκεῖ ὁ πλήττων ἵππους, διώκειν αὐτούς. ἀκολούθως δὲ, καὶ ἐκεῖνοι κατὰ σπουδὴν συντόνως θέοντες, φεύγειν ἂν λέγοιντο. καὶ λαλεῖται καὶ τοῦθ' οὕτως νῦν ἐν τοῖς ἱππικοῖς ἀγῶσι, δοκεῖ δὲ προϋποκεῖσθαι, ἰώκειν τὸ ἰέναι ὠκέα. ἐξ οὗ κατὰ συνήθη πλεονασμὸν τοῦ δ', τὸ διώκειν γίνεται. Ὅτι βωμοὶ οὐ μόνον ἐφ' ὧν ἔθυον, ἀλλὰ καὶ κτίσμα τι ἁπλῶς ἢ ἀνάστημα, ἐφ' οὗ ἐστι βῆναί τι καὶ τεθῆναι. οὕτω γοῦν ἐν Ὀδυσσείᾳ ἀγαλμάτιά τινα δᾷδας ἐν χερσὶν ἔχοντα, ἱστάμενα ἐπὶ βωμῶν, ἤτοι βάσεών τινων, ἔφαινον τοῖς δαιτυμόσι. Καὶ ἐνταῦθα δὲ ποσειδῶν, τὰ τοῦ διὸς ἅρματα ἀμβρωσίοισι τίθει, κατὰ λῖτα πετάσσας, ἤγουν καταπετάσας ὕφασμά τι λινὸν καὶ οὕτω σκεπάσας. ἵνα δῆθεν εἴη ἄχραντα ῥύπῳ, καὶ μήποθεν καταικίζηται κατὰ τὴν ἐν Ὀδυσσείᾳ Ὁμηρικὴν ῥῆσιν. Καὶ ὅρα καὶ νῦν τὴν ἀνά πρόθεσιν, ὡς καὶ προδήλωται δοτικῇ συντεταγμένην, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ, ἐν τῷ. ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ. Ἰστέον δὲ ὅτι ὅθεν παρῆκται τὸ καταπετάσας λῖτα, ἐκεῖθεν γέγονε καὶ τὸ καταπέτασμα, ὅπερ ὁ κωμικὸς παραπέτασμα λέγει. δυνάμενον ὡς εἰκὸς ῥηθῆναι καὶ περιπέτασμα, ὡς δηλοῖ ὁ ἐξηγησάμενος παρ' αὐτῷ, τό. ὀνόματι περιπέτασαι τὴν μοχθηρίαν. τὸ δὲ λῖτα, ἔχει καὶ δοτικὴν εἰς ι λήγουσαν, γένους καὶ αὐτὴν οὐδετέρου, δι' ἑανῷ λιτὶ κάλυψεν, ἤγουν εὐτελεῖ τινι περιβολαίῳ, δι' λινῷ. καὶ γίνεται κατὰ μεταπλασμὸν ἐκ δοτικῆς τῆς, τῷ λιτῷ, οὐ αἰτιατικὴ, τὸ λῖτα βαρυνόμενον, διὰ τὸ μηδέ ποτε δισύλλαβον αἰτιατικὴν ἑνικὴν εἰς α λήγουσαν ὀξύνεσθαι, πλὴν τοῦ τινά. περὶ δὲ τούτου, καὶ ἐν τῇ α τῆς Ὀδυσσείας πλατύτερον εἴρηται.

Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τὸ ῥῆμα ἐξ οὗ γίνεται ὁ βωμὸς, βῶ γὰρ βωμὸς, ὡς βλῶ βλωμὸς, ψῶ ψωμὸς, ἐκεῖθεν καὶ τὸ παρὰ τοῖς παλαιοῖς βῆμα παράγεται, ἀπὸ γὰρ τοῦ βῶ βέβηκα βέβημαι, βῆμα. ἐφ' οὗ οἷα καί τινος ὀκρίβαντος ἀναβαίνοντες, ἐλάλουν. Ὅτι ἀνωτέρω εἰπὼν χρυσέοις ἐπὶ κλισμοῖς κάθιζον, λέγει νῦν καὶ περὶ διὸς ὅμοιον. φησὶ γάρ. αὐτὸς δὲ χρύσειον ἐπὶ θρόνον ζεὺς ἕζετο, τῷ δ' ὑπὸ ποσσὶ πελεμίζετ' ὄλυμπος. ἔνθα εἰς ταυτὸν ἄγει θρόνον καὶ κλισμόν. Ἐν οἷς ὅρα καὶ ὅτι ἐκεῖ μὲν ἐπὶ κλισμοῖς εἶπεν, ἐνταῦθα δὲ ἐπὶ θρόνον κατὰ σύνταξιν αἰτιατικήν. Καὶ ὅτι ὥσπερ δάπεδον ἐν ἄλλοις χρυσοῦν, καὶ νέκταρος πόσις ἐν χρυσέοις δεπάεσσι, καὶ συγκρότησις ἅρματος ἀφειδὴς χρυσοῦ, οὕτω καὶ ἐνταῦθα κλισμοὶ ἢ θρόνοι χρύσεοι, ὡς οἷα θείᾳ φύσει πρέποντος τοῦ χρυσοῦ, διὰ τὸ ἀνίωτον καὶ ἀεὶ καθαρόν. Πελεμίζεται δὲ οὐρανὸς ὑπὸ διῒ, καθὰ καὶ ἥρα σεισαμένη ἐν θρόνῳ, μέγαν ἐλέλιξεν ὄλυμπον. πελεμίζειν δὲ κυρίως, τὸ παλάμῃ κινεῖν, ὅθεν ἴσως καὶ πόλεμος, ὁ καὶ παλαμναῖος καὶ παλαμναίων δεόμενος. προσφυὴς δὲ λέξις τοιᾶδε ἠρεμαίᾳ κινήσει ὀλύμπου, ὡς τὸ ἐλελίζειν καθὰ ἐρρέθη ἀλλαχοῦ, οὕτω καὶ τὸ πελεμίζειν, οἷα λείως ἐκφωνούμενον καὶ αὐτὸ καθὰ καὶ ὁ ὄλυμπος, οὗ τραχύτερον ἀπηχεῖται οὐρανός. τερατείας δὲ ποιητικῆς αἱ τοιαῦται πᾶσαι πελεμίξεις καὶ λοιπαὶ στοιχειακαὶ περικινήσεις, ὧν εἴ τις ἀποστερήσει τὴν ποίησιν, καιρίῳ δή τινι μέρει ἐζημίωκεν αὐτήν. Ὅτι λύπης πολλῆς ἐνδεικτικὸν ἐπὶ ἀθηνᾶς καὶ ἥρας τὸ, ἀμφὶς ἥσθην, ἤγουν χωρὶς καὶ ἰδίᾳ τοῦ διὸς, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο. ἔνθα κεῖται καὶ ἀστεία ἔννοια, σκώπτοντος τοῦ διὸς τὴν ἐκείνων ἀποστροφήν. φησὶ γάρ. τί πτε οὕτω τετίησθον, ἤγουν τεταλαιπώρησθε κατὰ τοὺς παλαιούς. οὐ μένθην, ἤγουν οὐ μὴν δὴ κάμετόν γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ ὀλλῦσαι τρῶας, τοῖσιν κότον αἰνὸν ἔθεσθε. ἀστείζεται γὰρ, τὴν λύπην ἐκείνων εἰς κόπον φράζων, ὡς εἴπερ ταλαιπώρως εἶχον καταπονηθεῖσαι τῇ κατὰ τρώων μάχῃ, οὐ μὴ γεγονότος, δῆλον ὡς ἀχθόμεναι οὕτω κάθησθε εἴποι ἂν ὁ ζεύς. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, οὐ προσεφώνεον οὐδ' ἐρέοντο, καθὰ μὲν ὑπὸ τὸ φωνεῖσθαι ἄμφω ἀνάγονται, καὶ ἡ προσφώνησις ἢ ἡ ἐρώτησις, οὐκ ἔστι διαφορά. ἑτέρως δὲ διαφέρουσι, καθότι προσφωνεῖ μέν τις ἁπλῶς κατά τι ἑτεροῖον λόγου σχῆμα. ἡ δὲ ἐρώτησις, ἰδιάζει παρὰ τὰ λοιπὰ, πέμπτον οὖσα μέρος τοῦ παρὰ φιλοσόφοις λόγου. τοῦ δὲ τετίησθον ῥήματος οὐ πεζολογικοῦ, ἐνεστὼς τὸ τιῶ τιήσω ἄχρηστον. ὁμοίως τῷ λιῶ λιήσω, ὅθεν ὁ λελιημένος. εἰκὸς δὲ καὶ ὡς ποιῶ ποιήσω τὸ τύπῳ παρὰ τῷ κωμικῷ, οὕτως εἶναι καὶ τίω τιήσω. Τὸ δὲ οὐ μένθην κάμετόν γε, οὕτω μὲν γεγραμμένον, σαφῶς ἔχει. ἔστι δὲ καὶ ἑτεροίας ἐκδόσεως γραφὴ ὑποδύσκολος

καθ' Ἡρακλείδην, αὕτη. οὐ μέντον κάμετόν γε, ἀντὶ τοῦ οὐ μέντοι. καὶ ἔστι κατ' αὐτὸν τὸ οὐ μέντον, ἀργείων καὶ κρητῶν γλώσσης. οἳ πολλάκις ἐξαιροῦντες φησὶ τὸ ι, ἐντάττουσι τὸ ν, τὴν εἰς πρόθεσιν ἕνς λέγοντες, καὶ τὸ πιθεὶς, πιθένς. οἷς ὅμοιον καὶ τὸ σπείσω σπένσω, καὶ τὸ οὐ μέντοι οὐ μέντον. καὶ τὸ αἰεὶ αἰέν. σικελοὶ μέντοι φασὶν ἔμπαλιν τὸ ι ἀντὶ τοῦ ν τάττουσι, τὸ ἔνδον ἔνδοι λέγοντες, ἢ ἐνδοῖ περισπωμένως. καὶ Ὅμηρος εἰνάνυχες, ἀντὶ τοῦ ἐννεάνυχες. ταῦτα ὁ Ἡρακλείδης. ἐξ ὧν στοχοῦνται περὶ μὲν, οἱ λέγοντες τρέπεσθαι τὸ ι εἰς ν ἀργολικῶς τε καὶ κρητικῶς, ἐν τῷ, αἰεὶ αἰέν, περὶ δὲ, οἱ τὸ ἀνάπαλιν κατὰ σικελούς. Τὸν δὲ αἰνὸν κότον, ἑρμηνεύει ὁ ζεὺς ἀλληγορῶν, ἔνθα φησὶ μὴ ἂν κορεσθήσεσθαι τὴν ἥραν εἴπερ ὠμὸν βεβρώθοι Πρίαμον καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτόν. Τὸ ἔνθεν δὲ, παλαιότατον ἐν τῷ, κότον ἔνθεν. δῆλον γὰρ ὅτι χόλος ἀπόθετος ὁ κότος ἐστὶν, ἐπεὶ καὶ ἐκ τοῦ κεῖσθαι, ἤγουν κεῖσθαι παράγεται. Ὅτι ἀλαζονευόμενος καὶ νῦν ὁ ζεὺς, φησὶν ἃ δὴ καὶ πᾶς ἐρεῖ ἂν παρῳδήσας ἄρχων συνιστῶν μεγαλοφρόνως ἑαυτόν. πάντως δ' οὖν ἐμόν γε μένος, καὶ χεῖρες ἄαπτοι. οὐκ ἄν με τρέψαν ὅσοι θεοί εἰσιν ἐν ὀλύμπῳ. τοῦτο δὲ, συντομωτάτη ἐστὶ παράφρασις τῶν πρὸ μικροῦ λαληθέντων ἐν τῷ περὶ τῆς χρυσείας σειρᾶς λόγῳ. Ἐπὶ δὲ τούτοις ἐπέμυξαν φησὶν Ἀθηναίη τε καὶ ἥρη, καὶ τὰ ἑξῆς. ἔστι δὲ μύζειν, τὸ μεμυκότων χειλέων ἦχον ἀποτελεῖν διὰ τῆς ῥινὸς, ἐξ οὗ καὶ ὁ μυκτήρ. ἔστι δὲ καὶ ἕτερον μύζειν, ὃ πάθος οὐκ ἔχει ψυχῆς. καὶ ἐξ ἐκείνου ἡ γλαγόεσσα μύξα ἐν ἁλιευτικοῖς. τροπικῶς δὲ, καὶ ἡ κατὰ τὸν λύχνον μύξα. καὶ αὐτὴ δὲ ἡ μύτις. ἐξ ἐκείνου δὲ καὶ κοινῶς ἀπομύσσεσθαι, οὗ χρῆσις ἐν τῷ, πατὴρ τῷ ἀγκῶνι ἀπομυσσόμενος, διὰ τὸ μὴ ἔχειν δηλαδὴ τοῦτο τρίβειν τῇ χειρὶ ἀσχολουμένῃ περὶ ἁλίπασα. ἀρχὴ δὲ τῶν τοιούτων ῥημάτων, τὸ μῦ ἐπίρρημα παρὰ τῷ κωμικῷ. ἀσύνδετος δὲ καὶ μετὰ θαύματος ἡ ἐπιβολὴ τῆς ῥηθείσης ἐννοίας, ἀναλόγως τῷ θυμῷ τοῦ διός. Ἔτι δὲ καὶ ἀξιωματικὴ διὰ τὸ πάντως, ἀποφαντικῶς γὰρ ἔχει ὡς ἐπὶ ὁμολογουμένῳ πράγματι. Ὅτι δειλίας ἀκύρας δεικτικὸν τὸ, ἡμῶν δὲ πρίν περ τρόμος ἔλλαβε φαίδιμα γυῖα, πρὶν πόλεμόν τε ἰδεῖν, πολέμοιό τε μέρμερα ἔργα. ἀνωτέρω δὲ παρῳδηθὲν τὸ, οὐ μὴν κάμετόν γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ καὶ ἑξῆς, ὄνειδός ἐστι τῶν εὐλαβηθέντων μάχην. Ὅτι τὸ, πληγέντε κεραυνῷ, ῥηθὲν ἐπὶ ἥρας καὶ ἀθηνᾶς, ὡς καὶ προδεδήλωται, ἀττικῶς δυϊκὸν ἀρσενικοῦ, ἢ οὐδετέρου ἐσχημάτισται. καὶ Ἡσίοδος δὲ, οὕτω φησί, προλιπόντε ἀνθρώπους αἰδὼς καὶ νέμεσις. καὶ Εὐριπίδης. ταῦτα ἔχοντε γράμματα, ἤγουν ἔχουσαι αἱ δύο αἰδοί. καὶ ἡ τοῦ Σοφοκλέους δὲ Ἠλέκτρα, ἐφ' ἑαυτῇ καὶ τῇ ἀδελφῇ λέγει. ἴδεσθε τώδε τὼ κασιγνήτω, ἤγουν ταύτας τὰς αὐταδέλφας. τούτω χρὴ τιμᾶν, ὦ ψυχῆς ἀφειδήσαντε, ὅ ἐστι ταύτας αἳ ψυχῆς ἀφειδήσασαι. καὶ οὐ ταῦτα μόνον καινοτομοῦσι ἀττικοὶ, ἀλλὰ καὶ εὐθείας ἑνικὰς ἀρσενικὰς τῇ προφορᾷ ἐκθηλύνοντες, ἡ κλητὸς καὶ ἡ γενναῖός φασι. καὶ ἡ ἀδελφὸς δὲ. ὡς δυϊκὸν παρὰ Σοφοκλεῖ, τὼ ἀδελφώ. καὶ ἄρρενα δὲ ἄρθρα τοῖς θήλεσι προσαρμόζουσι, τὼ γυναῖκε λέγοντες, καὶ τὼ χεῖρε, καὶ τὼ θεώ, τουτέστι τὰς θεὰς τὴν δήμητραν καὶ τὴν κόρην. Ὅτι ὀργὰ πάρεισα καὶ ἐνταῦθα τὸ, πλησίαι ἥσθην, κακὰ δὲ τρώεσσι μεδέσθην, ἥρα δηλαδὴ καὶ ἀθηνᾶ. λαλεῖ δὲ οὕτω πρὸς κάλλος ὁ ποιητὴς, ἁβρυνόμενος οἷς ἡ ὀργὴ αὕτη κατὰ τὸ αὐτὸ τῷ θελητὸν γίνεται. Ὅρα δὲ τὸ πλησίαι, γενόμενον ἀπὸ τοῦ ὁ πλησίος ἀρσενικοῦ ὀνόματος, ἐξ οὗ καὶ τὸ πλησίον ἐπίρρημα, ὁμοίως τῷ, ἐναντίος ἐναντίον. χρῆσις δὲ τοῦ πλησία, καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ. παρούσης τῆς δὲ πλησίας ἐμοί. καὶ ἐν τῷ, πλησία τῷ νυμφίῳ. Ὅτι ἐν τῷ, ἥτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπε, τρόπος ἐτυμολογίας ἐστί. τὸ γὰρ ἀκέων, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φαίνεται, ταυτόν ἐστι τῷ ἀκήν. αὐτὸ δὲ γίνεται ἀπὸ τοῦ α στερητικοῦ καὶ τοῦ χαίνειν. τὸ δὲ μὴ χαίνειν ὅλως, ταυτόν ἐστι τῷ μηδέν τι εἰπεῖν. καὶ ἄλλως δὲ, εἰ χαίνειν ἐστὶ τὸ λέγειν κατά τινα παρακολούθησιν, διὸ καὶ ὡς ἀπὸ τοῦ φῶ τὸ λέγω πρόφασις, οὕτω ἡ αὐτὴ καὶ ἀπὸ τοῦ χαίνω προχάνη κατὰ τοὺς τοῦ Σοφοκλέους ὑπομνηματιστὰς, παρ' ᾧ κεῖται καὶ τὸ, ἀνοιμωκτὶ χανεῖν τὰ δεινὰ, ὅπερ ἐστὶ δεινοὺς λόγους πρὸς ὕβριν εἰπεῖν, εἴη ἂν καὶ ἀκέων καὶ ἀκὴν τὸ ἐκ τοῦ μὴ χαίνειν γινόμενον, ταυτὸν τῷ ἀφώνως. καὶ κατὰ Σοφοκλῆν εἰπεῖν, ἀλόγως. ὃ κεῖται ἐν τῷ δευτέρῳ Οἰδίποδι, ταυτὸν ὂν τῷ ἀλαλήτως. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τῶν εἰρημένων ἐστὶ λογίσασθαι, ὡς εἴη ἂν ταυτόν τι τὸ προχαίνειν καὶ τὸ προφασίζεσθαι. ὧν τὸ μὲν, ἐκ τοῦ κατάρχοντος, τὸ δ' ἐκ τοῦ ἐφεπομένου λέγεται. διὸ καὶ ἀχανὴς ἵστασθαί τις λέγεται, ἀντὶ τοῦ ἄφωνος. εἰ δὲ καὶ προέχεσθαι τὸ προφασίζεσθαι λέγεται, ἀλλὰ τοῦτο τροπικῆς ἐστιν. ὡς γὰρ ὁ μαχόμενος προΐσχεται, εἴτουν προβάλλεταί τι ἑαυτοῦ ὅπλον πρόβλημα, οὕτω προΐσχεται λόγον τινὰ, ὡς δῆθεν βοηθητικὸν πρόβλημα, ὁ προφασιζόμενος. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι πρὸ ὀλίγου ἐθυμομάχει μὲν ἀθηνᾶ, ἡσύχαζε δὲ ἥρα οἷα χαίρουσα οἷς ἐκείνη ἔλεγε κατὰ διός. ἐνταῦθα δὲ τῆς ἀθηνᾶς σιγώσης ἐκρήγνυσιν αὕτη θυμόν. Ὅρα δὲ καὶ δι' ὃ ὁ φρόνιμος. τὴν μὲν γὰρ ἀθηνᾶ σκυζομένη διὶ πατρὶ, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει, οὐ τολμᾷ δὲ κατὰ πρόσωπον ἀντιλέγειν τῷ πατρὶ, αἰδοῖ καὶ δέει αὐτοῦ, εἰ καὶ πρὸ τούτων, ἀπόντα ἔσκωπτε. τῆς δέ γε ἥρας, περιγίνεται ὁ συνήθης χόλος. καὶ οἱ λόγοι τυραννήσαντες προέρχονται, φαῦλοι δορυφόροι θυμοῦ, δεσπότου κακοῦ. φησὶ γάρ. ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα, αἰνότατε κρονίδη καὶ τὰ ἑξῆς. ὥσπερ καὶ ἡ ἶρις πρὸ μικροῦ αἰνοτάτην εἶπε τὴν ἀθηνᾶν. Ἰστέον δὲ ὅτι ὥσπερ τὸ ἀκέων ἦν, ἑρμηνεύεται διὰ τὸ, οὐδέ τι εἶπεν. οὕτω καὶ τὸ σκυζομένη, διὰ τοῦ, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει. σκύζεσθαι γὰρ, τὸ χόλῳ αἱρεῖσθαι. γίνεται δὲ, ἴσως μὲν καὶ παρὰ τὸ κύνας πλεονασμῷ τοῦ σ. ἵνα ἡ σκύζεσθαι, τὸ κύνεόν τινα σχεῖν ἦθος, ἢ κυνῶπα εἶναι, ὅθεν καὶ τὸ ἐπισκύνιον ὡς ἀλλα-

χοῦ δηλοῦται. μάλιστα δὲ κατὰ τοὺς παλαιούς, παρὰ τὴν σκύθην, ὡς τῶν σκυθῶν μάλιστα ἑτοίμων ὄντων χολᾶν. καιρία δὲ οὖσα ἡ λέξις, ἐπιμένει ὁ ποιητής, θέμενος αὐτὴν καὶ μετ' ὀλίγα. Ἔνθα καὶ δοκεῖ συγκροτεῖν εἰς τὸ ἀπὸ τοῦ κυνὸς εἶναι τὸ σκύζεσθαι. εἰπὼν γάρ, οὐ σκυζομένης ἀλέγω, ἐπιφέρει εὐθὺς ὡς οἷον ἐτυμολογικῶς τό, ἐπεὶ οὐ σέο κύντερον ἄλλο. Τὸ δὲ χόλος ἥρει, Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε χόλον στῆθος, οἷα σχήματός ἐστιν, εἴρηται καὶ ἐν τοῖς, ἔδδεισαν μάκαρες θεοί, οὐδ' ἔτ' ἔδησαν. Τὸ δὲ οὐκ ἔχαδε χόλον, ὡς ἐπὶ ἀγγείου εἴρηται. οἱονεὶ γάρ φησι πλεονάσας ὁ χόλος ἐξ ὑπερζέσεως, ἀπήφρισεν ὕβρεις. ἡ δὲ κέχαδε μετὰ τοῦ κ', ἵνα ᾖ μέσος παρακείμενος, ἀπὸ τοῦ χῶ χάζω τὸ χωρῶ, ὡς φράζω πέφραδε. χλάζω κέχλαδε παρὰ Πινδάρῳ. ἡ ἔχαδε δεύτερος ἀόριστος τοῦ αὐτοῦ ῥήματος. Ἰστέον δὲ ὅτι πολὺ ἀστειότερον καὶ βαθύτερον τοῦ, ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων, τό, οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, δηλοῦσι δ' ὅμως ἄμφω, λαλιὰν ἄκαιρον. πλὴν ἐκεῖνο μέν, τὴν ἁπλῶς. τοῦτο δὲ τὸ τῆς Ἥρας, τὴν ἐξ ὑπερβολικοῦ χόλου. ἐν ἀμφοῖν δέ, ψεκτὸν τὸ ἀθυρόγλωττον, καὶ καθ' Ὅμηρον εἰπεῖν, ἀκριτόμυθον. ἅπερ ὁ πάσχων, λέγοιτ' ἂν καὶ ἀπύλωτον ἔχειν στόμα, κατὰ τὸν κωμικὸν φάναι. Ὅτι δηλωτικὸν ὑπεροχῆς τό, εὖ νυ, ἤγουν καλῶς δὴ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν ὅ, τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν, ἤγουν ὅτι σοι τὸ σθένος οὐδενὶ εἴκει, ἀλλὰ πάντως ὑπερέχει. χρησιμεύσει δέ ποτε καὶ τὸ ἐφεξῆς, ἀλλ' ἔμπης τῶν δεῖνα ὀλοφυρόμεθα, καὶ ἑξῆς ὡς προγέγραπται. Ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι ὡς Εὐριπίδης μέν φησι, τὸν αὐτὸν λόγον ἔκ τε δοκούντων ἰόντα καὶ ἐκ μὴ δοκούντων, οὐ ταυτὸν σθένειν. ἔστι δέ τινα τὸ ἐκείνου παρῳδήσαντα, εἰπεῖν. ὡς ὁ αὐτὸς λόγος ἔκ τε τῶν εἰκόντων τοῖς κρείττοσι, καὶ ἐκ τῶν ἀντιπιπτόντων λεχθείς, οὐ ταυτὸν σθένει. ἰδοὺ γὰρ ἡ Ἥρα φθέγγεται μὲν αὐτὰ ἐκεῖνα ὅσα καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἐν ἀρχῇ ταύτης τῆς ῥαψῳδίας, τὸ μὲν σθένος ὁμολογοῦσα τοῦ Διός, ὀλοφύρεσθαι δὲ ὑπὲρ Ἀχαιῶν λέγουσα, εἰ κακῶς ὄλοιντο. ἀλλ' ὅτι Ἀθηνᾶ μὲν ἐκεῖ προοιμιάσατο κολακικώτερον, Ἥρα δὲ νῦν τραχύνασα τὸ προοίμιον ἐλάλησε, διὰ τοῦτο ἐκείνη μὲν εἰς μειδίαμα κινεῖ τὸν Δία, καὶ θάρσει φίλον τέκος ἀκούει καὶ ἑξῆς. ἡ δὲ Ἥρα, σκορακίζεται καὶ ἀκούει τὰ μὴ φίλα. ἐν οἷς σημείωσαι καὶ οἷα δύναται τὸ προοίμιον, εἴπερ Ἀθηνᾶ μὲν φιλεῖται προοιμιασαμένη τεχνικῶς, Ἥρα δὲ δυσπραγεῖ, ὡς ἐκ προοιμίων λυπήσασα. Ἰστέον δὲ ὅτι τό, ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθα, ἤγουν ὑπὲρ Δαναῶν, ἢ χάριν Δαναῶν, ὅμοιόν ἐστι τῷ, χωόμενον εὐζώνοιο γυναικός, ἤγουν λυπούμενον ἕνεκεν τῆς Βρισηΐδος.

Ὅτι σχῆμα Ὁμηρικῆς προαναφωνήσεως καὶ τό, ἠοῦς δὴ καὶ μᾶλλον, ἤγουν ἐκ περιουσίας αὔριον, τὸν Δία ὄψεαι ὦ Ἥρα δηλαδή, ὀλλύντα Ἀργείους. οὐ γὰρ πρὶν πολέμου φησὶν ἀποπαύσεται ὄβριμος Ἕκτωρ, πρὶν ὄρθαι, ἤγουν διεγερθῆναι παρὰ ναῦφιν, ἤγουν ἀπὸ νηῶν Ἀχιλλέα, ὅτε ἡ μάχη πρὸς αὐταῖς ταῖς ναυσὶν ἔσται Πατρόκλου θανόντος. ὡς γὰρ θέσφατόν ἐστι. Καὶ ὅρα κἀνταῦθα μνήμης Ἀχιλλέως τὴν συνήθη τῷ ποιητῇ, καὶ ὅτι συνεκεφαλαιώσατο προεκθετικῶς ὅπως πιθανῶς διασκευάζει τὰ ἐφεξῆς. κεῖται δ' ἐνταῦθα καὶ τὸ προϊστορηθεὶς στεῖνος τὸ μεταξὺ τῆς τάφρου καὶ τοῦ τείχους. ὃ καὶ αἰνότατον λέγει, διὰ τοὺς ἐκεῖ γενησομένους φόνους.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
Ἠοῦς δὴ καὶ μᾶλλον ὑπερμενέα Κρονίωνα
Ὄψεαι αἴκ' ἐθέλῃσθα βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ὀλλύντ' Ἀργείων πουλὺν στρατὸν αἰχμητάων.
Οὐ γὰρ πρὶν πολέμου ἀποπαύσεται ὄβριμος Ἕκτωρ,
Πρὶν ὄρθαι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλείωνα
Ἤματι τῷ, ὅτ' ἂν οἱ μὲν ἐπὶ πρύμνῃσι μάχωνται
Στείνει ἐν αἰνοτάτῳ, περὶ Πατρόκλοιο πεσόντος.
Ὣς γὰρ θέσφατόν ἐστι. σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω
Χωομένης, οὐδ' εἴκε τὰ νείατα πείραθ' ἵκηαι
Γαίης καὶ πόντοιο, ἵν' Ἰαπετός τε Κρόνος τε
Ἥμενοι, οὔτ' αὐγῇς Ὑπερίονος ἠελίοιο
Τέρποντ' οὔτ' ἀνέμοισι, βαθὺς δέ τε τάρταρος ἀμφίς.
Οὐδ' ἢν ἔνθ' ἀφίκηαι ἀλωμένη, οὔ σευ ἔγωγε
Σκυζομένης ἀλέγω, ἐπεὶ οὐ σέο κύντερον ἄλλο.

Τὸ δέ, ὡς γὰρ θέσφατόν ἐστι, τὴν τοῦ Διὸς ὑποδηλοῖ βουλὴν ἀλληγορικῶς. ταυτὸν γὰρ εἰπεῖν, Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή, καί, ὡς γὰρ θέσφατόν ἐστι. Ὅτι τὰ τοῦ Διὸς πρὸς τὴν Ἥραν, λεχθήσεταί ποτε παρῳδηθέντα καὶ παρατεθέντα δεξιῶς, ἐπὶ προσώπου τινὸς ἀκκιζομένου καὶ προσποιουμένου χωρισμόν, ὁποῖος ἦν τις πρὸ βραχέων τῇ Ἥρᾳ Διὸς ἀμφὶς καθεμένῃ. φησὶ γάρ. σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω χωομένης, οὐδ' εἴκε τὰ νείατα πείραθ' ἵκηαι γαίης καὶ πόντοιο, ἵν' Ἰαπετός τε Κρόνος τε ἥμενοι, οὔτ' αὐγῆς, ἤγουν αὐγαῖς Ὑπερίονος ἠελίοιο τέρπονται, οὔτ' ἀνέμοισι. βαθὺς δέ τε τάρταρος ἀμφίς, ἤγουν ἀμφὶ αὐτούς. οὐδ' ἢν ἔνθ' ἀφίκηαι ἀλωμένη, οὔ σευ ἔγωγε σκυζομένης ἀλέγω, ἐπεὶ οὐ σέο κύντερον ἄλλο, ἤγουν χαλεπώτερον, ἢ κυρίως ἀναιδέστερον ὡς καὶ ἀλλαχοῦ σαφῶς δηλοῦται. Καὶ ὅρα ὡς ὁ ποιητικὸς Ζεύς, τόποις τρισὶ φοβερὸν διαφόροις κατεμέρισε. πρὸ μὲν ὀλίγου, ἀπειλησάμενος Ἥρᾳ καὶ

ἀθηνᾷ

ἀθλωτῆς ἤγουν τῆς Ἴριδος. ἐνταῦθα δὲ, δεινὸς προσενεχθεὶς τῇ Ἥρᾳ δι᾽ ἑαυτοῦ. βραχυνθησόμενος δὲ ὁμοίως καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. πολλαχοῦ δὲ καταμερίζειν οὕτω τὰς αὐτὰς ἐννοίας εἴωθεν ὁ ποιητής. Ἐν δὲ τοῖς ῥηθεῖσιν ὅρα καὶ ὅτι τὸν τάρταρον, ὡς καὶ προεδηλώθη, ὑπόγειον ἐν βαθεῖ ἀέρα ὁρίζεται ἡλίῳ ἀφώτιστον, βάθους νοουμένου τοῦ περὶ τὰ νείατα πείρατα γῆς καὶ πόντου. Ἰαπετὸς δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἡ ὀξυκινησία τοῦ οὐρανοῦ, παρὰ τὸ ἵεσθαι καὶ πέτεσθαι. Κρόνος δὲ, ὁ τῶν λοιπῶν ἀνωτάτω πλανήτης, ὃς ὑπὸ γῆν ἐνεχθεὶς ἐν τῷ τὴν ἀπλανῆ στρέφεσθαι, κατωτάτω γίνεται, καὶ δὴ ταρταροῦσθαι τηνικαῦτα δοκεῖ ἅμα τῷ οὐρανίῳ ἡμισφαιρίῳ περὶ ὃ τύχῃ ἐκεῖνος εἶναι. καὶ τοῦτο μὲν αἰεὶ γίνεται. οἷα ποτὲ μὲν, ἀνωτάτω αὐτῶν ὄντων, ποτὲ δὲ κατωτάτω στρεφομένων. ὁ δὲ μῦθος, τὸ φυσικῶς γινόμενον καὶ διηνεκῶς κατὰ τὸ πάλιν καὶ πάλιν τὴν ῥηθεῖσαν δηλαδὴ τοῦ Ἰαπετοῦ καὶ Κρόνου κατένεξιν, εἰς κόλασιν ἐκείνοις ἀπονέμει. καὶ ὡς καθάπαξ κάτω ῥιφέντος, ἐκεῖ μένειν φησὶ τοῦ λοιποῦ, ψευδόμενος ἐπίτηδες καὶ αὐτός. Ὅρα δὲ τὸ νείατα πείρατα, ἤγουν ἔνθα καὶ ἡ ἀπείρων γῆ τελευτᾷ. εἴρηται δὲ πρὸς διαστολὴν ἑτέρων περάτων κελεύθου καὶ ὁδοῦ, ἅπερ οὐκ ἤδη καὶ νείατα. καὶ ὅτι τὸ αὐτὸ, ἀλεγίζω εἶπε καὶ ἀλέγω, διὰ τὸ τῶν λέξεων ἰσοδύναμον. καὶ τὴν χωομένην δὲ, σκυζομένην εἶπεν ἑρμηνείας χάριν καὶ τοῦ ταυτοδυνάμου τῶν μετοχῶν. καὶ τοιαῦτα μὲν ταῦτα. ἡ δὲ ῥηθεῖσα τοῦ Διὸς ἔννοια ὑπερβολικήν τινα ἔχει ἀστειότητα, φαμένου ὡς εἰπεῖν, ὅτι οὐ μόνον εἴπερ ἀμφὶς ἐμοῦ ἔσεσθαι θέλεις κατὰ βραχύ τι διάστημα, οὐδέν μοι μέλει, ἀλλ᾽ οὐδὲ εἰ τὸν τάρταρον αὐτὸν ὑποδύσῃ. Ἐν δὲ τῷ, οὐδ᾽ ἢν ἔνθ᾽ ἀφίκηαι οὐ σεῦ ἔγωγε ἀλέγω, περιττὴ συνήθως καὶ Ὁμήρῳ κατὰ Ἀττικοὺς, ἡ οὐ ἄρνησις.

Ὣς φάτο. τὸν δ᾽ οὔτι προσέφη λευκώλενος Ἥρη.
Ἐν δ᾽ ἔπεσ᾽ ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
Ἕλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Τρωσὶν μέν ῥ᾽ ἀέκουσιν ἔδυ φάος. αὐτὰρ Ἀχαιοῖς,
Ἀσπασίη τρίλλιστος ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή.
Τρώων δ᾽ αὖτ᾽ ἀγορὴν ποιήσατο φαίδιμος Ἕκτωρ,
Νόσφι νεῶν ἀγαγὼν ποταμῷ ἔπι δινήεντι,
Ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος.
Ἐξ ἵππων δ᾽ ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα, μῦθον ἄκουον,
Τόν ῥ᾽ Ἕκτωρ ἀγόρευε διῒ φίλος. ἐν δ᾽ ἄρα χειρὶ
Ἔγχος ἔχ᾽ ἑνδεκάπηχυ, πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
Αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.
Τῷ, ὅγ᾽ ἐρεισάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Κέκλυτέ μευ Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ᾽ ἐπίκουροι.
Νῦν ἐφάμην νῆάς τ᾽ ὀλέσας, καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
Ἂψ ἀπονοστήσειν ποτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν.
Ἀλλὰ πρὶν κνέφας ἦλθε, τὸ νῦν ἐσάωσε μάλιστα
Ἀργείους, καὶ νῆας ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἀλλ᾽ ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπα τ᾽ ἐφοπλισόμεσθα. αὐτὰρ καλλίτριχας ἵππους
Λύσαθ᾽ ὑπὲξ ὀχέων, παρὰ δέ σφισι βάλλετ᾽ ἐδωδήν.
Ἐκ πόλιος δ᾽ ἄξασθε βόας, καὶ ἴφια μῆλα
Καρπαλίμως. οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζεσθε,
Σῖτόν τ᾽ ἐκ μεγάρων. ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγεσθε,
Ὥς κεν παννύχιοι μέσφ᾽ ἠοῦς ἠριγενείης.
Καίωμεν πυρὰ πολλὰ, σέλας δ᾽ εἰς οὐρανὸν ἵκῃ.
Μή πως καὶ διὰ νύκτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Φεύγειν ὁρμήσωνται ἐπ᾽ εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
Μὴ μὰν ἀσπουδεί γε νεῶν ἐπιβαῖεν ἕκηλοι.
Ἀλλ᾽ ὥς τις τούτων γε βέλος καὶ οἴκοθι πέσσῃ,

Ὅτι μέγαν εἶναι τὸν θυμὸν τῶν ὑπερεχόντων, δηλοῖ ὁ ποιητὴς καὶ ἐν οἷς ποιεῖ τὴν θρασυτάτην Ἥραν σιωπῶσαν ἐφ᾽ οἷς ὁ Ζεὺς ὀργίζεται. φησὶ γάρ. τὸν δ᾽ οὔτι προσέφη λευκώλενος Ἥρη, οὐ ταχὺ μὲν οὕτω θρασυνθεῖσα, θᾶττον δὲ ἢ λόγος δειλιάσασα κατὰ τοὺς θρασυδείλους καὶ ψοφοδεεῖς. οἷα καὶ αὐτὴ πτοηθεῖσα, μὴ ἅμ᾽ ἔπος ἅμ᾽ ἔργον ἔσται τῷ ἀπειλησαμένῳ Διΐ. Σημείωσαι δὲ ὡς οἰκονομικῶς οὕτω πεποίηται, ἵνα παυθῇ πιθανῶς ἡ μυθοποιΐα. εἰ μὴ γὰρ φόβος ἐπεστόμισε τὴν Ἥραν, ἐξηνέχθη ἂν ἡ ποίησις καὶ εἴς τι κακόζηλον. Ὅτι τὸ ἔδυ ὁ ἥλιος, περιφράζων Ὅμηρος, φησίν. ἐν δ᾽ ἔπεσεν ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο, ἕλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν. Καὶ ὅρα τὸ ἐνέπεσεν, ἀστείως λεχθὲν διὰ τὴν ἐξ ὕψους κατένεξιν. ὁμοίως καὶ τὸ ἕλκον. τὸ γὰρ ἕλκον, ἑλκόμενόν τι ἕλκει. ὡς καὶ ἡ τοῦ φωτὸς δύσις, τὴν νύκτα ἐφέλκεται. ἅμα γὰρ ἡλίου καταδύσις, ἅμα σκότος. ἀστείως δὲ τὸ ῥηθὲν ἔφη ὁ ποιητὴς, ὡς ἐπί τινος σώματος ἐν τῷ καθίεσθαι εἰς βάθος ἐφελκομένου ἄλλο τι σῶμα. ὁποῖον ἡ κλεψύδρα κατὰ βυθοῦ, ἔτι δὲ καὶ ἡ ἄγκυρα, καὶ ὁ βολίζων μόλυβδος

Βλήμενος ἢ ἰῷ, ἢ ἔγχεϊ ὀξυόεντι
Νηὸς ἐπιθρώσκων, ἵνα τις στυγέῃσι καὶ ἄλλος
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν ἄρηα.
Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ διῒ φίλοι ἀγγελλόντων,
Παῖδας πρωθήβας, πολιοκροτάφους τε γέροντας
Λέξασθαι περὶ ἄστυ θεοδμήτων ἐπὶ πύργων.
Θηλύτεραι δὲ γυναῖκες ἐνὶ μεγάροισιν ἑκάστη
Πῦρ μέγα καιόντων. φυλακὴ δέ τις ἔμπεδος ἔστω,
Μὴ λόχος εἰσέλθῃσι πόλιν, λαῶν ἀπεόντων.
Ὧδ' ἔστω Τρῶες μεγαλήτορες ὡς ἀγορεύω.
Μῦθος δ' ὃς μὲν νῦν ὑγιὴς εἰρημένος ἔστω.
Τὸν δ' ἠοῦς Τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω.
Εὔχομαι ἐλπόμενος Διΐ τ', ἄλλοισίν τε θεοῖσιν,
Ἐξελάαν ἐνθένδε κύνας κηρεσσιφορήτους,
Οὓς κῆρες φορέουσι μελαινάων ἐπὶ νηῶν.
Ἀλλ' ἤτοι ἐπὶ νυκτὶ φυλάξομεν ἡμέας αὐτούς,
Πρωῒ δ' ὑπ' ἠοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.
Εἴσομαι αἴ κέ μ' ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης
Πὰρ νηῶν πρὸς τεῖχος ἀπώσεται, ἤ κεν ἐγὼ τὸν
Χαλκῷ δῃώσας, ἔναρα βροτόεντα φέρωμαι.
Αὔριον ἣν ἀρετὴν διαείσεται, αἴ κ' ἐμὸν ἔγχος
Μείνῃ ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν ὀΐω
Κείσεται οὐτηθείς. πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι,
Ἠελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον. αἲ γὰρ ἐγὼν ὣς
Εἴην ἀθάνατος, καὶ ἀγήραος ἤματα πάντα,
Τιοίμην δ' ὡς τίετ' Ἀθηναίη, καὶ Ἀπόλλων,
Ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει ἀργείοισιν.

λυβδος, καὶ ὁ καδδίσκος, οἷς συγκαθέλκεται καὶ συγκαθίεται ἡ ἱμονία. οὕτω γάρ πως φησὶ καὶ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ὅ ἐστιν αὐτὸν τὸν ἥλιον τῷ ὠκεανῷ ἐμπίπτοντα, ἕλκειν νύκτα. ὑπερκαταβὰς δὲ ἁπλοϊκῶς φράζει, ἔδυ φάος καὶ ἐπήλυθε νύξ. Ὠκεανὸς δὲ ἀλληγορικῶς κἀνταῦθα, ὁ διανοητὸς κύκλος, ὁ τοῦ κόσμου φανερόν τε καὶ ἀφανὲς ὁρίζων, ἤγουν τὸ ὑπὲρ γῆς ἡμισφαίριον καὶ τὸ ὑπὸ γῆν. Ὅτι τρωσὶ μὲν ἀέκουσιν ἔδυ φάος, ἀχαιοῖς δὲ ἀσπασίη τρίλλιστος ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή. τοὺς μὲν γὰρ τὸ κνέφας ἔσωσεν, ὡς ὁ ἕκτωρ ἐρεῖ, οἱ δὲ τρῶες, εὐτυχοῦντες ἐν ἡμέρᾳ νικῶντες. διὸ οὐδὲ ἤθελον δῦναι τὸν ἥλιον. ὁ δὲ λόγος, οἰκεῖος ἐπὶ πάντων ὧν τοὺς μὲν, εὐτυχοῦντας, τοὺς δὲ δυστυχοῦντας παύει τοῦ ἔργου ἡ νύξ. Τρίλλιστος δὲ ἐν δισὶ λ΄ κατά τινα τῶν ἀντιγράφων, ἡ πολυλιτάνευτος, ἐκ τοῦ τρία ὃ δηλοῖ τὰ πολλὰ καὶ τοῦ λίσσεσθαι τὸ παρακαλεῖν, κεῖται δὲ ἡ λέξις καὶ παρὰ τῷ [illegible]. καὶ ἡ λιτὴ δὲ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ γινομένη ῥήματος, εἰ μὴ ἄρα ἐκ τοῦ λίτω παράγεται, ὑπερστολὴν ἔπαθε τοῦ σ΄, ὁμοίως τῷ Ἐπήριτος κύριον, ὅπερ ἐν Ὀδυσσείᾳ κεῖται δοκοῦν παρῆχθαι ἐκ τοῦ ἐρειστός, κατὰ τὸ νήριτον ὄρος τὸ οἷον ἀνέρειστον διὰ τὸ δασὺ τῆς ὕλης. Ἰστέον δὲ ὡς ἐπεὶ τὰ τρία καὶ πολλά εἰσιν, εἰ καὶ μὴ ἀντιστρέφει ὁ λόγος, διὰ τοῦτο τὸ τρίλιστον καλῶς καὶ πολύλιστον λέγεται, ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ κεῖται. οὕτω δὲ καὶ τὴν τριγλώχινα τοῦ ποσειδῶνος τρίαιναν, πολυγλώχινά τις λέγει ποιητής. καὶ τρισάθλιος δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, ὁ κατὰ πολὺ ἄθλιος. καὶ τρισμάκαρες δὲ Δαναοί, οἱ λίαν μακάριοι. τοιαῦτα δὲ καὶ ἕτερα οὐκ ὀλίγα, ἐν οἷς καὶ ὁ παρὰ τῷ κωμικῷ τρισκακοδαίμων, καὶ ὁ ἀνάπαλιν τρισόλβιος. τοιαῦτα δὲ καὶ ἅπερ τῶν τις παλαιῶν ἔθετο παραδείγματα βλασφημιῶν τῶν ἀπὸ ἀριθμοῦ. οἷον τρισεξώλης, ὁ πάνυ ἐξώλης. καὶ τριπέδων, ὁ πολλάκις πεδηθεὶς κακοῦργος δοῦλος, ὃς καὶ πέδων πέδωνος ἐν ἁπλότητι λέγεται. καὶ στίγων, εἴτουν στιγματίας. φέρει δὲ καὶ ἀπὸ χρήσεως τοῦ κωμικοῦ τὸ παλίμβολος τρίπρατος καὶ πολλάκις ἀπημπολημένος. Σοφοκλῆς δὲ, τρίδουλον, τὸν ἐκ προγόνων δοῦλον ἔφη. Ἀνακρέων δὲ, τρισκεκορημένον, τὸν πολλάκις ἐκσεσαρωμένον. Ἀρχίλοχος δὲ, τρισοιζυρὴν πόλιν, ἔφη τὴν θάσον. Ἱππῶναξ δὲ, τὸν τρία ὑπερκαταβὰς ἀριθμὸν, ἑπτάδουλον ἔφη τινά. ὑπὲρ δὲ ταῦτα ἐστὶ τὸ τοῦ κωμικοῦ, εἰπόντος, τρίπαλαι, καὶ δεκάπαλαι, καὶ μυριόπαλαι. Ὅτι συσκευάζων μακρόθεν Ὅμηρος τὴν τοῦ Ἕκτορος ὑπὸ τοῦ ἀχιλλέως πτῶσιν, ἣν οὐκ ἂν ἔπαθεν εἰ μὴ ἐθάρρησεν ἀντιστῆναι, πλάττει αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἄρτι θάρσυνον διὰ τὸ θέσφατον. καὶ εἰς τόσον καταθαρροῦντα τῶν ἀχαιῶν, ὡς μηκέτι ἐθέλειν ἀναδραμεῖν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλὰ μακρὰν αὐτοῦ αἰθριοκοιτεῖν, ἵνα ταχὺ ἕωθεν ἐπιτρέχῃ τοῖς ἐχθροῖς. καὶ δὴ νικῶν κατὰ τὴν τοῦ διὸς βουλὴν, καὶ οὕτω φρονηματοπαθεὶς καὶ ἐπαυξήσας τὸ θάρσος, τολμήσει πιθανῶς ἐν τοῖς ἑξῆς ἀντιστῆναι τῷ ἀχιλλεῖ καὶ πεσεῖται. φησὶ γοῦν. Τρώων δ' αὖτ' ἀγορὴν ποιήσατο φαίδιμος ἕκτωρ, νόσφι νεῶν ἀγαγὼν ποταμῷ ἐπὶ δινήεντι, ἐν καθαρῷ ὅθι δὴ νεκύων διε-

φαίνετο χῶρος, ἤγουν ἔνθα τόπος ἦν καθαρεύων νεκρῶν. συντάσσεται γὰρ καθ' ὑπερβατὸν, ἐν καθαρῷ νεκύων, ὅπου διεφαίνετο χῶρος, ἤτοι διαφανὴς ἦν. ἕτεροι δὲ, οὕτως. ὅθι νεκύων, ἤγουν ἔνθα ἐκ τῶν νεκρῶν πτώσεως ἦν διαφαινομένη ἡ γῆ, ὅπερ ἐστὶ ἑρμηνεία τοῦ ἐν καθαρῷ. ἄλλοι δὲ τὸ διεφαίνετο γενικῇ συντάξαι τολμήσαντες, φασίν. ἔνθα διεφαίνετο νεκύων ὁ χῶρος, ἤγουν ἔνθα καθαρὰ νεκρῶν ἦν ἡ γῆ. καὶ ἀληθῶς πολλαὶ κοιναὶ συντάξεις καινοτροποῦνται παρὰ πᾶσιν. ἀττικοὶ γοῦν τὸ ὑπερορᾶν αἰτιατικῇ ἀσυνήθως συντάσσουσιν. οὕτω δὲ καὶ τὸ ἀνέχεσθαι. οἱ δ' αὐτοὶ καὶ τὸ ἀρέσκειν δοτικῇ φιλοῦσι συνεῖναι, κατὰ αἰτιατικὴν προάγουσι. Σοφοκλῆς. ἀλλ' ἐμέ γ' ἡ στονόεσσα ἀηδὼν ἄραρεν, ὃ ταὐτὸν τῷ, ἀρέσκει μοι. ὁ δ' αὐτὸς καὶ ἐν τῷ, τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν, οὐ συνήθως συνέταξεν. ὡς οὐδὲ ἐν τῷ, ψαύων τὸν θεόν. Ὅτι τὸ καταβῆναι τοῦ ἅρματος, ἀποβῆναί φησιν ἐξ ἵππων, ἐν τῷ, ἐξ ἵππων ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα, μῦθον ἄκουον, οἱ Τρῶες δηλαδὴ τὸν τοῦ Ἕκτορος. Ὅτι δημηγορεῖ μετὰ νίκην ὁ Ἕκτωρ νύκτωρ ὀρθὸς ἐν ὀρθοῖς τοῖς Τρωσὶν ἔγχος ἀντὶ σκήπτρου ἔχων τὸ τῆς ἀνδραγαθίας ὄργανον. ἡ δὲ δημηγορία ὑπέρφρων, καὶ πολὺ τὸ θάρρος προβεβλημένη, ἐξ ὧν οἶδεν ὡς νῦν Ἀργεῖοι κακὰ πείσονται. ἀναρριπίζει δὲ τῇ μνήμῃ τὸν θυμὸν, καὶ κατὰ Διομήδους τοῦ πρὸ μικροῦ ἀντιστάντος. πρὸ δὲ τούτων, συμβουλεύει πεισθῆναι τῇ νυκτὶ καὶ δορπήσειν, καὶ ἵππων ἐπιμελήσασθαι. ἐθέλει δὲ καὶ πυρὰ πολλὰ καίεσθαι, εἰπὼν καὶ τὴν αἰτίαν. εἶτα καὶ φυλακὴν τῆς πόλεως ἐπιτάσσει. ἔστι δὲ τὰ τῆς δημηγορίας τοῦ Ἕκτορος, τοιάδε. Ἕκτωρ ἀγόρευε Διὶ φίλος, ἐν δ' ἄρα χειρὶ ἔγχος ἔχεν, ᾧ ἐρεισάμενος, ἔφη. κέκλυτέ μευ Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι. νῦν ἐφάμην νῆάς τ' ὀλέσαι, καὶ πάντας Ἀχαιοὺς, ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν, ἀλλὰ πρὶν κνέφας ἦλθε, τὸ, ἤγουν ὅπερ νῦν ἐσάωσε μάλιστα Ἀργείους, καὶ νῆας ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης. ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ, δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθα. αὐτὰρ καλλίτριχας ἵππους λύσαθ' ὑπ' ἐξ ὀχέων, παρὰ δέ σφισι βάλλετ' ἐδωδήν. ἐκ πόλιος δ' ἄξεσθε βόας, καὶ ἴφια μῆλα καρπαλίμως. οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζεσθε, σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων. ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγεσθε, ὥς κεν παννύχιοι μέσφ' ἠοῦς ἠριγενείης καίωμεν πυρὰ πολλὰ, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἵκῃ. μή πως καὶ διὰ νύκτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ φεύγειν ὁρμήσωνται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης. μὴ μὰν ἀσπουδεί γε νεῶν ἐπιβαῖεν ἕκηλοι, ἀλλ' ὥς τις τούτων γε βέλος καὶ οἴκοθι πέσσῃ βλήμενος ἢ ἰῷ, ἢ ἔγχεϊ ὀξυόεντι, νηὸς ἐπιθρώσκων. ἵνα τις στυγέῃσι καὶ ἄλλος Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν ἄρηα. καὶ ἑξῆς. Καὶ ὅρα ὡς ἅμα τεῖχος ἑλληνικὸν, ἅμα ἐπέλευσις Τρωϊκή. ὃ δὴ ἐθέλει ὁ σοφὸς μυθοδεύτης Ὅμηρος. δοκεῖ δὲ οὕτω ταχὺ γενέσθαι ἡ ἐπιδρομὴ, διὰ τὸ ὑπόνοιαν ὡς εἰκὸς ἐγγενέσθαι τῷ Ἕκτορι πάνυ δειλανδρήσαντας τοὺς Ἀχαιοὺς προβαλέσθαι τὸ τεῖχος ἑαυτῶν, ὡς οἷον εἰς συγκλεισμόν. στρατηγικῶς δὲ τῶν ἵππων ὁ Ἕκτωρ προμηθεῖται πρὸ τῶν ἀνδρῶν, ὅπερ πρὸ τούτων καὶ ἡ Ἀνδρομάχη ἐδηλώθη ποιεῖν εἰς αὐτόν. Τὸ δὲ ῥηθὲν ἔγχος τοῦ Ἕκτορος πλείονος ἄξιον λόγου, φησίν. ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ, πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν ναύμαχον δόρυ, πηχέων ἐστὶν εἰκοσιδύο παρὰ τῷ ποιητῇ, τὸ δὲ πεζομάχον, ἑνδεκάπηχυ. Ὡς δὲ τὸ ἔγχος ἔχεν, ἐτυμολογικοῦ τρόπου ἐστὶ, πολλαχοῦ ἐφάνη. Τὸ δὲ λάμπετο, ἔχει καὶ ἐνεργητικὸν τὸ ἔλαμπεν. αἰχμὴ δὲ κἀνταῦθα, ἡ ἐπιδορατὶς, ἤτοι ὁ μετὰ τοῦ δόρυ τουτέστι τὸ ἐκδεδαρμένον ξύλον ἐστομωμένος σίδηρος. οὗπερ εἴγε πάγχρυσος ὁ πόρκης καὶ μὴ ἑτέρας ὢν ὕλης ἀλλ' ἤλειπτο χρυσῷ, μεγαλοπρεπὴς ὁ Ἕκτωρ, οὕτω τιμίαν ὕλην περιθεὶς ξύλῳ καὶ σιδήρῳ τοῖς εὐτελέσιν. Ἔστι δὲ πόρκης, κρίκωμα συνεκτικὸν τοῦ ξύλου καὶ τῆς αἰχμῆς, οὗ ἡ ἐτυμολογία προδεδήλωται. οἰκεῖον δὲ ἐπ' αὐτοῦ τὸ περιθεῖν, ἤτοι περικυκλοῦν, ὥσπερ καὶ τὸ περιιέναι, ὅθεν ἴτυς ἡ περιφέρεια. καὶ τὸ περιάγεσθαι, ἀφ' οὗ ἄγκιστρον περιηγὲς, τὸ περιφερές. ἐκ δὲ τοῦ εἰρημένου θέειν, καὶ ὁ ἐν Ὀδυσσείᾳ περιφερὴς θόλος. καὶ ὁ κάλαθος δὲ, οὗ χρῆσις παρὰ πολλοῖς. ὃν δηλαδὴ ἀπαρτίζουσι κάλα θέοντα, ἤγουν ξύλα καὶ λύγοι περιηγμένοι ἐς κύκλον. ἐρείδεται δὲ τῷ ῥηθέντι δόρατι ὁ ἥρως, οὐχ οἷα σκήπτρῳ βασιλεὺς δημηγορῶν, ἀλλ' ὅσα καὶ βακτηρίᾳ κατάκοπος ἀνήρ. Διὶ δὲ φίλος ὁ Ἕκτωρ, τά τε ἄλλα, καὶ μάλιστα ὅτι ἀπὸ τῶν ἄρτι ὁ κατὰ πεπρωμένην Ζεὺς ὑπὲρ αὐτοῦ γίνεται. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι συχνοῖς παρίσοισι καὶ νῦν ὁ ποιητὴς καλλωπίζει τὸν λόγον ἁβρότερον φράζων διὰ τὴν ἐν τοῖς ἄρτι λεγομένοις σεμνότητα, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ πειθώμεθα. ἐφοπλισόμεσθα. καὶ τὸ ἄξεσθε, οἰνίζεσθε, λέγεσθε. Τὸ δὲ προτὶ Ἴλιον, διασαφητικόν ἐστι τοῦ ἂψ ἀπονοστήσειν. Πῶς δὲ πείθεταί τις νυκτὶ, προδεδήλωται. ταυτὸν δὲ νύκτα εἰπεῖν, καὶ κνέφας, ὃ σαῶσαι μάλιστα τοὺς Ἀργείους φησίν, ὡς καὶ τοῦ τείχους μὲν καὶ τῆς τάφρου καὶ τῶν σκολόπων καὶ τῆς κατὰ φύσιν δὲ ἠνορέης περιισωσαμένων τοὺς Ἀχαιοὺς, μάλιστα δὲ τῆς νυκτός. Τὸ δὲ δόρπα, γένους μεταπλασμὸς, καθὰ καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ τὸ σταθμὰ, καὶ τὸ ἔπαυλα. Ὁπλίσασθαι δὲ, ὅτι τὸ ἁπλῶς εὐτρεπίσαι, πλειστάχου δηλοῦται. Ἡ δὲ τῶν ἵππων λύσις, πολλαχοῦ πέφρασται. ἔλυσαν δ' ἵππους αἱ ὧραι. καὶ νῦν, λύσατε ἐξ ὀχέων. καὶ μετ' ὀλίγα. λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ. ἐντεῦθεν δὲ εἴληπται καὶ τὸ λύεσθαι, ἀφ' οὗ λύτρα, οἷς οἱ αἰχμάλωτοι ὡς ἐκ δεσμοῦ λύονται. Παραβάλλειν δὲ ἐδωδὴν, ἀντὶ τοῦ παραθεῖναι, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ. Καὶ ὅρα ὡς καὶ ἐπὶ ἀλόγων κεῖται ἡ ἐδωδὴ, οὐ μὴν οὕτω καὶ ἡ δαὶς, ὡς καὶ προδεδήλωται. Τὸ δὲ ἄξεσθε, ἀττικῶς ἐρρέθη κατὰ πάθος. ἄλλως γὰρ ἡ τοῦ ἄγειν κίνησις καὶ ἐνεργητικῶς κεῖται ἐν πολλοῖς παρὰ τῷ ποιητῇ. Ἐν δὲ τῷ, οἶνον οἰνίζεσθε. καὶ μετ' ὀλίγα δὲ, οἶνον οἰνίζοντο, παρέλκει μὲν τὸ οἶνον. οὐκ ἀσυνήθως δὲ Ὁμήρῳ πέφρασται ἀττικώτερον, ὡς καὶ μετ' ὀλίγα εἰρήσεται. καινὸν δέ τι

δοκεῖ ἐν τούτοις μὲν παρελκύσαι τὸν οἶνον, ἐν δὲ τῷ σῖτον, σιτήσασθαι τὸ ῥῆμα. ἐχρῆν γὰρ ἀκολούθως φάναι, οἰνίζεσθε. καὶ, οἶνον οἰνίζοντο. εἰπεῖν καὶ σῖτον σιτεῖσθε. καὶ σῖτον ἐσιτεῦντο. ὁ δὲ τρέπει διὰ τὸ πάντη γνώριμον, οἷα σύνηθες ἔχων καὶ οὕτω λαλεῖν ἐλλιπῶς ἔν τε τῇ Ἰλιάδι καὶ τοῖς κατὰ τὴν Ὀδύσσειαν. Οἶνον δὲ μελίφρονα εἰπεῖν, ὅπερ ἐστὶ κατὰ μέλι εὐφραίνοντα, ὅμοιον ὡς εἰ καὶ μελιηδέα φαίη τις. Τὸ δὲ ξύλα λέγεσθε, ὅ ἐστι συνάγετε, δοκεῖ ἀναπέμπειν τὸ αὐτὸ ῥῆμα καὶ εἰς τὸ, σῖτον δ' ἐκ μεγάρων, ἵνα λέγῃ ὅτι σῖτον οἴκοθεν λέγεσθε. οὐδετέρου δὲ γένους τὸ σῖτον. δηλοῖ ἄρτους, οὐ μὴν τὸ ἀκατέργαστον ἀπόσιμον. Τὸ δὲ μέσφα, ἤγουν μέχρι ἠοῦς, ἤτοι πρωΐας, διασαφητικόν ἐστι τοῦ παννύχιοι. ποιηταὶ δὲ μόνοι τὴν τοῦ μέσφα λέξιν φιλοῦσιν. Ἡ δὲ παραγγελία τοῦ πυρὰ καίεσθαι, γίνεται ὡς ἂν μὴ λάθωσι φεύγοντές φησιν οἱ ἀχαιοί, ἀλλὰ καταλάμπωσιν αὐτοὺς τὰ πυρὰ καὶ οὕτω φαίνωνται, διὰ τὸ καὶ πολλὰ εἶναι αὐτὰ καὶ μεγάλα δὲ ὡς εἰκός. ὅλως μέν τοι, ἀστρατήγητος ἡ συμβουλή. οὐ μᾶλλον γοῦν οἱ τὰ πυρὰ καίοντες τοὺς ἐν σκότει ὁρῶσιν, ἢ ὑπ' ἐκείνων ὁρῶνται. Τὸ δὲ διὰ νύκτα, ἀντὶ τοῦ κατὰ νύκτα. πρόθεσις γοῦν καὶ νῦν ἀντὶ προθέσεως εἴληπται. ὥσπερ καὶ ἐν τῷ ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης. Τοῦ δὲ ὁρμήσωνται, συνηθέστερον τὸ ὁρμήσωσιν ἐνεργητικῶς λεγόμενον. Ἀσπουδεὶ δὲ, ἀντὶ τοῦ ῥᾷον καὶ ἀμογητί, καὶ δίχα κακοπαθείας. καὶ κατὰ τὸν ποιητὴν, ἡσυχῇ. τοῦτο γοῦν ἐμφαίνεται, διὰ τοῦ ἕκηλοι. Τὸ δὲ ἀλλ' ὥς τις, ἢ ἀντὶ τοῦ ἀλλ' ὅπως, ἢ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἀντὶ τοῦ ἀλλὰ πάντως καὶ λίαν. Πέσσειν δὲ βέλος, τὸ θεραπεύειν. τὰ γὰρ πρὸς θεραπείαν φασὶ γινόμενα ἕλκη, πέσσεσθαι λέγεται. νοεῖται δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ παρακατέχειν, ὁμοίως τῷ, χόλον καταπέψῃ. Τὸ δὲ βλήμενος ἰῷ. ἢ ἔγχει, οὐκ ἐπεξῆλθε μὲν πᾶσι βέλεσι. βάλλεται γάρ τις καὶ λίθῳ καὶ σκώλοις ἐπαφιεμένοις. Φυγὴν δὲ καταψηφίζεται τῶν ἀχαιῶν κατακράτος, εἰ βλήμενοι ἔσονται καὶ οὐδεὶς ἂν πισήσεται ὡς φέρειν πληγὴν πρὸς σίτιον. Τὸ δὲ νηὸς ἐπιθρώσκειν, ἀνάπαλιν ἔχει πρὸς τὸ, νηὸς ἀποθρώσκειν. Τὸ δὲ ἵνα τις συγέησι καὶ ἄλλος ποιεῖν τόδε, σαφέστερόν ἐστι τῷ, ὄφρα τις συγέησι καὶ ἄλλος ἶσον ἐμοὶ φάσθαι. Τὸ δὲ τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν, ἀντὶ τοῦ κατὰ τρώων ἱπποδάμων. Ὁ δὲ πολύδακρυς ἄρης, ἀνάπαλιν ἔχει πρὸς εἰρήνην, καθ' ἣν καὶ φιλομειδὴς ποτε ἀφροδίτη παρρησιάζεται. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα ῥῆμα πληθυντικὸν προστακτικὸν τοῦ ἀγγελλόντων, ἀντὶ τοῦ ἀγγελλέτωσαν. φησὶ γοῦν ἕκτωρ. κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ διὶ φίλοι ἀγγελλόντων, ἤγουν ἔστωσαν τῶν ἀγγελλόντων. οὕτω δὲ καὶ μετ' ὀλίγα, πῦρ καιόντων, ἀντὶ τοῦ ἔστωσαν καίοντες. δῆλον γὰρ ὡς τὰ τοιαῦτα προστακτικὰ κατὰ φυσικὸν γραμματικὸν κανόνα ἀναλυθέντα εἰς ῥῆμα ὑπαρκτικὸν τῆς αὐτῆς ἐγκλίσεως καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ, δύνανται διχῶς προφέρεσθαι. οἷον τὸ καιέτωσαν οὕτως ἀναλυθὲν, ποιήσει τὸ ἔστωσαν καίοντες, ἢ ἔστωσαν τῶν καιόντων. ὁμοίως καὶ τὸ κλαιέτωσαν, ἀποτελέσει τὸ ἔστωσαν κλαίοντες, ἢ ἔστωσαν τῶν κλαιόντων. ὡσαύτως καὶ τὰ λοιπά, ἐν οἷς καὶ τὸ ἀγγελλέτωσαν, οὗ ἀνάλυσις τὸ ἔστωσαν ἀγγέλλοντες, ἢ ἔστωσαν τῶν ἀγγελλόντων. καὶ τοιαύτη μὲν ἡ ἀκριβὴς ἀνάλυσις. οἱ δὲ ἀττικοὶ ἐλλείψαντες ἐν τούτοις τὸ ὑπαρκτικὸν ῥῆμα, ἀρκοῦνται ταῖς μετοχαῖς εἰς γοργὴν σημασίαν ὁλικήν. καὶ φράζουσι τὰς πληθυντικὰς γενικὰς, ἀντὶ προστακτικῶν. Τὸ δὲ κήρυκας ἀνὰ ἄστυ ἀγγελλόντων, ἀποτελέσει ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ, κῆρυξ ἀστυβοώτης. Διὶ δὲ φίλοι οἱ κήρυκες, οὐ κατὰ τὸν Ἕκτορα, ὃ προσεχῶς ἐλέχθη, ἀλλὰ διὰ τὸν ἑρμοῦ κήρυκα, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις ἐρρέθη, καὶ ὡς βασιλέων δὲ ὑπουργοί, οὓς δίους καὶ διογενεῖς ὁ παλαιὸς οἶδε λόγος. ἡ δὲ ἀλληγορία, διὶ φίλους κήρυκας, ἤγουν ἀέρι φησί, φωνητικοὶ γὰρ οἱ κήρυκες ὅθεν καὶ ἱερόφωνοι κατὰ τὴν ποίησιν. οἳ καὶ ἀπὸ τοῦ γαρύω τὸ φωνῶ τὴν ἐτυμολογίαν ἔχουσι. Τὸ δὲ διὶ, ἐκτείνει τὴν λήγουσαν καὶ ἐνταῦθα τρόπῳ κοινῆς συλλαβῆς. Ὅτι ἡ διὰ κηρύκων ἀνὰ ἄστυ στρατηγικὴ ἀγγελία τοῦ Ἕκτορος τοιαύτη ἦν. παῖδας πρωθήβας, πολιοκροτάφους τε γέροντας, λέξασθαι τουτέστι συναχθῆναι περὶ ἄστυ θεοδμήτων ἐπὶ πύργων. θηλύτεραι δὲ γυναῖκες ἐνὶ μεγάροισιν ἑκάστη πῦρ μέγα καιόντων. φυλακὴ δέ τις ἔμπεδος ἔσω, μὴ λόχος εἰσέλθῃσι πόλιν λαῶν ἀπεόντων. λόχος δὲ νῦν φανερῶς τὸ ἔγκρυμμα λέγει, οὐ μὴν τάξιν ἐκ τοσῶνδε συνεστηκυῖαν ἀνδρῶν. Ὅρα δὲ ὅτι οὐδεμίαν ἡλικίαν ἀσυντελῆ βούλεται εἶναι τῇ πατρίδι. οὐ τοὺς πρωθήβας, οὐ τοὺς γέροντας, οὐ τὰς γυναῖκας. πολλῷ δὲ πλέον τοὺς ἡβῶντας, καὶ τοὺς τελείους ἄνδρας, οἳ καὶ ἔξω τῆς πόλεως κάμνουσιν. ἀπόλεμοι δὲ, οἱ μὲν πρωθῆβαι, ὡς ἐγγὺς ὄντες ἀνήβων, καὶ ἄρτι μέλλοντες ἀλκὴν ἐνδύεσθαι. οἱ δὲ γέροντες, ὡς ἤδη ἀπεκδυσάμενοι αὐτὴν, καὶ κατὰ τοὺς δηλωθέντας ἐν τῇ γ' δημογέροντας, πύργῳ οὐ πεδιάδι πρέποντες. Ὅρα δὲ ὅτι τε παῖδας καὶ τοὺς πρωθήβας λέγει ὁ ποιητής. καὶ ὅτι οὐχ ἁπλῶς παῖδας ἀνάγει ἐπὶ πύργους φυλακῆς νυκτερινῆς χάριν, πῶς γοῦν οἱ νηπίαχοι παῖδες, καὶ οἱ μικρὸν τι ὑπὲρ αὐτοὺς, πόνον τοιοῦτον ἀναδέξονται; ἀλλὰ παῖδας πρωθήβας. Δῆλον δὲ ὡς ἐκ τῆς ἥβης, οὐ μόνον εἰς ης τρέπονται ἀρσενικὰ ὀνόματα ὧν καὶ ὁ πρωθήβης, ἀλλὰ καὶ εἰς ος, ὡς καὶ ὁ ἄναβος τοῖς περὶ Θεόκριτῳ δηλοῖ, καὶ ὁ παρ' αἰσχύλῳ ἔξηβος. εἴη δ' ἂν ἴσως που καὶ πρώθηβος, ἐξ οὗ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ, πρωθήβην ἔτ' ἐοῦσαν. Ἰστέον δὲ ὅτι ὥσπερ ὁ πρωθήβης, οὕτω καὶ ὁ ἔφηβος διαφέρουσι τῶν παίδων, οἱ δὲ παῖδες τῶν παιδαρίων καὶ τῶν παιδίσκων, καθὰ δηλοῖ ὁ εἰς πλάτος γράψας περὶ τῶν εἰρησομένων. βρέφος, τὸ ἄρτι γεννηθείς. παιδίον, τὸ τρεφόμενον ὑπὸ τιτθῆς. παιδάριον, τὸ περιπατοῦν καὶ ἤδη λέξεως ἀντιλαμβανόμενον. παιδίσκος, ὁ τῆς ἐχομένης ἡλικίας. παῖς, ὁ διὰ ἐγκυκλίων ἤδη μαθημάτων δυνάμενος ἰέναι. τὴν δὲ ἑξῆς ἡλικίαν, πάλληκα καὶ βούπαιδα καὶ ἀντίπαιδα καὶ μελλέφηβον

δρομον καλοῦσι. τοὺς δὲ μετ' αὐτοὺς ἐφήβους, Κυρηναῖοι μὲν τριακατίους καλοῦσι, Κρῆτες δὲ ἀποδρόμους, οὐ διὰ τὸ πεπαῦσθαι τῶν δρόμων. καθ' ὃ δὴ σημαινόμενον τῆς ἀπὸ προθέσεως, ἄπιχθυς λέγεται ὁ μὴ ἐσθίων ἰχθῦς, καὶ ἄπυρος θυσία, ἡ νηφάλιος. καὶ ἀποβώμια ἱερά, τὰ μὴ ἐπὶ βωμοῦ, ἀλλ' ἐπὶ ἐδάφους καθαγιζόμενα. καὶ ἀπόμυσος, ὁ ἄμυσος. καὶ ἀπότειχες παρὰ Καλλιμάχῳ, οἱ ἄνηβοι. ἀλλὰ δηλαδὴ ἀπόδρομοι ἐν Κρήτῃ, οἱ μήπω τῶν κοινῶν δρόμων μετέχοντες ἔφηβοι. μεθ' οὓς φασὶ τὸ μειράκιον. εἶτα μεῖραξ καὶ νεανίσκος καὶ νεανίας ὁ αὐτός. Λάκωνες δὲ τούτους, ἱππεῖς ἐκάλουν, καὶ τοὺς προεστῶτας αὐτῶν, ἱππαγρέτας. ἔχεται δὲ τῶν τοιούτων ἱππέων, ἡλικία ἡ τοῦ ἐν καιρῷ νυμφίου, μεθ' ὃν ὁ κατὰ τὸ εἰκὸς πατήρ. εἶτα ἀνὴρ νέος. εἶτα ἀνὴρ μέσος. εἶτα προβεβηκώς, ὑπέρπολιος, ὁ καὶ ὠμογέρων. εἶτα γέρων ὁ καὶ πρεσβύτης. εἶτα ὁ ἐσχατόγηρως. Πολιοκρόταφοι δὲ, οἱ ἐκεῖθεν ὡς τὰ πολλὰ πολιοῦσθαι ἀρχόμενοι. ὡς παρασημειοῦται καὶ Θεόκριτος, εἰπών. ἀπὸ κροτάφων πελόμεσθα πάντες γηραλέοι. διὸ καὶ κρόταφος κατά τινας, ὁ κηρύσσων τάφον. εἰ καὶ ἕτεροι παρὰ τὸ κροτεῖν περὶ τὴν ἀφὴν αὐτὸν ἐτυμολογοῦσι, διὰ τὸ σφύζειν. καὶ ἄλλοι ἄλλως. Θεόδμητοι δὲ Ἰλίου πύργοι, οἱ ὑπὸ θεῶν δομηθέντες, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που ῥηθήσεται.

Τὸ δὲ θηλύτεραι δὲ γυναῖκες, ἐξήλλακται ἀσολοίκως τῆς ἀκολουθίας, ἥτις ἦν. παῖδας προθήβας, θηλυτέρας δὲ γυναῖκας. Καὶ σημείωσαι κἀνταῦθα τὴν Ὁμηρικὴν ἔντεχνον ποικιλίαν, στήσασαν τὸ πρῶτον νόημα εἰς τὸ ἐπὶ πύργων, εἶτα ἑτέρως σχηματίσασαν. Θηλύτεραι δὲ, ἡ ἁπλῶς θήλειαι, καθὰ καὶ νεώτερός που ὁ νέος λέγεται. ἢ κατὰ Πορφύριον συγκριτικῶς, αἱ τῶν ἄλλων θηλέων ζώων θηλύτεραι. οὐ γάρ τέτακταί τις καιρὸς καὶ αὐταῖς καθὰ τοῖς ἄλλοις, ὁμιλίας τῆς εἰς τὸ γεννᾶν. δύναται δὲ καὶ κατὰ τὸ παρέλκον κεῖσθαι. πρὸς ὁμοιότητα δὲ τούτου καὶ Εὐριπίδης εἶπε, σῶμα ἐν γυναιξὶ θηλείαις πρέπον, εἰ δὲ μέγα φησὶ τὸ ἐν οἴκοις πῦρ, πολλῷ πλέον ταῦτα τὰ ἐν τῇ πεδιάδι. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι φυλακῆς μὲν καί ποτε καὶ πανηγύρεως ἐκ τῶν προρρηθέντων, τό. καίομεν πυρὰ πολλά, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἵκοι. μόνης δὲ φυλακῆς, τό. πῦρ μέγα καιόντων. φυλακὴ δέ τις ἔμπεδος ἔστω. βεβαίωσις δὲ ἐπιτάγματος ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἐφεξῆς, τό. ὧδ' ἔσω ὦ οὗτοι μεγαλήτορες ὡς ἀγορεύω. καὶ τό. μῦθος δ' ὃς μὲν νῦν ὑγιὴς εἰρημένος ἔστω, τουτέστιν ὁ μὲν λόγος, ὃς νῦν εἰρημένος ἐστίν, ὑγιὴς ἔστω. καὶ συντέτακται μὲν καθ' ὑπερβατόν. ἔστι δέ πως ὅμοιον, ὡς καὶ προερρέθη, τῷ. μήκων ἥτις ἐν κήπῳ καρπῷ βριθομένη. ὑγιὴς δὲ λόγος, ὁ ἀπαράτριπτος καὶ ἀκολόβωτος. καὶ σύνεσιν δέ τινα δύναται ἡ λέξις δηλοῦν, ἐπεὶ τὸ ὑγιαίνειν καὶ ἐπὶ φρονήσεως τιθέασιν οἱ μεθ' Ὅμηρον Ἀττικοί, ὡς μυριαχοῦ φαίνεται, καὶ μάλιστα παρὰ τῷ καλῷ Ἀττικιστῇ κωμικῷ. δηλοῖ δὲ αὐτὸ οὐχ ἥκιστα καὶ ὁ πολλὰ μὲν ἀκούσας ἀλαζονικὰ πρός τινος γραφέντα, μόνον δὲ ἀντεπιστείλας τὸ ὑγίαινε, ἤγουν φρόνει. Ὅτι ὥσπερ νυκτὸς ἀντὶ τοῦ κατὰ νύκτα, οὕτω καὶ ἠοῦς, ἀντὶ τοῦ κατὰ πρωΐαν Ἀττικῶς. δι' ὃ, ἠοῦς ἀγορεύσω, ἤγουν ἕωθεν. Ὅτι τοὺς Ἀχαιοὺς ὁ Ἕκτωρ κύνας κηρεσσιφορήτους λέγει ἐν τῷ, εὔχομαι ἐλπόμενος θεοῖς ἐξελάαν ἐνθένδε κύνας κηρεσσιφορήτους. εἶτα ἐτυμολογικῷ τρόπῳ τὴν τελευταίαν λέξιν ἀναπτύσσων, ἐπάγει. οὓς κῆρες φορέουσιν ἐπὶ νηῶν. μονονουχὶ λέγων ὅτι κηρεσσιφορήτους λέγω, οὐ τοὺς ἐνεργητικῶς ἐπάγοντας κῆρας τοῖς Τρωσίν, οὐ γὰρ δύνανται τοῦτο. ἀλλὰ οὓς κῆρες φέρουσι πάσχοντας τὸ φέρεσθαι, ἤγουν οἳ ἐπὶ κακῷ ἑαυτῶν ἡμῖν ἐπεστράτευσαν. φασὶ δὲ οἱ παλαιοί, ὅτι τὸ κηρεσσιφορήτους, καινὴν ἔχει σύνθεσιν. οὐδέποτε γὰρ δοτικὴ ἐπέκτασιν ἔχουσα, συντίθεται καταρχάς, ἀλλὰ μόνη φυσικὴ δοτικὴ συντίθεται, δι' ὃ, ἀργῷ πασιμέλουσα, οὐ μὴν παντεσσιμέλουσα. ὁμοίως καὶ ναυσίθοος. καὶ ἐγχεσίμωρος. πρόσκειται τὸ καταρχάς, διότι παρὰ Ἐπιχάρμῳ εὕρηται κατὰ τὸ τέλος συντεθειμένη ἐπεκτεταμένη δοτική. δι' ὃ, γυναικάνδρεσσι ποθεινοί. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τό, εὔχομαι ἐλπόμενος ἐξελάαν ἐνθένδε κύνας καὶ ἑξῆς. ἔστι ῥηθῆναι καὶ παρ' ἑτέρου ἀνδρείου κατευχομένου ἐχθρῶν ἀνδρῶν. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα κεῖται ἠοῖος ὁ πρωϊνός, ἐκ τῆς ἠὼς ἡ πρωΐα, ἧς γενική, ἠόος. ὅθεν προσθέσει τοῦ ι ὁ ἠοῖος. φησὶ γοῦν στρατηγικῶς ὁ Ἕκτωρ. ἀλλ' ἤτοι ἐπὶ νυκτὶ φυλάξομεν ἡμέας αὐτούς, πρωῒ δ' ὑπηοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες, ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα, ὃς εἴρηται καὶ ἑτέρωθι. Ὅτι δὲ λέγεται ἠοῖος καὶ ὁ ἀνατολικός, ἄλλοθι δηλοῦται. ἔστι δὲ τὸ πρωΐ, διασαφητικὸν τοῦ ἠοῖοι, ὃ μετ' ὀλίγα ἐρεῖ, ἠελίου ἀνιόντος. ὡς δὲ ταῦτα δηλοῦσι καὶ τὸ αὔριον, φανερὸν ἐκ τοῦ ἐπάγειν, αὔριον διαείσεται. καί, ἠελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον. καὶ καλόν ἐστι τοῦτο. ἐκ τοῦ αὔω γὰρ τὸ λάμπω, γίνεται καὶ ἠώς, καὶ ἠοῖος, καὶ αὔριον. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι σπάνια τῶν ἀντιγράφων, γράφουσιν πρωῒ δ' ὑπ' ἠοῖ, ἵνα ἐκ παραλλήλου ταυτολογῆται τὸ πρωΐ, καὶ τὸ ἠοῖ. Ἰστέον δὲ ὅτι ὡς παντὸς παντοῖος, ἄλλος ἀλλοῖος, νέος, νεοῖος, ὅθεν καὶ νεοίη Ὁμηρικῶς ἡ νεότης, οὕτω καὶ ἠὼς ἠόος. ἠοῖος Ἰωνικώτερον. ἐξ αὐτοῦ δὲ ἠῷος τὸ κοινόν. ἴσως δὲ καὶ ὥσπερ ἕως ἑῷος, οὕτω καὶ ἠὼς ἠῷος. ἐν δὲ τοῖς εἰρημένοις ἀστείως κεῖται τό, ἐγείρομεν ἄρηα. οἱονεὶ γὰρ λέγει, ὅτι μετὰ νύκτα ἐγερθέντες εἰς μάχην, τότε δὴ ἐγεροῦμεν καὶ Ἄρην ὃς εὕδει παννύχιος. Ὅτι οὕτω πεφρονημάτισται ὁ Ἕκτωρ, ὥστε τῷ Διομήδει μὲν οὐδὲ μικρόν τι ἀνατίθησι κατόρθωμα. ἑαυτῷ δὲ τὸ μέγιστον, εἰπών. εἴσομαι αἴ κεν ὁ Τυδείδης παρὰ νηῶν πρὸς τεῖχος ἀπώσεται, ἦ κεν ἐγὼ τὸν χαλκῷ δηώσας, ἔναρα βροτόεντα φέρωμαι. λέγων οἱονεί, ὡς ἐκεῖνος μὲν ὁ δῆθεν κρατερός, οὐκ ἄν με οὐδ' ἀπώσεται, ἐγὼ δ' αὐτὸν καὶ ἀνελῶ καὶ σκυλεύσω. Ὅτι ἀνδρείου στρατηγοῦ ἀπειλὴ κατὰ ὁμοίου τινός τό, αὔριον ἣν ἀρετὴν, ἤγουν ἰδίαν ἀνδρίαν διαείσεται ὁ δεῖνα, αἴ κ' ἐμὸν ἔγχος μείνῃ ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν ὀΐω κείσεται οὐτηθείς. πολέες

δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι, κείσονται δηλαδή. Καὶ ὅρα τὸ ἐπερχόμενον, ὡς ἐπὶ ἐμψύχου τοῦ ἔγχους λεχθέν. εἰ μὴ ἄρα τὸ ἐμὸν ἔγχος, εἴληπται περιφραστικῶς ἀντὶ τοῦ ἐμέ, ἵνα ᾖ τὸ ἐπερχόμενον, αἰτιατικὴ ἀρσενικὴ περὶ αὐτοῦ Ἕκτορος, οὗ λόγοι κατὰ Διομήδους καὶ τὰ εἰρημένα. Ἐν οἷς σημείωσαι ὡς τὸ θάρσος τοῦ ἥρωος αὐτὸς ὁ Ἕκτωρ ἐμφαίνων, καὶ τὸ πρόμαχον ὡς ἀνδρεῖον ἐκεῖνον εἶναι, φιλαλήθης δὲ ὁ Ἕκτωρ τοῦτό γε, ἐν πρώτοις τὸν Διομήδην αὐχεῖ πεσεῖν, σφαλλόμενος ἐνταῦθα τοῦ ἀληθοῦς, εἰ καὶ κατὰ τὸ πεσεῖν ἀλλ' τὸν Διομήδην οὐτηθέντα, οὐ μὴν βληθέντα, εὐστόχησε. Σημείωσαι γὰρ ὅτι ἐν τῇ τοῦ Ἕκτορος δημηγορίᾳ, συμπεπλεγμένοι εἰσὶ λόγοι, καὶ ἔμφρονες, καὶ ἄλλως θυμικοί. ἡ μὲν γὰρ ὡς ἐρρέθη τῶν ἵππων προμήθεια καὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῆς πολιτικῆς φυλακῆς, σπουδαῖά εἰσι. τὸ δὲ τῶν ἐλπίδων ἀλλόκοτον, καὶ τὰ καθ' Ἑλλήνων καὶ Διομήδους αὐχήματα, καὶ ἡ παράλογος εὐχή, ἀνδρός εἰσιν οὐ καθεστῶτος τὸν νοῦν διὰ τὸ τοῦ θράσους πολύ. εὔχεται γὰρ καὶ οὕτως. αἲ γὰρ ἤγουν αἴθε ἐγών, ὡς εἴην ἀθάνατος καὶ ἀγήραος ἤματα πάντα, ποίμην δ' ὡς τίεται Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων, ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργείοισι. καὶ αὐτὸς μὲν οὕτω. ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν, ὅ ἐστιν ἐθορύβησαν. ὥσπερ καὶ Διομήδους ἐν τοῖς ἑξῆς δημηγορήσαντος, πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν. ἔνθα φασὶν οἱ παλαιοί, ὡς ἡρωϊκώτερον τὸ ἰάχειν τοῦ κελαδεῖν. Ἡ δ' ἐνταῦθα σύζευξις Ἀθηνᾶς καὶ Ἀπόλλωνος, ληρεῖται ἀπὸ τοῦ παραβάτου, ὡς καὶ ἄλλοθί που ἐρρέθη, διὰ τὸ δία μὲν νοεῖσθαι τὸν ἥλιον, ἐξ αὐτοῦ δὲ γεννᾶσθαι τὴν Ἀθηνᾶν, ἤτοι τὴν πρόνοιαν ὡς ἐκεῖνός φησι. καὶ οὕτω μὲν καὶ τοῦτο. Τοῦ δὲ διαείσεται, ᾧ παρισοῦται τὸ κείσεται, τὸ μὲν πρῶτον πρόσωπον, ἁπλοῦν ἀνωτέρω κεῖται, εἴσομαι γάρ. τοῦτο δὲ πρόσθεσιν ἔχει κατὰ τὸ εἶπε δίειπε. ὅθεν, δίειπέ μοι, ὄφρα δαείω, τουτέστι δαῶ, μάθω. Τὸ δὲ καὶ ἀγήραος, οὗ κρᾶμα ὁ ἀγήρως, μύθου ἤρτηται τοῦ κατὰ Τιθωνόν, ὃς ὑπεργηράσας, οὐδὲν τῆς μυθικῆς ἀθανασίας ἀπώνατο. Τὸ δὲ νῦν ἡμέρη ἥδε, ὅμοιον τῷ, νῦν σήμερον. ὡς γὰρ διὰ τοῦ σήμερον, διασαφεῖται τὸ νῦν, οὕτω καὶ διὰ τοῦ ἡμέρη ἥδε, ἄλλως ἀσαφὲς ὂν ὡς πλατικόν. ὅθεν καὶ τὸν βασιλέα ἠπάτησε φθάσας δι' αὐτοῦ ὁ ὄνειρος. Ὅρα δὲ καὶ ὡς πρὸ βραχέως μὲν συχνοὺς θέμενος Ἕκτωρ τὸ νῦν, οὐ διεσάφησεν ἐκεῖνο. ἐνταῦθα δὲ ἑρμηνεύει περιφράσας τὸ, νῦν σήμερον, εἰς τὸ, νῦν ἡμέρη ἥδε, ἣ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ κεῖται. ἀφ' ἧς καὶ γίνεται τὸ σήμερον. οὕτω καὶ πρὸ ὀλίγους τὸ τοῦ ἐς αὔριον πλατύ, δι' ἀνατολῆς ἡρμήνευσεν, εἰπών. ἠελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον, ἤγουν αὔριον ἕωθεν ἅμα ἡλίου ἀνατολῇ.

Ὣς Ἕκτωρ ἀγόρευ', ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν.
Οἳ δ' ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας,
Δῆσαν δ' ἱμάντεσσι παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος.
Ἐκ πόλιος δ' ἄξαντο βόας καὶ ἴφια μῆλα,
Καρπαλίμως. οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζοντο,
Σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγοντο.
Κνίσην δ' ἐκ πεδίου ἄνεμοι φέρον οὐρανὸν εἴσω.
Οἱ δὲ μέγα φρονέοντες ἐπὶ πτολέμοιο γεφύρῃ
Εἵατο παννύχιοι, πυρὰ δέ σφισι καίετο πολλά.
Ὡς δ' ὅτ' ἐν οὐρανῷ ἄστρα φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην
Φαίνετ' ἀριπρεπέα, ὅτε τ' ἔπλετο νήνεμος αἰθήρ,
Ἔκ τ' ἔφανον πᾶσαι σκοπιαὶ καὶ πρώονες ἄκροι
Καὶ νάπαι, οὐρανόθεν δ' ἄρ ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ,
Πάντα δέ τ' εἴδεται ἄστρα, γέγηθε δέ τε φρένα ποιμήν,
Τόσσα μεσηγὺ νεῶν, ἠδὲ Ξάνθοιο ῥοάων,
Τρώων καιόντων, πυρὰ φαίνετο Ἰλιόθι πρό.
Χίλι' ἄρ' ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο. πὰρ δὲ ἑκάστῳ
Εἵατο πεντήκοντα σέλᾳ, πυρὸς αἰθομένοιο.
Ἵπποι δὲ κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας,
Ἑσταότες παρ' ὄχεσφιν, ἐΰθρονον Ἠῶ μίμνον.

Ὅτι φράζων ὁ ποιητὴς ὡς ὑπήκουσαν οἱ Τρῶες Ἕκτορι, φησίν. οἱ δ' ἵππους μὲν λῦσαν ἀπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας, δῆσαν δ' ἱμάντεσσι παρ' ἅρμασι οἷσιν ἕκαστος. ἐκ πόλιος δ' ἄξαντο βόας καὶ ἴφια μῆλα, καρπαλίμως. οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζοντο, σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγοντο, καθὰ Ἕκτωρ ἐκέλευσε. κνίσην δ' ἐκ πεδίου ἄνεμοι φέρον οὐρανὸν εἴσω, ἤγουν εἰς τὸν ἀέρα, σκεδάζοντες δηλαδὴ αὐτὴν ἐπὶ πολύ. ὡς πολλῶν ὄντων τῶν ὀπτωμένων κρεῶν. τούτων δὲ τῶν λόγων τὰ πλείω, χρηστὰ καὶ εἰς ἔκφρασιν δαιτὸς πολυτελοῦς. Ἴφια δὲ καὶ νῦν μῆλα, τὰ ἰσχυροποιὰ θρέμματα. ἐπεὶ καὶ κρέας τὸ ἐξ αὐτῶν, πρὸς τὸ κρατύνειν τὰ σώματα λέγεται. ἢ καὶ ἄλλως, ἴφια. τὰ μὴ ἀσθενῆ ἀπὸ νόσου, ἀλλὰ ἀναλόγως ἰσχυρὰ ὡς λιπαρά. ὁ δὲ γράψας παρῳδὸς ἐπὶ ὀπώρας, ἴφια μῆλα, τὰ εὐτραφῆ, ἔπαιξε πάντως. καθὰ καὶ ὁ φράσας, ἀμύγδαλα σιγαλόεντα, τὰ λεπτόφλοια καὶ μὴ θορυβοῦντα ἐν τῷ θραύεσθαι. Ἰστέον δὲ ὡς ἀποκεκλήρωταί πως μήλοις μόνοις τὸ ἴφια, ὡς οἷά τισιν ἐξαιρέτοις. Ἶφις μὲν οὖν κύριόν ἐστιν ἐπὶ γυναικός. βόες δὲ ἢ ἄλλο τι ζῷον, οὐχ εὗρον τοιοῦτον ἐπίθετον, οὐ ἀ-

δῆλον

δῆλος ἡ εὐθεῖα, εἴτε κατὰ τὸ ἴχνιον κλίνεται, εἴτε κατὰ τὸ σίμμι, ὃ δηλοῖ τὸν καὶ παρὰ τοῖς παλαιοῖς καὶ παρὰ τοῖς ἄρτι δὲ χολᾶν, ὃν κόχλον ἡ γυναικεία γλῶσσα φιλεῖ καλεῖν. αἴτιον δὲ τῆς ῥηθείσης ἀδηλίας τὸ μονήρες τοῦ ἰδιώματος. οὐκ ἔχομεν γὰρ καὶ ἄλλας πλαγίους, ἐξ ὧν ἡ ἑνικὴ ὀρθὴ θηραθείη ἂν τοῦ ἰδιώματος, καὶ τοιόνδε μὲν καὶ τόδε. ὧ συμμνηστέον καὶ ὅτι τὸ εἰρημένον οὐδέτερον ὄνομα τὸ σίμμι, καὶ σίμμις εὕρηται λεγόμενον θηλυκῶς. γράφει γοῦν τις, οὕτω. σίμμις, ἡ εἰς τὰ ὄμματα χρήσιμος, αἰγυπτίων φωνῇ. φέρων δὲ καὶ χρῆσιν τὸ, καὶ τὴν μέλαιναν σίμμιν ὀμματογράφον, ἁμαρτάνειν φησὶ τοὺς λέγοντας τὸ σίμμι. Τὸ δὲ οἴνοιο οἰνίζοντο, οὗ λόγος ἦν καὶ πρὸ βραχέων, ἀττικῶς εἴρηται. καθὰ καὶ τὸ, δεῖπνα δαινυμένοισι. καὶ, λέγω λόγον ἄῤῥητον παρὰ Σοφοκλεῖ καὶ τὰ ὅμοια. ἔθος γὰρ εἶναι ἀττικοῖς πέφανται, συνεκλαλεῖν ποτε τῷ ῥήματι πολλάκις καὶ τὸ ἐκεῖθεν ὄνομα. Τὸ δὲ σῖτον τ' ἐκ μεγάρων, ἐλλέλειπται ὡς καὶ αὐτὸ οὐ πρὸ πολλῶν ἐῤῥέθη. νοεῖται γὰρ καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐξ ἀναλόγου, τὸ ἐσιτεῦντο. καὶ ἔστιν ἡ ἔλλειψις εὔλογος, οἷα καιροῦ ἐπιτομὴ συσπεύδουσα. τὸ δέ γε εἰπεῖν, ὅτι σῖτον ἐκ μεγάρων καὶ ξύλα λέγοντο, ἤτοι συνῆγον, ψόγον μὲν οὐκ ἔχει, οὐκ ἀρέσκει δὲ τοῖς ἀκριβεστέροις τῶν παλαιῶν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὥσπερ τὰ περὶ ἵππων καὶ ἀνδρῶν ὑφ' Ἕκτορος παρηγγελμένα τετέλεσται, οὕτω χρὴ νοῆσαι καὶ τὰ ἐπὶ φυλακῇ τῆς πόλεως, εἰ καὶ ὁ ποιητὴς αὐτὰ σιγᾷ, εἰωθὼς οὕτω ποιεῖν ἐφ' ὧν οὐ ψεκτὸν ἡ σιωπή. Κνίσσα δὲ καὶ νῦν, οὐ τὸ λίπος αὐτὸ, ἀλλ' ἡ ἐξ αὐτοῦ καπνώδης ἀναφορά, τὸ δαίμοσι φίλον. τὸ, γὰρ ἔλαχον γέρας ἐκεῖνοι. Ὅτι ἐνταῦθα εἰπὼν Ὅμηρος ὡς ἐκάθηντο οἱ τρῶες μέγα φρονέοντες ἐπὶ πτολέμοιο γεφύρῃ, ἢ γεφύραις, παννύχιοι, φαίνεται γεφύρας πολέμου λέγειν, ὃ προλαβὼν ἔφη ἐν καθαρῷ, ὅπου νεκύων διεφαίνετο χῶρος, ἤγουν τὸν τόπον ἐν ᾧ οὐ γέγονέ τι πολέμου κακόν. διὸ οἱ παλαιοί. ὡς καὶ προδεδήλωται, γεφύρας πολέμου τὰς διεξόδους φασί. καὶ ἄλλως δὲ, μέγα φρονοῦσι τρῶες ἐπὶ γεφύραις, ἃς δίοδον ῥυματομίας τινὰς καὶ ἀγυιὰς ἤνοιξαν ἑαυτοῖς, ῥήξαντες τὰς τῶν ἀχαιῶν φάλαγγας. ἴσως δὲ φρονοῦσι μέγα ἐπὶ γεφύρῃ, τῇ κατὰ τὴν Ἀριστάρχειον μίαν ἱππηλάτον πύλην, δι' ἧς θαῤῥοῦσιν αὔριον εἰς τὰ ἐνδότερον διαβήσεσθαι. ἢ καὶ κατὰ γραφὴν ἄλλην ἐπὶ γεφύραις, ταῖς πολλαῖς ἱππηλάτοις κατὰ τοὺς ἄλλους ἐξηγητὰς πύλαις. δι' ὧν καταπηδήσουσι τῶν νεῶν, διαβάντες τὰ στενωπὰ τῆς τάφρου οἷα καὶ γεφύρας τινάς. Ὅτι τὰ τρωϊκὰ πυρὰ πρὸ ὀλίγου πολλὰ εἰπὼν ὁ ποιητὴς, νῦν δὲ προθέμενος εἰδοποιῆσαι ὡρισμένῳ ἀριθμῷ τὸ πλῆθος αὐτῶν, πρῶτα μὲν δεξιῶς ἀνανακυκλεῖ δι' ἐπαναλήψεως τὸ, πυρὰ δέ σφισι καίετο πολλά, εἶτα ἐπάγει παραβολὴν τοιαύτην. ὡς δ' ὅτ' ἐν οὐρανῷ ἄστρα φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην φαίνεται ἀριπρεπέα, ὅτε τ' ἔπλετο νήνεμος αἰθὴρ, ἔκ τ' ἔφανον πᾶσαι σκοπιαὶ καὶ πρώονες ἄκροι, καὶ νάπαι. οὐρανόθεν δ' ἄρ ὑπεῤῥάγη ἄσπετος αἰθὴρ, πάντα δέ τ' εἴδεται ἄστρα, γέγηθε δέ τε φρένα ποιμήν. τόσσα μεσηγὺ νεῶν ἠδὲ ξάνθοιο ῥοάων, τρώων καιόντων, πυρὰ φαίνετο τουτέστιν ἔλαμπεν ἰλιόθι πρὸ, ἤγουν οὐκ ἔσω ἀλλ' ἔξω πρὸ τοῦ ἰλίου. εἶτα μετὰ τὴν παραβολὴν ἀορίστως μὲν δηλοῦσαν ὅσα τὰ πυρὰ, πλὴν ἄλλως διὰ τὸ ἀορισταίνειν οὐ σαφῶς ἔχουσαν, ὁρίζει αὐτὰ δι' ἀριθμοῦ, εἰπών. χίλι' ἄρ' ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο. πὰρ δὲ ἑκάστῳ εἵατο πεντήκοντα σέλα πυρὸς αἰθομένοιο, τουτέστι παρὰ ἑκάστῳ σέλαϊ πυρὸς, ἐκάθηντο ἄνδρες πεντήκοντα. ὥστε οἱ πολεμισταὶ οὗτοι τῆς τροίας, πεντακισμύριοι ἦσαν. εἰς τοσοῦτον γὰρ κορυφοῦται ὁ τοῦ πεντήκοντα πολλαπλασιασμὸς πρὸς τὰ χίλια. νοητέον δὲ τούτοις μὴ τοὺς ἐφεστίους εἶναι μόνους τρῶας κατά τινας, ὡς τῶν ἐπικούρων καθευδόντων οἷα τοῖς τρωσὶν ἐπιτρεψάντων τὴν φυλακὴν, ἀλλὰ πάντας, ἤγουν τούς τε αὐτόχθονας τρῶας, τούς τε ἐπικούρους. εἰ δ' αἱ πέντε αὗται μυριάδες αὐτοὶ δὴ καὶ μόνοι εἰσὶν οἱ ἐγχώριοι, πολὺ ἵσταται ὑπὲρ πεντήκοντα μυριάδας τὸ ἑλληνικὸν ἐὰν στράτευμα, ὡς Ὁμήρου φθάσαντος ἀριθμῆσαι τοὺς ἕλληνας, ὑπὲρ δεκαπλασίονας τῶν ἐφεστίων τρώων. εἰ γοῦν οἱ ἐφέστιοι ἄρτι ὥς τινες εἶπον, πεντακισμύριοι τυγχάνουσιν ὄντες, εἶεν ἂν διὰ τὸ ὑπὲρ δεκαπλάσιον οἱ ἕλληνες, ὑπὲρ μυριάδας πεντήκοντα. ὅπερ οὐχ οὕτως ἀλλ' ἑτέρως ἐλογίσαντο οἱ τὸ τῶν ἑλλήνων ἀριθμήσαντες πλῆθος ἐκ τῆς βοιωτίας, ἤτοι τοῦ τῶν νεῶν καταλόγου κατά τινα εἰκοτολογίαν λογιστικήν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην, οὐ τὴν πλησιφαῆ νοητέον καὶ πληροσέληνον, ἐν αὐτῇ γὰρ ἀμαυραί εἰσι τὰ ἄστρα ὡς ὑπεραυγαζόμενα, καθὰ καὶ ἡ Σαπφώ που φησίν. ἀστέρες μὲν ἀμφὶ καλὰν σελάναν ἂψ ἀποκρύπτουσι φαεινὸν εἶδος, ὁπότ' ἂν πλήθουσα μάλιστα λάμπῃ γᾶν. ἀλλὰ φαεινὴν λέγει κατ' Ἀρίσταρχον τὴν φύσει τοιαύτην κἂν μὴ πλήθουσα εἴη φωτός. οὕτω καὶ Ναυσικάα εἰς πλυνοὺς ἰοῦσα, φέρει ἐσθῆτα φαεινὴν, οὐ τὴν τότε φαεινὴν, πλυνθῆναι γὰρ αὐτὴν ἔδει, ἀλλὰ τὴν κατά τι ἴδιον λαμπράν. εἰς γὰρ τὴν ἰδιότητα τῆς ἐσθῆτος ἐκεῖ ἀναφέρεται ἡ λέξις. Τινὲς δὲ, ὡς ἐν τοῖς Ἀπίωνος καὶ Ἡροδώρου φέρεται, διχοτομήσαντες τὴν σελήνην ἐν τῷ φαεινήν. τὸ μὲν φάει προώξυναν, τὸ δὲ νὴν περιέσπασαν. εἰπόντες, τὴν τῷ φάει νέην, ὅ ἐστι νέαν, ἤγουν ἄρτι φωτίζεσθαι ἀρξαμένην, ὅτε αὐτῆς ἀμυδρὸν φαινούσης, ἀριπρεπῆ τὰ ἄστρα φαίνεται.

Τὸ δὲ φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην φαίνεται, τρόπον ἐτυμολογίας ἐστὶ κατά γε τὸ φαεινὴν καὶ τὸ φαίνεται. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην, τοιοῦτον ἐμφαίνει τρόπον, εἴπερ σελήνη μὲν, παρὰ τὸ σέλας γίνεται. σέλας δὲ ταυτὸν τῷ φάει ὃ συστοιχεῖ τῇ φαεινῇ. Ἀριπρεπέα δὲ ἄστρα, τὰ λίαν ἐκπρεπῆ τῇ λαμπρότητι. καὶ ἔστι ταυτὸν ἐκπρεπέα βασιλέα εἰπεῖν Ὁμηρικῶς καὶ ἀριπρεπὲς ἄστρον, διὰ τὸ ἐν ἀμφοῖν ὡς εἰπεῖν περιφανές. ὡς γὰρ ἐπιτείνει τὸ ἀρι' ἐπιῤῥηματικὸν μόριον, οὕτω πολλαχοῦ καὶ ἡ ἐξ πρόθεσις, καὶ ἡ περί.

ἐναρ-

ἐναντίον δὲ τῷ ἐκπρεπεῖ καὶ ἀριπρεπεῖ, τὸ ἀπρεπὲς, ὡς ὑπ' οὐδενὸς προκρινόμενον. τὸ δὲ μεγαλοπρεπὲς, ἀρετὴν δηλοῖ λαμπράν. Τὸ δὲ ὅτε νήνεμος αἰθὴρ, ἀσφαλίζεται τὴν παραβολὴν, ὡς τῶν ἄστρων τηνικαῦτα λαμπόντων μάλιστα, ὅτε ἄνεμοι εὐδιοῖεν, οἷς τὰ ἐπιπροσθοῦντα νέφη τοῖς ἄστροις, νύκτωρ ἐλαύνονται. Αἰθὴρ δὲ, νῦν μὲν ὁ ὑψηλότατος ἀὴρ, κατωτέρω δὲ ἐν τῷ ὑπερράγη αἰθὴρ, οὐ τὸν ἁπλῶς, ἀλλὰ τὸν φωτὶ λαμπρὸν ἀέρα δηλοῖ. ἀφ' οὗ καὶ ἡ αἰθρία λέγεται. Τὸ δὲ ἔφανεν, ὁ δεύτερος ἐνεργητικὸς ἀόριστός ἐστιν, ὅθεν τὸ ἐξεφάνησαν. Οἱ πρῶνες δὲ, πλεονασμὸν ἔχουσι τοῦ μικροῦ ο, κλίσις δὲ αὕτη καθ' ὁμοιότητα τοῦ λῶονος, καὶ τῶν ὁμοίων. προϋπάρχει δὲ τὸ πρὼν πρωνὸς, ὃ δηλοῖ τὸν ὑψηλὸν τόπον, ὡς ἀπὸ τῆς προθέσεως μετοχῆς κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἐκδρομῇ τοῦ ι καὶ κράσει τῶν λοιπῶν φωνηέντων. ὁ δ' αὐτὸς, καὶ πρηὼν λέγεται ἐν ἄλλοις, πλεονασμῷ ἴσως τοῦ η. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐνταῦθα μὲν μετὰ τὸ μεμεγεθυσμένον ω, ἐπλεόνασε τὸ μικρὸν διὰ ἀπαρτισμὸν δακτύλου. ἐν δὲ τῷ φόως, πρὸ τοῦ μεγάλου ω πλεονασμὸς ὅμοιος γέγονεν, ἵνα μὴ τοῦ μικροῦ ο πεσόντος εἰς τὴν λήγουσαν ἐπισκοτωθῇ ἡ κλίσις τοῦ φωτός. Νάπαι δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, δρυμοὶ, φάραγγες, κοιλάδες. γίνεται δὲ, ἢ παρὰ τὸ νη ἐπιτατικὸν καὶ τὸ πῶ τὸ πίνω, ὅθεν ἐστὶ πίνεσθαι τὰ ἐκεῖ ζῶα, ἢ ὡς οἱ παλαιοί φασιν ἀπὸ τοῦ νη στερητικοῦ καὶ τοῦ φῶ τὸ λάμπω, οἱονεὶ νάφη τις ἡ ἀφώτιστος καὶ οὐ κατὰ τὰς σκοπιὰς ἐκκειμένη φωτί. καὶ ἔχει προσφυῶς ἡ ἐτυμολογία τῇ παραβολῇ, τοσαύτη γὰρ ἡ φαῦσις ὡς καὶ τὰς νάπας φωτισθῆναι. Ὅτι δὲ τὸ νη καὶ ἐπίτασιν δηλοῖ καὶ στέρησιν, δεδήλωται καὶ ἐν τοῖς τοῦ ποιητοῦ. δῆλον δὲ καὶ ὅτι ὥσπερ ἡ νάπη, οὕτω καὶ τὸ νέφος στέρησιν φωτὸς δοκεῖ δηλοῦν. καὶ ὅτι εὕρηται καὶ οὐδετέρως τὸ νάπος παρ' ἑτέροις ποιηταῖς τε καὶ πεζογράφοις, ὁμοίως τῷ, βλάβη βλάβος, κνίση κνῖσος, πάθη πάθος. καὶ τοῖς ὁμοίοις. Καὶ ὅτι ἀντιδιαστέλλονται ὥσπερ αἱ σκοπιαὶ, οὕτω καὶ οἱ πρῶνες ταῖς νάπαις. οἱ μὲν γὰρ, ἐξοχαὶ ὀρῶν, ἐν αἷς τὸ περὶ μάλιστα διαφαίνεται, ὅθεν καὶ ἐτυμολογεῖσθαι δοκεῖ τισι τοὺς πρῶνας. αἱ δὲ, χθαμαλαί εἰσι καὶ διὰ τοῦτο ἀφώτιστοι ὡς εἴρηται. Τὸ δὲ οὐρανόθεν ὑπερράγη αἰθὴρ, ἀντὶ τοῦ αἰθρία γέγονε καὶ πανταχοῦ ἐξηπλώθη. οὐκ ἐκ μεγάλου φωστῆρος, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀνωτέρω σποράδων ἀστέρων. τούτου δ' ἐναντίον ἐστὶ τὸ, ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ. ὃ λέγοι ἂν, ὅτι σκότος γέγονεν ἀερόθεν, νεφῶν ὑποδραμόντων τὸν ἥλιον. οὐ γάρ ἐστιν ὁ οὐρανὸς νυκτὸς αἴτιος, μᾶλλον μὲν οὖν αὐτὸς λύει τὸ σκότος, ἢ τὸν ἥλιον περιάγων, ἢ τὴν σελήνην στρέφων, ἢ τοῖς ἄστροις αἰθριάζων. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, εἴη ἂν ὁ οὐρανόθεν αἰθὴρ, οὐρανία λαμπηδὼν, ῥηθεῖσα πρὸς διαστολὴν ἑτέρων φώτων. ὁποῖον καὶ τὸ φῶς ἡλίου παρ' Εὐριπίδῃ, καὶ φῶς σεληναίης παρὰ τῷ κωμικῷ. καιρίως δὲ εἴρηται τὸ ὑπερράγη κατά τε τὴν ὑπὸ πρόθεσιν καὶ τὸ ἐρράγη. ἄνωθεν γὰρ ἐκφανεὶς ὁ ῥηθεὶς αἰθὴρ, κατεσπάρη καὶ εἰς τὰ ταπεινά, οὗ δηλωτικὸν τὸ ὑπερράγη. ὅπερ εἰ καὶ κατερράγη ἐρρέθη, οὐδ' οὕτως ἂν φαύλως πέφραστο. Τὸ δὲ εἴδεται ἄστρα, καιρίως μὲν εἴρηται, ληφθὲν ἀντὶ τοῦ φαίνεται κατὰ πολυωνυμίας λόγον, καὶ δηλοῖ εἰδοποίησιν τοῦ παντὸς διὰ τοῦ φωτός. καιριώτερον δέ γε τὸ φαίνεσθαι. διὸ ἐκεῖνο μὲν, πολλάκις. τοῦτο δὲ, ἅπαξ ἐν τῇ παραβολῇ ἐρρέθη. Τὸ δὲ γέγηθε φρένα ποιμὴν, δοκεῖ μὲν ἐκ περιττοῦ νόμῳ παραβολικῷ κεῖσθαι, οὐκ ἔχει δὲ τὸ ἀκριβὲς οὕτω. πραγματικῶς τε γὰρ ἐτέθη, καὶ τῇ παραβολῇ συμβάλλεται. σκοπιαὶ μὲν γὰρ καὶ πρῶνες, καὶ τοῖς πόρρωθεν φαίνοιντ' ἂν λαμπόμεναι, νάπην δὲ φαινομένην, ποιμὴν ἂν ἴδοι ἐκεῖ βόσκων, ὃς καὶ εἰκότως χαρήσεται. ὡς γὰρ ἡμέρας ὁμίχλῃ ζοφουμένης, ἄχθεται διὰ τὴν κλέπτην ὡς που προείρηται, οὕτω χαίροι ἂν αἰθριαζούσης νυκτός. καὶ ἄλλως δὲ φάναι, ὥσπερ ἀηδὴς ἡμέρα νυκτίμορφος, οὕτως ἡδὺ νὺξ ἡμεροφαής. Τοῦ δὲ πυρὰ, εὐθεῖα τὸ πῦρ. Αἰθόμενον δὲ πῦρ, τὸ καὶ φλόγα ἔχον, πρὸς διαστολὴν ζωπύρου τε καὶ ἄνθρακος καὶ τῶν τοιούτων. Ὅτι κἀνταῦθα ὡς καὶ ἀλλαχοῦ, ἵπποι κρῖ λευκὸν ἐρέπτονται καὶ ὀλύρας. δῆλον δὲ ὅτι τε, ὡς καὶ προεδηλώθη, ἀποκοπὴν ἔπαθε τὸ κρῖ, ἀπὸ τοῦ κρῖμνον, διὸ καὶ οὐδετέρου γένους ἐστὶ καὶ αὐτὸ καθ' ὁμοιότητα τοῦ δῶμα δῶ, καὶ κάρηνον κάρη. Καὶ ὅτι λευκὸν κρῖ, ὡς ὄντος τινὸς καὶ μέλανος τὴν ἐπιφάνειαν. καὶ πρὸς διαστολὴν δέ τινα σίτου. καὶ ὅτι τὸ ἐρέπτεσθαι, ἀλόγοις μόνοις οἰκεῖον, οἷς τῇ ἔρᾳ ἐπικύπτουσιν ἡ τροφή. καὶ ὅτι ὀρόβου βραχύτερον σπέρμα ἡ ὀλύρα. καὶ ὅτι ἀκίνητον εἰς κλίσιν τὸ κρῖ, ἐστέρηται γὰρ τοῦ ὅλου ποδὸς τῆς ληγούσης καθ' ἣν ἐκινεῖτο. οὕτω δὲ καὶ τὸ δῶ, καὶ τὸ κάρη, καὶ ὅλως τὰ παθόντα ἀποκοπήν. Ὅτι τὴν ἠῶ χρυσόθρονόν που καλέσας, εὔθρονον ἐνταῦθα τὴν ἡμέραν φησί, μυθικώτερον οὕτω φράσας. ἄλλως γὰρ, οὐ πρέπει τῇ ἡμέρᾳ θρόνος, ἐπεὶ ὀρθίους ἐν ἡμέρᾳ εἶναι χρὴ τοὺς σπουδαίους. ἀφ' οὗ καὶ ὁ ὄρθρος γίνεται, ὃς εἰς ἔργα ἡμᾶς ὀρθοῖ. οὕτω δὲ μύθου, καὶ τὸ τὸν ἀκίνητον δία ἐπὶ θρόνου καθίζειν. εἴτε γὰρ αἰθὴρ ὁ ζεὺς, εἴτε ἥλιος, εἴτε οὐρανὸς, οὐκ ἂν ἀκινητίζοι καθήμενος. Ἐνταῦθα δὲ ὁ ποιητὴς μυθοδεύων συνήθως, ὡς ἡ ποίησις οὐ τοῖς ἀναγκαίοις μόνον, ἀλλὰ καί τισι παρέργοις ἁβρῶς ἐμπλατύνεται, οὐκ ἠρκέσθη εἰπὼν ἵπποις ἐρέπτεσθαι, ἃ προσεχῶς ἔφη, ἀλλὰ προσέθετο ἁπλῶς οὕτω εἰς οὐδὲν δέον, καὶ τὸ, ἑσταότες παρ' ὄχεσφιν εὔθρονον ἠῶ μίμνον. γλυκέως μὲν εἰπὼν ὡς εἴπερ λογικοὶ ἦσαν. οὐκ ἂν δὲ ὀφλέτης ὢν ἢ ἐλπιζόμενος καὶ οὕτω φράσαι, ἀλλὰ παρὰ προσδοκίαν λαλήσας, ὁποῖος αὐτὸς τὰ πολλά.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ι ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ συμβουλεύσαντος τοῖς Ἕλλησι φυγεῖν, ἵστανται, τὴν ἐναντίαν ἀποφαινόμενοι γνώμην, Διομήδης, καὶ Νέστωρ. Συμβουλεύσαντος δὲ Νέστορος, πρὸς Ἀχιλλέα πέμπονται πρέσβεις. καὶ δεηθεῖσιν αὐτοῖς, ἀντεῖπεν Ἀχιλλεύς. οἱ δὲ ἀπαγγέλλουσι. καὶ μετὰ ταῦτα, εἰς ὕπνον τρέπονται.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ Ι ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΟΤΙ λιταὶ ἡ ῥαψῳδία ἐπιγράφεται αὕτη, ἀπὸ μιᾶς ταύτης κειμένης λέξεως, διὰ τὴν πρὸς Ἀχιλλέα πρεσβείαν τῶν Ἑλλήνων, οἳ ἐκεῖνον συμμαχεῖν ἐλιτάζοντο. ἡ δὲ ἡρωϊκὴ ἐπιγραφὴ, ἔχει οὕτως. Ἐξεσίη δ' Ἀχιλῆος ἀπειθέος ἐστὶν ἰῶτα. Ἔστι δὲ ἐξεσία, ἡ πρεσβεία, ἧς χρῆσις καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ. πάνυ δὲ ἐναγώνιος ἡ ῥαψῳδία καὶ πολλὴν ἔχουσα δύναμιν ῥητορείας δικανικῆς, ἐν οἷς οἱ μὲν πρέσβεις λέγουσιν. ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς ἀντιλέγει. καὶ εἴπερ που ἀλλαχοῦ, ἐνταῦθα τὴν ἐν λόγῳ πολιτικῷ ῥητορικὴν Ὅμηρος ἐπιδείκνυται.

ΩΣ οἱ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον, αὐτὰρ Ἀχαιούς,
Θεσπεσίη ἔχε φύζα, φόβου κρυόεντος ἑταίρη.
Πένθεϊ δ' ἀτλήτῳ βεβολήατο πάντες ἄριστοι.
Ὡς δ' ἄνεμοι δύο πόντον ὀρίνετον ἰχθυόεντα,
Βορέης καὶ Ζέφυρος, τώ τε θρήκηθεν ἄητον
Ἐλθόντ' ἐξαπίνης, ἄμυδις δέ τε κῦμα κελαινὸν
Κορθύεται, πολλὸν δὲ παρὲξ ἅλα φῦκος ἔχευαν,
Ὡς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἀχαιῶν.
Ἀτρείδης δ' ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος ἦτορ,
Φοίτα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κελεύων,
Κλήδην εἰς ἀγορὴν κικλήσκειν ἄνδρα ἕκαστον,
Μὴ δὲ βοᾶν. αὐτὸς δὲ μετὰ πρώτοισι πονεῖτο.
Ἷζον δ' ἐν ἀγορῇ τετιηότες. ἂν δ' Ἀγαμέμνων
Ἵσταρ δακρυχέων, ὥστε κρήνη μελάνυδρος,
Ἥτε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ,
Ὡς ὁ βαρυστενάχων ἔπε' ἀργείοισι μετηύδα:
Ὦ φίλοι, ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ζεύς με μέγα κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ,
Σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον, ἀπονέεσθαι.
Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει

Ὅτι σχῆμα ἐνταῦθα κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἀντίθετον, τό. ὡς οἱ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον, αὐτὰρ ἀχαιοὺς θεσπεσίη εἶχε φύζα. ἀντιθετικὸν γὰρ τὸ εἰπεῖν, οἱ μὲν εἶχον, τοὺς δὲ εἶχε. καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ οἱ μὲν εἶχον. οἱ δὲ εἴχοντο. Ὅρα δὲ ὅτι διαφέρειν ἐνταῦθα φαίνεται φύζα καὶ φόβος. φησὶ γοῦν. φύζα φόβου κρυόεντος ἑταίρη. καὶ λέγουσιν οἱ παλαιοί, ὅτι ἀεὶ μὲν, φύζα ἡ μετὰ δέους φυγή. ὅθεν καὶ ἔλαφοι φυζακιναί. νῦν δὲ φύζαν τὴν ἔκπληξιν ὁ ποιητὴς καλεῖ, φίλα φρονοῦσαν τῷ φόβῳ. προηγουμένην μέντοι ὡς τὰ πολλά. ἐκπλαγεὶς γάρ τις, εἶτα φεύγει τὸ φρικτόν. Κρυόεις δὲ φόβος, ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος, ὁ ψύχων τοὺς φεύγοντας. ἤδη δέ ποτε καὶ ἀπονεκρῶν. οὕτω καὶ ἀνάπαλιν, θαλπωρὴ ἡ ἐλπὶς, ὡς θάλπουσα καὶ ζωοῦσα. Ὅτι βέλει τὸ πένθος ἔοικεν, ὡς πλῆττον εἰς ψυχήν. διό φησι. πένθεϊ δ' ἀτλήτῳ

βεβολήα

Δυσκλέα ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
Οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
Ος δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
Ηδ' ἔτι καὶ λύσει, τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Αλλ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάντες.
Φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Οὐ γὰρ ἔτι τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Ως ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες ἀχαιῶν.
Οψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς διομήδης.
Ατρείδη, σοὶ πρῶτα μαχήσομαι ἀφραδέοντι,
Η θέμις ἐστὶν ἄναξ ἀγορῇ, σὺ δὲ μή τι χολωθῇς.
Αλκὴν μέν μοι πρῶτον ὀνείδισας ἐν δαναοῖσι,
Φὰς ἔμεν' ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα, ταῦτα δὲ πάντα
Ισασ' ἀργείων ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες.
Σοὶ δὲ διάνδιχα δῶκε κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω.
Σκήπτρῳ μέν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων,
Αλκὴν δ' οὔτι δῶκεν, ὅ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Δαιμόνι', οὕτω που μάλα ἔλπεαι υἷας ἀχαιῶν
Απτολέμους τ' ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδας ὡς ἀγορεύεις.
Εἰ δέ τοι αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυται ὥς τε νέεσθαι,
Ερχεο, πάρ τοι ὁδὸς, νῆες δέ τοι ἄγχι θαλάσσης
Εστᾶσ', αἵ τοι ἕποντο μυκήνηθεν μάλα πολλαί.
Αλλ' ἄλλοι μενέουσι καρηκομόωντες ἀχαιοί,
Εἰσόκε περ τροίην διαπέρσομεν. εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ,
Φευγόντων σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Νῶϊ δ' ἐγὼ Σθένελός τε μαχησόμεθ' εἰσόκε τέκμωρ
Ιλίου εὕρωμεν, σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν.

βεβολήατο πάντες ἄριστοι. γίνεται δὲ τὸ βεβολήατο, ἀπὸ τοῦ ἐσωτάτου τοῦ βολῶ βολήσω τὸ βάλλω. καὶ ἔστι πρωτότυπον αὐτὸ καὶ τοῦ βλῶ βλήσω, ἐξ οὗ κατὰ βεβλήατο, ἤγουν βέβληντο. καθὰ καὶ τὸ βεβολημένος τοῦ βεβλημένος. καὶ τοιοῦτον μὲν τὸ ἁπλοῦν βολεῖν. τὸ δὲ ἀντιβολεῖν, ἑτέροιον ἔγνωσται εἶναι· ὡς καὶ τὸ ἐπὶ νηῶν βολεῖν, εἴτε βολίζειν, ὃ βάθους θαλάσσης δηλοῖ μέτρημα διὰ καθιεμένου βόλου τινός. Ορα δὲ ὅπως ἐσέμνυνεν Ομηρος τοὺς ἀριστεῖς. τοὺς μὲν γὰρ δῆμον, ὅ ἐστι τὸν κοινὸν ὄχλον, θεσπεσία εἶχεν ὡς ἐρρέθη φύζα, ὁποίαν ἔχουσιν ἅπαντες οἱ μετ' ἐκπλήξεως φεύγοντες. τοὺς δὲ ἀρίστους πένθει βεβλῆσθαί φησιν, ἤδη δὲ καὶ τὸν λαὸν, ἐσέμνυνέ πως διὰ τοῦ θεσπεσίη. οὐ γὰρ φυσικὴν αὐτοὺς φύζαν ἔχει, ἀλλὰ ἐκ θεοῦ πεσοῦσα, ὅ ἐστιν ἐκ θεομηνίας ἐπεισφρήσασα. παρακαπὼν δὲ, τὸν Ατρείδην ἄχει βεβλῆσθαί φησι. λέγει γάρ. Ατρείδης δ' ἄχεϊ βεβολημένος ἦτορ ἐφοίτα. Καὶ ὅρα ὅπως καιρίαις ὁ ποιητὴς πλουτεῖ λέξεσι καὶ ἐπιθέτοις καὶ τούτοις. ἐπὶ μὲν ἀχαιῶν, φύζαν θεσπεσίαν εἰπών. ἐπὶ δὲ τῶν ἀρίστων, πένθος ἄτλητον. ἐπὶ δὲ τοῦ βασιλέως, ἄχος μέγα. Οἱ τὸν ἑλληνικὸν τάραχον ἑρμηνεύων διὰ παραβολῆς. φησίν. ὡς δ' ἄνεμοι δύο πόντον ὀρίνετον ἰχθυόεντα. Βορέης καὶ Ζέφυρος, τώ τε θρήκηθεν ἄητον ἐλθόντ' ἐξαπίνης, ἄμυδις δέ τε κῦμα κελαινὸν κορθύεται, πολλὸν δὲ παρὲξ ἅλα φῦκος ἔχευαν, ὡς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀχαιῶν. εἰκάζει δὲ ἀνέμοις δισὶν ὁ ποιητὴς τὸν εἰς δύο τινὰ μερισμὸν τῶν ἑλλήνων, οἳ δαΐζονται, ὅ ἐστι μερίζονται βουλαῖς, εἴτε μένειν, εἴτε φεύγειν χρεὼν, ὡς μετ' ὀλίγα φανεῖται. Ορα δὲ ὡς οὐ μόνον θυμὸς ὀρίνεται, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ πόντος ἀνέμοις ταρασσόμενος. Τὸ δὲ ἰχθυόεντα, νῦν μὲν περιεκτική τις ἐστὶ φωνὴ, πόντος γὰρ ἰχθυόεις, ὁ περιέχων ἰχθῦς. τοιοῦτον δέ τι καὶ τὸ, ἰχθυόεντα κέλευθα. ὅτε δέ τις εἴποι βίον ἰχθυόεντα, ἢ ἰχθυόεντα γένεθλα, οὐ περιοχῆς ἡ λέξις ὡς ἐνταῦθα δηλοῖ. Ιστέον δὲ ὅτι κατὰ τὸ ἀνθεμόεντα λειμῶνα, καὶ ἰχθυόεντα πόντον, κεῖται ἀλλαχοῦ τὸ, οὐρανὸν ἀστερόεντα. Ο δὲ βορέης, ὃς ἀκέφαλον ὡς καὶ προεδηλώθη ποιεῖ τὸν στίχον ἐνταῦθα, παρὰ τὴν βορὰν ἐτυμολογεῖται. καὶ γὰρ ἀδρύνει τοὺς στάχυας ὁ βοῤῥᾶς, καὶ οὕτω γίνεται βορᾶς ἡμῖν αἴτιος, καθὰ καὶ ὁ ἐαρινὸς ζέφυρος. εἰ δὲ ὁ μὲν βοῤῥᾶς διὰ δύο ἐκφέρεται ρρ, ὁ δὲ βορέας τοῦ ἑτέρου ρ ἐξέπεσε ῥοιζήσεως τοῦ ε πλεονάζοντος, ἔχει ὁμοιότητα τοιαύτην καὶ ἐν τῷ, στεῤῥὸς στερεός. Ο δὲ ζέφυρος, ὃς καὶ αὐτὸς κατὰ ὁμοίαν ἔννοιαν ἐτυμολογεῖται ὡς τὰ πρὸς τὸ ζῆν φέρων, καρποφορεῖν γὰρ ποιεῖ καὶ αὐτὸς τὰς ἀρούρας ἔαρος πνέων, καὶ οὕτω φέρει τὸ ζῆν, ποιῶν τὴν γῆν φυσίζωον καὶ ζείδωρον ἀληθῶς, ἢ ὡς ἀπὸ τοῦ ζόφου οὖρος, ἤτοι ἐκ τῶν πρὸς δύσιν ἄνεμος. Θρήκηθεν δὲ πνέειν λέγει τὸν ζέφυρον καὶ τὸν βοῤῥᾶν Ομηρος, ἢ διὰ τὸ τὴν θρᾴκην κοινὸν οἰκητήριον ἀνέμων μυθολογεῖσθαι, ἢ διό τι δὴ αὐτοῦ τῇ καθ' ἡμᾶς ἐμπίπτουσι θαλάσσῃ, οὐ μὴν ἐξ αὐτοῦ ἐκείνης. φησὶ γοῦν καὶ ὁ γεωγράφος τὸν ζέφυρον, οὐκ ἐκ θρᾴκης πνέειν, ἀλλὰ κατὰ τὴν θρᾳκίαν θάλασσαν συμπίπτειν τῷ βοῤῥᾷ περὶ τὸν μέλανα κόλπον. Περὶ δὲ θρᾴκης ἦν καὶ

ἕτερα

δρεπανοειδὲς φασί τινες ἔχειν σχῆμα θέσεως, εἴρηται καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ. ἐμνήσθη δὲ βορέου νῦν καὶ ζεφύρου ὁ ποιητὴς ἐκ τοῦ παρατυχόντος καθὰ ἔδοξεν αὐτῷ, οὐ μὴν κατά τι ἀναγκαῖον. ἴσως δὲ καὶ διὰ τὸ προσκυρεῖν τὸν ῥηθέντα μέλανα κόλπον τοῖς περὶ Ἑλλήσποντον, καθ' ὃν τὸ ἑλληνικὸν ναύσταθμον. Τοῦ δὲ ἄητον, πόῤῥω μὲν θέμα τὸ ἄω ἀήσω, ἐξ οὗ καὶ ἀήτης ἐπὶ ἀνέμου, καὶ ἄημα πνευμάτων παρὰ Σοφοκλεῖ, καὶ ἀΐτης δὲ διὰ τοῦ ι ὁ φίλος, εἰπεῖν δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς ὁ ἐρώμενος διὰ τὸ ἐμπνεῖσθαι διὰ φιλίαν, διὸ καὶ εἴσπνηλος ὁ αὐτὸς παρὰ Λάκωσι. προσεχὲς δὲ θέμα τοῦ ἄητον, ἄημι. ἐξ οὗ καὶ τὸ, ἀνέμων μένος ὑγρὸν ἀέντων. ἐκτέταται δὲ διὰ μέτρον ἡ παραλήγουσα τοῦ ἄητον. τὸ γὰρ ἁπλοῦν δυϊκὸν, ἄετον ὡς τίθετον. Τὸ δὲ ἐξαπίνης ἐλθεῖν, τὸ σφοδρόν τε δηλοῖ τοῦ, τραγῳδικῶς εἰπεῖν, δυσπνόου θρῄσσης πνοῆς, οἳ γοῦν οὕτω πνέοντες ἐπὶ πλεῖον ταράττουσι τὴν θάλασσαν. καὶ πρὸς τὸ πρᾶγμα δὲ καλῶς συμβιβάζεται, καὶ τοῖς ἀχαιοῖς γὰρ ἐξαπίνης καὶ ὡς οὐκ ἂν ἤλπισαν ἐπῆλθεν ὁ τάραχος. Τὸ δὲ ἄμυδις, αἰολικόν ἐστι, καθὰ καὶ τὸ ἄλλυδις. διὸ καὶ ψιλοῦται. ψιλωτικοὶ γὰρ οἱ αἰολεῖς. Κῦμα δὲ κελαινὸν, ᾧ οὐ προσλογίζεται καὶ ἀφρὸς ἐξ οὗ κῦμα φαληριῶν, ὅ ἐστι λευκόν. Τὸ δὲ κορθύεται, ἀπὸ κόρυθος γίνεται. καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ κορύσσεται, ἤγουν κορυφοῦται. ὡς τὸ, κορυσσομένης Ἀμφιτρίτης. εἰ δὲ μικροπρεπὲς δοκεῖ ἀπὸ κόρυθος καὶ ζωϊκῆς κορυφῆς λέγειν κορθύεσθαι, καὶ κορύσσεσθαι, καὶ κορυφοῦσθαι τὴν οὕτω μεγάλα ὑψουμένην θάλασσαν, ἐνθυμητέον ὡς οὐκ ἐξ ἀνάγκης ἡ ῥοπὴ ἀεὶ ποιότητος μεγαλεῖον ζητεῖ, καὶ ποσότητος, ἀλλ' ἢ μόνον ὅτε που ἐγχωρεῖ, μεγάλοις τε μικρὰ προσβιβάζουσα, ὡς ὅτε ἀνθρωπίνως φράζει τὰ θεῖα. καὶ αὖ πάλιν μικροῖς μεγάλα, ὁπηνίκα ποιεῖ ἔμπαλιν. οὕτω καὶ ὀλύμπου κορυφαὶ καὶ κάρηνα λέγονται, καὶ σκάφος, οὐ μόνον πλοῖον. ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ μέγιστος κόσμος, οὗ καὶ κυβερνήτης πρόϊσταται θεὸς, ὁ καὶ δημιουργὸς κληθεὶς ἀπὸ σμικροτάτου τροπικῶς τοῦ κατὰ πόλεις δημιουργοῦ, ὃν δηλοῖ ἡ Ὀδύσσεια. Τὸ δὲ παρὲξ ἅλα, ἐπίῤῥημά ἐστι τοπικὸν, συγκείμενον ἀπὸ τῆς παρὰ καὶ ἐξ προθέσεως. δηλοῖ δὲ τὸ παρὰ τὴν ἅλα. ἢ μᾶλλον, τὸ ἔξω μὲν ἁλὸς, παρ' αὐτὴν δὲ ἤτοι ἐγγὺς αὐτῆς. Ἰστέον δὲ ὡς ἡμεῖς μὲν οἱ ὕστερον, πάρεξ ἀεὶ φαμὲν βαρυτόνως κατὰ κοινὴν διάλεκτον, καὶ ἀντὶ τοῦ χωρὶς τὴν λέξιν νοοῦμεν, καὶ διὰ τοῦ ξ γράφομεν αὐτὴν, καὶ μόνῃ γενικῇ συντάσσομεν. Ὅμηρος δὲ, παρὲξ λέγει ὀξυτόνως, ἀκολουθῶν τῷ κανόνι τῶν προθέσεων. καὶ ἀντὶ τοῦ ἔξω μὲν, ἐγγὺς δὲ τὴν λέξιν λαμβάνει. καὶ φωνήεντος μὲν ἐπιφερομένου, φυλάσσει τὸ διπλοῦν ὡς καὶ ἐνταῦθα. συμφώνου δὲ ἑπομένου, τρέπει συνήθως τὸ ξ εἰς ἄφωνον τὸ κ. οἷον, παρὲκ νόον ἤγαγεν. ἔστι δ' ὅτε καὶ οὕτω φυλάσσει τὸ ξ, ὡς ἐν τῷ, παρὲξ τὴν νῆσον ἐλαύνομεν. καὶ τὴν σύνταξιν δὲ διφορεῖ. Ἀπίων δὲ καὶ Ἡρόδωρος, φασὶν ὅτι ἐπὶ τοῦ παρὲξ, ἔστι μὲν ὅτε τὸ νοούμενον ἐπικρατεῖ τῆς ἐξ, ἔσθ' ὅτε δὲ τῆς παρά. ἤγουν ἐπεὶ τὸ παρὲξ ἐκ δύο σύγκειται προθέσεων, τῆς παρὰ καὶ τῆς ἐξ, ποτὲ μὲν ἡ τῆς ἐξ προθέσεως νόησις ἐπικρατεῖ καὶ προκαλεῖται γενικὴν σύνταξιν, ὡς τὸ πάρεξ ὁδοῦ, ἤγουν ἔξω τῆς ὁδοῦ. ποτὲ δὲ ἡ παρὰ πρόθεσις νικῶσα, προάγεται εἰς αἰτιατικὴν, ὡς τὸ, παρὲξ τὴν νῆσον, ἤτοι παρὰ τὴν νῆσον. λαμβάνει δὲ τὴν λέξιν Ὅμηρος, ὡς φαίνεται καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν μάλιστα, ἐπὶ τῶν μήτε πάνυ πολὺ ἀπεχόντων, μήτε ἔγγιστα ὄντων, ἀλλὰ ἔξω μὲν ὅπερ ἡ ἐξ πρόθεσις δηλοῖ, ὅμως δὲ ἐγγὺς, ὅπερ διὰ τῆς παρὰ δηλοῦται προθέσεως σημαινούσης ἐγγύτητα, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ πάρεδρος, καὶ παρακαθίζω, καὶ τῶν ὁμοίων. Τὸ δὲ φῦκος, ἐκτείνει μὲν τὴν ἄρχουσαν, ἔστι δὲ εἶδός τι μνίου καὶ βρύου. Ὅτι συγκλήτου μὲν λέξιν ὁ ποιητὴς οὐκ οἶδεν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐῤῥέθη. ὅτε δὲ εἴπῃ ὡς ὁ βασιλεὺς φοίτα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κελεύων, κλήδην εἰς ἀγορὰν κικλήσκειν ἄνδρα ἕκαστον, μηδὲ βοᾶν. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ, ὅσοι κεκλήατο βουλὴν, τὴν σύγκλητον παραδηλοῖ, ἀπὸ τοῦ καλεῖσθαι ὀνομαζομένην. Σοφοκλῆς δὲ, σύγκλητον λέσχην ταύτην καλεῖ. Οὕτω δὲ καὶ γερουσίαν μὲν οὐκ οἶδεν ὀνομάζειν ὁ ποιητὴς, ὅτε δὲ γέροντας λέγει, καὶ ὅτε οἶνον ὀνομάζει γερούσιον, τὴν τῆς γερουσίας ἐμφαίνει ἔννοιαν. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐκ ἐᾷ ὁ βασιλεὺς βοᾶν, ὡς ἐν ἀγορᾷ τοὺς κήρυκας, ἵνα μὴ ἔκπυστα τοῖς τρωσὶ τὰ κατὰ τοὺς ἀχαιοὺς γένοιντο, καὶ γνωσθεῖεν ἀμηχανοῦντες καὶ ταρασσόμενοι, ὥστε βοᾶν μὲν, τὸ τρανέστερον φωνεῖν, κικλήσκειν δὲ, ὅ ἐστι καλεῖν, τὸ ἠρέμα. Τοῦ δὲ κλήδην, ἡ διάθεσις κατὰ τὸ τμήδην, ὃ δηλοῖ τὸ τμητικῶς. ἀττικὸν δὲ καὶ ἅμα ἐτυμολογικὸν τὸ κλήδην κικλήσκειν, ὃ σαφέστερον ἑτέρωθι ἐξονομακλήδην ἐῤῥέθη. Φοιτᾶν δὲ, τὸ ἁπλῶς περιοδεύειν, γινόμενον κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἐκ τοῦ προϊέναι, ἢ ἐκ τῆς ὁδοῦ. ἀττικοὶ δὲ ὕστερον, τὸ ἐς διδασκάλου ἰέναι, φοιτᾶν ἔλεγον. καὶ φοιτητὴν τὸν τὸ τοιοῦτο ποιοῦντα. ὡς δὲ καὶ τὸ ἐνθουσιωδῶς ὁρμᾶν καὶ μαίνεσθαι, φοιτᾶν ἐλέχθη, ὅθεν καὶ φοῖτος ἡ μανία, δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. Τὸ δὲ εἰς ἀγορὴν, οὐκ ἀντιστρέφει οὐδὲ τὴν σύγκλητον ἄγυριν τοῦ λέγεσθαι ἥκειν εἰς ἀγορήν. Ὅτι φιλοπόνῳ οἰκεῖον, τὸ, ἐφοίτα κελεύων, αὐτὸς δὲ μετὰ πρώτοισι πονεῖτο, ὅ ἐστιν ἐνήργει, αὐτοδιακονῶν δηλαδή. Ὅτι Ἀγαμέμνων εἰς δημηγορίαν ἀνίστατο δακρυχέων, ὥστε κρήνη μελάνυδρος, ἥτε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ. καὶ βαρυστενάχων προφέρει ἀπαραποιήτως καὶ ἐνταῦθα πολλὰ, ὧν ἔφη καὶ ἐν τῇ β'. ἀρξάμενος ἐκ τοῦ, Ζεύς με ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ. οὐκ ἐσχηματισμένως μέντοι, ἀλλὰ ἀληθῶς αὐτὰ λαλεῖ. Ἐν οἷς καὶ τὸ φεύγωμεν σὺν νηυσὶ καὶ ἑξῆς. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι σιωπῶσι, δεδιότες μὴ καὶ οὗτος ὁ βασιλικὸς λόγος ἀπόπειρά τις εἴη τῶν ἀχαιῶν. μόνος δὲ καὶ νῦν ὁ Διομήδης, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου, ὀψὲ διὰ τὴν νεότητα εἰπεῖν θαῤῥήσας, οἱ δ' ἄλλοι πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ, δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες, ἀφραδέοντά τε τοὺς βασιλέας

καλεῖ. καὶ κατὰ νόμον ἐντέχνου ῥητορείας παραιτησάμενος νέμεσιν, καὶ ἐν σχήματι προδιορθώσεως αἰτησάμενος μὴ χολωθῆναι τὸν βασιλέα, καὶ οὕτω τῇ τοῦ λόγου τραχύτητι κεράσας ἐπιείκειαν, μαχήσεσθαι τῷ βασιλεῖ λέγει καθὰ θέμις ἐστὶν ἀγορῇ. καὶ ἀναμιμνήσκει ὅτι φθάσας ὁ βασιλεὺς ἀλκὴν τῷ Διομήδει ὠνείδισεν, εἰπὼν ἀπόλεμον αὐτὸν εἶναι καὶ ἀνάλκιδα. εἶτα λέγει ὅτι μάλιστά γε τῷ Ἀγαμέμνονι ὁ Ζεὺς οὐ τέλειον ἔδωκε τὸ ἀγαθόν, ἀλλὰ διάνδιχα τὸ τῆς βασιλείας καλὸν διελών, σκήπτρῳ μὲν ἔδωκε τετιμῆσθαι πλεῖον πάντων, ὡς εὐρυκρείοντα. τοῦτο δὴ τὸ καὶ ἐκ τύχης ποτὲ ἀγαθόν. ἀλκὴν δὲ, οὐκ ἔδωκεν, ὃ κράτος ἐστὶ μέγιστον. ἐξ ἀρετῆς γὰρ τουτὶ τὸ καλόν. φράζει δὲ ὁ ποιητὴς τὰ κατὰ τὸν Διομήδην, οὕτως. Ἀτρείδη, σοὶ πρῶτα μαχήσομαι ἀφραδέοντι, ἣ θέμις ἐστὶν ἄναξ ἀγορῇ, σὺ δὲ μή τι χολωθῇς. ἀλκὴν μέν μοι πρῶτον ὀνείδισας ἐν Δαναοῖσι, φὰς ἔμεν ἀπόλεμον, καὶ ἀνάλκιδα. ταῦτα δὲ πάντα ἴσασ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες, σοὶ δὲ διάνδιχα δῶκε θεός. σκήπτρῳ μέν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων, ἀλκὴν δ' οὔ τι δῶκεν, ὅ, τε κράτος ἐστὶ μέγιστον. δαιμόνιε, οὕτω που μάλα ἔλπεαι υἷας Ἀχαιῶν ἀπολέμους ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδας ὡς ἀγορεύεις; εἰ δέ τοι αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυται ὥστε νέεσθαι, ἔρχεο, πάρ τοι ὁδὸς, νῆες δέ τοι ἄγχι θαλάσσης ἑστᾶσ', αἵ τοι ἕποντο Μυκήνηθεν μάλα πολλαί. ἀλλ' ἄλλοι μενέουσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί, εἰσόκε περ Τροίην διαπέρσομεν. εἰ δὲ καὶ αὐτοί, φευγόντων σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν. νῶϊ δ', ἐγὼ, Σθένελός τε, μαχησόμεθα εἰσόκε τέκμωρ Ἰλίου εὕρωμεν, σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν, ὃ δὴ ἐπιφωνηματικῶς ἐπήνεκται, θεραπεῦον ὡς καὶ ῥηθήσεται τὴν δοκοῦσαν ἀλαζονείαν τοῦ ἥρωος. Ἐν τούτοις δὲ ὅρα ὅπως ὁ Διομήδης ὁ ἐν καιρῷ σιγήσας ὅτε ὠνειδίσθη παρὰ τοῦ βασιλέως, ὡς ἀπόλεμος καὶ ἄναλκις, νῦν εὐθέτως καὶ ἀληθῶς ἐλέγχει τὸν ὀνειδίσαντα, περιτρέπων ἐκείνῳ τὸν ὀνειδισμὸν ἐξ ἔργων αὐτῶν. ἄναλκις γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὁ φεύγειν ἐθέλων, οὐ μὴν ὁ ἐπιμαζόμενος εἰς πόλεμον, ὥς τότε ὁ Διομήδης. καὶ οὕτω μὲν ὁ ἥρως πρὸς βάρος λαλεῖ. ὁ δέ γε βασιλεὺς φέρει τὸν ἔλεγχον διά τε τὴν θέμιν τῆς ἀγορᾶς, καὶ διότι οὐ ψευδές ἐστι τὸ ὄνειδος, ἀλλὰ κατ' αὐτὸ ἀληθίζεται ὁ ἥρως, ὥσπερ αὖ πάλιν ἠλαζόνευται αὐτῷ τὸ, ἐγὼ Σθένελός τε μαχησόμεθα. καὶ ἑξῆς. ὅθεν καὶ ἐπεὶ ὑπέρκομπος ὁ τοιοῦτος λόγος, πῶς γὰρ ἂν οἱ παρὰ Διομήδην ἴσα τῷ πανελληνίῳ δυνήσονται, ἐπάγει θεραπείαν τό, σὺν γὰρ θεῷ ἤλθομεν. οἰκεία δέ φασιν ἄρτι ἡ τοιαύτη μεγαλόφρων ῥητορεία τῷ Διομήδει. παρώξυνται γὰρ οὐ μόνον φιλοτιμίᾳ καὶ θυμῷ, ἀλλὰ καὶ ἀρετῇ, ἔτρωσε γοῦν τὴν τὸν Ἀλέξανδρον σώσασαν. ἀνεῖλε Πάνδαρον. ἔλαβε τοὺς ἵππους Αἰνείου. χρύσεα ὅπλα ἔσχεν. Ἰδαίῳ τῷ ἐκ Τροίας κήρυκι μόνος ἀντεῖπε. κεραυνοῖς ἀντέσχεν. ἔφυγεν ὕστερος. ὑπέστρεψε πρῶτος. καὶ διὰ ταῦτα ὑπέρφρων γίνεται. καὶ ὅμως οὐ θαῤῥεῖ αὐχήσειν πολιορκῆσαι τὴν Τροίαν, ἀλλὰ μαχησόμεθά φησιν ἕως τέκμωρ Ἰλίου εὕρωμεν, ἤτοι τέλος τῆς περὶ τὴν Ἴλιον μάχης. ὅπερ μέσως ῥηθὲν, δηλοῖ οὐ μόνον τὸ ἑλεῖν αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπὶ διακειμένοις ποσὶ λῦσαι τὴν μάχην. τυχὸν δὲ, καὶ τὸ μαχομένοις εὐκλεῶς πεσεῖν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τῷ Ὁμηρικῷ τούτῳ τόπῳ παρ' Ἡροδότῳ ἔοικε τὸ, μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα Ἀρτάβανε, ἐγὼ δὲ καὶ ἄνευ σέο, ὅσα εἶπα ἐπιτελέα ποιήσω. ἔστι δὲ ἐκείνου ἀκομπότερον τὸ Ὁμηρικὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἀσφαλέστερον. καὶ τοιοῦτον μὲν τὸ ἐκτεθὲν Ὁμηρικὸν χωρίον. τὰ δὲ διὰ μέσου αὐτοῦ, εὐθὺς εἰρήσεται. Μελάνυδρος μὲν οὖν κρήνη, οὐ μόνον διότι καθόλου τὸ ὕδωρ μέλαν εἶναι δοκεῖ μὴ φωτιζόμενον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐκ βάθους ἀνάγουσα τὸ ὕδωρ, καὶ ὡς πολύυδρος. αἰγίλιψ δὲ πέτρα, ἥτις διὰ τὸ τοῦ ὕψους δυσανάβατον, καὶ ὑπὸ αἰγὸς λείπεται, ἀλτικοῦ ζώου καὶ πετροβατικοῦ. τοιαύτῃ δέ τινι κρήνῃ τὸν βασιλέα εἰκάζει ἐξ ὑψηλῆς δηλαδὴ καταῤῥεούσῃ πέτρας, διὰ τὸ τοῦ ἥρωος καὶ στερέμνιον καὶ εὐμεγέθες, καὶ διὰ τὸ δαψιλὲς δὲ δάκρυον καὶ ὑπερβολικόν. εὑρεθήσεται δὲ ὑπερβολὴ δακρύων καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπὶ τῷ τοῦ Πατρόκλου νεκρῷ. Δνοφερὸν δὲ ὕδωρ, ἢ τὸ μέλαν ἐξ ὁμοιότητος γνόφου τραπέντος τοῦ γ εἰς δ συνήθως, ἢ ὡς ἐν σχήματι συνθέτῳ, τὸ μετὰ δονήσεως φερόμενον καὶ ψόφου τινός. ᾧ ψόφῳ, ἔοικεν ὁ βαρὺς τοῦ βασιλέως στεναγμὸς, ὡς τὰ δάκρυα τῷ καταῤῥέοντι τῆς πέτρας ὕδατι. φησὶ γάρ. βαρυστενάχων μετηύδα. Ὅτι δὲ μυριαχοῦ εὕρηνται πηγαὶ, οὐ μόνον ἁπλῶς κατὰ πετρῶν χέουσαι ὕδωρ, ἀλλὰ καὶ κατὰ ὀρέων κορυφῶν, δῆλον. καὶ ἱστορεῖ τοιοῦτόν τι καὶ ὁ Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ. Τὸ δὲ ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ, τὸ δυσαπάλλακτον τῆς δυστυχίας δηλοῖ. ἔνθα καὶ Δία εἰπὼν ὑπερμενέα, ἑρμηνεύει ἐπαγαγὼν, ὃς πολλάων πολίων καὶ ἑξῆς. καὶ, τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.

Περὶ δὲ τοῦ ἄνεω ἦσαν, ὅ ἐστιν ἄφωνοι, καὶ τοῦ τετιηότες, ὅ ἐστι λελυπημένοι. τετιμωρημένοι. ἐν ἄλλοις ἐῤῥέθη. Τὸ δὲ μαχήσομαι, ἐπὶ ἀντιλογίας νῦν κεῖται, διὸ ἐπήγαγεν, ὡς θέμις ἐστὶν ἄναξ ἀγορῇ, ἄλλως γὰρ οὐκ ἔστιν ἀνταγορεύειν ἄνακτι. Ἐν μέντοι τῷ, ἐγὼ Σθένελός τε μαχησόμεθα, κυριολεκτεῖται τὸ μαχησόμεθα. ἀπὸ δέ γε τοῦ μαχήσομαι ὡς θέμις ἀγορῇ, καὶ ἡ λογομαχία εἴληπται. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ, μαχήσομαι, ἣ θέμις ἐστὶν ἀγορῇ, ῥητορικῶς τεθεώρηται, ὡς τοῦ συμβουλευτικοῦ εἴδους στασιαζομένου. τοιοῦτον γὰρ πάντως τὸ ἐν ἀγορᾷ κατὰ θέμιν μάχεσθαι. Τὸ δὲ ἄναξ, οὐκ ἀργὸν κεῖται, ἀλλ' ἀξιωματικῶς δηλοῖ ὡς οὐ λέληθέ με ὅτι πρὸς ἄνακτα λαλῶ. εἰδὼς δὲ, ποιῶ τὸ τῇ ἀγορᾷ θεμιτόν. Τὸ δὲ ἀφραδέοντι, οὐ πάνυ τραχέως ἔχει. οὐ γὰρ τὸν ἀφραίνοντα δηλοῖ, ἐπεὶ μὴ δὲ ἐχρῆν εὐθὺς ἐκ προοιμίων ἀπαρακαλύπτως τραχύνεσθαι, ἀλλὰ τὸν κακῶς φραζόμενον. τραχὺ δὲ ὅμως ὂν καὶ τοῦτο, λεαίνεται τῇ ἐπαγωγῇ τοῦ ἄναξ. Τὸ δὲ ἣ θέμις ἐστὶν ἀγορῇ, ἀντὶ τοῦ, ὡς νόμος ἐστὶ τοῖς συγκληθεῖσιν εἰς ἀγοράν, ἢ καὶ κατὰ ἑτερόιον ὄνομα τοῦ, ἡ θέμις, ἀντὶ τοῦ, ἥτις θέ-

μις ἐστὶν ἐν ἀγορᾷ, ἤγουν ὥσπερ νόμος ἐστὶν ἀγορᾶς, ἔξεστι γὰρ ἀγορεύειν τὰ δοκοῦντα. Ἔνθα σημείωσαι καὶ ὅτι ἀγορὰν πάλιν ἔφη καὶ τὴν ὡς εἴρηται σύγκλητον βουλήν. ἐν τούτοις δὲ καὶ σχῆμα προθεραπείας ἐστί· μέλλων γὰρ ὁ Διομήδης τοῦ βασιλέως καθάψασθαι, λέγει· σοὶ πρῶτα μαχήσομαι καὶ ἑξῆς ἕως τοῦ, σὺ δὲ μή τι χολωθῇς. ἄλλως γὰρ, πάνυ ἄτεχνον ἦν κατὰ τοῦ βασιλέως ἀπαρακαλύπτως τραχύνασθαι. Τὸ δὲ ἀλκὴν ὀνείδισας, ἀσυνήθως λέλεκται. οὐ γὰρ ὥσπερ τὸ κλοπὴν ὠνείδισας, ἢ δειλίαν, ἀντὶ τοῦ κλέπτην εἴπας εἶναι, ἢ δειλὸν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα τὸ, ἀλκὴν μέν μοι πρῶτον ὠνείδισας, ἀντὶ τοῦ, ἄλκιμον ὠνόμασας· ἀλλ' ἀντὶ τοῦ, ἐμέμψω μοι τὴν ἀλκήν. διὸ καὶ ἑρμηνεύων ἐπήγαγε τὸ, φὰς ἔμεναι ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα. ὃ πληθυνθὲν, ποιεῖ τὸ ἀπτολέμους ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδας. Τὸ δὲ πρῶτον ὀνείδισας, ἴσον ἐστὶ τῷ, πρῶτος ὀνείδισας. ὅθεν εἰ καὶ εἶπόν φησιν ὡς σοὶ πρῶτα μαχήσομαι, ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὡς πρὸς ἑτέρους, ἐγὼ δὲ δεύτερος ἧκον εἰς λόγους οἷα σοῦ προονειδίσαντος. ὄνειδος δὲ καὶ νῦν, ὕβρις, ὄνοσις. ὅ ἐστι μέμψις, οὐ μὴν τὸ συνῆθες τοῖς μεθ' Ὅμηρον, ὃ δηλοῖ προφορὰν εὐεργεσιῶν ἐπὶ ἐλέγχῳ ἀχαριστίας. Τοῦ δὲ φὰς, τὸ πληθυντικὸν ἦν πρὸ τούτων ἐν τῷ, φάντες ἀριστῆα. Τὸ δὲ ταῦτα δὲ πάντα ἴσασι, πλὴν ἐμφαίνει νοῦν. ὑποκρούεται γὰρ οὐ μόνον ἄρσεις, ὡς οὐκ ἀπτόλεμός εἰμι οὐδὲ ἄναλκις, ἀλλὰ καὶ θέσεις ὡς τοιός δε καὶ τοιόσδε μάλιστα ἐν τῷ ἀριστεύειν ἔγνωσμαι. Τοῦ δὲ διάνδιχα δῶκε, διασαφητικόν ἐστι τὸ, σκήπτρῳ μέν τοι δῶκε καὶ ἑξῆς. ὃ δὴ ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ εὐρυκρείοντα εἶναι τὸν Ἀγαμέμνονα. Τὸ δὲ περὶ πάντων, ἀντὶ τοῦ περιττότερον πάντων, ὅ ἐστιν ὑπὲρ πάντας. Τὸ δὲ ἀλκὴν οὔτοι δῶκε, χρήσιμον εἰς τὸ, ἀλκὴν μέν μοι πρῶτον ὀνείδισας. Δῆλον γὰρ καὶ ὅτι ὁ βασιλεὺς οὕτως ἀλκὴν τῷ Διομήδει ὠνείδισεν, ὅτι δηλαδὴ ἀλκὴν οὐ οἱ δῶκε θεός. τρὶς δὲ ἐνταῦθα κεῖται συνεχῶς τὸ δῶκεν, ὡς λέξις καιρία. Τὸ δὲ τὴν ἀλκὴν γνωμικῶς κράτος εἰπεῖν μέγιστον, ὑπὲρ θέσις ἐστὶ συγκριτική, προτιμωμένη τοῦ βασιλικῶς σκηπτουχεῖν, τὸ μέγα κράτος τὸ ἐξ ἀλκῆς. ἧς ἕνεκεν, καὶ ἡ μάχη κυδιάνειρα λέγεται. Ἔνθα ὅρα καὶ ὅτι ἐτόλμησεν ὁ Διομήδης ἀνάπαλιν εἰπεῖν τῷ σοφῷ Νέστορι. ὁ μὲν γοῦν ἐξαίρων τὸν Ἀγαμέμνονα ὡς κρατοῦντα, ἔφη· εἰ δὲ σὺ ὦ Ἀχιλλεῦ κρατερός ἐσσι, ἀλλ' ὅγε φέρτερός ἐστι, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει. ὁ Διομήδης δὲ ἐνταῦθα τοῦ σκήπτρου τὴν ἀνδρίαν ὑπερτιθεὶς, κράτος εἶναι μέγιστόν φησι τὴν ἀλκὴν, ὑπερεξαίρων ἑαυτὸν λεληθότως τοῦ βασιλέως ὡς ἄλκιμον, οἷα ἐκείνου μὴ ὄντος τοιούτου. ᾧ καὶ σφοδρότερον αὐτὸς νῦν, ἤπερ ὁ Ἀχιλλεὺς τότε προσφέρεται. ὁ μὲν γὰρ συμβολικῶς ὠνείδισε τῷ βασιλεῖ τὸ ἄναλκι, κραδίην αὐτὸν εἰπὼν ἔχειν ἐλάφου, Διομήδης δὲ σαφῶς ἀπέφηνε μὴ ἔχειν αὐτὸν ἀλκήν. Τὸ δὲ, ὅ, τε κράτος ἐστὶ μέγιστον, ἴσως μὲν ἐσχημάτισται. ἦν γὰρ κοινότερον εἰπεῖν, ἥ, τε κράτος ἐστὶ μέγιστον, ὡς τῆς ἀλκῆς τοιαύτης οὔσης. καθὰ καὶ ἀνωτέρω τὸ, μαχήσομαι, ὃ θέμις ἐστὶν, ἄλλως ἐσχηματίσθη κατὰ θῆλυ γένος, ἣ θέμις ἐστί. καὶ παρ' Εὐριπίδῃ δὲ τὸ, πάντα συμφέρουσα ὃ λίαν σώζει, ὅμοιον σχῆμα ἔχει ἔνθα, ἥπερ μεγίστη γίνεται σωτηρία. δύναται δὲ καὶ ἄλλως ὀρθῶς ἔχειν ἐν τῷ ἀπὸ κοινοῦ εἰπεῖν, ὅπερ ἤγουν τὸ δοθῆναί τινι ἀλκὴν, κράτος ἐστὶ μέγιστον. Πρὸς δὲ τὸ φεύγωμεν, καθαπτόμενος ὁ Διομήδης τοῦ βασιλέως διὰ τὸ πληθυντικῶς αὐτὸ εἰρῆσθαι, ἀποσεμνύνων δὲ τοὺς Ἕλληνας ὡς μὴ πεισθησομένους, φησὶν ὡς ἐρρέθη τὸ, δαιμόνιε καὶ ἑξῆς ἕως τοῦ, ὡς ἀγορεύεις, καὶ ἔστι τῆς ἐννοίας τὸ σχῆμα ἐρωτηματικὸν κατὰ ἐλεγκτικὴν δύναμιν ἐνστάσεως. βούλεται γὰρ εἰπεῖν, ὡς οὐ πεισθήσονταί σοι φυγεῖν. ἐφεξῆς δὲ, καὶ ἀντιπερισταστικῶς φησιν ὅτι εἰ δὲ βούλονται, πεισθήτωσαν, εἰπών· εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ, φευγόντων σὺν νηυσί. δοκεῖ δὲ καὶ ἄλλως λέγειν ὁ Διομήδης, ὡς διχῇ ὁ βασιλεὺς ἔσφαλται, αὐτόν τε φθάσας εἰπεῖν ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα, καὶ νῦν δὲ τοὺς Ἀχαιοὺς τοιούτους ἐλπόμενος εἶναι. Τὸ δὲ ὡς ἀγορεύεις, ἐλλέλειπται διὰ γοργότητα. δοκεῖ γὰρ λείπειν, ἢ τὸ φυγεῖν, ἵνα λέγῃ, ὡς ἀγορεύεις φυγεῖν φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν. ἢ τὸ νέεσθαι, καθὰ μικρόν τι ὑποκαταβὰς, φησίν. ἔτι δὲ τὸ ὡς ἀγορεύεις, ἀστείως εἴρηκε, μονονουχὶ λέγων ὡς εἰ καὶ θετέον ὅτι ἀπτόλεμοι καὶ ἀνάλκιδες οἱ Ἀχαιοὶ, ἀλλ' οὐχ οὕτως ὡς ἀγορεύεις, ἵνα καὶ φεύγωσι. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, ἀπόδειξίς ἐστι τὸ ὡς ἀγορεύεις, τοῦ ἔλπεσθαι ἀνάλκιδας εἶναι τοὺς Ἀχαιούς. ὁ γὰρ ἀγορεύων τι ψεκτόν τινος, καὶ τοιοῦτον ἐκεῖνον ἔλπεται εἶναι. Ἐν δὲ τῷ, ὥστε νέεσθαι, κοινότερον πλεονάζει ὁ τέ σύνδεσμος, ὡς καὶ ἐν τῷ οἷόν τε, ἀντὶ τοῦ δυνατόν, καὶ ἐν τῷ οἷός τε ἦν. καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις. Τὸ δὲ τὰς νῆας τῷ βασιλεῖ ἄγχι θαλάσσης ἑστάναι, σκῶμμα λεληθότως εὐφυές ἐστιν, ὡς δῆθεν προχείρου τοῦ βασιλέως ὄντος φυγεῖν. Τὸ δὲ, αἵ τοι ἕποντο Μυκήνηθεν. μετρικεύει τε ἅμα καὶ ἑρμηνεύει τὸν νοῦν, ἵνα μὴ βασιλέως νῆες αἱ κατὰ τὸν ναύσταθμον πᾶσαι νοοῖντο. Τὸ δὲ μάλα πολλαὶ, ἀποσεμνύνει πάλιν τὸν βασιλέα φιλαλήθως ὡς καὶ ἄλλως πολύναυν. ὅτι δὲ καὶ πολλαὶ αὐτῷ νῆες ἦσαν, ἡ Βοιωτία ἐδήλωσεν. Ἐν δὲ τῷ. ἀλλ' ἄλλοι μενέουσιν, ἢ περιττὸς ὁ ἀλλὰ σύνδεσμος, ἢ ἔλλειψιν ἔχει νοήματος, ἵνα λέγῃ, ὡς εἰ καὶ σὺ ἀπελεύσῃ, ἀλλὰ οἱ λοιποὶ μενοῦσι. τὸ δὲ εἰσόκε Τροίην διαπέρσομεν, οὐ μόνον σεμνότερον, ἀλλὰ καὶ σαφέστερον τοῦ, εἰσόκε τέκμωρ Ἰλίου εὕρωμεν. ἐκεῖνο δὲ πῶς νοεῖται, προείρηται. εἰ δὲ ἀκόλουθον ἦν πρὸς τὸ, ἄλλοι μενέουσιν Ἀχαιοὶ, εἰπεῖν, εἰσόκε Τροίην διαπέρσουσιν, ἀλλ' ὁ Διομήδης οὐκ ἠνέσχετο μὴ κοινώσασθαι τὸ καλόν. τὸ μὲν παραμεῖναι, τοῖς ἄλλοις προσνείμας ἐπὶ ἐπαίνῳ ἐκείνων. τοῦ δὲ περθῆσαι, καὶ ἑαυτὸν θέμενος κοινωνόν. τὸ δὲ, εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ, φευγόντων, ἀντὶ τοῦ, εἰ δὲ βούλονται φευγέτωσαν καὶ αὐτοί. καὶ ἔστι σχῆμα συνῆθες ἐλλείψεως, οὐ μόνον γοργὸν, ἀλλὰ καὶ σεμνὸν διὰ τὴν ἀποσιώπησιν τοῦ προαιρετικοῦ ῥήματος, οὐ γοῦν καθαρῶς ἀνέχεται εἰπεῖν, εἰ βούλονται φεύ-

γέτωσαν. ὅτι δὲ τὸ φευγόντων, προστακτικῶς ῥηθὲν κατὰ ἀττικούς, σχῆμα καὶ αὐτό ἐστιν ἐλλειπτικόν, οὐκ ἄδηλόν ἐστιν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ, εἰ δὲ φευγόντων, χρήσιμόν ἐστιν εἰς νόησιν τοῦ, εἰ δ' ἄγε μὴν πείρησαι, καὶ τῶν ὁμοίων. Τοῦ δὲ νῶϊ, ἑρμηνεία ἐστὶ τὸ, ἐγὼ, Σθένελός τε. εὐθεῖα γὰρ δυϊκῶν ἡ τοιαύτη ἀντωνυμία ἐστίν.

Ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι τὸ, σοὶ πρῶτα μαχήσομαι ἀφραδέοντι, ἣ θέμις ἐστὶν ἀγορῇ, σὺ δὲ μή τι χολωθῇς, παντὶ προσαρμόττει ἀντιλέγοντι πρὸς τὸν μὴ καλῶς βουλευσάμενον. ἀνδρεῖος δὲ ἀνὴρ ἐπὶ δειλίᾳ ὀνειδισθεὶς πρός τινος μάτην, εὐλόγως ἂν εἴποι τὸ, ἀλκὴν μέν μοι πρῶτον ὀνείδισας, φὰς ἔμεναι ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα, ταῦτα δὲ πάντα ἴσασι καὶ ἑξῆς. ἀνὴρ δὲ πλούσιος μὲν ἢ ἄλλως πως ἄρχων, ἀγεννὴς δὲ, ἀκούσοι ἂν προσφυῶς ὅτι θεὸς σκήπτρῳ μὲν ἢ πλούτῳ τυχὸν ἤ τινι τοιούτῳ, δῶκέ σοι τετιμῆσθαι περὶ πάντων, ἀλκὴν δ' οὔτι δῶκεν, ὅ, τε κράτος ἐστὶ μέγιστον. Πρὸς δὲ τὸν ἐθέλοντα ὑποχωρεῖν ἔκ τινος μὴ πάνυ τοῦτο ἐθέλοντος, καλὸν ῥηθῆναι τὸ, εἴ σοι θυμὸς ἐπέσσυται, ἔρχεο, πάρ τοι ὁδὸς, ἤτοι πάρεστί σοι ὁδεύειν, καὶ ὡς εἰπεῖν, ὑφήπλωταί σοι ἡ ὁδός. τοῦτο δὲ ἤδη καὶ παροιμιῶδες γέγονεν. ὁδὸς δὲ νῦν ἡ διὰ νηῶν κέλευθος, ἣν οἴδαμεν ἐκ τοῦ ἐλεύθω γινομένην. κατὰ γὰρ τὸν ἀλεξανδρέα Ἡρακλείδην, ὡς πατῶ πάτος, στείβω στίβος, οὕτω ἐλεύθω ἔλευθος, καὶ πλεονασμῷ τοῦ κ κέλευθος. ᾧ λόγῳ καὶ τὴν αὐλωνίαν, χάραξ καυλωνίαν φησὶν ἐν Ἰταλικοῖς. οὕτω δέ φησι καὶ τὰ ἀνθήλια κανθήλια. καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον. Ὁ δὲ μετὰ θείου θάρσους προσλιπαρῶν τινι ἔργῳ, ἐρεῖ ὅτι παραμενῶ εἰσόκε τέκμωρ εὕρω, σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθα. εἰ δὲ πλείους οἱ προσμένοντες, σχηματισθήσεται ὁ λόγος καὶ πληθυντικῶς, εἰληλούθαμεν, ἤγουν ἐληλύθαμεν. ὃ κατὰ τὸν ῥηθέντα Ἡρακλείδην πεποίηται διαλέκτοις τέσσαρσιν. ἀτθίδι, ἰάδι, βοιωτίᾳ, αἰολίδι. ἐλεύθω γὰρ, οὗ μέσος κοινὸς παρακείμενος ἤλουθα, καὶ ἀττικῶς ἐλήλυθα. κατὰ τὸ ἤρεικα ἐρήρεικα, ὅ ἐστιν ἔσχισα. ἤλειφα ἀλήλιφα. ἐπεὶ δὲ ἔθος βοιωτοῖς προστιθέναι τῷ υ τὸ ο. καὶ ἰακὸν, τῷ ε τὸ ι. γίνεται οὕτως εἰλήλουθα. ὃ βεβοιωτίασται μέν φησι κατὰ τὴν παραλήγουσαν, κατὰ δὲ τὴν πρώτην, ἤγουν τὴν ἄρχουσαν, ἰώνισται. τοῦ δὲ τοιούτου εἰλήλουθα, πληθυντικὸν εἰληλούθαμεν ἀναλόγῳ προσθέσει τοῦ μεν, κατὰ τὸ τέτυφα τετύφαμεν, ὅθεν αἰολικῶς συγκέκοπται τὸ εἰλήλουθμεν, αἰολέων γάρ εἰσιν αἱ συγκοπαί. ὅτι δὲ συγκέκοπται τὸ εἰλήλουθμεν, δῆλον οὕτω. πᾶν ῥῆμα πληθυντικὸν πρώτου προσώπου, ἑκάστοτε πρὸ τοῦ μεν φωνῆεν ἔχει, καὶ οὐδέποτε σύμφωνον, τοῦτο δὲ ἔχει πρὸ τοῦ μ τὸ θ, συγκέκοπται ἄρα. ὥσπερ καὶ τὸ ἐπέπιθμεν, ἐκ τοῦ ἐπεπίθομεν. καὶ τὸ ἴσμεν, ἐκ τοῦ ἴσαμεν. οὗ θέμα, τὸ ἴσημι.

Ὅτι Διομήδους δημηγορήσαντος, ἐθαύμασαν Ἕλληνες ὡς δηλοῖ τὸ, ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες ἀχαιῶν, μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος. ἔστι δὲ ἀγαίεσθαι μὲν, φθόνου. ἀγάσασθαι δὲ ἐκπλήξεως. Ὅτι Νέστωρ ἔργοις αὐτοῖς ἤδη τὴν τοῦ Διομήδους ἀνδρείαν μεμαθηκὼς οἷα πρὸ μικροῦ δι' αὐτοῦ περισωθεὶς, μαρτυρεῖ ὅτι τε ἐν πολέμῳ δύναται, καὶ ὅτι βουλῇ τῶν ὁμηλίκων ὑπέρχει, καὶ τὴν δημηγορίαν δὲ αὐτοῦ ἐπαινεῖ. φησὶ γοῦν. Τυδείδη, περὶ μὲν πολέμῳ ἔνι κρατερός ἐσσι. καὶ βουλῇ μετὰ πάντας, ὅ ἐστι κατὰ πάντας ὁμήλικας ἔπλευ ἄριστος. οὔ τίς τοι τὸν μῦθον ὀνόσσεται, ὅσσοι ἀχαιοὶ, οὐδὲ πάλιν, τουτέστιν ἔμπαλιν ἐρέει, ἐναντιούμενος δηλαδή. ἀτὰρ φησὶν οὐ τέλος ἵκεο μύθων, τουτέστιν ἐλλιπῶς συνεβουλεύσω, καὶ οὐ τελείαν γνώμην εἰσήνεγκας, οὐ δι' ἀφροσύνην, ἀλλ' ὅτι μὴ ἔχεις

Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες ἀχαιῶν
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετεφώνεεν ἱππότα Νέστωρ.
Τυδείδη, περὶ μὲν πολέμῳ ἔνι καρτερός ἐσσι,
Καὶ βουλῇ μετὰ πάντας ὁμήλικας ἔπλευ ἄριστος.
Οὔ τίς τοι τὸν μῦθον ὀνόσσεται ὅσσοι ἀχαιοὶ,
Οὐδὲ πάλιν ἐρέει, ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκεο μύθων.
Ἦ μὴν καὶ νέος ἐσσὶ, ἐμὸς δέ κε παῖς εἴης
Ὁπλότερος γενεῆφιν, ἀτὰρ πεπνυμένα βάζεις
Ἀργείων βασιλῆας, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν, ὃς σεῖο γεραίτερος εὔχομαι εἶναι,
Ἐξείπω, καὶ πάντα διίξομαι. οὐδέ κέ τίς μοι
Μῦθον ἀτιμήσει, οὐδὲ κρείων Ἀγαμέμνων.
Ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος,
Ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου ὀκρυόεντος.
Ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθα, φυλακτῆρες δὲ ἕκαστοι
Λεξάσθων παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός.
Κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι. αὐτὰρ ἔπειτα
Ἀτρείδη, σὺ μὲν ἄρχε, σὺ γὰρ βασιλεύτατός ἐσσι.
Δαίνυ δαῖτα γέρουσιν. ἔοικέ τοι, οὔ τοι ἀεικές.
Πλεῖαί τοι οἴνου κλισίαι, τὰς νῆες ἀχαιῶν

Ἠμάτιαι θρήικηθεν ἐπ' εὐρέα πόντον ἄγουσι.
Πᾶσά τοι ἔσθ' ὑποδεξίη· πολέεσσι δ' ἀνάσσεις.
Πολλῶν δ' ἀγρομένων, τῷ πείσεαι ὅς κεν ἀρίστην
Βουλὴν βουλεύσῃ. μάλα δὲ χρεὼ πάντας ἀχαιοὺς
Ἐσθλῆς, καὶ πυκινῆς, ὅτι δήϊοι ἐγγύθι νηῶν
Καίουσι πυρὰ πολλά. τίς ἂν τάδε γηθήσειε;
Νὺξ δ' ἥδ', ἠὲ διαρραίσει στρατὸν, ἠὲ σαώσει.

τὴν ἀπὸ τοῦ γήρως ἐμπειρίαν. φησὶ γάρ. ἦ μὴν καὶ νέος ἐσσί, ἐμὸς δέ κε καὶ παῖς εἴης, ὅ ἐστι φανείης, νομισθείης, ὁπλότερος γενεῆφιν, ἀτὰρ πεπνυμένα βάζεις ἀργείων βασιλῆας, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπες. ἐπίκρισις δὲ Ὁμήρου τὰ ῥηθέντα, ἐφ' οἷς τεχνικῶς δεδημηγόρηκε, καὶ ὡς αὐτὸς λέγει κατὰ μοῖραν ἔειπεν. εἶτα πλεότερον συμβουλεύεται αὐτὸς οἷα γεραίτερος, ἄλλα τέ τινα, καὶ ὡς χρὴ πρέσβεις εἰς Ἀχιλλέα στεῖλαι, καὶ σπεῦσαι πείσειν ἐκεῖνον δώροισί τε ἀγανοῖς, καὶ ἔπεσι μειλιχίοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τε τὸ ὅσσοι ἀχαιοί, πρὸς διαστολὴν εἴρηται, ὡς τῶν ἐχθρῶν τρώων μεμψομένων ἂν τὴν τοῦ ἥρωος δημηγορίαν. καὶ ὅτι τὸ, οὔτις ὅσσοι ἀχαιοί, περιπέφρασται διὰ ἐξαλλαγὴν σχήματος, ἀντὶ τοῦ, οὔτις τῶν ἀχαιῶν. καὶ ὅτι ἔπαινος γενναίου νέου καὶ συνετοῦ τό. περὶ μὲν πολέμῳ καρτερός ἐσσι καὶ ἑξῆς, ἕως τοῦ, οὐδὲ πάλιν ἐρέει. Καὶ ὅτι ὁ μέλλων πλεότερόν τι δημηγορῆσαι εἴποι ἄν, πρὸς τὸν ἁπλῶς διὰ νεότητα βουλευσάμενον, τὸ τοῦ Νέστορος πρὸς Διομήδην. ὡς πεπνυμένα μὲν βάζεις καὶ κατὰ μοῖραν ἔειπες, αὐτὰρ ὡς προείρηται, οὐ τέλος ἵκεο μύθων. ἦ μὴν καὶ νέος ἐσσί, ἀλλ' ἄγ' ἐγών, ὃς σεῖο γεραίτερος εὔχομαι εἶναι, ἐξείπω καὶ πάντα διΐξομαι. οὐδέ κε τίς μοι μῦθον ἀτιμήσει, οὐδ' ὁ δεῖνα, κεῖται δὲ ὧδε ὁ βασιλεύς. τοῦτο δὲ εἶπεν ὁ σοφὸς γέρων, σεμνύνων τὸν βασιλέα, ὡς ἢ κριτικὸν ῥήτορα, ἢ ὡς ὑπὲρ πάντας δυνάμενον. Ἔστι δ' ἐν τούτοις τὸ μὲν βάζεις βασιλῆας, ἐλλιπὲς προθέσεως. βούλεται γὰρ εἰπεῖν βάζεις πρὸς τοὺς βασιλεῖς. Μοῖρα δὲ συνήθως τὸ προσῆκον. Οὐ τέλος δὲ ἱκέσθαι μύθων, τὸ ἁπλῶς ὡς καὶ προελέχθη δημηγορῆσαι, καὶ οὐκ εἰς τέλος λόγον ἐλθεῖν. Τὸ δὲ γεραίτερος, ἐκ τοῦ γεραιότερος συγκέκοπται, οὗ ἀρχὴ ὁ γηραιός. Τὸ δὲ διΐξομαι, ἀντὶ τοῦ διεξέλθω, διεξοδεύσω τῷ λόγῳ. Τὸ δὲ ἀτιμήσει. Ὁμήρῳ συνῆθες. καθ' ὁμοιότητα τοῦ τιμήσει. οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον, ἀτιμώσει κατὰ τρίτην συζυγίαν φασίν. Ὅτι ἐντέχνως ὁ Ὁμηρικὸς ῥήτωρ Νέστωρ, διὰ γνωμικῆς ἀναντιρρήτου ἐννοίας πειρώμενος ἐναγαγεῖν τὸν βασιλέα εἰς φιλίαν τὴν μετὰ τοῦ Ἀχιλλέως, φησίν. ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος, ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου ὀκρυόεντος, τουτέστιν ἄπολίς ἐστι καὶ μήτε θέμιν εἰδώς, μήτε οἶκον ἔχων, ὃς ἐμφυλίου πολέμου ἐρᾷ, ὁποῖος δηλαδὴ καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ Ἀχιλλεύς, εἰ μὴ διαλλαγέντες σπείσονται, τῷ τῶν ὁμοφύλων ἑλλήνων χαίροντες φόνῳ. Ἰστέον δὲ ὅτι τῶν γνωρίμων εἰς δύο τούτους διαιρουμένων, εἴς τε τοὺς οἰκείους, καὶ εἰς τοὺς μὴ τούτους. τῶν δ' οἰκειουμένων, διαιρουμένων αὖθις εἰς ἀγχιστεῖς καὶ εἰς καθ' αἷμα συγγενεῖς, καὶ εἰς ἁπλῶς ὁμοεστίους, ὁ τοῦ ἐμφυλίου πολέμου ἐρῶν οὐδενὸς τῶν τοιούτων διαιρεμάτων ἐπίστροφος γίνεται, ἀλλὰ πανωλεθρίαν πάντων καταψηφίζεται. καὶ εἴη ἄν, ὡς μὲν τῶν ἄλλως πολλῶν καταφρονῶν, ἀθέμιστος. ὡς δὲ τῶν πρὸς γένους μὴ ἐπιστρεφόμενος, ἀφρήτωρ ἂν δικαίως καλοῖτο. ὡς δὲ καὶ τοὺς ὁμοεστίους ἀποστέργων, ἀνέστιος. Γίνεται δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς ὁ ἀφρήτωρ, ἢ παρὰ τὴν δηλωθεῖσαν φρήτρην, ἢ δηλοῖ τὴν τριττύν, τουτέστι τὸ τρίτον τῆς φυλῆς. ἢ παρὰ τὴν φατρίαν καὶ τοὺς φράτορας. σύστημα δὲ τοῦτο ἐν Ἀθήναις τοὺς τικτομένους ἀπογραφόμενον, ὥστε φανεροὺς εἶναι ὅτι πολῖταί εἰσι. καὶ ἔστι τῷ λόγῳ τούτῳ ἀφρήτωρ, ὡς καὶ ἀνωτέρω γέγραπται, ὁ ἄπολις. ἦν δὲ κατὰ τὴν ἱστορίαν φράτριον, τόπος ἀφωρισμένος, ἐν ᾧ οἱ τῆς αὐτῆς φατρίας συνήγοντο. καὶ φατριάζειν εὐφωνότερον ἐλέγετο παρὰ ἀττικοῖς, τὸ εἰς ταυτὸ συνιέναι. ἐγράφετο δὲ καὶ φράτηρ διὰ τοῦ η, καὶ φράτωρ διὰ τοῦ ω, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς φατρίας. Ἡ δέ γε θέμις ἐδόκει θεά τις εἶναι τοῦ δικαίου φυλακτική, διὸ καὶ τῷ Διὶ ἐλέγετο πάρεδρος, ἐκλίνετο δὲ θέμιδος καὶ δωρικῶς θέμιτος. ὅθεν τὸ θεμιτὸν καὶ ἀθέμιτον, πλεονασμῷ δὲ τοῦ σ, θεμιστόν. ὡς τὸ, θέμιστι καλλιπαρήῳ. ἀφ' οὗ καὶ ἀθέμιστος, καὶ Θεμίστιος κύριον. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ θεμίσω ἐνεστῶτος γίνεται ἡ θέμις, οὗ χρῆσις παρὰ Παυσανίᾳ. εἰπόντι, θεμισέτω τὸ νομοθετείτω, ἢ δικαζέτω. ἡ δὲ τοῦ δ καὶ τοῦ τ συγγένεια, δηλοῦται καὶ διὰ τοῦ χάριτος. ὡς γὰρ θέμιδος θέμιτος, οὕτω καὶ χάριδος χάριτος. Ὅτι δὲ καὶ διὰ τοῦ πελιδνοῦ, αὐτὸ γοῦν καὶ πελιτνὸν διὰ τοῦ τ παρὰ Θουκυδίδῃ εὕρηται, ὡς καὶ Διονύσιος Αἴλιος παρασημειοῦται. ναὶ μὴν καὶ διὰ τοῦ τηΰσιον ὁδόν, ὅπερ ἐστὶ ματαίαν, ἁλίαν κατὰ τὴν κρίσιν, ὃ δὴ ἐν Ὀδυσσείᾳ κεῖται, ἀπὸ τοῦ δεύω δεύσω εἶναι τροπῇ τοῦ δ εἰς τ, καὶ διαλύσει τῆς ευ διφθόγγου, κατὰ τὸ εὔκομος ἠΰκομος, καὶ εὖτε ἠΰτε. Ἡ δὲ ἑστία, θεά τις καὶ αὐτὴ ἐνομίζετο εἶναι οἴκου συστατική. καὶ τόπος δὲ ἦν ἐν τοῖς οἴκοις ὅπου τῇ τοιαύτῃ ἑστίᾳ ἔθυον. καὶ αὐτὸς ἱερὸς ἑστιούχῳ Διΐ, καλούμενος καὶ ἑστία ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δηλοῦται. ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἑστίας ὡς ἀξιολόγου μέρους, καὶ ὁ ὅλος οἶκος ἑστία λέγεται. καθὰ καὶ ἀπὸ τοῦ κατὰ θυσίαν βωμοῦ, βωμὸς παρὰ τοῖς νεωτέροις ὁ ὅλος ναός. καὶ ἀπὸ τοῦ κατὰ τὴν στάσιν τῆς νηὸς ὅρμου, ὅρμος ὁ ὅλος λιμήν. ὁ τοίνυν μὴ ἔχων ἑστίαν, ἐστὶ πάντως ἀνέστιος. Τὸ δὲ ἔραται, ἢ ἀπὸ ἐνεστῶτος γίνεται σεσιγημένου τοῦ

ἔρημι. ἐξ οὗ τὸ ἔραμαι, ὡς ἵστημι ἵσταμαι, ἢ παθητικὸς παρακείμενός ἐστι κατὰ συναίρεσιν ἀναύξητος, ἀπὸ τοῦ ἐράω ἐρῶ. οὕτω δὲ διχῶς δύναται καθίστασθαι καὶ τὸ ἄγαμαι. τετήρηται δὲ ἡ τοῦ τοιούτου ῥήματος προπαροξυτόνησις, καὶ παρὰ ἑτέροις ῥήτορσι, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτὸ περισπᾶν ὡς ἀπὸ τοῦ ἐράω ἐρῶ. Ἐπιδήμιος δὲ, νῦν μὲν ὁ ἐν δήμῳ πόλεμος, τουτέστιν ὁ ἐμφύλιος, ἐν Ὀδυσσείᾳ δὲ, ἡ λέξις ἐπὶ ἀνθρώπου τίθεται διάγοντος ἐν τῇ πατρίδι. ἐν δέ γε τῇ τελευταίᾳ ῥαψῳδίᾳ τῆς Ἰλιάδος, ἑτεροῖόν τι σημαινόμενον κεῖται τῆς τοιαύτης λέξεως. Δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἐπιδήμια νοσήματα λέγεται. καὶ ἄλλως δὲ, ἐπιδήμιος πόλεμος, ὁ κατὰ δήμου. πολλαχοῦ γὰρ ἡ ἐπὶ πρόθεσις οὕτω νοεῖται. ὡς καὶ ἐν τῷ, δαιμονίη τί μοι ἐπέχεις, ὅπερ ἐστὶ κατ' ἐμοῦ ἔχεις. καὶ ἐν τῷ ἐπίρρητος, ὁ καταρρήσεως ἄξιος. καὶ ἐν ἄλλοις δέ. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸν σκοπὸν τῆς ῥηθείσης γνώμης, ὅς ἐστι τὸ δώροις τὸν Ἀχιλλέα προσκαλέσασθαι εἰς σπουδὴν, οὐκ αὐτίκα ὁ Νέστωρ λαλεῖ τῷ βασιλεῖ, ἀλλὰ μετὰ δόρπον ὅτε ὡς εἰκὸς καὶ εὐέντευκτος ὢν πεισθήσεται. τέως μέντοι κεῖται ἡ ῥηθεῖσα γνώμη, ὡς οἷόν τι λῆμμα, ἢ ἀξίωμα χρησιμεύουσα εἰς τὴν ὕστερον τοῦ βασιλέως πειθώ. Ὅτι στρατηγικὸν παράγγελμα καὶ τῷ Νέστορι ἐν τοῖς ἄρτι, τό. νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ, δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθα, φυλακτῆρες δὲ ἕκαστοι λεξάσθων παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν, τείχεος ἐκτός. ὅτι δὲ νέοις ἡ πολεμικὴ φυλακὴ πρέπει, δηλοῖ ἐπαχθὲν τὸ, κούροισι μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι. Καὶ ὅρα ὅτι περὶ τοῖς ῥητοῖς ὡρισέ τισι τὴν φυλακὴν, ἀλλ' ἑκάστοις. καὶ ὡς κἀνταῦθα δυϊκὸν ῥῆμα τὸ λεξάσθων, συντέτακται ὀνόματι πληθυντικῷ. δηλοῖ δὲ ἡ λέξις τὸ ἀριθμηθέτωσαν, ἢ ἐπιλεγέτωσαν. εἰπεῖν γὰρ κοιμηθήτωσαν, ἀνάρμοστον τοῖς νυκτοφυλακοῦσι. Τὸ δὲ δόρπα, μεταπλασμὸν μὲν ἔπαθε γένους ἀπὸ ἀρσενικοῦ τοῦ ὁ δόρπος, προσφυῶς δὲ τῇ νυκτὶ ἐπῆκται, ἣ πειθόμενοι οἱ ἐν μάχῃ, δοροὸς παύονται, ὃ τὸ δόρπον ἐτυμολογεῖ. ἐφοπλίσασθαι δὲ καὶ νῦν, τὸ ἁπλῶς ἑτοιμάσαι. τοὺς δὲ φυλακτῆρας, προϊὼν καὶ φύλακας λέγει. οἱ δ' αὐτοὶ καὶ φύλακοι λέγονται, καὶ σκοποὶ δὲ ἂν εἰκότως, ἔτι δὲ καὶ ὀπτῆρες. ἡ δὲ παραγγελία τοῦ πείθεσθαι νυκτὶ, οὐκ ἂν εἴη ἐξ ἀνάγκης, οὔτε πρὸς τὸ παννυχίους ὕπνους τινὰς, οὔτε μὴν ἄλλως πρὸς τὸ ὑπνοῦν ἀναγκαίως, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἔργων ἀπέχεσθαι, ὧν καιρὸς μάλιστα ὁ τῆς ἡμέρας, ὁποῖος καὶ ὁ πόλεμος. εἰπεῖν δὲ ἀκριβέστερον, πρὸς τὸ μετρίως ἀναπαύεσθαι δι' ἀνάληψιν ὑγείας. ἄλλως γὰρ, οὐδὲν ἐν ἀνθρώποις ἔργον ἡμερινὸν, ὃ μὴ καὶ νὺξ παρά γε τοῖς σπουδαιοτέροις κατορθοῖ.

Ὅτι συμβουλεύων ὁ Νέστωρ κἀνταῦθα τῷ βασιλεῖ, φησίν. Ἀτρείδη, σὺ μὲν ἄρχε, σὺ γὰρ βασιλεύτατός ἐσσι, ἀντὶ τοῦ σὺ πάντων πραγμάτων καὶ παντὸς λόγου προκαταβάλλου ἀρχάς, οἰκεῖον γὰρ τοῦτο τῷ εὐρυκρείοντι. τὸ δὲ βασιλεύτατος, ὁμοιόσχημόν ἐστι τῷ δεύτατος, περὶ οὗ ἀλλαχοῦ εἴρηται. τὰ δὲ ἐφεξῆς τῆς τοῦ γέροντος δημηγορίας, τοιαῦτα. δαίνυ δαῖτα γέρουσιν, ἔοικέ τοι, οὔτοι ἀεικές. πλεῖαί τοι οἴνου κλισίαι. τὸν νῆες Ἀχαιῶν ἠμάτιαι Θρήκηθεν ἐπ' εὐρέα πόντον ἄγουσι. πᾶσά τοι ἔσθ' ὑποδεξίη, πολέεσσι δ' ἀνάσσεις. πολλῶν δ' ἀγρομένων, τῷ πείσεαι, ὅς κεν ἀρίστην βουλὴν βουλεύσῃ. μάλα δὲ χρεὼ πάντας Ἀχαιοὺς ἐσθλῆς καὶ πυκινῆς, ὅτι δήιοι ἐγγύθι νηῶν καίουσι πυρὰ πολλά. τίς ἂν τάδε γηθήσειε; νὺξ δ' ἥδε, ἠὲ διαρραίσει στρατὸν, ἠὲ σαώσει. τουτέστιν ἀμφίβολον, εἴτε σωθησόμεθα κατὰ τὴν ἄρτι νύκτα, εἴτε ἀπολούμεθα. πολλοὺς δὲ καὶ ἡ ῥηθεῖσα δημηγορία, εἰ καὶ ἄλλως γοργότερον ἐπιτέτμηται οἰκείως τῷ καιρῷ, τὰ πλείω νοήματα κομματικῶς προφέρουσα. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τοῖς σωφρονοῦσιν, οὐδὲν ἐμποδὼν τὸ συμπόσιον εἰς τὸ φρονεῖν. ἰδοὺ γὰρ ὁ Νέστωρ, δαίνυ δαῖτα φησὶ, καθ' ἣν ἐσθλὴ καὶ πυκινὴ βουλὴ βουλευθήσεται, οἷα τοῦ οἴνου τὸ πρακτικὸν καὶ ἱλαρὸν τηνικαῦτα προβαλλομένου, οὐ μὴν τὸν ἐκ μέθης τάραχον, τὸν ἐκ τῆς τοῦ πίνειν ἀσυμμετρίας. ἣν σκορακίζων ὁ ῥήτωρ, οὐ μείζονα κρατῆρα καθίστα φησὶν, ἤ τοιοῦτόν τι, ἀλλὰ δαίνυ δαῖτα, τὴν καὶ συνήθη καὶ θάλειαν, καθ' ἣν οὐχ ὁ οἶνος αὐτὸς χορηγήσει τὴν κατὰ τὸ δέον βουλὴν, ἀλλὰ τὸ πολλοὺς ἀγηγέρθαι, ὡς ἕκαστον εἰπεῖν ὃ νοεῖ. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, δαίνυ δαῖτα γέρουσιν, ἔοικέ τοι, οὔτοι ἀεικές. τὸ μὲν δαίνυ δαῖτα, ἀττικόν ἐστιν ἀντὶ τοῦ εὐώχει εὐωχίαν. ὡς καὶ κατωτέρω τὸ, βουλὴν βουλεύσῃ, αὐτὸ δὲ τὸ δαίνυ, ἐκ τοῦ δαίνυε κέκραται, ἢ καὶ τρίτον ἐστὶ πρόσωπον παρατατικοῦ τοῦ ἐκ τοῦ δαίνυμι. Γέροντες δὲ κἀνταῦθα, οἱ ἔντιμοι καὶ βασιλικοί. ἐξ ὧν ἡ γερουσία παρονομάζεται. οἳ καὶ εἰς συμπόσιον εἰώθασι συγκαλεῖσθαι τῷ βασιλεῖ. Ἰστέον δὲ ὅτι ἔχει μὲν ὑγιῶς καὶ τὸ εἰπεῖν, δαίνυ δαῖτα γέροντας. ἐπέκρινε δὲ Ὅμηρος τὴν ἐν δοτικῇ σύνταξιν, ἑτέρῳ λόγῳ σώζοντι τὸ ἀκριβὲς, ἐν τῷ νοεῖσθαι ἀντὶ τοῦ ἴσα κρατῆρα καὶ τίθει δαῖτα γέρουσιν. τὸ δὲ ἔοικέ τοι, οὔτοι ἀεικὲς, ἐκ παραλλήλου τῆς αὐτῆς ἐννοίας ἐστί. σαφέστερον δὲ, τὸ ἔοικέ τοι, τὸ οὔτοι ἀοικές. ἄλλως δὲ τὸ ἔοικε λαμβάνεταί ποτε, καὶ ἀντὶ τοῦ ὁμοιοῦται καὶ φαίνεται. Ὅρα δὲ ὅτι φθάσας μὲν Ὅμηρος εἶπε νῆας ἐκ Λήμνου ἐλθεῖν οἶνον ἀγούσας, ὃ δὴ ὡς εἰκὸς ὀλιγάκις ἐγίνετο, καὶ ποτέ. ἐνταῦθα δὲ πλατύτερον ἱστορῶν, τὰς τοῦ βασιλέως σκηνὰς πλήρεις εἶναί φησιν οἴνου, ὃν νῆες Ἀχαιῶν ἠμάτιαι, ἤγουν καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἢ δι' ἡμέρας ἄγουσι Θρήκηθεν, ὅ ἐστιν ἐκ τῆς ἀντιπέραν Θράκης, καθ' ἣν καὶ ἐγεώργουν μέρη τινὰ οἱ Ἀχαιοί, καθὰ τὰ περὶ Χερρόνησον ὡς ἡ ἱστορία φησίν. ἧς Θράκης μέρος καὶ ἡ Θρακία Σάμος, καὶ αἱ περὶ αὐτὴν νῆσοι. ὧν μία ὡς εἰκὸς, καὶ ἡ Λῆμνος. καὶ ἔοικε πολύοινος εἶναι καὶ τότε ἡ Θράκη. διὸ καὶ οἰκητήριον ἐμυθεύετο Ἄρεος εἶναι, διὰ τοὺς ἐκ μέθης θυμοὺς καὶ πολέμους, οὓς ὁ Θρᾷξ Λυκοῦργος παῦσαι ἐθέλων, ἐδίωκε τὸν Διόνυσον ὡς προγέγραπται, ἄχρις οὗ ὁ Διόνυσος οἶνος ἐνέπεσε τῇ θαλάττῃ φεύγων, εἴτε καὶ κατὰ τὴν ἀλληγορίαν φευγόμενος, εἰ χρὴ οὕτως εἰπεῖν, διὰ τὸ ἄκρατον, ἔκτοτε μέντοι φιληθεὶς διὰ τὸ κεκρᾶσθαι ὕδατι, πολιτικὸς γέγονε καὶ

οὕτω

οὕτω ποσιμῶς καὶ ἀδίωκτος, οὗ μέρος καὶ ὁ παρὰ τοῖς παλαιοῖς τεθαλασσωμένος οἶνος. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι αἱ ῥηθεῖσαι πλήρεις οἴνου βασιλικαὶ κλισίαι, ἀφορμὴ τῷ Ἀχιλλεῖ ἐγένοντο οἰνοβαρῆ τὸν βασιλέα ἐν τῇ Α ῥαψῳδίᾳ εἰπεῖν. ἀποτίθεται γὰρ οἶνον ὡς ἔοικε, σκωπτικῶς μὲν εἰπεῖν, ὡς οἰνόφλυξ, πρὸς ἱστορίαν δὲ, διὰ τὰ ὡς φαίνεται συχνὰ τῶν γερόντων συμπόσια. Τὸ δὲ πᾶσά τοι ἐστὶν ὑποδεξίη, ἀντὶ τοῦ περιουσιάζει τοῖς ἀναγκαίοις, καὶ πάντ᾽ ἔχεις τὰ πρὸς ξενίαν καὶ ὑποδοχὴν γερόντων ἐπιτήδεια. φασὶ γὰρ, ἐν τῷ τῶν λαφύρων δασμῷ, μοῖραν τῷ βασιλεῖ ἀποκρίνεσθαι εἰς τὰ κοινὰ συμπόσια. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ὑποδεξίη, διὰ τὸ μέτρον, ἔκτασιν τῆς παραληγούσης ἔπαθεν. ἀρίστη δὲ γνώμη τὸ, πολλῶν ἀγρομένων, τῷ πείσεαι, ὅς κεν ἀρίστην βουλὴν βουλεύσῃ. δεῖ γὰρ τὸν στρατηγὸν, πολλῶν μὲν ἀκούειν, αἱρεῖσθαι δὲ τὸ ἄριστον. Καὶ ὅρα ὅπως τὰ τῶν ἡρώων ἀεὶ συμπόσια σπουδαῖα ἦσαν, ὡς μυριαχοῦ δηλοῦσιν οἱ σοφοὶ, οἳ συναγόμενοι τὰ σπουδῆς ἄξια παρ᾽ οἶνον ἐβουλεύοντο. ὡς γάρ φασιν οἱ παλαιοὶ, γέροντες ἑαυτῶν ἐν οἴνῳ ἐσμὲν, ὃ καὶ ὁ κωμικὸς ὑποκρούμενος φησί. τὸν νοῦν ἴσον ἄρδω καὶ λέγω τι δεξιόν. καὶ ἡ τοῦ ὁμοτραπέζου δέ φασι κοινωνία, φιλοποιός ἐστι. διὸ καὶ πέρσαι πίνοντες μὲν, βουλεύονται, νήφοντες δὲ, ἐπικρίνουσι. καὶ ὁ ῥοδίων δὲ νόμος κελεύει τοὺς μεγίσταις ἀρχαῖς, συσσιτεῖσθαι τῶν ἀρίστων περὶ τῶν ἕωθεν πρακτέων βουλευσομένους. οὐκοῦν οἱ Ἕλληνες ἀγρόμενοι, πρὸς μέθην ἔπινον, ἀλλ᾽ ὅσον τὸ κοινωνικὸν συντηρῆσαι, τὰ σπουδαῖα βουλεύοντες. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι οὐ μόνον ἐν πολέμῳ συμφερτὴ καθ᾽ Ὅμηρον τῶν ἀνδρῶν ἡ ἀρετὴ, ἀλλὰ καὶ ἐν βουλῇ, τὸ γὰρ πολλῶν ἀγρομένων καὶ πολλῶν συμφερομένων, οὐ μακρὰν τῆς αὐτῆς ἐννοίας ἐστί. Καλῶς δὲ καὶ τὸ, ὅς ἂν ἀρίστην βουλὴν βουλεύσῃ, οὐ γὰρ τὴν ἁπλῶς ἀγαθὴν, ἀλλὰ τὴν ἀρίστην ἐπιλεκτέον βουλὴν, ἣν καὶ ἐσθλὴν φησὶ καὶ πυκινήν. ἀττικὸν δὲ, τὸ βουλὴν βουλεύσῃ ὡς εἴρηται. μετ᾽ ὀλίγα δὲ ἀττικίζει Ὅμηρος καὶ ἐν τῷ, τίς ἂν τάδε γηθήσειεν. ὃ κατὰ ἔλλειψιν ἔφρασε προθέσεως. δι᾽, τίς ἂν εἰς τάδε ἢ κατὰ τάδε γηθήσειε. δύναται δὲ καὶ ἀντιπτωτικῶς, ἀντὶ τοῦ, τίς ἂν τούτοις γηθήσειε. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ, μάλα χρεὼ πάντας ἀχαιοὺς ἐσθλῆς καὶ πυκινῆς. οὐ γὰρ ἀντὶ τοῦ χρεία βουλῆς ἀγαθῆς παρέλκουσα, ἢ χρεία βουλῆς εἰς πάντας ἀχαιούς. φασὶ δὲ καὶ Κρατῖνον οὕτω που γράψαι, γέγηθα τοὺς ἄνδρας. τοιοῦτον καὶ παρ᾽ Εὐελπίδῃ τὸ, τῶν εὐσεβῶν θεοὶ θνήσκοντας οὐ χαίρουσι. καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ τὸ, ἥσθην πατέρα τὸν ἐμὸν εὐλογοῦντά σε. εἴη δ᾽ ἂν οὐκ ἀπᾷδον πρὸς ταῦτα οὐδὲ τὸ, τὸ δ᾽ ἔσω ὁ ἴξερω, τάχα ἥδιον μέλος. χρήσιμον δ᾽ εἰς αὐτὰ καὶ τὸ, πρᾶξιν ἣν ἤλγησ᾽ ἐγώ.

Ὣς ἔφαθ᾽. οἱ δ᾽ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ᾽ ἐπίθοντο.
Ἐκ δὲ φυλακτῆρες σὺν τεύχεσιν ἐσσεύοντο,
Ἀμφί τε Νεστορίδην Θρασυμήδεα ποιμένα λαῶν,
Ἠδ᾽ ἀμφ᾽ Ἀσκάλαφον, καὶ Ἰάλμενον, υἷας Ἄρηος,
Ἀμφί τε Μηριόνην, Ἀφαρῆά τε, Δηΐπυρόν τε,
Ἠδ᾽ ἀμφὶ Κρείοντος υἱὸν Λυκομήδεα δῖον.
Ἑπτ᾽ ἔσαν ἡγεμόνες φυλάκων. ἑκατὸν δὲ ἑκάστῳ
Κοῦροι ἅμ᾽ ἔστειχον, δολίχ᾽ ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες.
Κὰδ δὲ μέσον τάφρου καὶ τείχεος ἷζον ἰόντες,
Ἔνθα δὲ πῦρ κείαντο, τίθεντο δὲ δόρπον ἕκαστος.
Ἀτρείδης δὲ γέροντας ἀολλέας ἦγεν ἀχαιῶν
Ἐς κλισίην, παρὰ δέ σφι τίθει μενοεικέα δαῖτα,
Οἱ δ᾽ ἐπ᾽ ὀνείαθ᾽ ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος, καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
Ὅσφιν ἐϋφρονέων, ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ᾽ ἄρξομαι, οὕνεκα πολλῶν
Λαῶν ἐσσὶ ἄναξ, καί τοι Ζεὺς ἐγγυάλιξε
Σκῆπτρόν τ᾽ ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βουλεύῃσθα.
Τῷ σε χρὴ πέρι μὲν φάσθαι ἔπος, ἠδ᾽ ἐπακοῦσαι.

Ὅτι ἑπτακόσιοι ἐπελέγησαν φυλακτῆρες Ἑλλήνων, οἳ καὶ ὑπὸ ἑπτὰ ἡγεμόσιν ἑκατοντάρχοις νύκτωρ μέσοι τῆς τάφρου καὶ τοῦ τείχους ἐκάθηντο, εἰ καὶ μὴ πυρὰ πολλὰ κατὰ τοὺς Τρῶας ὅμως καὶ αὐτοὶ πῦρ ἀνάψαντες ὡς ἂν βλεπόμενοι, μὴ δοκοῖεν θορυβεῖσθαι καὶ κρύπτεσθαι. οἱ γοῦν πῦρ κείαντες ὅ ἐστι καύσαντες, τίθεντο δόρπα ἕκαστος. διὰ διφθόγγου δὲ καὶ νῦν τὸ κείαντο παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἀντιγράφοις, ὡς φαίνεσθαι κἀνταῦθα προϋποκεῖσθαι τοῦ καίω ῥήματος τὴν διὰ τοῦ ε ψιλοῦ γραφὴν, καὶ εἶναι καθὰ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ σαφῶς δηλοῦται, κέω ὡς ῥέω, καὶ συναιρέσει κῶ ὡς ῥέω ῥῶ, εἶτα κατὰ παραγωγὴν καίω ὡς ῥῶ ῥαίω, τὸ φθείρω, ἐξ οὗ καὶ ὁ ῥαιστὴρ καὶ ὁ κυνοραιστής. Ὅτι δὲ τοσοῦτοι ὡς ἐρρέθη τὸ τῶν φυλάκων ἦσαν τάγμα οἳ σὺν τεύχεσιν ἐσεύοντο. κὰδ δὲ μέσσον τάφρου καὶ τείχεος ἷζον ἰόντες, δηλοῖ ὁ ποιητὴς γρά-

Κρηῆναι δὲ καὶ ἄλλῳ, ὅτ' ἄν τινα θυμὸς ἀνώγῃ
Εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν. σέο δ' ἕξεται ὅττι κεν ἄρχῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
Οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα τοῦδε νοήσει,
Οἷον ἐγὼ νοέω ἠμὲν πάλαι, ἠδ' ἔτι καὶ νῦν,
Ἐξέτι τοῦ, ὅτε διογενὲς Βρισηΐδα κούρην
Χωομένου Ἀχιλῆος ἔβης κλισίηθεν ἀπούρας,
Οὔτι καθ' ἡμέτερόν γε νόον, μάλα γάρ τοι ἔγωγε
Πόλλ' ἀπεμυθεόμην, σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ
Εἴξας, ἄνδρα φέριστον ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν,
Ἠτίμησας, ἑλὼν γὰρ ἔχεις γέρας. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
Φραζώμεσθ' ὥς κέν μιν ἀρεσσάμενοι πεπίθοιμεν
Δώροισίν τ' ἀγανοῖσιν ἔπεσί τε μειλιχίοισιν.

γράψας οὕτω. ἑπτ' ἔσαν ἡγεμόνες φυλάκων. ἑκατὸν δὲ ἑκάστῳ κοῦροι ἅμ' ἔστιχον δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες. Καὶ ὅρα ὡς οὐδὲ νῦν τοξόται περὶ τούτοις, πείθονται γὰρ ἑαυτοὺς μὴ ἔχειν ἀμύνεσθαι διὰ ἐκηβολίας. ἀλλ' αὐτοσχεδόν. συντάσσονται δὲ τοῖς ἑπτὰ ἡγεμόσι, καὶ ὁ τοῦ Νέστορος Θρασυμήδης, καὶ ὁ τοῦ Ἄρεος Ἀσκάλαφος, καὶ ὁ Μηριόνης. Ὅτι χρήσιμος εἰς εἰλαπίνην σώφρονα τὸ, ὁ δεῖνα ὡς ἐνταῦθα ὁ βασιλεὺς γέροντας ἀολλέας ἦγεν Ἀχαιῶν ἐς κλισίην, παρὰ δέ σφι τίθει μενοεικέα δαῖτα. οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα καὶ ἑξῆς ταυτολογικῶς τοῖς ἀλλαχοῦ γραφεῖσιν. Ὅρα δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ τῆς φράσεως καιρίως ἀπέριττον. οὐ γὰρ διεσκεύασε τὰ τοῦ δείπνου, ἀλλ' ἐπῆλθε πάνυ ἀργῶς, οἷα μὴ ἔχων καιρὸν ἐμπλατύνεσθαι εἰς διασκευήν. Ὅτι ὁ γέρων Νέστωρ οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή, πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν, καὶ εἶπε συνήθως. Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον, ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι, οὕνεκα πολλῶν λαῶν ἐσσὶ ἄναξ, καί σοι θεὸς ἐγγυάλιξεν ἤτοι ἔδωκε, σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας ἵνα σφίσι βουλεύηθα. Καὶ ὅρα ὅπως κἀνταῦθα ὁ Νέστωρ φιλοβασιλεὺς οὐχ ἧττον ἤπερ Ὀδυσσεὺς δημοχαριστὴς καὶ φιλόδημος ὡς ἤδη δέδεικται. λέγει δὲ ὁ Νέστωρ ὡς δὴ γνωματευόμενος, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο σὲ χρὴ περὶ μὲν φάσθαι ἔπος ἠδ' ἐπακοῦσαι, ὡς χρεὼν ὂν τὸν βασιλέα καὶ βουλὴν εἰπεῖν ὑπὲρ τῶν ἄλλων, καὶ ἑτέρου δὲ λέγοντος ἐπακοῦσαι. κρηῆναι δέ φησιν ἤτοι τελέσαι, καὶ ἄλλῳ ὅτ' ἄν τινα θυμὸς ἀνώγῃ εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν. σέο δ' ἕξεται ὅττι κεν ἄρχῃ, τουτέστι σοῦ τοῦ βασιλέως λογισθήσεται καὶ σοῦ ἅψεται καὶ σὸν ἔσται ὅπερ ἐν τῇ βουλῇ ἀρχικὸν καὶ πρωτεῦον φανῇ καὶ κρατυνθῇ. ὡς γὰρ αἱ κατὰ μάχην ἀριστεῖαι τοῖς βασιλεῦσι προσλογίζονται, οὕτω καὶ τὰ ἐκ τῆς βουλῆς ἅπερ αὐτοὶ παρέχουσιν ἀγαθά. Ὅρα δὲ τὸ πάμπρωτος καὶ νῦν ἀκριβῶς ῥηθέν. ἐν πολλῷ γὰρ ἀριθμοῦ χύματι, πολλὰ πρῶτα, τῷ λόγῳ τοῦ πρός τι. ὃ γὰρ τοῦ ἐφεξῆς προτέτακται, πρῶτον ἐκείνου λέγοιτ' ἄν. τὸ δὲ πρὸ πάντων, εἴη ἂν ἐκεῖνο πάμπρωτον. τὴν δὲ τροπικὴν περιεργίαν τοῦ ὑφαίνειν μῆτιν, δοκεῖ ἀνακαλύπτειν ἡ ἐν Ὀδυσσείᾳ τῆς Πηνελόπης ἱστορία. ὑφαίνουσα γὰρ ἐκείνη πέπλον τὸν περιαδόμενον, μῆτιν καὶ δόλον ὕφαινε. Τὸ δὲ φαίνεται ἀρίστη βουλὴ, ἀντὶ τοῦ ἀπεφαίνετο, ἢ ἔφαινεν, ἔλαμπεν. οὐ γὰρ δήπουθεν ἐνομίζετο. οὕτω καὶ μετ' ὀλίγα ὁ Νέστωρ συνιστῶν ἑαυτὸν ἐν τῷ, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα, οὐ διστάζει ἐν τῷ, ὥς μοι δοκεῖ. πῶς γὰρ ἂν διστάζοι ὁ ἐπάγων τὸ, οὐ γάρ τις ἀμείνονα νοήσει. φησὶ γὰρ μετὰ τὸ, ὥς μοι δοκεῖ ἄριστα τὸ, οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα τοῦδε νοήσει οἷον ἐγὼ νοέω. ἔνθα τὸ νόον καὶ νοήσει καὶ νοέω, τρόπου ἐστὶν ὁποίου καὶ τὸ βουλὴν βουλεύσει καὶ τὰ κατ' αὐτό. τρίτον καὶ σχῆμά τι ἐπιμονῆς. Τὸ δὲ νόον, ὅπερ ἔννοιαν δηλοῖ καὶ νόημα, ὁμωνυμεῖ τῷ νόῳ οὗ προβολαί εἰσι τὰ νοήματα. καὶ ἔστι συνήθης ἡ λέξις. νοῦν γὰρ λόγου φαμὲν, καθό τι καὶ νοεῖν αὐτὸν λέγομεν. ὡς τὸ, πυθοίμεθ' ἂν τὸν χρησμὸν ἡμῶν ὅ, τι νοεῖ, τουτέστι τὴν ταπεινὴν ἔννοιαν κρύπτει. Τὸ δὲ φαίνετο βουλὴ, ταυτὸν τῷ, μῆτις, ὃ ἀνωτέρω κεῖται, πολυωνυμούμενον πρὸς τὴν βουλὴν καὶ τὴν σκέψιν καὶ τὸ βούλευμα. Τὸ δὲ ἐν σοὶ μὲν λήξω, σοῦ δ' ἄρξομαι, σχῆμα μὲν ὑστερολογίας ἐστὶ, προτερεύει γὰρ λήξεως ἡ ἀρχή. δηλοῖ δὲ προσενθετικῶς ὅτι ἀπὸ σοῦ ἄρξομαι δημηγορῶν καὶ εἰς σὲ καταλήξω, ἤγουν σὲ ἀρχὴν καὶ τέλος τοῦ λόγου ποιήσομαι, ὡς περὶ πλείονος σὲ τῶν ἄλλων τιθέμενος. ὃ δὴ καὶ ἐνταῦθα ὁ γέρων ποιεῖ, ἀρξάμενος τῆς συμβουλῆς ἐκ τοῦ βασιλέως καὶ εἰς αὐτὸν περάνας αὐτήν. Τὸ δὲ οὕνεκα πολλῶν λαῶν εἶ ἄναξ. ἔστι μὲν αἰτιολογία καὶ τοῦ, ἐν σοὶ μὲν λήξω, σοῦ δ' ἄρξομαι. μάλιστα δὲ αἰτιολογικόν ἐστι τοῦ κατωτέρω, ἤγουν τοῦ, χρὴ σε περὶ μὲν φάσθαι ἔπος καὶ ἑξῆς. ἵνα λέγῃ, ὡς διότι πολλῶν ἄρχεις, διὰ τοῦτο χρή σε καὶ περιττὸν τὴν δημηγορίαν εἶναι, καὶ ἄλλων ἀκούειν. ἐκεῖνο μὲν γὰρ, παναρίστου καὶ αὐτοῦ πάντα νοοῦντος. τοῦτο δὲ, ἐσθλοῦ ὡς ἑτέρῳ πειθομένου καὶ κραίνοντος τὸ ῥηθὲν εἰς ἀγαθόν. εἰ δὲ τοῦθ' οὕτως ἔχει, προηγεῖται κἀνταῦθα περιβλητικῶς, ἡ αἰτία τοῦ αἰτιατοῦ νοήματος. Τὸ δὲ σκῆπτρον τ' ἠδὲ θέμιστας, ἀσφαλῶς πέφρασται κατὰ συνδυασμόν. οὐ γὰρ ὁ σκῆπτρον ἁπλῶς ἔχων, ἤδη καὶ σκηπτοῦχος βασιλεύς ἐστιν, εἴγε καὶ ὁ πτωχικὸς Ὀδυσσεὺς ἐν Ὀδυσσείᾳ σκῆπτρον ἔχει. καὶ ἄναξ δέ τις ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα σιωπῇ σκῆπτρον ἔχων ἐπ' ὄγμου ἵσταται, οἰκοδεσπότης ἐκεῖνος ὤν. ὁ δὲ κυρίως ἄναξ, καὶ σκῆπτρον θεόθεν ἔχει καὶ θέμιστας, οἷα καὶ δικασπόλος

λοϛ. Ὅρα δὲ ὡς καὶ λόγιον βούλεται εἶναι τὸν βασιλέα, ἐν οἷς λέγει ὡς χρὴ αὐτὸν περὶ μὲν φάσθαι ἔπος. οὐ δ' ἁπλῶς φάσθαι χρὴ, ἀλλὰ περιττῶς. δῆλον δ' ὡς τὸ περιττῶς φράζειν, ἀνάπαλιν ἔχει πρὸς τὸ ἀφελῶς, ὅ ἐστιν ἀπερίττως. Τὸ δὲ κρηῆναι, ὅ ἐστιν ἐπιτελέσαι καὶ ἄλλῳ, ἤγουν ἄλλῳ ἐπεὶ, ὅταν εἰς ἀγαθόν τις εἴπῃ, οὐ μὴν εἴς τι φαῦλον, παράφρασίς ἐστι τοῦ περὶ μικροῦ ῥηθέντος, πολλῶν ἀγρομένων τῷ πείσεαι, ὅς κεν ἀρίστην βουλὴν βουλεύσῃ. ἔχεται δέ πως καὶ τοῦ καθ' Ἡσίοδον, ἐσθλὸν εἶναι κἀκεῖνον, ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται. Τὸ δὲ σέο δ' ἕξεται ὅττι κεν ἄρχῃ, ἴσον εἶναι ἀποφαίνεται τῷ ἀγαθῷ συμβούλῳ, καὶ τὸν κυροῦντα τὴν συμβουλὴν ὡς μὴ φθονοῦντα, ἢ τι τοιοῦτον πάσχοντα. φθόνῳ γὰρ καὶ θυμῷ καὶ ἄλλοις πολλὰ τῶν κοινῶν ἀνετράπησαν. Ἰστέον δὲ ὅτι δυσμίμητος φράσις τὸ, σέο δ' ἕξεται ὅττι κεν ἄρχῃ, ληφθεῖσα ὡς ἀπὸ πείσματος, ὅ ἐστι σχοινίου, ἀρχομένου μὲν ποθὲν, συνδέοντος δὲ πρὸς τῷ ἑτέρῳ ἄκρῳ ἄλλο τι. καὶ δηλοῖ ὡς ὁ ἐκ τινος ἀγαθὸς λόγος τελεσφορηθεὶς ὑφ' ἑτέρου, ἀρχὴν μὲν ἄλλοθεν ἔχει, ἔχεται δέ πως καὶ τοῦ ἀποτελέσαντος αὐτόν, καὶ δοκεῖ αὐτοῦ μάλιστα εἶναι, ὃς ἴσχυσε τὸν ἀγαθὸν λόγον εἰς τέλος ἀγαγεῖν. Ὅτι ἐν οἷς λέγει ὁ ῥήτωρ Νέστωρ, αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα. οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα τοῦδε νοήσει, οἷον ἐγὼ νοέω ἠμὲν πάλαι, ἠδ' ἔτι καὶ νῦν, λέγει δὲ περὶ τῆς εἰς Ἀχιλλέα πρεσβείας, διδασκόμεθα οἷον εἶναι χρὴ τὸν σύμβουλον. ὡς γὰρ τοῖς σοφοῖς ἀρέσκει, οὐ σχεδιάσει ὁ συμβουλεύων περὶ μεγάλων, ἀλλ' ἐρεῖ ἐσκεμμένος πάλαι ἃ ἐρεῖ, καὶ οὐ τὸ ἐπιὸν φθέγγεται, οὐδὲ διστάζων δημηγορήσει, ἀλλ' ἀξιωματικῶς λέγων. Ὅρα δὲ οἷον ἡ ἀνάγκη. ὁ δὲ φιλοβασιλεὺς ῥήτωρ, εἰς ὑπόπτωσιν ἄγει τὸν βασιλέα διὰ περίστασιν ἀναγκαίαν ὡς εἰς Ἀχιλλέα πρεσβεύσειν. Νόον δὲ, ὡς εἴρηται, τὸ νόημα λέγει ὁμωνύμως τῷ νοοῦντι λογισμῷ, καὶ ἔστι κἀνταῦθα τὰ νόον νοήσει, σχήματος ἀττικοῦ. Ἰστέον δὲ ὅτι τε τὸ πάλαι ἑρμηνεύων ὁ ποιητὴς, φησίν. ἐξ ἔτι τοῦ, ὅτε διογενὲς Βρισηΐδα κούρην χωομένου Ἀχιλῆος, ἔβης κλισίηθεν ἀπούρας. καὶ ὅτι τὸ, ἠδ' ἔτι καὶ νῦν, περιττὸν σαυτῶς ἔχει τὸν ἕνα σύνδεσμον, ὅτι τόν τι καὶ τὸ, ἠδέκα καὶ οὐ πατρὸς, ἀντὶ τοῦ, καὶ τοῦ ἰδίου πατρός. καὶ ὅτι ἐν τῷ, ἐξ ἔτι τοῦ, ἤγουν τούτου τοῦ χρόνου, περιττὸν κεῖσθαι δοκεῖ τὸ ἔτι. καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ, ἐξ ἔτι πατρῶν. καὶ ὅτι τὸ ἐξ ἔτι τοῦ, ταυτόν ἐστι τῷ ἐξότου. καὶ ὅτι ὁ Νέστωρ ὅτε καιρὸν εὗρε, κατακρίνων τὸν βασιλέα ἐφ' οἷς ὕβρισεν εἰς Ἀχιλλέα, οὐ μόνον λέγει, ὅτι ἑλὼν ἔχεις γέρας, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἔβης τὴν Βρισηΐδα ἐκ τῆς τοῦ Ἀχιλλέως λαβὼν σκηνῆς, ὅπερ οὐδ' Ἀχιλλεὺς εἶπεν. ἐκεῖνος γὰρ ἐπιεικέστερος τῇ μητρὶ ἔφη, ὅτι κήρυκες αὐτὴν ἔβαν ἄγοντες, ὁ δὲ γέρων δριμύτερον τοῦ βασιλέως καθάπτεται, ἀφ' ὧν ἐκεῖνος εἶπεν ἀπειλησάμενος, ὡς ἐγὼ ἄγω Βρισηΐδα αὐτὸς ἰὼν κλισίηνδε. λέγει δὲ ὁ Νέστωρ καὶ, ὅτι οὔτι καθ' ἡμέτερόν γε νόον, μάλα γάρ τοι ἔγωγε πόλλ' ἀπεμυθεόμην, ἤτοι ἀπηγόρευον. ὃ ἀνάπαλιν ἔχει πρὸς τὸ μυθεῖσθαι καὶ παραμυθεῖσθαι. ὅτι δὲ ἀληθῶς ὁ γέρων ἀπεμυθεῖτο, ἡ ἀ ῥαψῳδία δηλοῖ ἐν τῷ, μήτε σὺ τόνδ' ἀγαθός περ ἐὼν καὶ ἑξῆς. εἰ δὲ μὴ πόλλ' ἀπεμυθεῖτο, οἴδαμεν γὰρ ὡς ἐν τῇ ῥηθείσῃ ῥαψῳδίᾳ καίρια μὲν, οὐ πολλὰ δὲ ὁ ῥήτωρ ἀπεμυθήσατο, νοητέον ὡς κατὰ τὸ σιωπώμενον, οὐκ ὀλίγα ὕστερον τὸν βασιλέα ἐμέμψατο, ἐφ' οἷς ἐκεῖνος εἰς τὸν τηλικοῦτον Ἀχιλλέα ὕβρισεν. εἶτα ἐξαίρων τῷ λόγῳ τὸν Ἀχιλλέα, φησί. σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ εἴξας, ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν, ἠτίμησας. Καὶ ὅρα ὡς παιδεύει Ὅμηρος ὅπως χρὴ πεπαιδευμένως τοῖς ἄρχουσιν ὁμιλεῖν. Νέστωρ γὰρ τῷ βασιλεῖ διὰ αὐθάδειαν καὶ προπέτειαν εἰς Ἀχιλλέα ὑβρίσαντι, λέγει ὅτι μεγαλήτορι θυμῷ εἴξας ἠτίμησας τὸν Ἀχιλλέα. ψυχῆς μὲν μεγαλειότητα καλέσας καθ' ὑπαλλαγὴν ὀνόματος, τὴν αὐθάδειαν. τὸ δὲ προπετεύσασθαι, εἶξαι εἰπών. αὐτὸς μέντοι ὁ βασιλεὺς μετ' ὀλίγα ἑαυτοῦ καταγνοὺς, λευγαλέας φρεσὶν ἃς τὰς οἰκείας λέγει, ὡς οἷον ὀλοόφρονα, ἤγουν ὀλεθριόφρονα καλέσας ἑαυτὸν ἀντὶ μεγαλήτορος. δύναται δὲ μεγαλήτορα θυμὸν λέγειν, καὶ τὸν πάνυ μέγαν θυμὸν, ὡς μετ' ὀλίγα ἐν τοῖς πρὸς Ἀχιλλέα λόγοις ῥηθήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, ὅτε διογενὲς καὶ ἑξῆς, γράφεται καὶ, ὅτε διογενεῦς. ὁμοίως τῷ, Ὀδυσσεῦς ὀδυσσεῦς. ἵνα λέγῃ, τὴν κούρην τοῦ διογενοῦς Ἀχιλλέως. καὶ εἶχε μὲν διογενοῦς εἰπεῖν ἀσφαλῶς, προείλετο δὲ τὸ ποιητικώτερον. Τὸ δὲ χωομένου Ἀχιλῆος, παιδευτικῶς πρόσκειται, ὡς μὴ δέον τὸν ἀγαθὸν βασιλέα, δριμέως ἐπεξιέναι τῷ ὀργιζομένῳ ἄγαν, καὶ οὕτως ἐπισκοτουμένῳ τὸν νοῦν, ἥρωϊ. Τὸ δὲ οὔτι καθ' ἡμέτερόν γε νόον, ἐπὶ τῶν ἀπηρεσκομένων τινὶ ἁρμόζει εἰπεῖν. ἐπὶ δέ γε τῶν θελόντων πεῖσαι πρὸς ἐχθραίνοντα, οἰκεῖον τὸ, φραζώμεσθα ὥς κέν μιν ἀρεσσάμενοι πεπίθοιμεν δώροισίν τ' ἀγανοῖσιν, ἔπεσί τε μειλιχίοισι, τουτέστι παντὶ τρόπῳ λόγοις ἱλαροῖς καὶ ἔργοις δεξιωτικοῖς. Ὅρα δὲ καὶ νῦν τὸ ἠτίμησεν, ἀνομοίως λεχθὲν τῇ ὕστερον χρήσει. οἱ γὰρ μεθ' Ὅμηρον, ἠτίμωσε λέγουσι κατὰ συζυγίας ἐναλλαγὴν, ὃ δὴ καὶ ἐπ' ἄλλων γίνεται, τῆς προθέσεως ἐναλλαττούσης τὰς συζυγίας. οἷον, δοκῶ δοκεῖς τὸ ἁπλοῦν. προσδοκῶ δὲ προσδοκᾷς, τὸ σύνθετον, οὕτω καὶ ὁρῶ ὁρᾷς, ἐν ἁπλότητι, ἐν δὲ συνθέσει, θεωρῶ θεωρεῖς, καὶ κυκλῶ μὲν κυκλοῖς, ὅ καὶ κυκλεύειν φαμέν. εἰσκυκλῶ δὲ εἰσκυκλεῖς. καὶ λογίζω μὲν, ἐλλογῶ δέ. ὡς τὸ, ἐμοὶ ἐλλόγει. καὶ χαρίζω μὲν χαρίσω. διαχρῶ δὲ διαχρήσω. καὶ σκοτίζω μὲν ἐπισκοτῶ δέ. καὶ ἱερεύω μὲν βαρυτόνως, καλλιερῶ δὲ περισπωμένως. καὶ τοπῶ μὲν τοπάζεις. καθυποπτεύω δὲ καθυποπτεῖς. καὶ ξενίζω μὲν καὶ ξενίζω. προξενῶ δὲ καὶ φιλοξενῶ καὶ ἐκνικῶ. καὶ ὁρίζω μέν. ὁμορῶ δέ. καὶ ὁρκίζω μὲν, εὐορκῶ δέ. καὶ ὁ πλέων, εὐπλοῶ. πλέω, εὐθυπλοῶ. ῥέω, εὐροῶ, σὺν δὲ μυρίοις ἑτέροις, καὶ τιμῶ μὲν τιμήσω τὸ ἁπλοῦν. ἀτιμῶ

δὲ ἀτιμώσω τὸ σύνθετον, παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον. Ἀρέσασθαι δὲ καὶ νῦν, τὸ εἰς φιλίαν ἁρμόσασθαι. ὅθεν καὶ ἀρθμὸς ἡ φιλία. καὶ ἑταῖροι ἐρίηρες, οἱ ἄγαν ἀλλήλοις ἀρεστοί, ὅ ἐστιν ἡρμοσμένοι. καὶ πρόσαρμα δέ, ἡ τῷ σώματι προσφυὴς τροφή. μετ' ὀλίγα δὲ καὶ ἐνεργητικῶς ἀρέσαι φησί, τὸ φιλοφρονήσασθαι. καὶ τὸ ἀρήσασθαι δέ, ἀντὶ τοῦ εὔξασθαι, ὁμοίας ἐστὶ δυνάμεως. καὶ γὰρ καὶ τὸ ἀρᾶσθαι, ἁρμονία τίς ἐστι πρὸς θεόν, ὥσπερ καὶ ἡ εὐχή. ἣν ὁ Αἰλιανὸς πρέσβιν φησὶ πρὸς θεὸν ἀδωροτάτην. Ὅρα δὲ καὶ ἐν στίχῳ ἑνὶ πάρισα τέσσαρα τό, δώροισι καὶ ἑξῆς ὡς προγέγραπται.

Οὐχ ὥσπερ ἡ Ἑλένη ἔλεος ἐπισπᾶται ὁμολογοῦσα ἰδίαν κακίαν καὶ κατηγοροῦσα ἑαυτῆς, οὕτω καὶ νῦν ὁ βασιλεὺς προκαλεῖται συγγνώμην, λέγων. ὦ γέρον, οὔτι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας, ἀασάμην, οὐδ' αὐτὸς ἀναίνομαι. ὁμολογεῖ δὲ καὶ ὅτι ἀντί νυ πολλῶν λαῶν ἐστὶν ἀνήρ, οὐχ ὁ Ἀχιλλεύς, τοῦτον γὰρ ἔτι ὀκνεῖ ἐξ ὀνόματος εἰπεῖν, ἀλλ' ἁπλῶς ὁ θεοφιλής. ἐπάγει γάρ. ὅν τε θεὸς κῆρι φιλήσῃ, ὡς νῦν τοῦτον ἔτισε, δάμασσε δὲ λαὸν Ἀχαιῶν. εἶτά φησιν ἐθέλειν ἀρέσαι ὡς εἴρηται. δοῦναί τε σὺν μιᾷ τῶν θυγατέρων καὶ σὺν ἑτέραις γυναιξὶ καὶ πόλεσι δέ, καὶ ἑτεροῖα ἄποινα τῷ Ἀχιλλεῖ. ἅπερ αὐτὸς μέν, ἀπερείσια λέγει καὶ περικλυτὰ καὶ μάλα πολλά, Νέστωρ δέ, οὐκ ὀνοστὰ εἶναι φησίν. Ὀδυσσεὺς δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς, ἄξια δῶρα διδόναι τῷ Ἀχιλλεῖ λέγει τὸν Ἀγαμέμνονα, εἰς ταυτὸν κἀνταῦθα τοῖς δώροις ἀγομένων τῶν ἀποίνων κατὰ σχῆμα πολυωνυμίας. λέγουσι δὲ οἱ παλαιοὶ ἐν τούτοις, ὡς εἰ μὲν φιλοχρήματος ὁ Ἀχιλλεύς, πολλὰ τὰ ἐξ Ἀγαμέμνονος δῶρα. εἰ δὲ φιλογύνης, ἔχει τῶν βασιλέως θυγατέρων ἣν ἂν ἕλοιτο. εἰ δὲ φιλότιμος ἔχει καὶ τὸ τιμᾶσθαι διά τε τὸ βασιλικὸν κῦδος, καὶ τὰς πόλεις ἃς προῖκα λήψεται. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ ὁμολογῶν πταῖσαι, εἴποι ἂν πρὸς τὸν ἐλέγχοντα δή, οὔτι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας καὶ ἑξῆς, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται. ἔστι δὲ τὸ ψεῦδος μὲν ἐπιρρηματικόν, ἀντὶ τοῦ ψευδῶς. εἰ μή τις ἴσως ἐθέλει στίζειν ἐν τῷ οὔτι ψεῦδος. εἶτα ἐπάγειν ἀσυνδέ

Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Ὦ γέρον, οὔτι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας.
Ἀασάμην, οὐδ' αὐτὸς ἀναίνομαι. ἀντί νυ πολλῶν
Λαῶν ἐστὶν ἀνήρ, ὅν τε Ζεὺς κῆρι φιλήσῃ.
Ὡς νῦν τοῦτον ἔτισε, δάμασσε δὲ λαὸν Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,
Ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα.
Ημῖν δ' ἐν πάντεσσι περικλυτὰ δῶρ' ὀνομήνω.
Ἑπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
Αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
Πηγοὺς, ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
Οὔ κεν ἀλήϊος εἴη ἀνήρ, ᾧ τόσα γένοιτο,
Οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
Ὅσα μοι ἠνείκαντ' ἀέθλια μώνυχες ἵπποι.
Δώσω δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,
Λεσβίδας, ἃς, ὅτε Λέσβον ἐϋκτιμένην ἕλεν αὐτός,
Ἐξελόμην, αἳ κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
Τὰς μέν οἱ δώσω, μετὰ δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπηύρων
Κούρην Βρισῆος, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, ἠδὲ μιγῆναι,
Ἣ θέμις ἀνθρώπων πέλει, ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν.
Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται. εἰ δέ κεν αὖτε
Ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
Νῆα ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηησάσθω
Εἰσελθών, ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' Ἀχαιοί.
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθω,
Αἵ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
Εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαιϊκὸν, οὖθαρ ἀρούρης,
Γαμβρός κέν μοι ἔη, τίσω δέ μιν ἶσον Ὀρέστῃ,
Ὅς μοι τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἔνι πολλῇ.
Τρεῖς δέ μοι εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιάνασσα.
Τάων ἥν κ' ἐθέλῃσι φίλην, ἀνάεδνον ἀγέσθω
Πρὸς οἶκον Πηλῆος. ἐγὼ δ' ἐπὶ μείλια δώσω
Πολλὰ μάλ', ὅσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.
Ἑπτὰ δέ οἱ δώσω εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,
Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν.
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον,

Καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
Πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλου ἠμαθόεντος.
Ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες, πολυβοῦται,
Οἵ κέ ἑ δωτίνῃσι θεὸν ὣς τιμήσουσι,
Καί οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
Ταῦτά κέ οἱ τελέσαιμι μεταλλήξαντι χόλοιο.
Δμηθήτω. Ἀΐδης τοι ἀμείλιχος ἠδ' ἀδάμαστος.
Τοὔνεκα καί τε βροτοῖσι θεῶν ἔχθιστος ἁπάντων.
Καί μοι ὑποστήτω ὅσσον βασιλεύτερός εἰμι,
Ἠδ' ὅσσον γενεῇ προγενέστερος εὔχομαι εἶναι.

πως κατ' ἔλλειψιν τὸ ἐφεξῆς. ἵνα λέγῃ κομματικῶς, οὔτι ψεῦδος ἐστὶν ὧν ἐδημηγόρησας. ἐμὰς ἄτας κατέλεξας. τὸ δὲ κατέλεξας, ἀντὶ τοῦ ἠρίθμησας. δοκεῖ γάρ τισι μὴ ἐν χρήσει παρὰ τῷ ποιητῇ εἶναι τὸ λέξαι ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν. Τὸ δὲ ἀασάμην, ῥῆμα ἐστὶν ἐξ οὗ ἡ ἄτη γίνεται, ἀεὶ ἐκτείνουσα ὡς ἀπὸ κράσεως τὸ ἐν ἀρχῇ δίχρονον. εἰ καὶ ἡ ἄση ἄλλο τι παρὰ τὴν ἄτην οὖσα, ὡς καὶ οἱ Ἀσκληπιάδαι δηλοῦσι, συστέλλει τὴν ἀρχὴν καθὰ καὶ Εὐριπίδης δηλοῖ. ἐν τῷ, ἔπαυσε καρδίαν ἄσης.

Ὅρα δὲ ὅτι τὸ ἀασάμην, ἐκτείνει μὲν τὴν ἀρχὴν ἐν διαφόροις τόποις διὰ δακτύλου ἀπαρτισμόν, συστέλλει δὲ τὴν μετ' αὐτήν. ἐφεξῆς δὲ ἐν τῷ, οὐκ ἐνόησεν ἀάσατο δέ, ἀνάπαλιν. βραχύνει μέν, ὡς ἐν μεταθέσει χρόνου, τὸ κατάρχον δίχρονον, ἐκτείνει δὲ τὸ μετ' αὐτό. Τὸ ἀναίνεσθαι. ταυτόν ἐστι τῷ μὴ αἰνεῖν, ἤγουν συναινεῖν καὶ συγκατατίθεσθαι. Τὸ δὲ ἀντί νυ πολλῶν λαῶν ἐστὶν ἀνὴρ ὅν θεὸς φιλήσῃ, γνωμικῶς εἴρηται. λέγει δὲ ὅτι ὁ θεοφιλὴς κἂν εἷς εἴη, ὅμως παρεξισοῦται πλείωσι. καὶ πιστοῦται τὸν λόγον ἐκ τοῦ Ἀχιλλέως, καταγαγὼν συνήθως τὸ καθόλου εἰς μερικόν. καὶ δείξας, ἀντὶ πολλῶν λαῶν εἶναι τὸν εἰς τοσοῦτον τιμηθέντα, ὡς δαμασθῆναι δι' αὐτὸν πολὺν οὕτω λαόν. ἐν τούτοις δὲ τό, ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας, ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα. ὑμῖν δ' ἐν πάντεσσι περικλυτὰ δῶρ' ὀνομήνω, οἰκεῖόν ἐστι προσώπῳ μεταμελομένῳ ἐφ' οἷς ἔπταισε. περὶ δὲ τῶν ἐν τῷ τοιούτῳ νοήματι λέξεων προγέγραπται. ὀνομαίνειν δὲ καὶ ἐνταῦθα, τὸ πρὸς ὄνομα καταλέγειν. ὃ δὴ ποιεῖ εὐθὺς ὁ βασιλεύς, ἐξαριθμούμενος ἃ δώσει τῷ Ἀχιλλεῖ. Ὅτι τῶν τριπόδων οἱ μὲν ἐμπυριβῆται, οἳ καὶ αἴθωνες ἴσως λέγοιντο ἄν, ὡς πυρὶ αἰθόμενοι καὶ οὕτω χρήσιμοι. οἱ δὲ ἀναθηματικοί, πρὸς κάλλος ἀνατιθέμενοι ἐν οἴκοις, ἢ ναοῖς, ἄχραντοι πυρὶ φυλαττόμενοι. οὓς ἀπύρους ἐνταῦθά φησιν ὁ ποιητής, πρὸς διαστολὴν τῶν ἐμπυριβητῶν. ἕτεροι δέ, ἀπύρους μὲν νοοῦσι, τοὺς μήπω πυρὶ ὁμιλήσαντας, αἴθωνας δέ, τοὺς ἤδη πυρωθέντας. λέβητες δὲ ἕτεροι ὄντες τριπόδων, ὡς δηλοῖ σαφῶς καὶ ἡ Ὀδύσσεια, λέγονται ἄλλως αἴθωνες, διὰ τὸ ἐκ τοῦ γανοῦσθαι λαμπρόν, ὡς ἀπὸ τοῦ αἴθω τὸ λάμπω. Ὅτι δὲ ἐντιμότεροι λεβήτων οἱ τρίποδες, δηλοῖ κἀνταῦθα ὁ ποιητής, ἑπτὰ μὲν ἀπύρους τρίποδας, αἴθωνας δὲ λέβητας εἴκοσι πρὸς τοῦ βασιλέως ὑπισχνεῖσθαι λέγων τῷ Ἀχιλλεῖ. ἔνθα δυσὶ στίχοις φιλοτιμεῖται τέσσαρα δῶρα ἐμπεριγράψαι, εἰπών. ἕπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα, αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους. τούτων δὲ τῶν στίχων ἑκατέρου ἡ εἰς ἀνὰ δύο ἐννοίας τομή, οὐ πάνυ μετρικῶς ἔχειν δοκεῖ τοῖς παλαιοῖς, οἵ φασιν ὅτι τὸ μέτρον χαίρει μὲν συνδεσμεῖσθαι τοὺς πόδας ἀλλήλοις, ὡς κατὰ μηδὲν εἰς μέρος ἀπαρτίζειν λόγου, οἷον. ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσε. παραιτεῖται δὲ ὥσπερ τὸ κατὰ πόδα τέμνεσθαι, οἷον, ὕβριος εἵνεκα τῆσδε, σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν. ἔνθα καθ' ἕνα ἕκαστον πόδα καὶ μέρος λόγου ἀπαρτίζεται. οὕτω καὶ τὴν δίχα τομήν, ἤγουν τὴν εἰς δύο ἐννοίας, ὡς τό, ἔνθ' οὔτ' Ἰδομενεὺς τλῆ μίμνειν, οὔτ' Ἀγαμέμνων, οὕτω δὲ καὶ τὴν τριχῆ καὶ ἐπὶ πλεῖον διαίρεσιν. ῥυθμικὰ γάρ φασι ταῦτα, ἢ μετρικά. οὐκοῦν καὶ τὰ ῥηθέντα δύο ἔπη, ῥυθμικώτερον διάκεινται. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. ἐν δὲ τοῖς τοῦ Ἀθηναίου φέρεται, ὅτι τε ἄπυροι τρίποδες, εἰς οὓς οἶνος ἐξεκεράννυτο. λοετροχόοι δέ, ἐν οἷς ὕδωρ ἐθερμαίνετο, οἳ καὶ ἐμπυριβῆται. ὧν ἔνιοι ὠτώεντες. τρίποδες καλούμενοι, διὰ τὸ τρίποδα τὴν ὑπόβασιν ἔχειν. καὶ ὅτι τὸ ἀρχαῖον, δύο γένη τριπόδων ἦσαν, οἳ καὶ λέβητες ἐκαλοῦντο. ἐμπυριβήτης ὁ καὶ λοετροχόος. Αἰσχύλος. τὸν μέν, τρίπους ἐδέξατο οἰκεῖος λέβης. ἀεὶ φυλάσσων τὴν ὑπὲρ πυρὸς στάσιν. ὁ δὲ ἕτερος, κρατὴρ καλούμενος. ὁποῖοι οἱ παρ' Ὁμήρῳ ἄπυροι, ἐν οἷς οἶνον ἐκίρνων. ὃς δὴ καὶ ὠκειοῦτο Διονύσῳ, διὰ τὴν κατ' αὐτὸν ἐν μέθῃ ἀλήθειαν. καθὰ καὶ τῷ Πυθίῳ Ἀπόλλωνι τρίπους ἦν ἀληθείας, διὰ τὴν ἐκ μαντικῆς ἀλήθειαν, οἶνος γάρ φασι καὶ ἀλήθεια. ὃς καὶ ἀνδρός φασιν ἔδειξε νόον. καὶ ἐν Διονυσίοις, νικητήριον, διὰ τοῦτο τέθειται τρίπους. ἐπεὶ καὶ τοὺς ἀληθεύοντας, ἐκ τρίποδος λέγειν φαμέν, τοῦ κατὰ μαντείαν δηλαδὴ ἀληθευτικοῦ. ὃ καὶ οἶνος ποιεῖ ὡς εἴρηται. λέγει δὲ ὁ αὐτός, καὶ ὡς ἡ τῶν τριπόδων λέξις, καὶ ἐπὶ τραπεζῶν ἐκεῖτο. ἔνθα καὶ χρῆσιν φέρων ἀπὸ Ξενοφῶντος τοῦ ὥς φησι μουσικωτάτου, παράγει καὶ Ἀντιφάνην εἰπόντα. ἐπεὶ δ' ὁ τρίπους ἤρθη, τουτέστιν ἡ τράπεζα, κατὰ χειρῶν ἐχόμεθα, ἤγουν ἐνιπτόμεθα. ἔστι δὲ πάντως ταὐτόν, τρίπουν εἰπεῖν καὶ τράπεζαν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀόριστον, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις ἐρρέθη, τὸ τάλαντον παρὰ τοῖς παλαιοῖς, καθὰ καὶ Πορφύριος καὶ ἄλλοι ἀπέδειξαν. ἐπεὶ καὶ παρ' Ἀττικοῖς μὲν ὕστερον εἰς ἑξακισχιλίους στατῆρας αὐτὸ περιέστη. τὸ δὲ Μακεδονικὸν τάλαντον, τρεῖς ἦσαν χρύσινοι. Δίφιλος δέ πού φησιν, ἀργυρίου βραχύ

τι τα

τι τάλαντον. παρ' ἄλλοις δὲ τάλαντον, αἱ ἑκατὸν εἰκοσιτέσσαρες δραχμαί. οὕτως ἀνίσως εἶχε. κἀνταῦθα γοῦν τὰ τῷ ἀχιλλεῖ δοθησόμενα δέκα τάλαντα, οὐ μέγα τι δοκοῦσι εἶναι. ὥσπερ τὰ δύο τὰ ἐν τῷ ἐπιταφίῳ τοῦ Πατρόκλου τῷ τετάρτῳ ἀθλητῇ κείμενα, βραχύ τι φανήσεται στάθμιον. ἐν δὲ τοῖς τῶν ἀθηναίων φαίνεται, ὅτι τὸ τάλαντον ἦν ὅτε χιλιάδες ἦν κερμάτων ἕξ. ἱστορῶν γὰρ ὡς ἑκατὸν μνᾶς ὁ μέγας ἀλέξανδρος εἰς δεῖπνον ἀνήλισκε. λέγει καὶ ὅτι τὰ τετρακόσια τάλαντα, γίνεται ἰταλικοῦ νομίσματος μυριάδες διακόσιαι τεσσαράκοντα. καὶ ἦν ταῦτα βασιλικὸν ἀνάλωμα εἰς δεῖπνον. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι νῦν μὲν, τάλαντα παρὰ τῷ ποιητῇ, τὰ ταλαντευόμενα. λέγεται δέ ποτε κυρίως τάλαντον, καὶ αὐτὸ τὸ ὄργανον τοῦ σταθμοῦ. ὡς καὶ παρὰ Λυκόφρονι, διὰ τοῦ τάλαν, ἤτοι καρτερικὸν τοῦ ἐργαλείου καὶ κοπηρὸν καὶ ὡς εἰπεῖν φερέπονον. οὗ τὸ μέρος ἡ τρυτάνη λέγεται, διὰ τὸ τοῖς βαρήμασι τρύεσθαι, ὅ ἐστι καταπονεῖσθαι. ὅθεν καὶ ὁ ἄτρυτος καὶ ἡ ἀτρυτώνη. καθ' ὅμοιον δέ τινα τρόπον, καὶ μέδιμνος καὶ χοῖνιξ καὶ πῆχυς καὶ ἕτερα, τό, τε ὄργανον δηλοῦσι τῶν μετρουμένων, καὶ αὐτὸ τὸ μετρούμενον, ὥσπερ καὶ ἡ λέξις τοῦ σταθμοῦ. τοὺς δὲ ῥηθέντας δώδεκα πηγοὺς ἵππους, ἀθλοφόρους εἰπὼν, ἐτυμολογεῖ τὸ ἀεθλοφόρους, ἵνα μή τις τοιούτους νοήσῃ τοὺς ἐν ἄθλῳ, ἤτοι ἀγῶνι ταχέως φερομένους, καί φησιν. οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο, ὅ ἐστιν ἔπαθλα ἔσχον. καὶ καθ' Ὅμηρον λόγῳ πολυωνυμίας εἰπεῖν, ἠνείκαντο τουτέστιν ἠνέγκαντο. Σαφέστερον δὲ φάναι, ἔφερον. οἷς ταυτὸν τὸ ἄροντο. οἱ δὲ τοιοῦτοι, καὶ φερένικοι ῥηθεῖεν ἄν. παρατατικοῦ δὲ παθητικοῦ χρόνου τὸ ἄροντο. ἴσως δὲ καὶ μέσου ἀορίστου δευτέρου. οὗ πρῶτος τὸ, ἠράμεθα μέγα κῦδος. νοητέον δὲ ὅτι ἐν τροίᾳ οἱ τοιοῦτοι ἀληθῶς ἀγωνιζόμενοι, ἤραντο ἀέθλια. εἰ γοῦν πρὸ τῆς τρωϊκῆς μάχης ἐν Πελοποννήσῳ νοηθεῖεν ἀεθλεύοντες, εἶεν ἂν ἤδη ἀχρεῖοι τῷ ἀχιλλεῖ ὡς γέροντες. ἀποσεμνύνων δὲ τοὺς τοιούτους ἵππους, ὡς καὶ πολυνίκους καὶ οὐχ ἁπλῶς ἀπενεγκαμένους ἀέθλια ποσσὶν, ἀλλὰ καὶ πολλὰ μάλα, φησίν. οὔκεν ἤγουν οὐκ ἂν ἀλήϊος εἴη ἀνὴρ, ᾧ τόσα γένοιτο, οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο, ὅσσα μοι ἠνείκαντο ἀέθλια μώνυχες ἵπποι. τουτέστιν ὁ ἄνθρωπος ᾧ τινι τόσα γένοιντο πράγματα, ὅσα τοῖς ἵπποις ἦλθον εἰς ἔπαθλον, πολύχρυσός τε ἂν γένοιτο, καὶ πολλὰ σχοίη λήϊα. Καὶ ὅρα ὅτι τε τοῦ καταφατικῶς εἰπεῖν, πολυλήϊος ἀνὴρ καὶ πολυκτήμων, προείλετο κατ' ἀπόφασιν εὐφυῶς σχηματίσαι τὸν λόγον, εἰπών. οὔτε ἀλήϊος, οὔτε ἀκτήμων χρυσοῦ. καὶ ὅτι τὸ νόημα τοῦτο, περίφρασίς ἐστι τῶν ἀέθλια πολλὰ, διασαφοῦσα τὸ ἐν ἐκείνῳ ἀόριστον πλῆθος. Καὶ ὅρα ὡς ἐκ μέρους τῶν ληΐων καὶ τῆς χρυσοῦ κτήσεως, πάντα πλουτισμὸν ἐνέφηνε. καὶ ὅτι κατ' ἐξαίρετον ἐκ τῶν ἄλλων ὑλῶν μνησθεὶς τοῦ χρυσοῦ μετὰ τὰ λήϊα, καὶ ἐρίτιμον αὐτὸν λέγει, ὡς τῶν λοιπῶν μετάλλων τιμιώτερον. ληΐων δὲ πρῶτον μνησθεὶς, ἐξοχὴν ἐγκωμιαστικὴν τῆς γεωργίας ἐνέφηνε. Ἰστέον δὲ ὅτι σπουδαῖον πάλαι κριθὲν τὸ ἐναγωνίως χάριν ἐπάθλων γυμνάζεσθαι, φίλον ἦν καὶ τοῖς περὶ τροίαν ἀχαιοῖς, τά τε ἄλλα, καὶ διό τι φιλοτιμίαν τε εἶχε τὸ πρᾶγμα, καὶ εἰς μάχην ἠρέθιζε τὴν ἀναγκαιοτάτην. ἧς ἕνεκεν ἀθηναῖοι πέρσας νικήσαντες, ὕστερον ἐπενοήσαντο ἀστεῖόν τι καὶ ἀκίνδυνον γυμνάσιον, ἀλεκτρυόνας νομοθετήσαντες ἀγωνίζεσθαι δημοσίᾳ μιᾶς ἡμέρας τοῦ ἔτους. ἐπεὶ καὶ Θεμιστοκλῆς ὅτε κατὰ περσῶν ἐξῆγε στρατιὰς, ἀλεκτρυόνας ἰδὼν μαχομένους ὑπὲρ τοῦ μὴ ἡττηθῆναι, ἐκεῖθεν φασὶ τοὺς ἀθηναίους ἐπέρρωσεν εἰς μάχην. ὅμοιον δὲ καὶ Ῥωμαῖοι ἐποίουν δι' ὀρτύγων μονομαχίας, κήρυκος προφωνοῦντος τὸ, πῦλλοι πούγναντ, ἤγουν τὰ πωλία μάχονται, καὶ οὕτω τοὺς θεατὰς ἀθροίζοντος. Πηγοὺς δὲ ἵππους, τοὺς εὐπαγεῖς λέγει καὶ στερεούς. οἱ δὲ παλαιοὶ, θέλουσι νοεῖν μέλανας, ὡς τούτους ὄντας ἀρίστους. τῆς δὲ τοῦ πηγοῦ λέξεως μνεία κεῖται καὶ ἐν τῷ, κριῷ μὲν ἔγωγε ἐΐσκω πηγεσιμάλλῳ. Τὸ δὲ ἀέθλια, παράγωγόν ἐστιν ἐκ τοῦ ἴχνος, τὰ ἴχνια. Ἐνταῦθα δὲ θεωρητέον, ὡς εἰ καὶ ἐκ τοῦ ἄεθλον κέκραται τὸ ἆθλον, ὅθεν καὶ ὁ ἀθλοφόρος, ἀλλ' οὐκ ἤδη καὶ ἐκ τοῦ παραγώγου ἀεθλίου ὡσαύτως ἐστὶ τὸ ἄθλιον. αὐτὸ γὰρ, ἐπὶ δυστυχίας μόνης κεῖται. ἵν' ᾖ ἄθλιος, ὁ δυσάεθλος κατὰ τὸν Ὁμηρικὸν Ὀδυσσέα. ὃς οὐδ' ἐν τῷ νόστῳ πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων, ἐξ ὧν ὁ ἄθλιος καὶ ἡ ἀθλιότης κεκέραται. ἐξ οὗ παραχθεὶς καὶ ὁ ἀθλίας τὸ κύριον, εἰ καὶ ἐθέλει ἀπὸ τοῦ ἐπαινετοῦ ἄθλου καλεῖσθαι, ὅμως κωμῳδεῖται ἄλλως ἐν τῷ, δι' ἀθλίου πρὸς ἄθλιον. Ὅτι δὲ διάφοροι ὡς εἰκὸς ἐπικήδειοι ἀγῶνες ἐν τῇ τροίᾳ ἐγίνοντο, πολλαχόθεν δῆλον. ἐν οἷς καὶ ἵπποι τοῖς ἔχουσιν ἠγωνίζοντο, εἰ καὶ ὁ ποιητὴς ἕνα μόνον τὸν ἐπὶ τῷ Πατρόκλῳ πολυτελῶς ἔφρασεν ἐν τοῖς ἑξῆς. Ὅτι ἐν τοῖς πρὸς Ἀχιλλέα δώροις, καὶ γυναῖκας ὁ βασιλεὺς ἀριθμεῖ, φησὶ γάρ. δώσω δ' ἑπτὰ γυναῖκας, ἀμύμονα ἔργα ἰδυίας, λεσβίδας, αἳ κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν. κατὰ δὲ ἑτέραν γραφὴν, δώσω δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργα εἰδυίας, ὅ ἐστιν ἐργατικάς. γνώριμοι δὲ πάντως αὗται τῷ Ἀχιλλεῖ, εἴγε αὐτὸς πολεμαρχῶν, τὴν λέσβον ἑλὼν ἐληΐσατο. φησὶ γάρ. ἃς ὅτε λέσβον ἐϋκτιμένην ἕλεν αὐτὸς, ἐξελόμην. Καὶ ὅρα ὅτι φιλαλήθως ὁ βασιλεὺς βεβαιοῖ, ὡς τὸ μὲν πλεῖον πολυάϊκος πολέμοιο, τῶν τοῦ Ἀχιλλέως χειρῶν ἦν. ὃ φθάσας ἐκεῖνος εἶπεν. ὅτε δὲ δασμὸς, τότε δὴ τῷ βασιλεῖ πολὺ μεῖζον τὸ γέρας. ἰδοὺ γὰρ Ἀχιλλεὺς μὲν, εἷλε λέσβον, ὁ δὲ βασιλεὺς ἑπτὰ λεσβίδας καλλίστας γυναῖκας ἐξείλετο, τουτέστιν ἀπέκρινεν. ὃ παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον, ἐπὶ λύσεως εἴτουν λυτρώσεως λέγεται. οἷον, ἐξελοῦ με ἐξ ἐχθρῶν, καὶ ἐξείλετο κινδύνου. καὶ ὧδε μὲν ταῦτα. Ἐν οἷς ὅρα ὅτι κάλλιον εἰπεῖν, ὅτε λέσβον ἕλεν αὐτὸς, ἤγουν ὁ Ἀχιλλεὺς, ἤπερ αὐτὸς ἐξελόμην. εἰ δὲ δοκεῖ καὶ τοῦτο καλὸν εἶναι εἰς νοῦν ὥσπερ καὶ ἔστι, κείσθω εἰς ἀμφιβολίαν καὶ αὐτό. ὁ δὲ βασιλεὺς τὰ περὶ τῶν γυναικῶν

ῥηθὲν

ῥηθέντα ἐπαναλαβὼν, ἵνα εὐόδως εἰσαγάγῃ τὸ περὶ Βρισηΐδος, ἐπάγει. τὰς μὲν οἱ δώσω, μετὰ δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπηύρων κούρην Βρισῆος, ἤτοι σὺν αὐταῖς ὀγδόη ἔσσεται ἡ Βρισηΐς. Ζηνόδοτος μέντοι τοῦτο εἰς ἀμφιβολίαν ἔῤῥιψεν. οὐ γὰρ ὀγδόην ἐκεῖνος ἐνόησε τὴν Βρισηΐδα μετὰ τὰς ἑπτὰ, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν ταῖς ἑπτὰ συνεψήφισε. τοῦ δὲ ποιητοῦ λύσαντος τὸ ἀμφίβολον ἐν τοῖς ἐφεξῆς ὅτε εἴπῃ ὀγδοάτην Βρισηΐδα, καλλιπάρῃον, Ζηνόδοτος πειρᾶται μεταγράφειν τὸν στίχον ἐκεῖνον, ἵνα φυλάξῃ τὴν οἰκείαν πεισμονήν. ἐν τούτοις δὲ καὶ σχῆμα παρηχήσεως τὸ, ἃς ὅτε Λέσβον ἕλεν αὐτὸς, ἐξελόμην. Ἔνθα καὶ ὅρα διαφορὰν τοῦ ἑλεῖν καὶ ἐξελέσθαι. ἑλεῖν μὲν γὰρ νῦν, τὸ αἰχμαλωτίσαι. ἐξελέσθαι δὲ, τὸ ἁπλῶς ἐπιλέξασθαι. τὸ μέντοι χάριν ἑτέρου ἐκλέξασθαι, ἐξελεῖν ἀλλαχοῦ φησιν ἐνεργητικῶς, ἐν τῷ, ἐξεῖλον Ἀτρείδῃ, τουτέστιν ὡς ἐξαίρετον ἔδωκαν τὴν Βρισηΐδα. τοῦ δὲ ἐξελόμην, ἑρμηνεία εὐθὺς κεῖται τὸ, αἳ κάλλει ἐνίκων. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ νικᾶν, ἀπηκαίνυσθαι ἐν Ὀδυσσείᾳ φησὶν, ἐπὶ ἀνδρὸς μέντοι, ἐν τῷ, ἀπεκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων. Λέσβος δὲ, ἡ νῦν Μιτυλήνη, ἀπὸ μέρους, ἤτοι ἀπὸ Λέσβου μιᾶς τῶν ἐν τῇ νήσῳ πόλεων. ὥσπερ καὶ ὕστερον ἡ αὐτὴ ὅλη νῆσος, Μιτυλήνη καλεῖται, ὡσαύτως ἀπὸ ἑτέρας μιᾶς τινος τῶν ἐκεῖ αὐτῇ ποτε πέντε πόλεων. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι δοκεῖ οὐκ ἀγαθοὺς ἀνθρώπους ἡ Λέσβος ἐνεγκεῖν, ὅθεν καὶ λεσβιάσαι τὸ αἰσχρῶς μολῦναι τὸ στόμα κατὰ Αἴλιον Διονύσιον. ὃς καὶ τὸν τῆς παροιμίας Λέσβιον ᾠδὸν, Τέρπανδρόν φησιν, ἢ Εὐαινετίδην, ἢ Ἀριστοκλείδην. καὶ Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῇ Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ, τὸ, μετὰ Λέσβιον ᾠδὸν, τὸν Τέρπανδρόν φησι δηλοῦν. ἐκαλοῦντο δέ φασι καὶ ὕστερον εἰς τὴν ἐκείνου τιμὴν, πρῶτοι μὲν, ἀπόγονοι αὐτοῦ. εἶτα εἴ τις ἄλλος παρείη Λέσβιος. εἶθ' οὕτως οἱ λοιποὶ, μετὰ Λέσβιον ᾠδὸν, τὸν ἁπλῶς δηλαδὴ Λέσβιον. χρῆσις δὲ τοῦ ὡς ἐῤῥέθη λεσβιάζειν, καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ. Ἰστέον δὲ ὅτι περὶ τοῦ ὡς ἐῤῥέθη λεσβιάζειν, οὗ χρῆσις καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ, ἔνθα κεῖται τὸ, αὕτη πόθ' ἡ μοῦσ' οὐκ ἐλεσβίαζε, γράφουσιν οἱ παλαιοὶ καὶ ταῦτα. εἰσὶ βλασφημίαι καὶ ἀπὸ ἐθνῶν, καὶ πόλεων, καὶ δήμων πολλαὶ, ῥηματικῶς πεποιημέναι. ἐθνῶν μὲν, οἷον κιλικίζειν καὶ αἰγυπτιάζειν τὸ πονηρεύεσθαι. καὶ κρητίζειν τὸ ψεύδεσθαι. ἐκ πόλεων δὲ, οἷον λεσβιάζειν τὸ αἰσχροποιεῖν. εἶτα παραγαγόντες Φερεκράτους χρῆσιν ἐν ἰάμβῳ τὸ, δώσει δέ σοι γυναῖκας ἑπτὰ Λεσβίας, ἐπάγουσιν ἀμοιβαῖον τὸ, καλόν γε δῶρον ἑπτ' ἔχειν λαικαστρίας, ὡς τοιούτων οὐσῶν τῶν Λεσβίων γυναικῶν. ἐκ δήμων δὲ βλασφημία, τὸ αἰξωνεύεσθαι, ἤγουν κακολογεῖν. Αἰξωνεῖς γὰρ, δημόται Ἀττικοὶ σκωπτόμενοι ὡς κακολόγοι, καθὰ καὶ οἱ Σφήττιοι ἐπὶ ἀγριότητι. ὅθεν ὁ Χαιρεφῶν, Σφήττιος ἐσκώπτεται. Ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι αἱ ῥηθεῖσαι λαικάστριαι τουτέστι πόρναι, ἐκ ῥήματος παράγονται τοῦ λαικάζειν. αὐτὸ δὲ, παρὰ τὸ λα ἐπιτατικὸν γίνεται, καὶ τὸ κάζειν, ὅ ἐστι κοσμεῖν. σκώπτεται γὰρ καὶ τὸ ἀκαίρως, ὡς ἐπὶ φαύλῳ ἔρωτι, κοσμεῖσθαι. διὸ καὶ κασωρὶς ἡ πόρνη, διὰ τὸ κάσαι, ὅ ἐστι κοσμῆσαι τὴν ὥραν οὐ δεόντως. Ἀντιφάνης δέ φασι, κασωρῖτιν ἔφη τὴν ἐπὶ τέγους προεστῶσαν. οὕτω δὲ καὶ Ἱππῶναξ. τὴν δὲ αὐτὴν κασωρίδα καὶ κασωρῖτιν ἔλεγόν τινες καὶ κασαλβάδα, παρὰ τὸ κάσαι καὶ τὸ ἄλλος καὶ τὸ βάζειν, οἱονεὶ ἡ ἐν τῷ κοσμεῖσθαι ποτὲ μὲν ἄλλον, ποτὲ δὲ ἄλλον βάζουσα, ἤγουν φωνοῦσα καὶ καλοῦσα εἰς ἑαυτήν. ἐλέγετο δὲ δὴ τὴν τοιαύτην, καὶ τὸ λοιδορεῖν, κασαλβάζειν. οἱ δὲ γράφοντες καλσαβὰς, φασὶν ὅτι ἴσως ἀπὸ τοῦ καλεῖν εἰς ἑαυτὴν καὶ σοβεῖν τοὺς ἐραστάς. Ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι Ἱμερτὴ καὶ Πελασγία ἡ αὐτὴ Λέσβος ἐκλήθη ποτὲ κατὰ τὴν παλαιὰν ἱστορίαν. Καὶ ὅτι ἀπ' αὐτῆς τὰ Λεσβιακὰ ἐπιγράφονται, περὶ ὧν πολλοὶ ἔγραψαν. καὶ ὅτι ὥσπερ Λέσβος, οὕτω καὶ Ἴσσα ἡ αὐτὴ νῆσος ἐκ μιᾶς τῶν περὶ αὐτὴν πέντε πόλεων, ὡς καὶ ὁ Λυκόφρων ἐμφαίνει. Τὸ δὲ ἣν ποτ' ἀπηύρων, φιλαλήθη καὶ αὐτὸ δείκνυσι τὸν βασιλέα. εἰπόντος γάρ που Ἀχιλλέως, ὡς ἑλὼν Ἀγαμέμνων ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας, ἐνταῦθα ἐκεῖνος δοκεῖ συνθέσθαι, ὡς οὕτω πεποίηκε.

Τὸ δὲ κούρην Βρισῆος, καὶ δίχα τοῦ ν γραφὲν κατ' εὐθεῖαν, ὀρθῶς ἂν εἶχεν. Ὅτι τοῖς προσεχῶς εἰρημένοις ἐπιφέρει ὁ βασιλεὺς τὸ, ἐπὶ δὲ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι. περὶ Βρισηΐδος, μή ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι, ἣ θέμις ἀνθρώπων πέλει ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν. Ἔνθα σημείωσαι ὅτι σεμνὸς πάνυ ὁ λόγος. ἐν γὰρ τῷ, ἣ θέμις ἐστὶ, τιμιωτάτῃ προσηγορίᾳ ἐπισκιάζει τὸ αἰσχρόν. φύσεως νόμῳ τὴν ἀκόλαστον μῖξιν καλύπτων. καὶ τὸ τῆς συμπλοκῆς ταπεινὸν, θέμιδι φυσικῇ ἀνιστῶν. καὶ μονονουχὶ λέγων ὡς καὶ ἁρπαγιμαία καὶ ἄδικος ἡ τῆς Βρισηΐδος μῖξις, ἀλλ' οὐκ ἤδη καὶ ἀθέμιτος. λάφυρον γὰρ οὖν αὐτὴν λαβὼν ἐκ τοῦ ὑβρίσαντος, θεμιτῶς ἂν συνῆλθον τῇ ληϊσθείσῃ. Τὸ δὲ μιγῆναι, σαφήνειαν τεθὲν ἐποίησεν. ἄλλως γὰρ αὐτοῦ δίχα, τὸ εὐνῆς ἐπιβῆναι, ἀσαφέστερον εἶχε, καὶ ὅρκου ἐποίει σόφισμα, ὅπου γε καὶ αὐτὸ δὴ τὸ μιγῆναι, σοφιστικόν τι παρελάλει μὴ ἐπενεχθέντος τοῦ, ἣ θέμις ἐστὶ ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν. τὸ γάρ τοι μιγῆναι, πολυσήμαντον κατὰ ὁμωνυμίαν καὶ οἷον μὴ ἔχειν πεσεῖν εἰς ὅρκον ὃς λέξεις ἀπαιτεῖ ἀρχίστους εἰς διπλόην ὁμωνυμικήν. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι δυνάμενος ἐπιβῆναι εἰπεῖν, ὅμως ἐπιβήμεναι εἶπεν, ἵνα μὴ ἐν οὐχ ἱλαρῷ λόγῳ ἐκφανῶς καλλωπίσῃ εἰπὼν ἐπιβῆναι, καὶ μιγῆναι. καὶ ὅτι ἐκ τοῦ Ὁμηρικοῦ ἐπιβῆναι, εἴληπται καὶ ἡ βιαία ἐπίβασις παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον. ἐκ δὲ τούτου, καὶ τὸ βατεῦνται παρὰ Θεοκρίτῳ ἐπὶ ζώων μίξεως, καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ὅτι ταχείας δόσεως τὸ, ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται. Ἰστέον δὲ ὡς εἰς τρεῖς ὁ βασιλεὺς, καιροὺς διαιρεῖται τὰ δοθησόμενα τῷ Ἀχιλλεῖ, εἰς τὸν αὐτίκα νῦν, καὶ εἰς τὸν μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Τροίας, καὶ εἰς τὸν μετὰ τὸν νόστον. φησὶ γάρ. ταῦτα μὲν αὐτίκα ὡς ἐῤῥέθη παρέσσεται, ἤγουν οἱ ἑπτὰ ἄπυ-

ροι τρίποδες, τὰ δέκα τάλαντα τοῦ χρυσοῦ. οἱ αἴθωνες εἴκοσι λέβητες, οἱ δώδεκα ἵπποι, καὶ αἱ γυναῖκες. εἰ δέ κεν αὖτε ἄστυ μέγα φησὶ Πριάμοιο θεὸς δώῃ ἐξαλαπάξαι, νῆα ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηησάσθω εἰσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' ἀχαιοί. Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθω, αἴ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν. εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' ἀχαιϊκὸν οὖθαρ ἀρούρης, γαμβρός κέν μοι ἔοι. τίσω δέ μιν ἶσον Ὀρέστῃ, ὅς μοι τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἔνι πολλῇ. τρεῖς δέ μοί εἰσι θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ, Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιάνασσα. τάων, ἥν κ' ἐθέλῃσι φίλην, ἀνάεδνον ἀγέσθω πρὸς οἶκον Πηλῆος. ἐγὼ δ' ἔπι μείλια καὶ ἑξῆς. Ἐν τούτοις δὲ ὅρα ὅτι ἀνταπέδωκεν ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀχιλλεῖ οὐ τὸ ἴσον ἀλλὰ καὶ πλέον. ἐκείνου γὰρ προειπόντος, ὡς ἐὰν πόλιν Τροίην ἀλαπάξομεν τριπλῇ τετραπλῇ τε ἀποτίσομεν, ὁ βασιλεὺς ἐνταῦθα φησὶν, ὅτι ἐὰν ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἕλωμεν, λαβέτω Ἀχιλλεὺς τάδε καὶ τάδε, πολλὰ ὄντα. Τὸ δὲ νῆα ἅλις νηησάσθω, ἤτοι σωρευσάτω, δοκεῖ μὲν εἶναι διὰ παρήχησιν, ἔστι δὲ καὶ ὡς ἐτυμολογία, οἷα τῆς νηὸς ἀπὸ τοῦ τοιούτου παρετυμολογουμένης ῥήματος, διὰ τὸ ἐν αὐτῇ σωρεύεσθαι τὰ ἀγώγιμα. παράγεται δὲ ποιητικῶς ὡς δῆθεν τὸ θηήσασθαι ἀφ' οὗ τὸ θηητόν, κοινῶς δέ γε, νήσασθαι ὤφελεν εἶναι, ὡς ἀπὸ τοῦ νῶ νήσω τὸ σωρεύω, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐπενήνεον κατὰ ἀναδιπλασιασμόν. Ἰστέον δὲ ὅτι πρὸς ὁμοιότητα τοιαύτης δωροφόρου νηὸς ἔστι παρακατέχειν καὶ τὸ τοῦ Ἡροδότου, εἰπόντος ὡς Δαρεῖος Δημοκήδει ὁλκάδα δώρων ἔφη συμβαλέσθαι, πλήσας ἀγαθῶν παντοίων. ἔχει δέ τι παρόμοιον εἰ καὶ μὴ τοσοῦτον, καὶ ἡ ἐν Ὀδυσσείᾳ φαιακικὴ ναῦς, ἡ μετὰ δώρων τὸν Ὀδυσσέα εἰς Ἰθάκην κομίσασα. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι αὐτὸ τὸ νόημα τὸ, νῆα ἅλις χρυσοῦ καὶ ἀργύρου νηησάσθω, οὐκ ἀπερίεργον εἶναι δοκεῖ. οὐ γὰρ πρὸς ἁπλότητα ὁ ποιητὴς τὴν βασιλικὴν ἐξέθετο ὑπόσχεσιν, ἀλλ' ἐπίτηδες τὸν λόγον εἰς ἀμφιβολίαν στασιώδη συνέστρεψε, μιμούμενος τὴν ὡς ἐπὶ πολὺ ἐν συμβολαίοις στρεβλότητα. ἢ καὶ τὸ ἐν σχεδιασμοῖς ἀπερίσκεπτον. ἐν γὰρ τῷ, νῆα χαλκοῦ καὶ χρυσοῦ, πρῶτα μὲν ἀμφίβολόν ἐστι ποταπὴν λέγει νῆα, καὶ ὅσης οὔσης χωρήσεως. εἶτα ὁμοίως ἄδηλον, καὶ εἴτε νῆα χαλκοῦ λέγει ὁ βασιλεὺς καὶ ἑτέραν νῆα χρυσοῦ, εἴτε μίαν ἑκατέρων. καὶ εἰ μίαν ἑκατέρων, ἤγουν χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ, ἄδηλον αὖθις ὅσος μὲν ὁ χρυσὸς ἔσται ὅσος δὲ ὁ χαλκός. τοιαύτη δέ τις ἀμφίβολος ἔννοια καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ κεῖται κατὰ τὴν μνηστηροφονίαν. καὶ ἡ τῆς προικὸς δὲ ἀδηλία, ἐνταῦθα ὁμοίως ἀμφιβολίαν ἔχει διὰ τὸ ἀόριστον. φησὶ γάρ. ἐγὼ δ' ἔπι μείλια δώσω πολλὰ μάλα, ὅσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί. Οὕτω γὰρ ἐν τοῖς τοιούτοις δεξιὸς ὁ ποιητής, ἀνδρῶν ἤθη μιμήσασθαι. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. τοῦ δὲ δατέεσθαι καὶ δατεῖσθαι, ὅ ἐστι μερίζειν, παρὰ πολλοῖς κεῖνται χρήσεις. τὸ δὲ αὐτὸς ἑλέσθω, ταυτόν ἐστι τῷ ἐξελέσθω, ἐπικρινάτω, ἐπιλεξάσθω. χρήσιμον δὲ τοῦτο, καὶ εἰς τὸ, αὐτὸς ἐξελόμην, ὅπερ ἀμφιβολίαν πρὸ βραχέων ἐποίησεν. Ὅρα δὲ ἐν τούτοις καὶ ὅτι τὴν Ἑλένην, πασῶν τῶν ἐν Τροίᾳ περικαλλεστέραν ἱστορεῖ. αἱ γὰρ ἐκεῖ κάλλισται, μετὰ τὴν Ἑλένην εἰσὶ κάλλισται. Ἄργος δὲ ἀχαιϊκὸν, κἀνταῦθα τὴν Πελοπόννησον λέγει, πρὸς διαστολὴν τῶν ἄλλων. οὐ γὰρ ἓν Ἄργος ὡς καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ δεδήλωται. ἐκ τούτου δὲ καὶ ἡ Ἑλένη Ἀργεία, ὡς ἄλλως εἴπῃ πελοποννησία. Τὸ δὲ ἀχαιϊκὸν, διὰ διφθόγγου ὁ ποιητὴς γράφει ἐν τῇ προπαραληγούσῃ, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ παρασεσημείωται. τὸ γοῦν διὰ τοῦ α ἀχαϊκὸν, τῶν ὑστέρων ἐστί. Οὖθαρ δὲ ἀρούρης, τὸ πιότατον καὶ τροφιμώτατον, καὶ ὡς εἰπεῖν ὁ μαστὸς, ἢ τῆς ἐν Πελοποννήσῳ μητρὸς γῆς τῆς τοῦ βασιλέως πατρίδος, ἢ τῆς ἁπλῶς γῆς. εἰκὸς γὰρ τὸν βασιλέα πασῶν ὑπερτιθέναι τὴν ἑαυτοῦ. εἰ δέ τις χώρα οὖθαρ λέγεται γῆς διὰ τὸ κατ' αὐτὴν πῖον ἐκ μεταφορᾶς ζωϊκῆς, καλῶς ἂν ἡ ταύτης προάρχουσα κορυφὴ γῆς λέγοιτο καθ' ὁμοίαν τροπήν. καὶ οὕτω μὲν Ὅμηρος τὴν μητέρα γῆν, ὡς οἷά τινα γυναῖκα θέμενος κατὰ τὴν μυθικὴν δηὼ καὶ δήμητραν, ἢ καὶ τὸ ἕτερον ζῶον γάλακτι ἐκτρέφον τὰ νεογνὰ, περὶ τὸ ἀχαϊκὸν Ἄργος ἐθεώρησεν ἔν τι οὖθαρ αὐτῆς, ἐάσας τῇ ῥητορείᾳ τὸ ἕτερον οὖθαρ ἢ τὰ ἕτερα, ἐπιλέγειν τόποις ἑτέροις εἴπερ σεμνύνειν αὐτοὺς ὡς τροφίμους βούλοιντο. ὁ δὲ περί τινα λιβυκὴν γῆν τετρῆσθαι τὸν οὐρανὸν φάμενος, ἄλλως γεωπονικῶς ἐστρατεύσατο. ἐθέλει γὰρ εἰπεῖν τὸν οὐρανὸν ὡς οἷα καὶ ἵνα δεξαμενὴν, ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις γαίαις στεγανοῦσθαι, περὶ δὲ τὸν τόπον ἐκεῖνον, διὰ τὸ συντετρῆσθαι, ὡς ὑετὸν συχνὸν ἐξερεύγεσθαι, καὶ ἄρδειν τὰ ἐκεῖ πρὸς τροφιμότητα. Τὸ δὲ ἔοι, ἑνικόν ἐστι τοῦ, ἔωσιν, ὃ ἀνωτέρω κεῖται. Τηλύγετος δὲ, ὡς πολλαχοῦ φαίνεται, ἔχει μὲν τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῶν γεννωμένων παίδων πατράσιν ἐξώροις οὖσιν ἤδη, καὶ τῆλε τοῦ γεννᾶν. ὅθεν καὶ τηλύγετος παρωνόμασται. ἀπ' αὐτοῦ δὲ τὴν ἀρχὴν ἡ λέξις λαβοῦσα, τίθεται καὶ ἐπὶ τοῦ ἐν θηλείαις μόνου ἄρρενος παιδός. ναὶ μὴν καὶ ἐπὶ τῆς ἐν ἄρρεσι μιᾶς μόνης θυγατρός. καὶ ὁ τοιοῦτος γὰρ καὶ ἡ τοιαύτη, διὰ τὸ μονήρεις τοῦ γένους, τηλύγετοι τρόπον τινὰ τοῖς γονεῦσιν εἰσίν. οὕτω τῷ Ἀγαμέμνονι θυγατέρας ἔχοντι τρεῖς, τηλύγετος ὁ Ὀρέστης λέγεται εἶναι, ὅ ἐστι μονογενὴς ἐπὶ θηλείαις. ἀλλὰ καὶ εἴπερ ἐν ἔτι νέᾳ τῇ ἡλικίᾳ πατέρες γεννήσαντες, οὐκέτι παῖδα δεύτερον τέκοιεν, τηλύγετος καὶ οὗτος αὐτοῖς, ὥς που ἡ Ἑρμιόνη τηλυγέτη ὠνομάσθη τῇ Ἑλένῃ καθ' ὁμοιότητά τινα καὶ αὐτὴ τοῦ πρώτου ἐκείνου τηλυγέτου. τὸ δ' ἐντεῦθεν ἡ λέξις οἷον ἀναιδευσαμένη, κατὰ τὸ θαρρεῖ γὰρ τῶν πάντῃ ἀνομοίων. καὶ καταμελετήσασα τῆς γενέσεως, ἐκπίπτει καὶ πρὸς σημασίαν ἀλλόκοτον. καὶ λαμβάνεται καὶ ἐπὶ τοῦ ἁπλῶς μεμονωμένου, ὡς ὅτε ἀκούοι τις, ὅτι τὸν Ἰδομενέα οὐκ ἔλαβε φόβος τηλύγετον ὥς, ἀντὶ τοῦ ὡς μόνον αὐτὸν τῆλε γενόμενον καὶ ἐναπολειφθέντα τοῖς πολεμίοις. ὃ γάρ ἐστιν ὅμοιον τῷ,

Τυδέα

Τυδείδης δ' αὐτός περ ἐὼν, προμάχοισιν ἐμίχθη. τὸ δὲ τοιοῦτον σημαινόμενον τοῦ τηλυγέτου, σχῆμά ἐστι μεταληπτικὸν ὁποῖον ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ διείληπται. Θαλία δὲ ὡς καρδία παροξυτόνως, αὐτὴ ἡ εὐωχία δι' ἧς θάλλεταί τις, ὡς οἷα καὶ τὸ θάλος, ἐξ ἧς καὶ ἀταθαλία κατά τινας, ἡ ἐπιτραπέζιος ὕβρις. θάλεια μέντοι προπαροξυτόνως, εὐωχίας ἐπίθετον. καὶ μούσης δὲ, καὶ Νηρηΐδος ὄνομα. Εὔπηκτον δὲ μέγαρον, τὸ εὐπαγές. κεκύρωται γὰρ, ἐπὶ τοιούτων λέγεσθαι τὸ πήσσειν. ὅθεν καὶ ὁ πάγος, καὶ ὁ ἀπαγής, καὶ παγὶς, ἡ πεπηγυῖα πρὸς θήραν. ἢ παρὰ τὴν πέπηγε τὸ θηραθεῖν. καὶ πάγος ὁ, τε ἐπὶ ὀξύτητος ὀρφνῆς, καὶ ὁ κατὰ τὴν ἐν Ὀδυσσείᾳ πηγυλίδα. καὶ ἐπίπαγος ὁ ἐν ὀσπρίοις. καὶ ὕδατα δὲ κατὰ τεῖχος, ἐκεῖθεν παγῆναι λέγονται. πέπηγε δέ τις καὶ δέει ὅσα καὶ στήλη τις. πήγνυται καὶ ναῦς κατὰ ναυπηγίαν ἡ καὶ πρωτοπαγής ποτε. ἔστι δὲ καὶ πηκτὸν ἄροτρον. ἤρτηται δὲ τοῦ τοιούτου ῥήματος, καὶ ἡ ναύπακτος. καὶ τὸ πακτοῦν, ὅ ἐστιν ἀσφαλίζεσθαι. οὗ χρῆσις παρά τε Σοφοκλεῖ ἐν ὧ, καὶ δῶμα πάκτου, ἤγουν σύγκλειε ἀσφαλῶς. καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ ἐν τῷ, ἠπακτώσαμέν γε, ἤγουν καὶ ἐπακτώσαμεν. Περὶ δὲ τοῦ, ἐπιμείλια δώσω, κατωτέρω ῥηθήσεται. Ἐπιστέον καὶ ὅτι βία συνέχει τὴν ἀρχήν. νόμος ὀρθός. κρίσις ἡ πρὸς τὸν δῆμον. καὶ ἰσχὺς ἄρχοντι πρέπουσα. ὅθεν καὶ Ἀγαμέμνων προσφυῶς Χρυσόθεμιν, καὶ Λαοδίκην, καὶ Ἰφιάνασσαν ἱστορεῖ τὰς ἑαυτοῦ θυγατέρας. καὶ ἔστιν ἡ μὲν Χρυσόθεμις, τοῦ ὀρθοῦ νόμου καὶ καθαροῦ παρώνυμος, διὰ τὴν θέμιν. ἡ δὲ Λαοδίκη, τῆς κρίσεως τοῦ δικαζομένου λαοῦ. ἡ δὲ Ἰφιάνασσα, τῆς βασιλικῆς ἰσχύος, ἤτοι τοῦ ἶφι ἀνάσσειν. ὁ δὲ στίχος ὁ τὰ ὀνόματα ἔχων τῶν τοῦ βασιλέως θυγατέρων τὸ, Χρυσόθεμις καὶ Λαοδίκη καὶ Ἰφιάνασσα, λογοειδής ἐστιν ἐξ ἀνάγκης, οὐκ ἔχων δίαρμά τι ποιητικόν. ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ, ἵπποισι δὲ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα. ἡ γὰρ φύσις τῶν πραγμάτων, οὐκ ἀφῆκε λέξιν ὀγκηρὰν ἐντεθῆναι τοῖς ἔπεσι τούτοις. Ὅρα δὲ ὅτι ἡ Ἠλέκτρα ἐνταῦθα οὐ κεῖται, ἀλλὰ φασί τινες τὴν Λαοδίκην ταύτην εἶναι, Ἠλέκτραν ἐπικληθεῖσαν, ἢ κατὰ τρόπον διωνυμίας, ἢ διὰ τὸ κατ' ὄψιν ἠλεκτρῶδες καὶ χρυσοειδές. ἢ κατὰ λόγον τινὰ σκώμματος, διὰ τὸ πολὺν χρόνον ἄλεκτρον μεῖναι χόλῳ Κλυταιμνήστρας. ὃ δὴ ἐμφαίνεται καὶ παρ' Εὐριπίδῃ, ἐν τῷ, παρθένε μακρὸν δὴ μῆκος Ἠλέκτρα χρόνου. Ἕδνα δὲ κυρίως τὰ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς διδόμενα τῇ γυναικί. φησὶ γοῦν Ἀγαμέμνων. ὅτι ἣν ἂν Ἀχιλλεὺς αἱροῖτο τῶν βασιλίδων, λαβέτω ἀνάεδνον, ἤτοι μὴ λαβοῦσαν ἀπ' αὐτοῦ ἕδνα, ὅ ἐστι φερνήν. φερνὴ δὲ ἡ τῆς γυναικὸς προίξ. διὸ, προθεὶς φερνὰς πατήρ. ἣν Ὅμηρος καὶ μείλια ἢ ἐπιμείλια λέγει, διὰ τὸ τὸν ἄνδρα μειλίσσειν, ἤτοι κατὰ μέλι γλυκαίνειν. ὥσπερ καὶ ἕδνα εἴρηται παρὰ τὸ τὴν νύμφην ἥδειν, ἢ δανά τινα ὄντα, καὶ ἐν συστολῇ καὶ συγκοπῇ, ἕδνα. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν ῥητορικῷ λεξικῷ, φέρεται καὶ ταῦτα. φερνὴ, δωρεὰ γυναικὶ διδομένη. φέρνια δὲ, ἰχθύων σπυρίδες. Μένανδρος. ὁ προσιὼν γέρων ἁλιεὺς παρ' οὗ τὸ φέρνιον τρίτην ταύτην ἐπριάμεθ' ἡμέραν. Ἐπιστέον καὶ ὅτι Ἀρίσταρχος μὲν, ἐν μέρος λόγου λαμβάνει, τὸ ἐπιμείλια ὡς τὸ ἐπιφέρνια. Ἀπολλόδωρος δὲ διαλύει λέγων. ἐπιδώσω μείλια. ὡς καὶ κατωτέρω εὐθὺς ἐπάγει, ὅσα οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί. τρύφων δὲ περὶ τοῦ τόνου ζητεῖ πότερον ἀναγνωστέον ὡς ποίμνια προπαροξυτόνως, ἢ προπαροξυτόνως ὡς πεδία. Ἀπίων δὲ καὶ Ἡρόδωρος, φασὶν ὅτι ἡμῖν δοκεῖ προπαροξύνεσθαι. εὐλογώτερον γὰρ εἶναι τὸ τοιοῦτον, ἢ τὸ προπαροξυνόμενον, ἐὰν οὕτως ὁρισώμεθα. τὰ διὰ τοῦ ιον οὐδέτερα μονογενῆ τρισύλλαβα μὴ ὄντα ὑποκοριστικά, εἰ ἔχει τὴν τρίτην ἀπὸ τέλους, ἤτοι τὴν παραλήγουσαν, φύσει μακρὰν διὰ τοῦ ι ἐκφερομένην ἢ μόνου ἢ σὺν ἑτέρῳ φωνήεντι, προπαροξύνεται. διὸ, ἴλιον, εἴρεον. ποίμνιον, σίγειον, λείριον, οὕτω καὶ μείλιον. σπάνια δὲ τὰ προπαροξύτονα ὡς τὸ ἠνίον. τὸ γὰρ τειχίον, κλειδίον, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὑποκοριστικά. Ἐπιστέον καὶ ὅτι ἕδνα, ἔστιν ὅτε καὶ τὰ τοῖς ἀνδράσι διδόμενα λέγεται, ὡς προϊὼν φανεῖται. οὕτω δὲ καὶ φερνὴ, οὐ μόνον ἡ τῆς γυναικὸς ἐκ πατέρων, ἀλλὰ καὶ ἡ τοῦ ἀνδρός. ὡς δηλοῖ καὶ αὐτὸς Εὐριπίδης ἐν τῷ, γάμων φερνὰς διδοὺς αἵμονι. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ ἀνάεδνον, δύο κεῖνται στερήσεις ἀντὶ μιᾶς, μεταληφθέντος τοῦ ν διὰ μόνην εὐφωνίαν. οὕτω καὶ ἀνάγνωστον τὸ ἄγνωστον, ἐν τῷ, μηδὲν ἀνάγνωστον καλὸν ἔχειν μοι. εἰ δὲ κατά τινας ἡ ἀνά πρόθεσις δύναται καὶ στέρησιν ἔστιν ὅτε δηλοῦν, εἴη ἂν οὕτως ἀνάεδνον καὶ ἐνταῦθα τὸ ἄπροικον. τὸ δὲ φίλην, οὐ πάνυ περιεργεύει, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἐθέλησιν εἴρηται. ἡ γοῦν ἐλετὴ φίλη ἐστίν. Ὅτι ἑπτὰ πόλεις εἰς προῖκα λέγει δώσειν τῷ Ἀχιλλεῖ ὁ βασιλεὺς, καὶ τούτων τὰς δύο μὲν ἁπλῶς ὀνομάζει, τὴν καρδαμύλην δηλαδὴ, καὶ τὴν ἐνόπην, ὡς ἴσως μὴ πλέον τι ἐχούσας σεμνὸν παρὰ τὰ κοινά, ἤγουν τὸ εὖ ναίεσθαι. τὸ ἐγγὺς θαλάσσης εἶναι, καὶ τἄλλα τὰ ῥηθησόμενα. τὰς δὲ λοιπὰς πέντε, μετ' ἐπιθέτων προάγει, τὴν μὲν ποιήεσσαν εἰπὼν, τουτέστι πολυβότανον διὰ τὸ λιπρόγεων, ἑτέραν δὲ, ζαθέαν διά τινα σεσιγημένα σεμνά. τὴν δὲ βαθύλειμον, ἄλλην δὲ καλὴν, ὅ ἐστιν εὐειδῆ. τὴν δὲ λοιπὴν ἀμπελόεσσαν. φράζει δ' ἐν τούτοις ὁ ποιητὴς οὕτω. ἑπτὰ δέ οἱ δώσω εὖ ναιόμενα πτολίεθρα. καρδαμύλην, ἐνόπην τε, καὶ ἱρὴν ποιήεσσαν, φηράς τε ζαθέας, ἠδ' ἄνθειαν βαθύλειμον, καλήν τ' αἴπειαν, καὶ πήδασον ἀμπελόεσσαν. ἥν τινες τὴν ὕστερον μεθώνην εἶναι φασί. τούτων δὲ τὴν καρδαμύλην μὲν, ὁ τὰ ἐθνικὰ συγγράψας, πόλιν μεσσηνίας φησὶν, ἢ κατὰ Ἡρόδοτον λακωνικήν. λέγων καὶ ἑτέραν εἶναι πλησίον χίου. καὶ τὴν ἐνόπην δὲ, ὁμοίως μεσσηνιακὴν πόλιν λέγει. βαρυνομένην πρὸς διαστολὴν τῆς ἐνοπῆς, ἣ δηλοῖ τὴν φωνήν. ὅτι δὲ καρδαμύλη, οὐ μόνον τοπικόν ἐστιν ὄνομα, ἀλλὰ καί τις μάζα οὕτως ἐκαλεῖτο, ὁ ἀθήναιος ἱστορεῖ. τὴν δὲ ἱρὴν, οὐ μόνον πόλιν, ἀλλὰ καὶ ὄρος μεσσήνης, λέγων, καὶ πάλιν λέσβου εἶναι ὁμώνυμον ταύτῃ.

καὶ ἑτέραν πόλιν μαλιέων, ἀπὸ Ἱροῦ. τοῦτο δὲ ψιλοῦσθαι δηλοῖ τὴν ἀρχὴν τῆς τοιαύτης πόλεως, ὡς μὴ ἀπὸ ἱεροῦ τινὸς, ἀλλὰ ἀπὸ Ἴρου παρονομασθεῖσαν. εἰ δὲ καὶ βαρύνεται ἡ πόλις Ἶρα λεγομένη κατὰ πολλὰ τῶν ἀντιγράφων, οὐκ ἀνάγκη ζητεῖν. τὴν δὲ ἄνθειαν, πλησίον ἄργους εἶναί φησιν. ἱστορῶν καὶ πόντου πόλιν ἄνθειαν. καὶ κώμην λιβύης, καὶ ἰταλίας. αἴπειαν δὲ, πόλιν λακωνικὴν προπαροξυτόνως ὡς ζέλειαν, ἐπὶ διαστολῇ τοῦ ἐπιθέτου. ἔστι δέ φησι καὶ ἑτέρα, Κύπρου. καὶ ἄλλη, Κρήτης. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. περὶ δὲ φηρῶν, ἑτέρωθι γέγραπται, ὥσπερ δὴ καὶ περὶ πηδάσου, ἧς ὅτι διαφέρει τὰ πήδασα πόλις καρικὴ, καὶ αὐτὸ ἀλλαχοῦ εἴρηται. ὁ δὲ Γεωγράφος περὶ τούτων φησὶν, ὡς τῶν βασιλικῶν πόλεων, ἐπὶ πέρας μὲν ὀρφνῆς ἵδρυται ἡ καρδαμύλη. εἶτα φηραὶ, ὅμοροι φηρία καὶ γερηνία. ἡ δὲ ἱρὴ κατὰ τὸ ὄρος δείκνυται τὸ κατὰ μεγάλην πόλιν ἀρκαδίας ἐπὶ ἀνδανίαν ἰόντι. ἣν οἰχαλίαν ὁ ποιητὴς καλεῖ. ἡ δὲ αἴπεια, θουρία ὕστερον ἐκλήθη, ἱδρυμένη ἐπὶ λόφου ὑψηλοῦ, ὅθεν καὶ τοὔνομα, τινὲς δέ φησιν, αἴπειαν τὴν μεθώνην. ἄνθειαν δὲ οἱ μὲν αὐτὴν τὴν θουρίαν, ἀφ' ἧς ὁ θουριάτης κόλπος, οἱ δὲ τὴν μεταξὺ ἀσίνης, οἰκειότατα βαθύλειμον λεχθεῖσαν. ἧς πρὸς θαλάττῃ πόλις κορώνη. ἣν πήδασον λεχθῆναι φασὶν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ. καὶ τοιαῦτα μὲν καὶ ὁ γεωγράφος. Τὸ δὲ βαθύλειμον, δηλοῖ μὲν τὸ πολύχορτον, κἀντεῦθεν τὸ πῖον τῆς γῆς, ἐσχημάτισαι δὲ καινότερον. ἐχρῆν γὰρ ὡς ἀπὸ τοῦ λειμῶνος, βαθυλείμονα εἶναι. οὐκ ἂν δὲ ἀνόμοιον εἴη ποιήσαντα καὶ βαθύλειμον εἰπεῖν. Ὅτι πόλεων ἔπαινος, καὶ πλεονέκτημα πρὸς ἄλλας πόλεις, τὸ ἀγχιάλους τε εἶναι, καὶ οἰκουμένας, καὶ εὐπόρους ἔχειν οἰκήτορας, καὶ εὐπειθεῖς τῶν ἀρχόντων. διὸ καὶ ὁ βασιλεὺς ἀποσεμνύνων ἃς ὑπισχνεῖται τῷ ἀχιλλεῖ πόλεις, οὕτω φησί, πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται πύλου, ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες, πολυβοῦται. οἵ κεν ἑ ἠΰτε θεὸν δωτίνῃσι θεὸν ὡς τιμήσουσι. καί οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας, ὅ ἐστι λιπαροποιοὺς καὶ εὐδαιμονεῖν ποιούσας διὰ τὴν θέμιν καὶ τὸ δίκαιον. εἴγε καθ' Ἡσίοδον παρ' οἷς ἡ δίκη πρεσβεύεται, τοῖσι τέθηλε πόλις, λαοὶ δ' ἀνθεῦσιν ἐν αὐτῇ. οὐ μόνον δὲ ἀστασιάστου λαοῦ, ἀλλὰ καὶ βασιλέως ἀγαθοῦ δηλωτικὸν τὸ δωτίναις ἴσα καὶ θεῷ τιμᾶν τὸν ἄρχοντα καὶ ὑπὸ τῷ αὐτοῦ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελεῖν θέμιστας. εἰς δὲ τὸ ἐγγὺς ἁλὸς εἶναι τὰς ῥηθείσας πόλεις, φησὶν ὁ γεωγράφος, ὅτι καρδαμύλη μὲν, ἐπ' αὐτῇ. φηραὶ δ' ἀπὸ πέντε σταδίων. αἱ δ' ἄλλαι, ἀνωμάλοις κέχρηνται τοῖς ἀπὸ θαλάσσης διαστήμασιν. Ὅμηρος δὲ ἱστορεῖ, καὶ ὅτι αἱ πόλεις αὗται, νέαται πύλου ἠμαθόεντος. ὅ ἐστιν ἔσχατοι ὡς ὁμοροῦσαι τῇ πύλῳ. τοῦτο δέ τινες ἄλλως ἡρμήνευσαν. νοήσαντες μὲν τὸ νέατῃ, συγκοπὲν ἐκ τοῦ ναίονται, ὃ δηλοῖ τὸ οἰκοῦνται. εἰπόντες δὲ, ὅτι πᾶσαι κατοικοῦνται ἄγχι τῆς κατὰ πύλον θαλάσσης. πολύρρηνες δὲ καὶ πολυβοῦται, οἱ ἁπλῶς πολυθρέμμονες, ὡς ἀπὸ μέρους καὶ νῦν δηλοῦσθαι τὸ πᾶν. ἔστι δὲ τῶν μὲν πολύρρηνες, ὁμοιοσύνθετον, τὸ ὄϊς ὑπόρρινος. τῷ δὲ πολυβούτης, τὸ ἀβούτης, ὃ παρ' Ἡσιόδῳ κεῖται. δῆλον δὲ καὶ ὡς πρόϋπόκειται ὁ βούτης τοῦ βώτωρ. καθὰ καὶ ὁ δότης τοῦ δώτωρ. ἡ δὲ δωτίνη, ἔκτασιν ἔχει τῆς ἀρχούσης κατὰ τὸν δώτορα, ἤδη δέ που σπανίως καὶ τὸν δωτῆρα. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐξ Ὁμήρου λαβόντες οἱ παλαιοὶ καὶ ὡς πρέπον λόγῳ πεζῷ φράσαντες, φασὶν ὡς αἱ ῥηθεῖσαι πόλεις, διάφοροι τοῖς καρποῖς, ποικίλαι ζώων φύσεσι, φιλάνθρωποι ταῖς κατοικίαις, εὐνομώταται ταῖς ἀγωγαῖς. ὅρα δὲ καὶ ὅτι τὴν ὑπὸ πρόθεσιν δοτικῇ κἀνταῦθα συνέταξεν ἐν τῷ, ὑπὸ σκήπτρῳ καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ ἐν πολλοῖς. Ὅτι ὁ ὑποσχόμενός τι ἐπὶ καταπαύσει χόλου, ἐρεῖ ἄν. ταῦτά κέ οἱ τελέσαιμι μεταλλήξαντι χόλοιο. Ὅτι μετὰ τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν δώρων, ὁ βασιλεὺς πάνυ ἐνδιαθέτως καὶ ἐνεργῶς κόμμασί τε κατατέμνων καὶ ἀσυνδέτως προάγων τὸν λόγον φησί. δμηθήτω. ἀΐδης τοι ἀμείλιχος, ἠδ' ἀδάμαστος. τοὔνεκα καί τε βροτοῖσι θεῶν ἔχθιστος ἁπάντων. τουτέστιν εἰξάτω, πραϋνθήτω, ἐπιεικευσάσθω μοι ὁ ἀχιλλεύς. ἄδου γὰρ τὸ ἀμείλικτον. εἶτα ἐπάγει. καί μοι ὑποστήτω, τουτέστιν ὑπ' ἐμὲ ὡς ὑψηλότερον αὐτοῦ στήτω, βαστασάτω. ἀχθοφορησάτω με. καὶ ἄλλως δὲ φράσαι, ὡς δεδμημένος ἐμοὶ εἴτε φιλίας νόμῳ εἴτε ὡς εὐρυκρείοντι ὑπ' ἐμὲ στήτω, ὅσα δηλαδὴ καὶ ζῶον δμηθὲν ὑπὸ τῷ δαμάσαντι. τὸ δὲ τοιοῦτον ὑποστῆναι, παράγει τὸν παρὰ τοῖς ὕστερον ἀνυπόστατον, οὐ τὸν μὴ ὄντα, ἤγουν μὴ ὑφεστηκότα, ὃ δὴ ἐπὶ τῶν ἀνουσίων λέγεται πραγμάτων, ἀλλὰ τὸν γενναίως ἰσχυρὸν καὶ μὴ ἂν ὑπό τινι στῆναι ἀνεχόμενον καὶ δμηθῆναι. οὕτως ὀργὴ ἀνυπόστατος καλεῖται, καὶ στρατὸς ἀνυπόστατος. κατὰ τὸ, ἡ τῶν ῥωμαίων βασιλεία ἡ ἀνυπόστατος. εἰ δέ τις τὸν ἀσθενῆ, ἐπαινεῖν φαινόμενος ὡς ἀνδριζόμενον, ἀνυπόστατον τὰ εἰς ἀνδρίαν ἐρεῖ, παίζει ἐκεῖνος, ἀστειζόμενος. τὰ δὲ εἰρημένα ὁμηρικὰ ἔπη, πᾶς ἂν εἴποι ἔνδοξος παρακαλῶν ἀναγκαῖόν τινα ἐξ ὀργῆς εἰς φιλίαν μεταπεσεῖν. σώφρων δὲ παρίσωσις τὸ δμηθήτω καὶ ὑποστήτω, καὶ δυναμένη λανθάνειν διὰ τὴν τοῦ ῥηθέντος στίχου ἐπεμβολήν. οὐ γὰρ μέλει κάλλους λόγου τῷ παθαινομένῳ. εἶτα προβάλλεται ὁ βασιλεὺς εἰ καὶ μὴ ἀνδρίαν, ἀλλὰ τὸ εὐρυκρείων καὶ βασιλικώτερος εἶναι τοῦ ἀχιλλέως, καὶ γενεῇ προγενέστερος, ὅ ἐστι πολυχρονιώτερος. φησὶ γοῦν ἀσυνδέτως πρὸς θαῦμα. Ὅσσον βασιλεύτερός εἰμι, ἠδ' ὅσσον γενεῇ προγενέστερος εὔχομαι εἶναι. τίμιον δὲ πάντως καὶ ἡ μεγάλη βασιλεία καὶ ἡ πρεσβυγένεια, ἧς δηλωτικὸν τὸ, γενεῇ προγενέστερος, ἤγουν τῇ γενέσει. γενεῇ μέντοι τιμιώτερος, ὁ εὐγενέστερος. Ἴστεον δὲ ὅτι τὸ δμηθήτω, πολυδαμνικὴ λέξις ἐθέλουσα τὸ ἀκάθεκτον ζῶον δάμναθαι διὰ εὐχρηστίαν, ὃ δὴ πάσχει ἅπας ὁ ἀπὸ σκληρᾶς ὀργῆς εἴξας τῷ φιλουμένῳ. Τὸ δὲ ἀμείλιχος καὶ ἀδάμαστος, ἀντὶ τοῦ λόγοις τε ἀπαραίτητος, καὶ βίᾳ ἀνίκητος. δύο γὰρ ταῦτα εἰσὶν, οἷς ἐπαγόμεθά τινας, λόγος καὶ βία.

εἰς δὲ τὸ εἶναι τὸν ἅδην θεῶν ἔχθιστον, συμβάλλεται καὶ Αἰσχύλου τό, μόνος θεῶν θάνατος οὐ δώρων ἐρᾷ, οὐδ' ἄν τι θύων οὐδ' ἐπισπένδων λάβοις. οὐδ' ἔστι βωμός, οὐδὲ παιωνίζεται. ἐν οὐδεμιᾷ γὰρ πόλει βωμὸν ἅδου εἶναί φασι. θανάτου μέντοι ἐν Γαδείροις ἱστοροῦσί τινες. ἄλλοι δέ γε ὧν οἶμαι καὶ ὁ γεωγράφος, καὶ τὸν ἅδην περί που τὴν Πελοπόννησον ἱκανῶς ἐκτετιμῆσθαι φασίν. Ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι ἐν τῷ, τοὔνεκα βροτοῖσι θεῶν ἔχθιστος ἁπάντων, διασαφεῖ ὁ βασιλεὺς ὅπως ἐν τῇ Α ῥαψωδίᾳ, ἔχθιστον ἑαυτῷ εἶπε τὸν Ἀχιλλέα, ἐπεὶ αἰεὶ αὐτῷ ἔρις τε φίλη πόλεμοί τε μάχαι τε. εἰ γὰρ ἔχθιστος ὁ ἀΐδης ὡς ἀμείλιχος ὢν καὶ ἀδάμαστος, τοιοῦτος δὲ καὶ ὃς ἀεὶ ἔριν φιλεῖ καὶ μάχας. ἀμείλιχος γὰρ αὐτὸς καὶ δι' ἀδάμαστος, ἔχθιστος ἄρα καλῶς καὶ ὁ τοιοῦτος Ἀχιλλεύς. ἐκ δὲ τοῦ, καί μοι ὑποστήτω, λαβόντες οἱ μεθ' Ὅμηρον, ὑποστῆναι τὸ ὑπομεῖναι φασί. καὶ θυμὸν ὡς ἐρρέθη ἀνυπόστατον, τὸν ἀφόρητον. Τὸ δὲ βασιλεύτερος, ταυτόν ἐστι, τῷ πλεόνεσσιν ἀνάσσων. ὅπερ τῷ βασιλεῖ διάφορον πρὸς τὸν Ἀχιλλέα ὁ Νέστωρ προεπεσημήνατο ἐν τῇ τῆς Ἰλιάδος καταρχῇ.

Ἰστέον δὲ ὡς εἴπερ ἦν τῷ ποιητῇ, πιθανῶς πλάσασθαι τὸν βασιλέα ἐς Ἀχιλλέως ἀπελθεῖν, οὐκ ἂν εἰπὼν ὁ ἥρως τὰ ῥηθέντα ὀλίγα ἔπη τό, δμηθήτω καὶ ἑξῆς, ἀπῆλθεν ἂν πλείω εἰπών. ἀλλ' ἔπεισεν ἂν τούτοις καὶ μόνοις. πλὴν τὶ ἔχουσι τὸ ἐπιεικὲς καὶ πολυπαθές, καὶ δι' οἶκτον κινεῖν, καὶ ψυχὴν ἀτενῆ κατακάμπτειν εἰς ἔλεον.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Ἀτρεΐδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Δῶρα μὲν οὐκ ἔτ' ὀνοστὰ διδοῖς Ἀχιλῆϊ ἄνακτι.
Ἀλλ' ἄγετε κλητοὺς ὀτρύνομεν. οἵ κε τάχιστα
Ἔλθωσ' ἐς κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος.
Εἰ δ' ἄγε τοὺς ἂν ἐγὼν ἐπιόψομαι. οἱ δὲ πιθέσθων.
Φοῖνιξ μὲν πρώτιστα Διὶ φίλος ἡγησάσθω.
Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς.
Κηρύκων δ' ὁδίος τε, καὶ Εὐρυβάτης ἅμ' ἑπέσθων.
Φέρτε δὲ χερσὶν ὕδωρ, εὐφημῆσαί τε κέλεσθε,
Ὄφρα Διὶ κρονίδῃ ἀρησόμεθ' αἴ κ' ἐλεήσῃ.
Ὣς φάτο. τοῖσι δὲ πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπεν.
Αὐτίκα κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάντ', ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
Ὁρμῶντ' ἐκ κλισίης Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο.
Τοῖσι δὲ πόλλ' ἐπέτελλε γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Δενδίλλων ἐς ἕκαστον, Ὀδυσσῆϊ δὲ μάλιστα,
Πειρᾶν ὡς πεπίθοιεν ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
Τὼ δὲ βάτην παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Πολλὰ μάλ' εὐχομένω γαιηόχῳ ἐννοσιγαίῳ,
Ῥηϊδίως πεπιθεῖν μεγάλας φρένας Αἰακίδαο.
Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας, καὶ νῆας ἱκέσθην.
Τὸν δ' εὗρον φρένα τερπόμενον φόρμιγγι λιγείῃ,
Καλῇ, δαιδαλέῃ, ἐπὶ δ' ἀργύρεος ζυγὸς ἦεν,
Τὴν ἄρετ' ἐξ ἐνάρων πόλιν Ἠετίωνος ὀλέσσας
Τῇ, ὅγε θυμὸν ἔτερπεν. ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν.
Πάτροκλος δέ οἱ οἶος ἐναντίος ἧστο σιωπῇ,
Δέγμενος Αἰακίδην ὁπότε λήξειεν ἀείδων.
Τὼ δὲ βάτην προτέρω, ἡγεῖτο δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.
Στὰν δὲ πρόσθ' αὐτοῖο. ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς

Ὅτι ἀξιολόγου δωρεᾶς δηλωτικὸν τό, δῶρα μὲν, οὐκ ἔτ' ὀνοστὰ διδοῖς, ὃ πρὸς τὸν βασιλέα φησὶν ὁ Νέστωρ. καὶ ὅρα τὸ διδοῖς ῥῆμα περισπώμενον τρίτης συζυγίας πρωτότυπον τοῦ δίδωμι. τὸ δὲ ὀνοστά, εὑρίσκεταί ποτε καὶ δίχα τοῦ σ, ὁμοίως τῷ γνωστὸς καὶ γνωτός. καὶ ἐκ τοῦ ὀνοτά, γίνεται καὶ ὀνοτάζειν τὸ μέμφεσθαι, ὡς τό, σκολιῶς ὀνοτάζων. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, οὐκέτ' ὀνοστὰ διδοῖς Ἀχιλῆϊ ἄνακτι, οὕτω γάρ ἐστι τὸ ὅλον, οὐ κεῖται ἁπλῶς ἀργὸν τὸ ἄνακτι, ἀλλὰ παραμυθεῖται τὸν Ἀγαμέμνονα ὡς οὐκ ἐπ' ἀνδρὶ τυχόντι τῷ Ἀχιλλεῖ, ἀλλ' ἄνακτι, ποιοῦντα ὅσα δὴ καὶ ποιεῖ.

Ὅτι τοὺς ἐς Ἀχιλλέα σταλησομένους πρέσβεις, κλητούς φησι, ἤγουν ἐξονομακλήδην ἐπιλέκτους. ἐπιλέγεται δὲ αὐτοὺς ὁ Νέστωρ, λέγων ὅτι αὐτοὺς ἐγὼν ἐπιόψομαι, ἤγουν ἀκριβέστατα ἐπιτηρήσω, διακρινῶ, ἐπιλέξομαι. ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ. νῆα ἐπιόψομαι ἥτις ἀρίστη. ὁ δὲ ὅλος λόγος τοῦ Νέστορος χρήσιμος ὢν εἰς τοιαύτας κλήσεις, ἔχει οὕτως, ἀλλ' ἄγετε κλητοὺς ὀτρύνομεν, οἵ κε τάχιστα ἔλθωσιν ἐς κλισίην Ἀχιλῆος. εἰ δ' ἄγε, τουτέστιν εἰ δὲ βούλεσθε, ἢ εἰ δὲ βούλει, ἄγε τοὺς ἂν ἐγὼν ἐπιόψομαι. οἱ δὲ πιθέσθων. καὶ ὅρα καὶ νῦν τὸ εἰδ' ἄγε, ὁμοιόσχημον ὂν τῷ, εἰδ' ἄγε μὴν

Αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, λιπὼν ἕδος ἔνθα θάασσεν.
Ὡς δ' αὔτως Πάτροκλος, ἐπεὶ ἴδε φῶτας, ἀνέστη.
Τὼ καὶ δεικνύμενος, προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Χαίρετον, ἦ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον, ἦ τι μάλα χρεώ,
Οἵ μοι σκυζομένῳ περ, ἀχαιῶν φίλτατοί ἐστον.
Ὣς ἄρα φωνήσας, προτέρω ἄγε δῖος Ἀχιλλεύς.
Εἷσεν δ' ἐν κλισμοῖσι, τάπησί τε πορφυρέοισιν.
Αἶψα δὲ Πάτροκλον προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα.
Μείζονα δὴ κρητῆρα Μενοιτίου υἱὲ καθίστα,
Ζωρότερον δὲ κέραιε, δέπας δ' ἔντυνον ἑκάστῳ.
Οἱ γὰρ φίλτατοι ἄνδρες, ἐμῷ ὑπέασι μελάθρῳ.

περιείρηται, καὶ τοῖς τοιούτοις. ἐν οἷς ἐκφανέστατον μετ' ὀλίγα, καὶ τό. εἰ δὲ σὺ μέν μευ ἄκουσον, ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω, τὰ ἐκ βασιλέως δηλαδὴ δῶρα. τὸ δὲ ἄγε, εἰ μὲν πρὸς τὸν βασιλέα ἐῤῥέθη, οὐδέν τι καινὸν ἔχει. εἰ δὲ πρὸς τοὺς συμβούλους ἐφράσθη, σημειωτέον ὡς εἰς ταυτὸν ἥκει τῷ ἄγετε, ὅπερ ἀνωτέρω ἐτέθη. ὅτι δὲ κλητοὺς, τοὺς ἐκκρίτους λέγει, δηλώσει ἐν τοῖς ἐφεξῆς ὁ φοῖνιξ. εἰπών. ὡς ἄνδρας ὁ βασιλεὺς προέκρινεν ἀρίστους κρινάμενος. Σημειῶσαι δὲ ὅτι ἐνταῦθα καὶ εἶδός τι παρηχήσεως κεῖται καὶ νεώτερον ὅπερ ἐν ἄλλοις προεγράφη, τὸ, κλητοὺς οἳ ἔλθωσιν ἐς κλισίην Ἀχιλῆος, οἵπερ εἰσὶ φοῖνιξ, Αἴας, καὶ Ὀδυσσεύς. Ἰστέον δὲ ὅτι τε φοῖνιξ ὡς οἱ παλαιοὶ στοχάζονται, ἀπὸ τῆς Ἀχιλλέως σκηνῆς ἐπὶ θέαν τῆς μάχης ἐλθὼν καὶ χρονίσας περὶ ταῖς τῶν ἀριστέων σκηναῖς, ἐπανέρχεται μετὰ τῶν πρέσβεων, τῆς ἱκεσίας αὐτοῖς συλληψόμενος. διὸ καὶ ὑπεξαιρεῖ αὐτὸν τοὺς δύο πρέσβεις ὁ ποιητὴς ἐν τῷ, οἱ δὲ πιθέσθων. καὶ, βάτην εὐχομένω. καὶ, χαίρετον. καὶ, ἱκάνετον. καὶ, φίλτατοί ἐστον. καὶ ὅτι κολακεύων, ὁ Νέστωρ τοὺς πρέσβεις, μετ' ἐπιθέτων προφέρει αὐτούς, εἰπών. φοῖνιξ μὲν πρώτιστα διῒ φίλος ἡγησάσθω. αὐτὰρ ἔπειτα, Αἴας τε μέγας, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς. Σημειῶσαι δὲ ὅτι ὁ Νέστωρ μὲν, τὸν φοίνικα ἡγήσασθαι συμβουλεύει. Ὀδυσσεὺς μέντοι αὐτὸς ἡγεῖται πρῴην, τῆς εἰς τὸν Ἀχιλλέα εἰσόδου, ἢ διὰ θερμότητα ψυχῆς, ἢ διὰ τὸ μὴ συγκαταλέγεσθαι αὐτοῖς ὡς κυρίως πρέσβυν τὸν φοίνικα καθὰ καὶ ἀνωτέρω εἴρηται. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸν φοίνικα μὲν, ὡς παιδαγωγὸν πρώτιστα ἐπιλέγεται εἰς πρεσβείαν ὁ Νέστωρ, αἰδέσεται γὰρ Ἀχιλλεὺς τὸν διδάσκαλον ἱκετεύοντα. εἶτα αἴαντα τὸν μέγαν καὶ Ὀδυσσέα, ὡς φιλουμένους διὰ τὸ ὁμοιοπαθές. ἐν γὰρ τῇ ά ῥαψῳδίᾳ, καὶ αὐτοὶ συνυβρίσθησαν τῷ ἀχιλλεῖ, εἰ καὶ μὴ ἐμνησικάκησαν. ἢ καὶ ἄλλως, αἴαντα μὲν πρέσβυν πέμπει ὁ Νέστωρ, ὡς συγγενῆ τῷ ἀχιλλεῖ. Ὀδυσσέα δὲ ὡς ῥήτορα. ἴσως δὲ, καὶ τὸν μὲν, ὡς ἀνδρειότατον ἐν ἀχαιοῖς μετάγει τὸν ἀχιλλέα. τὸν δὲ, ὡς λίαν συνετὸν μετάγει τὸν Νέστορα, ἵνα δυσωπηθείη μᾶλλον, οἷς τὰ περὶ τὰ ὅλα τῶν Ἑλλήνων, εἰς αὐτὸν πρεσβεύει. καί πως διὰ μέσων αὐτῶν, γυμνάζεται τὸν ἀχιλλέα τὸν πανελλήνιον. αὐτὸς δέ γε ὁ Νέστωρ οὐκ ἐθέλει πρεσβεῦσαι. τάχα μὲν ὑπερπαθῶν τοῦ βασιλέως ὡς φιλοβασιλεύς. ἴσως δὲ καὶ τὸν ἀχιλλέα αἰδούμενος εἴγε φθάσας εἶπε. τούσδε δ' ἔα φθινύθειν ἕνα καὶ δύο. ὧν τὸν μὲν εἰς θερσίτην. τὸ δ' εἰς ἀχιλλέα δοκεῖ κατά τινας ἀποτείνεσθαι. μάλιστα δὲ ταμιεύεται τὸν Νέστορα ὁ ποιητὴς ὡς οἷά τινα τελευταίαν ἱερὰν ἄγκυραν ἐν ἐσχάτῳ κλύδωνι τῶν ἀχαιῶν. ὀκνῶν τὴν τοῦ γέροντος νῦν ἐλέγξαι ῥητορικὴν, ἣν ἐν τοῖς ἑξῆς προβαλεῖται. οὕτως ἐνεργὸν ἐκεῖ ἐσομένην, ὥστε τόν τε Πάτροκλον ἐρεθίσαι εἰς θάνατον, καὶ δι' αὐτοῦ τὸν ἀχιλλέα ἐξεγεῖραι ἀναγκαίως τότε εἰς πόλεμον, ὡς νῦν γε πρόθεσις οὐκ ἔστι τῷ ποιητῇ, δαμάσαι δυσωπίαις τὸν ἀχιλλέα, εἰ μὴ πρότερον καὶ ἐκπλήξει καὶ ἐκθυμώσει τοὺς ἀκροατὰς ταῖς κινδυνώδεσι τῆς μάχης περιπετείαις. οὔκουν οὐδ' ἀναγκαῖον τὴν τοῦ Νέστορος ἐνταῦθα προβαλέσθαι ῥητορικὴν, φανησομένην ἄπρακτον. Ὅτι καὶ κήρυκες ἐπιλέγονται εἰς τὰς λιτὰς, ὁ ὁδίος, καὶ Εὐρυβάτης, ἵνα δόξῃ δι' αὐτῶν καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτὸς παρεῖναι τῇ πρεσβείᾳ. ὥσπερ καὶ τὴν βρισηίδα κηρύκων ἀφελομένων, αὐτὸς ἐκείνην ἀφελέσθαι λέγεται. ἔτι δὲ καὶ ἵνα ὡς ἐν τῇ ἀφαιρέσει τῆς βρισηίδος μάρτυροι ἦσαν πρός τε θεῶν πρός τε ἀνθρώπων τοῦ ἀδικήματος εἴποτε παραπέσῃ χρεία, οὕτω καὶ ἐνταῦθα τῆς καὶ ἐλλόγου, καὶ ἐνδόξου πρεσβείας, εἰ περιορασθήσεται. Ὅτι δὲ ὁ ὁδίος προξύνεται, ὡς τρίβραχυ. καὶ ὅτι εὐρυβάτης οἰκείως κήρυξ καλεῖται παρὰ τὸ εὐρὺ βάζειν, δηλοῦται καὶ ἀλλαχοῦ. ὅρα δὲ ἐν τῷ κηρύκων δ' ὁδίος καὶ Εὐρυβάτης, ὅτι τε πολλοὶ κήρυκες ἦσαν τοῖς ἀχαιοῖς ὡς πολλαχοῦ φαίνεται, καὶ ὅτι κατά τι ἐξαιρέτους δοκοῦσιν οἱ ῥηθέντες δύο προκεκρίσθαι. Ὅτι ὡς ἐν τῇ ά ῥαψῳδίᾳ, οὕτω καὶ νῦν εὐφημῆσαι λέγει ὁ ποιητὴς, οὐ τὸ ἐπαινέσαι ἀλλὰ τὸ ὑμνῆσαι καὶ ἐνθεάσαι κατὰ εὐχήν. φησὶ γὰρ ὁ ὁμηρικὸς Νέστωρ. φέρτε δὲ χερσὶν ὕδωρ, εὐφημῆσαί τε κέλεσθε, ὄφρα διῒ ἀρησόμεθα, αἴ κ' ἐλεήσῃ. καὶ οὕτως εἰπὼν πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπεν. αὐτίκα κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν, κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο. νώμησαν καὶ ἑξῆς. καὶ ὅρα τὴν τοῦ φέρτε συγκοπήν. καὶ ὅπως καὶ ἀρώμενοι ἐνίπτοντο, ἵνα καθαρὰς ἄνω χεῖρας αἴρωσι. καὶ ὅτι πρὸς κήρυκας ἔφη τὸ φέρτε, κατωτέρω γοῦν κήρυκες τοῦτο ποιοῦσιν. ἔνθα καὶ παραφράζει τὸ φέρετε χερσὶν ὕδωρ, οὕτω. ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν. ὅτι δὲ τὸ χερσὶν ὕδωρ, καὶ ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας, καὶ κατὰ χειρῶν ἔλεγον οἱ μεθ' Ὅμηρον, δῆλον ἐκ τῶν παλαιῶν. τοῦ δὲ ἑαδότα, θέμα τὸ ἥδω, οὗ μέσος ἄῤῥητος παρακείμενος ἧδα.

μετοχὴ δὲ αὐτοῦ ἠδώς. καὶ διαλύσει, ἑαδώς. κατὰ τὸ ἥλω ἑάλω, καὶ τὰ τοιαῦτα. Σημειωτέον δὲ πρὸς τῷ ῥηθέντι εὐφημῆσαι, ὅτι ὡς ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος, δηλοῖ αὐτὸ δὴ τὸ εὔξασθαι. εἰ γοῦν ἐν Ὀδυσσείᾳ περιέχει φήμην ἡ καταρασαμένη τοῖς μνηστῆρσι γραῦς, εἴη ἂν πάντως φήμη, καὶ ἡ εὐχή. χρησμολογικὴ δὲ αὕτη. ὥσπερ ἀνάπαλιν, φαυλολόγος ἡ κατευχή. Ὅτι τῶν πρέσβεων, τῷ Ὀδυσσεῖ μάλιστα πολλὰ ἐπέτελλεν ὁ Νέστωρ πειρᾶν πεπιθεῖν τὸν Ἀχιλλέα. ὃν δὴ Ἀχιλλέα, καὶ ἀπροσεμνύνων ὁ ποιητὴς λέγει, μεγάλας φένας τὰς αὐτοῦ, ὡς ἐντεῦθεν ἐξεῖναι μεγαλόφρονα συνθέτως τὸν Ἀχιλλέα εἰπεῖν, καθ' ὁμοιότητα τοῦ μεγαλήτορα, ὃ πρὸ ὀλίγου ὁ Νέστωρ ἐπὶ τοῦ βασιλέως ἔφη. σῷ μεγαλήτορι θυμῷ εἴξας. τὸ δὲ πειρᾶν. ἀντὶ τοῦ πειρᾶσθαι· καὶ πρὸ τούτων εἶπεν ὁ ποιητής. ἐνταῦθα δὲ κεῖται καὶ τὸ δενδίλλειν ἰωνικὴ λέξις, δηλοῦσα τὸ περιβλέπεσθαι καὶ δινεῖν τοὺς ἴλλους ὧδε καὶ ἐκεῖ. ἐξ ὧν ἰλλοὶ παρὰ τοῖς κωμικοῖς οἱ στραβοί. ἀφ' ὧν καὶ ἰλλίζειν, καὶ τὸ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἐπιλλίζειν. φησὶ γοῦν, δενδίλλων εἰς ἕκαστον, Ὀδυσσῆϊ δὲ μάλιστα ἐπιτέλλων πειρᾶν. οἷα τοῦτον ἐπικρίνας, ἀγρομένων τῶν ἄριστον εἶναι, εἰ καὶ μηδέν τι ἐξαίρετον ἤνυσε πρεσβεύσας. κεῖται δὲ καὶ περίφρασις καιρία νοήματος. εἰπὼν γὰρ ὡς πεπίθοιεν, ἤγουν πείσοιεν ἀμύμονα Πηλείωνα. ἐπάγει περιφραστικῶς, εὐχόμενοι ῥηϊδίως πεπιθεῖν μεγάλας φρένας Αἰακίδαο. Ὅτι τὸν Ἀχιλλέα οἱ πρέσβεις εὗρον, οὔτε ὑπνοῦντα, ἡ γὰρ ἂν ἀπρακτεῖν εἶχε τὰ τῆς πρεσβείας. οὔτε ὅπλα χειριζόμενον, ἀπίθανον γοῦν ἐν τοιούτῳ καιρῷ. οὔτε μὴν πάντῃ ἀργόν, οὐ γὰρ ἤθελεν ὥσπερ τῷ σώματι οὕτω καὶ τῇ ψυχῇ ἀεργὸς εἶναι. ἀλλὰ φρένα τερπόμενον φόρμιγγι τά τε ἄλλα ἐπαινετῇ, καὶ ζυγὸν ἐχούσῃ, ὅ ἐστι πῆχυν ἀργύρεον ἐπ' αὐτῇ. φάσκει γὰρ ὁ ποιητὴς οὕτω. τὸν δ' εὗρον φρένα τερπόμενον φόρμιγγι λιγείῃ, καλῇ, δαιδαλέῃ, ἐπὶ δ' ἀργύρεος ζυγὸς ἦεν. τὴν φησὶν ἤγουν ἥν, ἄρετο ἐξ ἐνάρων, ὅ ἐστι λαφύρων, πόλιν Ἠετίωνος ὀλέσας. οὐ γὰρ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἦγεν ἐπιτηδὲς αὐτήν, ἐν λαφύροις δὲ βασιλικοῖς εὑρὼν κατὰ τὸ παρατυχόν, ἔλαβε βασιλεὺς νεανίας φιλόμουσος. ἴσως μὲν οὖν καὶ ἐπιχαίρων τῇ τῶν Ἑλλήνων δυσπραγίᾳ, μετὰ χεῖρας ἔχει νῦν τὴν κιθάραν, θυμοῦ καὶ λύπης παραμύθιον. μάλιστα δὲ νυκτὸς οὔσης, τόν τε θυμὸν οὕτω παρηγορεῖται, καὶ τὸν ζωπυρούμενον σπινθῆρα τῆς ἀνδρίας ἀνερρίπιζε, παλαιῶν πράξεων μεμνημένος ἡρώων, καὶ ὧν ἐκεῖνοι κατώρθουν. φησὶ γάρ, τῇ ὅ γε θυμὸν ἔτερπεν. ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν, οὐ μὴν γυναικῶν καταλόγου κλέα κατὰ τοὺς ἐν θηλυδρώδεσι κωμάζοντας μέλεσιν. ἢ καὶ κατὰ τὸν καλὸν Ἡσίοδον, ὃς Ὁμήρου καθά τις παλαιὸς ἔφη, τὸν ἡρωϊκὸν ἀνδρῶνα σεμνύναντος, αὐτὸς ἐν τῷ τῶν ἡρωΐδων καταλόγῳ, τῆς γυναικωνίτιδος γέγονε. καὶ σημείωσαι ὅτι ἀείδων ὁ Ἀχιλλεὺς κλέα ἀνδρῶν, ἀοιδίμους ἐκείνους φερωνύμως ἐποίει, καθάπερ αὐτοὺς ὁ ποιητής. καλῶς ἄρα φιλεῖται τῷ ποιητῇ ὡς οἷα καί τινι ζηλωτῇ τῆς κατ' ἐκεῖνον μουσικῆς. κλέα δὲ Ἀχιλλεὺς ᾄδει, οὐ τὰ ἐξ ἀνάγκης ἔντιμα καὶ εὐκλεῆ, ἀλλὰ καὶ τὰ ἔμπαλιν. ἐπεὶ καὶ μέση λέξις τὸ κλέος. οὕτω καὶ Ὅμηρος ᾄδει δι' ὅλης αὐτοῦ τῆς ποιήσεως, οὐ μόνα τὰ πρὸς εὔκλειαν ἐμμελῶς ἱστορῶν, ἀλλά που καὶ μὴ τοιαῦτα πολλά. οἷς οὐκ ἂν ἔχοιεν ἐλλάμπεσθαι τὰ μνημονευόμενα πρόσωπα, εἴτε ἀνθρώπινά εἰσιν, εἴτε δαιμόνια. Πάτροκλος δέ οἱ φησὶν οἶος ἤγουν μόνος ἐναντίος ἧστο σιωπῇ ὡς καὶ ἐχρῆν, δέγμενος Αἰακίδην ὁπότε λήξειεν ἀείδων. τινὲς δὲ παλαιῶν, φησὶ καὶ αὐτὸς ὅτι μουσικὸς ὢν ὁ Ἀχιλλεύς, κιθάραν πρώτην ἐκ τῶν λαφύρων ἔλαβε, καὶ ταύτῃ τὴν μῆνιν κατεύναζεν. οὕτω φασὶ καὶ Κλεινίας ὁ Πυθαγόρειος ὅτε εἰς ὀργὴν προήχθη, λύραν ἁρμοσάμενος ἐκιθάριζε, καὶ ἔλεγεν οὕτω πραΰνεσθαι. Ἰστέον δὲ ὅτι τε ἐπαινοῦνται οἱ ἥρωες οἷς καθήμενοι οἰνοποτάζον. ἐπεὶ γάρ φασι τρυφᾶν ἤρξαντο, κατερρύησαν ἀπὸ τῶν δίφρων ἐπὶ τὰς κλίνας ὡς ἀνειμένως πίνοντες. καὶ ὅτι καὶ δίσκον ἐκ τῶν τοῦ Ἠετίωνος λαφύρων ὁ Ἀχιλλεὺς ἔχων, ἐν τοῖς ἑξῆς που εὑρεθήσεται, καὶ μὴν καὶ ἵππους. ἐκεῖνον μὲν ὡς γυμναστικός. τοῦτον δέ, ὡς πολεμικός. Τὸ δὲ ἄρετο ἐξ ἐνάρων, ἐτυμολογικὸς τρόπος ἐστίν. ἀπὸ γὰρ τοῦ αἴρω, τὰ ἔναρα γίνεται. Τὸ δὲ θυμὸν τέρπειν, ἐκ τοῦ φρένα τερπόμενος παραπέφρασται. ὡς δὲ τερπνὰ τὰ μέλη, δηλοῖ καὶ Ἀπόλλων. ὃς φρένα τέρπετ' ἀκούων μολπῆς· ἐκ τοῦ τρέπειν δέ, μετετέθη τὸ τέρπειν, ῥοπὴν γάρ τινα καὶ μεταβολὴν διαθέσεως ψυχῆς ἡ μουσικὴ ἐπιστήμη ποιεῖ. Τὸ δὲ ἐναντίος, ἴσον ἐστὶ τῷ ἀντικρύ. ἐξ αὐτοῦ δὲ καὶ ὁ ἀντιπροσώπως ἐναντιούμενος. σιωπᾷ δὲ ἀκούων ὁ Πάτροκλος, καθὰ ἔδει. ὡς ἂν μὴ λαλῶν κωλύῃ τὴν ἡδονὴν τῇ ἀκοῇ. Ἰστέον δὲ ὅτι τε ἐν τῷ, ἄειδε κλέα ἀνδρῶν, φιλῳδὸς ὁ Ἀχιλλεὺς φαίνεται εἶναι καὶ μελικός. καὶ ὅτι ἐν τούτοις, κυριολεκτεῖται τὸ ᾄδειν. αἱ δὲ παρὰ Θεοκρίτῳ ἀείδουσαι λίθοι ἐν τῷ, προσπταίειν ἀρβύλαις, βουκολικὴν ἔχουσιν ἀφέλειαν. Ὅτι ἐν τῷ τοὺς πρέσβεις προσθεῖναι τοῦ Ἀχιλλέως, βάτην γάρ φησι προτέρω ἤγουν προσωτέρω, ἡγεῖτο δὲ δῖος Ὀδυσσεύς, ὡς καὶ προδεδήλωται. στὰν δὲ πρόσθ' αὐτοῖο. ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς αὐτῇ σὺν φόρμιγγι. τὼ ἤγουν οὕς, καὶ δεικνύμενος, προσέφη. χαίρετον, ἦ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον. ἦ τι μάλα χρεώ, οἵ μοι σκυζομένῳ περ, Ἀχαιῶν φίλτατοί ἐστον. καὶ ὅρα ὅτι ἄριστα ἐπελέξατο Νέστωρ τοὺς πρέσβεις, οὓς καὶ αὐτὸς ἐπέκρινε, φιλτάτους ὁ Ἀχιλλεὺς ὡμολόγησε. καὶ ἔτι προτέρω ἄγων, εἷσεν ἤγουν ἐκάθισεν ἐν κλισμοῖσι, τάπησί τε πορφυρέοισι. προσεῖπε δὲ Πάτροκλον. μείζονα δὴ κρητῆρα Μενοιτίου υἱὲ καθίστα, ζωρότερον τε κέραιε, δέπας δ' ἔντυνον ἑκάστῳ. οἱ γὰρ φίλτατοι ἄνδρες, ἐμῷ ὑπέασι μελάθρῳ. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν στὰν ἤγουν ἔστησαν, ἐκ τοῦ στὰς στάντος γέγονε. καθὰ καὶ τὸ φθὰν ἐν τοῖς ἑξῆς, ἀντὶ τοῦ ἔφθασαν, ἐκ τοῦ φθὰς φθάντος, καὶ τὸ φὰν ἀντὶ τοῦ ἔφησαν, ἐκ τοῦ φὰς φάντος. Τὸ δὲ ταφὼν, ἰωνικὴν ἔχει τερθρείαν τοιαύτην, θάπω θάψω,

οὗ δεύτερος ἀόριστος, ἔθαπτον, ἐν ἀλλαγῇ τῶν δύο ἀφώνων εἰς τὰ αὐτῶν ἀντίστοιχα ἔταφον, ἐπί τε νεκρικῆς ταφῆς, καὶ ἐπὶ ἐκπλήξεως δὲ μεταφορικῶς. ὅθεν καὶ τάφος, οὐ μνῆμα μόνον, ἀλλὰ καὶ ἔκπληξις. καὶ ἡ μετοχὴ, ταφών. ὥσπερ δὲ τὸ ἔθαπτον ἀφ' οὗ τὸ τεθηπέναι, ἀφώνων ἐναλλαγὴν ἔπαθεν εἰς τὰ ἀντιστοιχοῦντα, οὕτω καθὰ καὶ ἑτέρωθι δηλοῦται καὶ ἄλλα εὑρίσκονται παρὰ τοῖς Ἴωσι. τὸ γοῦν ἐνθεῦτεν, ἐντεῦθεν φασί. καὶ τὸ χιτῶνα, κιθῶνα. καὶ τὸν βάτραχον, βάθρακον, οὕτω καὶ χύτρα κύθρα λέγεται. καὶ ἡ παρὰ τῷ κωμικῷ δὲ κύσθου ἢ κύσου λεοντὴ, ὅμοιόν τι νοεῖ. ἔστι δὲ μέχρι καὶ νῦν ἀκοῦσαι πολλοὺς τῶν ἀγροίκων, οὕτω καὶ τὰ ἀκάνθια, ἀχάντια λέγοντας. ὅτι δὲ τὸν κύσθον, καὶ κύσον ἔλεγον ἐλλείψει τοῦ θ, δηλοῖ καὶ ὁ κυσολέσχης. ὃν ἄν τις διὰ σαφῶν, κιναιδολόγον ἐρεῖ. κοινότερον δὲ ἄλλως, αἰσχρορρήμονα. Τὸ δὲ ἀνόρουσεν ἑρμηνεύων κατ' ἰδίαν φιλοτιμίαν ἐκπεριττεύει ὁ ποιητὴς περιφραστικῶς φησί, λιπὼν ἕδος ἔνθα θάασσεν. ἤτοι ἐκάθητο, ἐξ οὗ θᾶκος ὁ θρόνος λέγεται, ὡς ἀπὸ τοῦ θῶ ὁ θῶκος. θοάζει μὲν γάρ φασι τὸ τρέχει, μαίνεται, σκιρτᾷ. θάασσε δὲ, τὸ ἐκάθητο. καὶ θακεῖ, κάθηται. καὶ θάκος, δίφρος, καθέδρα τις. ὑποκαταβὰς δὲ, τὸ ἀνόρουσεν, ἀνέστη φησίν. ἐν τῷ ὡς δ' αὔτως Πάτροκλος ἐπεὶ ἴδε φῶτας ἀνέστη. ἀφελῶς φράσας τὸ φῶτας, ὡς εἴ τις εἴποι, τοὺς εἰρημένους ἄνδρας, κατ' ἐξοχὴν ἵνα οὕτως εἴπωμεν. ἄλλως γὰρ εἶχεν εἰπεῖν ὡς ἐπεὶ ἴδε τούσδε, ἀνέστη. προέκρινε δὲ καὶ τοῦ ἄνδρας, τὸ φῶτας, ὡς οἰκεῖον μᾶλλον τοῖς ἄρτι λογίως πρεσβεύουσι. δοκεῖ γὰρ παρὰ τὸ φῶ τὸ λέγω εἶναι φὼς ὁ ἀνὴρ, ὡς μάλιστα λαλητικὸν ζῶον. γυναιξὶ γὰρ ἡ σιγὴ πρέπει. Τὸ δὲ δεικνύμενος, ἀντὶ τοῦ δεξιούμενος, φιλοφρονούμενος, ξενοδοχῶν ἀπὸ τοῦ δέκω ἰωνικοῦ ῥήματος, ἐξ οὗ δέκνω δεκνύω δέκνυμι, καὶ πλεονασμῷ, δείκνυμι. ἀφ' οὗ μεταφορικῶς, δείκνυσθαι λέγεται καὶ τὸ δακτύλῳ, ἢ ἄλλως ὁπωσοῦν γνώριμόν τι ποιεῖν. ἐκ δὲ τοῦ ῥηθέντος δέκω καὶ δείκω, καὶ τὸ δεικανᾶσθαι γίνεται. οἷον, δεικανόων τ' ἐπέεσσιν, ἤγουν ἐδεξιοῦντο. Τὸ δὲ χαίρετον, ἀρχαιοτάτη φιλικὴ προσφώνησις ἐπιπολιμαῖά τε καὶ ἑταιρεία, ὡς καὶ ὁ κωμικὸς καὶ ὁ κατ' αὐτὸν ὑπομνηματισμὸς, ἐν τῷ πλούτῳ δηλοῖ. Τὸ δὲ φίλοι ἄνδρες, κατωτέρω ἐπιτείνας οἱ φίλτατοι ἄνδρες φησὶν, αὔξησιν ἐκεῖ φιλίας δηλῶν ἐπικριτικὴν διά τε τοῦ ἄρθρου καὶ τῆς ὑπερθέσεως. Τὸ δὲ ἦ μάλα χρεώ, ἀγχίνουν τὸν Ἀχιλλέα παρίστησιν, οὕτω ταχὺ νοήσαντα, ὡς οὐκ ἂν ὁ βασιλεὺς τότε ἐχθὲς ὡς εἴασε τοὺς φιλτάτους ὁμιλῆσαι, εἰ μὴ ἀνάγκη μάλα ἤπειγε. περιττὸν δὲ συνήθως τὸ τί, ἐν τῷ ἦ τι μάλα χρεώ. καθὰ καὶ ἐν τῷ, οὔτι. καὶ, μήτι ἐγώ. καὶ, ἀλλ' εἴ τι χαίρεις. καὶ τοῖς ὁμοίοις. Τὸ δὲ σκυζομένῳ περ, ὅ ἐστιν ὀργιζομένῳ, περὶ οὗ πολλαχοῦ δηλοῦται, βοιωτικῶς παρεσημειώσατο Ἀχιλλεύς, ὡς δῆθεν τῶν ἄλλων, ἐξ εἷς ἐν καιρῷ μῆνιδος μαρτόντων ὅς τ' αἴτιος ὅς τε καὶ οὐκί. Τὸ δὲ προτέρω ἐκ τοῦ πρό παρεσύρη προθέσεως τῆς δηλούσης πρόοδόν τινα εἰς τὸ πρόσθεν. Τάπητες δὲ νῦν, τὰ προσκεφάλαια. καὶ σημείωσαι ὅτι ὁ τάπης ὑπόκειται, οὐ μὴν ὑπέρκειται οἷον τι σκέπασμα, καθά τινες ἐν ἄλλοις οἴονται. καί πως δηλοῖ τοῦτο καὶ ἡ τῆς λέξεως ἐτυμολογία, παρηγμένης ἐκ τοῦ πατεῖσθαι κατὰ μετάθεσιν, ἐξ οὗ ῥήματος παρῆκται καὶ ὁ ταπεινός. ἐοίκασι δὲ καὶ μαλλωτοὶ τάπητες εἶναι. ὅθεν Αἴλιος Διονύσιος, ἀμφιτάπητας φησὶ τοὺς μὴ ἑτερομάλλους, ἀλλ' ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν δασεῖς. καὶ Παυσανίας δὲ λέγει. ὅτι ἀμφιτάπητες, οἱ ἀμφίμαλλοι. οἱ δ' ἑτερόμαλλοι, τάπητες. Ζωρότερον δὲ, ἢ ἀντὶ τοῦ σπουδαιότερον καὶ ζωηρότερον, ἢ ἀντὶ τοῦ ἀκρατότερον. καὶ αὐτὸ, παρὰ τὸ ζῆν. αὐτὸς γὰρ ὁ Ἀχιλλεὺς ἔοικεν, ὑδαρέστερον πίνειν. καὶ εἰκότως ὁ τῷ Ἀγαμέμνονι ὀνειδίσας οἰνοφλυγίαν. πάντως δὲ εἰ ζωηρόν τι τὸ ἄκρατον, ἄψυχον δι' ὃν λογιστέον τὸ κρᾶμα, διὸ οὐδὲ εὐπαράληπτον ἦν ἐν σπονδαῖς. ἐνταῦθα δὲ ἐνθυμητέον καὶ τὸ μελίζωρον ποτὸν, ὅ δή τις ἔφη. καὶ τὸ ζωρέστερον. Ὁμήρου γοῦν ἀναλόγως εἰπόντος, ζωρότερον ἐκ τοῦ ζωρὸν, παρὰ τοῖς ὕστερον εὕρηται καὶ ζωρέστερον, κατὰ τὸ ἀκρατέστερον. ὥσπερ καὶ ἀνιηρέστερον καὶ αἰδοιέστερον ἐν Ὀδυσσείᾳ, καὶ κοινῶς, πλησιαίτερον. καὶ παρ' Αἰσχύλῳ, ἀφθονέστερον. καὶ εὐωνέστερον παρὰ Ἐπιχάρμῳ. λέγει δὲ καὶ Ὑπερείδης, ῥᾳδιεστέραν πόλιν. Τινὲς δὲ ζωρότερόν φασι τὸ θερμὸν ἀπὸ τῆς ζέσεως. ἄλλοι δὲ, εὔκρατον. Ἰστέον δὲ ὅτι τῶν τινα ἀντιγράφων, τὸ κέραιε, κέραιρε φασίν. ὀλίγα μέντοι, καὶ οὐδὲ τὰ ἀκριβέστερα, ἵνα γίνηται τὸ μὲν κέραιε, ἀπὸ τοῦ κερῶ κεραίω, ὡς ἀγῶ ἀγαίω τὸ θαυμάζω καὶ μέμφομαι. τὸ δὲ κέραιρε, ἀπὸ τοῦ κερῶ κεραίρω, ὡς σπῶ σπαίρω καὶ ἀσπαίρω. καὶ ὅτι, μᾶλλον ἐπὶ ἀκράτου νοεῖται τὸ ζωρὸν, ὡς παραδηλοῖ καὶ Ἡρόδοτος ἐν οἷς φησίν. ἐπὰν ζωρότερον βούλωνται οἱ Σπαρτιᾶται πιεῖν, ἐπισκύθισον λέγουσιν, ὡς ἀπὸ τῶν Σκυθῶν, οἵ φησιν εἰς Σπάρτην ἀφικόμενοι πρέσβεις, ἐδίδαξαν τὸν Κλεομένην, ἀκρατοποτεῖν. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ἐχρῆν ἀνδράσι καμοῦσιν, ἄκρατον ἐγκερασθῆναι διὰ ὄνησιν. ὡς που καὶ ἡ Ἑκάβη γενέσθαι ἠθέλησε κεκμηκότι τῷ υἱῷ Ἕκτορι. ἄκρατος γὰρ καὶ ἐκεῖ ὁ οἶνος ἦν. ὡς δηλοῖ τὸ ἐθέλειν σπεῖσαι ἐξ αὐτοῦ τῷ Διΐ. ὥς τε μείζων μὲν ἵσταται ἄρτι κρατὴρ, διὰ τὸ πλείονας συνελθεῖν. ζωρότερος δὲ, διὰ τὸ κεκμηκότας εἶναι τοὺς παραβαλόντας φίλους. εἰς δὲ τὸ νοεῖσθαι ζωρὸν τὸ ἄκρατον, συντελεῖ καὶ Διφίλου τὸ, ἔγχεον πιεῖν εὐζωρότερον. τὸ γὰρ ὑδαρὲς ἅπαν, τοῦτ' ἔστι τῇ ψυχῇ κακόν. Ἐμπεδοκλέους μέντοι τὸ, αἶψα δὲ θνητὰ φύοντο τὰ πρὶν μάθον ἀθάνατ' εἶναι, ζωρά τε τὰ πρὶν ἄκρητα, ζωρὸν εἶναι δηλοῖ τὸ κεκραμένον. ᾧ πάντως ἀντίκειται τὸ ἄκρατον. εἴρηκε δέ τις καὶ ῥῆμα ἐκ τοῦ ζωρὸν, τὸ ζωροποτεῖν, ἐπιγράψας οὕτω. τοῦ πολυκώθωνος τοῦτ' ἠρίον Ἀρκαδίωνος, ὃς θάνεν ἐκ χανδῆς ζωροποτῶν κύλικος. ἔνθ' ὅρα τὸ χανδῆς, οὗ ἡ ἀρσενικὴ αἰτιατικὴ, ποιεῖ τὸ χανδὸν ἐπίρρημα. ὅτι δὲ πολλοὶ ἀκρατοποτοῦντες ἔθνησκον, δηλοῦσιν αἱ

παλαιαὶ ἱστορίαι. Πρόμαχος γοῦν τις δίχα τῶν ἄλλων ἐν ἀγῶνι ἀκρατοποσίας νικήσας, καὶ πιὼν ὡς μέτρους φασὶν ἀκράτου χοὰς τέσσαρας τάλαντον δὲ λαβὼν εἰς ἔπαθλον, ἀπέθανε βιοὺς ἡμέρας τέσσαρας. μέτρον δέ τι παλαιὸν οἱ χοεῖς, ὧν εὐθεῖα ὁ χοεύς, οὗ ἡ γενικὴ, χοέως χοῶς, ὡς πειραιέως πειραιῶς. αἰτιατικὴ ἑνικὴ, χοέα χοᾶ ὡς πειραιᾶ. πληθυντικὴ χοέας χοᾶς. ἐντεῦθεν δὲ καὶ ποτήριον δίχουν, τὸ χωροῦν τουτέστι δύο χοᾶς. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ζωρὸν οἶνον, τὸν πολυετῆ ἐνόησάν τινες, οὐκ ἀπὸ τοῦ ζέω ἢ ζέειν, ἀλλ' ἐκ τοῦ ζῶον καὶ τοῦ ὧρος. ὧν ὧρος μὲν, ὁ ἐνιαυτὸς εἴτουν ἔτος. ζῶον δὲ, ἀντὶ τοῦ μέγα καὶ πολὺ, ἃ δὴ σημαίνεται φασὶ διὰ τῶν ζώων. Τὸ δὲ δέπας ἔντυνον ἑκάστῳ, φιλοτιμίαν μόνην δηλοῖ σκευῶν συμποσιακῶν. Τὸ δὲ ἔντυνον, ταυτὸν τῷ ὅπλισον. ἐπεὶ καὶ ἔντεα δαιτὸς, τὰ εἰς αὐτὴν σκεύη, κατὰ τὸ, οἱ δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός, γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἐντύω. ὁμοίως τῷ θύω θύνω, καὶ τοῖς ὁμοίοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τε φιλικῆς δεξιώσεως καὶ τὸ χαίρετον, ἢ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον. καὶ τὸ, οἱ γάρ φίλτατοι ἄνδρες ἐμῷ ὑπέασι μελάθρῳ. καὶ ὡς Ἀχιλλεὺς μὲν, μετρίως λέγει πρὸς τοὺς πρέσβεις, ἦ τι μάλα χρεώ, ἀντὶ τοῦ, χρεία τις ἐμοῦ γέγονε τοῖς ἀχαιοῖς. Ὀδυσσεὺς δὲ προοιμιῶν, φιλαλήθως λέγει, ὅτι λίην μέγα πῆμα εἰσορόωντες, δεδίαμεν. καὶ χρὴ οὕτω ποιεῖν, καὶ μὴ ἐθέλειν ψεύδεσθαι φίλοις, καὶ ταῦτα ἐφ' οἷς ἴσασιν. Ὅρα δ' ἐν τοῖς εἰρημένοις καὶ, ἢ σχῆμα συνήθες τὸ κατὰ τὸ σιωπώμενον, ἢ ἁπλότητα ἡρωϊκήν. οὐ γὰρ πυλωροὶ τῷ ἀχιλλεῖ. οὐ μνήμονες, οὐ θεραπεία κολακικὴ, οὐκ ἄλλο οὐδὲν τῶν ὅσα ἐκ τρυφῆς παρεισερρήκσεν ὕστερον, ἀλλ' ἁπλῶς οὕτω οἱ πρέσβεις ἐνέτυχον τῷ μεγάλῳ ἥρωϊ, ὡς εἰ καί που καθ' ὁδὸν ἐσκηνοῦτο ἀφύλακτος.

Ὣς φάτο. Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ.
Αὐτὰρ ὅ γε κρεῖον μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸς αὐγῇ,
Ἐν δ' ἄρα νῶτον ἔθηκ' ὄϊος, καὶ πίονος αἰγός,
Ἐν δὲ συὸς σιάλοιο ῥάχιν τεθαλυῖαν ἀλοιφῇ.
Τῷ δ' ἔχεν Αὐτομέδων. τάμνεν δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς.
Καὶ τὰ μὲν εὖ μίστυλλε, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρε.
Πῦρ δὲ Μενοιτιάδης δαῖεν μέγα, ἰσόθεος φώς.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλὸξ ἐμαράνθη,
Ἀνθρακιὴν στορέσας, ὀβελοὺς ἐφύπερθε τάνυσσε.
Πάσσε δ' ἁλὸς θείοιο κρατευτάων ἐπαείρας.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὤπτησε, καὶ εἰν ἐλεοῖσιν ἔχευεν,
Πάτροκλος μὲν σῖτον ἑλὼν, ἐπένειμε τραπέζῃ
Καλοῖς ἐν κανέοισιν. αὐτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς.
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο
Τοίχου τοῦ ἑτέροιο. θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει
Πάτροκλον ὃν ἑταῖρον, ὃ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος, καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Νεῦσ' Αἴας Φοίνικι, νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.
Πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας, δείδεκτ' Ἀχιλῆα.
Χαῖρ' Ἀχιλεῦ, δαιτὸς μὲν ἐΐσης οὐκ ἐπιδευεῖς
Ἠμὲν ἐνὶ κλισίῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
Ἠδὲ καὶ ἐνθάδε νῦν. πάρα γὰρ μενοεικέα πολλὰ
Δαίνυσθ', ἀλλ' οὐ δαιτὸς ἐπηράτου ἔργα μέμηλεν,
Ἀλλὰ λίην μέγα πῆμα διοτρεφὲς εἰσορόωντες,
Δείδιμεν. ἐν δοιῇ δὲ σαωσέμεν, ἢ ἀπολέσθαι
Νῆας ἐϋσσέλμους, εἰ μὴ σύ γε δύσεαι ἀλκήν.
Ἐγγὺς γὰρ νηῶν καὶ τείχεος αὖλιν ἔθεντο
Τρῶες ὑπέρθυμοι. τηλεκλειτοί τ' ἐπίκουροι,
Κηάμενοι πυρὰ πολλὰ κατὰ στρατόν. οὐδ' ἔτι φασὶ

Ὅτι ἐν τῷ Πάτροκλος κρεῖον μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸς αὐγῇ, μετὰ τὸ καταστῆσαι δηλαδὴ τὸν κελευσθέντα κρατῆρα ὡς εἰς ἑτοιμασίαν τοῦ κιρνᾶν, ἐν δ' ἄρα νῶτον ἔθηκ' ὄϊος, καὶ πίονος αἰγὸς, ἐν δὲ συὸς σιάλοιο ῥάχιν τεθαλυῖαν ἀλοιφῇ. κρεῖον δὲ, τὸ κρεωδόχον ἀγγεῖον φασὶν οἱ πλείους τῶν παλαιῶν. Εὐφορίων δὲ κρεῖον, αὐτὸ τὸ κρέας νοεῖ, ὡς φησὶν Ἀπίων καὶ Ἡρόδωρος. διὰ τὸ τὸν ποιητὴν κατωτέρω μηδαμοῦ μεμνῆσθαι κρεῶν ἑφθῶν ἐν ἀγγείῳ, ἀλλὰ μόνων ὀπτῶν, καὶ συντελεῖ πρὸς τοῦτο, καὶ τὸ ἐν πυρὸς αὐγῇ. οὐ γὰρ ἐξ ἀνάγκης πυρὸς αὐγὴ αὐτὸ τὸ πῦρ περὶ ὃ αἱ χύτραι τίθενται τῶν ἑφθῶν, ἀλλὰ τὸ ἐγγὺς τοῦ πυρὸς ἔνθα ἐστὶν ὀπτᾶσθαι ἤγουν, ὡς καὶ ἡ Ὀδύσσεια δηλοῖ. Παυσανίας δὲ, κανοῦν παραδίδωσι τὸ κρεῖον, ἢ ἄλλο τί ἐφ' οὗ τὰ κρέα κόπτεται. ὥσπερ δὲ ἀπὸ τοῦ κρέας τὸ κρεῖον, οὕτω καὶ ἡ κρεάγρα καὶ ὁ κρεανόμος. τὴν δὲ κρεάγραν, καὶ ἅρπαγα καὶ λύκον ὁ Παυσανίας καλεῖσθαί φησι. Τὸ δὲ κάββαλεν, ἢ ἁπλῶς ἀντὶ τοῦ ἔβαλεν, ὅ ἐστιν ἔθετο, ἢ βαστάξας ἄνω, εἶτα κατέθετο. οὕτω καὶ παλαιστὴς καταβάλλει τὸν ἀντίπαλον.

Τὸ δὲ, ἐν δ' ἄρα νῶτον ἔθη-

ἔθηκεν οἰὸς, ἐν δὲ συὸς ῥάχιν, ἔνθα φανερὰ διαφορὰ νώτου καὶ ῥάχεως, σχῆμα μέν ἐστι συνήθες ἐπαναφορᾶς. δηλοῖ δὲ διὰ τοῦ ἐνέθηκεν, ὅ ἐστιν ἐνέβαλεν, ἀγγεῖον εἶναι τὸ κρεῖον, ᾧ τὸν νῶτον καὶ τὴν ῥάχιν ἐνέθετο. τούτου δὲ οὕτω νοουμένου, δυσχερές τις εὕροι ἐν τοῖς εὐθὺς ἐφεξῆς. εἰ γὰρ ἐνετέθη, ἤγουν ἐνεβλήθη τῷ κρείῳ πρὸς ἀφέψησιν τὸ νῶτον τοῦ οἰὸς καὶ τῆς αἰγὸς, καὶ ἡ ῥάχις τοῦ συὸς, ἔστιν ἀπορῆσαι πῶς αὐτὰ τέμνονται αὐτίκα, καὶ μιστύλλονται, καὶ πείρονται ἀμφ' ὀβελοῖς, εἶτα καὶ ὀπτῶνται. ἢ τοίνυν τὸ κρεῖον οὐκ ἔστι κρεωδόχον ἀγγεῖον, ἢ ἀλλὰ νοητέον ὡς ἐξ ἄλλης ἀρχῆς, ὅτι ἐντεθέντων τῶν εἰρημένων κρεῶν ἐψήσεως χάριν τῷ κρείῳ, εἶτα ἕτερα ταμόντες οἱ ἥρωες, καὶ μιστύλλαντες, καὶ πείραντες, ὤπτησαν. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. εἰ δὲ τὸ κρεῖον νοηθείη κανοῦν, τότε δὴ τὸ, ἐν δ' ἄρα νῶτον ἔθηκε καὶ ἑξῆς, ληφθήσεται ἀντὶ τοῦ ἔθηκεν ὁ Πάτροκλος καὶ τὸ κανοῦν ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ καὶ τὰ ἐπαγόμενα κρέα. ὧν αὐτουργοὶ πρὸς ὄπτησιν, ὁ Αὐτομέδων, ὁ Πάτροκλος, καὶ ὁ Ἀχιλλεύς. δύνανται δὲ τὰ τοιαῦτα, καὶ πρὸς τὸ κρεῖον ὅπερ ἐστὶ κατά τινας κρέας, συμβιβάζεσθαι ἀσφαλέστερον, ἤπερ ἐπὶ τοῦ κρεῖον τὸ κρεωδόχον ἀγγεῖον. Σίαλος δὲ, χοῖρος ἐντρόφιος, παρὰ τὸ ἅλις σιτεῖσθαι. αὐτὸ δὲ τὸ συὸς σιάλοιο, ψευδοπαρηχεῖται. καθὰ καὶ ἄλλα γέγραπται ἀλλαχοῦ. ἡ δὲ ῥάχις, τὰς ῥαχίας παράγει πέτρας. ἴσως δὲ καὶ τὰ βράχεα πλεονασμῷ τοῦ β', κατὰ τὸ ῥάκος βράκος, καὶ τὰ ὅμοια. ἀλοιφὴ δὲ τὸ λίπος, ἤτοι ἡ πιμελή. ὅρα δὲ ὅτι κἀνταῦθα, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ, αὐτουργοῦσιν ἥρωες. ἔχε μὲν γάρ φησιν Αὐτομέδων τὰ κρέατα δηλαδή. τά

Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσι πεσέεσθαι.
Ζεὺς δέ σφιν Κρονίδης ἐνδέξια σήματα φαίνων
Ἀστράπτει. Ἕκτωρ δὲ μέγα σθένεϊ βλεμεαίνων
Μαίνεται ἐκπάγλως πίσυνος Διΐ. οὐδέ τι τίει
Ἀνέρας, οὐδὲ θεοὺς, κρατερὴ δέ ἑ λύσσα δέδυκεν.
Ἀρᾶται δὲ τάχιστα φανήμεναι ἠῶ δῖαν.
Στεῦται γὰρ νηῶν ἀποκόψειν ἄκρα κόρυμβα,
Αὐτὰς δ' ἐμπρήσειν μαλεροῦ πυρός. αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Δῃώσειν παρὰ τῇσιν ἀτυζομένους ὑπὸ καπνοῦ.
Ταῦτ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή οἱ ἀπειλὰς
Ἐκτελέσωσι θεοὶ, ἡμῖν δὲ δὴ αἴσιμον εἴη
Φθίσθαι ἐνὶ Τροίῃ, ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.
Ἀλλ' ἄνα, εἰ μέμονάς γε, καὶ ὀψέ περ υἷας Ἀχαιῶν
Τειρομένους ἐρύεσθαι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ,
Αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, οὐδέ τι μῆχος
Ῥεχθέντος κακοῦ ἔστ' ἄκος εὑρεῖν. ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Φράζευ, ὅπως Δαναοῖσιν ἀλεξήσεις κακὸν ἦμαρ.
Ὦ πέπον ἦ μὲν σοί γε πατὴρ ἐπετέλλετο Πηλεὺς
Ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε.
Τέκνον ἐμὸν, κάρτος μὲν Ἀθηναίη τε, καὶ Ἥρη,
Δώσουσ', αἴκ' ἐθέλωσι, σὺ δὲ μεγαλήτορα θυμὸν
Ἴσχειν ἐν στήθεσι, φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείνων,
Ληγέμεναι δ' ἔριδος κακομηχάνου, ὄφρα σε μᾶλλον
Τίσωσ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες.
Ὣς ἐπέτελλ' ὁ γέρων, σὺ δὲ λήθεαι. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
Παύε', ἔα δὲ χόλον θυμαλγέα, σοὶ δ' Ἀγαμέμνων
Ἄξια δῶρα δίδωσι μεταλλήξαντι χόλοιο.
Εἰ δὲ σὺ μέν μευ ἄκουσον, ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω,
Ὅσσα τοι ἐν κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῶρ' Ἀγαμέμνων.
Ἑπτ' ἀπύρους τρίποδας. δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
Αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
Πηγοὺς, ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
Οὔ κεν ἀλήιος εἴη ἀνὴρ, ᾧ τόσσα γένοιτο.
Οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
Ὅσσ' Ἀγαμέμνονος ἵπποι ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
Δώσει δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,
Λεσβίδας, ἃς ὅτε Λέσβον ἐϋκτιμένην ἕλες αὐτὸς,
Ἐξέλεθ', αἳ τότε κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
Τὰς μέν τοι δώσει. μετὰ δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπηύρα
Κούρην Βρισῆος, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμεῖται
Μή ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, ἠδὲ μιγῆναι,
Ἣ θέμις ἐστὶν ἄναξ, ἤτ' ἀνδρῶν, ἤτε γυναικῶν.
Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται. εἰ δέ κεν αὖτε
Ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,

Νῆα ἅλις χρυσοῦ, καὶ χαλκοῦ νηήσασθαι
Εἰσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' ἀχαιοί.
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθαι,
Αἵ κε μετ' ἀργείην Ἑλένην, κάλλισται ἔωσιν.
Εἰ δέ κεν ἄργος ἱκοίμεθ' ἀχαϊκὸν, οὖθαρ ἀρούρης,
Γαμβρός κέν οἱ ἔοις, τίσει δέ σε ἶσον ὀρέστῃ,
Ὅς οἱ τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ.
Τρεῖς δέ οἱ εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Χρυσόθεμις, καὶ λαοδίκη, καὶ ἰφιάνασσα.
Τάων, ἥν κ' ἐθέλῃσθα φίλην ἀνάεδνον ἄγεσθαι,
Πρὸς οἶκον πηλῆος. ὁ δ' αὖτ' ἐπιμείλια δώσει
Πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.
Ἑπτὰ δέ τοι δώσει εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,
Καρδαμύλην, ἐνόπην τε, καὶ ἱρὴν πριήεσσαν,
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' ἄνθειαν βαθύλειμον,
Καλήν τ' αἴπειαν, καὶ πήδασον ἀμπελόεσσαν.
Πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται πύλου ἠμαθόεντος,
Ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες, πολυβοῦται,
Οἵ κέ σε δωτίνῃσι θεὸν ὣς τιμήσουσιν,
Καί τοι ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
Ταῦτά κέ τοι τελέσειε μεταλλήξαντι χόλοιο.
Εἰ δέ τοι ἀτρείδης μὲν ἀπήχθετο κηρόθι μᾶλλον,
Αὐτὸς, καὶ τοῦ δῶρα, σὺ δ' ἄλλους περ παναχαιοὺς
Τειρομένους ἐλέαιρε κατὰ στρατὸν, οἵ σε θεὸν ὣς
Τίσουσ'· ἦ γάρ κέ σφι μάλα μέγα κῦδος ἄροιο.
Νῦν γάρ χ' Ἕκτορ' ἕλοις, ἐπεὶ ἂν μάλα τοι σχεδὸν ἔλθῃ
Λύσσαν ἔχων ὀλοὴν, ἐπεὶ οὔ τινα φησὶν ὅμοιον
Οἷ ἔμεναι δαναῶν, οὓς ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν.

κῆε δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς. καὶ τὰ μὲν εὖ, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ κεῖται, μίστυλλε καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρε. πῦρ δὲ Μενοιτιάδης δαῖε, τουτέστιν ἀνῆπτε μέγα, ἰσόθεος φώς. αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλὸξ ἐμαράνθη, ἀνθρακιὴν στορέσας, ὀβελοὺς ἐφύπερθε τάνυσσε. πάσσε δ' ἁλὸς θείοιο κρατευτάων ἐπαείρας. αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὤπτησε, καὶ εἰν ἐλεοῖσιν ἔθηκεν, ἢ ἔχευε, τουτέστιν ἐν ταῖς μαγειρικαῖς τραπέζαις ἐξήπλωσε. Πάτροκλος μὲν σῖτον ἑλὼν, ἐπένειμε τραπέζῃ καλοῖς ἐν κανέοισιν. αὐτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς. Ὅρα δὲ τὸ ἐμαράνθη, λεχθὲν ἐπὶ σβέσεως φλογός. Καὶ σημείωσαι ὅτι τὸ μαίρειν, ἐξ οὗ τὸ μαραίνειν, καὶ τὸ ἐμαράνθη, ὑφεῖσθαι δοκεῖ πρὸς τὸ φλέγειν καὶ τὴν φλόγα, εἴγε φλογὸς μαρανθείσης, ὑπομένει ἀνθρακιά. ἐντεῦθεν δὲ, καὶ ἐπὶ ἀνθέων τὸ μαραίνεσθαι λέγεται, καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων οἳ τοῦ ζαφλεγέες εἶναι ἐκπέσωσιν. ἑρμηνευτικὰ δὲ ἀλλήλων τὸ, κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλὸξ ἐμαράνθη. Ἐν οἷς ὅρα ὡς οὐ μόνον ξύλα καίονται, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ πῦρ κατακαίεται σβεσθείσης φλογός. ἀνθρακιὰ δὲ ἀναλόγως ἔχει τῷ, μυρμηκιὰ, πυρκαϊὰ, ἀχυρμιὰ, ἔστι δὲ τύπου περιεκτικοῦ. ὡς γὰρ ἡ ἀχυρμιὰ περιέχει ἄχυρα, καὶ μύρμηκας ἡ μυρμηκιὰ, οὕτω καὶ ἄνθρακας ἡ ἀνθρακιά. τὸ δὲ στορέσας, κυρία λέξις κἀνταῦθα ὡς ἐπί τινος στρώματος, οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ πόντου ὅτε γαληνιᾷ. εἰ δέ τινι καὶ θυμὸς καταστορεσθῆναι ῥηθείη, ἐκ τῆς Ὁμηρικῆς ταύτης λέξεως εἴρηται. Ἰστέον δὲ ὅτι πρωτοτύπου ὄντος τοῦ στορέω στορῶ, ἐξ αὐτοῦ κατὰ συγκοπὴν μὲν ἐν ἀνομοιότητι συζυγίας, ὥσπερ μολῶ μολήσω, εἶτα βλῶ βλώσω, οὕτω καὶ στρῶ στρώσω, ἐξ οὗ καὶ στρῶμα, καὶ στρωμονὴ, ὅθεν ἡ στρωμνή. καὶ στρῶται βασιλικοί. ἐκ δὲ τοῦ αὐτοῦ στρῶ στρώσω, καὶ τὸ στρωννύω γίνεται, καὶ τὸ στρώννυμι, καὶ ὁ στρωματεὺς, καὶ τὸ κατάστρωμα τῆς νεώς. ἀπὸ δέ γε παραγωγῆς τοῦ στορέω, πρῶτα μὲν τὸ στορεννύω γίνεται, εἶτα καθ' ἑτέραν παραγωγὴν τὸ στορέννυμι. κατὰ τὸ κορέω κορεννύω κορέννυμι. οὗ παρατατικὸς ἐκ συγκοπῆς ἐστόρνυν κατὰ τὸ, πιόντας δὲ αὐτοὺς, ἐδεξιοῦτο ἡ γῆ ἐν εὐναῖς, ἃς αὐτὴ ὑπεστόρνυ. εἰσὶ δὲ τοιαῦται αἱ ἐπὶ βοτανῶν ἴσως στιβάδες. Τὸ δὲ ὀβελοὺς τάνυσσε, συνεπινοούμενα καὶ τὰ κρέα τοῖς ὀβελοῖς ἔχει. Ἰστέον δὲ ὅτι ὀπτήσεως κρεῶν κατεργασίαν ἐκ διασκευῆς δηλοῖ τὸ, ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλὸξ ἐμαράνθη, ἀνθρακιὴν στορέσας καὶ τὰ ἑξῆς, ὡς προείρηται. Καὶ ὅτι τινὲς τὸ, αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλὸξ ἐμαράνθη, μεταγράφουσιν οὕτως. αὐτὰρ ἐπεὶ πυρὸς ἄνθος ἀπέπτατο, παύσατο δὲ φλόξ. δοκεῖ δὲ γελοία τοῖς παλαιοῖς ἡ τοιαύτη γραφή. οὐ γὰρ ὁ ποιητὴς ἀεὶ τὸ πῦρ δεινοποιῶν, ἄνθος εἴποι πυρὸς ὡς εἰ καὶ ῥόδου ἄνθος ἤ τινος τοιούτου. εἰ δὲ Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ ἄνθος πυρὸς λέγει, ἑτέρου ἐκεῖνο λόγου, καὶ οὐδὲν αὐτῷ πρὸς τὸν Ὅμηρον. σεμνοποιεῖται γὰρ ἐκεῖ τὸ πῦρ, ὥς τι κάλλιστον τοῖς ἀνθρώποις πρὸς τοῦ Προμηθέως δοθέν. Θείους δὲ ἅλας καλεῖ μυθικῶς, οὓς ὁ Ἀχιλλεὺς κειμηλίους εἶχε, δῶρον ὄντας Νηρέως ἐκ τοῦ

πατει

πατρικοῦ γάμου. ὡς ἂν, ἐὰν ἐξ αὐτοῦ καταπάσσοι βρώματα, ἡδύτατον αὐτὸ ποιῇ, καὶ τὴν ἐν μεγίσταις οὖσαν λύπαις πείθῃ φαγεῖν. οὕτω καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἡ Ἑλένη φάρμακόν τι ἔχουσα καὶ μίσγουσα τῷ κρατῆρι, ἀλύπους ἐποίει τοὺς πίνοντας. καὶ τὸν ἅλα γοῦν τοῦ Νηρέως τοῦτον, θείαν τινὰ ἔχειν δύναμιν ὁ μῦθος φησίν, ἐπὶ τοῖς ἐσθίουσιν. ἄλλως μέν τοι κοινότερον, θεῖον τὸν ἅλα φησίν, ἢ διότι συναγωγός ἐστιν εἰς φιλίαν, καὶ εὐνοίας σύμβολον τοῖς ξένοις ἐν τῇ τραπέζῃ παρετίθετο. ἢ διότι τὰ ἁλίπαστα ἐπὶ πολὺ παραμένειν ποιεῖ. εἴποι δ' ἄν τις καὶ παρὰ τῷ Λυκόφρονι ἁγνίτην τὸν ἅλα λέγεσθαι, ἀντὶ τοῦ θεῖον. καὶ Πλούταρχος δὲ ἐν τοῖς ἑαυτοῦ Συμποσιακοῖς εἰς τοῦτο γράφει, ἃ καὶ ζητητέον ἐκεῖ. ὅτι δὲ ὥσπερ ἁλίπαστον ἐκ τοῦ ἁλός, οὕτω καὶ κάθαλόν τι λέγεται, δηλοῖ ὁ γράψας τὸ, κάθαλα ποίησον πάντα καὶ ἐσκοροδισμένα. ὡς δὲ καὶ ἡ Θάσος ἅλα ἦγεν ἡδὺν εἰς βορὰν, δηλοῖ ὁ γράψας περιάδεσθαι θασίαν ἅλμην, χρηστὴν ὡς ἔοικε τοῖς ὀψοφαγοῦσι. Κρατευτὰς δέ φασί τινες τῶν παλαιῶν, τὰς τῶν ὀβελίσκων λαβάς. ὧν πρωτότυπον, τὸ κρατέω κρατῶ, ἐξ οὗ τὸ κρατεύω, καθὰ ἐκ τοῦ ζητῶ παρ' Ἡσιόδῳ τὸ ζητεύω. οἱ δὲ ἀκριβέστεροι τοὺς κρατευτὰς λίθους νοοῦσιν, ἐφ' ὧν τὰ ἄκρα τῶν ὀβελίσκων ἐτίθεντο ἐν τῷ ὀπτᾶσθαι τὰ κρέα. Παυσανίας δέ φησι, κρατευταὶ, ὀβελοὶ ἢ λίθοι, ἢ σιδήρεά τινα ἐφ' ὧν οἱ ὀβελίσκοι ἐπιτίθενται. ὁ δὲ ἐλεὸς, γίνεται μὲν, ἀπὸ τοῦ ἕλος ἔλεος. εὕρηται δὲ καὶ οὐδέτερον ὡς δηλοῖ τὸ, κάθελε τοὐλεὸν, παρὰ τῷ κωμικῷ. πλεονασμῷ δὲ τοῦ ι, γίνεται καὶ εἰλεός. Τὸ δὲ νεῖμεν Ἀχιλλεὺς, ἀντὶ τοῦ ἐμέρισε κατὰ μοίρας. ὅθεν καὶ ὁ κρεανόμος. τοιοῦτον δὲ καὶ ἀνωτέρω τὸ, σῖτον ἑλὼν Πάτροκλος ἐπένειμε τραπέζῃ. ἐκ τούτου δὲ παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον ὁ τραπεζονόμος, εἰ καὶ μὴ συντέθειται ἀλλ' ἐξεύρηται συνθέτως λέγεσθαι. Σημείωσαι δὲ καὶ ἐνταῦθα τὴν ἡρωϊκὴν ἀφέλειαν καὶ εὐτέλειαν τὴν ἐν ὀπτοῖς κρέασι τοῖς κατὰ τὸν Ἀχιλλέα καὶ τοῖς λοιποῖς. εἰ δέ που κατ' ἐξαίρετον Ἀχίλλειαι κριθαὶ λέγονται, ἡρωϊκῆς ἐκεῖναι ἱπποτροφίας εἰσίν. ἡ δὲ χρῆσις παρὰ τῷ κωμικῷ. εἰ δὲ καὶ Ἀχίλλειά τις μάζα περιλαλεῖται, οὐδ' ἐκείνη τρυφερόν τι ἔχει, ἐν ἄρτῳ μόνῳ θεωρουμένη. οὐ σεμνόν, τὸ διαττᾶσθαι ὅ ἐστι σήθεσθαι κατὰ Αἴλιον Διονύσιον. ὅς φησιν ὅτι διαττᾶν ἀττικοὶ λέγουσι τὸ σήθειν. καὶ διηττημένον, τὸ σεσησμένον. ὁ μέντοι Ἀχίλλειος σπόγγος, ἀλλ' αὐτὸς ἔχει τι ἐξαίρετον πρὸς τοὺς λοιποὺς, ὑποκείμενος ἁπαλῶς ταῖς περικεφαλαίαις καθ' εὕρεσιν ἴσως Ἀχιλλέως, ἵνα μὴ ὁ σίδηρος τρίβοι τὴν κεφαλήν. Ὅτι σαφηνείας ἀεὶ ἐπιμελόμενος ὁ ποιητὴς, ἑρμηνεύει τὸ, Ἀχιλλεὺς δὲ ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος, εἰπών. τοίχου τοῦ ἑτέρου. ἵνα ᾖ ἀντίον, τὸ ἀντικρὺ, ἐν τῷ, τὸν μὲν πρὸς τῷδε τῷ τοίχῳ καθῆσθαι, τὸν δὲ ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τοίχου. Ὅτι Ἀχιλλεὺς μέλλων κατάρχεσθαι δαιτὸς διὰ τοὺς πρέσβεις, θύειν ἐπιτάττει. καὶ ὁ Πάτροκλος ἐν πυρὶ βάλλε θυηλὰς, ἀπόμοιραν δηλαδή τινα τῶν ὀπτηθέντων κρεῶν, κατά τινα λόγον ἀπαρχῆς. τοιοῦτον δέ τι καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ ὁ καλὸς Εὔμαιος ποιεῖ, παιδεύοντος Ὁμήρου κατάρχεσθαι καὶ τῶν τοιούτων τοῖς κρείττοσιν. ἡ δὲ ἀναλογία τῆς θυηλῆς, ἤτοι θυσίας, κατὰ τὴν γαμφηλήν ἐστι, καὶ τὰ τοιαῦτα. ἐν οἷς καὶ ἡ θηλὴ, τὸ ἄκρον τοῦ μαστοῦ. οὗ φασιν ἡ πρώτη ἐν τῷ ἡβάσκειν αὔξησις, κύαμος λέγεται. ἐν τούτοις δὲ κεῖνται καὶ δύο περιώνυμοι ἀμφιβολίαι. μία μὲν, τὸ, θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει. ἥπερ ὡς καὶ ἄλλοθι δηλοῦται, ἀδιάφορός ἐστιν εἴτε θεοῖσι τρισυλλάβως νοηθείη, εἴτε δισυλλάβως θεοῖς. εἶτα, ἠδὲ θῦσαι, ἀντὶ τοῦ καὶ θῦσαι. ἑτέρα δὲ οὐκ εὔχαρις τὸ, θῦσαι ἀνώγει Πάτροκλον. ἐπηρεάζων γάρ τις ἐρεῖ ἀμφιβόλως ἔχειν εἴτε ἀνώγει τῷ Πατρόκλῳ θῦσαι θυηλὰς, εἴτε ἄλλῳ τινὶ ἀνώγει θῦσαι οἷά τι θῦμα τὸν Πάτροκλον. Οἱ μὲν τὸ φαγεῖν καὶ πιεῖν, ἔνευσεν ὁ Αἴας τῷ φοίνικι. νοήσας δὲ Ὀδυσσεὺς, ᾧ καὶ ἐπέτελλε μάλιστα ὁ Νέστωρ, ἁρπάζει τὴν δημηγορίαν καὶ προλογεῖ. λογισάμενος ὡς εἰκὸς, ἢ πείσειν τὸν Ἀχιλλέα, καὶ ἀποίσεσθαι τὸ τῆς πειθοῦς ἀριστεῖον. ἢ εἰ μὴ πείσει, ἀλλὰ τότε δὴ ὥσπερ δευτέρᾳ τινὶ καὶ τρίτῃ μηχανῇ κατασείσαι τὸν τοῦ θυμοῦ πύργον τῷ Ἀχιλλεῖ τῇ τῶν οἰκειακῶν δημηγορίᾳ, τοῦ φοίνικος καὶ τοῦ Αἴαντος. πλησάμενος οἴνου δέπας οἴνου, ἐδεξιοῦτο τὸν Ἀχιλλέα. τοῦτο γοῦν δηλοῖ τὸ δείδεκτο, ἐξ οὗ καὶ τὸ δεικνύμενος γίνεται ὡς προσεχῶς προείρηται. καὶ εἰπὼν, χαῖρ' Ἀχιλεῦ, ὃ δὴ φιλοφροσύνης ἐστὶ προσφώνημα, ὡς καὶ πρὸ βραχέων σεσημείωται, εἶτα πορίζεται συνήθως προοίμιον ἐξ αὐτοῦ τοῦ καιροῦ ὑπεγγύως, τουτέστιν ἐκ τοῦ συμποσίου. καὶ φησί. δαιτὸς μὲν ἐΐσης οὐκ ἐπιδευεῖς εἰμὲν, ἤγουν ἐσμὲν, ἐνὶ κλισίῃ βασιλέως, ἠδὲ καὶ ἐνθάδε νῦν. πάρα γὰρ μενοεικέα πολλὰ δαίνυσθαι. ἀλλ' οὐ δαιτὸς καὶ ἑξῆς. εἶτα τῆς διηγήσεως ἀρξάμενος, ὁμολογεῖ ὡς ἐν δοιῇ τουτέστιν ἐν δισταγμῷ ἐσμὲν, δηλαδὴ σαωσέμεν, ἢ ἀπολέσθαι νῆας ἐϋσσέλμους, εἰ μὴ σύ γε δύσεαι ἀλκὴν, ἣν ἄρτι δηλαδὴ ἐκδεδύσθαι δοκεῖς. ᾧ παρόμοιον καὶ τὸ, ἐπιειμένος ἀλκήν. Ἐν οἷς ὅρα τὸ καὶ ἁπλοῦν τῆς διηγήσεως καὶ ἀληθές. οὐ γὰρ ἐθέλει ψεύδεσθαι τῷ φίλῳ, διά τε αὐτὸ τὸ δέον, καὶ ὅτι οὐδὲ ἔχει λαθεῖν, προφανὴς γὰρ ὁ κίνδυνος. διὸ καὶ τὰ πυρὰ τῶν Τρώων καταλέγει, καὶ τὰ ἐνδέξια σήματα τῶν ἀστραπῶν. οὐδ' αὐτὰ γὰρ πάντως τὸν Ἀχιλλέα ἐλάνθανεν. ἔστι δὲ ὁ περὶ τούτων Ὁμηρικὸς λόγος τοιόσδε. ἀλλ' οὐ δαιτὸς ἐπηράτου ἔργα μέμηλεν, ἀλλὰ λίην μέγα πῆμα διοτρεφὲς εἰσορόωντες δείδιμεν, ἐν δοιῇ δὲ ὡς ἐρρέθη σαωσέμεν, ἢ ἀπολέσθαι νῆας ἐϋσσέλμους, εἰ μὴ σύ γε δύσεαι ἀλκήν. Ἐν οἷς ὅρα τὸ δείδιμεν, οὗ ἐντελὲς τὸ δεδίαμεν, καὶ τὸ ἐν δοιῇ, ἐξ οὗ τὸ ἐνδοιάζειν ῥῆμα παρῆκται. καὶ τὸ σαωσέμεν, ἢ ἀπολέσθαι νῆας, ἀνακολούθως σχηματισθὲν διὰ τὸ τοῦ λέγοντος ἐναγώνιον. τὸ γὰρ ὀρθὸν, σωθῆναι, ἢ ἀπολέσθαι νῆας, ἢ καὶ ἄλλως σαωσέμεν ἡμᾶς, νῆας ἢ ἀπολέσθαι. εἶτα παροξύνων ῥητορικῶς τὸν ἥρωα εἰς θυμὸν τὸν κατὰ τῶν πο

λεμίων, λέγει καὶ ὅτι, ἐγγὺς γὰρ νηῶν καὶ τείχεος αὖλιν ἔθεντο Τρῶες ὑπέρθυμοι καὶ ἐπίκουροι, κηάμενοι πυρὰ πολλὰ κατὰ στρατόν. οὐδέ τι φασὶ σχήσεσθαι, ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσι πεσέεσθαι, τουτέστιν οὔ φασιν ἡμᾶς ὑπομεῖναι καὶ ἀντιστῆναι, ἀλλὰ φεύγοντας ἐμπεσεῖν ταῖς ναυσίν. ἢ καὶ ἑτέρως· οὔ φασι σχήσεσθαι μάχης, ἤγουν ὑφέξειν ἑαυτούς, ἀλλὰ διώκοντας, ἐμπεσεῖσθαι ταῖς ναυσί. λέγει δὲ καὶ ὅτι ὁ Ζεὺς αὐτοῖς ἐνδέξια σήματα φαίνων τὰ πολλαχοῦ ἑρμηνευθέντα, ἀστράπτει. καὶ ὅτι Ἕκτωρ μέγα σθένεϊ βλεμεαίνων, μαίνεται ἐκπάγλως πίσυνος Διΐ. οὐδέ τι τίει ἀνέρας, οὐδὲ θεούς. οἷα καὶ ἀσεβὴς καὶ εἰς ἀνθρώπους ὑπερφρονῶν. κρατερὴ δέ ἑ λύσσα δέδυκεν. ἀρᾶται δὲ τάχιστα φανήμεναι ἠῶ δῖαν. στεῦται γὰρ ὅ ἐστι διαβεβαιοῦται, νηῶν ἀποκόψειν ἄκρα κόρυμβα, αὐτὰς δ' ἐμπρήσειν μαλεροῦ πυρός. αὐτὰρ Ἀχαιοὺς δῃώσειν παρὰ τῇσιν, ἤγουν παρ' αὐταῖς ἀτυζομένους, ἢ ὀρινομένους ὑπὸ καπνοῦ. καὶ τοιαῦτα εἰπὼν Ὀδυσσεύς, καὶ παύσας τὴν διήγησιν, καὶ ὑπομνήσας πάλιν περὶ δέους ἐν τῷ, ταῦτ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή οἱ ἀπειλὰς ἐκτελέσῃ θεός, ἡμῖν δὲ δὴ αἴσιμον εἴη φθίσθαι ἐνὶ Τροίῃ ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο. ἐπάγει ῥητορικὴν ἀξίωσιν, εἰπών. ἀλλ' ἄνα, εἰ μέμονάς γε καὶ ὀψέ περ υἷας Ἀχαιῶν τειρομένους ἐρύεσθαι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ. εἶτα τῶν ἐναγωνίων κεφαλαίων γενόμενος, λέγει πάνυ βιαίως, ὅτι αὐτῷ τοι μετόπισθεν, ἤγουν ὕστερον ἄχος ἔσσεται, εἰ μὴ νῦν ἐπαμύνῃς. καὶ ἐπιφέρει γνωμικῶς τό, οὐδέ τι μῆχος ῥεχθέντος κακοῦ ἐστιν ἄκος εὑρεῖν. τὸ γὰρ γενόμενον μὴ γενέσθαι οὐ δύναται. ἀλλὰ πολύ φησι πρίν, ἤγουν πρὸ τοῦ ῥεχθῆναί τι κακόν, φράζευ ὅπως Δαναοῖσιν ἀλεξήσεις κακὸν ἦμαρ. ἐπὶ δὲ τούτοις, ἀναμιμνήσκει δριμέως, καὶ ὅπως ὁ πατὴρ Πηλεύς, τὴν τοῦ υἱοῦ φύσιν καταμαθὼν ἀνδρείαν μέν, ὀργίλην δέ, καὶ πλήρη φιλοτιμίας, καὶ πρὸς αὐτὴν τὸν λόγον δεξιῶς ἁρμοττόμενος, παρῄνει ποτὲ αὐτῷ. ὥς φησι. ὦ πέπον ἦ μέν σοί γε πατὴρ ἐπετέλλετο Πηλεὺς ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε. τέκνον ἐμόν, κράτος μὲν θεὸς δώσει αἴκ' ἐθέλῃσι. σὺ δὲ μεγαλήτορα θυμὸν ἴσχειν ἐνὶ στήθεσσι, τουτέστιν ἐπέχε τὴν μεγάλην ὀργήν. φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείνων, ληγέμεναι δ' ἔριδος κακομηχάνου, ὄφρα σε μᾶλλον τίωσ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες. ταῦτα δὲ πάντα χρήσιμα εἰς ἄνδρα μεγαλόθυμον. ἐφ' οἷς εἰπὼν ὅτι ὡς ἐπέτελλ' ὁ γέρων, σὺ δὲ λήθεαι. καὶ ταύτῃ εὐσχημόνως τὸ ἀνηκουστεῖν λήθεσθαι ὀνομάσας, καὶ δείξας αὐτὸν ἀπειθοῦντα τῷ πατρί, ἱκετεύει λέγων. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν παύεο, ἔα δὲ χόλον θυμαλγέα. εἶτα οὕτω ταυτολογικῶς ὡς προείρηται, ῥητῶς ἀπαριθμησάμενος τὰ ῥηθέντα δῶρα τοῦ βασιλέως μετὰ τὸ εἰπεῖν, σοὶ δ' Ἀγαμέμνων ἄξια δῶρα δίδωσι μεταλλήξαντι χόλοιο, ἀξιοῖ ὡς εἰ μὴ ταῦτα ἐθέλεις, ἀλλὰ μισεῖς καὶ τὸν Ἀτρείδην καὶ τὰ ἐκείνου, ἐλέησον γοῦν τὸ πανελλήνιον, ἵνα δηλαδὴ ὑπερτιμηθῇς. οὐ γὰρ λανθάνει τὸν σοφὸν Ὀδυσσέα εἰς ὅσον Ἀχιλλεὺς ἥττηται τιμῆς. ὡς τοῖς Ὁμηρίδαις ἡ ῥαψῳδία ἐδήλωσε. φησὶ γάρ. εἰ δέ τοι Ἀτρείδης μὲν ἀπήχθετο κηρόθι μᾶλλον, αὐτός, καὶ τοῦ δῶρα, σὺ δὲ ἀντὶ τοῦ ἀλλὰ σύ, ἢ σὺ δή, ἄλλους περ Παναχαιοὺς τειρομένους ἐλέαιρε κατὰ στρατόν, οἵ σε θεὸν ὣς τίσουσ', ἦ γάρ κέ σφιν, ἤγουν ὄντως γὰρ ἂν αὐτοῖς μάλα μέγα κῦδος ἄροιο. μονονουχὶ λέγων, ὡς εἰ μὴ δῶρα ἐθέλεις, ἀλλὰ μάλιστα τιμήν, ἕξεις αὐτὴν μάλα πολλὴν ἐκ πάντων Ἀχαιῶν. παραρρίπτει δὲ καὶ αὖθις τὸν περὶ Ἕκτορος λόγον, ὡς ἂν ἐπιπλέον ἐρεθίσῃ, λέγων. νῦν γάρ χ' Ἕκτορ' ἕλοις, ἐπεὶ ἂν μάλα τοι σχεδὸν ἔλθῃ, λύσσαν ἔχων ὀλοήν. ἐπεὶ οὔτινα φησὶν ὁμοῖον οἷ ἔμμεναι Δαναῶν, οὓς ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν. ἐνταῦθα δὲ καὶ προαναφωνεῖται ὁ τοῦ Ἕκτορος θάνατος ποτὲ ἔσεσθαι, καὶ μέγας δὲ ἔπαινος ὑπολαλεῖται τοῦ Ἀχιλλέως, ὡς διὰ τοῦτο τοῦ Ἕκτορος περιόντος διὰ τὸ μὴ προσεγγίζειν τῷ Ἀχιλλεῖ, ἐγγίσας γὰρ πεσεῖται. καὶ τοιαῦτα μὲν Ὀδυσσεὺς ὡς συνελόντα εἰπεῖν. ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς ἀπηλεγέως ἀπειπών, ἐρεῖ τὰ ἐφεξῆς δηλωθησόμενα. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ ῥηθέντι Ὁμηρικῷ χωρίῳ, τό, χαῖρε, δαιτὸς μὲν ἐΐσης οὐκ ἐπιδευεῖς εἰμὲν καὶ ἑξῆς ἕως τοῦ, ἔργα μέμηλεν, ἐρεῖ ποτε ἄν, ὁ καὶ ἀνενδεῶς ἔχων καὶ μὴ δὲ ἐθέλων φαγεῖν διά τι κατεπεῖγον. εἰ δὲ καὶ κίνδυνος ἐπείγει, προσθήσει ἂν καὶ τό, ἀλλὰ λίην μέγα πῆμα καὶ ἑξῆς ὡς προγέγραπται. Μενοεικέα δὲ λέγει δαῖτα, ἤτοι τινὶ τὸ μένος εἴκει διὰ τὸ αὔταρκες. ἢ τὴν ἐπαρκοῦσαν τῷ κατὰ φύσιν μένει. ἡ δ' αὐτή, καὶ ἐπήρατος εἴη ἄν. Τὸ δὲ Τρῶες καὶ ἐπίκουροι, ἐρεθίζει τὸν Ἀχιλλέα, εἰ κατὰ τοσούτων ἀνδρίζεται. τὸ δὲ κηάμενοι, διὰ διφθόγγου ἔχει τὴν ἄρχουσαν, ὡς ἀπὸ τοῦ κείω κῶ, οὐ παράλογον δὲ καίω διὰ διφθόγγου, καθὰ πλατύτερον διείληπται ἀλλαχοῦ. Τὸ δέ, οὐδέ τι φασὶ σχήσεσθαι, ἀλλ' ἐν νηυσὶ πεσέεσθαι, ὅτι ἀμφίβολον ἔννοιαν ἔχει, ἤδη δεδήλωται. φανεῖται δέ που καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τι ὅμοιον. ὅτι δὲ αἱ ἀστραπαὶ καὶ αἱ βρονταὶ δέ, σήματα ἐνδέξια ποτε γίνεται, καὶ ὡς χρηστὰ τὰ ἐνδέξια, πολλαχοῦ δηλοῦται. καὶ ὅτι Διόθεν ταῦτα λέγεται, διὰ τὸ ἐξ ἀέρος εἶναι, ὅς ἐστι Ζεύς. περὶ δὲ τοῦ βλεμεαίνειν, ἑτέρωθι ἐρρέθη. Τοῦ δὲ μαίνεσθαι τὸν Ἕκτορα, τεκμήριον τίθησι τό, οὐδέ τι τίει ἀνέρας οὐδὲ θεούς, ὥστε θεομανίαν ὁ Ἕκτωρ νοσεῖ. οὗ λόγος που καὶ τό, εἴην ἀθάνατος καὶ ἀγήραος, καὶ τοίμην ὡς τίετο Ἀθηνᾶ καὶ Ἀπόλλων. ἡ δὲ τοιαύτη μανία ψέγεται. οὐ μὴν ἡ ἁπλῶς ἐν πολέμῳ μανία, ὡς δηλοῖ ὁ αὐχητικῶς λέγων, εἴσεται εἰ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσι. θεραπεία δὲ βραχεῖα τῆς ῥηθείσης σφοδρᾶς ὕβρεως, τό, πίσυνος Διΐ. οὐ γὰρ ἁπλῶς ἀτιμάζει θεοὺς Ἕκτωρ, ἀλλὰ θαρρῶν Διῒ τῷ ὑπὲρ τῶν ἄλλων. τοῦτο δέ, καὶ συμμηνύει λεληθότως πάνυ τὸν Ἀχιλλέα, εἴπερ Ἕκτορος περιγενήσεται, ὅπερ ἄρτι Ζεὺς αὐτὸς ἐπαμύνει, ὅς ἐστιν εἱμαρμένη, ταυτὸν δὲ εἰπεῖν μοῖρα ὡς οὕτω, καὶ ὑπὲρ μοῖραν αὐτὸς ἀριστεύσει κατὰ τοῦ Ἕκτορος. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι φθάσας μὲν ὁ ποιη-

της, κύνα λυσσητῆρα ἔφη τὸν Ἕκτορα. ἐνταῦθα δὲ λέγει ὡς κρατερὴ αὐτὸν λύσσα δέδυκε. καί, λύσσαν ἔχει ὀλοήν. οὕτω πολὺς ἐπέων νομός ἐστι καὶ τῇ γλώσσῃ τοῦ ποιητοῦ. Τὸ δὲ ἀρᾶται τάχιστα φανήμεναι ἠῶ δῖαν, καὶ παντὶ προσαρμόττει ἀνδρὶ εἰς ἔργον ἐγρηγορότι. ὁ μέντοι κατὰ Ἡσίοδον ἡμερόκοιτος, ἀνάπαλιν, ἐν τῷ ἐγρηγορέναι ἀρᾶται ταχὺ σκεδασθῆναι νύκτα κατὰ γῆς, ἵνα κλέπτων λανθάνῃ. ὃς οὐδ' ἂν λέγοιτο νυκτὶ πείθεσθαι. οἷα τοιαῦτα ἐνεργῶν οὐκ ἀγαθά, κατὰ τοὺς εὐεργοὺς καὶ σπουδαίους ἀνθρώπους. οὐδὲ μὴν κατὰ τοὺς ἄλλως κερδαλέους ὁποσοῦν. ὁποῖός τις καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἄοκνος ἀνὴρ καὶ δοιοὺς ἐξαίρων μισθούς. οἱ μὲν γὰρ τοιοῦτοι ἐπαινετοί, ὁ δὲ κλέπτων, καὶ ψεκτέος καὶ φευκτέος ἐστίν, ὡς οἷα νυκτιπλοχῶν καὶ αὐτός. Τὰ κόρυμβα δὲ τῶν νηῶν ἀποκόψειν ὁ Ἕκτωρ ἀπειλεῖται, ἢ ὡς ἂν μὴ ἅψηται τὸ πῦρ τῶν ἐντετυπωμένων αὐτοῖς ἀγαλμάτων, ἢ μάλιστα ἵνα κατὰ παλαιὸν ἔθος, ἀναθήσει αὐτὰ ναοῖς ἐγχωρίοις εἰς τρόπαια. τὸ δὲ τοιοῦτον ἔθος, καὶ Εὐριπίδης ἱστορεῖ. καί που καὶ ὁ κωμικὸς παραδηλοῖ. κόρυμβα δέ εἰσιν, ἄκρα καθ' Ὅμηρον, κατὰ δὲ ἑτέρους, ἀκροστόλια· καὶ οἱ οἷον κορυφαὶ νεῶν. καὶ ἔοικεν οὕτω λέγεσθαι τὰ ἐξέχοντα καὶ μάλιστα ἐν ὄρεσιν. Ἡρόδοτος γοῦν τὸν τοῦ ὄρους φησί που κόρυμβον ὡς εἴ τις εἴποι κορυφήν. ἀφ' οὗ κατὰ γένους μεταπλασμόν, τὸ κόρυμβον. δοκεῖ δὲ ἡ λέξις γίνεσθαι, ὅθεν καὶ ἡ κορώνη καὶ ἡ κόρυς καὶ τὸ κορθύεσθαι. τὸ δὲ θαρρεῖν τὰς νῆας μὲν ἐμπρήσειν διὰ μαλεροῦ πυρὸς τοῦ καὶ ἐν ἄλλοις ῥηθέντος, τοὺς δ' Ἀχαιοὺς ἐν αὐταῖς ἐξολεῖν ὀρινομένους ὑπὸ καπνοῦ, οἷά τινας δηλαδὴ μελίσσας ἢ σφῆκας, πολλὴν κατηγορεῖ θρασύτητα τοῦ Ἕκτορος. ὥσπερ καὶ τὸ λέγειν, οὐ ἵνα διαιτῶν ὀρινοῦσθαι αὐτῷ. δῆλον δ' ὅτι ἐκ τοῦ καπνοῦ, καὶ παροιμία τό, ὑπὲρ καπνοῦ τὸ πηδάλιον, ἐπὶ τῶν ἀργούντων καὶ καταμελούντων τέχνης, ὁποῖόν τι καὶ τό, ἐπὶ πασσάλου τόξον, ἢ κιθάραν ἀγκρεμάσαι. καὶ ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ καπνοσφράντης παροιμιακῶς, ὁ φειδωλός. καὶ ῥῆμα καπνίζειν τὸ ἐπὶ εὐωχίᾳ πῦρ ἀνάπτειν. ὅθεν καὶ κρέα καπνιστὰ παρὰ Ἀθηναίῳ. τὸ δέ, ταῦτ' αἰνῶς δείδοικα, ἕως τοῦ, αἴσιμον εἴη φθεῖσθαι, χρήσιμον παρῳδηθῆναι εἴς τι δέος τὸ κατὰ θεομηνίαν. ὅτι δὲ τὸ φθεῖσθαι, διφορεῖται καὶ διὰ διφθόγγου γραφόμενον, καὶ διὰ μόνου διχρόνου, προεσημάνθη καὶ ἑτέρωθι. Ἐν δὲ τῷ, ἑκὰς Ἄργεος, φανερῶς διὰ τοῦ Ἄργους Ὀδυσσεὺς τὰς τῶν ὅλων χώρας δηλοῖ ὅσοι κατὰ Τροίας ἐστρατεύσαντο, ἐκ μέρους ἀξιολογωτάτου δηλώσας ἐκείνας. Τὸ δὲ ἀλλ' ἄνα, ἤγουν ἀνάστηθι καὶ τὰ ἑξῆς ἕως τοῦ, ὅπως ἀλεξήσεις κακὸν ἦμαρ, χρήσιμα εἰς βοηθείας πρόκλησιν μεταποιηθέντα ὡς ἄν τις ἔχῃ δυνάμεως. Ὅρα δὲ ὅτι νῦν μὲν ἐντελῶς ἐφράσθη τό, ἀλεξήσεις κακὸν ἦμαρ. ὅτε δέ ἐστι μόνον αὐτὸ ἐρεῖ τὸ ἀλεξήσεις, ἔχει τι ἐλλιπές. Τὸ δὲ ἐρύεσθαι ἀφ' οὗ καὶ ἡ ἐρυσίπτολις Ἀθηνᾶ, ποιεῖ ἐξ ἀφαιρέσεως, τὸ κοινῶς λεγόμενον ῥύεσθαι. Τὸ δὲ ἐπετέλλετο Πηλεύς, ἐνεργητικῶς φησι κατωτέρω ἐν τῷ, ἐπέτελλ' ὁ γέρων. Τὸ δὲ ἤματι τῷ, ἤγουν τούτῳ καὶ ἑξῆς, μνημονικώτατον τὸν Ὀδυσσέα εἶναι παριστᾷ, εἴγε δὴ οὕτω μακροῦ χρόνου ἔχει τὴν τῶν λεχθέντων πάλαι ποτὲ μνήμην ἕως νῦν παραμένουσαν αὐτῷ. διὸ καλῶς ὀνειδίζει λήθην τῷ Ἀχιλλεῖ. Τὸ δὲ λῆγε ἔριδος κακομηχάνου, πρὸς διαστολὴν εἴρηται τῆς ἀγαθῆς, ἥτις εὐμήχανος ἂν εἴη. Τὸ δὲ ὄφρα σε τίωσι καὶ ἑξῆς, τέλος εἶναι ἀγαθοσύνης ὑποδηλοῖ τὴν ἐξ ἁπάντων τιμήν. Χόλος δὲ θυμαλγής, οὐ μόνον ὁ ἀλγύνων τοὺς καθ' ὧν ὁ θυμός, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν θυμούμενον. Ἐν δὲ τῷ, κηρόθι μᾶλλον, κηρόθι μέν ἐστι, τὸ μὴ λόγοις μόνοις καὶ ὡς εἰπεῖν ἐπιπολῆς. ἀλλ' ἐν βάθει ψυχῆς. Τὸ δὲ μᾶλλον, ἢ τοῦ αὐτοῦ νοήματός ἐστιν ἐπίτασις, ἢ ἁπλῶς οὕτω κεῖται. τοῦ δέ, οἵ σε θεὸν ὣς τιμήσουσιν, ἑρμηνεία τό, μάλα γάρ σφισι μέγα κῦδος ἄροιο. ὥστε κατὰ θεὸν τιμᾶσθαί ἐστι, τὸ μάλα μεγάλως κυδαίνεσθαι. τοῦτο δέ, καὶ πρὸς τὸν τοῦ βασιλέως ἀποτείνεται λόγον εἰπόντος τιμήσειν τὸν Ἀχιλλέα ἶσον Ὀρέστῃ. μονονουχὶ γὰρ λέγει Ὀδυσσεύς, ὡς εἰ μὴ θέλεις ὦ Ἀχιλλεῦ τὴν ἐξ Ἀγαμέμνονος ἴσην τῷ Ὀρέστῃ τιμήν, ἑλοῦ τὴν τῶν Ἀχαιῶν, οἵ σε τιμήσουσιν ἶσα θεῷ. Τὸ δὲ ἐπεὶ ἄν, ταυτόν ἐστι τῷ ἐπειδάν. Τὸ δὲ μάλα σχεδόν, εἰς δεῖγμα κολακικῶς κεῖται τοῦ λυττᾶν τὸν Ἕκτορα, εἰ οὕτω καταλμήσει τοῦ Ἀχιλλέως. τὸ δὲ οὓς ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν. πρὸς σαφήνειαν ἐπῆκται τοῦ, οὔ τινα Ἀχαιῶν. οὐ γὰρ ἁπλῶς πάντων τῶν ὁπουδήποτε Ἀχαιῶν ὑπερέχειν φησὶν Ἕκτωρ, ἀλλὰ μόνον τῶν εἰς Τροίαν πλευσάντων. ἔτι δὲ οὐχ ὑπερκεῖσθαί φησι τούτων, δίχα τοῦ Ἀχιλλέως, ἀλλ' ἁπλῶς πάντων, ἤγουν καὶ τοῦ Ἀχιλλέως καὶ τῶν λοιπῶν.

Ὅτι στεροῦ, καὶ ἀληθοῦς ἤθους, καὶ μὴ ἐθέλοντος ἀπατᾶν τοὺς δεομένους, τό, χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν, ἧπερ δὴ κρανέω τε ἢ φρονέω, διχῶς γὰρ γράφεται, καὶ ὡς τετελεσμένον ἔσται, τουτέστιν ἐνδέχεταί μοι δίχα τοῦ ἀλέγειν τινός, ἤτοι ἀποτόμως καὶ αὐτοστόλως εἰπεῖν ὅπερ φρονῶ. ἢ ὅπερ

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν.
Ἧπερ δὴ φρονέω τε, καὶ ὡς τετελεσμένον ἔσται,
Ὡς μή μοι τρύζοιτε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος.
Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς ἀΐδαο πύλῃσιν,
Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ βάζει.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.

πλεῖ

Οὔτέ με γ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα πεισέμεν οἴω,
Οὔτ' ἄλλους Δαναοὺς, ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν
Μάρνασθαι δηΐοισι μετ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί,
Ἴση μοῖρα μένοντι, καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζοι.
Ἐν δὲ ἰῇ τιμῇ ἠμὲν κακὸς, ἠδὲ καὶ ἐσθλός.
Κάτθαν' ὁμῶς, ὅ, τ' ἀεργὸς ἀνὴρ, ὅ, τε πολλὰ ἐοργώς.
Οὐδέ τι μοι περίκειται ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
Αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν.
Ὡς δ' ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρῃσι
Μάστακ' ἐπεί κε λάβῃσι, κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐτῇ,
Ὡς καὶ ἐγὼ, πολλὰς μὲν ἀΰπνους νύκτας ἴαυον,
Ἤματα δ' αἱματόεντα διέπρησσον πολεμίζων,
Ἀνδράσι μαρνάμενος ὀάρων ἕνεκα σφετεράων.
Δώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων.
Πεζὸς δ' ἕνδεκά φημι κατὰ Τροίην ἐρίβωλον.
Τάων ἐκ πασέων κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
Ἐξελόμην, καὶ πάντα φέρων Ἀγαμέμνονι δόσκον
Ἀτρείδῃ. ὁ δ' ὄπισθε μένων παρὰ νηυσὶ θοῇσι,
Δεξάμενος, διὰ παῦρα δασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκε.
Ἄλλα δ' ἀριστήεσσι δίδου γέρα καὶ βασιλεῦσι.
Τοῖσι μὲν ἔμπεδα κεῖται. ἐμεῦ δ' ἀπὸ μούνου Ἀχαιῶν
Εἵλετ', ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα, τῇ παριαύων
Τερπέσθω. τί δὲ δεῖ πολεμιζέμεναι Τρώεσσιν
Ἀργείους; τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ' ἀγείρας
Ἀτρείδης; ἦ οὐχ Ἑλένης ἕνεκ' ἠϋκόμοιο;
Ἦ μοῦνοι φιλέουσ' ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων
Ἀτρεῖδαι; ἐπεὶ ὅς τις ἀγαθὸς, καὶ ἐχέφρων,
Τὴν αὐτοῦ φιλέει, καὶ κήδεται, ὡς καὶ ἐγὼ τὴν
Ἐκ θυμοῦ φίλεον δουρικτητήν περ ἐοῦσαν.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἐκ χειρῶν γέρας εἵλετο, καί μ' ἀπάτησε,
Μή μευ πειράτω εὖ εἰδότος, οὐδέ με πείσει.
Ἀλλ' Ὀδυσσεῦ, σὺν σοί τε, καὶ ἄλλοισι βασιλεῦσι
Φραζέσθω νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήϊον πῦρ.
Ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ πονήσατο νόσφιν ἐμεῖο,
Καὶ δὴ τεῖχος ἔδειμε, καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῷ
Εὐρεῖαν, μεγάλην. ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξεν.
Ἀλλ' οὐδ' ὡς δύναται σθένος Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Ἴσχειν. ὄφρα δ' ἐγὼ μετ' Ἀχαιοῖσι πολέμιζον,
Οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπὸ τείχεος ὀρνύμεν Ἕκτωρ,
Ἀλλ' ὅσον ἐς Σκαιάς τε πύλας, καὶ φηγὸν ἵκανεν.
Ἔνθα ποτ' οἶον ἔμιμνε, μόγις δέ μευ ἔκφυγεν ὁρμήν.
Νῦν δ' ἐπεὶ οὐκ ἐθέλω πολεμιζέμεν Ἕκτορι δίῳ,
Αὔριον ἱρὰ Διῒ ῥέξας καὶ πᾶσι θεοῖσι,
Νηήσας εὖ νῆας, ἐπὴν ἅλαδε προερύσσω,

πελέω. διατί. ὡς μήποι φησὶ τρύζοιτε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος. Ἀχιλλεὺς δὲ πρὸς Ὀδυσσέα μετὰ τὴν ἐκείνου πρεσβείαν ταῦτα ἔφη. ὅν τε καὶ Διογενῆ Λαερτιάδην πολυμήχανον προσεφώνησεν. Ἔστι δὲ τρύζειν, τὸ πολυλογεῖν, ἢ πολυφωνεῖν, ἐξ οὗ καὶ τρυγὼν, ἣν ἡ παροιμία ἐπὶ σκώμματι τῶν πολυλογούντων παραλαμβάνει, λαλιστέρους τρυγόνων τοὺς τοιούτους καλοῦσα. καὶ τὴν αἰτίαν λέγει ἡ περὶ ζώων ἱστορία, δηλοῦσα συνεργάζεσθαί τι τοῦ ὀρνιθίου καὶ τὰ ὄπισθεν πρὸς τὸ πολύφωνον. οὐκοῦν τὸ λαλίστερος τρυγόνος εἶναι, οὐκ ἄν τις φρονῶν ἐφ' ἑαυτοῦ ὡς πολυλογοῦντος ἐρεῖ, ὡς ἂν μὴ γελῷτο οἷα ἔκ τε τῶν ἄνω ἔκ τε τῶν κάτω λάλος εἶναι εἰπών, τῇ μέντοι πλασματογραφουμένῃ λάλῳ γυναικὶ προσφυὴς ἡ τοιαύτη παροιμία κωμικώτερον. ὅλως δὲ, οὐδενὶ ἐπαινουμένῳ προσώπῳ ἡ τοιαύτη παροιμία ἐπιλεχθήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐξ ὑπολήψεως τοῦ Ἀχιλλέως ἐνταῦθα τὸ προοίμιον, ἐκβάλλοντι τὴν περὶ φιλίας τῶν πρέσβεων ὑπόληψιν, καὶ μονονουχὶ λέγοντι, ὡς οὐχ ὑποστελοῦμαι διὰ φιλίαν, ἀλλ' ἀπηλεγέως ἀπείπω. τοῦτο δὲ μετ' ὀλίγα, στερρῶς ἀπειπεῖν λέγει. τῷ δὲ ῥηθέντι προοιμίῳ ἐπάγει γνωμικὴν κατασκευὴν τῆς αὐτοῦ προτάσεως, ταύτην. ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν, ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει. καὶ σημείωσαι ὅτι τὸν ἐπὶ κακῷ κρυψίνουν, ᾅδῃ ἐοικέναι φησὶ διὰ τὸ τοῦ νοῦ σκοτεινὸν καὶ τὴν ἐντεῦθεν βλάβην, ὁ Ἀχιλλεύς. ὃς ἐξ ὧν Ὅμηρος περὶ αὐτοῦ ποιεῖ, φιλότιμος τὸ ἦθος φαίνεται, καὶ ἁπλοῦς, καὶ φιλαλήθης, καὶ βαρύμηνις. Ἰστέον δὲ ὅτι κρυψινοίας ψόγος ἐσχολίασται

Ὄψεαι ἢν ἐθέλῃσθα, καὶ αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ,
Ἦρι μάλ' Ἑλλήσποντον ἐπ' ἰχθυόεντα πλεούσας
Νῆας ἐμάς, ἐν δ' ἄνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας.
Εἰ δέ κεν εὐπλοΐην δώῃ κλυτὸς ἐννοσίγαιος,
Ἤματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἱκοίμην.
Ἔστι δέ μοι μάλα πολλά, τὰ κάλλιπον ἐνθάδε ἔρρων.
Ἄλλον δ' ἐνθένδε χρυσόν, καὶ χαλκὸν ἐρυθρόν,
Ἠδὲ γυναῖκας ἐϋζώνους, πολιόν τε σίδηρον
Ἄξομαι, ἅσσ' ἔλαχόν γε. γέρας δέ μοι ὅσπερ ἔδωκεν,
Αὖτις ἐφυβρίζων ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρείδης. τῷ πάντ' ἀγορευέμεν ὡς ἐπιτέλλω
Ἀμφαδόν, ὄφρα καὶ ἄλλοι ἐπισκύζωνται Ἀχαιοί,
Εἴ τινά που Δαναῶν ἔτι ἔλπεται ἐξαπατήσειν,
Αἰὲν ἀναιδείην ἐπιειμένος. οὐκ ἂν ἔμοιγε
Τετλαίη κύνεός περ ἐών, εἰς ὦπα ἰδέσθαι.
Οὐδέ τι βουλὰς συμφράσσομαι, οὐδὲ μὲν ἔργον.
Ἐκ γὰρ δή μ' ἀπάτησε, καὶ ἤλιτεν, οὐκ ἂν ἔτ' αὖτις
Ἐξαπάφοιτ' ἐπέεσσιν, ἅλις δέ οἱ. ἀλλὰ ἕκηλος
Ἐρρέτω, ἐκ γάρ οἱ φρένας εἵλετο μητίετα Ζεύς.
Ἐχθρὰ δέ μοι τοῦ δῶρα, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.
Οὐδ' εἴ μοι δεκάκις τε, καὶ εἰκοσάκις τόσα δοίη,
Ὅσσα τέ οἱ νῦν ἐστι, καὶ εἴποθεν ἄλλα γένοιτο,
Οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν ποτινίσεται, οὐδ' ὅσα Θήβας
Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται,
Αἵθ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκάστην
Ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισι, καὶ ὄχεσφιν,
Οὐδ' εἴ μοι τόσα δοίη, ὅσα ψάμαθός τε, κόνις τε,
Οὐδέ κεν ὣς ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσει Ἀγαμέμνων,
Πρίν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμεναι θυμαλγέα λώβην.
Κούρην δ' οὐ γαμέω Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
Οὐδ' εἰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ κάλλος ἐρίζοι,
Ἔργα δ' Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι ἰσοφαρίζοι,
Οὐδέ μιν ὣς γαμέω. ὁ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἑλέσθω,
Ὅς τις οἷ τ' ἐπέοικε, καὶ ὃς βασιλεύτερός ἐστι.
Ἢν γὰρ δή με σόωσι θεοί, καὶ οἴκαδ' ἵκωμαι,
Πηλεύς θήν μοι ἔπειτα γυναῖκα γαμέσσεται αὐτός.
Πολλαὶ δ' Ἀχαιΐδες εἰσὶν ἀν' Ἑλλάδα τε, Φθίην τε,
Κοῦραι ἀριστήων, οἵ τε πτολίεθρα ῥύονται.
Τάων, ἥν κ' ἐθέλοιμι φίλην ποιήσομ' ἄκοιτιν.
Ἔνθα δέ μοι μάλα πολλὸν ἐπέσσυτο θυμὸς ἀγήνωρ
Γήμαντι μνηστὴν ἄλοχον, ἐϊκυῖαν ἄκοιτιν,
Κτήμασι τέρπεσθαι, τὰ γέρων ἐκτήσατο Πηλεύς.
Οὐ γὰρ ἐμῆς ψυχῆς ἀντάξιον, οὐδ' ὅσα φασὶν
Ἴλιον ἐκτῆσθαι εὐναιόμενον πτολίεθρον,

καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν, εἴτε μυθικῆς, εἴτε ἱστορίας ἀστείας ἐννοίας. Πύλας δὲ ᾅδου, τὸν ᾅδην φησί. διὰ τῆς εἰσόδου δηλῶν τὰ ἐντός. καθὰ καὶ μετ' ὀλίγα φησίν, ὅσα οὐδὸς ἀπόλλωνος ἐντὸς ἐέργει. ἐκεῖ δὲ ἔτι σαφέστερον εἶπε. διὰ μὲν τοῦ οὐδοῦ τὰς πύλας δηλώσας. διὰ αὐτῶν δέ, τὸ κάτω τοῦ ναοῦ. Ὅρα δὲ καὶ ὅπως φιλόζωος ὁ Ἀχιλλεὺς διὰ τὸ φιλότιμον. τὸν γὰρ ἐχθρόν, οὐχ ὡς ἄλλο τι μισεῖν ἔφη. ἀλλ' ὁμοίως τῷ θανάτῳ. καὶ ποιῶν δέ, τὴν βασιλέα λέγει ἐν καρὸς αἴσῃ τιμᾶν, ἤτοι ἐν μοίρᾳ θανάτου. καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δὲ δυσχεραίνει πολλὰ τὴν μετὰ νεκρῶν διαγωγήν. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. χρὴ δὲ οἶμαι νῦν γοῦν θεωρῆσαι, ὅπως ὀξέως τονοῦται τὸ χρή, ῥῆμα ὄν, ὡς καὶ ἡ ἑρμηνεία τούτου δηλοῖ, δοκεῖ γὰρ εἶναι ἀντὶ τοῦ δεῖ καὶ πρέπει, διὸ καὶ ὀφείλει περισπᾶσθαι κατὰ τό, κνῆ τυρόν. καὶ ζῆ. καὶ ψῆ κατ' ἄκρας σπιλάδος παρὰ Σοφοκλεῖ. ἔτι δὲ ὡς δηλοῖ καὶ ὁ τούτου σύστοιχος ἐνεργητικὸς παρατατικὸς ὁ ἔχρην. καὶ τὸ χρῆναι δὲ ἀπαρέμφατον, ὃ καὶ χρῆν μονοσυλλάβως λέγεται παρά τε Εὐριπίδῃ καὶ Σοφοκλεῖ. καὶ οὕτω μὲν ἔχρην περισπᾶσθαι τὸ χρή. ἴσως δὲ ὀξυτονήθη πρὸς διαστολὴν τοῦ χρῇ, ὅ ἐστι μαντεύεται. οἷον, χρῇ μοι τοιαῦθ' ὁ Φοῖβος. εἰκὸς δὲ καὶ ἐκ τοῦ χρήσει ἀποκοπὲν αὐτό, φυλάξαι τὸν ἐκεῖθεν τόνον. γράφουσι γὰρ οἱ παλαιοὶ δίχα παραδειγμάτων, ὅτι πᾶσα λέξις δισύλλαβος ἐν ῥήμασιν, εἰ μὲν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς πάθῃ ἀποκοπήν, περισπᾷ τὴν καταλειπομένην. εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ τέλους, ὀξύνει αὐτήν, ἐπιρρηματικῶς δηλαδὴ κατὰ τὸ ὠκή, ὀπτή. καὶ κατὰ τὸ ὁμαρτή, ὅπερ ὀξύνει Ἀρίσταρχος ὡς προδεδήλωται. τῷ δὲ ῥηθέντι λόγῳ,

καὶ εἴπερ

Τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν.
Οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει
Φοίβου Ἀπόλλωνος, Πυθοῖ ἔνι πετρηέσσῃ.
Ληιστοὶ μὲν γάρ τε βόες, καὶ ἴφια μῆλα,
Κτητοὶ δὲ τρίποδές τε, καὶ ἵππων ξανθὰ κάρηνα.
Ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἐλθεῖν, οὔτε λεϊστή,
Οὔθ' ἑλετή, ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.
Μήτηρ γάρ τέ μέ φησι θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα,
Διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλος δέ.
Εἰ μέν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
Ὤλετο μέν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται.
Εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἵκωμαι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ὤλετο μὲν κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰὼν
Ἔσσεται, οὐδέ κέ μ' ὦκα τέλος θανάτοιο κιχείη.
Καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἐγὼ παραμυθησαίμην
Οἴκαδ' ἀποπλείειν, ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
Ἰλίου αἰπεινῆς. μάλα γάρ ἑθεν εὐρύοπα Ζεὺς
Χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἰόντες ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
Ἀγγελίην ἀπόφασθε. τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων,
Ὄφρ' ἄλλην φράζωνται ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω,
Ἥ κέ σφιν νῆάς τε σόῃ, καὶ λαὸν Ἀχαιῶν
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇς, ἐπεὶ οὔ σφισιν ἥδε γ' ἑτοίμη,
Ἣν νῦν ἐφράσσαντο, ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος.
Φοῖνιξ δ' αὖθι παρ' ἄμμι μένων κατακοιμηθήτω,
Ὄφρα μοι ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἕπηται
Αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν, ἀνάγκῃ δ' οὔτι μιν ἄξω.

καὶ εἴπερ ἐκ τοῦ χρέους μὲν χρεὼς χρέεσιν ἔπαθεν ἀποκοπὴν τὸ χρή, ὀξύνοιτο ἄν. ἔστι δ' εἰπεῖν καὶ ὅτι ὥσπερ τὸ ἰδοὺ ῥῆμα ὡς τό, ἴδου μέ κε ἀνάθροισον, μεταπεσὸν εἰς ἐπίρρημα ὀξύνεται, καὶ τοῦ ὑπερισπᾶσθαι, οὕτω πως ἔπαθε καὶ τὸ χρή. καὶ εἴπερ ταῦτα πιθανῶς ἔχει, ἔχοι τ' ἂν λόγον καὶ ἡ τοῦ ἀπόχρη βαρυτόνησις, ἀναδραμόντος τοῦ τόνου διὰ τὴν σύνθεσιν. ὅπερ ἐν ῥήμασιν οὐκ εἴωθε γίνεσθαι, ὡς δῆλον οὐ μόνον ἐκ τοῦ σπεύδει, καὶ ἀποπλεῖ, καὶ καταχεῖ, καὶ τῶν ὁμοίων, ἀλλὰ καὶ τοῦ συμπεινῇ, καὶ ἀπεψῆ, καὶ τῶν παραπλησίων. ὡς δὲ ῥῆμά ἐστι κυρίως καὶ τὸ ἀπόχρη, φαίνεται ἀριδήλως ἐκ τῆς κατ' αὐτὸ συστοιχίας τοῦ ἀπέχρησε. καὶ ὁ ἀποχρῶν, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἀποχρώντως ἐπίρρημα. Τὸ δὲ τετελεσμένον, ὅπερ ἀπὸ τοῦ κοινότερον λεγομένου τέλους γίνεται, ὅθεν καὶ τὸ τελευτῶ, οἱ μεθ' Ὅμηρον, ἱερὰν οἴδασι λέξιν, ὡς ἀπὸ τοῦ τέλους, ὅθεν ἡ τελετή. ἐξ οὗ τελεῖσθαι τὸ μυεῖσθαι, καὶ οὕτως ἐντελέστατα ἔχειν. ἢ καὶ ἄλλως τελεῖσθαι ὡς ἀπὸ τοῦ τέλλειν, ὅπερ ἐστὶν ἀνατέλλειν, τοῦ ἡλίου ἀνατέλλοντος δίκην ὑπερῆρθαι τῶν κάτω. διὰ τὸ τετελέσθαι, ταυτὸν δ' εἰπεῖν μεμυῆσθαι. τελεῖσθαι γοῦν τινες ἐλέγοντο Διονύσῳ κατὰ τὰ ἐν τοῖς πάλαι φλύαρα μυστήρια. ἔτι δὲ καὶ Δήμητρι καὶ Περσεφόνῃ, καὶ γοῦν καὶ παλλάδιον τετελεσμένον, καὶ λίθος τετελεσμένος, κατὰ τοιαύτην σημασίαν ἐλέγοντο. Ἐν δὲ τῷ, ἐχθρὸν μὲν κεύθει ἄλλο δὲ βάζει, ἀδιάφορα φανερῶς τὸ ἐχθρὸν καὶ τὸ ἄλλο, καὶ οὐκ ἔχουσι τὴν συνήθη διαφοράν. σημειωτέον δ' ἐνταῦθα καὶ ὅτι ἐπίσης τῷ ἄλλα μὲν κεύθοντι ἄλλα δὲ βάζοντι, μισητέος καὶ ὁ κατὰ παλαιὰν ἱστορίαν κελεύσας Θεόδωρος, πλέον μὲν ἔχειν, ἐπαινεῖν δὲ τὸ ἴσον. Ἔτι δὲ καὶ Σοφοκλῆς γνωματεύσας τό, σὺ δ' αὐτὸς ὥσπερ οἱ σοφοί, τὰ μὲν δίκαι' ἐπαίνει, τοῦ δὲ κερδαίνειν ἔχου. καὶ τό, μηδὲν εἶναι ῥῆμα σὺν κέρδει κακόν. ταῦτα δέ, οὐκ ἐξ ὀρθοῦ παραινοῦντι, ἀλλὰ κατά τινα εἰρωνικὴν βαρύτητα. διόπερ οὐδ' ἂν μισοῖντο ἁπλῶς, οἱ ταῦτα εἰπόντες, οἷοί τινες πονηροδιδάσκαλοι. Ὅτι Ὀδυσσέως εἰπόντος ἤδη τῷ Ἀχιλλεῖ, ὡς εἰ τὸν βασιλέα μισεῖς, ὅμως ἐλέησον τοὺς Ἀχαιούς, οἷς καὶ πρέσβεις οὗτοι συμφράζονται, ὁ Ἀχιλλεὺς οὔτε τῷ βασιλεῖ πεισθῆναί φησιν, οὔτε τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι. καὶ τοῦτο ἦν τὸ ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν. φησὶ γάρ. οὔτ' ἐμέγ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα πεισέμεν οἴω, οὔτ' ἄλλους Ἀχαιούς. εἶτα καὶ αἰτίαν τοῦ λόγου ἀποδιδούς, ὀνειδίζει ἀχαριστίαν τοῖς Ἕλλησιν, εἰπών. ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν μάρνασθαι δηΐοισιν ἐπ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί, τουτέστι διότι οὐκ ἔγνων μοι χάριτας οἱ Ἀχαιοὶ προπολεμοῦντι αὐτῶν. Καὶ ὅρα ὡς ἡρμήνευσε τὸ νωλεμὲς διὰ ταυτοσήμου τοῦ αἰεί. ἔστι δὲ καὶ Ἀττικὸν τὸ σχῆμα, ὅμοιον τῷ, λίαν πάνυ, καὶ τοῖς τοιούτοις. εἶτα ἐνδεικνύμενος τὴν τοῦ λέγειν δύναμιν ὁ Ὁμηρικὸς Ἀχιλλεύς, ἄλλως τὸ αὐτὸ νόημα μεταχειρίζεται, καὶ τρισάκις αὐτὸ στρέφει παραφράζων, καὶ μεταποιῶν ἐν σχήματι ἐνδιαθέτου γοργότητος κατὰ τὸ ἀσύνδετον. καὶ φησίν, ἅπερ εἴποι ἂν ἅπας μὴ λαμβάνων ἀξίας τῶν πόνων ἀμοιβάς. ἴση μοῖρα μένοντι καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζει. καὶ τοῦτο δέ, ἀχαριστίαν τῶν Ἀχαιῶν κατηγορεῖ. καὶ πάλιν. ἐν δὲ ἰῇ τιμῇ ἡμὲν κακὸς ἠδὲ καὶ ἐσθλός. καὶ πά-

λιν, κάτθαν' ὁμῶς ὅ, τ' ἀεργὸς ἀνήρ, ὅ, τε πολλὰ ἐοργώς. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἡ ἐν τοῖς ῥηθεῖσι τρισὶ στίχοις ταυτολογία, θυμικὴ φράσις ἐστίν, ἔθος γὰρ τοῖς θυμουμένοις ταυτολογεῖν. τὸ δ' αὐτὸ αἴτιον καὶ τοῦ κατὰ στίχον ἔννοιαν ἀπαρτίζεσθαι. οὐ γὰρ μακρὰ τὰ κῶλα τοῦ λόγου τοῖς διακοπτομένοις τὸ πνεῦμα θυμῷ.

Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὁ τοιοῦτος θυμός, καὶ εἰς ἀμφιβολίας σχῆμα τὸν Ἀχιλλέα κατέῤῥιψε, μὴ σκεψάμενον ὀρθοεπῆσαι ἐν τῷ, οὔτε ἐμὲ Ἀγαμέμνονα πείσειν ὀΐω, οὔτ' ἄλλους δαναούς. ὀρθὴν μὲν γὰρ μίαν ἔννοιαν ἔχει, ὡς οὔτε ὁ Ἀγαμέμνων, οὔτε οἱ ἄλλοι πείσουσί με. ἀναφαίνεται δὲ διὰ τὰς συχνὰς αἰτιατικὰς καὶ ἑτέρα ἔννοιά τις ἀπεμφαίνουσα, δι' ὅτι οὔτε ἐγώ, οὔτε οἱ ἄλλοι πείσομεν τὸν βασιλέα. καὶ ἄλλη δέ, τοιαύτη. ὡς οὔτε ἐμέ, οὔτε τοὺς ἄλλους ἀχαιοὺς ἰσχύσει πείσειν ὁ Ἀγαμέμνων. καινὸν δὲ οὐδὲν τοιαύτας ἐν χιασμῷ ἀμφιβολίας παρεμπίπτειν, ὅπου γε καὶ ἄλλως τοιαῦτα συγκυροῦσιν. τὸ γοῦν, ὦ Ζεῦ γένοιτο καταβαλεῖν τὸν κύνα ἐμέ, παράγεταί τισιν εἰς τοιοῦτον παράδειγμα, ὡς δῆθεν τινὸς εὐξαμένου, ἢ τὸν κύνα καταβλητικὸν αὐτοῦ γενέσθαι, ἢ ἀνάπαλιν, αὐτὸν τοῦ κυνός. οὕτω δὲ καὶ πρὸ ὀλίγων ἐν τῷ, θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει Πάτροκλον ἀχιλλεύς, οἱ καθ' Ὅμηρον ἀστειζόμενοι ἔχουσι διχῇ τὸ νόημα τοῦ ῥητοῦ. ἔστι γάρ φασι νοῆσαι, καθὰ καὶ προεδηλώθη, ὡς ἀνώγει ἀχιλλεὺς θεοῖς θῦσαι τὸν Πάτροκλον αὐτὸν θύτην γενόμενον, καὶ αὖ, ὅτι ἐκέλευσέ τινι τὸν Πάτροκλον εἰς θῦμα θεοῖς δέσθαι. τοῖς δὲ τοιούτοις, ἔσαι τοιόνδε τι τεύχει κατ' ἀμφιβολίαν παῖξαι καὶ μετ' ὀλίγα ἐν τῷ, δώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξα. ἢ γὰρ πόλεις ἀλάπαξα σὺν δώδεκα ναυσί, ἢ δώδεκα πόλεις σὺν ναυσί. καὶ τοῦτο διχῶς. ἢ γὰρ δώδεκα πόλεις σὺν καὶ ταῖς αὐτοῦ ναυσί, ἢ δώδεκα πόλεις νησιωτικὰς μετὰ τῶν ἐμῶν νηῶν. τοιούτων δὴ καὶ τούτων ὄντων, ὅρα ἐν τῷ, καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζει, τὴν ἐξαλλαγὴν τοῦ σχήματος. τὸ μὲν γὰρ ἀκόλουθον ἦν, ἴση μοῖρα τῷ μένοντι, καὶ τῷ μάλα πολεμίζοντι. ὁ δέ, λογίως τὸ σχῆμα μετήλλαξεν εἰς τὸ συγγενές. Ἰστέον γὰρ ὅτι αἱ μετοχαὶ δύνανται εἰς τοιοῦτον σχῆμα μεταλαμβάνεσθαι. δι' ὅ, ἀριστεύων τις τιμᾶται. τοῦτο γὰρ ταυτόν ἐστι τῷ, εἰ ἀριστεύει τις τιμᾶται, καὶ οὐδεὶς κοιμώμενος τρόπαιον ἵστᾳ, ὅπερ ἴσον δύναται τῷ, οὐδεὶς ἐὰν κοιμᾶται τρόπαιον ἵστᾳ. οὕτως οὖν καὶ τό, ἴση μοῖρα τῷ μάλα πολεμίζοντι, ταυτὸν ἦν τῷ, ἐὰν μάλα πολεμίζῃ. τάττει δὲ πάντως ἐν τοῖς μάλα πολλὰ πολεμίζουσιν ἑαυτὸν ὁ ἀχιλλεύς. ὥσπερ ἐν τῇ μοίρᾳ τῶν μενόντων τοὺς ἀμφὶ τὸν βασιλέα. ἔτι δὲ καὶ ἐν τῇ τῶν κακῶν, καὶ ἐν τῇ τῶν ἀεργῶν, ἤτοι ὀλιγοεργῶν. οἷς ἀντίθετος, ὁ πολλὰ ἐοργώς. ὃς καὶ παρίσωσίν τινα ποιεῖ μετὰ τοῦ ἀεργός. Τὸ δὲ μένοντι, πολὺν ἔχει νοῦν. δηλοῖ γὰρ καὶ ἡλικίαν ἄχρηστον, καὶ γεωργούς, καὶ βαναυσοεργούς, καὶ ὅλως πάντας ἀπολέμους. ἤδη δὲ εὐφήμως, καὶ λειποτάκτας, καὶ ἄλλως δειλούς. οὗτοι γὰρ πάντες μένουσιν οὐ πολεμοῦντες. ὅτι δὲ ἐν τοῖς μένουσι τάττει καὶ τὸν βασιλέα, δηλοῖ εἰς ἃς προϊὼν ἐρεῖ ὅτι ὁ ἀτρείδης μένων παρὰ ναυσὶ παῦρα μὲν δασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκε. Τὸ δὲ ἔοργα καὶ ἐοργώς, ἀπὸ τοῦ ἔργω ῥήματος γίνεται, ὡς ἀπὸ τοῦ ἔλπω τὸ ἔολπα. τῶν δὲ εἰρημένων τριῶν ἐπῶν, τὸ μὲν ἴση μοῖρα καὶ ἑξῆς. καί, ἐν δὲ ἰῇ τιμῇ καὶ ἑξῆς, περὶ τὰ κατὰ ζωὴν στρέφεται. ὁ δὲ τρίτος στίχος, περὶ τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ ζῆν. ποικιλλομένου καὶ οὕτω τοῦ ποιητοῦ. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, τὸ μὲν ἴση μοῖρα μένοντι καὶ ἑξῆς, ἐκ ποσότητος εἴληπται τῆς κατὰ γέρας. τὸ δὲ ἐν ἰῇ τιμῇ καὶ ἑξῆς, ἐκ ποιότητος τῆς κατὰ τιμήν. τὸ δὲ κάτθαν' ὁμῶς καὶ ἑξῆς, ἐκ τοῦ κατὰ βίον πέρατος. Ὁ δὲ ἀχιλλεὺς τὸ ἑαυτοῦ αὔταρκες δεικνύων, ἔτι δὲ καὶ τὸ φιλοκίνδυνον καὶ φερέπονον, φησὶν ὅτι οὐδέ τι μοι περίκειται, ἀντὶ τοῦ περισσόν τι καὶ ὡς κειμήλιον κεῖται, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ, αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν. Ἔνθα ὅρα ὅτι Ὁμήρου ἐστὶ τῷ, κειμήλιά τε πρόβασίν τε, ὁρίσαντος τὸν πλοῦτον γοργῶς ἐν ἀκινήτοις καὶ αὐτοκινήτοις ἀντιθετικῷ σχήματι, ἀντίκειται γὰρ τοῖς κειμένοις τὰ προβαίνοντα, τὸ οὐ περίκειται, οὐδετέρου στερεῖ τὸν ἀχιλλέα. κειμήλιά τε γὰρ αὐτῷ κεῖται εἰ καὶ μὴ περιττά, καὶ πρόβασιν δὲ ἔχει τὴν ἐν ζώοις δηλαδὴ σπουδῆς ἀξίοις, οὐδόλως γὰρ ἀπέφησε ταύτην ὁ ἥρως. ἐπὶ δὲ τούτοις, ὁ ἀχιλλεὺς λέγει καὶ παραβολὴν ταύτην. ὡς δ' ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρῃσι μάστακα ἐπεί κε λάβῃσι, κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐτῇ. οὐ γὰρ ἀπόνως ὡς τὰ τετράποδα γάλακτι τρέφει, ἀλλὰ τῷ στόματι κάμνουσα, ὣς καὶ ἐγώ φησι πολλὰς μὲν ἀΰπνους νύκτας ἴαυον, ἤματα δ' αἱματόεντα διέπρησσον πολεμίζων. Καὶ ὅρα ὅπως οὐχ ἁπλῶς νεοσσοῖς εἰκάζει τοὺς ἀχαιούς, ἀλλὰ καὶ ἀπτέροις, ὑπερεξαίρων μὲν ἑαυτόν, ἐξευτελίζων δὲ τοὺς ἄλλους. καὶ ὡς αἰεὶ τοῖς πολέμοις παραβάλλεσθαι ὁμολογεῖ, οὐκ αἰδούμενος εἴπερ ὁ βασιλεὺς ὠνείδισέ που, αἰεὶ αὐτῷ φίλην εἶναι τὴν ἔριν καὶ τοὺς πολέμους. παραβάλλεσθαι δέ, τὸ παρατιθέναι καὶ παραῤῥίπτειν, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἰδιωτικὸν παράβλημα. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τῶν παλαιῶν εἰπόντων δοκεῖν τὰ ἀπαρέμφατα ὀνόματα ῥημάτων εἶναι, συγκροτεῖται πολλαχοῦ ὁ λόγος καὶ ἐκ τῶν τοῦ ποιητοῦ, δι' ὅ τε εἴπεν, ὡς προτρέχει ὀνείδεα μυθήσασθαι, ἤγουν προτρέχουσιν ὕβρεις τοῦ μύθου. καὶ νῦν δέ, παραβαλλόμενος φησὶ πολεμίζειν, ἤγουν παραῤῥίπτων ἑαυτὸν τῷ πολέμῳ. Ἀπτὴν δέ, γίνεται παρὰ τὸ πτῶ πτήσω πτὴν καὶ ἀπτήν. ὥσπερ παρὰ τὸ ἔχω ἀεχὴν καὶ συναιρέσει ἀχὴν ὁ πτωχός, ὁ μηδὲν ἔχων. νεοσσὸς δέ, ὁ νέον ἤγουν νεωστὶ σευόμενος καὶ κινούμενος, ἢ ὁ νέοις ὀσσόμενος, ἤτοι φῶς βλέπων. ἀλλ' οὕτω μέν, εὔλογος ἡ τῶν δύο σίγμα γραφή. εἰ δὲ παρὰ τὸ νέον σεύεσθαι γίνεται, τότε τὸ πρῶτον σ' ἐκ τοῦ ν' ἀμεταβόλου τέτραπται, ὡς καὶ ἐν τῷ, πασσυδίῃ. καὶ ἐν τῷ, σύσσιτος. οἱ δὲ παλαιοί, γράφουσι καὶ οὕτως. ὀρνίθων τὰ ἐν ὀψὲ ἤδη ὄντα, νεοττοί. κατὰ δέ τινας, ὀρτάλιχοι. Ἀχαιὸς δέ, σκλη-

ρότερον

ῥότερον ἔφη τὸ, χάσκοντα λιμῷ μόσχον ὡς χελιδόνος. δέον ὂν εἰπεῖν νεοττούς. ἢ γοῦν ἀλλὰ χελιδονιδεῖς. ἐπεὶ ὥσπερ χηνιδεῖς λέγονται καὶ περδικιδεῖς καὶ κορωνιδεῖς καὶ ἱερακιδεῖς καὶ περιστεριδεῖς οἱ χηνῶν καὶ περδίκων καὶ τῶν ἑξῆς γόνοι, οὕτω καὶ χελιδονιδεῖς, οἱ τῶν χελιδόνων. Τὸ δὲ προφέρῃσι, κυρίως μὲν ἔχει τὴν πρόθεσιν. ὡς γὰρ ἐπὶ τῶν χειρὶ διδόντων, ἀγαθὴ λέξις τὸ προχειρίζεσθαί τι, οὕτως ἐπὶ ὀρνίθων φερόντων ἐν στόματι τὸ τρέφον τὰ νεογνὰ, κυριολεκτεῖται τὸ προφέρειν τροφήν. πέφρασται δὲ κοινότερον ἐνεργητικῶς. ἄλλως γὰρ οἱ Ἀττικοὶ προφέρεσθαί φασιν, ὥσπερ καὶ φέρεσθαι, τὸ προφέρειν καὶ φέρειν. Σοφοκλῆς γοῦν, δύο φησὶ φέρῃ δωρήματα, ἀντὶ τοῦ φέρεις. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι οὐκ ἂν εἴη ἄκυρος οὐδὲ εἴ τις εἴπῃ τὸ προφέρειν μάστακα, προΐσχεσθαι τροφήν. μάσταξ δὲ νῦν μὲν τὸ μάσημα, ἤγουν ἡ μεμασημένη τροφή. ἐν Ὀδυσσείᾳ δὲ, καὶ τὸ στόμα οὕτω λέγεται, ὡς αἴτιον μασήσεως. φησὶ γάρ. μάστακα χερσὶ πιέζων. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μασῶμαι ῥῆμα, καὶ τὸν μαστὸν παράγει τὸν διὰ τοῦ σ καὶ τ γραφόμενον. ὁ μέντοι διὰ τοῦ θ μασθὸς, ἢ συνήθη τροπὴν ἐκ τοῦ ἀντιστοίχου τ ἔπαθεν, ἢ ἐκ τοῦ μαζὸς εἶτα αἰολικῶς μασδὸς, προήχθη. ὡς καὶ τοῦ δ ἐν πολλοῖς τρεπομένου εἰς θ, καθὰ ἑτέρωθι δηλοῦται. Ἰαύειν δὲ, ποτὲ μὲν ἐπὶ ὕπνου καὶ ἀνακλίσεως τίθεσθαι δοκεῖ. οἷον, τῇ παριαύων τερπέσθω, ἤγουν παρακοιμώμενος. ὡς ἐπὶ πολὺ δὲ ἡ λέξις ἐπὶ διατριβῆς, ὅ ἐστιν ἀργίας λέγεται, ὅθεν καὶ ἐνιαυτὸς, ὁ μακρὸς χρόνος καὶ πολλὴν ἔχων διατριβήν. διὸ καὶ τὸ, ἐτέων ἐνιαυτοὺς, ἀντὶ τοῦ διατριβὰς νοοῦσί τινες. καὶ τὸ, νύκτας οὖν ἀΰπνους ἰαύειν, ἀντὶ τοῦ διάγειν, διατρίβειν. πῶς γάρ ἐστι τὸν ἄϋπνον νύκτας ἰαύειν, ἤγουν κοιμᾶσθαι; Αἱματόεντα δὲ ἤματα κυρίως, τὰ ἐν τῷ φιλαιμάτῳ πολέμῳ. διὸ καὶ ἐπάγει πρὸς σαφήνειαν τὸ πολεμίζων. ἄλλως δὲ, αὔθαδές ἐστιν ἦμαρ αἱματόεν εἰπεῖν τὸ μὴ κατὰ πόλεμον. Σημείωσαι δὲ ὅτι Ὅμηρος μὲν κἀνταῦθα ὡς καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις, τὸ αὔθαδες τῆς γραφῆς ἀπημύνατο προσφυῶς τῷ λαλοῦντι σεμνῷ προσώπῳ. οἱ δὲ μετὰ Ὅμηρον, ἀφειδῶς ἔπαιξαν ἐν τοιαύταις ἐννοίαις, ἄλλα τε καὶ τὸ, καταπινόμενα δορατίων λείψανα κατεαγότα, ἀσπίδας δὲ προσκεφάλαια καὶ θώρακας ἔχομεν. πρὸ ποδῶν δὲ, σφενδόνας καὶ τόξα. καὶ πέλταις δὲ στεφανούμεθα. καὶ πάλιν τοῦ δεῖνος κύλιξ, αἰχμή. κόμη δὲ, τόξα. καὶ ἀλαλὴ, μύρον. εἰ δὲ καὶ Ὅμηρός που τοὺς ἀμφὶ τὸν Διομήδην ὑπὸ κρασὶν ἀσπίδας ἔχειν ἔφη αἰθεροκοιτοῦντας, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο σωφρόνως καὶ μετρίως, καὶ οὐδὲ πρὸς παίγνιον εἴρηται. Διαπρήσσειν δὲ κυρίως μὲν, ἐπὶ περάματος θαλάσσης. καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ γῆς. οἷον, διέπρησσον πεδίοιο. Ἐνταῦθα δὲ διαπρήσσειν λέγει, τὸ ἁπλῶς διανύειν καὶ οἷον διεξοδεύειν. ἔχει δέ πως τὸ ἀσφαλὲς ἡ λέξις ἐκ τοῦ αἱματόεντα, εἴπερ ὑγρὸν μὲν τὸ αἷμα, ἐπὶ ὑγρᾶς δὲ κυρίως τὸ διαπρήσσειν. ὡς τὸ, ναῦς διαπρήσσουσα κέλευθον. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ, οὐδέ τί μοι περίκειται καὶ ἑξῆς. καὶ, πολλὰς μὲν ἀΰπνους νύκτας ἴαυον καὶ τὰ ἑξῆς, πένητι πολυπαθεῖ ἀριστεῖ πρέπει ῥηθῆναι κατὰ καιρόν. Ὅτι θυμούμενος ὁ Ἀχιλλεὺς, λέγει τι καὶ παρὰ τὴν ἀλήθειαν, ἐν τῷ εἰπεῖν μάχεσθαι αὐτοὺς τοῖς Τρωσὶν ἕνεκα τῶν ἑλληνικῶν γυναικῶν. πάντως γὰρ, διὰ μίαν τὴν Ἑλένην ἐμάχετο οὐ διὰ πολλάς. φησὶ γάρ. μαρνάμενος ὀάρων ἕνεκα σφετεράων. ὅπερ μετ' ὀλίγα μεθερμηνεύων, φησίν. ἢ μοῦνοι φιλέουσιν ἀλόχους Ἀτρεΐδαι; οἱονεὶ διορθούμενος, ὡς οὐ διὰ τὰς τῶν ἄλλων γυναῖκας, ἀλλὰ διὰ τὰς τῶν Ἀτρειδῶν μάρναμαι. εἰ καὶ μετ' ὀλίγα διαρθροῖ αὐτὸ τὸ ἀληθὲς, εἰπὼν Ἑλένης ἕνεκα τὸν στρατὸν συναχθῆναι, ὑποκαταβὰς ἐκ τοῦ κοινοῦ εἰς τὰς τῶν Ἀτρειδῶν, κἀκεῖθεν εἰς τὴν Ἑλένην. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐντεῦθεν ὁ Σοφοκλῆς μεθοδευθεὶς, ποιεῖ τὸν Τεῦκρον λέγοντα τῷ Ἀγαμέμνονι, ὅτι ὁ Αἴας διὰ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα ἐν Τροίᾳ ἐμάχετο. ταὐτόν τι λογισάμενος τὸ, διὰ τὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ, διὰ τὴν τοῦ Μενελάου τοῦ ἀδελφοῦ. Ὄαρ δὲ, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. ἡ γυνὴ, ἐκ τοῦ ἀείρω τὸ συζεύγνυω. ἐξ οὗ ἄορ, καὶ μεταθέσει ὄαρ, ἵνα μὴ συνεμπίπτῃ πρὸς τὸ ἄορ τὸ ξίφος. ἡ γενικὴ, ὄαρος. πληθυντικὸς, ὄαρες. ὅθεν κατὰ κρᾶσιν ὦρες. καὶ ὤρεσι ταῖς γυναιξὶν, ὡς ἑτέρωθι προείρηται. ἐκ δὲ τοῦ ῥηθέντος ἀείρω γίνεται καὶ παραείρω τὸ παραζεύγνυμι, ἐξ οὗ παρήορος ὡς καὶ αὐτό που δηλοῦται, ὃ καὶ παράσειρος. ἔτι δὲ καὶ σειραῖος παρὰ Σοφοκλεῖ. ὅτι δὲ ὄαρ καὶ ἀρσενικῶς προφέρεται ἐπὶ ἀνδρὸς, καὶ ὡς ἐκεῖθεν καὶ ὀαρίζειν τὸ φιλικῶς ὁμιλεῖν, καὶ Διὸς ὀαριστὴς ὁ ὁμιλητὴς, ὅ ἐστι φοιτητὴς, καθότι καὶ συνουσίαι φιλοσόφων αἱ τοιαῦται ὀαριστύες λέγονται, οὐδ' αὐτὰ σεσίγηται. Οὐ σεμνῶς, ἐλλαμπρυνόμενος οἰκείοις κατορθώμασι κατά τινα συγγραφὴν ὁ λαμπρὸς Ἀχιλλεὺς, καὶ οὕτω μεγαλείως καὶ δίχα ψόγου περιαυτολογῶν, φησίν. ὡς δώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων. πεζὸς δ' ἕνδεκά φημι κατὰ Τροίην ἐρίβωλον. τάων ἐκ πασέων κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ ἐξελόμην, κατ' ἐξαίρετον δηλαδή. καὶ πάντα φέρων Ἀγαμέμνονι δόσκον, ὅ ἐστιν ἐδίδων. ὁ δ' ὄπισθε μένων παρὰ νηυσὶ, δεξάμενος, διὰ παῦρα διασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκεν. ἄλλα δ' ἀριστήεσσι δίδου δῶρα καὶ βασιλεῦσι, καὶ ἑξῆς. Καὶ ὅρα ὅτι εἰκαρήσας ὁ ποιητὴς, ἀριστείας Ἀχιλλέως παλαιὰς ἱστόρησε πρὸ τοῦ δεκάτου γενομένας ἔτους. ἐνταῦθα δὲ ἱστορεῖ καὶ ὁ γεωγράφος, ὅτι Ἀχιλλεὺς τειχήρεις ὁρῶν τοὺς Ἰλιέας, ἔξω ἐποιεῖτο τὸν πόλεμον. καὶ περιιὼν, ἀφῃρεῖτο τὰ κύκλῳ. καὶ ὅτι Τροίαν ἐνταῦθα λέγει οὐκ αὐτὴν τὴν πόλιν ὡς ἐν τῷ, Τροίην εὔπυργον ἑλεῖτε, ἀλλ' ὡς ἐκ μέρους, τὴν περιπορθημένην ὅλην ἤπειρον. ἧς ὅτι ἐννέα δυναστεῖαι, ἐν τοῖς τέλει που τῆς Ἰλιάδος λεχθήσεται. χρῆσις δὲ Τροίας τοιαύτης καὶ ἐν τῷ, ἐν Τροίῃ τὸ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσε. καὶ ἐν τῷ, ἀλλ' ὅτε δὴ Τροίην ἷξον ποταμώ τε ῥέοντε. Ὅρα δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ φημὶ, ἀξιωματικῶς λεχθὲν, καὶ οὐχ ὡς ἐπὶ ἀμφι-

βολίᾳ καὶ ἐνδοιασμῷ. οὕτω καὶ Ἡσίοδός φησι, τὸ, ἔνθα με φημὶ ὕμνῳ νικήσαντα. Τὸ δὲ δόσκον, τὴν τοῖς Ἴωσι μόνοις ἀρέσκουσα λέξις. ὡς καὶ τὸ δασάσκετο. ἢ τὸ ἔχεσκον. οὐκ ἀνάλογον δὲ τὸ δόσκον, ὡς ἐκ τοῦ δῶ δώσω. παρελήγετο γὰρ ἂν τῷ ω μεγάλῳ κατὰ τὸ βιώσκω πλώσκω ζώσκω καὶ τὰ ὅμοια. Ἐν δὲ τῷ, ὄπιθε μένων, μενέειν μὲν τὸ ἀργεῖν ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου. τὸ δὲ ὄπιθεν, ἐντρεπτικόν ἐστιν, ὡς Ἀχιλλέως μὲν προμαχοῦντος, τοῦ δὲ βασιλέως οὐδὲ οὐραγοῦντος, ἀλλὰ ὄπισθεν μένοντος. τὸ δὲ πάντα φέρων δόσκον, ἐλευθερίου ἤθους καὶ εὐγενοῦς, εἴγε μηδέν τι τῶν τοσούτων καὶ τοιούτων ὁ ἥρως παρενοσφίζετο. κειμήλια δὲ ἐκεῖνα, καὶ πολλὰ, καὶ ἐσθλὰ καὶ οἷα ἐξέλοιτ' ἄν τις. αὐτὸ δὲ τὸ φέρων, τοῦ παραβολικοῦ προφέρειν ἔχεται. ὡς γὰρ χελιδὼν προφέρει μάσακα νεοσσοῖς, οὕτως Ἀχιλλεὺς πάντα φέρων ἐδίδου τῷ βασιλεῖ. Τὸ δὲ διὰ παῦρα δασάσκετο, διασαφεῖ τὸ δημοβόρον, ὃ προωνειδίσθη ὁ βασιλεύς, ὡς ἐκ πολλῶν ὀλίγα ἐπιμερίζων τοῖς ἀχαιοῖς. Ἐν δὲ τῷ, ἀριστήεσσι καὶ βασιλεῦσιν, ὅρα τὴν διαφοράν. οὔτε γὰρ ἐξ ἀνάγκης οἱ ἀριστεῖς βασιλεύουσιν, οὔτε βασιλέως τὸ ἀριστεύειν ἐστί. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τὰ μὲν ἀριστεῦσι καὶ βασιλεῦσι διδόμενα, δῶρα ἦν. τὰ δὲ εἰς τὸ κοινὸν, δασμός. διὸ δασάσκετο εἰπὼν, ἐπάγει. ἄλλα δὲ τοῖς προέχουσιν ἐδίδου δῶρα.

Σημείωσαι δὲ ὅτι τε τὰ ἐνταῦθα κατὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος εἰς πλάτος ῥηθέντα, καὶ ἐν τῇ ἀ ῥαψῳδίᾳ συνολογεῖται κατά τινας ἐμφάσεις, καὶ ὅτι μυκτῆρα ἔχουσί τινα κατὰ τῶν βασιλικῶν δώρων. οἱονεὶ γὰρ ἐμφαίνει, μηδόλως τῶν βασιλικῶν προσδεῖσθαι δώρων αὐτὸς, ὃς φθάσας μυριοπλάσια ἐκείνῳ προὐξένησε. δῆλον γὰρ ὡς ὁ τοσαύτας ἀλαπάξας πόλεις σύν τε νηυσὶ καὶ πεζὸς, μυρία ἐκεῖθεν ἤγαγε, θεωρούμενα ἔν τε χρυσῷ καὶ λοιποῖς μετάλλοις, καὶ σκεύεσι δὲ καὶ ἵπποις, καὶ γυναιξὶ, καί γε πόλεσι, ταυτὸν δ' εἰπεῖν πτολιέθροις ὡς ὁ βασιλεὺς ἔφη. Ὅτι λυπεῖ τὸν Ἀχιλλέα ὥσπερ τὸ μηδέν τι ἀποκεῖσθαι αὐτῷ εἰς κειμήλιον καθὰ προερρέθη, οὕτω καὶ εἰ τοῖς μὲν ἄλλοις τὰ γέρα ἔμπεδα κεῖται, ἤγουν κειμηλιοῦται, ἐμεῦ δ' ἀπὸ μούνου φησὶν ἀχαιῶν εἵλετο ὁ βασιλεὺς, ἤγουν ἀφείλετο. ὃ καὶ ἑρμηνεύων βαρέως, φησίν. ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα. καὶ κατωτέρω δὲ λέγει, ὡς ἐκ χειρῶν γέρας εἵλετο, καί μ' ἀπάτησε. Καὶ ὅρα ὅτι τε εἰς τὸ, εἵλετο, οὐ προσέθηκε τί ἀφείλετο ὁ βασιλεὺς, ἀλλ' ἀφῆκεν αὐτὸ κατὰ πολλῶν νοεῖσθαι, καὶ ὅτι τὴν παλλακὴν, ἄλοχον εἶπεν, αὐξάνων τὴν τοῦ βασιλέως ἀδικίαν. καὶ οὐχ ἁπλῶς ἄλοχον, ἀλλὰ καὶ θυμήρη. ὅπερ ἐφεξῆς ἑρμηνεύων, λέγει. ἣν ἐκ θυμοῦ φίλεον. ὡς ταυτὸν ὂν εἰπεῖν θυμαρέα, ἤγουν ἀρέσκουσαν τῷ θυμῷ, καὶ ἣν ἐκ θυμοῦ φίλεον. καὶ γὰρ φιλιώσεως σημαντικὴ λέξις καὶ τὸ ἀρέσαι, ὃ καὶ ἀρέσασθαι λέγεται, ὅθεν καὶ ὁ θυμήρης σύγκειται, καὶ ὁ θυμαρής. ζητητέον δὲ περὶ τοῦ τόνου, μήποτε ὀφείλει προπαροξύνεσθαι τὸ θυμαρέα. ἐπεὶ γὰρ εὕρηται τὸ θυμῆρες βαρύτονον, ὡς τὸ, θυμῆρες κεράσασα, βαρύνοιτο ἂν ἴσως καὶ ὁ θυμήρης ἀναλόγως, καὶ ὁ θυμήρης. ἀκολούθως δὲ καὶ ὁ θυμάρης. Ὅτι μαλακῷ στρατιώτῃ ἐπιλεχθείη ἂν τὸ, τῇ ἤγουν ταύτῃ παριαύων, τερπέσθω. τί δὲ δεῖ πολεμίζειν; Ἀχιλλεὺς δὲ τοῦτό φησι πρὸς τὸν τοῦ βασιλέως λόγον εἰπόντος ὀμόσειν μέγαν ὅρκον, μή ποτε ἐπιβῆναι εὐνῆς καὶ μιγῆναι τῇ Βρισηΐδι. οἱονεὶ λέγων, τί μοι τοῦτο εἰπεῖν οὐκ ἐμίγη αὐτῇ. μιγνύσθω ἣν ἔχει, ὡς ἀνωτέρω ἔφη. Ὅτι ἀρέσκει τοῖς ῥήτορσι τὸν ἐρωτῶντα οὐ μόνον ἐν σχήματι διλημμάτων, ἀλλὰ καὶ ἐν ἁπλῇ ἐρωτήσει, δέον εἶναι οὕτως ἐρωτᾶν, ὡς μὴ ἂν δυνησομένου τοῦ ἐρωτωμένου ῥᾳδίως ἀποκρίνασθαι. διὸ καὶ Ἀχιλλεὺς ἁπλῆν ἐνταῦθα ἐρώτησιν προτείνει ἀναντίρρητον, ταύτην. τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ' ἀγείρας Ἀτρείδης, ἦ οὐχ Ἑλένης ἕνεκα ἠϋκόμοιο; πρὸς τοῦτο γὰρ οὐδεὶς ἀντερεῖ. εἶτα πάλιν ὁμοίως ἐρωτῶν, λέγει μετὰ βαρύτητος. ἦ μόνοι φιλέουσ' ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων Ἀτρεῖδαι; μεθ' ὃ κατὰ τὸ σιωπώμενον ἀνανεύσας πρὸς τὸν λόγον καὶ οὕτως δῆθεν ἀποφήσας, ὡς οὐ μόνοι ἀνθρώπων αὐτοὶ φιλοῦσι τὰς ἑαυτῶν, ἐπάγει γνωμικῶς. ἐπεὶ ὅς τις ἀνὴρ ἀγαθὸς, καὶ ἐχέφρων, τὴν αὐτοῦ ἄλοχον δηλαδὴ φιλεῖ καὶ κήδεται. ὡς καὶ ἐγὼ τὴν, ἤγουν ταύτην ἐκ θυμοῦ φίλεον, δουρικτήτην περ ἐοῦσαν. ὃ ταυτόν ἐστι τῷ αἰχμάλωτον. οὐκ αἰδεῖται δὲ Ἀχιλλεὺς τὸν βασιλέα, ταῦτα λέγων. κἀκεῖνος γὰρ ἐν τῇ ἀ ῥαψῳδίᾳ, ἐμπαθέστερα τούτων ἐλάλει περὶ δορικτήτης τῆς Χρυσηΐδος. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ νῦν τὸ ἀνήγαγε, λέξις ἐστὶ ναυτικὴ καὶ δηλοῖ, τὸ ἀναπλέειν πεποίηκε. τὸ δὲ ἀγείρας παρακείμενον, τῷ ἀνήγαγεν παρήχησιν ποιεῖ. ἔστι δὲ οὐ ψεκτὴ αὕτη λέξις κατὰ τὸ ἕτερον ἀγείρειν, ἐξ οὗ ὁ ἀγύρτης γίνεται ἢ ὁ μηναγύρτης. Τὸ δὲ ἀγαθὸς ἢ ἐχέφρων, ἢ ταυτά ἐστιν, ἢ διαφέρει καθότι γενικώτερον ὁ ἀγαθὸς τοῦ ἐχέφρονος. Τὸ δὲ τὴν αὐτοῦ φιλεῖ, δέδωκε τῷ Σοφοκλεῖ μέθοδον εἰπεῖν ἐν Οἰδίποδι τῷ τυράννῳ ἐσχηματισμένως, τὸ, τὴν δὲ σὴν ὁμοῦ ναίουσαν οὐ κατεῖδες. ἔνθα δοκεῖ μὲν λέγειν ὁ Τειρεσίας, ὅτι τὴν σὴν ὀργὴν οὐ κατεῖδες, τὴν σύμφυτόν σοι. ἀληθῶς δὲ λέγει, ὅτι τὴν σὴν ἄλοχον οὐκ οἶδας, ἤγουν τὴν μητέρα σου, ἣ συμβιοῖς. ὅπερ ὀκνήσας ἐκφῆναι, εἶπε τὸ ὁμοῦ ναίουσαν. ὃ ταυτόν ἐστι τῷ, ὁμευνέτην. καὶ οὕτως ἐδήλωσε τό, τε ἄψογον, ἤγουν τὴν συγγενῆ ὀργὴν, καὶ τὸ ἀνόσιον, ἤγουν τὸ, τὴν μητέρα σου τὴν σοὶ ὁμόκοιτον. Τὸ δὲ ἐκ θυμοῦ, ἀντὶ τοῦ ἐκ ψυχῆς μέσης. ὃ καὶ ἐκθύμως λέγεται κατ' ἐπίτασιν προθέσεως. ὅμοιον καὶ τὸ ἐκνομίως, ἀντὶ τοῦ λίαν καὶ ἔξω πάσης νομίσεως, ἤγουν ὡς οὐκ ἄν τις νομίσειε. Τὸ μέντοι ἀπὸ θυμοῦ, ἐναντίον τούτῳ ἐστὶν, ἀντὶ τοῦ, πόῤῥω ψυχῆς. ὡς τὸ ἀπὸ θυμοῦ ἐμοὶ ἔσεαι, ἐξ οὗ ἢ ἀποθύμιόν που, τὸ παρὰ τοῖς ὕστερον ἀκαταθύμιον, ἤγουν μὴ κατὰ ψυχήν. Σημείωσαι δὲ καὶ τὴν ῥηθεῖσαν ἀποσιώπησιν πάνυ καινὴν οὖσαν. νοητέον γοῦν ὡς προσεχῶς ἐῤῥέθη, ἀνανεύσαντα τὸν Ἀχιλλέα καὶ οὕτως ἀποφήσαντα καὶ αἰτίαν ἐπαγαγόντα τῆς ἀποφάσεως, τὸ, ἐπεὶ ὅς τις

ἀνὴρ

ἀνὴρ ἀγαθός, τὴν ἑαυτοῦ φιλεῖ. Ὅτι αὔξων ὁ Ἀχιλλεὺς τὴν εἰς αὐτὸν βασιλικὴν ἀδικίαν, λέγει τὸν βασιλέα ἐκ χειρῶν αὐτοῦ ἀφελέσθαι τὴν Βρισηίδα κατά τινα βιαίαν καὶ ἀναιδῆ ἁρπαγήν. φησὶ γάρ. νῦν δ' ἐπεὶ ἐκ χειρῶν γέρας εἵλετο. Ὅτι ὁ μὴ ἐθέλων πεισθῆναι τῷ ἀπατήσαντι, ἐρεῖ κατὰ τὸν Ἀχιλλέα τό, νῦν δ' ἐπεί μ' ἀπάτησε, μή μευ πειράτω εὖ εἰδότος, οὐδέ με πείσει. καιρία δὲ λέξις τὸ ἀπατᾶν. διὸ καὶ προϊὼν ἐπιμένει αὐτῇ, ἐν ᾧ, ἔλπεται ἐξαπατήσειν. καί, ἐκ γάρ δή μ' ἀπάτησε. πόθεν δὲ ἡ λέξις γίνεται, δηλοῦται ἀλλαχοῦ. Ὅρα δὲ καὶ τὸ πειράτω, ῥηθὲν ἐνεργητικῶς. τοῦ δὲ ἀπατᾶν, ὅτι προϋπάρχει ὁ πάτος καὶ τὸ πατεῖν, προδεδήλωται. χρῆσις δὲ αὐτοῦ, καὶ παρ' Ἡσιόδῳ ἐν τῷ, θέρεος δὲ νεωμένη οὔσ' ἀπατήσει, τουτέστιν οὐ κινεῖ τὸν ἐν τῇ νηδύϊ πάτον σου, οὐδὲ βλάψει κατὰ τοὺς ἔξω πάτου πλανωμένους, ἀλλὰ δηλαδὴ ὠφελήσει. εἰκὸς δὲ ἴσως ἀπατᾶν εἶναι, καὶ τὸ βλάπτειν. ἵνα ᾖ ὥσπερ μηνίω καὶ ἀπομηνίω τὸ αὐτὸ παρ' Ὁμήρῳ, οὕτω καὶ πατῶ καὶ ἀπατῶ, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἑρμηνείας. Ὅτι τοῦ βασιλέως εἰπόντος ἐν τῇ ἀ ῥαψῳδίᾳ ὡς, πάρ' ἐμοί γε καὶ ἄλλοι, οἵ κέ με τιμήσουσι, λέγει νῦν Ἀχιλλεὺς βαρέως μάλα πρὸς ἐκεῖνο, ἀλλ' Ὀδυσσεῦ, σὺν σοί τε, καὶ ἄλλοισι βασιλεῦσι φραζέσθω, νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήϊον πῦρ. καὶ οὐκ αἰδεῖται καὶ τῶν φιλτάτων κήδεια καθαπτόμενος, Ὀδυσσέως τε καὶ Αἴαντος. μυκτηρίζει δὲ καὶ τὴν τοῦ τείχεος, καὶ τῆς τάφρου ἐπίνοιαν, καὶ δι' αὐτῶν δάκνει τὸν Νέστορα πρὸ ὀλίγου εἰπόντα. τοὺς δὲ δ' ἔα φθινύθειν ἕνα καὶ δύο. ἐκείνου γὰρ βουλῇ, καὶ τὸ τεῖχος γέγονε, καὶ ἡ τάφρος. καὶ πολὺν μὲν λέγει πόνον περὶ αὐτὰ γενέσθαι. ἀνυσθῆναι δὲ οὐδέν. φησὶ γάρ. ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ πονήσατο νόσφιν ἐμεῖο, καὶ δὴ τεῖχος ἔδειμε, καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῷ εὐρεῖαν, μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξε. περὶ ὧν προγέγραπται. ἀλλ' οὐδ' ὥς, δύναται σθένος Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο ἴσχειν. εἶτα μεγαλαυχῶν, λέγει καὶ οἷος ἦν ὁ Ἕκτωρ ἕως ἐπολέμει. φησὶ γάρ. ὄφρα δ' ἐγὼ μετ' Ἀχαιοῖσιν, ἤγουν ἐν Ἀχαιοῖς, ἢ σὺν Ἀχαιοῖς πολέμιζον, οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπὸ τείχεος ὀρνύμεν Ἕκτωρ. ἀλλ' ὅσον ἐς Σκαιάς τε πύλας, καὶ φηγὸν ἵκανεν. ἔνθά ποτε οἶον τουτέστι μόνον ἐμὲ ὡς ἐν μονομαχίας λόγῳ ἔμιμνε. μόγις δέ μευ ἔκφυγεν ὁρμήν. καὶ ὅρα ὡς ἐκ παρόδου ἱστόρησεν Ὅμηρος, τολμῆσαί ποτε τὸν Ἕκτορα ὡς εἰκὸς μονομαχῆσαι τῷ Ἀχιλλεῖ, καὶ γίνεται πιθανὴ ἐντεῦθεν καὶ ἡ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα τόλμα κατὰ τοῦ Ἀχιλλέως τῷ Ἕκτορι. περὶ δὲ Σκαιῶν πυλῶν καὶ φηγοῦ, ἐγράφη ἀλλαχοῦ. δῆλον δ' ὅτι καὶ τὸ ἀλεξέμεναι δήϊον πῦρ, ἐντελεστέραν ἔχει φράσεως. καθὰ καὶ πρὸ τούτων τό, ἀλεξήσεις κακὸν ἦμαρ. ὡς αὐτοῦ μόνου τοῦ ἀλεξέμεν ἐλλιποῦς ὄντος. τὸ δὲ πονήσατο, ἀττικόν ἐστι. κοινὸν δὲ αὐτοῦ, τὸ ἐπόνησεν. ἀνδροφόνον δὲ τὸν μετ' ὀλίγα καὶ δῖον Ἕκτορα ὁ Ἀχιλλεὺς ἔφη, ἐπὶ ὀνείδει τῶν Ἀχαιῶν, δι' οὓς ἔσχεν ἐκεῖνος τὸ τοιοῦτον ἐπίθετον μετὰ τὴν αὐτοῦ μῆνιν. οὐ δήπου γὰρ καὶ πρὸ τούτου ἀνδροφόνος ἦν ὁ μὴ τολμῶν προκύπτειν τοῦ κατὰ τὴν Τροίαν τείχεος. οὐδὲ μὴν ἐθελέσκων, ἤγουν δυνάμενος μάχεσθαι, ὅτε Ἀχιλλεὺς ἦν ἐν τῷ καθεστῶτι. Ὅτι τοῦ Ὀδυσσέως πρὸ ὀλίγων εἰπόντος τῷ Ἀχιλλεῖ, ὡς νῦν τὸν Ἕκτορα ἕλοις, ὁ Ἀχιλλεὺς πάνυ δεινῶς τὸν λόγον μεταχειριζόμενος, οὐ μόνον λέγει ὡς οὐκ ἐθέλει πολεμεῖν, ἀλλὰ καὶ ὡς αὔριον ἀποπλεύσει. εἰπών. νῦν δ' ἐπεὶ οὐκ ἐθέλω πολεμιζέμεν Ἕκτορι δίῳ, αὔριον ἱρὰ Διῒ ῥέξας νηήσας εὖ νῆας, ἐπὴν ἅλαδε προερύσσω, ὄψεαι ἢν ἐθέλῃσθα, καὶ αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ, ἦρι μάλ' Ἑλλήσποντον ἐπ' ἰχθυόεντα πλεούσας νῆας ἐμάς. ἐν δ' ἄνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας. καὶ ὅρα τὸ σχῆμα τῆς ῥηθείσης ἐννοίας καινοπρεπὲς ὄν, διὰ τὸ προφανὲς ἐν αὐτῇ σολοικοφανές. ἔστι γὰρ τὸ ῥηθέν, τοιοῦτον, νῦν δ' ἐπεὶ οὐ θέλω Ἕκτορι μάχεσθαι, αὔριον ἱερὰ ῥέξας ἐγώ, καὶ συναγαγὼν τὰς ἐμὰς νῆας, ὄψει σὺ αὐτὰς ὄρθρου ἀποπλεούσας. ἦν δὲ τὸ εὐσυντάκτως ὀρθόν, εἰπεῖν ὅτι αὔριον θύσας καὶ συσκευάσας τὰς νῆας, ἀποπλεύσομαι. ὁ δὲ μὴ ἐθελήσας ἑαυτῷ ἀλλὰ ταῖς ναυσὶ καὶ τοῖς ναύταις προσάψαι τὸ τῆς ἀποπλοίας ῥῆμα, ἐπήγαγε δευτέραν ἔννοιαν ἀπροσφυῆ τῇ πρώτῃ, τὸ ὄψεαι καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ οὕτως ἔφρασε καινοφανέστερον. ἔοικε δὲ καὶ διὰ θυμὸν ἐκλαθέσθαι τῆς κατ' ὀρθὸν συντάξεως. εἰ δέ τις τὸ ῥέξας, καὶ τὸ νηήσας, συντάξει μετὰ τοῦ ἐπεὶ οὐκ ἐθέλω πολεμίζειν, δοκεῖ μὲν θεραπεῦσαι τὸ σολοικοφανές, ποιεῖ δὲ οὐκ εὐδιανόητον τὸ νόημα. καὶ ταῦτα μὲν ἄρτι λαλεῖ Ἀχιλλεὺς διὰ τὸ πολὺ τοῦ θυμοῦ. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς, ἀγαθὰς ἐλπίδας ὑποτείνει. λέγων ὡς οὐ πείσει τὸν ἐμὸν θυμὸν ὁ βασιλεύς, πρίν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δοῦναι θυμαλγέα λώβην, ἤγουν πρὶν ἀντιλωβηθῆναι ὧν με ἐλύπησεν. ὅρα δὲ ὅτι ἄλλως μὲν οὐκ ἐθέλει Ἀχιλλεὺς πολεμίζειν Ἕκτορι. ἄλλως δὲ ὁ Ἕκτωρ οὐκ ἐθέλεσκεν ὡς προεγράφη, μάχην ἀπὸ τείχεος ὀρνύμεν. Ἀχιλλεὺς μὲν γάρ, δυνάμενος. Ἕκτωρ δέ, μὴ ἰσχύων. ὥς τι τὸ οὐκ ἐθέλεσκεν Ἕκτωρ, εὐφήμως καὶ κατὰ εἰρωνείαν δὲ εἴρηται, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἠδύνατο. ὁμοίως τῷ, οὐδ' ἔθελε προρέειν. Τὸ δὲ Ἕκτορι δίῳ, σεμνότερον ῥηθέν, ἤπερ πρὸ ὀλίγων τὸ Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο, βαρύνει τοὺς πρέσβεις εἰ οὕτω τὸν τοῖς Ἀχαιοῖς ἐχθρὸν ὁ Ἀχιλλεὺς ἐπαινεῖ, καὶ τὸ πᾶν δὲ τὸν Ἕκτορα ἐν τῇ Τροίᾳ εἶναι δηλοῖ. οὐ γὰρ ἔφη ὡς οὐκ ἐθέλω πολεμίζειν Τρωσίν, ἀλλὰ Ἕκτορι. Τὸ δὲ ἱρὰ ῥέξας, κατὰ τὸ πλῆρες ἐφράσθη. ἁπλῶς δὲ εἰπεῖν ῥέξας, ἔλλειψιν ἔχει. ὁ γάρ τοι ῥέζων, θυόμενόν τι ῥέζει. Τὸ δὲ νῆας εὖ νηήσας, ὅμοιόν ἐστι τῷ πρὸ ὀλίγου ῥηθέντι τῷ, νῆα νηησάσθω. καὶ δηλοῖ τὸ σωρεύσας, ἤτοι φορτίσας. οὐ γὰρ μόνον ἐν τῇ πατρίδι πλουτεῖ Ἀχιλλεύς, ἀλλὰ καὶ ἐκ Τροίας πολλὰ ἄξεται ὡς αὐτὸς ἐρεῖ. Τὸ δὲ ἐπὴν ἅλαδε προερύσσω, δοκεῖ ἐπίτηδες οὕτω φρασθῆναι, διὰ τὸ μὴ ἐγχωρεῖν εἰπεῖν αὐτὸ δὴ μόνον τὸ ἅλαδε προερύσσας πρὸς ἀκολουθίαν τοῦ νηήσας. προσοχῆς δὲ ποιητικὸν τό, ὄψεαι

ἢν

ἣν ἐθέλησθα, καὶ αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ. λέγει δὲ αὐτὸ Ἀχιλλεὺς ἐκφοβῶν τὸν Ὀδυσσέα καὶ ἐπεμφαίνων ὡς οὐκ ἔσται ὑμῖν ἄδεια εἰς τὰς ἐμὰς νῆας αὔειον ἀτενίζειν. ἀλλὰ τοῖς πρὸς ποσὶ μόνον ἔσεσθε. ἔστι δὲ τὸ μὲν ἐθέλησθα, ὡς τὸ ἦσθα καὶ ἔφησθα. Τὸ δὲ μεμήλῃ, μέσος παρακείμενος ὑποτακτικὸς ἐκ τοῦ μέμηλα, ὅμοιος τῷ, ὄλωλα ὀλώλῃ. ὡς τὸ, ὅτ' ἂν ποτ' ὀλώλῃ. Ἧει δὲ καὶ ἐνταῦθα φανερῶς ὁ ὄρθρος. ἐκ τούτου δὲ ἡ ἠριγένεια γίνεται ὡς ἀλλαχοῦ γέγραπται. Τὸ δὲ μάλα, ἔοικε κατὰ παρολκὴν κεῖσθαι, ὡς καὶ ἐν τῷ πάμαλα. περὶ οὗ δηλοῦται καὶ ἐν τοῖς τοῦ κωμικοῦ. Ὅρα δὲ ὅτι καὶ νῦν Ἑλλήσποντον λέγει, τὴν περὶ τὸν ναύσταθμον θάλασσαν, μεθ' ἣν ὁ Αἰγαῖος. τοῦτον δὲ τὸν Ἑλλήσποντον, πλατὺν ἀλλαχοῦ λέγει πρὸς διαστολὴν τοῦ στενοῦ, ὃς ἀγάῤῥοος λέγεται. εἰ δὲ καὶ ἰχθυόεις ὁ Ἑλλήσποντος κατά τι ἐξαίρετον, ἡ τριτικὴ μοῦσα οἶδε. Τὸ δὲ ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας, ναυτικωτάτους εἶναι παραδηλοῖ τοὺς ὑπὸ τῷ Ἀχιλλεῖ. ἐμφαίνει δὲ καὶ χαρὰν εὔλογον τῶν Μυρμιδόνων, ὡς οὐχὶ ἀκόντων, ἀλλὰ σὺν προθυμίᾳ πολλῇ ἀποπλεόντων κατὰ πολλὰ τὰ αἴτια. πλουτοῦσί τε γὰρ οἷς ἐλπίζοντο. καὶ κινδύνων ἐξαίρετοι γίνονται. καὶ ἀχαρίστων ἀνδρῶν ἀπαλλάττονται. Ὅτι μετρῶν χωρογραφικῶς τὸν ἀπὸ Τροίας πλοῦν εἰς Φθίαν ὁ Ἀχιλλεύς, λέγει ὡς εἴπερ εὐπλοΐην, ἤγουν εὔπλοιαν θεὸς δώῃ, ἤματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἱκοίμην. οὕτω καὶ ὁ φιλόμηρος Σοφοκλῆς φιλοτιμησάμενός που ἐν στενῷ περιηγήσασθαι, μετρεῖ τὸν ἀπὸ Σκύρου πλοῦν εἰς τὸ Σίγειον, ἔνθα τὸ ἀχαϊκὸν ναύσταθμον ἦν, εἰπών. ἦν ἦμαρ ἤδη δεύτερον πλέοντί μοι, ὅτε δηλαδὴ καὶ κατέσχεν εἰς τὸ Σίγειον. καὶ τὸν ἐκ Λήμνου δὲ πλοῦν εἰς τὰ τοῦ Φιλοκτήτου ἱστορῶν, ἡμέρας φησὶ μόχθος οὐχ ὅλης μιᾶς. ὅλως δὲ, ποιηταῖς ἔθος, ἐν τοιούτοις φιλομαθίας χάριν ἐμφιλοχωρεῖν. Ὅτι ἀλλαχοῦ μὲν ὁ ποιητὴς κεῖσθαι τὸν Ἀχιλλέα φησὶν ἐν ταῖς ναυσὶν, ἤγουν διὰ τὴν μῆνιν ἀπρακτεῖν. αὐτὸς δὲ Ἀχιλλεὺς τὸ ἐν Τροίᾳ ζῆν, ἔῤῥειν φησίν. εἰπών. τὰ κάλλιπον ἐνθάδε ἔῤῥων. ὡς τοιούτου ὄντος τοῦ κενῶς κοπιᾶν. τῇ αὐτῇ δὲ λέξει καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν τοῖς ἑξῆς που χρήσεται περὶ ἑαυτοῦ λύπην πάσχων. περιιὼν δὲ Ἀχιλλεὺς, ἄλλως ἐν κατευχῇ λέγει περὶ τοῦ βασιλέως ὅτι ἕκηλος ἐῤῥέτω. ὅτι δὲ τὸ ἔῤῥειν καὶ ἐπὶ τοῦ χωλεύειν τίθεται, ἡ τοῦ Ἡφαίστου ὁπλοποιΐα δηλώσει. παραγωγὴ δὲ τοῦ ἔῤῥω, ἁπλοϊκὴ μὲν, τὸ εἰπεῖν ἐκ τῆς ἐν προθέσεως, καὶ τοῦ ῥῶ τὸ φθείρω, γίνεσθαι ἔνρω, καὶ τροπῇ ἀναλόγῳ τοῦ ν εἰς τὸ ἐφεξῆς ἀμετάβολον, ἔῤῥω. ποικίλη δὲ, εἴ τις φαίη ἐκ τοῦ φθείρω εἶναι αὐτὸ καθ' Ἡρακλείδην, εἰπόντα ὅτι τὰ τῶν λέξεων πρῶτα σύμφωνα, αἴρειν εἰώθασιν Ἴωνες καὶ Αἰολεῖς ἄντε ἓν ᾖ, οἷον λαιψηρὸς αἰψηρὸς, ἄντε δύο, οἷον, τὸ παρὰ πλευραῖς στᾶναι πλάγιον, εἶπεν ἐν ποιότητι Ὅμηρος, εὐράξ. στῆ δ' εὐρὰξ, ἀντὶ τοῦ πλευράξ. οὕτω καὶ ἡ πλάνη καὶ τὸ πλανᾶσθαι ἀπελεύσει τῶν καταρχόντων δύο συμφώνων, ἄλη γίνεται, καὶ ἀλᾶσθαι, ἀντιθέσει τοῦ ν εἰς λ. ὧν ἀντιστοιχοῦσι Δωριεῖς, ἐν τῷ, φίλτατος, φίντατος. ἦλθεν, ἦνθεν. φίλτις, φίντις, παρὰ Πινδάρῳ, ἔλετο ἔντο, καὶ δωρικῶς γέντο. κέλετο κέντο, παρὰ Ἀλκμᾶνι. τούτων οὕτως ἐχόντων, οἱ Αἰολεῖς φησὶ τὰ εἰς ρ βαρύτονα, ἔχοντα τὴν ει δίφθογγον παρατέλευτον, μετατιθέντες τὸ ι εἰς ἕτερον ρ προφέρονται, τὸ κείρω, κέῤῥω λέγοντες, καὶ τὸ δείρω δέῤῥω. οὕτως οὖν καὶ φθείρω φθέῤῥω, καὶ ἄρσει τῶν πρώτων δύο συμφώνων, ἔῤῥω. καὶ οἱ Ἀριστάρχειοι δέ φησι, συνᾴδουσι τῇ τοιαύτῃ δηλαδὴ ἐκ τοῦ φθείρω παραγωγῇ. τὸ γὰρ ἔῤῥ' ἐκ νήσου, ἐξηγοῦνται, μετὰ φθορᾶς ἄπιθι. ὡς δὲ ἐκ τοῦ φθείρω καὶ τὸ ῥαίω γίνεται κατὰ τὸν αὐτὸν Ἡρακλείδην, ἐν οἰκείῳ τόπῳ ῥηθήσεται. ὡς δὲ τὸ πληθυντικὸν τοῦ ἔῤῥε προστακτικοῦ τὸ ἔῤῥετε διὰ δύο λ γλῶσσαί τις φησὶ, Καλλίμαχος δηλοῖ ἐν τῷ, ἔλλετε βασκανίης ὀλοὸν γένος. Ὅτι ἀνενδεῆ δεικνὺς ἑαυτὸν ὁ Ἀχιλλεὺς, φησίν. ἔστι δέ μοι μάλα πολλὰ ἐν Φθίῃ, τὰ κάλλιπον ἐνθάδε ὡς ἐῤῥέθη ἔῤῥων. ἄλλον δ' ἐνθένδε χρυσὸν, καὶ χαλκὸν ἐρυθρὸν ἤγουν πυῤῥὸν, ἠδὲ γυναῖκας ἐϋζώνους, πολιόν τε σίδηρον, ἄξομαι, ἅσσ' ἔλαχόν γε. ὡς εἷς δηλαδὴ τῶν τοῦ πλήθους. τοιοῦτον γὰρ τὸ λαχεῖν. γέρας δέ μοι ὅπερ ὡς ἐξαίρετον ἦν δίχα τοῦ λαχεῖν, ὥσπερ ἔδωκεν, αὖτις ἐφυβρίζων ἕλετο Ἀτρείδης. ἐν οἷς ὅρα ὅτι τε τὸ ἄξομαι, κυριολεκτεῖται μὲν ἐπὶ γυναικῶν ὡς ἐμψύχων. συλληπτικῷ δὲ τρόπῳ ἐξακούεται καὶ ἐπὶ χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου τῶν ἀνωτέρω ῥηθέντων. καὶ ὅτι τὸν χρυσὸν μὲν δίχα ἐπιθέτου προήγαγεν, ὃν ἐν ἄλλοις εἶπε τιμήεντα. τὸν δὲ χαλκὸν, ἐρυθρὸν ἐπωνόμασε. τὸν δὲ σίδηρον, πολιόν. ἢ ὡς ἔντιμον, ἢ ὡς χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ τῶν ὁμοίων ὑλῶν χρειωδέστερον καὶ πολιτικώτερον. καὶ ὅτι τὸ, ὥσπερ ἔδωκεν αὖτις ἐφυβρίζων εἵλετο, δηλοῖ ῥᾷον ἀφαιρεθῆναι τὸ γέρας ὥσπερ καὶ ἐδόθη. ἢ ὅτι ὥσπερ μὴ δεομένῳ μοι ἐδωρήθη, οὕτω καὶ ἀνενδεοῦς ὄντος, ἀφῄρηται. ἢ καὶ ὅτι ὁ νῦν καθ' ὕβριν ἀφελόμενος, ἔοικεν οὐδὲ διδοὺς, κατὰ τιμὴν ἀληθῆ δοῦναι, ἀλλὰ μόνον ἀφοσιούμενος. ὡς γοῦν ἔδωκεν, οὕτω καὶ ἀφείλετο. οὔτε τότε τιμῶν, οὔτε νῦν. ἐπὶ τούτοις Ἀχιλλεὺς καλεῖ καὶ ὧδε τὸν βασιλέα, κύνεον καὶ ἀναιδείην ἐπιειμένον. εἰπὼν, ἃ δή τις ἐρεῖ ἐπὶ ἀνθρώπῳ ἀπαταιῶνι καὶ ἀναιδεῖ. ὧν, πάντ' ἀγορευέμεν ὡς ἐπιτέλλω ἀμφαδὸν, ἤγουν φανερῶς καὶ ἐν ἐπηκόῳ, ὄφρα καὶ ἄλλοι ἐπισκύζωνται Ἀχαιοί, εἴ τινά που Δαναῶν ἔτι ἔλπεται ἐξαπατήσειν, αἰὲν ἀναιδείην ἐπιειμένος. οὐκ ἂν ἔμοιγε τετλαίη κύνεός περ ἐὼν, εἰς ὦπα ἰδέσθαι. λέγει δὲ καὶ ὅτι οὐδέ τοι βουλὰς συμφράσομαι, οὐδὲ μὲν ἔργον. τὸ ἐντεῦθεν δὲ ὀργίλον ἦθος, ὡς καὶ οἱ παλαιοὶ σημειοῦνται, διαγράφων ὁ ποιητὴς, ἐγκόπτει συχνὰ τὸν λόγον τῷ Ἀχιλλεῖ, κομματικῶς προάγων τὴν ἀντιλογίαν, ὅπερ ἔθος τοῖς τραχυνομένοις. ἐν γοῦν τέσσαρσι φασὶ στίχοις ἀπὸ τοῦ, οὐδὲ μὲν ἔργον, ἔννοιαι ὀκτὼ στίζονται αὐτοτελεῖς αὗται. ἐκ γὰρ δή μ' ἀπάτησε, καὶ ἤλιτεν, οὐδ' ἂν ἔτ' αὖτις ἐξαπατοίτο ἐπέεσσιν, ἅλις

δέ οἱ

δέ οἱ, ἀλλὰ ἕκηλος ἐῤῥέτω, ἐκ γάρ οἱ φρένας εἵλετο ζεύς, ἐχθρὰ δέ μοι τοῦ δῶρα, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.

Ἱστέον δὲ ὅτι ἐν τοῖς ῥηθεῖσι, τὸ μὲν ἐπισκύζεσθαι, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ, ὀργὴν δηλοῖ. ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐπισκύνιον. τὸ δὲ, αἰὲν ἀναιδῶς τὸν βασιλέα ἔχειν, δεινότερον τοῦ, αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη καὶ ἑξῆς. ὃ φθάσας ὁ βασιλεὺς ὠνείδισεν εἰς Ἀχιλλέα. τοῦ δὲ τελευταίου ὁ ἀναδιπλασιασμὸς, ὅμοιος τῷ τεθναίη. ἀναιδείας δὲ χαρακτὴρ, ἐνταῦθα φαινόμενος συνήθης εἶναι τῷ βασιλεῖ, τὸ τλῆναι τὸν ἀδικηθέντα ἀντιβλέψαι ἀσκαρδαμύκτως, ὡς καὶ ἡ κωμῳδία φησὶ, τῷ ἀδικηθέντι. καὶ τρικτικῶς εἰπεῖν, κύνεον εἰς ὦπα ἰδέσθαι. ἔνθα σημείωσαι καὶ ὡς ἐντεῦθεν τοῖς παλαιοῖς ἐλήφθη τὸ δὴ κυνοφθαλμίζεσθαι, ὅπερ δηλοῖ κατ' Αἴλιον Διονύσιον, τὸ ὑποβλέπεσθαι καὶ ὑφορᾶσθαι ἀλλήλους. σκοπητέον δὲ ἐνταῦθα καὶ εἴπερ τὸ εἰς ὦπα ἰδέσθαι, συμπληροῖ τι ἐν τοῖς ἑξῆς πρὸς σαφήνειαν τοῦ, εἰσωπὶ δ' ἐγένοντο νεῶν. τὸ δὲ, οὐ βουλὰς οὐδὲ ἔργον, πάνυ σεμνύνει τὸν Ἀχιλλέα, εἰ καὶ ἐν βουλεύμασι καὶ ἐν ἔργοις τῷ βασιλεῖ καθηγεῖτο. τὸ δὲ ἀπάτησε. καιρία λέξις, διὸ δὶς ἐν τοῖς νῦν ῥηθεῖσιν, εἶτα ἐτέθη ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἰσοδυνάμον, τὸ ἀπάφεσθαι. τὸ δὲ καὶ ἤλιτεν, ἄριστα πρόσκειται εἰς τὸ, ἐκ γὰρ δή μ' ἀπάτησεν. ὡς γὰρ οὐ πᾶς δόλος, οὕτως οὐδὲ ἀπάτη πᾶσα ψεκτή. ἀλλ' ἡ μόνη ἡ τῶν ἀλιτρῶν. καλῶς γοῦν ἔχει τὸ, ἀγαθῆς ἀπάτης οὐκ ἀποστατεῖ θεός. εἰς δὲ τὸ, οὐκ ἂν ἔτι ἐξαπάφοιτο, φασὶν οἱ παλαιοί. ὅτι τὸ μὲν ἅπαξ ὑπὸ φίλου ἀπατηθῆναι, εὐηθείας ἐστί, τὸ δὲ δὶς, μωρίας. τὸ δὲ ἐπέεσσιν ἐξαπατᾶν, ἔοικε μὲν πρὸς τὸ κλέπτειν νόῳ. εἴρηται δὲ πρὸς διαστολὴν ἑτέρας ἀπάτης. ἐξαπάφοιτο γοῦν ἄν τις τινὰ καὶ ἔργοις. δῆλον δὲ ὅτι τοῦ ἀπάφοιτο, οὗ ἐνεργητικὸν δεύτερος ἀόριστος τὸ ἤπαφον, προϋπόκειται τὸ ἀπαφῶ. ἐξ οὗ τὸ ἀπαφίσκειν πράγματα. ἔστι δὲ κυρίως ἀπάφεσθαι τὸ διὰ ἁφῆς ἀπατᾶσθαι. ἀφ' οὗ καὶ ἡ μυθικὴ παφία κατ' ἔλλειψιν τοῦ τῆς προθέσεως ἐ, ὁποία τις γίνεται καὶ ἐν τῷ νέρτερος, καὶ ἐν τῷ σκερβόλλειν, ἤγουν ἐσκέαρ βάλλειν. καὶ ἐν τῷ σκαρδαμύττειν, καὶ σκορακίζειν, καὶ ἐν ἄλλοις. αἰολικὴ δὲ λέξις τὸ ἀπάφοιτο καὶ τὰ κατ' αὐτὸ, ὡς δηλοῖ ἐκ τῆς ψιλώσεως τοῦ ἀ. τὸ γάρ τοι κοινὸν, ἀφάφοιτο ἂν ἦν καὶ ἐφαφᾶσθαι. τὸ δὲ, ἅλις δέ οἱ, ἐλλειπτικῶς ἔχει. τὸ γὰρ ἐντελὲς, ὅτι ἅλις δέ οἱ ὧν ἠπάτησε. τὸ δὲ ἕκηλος ἐῤῥέτω, παρ' ὑπόνοιαν εἴρηται, ὡς εἴπερ ἔφη ἕκηλος μενέτω, ἢ ἐχέτω ἕκηλος. κατὰ τὸ, ἔχ' ἥσυχος. ὅρα δὲ καὶ νῦν ὡς ὁ ποιητὴς πολλὴν ἔχει τέχνην καὶ τοῦ διαλέγειν ἐν ἐναντιότητι νοημάτων. τὸ γὰρ ἐξέλετο φρένας θεὸς, ἐπί τε γλαύκου πρὸ τούτων εἰπὼν, καὶ νῦν ἐπὶ τοῦ βασιλέως. ἐκεῖ μὲν, ἐπὶ ἐπαίνου τὸν λόγον ἔθετο καθὰ καὶ Πορφυρίῳ δοκεῖ, ἀντὶ τοῦ ἐξαιρέτους τὰς τοῦ γλαύκου φρένας ἐποίησεν. ἐνταῦθα δὲ, ἐπὶ ψόγου, ἀντὶ τοῦ ἐστέρησε φρενῶν. διπλῆ δὲ ἐνταῦθα γραφή. ἐκ γάρ οἱ φρένας εἵλετο. καὶ, ἐκ γὰρ εὖ ἤγουν αὐτοῦ φρένας εἵλετο. τὸ δὲ ἐχθρὰ μοι τούτου δῶρα, τῷ Σοφοκλεῖ γέγονεν ἀφορμὴ, γνωματεύσασθαι ὅτι ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα, κοὐκ ὀνήσιμα. διὸ εἴπερ καὶ ὁ Σοφοκλῆς μαστιγοφόρος ὁμοίως τῷ Ἀχιλλεῖ, ἀναπόμπιμον τὸ τοῦ ἐχθροῦ τὴν ἀρχὴν ἔθετο δῶρον, εὖ ἂν ἐποίησε κατὰ οἰωνὸν αἴσιον. καταχρηστικῶς δὲ νῦν ἔφαμεν ἀναπόμπιμον, κυρίως γὰρ ἀναπόμπιμα, τὰ πεμφθέντα μὲν αὖθις δὲ ἀναστραφέντα διὰ τὸ δυσαρεστηθῆναι. οἷς ἐοίκασι καὶ τὰ τοῦ χρύσου πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα ὑπὲρ λύτρου τῆς θυγατρός. τὸ δὲ, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ, ὡς ἀμερίας καὶ Νεοπτόλεμος οἱ γλωσσογράφοι φασὶν, ἀντὶ τοῦ, ἐν μισθοφόρου τίθεμαι τάξει. καὶ ἴσον αὐτὸν ἔχω καρὶ ἀνδρί. ἐλοιδοροῦντο γὰρ καὶ διὰ ἀτιμίας ἤγοντο οἱ καὶ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ κείμενοι κᾶρες, ὡς πρῶτοι μισθοφορήσαντες, ἤτοι μισθὸν ὑπὲρ μάχης λαβόντες, καὶ χρημάτων ἀποδόμενοι ψυχὰς, καὶ τὴν εὐγενῆ ἐπικουρίαν καπηλεύσαντες, καὶ πρὸ τοῦ πολέμου ἀνδραποδισθέντες τῇ μισθοφορᾷ, καὶ χρήμασιν ἤδη ἀπαχθέντες αἰχμάλωτοι. καὶ μὴν ὥς φησιν Ἀπίων, οὐ καλῶς ἂν ὁ Ἀγαμέμνων καρὶ ἐοικέναι λέγοιτο, ἀλλὰ μᾶλλον ὁ Ἀχιλλεὺς, ὁ πρὸς ὑποσχέσεις μαχόμενος. καὶ εἰπὼν δὲ, ἐκ γὰρ δή μ' ἀπάτησε. καὶ ἄλλως δὲ, εἰ καὶ ἐμισθοφόρησαν φασὶν οἱ κᾶρες, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τῶν τρωϊκῶν, οὐδὲ πρὸ τοῦ Ὁμήρου. πόθεν οὖν φησὶν οἶδεν ὁ Ἀχιλλεὺς μισθοφόρους τοὺς κᾶρας, ἐφ' οἷς λέγει ὁ αὐτὸς, ὅτι τινὲς ἐν μέρος λόγου ἀκούσαντες καὶ προπαροξύναντες, ἔγκαρος ἔγραψαν, καὶ τὸν φθεῖρα ἀπέδωκαν. ἵνα λέγῃ ὁ Ἀχιλλεὺς, ὅτι ἐν αἴσῃ ἔγκαρος, ἤτοι φθειρὸς τίθεμαι τὸν Ἀγαμέμνονα, ὡς ἀπὸ εὐθείας τῆς ἔγκαρ, ὡς μάκαρ μάκαρος. οἷς πάλιν αὐτὸς ἀντιλέγων, ἐρωτᾷ τοὺς ταῦτα λέγοντας, ὅτι πόθεν ἔγκαρος ὁ φθείρ. ἕτεροι δὲ εἰς δύο τε μέρη διαιροῦσι τὴν λέξιν ταύτην, καὶ ὀξύνουσι τὴν λήγουσαν, καὶ τὴν αὐτὴν αὖθις ἀποδιδόασιν ἔννοιαν. λέγοντες, ὡς τιμῶ αὐτὸν ἐν μοίρᾳ καρὸς, ὅ ἐστι φθειρὸς τοῦ περὶ τὴν κεφαλὴν, τουτέστι τοῦ μηδενὸς τιμῶμαι αὐτόν. μάλιστα δὲ, τοῦ εὐτελεστάτου. τὸ γὰρ ἀξιοῦν τινα τοῦ μηδενὸς, ἄλλως ἐστὶ φράζεσθαι. διό ὡς Σοφοκλῆς, τἄλλα ἐγὼ καπνοῦ σκιᾶς οὐκ ἂν πριαίμην. ὃ δοκεῖ ἐκ Πινδαρικοῦ ῥητοῦ πεπλέχθαι τοῦ, σκιᾶς ὄναρ ἄνθρωπος. τὸ δὲ ἐγγὺς ὀλίγου τινὸς τιμᾶσθαι τινα, καὶ ὀβολοῦ τιμᾶσθαι οἱ ὕστερον ἔλεγον ἀττικοί. καὶ τοιαῦτά τινα. ἐξ ἧς ἐννοίας, καὶ ἀλώνητα δουλάρια παρὰ τοῖς παλαιοῖς, τὰ ὡς εἰπεῖν εὔωνα. λέγεται δὲ ὁ ἄτιμος, καὶ οὐκ ἐν ἀριθμῷ κεῖσθαι, ὁμοίως οὐδὲ ἐν λόγῳ εἶναι. τὸ ἴσον δὲ, οὐκ ἂν πριαίμην οὐδενὸς λόγου τὸν δεῖνα. ἄλλοι δὲ γράφουσι μὲν καὶ αὐτοὶ προπαροξυτόνως, ἔγκαρος, καὶ κλίνουσιν ἔγκαρ ἔγκαρος, τὴν δὲ λέξιν ἐπὶ ἐγκεφάλου νοοῦσιν, ὅν φασιν ὑπὸ ἀθηναίων μὴ ἐσθίεσθαι. ἵνα λέγῃ, ὅτι ἀποτροπάζομαι τὸν βασιλέα, ὡς τινὲς τὸν ἔγκαρα, ὃν ὁ Λυκόφρων, ἔγκαρον λέγει. ὡς εἴ τις εἴποι καὶ τὸν μάρτυρα, μάρτυρον. καὶ τὸν ἀλάστορα, ἀλάστορον. οὗ χρῆσις παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, ἀλαστόροισιν ὀμμάτων κύκλοις. καὶ τοῦτο μὲν ἕτεροι. ἐν οἷς καὶ ὁ Πλούταρχος, ἱστορῶν

ρῶν καὶ αὐτὸς ἐν συμποσιακοῖς, ὅτι ἐπεὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἤσθιον οἱ παλαιοὶ, διὰ τοῦτο εἶπεν Ὅμηρος τὸ, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ, τὸν ἐγκέφαλον οὕτω προσειπών, διὰ τὸ ῥίπτειν φησὶ καὶ ἀποβάλλειν μυσαττομένους αὐτόν. καὶ μάλιστα εἴπερ χοιρεῖος ἦν. χοιρείου γὰρ ἐγκεφάλου θέμις φασὶν οὐκ ἦν ἐσθίειν, διὰ τοὺς δοξάζοντας ἴσον ἂν εἶναι μεταλαμβάνειν αὐτοῦ, καὶ κυάμων τρώγειν, καὶ κεφαλῶν οὐ μόνον τοκήων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων βεβήλων. εἰς ἐπίτασιν δὲ τοῦ κατὰ τὸν ἐγκέφαλον μύσους, ἔδοξέ τισιν ὧν καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ ἀθηναῖος, οὐδ' ὀνομάζεσθαι τὸν ἐγκέφαλον πρός τινος τῶν παλαιῶν. Σοφοκλῆς γοῦν φησὶν ἐν τραχινίαις, λευκὸν μυελὸν αὐτὸν εἰπεῖν ἐκκλίνων τὸ μὴ ὀνομαζόμενον. Εὐριπίδης δέ που, περὶ ἀστυάνακτος ἔφη. ἔνθεν ἐκγελᾷ ὀστέων ῥαγέντων φόνος, ἵν' αἰσχρὰ μὴ λέγω. ἀλλ' αὐτὸς μὲν οὕτω σημειωσάμενος οὐκ εὐστόχησε. πολλὴ γὰρ χρῆσις τῆς λέξεως παρά τε ἄλλοις, καὶ τῷ εἰπόντι ὡς οὐδ' ἂν ἐγκεφάλων ἔσθιον λίπη. ὡς δὲ καὶ ἱερὸν ἡ κεφαλὴ ἐνομίζετο, καί τινες δι' αὐτὸ ἀπείχοντο μυελοῦ, δῆλόν φασιν, ἐκ τοῦ, καὶ κατ' αὐτῆς ὀμνύειν πολλούς. καὶ ἐν παρμοῖς δὲ προσκυνεῖσθαι αὐτήν. καὶ μάλιστα διὰ τὸ ἁπάσας ἐν αὐτῇ τὰς αἰσθήσεις εἶναι. καὶ τοιάδε μὲν καὶ ταῦτα. Οἱ δὲ ἀκριβέστεροι, τὸ καρὸς, ἀντὶ τοῦ κηρὸς καὶ θανάτου φασὶ, συστολῇ τοῦ η εἰς α. καθ' ὃ, καὶ μάκαρες θεοὶ λέγονται οἱ μὴ καρὶ τοιαύτῃ ὑποπίπτοντες. ἔστι δὲ, τὸ, οὕτω νοῆσαι, τίω μιν ἐν καρὸς αἴσῃ, ὅμοιον τῷ, ἐχθρὸς μοι κεῖνος ὁμῶς ἀΐδαο πύλῃσι. ταυτὸν γάρ εἰσιν αἱ τοῦ ᾅδου πύλαι καὶ ἡ κήρ. Ἰστέον δὲ, ὡς εἰ καὶ περὶ τοῦ ζωϊκοῦ ἐγκεφάλου ἐδηλώθη τὰ ῥηθέντα, ὅμως διὸς ἐγκέφαλος ἦν κατὰ Παυσανίαν, κάλλιστόν τι βρῶμα. ὁποῖα ἴσως καὶ τὰ παρὰ τῷ κωμικῷ εὖ ἠρτυμένα θρία τοῦ ἐγκεφάλου. ἔστι δὲ ἡδὺς καὶ ὁ τοῦ φοίνικος τοῦ δένδρου ἐγκέφαλος. ἐν τούτοις δὲ ὅρα ὡς οὐκ εἰς τὸ πᾶν ἀληθές ἦν τὸ μὴ ἐσθίειν ἐγκεφάλου τοὺς ἀθηναίους, εἴγε θρίοις ἐχρῶντο, ἅπερ ἦσαν ἐγκεφάλου ἑψήματα περίεργα ἐντὸς κείμενα θρίων, ἤγουν φύλλων συκῆς. ὡς δὲ ὁ εἰρημένος τοῦ φοίνικος ἐγκέφαλος ἥδυστατος ὢν, ὅμως κεφαλαλγής ἐστι σφόδρα. καὶ ὡς ἐσθίαι ρεθεὶς, αὐαίνει τὸν φοίνικα, ἡ πεῖρα ἱκανῶς ἔδειξεν. Ὅτι ἵνα μὴ ὑπονοηθείη ὁ ἀχιλλεὺς πλειόνων δώρων ὀρέγεσθαι, φησὶ κατὰ λόγον ὡρισμένης αὐξήσεως ἀποφατικῶς, ὡς οὐδ' εἴ μοι δεκάκις τε καὶ εἰκοσάκις τόσα δοίη ὁ βασιλεὺς, ὅσα τέ οἱ νῦν ἔστιν, οὐδέ κεν ὣς ἔτι, ἤγουν οὐδ' αὖ οὕτω, θυμὸν πείσῃ, πρίν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμεναι τουτέστι πᾶσάν μοι ἀποδοῦναι θυμαλγέα λώβην, ἤτοι ἀντιλωβηθῆναι. ἐν τῷ μέσῳ δὲ μεταβαίνων ἐκ τοῦ ὡρισμένου, καὶ εἰς πάντῃ ἀόριστον αὔξησιν, λέγει. καὶ εἴ ποθεν ἄλλα γένοιτο. ἐφ' οἷς πλέον τὴν αὔξησιν ἐκκορυφῶν, φησίν. οὐδ' ὅσα ἐς ὀρχομενὸν προτινίσσεται ἤτοι φέρεται, ἔρχεται. οὐδ' ὅσα θήβας αἰγυπτίας. ἐπὶ δὲ τούτοις ἐνθουσιῶν οἷον ὑπὸ θυμοῦ, προστίθησι τὴν τῆς αὐξητικῆς ὑπερβολῆς ἀκρότητα. οὐδ' εἴ μοι τόσα δοίη, ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε, τουτέστιν οὐδ' ἄν μοι δοίη τὰ ὑπερπίπτοντα πάντας ἀριθμούς. ἢ ὡς οἱ παλαιοί φασιν, οὐδὲ εἴ μοι δοίη ὑπὲρ τὰ τῆς οἰκουμένης ἀγαθά. καὶ νῦν μὲν, ταῦτα. ὀλίγον δέ τι τῷ λόγῳ προελθὼν, μνησθήσεται καὶ ἑτέρου πλούτου τοῦ περὶ τὴν φθίαν, καὶ τοῦ περὶ τὸν τοῦ πυθίου ναόν. καὶ ὅρα τὴν εὔτακτον αὔξησιν, ἐκ τοῦ μετρίου καὶ πεπερασμένου ἠρέμα προϊοῦσαν ἐπὶ τὸ ἄπειρον. καὶ ὅτι πάνυ πλούσιον ὑπεμφαίνει τὸν βασιλέα εἶναι, εἴπερ καὶ ὑπὲρ εἰκοσαπλάσιον τῶν ὑπεσχημένων πολλῶν δώρων τῷ ἀχιλλεῖ περιουσιάζεσθαι φαίνεται ἐν τῷ, ὅσα τέ οἱ νῦν ἐστι. Τὸ δὲ προτινίσσεται, ὅτι διφορεῖται κατὰ τὴν γραφὴν, ὡς τῷ τε λόγῳ τῶν διὰ τοῦ ισσω ῥημάτων, καὶ ὡς ἀπὸ τοῦ νέω νείω τὸ πορεύομαι, ἐν ἄλλοις ῥηθήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ φιλομαθῆ, καὶ πολυΐστορα τὸν ἀχιλλέα ὑποδεικνὺς ὁ ποιητὴς, ποιεῖ ἐν τῇ περὶ θηβῶν μνήμῃ, λέγοντα οὕτω. ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται, αἵθ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκάστην ἀνέρες ἐξοιχνεῦσιν, ἤτοι ἐξίασι σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφι. δηλοῖ δὲ διὰ τούτων, τό, τε τῆς πόλεως μέγεθος. μεγίστη γὰρ πάντως ἡ ἑκατόμπυλος, καὶ τὸ τῶν ἐνοικούντων πολυάνθρωπον. ναὶ μὴν, καὶ τὸ πολὺ τῆς δυνάμεως. ἑκατὸν γὰρ τάγματα ἱππέων τῇ πόλει. ὧν ταγμάτων ἕκαστον ἐξηρτύετο ὑπὸ διακοσίων ἁρματηλατῶν. ὥστε εἴπερ ἐν καιρῷ χρείας διανέμοιτο ἡ δύναμις τῇ ἑκατομπύλῳ, διακοσίους λαχεῖν ἀνὰ ἑκάστας. οὕτω γὰρ πληθυντικῶς, καὶ οὐχὶ ἑκάστην ἑνικῶς πολλοὶ γράφουσι τῶν παλαιῶν παρασημειούμενοι, ὡς οὐδέποτε πύλην ἑνικῶς λέγει ὁ ποιητὴς, ἀλλὰ πύλας. εἰ δὲ τοσαῦται μυριάδες ἱππέων ταῖς θήβαις, οἱ λοιποὶ στρατιῶται ὅσοι; πόσοι δὲ τὸ κοινόν; ἡ δὲ τοσούτους διοικοῦσα πόλις, σκοπητέον ὅπως ὅρα εἶχε πλούτου. ὅτι δὲ κἀνταῦθά τινες ἀμφιβόλου ἐννοίας ἐνόησαν, ἔστιν ἑτέρωθεν ἀναλέξασθαι. τοῦτο δὲ μόνον ἄρτι καίριον εἰπεῖν, ὡς διακοσίους μὲν ἀμφιβαλεῖν εἶναι ἢ μόνους αὐτοὺς ἱππεῖς, ἤτοι τοὺς παραιβάτας, ἢ σὺν καὶ τοῖς ἡνιόχοις, ἔχεται λόγου. ὑπονοῆσαι δὲ, καὶ τοὺς ἵππους δύνασθαι συναριθμεῖσθαι, ἢ καὶ τὰ ἅρματα πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ διακόσια ἀριθμοῦ, οὐκ ἄν τις ὅλως ἀποδέξοιτο. φασὶ δὲ τὰς θήβας ταύτας πάλαι ποτὲ βασίλειον εἶναι τῶν αἰγυπτίων, καὶ διὸς πόλιν ἐν παραθέσει λέγεσθαι, ἢ συνθέτως διόσπολιν. εἴρηται δὲ περὶ αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ, καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. δῆλον δὲ ὅτι κατὰ τὴν Ἡροδότου ἱστορίαν, οὐ μόνον αὗται, ἀλλὰ καὶ ἡ βαβυλὼν ἑκατόμπυλος ἦν. ὁ δὲ γεωγράφος, ἱστορεῖ ὅτι θῆβαι ἡ καὶ διός πολις, μητρόπολις αἰγύπτου πάλαι. εἶχε δὲ καὶ ἱερὰ, ὧν τὰ πολλὰ ἀκρωτηρίασε Καμβύσης. ὕστερον δέ φησι, κωμηδὸν συνῳκεῖτο, καὶ ἐδείκνυτο ἴχνη τοῦ μεγέθους ἐκείνης ἐπὶ πολλὰ στάδια. καὶ ταῦτα μὲν ἐν βραχίστῳ περὶ θηβῶν. Ὀρχομενὸς δὲ πόλις ἐν τῇ εὐρώπῃ κομῶσα καὶ αὐτὴ πλούτῳ, πλὴν ἀλλοδαπῷ. ἐπεὶ γὰρ ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἱστόρηται, ὀχυρὸν ἦν τὸ φρούριον, πολλοὶ τῶν περιοίκων ἐπίστευον ἐκείνῳ τὰ χρήματα. Ὅρα δὲ

ὅτι

ὅτι περὶ μὲν Θηβῶν Αἰγυπτίων ἱστόρησέ τι ὁ ποιητὴς, διὰ τὸ μὴ πάνυ ἐγνῶσθαι αὐτὰς τοῖς Ἕλλησι. περὶ δὲ τοῦ Ὀρχομενοῦ εἶπεν οὐδέν. ἐγνωρίζετο γὰρ αὐτὸ, καὶ οὐκ εἶχεν ἐκτοπισμόν. πολλοὶ δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ὡς καὶ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ δηλοῦνται, Ὀρχομενοί. ὧν καὶ ὁ περὶ Βοιωτίαν, ὃς καὶ Μινύειος ἐλέγετο, ἀπὸ Μινύου ποταμοῦ περιῤῥέοντος. καὶ ὁ Θετταλικὸς ἢ Μακεδονικός. τοῦτον δὲ βαρβαρίζοντες νῦν οἱ πολλοὶ ἐν παραγραμματισμῷ Χαρμένας λέγουσιν. ἦν δὲ καὶ Ἀρκαδικὸς Ὀρχομενὸς, ὁ παρ' Ὁμήρῳ πολύμηλός που ἐπονομασθείς. Τὸ δὲ Αἰγυπτίας, συνέλιδε ἀναγκαίως τὴν προπαραλήγουσαν λόγῳ δακτύλου. ἡ δὲ αἰτία, εἴρηται ἀλλαχοῦ, περιϊσταμένη ἐς λόγον οὐ μόνον τοῦ μὴ ἔχειν ἂν ἄλλως μέτρῳ εὐχρηστηθῆναι τὴν τοιαύτην λέξιν δακτυλικῷ, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ φαίνεται, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀδρανὲς τῆς ἀπηχήσεως τῶν ψιλῶν τοῦ π' καὶ τοῦ τ', δι' ἣν ἀξύμβολά εἰσιν ἐκτείνειν τὰ πρὸ αὐτῶν. δῆλον δὲ καὶ ὅτι τὸ Αἰγυπτίας, πρὸς διαστολὴν ἑτέρων πρόσκειται Θηβῶν. ὧν Ὅμηρος μὲν τρεῖς εἰδέναι φαίνεται, ἄλλοι δὲ ἀπαριθμοῦνται πλείονας, ὡς ἑτέρωθι δεδήλωται. Σημείωσαι δ' ἐν τοῖς εἰρημένοις, καὶ τὸ τῶν ἀποφάσεων εὐφυὲς, ἃς ἐν καταρχαῖς ἔθετο στίχων, ὃ δὴ καὶ αὐτὸ κάλλιστόν ἐστιν ὥς φασιν οἱ τεχνικοί. ἔφη γὰρ, οὐδ' εἴ μοι δεκάκις. καὶ πάλιν, οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενόν. καὶ πάλιν, οὐδ' εἴ μοι τόσα δοίη. καὶ αὖθις, οὐδέ κεν ὣς ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσει. ἔνθα καὶ περιττὸν κεῖσθαι δοκεῖ τὸ ἔτι. καὶ πάλιν, οὐδ' εἰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ. καὶ ὕστερον δὲ, οὐδέ μιν ὣς γαμέω. Ὅτι πρὸς τὸ τὸν Ὀδυσσέα εἰπεῖν, ὡς γαμβρὸς ἔσται τῷ βασιλεῖ Ἀχιλλεὺς, ἀντιβαίνων μάλα σεμνῶς ὁ ἥρως, φησί. κούρην δ' οὐ γαμέω Ἀγαμέμνονος, οὐδ' εἰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ κάλλος ἐρίζοι. ἔργα δ' Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι ἰσοφαρίζοι. ἐν οἷς ὅρα ὡς καλλωπίζει παρίσοις τὸν λόγον διὰ τὴν προεμπεσοῦσαν ἐρωτικὴν ὑπόθεσιν, ἐν τῷ ἐρίζοι καὶ ἰσοφαρίζοι. ἔχει δέ πως ὁ τόπος οὗτος παραβραχὺ καὶ κυκλικοῦ σχήματος ἔμφασιν, ἐν τῷ, κούρην δ' οὐ γαμέω. καὶ, οὐδέ μιν ὣς γαμέω. Ὅρα δὲ καὶ ὅπως ηὔξησε κάλλος καὶ δεξιότητα γυναικὸς κατὰ μῦθον, ὃς τῷ μὲν κάλλει, τὴν Ἀφροδίτην ἐφιστᾷ, τοῖς δὲ γυναικείοις ἔργοις, τὴν Ἀθηνᾶν, ὡς δηλοῖ καὶ Ἡσίοδος. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐκ τοῦ γαμεῖν, οὐ μόνον αἱ γαμήλιοι ᾠδαὶ καὶ δᾷδες, ἀλλὰ καὶ πλακοῦς φασι γαμηλιὼν ἐν γάμοις πεσσόμενος, καὶ ὄνομα μηνὸς Ἀθήνησιν. ἔστι δὲ καὶ ἀρχὴ τοῦ γαμβρὸς ἡ τοιαύτη λέξις, ὃς δηλοῖ ποτὲ καὶ τὸν πενθερόν. ἔτι δὲ καὶ τοῦ γαμέτης ὁ ἀνὴρ, καὶ γαμετὴ ἡ γυνή. πάντως δὲ, ἐργάνης Ἀθηνᾶς μνεία ἐνταῦθα τῷ ποιητῇ, ὥσπερ νίκης Ἀθηνᾶς ἐν τοῖς κατὰ πόλεμον, ἧς μέμνηται καὶ Σοφοκλῆς ἐν τῷ, νίκη τ' Ἀθάνα. Ὅτι ὑποπλαλῶν κἀνταῦθα, χρείαν εἶναι καὶ ἀνδρίας τῷ βασιλεῖ ὁ Ἀχιλλεὺς, καὶ μὴ μόνον ἐξαρκεῖν τὸ βασιλεύειν, φησὶν, ὅτι ἄλλον ἑλέσθω ἐπὶ τῇ θυγατρὶ ὁ βασιλεὺς, ὅς τις οἷ τ' ἐπέοικε, καὶ ὃς βασιλεύτερός ἐστιν, ὡς μὴ πάνυ τοῦτο μέγα ὂν ἀληθῶς δίχα. Καὶ ὅρα βαρυνομένης ψυχῆς εἰρωνείαν, καθ' ἣν ἑαυτὸν κατασμικρύνει ὁ τηλικοῦτος Ἀχιλλεύς. ἴσως δὲ τὸ, ὃς βασιλεύτερός ἐστι, καὶ πρὸς τὸ τοῦ Νέστορος ἀποτείνεται τὸ, εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, ἀλλ' ὅγε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει. ἐκ τούτου δὲ νοητέον, ὡς οὔτι τῷ Ἀγαμέμνονι πάνυ σεμνὸν ἦν, οὔτε τὸ, καί μοι ὑποστήτω ὅσσον βασιλεύτερός εἰμι, οὔτε μὴν εἰ βασιλεύτατός ἐστιν, ὡς εὐρυκρείων. χρεία γοῦν τῇ βασιλείᾳ, καὶ πολλῶν ἀρετῶν. Ὅτι ἔστιν ἐνταῦθα ῥῆμα τὸ σόω, διὰ τοῦ ο μικροῦ ἐν τῷ, ἢν γὰρ δή με σόωσι θεοὶ, καὶ οἴκαδ' ἵκωμαι, ἐξ οὗ καὶ τὸ σόος ἔοικε γίνεσθαι. καὶ τὸ λαοσσόος. ἡ δ' αὐτὴ γραφὴ, καὶ μετ' ὀλίγα κεῖται ἐν τῷ, νῆάς τε σόῃ καὶ λαὸν Ἀχαιῶν.

Οἱ γαμῆσαι μὲν διὰ τοῦ η, τὸ εἰς γάμον ἐλθεῖν, ἤτοι γυναῖκα λαβεῖν. γαμέσαι δὲ διὰ τοῦ ε, τὸ γυναῖκα δοῦναι. ὡς δηλοῖ τὸ, Πηλεύς δή μοι ἔπειτα γυναῖκα γαμέσσεται. τοῦτο δὲ, ἐγγαμίζειν οἱ ὕστερον λέγουσιν, ὡς ἄν τις εἴποι ἐκπροικίζειν. Ὅτι Ἑλλὰς καὶ Φθία, πόλεις Θετταλικαὶ ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δεδήλωται, Ἀχαιΐδες καὶ αὐταὶ, διότι καὶ οἱ ἐκεῖσε Μυρμιδόνες, Ἀχαιοὶ ἐκαλοῦντο, κατὰ τὸ, Μυρμιδόνες δ' ἐκαλοῦντο καὶ Ἕλληνες καὶ Ἀχαιοί. περὶ δὲ ταύτας, καλαὶ γυναῖκες. φησὶ γοῦν, πολλαὶ δ' Ἀχαιΐδες εἰσὶν ἀν' Ἑλλάδα τε, Φθίην τε, κοῦραι ἀριστήων. διὸ καὶ ὁ Φοῖνιξ καλλιγύναικα τὴν Ἑλλάδα ἐρεῖ, πρὸς ὁμοιότητα τοῦ, Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα, ἐπιμαρτυρόμενος ἀλήθειαν τῷ μαθητῇ. ὃς καὶ ἑρμηνεύων τίνας λέγει ἀριστῆς, ἐπάγει. οἱ πτολίεθρα ῥύονται. φύλακες γὰρ πόλεων οἱ ἀριστεῖς. ἔστι δὲ τὸ πτολίεθρα ῥύεσθαι, ἀνάλογον τοῦ, οἳ ἐρυσίπτολιδές εἰσιν. Ὅτι τὸ ποιήσομαι ἄκοιτιν, ὀρθῶς ἐῤῥέθη. ποιητὸς γοῦν, ἤγουν θέσει καὶ ὁ γάμος, ὡς δηλοῦσιν οἱ διὰ βίου ἄζυγες. Ὅτι εὐδαίμονα ζωὴν Ἀχιλλεὺς οἴεται, οὐ μόνον τὸ, ἣν ἂν ἐθέλοι φίλην ποιήσασθαι ἄκοιτιν, ἀλλὰ καὶ τὸ γήμαντα μνηστὴν ἄλοχον, εἰκυῖαν ἤγουν ἐοικυῖαν ἀκοίτην, κτήμασι τέρπεσθαι, ἃ φησὶ γέρων ἐκτήσατο Πηλεύς. Καὶ σημείωσαι ὅτι οὐ πρῶτος Αἰσχύλος εἶπεν, ὡς τὸ κηδεύειν καθ' ἑαυτὸν ἀριστεύει μακρῷ, τουτέστιν ἄριστόν ἐστιν ἑκάστῳ τὴν αὐτῷ ἐοικυῖαν λαμβάνειν, καὶ μὴ τῶν ὑπερκόμπων γάμων ἐρᾶν, ἀλλὰ πρῶτος Ὅμηρος καὶ αὐτὸ ἐν τοῖς κατὰ τὸν Ἀχιλλέα ἐδίδαξε. Τὸ δὲ εἰκυῖαν, εἴπερ ἀπὸ τοῦ εἴκω τὸ πρέπω γίνεται, οὐκ ἔχει ἀναλογίας. ὥσπερ οὐδὲ τὸ εἰκός. μάλιστα δὲ ἀνάλογον κοινῶς, ἡ οἰκυῖα καὶ τὸ οἰκός, ὃ κεῖται καὶ παρ' Ἡροδότῳ. ἀφ' ὧν Ἀττικῶς ἡ ἐοικυῖα καὶ τὸ ἐοικός. εἰ δ' ἴσως ὥσπερ φρίσσω φρίξω πέφριχα καὶ τροπῇ τοῦ δασέος εἰς ψιλὸν πέφρικα, οὕτω καὶ εἴκω εἴξω εἶχα, καὶ κατὰ τροπὴν εἶκα, εἴη ἂν οὕτω ἀναλογίας ἐχόμενα καὶ ἡ εἰκυῖα καὶ τὸ εἰκός. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως εὔλογα. Ἡρωδιανὸς δὲ προϋποθεὶς ῥῆμα τὸ εἴδω, παράγει ἐξ αὐτοῦ μέσους παρακειμένους, ἐπὶ μὲν τοῦ θεωρῶ καὶ γινώσκω, τὸ οἶδα. ἐπὶ δὲ τοῦ ὁμοιῶ, τὸ οἶκα, ἐξ οὗ τὸ ἔοικα. οὗ ὑπερσυντέλικος ἐῴκειν κατὰ ἔκτασιν. Ὅτι ἐπιθυμίας φραστικὸν τὸ, ἔνθα δέ μοι μάλα πολλὸν ἐπέσσυ-

ὁ θυμὸς ἀγήνωρ τάδε ποιῆσαι. Ὅτι αἰτίαν ὁ Ἀχιλλεὺς ἀποδιδοὺς τοῦ μήτε τῶν βασιλικῶν δώρων δέεσθαι, μήτε τῶν ἄλλων ὧν εἶπε τῶν ἀμετρήτων, φησίν· οὐ γὰρ ἐμῆς ψυχῆς ἀντάξιον, οὐδ᾽ ὅσα φασὶν Ἴλιον ἐκτῆσθαι εὖ ναιόμενον πτολίεθρον, τὸ πρὶν ἐπ᾽ εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν. οὐδ᾽ ὅσα λάϊνος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει Φοίβου Ἀπόλλωνος, Πυθοῖ ἐνὶ πετρηέσσῃ. εἶτα καὶ τῆς τοιαύτης αἰτίας αἰτίαν ἀποδιδοὺς κατὰ λόγον παρεμβολῆς, φησί. ληϊστοὶ μὲν γάρ τε βόες, καὶ ἴφια μῆλα, κτητοὶ δὲ τρίποδές τε, καὶ ἵππων ξανθὰ κάρηνα· ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἐλθεῖν, οὔτε λεϊστή, οὔθ᾽ ἑλετή, ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψηται ἕρκος ὀδόντων, τουτέστιν ἐπειδὰν τὸ ψυχικὸν πνεῦμα ἐκλίπῃ τὴν κεφαλήν. Καὶ σημείωσαι ὅπως καὶ ἐνταῦθα πλούτου μνήμην κατέσπειρεν, ἐπιμερίσας τεχνικῶς διαφόροις τόποις ἓν νόημα, διὰ τὸ ἀπροσκορές. καὶ πρῶτα μέν, πάντη ὡρισμένως εἰπών, τὸ δεκάκις καὶ εἰκοσάκις. εἶτα μέσως τό, ὅσα οἱ νῦν ἐστιν. ὅπερ πρὸς μὲν τὸν βασιλέα ὥρισται, τὸν καὶ ἔχοντα καὶ εἰδότα. πρὸς δὲ τὸν Ἀχιλλέα, οὐχ ὥρισται, ἀγνοεῖ γάρ. μεθ᾽ ὅ, πάντη ἀορίστως τό, εἴποθεν ἄλλα γένοιτο. καὶ τό, ὅσα ἐς Ὀρχομενὸν ἵκει, καὶ εἰς Θήβας Αἰγυπτίας. ἐφ᾽ οἷς μνησθεὶς ἄρτι καὶ τοῦ Τρωικοῦ ποτε πλουτισμοῦ, καὶ τοῦ ἐν Πυθοῖ, καὶ ἐπὶ πᾶσι, πλαγίως καὶ εὐμεθόδως προσκρίνας καὶ ἕτερον πλοῦτον ζωϊκὸν πολὺν καὶ ἀόριστον. τὸ γοῦν, ληϊστοὶ βόες καὶ μῆλα καὶ τρίποδες καὶ ἵπποι, ταυτόν τι παραλαλεῖ ὡς εἴπερ ἔλεγεν, ὅτι οὐδὲ εἴ τις που ληϊστὸς πλοῦτος ὀφθείη, οὐδ᾽ αὐτὸς ἀντάξιος τῆς ἐμῆς ψυχῆς, καὶ διὰ τοῦτο οὐδ᾽ αὐτὸς τὸν ἐμὸν θυμὸν ἔπεισεν ἄν. ὥστε εἰ μὴ πολυσχήμων ἦν ὁ ποιητὴς καὶ πολύτροπος, εἶχεν ἂν οὕτως εἰπεῖν πάντα συναπτῶς. οὐδ᾽ εἴ μοι πολλάκις τόσα δοίη, ὅσα τε νῦν ἔχει καὶ εἴποθεν σχοίη, οὐδ᾽ ὅσα ἐν Ὀρχομενῷ καὶ Θήβαις, καί ποτε ἐν τῇ Τροίᾳ, καὶ ὅσα ἐν Πυθοῖ, καὶ ὅσα ἐκ λείας, οὐδ᾽ οὕτως ἐμὸν θυμὸν πείσει. Καὶ ὅρα θυμικὴν ἔννοιαν, ἐρεῖ γὰρ ἄν τις ὅτι ἃ μὲν ἔχει ὁ βασιλεύς, καὶ ἅπερ ἂν σχοίη, δοίη ἄν σοι τυχὸν ὦ Ἀχιλλεῦ, τὰ δὲ κατὰ Ὀρχομενὸν καὶ τὰ ἐν Θήβαις καὶ Τροίᾳ καὶ Δελφοῖς καὶ τὰ ἁπλῶς ληϊστά, τί δή ποτε τοῖς δοθῆναί σοι δυναμένοις ἐγκατέλεξας; θυμὸς ἄρα ὑπερβάλλει σοι καὶ τοιαῦτα λαλεῖν. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι πάλαι πολὺν εἶχε πλοῦτον ὡς εἰκός ποτε καὶ ἡ Τροία, διὸ καὶ ἐξήρκεσεν εἰς μισθοφορὰν στρατιᾶς πολλῶν ἐπικούρων τοσαετῆ, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλωθήσεται. πλουσιώτατον δὲ καὶ τὸ ἐν Δελφοῖς ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐξ ἀναθημάτων, ὡς δῆλον ἐκ τῶν παλαιῶν ἱστοριῶν. οὐ μόνον γὰρ ἀνδριάντες πάγχρυσοι προέκειντο, καὶ ζώων τύποι, καὶ σκεύη, καὶ λοιπά, ἐν οἷς καὶ αἱ τοῦ Κροίσου χρυσαῖ πλίνθοι, ὧν ἐκεῖνος τὸ πολυτίμητον ἐμπορευσάμενος ψεῦμα τοῦ χρησμοῦ ἐξωνήσατο, ἀλλὰ καὶ λοιπὸς πλοῦτος ὑπωρώρυκτο κατὰ γῆς ἐν τῷ ἱερῷ, ὃ καὶ συληθεὶς ὕστερον. ἱστορεῖ γοῦν ὁ γεωγράφος, ὅτι λέγονται οἱ Φωκεῖς συλῆσαι τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν κατὰ Φίλιππον τὸν Ἀμύντου. ἐπίφθονος γάρ φησιν ὢν ὁ πλοῦτος, δυσφύλακτός ἐστι κἂν ἱερὸς ᾖ. ὅθεν ὁ Φωκικὸς καὶ ἱερὸς καλούμενος ἐξήφθη πόλεμος. γέγονε δὲ καὶ πρότερον σύλησις, ἥτις τὸν ἐφ᾽ Ὁμήρου λεγόμενον πλοῦτον ἐξεφόρησεν. ὡς δὲ καὶ ἐν Σαμοθρᾴκῃ ἐσυλήθη ἱερόν ποτε πλούσιον, ἐν τοῖς ἑξῆς προγραφήσεται. Σκοπητέον δὲ καὶ ὅτι τῶν ἐνταῦθα ἱστορικῶν ὑπερβολῶν, ἃς καὶ αὐτὰς ὁ ποιητὴς διεῖλε διαφόροις τόποις, ἐν μὲν Θήβαις καὶ Ἰλίῳ, ἰθαγενὴς ἦν ὁ πλοῦτος, τῷ μέντοι Ὀρχομενῷ ἔπηλυς ἐτύγχανεν. ἦν γὰρ οἷον γαζοφυλάκιον διὰ ἀσφάλειαν τῆς πόλεως, ὡς προγέγραπται. καὶ τῷ Πυθίῳ δὲ ναῷ, οὐκ ἐγχώριος ὁ ὄλβος, διὰ τὸ τῶν ἀναθημάτων ἀλλοδαπόν. οὕτω πολυειδὴς ὁ ποιητὴς καὶ ἐν ταῖς ποικίλαις τῶν ἱστοριῶν παρενθέσεσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἀντάξιον, ἀντὶ πληθυντικοῦ λεχθέν, ἀττικῶς ἐσχημάτισται κἀνταῦθα καὶ ἕτερα πολλά. τὸ γὰρ ὀρθὸν τοιοῦτόν ἐστιν. οὐκ ἀντάξιά μοι ψυχῆς, οὐδὲ τά, καὶ τά. καὶ μὴν ἄλλως, ἀττικίζεται καὶ τὸ τὰ ἑνικὰ πληθύνειν, δι᾽ ὧν, οὕτως ἀμυντέα ἐστὶ τοῖς κοσμουμένοις, καί, οὐ γυναικῶν ἡσσητέα. ἀντὶ τοῦ ἀμυντέον καὶ ἡσσητέον. καί, συνεκποτέ᾽ ἐστί σοι καὶ τὴν τρύγα, ἤγουν συνεκποτέον. Τὸ δὲ ὅσα φασί, πρὸς ἀκρίβειαν εἴρηται. οὐ γὰρ οἶδεν ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν ποτὲ πλοῦτον τῆς Τροίας, ἀλλὰ φασκόμενον ἔμαθε. Τὸ δὲ ἐκτῆσθαι, ἀττικόν ἐστι καὶ αὐτό, καὶ ἰωνικὸν δὲ ἀποβληθέντος τοῦ συμφώνου τῆς αὐξήσεως. τοιοῦτον καὶ τὸ ἐβούλευκε, καὶ τό, ἐξεπίακε. καὶ τό, τυρὸς ἐξεγλυμμένος, καὶ ἄλλα μυρία. εὕρηται δὲ ἡ λέξις καὶ παρὰ Ἡροδότῳ ἐκτημένοι εἰπόντι, ἀντὶ τοῦ κεκτημένοι. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ κακοφωνία τοῦ ἐν παρακειμένοις ἀναδιπλασιασμοῦ, ἢ διὰ ἐναλλαγῆς θεραπεύεται στοιχείων, δι᾽ ὧν, φέφραδα, πέφραδα. χεχίεικα, κεχέεικα. ἢ διὰ παντελοῦς ἀπελεύσεως τοῦ κατ᾽ ἀρχὴν στοιχείου. δι᾽ ὧν, ἔσπευκα, ἔφθακα, ἔζηκα. τοιοῦτον οὖν καὶ τὸ ἐκτῆσθαι καὶ τὰ κατ᾽ αὐτό. ὡς καὶ τὸ ἐσφαλμένον. καὶ τὸ ἐβλάστηκε. καὶ τὸ ἐχάλκευται, κατὰ προφορὰν ἀττικήν. καθ᾽ ἣν καὶ τὸ ἔβλαμμαι, καὶ πάντες οἱ τοιοῦτοι σχηματισμοί, ἤγουν οἱ διπλασιαζόμενοι παρακείμενοι, ἄνευ τοῦ ἄρχοντος συμφώνου προφέρονται. τοιαῦτα καὶ τὸ εἴληχα καὶ εἴληφα καὶ τὸ εἵμαρται, ἐπεντεθειμένον τὸ δίχρονον ἔχοντα. πρὸς δὲ ὁμοιότητα τοῦ ἐκτῆσθαι, εἴρηται καὶ τό, φύσκαι προσεπατταλευμέναι παρὰ Κρατίνῳ, ὃ τὸ κοινόν, πεπατταλευμέναι. ὁμοίως καὶ τό, ὄστρακον φέρει τὸν θαυμαζόμενον μαργαρίτην λίθον, ὃν καλοῦσιν Ἰνδοί, βέρβερι. ἔστι δ᾽ ἐκεῖνο κτενὶ παραπλήσιον. οὐ διέγλυπται δέ, ἀλλὰ λεῖόν ἐστι. τὸ δὲ διέγλυπται ἀττικόν. ὃ κοινῶς, διαγέγλυπται λέγεται. Ὁμηρικοῦ δὲ ζήλου, καὶ τό, ἐκτήσθω δ᾽ ὁ θέλων τὸν ἀπείρονα χρόνον, κεῖται γὰρ παρ᾽ Ἀθηναίῳ, ἀντὶ τοῦ κεκτήσθω. Σημείωσαι δὲ καὶ τὴν σαφήνειαν τοῦ, πρὶν ἐπ᾽ εἰρήνης καὶ ἑξῆς. τὸ μὲν γὰρ πρίν, ἑρμήνευται διὰ τοῦ ἐπ᾽ εἰρήνης. αὐτὸ δέ, διὰ τοῦ, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν. τὸ δὲ νόημα τοῦτο, Ἀχιλλεὺς ἐπίτηδες λέγει. αἰνιττόμενος, δι᾽ αὐτὸν ἀπορεῖν χρημάτων ἄρτι τὴν Τροίαν. ὃς πολεμαρχῶν

χῶσιν ἠλπίζετο τὰ περὶ αὐτήν. ἡ δὲ ῥηθεῖσα σαφήνεια, καὶ νοήματός ἐστιν ἐπιμονή, παραφρασθέντος τείχη. τοῦτο μὲν γοῦν τὸ πρίν. καὶ τὸ, ἐπ' εἰρήνης. καὶ τὸ, πρὶν ἐλθεῖν ἀχαιούς. δωριέων δέ φασιν, ὁ τοῦ οὐδετέρου ἄρθρου πλεονασμὸς ἐν τῷ, τὸ πρίν. οἱ ἀντὶ τοῦ, πρὶν, καὶ νῦν καὶ πάλαι καὶ τῶν ὁμοίων, τὸ πρίν φασι καὶ τὸ νῦν καὶ τὸ πάλαι καθ' ἕν τι μέρος λόγου. ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἄλλα. δοκεῖ δὲ καὶ ἀττικῶς ἐμμελεῖσθαι τὰ τοιαῦτα. ἵνα νοοῖτο, κατὰ τὸ πρὶν ὥστε τοῦ χρόνου κατάστημα, ἢ κατὰ τὸ πάλαι, ἢ κατὰ τὸ νῦν. ἀλλὰ τάδε μὲν πάντα κατὰ πτῶσιν αἰτιατικήν. τὸ δέ γε, τῷ τέως καὶ τῷ τότε. καὶ, τῷ μεταξὺ, οὐδὲν μὲν ἐκώλυε καθ' ὁμοίαν πτῶσιν συνεστάλθαι καὶ αὐτά. ἔδοξε δὲ, ὅμως τοῖς ἀττικίζουσι, κατὰ δοτικὴν αὐτὰ προενεγκεῖν, ἐλλείψει προθέσεώς τε καὶ ὀνόματος χρονικοῦ, ἵνα ᾖ, ἐν τῷ τότε καιρῷ, ἢ χρόνῳ. ἢ ἐν ἴσῳ τῷ. οὕτω δὲ καὶ ἐν τῷ τέως. καὶ ἐν τῷ μεταξύ. Ἀφήτωρ δὲ Ἀπόλλων, ἢ ὁ τοξότης ἐκ τοῦ ἀφίημι ἀφήσω, ἐξ οὗ καὶ ἥμων ὁ ἀκοντιστής, ἢ ἐκ τοῦ ἀ, ὃ δηλοῖ τὸ ὁμοῦ, καὶ τοῦ φῶ τὸ λέγω. οἱονεὶ ὁμοφήτωρ ὁ πᾶσι διδοὺς τὰς ὀμφάς. ἐν δὲ τοῖς τοῦ γεωγράφου, φέρεται ὅτι ἀφήτορά τινες δέχονται, ἤγουν νοοῦσι θησαυρόν. ὅθεν ἀφήτορος οὐδὸν τὸν κατὰ γῆς θησαυρὸν, ὡς ἐν τῷ ναῷ κατορωρυγμένον πλούτου. καὶ δοκεῖ κατὰ τὸν τοιοῦτον λόγον, γλώσσης τινὸς εἶναι τὴν τοιαύτην λέξιν. ὁ δ' αὐτός φησι καί τινα ὀνομάρχον ἐπιχειρῆσαι ἀνασκάπτειν νύκτωρ τὸν ῥηθέντα πλοῦτον, σεισμῶν δὲ γενομένων μεγάλων, ἔξω φυγεῖν, καὶ παύσασθαι τῆς ἀνασκαφῆς. Τὸ δὲ ληϊστοὶ, ἀπὸ τοῦ ληΐζω γίνεται, ἢ μᾶλλον ἀπὸ τοῦ λεία, κατὰ διάλυσιν λεϊστοί. διὸ καὶ κατωτέρω, ψυχὴ λεϊστή φησι διὰ τοῦ ε, ὅπερ ἐκταθὲν εἰς η ἐποίησε τὸ ληϊστόν. ἔστι δὲ παθητικῆς μὲν διαθέσεως ὁ ληϊστός, ἐνεργητικῆς δὲ ὁ ληϊστὴρ καὶ ὁ ληϊστής, καὶ ἐν συναιρέσει, λῃστής. τὸ δὲ κτητοὶ, διάφορόν ἐστι πρὸς τὸ, ληϊστοί. ληΐζεται μὲν γάρ τις πολεμῶν. κτᾶται δὲ γενικώτερον, καὶ ἀνταλλαττόμενος, ἢ χάριν λαμβάνων, ἢ ἕρμαιον εὑρίσκων, ἢ ἄλλως ὁπωσοῦν. πάρεισι δὲ τὸ ληϊστοὶ καὶ κτητοί. ὥσπερ καὶ τὸ, ψυχὴ λεϊστὴ καὶ ἑλετή. ἔστι δὲ λεϊστὴ μὲν, ἡ ἀκουσίως ἑλκομένη. ἑλετὴ δὲ, ἡ ἑκουσίως ἐπανερχομένη. καὶ ὡς ἂν εἴποι τις αἱρετὴ διὰ τὸ κατὰ προαίρεσιν. Τὸ δὲ ἵππων ξανθὰ κάρηνα, ἐμφαίνει χαίρειν τὸν Ἀχιλλέα τῇ τοιαύτῃ τῶν ἵππων χροιᾷ. πάλιν δὲ ἐλθεῖν, τὸ ἐπανελθεῖν, ὃ παλινζωΐα καὶ παλιγγενεσία λέγεται. Ὅτι τὸ διπλοῦν τῆς εἱμαρμένης, πολλαχοῦ αἰνίττεται ὁ ποιητής. οἷον, ὅτε Ζεὺς περὶ Σαρπηδόνος βουλεύεται. καὶ ὅτε ὁ κορίνθιος μάντις Πολύϊδος, τῷ παιδὶ Εὐχήνορι μαντεύεται, ἢ ἐν μεγάροις νόσῳ φθαρῆναι, ἢ ἐν τροίᾳ μάχῃ δαμῆναι. καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δὲ, ἔνθα αἴγισθος, εἴπερ οὐκ ἐμνᾶτο τὴν τοῦ βασιλέως μνηστὴν, καὶ αὐτὸν ἀπέκτεινε, οὐκ ἂν ὤλετο. καὶ ἐν οἷς οἱ τοῦ Ὀδυσσέως ἑταῖροι, ἔζων ἂν, μὴ φαγόντες τῶν ἡλίου βοῶν. καὶ ἐνταῦθα δὲ ὁμοίως ποιεῖ. λέγει γὰρ ἡ μήτηρ τῷ Ἀχιλλεῖ, διχθαδίας κῆρας, ἤτοι διπλᾶς μοίρας φερέμεν αὐτὸν θανάτοιο τέλος δέ. εἰ μὲν αὐτόθι φησὶ μένων τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι, ὤλετο μέν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται. εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἵκωμαι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν, ὤλετο μὲν κλέος ἐσθλὸν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰὼν ἔσσεται. ὅπερ ἑρμηνεύων ἐπάγει. οὐδέ κε μ' ὦκα τέλος θανάτοιο κιχείη. ἴσον γάρ ἐστι τὸ, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰὼν ἔσσεται. αἰὼν δὲ ἡ ζωὴ πολλαχοῦ παρὰ τῷ ποιητῇ. Καὶ ὅρα ὅτι τε οὐκ ᾐδέσθη δὶς εἰπεῖν ταυτολογικῶς ὁ ποιητὴς τὸ, θανάτοιο τέλος. ἀντὶ τοῦ, ὁ θάνατος κατὰ περίφρασιν. καὶ ὅτι νῦν μὲν τὸ ἐπὶ δηρὸν, ἐλλειπτικῶς εἴρηται, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ πολὺν χρόνον. ὅτε δὲ ἡ πρόθεσις ἄπεισι, τότε καὶ ἐπιρρηματικόν ἐστι τὸ δηρόν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, μήτηρ μέ φησι θέτις διχθαδίας κῆρας φερέμεν εἰς θάνατον, δηλοῖ μὲν ὡς διπλαῖ κῆρες ἄγουσι τὸν Ἀχιλλέα ἐς ᾅδου. αἱ μέντοι δύο αἰτιατικαὶ, τὸ ἐμέ, καὶ τὸ, κῆρας, διασείουσι τὴν φράσιν. ὡς δῆθεν δύνασθαι ὂν νοῆσαι, ὡς ὁ Ἀχιλλεὺς τὰς κῆρας ἄγει πρὸς θάνατον κατὰ τοὺς γελοιάζοντας. Ὅτι ἐν τῷ, καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἐγὼ παραμυθησαίμην οἴκαδ' ἀποπλείειν. παραμυθήσασθαι, τὸ παρηγορῆσαι καὶ παραινέσαι λέγει ἀχιλλεύς. Ἰστέον γοῦν ὅτι μῦθος, αἶνος. φάσκειν, ἀγορεύειν, εἰπεῖν, εἰρηκέναι, ὁμοίων εἰσὶ νοημάτων δηλωτικά. διὸ καὶ προσλαβόντα τὴν παρά πρόθεσιν, ὁμοιότητά τινα ἔχουσιν ἐννοιῶν. καὶ γίνεται ἐκ τοῦ μύθου μὲν, τὸ παραμυθεῖσθαι. τοῦ αἴνου δὲ, τὸ παραινεῖν. τοῦ δὲ φάσκειν, τὸ παραιφάσκειν, καὶ ἡ πάρφασις, καὶ ἡ παραίφασις. τοῦ δὲ ἀγορεύειν, τὸ παρηγόρημα. τοῦ δὲ εἰπεῖν, τὸ παρειπεῖν. τοῦ δὲ εἰρηκέναι, τὸ παραρρητοί. ὅπερ ὁ ποιητὴς μετ' ὀλίγα ἐρεῖ. ἐτόλμησε δέ τις ἐντεῦθεν ἐκδοῦναι καὶ πάρρησιν τὴν παράρρησιν. δῆλον δὲ ὅτι μυθέεσθαι μὲν, καὶ μυθεῖσθαι, καὶ παραμυθεῖσθαι, Ὁμηρικά. μυθεύεσθαι δὲ τὸ ψευδῶς λέγειν, τῆς μεθ' Ὅμηρόν ἐστι χρήσεως. Ὅτι τὸ, οὐκέτι τροίαν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν, ὅπερ που εἶπεν ὁ βασιλεὺς, παραφράζων ἐνταῦθα διὰ τοῦ ἀχιλλέως ὁ ποιητὴς, φησίν. ἐπεὶ οὐκέτι δήετε, ὅ ἐστιν εὑρήσετε τέκμωρ ἰλίου αἰπεινῆς. τέκμωρ εἰπὼν, τὸ ἐν ἀχαιοῖς σκοπιμώτατον τέλος, τὴν ἅλωσιν. τὸ δὲ δήετε, παράγωγον ἢ τοῦ μύθου δηῶ. ἐπεί φασιν ἁρπαγεῖσαν τὴν θυγατέρα κόρην ζητοῦσα, ἤκουε πρὸς τῶν ἐν τυγχανόντων ἐπὶ παραμυθίᾳ τὸ, δήεις ὅ ἐστιν εὑρήσεις. Ἴλιον δὲ αἰπεινὴν, οὐκ ἀπᾷδόν ἐστι νοῆσαι νῦν καὶ τὴν χαλεπὴν, οἷα τοῦ ἀχιλλέως τοιαύτην ἤδη κρίνοντος αὐτὴν τοῖς ἀχαιοῖς. Ἐνταῦθα δὲ, κεῖται καὶ τὸ ὑπερέχειν, οὐκ ἐπὶ νίκης συνήθως, ἀλλ' ἐπὶ βοηθείας. εἰπόντος ἀχιλλέως, ὅτι μάλα θεὸς τὴν χεῖρα ὑπερέσχε τῆς τροίας, τεθαρσήκασι δὲ λαοί. ἔστι δὲ ὑπερέσχε, τὸ ὑπεράνω αὐτῆς ἔσχεν, ἐσκέπασεν, ἐφύλαξεν. κεῖται δ' ἐν τούτοις καὶ τὸ, ἀπόφασθε ἀγγελίαν τοῖς ἀριστεῦσιν. ἀντὶ τοῦ ἀποφατικῶς εἴπατε ὡς οὐ πείθεται ἀχιλλεύς. Ἔνθα καὶ ὅρα ὅτι οὐκ εἶπεν ἀπόφασθε τῷ βασιλεῖ ἀλλὰ τοῖς τῶν ἀχαιῶν ἀριστεῦσιν, ἢ διότι ὀκνεῖ ὅλως ὀνομάζειν ἐκεῖνον, ἢ καὶ ἵνα τοὺς ἀριστέας ἐπεγείρῃ τῷ

βασιλεῖ ἀκούσαντας ὡς δὴ αὐτὴν κινδυνεύουσι καὶ αὐτοί. ὅπερ ἀνεκάλυψε φθάσας ὁ Ἀχιλλεύς, ἐν οἷς παρήγγειλεν εἰπών. πάντα ἀγορεύειν ὡς ἐπιτέλλω ἀμφαδὸν, ὄφρα καὶ ἄλλοι ἐπισκύζωνται Ἀχαιοί. ἐνταῦθα μέντοι τοῦτο ὑπεκρύψας, φησίν. ὄφρα ἄλλην φράζωνται ἀμείνω βουλήν. λέγει δ᾽ ἐν τούτοις γνωμικῶς, καὶ ὅτι, τὸ γὰρ ἤγουν τοῦτο γέρας ἐστὶ γερόντων, τὸ τὰ ἀγγελθέντα δηλαδὴ μηνύειν. ὡς δέον οὖν τοὺς πρέσβεις μὴ ψεύδεσθαι παρατρέποντας τὰ ἀγγελλόμενα. Ὅτι προοιμιῶδες ἐστὶ τὸ ἐκ πρώτης μὴ τυχόντων οὗ θέλουσι, τὸ, ὄφρ᾽ ἄλλην φράζωνται ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω. οὐ γὰρ αὕτη ἑτοίμη. ὕστερον δὲ, προοιμία ὁμοία τοιαύτη ἐξεφωνήθη. αὕτη μὲν ἡ μήρινθος οὐδὲν ἔσπασεν, ἀντὶ τοῦ αὕτη ἡ μηχανὴ οὐδὲν ἤνυσεν, ἐκ μεταφορᾶς τῶν σχοίνοις θηρευόντων, ἢ ἁλιευόντων. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα ἐν τῷ, ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος, πλεονάζει ἡ ἀπὸ πρόθεσις, ὥσπερ καὶ ἡ κατὰ πρόθεσις εὐθὺς ἐν τῷ, Φοῖνιξ παρ᾽ ἡμῖν μένων, κατακοιμηθήτω. εὕρηται δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀποθέσθαι μῆνιν καὶ πραϋνθῆναι, καὶ οὕτως ἀπὸ μήνιδος γενέσθαι, πρὸς ὁμοιότητα τοῦ, ἀπόμαχος γέρων. καὶ, ἀπόμουσον γένος γυναικῶν. καὶ, ἀπῳδὸν φθέγμα. καὶ, ἄσπονδος θυσία ἡ δίχα σπονδῆς οἴνου. καὶ, ἀπεμφαῖνον νόημα καὶ τῶν ὁμοίων. περὶ ὧν καὶ προδεδήλωται. Ὅτι ἑκουσίας ὁδοῦ τὸ, ὄφρα μοι ἕπηται, ἢν ἐθέλῃσιν. ἀνάγκῃ δ᾽ οὔτι μιν ἄξω· ἐν ᾧ δείκνυται ὡς ἐναντία ἐστὶ τὸ ἐθελουσίως, καὶ τὸ κατ᾽ ἀνάγκην γίνεσθαί τι.

Ὅτι μετὰ τοὺς Ἀχιλλέως λόγους, οἱ πρέσβεις πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ, μῦθον ἀγασσάμενοι, μάλα γὰρ κρατερῶς ἀπέειπεν. ἔστι δὲ τὸ μὲν ἀπέειπε, ταυτὸν τῷ ἀπέφησεν. ἐξ οὗ πρὸ ὀλίγου τὸ, ἀγγελίην ἀπόφασθε. τὸ δὲ κρατερῶς, ὅμοιον τῷ ἀπηλεγέως, ὃ ἐν προοιμίοις εἴρηκεν ὁ Ἀχιλλεύς. ὅρα δὲ τὸ πάντες, ἐπὶ τριῶν λεχθέν. οὐ γὰρ ἐξ ἀνάγκης ἡ τοιαύτη λέξις ἀεὶ πολυλαΐαν δηλοῖ. Ὅτι στρυφνοτέρα μὲν ἡ ῥηθεῖσα τοῦ Ὀδυσσέως δημηγορία καὶ σεμνοτέρα, καὶ τὸ ὅλον εἰπεῖν, πρέπουσα πρέσβει βασιλικῷ. ἡ δὲ ἐφεξῆς τοῦ Φοίνικος, πειστικωτέρα ὡς οἰκείου, καί πως ἐλέου ἔοικεν εἰς βολὴν ἐπὶ προϋπαρξάσῃ ἑτέρᾳ πρεσβείᾳ. δακρύοις οὖν γέρων κιρνᾷ τὸ προοίμιον, παρρησιάζεταί τε ἐπὶ πλέον, καὶ ἐντρέπει, ὀνειδίζων. καὶ ἀφελῶς δὲ λαλεῖ, τῆς βρεφικῆς τοῦ Ἀχιλλέως μεμνημένος ἡλικίας. ἔτι δὲ καὶ ἱστορικήν τινα ὁμοιότητα παραφέρει. καὶ ὅλως, πολυειδῶς ποικίλλεται πρὸς πλείω πιθανότητα, καθὰ προϊοῦσι τῷ λόγῳ φανεῖται. οὐχ ὅτι ῥητορικώτερος Ὀδυσσέως ἐστίν, ἀλλ᾽ ὅτι οὐδὲν τῶν τοιούτων ἔπρεπε τῷ Ὀδυσσεῖ, ἀλλ᾽ αὐτῷ καὶ μόνῳ, οἷα καὶ διδασκάλῳ τοῦ Ἀχιλλέως καὶ πατρὶ κατὰ θέσιν, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς δειχθήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ὁ Φοῖνιξ ἐκ τοῦ πα-

Ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Μῦθον ἀγασάμενοι, μάλα γὰρ κρατερῶς ἀπέειπεν.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ,
Δάκρυ᾽ ἀναπρήσας, περὶ γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσὶ φαίδιμ᾽ Ἀχιλλεῦ
Βάλλεαι, οὐδέ τι πάμπαν ἀμύνειν νηυσὶ θοῇσι
Πῦρ ἐθέλεις ἀΐδηλον, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ,
Πῶς ἂν ἔπειτ᾽ ἀπὸ σεῖο φίλον τέκος αὖθι λιποίμην
Οἶος; σοὶ δέ μ᾽ ἔπεμπε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς
Ἤματι τῷ, ὅτε σ᾽ ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε,
Νήπιον, οὔπω εἰδόθ᾽ ὁμοιΐου πολέμοιο,
Οὐδ᾽ ἀγορέων, ἵνα τ᾽ ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσι.
Τοὔνεκά με προέηκε, διδασκέμεναι τάδε πάντα,
Μύθων τε ῥητῆρ᾽ ἔμεναι, πρηκτῆρά τε ἔργων.
Ὡς ἂν ἔπειτ᾽ ἀπὸ σεῖο φίλον τέκος, οὐκ ἐθέλοιμι
Λείπεσθ᾽, οὐδ᾽ εἴ κέν μοι ὑποσταίη θεὸς αὐτὸς
Γῆρας ἀποξύσας θήσειν νέον ἡβώοντα,
Οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα
Φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο,
Ὅς μοι παλλακίδος πέρι χώσατο καλλικόμοιο,
Τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ᾽ ἄκοιτιν,
Μητέρ᾽ ἐμήν. ἡ δ᾽ αἰὲν ἐμὲ λισσέσκετο γούνων,
Παλλακίδι προμιγῆναι, ἵν᾽ ἐχθήρειε γέροντα.
Τῇ πιθόμην καὶ ἔρεξα. πατὴρ δ᾽ ἐμὸς αὐτίκ᾽ ὀϊσθεὶς,
Πολλὰ κατηρᾶτο, στυγερὰς δ᾽ ἐπεκέκλετ᾽ ἐριννῦς,
Μήποτε γούνασιν οἷσιν ἐφέζεσθαι φίλον υἱὸν
Ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα. θεοὶ δ᾽ ἐτέλειον ἐπαράς,
Ζεύς τε καταχθόνιος, καὶ ἐπαινὴ Περσεφόνεια.
Ἔνθ᾽ ἐμοὶ οὐκέτι πάμπαν ἐρητύετ᾽ ἐν φρεσὶ θυμὸς
Πατρὸς χωομένοιο κατὰ μέγαρα στρωφᾶσθαι.
Ἦ μὲν πολλὰ ἔται, καὶ ἀνεψιοὶ ἀμφὶς ἐόντες,
Αὐτοῦ λισσόμενοι κατερήτυον ἐν μεγάροισι.

ρόντος

Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς
Ἔσφαζον. πολλοὶ δὲ σύες θαλέθοντες ἀλοιφῇ,
Εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς ἡφαίστοιο.
Πολλὸν δ᾽ ἐκ κεράμων μέθυ πίνετο τοῖο γέροντος.
Εἰνάνυχες δέ μοι ἀμφ᾽ αὐτῷ περὶ νύκτας ἴαυον.
Οἱ μὲν, ἀμειβόμενοι, φυλακὰς ἔχον. οὐδέ ποτ᾽ ἔσβη
Πῦρ. ἕτερον μὲν ὑπ᾽ αἰθούσῃ εὐερκέος αὐλῆς,
Ἄλλο δ᾽ ἐνὶ προδόμῳ, πρόσθεν θαλάμοιο θυράων.

ροντος, καθὰ τρίτῃ Ὁμήρῳ συνήθης, καὶ ἀπ᾽ αὐτῶν τῶν ὅ φασι παρὰ πόδας, λαμβάνει τὸ πρεσβυτικὸν περὶ οἱ μύθους, ὡς καὶ Ὀδυσσεὺς πρὸ αὐτοῦ. εἰπόντος γὰρ Ἀχιλλέως ὅτι ὁ φοῖνιξ αὐτόθι καὶ ταμοιμηθήτω, ὄφρα μοι ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδα ἕπηται αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν, ἀνάγκῃ δ᾽ οὔ τι μιν ἄξω, ὁ φοῖνιξ ὀψὲ μετεῖπε, δάκρυα ἀναπρήσας, ἤγουν δακρύσας ἐξ αὐτοῦ τοῦ προοιμίου ὡς εἴρηται. περὶ γὰρ δίε νηυσὶν ἀχαιῶν. εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσὶ φαίδιμ᾽ ἀχιλλεῦ βάλλεαι, οὐδέ τι πάμπαν ἀμύνειν νηυσὶ θοῇσι πῦρ ἐθέλεις ἀΐδηλον, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ, πῶς ἂν ἔπειτ᾽ ἀπὸ σεῖο φίλον τέκος αὖθι λιποίμην οἶος; ἤγουν πῶς ἂν σοῦ μεμονωμένος ἀπολιποίμην; Ὅρα δὲ καὶ ὡς τῷ γέροντι περὶ νηυσὶ δεδιότι, προέδραμε τῆς δημηγορίας τὸ δάκρυον, οἶκτον πολὺν ἐφελκόμενον. ἐπεὶ καὶ ἀειδάκρυες κατὰ τὴν παροιμίαν οἱ ἀγαθοί. διὸ καὶ συγχέει τῷ μαθητῇ τὸν θυμὸν, ὡς ἐκεῖνος ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἐρεῖ, καί πως τέγγει τὴν ἐκείνου σκληρότητα. καὶ ὅλως εἰρωνεύεται κατὰ ἤθους βαρύτητα, ἐν οἷς φησι. πῶς ἂν ἀπολιποίμην σου. τὸν γὰρ ἀχιλλέα μᾶλλον ἐχρῆν εἰπεῖν πῶς ἂν σου λιποίμην, ᾧ με συνέστησεν ὁ πατήρ. οὐ γὰρ κελεύειν ἐχρῆν ἀλλὰ κελεύεσθαι ὑπὸ τοῦ διδασκάλου. οὐδὲ ἡγεῖσθαι τοῦ ἀποστόλου. ἀλλ᾽ ἕπεσθαι. ἄρθρον δὲ τοῦ δακρύειν τὸν γέροντα, τὸ περὶ ταῖς ναυσὶ δεδιέναι κατὰ τὸν ποιητήν. Τὸ δὲ ἀναπρήσας, ἀντὶ τοῦ ἀναπράσσας ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου. ἢ ἀναφυσήσας, ὡς ἀπὸ τοῦ πρήθω ῥήματος, καὶ γεμίσας τοὺς ὀφθαλμούς. ὅθεν καὶ τὸ, ἄνεμος ἱστίον ἔπρησε. Τοῦ δὲ δίε περὶ νηυσὶν, ὅ ἐστιν ἐφοβεῖτο, ἀνέστως τὸ δίω, διὰ μόνου διχρόνου. ἐξ οὗ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν καὶ τὸ δεδιέναι, καὶ ἡ δειδία, καὶ ὅσα τοιαῦτα. εἰ δὲ καὶ τὸ ἐπιτρέχειν τῷ κατὰ δέος φεύγοντι διώκειν λέγεται, παρὰ τὸ δίειν ὦκα, ὁμώνυμον ἄρα τὸ δίειν, δηλοῦν καὶ τὸ φεύγειν καὶ τὸ κατατρέχειν τῶν δειλαινομένων. δοκεῖ δὲ διφορεῖσθαι τὸ δίειν καθὰ καὶ τὸ φθίειν, καὶ τοῦ μὲν γραφομένου ἐν μόνῳ διχρόνῳ, ἰδοὺ ἡ χρῆσις πέφηνεν. ὡς δὲ καὶ ἐν διφθόγγῳ γράφεται δείω, φαίνεται ἐκ τοῦ δέος. ἐν ᾧ ἀπὸ διφθόγγου ἀνέφανη τὸ ε, καθὰ ἐκ τοῦ νείφω τὸ νέφος. ἔτι δὲ καὶ ἐκ τοῦ δείδω, γινομένου πλεονασμῷ τοῦ δ, ἐκ τοῦ δείω. καὶ ἀπὸ τοῦ δείμου δὲ τοῦ δηλοῦντος τὸν φόβον.

Τὸ δὲ ἐν φρεσὶ βάλλεαι, ἀττικῶς ἐγράφη, ἀντὶ τοῦ βάλλει, τίθης. Τὸ δὲ, οὐδέ τι πάμπαν, ἴσον ἐστὶ τῷ οὐδαμῶς. οὐ δόλως. Τὸ δὲ ἀμύνειν νηυσὶ πῦρ, κατὰ τὸ πλῆρες πέφρασται, καθὰ καὶ τὸ, ἀλεξήσεις κακὸν ἦμαρ. ἄλλως δὲ τὸ ἀμῦναι μόνον, καὶ μόνον τὸ ἀλεξῆσαι, ἐλλιπές ἐστι. Πῦρ δὲ ἀΐδηλον, τὸ μὴ ἴζον καὶ οἷον καθήμενον, ἀλλὰ περιϊὸν καὶ νεμόμενον τὰ παρατυχόντα, ἵνα ᾖ ἀΐζηλον, καὶ συνήθει τροπῇ τοῦ ζ εἰς δ ἀΐδηλον. Τὸ δὲ ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ, πολεμίου δηλονότι δίκην, πάνυ ἐντρεπτικῶς εἶπεν ὁ φοῖνιξ, αἰσχύνων τὸν ἥρωα ὡς ὀργίλον, οὐ μὴν ὡς ἐκεῖνος οἴεται φιλότιμον. τὸν δὲ χόλον τοῦτον περιϊὼν, θυμὸν μέγαν ἐρεῖ. ἐπιεικῶς δὲ εἴρηται καὶ ἀμφότερα. οὐ γὰρ ἀληθῶς χόλος ταῦτα καὶ θυμὸς, ἀλλὰ μῆνις αὐτόχρημα, εἰ μὴ ἄρα καὶ κότος. ἀστείως δὲ πάντως εἴρηται τὸ, ἐνέπεσε θυμῷ, ἀντὶ τοῦ πολεμικῶς ἐπῆλθεν. οὕτω τρῶες ἐμπίπτοισι ταῖς τῶν ἀχαιῶν ναυσί. καὶ πῦρ δὲ ὕλῃ. καὶ ἕτερα βλαπτικὰ ἑτέροις ἴσως. λέγει δὲ ὁ φοῖνιξ τῷ ἀχιλλεῖ καὶ ὅτι σοὶ δέ μ᾽ ἔπεμπε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς ἤματι τῷ, ὅτ᾽ ἐκ φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε νήπιον, οὔπω εἰδόθ᾽ ὁμοιΐου πολέμοιο, οὐδ᾽ ἀγορέων, ἵνα τ᾽ ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσι. τοὔνεκά με προέηκε διδασκέμεναι τάδε πάντα, μύθων τε ῥητῆρ᾽ ἔμεναι, πρηκτῆρά τε ἔργων, ἤγουν διδάσκαλον λόγων τε καὶ ἔργων τῷ Ἀχιλλεῖ. φασὶ γάρ τινες, νεώτατον τὸν Ἀχιλλέα εἰς τὸν τρωϊκὸν ἐλθεῖν πόλεμον. ὡσεὶ δώδεκα ὄντα ἐτῶν. Καὶ σημείωσαι ὅτι ἣν ἔχει ἀρετὴν ἔν τε λόγοις, ἔν τε ἔργοις ὁ Ἀχιλλεὺς, ἑαυτῷ ἐπιγράφεταί πως ὁ φοῖνιξ. διὸ καὶ ἐποφείλεται χάριτας, ὧν μία καὶ τὸ πεισθῆναι νῦν τὸν μαθητὴν αὐτῷ πρεσβεύοντι. ὅτι δὲ ῥήτωρ ἕπεται τῷ Ἀχιλλεῖ ὁ φοῖνιξ καὶ σύμβουλος, καὶ ὁ γεωγράφος ἱστορεῖ. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ, ὅτι δυνάμενος καλλωπίσαι τὸν λόγον ἐμφανῶς ἐν τῷ εἰπεῖν μύθων τε ῥητῆρα ἔργων τε πρηκτῆρα, ὅμως οὐκ ἐποίησεν οὕτω, ἀλλὰ μετέθηκε τὸ πρηκτῆρα, κἀντεῦθεν τὸ ὁμοιοτέλευτον συνεσκίασεν, ἵνα μὴ ἐν σκυθρωποῖς ὁ λόγος ἐμφανέστατα καλλωπίζηται. τὸ δὲ προέηκε. φθάσας ἡρμήνευσε ἐν τῷ, σοὶ δέ μ᾽ ἔπεμπε γέρων ἱππηλάτα πηλεύς. δὶς εἰπὼν ἐκεῖ τὸ ἔπεμπεν, οἷα τοῦ γέροντος ἐμφανῶς ταυτολογοῦντος διὰ τὸ ἀγωνιᾶν. Ἔνθα ὅρα καὶ ὡς ἄλλως μὲν πέμπεται ὁ φοῖνιξ τῷ Ἀχιλλεῖ, διδάσκαλος γάρ, ἄλλως δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς τῷ βασιλεῖ, σύμμαχος γάρ. ὅθεν καὶ ὥσπερ οὐκ ἂν δεόντως ὁ φοῖνιξ ἀπολίποι τοῦ Ἀχιλλέως ᾧ ἐπέμφθη, οὐδ᾽ ἂν τοῦ βασιλέως ὁ Ἀχιλλεύς. διὸ καὶ ἐγγὺς ὁ ῥήτωρ παρέθετο κατὰ συναφὴν, τὸ, σοὶ δέ μ᾽ ἔπεμπε γέρων

Πηλεύς, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε, διδάσκων τὸν μαθητὴν διὰ τούτου χρῆναι καὶ αὐτὸν εἴκειν τῷ βασιλεῖ. πῶς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο λιποίμην, ᾧ ἐπέμφθην ὑπὸ τοῦ πατρός. ἀγαθὴ δὲ λέξις τὸ πέμπε. διὸ καὶ ἐδιασκευάσθη κατ' ἐπιμονὴν, ἡ αὐτὴ οὖσα τῷ ἔστελλε. Τὸ δὲ ἱππηλάτα Πηλεύς, ἔχει τινὰ παρηχήσεως ἔμφασιν, εἰ καὶ μὴ σπουδαίαν. ἐῤῥέθη δὲ καὶ ὁ Φοῖνιξ ἀνωτέρω ἱππηλάτης. ἀναγκαίως δὲ ἱππηλάτα λέγει Ὅμηρος, διὰ δάκτυλον μετρικόν. ὁ γὰρ ἱππηλάτης, ὥσπερ καὶ ὁ τοξότης, καὶ ὁ ἱππότης, καὶ ὁ δεσπότης, ἀσυντελῆ τοῖς ἡρωΐζουσι, διὰ τὸ εἰς αὐτοῖς ἀμφίμακρον. τὸ δὲ πέμπε, δέεται πάντως ὑποδιαστολῆς βελτιούσης διάνοιαν ἐν τῷ, πέμπε, νήπιον. ἵνα μή τις ὡς τοῦ ν ἐλλειπομένου τῷ ῥήματι, νοήσῃ ὅτι ἔπεμπεν, οὐ νήπιον, ἀλλὰ ἤπιον. Ἰστέον δὲ ὅτι πέμπειν παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον, καὶ τὸ στέλλεσθαι θριαμβικῶς. ὅθεν καὶ πομπὴ ὁ θρίαμβος. ὃν προέλευσιν ἡ κοινὴ γλῶσσα λαλεῖ. καὶ πομπεῖα παρ' Ἀττικοῖς, ἱερὰ σκεύη χρήσιμα ἐν τοιαύταις πομπαῖς. Τὸ δὲ εἰδότα πολέμοιο, συνήθη Ὁμήρῳ σύνταξιν ἔχει τὴν μετὰ γενικῆς. οὐ γὰρ μόνον τὸ εὖ εἰδὼς, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ μόνον τὸ εἰδὼς γενικῇ συντάσσεται. οὕτω δὲ καὶ τὸ γνῶναι, ὡς ἡ Ὀδύσσεια δηλοῖ. διατί δὲ ὁμοίιος ὁ πόλεμος λέγεται προδεδήλωται. Ἀγορὰς δὲ, τοὺς δημηγορικοὺς λόγους φησί. Τὸ δὲ, ἵνα τε ἄνδρες ἀριπρεπέες, δύναται μὲν καὶ ἐπὶ πολέμου νοεῖσθαι, καὶ ἐπὶ ἀγορᾶς. μάλιστα δὲ κρεῖττον ἐπὶ ἀγορᾶς. καὶ ἐν ἄλλοις γὰρ ὁ ποιητὴς, τὸν ἄριστον δημηγόρον, ἐπιπλέον ἐξαίρει τοῦ πολεμιστοῦ. εἰ καὶ ὅλως, κυδιάνειρα λεγομένη καὶ ἡ μάχη ἀριπρεπέας νοεῖται ἄνδρας ποιεῖν καὶ αὐτή. Τῷ δὲ διδασκέμεναι τάδε πάντα, ἑρμηνευτικὸν εὐθὺς ἐπάγεται τὸ, μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι, πρηκτῆρά τε ἔργων. καὶ ὅρα ὅτι ὥσπερ πρὸ ὀλίγων τὸ, οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο, ἐπὶ τριῶν ἔφη ἀνδρῶν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα τὸ πάντα, ἐπὶ πραγμάτων δύο, τοῦ λόγοις παιδεῦσαι καὶ ἔργοις. δοκεῖ δὲ καλῶς ἐπί γε τοιούτων ῥηθῆναι τὸ πάντες, καὶ τὸ πάντα. οἱ ἄνδρες τε γὰρ, Φοῖνιξ καὶ Ὀδυσσεύς εἰσι καὶ Αἴας οἱ ἀντὶ πολλῶν. καὶ τὰ πράγματα, λόγοι καὶ πράξεις, ὧν τὸ πολυσχιδὲς, μικροῦ δεῖν ἀμύθητον. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ῥήτορα οὐκ οἶδεν εἰπεῖν Ὅμηρος, οὔπω γὰρ ἐπεχωρίαζε τότε ἡ λέξις, ῥητῆρα δὲ λέγει. ὡς καὶ φράτωρ, φράτηρ ἐλέγετο παρὰ τοῖς παλαιοῖς. ὅρα δὲ τὸ, πρηκτῆρά τε ἔργων, δι' οὗ διδασκάλου τελείου ἐμφαίνεται ἀρετή. ὡς γὰρ ὁ τῶν μύθων ῥητὴρ, ῥητορεύων διδάσκει τὸν μυούμενον, ὡς οὕτω χρὴ ῥητορεύειν, οὕτω καὶ ὁ τῶν ἔργων πρηκτὴρ, πράττων παιδεύει τὰ πρακτέα τὸν μαθητὴν, οὐ μὴν λέγων μόνον καὶ ἐρεθίζων. οὕτω καὶ ὁ μουσικὸς ἐνάγει πρὸς μάθησιν. οὕτω καὶ πᾶς ὁστισοῦν ὁ πράττειν ἐπιστημοναρχῶν, ἵνα μὴ μακρὰ λέγωμεν. οὐκοῦν πρακτικώτατος ὢν ὁ Φοῖνιξ, τοιοῦτον καὶ τὸν Ἀχιλλέα ἐποίησεν. Ὅτι ὁ Φοῖνιξ τὸ, πῶς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο φίλον τέκος αὖθι λιποίμην, παραφράζων, φησὶ πρὸς Ἀχιλλέα. ὡς ἂν ἔγωγε ὄντως ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο φίλον τέκος οὐκ ἐθέλοιμι λείπεσθαι. ἢ ἐπάγει. οὐδ' εἴ κέν μοι ὑποσταίη θεὸς αὐτὸς γῆρας ἀποξύσας, θήσειν νέον ἡβώοντα, οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα. καὶ ἑξῆς. καὶ ὅρα τὸ ἀποξύσας, προσφυῶς ῥηθὲν τῇ τοῦ γεροντικοῦ δέρματος τραχύτητι, δι' ἣν καὶ πάγουρον αὐτὸ ἡ Κασάνδρα που καλεῖ. ξύεται γὰρ τὸ τραχὺ ὡς ἂν εὐθετισθῇ πρὸς λειότητα. Τὸ δὲ ὑποσταίη θεὸς, ἀντὶ τοῦ ὑπόσχηται ἐγγυήσηται. καθ' ὃ σημαινόμενον λέγει καὶ προϊὼν, ὅτι ὁ βασιλεὺς δῶρα τὰ μὲν δίδοι, τὰ δὲ ὑπέστη, τουτέστιν ὑπέσχετο. Τὸ δὲ αὐτὸς, κατ' ἐξοχὴν ῥηθὲν ἐν τῷ θεὸς αὐτὸς, διαστολὴν ἔχει πρὸς τὸν θέσει θεὸν, ὁποῖός τις ἐστὶν ὁ ἔνθεος καὶ ὁ ἀγχίθεος. Σημειῶσαι δὲ ὅτι νέος μὲν ὢν ὁ Φοῖνιξ, ἐκ τῆς πατρίδος εἰς τὸν Πηλέα ἦλθεν. οὐ τοιοῦτος δὲ, ὁποῖος ὁ Ἀχιλλεὺς πρὸς τοῦ Πηλέως παρετέθη τῷ Φοίνικι. αὐτὸς μὲν γὰρ νήπιος, οὔτε λόγων ἐπιστήμων, οὔτε ἔργων. ὁ δὲ Φοῖνιξ, οὐδέν τι τοιοῦτος. ἀλλ' εὐδόκιμος ὡς μετ' ὀλίγα φανεῖται. διὸ καὶ πλειόνων χαρίτων ὁ Ἀχιλλεὺς ὀφειλέτης τῷ Φοίνικι. Ὅτι Ἑλλαδικὸς ἀνέκαθεν ὢν ὁ Φοῖνιξ, εἶτα ὕστερον εἰς Φθίαν ἀφίκετο φυγὼν δι' αἰτίαν ἥτις μετ' ὀλίγα ῥηθήσεται. φησὶ γοῦν. ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα, φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο. ὁ δὲ γεωγράφος, ἐκ τοῦ Θετταλικοῦ Ὀρμενίου τοῦ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ γραφέντος, ἱστορεῖ δοκεῖν τισι τὸν Φοίνικα φυγεῖν εἰς Φθίαν. διό φησι, τινὲς ἀντὶ τοῦ, οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα, γράφουσιν, οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ὀρμένιον πολύμηλον. φασὶ γὰρ, τὸ χωρίον ὑπὸ Ὀρμένου κτισθῆναι υἱοῦ Κερκάφου παιδὸς Αἰόλου. Ὀρμένου δὲ γενέσθαι Ἀμύντορα. οὗ, Φοῖνιξ καὶ Εὐαίμων. οὗ, Εὐρύπυλος. ὅθεν φυλαχθῆναι τὴν διαδοχὴν Εὐρυπύλῳ, ὡς ἀπελθόντος τοῦ Φοίνικος. τινὲς δέ φησι, Φωκέα ποιοῦσι τὸν Φοίνικα, νοοῦντες τὸν ἐν Ἐλεῶνι Ὀρμενίδην Ἀμύντορα, οὗ τὸν δόμον Αὐτόλυκος ἀντετόρησε, πατέρα τοῦ Φοίνικος ὄντα ἐξ Ἐλεῶνος τῆς περὶ Παρνασσόν. Ἰστέον δὲ ὡς οὔτε τὸ Ὀρμένιον, οὔτε ὁ Ὄρμενος, οὔτε ὁ ἐξ αὐτοῦ Ὀρμενίδης ἐξ ἀνάγκης ἐκ τοῦ ὁρμᾶν γίνονται, ἵνα καὶ δασύνωνται. ἀλλ' ὡς εἰκὸς ἐκ τοῦ ὄρω τὸ διεγείρω, οὗ παθητικὸν ὀρόμενος, καὶ ἐν συγκοπῇ, ὄρμενος. Ὅτι ἡ μήτηρ τοῦ Φοίνικος Ἱπποδάμεια παρευδοκιμουμένη ἔρωτι παλλακίδος Κλυτίας, ἧς ἤρα ὁ τοῦ Φοίνικος πατὴρ Ἀμύντωρ, καὶ δυσωπήσασα τὸν υἱὸν τὰ εἰς τὴν ῥηθησομένην ἐκδίκησιν, αἰτία γέγονεν αὐτῷ τοῦ ἐκ τῆς πατρίδος ὡς ἐῤῥέθη, φυγεῖν. ἱστορῶν γοῦν τὰ τοιαῦτα ὁ Ὁμηρικὸς Φοῖνιξ, φησὶν ὅτι εἰς τὸν Πηλέα ἀφικόμην φεύγων νείκεα πατρὸς ὡς εἴρηται. ὅς μοι παλλακίδος πέρι χώσατο καλλικόμοιο. τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν, μητέρ' ἐμήν. ἡ δ' αἰὲν ἐμὲ λισσέσκετο γούνων, παλλακίδι προμιγῆναι, ἵν' ἐχθήρειε γέροντα. ἀφίσταται γὰρ γέρον-

τος

τος νέα γυνὴ, πειραθεῖσα ἡβῶντος ἀνδρός. ὁ δὲ τοῖς τοκεῦσιν ὁμόνοιαν πραγματευόμενος ἐπείσθη τῇ μητρί. φησὶ γὰρ ὁ φοῖνιξ. τῇ πιθόμην, ἤγουν τῇ μητρὶ, καὶ ἔρεξα, μιγεὶς δηλαδὴ τῇ Κλυτίᾳ. ἣν ὁ πατὴρ Ἀμύντωρ οὔπω μὲν ἔγνω, καθὰ οἱ παλαιοί φασιν, εἰς τοῦτο δὲ ἀνέτρεφε. διὸ οὐδὲ μιγῆναί φησιν ὁ φοῖνιξ τῇ παλλακίδι, ἀλλὰ προμιγῆναι, ἤτοι πρὸ ἐκείνου μιγῆναι, ἵνα ἐχθήρῃ τὸν γέροντα. πατὴρ δ' ἐμός φησιν αὐτίκ' ὀϊσθεὶς, ὅ ἐστι γνοὺς, πολλὰ κατηρᾶτο. στυγερὰς δ' ἐπεκέκλετο ἐριννῦς, μή ποτε γούνασιν οἷσιν, ὅ ἐστιν ἰδίοις ἐφέζεσθαι φίλον υἱὸν ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα. ἵνα δηλαδὴ ὁ λυπήσας πατέρα, δυστυχήσῃ περὶ παιδὸς γονήν. θεὸς δέ φησιν ἐτέλειον ἐπαράς. καὶ καταντᾷ μετὰ πολλὰ ὁ λόγος τῷ διδασκάλῳ, εἰς τὸ ἀντὶ υἱοῦ τὸν Ἀχιλλέα ἐκθρέψασθαι, καὶ παῖδα ποιήσασθαι, καὶ τηλικοῦτον θεῖναι ὁποῖος νῦν ἐστιν. ἀναμνήσει δὲ καὶ ὅπως ἐπαιδαγώγει αὐτόν. ἔνθα καὶ σημειοῦνται οἱ παλαιοὶ, ὡς οὐχ ὑπὸ χείρωνος Ὅμηρος οἶδε τραφῆναι τὸν ἀχιλλέα, εἰ μὴ ἄρα ἴσως μόνην παιδευθῆναι τὴν ἰατρικήν. εἶτα εἰπών. ἀλλ' ἀχιλλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν καὶ τὰ ἑξῆς. ῥητορεύσας δὲ καὶ περὶ λιτῶν τὰ ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθησόμενα, ἐπάγει καὶ ἱστορίαν τὴν κατὰ τὸν Μελέαγρον οἰκείως πάνυ τῷ πράγματι. καὶ συμβουλεύει ἑκόντα τοῖς ἕλλησιν ἐπαμῦναι, μή ποτε καὶ αὐτὸς τὸ τοῦ Μελεάγρου πάθοι. καὶ γὰρ ἐκεῖνος ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς ἱστορηθήσεται, δῶρα μὲν λαμβάνων καὶ δυσωπούμενος, οὐκ ἐπείθετο. ὕστερον δὲ ὑπ' ἀνάγκης τὸν μὲν πόλεμον, ᾧ θυμῷ εἴξας κατειργάσατο. τῆς δὲ τιμῆς καὶ τῶν δώρων ἐξέπεσεν. Ὅρα δὲ ὅτι πρὸς τὸ φιλέεσκε, τὸ ἀπομάξεσκεν ἀντέθετο συγγενὲς ὂν τῷ μισεῖν. Τὸ δὲ λισσέσκετο γούνων, ἔλλειψιν ἔχει ἢ προθέσεως, ἵνα ᾖ λίσσετο ὑπὲρ γούνων, ἢ διὰ γούνων. ἢ μάλιστα μετοχῆς, ἵνα λέγῃ ὅτι ἐλίσσετο ἁπτομένη γονάτων. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ, τῇ, πιθόμην καὶ ἔρεξα, ἐνδέδωκε τῷ Κωμικῷ μέθοδον εἰπεῖν, ὡς τῷ πατρὶ πειθόμενος ἐξάμαρτε. ἵνα καὶ ὁ φοῖνιξ εἴπῃ, ὡς τῇ μητρὶ πεισθεὶς ἥμαρτον. σεμνῶς δὲ ἡ τοιαύτη ἔννοια εἴρηται. ῥέξαι γὰρ ὁ φοῖνιξ λέγει τὸ μιγῆναι τῇ παλλακῇ, εὐφημῶν καὶ φειδόμενος ὀλιγάκις λέγειν κακά. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου σεμνοῦ θαλαμηπόλου λέξιν ἐρανισάμενος καὶ ὁ ἀττικιστὴς ἀλκίφρων, ἔφη, ὡς ὁ δεῖνα οἷός τε ἦν ἐν ὀφθαλμοῖς ὁρώντων ἁπάντων τὴν ψάλτριαν ἐνεργεῖν. ταὐτὸν γὰρ νοεῖ τὸ ῥέζειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν. καὶ ἐν ἀμφοῖν σεμνότητος παραπέτασμα τὸ τοῦ πράγματος δυσπρόσοπτον συγκαλύπτει. Ὁμηρικὸν δέ τι καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Φιλοκτήτῃ τὸ, οὔτε τι ῥέξας, κακὸν δηλαδή. οὕτω γὰρ νοεῖται εἰ καὶ παντελῶς ἐκεῖ σιωπᾶται τὸ ῥηθέν. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ παρὰ τοῖς ῥήτορσι ζήτημα ἐκεῖνο, τὸ, νόμος τὸν παῖδα τοῖς γονεῦσιν ἐπαμύνειν, μητρί τις ἐπαμύνας πρὸς τοῦ πατρὸς τυπτομένῃ, ἀποκηρύττεται, ἐντεῦθεν δοκεῖ τὴν τῆς πλάσεως ἀρχὴν λαβεῖν. κἀνταῦθα γὰρ ὁ φοῖνιξ ἀδικουμένῃ τῇ μητρὶ τιμωρήσας, δυσκόλου πειρᾶται τοῦ πατρός. εἰ δὲ ψέγεται ὡς πατέρα λυπήσας, ἀλλὰ λύεται τὸ ἔγκλημα διὰ τοῦ φύσει δικαίου. γάμον γὰρ ἀδικούμενον ἀνωρθώσατο, οἷς τὸν πατέρα μὴ ἀδικήσας, ἐλύπησεν. εἰ δὲ ἀνόσιόν τις ἐρεῖ τὸ πραχθὲν, ἐψεύσατο. ἤδη γὰρ εἴρηται, ὡς οὐκ ἐμίγη, ἀλλὰ προεμίγη τῇ παλλακῇ. καὶ ἄλλως δὲ, εἰ καὶ διὰ τὸν πατέρα ἴσως ἀνόσιος, ἀλλ' ἄλλον τρόπον ὅσιος τιμωρῶν μητρί. τοῦτο δὴ καλὸν τῇ τραγῳδίᾳ ἀντίστροφον. Ἀπίων δέ φησιν ὅτι ἀριστόδημος ὁ νυσαεὺς ῥήτωρ τε καὶ γραμματικὸς, μετέγραψεν ἀντὶ τοῦ, τῇ πιθόμην καὶ ἔρεξα, τῇ, οὐ πιθόμην οὐδὲ ἔρεξα. καὶ εὐδοκιμήσας, ἐτιμήθη, ὡς εὐσεβῆ τιμήσας τὸν ἥρωα. πρὸ δὲ αὐτοῦ Σωσιφάνης, τὴν τοιαύτην εὗρε γραφήν. καὶ Εὐριπίδης δὲ ἐν φοίνικι, ἄπταιστον τὸν ἥρωα συντηρεῖ. ἄριστον δὲ τὸ τῆς μητρὸς ἐπεισόδιον. ἔοικε γὰρ λέγειν ὁ φοῖνιξ, ὅτι οὐδὲ ἐμοί τότε συνήνεγκε πεισθέντι τῇ μητρί. οὔκουν οὐδὲ σὲ ὀνήσει μήτηρ ἡ Θέτις, συμβουλεύσασα τῆς τῶν ἑλλήνων ἀπέχεσθαι συμμαχίας. καὶ εἰποῦσα, ἀλλὰ σὺ μὲν μήνιε καὶ τὰ ἑξῆς. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἀπορήσαντες οἱ παλαιοὶ πῶς ποτε τὸν ἐπὶ πράξει οὐκ ἀγαθῇ διάφορον τῷ πατρὶ φοίνικα παιδαγωγὸν ἐπέστησε τῷ ἀχιλλεῖ ὁ πηλεὺς, λύουσιν, ὡς ἀγαθοὶ διδάσκαλοι οἱ παθημάτων πεῖραν ἔχοντες, καὶ ἑαυτοὺς ἀνακτησάμενοι. καὶ χείρωνα γάρ φασι τρωθέντα ποτὲ τὴν χεῖρα, τὴν διὰ βοτανῶν ἐπινοήσασθαι ἰατρικήν. καὶ τὸν σηλυβριανὸν παιδοτρίβην Ἡρόδικον διὰ πόνοις ἐμπεσόντα φθόῃ, μελετῆσαι τὰ περὶ δίαιταν. Ὅρα δὲ εἰ καθ' ὑποκορισμὸν ἡ παλλακὶς ἐῤῥέθη καθά που ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα καὶ ἡ ἀγκαλίς. δοκεῖ γὰρ ὥσπερ πύλη πυλὶς, οὕτως εἶναι καὶ ἀγκάλη ἀγκαλὶς, καὶ παλλακὴ παλλακίς. τοῦτο δὲ παρετηρήθη, διὰ τοὺς κελεύσαντας μὴ εἶναι ὑποκορισμὸν παρὰ τῷ ποιητῇ. πόθεν δὲ γίνεται παλλακὴ, προδεδήλωται. Ἱστέον δὲ ὅτι νεωτάτη δοκεῖ εἶναι ἡ ἁπλῶς παλλακή. μνηστέον γὰρ ὅτι, καθὰ καὶ προδεδήλωται, ταὐτὸν πάλλακα εἰπεῖν ἡλικίας λόγῳ, καὶ βούπαιδα, καὶ ἀντίπαιδα καὶ μελλέφηβον. ἐξ οὗ δὴ πάλλακος, ἡ παλλακίς. ὡς δὲ καὶ ἡ παλλὰς, μετέχει τι τῆς τοιαύτης λέξεως, προεδηλώθη που καὶ αὐτό. σαφέστερον δὲ ταῦτα φράζει, ὁ γράψας ὅτι παλλακαὶ καλοῦνται, τὸ μὲν ἀκριβὲς, τῶν παιδίσκων αἱ νέαι, καθὰ καὶ τῶν ἀῤῥένων πάλλακες. ταύτας δὲ ἡσσώμενοί ποτε διὰ τὴν ἀκμὴν οἱ δεσπόται, ἀξιοῦσι καλεῖσθαι αὐτὰς οὕτω καὶ μηκέτι νέαι ὦσι. Τὸ δὲ αἰὲν λίσσετο, τὸ δυσπειθὲς δηλοῖ τοῦ παιδὸς εἰς τὸ λυπῆσαι πατέρα. εἰ καὶ ὕστερον ἡ μήτηρ ἱκετεύουσα, ἐξενίκησε. Τὸ δὲ ἔρεξα, φειδωλῶς οὐ μὴν ἀττικῶς, ἀδίπλασον ἔχει τὸ ρ. Στυγεραὶ δὲ ἐριννῦς, αἱ φρικταὶ, καὶ ὡς εἰπεῖν κρυεραὶ καὶ ῥιγεδαναὶ, παρὰ τὴν στύγα τὴν ἐν ᾅδου πηγὴν ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. δαιμόνια δὲ τιμωρητικὰ αἱ ἐριννύες, μάλιστα μὲν

ἐκδικοῦσι τὰ εἰς γονεῖς ἁμαρτήματα, δοκοῦσαι δὲ καὶ λοιποῖς ἐπεξιέναι ἀδικήμασιν, ὡς αἱ ποιήσεις δηλοῦσιν. ὅτι δὲ πτερωταὶ πλάττονται διὰ τὸ κατ' ἀλληγορίαν πάνυ ταχὺ τῆς θεόθεν δίκης καὶ ἄφυκτον, καὶ ὅτι τρεῖς εἰσι, καὶ τίνα ταύταις ὀνόματα, καὶ ὅτι ἄγριαι κατὰ δημίους, καὶ ὅτι μέλαιναι διὰ τὸ ἀφανῶς ἐπιέναι τοῖς κακοῖς. καὶ ὅτι τανύποδες, διὰ τὸ οἷον μακροσκελὲς, καὶ οὕτω πλατὺ τῆς διαβάσεως καὶ ταχὺ καὶ εὐκίνητον, καὶ ὅτι παρὰ τὸ ἐρί ἐπιτατικὸν καὶ τὸ ἀνύειν, αὐταῖς τὸ ὄνομα ὡς ἄγαν ἀνυστικαῖς, ἢ σπουδαίαις, ἀνύειν γὰρ καὶ τὸ σπεύδειν παρ' Ἀττικοῖς, ἢ ὡς τὰς ἀρὰς ἀνύουσαι, ἢ ὡς οἷον ἐλινύες ἀντιφραστικῶς αἱ μάλιστα ἐργαὶ, καὶ ὅσαι ἄλλαι τούτων ἐτυμολογίαι ζητητέον ἐν τοῖς παλαιοῖς. παρ' οἷς καὶ ἀεὶ παρθένοι λογοποιοῦνται, διὰ τὸ μὴ ληπτὰς εἶναι προσώποις, καὶ ἀεὶ ὁρῶσαι πάντα τὰ ἐν βροτοῖς πάθη, καὶ ὡς εἰπεῖν, ἄλαστοι. διὸ καὶ μνήμονες αἱ αὐταί. ὅθεν καὶ Ζεὺς ἀλάστωρ, καὶ φθόνος, καὶ δαίμων ἀλάστωρ ἐπενοήθη λέγεσθαι. αἱ δ' αὐταὶ καὶ σεμναὶ καὶ δειναὶ καὶ δεινῶπες καὶ ἔμφοβοι, ἔτι δὲ καὶ ποίνιμοι, διὰ τὸ κατ' αὐτὰς φοβερόν. εἰ δὲ καὶ εὐμενίδες Ἀττικῶς κατὰ τὸ, ὅ, γ' ἐνθάδ' ὢν εἴποι λεὼς, ἤγουν ὡς ἂν Ἀττικοὶ εἴποιεν, ἀλλὰ τοῦτο ἀντίφρασις εὐφημητικὴ ἐκθυομένη τὴν κατὰ τὰς ἐριννῦς φρίκην. αἳ καὶ χαλκόποδες λέγονται, διὰ τὸ ἀκάματον, ἔτι δὲ καὶ βαρὺ τῆς ἐπεμβάσεως. καὶ μετάδρομοι κακῶν ἔργων. ἔτι δὲ καὶ λωβητῆρες ὑστεροφθόροι, ὡς μετὰ τὸ πραχθῆναί τι κακὸν, ἐπάγουσαι λώβην αὐταί. καὶ ἄφυκτοι δὲ κύνες διὰ τὸ οἷον ἰχνηλατεῖν, εἶτα καὶ δάκνειν τοὺς κακούργους. καὶ ἄοινοι δὲ, διὰ τὸ νηφάλιον καὶ ἀνύστακτον ἐπὶ τοῖς ἁμαρτάνουσι, καὶ μάλιστα τοῖς φονεύουσι. διὸ καὶ μίαν τούτων, Τισιφόνην καλοῦσιν, ἐπεὶ δίκας αὐτῇ τίνουσιν οἱ φονεῖς. Τὸ δὲ γούνασιν ἐφέζεσθαι υἱὸν, τὸ πατρικὸν ὡς ἐκ μέρους ὑπεμφαίνει φιλότεκνον, οὗ χάριν παρατατικῶς ἔφη τὸ ἐφέζεσθαι διὰ τὸ ἐπίμονον τοῦ ἔργου, ἄλλως γὰρ εἶχεν εἰπεῖν, γούνασιν ἐφέσσασθαι, ὅπερ ἦν ἅπαξ ποτὲ ἐπικαθίσαι. Τὸ δὲ ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα, πρὸς διαστολὴν ἐρρέθη τοῦ ποιητοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁπλῶς ἑτέρωθεν, ὁποῖοι πολλάκις παῖδες ἐπικαθίζονται ξένοις γούνασιν. οὐ γὰρ ἐξ ἀνάγκης παῖς ἅπας πατρικοῖς γούνασιν ἐφιζάνει. οὐδὲ πᾶς ὁ παιδὸς φιλοφρονούμενος, πατὴρ τοῦ τοιούτου ἐστὶ παιδός. Ἐν δὲ τῷ ἐπαρὰς, πλεονάζει ἡ πρόθεσις, ὡς καὶ ἐν τῷ ἐπιβουκόλος, καὶ ἐπίουρος. καὶ μετ' ὀλίγα εὐθὺς, ἐπαινὴ Περσεφόνεια, ἡ αἰνὴ, τουτέστι δεινή. ἔοικε δὲ, ἐπαρὰς ἐξ ὀρθοῦ τὰς κατάρας εἰπεῖν, ὅθεν καὶ ἐπάρατος. δηλοῖ δὲ αὐτὸ σαφέστατα, καὶ τὸ, πολλὰ κατηρᾶτο. ὅτι δὲ πολλαχοῦ ἡ κατὰ πρόθεσις, εἰς τὴν ἐπὶ ἀλλάσσεται, ὡς καὶ ἐν τῷ, ἐπίρρηκτος, ὁ καταρρήξεως ἄξιος, καὶ ἐν ἄλλοις δεδήλωται. Ὅτι Ζεὺς καὶ ἐνταῦθα καταχθόνιος, ὁ ᾅδης. ὡς ἐάν τις εἴποι ἀὴρ ὑπόγειος. εἰ δὲ κατὰ παλαιὰν ἱστορίαν, περί τινα κατ' εἰκὸς ποταμὸν, Ζηνὸς Ποσειδῶνος ἦν ἱερὸν, ἰδοὺ τὸ Ζεὺς, ἤτοι Ζὴν, κοινὸν ὄνομα Διὸς καὶ Ποσειδῶνος καὶ ᾅδου τῶν ἀδελφῶν. Ἐπαινὴ δὲ Περσεφόνεια, περιοχή τις τεθνεώτων. ὃ σύγκειται ἀπό τε τοῦ φθέρσαι, ὅ ἐστι φθεῖραι ῥήματος αἰολικοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ φόνου. ὡς τῶν θνησκόντων, ἢ κατὰ φύσιν πιπτόντων, ὃ διὰ τοῦ φθείρεσθαι δηλοῦται, ἢ κατὰ βίαν, ὃ διὰ τοῦ φόνου παρασημαίνεται. καὶ ταῦτα μὲν πρὸς ἀλληγορίαν. ἄλλως δὲ Ζεὺς καταχθόνιος, ἤγουν ὑποχθόνιος; ὁ τοῦ μύθου Πλούτων. Περσεφόνη δὲ, ἄκοιτις αὐτοῦ. παρὰ δὲ τούτοις, αἱ ἐριννῦς, περὶ ὧν ἐρρέθη. διὸ δοκοῦσι καὶ ἀπὸ τοῦ ἐκ τῆς ἔρας νέεσθαι τὴν κλῆσιν λαχεῖν. αἳ λέγονται σὺν καὶ τῷ ᾅδῃ καὶ τῇ Περσεφόνῃ τελέσαι τὰς τοῦ Φοίνικος ἀρὰς, ἤγουν τὸ ἄγονον ἀποβῆναι τὸν Φοίνικα, ὅπερ εὐφυῶς ἔχει ῥηθέν. ὡς τῆς ἀτεκνίας, οὐ μόνον ἐριννυώδους ἀλλὰ καὶ οἷον θανατηρᾶς οὔσης. οἷς ἐπιτέμνουσα τὴν διαδοχὴν, ἀφανίζει τὸ γένος οἰχόμενον. γίνεται δὲ ἡ Περσεφόνεια, ἐκ τοῦ Περσεφόνη κατὰ Ἰωνικὴν παραγωγὴν τῆς ληγούσης. ὡς τὸ Πηνελόπη Πηνελόπεια, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα καὶ ἐν τοῖς τοῦ ποιητοῦ κεῖται. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐν πολλοῖς τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων, Φερσεφόνη φέρεται, ὡς ἀπὸ τοῦ εἰρημένου φθέρσαι, τοῦ θ ἐλλείποντος. ἡ δὲ καλλιφωνία, τὸ ἀρχικὸν δασὺ ἀλλάξασα, Περσεφόνην πεποίηκεν. ἧς σύστοιχος καὶ ἡ Περσέφασσα. ὡς γὰρ παρὰ τὸ φθείρειν καὶ φονεύειν Φθερσεφόνη, καὶ εὐφωνότερον, Φερσεφόνη, καὶ ἔτι ἐμμελέστερον Περσεφόνη, οὕτω παρὰ τὸ αὐτὸ φθείρειν καὶ τὸ φάζειν, ὅ ἐστι φονεύειν, Φθερσέφασσα, ἢ κατὰ τὸ κάλλιον Φερσέφασσα, καὶ ἔτι λειότερον Περσέφασσα. ἐπαινὴ δὲ, οὐ μόνον ἡ αἰνὴ ὡς ἐρρέθη, ἀλλὰ καὶ ἡ αἰανὴ διὰ τὸ ἐν σκότῳ εἶναι. Ὅτι ὁ βαρυνθεὶς οἴκαδε μένειν, ἐρεῖ ἂν τὸ, ἔνθ' ἐμοὶ οὐκέτι πάμπαν ἐρητύετο ἐν φρεσὶ θυμὸς, κατὰ μέγαρα στρωφᾶσθαι. Ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι ὡς εἴπερ κατά τινα τῶν ἀντιγράφων γράφεται κατὰ μέγαρα στροφάασθαι διὰ μικροῦ ο, ἔχοι ἂν μεγάλην ἀπορίαν καὶ δύσλυτον ἡ τοιαύτη γραφή. Ὅτι ἐν τῷ, ἦ μὲν πολλὰ ἔται, καὶ ἀνεψιοὶ ἀμφὶς ἐόντες, ἤγουν κύκλῳ περὶ ἐμὲ, αὐτοῦ ὅ ἐστιν ἐκεῖ λισσόμενοι κατερήτυον ἐν μεγάροισι, φιλικὴ δηλοῦται δεξίωσις. λέγει δὲ ἔτας μὲν, πάντας τοὺς συνήθεις ὡς ἀπὸ τοῦ ἔθος. ἀνεψιοὺς δὲ, τοὺς τοῦ γένους ὡς ἀπὸ μέρους τῶν ἀνεψιῶν. ἀνεψιοὶ δὲ, οἱ παρὰ τοῖς ὕστερον ἐξάδελφοι. πόθεν δὲ γίνεται ἀνεψιὸς. καὶ ὡς τὸ ἔτης, ἄλλοι μὲν ἐδάσυνον, ἄλλοι δὲ ἐψίλουν, ἐν ἄλλοις γέγραπται. Ὅτι πολυτελοῦς διαίτης ἔνδειξις τὸ, πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς ἔσφαζον. πολλοὶ δὲ σύες θαλέθοντες ἀλοιφῇ, ὅ ἐστι πίονες, εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο. πολλὸν δ' ἐκ κεράμων μέθυ πίνετο. λέγει δὲ ἴφια μὲν καὶ νῦν μῆλα, τὰ ἰσχυρότατα θρέμ-

ματα

ματα. ἰφθιμοποιεῖ γὰρ τὸ αὐτὴν κρέας, καὶ ὡς ἡ ἐτυμολογία φησὶ, κρατύνει καὶ ἰσχυροποιεῖ. ἢ καὶ ἄλλως, ἴφια, τὰ λιπαρά. τὰ γὰρ πάντη ἀλιπῆ, ἀνίσχυρα. εἰλίποδας δὲ, εἰς τὸ πᾶν μὲν, βοῶν ἐπίθετον. ἡ δὲ κωμῳδία, καὶ γυναῖκας φησὶν εἰλίποδας παίζουσα διὰ Εὐπόλιδος τὰ ἑαυτῆς. ὁ δὲ θαλέθων, πρωτότυπόν ἐστιν ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐῤῥέθη, τῆς τοῦ τηλεθόωντος παραγωγῆς. ἀλοιφὴ δὲ, τὸ λίπος, διὰ τὸ χρήσιμον εἶναι ἀλείφειν. ἀπὸ ταύτης καὶ ξηραλοιφεῖν, καὶ ξηραλοιφία, τὸ ἄνευ λουτροῦ ἀλείφεσθαι. ἐπεὶ καὶ ξηρὸς ἱδρὼς, ὁ μὴ ἀπὸ λουτροῦ, ἀλλ' ἀπὸ γυμνασίων ἢ πόνων γινόμενος. δῆλον δὲ ὅτι καὶ τὸ τοίχου χρίειν, ἀλείφειν λέγεται καὶ ἀλοιφή. διὸ ἐν ῥητορικοῖς λεξικοῖς φέρεται ὅτι ἀλοιμὸς τὸ αὐτὸ καὶ ἀλοιφὴ, τὸ τῶν ἐν οἴκοις τοίχων χρίσμα. καὶ ὅτι ἀλοιφεῖον ᾧ οἱ ἀλεῖπται χρῶνται. πάντως δὲ ὥσπερ ἀπὸ τοῦ ἀλείφω ἡ ἀλοιφὴ, ἢ ἀπὸ τοῦ ἤλειφα ἐνεργητικοῦ παρακειμένου, οὕτως ἀπὸ τοῦ ἤλειμμαι ὁ ἀλοιμός. καθὰ καὶ ἀπὸ τοῦ λείπω λέλειμμαι ὁ λοιμός. Τὸ δὲ, τανύοντο διὰ φλογὸς ἡφαίστοιο, περιφραστικῶς κεῖται, ἀντὶ τοῦ ὠπτῶντο. κέραμος δὲ, ἢ λάγυνος, ἢ πίθος, ὡς καὶ ἐν τῷ, χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο. μέθυ δὲ ὁ οἶνος, οὐ φύσει, ἀλλὰ τῇ ὑπὲρ μέτρον εἰς δοχῇ. μεθύει γὰρ, ἤγουν ἀμελεῖ, ὁ παρὰ τὸ μετρίου οἴνους προσιέμενος. ἐκφοβεῖ γοῦν τοὺς πολυπότας τῇ ἐπιγραφῇ ὁ τὸν οἶνον μέθυ καλῶν. τὸ δὲ, πολλὰ λισσόμενοι. καὶ, πολλὰ ἴφια μῆλα. καὶ, πολλοὶ δὲ σύες. καὶ, πολλὸν μέθυ, σχῆμα ἐπιμονῆς τῆς κατὰ λέξιν. Σημείωσαι δὲ εἰς τὸ λισσόμενοι καὶ τὰ περὶ αὐτὸ, ὅτι διὰ τοῦ σ μὲν τὰ τοιαῦτα προφερόμενα, διπλάζουσιν αὐτὸ ἀναγκαίως. ἐπὶ τὸ μὲν ἓν σ μέλλοντα χαρακτηρίζει, διπλούμενον δὲ, οἰκειοῦται τοῖς ἐνεστῶσιν. ὅτε μέντοι διὰ τοῦ τ λίτομαι εἴποι τις καὶ λιτόμενοι, οὐ διπλοῦται τὸ τ ἀττικῷ ἔθει κατὰ τὸ, φοινίσσω φοινίττω, ἑλίσσω ἑλίττω, καὶ τὰ ὅμοια, ἀλλὰ μονοῦται τὸ τ ἐν αὐτοῖς, διὰ τὸ τρίτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων εἶναι θέμα τότε τὸ λίτω καὶ τὰ κατ' αὐτό. περὶ ὧν Ἡρωδιανὸς λέγει, ὡς διὰ τοῦ τ οὐ πολλὰ ὦπται, ἀλλὰ τὸ λίτω, ὅθεν τὸ λίτεσθαι. καὶ τὸ πέτω, ἀφ' οὗ τὸ πέτομαι. καὶ ἔνιοι φησι, ἃ ἤδη ὡς περισπώμενα ἐκλίθη, ὥσπερ τὸ κέντω, ἐξ οὗ τὸ κένσαι ὁμοκλήσας. καὶ αἴτω, ὅθεν αἰτόμενος καὶ αἴτεσθαι ἐν πολέμῳ. τὸ δὲ αἰνύτω φησὶ καὶ ἀρύτω, τὸ τ ἐπλεόνασεν ὡς ἐκ τοῦ αἰνύω. καὶ ἀρύω. καὶ οὕτω μὲν Ἡρωδιανός. Ἡρακλείδης δὲ, ἀγνοεῖν φησι πολλοὺς ὅτι τὸ λίσσομαι κοινολεκτούμενον, ἀτθίδι διαλέκτῳ γέγονε λίττομαι, παρέσει δὲ τοῦ ἑτέρου τ, γεγένηται λίτομαι. ὁ δ' αὐτὸς καὶ περὶ τοῦ αἰνύτω καὶ ἀρύτω εἰπὼν ἀσυνήθως αὐτὰ ἔχειν, ὡς μηδενὸς εἰς ω λήγοντος βαρυτόνου ἔχοντος τὸ τ ἀρκτικὸν τῆς τελευταίας συλλαβῆς. πάντα γάρ φησι περισπᾶται, οἷον κρατῶ, αἰτῶ, πατῶ, κροτῶ, φοιτῶ, ἐπάγει, ὅτι κύπριοι δὲ καὶ ἀττικοὶ παρατιθέντες ῥήμασι καὶ ὀνόμασι τὸ τ, καὶ πτόλιν τὴν πόλιν λέγοντες, καὶ πτόλεμον τὸν πόλεμον, ὅθεν καὶ ἡ ἄνακτος καὶ νυκτὸς γεγόνασι γενικαὶ πλεονάζουσαι τὸ τ, λέγουσιν οὕτω καὶ τὸ ἀρύω, αἰνύω, ἀρύτω, καὶ αἰνύτω. Ὅτι οἰκεῖον σπουδαίοις νυκτοφύλαξι κατ' οἶκον, οὐ μόνον τὸ, εἰνάνυχες δέ μοι ἀμφ' αὐτῷ παρὰ νύκτας ἴαυον, φυλάσσοντές με δηλαδὴ, ἀλλὰ καὶ τὸ, οἱ μὲν ἀμειβόμενοι φυλακὰς ἔχον. οὐδέποτ' ἔσβη πῦρ, ἕτερον μὲν ὑπ' αἰθούσῃ εὐερκέος καὶ ἑξῆς. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ εἰνάνυχες, συγκοπήν τε ἔπαθεν ἐκ τοῦ ἐννέα, καὶ τροπὴν συνήθη τοῦ ν εἰς ι πρὸς ὁμοιότητα τοῦ εἰνάετος. τὸ δὲ χ, φυσικῶς ἔχει ὡς ἀπὸ τοῦ νύξ. δῆλον γὰρ ὅτι καθὰ ὄνυξ ὄνυχος, οὕτω καὶ νὺξ νυχός. τὸ γάρ τοι νυκτὸς, τροπὴν πέπονθε τοῦ δασέος εἰς ψιλὸν, καὶ ἐπένθεσιν οὐκ ἀσυνήθη τοῦ τ ὡς καὶ προσεχῶς δεδήλωται. ἰαύειν δὲ καὶ νῦν, τὸ διατρίβειν, οὐ μὴν κοιμᾶσθαι. οὐ γὰρ πρέπει τοῦτο φύλαξι. Τὸ δὲ ἀμειβόμενοι, ἑτεροῖον φανερῶς τοῦ, τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, καὶ τῶν ὁμοίων. κυριολεκτεῖται δὲ ὅτι μάλιστα. ἐξ οὗ καὶ τὸ, ἀμοιβηδὶς δ' ἀνέφαινον. καὶ οἱ ἐπημοιβοὶ ἐπίκουροι, ὅπερ ἐστὶν οἱ κατὰ ἀλλαγὴν εἴτουν ἐναλλὰξ ἥκοντες εἰς ἐπικουρίαν, εἰς ὅπερ ἀστείως ἔπαιξέ τις. ἤγουν εἰς τὸ μεταλαμβάνεσθαι τὸ ἀμείβειν ἀντὶ τοῦ καταλλάσσειν, ἀπορήσας ἀστείως ἐπὶ τῶν ἀμειβόντων ἐμπορευτικῶς, πῶς ποτε τὰ τετράδραχμα καταλλάσσονται μὲν, οὐκ ὀργίζονται δέ. ὡς δῆθεν τοῦ καταλλάσσεσθαι, ὁμωνυμίας λόγῳ ἀντικειμένου πρὸς τὸ ὀργίζεσθαι. Αἴθουσα δὲ, στοὰ περίστυλος ἡλίῳ αἰθομένη, ὅ ἐστι λαμπομένη. ἧς τὸ μὲν ἐνδοτέρω, πρόδομος. τὸ δὲ ἐνδοτάτω, θάλαμος. ὡς καὶ ἐνταῦθα δηλοῖ ὁ ποιητὴς μνησθεὶς αὐλῆς, μεθ' ἣν αἴθουσα εἶτα πρόδομος, εἶτα θάλαμος, ἐν ᾧ εἰπεῖν. πῦρ, ἕτερον μὲν ὑπ' αἰθούσῃ εὐερκέος αὐλῆς, ἄλλο δ' ἐνὶ προδόμῳ, πρόσθεν θαλάμοιο θυράων. περὶ δὲ αἰθούσης ῥηθήσεται καὶ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα. κατὰ δὲ τοὺς ἀκριβεστέρους, ἡ τάξις οὕτως, ἕρκος. περὶ ὃ, πύλαι. μετὰ δὲ τὸ ἕρκιον, αὐλή. μεθ' ἣν, αἴθουσα. εἶτα πρόδομος, δόμος, καὶ θάλαμος. Ἐν τούτοις δὲ, ἰστέον καὶ ὅτι οὐκ εὐκαίρως δοκεῖ ὁ φοῖνιξ εἰπεῖν, τὸ πολλὰ μὲν λιτανεύεσθαι παρὰ τῶν αὐτοῦ, μὴ πεισθῆναι δὲ ἀλλὰ βιάσασθαι τὴν φυγήν. ἐρεῖ γὰρ ἂν ὁ δυσωπούμενος Ἀχιλλεὺς, ὡς οὐκοῦν ὦ διδάσκαλε οὐδ' ἐγὼ πείσομαι. πρὸς ὅ φασιν οἱ παλαιοὶ, ὡς τῷ μὲν φοίνικι οὐκ ἦν ὑπακοῦσαι, διά τε τὴν ῥηθεῖσαν λύπην, καὶ διὰ τὴν ὀργὴν τοῦ πατρός. τῷ δὲ Ἀχιλλεῖ ἔνδοξος ἡ ἐκ πειθοῦς μεταβολὴ γενήσεται, διὰ τὴν προαίνεσιν τοῦ πατρὸς, ἣν Ὀδυσσεὺς ἤδη φθάσας πρὸ ὀλίγου ἐξέθετο. ἥτις οὕτως εἶχε τὸ ἀναντίῤῥητον, ὥστε Ἀχιλλεὺς πρὸς μὲν τὰ ἄλλα τῶν τοῦ Ὀδυσσέως λόγων ἀπελογήσατο. αὐτὸ δὲ μόνον τὸ ἐκ πατρὸς κεφάλαιον παρῆκε σιωπήσας παντελῶς καὶ παραδραμὼν τεχνικῶς, διὰ τὸ δυσεπιχείρητον. οἱ δ' αὐτοὶ λέγουσι καὶ ὅτι καλῶς διὰ ὀργὴν πατρὸς φεύγει τὴν πατρίδα ὁ φοῖνιξ. ἐν γὰρ ταῖς ἀπαλλάκτοις φασὶν ἔχθραις, κρεῖτ

τον

τον τοῦ φεύγειν. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι πῦρ ἕτερον εἰπὼν, εἶτα ἐπάγει τὸ, ἄλλο. δηλῶν ὡς τὸ μετὰ τὸ ἕτερον, οὐκ ἂν κυρίως ἕτερον λέγοιτο, ἀλλὰ ἄλλο. καὶ ἔστιν οὕτως ἡ ἀττικὴ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συνήθεια. διὸ, ἕτερος μὲν ποιεῖ τό δε. ἄλλος δὲ τόδε. καὶ οὕτω μὲν ἐνταῦθα. ἐν δὲ τῷ. ἄρνε, ἕτερον λευκὸν, ἑτέραν δὲ μέλαιναν, παραβαίνεται ἡ τοιαύτη παρατήρησις. τὸ δὲ ὑπ᾽ αἰθούσῃ, δοκεῖ ταυτὸν εἶναι τῷ ἐν αἰθούσῃ. ὡς δηλοῖ ἐπαχθὲν τὸ, ἄλλο δ᾽ ἐνὶ προδόμῳ. ἵνα ᾖ, ἐν αἰθούσῃ καὶ ἐν προδόμῳ.

Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ δεκάτη μοι ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή,
Καὶ τότ᾽ ἐγὼ θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας
Ῥήξας, ἐξῆλθον, καὶ ὑπέρθορον ἑρκίον αὐλῆς
Ῥεῖα, λαθὼν φύλακάς τ᾽ ἄνδρας, δμωάς τε γυναῖκας.
Φεῦγον ἔπειτ᾽ ἀπάνευθε δι᾽ Ἑλλάδος εὐρυχόροιο,
Φθίην δ᾽ ἐξικόμην ἐριβώλακα μητέρα μήλων,
Ἐς Πηλῆα ἄναχθ᾽. ὁ δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο,
Καί με φίλησ᾽, ὡσεί τε πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ
Μοῦνον τηλύγετον, πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσι.
Καί μ᾽ ἀφνειὸν ἔθηκε πολὺν δέ μοι ὤπασε λαόν.
Ναῖον δ᾽ ἐσχατιὴν Φθίης, Δολόπεσσιν ἀνάσσων.
Καί σε τοσοῦτον ἔθηκα θεοῖς ἐπιείκελ᾽ Ἀχιλλεῦ,
Ἐκ θυμοῦ φιλέων. ἐπεὶ οὐκ ἐθέλεσκες ἅμ᾽ ἄλλῳ
Οὔτ᾽ ἐς δαῖτ᾽ ἰέναι, οὔτ᾽ ἐν μεγάροισι πάσασθαι,
Πρίν γ᾽ ὅτε δή σ᾽ ἐπ᾽ ἐμοῖσιν ἐγὼ γούνασι καθίσας
Ὄψου τ᾽ ἄσαιμι προταμὼν, καὶ οἶνον ἐπισχών.
Πολλάκι μοι κατέδευσας ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα
Οἴνου ἀποβλύζων ἐν νηπιέῃ ἀλεγεινῇ.
Ὣς ἐπὶ σοὶ μάλα πολλ᾽ ἔπαθον, καὶ πολλ᾽ ἐμόγησα,
Τὰ φρονέων, ὅ μοι οὔτι θεοὶ γόνον ἐξετέλειον
Ἐξ ἐμεῦ, ἀλλὰ σὲ παῖδα θεοῖς ἐπιείκελ᾽ Ἀχιλλεῦ
Ποιεύμην, ἵνα μοί ποτ᾽ ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς.
Ἀλλ᾽ Ἀχιλλεῦ δάμασον θυμὸν μέγαν. οὐδέ τί σε χρὴ
Νηλεὲς ἦτορ ἔχειν. στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί,
Τῶν περ καὶ μείζων ἀρετὴ, τιμή τε, βίη τε.
Καὶ μὲν τοὺς, θυέεσσι, καὶ εὐχωλῆς ἀγανῇσι,
Λοιβῇ τε, κνίσῃ τε, παρατρωπῶσ᾽ ἄνθρωποι
Λισσόμενοι, ὅτε κέν τις ὑπερβήῃ, καὶ ἁμάρτῃ.
Καὶ γάρ τε λιταί εἰσι Διὸς κοῦραι μεγάλοιο,
Χωλαί τε, ῥυσαί τε, παραβλῶπές τ᾽ ὀφθαλμώ.
Αἵ ῥά τε καὶ μετόπισθεν ἄτης ἀλέγουσι κιοῦσαι.
Ἡ δ᾽ ἄτη σθεναρή τε, καὶ ἀρτίπος, οὕνεκα πάσας
Πολλὸν ὑπεκπροθέει, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ᾽ αἶαν
Βλάπτουσ᾽ ἀνθρώπους. αἳ δ᾽ ἐξακέονται ὀπίσσω.
Ὃς μέν τ᾽ αἰδέσεται κούρας Διὸς ἆσσον ἰούσας,
Τὸν δὲ μέγ᾽ ὤνησαν, καί τ᾽ ἔκλυον εὐχομένοιο.
Ὃς δέ κ᾽ ἀνήνηται, καί τε στερεῶς ἀποείπῃ,
Λίσσονται δ᾽ ἄρα ταί γε Δία Κρονίωνα κιοῦσαι,
Τῷ ἄτην ἅμ᾽ ἕπεσθαι, ἵνα βλαφθεὶς ἀποτίσῃ.

Ὅτι κἀνταῦθα σχῆμα πρωθύστερον ἐν τῷ, καὶ τότ᾽ ἐγὼ θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας ῥήξας, ἐξῆλθον, καὶ ὑπέρθορον ἑρκίον αὐλῆς. πρῶτον γὰρ τὸ, ὡς εἴρηται ὑπερθορεῖν, εἶτα τὸ ἐξελθεῖν. ὁ δὲ λόγος, οἰκεῖος ἀνδρὶ φυγόντι γενναίως ἀσφαλῆ καθείρξιν. Ὅρα δὲ τὸ, πυκινῶς ἀραρυίας ῥήξας. τὰ γὰρ πυκνὰ ῥήγνυνται, οὐ μὴν τὰ φύσει εὐδιάλυτα ἀραιά. ὅθεν καὶ ῥηξήνωρ, ὁ τὴν τῆς φάλαγγος ῥήσσων πυκνότητα. Ἰστέον δὲ ὅτι λαθραίαν καὶ γενναίαν δηλοῖ ὡς ἐρρέθη φυγὴν ἀπὸ φρουρᾶς ἀσφαλοῦς, τὸ ῥηθὲν, εἴπερ παρῳδηθῇ. διὸ, καὶ τότ᾽ ἐγὼ εἱρκτῆς θύρας πυκινῶς ἀραρυίας ῥήξας, ἐξῆλθον ῥεῖα, λαθὼν φύλακάς τ᾽ ἄνδρας δμωάς τε γυναῖκας. φεῦγον ἔπειτ᾽ ἀπάνευθεν. Ἐν τούτοις δὲ καὶ καλλιλογῶν ὁ ῥήτωρ Φοῖνιξ τὴν θετταλικὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ὑπὸ τῷ Πηλεῖ Φθίαν, φησὶν ὡς φεῦγον δι᾽ Ἑλλάδος εὐρυχόροιο, Φθίην δ᾽ ἐξικόμην ἐριβώλακα μητέρα μήλων, ὅ ἐστι θρεμμάτων, ἐς Πηλῆα ἄνακτα, καθὰ καὶ κατωτέρω εὐθὺς ῥηθήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, δμωάς τε γυναῖκας, περιττὸν κεῖται τὸ γυναῖκας. ἀρκεῖ γὰρ καὶ μόνον τὸ δμωάς, εἰς τὸ καὶ γυναῖκας αὐτὰς νοεῖσθαι. ὡς δὲ συστέλλει ἀεὶ παρ᾽ Ὁμήρῳ τὴν παραλήγουσαν ἀναγκαίως διὰ δακτύλου χρείαν τὸ εὐρύχορος, δηλοῦται πολλαχοῦ. τὸ δὲ μητέρα μήλων, συντελεῖ καὶ εἰς τὸ, οὖθαρ ἀρούρης. ὥσπερ καὶ τὸ Δημήτηρ, ὅ ἐστι γῆ μήτηρ ἀλληγορικῶς. πάντως γὰρ μητρὸς ἴδιον τὸ οὖθαρ. ἤδη δέ τις καὶ χώραν, ἣ κα-

Ἀλλ' Ἀχιλεῦ πόρε καὶ σὺ Διὸς κούρῃσιν ἕπεσθαι
Τιμήν, ἥ τ' ἄλλων περ ἐπιγνάμπτει φρένας ἐσθλῶν.
Εἰ μὲν γὰρ μὴ δῶρα φέροι, τὰ δ' ὄπισθ' ὀνομάζοι
Ἀτρεΐδης, ἀλλ' αἰὲν ἐπιζαφελῶς χαλεπαίνοι,
Οὐκ ἂν ἔγωγέ σε μῆνιν ἀπορρίψαντα κελοίμην
Ἀργείοισιν ἀμυνέμεναι χατέουσι περ ἔμπης.
Νῦν δ' ἅμα τ' αὐτίκα πολλὰ διδοῖ, τὰ δ' ὄπισθεν ὑπέστη.
Ἄνδρας δὲ λίσσεσθαι ἐπιπροέηκεν ἀρίστους.
Κρινάμενος κατὰ λαὸν Ἀχαιϊκόν, οἵ τε σοὶ αὐτῷ
Φίλτατοι Ἀργείων. τῶν, μὴ σύ γε μῦθον ἐλέγξῃς,
Μηδὲ πόδας. πρὶν δ' οὔ τι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
Οὕτω καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν
Ἡρώων, ὅτε κέν τιν' ἐπιζάφελος χόλος ἵκοι.
Δωρητοί τε πέλοντο, παράρρητοί τ' ἐπέεσσι.
Μέμνημαι τόδε ἔργον ἐγὼ πάλαι, οὔ τι νέον γε
Ὡς ἦν. ἐν δ' ὑμῖν ἐρέω πάντεσσι φίλοισι.
Κουρῆτές τ' ἐμάχοντο, καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι
Ἀμφὶ πόλιν Καλυδῶνα, καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον.
Αἰτωλοὶ μὲν ἀμυνόμενοι Καλυδῶνος ἐραννῆς,
Κουρῆτες δὲ διαπραθέειν μεμαῶτες Ἄρηϊ,
Καὶ γὰρ τοῖσι κακὸν χρυσόθρονος Ἄρτεμις ὦρσε
Χωσαμένη, ὅ οἱ οὔ τι θαλύσια γουνῷ ἀλωῆς
Οἰνεὺς ῥέξ'. ἄλλοι δὲ θεοὶ δαίνυνθ' ἑκατόμβας,
Οἴῃ δ' οὐκ ἔρρεξε Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Ἢ λάθετ' ἢ οὐκ ἐνόησεν, ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ.
Ἣ δὲ χολωσαμένη δῖον γένος ἰοχέαιρα,
Ὦρσεν ἔπι χλούνην σῦν ἄγριον ἀργιόδοντα,
Ὃς κακὰ πόλλ' ἕρδεσκεν ἔθων Οἰνῆος ἀλωήν.
Πολλὰ δ' ὅ γε προθέλυμνα χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρὰ
Αὐτῇσιν ῥίζῃσι, καὶ αὐτοῖς ἄνθεσι μήλων.
Τὸν δ' υἱὸς Οἰνῆος ἀπέκτεινεν Μελέαγρος
Πολλέων ἐκ πολίων θηρήτορας ἄνδρας ἀγείρας,
Καὶ κύνας. οὐ μὲν γάρ κε δάμη παύροισι βροτοῖσι.
Τόσος ἔω. πολλοὺς δὲ πυρῆς ἐπέβησ' ἀλεγεινῆς.
Ἣ δ' ἀμφ' αὐτῷ θῆκε πολὺν κέλαδον, καὶ ἀϋτὴν
Ἀμφὶ συὸς κεφαλῇ, καὶ δέρματι λαχνήεντι,
Κουρήτων τε μεσηγὺ, καὶ Αἰτωλῶν μεγαθύμων.
Ὄφρα μὲν οὖν Μελέαγρος ἀρηΐφιλος πολέμιζε,
Τόφρα δὲ Κουρήτεσσι κακῶς ἦν. οὐδ' ἐδύναντο
Τείχεος ἔκτοσθεν μίμνειν, πολέες περ ἐόντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Μελέαγρον ἔδυ χόλος, ὅς τε καὶ ἄλλων
Οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον πύκα περ φρονεόντων,
Ἤτοι ὃ μητρὶ φίλῃ Ἀλθαίῃ χωόμενος κῆρ,
Κεῖτο παρὰ μνηστῇ ἀλόχῳ καλῇ Κλεοπάτρῃ,

τῶν μήλων ὀπώρα ἐνδιαθούμενον, μητρόρα μήλων ἀστείως ἐρεῖ ἄν, ὥσπερ καὶ πολύμηλον. Οὐ λέγει περὶ ἑαυτοῦ καὶ περὶ Πηλέως ὁ Φοῖνιξ, ὡς φυγόντα με εἰς αὐτὸν καὶ ἱκετεύσαντα, τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ, ὡς προαρχῶς ἐρρέθη, ἐξικόμην ἐς Πηλῆα, ὁ δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο, καί με φίλησε τὸ, ὡς εἴ τε πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ, μοῦνον τηλύγετον πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσι. καί μ' ἀφνειὸν ἔθηκε. πολὺν δέ μοι ὤπασε λαόν. ναῖον δ' ἐσχατιὴν Φθίης, Δολόπεσσιν ἀνάσσων. καί σε τοσοῦτον ἔθηκα θεοῖς ἐπιείκελε Ἀχιλλεῦ, ἐκ θυμοῦ φιλέων, ἐπεὶ οὐκ ἐθέλεσκες ἅμα ἄλλῳ, οὔτ' ἐς δαῖτα ἰέναι, οὔτ' ἐν μεγάροισι πάσασθαι, πρίν γ' ὅτε δή σε ἐπ' ἐμοῖσιν ἐγὼ γούνασσι καθίσσας, ὄψου τ' ἄσαιμι προταμὼν, καὶ οἶνον ἐπισχών. πολλάκι μοι κατέδευσας ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα, οἴνου ἀποβλύζων ἐν νηπιέῃ ἀλεγεινῇ. ὡς ἐπὶ σοὶ μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα. τὰ φρονέων, ὅ μοι οὔτι θεὸς γόνον ἐξετέλειον ἐξ ἐμεῦ. ἀλλὰ σὲ παῖδα θεοῖς ἐπιείκελε Ἀχιλλεῦ ποιεύμην, ἵνα μοί ποτ' ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς. Ἐν δὲ τούτοις ὅρα δεινότατα ῥήτορος, ὃς μονονουχὶ λέγει, ὡς αὐτὸν ἐὰν, ὃν ἔτι νέον ὄντα ὁ Πηλεὺς ᾐδέσθη, τοῦτον ὁ μαθητὴς Ἀχιλλεὺς ἐν τοιαύτῃ πολιᾷ παρ' οὐδὲν θήσει. ἀξιῶν καὶ ὡς ἱκέτης καὶ ὡς ξένος πατρῷος αἰδοῦς τυχεῖν. δι' αἰδοῦς γὰρ ἤγοντο καὶ οἱ ἱκέται καὶ οἱ πατρῷοι ξένοι ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. ἔτι γε μὴν, συναξιῶν στερχθῆναι καὶ ὡς ἀδελφὸς, εἴγε καὶ Πηλεὺς ὡς παῖδα καὶ αὐτοὺς ἐφίλησεν. οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ ὡς τρόπον τινὰ πατὴρ ἐπέκεινα τοῦ, καὶ ἔργοις ὡς προερρέθη καὶ λόγον καὶ ἀφηγήσατο. παῖδα γάρ σε φησὶν ἐποιούμην, ἤγουν ἐπιθέμην, ποιεῖσθαι γὰρ, τὸ τίθεσθαι

-ται παρὰ τοῖς ῥήτορσιν. οἷ φασιν ἔθετο ὁ δεῖνα τὸν παῖδα τοῦ δεῖνος, ἤγουν θετὸν υἱὸν ἔσχεν. οὕτω πανταχόθεν πειρᾶται πείσειν ὁ γέρων τὸν μαθητὴν καὶ εἰς ἡμερότητα μεταβαλεῖν. εἰ δὲ μὴ πεισθείη, καλῶς ἂν ἀκούσοι παρὰ τοῦ Αἴαντος, ἄγριος εἶναι. καὶ ἄλλως δὲ ὁ φοῖνιξ ἐντρέπει τὸν ἀχιλλέα ἐν τῷ, καί σε τοσοῦτον ἔθηκα. τουτέστι τηλικοῦτον, δηλαδὴ θεῖον, τοῦτο γὰρ νοεῖν βούλεται, ἐπαγαγὼν εὐθὺς, θεοῖς ἐπιείκελε. ὅπερ καὶ δὶς ἔφη ἐν τοῖς ῥηθεῖσι, διὰ προθυμίαν τοῦ ἥρωος. ὁμοίως ἐντρέπει καὶ διὰ τοῦ αἰαμυνῆσαι, ὡς παῖς μὲν ὤν, ἐφίλει τοὺς καὶ παιδαγωγοὺς καὶ διδασκάλους. αὐξηθεὶς δὲ οὔ. καὶ ὡς αὐτὸς μὲν ἔτρεφε τὸν μαθητὴν ἵνα οἱ ποτὲ λοιγὸν ἀμύνῃ. ὁ δὲ, παραρρίπτει αὐτὸν τῷ ὀλέθρῳ ἀφεὶς ἐν τροίᾳ, ἵνα τοῖς ἀχαιοῖς συναπόληται. καὶ ἀχαριστίαν δὲ ὀνειδίζει τῷ μὴ ἐθέλοντι ἀμείβεσθαι τὸν ἐπ' αὐτῷ πολλὰ παθόντα, καὶ μογήσαντα. καὶ τοιαῦτα μὲν ταῦτα. Ὅρα δὲ τὸ, πρόφρων ὑπέδεκτο. ἐν ᾧ δηλοῖ ὁ ποιητὴς χρῆναι τὰς ξενίας δίχα γίνεσθαι γογγυσμοῦ. Τὸ δὲ ἐφίλησε, καὶ τὸ φιλήσῃ, διὰ τὸ καίριον τῆς φράσεως ἐδιπλολογήθη. Ἐν δὲ τῷ, παῖδα μόνον τηλύγετον πολλοῖσιν ἐπὶ κτήμασι, δηλοῖ Ὅμηρος φιλοτεκνότατον μάλιστα πατέρα εἶναι τὸν καὶ πλούσιον, καὶ μόνον ἕνα παῖδα ἔχοντα ἐν ἡλικίᾳ γεροντικῇ. τοιαύτης γὰρ ὁ τηλύγετος, ἤγουν ὁ τῷ πατρὶ γεννηθεὶς τῆλε ὄντι τοῦ γεννᾶν. ἐνταῦθα δὲ καὶ ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ μόνον παῖδα, τὸ τηλύγετον. ἄλλως γὰρ οὐκ ἔστιν ἀνάγκης ὁ μόνος, ἤδη καὶ τηλύγετος. ὁ δὲ πλεονασμὸς τῆς τέ συλλαβῆς ἐν τῷ κτεάτεσσι, προεσημάνθη καὶ ἀλλαχοῦ. δῆλον δ' ὅτι καθὰ φρέαρ

Κούρῃ Μαρπήσσης καλλισφύρου Εὐηνίνης,
Ἴδεώ θ', ὃς κάρτιστος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνδρῶν
Τῶν τότε. καί ῥ' ἄνακτος ἐναντίον εἵλετο τόξον
Φοίβου Ἀπόλλωνος, καλλισφύρου εἵνεκα νύμφης.
Τὴν δὲ, τότ' ἐν μεγάροισι πατὴρ, καὶ πότνια μήτηρ
Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον, οὕνεκ' ἄρ' αὐτῆς
Μήτηρ Ἀλκυόνος πολυπενθέος οἶτον ἔχουσα
Κλαῖ', ὅτε μιν ἑκάεργος ἀνήρπασε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Τῇ ὅ γε παρκατέλεκτο, χόλον θυμαλγέα πέσσων,
Ἐξ ἀρέων μητρὸς κεχολωμένος. ἥ ῥα θεοῖσι
Πόλλ' ἀχέουσ' ἠρᾶτο κασιγνήτοιο φόνοιο,
Πολλὰ δὲ καὶ γαῖαν πολυφόρβην χερσὶν ἀλοία
Κικλήσκουσ' ἀΐδην, καὶ ἐπαινὴν περσεφόνειαν,
Πρόχνυ καθεζομένη. δεύοντο δὲ δάκρυσι κόλποι,
Παιδὶ δόμεν θάνατον. τῆς δ' ἠεροφοῖτις ἐριννὺς
Ἔκλυεν ἐξ ἐρέβευσφιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσα.
Τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας ὅμαδος, καὶ δοῦπος ὀρώρει,
Πύργων βαλλομένων. τὸν δὲ λίσσοντο γέροντες
Αἰτωλῶν. πέμπον δὲ θεῶν ἱερῆας ἀρίστους
Ἐξελθεῖν, καὶ ἀμῦναι, ὑποσχόμενοι μέγα δῶρον,
Ὁππόθι πιότατον πεδίον Καλυδῶνος ἐραννῆς,
Ἔνθα μιν ἤνωγον τέμενος περικαλλὲς ἑλέσθαι
Πεντηκοντόγυον. τὸ μὲν ἥμισυ, οἰνοπέδοιο,
Ἥμισυ δὲ, ψιλὴν ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι.
Πολλὰ δέ μιν λιτάνευε γέρων ἱππηλάτα Οἰνεὺς
Οὐδοῦ ἐπεμβεβαὼς ὑψηρεφέος θαλάμοιο,
Σείων κολλητὰς σανίδας, γουνούμενος υἱόν.
Πολλὰ δὲ τόν γε κασίγνηται, καὶ πότνια μήτηρ,
Ἐλίσσονθ'. ὁ δὲ, μᾶλλον ἀναίνετο. πολλὰ δ' ἑταῖροι,
Οἵ οἱ κεδνότατοι, καὶ φίλτατοι ἦσαν ἁπάντων.
Ἀλλ' οὐδ' ὧς, τοῦ θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἔπειθον.
Πρίν γ' ὅτε δὴ θάλαμος πύκα βάλλετο, τοὶ δ' ἐπὶ πύργων
Βαῖνον κουρῆτες, καὶ ἐνέπρηθον μέγα ἄστυ.
Καὶ τότε δὴ Μελέαγρον ἐΰζωνος παράκοιτις
Λίσσετ' ὀδυρομένη, καί οἱ κατέλεξεν ἅπαντα
Κήδε', ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει, τῶν ἄστυ ἁλώῃ.
Ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει,
Τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι, βαθυζώνους τε γυναῖκας.
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἀκούοντος κακὰ ἔργα.
Βῆ δ' ἰέναι. χροῒ δ' ἔντε' ἐδύσατο παμφανόωντα.
Ὣς ὁ μὲν αἰτωλοῖσιν ἀπήμυνε κακὸν ἦμαρ,
Εἴξας ᾧ θυμῷ. τῷ δ' οὐκέτι δῶρ' ἐτέλεσσαν
Πολλά τε, καὶ χαρίεντα, κακὸν δ' ἤμυνε καὶ αὔτως.
Ἀλλὰ σὺ μή μοι ταῦτα νόει φρεσὶ, μηδέ σε δαίμων

φρέασιν

Ἐνταῦθα τρέψῃ φίλος, κάκιον δέ κεν εἴη
Νηυσὶν καιομένῃσιν ἀμυνέμεν. ἀλλ' ἐπὶ δώροις
Ἔρχεο. ἶσον γάρ σε θεῷ τίσουσιν Ἀχαιοί.
Εἰ δέ κ' ἄτερ δώρων πόλεμον φθισήνορα δύῃς,
Οὐκ ἔθ' ὁμῶς τιμῆς ἔσεαι, πόλεμόν περ ἀλαλκών.

φρέασιν, οὕτω καὶ κτέαρ κτέασι. Τὸ δὲ ἀφνειὸν ἔθηκε, συνήθως ἐφράσθη, ἀντὶ τοῦ θέσει ἐποίησε πλούσιον, οὐκ ἔχοντα πλοῦτον οἴκοθεν, ἀλλὰ προσθέτῳ ἐκ Πηλέως κομῶντα περιουσιασμῷ. οὕτω καὶ παῖδα τίθεταί τις ἑαυτῷ, ὃν ἡ φύσις οὐ δέδωκε. Τὸ δὲ πολὺν ὤπασε λαὸν, περίφρασίς ἐστι τοῦ, ἐβασίλευσέ με. ὡς δηλοῖ ἐπαχθὲν τὸ, Δολόπεσσιν ἀνάσσων. Ἐσχατιὰ δὲ παρὰ μὲν τῷ ποιητῇ, τὸ ἁπλῶς ἔσχατον κατὰ τόπον μέρος. παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον, ἐρημίαν τινὰ ἡ λέξις δηλοῖ, καὶ οὐ χρησολογεῖται. Δόλοπες δὲ, ἔθνος θετταλικὸν ἐν ἐσχατιᾷ τῆς Φθίας. καὶ οὗτοι μὲν Δόλοπες, ἀπό τινος ἐθνάρχου Δόλοπος. Δολίονες μέντοι, οἱ περὶ Κύζικον. ὧν καὶ ὁ γεωγράφος μεμνημένος. Δόλοπας μὲν, περί που τὴν Δωδώνην τοῖς Σελλοῖς φησὶ συγκεῖσθαι λέγων, ὡς εἰ καὶ μὴ ἔχει ἡ Βοιωτία Δόλοπας, ἀλλ' ἄτοπον, τοὺς ὑπηκόους τῷ Φοίνικι μὴ συμπαρεῖναι. Δολίονας δὲ λέγει, μάλιστα τοὺς περὶ Κύζικον ἀπὸ Αἰσήπου ἕως Ῥυνδακοῦ καὶ Δασκυλίτιδος λίμνης. Μυγδόνας δὲ τοὺς ἐφεξῆς μέχρι Μυρλεανῆς χώρας. Τὸ δὲ, καί σε τοσοῦτον ἔθηκα, ὅμοιόν ἐστι τῷ, παῖδά σε ποιεύμην, ἐπεὶ καὶ ταυτὸν ποιήσασθαι καὶ θέσθαι. παῖς τε γὰρ τῷ Φοίνικι ὁ Ἀχιλλεὺς ποιητὸς ἦν. καὶ τοσοῦτος δὲ, ἤγουν θεοείκελος, θέσει ἦν, ἤτοι οὐ φύσει ἀλλὰ ποιητὸς ἐκπαιδεύσεως. Ἰστέον δὲ ὅτι τε σεμνότερον τοῦ μύθων ῥητῆρα καὶ ἔργων πρηκτῆρα εἶναι τὸν Ἀχιλλέα, τὸ τοσοῦτον θεῖναι αὐτόν. καὶ ὅτι ἐκεῖνο μὲν ἐκφανῶς ἔχει. τοῦτο δὲ μυστικώτερον. καὶ ὅτι φιλίας ἐπίτασις τὸ παῖδα ποιεῖσθαι τὸν διδασκόμενον. ὁ γὰρ τοιοῦτος διδάσκαλος λέγοιτ' ἂν φύσει τῷ μαθητῇ τὰ τῆς ἀρετῆς εἰσφέρειν διδάγματα.

Τὸ δὲ ἐκ θυμοῦ φιλέων, καὶ ἐνταῦθα ὡς καὶ πρὸ ὀλίγων, ἀντὶ τοῦ ἐνδιαθέτως, καὶ ὡς οἱ νεώτεροι φασὶν, ἐνθύμως. Τὸ δὲ, ἐπεὶ οὐκ ἤθελες ἅμ' ἄλλῳ ἰέναι, τὸ εὔλογον τῆς ἐκ τοῦ γέροντος φιλίας δηλοῖ, καὶ μὴ ἀλόγιστον. Δαῖτα δὲ νῦν φησι, τὴν ἐς φίλου. ἢ ὅλως τὴν κατὰ τὰ ἔξω οἴκου γινόμενα δειπνοκλητόρεια. πρὸς ἅπερ ἀντιδιαστέλλεται τὸ ἐν μεγάροισι πάσασθαι, ὅ ἐστι φαγεῖν, καὶ ὡς ἂν εἴποι τις κτήσασθαι. πρὸς ὅπερ ἔοικεν ἀπερεῖσαι τὸν νοῦν καὶ ὁ εἰπὼν, τοσαῦτ' ἔχω, ὅσ' ἔφαγόν τε καὶ ἔπιον. εἰ καὶ μηδὲν ἐκεῖνος ἔχει. Τὸ δὲ ἐπὶ γούνασι καθέσσας, ἔθος δηλοῖ φίλτρου γονέων ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου δεδήλωται. συντελεῖ δ' αὐτὸ καὶ εἰς τὸ, οὐδέ τί μιν παῖδες ποτὶ γούνασι παππάζουσι. Τὸ δὲ ἄσαιμι, ὅ ἐστι κορέσαιμι, δοκεῖ ἀπὸ ῥήματος εἶναι ἀφ' οὗ καὶ ἄδος ὁ κόρος καὶ ἀδηκότες οἱ κεκορεσμένοι. Τὸ δὲ οἶνον ἐπισχὼν, πάνυ καιρίως εἴρηται καὶ δυσερμηνεύτως, δηλοῖ γὰρ τὸ λίαν ἀτελὲς τοῦ βρέφους, ὡς μὴ δὲ κρατῆσαι δύνασθαι τὸ δέπας. ὅθεν ἀνάγκην εἶναι τῷ παιδαγωγῷ αὐτὸν κατέχειν καὶ ποτίζειν τὸν τιθηνούμενον. δύναται δὲ καὶ ταυτὸν εἶναι τῷ παρασχών. Τὸ δὲ κατέδευσας χιτῶνα, ἐμφαίνει μὴ ἀεὶ χιτῶνα ἐξ ἀνάγκης λέγεσθαι τὸν ἀμέσως καὶ προσεχῶς πρὸς αὐτῇ τῇ σαρκὶ κεχυμένον. ἐνταῦθα γὰρ χιτὼν, ὁ φαινόμενος καὶ ἐπιπολάζων. εἰ μή τι ἄρα δαψιλὲς εἶναι τὸ ἀποβλύζον δηλοῖ, ὡς ἔχειν αὐτὸ ἐμβαθῦναι καὶ εἰς χιτῶνα. Τὸ δὲ ἐπὶ στήθεσσιν, οὐ μόνον ἐπικόλπιον τῷ παιδαγωγῷ ἐμφαίνει τὸ βρέφος εἶναι, ἀλλά που καὶ κοινοῦσθαι ἀφελῶς τὸ δέπας αὐτῷ. Τὸ δὲ ἀποβλύζειν, ὠνοματοπεποίηται, καὶ δηλοῖ τὸ ἀποστάζειν διὰ τὴν βρεφικὴν βραχυστομίαν. Νηπιέη δὲ νῦν, ἡ παιδικὴ ἡλικία ἢ ἀνατροφὴ, κατὰ ἔλλειψιν. καὶ ἔστι κτητικὸν ἀπὸ τοῦ Νήπιος νηπίεος. οὗ θηλυκὸν, νηπιείη, καὶ ἀπελεύσει τοῦ ι, νηπιέη ἰωνικῶς. Ἰστέον δὲ ὡς οὐ πάνυ ταυτὸν νηπιέη καὶ νηπιάα, ὡς τὸ, νηπιάας ὀχέειν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἀφροσύνην δηλοῖ. ἡ δὲ νηπιέη, βρέφους ἡλικίαν.

Τὸ δὲ ἀλεγεινὴ, τὴν τῷ ὄντι πολὺν δυσχέρειαν δηλοῖ τῆς βρεφικῆς ἀνατροφῆς. Τὸ δὲ γόνον ἐξ ἐμοῦ, ἀντὶ τοῦ γνήσιον υἱὸν, ὃς ἀντίκειται τῷ θετῷ, ὃν ποιεῖταί τις, κατὰ τὸν ποιητὴν εἰπεῖν. κατὰ δὲ τοὺς ὕστερον, καὶ εἰσποιεῖται καθ' ὃ σημαινόμενον, κεῖται καὶ ἐν τῇ γ' ῥαψῳδίᾳ, τὸ, εἰσόκεν ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὅγε δούλην. Τὸ δὲ ἐξετέλειον, δόξοι ἂν δηλοῦν ὡς ἐτεκνογόνει μὲν ὁ Φοῖνιξ, οὐκ ἐξετελοῦντο δὲ αὐτῷ τὰ γεννήματα. Ὅρα δὲ ὅτι δυνάμενος ὁ ποιητὴς εἰπεῖν κοινότερον παῖδα ποιούμην, ὅμως ποιεύμην ἔφη, ἑλόμενος καὶ ἐνταῦθα τὸ ποιητικώτερον. Ἰστέον δὲ ὅτι παλαιτάτου ἔθους ὄντος τοῦ ἐπὶ τοῖς θετοῖς υἱοῖς, ἐφῆκεν ὁ νόμος. καὶ ὕστερον ἄλλῳ τινὶ ποιεῖσθαι καθάπερ ἔφη τὸν ἄλλου παῖδα ἑκόντος; καὶ ἐκαλεῖτο φησὶν οὗτος, ἀμφοτέρων. τὸ δὲ ἵνα μοι λοιγὸν ἀμύνῃς, τὸ τέλος ἐστὶ τῆς παιδοποιΐας, ὡς τούτου χάριν παιδοποιουμένων, ἵνα ἐν καιρῷ ἔχοιεν λοιγοῦ ἀμύντορας, καὶ μὴ ἀνωφελῆ τὰ κατὰ τὸν εἰπόντα, ἐκφύωσι τέκνα. Ὅτι ἀγωνισάμενος ὁ ῥήτωρ Φοῖνιξ, εἶτα φανερὰν ἐπάγει ἀξίωσιν, φησίν. ἀλλ' Ἀχιλλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν. οὐδέ τί σε χρὴ νηλεὲς ἦτορ ἔχειν. στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί, τῶν περ καὶ μείζων ἀρετὴ, τιμή τε, βίη τε. καὶ μὲν τοὺς ἤγουν τούτους, θυέεσσι καὶ εὐχωλῇς ἀγανῇσι, λοιβῇ τε, κνίσῃ τε παρατρωπῶσιν ἄνθρωποι λισσόμενοι, ὅτε κέν τις ὑπερβήῃ καὶ ἁμάρτῃ. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, δάμασον θυμὸν μέγαν, διὰ μιᾶς λέξεως πρὸ μικροῦ ἔφρασεν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ, δμηθήτω. βούλεται δὲ ἡ ἔννοια, τὴν τοῦ κακοῦ μνήμην ἀπάγειν τῆς τοῦ Ἀχιλλέως ψυχῆς, τά τε ἄλλα, καὶ διὰ τὰ ὑπεσχημένα δῶρα. διὸ καὶ παρ' Ἡροδότῳ κεῖται

τὸ, παυσώμεθα μὴ δὲ κακῶν μεμνώμεθα χρηστὰ ἔχοντες πράγματα ἐν χερσί. θυμὸν δὲ μέγαν λέγει, ὃν ὁ Αἴας μετ' ὀλίγα ἐρεῖ, ἄληκτόν τε, καὶ κακόν τε πεθεῖσθαι ἐν τοῖς τοῦ Ἀχιλλέως στήθεσιν, ἐξ οὗ οἱ μεθ' Ὅμηρον συντιθέασι τὸν μεγαλόθυμον ἄνθρωπον, ἕτερον ὄντα παρὰ τὸν μεγάθυμον. ἔοικε δὲ οὕτω καὶ ὁ μεγαλήτωρ θυμὸς, εἶναι μέγας θυμὸς περὶ τὸ ἦτορ ἤτοι καρδίαν τὴν περὶ τὰ στήθη. Νηλεὲς δὲ ἦτορ, ὅπερ ἔχοι ἂν ὁ κατὰ τὸν ᾅδην ὡς προεφράσθη ἀδάμαστος καὶ ἀμείλιχος. Τὸ δὲ στρεπτοὶ καὶ θεοὶ αὐτοὶ, ἀπόφθεγμα λέγουσιν οἱ παλαιοί. ἔστιν κατ' αὐτοὺς ἀπόφθεγμα, βιωφελής τις προφορὰ δι' ὀλίγων λέξεων. οἷον τὸ γνῶθι σαυτόν. καὶ, ἐγγύα πάρα δ' ἄτα, καὶ τὰ ὅμοια. Τὸ δὲ ἐπιχείρημα τοῦτο, ἐκ τοῦ μείζονος εἴληπται. διὸ καὶ ὁ ποιητὴς τεχνικῶς παρασημαίνεται, λέγων ὧν περ καὶ μείζων ἀρετὴ, ὅ ἐστιν ἀνδρία. ἢ καὶ πᾶσα ἕξις ἀγαθή. μονονουχὶ γάρ φησιν ὁ ῥήτωρ, ὡς ἐὰν στρεπτοὶ οἱ μείζονες, πολλῷ πλέον σὺ ὁ ἐλάττων. πῶς δὲ στρεπτοὶ οἱ θεοὶ, ἑρμηνεύει διὰ τοῦ, εὐχαῖς καὶ λοιβαῖς καὶ κνίσσαις παρατρέπεσθαι, ἤδη δὲ καὶ θυμιάμασιν. οὕτω γάρ τινες ἑρμηνεύουσι τὸ θυέεσσιν, ἀφ' ὧν καὶ ἔλαιον θυόεν ἐν τοῖς ἑξῆς. εἴη δ' ἂν ἴσως ταυτὸν τὸ θυέεσσιν εἰπεῖν καὶ θυηλαῖς. τὸ δὲ στρεπτοὶ, ὅμοιόν ἐστι τῷ, τρεπτοί. ὡς δηλοῖ τὸ παρατροπᾶσθαι αὐτοὺς ἤτοι τρέπεσθαι ὑπὸ λισσομένων ἀνθρώπων. ἔχοι δ' ἂν ἐνταῦθα εἰπεῖν Ἀχιλλεὺς, ὡς εἴπερ εἰς θεοὺς ἐξισούμενός με πρεσβεύεις, τοῖς δὲ κατὰ τοὺς σοφοὺς οὐκ αἶψα τρέπεται νόος, οὐδ' ἄρα ἐμοί. Ἰστέον δὲ ὅτι, ἀρετὴ νῦν μὲν ἡ ἀνδρία, δηλοῖ δέ ποτε καὶ τὴν εὐδαιμονίαν. ὅθεν τὸ, ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτῷ, ἤγουν εὐδαιμονοῦσι. τὸ μέντοι οὐκ ἀρετᾷ κακὰ ἔργα, ἐκ τῆς κοινῶς καὶ συνήθως λεγομένης ἀρετῆς παρῆκται. ἧς χρῆσις τὸ, ἤτοι ἐμὴν ἀρετὴν εἶδός τε δέμας τε. δηλοῖ δέ ποτε ἡ λέξις, καὶ τὴν περὶ τὰ κατὰ βίον ἔργα δύναμιν, ἣν ἡμισεύει τοῖς δούλοις ὁ Ζεὺς ὥς φησιν ἡ Ὀδύσσεια. ἐν δὲ τῷ, ὑπερβήῃ καὶ ἁμάρτῃ, ἐκ παραλλήλου δηλοῦται τὸ αὐτό. ἐπεὶ καὶ ὑπερβασία καὶ ἁμαρτία, τῆς αὐτῆς ἐννοίας εἰσίν. ἄλλως δὲ, ἁμαρτεῖν μὲν τὸ ὁπωσοῦν ἀστοχῆσαι τοῦ δέοντος. ὑπερβῆναι δὲ, τὸ καθ' ὑπερβολὴν οὕτω παθεῖν. ληφθὲν μεταφορικῶς ἐκ τῶν μὴ βαινόντων εὐτάκτως, ἀλλ' ὑπερβαινόντων, ταυτὸν δ' εἰπεῖν παραβαινόντων. εἰκὸς δὲ εἰλῆφθαι τὴν λέξιν ταύτην, καὶ ἐκ τῶν ἀδικούντων, ἐν τῷ ὑπερβαίνειν τὰ τεταγμένα ὁροθέσια, οὐ μόνον ὑπούλως, διὰ τοῦ ἠρέμα ὀρογλυφεῖν, ἀλλὰ καὶ θρασύτερον, διὰ τοῦ ὑπερπηδᾶν. ὅθεν καὶ ταυτὸν ὑπερβασίαν, καὶ παραιβασίαν εἰπεῖν. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τὸ λισσόμενοι, προκλητικόν ἐστι τοῦ ἐφεξῆς νοήματος. εὐθὺς γὰρ ἀφορμήν τινα λαβὼν ἐκ τοῦ λίσσεσθαι ὁ Φοῖνιξ, διαλαμβάνει περὶ λιτῶν, αἳ παρὰ τὸ λίσσεσθαι καὶ λίπτεσθαι γίνονται, καὶ λέγει ὅσα δηλωθήσονται. Ὅτι γραφικῶς δι' οὗ ἐκτίθεται ὁ ποιητὴς εἴδωλα ποιῶν τὰ περὶ τὰς λιτὰς καὶ τὴν ἄτην. καὶ τὰ τῶν παθόντων ἴδια ἤγουν τὰ τῶν ἀτωμένων ταυτὸν δ' εἰπεῖν ἀτυζομένων, καὶ τὰ τῶν λιταζομένων μεταθεὶς ὡς ἔν τινι ζωγραφίᾳ, εἰς τὴν ἄτην καὶ εἰς τὰς λιτάς. καὶ χαρακτηρίζων κατὰ συνήθειαν γραφικήν τε καὶ ποιητικὴν τὰ πάθη, ἐκ τῶν ἐχόντων αὐτά. καὶ τὴν μὲν ἄτην λέγει σθεναρὰν εἶναι καὶ ἀρτίποδα, ἤγουν ὑγιῆ τοὺς πόδας, ἐπείπερ οἱ βλάπτοντες εὐσθενῶς τε ἔχουσι καθὸ βλάπτουσι, καὶ ἐπιταχύνουσι τὸν καιρόν. ἐν ἄλλοις δὲ καὶ ἁπαλοὺς εἶναι πόδας τῇ ἄτῃ ἐρεῖ, ὡς ἀνεπαισθήτως τὰ πολλὰ τινῶν βλαπτομένων, ἀψοφητὶ οἷον τῆς ἄτης ἐπερχομένης αὐτοῖς. καὶ ἡ μὲν ἄτη τοιαύτη. τὰς δὲ λιτὰς, χωλάς τε διαζωγραφεῖ πρὸς διαστολὴν τῆς ἀρτίποδος ἄτης, διὰ τὸ χωλαίνῳ ποδὶ, καὶ ὡς οἷον συμπεποδισμένους βαίνειν τοὺς λισσομένους. καὶ ῥυσὰς δὲ, διὰ τὸ σχῆμα τοῦ προσώπου τῶν ἱκετευόντων, οἷς σκυθρωπάζον καὶ συναγόμενον, ῥικνοῦται τὸ πρόσωπον. καὶ ἄλλως φράσαι, ῥυσὰς, ἤγουν γραώδεις, συνεστραμμένας, ἐρρυτιδωμένας. ῥυτίδες δὲ, αἱ ἐπὶ τοῦ προσώπου συστροφαὶ τοῦ δέρματος. ἔτι δὲ καὶ παραβλῶπας τῶν ὀφθαλμῶν ἢ τὼ ὀφθαλμὼ, διαγράφει τὰς λιτὰς, τουτέστι διεστραμμένας τὴν ὄψιν, παραβαλλούσας τοὺς ὦπας, καὶ παραγούσας τῆς κατὰ φύσιν ὄψεως. καὶ ὡς οἱ παλαιοί φασιν, στραβὰς καὶ πλαγιομμάτους, διά τε τὴν τῆς ὄψεως τῶν δυσωπουμένων παρατροπὴν καὶ δι' οὗ διαστροφὴν, καὶ διότι οὐχ ἱλαρὸν τὸ βλέμμα τοῖς λιταζομένοις, ἀλλ' ὡς εἰπεῖν, δυσβλεπτοῦσιν ἐκεῖνοι, ὅθεν καὶ ἡ δυσωπία τὴν κλῆσιν ἔλαχεν. Ἰστέον δὲ ὅτι τε παραβάλλει ὦπας οὐ μόνον ὁ λιταζόμενος, ἔτι δὲ καὶ ὁ στραβίζων, ὁ καὶ ἰλλὸς κατὰ τοὺς παλαιούς, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀποσεμνυνόμενος ἐμβριθῶς. ὀφθαλμὼ γοῦν παραβάλλεσθαι ὁ κωμικὸς λέγει τὸν Σωκράτην, ἐν τῷ δῆλα δὴ σεμνοπροσωπεῖν. καὶ ὅτι παραβλὼψ μὲν ἐκτείνει τὴν λήγουσαν, ὡς σύνθετον ἐκ τοῦ ὠπός. βλὼψ μέντοι, τὸ μονοσύλλαβον, συνέσταλται. ὅπερ ἐστὶν ὁ τῆς κλεψύδρας ἦχος μιμητικῶς κατὰ τοὺς παλαιούς. ὥσπερ φασὶ καὶ κὺξ ἐπὶ τῆς ψήφου, κατὰ μίμησιν καὶ αὐτό. οἱ δ' αὐτοί φασιν ὁμοίως μιμητικῶς, καὶ βῆ οὐ μὴν βαὶ, μίμησιν προβάτων φωνῆς. Κρατῖνος. ὁ δ' ἠλίθιος ὥσπερ πρόβατον βῆ βῆ λέγων, βαδίζει.

Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ὁ βλοσυρὸς, ἔχει τι ὅμοιον πρὸς τὸν παραβλῶπα, εἴγε καθάπερ ἐκεῖνος παραβάλλει τοὺς ὦπας, οὕτω καὶ αὐτὸς τὸ βλέμμα παρασύρει. ἔστι μέντοι ὁ βλοσυρὸς, οὐκ ἐφ' ὕβρει, ὡς ὁ κυρίως παραβλώψ. ἡ δ' ἐν τοῖς ῥηθεῖσι ποιητικὴ φράσις, αὐτή ἐστι. καὶ γάρ τε λιταί εἰσι, Διὸς κοῦραι μεγάλοιο, χωλαί τε, ῥυσαί τε, παραβλῶπές τ' ὀφθαλμῶν ἢ ὀφθαλμώ. αἵ ῥά τε καὶ μετόπισθεν ἄτης ἀλέγουσι κιοῦσαι. ἡ δ' ἄτη, σθεναρή τε, καὶ ἀρτίπος. ὅπερ ἀποβολὴν ἔπαθε τοῦ υ. ὡς γὰρ ἀελλόπος ἢ ἀελλόπους, οὕτω καὶ ἀρτίπος, ἢ ἀρτίπους. οὕνεκά φησιν, ἤγουν οὗ ἕνεκα ὅ ἐστι διὰ τοῦτο, ὡς ἀρτίπους, πάσας λιτὰς δηλαδὴ πολλὸν

ὑπεκ

ὑπεκπροθέει, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν βλάπτουσ' ἀνθρώπους, αἱ δ' ἐξακέονται ὀπίσσω. τουτέστιν ἡ μὲν ἄτη ταχυδρομοῦσα, προθέει κατὰ πολὺ καὶ φθάνει πανταχοῦ ὡς δηλαδὴ μηδενὸς ὄντος ἔξω κακοῦ, βλάπτουσα τουτέστι συμποδίζουσα. ὅθεν καὶ βλάβη ἡ ἄτη ἑρμηνεύεται. αἱ δὲ λιταὶ, ἐξακέονται ὀπίσσω εἴπου ἔπαθόν τινα συντριβὴν οἱ βλαφθέντες. διὸ καὶ ὡς κατόπιν τῆς ἄτης ἐρχόμεναι καὶ ὑστερίζουσαι αὐτῆς, λέγονται καὶ διὰ τοῦτο χωλαί. καὶ δηλοῖ ὁ λόγος, ὅτι πρότερον πλημμελεῖταί τι ἐπὶ βλάβῃ τινὸς, εἶτα ἐπὶ θεραπείᾳ τοῦ κακοῦ ἐπεισέρχονται λιταί. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, ἰστέον ὡς αἱ μὲν μοῖραι χωλαὶ παρὰ Λυκόφρονι, διὰ τὸ ἀνόμοιον τοῦ μοιριδίου καὶ ἄνισον καὶ ὑποσκάζον καὶ ὡς οἷον ὀκλάζον, καὶ μὴ ἀεὶ ὡσαύτως βαῖνον. αἱ δὲ λιταὶ χωλαὶ πλάττονται, οὐ μόνον διὰ τὸ ὡς ἐρρέθη βραδύτητος τῶν ἱκετευόντων, ὡς ἐκ τοῦ ὑπὸ τῆς ἄτης βλάπτεσθαι συμποδιζομένων, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ κατὰ τῶν παρηκόων ποινὴ, ὀψίζει θεόθεν. καὶ οὕτω μὲν ὁ ποιητὴς ἃ πάσχουσιν οἱ λιτανεύοντες, προσάπτει, ὡς εἴρηται, αὐταῖς ταῖς λιταῖς. οἱ δὲ μυθολέσχαι συμμαχοῦντες τῷ μύθῳ, διός τε αὐτὰς λέγουσι θυγατέρας ὡς ἱκεσίου. καί φασιν ὡς οὐδὲν καινὸν εἴπερ ὁ Ζεὺς τοιαῦτα γεννᾷ, ὅπου γε καὶ ὁ Ἥφαιστος, χωλός. καὶ ὁ πλοῦτος, τυφλός. Ἰστέον δὲ ὅτι διὸς θυγατέρες, ἀλληγορικῶς αἱ λιταὶ, ἤτοι νοὸς μηχανωμένου θεραπείαν ταύτην τοῖς κακουμένοις, τὴν μέντοι ἄτην, σιγᾷ τίνος ἐξεγένετο. δόξοι γὰρ ἂν οὐ διὸς εἶναι, ἀλλὰ ἀρεϊκή. εἰ δὲ καὶ διὸς, οὕτω γὰρ ὁ μῦθος βούλεται, ἀλλ' οὐ τοῦ γεννῶντος ἀθλιωτέρας ἢ λιτὰς, ἀλλ' ὃς καὶ τὸν ἄρην γεννῆσαι λέγεται. ἵνα εἶεν ὁμοπάτειοι, ἄτη τε καὶ ἄρης οἱ βλαπτικοί. Λέγονται δὲ χωλαὶ ὥσπερ καὶ χωλὸς, ὧν ἡ βλάβη περὶ τὸ τοῦ ποδὸς κῶλον, ἵνα ᾖ ὥσπερ παρὰ τὸν εὖ ἔχοντα ἴλλον, ἰλλὸς ὀξυτόνως ὁ τοὺς ἴλλους διεστραμμένος, οὕτω καὶ παρὰ τὸ κατὰ φύσιν κῶλον, κωλὸς καὶ τροπῇ χωλὸς ὁ τὸ τοιοῦτον κῶλον πεπονθώς. φέρεται δὲ παρὰ τοῖς παλαιοῖς, καὶ χῶλος κύριον ὡς γῶλος βαρυτόνως, πρὸς διαστολὴν τοῦ ῥηθέντος κατὰ πάθος χωλοῦ. Ῥυσαὶ δὲ, ἀπὸ τοῦ ῥύω τὸ ἑλκύω ἀφ' οὗ καὶ ἡ ῥυτὶς, περιελκύεται γὰρ τὸ δέρμα τοῖς ῥυτιδουμένοις. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὰ παρὰ τὸν ὦπα, εὑρίσκονται καὶ βαρυνόμενα κατὰ τὴν εὐθεῖαν τῶν ἑνικῶν, ὡς δηλοῖ τὸ κύκλωπες, ἕλικωπες. ἔτι δὲ καὶ ὀξυνόμενα καθὰ δῆλον ἐκ τοῦ, γλαυκῶπες δράκοντες, τυφλῶπες, παραβλῶπες, εὐῶπες. ὧν χρῆσις παρά τε Λυκόφρονι, καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ δὲ, ἐν τῷ, εὐῶπα παρθένον. δῆλον δὲ, ὡς οὐκ ἐκ μόνου τοῦ ὢψ γίνονται συνθέσεις ὡς ὁ κέρκωψ δηλοῖ, καὶ ὁ νυκτάλωψ, καὶ ὁ κύκλωψ, καὶ ὁ παραβλὼψ, καὶ λοιπὰ μυρία, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ κατ' αὐτὸν πλεονασμοῦ, ἤγουν ἐκ τοῦ ὠπός. ἐκεῖθεν γὰρ ὁ κυνώπης, ὅθεν καὶ τὸ, ὦ κυνῶπα. ἔτι δὲ ὁ γλαυκώπης καὶ ὁ βοώπης. ὧν θηλυκὰ, ἡ γλαυκῶπις καὶ ἡ βοῶπις, ὡς ὁ τοξότης ἡ τοξότις. ὁ δεσπότης ἡ δεσπότις. τοῦ δ' αὐτοῦ πλεονασμοῦ, καὶ ἡ εὐρώπη, καὶ ἡ σινώπη, καὶ ἡ παρὰ τῷ Πινδάρῳ Μετώπη. ἐκεῖθεν δὲ, καὶ ὁ εὐωπὸς, καὶ εὐρωπὸς, καὶ τὰ ὅμοια ὀξύτονα. ἐκ τοῦ αὐτοῦ δὲ σὺν ἄλλοις πάνυ πολλοῖς, καὶ τὸ ἐνώπιον, καὶ τὸ μετώπιον, καὶ τὸ κατενῶπα. καὶ τὸ, κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ. Τὸ δὲ παραβλῶπες ὀφθαλμὼ ἤγουν ὀφθαλμοὺς, τέτειπται μὲν πλέον τοῦ, ὀφθαλμῶν κατὰ πτῶσιν γενικήν. δοκεῖ δὲ περιττῶς ἔχειν τὴν τοιαύτην λέξιν. ἤρκει γὰρ εἰς τὴν προκειμένην ἔννοιαν, καὶ μόνον τὸ παραβλῶπες. περὶ δὲ τοῦ ἀρτίπος, ὥσπερ καὶ περὶ τοῦ ἀελλόπος, χρὴ ζητῆσαι διατί μὴ προπαροξύνονται μετὰ τὴν ἀπέλευσιν τοῦ υ τῆς ληγούσης, ὁμοίως τῷ, πώλυπος. Ἐν δὲ τῷ, ὑπεκπροθέειν, ὅ, τί ποτε δηλοῖ τῶν προθέσεων ἡ στοιβὴ, ἐν ἄλλοις δηλοῦται. ὥσπερ καὶ τὸ ἐξακεῖσθαι, οὐ μόνον ἐπὶ ἰατρείας λεγόμενον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ῥάπτειν. ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ νῆας παλαιωθείσας ἀνατριεῖν. νῦν δὲ περὶ τοῦ ἐξακεῖσθαι, ἰστέον ὅτι διὰ ἑρμηνείαν σαφῆ τῆς εἰκόνος, ἡ τοιαύτη λέξις κεῖται. εἰ μὲν γὰρ ἐπὶ ἰατρείας νοηθείη, ἔστιν εἰπεῖν ὅτι ὥσπερ νόσου προηγουμένης δεόμεθα τοῦ ἀκεσομένου, οὕτω καὶ μετὰ τὴν ἄτην, αἱ λιταὶ ἱκνοῦνται. εἰ δ' ἄλλως ἐπὶ ὑφασμάτων ἢ πλοίων ἀναποιήσεως νοηθείη, ῥητέον ὅτι καθάπερ μετὰ ῥῆξιν ἱματίων ἢ πλοίων, ἀκεστῶν δεόμεθα, οἳ τὰ διερρωγότα συνάξουσι καὶ συνάψουσιν, ἢ συζεύξουσιν, οὕτω καὶ μετὰ τὴν ἄτην βλάψασαν χρεία λιτῶν, ὅπως οἷα καί τινες ἀκέστριαι θεραπεύσωσι τὰ ἐκείνης κακά. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐριννύες μὲν, λωβητῆρες ὑστεροφθόροι παρὰ Σοφοκλεῖ. αἱ δ' αὐταὶ καὶ μετάδρομοι κακῶν κύνες, καθ' ὁμοίαν ἔννοιαν. λιταὶ δὲ ἀνάπαλιν, ἀκέονται ὀπίσω ἤγουν ὕστερον. πλὴν καὶ αὐταὶ εἰ μὴ ἀκουσθῶσιν, ὑστεροφθόροι γίνονται, τῇ ὕστερον ἐπελεύσει τῆς ἄτης, ὡς ῥηθήσεται εἰς τοὺς μὴ ὑπακούσαντας, ἵνα ἡ αὐτὴ ἄτη καὶ φθάνῃ βλάπτουσα προληπτικῶς, καὶ ὕστερον δὲ ὁμοίως ποιῇ διὰ τὸ παροραθῆναι τὰς λιτάς. ἐπὶ δὲ τούτοις παιδεύων εἰς πλέον ὁ ποιητὴς ἐπακούειν λιτῶν, φησίν. ὃς μέν τ' αἰδέσεται κούρας διὸς ἆσσον ἰούσας, τόνδε μέγ' ὤνησαν, καί τ' ἔκλυον εὐξαμένοιο. ὁ γὰρ δοὺς, λαμβάνει. καὶ ὁ ἐλεῶν, ἐλεεῖται. κατὰ τὸ, δός τι καὶ λάβε τί. Ὃς δέ φησιν ἀνήνηται, καί τε στερεῶς ἀποείπῃ, λίσσονται δ' ἄρα ταί γε ἤγουν αὗται δία, τῷ, ἤγουν τῷ τοιούτῳ ἄτην ἅμ' ἕπεσθαι, ἵνα βλαφθεὶς ἀποτίσῃ. καὶ ὅρα τὸ βλαφθείς. ταχύτερον μὲν ὂν τοῦ βλαβεὶς, φίλτερον δὲ αὐτοῦ τῇ ποιήσει, ὥσπερ καὶ τὸ στρεφθεὶς, τοῦ στραφεὶς, καὶ ὅσα τοιαῦτα σεσημείωται ἀλλαχοῦ. ὡς ἀπὸ δρομέων δὲ εἴληπται τὸ βλάπτεσθαί τινα, τῆς ἀρτίποδος ἄτης ἐπιδιωκούσης. βλάπτονται γάρ ποτε, ὅ ἐστι προσκόπτουσιν οἱ φεύγοντες. ὅτ' ἂν ἐπικαταλάβωσιν αὐτοὺς οἱ διώκοντες. ἔστι δὲ κυρίως βλάπτεσθαι τὸ βάλλεσθαι ὥς τι ἰάπτεσθαι, ἤγουν τὸ ῥίπτεσθαι ὡς ἐντεῦθεν βλάπτεσθαι. Τὸ δὲ ἆσσον ἰούσας, ἀκριβῶς κεῖται, οὐ γὰρ ἁπλῶς ἐπιστρεπτέον

τῶν ἀμύνης καὶ ἐπικουρίας χρηζόντων, ὡς αὐτῶν δὴ τῶν καὶ λισσομένων. τούτων γὰρ ὅτι μάλιστα ἐπιστρέφεσθαι χρὴ, καὶ οὐ τῶν πορρωτέρω εἰς τοσοῦτον. Τὸ δὲ ἔκλυον εὐξαμένοιο, ἐκφοβητικόν ἐστι μήποτε ὁ ἀχιλλεὺς ὁ νῦν μὴ ὑπακούων, οὐδ᾽ αὐτὸς εὐχόμενός ποτε ἔχῃ τὸν κλύοντα. Τοῦ δὲ ἀνήνηται, διασαφητικὸν εὐθὺς ἐπαχθὲν τὸ, καὶ στερεῶς ἀπείπῃ. ταυτὸν δ᾽ εἰπεῖν ἀπηλεγέως ἀποφήσει. ἀνήνασθαι μὲν γὰρ τινα ἱκετευόμενον, οὐκ ἂν εἴη πάνυ κακὸν, εἴπερ ἀκκιζόμενος ἢ καὶ ἄλλως μαλακῶς ἔχων ἀναίνεται. σκληρότατα δὲ ἀνηκουστεῖν ἐφ᾽ οἷς οὐκ ἐχρῆν, θεομηνίαν ποιεῖ. ὅτι δὲ ἀπηλεγέως ἀχιλλεὺς ἔκρινεν ἀποειπεῖν, προδεδήλωται. Τὸ δὲ ἀποτίσῃ, ἢ ἐλλειπτικῶς εἴρηται ἵνα δηλοῖ τὸ ἀποδώσει ποινὴν τοῦ ἀπανήνασθαι δηλαδὴ τὰς λιτὰς, ἢ ἀντὶ τοῦ τιμωρηθῇ εἴληπται. Ὅτι γνωματευόμενος ὁ φοῖνιξ λέγει ὡς ἡ τιμὴ κάμπτει τοὺς ἀγαθοὺς, οἳ οὐχ οὕτω δώροις ὑπάγονται ὡς τιμῇ. φησὶ γὰρ ἀξιῶν δευτέραν ταύτην ἀξίωσιν. ἀλλ᾽ ἀχιλλεῦ, πόρε καὶ σὺ διὸς κούρῃσιν ἕπεσθαι τιμὴν, ἥτ᾽ ἄλλων περ ἐπιγνάμπτει φρένας ἐσθλῶν, ἤγουν ἐπικλίνει, ἐπικάμπτεσθαι ποιεῖ, καὶ μὴ ἀτενῶς ἔχειν τοῦ ἤθους, εἴπερ εἶεν ἐσθλοί. οἱ γὰρ μὴ τοιοῦτοι, οὐκ ἂν ἐθέλοιεν τιμήν. Ὅρα δὲ τὸ διὸς κούραις, οὐ πρὸς ὁμοιότητα, σύνθετον οἱ διόσκουροι. δοξάζει δὲ ὁ φοῖνιξ τιμὴν τῷ ἀχιλλεῖ ἔσεσθαι, εἰ λάβοι τὰ βασιλικὰ δῶρα, ὡς αὐτίκα φανεῖται. Ὅτι ἀχιλλεὺς μὲν, ἀποπροσποιεῖται τὰ δῶρα. φοῖνιξ δὲ λέγει βιαίως, ὡς εἰ μὲν μὴ δῶρα φέροι, τὰ δ᾽ ὄπισθ᾽ ὀνομάζοι ὁ βασιλεὺς, ἀλλ᾽ αἰὲν ἐπιζαφελῶς χαλεπαίνοι, οὐκ ἂν ἔγωγέ σε μῆνιν ἀπορρίψαντα κελοίμην ἀργείοισιν ἀμυνέμεναι χατέουσί περ ἔμπης. νῦν δ᾽ ἅμα τ᾽ αὐτίκα πολλὰ δίδωσι, τὰ δ᾽ ὄπισθεν ὑπέστη καὶ ἑξῆς, καὶ ὅρα ὅτι παραφράζων τὸ, φέρει δῶρα, ἐπάγει τὸ, πολλὰ δίδωσι. Τὸ δὲ ὄπισθεν ὀνομάζοι, εἰς ταυτὸν ἔθετο τῷ, ὄπισθεν ὑπέστη, ἤγουν εἰς τὸ μέλλον ὑπέσχετο. τοῦτο δὲ τὸ νόημα, ὁ αὐτὸς φοῖνιξ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα κάλλιον ἐρεῖ, δεικνὺς ὡς μᾶλλον ὁ ἀχιλλεὺς τιμηθήσεται, εἰ καὶ τὰ δῶρα λάβοι. ὀνομάζειν δὲ νῦν, τὸ ἀριθμεῖν κατ᾽ ὄνομα, τοιοῦτον δέ τι καὶ τὸ ὀνομαίνειν. τὸ μέντοι ἐξονομάζειν, ἄλλο τι σημαίνειν δεδήλωται. δῆλον δὲ ὅτι δύναται τὸ ὀνομάζοι, καὶ ἀττικῶς νοεῖσθαι, ἀντὶ τοῦ ὠνόμαζε. τοιοῦτον δέ τι καὶ τὸ φέροι καὶ τὸ χαλεπαίνοι. Τὸ δὲ ζαφελῶς, καινότερον περισπᾶται. τὰ γὰρ εἰς ως ἐπιρρήματα μεσότητος, καὶ γραφὴν καὶ τόνον φυλάττει τῶν γενικῶν, ἐξ ὧν ἂν γένωνται, χωρὶς τοῦ ζαφελῶς ὅ ἐστι λίαν ηὐξημένως. καὶ τοῦ ἐδρανῶς ἀντὶ τοῦ στερεῶς. ὧν τοῦ μὲν ζαφελὸς τὸ ὄνομα. δι᾽ οὗ. ὅτε κέν τιν᾽ ἐπιζάφελος χόλος ἵκοι. ὃ μετ᾽ ὀλίγα κεῖται. καὶ πληθυντικὴ γενικὴ ἀκολούθως ζαφέλων. τοῦ δὲ ἕδρανον ἡ καθέδρα, οὗ γενικὴ πληθυντικὴ ἑδραίων παρὰ Σοφοκλεῖ, βαρυτόνως ἀμφότερα, εἰ καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἐπιρρήματα περισπῶνται. καί φασιν ἀπίων καὶ Ἡρόδωρος ὅτι τὸ ζάφελος, προπαροξύνεται λόγῳ τοιούτῳ. τὰ εἰς ος λήγοντα παρὰ τὸ ζά, προπαροξύνονται. ζάθεος, ζάκοτος. τὸ δὲ ζαφελῶς περισπᾶται, ἐπεὶ τὰ εἰς λως ἐπιρρήματα παραληγόμενα τῷ ε, ὡς ἐπὶ πλεῖστον φιλεῖ περισπᾶσθαι. οἷον εὐτελῶς, ἐπιμελῶς. οἷς καὶ τὸ ζαφελῶς συνεξέδραμε. καὶ οὕτω μὲν αὐτοὶ περὶ τοῦ ζαφελῶς. τὸ δὲ ἐδρανῶς, ἴσως ἂν καὶ αὐτὸ ἔχῃ ὁμοίαν συνηγορίαν, οἷα τονούμενον κατὰ τὸ ἱκανῶς, πιθανῶς, καὶ τὰ τοιαῦτα. Τὸ δὲ μῆνιν ἀπορρίψαντα, ὡς ἐπὶ φορτίου εἴρηκεν ἐπικειμένου τῷ ἀχιλλεῖ, καὶ ἔστιν ἡ τοιαύτη λέξις κρείττων τοῦ μῆνιν ἀποειπεῖν. Τὸ δὲ χατέουσιν, ὅ ἐστι στερόμενοι χρήζουσι, ποιητικὴ λέξις. ὅθεν καὶ χάτις καὶ χῆτις ἡ στέρησις, ἣν τινες καὶ χῆτος οὐδετέρως φασίν. ἐρεθιστικὸν δὲ φιλαλήθως εἰς ἄμυναν τὸ εἰπεῖν, χρήζειν ἀργείους τοῦ ἀχιλλέως. δῆλον δὲ ὅτι τὸ χατεῖν, καὶ χατίζειν παραγώγως λέγεται. Ὅτι ἀχιλλεὺς μὲν, τοὺς πρέσβεις ἀνωτέρω, φιλτάτους εἶπε. φοῖνιξ δὲ, καὶ τοῦτο μὲν ὁμολογεῖ. φησὶ δὲ καὶ ἀρίστους αὐτοὺς, δηλονότι οὐ συγκαταλέγων ἑαυτόν. τοῦτο δέ φαμεν, οὐχ ὅτι οὐκ ἐπαινέσοι ἄν τις ἑαυτὸν ἐν καιρῷ. καὶ γάρ που ἀχιλλεὺς ἄριστον ἀχαιῶν ἑαυτὸν ἔφη. καὶ Ἕκτωρ δὲ ἐν τοῖς φθάσασι. δῖον ἑαυτὸν ἐπωνόμασε. καὶ ὁ ζεὺς ἑαυτὸν, ὕπατον μητιόεντα. ἀλλὰ τοῦτό φαμεν, ὡς οὐ καιρὸς νῦν περιαυτολογεῖν τὸν φοίνικα φανερῶς. λεληθότως μέν τοι μεγάλα περὶ ἑαυτοῦ ἔφη, ὡς προείπομεν. ἐν οἷς κἀκεῖνο. εἰ γὰρ αὐτὸς τηλικοῦτον ἔθηκε τὸν ἀχιλλέα, λέγοι ἂν πολλῷ πρότερον ἑαυτὸν τηλικαύτης ἐπήβολον ἀρετῆς. ἔχει δὲ τὸ ὁμηρικὸν, οὕτως. ἄνδρας δὲ λίσσεσθαι ἐπιπροέηκεν ὁ βασιλεὺς δηλαδὴ, ἀρίστους, κρινάμενος κατὰ λαὸν ἀχαιϊκὸν, οἵ τε σοὶ αὐτῷ φίλτατοι ἀργείων. τῶν μὴ σύ γε μῦθον ἐλέγξῃς, μηδὲ πόδας. ἤγουν μὴ ποιήσῃς τοὺς καὶ ἀρίστους καὶ φιλτάτους σοι πρέσβεις, ἐπονειδίστους ὡς ἀποδοκιμάσας αὐτούς. μηδὲ δώσῃς εἰπεῖν τινα, ὡς ἀλυσιτελῶς σκυλθέντες ἐπρέσβευσαν. καὶ μάτην μὲν ὥδευσαν, μάτην δὲ ἐλάλησαν, οἷα τῆς αἰσχύνης τοῦ μὴ πεῖσαι εἰς αὐτοὺς ἀνατρεχούσης. Ὅτι δὲ τὸ ἐλέγχειν ἐπὶ ὕβρεως παρ᾽ Ὁμήρῳ τίθεται, δῆλον. κακὰ γοῦν, ἐλέγχεα ὀνομάζει τοὺς ἕλληνας, καὶ ἐλεγχέας. καὶ, Πολυδάμας μοι πρῶτος ἐλεγχείην ἀναθήσει φησί. καὶ, τάδ᾽ ἐλέγχεα πάντα λέλειπται. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ λόγος μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀνδρία ἐλέγχεται ἀπρακτήσασα. καὶ ἵππου δέ ποτε ἀρετὴ, ὡς δηλοῖ τὸ, ἐλεγχείην καταχεύῃ αἴθη θῆλυς περ ἐοῦσα. τὸ γὰρ ἐλεγχείην καταχεύῃ, περιφραστικῶς ἀντὶ τοῦ ἐλέγξῃ ἐρρέθη, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται.

Τὸ δὲ κρινάμενος, ὃ καὶ ἐνεργητικῶς προφέρεσθαι εἴωθεν, ἐκκρίτους τε ὑπολαλεῖ τοὺς πρέσβεις, καὶ διασαφητικόν ἐστι τοῦ ἀρίστους, ὡς τῶν ἀρίστων, ἐκκρίτων ὄντων. ὅρα δὲ καὶ ὡς Νέστορος ἐπιλεξαμένου τοὺς πρέσβεις, ὁ φοῖνιξ τὸν βασιλέα φησὶν αὐτοὺς κρίνασθαι, ψευσάμενος ἐπί τι καιρίως διὰ τὸ συμφέρον. εἰ καὶ ἄλλως τῷ βασιλεῖ προσλογίζεται τὸ ὑπὸ τοῦ Νέστορος ὡς φιλοβασιλέως πραχθέν. Τὸ δὲ σοὶ αὐ

τῷ

τῶν, οὐκ εἴληπται ἀντὶ συνθέτου ἀντωνυμίας δηλούσης τὸ σαυτῶν κατ' ἔθος ὁμηρικόν, ἀλλ' ἐξοχικῶς εἴρηται, ὁποῖον καὶ τὸ, αὐτῶν δὲ, ἤγουν αὐτῶν σοι μετόπισθεν ἄχος ἔσσεται. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ τὸ αὐτὴν γάρ μιν πρόμος αἰνὸς ἱκάνει. Ὅτι κατὰ σχῆμα ἀντιπαραστάσεως, ὑπούλως λαλῶν ὁ διδάσκαλος φοῖνιξ, οὐχ ἁπλῶς αἰτιᾶται εἴπερ ἐχολώθη ὁ μαθητὴς, ἀλλ' εἰ καὶ μετὰ πρεσβείαν καὶ δῶρα χολοῦται. φησὶ γοῦν. πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι, εἶτα καὶ ἀπὸ παραδείγματος πείθειν θέλων κατὰ μέθοδον ὁποίαις καὶ ὁ Νέστωρ ἐξ ἱστοριῶν εἴωθε χρᾶσθαι, λέγει ὡς καὶ οἱ παλαιοὶ τῶν ἡρώων, δώροις τε καὶ λόγοις ἐπείθοντο. οὕτω γάρ φησι καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν ἡρώων, ὅτε κέν τιν' ἐπιζάφελος, ὡς προεγράφη, χόλος ἵκοι. δωρητοί τ' ἐπέλοντο. παραῤῥητοί τ' ἐπέεσσι, τουτέστι δώροις τε ὑπήγοντο, καὶ λόγοις ἐμειλίσσοντο παραμυθούμενοι. παραῤῥητοὶ γὰρ, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται, οἱ παρηγορητοί. καὶ εὐθὺς ἐπιφέρει τὴν ἱστορίαν. καὶ ὅρα ὅτι τε ἐν τῷ, παραῤῥητοὶ ἐπέεσσι, πλεοναστικῶς κεῖται τὰ ἔπη ὡς συνεξακουόμενα τῷ παραῤῥητοί. καὶ ὅτι ἐὰν οὐ πλεονάζει τὸ ἐπέεσσιν ἐν τῷ παραῤῥητοί, ἐλλιπῶς ἄρα ἔχει τὸ δωρητοί. ὡς δέον προσκεῖσθαι καὶ ἐκεῖ τὸ, δώροις, ἵνα ᾖ δωρητοὶ δώροις. καὶ ὅτι ἄρχεσθαι μέλλων ὑψηλοτέρου διηγήματος παλαιοῦ, ἤγειρε τὸν λόγον σώφρονι κάλλει διὰ ὁμοιοτελεύτως ἤγουν παρίσως τοῦ, δωρητοὶ καὶ παραῤῥητοί. καὶ ὡς χρήσιμον πάνυ ῥήτορσιν αἱ ἱστορίαι. εἰς ὃ καὶ ὁ Νέστωρ ὡς ἐῤῥέθη εὐδοκιμεῖ, ἀπομνημονεύμασι παραρτύων τὴν κρίσιν. διὸ καὶ Ἀχιλλεὺς ἐφιλοτιμεῖτο ἀείδειν κλέα ἀνδρῶν ὡς προγέγραπται. ἐν τούτοις δὲ, σημείωσαι καὶ ὅτι, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις ἐῤῥέθη, ἡ τοῦ ἀπομνημονεύματος λέξις, ἐξ Ὁμήρου παρῆκται. φησὶ γὰρ ὁ φοῖνιξ μέμνημαι τόδε ἔργον ἐγὼ πάλαι, οὔτι νέον γε ὡς ἦν, οἷα μὴ ἐπιλαθόμενος. οὐ γὰρ ἂν εἶχε μνήμην ἀκραιφνῆ. καὶ εὐθὺς ὑπερβάλλει ἀπομνημόνευμα, τὸ κατὰ Μελέαγρον δηλαδὴ ἐπεισόδιον. τοῦτο δὲ τὸ σχῆμα, ὑφήγησιν καλοῦσιν οἱ παλαιοί, ὡς καὶ μετ' ὀλίγα εἰρήσεται. ἐνταῦθα δὲ ὅρα καὶ ὅτι αἰτιατικῇ συνέταξε τὸ μέμνημαι. καὶ ὡς ἀκριβῶς εἰς τὸ μέμνημαι, προσέθετο τὸ, πάλαι, οὔτι νέον γε. μνήμη τε γὰρ οὐ τῶν ἄρτι, ἀλλὰ τῶν παρῳχημένων ἐστί. καὶ τὸ ἀπομνημόνευμα δὲ, τῶν τοιούτων ἐστί. δοκεῖ δὲ διὰ σαφήνειαν, οὐ μὴν ἀναγκαίως προσκεῖσθαι τὸ, οὔτι νέον γε. δῆλον γὰρ ὡς τὸ πάλαι μνημονευόμενον, οὐκ ἂν εἴη νέον. καὶ ὅμως δὲ, τὸ οὔτι νέον γε, διασαφητικόν ἐστι τοῦ πάλαι. ἵνα μὴ ἁπλῶς νοῆται κατὰ τὴν ὕστερον ἀττικὴν συνήθειαν. ἴσμεν γὰρ ὅτι ἡ ἀτθὶς, πάλαι οἶδε λέγειν, οὐ μόνον τὸ ἀφ' ἱκανοῦ χρόνου, ἀλλὰ καὶ τὸ πρὸ ὥρας ἢ καὶ στιγμῆς. τὸ γοῦν οὔτι νέον γε, ἀναγκάζει νοεῖν τὸ πάλαι, ἀντὶ τοῦ πρὸ πολλοῦ. τὸ δὲ μέμνημαι τόδε ἔργον, ἕως τοῦ, ὡς ἦν. εἶτα, ἐν δ' ὑμῖν ἐρέω πάντεσσι φίλοισι, πᾶς τις ἂν προοιμιάσηται διηγούμενός τι παρὰ φίλοις ἀκροαταῖς. σημειωτέον δὲ ἐνταῦθα, καὶ ὅτι κατὰ τοὺς παλαιοὺς τὸ μέμνημαι, οὐ μόνον τὸ συνῆθες καὶ κοινὸν δηλοῖ κατὰ τὴν εἰρημένην σημασίαν, ἀλλὰ καὶ ἀντὶ τοῦ ἐπιμελεῖσθαι λαμβάνεται. ὡς ἐν τῷ, μεμνέωτο δρόμου, ὃ δὴ κεῖταί που ἐν τοῖς ἑξῆς. καὶ ἐν τῷ μεμνῆσθαι πατρὸς καὶ μητρὸς, ἤγουν ἐπιμέλειαν ἔχειν, ὅπερ ὁ Ὀδυσσεὺς τῇ Πηνελόπῃ παρήγγειλεν ὅτε εἰς Τροίαν ἀπέπλεεν. ἔτι δὲ καὶ ἐν τῷ, μισῶ μνάμονα συμπόταν. οὐ δεῖ γάρ φασι δέχεσθαι, τουτέστι νοεῖν μνάμονα ὡς ἔνιοι, τὸν μεμνημένον χθιζῶν ἁμαρτημάτων συμποσιακῶν, ἀλλὰ τὸν ἄγαν ἐπιμελητὴν τοῦ συμποσίου, μισοῦμεν τὸν τὰ ἐν τοιούτοις ἐπιμελούμενον καὶ ἐπιτάσσοντα. Ὅτι ὁ φοῖνιξ περὶ τῶν πρόσθεν ἡρώων, εἰπὼν ὡς δωρητοὶ, καὶ παραῤῥητοὶ ἦσαν, καὶ παραθεὶς εὐθὺς τὴν κατὰ τὸν Μελέαγρον ἱστορίαν εἰς λόγου πίστιν, ἀκούσει ἂν πρός τινων οὐ φαύλων εἰς νοῦς. ὡς οὐκ εὐοδοῦται αὐτῷ ἐντεῦθεν ὁ λόγος. ὁ γὰρ Μελέαγρος οὗτος, καὶ δῶρα λαμβάνων καὶ πολλὰ λιτανευόμενος, οὐκ ἐπείθετο. ἀλλὰ μᾶλλον ἀνῄνετο, θλίβων οὕτω τὰς τοῦ Διὸς λιτάς. ὥς τε οὐ δεικνύει ὁ φοῖνιξ, ὃ προέθετο. λύεται δὲ τὸ ἄπορον, ἐκ τοῦ ἐναντίου τῷ ἐπιχειρήματι, λέγοντος δὲ τοῦ φοίνικος, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι πάντες δωρητοὶ ἐγένοντο καθὰ εἶπον, καὶ παραῤῥητοὶ, ὁ μέντοι Μελέαγρος μὴ τοιοῦτος ἀποβὰς κακόν τι ἔπαθεν ὡς δειχθήσεται. ἔστι δὲ ἡ κατὰ τὸν Μελέαγρον ἱστορία τοιαύτη πως κατὰ τὸν ποιητήν. οἰνεὺς ἀπαρχὰς θύων κατὰ Εὐριπίδην, ὅπερ ὁ ποιητὴς θαλύσια ἐν γουνῷ ἀλωῆς ῥέζειν φησί, τοῖς μὲν ἄλλοις θεοῖς ἔρεξεν, οἳ καὶ ἐδαίνυντο ἑκατόμβας, μόνῃ δ' οὐκ ἔρεξεν Ἀρτέμιδι. ἢ λάθετό φησιν, ἢ οὐκ ἐνόησεν. ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ. ἡ δὲ χολωσαμένη ὦρσε χλούνην σῦν, ὃς κακὰ πολλὰ ἐποίει τούς τε τοῦ οἰνέως, καὶ τὴν λοιπὴν δὲ, ὡς εἰκὸς, βλάπτων αἰτωλίαν. τὸν δὲ, ὁ τοῦ οἰνέως ἀπέκτεινε Μελέαγρος, πολλῶν ἐκ πολίων θηρήτορας ἄνδρας ἀγείρας καὶ κύνας. ἐν οἷς ἀνδράσιν οὐ μόνον ἦσαν οἱ ὑπὸ τῷ σκήπτρῳ τοῦ οἰνέως, ἀλλὰ καὶ κουρῆτες οἱ πλησιόχωροι. οὐ μὲν γάρ φησιν ἐδάμη παύροισι βροτοῖσιν, ἀλλὰ δηλονότι πολλοῖς. τόσος ἔην, πολλοὺς δὲ πυρῆς ἐπέβησ' ἀλεγεινῆς. Καὶ ὁ μὲν σῦς, οὕτως ἔκειτο. ἡ δὲ ἄρτεμις, ἀμφ' αὐτῷ ἔθηκε πολὺν κέλαδον, ἀμφὶ συὸς κεφαλῇ καὶ δέρματι λαχνήεντι, κουρήτων τε μεσηγὺ καὶ αἰτωλῶν μεγαθύμων. ὄφρα μὲν οὖν Μελέαγρος ἀρηΐφιλος πολέμιζε, τόφρα δὲ ἦγον ἕως δὴ τότε κουρήτεσσι, τουτέστι τῷ τῶν κουρήτων στρατῷ, κακῶς ἦν. οὗ ἐφερμηνευτικόν, τὸ, οὐδὲ δύναντο τείχεος ἔκτοσθε μίμνειν πολέες περ ἐόντες. ἀλλ' ὅτε δὴ Μελέαγρον ἔδυ χόλος, ὅς τε καὶ ἄλλων οἰδάνει ἐν στήθεσι νόον πύκα περ φρονεόντων, ἤτοι ὁ ἥρως ὁ μὲν, μητρὶ φίλῃ Ἀλθαίῃ χωόμενος κῆρ, κεῖτο παρὰ μνηστῇ ἀλόχῳ καλῇ Κλεοπάτρῃ, χόλον θυμαλγέα πέσσων, ἐξ ἀρέων ἤτοι ἕνεκεν ἀρῶν μητρὸς κεχολωμένος, ἣ ῥα θεοῖσι κατὰ Μελεάγρου θυμῷ πόλλ' ἀχέουσα ἠρᾶτο κασιγνήτοιο φόνοιο. οἱ δὲ κουρῆτες ἐν τοσούτῳ νικῶντες, ἐπῆσαν

τὸ ταῖς πύλαις τῆς καλυδῶνος περὶ ἣν τὰ τῶν οἰνειδῶν βασίλεια. καὶ ταῦτα πρότερον ἠπαρημένοι καὶ μὴ δυνάμενοι τῆς κατ' αὐτῶν πόλεως ἐκτὸς μίμνειν, ὡς εἴρηται, ὅτε Μελέαγρος ἐπολέμει. πολλὰ δὲ πολλῶν λιτανευσάντων, ὁ ἥρως οὐκ ἐπείθετο, πρίν γ' ὅτε δὴ θάλαμος πύκ' ἐβάλλετο. τοὶ δ' ἐπὶ πύργοις, ἢ ἐπὶ πύργων βαῖνον κουρῆτες, καὶ ἐνέπρηθον μέγα ἄστυ. ὃ δὴ πρήθειν, τοῦ πίμπρηθι ἐστὶ πρωτότυπον, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. καὶ τότε δὴ πεισθεὶς τῇ καλῇ Κλεοπάτρᾳ, χροῒ δ' ἔντε' ἐδύσατο παμφανόωντα. καὶ αἰτωλοῖς ἀπάμυνε κακὸν ἦμαρ, εἴξας ᾧ θυμῷ. τῷ δ' οὐκέτι δῶρα τέλεσαν οἱ αἰτωλοὶ πολλά τε καὶ χαρίεντα. κακὸν δ' ἤμυνε καὶ αὔτως, ὅ ἐστι καὶ οὕτω μάτην ἐβοήθησεν ἀπαμύνας τὸν πόλεμον. καὶ οὕτω μὲν ἐπιτόμως εἰπεῖν, τὸ κατὰ Μελέαγρον ἔχει ἀπομνημόνευμα. ὁ δὲ ποιητής, οὐδ' ἐνταῦθα τὴν τῆς ἱστορίας ἀρχὴν, προκαταρχὴν ποιεῖται τῆς διηγήσεως, ἤγουν τὴν ῥηθεῖσαν θείαν μῆνιν. μεθ' ἣν, συὸς ἐπέλευσις καὶ ἀναίρεσις αὐτοῦ, ἐφ' αἷς, μάχη κουρήτων καὶ αἰτωλῶν. ἀλλὰ ἐκ τῶν δευτέρων ἤγουν ἐκ τοῦ τῶν κουρήτων καὶ αἰτωλῶν πολέμου ἀρξάμενος, οὗ χάριν καὶ ἐδεήθη τῆς ἱστορίας, εἶτα ὑπερβάλλει τὰ πρῶτα, τουτέστι τὴν αἰτίαν τοῦ πολέμου, ἥ τις ἐστί, τὰ κατὰ οἰνέα καὶ ἄρτεμιν. καὶ μετ' αὐτὰ πάλιν ἐλθὼν ἐξ ἀνάγκης εἰς τὴν μάχην τῶν κουρήτων καὶ τῶν αἰτωλῶν, προάγει τὸ ἐντεῦθεν μέχρι τέλους τὴν ἱστορίαν κατὰ ἁρμονίαν εὐσύντακτον. ὁ δὲ ὁμηρικὸς φοῖνιξ καὶ ἐμπλατύνεται τῇ διηγήσει, καὶ ἐνδιασκεύως αὐτὴν προάγει καὶ πολυειδῶς. νὺξ γάρ ἐστι καὶ ἀργία, καὶ οὐδέν τι ἐκώλυε τὴν τοῦ λόγου διασκευήν, ὅθεν καὶ τὴν ἄρτεμιν ἐξυμνολογεῖ χρυσόθρονον ὀνομάζων, καὶ διὸς κούρην μεγάλοιο. καὶ δῖον γένος, ἤγουν ἐκ τοῦ διός. καὶ ἰοχέαιραν δέ, ὡς ἰοὺς χέουσαν κατά τινα ὄμβρον, ἢ νιφετόν. ὅθεν ἡ ἀπειλάλητος γλῶσσα λαβοῦσα, βούλεται λέγειν ὑποκοριστικῶς ὀϊστοβρόχιον τὴν τοιαύτην χύσιν τῶν ὀϊστῶν. καὶ τὸν σῦν δὲ ἐκφράζει οἷος ἦν, καὶ οἷα ἐποίει. λέγων. ὦρσεν ἐπὶ χλούνην σῦν ἄγριον, ἀργιόδοντα, ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν ἔθων οἰνῆος ἀλωήν. πολλὰ δ' ὅγε προθέλυμνα χαμαὶ βάλεν ἤγουν ἔρριπτε δένδρεα μακρά, αὐτῇσι ῥίζῃσι καὶ αὐτοῖς ἄνθεσι μήλων. καὶ τὰ ἑξῆς. διαγράφει δὲ καὶ τὴν πάνυ πολλὴν μητρικὴν ἐπὶ τῷ Μελεάγρῳ λύπην, καὶ ἦθος γυναικεῖον διαζωγραφεῖ, λέγων ὡς ἡ ῥηθεῖσα μήτηρ αὐτοῦ πολλὰ ἠρᾶτο ἀχέουσα ἕνεκεν τοῦ κατ' ἀδελφοῦ φόνου. πολλὰ δὲ καὶ γαῖαν πολυφόρβην χερσὶν ἀλοία κικλήσκουσ' ἀΐδην, καὶ ἐπαινὴν περσεφόνειαν, ὡς καὶ ὁ ἀμύντωρ ποτὲ κατὰ φοίνικος. πρόχνυ καθεζομένη, δεύοντο δὲ δάκρυσι κόλποι, παιδὶ δόμεν θάνατον. τῆς δὲ ἠεροφοῖτις ἐριννὺς ἔκλυεν ἐξ ἐρέβευσφιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσα. οὗ ἕνεκα καὶ αἱματωποὺς καὶ δρακοντώδεις κόρας τὰς ἐριννύας ἡ τραγῳδία φησίν. ἐφ' οἷς φράσας πυργομαχίαν γοργῶς ἐν τῷ, τῶν δέ, τάχ' ἀμφὶ πύλας ὅμαδος καὶ δοῦπος ὀρώρει, πύργων βαλλομένων, διηγεῖται καὶ τὰς πρὸς τὸν Μελέαγρον λιτὰς ἐνδιασκεύως, εἰπών. τὸν δ' ἐλίσσοντο γέροντες αἰτωλῶν, ὡς νῦν δηλαδὴ τὸν Ἀχιλλέα οἱ ἀριστεῖς. πέμπον δὲ θεῶν ἱερῆας ἀρίστους ἐξελθεῖν, καὶ ἀμῦναι, ὑπισχόμενοι μέγα δῶρον, τὸ μετ' ὀλίγα εἰρησόμενον. πολλὰ δέ μιν ἐλλιτάνευεν γέρων ἱππηλάτα οἰνεύς, οὐδοῦ ἐπεμβεβαώς, ἢ ὑπερβεβαώς, ὑψηρεφέος θαλάμοιο, σείων κολλητὰς σανίδας, τὰς ἀλλαχοῦ κληΐσας, γουνούμενος υἱόν. πολλὰ δὲ τόνγε κασίγνητοι καὶ πότνια μήτηρ ἐλίσσοντο. μετέβαλε γὰρ καὶ ἡ μήτηρ, εἰ καὶ πρὶν θάνατον ἐκείνῳ ἐπηύχετο. ταπεινοτικὸν γὰρ ἡ ἀνάγκη. ὁ δέ. φησι, μᾶλλον ἀναίνετο. πολλὰ δ' ἑταῖροι, οἵ οἱ ἦσαν αὐτῷ κεδνότατοι, καὶ φίλτατοι ἦσαν ἁπάντων. ἀλλ' οὐδ' ὥς, τοῦ, ἤγουν τούτου θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον. ἀφηγεῖται δ' ἐν τούτοις καὶ τὸ, ὡς ἔφη μέγα δῶρον τῶν αἰτωλῶν, τὴν μετὰ βραχὺ ῥηθησομένην γῆν. εἶτα διηγεῖται καὶ ὅπως ἡ Κλεοπάτρα ὀδυρομένη ἐλίσσετο τὸν Μελέαγρον, ὡς καὶ αὐτὸ ἐν τοῖς ἐφεξῆς εἰρήσεται. καὶ οὐ ταῦτα μόνον ὁ φοῖνιξ, ἀλλὰ καὶ ἕτερα παρεισάγει κατά τινα ποικιλότητα, ἐπεισοδίοις παρενείρων ἐπεισόδια. καὶ οὕτω μέσον ὡς οὐδαμοῦ τὸν λόγον τῆς παρενθέτου ἱστορίας Ὅμηρος ποιεῖ. τήν τε Κλεοπάτραν ἱστορῶν οἵα ἦν, καὶ ἐξ οἵων ἦν, καὶ ὡς διώνυμος ἦν, καὶ ὡς καλή, διὸ καὶ ἡρπάγη παρὰ τοῦ ἀπόλλωνος. παραλαλῶν δὲ καὶ τὸν περὶ ἀλκυόνος μῦθον. καὶ ὅλως, πολλαῖς ἰδέαις τὸν τόπον τοῦτον καταποικίλλων. σεμνότητι μὲν ἐπ' ὀλίγον χρώμενος ἔνθα περὶ τοῦ χόλου γνωμολογεῖ, ὡς κυμαίνοντος καὶ τὸ ἐν φρονίμοις γαλήνιον. παρεμπλέκων δὲ καὶ φοβερὰ χωρία ἐν τοῖς περὶ συὸς καὶ ἀρτέμιδος καὶ ἐριννύων. ἔτι δὲ καὶ γλυκαίνων τὸν λόγον, ἐν τοῖς περὶ κυνηγεσίων. καὶ οὕτω μιγνὺς φόβῳ τὴν ἱλαρότητα, καὶ καλλωπίζων δὲ παρίσοις. ναὶ μὴν καὶ περιβάλλων ἱστοριῶν τε μεσότητι, καὶ ὡς προείρηται, ὑπαλλαγῇ τῆς φυσικῆς τῶν πραγμάτων τάξεως. πλεονάζων δὲ μάλιστα τῇ σαφηνείᾳ, διὰ τὴν φύσιν τῆς ἀφηγήσεως. καὶ ταῦτα μὲν οὕτω. τὴν δὲ ἐνταῦθα τῆς ἱστορίας μέθοδον, ὑποδιήγησιν καλοῦσιν οἱ παλαιοὶ ὡς καὶ προερρέθη. ἔστι δὲ ὑποδιήγησις, ὅτε διηγεῖταί τις ὅμοιόν τι τοῖς προκειμένοις πράγμασιν, ὡς καὶ ἐνταῦθα τὸ τοῦ Μελεάγρου ἐπεισόδιον, πολλὴν ἔχει πρὸς τὰ τοῦ ἀχιλλέως ὁμοιότητα. ἑκάτεροι γάρ, εὐγενεῖς καὶ ἀνδρεῖοι, καὶ μηνίουσιν, ἀχιλλεύς τε, διὰ τὴν μητέρα εἰποῦσαν, ἀλλὰ οὐ μὲν μήνιε νηυσὶ παρήμενος. ἔτι δὲ καὶ διὰ τὴν βρισηΐδα. καὶ Μελέαγρος δέ, διὰ μητέρα ἑτέρως λυπουμένην, καὶ διὰ ἀταλάντην τὴν ἐρωμένην, εἰ καὶ Ὅμηρος αὐτὸ σιωπᾷ. ἔτι ὑπερέχει ἀρετῇ Μελέαγρος καλυδωνίων, ὡς ἀχιλλεὺς ἀχαιῶν. καὶ οὔτε κουρῆτες ἔκτοσθε μένειν τείχεος δύνανται μαχομένου Μελεάγρου. καὶ τρῶες δὲ δι' ἀχιλλέα οὐ θέλουσι μάχην ὀρνύειν, ἀπὸ τείχεος. καὶ ἡττῶνται ἐκεῖ μὲν καλυδώνιοι δίχα Μελεάγρου

Λεάγρου

λεάγρου. καὶ βάλλονται αὖθις οἱ πύργοι. ἐνταῦθα δὲ ἔλλιπες, ἀχιλλέως ἀπομηνίσαντος. καὶ πολεμεῖται δὲ τεῖχος αὐτοῖς. ἱκετεύονταί τε ἄμφω ὑπὸ τῶν οἰκειοτάτων καὶ ἀποστρέφονται τὰς λιτάς. οὕτω δὲ ἰσότητος διὰ πάντων ἡκούσης τῷ Μελεάγρῳ καὶ τῷ ἀχιλλεῖ, ἐπεύχεται ὁ φοῖνιξ μὴ καὶ τὸ τέλος ἐξισωθῆναι αὐτοῖς ὡς δίχα δώρων τὸν Ἀχιλλέα καὶ τιμῆς εἰς πόλεμον ἐξελθεῖν, οἰκείῳ θυμῷ εἴξαντα, ἤγουν αὐτοθελῶς πολεμήσαντα, ὅπερ ὁ Μελέαγρος ἔπαθεν. οὗ, τὸ κακὸν ὡς εἴρηται καὶ αὕτως ἀμύναντος, οὐκ ἐτέλεσαν δῶρα οἱ αἰτωλοὶ, τουτέστιν οἱ καλυδώνιοι. φησὶ γὰρ ἀξιῶν καὶ ἐνταῦθα τρίτην ταύτην ἀξίωσιν. ἀλλὰ σὺ μή μοι ταῦτα νόει φρεσὶ, μὴ δέ σε δαίμων ἐνταῦθα τρέψειε φίλος. κάκιον δέ κεν εἴη νηυσὶ καιομένῃσιν ἀμυνέμεν. ὡς ἐκεῖ Μελέαγρος ἁλισκομένοις τοῖς πολίταις ἐπήμυνεν. ἀλλ' ἐπὶ δώροις ἔρχεο, ἶσον γάρ σε θεῷ τίσουσιν ἀχαιοί. ἄλλως μέντοι ἀμύνας, δηλονότι ὅτε πελάσει ταῖς σαῖς νηυσὶν ὁ ἕκτωρ, ἀδώρητά τε βοηθήσεις, καὶ οὐδὲ τιμὴν ἕξεις. Ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι καὶ ὅτι Ὀδυσσέως εἰπόντος τῷ Ἀχιλλεῖ, ὡς εἰ τὸν βασιλέα καὶ τὰ ἐκείνου δῶρα μισεῖς, ἀλλὰ σὺ τοὺς ἄλλους ἀχαιοὺς ἐλέησον, οἵ σε θεὸν ὡς τιμήσουσιν, ὁ φοῖνιξ πάνυ βιαίως καὶ γενναιοτέροις ἐξ ἐναντίου τὸ νόημα τοῦτο μεταχειρίζεται. οὔτε γὰρ τῶν δώρων ἀπέχεσθαι θέλει τὸν Ἀχιλλέα, καὶ τιμὴν ἴσην καταπαγγέλλεται. εἶτα καὶ ἐπὶ πλέον κρατύνων τὸ νόημα, καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ ἀντιβαίνων συμβουλεύσαντι δώρων ἀλλάξασθαι τὴν τιμὴν, φησίν. εἰ δέ κεν ἄτερ δώρων πόλεμον φθισήνορα δύῃς, οὐκέθ' ὁμῶς τιμῆς ἔσεσθαι, ὡς ἐῤῥέθη, πόλεμόν περ ἀλαλκὼν, διά τε τὸ τῆς γνώμης αὐθέκαστον, καὶ διὰ τὸ δοκεῖν ὑπερφρονεῖν τὰ τῶν ἀχαιῶν, καὶ μὴ πάντῃ ξυμβαίνειν αὐτοῖς. καὶ τοιαῦτα μὲν ὁλοσχερῶς τὰ τῆς, ὡς εἴρηται ὑποδιηγήσεως. τὰ δὲ κατὰ μέρος αὐτῆς, αὐτίκα λελέξεται. καὶ πρῶτον, ὅτι προοιμιακῶς δηλονότι εἰπὼν τὸ, ἐν δ' ὑμῖν ἐρέω πάντεσσι φίλοισι, εἶτα ὑποβάλλει τὴν ἱστορίαν οὕτως. κουρῆτές τ' ἐμάχοντο, καὶ αἰτωλοὶ μενεχάρμαι ἀμφὶ πόλιν καλυδῶνα, καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον. αἰτωλοὶ μὲν, ἀμυνόμενοι καλυδῶνος. κουρῆτες δὲ, διαπραθέειν μεμαῶτες ἄρηϊ, καὶ ἑξῆς. Ἱστέον δὲ ὅτι κουρῆτες οἱ τὴν πλευρῶνα οἰκοῦντες, δῆλον δ' ὅτι πόλις αἰτωλικὴ καὶ ἡ πλευρὼν, εὐβοέων ἦσαν ἄποικοι, προφερόμενοι τῷ τόνῳ καὶ τῇ κλίσει ὡς τὸ ἀβλὴς ἀβλῆτος, οὕτω γὰρ καὶ κουρὴς κουρῆτος. καὶ οὐκ ἐχρῆν μέν φασιν οὕτω, διότι τὰ εἰς ης ἐθνικὰ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, οὐ φιλοῦσιν ὀξύνεσθαι, ὠξυτονήθη μέντοι πρὸς διαστολὴν βαρυτόνου ὀνόματος, τοῦ, κούρητες ἀχαιῶν, ἀντὶ τοῦ νέοι. ὅπερ ἐν τοῖς ἑξῆς που ἐρεῖ ὁ ποιητής. ἐκεῖνο δὲ αὖ πάλιν οὕτως ἐκλίθη, ὡς τρόπον τινὰ ἰαμβικὸν ἀπὸ τοῦ κόρης κόρητος. ἐκλήθησαν δὲ οἱ αἰτωλοὶ οὗτοι κουρῆτες, ἢ διὰ τὸ κούρειον ὄρος ὑπερκείμενον πλευρῶνος, ἢ παρὰ τὴν κουρὰν. ἐπεὶ γὰρ κατὰ τὸν γεωγράφον οἱ πολέμιοι τῆς κόμης αὐτῶν δραττόμενοι τῆς ἔμπροσθεν, κατέσπων αὐτοὺς, ὄπισθεν τοῦ λοιποῦ ἐκόμων, κειρόμενοι τὰ ἔμπροσθεν, διὸ καὶ κουρῆτες ἐλέγοντο. ἐν χαλκίδι δέ φασι συνῴκησαν, ἤγουν εὐβοεῖς ἦσαν, ἐκεῖ γὰρ ἡ τοιαύτη χαλκὶς, συνεχῶς περὶ τοῦ ἐν εὐβοίᾳ ληλαντίου πεδίου πολεμοῦντες. κατασχόντες δέ γε ὕστερον τὰ πέραν Ἀχελώου ἐν αἰτωλίᾳ περὶ πλευρῶνα, καὶ μείναντες ἄκουροι, ἐκλήθησαν ἀκαρνᾶνες. κατὰ δέ τινας, ἀπό τινων ὁμωνύμων ἡρώων εἰσὶν ἄμφω τὰ ὀνόματα. ἕτεροι δέ φασιν ὡς ἀπὸ μὲν τοῦ ῥηθέντος κουρίου ὄρους, κουρῆτες οἱ πλευρώνιοι. ἀκαρνᾶνες δὲ, ἀπὸ Ἀκαρνᾶνος υἱοῦ Ἀλκμαίωνος. οἱ δέ φασι κουρῆτας μὲν καὶ κορύβαντας καὶ καβείρους καὶ ἰδαίους δακτύλους καὶ τελχῖνας, μικρὰν ἔχειν διαστολὴν πρὸς ἀλλήλους, ἐνθουσιαστικοὺς ὄντας καὶ βακχικούς. καὶ ἐνοπλίῳ κινήσει μετὰ ψόφου κυμβάλων καὶ τυμπάνων καὶ ὅπλων καὶ αὐλῶν ἐκπλήττειν. τοὺς δὲ περὶ αἰτωλίαν κουρῆτας οὕτω κληθῆναι, καὶ ὡς θηλυστολοῦντας καθάπερ αἱ κόραι. τὸ δὲ τῶν τοιούτων κουρήτων ἐν ὅπλοις ὀρχηστικὸν, ἀφορμήν φασι δέδωκε τῷ ποιητῇ, κούρητας εἰπεῖν τοὺς νέους στρατιώτας, ἐν τῷ, κούρητες ἀριστῆες παναχαιῶν. καὶ, δῶρα φέρον κούρητες ἀχαιῶν. Πύῤῥιχος δὲ τῆς τοιαύτης ἀσκήσεως εὑρετής. εἰ δὲ ἀλλαχοῦ φησιν ὁ γεωγράφος ὅτι ἐνόπλιον ὄρχησιν Κουρὴς κατέδειξε πρῶτος, ὕστερον δὲ καὶ συνέταξεν, ἣν ἐκάλεσε πυῤῥίχην, ἔοικε τοῦ τοιούτου ἀνδρὸς κύριον μὲν εἶναι, τὸ Πύῤῥιχος, ἐθνικὸν δὲ τὸ κουρής. φησὶ γοῦν ἑτέρωθι, ὅτι τὴν ἐνόπλιον ὄρχησιν, ἥτις ὑπὸ κουρήτων κατεδείχθη, Πύῤῥιχος συντάξας, πυῤῥίχην ἀφ' ἑαυτοῦ ἐκάλεσεν. ὅτι δὲ οἱ κρητικοὶ κουρῆτες, καὶ ὡς διὸς κουροτρόφοι, καὶ ὡς κόροι ἔσχον τὴν κλῆσιν, δηλοῖ ἡ ἱστορία, εἰποῦσα. κούρητες ἐν κρήτῃ πρόπολοι διὸς, νέοι τινὲς ἐνόπλιον κίνησιν μετ' ὀρχήσεως ἀποδιδόντες. κόροι τινὲς ὄντες, ἢ ὡς κουροτροφοῦντες τὸν δία. ἐκεῖ εὑρέθη αὐλὸς καὶ τύμπανον, ὃ βυρσότονον κύκλωμα Εὐριπίδης καλεῖ. λέγει δὲ ὁ γεωγράφος, καὶ ὅτι τελχῖνες ἐννέα ἐν ῥόδῳ τῇ ῥέᾳ συνακολουθήσαντες εἰς κρήτην, καὶ δία κουροτροφήσαντες, κουρῆτες ὠνομάσθησαν. πολὺς δὲ ὁ περὶ τελχίνων λόγος, καὶ παρὰ πολλοῖς. εἰσὶ γὰρ, οἳ καὶ κρῆτας αὐτούς φασι, καὶ θελγῖνας ὀνομάζουσι παρὰ τὸ θέλγειν, καὶ γόητας εἶναί φασι, καὶ φαρμακεῖς. καὶ δύο γένη αὐτῶν εἶναι. τὸ μὲν, βαναύσους καὶ χειρωναστικόν. τὸ δὲ, λυμαντήριον τῶν καλῶν, ἤγουν τῶν εὐμόρφων. καὶ οἱ μὲν, θαλάσσης παῖδας αὐτοὺς εἶναι. οἱ δὲ, ἐκ τῶν τοῦ Ἀκταίωνος κυνῶν μεταμορφωθῆναι εἰς ἀνθρώπους. τούτους δὲ, διὰ τὸ ἀγρίως ἔχειν ὡς καὶ μυθεύεσθαι σκηπτοὺς ἀφιέναι. καὶ πρῶτον δοκεῖν ἔχειν ἐν ᾧ ῥίζας κινοῦντες ἐφάρμασσον γοητευτικῶς. ἀνατίθεται δὲ αὐτοῖς καὶ ἡ κατασκευὴ τῆς κατὰ τὸν κρόνον ἅρπης, ᾗ τὸν πατέρα οὐρανὸν εὐνούχισε. καὶ ἀγαλματοποιΐαν δὲ εὑρεῖν ἐδόκουν, καὶ μέταλλα, καὶ ἀμφίβιοι εἶναι. καὶ ἐξαλλοῖ ταῖς μορφαῖς, ὡς ἐμφερεῖς, τὰ

μὲν δαίμοσι, τὰ δὲ, ἀνθρώποις. τὰ δὲ ἰχθύσι. τὰ δὲ, ὄφεσι. μῦθος δὲ, καὶ ἀχείρας αὐτῶν ἐνίους εἶναι καὶ ἄποδας, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν δακτύλων δέρματα ἔχειν κατὰ χῆνας. ἦσαν δέ φασι καὶ γλαυκῶποι καὶ μελανόφρυες. οἱ δὲ εἰπόντες τρεῖς αὐτοὺς εἶναι, ὀνόματα κομίζουσιν αὐτοῖς χρυσὸν καὶ ἄργυρον καὶ χαλκὸν, ὁμωνύμως ὕλῃ ἣν ἕκαστος εὗρε. κατομβρηθέντες δέ φασιν ὑπὸ Διὸς, ἢ τοξευθέντες ὑπὸ Ἀπόλλωνος ὤλοντο. ἱστορεῖται δὲ καὶ ἡ Ῥόδος ἀπ' αὐτῶν Τελχινία καλεῖσθαι. ἡ δὲ παροιμία τοὺς φθονεροὺς καὶ ψογεροὺς, Τελχῖνας ὡς ἐκ τῶν εἰρημένων καλεῖ. Στησίχορος δέ φασι τὰς κῆρας καὶ τὰς σκοτώσεις, Τελχῖνας προσηγόρευσε. καὶ ταῦτα μὲν οὐ μόνον περὶ Τελχίνων, ἀλλὰ καὶ Κουρήτων Κρητικῶν τε καὶ Αἰτωλικῶν. ἐν οἷς, ἰστέον καὶ ὡς οὐ μόνον Κουρητικῆς, ἀλλὰ πολλῶν ὀρχήσεων οὐσῶν, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς που ῥηθήσεται, καὶ Λακωνική τις ἦν εὐγενὴς ὄρχησις διποδία λεγομένη. καὶ ὅτι ὥσπερ ἐν τοῖς δρομεῦσιν, οὕτω καὶ ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ γραμμαί τινες ἐγίνοντο, ἵν' ὁ χορὸς ἵστηται κατὰ στίχον. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. Αἰτωλοὺς δὲ, τοὺς Καλυδωνίους Ὅμηρος λέγει, τῷ ἐθνικῷ ὀνόματι ἐπὶ πολιτῶν χρησάμενος, καὶ τὸ μέρος ἐκ τοῦ ὅλου ὀνομάσας. ἄλλως γὰρ, Αἰτωλοὶ, καὶ οἱ Κουρῆτες ὡς εἴρηται. Πλευρώνιοι γάρ. Ἰστέον δὲ ὡς ὁ ἐξ Αἰτωλίας, οὐ μόνον Αἰτωλὸς ἀλλὰ καὶ Αἰτώλιος λέγεται, ὡς ἀλλαχοῦ φαίνεται. Μενεχάρμαι δὲ, οὐ Κουρῆτες μόνοι, οὐδὲ μὴν μόνοι Αἰτωλοὶ, ἀλλ' ἀμφοῖν κοινὸν τὸ ἐπίθετον. Ἰστέον δὲ ὡς περὶ ὑποκειμένων χάρμης καὶ πολέμου καὶ δηΐου, γίνεται ἀπ' αὐτῶν, ὁ μενεχάρμης, ὁ μενεπτόλεμος, ὁ δήϊος, οἱ αὐτοὶ ὄντες τῷ σταδαίῳ μαχητῇ, ᾧ ἐναντίος ὁ φύξηλις, ὃν καὶ τρεσᾶν εἴποι ἄν τις κωμικευόμενος. ὁ δὲ μενεχάρμης, εὑρίσκεται καὶ μενέχαρμος, κατὰ τὸ, πύλη εὐρύπυλος καὶ εὐρυπυλής. οὗ τὴν ὀξυτόνησιν δηλοῖ τὸ εὐρυπυλὲς δῶ. τὸ δὲ καὶ ἀλλήλους οἱ, ὡς ἐρρέθη, μαχόμενοι ἐνάριζον, πρὸς διαστολὴν ἴσως ἑτέροίας μάχης κεῖται. ὁποῖόν τι καὶ τὸ λογομαχεῖν. καὶ τὸ, λίθοις ἐμάχοντο. μάλιστα δὲ πρὸς διαφορὰν τῶν ἠρέμα ἔτι μαχομένων, ὡς μὴ ἐνεργεῖν κατ' ἀλλήλων. ἢ καὶ τῶν ἤδη νενικηκότων, ὅτε θατέρου μέρους ὑπερσχόντος, οὐκ ἔτι ἐστὶν ἀλλήλους ἐναρίζειν. Καλυδὼν δὲ, ἀπὸ Καλυδῶνος φασὶν υἱοῦ Ἐνδυμίωνος, ἢ παιδὸς Αἰτωλοῦ ἐξ οὗ ἡ Αἰτωλία. Ἐρατεινὴν δὲ, καὶ ἐν συγκοπῇ ἐραννὴν τὴν τοιαύτην Καλυδῶνα λέγει, ὥς που καὶ τὴν Λακεδαίμονα, διὰ τὸ ὡς εἰκὸς εὔχαρι τῆς χώρας καὶ ἐπέραστον. Τὸ δὲ διαπραθέειν ἄρηϊ, πρὸς διαφορὰν εἴρηται πορθήσεως ἑτέροίας τῆς διὰ δόλου δηλαδή. Χρυσόθρονος δὲ Ἄρτεμις, ὡς ἐὰν τις εἴποι λαμπρόθρονος, ἡ αὐτὴ γάρ ἐστι τῇ σελήνῃ. οὕτω δέ που καὶ Ἥρη χρυσόθρονος, ὁ περισκυρῶν τῷ αἰθέρι ἀήρ. Θαλύσια δὲ, αἱ ἀπαρχαὶ, ὡς πρὸ ὀλίγου εἴρηται, ἤγουν αἱ μετὰ συλλογὴν τῶν καρπῶν διδόμεναι θεῷ. ὑπὲρ τοῦ καὶ εἰς ἔπειτα θάλλειν τὰς ἀρούρας. Τινὲς δὲ τῶν ῥητόρων, καὶ συγκομιστήρια ταῦτα καλοῦσιν. ἅπαξ δ' ἐνταῦθα κεῖται παρ' Ὁμήρῳ ἡ λέξις. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ θάλλω θαλύω θαλύσω, ἐξ οὗ καὶ Θαλύσιος κύριον ὄνομα, ὡς δηλοῖ τὸ, Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον. ἔτι δὲ καὶ θαλύσιος ἄρτος, ὁ ἐκ τῆς τῶν καρπῶν φασὶ συγκομιδῆς πρῶτος γινόμενος. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπὶ συγκομιδῇ καρπῶν, ἐφ' ᾗ καὶ τὰ θαλύσια ἐθύετο, ἑορτὴ ἤγετο Δήμητρος καὶ Διονύσου κατὰ Παυσανίαν, ἀλῶα καλουμένη, διὰ τὸ τὰς ἀπαρχὰς καὶ μάλιστα ἐν Ἀθήναις, ἀπὸ τῆς ἅλω τότε καταχρᾶσθαι φέροντας εἰς Ἐλευσῖνα. ἢ ἐπεὶ καθὰ καὶ Ὅμηρος ἐμφαίνει, ἐν ἀλῶσιν ἔπαιζον κατὰ τὴν ἑορτὴν, ἐν ᾗ Ποσειδῶνος ἦν πομπή. ἀπὸ τοῦ συναλίζεσθαι δὲ εἴρηται ἡ εἰρημένη ἀλῶα, ὅθεν καὶ ἅλως. γουνὸς δὲ ἀλωῆς, ὁ γονὸς, ὅ ἐστι γόνιμος τόπος, καθὰ δηλοῖ καὶ ἡ Ὀδύσσεια. Ἀλωὴ δὲ, οὐ μόνον ἡ σιτοφόρος καὶ ἀμπελόφυτος ὡς δηλοῖ καὶ τὸ, ἔθων οἰνῆος ἀλωήν. τί γὰρ μέγα εἰ τοιαύτας ἔβλαπτεν ἀλωὰς ὁ σῦς; ἀλλά που καὶ ἡ δενδροφόρος. διό φησι, πολλὰ δὲ δένδρεα ἔβαλε χαμαί. Ἔνθα καὶ ὅρα τὸ δένδρεα, ἢ ἀπὸ εὐθείας τῆς τὸ δένδρος, ἐξ οὗ καὶ τὸ δενδρέσιν. ἢ ἀπὸ τοῦ, τὸ δένδρεον. ἐξ οὗ τὸ, δενδρέῳ ἐφεζόμενοι. Ὁ δὲ Οἰνεὺς, ἔοικε τοὔνομα σχεῖν, παρὰ τὸ κατ' αὐτὸν ἐρύθημα ὡς ἐξ ἀντιστροφῆς τοῦ, οἶνος ἐρυθρός. εἰ γὰρ εὐστόχως τοῦτο λέγειν ἐστὶν, εἴη ἂν, καὶ ὁ ἐνερευθὴς ἀνὴρ καὶ ὡς εἰπεῖν ἐρυθρὸς, οἰνωπός. ὁποῖός τις ἴσως καὶ ὁ τῆς ἱστορίας Οἰνοπίων, ὄψιν δοκῶν ἔχειν οἴνου. εἰ μὴ ἄρα διὰ τὸ οἶνον ὀπιπεύειν ἐκεῖνος Οἰνοπίων ἐκλήθη. καθὰ καὶ Οἰνόμαος διὰ τὸ οἴνου ζητητικὸς εἶναι. διὸ καὶ εἰς σκῶμμα τὸ τοιοῦτον κύριον ὄνομα ὁ ῥήτωρ ἔθετο. ἡ δὲ τοιαύτη κατ' οἶνον ἔννοια περὶ τοῦ ἥρωος Οἰνέως, ἔφηνε καὶ λόγον ἀστεῖον ἐπὶ καπήλῳ οἶνον ταράττοντι, ὡς καὶ τὸν τρυγίαν συναπεμπλᾶν. ἤκουσε γὰρ τόθεν εὐτραπέλως τὸ, μὴ πείθε τὸν Οἰνέα Πηλέα, τουτέστι μὴ τὸν τρυγίαν κυκῶν, καὶ τῷ κρητῆρι παραμιγνὺς, μεταβάλλε τὸν οἶνον ὡς εἰς πηλὸν, ᾧ δοκεῖ παρωνομάσθαι παιγνημόνως ὁ Πηλεύς. Τὸ δὲ Διὸς κούρη, καὶ τὸ δῖον, ἤτοι δίϊον γένος, τῆς αὐτῆς, ὡς καὶ πρὸ βραχέων ἐδηλώθη, σημασίας εἰσί. Τὸ δὲ ἢ λάθετο, ἢ οὐκ ἐνόησεν. οἱ μὲν, οὕτω φασίν. ἢ ἑκὼν ἠμέλησεν. ἢ οὐδόλως ἔγνω θεὸν εἶναι τὴν Ἄρτεμιν, διὸ καὶ ἐβλάβη. οἱ δὲ, ὅτι ἢ εἰς ἐνθυμηθεὶς τὴν Ἄρτεμιν, αὖθις ἐξελάθετο, ἢ οὐδόλως ἐπὶ νοῦν αὐτὴν ἔλαβε. γελοιοποιὸν δὲ πάντως τοῖς ἐν ὑπεροχῇ, ὥσπερ τὸ μηδόλως γινώσκεσθαι, οὕτω καὶ τὸ γινωσκομένους, μὴ ἐν μνήμῃ κεῖσθαι. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, ἢ οὐκ ἐνόησε, τὸ ἢ καὶ τὸ οὐ, ἀντὶ μιᾶς λογίζονται μακρᾶς. ὡς καὶ ἐν τῷ, ἢ οὐχ ἅλις. καὶ ὅτι ἐκεῖνο μὲν, προκέφαλον ἐποίει στίχον. τοῦτο δὲ, ποικίλιον. Τὸ δὲ ἀάσατο μέγα θυμῷ, ἐλαψίφρονα εἴτουν φρενοβλαβῆ τὸν Οἰνέα δηλοῖ, ἐπεὶ καὶ ταυτὸν ἆσαι καὶ βλάψαι εἰπεῖν καὶ θυμὸν καὶ φρένας. ἰοχέαιρα δὲ ὅτι ἡ ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου ἐρρέθη, χέουσα ἰοὺς, ἢ χαίρουσα ἰοῖς ὡς τοξική, πολλαχοῦ φαίνεται. Τὸ δὲ ὦρσε

καὶ

καὶ ἑξῆς, εὕρηται παρὰ τῷ γεωγράφῳ, θρέψεν ἐπὶ χλούνην σῦν. παρ' ᾧ καὶ στίχος εὕρηται οὗτος ἐπηγμένος· οὐδὲ ἐῴκει θηρί γε σιτοφάγῳ ἀλλὰ ῥίῳ ὑλήεντι. καὶ σημείωσαι καὶ τοῦτο εἰς τὸ περὶ στίχων λειπόντων ἐκ τοῦ Ὁμήρου. Χλούνης δὲ ὁ ἐν χλόῃ εὐναζόμενος καὶ ἄνετος, καὶ διὰ τοῦτο κατὰ τὸν τρίτον ἄγριος. ἵνα ἦ ἐν ἁπλότητι, χλόευνος. διὸ καὶ ἡ πληθυντικὴ γενικὴ τοῦ χλούνης, οὐ χλουνῶν περισπωμένως κατὰ ἀναλογίαν τῶν εἰς ης, ἀλλὰ βαρυτόνως κατὰ ἀκολουθίαν τοῦ χλόευνος. κατὰ δέ τινας, χλούνης, ὁ ἀφειστής, ἢ εὐμεγέθης. μάλιστα δὲ, ὁ ἐκτομίας. γίνονται γοῦν τοιοῦτοι, οὐ μόνον αἶγες ἄγριοι, ὡς προεδηλώθη, ἀλλὰ καὶ σύες, τῇ προστρίψει ἀπὸ τοῦ προσκνᾶσθαι δένδροις ἢ πέτραις διά τι πάθος ὡς πολλοῖς δοκεῖ. διὸ καὶ εἴ τις που ὑπερέχειν δοκοῦσα γυνὴ βλάψει τινὰ διά τινος τῶν ἐπιτρίπτων εὐνούχων, οἰκείως ἂν ἐρεῖ ὁ βλαβεὶς τὸ, ἡ δὲ χολωσαμένη δῖον γένος, ὦρσεν ἐπὶ χλούνην σῦν ἄγριον, ὃς πολλὰ κακὰ ἐποίει. ὅτι δὲ καὶ ἐκτομίαν ὁ χλούνης δηλοῖ, οὐ μόνον Αἰσχύλος δίδωσι χρῆσιν. ἀλλὰ καὶ Αἰλιανὸς μάλιστα, ἐν τοῖς περὶ προνοίας. χλούνην λέγων, τὸν ἀπόκοπον, καὶ Ἀριστοτέλης δὲ κατὰ τὸν γεωγράφον, χλούνην σῦν, τὸν τομίαν νοεῖ. δεχόμενος τὸ θρέψεν ἐπὶ χλούνην σῦν ἄγριον, καὶ τὸν ἑξῆς γραφέντα στίχον, πρὸς πίστωσιν τοῦ, ὅτι τῶν ἀρρένων καὶ ἀγρίων, οἱ τομίαι μείζους γίνονται καὶ χαλεπώτεροι. γίνονται δέ φησι τομίαι, ἀπὸ κνησμοῦ ἐμπίπτοντος τοῖς ὄρχεσι νοσηματικῶς, ὅθεν προσξυόμενοι τοῖς δένδροις, ἐκθλίβουσι τοὺς ὄρχεις. Ἀριστοφάνης δὲ ὁ γραμματικὸς ἐν τῷ περὶ ὀνομασίας ἡλικιῶν. δοκεῖ μὴ ἀρέσκεσθαι, χλούνην τὸν ἐκτομίαν εἶναι. φησὶ γάρ. καλοῦνται τῶν ὑῶν τινες, μονιοί. τάχα δ' ἂν παραπλήσιος εἴη τούτοις καὶ ὁ χλούνης, κατά τε χαλεπότητα καὶ ἀλκήν. οἱ δὲ ἐκτομίαν λέγοντες, τελείως ἀπήρτηνταί φησι τοῦ ὑποκειμένου. καὶ οὕτω μὲν αὐτός. οὐ στερρὰ λέγων, οὐδὲ ἀνενδοίαστα. Ἰστέον δὲ ὅτι, οὐ μόνον χλόη ἡ γῆθεν φυομένη, ἀφ' ἧς εἴρηται ὁ χλούνης, ἀλλὰ καὶ ἡ Δημήτηρ ἐπιθετικῶς. Χλόης γάρ φησι Δήμητρος ἱερὸν παρά που τὴν Ἀττικήν. ὅτι δὲ ἡ χλόη καὶ χιλὸς ἐλέγετο, δηλοῖ Αἴλιος Διονύσιος. εἰπών. χιλὸς, πόα, χόρτος παρ' αὐτῷ δὲ καὶ ἄνευ διφθόγγου γράφεται ὁ τοιοῦτος χιλὸς ὡς ἡ αὐτοῦ στοιχειακὴ ἀκολουθία βούλεται. δηλοῖ δὲ τοιαύτην χιλοῦ ἔννοιαν, καὶ τὸ ἐκχιλοῦσθαι. φησὶ γοῦν Παυσανίας ὅτι ἐκκεχιλωμένη. ἐψευσμένη, ἐζημιωμένη, κεχερσωμένη. ἐπεὶ ὁ χιλός φησιν ἐν χέρσῳ φύεται. τοῦτο δέ ἐστι, χόρτος. εἰ δὲ ἡ χλόη Δημήτηρ, καὶ ξανθὴ λέγεται, ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν, διὰ τὸ κατ' ἀρχὰς χλοερὸν τῶν ἀναφυομένων. τοῦτο δὲ, ἀπὸ τοῦ τὸν σῖτον ξηραινόμενον ὑπόπυρρον φασὶ γίνεσθαι. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι οὕτω πολὺς περὶ τοῦ Καλυδωνίου τούτου συὸς λόγος παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὡς καὶ γένος αὐτοῦ φυλοκρινεῖν, καὶ κατάγειν αὐτὸν, Κρομμυωνίας συὸς, καὶ πατρίδα τὴν Οἴτην αὐτῷ ἐπιγράφειν, καὶ χρῶμα διαγράφειν. λευκὴν γὰρ αὐτῷ τὴν χρόαν ἱστόρησαν. ὡς δὲ καὶ ἄλλοι σύες πράγματά τισι παρέσχον, δηλοῖ καὶ ὁ Ἐρυμάνθιος κάπρος. καὶ τὸ παρὰ Ἡροδότῳ συὸς μέγα χρῆμα, κατ' ἐκεῖνον εἰπεῖν, ἐν τῷ Μυσίῳ Ὀλύμπῳ. τὸ δὲ σῦν ἄγριον, καὶ σῦς ἄγριος συντιθέντες οἱ μετὰ Ὅμηρον, σύαγρον φασίν. Ἰστέον δὲ ὡς οὐ μόνον ἀγρίους αἱ ἱστορίαι σύας μεγάλους φυλοκρινοῦσιν, ὧν εἰσι καὶ ἡ Κρομμυωνία σῦς, καὶ ὁ Καλυδώνιος κάπρος, καὶ ὁ Ἐρυμάνθιος, καὶ ὁ Ὀλυμπηνός, ἀλλὰ καὶ ἡμέρους, οὔτι βλάπτοντας, καὶ πολλοῦ δὲ τιμωμένους. Πτολεμαῖος γοῦν φασὶν ὁ Αἰγύπτιος βασιλεὺς, γράφει ὡς εἰς Ἄσσον ἐπιδημήσαντί μοι, παρέστησαν οἱ Ἄσσιοι χοῖρον ἔχοντα τὸ μὲν ὕψος, δύο ἡμίσεων πήχεων, ὅλους ἄρτιόν φασι πρὸς τὸ μῆκος, τῇ χροιᾷ χιόνινον. καὶ λέγεται ὁ βασιλεὺς Εὐμένης, τὰ τοιαῦτα ἐπιμελῶς ἐκ τῆς Ἄσσου ὠνεῖσθαι, διδοὺς τοῦ ἑνὸς, δραχμὰς τετρακισχιλίας. ἡ δὲ τοῦ Διὸς ὗς, ἀλλοίως ἔχει παρὰ τὰ τῶν ἱστοριῶν τούτων καὶ τῶν τοιούτων. τερατεύεται γὰρ εἰς ὅμοιόν τι πρὸς τὴν αἶγα τὴν θρεψαμένην τὸν Δία, ὡς δηλοῖ ὁ γράψας ὅτι Διὸς ἐν Κρήτῃ τεκνουμένου, θηλὴν αὐτῷ ὑπέσχεν ὗς, καὶ τῷ σφετέρῳ γρυσμῷ περιηχοῦσα τὸν κνυζηθμὸν τοῦ βρέφους ἀνεπαίστον, ἤγουν ἄγνωστον τοῖς παριοῦσιν ἐτίθει. ἐν τούτοις δὲ ὅρα ὅτι τε παρώνυμόν ἐστι τοῦ γρύζειν, ὁ γρυσμὸς ἐπὶ τελείου συὸς, ὡς τοῦ γρυλλίζειν ὁ γρυλλισμός, καὶ ὅτι κνυζηθμὸς, οὐ μόνον ἐπὶ κυνὸς, ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ βρέφους κλαίοντος. καὶ ὅτι καθὰ Κουρῆτες τὸν Δία λέγονται κλαίοντα κρύπτειν ἁρμάτων ἤχοις ὡς μὴ ἐξακούεσθαι, οὕτω καὶ σῦς γρύζουσα βαρὺ, οὐ μὴν ὡς ἡ Ὀδύσσεια φράζει, κλάζουσα, ἑτεροῖον γάρ τι τοῦ γρύζειν ἐκεῖνο τὸ κλάζειν. Ὁ δὲ ἀργιόδους οὐκ ἂν εἴη μακρὰν τῆς ἐννοίας καθ' ἣν ὁ πόδας ἀργὸς ἤτοι λευκὸς εἴρηται. Δόξει δ' ἂν ἐπίτηδες διά τι κάλλος παρατεθεῖσθαι τῷ ἀγρίῳ ὁ ἀργιόδους. ὡς γὰρ ὁ μῦθος ἔχει καὶ ὁ θυμὸς κατὰ ἀναγραμματισμὸν, οὕτω πως καὶ ὁ ἄγριος καὶ ὁ ἀργιόδους. διὸ καὶ φυσικῶς ἐγκεῖσθαι δόξει τὸ ι τῷ ἀργιόδοντι ὡς ἀπὸ τοῦ ἄγριος. ἄλλως μέντοι κοινότερον, ὡς ἐκ τοῦ δρόμος, δρομαχαίτης ἵππος τροπῇ τοῦ ο εἰς ι, οὕτω καὶ σῦς ἀργιόδους ὁ τοὺς ὀδόντας λευκός. Τὸ δὲ κακὰ πολλὰ ἔρδεσκεν, ὑποκαταβὰς εὐθὺς ἑρμηνεύει ὁ ποιητής. τὸ δὲ ἔρδειν, ὡς ἀπὸ τοῦ ῥέζειν γίνεται ὅ ἐστι πράττειν, κατὰ μετάθεσιν καὶ τροπὴν συνήθη τοῦ ζ εἰς δ, δῆλόν ἐστι. ἔνθα ὅρα καὶ ὡς εἰ μὴ τὸ πράττειν παρὰ τοῖς ὕστερον ἀλόγοις ἐπιλαλεῖται, ἀλλ' οὖν τὸ ἔρδειν ἐπὶ ἀλόγων κεῖται παρὰ τῷ ποιητῇ. Τὸ δὲ ἔθων Οἰνῆος ἀλωὴν, ἀντὶ τοῦ ἐξ ἔθους βλάπτων τὰ περὶ Καλυδῶνα, διὸ καὶ Καλυδώνιος ἐλέγετο. ἢ μᾶλλον καθ' ὑπερβατόν. πολλὰ κακὰ ἐποίει τὴν τοῦ Οἰνέως ἀλωὴν, ἔθων ἤτοι τὰ ἑαυτῷ συνήθη τελῶν. καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ ἀπολύτως φησί. παῖδες ἐριδμαίνωσι ἔθοντες. ἤγουν τὰ συνήθη πράττοντες. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου ἔθω, παράγονται τὸ ἐθείρω, καὶ ἡ ἔθειρα. καὶ ἐθειράζειν, τὸ ἐπι-

μελεῖ

μελέσθαι τειχῶν. ἀπ' αὐτοῦ δὲ καὶ τὸ ἐσθίειν, καὶ τὸ ἔσθειν προσλήψει τοῦ σ. Ἡρακλείδης δέ φασιν ὡς τῶν τινὲς κριτικῶν, ὅ ἐστιν ἀκριβεστέρων γραμματικῶν, ὧν ἐστι καὶ Τισίας, ὑπερβατὸν ἔλεγον εἶναι τὸ ἔθωσι, ἵνα ᾖ ἀντὶ τοῦ, καταθέων, κατατρέχων, ῥητορικῶς εἰπεῖν. ὑπερβατὸν λέγοντες ἐκεῖνοι τὴν τῶν στοιχείων μετάθεσιν, δι' ἧς τὸ θέων, ἔθων γίνεται. ὃ καὶ σημείωσαι. αὐτὸς δὲ ἐκ τοῦ ἔδω φησὶ γενέσθαι κατὰ δωριεῖς τὸ ἔθω. οἳ καὶ τὸν μαζὸν, ὡς καὶ ἐν τῇ δ' ῥαψῳδίᾳ προδεδήλωται, μασθὸν λέγουσι. καὶ τὸ ψεῦδος ψύθος. τὸ δὲ ἔθω, πρωτότυπον ὁ αὐτὸς εἶναι λέγει τοῦ ἔσθω, τοῦ ὥς φησιν ἡμαρτημένου. ἐχρῆν γὰρ ὡς ἔχω ἴσχω, ἔπω ἴσπω καὶ ἐνίσπω, οὕτως εἶναι καὶ ἔθω ἴσθω σικελικῶς, κατὰ τὸ ἕζω ἵζω καὶ καθίζω, περὶ ὧν καὶ αὐτῶν προείρηται. χρῆσις δὲ τοῦ ἔθω, καὶ παρὰ τῷ εἰπόντι, ὡς πίνουσι μόνον βατράχων τρόπον οὐδὲν ἔσθοντες, ὅπερ ἔσθειν εἰ μὲν ἀπὸ τοῦ ἔδω γίνεται, ἀναλόγως ἔχει τῷ, μήδω μήθω οὐδεὶς οὐθεὶς, οὐδενῶ οὐθενῶ, καὶ τοῖς ὁμοίοις. εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ ἔω τὸ πληρῶ ἀφ' οὗ καὶ τὸ, ἐξ ἔρον ἕντο, ἵνα ᾖ ἔω μετὰ δασείας καὶ πλεονασμῷ τοῦ θ ἔθω ψιλῶς κατὰ κανόνα, ἔχοι ἂν ἀναλογίαν πρὸς τὸ τελέω τελέθω καὶ τὰ τοιαῦτα. γίνεται δὲ ἀπὸ μὲν τοῦ ἔθω προτένθης ὁ προγεύστης, οὐ μόνον ὁ βασιλικὸς, ἀλλὰ καὶ ὁ κατὰ λιχνείαν. ἀπὸ δὲ τοῦ ἔδειν, τὸ τένδειν παρ' Ἡσιόδῳ πλεονασμῷ τοῦ τ καὶ τοῦ ν, ἔτι δὲ καὶ ὁ ἐδέατρος, δηλῶν καὶ αὐτὸς προγεύστην. ὁ μέντοι διὰ τοῦ λ φασὶν ἐλέατρος ὡς ἀπὸ ἐλεοῦ, ἤγουν μαγειρικῆς τραπέζης, οὐκ αὐτόχρημα ἦν ἐδέατρος. περὶ οὗ φησι Ξενοφῶν, ὡς οἱ τύραννοι ἀντὶ τοῦ θεοῖς ἀπάρχεσθαι τοῦ ποτοῦ, τῷ διακόνῳ πρῶτον κελεύουσιν ἀπογεύεσθαι. διὰ τὸ ἀπιστεῖν. ἀλλὰ δειπνοκλήτωρ ἦν βασιλικὸς, ἤγουν καλῶν ἐπὶ τὴν βασιλικὴν τράπεζαν. ἐλεοδύται δέ γε, οἱ διακονοῦντες ἐν θοίναις. οἱ δ' μάγειροι, καὶ τραπεζοποιοὶ, παρὰ τὸν ἐλεὸν καὶ αὐτοί. ἐπὶ τούτοις ἰστέον καὶ ὡς διαφέρειν λέγεται τὸ ἔσθειν τοῦ ἔδειν, ὡς τὸ κατεσθίειν τοῦ ἐσθίειν. προθέλυμνα δὲ, νῦν μὲν, τὰ πρόρριζα καὶ ἐξ αὐτῆς θέσεως ἀνασπώμενα, καὶ ὡς εἰπεῖν, ἐκ θεμέθλων. διὸ καὶ Ὅμηρος εἰπὼν προθέλυμνα, ἐπάγει, αὐταῖς ῥίζαις ἀττικῶς, ἀντὶ τοῦ σὺν αὐταῖς ταῖς ῥίζαις. δηλοῖ δέ ποτε ἡ λέξις καὶ τὸ συνεχές. καὶ ἄλλο ἐπ' ἄλλῳ τιθέμενον. ἢ ἁπλῶς τὸ πυκνόν. ὡς τὸ, τρίχας προθελύμνους. καὶ ὡς ὅτε σάκος εἶπε προθέλυμνον, οὗ αἱ τῶν βυρσῶν θέσεις πυκναί. καὶ τετραθέλυμνον δὲ, τὸ τετράθετον. μῆλα δὲ, ἀκρόδρυα λέγει ἐκ μέρους, ἤτοι ἐξ ἑνὸς καρποῦ τοῦ μήλου τοῦ καλοῦ καὶ κατὰ τὸν ποιητὴν ἀγλαοῦ. καθὰ καὶ ἀκρόδρυα καὶ δρύκαρπα, ἐξ ἑνὸς δένδρου τῆς παλαιγόνου τροφοφόρου δρυός. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου μήλου, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, καὶ ἡ μέλισσα, ὡς μήλοις ἐφιζάνουσα καὶ τὸ χρήσιμον ἐκ τῶν καρπῶν ἀπανθίζουσα, παρὰ τὸ μῆλον δηλαδὴ καὶ τὸ ἵζω τὸ κάθημαι, τοῦ η συσταλέντος εἰς ε. ἴσως δὲ καὶ ὥσπερ μῆλα πάντα τὰ θρέμματα, ὡς ἀπὸ ἑνὸς εἴδους τοῦ τῶν προβάτων κατά τι ἔκκριτον, οὕτω καὶ τὰ ἀκρόδρυα, μῆλα ἐνταῦθα ὡς ἐκ τῆς τῶν μήλων ὀπώρας διὰ τὸ κατὰ ἀγλαΐαν ἐξαίρετον. μέγα δὲ πάντως κακὸν, εἰ δένδρα οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ καὶ καρποῖς βρύοντα κατέρριπτεν ὁ σῦς. Τὸ δὲ Μελέαγρος, κυνηγετικὸν ὄνομα, ᾧ δηλαδὴ μέλει ἄγρας, ὁποῖος φαίνεται καὶ ὁ τοῦ Οἰνέως. Τὸ δὲ πολλῶν ἐκ πολίων θηρήτορας ἄνδρας ἀγείρειν, καὶ τὰ ἑξῆς, τὴν βίαν ἐμφαίνει τοῦ συὸς, αὖξον τοῦ θηρίου τὴν ἰσχύν. τοῦ δὲ θηρήτορας, ἔστι καὶ ἑτέρα κλίσις ἐκ τοῦ θηρητὴρ, ὡς πρὸς ὁμοιότητα, καὶ ὁ ῥητὴρ, ῥήτωρ παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον. ὧν οὐκ ἀπέοικεν οὐδὲ τὸ, βοτὴρ καὶ βώτωρ, καὶ δοτὴρ καὶ δώτωρ. τὸ δὲ οὐ μὲν γάρ κε δάμη παύροισι βροτοῖσι, καὶ ἀεισεῖ ἀνδρὶ τεθνεῶτι οἰκεῖον ἐστι. τὸ δὲ τόσσος ἦν, ἀντὶ τοῦ τηλικοῦτος. ὃ καὶ ἐπὶ Ἀχιλλέως εἶπεν ὁ Φοῖνιξ. τὸ δὲ πολλοὺς πυρῆς ἐπέβησ' ἀλεγεινῆς, περιφραστικῶς ἀντὶ τοῦ, πολλοὺς ἐθανάτωσε τοὺς καὶ καυθέντας, ὧν εἷς καὶ ὁ παρὰ τῷ Λυκόφρονι Ἀγκαῖος. ὃς ἀμπελῶνα κατὰ πολλὴν σπουδὴν φυτεύσας, καὶ ἀκούσας πρὶν ὡς οὐκ ἂν ἴσως τοῦ ἐκεῖθεν οἴνου πίοι, καὶ ψευδῆ τὸν λόγον εὐχόμενος ἐλεγχθῆναι, ἦλθεν εἰς τοσοῦτο καιροῦ, ὡς τελεσφορηθῆναι καρπὸν ἐκεῖθεν καὶ οἶνον ἐκθλιβῆναι, οὗ ὡς ἔμελλεν ὁ Ἀγκαῖος πιεῖν, ἤλεγχε τὸν φοιβάζοντα. ὁ δὲ, εἰπὼν τὸ παροιμιαζόμενον ὡς πολλὰ μεταξὺ χείλους καὶ ποτηρίου, τέως μὲν, ἔδοξε γελοῖος. ἐν ἀκαρεῖ δὲ κατεφάνη σοφὸς δαῦος. ἀκούσας γὰρ ὁ Ἀγκαῖος εὐθὺς τὴν περὶ τοῦ συὸς βοὴν, ῥίπτει μὲν τὴν τοῦ οἴνου κύλικα, ἐκδραμὼν δὲ, σπᾷ τὴν τοῦ θανάτου, πεσὼν ὑπὸ τῷ συΐ. λέγεται δὲ, ὡς προγέγραπται, καὶ ὁ Θερσίτης ἐκ τοῦ κατὰ τὴν τοιαύτην θήραν κινδύνου, μεταποιηθῆναι τὸ κατὰ φύσιν πλάσεως. τὸ δὲ πυρῆς ἐπέβησεν, ὁμοιότης καὶ ἐν ᾧ, ἀοιδῆς ἐπέβησαν, ἤγουν ᾠδὴν ἐδίδαξαν. μάλιστα δὲ ἐν τῷ, δόξης οὔποτε τοῦ δ' ἐπιβάντες, ἀντὶ τοῦ οὔποτε τοσοῦτο δοξάσαντες. πολλὰ δὲ καὶ ἕτερα τοιαῦτα. ὧν καὶ τὸ, κακῶν ἐπιβασκέμεν. Ὅρα δὲ ἐν τῷ, πολλῶν ἐκ πολίων θηρήτορας ἄνδρας ἀγείρας καὶ κύνας, καὶ τὴν τῶν παρίσων ἐπισοίβασιν, ἤγουν τὴν εἰς ας ὁμοιοκαταληξίαν, καὶ τὴν εἰς ων. καλλωπισθέντος ἐνταῦθα τοῦ λόγου, καὶ βραχύ τι γαληνιάσαντος, διὰ τὴν τοῦ κατὰ λόγον ὕλης τοῦ κυνηγεσίου δηλαδὴ γλυκύτητα, καὶ τοῦ ῥήτορος συνεξαλλομένου τοῖς πράγμασι, καὶ οὕτως ἀνισῶντος τὴν τοῦ διηγήματος ὑψηλότητα. τὸ δὲ ἀμφ' αὐτῷ ἔθηκε κέλαδον, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῷ νεκρῷ τοῦ συός. ὡς καὶ ἐν τῷ, αὐτοὺς δὲ ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν, αὐτοὺς εἶπε τοὺς τῶν ἡρώων νεκροὺς, ἢ καὶ ἑτέρως φράσαι, ὥσπερ ἐκεῖ αὐτοὺς ἔφη, τὸ ἐναπομεῖναν ἐκ τῆς πρώην ὁλότητος, οὕτω καὶ νῦν αὐτὸν λέγει, τὸ μετὰ τὴν νέκρωσιν τοῦ συὸς καὶ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ζωτικοῦ λειφθέν. οὕτω δὲ καὶ πρὸ ὀλίγων ἔφη ὡς ἀπειλεῖται ὁ Ἕκτωρ, νηῶν μὲν κόρυμβα ἀποκόψειν, αὐτὰς δὲ καύσειν, ἤγουν τὰ μετὰ τὴν κοπὴν ἐναπομείναντα. ἢ καὶ ἄλλως, αὐτὸν λέγει, ἀντὶ τοῦ τὰ μέρη τοῦ συός. ὀνομάζων αὐτὰ τῷ τοῦ ὅλου ὀνόματι. διὸ καὶ ἐπάγει ὡς οἱ ἐφερμηνευ-

τικῶς τό, ἀμφὶ συὸς κεφαλῇ καὶ δέρματι λαχνήεντι, ἐξεδάρη γάρ. ἔτι δὲ καὶ ἵνα μή τις νοήσῃ τὸ ἀμφ' αὐτοῦ, ἐπὶ Οἰνέως ἢ Μελεάγρου, ἐπήγαγεν ἀναγκαίως τό, ἀμφὶ συὸς κεφαλῇ καὶ ἑξῆς. Ἐν οἷς ὅρα ὅτι τε δοτικῇ συνετάγη συνήθως ἡ ἀμφὶ πρόθεσις, καὶ ὅτι λάχνην λέγει καὶ τὴν τοῦ συὸς τρίχωσιν, ἀφ' ἧς τὸ λαχνῆεν, λεγομένην καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων ὡς δηλοῖ τό, ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη, καὶ ἐπί τινων δὲ ἀλόγων ζώων, οἷ ἄρκτων καὶ ἀλωπέκων, καὶ ἑτέρων τοιούτων. καὶ μὴν καὶ ἐπὶ δονάκων, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ, λαχνήεντ' ὄροφον. ἤδη δὲ καὶ ἐπὶ καλάμων δι' ὁμοιότητα. λαχνῆεν δὲ δέρμα, τὸ ἔτι ἀκατέργαστον καὶ μήπω ψιλωθέν, ἢ χρόνῳ, ἢ τέχνῃ. ἀρχὴ δὲ τοῦ ἐνταῦθα κλάδου, καὶ ἡ Ἄρτεμίς που κλαδέφνη λέγεται ὡς αἰτία τοῦ ἐν κυνηγεσίοις κλάδου. Ἧς καὶ ὅρα τὸ μεγαλόθυμον εἰ καὶ τοῦ συὸς ἀναιρεθέντος, ἔτι τὴν κακὴν ἔριν τοῖς ἀνδράσι παραμένειν ἐποίει διὰ τὰ ἐκείνου μέρη. ἱστορεῖται γὰρ ὡς ἀναιρεθέντος τοῦ Καλυδωνίου συάγρου ὅπερ ἐκ τοῦ συὸς ἄγριος Ὁμηρικοῦ ὡς ἐῤῥέθη σύγκειται, περὶ τῆς ἐκείνου κεφαλῆς καὶ τοῦ δέρματος ὡς περὶ ἀριστείων ἐφιλονείκουν Κουρῆτες καὶ Καλυδώνιοι οἱ συνθηράσαντες. ὅτε καὶ οἱ Θεστιάδαι ἀνῃρέθησαν οἱ τοῦ Μελεάγρου θεῖοι. ὅτι δὲ τὸ κυνηγετεῖν σπουδαιότατον ἦν καὶ τοῖς παλαιοῖς, καὶ ὅτι καὶ γέρας εἶχέ τι ὁ περὶ αὐτὸ εὐδοκιμῶν, καὶ ὅτι ἀχέδωρος ἐκαλεῖτο κατὰ γλῶσσαν ὁ ἄγριος σῦς, καὶ ὅτι ὁμώνυμος φωνὴ ὁ σύαγρος, καὶ πῶς ἐτυμολογεῖται ὁ σῦς, ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν δεδήλωται, ὅπου ὁ Ὀδυσσεὺς ἐγνωρίσθη ἐκ τῆς οὐλῆς. Ἱστέον δὲ ὡς οἱ νεώτεροί φασι τὸν Μελέαγρον περιγενόμενον τοῦ Οἰταίου συὸς τούτου καὶ ἀποδείραντα δοῦναι τὴν αὐτοῦ κεφαλὴν καὶ τὸ δέρμα τῇ ἐρωμένῃ Ἀταλάντῃ, καὶ γὰρ καὶ αὐτὴ συνεκυνήγησεν. οἱ δὲ Θεστίου παῖδες, Πλευρώνιοι μὲν ὄντες, μήτρωες δὲ Μελεάγρου, ὅ ἐστι θεῖοι πρὸς μητρός, ἀγανακτήσαντες, αὐτά τε τῆς Ἀταλάντης ἀφείλοντο βίᾳ, καὶ τῷ Μελεάγρῳ ἐπεβούλευον. ὁ δὲ μαθών, τούτους ἀπέκτεινεν. ἐφ' οἷς καὶ τὴν μητέρα λελύπηκε. τῶν δὲ Πλευρωνίων διὰ ταῦτα Καλυδωνίοις πολεμούντων, ὁ Μελέαγρος ἐξ ἀρχῆς μὲν οὐ συνεμάχει τοῖς ἐν Καλυδῶνι συμπολίταις, ἀγανακτῶν πρὸς τὴν μητέρα καταρωμένην. πεισθεὶς δὲ ὕστερον τῇ γυναικὶ Κλεοπάτρᾳ ἀπεσόβησεν ἐκ τῆς πόλεως τοὺς Κουρῆτας. οἱ δ' αὐτοὶ νεώτεροι προσιστοροῦσι καὶ ὡς ἡ μήτηρ ἔτι μηνιῶσα τῷ υἱῷ Μελεάγρῳ διὰ τοὺς ἀδελφούς, τὸν παρὰ μοιρῶν αὐτῇ δοθέντα δαλὸν ὅρον ὄντα τῆς τοῦ υἱοῦ ζωῆς, κατέφλεξε. τελευτήσαντος δὲ παραχρῆμα αὐτοῦ, μεταμεληθεῖσα, ἑαυτὴν κατέκαυσεν ἐπὶ τῇ τοῦ παιδὸς πυρᾷ. αἱ δὲ τοῦ Μελεάγρου ἀδελφαὶ ἀπαύστως θρηνοῦσαι, εἰς ὄρνις τὰς λεγομένας μελεαγρίδας μετεβλήθησαν. εἴη δὲ ἂν ἐνταῦθα δαλός, ἀγαθῆς διαθέσεως ζώπυρον πεφυλαγμένον δῆθεν φίλου, ὅπερ ἀφανισθέν, ἀβίωτον ποιεῖ τῷ ποτὲ φιλουμένῳ τὸν βίον, ὡς καὶ δοκεῖν τοῦ λοιποῦ θνήσκειν αὐτόν. ἡ δὲ τῶν μελεαγρίδων μυθολογία, τῇ τῶν Ἡλιάδων συζυγεῖ. καὶ ἄλλα δὲ τοιαῦτα ὁ μῦθος ληρεῖ. Εἰς δὲ τό, ἀμφὶ συὸς κεφαλῇ, σημείωσαι ὅτι μέχρι καὶ νῦν πολλαχοῦ, καὶ μάλιστα περὶ Λυκίαν, γέρας κυνηγέτῃ πρώτῳ βαλόντι ἔλαφον ἢ αἶγα, ἢ σῦν, ἡ κεφαλή, κἂν ἀχρεῖον εἴη τὸ τῆς βολῆς. ὁ δὲ γεωγράφος, λέγει ὅτι, ὡς τὸ εἰκός, περὶ μέρους τῆς χώρας ἐμάχοντο Κουρῆτες καὶ Αἰτωλοί. καὶ ὅτι Θέστιος Ἀλθαίας πατήρ, Κουρήτων ἄρχων, πενθερὸς Οἰνέως, κρατῶν Πλευρῶνος. καὶ ὡς πόλεμος τοῖς Θεστιάδαις πρὸς Οἰνέα καὶ Μελέαγρον. Τὸ δὲ Κουρήτεσσι κακῶς ἦν, σημειωτέον διὰ τοὺς φιλονείκους, οἳ λέγουσι μὴ δύνασθαι ἐν τῷ, Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, ἐπίῤῥημα εἶναι τὸ ἀκέων, διὰ τὸ οὐκ ἀγαθὴν φασὶν εἶναι τοῦ ἦν σύνταξιν μετὰ μόνου ἐπιῤῥήματος. ἴσως δὲ νῦν κατ' ἔλλειψιν εἴρηται. ἵνα λέγῃ ὁ Φοῖνιξ ὅτι τοῖς Κουρήτεσσι κακῶς ἦν συγκυρῶν ὁ πόλεμος, ἢ κακῶς ἦν ἔχοντα τὰ τῆς μάχης. ἢ τοιοῦτόν τι. οὗ καὶ ἑρμηνευτικὸν αὐτίκα τό, οὐδὲ δύναντο τείχεος ἐκτὸς μίμνειν. τὸ δὲ εἰπεῖν ὡς ὁ χόλος καὶ ἄλλων ἐχεφρόνων οἰδάνει νόον, γνωμικὸν μέν, ὡς ἐῤῥέθη ἐστί. παρηγορεῖ δέ πως, ἅμα δὲ καὶ καθάπτεται τοῦ Ἀχιλλέως, ὡς καὶ αὐτοῦ οὕτω παθόντος. διὸ καὶ μετ' ὀλίγα ὁμολογεῖ, λέγων ἐκεῖνος. ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ. Καὶ ὅρα τὸ οἰδάνει χωρὶς τοῦ ι, ὅμοιον ὂν, μελάνει δέ τε πόντος. ἀστείως δὲ πρὸς τὸ ἡδὺ χόλος, ἐπῆκται τὸ οἰδάνει νόος. ἅπαντα γὰρ ἐξοίδησις γίνεται δυνάμει τινὸς ἔσω τινός, ἢ πνεύματος, ἢ τινος ἑτεροίου σώματος. διὸ καὶ ὁ τοῦ Μελεάγρου νοῦς ἐξῴδηκε, διὰ τὸν αὐτὸν χόλον. Ἀλθαία δέ, νῦν μὲν κύριον. ἡ δὲ ὕστερον χρῆσις, καὶ φυταρίου ὄνομα οἶδεν ὁμωνύμου τῇ Ὁμηρικῇ Ἀλθαίᾳ. ὁποῖόν τι καὶ ἐπὶ τῆς καλῆς Μίνθης καὶ ἐπὶ ἄλλων γίνεται. τὸ δὲ κεῖσθαι τὸν Μελέαγρον, πάνυ καιρίως εἶπεν. οὕτω γάρ που καὶ περὶ τοῦ Ἀχιλλέως ἀπρακτοῦντός φησι. τὸ δ' αὐτὸ δηλοῖ καὶ παρακαλῶν ἐν ᾧ, ταύτῃ παρακατέλεκτο, χόλον θυμαλγέα πέσσων. περὶ δὲ τοῦ πέσσειν χόλον, καὶ ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ εἴρηται, καὶ νῦν δὲ ἀναμνῆσαι οὐ περιττόν, ὅτι καθ' Ἡρακλείδην, τοῦ πέσσω τὸ πέπτω παρύπαρξιν, ὡς καὶ τοῦ ὄσσω, τὸ ὄπτω. οἷα τῶν Αἰολέων ἐν τοῖς εἰς πτω λήγουσι ῥήμασι, τὸ π τ εἰς δύο σσ τρεπόντων. διόπερ ὁ ποιητὴς ἄμφω εἰδὼς τά τε προϋποκείμενα καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν Αἰολικά, ἐκ μὲν τοῦ πέπτω τὸ αὐτῆμαρ καταπέψῃ ἔφη. ἐκ δὲ τοῦ Αἰολικοῦ πέσσω, τὴν ἐνταῦθα μετοχήν. καὶ τό, γέρα πεσσέμεν. οὕτω δὲ καὶ ἐκ μὲν τοῦ πρωτοτύπου ὄπτω, τὸν ὀπτῆρα ἐν τοῖς ἑξῆς λέγει. καὶ τὸ ὀπιπεύειν δὲ ἀπ' αὐτοῦ παράγει. καὶ τό, ὄψεαι ἢν ἐθέλησθα, ἐξ ἐκείνου κλίνει. καὶ τὸ ὀπτὸν ἐκεῖθεν συνωρεῖ. ἐκ δὲ τοῦ κατὰ Αἰολέας ὄσσω, τὸ ὄσσεσθαι λέγει. καὶ ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλόν. καὶ οὕτω μὲν τὰ τοῦ Ὁμήρου. οἱ δὲ ὕστερον, ἐκ τοῦ πέπτω πέψω πέπεμμαι, τὸ πέμμα παράγουσι. καὶ τὸν πέπονα δέ τινες ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀνεσπάσθαι τεθοῦσιν. ἐκ δὲ γε τοῦ ὡς εἰκὸς μέσου παρακειμένου πέποπα, τὸ πόπανον, πέμμα τι ὂν καὶ αὐτό. καὶ μὴν ἐστὶν καὶ ἄλλως δοκεῖ οὕτω κληθῆναι, παρὰ τὸ πό-

τος, ὅ ἐστι θεός, καὶ τὸ ἄναξ, ἵν' ᾖ πόπανον, ὡς καὶ προερρέθη, τὸ πόπῳ ἄνακτι ὁσιούμενον. ὡς δὲ τοιοῦτόν ἐστί τι πόπανον, ἐμφαίνει καὶ ὁ κωμικὸς ἐν τῷ Πλούτῳ. Καλὴν δὲ τὴν Κλεοπάτραν λέγει, οὐκ ἀργῶς, ἀλλὰ διὰ τὸ πολὺ τοῦ κάλλους, διὸ καὶ προκλητικῶς οὕτως εἰπὼν, ἐπάγει εὐθὺς τὴν περὶ αὐτῆς ἱστορίαν, εἰρησομένην μετ' ὀλίγα. Τὸ δὲ κασιγνήτοιο φόνοιο, ἀντὶ τοῦ ἕνεκεν τοῦ ἀδελφικοῦ φόνου. ἀνεῖλε γὰρ, ὡς εἴρηται, ὁ Μελέαγρος τοὺς τῆς μητρὸς ἀδελφούς. ὥσπερ δὲ παρ' Αἰσχύλῳ Σκύθης οἶμος, ὁ Σκυθικός. καὶ δοῦλον δέ που γένος, τὸ δουλικὸν, οὕτω καὶ κασίγνητος φόνος κτητικῶς, ὁ κασιγνητικός. γῆν δὲ ἡ Ἀλθαία χερσὶν ἀλοία, ὡς οἷον θυροκρουσοῦσα τοὺς καταχθονίους εἰς ἐκδίκησιν. διό φησι. κικλήσκουσα Ἀΐδην παιδὶ δοῦναι θάνατον. ὅτι δὲ καὶ ἠνύσθησαν αἱ τῆς μητρὸς ἀραὶ, ἡ παλαιὰ ἱστορία δηλοῖ. ὡς γὰρ πρὸ ὀλίγων ἡ τοῦ Ἀμύντορος ἀρὰ ἐπὶ τῷ Φοίνικι οὐ διέπεσεν, οὕτως οὐδὲ ἡ μητρικὴ κατὰ τοῦ Μελεάγρου. διδάσκοντος καὶ οὕτω τοῦ ποιητοῦ, εὐαρεστεῖν τοῖς τοκεῦσι. πολυφόρβην δὲ γῆν ταὐτόν ἐστιν εἰπεῖν, καὶ πουλυβότειραν. ὅμοιον δέ τι λαλεῖ καὶ ὁ φορβάδα γῆν εἰπὼν, ἧς προϋπόκειται τὸ φέρβειν, ὅ ἐστι φέρειν τὸν βίον, ἢ φέρειν βίον. ὡς εἶναι φορβάδα γῆν, τὴν φερέσβιον καὶ ζείδωρον. τοιαύτη δὲ μάλιστα, ἡ οὖσα κάρπιμον πέδον κατὰ τὴν τραγῳδίαν, καὶ δυναμένη φέρειν βίον. Ὅρα δὲ καὶ ὡς οὐ μόνον βαρυτόνως ἀλοίω τὸ τύπτω, ἀλλὰ καὶ περισπωμένως ἀλοιῶ. τὸ γὰρ ἀλοία, ὅμοιον τῷ, ἐβόα. καὶ ἴσως ἐκ τοῦ ἀλοῶ γίνεται πλεονασμῷ τοῦ ι, ὥσπερ ἀγνοῶ ἀγνοιῶ. ὡς τὸ, οὐδέ μιν Ἥρη ἠγνοίησε. Τὸ δὲ κικλήσκουσα, οὐχ ἁπλῶς κλῆσιν δηλοῖ, ἀλλὰ ἱκετικήν. οὕτω γὰρ ἡ Ἀλθαία κατὰ Μελεάγρου κικλήσκει τοὺς αὐτὸν βλάψοντας. ὁ δὲ ῥηθεὶς Ἀΐδης, τὸν πρὸ μικροῦ ῥηθέντα Δία καταχθόνιον ἀλληγορεῖ. ἔνθα καὶ ἡ ἐπαινὴ ἐκεῖ Περσεφόνεια. Τὸ δὲ πρόχνυ, ἐπίρρημά ἐστι ποιότητος, καὶ δηλοῖ τὸ ἐπὶ γόνυ, καὶ ὡς εἰπεῖν προγόνυ, καὶ κατὰ συγκοπὴν καὶ τροπὴν πρόχνυ. τὸ δὲ δεύοντο δάκρυσι κόλποι, δαψίλειαν δακρύων δηλοῖ. τὸ δὲ δόμεν ἀντὶ τοῦ δοῦναι, πολλαχοῦ κείμενον, ἔστι καὶ παρ' Ἡσιόδῳ, ἐν τῷ, καὶ δόμεν ὅς κεν δῷ. ἐκεῖνο μέντοι προστακτικῶς ἐρρέθη, ἀντὶ τοῦ δός. Ἠεροφοῖτις δὲ Ἐρινὺς, ἡ ἀφανὴς καὶ ὡς ἐν σκότει ἐπιφοιτῶσα. πολλαχοῦ γὰρ ἠέρα, τὴν ἀορασίαν λέγει ὁ ποιητής. ἢ καὶ διότι ἀπὸ τοῦ σκότου, ἤτοι τοῦ ᾅδου ἔξεισι, διὸ καὶ ἐπάγει. ἔκλυεν ἐξ ἐρέβευς. Ἀμείλιχον δὲ ἦτορ ἔχειν λέγει τὴν Ἐρινὺν, καθὰ καὶ τὸν ᾅδην φθάσας ὁ βασιλεὺς ἔφη ἀμείλικτον. ὃ τῷ μειλίχῳ ἐναντίον ἐστὶ, τῷ καὶ μειλιχίῳ τετρασυλλάβως λεγομένῳ, οὗ τεθειμένου παρὰ Σοφοκλεῖ καὶ ἐπὶ ὑδάτων, ὡς τὸ, μειλιχίων ποτῶν ῥεῦμα, διασαφητικὴ μετάληψίς ἐστι τὸ μειλιχρόν. ἔστι δὲ πάντως ὁ πλεονασμὸς τοῦ ι ἐν τῷ μειλίχιος, κατὰ τὸ κέρτομος κερτόμιος, αἰτωλὸς αἰτώλιος, καὶ τὰ ὅμοια. ἐν δὲ τῷ, πολὺς ὅμαδος καὶ δοῦπος, ταυτολογία ἐστὶν οὐκ ἄκαιρος. Ὅρα δ' ἐν τοῖς ῥηθεῖσι, καὶ ὅτι ἐν ταῖς πρεσβείαις, ἱερέας ἀρίστους οἱ παλαιοὶ ἔπεμπον. ὅθεν ὁ Σοφοκλῆς λαβὼν, ἐν Οἰδίποδι τοιαύτην πλάττει πρεσβείαν Θηβαϊκήν. Ἐν δὲ τῷ ὑπεσχόμενοι μέγα δῶρον, φανερῶς ἑρμηνεύει τὸ πρὸ μικροῦ ῥηθὲν, ὡς ὑπέστη δῶρα ὁ βασιλεύς. ὡς ταὐτὸν ὂν ὑποστῆναι εἰπεῖν, καὶ ὑποσχέσθαι. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ, μέγα δῶρον, ἐπιτηδὲς ἐξαίρει ὁ Φοῖνιξ τὸ μεγαλεῖον τῶν βασιλικῶν δώρων. εἰ γὰρ μέγα τὸ τῶν Αἰτωλῶν δῶρον, τὸ, ὡς ῥηθήσεται, πεντηκοντόγυον, ἡλίκα τὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἅπερ ὡς καὶ προερρέθη, Νέστωρ μὲν, οὐκ ὀνοστὰ εἶπεν. Ὀδυσσεὺς δὲ ἄξια. Αἴας δὲ καὶ Φοῖνιξ, πολλά. Διομήδης δὲ, μυρία. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι μέγα δῶρον ἐνταῦθα εἰπὼν, προϊὼν ἑτέρως αὐτὸ αὔξει φάμενος πληθυντικῶς, δῶρα πολλὰ καὶ χαρίεντα. Ἐν δὲ τῷ, γέρων ἱππηλάτα Οἰνεὺς, ἑαυτόν πως ὑπεμφαίνει ὁ Φοῖνιξ. ὡς γὰρ ἐκεῖ τὸν παῖδα Μελέαγρον ἐλιτάνευεν ὁ πατὴρ, οὕτω νῦν ἐνταῦθα τὸν θετὸν υἱὸν ὁ Φοῖνιξ. Ἐν δὲ τῷ, σείων κολλητὰς σανίδας, σείειν μὲν σανίδας, ὡς ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος, τὸ θυροκρουστεῖν λέγει, καὶ πρὸς βίαν αὐτὰς κόπτειν ὡς καὶ σείεσθαι. κολλητὰς δὲ σανίδας, τὰς θύρας φησὶ περιφραστικώτερον. Ἐν τούτοις δὲ ὅρα, καὶ τὸ πολλὰ πλεονάζον κατὰ σχῆμα ἐπιμονῆς. οἷον, πολλὰ ἀχέουσα. πολλὰ γαῖαν ἀλοία. πολλὰ λιτάνευε γέρων. πολλὰ δὲ κασίγνητοι. πολλοὶ δ' ἑταῖροι. κεδνότατοι δὲ, οἱ ἄξιοι μάλιστα κήδεσθαι, διὰ τὸ καὶ φίλτατοι εἶναι κατὰ τὸν ποιητὴν, ἐκ τοῦ κήδομαι. οἱ δ' αὐτοὶ ὁμοίως μετ' ὀλίγα καὶ κήδιστοι. τὸ δὲ εἴξας ᾧ θυμῷ, καὶ ὁ βασιλεὺς πρὸ ὀλίγων ἐκ τοῦ Νέστορος ἤκουσε. τὸ δὲ κακὸν δ' ἤμυνε καὶ αὔτως, ὁμοίαν δύναμιν ἔχει τῷ, πόλεμόν περ ἀλαλκών. δηλοῖ δὲ ὡς ταὐτὸν ἀμύνειν εἰπεῖν, καὶ ἀπαμύνειν κατὰ παρολκὴν προθέσεως. ἀνωτέρω γοῦν ἔφη, ἀπέμυνε κακὸν ἦμαρ. Τὸ δὲ, ἀλλὰ σὺ μή μοι ταῦτα νόει, καὶ ἑξῆς ἕως τοῦ, κάκιον δέ κεν εἴη, ἀποτρεπτικὸν φρενοβλαβείας ἐστί. Τὸ δὲ, μὴ δέ σε δαίμων ἐνταῦθα τρέψειε φίλος, ἁπλότητα ἔχει σχεδιασμοῦ. ὁ νοῦς μὲν γὰρ κλητικὴν ἀττικὴν ἔχει τὸ φίλος, ἀντὶ τοῦ ὦ φίλε. ἡ δὲ προφορὰ φαντάζει τὴν λέξιν ὡς εὐθεῖαν ἐπίθετον τοῦ δαίμων, ἵνα φαίνηται λέγων, δαίμων φίλος. καὶ μιμεῖται ὁ ποιητὴς οὕτω, τεθορυβημένον σχεδιασμόν. εἰ δ' ἴσως δαίμων ἐνταῦθα ἡ ψυχὴ κατὰ τοὺς ὕστερον σοφοὺς, οἳ δαίμονα καὶ τὴν ἐν ἑκάστῳ ἀνθρώπῳ ψυχὴν ἔλεγον, εἴη ἂν λέγων, ὡς μή σε ἡ ψυχή σου ἐνταῦθα τρέψῃ, ἵνα ᾖ τὸ, δαίμων φίλος, ταὐτὸν τῷ φίλον ἦτορ. τὸ δὲ, κάκιον δέ κεν εἴη, δύναται διασαλεῖν, ἀναπέμψαι τὸ νηυσὶ καιομένῃσιν ἀμύνειν, ὄπισθεν εἰς τὸ, μή δέ σε δαίμων ἐνταῦθα τρέψειεν, ἵνα εἴπῃ, μή σε θεὸς τρέψῃ, ἑλέσθαι μὴ νῦν ἀμῦναι ταῖς ναυσὶν, ἀλλ' ὅτε καίονται. Τὸ δὲ ἶσον σε θεῷ τίσουσιν Ἀχαιοὶ, ἔχει τὸ ἀσφαλὲς ἐκ τοῦ καὶ τοὺς θεοὺς θεραπευομένους οἷς χρὴ παρατρωπᾶσθαι. καὶ θεὸς γὰρ λαμβάνων τι βοηθεῖ. καὶ ἄλλως δὲ, ἶσα θεῷ οὐ μὴν δίκην μισθωτοῦ, καὶ ὡς ἂν αὐτὸς εἴποι,

οὐ κα

ἐνηκαρὸς αἴσῃ. Φθισήνωρ δὲ πόλεμος, ὡς καὶ ἄρης βροτολοιγός. ἔστι δὲ ἄμφω ταῦτα χρήσιμα καὶ εἰς τὸ ἐν Ὀδυσσείᾳ γράφειν περὶ ἐπεσβολίας καὶ βλασφημίας. Τὸ δὲ τιμῆς ἔσεαι, δηλοῖ μὲν τὸ τιμήεις ἐξ οὗ καὶ ἐκράθη. ἔχει δὲ προσγεγραμμένον ἰῶτα καθὰ καὶ τὸ αἰγλήεις αἰγλῆς. καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὸ, χρυσὸν τιμῶντα, ὁμοίως τῷ αἰγλῶντα. καὶ ἐχρῆν μὲν οὕτω καὶ φωνῆντα βέλεμνα παρὰ Πινδάρῳ εἶναι, τὰ φωνήεντα. ὁ δὲ, φωνεῦντα λέγει ὡς ἀπὸ τοῦ φωνόεντα, κατὰ κρᾶσιν ὁμοίαν τῷ, πλέονα πλεῦνα, θεόλς θειῶν, ὡς τὸ, θειῶν ἄρτεμιν. καὶ ἐρέβεος ἐρέβευς, καὶ Ὀδυσσέος Ὀδυσσεῦς καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ἔτι κἀκεῖνο ἰστέον ὅτι τὸ, πολλὰ προθέλυμνα χαμαὶ βάλε δένδρα καὶ ἑξῆς, καὶ ἐπὶ ἀνέμου ποτὲ βιαίου ἐστὶν εἰπεῖν. Τὸ δὲ ἀμφὶ πύλας ὅμαδος καὶ δοῦπος ὀρώρει πύργων βαλλομένων, πολιορκίας ἐστὶ δηλωτικόν. Φιλίας δὲ ἔπαινος, τὸ, ἑταῖροι οἱ κεδνότατοι καὶ φίλτατοι ἁπάντων. ἐπὶ δὲ θυμουμένου ἐφ' οἷς μανθάνει κακοῖς, ἐρεῖ τις ἂν τὸ, τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἀκούοντος κακὰ ἔργα. ἐπὶ δὲ πᾶσι τούτοις, σημείωσαι ὅτι ἐπίτηδες ὁ ποιητὴς τῷ Φοίνικι τὸ περὶ τιμῆς κεφάλαιον ὕστερον ἐνταῦθα ἐτήρησεν, ἵνα γένηται προκλητικὸν προοίμιον τῷ Ἀχιλλεῖ. ἐντεῦθεν γὰρ ἐκεῖνος ὁρμηθεὶς, προοιμιάζεται καιρίως ἐξ αὐτοῦ καὶ αὐτὸς τοῦ πράγματος, καὶ τοῦ Φοίνικος εἰπόντος, ὡς ἐπὶ δώροις ἐξελθὼν τιμηθήσῃ, φησὶν αὐτὸς ὡς οὔ μοι χρεία τιμῆς ταύτης. φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸς αἴσῃ. ὃ καὶ ὁ βασιλεὺς φράσας εἶπεν ἐν τῷ, εἰσὶν οἵ με τιμήσουσι, μάλιστα δὲ μητίετα Ζεύς.

Ὅτι περιβλητικῶς κατὰ λόγον παρενθέσεως ἱστορῶν τι καὶ περὶ τῆς μνημονευθείσης Κλεοπάτρας ὁ ποιητὴς ἐν τῇ τοῦ Φοίνικος ἀφηγήσει, καλήν τε αὐτὴν, ὡς προεγράφη ἐπονομάζει καὶ κούρην Μαρπήσσης καλλισφύρου Εὐηνίνης, Ἴδεώ τε, τουτέστιν Ἴδου. κλιθέντος οὕτω ἀπὸ εὐθείας τοῦ ὁ Ἴδας ὡς ὁ Μίδας. καθὰ καὶ ἐκ τοῦ Ἑρμείας, γίνεται Ἑρμείεω, ἐξ οὗ κατὰ συγκοπὴν Ἑρμείω. λέγει δὲ καὶ ὅτι ὁ ῥηθεὶς Ἴδας, κάρτιστος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνδρῶν τῶν τότε, καί ῥα ἄνακτος ἐναντίον εἵλετο τόξον Ἀπόλλωνος, καλλισφύρου εἵνεκα νύμφης. ἣν φησὶ τότε ἐν μεγάροισι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ, Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον, οὕνεκ' ἄρ' αὐτῆς ἡ αὐτῆς μήτηρ, Ἀλκυόνος πολυπενθέος οἶτον ἔχουσα κλαῖεν ὅτε μιν ἑκάεργος ἀνήρπασε Φοῖβος Ἀπόλλων. καὶ τοιαῦτα μὲν τὰ τοῦ ποιητοῦ. Ἰστέον δὲ ὅτι τε πρὸς ὁμοιότητά τινα τοῦ θηεικλῆς, καὶ Κλεισθήρα, καὶ τῶν ὁμοίων, καὶ ὁ Πάτροκλος καὶ ἡ Κλεοπάτρα, τοῖς αὐτοῖς διοικοῦνται ὀνόμασιν ἀνάπαλιν κειμένοις. καὶ ὅτι περιώνυμος ἐπὶ κάλλει ὥσπερ ἡ πάλαι Κλεοπάτρα, οὕτω καὶ ἡ ὕστερον αἰγυπτία ἡ τῷ Ἀντωνίῳ φιλτάτη. Καὶ ὅτι ὥσπερ Ἑλένη παρὰ τὸ ἑλεῖν διὰ κάλλος, οὕτω καὶ Μάρπησσα παρὰ τὸ μάρπτειν, ταυτὸν δέ πως τὸ μάρπτειν καὶ τὸ ἑλεῖν. Τὸ δὲ καλλίσφυρος, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ ἐρρέθη, γυναικός ἐστι κυρίως ἔπαινος, ὡς καὶ τὸ ἀργυρόπεζα. διὸ καὶ δὶς αὐτὸ ἐνταῦθα εἶπεν ὁ ποιητής. ἐν οἷς καὶ νύμφην τὴν τοιαύτην λέγει, ἢ διὰ τὸν ἐκ νέου γάμον, ἢ διὰ κάλλος τὸ καθ' ὁμοιότητα τῶν τοῦ μύθου νυμφῶν. εἰκὸς δὲ τὴν διόλου καλὴν καὶ περιμάχητον, εἶναι καὶ καλλίσφυρον. Τὸ δὲ Εὐηνίνη, τύπου ἐστὶ πατρωνυμικοῦ θηλυκοῦ καὶ δηλοῖ, θυγατέρα Εὐήνου, οὕτω καὶ Ἀδρηστίνη, ἡ τοῦ Ἀδράστου. καὶ Ὠκεανίνη, ἡ τοῦ Ὠκεανοῦ. εἰ δέ τινα καὶ τοῦ ὠνὴ πατρωνυμοῦνται ὡς ἡ Ἀκρισιώνη, καθ' ὁμοιότητα τοῦ Διώνη, καὶ τῶν τοιούτων, ἑτέρου λόγου. φασὶ δὲ περὶ τοῦ τοιούτου Εὐήνου, ὡς γαμβροκτόνος καὶ αὐτὸς ἦν, κατὰ τὸν Οἰνόμαον. εἰς ἁρματηλασίαν γὰρ τοὺς μνηστῆρας τῆς θυγατρὸς προκαλούμενος, καὶ τῷ διεκφυγόντι αὐτὸν διώκοντα, εἰς ἀριστεῖον διδοὺς αὐτήν, καὶ τοὺς λειπομένους, ὅ ἐστιν ἡττωμένους, καρατομῶν, καὶ τὰς κεφαλὰς τῆς οἰκίας ἀπαιωρῶν εἰς ἐκφόβησιν, δεινὰ ἐποίει. ἐπεὶ δὲ ὁ Ἴδας ὑπερήλασεν αὐτὸν ἁρπάσας τὴν Μάρπησσαν καὶ ἐκεῖνος ἐπιδιώξας οὐ κατέλαβε, κατασφάττει μὲν τοὺς ἵππους, ἑαυτὸν δὲ ῥίπτει εἰς τὸν πρὶν μὲν Λυκόρμαν ποταμὸν, ἀπ' ἐκείνου δὲ Εὔηνον. ὅτι δὲ ὁ Ἴδας Λυγκέως ἦν ἀδελφὸς, καὶ ὡς ἄριστος εἶναι τοξότης φαίνεται, ὅς γε καὶ τῷ Ἀπόλλωνι κατὰ μῦθον ἀντικατέστη ἀφαρπάσαντι κατ' ἔρωτα τὴν Μάρπησσαν οὐκ ἐθέλουσαν, καὶ ὁ Λυκόφρων ἱστορεῖ. καὶ φαίνεται μὲν ἀμυθήτου κάλλους αἴνιγμα εἶναι ὁ τοῦ Ἀπόλλωνος ἡλίου εἰς τὴν ἡρωΐδα ταύτην ἔρως, ὡς ἀξιοθέατον καὶ οἷον ἡλιῶδες τὸ εἶδος, καὶ διὰ τοῦτο ἡλίῳ πρέπουσαν. περιάδεται δὲ ὅμως δήλως τὸ φίλανδρον τῆς Μαρπήσσης, ἣν ὁ μῦθος λέγει πολλάκι κλαῦσαι ὅτε ὑπὸ Ἀπόλλωνος ἡρπάγη, καὶ αἵρεσιν ἔχουσαν, προελέσθαι Ἀπόλλωνος, τὸν αὐτῇ συγγηράσοντα θνητὸν Ἴδαν. οὗ δὴ πάθους καὶ μνήμην ἡ Μάρπησσα κειμηλιουμένη, τὴν ἐξ αὐτῆς καὶ τοῦ Ἴδου Κλεοπάτραν, Ἀλκυόνην ἐκάλει. ὅτι δὲ ἡ Ἀλκυὼν τὸ ὄρνεον, πολλὰ καὶ αὐτὴ ἔπαθεν εἰς πένθος αὐτὴν προκαλούμενα, λέγει ὁ μῦθος. φέρεται γὰρ λόγος, ὅτι συζυγία τις ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς, Κῆυξ δὲ ὁ ἀνὴρ ἐκαλεῖτο, ἐς τοσοῦτον ἦλθε φυσήματος, ὡς ἐθέλειν τὸν μὲν Διὸς καλεῖσθαι ὀνόματι, τὴν δὲ, τῇ τῆς Ἥρας κλήσει καλλωπίζεσθαι. καὶ ἐποίουν μὲν αὐτοὶ, οὕτω. Ζεὺς δὲ ἀχθεσθεὶς τῆς ὕβρεως, μετάγει τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄρνις. καὶ τὸ κακὸν προσαύξων, ἀναγκάζει χειμῶνός τε νεοττεύειν αὐτοὺς, καὶ περὶ αἰγιαλόν. ὅθεν καὶ Ἀλκυόνες ἐκλήθησαν, διὰ τὸ παρὰ τὴν ἅλα κύειν. ἐπεὶ δὲ τὰ ὠὰ σφίσιν ἐκλύζοντο, καὶ ἦν ὁ τόκος ἀτελεσφόρητος καὶ οὐκ εἶχε τὸ γένος διαδοχὴν, ἦν αὐτοῖς πολὺ πένθος, καὶ τοῦτο ἐπὶ πολύ. ὁ Ζεὺς οὖν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν οἶκτος εἰσέρχεται, καὶ ἐπαναστρέφει τοῦ θυμοῦ, καὶ κατελεεῖ τοὺς ἱεροὺς ὄρνις, καὶ ἐπιτάττει τῷ καιρῷ γαλήνην, καὶ γίνεται, καὶ οἱ ὄρνις ἐπῳάζουσι, καὶ εἰς φῶς ἐκφαίνουσι νεοσσούς. καὶ τοῦτο γινόμενον καὶ εἰσοπίσω, καὶ ἐπὶ πολλοὺς παραμεῖναν ἐνιαυτοὺς, τὰς ἀλκυονίδας ἡμέρας ἔφηνε. πολυπενθὴς οὖν ἀνέκαθεν ἡ Ἀλκυών. τοῖς δὲ πάθεσι τοῦ εἰρημένου Κήϋκος, παραθετέον καὶ τὴν Ἀντωνίου ἀπόνοιαν, ὃς τὴν πολυτελῆ Κλεοπάτραν ἠγάγετο. ἔτι δὲ καὶ τὴν τοῦ αὐτοκράτορος Γαΐου τοῦ καὶ Καλλιγόλα φασὶ

προσαγορευθέντος· διὰ τὸ ἐν στρατοπέδῳ γεννηθῆναι. οὗτος μὲν γὰρ, ὑπερφρονήσας ὡς εἰκὸς ἐπὶ κάλλει, νέος τε Διόνυσος ἐκαλεῖτο, καὶ διονυσιακὴν πᾶσαν ἐνδυόμενος στολὴν, ἐδίκαζεν. Ἀντώνιος δὲ ἐκέλευεν ἐξ Ἀθηνῶν ἀρξάμενος, Διόνυσον αὐτὸν ἀνακηρύττειν κατὰ πόλεις ἁπάσας. πρὸς τούτοις δὲ, καὶ τὸν συρακούσιον ἰατρὸν Μενεκράτην, ὃς Ζεὺς ἐπικαλούμενος, ὡς μόνος αἴτιος τοῦ ζῆν ἀνθρώποις διὰ τῆς κατ' αὐτὸν τέχνης, προὐβάλλετο καὶ ἑτέροις θεοὺς, ὡς ἀλλαχοῦ δεδήλωται. Ἔτι ἰστέον ὡς Παυσανίας ἐν τῷ κατ' αὐτὸν λεξικῷ λέγει, ὅτι ἀλκυονίδες ἡμέραι, αἱ ἐν χειμῶνι νήνεμοι καὶ γαλήνην ἔχουσαι. καὶ ὅτι περὶ τοῦ αὐτῶν ἀριθμοῦ διαφέρεται. Σιμωνίδης μὲν γὰρ, πέντε φησὶν αὐτὰς, καὶ Ἀριστοτέλης. Δημαγόρας δὲ ὁ Σάμιος, ἑπτά. Φιλόχορος δὲ, ἐννέα. ὅτι δὲ καὶ δεκατέσσαρές εἰσιν, ἕτεροι λέγουσιν. ὁ δ' αὐτὸς Παυσανίας, μῦθον ἐπ' αὐταῖς καὶ τοιοῦτόν φησιν. Ἀλκυονέως τοῦ γίγαντος θυγατέρες, Φθονία, Ἄνθη, Μεθώνη, Ἀλκίππα, Παλλήνη, Δειμώ, Ἀστερίη. αὗται μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν, ἀπὸ Καναστραίου, ὅ ἐστιν ἄκρον Παλλήνης, μέχρι καὶ νῦν φυλάσσον τὴν κλῆσιν, ἔρριψαν ἑαυτὰς εἰς τὴν θάλασσαν. Ἀμφιτρίτη δ' αὐτὰς ὄρνιθας ἐποίησε. καὶ ἀπὸ τοῦ πατρὸς, ἀλκυόνες ἐκλήθησαν. ἀφ' ὧν αἱ ἀλκυονίδες ἡμέραι. Ἰστέον δὲ ὅτι κήρυλοι κατὰ Παυσανίαν ἐν ἀλκυόσιν οἱ ἄρρενες, οἳ γηράσαντές φησιν ὑπὸ τῶν θηλειῶν βαστάζονται. κεῖται δὲ ὁ ῥηθεὶς κήρυλος, καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ, προπαροξυτόνως μέντοι καὶ δι' ἑνὸς λ' ἐν τοῖς πλείοσι τῶν ἀντιγράφων. οὐ δασύνεται δὲ ἡ τοῦ ἀλκυόνος ἄρχουσα, διὰ τὴν τοῦ κ' ἐπιφοράν. κατὰ κανόνα, ὃς ἐγράφη ἔνθα ἐλέχθη περὶ τῆς τοῦ ἄλτο ψιλώσεως. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἀλκυὼν μὲν ἀλκυόνος, τὸ ὄρνεον. Ἀλκυόνη δὲ ἐπὶ κυρίου τῆς Κλεοπάτρας τῆς ἐπωνύμου τῷ ὀρνέῳ. καὶ ὅτι διώνυμος ἡ Κλεοπάτρα, ὡς καὶ ὁ τοῦ Ἕκτορος υἱὸς, καὶ ἄλλοι, τῇ μὲν μιᾷ τῶν κλήσεων, παρὰ μόνων τῶν φιλτάτων ὀνομαζομένη ἐν μεγάροις ὥς φησιν ὁ ποιητής. τῇ δὲ ἑτέρᾳ, κοινῶς ὑπὸ τῶν ἄλλων. καὶ ὅτι οὐ διὰ πάθος οἰκεῖον ἡ Κλεοπάτρα τὴν τῆς Ἀλκυόνης ἔσχεν ἐπωνυμίαν, ἀλλὰ δὴ τὴν μητέρα πενθοῦσαν δίκην πολυπενθοῦς ἀλκυόνος. οὕτω καὶ Ὀδυσσεὺς, ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ ἱστόρηται, διὰ τὸν πάππον ἔσχε τὸ ὄνομα, ἐπειδὴ πολλοὶ ἐκείνῳ διὰ τὸ κλέπτειν ὠδύσαντο, τουτέστιν ὠργίσθησαν. τὸ δὲ ἐπώνυμον, ἀντὶ τοῦ φερωνύμως. οὔπω γοῦν ἦν ἐπὶ Ὁμήρου λεκτὸν τὸ φερώνυμον, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ τὸ ἐπώνυμον προεφέρετο. διὸ καὶ τὴν Ἀλκυόνην ὁ ποιητὴς, ἐπώνυμον οὕτω καλεῖσθαί φησιν, ἤγουν κατὰ φερωνυμίαν, ἢ μάλιστα εἰπεῖν, κατ' ἐμφέρειαν ὀνόματος. οὕτω φερωνύμως καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς, ὡς ἐρρέθη, ὠνόμασται. καὶ τὸ τοῦ Αἴαντος δὲ ὄνομα καθά φησι Σοφοκλῆς, ἐπώνυμον ἦν τοῖς ἐκείνου κακοῖς ὡς ἀπὸ τοῦ αἶ, ἢ τοῦ αἰάζειν, οἷα παθόντος αἰαγμάτων ἄξια. καὶ Πολυνείκης δὲ πολλῶν νεικέων ἦν ἐπώνυμος θείᾳ προνοίᾳ, ὡς Εὐριπίδης φησίν. Οἶτον δὲ φανερῶς ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς, οὐ τὸν θάνατον. ἀλλὰ τὴν συμφορὰν φησίν. οὕτω καὶ πότμος, καὶ μόρος, οὐκ ἀεὶ ἐπὶ θανάτου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τύχης βαρυσυμφόρου. Τὸ δὲ ἀνήρπασεν, ἢ περιττὴν ἔχει τὴν πρόθεσιν. ἢ καὶ προσφυῶς ἡλίῳ τῷ ἁρπάσαντι, τὴν ἄνω τοπικὴν σχέσιν δηλοῖ. Ὅτι δὲ, ὡς ἐρρέθη, τῶν Αἰτωλῶν μέγα δῶρον πρὸς Μελέαγρον ἑρμηνεύων ὁ ποιητὴς, φησὶν ὅτι ἤθελον αὐτοὶ ὁππόθι πιότατον πεδίον Καλυδῶνος ἐραννῆς. τέμενος αὐτὸν περικαλλὲς ἑλέσθαι πεντηκοντόγυον. τὸ μὲν ἥμισυ, οἰνοπέδοιο, ἥμισυ δὲ, ψιλὴν ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι. ἐν οἷς πρῶτα μὲν ὅρα τὰ πάρισα, τὸ ἑλέσθαι, καὶ τὸ ταμέσθαι. εἶτα ὡς τὸ τέμενος ἐτυμολογεῖ κἀνταῦθα, διὰ παρακειμένου ῥήματος, τοῦ ταμέσθαι. τέμενος γάρ ἐστιν ὅπερ ἂν τάμηταί τις ὁρίσας καθ' ἑαυτό. καὶ ὅτι ἑλέσθαι λέγει, τὸ ἐπιλέξασθαι. ὅπερ ἐν ἄλλοις μετὰ τῆς ἐξ προθέσεως κεῖται. Πεντηκοντόγυον δὲ, τὸ ὂν πεντήκοντα ζευγῶν, ἢ ἀροτήρων. γύης γὰρ, μέρος ἀρότρου. ἢ τὸ πεντηκοντάπλεθρον. γύη γὰρ μέτρον τι γῆς. Τὸ δὲ οἰνόπεδον, ὅμοιον μὲν τὴν σύνθεσιν πρὸς τὸ θειλόπεδον καὶ στρατόπεδον. σημαίνει δὲ ἀμπέλων γῆν πεδινήν. ψιλὴ δὲ ἄροσις, ἡ ἄφυτος, καὶ καθ' ἑαυτὴν μόνην οὖσα, καθ' ὁμοιότητα τοῦ ψιλοῦ στρατιώτου. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ πιότατον συγκοπὴν ἔπαθεν ἐκ πεντασυλλάβου τοῦ πῖον πίονος πιονώτατον. Ὅτι διασκευάσας, ὡς εἴρηται, μεγαλοπρεπῶς ὁ Φοῖνιξ ὡς οἷόν τε τὰ τῷ Μελεάγρῳ ὑπεσχημένα δῶρα, ὧν ἐκεῖνος οὐδὲν ἀπώνατο, οὐκέτι γάρ φησι δῶρα ἐτέλεσαν οἱ ὑπισχόμενοι, καί τινα δὲ ἕτερα ἐπαγαγὼν, λέγει καὶ ὅτι ὅτε δὴ ὁ τοῦ Μελεάγρου θάλαμος ἐβάλλετο, οἱ δὲ Κουρῆτες, ἐπὶ πύργων ἔβαινον, ὡς καὶ προεγράφη, καὶ ἐνέπρηθον μέγα ἄστυ. τότε δὴ Μελέαγρον εὔζωνος παράκοιτις, ἡ προσεχῶς ἱστορηθεῖσα, λίσσετ' ὀδυρομένη. καί οἱ κατέλεξεν ἅπαντα κήδε' ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει, τῶν ἄστυ ἁλώῃ. ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει, τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι, βαθυζώνους τε γυναῖκας. ἔνθα καὶ ὅρα ὅπως Ὅμηρος ἐν δυσὶ στίχοις συντόμως τε ἅμα καὶ μεγαλοφώνως, πόλεως ἁπάσης ἐξέφρασεν ἅλωσιν, ἐν τῷ, ἄνδρας μὲν κτείνουσι καὶ ἑξῆς ὡς προγέγραπται. οὐ γοῦν ἠθέλησε μιᾶς τινός που πόλεως ἁλώσει τὸν λόγον ἐνασχολῆσαι. ὅρα δὲ καὶ ὅτι πρεπόντως τῷ καιρῷ ἐβραχυλόγησεν ἡ γυνή. οὐ γὰρ ἦν ἐν μάχης καιρῷ τῇ Κλεοπάτρᾳ πολυλογεῖν. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι φαίνεται, μάλιστα δὴ τὰ οἰκεῖα πεισθῆναι ὁ Μελέαγρος. τῇ γὰρ αἰχμαλωσίᾳ τῶν ὅλων τέκνων καὶ γυναικῶν, συνεισάγονται πάντως καὶ τὰ τῷ Μελεάγρῳ φίλτατα. διὸ καὶ παρασημειούμενος, φησί. τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἀκούοντος κακὰ ἔργα, τὰ τῆς αἰχμαλωσίας δηλαδή. οὐ γοῦν ὀδυρομένην τὴν καὶ φίλην καὶ φίλανδρον τοσοῦτον ᾤκτειρεν, ὅσον αἰχμαλωτισθησομένην ἠλέησεν. ὅρα δὲ καὶ τὸ ἐντελὲς τῆς ἐκφράσεως. δίχα γὰρ τῶν κατὰ μέρος ἐν πολιορκίᾳ καὶ εὐτελῶν, τὰ ἄλλα πάντα ἐντελέστατα ἔφρασε, τὸν τῶν πολιτῶν φόνον, τὸν τῆς πατρίδος ἀφανισμὸν, τὴν

τῶν

τῶν φιλτάτων ἀπαγορεύειν. Τὸ δὲ εὔζωνος, γυναικὸς ἐπίθετον, καθὰ καὶ τὸ βαθύπεπλος καὶ βαθύζωνος καὶ τανύπεπλος. οἱ μέντοι μεθ' Ὅμηρον, καὶ ὁδίτῃ ἀπορρίπτῳ καὶ οὕτως εὐσταλεῖ, τὴν τοιαύτην λέξιν οἰκειοῦσιν. εὔζωνον ὁδοιπόρον λέγοντες, τὸ ἀβαρὴς καὶ ἐπέκεινα τοῦ ἐλαφροῦ ἱματισμοῦ, ζώνῃ μόνῃ σφιγγόμενον. διὸ καὶ μονόζωνος ὁ τοιοῦτος ἐῤῥέθη που, ὡσαύτως δὲ καὶ οἰόζωνος. Τὸ δὲ ἀλωὴ, ἐκ τοῦ ἀλωὺς ἀλωόντος ἀλωὴ γίνεται κατὰ ἔκτασιν συνήθη, ὁμοίως τῷ, δηϊοὺς δηϊόντος δηϊὴν δηϊήν. πλείων δὲ παρὰ τοῖς ὕστερον ἡ χρῆσις τοῦ ἀλωὴ, ὥσπερ καὶ τοῦ δηΐη. Τὸ δὲ ἄνδρας μὲν κτείνουσιν, ἐλλειπτικῶς εἴρηται. ἡ γυνὴ γὰρ ἐπειγομένη, οὐ λέγει τίνες εἰσὶν οἱ κτείνοντες, ἀλλ' ἀφίησιν αὐτὸ διὰ τοὺς πολεμίους νοεῖσθαι ὡς φανερώτατον. οὕτω δὲ λείπει καὶ τὸ ὅτι, ἢ τὸ ὅπως, ἵνα ᾖ τὸ ὅλον, ὡς κατέλεξεν, ὅτι ἄνδρας μὲν κτείνουσι καὶ τὰ ἑξῆς. ἴσως δὲ καὶ μεθέλκεται τὸ ἄλλοι εἰς τὸ κτείνουσι, κατὰ τὸ ἀπὸ κοινοῦ σχῆμα. ἵνα ᾖ, ἄνδρες μὲν κτείνουσιν ἄλλοι καὶ ἑξῆς. Τὸ δὲ ἀμαθύνει ἀντὶ τοῦ λεπτύνει ὡς εἰς ἀμαθούς. καὶ ὡς οἱ παλαιοί φασιν, εἰς κόνιν πεδιάσιμον. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ οὐκέτι δῶρα τέλεσσαν, δηλοῖ μὲν τὸ ἐπλείωσαν, εἰς τέλος ἤγαγον. γέγονε δὲ τοῖς ὕστερον ἀφορμὴ τοῦ εἰς φορολογικὰς λέξεις θεῖναι τὸ τελεῖν. ὅθεν, ἐτέλεσεν ὁ δεῖνα τόδε τι.

Ὅτι ἐκ τοῦ τῆς τιμῆς κεφαλαίου, ὡς καὶ πρὸ βραχέων ἐῤῥέθη, προοιμιαζόμενος ἀχιλλεὺς πρὸς τὸν διδάσκαλον, φησί. φοῖνιξ ἄττα γεραιὲ, οὔτι με ἤγουν οὐδαμῶς μοι ταύτης χρεὼ τιμῆς. φρονέω δὲ τετιμῆσθαι διὸς αἴσῃ, ἥ μ' ἕξει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, εἰσόκεν ἀϋτμὴ ἐν στήθεσσι μένῃ, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ. τουτέστι περιφραστικῶς, ἕως ἂν ζῶ. καὶ ὅρα τὸ ἀσφαλὲς τῆς ἐννοίας. ἐπεὶ γὰρ καὶ ὑπνοῦντι καὶ παρειμένῳ δέ τινι, ἀναπνοή ἐστιν ἐν τοῖς ὕστερον, προσέθηκε τὸ, καί μοι γούνατα ἔῤῥωται, τουτέστιν, ἕως ζῶν ἔῤῥωμαι. Ἰστέον δὲ ὡς ἡ ῥηθεῖσα ἔννοια, καθ' ὑπερβατὸν ὀρθοῦται καὶ οὐκ ἄλλως. λέγει γὰρ ἀχιλλεὺς ὡς οὔ μοι χρεὼ τιμῆς ἥ μ' ἕξει παρὰ νηυσίν, ὅ ἐστι μερικῆς καιρικῆς. φρονέω δὲ τετιμῆσθαι διὸς αἴσῃ, ἕως ἀϋτμὴ ἐν στήθεσσι μένῃ, καὶ ἑξῆς. ἵνα νοῇ, ὡς οὐ τοσοῦτον ἐθέλω νῦν ἐνταῦθα τιμᾶσθαι, ὅσον διὰ παντὸς βίου. ἴσως δὲ καὶ ἄλλως εἰπεῖν, ὑπολοξώσας ὡς οὐκ ἔθελε τὴν ῥηθεῖσαν ἔννοιαν ὁ ἥρως, παραλαλεῖ ὡς ἐν τροίᾳ διὰ βίου μενεῖ. δοκεῖ γὰρ εἰπεῖν, ὡς ἡ αἶσα τοῦ διὸς ἕξει αὐτὸν παρὰ νηυσίν, ἕως ἂν ζῇ, τῷ δὲ τοιούτῳ λόγῳ, οὐ συναναφαίνεταί τις ἐλπὶς νόστου. καὶ ἔστι καὶ τοῦτο δεξιότητος ὁμηρικῆς. οἰκτιζόμενος γὰρ ὁ ποιητὴς, εἰ καὶ οἴκαδε ἱκέσθαι ὁ καλὸς ἀχιλλεὺς ὡς εἰκὸς ἐλπίζει, καὶ γυναῖκα λήψεσθαι ἣν ἂν ἐθέλοι, καὶ κτήμασι τέρψεσθαι τοῖς πατρόθεν, καὶ εἰπεῖν ἐθέλων ὡς οὐκ ἔσται ταῦτα, σχίζει τὴν φράσιν εἰς διπλῆν ἔννοιαν. ὧν ἡ μὲν μία, λαλεῖ ὀρθῶς, ὅπερ ἐθέλει ὁ ἀχιλλεύς. ἡ δὲ ἑτέρα, ὑπομαντεύεται προαναφωνητικῶς ἀκροατῇ συνετῷ καὶ οἵῳ διχάζειν ἀμφιβολίας, ὡς τῇ κατὰ τροίαν παραμονῇ, σύμμετρος ἔσται ἡ ζωὴ τῷ ἀχιλλεῖ. καί πως ἡ ψυχὴ κατά τι χρησμῳδικὸν τοῦτο λαλεῖ, βακχικῶς ἐνθουσιῶσα, εἰς φοίβασμα προῤῥήσεως ἧς οὐδέν τι ἐπαΐει ὁ ἥρως. τοῦτο δὲ τὸ εἶδος καὶ Σοφοκλῆς μιμησάμενος ὡς καὶ ἄλλα τῶν Ὁμήρου, ποιεῖ τὸν τύραννον οἰδίποδα ἐν διαφόροις τόποις ἑαυτοῦ καταλέγοντα, οὔτι ἑκόντα, ἐξ ἀκουσίου δέ τινος ψυχικοῦ κινήματος. καθ' ὃ ἐλάλει μὲν καθ' ἑαυτοῦ σκωπτικὰ πρὸς ἀλήθειαν, οὐκ ἐγίνωσκε δέ. ὃ δὴ ἐσχημάτισται τεχνικῶς. Τὸ δὲ ἄττα, κείμενον καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ, γλώττης φασὶ θετταλῶν οἱ παλαιοὶ, προσφώνημα ὂν ἔκ τινος νεωτέρου ὡς πρὸς τροφέα, προστόθετον, ἄκλιτον, ἀμετάληπτον, ἤγουν μὴ δυνάμενον μεταληφθῆναι εἰς ἑρμηνευτικὴν ἑτέραν λέξιν. καὶ ὅρα τὴν τῆς λέξεως ἔμφασιν, ἐνέφηνε γὰρ ὁ ἀχιλλεὺς ὅτι οὐχ ὡς πατρὶ προσέχειν αὐτὸν δεῖ τῷ φοίνικι, οὐδὲ ὡς ἀδελφῷ κἂν ἐκεῖνος οἷα ῥή-

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Φοῖνιξ ἄττα γεραιὲ, διοτρεφὲς, οὔτι με ταύτης
Χρεὼ τιμῆς. φρονέω δὲ τετιμῆσθαι διὸς αἴσῃ,
Ἥ μ' ἕξει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν. εἰσόκ' ἀϋτμὴ
Ἐν στήθεσσι μένῃ, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι.
Μή μοι σύγχει θυμὸν ὀδυρόμενος, καὶ ἀχεύων,
Ἀτρείδῃ ἥρωϊ φέρων χάριν. οὐδέ τι σε χρὴ
Τὸν φιλέειν, ἵνα μή μοι ἀπέχθηαι φιλέοντι.
Καλόν τοι σὺν ἐμοὶ τὸν κήδειν, ὅς κε με κήδῃ.
Ἶσον ἐμοὶ βασίλευε, καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς.
Οὗτοι δ' ἀγγελέουσι. σὺ δ' αὐτόθι λέξεο μίμνων
Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ. ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι,
Φρασόμεθ' ἤ κε νεώμεθ' ἐφ' ἡμέτερ', ἦ κε μένωμεν.
Ἦ. καὶ πατρόκλῳ ὅγ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε σιωπῇ
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος, ὄφρα τάχιστα
Ἐκ κλισίης νόστοιο μεδοίατο. τοῖσι δ' ἄρ' Αἴας
Ἀντίθεος τελαμωνιάδης μετὰ μῦθον ἔειπε.

τωρ δ' ἔφνὸς εἴπερ ταῦτα σοφίζηται, ὡς προείρηται, ἀλλ' ὡς θρεψαμένῳ ἀποτίνειν χάριτας. ὁ γὰρ τινὰ προσφωνήσας ὦ τέκνα, τρόφιμος ἐκείνου ἐστὶν, οὐ μὴν υἱὸς, ἢ ἀδελφός. εἰ δέ τινα ξενίζει τὸ μὴ πάνυ συνῆθες τῆς λέξεως, μὴ δὲ κοινὸν, ἐνθυμείσθω μυρίας ὅσας τοιαύτας. ὧν τινὰς καὶ αἱ ὁμηρικαὶ παρεκβολαὶ συνειλήφασιν, ὁποία καὶ ὁ νέννος, λέξις αὕτη συγγενικὴ, δηλοῦσα θεῖον, ἤγουν τὸν τοῦ πατρὸς ἀδελφόν. ὁ δὲ οὔπω διατεθεὶς εἰς τὸ τέκνα τὸ γνώριμον, τίς ἂν γένοιτο ἀκούσας ὅτι σάννας, ὁ μωρὸς παρὰ Κρατίνῳ. καὶ ὅτι ψάκαλα, τὰ ἔμβρυα καὶ τὰ ἄρτι δὲ γεγονότα, ὅθεν καὶ ψακαλοῦχοι μητέρες, παρὰ Σοφοκλεῖ, καὶ ἄλλα δὲ ἀμύθητα. Τὸ δὲ χρεὼ, ἰωνικὴ λέξις, πεζῷ λόγῳ οὐ προσφυής. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν, οὔτι με ταύτης χρεὼ τιμῆς, φρονέω δὲ τετιμῆσθαι θεόθεν, ἐρεῖ ἂν ὁ μὴ χρήζων ἀνθρωπίνης τιμῆς. ὁ δὲ ὑπισχνούμενος ἐπὶ πολὺ ἐμμεῖναι οἷς λέγει, εἴποι ἂν ὡς ποιήσω τό δέ τι ἕως ἂν ἀϋτμὴ ἐν στήθεσι καὶ τὰ ἑξῆς. Τὸ δὲ εἰσόκεν, οὗ χρῆσις ἐντεῦθεν, εἰσόκας' ἢ ἄλλογον πριάζεται, καὶ ἀλλαχοῦ. νοεῖται μὲν ἐπιῤῥηματικῶς, ἀντὶ τοῦ ἕως, καὶ ἕως οὗ, καὶ ἕως ὅτου. σύγκειται δὲ ἐκ προθέσεως καὶ ὑποτακτικοῦ οὐδετέρου ἄρθρου ἐν ἐκκειμένης πτώσεως αἰτιατικῆς, καὶ συνδέσμου. ἔχει δὲ ἔλλειψιν, ληφθὲν ἀντὶ τοῦ, εἰς ὃ ἂν διάστημα καιροῦ, ἤγουν ἕως ἂν τόδε γένηται. ἀϋτμὴ δὲ, ἁπλῶς μὲν ἡ πνοὴ, ἐνταῦθα δὲ, τὸ ψυχικὸν πνεῦμα, ἐκ τοῦ ἄω ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἦτορ. ἔοικε δὲ τὸ ἄω, ἐξ οὗ καὶ ἄημα τὸ πνέω, ὅθεν τὸ, ἀηνότος, καὶ, ἀέντες ὑγρὸν ἀέντες, ἐπενθέσει τοῦ υ αἰολικῇ, γενέσθαι αὔω, καὶ διαλύσει ἀύω. ἀφ' οὗ ἀϋτμὴ ἡ ῥηθεῖσα, διὰ τοῦ μ, πρὸς διαστολὴν τῆς κατὰ τὴν φωνὴν ἀϋτῆς. ἡ δὲ ἀϋτμὴ, καὶ ἀρσενικῶς ἀϋτμὴν λέγεται ὡς πυθμήν. δι' οὗ, κατὰ κεφαλῆς ἀϋτμένα χεῦεν. ὥσπερ δὲ ταῦτα ἐκ τοῦ ἀύω, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ ἄω, ἀτμός καὶ ἀτμίς. ἐκεῖθεν δὲ παρῆκται καὶ τὸ ἆσθμα, καὶ τὸ ἀσθμαίνειν. Φίλα δὲ γοῦνατα, ὡς καὶ φίλον ἦτορ, καὶ φίλα γυῖα. Τὸ δὲ ὀρώρῃ, τοῦ ὄρωρα ἐστὶν ὑποτακτικὸν, ὡς τοῦ ὄλωλα, τὸ ὀλώλῃ. Ὅτι προοιμιασάμενος, ὡς ἐῤῥέθη, ὁ ἀχιλλεὺς καὶ πρὸς μὲν τὸ τῆς τιμῆς κεφάλαιον ἀντειπὼν, εἶτα μὴ ἔχων εὐροεῖν εἰς ἀντίῤῥησιν, οὐ δικαιολογεῖται μὲν, ὀνειδίζει δὲ τὸν διδάσκαλον ὡς παρὰ τὸ φιλικὸν δίκαιον ποιοῦντα. καί φησι. μήμοι σύγχει θυμὸν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων. ἢ καὶ ἄλλως, μή μοι σύγχει θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἀχεύων, ἀτρείδῃ ἥρωϊ φέρων χάριν, οἷα δηλαδὴ καὶ ἐκεῖνον φιλῶν. οὐδέ τι σε χρὴ τὸν φιλέειν, ἵνα μή μοι ἀπέχθηαι φιλέοντι. καλόν τοι σὺν ἐμοὶ τὸν, κήδειν, ὅς κέ με κήδῃ. κατὰ νῶν δὲ ταῦτα φιλίας ἀληθοῦς. εἴγε καὶ Ἡσίοδός φησι, τὸν φιλέοντα φιλεῖν. τὸν δ' ἐχθρὸν, ἐᾶσαι. εἶτα λέγει. ἶσον ἐμοὶ βασίλευε, καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς. καὶ ἔστι τοῦ Ὁμηρικοῦ τούτου παράφρασις, ἡ ὕστερον παροιμία. τὸ, κοινὰ τὰ τῶν φίλων. ὡς τῆς κοινότητος, πυθμενικῶς ἐν ἡμίσει θεωρουμένης τῶν κατὰ δυασμόν. ὃ καὶ Ἡσίοδος ἐπαινεῖ. ὅρα δὲ καὶ ὅτι τοῖς μὲν ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως λαληθεῖσι κεφαλαίοις πᾶσιν ἀντεῖπεν ὁ ἀχιλλεὺς, ὡς προείρηται, δίχα ἑνὸς τοῦ κατὰ τὴν πατρικὴν παραίνεσιν. τῶν δὲ τοῦ φοίνικος κεφαλαίων, ἀνάπαλιν. τοῖς μὲν ἄλλοις οὐκ ἔσχεν ἀντειπεῖν. ἑνὶ δὲ τῷ περὶ πλούτου, τῷ περὶ τῆς τιμῆς. τῶν μέντοι τοῦ αἴαντος, οὐδενὶ κεφαλαίῳ ἀντιπεσεῖται ὡς δειχθήσεται. ὅτι δὲ ἀληθῶς συνέχει τὸν τοῦ ἀχιλλέως θυμὸν ὁ φοῖνιξ, δῆλον. οὐ γὰρ ἔτι θυμούμενος, κύνεον τὸν βασιλέα. οὐδὲ ἀναιδείην ἐπιειμένον λέγει, ἀλλὰ ἥρωα. εἰπών. ἀτρείδῃ ἥρωϊ φέρων χάριν, ἤγουν χαριζόμενος. ὅπερ ἀλλαχοῦ ἦρα φέρειν λέγεται. ἔτι συγχέεται ἡ ψυχὴ τῷ ἀχιλλεῖ, καὶ οἷς οὐκέτι μακρολογεῖν ἔχει, ἀλλ' ὡς διὰ ἐκχέας ἤδη καὶ αὐτὸς τὸ πᾶν σόφισμα ἐν τοῖς πρὸς τὸν Ὀδυσσέα, βραχυλογεῖ ἐνταῦθα. καὶ οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπόσχεσιν προφέρει χρηστοτέραν, ὡς καὶ προδεδήλωται. οὐ γὰρ αὔριον πλεύσεσθαί φησιν, ὃ φθάσας εἶπεν, ἀλλὰ φράσεσθαι εἴτε μενεῖ εἴτε νοστήσει ἐς τὰ οἰκεῖα. ταῦτα δὲ συγκεχυμένου νοὸς, καὶ οὐδὲν ἀκριβὲς εὐκρινοῦντος. δῆλον δὲ ὅτι ἐναντίον ὥσπερ τῇ εἰλικρινείᾳ ἡ ἀμαύρωσις, οὕτω τῇ εὐκρινείᾳ ἡ σύγχυσις, ἐκ μεταφορᾶς λεχθεῖσα τῶν κατὰ χοῦν ἀναμίξεων. αἷς ἀντίκειται τὸ κεκριμένον, ὅ ἐστι διακεχωρισμένον φυσικῶς ἢ τεχνικῶς ὡς δῆλον ἔσται μάλιστα, ὅπου φανεῖται παῖς οἰκοδομήσας ἐπὶ ψάμμου τὰ συνήθη ἐν τῷ ἀθύρειν, εἶτα χερσί καὶ ποσὶ συγχέας αὐτά. ἄλλως δέ γε καὶ μίτοι συγχέονται, καὶ ἕτερα πολλά, ἐν οἷς ἀτάκτως ἀναφύρεσθαι. Ὅρα δὲ καὶ τὰ ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ συχνά κομματικά. τὸ καὶ θυμικὸν σχῆμα καὶ γοργόν. καὶ ὅτι ὁ θετταλὸς μεῖραξ ῥήτωρ ὑπὸ θυμοῦ δι' οὗ σφαλλόμενος, οὐκ εὐοδοῖ τὸν λόγον διόλου εἰς τὸ σαφὲς, ἀλλὰ σχεδιάζων σὺν ὀργῇ, ἐκπίπτει εἰς ἀμφίβολον νοῦν, ἐν ᾧ, καλὸν σὺν ἐμοὶ τοῦτον κήδειν, ὅς κέ με κήδῃ. τοῦτο γὰρ οὐ μόνον τὸ ὀρθὸν δηλοῖ τὸ καλόν ἐστι μετ' ἐμοῦ ὄντα σε, βλάπτειν τὸν βλάπτοντά με. ἀλλὰ καὶ τὸ ἀπεμφαῖνον, ὃ οὐκ ἂν ἐθέλοι ὁ ἀχιλλεύς. τὸ χρεὼν σε βλάπτειν σὺν ἐμοὶ τὸν κήδοντά με. ἤγουν καὶ ἐμέ. καὶ ἐκεῖνον. ἔνθα καὶ ὅρα ὡς κήδειν μὲν, συνήθως τὸ βλάπτειν μετὰ αἰτιατικῆς κατ' ἐνεργητικὴν διάθεσιν. κήδεσθαι δὲ τὸ φροντίζειν παθητικῶς καὶ μετὰ γενικῆς, ὡς δηλοῖ, καὶ τὸ, κήδετο γὰρ δαναῶν. εἰς δὲ τὸ, ἥμισυ μείρεο τιμῆς, ἐνθυμητέον ὡς καὶ ἰοβάτης οὕτω ἥμισυ πάσης βασιληΐδος τιμῆς, τῷ βελλεροφόντῃ ἐδάσατο. Ὅτι φιλοξενικὸν τὸ, σὺ δ' αὐτόθι λέξεο μίμνων εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ. φιλοπατρικὸν δὲ τὸ, ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι, φρασσόμεθ' ἤκε νεώμεθ' ἐφ' ἡμέτερα, ἤκε μένωμεν. Ὅρα δὲ τὸ λέξεο καινῶς καὶ αὐτὸ ἔχον ἀπὸ τοῦ λέξω, μέλλοντος, ἀναδραμόντος εἰς ἐνεστῶτα, καὶ κλιθέντος ὡς τὸ λέγεο, ἤγουν κοιμῶ. τὸ δὲ νεώμεθα ἐφ' ἡμέτερα, περίφρασίς ἐστι τοῦ νοστήσομεν. ἔστι δὲ τὸ ἡμέτερα, ταυτὸν τῷ οἴκονδε, φρασθὲν ἐλλειπτικῶς, ἀντὶ τοῦ εἰς τὰ ἡμέτερα δώματα. καὶ τέτριπται μέχρι καὶ νῦν ἡ τοιαύτη χρῆσις κοινότερον. Ὅτι ὥσπερ πρὸ ὀλίγου ἔνευσεν αἴας φοίνικι, ἐνόησε δὲ Ὀδυσσεὺς, οὕτως ἐνταῦθα πατρόκλῳ ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε σιωπῇ ἀχιλλεὺς,

φοίνικι

φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος, ὄφρα τάχιστα οἱ πρέσβεις ἐκ κλισίης νόστοιο μέδοιατο. γνοὺς δὲ ὁ Αἴας, φησίν. ἴομεν. καὶ τὰ ἑξῆς ὡς κεῖνται κατωτέρω. καὶ ὅρα τὸ ἴομεν, ῥῆμα δακτυλικὸν, ληφθὲν κἀνταῦθα οὐχ ὡς αὐθυπότακτον, ἀλλὰ κατὰ φωνὴν ἐνεστῶτος, ὁμοίως τῷ, τίομεν, κυλίομεν, καὶ τοῖς ὁμοίοις. Τὸ δὲ στορέσαι, κυρία λέξις ἐπὶ κλίνης, διὸ τρὶς ἐν τῇ ῥαψῳδίᾳ ταύτῃ χρᾶται αὐτῇ διὰ τὸ καίριον. ὅτι δὲ λέγεται καὶ ἐπὶ γαληνιώσης θαλάσσης, δῆλον. ἐστόρεσε γάρ που, φησί, θεὸς μεγακήτεα πόντον. πρὸ βραχέων δὲ, καὶ ἀνθρακιὰν ἐστόρεσε Πάτροκλος. ἔστι δὲ θέμα τοῦ ῥήματος τούτου, στορῶ. ὃ συγκοπὲν καὶ γενόμενον στρῶ, μετέπεσεν εἰς τρίτην συζυγίαν. ὥσπερ γὰρ τορῶ τορήσω, ἐξ οὗ τὸ ἀντετόρησε, καὶ ἐν συγκοπῇ τρῶ τρώσω, οὕτω καὶ στορῶ στορέσω, ἐξ οὗ τὸ στρῶ στρώσω. δι' οὗ, ὑπὸ δ' ἔστρωτο ῥινὸν βοός. ἐξ οὗ καὶ οἱ βασιλικοὶ στρῶται οἱ παρὰ Πέρσαις ἐπλεόναζον. Τὸ δὲ πυκινὸν λέχος, καὶ μαλακὴν εὐνὴν ἀνωτέρω Ἀχιλλεὺς ἔφη κατὰ ἑτέραν ἔννοιαν. ἔπρεπε γὰρ μάλιστα τοιαύτη τῷ γέροντι. Σημείωσαι δὲ ὅτι μαλακῆς εὐνῆς λεγομένης, καὶ κώματος δὲ ἤγουν ὕπνου μαλακοῦ, καὶ ἴσως ὑπονοίας ἀναβησομένης εἰς νοῦν πότερον ἄρα τούτων ἀμφοῖν εἴη μαλακώτερον, δοκεῖ ἀσφαλὲς τολμῆσαι εἰπεῖν τις δέρματα ὕπνου μαλακώτερα, κατὰ ἦθος ἀφελές. Σημείωσαι καὶ ὅτι συντελεῖ τὸ πυκινὸν λέχος, πρὸς νόησιν τοῦ στιβάδος, εἴπερ στιβὰς μὲν, ὡς ἐν ἄλλοις ἐρρέθη, γίνεται παρὰ τὸ στείβειν ὃ σημαίνει τὸ καταπατεῖν, ὡς δηλοῖ καὶ ἡ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ στειπτὴ φυλλάς. πυκινὸν δὲ γίνεται πᾶν τὸ οὕτω στειβόμενον. Τὸ δὲ, ἐκ κλισίης νόστου, ἀκριβῶς ἐρρέθη. νόστος μὲν γὰρ, γενικὸν ὄνομα δηλοῖ καὶ τὴν οἴκαδε, εἰς πατρίδα. νῦν δὲ, οὐ τοιούτου μέδοιντ' ἂν οἱ πρέσβεις τοῦ ἐκ Τροίας, ἀλλὰ τοῦ ἐκ κλισίας τῆς τοῦ Ἀχιλλέως, εἰς τὰ ἑαυτῶν δηλαδή. ὡς δηλοῖ τὸ ἐπαχθὲν μετ' ὀλίγα, τὸ, παρὰ νῆας ἴσαν πάλιν.

Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.
Ἴομεν. οὐ γάρ μοι δοκέει μύθοιο τελευτὴ
Τῇδέ γ' ὁδῷ κρανέεσθαι. ἀπαγγεῖλαι δὲ τάχιστα
Χρὴ μῦθον Δαναοῖσι, καὶ οὐκ ἀγαθόν περ ἐόντα,
Οἵ που νῦν ἕαται ποτιδέγμενοι. αὐτὰρ Ἀχιλλεύς,
Ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμόν,
Σχέτλιος, οὐδὲ μετατρέπεται φιλότητος ἑταίρων,
Τῆς, ᾗ μιν παρὰ νηυσὶν ἐτίομεν ἔξοχον ἄλλων.
Νηλής. καὶ μέν τίς τε κασιγνήτοιο φόνοιο
Ποινήν, ἢ οὗ παιδὸς ἐδέξατο τεθνειῶτος.
Καί ῥ' ὁ μὲν ἐν δήμῳ μένει αὐτοῦ, πόλλ' ἀποτίσας.
Τοῦ δέ τ' ἐρητύεται κραδίη, καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,
Ποινὴν δεξαμένου. σοὶ δ' ἄλληκτόν τε, κακόν τε
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι θεοὶ θέσαν εἵνεκα κούρης
Οἴης. νῦν δέ τοι ἑπτὰ παρίσχομεν ἔξοχ' ἀρίστας,
Ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τῇσι. σὺ δ' ἵλαον ἔνθεο θυμόν.
Αἴδεσσαι δὲ μέλαθρον, ὑπωρόφιοι δέ τοι εἰμὲν
Πληθύος ἐκ Δαναῶν, μέμαμεν δέ τοι ἔξοχον ἄλλων
Κήδιστοί τ' ἔμεναι, καὶ φίλτατοι, ὅσσοι Ἀχαιοί.

Ὅτι ἐπιχειρηματικώτερος μὲν Ὀδυσσεὺς, ὡς προδεδήλωται, καὶ ὡς εἰπεῖν, πρέσβυς ἀκραιφνὴς, αὐτὰ γυμνὰ φράζων τὰ πράγματα, δίχα ἠθικῆς τινος φιλικῆς προσθήκης. διὸ οὔτε πείσειν τὸν Ἀχιλλέα ἔσχεν, ἀλλὰ καὶ γενναίαν ὁ Ἀχιλλεὺς ἀντίρρησιν ἐφιλοτιμήσατο πρὸς ἐκεῖνον ἐνστήσασθαι. ἄλλως τε καὶ ἀκμάζοντος αὐτῷ τοῦ θυμοῦ, καὶ τῇ ἀναμνήσει τῶν προγενομένων ἐρεθισθέντος καὶ ὑπερζέσαντος. ὁ δέ γε Φοῖνιξ, οὐκ ἐπεχείρησε μὲν εἰς πολλὰ, γνησιώτερον δὲ ἐλάλησεν, ἀπό τε ἄλλων δικαίων ὁρμώμενος, καὶ οἷα διδάσκαλος ὁμιλῶν. καὶ ἔλεον δὲ κινῶν οἷς περιπαθῶς ἐφθέγξατο. καὶ ἱστορίας δὲ ὁμοιότητι, ἐν τοῖς περὶ Μελεάγρου καταμαλάττων τὸν ὁμιλητὴν μείρακα. διὸ εἰ καὶ μὴ τέλεον αὐτὸν ἔπεισεν, ἤνυσεν ὅμως πλεῖόν τι τοῦ Ὀδυσσέως. τόν τε γὰρ βασιλέα οὐ κύνεον, οὐδὲ ἀναιδῆ ἀποκαλεῖ ὡς πρὸς τὸν Ὀδυσσέα ἔφη, ἀλλὰ ἥρωα ὡς καὶ προερρέθη ὠνόμασε, καὶ οὐδὲ αὔριον ἀποπλεύσειν λέγει ὅπερ εἶπε πρὸς τὸν Ὀδυσσέα, ἀλλὰ μετριάσας τὸν θυμὸν, βουλεύσασθαι φησὶν ἅμα ἡμέρᾳ, ὡς καὶ αὐτὸ εἴρηται. καὶ οὕτω μὲν αὐτοί. ὁ Αἴας δὲ μετὰ τοὺς γέροντας ῥήτορας, ἐπιλογικώτερον λαλεῖ, καὶ μακρολογεῖν ἀφέμενος, ἔχει τὸ εἰπεῖν καὶ αὐτὸς γλῶσσαν μὲν ἀργὴν, χεῖρα δ' ἔχειν ἐργάτιν, ἐπίτομον λακωνίζει καὶ παρρησιαστικώτερον. ἔτι δὲ καὶ καταφορικώτερον φθέγγεται. ὅμως δ' ἐν τῷ τέλει τοῦ λόγου, καὶ εἰς ἱλαρότητα δυσωπεῖ, ἐν ὀλιγίστῳ μέντοι, κατὰ λόγον καὶ αὐτὸ σεμνότητος. ἀναμιμνήσκει δὲ ὁμοίως καὶ περὶ φιλίας παλαιᾶς τῆς ἄγαν, ὅθεν καὶ ἐμβλέψας τὸν Ἀχιλλέα, ποιεῖ ἐπαγγείλασθαι ὡς οὐ πρὶν εἰς πόλεμον ἐξελεύσεται, πρὶν ἂν Ἕκτωρ κτείνων Ἀργείους, εἰς αὐτὰς τὰς τῶν Μυρμιδόνων νῆας ἐλεύσηται. Καὶ ὅρα ὅτι τριῶν τούτων ὄντων λόγων κυριωτέρων πρὸς ἀπόκρισιν τοῦ Ἀχιλλέως, τοῦ, ἀπελεύσομαι εἰς Φθίαν. τοῦ, βουλεύσομαι εἰ ἀπελεύσομαι εἴτε καὶ μή. καὶ τοῦ, μενῶ ἐνταῦθα ἕως

ἂν τόδε γένηται, τοῖς τρισὶ πρέσβεσιν Ὅμηρος ἕκαστον τῶν τριῶν ὡς ἐῤῥέθη ἀπεμερίσατο καθ' ἕν. τὸ δ' ἔγε καὶ πεισθῆναι καὶ εἰς πόλεμον αὐτὸν ἐξελθεῖν, τῷ μεγάλῳ ῥήτορι Νέστορι ταμιεύεται, ὃς ἐν τοῖς ἑξῆς ἀνύσει αὐτὸ, οὐκ αὐτὸς ὁμιλήσας τῷ ἀχιλλεῖ, ἀλλὰ διὰ μέσου τοῦ Πατρόκλου, δευτέρᾳ πρεσβείᾳ οἰκειακῇ τὸν ἀχιλλέα κατεργασάμενος. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τῶν τοῦ αἴαντος λόγων, τῷ μὲν μὴ ἐκ πρώτης ὁδοῦ εἰσακουσθέντι, οἰκεῖον εἰπεῖν, κατὰ αἴαντα τὸ, ἴομεν, οὐ γάρ μοι δοκέει μύθοιο τελευτὴ τῇ δέ γ' ὁδῷ κρανέεσθαι. ὅτι δὲ τῷ, ἀνάγκη ἀγγεῖλαί τινα δυσχερῆ, ὀρθῶς ἂν εἴποι τὸ, ἀπαγγεῖλαι δὲ τάχιστα χρὴ μῦθον, καὶ οὐκ ἀγαθόν περ ἐόντα. ἔστι δ' ἐν τούτοις τὸ, τῇ δέ γ' ὁδῷ, οἷά τις προαναφώνησις Ὁμήρου δηλοῦσα εὐμεθόδως, ὡς δευτέρα ὁδὸς ὁποία ἐστὶν ἐν τοῖς ἑξῆς ἡ τοῦ Πατρόκλου, πείσοι ἂν τὸν Ἀχιλλέα ἐλεῆσαι τοὺς ἀχαιούς. προοιμιάσατο δὲ ταῦτα ὁ αἴας, ἐνδεικνύμενος μὲν ἐξ ἀρχῆς αὐτῆς, ὡς ἀπέγνω πεῖσαι τὸν ἀχιλλέα. ἐμφαίνων δὲ, θαῤῥεῖν εἰς δευτέρας φροντίδας, αἳ σοφώτεραί πως κατὰ τὴν παροιμίαν εἰσίν. ὁ δ' αὐτὸς αἴας, καὶ ἀγηλεῖ τὸν Ἀχιλλέα καὶ σχέτλιον καλεῖ, καὶ μεγαλόθυμον. φησὶ γάρ. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς, ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμόν. περὶ οὗ προείρηται. Καὶ ὅρα τὸ ἔθετο, σύστοιχον ὂν τῷ κεῖται, ἀφ' οὗ ὁ κότος παράγεται. εἶτα κατασκευάζων τὸ τοῦ ἀχιλλέως ἄγριον, φησί. σχέτλιος, οὐδὲ μετατρέπεται φιλότητος ἑταίρων, ἤτοι οὐκ ἐπιστρέφεται φιλίας, τῆς, ἤγουν ταύτης, ᾗ μιν παρὰ νηυσὶν ἐτίομεν ἔξοχον ἄλλων. ὃ καὶ δειμύτητα βαρεῖαν ἔχειν δοκεῖ, ὡς διὰ φιλίαν δῆθεν οὐ μὴν δι' ἀρετὴν τιμωμένου τοῦ Ἀχιλλέως αὐτοῖς. καὶ ἐνδείκνυται δ' ἀνεπίστροφον τιμῆς εἶναι τὸν Ἀχιλλέα, καὶ διὰ τοῦτο μὴ δὲ ἐσθλὸν, εἴπερ ἡ τιμὴ, κατὰ τὸν τοῦ Φοίνικος λόγον, ἐπιγνάμπτει φρένας ἐσθλῶν. ὅθεν καὶ ἡ φιλοτιμία, τῷ τῶν ἀρετῶν ἐντάττεται ὁρμαθῷ. εἶτα καὶ σκώπτων τὸν Ἀχιλλέα ὡς παρὰ τὸ δέοντος φιλοψυχίαν, φησί. νηλὴς, καὶ μὲν, ἤγουν καὶ μήν τίς τε κασιγνήτοιο φόνοιο ποινὴν, ἢ οὗ παιδὸς ἐδέξατο τεθνειῶτος. καί ῥ' ὁ μὲν, ἤγουν ὁ φονεὺς, ἐν δήμῳ μένει αὐτοῦ, ὃ ἐστιν ἐκεῖ, πόλλ' ἀποτίσας. τοῦ δέ τ' ἐρητύεται κραδίη, καὶ θυμὸς ἀγήνωρ, ποινὴν δεξαμένου. ὅπερ ἐστὶ περίφρασις τοῦ, παύεται ὁ χόλος μετὰ ποινήν. σοὶ δέ φησιν ἄλληκτόν τε, κακόν τε θυμὸν ἐν στήθεσσι θεὸς ἔθηκεν, οὐχ ὑπὲρ ἀδελφοῦ δηλαδὴ ἢ παιδὸς τεθνεῶτος, ἀλλὰ εἵνεκα κούρης οἴης, ὅ ἐστι μιᾶς. νῦν δέ τοι ἑπτὰ παρίσχομεν ἔξοχα ἀρίστας, ἄλλά τε πόλλ' ἐπὶ τῇσιν, ἤγουν σὺν ταύταις. εἶτα κατὰ εἰς βολὴν ἐλοεὺ γοργῶς διασπῶν, λέγει. σὺ δ' ἵλαον ἔνθεο θυμόν. αἴδεσαι δὲ μέλαθρον, ὑπωρόφιοι δέ τοι εἰμὲν ἤγουν ἐσμὲν, πληθύος ἐκ Δαναῶν. προβάλλεται δὲ εἰς παράκλησιν καὶ τὴν φιλίαν. λέγων ὃ καὶ Ἀχιλλεὺς φθάσας ὡμολόγησεν, ὅτι δηλαδὴ φίλτατοι τῷ ἀχιλλεῖ εἰσὶν οἱ πρεσβεύοντες. φησὶ γάρ. μέμαμεν δέ τοι ἔξοχον ἄλλων, κήδιστοί τ' ἔμεναι καὶ φίλτατοι, ὅσσοι ἀχαιοί. διὰ τὸ χρῆναι ἀνακάμψειν τὴν ἀληθῆ φιλίαν. ἐπεὶ γάρ σε παρὰ νηυσὶν, ὡς ἐῤῥέθη, ἐτίομεν ἔξοχον ἄλλων, μέμαμεν, ἤγουν προθυμούμεθα, ἐθέλομεν, καὶ αὐτοὶ ἔξοχον εἶναί σοι φίλτατοι καὶ κήδιστοι, ὃ ταυτόν ἐστι τῷ πρὸ ὀλίγων λεχθέντι κεδνότατοι, ὡς καὶ ἐκεῖ ἐῤῥέθη. καὶ γὰρ ὁ κεδνὸς καὶ ὁ κήδιστος, ἐκ τοῦ κήδεσθαι παράγονται. ἐπὶ μέν τοι νεκροῦ, οὔτε τὸ κεδνὸς, οὔτε τὸ κήδιστος, οἴονται λέγεσθαι. ἀλλὰ κηδεὸς ὡς ἀπὸ τοῦ κηδεύω. οὐκ ἄδηλον δὲ ὅτι καὶ ὁ κηδεστὴς ὁμοίαν ἔχει τοῖς ῥηθεῖσι παραγωγήν. ἐκ τοῦ κήδω μὲν γὰρ, τὸ κῆδος, ἐξ οὗ ὁ κήδιστος. ἐκ δὲ τοῦ κηδέω καὶ πλεονασμῷ τοῦ υ κηδεύω, ὃ ὡς ἐῤῥέθη κηδεὸς, καὶ ὁ ἐπικήδειος δέ. ἐκ δὲ αὐτοῦ τοῦ κηδέω, ὡς τριέω, καὶ κατὰ κρᾶσιν κηδῶ, οὗ μέλλων κηδέσω, ὡς τελῶ τελέσω, ὁ κηδεστής. εἰσὶ δέ φασι κηδεσταὶ, οἱ συνοικειούμενοι ἀλλήλοις κατ' ἐπιγαμίαν, οἵτε διδόντες καὶ οἱ λαμβάνοντες. οἱ δ' αὐτοί φασι καὶ πηοί. οἱ δὲ τοιοῦτοι, καὶ κῆδος ἀλλήλοις τιθέναι λέγονται. ὅτι δὲ καὶ κηδῶ κηδήσω τὸ φροντίσω εὕρηται, προδεδήλωται. Ὅρα δὲ ὅτι σχέτλιος ἀσυνδέτως εἰπὼν ἐν ἀρχῇ στίχου, ἐπήγαγε διατί τοῦτο ἔφη, διότι δηλαδὴ δέον ὂν ἀνασχέσθαι καὶ τλῆναι, ὁ δὲ, οὐ μετατρέπεται τῆς ἡμῶν φιλίας. καὶ πάλιν ὁμοίως νηλὴς εἰπὼν, ἐπιφέρει αἰτίαν τοῦ σκώμματος ταύτην. ἀδελφοῦ μὲν γάρ τινι φονευθέντος, ἢ υἱοῦ, καταπράττεται τῷ φονεῖ ἔλεος. ἀχιλλεὺς δὲ οὐκ ἐλεεῖ τὸν βασιλέα, διδόντα ποινὴν τοσαύτην ὑπὲρ μιᾶς αἰχμαλώτου τῆς Βρισηΐδος. καὶ ποινὴν οὕτω πολλαπλασίονα σὺν τῷ καὶ αὐτὴν ἀποδίδοσθαι. Ἰστέον δὲ ὅτι ἔθος παλαιὸν ἦν, φονευθέντος τινὸς, ποινὴν ὑπὲρ τοῦ φόνου δίδοσθαι τοῖς συγγενέσιν, εἴπερ ἐθέλοιεν. καὶ τὸν φονέα οὕτω μένειν αὐτοῦ ἐν τῷ δήμῳ, χρημάτων τὸ μὴ φυγεῖν ὠνησάμενον. ἄλλως δὲ τοι, ἔφευγεν ὁ φονεὺς οὐ πλεῖον ὡς τὰ πολλὰ ἐνιαυτοῦ. Καὶ σημειωτέον ὅτι ἐνταῦθα κυριολεκτεῖται ἡ ποινὴ, φοινή τις οὖσα ὡς διὰ φόνον διδομένη. καιρίως δὲ λεχθὲν τὸ ποινὴν ἐδέξατο, κεῖται καὶ κατωτέρω κατὰ σχῆμα ἐπιμονῆς, ἐν τῷ, ποινὴν δεξαμένου. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἔξοχον ἄλλων, ἐλλιπές ἐστι, λείπει γὰρ τὸ ἀχαιῶν, διὸ κατωτέρω ἐντελέστερόν ἐστι τὸ, ἔξοχον ἄλλων ὅσσοι ἀχαιοί. Τὸ δὲ κασιγνήτοιο φόνοιο, ἢ ἀντὶ ἀδελφικοῦ φόνου καὶ νῦν, ὡς καὶ πρὸ βραχέων εἴληπται, ἢ ἀντὶ φόνου τῶν τινος ἀδελφῶν, καὶ οὐ κτητικῶς ὡς ἐκεῖ. τεθνειῶτα λέγει, οὐ τὸν ἁπλῶς, ἀλλὰ τὸν διὰ φόνου, κατὰ τὸν ῥηθέντα κασίγνητον. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι ἀπὸ ὀνόματος τοῦ φόνου, ἕτερον νοεῖται ὄνομα, ἢ μετοχὴ ἀπὸ κοινοῦ ἐν τῷ, ὁ μὲν, ἐν δήμῳ μένει, ὁ φονεύσας δηλαδὴ, ἢ ὁ φονεύς. καὶ ὅτι ἐλέανε τὴν ὕβριν ὁ αἴας ἐν τῷ, θεόθεν εἰπεῖν τῷ ἀχιλλεῖ τὸν θυμόν. οὐ γὰρ ἔφη ὡς ἄληκτον θυμὸν ἐν στήθεσσιν ἔχεις, ἀλλὰ θεοὶ ἔθεσαν, θεόσδοτον δὲ οὖν εἰπὼν τὸν τοιοῦτον θυμόν. καὶ ὅμως, διὰ τοῦ ἄληκτον, καὶ τοῦ ἔθεσαν, ὡς καὶ πρὸ βραχέων διὰ τοῦ θέτο, παράμονον καὶ ἀπόθετον κότον καὶ μῆνιν, οὐ μὴν ἁπλῶς θυμὸν αὐτοῦ

κατηγ

κατηγορῶν. ἐκ δὲ τοῦ ἄληκτον θυμόν, ἔστι φανερῶς νοῆσαι, ὅτι καὶ τὸ ἐρητύεται θυμὸς τῆς κατὰ χόλον κινήσεως καὶ ἀγωνορίας ταυτόν ἐστι τῷ λήγει. οὕτω γὰρ εὐοδοῦται φάναι ἀντιθετικῶς, ὡς ἐκείνου μὲν ἐρητύεται θυμός, σοὶ δὲ ἄληκτος ὁ θυμός. ἐρητύειν δὲ κυρίως, τὸ διὰ λόγου κωλύειν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἔρω ἐρύσω τὸ ἐρωτῶ, ἤδη δὲ καὶ λέγω. τὰ γὰρ ὁμωνύμων, καὶ τὸ εἴρειν ἐστί. δι' οὗ σὺν ἄλλοις καὶ τὸ λέγειν δηλοῦται, καὶ τὸ ἐρωτᾶν. τὸ δὲ τὴν μίαν, οἵαν εἰπεῖν, ὑποδηλοῖ ὅτι ἀπὸ τοῦ ἴος καὶ ἴα, ὁ οἶος καὶ ἡ οἴα παράγονται, ὅτε δηλοῦσι μόνωσιν. δύναται δὲ εἶναι τὸ οἴης, ἢ ἀντὶ τοῦ μόνης. ἵνα λέγῃ, ὅτι ὁ μὲν βασιλεύς, μίαν τε ἀφείλετο, καὶ ἐκείνην μόνην. ἄρτι δέ, καὶ αὐτὴν καὶ ἄλλα πολλὰ δίδωσι. Τὸ δὲ ἔξοχ' ἀρίστας, διπλῆν ἐπίτασιν ἔχει πρὸς πλείω αὔξησιν. ἐπιτατικὸν γὰρ καὶ τὸ ἔξοχα, καὶ τὸ ἀρίστας. καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ, ὄχ' ἄριστος. Τὸ δὲ ἐν θεο θυμὸν ἵλαον, δεξιῶς εἴρηται. ὡς ἐπὶ τῷ Ἀχιλλεῖ ὃν ἱλαρὸν ἑαυτὸν θέσθαι. οὐ γὰρ ὥσπερ θεόθεν θυμὸς ὁ μεγαλήτωρ, οὕτω κἀνταῦθα ἔσται, ἀλλ' αὐτὸς ἐθέλων ἱλεωθήσεται. ἀστείως δὲ τὸ νόημα ἔχει καὶ ἄλλως, ὡς χρεὼν ὃν μὴ κακὸν θυμὸν ἐνστήθεσι τεθεῖσθαι, ὅ ἐστι κότον θυμοφθόρον, ἀλλὰ θυμὸν ἵλαον, ὅ ἐστι πραϋθυμίαν ἐντίθεσθαι. οὕτω καὶ μέλι μὲν κειμηλιωτέον, χολὴν δὲ οὐ πάνυ τι ἄν. ταυτὸν δὲ εἰπεῖν ἵληθι, ὃ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ κεῖται, καὶ αὖ πάλιν περιφραστικῶς ἵλαον θέο θυμόν. Τὸ δὲ ὑπωρόφιοι εἰμέν, σαφηνείας ἐστὶ τοῦ. αἴδεσσαι μέλαθρον, ὅμοιον τῷ εἰπεῖν αἴδεσσαι μέλαθρον, καὶ αἴδεσσαι τοὺς ὑπωροφίους ἡμᾶς. ἀλλὰ τοῦτο μέν, εὐνόητον. ἐκεῖνο δέ, ὑποδύσκολον καὶ ὡς οἷά τι αἴνιγμα. οὗ περ ὁ νοῦς τοιοῦτος. αἴδεσσαι τοὺς ὑπὸ τὸ αὐτό σοι μέλαθρον ἱκέτας, διὰ τὸν καὶ ἑρκεῖον καὶ ἐφέστιον καὶ ἱκέσιον. ὅτι δὲ τὸ ὁμόστεγον μέγα τοῖς ἀρχαίοις εἰς δυσωπίαν, καὶ τὸ ὁμοτράπεζον, ὡς καὶ τῆς ἑστίας συμπρεσβευούσης, καὶ τοῦ ἑρκείου καὶ ἐφεστίου διός, ἐκδηλότατόν ἐστι. καὶ τὸν Πρίαμον γοῦν ὁ Ἀχιλλεύς που αἰδέσεται διὰ ταῦτα. ἔνθα καὶ δέδιε μὴ ἀλιτρὸς γένηται λυπήσας τὸν ἱκέτην, αἰδοῖον πάντως ὄντα, ὡς δηλοῖ καὶ ἐνταῦθα τό, αἴδεσσαι μέλαθρον.

Τὸ δὲ ὑπωρόφιοι, κρᾶσιν ἔχει δύο ο, τὸ ἐντελὲς γάρ, ὑποορόφιοι. τὸ δ' αὐτὸ γίνεται καὶ ἐν τῷ ἀκρώρεια καὶ ὑπώρεια καὶ ἐν ἄλλοις, ὡς καὶ ἑτέρωθι δεδήλωται. περὶ δὲ ὀρόφου, εἴρηται σαφῶς ἀλλαχοῦ. Σημείωσαι δὲ ὅτι τό, ὑπωρόφιοι δέ τοι εἰμέν, ἐσχημάτισται. ἦν μὲν γὰρ ἁπλοῦν καὶ κοινόν, εἰπεῖν, αἴδεσσαι μέλαθρον καὶ ὄροφον, διὰ τὸ λέγεσθαι πρός τινων, μέλαθρον καὶ τὸν ὄροφον. εἰ καὶ ἄλλως κυρίως μέλαθρον, τὸ μέσον φασὶ τῆς στέγης ξύλον τὸ καλούμενον ὑπέρτονον. καὶ ἦν μὲν τὸ ἁπλοῦν, οὕτως. ὁ δὲ ποιητὴς ἐσχημάτισε φράσας καθ' ἕτερον νόημα, τό, ὑπωρόφιοι ἐσμέν. ὅτι δὲ ὡς ἐκ τῆς ἑστίας καὶ τοῦ ἑρκείου, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ μελάθρου ὁ πᾶς οἶκος νοεῖται, οὐκ ἄδηλόν ἐστι. διὸ αἰδεῖταί τις μέλαθρον καὶ ὄροφον, εἰ τοὺς ἐντὸς ὄντας αἰδοίους ἡγεῖται καὶ ὡς οἷον ὁμαίμονας, ὅ ἐστι κατὰ τὸν Σοφοκλῆν, ὁμογενεῖς, διὰ τὸν ἑρκεῖον δία. καὶ τοιοῦτοι μὲν οἱ Ὁμηρικοὶ ὑπωρόφιοι, ταυτὸν δ' εἰπεῖν ὁμόστεγοι. ὁμωρόφιοι φάλαγγες δὲ παρὰ τοῖς ὕστερον ὑπωρόφιοι, τὰ ὑπ' αὐτοῖς ὀρόφοις ἱσουργοῦντα φαλάγγια, ὅ ἐστιν ἀράχνιά τινα. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ εἰμὲν ῥῆμα πληθυντικὸν ὑπαρκτικόν, ἀναλογώτερόν ἐστι τοῦ ἐσμὲν καθ' Ἡρακλείδην φάμενον, ὡς οὐδὲν ῥῆμα πληθυντικὸν ἐπὶ τοῦ πρώτου σύμφωνον ἔχει πρὸ τοῦ μ, ἀλλ' ἑκάστοτε φωνῆεν. ὡς γοῦν δίδωμι δίδομεν. φημί φαμέν. ἴσημι ἴσαμεν, καὶ συγκοπῇ ἴσμεν ἐξ οὗ τὸ ἴδμεν, οὕτω κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, εἰμὲν ἐμέν. Δωριεῖς δὲ πλεονάζουσι τὸ σ. εἰπόντες ἐσμέν. Ὅμηρος δέ φησιν ὅταν λέγῃ ἀπήμονες εἰμέν, προστίθησι τὸ ι, ἵνα οὕτω φωνῆεν εἴη πρὸ τῆς μεν συλλαβῆς. Τὸ δὲ μέμαμεν, ὃ οὐκ ἂν εἴη παραλογικοῦ γραφέως, ἐκ τοῦ μῶ μάσω μέμακα μεμάκαμεν συγκέκοπται. Τὸ δὲ ἔξοχον ἄλλων, ὅσοι, τεχνικὴ σύγκρισις ἐξ ὁμογενῶν. Τὸ δὲ ὅσοι ἀχαιοί, περίφρασίς ἐστι τῶν ἀχαιῶν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Αἶαν Διογενές, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Γαύτα τί μοι κατὰ θυμὸν ἐείσαο μυθήσασθαι.
Ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ, ὁππότ' ἐκείνων
Μνήσομαι, ὥς μ' ἀσύφηλον ἐν ἀργείοισιν ἔρεξεν
Ἀτρεΐδης, ὡσεί τιν' ἀτίμητον μετανάστην.
Ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε, καὶ ἀγγελίην ἀπόφασθε.
Οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἱματόεντος,
Πρίν γ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος Ἕκτορα δῖον
Μυρμιδόνων ἐπί τε κλισίας, καὶ νῆας ἱκέσθαι
Κτείνοντ' ἀργείους, κατά τε σμύξαι πυρὶ νῆας,
Ἀμφὶ δέ τοι τῇ ἐμῇ κλισίῃ, καὶ νηῒ μελαίνῃ
Ἕκτορα καὶ μεμαῶτα μάχης σχήσεσθαι ὀΐω.

Ὅτι ἕκαστον τῶν πρέσβεων οἰκειούμενος καθὰ ἔπρεπεν ὁ Ἀχιλλεύς, ἐντίμως προσεφθέγξατο. πατρόθεν ἐκ γονέως ὀνομάζων καὶ αὐτούς, τὸν μὲν Ὀδυσσέα, οὕτω. Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχανε Ὀδυσσεῦ. τὸν δὲ παιδαγωγόν, Φοῖνιξ, ἄττα γεραιέ, διοτρεφές. τὸν δὲ αἴαντα, αἶαν Διογενές, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν. οἱ δὲ κήρυκας οὐδένας οὐδόλως προσφωνοῦνται. ἀλλ' ἀργὰ καὶ νῦν προσάγονται πρόσωπα, ὁποῖα πολλὰ καὶ ὕστερον καθ' ὁμοιότητα ποιοῦσιν οἱ σκηνικοί. τυχὸν δέ, καὶ ἀχθόμενος

ἐπ' αὐτοῖς ὡς κήρυξιν ὀκνεῖ λαλῆσαί τι αὐτοῖς, μεμνημένος, ὡς κήρυκας διεχειρίσαντο τὴν τῆς Βρισηΐδος ἀπαγωγήν. Οὐ μὴν οὐδὲ ἑνὶ τῶν τοῦ Αἴαντος κεφαλαίων, ὡς καὶ προερρέθη, ὁ ἀχιλλεὺς ἀντιπίπτει. ἀλλ' εἰπὼν ὅτι πάντα τί μοι κατὰ θυμὸν ἐείσαο μυθήσασθαι, ἤγουν ἔδοξας εἰπεῖν, προβάλλεται εἰς κώλυμα πειθοῦς, τὴν εὔλογον μῆνιν. φησὶ γάρ. ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ ὁππότε κείνων μνήσομαι, ὥς με ἀσύφηλον ἐν ἀργείοισιν ἔρεξεν Ἀτρείδης, ὡς εἴ τινα ἀτίμητον μετανάστην. καὶ ἐν τούτοις παύσας τὰ πρὸς τὸν αἴαντα, οἷα συμμετρήσας τὸν λόγον τῇ ἐκείνου βραχυλογίᾳ, φησὶ κοινῶς. ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε, καὶ ἀγγελίην ἀπόφασθε. τίς δὲ ἡ ἀποφατικὴ ἀγγελία; οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἱματόεντος, πρίν γ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος Ἕκτορα δῖον Μυρμιδόνων ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθαι κτείνοντ' ἀργείους, κατά τε σμύξαι πυρὶ νῆας. ἀμφὶ δέ τοι τῇ ἐμῇ κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ, Ἕκτορα καὶ μεμαῶτα, μάχης σχήσεσθαι ὀΐω. Καὶ ὅρα ὅπως ὁ βραχυλογήσας αἴας, πλεῖον ἴσχυσε τῶν μακρὰς ῥήσεις κατατεινάντων, ἀνύσας, πεῖσαι μεῖναι τὸν ἀχιλλέα. χάρις δὲ ὅμως ἐκείνοις, οἳ τὸν τοῦ ἥρωος θυμόν, οἷα καί τινα πύργους ὀχυρὸν πολιορκίᾳ μακρᾷ κατειργάσαντο. φοῖνιξ μὲν γάρ, μέγα ἤνυσεν, ὡς καὶ προγέγραπται. Ὀδυσσεὺς δέ, εἰ καὶ μηδὲν ἀνύσαι φαίνεται, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος ἔφθασεν ὑπομαλάξαι καὶ κατασεῖσαι αὐτὸν εἰπόντα ὡς οὔ με πείσει ὁ βασιλεὺς πρὶν ἂν ἀποδώσει πᾶσαν λώβην. Σημείωσαι οὖν τὴν τάξιν τῆς ἀντιλογίας. τῶν μὲν γὰρ τοῦ Ὀδυσσέως κεφαλαίων, ὡς καὶ προείρηται, πρὸς ἓν οὐκ ἀντεῖπεν ὁ ἀχιλλεύς. τῶν δὲ τοῦ φοίνικος, ἑνὶ μόνῳ ἀντέπεσε. τοῖς δὲ τοῦ αἴαντος, πᾶσι συνέθετο. Ὅρα δὲ ἐν τῷ, πάντα τί μοι κατὰ θυμόν, ἐκ περισσοῦ κείμενον τὸ τί. ὡς καὶ ἐν τῷ οὔτι, καὶ οὔτω τι, καὶ σχεδόν τι, καὶ μεγαλωστί, καὶ νεωστί, καὶ ἑτέροις. καὶ ὅτι τὸ ἐείσαο, ἀττικῶς ἔχει ἐν τῇ ἀρχούσῃ τὸ ἐ. ἄλλως γοῦν, εἴσαο ἐστὶν ἰωνικῶς ἀπὸ τοῦ εἴδω κλιθέν, ὃ δηλοῖ τὸ δοκεῖν καὶ φαίνεσθαι. καὶ ὅτι τὸ μέμνημαι, πρὸ βραχέων αἰτιατικῇ συντάξας, ἐνταῦθα γενικῇ συντάττει. ὁππότε κείνων μνήσομαι καὶ ὅτι τὸ ἐκείνων, πληθύνας κατὰ θυμὸν ῥητορικόν, ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῆς λέξεως, οὐ πολλά τινα λέγει, ἀλλ' ἕν, τὸ ἀσύφηλον αὐτὸν ἐν ἀργείοις ῥέξαι, ὅ ἐστι θεῖναι, ποιῆσαι. ἔστι δὲ τὸ ἀσύφηλον, οὐ πεζὴ ῥητορικὴ λέξις. γίνεται δὲ ἐκ τοῦ σοφὸς ἄσοφος, κατὰ παραγωγὴν ἀσόφηλος, καὶ αἰολικῶς ἀσύφηλος, ὁ ἀδόκιμος καὶ εἰς μηδὲν σοφός. ἢ παρὰ τὸ ἆσαι, ἤτοι βλάψαι καὶ τὸ φηλῆσαι, καὶ δηλοῖ φασι τὸν βλαβέντα καὶ ἀπατηθέντα. ὅτι δὲ τὸ ῥηθὲν φηλῆσαι, φηλῶσαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐλέγετο κατὰ τρίτην συζυγίαν τῶν περισπωμένων, δηλοῖ καὶ Λυκόφρων, εἰπών. φηλώσας πρόμον, ἤγουν ἀπατήσας τὸν ἄρχοντα. τὸ δέ γε φηλῶ φηλήσω, τοῦ ὕστερόν ἐστι. διὸ καὶ τό, πέπριθ' ὅγε φιλήτῃσιν, οὐ διὰ τοῦ η ἔχει τὴν ἀρχοῦσαν ἐν τοῖς ἀκριβέσιν ἀντιγράφοις, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἰῶτα, καὶ δηλοῖ οὐκ ἀπατεῶνα ὡς ἀπὸ τοῦ φηλεῖν, ἀλλὰ κλέπτην παρὰ τὸ ὑφελεῖν ὡς ἑτέρωθι [illegible] γέγραπται. Τὸ δὲ ἐν ἀργείοισιν, ἢ ἀντὶ τοῦ ἐν ἐπηκόῳ δήμου, ἢ μᾶλλον παρὰ τοῖς ὁμοεθνέσιν, ἐφ' οἷς ὥσπερ γλυκεῖα ἡ ἐπαινετικὴ σύγκρισις, οὕτω πικρὸς ὁ ψόγος. Τὸ δὲ ἔρεξεν, οὐκ ἀττικίζεται, ἀλλὰ κοινότερον ἐν ἀδιπλασιάστῳ ἀμεταβόλῳ ἐκφέρεται. μυρία δὲ καὶ ἄλλα ὅμοια παρὰ τῷ ποιητῇ, ἔνθα τὸ μέτρον ἀπαιτεῖ. Ἀτίμητον δὲ μετανάστην λέγει, τὸν ἄτιμον μέτοικον, οἷα τῶν μετοίκων ὡς τὰ πολλὰ οὐκ ἐντίμων ὄντων, ὡς νόθων πολιτῶν, καθὰ καὶ ἡ ἀττικὴ πολιτεία ἐδήλου. ἐν ᾗ ξένοι μέν, τὸ μηδὲν σχεδὸν ἦσαν. πεπολιτογραφημένοι δέ, ὅμως τῶν ἰθαγενῶν ἐδεύτερον. Σημείωσαι δὲ ὅτι τε ἡμῖν ἐναντίως Ὅμηρος λέγει τὸ ἀτίμητος. οὐ γὰρ τὸν πολλῆς τιμῆς ἄξιον κατὰ τοὺς ὕστερον, οὕτω καὶ αὐτὸς νοεῖ ἀτίμητον, ἀλλὰ τὸν οὐδεμιᾶς. καὶ ὅτι ἐκ τοῦ ἀτιμῶ ἀτιμήσω τὴν λέξιν παράγει, ὅπερ ἡμεῖς ἀτιμώσω φαμέν, ὡς καὶ πολλαχοῦ σεσημείωται. Τὸ δὲ ἔρχεσθε καὶ ἀπόφασθε τὰ πάρισα, καλλωπίζων ἐπίτηδες ὁ Ἀχιλλεὺς ἔθετο, οἷα φραστικῶς ἐναγλαϊζόμενος οἷς ἔκρινεν ἀσμένως. Φιλόσοφος δὲ λέξις τὸ ἀπόφασθε, καὶ δηλοῖ τὸν εὐθὺς ἐπαγόμενον ἀποφατικὸν λόγον, τό, οὐ γὰρ πρίν γε καὶ ἑξῆς ὡς ἀνωτέρω κεῖται. Τὸ δὲ μεδήσομαι, ὡς ἀπὸ περισπωμένου ἐνεστῶτος κεκίνηται τοῦ μεδῶ μεδήσω, ὡς αἰδῶ αἰδήσω ἐπὶ ἐντροπῆς, ὅθεν ὁ αἰδήμων. καὶ ἐδῶ ἐδήσω ἐξ οὗ ἐδητὺς ἡ βρῶσις. καὶ μειδῶ μειδήσω τὸ γελῶ. ὁ γὰρ μέδω βαρύτονος ἐνεστώς, ἐξ οὗ καὶ ὁ κατ' ἀρχήν τινα μέδων γίνεται, ὡς φροντιστικὸς ὢν τῶν ἀρχομένων καὶ βουλευτικός, οὐ δύναται οἰκεῖον ἔχειν μέλλοντα, διότι ὡς ἄδω ᾄσω, οὕτω καὶ μέδω μέσω, διὰ συνέμπτωσιν τὴν πρὸς τὴν δοτικὴν τοῦ μέσου. ὥσπερ οὐδὲ τοῦ ἕδω ἔσω μέλλων ἐστίν, ὡς ἂν μὴ συνεμπίπτῃ τῷ ἔσω ἐπιρρήματι. τὰ δὲ τοῦ Ἕκτορος ἐπαινετικά, πρὸς λύπην τῶν πρέσβεων, καὶ τοῦ βασιλέως, ἐξαίρων ἐκεῖνον, εἶπεν ὁ Ἀχιλλεύς. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ, κατά τε σμύξαι πυρὶ νῆας, ἔχει τι πρόσκομμα ἡ μέχρις αὐτοῦ εὔοδος Ἀχιλλέως φράσις. ἦν γὰρ τὸ πάντῃ ὀρθόν, εἰπεῖν, κατά τε σμύξαντα, πρὸς ἀκολουθίαν τοῦ κτείναντα, ὃ προσεχῶς ὄπισθεν κεῖται. ἢ γοῦν νοητέον ἀπὸ κοινοῦ τὸ πρίν, καὶ τὸ ἀργείους, ἵνα λέγῃ, πρὶν σμύξαι πυρὶ νῆας ἀργείων. ἢ ῥητέον ὡς ἐξ ὀρθοῦ πρὸς τό, Μυρμιδόνων ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθαι, συνετάγη καὶ τό, κατασμύξαι πυρὶ νῆας, ἵνα εἴη κατ' εἰρωνείαν συγχωρῶν ὁ ἥρως τῷ Ἕκτορι καὶ μυρμιδονικάς τινας καῦσαι νῆας, οὐ μὴν καὶ τὴν ἑαυτοῦ. ἐκεῖ γὰρ ἐξ ἀνάγκης ὁ Ἕκτωρ σχεθήσεται. ἔστι δὲ σμύξαι, τὸ καῦσαι. ἢ καπνὸν ἐκ πυρὸς ἀναδοῦναι, ὃ καὶ τύφεσθαι λέγεται. ἐξ αὐτοῦ δὲ καὶ τό, χόλον ὑποσμύχειν ἢ φθόνον, εἴληπται. ἐκεῖθεν δὲ καὶ τὸ σμυγερόν, ἤτοι ἐπίπονον ὡς ἀπὸ μέσου παρακειμένου, ἢ δευτέρου ἀορίστου τοῦ ἔσμυγα καὶ ἔσμυγον. Τὸ δὲ μάχης σχήσεσθαι Ἕκτορα εἰρωνικῶς καὶ εὐφήμως, ἢ καὶ ἐπιει-

κῶς

πῶς εἶπεν ὁ Ἀχιλλεύς. ἄλλως γὰρ οὐκ ἂν ὤκνησεν εἰπεῖν ἀμφὶ τῇ αὐτοῦ κλισίῃ πεσεῖν τὸν Ἕκτορα. ἔνθα ὅρα καὶ ὅτι πάλιν δοτικῇ συνέταξε τὴν ἀμφὶ πρόθεσιν. καὶ ὅτι δὲ ἀντωνυμίας δυνάμενος τὸν προσεχῶς ῥηθέντα Ἕκτορα δηλῶσαι, ὅμως ἐκφωνεῖ αὖθις αὐτόν, οἷα γέμων αὐτοῦ καὶ χαίρων τῇ προφορᾷ τοῦ τοῖς πρέσβεσι μισουμένου ὀνόματος. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἀνθρώπου λόγος νοοῦντος μὲν τὸ δίκαιον, θυμουμένου δέ, τό, πάντα τίνοι κατὰ θυμὸν καὶ ἑξῆς ἕως τοῦ μνήσομαι, ὡς προγέγραπται.

Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ', ἕκαστος ἑλὼν δέπας ἀμφικύπελλον,
Σπείσαντες, παρὰ νῆας ἴσαν πάλιν, ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
Πάτροκλος δ' ἑτάροισιν, ἰδὲ δμῳῇσι κέλευε
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος ὅττι τάχιστα.
Αἳ δ' ἐπιπειθόμεναι, στόρεσαν λέχος ὡς ἐκέλευε,
Κώεά τε, ῥῆγός τε, λίνοιό τε λεπτὸν ἄωτον.
Ἔνθ' ὁ γέρων κατέλεκτο, καὶ ἠῶ δῖαν ἔμιμνεν.
Αὐτὰρ Ἀχιλλεύς, εὗδε μυχῷ κλισίης εὐπήκτου.
Τῷ δ' ἄρα παρκατέλεκτο γυνή, τὴν λεσβόθεν ἦγε,
Φόρβαντος θυγάτηρ Διομήδη καλλιπάρῃος.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἐλέξατο, πὰρ δ' ἄρα καὶ τῷ,
Ἶφις ἐΰζωνος, τήν οἱ πόρε δῖος Ἀχιλλεύς,
Σκῦρον ἑλὼν αἰπεῖαν ἐνυῆος πτολίεθρον.
Οἳ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν ἀτρεΐδαο γένοντο,
Τοὺς μὲν ἄρα χρυσέοισι κυπέλλοις υἷες ἀχαιῶν
Δειδέχατ', ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδόν, ἔκ τ' ἐρέοντο.
Πρῶτος δ' ἐξερέεινεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Εἴπ' ἄγε μ' ὦ πολύαιν' Ὀδυσσεῦ, μέγα κῦδος ἀχαιῶν,
Ἤ ῥ' ἐθέλει νήεσσιν ἀμυνέμεναι δήϊον πῦρ,
Ἦ ἀπέειπε, χόλος δ' ἔτ' ἔχει μεγαλήτορα θυμόν;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἀτρεΐδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Κεῖνός γ' οὐκ ἐθέλει σβέσσαι χόλον, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
Πιμπλάνεται μένεος, σὲ δ' ἀναίνεται, ἠδὲ σὰ δῶρα.
Αὐτόν σε φράζεσθαι ἐν ἀργείοισιν ἄνωγεν,
Ὅππως κεν νῆάς τε σόοις, καὶ λαὸν ἀχαιῶν.
Αὐτὸς δ' ἠπείλησεν ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι
Νῆας ἐϋσσέλμους ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
Καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἔφη παραμυθήσασθαι
Οἴκαδ' ἀποπλείειν, ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
Ἰλίου αἰπεινῆς. μάλα γάρ ἑθεν εὐρύοπα Ζεὺς
Χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
Ὣς ἔφατ'. εἰσὶ καὶ οἵδε τάδ' εἰπέμεν. οἵ μοι ἕποντο,
Αἴας, καὶ κήρυκε δύο, πεπνυμένω ἄμφω.
Φοῖνιξ δ' αὖθ' ὁ γέρων κατελέξατο. ὡς γὰρ ἀνώγει,
Ὄφρά οἱ ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἕπηται
Αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν, ἀνάγκῃ δ' οὔτι μιν ἄξει.

Ὅτι καινόν τι σχῆμα καὶ ἐνταῦθα τό, οἱ δὲ ἕκαστος ἑλὼν δέπας ἀμφικύπελλον, σπείσαντες, παρὰ νῆας ἴσαν πάλιν, ἤγουν ἀπήεσαν. ὡς ταυτὸν εἰπεῖν, οἱ δὲ ἀπήεσαν, καὶ ἕκαστος ἀπήεσαν. κεῖται δὲ καὶ ἀλλαχοῦ τὸ τοιοῦτον σχῆμα παρὰ τῷ ποιητῇ, καὶ ἑτέροις δὲ ἐπὶ καινοπρεπὲς συμπέπλεκται σχῆμα τοιοῦτον. Πάτροκλος δ' ἑτάροισιν, ἠδὲ δμωῇσι κέλευε, φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος. αἱ δ' ἐπιπειθόμεναι στόρεσαν λέχος ὡς ἐκέλευσεν. οὐ γὰρ ὡς παρὰ Καλλιμάχῳ ἐν τῷ μοῦσαι καλαὶ καὶ Ἀπόλλων, οἷς ἐγὼ σπένδω, οὕτω καὶ ἐνταῦθα τὸ ἀρρενικὸν γένος ἐπεκράτησεν, ἀλλὰ τὸ θηλυκόν. τάχα φασὶ διότι ἐπιτηδειότεραι πρὸς τὴν τοιαύτην ὑπηρεσίαν αἱ γυναῖκες. τὰ πολλὰ μέντοι, ἐν συντάξεσιν ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν, ἐπικρατεῖν φασι τὸ ἀρσενικόν. ἔστι δὲ ὅτε οὐδέτερον, ὡς καὶ ἐν τῷ, σελήνην καὶ ἀστέρας, ἃ σὺ ἐθεμελίωσας. Ὅρα δὲ ὅτι αὐτὰ δὶς ἔφη ἐν τοῖς ῥηθεῖσι τὸ ἐκέλευσε, καὶ τὸ στορέσαι, καὶ τὸ λέχος. εἰπὼν Πάτροκλος κέλευε στορέσαι πυκινὸν λέχος. καί, στόρεσαν λέχος ὡς ἐκέλευε, καὶ ὅτι οὐ μόνον ἥκοντες εἰς Ἀχιλλέα οἱ πρέσβεις ἔσπεισαν, ἀλλὰ καὶ μετὰ πρεσβείαν σπείσαντες ἐπανῆλθον, ἐνδεικνύμενοι δεῖν ἀεὶ τιμᾶσθαι τὸ θεῖον. Ἰστέον δὲ ὅτι ἴσαν, δηλοῖ μέν ποτε καὶ γνῶσιν ὡς ἐν τῷ, τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο. ἐνταῦθα δὲ τὸ ἐπορεύθησαν σημαίνει. καὶ εἰ μὲν κλίνεται ἀπὸ τοῦ εἶμι τὸ πορεύομαι τοῦ γραφομένου διὰ διφθόγγου, ὑπάγεται κανόνι τῷ βουλομένῳ τὰ εἰς μι ἐπὶ τῶν πληθυντικῶν καὶ παθητικῶν συστέλλεσθαι. εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ ἴμι τοῦ γραφομένου ἐν

τῇ πα

τῇ παραληγούσῃ διὰ τοῦ ι, διαφορεῖται δὲ τὸ εἶμι κατὰ τοὺς τεχνικούς, αὐτόθεν ἔχει τὸ ι, ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἴτην ἀντὶ τοῦ ἐπορεύθησαν, καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον. Ὅτι δηλῶν δι' ἣν τὸ προσεχῶς ῥηθὲν λέχος φησί, κῶεά τε, ῥῆγός τε, λίνοιό τε λεπτὸν ἄωτον. καὶ ὅρα τὴν τῶν ἡρωϊκῶν στρωμάτων εὐτέλειαν. εἰσὶ δὲ κῶεα μὲν δέρματα εὐθετηθέντα εἰς τὸ κεῖσθαι. οὗ εὐθεῖα, οὐ μόνον κῶας ἀλλὰ καὶ κῶος, ἐξ οὗ κώεα, ὡς τείχεα βέλεα. οὕτω καὶ ὗδας καὶ ὗδος, καὶ γῆρας καὶ γῆρος. ὅθεν οὐ μόνον τὸ γηροτροφεῖν, ἀλλὰ καὶ ὁ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ, γηροβοσκός. ῥῆγος δέ, οὗ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ χρῆσις, ὡς μέν τινες, τὸ σαγίον διὰ τὰ ῥήγματα τῶν κροσσῶν. ὡς δὲ ἕτεροι, τὸ βαπτὸν ὕφασμα, παρὰ τὸ ῥέξαι, ὃ ἦν βάψαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς. λίνου δὲ λεπτὸν ἄωτον, σκέπασμά τι σινδονοειδές. ἔστι δὲ ἄωτον, τὸ οἱονεὶ ἀπάνθισμα καὶ κάλλιστον. ὥσπερ καὶ οἰὸς ἄωτον, ὅσον τοῦ ἐρίου ἐκκριτόν. περὶ δὲ τούτου κρειττόνως ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν γέγραπται. Ὅτι γεροντικὸν κοίμημα δηλοῖ τό, ἔνθ' ὁ γέρων κατέλεκτο, καὶ ἠῶ δῖαν ἔμιμνεν. Ὅτι οἴκου μὲν οἰκεῖον ἐπίθετον τό, εὔδμητον ἤτοι εὐδόμητον. κλισίας δὲ μάλιστα τὸ εὔπηκτον, διὰ τὸ εὐπαγὲς τῶν ἐρειδόντων αὐτὴν ξύλων. Ἀχιλλεὺς αὖ εὗδε μυχῷ κλισίης εὐπήκτου. οὕτω που καὶ πηκτὸν ἄροτρον λέγεται. δῆλον δὲ ὅτι καὶ μέγαρόν που εὔπηκτον, ὥσπερ καὶ εὔτυκτον. ληπτέον δὲ κατὰ νοῦν ἐνταῦθα καὶ τό, πηκτῶν κλιμάτων ἐνήλατα, εἴτ' οὖν βαθμίδας, αἳ τοῖς ἑκατέρωθε μηροῖς τῶν πολεμικῶν κλιμάτων ἐνείρονται. Ὅτι ἀφαιρεθεὶς τὴν Βρισηΐδα ὁ Ἀχιλλεύς, τῇ Λεσβίᾳ ἐχρᾶτο Διομήδῃ, φησὶ γάρ. τῷ δ' ἄρα παρκατέλεκτο γυνή, τὴν Λεσβόθεν ἦγε, Φόρβαντος θυγάτηρ Διομήδη καλλιπάρῃος. ἐφ' ᾗ καὶ αἴνιγμα σύγκειται οὕτω πως ἔχον εἰς νοῦν. ὅτι τὸν Ἕκτορα Διομήδης ἔκτανεν ἀνήρ, ὅ ἐστιν Ἀχιλλεὺς ὁ τῆς Διομήδης ἀνήρ. καὶ ὅρα καὶ νῦν ὅτι καλλιγύναικα καὶ τὴν προϊστορηθεῖσαν Λέσβον οἶδεν ὁ ποιητής, ὃς καὶ τὰς διδομένας τῷ Ἀχιλλεῖ ἑπτὰ γυναῖκας, Λεσβίδας λέγει, αἳ κάλλει ἐνίκων ἐπὶ πᾶσαν γῆν. Ἰστέον δὲ ὅτι κυρία λέξις ἐπὶ κοιμωμένων τὸ λέγεσθαι, ἀφ' ἧς καὶ τὸ λέκτρον καὶ τὸ λέχος, καὶ ἀλέκτωρ τὸ ζῶον, καὶ ἠλέκτωρ ἥλιος. διὸ καὶ Ὅμηρος ἐπιμένων αὐτῇ. λέγει, ἔνθ' ὁ γέρων κατέλεκτο. καί, τῷ δ' ἄρα παρκατέλεκτο γυνή. καὶ Πάτροκλος ἐλέξατο. ἵνα δὲ μὴ προσκορὲς εἴη τὸ τῆς ἐπιμονῆς, χρᾶται καὶ ἐλλείψει ἐνταῦθα κατὰ τὸ ἀπὸ κοινοῦ σχῆμα, εἰπών. πὰρ δ' ἄρα καὶ τῷ, Ἶφις ἐΰζωνος, ἤγουν παρακατέλεκτο δὲ καὶ τῷ Πατρόκλῳ ἡ Σκυρία Ἶφις, ἤγουν ἡ ἀπὸ Σκύρου νήσου. ἣν αἰπεῖαν λέγει ὁ ποιητής, καὶ Ἐνυέως πτολίεθρον, βασιλέως δηλονότι τινός. φησὶ γάρ. Ἶφις ἐΰζωνος, τήν οἱ πόρε δῖος Ἀχιλλεύς, Σκῦρον ἑλὼν αἰπεῖαν Ἐνυῆος πτολίεθρον. Λυκόφρων δὲ ἐντεῦθεν λαβών, αἰγίλιπα ταύτην φησίν, ὅπερ ἔοικε πρὸς τὸ αἰπεῖαν. ὁμώνυμος δὲ τῇ ὅλῃ νήσῳ ἡ πόλις. ὃ καὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν φαίνεται. ταύτην τὴν νῆσον πρὸ τῆς ἁρπαγῆς τῆς Ἑλένης κατά τινας, ἢ καὶ μετ' αὐτήν, ἐπιχειρήσασαν ἀποστῆναι τῆς τοῦ Πηλέως ἀρχῆς, ἢ μὴ βουλομένην συμμαχίαν παρασχεῖν, ἐπιστρατεύσας εἷλεν Ἀχιλλεύς, ἔνθα καὶ Δηϊδαμείᾳ τῇ τοῦ Λυκομήδους συνελθών, ἐγκύμονα πεποίηκεν. ἐξ ἧς ὁ Νεοπτόλεμος. εἰ δὲ ἀληθῆ ταῦτα, λέγεται δὲ καὶ ὅτι δέκα ἔτη διήγαγον Ἕλληνες τὸ στράτευμα συναγείροντες, ὡς εἶναι εἴκοσιν ἔτη ἀπὸ τῆς Ἑλένης ἁρπαγῆς ἕως ἁλώσεως Τροίας, ἀπορεῖν ἐστιν εὐλόγως, πῶς νεώτατος ἐστράτευσεν εἰς Τροίαν ὁ Ἀχιλλεύς, καὶ νήπιος, οὔπω εἰδὼς πολέμου, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Φοίνικος. πῶς δὲ καὶ πρὶν Ἑλένην ἁρπαγῆναι ἀριστεύειν εἶχε, καὶ συνὼν τῷ Πατρόκλῳ τὴν ἀποστατήσασαν Σκῦρον πολιορκεῖν. ἕτεροι δέ φασι τὸν Ἀχιλλέα εἰρωνικῶς τε καταδραμεῖν τὴν Σκῦρον, καὶ λάφυρα ἐκεῖθεν λαβεῖν. τὴν μέντοι ἐν Σκύρῳ κρύψιν τοῦ Ἀχιλλέως, καὶ τὴν θηλυστολίαν, καὶ τὴν ἐν τῇ γυναικωνίτιδι διαθαλάμευσιν, καὶ τὸν ἐκ τοῦ Ὀδυσσέως ἔλεγχον, παντελῶς ἀγνοεῖ φασὶν ὁ ποιητής, οὔτι κατηναγκασμένως τὸν Ἀχιλλέα πλεύσαντα εἰδώς, ἀλλ' ὑπὸ πρέσβεσιν ἐσταλμένον παρὰ τοῦ πατρός. οὐδὲ μὴν ὑπὸ τῷ τοῦ Ἀγαμέμνονος ὄντα σκήπτρῳ. περὶ δὲ τῆς νήσου Σκύρου, καὶ ἐν τοῖς τοῦ περιηγητοῦ εἴρηται. Ἕτεροι δὲ Σκῦρον, οὐ νῆσον ἐνταῦθα νοοῦσιν, ἀλλά τινα πόλιν τῆς νῦν μὲν Φρυγίας, πάλαι δέ ποτε Κιλικίας, ἣν πορθήσας ὡς καὶ ἄλλας ὁ Ἀχιλλεύς, ἐκεῖθεν τὴν Διομήδην ἔχει λαβών. Σημείωσαι δὲ ὅτι παροιμία φέρεται ἀπὸ τῆς νήσου Σκύρου, τὸ ἀρχὴ Σκυρία, ἐπὶ τῶν εὐτελῶν καὶ μηδὲν λυσιτελὲς ἐχόντων, ἀπὸ Θησέως ληφθεῖσα, ὥς φησι Παυσανίας, ἐπειδὴ ἐπιθέμενος τῇ Λυκομήδους ἀρχῇ καὶ πειρῶν τὴν γυναῖκα ἐκείνου, κατακρημνισθείη ὡς καὶ Λυκόφρων ἱστορεῖ. λέγει δὲ καὶ ὅτι ὀστρακισθῆναι πρῶτον Ἀθήνησι Θησέα ἱστορεῖ Θεόφραστος. Ὅτι χρυσέοις κυπέλλοις υἷες Ἀχαιῶν τοὺς πρέσβεις ἐπανελθόντας δειδέχατο. τουτέστιν ἐδεξιοῦντο, ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδόν. οἰκεῖος δὲ ὁ λόγος ἐπὶ φιλοφροσύνης δεξιωτικῆς. ὅρα δὲ κἀνταῦθα ὡς τὸ δειδέχατο, ἐπένθεσιν τοῦ ι ἔχει, ὁμοίως τῷ δειχανόωντο, καὶ δειδίσκετο, ἀντὶ τοῦ ἐξεφόβει, καὶ ἑτέροις πολλοῖς, διὰ δακτύλου ἀπαρτισμόν. δῆλον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ δέδεκτο τρίτου ἑνικοῦ τὸ δεδέχατο ἰωνικὸν γίνεται. τὸ δὲ ἀνασταδόν, ὑπὸ ἀναλογίαν πίπτει τὴν τοῦ παρασταδόν, καὶ τῶν ὁμοίων, ὧν ἔκ τινος, τὸ συστάδην γενέσθαι δοκεῖ. Ὅτι πολύαινον τὸν Ὀδυσσέα ὁ βασιλεὺς καλεῖ, καὶ μέγα κῦδος Ἀχαιῶν, καθὰ καὶ τὸν Νέστορα μέγα κῦδος Ἀχαιῶν ἐρεῖ ἐν τοῖς ἑξῆς. πάντως δὲ οὐκ ἂν ὁ μέγας Αἴας δικαίως φθονήσῃ τῷ Ὀδυσσεῖ πρώτῳ ἐρωτωμένῳ ὑπὸ τοῦ βασιλέως περὶ τῆς πρεσβείας, ὁμολογοίη γὰρ ἂν καὶ αὐτὸς προφέρειν αὐτοῦ τὸν Ὀδυσσέα τάγε εἰς τὸ ῥητορεύειν. ἄλλως μέντοι εἰπεῖν ἀνθρωπίνως, ἔχοι ἂν τὸ πρᾶγμα φθόνον, καθάπερ κατωτέρω ὑπεμφαίνεται. ἐρωτᾷ δὲ ὁ βασιλεὺς περὶ Ἀχιλλέως. εἴπ' ἄγε ὦ τοιέδε Ὀδυσσεῦ, ἤ ῥ' ἐθέλει νήεσσιν ἀμυνέμεναι δήϊον πῦρ, ἢ ἀπέειπε. καὶ

ἑξῆς

ἑξῆς ὡς εὐθὺς ῥηθήσεται. καὶ ὅρα ὡς κἀνταῦθα δυνάμενος εἰπεῖν, εἰ ἤθελεν, ὅμως ποιητικώτερον ἔφρασεν ὡς ἔθος αὐτῷ ἐπενθεὶς τὸν ῥα σύνδεσμον συναλειπτικῶς. Ἰστέον δὲ ὡς εἰ οὕτω πολύαινος ὁ Ὀδυσσεύς, καλῶς ἄρα τὸν πλείω ἔπαινον παρῃτήσατο ἐν τῷ, μήτ' ἄρ με μάλ' αἴνεε. τὸ δὲ εἶπ' ἄγε, μετοχικὴ φράσις ἐστί. ἄλλως γάρ, ἄγε εἰπὲ φαμέν. Ὅτι ἐπὶ τοῦ διὰ χόλον ἀπειπαμένου βοηθῆσαι, ἢ ἁπλῶς ὠφελῆσαι, οἰκεῖον εἰπεῖν τό, ἀπέειπε, χόλος δ' ἔτ' ἔχει μεγαλήτορα θυμόν. εἰ δὲ καὶ δῶρά τις λαμβάνων ἔκ τινος, οὐ πραΰνεται, καλὸν εἰπεῖν τό, κεῖνός γ' οὐκ ἐθέλει σβέσαι χόλον, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον πιμπλάνεται μένεος, σὲ δ' ἀναίνεται ἠδὲ σὰ δῶρα. καὶ ὅρα τὸ σβέσαι χόλον, πάνυ ἀσφαλῶς λεχθέν, πῦρ γὰρ ὁ θυμός. τὸ δὲ πιμπλάνεται, ὅμοιον τῷ οἰδάνεται, ἄμφω γὰρ παρῆκται, τὸ μὲν ἐκ τοῦ οἰδῶ. τὸ δέ, ἐκ τοῦ πιμπλῶ. οὗ παραγωγὴ κατὰ τὸ πιμπρῶ. πρῶ γὰρ ὡς πλῶ, καὶ διπλασιασμῷ, πιπρῶ ὡς πιπλῶ, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν ἡ παραγωγή, πίμπρημι, καθὰ καὶ πίμπλημι. Τὸ δὲ ἔτι μᾶλλον πιμπλάνεται μένεος, παραφράζων ὁ Διομήδης, ἐρεῖ. νῦν δέ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγηνορίαις ἐνῆκας. περὶ δὲ Ἀχιλλέως ταῦτα πάντα. καὶ ὅτι ὁ μεγαλόθυμος ἀνὴρ παρακαλούμενος ἐν ταῖς τῶν ἐχθρῶν δυσπραγίαις, ἐπὶ πλέον αὔξει τὸν θυμόν.

Ἰστέον δὲ ὅτι εἰ μὲν μεγαλήτορα θυμὸν νοήσει τις τὸν μεγαλόψυχον, ἔχει τι ἀδολεσχίας τὸ εἰπεῖν μεγαλόψυχον ψυχήν. εἰ δὲ τὸ ἦτορ κἀνταῦθα ὡς ἐν ἄλλοις ἐπὶ καρδίας ληφθῇ, εὐοδοῦται μᾶλλον ὁ νοῦς. ἵνα λέγῃ, θυμὸν μεγαλοκάρδιον. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὁ Ὀδυσσεὺς ἐκ τῆς πρεσβείας ἐπανελθών, μόνα πρὸς τὸν βασιλέα συνελὼν λέγει ἅπερ αὐτὸς ἐξ Ἀχιλλέως ἤκουσεν, οἷα καὶ ὀκνῶν, ὡς εἰκός, τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους ῥηθέντα εἰπεῖν, διὰ τὸ ἐκείνων ὡς ἐρρέθη ἐν τῇ πρεσβείᾳ αἰνικώτερον. ἐκεῖνοι γὰρ τὸν Ἀχιλλέα μᾶλλον τοῦ Ὀδυσσέως κατειργάσαντο εἰς πειθώ. καὶ οὕτω μὲν Ὀδυσσεύς. ὁ Αἴας δέ φασι σιωπᾷ τὰ πρὸς αὐτὸν λαληθέντα, ἵνα μὴ ἀγαθὰ ἐλπίζοντες οἱ Ἕλληνες, ἀναπέσωσιν. ἀλλ' ἐλπίδας μὴ ἔχοντες, εὐψυχότερον ἀγωνίσωνται. τάχα δὲ καὶ διὰ τὸ τὰς ὑποσχέσεις ἑτεροίας λαληθῆναι τοῖς τρισὶ πρέσβεσιν, οὐ θέλει προσέχειν τοῖς τοῦ Ἀχιλλέως λόγοις, παλιμβουλίαν καταγινώσκων αὐτοῦ. καὶ μᾶλλον ὅτι οὐδὲ ὡρισμένον καιρὸν ἤκουσεν, ἀλλὰ ὡς ἐμπαίζων εἰρωνικῶς, τότε ἀντιστῆναι τρόπον τινὰ εἶπεν Ἀχιλλεὺς τῷ Ἕκτορι, ὅτε μηκέτι εἰσὶν οἱ Ἕλληνες. ἔφη γάρ, τότε μελήσειν αὐτῷ τοῦ πολέμου, ὅτε Ἕκτωρ εἰς τὰ τῶν Μυρμιδόνων ἔλθῃ. ὅπερ οὐκ ἂν γένοιτο, εἰ μὴ τοὺς ἄλλους ἐκφροντίσῃ Ἀχαιοὺς ὁ Ἕκτωρ. καὶ ἄλλως δὲ σιγᾷ ὁ Αἴας, οἷα βαρυνθεὶς ἐπὶ τῷ Ἀχιλλεῖ, διὸ καὶ ἐν τῇ πρεσβείᾳ οὐ πολλὰ ἐλάλησεν. ἴσως δὲ καὶ βαρυθυμήσας, ὅτι μὴ πρῶτος αὐτός, ἀλλ' Ὀδυσσεὺς ἠρώτηται μετὰ τὸ ἐπανελθεῖν. ἤδη δέ που χόλῳ βαρυνθεὶς οἷος αὐτός, καὶ διότι εἶπεν Ὀδυσσεύς, οὐχ ὅτι εἰσὶ καὶ οἵδε εἰπεῖν, ἅπερ ἐξ Ἀχιλλέως ἤκουσαν, ὅπερ ἦν ἐχρῆν, ἀλλὰ τάδε εἰπέμεν, ἅπερ ἐγὼ δηλαδὴ ἔφην. ὃ δὴ μυκτῆρά τινα ἔχει, ὡς τοῦ Αἴαντος μὴ ἔχοντός τι ἄλλο παρὰ ταῦτα εἰπεῖν. ἐκεῖνο δὲ καὶ μάλιστα ἐνταῦθα σκοπητέον, ὡς ὁ Ὀδυσσεὺς αὐτὸ ἐκεῖνο ἄντικρυς εἶπε, τὸ πᾶν τῆς πρεσβείας ἀποτέλεσμα, τό, οὐ θέλει σβέσαι χόλον. κἂν γὰρ διάφορα τὰ τῶν ὑποσχέσεων, κἂν μέλλῃ σβέσαι τὸν χόλον ὁ Ἀχιλλεύς, ἀλλὰ τὸ μὲν μέλλον, ἴσον ἀπραξίᾳ κρίνει καὶ ὁ Ὀδυσσεύς. ἐκεῖνος δέ, οὔπω τὸν χόλον ἔσβεσε. διὸ καὶ ὁ Αἴας τέλεον σιγᾷ, ὡς τοῦ Ὀδυσσέως εἰπόντος ἐν ὀλίγῳ, τὸ πᾶν. οἱ κήρυκες δέ, οὐδὲ ἐνταῦθα λαλοῦσι. τί γοῦν ἂν καὶ ἐλάλησαν. Ἰστέον δὲ ὅτι τοῦ βασιλέως, καθὰ δεδήλωται, τὸν Ὀδυσσέα πρῶτον ἐρωτήσαντος, ἐκδυόμενος ὥς φασι τὸν ἐντεῦθεν φθόνον ὁ Ὀδυσσεύς, ἐπιφέρει τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λεχθεῖσι τό, εἰσὶ καὶ οἵδε τάδ' εἰπέμεν, οἵ μοι ἕποντο, εἰ καὶ μηδὲν ἐκεῖνοι ἐλάλησαν, ὡς ἐρρέθη προσεχῶς. τοῦτο δέ, διὰ τὸν Αἴαντα μόνον εἰπεῖν ἔοικεν. ὁ μὲν γὰρ Φοῖνιξ, ἄπεστιν. οἱ δὲ κήρυκες μηδέν τι προσφωνηθέντες, τί ἂν καὶ λαλήσωσιν; ἐν τούτοις δὲ φράζων Ὀδυσσεύς, ἅπερ ἐκ τοῦ Ἀχιλλέως ἤκουσε, δηλῶν δὲ καὶ τὸ αἴτιον τοῦ μὴ καὶ τὸν Φοίνικα συνεπανελθεῖν, τὸ καταλέξασθαι δηλαδὴ αὐτόθι καθάπερ Ἀχιλλεὺς ἀνώγει, λέγει καὶ ἀπειλὴν Ἀχιλλέως τό, αὔριον ἀποπλεύσεσθαι. φησὶ γάρ. αὐτὸς δ' ἠπείλησεν ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι, νῆας ἐϋσσέλμους ἅλα δ' ἑλκέμεν. καὶ μὴν οὐκ ἔφη ὁ ἥρως καὶ νῦν, ὡς ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε. ἀλλ' ἡ τοῦ Ὀδυσσέως ῥητορική, οὕτως ἔγνω φράσαι ὅπερ ἴδω.

Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Μῦθον ἀγασσάμενοι, μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσε.
Δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Ἀτρεΐδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Μὴ ὄφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα Πηλείωνα,
Μυρία δῶρα διδούς. ὁ δ' ἀγήνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλως.
Νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας.
Ἀλλ' ἤτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κεν ἴῃσιν,

Ὅτι ἀκούσας Διομήδης ὡς πιμπλάνεται μένεος ἔτι μᾶλλον ὁ Ἀχιλλεύς, καὶ ὑπερπαθήσας τοῦ βασιλέως, ὀψέ νιν μετέειπε. μὴ ὄφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα πηλείωνα, μυρία δῶρα διδούς. ὁ δ' ἀγήνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλως. νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας, ἤγουν ἐνέβαλες, ἐπαυξήσας τὸ κακόν. ὁ δὲ λόγος οὗτος, ῥηθείη ἂν πρὸς πάντα θρασὺν

Ἤ κε μένῃ. τότε δ' αὖτε μαχήσεται, ὁππότε κέν μιν
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ὀρίνῃ, καὶ θεὸς ὄρσῃ.
Ἀλλ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
Νῦν μὲν κοιμήσασθε τεταρπόμενοι φίλον ἦτορ,
Σίτου, καὶ οἴνοιο. τὸ, γὰρ μένος ἐστὶ, καὶ ἀλκή.
Αὐτὰρ ἐπεί κε φανῇ καλὴ ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καρπαλίμως πρὸ νεῶν ἐχέμεν λαόν τε, καὶ ἵππους
Ὀτρύνων, καὶ δ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεσαν βασιλῆες,
Μῦθον ἀγασάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Καὶ τότε δὴ σπείσαντες, ἔβαν κλισίηνδε ἕκαστος.
Ἔνθα δὲ κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

θρασὺν καὶ ὑπερήφανον, ἐπὶ πλέον θρασυνόμενον ἐν τῷ ἱκετεύεσθαι. καὶ ὅρα εὐσχημοσύνην ἡρωϊκοῦ σκώμματος. ἐλέαινε γοῦν ὁ Διομήδης τὸ τραχὺ τῆς ἀγγελίας διὰ τοῦ εἰπεῖν ἀμύμονα τὸν Πηλείωνα.

Σημείωσαι δὲ ὅτι ὁ Διομήδης ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος αἰτιᾶται τὴν πρεσβείαν, καίτοι μηδὲν ἀντειπὼν ὅτε ὁ Νέστωρ συμβουλεύων περὶ αὐτῆς, προεσημήνατο μὴ εἶναι νόον ἄλλον ἀμείνονα τοῦδε νοηθῆναι. καὶ μὴν, οὐ χρὴ ἐκ τῶν ἀποτελουμένων αἰτιᾶσθαι, ἐπεὶ καὶ ἐν τῇ β' ῥαψῳδίᾳ, ἔπταισε μὲν παρὰ βραχὺ ὁ βασιλεύς, οὐκ ἠλάθη δέ. ἀλλὰ καὶ ἐξῆρχε τῆς ἐκεῖ ἐπικινδύνου βουλῆς Νέστωρ ὁ συνετώτατος, ἐφεπομένων αὐτῷ τῶν λοιπῶν. Τὸ δὲ ὀψέ, πρὸς τὸ ἀνωτέρω ῥηθὲν εἴρηται τό, δὴν δὲ ἄνεῳ ἦσαν, τουτέστιν ἄφωνοι, οἱ Ἀχαιοί. ὅθεν σιγώντων πάντων ἐπὶ πολύ, ὀψὲ αὐτὸς λαλεῖ. σιωπῶσι δὲ οἱ ἄλλοι. μῦθόν φησιν ἀγασάμενοι τὸν τοῦ Ἀχιλλέως. διατί. μάλα γάρ φησι κρατερῶς ἀγόρευσεν, ὅ ἐστιν ἀπηλεγέως, ὡς προείρηται. μετ' ὀλίγα μέντοι, τὸν τοῦ Διομήδους μῦθον ἄλλως ἠγάσαντο οἱ βασιλεῖς, ἐπαινέσαντες αὐτὸν δηλαδή. Τὸ δὲ μὴ ὄφελες, ἀναύξητόν τε ἐστὶν Ἰωνικῶς, καὶ ἀποβολὴν τοῦ ι ἔπαθεν, ἐκ τοῦ ὤφειλες. Ὅτι περιφρόνησιν συμμαχίας τῆς ἔκ τινος θυμουμένου δηλοῖ τό, κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κεν ἴῃσιν, ἤ κε μένῃ. τότε δ' αὖτε μαχήσεται, ὁππότε κέν μιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ὀρίνῃ, καὶ θεὸς ὄρσῃ. περὶ Ἀχιλλέως δὲ ὁ Διομήδης καὶ ταῦτά φησι, δηλοῦντος Ὁμήρου προαναφωνητικῶς, ἅπερ πλάσεται ἐν τοῖς ἑξῆς. ἀποσεμνύνει δὲ ὁ Διομήδης τὸν Ἀχιλλέα καὶ ἐν τῷ, θεὸς ὄρσῃ, θεοκινήτως αὐτὸν ὁρμᾶσθαι ὑπολαλῶν. αἰσχύλος δ' ἂν εἴποι, θεόρτως. ἔστι γὰρ κείμενον παρ' ἐκείνῳ, τὸ θεόρτον. ᾧ ἀντιπαράκειται τὸ βρότειον. οἷον, θεόρτον, ἢ βρότειον. Ὅτι προτροπὴ εἰς νυκτερινὴν ἐπιδόρπιον ἀνάπαυσιν τό, νῦν μὲν κοιμήσασθε τεταρπόμενοι φίλον ἦτορ σίτου καὶ οἴνοιο. τό, γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή. ἔπαινος δὲ τοῦτο, οὐ μόνον ὕπνου ὡς τῆς καιρίας ἀναπαύσεως συντελούσης τι καὶ εἰς ἀλκήν, ἀλλὰ καὶ σίτου καὶ οἴνου, μένος γὰρ καὶ αὐτὰ καὶ ἀλκή. διὸ καὶ πρὸ τῶν ἔργων, ἕωθεν ἐδείπνουν οἱ παλαιοί. ἐν τούτοις δὲ καὶ βασιλικὸν ὁ Διομήδης κρίνει, οὐ μόνον τὸ λαὸν καὶ ἵππους ὀτρύνειν, ὃ δηλοῖ περιφραστικῶς τὸ ἀντιπαρατάττεσθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν προμάχεσθαι. ὃ καὶ εἰπών, ἐπαινεῖται ὑπὸ τῶν λοιπῶν βασιλέων, διὰ τὸ ἀντιπίπτειν τῇ τοῦ Ἀγαμέμνονος δημηγορίᾳ, τῇ πρὸ μικροῦ εἰπούσῃ, φεύγωμεν σὺν νηυσί. πρὸς ἣν αὐτὸς καὶ τότε ἀντεῖπε.

Καὶ ὅρα ὡς ἐν τῇ ῥαψῳδίᾳ ταύτῃ, καὶ ὁ Διομήδης κατὰ ζῆλον τοῦ Νέστορος, ἀπὸ τοῦ βασιλέως ἀρξάμενος εἰς αὐτὸν καὶ κατέληξεν, οἷα τὸν ὅλον λόγον πρὸς αὐτὸν ἐνστησάμενος. καὶ ὅτι τὸ τεταρπόμενοι, συνήθως γενικῇ συντέτακται, ληφθὲν ἀντὶ τοῦ κορεσθέντες. ἢ καὶ ἄλλως, κατὰ ἔλλειψιν. ἵνα λέγῃ ὅτι τερφθέντες διὰ τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν. ἐκ περιουσίας δὲ μετὰ τὸ τεταρπόμενοι, κεῖται τὸ φίλον ἦτορ, καὶ αὐτοῦ γὰρ ἄνευ ἐντελὴς ἡ ἔννοια. ἡ δὲ τοῦ Διομήδους ἐνταῦθα πρὸς τὸν βασιλέα φράσις περὶ παρατάξεως, τοιαύτη. αὐτὰρ ἐπεί κε φανῇ καλὴ ῥοδοδάκτυλος ἠώς, καρπαλίμως πρὸ νεῶν ἐχέμεν, ἤγουν ἔχε λαόν τε καὶ ἵππους ὀτρύνων, καί δ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι, ὅ ἐστι μάχου. ὡς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνησαν βασιλῆες, μῦθον ἀγασάμενοι τὸν τοῦ ἥρωος. Καὶ ὅρα καὶ νῦν τὸ ἐπήνησαν, οὐ κοινότερον, τὸ ἐπήνεσαν. διαφορεῖται γάρ. χρῆσις δὲ αὐτοῦ, καὶ παρ' Ἡσιόδῳ. καλὴν δὲ τὴν ἠῶ σωματικῶς λέγει, καθὰ καὶ ῥοδοδάκτυλον. ἡ δὲ ἀλληγορία, ἑτέρως αὐτὰ πρὸς ἔπαινον συμβιβάζει πρωϊνῆς καλλονῆς. Ὅτι καὶ ἐνταῦθα δηλοῦται, ὡς κοιμηθησόμενοι ἔσπενδον οἱ παλαιοί. καθὰ ἐν Ὀδυσσείᾳ πλατύτερον εἴρηται. φησὶ γοῦν ὧδε, ὅτι καὶ τότε δὴ σπείσαντες, ἔβαν κλισίηνδ' ἕκαστος. ἔνθα δὲ κοιμήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο. τουτέστιν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐρρέθη, ἀνεκλίνθησαν καθευδήσοντες, εἶτα ὕπνωσαν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Κ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ ἀγρυπνήσας, ἀνίστησι τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων, αὐτός τε, καὶ Μενέλαος. καὶ ἐπὶ τῆς τάφρου βουλευσάμενοι, πέμπουσι κατασκόπους εἰς τὸ τῶν Τρώων στρατόπεδον, Ὀδυσσέα καὶ Διομήδην. οἳ Δόλωνα μὲν συναντήσαντες, ἀναιροῦσι. πυθόμενοι δὲ παρ᾽ αὐτοῦ Ῥῆσόν τινα καὶ Θρᾷκας παρεῖναι, ἔνθα ἐστρατοπεδεύσαντο ἀπελθόντες δολοφονοῦσι. καὶ τοὺς ἵππους ἀπελάσαντες, εἰς τοὺς ναυστάθμους παραγίνονται.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ Κ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΟΤΙ τῆς κάππα ῥαψῳδίας, πραγματειώδης μὲν ἐπιγραφικὴ δήλωσις, αὕτη. κάππα, Ῥήσου τὴν κεφαλὴν εἷλε Τυδέος υἱός. κοινὴ δὲ, ἥδε. νυκτεγερσία καὶ δολωνοφονία, καθ᾽ ἣν δηλαδὴ ὁ Δόλων πεφόνευται. πολλοὶ δὲ τῶν παλαιῶν, καὶ δολώνειαν ταύτην ἐκάλεσαν, ὥσπερ καὶ πατρόκλειαν ἐν τοῖς ἐφεξῆς, ἐν ᾗ τὰ κατὰ Πάτροκλον γράφονται. προπαροξύνονται δὲ καὶ ἄμφω αἱ τοιαῦται λέξεις, ὥσπερ καὶ τηλεγόνεια κατὰ τὴν παλαιὰν ὀρθογραφίαν, ἡ κατὰ Τηλέγονον πραγματεία. καὶ ἡράκλεια, ἡ κατὰ ἡρακλέα. καὶ Ὀδύσσεια, ἡ κατὰ Ὀδυσσέα. καὶ Ὀρέστεια, ἧς καὶ ὁ κωμικὸς μέμνηται, ἡ κατὰ Ὀρέστην. ὅτι δὲ τὸ κάππα στοιχεῖον κόππα κατὰ γλῶσσαν ἐλέγετο, δηλοῦσιν οἱ τοὺς κοππατίας ἵππους εἰπόντες οὕτω λέγεσθαι, διὰ τὸ ἔχειν τὸ κ ἐντετυπωμένον. ὥσπερ σαμφόρας, ᾧ σ᾽ ἐγκέκοπται ἢ ἐγκέκαυται, ὅπερ οἱ Δωριεῖς ἔλεγον σάν. Ἱστέον δὲ ὅτι τὴν μεθ᾽ ἡμέραν δυσπραγίαν τῶν ἀχαιῶν, ἀναπληροῖ εἰς τὸ γράμματι τούτῳ διὰ δόλου νυκτερινοῦ ὁ ποιητὴς, ἐν ᾧ καὶ δηλοῖ ὡς τοῖς σπουδαίοις οὐδὲ ἡ νὺξ πάντη ἄπρακτος. οὐδὲ πειθήσεται τῇ νυκτὶ, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν εἰς ἡμέραν σχεδιάσει τοῖς πόνοις, καὶ δοιοὺς ἐξαιρέτους μισθοὺς, οἷς τε ἡμέρας ἐπόνησε, καὶ οἷς νύκτωρ ἐνήργησεν. ἔτι δὲ διδάσκει πραγματικῶς, ὡς οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα, ποιῶν ἀγρυπνοῦντα τὸν βασιλέα, καὶ οὕτω

ΑΛΛΟΙ μὲν παρὰ νηυσὶν ἀριστῆες παναχαιῶν,
Εὗδον παννύχιοι μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ.
Ἀλλ᾽ οὐκ ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
Ὕπνος ἔχε γλυκερὸς, πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα.
Ὡς δ᾽ ὅταν ἀστράπτῃ πόσις ἥρης ἠϋκόμοιο
Τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον, ἠὲ χάλαζαν,
Ἢ νιφετὸν, ὅτε πέρ τε χιὼν ἐπάλυνεν ἀρούρας,
Ἠέ ποθι πτολέμοιο μέγα στόμα πευκεδανοῖο,
Ὡς πυκίν᾽ ἐν στήθεσσιν ἀνεστενάχιζ᾽ Ἀγαμέμνων
Νειόθεν ἐκ κραδίης, τρομέοντο δέ οἱ φρένες ἐντός.
Ἤτοι ὅτ᾽ ἂν πεδίον τὸ τρωϊκὸν ἀθρήσειε,
Θαύμαζεν πυρὰ πολλὰ, τὰ καίετο ἰλιόθι πρό.
Αὐλῶν, συρίγγων τ᾽ ἐνοπὴν, ὅμαδόν τ᾽ ἀνθρώπων.
Αὐτὰρ ὅτ᾽ ἂν νῆάς τε ἴδοι, καὶ λαὸν ἀχαιῶν,
Πολλὰς ἐκ κεφαλῆς προθελύμνους ἕλκετο χαίτας
Ὑψόθ᾽ ἐόντι διὶ. μέγα δ᾽ ἔστενε κυδάλιμον κῆρ.
Ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
Νέστορ᾽ ἔπι πρῶτον νηλήϊον ἐλθέμεν ἀνδρῶν,
Εἴ τινά οἱ σὺν μῆτιν ἀμύμονα τεκτήναιτο,

Ἥ τις ἀλεξίκακος πᾶσι Δαναοῖσι γένοιτο.
Ὀρθωθεὶς δ' ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα.
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμφὶ δ' ἔπειτα δαφοινὸν ἑέσσατο δέρμα λέοντος
Αἴθωνος, μεγάλοιο, ποδηνεκές. εἵλετο δ' ἔγχος.
Ὣς δ' αὔτως Μενέλαον ἔχε τρόμος. οὐδὲ γὰρ αὐτῷ
Ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανε, μή τι πάθοιεν
Ἀργεῖοι, τοί, δὴ ἕθεν εἵνεκα πουλὺν ἐφ' ὑγρὴν
Ἤλυθον ἐς Τροίην πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες.
Παρδαλέῃ μὲν πρῶτα μετάφρενον εὐρὺ κάλυψε
Ποικίλῃ. αὐτὰρ ἐπὶ στεφάνην κεφαλῆφιν ἀείρας,
Θήκατο χαλκείην. δόρυ δ' εἵλετο χειρὶ παχείῃ.
Βῆ δ' ἴμεν ἀνστήσων ὃν ἀδελφεόν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων ἤνασσε, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ.
Τὸν δ' εὗρ' ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα καλά,
Νηῒ παρὰ πρύμνῃ. τῷ δ' ἀσπάσιος γένετ' ἐλθών.
Τόν, πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.

πολλὰ καὶ καλὰ ποιοῦντα. φασὶ δὲ οἱ παλαιοί, τὴν ῥαψῳδίαν ταύτην ὑφ' Ὁμήρου ἰδίᾳ τετάχθαι, καὶ μὴ ἐγκαταλεγῆναι τοῖς μέρεσι τῆς Ἰλιάδος, ὑπὸ δὲ Πεισιστράτου τετάχθαι εἰς τὴν ποίησιν. Ὅτι ὅπερ ὅμοιόν τι ἐν τῇ β' ῥαψῳδίᾳ εἶπεν Ὅμηρος ἐπὶ τοῦ Διός, ὁμοίως καὶ ἐνταῦθα ἐπὶ Ἀγαμέμνονος τίθησιν, εἰπών. ἄλλοι μὲν παρὰ νηυσὶν ἀριστῆες Παναχαιῶν εὗδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ. ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν ὕπνος ἔχε γλυκερός, πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα. μαλακὸν δὲ καὶ νῦν ὕπνον ἔφη, τὸν μαλάσσοντα, ἤτοι μαλακοποιόν, ὥσπερ καὶ ἔγχος ἄλκιμον, τὸ ἀλκιμοποιόν. καὶ κῶμα δὲ μαλακὸν ὁμοίως, δι' οὗ μαλθάσσεταί τις. ὡς τό, μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψεν. ἐντεῦθεν δὴ λαβὼν εἴρηκεν ὁ εἰπών, τάπητας ὕπνου μαλακωτέρους. δῆλον δὲ ὡς οἱ ῥήτορες τὸ μαλακὸν καὶ ἐπὶ βλακείας τιθέασι. καὶ ὅτι τὸν ἀλλαχοῦ νήδυμον, μαλακὸν ἐνταῦθα εἶπε. Τὸ δὲ φρεσὶν ὁρμαίνειν, πρὸς διαστολὴν λεχθὲν τοῦ ἄλλως ὁρμαίνειν, κίνησιν δηλοῖ βουλευτικήν. ἥτις ὅταν παύσηται, ἵστασθαι λέγεται, ὡς δηλοῖ τό, ἔστησα παρ' ἐμαυτῷ βουλήν. καὶ τό, ὤμοσα καὶ ἔστησα. καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ὅτι τοὺς πυκνοὺς βασιλικοὺς στεναγμοὺς ἀστραπαῖς ὁ ποιητὴς εἰκάζει, λέγων, ὡς δ' ὅταν ἀστράπτῃ πόσις Ἥρης ἠϋκόμοιο, τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον, ἠὲ χάλαζαν, ἢ νιφετόν, ὅτε πέρ τε χιὼν ἐπάλυνεν ἀρούρας, ἠέ ποθι πτολέμοιο μέγα στόμα πευκεδανοῖο, ὣς πυκίν' ἐν στήθεσσιν ἀνεστενάχιζ' Ἀγαμέμνων νειόθεν ἐκ κραδίης, τρομέοντο δέ οἱ φρένες ἐντός. Καὶ σημείωσαι ὅτι κατὰ παλαιὰν παρατήρησιν, αἱ συχναὶ πολλάκις ἀστραπαί, ὄμβρον ἐσήμαινον πολύν, ἢ χάλαζαν, ἢ νιφετόν, ἢ καὶ πόλεμον μέγαν. καὶ ὅτι ἐνταῦθα μὲν ἐπαινεῖται τῆς ἐν λόγοις μεγαλοπρεπείας ὁ ποιητής, οἷα εἰκάσας τὸν μέγαν βασιλέα Διὶ ἀστράπτοντι, ὃς διὰ τὸ τοιοῦτον ἔργον καὶ ἀστραπαῖος ἐπωνομάζετο. ἐν δὲ Ὀδυσσείᾳ θαυμάζεται ἄλλως, ὅτι τὸν πτωχικὸν Ὀδυσσέα κατασμικρύνει τῇ εἰκόνι, ἀνδρὶ ἀπεικάσας ὀπτῶντι γαστέρα κνίσσης γέμουσαν. ὅλως γὰρ ὁ ποιητὴς ἄριστος εἰκονίζειν, καὶ προσφυῶς τοῖς καιροῖς τά τε μεγαλεῖα ἐκτιθέναι, τάς τε σμικρότητας. καί πως κατὰ τὸν εἰπόντα τό, πρὸς τὰς τύχας γὰρ τὰς φρένας κεκτήμεθα, ἔχει λέγειν καὶ Ὅμηρος, ὡς πρὸς τὰς ποιότητας τῶν ὑποκειμένων ἔχει καὶ αὐτὸς τὰς ἐν τῷ γράφειν μεθοδικὰς φρένας. Ὅρα δέ, ὅτι ποικιλότητα ὡς τὰ πολλὰ ὁ ποιητὴς ἐν ταῖς παραβολαῖς τεχνώμενος, τοιοῦτος καὶ ἐνταῦθά ἐστι. τό, τε γὰρ Ζεὺς περιέφρασεν, εἰπὼν πόσις Ἥρας, τουτέστιν ἀνὴρ κατὰ τὸν μῦθον, οὗ ἡ ἀλληγορία ἔκδηλός ἐστι. καὶ τὸ τὴν γῆν δὲ χαλάζῃ, μάλιστα δὲ χιόνι λευκαίνεσθαι, ἁπλῶς οὕτω, καὶ εἰς οὐδὲν ἀναγκαῖον παρέρριψε, πλουτίζων οὕτω τὸ ἄλλως ἀπέριττον τῆς παραβολῆς. Τὸ δὲ ἀστράπτειν, οὐ κατὰ τὴν στεροπὴν ἀναπτύσσεται. στεροπὴ μὲν γάρ, παρὰ τὸ στερεῖν ὀπτασίας ἤτοι ὄψεως, μυόντων γοῦν πρὸς τὰ οὕτω λαμπρά. καὶ ἔστι πρωτότυπον τῆς στεροπῆς ἡ στέροψ, ἧς χρῆσις καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ. καθάπερ γὰρ ἐκ τοῦ ὄψ ὀπὸς ἐνοπή, οὕτως ἐκ τοῦ στέροψ στέροπος στεροπή. καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον. τὸ δὲ ἀστράπτειν ἐξ οὗ ἡ ἀστραπή, δοκεῖ γίνεσθαι παρὰ τὸ ἀστέρας ἰάπτειν, ἤγουν ἀστεροειδεῖς θέας πέμπειν. Τὸ δὲ τῆς Ἥρας ἠΰκομον, παραλληλίη ἂν τοὺς κομήτας, οἳ περὶ τὸν ἀέρα φαίνονταί ποτε λόγῳ διοσημειῶν. Τὸ δὲ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον, ἐκ παραλλήλου ταυτὰ νοεῖ. ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, τὸ δηθά τε καὶ δολιχόν. καὶ τό, ἐπιτέλλεαι, ἠδὲ κελεύεις. Τὸ δὲ χιὼν ἐπάλυνεν ἀρούρας, ἑρμηνευτικόν ἐστι πολυωνυμίας, ὡς τοῦ νιφετοῦ, καὶ χιόνος λεγομένου. τὸ δὲ παλύνειν, δηλοῖ μὲν τὸ λευκαίνειν. κυρίως δὲ ἐπὶ ἀλεύρου λέγεται. ὅθεν καὶ ἡ παιπάλη. ὁ δὲ κωμικὸς δοκεῖ καὶ ἀντὶ τοῦ καταπάσσειν νοεῖν τὴν λέξιν ἐν τῷ, καταπαττόμενος παιπάλη γενήσομαι. καὶ ἔστι φασὶ πάλη, τὸ ἀποπαλλόμενον λεπτότατον τοῦ ἀλεύρου. ἐξ οὗ καὶ τὸ παλύνειν, καὶ ἡ παιπάλη κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν καὶ ἐπένθεσιν τοῦ ι. εἰ δὲ λέγεται παλύνειν καὶ τὸ μολύνειν κατὰ Ἀπίωνα, λυσιτελεῖ τοῦτο εἰς τό, ξανθὸν κρᾶτα διεπάλυνε παρ' Εὐριπίδῃ, ἀντὶ τοῦ οὕτως ἐλέπτυνε, ὥς τε καταπασθῆναι τὴν κεφαλὴν τῆς ἐκείνου γῆς

καὶ

καὶ μολῦναι αὐτήν. εἴη δ' ἂν ἡ ῥηθεῖσα τῆς πάλη, καὶ παλάσσειν, ὅ ἐστι μολύνειν πρωτότυπος, ὥσπερ καὶ τοῦ παλύνειν. ἐξαίρετον δὲ ἴδιον νιφετοῦ, τὸ ἐπάλυνεν ἀρούρας. οὐδὲν γὰρ οὕτω γῆν παλύνει ὡς ὁ νιφετός.

Στόμα δὲ εἶπεν ἐπὶ πολέμου, διὰ τὸ ἐκείνου βορόν. ἐντεῦθεν καὶ ξιφῶν στόματα λέγονται. καὶ στομοῦσθαι δέ φαμεν σίδηρον. καὶ τὸ λέγειν, αἵματος κορέσαι ἄρηα, τοῦ τοιούτου στόματος ἔχεται. καὶ Ὅμηρος μὲν, οὕτω συντόμως εἰπὼν, ἀπήλλακται. ψυχρῶς δέ τις ῥητορεύων, οὐκ ἂν ὀκνήσῃ καὶ ὀδόντας τῷ τοιούτῳ στόματι ἐνθεῖναι, καὶ γνάθους περιθεῖναι. ὡς ἐντεῦθεν καὶ ὀδόντας καὶ γνάθους πολέμου εἰπεῖν, καὶ τοιαῦτά τινα στωμυλεύσασθαι. Πευκεδανὸν δὲ καὶ ἐνταῦθα, τὸ πικρὸν ὀξυτόνως πρὸς διαστολήν. πευκέδανον μὲν γὰρ προπαροξυτόνως, βοτάνη τις οὐκ ἀγαθὴ γεύσασθαι. ἧς ὁ τόνος ὡς τὸ ἐρυθρόδανον, ἐρευθέδανον. πευκεδανὸν δὲ κατὰ ὀξεῖαν τάσιν, τὸ παρεμφερὲς πευκεδανῷ. Τὸ δὲ νειόθεν ἐκ κραδίης, σαφῶς ἐστι κόμμα ἐστὶ τοῦ ἐν συνηθείᾳ. ἐνδείκνυται δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἐν καρδίᾳ εἶναι τὸ ἡγεμονικὸν, ἐκεῖθεν ἠρτημένον ὅθεν καὶ τὸ λυπεῖσθαι καὶ τὸ χαίρειν ἔχει τὰς ἀρχάς. συγκέκοπται δὲ τὸ νειόθεν, ἐκ πρωτοτύπου τοῦ νειατόθεν. εἰ μὴ ἄρα ἐκ τοῦ νέος δισυλλάβου ἀῤῥήτου προσθέτου παρῆκται, ἀφ' οὗ παράγωγον τὸ νέατος. ὡς τρίτος τρίτατος, καὶ τὰ ὅμοια. ἐξ ἐκείνου δὲ τοῦ δισυλλάβου καὶ ἡ νείαιρα. Τὸ δὲ τρομέοντο, γίνεται ἐκ τοῦ τρέμω τρόμος τρομῶ. οὐχ ὑπάγεται δὲ τῇ ἀναλογίᾳ τοῦ στρόφος, στρωφῶ. τρόπος, τρωπῶ. καὶ τῶν ὁμοίων. ἐκεῖνα μὲν γὰρ, δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων ἐστί, τοῦτο δὲ πρώτης, καθὰ καὶ τὸ παλινδρομεῖν, γινόμενον ἐκ τοῦ δρόμος δρομῶ. φρένες δὲ καὶ νῦν, αἱ σωματικαὶ, περὶ ὧν ἀλλαχοῦ δεδήλωται. Ἐπισημειωτέον, ὅτι οὐ τοσοῦτον πρὸς τοὺς βασιλικοὺς στεναγμοὺς εἴληπται ἡ παραβολὴ τῶν ἀστραπῶν, βροντὰς γοῦν ἔδει παραλαβεῖν, ἀλλὰ μάλιστα πρὸς μόνον τὸ τοῦ στενάζειν πυκνὸν γέγονεν ἡ παραβολή. διὸ καὶ ἡ ἀπόδοσις αὐτῆς, οὕτως ἔχει. ὡς πυκνὰ στοναχίζετο. εἰ μὴ ἄρα τυχὸν εἴποι τις, ταῖς ἀστραπαῖς συνεπινοεῖσθαι κατὰ λόγον ἀκολουθίας, καὶ τὰς βροντάς. Τινὲς δέ φασι τὴν παραβολὴν εἰλῆφθαι, καὶ πρὸς τὸ διάπυρον καὶ μετὰ σκέμματος ὀξὺ τοῦ ἥρωος. τοῦτο δὲ βασιλικῶν στεναγμῶν δηλωτικὸν κατωτέρω, καὶ τὸ, μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ. ὅμοιον ὂν τῷ, ἐν συνηθείᾳ ἀνεστενάχιζε. καὶ, νειόθεν ἐκ κραδίης. ἀστείως δὲ τοῖς τρωϊκοῖς ὁμάδοις καὶ ταῖς ἐνοπαῖς, οἱ βασιλικοὶ ἀντίκεινται στόνοι. Ὅτι ὅτε μὲν ὁ βασιλεὺς ἐς πεδίον τὸ τρωϊκὸν ἀθρήσειε, θαύμαζεν πυρὰ πολλὰ, τὰ καίετο ἰλιόθι πρό, καὶ ἔτι ταῦτα δὴ τὰ οὐχ ἑλληνικά, αὐλῶν, συρίγγων τ' ἐνοπὴν, ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων. αὐτὰρ ὅτ' ἐς νῆας τε ἴδοι, καὶ λαὸν ἀχαιῶν, πολλὰς ἐκ κεφαλῆς προθελύμνους ἕλκετο χαίτας, ὑψόθ' ἐόντι διῒ, ὡς διὰ τὸ ἀναχετῶν κατ' ἐκείνου, καὶ ταῖς παραβολικαῖς νιφάσιν δηλονότι παραμετρῶν τὰς ἐκ τοῦ κατ' αὐτὸν οὐρανοῦ, τῆς κεφαλῆς δηλαδὴ τρίχας. εἰκὸς δὲ καὶ δακρύειν αὐτὸν, εἰς ἀντίμιμον τοῦ εἰρημένου τῆς παραβολῆς ὄμβρου. ὁ δ' αὐτὸς καὶ πρὸς ὁμοιότητα βροντῆς, μέγα φησὶν ἔστενε κυδάλιμον κῆρ. Ὅρα δὲ καὶ τὸ πολὺ τῆς λύπης, εἰ μὴ μόνον ἀγρυπνεῖ καὶ πυκνὰ στενάζει, ἀλλὰ καὶ τὰς τρίχας ἕλκεται, ἤτοι ἕλκει. καὶ τὴν θρασύτητα δὲ τῶν βαρβάρων, διακειμένων ὡς ἐπὶ πότῳ, καὶ ὥσπερ πανηγυριζόντων, ἢ παιανιζόντων τὰ νικητήρια. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ γαμηλίου ποτὲ διαθέσεως τὸ, πυρὰ πολλὰ, αὐλῶν, συρίγγων τ' ἐνοπὴ, ὅμαδός τ' ἀνθρώπων. καὶ ὅτι ἀχαιοὶ μὲν, ὡς προεγράφη, πῦρ κήαντο, τρῶες δὲ, πυρὰ πολλά. περὶ δὲ προθελύμνων τριχῶν, ἐν τῇ πρὸ ταύτης ῥαψῳδίᾳ γέγραπται. Ὅτι πολλὰ σκεψαμένῳ τῷ βασιλεῖ νύκτωρ, αὕτη κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλὴ, ἐπὶ πρῶτον ἐλθεῖν τὸν Νέστορα διὰ τὰ περιεστῶτα δυσχερῆ. καθάπερ εἰς ἰατῆρα νόσων ὥς οἱ παλαιοί φασιν, εἴ τινά οἱ σὺν μῆτιν ἀμύμονα τεκτήναιτο, ἥτις ἀλεξίκακος πᾶσιν δαναοῖσι γένοιτο. καὶ ποιεῖ οὕτως. ἑσσάμενος δέρμα λέοντος θεὶς δὲ καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ὅπλ' ὡς μετ' ὀλίγα λέγει ὁ ποιητής. τὴν δ' αὐτὴν ὥραν ἀνέστη καὶ ὁ Μενέλαος. μᾶλλον μὲν οὖν καὶ πρὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος. οὐδὲ γὰρ αὐτῷ φησὶν ἐπὶ βλεφάροις ὕπνος ἐφίζανε, μή τι πάθοιεν ἀργεῖοι. Ὅτι δὲ καὶ πρὸ τοῦ βασιλέως ἐγρήγορεν ὁ ἀδελφὸς, δῆλον ἐξ ὧν αὐτὸς, ἤγουν ὁ Μενέλαος ἐπελθὼν ἀναστῆσαι τὸν βασιλέα, ὁ ἐλπιζόμενον ἔτι εὗρεν ἐκεῖνον. διὸ καὶ ὁ βασιλεὺς ἐρεῖ πρὸς τὸν Νέστορα, ὅτι ἐμοῦ πρότερος μάλα ἠγέρθη ὁ Μενέλαος. Ἐν δὲ τῷ, εἴ τινα, σύνδεσμος κεῖται ἀντὶ συνδέσμου. εἴληπται γὰρ τὸ εἰ, ἀντὶ τοῦ ὅπως, ἢ τοιούτου τινὸς αἰτιολογικοῦ συνδέσμου. ἵνα λέγῃ, ὅτι ἐσκέψατο ἐπὶ τὸν Νέστορα ἐλθεῖν, ὡς ἂν σὺν αὐτῷ βουλεύσηται. ἐντεῦθεν δὲ οἱ μεθ' Ὅμηρον λαβόντες ἔχουσι τὸ εἴπως. δηλονότι, σπεύδω εἴπως γένηται τοδέτι. Τὸ δὲ τεκταίνεσθαι βουλὴν, ἀπὸ τῶν τεκτόνων μετηνέχθη. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ τὸ βουλὰς ὑφαίνειν, ἀπὸ τῶν ἱστουργῶν. Τὸ δὲ ἀλεξίκακος, περὶ οὗ κάλλιον ἑτέρωθι κεῖται, διασαφητικόν μέν ἐστι τοῦ, μῆτιν ἀμύμονα. δηλοῖ δὲ τὴν ἀλέξουσαν τὰ κακά. ἐντεῦθεν δὲ λαβόντες οἱ μεθ' Ὅμηρον, ἀλεξίκακον εἶπον δία, καὶ ἀπόλλω, καὶ ἡρακλῆν. Ὅτι διασκευὴ νυκτεγερσίας τὸ, ὀρθωθεὶς δ' ἔνδυνε περὶ στήθεσι χιτῶνα, ποσσί δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα. ἀμφὶ δ' ἔπειτα δαφοινὸν ἑέσσατο δέρμα λέοντος αἴθωνος, μεγάλοιο, ποδηνεκές. εἵλετο δ' ἔγχος. ὁ βασιλεὺς δηλαδή, ἐν οἷς τὸ ἕσασθαι, ἀντὶ τοῦ ἀνάψασθαι εἶπεν ὁ ποιητής. οὐδεὶς γὰρ λέοντος δέρμα, ἢ παρδαλῆν, ἢ λυκέην ἐνδύεται, ἀλλὰ ἐνάπτονται τὰ τοιαῦτα, ὅ ἐστιν ἀπαιωροῦνται. ἔστιν οὖν ἐνταῦθα τὸ ἕσασθαι, ταυτὸν τῷ ἐπικαθίσαι τοῖς νώτοις, ἢ τοῖς μεταφρένοις. φησὶ γοῦν μετ' ὀλίγα ἐπὶ Μενελάου, ὅτι παρδαλέῃ μετάφρενον εὐρὺ κάλυψε, καὶ ἐπὶ διομήδους, ἀμφ' ὤμοισιν ἑέσσατο δέρμα λέοντος ὅπερ ὅμοιόν ἐστι τῷ, ποικίλον ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο. καὶ, ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα καλά. δηλονότι, ἀσπίδα, ἢ ξίφος, οὐ μὴν καὶ θώ-

ρακα. τὸν γὰρ θώρακα οὐκ ἐνάπτονται, ἀλλ᾽ ἐνδύονται. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τοῖς τοῦ Παυσανίου φέρεται, ὡς τὴν δορὰν, ἀσπάθητόν τινες εἶπον χλαῖναν, ὅ ἐστιν ἀνύφαντον. καὶ ὅτι ἐκ τῆς λεοντῆς, ἡ κατὰ τὸν λέοντα παροιμία, τὸ, ξυρεῖν λέοντα, ἐπὶ τῶν ἀδυνάτοις ἐπιχειρούντων. καὶ τοῦτο μὲν, διὰ τὴν γενναιότητα τοῦ λέοντος, ὃν οὐκ ἂν ξυρεῖν τολμήσειέ τις. τὸ μέντοι πόκους ὄνου, ἄλλον τρόπον ἀδύνατόν ἐστι, διὰ τὸ μὴ εἶναι πέκεσθαι τὸν ὄνον. ὅμοιον δέ πως, καὶ τὸ ἀσκὸν δέρειν, ὅτι ἂν ἐξ ἀσκοῦ δέρμα ἕτερον ἀποσυρήσεται. Αἴθων δὲ λέων, ἢ ὁ θερμὸς, τοιοῦτος γάρ ἐστιν, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς που δηλωθήσεται. ἢ ὁ πυῤῥός. Τινὲς δὲ οὕτω καλεῖσθαι εἶπον αὐτὸν, διὰ τὸ εἰς τοσοῦτον στεῤῥὰ ὀστᾶ ἔχειν, ὡς τῇ προσκρούσει σπινθῆρας ἀφιέναι. Ποδηνεκὲς δὲ, ἔστι μὲν τὸ τερμιόεν καὶ μέχρι ποδῶν ἐνεχθὲν, ἑρμηνεία δέ ἐστι τοῦ μεγάλου. τοσοῦτον γοῦν ἦν μέγας ὁ λέων, ὥστε τὸ ἐκείνου δέρμα ποδηνεκὲς ἦν τῷ ἥρωϊ, ἐκ τῶν ἄνω ἀρτώμενον. παραγωγὴ δὲ τῆς λέξεως, κατὰ τὸ δουρηνεκὲς, διηνεκές. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ὁ Διομήδης ἐν τοῖς ἑξῆς, ὁμοίως τῷ βασιλεῖ λεοντὴν φορεῖ. καὶ ὅτι τινὲς τῶν παλαιῶν, χειμέριον στοχάζονται εἶναι τὸν καιρὸν, λέγοντες πρὸς ὄμβρον σκέπην εἶναι τὴν λεοντήν. τὸ δ᾽ αὐτὸ σημειοῦνται καὶ ἐκ τοῦ διπλῆν ἐκταδίην χλαῖναν τὸν Νέστορα φορεῖν. ἀντιλέγονται δὲ οἱ τοιοῦτοι γενναιότατα.

Ὅτι σχῆμα συντομίας ἐνταῦθα τὸ, ὡς δ᾽ αὔτως Μενέλαον ἔχε τρόμος, ἤτοι καθὰ ἐπλατύνθη ὁ περὶ τοῦ βασιλέως ἀνωτέρω λόγος. εἶτα διασαφῶν τὸ λεχθὲν, καὶ παραφράζων τὸ περὶ τοῦ ὕπνου ἐπὶ τοῦ βασιλέως λεχθὲν, ἐπάγει. οὐδὲ γοῦν αὐτῷ τῷ Μενελάῳ δηλαδὴ ὕπνος, ὡς καὶ προεῤῥέθη, ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανε, μή τι πάθοιεν Ἀργεῖοι, οἳ αὐτοῦ εἵνεκα πουλὺν ἐφ᾽ ὑγρὴν ἤλυθον ἐς Τροίην πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες, ἤγουν ὁρμῶντες τότε εἰς πόλεμον. νῦν γὰρ πολεμεῖν λέγονται, οὐ μὴν ὁρμαίνειν εἰς πόλεμον. Τὸ δὲ ἐφίζανεν, ἢ σωματικῶς νοητέον, ὥσπερ που καὶ ἐπὶ δένδρου οἷα κύμινδις καθεσθῆναι ὁ ὕπνος πλάττεται, ἢ ἀντὶ τοῦ ἐνεβράδυνεν. ὡς ὑπνοῦντος μὲν τοῦ ἥρωος, πλὴν, οὐχ ὕπνον, ὃν ἀλλαχοῦ μὲν εἶπε νήδυμον, ὡς καὶ μετ᾽ ὀλίγα ἐν τῷ, οὔ μοι ἐπ᾽ ὄμμασι νήδυμος ὕπνος ἱζάνει. ἐν δὲ τῇ ἀρχῇ τῆς ῥαψῳδίας ταύτης, γλυκύν. περιττὴ δὲ πάντως ἐνταῦθα ἡ πρόθεσις. ἄρτιον γὰρ πάντως εἰπεῖν, βλεφάροις ἐφίζανε. καὶ αὖ πάλιν, ἐπὶ βλεφάροισιν ἵζανεν. ὡς δηλοῖ καὶ τὸ, ἐπ᾽ ὄμμασιν ὕπνος ἱζάνει. Ὅρα δὲ, ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ βασιλέως ἔφη, ὡς οὐχ ὕπνος αὐτὸν ἔχε γλυκερός. ἀλλαχοῦ δὲ, οὐδέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν. ἐνταῦθα δὲ, οὐδέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανεν. καθὰ καὶ μετ᾽ ὀλίγα, οὔ μοι ἐπ᾽ ὄμμασιν ὕπνος ἱζάνει. τοῦτο δὲ ἀστείως εἴρηται, ὡς τῶν μὲν βαθέως ὑπνούντων βαρουμένων τὰ βλέφαρα τῇ ἐπιπτώσει δῆθεν καὶ τῷ ἐπικαθίσματι τοῦ ὕπνου, τῶν δὲ ἀγρυπνούντων, οὐκ ἐώντων ἐπικαθεσθῆναι τὸν ὕπνον, καὶ συγκλεῖσαι τὰ βλέφαρα. Τὸ δὲ μή τι πάθοιεν, ἐλλειπτικῶς ἔχει. λείπει γοῦν τὸ, δεδοικότι. ἤ τι τοιοῦτον. ἵνα λέγῃ, ὅτι οὐδὲ αὐτῷ ἐπῆλθεν ὑπνοῦν, φοβουμένῳ μή τι πάθοιεν οἱ Ἕλληνες. Καὶ τὸ ἐφ᾽ ὑγρὴν δὲ, ὁμοίως κατ᾽ ἔλλειψιν εἴρηται. ἴσως δὲ, καὶ κατά τι ἐξαίρετον ἐπίθετον. ὡς γὰρ τὸ τραφερὴ καὶ τὸ ξηρὰ, ἐπὶ γῆς, οὕτως ἐπὶ θαλάσσης τὸ ὑγρή. Τὸ δὲ πουλὺν, ἰωνικόν ἐστιν. ὡς γοῦν θῆλυς ἐέρση, οὕτω καὶ πουλὺς ὑγρὰ, τουτέστι πολλὴ θάλασσα. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τὸ βουλεύεσθαι μή τι πάθοιεν, βουλὴ καὶ αὐτό ἐστιν ἀμύμων καὶ ἀλεξίκακος, ὁποίαν ἐζήτει καὶ ὁ ἀδελφὸς βασιλεύς.

Οἷα ἡ νύκτορος τοῦ Μενελάου σκευὴ, τοιαύτη ἦν. παρδαλέῃ μὲν πρῶτα μετάφρενον εὐρὺ κάλυψε ποικίλῃ. αὐτὰρ ἐπὶ στεφάνην κεφαλῆφιν ἀείρας θήκατο χαλκείην. δόρυ δ᾽ εἵλετο χειρὶ παχείῃ. βῆ δ᾽ ἴμεν ἀνστήσων ὃν ἀδελφεὸν. ὃς μέγα καὶ ἑξῆς. ἔστι δὲ καὶ νῦν παρδαλέη, δορὰ παρδάλεως, ἀπὸ ἀρσενικοῦ τοῦ πάρδαλις. ἐκ δὲ αὐτῆς κατὰ συναίρεσιν, παρδαλῆ. ὡς λεοντῆ. γράφεται δὲ αὐτὴ μὲν, ἀεὶ διὰ τοῦ α κατὰ τὴν ἀρχήν. τὸ δὲ ζῶον, καὶ διὰ τοῦ ο, πόρδαλις, παρὰ τὸ προάλλεσθαι μεταθέσει τοῦ ο καὶ πλεονασμῷ τοῦ δ. ποικίλη δὲ αὕτη, διὰ τὰ ἐν αὐτῇ στίγματα. ὅθεν καὶ εἰς παροιμίαν ἐπὶ πανούργων κεῖται τὸ στικτὸν τῆς παρδάλεως. Τὸ δὲ μετάφρενον εὐρὺ, τὸ τοῦ ἥρωος ὡς ἐκ μέρους ἐμφαίνει ἐπίφανες. ἅμα δὲ καὶ τὸ τῆς παρδαλέης παραδηλοῖ μέγεθος, εἰ τοιοῦτον ἐκάλυψεν μετάφρενον. Ἡ δὲ στεφάνη, εἶδος περικεφαλαίας, καθὰ καὶ ἡ κυνέη, καὶ ἡ καταῖτυξ, καὶ ἡ ἀμφίφαλος, καὶ ἡ τετράφαλος, ὡς πολλαχοῦ φαίνεται. οἱ δὲ παλαιοί φασι, καὶ πρόβλημά τι ἔχειν τὴν ῥηθεῖσαν στεφάνην. ὡς δὲ καὶ πύργων στεφάναι λέγονται, δηλοῦται ἐν ἄλλοις. Τὸ δὲ θήκατο, ἀνάλογον μὲν, ἀσυνήθες δὲ λόγῳ πεζῷ. Τὸ δὲ ἀνστῆσαι, νῦν μὲν ἐπὶ ὑπνοῦντος ἐῤῥέθη. ἐν δὲ τοῖς μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπὶ νεκροῦ ἐγέρσεως ῥηθήσεται. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι ἐνταῦθα μὲν εἰπὼν, δόρυ δ᾽ εἵλετο χειρὶ παχείῃ, καιρίως εἶπε τὸ παχείῃ ἐπὶ στρατιώτου ἥρωος, ἐμφαίνων διὰ τῆς τοιαύτης, καὶ πάχος δόρατος. ὅτε δὲ αὐτὸ ἐπὶ γυναικὸς εἴπῃ, κατὰ ἀκυρολεξίαν ἐρεῖ, ὡς ἑτέρωθι φανήσεται. ἔστι δέ πως ταυτὸν τὸ, χειρὶ παχείῃ, καὶ χειρὶ μεγάλῃ καὶ ἀνδρείᾳ. ὅθεν λαβόντες οἱ τῶν κατὰ φύσιν γνωματευταὶ, μεγάλα τοῖς ἀνδρείοις εἶπον ἀκρωτήρια εἶναι ὡς ἐπὶ πολύ. καὶ τῇ μὲν χειρὶ οὕτως ἡ κρίσις ᾠκείωσε τὸ παχύ. ποσὶ δὲ ἡρώων, τὸ λιπαρὸν ἀπένειμεν ὡς πολλαχοῦ δηλοῦται. ᾧ πάντως ἐναντίον τὸ αὐχμηρόν. ᾧ ἴσον τὸ ἀλιπές. ἔτι δὲ καὶ τὸ ἀλιπαρὲς, κατὰ τὸ, ἀλιπαρῆ ῥίχα. ὁ δὲ τοιοῦτος πούς, καὶ νήλιπος. οὗ ἐντελὲς ὁ νηλίπους. ἔνθα ζητητέον διατί μὴ ὥσπερ οἰδίπους οἰδίπος, καὶ ἀελλόπους ἀελλόπος ἐν φυλακῇ ὁμοία τόνου, οὕτω καὶ νηλίπους νηλίπος, ἀλλὰ προπαροξυτόνως νήλιπος. καὶ λυτέον, ὅτι δοκεῖ μὴ ὁ πούς ἐγκεῖσθαι τῇ τοιαύτῃ λέξει, ἀλλ᾽ αὐτόσχημα τὸ λίπος. ἵνα ᾖ ταυτὸν ἀλιπὴς, καὶ νήλιπος. Ὅτι ἐν τῷ, ὃς μέγα πάντων Ἀργείων ἤνασσε, θεὸς δ᾽ ὣς τίετο δήμῳ, παραφράζει τὸ εὐρυκρείων. Τὸ δὲ θεὸς δ᾽ ὣς τίετο δήμῳ, οὐ μό

νον τὸ τῶν ὑπηκόων εὐπειθὲς ἐμφαίνει, ἀλλὰ καὶ οἷον δεῖ εἶναι τὸν βασιλέα, καὶ ὅπως διακεῖσθαι χρὴ αὐτὸν πρὸς τὸ ὑπήκοον, ἵνα ὡς θεὸς ἔχοι τιμᾶσθαι. περὶ Αγαμέμνονος δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ ποιητής. Οτι καὶ ἐνταῦθα κεῖται μετὰ δοτικῆς ἡ ἀμφὶ πρόθεσις ἐν τῷ, ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα καλά. διασαφεῖται δὲ συνήθως ἐν τούτοις καὶ ὁλότης τῇ τοῦ μέρους ἐπιφορᾷ ὡς ἐν τῷ, νηὶ παρὰ πρύμνῃ. τὸ γοῦν πρύμνῃ, ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ νηί. ἵνα λέγῃ, ὅτι τὸ νηὶ, οὐκ ἐπὶ ὁλότητος νοητέον ἄρτι, ἀλλ' ἐπὶ μέρους, τῆς πρύμνης δηλαδὴ, ἐν ᾗ τὰ ὅπλα ἐφορεῖτο τῷ βασιλεῖ. οἱ δὲ πλείους τῶν ἑρμηνέων, ἀντίπτωσιν τὸ σχῆμα φασί. ἵνα λέγῃ, νηὸς παρὰ πρύμνῃ. Ορα δὲ τὸ τιθήμενον, ὡς τοῦ μέτρου ἐπιτάξαντος, ἐφύλαξε τὸ η τοῦ τίθημι ἐνεστῶτος, καὶ οὐκ ἔτρεψεν αὐτὸ τῷ λόγῳ τῶν εἰς μι. Οτι φιλόφρονος ἤθους τὸ, τῷ δ' ἀσπάσιος γένετ' ἐλθών.

Τίφθ' οὕτως ἠθεῖε κορύσσεαι; ἦ τιν' ἑταίρων
Οτρύνεις Τρώεσσιν ἐπίσκοπον; ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Δείδω, μὴ οὔτις τοι ὑπόσχηται τόδε ἔργον,
Ανδρας δυσμενέας σκοπιαζέμεν, οἶος ἐπελθὼν
Νύκτα δι' ἀμβροσίην. μάλα τις θρασυκάρδιος ἔσται.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Αγαμέμνων.
Χρεὼ βουλῆς ἐμὲ, καὶ σὲ διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε
Κερδαλέης, ἥ τις κεν ἐρύσσεται ἠδὲ σαώσει
Αργείους, καὶ νῆας, ἐπεὶ Διὸς ἐτράπετο φρήν,
Εκτορέοις ἄρα μᾶλλον ἐπὶ φρένα θῆχ' ἱεροῖσιν.
Οὐ γάρ πω ἰδόμην, οὐδ' ἔκλυον αὐδήσαντος,
Ανδρ' ἕνα τοσσάδε μέρμερ' ἐν ἤματι μητίσασθαι,
Οσσ' Εκτωρ ἔρρεξε Διῒ φίλος υἷας ἀχαιῶν,
Αὔτως, οὔτε θεᾶς υἱὸς φίλος, οὔτε θεοῖο.
Εργα δ' ἔρεξ', ὅσα φημὶ μελησέμεν ἀργείοισι
Δηθά τε καὶ δολιχόν. τόσα γὰρ κακὰ μήσατ' ἀχαιούς.
Αλλ' ἴθι νῦν Αἴαντα, καὶ Ιδομενῆα κάλεσσον
Ρίμφα θέων ἐπὶ νῆας. ἐγὼ δ' ἐπὶ Νέστορα δῖον
Εἶμι, καὶ ὀτρυνέω ἀνστήμεναι, αἴκ' ἐθέλησιν
Ελθεῖν ἐς φυλάκων ἱερὸν τέλος, ἠδ' ἐπιτεῖλαι.
Κείνου γάρ κε μάλιστα πιθοίατο. τοῖο γὰρ υἱὸς
Σημαίνει φυλάκεσσι, καὶ Ιδομενῆος ὀπάων
Μηριόνης. τοῖσιν γὰρ ἐπετράπομέν γε μάλιστα.

Οτι ὡς νεώτερος ἀδελφὸς ὁ Μενέλαος, ἠθεῖον προσφωνεῖ τὸν παλαιότερον ἀδελφόν. εἰπών. τίφθ' οὕτως ἠθεῖε κορύσσεαι; ἔστιν ἡ λέξις συγγενική, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται πλατύτερον. δηλοῖ δὲ ὡς οἱ μεθ' Ομηρον, τὸν ἠθεῖον ὥσπερ δὴ καὶ τὸν κατὰ συγγένειαν θεῖον, ἐπὶ ἑτέρου σημαινομένου ἔταξαν, τοὺς ἐνθέους οὕτω καλοῦντες. Οτι καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ, ἐπίσκοπον λέγει, τὸν στελλόμενον εἰς πολεμίους κατὰ σκοπήν. φησὶ γάρ, Τρώεσσιν ἐπίσκοπον, καὶ νήεσσιν ἐπίσκοπον. ὃν οἱ ὕστερον, πευθῆνα ἐκάλεσαν, ἐξ Ομήρου λαβόντες τὴν ἀφορμὴν, ὡς αὐτίκα ῥηθήσεται. λέγεται δὲ καὶ σκοπὸς ὁ αὐτός. ἐρεῖ γε, σκοπὸν Εκτορος, ὡς τῆς ἐπὶ προθέσεως πλεοναζούσης ἐν τῷ ἐπίσκοπος, καθὰ καὶ ἐν τῷ ἐπιβουκόλος, καὶ τοῖς ὁμοίοις. καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ, ἐνταῦθα μὲν, σκοπιάζειν ἄνδρας δυσμενεῖς· μετ' ὀλίγα δὲ, διασκοπιᾶσθαι καὶ πυθέσθαι, ἀφ' οὗ ὁ ῥηθεὶς πευθὴν παρωνόμασται. Οτι δὲ καὶ τολμηρὸς ὁ τοιοῦτος εἶναι ὀφείλει, δηλοῖ τὸ, μάλα κεν θρασυκάρδιος εἴη, ὡς κινδύνοις δηλαδὴ ἐπιτολμῶν. τοιοῦτος τοίνυν εἴη ἂν καὶ Οδυσσεύς, ὁ κατὰ τὸν ποιητὴν, τλήμων, ὁ τῷ Διομήδει συσκοπιάσων ἐνταῦθα εἰς τὸν νυκτερινὸν δόλον. οὐ μὴν κατά τινας δειλὸς ἂν κρίνοιτο, εἰ καί ποτε ἐν καιρῷ εὐλαβεῖται κίνδυνον. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ παρέργως ὑπό τινος ἐν λόγῳ παραρριφὲν, ἔργον ἂν γένοιτό ποτε τῷ σπουδαίῳ. ἰδοὺ γὰρ ὁ Μενέλαος ἰδὼν νύκτωρ τὸν ἀδελφὸν ἔνοπλον, παραρρίπτει ἐπαπορῶν, μήποτέ τινα ἑταίρων ὀτρύνῃ Τρώεσσιν ἐπίσκοπον. τὸ δὲ ὕστερον, καὶ εἰς ἔργον προβαίνει, αὐτοῦ δὴ τοῦ σοφοῦ Νέστορος εἰς τοῦτο προκαλέσαντος. καὶ ἔστι κἀντεῦθεν δηλοῦν, ὡς οὐκ ἀδύνατον τὸ αὐτὸ νόημα εἰς διαφόρους ἀνελθεῖν. σκεπτέον δὲ, εἰ τὸν ὁμηρικὸν ἐπίσκοπον καὶ σκοπὸν, ἔστι καὶ ὀπτῆρα εἰπεῖν, ὃ δὴ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ κεῖται. Οτι δυσχέρειαν δηλοῖ πράξεως τὸ, δείδω, μὴ οὔτις τοι ὑπόσχηται τόδε ἔργον. καὶ ὅρα τὸ ὑπόσχηται, σαφῶς ἑρμηνευθὲν καὶ κοινῶς, ὡς τοῦ στεύεσθαι καὶ τοῦ ὑφίστασθαι ποιητικωτέρων ὄντων. ἔστι δ' ἐνταῦθα ἔργον, ὃ οὐκ ἂν ὑπόσχηταί τις, τὸ νύκτωρ σκοπιάσαι. ἐπάγει γοῦν, ἄνδρας δυσμενέας σκοπιαζέμεν οἶος ἐπελθὼν, νύκτα δι' ἀμβροσίην. καὶ ὅρα τὸ οἶος, ἀληθῶς γὰρ ὀκνηρὸν ἐν τοιούτοις ἔργοις τὸ μονῆρες. διὸ ἐν τοῖς ἑξῆς, Ελληνικοὶ μὲν δύο σκοποὶ σταλέντες, εὐοδοῦνται. ὁ δὲ Τρωϊκὸς Δόλων εἷς ὢν, οὐ παλιννοστεῖ. καὶ ἔστι στρατηγικὸν παράγγελμα, καὶ τὸ μὴ ἕνα τινὰ ἐν τοῖς καιριωτάτοις σκοπιάζεσθαι. δῆλον δὲ ὡς πάνυ δεξιῶς ἐν τούτοις ὁ ποιητὴς προέκθεσιν θεωρεῖ τῆς γενησομένης τῶν κατασκόπων

ἀποστολῆς. Ὅτι ὁ θέλων τὴν ἀπό τινος συμβουλήν, ὅτε τις αὐτὸν εἰς ἐχθρὸν ἐκ φίλου μεταβληθείη, ἐρεῖ ἂν τό, χρεὼ βουλῆς ἐμὲ καὶ σὲ κερδαλέης ὦ δεῖνα, ἥτις κεν ἐρύσσεται ἠδὲ σαώσει, ἐπεὶ ἡ τοῦ δεῖνος ἐτράπετο φρήν. Ἔστι δὲ τὸ μὲν ἐμὲ καὶ σέ, ἡ ἀντίπτωσις ἀντὶ τοῦ ἐμοὶ καὶ σοί, ἢ ἐλλειπτικῶς κατὰ πρόθεσιν. ἵνα λέγῃ, ὅτι χρεία βουλῆς εἰς ἐμὲ καὶ σέ. Τὸ δὲ ἥτις ἐρύσσεται, τὴν κερδαλέαν ἑρμηνεύει βουλήν. κερδαλέα γὰρ ἡ σωστική, ὡς ἐρύουσα ἤγουν φυλάσσουσα καὶ διὰ τοῦτο ἐπικερδής. ὥσπερ αὖ πάλιν τὸ σαώσει, ἑρμηνεία ἐστὶ τοῦ ἐρύσσεται. ταὐτὸν γὰρ εἰς νοῦν, τὸ ἐρύειν καὶ τὸ σαώζειν. Ὅρα δὲ ὡς ἡ πρὸ βραχέων ἀμύμων μῆτις ἡ ἀλεξίκακος ἑρμηνευθεῖσα, κερδαλέη βουλὴ ἐνταῦθα ἐρρέθη καὶ οἷά τε σαώζειν. καὶ εἰσὶ τὰ τοιαῦτα πάντα ὅμοια κατά τινα ἐπίχυσιν λέξεων. Τὸ δὲ Διὸς ἐτράπετο φρήν, οὕτω γὰρ ἡ Ὁμηρικὴ ἔχει λέξις, συντελεῖ τι εἰς τό, στρεπτοὶ καὶ θεοὶ αὐτοί. Ὅτι τὸ ἀποδέξασθαι θυσίαν, οὕτω φράζει περιφραστικῶς ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα. Ἑκτορέοις ἄρα μᾶλλον ἐπὶ φρένα θῆχ' ἱεροῖσιν, ὅ ἐστιν ταῖς τοῦ δεῖνος προσέσχε θυσίαις. ἱερὰ γάρ, τὰ ἱερευόμενα λέγει. τοῦτο δὲ ὅτι καλλιερεῖν λέγεται, καὶ ἀλλαχοῦ γέγραπται. Ἕκτωρ δὲ ἐνταῦθα ὁ καλλιερῶν. ἔνθα ὅρα καὶ ὅτι οὐ μόνον ἄνδρες δωρητοί, ἀλλὰ καὶ οἱ τοῦ μύθου θεοί, οὐ μόνον ἐπὶ ἱεροῖς τιθέντες τὴν φρένα, ἀλλὰ καὶ τιμὴν ἐθέλοντες, κατὰ τό, οἵ σε θεὸν ὡς τιμήσουσιν. Ὅτι τοσοῦτον μέγας ὁ Ἕκτωρ δοκεῖ, ὥς τε εἰπεῖν τὸν βασιλέα, ὡς οὐ γάρ πω ἰδόμην, οὐδ' ἔκλυον αὐδήσαντος, ἄνδρα ἕνα τοσάδ' ἐπ' ἤματι μέρμερα μητίσασθαι, ὅσα Ἕκτωρ ἔρρεξε διῒ φίλος υἷας Ἀχαιῶν. εἰ δέ τις λέγει τὸν Ἕκτορα δὴ ταῦτα ὑπερτίθεσθαι καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀχιλλέως, ἴστω ὅτι λύει τὸ ἄπορον ὁ βασιλεὺς προσθεὶς τὸ αὕτως ἤτοι οὕτως ἁπλῶς, οὔτε θεᾶς φησὶν υἱὸς φίλος, οὔτε θεοῖο. Ἀχιλλεὺς μὲν γὰρ τοιαῦτα καὶ μείζω δράσας, οὐκ ἂν ἐκπλήξοι τινά. ἐκ θεᾶς γάρ. ὁ Ἕκτωρ δέ, ἁπλῶς ἀνήρ. εἶτα καὶ παραφράζων καὶ ἑρμηνεύων τὸ ῥηθέν, περὶ ὧν ὁ Ἕκτωρ ἠνδραγαθίσατο, φησί. ἔργα δ' ἔρεξ', ὅσα φημὶ μελησέμεν Ἀργείοισι δηθά τε καὶ δολιχόν. οἷς ἐπάγει κομματικῶς τό, τόσα γὰρ κακὰ μήσατ' Ἀχαιούς. ὃ πάνυ γοργῶς παραφρασθέν, ταὐτόν ἐστι τῷ, τοσάδ' ἐπ' ἤματι μέρμερα μητίσασθαι καὶ ἑξῆς. καὶ τῷ, ἔργα δ' ἔρεξε καὶ ἑξῆς. καὶ ὅρα ὅτι ἀγωνιῶν ὑπὸ θαύματος ὁ βασιλεύς, ταυτολογεῖ. καὶ οὐ μόνον ἐν ἐννοίαις, ἀλλὰ καὶ κατὰ λέξιν. ἐν τῷ, δηθά τε καὶ δολιχόν. τὰ δὲ ῥηθέντα Ὁμηρικὰ ἔπη, καὶ εἰς πάντα στρατιώτην καὶ στρατηγὸν ἁρμόσουσιν ἡρωϊκῶς ἀνδραγαθήσαντα. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, οὐδ' ἔκλυον αὐδήσαντος, λείπει τὸ τινός, ἵνα ᾖ τὸ τέλειον, οὐδ' ἔκλυον τινὸς εἰπόντος. ὥσπερ καὶ ἐν τῷ, ἔρρεξεν υἷας Ἀχαιῶν. καὶ ἐν τῷ, κακὰ μήσατ' Ἀχαιούς, λείπει πρόθεσις ἡ εἰς. οἰκεῖος δὲ καὶ ὁ τοιοῦτος σχηματισμός, ἀγωνιῶντι ἀνδρί, καὶ ἐπισπερχομένῳ φάζειν. Τὸ δὲ ἐπ' ἤματι, πρὸς ἀκρίβειαν εἴρηται. μητίσεται μὲν γάρ τις τοσάδε μέρμερα, πλὴν ἐν πολλαῖς, καὶ οὐκ ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. λέγει δὲ μητίσασθαι, τὸ πρᾶξαι. τὸ τέλος φάσας, ἐκ τῶν πρὸ τοῦ τέλους. διὸ καὶ ἑρμηνεύων ἐπήγαγε τό, ὅσ' Ἕκτωρ ἔρρεξε. καὶ τό, ἔργα δ' ἔρεξεν. ὥσπερ καὶ τό, ὅσα φημὶ μελησέμεν Ἀργείοις, ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ μέρμερα μητίσασθαι. μερμερίζειν γὰρ καὶ μέλεσθαι τῆς αὐτῆς ἐννοίας εἰσί. Τὸ δὲ διῒ φίλος, ἔχει μέν τι καὶ καταβλητικὸν τῆς τοῦ Ἕκτορος ἀριστείας, ὡς μὴ ἐξ ἑαυτοῦ ἀλλὰ θεόθεν κατορθοῦντος. πλεῖον δὲ ὅμως ἔχει τὸ σεμνόν, ὡς θεοφιλοῦς ὄντος τοῦ ἥρωος καὶ διὰ τοῦτο ἀνύοντος ὅσα καὶ θεᾶς υἱός, ἢ θεοῖο. Ὅρα δ' ἐν τούτοις ὅτι τε τὸ ἔρρεξε διχῶς προήγαγε, πρῶτα μέν, ἀττικῶς ἐν δισσῷ ρ. ἔπειτα δέ, κοινῶς ἐν ἑνί. καὶ ὅτι φανερῶς ἀποφάσκει ὁ ποιητὴς μὴ θεογενῆ τὸν Ἕκτορα εἶναι, εἰ καὶ ἕτεροι ἄλλα λογοποιοῦσιν, ἐν οἷς καὶ ὁ Λυκόφρων Πτῴου πατρὸς μυθευσάμενος ἐκγενέσθαι τὸν Ἕκτορα. Σημείωσαι δὲ καὶ ὡς οὐκ ἔκρινε δεῖν ἄρτι προσενεγκεῖν ὁ βασιλεὺς τὸ τοῦ Ἀχιλλέως ὄνομα, αἰνίττεται δὲ μόνον ἐκεῖνον ἐν τῷ, οὔτε θεᾶς υἱός. Ὅτι ἀλείπτου λόγος τό, ἀλλ' ἴθι νῦν τὸν δεῖνα κάλεσσον, ἐγὼ δ' ἐπὶ τὸν δεῖνα εἶμι καὶ ὀτρυνέω ἀνστήμεναι. ἐνταῦθα δὲ παιδεύει διὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος ὁ ποιητής, αὐτοδιακόνους εἶναι καὶ τοὺς βασιλεῖς. τὸν μὲν γὰρ ἀδελφὸν πέμπει, Αἴαντα καλέσαι καὶ Ἰδομενῆα. αὐτὸς δ' ἐπὶ Νέστορα δῖον ἰέναι φησίν, αἴ κ' ἐθέλῃσιν ἐλθεῖν καὶ ἑξῆς. βιάσασθαι γὰρ τὸν γέροντα οὐ βούλεται. Ὅτι τὸ τῶν φυλάκων στῖφος, τέλος ἱερὸν καλεῖ, ὅ ἐστι τάγμα θεῖον. ἐπειδὴ τοῖς ἄλλοις καθεύδουσιν, ἄδειαν αὐτοὶ παρέχουσιν ἐγρηγορότες. ὅλως γὰρ ἱερὸν εἶναι πᾶν δοκεῖ τὸ τῶν ἀνθρώπων φυλακτικόν. οὕτω καὶ πόλεων τείχη ἱερὰ λέγει. καὶ Σοφοκλῆς δὲ διὰ λόγον ὅμοιόν τινα, τὴν γῆν ἱερὰν ἔφη. οἱ μέντοι γλωσσογράφοι, ἱερὸν τὸ μέγα φασί. καὶ ἱερός φασιν ἰχθύς, ὁ μέγας. Τὸ δὲ τέλος, ἑξαχῶς εὕρηται παρὰ τοῖς παλαιοῖς. σημαίνει γὰρ τό, στρατιωτικὸν σύνταγμα ὡς ἐνταῦθα. καὶ τὸ τῶν πραγμάτων πέρας. καὶ τὴν ταῖς πόλεσι φοιτῶσαν πρόσοδον. καὶ τὸ ἀξίωμα, ὡς παρὰ Θουκυδίδῃ καὶ Ξενοφῶντι. καὶ παρ' Εὐριπίδῃ δὲ ἐν τῷ, τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι. δηλοῖ δὲ καὶ δαπάνημα, ὡς Εὐριπίδης μάτην δ' εἰκοστὸν τὸ δ' ἐκβαίη τέλος. καὶ τὴν μυστικὴν καὶ οὕτω τελεσιποιὸν ἑορτήν, ὅθεν καὶ ἡ τελετὴ λέγεται. καὶ τελεῖσθαι τὸ μυεῖσθαι, καὶ τελούμενοι, οἱ τὰ μυστικὰ διδασκόμενοι. σύστοιχον δὲ τῇ τοιαύτῃ σημασίᾳ, καὶ τὸ δηλοῦν τὴν θυσίαν τέλος, οὗ χρῆσις καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, τέλη ἔγκαρπα. ὃ ἀλλαχοῦ διασαφῶν, ἔφη, θύματα πάγκαρπα. Ὅτι τὸ σημαίνειν φυλάκεσσιν, ἤγουν προΐστασθαι τῶν φυλάκων, τῷ Νεστορίδῃ Θρασυμήδει μᾶλλον ἐπιτέτραπτο, καὶ τῷ κρητικῷ Μηριόνῃ, οἳ καὶ τῶν ἄλλων ἑκατοντάρχων προεῖχον ὡς δηλοῖ τό, τοῖσι γὰρ ἐπετράπομέν γε μάλιστα. καὶ ὅρα ὅτι τε καὶ νῦν τὸ σημαίνειν δοτικῇ συντέτακται. καὶ ὡς ἀρχικὴ λέξις καὶ ἐνταῦθα τὸ ἐπιτρέπειν, ἀφ' ἧς, καὶ ὁ ἐπί-

ὁ ἐπίτροπος. τὸ δὲ μάλιστα, διὰ τοὺς λοιποὺς ἑκατοντάρχους εἴρηται, καὶ αὐτοῖς μὲν γὰρ ἐπιτέτραπται σημαίνειν, μάλιστα δὲ τούτοις τῷ τε Θρασυμήδει καὶ τῷ Μηριόνῃ.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
Πῶς γάρ μοι μύθῳ ἐπιτέλλεαι, ἠδὲ κελεύεις.
Αὖθι μένω μετὰ τοῖσι, δεδεγμένος ἐσόκεν ἔλθῃς,
Ἦε θέω μετὰ σ' αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Αὖθι μένειν, μή πως ἀβροτάξομεν ἀλλήλοιιν
Ἐρχομένω, πολλαὶ γὰρ ἀνὰ στρατόν εἰσι κέλευθοι.
Φθέγγεο δ' ᾗ κεν ἴῃσθα, καὶ ἐγρήγορθαι ἄνωχθι,
Πατρόθεν ἐκ γενεῆς ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον,
Πάντας κυδαίνων. μηδὲ μεγαλίζεο θυμῷ,
Ἀλλὰ καὶ αὐτοί περ πονεώμεθα. ὧδέ που ἄμμι
Ζεὺς ἐπὶ γεινομένοισιν ἵει κακότητα βαρεῖαν.
Ὣς εἰπὼν, ἀπέπεμπεν ἀδελφεὸν, εὖ ἐπιτείλας.
Αὐτὰρ ὁ, βῆ ῥ' ἰέναι μετὰ Νέστορα ποιμένα λαῶν.
Τὸν δ' εὗρεν παρά τε κλισίῃ, καὶ νηῒ μελαίνῃ,
Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ. παρὰ δ' ἔντεα ποικίλ' ἔκειτο,
Ἀσπὶς, καὶ δύο δοῦρε, φαεινή τε τρυφάλεια.
Πὰρ δὲ ζωστὴρ κεῖτο παναίολος, ᾧ ῥ' ὁ γεραιὸς
Ζώννυθ' ὅτ' ἐς πόλεμον φθισήνορα θωρήσσοιτο,
Λαὸν ἄγων, ἐπεὶ οὐ μὲν ἐπέτρεπε γήραϊ λυγρῷ.
Ὀρθωθεὶς δ' ἄρ' ἐπ' ἀγκῶνος, κεφαλὴν ἐπαείρας,
Ἀτρείδην προσέειπε, καὶ ἐξερεείνετο μύθῳ.
Τίς δ' οὗτος κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν ἔρχεαι οἶος,
Νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
Ἠέ τιν' οὐρήων διζήμενος, ἤέ τιν' ἑταίρων.
Φθέγγεο, μηδ' ἀκέων ἐπ' ἔμ' ἔρχεο. τίπτε δέ σε χρεώ;

Ὅτι ὑπουργικὴ ἐρώτησις, τὸ πῶς γάρ μοι μύθῳ ἐπιτέλλεαι ἠδὲ κελεύεις. αὖθι μένω δεδεγμένος εἰσόκεν ἔλθῃς, ἦε θέω μετὰ σ' αὖτις; καὶ ὅρα κἀνταῦθα τὸ μὲν αὖθι, ἀντὶ τοῦ αὐτόθι ληφθέν. τὸ δὲ αὖτις, ἀντὶ τοῦ πάλιν ὅ ἐστιν ὀπίσω. τὸ δὲ μένω, καὶ θέω, ἀντὶ μελλόντων τοῦ μενῶ καὶ τοῦ θεύσω, τουτέστι δραμοῦμαι. δεδεγμένος δὲ, ὁ ἀναμένων καὶ προσδεχόμενος. ἔστι δέ ποτε ἡ λέξις καὶ πολεμικὴ, ὡς ἐν τῷ, ἢ σὺ τόνδε δέδεξο, ἤγουν ἀντίστηθι νόμῳ μάχης. μὲν δὲ ταῦτα κεῖται καὶ ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ τὸ, αὖθι μένειν, ἀντὶ τοῦ μένε. ὅπερ καὶ δείκνυται ἀεὶ δήλως, ὅτι τὰ ἀντὶ προστακτικῶν ἀπαρέμφατα λαμβανόμενα, κατ' ἔλλειψιν προαιρετικοῦ ῥήματος, οὕτω σχηματίζονται ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται. προηγησαμένου γὰρ ὡς ἐρρέθη τοῦ ἐπιτέλεσθαι ῥήματος καὶ τοῦ κελεύειν, ἐν τῷ, πῶς γάρ μοι ἐπιτέλλεαι ἠδὲ κελεύεις. αὖθι μένω καὶ ἑξῆς. ἐπάγει ὁ ἐρωτηθεὶς, αὖθι μένειν. ὅπερ εἰ καὶ ἀντὶ τοῦ μένε κεῖται, ἀλλ' ἐντελῶς οὕτω νοεῖται, ἐπιτέλλομαι καὶ κελεύω σοι αὖθι μένειν. διαδείκνυσι δὲ μάλιστα σαφῶς τὴν τοιαύτην ἔλλειψιν ὁ Ἡσίοδος. Ὅτι ὅπερ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Μενελάῳ αὖθι μένειν, μήπως ἀβροτάξομεν ἀλλήλοιιν ἐρχομένω ἤγουν ἐρχόμενοι, πολλαὶ γὰρ ἀνὰ στρατόν εἰσι κέλευθοι, δῆλός ἐστιν Ὅμηρος ἔμπειρος ὢν τοῦ ἐν τοῖς τακτικοῖς ἀρχιτεκτονικῆς ὥς οἱ παλαιοί φασιν. εἰς πολλὰς γοῦν ὁδοὺς τέμνει τὸ ναύσταθμον ἵνα ταχέως ἀπὸ τῶν σκηνῶν ἀπαντῶσι πρὸς βοήθειαν τοῖς ἔξω. Ἔστι δὲ ἀβροτάξειν, ἢ τὸ βροτοῦ ἀποτυγχάνειν ἐν ὁδῷ, ἢ τὸ ἐν ἀβρότῃ, τουτέστι νυκτὶ ἀποπλανᾶσθαι. ἐν δὲ παλαιῷ κατὰ στοιχεῖον λεξικῷ, γράφεται οὕτως. ἀβρόταξις, ἁμαρτία. διαμφόδησις. καὶ ἀβροτάξομεν, διαμφοδήσομεν, ἁμαρτήσομεν ἀλλήλων. καὶ ὅρα τὸ διαμφοδῆσαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ἀντὶ τοῦ ὧδε καὶ ἐκεῖ παρεκτρέπεσθαι, καὶ ἀστοχῆσαι τῆς ὀρθῆς ἀμφόδου. καὶ ἔοικε παρῆχθαι τὸ διαμφοδεῖν ὁμοίως τῷ διαφωνεῖν. κέλευθοι δὲ φανερῶς ἐνταῦθα, αἱ περὶ γῆν ὁδοί. Ὅτι στρατηγικὸν παράγγελμα, καὶ τὸ τὴν νυκτὸς περιιόντα ἐν στρατῷ φθέγγεσθαι ὅπου περ ἂν ἔλθῃ, ὥσαν ἐπιγινωσκόμενος μὴ δίδῳ ὑπονοεῖν ἔφοδον πολεμίων. διό φησιν ὁ βασιλεὺς τῷ ἀδελφῷ, φθέγγεο δ' ᾗ κεν ἴῃσθα, καὶ ἐγρήγορθαι ἄνωχθι. καὶ ὁ Νέστωρ δὲ μετ' ὀλίγα οὕτως ἀνιστᾷ τὸν Ὀδυσσέα. καὶ πρὸς τὸν βασιλέα δ' ἐρεῖ, κατὰ σχῆμα κάλλιστον παρισωτικὸν, φθέγγεο, μηδ' ἀκέων ἐπ' ἔμ' ἔρχεο. ἔνθα καὶ φασὶν οἱ παλαιοὶ, ὅτι τοῦτο λέγει ὁ γέρων, δεδιὼς μήποτε ὁ υἱὸς Θρασυμήδης ἐκλέλοιπε τὴν τῆς φυλακῆς τάξιν. καὶ ὅτι οὔπω εἶχον τότε ἐν πολέμοις συνθήματα. εἰ γοῦν ἦσαν, διεδήλουν ἂν ἑαυτοὺς τοῖς γνωρίμοις οἱ νύκτωρ βαδίζοντες. ἔστι δ' εἰπεῖν καὶ ὡς ὀκνεῖ τὴν ἡσυχῇ πορείαν τοῦ βασιλέως νύκτωρ ὁ σοφὸς γέρων, οὐ μόνον διὰ τὸ ῥαῦμα ἐπιβουλῆς τινὸς, ἀλλὰ καὶ ἵνα μὴ θόρυβος γένηται, ὅς ποτε μεγάλα βλάπτει τὴν στρατιὰν, καθὰ καὶ οἱ νύκτωρ πυρσοὶ τῶν ἵππων δηλοῦσιν, οἱ πολλοὺς βλάψαντες. Ἡ δὲ ἱστορία λέγει, καὶ ὅτι Σάμιοι πλεύσαντες εἰς Σύβαριν καὶ κατασχόντες

τὴν σιρῖτιν χώραν ἤγουν τὴν περὶ πόλιν σίριν, περδίκων ἀναπτάντων καὶ ποιησαμένων ψόφον, ἐκπλαγέντες ἔφυγον καὶ ἀπέπλευσαν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἐγρήγορθαι, τὰ πλείω τῶν ἀντιγράφων προπαροξύνουσιν ὡς αἰολικόν. ἄλλως γάρ, παροξύνεσθαι ὀφείλει ὡς παθητικὸς παρακείμενος. ὡς γὰρ κέκοπα μέσος παρακείμενος, καὶ μετὰ τοῦ αὐτοῦ παραληγούσης, κέκοφα ἐνεργητικός. ὁμοίως καὶ κέκλοπα κέκλοφα. οὕτως οὐ μόνον ἐγρήγορα μέσος παρακείμενος ἀττικός, ἀλλ' ὡς εἰκὸς καὶ ἐγρήγορκα, οὗ παθητικὸς ἐγρήγορμαι, ἐξ οὗ τὸ ἐγρηγόρθαι κοινῶς. ἕτεροι δέ, ἐκ τοῦ ἐγρηγορῆσθαι παρακειμένου αὐτὸ συγκεκόφθαι φασίν. Ἀπίων δὲ καὶ Ἡρόδωρος φασίν, ὡς τὸ ἐγρήγορθαι, οὐκ ἐχρῆν προπαροξύνεσθαι εἴτε συγκοπῇ ὡς εἴρηται, εἴτε ἀπὸ τοῦ ἔγρω γίνεται. μία δέ φασιν ἀφορμὴ αὕτη τοῦ δύνασθαι τονοῦσθαι οὕτω. τὰ εἰς θαι, τῇ ορ συλλαβῇ παραληγόμενα, αἰολικά εἰσι. τέτορθαι, μέμορθαι, ἔφθορθαι. ἐπεὶ οὖν καὶ τοῦ ἐγρήγορθαι ἡ παράληξις αἰολικωτέρα ἐστί, πίπτει καὶ ὁ τόνος ὅμοιος τοῖς προκειμένοις. χρὴ δ' ἐνταῦθα ἐπισημήνασθαι, ὡς οὐ καθὰ ἐκ τοῦ κλέπτω διπλοῦς λαλεῖται παρακείμενος ἐν παραληγούσῃ μιᾷ, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ πέμπω νῦν. ἀλλ' ἐκεῖ ὁ μὲν πέπομφα, χρῆσιν ἔχει. ὁ δὲ καθαρὸς μέσος παρακείμενος, ἀπεσίγηται διὰ κακοφωνίαν. ὡς γοῦν μισεῖται ὁ ἐκ τοῦ δείδω μέσος παρακείμενος δέδοιδα, δι' ὃν ἀποτελεῖ ψελλισμὸν ἐκ τῶν συχνῶν ἀφώνων, οὕτω καὶ ὁ ἐκ τοῦ πέμπω πέπομπα, δι' ὃν ποιεῖ βομβώδη κόμπον. οὗπερ ἀκούσας ὁ κωμικός, ἔπαιξεν ἂν οἶμαι καὶ εἰς αὐτὸν τό, βομβαλοβομβάξ. προσεπιθεωρητέον δὲ τούτοις, καὶ ὅτι τὸ λέλογχα, ἐν μιᾷ ταύτῃ φωνῇ, καὶ τὸ οἰκεῖον σύμφωνον ἔχει. καὶ τὸ τοῦ ἐνεργητικοῦ. τοῦ λέγω γάρ, ἐνεργητικὸς μέν, ὁ λέλεχα ἐν τῷ χ', μέσος δέ, ὁ λέλογα ἐν τῷ γ'. σημαίνει δὲ τὸ ἐξ ἐπιλογῆς ἔχομεν εἰς λάχος. Πίνδαρος, ἀκέρδεια λέλογχε θαμινὰ κακηγόρος. οἶδε δὲ τὴν λέξιν καὶ Θεόκριτος. Τὸ δὲ ἄνωχθι, ἐκ τοῦ ἀνωγῶ περισπωμένου γενέσθαι φασίν, οὐ παρατατικὸς τὸ ἠνώγεον. ἀνωγῶ γὰρ ἀνώγημι, ὅθεν ἀνώγηθι, καὶ ἐν συγκοπῇ, ἄνωχθι, τραπέντος τοῦ γ' συνήθως εἰς χ'. ὡς καὶ ἐν τῷ βρέγμα, βρεχμός. καὶ τοῖς ὁμοίοις. ὅτι δὲ δοκεῖ καὶ μεταπεπλάσθαι ἐκ τοῦ ἄνωγε καθ' ἕτερον προστακτικὸν τελικόν, δεδήλωται καὶ αὐτό. Ὅτι ὥσπερ στρατηγῷ πρέπον, καθὰ προσεχῶς ἐρρέθη, τὸ κελεύειν ἐγρηγορέναι τοὺς ὑπ' αὐτὸν νύκτωρ, οὕτω καὶ τὸ πατρόθεν, ἐκ γενεῆς ὀνομάζειν ἄνδρα ἕκαστον. δυσωπεῖ γὰρ κατὰ τοὺς παλαιοὺς εἰπεῖν, ὑπόμνησις προγονικῆς ἀρετῆς, καὶ πατέρων πράξεις ἐπαινούμεναι. καὶ θέλει τῇ ἐκείνων ἀναμνήσει, ἕκαστος ἐξομοιοῦσθαι αὐτοῖς, οἰόμενος τὸ μὴ ἐκείνους μιμεῖσθαι, καθαιρετικὸν εὐγενείας. πατρόθεν μὲν οὖν τινὰ προσφωνεῖ τις, ὡς τό, Λαερτιάδη. ἐκ γενεῆς δέ, ἤγουν ἐκ προγόνων, ὡς τό, Διογενές. τὸν γὰρ ἀρχηγὸν τοῦ γένους Δία, ἡ λέξις ἐκφαίνει. Ὅτι σώφρονος στρατηγοῦ καὶ τὸ πάντας ἐπαινεῖν. διὸ καὶ μετὰ τό, πατρόθεν ἐκ γενεῆς ὀνομάζων, φησὶν ὁ βασιλεύς, πάντας κυδαίνων. ἔτι ἀγαθῆς στρατηγίας, καὶ τὸ μὴ μεγαλοφρονεῖν. ὅθεν ἐπάγει. μὴ δὲ μεγαλίζεο θυμῷ, ἤγουν μὴ ἐπαίρου τῷ κατὰ σὲ μεγαλείῳ. ἀγαθοῦ δὲ ὁμοίως ἄρχοντος, καὶ τὸ αὐτοδιακονεῖν. ὅπερ ἐπιφέρει. ἀλλὰ καὶ αὐτοί περ πονεώμεθα. ὅπερ δηλαδὴ ὁ μὴ ποιῶν, μεγαλίζεται θυμῷ. δυσωπητικὸν γοῦν τῶν πολλῶν, ἡ βασιλικὴ αὐτουργία. καὶ τοίνυν μυριαχοῦ παρὰ τῷ ποιητῇ αὐτουργοῦσιν οἱ βασιλεῖς. Σημείωσαι δέ, ὅτι μετ' ὀλίγα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῷ Νέστορι, οὐ ποιεῖ κατὰ τὸ οἰκεῖον παράγγελμα, ἀλλὰ πατρόθεν μόνον προσφωνεῖ αὐτόν, νηληιάδην ὀνομάσας, οὐ μὴν καὶ ἐκ προγόνων. ἄλλως μέντοι προσεπιτίθησιν ἐκεῖ ἔπαινον τό, μέγα κῦδος ἀχαιῶν. Νέστωρ δ' ἐν τοῖς ἑξῆς, πάντα φράζει τὰ τοῦ βασιλέως ἐπὶ τῷ Ὀδυσσεῖ, ἐντελῶς. πατρόθεν μὲν τὸ Λαερτιάδη προσειπών. ἐκ γενεῆς δέ, τὸ Διογενές. τὸ δὲ πολυμήχανε, πρᾶξιν ἀπὸ ψυχῆς. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι δύναται καὶ ἄλλως τὸ πατρόθεν καὶ τὸ ἐκ γενεῆς, ἐκ παραλλήλου δηλοῦν τὴν αὐτὴν ἔννοιαν. καὶ ὅτι ἐκ τοῦ ὁμηρικοῦ τούτου ὀνομάζειν, τὸ ἓν τῶν ὀκτὼ τοῦ λόγου μερῶν εἴρηται ὄνομα. καὶ ὅτι ταυτὸν ὀνομαίνειν καὶ ὀνομάζειν, οὗ χρῆσις καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, ὄνομα δ' ὠνομάζετο Ἕλενος. καὶ ὅτι τὸ ἄνδρα ἕκαστον, ταυτόν ἐστι τῷ πάντας, ὡς ἐν τοῖς ῥηθεῖσι φαίνεται. καὶ ὅτι τὸ μὲν ἐκ γένους ἕκαστον ὀνομάζειν, ὀνόμασι περιγράφεται, τουτέστι λέξεσι κυρίαις, ἢ ἐπιθέτοις. Τὸ δὲ πάντας κυδαίνειν, καὶ τὴν ἐκ πράξεων δηλοῖ τιμήν. ὁποῖα πολλὰ ἐν ταῖς ἱστορίαις εὑρίσκονται. τοιοῦτον δέ τι καὶ ἐνταῦθα, τὸ μέγα κῦδος ἀχαιῶν, καὶ ἄλλως δέ, ἀστείως μετὰ τὸ ἐκ γενεῆς ὀνομάζων, ἐπῆκται τό, πάντας κυδαίνων. ἐπεὶ γάρ ἐστιν ὀνομάζειν τινὰ καὶ ψεκτικῶς, παραινεῖ τὰ πρὸς ἔπαινον ἐπιλέγεσθαι, καὶ μὴ ταῖς ἐκ γένους καταντλεῖν δυσφημίαις τὸν προσφωνούμενον. Ὅρα δὲ ὅτι ἐναντίαι λέξεις ἐκ τοῦ κῦδος γίνονται, ἤγουν τὸ κυδαίνειν ἐπὶ τιμῆς, καὶ τὸ κυδάζειν παρὰ Σοφοκλεῖ ἐπὶ λοιδορίας ἐν ἀντιφράσει. ᾧ λόγῳ καὶ τὸ ὑμνεῖν, οὐ μόνον χρηστολογίαν δηλοῖ, ἀλλά που καὶ τὸ ἀνάπαλιν ἀντιφράζει, ὡς ἑτέρωθι σαφῶς δηλοῦται. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ψυχῆς βαρυνομένης ἐπὶ κακοπαθείᾳ τό, ἀλλὰ καὶ αὐτοί περ πονεώμεθα. ὧδέ που ἧμιν θεὸς ἐπὶ γιγνομένοισιν ἵει κακότητα βαρεῖαν. καὶ ὅτι τὸ γιγνομένοισι, τὰ καθ' εἱμαρμένην γενεθλιακὰ παραλαλεῖ. καὶ ὅτι ἀποσολιμαία φράσις τό, ὡς εἰπών, ἀπέπεμπε τὸν δεῖνα εὖ ἐπιτείλας. Ὅτι Νέστωρ μὲν ὁ γέρων κοιμᾶται παρά τε κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ, εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ. παρὰ δ' ἔντεα ποικίλ' ἔκειτο, ἀσπίς, καὶ δύο δοῦρε, φαεινή τε τρυφάλεια. πὰρ δὲ ζωστὴρ κεῖτο παναίολος, ᾧ δὴ ὁ γεραιὸς ζώννυτο, ὅτε εἰς πόλεμον φθισήνορα θωρήσσοιτο λαὸν ἄγων καὶ παρ' ἡλικίαν ἀνδριζόμενος, ἐπεὶ οὐ μὲν ἐπέτρεπε φησὶ γήραϊ λυγρῷ, ἤγουν οὐκ ἐξεδίδου ἑαυτὸν τῷ γήρᾳ. οὐδ' ἐνικᾶτο ὑπ' αὐτοῦ. τοιοῦτον γὰρ τὸ ἐπιτρέπειν, τὸ ἐξουσίαν δηλονότι διδόναι. ὡς τό, τοῖσι γὰρ ἐπετράπομέν γε φυλάσσειν. καί, σοὶ δ' ἐπιτρέπει πονέεσθαι. καὶ

ᾧ λαοί

ἃ λαοί τ' ἐπιτετράφαται, ἀντὶ τοῦ ὑπὸ ἐξουσίαν εἰσί. καὶ οὕτω μὲν ὁ γέρων Νέστωρ εὐνῇ ἐν μαλακῇ εὕρηται. καὶ φοῖνιξ δὲ ὁμοίως μαλακῶς ἐκοιμήθη, ὅπου ἐστορέσθη ἐκείνῳ κώεα καὶ ῥῆγος, ὡς γέροντι πρέπον. διομήδης δέ γε ὁ σφριγῶν, τῆς σκηνῆς ἐκτὸς εὑρεθήσεται σὺν τεύχεσιν εὕδων, ὑπεστρωμένος ῥινὸν βοός. σκληρότερον αὐτὸς εὕδων καὶ οὐ μαλακῶς κατὰ τὸν ὑποβεβλημένον κώεα καὶ ῥῆγος. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ἄλλα ὁ ποιητὴς οἶδε στρωμνῆς εἴδη. Ὀδυσσέα μὲν γὰρ κατέκλινεν Εὔμαιος, ὑποβαλὼν ῥῶπας καὶ δέρμα αἰγὸς ἀγρίου. ὧν δὴ δὲ ἡ γῆ ἐν τοῖς ἑξῆς, νεοθηλέα ποίαν ἀναδίδωσιν. Ὅρα δὲ ὡς τοῦ παρακεῖσθαι, δὶς ἐν τοῖς ῥηθεῖσι κειμένου, κατὰ σχῆμα ἐπιμονῆς, διὰ τοῦ καίριον. ἔφη γάρ. πὰρ δ' ἔντεα κεῖτο. καί, πὰρ δὲ ζωστὴρ κεῖτο. καὶ ὅτι ἐξαίρετος ὁ ζωστὴρ τῷ γέροντι, εἴγε ποικίλα μὲν ἔντεα ἔφη, τὸν δὲ ζωστῆρα παναίολον. καὶ ὅτι ἐτυμολογικοῦ τρόπου τό, ζωστὴρ ᾧ ζώννυτο. καὶ ὅτι οὐκ ἀσυνήθες τοῖς ὕστερον λέγειν καὶ κατὰ πτῶσιν αἰτιατικὴν τό, ζωστὴρ ὃν ζώννυται. ὁποῖα καὶ ἄλλα ἡ κοινὴ χρῆσις οἶδε πολλά. ἔστι δὲ καὶ νῦν ζωστήρ, ὁ ἔξω τὰ ὅπλα συνδέων ὡς δηλοῖ τό, ᾧ ἐζώννυτο ὁ γεραιός. ζῶμα μέντοι, τὸ τῇ μίτρᾳ ὡς ἀλλαχοῦ γέγραπται συναπτόμενον. Τὸ δὲ ζώννυτο, οἱ μὲν διὰ ἑνὸς γράφοντες ν, φύσιν γραφῆς τηροῦσιν. οἱ δὲ δυάζοντες τὸ ἀμετάβολον, πάθος τηροῦσι διπλασιασμοῦ. τὸ δ' αὐτὸ γίνεται καὶ ἐν τῷ ῥωννύω, χωννύω, καὶ τοῖς ὁμοίοις. τὸ δὲ λαὸν ἄγειν, τὴν παρὰ τῇ τραγῳδίᾳ λαγέταν, ὅ ἐστι λαοῦ ἡγεμόνα παρήγαγε. τὸ δὲ μὴ ἐπιτρέπειν γήραϊ λυγρῷ, ἔπαινός ἐστι σπουδαίου γέροντος. λυγρὸν δὲ γῆρας εἰπεῖν, ὅμοιον ὡς εἰ καὶ ὁμοίϊον ἔφη, ὅ ἐστι χαλεπόν. φοβερὰ ἡ λέξις πολλαχοῦ φαίνεται καὶ τοῦ ὁμοίϊον. χαλεπότητες δὲ γήρως, ἑτεροῖαί τε φαίνονται, καὶ ὁποίας δὲ ἐκτίθεται Σοφοκλῆς φράσας οὕτω. ἀκρατές, ἀπροσόμιλον γῆρας, ἄφιλον ἵνα τουτέστιν ὅπου πρόπαντα κακὰ κακῶν ξυνοικεῖ. ὧν ἐν λέγει, καὶ τὸ ὑπὸ τῶν οἰκείων ἀμελεῖσθαι τὸν γέροντα. δριμέως δὲ ἀκρατὲς ἐκεῖνος γῆρας φησίν, οὐ τὸ ἀκόλαστον, ἀλλὰ τὴν κατ' ἰσχὺν πάρεσιν, ὡς μὴ ἔχειν τὸν γέροντα κρατεῖν ἑαυτοῦ. Εὐριπίδης δὲ ἄναρθρον ἂν εἴποι, λόγῳ καὶ αὐτὸς δριμύτητος κατὰ τό, ἄναρθρός εἰμι κἀσθενῶ μέλη. Ὅτι ὁ Νέστωρ κείμενος μὲν ὡς ἐφ' ὕπνῳ, αἰσθόμενος δὲ ὡς ἔρχεταί τις εἰς αὐτόν, ἦν δὲ ὁ βασιλεύς, ὀρθωθεὶς ἐπ' ἀγκῶνος, κεφαλὴν ἐπαείρας, λαλεῖ πρὸς αὐτόν. Καὶ ὅρα οἷός ἐστι τὴν γραφικὴν ὁ ποιητής. εἴποις γὰρ ἄν, ὁρᾶν ἄνδρα καμάτῳ τὰ γυῖα λελυμένον, καὶ κεῖσθαι θέλοντα, καὶ ὀκνοῦντα μὲν τὴν ἐξ ὕπνου ἀνάστασιν, διὰ δὲ ἀνάγκην, αἰρόμενον. καὶ τῷ μὲν λοιπῷ τοῦ σώματος, κείμενον. τῷ δὲ ἀγκῶνι, ὀρθούμενον, καὶ τὴν κεφαλὴν αἴροντα. τυχὸν δὲ καὶ αὐτὴν ὑπανέχοντα καὶ ἐπαναπαύοντα τῇ χειρί. ὥσπερ δὲ ἐνταῦθα ὁ γέρων κείμενος ὀρθοῦται τῷ ἀγκῶνι, οὐ μὴν ὅλῳ τῷ σώματι κατὰ τό, ὀρθωθεὶς δ' ἔνδυνε χιτῶνα. οὕτω τις ἀλλαχοῦ ἱστάμενος, γνὺξ ὅμως ἔριπε. μέρει μὲν ὀλίγῳ πεσών, τοῖς πλείωσι δὲ ἀνεστηκὼς ἐκεῖνος, ἀνάπαλιν τῷ ἐνταῦθα, κειμένῳ μὲν κατὰ τὸ πλεῖον, κατὰ δέ τι ὀλίγον ὀρθωθέντι. Ὅρα δὲ καὶ ὡς ῥᾷον ἀφυπνίσθη ὁ γέρων, τάχα μὴ δὲ κοιμώμενος. ὀλιγόϋπνος γὰρ ἡ γεροντικὴ ἡλικία. οὕτω δὲ καὶ τὸν Ὀδυσσέα ὁ Νέστωρ ἐξ ὕπνου ἀνήγειρε, φθεγξάμενος μόνον. Διομήδης μέντοι, ποδὶ κινηθεὶς ἐγείρεται. νέος τε γάρ ἐστι, καὶ κέκμηκε δι' ἡμέρας. ὅμως μέντοι καὶ ἐκεῖνος ἀφυπνισθεὶς, μάλα κραιπνῶς ἀνώρουσεν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀπὸ τοῦ σωματικοῦ ἀγκῶνος, οὐ μόνον ὀρφνοὶ ἀγκῶνες τροπικῶς λέγονται, ἀλλὰ καὶ ἰδίως τόποι τινὲς ὡς κατὰ τὸ κύριον ὄνομα. παροιμία γοῦν τις, ἀγκῶνα γλυκὺν λέγει, ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸν Νεῖλον ἀγκῶνος. ἐκεῖνος δὲ γλυκὺς κατ' εὐφημισμόν. μακρὸς γάρ ἐστι καὶ ἐργώδης. μέμνηται δὲ αὐτοῦ Πλάτων ἐν Φαίδρῳ. ὥστε τὸ γλυκὺς ἀγκὼν παροιμιωδῶς, μοχθηρίαν τόπου ὑποδηλοῖ. Ὅτι εἰπόντος τοῦ Νέστορος, τίς δ' οὗτος ἀνὰ στρατὸν ἔρχεαι οἶος νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι, ἤν τινα οὐρήων διζήμενος, ἤ τινα ἑταίρων, φασὶν οἱ παλαιοὶ ὅτι οὐρῆας νῦν τοὺς φύλακας νοητέον. ὡς γὰρ ἡνίοχος ἡνιοχεύς. ἰὸς ἰεύς. ὑδροχόος ὑδροχοεὺς παρὰ τῷ Ἀράτῳ. πατροφόνος πατροφονεὺς ἐν Ὀδυσσείᾳ. οὕτως ἐνταῦθα, οὖρος οὐρεύς, οὐρῆας γὰρ ὧδε νοῆσαι τοὺς ἡμιόνους, οὐ θέλουσι. καὶ ὁ λόγος αὐτοῖς εὖ ἔχει. ἄλλως γὰρ εἰπεῖν ἀδιανόητόν ἐστι. Καὶ ὅρα πάλιν τὴν Ὁμηρικὴν μέθοδον, ἐρωτᾷ μὲν γὰρ ὁ γέρων, τὸ εἰκὸς γίνεσθαι. οὐκ εὐστοχεῖ δέ. ἄλλη γὰρ ἡ αἰτία τοῦ τὸν βασιλέα μόνον ἔρχεσθαι. διδάσκοντος κἀνταῦθα τοῦ ποιητοῦ, δεῖν εἶναι τὸ αὐτὸ πρᾶγμα κατὰ διαφόρους αἰτίας γίνεσθαι. τὸ δὲ ὅτε εὕδουσιν οἱ ἄλλοι, δι' ἀσφάλειαν ἐννοίας εἴρηται, ὡς μὴ ἁπλῶς κοινὸν ὂν νύκτωρ τινὰ μόνον ἔρχεσθαι, ἀλλ' ἐὰν πόῤῥω νυκτός, ἤτοι ἐν βαθείᾳ νυκτὶ ὅτε πᾶσιν ὕπνου καιρός. τὸ δὲ ἤν τινα οὐρήων, ἤ τινα ἑταίρων, σχῆμά ἐστιν ἐπαναφορᾶς, πολλαχοῦ φανέν.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Ὦ Νέστωρ νηληϊάδη, μέγα κῦδος ἀχαιῶν,
Εἴσεαι Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα, τὸν, περὶ πάντων
Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι διαμπερὲς, εἰσόκ' ἀϋτμὴ
Ἐν στήθεσσι μένῃ, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.
Πλάζομαι ὧδ', ἐπεὶ οὔ μοι ἐπ' ὄμμασι νήδυμος ὕπνος

Ὅτι ἐν τῷ, ὦ Νέστωρ νηληϊάδη, μέγα κῦδος ἀχαιῶν, πληροῖ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς, ὅ παρήνεσε τῷ ἀδελφῷ. καὶ ἔστι κατὰ τὸν πρὸ μικροῦ ῥηθέντα λόγον, τὸ μὲν νηληϊάδη, πατρόθεν ὀνομάζειν. ὃ καὶ ταυτὸν τῷ ἐκ προγόνων ἐστίν, εἴγε πα-

Ἱζάνῃ, ἀλλὰ μέλει πόλεμος, καὶ κήδε' ἀχαιῶν.
Αἰνῶς γὰρ Δαναῶν περὶ δείδια, οὐδέ μοι ἦτορ
Ἔμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκτημαι. κραδίη δέ μοι ἔξω
Στηθέων ἐκθρώσκει. τρομέει δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα.
Ἀλλ' εἴ τι δραίνεις, ἐπεὶ οὐδὲ σέ γ' ὕπνος ἱκάνει,
Δεῦρ' ἐς τοὺς φύλακας καταβείομεν, ὄφρα ἴδωμεν
Μὴ τοὶ μὲν καμάτῳ ἀδδηκότες, ἠδὲ καὶ ὕπνῳ,
Κοιμήσωνται, ἀτὰρ φυλακῆς ἐπὶ πάγχυ λάθωνται.
Δυσμενέες δ' ἄνδρες σχεδὸν εἵαται. οὐδέ τι ἴδμεν,
Μήπως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Οὔθην Ἕκτορι πάντα νοήματα μητίετα ζεὺς
Ἐκτελέει, ὅσα που νῦν ἐέλπεται, ἀλλά μιν οἴω
Κήδεσι μοχθήσειν καὶ πλείοσιν, εἴκεν Ἀχιλλεὺς
Ἐκ χόλου ἀργαλέοιο μεταστρέψῃ φίλον ἦτορ.
Σοὶ δὲ μάλ' ἕψομ' ἐγώ. ποτὶ δ' αὖ, καὶ ἐγείρομεν ἄλλους,
Ἠμὲν Τυδείδην δουρικλυτὸν, ἠδ' Ὀδυσῆα,
Ἠδ' Αἴαντα ταχὺν, καὶ Φυλέος ἄλκιμον υἱόν.
Ἀλλ' εἴ τις καὶ τούσδε μετοιχόμενος καλέσειεν,
Ἀντίθεόν τ' Αἴαντα, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα.
Τῶν, γὰρ νῆες ἔασιν ἑκαστάτω, οὐδὲ μάλ' ἐγγύς.
Ἀλλὰ φίλον περ ἐόντα, καὶ αἰδοῖον Μενέλαον
Νεικέσω, εἴ πέρ μοι νεμεσήσεαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
Ὡς εὕδει, σοὶ δ' οἴῳ ἐπέτρεψε πονέεσθαι.
Νῦν ὄφελεν κατὰ πάντας ἀριστῆας πονέεσθαι,
Λισσόμενος. χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκέτ' ἀνεκτός.

γε πατέρες ὀνόματι γενικῷ, οἱ τοῦ γένους προκατάρξαντες. τὸ δὲ μέγα κῦδος ἀχαιῶν, εἶδός τι τοῦ κυδαίνειν, ὡς καὶ προδεδήλωται. Ὅπερ ἐρωτήσαντος τοῦ Νέστορος, τίς δ' οὗτος ἔρχεαι οἶος ὡς προείρηται, μέλλων ὁ βασιλεὺς εἰπεῖν ὡς ἐγώ εἰμι, ὁ δὲ περιφράζει οὕτως. εἴσεαι τουτέστι γνώσῃ Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα τὸν τάδε παθόντα. λέγει δὲ ὁ βασιλεὺς ἐνταῦθα, ὅπερ καὶ πᾶς ἂν ἐρεῖ δυστυχῶν. ὡς αὐτὸν περὶ πάντων, ἤγουν περισσότερον ἁπάντων ὁ θεὸς ἐνέηκε πόνοισι διαμπερές, εἰσόκεν ἤγουν ἕως ἀϋτμή φησιν ἐν στήθεσσι μένῃ, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ, τουτέστι κατὰ περίφρασιν, ἕως ἂν ζῶ ὑγιῶς. ταῦτα δὲ ἑρμηνευτικά εἰσι τοῦ διαμπερές. πρὸ τούτων δὲ ἄλλως εἶπεν. ὅτι ὧδέ που ἡμῖν θεὸς γεννωμένοις ἐφίει κακότητα βαρεῖαν. λέγει δὲ καὶ ὅτι πλάζομαι ὧδε, ἐπεὶ οὔ μοι ἐπ' ὄμμασι νήδυμος ὕπνος ἱζάνει, ἀλλὰ μέλει πόλεμος, καὶ κήδε' ἀχαιῶν. αἰνῶς γὰρ δαναῶν περὶ δείδια. οὐδέ μοι ἦτορ ἔμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκτημαι. κραδίη δέ μοι ἔξω στηθέων θρώσκει, πατάσσουσα δηλαδὴ, καὶ οἷον ἐκπηδῆσαι βιαζομένη. τρομέει δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα. καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς οὕτως ἀγωνιᾷ, λέγων καὶ ἕτερά τινα. Νέστωρ δὲ παραμυθεῖται αὐτὸν, εἰπὼν, ὡς οὐ δὴ Ἕκτορι πάντα νοήματα ζεὺς ἐκτελέει, ὅσα που νῦν ἐέλπεται. ἀλλά μιν οἴω κήδεσι μοχθήσειν καὶ πλείοσιν, εἴκεν ἀχιλλεὺς ἐκ χόλου ἀργαλέοιο μεταστρέψῃ φίλον ἦτορ. τοῦτο δὲ λέγει ὁ γέρων οἷα εἰδὼς, ὡς αἱ ἄκραι τῶν εὐτυχιῶν μεταβολὰς λαμβάνουσι. Καὶ ὅρα καὶ ἐνταῦθα προαναφώνησιν, δι' ἧς δηλοῖ ὁ ποιητὴς μὴ ἄλλως παύσεσθαι τὰ κακά, εἰ μὴ ὁ φίλος ἀχιλλεὺς μεταβάλληται τοῦ χόλου. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐν τοῖς ῥηθεῖσι, τὸ μὲν πλάζομαι, βαρέως εἴρηται ἀντὶ τοῦ ἔρχομαι. ὡς πρὸς τὸ, τίς οὗτος ἀνὰ στρατὸν ἔρχεαι. ἄλλως γὰρ, οὐ πλανᾶται ὁ βασιλεὺς, εἰδὼς ὅποι ἔρχεται. οὕτω καὶ Ὀδυσσεὺς προϊὼν ἐρεῖ τῷ Νέστορι. τίπτε ἀνὰ στρατὸν ἀλᾶσθε; Ἰστέον δὲ ὅτι τοῦ πλάζεσθαι πρωτότυπόν ἐστι τὸ πλῶ. καθὰ τοῦ χάζω τὸ χῶ, καὶ τοῦ βάζω τὸ βῶ. αὐτὸ δὲ τὸ πλῶ, συγκέκοπται ἀπὸ τοῦ πελῶ τὸ ἀναστρέφομαι, ὃ δὴ τοῖς πλαζομένοις παρέπεται. τὸ δὲ ὧδε, ἀντὶ τοῦ οὕτως καὶ νῦν, ὡς καὶ πανταχοῦ τῆς ὁμηρικῆς ποιήσεως. οὐδέποτε γάρ φασιν ὁ ποιητὴς, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται, τοπικὸν οἶδε τὸ ὧδε. τὸ δὲ δαναῶν περὶ δείδια, ἦν μὲν εἰπεῖν, δαναοῖς περιδείδια. ἐφράσθη δὲ ἄλλως, διὰ συγγένειαν τῆς γενικῆς καὶ τῆς δοτικῆς. Τὸ ἔμπεδον, καταχρηστικῶς νῦν εἴρηται. κυρίως γὰρ, ὡς πολλαχοῦ φαίνεται, τὴν ἐν τῷ πέδῳ θέσιν ἡ λέξις δηλοῖ. Τὸ δὲ ἀλαλύκτημαι, παθητικός ἐστι παρακείμενος ἀττικὸς, ἀπὸ τοῦ ἀλύσσω, ἔχων ἐνεστῶτα τὸ ἀλυκτῶ, καθ' ὁμοιότητά τινα τοῦ τάσσω ἄτακτος, ἀτακτῶ. καὶ ἔστι λέξις ποιηταῖς φίλη, οὐ μὴν πεζολόγοις. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, ἀπὸ τοῦ ἀλαλύκτημι ἐστὶ παθητικὸς ἐνεστώς. Σημαίνει δὲ τὸ δυσχεραίνειν καὶ ἀδημονεῖν. τοῦ δὲ ῥηθέντος ἀλύσσω, ἢ τὴν χρῆσιν καὶ τὴν σημασίαν, περὶ τὸ τέλος τῆς Ἰλιάδος ἐστὶν εὑρεῖν. Τὸ δὲ ῥηθὲν ἐκπήδημα τῆς καρδίας, ὑπερβολὴν ἔχει ἐναγωνίου πατάγου, ἢ καρδιωγμοῦ. Τὸ δὲ στηθέων, πληθυντικῶς ἡρωϊκῶς, ὡς ἀλλαχοῦ τῷ αἴαντι, τὰ

περὶ

πρόσωπα. Ἐν δὲ τῷ, προμέει φαίδιμα γυῖα, παρέλκον κεῖται τὸ φαίδιμα, καὶ εἰς οὐδὲν ἀναγκαῖον, ἢ μόνον πρὸς μετρικὴν πλήρωσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι τοῦ φαιδίμου, πρόκειταί τι σεσιγημένον ὄνομα δισύλλαβον, ἐξ οὗ γίνεσθαι δοκεῖ καὶ αὐτὸ κατὰ παραγωγήν, καὶ ὁ φαίδων τὸ κύριον, καὶ ὁ φαιδηρός. ἐξ οὗ κατὰ συγκοπὴν ὁ φαιδρός. καὶ ὁ Φαῖδρος καὶ ἡ Φαίδρα τὰ κύρια. κομματικῶς δ' ἐν τούτοις ὁ γέρων λαλεῖ, ἐγκοπτόμενος ὑπὸ λύπης τὴν τάσιν τοῦ πνεύματος. Ἐν δὲ τῷ, ὅσα πού νυν ἐέλπεται, συστέλλεται τὸ νῦν κατὰ τὸν Ἀπίωνα διὰ τὸ μέτρον. ὡς καὶ ἐν τῷ τοῦ Πατρόκλου ἐπιταφίῳ, ἐπὶ τοῦ, δεῦρό νυν ἢ τρίποδος περιδώμεθον. ὅθεν καὶ ἔστι νοῆσαι, ὡς δίχα τόνου ὀφείλει κεῖσθαι ἡ λέξις, καὶ οὐδὲ ὡς χρονικὸν ἐπίρρημα λαμβάνεσθαι, ἀλλὰ ἀντὶ παραπληρωματικοῦ συνδέσμου. ἀφ' οὗ ἔοικε καὶ τὸ τοίνυν γενέσθαι, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐρρέθη, ἀπὸ τοῦ τοί συντεθειμένον καὶ τοῦ νύν, ὅπερ ταυτόν ἐστι τῷ νύ, ἀντὶ τοῦ δή. τοῦ δὲ τοιούτου νύν, χρῆσις καὶ παρ' Εὐριπίδῃ ἐν τῷ, σῶσόν νυν αὐτόν, μηδ' ἄρα τοῦ πλησίον. καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, ἔρωτι μέν νυν ὅς τις ἀντανίσταται πύκτης ὅπως ἐς χεῖρας, οὐ καλῶς φρονεῖ. Τὸ δὲ κήδεσι καὶ πλειόσι, δύναται καὶ ἐκ περισσοῦ ἔχειν τὸ καί σύνδεσμον. πολλαχοῦ δὲ καὶ τοῦτο γίνεται, ὡς καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, ἐν τῷ, τὰ λαμπρὰ καὶ κατ' ὄμμα καὶ κατὰ φύσιν. ἐκεῖ γὰρ καὶ δίχα τοῦ πρώτου συνδέσμου εὐοδοῦται ὁ λόγος, νοῶν ὅτι τὰ τῇ θέᾳ λαμπρά, καὶ κατὰ φύσιν λαμπρά εἰσι. Τὸ δὲ ἐκ χόλου μεταστρέψει ἦτορ, παραγράφη ἐκ τοῦ, Διὸς ἐτράπετο φρήν, πλὴν ὅσον ἐκεῖ μὲν ἐκ τοῦ φιλεῖν, εἰς τὸ ἔμπαλιν ἡ τροπὴ τῆς φρενός, ἐνταῦθα δὲ ἐκ χόλου εἰς φιλίαν ἡ στροφὴ τῆς ψυχῆς.

Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὰ μὲν τῆς βασιλικῆς λύπης, ἐν οἷς καὶ τὸ τὴν καρδίαν τῶν στηθέων ἐκθρώσκειν, εἰς πάντα μεθελκυσθήσεται ἀγωνιῶντα. τὰ δὲ περὶ Ἕκτορος, παραμυθίαν ποιήσει ἐπὶ ἐχθροῦ ἀπειλαῖς. οἷον ὅτι οὐ τῷ δεῖνι πάντα νοήματα θεὸς ἐκτελέσει, ὅσα που ἐέλπεται, ἀλλά μιν οἴω κήδεσι μοχθήσειν καὶ πλείοσιν, εἴπερ τόδε γένηται. Ὅτι τὸ δραίνειν ἀντὶ τοῦ πράττειν ἐκ τοῦ δρῶ, καθ' ὁμοιότητα τοῦ ῥῶ ῥαίνω, κεῖται ἐνταῦθα ἐν τῷ, ἀλλ' εἴ τι δραίνεις, ἤτοι δρᾷς, ἢ δύνασαι δρᾶν. καὶ σημείωσαι ὅτι ἐκ τούτου ἀδρανής, ὁ μὴ δραίνειν δυνάμενος. καὶ ἀδράνεια, ἡ ἀσθένεια τοῦ δρᾶν. οἱ δὲ παλαιοί, δραίνειν λέγουσι τὸ ἀγρυπνεῖν, ἤγουν ἀργὸν ὕπνου εἶναι καὶ βλέπειν. δρῶ γὰρ τὸ βλέπω καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται. διὸ εἰπὼν ὁ ποιητής, εἴ τι δραίνεις, ἐπάγει. ἐπεὶ οὐδέ σέ γ' ὕπνος ἱκάνει. πολλαὶ δὲ καὶ ἄλλαι παραγωγαὶ διὰ τοῦ αινω ἀπὸ ῥημάτων τῶν μὲν, μιᾷ συλλαβῇ διοικουμένων. τῶν δὲ πλεονοσυλλαβούντων, οἷον. χῶ τὸ χωρῶ, χαίνω. βῶ βαίνω. μῶ, τὸ ὑπὲρ τὸ δέον προθυμοῦμαι, μαίνω. ἀλῶ ἀλαίνω τὸ πλανῶ. ἐξ οὗ καὶ Ἄλαινος ποταμός, ὁ ἐπὶ πολλὴν γῆν ἀλώμενος. ὀργῶ ὀργαίνω. οἷον. οὐ γὰρ ὀργαίνειν καλόν, παρὰ Σοφοκλεῖ. παρ' ᾧ καὶ τό, καὶ γὰρ ἂν πέτρου φύσιν σύ γ' ὀργάνειας. λυσσῶ λυσσαίνω. οἷον. παρὶ λυσσαίνων πάρει. οἰδῶ οἰδαίνω. κρούω κροαίνω, ἀπελεύσει τοῦ υ. Ὅτι ὁ ἐπιμελόμενος φυλακῆς νυκτερινῆς, ἐρεῖ ἂν τό, δεῦρ' ἐς τοὺς φύλακας καταβείομεν, ὄφρα ἴδωμεν, μὴ τοὶ μὲν καμάτῳ ἀδδηκότες ἠδὲ καὶ ὕπνῳ κοιμήσωνται, ἀτὰρ φυλακῆς ἐπὶ πάγχυ λάθωνται. ἔστι δὲ τὸ μὲν ἀδδηκότες ἀντὶ τοῦ κορεσθέντες, ἐπεὶ καὶ ἄδος ὁ κόρος κατὰ τοὺς παλαιούς. ἢ καὶ ἄλλως, ἀηδισθέντες. ὅθεν δὲ ἡ τοιαύτη μετοχή, ἐκεῖθεν καὶ ἀδημονεῖν τὸ ἀλύειν καὶ ἀμηχανεῖν. τὸ δὲ ὕπνῳ, ἀντὶ τοῦ ἀγρυπνίᾳ. πλὴν οὐχ ἁπλῶς οὕτως ὕπνον τὴν ἀγρυπνίαν νοητέον, ἀνόητον γὰρ τοῦτό γε, ἀλλὰ τὸν μὴ παρόντα ὕπνον εἰς ἀγρυπνίαν ληπτέον. διάκειται γάρ τις ἀηδῶς ὕπνῳ, οὐ τῷ παρόντι, ἀλλὰ τῷ ἀπόντι. Οὕτω καὶ ναῦς ποτε λέγεται διὰ κυβερνήτην ὄλλυσθαι, ἀπόντα δηλαδή. Ὅτι Τρῶες μὲν ἀγρυπνοῦσι, μὴ καὶ νύκτωρ φύγωσιν οἱ Ἀχαιοί. αὐτοὶ δὲ ἄϋπνοι μένουσι, μήπως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι οἱ Τρῶες. οὕτω δεινὸν ἡ τοῦ μέλλοντος ἄγνοια. Ὅτι χρήσιμον ἐπὶ φιλικῇ συμπνοίᾳ ῥηθῆναι τό, σοὶ δὲ μάλα ἕψομαι ἐγώ, ποτὶ δ' αὖ καὶ ἐγείρομεν ἄλλους, ἤγουν πρὸς ἡμῖν ὀτρύνουμεν καὶ ἑτέρους. Ὅτι καὶ ἐν τῷ, ἀλλ' εἴ τις καὶ τούσδε μετοιχόμενος καλέσειεν, ἤγουν τὸν Αἴαντα καὶ τὸν Ἰδομενέα, ἢ παρακελευσματικόν ἐστι τὸ εἰ, οἷον, ἀλλ' ἄγε τις καὶ τούσδε καλεσάτω. ἢ ἔλλειψιν ἔπαθεν, ὡς εἴπερ ἔφη. ἤθελον εἴ τις καὶ τούτους ἐκάλεσεν. Ὅτι τὸν μὲν Λοκρὸν Αἴαντα, ταχὺν πολλαχοῦ λέγει. τὸν δὲ Σαλαμίνιον, ἀντίθεον. καὶ ὅτι αἱ νῆες τοῦ μεγάλου Αἴαντος, καὶ τοῦ Ἰδομενέως ἐν ἄκρῳ ἦσαν. καὶ ὡς ὁ ποιητὴς λέγει, ἑκαστάτω τοῦ μέσου. διὸ καὶ ὁ Σοφοκλῆς περὶ Αἴαντός φησιν, ὅτι ἐσχάτην εἶχε τάξιν, ὡς ἀνδρεῖος. καθὰ καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς ἑτέρωθεν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἔοικεν, ἐκ τοῦ ἑκάς ὃ δηλοῖ τὸ πόρρω, γίνεσθαι ἕκαστον τὸ πορρώτατον. ἀπ' αὐτοῦ δὲ τὸ ἑκαστάτω, ἀντὶ τοῦ πορρωτάτω. ὅπερ ἑρμηνεύων ὁ ποιητής, λέγει. οὐδὲ μάλα ἐγγύς. καὶ μή ποτε καὶ τὸ ἕκαστος τὸ ἀντωνυμικόν, τοιαύτην τινὰ ἔχει μέθοδον παραγωγῆς. ἔστι γὰρ εἰπεῖν, ὡς ἡ μὲν μονάς, αὐτὴ ἐφ' ἑαυτῆς μένουσα, καὶ ὡς οἷον στρογγυλουμένη, συνέσταλται. ἡ δὲ δυὰς τολμήσασα, ἑκὰς αὐτῆς γέγονε τῷ μερισμῷ. διὸ καὶ τόλμα λέγεται παρὰ τοῖς σοφοῖς. καὶ διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ τοιούτου ἑκὰς τοῦ δυαδικοῦ, παρῆκται τὸ ἑκάτερος ἐπὶ δύο τινῶν. τῆς δὲ τριάδος καὶ τῶν ἑξῆς ἀριθμῶν ἐπὶ πλέον ἑκὰς ἀποστάντων, τὸ μὲν ἑκάτερος, οὐκέτι χώραν ἐν τούτοις ἔχει. ἐπενοήθη δὲ ὀνομασθῆναι τὸ ἕκαστος. ἀρξάμενον μὲν ἀπὸ τριῶν, συνδιῆκον δὲ τῷ ἀπείρῳ τῶν ἀριθμῶν χύματι. καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον. σαφέστερον δὲ ἄλλως τὴν ὁμηρικὴν περιεργάσασθαι λέξιν, πρωτότυπον μὲν ἐπίρρημα, τὸ ἑκάς. παράγωγον δὲ κατὰ σύγκρισιν ὡς εἰκός, ἑκάτερος. ὑπερθετικὸν δέ, ἑκάστατος. ἐξ οὗ τὸ ἑκαστάτω ἐπίρρημα. Ὅτι ἐν τῷ, ἀλλὰ φίλον περ ἐόντα καὶ αἰδοῖον Μενέλαον νεικέσω οὐδ' ἐπικεύσω. Νέστωρ δὲ τοῦτό φησιν, ἐπάγων καὶ ὅτι νῦν ὤφελε κατὰ πάντας ἀριστῆας πονέεσθαι λισσόμενος, ἐπεὶ χρειὼ ἱκάνεται οὐκέτ' ἀνε-

κτὸς, ἐκεῖνο βούλεται ὁ γέρων, ὅπερ καὶ ὁ βασιλεὺς πρώην ἐς φθάσας τὸν ἀδελφὸν, τὸ πάντας δηλαδὴ κυδαίνειν. οὐ μέρος, καὶ τοὺς ἀριστέας λίσσεσθαι. καὶ τὸ αὐτὸν πονεῖν καὶ συνεργεῖν. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι Ἑλένη μὲν δεινόν τε καὶ αἰδοῖον ἑαυτῇ τὸν Πρίαμον εἶπεν, ἐδεδίει γὰρ αὐτὸν οἷα ξένη, καὶ δεδιέναι τοὺς βασιλεῖς οἷα δεσπότας. Νέστωρ δὲ τὸν βασιλέα οὐ δεινὸν λέγει, ἀλλὰ φίλον, οὐ γὰρ δέδιεν οὐδένα. ὁ γοῦν βασιλεὺς εἰπὼν πρὸ τούτου ὡς ὀτρύνω ἀναστῆναι τὸν Νέστορα, ἐπήγαγεν, αἴκε πίθηται. ἐκείνῳ τὸ πρακτέον ἀναρτῶν, καὶ οὐκ ἐπιτάσσων. αἰδεῖται γὰρ τὴν τοῦ γέροντος ἀρετήν. Τὸ δὲ χρειὼ ἱκάνεται οὐκ ἀνεκτὸς, ποιῶν οὕτω παραφράζει, τοῖον ἄχος βεβίηκεν ἀχαιούς. καὶ πάλιν, μάλα γὰρ μεγάλη χρειὼ βεβίηκεν ἀχαιούς. τὸ δὲ ἀνεκτὸς, ἰωνικῶς ἔχει, ἀντὶ τοῦ ἀνεκτή. καθ' ὁμοιότητα τοῦ, ἡ ἀργός. καὶ τοῦ, ἰατρὸς καὶ μάγος τέχνη, καὶ τοῦ, κλυτὸς ἱπποδάμεια. καὶ τοῦ ἀγγελθεῖσά μοι γενναῖος. καὶ τῶν ὁμοίων. οἷς οὐ μόνον ἀνάλογα τὸ, κοινὸς κλαγγὴ, ἡ κοινή. καὶ μοῖρα διαιρετός. καὶ γυνὴ σιγηλὸς, καὶ μεμπτός. καὶ πημονὴ λαθραῖος. καὶ νόσος ἐπακτός. ἀλλὰ καὶ ἑτεροῖα. ὁποῖον τὸ, τύχη σωτήρ. καὶ, δόκησις ἀγνώς. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ τοῦ γέροντος πρὸς τὸν Μενέλαον, καὶ ἑτέροις ἀξιολόγοις προσαρμόσει ποτὲ, μέμψιν ἐπιδεχομένοις εὐλόγως. οἷον. ἀλλὰ φίλον περ ἐόντα καὶ αἰδοῖον τὸν δεῖνα, νεικέσω εἴπερ μοι νεμεσήσεαι, οὐδ' ἐπικεύσω. ἴσως δὲ καὶ τὰ ἐφεξῆς, ἔστιν ὅτε προσρηθήσεται τὸ, ὡς εὕδει, σοὶ δ' οἴῳ ἐπέτρεψε πονέεσθαι. νῦν ὤφελε πονέεσθαι καὶ ἑξῆς. ἔνθα ὅρα καὶ ὅτι τὸ κοινὸν μὲν, νεικῶ νεικήσω ἐπὶ φιλονεικίας, ὁ ποιητὴς δὲ συνήθως αὐτῷ, νεικέσω φησί. οὗ ἔμπαλιν, καλῶ μὲν καλέσω κοινῶς, ποιητικῶς δὲ καλήσω. ἐρεῖ γοῦν μετ' ὀλίγα, καλήμεναι, οὓς σὺ μεταλλᾷς. ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐ πάνυ προσφυὲς ἐνταῦθα ὡς μηδὲ μικρὸν φανεῖται. χρήσιμον δὲ μάλιστα τὸ Καλήσιος κύριον, ὃ ἐκ τοῦ καλῶ καλήσω ἐφάνη παραχθέν. ἐκ δὲ τοῦ νεικῶ νεικέσω, καὶ ὁ παρ' Ἡσιόδῳ νεικεστήρ. Τὸ δὲ εἴπερ μοι νεμεσήσεαι, παιδεύει μὴ ἁπλῶς, ἀλλ' εὐλαβῶς καὶ μετὰ παραιτήσεως ἐπιβάλλειν ταῖς μέμψεσι, καὶ μάλιστα ταῖς πρὸς τοὺς μείζονας. ἄλλως δὲ εἰπεῖν ἐντελέστερον σημειωτέον ὅτι ὁ συνετώτατος Νέστωρ μέλλων τοῦ Μενελάου καθάψεσθαι, προθύμως ἐλέαινε τὸν λόγον ἐπιεικέσι, φίλον τε ἀποκαλέσας ἐκεῖνον καὶ αἰδοῖον. καὶ πρὸς τὸν βασιλέα δὲ εἰπὼν τὸ, εἴ καί μοι νεμεσήσεαι, οὐκ ἐπικρύψω. ἐν τούτοις δὲ καὶ ἡ αἰτία τῆς μέμψεως λεαίνει τὸ τοῦ λόγου τραχύ. οὐ γὰρ δι' ἑαυτὸν ὁ γέρων, ἀλλὰ διὰ τὸν βασιλέα λαλεῖ. καὶ οὐδὲ τοῦτο ἄνευ λόγου. προστίθησι γὰρ καὶ αἰτίαν τὸ, νῦν ὤφελε κατὰ πάντας ἀριστῆας πονέεσθαι καὶ ἑξῆς. τὸ δὲ πονέεσθαι, κατὰ σχῆμα ἐπιμονῆς δὶς ἐνταῦθα εἴρηται διὰ τὸ τῆς λέξεως καίριον. ἐσχημάτισται δὲ καὶ πρὸς κάλλος ἡ τοιαύτη δίπλωσις ἐν τέλει στίχων κειμένη. κεῖται δὲ καὶ μετ' ὀλίγα ἡ λέξις ἐν τῷ οὐκ ἐθέλει πονέεσθαι.

Ὅτι Νέστορος αἰτιασαμένου τὸν Μενέλαον ὡς ὑπνηλὸν καὶ μὴ ἐθέλοντα πονεῖσθαι, ὁ ἀδελφὸς βασιλεὺς οὔτε καθάπαξ ἐκείνου ὑπεραπολογεῖται, ἵνα μὴ ἀντιβαίνῃ τῷ καὶ φίλῳ καὶ λογιωτάτῳ Νέστορι, οὔτε αὖ ψέγει, φιλάδελφος γάρ ἐστιν ὡς εἰκὸς, ἀλλὰ δεξιῶν τὸν λόγον κιρνᾷ. καὶ τὸ δοκοῦν ἁμάρτημα τοῦ ἀδελφοῦ, εἰς ἐγκώμιον πειθαρχίας ἀντιπεριΐστᾳ. λέγων ὅτι ὁ δοκῶν ἐκείνου ὄκνος, εὐλάβεια ἐστὶ δι' ἐμέ. φησὶ γοῦν. ὦ γέρον, ἄλλοτε μέν σε καὶ αἰτιάασθαι ἄνωγα. πολλάκι γὰρ μεθιεῖ τε, καὶ οὐκ ἐθέλει πονέεσθαι, οὔτ' ὄκνῳ εἴκων, οὔτ' ἀφραδίῃσι νόοιο, ἀλλ' ἐμέ τ' εἰσορόων, καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενος ὁρμήν. νῦν δ' ἐμέο πρότερος ἐπέγρετο, καί μοι ἐπέστη. καὶ ἐγὼ αὐτὸν ὡς νεώτερον προῆκα καλήμεναι, οὓς σὺ μεταλλᾷς, ἤγουν τοὺς ἡμῶν πορρωτέρω σκηνοῦν

Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Ὦ γέρον, ἄλλοτε μέν σε καὶ αἰτιάασθαι ἄνωγα.
Πολλάκι γὰρ μεθιεῖ τε, καὶ οὐκ ἐθέλει πονέεσθαι,
Οὔτ' ὄκνῳ εἴκων, οὔτ' ἀφραδίῃσι νόοιο,
Ἀλλ' ἐμέ τ' εἰσορόων, καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενος ὁρμήν.
Νῦν δ' ἐμέο πρότερος μάλ' ἐπέγρετο, καί μοι ἐπέστη.
Τὸν μὲν ἐγὼ προέηκα καλήμεναι, οὓς σὺ μεταλλᾷς.
Ἀλλ' ἴομεν, κείνους δὲ κιχησόμεθα πρὸ πυλάων
Ἐν φυλάκεσσ'. ἵνα γάρ σφιν ἐπέφραδον ἠγερέεσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Οὕτως οὔτις οἱ νεμεσήσεται, οὐδ' ἀπιθήσει
Ἀργείων, ὅτε κέν τιν' ἐποτρύνῃ, καὶ ἀνώγῃ.
Ὣς εἰπὼν, ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα.
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο φοινικόεσσαν,
Διπλῆν, ἐκταδίην. οὔλη δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ.
Βῆ δ' ἰέναι κατὰ νῆας ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Πρῶτον ἔπειτ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον
Ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Φθεγξάμενος. τὸν δ' αἶψα περὶ φρένας ἤλυθ' ἰωή.

Ἐκ δ' ἦλθε κλισίης, καί σφεας πρὸς μῦθον ἔειπε.
Τίφθ' οὕτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν οἶοι ἀλᾶσθε
Νύκτα δι' ἀμβροσίην, ὅ,τι δὴ χρειὼ τόσον ἵκει;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μὴ νεμέσα. τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἕπευ, ὄφρα καὶ ἄλλον ἐγείρομεν, ὅντ' ἐπέοικε
Βουλὰς βουλεύειν ἢ φευγέμεν, ἠὲ μάχεσθαι.
Ὣς φάθ' ὁ δὲ κλισίηνδε κιὼν πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ποικίλον ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο, βῆ δὲ μετ' αὐτούς.
Βὰν δ' ἐπὶ Τυδείδην Διομήδεα. τὸν δ' ἐκίχανον
Ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης σὺν τεύχεσιν. ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Εὗδον. ὑπὸ κρασὶν δ' ἔχον ἀσπίδας. ἔγχεα δέ σφιν
Ὄρθ' ἐπὶ σαυρωτῆρος ἐλήλατο. τῆλε δὲ χαλκὸς
Λάμφ' ὥς τε στεροπὴ πατρὸς διός. αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Εὗδ', ὑπὸ δ' ἔστρωτο ῥινὸν βοὸς ἀγραύλοιο.
Αὐτὰρ ὑπὸ κράτεσφι τάπης τετάνυστο φαεινός.
Τὸν, παρστὰς ἀνέγειρε γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Λὰξ ποδὶ κινήσας, ὤτρυνέ τε, νείκεσέ τ' ἄντην.
Ἔγρεο Τυδέος υἱέ. τί πάννυχον ὕπνον ἀωτεῖς;
Οὐκ ἀΐεις ὡς Τρῶες ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο
Εἵαται ἄγχι νεῶν; ὀλίγος δ' ἔτι χῶρος ἐρύκει;
Ὣς φάθ', ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλα κραιπνῶς ἀνόρουσε.
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Σχέτλιος ἐσσὶ γεραιέ. σὺ μὲν πόνου οὔποτε λήγεις,
Οὔ νυ καὶ ἄλλοι ἔασι νεώτεροι υἷες ἀχαιῶν,
Οἵ κεν ἔπειτα ἕκαστον ἐγείρειαν βασιλήων
Πάντῃ ἐποιχόμενοι, σὺ δ' ἀμήχανος ἐσσὶ γεραιέ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα φίλος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Εἰσὶ μέν μοι παῖδες ἀμύμονες, εἰσὶ δὲ λαοὶ
Καὶ πολέες. τῶν κέν τις ἐποιχόμενος καλέσειεν.
Ἀλλὰ μάλα μεγάλη χρειὼ βεβίηκεν ἀχαιούς.
Νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς,
Ἢ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος ἀχαιοῖς, ἠὲ βιῶναι.
Ἀλλ' ἴθι νῦν Αἴαντα ταχὺν, καὶ φυλέος υἱὸν
Ἄνστησον. σὺ γάρ ἐσσι νεώτερος, εἴ μ' ἐλεαίρεις.

ται. Καὶ ἱστέον ὅτι περὶ ὁ τόπος οὗτος, αἰτίαν διδάσκει δι' ἣν μαλθακὸς πολεμιστὴς ἐν ἄλλοις λέγεται ὁ Μενέλαος. ἔοικε γὰρ ὡς μεθήμων οὐ πάνυ ὀξυκίνητος εἶναι εἰς μάχας. καὶ ὅτι τὰ ὁμηρικὰ ταῦτα, ῥηθήσεταί ποτε εἰς ἀπολογίαν δοκοῦντος ὄκνου. Τὸ δὲ μεθίει, χρόνος ἐστὶν ἀντὶ χρόνου, ἤγουν παρατατικὸς, ἀντὶ ἐνεστῶτος τοῦ μεθίησιν. ἐξ οὗ καὶ μεθήμων ὁ ἀμελητής. Τὸ δὲ ὄκνῳ εἴκων, ἀστείως εἴρηται. ὡς τοῦ ὀκνοῦντος, δουλευομένου τρόπον τινὰ τῷ ὄκνῳ. ἔνθα καὶ ὅρα ὡς γνωματεύει ὁ ποιητὴς, ὅτι τὸ μὴ ἐθέλειν πονεῖσθαι, ἢ διὰ ὄκνον ἐγγίνεται, ἢ διὰ ἀφροσύνην, ὃ δηλοῦται διὰ τοῦ ἀφραδίησιν. Τὸ δὲ ἐπέστη, ἀντὶ τοῦ ἐπάνω μου ἔστη. παρὰ δέ γε τοῖς μεθ' Ὅμηρον, καὶ ἐπιμελεῖσθαι ἡ λέξις δηλοῖ. οὕτω γάρ τις ἔργοις ἐφεστάναι λέγεται. Τοῦ δὲ καλήμεναι ποιητικοῦ ῥήματος τὸ θέμα, ἢ καλαίνω ἐστὶν, ἢ κάλημι. ἵνα ὡς ἐκ τοῦ τιθῶ τίθημι τὸ τιθήμεναι, οὕτως εἴη καὶ ἐκ τοῦ καλῶ κάλημι, τὸ καλήμεναι. Ὅτι τὸ ἴομεν, ἐν ἄλλοις ἐκτεῖνον τὴν ἀρχουσαν κατὰ τὸ τίομεν, ἐνταῦθα συστέλλει αὐτὴν, ἐν τῷ, ἀλλ' ἴομεν, κείνους δὲ κιχησόμεθα πρὸ πυλάων. Ὅτι τὸ ἵνα, οὐ μόνον αἰτιολογικὸν δηλοῖ σύνδεσμον, ἔτι δὲ καὶ ἐνδιαστικὸν, ὡς ἐν τῷ, ἵνα μὴ ῥέξωμεν ὧδε, ἀντὶ τοῦ ἐὰν μὴ ῥέξωμεν οὕτως, ἀλλὰ καὶ ἐπίρρημα τόπου δηλωτικόν. τοῦτο δὲ διχῶς. οὐ γὰρ μόνον τὸ ὅπου κοινότερον, ἀλλὰ καὶ ἀσυνηθέστερον τὸ ἐκεῖ. φησὶ γοῦν ἐνταῦθα, ἵνα γάρ σφισιν ἐπέφραδον ἠγερέεσθαι. ἀντὶ τοῦ ἐκεῖ αὐτοῖς εἶπον συναχθῆναι. Ὅρα δὲ καὶ τὸ ἠγερέεσθαι, ἀπὸ ἐνεστῶτος τοῦ ἠγερῶ. αὐτὸς δέ γε ἀπὸ μέλλοντος παρῆκται τοῦ ἀγερῶ, αὐξηθέντος. ὡς τὸ ἀπύω, ἠπύω. πολλοὶ δὲ καὶ ἕτεροι ἐνεστῶτες, οἱ μὲν οὕτως, οἱ δὲ ἄλλως αὔξονται. ὡς καὶ τὸ εἰλῶ τὸ καταλιμπάνω. καὶ εἰρωτῶ, καὶ ἠλάσκω. καὶ ὡρῶ τὸ φυλάσσω, καὶ ἄλλα τοιαῦτα θέματα. Ὅτι πειθὼ συμβουλευτικὴν δηλοῖ τὸ, οὕτως οὔτις οἱ νεμεσήσεται, οὐδ' ἀπιθήσει, ὅτε κέν τινα ἐποτρύνῃ καὶ ἀνώγῃ. Νέστωρ δὲ τοῦτο φησὶ περὶ Μενελάου, μαθὼν ὡς αὐτὸς ἐκεῖνος πονεῖται καλέσων τοὺς ἀρίστους. οἱ οὐ νεμεσήσουσι μὲν τῷ Μενελάῳ, οἷα εὐλόγως πονουμένῳ εἰ καὶ παρὰ καιρούς. οὐκ ἀπειθήσουσι δὲ ὡς βασιλεῖ ὄντι. ὅτι δὲ τὸ ἀπιθεῖν

ἀεὶ δηλαδὴ τοῦ ι παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἔχει τὴν παραλήγουσαν, τρίμαχος δῆλον γίνεται. Ὅτι ὁ Νέστωρ νυκτὸς ἐγερθεὶς ὡς ὁ βασιλεὺς ἠθέλησεν, ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα καὶ ἑξῆς. ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο, ὅ ἐστι περόναις ἤγουν κομβίοις συνέδησε, φοινικόεσσαν, διπλῆν. ἐκταδίην, ἤτοι ὡς εἰπεῖν ποδηνεκῆ καὶ αὐτήν, ὁποῖος καὶ ὁ παρ' Ἡσιόδῳ τερμιόεις χιτών. οὔλη δ' ἐπενήνοθε λάχνη, ὅ ἐστιν ἐπὶ τῶν δασύτης τριχώδης. χειρίζεται δὲ καὶ δόρυ ὁ γέρων εἰς μηδὲν δέον, οἷα πάλαι ποτὲ πολεμικός, καὶ μὴ ἔχων ἀτρεμαθεῖν τὸ ἐθάς εἶναι. φησὶ γάρ. εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος καὶ ἑξῆς. καὶ ὅρα κἀνταῦθα ὡς μανδυοειδὴς ἡ χλαῖνα, καθὰ δηλοῖ τὸ ἐπερονήσατο. καὶ ὅτι ἀνέκαθεν τὰ φοινικᾶ τοῖς βασιλεῦσιν ἐπέπρεπεν. τὸ δὲ ἐπενήνοθεν, ὅτι κεῖταί ποτε καὶ ἀντὶ τοῦ ἐπέθεε καὶ ἐπέτρεχε, καὶ ἐν τῇ β' τῆς Ἰλιάδος ἀκριβῶς εἴρηται. ἔνθα σημείωσαι ὡς ἀγχιστέρα ἐστὶ καὶ τῆς οὔλης ταύτης λάχνης, ἡ ἐκεῖ ψεδνὴ τοῦ Θερσίτου λάχνη. τὸ δὲ οὔλη, βαρύνεται, ἀπὸ τοῦ οὖλος λόγῳ τοιῷδε κατὰ Ἀπίωνα καὶ Ἡρόδωρον. τὰ εἰς λος δισύλλαβα μὴ ἔχοντα πρὸ τοῦ λ' ἄλλο σύμφωνον, τῶν ὁ δὲ παραληγόμενα, ἢ μόνῳ ἢ ἐν διφθόγγῳ, βαρύνεται. οἷον πόλος, στόλος, δοῦλος, κοῖλος. οὕτω καὶ οὖλος, ἐξ οὗ καὶ τό, οὔλη δ' ἐπενήνοθε λάχνη, καὶ οὐχ ὡς ἡ κοινὴ συνήθεια, οὐλὸς ἄνθρωπος καὶ οὐλὴ κόμη. τὸ μοχλός, ἔχει πρὸ τοῦ λ' ἄλλο σύμφωνον. τὸ θολὸς ἐπὶ σηπίας, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ θόλου τοῦ ἐπὶ κτισμάτων, ὀξύνεται. καὶ οὕτω μὲν οἱ ῥηθέντες σοφοί. Λάχνη δέ ἐστιν, οὐκ αὐτόχρημα θρίξ, ἀλλὰ τρίχωσις, παρὰ τὸ λαχαίνεσθαι ὡς ἀλλαχοῦ ἐγράφη. ὁποία καὶ ἡ τοῦ Θερσίτου ἦν. Λάχνην δὲ ἔχει καὶ ἡ ἀλώπηξ καὶ τὰ τοιαῦτα ζῷα. Ὅτι τὴν συνήθη ποικιλίαν, καὶ ἐν ταῖς κατὰ τὴν ῥαψῳδίαν ταύτην ἐγέρσεσι τῶν ἡρώων τηρεῖ Ὅμηρος, ἐκκλίνων κἀνταῦθα τὸ ὁμοειδές. καὶ τοὺς μὲν δύο μεγάλους βασιλεῖς, οἴκοθεν ὀτρυνομένους ποιεῖ. καὶ προεγερθέντα οὐ τὸν εὐρυκρείοντα, ἀλλὰ τὸν μικρὸν αὐτόν. τὸν δὲ Νέστορα, ἔοικεν ὁ τῶν τοῦ βασιλέως ποδῶν κτύπος ἐξεγεῖραι, μὴ δὲ ὑπνοῦντα ἴσως ὡς καὶ προερρέθη. Τὸν δὲ Ὀδυσσέα ἔσω κλισίης ὑπνοῦντα, ὁ Νέστωρ ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε φθεγξάμενος. ὁ δ' αὐτὸς καὶ τὸν Διομήδην, πλὴν οὐ φθεγξάμενος, λὰξ δὲ ποδὶ κινήσας. τοὺς δὲ ἄλλους, ἕτεροι ὡς δηλωθήσεται. ὁ δὲ βασιλεὺς μόνον ἐγείρας τὸν Νέστορα, οὐκέτι πονεῖται, ἀλλὰ ἕπεται. οὕτω δὲ καὶ τὰ φορήματα τῶν ῥηθέντων ἡρώων ἔχει ποικιλίαν γραφικήν. ὁ μὲν γὰρ βασιλεύς, δαφοινὸν δέρμα λέοντος μεγάλου περιέθετο. οὕτω δὲ καὶ Διομήδης. ἐκεῖνος μέντοι καὶ ἔγχος εἷλε. Μενέλαος δέ, παρδαλέῃ καλύπτει τὸ μετάφρενον, καὶ στεφάνην ἔχει περὶ τὴν κεφαλήν, καὶ δόρυ ἐν τῇ χειρί. Νέστωρ δέ, ἔχει μὲν περὶ αὐτὸν κείμενα τὰ ὅπλα ἐν τῷ καθεύδειν, ἀνεγερθεὶς δέ, χλαῖναν περονᾶται τὴν ῥηθεῖσαν, καὶ ἔγχος λαμβάνει. Ὀδυσσεὺς δὲ ποικίλον ἀμφ' ὤμοισι σάκος ἔθετο. Αἴαντα δὲ καὶ μέγητα, οὐ λέγει πῶς ἐσκευάσθησαν, ἀλλ' ἁπλῶς οὕτω φησίν, ὡς Διομήδης ἀναστήσας ἦγεν αὐτούς, μὴ θέλων ἐνδιατρίβειν οἷς οὐ πάνυ τι ἦν ἀναγκαῖον. τὸ πᾶν γὰρ εἰπεῖν. τῶν μὲν βασιλέων δέεται ὁ ποιητὴς ἄρτι, ἐφ' ᾧ δι' αὐτῶν ἀγεῖραι σύγκλητον. τοῦ δὲ Νέστορος, ἵνα τι συμβουλεύσῃ ἀγαθόν. Ὀδυσσέως δὲ καὶ Διομήδους, ἵνα σκοποὶ γένωνται ὡς ῥηθήσεται. διὸ τούτων καὶ μόνων πλείω λόγον θέμενος, τῶν λοιπῶν οὐχ οὕτως ἐπέστραπται. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι προσπαθῶς ἔχων τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ Νέστορι ὁ ποιητής, οἷς μὲν αὐτοὶ ποιοῦσι, πλείω χαρίζεται λόγον ἐνταῦθα. τοῖς δὲ τοῦ Διομήδους ἐπιτρέχει, ἐπὶ κεφαλαίου λέγων αὐτά, καὶ μηδέν τι ἐπισημαινόμενος περὶ ὧν ἐκεῖνος ἀνίστησι. τὰ δὲ κατὰ τὸν Μενέλαον, παντὴ σιωπᾷ, ὡς δηλωθήσεται. ἤρκεσε γὰρ σεμνῦναι αὐτὸν τῷ προεγερθῆναι τοῦ ἀδελφοῦ κατὰ τὴν ἐγρήγορσιν. ὅθεν Αἴαντος καὶ Ἰδομενέως οὓς ἀνέστησεν ὁ Μενέλαος, εἰς τοσοῦτον ὁ ποιητὴς μέμνηται, ὥς τι ἀορίστως μνησθῆναι αὐτῶν, ἐν τῷ, οἱ δὲ βασιλεῖς ἕποντο, ὅσοι κεκλήατο βουλήν. οἷς καὶ ὁ Αἴας καὶ ὁ Ἰδομενεὺς νοοῦνται συνεισαγόμενοι. Ὅτι περίφρασις τοῦ ἤκουσε, τὸ περιῆλθε τὰς φρένας ἡ φωνή, ὡς δηλοῖ τό, τὸν δ' αἶψα περὶ φρένας ἤλυθ' ἰωή, ἀντὶ τοῦ ταχὺ ἤκουσεν. ἔστι δὲ ἰωή, ἡ φωνή, τουτέστιν ὁ προφορικὸς λόγος ὁ τοῦ στόματος προϊών. δοκεῖ δ' ἡ λέξις κεῖσθαι καὶ ἐπὶ ἁπλῶς ἤχου. ὅθεν ἐν Ὀδυσσείᾳ ἰωγή, ἔνθα ἡ τοῦ ἀνέμου ἰωὴ ἄγνυται, ἤτοι κλᾶται. ὡς δὲ καὶ ἴαν οἱ παλαιοί φασι τὴν ἐνταῦθα ἰωήν, δηλοῦσιν οἱ τὸν Λοξίαν οὕτω καλεῖσθαι εἰπόντες, παρὰ τὸ λοξὴν ἴαν ὅ ἐστι φωνὴν πέμπειν. ὅτι ἀνάκρισις νυκτερινῆς ὁδοῦ στρατιωτικῆς τό, τίφθ' οὕτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν οἶοι ἀλᾶσθε, νύκτα δι' ἀμβροσίην; ὅ, τι δὴ χρειὼ τόσον ἵκει; τουτέστι τί δή ποτε τοσοῦτον χρεία κατείληφεν. ὁ δὲ πάσχων μέμψιν ἐφ' οἷς ἄκων μέν, ἀναγκαίως δὲ ὀχλεῖ, προσφυῶς ἂν ἐροίη τό, μὴ νεμέσα. τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς, συνετοῦ καὶ ῥητορικοῦ ἀνδρὸς δήλωσις, τό, ὅν ἐπέοικε βουλὰς βουλεύειν, ποιεῖν τόδε, ἢ τόδε. οἷον ἢ φευγέμεν, ἠὲ μάχεσθαι. βαρυνομένης δὲ ψυχῆς προθεῖναι τὸ φυγεῖν τοῦ μάχεσθαι, οἷα τῶν Ἀχαιῶν πρὸς τῇ φυγῇ ὄντων.

Ὅτι τοῦ Ὀδυσσέως σάκος, ὡς ἐρρέθη, ἀμφ' ὤμοισι θεμένου ἐν τῇ νυκτεγερσίᾳ, φασὶ δειλίας εἶναι δεῖγμα καὶ τοῦτο. ἀντὶ γάρ φασι σάκος ἀμφ' ὤμοισιν ἔθετο καὶ οὐ δόρυ εἷλε, λύουσι δὲ τοῦτο πάνυ ἀστείως

Ὣς φάθ', ὁ δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἑέσσατο δέρμα λέοντος
Αἴθωνος, μεγάλοιο, ποδηνεκές, εἵλετο δ' ἔγχος,
Βῆ δ' ἰέναι. τοὺς δ' ἔνθεν ἀναστήσας ἄγεν ἥρως.
Οἱ δ' ὅτε δὴ φυλάκεσσιν ἐν ἀγρομένοισι γένοντο,
Οὐδὲ μὲν εὕδοντας φυλάκων ἡγήτορας εὗρον,

οἱ δὲ

Ἀλλ' ἐγρηγορτὶ σὺν τεύχεσιν εἵατο πάντες.
Ὡς δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσωρήσονται ἐν αὐλῇ,
Θηρὸς ἀκούσαντες κρατερόφρονος, ὅς τε καθ' ὕλην
Ἔρχηται δι' ὄρεσφι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ἐπ' αὐτῷ
Ἀνδρῶν, ἠδὲ κυνῶν, ἀπὸ δέ σφισιν ὕπνος ὄλωλεν,
Ὣς τῶν, νήδυμος ὕπνος ἀπὸ βλεφάροιιν ὀλώλει,
Νύκτα φυλασσομένοισι κακήν. πεδίονδε γὰρ αἰεὶ
Τετράφαθ', ὁππότ' ἐπὶ Τρώων ἀΐοιεν ἰόντων.
Τοὺς δ' ὁ γέρων γήθησεν ἰδὼν, θάρσυνέ τε μύθῳ.
Καί σφεας φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Οὕτω νῦν φίλα τέκνα φυλάσσετε, μηδέ τιν' ὕπνος
Αἱρείτω, μὴ χάρμα γενώμεθα δυσμενέεσσιν.

οἱ σοφοί, λέγοντες, ὅτι Νέστορος εἰπόντος χρῆναι καὶ ἄλλον ἐγεῖραι, ὃς βουλεύσεται, ἢ φεύγειν ὡς εἴρηται ἢ μάχεσθαι, καὶ οὕτω δειλανδρεῖν φαινομένου, Ὀδυσσεὺς σιωπωμένῃ ὑποκρίσει χρᾶται συμβολικῶς πρὸς αὐτόν. μονονουχὶ λέγων, ὡς μενετέον καὶ μαχητέον, ἀλλ' οὐ φευκτέον. δόρυ μὲν γάρ τινες φέρουσι καὶ μὴ μαχόμενοι, ὡς καὶ ὁ τῆς Ὀδυσσείας δηλοῖ Τηλέμαχος, καὶ ὁ ἐκεῖ Μέντης. ἀσπὶς δὲ, μενόντων ἐστὶ καὶ μαχομένων. οὕτω ποτὲ καὶ Ἐφεσίων στασιαζόντων περὶ χρημάτων, παρελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν Ἡράκλειτος, καὶ ἐπιπάσας κύλικι ἄλφιτα, ἐξέπιε τὸν κυκεῶνα. σιωπῶσαν παραίνεσιν ἐκθεὶς, καὶ διδάξας ὡς δεῖ ζηλοῦν τὴν αὐτάρκειαν. καὶ οὕτω μὲν οἱ τοιοῦτοι σοφοί. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλως τὸ ποιηθὲν ἴδιον τῆς Ὁμήρου ποικίλης τέχνης, τοὺς μὲν ἄλλους τῶν ἡρώων σκεπάσαντος ἑτέρως πολυειδῶς ὡς δεδήλωται, τὸν δὲ Ὀδυσσέα τῇ ἀσπίδι. ὅς γε οὐδὲ τὸ ἀφυπνίζειν αὐτοὺς καθ' ἕνα τινὰ τρόπον, ἀλλὰ κατὰ διαφόρους πεποίηκεν, ὡς καὶ τοῦτο εἴρηται. Ὅτι καὶ ὁ Διομήδης ἐκτὸς τῆς κλισίης αἴθριος δηλαδὴ κοιμώμενος ἐπὶ ῥινοῦ βοός. καὶ οἱ αὐτοῦ δὲ ἑταῖροι, ἐν ὑπαίθρῳ ἐκοιμῶντο κύκλῳ αὐτοῦ. στρατιωτικὸν γὰρ τὸ αἰθριοκοιτεῖν, ὑπὸ δὲ ταῖς κεφαλαῖς εἶχον ἀσπίδας, τοῖς αὐτοῖς δηλαδὴ ὅπλοις εἴς πόλεμόν τε ἀποχρώμενοι καὶ εἰς ἀνάπαυσιν. τοῦ Διομήδους μέντοι ὡς ἐξαίρετον τοῦτο, τὸ ὑπὸ τῇ κεφαλῇ τάπητα ἔχειν. ἵνα κἂν γοῦν ἡ κεφαλὴ ἐν ἁπαλῷ μένῃ. φράζει δ' ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς οὕτω. τὸν δ' ἐκίχανον ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης σὺν τεύχεσιν, οἷα μὴ χειμερίου ὄντος ὡς πολλαχοῦ φαίνεται τοῦ καιροῦ. ἀμφὶ δ' ἑταῖροι εὗδον, ὑπὸ κρασὶ δ' ἔχον ἀσπίδας. ἔγχεα δέ σφιν ὄρθ' ἐπὶ σαυρωτῆρος ἐλήλατο, τῆλε δὲ χαλκὸς λάμφ' ὥς τε στεροπὴ Διός. τῷ σκιάζοντι τῆς νυκτὸς ἀντιπεριϊσταμένη. αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως, εὗδ' ὑπὸ δ' ἔστρωτο ῥινὸν βοὸς ἀγραύλοιο. αὐτὰρ ὑπὸ κράτεσφι τάπης τετάνυστο φαεινός. φοβερὸν δέ φασιν ἐνταῦθα σχῆμα, οὕτως οἱ ἑταῖροι τρόπον τινὰ περιχαρακοῦσι τὸν ἡγεμόνα. δηλοῖ δὲ τοῦτο καὶ τὴν εἰς μάχην αὐτῶν ἑτοιμότητα. διὸ τοὺς Θρᾶκας μετ' ὀλίγα σκώπτων, ἐκ τοῦ ἐναντίου τὰ ὅπλα φησὶν ἐπὶ χθονὶ αὐτοῖς κεῖσθαι εὖ κατὰ κόσμον, ὡς οἷον συμπεπτωκότα τοῖς ἀναπίπτουσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἐπὶ σαυρωτήρων ὀρθὰ πεπηγέναι τὰ ὅπλα, ἐξεκόπη χρόνοις πολλοῖς ὕστερον, ἔγχους νύκτωρ καταπεσόντος, καὶ θόρυβον πολὺν στρατῷ τινι ἐμποιήσαντος. σαυρωτὴρ δέ ἐστι σιδήριον κοῖλον ἐξ ἄκρου ὀξὺ, ᾧ ἐντιθέμενον τὸ ὀπίσω ἄκρον τοῦ δόρατος, ὀρθὸν αὐτὸ κατὰ σκόλοπα, ἤγουν σταυρὸν ἑστάναι ποιεῖ πηγνύμενον κατὰ γῆς, ὅθεν καὶ τὴν κλῆσιν ἔχει, ὡς οἷα σταυρωτὴρ δόρατος. οἱ δὲ παλαιοὶ οὕτω συντομώτερον γράφουσι, σαυρωτὴρ, τὸ ἐν τῷ ἑτέρῳ ἄκρῳ τοῦ δόρατος ἔσχατον ὀπίσθιον σιδήρεον κέντρον. ὁ δὲ σαυρωτὴρ καλεῖται παρ' Ὁμήρῳ καὶ οὐρίαχος, ὡς εἴ τις εἴποι τὸ οὐραῖον καὶ ἄκρον τοῦ δόρατος, οὗ παραγωγὴ, ὁμοία τῷ νηπίαχος. ἢ καὶ ἄλλως οὐρίαχος, ἐξ οὗ ὀρούει ἰαχὴ, ἐάν τις ὡς εἰκὸς ὑπ' αὐτοῦ βληθείη ποτέ. παρὰ δὲ ἑτέροις, καὶ κρόσφος καλεῖται, ἢ γρόσφος διὰ τοῦ γ. εἰ καὶ ἡ πλείων χρῆσις, ἑλεπόλεως εἶδος εἶδε τὸν γρόσφον. ἔτι δὲ, καὶ στύραξ ὁ σαυρωτὴρ ὀνομάζεται. ἐφ' οὗ δηλαδή ἐστι τὸ δόρυ στῆναι, οἱονεὶ στήραξ καὶ κατὰ τροπὴν στύραξ. ὥσπερ καὶ στῶ στήσω, στῆλος καὶ στύλος. χρῆσις τούτου καὶ παρὰ Θουκυδίδῃ εἰπόντι, κλεῖσαί τινα τὴν πύλην ἐν Πλαταιαῖς, ἀκοντίου στυρακίῳ. Ὅτι δὲ τῷ εἰρημένῳ στύρακι ἀντίκειται κατὰ θάτερον μέρος τοῦ δόρατος, ὁ καὶ παρ' Ὁμήρῳ πόρκης, περὶ οὗ ἐρρέθη ἑτέρωθι πλατύτερον, δηλοῖ καὶ ὁ γράψας οὕτω, πόρκης, ἐπιδορατίδος δακτύλιος. ἀφ' οὗ καὶ τὰ στρογγύλα καὶ κρικώδη, πορκώδη λέγεται. καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον. Τὸ δὲ ἐπὶ σαυρωτῆρος, προσηγορικῷ λόγῳ, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ σαυρωτήρων. οὐ γὰρ εἷς ἅπασιν ἦν σαυρωτήρ. ἢ προσληπτέον τῇ ἐννοίᾳ ἔξωθεν, τὸ ἕκαστον. ἵνα λέγῃ ὅτι τὰ ἔγχεα ὀρθὰ ἕκαστον ἐπὶ σαυρωτῆρος ἐλήλατο. Τὸ δὲ ἐλήλατο, δηλοῖ μὲν τὸ ἐπεπήγει. καὶ ἔστιν ἡ λέξις σύστοιχος τῷ, τεῖχος ἤλασε, πυργηδὸν γάρ οἷον καὶ τὸ ὀρθὸν ἔγχος ἀνέστηκε. καὶ ἄλλως δὲ τὸ ἐλᾶν ἐνταῦθα, τὴν εἰς ὕψος ἀνάτασιν δηλοῖ, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ἐλάτης τοῦ φυτοῦ. ἡ δὲ λαμπηδὼν τῆς αἰχμῆς, ἀρετὴν δηλοῖ ὅπλου. διὸ ἐπιμελητέα ἦν τοῖς ἥρωσι καὶ ἡ τῶν ὅπλων σμῆξις, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ, θωρήκων τε νεοσμήκτων. τοῦτο δὲ συντελεῖ καὶ εἰς γνῶσιν τοῦ πυρὸς, ὅπερ ἐν τοῖς φθάσασιν ἐκ τῶν ὅπλων τοῦ Διομήδους ἀνήπτετο. εἰ γὰρ ὡς ἀστραπὴ τῆλε ὁ χαλκὸς τοῦ ἔγχους ἔλαμπε, τοιοῦτόν τι καὶ τὸ ἐκεῖ δαιόμενον πῦρ νοηθήσεται. Τὸ δὲ στρῶμα τοῦ βοὸς, εὐνὴ οὐ μαλακὴ κατὰ τὰς ἤδη ῥηθείσας

γεροντικάς. ἀλλὰ νέῳ ἥρωϊ στρατιώτῃ πρέπουσα. εἰ δ᾽ οἱ ἐν Ὀδυσσείᾳ μνηστῆρες ἐπικάθηνται μόνον βοῶν ῥινοῖς, ἄλλως ἁπαλῶς εὕδοντες, τρυφῆς ἐκεῖνα παίγνια. ταῦτα δὲ, σπουδαίας μάχης σκευαί. Ἀγραύλου δὲ βοὸς τὸ δέρμα, ὅτι τε ὡς εἰκὸς ἀπὸ λείας περιόδευσαι, καὶ εἰς ἔνδειξιν τοῦ καὶ στερρῶς ἔχειν διὰ τὴν ἀπὸ γυμνασίας πυκνότητα. Ἐν τούτοις δὲ ὅρα καὶ ὅτι ἀμφιβολίας σχῆμά ἐστιν ἐν τῷ τὸν Διομήδην ἐκτὸς εἶναι κλισίης σὺν τεύχεσιν, ἄδηλον γὰρ, εἴτε παράκειται αὐτῷ τὰ ὅπλα, εἴτε ἐνδέδυται αὐτά. καὶ ὅτι εἰπὼν περὶ τῶν ἀμφὶ τὸν Διομήδην, ὡς ὑπὸ κρασὶν εἶχον ἀσπίδας, ἐπὶ Διομήδους φησὶν ὑπὸ κρατὸς δὲ τάπης τετάνυστο. καὶ ἐπλήθυνε καθὰ πρὸ ὀλίγου ἡρωϊκὰ στήθη ἐν τῷ, κραδίη ἔξω στηθέων. καὶ ἀλλαχοῦ τῷ Αἴαντι τὰ πρόσωπα. διὰ μεγέθους μεγαλοπρέπειαν. οὕτω καὶ τῷ Διομήδει τὴν κεφαλήν. ὅθεν καὶ τετανύσθαι φησὶ τὸν τάπητα συμμετρούμενον τῷ πλάτει τῆς κεφαλῆς. Ἐν τούτοις δ᾽ ὅρα καὶ τὴν ὑπὸ πρόθεσιν συνήθως τῷ ποιητῇ, συντασσομένην δοτικαῖς. φαεινὸς δὲ ὁ ῥηθεὶς τάπης, ἐπείπερ χρὴ λαμπρὸν αὐτὸν εἶναι τῷ ἥρωϊ. ὅπερ οὐ τρυφὴν κατηγορεῖ, ἀλλὰ μεγαλοπρεπές τι καὶ αὐτὸ ὑποδηλοῖ. Σημείωσαι δ᾽ ὅτι ὁ τάπης καὶ νῦν ἐπὶ προσκεφαλαίου ἐλήφθη. ὅλως δὲ οἱ τάπητες δοκοῦσιν ὑποκεῖσθαι τοῖς ἀνακεκλιμένοις. ὅθεν καὶ ἡ λέξις παρὰ τὸ πατεῖσθαι παρῆκται. πάτης γάρ τις ὁ τάπης ἐστὶ κατὰ μετάθεσιν, ὁποίαν πάσχει καὶ ὁ ταπεινὸς ἐκ τοῦ πάτου παραγόμενος. Ὅτι τὸν Διομήδην κοιμώμενον βαθὺν ὕπνον διὰ τοὺς μεθ᾽ ἡμέραν κόπους, παραστὰς ὁ Νέστωρ ἀνήγειρε λὰξ ποδὶ κινήσας, ὤτρυνέ τε, νείκεσέ τ᾽ ἄντην, ὅ ἐστιν ἐφιλονείκησεν ἀντικρὺ, καὶ ὅ φασι κατὰ πρόσωπον. ἔγρεο Τυδέος υἱὲ, τί πάννυχον ὕπνον ἀωτεῖς. ὃ δὴ ῥαθύμῳ ἀνδρὶ ἐπιλεχθήσεται. ὁ δ᾽ ἐξ ὕπνου μάλα κραιπνῶς ἀνώρουσεν. οὐκ ἔχων εἰπεῖν παροιμιακῶς καὶ αὐτὸς τὸ, ὡς τοὐχ ὕπνῳ γ᾽ εὕδοντά μ᾽ ἐξεγείρετε, ὃ κεῖται παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ.

Καὶ ὅρα ὅτι λείπει κἀνταῦθα λέξις. τὸ γὰρ πληρέστατον οὕτως ἂν ἦν. ὤτρυνεν εἰπών. ἔγρεο Τυδέος υἱέ. λὰξ δ᾽ κινεῖ ὁ γέρων τὸν ἥρωα, ὀνειδίζων τρόπον τινὰ τὸ ἀφυλάκτως ὑπνοῦν. καὶ ὡς ἐντεῦθεν, οὕτως ἂν αὐτῷ εἰ καὶ πολέμιος ἐπιστὰς, αὐτὸν ἔβλαψεν. Ἔστι δὲ τὸ λὰξ, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ ποιότητος ἐπίρρημα, καὶ δηλοῖ τὸ ληκτικῶς, ἤγουν τῷ λήγοντι μέρει τοῦ ποδὸς, ὅ ἐστι τοῖς δακτύλοις, ἢ καὶ τῷ πέλματι. καὶ ἔστι τὸ, ποδὶ, ἐφερμηνευτικὸν τοῦ λὰξ, τεθὲν πρὸς πλείω σαφήνειαν. Ὡς δὲ ἐκ τοῦ λήγω λήξω, λὴξ καὶ λὰξ, καθὰ καὶ προδεδήλωται, οὕτω καὶ ποὺς ἀπὸ τοῦ παύσω. ταυτὸν δὲ λήξω καὶ παύσω εἰπεῖν. ἄλλως μέντοι ἤρκει πρὸς αὐτοτελῆ ἔννοιαν καὶ μόνον τὸ λάξ. ὡς δηλοῖ τὸ, λὰξ ἔνθορ᾽ ἀφραδίῃσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ λὰξ κινήσας, παρήγαγεν ἐν τῇ τραγῳδίᾳ τὸ λαξπάτητον. δι᾽ οὗ, λαξπάτητον ἀντ᾽ ἔπων χαράν. ὡς ταυτὸν ὂν εἰπεῖν, λὰξ κινῆσαι, καὶ λὰξ πατῆσαι. περὶ οὗ καὶ αὐτοῦ προείρηται. ἔστι δὲ καὶ ἄλλως, λὰξ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἀντὶ τοῦ τῷ ὑποκάτω μέρει τῶν τοῦ ποδὸς δακτύλων. καθ᾽ ἑτέρους δὲ τὸ, μόνῳ τῷ μεγάλῳ δακτύλῳ τοῦ ποδός. Τὸ δὲ ἀωτεῖς, τί τε δηλοῖ, καὶ ὅπως ἐτυμολογεῖται, καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν ἀκριβέστερον εἴρηται. νῦν δὲ ῥητέον ἐπιτόμως, ὅτι τῷ ἀωτεῖν οὐκ ἔγκειται τὸ ὡς ὠτὸς κατά τινας, διὰ τὸ τοὺς κοιμωμένους μὴ χρῆσθαι ὠτίοις εἰς ἀκοὴν, ἀλλὰ τὸ ἄωτον ὅπερ ἐστὶν ἄνθος, ἵνα ᾖ ἀωτεῖν ὕπνον, τὸ ἀπανθίζειν. τοῦτο δὲ, διὰ τὸ καθ᾽ ὕπνον ἡδὺ, καὶ δι᾽ οὗ ἀνθηρόν. αὐτὸ δὲ, διὰ τὸ δοκεῖν ἀνθεῖν καθ᾽ ὑγίειαν τοὺς πάννυχον ὕπνον εὕδοντας. ὡς ὅ γε μὴ τοιοῦτος ὕπνος, ἀλλὰ περικεκομμένος καὶ ἔμφροντις, οὐκ ἂν ἀωτεῖσθαι κυρίως λέγοιτο. καὶ οὕτω μὲν ὁ γέρων Νέστωρ πρὸς τὸν Διομήδην. ἐκεῖνος δὲ ταχὺ, καθὰ ἐρρέθη, ἀναπηδήσας ὡς ἔπρεπε φησὶν ἅπερ ἁρμόττει παντὶ φερεπόνῳ γέροντι. σχέτλιός ἐσσι γεραιέ. σὺ μὲν πόνου οὔποτε λήγεις. ὅπερ παραφράζων κατωτέρω φησὶ, σὺ δ᾽ ἀμήχανός ἐσσι γεραιὲ, ὅ ἐστιν ἀνίκητος, ἀνένδοτος, καθ᾽ οὗ οὐκ ἔστι τι μηχανήσασθαι. ταῦτα δὲ λέγει μὲν ὁ Διομήδης ἀληθῶς, τοιοῦτος γὰρ ὁ Νέστωρ. κατὰ δὲ τοὺς παλαιοὺς, εἰώθασι καὶ ἄλλως οἱ ἀμελείας κρινόμενοι, πολυπονίαν τοῖς αἰτιωμένοις ἀντεγκαλεῖν, τῷ ἐκείνων ἐπαίνῳ τοὺς οἰκείους ἀπαλείφοντες ψόγους, ὡς μὴ αὐτῶν πονούντων ἧττον τοῦ δέοντος, ἀλλ᾽ ἐκείνων περαιτέρω τοῦ δυνατοῦ καὶ ὑπὲρ φύσιν φιλοπονούντων. Σημείωσαι δὲ ὅτι ὁ γέρων συναινέσει καὶ αὐτὸς τοῖς τοῦ Διομήδους λόγοις, εἰπών. ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα φίλος κατὰ μοῖραν ἔειπες καὶ τὰ ἑξῆς. νῦν δὲ τοῦτο, οὐ μόνον διὰ τὴν ἀλήθειαν τῶν λαληθέντων, ἀλλὰ καὶ ὑπενδιδόντος τοῦ γέροντος διὰ τὸν οἰκεῖον ἔπαινον. ἐπειδὴ μαλακὸν οὐ μόνον ὁ ὕπνος κατὰ τὸν ποιητὴν, ἀλλ᾽ ἤδη καὶ ὁ ἔπαινος. μαλακὸν γὰρ ποιεῖ καὶ αὐτὸς ὡς τὰ πολλὰ καὶ διαχαυνοῖ τὸν φιλέπαινον, χαίροντα φύσει τοῖς ὑπὲρ ἑαυτοῦ λόγοις. Ὅρα δ᾽ ἐνταῦθα ὅτι τε ἀμήχανος, οὐχ ὡς ἐν ἄλλοις ὁ ἀπορῶν καὶ μὴ ἔχων τι μηχανήσασθαι, ἀλλ᾽ ὡς ἐρρέθη, ὁ ἀνίκητος κατὰ πόλιν ἀπολιόρκητον μηχαναῖς ἑλεπόλεων. ὃ δὴ καὶ ἐπὶ Ἥρας που λέγεται, ὅπου καὶ τὸ κακομήχανον ἡ λέξις δηλοῖ. καὶ ὅτι τὸ σχέτλιος, οὐχ ὑβριστικὴ λέξις, ἀλλὰ καρτερίας, ὅ ἐστι φερεπονίας σημαντικὴ, ἵνα δηλοῖ τὸν ἀνασχέσθαι καὶ τλῆναι δυνάμενον. διὸ καὶ εἰς ἑρμηνείαν ἐπήνεκται τὸ, σὺ μὲν πόνου οὔποτε λήγεις. ὡς ὅμοιον ὂν φάναι σχέτλιον, καὶ οὔποτε λήγοντα πόνου. οἱ δὲ παλαιοὶ, καὶ ταῦτα φασί. σχέτλιος, ἔστι μὲν καὶ ὁ ἄξιος τινῶν ἀγανακτήσεως, ὅθεν καὶ τὸ σχετλιάζειν. λέγεται δὲ οὕτω καὶ ὁ καρτερικὸς, ἤγουν σχετικὸς καὶ ὑπομενετικὸς, καὶ ὡς εἰπεῖν, οὔποτε πόνου λήγων. καὶ ὁ ἐπέκεινα δὲ τοῦ δέοντος εἴς τι ὁρμῶν. καὶ πάνυ δραστήριος, ὃν ἔδει σχέσθαι καὶ τλῆναι. ἢ καὶ ἄλλως, σχέτλιος ὁ ἐφεκτικὸς καὶ τλητικὸς καὶ μὴ εὐμετακίνητος καὶ εὐπειθής. διὸ καὶ Αἴας τὸν Ἀχιλλέα σχέτλιον εἰπὼν, νηλῆ λέγει ἐκεῖνον. ἡ δὲ νεωτέρα χρῆσις, ἐκαινοτόμησε, σχέτλιον ἑρμηνεύσασα τὸν ἄδικον, ὅπερ ἐνταῦθα οὐκ ἂν προσαρμόττοι. οὐ γοῦν ἂν λόγον ἔχοι, ἄδικον λέγειν τὸν Νέστορα. εἰπεῖν γοῦν ἀκριβῶς,

ἐλεημό

ἐλεημόνως προσέφη ὁ Διομήδης τὸν γέροντα σχέτλιον, παθαινόμενος οὐ μὴν ὑβρίζων. καὶ τοῦτο δηλοῖ αὐτὸς ὁ Νέστωρ μετ' ὀλίγα ἐν τῷ, εἰ μ' ἐλεαίρεις. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐν διαφόρῳ σημασίᾳ, ταυτότης ἐτυμολογίας ἐστὶ τῷ σχετλίῳ, καὶ τῇ ἐχέτλῃ. σχέτλιός τε γὰρ, παρὰ τὸ σχέσθαι καὶ τλῆναι ὡς εἴρηται. καὶ ἐχέτλη δὲ, ἧς ἔχεται τληπικῶς τις διὰ τὸ κατ' αὐτὴν ἐπίπονον. ἐν τούτῳ δὲ τῷ τόπῳ, κεῖται καὶ αἴειν, τὸ εἰδέναι. ἢ γενικῶς τὸ αἰσθάνεσθαι. καὶ θρωσμὸς, ὁ ὑψηλὸς τόπος καὶ γήλοφος, ὁ δι' ὃν ἀναθρώσκων, καὶ μὴ κατὰ πεδιάδα κείμενος. φησὶ γάρ. οὐκ ἀΐεις ὡς Τρῶες ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο κάθηνται, ἄγχι νεῶν. ὃ καὶ ἑρμηνεύων, ἐπάγει. ὀλίγος δέ τε χῶρος ἐρύκει. ὡς ταυτὸν ὂν τοπικῶς τὸ ἄγχι, καὶ τὸ ὀλίγον εἶναι τὸν μεταξὺ τόπον, ὡς εἴπερ ἐπὶ μεταιχμίου τοῦτο εἶπε. πλὴν ὅσον τὸ μὲν ἄγχι, μία λέξις ἐστί. τὸ δὲ ἐφεξῆς αὐτοῦ περιπέφρασαι. ὅπερ πρὸ ὀλίγου καὶ ἄλλως ἔφρασεν, εἰπών. δυσμενέες ἄνδρες σχεδὸν εἵαται. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἔχει τι λεληθυίας ἀστειότητος τὸ, Τρῶες ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο κάθηνται. ἵνα λέγῃ ὡς δι' ἀντιθετικῶς, ὅτι κάθηνται ἔνθα τὸ πεδίον ἀνέθρωσκε. δύναται δὲ καὶ ἄλλως θρωσμὸς λέγεσθαι, ἐφ' οὗπερ οὐχ ἁπλῶς βαίνει τις ὡς ἐπὶ πεδιάδος, ἀλλ' ἀναθρώσκων. Ἰστέον δὲ καὶ ὡς εἰς ὄνομα οἱονεὶ κύριον τοῦ ῥηθέντος γεωλόφου, κεῖται ὁ ῥηθεὶς Τρωϊκὸς θρωσμός. εἰ δὲ καὶ ὁ αὐτός ἐστι τῇ ἀλλαχοῦ Καλλικολώνῃ, ζητῆσαι ἄξιον. δῆλον δὲ ὡς οὐκ ἐξ αὐτοῦ δὴ τοῦ θρώσκω γίνεται ὁ θρωσμός. αὐτὸς μὲν γὰρ, ὄνομά ἐστι ῥηματικὸν, ἐκ τοῦ τέθρωσμαι παθητικοῦ παρακειμένου. τὸ δὲ θρώσκω, καὶ ὅλως τὰ διὰ τοῦ σ κ ἐκφερόμενα θέματα, μέχρι μόνου παρατατικοῦ κλίνονται, καὶ οὐ προβαίνουσιν ἐπέκεινα. ἔστιν οὖν θόρω τὸ πηδῶ, καὶ ἐν συγκοπῇ θρῶ κατὰ τρίτην συζυγίαν, οὗ μέλλων θρώσω, καὶ ἡ λοιπὴ καθεξῆς κίνησις, ἐξ ἧς ὁ θρωσμός. κεῖται δ' ἐνταῦθα καὶ τὸ ἔπειτα περιττῶς ἐν τῷ, οὔ νυ καὶ ἄλλοι ἔασι νεώτεροι υἷες ἀχαιῶν, οἵ κεν ἔπειτα ἕκαστον ἐγείρειαν πάντῃ ἐποιχόμενοι; ὅπερ λεχθῆναι οἰκεῖον ἐπὶ τῶν ὀφειλόντων ἀναγκαίως ἐγείρειν τινάς. φανερῶς γὰρ ἐν τούτοις τὸ ἔπειτα περιττὴν ἔχει παραπλήρωσιν. ὡς καὶ τὸ ἔχειν ἐν τῷ, τό γε νῦν ἔχομεν. καὶ ἄλλα πολλὰ, περὶ ὧν καὶ προγέγραπται. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι πάνυ δεξιῶς ὁ Νέστωρ, τὸν μὲν Ἀγαμέμνονα ἐθάρσυνε τεταπεινωμένον καὶ καταπεπληγμένον ὑπὸ τῆς συμφορᾶς, καὶ εὔελπιν ἔθετο. τὸν Διομήδην δὲ ἀμελοῦντα καὶ καθεύδοντα, ἐκφοβεῖ. δεῖ γάρ φασι τὸν ἄρχοντα νοῦν τοὺς μὲν πεφοβημένους, θαρσύνειν. τοὺς δὲ θαρροῦντας, συστέλλειν τῷ φόβῳ. ἵνα μήτε ὑπὸ δέους τις ἐκπλήττοιτο, μήτε τῷ θάρσει ἀπερίσκεπτος γίνοιτο. Ὅτι εὐπαιδίᾳ καὶ πολυλαῷ ἄρχοντι πρέπει λεχθῆναι τὸ τοῦ Νέστορος, ἤγουν τὸ, εἰσὶ μέν μοι παῖδες ἀμύμονες, εἰσὶ δὲ λαοὶ καὶ πολέες. τῶν κέν τις ἐποιχόμενος καλέσειεν ἂν τόδε τι. ἀναγκαίας δὲ χρείας δηλωτικὸν τὸ, ἀλλὰ μάλα μεγάλη χρειὼ βεβίηκεν ἀχαιούς. Ὅτι προοιμιῶδες τὸ, νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς. ἀντὶ τοῦ, νῦν ἐν κινδύνῳ ἐστὶ τὰ καθ' ἡμᾶς, καὶ δι' ὃν ἐπ' αὐτῇ τῇ ὀξύτητι καὶ τομῇ τοῦ ξυροῦ. Σοφοκλῆς δὲ παραφράζων αὐτὸ, εἶπε. ξυρεῖ γοῦν ἐν χρῷ. ἐλήφθη δὲ ἡ παροιμία ἐκ τῶν τραυμάτων, ἃ τομῆς ἤδη δέονται. ἐπεὶ δὲ ὁ ξυρὸς ὡς τὰ πολλὰ ὄργανόν ἐστιν ἢ σαρκῶν τομῆς, ἢ τριχῶν, ἐνενοήσαντο μεταλαβόντες οἱ νεώτεροι ἐπὶ κινδύνων ἐξ αὐτοῦ, παροιμίας ἑτέρας δύο. ποτὲ μὲν, πήματα λέγοντες τομῶντα, τὰ τομῆς δεόμενα. ποτὲ δὲ, τριχὸς φάσκοντες ἠρτῆσθαι τὰ πράγματα. ἐξ οὗ παρατρίψας ὁ Θεόκριτος, ἔφη τὸ, θρὶξ ἀνὰ μέσον. τὸ μέντοι ξυρὸς εἰς ἀκόνην, ἑτέραν παρὰ τὰ ῥηθέντα ἔχει ἔννοιαν. ὅτι δὲ κινδυνώδης ἔννοια τὸ ἐπὶ ξυροῦ ἵστασθαι ἀκμῆς, δηλοῖ Ὅμηρος ἐπαγαγών. ἢ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος ἀχαιοῖς, ἠὲ βιῶναι. ὁποῖά τινα καὶ τὰ ἐπικινδύνως ξυρώμενα. ὅτι δὲ ὥσπερ ξυρὸς καὶ κεφαλὰς τέμνων, αἱ ἱστορίαι δηλοῦσιν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ, ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται, λείπει ὄνομα, ἵνα λέγῃ, ὅτι ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς ἵσταται τὰ ἡμέτερα, ἤγουν τὰ τῶν ἀχαιῶν. καὶ ὅτι κἀνταῦθα δηλοῦται ὁμοιότης ἀπαρεμφάτων καὶ ὀνομάτων ἐν τῷ, ἢ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος, ἠὲ βιῶναι. καὶ γοῦν ὁ ὄλεθρος δύναται ἀπαρεμφάτως φρασθῆναι, δι' ὃν ὅτι ἀνάγκη ὀλοθρευθῆναι. καὶ τὸ βιῶναι δὲ, ἴσον δύναται ὀνόματι. ὡς οἷα εἴπῃ, ὅτι σήμερον ὄλεθρος, ἢ βίος τοῖς ἀχαιοῖς. Ὅτι οἶδεν ὁ ποιητὴς καὶ τὴν φύσιν τοῦ παρὰ φιλοσόφοις ἐνδόξου λήμματος. ἐνταῦθα γὰρ τοῦ Διομήδους δόξαντος οἰκτείρειν τὸν γέροντα τι πρὸ τῶν νεωτέρων πονοῦντα, λαβὼν τὸν ἐκείνου λόγον ὁ γέρων ὡς ἀληθῆ, ὁρμᾶται ἐκ τοῦ ἐκείνῳ δοκοῦντος ὡς ὁμολογουμένου λήμματος, καὶ στέλλει εἰς Αἴαντα καὶ Μέγητα εἰπών, ἄνστησον ἐκείνους, σὺ γὰρ ἐσσὶ νεώτερος, εἴ μ' ἐλεαίρεις, τουτέστιν ἐπειδὴ ἐλεεῖν με φῄς. ἔνθα ὅρα καὶ τὴν ὀνοματικὴν ἐπίχυσιν. τὸ γοῦν ἐγείρειν καὶ ἀνεγείρειν, ἃ πρὸ τούτου ἐῤῥέθη, ἀνιστᾶν ἐνταῦθά φησιν ἐν τῷ, Αἴαντα ἄνστησον. καὶ, τοὺς δὲ, ἀνστήσας ἄγεν. τὸ δὲ Αἴαντα ἄνστησον, πρὸ τούτων ἄλλως ἔφρασε, κάλεσον εἰπών. τὸ δὲ ἄγειν καὶ ἐνταῦθα, ταυτόν ἐστι τῷ προάγειν καὶ ὁδηγεῖν, ἐξ οὗ καὶ ὁ λοχαγὸς καὶ τὰ ὅμοια. Ὅρα δ' ἐν τούτοις καὶ τὸ μάλα κραιπνὸν τοῦ Διομήδους. Μενέλαος μὲν γοῦν, ἤδη ἔσταλται καλέσων Αἴαντα καὶ Ἰδομενέα, φθάνει δὲ Διομήδης καλῶν τὸν ταχὺν Αἴαντα. ὡς τοῦ Μενελάου τυχὸν εἰς τὸν μέγαν ἐσταλμένου Αἴαντα. εἰ δὲ Μενέλαος ἐποίησε τὸ κελευσθὲν, σιωπᾶται κατὰ σχῆμα συνῆθες τῷ ποιητῇ. ὃς καὶ αὐτὸ ἐσίγησε τὸ ἐπανελθεῖν τὸν Μενέλαον. Ὅτι μιχθῆναι καὶ ἐνταῦθα, τὸ ἁπλῶς ὁμοῦ γενέσθαι κατ' ἐντυχίαν, δι' ὃν, οἱ δ' ὅτε δὴ φυλάκεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν. Ὅτι τοὺς τῶν φυλάκων ἡγήτορας, οἱ ἀμφὶ τὸν βασιλέα οὐχ εὕδοντας εὗρον, ἀλλὰ ἐγρηγορτὶ σὺν τεύχεσιν εἵατο ἤγουν ἐκάθηντο ἕκαστος. ἀνακεκλίσθαι μὲν γὰρ οὐκ ἤθελον μὴ καὶ κατενεχθῶσιν εἰς ὕπνον. τὸ δὲ ἵστασθαι, κάματον αὐτοῖς ἔξω καιροῦ ἐνεποίει εἰς οὐδὲν δέον. ὅθεν καθήμενοι, ποιοῦσι τὸ μέσον ἀνακλίσεώς τε καὶ στάσεως. παραβάλλει δὲ αὐτοὺς, καὶ πρὸς

κύνας φύλακας ποιμνίων. οἷς ὀξυνόοις τε οὖσι, καὶ νύκτωρ ἀκροασαμένοις θηρὸς, καὶ προσδοκῶσι τὴν αὐτοῦ ἔφοδον, ἔπεισιν ἀγρυπνεῖν. ὡς εἶεν κύνας μὲν ὥσπερ, τοὺς ἀχαϊκοὺς φύλακας. ποίμνιον δὲ, τοὺς ἐν νυκτὶ φυλασσομένους ἀχαιούς. θῆρα δὲ, τὸν Ἕκτορα. ὃν ἐξαίρων, κρατερόφρονα καλεῖ. ἔχει δὲ ἡ παραβολὴ οὕτως. ὡς δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσωρήσονται ἐν αὐλῇ, θηρὸς ἀκούσαντες κρατερόφρονος, ὅς τε καθ' ὕλην ἔρχηται δι' ὄρεσφι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ἐπ' αὐτῷ ἀνδρῶν, ἠδὲ κυνῶν, ἀπὸ τέσφισιν ὕπνος ὄλωλεν, ὡς τῶν, νήδυμος ὕπνος ἀπὸ βλεφάροιιν ὀλώλει, νύκτα φυλασσομένοισι κακήν. καὶ ὅρα ὡς ἡ παραβολὴ αὕτη, ὅλη ὅλῳ προσαρμόζει τῷ παραβαλλομένῳ πράγματι ὡς ἀνωτέρω ἔκκειται. καὶ ὅτι οὐχ ἁπλῶς οἱ φύλακες, ἀλλ' οἱ τούτων ἡγήτορες ἐγρηγορότες εὕρηνται, οἷα πιθανῶς καὶ αὐτοὶ κληθησόμενοι συμμητιάασθαι ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς δηλοῦται. ὅπου καὶ φύλακές τινες συναγείρονται τοῖς κεκλημένοις νῦν εἰς βουλὴν, οὓς πάντως καὶ ἐγρηγορέναι χρή. οὐ γὰρ τὸν ἁπλῶς, ἀλλὰ τὸν βουληφόρον ἄνδρα εὐλαβεῖσθαι τὸν μακρὸν ὕπνον χρεών. Ὅρα δὲ καὶ τὸν σχηματισμὸν τοῦ, ἀλλ' ἐγρηγορτὶ ἐκάθηντο. ἦν μὲν γὰρ ἀκόλουθον φάναι, ὡς οὐχὶ εὕδοντας εὗρον, ἀλλὰ καθημένους, ὁ δὲ ἄλλως ἔφρασεν. ὅτε σολοικίσας, καὶ σχηματίσας δὲ καινότερον. Μῆλα δὲ καὶ νῦν ὡς ἐκμέρους, τὰ ἁπλῶς θρέμματα λέγει. Τὸ δὲ δυσωρεῖν, παρῆκται μὲν ὁμοίως τῷ ἀρκυωρεῖν, ὃ ἐν τοῖς περὶ προνοίας κεῖται τῷ αἰλιανῷ. ἔχει δὲ ὁμοιότητα συνθέσεως, καὶ πρὸς τὸ πολυωρεῖν. δηλοῖ δὲ τὸ δυσφυλακτεῖν, ἤγουν κακοπαθεῖν ἐν τῷ φυλάσσειν, ὡς ὁ ποιητὴς ἑρμηνεύει παραφράσας ἐν τῷ, νύκτα φυλασσομένοισι κακήν. τὸ μὲν γὰρ δυσ', ἐπὶ κακοῦ. ὠρεῖν δὲ τὸ φυλάσσειν. ὥς τε ταυτὸν δυσωρεῖν, καὶ νύκτα κακὴν φυλάσσεσθαι, ἤτοι φυλάσσειν. Τῆς δὲ ῥηθείσης αὐλῆς παράγωγον ἡ ποιμενικὴ αὖλις καὶ ἔπαυλις καὶ τὸ αὔλιον. Τὸ δὲ καρτερόφρονος, εὐγενεῖς ὑπογράφει κύνας, οἷς ἔργον περιφρονεῖν μὲν τὰ φαῦλα θηρία, ἐπιστρέφεσθαι δὲ τῶν κρατερῶν. ὁποῖοι καὶ οἱ παρ' ἰνδοῖς κύνες, οὓς ἄλλοι τε ἱστοροῦσι, καὶ ὁ σοφὸς θεμίστιος, γράψας, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται, κύνα ἰνδὸν λέοντι μὲν ἐπεξιέναι καὶ παρδάλει, λύκοις δὲ ὑπερορᾶν καὶ ἀλώπεκας. Ὁ δὲ ὀρυμαγδὸς, ἐνταῦθα κυριολεκτεῖται, εἰς δήλωσιν ὀνοματοποιηθὲν τοῦ ἐν ὄρεσι θορύβου. καθ' ὕλην γὰρ ὑπόκειται τὰ τῆς παραβολῆς. ὃ καὶ ὁ ποιητὴς ἑρμηνεύων φησί. ἐν ὄρεσφι. διὸ καί πως παρηχητικῶς ἐσχημάτισται τὸ ἐν ὄρεσφι πολὺς ὀρυγμαδός. Τὸ δὲ ἀπόλωλεν ὕπνος, σώφρων ἐστὶν ὑπερβολή. δηλοῖ γοῦν ὡς οὐδ' εἴπερ ὑπνώσαι βουληθεῖεν δυνήσονται, διὰ τὸ δυσεύρετον τοῦ ἤδη ἀπολωλότος ὕπνου. γέγηθε δὲ τῇ λέξει ταύτῃ ὁ ποιητὴς, διὸ καὶ δὶς αὐτῇ ἐχρήσατο. πρῶτον μὲν φράσας γοργότερον, εἶτα καὶ περιφράσας ὡς γέγραπται ἀνωτέρω.

Ὅτι προσοχὴν φυλάκων δηλοῖ τὸ, πεδίονδε γὰρ αἰεὶ τετράφαθ' ὅτε τινῶν ἀΐοιεν ἰόντων. ὃ καὶ αἴτιον ἀγρυπνίας γίνεται. Ὅτι προμηθευτικὸν τὸ, τοὺς δ' ὁ γέρων γήθησεν ἰδὼν, θάρσυνέ τε μύθῳ. Ὅτι ἀποδεξάμενος τοὺς φύλακας ὁ γέρων Νέστωρ τοῦ ἐγρηγορέναι ἐρρωμένως, θαρσύνει αὐτοὺς εἰπὼν. οὕτω νῦν φίλα τέκνα φυλάσσετε, μὴ δέ τινα ὕπνος αἱρείτω. μὴ χάρμα γενώμεθα δυσμενέεσσι. καὶ ὅρα ὅπως τί βραχυλογεῖ ἐν καιρῷ ὁ ἐν ἄλλοις πλατὺς ῥήτωρ. καὶ ὡς τὸ πάντας κινδυνεύειν καὶ μὴ μεγαλίζεσθαι, πραγματικῶς δεδίδαχεν. οὐ γὰρ πέπονας οὐδὲ φίλους ἑταίρους ἤ τι τοιοῦτον τοὺς φύλακας καλεῖ. ἀλλὰ φίλα τέκνα. ὃ καὶ Θρασυμήδην ἂν προσεῖπε τὸν οἰκεῖον υἱὸν τὸν καὶ αὐτὸν συνεπιστατοῦντα τοῖς φύλαξι. Καὶ ὅρα τὸ φίλα τέκνα φυλάσσετε, παρηχήσει ἐοικὸς, ἣν Ὅμηρος μὲν οὐκ ἐπετηδεύσατο, ἄλλοι δὲ, πρὸ ἔργου ἔσχον. ἐν οἷς καὶ ὁ γράψας τὸ, φυλέα φίλον, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται πλατύτερον. τοιούτου δέ πως τύπου σὺν ἄλλοις πολλοῖς δεδηλωμένοις, καὶ τὸ, τί κοινὸν κυνί καὶ βαλανείῳ. Τὸ δὲ μὴ χάρμα γενώμεθα, ἔμφασιν ἔχει ἐτυμολογικὴν τοῦ χάρμης, ὡς τῶν δυσμενῶν χάρμα παθόντων εἰ κρατοῦσι μάχης. ἡ δὴ χάρμη ἂν εἰκότως διὰ τοῦτο λέγοιτο. ἔχει δέ τι ἐλλειπτικὸν ὁ τοιοῦτος λόγος, λείπει γὰρ τὸ ὑπνώσαντες. ἵνα ᾖ τὸ πλῆρες, μὴ καὶ ὑπνώσαντες ἐπίχαρτοι γενώμεθα τοῖς ἐχθροῖς.

Ὅτι ὑπὲρ γεροντικὴν προθυμίαν ὁ Νέστωρ ἑαυτὸν ἐρεθίζων, πρῶτος τάφροιο διέσσυτο, ἵνα τῇ τόλμῃ δηλαδὴ καὶ τοὺς φύλακας, καὶ τοὺς ἅμα ἑπομένους θαρρύνῃ, καὶ τοὺς μετὰ μικρὸν δὲ σταλησομένους εἰς κατασκοπεύσεις. οὐ γάρ ἐστιν ἀνδρῶδες, τὸν ἄλλους εἰς κίνδυνον στέλλοντα, αὐτὸν αὐτὸν τάφρου συστέλλεσθαι, καὶ μὴ προϊέναι τολμᾶν. Ὅρα δὲ ὡς γέροντος πονουμένου, ὀκνοῦσι μὴ οὕτω ποιεῖν ἀναγκαίως καὶ οἱ νεώτεροι. Νέστορος γοῦν

Ὣς εἰπὼν, τάφροιο διέσσυτο. τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Ἀργείων βασιλῆες ὅσοι κεκλήατο βουλήν.
Τοῖς δ' ἅμα Μηριόνης, καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
Ἤισαν. αὐτοὶ γὰρ κάλεον συμμητιάασθαι.
Τάφρον δ' ἐκ διαβάντες ὀρυκτὴν, ἑδριόωντο
Ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος
Πιπτόντων, ὅθεν αὖτις ἀπετράπετ' ὄβριμος Ἕκτωρ
Ὀλλὺς ἀργείους, ὅτε δὴ περὶ νὺξ ἐκάλυψεν.
Ἔνθα καθεζόμενοι ἔπε' ἀλλήλοισι πίφαυσκον.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἀνὴρ πεπίθοιθ' ἑῷ αὐτοῦ

Θυμῷ τολμήεντι, μετὰ Τρῶας μεγαθύμους
Ἐλθεῖν, εἴ τινά που δηΐων ἕλοι ἐσχατόωντα,
Ἤ τινά που καὶ φῆμιν ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιτο,
Ἅσσα τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν, ἢ μεμάασιν
Αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἦε πόλινδε
Ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς.
Ταῦτά κε πάντα πύθοιτο, καὶ ἂψ εἰς ἡμέας ἔλθοι
Ἀσκηθής. μέγα κέν οἱ ὑπουράνιον κλέος εἴη
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, καί οἱ δόσις ἔσσεται ἐσθλή.
Ὅσσοι γὰρ νήεσσιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Τῶν πάντων οἱ ἕκαστος ὄϊν δώσουσι μέλαιναν,
Θῆλυν, ὑπόρρηνον, τῇ μὲν κτέρας οὐδὲν ὁμοῖον.
Αἰεὶ δ' ἐν δαίτῃσι καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσται.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Νέστορ, ἐμ' ὀτρύνει κραδίη, καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,
Ἀνδρῶν δυσμενέων δῦναι στρατὸν ἐγγὺς ἐόντα
Τρώων. ἀλλ' εἴ τίς μοι ἀνὴρ ἅμ' ἕποιτο καὶ ἄλλος,
Μᾶλλον θαλπωρὴ, καὶ θαρσαλεώτερον ἔσται.
Σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὁ τοῦ ἐνόησεν,
Ὅππως κέρδος ἔῃ. μοῦνος δ' εἴπερ τε νοήσῃ,
Ἀλλά τέ οἱ βράσσων τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἔθελον Διομήδεϊ πολλοὶ ἕπεσθαι.
Ἠθελέτην Αἴαντε δύω θεράποντες Ἄρηος.
Ἤθελε Μηριόνης. μάλα δ' ἤθελε Νέστορος υἱός.
Ἤθελε δ' Ἀτρείδης δουρικλυτὸς Μενέλαος.
Ἤθελε δ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς καταδῦναι ὅμιλον
Τρώων. αἰεὶ γάρ οἱ ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἐτόλμα.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.

διελθόντος ὡς ἐρρέθη τὴν τάφρον, καὶ οἱ λοιποὶ ἅμ' ἕπονται ἀργείων βασιλῆες, ὅσοι κεκλήατο βουλήν, οὐ μὴν ἅπαντες, ὅτι μὴ δὲ ἅπασιν τὸ πρᾶγμα ἔγνωσται. Ἔστι δὲ τὸ μὲν κεκλήατο, ὑποκοριστικὸν τοῦ τῆς συγκλήτου ὀνόματος, τὸ δὲ βουλήν, ἐλλειπτικῶς. λέγει γὰρ, ὅσοι κέκληντο εἰς βουλήν. Ὅτι παραδηλῶν ὁ ποιητὴς πόσον τε ἐγγὺς νηῶν αὖλιν ὁ Ἕκτωρ ἔθετο, καὶ εἰς ὅσον οἱ περὶ τὸν Νέστορα βουλευταὶ παρεξῆλθον τῆς τάφρου, ἔτι δὲ καὶ ὡς κατὰ κράτος ὁ Ἕκτωρ ἐνίκησε, φησί. τάφρον δ' ἐκδιαβάντες ὀρυκτὴν, ἑδριόωντο ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος πιπτόντων, ὅθεν αὖθις ἀπετράπετ' ὄβριμος Ἕκτωρ ὀλλὺς ἀργείους, ὅτε δὴ περὶ νὺξ ἐκάλυψε, τὴν γῆν δηλαδὴ, καὶ τὰ περὶ γῆν. τοῦτο γὰρ νῦν τῇ Ὁμηρικῇ φάσει ἐλλέλειπται, περιφραζούσῃ τὸ νὺξ ἐγένετο. Καὶ ὅρα εἶδος προαναφωνήσεως καινοτέρας, ἣν ἐνταῦθα σιωπηρῶς ὁ ποιητὴς ἐσχημάτισε, διδοὺς νοεῖν, ὅτι ὁ οὕτω δαμασάμενος τοὺς ἀχαιοὺς Ἕκτωρ, καὶ ὥσπερ ἐκεῖνοι τὴν Τροίαν πόρρωθεν, οὕτω μᾶλλον αὐτὸς ἐγγύθεν περικαθίσας τὸ τοῦ ναυστάθμου τεῖχος, οὐκ ἂν εἰς αὔριον τοῦ γενναίως πολιορκεῖν ἀπόσχοιτο. ὅτι δὲ ὀρυκτὴ τάφρος κατὰ τοὺς παλαιοὺς ὁ χειρόκμητος πρὸς διαστολὴν τῶν ἄλλων χαραδρουμένων τόπων, καὶ ὅτι τὸ, ὅθι νεκύων πιπτόντων διεφαίνετο χῶρος, ἑρμηνευτικόν ἐστι τοῦ ἐν καθαρῷ, καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. Τὸ ἀπετράπετο, διαφορὰν ἔχει τινὰ πρὸς τὸ ἁπλῶς τρέπεσθαι. αὐτὸ μὲν γὰρ, ἀκούσιόν ἐστιν ὡς τὰ πολλὰ ἐν πολέμῳ. Ἕκτωρ δὲ, ἀβίαστος ἀπετράπετο οἷα καὶ νικῶν, εἰ μὴ ἄρα καὶ αὐτὸν ἡ νὺξ ἄκοντα ἔτρεψε. Τὸ δὲ ἀποτραπέσθαι, μετ' ὀλίγα καὶ ἂψ ἀναχωρῆσαι ὁ ποιητὴς ἐρεῖ. Ὅτι οὐ προστακτικῶς κατὰ τοὺς ἀτέχνους στρατηγούς, ἀλλ' ὑποθετικῶς ἐν εἴδει συμβουλῆς ὁ Νέστωρ καὶ ἀπροοιμιάστως, ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἀρξάμενος, οὐ γὰρ προοιμίου νῦν, ἀλλ' ὀξυλαβείας ἔδει τοῦ καιροῦ, λέγει. ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἀνὴρ πεπίθοιθ' ἑῷ αὐτοῦ θυμῷ τολμήεντι, μετὰ Τρῶας μεγαθύμους ἐλθεῖν, εἴ τινά που δηΐων ἕλοι ἐσχατόωντα, ἤ τινά που καὶ φῆμιν ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιτο. καὶ οὕτω μάθοι τί ποτε βουλεύονται οἱ πολέμιοι. ἐφ' οἷς ὁ γέρων καὶ ἔπαθλον ἐκφωνεῖ. λέγων ἐν σχήμασιν ἀσυνδέτοις. ταῦτά κε πάντα πύθοιτο, καὶ ἂψ εἰς ἡμέας ἔλθοι ἀσκηθὴς, μέγα κέν οἱ ὑπουράνιον κλέος εἴη, πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, καὶ οἱ δόσις ἔσσεται ἐσθλή. ὅσσοι γὰρ νήεσσιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι, τῶν πάντων οἱ ἕκαστος ὄϊν δώσουσι μέλαιναν, θῆλυν, ὑπόρρηνον. ὅ ἐστιν ἔγκυον. ἢ καὶ ἤδη γεννήσασαν. ὑπόρρηνον, ῥῆνες γάρ φασιν οἱ ἄρνες. ἣν καὶ σεμνύνων, λέγει. τῇ μὲν, ἤγουν ταύτῃ, κτέρας οὐδὲν ὁμοῖον. ᾧ ὄντι τῷ θαυμάσιον ἀνδρὶ φιλοκάλῳ, ἀγέλη μελάνων θρεμμάτων, διὰ τὸ σπάνιον καὶ τὸ χρῶμα δὲ τῆς ἀγέλης, σύμβολον τοῦ ἐν μελαίνῃ νυκτὶ κατορθώσεως. καὶ ἡ διὰ τὴν θηλογονίαν δέ φασιν ἐπιμονὴ τοῦ γένους, ἐπιμήκιστον ἐκτείνει τὸ κλέος τῆς πράξεως. λέγει δὲ ὁ Νέστωρ, καὶ ὅτι ὁ τοιοῦτος, αἰεὶ ἐν δαί-

τῇσι καὶ εἰλαπίνῃσι πέλεσαι. ὅπερ καὶ αὐτὸ λόγου ἦν ἄξιον παρὰ τοῖς παλαιοῖς. διὸ καὶ ὁ βασιλεύς που ἀναμιμνήσκει τινά, εἰπὼν ὡς εἰ καὶ οἱ λοιποὶ δαιτρὸν πίνουσιν, ἀλλά σοι πλεῖον τὸ δέπας ἕστηκε πιεῖν ὥσπερ ἐμοί. καὶ τὸ ἔκτοτε δέ που, φίλος τις εὕρηται εἰλαπιναστής. καὶ τοιαῦτα μὲν τὰ τοῦ Νέστορος. ἐπὶ δὲ τούτοις πάντων ἀκὴν γενομένων σιωπῇ, ὁ Διομήδης εἰπὼν ὅτι Νέστορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ, ἀνδρῶν δυσμενέων δῦναι στρατὸν ἐγγὺς ἐόντων, ἐπάγει. ἀλλ' εἴ τίς μοι ἀνὴρ ἕποιτο καὶ ἄλλος, μᾶλλον θαλπωρὴ, καὶ θαρσαλεώτερον ἔσται. καὶ οὕτως ἀναδεξάμενος μὲν τὸν ἀγῶνα, ζητήσας δὲ καὶ τὸν συναγωνισόμενον, ἐπάγει αἰτίαν τῆς ζητήσεως γνωμικήν, ταύτην. σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὃ τοῦ ἐνόησεν ὅππως κέρδος ἔῃ. μοῦνος δ' εἴπερ τε νοήσῃ, ἀλλά τέ οἱ βράσσων τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις, τουτέστι σύνδυο ἐρχομένων, ἢ δύο συνερχομένων ἀνδρῶν, τάχα ἂν οὗτος πρὸ τούτου νοήσῃ τὸ δέον. μόνος δέ, ἤγουν εἷς κἂν τυχόν τι νοήσῃ, ἀλλὰ καὶ ὁ νοῦς αὐτοῦ βραχύς, καὶ ἡ μῆτις λεπτή. καὶ ἔστι τὸ πρᾶγμα ὅμοιον σχοίνων πλοκῇ. κἀκεῖ γὰρ ἄλλος ἄλλῳ ἐπισυμπλεκόμενος, ἄρρηκτός ἐστιν. ὁ εἷς δὲ οἷα λεπτότερος, θᾶττον ῥήγνυται. λέγει δὲ καὶ ἡ παροιμία, εἷς ἀνήρ, οὐδεὶς ἀνήρ. διὸ καὶ ὁ Δόλων μόνος εἰς κατασκοπὴν μετ' ὀλίγα σταλείς, κινδυνεύσει. καὶ ἡ συμβουλὴ δέ, κοινὴν βουλήν τινα δηλοῖ διὰ τῆς σὺν προθέσεως. καὶ τοιαῦτα μὲν ταῦτα. Ὅρα δὲ ὡς ὁ Νέστωρ εἰπών, οὐκ ἂν δή τις ἀνὴρ πεπίθοιθ' ἑῷ αὐτοῦ θυμῷ, εἰς κοινὸν ἔρριψε τὸν λόγον, οὐκ ἐπιλεξάμενος ἕνα τινά. ἢ γοῦν ἄν, καὶ ἐκεῖνον τὸν ἕνα ἐλύπησεν ὡς εἰς κίνδυνον παραβάλλων, καὶ τοὺς ἄλλους δὲ ὡς ἀτόλμους παρευδοκιμουμένους κατῄσχυνε. διὸ αὐθαίρετον ἐᾷν ἐν τοῖς ἐφεξῆς τοῖς ἀριστεῦσιν ἀνέθετο. καὶ ἄλλως δέ, οἱονεὶ λέγει, ὡς οὐκ ἔστι τις ἀνάγκη τεθεῖν, οὐδὲ πεισθήσεται ὁ τοιοῦτος ἑτέρῳ τινί, ἀλλ' ἑαυτῷ διὰ τὸ πάντη ἑκούσιον. ᾧ καὶ ὁ Διομήδης ἐπιστήσας φησίν. ἐμὲ ὀτρύνει κραδίη καὶ τὰ ἑξῆς. Τὸ δέ, ἑῷ αὐτοῦ, ἴσον ἐστὶ συνθέτῳ ἀντωνυμίᾳ τῇ ἑαυτοῦ, διαλελυμένως ῥηθὲν ὡς καὶ ἀλλαχοῦ πεποίηται. Τοῦ δὲ ἑῷ θυμῷ πεπίθοιτο, ἑρμηνευτικὸν τό, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη, ἤγουν ἐγὼ πείθω ἐμαυτόν. Τὸ δὲ τολμήσει τι, δηλοῖ ὡς οὐ μόνον ἀνδρίας, ἀλλὰ καὶ τόλμης μάλιστα τὸ ἔργον δέεται. διὸ καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς ὡς τὸν λόχον τοῦτον τολμήσας, τλήμων λέγεται. διὰ τοῦτο καὶ ὁ Μενέλαος φθάσας δεδιέναι εἶπε, μή τι οὔτις ὑπόσχηται τοῦτο ἔργον. καὶ τὸν τολμήσοντα ἐξεθείασεν, εἰπών. μάλα κεν θρασυκάρδιος εἴη. καὶ Ἕκτωρ δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς ὁμοίως λέγει, μέγα δῶρον δώσειν τῷ ἀνδρί, ὅς ἂν τλαίη νηῶν ἐγγὺς ἐλθεῖν. Μεγαθύμους δὲ τοὺς Τρῶας, οὐχ ἁπλῶς ἐπωνόμασεν, ἀλλὰ στρατηγικῶς τὸν λόγον ἀσφαλιζόμενος, ἵνα ἐκφοβήσῃ τοὺς ὑπὲρ τὸ δέον ἀνδριζομένους. οἱονεὶ λέγων. ὡς ἐπείπερ Τρῶες μεγάθυμοι, χρὴ τὸν κατασκοπήσοντα ἑαυτῷ θαρρεῖν ὡς ἀξιομάχῳ. διὸ καὶ ὁ βασιλεὺς ὡς ῥηθήσεται, δέδοικε περὶ τῷ ἀδελφῷ, μὴ οὐ μεγάθυμος ὤν, τολμήσῃ γενέσθαι κατάσκοπος. οὐ γὰρ τόλμης μόνης χρεία ἐν τοῖς τοιούτοις, ἀλλ' ὡς εἴρηται καὶ ἀνδρίας. ἣν ἐνέφηνε τὸ μεγάθυμον, ταὐτὸν δὲ εἰπεῖν μεγαλόψυχον. Τὸ δὲ εἴ τινά που ἕλοι, ἀντὶ τοῦ ὅπως τινὰ κατάσχῃ. καὶ ἔστιν ἐν πολλῇ χρήσει τὸ σχῆμα. εἰώθαμεν γάρ, ὡς καὶ προδεδήλωται, λέγειν, εἴπως τόδε γένηται, ἀντὶ τοῦ ὅπως. Σοφοκλῆς δὲ τὸ εἴ που εἰς τὸ ἐάν που μεταλαβών, καθ' ὁμοίαν ἔννοιαν φράζει τό, φίλτροις ἐάν πῃ τήνδ' ὑπερβαλώμεθα, μεμηχάνηται τοὔργον, ἤγουν ἐμηχανησάμεθα τόδε, ὅπως τόδε τι ἀνύσωμεν. Ὅρα δ' ἐνταῦθα καὶ ὡς τὸ τινά που, δὶς εἴρηκεν ὁ ποιητὴς ἐν τῷ, εἴ τινά που δηΐων. καὶ ἐν τῷ, ἤ τινά που καὶ φῆμιν. οὐκ ἐντραπεὶς οὐδὲ νῦν τὴν καίριον ταυτολογίαν. Τὸ δὲ ἐσχατόωντα, παραμυθία ἐστὶ τοῦ κινδυνώδους ἐπιχειρήσεως, ὡς μὴ χρεὼν δῆθεν ὂν τὸν κατάσκοπον τοῦ βάθους γενέσθαι, ἀλλὰ τοῖς ἄκροις καὶ ἐξωτέροις τοῦ στρατοπέδου ἐμβαλεῖν. εἰ καὶ ὁ Διομήδης ἀγήνορι θυμῷ, δῦναι λέγει τὸν δυσμενῆ στρατόν. ὅπερ ταὐτόν ἐστι τῷ, ἤθελεν Ὀδυσσεὺς καταδῦναι ὅμιλον Τρώων. καὶ τῷ, κατέδυ Τρώων πόλιν εὐρυάγυιαν. μονονουχὶ λέγων ὁ Διομήδης, ὡς οὐ τοῖς ἐσχάτοις τοῦ στρατοῦ ἐγχειρήσω, ἀλλὰ τῶν βαθυτέρων γενήσομαι. Τὸ δὲ φῆμιν, φανερῶς διὰ τοῦ ι γράφεται, ἀπὸ τοῦ φημίζω, φημίσω. καθὰ τὸ αὖλιν ἐκ τοῦ αὐλίζω. τὸ μέντοι διὰ τοῦ η γραφόμενον, οὐ τὴν ἁπλῶς ἀνθρωπίνην δηλοῖ λαλιάν, ἀλλά τινα θειοτέραν δηλωτικὴν τοῦ μέλλοντος, ὁποία καὶ ἡ ὄσσα καὶ ἡ κληδὼν καὶ ἡ ὀμφή, καθὰ δηλοῖ σαφῶς καὶ ἡ Ὀδύσσεια. ἐν ᾗ καὶ δήμιος φῆμις, τὸ ἐκ τοῦ λαοῦ ὄνειδος. διὸ καὶ ὁ ποιητὴς ἑρμηνεύων τὴν ἐνταῦθα φῆμιν τὴν διὰ τοῦ ι γραφομένην τίς δή ποτέ ἐστιν, ἐπάγει. ἅσσά τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν, ἢ μεμάασιν αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἠὲ πόλινδε ἂψ ἀναχωρήσουσιν ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς. μονονουχὶ λέγων, ὡς τοῦτό ἐστι νῦν φῆμις, τὸ πυθέσθαι ἃ βουλεύονται οἱ Τρῶες. διὸ καὶ ἐπιφέρει, ταῦτά κε πάντα πύθοιτο καὶ ἑξῆς ὡς προέκκειται. Ὅρα δ' ἐν τοῖς ῥηθεῖσι, καὶ ὅτι τὸ ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἀσφαλῶς ἐσχημάτισται πρὸς ῥῆμα πληθυντικόν. ἦν γὰρ οὕτω φάσαι, ἄρα μεμάασιν αὖθι μένειν, ἢ ἂψ ἀναχωρῆσαι. Τὸ δὲ πύθοιτο, ἀρχὴ καὶ αὐτὸ τοῦ πευθῆνα τὸν ἐπίσκοπον λέγεσθαι καθὰ καὶ προγέγραπται. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δέ φησιν ὁ Ἕκτωρ. τίς ἂν τλαίη νηῶν σχεδὸν ἐλθεῖν ἔκ τε πυθέσθαι. καὶ ὁ Δόλων ὡσαύτως. Τὸ δὲ ἂψ ἔλθοι, πρὸς ἀκρίβειαν ἐννοίας κεῖται. οὐ γὰρ χάρις τῷ κατασκόπῳ εἰ μόνον ἀπέλθῃ, ἀλλὰ καὶ εἰ ὀπίσω ἔλθῃ, τουτέστιν εἰ ἐπανέλθῃ. ὅπερ ὅμοιόν ἐστι τῷ ἀνωτέρω ῥηθέντι παρὰ τοῦ ποιητοῦ, τῷ, ἂψ ἀναχωρῆσαι. ἀκριβέστερον δὲ εἰπεῖν, οὔτε ἐλθὼν ὁ κατάσκοπος δίχα τοῦ πυθέσθαι λήψεται γέρας, οὔτε μὴ ἂψ ἐλθών. οὐ γὰρ ψιλῆς χρεία ἐγχειρήσεως, ἀλλὰ τελείας πράξεως. τὸ δὲ εἰς ἡμέας ἔλθοι ἀσκηθής, εἰς ἐντέλειαν τοῦ αὐτοῦ λόγου καὶ αὐτὸ συμβάλλεται. ὡς γὰρ οὐ χάρις τῆς κατασκοπῆς, εἰ μὴ καὶ ἐπανέλθῃ ὁ κατάσκοπος, οὕτως οὐκ εὔχαρι οὐδὲ τὸ ἐπανελθεῖν μὲν εἰς τοὺς ἀποστείλαντας, τυχὸν δὲ βληθέντα

θέντα, ἢ τρωθέντα, ὡς οὕτω μὴ πάνυ διαρθρωθῆναι τὴν κατασκόπησιν. Τὸ δὲ ἀσκηθὴς, ἔστι μὲν λέξις οὐκ εὔχρηστος τῇ καταλογάδην γραφῇ, δηλοῖ δὲ τὸν ἀβλαβῆ. ἀπ' αὐτοῦ δὲ κατὰ ἐναλλαγὴν ἀφώνου, ἀνακύπτει ὁ ἀσκητής. τὸ δὲ τῆς λέξεως ἔτυμον, ζητητέον ἀλλαχοῦ. Τὸ δὲ πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, διασαφητικόν ἐστι τοῦ ὑπουρανίου κλέους, δηλοῦν ὡς οὐδήπου καὶ ἐν ταῖς ἀοικήτοις κλεισθήσεται, ἀλλ' ὅπου ἄνθρωποι. Ἐσθλὴν δὲ δόσιν λέγει τὴν τοῦ ῥηθέντος ἐπάθλου. διότι κἂν μικρὸν δοκῇ τὸ δῶρον τῷ εἰς τὸν νυκτερινὸν δόλον ἀποθαρρήσαντι, ἀλλὰ τρόπον ἄλλον, μέγα κατὰ τοὺς παλαιούς, ὡς ἐκ μεγίστης προφάσεως. καὶ ὁ λαμβάνων δὲ, μέγας. ὡς παρὰ τῶν ἰδίων ἑκόντων γέρας λαμβάνων, οὐκ αὐτὸς ἀπαιτήσας. ὅπερ ὁ Δόλων ποιεῖ οὐ λαβὼν ὑπόσχεσιν ἀλλ' ἀπαιτήσας αὐτός. Τὸ δὲ ὅσσοι γὰρ νήεσσιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι, παρῳδήσας ὁ ποιητὴς ἐν Ὀδυσσείᾳ, οὕτω γράφει ἐπὶ τῶν μνηστήρων. ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι. αὐτὸς ἐν τοῖς ἑαυτοῦ διδάσκων καὶ ὅπως χρὴ παρῳδεῖν. Τὸ δὲ ἕκαστος δώσουσιν, ἀττικῶς συντέτακται. ἐπεὶ τὸ ἕκαστος πολλούς τινας δηλοῖ, κατὰ διαιρετικὴν ἔννοιαν, καὶ ἔστι ταυτὸν, ἕκαστον καὶ πάντας εἰπεῖν. Οἱ δὲ ἄρνες, οὐ μόνοι ῥῆνες ὡς ἐῤῥέθη λέγονται, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἀρῆνες. ὅθεν οἱ ἄρνες ἐν συγκοπῇ. διὸ καὶ ἀρηνοβοσκὸς, ὁ προβατοβοσκὸς κατὰ Παυσανίαν, ἐκ μέρους δηλαδή. ἐν δὲ ἀνωνύμῳ ῥητορικῷ λεξικῷ, καὶ ἐρενοβοσκὸς ὁ αὐτὸς φέρεται διὰ τοῦ ε. Ἰστέον δὲ ὅτι ὥσπερ διχῶς φέρεται στάχυς καὶ ἄσταχυς, καὶ σταφὶς καὶ ἀσταφὶς, οὕτω καὶ ῥὴν καὶ ἀρήν. πλὴν ὅσον τὸ ἄσταχυς καὶ τὸ ἀσταφὶς ἀττικὰ ὄντα, ἐκ πλεονασμοῦ ἔχει τὸ α, ἐν δέ γε τῷ ἀρὴν, δοκεῖ φυσικῶς κεῖσθαι τὸ α παρὰ τὴν ἀρὰν, ὃ δηλοῖ τὴν εὐχήν. Τὸ δὲ ταύτῃ οὐδὲν κτέρας ὁμοῖον, ἀναλογικῶς, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται, εἰ καὶ οἱ ἀττικοὶ προπαροξυτόνως ὅμοιον λέγουσιν, ὑπερβολικῶς εἶπεν ὁ καλὸς ῥήτωρ Νέστωρ, οὐκ ἀληθῶς λέγων, ἀλλὰ πιθανῶς αὔξων τὸ μικρόν. οὐδὲ γὰρ ἡ τοιαύτη οἶς ὑπὲρ πᾶν ἂν εἴη κτῆμα. Σκεπτέον δὲ καὶ μήποτε φιλόζωος ὢν ὁ Διομήδης, ἐγείρεται πρὸς τὸ τοιοῦτον κτῆμα, ζώοις γὰρ ἔοικε γεγηθέναι ἤπερ κειμηλίοις. ἵπποις τε γὰρ χαίρει ὡς οἴδαμεν. καὶ νῦν καινοπρεπὲς ἀριστεῖον ἀκούσας τὴν ῥηθεῖσαν ὑπόῤῥηνον μέλαιναν οἶν τὴν ἐξ ἑκάστου τῶν ἀρίστων, θαῤῥεῖ καὶ δι' αὐτὴν ἴσως τὸν μέγαν κίνδυνον. ἡ μέντοι τύχη, ἀνελπίστως καὶ ἕτερον μέγα ἐπιφιλοτιμήσεται ζωϊκὸν φίλτατον γέρας, τοὺς καλοὺς ἵππους τοῦ Ῥήσου, ἐν τοῖς ἐφεξῆς. ἐνταῦθα δὲ καὶ ζήτημα πολιτικὸν ἐκκύπτει τοῖς σοφισταῖς κατὰ ῥητὸν οἶμαι καὶ διάνοιαν, ἐκ τοῦ ὅσσοι ἄριστοι. ζητήσεως γὰρ ἄξιον εἴτε τοὺς βασιλεῖς μόνους νοητέον ἀρίστους, εἴτε σὺν αὐτοῖς καὶ τοὺς ἡγεμόνας καὶ μέδοντας, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς τοὺς ἀρίστους ὁ ποιητὴς ἑρμηνεύει εἰπών. κικλήσκετο, ἤγουν ἐκάλει, προσκαλεῖται, πάντας ἀρίστους, ὅσσοι Τρώων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες. καὶ ἔστιν ἡ ἀμφιβολία, ἐξ ὁμωνυμίας. Σημείωσαι δὲ καὶ σχῆμα ἐν τούτοις τὸ κατὰ τὸ σιωπώμενον. καὶ γὰρ σιγᾷ τὸ λοιπὸν τὴν τῆς ὑποσχέσεως δόσιν ὁ ποιητὴς, εἰς τέλος ἂν πάντως ἐλθοῦσαν. οὐ γὰρ δήπουθεν ἐψεύσαντο οἱ Ἀχαιοὶ τὴν ὑπόσχεσιν. ὥστε συνακτέον καὶ ἐκ τούτου, ὡς τὰ μὴ ἀναγκαῖα παραλείπει λέγειν ὁ ποιητής. Τὸ δὲ κτέρας, κατὰ πολυωνυμίαν, ταυτόν ἐστι τῷ κτέαρ καὶ κτῆμα. Τὸ δὲ δαίτῃσιν, εὐθεία οὐ συνήθης, ἡ δαίτη, ἑλομένου τοῦ ποιητοῦ σκληρότερον οὕτω φράσαι. ἄλλως γὰρ εἴπερ ἤθελεν, εἶχε κοινότερον εἰπεῖν, ἐν δαίτεσιν. ἡ δὲ εἰλαπίνη πόθεν παράγεται, δεδήλωται καλῶς ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. Ἐν δὲ τῷ παρέσσαι, λείπει τὸ ἡμῖν, ἢ ἄλλο τι ὅμοιον, σιγηθὲν διὰ λόγου ἀσφάλειαν. εἰκὸς γὰρ πολλὰς δαῖτας καὶ εἰλαπίνας προβαίνειν, αἷς οὐκ ἂν ὁ τοιοῦτος παρῆν. Τὸ δὲ θυμὸς ἀγήνωρ, οὐκ ἔχει ψόγον, οὐ γὰρ ἂν εἰς οὐδὲν δέον ὁ Διομήδης ἑαυτοῦ καταλέγοι, ὁ καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ μετ' ὀλίγα, πρόφρονα καρδίαν καὶ θυμὸν ἀγήνορα μαρτυρόμενος. Τὸ δὲ σύν τε δύ' ἐρχομένω, σολοικοφανῶς ἔχει, καὶ εἴρηται ἀλλαχόθι περὶ αὐτοῦ. καὶ εἶχε μὲν ὁ ποιητὴς ἀπροσκόπως εἰπεῖν σύν τε δύ' ἐρχομένων, ὃ δὲ πρὸ τούτου ἐνόησεν. εἵλετο δὲ καὶ νῦν τῷ ἐναγωνίῳ τῆς ἐννοίας ὡς οἷα σχεδιάζων, συνεξαλλάξαι τὸ σχῆμα καινότερον. ἐπεὶ γὰρ οἱ σὺν δύο ἐρχόμενοι οὐχ ἕν τι δρῶσιν ἐξ ἀνάγκης καὶ τὸ αὐτὸ, ἀλλ' ὁ μὲν προνοεῖ ὀξύτερον ὡς εἰκὸς διατεθεὶς, ὁ δὲ ὕστερον ἐπινοεῖ. ἤρξατο μὲν κἀνταῦθα ἀπὸ εὐθείας σχεδιαστικῶς, ὡς οἷα μέλλων ἕν τι ἔργον εἰπεῖν ἀμφοτέρων. γνοὺς δὲ ὡς οὐ δύναται, ἀφίησιν ἀναγκαίως καὶ νῦν τὸ ὀρθὸν τῆς συντάξεως, καὶ πλαγιάζει καινοπρεπέστερον. ἢ γὰρ οὐκ εἴποις ἂν σολοικίζειν ἐμφανῶς τὸν εἰπόντα, σύν τε δύ' ἐρχόμενοι, οὗτος πρὸ τούτου νοεῖ, ὡς καὶ εἴ τις εἴποι, οἱ δύο Αἴαντες, ὁ ἕτερος μείζων ἦν; ναὶ πάντως. πλὴν, ἀλλ' ὁ μὲν Σκύθης ὁ τοῦ ἵππου χρεμετισμὸν ἀρίστης μουσικῆς ὑπερθέμενος, δίδωσι τῆς βαρβάρου γνώμης δίκας τοῖς παλαιοῖς. ὁ δὲ οὕτω συμβαρβαρίζειν ἑλόμενος τῷ ποιητῇ μᾶλλον, ἤπερ εὐθυῤῥημονεῖν ἀφελῶς, εἴη ἂν ῥητόρων ὁ ἄριστος. Τὸ δὲ πρὸ ὃ τοῦ ἐνόησεν, οὐδ' ἂν ἔχοι μίμησιν πρός τινος, τά τε ἄλλα, καὶ τῆς καιριωτάτης γοργότητος ἕνεκεν. ἔτι δὲ καὶ τῆς εὐκαίρου στρυφνῆς δυσφαδείας, διὰ τὸ τῶν συνερχομένων δύο προσώπων ἀόριστον. καὶ ἔστι τοιαύτη τις φράσις κεκλασμένη τῷ ῥυθμῷ καὶ ἐν τοῖς ἐφεξῆς που, ἐν ᾧ, οὔτε ὃ τὸν, δύναται ὑποφεύγειν, οὔθ' ὃ διώκειν. περὶ οὗ ἐκεῖσε κατὰ καιρὸν ῥηθήσεται. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐν τῷ σύν τε δύο, τοῦ τε συνδέσμου λείψαντος, τὸ ἀπομεῖναι σὺν δύο γράφουσιν οἱ ἀττικοὶ, καθ' ὁμοιότητα τοῦ σύνδυο. καὶ ὅτι τὸ γνωμικὸν τοῦτο εἰς παροιμίαν πεσὸν, καὶ ὃ φασι καταμαξευθὲν, οὐδὲ προφέρεται πολλάκις ὅλον, ἀλλ' ἀρκοῦνται οἱ παλαιοὶ μόνον εἰπόντες τὸ σύν τε δύο, καὶ πλέον οὐδέν. ὡς αὐτίκα τοῦ ἀκροατοῦ συνεπινοοῦντος καὶ τὸ λειπόμενον. ὁποῖόν τι καὶ ὁ Παραβάτης ποιεῖ ἔν τινι τῶν αὐτοῦ ἐπιστολῶν, ἀρξάμενος οὕτως. τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα, καὶ μηδέν τι πλέον πρὸς τέλειαν σύνταξιν προσθεὶς, ὡς πρὸς

εἰδότα λαλῶν. ἢ ὡς δὲ τὸ πλῆρες ἐκεῖ, τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα χρὴ κλύειν τὴν ἐντολήν. Τὸ δὲ ὅπως κέρδιον εἴη, ὅμοιόν ἐστι τῷ, ὅπως ἂν κερδαλέος. Τὸ δὲ βράσσων, ἅπαξ μὲν ἐνταῦθα εἴρηται τῷ ποιητῇ, δηλοῖ δὲ κατὰ τοὺς γλωσσογράφους, τὸ βραδύν, ἢ τὸ βραχύν. ἀπὸ τοῦ βραδὺς βραδίων βράσσων. ἢ ἀπὸ τοῦ βραχὺς βραχίων βράσσων, ὡς ἐλαχὺς ἐλαχίων ἐλάσσων. παχὺς παχίων πάσσων. κατὰ δὲ ἑτέρους, βράσσων, ὁ βρασσόμενος καὶ οὐκ ἑστηκὼς ἐφ' ἑνὸς διὰ τὴν ἀγωνίαν. καὶ μετήνεκται ἡ λέξις ἀπὸ τῶν βρασσομένων ὑδάτων. εἴτε δὲ βραχὺς, εἴτε βραδὺς, εἴτε βρασσόμενος, ἐκεῖνος ὁ εἷς, ὁ ἴστως τῷ ποιητῇ ὁ ῥηθεὶς περὶ ἐκείνου λόγος, συνεξομοιωθεὶς τῷ πράγματι, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς φαίνεται γίνεσθαι. Τὸ δὲ λεπτὴ μῆτις, ἤγουν ἀσθενής, ἢ ἐκ μεταφορᾶς εἴληπται κοίνων ἀσθενῶν ὡς πρὸ βραχέων εἴρηται, ἢ καὶ ἀπὸ λεπτοσάρκων, καὶ οὕτως ἰσχνῶν σωμάτων, ἃ ὡς ἐπὶ πολὺ ἀσθενέστερα τῶν παχυτέρων εἰσίν. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι ἐν τοῖς ῥηθεῖσι, κεῖται στρατηγικὴ ἀνάκρισις περὶ νικησάντων ἐχθρούς, τὸ, ἅσσα τε μητιόωσι μετὰ σφίσι καὶ ἑξῆς ὡς προγέγραπται. καὶ ὅτι τὸ μὲν μέγα ἂν αὐτῷ ὑπουράνιον κλέος εἴη πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, μεγίστην δόξαν δηλοῖ. ζήτησις δὲ ἀγαθοῦ συνοδοιπόρου, τὸ, εἴ τις μοι ἕποιτο καὶ ἄλλος, μᾶλλον θαλπωρή, καὶ θαρσαλεώτερον ἔσται. Ἔνθα ὅρα τὸ θαλπωρὴ καὶ θαρσαλεώτερον, συγγενῶς ἔχοντα ἐκ πολυωνυμίας. καθότι θαλπωρὴ μὲν, ἐκ τοῦ θάλπω. θάρσος δὲ καὶ θαρσαλέος, ἐκ τοῦ θέρω θέρσω. ἀμφοῖν δὲ μία σημασία, τό τε θάλπειν δηλαδὴ καὶ τὸ θέρειν. Οὐκ εὐαρεστηθεὶς ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα κυριωτάτῳ ῥήματι τῷ ἐθέλειν, ἑξάκις αὐτῷ ἐχρήσατο κατ' ἐπιμονὴν σωματικῶς. πλὴν οὐ μονοειδῶς, ἀλλὰ κατὰ διαφόρους χρόνους καὶ ἀριθμούς, οἷον. οἱ δ' ἔθελον διομήδεϊ πολλοὶ ἕπεσθαι. ἠθελέτην αἴαντε δύο. ἤθελε Μηριόνης, μάλα δ' ἤθελε Νέστορος υἱός. ἤθελε δὲ Μενέλαος. ἤθελε δ' ὁ τλήμων Ὀδυσσεὺς καταδῦναι ὅμιλον τρώων. εἶτα ἑρμηνεύων τί δηλοῖ τὸ ὁ τλήμων, φησί. αἰεὶ γάρ οἱ καὶ οὐ νῦν μόνον, ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἐτόλμα. διὸ μετ' ὀλίγα καὶ πολύτλαν αὐτὸν καλεῖ, ὡς καὶ ἐν τοῖς πρὸ τούτων. δῆλον δ' ὅτι παρὰ τοῖς ὕστερον τλήμων καὶ ὁ ἐλεεινὸς λέγεται. ὅθεν καὶ τὸ, ἔλεξε πάντων τλημονέστατον λόγον. τὸ δὲ ἐτόλμα, δήλωσίς ἐστι τοῦ τολμήεντα τὸν Ὀδυσσέα εἶναι, ὅπερ οὐ χρεία εἰς τὴν τῶν προκειμένων κατασκόπευσιν. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ἐθέλω, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ ἐφάνη, οὐ μόνον παρὰ τῷ ποιητῇ τρισυλλάβως προφέρεται ἀεί, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις τὸ πλεῖον μετὰ τοῦ ε, ὡς καὶ αἴλιος διονύσιος παρασημειοῦται. ὅθεν φησὶ καὶ ἐθελοντής, ὁ αὐθαιρέτως τι ποιῶν. ἐκαλοῦντο δὲ καὶ ἐθελονταὶ διδάσκαλοι δραμάτων δηλαδή, ὅτε τις μὴ λαβὼν χορόν, μηδὲ χορηγητὴν ἔχων, ἑαυτῷ τὰ πάντα παρεῖχε. Ἱστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ μάλα ἐθέλειν, διὰ τιμὴν τοῦ πατρὸς Νέστορος κατά τι ἐξαίρετον τῷ Νεστορίδῃ ἐμπλέλεκται. καὶ ὅτι μάλιστα τὸν Ὀδυσσέα ἐσέμνυνε, τλήμονα εἰπὼν καὶ ἑξῆς, ὡς τά τε ἄλλα, καὶ τὰ τοιαῦτα τλητικόν τε καὶ ἐνεργέστατον. διὸ καὶ ἐνέφηνεν ὁ ποιητής, ὡς αὐτὸν ἐπιλέξεται εἰς ὀπαδὸν τῷ διομήδει. Ὅρα δὲ ὅτι τοῖς μὲν ἄλλοις τοῦ ἐθέλειν ῥήμασι, τὸ ἕπεσθαι μόνον κατὰ κοινοῦ προσήρμοσεν, εἰς δὲ τὸ ἤθελεν Ὀδυσσεύς, μεῖζόν τι ἔφη, τὸ καταδῦναι τρώων ὅμιλον.

Ὅτι τὸ, διόμηδες ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ, ταυτόν ἐστι τῷ, φέρων χάριν. ὅπερ ἐν τῇ πρὸ ταύτης ῥαψῳδίᾳ κεῖται. τῆς αὐτῆς δὲ σημασίας ἐστὶ καὶ τὸ, ἦρα φέρων ὡς προδεδήλωται.

Ὅρα δὲ ὅτι Νέστωρ μέν, δημαγωγικῶς ὦ φίλοι εἶπεν οὐκ ἂν δή τις ποιήσῃ τάδε. ὁ δὲ βασιλεὺς ἰδιάσας εἰς ἓν πρόσωπον, ἀκολούθως φησί. διόμηδες ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ, τουτέστι φίλε. Ἕκτωρ μέντοι μεγαλιζόμενος διὰ τὸ βαρβαρικὸν καὶ τύραννον, οὐδὲν τοιοῦτον ἐν τοῖς ἑξῆς ἐρεῖ, ἀλλὰ ἁπλῶς ἐρωτήσει, τίς ἄν μοι τόδε ὑποσχόμενος τελέσειεν; Οὐκ εἰς ἐκλογὴν βοηθοῦ κρείττονος ἐκ πολλῶν, καὶ μάλιστα εἴπερ εὐγενεῖς εἰσὶν οἱ ἐπικουρεῖν ἐθέλοντες, χρήσιμον τὸ, τὸν μὲν δὴ ἕταρόν γ' αἱρήσεαι, ὅν κ' ἐθέλῃ.

Τυδεΐδη Διόμηδες ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Τὸν μὲν δὴ ἕταρόν γ' αἱρήσεαι, ὅν κ' ἐθέλῃσθα,
Φαινομένων τὸν ἄριστον, ἐπεὶ μεμάασί γε πολλοί.
Μηδὲ σύ γ' αἰδόμενος σῇσι φρεσί, τὸν μὲν ἀρείω
Καλλείπειν, σὺ δὲ χείρον' ὀπάσσεαι αἰδοῖ εἴκων
Ἐς γενεὴν ὁρόων, μηδ' εἰ βασιλεύτερός ἐστιν.
Ὣς ἔφατ'. ἔδδεισεν δὲ περὶ ξανθῷ Μενελάῳ.
Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε κελεύετέ μ' αὐτὸν ἑλέσθαι,
Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην,
Οὗ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη, καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Ἐν πάντεσσι πόνοισι, φιλεῖ δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη;
Τούτου γ' ἑσπομένοιο, καὶ ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο
Ἄμφω νοστήσαιμεν, ἐπεὶ περίοιδε νοῆσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Τυδεΐδη, μήτ' ἄρ με μάλ' αἴνεε, μήτε τι νείκει,
Εἰδόσι γάρ τοι ταῦτα μετ' ἀργείοις ἀγορεύεις.
Ἀλλ' ἴομεν, μάλα γὰρ νὺξ ἄνεται, ἐγγύθι δ' ἠώς.

Ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε, παρῴχηκεν δὲ πλέων νὺξ
Τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται.

θα φαινομένων τὸν ἄριστον, ἐπεὶ μεμάασί γε πολλοί. μὴ δὲ σύ γ' αἰδόμενος σῇσι φρεσί, τὸν μὲν ἀρείω καλλείπειν. σὺ δὲ χείρον' ὀπάσσεαι αἰδοῖ εἴκων, ἐς γενεὴν ὁρόων, μηδ' εἰ βασιλεύτερός ἐστι. ὁ βασιλεὺς δὲ ταῦτα τοῦ Διομήδους λέγει, δέει τοῦ ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ, φησὶ γάρ. ὡς ἔφατ'. ἔδδεισε δὲ περὶ ξανθῷ Μενελάῳ. οἷα ὡς ἐρρέθη ἐθέλοντι καὶ αὐτοῦ ὑπεκκλέπτων δι' ἐκεῖνον τοῦ κινδύνου. διδάσκει δ' ἐν τούτοις ὁ ποιητής, ὅτι πολλάκις ἡ αἰδὼς τὸν μὴ βουλευόμενον ὀρθῶς ἐκκρούει τοῦ συμφέροντος. καὶ ὅτι δεῖ τὸν ἐθέλοντά τι γενναῖον ποιεῖν, τοὺς πρὸς τὰ ἔργα χρησίμους ἐπιλέγεσθαι, οὐ μὴν τοὺς πλουσίους, ἢ εὐγενεῖς. Ὅρα δὲ ὅτι τι διαφέρει τὸ ἐθέλειν τοῦ αἱρεῖσθαι, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ, ἕταρον αἱρήσεαι ὅν κ' ἐθέλῃσθα. τοῦτο μὲν γὰρ, ἀντὶ τοῦ ὃν ἂν βούλῃ, ἢ ἐπιθυμῇς, ἐκεῖνο δὲ, ἀντὶ τοῦ προκρινεῖς. οὕτω δὲ καὶ ἕτερον τὸ ἑλέσθαι, τὸ προκρῖναι καὶ ἐπιλέξασθαι. καὶ ὅτι τὸ σὺ, ἐνταῦθα δὶς εἶπεν, ὧν τὸ δεύτερον κατὰ τὸ παρέλκον. ἤρκει γοῦν καὶ ἅπαξ ῥηθῆναι. σχετλιασμοῦ δὲ καὶ τοῦτο ἔμφασις. τὸν ὅμοιον τρόπον καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, ὥστ' εἴ τις δύο ἢ καὶ πλείους τις ἡμέρας λογίζεται. μάταιός ἐστι, περιττεύει τὸ δεύτερον ἀόριστον ὄνομα. Τὸ δὲ ὀπάσσεαι, ἦν καὶ ἀπαρεμφάτως εἰπεῖν, πρὸς ἀκολουθίαν τοῦ καλλείπειν. ἔστι δὲ νῦν ὀπάζεσθαι, οὐ τὸ παρέχειν, ἀλλὰ τὸ προσλαμβάνεσθαι εἰς ὀπαδόν. τὸ δὲ αἰδοῖ εἴκων. παράφρασις, ἢ περίφρασίς ἐστι τοῦ αἰδόμενος. διὸ καὶ ὥσπερ ἐκεῖ πρόκειται τὸ σὺ, ἐν τῷ. μὴ δὲ σύ γ' αἰδόμενος. οὕτω καὶ ἐνταῦθα, σὺ δὲ αἰδοῖ εἴκων, κατά τι σχῆμα ἐπαναφορᾶς. Τὸ δὲ ἔδδεισε περὶ Μενελάῳ, δημοκοπεῖται. δῆλον γὰρ ὡς τὰ τοῦ δέει σύστοιχα ῥήματα, τὴν περὶ πρόθεσιν δοτικῇ συντάσσουσιν. οἷον τὸ δειλιᾶν, τὸ δεδιέναι, τὸ δείδω. ἐφ' ὧν ἡ περὶ πρόθεσις, ὡς ἰσοδυναμοῦσα τῇ ἐπί, τὴν δοτικὴν ἔχει σύνταξιν. Ὅτι πολλῶν ὡς ἐρρέθη ἐθελόντων ἕπεσθαι τῷ Διομήδει, αὐτὸς πεισθεὶς οἷς ὁ Εὐρυκρείων εἶπε, τὸν ἀρείω προκρίνει Ὀδυσσέα, εἰπὼν πάνυ πεπαιδευμένως. εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε κελεύετέ μ' αὐτὸν ἑλέσθαι, ὡς ὑμεῖς ἐπιλεγόμενοι καθὰ δηλαδὴ ὡς ἐπιπολὺ γίνεσθαι εἴωθε, πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην, οὗ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη, καὶ θυμὸς ἀγήνωρ, ἐν πάντεσσι πόνοισι, φιλεῖ δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη; τούτου γε ἑσπομένοιο καὶ ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο ἄμφω νοστήσαιμεν, ἐπεὶ περίοιδε νοῆσαι. ἃ δὴ δραστήριον καὶ φρόνιμον ἄνδρα χαρακτηρίζει. καὶ τὸ τοῦ Διομήδους δὲ ἦθος ὑπεμφαίνει κατὰ τοὺς παλαιοὺς, φιλότιμον, καὶ σὺν ἀσφαλείᾳ φιλοκίνδυνον. ἐν δὲ τοῖς ῥηθεῖσιν, ὅρα καὶ τὸ σεμνὸν καὶ εὐπαίδευτον τοῦ ἥρωος. αὐταρκῶν γὰρ ἑαυτῷ τὰ εἰς ἀνδρίαν, οὐχ ὡς ἀνδρειότερον τῶν ἄλλων ἐπιλέγεσθαι τὸν Ὀδυσσέα φησίν, ἀλλ' ὡς φίλον Ἀθηνᾷ, ἤγουν ὡς φρονιμώτερον, ὃ καὶ οἱ ἄλλοι ἂν ὁμολογήσαιεν Ἕλληνες, καὶ οὐδὲ ὁ Νέστωρ ἀκούων, δυσχερανεῖ. Διομήδης γὰρ, οὐχ ἁπλῶς φρόνησιν, ἀλλ' ἔμπρακτον φρόνησιν ἐπιλέγεται, ὁποία ἡ τοῦ Ὀδυσσέως ἐστίν. ὁ μέν τοι Νέστωρ, ἄκρατος αὐτόχρημα σύνεσις ἦν ἀνδρίας ψιλή. ἀφθονήτως οὖν διὰ σοφίαν φησὶν αἱρεῖσθαι τὸν Ὀδυσσέα, ἧς ἅπαντες εἴκουσι τῷ Ὀδυσσεῖ. ἔτι μὴν ὁ Διομήδης καὶ ὡς θεοφιλῆ πρὸ τῶν ἄλλων αἱρεῖται τὸν Ὀδυσσέα. τοῦτο γὰρ αἰνίττεται καὶ ἐν τῷ, Ὀδυσῆος θείοιο. καὶ ἐν τῷ, φιλεῖ δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη. ὅτι δὲ τοιοῦτος ὁ Ὀδυσσεὺς, ἀλλαχόθεν τε δῆλον, καὶ ἐκ τοῦ, ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ λέγεται, ἀναφανδὰ ὑπὸ θεῶν φιλεῖσθαι αὐτόν. Καὶ σημείωσαι ἐν τούτοις ὅτι ἀληθὴς ὁ ἐν τοῖς κινδύνοις ἔπαινος τὰ πολλὰ ὡς παρωθούμενος πᾶσαν αἰδῶ. καὶ ὅτι αἱρετώτερον ἀνδρίας ἐν κινδύνοις ἡ φρόνησις. καὶ ὅτι ἐν πολλοῖς τὴν ἀνδρίαν τῇ φρονήσει ὁ ποιητὴς ἀναγκαίως συζευγνυσὶ, καὶ ξυνωρίδα ταύτην τοῖς Ἕλλησιν ἐξαρτύει σωτήριον. ὡς ὅτε τὴν Ἀθηνᾶν εἰς τὸ τοῦ Διομήδους ἀνήγαγεν ἅρμα, αὐτὴν τὴν φρόνησιν πεποιηκὼς τῇ ἀνδρίᾳ συμβαίνουσαν. καὶ ὅτε τὸν Νέστορα ἡνιοχοῦντα τοῦ αὐτοῦ πεποίηκε, τὸν ἐν ἥρωσι φρονιμώτατον. καὶ ἐν ταῖς Λιταῖς δὲ, ὁ μὲν τῶν πρέσβεων, ἀνδρεῖος. ὁ δὲ λοιπὸς, ἐπὶ συνέσει λαμπρός. καὶ νῦν δὲ, ὁ Διομήδης τὸν Ὀδυσσέα ὡς τοιοῦτον ἐπιλέγεται. ὅλως γὰρ, τὰ ἐν πολέμοις σεμνὰ, δισσαὶ ταύταις ἀρεταῖς ἀνδρίᾳ καὶ φρονήσει κατεργάζονται. Ὅρα δὲ καὶ ἐνταῦθα ἐρώτησιν ἁπλῆν δοκοῦσαν ἔχειν τὸ ἄλυτον, ἐν τῷ, πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος λαθοίμην. ὡς γὰρ μὴ δυνατὸν ὂν λαθέσθαι, ἠρώτηται. Σημείωσαι δὲ ὅτι συμβάλλεταί τι ἐνταῦθα τὸ θείοιο, οἷα μὴ ἐξὸν ὂν ὥσπερ θεοῦ, οὕτως οὐδὲ θείου ἀνδρὸς λαθέσθαι. καὶ τὸ λαθοίμην δὲ συντελεῖ τι ὁμοίως. οὐ γὰρ εἶπε πῶς ἂν ἑλοίμην τινὰ πρὸ τοῦ Ὀδυσσέως, ἵνα μὴ καὶ φθόνον ὑποκινήσῃ κατὰ τοῦ ἥρωος, ἀλλὰ μετριώτερον ἔφη, πῶς ἂν λαθοίμην τοῦ ἑτάρου. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ἐν τῷ στίχῳ τούτῳ κεῖται ἀργὸν μὲν τὸ ἔπειτα. δι' ἑνὸς δὲ σ τὸ Ὀδυσῆος.

Τὸ δὲ ἀγήνωρ, ἀειδήλως καὶ ἐνταῦθα ἔπαινον δηλοῖ. οὐ γὰρ ἂν ὡς καὶ προείρηται ψέγοι τὸν Ὀδυσσέα εἰπὼν ἀγήνορα, ὁ οὕτως αὐτὸν ἐξαίρων. ὥσπερ οὐδὲ ἑαυτὸν ἔψεγε πρὸ ὀλίγου, εἰπών. ἐμὲ ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ. ὅπερ καὶ ὁ Δόλων ἐν τοῖς ἑξῆς ἐρεῖ, ἐπὶ ἀνδρίᾳ ἑαυτὸν συνιστῶν. Τὸ δὲ, τούτου γ' ἑσπομένοιο, τῷ ἐξ ἀσυνδέτου ἀποστατικῷ σχήματι, ἐνδιάθετον φαίνει τῷ Διομήδει τὸν λόγον κατά τι θαῦμα ἐκπληκτικόν. Πῦρ δὲ αἰθόμενον, πρὸς διαστολὴν εἶπεν. εἰσὶ γὰρ πολλὰ πυρὰ μὴ αἰθόμενα. ὡς τὸ τῆς μάχης καυστηρὸν καὶ δάϊον, ἐξ οὗ καὶ δαῒς λέγεται. καὶ τὸ τοῦ θέρσοιο καὶ θάρσοιο, ἅπερ ἐκ τοῦ θέρω θέρσω παράγεται. καὶ τὸ παρὰ τοῖς ῥήτορσι καρδιακὸν πῦρ, ὅ ἐστι τὸ κατὰ διάθεσιν ζέον. οἱονεὶ γοῦν λέγει, ὡς οὐ μόνον τὰ τοιαῦτα πυρὰ φευξόμεθα ἑπομένου τοῦ Ὀδυσσέως, τὰ κατὰ μεταφορὰν δηλαδὴ οὕτω καλούμενα, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτοῦ νοστήσομεν τοῦ αὐτόχρημα πυρὸς, εἴπερ εἰς αὐτό πως ἐμπεσούμεθα, τὸ καινότατον.

εἰ γὰρ

εἰ γὰρ θεῖος ὡς ἐῤῥέθη ὁ Ὀδυσσεὺς, οὐδ᾽ ἂν καταναλωθείη ῥᾷον πυρί. Ἐν τούτοις δὲ ὅρα καὶ τὰ πάρισα, τὸ πάντεσσι πόνοισι, καὶ ἑπομένοιο, καὶ αἰθομένοιο, ἐπορθουμένου διὰ τοῦ ἥρωος τῇ φράσει, διὰ τὸ ἐγκωμιαστικὸν εἶδος. Τὸ δὲ περίοιδε νοῆσαι, λεληθότως εἰς ἴσον, εἰ μὴ καὶ μεῖζον τοῦ Νέστορος ἄγει τὸν Ὀδυσσέα. εἰ γὰρ περίοιδε νοῆσαι, ἤγουν περιττῶς οἶδε νοεῖν, οὐκ ἄν τις ῥαδίως τοῦ οὕτω περιττοῦ νοεῖν, ἔχοι τὸ μεῖζον. ἐνταῦθα δὲ καὶ ὡς ἐπιστήμην ὑπερβάλλει γνῶναι τὴν νόησιν. τὸ γὰρ οἶδε, καὶ τὸ εἰδέναι, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐπιστημονικαὶ λέξεις εἰσί. Κἀκεῖνο δὲ ἰστέον ὅτι τὰ εἰς τὸν Ὀδυσσέα ταῦτα παραφρασθέντα, πλατὺν ἐξαρτύουσιν ἔπαινον ἀνδρὸς ἡρωϊκοῦ. Ὅτι Χίλων, ἢ κατά τινας Πιττακὸς ὁ σοφὸς, θρυλλούμενον ἀπόφθεγμα ἔφη, τὸ μηδὲν ἄγαν, καὶ ἔστι καλῶς ἀοίδιμον. πρὸ δέγε αὐτοῦ καὶ τοῦτο παρέδωκεν ὁ ποιητὴς, ἐν οἷς ὁ παρ᾽ αὐτῷ λόγιος Ὀδυσσεὺς ἔργοις μᾶλλον ἢ λόγοις τὴν ἀρετὴν ἐπιδείκνυσθαι θέλων, πρὸς τὸν Διομήδην ἐπαινοῦντα, φησί. Τυδείδη, μήτ᾽ ἄρ με μάλ᾽ αἴνεε, μήτε τι νείκει, μάλα δηλαδή. καὶ αἰτίαν τοῦ λόγου ἐπάγει τὸ, εἰδόσι γάρ τοι ταῦτα μετ᾽ Ἀργείοις ἀγορεύεις. περιττὸς γὰρ ὁ ἐν ἐπηκόῳ τῶν φίλων ἔπαινος. δεῖ δὲ πρὸς ἀγνοοῦντας ἐπαινεῖν. αὐτὸς γοῦν Ὀδυσσεὺς, ἐν ἀγνοοῦσι περιαυτολογῶν φησί. εἴμ᾽ Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν ἀνθρώποισι μέλω, καί μευ κλέος οὐρανὸν ἵκει. ἐθέλει δὲ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ Ποσειδῶν βωμὸν σχεῖν διὰ Ὀδυσσέως παρ᾽ ἀνθρώποις, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ Ποσειδῶνα θαλάσσιον. Σημειοῦνται δὲ ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ, καὶ ὅτι ὁ σπουδαῖος, θέλει μὲν εὐφημίαν, οὐκ ἀνέχεται δὲ αὐτῆς. Ὅτι δὲ φύσει χαίρουσιν οἱ πλείους τοῖς εἰς ἑαυτοὺς ἐπαίνοις, δηλοῖ καὶ ὁ μετὰ θάνατον στεφανοῦσθαι τὸν ἑαυτοῦ τάφον ἐθέλων τῆς διὰ μακροῦ χάριτος ἕνεκα. ἔτι δὲ καὶ ὁ μήτε χρυσὸν ἐν δόμοις αὐτῷ εἶναι θέλων, μήτε Ὀρφέως κάλλιον ὑμνεῖν μέλος, εἰ μὴ ἐπίσημος εἴη τὴν τύχην. ὡς δὲ καὶ ἠρέμα φιλονεικούμενός τις ἀνέξεταί ποτε, καὶ ὁ Διομήδης μὲν ἐδήλωσέ που φθάσας. παρίστησι δὲ αὐτὸ καὶ ὁ εἰπὼν, ἔλεγχ᾽ ἐλέγχου. Ἰστέον δὲ ὅτι τε χρήσιμον ἐν τῇ ῥηθείσῃ γνώμῃ τοῦ ποιητοῦ, εἰς μὲν τὸ μήμε μάλ᾽ αἴνεε, τὸ, βαρύς τι κἂν ᾖ δ᾽ ἔστιν αἰνεῖσθαι λίαν. εἰς δὲ τὸ, μήτε τι νείκει, τὸ, τὰ σκληρὰ γάρ τοι κἂν ὑπέρδικ᾽ ᾖ, δάκνει. καὶ ὅτι τὸ αἰνεῖν, ὁμώνυμός ἐστι λέξις. ἐν γοῦν τῷ Αἰλίου Διονυσίου λεξικῷ γράφεται οὕτως. αἰνεῖν, τὸ ἀναδεύειν καὶ ἀνακινεῖν κριθὰς ὕδατι φύροντα. Φερεκράτης. νῦν ἐπιχεῖσθαι τὰς κριθὰς δεῖ. πτίσσειν. φρύγειν. ἀναβράττειν. αἰνεῖν. Παυσανίας δὲ ἐν τῷ κατ᾽ αὐτὸν ῥητορικῷ λεξικῷ, οὐ διὰ διφθόγγου γράφων αἰνεῖν, ἀλλὰ διὰ μόνου τοῦ α δίχρονου φησὶν, ἀνεῖν, ἐν ἐκτάσει ἔχει τὸ α. δηλοῖ δὲ τὸ πτίσσειν ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Εἰρήνῃ δηλοῖ. καὶ Φερεκράτης δ᾽ ἔτι φησί. νῦν δ᾽ ἐπιχεῖσθαι τὰς κριθὰς δεῖ. πτίσσειν, φρύγειν, ἀποβράττειν, ἀνεῖν, ἀλέσαι, μάξαι. τὸ τελευταῖον παραθεῖναι. λέγει δὲ καὶ ὅτι διαφέρει τὸ πτίσσειν τοῦ αἰνεῖν. τὸ μὲν γὰρ πτίσσειν γίνεται, ἵνα τὸ πτισσόμενον ἀπολίπῃ τὸ πιτυρῶδες ἄχυρον. τὸ δὲ αἰνεῖν, ἐπὶ ξηρῶν, ὥσπερ καρύων, ἵνα τὸ ἀχυρῶδες αὐτῶν περικάρπιον, ἀφαιρεθείη. ὅτι δὲ ἐκ τοῦ πτίσσειν καὶ ἀνεῖν τῶν εἰρημένων ἡ πτισάνη σύγκειται, ἐν τῇ Δ ῥαψῳδίᾳ προγέγραπται. ἐν ἄλλοις δὲ φέρεται καὶ ταῦτα. αἰνεῖν, τὸ ἀναβράττειν ἀληλεσμένον σῖτον. καὶ πτισάνη, παρὰ τὸ πτίσσειν καὶ αἰνεῖν. οἱ δὲ, τὸ ἀναπιεῖν ταῖς χερσὶ τὸν σῖτον ὕδατι ῥάναντας. ἴσως δὲ ἀπὸ τοῦ ὡς εἴρηται πτίσσειν, γίνεται καὶ πίσον τὸ ὄσπριον, ὃ καὶ πίσος λέγεται. Οἱ δὲ φασὶν αἰνεῖν καὶ τὸ συγκατατίθεσθαι. ὃ δὴ καὶ συναινεῖν λέγεται. καὶ ἄλλως δὲ αἰνεῖν κατ᾽ εὐφημισμοῦ σχῆμα, τὸ ἔῤῥειν ἐᾶν, ὡς τὸ, νῆ᾽ ὀλίγην αἰνεῖν, ἀντὶ τοῦ ἔῤῥειν ἔα τὴν μικρὰν νῆα, οἶδεν ἡ ὀρθὴ μάθησις. Ὅτι τὴν ὥραν ὑποδεικνὺς Ὅμηρος καθ᾽ ἣν οἱ Ἑλληνικοὶ σκοποὶ στέλλονται, φησίν. ἀλλ᾽ ἴομεν, μάλα γὰρ νὺξ ἄνεται, ἐγγύθι δ᾽ ἠώς. Εἶτα καὶ ἄλλως τὸ αὐτὸ φράζων, φησὶν, ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκεν. εἶτα καὶ πλατύτερον ἑρμηνεύων, φησίν. παρῴχηκεν δὲ πλέον νὺξ τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ᾽ ἔτι μοῖρα λέλειπται. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐν τούτοις, μίαν ἔννοιαν τετραχῶς μετεποίησεν Ὅμηρος. εἰπὼν γὰρ, μάλα νὺξ ἄνεται ἤγουν τελεῦται, ἐπήγαγε διασαφητικῶς, ἐγγύθι δ᾽ ἠώς. εἶτα ὁμοίως, ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε. καὶ πάλιν. παρῴχηκε δὲ καὶ ἑξῆς. οὕτω πολυτελὴς ἐν πολλοῖς τὴν φράσιν ἐστίν. ἐν καιρῷ μέντοι, οὐκ αἰδεῖται καὶ ταυτολογῶν ἀπαραιτήτως. μετ᾽ ὀλίγα τοίνυν τὸ, ὅπλοισιν ἔνι δεινοῖσιν ἐδύτην, δὶς λέγει. δηλῶν ὅτι πῆ μὲν, ποικιλτέον τοὺς λόγους. πῆ δὲ αὐτὰ λαλητέον. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τριφύλακον κατὰ τοὺς παλαιοὺς ὁ ποιητὴς βούλεται εἶναι τὴν νύκτα, ὅ ἐστι τριῶν φυλακῶν, τριμερῆ τριῶν αὐτὴν, καθὰ καὶ τὴν ἡμέραν, ὅτε εἴπῃ. ἔσσεται ἠὼς, ἢ δείλη, ἢ μέσον ἦμαρ. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι φιλοσοφεῖ κἀνταῦθα ὁ πολυμήχανος, ὁ ἐν Ὀδυσσείᾳ πλειάδας ὁρῶν καὶ ὑάδας καὶ τὰ ἑξῆς ἄστρα. καὶ ἐκ τῶν ὑπὲρ γῆν νυκτερινῶν ζωδίων τὴν ὥραν καταμανθάνει. καὶ ἐκ βαλβίδων, ὅ φασιν, αὐτῶν, τὴν σοφίαν ἐκφαίνει, δι᾽ ἣν αὐτὸν ὁ Διομήδης ἑταιρίζεται. ἔτι δὲ φιλοσοφεῖ, καὶ ὡς κυκλοφορίαν οὐρανοῦ ὑποδηλῶν, ἐκ τοῦ τὰ μὲν, ἀνίσχειν τῶν ἄστρων. τὰ δὲ, καταδύεσθαι. ὁ δὲ νοῦς τοῦ χωρίου, ἀμφίβολός ἐστι κατὰ τριπλῆν ἔννοιαν. ἄδηλον γὰρ εἴτε τῶν δύο μοιρῶν τὴν πλέω μοῖραν παρῴχηκεν ἡ νὺξ, ὡς λείπεσθαί τι καὶ αὐτῶν τῶν δύο μοιρῶν, καὶ τὸ ὅλον τριτημόριον. ἢ αἱ δύο ὅλαι μοῖραι παρῴχοντο, καὶ σὺν αὐταῖς μέρος τι καὶ τῆς τρίτης, ὡς μὴ ὅλην αὐτὴν περιλείπεσθαι. ἢ παρῴχηκε τὰ πλέω, ἤγουν ἡ νὺξ μόνων τῶν δύο μοιρῶν, τὸ δὲ ἔλαττον τουτέστιν ἡ ὅλη τρίτη μερὶς, λέλειπται. Τὸ δὲ πλέω, εἰ μὲν δίχα τοῦ ν γράφεται, δηλοῖ ἂν, ὡς ἡ νὺξ κατὰ πλέω μοῖραν τῶν δύο παρῆλθεν. ἢ καθ᾽ ὑπερβατὸν, ὅτι ἄστρα τὰ πλέω τῶν ἀφ᾽ ἑσπέρας ὑπὲρ γῆν ὄντων τὰ τῶν δύο μοιρῶν, ᾤχετο. εἰ δὲ μετὰ τοῦ ν γράφεται, λέγει ἂν ὅτι παρῴχετο πλέων νὺξ τῶν δύο μοιρῶν. ἄριστος δὲ κατὰ

σκόποις

ἐγκόποις ὁ τοιοῦτος καιρὸς, ὅτε εἰκὸς ἐκφροντίζειν περὶ τῆς ἀπεναντίας φυλακὰς καὶ αἴεσθαι. διὸ συγκροτῶν Ὅμηρος τὴν τοιαύτην βουλὴν, ποιεῖ καὶ τοὺς ἥρωας τηνικαῦτα βουλευσαμένους ὅμοια, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι τε τὸ ἴομεν, ἐνεστῶτος ὁριστικοῦ δίκην συστέλλει τὴν παραλήγουσαν. καὶ ὅτι τὸ νὺξ ἄνεται, ὅ ἐστι τελεῦται, διασαφητικόν ἐστι τοῦ, ἐγγύθι δὲ ἠώς, ἤγουν ὄρθρος. καὶ ὅτι πρωτότυπον τοῦ ἀνύω, τὸ ἄνω, κείμενον καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ. καὶ ὅτι Ὅμηρος μὲν ὡς ἐν ῥητορικῷ εὕρηται λεξικῷ, τῶν δύο φησὶ, ἀκολούθως δηλαδὴ τῇ ἀτθίδι καὶ τῇ κοινῇ. Ἴωνες δὲ, γενικὴν μὲν, δυῶν, δοτικὴν δὲ, δυοῖν. ἀφ' ἧς τὴν δύεσιν Αἰολεῖς ἐπεξέτειναν. ἔτι Ὅμηρος τῶν ἀττικῶν δύω λεγόντων ἐπὶ δυϊκῆς χρήσεως, καὶ τὴν πλαγίαν δυοῖν ἀποδιδόντων, ἔστι δὲ ὅτε καὶ δυεῖν. ἀλλ' αὐτὸς οὐ μεταβάλλει τὰς πτώσεις, ἐπεὶ μὴ δὲ τὼ δύω δυϊκῶς χρῆται, ἤγουν κατὰ ἀναλογίαν δυϊκοῦ τελικοῦ, ἀλλὰ πληθυντικῶς κατ' ἐπέκτασιν μέτρου. οὐ γὰρ μόνον Ἀτρείδα, φησὶ, δύω κοσμήτορε λαῶν. καὶ, υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου. καὶ, ἐν δὲ δύω ποίησε πόλεις. καὶ, δύο χρυσοῖο τάλαντα. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ γενικῆς χρῆται τῷ δύω. πέρησε τε ξύνεσίς τε δύω ποταμῶν ἐειμένων. καὶ ἐπὶ δοτικῆς. δινωτὴν φορέεσκε δύω κανόνεσσ' ἀραρυῖαν. λέγει δὲ τὸ αὐτὸ λεξικὸν, καὶ ὅτι τὸ δυοῖν, καὶ ἐπὶ δοτικῆς παρὰ ἀττικοῖς. οἷον, δυοῖν γυναικοῖν, εἷς ἀνὴρ οὐ στέργεται. ἐν ἑτέρῳ δὲ τόπῳ φησί, καὶ ὅτι δύο καὶ ἐν τῷ ω, δύω ἤγουν δύο διὰ τοῦ ο μικροῦ, καὶ δύω κατ' ἔκτασιν, ἀττικοὶ λέγουσιν ἑκατέρως. δυοῖν δὲ, ἐπὶ γενικῆς καὶ δοτικῆς. τὸ δὲ δυεῖν, σπάνιον παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ἔστι δ' ὅμως παρὰ Θουκυδίδῃ. λέγουσι δὲ καὶ τοῦ δύο, καὶ τοῖς δύο. τὸ δὲ δυσὶ, βάρβαρόν φησι, καὶ κατὰ χρῆσιν ἀττικὴν, καὶ κατὰ λόγον γραμματικόν. λέγει δὲ καὶ ὅτι νεωτέρων τὸ γράφειν δυεῖν, οὐδὲν γὰρ δυϊκὸν εἰς ειν λήγειν φασὶν οἱ ἀναλογικοί. Ὅμηρος δέ φησι, ἐπὶ μὲν ὀρθῆς, δύο λέγει, οὕτω. δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώϊα ἔργα. ἐπὶ δὲ γενικῆς, τῶν δύο μοιράων. ἐπὶ δὲ αἰτιατικῆς, τὰς δύο χαλκείας. ἐπὶ δὲ κλητικῆς, κατ' ἔκτασιν, δεῦτε δύω μοι ἕπεσθον.

Ὣς εἰπόνθ', ὅπλοισιμ ἐνὶ δεινοῖσιμ ἐδύτην.
Τυδείδῃ μὲν δῶκε μενεπτόλεμος θρασυμήδης
Φάσγανον ἄμφηκες, τὸ δ' ἑὸν παρὰ νηὶ λέλειπτο,
Καὶ σάκος. ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε
Ταυρείην, ἄφαλόν τε, καὶ ἄλοφον, ἥ τε καταῖτυξ
Κέκληται. ῥύεται δὲ κάρη θαλερῶν αἰζηῶν.
Μηριόνης δ' Ὀδυσῆι δίδου βιὸν, ἠδὲ φαρέτρην,
Καὶ ξίφος. ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε,
Ῥινοῦ ποιητήν. πολέσιν δ' ἔντοσθεν ἱμᾶσιν
Ἐντέτατο στερεῶς, ἔκτοσθε δὲ λευκοὶ ὀδόντες
Ἀργιόδοντος ὑὸς θαμέες ἔχον ἔνθα, καὶ ἔνθα,
Εὖ καὶ ἐπισταμένως, μέσσῃ δ' ἐνὶ πῖλος ἀρήρει.
Τήν ῥά ποτ' ἐξ Ἐλεῶνος Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο
Ἐξέλετ' Αὐτόλυκος, πυκινὸν δόμον ἀντιτορήσας.
Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκε Κυθηρίῳ Ἀμφιδάμαντι.
Ἀμφιδάμας δὲ Μόλῳ δῶκε ξεινήιον εἶναι.
Αὐτὰρ ὁ, Μηριόνῃ δῶκεν ᾧ παιδὶ φορῆναι.
Δὴ τότ' Ὀδυσσῆος πύκασεν κάρη ἀμφιτεθεῖσα.
Τὼ δ' ἐπεὶ οὖν ὅπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην,
Βάν ῥ' ἰέναι, λιπέτην δὲ κατ' αὐτόθι πάντας ἀρίστους.
Τοῖσι δὲ δεξιὸν ἧκεν ἐρωδιὸν ἐγγὺς ὁδοῖο
Παλλὰς Ἀθηναίη. τοὶ δ', οὐκ ἴδον ὀφθαλμοῖσι
Νύκτα διὰ ὀρφναίην, ἀλλὰ κλάγξαντος ἄκουσαν.
Χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσεὺς, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνῃ.
Κλῦθί μευ αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἥ τέ μοι αἰεὶ
Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι, οὐδέ σε λήθω
Κινύμενος. νῦν αὖτε μάλιστά με φῖλαι Ἀθήνη.

Ὅτι ταυτολογεῖ καὶ ἐνταῦθα, εἰπὼν ἐν δυσὶ τόποις ὡς καὶ προεδηλώθη, τὸ ὅπλοις ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην, ὅ ἐστιν ὡπλίσθησαν. οὕτω δὲ δὶς ἐρεῖ καὶ τὸ, ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθετο. τοῦτο δὲ παραφράσας μετ' ὀλίγα παρεποίησεν ἐξ αὐτοῦ τὸ, Ὀδυσσῆος πύκασε κάρη ἀμφιτεθεῖσα. γέγονε δὲ καὶ νῦν ἡ ταυτολογία, ἢ πρὸς ἔνδειξιν σχεδιασμοῦ, ἢ διότι παραδέδοται, ὡς οὐκ ἐξ ἀνάγκης μεταποιεῖν χρὴ τὰ φρασθέντα καλῶς. Καὶ ὅρα τὸ ἐδύτην. οὗ καθ' ὁμοιότητα νοητέον καὶ τὸ, δυσμενέων δῦναι στρατόν. καὶ τὸ, καταδῦναι Τρώων ὅμιλον. ἵνα ὥσπερ τὰ ὅπλα, οὕτω καὶ οἱ πολέμιοι κύκλῳ ἀμπέχωσι τὸν ἀριστέα, καὶ οἷον ἐνδύωσι. ταῦτα δὲ συντελεῖ καὶ εἰς τὸ, λάϊνον ἕσσο χιτῶνα. ὡς γὰρ δύεταί τις ὅμιλον Τρώων, καὶ πόλιν Τρώων, καὶ ὅπλα, οὕτω καὶ λίθους, ὧν ἐντὸς γίνεται. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι ἐπὶ πολεμικῶν τευχέων καὶ νῦν τὰ ὅπλα κεῖται, δεινὰ λεχθέντα, ὡς δεινοῦ πολέμου ὄργανα ὄντα, πρὸς διαστολὴν ἑτέρων ὅπλων τῶν κατ' ἑτέρας τέχνας, ὧν τὰ ὅπλα οὐχ οὕτω δεινά. Ὅρα δὲ ὡς

Δὸς δὲ πάλιν ἐπὶ νῆας ἐϋκλείας ἀφικέσθαι
Ῥέξαντας μέγα ἔργον, ὅ κεν Τρώεσσι μελήσει.
Δεύτερος αὖτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Κέκλυθι νῦν καὶ ἐμεῖο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη.
Σπεῖό μοι ὡς ὅτε πατρὶ ἅμ' ἕσπεο Τυδέϊ δίῳ
Ἐς Θήβας, ὅτε τε πρὸ Ἀχαιῶν ἄγγελος ᾔει.
Τοὺς δ' ἄρ' ἐπ' Ἀσωπῷ λίπε χαλκοχίτωνας Ἀχαιούς.
Αὐτὰρ ὁ, μειλίχιον μῦθον φέρε Καδμείοισι
Κεῖσ', ἀτὰρ ἂψ ἀπιών, μάλα μέρμερα μήσατο ἔργα
Σὺν σοὶ δῖα θεά, ὅτε οἱ πρόφρασσα παρέστης.
Ὣς νῦν μοι ἐθέλουσα παρέστασο, καί με φύλασσε.
Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν, εὐρυμέτωπον,
Ἀδμήτην, ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ.
Τήν τοι ἐγὼ ῥέξω χρυσὸν κέρασιν περιχεύας.
Ὣς ἔφαν εὐχόμενοι, τῶν δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
Οἳ δ' ἐπεὶ ἠρήσαντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Βάν ῥ' ἴμεν ὥς τε λέοντε δύω διὰ νύκτα μέλαιναν,
Ἂμ φόνον, ἂν νέκυας, διά τ' ἔντεα, καὶ μέλαν αἷμα.

τὴν τῶν ὅπλων δεινότητα διεγάνωσε γλυκύτητι κάλλους τοῦ ἐκ τῶν παρίσων. ἅπερ εἰσὶ τό, ὅπλοισι δεινοῖσι. Τὸ δὲ πύκασε κάρη ἀμφιτεθεῖσα, διαστέλλει καὶ αὐτό. ἔστι γὰρ καὶ ἑτέρα τις κυνῆ, οὐ πυκάζουσα πολέμου νόμῳ κάρη, ἀλλὰ πρὸς ἑτεροίαν διεσκευασμένη φυλακήν. ὁποία τις καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, ἡλιοστερὴς κυνῆ πρόσωπα θεσσαλὶς μὲν ἀμπέχει, ὅ ἐστι σκέπει τὴν αὐτοῦ κεφαλὴν κυνῆ σκιάζουσα τὸν ἥλιον, ὡς μὴ κατακαίειν τὸ πρόσωπον. εἴη δ' ἂν ἴσως αὕτη κατὰ τὸν παρ' Ἡσιόδῳ ἀσκητὸν πῖλον. πλὴν ὅσον ἐκεῖνος μὲν κοινότερον ἐπινενόηται, ἵνα ὄμβρος οὔατα μὴ καταδεύῃ. ταύτην δὲ ὡς ἐξαίρετον ἐσκεύαζον Θετταλοὶ κατὰ ἡλίου καίοντος πυκάζουσαν, ὅ ἐστι σκέπουσαν. ἐπὶ τοιαύτης γὰρ σημασίας, τὸ πυκάζειν κυριολεκτεῖται. Ὅτι καὶ τὸν ὁπλισμὸν τῶν κατασκόπων παραδιδοὺς Ὅμηρος, ἵνα καὶ δι' αὐτοῦ ποικιλίαν χρησίμην ἐμφάνῃ τῇ ποιήσει, ἄλλως τε καὶ διὰ παραθέσεως δὲ ἱστοριῶν, φησὶ ὅτι τῷ Διομήδει μέν, ὁ Θρασυμήδης ἔδωκε φάσγανον ἄμφηκες, τὸ δὲ ἑὸν παρὰ νηὶ λέλειπτο, καὶ σάκος. ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε ταυρείην, ἄφαλόν τε καὶ ἄλοφον, ἥτε καταῖτυξ κέκληται· ῥύεται δὲ κάρη θαλερῶν αἰζηῶν. Μηριόνης δ' Ὀδυσσῆι δίδου βιόν, ἠδὲ φαρέτρην, καὶ ξίφος. ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε, ῥινοῦ ποιητήν, ἤγουν πεποιημένην ἐκ δέρματος. πολέσι δ' ἔντοσθεν ἱμᾶσιν ἐντέτατο στερεῶς. ἔκτοσθε δὲ λευκοὶ ὀδόντες ἀργιόδοντος ὑὸς θαμέες ἔχον ἔνθα καὶ ἔνθα, εὖ καὶ ἐπισταμένως. μέσσῃ δ' ἐνὶ πῖλος ἀρήρει. τήν ῥά ποτ' ἐξ Ἐλεῶνος Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο ἐξέλετο Αὐτόλυκος, πυκινὸν δόμον ἀντιτορήσας. Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκε Κυθηρίῳ Ἀμφιδάμαντι. Ἀμφιδάμας δὲ τῷ Κρητικῷ Μόλῳ δῶκε ξεινήιον εἶναι. αὐτὰρ ὅ, τουτέστιν ὁ Μόλος, Μηριόνῃ δῶκεν ᾧ παιδί, τουτέστι τῷ ἰδίῳ υἱῷ φορῆναι. δὴ τότ' Ὀδυσσῆος πύκασε κάρη ἀμφιτεθεῖσα, ἤγουν πυκινῶς καὶ στερεῶς ἐκάλυψε τὴν τοῦ ἥρωος κεφαλήν. Καὶ ὅρα καινήν τινα περιπέτειαν πράγματος, πυκάζει γὰρ νῦν προγονικὴ περικεφαλαία τὴν Ὀδυσσέως κεφαλήν, ἐλθοῦσα διὰ πολλῶν. ἣν πάλαι μέν, ὁ κλέπτης πάππος Αὐτόλυκος ὑφείλετο. νῦν δέ, ὁ Μηριόνης εἶχε κτησάμενος ἐκ διαδοχῆς. Ὅρα δὲ καὶ ὡς καθάπερ τὸ τοῦ βασιλέως γενεαλογικῶς ἐξέθετο σκῆπτρον, οὕτω καὶ ἐνταῦθα τὴν τοῦ Μηριόνου κυνέην. καὶ ὅτι ὥσπερ ἐκεῖ τῇ λέξει τοῦ ἔδωκεν ἐπλεόνασεν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα διὰ τὸ καίειον. καὶ ὅτι ποικιλίαν ἱκανὴν καὶ ὁ τῶν ὧν ἔχει τόπος ὡς εἴρηται, τόπους τε ἐκτιθείς, τὴν Ἐλεῶνα, τὴν Σκάνδειαν, τὰ Κύθηρα. καὶ ἡρωϊκῶν μεμνημένος προσώπων. καὶ περικεφαλαίας διαφόρους ἐκτιθείς, ὧν ἡ ἑτέρα, ξενίζουσα. καὶ οὕτως ἀνεγείρας τὸ τῆς ἀφηγήσεως ὕπτιον. καὶ τὸν ἀκροατὴν ἀφυπνίσας δι' εἰς ἐναγώνιον. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. τὰ δὲ χωρὶς τὰ κατὰ μέρος, τοιαῦτα. Φάσγανον μὲν ἀναγκαίως, ἤτοι ξίφος ὡς Ὅμηρος ἑρμηνεύει, ἑκάτερος τῶν κατασκόπων λαμβάνει ἐκ φυλάκων, βιὸν δὲ μόνος Ὀδυσσεύς. ὡς προμηθὴς τοῦ μέλλοντος, καὶ εἰδὼς αὐτὸ μάλιστα χρήσιμον ἐν τοῖς κατὰ νύκτα δόλοις. ὁ γὰρ Διομήδης ἴσως ἀπαξιοῖ τὸ ἑκηβόλον ὅπλον, οἷα σταδαῖος ὁπλίτης καὶ ἀγχέμαχος. εἰ δὲ δειλιῶν Ὀδυσσεὺς τόξον χειρίζεται καθά τινες ἐσημειώσαντο, ἐκείνοις ἂν εἴη τοῦτο γνωστόν. ὅτι δὲ καὶ προκατασκευὴ τοῦτο τῆς ἐν Ὀδυσσείᾳ τοῦ ἥρωος τοξείας, ὡς καὶ ὀϊστεύειν εἰδότος εὖ μάλα καθὰ καὶ αὐτός φησί που περὶ ἑαυτοῦ, παρασημείωται καὶ αὐτὸ τοῖς παλαιοῖς. ἀλλότρια δὲ περιδύονται ὅπλα πιθανῶς οἱ σκοποί, ὅτι μὴ ᾔδεισαν εἰς κινδυνῶδες ἔργον σταλήσεσθαι οἷα κατάσκοποι, ἀλλ' ὡς εἰς βουλὴν ἐξῄεσαν. Ἐν δὲ τῷ, καὶ σάκος, προσυπακουστέον ὡς τὸ ἑὸν παρὰ νηὶ λέλειπτο. καθά γε τὸ φάσγανον, οὕτω καὶ τὸ σάκος ἐλείφθη ἐν ταῖς ναυσί. Τὸ δὲ κυνέην ταυρείην, φράσιν ἔχει ἀφελείας ἀρχαϊκῆς. οὔτε γὰρ ἡ κυρίως κυνέη, ταυρείη ἂν εἴη. οὔτε ἡ ταυρείη, κυνέη, ὅτι μὴ δὲ ταυτὸν ταῦρος καὶ κύων. ὑπάγεται γοῦν καὶ τὸ τοιοῦτον, τῷ σχηματισμῷ τοῦ νέκταρ ἐῳνοχόει. καὶ, ἵπποι ἐβουκολεῦντο. καὶ τῶν ὁμοίων. περὶ ὧν ἐν ἄλλοις εἴρηται. Ἰστέον δὲ ὅτι καθάπερ ἡ

μὲν

μὲν περικεφαλαία, γενικόν τι ὄνομα, εἰδικὸν δὲ ἡ κυνέη, διαστελλομένη τῆς ἀπὸ χαλκοῦ, ὡς αὕτη ἀπὸ κυνέας οὖσα δορᾶς. οὕτω διὰ τὸ πολὺ καὶ ἀρχαῖον τῆς χρήσεως, ὡς εἰς γένος μὲν ἡ κυνέη ἀπετάχθη. εἴδη δ᾽ αὐτῆς, ἡ ἐνταῦθα τε ταυρείη. καὶ ἡ ἀλλαχοῦ ἰκτιδέη κυνέη. καὶ ἡ ἐν Ὀδυσσείᾳ αἰγείη κυνέη. καὶ ἡ πρὸ βραχέων δηλωθεῖσα, ἡλιοστερής. ἡ δὲ τοιαύτη φράσις, καὶ πλημμάθειαν ἔχει. δηλοῖ γὰρ ὡς καὶ ταύρου δορά, καὶ ἰκτίδος, καὶ αἰγός, περικεφαλαίαν ἀποτίξειν δύναται. καθὰ τὴν ἀρχὴν, καὶ ἡ τοῦ κυνός. Τὸ δὲ κεφαλῆφιν ἔθηκεν, ἀφελῶς μὲν ἔχει, ὡς μὴ τοῦ διομήδους αὐτὴν φοροῦντος, ἀλλ᾽ ἑτέρου θεμένου αὐτοῦ περὶ τὴν κεφαλὴν εὐτυχεῖ ὅ φασι χειρί. ὃ δὴ καὶ ἐπὶ Ὀδυσσέως γίνεται. ἀρχὴ δέ ἐστι τοῦ τὴν κυνέην περικεφαλαίαν λέγεσθαι. Ἄφαλον δὲ καὶ ἄλοφον ταυρείην ὁ διομήδης φορεῖ, ὡς ἂν φασὶ ἔχοι λανθάνειν. οὐ μόνον γὰρ ἀλαμπὴς ἡ τοιαύτη, ἀλλὰ καὶ χθαμαλή, ὡς μὴ ἔχουσα λόφον, ἧς οἱ ῥίχωσιν. διὸ καὶ καταῖτυξ καλεῖται, παρὰ τὸ κάτω τετύχθαι. ἡ δὲ ἄφαλος, ἧς ἡ ἄρσισα ἐκτείνεται, κατὰ τὸ ἀκάμαντος καὶ ἀθάνατος, εἴη ἂν φασὶ ἐξ ἀνάγκης καὶ ἄλοφος. φάλος γάρ ἐστι, μικρὸς ὀμφαλός, οὗ ἐνδεῖται ὁ λόφος. οἱ δὲ περὶ Ἀπίωνα, καὶ Ἡρόδωρον, οὕτω φασί. φάλοι, ὀμφαλοί ἀσπίσι μικραῖς παραπλήσιοι. καὶ κεῖνται κατὰ τὸ μέτωπον, ὑπερέχοντες τῶν ὀφρύων, ἀποσκιάζοντες τὴν τοῦ ἡλίου αὐγήν, οἷαι τῶν παλλαδίων καὶ τῶν κορυβάντων αἱ κόρυθες. δηλοῖ δὲ καὶ Ὅμηρος λέγων. τὸν δὲ ἔβαλε κόρυθος φάλον, ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε. Τὸ δὲ καταῖτυξ, συνέλκει τὴν λήγουσαν κατὰ τοὺς παλαιούς, καθὰ καὶ τὸ κῆρυξ. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι διάφορα περικεφαλαιῶν εἰσὶν εἴδη, ὡς καὶ προείρηται, παρὰ τῷ ποιητῇ. δι᾽ ἣ τρυφάλεια, ἡ ἀμφίφαλος, ἡ τετράφαλος, ἡ πρὸ μικροῦ ῥηθεῖσα στεφάνη, ἡ νῦν λεχθεῖσα καταῖτυξ. ἔτι δὲ καὶ ἡ ὡς ἂν εἴποι τις ὀδοντωτή, ἥτις τὴν τοῦ Ὀδυσσέως ἐπύκασε κεφαλήν. καὶ μὴν καὶ ἡ τὸν δόλωνα σκεπάσασα ἰκτιδέη κυνέη. καὶ ἡ κυρίως λεγομένη κυνέη. καὶ ἡ ταυρείη. καὶ ἡ αἰγείη, καὶ ἡ ἁπλῶς ῥινοῦ τινος ποιητή. Τινὲς δὲ καὶ τὴν ῥηθεῖσαν σκάνδειαν, περικεφαλαίας εἶδος ἐνόησαν. τὸ δ᾽ ἐστὶν οὐ τοιοῦτον, ὡς ῥηθήσεται. Τὸ δὲ ῥύεται κάρη, ἔπαινος μέν ἐστι περικεφαλαίας, εἴληπται δὲ πρὸς ἀκρίβειαν ἐννοίας. ἵνα μή τις οἴοιτο τὴν ταυρείην ἀλισιπλῆ διὰ τὸ ἐκ δέρματος πεποιῆσθαι. Τὸ δὲ θαλερῶν αἰζηῶν, εἰς ἔνδειξιν πρόσκειται τοῦ νέοις πρέπειν τὸν πόλεμον. οἷς καὶ κλέος τὸ ἐν μάχῃ πεσεῖν, ὡς που ἐν τοῖς ὕστερον ὁ ὁμηρικὸς ῥηθρεύσει Πρίαμος. ὅθεν καὶ ὁπλότερον ἡ κρίσις τὸν νέον λέγει, ὡς ὅπλοις προσήκοντα. Τὸ δὲ θαλερῶν, ἔοικε πρὸς διαστολὴν εἰρῆσθαι τῶν μηκέτι τοιούτων, ἀλλ᾽ ἤδη φθινόντων, οἷος ὁ παρὰ Ἡσιόδῳ τεσσαρακονταετὴς αἰζηός. Τὸ δὲ ῥινοῦ ποιητήν, ἐπίτηδες δῆθεν λόγου ποικιλίαν, ἀσαφῶς ἔχει. ἡ μὲν γὰρ ταυρείη, ὥσπερ οἷον δέρματος, αὕτη δὲ οὐ δηλοῦται ποίη ἐστίν. οἱ δὲ ἔντοσθεν αὐτῆς ἱμάντες, οὐχ οὕτω δῆθεν τὸ διαδιάλυτον ἦσαν ἐκεῖ, ἀλλ᾽ ἵνα μᾶλλον συνδέωσι τοὺς ἔκτοσθεν κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ὀδόντας, τῶν ἄκρων ἐνιεμένων ἐντός, εἰς ὃ καὶ χρεία ἦν τοῦ ὡς εἴρηται εὖ καὶ ἐπισταμένως ἔχειν, ἔξω μὲν ἐρειδομένων ἐγγὺς ἀλλήλων τῶν ὀδόντων, ἐντὸς δέ, δεσμουμένων στερεῶς. Τὸ δὲ λευκοὶ ὀδόντες ἀργιόδοντος ὑός, ἔχει ἀδολεσχίαν τινὰ σχεδιαστικήν. ἤρκει γάρ, ἢ λευκοὺς ὀδόντας εἰπεῖν ὑός, ἢ ὀδόντας ἀργιόδοντος ὑός. εἰ γὰρ λευκοὺς ὀδόντας ἐρρέθη ὗς ἔχειν, περιττῶς ἀργιόδους πάλιν ἐλέχθη. καὶ εἰ ἀργιόδους, παρέλκει τὸ λευκοὺς ἐπ᾽ αὐτοῦ τοὺς ὀδόντας εἰπεῖν. δοκεῖ δὲ ὅμως εἰρῆσθαι τὸ λευκοὶ ὀδόντες, πρὸς ἑρμηνείαν τοῦ ἀργιόδοντος ὑὸς δῆθεν σαφήνειαν πλείονα. δῆλον δὲ ὅτι καινή τις ἦν θέα ἡ τοιαύτη κυνέη στεγανωμένη ὀδόντων πυκνότητι, καὶ τῇ ἐκεῖθεν λευκότητι γανωμένη στίλβουσα, καὶ τῷ ἀσυνήθει ἐκπλήττουσα. ὁ δὲ περὶ μέσην αὐτὴν ἡρμοσμένος πῖλος, ἐκώλυε τὰ τῶν ὀδόντων ἄκρα ἐνδοῦ προκύπτοντα, λυπεῖν τὴν κεφαλήν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι πᾶσα μὲν περικεφαλαία κατὰ τοὺς παλαιούς, συμβέβηκε πῖλον ἔχειν ἐντός, οἱ δὲ νεώτεροι ὡς ἴδιόν τι ἀκούσαντες ἐνταῦθα τὸ τοῦ πίλου, ἔπεισαν τοὺς ζωγράφους πιλίον περιτιθέναι τῷ Ὀδυσσεῖ. καὶ τοῦτο πρῶτός φασιν ἐποίησεν Ἀπολλόδωρος ὁ σκιαγράφος. Τὸ δὲ εὖ καὶ ἐπισταμένως, τῆς αὐτῆς μὲν ἐννοίας εἰσί, φιλοσοφώτερον δὲ τὸ ἐπισταμένως ἐστὶ τὸ εὖ. δῆλον δὲ ὅτι τὸ εὖ τοῦ τεχνίτου, τὸ ἐπισταμένως ἐστίν, ἤγουν τὸ ἐπιστημόνως ἐνεργεῖν. Περὶ δὲ Ἐλεῶνος καὶ Ἀμύντορος, καὶ ἐν τῇ πρὸ ταύτης μὲν ῥαψῳδίᾳ εἴρηται. νῦν δὲ ἀναμνηστέον, ὡς ἐν βραχεῖ, ὅτι Ἐλεὼν μέν, τόπος Βοιωτίας ὡς ἐν τῷ καταλόγῳ γέγραπται. Ἀμύντωρ δὲ ὀρμενίδης ὁμώνυμος τῷ πατρὶ τοῦ φοίνικος. τινὲς δὲ τοῦτον, αὐτὸν ἐκεῖνον εἶναι ἐνόμισαν. δῆλον δ᾽ ὅτι ὅ γε ὁ Ἀμύντωρ, ἤγουν ἐκ τοῦ ἀμύνειν, ἐκεῖθεν καὶ ὁ παρὰ τοῖς ὕστερον Ἀμύντας, καὶ ὁ Ἀμυνίας τὰ κύρια. ἔτι δὲ καὶ ὁ ἀμυνίας θυμὸς παρὰ τῷ κωμικῷ. Αὐτόλυκος δέ, υἱὸς Ἑρμοῦ καὶ Τηλαύγης θυγατρὸς Ἑωσφόρου, δῶρον ἔχων παρὰ τοῦ πατρὸς Ἑρμοῦ, οἷα ἐφόρου τῆς κλεπτικῆς, οὐ μόνον τὸ κλέπτειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀμείβειν τὰς τῶν κλεπτομένων ζώων ἰδέας. Ἀντιτορήσας δέ, τὸ μὴ ἁπλῶς, ἀλλ᾽ ἀντικρὺ καὶ ὡς εἰπεῖν διαμπὰξ ξύσας. καὶ ἔστι τὸ τορῆσαι, πρωτότυπον τοῦ ῥῆσαι. ἀφ᾽ οὗ καὶ τὸ τρύειν, ὅθεν ἡ τρυτάνη, καὶ τὸ τρύπανον. ὡς δὲ κλέπτης ὁ Αὐτόλυκος, καὶ ὡς πανουργότερος αὐτοῦ ὁ Σίσυφος, καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν δεδήλωται. ἀφ᾽ ὧν ἀμφοτέρων, δοκεῖ συμβολήν τινα σχεῖν πανουργίας ὁ Ὀδυσσεύς. εἰ δὲ ὁ τοιοῦτος Αὐτόλυκος παρακινδυνεύσας εἰς κλοπήν, ῥινοῦ ποιητὴν ἐνοσφίσατο κυνέην, συλλογιστέον ἀξίαν ἐκείνην λόγου εἶναι πολλοῦ. διὸ οὐκ εἶπεν ὡς ὑφείλετο, λέξις δὲ αὕτη κυριολεκτουμένη ἐπὶ κλεπτῶν, καθὰ καὶ τὸ ὑφαιρεῖσθαι, ἀλλ᾽ ἐξείλετο αὐτήν, ὅ ἐστιν ὡς ἐξαίρετόν τι ἔλαβε. Τὸ δὲ σκάνδειαν, λείπει προθέσεως, ἵνα ᾖ κατὰ σκάνδειαν. τινὰ δὲ τῶν νεωτέρων ἀντιγράφων, καὶ οὐ πάνυ ἀκριβῶν, σκανδείᾳ γράφουσιν, ἀντὶ τοῦ ἐν σκανδείᾳ. ἔστι δὲ ἡ σκάνδεια, ἐπίνδον

κυθήρων κατὰ τὸν τὰ ἐθνικὰ γράψαντα, καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἀθύρα, ἦν ὁ αὐτὸς, ἐπίνδον φησὶ περὶ τὸ βυζάντιον. Τὰ δὲ κύθηρα, νῆσός φασι πρὸς τῇ κρήτῃ, ἔχουσα πόλιν ὁμώνυμον, ἀπό τινος κυθήρου κληθεῖσαν. ἧς παρώνυμος ὡς ἀλλαχοῦ δηλοῦται, δοκεῖ εἶναι καὶ ἡ κυθέρεια. ἱστορεῖται δὲ καὶ πορφυροῦσα ἡ τοιαύτη νῆσός ποτε κληθῆναι, διὰ τὸ κάλλος τῶν ἐν αὐτῇ πορφυρῶν. καὶ ἔστι πιθανὸν, τὸν κυθήριον ἄνδρα, τῷ ἐκ τῆς ἐγγὺς κρήτης νήσου Μόλῳ δοῦναι ξένιον. ὁ δὲ Μόλος τὸ κύριον, ἐκ τοῦ μολεῖν γίνεται, ὅθεν καὶ ὁ μοῦλιος, καὶ δηλοῖ τὸν ὁρμητικόν. ἐπὶ μέντοι τοῦ κατὰ μάχην μώλου, ἄλλος λόγος ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν. Τὸ δὲ φορῆναι, ὡς ἐκ τοῦ φοραίνω ἢ φόρημι γίνεται, προείρηται, ἄτοπον δέ ἐστι γραφῇ πεζῇ. συνηθέστερον δὲ αὐτοῦ τὸ φορεῖν. καὶ ἔτι πλέον τὸ φέρειν. ἐξ οὗ φορὰ καὶ φόρος καὶ φορὸς, ἀφ' ὧν τὸ φορῶ. οὐκ ἐκτεῖνον οὐδ' αὐτὸ τὴν ἄρχουσαν, ὥσπερ οὐδὲ τὸ τρέμω τρόμος τρομῶ, ἐξ οὗ τὸ τρομέοντο, κατὰ τὸ τρέπω τρόπος τροπῶ. στρέφω στρόφος στροφῶ, διὰ τὸ μὴ δὲ αὐτὸ συζυγίας δευτέρας εἶναι. ἔτι τὸ μὲν φορῆναι, μονάζει, καὶ οὐκ ἔχει συστοιχίαν τινὰ, τὸ δὲ φέρειν, εἰς πλάτος κινεῖται μόνον κατὰ ἐνεστῶτας καὶ παρατατικοὺς, βάθος δὲ οὐκ ἔχει οὐδὲν, ὅτι μὴ δὲ μέλλοντα. τὸ δὲ φορῶ τὸ καὶ ἐπὶ ἐνδύσεως καὶ βαστάγματος, πολυκίνητόν ἐστι. ἔχει γάρ τι καὶ μέλλοντα, ἐξ οὗ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ, οἷα ὅπλα οὐδεὶς ὤμοισι φορήσει. καὶ παρακείμενον ἐνεργητικὸν, καὶ σύνθετα ῥήματα, τὸ συμφορεῖν, ἀντὶ τοῦ συνάγειν. καὶ παραφορεῖν χάλικας, ἀντὶ τοῦ παρακομίζειν. καὶ τὸ διαφορεῖν τό, τε παρὰ τοῖς ἰατροῖς καὶ τὸ κωμικόν. καὶ τὸ ἐπιφορεῖν χῶμα, ἢ μάλιστα χοῦν, ἐξ οὗ τὰ ἱστορούμενα μεγάλα χώματα. καὶ τὸ ἀναφορεῖσθαι, καὶ τὸ δυσφορεῖν, ἀντὶ τοῦ δυσανασχετεῖν, καὶ τὸ ἀνάπαλιν αὐτοῦ, εὐφορεῖν. καὶ τὸ εὐφόρητος χώρα. καὶ πόλις εὐφόρησεν ἀγαθῶν ἀνδρῶν. ἔχει δὲ παράγωγον τὸ φορύω, ἀφ' οὗ φορυτὸς τὸ πλῆθος. Ἔτι δὲ ἔχει καὶ ὀνοματικὰς παραγωγάς. ἐκ τούτων γάρ τι, καὶ οἱ παρ' Ὁμήρῳ κηρεσιφόρητοι, οὓς κῆρες φοροῦσιν, ἤτοι φέρουσι, καὶ ὁ παροιμιώδης πολυφόρητος ἀρτέμων. καὶ ὁ φορητὸς, καὶ ὁ ἀφόρητος. καὶ οἱ παιζόμενοι ἀφόρητοι βλαῦται, οἳ δηλοῦσι καινοεργά τινα ὑποδήματα, καὶ ὁ κατ' αἴνιγμα μεταφορητὸς οἶκος, ὃς δηλοῖ τὸ πλοῖον, καὶ ἕτερα. Ὅτι ἐν τῷ, ἔβησαν ἰέναι, λιπέτην δὲ κατ' αὐτόθι πάντας ἀρίστους, ἡ ταυτολογία ἐστὶν ὡς ταυτὸν ὂν εἰπεῖν τὸ ἔβησαν ἀπελθεῖν, καὶ τὸ ἀφῆκαν αὐτόθι πάντας. ἢ μᾶλλον λέγει ὅτι ἀπῆλθον οἱ δύο μόνοι, ἵνα ἡ περίφρασις ἐμφαντικὴ τοῦ μόνοι, τὸ κατέλιπον αὐτόθι πάντας. ταῦτα δ' ἐν τοῖς περὶ Δόλωνος παραφράσας συντόμως ὁ ποιητὴς, φησί. βῆ δ' ἰέναι ἀπὸ στρατοῦ. Ὅτι τῷ Ὀδυσσεῖ καὶ τῷ Διομήδει νυκτὸς ἐπιοῦσι κατὰ Τρώων, δεξιὸν ἧκεν ἤγουν ἔπεμψεν ἐρωδιὸν ἐγγὺς ὁδοῖο Παλλὰς Ἀθηναίη, τοὶ δ' οὐκ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν, νύκτα δι' ὀρφναίην, ἀλλὰ κλάγξαντος ἄκουσαν, χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθι, ὁ διὰ σοφίαν μάλιστα καὶ ἐπικριθεὶς καὶ νοήσας Ὀδυσσεύς, τουτέστι τῷ σημαντικῷ τοῦ μέλλοντος οἰωνῷ. ἀγαθὸν γὰρ σημεῖον τοῖς ἐνεδρεύουσιν ὁ ἐρωδιὸς ὥς φησιν Ἕρμων. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἀκουσθῆναι μὲν τὸν ὄρνιν, μὴ ὁραθῆναι δὲ, δηλοῖ ὡς καὶ οἱ ἥρωες οὗτοι, ὄψει μὲν πολεμίων οὐχ ὑποπεσοῦνται, ἔκτυπα δὲ δράσοισιν εἰς αὐτούς. εἰ δὲ μὴ σοφὸς ἦν ὁ Ὀδυσσεὺς, ἐκώλυσεν ἂν ὁ τοιοῦτος ὄρνις αὐτοὺς, ὑποπτήξαντας μή ποτε φωραθῶσι καὶ οὐ λάθωσι, καθάπερ οὐδὲ ὁ κλάγξας ἐρωδιὸς ἔλαθε. νυκτὸς δὲ ἀγρεύει ὁ ἐρωδιὸς ἐν ὕδασι καὶ ἕλεσι, καὶ ἁρπακτικός ἐστι, διὸ οὐ γλαῦκα ἡ Ἀθηνᾶ ἐπιπέμπει τὴν αὐτῇ ἀνακειμένην, ἀλλ' ἐρωδιὸν, οἰκεῖον ὄντα τοῖς περὶ Σκάμανδρον ἑλώδεσι τόποις. Ζώπυρος δὲ, ἀντὶ τοῦ Παλλὰς, πελλὸς γράφει, ὡς ἂν εἴη ὁ φανεὶς οἰωνὸς δηλωτικὸς ἁρπαγῆς. τρία γάρ φησι γένη ἐρωδιῶν. πελλὸς, ὃς καὶ ἔστιν ἅρπαξ. πύγαργος, ὃς ἐν συνουσίαις αἱμορραγεῖ δι' ὀφθαλμῶν. καὶ τρίτος, ὁ ἀφροδίσιος. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἐν τοῖς χρησμοῖς ἀμφιβολίαν, οὕτω λοξότητά τινα ἔχει καὶ ὁ παρὼν ὄρνις. ἦν γοῦν τὸν μὴ ἐπιστήμονα ὑποπτεῦσαι, καὶ ὅτι καθάπερ ὁ οἰωνὸς κλάγξας οὐ τεθέαται, οὕτω καὶ αὐτοὶ ἀκουσθήσονται μὲν γνωσθέντες τοῖς πολεμίοις, οὐχ ὁραθήσονται δὲ, ἀλλὰ φεύξονται ἀφανεῖς μηδὲν μέγα δράσαντες. διὸ καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς ὑποδεδιὼς ἴσως διὰ τὸ ῥηθὲν ὑπόλοξον, ἀρᾶται πάλιν αὐτοὺς ἐπὶ νῆας ἐυκλείας, ἤγουν εὐκλεέας, ἀφικέσθαι, ῥέξαντας μέγα ἔργον. κοινοποιησάμενος αὐτὸς τὴν εὐχὴν, διὰ τὸ φιλάλληλον. ἔνθα καὶ ἑρμηνεύων τί λέγει μέγα ἔργον, ἐπάγει. ὅ κεν Τρώεσσι μελήσει. δηλῶν ὡς μέγα ἔργον οἶδεν ἄρτι, δι' οὗ μερίμνας οἱ ἐχθροὶ ἕξουσι. δεύτερος δὲ μετ' αὐτὸν εὔχεται Διομήδης ἀφελέστερον, ὑπὲρ ἑαυτοῦ μόνου ὡς ῥηθήσεται, ὑπισχνεῖται δὲ καὶ θυσίαν. ὁ μέντοι βάρβαρος Δόλων, οὐκ εὔξεται, ὡς οὐδὲ ἐν τοῖς πρὸ τούτων ὁ Πάρις, διὸ καὶ δυσπραγήσει. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ κατὰ συναίρεσιν εὐκλείας ἀντὶ τοῦ εὐκλεεῖς, καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ κεῖται. καὶ οὕτω μὲν ταῦτα. Τὸ δὲ δεξιὸν, ὅτι πρὸς ἀγαθοῦ εἶναι τοῖς παλαιοῖς ἐδόκει, ὥσπερ τὸ ἀριστερὸν ἀνάπαλιν ἀπαίσιον ἐκρίνετο, καθωμιλημένον ἐστί. Τὸ δὲ ἐγγὺς ὁδοῖο, μὴ παρεκταθῆναι σημαίνει τὸ δεξιὸν ἔργον τοῖς ἥρωσιν. Ἀθηνᾶ δὲ πέμπει τὸ ῥηθὲν δεξιὸν σημεῖον, τουτέστιν ἔμφρων γνῶσις. εἰ μὴ γὰρ ἐμεσολάβει σοφία ἡρωϊκὴ, οὐκ ἂν ὁ τοιοῦτος ἐρωδιὸς ἐνοήθη ὄρνις εἶναι, ὁποῖον ἄλλοι τέ φασι, καὶ ὁ εἰπών. δέχου τὸν ἄνδρα, καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ, ἤγουν τὸ μαντικὸν σύμβολον. ἔτι δὲ σὺν ἄλλοις καὶ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, ὄρνιθι αἰσίῳ, τουτέστιν εὐτυχεῖ, ταυτὸν δὲ εἰπεῖν ἐναισίμῳ κατὰ τὸ, ἐναίσιμα σήματα φαίνων, ἤγουν αἰσίους οἰωνοὺς εἴτουν ὄρνιθας. ἴσον γὰρ, οἰωνὸν τοιοῦτον εἰπεῖν καὶ ὄρνιν, καὶ σῆμα, καὶ σύμβολον, καὶ συμβόλαιον δὲ τετρασυλλάβως. ὡς δὲ καὶ οἱ σύμβολοι ἀρσενικῷ γένει οἱ ἐν συναντήμασι οἰωνοὶ τοιοῦτοί εἰσιν, εὔδηλόν ἐστι. Τὸ δὲ νύκτα δι' ὀρφναίην, δοκεῖ μὲν ἀδόλεσχον εἶναι ὡς οἱονεὶ φάμενον, νύκτα διὰ νυκτερινήν. ἔχει δὲ ἀληθῶς διασολὴν ἀκριβῆ. νὺξ μὲν γὰρ ἄλλως, καὶ ἡ διὰ νεφῶν καὶ ὁμίχλης καὶ κόνεως ἐπιπρόσθησις τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς, ὡς πολλαχοῦ φαίνεται

διὰ

διὰ χρηστῶν. νὺξ δὲ ὀρφναίη κυρίως, ἡ μετὰ δύσιν ἡλίου, μεθ' ἣν ἡ ὄρφνη παρρησιάζεται. Τὸ δὲ, χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθι Ὀδυσσεὺς, οἱ μὲν κατ' ἔκθλιψιν γράφουσι, χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσσεὺς, πρὸς ἀπαρτισμὸν ἀπαθοῦς δακτύλου. οἱ δὲ παλαιοὶ ἐντελῶς ὡς προέκκειται γράψαντες, παράγουσιν αὐτὸ, καθά που καὶ προεγράφη, εἰς ἔνδειξιν συνιζήσεως δύο βραχειῶν συλλαβῶν τοῦ θι καὶ τοῦ ο, εἰς μίαν βραχεῖαν. ὃ δὴ σπάνιον μέν φασιν, εὕρηται δ' ὅμως. ὁποῖον καὶ τὸ, ἀλλὰ πρὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον. Ὅτι φιλοσόφως ὁ Ὀδυσσεὺς λέγει, ὡς ἡ Ἀθηνᾶ οἷα θεὰ, αἰεὶ ἐν πᾶσι πόνοις παρίσταται αὐτῷ, καὶ οὐ λανθάνει αὐτὴν κινύμενος, ὅ ἐστι κατὰ νοῦν κινούμενος καὶ διαλογιζόμενος. οὕτω γὰρ οἱ ἀκριβέστεροι τῶν παλαιῶν λέγουσι. χρήσιμον δέ ποτε καὶ πρὸς εὐεργέτην λεχθῆναι τὸ ᾠδηθὲν τὸ, κλῦθί μευ, ὅς τέ μοι αἰεὶ ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι, οὐδέ σε λήθω κινύμενος. νῦν αὖτε μάλιστά με φίλαι. οὕτω δὲ καὶ μετ' ὀλίγα τὸ, νῦν μοι ἐθέλων, ἢ ἐθέλουσα παρίστασο, καί με φύλασσε. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐξ ὧν Ὀδυσσεὺς ἐνταῦθα λέγει, λαβὼν καὶ ὁ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ Ὀδυσσεὺς, λέγει παραφραστικῶς περὶ Ἀθηνᾶς τὸ, πάντα γὰρ τά τ' οὖν πάρος, τά τ' εἰσέπειτα, σῇ κυβερνῶμαι χερί. Τὸ δὲ κινύμενος, παράγωγόν ἐστι ἀπὸ τοῦ κινῶ κινύω κίνυμι. οὗ χρῆσις καὶ ἐν τῷ, κίνυντο φάλαγγες. ἐκ δέ γε τοῦ κινύω, παράγεται τὸ κινύσσω, ἀφ' οὗ κίνυγμα τὸ ἀέριον εἴδωλον. καθὰ τὸ αἰθύσσω αἴθυγμα. πτύσσω πτύγμα. νύσσω νύγμα. ἐξ οὗ καὶ ἡ νυγμή. ὡς πτύγμα πτυγμή. καὶ ἀποβολῇ τοῦ τ πυγμή. καὶ ξύσμα ξυσμή. Τὸ δὲ φίλαι ἀντὶ τοῦ ἀγάπησον, χρόνου μέσου ἀορίστου πρώτου κατὰ τὰ πολλὰ τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων, ὡς ἀπὸ τοῦ φίλημι ῥήματος. ὅθεν μέσος πρῶτος ἀόριστος ἄρρητος, ἐφιλάμην. οὗ προστακτικὸν, φίλαι. πολλὰ μέντοι τῶν ἀντιγράφων, ψιλογραφοῦσιν αὐτὸ, ἀπὸ τοῦ φίλει κατὰ ἔκθλιψιν τῆς ληγούσης, εἰς τὸ ἐπαγόμενον ὁμηρικῶς α, ἐν τῷ, νῦν αὖτε μάλιστά με φίλε' Ἀθήνη. Ὅτι δὲ ἐκ τοῦ ὡς ἐρρέθη ἐφιλάμην, καὶ τρίτον ἐστὶ πρόσωπον τὸ ἐφίλατο, ἀλλαχοῦ δηλοῦται. Τὸ δὲ δὸς ἀφικέσθαι, καὶ ἐνταῦθα εὐχή ἐστιν ἐντελὴς, ὡς εἶναι δῆλον ὅτι ἐν τῷ, ὦ Ζεῦ νικῆσαί με. καὶ ἐν τῷ, μὴ πρὶν ἠέλιον δῦναι. καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις, λείπει τὸ δὸς προστακτικὸν πρὸς ἐντέλειαν νοήματος. Ὅτι καὶ ὁ Διομήδης θεοκλητῶν, εὔχεται τῇ Ἀθηνᾷ, οὕτω. σπεῖό μοι, τουτέστιν ἐφέπου μοι, ὡς ὅτε πατρὶ ἅμ' ἕσπεο Τυδέϊ δίῳ ἐς Θήβας, ὅτε τε πρὸ Ἀχαιῶν ἄγγελος ᾔει. τοὺς δ' ἄρ' ἐπ' Ἀσωπῷ λίπε χαλκοχίτωνας Ἀχαιούς. αὐτὰρ ὃ, μειλίχιον μῦθον φέρε Καδμείοισι κεῖσε, ἀτὰρ ἂψ ἀπιὼν, μάλα μέρμερα μήσατο ἔργα σὺν σοὶ δῖα θεὰ, ὅτε οἱ πρόφρασσα παρέστης, τουτέστι προθυμηθεῖσα, τὰ ὑπὲρ ἐκείνου φραζομένη καὶ ἐθέλουσα, ὡς αὐτὸς ἑρμηνεύει ἐπαγαγών. ὡς νῦν μοι ἐθέλουσα παρίστασο. καὶ ὅρα πάλιν ἐπιβολὴν ἱστορίας παλαιᾶς, ἣν καὶ ἐν τῇ δ' ῥαψῳδίᾳ ἐξέθετο. καὶ ὡς ταύτην καταμερίσας, ἐκεῖ μὲν ἐπλάτυνεν, ἐνταῦθα δὲ ἀπεστένωσε τεχνικῶς, οἷα καὶ πολυρρημονεῖν καίρια εἰδὼς, καὶ αὖ πάλιν βραχυλογεῖν. ἐκεῖ μὲν γὰρ, ἐν εἴκοσι καὶ τρισὶ στίχοις τὴν ἱστορίαν εἶπεν, ἐνταῦθα δὲ διὰ τὸ ἀπροσκορὲς, ἐν μόνοις τέσσαρσιν. εἰωθὼς ἀφανίζειν πολλαχοῦ τὸν ἐν λόγοις κόρον, τῷ πολυειδεῖ τῆς μεταχειρήσεως. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, πρὸ Ἀχαιῶν ἄγγελος ᾔει, ἡ πρὸ πρόθεσις, ἢ ἀντὶ τῆς ὑπὲρ νοεῖται, ἵνα λέγῃ ὅτι ὑπὲρ Ἀχαιῶν ἐπρέσβευεν. ἢ τοπικῶς, ἵνα δηλοῖ, ὅτι προώδευε τῶν Ἀχαιῶν, καὶ ὁμηρικῶς εἰπεῖν, πρὸ ὁδοῦ ἐγίνετο, ἀφ' οὗ ὁ φροῦδος γίνεται. Μειλίχιον δὲ μῦθον λέγει, τὸν εἰρηνικὸν, καὶ τὰς λιτὰς ἃς ἤκουον, ὡς ἐκεῖ δηλοῦται, οἱ Θηβαῖοι, δοῦναι κλειτοὺς ἐπικούρους. Μάλα δὲ μέρμερα ἔργα, ὅσα τε ἐντὸς Θηβῶν ἔδρασεν ὁ Τυδεὺς ἀεθλεύων καὶ νικῶν, καὶ ὅσα ἔξω εἰς τοὺς πεντήκοντα κούρους, ὡς ἐκεῖ γέγραπται. καὶ ἔστιν ὁ τοιοῦτος λόγος τῷ Διομήδει, ἀναθετικός. λέγει γὰρ, ὡς ἐλθὼν μὲν ὁ Τυδεὺς, μείλιχα τοῖς Θηβαίοις ἐλάλει. ἀπιὼν δὲ, δεινὰ ἐβουλεύσατο, οἷα καρδιώξας ἐφ' οἷς οὐδὲν ἤνυσε, πρεσβεύσας εἰς αὐτούς. καὶ οὕτω μὲν ὁ ποιητὴς τὴν ῥηθεῖσαν ἱστορίαν ἐσυνολέσχησεν. ὁ δὲ Διομήδης, καὶ βοῦν ὑπισχνεῖται ῥέξειν, ἦνιν. εὐρυμέτωπον, ἀδμήτην, χρυσωθεῖσαν τὰ κέρατα. ὁποία τις καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἐξήγηται, θύοντος Νέστορος. ὅρα δὲ εἰ αὐτίκα νῦν ἡ εὐχὴ τῷ Διομήδει τελεῖται. εἰ γὰρ καὶ μὴ αὐτὴ Ἀθηνᾶ ἕπεταί οἱ, ἀλλ' ἔχει τὸν τῇ Ἀθηνᾷ φίλον, ὡς αὐτὸς ἔφη, Ὀδυσσέα ἐφεπόμενον. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι, ὥσπερ ἐν τῷ πρόφρασσα ἡ πρὸ ἀντὶ τῆς ὑπὲρ εἴληπται, οὕτω καὶ ἐν τῷ πρὸ Ἀχαιῶν ὡς εἴρηται. τοιοῦτον δὲ σὺν ἄλλοις, καὶ τὸ, πρὸ παίδων καὶ γυναικῶν. Τὸ δὲ Ἀχαιοὺς, οὐ πάνυ ἀναγκαστικῶς ἐπήχθη. κεῖται γὰρ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἔπει, τὸ πρὸ Ἀχαιῶν. διὸ ἀρκοῦν ἦν εἰπεῖν μόνον τὸ, τοὺς δ' ἐπ' Ἀσωπῷ λίπε. χαλκοχίτωνες δὲ, οἱ ἀλλαχοῦ χαλκεοθώρηκες. ἔγνωσται γὰρ ὡς χιτῶνι ἀναλογεῖ διὰ τὸ ἐξ ὑφάνσεως ὁ πολεμικὸς θώραξ. Τὸ δὲ Καδμείοισιν, ἑτερωνύμως ἔχει πρὸς τὴν αὐτῶν πόλιν τὰς Θήβας, κατ' εὐθὺ δὲ ἂν αὐτοὺς ὠνόμασεν, εἰ Θηβαίους εἶπε. Τὴν δὲ ἦνιν, ὃ δηλοῖ ἐνιαυσιαίαν, ἐν ἐκτάσει τῆς ληγούσης οἴδασιν οἱ παλαιοί. Ὅτι Διομήδης καὶ Ὀδυσσεὺς εὐξάμενοι πρῶτον, εἶτα ἔβησαν ἀπελθεῖν ὥστε λέοντε δύω διὰ νύκτα μέλαιναν, ἀμφόνον, ἀννέκυας, διά τ' ἔντεα, καὶ μέλαν αἷμα. καὶ ὅρα συνῳδίαν τῆς τε παραβολῆς καὶ τοῦ λοιποῦ λόγου, τεχνασθεῖσαν πρὸς ὁμοιότητα τῆς τῶν ἡρώων ἐπείξεως, καὶ ἐντρεχείας. ὅρα δὲ καὶ τὸ κάλλος τῆς φράσεως, ἐπισκιρτῶντος οἷον τοῦ ποιητοῦ, καὶ τῇ τῶν κατασκόπων εὐψυχίᾳ συνεξορμῶντος, καὶ μιμουμένου τὸ ἐκείνων εὐθαρσὲς καὶ εὐκίνητον. οἱ δὲ παλαιοί φασιν καὶ ὅτι ἐπαινεῖται τοῦ Ξενοφῶντος τὰ τοιαῦτα. ἐπεὶ δ' ἔληξεν ἡ μάχη, παρῆν ἰδεῖν, τὴν μὲν γῆν, αἵματι πεφυρμένην. νεκροὺς δὲ, κειμένους. δόρατα, παρατεθραυσμένα. ἐγχειρίδια, γυμνὰ κολεῶν. τὰ μὲν χαμαί. τὰ δὲ σώμα-

σιν ἐμπεπηγότα. ταῦτα δὲ συλλαβὼν φασὶν Ὅμηρος, ἑνὶ στίχῳ ἀπήγγειλεν. οἱ δ' αὐτοὶ λέγουσι καὶ ὅτι νοητέον κατὰ τὸ σιωπώμενον, ὡς ἐσβέσθησαν τὰ πυρὰ τοῖς τρωσί, διὰ τὸ ἤδη, ὡς ἐῤῥέθη, ἐγγύθι τὸν ὄρθρον εἶναι. εἰ γὰρ ἀνῆπτον τὰ πολλὰ ἐκεῖνα ὡς προδεδήλωται, καὶ κατέλαμπον τὰς νῆας, οὐκ ἂν ἐτόλμησαν οἱ κατάσκοποι. καὶ τολμήσαντες δὲ, οὐκ ἂν ἔλαθον.

Ὅτι τὴν αὐτὴν ὥραν ἣν οἱ ἀχαιοὶ κατασκόπους ἐπελέγοντο, ἐβουλεύσαντο καὶ οἱ τρῶες ὅμοια ὡς εἰκὸς, καὶ στέλλουσι τὸν δόλωνα. ἐλθεῖν γὰρ εἰς διαφόροις ὁμοῦ τὸν αὐτὸν λογισμὸν, οὐκ ἀδύνατον, ὡς καὶ ἐν τοῖς φθάσασι δέδεικται. φησὶ γοῦν. οὐδὲ μὲν οὐδὲ τρῶας ἀγήνορας εἴασεν ἕκτωρ εὕδειν. ἀλλ' ἄμυδις κικλήσκετο, ἤγουν ἐκίκλησκε πάντας ἀρίστους. ποίους ἐκείνους; ὅσοι φησὶν ἦσαν τρώων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες. τοὺς ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλὴν, κατὰ τὴν τῶν ἀχαιῶν. τίς κέν μοι τόδε ἔργον ὑποσχόμενος τελέσειε δώρῳ ἐπὶ μεγάλῳ, μισθὸς δέ οἱ ἄρκιος ἔσται. δώσω γὰρ δίφρον τε, ὅς μέρος ὤν, ὅλον ἅρμα δηλοῖ, δύω τ' ἐριαύχενας ἵππους, οἵκεν ἄριστεύωσιν, ἢ ἄριστοι ἔωσι θοῇς ἐπὶ νηυσὶν ἀχαιῶν. ὅς τις κεν τλαίη, οἷ τ' αὐτῷ κῦδος ἄροιτο, νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ ὡς τὸ πάρος περ, ἢ ἤδη χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες, φύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλουσι νύκτα φυλασσέμεναι καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῷ. σιγώντων δὲ καὶ ἐνταῦθα πάντων ὡς καὶ ἐν τοῖς φθάσασιν, προπηδᾷ ὁ δόλων ὡς δηλωθήσεται, καθὰ καὶ ἐκεῖ ὁ διομήδης. καὶ σημείωσαι ὅτι τὴν αὐτὴν ἔννοιαν διττολογήσας ὁ ποιητὴς, διαφόρως ἐπὶ ἀχαιῶν ἔφρασε καὶ ἐπὶ τρώων. ἐκεῖ μὲν γὰρ, καταδημαγωγεῖ ὁ γέρων ῥήτωρ τοὺς συμβουλευτὰς. ὦ φίλοι προσειπών. ἐνταῦθα δὲ ὁ ἕκτωρ οὐδὲν τοὺς συγκεκλημένους προσφωνεῖ. καὶ ἐκεῖνος μὲν, εὐειδῶς ἐρωτᾷ. καὶ σεμνῶς ἐν ἀποφάσει τε καὶ σεμνώματι τοῦ κατασκόπου. εἰπών. οὐκ ἂν δή τις ἀνὴρ ἑαυτοῦ πείσοι θυμῷ τολμήεντι ἐλθεῖν, καὶ τὰ ἑξῆς. ἔνθα καὶ τὸ ἔργον τοῦ σκοπεύματος, μέγα εἶναι ἐμφαίνει. Ἕκτωρ δὲ καὶ ἁπλοϊκῶς ἐρωτᾷ, καὶ οὐδὲ τὸ ἔργον ἐξαίρει, εἰπών. τίς κέν μοι τόδε ἔργον ὑποσχόμενος τελέσει; καὶ ἐκεῖ μὲν, ἄλλως οἱ ἄριστοι συνεκλήθησαν. ἐνταῦθα δὲ, ἄλλως. ὡς καὶ εὐθὺς ῥηθὲν φανήσεται, καὶ ὧδε μὲν, πάντες οἱ ἄριστοι κικλήσκονται. ἐκεῖ δὲ, ὀλίγοι. καὶ ἐνταῦθα μὲν, ὁ Ἕκτωρ ἄλλως βασιλικώτερον δοκεῖ συγκαλεῖν τοὺς ἀρίστους. Ἀγαμέμνων δὲ, δι' ἑαυτοῦ. κατέβαλε γάρ φασιν ἡ δυστυχία τὸ τοῦ βασιλέως ἀξίωμα. ὁ Νέστωρ μὲν ἐκεῖ ὃ αὐτὸς ἔχει καὶ οἱ ἄλλοι, ἐπαγγέλλεται τῷ διομήδει, καὶ μέτριον, τῷ δὲ δόλωνι ὁ ἕκτωρ, μέγα, καὶ ὃ οὐκ ἔχει. καὶ Νέστωρ μὲν τὸ ἀριστεῖον, δόσιν ἐσθλὴν ὠνόμασεν, ἐντίμως. Ἕκτωρ δὲ, οὐ μόνον δῶρον, ἀλλὰ καὶ μισθόν. οὐκ ἐντίμως τοῦτο εἰπών. καὶ ὁ μὲν, ἐσχατόωντά τινα ἐλεῖν ἐθέλει προμηθευτικῶς. Ἕκτωρ δὲ, νηῶν σχεδὸν ἐλθεῖν ὀτρύνει. καὶ τὸ κεφάλαιον δὲ τῆς τιμῆς καὶ τῶν δώρων, μετατέτακται. Νέστωρ μὲν γὰρ, μετὰ τὸ μέγα ὑπουράνιον κλέος, ἐκτίθεται τὴν ἐσθλὴν δόσιν τῆς μέλανος ποιμνίου. Ἕκτωρ δὲ, τὰ δῶρα προεκθεὶς, ἤγουν τὸ ἅρμα καὶ τοὺς ἀρίστους ἵππους, εἶτα ἐπάγει τὸ, οἷ τ' αὐτῷ κῦδος ἄροιτο. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεραι πολλαὶ διαφοραὶ ἀμφοτέροις τοῖς λόγοις, ὡς ἔστι τῷ σκεπτομένῳ κατανοεῖν, ἐν αἷς καὶ ἡ τῶν δώρων ὑπόσχεσις. τοῦ Νέστορος μὲν γὰρ, εἰ καὶ μικροπρεπὴς ἐδόκει, ἀλλὰ καὶ ἀστεία ἦν, ὡς ἐδηλώθη, καὶ ἀσφαλής. διὸ καὶ δόσις ἐσθλὴ ἐλέχθη. τῷ ἕκτορι δὲ, μέγα μὲν τὸ δῶρον, οὔτε δὲ εὔλογον, οὔτε ἀνεπισφαλές. ἀλλότρια γὰρ ὑπισχνεῖται ὡς εἴρηται, καὶ ὧν οὐκ αὐτὸς κύριος. Σημειωτέον δὲ καὶ ὅτι τὰ τῶν ἑλληνικῶν κατασκόπων πλατύνας ὁ ποιητὴς διὰ πολλῶν, ἐπὶ τῶν τρώων πάνυ συνέτεμε, μὴ θελήσας δαψιλῆ ῥητορείαν τοῖς βαρβάροις ἐπιμαρτύρασθαι. καὶ ὅτι Νέστωρ μὲν, ἐπέκεινα τῆς ἐσθλῆς δόσεως, καὶ τοῦ ὑπουρανίου κλέους, καὶ τὰς εἰς ἀεὶ δαῖτας καὶ εἰλαπίνας ὑπέσχετο. Ἕκτωρ δὲ οὔ. ὡς οἷα φειδόμενος. καὶ μεγαλοπρεπὴς μὲν ὢν ἐν τοῖς μὴ ἐπ' αὐτῷ, ἐν δὲ τοῖς οἰκείοις γλισχρότατος. ὅρα δὲ καὶ ὡς δωρητοὶ καὶ παράῤῥητοι γενόμενοι οἱ κατάσκοποι, οὕτως κατεπιχειροῦσι τῶν φοβερῶν. εἰ δὲ δύο μὲν ὄντες οἱ τῶν ἀχαιῶν ἀνύουσί τι μέγα, εἷς δὲ ὢν ὁ τῶν τρώων πεσεῖται. ἀλλὰ τῶν τῆς

Οὐδὲ μὲν οὐδὲ τρῶας ἀγήνορας εἴασεν Ἕκτωρ
Εὕδειν, ἀλλ' ἄμυδις κικλήσκετο πάντας ἀρίστους,
Ὅσσοι ἔσαν τρώων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες.
Τούς, ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν.
Τίς κέν μοι τόδε ἔργον ὑποσχόμενος τελέσειε
Δώρῳ ἐπὶ μεγάλῳ. μισθὸς δέ οἱ ἄρκιος ἔσται.
Δώσω γὰρ δίφρον τε, δύω τ' ἐριαύχενας ἵππους,
Οἵκεν ἀριστεύωσι θοῇς ἐπὶ νηυσὶν ἀχαιῶν.
Ὅς τίς κεν τλαίη, οἷ τ' αὐτῷ κῦδος ἄροιτο,
Νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι
Ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ ὡς τὸ πάρος περ,
Ἢ ἤδη χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες,
Φύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλουσι
Νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῷ.

ἑλληνικῇ συνέσει ἐπιχειρητέον, καὶ τῇ τῆς παροιμίας δὲ ἀληθείᾳ, καθ᾽ ἣν εἷς ἀνὴρ, οὐδεὶς ἀνὴρ λέγεται. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ, οὐδὲ μὲν οὐδὲ Τρῶας εἴασεν Ἕκτωρ, ὅμοιόν ἐστι κατὰ σχῆμα τῷ, οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱός. καὶ τοῖς ὁμοίοις ὅσα ἐκ δύο ἄρχονται ἀποφάσεων. Τὸ δὲ ἄμυδις, ὅτι αἰολικόν ἐστι καὶ διὰ τοῦτο ψιλοῦται, κἂν δηλοῖ τὸ ὁμοῦ, καὶ ὡς καθ᾽ ὁμοιότητα τοῦ ἄλλυδις ἐσχημάτισται, ἀλλαχοῦ δηλοῦται. Τὸ δὲ κικλήσκετο, σύστοιχόν ἐστι τῷ συγκαλέσας. οὐκ ἐξ αὐτοῦ δὲ, ἀλλὰ μάλιστα ἐκ τοῦ συγκαλεῖν πεποίηται ἡ σύγκλητος. ἐνεργητικῶς δὲ εἶπε τὸ συγκαλέσας, ὡς καὶ τὸ φύξιν βουλεύοισι, τῆς μεθ᾽ Ὅμηρον συνηθείας παθητικῶς λεγούσης καὶ συγκαλέσασθαι καὶ βουλεύσασθαι. πολλὰ δὲ ἕτερα οὕτω δέδεικται διαφορούμενα. ὧν ἐστὶ καὶ τὸ αὐδᾶν, λεγόμενόν ποτε καὶ παθητικῶς. δι᾽ ὃ, ποικίλως αὐδωμένου. καὶ τὸ οἰκτίζειν δὲ, κείμενον παρὰ Σοφοκλεῖ, παθητικῶς ἡ Ἀτθὶς φράζει. καὶ τὸ κηκίειν δὲ, κατὰ πάθος πέφρασται ἐν τῷ, αἱμάδα κηκιομένην. ὃ μετ᾽ ὀλίγα, κήκιον αἷμα ἐρρέθη. οὕτω καὶ ἐν θυμῷ βάλλεαι, τὸ βάλλεις. καὶ γράφου δὲ φρεσὶν ἔσω καὶ γράφε. καὶ ἐναυλίζειν τὸ ἐναυλίζεσθαι, ὡς δηλοῦται ἐν τῷ, ὡς ἐναυλίζοντί τῳ. καὶ πτοουμένη φρενὶ, τῇ κοινότερον πτοούσῃ. καὶ εὖ σκοπουμένοις, τοῖς καὶ σκοποῦσι. καὶ μέγα σθένος ἐκφέρεται νίκας, ἤτοι ἐκφέρει. καὶ δέδοικα τὰς δ᾽ ὁρωμένη ὡς καὶ ὁρῶσα. Τὸ δὲ πυκινὴν ἠρτύνετο βουλὴν, ἐξακουστέον πάντως καὶ ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς, εἰ καὶ διὰ συντομίαν σεσίγηται ἐκεῖ. οὐ γὰρ δήπου αὕτη μὲν πυκινὴ ὁμοία οὖσα τῇ ἑλληνικῇ, ἐκείνη δὲ οὐ πυκινή. Τὸ δὲ ὑποσχόμενος τελέσειεν, ἀκριβῶς πέφρασται, ὡς πολλῶν πολλάκις ὑπισχνουμένων μὲν, μὴ τελούντων δέ. καὶ ἔστι τοῦτο ἀσφαλέστερον τοῦ, δείδω μὴ οὔτις τοι ὑπόσχηται τόδε ἔργον. ὅπερ εἶπε φθάσας ὁ Μενέλαος. δῆλον δὲ καὶ ὅτι τό τις ἄν μοι ὑποσχόμενος τελέσειε, γοργότερόν ἐστι τῶν τοῦ Νέστορος. ἐκεῖνος γὰρ περιφράζων τὸ τελέσειεν, ἔφη. ταῦτά τε πάντα πύθοιτο, καὶ ἂψ εἰς ἡμέας ἔλθοι ἀσκηθής. οὕτω καὶ τὸ τῆς τιμῆς κεφάλαιον. Νέστωρ μὲν, πλατύτερον ἔφρασεν ἐν τῷ, μέγα κέν οἱ ὑπουράνιον κλέος εἴη πάντας ἐπ᾽ ἀνθρώπους. κλέος εἰπὼν οὐ τὴν ἁπλῶς φήμην, ἀλλὰ τὴν κυδίστην. Ἕκτωρ δὲ ἐς συνολέχησεν, εἰπών, οἵ τ᾽ αὐτῷ κῦδος ἄροιτο, ἤγουν ἑαυτὸν κυδανεῖ, ὅ ἐστι συνθέτως, ἑαυτόν. ἔνθα τὸ ἄροιτο ὑψωτικὴ λέξις οὖσα, οὐρανίου τινὸς καὶ αὐτὴ κύδους ἐστὶν ἐνδεικτική. ταὐτὸν δ᾽ εἰπεῖν, ὑπουρανίου κλέους, προσκυροῦντος μὲν οὐρανῷ, οὐχ ὑπὲρ αὐτὸν δὲ ἠρμένου. Τὸ δὲ δώρῳ ἔπι μεγάλῳ, καὶ τὸ δώσω γὰρ, ἐτυμολογικὸν τρόπον φαίνεται, ἐκ τοῦ δώσω γὰρ τὸ δῶρον παράγεται. ὁ δὲ ἄρκιος μισθός, δι᾽ οὗ μισθαρνῶν ὁ Δόλων ἐστὶ, τοῦ μεγάλου δώρου ἑρμηνευτικὸν εἶναι δοκεῖ ὡς καὶ προδεδήλωται. ἔχει δέ τι σμικροπρεπείας, εἰ μὴ βασιλικῶς καὶ ὑπὲρ τὸ ἄρκιον δοθήσεται τῷ οὕτω κινδυνεύσοντι, ἀλλὰ τῇ κατὰ τὸ ἀρκοῦν ἰσότητι, ψεύδεται τοῦ μεγαλοπρεπές. τοῦ δὲ μισθὸς ἄρκιος, σεμνότερον τὸ μέγα δῶρον. αὐτὸ δὲ ἴσον ἐστὶ τῷ, δόσις ἐσθλή, ὅπερ ὁ Νέστωρ ἔφη. μισθὸς δὲ κατὰ τοὺς παλαιούς, μίσους ἀπόθεσις. φιλεῖται γὰρ ὁ μισθαποδότης ὡς φύσει δίκαιος. ἐθέλουσι δὲ οἱ μεθ᾽ Ὅμηρον, μισθὸν λέγειν τὸ δῶρον ᾧπερ στοιχεῖ ὁ στρατευόμενος. διὸ καὶ μισθοφορά παρ᾽ αὐτοῖς, ἡ ὑπὲρ τοιούτων δώρων δημοσία συνεισφορά. κοινότερον μέντοι, ὥσπερ μισθωτοὶ οἱ μὴ προῖκα δουλεύοντες, ἀλλὰ διὰ δώρων λῆψιν, οὕτω καὶ μισθὸς ὁ διδόμενος αὐτοῖς ἐπὶ ἐλευθερίας ἀπεμπολήσει. Τὸν δὲ δίφρον, ὅτι ὁ αὐτός τῷ ἅρματί ἐστιν, ἑρμηνεύει ἐφεξῆς ὁ Δόλων ἐν τῷ, ἵππους τε καὶ ἅρματα, οἳ φορέουσι Πηλεΐωνα. ἐριαύχενες δὲ ἵπποι, κατά τι ἐξαίρετον, πρὸς διαστολὴν ἡμιόνων καὶ ὄνων, οὗτοι γὰρ οὐ τοιοῦτοι. εἰ δὲ καὶ δολιχόδειροι οἱ τοιοῦτοι, ἀλλ᾽ αὐτὸ, οὐχ ἵπποις, κύκνοις δὲ καὶ τοιούτοις ὄρνισιν ἀποκεκλήρωται. ἐπὶ εὐγενῶν δὲ ὁμοίως ἵππων καὶ τὸ ὑψαυχενεῖν. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, ἐριαύχενες, οἱ μακροτράχηλοι ἢ ὑψαύχενες καὶ γαῦροι τὴν χαίτην. Τὸ δὲ ὅς τις ἂν τλαίη, παράφρασίς ἐστι τοῦ πεποίθοιτο αὐτοῦ θυμῷ τολμήεντι. δι᾽ ὀλίγου φρασθέν. ὥσπερ καὶ τὸ, οἵ τ᾽ αὐτῷ κῦδος ἄροιτο, παραπέφρασται πάνυ στενῶς, ὅθεν προείρηται. ὥσπερ αὖ πάλιν τὸ, ἐπεὶ δαμάζονται ἀχαιοὺς, δι᾽ ὀλίγου προφρασθὲν, ἄλλως ἐνταῦθα παραπέφρασται ἐν τῷ, ἤδη χείρεσσιν ὑφ᾽ ἡμετέρῃσι δαμέντες. ἔνθα καὶ ὅρα τὴν ὑπὸ πρόθεσιν δοτικῇ συντεταγμένην συνήθως. οὕτω τὰ ἐνταῦθα, ἐν πολλοῖς σύμφωνα μὲν τοῖς πρὸ βραχέων ἑλληνικοῖς, ἄλλως δὲ κατὰ ποικιλίαν τεχνικὴν, διάφορα. Τὸ δὲ κῦδος ἄροιτο, φιλεῖ πολλαχοῦ λέγειν ὁ ποιητής, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς φανήσεται. τοῦ αἴρειν ὄγκον τινὰ δηλοῦντος καὶ ὕψωσιν καθὰ καὶ ἀνωτέρω δεδήλωται. ἐπιμβέβληται δὲ παρεμβλητικῶς τὸ, οἵ τ᾽ αὐτῷ ἤγουν ἑαυτῷ κῦδος ἄροιτο, καὶ διακόπτει τὸ ἐφεξῆς τῆς συντάξεως ὂν τοιοῦτον. ὅς τις ἂν τλαίη νηῶν σχεδὸν ἐλθεῖν. ὧν μέσον πεσὸν τὸ, ἑαυτῷ κῦδος ἄροιτο, περιβολὴν ἐποίησε τῇ ἐπεμβλητικῇ διακοπῇ. Τὸ δὲ νύκτα φυλασσέμεναι, τὰς τῆς νυκτὸς ἐποίησε λέγεσθαι φυλακάς. Τὸ δὲ ἀδηκότες, ἀντὶ τοῦ ἀηδισθέντες, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀηδῶ καὶ κατὰ συναίρεσιν ἀδῶ. ἐξ οὗ καὶ τὸ ἀδημονεῖν, ὡς καὶ προγέγραπται. ἐπὶ πᾶσι τούτοις θεωρητέον, ὅτι σκοπὸν θέμενος Ὅμηρος μελετῆσαι τὸ ἐξ ἀμφοῖν στρατοῖν κεφάλαιον τῶν κατασκόπων οὐ πολλοῖς νοήμασι φύσει διοικονομούμενον, ἤνυσε τὸ σκοπηθὲν, ὡς οὐκ ἂν ἦν βέλτιον. πλεῖστον μὲν οὖν οὐκ ἔχει λαλιᾶς διαφόρου ἐν ἀμφοῖν. τοῖς αὐτοῖς δὲ ἐνδιαρρίψας ἑκατέρωθι, ἐπλάτυνε μὲν γλαφυρώτερον τὸν λόγον τοῦ Νέστορος, ἀπεστένωσε δὲ βραχύτητι τὰ τοῦ Ἕκτορος, οἷα μὴ κατὰ τὸν γέροντα οἷουτε ὄντος λαλεῖν. διὸ οὕτω γράψαι κυρώσας, οὐ τῷ ῥήτορι Ἀντήνορι περιέθετο τὰ κατὰ τὸν τρωϊκὸν κατάσκοπον, ὃς δὴ Ἀντήνωρ δημογέρων καὶ αὐτὸς ὢν τρωϊκὸς ἐοικὼς τέττιγι, κάλλιον εἶχεν ὡς εἰκὸς ῥητορεῦσαι ὑπὲρ ὁ Ἕκτωρ, ἀλλὰ νεωτέρῳ τούτῳ στρατηγῷ, τὸ τοιοῦτον προσέπλασε

σκέμμα. ἵνα ὥσπερ κατὰ πρόσωπα, οὕτω καὶ κατὰ φράσεις τὴν δι' αὐτῆς, διαφοράν τινα σχοίη τὸ ῥηθὲν κεφάλαιον, ἐπ' ἀμφοῖν τοῖν μεροῖν.

Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων Εὐμήδεος υἱὸς
Κήρυκος θείοιο, πολύχρυσος, πολύχαλκος,
Ὃς δή ῥ' εἶδος μὲν ἔην κακὸς, ἀλλὰ ποδώκης.
Αὐτὰρ ὁ, μοῦνος ἔην μετὰ πέντε κασιγνήτῃσιν,
Ὅς ῥα τότε Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστάς.
Ἕκτορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη, καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,
Νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι.
Ἀλλ' ἄγε μοι τὸ σκῆπτρον ἀνάσχεο, καί μοι ὄμοσσον.
Ἦ μὲν τοὺς ἵππους τε, καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ
Δωσέμεν, οἳ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλείωνα.
Σοὶ δ' ἐγὼ οὐχ ἅλιος σκοπὸς ἔσομαι, οὐδ' ἀπὸ δόξης.
Τόφρα γὰρ ἐς στρατὸν εἶμι διαμπερὲς, ὄφρ' ἂν ἵκωμαι
Νῆ' Ἀγαμεμνονέην, ὅθι που μέλλουσιν ἄριστοι
Βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν, ἠὲ μάχεσθαι.
Ὣς φάθ', ὁ δ' ἐν χερσὶ σκῆπτρον βάλε, καί οἱ ὄμοσσε.
Ἴστω νῦν Ζεὺς αὐτὸς ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
Μὴ μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχήσεται ἄλλος
Τρώων, ἀλλά σε φημὶ διαμπερὲς ἀγλαϊεῖσθαι.
Ὣς φάτο, καί ῥ' ἐπίορκον ἀπώμοσε, τὸν δ' ὀρόθυνεν.
Αὐτίκα δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐβάλλετο καμπύλα τόξα.
Ἕσσατο δ' ἔκτοσθεν ῥινὸν πολιοῖο λύκοιο,
Κρατὶ δ' ἐπὶ κτιδέην κυνέην. ἕλε δ' ὀξὺν ἄκοντα.
Βῆ δ' ἰέναι προτὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ. οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
Ἐλθὼν ἐκ νηῶν ἂψ Ἕκτορι μῦθον ἀποίσειν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵππων τε, καὶ ἀνδρῶν κάλλιφ' ὅμιλον,
Βῆ ῥ' ἀν' ὁδὸν μεμαώς. τὸν δὲ, φράσατο προσιόντα
Διογενὴς Ὀδυσσεὺς, Διομήδεα δὲ προσέειπεν.
Οὗτός τοι Διόμηδες, ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνήρ.
Οὐκ οἶδ' ἢ νήεσσιν ἐπίσκοπος ἡμετέρῃσιν.
Ἤ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνηώτων.
Ἀλλ' ἐῶμέν μιν πρῶτα παρεξελθεῖν πεδίοιο
Τυτθόν. ἔπειτα δέ κ' αὐτὸν ἐπαΐξαντες, ἕλοιμεν
Καρπαλίμως. εἰ δ' ἄμμε παραφθαίησι πόδεσσιν,
Αἰεί μιν προτὶ νῆας ἀπὸ στρατόφιν προτιειλεῖν
Ἔγχει ἐπαΐσσων, μήπως προτὶ ἄστυ ἀλύξῃ.

Ὅτι καὶ ἐνταῦθα συνήθως χρᾶται σχήματι διηγήματος ὁ ποιητὴς ἀρχόμενος ἀπὸ ῥήματος ὑπαρκτικοῦ, ὡς καὶ ἐν τῷ, ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης ἀφνειὸς ἀμύμων. φησὶ γάρ. ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων Εὐμήδεος υἱὸς κήρυκος θείοιο, πολύχρυσος, πολύχαλκος. ὃς δή τοι εἶδος μὲν ἔην κακὸς, ἀλλὰ ποδώκης. αὐτὰρ ὁ, ἤγουν οὗτος μοῦνος ἔην μετὰ πέντε κασιγνήτῃσιν, ὅ ἐστιν ὡς ἐπὶ ἄλλων λέγει, τηλύγετος ἐν πέντε ἀδελφαῖς. οὐ τὸ ἀνάπαλιν ὡς ἐν ἀντιστροφῇ ἀλλαχοῦ ποιεῖ, τὸν Ἰδομενέα τηλύγετον ἐν μάχῃ εἰπὼν, ὅ ἐστι μόνον. ὡς εἰπεῖν ἀντέστρεψε τὸ μόνος καὶ τὸ τηλύγετος. ὃ ἔστιν ἀληθῶς τὸ τηλύγετος εἰπεῖν πως καινότερον ἐτυμολογηθείη, ταυτὸν ποτὲ τῷ, μεμονωμένος εἴτουν μόνος. εἰ γὰρ τηλύγετος ῥηθείη ὁ τῶν ἄλλων ἁπλῶς τῆλε γενόμενος, καὶ μεμονωμένος ἂν ὁ τοιοῦτος πάντως εἴη. ὃ καὶ Ἰδομενεὺς ἔπαθεν ἐν μάχῃ μονωθείς. ὅμως μέν τοι οὐχ ἁπλῶς ἀεὶ ταυτίζονται τὸ μόνος καὶ τὸ τηλύγετος, ἀλλ' εἴπου ἐπὶ μοναδικῆς γεννήσεως. ἀλλὰ τοῦτο μὲν, τοιοῦτον. τὸ δὲ ῥηθὲν διήγημα ἐκτίθησιν ὁ ποιητὴς μάλιστα, ἵνα δείξῃ οἷος ὢν ὁ Δόλων οἵοις ἐπιχειρεῖ, καὶ οἵων ἀριστέων ἐρᾷ. καὶ οὐ τοσοῦτον ἵνα γνωρίσῃ αὐτὸν, ὅτι μὴ δὲ ἄσημος ἦν καὶ ἀφανὴς, τοῖς γὰρ ὑπὸ Ἕκτορος κληθεῖσιν ἀρίστοις εἰς βουλὴν, συγκατείλεκτο, ὃ οἶδε τοῦτο καὶ ὁ Διομήδης, ὃς καὶ ἐξ ὀνόματος καλέσει αὐτόν. ἐπαινεῖται δὲ καὶ ἐνταῦθα τῆς ἐμπεριβόλου συντομίας ὁ ποιητής. ἐν ὀλίγῳ γὰρ διὰ πιθανότητα τὸ κύριον ὄνομα τοῦ κατασκόπου ἐδήλωσε. τὸ γένος, τὴν τύχην, τὴν ἐκ πατρὸς τέχνην, τὴν μορφὴν, τὴν ὠκύτητα. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ, καὶ ὅτι τὸ μὲν κήρυκος γενέσθαι υἱὸν τὸν Δόλωνα, εὐπειθῆ τε αὐτὸν τῷ Ἕκτορι τίθησι, καὶ εὔελπιν ποιεῖ, ὡς ἐὰν ἁλῷ, αἰδέσονται οἱ ἐχθροὶ αὐτὸν, οἷά τι θεῖον γένος. ἄσυλοι γὰρ οἱ κήρυκες. ὁ δὲ πλοῦτος, ἐλπίδας αὐτῷ ὑποτείνει, ὡς εἰ μὴ αἰδοῦς τύχοι διὰ τὸ γένος, λύτρα δοὺς λελύσεται, διὸ ὁ ἁλοὺς, λέγει. ζώγρει. αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι. ἔστι γὰρ

ἔνδον

ἔνδον χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος. προβαλλόμενος εἰς πειθὼ, τὸ θέλειν πολλὰ δοῦναι καὶ τὸ δυνήσεσθαι. ἔνθα σημείωσαι ὅτι τῷ ἀνωτέρω μνημονευθέντι χρυσῷ, καὶ χαλκῷ, ἐν τῷ, πολύχρυσος, πολύχαλκος, συνεπινοεῖται καὶ σίδηρος, ὡς ὁ Δόλων ἐν τοῖς κατ' αὐτὸν διασαφεῖ. τὸ μέντοι ποδώκη τὸν Δόλωνα εἶναι, εἰς σωτηρίας αὐτοῦ ἐχέγγυον γίνεται. θαῤῥεῖ γοῦν φυγεῖν φωραθείς. καὶ ὅρα δι' ἃ ἄνδρα ὁ ποιητὴς τοῖς μὴ φίλοις αὐτοῦ βαρβάροις πιθανῶς εἰς κατασκοπὴν ἐπελέξατο. οὐκ ἀρετῇ πεποιθότα στρατιωτικῇ, δι' ἧς γενναῖόν τι ἀνύσει, ἀλλ' ἑτέροις ποσὶ δι' ὧν δυστυχήσας οὐδὲ ἐπανακάμψει τοῖς ἑαυτοῦ. ἔχει δέ τι ἀστεῖον καὶ τὸ, Δόλων Εὐμήδεος υἱός. ὡς δέον μὲν ὂν εὐμήδεσθαι, αὐτοῦ δὲ τῷ δόλῳ καὶ μόνῳ θαῤῥήσαντος. Ὅτι δὲ ὡς εἰκὸς κῆρυξ ἦν κατὰ τὸν πατέρα καὶ ὁ Δόλων, ἡ παλαιὰ συνήθεια δηλοῖ. συνήθες γὰρ τοῖς παλαιοῖς, ὡς ἱστορεῖ καὶ Ἡρόδοτος, τὰς πατρῴας τέχνας διαδέχεσθαι. αὐλητέω γάρ φησι, αὐλητής. καὶ μαγείρου, μάγειρος καὶ κῆρυξ, κήρυκος. Ὅτι δὲ θεῖος ἅπας κῆρυξ παρὰ τοῖς παλαιοῖς, πολλαχοῦ δηλοῦται. καὶ πρῶτον, ἔνθα Διὸς ἐῤῥέθησαν οἱ κήρυκες ἄγγελοι. πάντως δὲ εἰκὸς καὶ θείους, καὶ ἱεροὺς εἶναι τοὺς μὴ μόνον ἑρμαϊκῶς κηρύσσοντας κατὰ τὸ, ἑρμοῦ τὴν δὲ τιμητεύω τέχνην βέβαιον, ὅπερ ὁ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ κῆρυξ Λίχας φησίν. ἀλλὰ καὶ δημηγορίαις καὶ εἰρηναίαις ἐξυπηρετουμένους πρεσβείαις καὶ πολέμων λύσεσι, καὶ ὅλως μέσους γινομένους εἰς πᾶν καθῆκον. καὶ οὕτως ἱεροὺς διά τε τῷ καὶ τὰ τοιαῦτα ἐφορῶντι. καὶ λογίῳ ἑρμῇ, ἐξ οὗ δοκοῦσι κατάγεσθαι. Τὸ δὲ κακὸς, δηλοῖ μὲν τὸν δύσμορφον, ἀντίκειται δὲ τῷ καλῷ, ὡς αἰσχρός. καθὰ δηλοῖ καὶ τὸ, διὰ καλῶν γὰρ ὀμμάτων, αἴσχιστα ῥοίαν εἶλεν. ὅρα δὲ καὶ μαρτυρίαν τοῦ, οὐ πᾶσι πάντα τὸν θεὸν διδόναι, οὔτε κακὰ οὔτε καλά. εἰ γοῦν καὶ εἶδος κακὸς ὁ Δόλων, ἀλλὰ ποδώκης. Ὅτι Ἕκτωρ μὲν ἁπλῶς καὶ ἀορίστως ἐπὶ δώρῳ τινὶ, καθὰ εἴρηται, μεγάλῳ δώρῳ, εἴτε καὶ ὡς αὐτὸς ἔφη μισθῷ ἐθέλει στεῖλαι κατάσκοπον ταῖς νηυσίν. ὅπερ ἦν δίφρος καὶ δύο ἐριαύχενες ἵπποι, οἳ ἄριστοι ἔωσιν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν. ὁ δὲ Δόλων, τὸ ἅρμα ζητεῖ καὶ τοὺς ἵππους τοῦ Ἀχιλλέως, ὑψώσας τὸ μέγα δῶρον. καὶ τοὺς ἀρίστους ἵππους αὐτὸς ὁρίσας ὡς δεῖ ἑρμηνευτικῶς. καὶ ὄντως μεγάλα ζητήσας ὡς καὶ Ὅμηρος ἐν τοῖς ἑξῆς παρασημηνάμενος ἐπικρινεῖ. ὅπου Ὀδυσσεὺς ἐπιμειδήσας ἐρεῖ, ἦ δὴ μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμὸς, ἵππων Αἰακίδαο, καὶ τὰ ἑξῆς. ὁ Ἕκτωρ μέντοι ὑπισχνεῖται, καὶ ὡς ἐζητήθη, ἀνασχὼν τὸ σκῆπτρον ὀμνύει. ἔχει δὲ τὰ τοῦ Ὁμήρου οὕτως. Ἕκτωρ, ἐμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ, ὃ δὴ καὶ Διομήδης φθάσας εἶπε, νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν ἔκ τε πυθέσθαι. ἀλλ' ἄγε μοι τὸ σκῆπτρον ἀνάσχεο, καί μοι ὄμοσσον, ἦ μὲν τοὺς, ἵππους τε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ δωσέμεν, οἳ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλείωνα, σοὶ δ' ἐγὼ οὐχ ἅλιος σκοπὸς ἔσσομαι, οὐδ' ἀπὸ δόξης, τόφρα γὰρ ἐς στρατὸν εἶμι διαμπερὲς, ὄφρ' ἂν ἵκωμαι νῆα Ἀγαμεμνονέην, ὅθι που μέλλουσιν ἤγουν ἐοίκασιν ἄριστοι βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν ἠὲ μάχεσθαι. οὕτως ὁ Δόλων εἶπε. καὶ ὁ Ἕκτωρ ἐν χερσὶ σκῆπτρον λάβε, καί οἱ ὄμοσσεν. ἴστω νῦν Ζεὺς αὐτὸς, μὴ μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχήσεται ἄλλος Τρώων, ἀλλὰ σέ φημι διαμπερὲς ἀγλαϊεῖσθαι. ὡς φάτο, καί ῥ' ἐπίορκον ἀπώμοσε, τὸν δ' ὀρόθυνε. Ἰστέον δὲ ὅτι φασὶν ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ, μωρότερον εἶναι τοῦ αἰτήσαντος Δόλωνος τὸν ὀμόσαντα Ἕκτορα, ὡς ἤδη καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς ἑλόντα, καὶ τοῦ Ἀχιλλέως περιγενόμενον, καὶ διαιροῦντα τὰ λάφυρα. αἰτιῶνται δὲ, καὶ ὡς τοῦ Νέστορος οὐ ῥιψοκινδύνως βουληθέντος τὸν Ἑλληνικὸν κατάσκοπον ἐλθεῖν ἵνα τῶν ἐν βάθει τοῦ Τρωϊκοῦ στρατοπέδου, ἀλλ' ὡς ἐῤῥέθη, ἐσχατόωντα καὶ μεμονωμένον τῶν ἄλλων, Ἕκτωρ δὲ νηῶν σχεδὸν ἐλθεῖν ἐθέλει καὶ πυθέσθαι, κινδύνῳ παραβάλλων τὸν κατασκοπήσοντα. οὐ μὴν αὐθάδες ὑπεραναβαίνων ὁ Δόλων, οὐχ ἁπλῶς εἰς τὰς νῆας ἐλθεῖν μεγαλαυχεῖ, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν βασιλέως σκηνήν. ὡς οὐχὶ κινδυνεύσων φασίν, ἀλλ' ἐπικηρυκεύσων. Σημειοῦνται δὲ καὶ ὡς ὁ μὲν Διομήδης, οὔτε ᾐτήσατο δωρεὰν, οὔτε ἠλαζονεύσατο ποιῆσαί τι μέγα. εὐχῇ δὲ χρησάμενος, θεοῖς ἐπέτρεψεν ἑαυτόν. ὁ δὲ Δόλων, αἰτεῖ μὲν ἀδύνατα, ὑπισχνεῖται δὲ πράξειν ὑπέρογκα. καὶ Διομήδης μὲν ἔλαβε συνεργὸν διά τε τὸ ἄλλως νεμεσητὸν, καὶ τὸ τοῦ πράγματος ἐπικίνδυνον, διὸ καὶ εὐδοκιμεῖ. ὁ δὲ Δόλων, τὸ πρᾶγμα μόνος θαῤῥεῖ. διὸ καὶ θαυμαστὸν, πῶς οὐ προσεῖπεν αὐτὸν ὁ ποιητὴς διὰ ταῦτα νήπιον. Ἔστι δέ φασι καὶ ἄπιστος ὁ Δόλων, οἷα βάρβαρος. ὅθεν οὐ τρόποις ἀγαθοῖς τὰς πίστεις, ἀλλὰ τῷ διὰ σκήπτρου ὅρκῳ ἐθέλει βεβαιοῦν, καὶ οὐ πιστεύει τὴν δόσιν ὅρκου δίχα. Διομήδης μέντοι, οὐδὲ προφέρει τὴν δόσιν ὅλως εἰς μνήμην. Ἔτι παρασημαίνονται καὶ ὅτι ὡς ἐν πλούτῳ πολλῷ τεθραμμένος ὁ Δόλων, ἄνανδρός ἐστι καὶ δειλὸς καὶ ῥιψοκίνδυνος, καὶ ὡς εἰπεῖν θρασύδειλος, ὃς διὰ δειλίαν οὐ μόνον οὐκ ἀνύει τὰ προτεθέντα, ἀλλὰ καὶ προδότης γίνεται τῶν αὐτοῦ, ὡς ἐφεξῆς φανήσεται. ἐπιλέγουσι δὲ συχνὰ τοῖς τοιούτοις οἱ παλαιοὶ, ὅτι καὶ τοιοῦτος ὢν ὁ Δόλων, τῶν Ἀχιλλέως ἵππων ἐρᾷ, καὶ οἷος ὢν, οἷα θέλει. παρασημειοῦνται δὲ τὸν Δόλωνα, καὶ ζηλωτὴν ἱπποτροφίας, καὶ φίλιππον τὸ ἦθος. ὃς ἐνταῦθά τε τοῦτο δείκνυσι. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ, ὅπου περιττῶς ἐπαινεῖ πρὸς Διομήδην τοὺς Ῥήσου ἵππους. τοῦτο δὲ ποιεῖν δοκεῖ μάλιστα, διὰ τὸ τὸν Διομήδην εἰδέναι φίλιππον. ᾧ καὶ πορίζει τοὺς νεήλυδας ἵππους, συλεύμενον λάφυρον. εἴπως ὁ Διομήδης περιποιήσοιτο αὐτὸν, ὡς τοῦ συλευμένου πρόξενον. εἰ καὶ ὁ Διομήδης ὡς ἀγεννῆ ἀντεραστὴν αὐτὸν ἀναιρεῖ. φασὶ δὲ καὶ ὅτι Ἕκτορος εἰπόντος τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλληνικῶν ἵππων δοῦναι αὐτῷ, αὐτὸς ἐκ συλλογισμοῦ τοὺς τοῦ Ἀχιλλέως αἰτεῖ, ἄγων οὕτω πως ἑαυτὸν εἰς ἴσον τῷ Ἀχιλλεῖ. ἔστι δὲ τοιοῦτός τις ὁ συλλογισμός. σὺ τοὺς ἀρίστους ἔφης δώσειν, ἄριστοι δὲ οἱ τοῦ Ἀχιλλέως, τοὺς τοῦ Ἀχιλλέως ἄρα δώσεις. λαβὼν γὰρ ὡς λῆμμα τὸν τοῦ Ἕκτορος λόγον τὸν λέγον-

τα

τα ὅτι τοὺς ἀρίστους δώσω, προστίθησιν αὐτὸς παρ᾽ ἑαυτοῦ πρότασιν ὁμολογουμένην τὸ, ἄριστοι δὲ οἱ τοῦ Ἀχιλλέως. καὶ οὕτω πλέκει ὁ βάρβαρος, οὐκ εὔπλοκον, ἀλλ᾽ αὐτῷ δοκοῦντα συλλογισμόν. Τὸ δὲ ἀνάσχεο, ἀλλαχοῦ μὲν, ἀνοχὴν ὑπομενετικὴν δηλοῖ, ὡς τὸ, ἀνάσχεο κηδομένη περ. καὶ πρὸ ὀλίγων δὲ, ἀνὰ δὲ σχέο. ἐνταῦθα δὲ ἀντὶ τοῦ ἀνάτεινον εἴληπται. ἅρματα δὲ ποικίλα χαλκῷ τὰ τοῦ Ἀχιλλέως λέγει ὁ Δόλων, ὡς ταῦτα ἐκεῖνα ἐκ πυκνῆς πείρας εἰδώς. καὶ ὅρα ὅτι ὥσπερ ὅπλων, οὕτω καὶ ἅρματος ἐπεμελοῦντο πρὸς κάλλος οἱ ἥρωες. καὶ τὸ μὲν τοῦ Ἀχιλλέως οὕτω σωφρόνως καλλύνεται. τὸ μέντοι τοῦ Ῥήσου ἐν τοῖς ἑξῆς, ἁβρότερον ἔχει. χρυσῷ γὰρ καὶ ἀργύρῳ εὖ ἤσκηται. οὗ καὶ τὰ τεύχη χρύσεα καθάπερ καὶ τὰ τοῦ Γλαύκου. τὸ δὲ οἳ φορέουσιν, ἔχει τι καινοπρεπές. φορέουσι μὲν γοῦν καὶ οἱ ἕλκοντες ἵπποι, φορέονται δὲ καὶ ἅρματα τὰ ἑλκόμενα. Ὅμηρος δὲ πρὸς τὸ ἔμψυχον καὶ ἕλκον ἔκρινεν ἀποδοῦναι τὸ, οἳ φορέουσιν. αὐτὸ δὲ φορέονται, τὸ παρὰ τοῖς μεθ᾽ Ὅμηρον φορεῖον παράγει. φορεῖ γὰρ καὶ ἐκεῖνο, ἤτοι ἀνέχει τοὺς ἐν αὐτῷ, καθὰ καὶ τὸ ἅρμα τὸν ἀναβάτην. ἐν δὲ τῷ, οὐχ ἅλιος σκοπὸς ἔσσομαι, γράφουσιν οἱ περὶ Ἡρόδωρον, ὅτι εὕρομεν ἐν πολλοῖς εἰς τὸ χ ἀπόστροφον. τοῦτο δὲ παρεσημειωσάμεθα, ὡς ἂν φανείη ὅτι ἐν τῷ, Οὐχ ἅλις καὶ οὐχ οὕτως καὶ τοῖς ὁμοίοις, ἀμφιβόλως εἶχον οἱ παλαιοί. οἱ μὲν μετὰ ἀποστρόφου καὶ δασείας ποιούμενοι τὴν γραφήν. οἱ δὲ, τὸ μὲν πάθος, ἤγουν τὴν ἀπόστροφον μὴ προσιέμενοι, μόνον δὲ πνευματίζοντες. Τὸ δὲ, οὐδ᾽ ἀπὸ δόξης, ἀντὶ τοῦ οὐ πόρρω τῆς περὶ ἐμοῦ ὑπολήψεως. κεῖται δὲ τοιοῦτόν τι καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ. καὶ λέγει μὲν ὁ Δόλων αὐτὸ, διὰ τὸ προδώσεις. ὁ δὲ φιλόκαλος, θαυμάσεται τῆς δεξιότητος τὸν ποιητὴν οὕτω φράσαντα. τῷ ὄντι γὰρ εἰ οὕτως ἄφρων καὶ ἀγεννὴς ὁ Δόλων, οὐκ ἀπὸ δόξης τοιαύτης περὶ αὐτοῦ διαπράξεται. Ἰστέον δὲ ὅτι ὥσπερ κλέος παρὰ τῷ ποιητῇ οὐ κοινότερον ἡ τιμὴ, ἀλλὰ ἡ φήμη παρὰ τὸ κλύω ἵνα φασὶν ἢ κλύος καὶ τροπῇ κλέος διὰ τὸ ἀκουστὸν εἶναι, οὕτω καὶ δόξα οὐ κατὰ τοὺς ὕστερον ἐπὶ τιμῆς, ἀλλὰ ἔννοια κατὰ ψυχὴν, καὶ δόκησις, καὶ οἴησις. Τὸ δὲ ἐς στρατὸν εἶμι, πάνυ στενῶς φρασθὲν, ὅμοιόν ἐστι τῷ, ἀνδρῶν δυσμενέων δῦναι στρατὸν, ἐγγὺς ἐόντων. ὃ φθάσας ἐπὶ Διομήδους περιφραστικῶς εἶπεν ὁ ποιητής. οὕτω δὲ καὶ τοῦ βουλεύειν ἢ φεύγειν ἢ μάχεσθαι, περίφρασις ἦν πρὸ ὀλίγων, ἐν στίχοις τέτρασι τὸ, ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ καὶ τὰ ἑξῆς. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι διὰ τοῦ σκήπτρου γίνεται καὶ νῦν ὅρκος, καθὰ καὶ ἐν τῇ ἄ ῥαψῳδίᾳ περιείπηται. καὶ ἔστι τοῦτο σεμνὸν καὶ ὁμηρικὴν ποιήσει πρέπον. ὁ μέντοι εἰπὼν ἴστω Ζεὺς ὅρκιον δέ μοι ξίφος, ἄλλως ἐποίησε δι᾽ ἑτεροίαν οὐκ ἀνεύλογον περιπέτειαν. Τοῦ δὲ διαμπερὲς, τοπικῶς ἐπιρρηθέντος, ἑρμηνευτικὸν τὸ, ὄφρ᾽ ἂν ἵκωμαι νῆα τὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἔνθα οἱ βουλευταί. ὁ γὰρ ἐκεῖσε ἱκόμενος, διαμπερὲς τοῦ ἀχαϊκοῦ στρατοῦ ἵκοιτο. τὸ δέ γε διαμπερὲς ἀγλαΐεσθαι, χρονικῶς εἴληπται ἀντὶ τοῦ διόλου, ὅ ἐστι διὰ ζωῆς ὅλης. ἑτεροῖα δὲ ταῦτα πρὸς τὸ βάλλειν ἢ πλήττειν διαμπερὲς, καὶ πρὸς τὸ, κλήρῳ πεπάλαχθε διαμπερές. ἐν δὲ τῷ, μὴ μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχήσεται ἄλλος, λέγει μὲν κατά τινα βραχεῖαν ἔλλειψιν, ὅτι ἴστω θεὸς, ὡς οὐ δὴ ἐποχήσεται αὐτοῖς ἀνὴρ ἕτερός τις τῶν Τρώων. οὕτω γὰρ ἂν εἴη ἀσόλοικον, σολοικοφανὲς ἄλλως ὄν. τὸ δέ τι κοινὸν, οὕτω. ἴστω νῦν Ζεὺς, μὴ δὴ αὐτοῖς ἄνδρα ἐποχήσεσθαι ἄλλον Τρώων. σημειωτέον δὲ αὐτὸ, εἰς σαφήνειαν τοῦ κειμένου ἐν τῇ τ ῥαψῳδίᾳ. μὴ μὲν ἐγὼ Βρισηΐδι χεῖρ᾽ ἐπενεγκεῖν. δῆλον γοῦν, ὅτι ῥῆμα ὁρκικὸν καὶ ἐκεῖ λείπει πρὸς ἐντελῆ τῆς ἐννοίας σαφήνειαν. οἷον ὅτι ἴστω γῆ καὶ ἥλιος, ὡς οὐδὲ ἐγὼ ἠθέλησα, ἢ ἐτόλμησα κούρῃ Βρισηΐδι χεῖρ᾽ ἐπενεγκεῖν. τοῦτο δὲ τὸ τοῦ Ἕκτορος, καὶ ἐσχηματισμένως εἴρηται. ὁ μὲν γὰρ πρῶτος στίχος, ἀγάλλει ἀκροατὴν φιλέλληνα ὡς ἀληθιζομένου τοῦ Ἕκτορος. ἀληθῶς γὰρ οὐκ ἄλλος τις αὐτοῖς μετὰ τὸν Ἀχιλλέα ἐποχήσεται, οὔτε Τρώων οὔτε Ἑλλήνων. ὁ δὲ δεύτερος στίχος, ἠχρείωσε τὴν ἔμφασιν ὁ λέγων τὸ, ἀλλά σέ φημι ἀγλαΐεσθαι. ὅτι δὲ πολλὰ καὶ οὕτω σχηματίζονται πρὸς λεληθυῖαν ἔμφασιν, δηλοῖ καὶ Ἑρμογένης ἐν τῷ, καὶ τοῦ μοιχοῦ λαβόμενος, ἐβόων ὦ πάτερ. σὺ δὲ ἦς οὐδαμοῦ. μέχρι γοῦν ὧδε ὁ λέγων, μοιχὸν τὸν πατέρα δηλοῖ φανερῶς. ἡ δὲ προσθήκη τοῦ οὐδαμοῦ, ἐν τῷ, σὺ δὲ ἦς οὐδαμοῦ, ἐσκίασε τὸ τῆς σαφηνείας φῶς. ἀλλὰ τοῦτο μὲν, ἵνα μὴ ὁ υἱὸς παρανόμως εἰς πατέρα ὑβρίζῃ. τὸ δὲ ὁμηρικὸν, ἵνα μὴ κακοζήλως ὁ ποιητὴς παίζῃ ἐκκαλύπτων διὰ τοῦ ὀμνύοντος Ἕκτορος, ὅπερ ἐκεῖνος οὔτε ἐγίνωσκεν, οὔτε εἰπεῖν προέθετο. Τὸ δὲ ἐπίορκον ἀπώμοσε, γράφουσί τινες ἐπώμοσεν, ἀστείως ποιοῦντες. ἡ μὲν γοῦν ἀπώμοσις τουτέστιν ἡ ἄρσις τὸ, οὐδεὶς ἐποχήσεται ἄλλος, ἀληθής. Ἀχιλλεὺς γοῦν μόνος, ὃ καὶ Ὀδυσσεὺς μετ᾽ ὀλίγα ἐρεῖ. ἡ δὲ θέσις ἤγουν ἡ ἐπώμοσις, ψευδὴς, τὸ, ἀλλὰ σὺ ὁ Δόλων. ὥστε ἀπώμοσεν ὁ Ἕκτωρ ἀληθῶς, ἐπώμοσε δὲ ψευδῶς. δῆλον δὲ καὶ ἐκ τοῦ τῆς Ὀδυσσείας, ὅτι ἐπομνύναι μὲν, τὸ καταφατικῶς ὀμνύναι, οἷον, νὴ τὸ θεῖον ποιήσω τόδε. ἀπομνύναι δὲ, τὸ ἀποφατικῶς ὁρκωμοτεῖν. οἷον, μὰ τὸ θεῖον οὐ ποιήσω τόδε τι. ἐνταῦθα οὖν ὁ Ἕκτωρ, ἄμφω ποιεῖ. ἀπομνύμενος μὲν διὰ τὴν ἄρσιν. ἐπομνὺς δὲ διὰ τὴν θέσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι καθὰ ἐν τῷ, ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας. καὶ ἐν τῷ, ἥκει ἐφ᾽ ἡμᾶς. καὶ ἐν τῷ, δαιμονίη τί μοι ἐπέχεις, ἡ ἐπί πρόθεσις ἐναντιωματικῶς λαλεῖται ἀντὶ τῆς κατά. οὕτω καὶ ἐν τῷ ἐπίορκος καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ. ἐπιορκεῖν γοῦν, τὸ κατὰ ὅρκου γίνεσθαι τὸ ψεῦδος, καὶ μὴ κατ᾽ ἀλήθειαν οἰκειοῦσθαι αὐτό. Ὅτι ῥινὸν ἤγουν δέρμα πολιοῦ, ὅ ἐστι λευκανθίζοντος λύκου ἐνδύει ὁ ποιητὴς τὸν Δόλωνα, ἐπίτηδες καὶ αὐτὸν ὡς ἄφρονα. ἵνα καὶ δι᾽ αὐτοῦ ὑπολεύκου ὄντος, κατάφωρος ὁ ἀνόητος γένηται. τεφρῶδες γοῦν τὸ χρῶμα τοῦ λύκου, καὶ οὐ βαθὺ προβεβλημένον τὸ μέλαν. ὅθεν καὶ τὸ τῆς νυκτὸς μέρος, τὸ ἤδη προσκιρνοῦν τῇ ἡμέρᾳ, ἀμφιλύκη λέγεται νύξ. ἣν ἡ ἀπεριμέριμνος ἰδιωτεία, λυκόφως λέγει. ἴσως δὲ καὶ ὠκείωται ἡ λυκέη, τῷ δολιευομένῳ. διὸ παρὰ Αἰλίῳ Διονυσίῳ κεῖται τὸ λυκοφιλίως, ἀντὶ τοῦ ὑπόπτως.

ὑπού

ὑπερέλως. ὃς φέρει καὶ Μενάνδρου χρῆσιν ταύτην. λυκοφίλιοι μέν εἰσιν αἱ διαλλαγαί. δῆλον δὲ ὡς ἡ ῥηθεῖσα ἀμφιλύκη, καὶ ἐκ τοῦ λύγη γίνεται, ὃ σημαίνει κατὰ τοὺς παλαιοὺς, τὴν σκιάν. προσλαβὸν δὲ τὸ η, ποιεῖ τὴν ἠλύγην, ὃ δηλοῖ σκέπην, σκιάν. ἐξ οὗ ἐπηλυγασάμενος παρὰ Πλάτωνι, ὁ προβαλόμενος καὶ ἐπισκιασάμενος. ὅτι δὲ καὶ νυκτερινοὶ κύνες λέγονται οἱ λύκοι, ἔστιν εὑρεῖν ἐν τοῖς παλαιοῖς. ἔστι δὲ ἡ περὶ Δόλωνος ὁμηρικὴ φράσις αὕτη, αὐτίκα δ᾽ ἀμφ᾽ ὤμοισιν ἐβάλλετο καμπύλα τόξα. ἕσσατο δ᾽ ἔκτοσθε ῥινὸν πολιοῖο λύκοιο. Καὶ ὅρα ὅτι κἀνταῦθα, ἕσσατό φησι δέρμα λύκου, ὡς καὶ πρὸ τούτων ἐπὶ τοῦ βασιλέως, ἕσσατο δέρμα λέοντος. δηλοῖ δὲ καὶ νῦν τὸ ἐπεκάθισεν, ἑαυτῷ περιέθετο. διὸ καὶ ἐπὶ περικεφαλαίας αὐτὸ λέγει ἐπαγαγὼν εὐθὺς τὸ, κρατὶ δ᾽ ἐπὶ κτιδέην κυνέην ἕσσατο δηλαδὴ, ὅ ἐστι περιέθετο· καθὰ καὶ ἐπὶ Μενελάου εἶπεν ὅτι στεφάνην ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἐθήκατο. πρὸς ὁμοιότητα τοῦ, ἀμφ᾽ ὤμοις ἐβάλετο τόξα. ταὐτὸν γὰρ εἰπεῖν, ἐβάλετο καὶ ἐθήκατο. ἴσως δὲ καινὸν οὐδὲν, καὶ ἀντὶ τοῦ ἐνδύσασθαι νοῆσαι τὸ ἕσασθαι, εἴγε τὴν λέξιν τοῦ ἐνδύσασθαι καὶ ἐπὶ πανοπλίας τίθησιν ὁ ποιητὴς, ὡς ἐδήλωσε τὸ, ὅπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ δέρμα τοῦ λύκου, λυκέην ὁ ποιητὴς ἐρεῖ μετ᾽ ὀλίγα, πρὸς ὁμοιότητα τοῦ παρδαλέην καὶ τῶν ὁμοίων. καὶ ὅτι τοὺς ἐν τῇ νυκτηγορσίᾳ ἥρωας, καινοτρόπως ὁ ποιητὴς ὡπλισμένους ἱστόρησεν, ὡς καὶ προδεδήλωται, τὸν Δόλωνα, τὸν Διομήδην, τὸν Ὀδυσσέα. τοὺς βασιλεῖς, τοὺς λοιπούς. καὶ ὅτι τοῦ ποιητοῦ εἰπόντος κρατὶ δ᾽ ἐπὶ κτιδέην ὡς ἐῤῥέθη κυνέην, φασὶν οἱ ὑπομνηματισταὶ, ὅτι ἴκτις ἐστὶ ζῶον ὅμοιον κυνιδίῳ μελιταίῳ. ὀρνιθοφάγον. τοῖς σμήνεσιν ἐπηρεάζον. ἔχον τὸ αἰδοῖον διὰ ὀστοῦν. καὶ ἰᾶται στραγγουριῶντας. τὸν δὲ Ὅμηρον ἀφελεῖν φασὶ τὸ ι, δέον εἰπεῖν ἰκτιδέην κυνέην. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐνταῦθα μὲν ἐν τῷ ἐπὶ κτιδέην, ἀμφίβολόν ἐστιν εἴτε μετὰ συναλοιφῆς τῆς προθέσεως ῥητέον ἰκτιδέην τετρασυλλάβως, εἴτε τρισυλλάβως κτιδέην ἀσυναλείπτως. ὅτε δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς ἐρεῖ, τοῦ δ᾽ ἀπὸ μὲν κτιδέην κυνέην εἷλε, τὴν ἀμφιβολίαν διέκρινεν ὁ ποιητὴς, φανερῶς γράψας κτιδέην ἐν τρισὶ συλλαβαῖς ὡς ἔφασαν οἱ ὑπομνηματισταί. οἱ δὲ, καὶ πανοῦργον τὴν ἴκτιν τὸ ζῶον ἱστοροῦσι. καὶ μεῖζον μὲν γαλῆς καὶ δασύτερον, ἄλλως δὲ παραπλήσιον. οἱ δὲ, ἀγρίαν λέγουσιν εἶναι γαλῆν. καὶ ἑτέρωθεν δὲ εἰκασμὸς τοῦ ζώου συνάγεται τοιοῦτος. ταρτησία φασὶ γαλῆ, ὅμοιόν τι ἰκτίδι. εἰ δὲ καὶ ταὐτὸν ἴκτις αὕτη βαρυτόνως, καὶ ἰκτὶς ὀξυτόνως, ἡ παρὰ τῷ κωμικῷ μεμνημένῳ ἰχθυοφάγου ἰκτίδος, οὐκ ἀναγκαῖον ἄρτι ζητεῖν. ἐλλιπῶς δὲ εἴρηται, τὸ κρατὶ δ᾽ ἐπὶ κτιδέην κυνέην, ῥήματος γὰρ ἀπὸ κοινοῦ λείπεται, ἢ προηγησαμένου ἀνωτέρω διὰ τοῦ, ἐβάλετο, ἢ ἕσσατο. ἢ ἐπαγομένου, ἐπάγει γάρ. ἕλε δ᾽ ὀξὺν ἄκοντα. ἵνα ᾖ, κτιδέην ἕλεν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὅπερ ἐπὶ τῆς κυνέην ταυρείην ἐγράφη, καὶ ἐνταῦθά ἐστιν εἰπεῖν. εἰ γοῦν κτιδέη, πῶς κυνέη. καὶ ἐὰν κυνέη, πῶς κτιδέη. ἔστι δὲ τοῦτο, εὐλογώτερον ἐκείνου. ἐπεὶ γὰρ ἡ ἴκτις κυνιδίῳ κατά τινας ἔοικεν, ἐγγὺς ἂν εἴη καὶ ἡ ἰκτιδέη κυριολεκτεῖσθαι εἰς κυνέην. δῆλον δὲ ὅτι πρὸς ὁμοιότητα τῆς παλαιφάτου κυνέης, καὶ ἡ κτιδέη λέγεται. ἀμφότεραι γὰρ ἐκ τῶν καλυπτόντων δερμάτων καλοῦνται. ἡ μὲν, τοῦ κυνέου. ἡ δὲ, τοῦ ἰκτιδέου. Ὅτι σχῆμα προαναφωνήσεως, τὸ, οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔμελλεν ὁ Δόλων ἐλθὼν ἐκ νηῶν ἂψ Ἕκτορι μῦθον ἀποίσειν. ἀγωνιῶντι γὰρ ἀκροατῇ καὶ μάλιστα τῷ φιλέλληνι, προλαλεῖ τὸ ἀποβησόμενον. οὕτω δὲ προαναφωνητικῶς καὶ τὸν Ἕκτορα ἐπίορκον ὀμόσαι εἶπεν, ἐφ᾽ οἷς περὶ τῶν Ἀχιλλέως ἵππων ὤμοσε τῷ Δόλωνι. Ὅτι παραφράζων τὸ, λιπέτην δὲ κατ᾽ αὐτόθι πάντας ἀρίστους, ὅπερ τῶν Ἑλληνικῶν κατασκόπων ἐῤῥέθη, φησὶ περὶ τοῦ Δόλωνος. ἀλλ᾽ ὅτε δὴ ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν κάλλιπεν ὅμιλον. Ὅτι τοὺς μὲν Ἑλληνικοὺς ἐπισκόπους ἀπερχομένους, διὰ παραβολῆς τε ἐσέμνυνεν, εἰκάσας λέουσιν αὐτούς. καὶ ἐπωρχήσατο διὰ τῆς φράσεως τῇ ἐκείνων πορείᾳ, εἰπών. ἂν φόνον, ἂν νέκυας καὶ ἑξῆς. τὴν μέντοι τοῦ ἀγεννοῦς Δόλωνος πορείαν, ἐπιτρέχων, οὕτω φησί. ἔβη ἂν ὁδὸν μεμαώς. Ὅτι πρῶτος Ὀδυσσεὺς προνοητικώτατα ᾔσθετο τοῦ Δόλωνα ἐρχόμενον. καὶ στοχαζόμενος οἷα εἰκὸς, ἔφη. οὗτός τοι Διόμηδες, ἀπὸ στρατοῦ τῶν Τρώων δηλαδὴ ἔρχεται ἀνήρ. οὐκ οἶδ᾽ ἢ νήεσσιν ἐπίσκοπος ἡμετέρῃσιν, ἢ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνειώτων. εἶτα καὶ συμβουλεύει. ἀλλ᾽ ἐῶμέν μιν πρῶτα παρεξελθεῖν πεδίοιο τυτθὸν, ἔπειτα δέ κ᾽ αὐτὸν ἐπαΐξαντες ἕλοιμεν καρπαλίμως. εἰ δ᾽ ἄμμε ἤγουν ἡμᾶς παραφθαίησι πόδεσσιν, αἰεὶ πρὸς νῆας αὐτὸν συνέλαυνε. Καὶ ὅρα τὸ ἐνεργὲς τῆς τοῦ Ὀδυσσέως φρονήσεως. αὕτη τε γοῦν ἡ βουλὴ εὐπετῶς ἔσχεν αὐτῷ, καὶ ἡ αἰτία δὲ τῆς τοῦ Δόλωνος ὁδοῦ εὐστόχως ὑπενοήθη δὲ καὶ τὸ ποδώκης τοῦ ἐπισκόπου, ὡς εἰκὸς ὂν τοιοῦτον εἶναι αὐτόν. διὸ καὶ τῷ Διομήδει ἐπιτρέπει εἰπών. αἰεὶ προτὶ νῆας, ἢ ποτὶ νῆας, ἀπὸ στρατόφιν ἤγουν ἀπὸ τοῦ Τρωϊκοῦ στρατοῦ περιειλεῖν τὸν ἄνδρα, ἤγουν εἴλει καὶ στρέφε, ἔγχει ἐπαΐσσων, μήπως προτὶ ἄστυ ἀλύξῃ. ἐνταῦθα δὲ τυχὸν μὲν, κολακεύει Ὀδυσσεὺς ἐνδέοντι τὸν Διομήδην ὡς ἑαυτοῦ ποδωκέστερον. τυχὸν δὲ, οὐδὲ θαῤῥεῖ πάνυ οὐδ᾽ ἐνταῦθα τὸν ὠκὺν δρόμον ὃ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ ποιεῖ ἀεθλεύων. ἔνθα δεδοικέναι φησὶ πόδεσσι μήτις αὐτὸν παρέλθῃ, οὔκουν ᾔσχυνεν Ὀδυσσεὺς τῷ Διομήδει τὴν ἐκλογήν, ἐξ αὐτῆς, ὅ φασι, πρώτης γραμμῆς ἀγαθὰ κρίνας. ὃς καὶ νῦν πρῶτος ᾔσθετο τοῦ πολεμίου ἐπιόντος, καθὰ καὶ ὁ Νέστωρ ἐν τοῖς ἑξῆς πρῶτος τὰ τῶν ἵππων κτύπου ἀκούσει ἐπανιόντων τῶν κατασκόπων. καὶ οὐκ ἔστιν οὐδὲ τοῦτο, κατὰ τοὺς τὸν Ὀδυσσέα ψέγοντας, σημεῖον δειλίας, ἀλλά προνοίας. ὁποία καὶ ἡ κατὰ τὸν Νέστορα. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ τὸν Ῥῆσον ὁρᾷ, καὶ τοὺς ἐκείνου ἵππους. καὶ ἔστιν ἀληθῶς αὐτὸς ἐπίσκοπος, ἤγουν σκοπευτὴς ἀκριβής, ὅτι γοῦν ἡ ἐπί πρόθεσις καὶ ἀκρίβειάν τινα σημαίνει καὶ ἐπίτασιν ἐνεργείας, δηλοῖ καὶ τὸ ἐπιόψομαι ὡς ἀλλαχοῦ εἴρηται. Ἔτι δὲ καὶ τὸ ἐπεδραμέτην κα-

τωτέρω ῥηθὲν, ἀντὶ τοῦ μᾶλλον καὶ συντονώτερον ἔδραμον. ἐν δὲ τοῖς εἰρημένοις ὅρα καὶ ὅτι ἐν συνήθει σχήματι ἀπειρίας βιωτικῶν τε καὶ περιουσιάζοντι τὴν ποίησιν, ἐκτίθεται ὁ ποιητὴς τὰς ὡς ἐπὶ πολὺ αἰτίας τῆς νυκτερινῆς ἔξω τοῦ στρατοπέδου πορείας τῶν στρατιωτῶν, μονονουχὶ λέγων, ὡς ἢ διὰ κατασκόπησιν ἔξεισι γίνεται τὴν πρὸ ἔργου ἄρτι τῷ Δόλωνι, ἢ διὰ λάφυρα. οὕτω γὰρ μὲν ταῦτα ἐρωτᾷ ὁ Ὀδυσσεὺς τὸν Δόλωνα, φησί. πῆ δὴ ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεαι οἶος ἐν νυκτί. ἤ τινα συλήσων νεκύων, ἤ σ' Ἕκτωρ προέηκε διασκοπιᾶσθαι ἕκαστα, καὶ ἑξῆς. Ἔνθα ὅρα καὶ ὡς περιέφρασε τὸ ἐπίσκοπον, οὐκ αὐτὸ ἀλλὰ ἔργον αὐτοῦ εἰπὼν τὸ διασκοπιᾶσθαι ἕκαστα. τὸ δὲ συλήσων, ἀντὶ τοῦ ἐκδύσων κατὰ τοὺς παλαιούς, ἤγουν σῦλα καὶ λάφυρα ληψόμενος. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ τοιούτου συλᾶν, εἴληπται καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ κλέπτειν. ἐπειδὴ ὥσπερ ὁ ἐν μάχῃ συλῶν μετὰ δέους ὑφαιρεῖται τὰ σκῦλα, οὕτω πως καὶ ὁ κλέπτων. ἀμφότεροι γὰρ καθὰ καὶ οἱ λῃσταί, παραβάλλουσι κινδύνῳ τὰς σφῶν κεφαλάς. τοῦ δὲ νεκύων καταπεθνειώτων ὅτι θατέρα λέξις περιττῶς κεῖται, πολλαχοῦ φαίνεται. καί που κεῖται καὶ αἰτία τῆς τοιαύτης ἐν φάσει στοιβῆς. ὁ δὲ παλαιὸς ἀστεῖος ἐκεῖνος ὁ τοὺς χλωροὺς ἀνθρώπους νεκροὺς ὀνομάσας, εἴποι ἂν ἐντεῦθεν λαβεῖν τὴν ἀρχήν, ὡς τῶν τοιούτων παρ' αὐτῷ νεκρῶν, οὐ τεθνεώτων. ἱστορεῖ γάρ τινα ὁ Ἀθήναιος βαρὺν δοκοῦντα, ὅτι ἔσκωπτε τόπον τινὰ ὡς νοσερόν, φάναι πρὸς τοὺς αἰτιωμένους ἐποίκους, καὶ πῶς ἂν πόλιν ἐρεῖ τις νοσώδη, ἔνθα καὶ οἱ νεκροὶ περιπατοῦσιν. εἶεν δ' ἂν πρέποντες ἐννοίᾳ τοιαύτῃ κατὰ τοὺς ὡς εἴρηται χλωρούς, καὶ οἱ παρ' ἄλλοις διὰ τὸ κατ' ὄψιν ὠχρὸν πύξινοι. τὸ δὲ παρεξελθεῖν πεδίοιο, ὁμηρικώτερόν ἐστι γραφόμενον παρὲξ ἐλθεῖν ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου, ὁμοίως τῷ, παρὲξ ὁδοῦ, ὃ μετ' ὀλίγα εἰρήσεται. τὸ δὲ παραφθαίη πόδεσσιν, ἀντὶ τοῦ παραδράμῃ, νικήσῃ, παρέλθῃ. χωρὶς δέ γε προθέσεως, τὸ ἁπλῶς φθάσαι ἡ λέξις δηλοῖ, ὅ ἐστι προλαβεῖν. ἐρεῖ οὖν μετ' ὀλίγα, μή τις φθαίη, ἐπευξάμενος βαλεῖν. Ὅρα δὲ καὶ ὡς μιᾷ ποιητικῇ προθέσει φιλητῶς ἐνέμεινεν ἐν τῷ, προτὶ νῆας ἢ προτὶ νῆας, καὶ προτιειλεῖν, καὶ προτὶ ἄστυ ἀλύξῃ.

Ὅτι Διομήδης καὶ Ὀδυσσεὺς τὸν Τρωϊκὸν κατάσκοπον γνόντες, παρὲξ ὁδοῦ ἐν νεκύεσσι κλινθήτην. ἵνα δηλαδὴ πεδοῖ κείμενοι, λάθωσι τὸν Δόλωνα συναναμεμιγμένοι τοῖς νεκροῖς. ὁ δ' ἄρ' ὦκα παρέδραμεν ἀφραδίῃσι. Καὶ ὅρα ὅτι νῦν οὐκ ἐπὶ ψόγῳ εἶπε τὴν ἀφραδίαν ὡς ἐπὶ ἀφροσύνης καὶ κακονοίας, ἀλλ' ἁπλῶς οὕτως ἐπὶ ἀγνοίας, καὶ ἀντὶ τοῦ ἀπρονοήτως. τὸ δὲ ὦκα, τῆς μαρτυρηθείσης τῷ Δόλωνι ἔνδειξίς ἐστιν ὠκύτητος. περὶ δὲ τοῦ παρέξ, πολλαχοῦ γέγραπται, ὅτι τε βραχεῖαν δηλοῖ διάστασιν, σημαίνεται γοῦν διὰ μὲν τοῦ παρά, ἐγγύτης. διὰ δὲ τοῦ ἐξ, ἀπόστασις. καὶ ὅτι διαφορεῖται κατὰ τὴν σύνταξιν. ἐνταῦθα μὲν γενικῇ συνταχθὲν ὡς καὶ ἐν ἄλλοις. μετ' ὀλίγα δέ, αἰτιατικῇ, ἐν τῷ, παρὲκ νόον ἤγαγεν Ἕκτωρ. Ὅτι τὰς ἡμιόνους προφερεστέρας εἶναι τῶν βοῶν ἑλκέμεν κατὰ νειὸν ἄροτρον, γεωργικώτατα λέγει ὁ ποιητής. φασὶ γὰρ οἱ ἔμπειροι ὡς μὲν τῇ πρώτῃ τῆς γῆς ἐργασίᾳ, βοῶν δεῖ σχολαιοτέρων ὄντων καὶ γενναιοτέρων, ὡς ἂν βαθεῖα γένηται ἡ τομή, ἐν δὲ τῇ νειῷ ἤδη προεσχισμένῃ, χρὴ

Ὣς ἄρα φωνήσαντε, παρὲξ ὁδοῦ ἐν νεκύεσσι
Κλινθήτην. ὁ δ' ἄρ' ὦκα παρέδραμεν ἀφραδίῃσιν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀπέην ὅσσόν τ' ἐπὶ οὖρα πέλονται
Ἡμιόνων. αἱ γάρ τε βοῶν προφερέστεραί εἰσι
Ἑλκέμεναι νειοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον.
Τὼ μὲν, ἐπεδραμέτην, ὁ δ' ἄρ' ἔστη δοῦπον ἀκούσας.
Ἔλπετο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀποστρέψοντας ἑταίρους,
Ἐκ Τρώων, ἰέναι πάλιν, Ἕκτορος ὀτρύναντος.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἄπεσαν δουρηνεκὲς, ἢ καὶ ἔλασσον,
Γνῶ ῥ' ἄνδρας δηΐους, λαιψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα
Φευγέμεναι. τοὶ δ' αἶψα διώκειν ὡρμήθησαν.
Ὡς δ' ὅτε καρχαρόδοντε δύω κύνε εἰδότε θήρης,
Ἢ κεμάδ', ἠὲ λαγωὸν ἐπείγετον ἐμμενὲς αἰεὶ
Χῶρον ἀν' ὑλήενθ', ὁ δέ τε προθέῃσι μεμηκώς,
Ὣς τὸν, Τυδεΐδης, ἠδ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς,
Λαοῦ ἀποτμήξαντε, διώκετον ἐμμενὲς αἰεί.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε μιγήσεσθαι φυλάκεσσι
Φεύγων ἐς νῆας, τότε δὴ μένος ἔμβαλ' Ἀθήνη
Τυδεΐδῃ, ἵνα μήτις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Φθαίη ἐπευξάμενος βαλέειν, ὁ δὲ, δεύτερος ἔλθῃ.
Δουρὶ δ' ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης
Ἠὲ μέν', ἠέ σε δουρὶ κιχήσομαι. οὐδέ σε φημὶ
Δηρὸν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἀλύξειν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἦ ῥα, καὶ ἔγχος ἀφῆκεν. ἑκὼν δ' ἡμάρτανε φωτός.
Δεξιτερὸν δ' ὑπὲρ ὦμον ἐΰξου δουρὸς ἀκωκὴ
Ἐν γαίῃ ἐπάγη. ὁ δ' ἄρ' ἔστη, τάρβησέν τε,

σιμον

Βαμβαίνων, ἄραβος δὲ διὰ στόμα γίνετ' ὀδόντων,
Χλωρὸς ὑπαὶ δείους. τὼ δ' ἀσθμαίνοντε, κιχήτην,
Χειρῶν δ' ἁψάσθην. ὁ δὲ, δακρύσας, ἔπος ηὔδα.
Ζωγρεῖτ' αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι. ἔστι γὰρ ἔνδον
Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος.
Τῶν κ' ὔμμιν χαρίσαιτο πατὴρ ἀπειρέσι' ἄποινα,
Εἴκεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν ἀχαιῶν.

σημείωσαι δὲ τὸ τῶν ὀρέων γένος μᾶλλον ὡς ὀξύτερον. τοιοῦτον γὰρ τὸ ὀρεικὸν ζεῦγος. ὥσπερ αὖ τὸ τῶν βοῶν ἰσχυρότερον. προφέρει δὲ τὸν λόγον τοῦτον ὁ ποιητὴς, μετρῶν ὅσον διάστημα τῶν ἑλληνικῶν κατασκόπων ἦν πρὸς τὸν δόλωνα, ὅτε διώκοντες ἤγγιζον αὐτῷ. φησὶ γάρ. ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀπέην ὅσον τ' ἐπὶ οὖρα πέλονται ἡμιόνων. αἳ γάρ τε ἤγουν αὗται βοῶν προφερέστεραί εἰσιν ἑλκέμεναι νειοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον. τὼ μὲν ἤγουν οὗτοι, ἐπεδραμέτην ἤγουν ἑξῆς. εἰσὶ δὲ οὖρα, ἢ προπαροξυτόνως ἐπίουρα τὰ ὁρμήματα ὡς ἀπὸ τοῦ ὀρούειν. ἢ τὰ μεταξὺ διαστήματα, ὡς ἀπὸ τοῦ οὖρος ὁ περιορισμὸς, κατὰ γένους μεταπλασμόν. ὁποίου τρόπου ἐστὶ καὶ τὰ δάκτυλα καὶ τὰ ταρσὰ καὶ τὰ λύχνα, καὶ τὰ στατὰ δέ. ὡς τὸ, καὶ πεσσὰ πεντάγραμμα καὶ κύβων βολαί. ἔστι δὲ, ὁ μὲν πρὸς ἡμιόνους εἰκασμὸς, τοῦ δόλωνος. ὁ δὲ πρὸς βόας, τῶν διωκόντων ἑλληνικῶν ἡρώων. εὐγενέστερος ὢν οὗτος πάντως ἐκείνου. προφερέστεραι δὲ, αἱ ταχύτεραι καὶ ἔμπροσθεν φερόμεναι. βαθεῖαν δὲ λέγει νειὸν, τὴν ἢ ὀφείλουσαν, ἢ δυναμένην εἰς βάθος σχίζεσθαι. πρωτότυπον δὲ αὐτῆς, τὸ νεᾶν, οὗ χρῆσις παρ' Ἡσιόδῳ ἐν τῷ, θέρεος δὲ νεωμένη, οὔς' ἀπατήσει. ἐξ οὗ καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, ἀνανεώσασθαι λόγους, τὸ ἀνακινῆσαι. εἰπεῖν δὲ κυριώτερον, ἀναπολῆσαι. ἀρότρου δὲ πηκτοῦ, μνεία καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. ὅπερ ἐστὶν, ἢ τὸ εὐπαγὲς καὶ στερεὸν, ἢ ἄλλως τὸ καθ' Ἡσίοδον, ὃ ἀντιδιαστέλλεται πρὸς τὸ αὐτόγυον. ἐνθυμητέον δ' ἐνταῦθα καὶ τὸ, πηκτῶν κλιμάκων, ἀντὶ τοῦ εὐπαγῶν, ὃ κεῖταί που παρ' Εὐριπίδῃ. δῆλον δ' ὡς ὁ πλεονασμὸς τοῦ ρ ἐν τῇ ληγούσῃ τοῦ ἄροτρον, διέστειλεν οὕτως αὐτὸ, ἐκ τοῦ ἀρότου. ὃς οὐ μόνον τὸ τοῦ ἀροτριᾶν ἔργον δηλοῖ, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐνιαυτὸν παρὰ Σοφοκλεῖ, προπαροξυνόμενον ἀναλόγως τῷ ἄμητος. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τέως μὲν ὅσον ἐρρέθη, ὁ ποδώκης δόλων διΐσταται τῶν διωκόντων, καὶ ποιεῖ τὴν τοῦ πράγματος περιπέτειαν ἐναγώνιον. ἐφεξῆς δὲ, ἐπεί περ οἱ μὲν, ἐπεδραμέτην ὡς εἴρηται. ὁ δ' ἄρ ἔστη δοῦπον φησὶν ἀκούσας, ἔλπετο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀποστρέψοντας ἑταίρους ἰέναι πάλιν Ἕκτορος ὀτρύναντος, ἄλλως μετρεῖ ὁ ποιητὴς τὸ μεταξὺ τῶν κατασκόπων διάστημα. φησὶ γάρ. ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἄπεσαν οἵ τε διώκοντες δηλαδὴ καὶ ὁ διωκόμενος δουρηνεκὲς, ἢ καὶ ἔλασσον, γνῶ ῥ' ἄνδρας δηΐους ὁ δόλων. λαιψηρὰ δὲ γοῦνατ' ἐνώμα φευγέμεναι. τοὶ δ' αἶψα διώκειν ὡρμήθησαν. εἶτα ἐπιπλέκων παραβολὴν, λέγει. ὡς δ' ὅτε καρχαρόδοντε δύω κύνε, εἰδότε ἤγουν ἴδμονες θήρης, ἢ κεμάδ' ἠὲ λαγωὸν ἐπείγετον ἐμμενὲς αἰεὶ χῶρον ἀν' ὑλήενθ', ὁ δέ τε προθέησι μεμηκὼς, οὕτω τὸν δόλωνα διομήδης καὶ Ὀδυσσεὺς λαοῦ ἀποτμήξαντε, διώκετον ἐμμενὲς αἰεί. Ἰστέον δὲ ὅτι δουρηνεκὲς λέγει, τὸ, εἰς ὅσον δόρυ φέρεται, ἵνα δηλοῖ βολὴν δορός. ἢ ὅσον μῆκος δουρός. διὸ μετ' ὀλίγα ἐπαΐσσων ὁ διομήδης, φησί. ἠὲ μέν', ἠέ σε δουρὶ κιχήσομαι ὅπερ καὶ αὐτὸ διχῶς νοεῖται. ἢ ὡς ἐπαφεὶς τὸ δόρυ περιγενήσομαί σου, ἢ αὐτοσχεδὸν τύψας ἑλῶ σε. ὡς εἰ καί τις ἰχθὺν τριαίνῃ πλήξας κιχήσεται. δοκεῖ δὲ καὶ ἄλλως ἀστείως αὐτὸ εἰρῆσθαι, ἵνα λέγῃ, ὡς ἐπεὶ οὐ δύναμαι κιχήσασθαί σε ποσὶ, κιχήσομαί σε δουρί. πρὸς ὁμοιότητα δέ τινα τοῦ διηνεκὲς καὶ ποδηνεκὲς, συντέθειται τὸ δουρηνεκὲς, καὶ ἔτι τὸ κεντρηνεκές. λέγεται δὲ ἵππος κεντρηνεκὴς, ὁ εὐπειθὴς κέντροις. κέντρα δέ φαμεν, ἃ καὶ ἐγκεντρίδας οἱ παλαιοί. ἤγουν τὰ περὶ τὰς πτέρνας, οἷς φασὶν ἐλαύνονται ἵπποι. καὶ κλέπταις δὲ ἦσαν ἐγκεντρίδες τινες. Κόροιβος οὖν τοιαύτας ἔχων, ἀνερριχᾶτο κλεπτικῶς διὰ τῶν τοίχων. ἐλέγετο δὲ καὶ ἰχθύκεντρον κατὰ παυσανίαν, τρίαινα. ᾗ ἐπὶ μεγάλων ἰχθύων χρῶνται. τὸ δὲ ἄπεσαν, ἤγουν ἀπῆσαν, διΐσταντο, οὐ τοὺς διώκοντας μόνους δηλοῖ, ἀλλὰ καὶ τὸν διωκόμενον. οὐ γὰρ αὐτοὶ μόνοι ἀπῆσαν ἐκείνου, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐκείνων κατὰ τὸ, ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀπέην. ὁ δόλων δηλαδή. Ἔνθα ὅρα καὶ ὅτι λείως δυνάμενος ὁ ποιητὴς φράσαι, ἀλλ' ὅτε δὴ ἀπέην, προέκρινε τραχυφωνῆσαι διὰ τῆς τοῦ ρ ἐπενθέσεως. ὡς καὶ ἐν τῷ, ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἄπεσαν. καὶ ἐν τῷ, γνῶ ῥ' ἄνδρας δηΐους. τὸ δὲ δουρηνεκὲς, ἢ καὶ ἔλασσον, τὸ φιλάληθες τῆς ἱστορίας δηλοῖ. ὡς ἔστιν ὅτε καὶ ἐνδοιαζούσης πιθανῶς. ἐκ δὲ τοῦ λαιψηρὰ γοῦνατ' ἐνώμα φεύγειν, παραπέφρασται τὸ ἀντίθετον τὸ, τοὶ δ' αἶψα διώκειν ὡρμήθησαν, οὗ τὸ ἐπίρρημα τὸ αἶψα, πρωτόθετόν ἐστι τοῦ λαιψηρά. θρασύδειλος δὲ ὡς καὶ προερρέθη ὁ δόλων. ὃς μετὰ θάρσους τὸν ἆθλον ὑποδὺς, εἶτα φεύγει κατὰ κράτος τοὺς πολεμίους ἰδών. οὕτως οὐδὲν οἶδε συντελεῖν ἀρετὴ σώματος, εἰ μὴ ψυχικῷ καλῷ συζυγνύοιτο. τί γὰρ ὤνησεν ἡ τῶν ποδῶν ὠκύτης μόνη τὸν δόλωνα, ἥ τις οὐδ' ἐν γυμνασίῳ δίχα εὐβουλίας ἔχει τὸ ἐνεργόν. ἔοικεν οὖν καὶ αὐτὸς ὁ δόλων καταγινώσκειν ἑαυτοῦ τὸ μὴ δεῖν κατάσκοπον σταλῆναι. ὃς τῶν πολεμίων ἐπιδιωκόντων, ἔστη δοῦπον ἀκούσας. ἔλπετο γὰρ ὡς εἴρηται, ἀποστρέψοντας ἑταίρους ἰέναι Ἕκτορος ὀτρύναντος. ἴσως δὲ οὐ μόνον ἔλπεται τοῦτο, ἀλλὰ καὶ εὔχεται. τυχὸν δὲ καὶ τοῦ Ἕκτορος ψεῦδος καταγινώσκει ὁ δόλων, ὡς οἷα μεταμεληθέντος ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει τοῦ μεγάλου

δώρου. ὅπερ μεγάλα δῶρα πληθύων ἐρεῖ Ὀδυσσεύς. λαιψηρὰ δὲ, ἢ ἐπιρρηματικῶς ἵνα λέγῃ ὡς λαιψηρῶς ἐνώμα τὰ γόνατα, ἢ ὀνοματικῶς τὰ λαιψηρὰ γούνατα, ποδώκης γὰρ ὁ Δόλων. ἐν δὲ τῷ, δύω κύνε, πλεονάζει τὸ δύω. καθὰ καὶ ἐν τῷ, δύω κοσμήτορε λαῶν. τὸ δὲ εἰδότε θήρης, σημείωσαι ὡς τοῦ εἰδέναι καὶ γενικῇ συνταχθέντος, καὶ ἐπὶ ἀλόγων ζώων τεθέντος, λόγῳ γλυκύτητος. κεμὰς δὲ κατά τινα γλῶσσαν, τὸ τῆς ἐλάφου φασὶ γέννημα. ἧς ἡ ἐτυμολογία εἴρηται. τοῦ δὲ λαγωὸς, ὅτι πρωτότυπον ὁ λαγὸς διὰ τοῦ ο μικροῦ ἔχων τὴν λήγουσαν ὀξυτόνως, οὐ πρὸς διαστολὴν, λάγος τὸ κύριον, τοῖς πολλοῖς ἀρέσκει τῶν παλαιῶν. πλεονάζει δὲ πρὸ τῆς ληγούσης τὸ μέγα ω, καθὰ καὶ ἐν τῷ κολωός. καὶ αὐτοῦ γοῦν προϋπόκειται δισύλλαβον ὄνομα, ὅπερ ὁ κόλος βοῦς, καὶ τὸ κόλον δόρυ δηλοῖ. γίνεται δὲ παρὰ τὸ λάειν, ὅ ἐστι βλέπειν ὁ λαγός. τὸ δὲ λέγειν ὅτι λαγὼς παρὰ τὸ λα ἐπιτατικὸν γίνεται καὶ τὸ οὖς ὠτὸς τὸ ὠτίον, ἐξ οὗ δῆθεν ὁ λαγωὸς, δοκεῖ ἔχειν ἀντιλογίαν διὰ τὴν ὀξυτόνησιν. ἐχρῆν γὰρ ἢ περισπᾶσθαι τὴν τούτου λήγουσαν διὰ τὸ ὦς, ἢ, ἀλλὰ βαρύνεσθαι διὰ τὴν σύνθεσιν κατὰ τὸ φῶς, ἄφως καὶ λείψιφως, ἤδη δὲ καὶ λυκόφως. δοκεῖ δὲ Ἀττικοῖς φίλος εἶναι ὁ ἐν δυσὶ συλλαβαῖς λαγώς. οὗ καὶ ἡ ἐνικὴ γενικὴ, τοῦ λαγώ. καθὰ δηλοῖ ὁ γράψας τὸ, λαγὼ βίον ζῇς ὁ πρὶν ἄτρομος λέων. καὶ πληθυντικὴ εὐθεῖα. οἱ λαγῴ. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου λαγὼς, καὶ κρέα λαγῷα παρὰ τῷ κωμικῷ. μνηστέον δὲ νῦν καὶ σοφοῦ εἰπόντος ἐπὶ βασιλεῖ περιελκομένῳ δώροις ὑπό τινος λαγωοφθάλμου, τὸ, ἕλκει λαγὼς λέοντα χρυσίνῳ βρόχῳ. καὶ ταῦτα μὲν, τοιαῦτα. τὸ δὲ ἐπείγετον ἐμμενὲς αἰεὶ, διασαφεῖ ὁ ποιητὴς, ἔν τε τῷ, αἶψα διώκειν ὡρμήθησαν, καὶ κατωτέρω, ἐν τῷ, διώκετον ἐμμενὲς αἰεί. ἐν οἷς καὶ τὴν ταυτολογίαν ὅρα, καὶ ὡς οὐ μόνον ἐπείγειν τὸ ἐπισπεύδειν, καὶ ἐρεθίζειν, ἀλλ' ἴδιον καὶ τὸ διώκειν πολεμικῶς. ἐν δὲ τῷ, ὁ δὲ προθέῃσι τουτέστιν ὁ λαγωὸς, ὅρα ὅτι προτετίμηται τῆς κεμάδος ὁ λαγωὸς εἰς σύνταξιν, κατὰ γένους τιμιότητα ὡς πολλαχοῦ γίνεται. τὸ δὲ μηκᾶσθαι ἀφ' οὗ μέσος παρακείμενος ὁ μεμηκὼς, ὑπερίζειν τινὲς ἡρμηνεύκασι. καὶ ἔστι μίμημα φωνῆς οὐ μόνον αἰγῶν ὡς πολλαχοῦ φαίνεται, ἀλλὰ καὶ ἐλάφου συλληπτικῶς καὶ λαγωοῦ, ἣν ἀφίησιν ἤγουν κλαυθμόν τινα ὅταν διωκόμενος κατάληπτος γίνηται. καὶ ἴσως ἐκ τοῦ τοιούτου ῥήματος ἡ κεμὰς ὠνόμασται. οἱονεὶ κημὰς κατὰ μετάθεσιν, καὶ κατὰ συστολὴν, κεμάς. ἣν ὁ τὰ μεθ' Ὅμηρον γράψας, ἐν δυσὶ μ γράφει διπλάσας τὸ ἀμετάβολον. εἰ δὲ ἀπεμφαίνει τοῦτο, ζητητέον τὸ ἀκριβὲς ἑτέρωθεν. ἀποτμῆξαι δὲ λαοῦ, τὸ πόρρω ἀπαγαγεῖν. οὗ ἀνάπαλιν τὸ μιγῆναι. δι' ὅ. ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε μιγήσεσθαι φυλάκεσσιν. ἤγουν ἑνωθῆναι. αἱ δὲ λέξεις αὗται, καὶ πολεμικαί ποτέ εἰσιν ὡς δηλοῖ τὸ, ἀποτμῆξαι κεφαλὴν, καὶ τὸ, μιγῆναι ἔγχεσι φωτός. Ὅρα δὲ τὸ μιγήσεσθαι, οὐ ἐνεστὼς, μιγῶ. εἰ μὴ ἄρα μᾶλλον ἐκ τοῦ ἐμίγην δευτέρου παθητικοῦ ἀορίστου γίνεται, πρὸς ὁμοιότητα τοῦ τραπῶ. ἵνα ᾖ ὡς ἐμίχθην μιχθήσεσθαι, οὕτως ἐμίγην μιγήσεσθαι.

Ὅτι φεύγοντος ἐπικρατῶς τοῦ Δόλωνος, ποδώκης γοῦν ἦν ὡς προείρηται, καὶ μέλλοντος ἤδη μιγήσεσθαι ὡς ἐρρέθη τοῖς Ἑλληνικοῖς φύλαξιν, ὁ Διομήδης μένος καὶ νῦν θεόθεν λαβὼν, ἵνα μήτις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων φθαίη ἐπευξάμενος βαλέειν, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθῃ, προσέφη δουρὶ ἐπαΐσσων. ἠὲ μένε, ἠέ σε δουρὶ κιχήσομαι, ὡς καὶ αὐτὸ προδεδήλωται. οὐδέ σε φημὶ δηρὸν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἀλύξειν αἰπὺν ὄλεθρον. ἦ ῥα καὶ ἔγχος ἀφῆκε. κατὰ τὸ, ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον. ἑκὼν δ' ἡμάρτανε φωτός. δεξιτερὸν δ' ὑπὲρ ὦμον ἐΰξου δουρὸς ἀκωκὴ, ἐν γαίῃ ἐπάγη. ὁ δ' ἄρ' ἔστη λαθόμενος τῆς θρασύτητος. τάρβησέν τε βαμβαίνων, ἄραβος δὲ διὰ στόμα ἤγουν κατὰ στόμα γίνετ' ὀδόντων, χλωρὸς ὑπαὶ δείους. τὼ δ' ἀσθμαίνοντε κιχήτην, χειρῶν δ' ἁψάσθην. ὁ δὲ, ποιεῖ τὰ τῆς ἀγεννοῦς καὶ δειλοῦ, δακρύσας γοῦν, ἔπος ηὔδα. ζωγρεῖτε, αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι. ἔστι γὰρ ἔνδον χαλκός τε καὶ ἑξῆς ὡς προγέγραπται. τῇ δὲ πρὸς τὸν Δόλωνα τοῦ Διομήδους ἀπειλῇ ἔγκειται καὶ τὸ, οὐδέ φημι δηρὸν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἀλύξειν αἰπὺν ὄλεθρον, ὃ δύναται ταπεινὸν θροῆσαι ἄνδρα, πρός τινος δυνατοῦ ἀπειληθέν. φασὶ δ' ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ τῶν δὲ εἰρημένων πολλὰ προσαρμόζουσι λογογραφικαῖς ὑποθέσεσι. τὸ γοῦν ἵνα μήτις φθαίη καὶ ἑξῆς, προμάχου τινὸς ποιήσοι ἂν ἔπαινον, ὥσπερ καὶ τὸ, ἠὲ μένε καὶ ἑξῆς. τὸ δὲ οὐδέ σε φημὶ δηρὸν καὶ ἑξῆς, ταπεινὸν θροήσει ἄνδρα πρός τινος δυνατοῦ λαληθέν. τὸ δὲ ἑκὼν δ' ἡμάρτανε φωτὸς, εἰς ἐπιείκειαν ῥηθήσεταί ποτε πολεμιστοῦ. καὶ τὰ ἐφεξῆς δὲ, ὁμοίως χρήσιμα ἔσονται. φασὶ δ' ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ ὅτι ἐνεργείας μεστὸς ὁ Διομήδης ἐφ' οἷς ποιεῖ. ἐπαινοῦσι δὲ καὶ τὸν Ὀδυσσέα ὅτι μὴ ἀφῆκε βέλος ἐκ τόξου. τὸ μὲν γὰρ δόρυ, ἐπὶ ἐκφοβήσει ἀφεθὲν παρὰ τοῦ Διομήδους, οὐ λανθάνει διὰ τὸ μέγεθος. ὁ δὲ ὀϊστὸς, μάτην ἂν ἀφείθη. ἐλάνθανε γὰρ, εἰ μὴ τυχὸν ἐρροίζησεν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἐπευξάμενος βαλέειν, ἐναλλαγὴν ἔχει μερῶν λόγου, ὁποῖα ἐστὶν ἔν τε ἄλλοις, καὶ ἐν τῷ. χασσάμενος πολεμίχθη. καὶ ταῦτα γοῦν τὸ ὀρθὸν, τοιοῦτον. μήτις φθαίη βαλὼν ἐπεύξασθαι, ἤτοι καυχήσασθαι. εἰπεῖν δὲ ἄλλως κάλλιον, ἐν τῷ φθαίη ἐπευξάμενος βαλέειν, τρεῖς αὗται λέξεις ἀπροσκόπως δύναντ(αι) καὶ εἰς ῥήματα καὶ εἰς μετοχὰς μεταληφθῆναι. δι' ὅ, μήτις φθάσας ἐπεύξηται βαλεῖν. καὶ πάλιν, μήτις φθαίη ἐπεύξασθαι βαλών. καὶ, μήτις φθαίη ἐπευξάμενος βαλεῖν. ὃ δὴ ἔφη ὁ ποιητής. τὸ δὲ δεύτερος ἔλθῃ, ἑρμηνευτικόν ἐστί πως τοῦ φθαίη. δῆλον γοῦν, ὡς εἴ τίς τε φθαίη, οὐκ ἂν δεύτερος ἔλθοι, καὶ ὃς δὲ ἔλθῃ δεύτερος πάντως οὐκ ἔφθη. τὸ δὲ ἐν γαίῃ ἐπάγη, πάνυ θαυμασίως πέπλασται. εἰ γὰρ ἔπεσε πρὸς γῆν τὸ δόρυ, ἔλαβεν ἂν τὸν δῆλον καὶ οὐκ ἂν ὑποδεδιὼς ἐστάθη. παγὲν δὲ εἰς γῆν καὶ ἐφ' ὁπόσον οὖν ὀρθούμενον κατὰ φυτὸν ἢ σκόλοπα, ἐθεάθη καὶ ἔστησε τὸν ταχὺν φεύγειν θρασύδειλον. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ, ἔστη τάρβησέν

τε καὶ

τε καὶ ἑξῆς, χαρακτήρ ἐστιν ἀνθρώπου πάνυ δειλιάσαντος ἐν κινδύνῳ. καὶ ὅτι οὐχ ἁπλῶς ἐστὶν ὁ προδώκης Δόλων, ἀλλὰ τὸ τάρβησεν αὐτὸν οἷα πεδήσαντος. καὶ ὅτι τὰ συνεχισθέντα τῇ προθέσει τὸ ταρβῆσαι καὶ τὸ βαμβαίνειν καὶ ὁ ἄραβος τὰ ἐξ ὀνοματοποιΐας, τραχεῖαι λέξεις καὶ σκληραί, πλεονάσασαι καιρίως ἐν τόπῳ φοβερῷ καὶ μὴ ἐπιδεχομένῳ καλλίους ῥητορικῆς ἱλαρότητα. ὧν τὸ μὲν ταρβεῖν, ταυτόν ἐστι τῷ τεταράχθαι τὴν βοήν. οὗ ἀνάπαλιν τὸ, εὐρυβόαν εἶναί τινα καὶ βοὴν ἀγαθόν. τὸ δὲ βαμβαίνειν ὅ ἐστι συγκρούειν τοὺς ὀδόντας, ἀπὸ τοῦ κατὰ στόμα ψόφου κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἐσχημάτισται. καὶ ἔστι φασὶ δυσερμήνευτον. συμβαίνει δὲ τοῖς ῥιγοῦσι καὶ τοῖς ὑποπτήσσουσι, καὶ θέλουσι μὲν λαλῆσαί τι ἀπορουμένοις δὲ καὶ ὑποτρέμουσι, καὶ οὕτω τοὺς ὀδόντας συῤῥήσσουσιν. ὅτι δὲ καὶ ὁ Δόλων ὑπέτρεμε, δηλοῖ μετ' ὀλίγα τὸ, ὑπὸ δ' ἔτρεμε γυῖα. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν ῥητορικῷ τινι λεξικῷ, φέρεται βαμβαλίζειν τὸ τρέμειν ὑπὸ ψύχους. ἐν δὲ ἑτέρῳ, ὅτι βαμβαίνων μὲν, βήματα βάλλων. κατὰ βῆμα πορευόμενος καὶ πταίων. βαμβαλίζων δὲ, ῥιγῶν. ἀπολλύμενος. ὁ δὲ ἄραβος, καὶ αὐτὸς τῶν βαμβαινόντων ἐστὶν ἀποτέλεσμα. τὸ δὲ χλωρὸς ὑπαὶ δείους, πρὸς διαστολὴν εἴρηται, οὐ μόνον τοῦ κατὰ ἥβην καὶ νεότητα χλωροῦ καὶ ἀκμαίου, οὗ μὴν αὖθις καὶ γεροντικῶς ἀλίβαντος, ᾧ δὴ χλωρῷ σύστοιχον, καὶ τὸ χλωρὸν γόνυ παρὰ Θεοκρίτῳ. καὶ ὁ ἐν Ὀδυσσείᾳ διερὸς πούς, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἄλλως, ἢ ὑπὸ νόσου χλωρῶν, ἢ κατά τινα φυσικὴν κρᾶσιν. καθ' ἣν ἔσκωπται ὥς που προγέγραπται τὸ, οἵη περ φύλλων γενεὴ, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν εἰς χλωρότητα δηλαδὴ κεχρωσμένων κατὰ φύλλα. δῆλον δὲ, ὡς ὅμοιόν τί ἐστι χλωρὸν ὑπὸ δέους εἰπεῖν καὶ ὠχρόν. ὥστε καὶ ὅτε εἴπῃ Ὅμηρος, δέος χλωρὸν, τὸ ὠχροποιὸν λέγει. ἄλλως μέντοι πρὸς ἀκρίβειαν ἀκατάχρηστον, ὁ ὠχρὸς, οὐκ ἂν ὀρθῶς πάνυ λέγοιτο χλωρὸς κατὰ τὸ ἐν χλωρότητι χρυσίου, ἀλλὰ μάλιστα ὁ πυξοειδῶς κεχρωσμένος. ἀφ' οὗ πύξινός τις ἔσκωπται ἄνθρωπος παρὰ τοῖς παλαιοῖς. καὶ ἄλλως δὲ φασὶ, ὁ κατὰ χρυσοῦν χρῶμα βεβαμμένος τὴν ὄψιν. ὃν καὶ τοῦ χρυσοῦ γένοιτο ἄνθρωπον σκώψοι ἄν τις εὐφυῶς. χρήσιμα δὲ εἰς νοῦν ταῦτα, καὶ ἡ καθωμιλημένη ὤχρα, καὶ τὸ ῥηθῆναι ὠχρὸν εἶναι τὸν χρυσόν, διὰ τὸ πολλοὺς ἔχειν τοὺς ἐπιβουλεύοντας. ἡ ὁμηρικὴ δὲ μοῦσα ὁρᾷ καὶ τὴν ὡς εἰκὸς ὑπὸ δέους χλωρότητα τοῦ Δόλωνος. καὶ τὸ ἐξ ἐκείνου ὡς εἰκὸς δάκρυον. οἱ γὰρ κατάσκοποι, διὰ τὴν νύκτα οὐχ ὁρῶσιν αὐτά. γίνεται δὲ χλωρὸς, ἀπὸ τοῦ χλόη. κατὰ κρᾶσιν τοῦ ο καὶ η. ὁποίαν πάσχει καὶ ἡ σιωπὴ, καὶ τὸ δῶμα. καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ βωστρεῖν καὶ παρὰ Ἡροδότῳ τὸ βωθεῖν. τὸ δὲ ἀσθμαίνοντε, τὸ πολὺ τοῦ τάχους δηλοῖ τοῦ Δόλωνος, εἴγε καὶ μόλις αὐτὸν ἰσῶσι τοῦ δρόμου οἱ ἥρωες, καὶ ἀσθμαίνοντες δὲ καταλαμβάνουσι. τὸ δὲ κιχήτην, ἐκ τοῦ κιχησάτην συγκέκοπται. τινὲς δὲ διὰ διφθόγγου τὴν τῆς λέξεως ταύτης ἔγραψαν παραλήγουσαν κατὰ τὸ, ποιείτην καὶ τὰ ὅμοια. τὸ δὲ ἅψασθαι χειρῶν, προμηθείας ἐστὶ στρατιωτικῆς. οὐ μόνον ἵνα μὴ φύγῃ ὁ Δόλων, ἀλλὰ καὶ ἵνα μὴ παραξιφίδα τυχὸν φορῶν, ἑλκύσῃ κατ' αὐτῶν. ἴσως δὲ καὶ ἵνα εἰς δεξίωσιν τοῦτο νοήσας, θαῤῥήσῃ σωθῆναι, καὶ οὕτως ἐξείπῃ τὴν ἐφ' οἷς ἂν ἐρωτηθείη ἀλήθειαν. τὸ δὲ δακρῦσαι, πάνυ μὲν καὶ αὐτὸ ἀγεννές, θρασυδείλου δὲ ἴδιον. περὶ δὲ τοῦ ζωγρεῖν, δεδήλωται ἀλλαχοῦ. ὥσπερ καὶ περὶ τοῦ πολύκμητος σίδηρος. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι πλούτου δηλωτικὸν τὸ, ἔστιν ἔνδον χαλκός τε χρυσός τε καὶ τὸ ἑξῆς. καὶ ὅτι τὸ ζωγρεῖν ὑφερμηνεύων ὁ ποιητὴς, ἐπήγαγε τὸ, ὧν ὑμῖν χαρίσαιτο ἂν ὁ πατὴρ πολλὰ, εἴκεν ἐμὲ τὸν Δόλωνα δηλαδὴ, ζωὸν πεπύθοιτο ἤγουν ζωγρηθέντα ὑφ' ὑμῶν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Θάρσει, μηδέ τί τοι θάνατος καταθύμιος ἔστω.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.
Πῆ δ' οὕτως ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεαι οἶος
Νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
Ἤ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνειώτων,
Ἤ σ' Ἕκτωρ προέηκε διασκοπιᾶσθαι ἕκαστα
Νῆας ἔπι γλαφυράς, ἢ σ' αὐτὸν θυμὸς ἀνῆκε;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων, ὑπὸ δ' ἔτρεμε γυῖα.
Πολλῇσί μ' ἄτῃσι παρὲκ νόον ἤγαγεν Ἕκτωρ,
Ὅς μοι Πηλείωνος ἀγαυοῦ μώνυχας ἵππους
Δωσέμεναι κατένευσε, καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ.
Ἠνώγει δέ μ' ἰόντα θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
Ἀνδρῶν δυσμενέων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι,
Ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ ὡς τὸ πάρος περ,
Ἢ ἤδη χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες,

Ὅτι οὐκ ἀπόβλητόν ἐστι σπουδαίῳ ἀνδρὶ τὸ κατὰ καιρὸν σοφίσασθαι, καὶ οὕτω πως ψεύσασθαι. Ὀδυσσεὺς οὖν ἐνταῦθα δοκεῖ ψεύδεσθαι, εἰπὼν μὲν τῷ Δόλωνι ὅτι θάρσει, μὴ δέ σοι θάνατος καταθύμιος ἔστω, ὅ ἐστιν ἐν ἐνθυμήσει καὶ κατὰ διάνοιαν, οὐκ ἀντιπράξας δὲ τῷ Διομήδει ἀναιροῦντι αὐτόν. Καὶ ὅρα τὴν τοῦ λόγου δεξιότητα μέσως εἰρημένου. οὐ γὰρ ὤμοσεν, ἢ ἀπεφήνατο ὡς οὐ τεθνήξῃ. ἀλλὰ προστακτικῶς εἶπε θάρσει μὴ δὲ ἐνθυμοῦ θάνατον, ὅπερ οὐδεμίαν εἶχε πληροφορίαν ζωῆς. αὐτὸς μέντοι οὐκ ἀναιρεῖ αὐτόν. ἴσως μὲν, διὰ τὴν ἁπλῶς ἐν ψιλῷ λόγῳ συνθή-

Φύξιν βουλεύοιτε μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλοιτε
Νύκτα φυλασσέμεναι καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῷ.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ἦ ῥά νύ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμός,
Ἵππων Αἰακίδαο δαΐφρονος. οἱ δ' ἀλεγεινοὶ
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, ἠδ' ὀχέεσθαι
Ἄλλῳ γ' ἢ Ἀχιλῆϊ, τὸν, ἀθανάτη τέκε μήτηρ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.
Ποῦ νῦν δεῦρο κιὼν, λίπες Ἕκτορα ποιμένα λαῶν;
Ποῦ δέ οἱ ἔντεα κεῖται ἀρήϊα, ποῦ δέ οἱ ἵπποι;
Πῶς δ' αἱ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε, καὶ εὐναί;
Ἄσσά τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν, ἢ μεμάασιν
Αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθι, ἦε πόλινδε
Ἂψ ἀναχωρήσουσιν. ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς.

κην. τάχα δὲ καὶ διότι λόγου ὅλως τῷ Δόλωνι ἐκοινώνησε. μάλιστα δὲ ὅτι τὰ μὲν εἰς χεῖρα, τῷ Διομήδει ἀνατίθησι, τὰ δὲ εἰς λόγους, ἑαυτῷ. Ὅρα δὲ καὶ ὡς ἡ πολλὴ δειλία ἐξενεύρωσε τὸν Δόλωνα τοῦ φρονεῖν. ὁ γὰρ εἰς μηδὲν δέον ἀπαιτήσας ὀμόσαι τὸν ἐχθρα, εὐκόλως ἐνταῦθα καὶ δίχα ὅρκου πείθεται τῷ ἐχθρῷ, λέγοντι θάρσει καὶ ἑξῆς. Ὅτι ἐρωτήσεις ἐνταῦθα παρὰ τοῦ Ὀδυσσέως πρὸς τὸν Δόλωνα γοργαί, διὰ τὸ κατεπεῖγον τοῦ καιροῦ, τοιαῦται. πῇ δ' οὕτως ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεαι οἶος νύκτα διὰ ὀρφναίην τὴν καὶ προῤῥηθεῖσαν. ἧς διασαφητικὸν τό. ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι, ἤ τινα συλήσων φησὶ νεκύων ὡς ἡ προγραφή. ἤ σ' Ἕκτωρ προέηκε διασκοπιᾶσθαι ἕκαστα. ἤ σε αὐτὸν θυμὸς ἀνῆκεν. ὅπερ ἐστὶ περίφρασις τοῦ, ἢ σὺ προεθυμήθης. μετ' ὀλίγα δὲ ἔτι γοργότερον φράζων, φησὶ κατ' ἐρώτησιν. ἀλλ' ἄγε μοι εἰπὲ ποῦ νῦν δεῦρο κιὼν, λίπες Ἕκτορα ποιμένα λαῶν; ποῦ δέ οἱ ἔντεα κεῖται ἀρήϊα; ποῦ δέ οἱ ἵπποι; πῶς δ' αἱ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναί; ἄσσά τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν. ἀντὶ τοῦ τίνα βουλεύονται. διὸ καὶ ψιλοῦται τὸ ἄσσα κατὰ τοὺς παλαιούς. ὡς τοῦ δασυνομένου μὴ τὸ τίνα δηλοῦντος, ἀλλὰ τὸ ἅτινα, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ δηλοῦται. δῆλον δὲ ὅτι τὸ ῥηθὲν ἄσσα, ἀττικοὶ διὰ δύο τ' ἐκφέρουσι. καὶ ὅτι τὸ ἅσσα ἀντὶ τοῦ ἅτινα, ὃ καὶ αὐτὸ ἀττικῶς ἅττα λέγεται, ἀναγκαίως δασύνεται, ὡς ἀπὸ τοῦ ἃ ὑποτακτικοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ σά, ὃ δηλοῖ τὸ τινὰ γλώσσῃ Μεγαρέων καθά φασιν οἱ παλαιοί. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι οὐ πάνυ εὑρητῇ χαίρων ὁ ποιητὴς τῇ προφορᾷ τοῦ τ' ἀντὶ τοῦ σ', κατὰ τοὺς ὕστερον ἀττικούς. οἱ Ὁμήρου σήμερον λέγοντος, τήμερον αὐτοί φασιν. ὡς καὶ τὴν κοινῶς σύρβην, τύρβην λέγουσι, καὶ τὸ σεῦτλον, τεῦτλον. Αἴλιος δὲ Διονύσιος ἱστορεῖ, τοὺς κωμικοὺς μάλιστα ἐκκλίνειν πᾶν τὸ ἔχον σιγμὸν καὶ ἐξήχησιν καὶ ψόφον, ἃ τῇ τραγῳδίᾳ μάλιστα ἂν ἁρμόττοι. διὸ καὶ διασύροντες τοὺς τραγικοὺς ὡς μὴ τοιούτους, προσπαίζουσιν ἐν τῷ, ἔσωσας ἡμᾶς ἐκ τῶν σιγμάτων Εὐριπίδου. λέγει δὲ καὶ ὅτι Περικλέα φασὶ πρῶτον, ἐκκλῖναι τὸν διὰ τοῦ σ' σχηματισμὸν τοῦ στόματος ὡς ἀπρεπῆ καὶ πλατὺν, γυμναζόμενον ἀεὶ πρὸς τὸ κάτοπτρον. καὶ ὅτι Θετταλοὶ καὶ Κιτιεῖς οὐχ οἱ κατὰ Φοινίκην, ἀλλ' οἱ περὶ Κύπρον, ὧν πόλις Κίτιον, κληθεῖσα οὕτω φασὶν ἀπὸ Κιτίου γυναικός τινος; θάλατταν ἔλεγον, καὶ πίτταν, καὶ καρδιώττειν, καὶ ματταλίαν, καὶ τοιαῦτα ὅσα οὐδαμοῦ ἀττικὰ νομίζονται, ἀλλὰ τῶν γειτόνων φησὶ Βοιωτῶν, τῷ μήτε Ὅμηρον μήτε τραγικοὺς, μήτε Θουκυδίδην, ἢ Πλάτωνα κεχρῆσθαι αὐτοῖς. ἐν δὲ τῷ τέλει τοῦ λόγου, φησὶν ὁ αὐτὸς οὕτω. καὶ Ὅμηρος δὲ ποιητὴς ὢν καὶ ῥαψῳδῶν, προσεῖχεν ἄλλως τῷ ὄγκῳ, διὸ καὶ ἀρχόμενος τῆς ποιήσεως, οὐκ ἰωνίζει, οὐδὲ θεὴ λέγει, ἵνα μὴ συστείλας τὰ χείλη, στενὸν τὸν ὄγκον ποιοίη. Ὅρα δὲ ὡς ἐν τῇ δευτέρᾳ συστοιχίᾳ τῶν τοῦ Ὀδυσσέως ἐρωτήσεων, ἃς ἐχρῆν ἐρωτηθῆναι κατάσκοπον, εἴ τις διακριβολογοῖτο δεόντως αὐτὴν, περὶ Ἕκτορος πρώτους ἐρωτᾷ ὁ ἥρως. ἴσως γὰρ ὥσπερ ὁ Δόλων τῆς βασιλικῆς σκηνῆς, οὕτως αὐτοὶ τῆς τοῦ Ἕκτορος ἐφίενται. ἐρωτᾷ δὲ καὶ περὶ τῶν ἐκείνου ὅπλων, μέγα ἡγούμενος εἰ καὶ τοιοῦτόν τι ἀνύσουσι καὶ λαθόντες ὑφέλωνται. εἰ καὶ ἡ εὔπλαστος ἄκρα δειλία τοῦ Δόλωνος, ἕτερόν τι μεῖζον ποιεῖ ἀνύσαι αὐτούς. προϊὼν δὲ ὁ Ὀδυσσεὺς, μίαν τινὰ ἐπὶ ταῖς ῥηθείσαις ἐρώτησιν περὶ τῶν ἐπικούρων ἐρωτᾷ, τὴν ἀναγκαιοτάτην λαβὼν ἀφορμὴν ἐκ τῶν τοῦ Δόλωνος ἀποκρίσεων, μεθ' ἣν παύει τοὺς πλείονας λόγους. Ἰστέον γὰρ ὅτι τὰ μὲν ἀνδρεῖα, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐῤῥέθη, ὁ Διομήδης πράττει. ἔνθα δὲ λόγον δοῦναι χρὴ τῷ πολεμίῳ καὶ αὖθις ἀπαιτῆσαι ἀπ' αὐτοῦ, τῷ σοφῷ ἐκεῖνος παραχωρεῖ Ὀδυσσεῖ. καὶ γίνεται τῷ μὲν Ὀδυσσεῖ χεὶρ οἷον ὁ Διομήδης δραστικωτάτη, τῷ δὲ Διομήδει ὁ Ὀδυσσεὺς, λόγος ἔμπρακτος. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, πῇ δ' οὕτως, ὁ δέ σύνδεσμος, ἀντὶ τοῦ δή συνήθως εἴληπται. τὸ δὲ βροτοὶ ἄλλοι, πρὸς διαστολὴν εἴρηται, ἢ τῶν νῦν ἐγρηγορότων τριῶν ἀνδρῶν, ἢ καὶ ἁπλῶς τῶν ἐν τῇ μάχῃ ἀγρυπνούντων ἐπὶ φυλακῇ. ἐν δὲ τῷ, ἤ τινα συλήσων, ἢ Ἕκτωρ σε προέηκεν, ἤ σε θυμὸς ἀνῆκεν, ἡ συνήθης τῷ ποιητῇ μέθοδος, πλατύνει τῇ τοῦ ἐρωτῶντος ἀπορητικῇ ἀγνοίᾳ τὴν ποίησιν, ὡς μυριαχοῦ γίνεται δεξιώτατα. τὸ δὲ διασκοπιᾶσθαι, συνῄρηται ἐκ τοῦ σκοπιάασθαι. ἐν δὲ τῷ, φυλακαί τε καὶ εὐναί, φυ-

λακὰς

λακὰς μὲν λέγει, τὰς τῶν ἐν ἐγρηγόρσει. εὐνὰς δὲ τὰς τῶν ὑπνούντων. ἐν δὲ τῷ. ποῦ δέ οἱ ἔντεα κεῖται ἀρήϊα, ποῦ δὲ οἱ ἵπποι, ἀπὸ κοινοῦ νοεῖται τὸ κεῖνται, ἵνα λέγῃ, ποῦ δὲ τῷ Ἕκτορι οἱ ἵπποι κεῖνται, ὅ ἐστι κέκλινται ἤγουν περιέχονται ὡς πολλαχοῦ δηλοῦται. ἢ καὶ ἄλλως λείπει ῥῆμα ὑπαρκτικόν. ἵνα ᾖ, ποῦ δὲ οἱ ἵπποι εἰσίν. ἀρήϊα δὲ ἔντεα, πρὸς διαστολὴν ἑτεροίων ἐντέων εἴρηται, ὁποῖα καὶ τὰ συμποτικά. κατὰ τὸ, οἵ δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός. Ἐπιστέον καὶ ὅτι ἐν τοῖς ῥηθεῖσι, κεῖται ψόγος βλαπτικῆς ὑποσχέσεως τὸ, πολλῇσί μ' ἄτῃσι παρὲκ νόον ἤγαγεν ὁ δεῖνα, ἤγουν παρεξήγαγέ με τοῦ λογισμοῦ βλαπτικαῖς ὑποσχέσεσι, τοιαῦται γὰρ αἱ τοῦ Ἕκτορος πρὸς Δόλωνα. ὃς δέον ἑαυτὸν αἰτιᾶσθαι ὡς μέγα δῶρον αἰτήσαντα τὸν Ἕκτορα, ὁ δ' ἀλλὰ ὡς αἴτιον ὑπομέμφεται διὰ τὴν τοῦ αἰτηθέντος δώρου ὑπόσχεσιν. λέγων ὡς πολλῇσί μ' ἄτῃσι παρὲκ νόον ἤγαγεν Ἕκτωρ. ὅς μοι Πηλείωνος ἀγαυοῦ μώνυχας ἵππους δώσειν κατένευσε καὶ ἑξῆς. Ἔνθα ὅρα τὸ κατένευσεν. ἐξ οὗ συνηγορεῖται τὸ προρρηθὲν ἐπίορκον ἐπώμοσεν, ὡς κάλλιον ὂν οὕτω γράφειν, ἢ περ ἀπώμοσεν. ὅμοιον γάρ τι τῷ ἐπώμοσε καὶ τὸ κατένευσε. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι οὐδὲ οἱ πολέμιοι αἰδοῦνται δι' ἐπαίνου ἄγειν τὰς τῶν ἐχθρῶν ἀρετάς. Ἕκτωρ τε οὖν πολλαχοῦ τὸν Ἀχιλλέα ἐπαινεῖ, καθὰ καὶ αὐτὸς ἐκεῖνον. καὶ ὁ Δόλων δὲ, ἀμύμονα τὸν Ἀχιλλέα εἰπὼν πρὸ βραχέων, ἐνταῦθα καὶ ἀγαυὸν λέγει αὐτόν. περὶ δὲ τοῦ παρὲκ νόον ἤγαγεν, ὅτι ταυτόν ἐστι τῷ παρὲξ νόου, ἤγουν ἐκτὸς λογισμοῦ, καὶ ὅτι τὸ παρὲξ, καὶ διὰ τοῦ ξ γράφεται καὶ διὰ τοῦ κ, καὶ πότε ταῦτα γίνεται καὶ ὅτι τὸ τοιοῦτον ἐπίρρημα διφορεῖται κατὰ σύνταξιν, καὶ ἀλλαχοῦ σαφῶς δεδήλωται. Ὅτι θοὴν ὁ ποιητὴς νύκτα καὶ νῦν λέγει, ἢ τὴν τῶν ζώων καταθελκτικὴν εἰς ἀνάπαυλαν, ἀπὸ τοῦ θέω θῶ τὸ τίθημι. ἢ τὴν ταχεῖαν, ὡς ἀπὸ τοῦ θέω τὸ τρέχω. ἀνεπαισθήτως γὰρ τοῖς ὑπνοῦσιν ἀπερχομένη, δοκεῖ ταχυτέρα τῆς ἡμέρας εἶναι. ἢ μάλιστα φιλοσόφως τὴν κωνοειδῆ καὶ εἰς θοὸν ὅπερ ἐστὶν εἰς ὀξὺ λήγουσαν. ἐπεὶ γάρ φασιν ὁ φωτίζων ἥλιος μείζων ἐστὶ τῆς φωτιζομένης γῆς, κωνοειδὴς γίνεται ἡ αὐτόθεν σκιά. ὅ ἐστιν ἡ νύξ. καθόλου γάρ, εἰ τὸ φωτίζον μεῖζον τοῦ φωτιζομένου κωνοειδὴς ἀποτελεῖται σκιά. ὥσπερ ἐὰν ἀνάπαλιν, καλαθοειδής. ἐὰν δὲ ἄμφω ἴσα, κυλινδροειδής. ὁ δέ γε Κράτης, καὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ φιλοσοφίᾳ, τὸ θοὴ ἐπὶ ταχείας τίθησι. λέγων ὡς ἡ νὺξ σκιὰ τῆς γῆς οὖσα, ἰσοταχῶς κινεῖται τῷ ἡλίῳ, διώκουσα οἷον καὶ διωκομένη. διὸ θοὴν εἰπὼν ἄρτι νύκτα, μετ' ὀλίγα νῆες θοαί φησιν, εἰς ἔνδειξιν τοῦ ταυτοσήμου τῶν λέξεων ἐπί τε νυκτὸς, ἐπί τε νηῶν. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὁ φιλόμηρος Σοφοκλῆς τὸ θοὴ μεταλαβὼν, αἰόλα νὺξ λέγει, οὐ μόνον κατὰ τὸ ἐν ἄστροις ποικίλον αὐτῆς καθ' ὃ καὶ ποικιλείμων παρ' Αἰσχύλῳ λέγεται, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ῥηθείσας ὁμηρικὰς ἐννοίας. Ὅτι ἀγαθοῦ κατασκόπου ἐν μάχῃ ἔργον, τὸ, ἀνδρῶν δυσμενέων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι τάδε τινά. ἔστι δὲ κἀνταῦθα τὸ σχεδὸν, ἀντὶ τοῦ ἐγγύς. ἀκριβέστερον δὲ εἰπεῖν, ἐρχομένως. ὃ καὶ σχεδίην λέγεται. Ὅτι Δόλων μὲν, ὡς ἐρρέθη, ἅτας πολλὰς ὠνόμασε τὸ ὑπεσχημένον δῶρον ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος, τοὺς Ἀχιλλέως ἵππους δηλαδὴ καὶ τὰ ἅρματα. Ὀδυσσεὺς δὲ κατὰ βαρύτητα ἤθους μειδιάσας, καὶ τὸ μὲν ἅρμα σιωπήσας, τοὺς δὲ ἵππους μεγάλα δῶρα καλέσας καὶ οὕτω τὸ δῶρον πληθυντικῶς μεγεθύνας, σκώπτει τὸν Δόλωνα εἰπὼν, ἦ ῥά νύ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμὸς, ἤγουν ζητητικῶς ἐπεθύμει, ἵππων Αἰακίδαο δαΐφρονος. οἳ δ' ἀλεγεινοὶ ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, ἠδ' ὀχέεσθαι ἄλλῳ γ', ἢ Ἀχιλῆϊ, ὃν ἀθανάτη τέκε μήτηρ. Καὶ ὅρα ὡς κἀνταῦθα εὐμεθόδως μνείαν συνήθως τοῦ Ἀχιλλέως ὁ ποιητὴς παρέρριψε, καὶ ταύτην σεμνὴν διὰ τὸ θεῖον γενεαλόγημα. καὶ ὅτι τὸ, ὃν ἀθανάτη τέκε μήτηρ, οὐχ ἁπλῶς ἐρρέθη, ἀλλ' ἵνα διαστελθείη τῶν ἁπλῶς θνητῶν ἀνδρῶν ὁ Ἀχιλλεύς. τὸ δὲ ἐπιμαίεσθαι, νῦν μὲν ἀντὶ τοῦ ἐφίεσθαι κεῖται καὶ γενικῇ συντάσσεται. οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον καὶ μετὰ αἰτιατικῆς αὐτὸ τάσσουσι λαμβάνοντες ἀντὶ τοῦ ζητεῖν. ὡς δηλοῖ καὶ τὸ, μαιόμενοι βιότοιο κακὴν καὶ ἀφνέα θήρην. τὸ δὲ ὀχεῖσθαι, ἄλλως μὲν κοινότερον ἐνέργειαν δηλοῖ λαμβανόμενον ἐπὶ τοῦ ἡνιοχεῖν, ἢ ἐπιβαίνειν, ἐνταῦθα δὲ πάθος δηλοῖ ληφθὲν ἀντὶ τοῦ ἡνιοχηθῆναι. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι θρασέος καὶ ἀλκίμου ἵππου ἔπαινος τὸ εἶναι ἀλεγεινὸν ἀνδρὶ τῷ τυχόντι δαμασθῆναι καὶ ὀχέεσθαι, ὥς που καὶ ὁ Βουκεφάλας Ἀλέξανδρον μόνον ἤθελε φέρειν ἔποχον. τὸ δὲ ἄλλῳ ἢ Ἀχιλῆϊ, ἀντίκειται τῇ τοῦ Ἕκτορος ἐπιορκίᾳ τῇ λεγούσῃ, ὡς οὐκ ἐποχήσεται τοῖς τοῦ Ἀχιλλέως ἵπποις ἄλλος Τρώων, ἀλλὰ ὁ Δόλων. Ἐν τούτοις δὲ ὅρα καὶ ὅτι μνημονικὸς ὁ Δόλων, αὐτὰ ἐκεῖνα ὁμηρικῷ ἔθει φράσας ταυτολογικῶς τῷ Ὀδυσσεῖ, ὅσα παρήγγελται ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος. οὕτω δὲ ταυτολογεῖ καὶ Ὀδυσσεὺς πρὸς Δόλωνα εἰπὼν αὐτολεξεὶ τὰ τοῦ Νέστορος περὶ κατασκόπου. ὅρα δὲ ἐν τῷ, ἄλλῳ γ' ἢ Ἀχιλῆϊ, καὶ τὴν μετὰ συναλοιφῆς ἐπένθεσιν τοῦ γέ συνδέσμου, ἐμφατικὴν οὖσαν ὡς οἴδασιν οἱ συνετοί. οὐ μὴν εἰκῆ καὶ δίχα λόγου γινομένην παραπληρωματικῶς.

Ὅτι εἰ καὶ πολλοῖς ἀπηγόρευται εὑρῆσθαι παρὰ τῷ ποιητῇ κοινότερον τὸ λέγειν, ἀντὶ τοῦ λαλεῖν, ἀλλ' ἐνταῦθα ὥσπερ καὶ ἀλλαχοῦ συνηγορεῖται τὸ καὶ οὕτως ἔχειν παρ' αὐτῷ τὴν τοιαύτην λέξιν, ἐν τῷ, ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον, ὃ ἀλλαχοῦ ἀτρεκέως ἀγόρευσον λέγει, καὶ τῷ, ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω, τουτέστιν ἀπαγγελῶ. Καὶ ὅρα καὶ νῦν τὴν τοῦ Δόλωνος δειλίαν. Ὀδυσσεὺς μὲν γὰρ ἀπαιτεῖ ἀτρεκέως εἰπεῖν, ὁ δ' ὑπισχνεῖται οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ μάλ' ἀτρεκέως καταλέξαι.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Δόλων εὐμήδεος υἱός.
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν, ὅσοι βουληφόροι εἰσίν,
Βουλὰς βουλεύει θείου παρὰ σήματι Ἴλου,
Νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου. φυλακὰς δ', ἃς εἴρεαι ἥρως,
Οὔτις κεκριμένη ῥύεται στρατὸν, οὐδὲ φυλάσσει.
Ὅσσαι γὰρ Τρώων πυρὸς ἐσχάραι, οἷσιν ἀνάγκη,
Οἵδ' ἐγρηγόρθασι, φυλασσέμεναί τε κέλονται
Ἀλλήλοις. ἀτὰρ αὖτε πολύκλητοι ἐπίκουροι
Εὕδουσι. Τρωσὶ γὰρ ἐπιτραπέουσι φυλάσσειν.
Οὐ γάρ σφιν παῖδες σχεδὸν εἵαται, οὐδὲ γυναῖκες.

Ὅτι τοῦ τοῦ Ἰλίου οἰκιστοῦ Ἴλου κατὰ μέσον ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐῤῥέθη πεδίον τεθαμμένου ἀρχαίῳ ἔθει δῆλον ὡς εἰκὸς ἐντεῦθεν εὐμνημόνευτον τοῦ ταφέντος παρὰ τῷ ἐκείνου σήματι βουλὰς βουλεύει ὁ Ἕκτωρ σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ὅσοι φησὶ βουληφόροι εἰσίν. οὓς φθάσας ὁ ποιητὴς, ἀρίστους εἶπε Τρώων ἡγήτορας ἠδὲ μέδοντας. ποιεῖ δὲ τοῦτο ὁ Ἕκτωρ, ἢ τιμῶν τὸν τοῦ Ἰλίου πολιστὴν πρόγονον, ἢ καὶ ὡς διατειχίσματι τῷ σήματι χρώμενος. ἴσως δὲ οὐκ ἀγαθὸς οἰωνὸς οὐδ' ἐνταῦθα τὸ πρὸς τάφῳ καθήμενον τὸν ἄρχοντα, βουλεύειν τὰ τῆς μάχης. οὐ γοῦν αἴσια ἐκ τῶν μνημάτων οἰωνίζονται οἱ παλαιοί. καλεῖ δὲ καὶ θεῖον τὸν Ἴλον, ἐπεὶ καὶ τὸ αὐτοῦ πόλισμα ἱερὸν, καθότι καὶ ἅπαν τεῖχος καθ' Ὅμηρον. ἐνταῦθα δὲ κεῖται καὶ ὁ φλοῖσβος, οὐκ ἐπὶ θαλασσίου ἀλλὰ τοῦ ἁπλῶς λαϊκοῦ θορύβου. φησὶ γάρ, βουλὰς βουλεύει θείου παρὰ σήματι Ἴλου, νόσφιν ἀπὸ φλοίσβοιο. κεῖται δὲ καὶ τὸ ῥύεται καὶ τὸ φυλάσσει, ὡς ἔχοντά τινα διαφοράν. φησὶ γοῦν, οὔτις κεκριμένη ῥύεται στρατὸν οὐδὲ φυλάσσει. τὸ δέ ἐστιν οὐ τοιοῦτον, ἀλλ' ἀληθῶς μὲν, ταυτὸν τὸ ῥύεται καὶ τὸ φυλάσσειν. ὁ δὲ Δόλων δοκεῖ συγχέαι τὴν φράσιν δειλαινόμενος, ὃς καὶ τὸ ἠχεῖ ἐν τῷ, βουλὰς βουλεύει, ἀκαίρως καλλωπίζων τὸν λόγον ὅτε οὐκ ἐχρῆν. συμβάλλεται δέ τι ἐτυμολογικῶς τῇ τοιαύτῃ παρηχήσει, καὶ τὸ ὅσοι βουληφόροι. Ὅρα δὲ κἀνταῦθα τὸ βουλεύει λεχθὲν ἐνεργητικῶς. Ὅτι ἐρωτηθεὶς ἤδη ὁ Δόλων ποῦ ὁ Ἕκτωρ, πῶς δὲ αἱ τῶν Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναὶ, ἅσσα τε μητιόωσι. περὶ τούτου μὲν, οὐδὲν ἔφη, περικοπεὶς ὑπὸ ἐρωτήσεως δὴ Ὀδυσσέως. περὶ δὲ Ἕκτορος εἰπὼν ὡς μετὰ τῶν βουληφόρων βουλεύει καθὰ προσεχῶς δεδήλωται. καὶ περὶ τῶν φυλακῶν, ὡς οὔτις αὐτῶν κεκριμένη ῥύεται στρατόν. εἶτα μέλλων διασαφῆσαι τίνες μὲν φυλάττουσι, τίνες δὲ εὐνάζονται ὡς καὶ εἰς ὕπνον εὕδειν, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὡς φυλάσσουσι τὸ στρατόπεδον μόνοι ὅσοι Τρῶες ἰθαγενεῖς ἤγουν ἐγχώριοι, λέγει ὡς δῆθεν κατ' αἴνιγμα περιφραστικῶς, οὕτω. ὅσσαι μὲν Τρώων πυρὸς ἐσχάραι καὶ ἑξῆς, ἀντὶ τοῦ ὅσοι οἰκήτορες ἑστίας. ἑστία γὰρ καὶ ἱστία καὶ ἐσχάρα πυρὸς, τὰ αὐτά εἰσιν. ὥστε τὸ ἔχειν ἐσχάρας, ταυτὸν ἂν εἴη τῷ ἔχειν ἑστίας. ἤγουν ὡς ἀπὸ μέρους, οἰκίας. ἔχοντες οὖν ἐσχάρας οἱ ἐφέστιοι, καθὰ καὶ Πορφυρίῳ δοκεῖ, τουτέστι πολῖται. ὥσπερ ἐκ τοῦ ἐναντίου, ἀνέστιος ὁ ἄπολις καὶ φυγάς. τὸ δὲ ἐσχάρα κατὰ τοὺς παλαιούς, ὡς ὁμώνυμον, σημαίνει πολλά. λέγεται γὰρ οὕτω καὶ ὁ βωμός, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἡρακλεῖ. δηλοῖ δέ φασιν ἡ λέξις, καὶ ῥύπον, καὶ καυθὲν ἕλκος. καὶ τὴν κυρίως δὲ λεγομένην ἐσχάραν τὴν μὴ ἔχουσαν ὕψος, ἀλλ' ἐπὶ γῆς οὖσαν ἢ κοίλην. ὅθεν καὶ τὰ ἐν σώματι κοῖλα ἕλκη, ἐσχάραι ἰατρικῶς καλοῦνται. ἡ δὲ κωμῳδία, καὶ τὸ γυναικεῖον μόριον οὕτω καλεῖ. γίνεται δὲ ἡ κατ' οἶκον ὁμηρικὴ ἐσχάρα, ἴσως παρὰ τὸ ἔχειν ἀράς, ὅ ἐστι τὰς δι' ὧν ἀρῶνται τῷ θείῳ οἱ τοῦ οἴκου. ἱερὸν γάρ τι χρῆμα ἡ ἐσχάρα ἤγουν ἡ ἑστία ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δηλοῦται. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, ὅσσαι γὰρ Τρώων πυρὸς ἐσχάραι, οἷσιν ἀνάγκη, οἵδε ἤγουν οὗτοι ἐγρηγόρασι φυλασσέμεναί τε κέλονται ἀλλήλοις. ἀτὰρ αὖτε πολύκλητοι ἐπίκουροι εὕδουσι. Τρωσὶ γοῦν ἐπιτραπέουσι φυλάσσειν. οὐ γάρ σφιν παῖδες σχεδὸν εἵαται οὐδὲ γυναῖκες, ὡς περὶ αὐτῶν μάχεσθαι κατὰ τοὺς Τρῶας. δύναται καὶ ἄλλως τὸ Τρώων πυρὸς ἐσχάραι, ἐπὶ τῆς ἔξω φυλακῆς τῶν Τρώων νοηθῆναι. ἵνα λέγῃ ὁ Δόλων, ὅτι ὅσα μὲν πυρὰ Τρωϊκὰ νύκτωρ ἐφαίνοντο τοῖς Ἀχαιοῖς, ἐκεῖνα καὶ φυλακὰς ἔχουσι. τὰ δὲ τῶν ἐπικούρων, ἀφύλακτά εἰσιν. οὐ γάρ τις φυλακὴ ὡς ἀνωτέρω ἐῤῥέθη κέκριται φυλάσσειν τὸν στρατόν. ἀλλ' ὁ οἴκοθεν πρόθυμος τοῦτο ποιεῖ. κέλονται γάρ φησιν ἀλλήλοις οὗτος καὶ ἐκεῖνος, καὶ ἄλλως συγκεχυμένως, οὐ μὴν κεκριμένοι ὡρισμένοι τινές. τοῦτο δὲ νοῦν ἐμβάλλει τῷ Ὀδυσσεῖ, ἀπαγορεῦσαι μὲν ὁρμῆσαι κατὰ Τρώων μεγαθύμων τῶν ἐγρηγορότων, εἴ τινά που ἕλοι. τραπέσθαι δὲ κατὰ τῶν ἐπικούρων. καὶ μάλιστα εἴ που τινὲς ἔσχατοι κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ Νέστορος. καὶ ὅρα ὡς ἀστρατήγητον τοῖς Τρωσὶ τὸ ἐπικουρικόν. οὐ γὰρ αὐτοὶ φυλάσσουσιν ἑαυτούς, ἀλλ' ἑτέροις ἐπιτρέπουσι. κατασκευάζεται δὲ τὸ ἀστρατήγητον οὕτως. εἰ γὰρ ὁμοῦ πάντες οἱ ἐπίκουροι φυλάσσουσι, δυοῖν ἔσται θάτερον. ἢ γὰρ τυχὸν ἀπραθυμήσουσι κοπιάσαντες, καὶ ἔσται τις οὕτω αὖθις ἐκ τῶν πολεμίων ἐπιβουλή, ὃ καὶ γέγονεν. ἢ διαμείναντες ἄϋπνοι, ἕωθεν ἔσονται ἀσθενεῖς. ἐχρῆν γοῦν αὐτοὺς κεκριμένην ἑαυτοῖς ἐπιστῆσαι φύλακα στρατιάν. οἱ δὲ παλαιοί φασι, καὶ ὅτι συμπαθεῖς εἰσιν οἱ Τρῶες, καὶ ἐκ τῶν οἴκοι τὴν συμπάθειαν ἔχοντες, ὑπερπονοῦσι καὶ τῶν ἀλλοτρίων ἐφ' ὅσον δυνατόν, οὐκ ἐξ ἐπιταγῆς μέντοι ἀλλὰ ἑκόντες. ἐντεῦθεν καὶ οἱ νομοθέται, γυναικονόμους ἐν ταῖς πόλεσιν ᾕρουν, οὐ τοὺς ἀγάμους, ἀλλ' ἤδη γάμου πεπειραμένους. καὶ

παιδονόμους δὲ ἔταξαν, οὐ τοὺς ἄπαιδας, ἀλλ' οἷς παῖδες ἐγένοντο. ἵνα οἷς αὐτοὶ ἔχουσι συμπαθοῦντες, ἐπιμέλωνται καὶ τῶν ἐπιτετραμμένων αὐτοῖς. ὅθεν ἐστὶν αἰτιάσασθαι τοὺς Τρῶας, οἳ τοὺς ἐπικούρους ἐπιτετραμμένους αὐτοῖς, ἀφυλάκτους εἴασαν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ οἷσιν ἀνάγκη, εἴς τι τὸ χρέος ἀναγκαίη συντελεῖ. καὶ ἀναγκαίους πολεμιστὰς τοὺς ἐφεστίους Τρῶας λέγει. δῆλον μέν τοι τρόπον παρὰ τὰ ἐν Ὀδυσσείᾳ, ἐν ᾗ κεῖνται τινὲς γέροντες ἀναγκαῖοι πολεμισταί. ὅρα δὲ καὶ τὸ κέλονται, Τρῶες μὲν γὰρ ἀναγκαίως ἀλλήλοις κέλονται, οὐ μὴν οὕτω καὶ οἱ ἐπίκουροι, ἀλλ' ἐπιτρέπουσιν ἑαυτοὺς τοῖς Τρωσὶν εἰς φυλακήν. κατὰ τὸ σοὶ δὲ χρὴ ταῦτα μέλειν νύκτας τε καὶ ἦμαρ. ὃ δή που ὠνειδίσθη πρὸς ἐπικούρους ὁ Ἕκτωρ, διὰ τὸ μὴ ἔχειν δῆθεν τὸ ἀναγκάζον ἑαυτοὺς ἀγρυπνεῖν. ἄφρονες οἷς οὐδὲν μέλει τῶν ἔξω. ἀλλ' εὕδουσιν ἀφύλακτοι καὶ ἀπεριμέριμνοι, ἐπεὶ οὔ σφιν ἐγγὺς τὰ φίλτατα. ὡς οἷα παρ' οὐδὲν τιθέμενοι ἑαυτούς. τὸ δὲ πολυκλήτοις ἐπὶ τῶν ἐπικούρων καὶ ὡς ἀλλαχοῦ ἔφη ἄνδρας πολέων ἐκ πολίων, δηλοῦται μὲν σαφῶς ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν νεῶν. ἀφορμὴ δὲ νῦν γίνεται τῷ ποιητῇ ἐνταῦθα, τοῦ εὐθὺς μνησθῆναι μετ' ὀλίγα ἐπικούρων τινῶν. Καρῶν δηλαδὴ, καὶ Παιόνων, καὶ Λελέγων, καὶ Καυκώνων, καὶ Πελασγῶν, Λυκίων τε καὶ Μυσῶν καὶ Φρυγῶν, καὶ Μῃόνων. περὶ ὧν καὶ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ γέγραπται. καὶ ἐν τοῖς περιηγητοῦ δέ. περὶ δὲ Καυκώνων, καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. ὅρα δὲ περὶ ὧν χρὴ κινδυνεύειν ἀνθρώποις πολεμουμένοις. οὐ γὰρ περὶ χρημάτων. ἀλλὰ παίδων καὶ γυναικῶν. ὧν μὴ παρόντων τοῖς ἐπικούροις, ἀκήδεστοι εὕδουσιν αὐτοί. οὐκοῦν δὲ μὲν οἱ Τρῶες, οἷς παρακάθηνται σχεδὸν τὰ φιλούμενα. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, οὐ παῖδες οὐδὲ γυναῖκες, δόξει ἂν τοὺς παῖδας οὐκ ἔξω λόγου προθεῖναι, ἀλλ' ὅτι τελικὸν αἴτιον αὐτοὶ τοῦ γάμου, καὶ δι' αὐτοὺς τῷ βίῳ τὸ τῶν γυναικῶν ἐπεισόδιον. τὸ δὲ ἐπιτραπέουσιν, ἐκ τοῦ τραπῶ δευτέρου ἐνεργητικοῦ μέλλοντος ἀνῆκται εἰς ἐνεστῶτα πρώτης συζυγίας τῶν περισπωμένων, ὁμοίως τῷ τραπέουσιν, ὅπερ ἐν Ὀδυσσείᾳ δίχα προθέσεως ἐπὶ πατήσεως εἴρηται σταφυλῶν, ἐξ ὧν ὁ γλεῦκος. φυσικὸς δὲ αὐτῶν ἐνεστὼς, τὸ τρέπω.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Πῶς γὰρ νῦν Τρώεσσι μεμιγμένοι ἱπποδάμοισιν
Εὕδουσ', ἢ ἀπάνευθε; δίειπέ μοι, ὄφρα δαείω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων Εὐμήδεος υἱός.
Τοιγὰρ ἐγὼ καὶ ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Πρὸς μὲν ἁλὸς Κᾶρες καὶ Παίονες ἀγκυλότοξοι,
Καὶ Λέλεγες, καὶ Καύκωνες, δῖοί τε Πελασγοί.
Πρὸς Θύμβρης δ' ἔλαχον Λύκιοι, Μυσοί τ' ἀγέρωχοι,
Καὶ Φρύγες ἱππόδαμοι, καὶ Μῄονες ἱπποκορυσταί,
Ἀλλὰ τίη ἐμὲ ταῦτα διεξερέεσθε ἕκαστα,
Εἰ γὰρ δὴ μέματον Τρώων καταδῦναι ὅμιλον,
Θρήϊκες οἵδ' ἀπάνευθε νεήλυδες ἔσχατοι ἄλλων.
Ἐν δέ σφιν Ῥῆσος βασιλεὺς, πάϊς Ἠϊονῆος.
Τοῦ δὴ καλλίστους ἵππους ἴδον, ἠδὲ μεγίστους,
Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.
Ἅρμα δέ οἱ, χρυσῷ τε, καὶ ἀργύρῳ εὖ ἤσκηται.
Τεύχεα δὲ χρύσεια πελώρια, θαῦμα ἰδέσθαι,
Ἤλυθ' ἔχων. τὰ μὲν οὔτι καταθνητοῖσιν ἔοικεν
Ἄνδρεσσιν φορέειν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ἀλλ' ἐμὲ νῦν νηυσὶ πελάσσετον ὠκυπόροισιν,
Ἠ ἐμὲ δήσαντες, λίπετ' αὐτόθι νηλέϊ δεσμῷ,
Ὄφρά κεν ἔλθητον, καὶ πειρηθῆτον ἐμεῖο,
Ἠὲ κατ' αἶσαν ἔειπον ἐν ὑμῖν, ἦε καὶ οὐκί.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν, προσέφη κρατερὸς Διομήδης.
Μή δή μοι φύξιν γε Δόλων ἐμβάλλεο θυμῷ,
Ἐσθλά περ ἀγγείλας, ἐπεὶ ἵκεο χεῖρας ἐς ἁμάς.

Ὅτι δεῖ περιέπειν κατὰ περιττότητα προθέσεως τὸ διασαφῆσαι εἰς μάθησιν. φησὶ γὰρ, δίειπέ μοι, ὄφρα δαείω. κεῖται δ' ἐνταῦθα καὶ τὸ μεμιγμένοι, ἀντὶ τοῦ συγκεχυμένως καὶ ἀναμὶξ κείμενοι, ὃ ἀνάπαλιν ἔχει πρὸς τὸ κεκριμένοι. φησὶ γὰρ Ὀδυσσεύς. πῶς γὰρ νῦν Τρώεσσι μεμιγμένοι εὕδουσιν οἱ ἐπίκουροι δηλαδὴ, ἢ ἀπάνευθεν. πρὸς ὅπερ ὁ Δόλων ἀποκρινάμενος, εἶτα συμβουλεύει κρεῖττόν τι κατὰ τῶν ἐπικούρων τῷ Ὀδυσσεῖ, ἐχθρὸς ὠφέλιμος αὐτῷ φανεὶς διὰ δειλίαν καὶ τὸ φιλόζωον. οὕτω δὲ καὶ πᾶς ὡς ἐπίπαν προδότης, πλείους χορηγεῖ μεθόδους ὧν βουλεύονται οἱ πολυπραγμονοῦντες αὐτόν. ποιεῖ δὲ τοῦτο ἐκεῖνος, ἢ φόβου ὑπαγορεύοντος ὡς ἐνταῦθα γίνεται, ἢ μίσους, ἢ κέρδους, ἢ εὐνοίας, ἢ ἑτέρου τοιοῦδέ τινος πάθους ψυχῆς. Ὅτι ἐννέα τὰ προσεχῶς εἰρημένα ἔθνη, ἐνταῦθα πρὸς ὄνομα ἐκθέμενος ὁ ποιητὴς, τὰ μὲν τέσσαρα, οὕτω δόξαν αὐτῷ, ψιλῶς ἐξέθετο, τὰ δὲ πέντε, μετὰ σεμνῶν ἐπιθέτων.

παίονες

Εἰ μὲν γάρ κέ σε νῦν ἀπολύσομεν, ἠὲ μεθῶμεν,
Ἦτε καὶ ὕστερον εἶσθα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀχαιῶν,
Ἠὲ διοπτεύσων, ἢ ἐναντίβιον πολεμίξων.
Εἰ δέ κ' ἐμῇς ὑπὸ χερσὶ δαμεὶς, ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς,
Οὐκ ἔτ' ἔπειτα σὺ πῆμά ποτ' ἔσσεαι ἀργείοισιν.
Ἦ, καὶ ὁ μέν μιν ἔμελλε γενείου χειρὶ παχείῃ
Ἁψάμενος λίσσεσθαι. ὁ δ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε,
Φασγάνῳ ἀΐξας. ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε.
Φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε, κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κτιδέην κυνέην κεφαλῆφιν ἕλοντο,
Καὶ λυκέην, καὶ τόξα παλίντονα, καὶ δόρυ μακρόν.
Καὶ τά γ' ἀθηναίῃ ληΐτιδι δῖος Ὀδυσσεὺς
Ὑψόσ' ἀνέσχεθε χειρὶ, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα.
Χαῖρε θεὰ τοῖσδεσσι, σὲ γὰρ πρώτην ἐν ὀλύμπῳ
Πάντων ἀθανάτων ἐπιβωσόμεθ'. ἀλλὰ καὶ αὖτις
Πέμψον ἐπὶ θρῃκῶν ἀνδρῶν, ἵππους τε, καὶ εὐνάς.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἕθεν ὑψόσ' ἀείρας,
Θῆκεν ἀνὰ μυρίκην, δέελον δ' ἐπὶ σῆμά τ' ἔθηκε,
Συμμάρψας δόνακας, μυρίκης τ' ἐριθηλέας ὄζους,
Μὴ λάθοι αὖτις ἰόντε θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν.
Τὼ δὲ, βάτην προτέρω διά τ' ἔντεα, καὶ μέλαν αἷμα.
Αἶψα δ' ἐπὶ θρῃκῶν ἀνδρῶν τέλος ἷξον ἰόντες.
Οἳ δ' εὗδον καμάτῳ ἀδδηκότες. ἔντεα δέ σφιν
Καλὰ παρ' αὐτοῖσιν χθονὶ κέκλιτο εὖ κατὰ κόσμον,
Τριστοιχί. παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι
Ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης ἱμᾶσι δέδεντο.
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς προπάροιθεν ἰδὼν, διομήδεϊ δεῖξεν.
Οὗτός τοι διόμηδες ἀνὴρ, οὗτοι δέ τοι ἵπποι,
Οὓς νῶϊν πίφαυσκε δόλων, ὃν ἐπέφνομεν ἡμεῖς.
Ἀλλ' ἄγε δὴ πρόφερε κρατερὸν μένος. οὐδέ τί σε χρὴ
Ἑστάμεναι μέλεον σὺν τεύχεσιν, ἀλλὰ λύ' ἵππους.
Ἠὲ σύ γ' ἄνδρας ἔναιρε, μελήσουσι δέ μοι ἵπποι.

παίονες ἀγκυλότοξοι, δῖοι πελασγοί, μυσοὶ ἀγέρωχοι, φρύγες ἱππόδαμοι, καὶ μῄονες ἱπποκορυσταί. ἐν αὐτοῖς δὲ μέμνηται καὶ θύμβρης ἔνθα ἔλαχον ἄρα σκηνοῦσθαι οἱ λύκιοι, εἰπών. πρὸς θύμβρης δ' ἔλαχον λύκιοι. ἣν ὁ τὰ ἐθνικὰ συγγράψας πόλιν τρωάδος φησὶ κτισθεῖσαν ὑπὸ δαρδάνου ἐπὶ θύμβρῳ τινὶ φίλῳ αὐτοῦ. εὐθεῖα δὲ ταύτης ἡ θύμβρα. λέγει δὲ ὁ αὐτός, καὶ ποταμὸν αὐτόθι θύμβριν. ἀφ' οὗ ἀπόλλωνος θυμβραίου ἱερόν, ἐν ᾧ ἐτοξεύθη ἀχιλλεύς. λέγεται δέ φησι καὶ διὰ τοῦ ξ, ξυμβραῖος. ἔστι δὲ καὶ θύμβριος. ἢ κατὰ Ἑλλάνικον δύμβριος διὰ τοῦ δ. ἔστι δὲ καὶ Ῥώμης ποταμὸς θύμβρις, ὁ καὶ τίβερις, λέγει καὶ ὁ περιηγητής. Ἱστέον δὲ ὅτι τὸ πρὸς θύμβρης, ὥσπερ καὶ ἀνωτέρω τὸ πρὸς μὲν ἁλὸς κᾶρες, ἐλλειπτικῶς ἐρρέθη. ἵνα λέγῃ ὅτι πρὸς τῷ μέρει τῆς ἁλός, καὶ πρὸς τὸ μέρος τῆς θύμβρης. ἢ ἐγγὺς ἁλός, καὶ ἐγγὺς θύμβρης. ἄλλως γὰρ οὐκ εὔθετον συντάξαι αὐτὰ κατὰ τὸ πρὸς σοῦ εἰμί, καὶ τὰ τοιαῦτα. εἰ μὴ ἄρα καὶ τοῦτο εἴληπται ἀντὶ τοῦ ἐγγύς σου εἰμί. δοκεῖ δὲ ἡ ῥηθεῖσα θύμβρα μὴ ἔχειν ἑλληνίδα ἐτυμολογίαν. εἰ δέ τις αὐτὴν εἰδείη ὅθεν γίνεται, εἴσεται ἴσως καὶ τὰ παρὰ τῷ κωμικῷ θύμβρα πόθεν παρῆκται, ἀφ' ὧν θυμβρεπίδειπνος ἐκεῖνος ἔφη τὸν εὐτελῶς ἐθέλοντα ζῆν καὶ ἀπόριστον. τὸ δὲ ἔλαχον, κληρωτὴν ἐμφαίνει τοῖς ἐπικούροις τὴν ῥηθεῖσαν κατάθεσιν διὰ τὸ πάντη ἀφιλόνεικον. ἐπιμερίζεται δὲ τὸ ῥῆμα τοῦτο κατὰ τὸ ἀπὸ κοινοῦ σχῆμα, πᾶσι τοῖς ῥηθεῖσιν ἔθνεσιν. ὅτι δὲ οἱ λέλεγες ἀπὸ τοῦ λέγω τὸ συνάγω παρήχθησαν, συνειλεγμένοι γάρ φασιν ἦσαν ἀπὸ πολλῶν ἐθνῶν. καὶ ὅτι καρικὸν ἦσαν ἔθνος, ὅθεν καὶ λελέγων πόλις ἡ τῶν καρῶν μητρόπολις ἐλέγετο. καὶ ὅτι ἀγκυλότοξοι οὐ μόνον οἱ χρώμενοι ἀγκύλοις τόξοις ἤγουν στρεβλοῖς, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀγκύλην καὶ τόξον μεταχειριζόμενοι (ἀκοντίου δὲ εἶδος ἡ ἀγκύλη.) καὶ ὅτι μῄονες οἱ καὶ μαίονες καὶ λυδοὶ ἐπρώτευον κατὰ τὸ ἱππεύειν, ὅθεν καὶ παροιμία τὸ παρὰ λύδιον ἅρμα, ἐπὶ τῶν πολὺ ὀπίσω λειπομένων. καὶ ὅτι μυσοὶ καὶ θρᾶκες, οἱ μὲν ἀσιανοί, οἱ δὲ περὶ εὐρώπην, ταῦτα δὴ πλατύτερον δηλοῦται ἀλλαχοῦ. Ὅτι μέμψις καὶ ἐπιδιόρθωσις ἐρωτήσεως τὸ, ἀλλὰ τί ἦ ἐμὲ ταῦτα διεξερέεσθε ἕκαστα; Δόλωνος δὲ τοῦτο λόγος μέλλοντος εἰπεῖν κατὰ τῶν ὁμοφύλων χαρτά τινα τῷ Ὀδυσσεῖ καὶ τῷ διομήδει ὡς οὐκ ἂν αὐτοὶ ἤλπισαν. Ὅτι ἐπέρρεον ὡς ἑκάστοτε τῇ Τροίᾳ ἐπίκουροι ὡς ἀλλαχοῦ τε δηλοῦται, καὶ ἐνταῦθα δέ. θρᾶκες γοῦν ἄρτι νεωστὶ ἦλθον ἐπικουρήσοντες, οἳ καὶ ἔσχατοι ἄλλων ἐκέατο, καὶ διὰ τοῦτο εὐεπιβούλευτοι ἦσαν ὡς ὁ δόλων καταμηνύει, εἰπών. θρήϊκες οἵδ' ἀπάνευθε νεήλυδες ἔσχατοι ἄλλων. ἐν δέ σφιν ῥῆσος βασιλεὺς πάϊς Ἠϊονῆος. τοῦ δὴ

καλλί

καλλίστους ἵππους ἴδον ἠδὲ μεγίστους. λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι. ἔνθα φασὶν οἱ παλαιοί, ὅτι τῶν δύο τούτων ὑπερβολῶν, τὴν μὲν ὑπερθετικῶς ἐξέθετο, λευκότεροι χιόνος εἰπών. τὴν δὲ καθ' ὁμοίωσιν προήγαγεν ἐν τῷ, ἀνέμοις ὁμοῖοι, τῷ μὲν ἀδυνάτῳ εἰκάσας, τοῦ δὲ δυνατοῦ μεῖζον ἀποφήνας τὸ συγκρινόμενον. χιόνος μὲν γάρ, ἐστί τι λευκότερον. Νέστωρ οὖν ἐν τοῖς ἑξῆς, ἀκτίνεσσιν ἐοικέναι αὐτοὺς ἠελίοιο φησίν. ἀνέμου δὲ θᾶσσον οὐδὲν τῶν ὑπ' οὐρανὸν σωμάτων. ὥστε ἀνέμοις μὲν καὶ ἡλίῳ ἐοίκασι. χιόνος δὲ λευκότεροί εἰσι. σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τῷ θαυμασίῳ τῆς ξυνωρίδος, καὶ τὸ σχῆμα τῆς φράσεως συνεξήλλακται. εἰπεῖν γὰρ δυνάμενος ὁμοιοπτώτως καλλίστους ἵππους καὶ μεγίστους λευκοτέρους χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοίους. καὶ τοῦ μέτρου ἐπιδεχομένου τὴν τοιαύτην σύνταξιν, ὅμως ὁ ποιητὴς κατὰ πτῶσιν εὐθεῖαν καινῶς ἐσχημάτισεν, ἐξομοιώσας τὸ ξενίζον τοῦ λόγου σχῆμα, τῇ καινοπρεπείᾳ τοῦ πράγματος. καὶ θαυμασιακῶς τῇ μεταβάσει τοῦ σχήματος ἰδίᾳ τὸν τοῦ ζεύγους ἐκφωνήσας ἔπαινον, καὶ συμμεταμορφώσας τὸν λόγον τῷ πράγματι, καὶ καλῶς εἰπὼν τὸ καλόν, καὶ σχήματι καινοπρεπεῖ ἐξαγγείλας καινότητα πράγματος, ὡς ἂν ὁ ἀκροατὴς ἐπιστραφείη τῷ λόγῳ καθάπερ ὁ Διομήδης τῷ πράγματι. λείπει δὲ ἐν τῷ λευκότεροι χιόνος τὸ εἰσίν, ὡς καὶ ἐν τῷ, φημὶ κατανεῦσαι Κρονίωνα ἀστράπτων ἐπιδέξια. καὶ ἐκεῖ γὰρ τὸ ἐντελές, οὕτως. ἀστράπτων ἦν ὁ Κρονίων ἐπιδέξια. χρᾶται δὲ κατὰ τοιοῦτον λόγον καὶ ὁ Νέστωρ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἐν τοῖς ἑξῆς, ὁμοίῳ σχήματι. εἰπών. ὅππως τούς δ' ἵππους λάβετον. αἰνῶς ἀκτίνεσσιν ἐοικότες ἠελίοιο, εἰσὶ δηλαδή. ἄλλως δέ γε ὤφειλεν ἐοικότας εἰπεῖν κατὰ πτῶσιν καὶ αὐτοὺς αἰτιατικήν. ἀρετὴ δὲ ἵππων, οὐ μόνον τὸ καλλίστους εἶναι, οὐδὲ μόνον τὸ μεγίστους, ἀλλ' ὁμοῦ ἑκάτερα. ὅρα δὲ καὶ ὅπως ὁ κινδυνεύων Δόλων ἐφ' ἵππων δωρεᾷ, τοσοῦτον ἀπέχει τοῦ λαβεῖν ἐκείνους, ὥστε καὶ τοὺς ἐν τῷ τρωϊκῷ στρατοπέδῳ καλλίστους ἵππους προδίδωσιν. ὁ δ' αὐτὸς καὶ ὡς περὶ χρυσὸν ἐπτοημένος καὶ διὰ τοῦτο τὰ περὶ τὸν Ῥῆσον περιέργως ἐπιτετηρηκώς, ἐπαινεῖ μετὰ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὅπλα, καὶ τὸ τοῦ Ῥήσου ἅρμα. εἰπών. ἅρμα δέ οἱ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ εὖ ἤσκηται, τουτέστιν ἐπιστημόνως. τὸ γὰρ εὖ τῶν τεχνῶν, τὸ ἐπίστασθαί ἐστι. τεύχεά τε φησὶ χρύσεια πελώρια, θαῦμα ἰδέσθαι, ἤλυθ' ἔχων. τὰ μὲν οὔτι κατὰ θνητοῖσιν ἔοικεν ἤγουν πρέπει ἄνδρεσσι φορέειν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσι. ὃ δὴ περίφρασίς ἐστι τοῦ τεύχεα θεῖα. καὶ ὅρα τὰ συχνὰ πάρισα, τὸ καλλίστους καὶ μεγίστους. καὶ τὸ λευκότεροι καὶ ὁμοῖοι. καὶ τὸ τεύχεα χρύσεια πελώρια. καὶ τὸ θνητοῖσιν ἄνδρεσσιν, ἀθανάτοισι θεοῖσι. μεστοῦται γὰρ ὁ καλὸς τόπος, σχήμασι καλοῖς ἐπιτηδές.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν καλλίστους ἵππους καὶ ἑξῆς, ἔπαινος ἵππων καὶ μάλιστα λευκῶν. ἅρματος δέ, τὸ χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ εὖ ἠσκῆσθαι, ὅπλων δέ, τὸ τεύχεα χρύσεα καὶ ἑξῆς. τὸ δέ, οἵδ' ἀπάνευθε, πρὸς τὴν τοῦ Ὀδυσσέως ὁ Δόλων εἶπεν ἐρώτησιν, πυθομένου εἴπερ μεμιγμένοι Τρώεσσιν εὕδουσιν, ἢ ἀπάνευθεν οἱ ἐπίκουροι. τὸ δέ γε ἀπάνευθε, διασαφητικόν τὸ ἔσχατοι δηλῶν. οἷς καὶ χρὴ ἐγχειρῆσαι κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ Νέστορος. τὸ δὲ οἵδε, ἴσως μὲν καὶ δακτύλῳ ἀφελῶς δεικνὺς ὁ Δόλων φησὶν εἰ καὶ νὺξ ἦν. μάλιστα δὲ ἀναφορικῶς. ἀναφέρει γὰρ πρὸς τὴν ἐν ἑαυτῷ εἴδησιν περὶ τῶν Θρᾳκῶν. τὸ δὲ νεήλυδες, πάνυ χρήσιμον τοῖς κατασκόποις. εὐεπιχείρητοι γὰρ πάντως οἱ τοιοῦτοι ἐπίκουροι, κατάκοποί τε ὄντες ὡς εἰκὸς καὶ οἷοι βαθὺ νύκτωρ ὑπνοῦν, καὶ οὐδὲ εἰδότες τι τῶν κατὰ Τροίαν. ἐρεθίζει δὲ τοὺς ἥρωας καὶ τὸ, Ῥῆσος βασιλεύς. φιλοτιμήσονται γὰρ ἀριστεῦσαι κατὰ τοιούτου ἀνδρός. ποιεῖ δὲ τοῦτο, καὶ πιθανὰ τὰ ὑπὲρ τῶν ἵππων καὶ τοῦ ἅρματος καὶ τῶν τευχέων. βασιλεὺς γάρ, ἔχοι ἂν ὡς εἰκὸς τοιαῦτα. τὸ δὲ ἴδον, εἰς τὸ ἀληθῆ λέγειν λυσιτελεῖ τῷ Δόλωνι. οὐ γάρ φησιν ἤκουσα ἢ ἐπυθόμην. ἀλλ' αὐτὸς ἴδον. τεύχεα δὲ κατὰ τοὺς πλείους μέν, ἐκ τοῦ τεύχω κατὰ κοινὴν ἐτυμότητα. καινότερον δέ πως ὁ Ἴστρος παράγει. φησὶ γὰρ τὰ πολεμικὰ τεύχη οὕτω κληθῆναι, ἀπὸ Τευχίου Εὐβοϊκοῦ τόπου, ἐν ᾧ φησι κατεσκευάσθησαν ὑπὸ Κυκλώπων. τίνες δὲ οἱ Κύκλωπες οὗτοι, καὶ ὅτι οὐχ οἱ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ἱστορούμενοι, καὶ ὅτι καὶ χαλκὸς ἐν Εὐβοίᾳ ποτὲ ὠρύχθη πολύς, ὅθεν καὶ τὸ ἐκεῖσε ὄρος ἡ Χαλκίς, οὐ τοῦ νῦν λόγου ἐστίν.

Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸν ῥηθέντα Ῥῆσον, Ὅμηρος μέν, Ἠϊονέως ἱστορεῖ ὡς δεδήλωται. οἱ νεώτεροι δέ, Στρυμόνος τοῦ κατὰ Θρᾴκην φασὶ ποταμοῦ καὶ Εὐτέρπης μούσης υἱόν. λέγουσι δὲ καὶ χρησμὸν ἀποκεῖσθαι αὐτῷ, εἰ τῆς ἐν Τροίᾳ βοτάνης φάγοιεν οἱ ἵπποι αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐκεῖσε πίοιεν ὕδατος, ἀπρόσμαχον αὐτὸν ἔσεσθαι. τά δ' οὐκ ἐγένετο. ἅμα γὰρ κατέλαβε, καὶ αὐτονυχὶ ἀνῃρέθη ὑπὸ Διομήδους ὑπνώττων ἀφύλακτος. Πίνδαρον δέ που φασὶν ἱστορεῖν, ὅτι μίαν ἡμέραν πολεμήσας μεγάλα κακὰ τοῖς Ἀχαιοῖς ἐνεδείξατο. τὸ δὲ πελώρια, συλλογιστικῶς εὐμεγέθη τὸν Ῥῆσον εἶναι ὑποδηλοῖ. κἀκεῖνο δὲ ἰστέον ὡς ὁ μῦθος οὐ μόνον τὴν ῥηθεῖσαν μοῦσαν Εὐτέρπην μητέρα ποιεῖ, ἀλλὰ καὶ ἑτέρας. Καλλιόπης μὲν γὰρ ἢ Κλειοῦς, ὁ Ὀρφεύς. Λῖνος δέ, Τερψιχόρης, Θαλείας, Παλαίφατος, Ἐρατοῦς, Θάμυρις. Μελπομένης καὶ Ἀχελῴου, σειρῆνες. Πολυμνίας, Τριπτόλεμος.

Ὅτι ὁ μὲν Δόλων ζωγρηθῆναι θέλων, μέθοδον τοῖς ἑλληνικοῖς κατασκόποις ὑποτείνει διαγνώσεως ἤγουν τοῦ πειραθῆναι ἢ κατ' αἶσαν ἐκεῖνος ἔειπεν ἐν αὐτοῖς ἠὲ καὶ οὐκί, τὸ ταῖς νηυσὶν αὐτὸν πελάσαι. ἢ ἀλλὰ δήσαντας λιπεῖν αὐτόθι νηλέϊ δεσμῷ.

Διομήδης μέντοι τὸν ἄνδρα ὑπόδρα ἰδὼν ὡς ἡ μοῦσα καθορᾷ, φησί. μὴ δή μοι φύξιν γε Δόλων ἐμβάλλεο θυμῷ ἐσθλά περ ἀγγείλας, ἐπεὶ ἵκεο χεῖρας ἐμεῖο, ἢ μᾶλλον χεῖρας ἐς ἁμάς, ἤγουν ἡμετέρας. εἰ καὶ γάρ κέ σε νῦν ἀπολύσομεν ἠὲ μεθῶμεν, ἦ τε καὶ ὕστερον εἶσθα θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἠὲ διοπτεύσων, ἢ ἀντίβιον πολεμίξων. εἰ δέ κ' ἐμῇς ὑπὸ χερσὶ δαμεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς, οὐκέτ' ἔπειτα σὺ πῆμά ποτ' ἔσσεαι

ἀργείοισι. καὶ ὅρα ὅπως προμηθὴς τοῦ μέλλοντος καὶ ἐν τοῖς μικροτάτοις ὁ συνετός. καὶ ὅτι ὁ προδότης ὡς καὶ ὁ δημοθένης τις θεωρεῖ, ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων μεμίσηται, οἷς τοὺς οἰκείους προδέδωκε, καί τοι ἐσθλὰ τοῖς πολεμίοις τελέσας. καὶ εἰκότως, ὁ γὰρ τοῖς ἑαυτοῦ τοιοῦτος, τίς ἂν τοῖς ἀλλοτρίοις γένοιτο; καὶ ὅτι ἐκ τούτων ὁρμώμενός τις, διαλεκτικῶς ἂν ἐπαγωνίσοιτο, ὡς οὐ πᾶς ὁ ἐσθλὰ τελῶν, ἤδη καὶ ἀγαθός. ὁ γὰρ Δόλων, οὐ τοιοῦτός ἐστιν, ἐσθλά περ ἀγγελέας. καὶ ὅτι οὐ πᾶς ὁ ὠφελῶν τινα, εὐλόγως ἂν φιλοῖτο. καὶ γὰρ ὁ Δόλων, λυσιτελεῖ μὲν τοῖς ἐπισκόποις, οὐ φιλεῖται δέ. ὅρα δὲ ἐν τοῖς ῥηθεῖσι τὸ κατ' αἶσαν, οὐ μοῖραν δηλοῦν, οὐδὲ τὸ κοινῶς λεγόμενον αἴσιον, ἐξ οὗ καὶ τὸ αἰσυμνᾶν καὶ ὁ αἰσυμνήτης, ἀλλὰ τὸ πρέπον καὶ ἀληθές, ἤτοι πιστόν. καὶ ὅτι φύξις, ἢ ἀπὸ τοῦ φεύξις γίνεται ἀποβολῇ τοῦ ε διʼ εὐφωνίαν ὃ πολλαχοῦ γίνεται, καθὰ καὶ τὸ ἐρυθαίνειν μετʼ ὀλίγα ἐρεῖ ἐκ τοῦ ἐρευθαίνειν, ἢ ἀπὸ τοῦ φυγῶ φύξω, οἷα τοῦ φυγῶ μετενεχθέντος εἰς ἐνεστῶτα. τὸ δὲ ἐμβάλλεο θυμῷ, ταυτὸν τῷ ἔνθου εἰς νοῦν, καὶ ἔοικε πρὸς τὸ μή σοι θάνατος καταθύμιος ἔστω. τὸ δὲ ἐσθλὰ ἀγγελέας, ταυτόν ἐστι τῷ καταλέξας, ὅπερ πρὸ ὀλίγου ὁ Δόλων εἶπε. τὸ δὲ ἀπολύσομεν, περιττὴν ἔχει τὴν πρόθεσιν καὶ αὐτό, καθάπερ καὶ τὸ ἀπομηνίσομεν. δηλοῖ δὲ τό, λύτρα λαβόντες ἀφήσομεν. καὶ οὕτω διαφέρει τὸ λῦσαι, τοῦ ἁπλῶς ἀφεῖναι δωρεάν, ἤτοι μεθεῖναι καθʼ Ὅμηρον, οὕτω δʼ ἂν καὶ τὸν Δόλωνα μεθῆκεν Ὀδυσσεύς, εἴπερ ἐτίμησεν οἷα κήρυκος υἱόν. τὸ δὲ εἶσθα οὐ μόνον διὰ τοῦ η γράφεται συνήθως ἐν ἄλλοις ὡς ῥῆμα ὑπαρκτικόν, ἀλλʼ ἰδοὺ καὶ διὰ διφθόγγου ἐνταῦθα. καὶ δηλοῖ τὸ ἔρχῃ, ἤγουν ἀντʼ αὐτοῦ κατὰ μετάληψιν χρόνου, τὸ ἔλθῃς, ἀπὸ τοῦ εἶμι εἶς. χρῆσις δὲ αὐτοῦ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ. διοπτεύειν δέ, τὸ κατασκοπεῖν. ὅθεν καὶ τὸν τοιοῦτον παίζοντα, διοπτῆρα στρατοῦ ἐρεῖ. ὃς καὶ ἀσυνθέτως ὀπτὴρ λέγεται. ἐκ τούτου δὲ καὶ Ζεὺς διόπτης, ὡς δηλοῖ τό, ὦ Ζεῦ διόπτα καὶ κατόπτα. τὸ δὲ ἀντίβιον πτολεμίξων, πόλεμον μὲν εἶναι δηλοῖ καὶ τὸν κατάσκοπον, πλὴν οὐκ ἀντίβιον ἀλλʼ ὑπούλως καὶ λαθρηδόν. εἰκὸς δὲ τὸν αὐτὸν καὶ πολεμιστὴν εἶναι. ἐνταῦθα δὲ ὅρα τὸ διοπτεύσων, καὶ πολεμίξων τὰ ἔργα πάρισα. διʼ ὧν καλλωπίζει εὐκαίρως ὁ Διομήδης, χαίρων ἐφʼ οἷς ἀνδραγαθεῖ κατὰ τοῦ Δόλωνος. τὸ δὲ οὐκέτι σὺ πῆμά ποτʼ ἔσσεαι, δύο ἐνεργειῶν τοῦ Δόλωνος ἔχει, διὰ τοῦ ποτὲ ἐπιρρήματος. λέγει γὰρ ὁ ἥρως, ὅτι οὔτε διοπτεύων πημανεῖς τοὺς ἀργείους, οὔτε πτολεμίζων. Ὅτι ὁ μὲν Δόλων πτοηθεὶς τὸν Διομήδην ἔμελλε γενείου χειρὶ παχείῃ ἁψάμενος λίσσεσθαι, ὅ ἐστι περιφραστικῶς ἱκετεῦσαι, ὁ δʼ αὐχένα μέσσον ἔλασε φασγάνῳ, ἀΐξας, ἀπὸ δʼ ἄμφω κέρσε τένοντε, ταχὺ ἀνελών. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἀΐξας. ἵνα μὴ φθάσαντα γονυπετῆσαι, ὡς ἱκέτην αἰδέσηται. καὶ ἐχρῆν μὲν δεσμῷ νηλέι δῆσαι τὸν Δόλωνα, κατʼ ἐκεῖνον εἰπεῖν τὸν Δόλωνα. ὡς ἂν ἔχῃ δεῖξαι τοῖς ἀργείοις τὸ θήραμα. δέδιε δέ, μήποτε κραυγάσας ἐκ τοῦ πεδιάδος, μηνύσῃ τοὺς πολεμίους τοῖς τρωσίν. ὅρα δὲ καὶ ὅτι οὐ πάντα ἐκ τοῦ Δόλωνος πολυπραγμονοῦσι μαθεῖν ἃ φθάσαντες ἐπετράπησαν. τυχὸν μέν, ἐκλαθόμενοι διὰ τὸ ἐναγώνιον. μᾶλλον δὲ ὡς ἤδη μαθόντες ὃ ἤθελον. ἐβούλοντο μὲν γὰρ μαθεῖν ἐὰν οἱ τρῶες μένουσι παρὰ ναυσίν, ἢ ἐς Τροίαν ἀναχωρήσουσι. τοῦτο δὲ ἤδη γινώσκουσιν. ὁ γὰρ στείλας Ἕκτωρ τὸν διοπτεύσοντα εἰ αἱ νῆες φυλάσσονται, πάντως οὐκ ἀναχωρεῖ ἀλλὰ μένει. ὅρα δὲ καὶ ὅτι οὐδὲν πρὸς ἀνδρίαν καθόλου ἡ τῶν ἀκρωτηρίων μεγαλειότης. τί γὰρ ὄφελος ἡ παχεῖα χεὶρ τῷ Δόλωνι. τένοντες δὲ καὶ ἐνταῦθα, τὰ ὄπισθεν τοῦ τραχήλου παχέα νεῦρα. ἐν τούτοις δὲ καὶ τό, φθεγγομένου δʼ ἄρα τοῦγε, ἤγουν τοῦ Δόλωνος, κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη ἤγουν εἰς γῆν ἔπεσεν ἡ κεφαλὴ ἐκείνου, ἀρξαμένου μὲν φωνὴν ἀφιέναι μήπω δὲ διασαφήσαντος τὸ λεγόμενον. γράφεται μέν, φθεγγομένη δʼ ἄρα τοῦγε κάρη. οὐχ ὁμηρικὴ δέ ἐστιν ἡ φράσις, οὐ γάρ ἐστι θηλυκῶς ἡ κάρη παρʼ Ὁμήρῳ. δηλοῖ δὲ ὅμως ἡ τοιαύτη γραφή, ὅτι τὸ πνεῦμα μέχρι τοῦ στόματος ἀνελθόν, καὶ πληρῶσαν αὐτό, ἐξεχύθη. καί τοι τμηθείσης τῆς κεφαλῆς. ὥστε ἔτι κινουμένης τῆς γλώττης, δοκεῖν, τὴν κεφαλὴν κάτω κειμένην φθέγγεσθαι. οὕτω φασὶ καὶ σωλῆνα μέσον ὕδατος εἰ διατέμοι τις, ἡ μὲν ἐκ τῆς πηγῆς ἐπίρροια εἴργεται, ὃ δὲ ἐντός ἐστι τοῦ σωλῆνος ἐκχεῖται. Ὅτι τὴν ῥηθησομένην τοῦ Δόλωνος πανοπλίαν ἑλὼν Ὀδυσσεύς, εὔξατό τε, καὶ ἀνέθηκεν αὐτὴν ἀθηνᾷ, οὐ γλαυκώπιδι, οὐδὲ ἀτρυτώνῃ, ἀλλὰ ληΐτιδι, ὡς συνεφαψαμένῃ τοῦ λῄσασθαι. εἰπών. χαῖρε θεὰ τοῖσδεσσι καὶ ἑξῆς. εἶτα ἔθηκεν ἀνὰ μυρίκην αὐτά, ἐκεῖ που καθʼ ὁδὸν πεφυκυῖαν. φράζει δʼ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς οὕτω. τοῦ δʼ ἀπὸ μὲν κτιδέην κυνέην κεφαλῆφιν ἕλοντο, καὶ λυκέην, τὰ προρρηθέντα. καὶ τόξα παλίντονα, καὶ δόρυ μακρόν. καὶ τάγʼ ἀθηναίῃ ληΐτιδι δῖος Ὀδυσσεὺς ὑψόσʼ ἀνέσχεθε χειρί, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα, ἵνα καὶ ὡς ἀρητὴρ τῷ Διομήδει χρήσιμος εἴη, οὐ διὰ δειλίαν ἀλλὰ διὰ προμήθειαν· χαῖρε θεὰ τοῖσδεσσι. σὲ γὰρ πρώτην ἐν Ὀλύμπῳ ἐπιβωσόμεθα καὶ ἑξῆς. εἶτα καὶ περὶ τῶν ἐφεξῆς εὐχόμενος λέγει. ἀλλὰ καὶ αὖτις πέμψον ἐπὶ θρῃκῶν ἀνδρῶν ἵππους τε καὶ εὐνάς, διὰ τὸν ῥῆσον δηλαδή. οἷς ἐπιφέρει καὶ ὅτι ἀπὸ ἕθεν ἤγουν ἀφʼ ἑαυτοῦ τὰ τοιαῦτα ὅπλα ὑψόσʼ ἀείρας, θῆκεν ἀνὰ μυρίκην. δέελον δʼ ἐπὶ σῆμα ἔθηκε, συμμάρψας δόνακας, μυρίκης τʼ ἐριθηλέας ὄζους. μὴ λάθοι αὖτις ἰόντας ἤγουν ἐπανιόντας, θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν. φασὶ δὲ οἱ παλαιοί, ὅτι τροπαίου σχῆμα ἐνταῦθα μιμεῖται ὁ ποιητὴς τῇ τῶν δονάκων καὶ ὄζων συνδέσει. ὅπερ οἱ ὕστερον, τῇ χρήσει διήρθρωσαν, τρόπαια μετὰ τὰς νίκας ἱστῶντες, ὅπου τῶν πολεμίων περιεγένοντο. καὶ ταῦτα, ἢ ἐξ ὅπλων σωρείας, ἢ ἐκ λίθων, οἷς καὶ γράμματά τινα ἐνεκόλαπτον. ἢ καὶ ἐξ οἵας οὖν ἀναστηλώσεως. ὡς εἶναι τὸ ἱστᾶν τρόπαιον, περιφραστικῶς ἴσον τῷ νικᾶν ὡς ἐκ τοῦ τῆς μάχης ἀποτελέσματος καθʼ ἣν ἐτρέποντό τινες. ἵνα ᾖ ὡς κεφαλή, κεφάλαιον, οὕτω τροπή, τρόπαιον. ὅπερ ἀνίσταται διὰ

τροπαίῳ

τροπαίῳ. οὗ εὐθεῖα ὁ τροπαῖος, κατὰ τὸ ἀστραπή, ἀστραπαῖος. μανδάκη δὲ ἔοικεν ὁ ῥηθεὶς δεσμὸς τῶν φυτῶν. ὃς δὴ μανδάκης κυρίως ὥς φησι καὶ ὁ Χοιροβοσκὸς Γεώργιος, δεσμὸν χόρτου δηλοῖ κατά τινα γλῶσσαν, καὶ φυλάσσεται ἡ τοιαύτη λέξις παρὰ τοῖς κατὰ Θρᾴκην. ὅρα δὲ τὰ πάρισα, τὸ κυνέην, κτιδέην, λυκέην, ἐν χωρίῳ ἐπιχυθέντα, ὃ καλλωπίζων δῆθεν τὸν ἥρωα χαίρει ὁ ποιητής. περὶ δὲ παλιντόνων τόξων, ὡς διαφοράν τινα τόξου δηλοῖ τὸ παλίντονον, προείρηται. φαίνονται δὲ τοιαῦτα πολλὰ καὶ παρὰ τοῖς νῦν ἔθνεσι. τὸ δὲ ληΐτιδι, ἴσως μὲν ὅμοιόν ἐστι τῇ ἀγελείᾳ εἴπερ ἐκείνη γίνεται παρὰ τὸ ἄγειν λείαν. ἧς μέρος καὶ τὰ λάφυρα εἴτουν σκῦλα. ἐξ ὧν σκυλήτρια παρὰ Λυκόφρονι Ἀθηνᾶ. εἰ δὲ ἀγελεία λέγεται Ἀθηνᾶ παρὰ τὸ ἄγειν λεών, ἤτοι παρὰ τὸ ἄγειν ἐλαύνειν, διαφέρει οὕτως ἡ ληΐτις καὶ ἡ ἀγελεία. τὸ δὲ ὑψόσε ἀνέσχεθεν, ἤγουν ἀνέτεινε, παρακατιὼν δὲ ἄλλως φράζει ἐν τῷ, ὑψόσ᾽ ἀείρας. ὡς εἶναι ταυτὸν ἁπλῶς τὸ ἀνασχέθειν καὶ τὸ ἀείρειν. εἰ καὶ ἄλλως νῦν τὸ μὲν ἐπὶ τῇ Ἀθηνᾷ ὑψόσε ἀνασχέθειν, χρὴ νοῆσαι ὑψηλοτέραν σχεῖν ἀνάτασιν χειρῶν, τὸ δὲ ὑψόσ᾽ ἀεῖραι, ταπεινοτέραν, εἰς ὅσον ἦν καὶ τὸ τῆς μυρίκης ὕψος. ἔστι δὲ τὸ οὕτως ἀνασχεῖν, σύμβολον τοῦ μή τινι ἐπιγείῳ, ἀλλ᾽ οὐρανίῳ ἀνατιθέναι τὰ ῥηθέντα ὅπλα. διὸ ἴσως καὶ ὡς μὴ ἔχων ἀναρτῆσαί που συνήθως αὐτὰ λόγῳ ἀναθήματος, ἀνὰ μυρίκην ἔθηκεν, ὡς ἂν μὴ πελάζοιεν γῇ. ἔνθα καὶ ὅρα τὸ ἔθηκεν ἀνὰ μυρίκην. ἐξ οὗ κατὰ ἀναστροφὴν τῆς ἀνὰ προθέσεως, εἰλῆφθαι δοκεῖ τὸ ἀνατιθέναι παρὰ τοῖς ὕστερον, καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ ἀνάθημα. τὸ δὲ ἀνέσχεθε χειρί, οὐ πρὸς διαστολήν τινα κεῖται, ἀλλ᾽ εἰς ἔνδειξιν τοῦ μεγάλα εἶναι τῷ Ὀδυσσεῖ ὡς ἀνδρείῳ τὰ τῆς χειρὸς ἀκρωτήρια, εἴγε μιᾷ χειρὶ τὰ τοσαῦτα δραξάμενος, ἀνέσχεθεν. εἰ δὲ γράφεται χερσίν, ἀργεῖ τὸ τοιοῦτον παρατήρημα. τὸ δὲ τοῖσδεσιν, εἰ μὲν ἀπὸ τοῦ τοῖσιν ὅ ἐστι, τούτοις γίνεται, καινῶς ἔχει τὴν μέσην λέξιν παρεμπεσοῦσαν. εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ τοῖσδε. πάντη οὕτω καινόσχημόν ἐστι, τὸ μὴ μόνον τὸ ι ἐπεκτατικῶς τεθῆναι, ἀλλὰ ὅλην τὴν σι συλλαβήν. αἴτιον δὲ ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν ἀεὶ πρὸ τοῦ τελικοῦ αὐτῆς ι, τὸ σ φιλοῦσα ἔχειν ἢ δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ. ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τοῦ πλεονάζειν ἐνίοτε καὶ τὴν σι συλλαβήν, δεῖγμα παράγουσί τινες οὐκ ἀκριβές, καὶ τὸ λάβῃ λάβῃσι, λάχῃ λάχῃσι καὶ τὰ ὅμοια. ἡ δὲ ἐν τῇ τοιαύτῃ λέξει περισπωμένη, οὐκ ἂν διὰ τὴν ἐφεξῆς δισυλλαβίαν, εὐλόγως εἰς ὀξεῖαν μεταπέσοι τὸν τόνον. ἵνα ᾖ προπαροξύτονον κατὰ τὸ ἀνδραπόδεσσιν. οὐ γὰρ κατὰ φύσιν ἐνταῦθα οὔτε τὸ δέ, οὔτε τὸ σί. διὸ καὶ νικᾷ ὁ τοῦ ἄρθρου τῆς δοτικῆς τῶν πληθυντικῶν περισπασμός. τὸ δὲ ἐπιβώσεσθαι, ὅτι ἐκ τοῦ βοήσεσθαι κέκραται, πολλαχοῦ δεδήλωται. ἐν δὲ τῷ, θῆκεν ἀνὰ μυρίκην, δέελον δ᾽ ἐπὶ σῆμα τ᾽ ἔθηκε, κύκλου σχῆμα φαντάζεται. εἰ δὲ ἦν, ἔθηκεν ἀνὰ μυρίκην, καθαρῶς ἂν ἦν κύκλος ῥητορικός, λήγοντος τοῦ στίχου ὅθεν ἤρξατο. ἐνταῦθα δὲ ὅρα καὶ τὴν ἀνὰ πρόθεσιν, τὴν ἄνω μὲν δηλοῦσαν σχέσιν, συντασσομένην δὲ μετὰ δοτικῆς ὡς ἐν τῷ, ἅρματα δ᾽ ἂμ βωμοῖσιν ἔθηκε. καὶ ὅτι τὸ ἔθηκεν, ἐν μὲν τῷ ἀνὰ μυρίκην, τοπικῶς κεῖται, ἐν δὲ τῷ, σῆμα ἔθηκε, τὸ ἐποίησε δηλοῖ. δέελον δέ, τὸ δῆλον κατὰ διάλυσιν. ἐξ αὐτοῦ δέ, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ δηλοῦται, τὸ εὐδείελον ἐπενθέσει τοῦ ι. τὸ δὲ ἐνταῦθα κείμενον σῆμα, δηλοῖ ἐναργῶς ὅτι καὶ ὁ τάφος σῆμα λέγεται οἷα σημαίνων καὶ αὐτός τι, τὸ κεῖσθαι δηλαδὴ ἐκεῖσε νεκρόν. δόνακες δέ, εἶδος καλάμου, λεπτοὶ καλαμίσκοι, οὓς οἱ μεθ᾽ Ὅμηρον καλοῦσι δονάκια παρὰ τὸ ῥᾷον δονεῖσθαι. δι᾽ οὓς καὶ ποταμός που ἐν τοῖς ἑξῆς δονακεύς. δῆλον δὲ ὡς οἱ δόνακες καλάμων μὲν λεπτότεροί εἰσιν. ὀρόφων δὲ ἁδρότεροι. καὶ δοκοῦσιν ἐκ δονάκων μὲν σύριγγες γίνεσθαι, αὐλοὶ δὲ ἐκ καλάμων. συλλογιστέον δὲ ὡς ἐν ἕλει ὥδευον οἱ κατάσκοποι, ἐν γὰρ τοιούτοις τόποις οἱ δόνακες φύονται, καθὰ καὶ ἡ μυρίκη, ὑδροχαρὴς γὰρ καὶ αὐτή. φυλάσσουσα τὴν κλῆσιν καὶ νῦν, εἰ καὶ κατά τι βαρβαρικῶς παραφθείρεται. ἐδήλου δὲ πρὸ τούτου καὶ ὁ ἐρωδιός, τὸ ἔρχεσθαι τοὺς κατασκόπους διὰ τόπων ἑλωδῶν. ἐν δὲ τῷ, μὴ λάθοι ἰόντας, λείπει σύνδεσμος αἰτιολογικός, ἵνα λέγῃ κατὰ τὸ πλῆρες, ὄφρα μὴ λάθοι, ἤ τι τοιοῦτον. καὶ ἔστι τὸ σχῆμα σύνηθες καὶ τοῖς νεωτέροις φράζουσι. τὸ δὲ νύκτα μέλαιναν, οὐκ ἀργῶς ἐρρέθη, οὐδὲ πρὸς μόνην πιθανὴν αἰτιολογίαν τοῦ ἐπὶ μυρίκης ἀναγκαίως τεθῆναι τὴν τοῦ Δόλωνος πανοπλίαν, ἵνα μὴ λάθῃ, ἀλλὰ καὶ πρὸς παρασημείωσιν τοῦ χρῆναι τοιαύτας νύκτας ἐπιτηρεῖσθαι, τοῖς ἐθέλουσι σκοπιάζεσθαι τὰ τῶν πολεμίων. Ὅτι τέλος καὶ ἐνταῦθα, τὸ στρατιωτικὸν τάγμα ἐν τῷ Θρᾳκῶν ἀνδρῶν τέλος ἷξον ἰόντες. καὶ ἔστιν ἡ λέξις ἀξιωματική, ὡς δῆλον καὶ ἐκ τοῦ, τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι. ὅτι δὲ πολυώνυμον τὸ τέλος, λέγουσι σαφῶς οἱ παλαιοί. δῆλον δὲ ὅτι τὸ ἷξον, ἤγουν κατέλαβον, φυσικῶς ἔχει τὴν ἐν τῇ ἀρχούσῃ περισπωμένην ὡς χρονικῶς ἐκταθέν, ἄλλως γὰρ ὤφειλε τὸ δίχρονον ὀξύνεσθαι ὡς θέσει μακρόν, διὰ τὸ κεῖσθαι πρὸ συμφώνου διπλοῦ. παρατατικοῦ δὲ χρόνου τὸ ἷξον ὡς ἀπὸ μέλλοντος τοῦ ἵξω ἀναβιβασθέντος εἰς ἐνεστῶτα. Ὅτι καλὰ καὶ τοῖς τοῦ Ῥήσου τὰ ὅπλα, ὡς καὶ τῷ αὐτῶν ἡγεμόνι. καὶ ὅτι στρατιωτικῶς παρέκειτο καὶ αὐτοῖς εὕδουσιν αὐτά, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγων γέγραπται. φησὶ γοῦν Ὅμηρος οὕτω περὶ τούτων. οἱ δ᾽ εὗδον καμάτῳ ἀδδηκότες. ἔντεα δέ σφιν καλὰ παρ᾽ αὐτοῖσιν ἤγουν ἐγγὺς αὐτῶν χθονὶ κέκλιτο, εὖ κατὰ κόσμον τριστοιχεί, πὰρ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι. Ῥῆσος δ᾽ ἐν μέσῳ εὗδε, παρ᾽ αὐτῷ δ᾽ ὠκέες ἵπποι. ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης ἱμᾶσι δέδεντο. καὶ ὅρα τὸ τοῦ Ῥήσου προμηθές. ἐν μέσῳ γὰρ ἔκειτο διὰ τὸ ἀσφαλές, οἷα βασιλεύς. ὅθεν καὶ ἔργον ἦν ἀναιρεθῆναι αὐτόν, τριστοιχεὶ κύκλῳ φυλαττόμενον. διὸ νοοῦσιν οἱ παλαιοί, ὅτι τέσσαρας ἐξ ἑκάστου στίχου ἀνελὼν ὁ Διομήδης ἤγουν ἄνδρας δώδεκα, καὶ γέφυραν διὰ πολέμου ποιήσας, διέ

βη εἰς τὴν ῥῆσιν. καὶ οὕτως αὐτὸν ἀνεῖλε τρισκαιδέκατον, καὶ τῶν αὐτοῦ ἵππων ἐκυρίευσε. τὸ δὲ κατὰ κόσμον, ἑρμηνεία εἶναι δοκεῖ τοῦ εὖ. ὥσπερ καὶ τὸ παρὰ δέ σφιν, διασαφητικόν ἐστι τοῦ, ἑκάστῳ. ταὐτὸν γάρ ἐστι τὸ παρ᾽ αὐτοῖς, καὶ τὸ παρὰ ἑκάστῳ. ὅμοια δ᾽ ἀλλήλοις κατὰ σχῆμα, τὸ παρ᾽ αὐτοῖς καὶ τὸ παρὰ δέ σφιν, καὶ τὸ πὰρ αὐτῷ. ᾗ δηλοῦται ἐγγύτης ἐν τοῖς τρισὶ, κατὰ τὸ παρ᾽ ἀλλήλοις κεῖσθαι. δίζυγες δὲ ἵπποι, ἀντὶ τοῦ δύο ὑπὸ ἕνα ζυγόν. δι᾽ ὧν ἀποτελεῖται ξυνωρίς. τὸ δὲ ἔντεα παρ᾽ αὐτοῖς χθονὶ κέκλιται, καὶ παρ᾽ ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι, καὶ παρ᾽ αὐτῷ δ᾽ ὠκέες ἵπποι, θέσιν ἀκολουθητικὴν ἔχει ὁποίαν τὸ ὅπου οἱ ἔντεα κεῖται, ποῦ δέ οἱ ἵπποι. περὶ οὗ πρὸ ὀλίγου γέγραπται. τὸ δὲ ἵπποι, δὶς ἐντελῆ στίχον κείμενον, καὶ ἄλλως τρεῖ παρισωτικόν. ἐπιδιφριάς δὲ, μέρος ἢ τοῦ δίφρου. ἢ τοῦ ἅρματος ἄντυξ, περὶ ἣν περατοῦται ὁ δίφρος. σημείωσαι δὲ ὡς καλὰ μὲν τοῖς θρᾳξὶ τὰ ἄλλα. τὸ δὲ ἀφυλάκτως ὑπνοῦν ἐν τοιούτῳ καιρῷ, οὐκ ἂν ἐπαινοῖτο. δεινὸν γὰρ σφάλλειν τοῦ ὀρθοῦ καὶ τὸ βραχὺ φαῦλον. Ὅτι καὶ τοὺς ἵππους τοῦ ῥήσου λάμποντας ὡς εἰκὸς νύκτωρ τῇ ἡλιώδει λευκότητι, προπάροιθεν ὁ Ὀδυσσεὺς ἰδὼν, οὐ διὰ δειλίαν πάντως, ἀλλὰ προμήθειαν, τῷ διομήδει ἔδειξε. καὶ χαίρων ἀγάλλει τὸν λόγον περικαλλεῖ σχήματι. ἀντιστροφῇ δηλαδὴ πολυπτώτῳ τῇ κατὰ κόμμα. εἰπών. οὗτός τοι διόμηδες ἀνήρ. οὗτοι δέ τοι ἵπποι, οὓς νῶϊν πίφαυσκεν ἤγουν πρὸς ἡμᾶς ἔφασκε δόλων, ὃν ἐπέφνομεν ἡμεῖς. καὶ ὅρα κἀνταῦθα περιττὴν λέξιν τὸ ἡμεῖς, ἤρκει γὰρ καὶ μόνον τὸ ἐπέφνομεν. ἐποιήθη δὲ οὕτως, ἵνα τῷ τοιῷδε διπλασιασμῷ τοῦ νοήματος, κοινωνὸν ἑαυτὸν δείξῃ τῷ διομήδει τοῦ καὶ τὸν δόλωνα ἀνελεῖν. ὃ καὶ ἐκεῖνος ἐνέφηνε δεξιῶς ἐν τῷ, ἐπεὶ ἵκαο χεῖρας ἐς ἁμάς. ἤγουν τάς τε ἐμὰς τάς τε τοῦ Ὀδυσσέως. ὡς ἂν ἐκ τούτου κοινωνὸς εἴη καὶ τῶν ἐφεξῆς φόνων ὁ Ὀδυσσεὺς, καὶ τῆς λοιπῆς ἀριστείας. καὶ μὴ ὁ διομήδης μεῖζόν τι φρονήσῃ ἐξιδιούμενος πράξεις τινάς. ὅρα δὲ ὅτι κἀνταῦθα ἐλλιπῶς ἔφρασεν Ὅμηρος. μετὰ γὰρ τὸ, διομήδει δεῖξε, λείπει μετοχὴ τὸ εἰπὼν, ἤ τι τοιοῦτον. ἵνα λέγῃ ὡς ἔδειξε τῷ διομήδει εἰπὼν, οὗτός τοι διόμηδες ἀνήρ. Ὅτι τὸ ἀνδρίζου ὦ διόμηδες ἢ ἐνέργει, περιφράζων φησίν, ἀλλ᾽ ἄγε δὴ πρόφερε κρατερὸν μένος. ἤγουν φανερὸν, διάδηλον ποίει. ὅθεν καὶ παρὰ τοῖς μεθ᾽ Ὅμηρον λόγος προφορικὸς, ὁ εἰς φανερὸν προαγόμενος καὶ μὴ κατὰ τὸν ἔνδον ἐνδιάθετον ἀφανὴς ὤν. τὸ δὲ ἐφεξῆς ἤγουν τὸ, οὐδέ τι σε χρὴ ἑστάμεναι μέλεον, ἐρεθισμὸς μέν ἐστι καὶ αὐτὸ εἰς ἔργον. καταρριπτεῖ δέ πως τὸ τοῦ διομήδους ὑψηλόφρον, ὡς οἷα ὀκνοῦντος ἐπὶ τῷ ῥήσῳ καὶ τοῖς αὐτοῦ. ὃ δὴ κατὰ τὴν τραγῳδίαν φιλεῖ πάσχειν ἀνὴρ πρᾶγμα πράσσων μέγα. διὸ οὐ μόνον ἐπάγει τὸ, ἀλλὰ λῦ᾽ ἵππους, ἀλλὰ καὶ τὸ, ἠὲ σύγε ἄνδρας ἔναιρε, μελήσουσιν δέ μοι ἵπποι. μονονουχὶ λέγων, ὡς οὐκ ἀγεννῶς ἀπέχομαι τοῦ φονεύειν. ἀλλὰ πρῶτα μὲν φημί, ὅτι κἂν μὴ ἐξεφώνησα διὰ τὸ ἄκομπον, ὅμως ἑτοίμως ἔχω αὐτὸς ἐναίρειν ἄνδρας, εἰ σὺ θέλεις τοὺς ἵππους λύειν. εἶτα ὅτι σοὶ αὖθις ἑκόντι παραχωρῶ τοῦ ἔργου τούτου, διὰ τὸ ἐμὲ πρὸς ἄλλοις ἀναγκαίοις εἶναι. πάνυ γὰρ ἑαυτὸν ὁ ἥρως συνῆγε, καὶ πρὸς τοῖς πράγμασιν ὅλος γέγονεν, ὡς ἂν ἔργοις πιστώσηται ὅτι καλῶς ὑπὸ τοῦ διομήδους ἐξελέγη.

Ὅτι δὲ ὁ διομήδης ἔοικεν ἑστάναι μέλεος οἷα, ὡς εἰκὸς, ὑποταραχθεὶς, δηλοῖ καὶ τὸ, ὡς φάτο. τῷ δ᾽ ἔμπνευσε μένος Ἀθήνη, ἡ τοῦ ὀδυσσέως δηλαδὴ παρακινήσασα σύνεσις. κτεῖνε δ᾽ ἐπιστροφάδην, τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ᾽ ἀεικὴς ἄορι θεινομένων, ἐρυθαίνετο δ᾽ αἵματι γαῖα. οὐ γὰρ ἄλλως ὁ διομήδης ἐναίρειν τοὺς ἄνδρας ἤρξατο, εἰ μὴ ὀδυσσεὺς ὀνειδίσας ἠρέθισε προφέρειν κρατερὸν μένος, ὅπερ ἐστὶ φονεύειν τοὺς πρὸ ποδῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι τε μέλεος ὁ μάταιος λέγεται. καὶ ἐξ αὐτοῦ μέλεον τὸ μάταιον, παρὰ τὸ μέλεσθαι, ὅ ἐστι φροντίδα ἔχειν. δῆλον γὰρ ὅτι ὁ διηνεκῶς ἔμφροντις καὶ διὰ τὸ οὕτω μέλεσθαι ἀεὶ μέλλων, ἀπρακτεῖ. καὶ κατὰ τὸν ποιητὴν εἰπεῖν,

Ὣς φάτο, τῷ δ᾽ ἔμπνευσε μένος γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Κτεῖνε δ᾽ ἐπιστροφάδην. τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ᾽ ἀεικής,
Ἄορι θεινομένων, ἐρυθαίνετο δ᾽ αἵματι γαῖα.
Ὡς δὲ λέων μήλοισιν ἀσημάντοισιν ἐπελθὼν,
Αἴγεσιν, ἢ ὀΐεσσι κακὰ φρονέων ἐνορούσῃ,
Ὣς μὲν θρήϊκας ἄνδρας ἐπῴχετο τυδέος υἱός,
Ὄφρα δυώδεκ᾽ ἔπεφνεν. ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ὅν τινα τυδείδης ἄορι πλήξειε παραστὰς,
Τὸν δ᾽ Ὀδυσσεὺς μετόπισθε λαβὼν ποδὸς ἐξερύσασκε,
Τὰ φρονέων κατὰ θυμὸν, ὅπως καλλίτριχες ἵπποι
Ῥεῖα διέλθοιεν, μηδὲ τρομεοίατο θυμῷ
Νεκροῖς ἀμβαίνοντες. ἀήθεσσον γὰρ ἔτ᾽ αὐτῶν.
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ βασιλῆα κιχήσατο τυδέος υἱός,
Τὸν, τρισκαιδέκατον μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα
Ἀσθμαίνοντα. κακὸν γὰρ ὄναρ κεφαλῆφιν ἐπέστη
Τὴν νύκτ᾽ οἰνείδαο πάϊς διὰ μῆτιν Ἀθήνης.
Τόφρα δ᾽ ἄρ᾽ ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς λύε μώνυχας ἵππους,
Σὺν δ᾽ ἤειρεν ἱμᾶσι, καὶ ἐξήλαυνεν ὁμίλου,

Τόξῳ ἐπιπλήσσων, ἐπεὶ οὐ μάστιγα φαεινὴν,
Ποικίλου ἐκ δίφροιο νοήσατο χερσὶν ἑλέσθαι.
Ῥοίζησεν δ' ἄρα πιφαύσκων Διομήδεϊ δίῳ.
Αὐτὰρ ὁ μερμήριζε, μένων, ὅ, τι κύντερον ἔρδοι.
Ἤ γε δίφρον ἑλὼν ὅθι ποικίλα τεύχε' ἔκειτο,
Ῥυμοῦ ἐξερύοι, ἠὲ ἐκφέροι ὑψόσ' ἀείρας.
Ἦ ἔτι τῶν πλεόνων Θρῃκῶν ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα, τόφρα δ' Ἀθήνη
Ἐγγύθεν ἱσταμένη, προσέφη Διομήδεα δῖον.
Νόστου δὴ μνῆσαι μεγαθύμου Τυδέος υἱὲ,
Νῆας ἔπι γλαφυρὰς, μὴ καὶ πεφοβημένος ἔλθῃς,
Μή που τις καὶ Τρῶας ἐγείρῃσι θεὸς ἄλλος.
Ὣς φάθ', ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης.
Καρπαλίμως δ' ἵππων ἐπεβήσατο. κόψε δ' Ὀδυσσεὺς
Τόξῳ. τοὶ δ' ἐπέτοντο θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Ὡς ἴδ' Ἀθηναίην μετὰ Τυδέος υἱὸν ἕπουσαν,
Τῇ κοτέων, Τρώων κατεδύσατο πουλὺν ὅμιλον.
Ὦρσεν δὲ Θρῃκῶν βουληφόρον Ἱπποκόωντα,
Ῥήσου ἀνεψιὸν ἐσθλόν. ὁ δ' ἐξ ὕπνου ἀνορούσας
Ὡς ἴδε χῶρον ἐρῆμον ὅθ' ἕστασαν ὠκέες ἵπποι,
Ἄνδρας τ' ἀσπαίροντας ἐν ἀργαλέῃσι φονῇσιν.
Ὤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον τ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον.
Τρώων τε κλαγγή τε, καὶ ἄσπετος ὦρτο κυδοιμὸς
Θυνόντων ἄμυδις. θηεῦντο δὲ μέρμερα ἔργα,
Ὅσσ' ἄνδρες ῥέξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι σκοπὸν Ἕκτορος ἔκταν,
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς μὲν ἔρυξε Διὶ φίλος ὠκέας ἵππους.
Τυδείδης δὲ χαμᾶζε θορὼν, ἔναρα βροτόεντα
Ἐν χείρεσσ' Ὀδυσῆϊ τίθει. ἐπεβήσατο δ' ἵππων.
Μάστιξεν δ' ἵππους. τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Νῆας ἔπι γλαφυρὰς, τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Νέστωρ δὲ πρῶτος κτύπον ἄϊε, φώνησέν τε.

ματα, ὅ ἐστι μάτην ἔχει. ἐπεὶ τὸ μέλλων ἴσον ἀπαξία ἐστὶν, οὐ πρὸ αἴτιον τὸ πάντοτε μέλλεσθαι ἀφ' οὗ ὁ μέλλων. Καὶ ὅτι εὕρηται εἰς σκῶμμα παλαιὸν ἐπὶ φαύλοις ἀνθρώποις ἰατροῦ τε καὶ ἱππιάτρου, ἐκφωνηθεὶς ὁ ῥηθεὶς ὁμηρικὸς στίχος τὸ, ἢ σύ γε ἄνδρας ἔναιρε, μελήσουσι δέ μοι ἵπποι. ὡς τοῦ ἱππιάτρου ἀναθέντος μὲν τῷ ἀδελφῷ τὸ τῶν ἀνδρας ἀεὶ ποιεῖν ἀπόλλυσθαι, ἑαυτῷ δὲ ὑπερκαταχόντος τὸ τῶν ἵππων ὀλεθρεύειν. τὸ δὲ ἐπιστροφάδην, ἀντὶ τοῦ ἐνεργῶς, εὐτόνως, σπουδαίως, ἐπιστραμμένως ὧδε καὶ ὧδε, διὰ τὴν διάφορον θέσιν τῶν κτεινομένων. ἀεικὴς δὲ στόνος, ὁ ἐξ αἰκίας, ἅτε οἰκτρῶς θνῃσκομένων δηλαδή, ἢ ὁ μὴ πρέπων τοιούτοις ἀνδράσιν, οἳ οὐκ ἂν οὕτως ἔπαθον εἰ ἐφυλάσσοντο. Ὅτι τὸν Διομήδην παραβολικῶς ἐμφαίνων ὁ ποιητὴς ὅπως ἀνῄρει τοὺς Θρᾶκας, φησίν· ὡς δὲ λέων μήλοισιν ἀσημάντοισιν ἐπελθὼν αἴγεσιν ἢ οἴεσσι κακὰ φρονέων ἐνορούσῃ, ὣς μὲν Θρήϊκας ἄνδρας ἐπῴχετο Τυδέος υἱός. Καὶ ὅρα ὡς ταυτὸν ἐνταῦθα νοεῖ, τὸ φονικῶς ἐνορούειν καὶ τὸ ἐποίχεσθαι. μῆλα δὲ εἰ καὶ πάντα νοεῖται ἀλλαχοῦ τὰ θρέμματα, ὅμως ἐνταῦθα ἐπὶ αἰγῶν καὶ προβάτων τὴν λέξιν ὁ ποιητὴς ἐμερίκευσε. διὰ ταῦτα μὲν γάρ τινα λέων βλάψοι ἂν, βόας δὲ οὐκ ἂν οὕτω. ὅρα δὲ καὶ τὰ τέσσαρα πάρισα, τὸ μήλοισι, τὸ ἀσημάντοισι, τὸ αἴγεσι, τὸ οἴεσιν. οἷς ἀλλάσσει τὴν ἡρωϊκὴν παραβολὴν ὁ ποιητής. ἀσήμαντα δὲ λέγει τὰ ἀπροστάτευτα καὶ ἀτήμαντα, οἷς δηλαδὴ οὐκ ἦν ὁ σημαίνων, ἤγουν σημεῖόν τι τιθεὶς ἢ νόμον σωτηριώδες τῷ ποιμνίῳ. ἐξ οὗ δὴ σημαίνειν καὶ οἱ στρατηγοῦντες, λαοῦ σημάντορες λέγονται. ἤδη δὲ καὶ οἱ ἄλλως ἄρχοντες. οἷς τέθειται σημεῖα τινα, καθ' ἃ καὶ σημαίνειν λέγονται. ταυτὸν δ' εἰπεῖν ἄρχειν, ἢ ἀρχεύειν, ἢ ἀνάσσειν. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ κακὰ φρονέων, ὡς τοῦ φρονεῖν ἀφελῶς καὶ οὕτω γλυκέως ἐπὶ ἀλόγου ζώου τεθέντος. ὅπερ μετ' ὀλίγα ἐπὶ Ὀδυσσέως ἐρεῖ ἐν τῷ, τὰ φρονέων κατὰ θυμόν. Ὅτι Διομήδους ἐνεργοῦντος περὶ τοὺς Θρᾶκας, ὃν ἂν ἐκεῖνος ἄορι πλήξειε παραστὰς, τὸν δ' Ὀδυσσεὺς μετόπισθε λαβὼν ποδὸς ἐξερύσασκε. τὰ φρονέων κατὰ θυμὸν, ὅπως καλλίτριχες ἵπποι ῥεῖα διέλθοιεν. εἶτα διασαφῶν τὸ ῥεῖα διέλθοιεν, ἐπάγει, μὴ δὲ τρομεοίατο θυμῷ νεκροῖς ἀμβαίνοντες. μεθ' ὃ δηλῶν τὸ τοῦ τρόμου αἴτιον τοῖς ἵπποις, φησὶν ἀήθεσσον γάρ ἔτ' αὐτῶν, τουτέστιν ἀήθεις ἦσαν καταπατεῖν νεκρούς. ποιητικὴ δὲ λέξις τὸ ἀηθέσσειν, καὶ δυσέλκυστος εἰς λόγον πεζόν. καινὴ δὲ καὶ ἡ μετὰ γενικῆς αὐτοῦ σύνταξις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, τρομεοίατο, καθὰ καὶ τὸ τρομέονται, ἀπορίαν ἔχει λελυμένην ἀλλαχοῦ, διὰ τί μὴ ἐκτείνουσι τὴν ἀρ-

χοῦσιν, ἵνα ᾖ ὡς στρέφω στρόφος στρωφῶ. νέμω νόμος νωμῶ. τρέπω τρόπος τρωπῶ, οὕτω καὶ τρέμω τρόμος τρωμῶ, διὰ τοῦ ω μεγάλου, ἀλλὰ διὰ τοῦ ο μικροῦ. καὶ ὅτι ὁμοίας ἀπορίας ἐστὶ, καὶ τὸ δέμω δόμος δομῶ δομήσω. καὶ ὅτι οὐ μόνον ἰωνικῶς, ἀλλὰ καὶ ἀττικῶς κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἀναύξητόν ἐστι τὸ ἀήθεσον διὰ τὴν κακοφωνίαν τῆς αὐξήσεως τοῦ ἠήθεσον. οὕτω δὲ καὶ ἀηδίζω ἀήδιζον ἔλεγον, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. τὰ γὰρ δύο η κακοφώνως ἔχουσιν ὡς καὶ ἡ τῆς ει διφθόγγου ἀλληπαλληλία, καὶ τὰ συχνὰ ι. καθὰ δηλοῖ καὶ τὸ, ἰειδίη. ἀποσπρέναι γὰρ τὰ χείλη ποιεῖ τὸ ἐν τοῖς τοιούτοις ἀλλεπάλληλον. Ὅρα δὲ καὶ τὸ ἀναβαίνειν δοτικῇ συνταχθὲν, ἐν τῷ, νεκροῖς ἀμβαίνοντες. ὃ καὶ ἀλλαχοῦ ἡ κατὰ μόνας ἀνὰ πρόθεσις ποιεῖ ὡς προδεδήλωται. εἰ καὶ ἐν τῷ, ἀνὰ μυρίκην ἄλλως ἔχει, ὡς πρὸ ὀλίγων εἴρηται. προμηθὴς δὲ καὶ ἐνταῦθα τοῦ μέλλοντος ὁ Ὀδυσσεὺς, καὶ λίαν τῷ Διομήδει λυσιτελής. καὶ οὐκ αἰσχύνων τὴν ἐκείνου ἐπιλογήν. Ὅτι δώδεκα θρᾷκας τοὺς ὡς ἐῤῥέθη νεήλυδας ἀνελὼν ὁ διομήδης, τρισκαιδέκατον τὸν βασιλέα ῥῆσον μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα, ὃ ἐστι περιφραστικῶς ἀνεῖλεν, ἀσθμαίνοντα. κακὸν γάρ φησιν ὄναρ κεφαλῆφιν ἐπέστη τὴν νύκτα, οἰνείδαο παῖς τουτέστιν ὁ τοῦ τυδέως διομήδης, διὰ μῆτιν ἀθήνης, ἤγουν κατὰ τὴν ἔμφρονα βουλὴν τῶν ἐν ἀχαιοῖς βουληφόρων. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ, κακὸν γὰρ ὄναρ κεφαλῆφιν ἐπέστη τὴν νύκτα, ἀστείως μὲν ὁ ποιητὴς καὶ γλυκέως ἔφρασεν. ἤδη δὲ καὶ ἀσφαλῶς, διὰ τὸ καὶ ὑπνοῦντα βαθὺν τὸν ῥῆσον καὶ ἐν νυκτὶ δὲ, τῷ κακῷ ἐντυχεῖν. ἄλλως μέντοι ἀναπτυσσόμενον, τολμηρὸν καὶ οὐκ ἀσφαλές ἐστι τὸ νόημα. τὸ μὲν γὰρ ὄναρ, ὁρᾶται ὑπὸ τοῦ ὀνειροπολοῦντος. ἐνταῦθα δὲ ὁ δι' ὀνειροπολούμενος διομήδης, οὐχ ὁρᾶται. ἀλλ' αὐτὸς τὸν ῥῆσον ὁρᾷ. εἰ μὴ ἄρα ἡ μοῦσα πάντα εἰδυῖα, οἶδεν ὅτι καὶ ἐν ὀνείρῳ ταῦτα τῷ ῥήσῳ ἐφαίνοντο. τοῦτο δὲ, λύει μὲν ἀπορίαν, ἀφανίζει δὲ τὴν χάριν τοῦ νοήματος. ἵνα οὖν εἴποι τις τὸ ἀκριβὲς, ἐπιφωνηματικόν ἐστι τὸ τοιοῦτον, ἔχον μὲν καὶ ἀσφάλειαν διὰ τὸν ὕπνον καὶ τὸ τῆς ὥρας νυκτερινόν. ἔχον δὲ καὶ τόλμαν ὡς εἴρηται. ὅπερ ἐστὶ νόμος ἐπιφωνήματος ῥητορικοῦ. θυμὸν δὲ μελιηδέα εἰπεῖν καὶ φίλον ἦτορ, ὁμοίως ἔχει. καὶ ὅρα ὡς οὐ μόνον οἶνος μελιηδὴς καὶ πυρὸς μελιηδὴς, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ θυμὸς, ἤγουν ψυχή. θυμὸς μέντοι ὁ κατὰ ὀργὴν, εἰ καὶ γλυκίων μέλιτος καταλειβομένου τῷ θυμουμένῳ, ἀλλ' οὐκ ἂν ῥηθείη συνθέτως μελιηδής. ὅτι μὴ δ' ἁρμόττει κακῷ τούτῳ πικροποιῷ τοιοῦτον ἐπίθετον. τὸ δὲ ἐπέστη τὴν νύκτα, ἤγουν νύκτωρ, κοινῶς τέτριπται εἰς ὁμιλίαν. ἀττικοὶ δὲ, νυκτός φασί. Ὅτι ἐν τῷ, τόφρα δ' ἄρ ὁ τλήμων Ὀδυσσεὺς λύε μώνυχας ἵππους σὺν δ' ἤειρεν ἱμᾶσι. τὸ τλήμων πολλοῦ καὶ προείρηται, οὐ μόνον ἐπαινῶν ὁ ποιητὴς λέγει, ἀλλὰ καὶ συμπαθῶν τῷ ἥρωϊ ὡς πολυπόνῳ. κοινὸν δὲ πάντως καὶ τῷ διομήδει τὸ τοιοῦτον καλόν. ἐχρῆν γὰρ ἀμφοτέροις ἑλοῦσι τὴν δόλωνα ἐπανελθεῖν ἀκινδύνως, ἵνα τοῖς ἀχαιοῖς ἐκεῖνο ἐξείπῃ ἅσσα οἱ τρῶες μητιόωσιν, οἱ δὲ πάνυ μεγάλου ἑτέρου ἔργου ἐγένοντο. δηλοῖ δὲ τὸ μεγαλεῖον τῆς ἐνταῦθα πράξεως, καὶ ἡ ἐφεξῆς ποιητικὴ πλάσις. ποιεῖ γὰρ τὸν Νέστορα οὐκ ἐρωτῶντα τοὺς κατασκόπους τί ἔχουσι μαθόντες, ἀλλὰ ὅπως τοὺς ἵππους ἔλαβον, καὶ τὰ ἑξῆς. τὸ δὲ ἤειρεν, ἀντὶ τοῦ συνέπλεκεν εἴρηται. ἀείρειν γὰρ νῦν, τὸ ὁμοῦ εἴρειν καὶ συμπλέκειν. ἐξ οὗ καὶ τὸ τέτρωρον καὶ ἡ συνωρίς. καὶ ὄαρ ἡ γυνὴ, ὡς ἐν ἄλλοις ἐῤῥέθη. Σημειῶσαι οὖν ὅτι τῶν ἵππων τοῦ ῥήσου συναερθέντων ὡς εἰς σχῆμα συνωρίδος προνοητικῶς διὰ τὸ μὴ ἂν ἴσως κατ' ἰδίαν εἰθίσθαι θεῖν, ἄμφω ἐπέβησαν ὅ, τε διομήδης καὶ Ὀδυσσεὺς, κελητίζοντες. καὶ δῆλον ἐκ τοῦ εἰκότος. εἰ γοῦν μόνος ὁ διομήδης ἵππων ἐπεβήσατο κατὰ τὴν ὁμηρικὴν φράσιν, πῶς εἶχεν Ὀδυσσεὺς ὀξέως πεζῇ εἰς νῆας τοῖς ἵπποις συνθεῖν, οἳ ἐπέτοντο κατὰ τὸν ποιητήν. εἰ μὴ ἄρα ποδώκης ἦν καὶ ἀρβυλόπτερος κατὰ τὸν ποιούμενον περσέα. καὶ ποσὶν ἁρπυίαις ἴσος κατὰ τὸν εἰπόντα. διὰ τί δὲ καὶ μετ' ὀλίγα χαμᾶζε θορὼν ὁ διομήδης, ἐν χερσὶ τῷ Ὀδυσσεῖ ἐτίθει τὰ ἔναρα φόρτον τῷ πεζῷ. δέον ὂν μᾶλλον ἀνελόμενον αὐτὰ τὸν πεζὸν Ὀδυσσέα, καὶ τῷ ἱππότῃ διομήδει χειρίσαντα, ὁδοιπόρον αὐτὸν εἶναι κοῦφον καὶ εὐσταλῆ. μάλιστα δὲ φαίνεται ὁ λόγος ἀληθὴς, ἐξ ὧν ὕστερόν φησιν ὁ ποιητής. ὡς οἱ μὲν κατέβησαν ἐπὶ χθόνα. οὐκοῦν καὶ ἀμφότεροι τῶν ἵππων ἐπέβησαν. ὥστε ἐν τῷ, καρπαλίμως τῶν ἵππων ἐπεβήσατο ὁ διομήδης, συνεπινοητέον καὶ τὸν Ὀδυσσέα κατὰ σχῆμα συλλήψεως. ἔχει δὲ καὶ πάλιν ἀπορίαν. εἰ γοῦν τῆς συνωρίδος ὁ μὲν ἕτερος ἵππος ἦν ὑπὸ τῷ Ὀδυσσεῖ, ὁ δὲ λοιπὸς ἐπὶ τῷ διομήδει, πῶς ἐν χερσὶν Ὀδυσσέως θεὶς τὰ ὅπλα, εἶτα ἐπεβήσατο ἵππων καὶ οὐχὶ ἵππου. ἐρεῖ δέ τις ἴσως καὶ πρὸς τοῦτο, ἢ ὡς ἡ δευτέρα φράσις τοῦ κελητισμοῦ, τῇ πρώτῃ συνεξηκολούθησεν. ἢ ὅτι καὶ τυχὸν τέτρωρον ἦν τὸ τοῦ ῥήσου. ὡς δύο μὲν ἵππους εἶναι τῷ διομήδει. δύο δὲ τῷ Ὀδυσσεῖ. σφάλμα γὰρ ἀντιγράφων αἰτιάσασθαι, οὐκ ἔστιν. ὅτι μὴ δὲ παρεσημειώσαντο οἱ παλαιοὶ τοιοῦτόν τι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐν τοῖς ἑξῆς. ἐνταῦθα δὲ λέγει ὁ ποιητὴς, ὅτι τοὺς ἵππους τοῦ ῥήσου λύσας Ὀδυσσεὺς, ἐξήλαυνεν ὁμίλου τόξῳ ἐπιπλήσσων, ἐπεὶ οὐ μάστιγα φαεινὴν ποικίλου ἐκ δίφρου νοήσατο χερσὶν ἑλέσθαι. Καὶ ὅρα ὅπως ὁ συνετώτατος ἐναγώνιος ὢν, οὐκ ἔσχε πάντων τῶν δεόντων ἐφικέσθαι. τὴν γὰρ μάστιγα οὐκ ἐνόησεν ἑλέσθαι. μικρὸν δὲ πάντως τὸ μὴ νοηθέν. τῶν μέντοι καιριωτάτων οὐδὲν ἐνέλιπεν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἐπιπλήσσειν, καὶ κόπτειν λέγεται. φησὶν οὖν ὁ ποιητὴς μετ' ὀλίγα. κόψε δ' Ὀδυσσεὺς τόξῳ. ὅτι δὲ καὶ μαστίζειν ἀφ' οὗ καὶ ἡ μάστιξ. ἐρεῖ γοῦν μάστιξε δ' Ὀδυσσεύς. καιριωτάτη δὲ νῦν λέξις τὸ ἐπιπλήσσειν ὅ ἐστι πλήσσειν. ἀφ' οὗ καὶ τὸ λόγοις ἐπιπλήσσειν εἴληπται. πάσχει δὲ καὶ ἑτεροίας συνθέσεις τὸ πλήττειν. ὁποία καὶ ἡ τοῦ ἐκπλήττειν, καὶ ἡ τοῦ καταπλήττειν, ὅθεν ὁ καταπλήξ. καὶ τοῦ ἐμπλήττειν ἀφ' οὗ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ ἐμπλήγδην ἐπίῤῥημα. καὶ ὁ ἀμφιπλὴξ δὲ, ἀπὸ ἄλλης γέ-

γονος

ζουσιν ὁμοίας συνθέσεως. ὡς καὶ ὁ παρὰ τῷ κωμικῷ παραπλὴξ ἄνθρωπος. ἤγουν ὁ ἄπῳδος καὶ παράμουσος, ἐκ μεταφορᾶς τῶν παρὰ τὸ δέον πληττομένων χορδῶν. καὶ αἱ παραπλῆγες δὲ ἀκταὶ παρὰ τῷ ποιητῇ, ὅ ἐστιν αἱ ἐκ πλαγίων πληττόμεναι κύμασι. φαεινὴ δὲ μάστιξ, οὐ μόνον ἡ στιλπνή, ἀλλὰ κατὰ τοὺς παλαιούς, καὶ ἡ λεπτή. ὡς τοῦ φαεινοῦ καὶ τοῦτο σημαίνοντος. καθὰ καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν γέγραπται.

Ὅρα δὲ καὶ τὸ νοῆσαι, σχηματισθὲν παθητικῶς. Ὅτι Διομήδης μὲν μερμήριζε μένων, ἵνα τι κύντερον ἔρδῃ. ῥοίζησε δ' ἄρα Ὀδυσσεὺς πιφαύσκων Διομήδεϊ δίῳ, ὅ ἐστι δηλῶν, καὶ τῷ ῥοίζῳ σημεῖον διδοὺς τοῦ ἀναχωρῆσαι. ὁ δὲ Ἀθηνᾶς καὶ νῦν ἐγγύθι σταθείσης καὶ τὰ τοῦ Ὀδυσσέως ἢ καὶ τὰ ἐν ἑαυτῷ ὑποθεμένης, ὑπήκουσεν. ἔστι δὲ ὁ τῆς Ἀθηνᾶς λόγος, οὗτος. νόστου δὴ μνῆσαι νῆας ἐπὶ γλαφυράς. μὴ καὶ πεφοβημένος ἔλθῃς. μή που τις καὶ Τρῶας ἐγείρῃσι θεὸς ἄλλος ὃ δὴ καὶ γίνεται. προαναφώνησις γάρ τις καὶ τοῦτό ἐστιν. Ἀπόλλων γὰρ μετ' ὀλίγα ὡς ἴδεν Ἀθηναίην μετὰ Τυδέος υἱὸν ἕπουσαν, ἤγουν μεθέπουσαν, καὶ ἀμφέπουσαν τὸν Διομήδην, τῇ κοτέων ἤγουν αὐτῇ ἐγκοτῶν, ποιεῖ τὰ ῥηθησόμενα. Ἔνθα καὶ ὅρα ὅτι ἄλλως μὲν βλαπτομένους τοὺς Τρῶας Ἀπόλλων ὁρῶν ἠνείχετο. ἡνίκα δὲ ὑπὸ Ἀθηνᾶς, τότε δὴ ζηλοτυπῶν, ἐρεθίζεται εἰς ἄμυναν. καὶ πάσχουσι τοῦτο οἱ ἀντιλαμβανόμενοι ὡς ἐπὶ πολύ, τότε βοηθοῦντες μᾶλλον, ὅτε τις τῶν αὐτοῖς ἐχθρῶν ἀναφανῇ τοῖς βοηθουμένοις προσεπικείμενος. πιθανῶς δὲ ὁ ποιητὴς ἐμνήσθη Ἀπόλλωνος. ἵνα τε μὴ ἀποστερήσῃ θείας ἐπικουρίας μηδὲ τὸ Τρωϊκὸν φῦλον. καὶ ὅτι καὶ ἀκόλουθον ἦν ὡς εἰκός, οὕτω γενέσθαι. οὐδὲν δέ τι ἀνύει μέγα ἡ τοῦ Ἀπόλλωνος ὁρμή, ὡς τοῦ ποιητοῦ φιλέλληνός τε ὄντος, καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις τὸ πλέον τῇ φρονήσει Ἀθηνᾶ προσνέμοντος. καὶ τοιαῦτα μὲν ταῦτα. ὃ δὲ ἐμερμήριζεν ὁ Διομήδης, τοιοῦτον ἦν. ἢ ὅγε δίφρον ἑλὼν τὸν τοῦ Ῥήσου ὅθι ποικίλα τεύχε' ἔκειτο, ῥυμοῦ ἐξερύοι ἑλκυστικῶς δηλαδή, ἢ ἐκφέροι ὑψόσ' ἀείρας. ἢ ἔτι τῶν πλεόνων Θρηκῶν ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο, ὃ δὴ καὶ κύντερον ἦν. τούτων δὲ οὐδέτερον τοῖς κατασκόποις συνέφερε, διὰ τὸ ἤδη περαιοῦσθαι τὴν νύκτα καὶ μὴ καιρὸν εἶναι πλείονος διατριβῆς, ἀλλὰ σπουδαίου νόστου. Ἰστέον δὲ ὅτι πρὸς ἀλήθειαν ἡ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐνταῦθα ἐμφάνεια, παρουσίαν ἡλίου δηλοῖ ὡς ἐν τῷ τέλει τοῦ γράμματος τούτου φαίνεται ἀφυπνίζουσαν μὲν τὸν τοῦ Ῥήσου ἀνεψιὸν μετὰ κόρον ὕπνου, στρέφουσαν δὲ τοὺς κατασκόπους ἀναγκαίως ἐπὶ τὰς νῆας, Ὀδυσσέως ἐπίφρονι βουλῇ. ἣν τῷ ῥοίζῳ ἐκεῖνος ἐσήμανε προειδόμενος ἀνατολὴν ἡλίου, τῇ ὡς εἰκὸς ἐν τοῖς ἄστροις καὶ νῦν θεωρίᾳ. καὶ οὕτω μὲν τοῦτο. περὶ δὲ τοῦ μερμηρίζειν, ἀλλαχοῦ μὲν ἄλλα ἐγράφη. ἐνταῦθα δὲ μόνον τοῦτο ῥητέον ὅτι ἐκ τούτου ἀπομερμηρίζειν παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ ἀποδαρθεῖν, ὡς τοῦ κοιμωμένου μηδὲν μεριμνῶντος. εἰ δέ τις τόλμαν ἔχει θεῖναι τὸ ἀπομερμηρίζειν καὶ ἐπὶ τοῦ θανεῖν, ἀσφαλῶς ἂν ἐτόλμησεν. ἐπεὶ καὶ ἡ κοινὴ γλῶσσα ἐντεῦθεν ἴσως λαβοῦσα, λέγει ἀπομεριμνᾶν, τὸ θνήσκειν. Ἰστέον δὲ ὡς ἐπεὶ τὸ ῥοιζῆσαι, σύνθημα φανερῶς ἦν τοῦ Ὀδυσσέως πρὸς τὸν Διομήδην, οὐκ ἀσφαλῶς εἶπον οἱ λέγοντες μὴ εἶναι συνθήματα τοῖς ἥρωσιν. οὐκ ἄδηλον δὲ ὅτι τε κυρίως ῥοῖζος ὁ κατὰ τὸ ῥ ἦχος λέγεται. καθὰ καὶ σιγμός, ὁ κατὰ τὸ σ', καὶ ζῆν καὶ ζεῖν, ὁ κατὰ τὸ ζ'. καὶ βόμβος ὁ κατὰ τὸ β'. ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλα τινὰ καθ' ἕτερα στοιχεῖα. καὶ ὅτι ὁ ῥοῖζος καὶ ῥοῖβδος λέγεται αἰολικώτερον ὅτε τραχύτερος ὁ ἦχος κατὰ τό, πτερῶν τε ῥοῖβδος οὐκ ἄσημος ἦν. ὅθεν καὶ τὸ ῥοιβδεῖν καὶ ἀναρροιβδεῖν. τὸ δὲ πιφαύσκειν, δηλοῖ μὲν ὅτι ὡς δι' ἀντὶ λαλιᾶς ἦν τὸ ῥοίζημα. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ φάσκειν κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν καὶ ἐπένθεσιν τοῦ υ. τὸ δὲ κύντερον, κυρίως μὲν ἀναίδειαν δηλοῖ ὁποίαν ἔχοι ἂν καὶ κύων ὡς ἀλλαχοῦ δηλοῦται. νῦν δὲ δεινὸν καὶ θρασὺ ἔργον σημαίνει. τὸ δὲ δίφρον ἑλὼν ῥυμοῦ ἐξερύοι, ὅμοιόν ἐστι τὴν φράσιν τῷ, τὸν δ' Ὀδυσσεὺς λαβὼν ποδὸς ἐξερύσασκε. τὸ δὲ ἐκφέροι, φανερῶς ἐπὶ ἀψύχου καὶ ἐνταῦθα κεῖται. ἀφ' οὗ καὶ ἐκφορὰ ἡ ταφή. ἦν δὲ δεξιότης πολλή, ἐὰν τὰ τεύχεα συνεξέφερεν ὁ ἥρως ὡς ἐν παρέργῳ καὶ συναπήγαγεν ὅλα τὰ τοῦ Ῥήσου σκυλεύσας. ἐν δὲ τῷ, τῶν πλεόνων Θρηκῶν, ἢ περιττὸν τὸ ἄρθρον, ἢ ἐμφατικόν ἐστι τοῦ ἐθέλειν τὸν Διομήδην τοὺς πλείονας τῶν Θρακῶν ἀνελεῖν. ὃ δὴ οὐκ ἔτι κύντερον, ἀλλὰ καὶ κύντατον ἦν. ἡ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς πρὸς τὸν Διομήδην ἐγγύθεν λαλιά, ἡ σύνεσίς ἐστιν ἡ τῷ Διομήδει ἐγγινομένη ἐκ τοῦ προσεχῶς τὸν Ὀδυσσέα ῥοιζῆσαι. τὴν δὲ αἰτίαν ἐκεῖνος βαθύτερον διαγνωσάμενος, ἐπαύσατο ὧν ἐπεῖχε. ἀγχινοίας λόγος. οὐ δηλωτικὸν τὸ ἐγγύθεν, ὃ ταυτόν ἐστι τῷ ἄγχι. ἐξ οὗ σύγκειται ἡ ἀγχίνοια, σκέψις οὖσα τοῦ δέοντος ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ, ἤγουν ἐκ τοῦ ἐγγύς. τὸ δὲ μή που τις καὶ Τρῶας ἐγείρῃσι θεός, καὶ εἰς παροιμίαν ἔπεσεν. ἀντὶ τοῦ μήποτε τὸν ὑπὸ σοῦ βλαπτόμενον ἐπεγείρῃ σοὶ ὁ θεός. κεῖται δ' ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ ἀλαοσκοπιή, ἡ ματαία κατασκόπευσις, ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ. φησὶ γάρ. οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχεν Ἀπόλλων. ὡς καὶ αὐτοῦ κατασκοποῦντος, οὐχ ἁπλῶς ἵνα μή τι πάθωσιν οἱ Τρῶες, ἀλλ' ἵνα μὴ ὑπό τινος τῶν κρειττόνων. ἔστι δὲ ἀλαὸς ἐν τούτῳ, οὐχ ὁ μηδόλως βλέπων, πῶς γὰρ ἂν ὁ τοιοῦτος ἔχοι σκοπιάν; ἀλλ' ὁ κακῶς λάων ὅ ἐστι βλέπων. καὶ ἑτέρως δὲ εἰπεῖν τό, οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε, ταυτόν ἐστι τῷ, οὐκ ἐκοιμᾶτο ἐν τῷ φυλάσσειν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν νόστου δὴ μνῆσαι μὴ καὶ πεφοβημένος ἔλθῃς, ἀναστολή ἐστι θρασύτητος. τὸ δὲ οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχεν, ἀκριβῆ δηλοῖ φυλακήν. τὸ δὲ νόημα τοῦτο, προκλητικόν ἐστι τοῦ ἐφεξῆς. εὐθύς τε εὐτάκτως προάγων τὸν λόγον, φησὶν ὁ ποιητὴς ὡς ὁ Ἀπόλλων ἥλιος ἀφύπνισε τοὺς Θρᾷκας καὶ τοὺς λοιπούς. ὅτι Ῥήσου ἀνεψιὸς ἐσθλὸς ἐξ ὕπνου ὡς εἰκὸς ἀνορούσας, ὡς ἴδε χῶρον ἐρῆμον ὅθ' ἔστασαν ὠκέες ἵπποι, ἄνδρας τ' ἀσπαίροντας ἐν ἀργαλέῃσι φονῇσιν, ᾤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον τ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον. Τρώων δὲ κλαγγή τε καὶ ἄσπετος ὦρτο κυ-

δοιμός, θυνόντων ἄμυδις. ὃ δὴ πολλοῦ θορύβου ἐστὶ δηλωτικόν. χρήσιμον δ' ὂν πρὸς πλατικώτερα καὶ εἰς λόγον πεζόν. θηεῦντο δὲ μέρμερα ἔργα, ὅσα ἄνδρες ῥέξαντες ἔβησαν. καὶ ἰστέον ὅτι μέχρι θάμβους ἱστῶσιν οἱ Τρῶες τὰ καθ' ἑαυτούς, μὴ ἐπιδραμόντες τοῖς ἀνδράσιν. οὕτω γὰρ τοὺς κατασκόπους ἐξαίρων, ὠνόμασεν ὁ ποιητὴς ἐν τῷ, ὅσα ἄνδρες ῥέξαντες. ὡς αὐτῶν μὲν ἀνδρισαμένων, γυναικιζομένων δέ πως τῶν ἐν μάχῃ τοιαύτῃ μαλακῶς ὑπνούντων. ποιοῦσι δὲ οὕτως οἱ Τρῶες, τάχα μὲν εὐθυβολώτερον, οἷα εἰδότες ὡς οὐδὲν ἀνύσουσι διὰ πολλά. τυχὸν δὲ καὶ διὰ βάρβαρον ἦθος. ὅπερ διαγράφει καὶ Εὐριπίδης ἐν οἷς αἰτιᾶται τοὺς Τρῶας, ὡς μὴ τοῖς φίλοις προσφερομένους καθάπερ ἐχρῆν. ὀκνοῦσι γὰρ ἴσως ὑπερκινδυνεῦσαι τῶν νεκλύδων, ὧν οὐδὲν αὐτοὶ ἀπώναντο. καὶ εἰ τοῦτο, ἄρα συντέθνηκε κατὰ τὴν παροιμίαν, ἡ ἐκ τῶν Τρώων χάρις τῷ Ῥήσῳ. προπαροξύνεται δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ ἔρημος, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ, καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἕτοιμος. φονὰς δὲ λέγει παρεκτικῶς τοὺς τόπους ἔνθα οἱ φόνοι τῶν κειμένων. γίνεται δὲ ἡ φονὴ, ἐκ τοῦ φόνος, καθὰ ἐκ τοῦ χόλος, ἡ χολή. ὅτι δὲ τὸ ὀνομαίνειν δηλοῖ μὲν τὸ καλεῖν ἐξ ὀνόματος, διαφέρει δὲ τοῦ ἐξονομάζειν, ἀλλαχοῦ ἐδηλώθη σαφῶς. τὸ δὲ θηεῦντο τουτέστιν ἐθαύμαζον ποιητικοῦ ῥήματος, κοινὸν μὲν τὸ θηοῦντο, κατὰ τὸ ἐποιοῦντο, παράγωγον δὲ τὸ θηητόν. πρωτότυπον δὲ αὐτοῦ, ἡ θέα καὶ τὸ θεᾶσθαι. καθὰ καὶ τοῦ θάμβους. θάμβος γὰρ κυρίως, ὃ διὰ θέας ἐμβιβάζεται εἰς ψυχήν. ἄλλως γὰρ οὐκ ἄν, οὔτε θηεῖσθαι, οὔτε θαμβεῖσθαι λέγοιτ' ἄν τις κυριολεκτικῶς, εἰ μὴ θεώμενος ἐκπλήττοιτο. τὸ δὲ μέρμερα, δηλοῖ μὲν πολλὴν ἔννοιαν ἐν μιᾷ λέξει, ἐκφέρεται δὲ διὰ τῶν δύο ε, ὡς εὐθετούμενον εἰς δάκτυλον. τὸ μέντοι μερμηρίζειν, ἀεὶ διὰ τοῦ η λέγεται χάριν σπονδείου. τὸ γὰρ μερμερίζειν διὰ τὸ ἀμφίμακρον, ἀσυντελές ἐστι τοῖς ἡρωΐζουσιν. Ὅτι ἐν τῷ, ἐπέτοντο οἱ ἵπποι νῆας ἔπι γλαφυράς, τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ, περιττὸν καὶ εἰς οὐδὲν χρειῶδες τὸ, τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ. ἤγουν ἐκεῖ γὰρ ἤθελον οἱ ἐλαύνοντες. Καὶ σημείωσαι τοῦτο ἵνα εὖ εἰδῇς ὡς οὐ μόνον λέξεις ἐκ περιττοῦ μυριαχοῦ πρὸς ἀπαρτισμὸν ἔπους τίθενται καθὰ πολλαχοῦ δεδήλωται, ἀλλὰ καὶ λόγοι ὅλοι, ἀφελέστερον. ἔστι δὲ ἄλλως εἰπεῖν, ὅτι πρὸς ἔνδειξιν ἡ τοιαύτη ἔννοια κεῖται τοῦ εὐπειθεῖς καὶ εὐηνίους τοὺς τοῦ Ῥήσου τούτους ἵππους εἶναι, καὶ μὴ πλαζομένους ὅπῃ τύχῃ, ἀλλ' ἀπευθυνομένους ἔνθα φίλον τοῖς ἐλαύνουσι. Σημείωσαι δὲ ὡς παρ' Ὁμήρῳ μὲν ἐνταῦθα, φίλα φρονεῖτον ἀλλήλοιν Διομήδης καὶ Ὀδυσσεύς. οἱ δὲ παλαιοί, δόλον οὐκ ἀγαθὸν ἐν ἑτέρῳ καιρῷ προσπλάττουσιν Ὀδυσσεῖ κατὰ τοῦ συναεθλεύσαντος ἥρωος, φάμενοι, ὅτι Διομήδης καὶ Ὀδυσσεὺς τὸ παλλάδιον κλέψαντες, νυκτὸς ἐκ Τροίας ἐπανῄεσαν. ἑπόμενος δὲ Ὀδυσσεύς, ἐβουλήθη ἀποκτεῖναι τὸν Διομήδην, κλέψαι τὸν τούτου φόνον προθέμενος. καὶ δὴ καὶ ξίφος ἐγύμνωσεν, οὗ τὴν σκιὰν ἐν τῇ σελήνῃ ὁ Διομήδης ἰδών, ἐπιστραφεὶς καὶ βιασάμενος τὸν Ὀδυσσέα ἔδησε καὶ προάγειν ἐποίησε, παίων τῷ αὐτοῦ ξίφει. ὅθεν καὶ παροιμία ἐδόθη τὸ, Διομήδειος ἀνάγκη, ἐπὶ τῶν βίᾳ ἐγχειρούντων ἔργοις. καὶ μάλιστα ὅτε τις ἁλοὺς ἐπίβουλος, βίαν πάσχῃ ἐνεργεῖν τι τῶν μὴ θελητῶν. καί τινες τὴν τοιαύτην παροιμίαν ἀπὸ τοῦ Θρᾳκὸς Διομήδους φασὶν ἐκπεσεῖν, ὃς ἠνάγκαζε τοὺς ξένους αἰσχραῖς οὔσαις ταῖς αὐτοῦ θυγατράσι μίγνυσθαι, ἃς καὶ ἵππους ὁ παλαιὸς λόγος ἀλληγορεῖ, εἶτα καὶ ἀνῄρει τοὺς μὴ ἐθέλοντας γαμβροὺς ὁ αὐτὸς πενθερός, γαμβροκτόνος ὢν καὶ αὐτὸς κατὰ τὸν Οἰνόμαον.

Οἷα ὁ Νέστωρ ἀγωνιῶν ὑπὲρ τῶν κατασκόπων, καὶ μονονουχὶ συναποδημῶν ἐκείνοις τῇ ψυχῇ ὡς οἷα πρῶτος γνώμην εἰσενεγκὼν ἐκπεμφθῆναι τοὺς τῶν Ἀργείων ἀρίστους εἰς κατασκοπήν, καὶ οὕτω προσεκτικώτερον διατιθέμενος, προαισθάνεται αὐτῶν ἐπανερχομένων. καὶ φησί. ὦ φίλοι, ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω κέλεται δέ με θυμός. ὃ πᾶς ἐρεῖ ἄν, ὁ μέλλων εἰπεῖν τι στοχαστικῶς. εἶτα ἐπάγει. ἵππων μ' ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει. ὅπερ χρήσιμον ῥηθῆναι εἰς ἐλπιζομένην μάχης διασκευήν, καὶ εἰς ἐπέλευσιν πολεμίων ἱππικοῦ. εἶτα καὶ εὔχεται τοὺς πεμφθέντας κα-

Ὦ φίλοι Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω. κέλεται δέ με θυμός,
Ἵππων μ' ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει.
Αἲ γὰρ δὴ Ὀδυσεύς τε, καὶ ὁ κρατερὸς Διομήδης
Ὧδ' ἄφαρ ἐκ Τρώων ἐλασαίατο μώνυχας ἵππους.
Ἀλλ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα μή τι πάθωσιν
Ἀργείων οἱ ἄριστοι, ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.
Οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτ' ἄρ ἤλυθον αὐτοί.
Καί ῥ' οἱ μὲν, κατέβησαν ἐπὶ χθόνα. τοὶ δὲ, χαρέντες
Δεξιῇ ἠσπάζοντο, ἔπεσσί τε μειλιχίοισι.
Πρῶτος δ' ἐξερέεινε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Εἴπ' ἄγε μ' ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Ὅπως τούς δ' ἵππους λάβετον καταδύντες ὅμιλον
Τρώων, ἤ τίς σφωε πόρεν θεὸς ἀντιβολήσας,
Αἰνῶς ἀκτίνεσιν ἐοικότες ἠελίοιο.

Αἰεὶ μὲν Τρώεσσ' ἐπιμίσγομαι, οὐδέ τι φημὶ
Μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ γέρων περ ἐὼν πολεμιστής.
Ἀλλ' οὔπω τοίους ἵππους ἴδον, οὐδ' ἐνόησα.
Ἀλλά τιν' ὔμμ' ὀΐω δόμεναι θεὸν ἀντιάσαντα.
Ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεύς,
Κούρη τ' αἰγιόχοιο Διὸς γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων, καὶ ἀμείνονας ἠέ περ οἵδε,
Ἵππους δωρήσαιτ' ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.
Ἵπποι δ' οἵδε γεραιὲ νεήλυδες οὓς ἐρεείνεις,
Θρηΐκιοι. τὸν δέ σφιν ἄνακτ', ἀγαθὸς Διομήδης
Ἔκτανε, πὰρ δ' ἑτάρους δυοκαίδεκα πάντας ἀρίστους.
Τὸν τρισκαιδέκατον σκοπὸν εἵλομεν ἐγγύθι νηῶν.
Τόν ῥα διοπτῆρα στρατοῦ ἔμμεναι ἡμετέροιο,
Ἕκτωρ τε προέηκε, καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοί.

τοὺς σκοποὺς ἥκειν, ἐλάσαντας ἐκ Τρώων ἵππους, ὧν ὁ κτύπος ἀκούεται. ἐφ' οἷς καὶ τὸ ἀνάπαλιν εὐλαβούμενος οἷα πολλὰ τοιαῦτα μαθών, ἀλλ' αἰνῶς δείδοικα φησὶ κατὰ φρένα, μή τι πάθωσιν Ἀργείων οἱ ἄριστοι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ. εἰς κίνδυνον τοιούτων ἀνδρῶν ἀποβάλῃ τὰ τῆς συμβουλῆς. καὶ σημείωσαι ὅπως ἐν τῷ ψεύσομαι ἢ ἀληθῶς ἐρῶ ἐνεχυράζει τὴν γνώμην τοῦ ἀκροατοῦ. ὡς ἂν φάσιν ἐπιτυχὼν μὲν, ἐπαινεθῇ. ἀποτυχὼν δὲ, μὴ ἐλεγχθῇ. καὶ ὅτι, οὐ πάντη καταφρονητέον τοῦ γήρως, ὅπου καὶ συνέσει πλεονεκτεῖ, καὶ αἰσθήσεων ὀξύτητι δὴ προσοχήν. ἐπὶ δὲ πᾶσι τούτοις φησὶν ὁ ποιητής, ὡς οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτ' ἄρ ἤλυθον αὐτοί. ὅπερ χρήσιμον πρὸς δηλωθῆναι μὲν ὅτι τις εὐθὺς ἀληθεύσει ἐφ' οἷς εἶπε στοχασάμενος, ἀπεριττῶς δὲ ῥηθῆναι, ἐπὶ τοῦ ἀναφανέντος ἅμα τῇ περὶ αὐτοῦ μνήμῃ. ζητητέον δὲ ὡς ἐὰν οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος, τί ποτε ἐστὶ τὸ ἐλλεῖπον τῇ τοῦ ἔπους ὁλότητι; καὶ ῥητέον ὅτι ἔοικεν ὁ Νέστωρ καὶ ἄλλο τι πλέον ὧν εἶπε μέλλειν εἰπεῖν. διότι, μετὰ τὸ ὀρυμαγδοῦ, εἰκὸς ἦν ἐπαχθῆναι τὸ φεύγοντες, ἢ τὸ διωκόμενοι, ἢ τοιοῦτόν τι. μάλιστα δὲ νοητέον ὡς οἱ μὲν ὁμηρικὴ μοῦσα, ἐντελῶς εἶπε δῆθεν τὸν ἀκροατήν, τὸ πᾶν ἔπος, ὁ δὲ Νέστωρ, οὐχ οὕτως, ἀλλ' ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος τὸ ῥηθὲν νόημα, ἦλθον οἱ ἥρωες. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή τι πάθωσιν Ἀργείων οἱ ἄριστοι, φόβον δηλοῖ τὸν ὑπὲρ ἀνδρῶν ἀγαθῶν. Οἱ ἐπανελθόντων τῶν ἡρώων, οἱ Ἕλληνες χαίροντες δεξιῇ τε ἠσπάζοντο, ἔπεσσί τε μειλιχίοισιν. ὅπερ ἐπὶ πάσης ἐπιθυμητοῦ ἐπανόδου προσήκει λέγεσθαι. καὶ ὅρα ὅτι καὶ νῦν, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸ περιπλέκεσθαι, καὶ διὰ τὸ εἰς ἑαυτοὺς σπᾶσθαι, ἀσπάζεσθαι λέγεται. καὶ δεικνύουσι τὸ ἔργον ἔτι καὶ νῦν σὺν ἄλλοις ἔθνεσι, καὶ Ἴβηρες. περὶ δὲ τῆς δὴ δεξιῶν χειρῶν ἅψεως, καὶ τῆς οὕτω δεξιώσεως, εἴρηται καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ὥσπερ ἐν Ὀδυσσείᾳ κεῖται τὸ, μύθῳ προσπτύσσεσθαι, οὕτω καὶ ἐνταῦθα τὸ ἔπεσι μειλιχίοις ἀσπάζεσθαι. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ δεξιῇ τε ἠσπάζοντο, συνίζησιν ἔπαθε λόγῳ προκεφάλου στίχου. εἰ δὲ γράφεται δεξιῇ ἠσπάζοντο, ἀπαθής ἐστιν ὡς δάκτυλος ὁ πρῶτος τοῦ ἔπους. Ὅτι μεμνημένος ὁ Νέστωρ οἷα ὁ Διομήδης εἶπεν εἰς ἔπαινον τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ ἅμα τιμῶν ἀφθονήτως τὸν καὶ γέροντα καὶ ἀριστέα καὶ ῥήτορα, οὐ τὸν Διομήδην, ἀλλὰ τὸν Ὀδυσσέα ἐρωτᾷ μετὰ καὶ ἐπαίνου. εἶπε· ἄγε ὦ πολύαινε Ὀδυσσεῦ μέγα κῦδος Ἀχαιῶν, ὅππως τούσδ' ἵππους λάβετον καταδύντες ὅμιλον Τρώων, ἤ τις ὔμμι πόρεν θεὸς ἀντιβολήσας. εἶτα εἰπὼν αὐτοὺς ἀκτῖσιν ἐοικέναι ἡλίου ὡς ἤδη προείρηται, κατασκευάζει ὡς οὐ μάτην ἐνελάκευσε τοὺς ἥρωας ἐπὶ θεοφιλίᾳ, θεοσδότους εἶναι τοὺς ἵππους πλασάμενος. καὶ ἅμα καὶ ἑαυτὸν ἀνεπαχθῶς ἐπαινεῖ, λέγων οὕτως. αἰεὶ μὲν Τρώεσσιν ἐπιμίσγομαι, οὐδέ τι φημὶ μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ γέρων περ ἐὼν πολεμιστής, ἀλλ' οὔπω τοίους ἵππους ἴδον, οὐδ' ἐνόησα, ἐξ ἀκοῆς δηλαδὴ μαθών. ἐξ ὧν συναγαγών, καὶ πάλιν φησὶν οἴεσθαι θεόν τινα δοῦναι ἀντιάσαντα, δηλῶν καὶ ἀμφοτέρους ἐκεῖθεν φιλεῖσθαι, ἀμφοτέρω γάρ φησι σφῶϊ φιλεῖ θεός. ὅτι δὲ οὐ κολακείαν ἁπλῶς ὁ γέρων εἶπεν ἐπὶ ἔργῳ ἀδυνάτῳ γενέσθαι, ὡς ἀδύνατον δῆθεν ὂν θεόθεν δοθῆναι ἵππους, δηλώσει Ὀδυσσεὺς ἐν οἷς ἐπαίνῳ ἀντιαμειψάμενος τὸν Νέστορα, καὶ εἰπὼν ὦ Νέστορ Νηληϊάδη μέγα κῦδος Ἀχαιῶν, ἐπιφέρει. ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ ἀμείνονας ἠέ περ οἵδε ἵππους δωρήσαιτο, ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσιν. ἵπποι δ' οἵδε νεήλυδες. καὶ τὰ ἑξῆς. ἐν οἷς, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐποίησε, ποιεῖται ἀνακεφαλαίωσιν τῶν προρρηθέντων. ἣν καὶ σημείωσαι. τὰ γὰρ κατὰ τὸν διοπτῆρα τοῦ στρατοῦ Δόλωνα καὶ τὸν Ῥῆσον καὶ τοὺς αὐτοῦ ἵππους, ἐν μόνοις στίχοις ἓξ ἐκεφαλαιώσατο. καὶ ἐν τούτοις μὲν ταῦτα. ὅτι δὲ ἡ ποίησις καὶ θεοσδότους οἶδεν ἵππους, ὡς ὁ μῦθος συγκροτεῖ, πολλαχοῦ δεδήλωται. τοιοῦτοι γὰρ οἱ Τρώϊοι ἵπποι. καὶ οἱ τοῦ Ἀχιλλέως. καὶ οἱ τοῦ Οἰνομάου. καὶ ἄλλοι. ἡ δὲ τῆς τῶν ἵππων λευκότητος παραβολὴ τῷ γέροντι, σεμνοτέρα τῆς παρὰ τῷ Δόλωνι, ᾧ συνέπεσε κατὰ νόημα, ὡς μυριαχοῦ εἴωθε γίνεσθαι. μάλιστα δὲ σαφεστέρα. ἐβούλετο μὲν γὰρ ἴσως καὶ ἐκεῖνος ἀκτῖσιν ἡλίου τὸ ἐκείνων λευκὸς εἰκάσαι, οὐ διεσάφησε δέ. ἀλλ' ἠρκέσθη λευκοτέρους χιόνος εἰπών. ἄλλως δὲ εἰπεῖν, ὁμηρικῆς δεινότητος καὶ τὸ διαφόροις μὲν ὑπερβολαῖς γνωρίσαι τὸ πρᾶγμα, τὴν κρείττω δὲ ἀναθεῖναι τῷ λογίῳ Νέστορι. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁμώνυμον καὶ τὸ ἀκτίς. Παυσανίας γοῦν φησὶν ὅτι ἀκτὶς, καὶ οἰκέτου ὄνομα. καὶ ἀγγείου δὲ ἐφ' οὗ οἱ ὀβολοὶ ῥιπτοῦνται. οὕτω δὲ καὶ αἴγλη οὐ μόνον ἡ λαμπηδών, ἀλλὰ καὶ στεφάνου εἶδος κατὰ Παυσανίαν. καὶ θυσία τις πεμπομένη εἰς Δελφούς, καὶ κυβευτικὸς βόλος. ἕτερος δέ τις φησὶν ὅτι αἴγλη, ὄνομα κυβευτικοῦ βόλου φαύλου. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι ὁ Νέστωρ ὅπερ ἐκ τοῦ βασιλέως ἔλαβον, ἀντιδίδωσι τῷ Ὀδυσσεῖ. ἐξ ἐκείνου γὰρ ἀκούσας, ὦ Νέ-

στωρ μέγα κῦδος ἀχαιῶν, ἔφη αὐτὸς πρὸς ὀδυσσέα τὸ αὐτό. ὀδυσσεὺς δὲ αὖθις μετ' ὀλίγα ὁμοίως ἀντιφωνεῖ τῷ γέροντι, ὅπερ ἤκουσεν ἀπ' αὐτοῦ. εὖ δὲ καὶ ἀπαιτεῖ ὁ ῥήτωρ λόγον ἐκ τοῦ ῥήτορος, ὡς τῆς πράξεως ἀνηκούσης τῷ διομήδει. τὸ δὲ καταδύντες ὅμιλον τρώων, ἤ τις πόρε θεὸς, καινότερον ἐσχημάτισαι. τὸ γὰρ κοινὸν, τοιοῦτον ἂν ἦν. πῶς τοὺς ἵππους ἐλάβετε καταδύντες εἰς βάθος τοῦ στρατοῦ, ὡς ἐπὶ βάθους γὰρ τὸ καταδύειν λέγεται, ἢ ἐκ θεοῦ λαβόντες. τὸ δὲ αἰεὶ μὲν τρώεσσιν ἐπιμίσγομαι καὶ ἑξῆς, κατασκευαστικόν τε ἐστι, τοῦ μηδέποτε λήθειν πόνου γέροντα. ὁ φθάσας ὁ διομήδης εἶπε πρὸς αὐτόν. καὶ τὸν λόγον δὲ αὐτοῦ βεβαιοῖ, ὡς ἐπ' ἀληθείᾳ οὐ κολακικός ἐστιν. ἐπάγει μὲν γὰρ ὁ γέρων αἰτίαν τῆς αὐτοῦ ἀπειρίας εὔλογον, φησὶν ἐνδημεῖν μὲν ἀεὶ τῷ πολέμῳ, οὔπω δὲ τοιούτους ἵππους ἰδεῖν ἐκεῖ. οὐκοῦν ἄρα ἐκ τρώων τούτους ἔσχετε, ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐλάβετε, ὡς δυναμένου καὶ τὰ τοιαῦτα δωρεῖσθαι. τὸ δὲ οὐδέ τι φημὶ μιμνάζειν, διασαφητικόν ἐστι τοῦ αἰεὶ τρώεσσιν ἐπιμίσγομαι, εἴ γε μὴ ἐν νηυσὶ μιμνάζει, τοῖς πολεμίοις μίσγεται. Σημείωσαι δ' ἐνταῦθα ὅτι ὁ φιλαλήθης γέρων, ἐπιμίσγεσθαι μὲν ἀεὶ τοῖς τρωσὶν ἔφη καὶ οὐ μιμνάζειν εἰς ἄδειαν, οὐ μὴν καὶ ἀριστεύειν. ἐψεύσατο γὰρ ἂν οὕτω φάμενος. τὸ δὲ γέρων πολεμιστὴς, ἴσον ἐστὶ τῷ ἐν ὀδυσσείᾳ ἀναγκαίῳ πολεμιστῇ. γέροντες γὰρ καὶ οἱ ἐκεῖ ῥηθέντες, ἀναγκαῖοι πολεμισταί. τὸ δὲ θεὸν ἀντιάσαντα, ἴσον ἐστὶ τῷ ἀντιβολήσαντα, ὅπερ ἀνωτέρω κεῖται. τὸ δὲ ἀμείνονας ἤπερ οἵδε, περίφρασιν ἔχει. τὸ μὲν γὰρ ἁπλοῦν ἐστι κοινὸν ἦν εἰπεῖν ἀμείνονας τούτων. τὸ δὲ ἀμείνονας ἤπερ οὗτοι περιπέφρασται. ἐν δὲ τῷ, ἐπεὶ πολὺ φέρτεροί εἰσι, διπλῆ ἐκκύπτει ἔννοια. ἢ γὰρ ὅτι δυνατοὶ τοῦ τοῦ ῥήσου ἵππων καὶ ἕτεροι φέρτεροι εἶεν, εἰ καὶ αἰνῶς ὁ ἐστι λίαν ἀκτῖσιν ἐοικότες εἰσὶν ἡλίου, ἢ ἐπεὶ πολὺ φέρτεροι οἱ θεοί. ἵνα τὸ θεὸς ὡς προσηκόντως ἀναλυθείη εἰς πληθυσμὸν κατά τι σχῆμα καινόν. ἐν δὲ τῇ ῥηθείσῃ ἀνακεφαλαιώσει, σημαίνει ὡς ἀνέστρεψεν ἐμπεριβόλως τὴν διήγησιν ὁ λαλῶν αὐτὴν ῥήτωρ Ὀδυσσεύς. καὶ ἀπὸ τοῦ τέλους ἀρξάμενος, ἤτοι τῶν ἵππων, ἀναφέρει εἰς τὰ πρεσβύτερα. ἐπισυνάπτων τὸν ῥῆσον καὶ τοὺς αὐτοῦ. εἶτα τὸν δόλωνα καὶ τὸν στείλαντα ἕκτορα. φησὶ γὰρ, ὅτι ἵπποι οὗτοι νεήλυδες θρηΐκιοι. τὸν δέ σφιν ἄνακτα, ἀγαθὸς διομήδης ἔκτανε. πὰρ δ' ἑτάρους δυοκαίδεκα πάντας ἀρίστους. τρισκαιδέκατον δὲ σκοπὸν εἵλομεν, ὃν διοπτῆρα στρατοῦ εἶναι ἕκτωρ τε προέηκε καὶ ἄλλοι τρῶες. Ἔνθα καὶ ὅρα τὸ, πάντας ἀρίστους, ἀμαρτύρως παρεῤῥιφθὲν εἰς ἀπαρτισμόν τε στίχου, καὶ εἰς σέμνωμα τῆς ἡρωϊκῆς πράξεως. Ὅρα δ' ἐνταῦθα καὶ ὅτι πρὸ βραχέων μὲν Ὅμηρος τὸν δόλωνα προτάξας, εἶτα τοὺς δώδεκα θρᾷκας ἱστορήσας, τρισκαιδέκατον ἔταξε τὸν ῥῆσον εἰπών. ὃν τρισκαιδέκατον μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα. ὡς εἶναι τὸν δόλωνα ἐκεῖ, τεσσαρεσκαιδέκατον. ἐνταῦθα δὲ Ὀδυσσεὺς πρῶτον εἰπὼν περὶ ῥήσου, εἶτα μνησθεὶς τῶν δώδεκα θρᾳκῶν, τρισκαιδέκατον τὸν δόλωνα τίθησιν ἀφεὶς τὸν ῥῆσον νοεῖσθαι τεσσαρεσκαιδέκατον. τὸ δὲ διοπτῆρα στρατοῦ, πρὸς σαφήνειαν ἐτέθη τοῦ σκοπὸν εἵλομεν. οὐ γὰρ ἁπλῶς ὁ σκοπὸς, καὶ διοπτήρ ἐστι στρατοῦ. πολλὰ γὰρ καὶ ἡ τοιαύτη λέξις δηλοῖ ὡς ὁμώνυμος. τὸ δὲ καὶ ἄλλοι τρῶες ἐστοχασμένως φησὶν ὁ Ὀδυσσεύς. ὡς εἰκὸς ὂν οὕτω γενέσθαι. ἀληθῶς μέντοι οὐ γέγονεν. Ἕκτωρ γὰρ τὸν σκοπὸν προέηκε πείσας δώροις καὶ εἰς ἄτην ἐμβαλὼν ὡς ὁ δόλων αἰτιᾶται. εἰ μὴ ἄρα καὶ οἱ ἄλλοι τότε ἀκηκοότες γενόμενοι σιωπῇ, συγκατατίθεσθαι δοκοῦσι τῇ τοῦ ἕκτορος ἀποστολῇ.

Ὅτι εἰς ταυτὸν Ὅμηρος ἄγει τὸ καγχαλᾶν καὶ τὸ χαίρειν ἐν τῷ, τάφροιο διήλασεν ὀδυσσεὺς ἵππους καγχαλόων, ἅμα δ' ἄλλοι ἴσαν χαίροντες ἀχαιοί. ἔστι δ' ὅμως τὸ καγχαλόων, ἐπιταστικώτερον τοῦ χαίρειν. ὅτε καὶ ἐκ τοῦ χαλᾶν τῇ ἐκλύσει παράγεται. ὅρα δὲ, ὡς χαροποιὸν ἡ νίκη, οὐ τῷ ἀνδραγαθήσαντι μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἑταίροις, οἳ κοινοῦνται τὰ φιλικά.

Ὅτι τοὺς ἵππους μὲν τοῦ ῥήσου ὁ φίλιππος διομήδης ἔσχεν. οὐ γὰρ ἔπρεπε τῷ ἰθακησίῳ νησιώτῃ, οὗ ἡ πατρὶς, αἰγίβοτος, οὐχ ἱππήλατος. ὡς καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ τηλέμαχος ἐν ὀδυσσείᾳ δηλοῖ. ὁ καὶ παραιτησάμενος ἐκεῖ δῆθεν τὸ φιλικὴν δόσιν ἵππων

Ὣς εἰπὼν, τάφροιο διήλασε μώνυχας ἵππους
Καγχαλόων. ἅμα δ' ἄλλοι ἴσαν χαίροντες ἀχαιοί.
Οἱ δ' ὅτε τυδείδεω κλισίην εὔτυκτον ἵκοντο,
Ἵππους μὲν κατέδησαν ἐϋτμήτοισιν ἱμᾶσιν
Φάτνῃ ἐφ' ἱππείῃ, ὅθι περ διομήδεος ἵπποι
Ἕστασαν ὠκύποδες μελιηδέα πυρὸν ἔδοντες.
Νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ, ἔναρα βροτόεντα δόλωνος
Θῆκ' Ὀδυσσεὺς, ὄφρ' ἱρὸν ἑτοιμασσαίατ' ἀθήνῃ.
Αὐτοὶ δ' ἱδρῶ πολλὸν ἀπενίζοντο θαλάσσῃ
Ἐμβάντες, κνήμας τε, ἰδὲ λόφον, ἀμφί τε μηρούς.
Αὐτὰρ ἐπεί σφιν κῦμα θαλάσσης ἱδρῶ πολλὸν
Νίψεν ἀπὸ χρωτὸς, καὶ ἀνέψυχθεν φίλον ἦτορ,
Ἔς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.
Τὼ δὲ λοεσσαμένω, καὶ ἀλειψαμένω λίπ' ἐλαίῳ,
Δείπνῳ ἐφιζανέτην. ἀπὸ δὲ κρητῆρος ἀθήνῃ
Πλείου ἀφυσσάμενοι, λεῖβον μελιηδέα οἶνον.

Ὀδυσσεὺς δὲ, τὰ τοῦ δόλωνος ἔχει ὅπλα, οἷς ὁ διομήδης αὐτὸν ἐδεξιώσατο χαμᾶζε θορών. οὕτως οἴδασιν ἀλλήλοις εἴκειν οἱ ἄριστοι, οὐ μεγαλείῳ ὕλης, ἀλλὰ πρεσβείῳ φιλίας τὸ πλέον διδόντες. μήποτε δὲ οὐδὲν οὐδόλως ἐκέρδησεν ὀδυσσεὺς, ὡς μὴ δὲ φιλοκτήμων, ἀλλὰ φιλότιμος. διομήδης μὲν γὰρ, ἤδη ἔχει τοὺς νεήλυδας θρηϊκίους ἵππους. ὀδυσσεὺς δὲ, τὰ τοῦ δόλωνος λάφυρα ἀναθήσει τῇ ἀθηνᾷ. φησὶ γὰρ ὡς ἔθηκεν Ὀδυσσεὺς αὐτὰ εἰς

τῇ νηΐ, ὄφρα ἱερὸν ἑτοιμασσαίατο Ἀθήνῃ, ἤτοι ἑτοιμάσωνται αὐτὰ ὁ Διομήδης τε καὶ αὐτὸς ἱέρωμα τῇ Ἀθηνᾷ εἰς καιρῷ. εἰ δὲ τὸ ὑπεσχημένον μέλαν ποίμνιον ἄμφω ἐδάσαντο, οἶδεν οὐδείς. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ἐν τούτοις πυρὸν μελιηδέα ἔδειν τοὺς ἵππους φησί. φάτνῃ γὰρ ἵππων ἐπιμέλειαν, οὕτω. ἵππους μὲν δὴ κατέδησαν ἐϋτμήτοισιν ἱμᾶσι, φάτνῃ ἐφ' ἱππείῃ, ὅθι καὶ ἄλλοι ἵπποι ἕστασαν ὠκύποδες μελιηδέα πυρὸν ἔδοντες. περὶ οὗ προείρηται. ἡ δὲ ἱππεία φάτνη, πρὸς διαστολὴν ἐρρέθη τῶν τῶν λοιπῶν ζώων. Ὅτι Ὀδυσσεὺς καὶ Διομήδης ἱδρῶ πολλὸν ἀπονίζοντο θαλάσσῃ ἐσβάντες, κνήμας τε ἰδὲ λόφον ἀμφί τε μηρούς. αὐτὰρ ἐπεί σφιν κῦμα θαλάσσης ἱδρῶ πολλὸν νίψεν ἀπὸ χρωτὸς καὶ ἀνέψυχθεν φίλον ἦτορ, ἐς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο. τὼ δὲ, ἤγουν οὗτοι λοεσσαμένω καὶ ἀλειψαμένω λίπ' ἐλαίῳ, δείπνῳ ἐφιζανέτην. ἀπὸ δὲ κρητῆρος Ἀθήνῃ πλείου ἀφυσσάμενοι, λεῖβον μελιηδέα οἶνον. Καὶ ὅρα ὅτι καλῶς ἤδη ἐπέχει ὡς πονηρότερος ὁ Ὀδυσσεὺς τὸν Διομήδην τοῦ πλείω δρᾶν, διὰ τὸ πελάσαι, ὡς προεσημείωται, τὴν νύκτα. ταχὺ γοῦν μετὰ τὴν ἐπανέλευσιν τῶν κατασκόπων, ἡμέρα γέγονεν, ὡς καὶ δειπνεῖν ἄρξαι αὐτούς. καὶ ὅτι δὶς εἶπεν ἐνταῦθα τὸ ἱδρῶ πολλὸν, ταυτολογῶν συνήθως, ἔνθα μὴ καιρὸς ἀβρύνειν τοὺς λόγους. περὶ δὲ τοῦ ἀπονίζεσθαι, ὃ καὶ νίπτεσθαι λέγεται ὡς δηλοῖ τὸ νίψεν ἀπὸ χρωτὸς, φασὶν οἱ παλαιοὶ ὡς οἱ Ταραντῖνοι τὰ εἰς ζω λήγοντα ῥήματα βαρύτονα, διὰ δύο σίγμα προφέρουσιν. οἷον σαλπίζω σαλπίσσω. λακτίζω λακτίσσω. φράζω φράσσω. ὅπερ ἡ Κόριννα, φράττω λέγει Βοιωτικῶς. πάλιν δὲ τὰ παρ' ἡμῖν διὰ δύο σίγμα, αὐτοὶ διὰ τοῦ ζ προφέρουσι. τὸ πλάσσω πλάζω λέγοντες. καὶ τὸ ἀνάσσω ἀνάζω. καὶ τὸ νίπτω δὲ παρ' Αἰολεῦσι νίσσω λεγόμενον, ὡς πέπτω πέσσω, οἱ Ταραντῖνοι μεταθέσει τῶν δύο σ εἰς τὸ ζ, νίζω λέγουσι. λόφος δὲ ἐνταῦθα, ὁ ἄνω τένων, ἤτοι ὁ περὶ τράχηλον, ὅθεν καὶ τὸ καταλοφάδια ἐν Ὀδυσσείᾳ. καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ τὸ, ὑπὸ ζυγῷ νῶτον εὐλόφως φέρειν. ὡς λόφου ἐν τοῖς ζώοις ὄντος, τοῦ κατὰ τὸν τράχηλον μέρους, ᾧ ἐπίκειται ὁ ζυγός. ἐν δὲ τῷ κῦμα θαλάσσης νίψεν, ὅρα ὅτι τε οὐ μόνον χεῖρες νίπτονται καὶ ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ ὕδατα. καὶ ὅτι ῥύπου μὲν ἀποσμηκτικὸν τὸ εἰς θάλασσαν νιφθῆναι, καὶ ἀναψυχῆς δέ τινος αἴτιον. θεραπευτικώτερον δὲ εἰς σῶμα τὸ λουτρὸν, κατασκευασθὲν ὑπὸ θεραπόντων κατὰ τὸ σιωπώμενον. ἐνταῦθα δὲ σοφός τις γράφει ὅτι κόπον μὲν θαλάττῃ λούοντες ἐθεράπευον. ἣ μάλιστα νεύροις πρόσφορος. ἀναχαλῶντες δὲ ταῖς ἐμβάσεσι τὰς τῶν μυῶν συντάσεις, εἶτα ἐπήλειφον λίπα, πρὸς τὸ μὴ ῥανθέντος ὕδατος, κατεσκληρυμμένα γίνεσθαι τὰ σώματα. οἱ γοῦν ἀπὸ τῆς σκοπῆς φησὶν ἐπανελθόντες, ἱδρῶ πολλὸν ἀπονίζονται θαλάσσῃ καὶ ἑξῆς. καὶ οὕτως ἀναψύξαντες, ἐς ἀσαμίνθους βάντες λούσαντο, καὶ ἀλειψαμένω δείπνῳ ἐφιζανέτην. τὸ δὲ ἀνέψυχθεν ἦτορ, τὴν ἀπὸ καμάτου καὶ ἱδρῶτος ἀνάκλησιν τοῦ ζωτικοῦ δηλοῖ. ὅπερ ἐν ἄλλοις θυμηγερέειν φησίν. εἰ δὲ περιττῶς ἐνταῦθα κεῖσθαι δοκεῖ τὸ ἦτορ ὡς ἀρκοῦν ὂν τὸ, ἀνέψυχθεν αὐτὸ δὴ καὶ μόνον, ἀλλ' ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι πρὸς διαστολὴν αὐτὸ ἐγράφη, ψύχους καὶ ψύξεως τοῦ κατὰ σῶμα. ἵνα σαφὴς οὕτως ἡ ἔννοια ἐς τὸ παντελὲς εἴη καὶ ἀκατάγνωστος. Ἰστέον δὲ ὅτι κυρίως ἀναψύχειν ὡς καὶ ὑπελαλήθη τὸ ἀνακτᾶσθαι ψυχὴν ἤδη κινδυνεύουσαν οἴχεσθαι. οὐ ἀνάπαλιν, ἀποψύχειν τὸ ἀπὸ ψυχῆς γίνεσθαι λειποθυμοῦντα ἢ καὶ θνήσκοντα. τὸ δέ γε ἐναποψύχειν ὡς οὐκ εὔφημον ἐστιν, οἶδεν Ἡσίοδος. τὸ δὲ ἐς ῥ' ἀσαμίνθους. ἐπίτηδες καὶ αὐτὸ τραχυφωνεῖται διὰ τῆς ἐπισυνθέσεως τοῦ ῥά. ἢ καὶ ἄλλως, φυλάξαι τὸ μέτρον ἐν φωνῇ λείᾳ εἰπόντα, εἰς ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας, περὶ ὧν ἡ Ὀδυσσεία δηλοῖ. ἔνθα δηλοῦται καὶ ὅτι μετὰ λουτρὸν ἐλαίῳ ἠλείφοντο οἱ παλαιοί. καὶ ὅτι τὸ λίπα, ἀποκοπὴν ἔπαθεν ἐκ τοῦ λιπαροῦ. τὸ δὲ ἐϋξέστας, ποιητικόν ἐστιν. ἦν δὲ ἀσφαλὲς καὶ εὐξέστους εἰπεῖν, ὡς καὶ τὰς εὐποιήτας, εὐποιήτους καὶ τὴν ἀσβέστην φλόγα, ἄσβεστον. τὸ δὲ ἐφιζανέτην, διελύθη ἐν τῷ ἐπὶ βλεφάροις ἵζανεν. ἔχοι δ' ἂν ἐνταῦθά τις κωμῳδούμενος μνησθῆναι τοῦ κάθιζ' ἐπὶ κώπην ἤγουν ἅψαι τῆς κώπης ὥστε κωπηλατεῖν. εἰ δ' ἐκεῖνο ἐσιωπήθη, ὡς δηλωτικὸν δῆθεν ὂν τοῦ ἐπικάθισον τῇ κώπῃ, πολλῷ πλέον τὸ, δείπνῳ ἐφιζάνειν. ἔσται γάρ τι τὸ δείπνῳ ἐφιζάνειν, καὶ τὸ ἄνω τοῦ δείπνου καθῆσθαι κατά γε ἀκολουθίαν φράσεων. ἄλλως μέντοι σπουδαίως, οὔτι τὸ ἐπὶ κώπην καθῆσθαι, οὔτε τὸ ἐπὶ δεῖπνον ἱζάνειν, ἔχει τι παικτικόν. δηλοῦσι γοῦν τὸ καθέζεσθαί τι διὰ κωπηλασίαν ἢ δὴ τὸ δειπνῆσαι. τὸ δὲ ἀπὸ κρητῆρος πλείου λεῖβον, ἀπάρχεσθαι λοιβῆς τῆς ἐκ τοῦ δείπνου δηλοῖ. καὶ μὴ ἐν δευτέρῳ τοῦ δειπνεῖν αὐτὴν τίθεσθαι. τοῦ δὲ ἀφυσσάμενοι ὅ ἐστιν ἀντλήσαντες, ἔστι καὶ ἐνεργητικὴ χρῆσις ἐν τῷ, ἤφυσε χαλκός. καὶ ἐν τῷ, πλοῦτον ἀφύξειν. ἐκ δὲ τούτων δῆλον ὅτι διφορεῖται ὁ μέλλων τοῦ ἀφύσσειν. ἀφύξω τε γὰρ ὡς ἁρπάξω. καὶ ἀφύσω, ὡς ἁρπάσω. ἐξ ὧν τὸ ἀφύξειν, καὶ τὸ ἤφυσε καὶ τὸ ἀφυσσάμενος. μελιηδὴς δὲ οἶνος, ὡς καὶ πυρὸς πρὸ ὀλίγων, καὶ ἀλλαχοῦ θυμός. ὅ ἐστι ψυχή.

HOMERUS
CUM COMMET
EUSTHATII.
GRÆCE

1

calibrite
colorchecker CLASSIC
mm